Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім деңгейлерінің таңдау курстарының үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы

«Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі Заңының 5-бабы 6) тармақшасына және «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20031 болып тіркелген) бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Мыналар:

1) осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Әліппе» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

2) осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Ана тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

3) осы бұйрыққа 3-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Букварь» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде);

4) осы бұйрыққа 4-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде);

5) осы бұйрыққа 5-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Елипбә» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде);

6) осы бұйрыққа 6-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде);

7) осы бұйрыққа 7-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Алифбе» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде);

8) осы бұйрыққа 8-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде);

9) осы бұйрыққа 9-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Алифбо» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде);

10) осы бұйрыққа 10-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде);

11) осы бұйрыққа 11-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес);

12) осы бұйрыққа 12-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

13) осы бұйрыққа 13-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

14) осы бұйрыққа 14-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде);

15) осы бұйрыққа 15-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде);

16) осы бұйрыққа 16-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде);

17) осы бұйрыққа 17-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде);

18) осы бұйрыққа 18-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде);

19) осы бұйрыққа 19-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде);

20) осы бұйрыққа 20-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде);

21) осы бұйрыққа 21-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде);

ЖОБА

22) осы бұйрыққа 22-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес);

23) осы бұйрыққа 23-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

24) осы бұйрыққа 24-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

25) осы бұйрыққа 25-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

26) осы бұйрыққа 26-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптарына арналған «Математика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

27) осы бұйрыққа 27-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптарына арналған «Цифрлық сауаттылық» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

28) осы бұйрыққа 28-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

29) осы бұйрыққа 29-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптарына арналған «Дүниетану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

30) осы бұйрыққа 30-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Бейнелеу өнері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

31) осы бұйрыққа 31-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Еңбекке баулу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

32) осы бұйрыққа 32-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

33) осы бұйрыққа 33-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптарына арналған «Музыка» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

34) осы бұйрыққа 34-қосымшаға сәйкес Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

35) осы бұйрыққа 35-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

36) осы бұйрыққа 36-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

ЖОБА

37) осы бұйрыққа 37-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

38) осы бұйрыққа 38-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

39) осы бұйрыққа 39-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде);

40) осы бұйрыққа 40-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде);

41) осы бұйрыққа 41-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде);

42) осы бұйрыққа 42-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде);

43) осы бұйрыққа 43-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде);

44) осы бұйрыққа 44-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде);

45) осы бұйрыққа 45-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде);

46) осы бұйрыққа 46-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде);

47) осы бұйрыққа 47-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес);

48) осы бұйрыққа 48-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес);

49) осы бұйрыққа 49-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

50) осы бұйрыққа 50-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес);

51) осы бұйрыққа 51-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес);

52) осы бұйрыққа 52-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6 сыныптарына арналған «Математика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес);

53) осы бұйрыққа 53-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9 сыныптарына арналған «Алгебра» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

54) осы бұйрыққа 54-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9 сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

55) осы бұйрыққа 55-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

56) осы бұйрыққа 56-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6 сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

57) осы бұйрыққа 57-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9 сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

58) осы бұйрыққа 58-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

59) осы бұйрыққа 59-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9 сыныптарына арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

60) осы бұйрыққа 60-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9 сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

61) осы бұйрыққа 61-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

62) осы бұйрыққа 62-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

63) осы бұйрыққа 63-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 9 сыныбына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

64) осы бұйрыққа 64-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

ҚОДА

65) осы бұйрыққа 65-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6 сыныптарына арналған «Музыка» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

66) осы бұйрыққа 66-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

67) осы бұйрыққа 67-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

68) осы бұйрыққа 68-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттілік» курсының үлгілік оқу бағдарламасы;

69) осы бұйрыққа 69-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 7 сыныбына арналған ««Өлкетану» курсының үлгілік оқу бағдарламасы;

70) осы бұйрыққа 70-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 8 сыныбына арналған «Этносаралық қатынастардың қалыптасу тарихы» курсының үлгілік оқу бағдарламасы;

71) осы бұйрыққа 71-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 9 сыныбына арналған «Зайырлылық және дінтану негіздері» курсының үлгілік оқу бағдарламасы;

72) осы бұйрыққа 72-қосымшаға сәйкес Негізгі орта білім беру деңгейінің 9 сыныбына арналған «Алаштану» курсының үлгілік оқу бағдарламасы;

73) осы бұйрыққа 73-қосымшаға сәйкес Негізгі орта және жалпы орта білім беру деңгейлерінің 9-11 сыныптары үшін «Абайтану» курсының үлгілік оқу бағдарламасы;

74) осы бұйрыққа 74-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

75) осы бұйрыққа 75-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

76) осы бұйрыққа 76-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

77) осы бұйрыққа 77-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

78) осы бұйрыққа 78-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

79) осы бұйрыққа 79-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

80) осы бұйрыққа 80-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде);

81) осы бұйрыққа 81-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде);

82) осы бұйрыққа 82-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде);

83) осы бұйрыққа 83-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде);

84) осы бұйрыққа 84-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес);

85) осы бұйрыққа 85-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Орыс тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес);

86) осы бұйрыққа 86-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде);

87) осы бұйрыққа 87-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде);

88) осы бұйрыққа 88-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде);

89) осы бұйрыққа 89-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде);

90) осы бұйрыққа 90-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына

арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде);

91) осы бұйрыққа 91-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде);

92) осы бұйрыққа 92-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұығыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде);

93) осы бұйрыққа 93-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде);

94) осы бұйрыққа 94-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде);

95) осы бұйрыққа 95-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде);

96) осы бұйрыққа 96-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде);

97) осы бұйрыққа 97-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде);

98) осы бұйрыққа 98-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

99) осы бұйрыққа 99-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

100) осы бұйрыққа 100-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

101) осы бұйрыққа 95-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

102) осы бұйрыққа 96-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

103) осы бұйрыққа 103-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

104) осы бұйрыққа 104-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

105) осы бұйрыққа 105-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

106) осы бұйрыққа 106-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

107) осы бұйрыққа 107-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

108) осы бұйрыққа 108-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

109) осы бұйрыққа 109-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

110) осы бұйрыққа 110-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

111) осы бұйрыққа 111-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

112) осы бұйрыққа 112-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

113) осы бұйрыққа 113-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

114) осы бұйрыққа 114-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

115) осы бұйрыққа 115-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

116) осы бұйрыққа 116-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

117) осы бұйрыққа 117-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

118) осы бұйрыққа 118-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

119) осы бұйрыққа 119-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

120) осы бұйрыққа 120-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

121) осы бұйрыққа 121-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

122) осы бұйрыққа 122-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

123) осы бұйрыққа 123-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

124) осы бұйрыққа 124-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

125) осы бұйрыққа 125-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11 сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

126) осы бұйрыққа 126-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің (қоғамдық-гуманитарлық бағыты, жаратылыстану-математикалық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

127) осы бұйрыққа 127-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің (жаратылыстану-математикалық бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) 10-11 сыныптарына арналған «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

128) осы бұйрыққа 128-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде);

129) осы бұйрыққа 129-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптарына арналған «Графика және жобалау» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

130) осы бұйрыққа 130-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныптарына арналған (жаратылыстану-математикалық

бағыты, қоғамдық-гуманитарлық бағыты) «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы;

131) осы бұйрыққа 131-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің 10 сыныбына арналған «Жаһандық құзыреттілік» курсының үлгілік оқу бағдарламасы;

132) осы бұйрыққа 132-қосымшаға сәйкес Жалпы орта білім беру деңгейінің 11 сыныбына арналған «Жаһандық құзыреттілік» курсының үлгілік оқу бағдарламасы бекітілсін.

2. «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығындағы (Нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8424 болып тіркелген) 1-тармақтың 4), 6), 7), 11), 14) және 16) тармақшалары жойылсын.

3. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің Мектепке дейінгі және орта білім беру комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің интернет-ресурсына орналастыруды;

3) осы бұйрық мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің Заң департаментіне осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Оқу-ағарту вице-министріне жүктелсін.

5. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Оқу-ағарту министрі **А. Аймағамбетов**

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
1-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Әліппе» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Әліппе» оқу пәнінің Үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны жалпыдидактикалық қағидаттар және А. Байтұрсынұлының әдістемелік қағидаттары негізінде айқындалды:

1) дыбыспен жаттығу;

2) әрбір дыбыстың сөз жасаудағы қызметін есепке алу;

3) оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге өту;

4) білімді тәжірибе арқылы өздігінен алу.

3. Әріпті таныту реті А. Байтұрсынұлының еңбектерімен қатар лингвист және әдіскер ғалымдардың зерттеулері негізінде, олардың мәтінде кездесу жиілігіне, өзара тіркесімі мен сөзжасау қызметіне қарай құрылды.

4. «Әліппе» оқу пәнінің мақсаты – әріп таныту, оқуға мен жазуға үйрету, негізгі тілдік ұғымдар мен сөйлеу әрекетінің түрлерін ұлттық рухани құндылықтар негізінде жеке тұлғаны қалыптастыру.

5. «Әліппе» оқу пәнінің міндеттері:

1) оқу әрекетіне бейімдеу;

2) дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін (сөйлеу) туралы қарапайым түсінік (ажырату, салыстыру, топтастыру және талдау) қалыптастыру;

3) дыбыс пен әріпті (баспа және жазба түрлері) үйрету;

4) оқу (буындап оқу, тұтас оқу, түсініп оқу, мәнерлеп оқу) және жазу дағдыларын қалыптастыру;

5) коммуникативтік әрекет түрлерін жетілдіру, сөздік қорын байыту;

6) ана тіліне, Отанына, халқына, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне құрметпен қарай білуге үйрету, ұлттық рухани құндылықтарды бойына сіңіру.

2-тарау. «Әліппе» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Әліппе» оқу пәнінің мазмұны

6. «Әліппе» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі аптасына 6 сағаттан, барлығы I жартыжылдықта 96 сағатты құрайды.

7. Оқу пәнінің мазмұны:

1) қазақ тілінің дыбыстық және әріптік жүйесінен;

2) негізгі тілдік бірліктерден (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін);

3) қазақ тілі бойынша қарапайым грамматикалық дағдылардан;

4) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық нормалардың қарапайым түсініктерінен құралады.

8. «Әліппе» оқу пәнін оқыту екі кезең бойынша (әліппеге дейінгі кезең – 12 сағат, әліппе кезеңі – 84 сағат) ұйымдастырылады.

9. «Әліппе» оқу пәнінің мазмұны I жартыжылдықта «Әліппе» оқулығы (әліппеге дейінгі және әліппе кезеңдері) арқылы жүзеге асырылады.

10. Әліпбидегі әріптер мен әрбір әріптің дыбыстық мәнін, қарапайым тілдік ұғым мен түсініктерді меңгертудің реті мен көлемі:

1) 1-тоқсан: тілдік ұғымдар туралы қарапайым түсінік (сөйлеу дағдылары) (әліппеге дейінгі кезең) – 12 сағат;

а, р, л, у, н, бекіту (2 сағ) – 12 сағат;

с, о, т, қ, ы, з, м, е, д, ш, ұ, бекіту (2 сағ) – 24 сағат;

2) 2-тоқсан: б, й, к, і, ң, ғ, ж, ә, п, ү, бекіту (3 сағ) – 24 сағат;

ө, г, и, я, ю, х, h, щ, в, э, ё, ц, ф, ч, ь-ъ, әліпби – 2 сағ, бекіту (4 сағ) – 24 сағат.

Ескерту: ң – 3 сағат, я, ю, х, h, щ, в, э, ё, ц, ф, ч, ь-ъ 1 сағаттан; қалған дыбыс пен әріпке 2 сағаттан беріледі. Әріптер оқу бағдарламасында берілген ретпен оқытылады.

11. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) оқу әрекетіне қызығушылығын ояту;

2) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы қарапайым түсінік қалыптастыру;

3) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс сызба-модельдерін ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

4) сөзге дыбыстық талдау жүргізу: сөздегі буын санын анықтау, сөз ішіндегі дыбыстарды екі, үш буынды сөзбен анықтау; дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату;

5) жазуға дайындық кезеңінде - қолдың ұсақ моторикасын дамыту (бояу, сурет салу, түрлі бағытта сызықтар жүргізу, сұлба салу, әріп элементтерін жазу).

6) тыңдай білуге және сұрақты түсінуге, сұрақтарға дұрыс жауап беруге үйрету.

Ескерту: тыңдау материалының көлемі 10 сөйлемнен, өлең шумақтары 3-тен аспауы керек.

12. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) қазақ әліпбиінің дыбыс пен әріптерін таныту, дыбыстардың айтылуына жаттықтыру;

2) дауысты және дауыссыз дыбыс түрлерін ажыратуға жаттықтыру;

3) әріптердің баспа және жазба түрлерін үйрету;

4) дыбыстан буын, буыннан сөз, сөзден сөйлем құрауға, жазуға, оқуға үйрету;

5) дұрыс, үзбей, буындап оқу дағдыларын қалыптастыру;

6) көркем жазу дағдыларын қалыптастыру;

7) сөздік қорын байыту, өз ойын жеткізе білуге үйрету;

8) негізгі тыныс белгі түрлерін (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі) қолдана білуді қалыптастыру;

9) ұлттық рухани құндылықтарға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру.

Ескерту: I жартыжылдық бойынша жазба жұмыстарының көлемі: әліппеге дейінгі кезеңде графикалық диктант – 1-3 таңба, әліппе кезеңінде әріптік диктант – 3-5 әріп, буын диктанты – 3-6 буын, сөздік диктант – 2-5 сөз, диктант – 3-12 сөз. Жазба жұмыстарының санын мұғалім білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттілігіне орай айқындайды. Жазба жұмыстарын күнделікті жүйелі ұйымдастыру ұсынылады.

13. «Әліппе» оқу пәнінің базалық білім мазмұны.

14. Тыңдалым мен айтылым:

1) мұғалімнің, өзге білім алушылардың сөзін тыңдай білу, тыңдалым мәнін түсіну, сұраққа дұрыс әрі нақты жауап беруді қалыптастыру; коммуникативтік мақсаттарына сәйкес қарым-қатынас дағдыларын дамыту;

2) ертегі айту; өлең, санамақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш, жұмбақты жатқа айту;

3) дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырата білуді; буын, сөзді буынға бөлу; дауысты дыбыстардың буын құрау дағдыларын қалыптастыру;

4) дыбыстың әріппен жазылуын; сөздің дыбыстық және әріптік құрамының сәйкестігін/ сәйкес еместігін анықтау;

5) сөздік қорын байыту; сөзді тіркестіре білу, сөйлем және шағын мәтін (сюжетті суреттер бойынша әңгіме құрау; көрген-білгені, естігені туралы әңгімелеу) құрай білу;

6) сөз әдебінің формаларын қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу).

Ескерту: Тыңдалым материалының көлемі: 30 сек - 1мин.

15. Оқылым:

1) сөздер мен сөйлемдердің құрылымын сызба арқылы түсініп, тани білу (сөздегі буын санын, сөйлемдегі сөз санын анықтау);

2) сөздің мағынасын, сөйлемде айтылған ойды түсіну;

3) қазақ тіліндегі жұп дыбыстардың (а-ә, о-ө, ұ-ү, ы-і, л-р, н-ң, с-з, с-ш, ж-ш, п-б, к-қ, г-ғ) ерекшеліктерін тану, өзге тілден енген сөздерде кездесетін дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету;

4) сөйлемді (2-6 сөз), мәтінді (4-10 сөйлем) түсініп, дауыстап оқу;

5) буындап оқудан сөзді үзбей, толық оқуға үйрету.

Ескерту: оқуға берілген мәтіннің көлемі әліппе кезеңінің басында 4-6 сөйлемнен, соңында 10 сөйлемнен аспауы керек. Әр сөйлемдегі сөздердің саны 2-6-дан аспауы керек.

16. Жазылым:

1) жазуға дайындық (дұрыс отырғызу, жарықтың дұрыс түсуі, дәптердің көлбеу орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қаламды ұстай білу); парақтағы

кеңістікті бағдарлай білуді қалыптастыру (жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жазу жолының жоғарғы және төменгі сызықтары мен тік көлбеу сызықтардан шықпау); сурет салу, штрихтау, бастыра жазу, әріп элементтерін жазу;

2) сурет бойынша сөйлем құрастыру, берілген сөздерден сөйлемдер құрастыру, сөйлемдегі сөздердің санын анықтау, сөйлемдердің графикалық модельдерін құру;

3) көркем жазу нормаларын сақтай отырып, әріп элементтерін, бас және кіші әріптерді, буын, сөз, сөйлемді және оларды байланыстыра жазу;

4) сөйлемнің басындағы сөзді бас әріптен жазу, сөйлем ішінде сөздердің бөлек жазылуы, сөйлемнің соңына тыныс белгісін қою;

5) қарапайым сұрақтарға жазбаша жауап беру, сюжетті суретке қарап мәтін құрастыру;

6) қатесіз, көркем жазу дағдыларын қалыптастыру.

2-параграф. «Әліппе» оқу пәні бойынша күтілетін нәтижелер

17. Әліппеге дейінгі кезеңдегі күтілетін нәтижелер:

1) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы бастапқы тілдік ұғымдарды түсінеді;

2) сұрақты тыңдайды және оны түсінеді, сұрақтарға жауап береді;

3) сөйлем, сөз, буын, дыбыстың графикалық сызбасын таниды;

4) сөзге дыбыстық талдау жасайды;

5) көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндайды;

6) коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) дұрыс қолдана алады;

7) дәптер бетінде берілген суреттерді бояйды, әріп элементтерін, үзік сызықтарды бастырып жүргізеді, жазады.

18. Әліппе кезеңіндегі күтілетін нәтижелер:

1) дыбыс пен әріпті таниды, оларды бір-бірінен ажыратады;

2) мәтіннен сөйлемді, сөйлемнен сөзді, сөзден буынды, буыннан дыбысты бөледі, жаңа үйренген дыбысты анықтайды;

3) дауысты дыбыстардың буын құрайтынын біледі, сөздегі буын санын анықтайды;

4) оқу түрлерін (буындап оқу, сөздерді тұтас оқу, мәнерлеп оқу) қолданады, түсініп оқиды;

5) дыбыстарды дұрыс дыбыстайды, оның мағына ажыратушы қызметін түсінеді;

6) сызба-модель, сурет белгілері арқылы сөз, сөйлем, шағын мәтін құрастырады;

7) сөйлеу барысында жалғауларды дұрыс қолданады;

8) тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжайды, өз ойын білдіреді;

9) мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қоя алады, сұраққа жауап береді;

10) сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңына тиісті тыныс белгісін қояды;

11) айтылуы мен жазылуы бірдей сөздерді еске сақтап, естуі бойынша жазады;

12) көркем жазу талаптарына сай, жазу жолы, жол аралығын, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріптің, әріптердің өзара байланыс элементтерін жазады;

13) ана тілін, Отанын, халқын, мәдениеті мен салт-дәстүрін құрметтей біледі;

14) еліміздің рәміздерін (Әнұран, Елтаңба, Ту) біледі.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрінің
2022 жылғы «...».....
№ бұйрығына
2-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Ана тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Ана тілі» оқу пәнінің Үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны А. Байтұрсынұлының мынадай ұстанымдары негізінде айқындалды, олар оқулық жазуда басшылыққа алынады:

1) оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге өту;

2) білімді тәжірибе арқылы өздігінен алу.

3. «Ана тілі» оқу пәнінің мақсаты – білім алушының оқу-жазу дағдыларын жетілдіру және тілін дамыту.

4. Оқу бағдарламасының міндеттері білім алушының мынадай дағдыларын қалыптастыруды көздейді:

1) сөзді тұтас оқуға, мәтінді түсініп оқуға, мәнерлеп оқуға және шапшаң оқуға машықтандыру;

2) жазу дағдысын (қатесіз, сауатты, көркем жазу) қалыптастыру;

3) сөздік қорын байыту;

4) коммуникативтік дағдыларын (өз ойын толық жеткізе білу, өзгенің пікірімен санаса білу, әңгімелесу, сөйлеу әдебін сақтау) қалыптастыру;

5) тілдік бірліктерді (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс) ажырату, салыстыру, топтастыру, талдау дағдыларын дамыту;

6) тілдік білімі мен дағдыларын тәжірибеде қолдана алу;

7) кітап оқуға қызығушылығын ояту, сөз өнеріне баулу;

8) танымдық, шығармашылық қабілетін дамыту;

9) ана тіліне, Отанына, туған еліне, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне деген сүйіспеншілігін арттыру арқылы рухани-адамгершілік қасиеттерін дамыту;

10) жеке тұлғалық қасиеті мен әлеуетін ашу;

11) тұрақты зейіні мен есте сақтауын, логикалық ойлауы мен білім алуға деген қызығушылығын қалыптастыру;

12) физиологиялық ерекшеліктерін ескеру және санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтау.

2-тарау. «Ана тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ана тілі» оқу пәнінің мазмұны

5. «Ана тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі аптасына 6 сағаттан, барлығы II жартыжылдықта 114 сағатты құрайды.

6. Оқу пәнінің мазмұны:

1) негізгі тілдік бірліктерден (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс);

2) қазақ тілі бойынша қарапайым грамматикалық дағдылардан;

3) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық нормалардың қарапайым түсініктерінен;

4) балалар әдебиетінен (ауыз әдебиеті мен көркем әдебиет) құралады.

7. «Ана тілі» оқу пәнін оқыту әліппеден кейінгі кезең бойынша II жартыжылдықта «Ана тілі» оқулығы арқылы жүзеге асырылады.

8. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері:

1) тыңдалым, айтылым әрекеттері арқылы сөз өнеріне баулу;

2) ауызша тіл мен жазба тілін дұрыс дамыту;

3) мәтінді дұрыс оқу, түсініп оқу, мәнерлеп оқу, шапшаң оқу дағдыларын қалыптастыру;

4) ауыз әдебиет үлгілері мен көркем шығармалар арқылы ұлттық құндылықтарды қадірлеуге тәрбиелеу;

5) тілдік білімнің алғашқы негіздерін меңгерту;

6) бастапқы жазу нормаларын сақтап, сауатты жазуға дағдыландыру;

7) көркем жазу дағдыларын дамыту;

8) мәтінмен жұмыста дереккөздерді пайдалана білуге машықтандыру.

Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттерін жүзеге асыруда А. Байтұрсынұлының жалқылаулы-жалпылау әдісі, тұтас сөзді әдісі, жазу-оқу әдісі басшылыққа алынды.

9. «Ана тілі» оқу пәнінің базалық білім мазмұны.

Тыңдалым мен айтылым:

1) тыңдалым материалының мазмұнын түсіну; сұраққа дұрыс әрі нақты жауап беру; сөз мағынасын түсіну; сөзді дұрыс қолдана білу; сөз әдебін сақтай отырып, өз ойын айта алу;

2) сөйлеу барысында ым-ишара, қимылды қолдану; сөз сазын (ырғақ, екпін, әуен, қарқын, кідіріс) сақтау; ертегі айту; өлең, санамақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш, жұмбақты жатқа айту;

3) орфоэпия: сөзді үндестік заңына сәйкес айта білу; жаңылтпаш айта білу, ойын жаттығуларын орындай алу;

4) сөздік қорын байыту, сөздерден сөйлем, сөйлемдерден шағын мәтін құрау;

5) тыңдалым материалын мазмұндау, сюжетті суреттер бойынша әңгіме құрау; көрген-білгені, естігені туралы әңгімелеу;

6) сөйлеу барысында (әңгімелесу, әңгімелеу, пікір алмасу, сахналау, рөлдік ойындар) сөз әдебіне үйрену;

10. Оқылым:

1) сөздің мағынасын, сөйлемде айтылған ойды түсіну;

2) сөйлемді, мәтінді дауыстап оқу; мәнерлеп, түсініп оқу, мұғалімнің қолдауымен мәтіннен қажет ақпаратты тауып оқу;

3) айтылу мақсатына қарай сөйлемнің интонациясын (хабарлы, лепті, сұраулы) сақтап оқу;

4) сөздерді оқу барысында дыбыс үндестігін сақтау;

5) сөздердің мағынасын (мәндес; мағынасы қарама-қарсы; айтылуы бірдей, мағынасы әртүрлі сөздер) ажырату, сөздік қорын байыту;

6) мәтін тақырыбын «Кім (не) туралы?» деген сауалдар арқылы анықтау, оқылған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

7) оқыған мәтіні бойынша өз ойын, алған әсерін білдіру;

8) әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (суретті кітап, сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мұғалімнің қолдауымен қажетті ақпараттарды табу;

9) сурет, сызба түрінде берілген ақпаратты түсіну;

Ескерту: көркем шығарма көлемі – 45-65 сөз, ғылыми-танымдық мәтін көлемі – 20-30 сөз.

II жартыжылдықтың соңында оқу жылдамдығының нормасы: минутына 25-30 сөз; шылау, одағай, еліктеу сөздер, қос сөздер жеке сөз ретінде саналады.

11. Балалар әдебиетінен (ауыз әдебиеті мен көркем әдебиет) тілі жеңіл, Отан, туған жер, табиғат, жан-жануарлар, отбасы, еңбек, денсаулық туралы мәтіндер беріледі.

12. Жазылым:

1) әріптерді талапқа сай көркем жазу; әріптерді бір-бірімен дұрыс байланыстырып, үздіксіз әрі үзбей (ырғақты) жазу;

2) әр сөйлемнің бас әріптен басталатынын, сөйлем ішіндегі сөздердің бөлек жазылатынын, сөйлемнің соңына тыныс белгі қойылатынын білу, қолдану;

3) көшіріп жазу және есту, есте сақтау арқылы сөздерді (7-10 сөз), жай сөйлемдерді (3-4 сөйлем) жатқа жазу, жазғанын үлгіге қарап тексеру;

4) сөздерден сөйлем, сөйлемдерден шағын мәтін құрау;

5) сауатты және көркем жазуға дағдылану;

6) заттың атын, сынын, санын, қимылын білдіретін сөздерді дұрыс қолдану;

7) бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары, үй жануарларына арнайы қойылған аттар) ажырату, дұрыс жазу;

8) сөйлеу барысында жалғауларды қолдана білу;

9) мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдау.

Ескерту:

2-жартыжылдық бойынша жазба жұмыстарының көлемі: сөздік диктант – 4-5 сөз, диктант – 12-20 сөз, мазмұндама – 10-15 сөз, мәтінді көшіріп жазу – 10-20 сөз, шығармашылық мәтін – 3-4 сөйлем (10-15 сөз). Жазба жұмыстарының санын мұғалім білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттілігіне орай белгілейді. Жазба жұмыстарын күнделікті жүйелі ұйымдастыру ұсынылады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі дағдылардың ретін, төртінші саны оқу мақсатының ретін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» – сынып, «2.1» – негізгі дағдылар, «1» – оқу мақсатының реті.

14. Оқу мақсаттары күтілетін нәтиже түрінде айқындалған:

Тыңдалым мен айтылым	
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары
1.1 Тыңдалым материалы арқылы бастапқы тілдік ұғымдарды түсіну	1. 1. 1. 1 мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы бастапқы тілдік ұғымдарды түсіну
1.2 Тыңдаған материалды мазмұндау	1. 1. 2. 1 көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндау
1.3 Оқиғаны болжау	1. 1. 3. 1 тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
1.4 Коммуникативтік қатынаста тілдік нормаларды дұрыс қолдану	1. 1. 4. 1 коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) дұрыс қолдану
1.5 Тыңдаушының назарын аудару	1. 1. 5. 1 заттар мен құбылыстарды сипаттауға, салыстыруға қажет сөздерді қолдану; 1. 1. 5. 2 сөйлеу барысында дауыс ырғағын, екпін, әуен, қарқын, кідірісті сақтау, ойды ым-ишара, қимыл арқылы жеткізу
1.6 Тыңдаған материал бойынша өз ойын айту	1. 1. 6. 1 тыңдалым материалына қатысты өз ойын білдіру
1.7 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	1. 1. 7. 1 сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрау
1.8 Сөздерді орфоэпиялық нормаға сәйкес айту	1. 1. 8. 1 сөздерді үндестік заңына сәйкес дұрыс айту
Оқылым	
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары
2.1 Оқу түрлерін қолдану	1. 2. 1. 2 оқу түрлерін (тұтас оқу, мәнерлеп оқу, түсініп оқу) қолдану
2.2 Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1. 2. 2. 1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау
2.3 Мәтіннің құрылымдық бөлігін анықтау	1. 2. 3. 1 ауыстырылып берілген мәтін бөліктерін мұғалімнің қолдауымен орнына қоя білу
2.4 Мәтіндегі сөздердің мағынасын түсіну	1. 2. 4. 1 мұғалімнің қолдауымен сөздердің мағыналарын (мәндес; мағынасықарама-қарсы; айтылуы бірдей, мағынасы әртүрлі) ажырату

2.5 Мәтіннің мазмұны бойынша сұрақ қою, жауап беру	1. 2. 5. 1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою, сұраққа жауап беру
2.6 Мәтіннің жанрын анықтау	1. 2. 6. 1 мұғалімнің қолдауымен мәтіннің жанрын (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, өлең, әңгіме, ертегі) ажырату
2.7 Түрлі дереккөздерден қажет ақпаратты алу	1. 2. 7. 1 мұғалімнің қолдауымен дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, суретті кітапша, энциклопедия) ақпарат табу
2.8 Дыбыс пен әріпті тану, ажырату	1. 2. 8. 2 дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату; дауысты дыбыстардың жуан, жіңішке болып бөлінетінін түсіну
Жазылым	
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары
3.1 Жоспар құру	1. 3. 1. 1 сюжетті суреттердің ретін анықтап, ат қою арқылы қарапайым жоспар құру 1. 3. 1. 2 мәтін бөліктерін анықтап, жоспар құру
3.2 Оқылым, тыңдалым материалының мазмұнын жазу	1. 3. 2. 1 мұғалімнің қолдауымен оқылым, тыңдалым материалы бойынша шағын мазмұндама жазу
3.4 Түрлі мәтіндер құрау	1. 3. 4. 1 мұғалімнің қолдауымен түрлі шағын мәтін (хат, құттықтау хат, хабарлама) жазу
3.5 Қатені табу, түзету	1. 3. 5. 1 мұғалімнің қолдауымен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру, қатені түзету
3.6 Көркем жазу талаптарын сақтау	1. 3. 6. 1 жазу жолын, жоларалықты, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріп элементтерін, әріптердің бір-бірімен байланысын көркем жазу талаптарына сай жазу
Тілдік норманың қолданысы	
4.1 Орфографиялық дағдылар	1. 4. 1. 1 айтылуы мен жазылуы бірдей сөздерді көшіріп және есту, есте сақтау арқылы жазу
	1. 4. 1. 2 мұғалімнің қолдауымен сөзді дұрыс тасымалдауды, тасымалданбайтын сөздерді білу
	1. 4. 1. 3 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су аттары, жануарларға арнайы қойылған аттар) анықтау
4.2 Грамматикалық дағдылар	1. 4. 2. 1 заттың атын, қимыл-әрекетін, сынын, санын білдіретін сөздерді ажыратып, орынды қолдану
4.3 Пунктуациялық дағдылар	1. 4. 3. 1 сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңына тиісті тыныс белгіні қою

ЖОБА

	Жүктеу

15. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады

16. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Ана тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Ана тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (оқыту қазақ тілінде)

Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым	Тілдік норманың қолданысы
3-тоқсан				
Әліппеден кейінгі кезең	1. 1. 1. 1 мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы бастапқы тілдік ұғымдарды түсіну; 1. 1. 2. 1* көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндау; 1. 1. 3. 1* тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау; 1. 1. 4. 1* коммуникати	1. 2. 1. 2 оқу түрлерін (тұтас оқу, мәнерлеп оқу, түсініп оқу) қолдану; 1. 2. 2. 1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау; 1. 2. 3. 1 ауыстырылып берілген мәтін бөліктерін мұғалімнің қолдауымен орнына қоя білу; 1. 2. 4. 1* мұғалімнің қолдауымен сөздердің мағыналарын (мәндес, мағынасы	1. 3. 1. 1 сюжетті суреттердің ретін анықтап, ат қою арқылы қарапайым жоспар құру; 1. 3. 1. 2 мәтін бөліктерін анықтап, жоспар құру; 1. 3. 2. 1* мұғалімнің қолдауымен оқылым, тыңдалым материалы бойынша шағын мазмұндама жазу; 1. 3. 4. 1* мұғалімнің қолдауымен түрлі шағын мәтін (хат, құттықтау хат,	1. 4. 1. 1* айтылуы мен жазылуы бірдей сөздерді көшіріп және есту, есте сақтау арқылы жазу; 1. 4. 1. 2 мұғалімнің қолдауымен сөзді дұрыс тасымалдауды, тасымалданбайтын сөздерді білу; 1. 4. 3. 1 сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңына тиісті тыныс белгіні қою

	втік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) сақтай білу; 1. 1. 5. 2 сөйлеу барысында дауыс ырғағын, екпін, әуен, қарқын, кідірісті сақтау, ойды ым-ишара, қимыл арқылы жеткізу; 1. 1. 7. 1 сюжетті сурет бойынша шағын әңгіме құрау	қарама-қарсы, айтылуы бірдей, мағынасы әртүрлі) ажырату; 1. 2. 5. 1* мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою, сұраққа жауап беру; 1. 2. 6. 1* мұғалімнің қолдауымен мәтіннің жанрын (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, өлең, әңгіме, ертегі) ажырату; 1. 2. 7. 1* мұғалімнің қолдауымен дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, суретті кітапша, энциклопедия) ақпарат табу 1. 2. 8. 2 дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату;	хабарлама) жазу; 1. 3. 5. 1 мұғалімнің қолдауымен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру, қ(атені түзету; 1. 3. 6. 1 жазу жолын, жоларалықты, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріп элементтерін, әріптердің бір-бірімен байланысын көркем жазу талаптарына сай жазу	

ЖОБА

		дауысты дыбыстардың жуан, жіңішке болып бөлінетінін түсіну		
4-тоқсан				
Әліппеден кейінгі кезең	1. 1. 3. 1* тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжау; 1. 1. 4. 1* коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) сақтай білу; 1. 1. 5. 1* заттар мен құбылыстарды сипаттауға, салыстыруға қажет сөздерді қолдану; 1. 1. 6. 1 тыңдалым материалына өз ойын білдіру; 1. 1. 7. 1 сюжетті сурет	1. 2. 1. 2 оқу түрлерін (тұтас оқу, мәнерлеп оқу, түсініп оқу) қолдану; 1. 2. 2. 1 мұғалімнің қолдауымен мәтінде кім (не) туралы айтылғанын анықтау; 1. 2. 3. 1 ауыстырылып берілген мәтін бөліктерін мұғалімнің қолдауымен орнына қоя білу; 1. 2. 5. 1* мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қою, сұраққа жауап беру; 1. 2. 6. 1* мұғалімнің қолдауымен мәтіннің	1. 3. 1. 1 сюжетті суреттердің ретін анықтап, ат қою арқылы қарапайым жоспар құру; 1. 3. 1. 2 мәтін бөліктерін анықтап, жоспар құру; 1. 3. 2. 1* мұғалімнің қолдауымен оқылым, тыңдалым материалы бойынша шағын мазмұндама жазу; 1. 3. 4. 1* мұғалімнің қолдауымен түрлі шағын мәтін (хат, құттықтау хат, хабарлама) жазу; 1. 3. 5. 1 мұғалімнің қолдауымен сөз, сөйлем, мәтінді тексеру,	1. 4. 1. 1* айтылуы мен жазылуы бірдей сөздерді көшіріп және есту, есте сақтау арқылы жазу; 1. 4. 1. 3 бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары, жануарларға арнайы қойылған аттар) анықтау; 1. 4. 2. 1* заттың атын, қимыл-әрекетін, сынын, санын білдіретін сөздерді ажыратып, орынды қолдану Жүктеу

КОПИЯ

	бойынша шағын әңгіме құрау 1. 1. 8. 1 сөздерді үндестік заңына сәйкес дұрыс айту	жанрын (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, өлең, әңгіме, ертегі) ажырату; 1. 2. 7. 1* мұғалімнің қолдауымен дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, суретті кітапша, энциклопедия) ақпарат табу	қатені түзету; 1. 3. 6. 1 жазу жолын, жоларалықты, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріп элементтерін, әріптердің бір-бірімен байланысын көркем жазу талаптарына сай жазу	

Ескерту:

-білім алушылардың қажеттілігін ескере отырып, әр сабаққа 3-4 оқу мақсаты, оның ішінде біреуі жетекші мақсат ретінде алынады;

-«*» белгісімен көрсетілген оқу мақсатының бөлігін таңдап жүзеге асыруға болады.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
3-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Букварь» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Букварь» оқу пәнінің Үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны жалпыдидактикалық қағидаттар және А. Байтұрсынұлының әдістемелік қағидаттары негізінде айқындалды:

1) дыбыспен жаттығу;

2) әрбір дыбыстың сөз жасаудағы қызметін есепке алу;

3) оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге өту;

4) білімді тәжірибе арқылы өздігінен алу.

3. «Букварь» оқу пәнінің мақсаты - әріп таныту, оқу мен жазуға үйрету, негізгі тілдік ұғымдар мен сөйлеу әрекетінің түрлерін және ұлттық рухани құндылықтар негізінде жеке тұлғаны қалыптастыру.

4. «Букварь» оқу пәнінің міндеттері:

1) оқу әрекетіне бейімдеу;

2) дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін (сөйлеу) туралы қарапайым түсінік (ажырату, салыстыру, топтастыру және талдау) қалыптастыру;

3) дыбыс пен әріпті (баспа және жазба түрлері) үйрету;

4) оқу (буындап оқу, тұтас оқу, түсініп оқу, мәнерлеп оқу) және жазу дағдыларын қалыптастыру;

5) коммуникативтік әрекет түрлерін жетілдіру, сөздік қорын байыту;

6) ұлттық рухани құндылықтардың, ана тіліне, Отанына, халқына, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне деген сүйіспеншіліктің негіздерін қалыптастыру.

2-тарау. «Букварь» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Букварь» оқу пәнінің мазмұны

5. «Букварь» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі аптасына 6 сағаттан, барлығы I жартыжылдықта 96 сағатты құрайды.

6. Оқу пәнінің мазмұны:

1) орыс тілінің дыбыстық және әріптік жүйесінен;

2) негізгі тілдік бірліктерден (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін);

3) орыс тілі бойынша қарапайым грамматикалық дағдылардан;

4) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық нормалардың қарапайым түсініктерінен құралады.

7. «Букварь» оқу пәнін оқыту екі кезең бойынша (букварға дейінгі кезең – 12 сағат, букварь кезеңі – 84 сағат) ұйымдастырылады.

8. «Букварь» оқу пәнінің мазмұны I жартыжылдықта «Букварь» оқулығы (букварға дейінгі және букварь кезеңдері) арқылы жүзеге асырылады.

9. Әліпбидегі әріптер мен әрбір әріптің дыбыстық мәнін, қарапайым тілдік ұғым мен түсініктерді меңгертудің реті мен көлемі:

1) 1-тоқсан: тілдік ұғымдар туралы қарапайым түсінік (сөйлеу дағдылары) (сөйлеуге дейінгі кезең) - 12 сағат;

а, у и, о, ы – 10 сағат;

м, т, н, л с, р, ш – 14 сағат;

к, п, б, г – 8 сағат.

Ескерту: әріптерді зерделеуге 2 сағат, қалған сағаттар мұғалімнің қалауы бойынша қайталауға бөлінеді.

2) 2-тоқсан:

д, з, ж - 6 сағат;

е, ё, в, й, ь, э, я, ю - 20 сағат;

х, ц, ч, щ, ф, ъ (бөлу) – 12 сағат.

Ескерту: әріптерді зерделеуге 2 сағат, е, ё, ю, я әріптерін зерделеуге – 3 сағат бөлінеді, қалған сағаттар мұғалімнің қалауы бойынша қайталауға бөлінеді. Әріптер оқу бағдарламасында берілген ретпен оқытылады.

10. Букварға дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) оқу әрекетіне қызығушылығын ояту;

2) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы қарапайым түсінік қалыптастыру;

3) сөйлеу туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру (дыбыс, буын, екпін, сөз, сөйлем);

4) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс сызба-модельдерін ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

5) жазуға дайындық кезеңінде - қолдың ұсақ моторикасын дамыту (бояу, сурет салу, түрлі бағытта сызықтар жүргізу, сұлба салу, әріп элементтерін жазу).

6) тыңдай білуге және сұрақты түсінуге, сұрақтарға дұрыс жауап беруге үйрету.

Ескерту: тыңдау материалының көлемі 10 сөйлемнен, өлең шумақтары 3-тен аспауы керек.

11. Букварь кезеңінің міндеттері:

1) орыс әліпбиінің дыбыс пен әріптерін таныту, дыбыстардың айтылуына жаттықтыру;

2) дауысты және дауыссыз дыбыс түрлерін ажыратуға жаттықтыру;

3) әріптердің баспа және жазба түрлерін үйрету;

4) дыбыстан буын, буыннан сөз, сөзден сөйлем құрауға, жазуға, оқуға үйрету;

5) дұрыс, үзбей, буындап оқу дағдыларын қалыптастыру;

6) көркем жазу дағдыларын қалыптастыру;

7) сөздік қорын байыту, өз ойын жеткізе білуге үйрету;

8) негізгі тыныс белгі түрлерін (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі) қолдана білуді қалыптастыру;

9) ұлттық рухани құндылықтарға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру.

Ескерту: I жартыжылдық бойынша жазба жұмыстарының көлемі: букварьға дейінгі кезеңде графикалық диктант – 1-3 таңба, букварь кезеңінде әріптік диктант – 3-5 әріп, буын диктанты – 3-6 буын, сөздік диктант – 2-5 сөз, диктант – 3-12 сөз. Жазба жұмыстарының санын мұғалім білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттілігіне орай белгілейді. Жазба жұмыстарын күнделікті жүйелі ұйымдастыру ұсынылады.

12. «Букварь» оқу пәнінің базалық білім мазмұны.

13. Тыңдалым мен айтылым:

1) мұғалімнің, өзге білім алушылардың сөзін тыңдай білу, тыңдалым мәнін түсіну, сұраққа дұрыс әрі нақты жауап беруді қалыптастыру;

2) ертегі айту; өлең, санамақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш, жұмбақты жатқа айту;

3) дауысты және дауыссыз дыбыстарды; ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстарды ажырата білуді; сөздерді буындарға бөлуді; дауысты дыбыстардың буын құрауын білу;

4) дыбыстың әріппен жазылуын; сөздің дыбыстық және әріптік құрамының сәйкестігін/ сәйкес еместігін анықтау;

5) сөздік қорын байыту; сөзді тіркестіре білу, сөйлем және шағын мәтін (сюжетті суреттер бойынша әңгіме құрау; көрген-білгені, естігені туралы әңгімелеу) құрай білу;

6) сөз әдебінің формаларын қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу).

Ескерту: Тыңдалым материалының көлемі: 30 сек-1мин.

14. Оқылым:

1) сөздер мен сөйлемдердің құрылымын сызба арқылы түсініп, тани білу (сөздегі буын санын, сөйлемдегі сөз санын анықтау);

2) сөздің мағынасын, сөйлемде айтылған ойды түсіну;

3) дыбыстардың дауысты және дауыссыз дыбыстарға бөлінуін білу (артикуляциялық, акустикалық); дыбыс пен күйзелістің маңызды рөлін түсіну ([мал] - [мал], [замок] - [замок]), бір немесе бірнеше дыбыстармен ерекшеленетін сөздерді салыстыру;

4) сөйлемді (2-6 сөз), мәтінді (4-10 сөйлем) түсініп, дауыстап оқу;

5) буындап оқудан сөзді үзбей тұтас оқуға, одан әрі сөйлемдерді оқуға ауысу.

Ескерту: Оқуға берілген мәтіннің көлемі букварь кезеңінің басында 4-6 сөйлемнен, соңында 10 сөйлемнен аспауы керек. Әр сөйлемдегі сөздердің саны 2-6-дан аспауы керек.

15. Жазылым:

1) жазуға дайындық (дұрыс отырғызу, жарықтың дұрыс түсуі, дәптердің көлбеу орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қаламды ұстай білу); парақтағы кеңістікті бағдарлай білуді қалыптастыру (жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жазу жолының жоғарғы және төменгі сызықтары мен тік көлбеу сызықтардан шықпау); сурет салу, штрихтау, бастыра жазу, әріп элементтерін жазу;

2) сурет бойынша сөйлем құрастыру, берілген сөздерден сөйлемдер құрастыру, сөйлемдегі сөздердің санын анықтау, сөйлемдердің графикалық модельдерін құру;

3) көркем жазу нормаларын сақтай отырып, әріп элементтерін, бас және кіші әріптерді, буын, сөз, сөйлемді және оларды байланыстыра жазу;

4) сөйлемнің басындағы сөзді бас әріптен жазу, сөйлем ішінде сөздердің бөлек жазылуы, сөйлемнің соңына тыныс белгісін қою;

5) қарапайым сұрақтарға жазбаша жауап беру, сюжетті суретке қарап мәтін құрастыру;

6) қатесіз, көркем жазу дағдыларын қалыптастыру.

2-параграф. «Букварь» оқу пәні бойынша күтілетін нәтижелер

16. Букварға дейінгі кезеңдегі күтілетін нәтижелер:

1) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы бастапқы тілдік ұғымдарды түсінеді;

2) сұрақты тыңдайды және оны түсінеді, сұрақтарға жауап береді;

3) сөйлем, сөз, буын, дыбыстың графикалық сызбасын таниды;

4) сөзге дыбыстық талдау жасайды;

5) көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндайды;

6) коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) дұрыс қолдана алады;

7) дәптер бетінде берілген суреттерді бояйды, әріп элементтерін, үзік сызықтарды бастырып жүргізеді, жазады.

17. Букварь кезеңіндегі күтілетін нәтижелер:

1) дыбыс пен әріпті таниды, оларды бір-бірінен ажыратады;

2) мәтіннен сөйлемді, сөйлемнен сөзді, сөзден буынды, буыннан дыбысты бөледі, жаңа үйренген дыбысты анықтайды;

3) дауысты дыбыстардың буын құрайтынын біледі, сөздегі буын санын анықтайды;

4) оқу түрлерін (буындап оқу, сөздерді тұтас оқу, мәнерлеп оқу) қолданады, түсініп оқиды;

5) дыбыстарды дұрыс дыбыстайды, оның мағына ажыратушы қызметін түсінеді;

6) сызба-модель, сурет белгілері бойынша сөз, сөйлем, шағын мәтін құрастырады;

7) дыбыс пен екпіннің мағыналық мәні мен рөлін түсінеді, дыбыспен ерекшеленетін бір немесе бірнеше сөздерді салыстырады;

8) тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжайды, өз ойын білдіреді;

9) мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қоя алады, сұраққа жауап береді;

10) сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңына тиісті тыныс белгісін қояды;

11) айтылуы мен жазылуы бірдей сөздерді еске сақтап, естуі бойынша жазады;

12) көркем жазу талаптарына сай, жазу жолы, жол аралығын, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріптің, әріптердің өзара байланыс элементтерін жазады;

13) ана тілін, Отанын, халқын, мәдениеті мен салт-дәстүрін құрметтей біледі;

14) еліміздің рәміздерін (Әнұран, Елтаңба, Ту) біледі.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрінің
2022 жылғы «...».....
№ бұйрығына
4-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мақсаты – қарапайым грамматикалық түсініктерді қалыптастыра отырып, тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым дағдыларын меңгеру процесінде тұлғаның функционалды сауаттылығын қалыптастыруға мүмкіндік жасау.

3. Қойылған мақсатқа жету үшін сауат ашу сабақтарында келесі міндеттерді жүзеге асыру қажет:

1) сөздерді оқу, мәтінді түсініп оқу, мәнерлеп және жылдам оқу дағдыларын дамыту;

2) сөздік қорын байыту;

3) мәтінді мақсатты түрде түсіну арқылы білім алушылардың дұрыс оқу іс-әрекетін қалыптастыру;

4) оқуға және кітапқа деген қызығушылығын арттыру;

5) ақпаратты талдау, салыстыру, жалпылау, жүйелеу қабілетін дамыту;

6) айналасындағыларға достық қарым-қатынасты қалыптастыру, сөйлеу мәдениеті мен қарым-қатынас мәдениетін дамыту;

7) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және өзінің сөйлеуін жетілдіруге ұмтылу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту;

8) қоршаған әлемді тану арқылы оқылатын тілге деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті арттыру;

9) коммуникативтік біліктері мен дағдыларын дамыту: әңгімелесушіні есті және тыңдай білу, диалог жүргізу және әркімнің өз көзқарасы болатынын түсіну, өз пікірін айқын және негіздей отырып жеткізу;

10) қойылған міндет пен оны іске асыру шарттарына сәйкес оқу іс-әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау іскерлігін қалыптастыру;

11) нәтижеге жетудің ең тиімді тәсілдерін анықтау;

12) оқу іс-әрекетінің сәттілік/сәтсіздік себептерін түсіне білуді қалыптастыру.

4. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлікте дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушының мінез-құлқы мен күнделікті іс-әрекетін ынталандыратын тұрақты жеке бағдарлары болуға бағытталған.

2-тарау. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мазмұны

5. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі аптасына 6 сағат, барлығы – 114 сағатты құрайды.

6. Оқу пәнінің мазмұнын іріктеу бірліктері:

1) тіл бірліктері: мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс;

2) орыс тілінің кейбір грамматикалық құбылыстары;

3) орфографиялық және пунктуациялық нормалардың минимумы;

4) балалар көркем әдебиетінің туындылары.

7. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері 2-жартыжылдықта «Обучение грамоте» оқулығының көмегімен жүзеге асырылады.

8. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) тұтас сөзбен оқуға көшу, «іштей» оқи білуді қалыптастыру;

2) мәтінмен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру;

3) байланыстырып сөйлеуді дамыту (мазмұндау, әңгімелеу, «ауызша суреттеу», суреттер, өзінің алған әсері бойынша әңгіме құрастыру);

4) каллиграфиялық және графикалық нормаларға сәйкес жазу дағдыларын дамыту;

5) ауыз әдебиеті мен көркем шығармалар арқылы ұлттық құндылықтарға құрметпен қарауға тәрбиелеу;

6) тыңдалым, айтылым арқылы сөйлеу өнеріне баулу.

9. Базалық білім мазмұны.

10. Тыңдалым және айтылым (ауызша сөйлеуді және фонематикалық естуді дамыту):

1) мұғалім мен өзге білім алушылардың сөзін, аудио/бейнежазбаларды тыңдау, естігеннің мәнін түсіну, сұраққа дұрыс және нақты жауап беру; коммуникативтік мақсаттарға сай қарым-қатынас дағдыларын (топта қарым-қатынас жасау, диалогке қатысу, сахналау, рөлдік ойындар) дамыту, сөйлеу этикетінің сөздерін пайдалану, лексикалық тақырыптар негізінде сөздік қорын кеңейту;

2) бейвербальді қарым-қатынас құралдарын қолдану (интонация, мимика, ым-ишара, қалып); сөйлеудің негізгі ережелерін сақтау (ырғақ, екпін, қарқын, кідіріс);

3) жаңылтпаштар, санамақтар, өлеңдер, мақал-мәтелдер, жұмбақтарды жатқа айту арқылы артикуляциялық аппаратты дамыту;

4) берілген және қызықтырған тақырыптарға монолог және диалог түрінде өз ойын айтуды қалыптастыру, сурет, бақылағаны, көргені, басынан өткені және естігені/оқығаны туралы әңгімелеу, басқа адамдардың әрекеттері мен басынан өткеніне қарым-қатынасын білдіру, өзінің эмоционалдық жай-күйін берудің әртүрлі тәсілдерін қолдану;

5) сюжеттік суреттер сериясына сүйене отырып және көмексіз ертегілерді айту, сюжеттік сурет бойынша және сюжеттік суреттер сериясы бойынша әңгімелер құрастыру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, мәтін картасына сүйене отырып және оған сүйенбей тыңдалған/оқылған мәтінді мазмұндау;

6) сөздің мәні мен мағынасын түсіну, сөздерді мақсатына қарай қолдану, сөздік қорын кеңейту арқылы тіл дамыту, сөздерді орфоэпиялық нормаларға сәйкес айту, сөздегі екпінді дұрыс қою;

7) сөйлемдер мен шағын мәтіндер құрастыру;

8) тыңдалымға арналған материал көлемі: 30 сек. – 1 мин.

11. Оқылым (оқылым дағдыларын қалыптастыру, әліпби әріптерін үйрету):

1) фонетика және графика;

2) дыбыс – тілдің ең кіші бірлігі, сөз бен буынның дыбыстық құрылымы;

3) дыбыстардың дауысты және дауыссыз болып жіктелуі (артикуляциялық, акустикалық, функционалдық аспектілер: дауыстылар еркін, дауыссыздар кедергімен айтылады, дауыстылар үннен, дауыссыздар – үн мен ызыңнан жасалады (ұяң), тек ызың (қатаң), дауыссыздар тек дауысты дыбыстармен тіркесіп қана өз бетінше буын құрай алады: [и-р’ис], [а-ист]);

4) дауыссыз дыбыстардың жуан/жіңішке және ұяң/қатаң болып жіктелуі;

5) дауысты дыбыстардың әлсіз және күшті позициялары;

6) дыбыс пен екпіннің мағына ажыратушылық рөлі ([мал] – [м’ал], [з á мък] – [зам ó к]), бір немесе бірнеше дыбыспен ерекшеленетін сөздерді салыстыру;

7) сөздің дыбыстық құрамының бірлігін және оның лексикалық мәнін ұғыну;

8) дыбысты әріппен таңбалау, сөздің дыбыстық және әріптік құрамының сәйкестігін/сәйкес еместігін, орыс тілінің орфоэпиялық нормаларын сақтай отырып, сөздердің айтылуын анықтау;

9) буын – ең кіші айтылым бірлігі, сөздердің буындарға бөлінуі, екпінді және екпінсіз буынға бөлу;

10) сөздің графикалық дыбыстық моделінен схема-модельдегі дыбыстарды әріптермен белгілеуге көшу; дауысты әріпке бағдарланған сөздің дыбыстық-әріптік моделін «оқу» ;

11) дыбыстық және дыбыстық-әріптік талдау жүргізу;

12) дыбыс пен әріптерді ажырату (дыбыстарды естиміз және айтамыз, әріптерді көреміз, жазамыз, оқимыз);

13) сөздің дыбыстық формасын оның әріптік жазбасы бойынша (оқылым) және керісінше (жазылым) айту;

14) орыс графикасының позициялық принципін меңгеру, дауысты дыбыстардың (я, ю, е, ё, и) және ь әріптерінің көмегімен дауыссыз дыбыстардың жұмсақтығын белгілеу, я, ю, е, ё әріптерінің көмегімен [й'] дыбысын белгілеу;

15) я, ю, е, ё дыбыстарының қосарлы рөлі;

16) әріптердің белгілі бір бірізділігі ретінде орыс әліпбиімен танысу;

17) 2-6 сөзден тұратын сөйлемдерді, тұтас сөздерді оқуға және 4-8 сөйлемнен тұратын мәтіндерді дұрыс оқуға көшу арқылы әртүрлі құрылымдағы сөздерді бірқалыпты буындап оқуға үйрету, мұғалімнің сұрақтары бойынша мәтіндерден шағын үзінділерді іріктеп оқуды үйрету;

18) сөйлеудің интонациялық ұйымдастырылуына бақылау жасау (сөйлем соңындағы, сұраулы, лепті интонация);

Ескерту: көркем шығарма көлемі 0,5-1,5 беттен (сюжетті суретті қоса есептегенде); ғылыми танымдық мәтін көлемі 0,3-0,5 беттен аспауы керек.

19) тыныс белгілеріне сәйкес сөйлемдердің интонациясы: нүкте, үтір, сұрау және леп белгілері, бір сөйлемді екіншісінен бөлетін кідірісті сақтау;

20) сөздің мағынасын бақылау (мағынасы бойынша жақын және қарама-қарсы сөздер, көп мағыналы сөздер);

21) мәтіннің мазмұнын өз бетінше оқып-түсіну, әңгімелеу сипатындағы өзгерген мәтінді оқу, берілген басы мен соңы бойынша мәтін құрастыру, оқылған мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

22) әртүрлі жанрдағы мәтіндердің ерекшеліктерін анықтау, шығарманың тақырыбын, негізгі ойын анықтау;

23) мәтінді мәнерлеп оқу, оқылған мәтіннің мазмұнына қатынасын білдіру (ұнайды/ұнамайды, себебі...);

24) оқу тапсырмаларын орындау үшін қажетті ақпаратты іздеу (мұғалімнің жетекшілігімен);

25) мәтін, суреттер, схемалар, пиктограммалар, белгілер түрінде ұсынылған ақпаратты түсіну;

26) дауысты және дауыссыз дыбыстарды айту дағдыларын меңгеру, оқу кезінде тұтас сөздерді және мағыналық бірліктерді дұрыс екпінмен айту (орфоэпиялық оқу);

27) орфографиялық оқу – айтып тұрып жазу және көшіріп жазу кезінде өзін-өзі бақылау құралы;

28) оқу жылдамдығының нормасы: минутына 30-40 сөз (шылау, одағай, еліктеу сөздер жеке сөз ретінде саналады), бірінші жартыжылдықта оқу техникасы тексерілмейді.

12. Жазылым (жазылым дағдыларын қалыптастыру):

1) айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді айту арқылы жазу;

2) қолжазба және баспа мәтінінен сөйлемдерді, мәтінді арнайы ережелері бойынша көшіріп жазу;

3) пунктуация ережелерін ескере отырып, сөйлемдерді жазу: нүкте, сөйлем соңында леп сұрау белгілері, сөйлемде сөздерді бөлек жазу;

4) сөйлемнің басындағы бас әріп;

5) айтумен анықталмайтын сөздің әріптік жазудағы орын ретінде орфограмма туралы жалпы түсінік қалыптастыру;

6) дыбыстарды әріптермен белгілеуге байланысты емес орфограммалар: сөйлем басындағы, жалқы есімдердегі бас әріп, көмекші сөз бен сөз арасындағы босаралық, сөздерді жолдан келесі жолға буын арқылы тасымалдау, сөйлем соңындағы тыныс белгілері;

7) дыбыстарды әріптермен белгілеумен байланысты орфограммалар: ызыңнан кейінгі дауысты әріптер (жи-ши, ча-ща, чу-щу), -чк -чн,- чт, - щн әріп тіркестері, ь және ъ әріптері – айыру белгілері, екпінсіз дауысты дыбыстарды дұрыс жазу (екі буынды сөздер), сөздің соңында ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстарды дұрыс жазу;

8) сөз және сөйлем, «зат» және «сөз» ұғымдарын заттың атауы ретінде ажырату;

9) заттың, қоршаған орта құбылыстарының атын білдіретін сөздер, заттардың сынын білдіретін сөздер; заттың айту кезіндегі, айтқанға дейінгі, айтқаннан кейінгі іс-әрекетін білдіретін сөздер; бір затты, көп затты білдіретін сөздер, «ол», «олар» деген сөздерімен сәйкес келетін сөздер;

10) сурет бойынша сөйлем құрастыру, берілген сөздерден сөйлем құрастыру, сөйлемдегі сөздердің санын анықтау, сөйлемдердің графикалық үлгілерін құру;

11) жазба жұмыстардың көлемі: сөздік диктант – 4-5 сөз, диктант – 12-20 сөз, үйрету мазмұндамасы мәтінінің көлемі – 15-25 сөз, мәтінді көшіріп жазу – 15-20 сөзден артық емес, шығармашылық мәтіннің көлемі – 3-5 сөйлем (мұғалімнің көмегімен).

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі дағдылардың ретін, төртінші саны оқу мақсатының ретін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» – сынып, «2.1» – негізгі дағдылар, «1» – оқу мақсатының реті.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі:

Бөлім (сөйлеу әрекетінің түрлері) – тыңдалым және айтылым	
Бөлімшелер (негізгі дағдылар)	Оқу мақсаттары
1.1Бастапқы тілдік ұғымдарды (мәтін, сөйлем, сөз) түсіну	1.1.1.1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс туралы түсіну
1.2 Тыңдаған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.1.2.1 мәтінде кім, не туралы айтылғанын анықтау мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау және мәтін авторының не айтқысы келетінін түсіну
1.3 Тыңдалған материалды мазмұндау	1.1.3.1 оқиғалар ретін сақтай отырып, тыңдалған материалды мазмұндау (мұғалімнің көмегімен)

1.4 Оқиғаны болжау	1.1.4.1 тақырып/аты және иллюстрациялар бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
1.5 Сөйлеу нормаларын сақтай отырып түрлі қарым-қатынас жағдайларына қатысу	1.1.5.1 сөйлеу этикетін қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу)
1.6 Тыңдаушының назарын аудару	1.1.6.1 сөйлеуде сипаттау/салыстыру сөздерін, вербальді емес қарым-қатынас құралдарын (мимика, ым-ишара) қолдану, сөйлеудің мағынасын жеткізу үшін мәлімдеменің, сұрақтың, сезім білдірудің интонациясын сақтау
1.7Өзінің бағалау пікірін айту	1.1.7.1 тыңдалған мәтінге пікірін білдіру, оны жай сөйлемдермен негіздеу
1.8 Берілген тақырыпқа әңгіме құрастыру	1.1.8.1 сюжеттік иллюстрация/суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру
1.9 Сөздің дыбыстық түрін бағдарлау	1.1.9.1 сөздегі дыбыстарды ажырату, олардың санын анықтау, олардың белгілерін ажырату (дауысты/дауыссыз, екпінді/ екпінсіз дауысты, жіңішке/жуан дауыссыз, ұян/қатаң дауыссыз); сөздің дыбыстық сызбасын жасау
	1.1.9.2 сөздердің буындардан тұратынын түсіну, сөздегі буындардың саны мен ретін анықтау, екпінді буынды анықтау және белгілеу
	1.1.9.3 дыбыстың буынның және екпіннің мағынаажыратушылық рөлін түсіну
	1.1.9.4 сөздегі йотты әріптердің қызметін түсіну
Бөлім (сөйлеу әрекетінің түрлері) – оқылым	
Бөлімшелер (негізгі дағдылар)	Оқу мақсаттары
2.1 Оқылым түрлерін қолдану	1.2.1.1 сөз, сөйлем сызбасын оқу және құрастыру
	1.2.1.2 оқудың негізгі түрлерін қолдану (буындап оқудан сөздерді тұтас оқуға көшу, түсініп оқу)
2.2 Оқылған мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	1.2.2.1 мәтіннің тақырыбын, автордың ойын анықтау

ЖОБА

2.3 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	1.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау
2.4 Мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктердің рөлін түсіну	1.2.4.1 сөздердің мағыналарының жалпылануын ескере отырып, лексикалық мәні мен мағынасын түсіну (заттың атын/сынын/қимылын білдіретін сөздер), мағынасы жуық/қарама-қарсы/көпмағыналы сөздер (мұғалімнің көмегімен)
2.5 Сұрақ қою және жауап беру	1.2.5.1 суреттерге/мәтінге сұрақтар қою (мұғалімнің көмегімен) және сұрақтарға жауап беру
2.6 Мәтіннің түрлері мен жанрын анықтау	1.2.6.1 мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, мәтіннің ерекшеліктері бойынша жанрын (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, өлең, әңгіме, ертегі) анықтау
2.7 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.2.7.1 мәтіндердің әліпбилік орналасу ретін пайдалана отырып, бір дереккөзден (сөздік, анықтамалық, балалар энциклопедиясы) ақпаратты табу
2.8 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	1.2.8.1 мұғалімнің көмегімен әртүрлі жанрдағы (ертегі, әңгіме, өлең) мәтіндерді салыстыру
2.9 Сөздердің графикалық түрін бағдарлау	1.2.9.1 әріпті тану және оны дыбыспен сәйкестендіру, сөздегі дыбыстар мен әріптердің алшақтығы туралы білу (йотты дауысты дыбыстары бар сөздер, ь бар сөздер)
	1.2.9.2 сөздегі позициясына байланысты әріптің қызметін түсіну (дауысты дыбыс дауыссыз дыбыстардың жіңішкелік/жуандық көрсеткіші ретінде)
	1.2.9.3 сөздегі ь, ъ белгілерінің рөлін түсіну
Бөлім (сөйлеу әрекетінің түрлері) – жазылым	
Бөлімшелер (негізгі дағдылар)	Оқу мақсаттары
3.1Мәтін жоспарын құру	1.3.1.1 суреттік жоспар, мәтіннің сызба-жоспарын құру және тақырып қою (мұғалімнің көмегімен)
3.2Тыңдалған/оқылған материалдың мазмұнын жазу	1.3.2.1 мұғалімнің көмегімен сурет, сызба, белгілерді қолдана отырып, тыңдалған/оқылған мәтіндердегі ақпаратты беру

ЖОБА

3.3 Түрлі ұсыну формаларын пайдаланып, мәтін құру	1.3.3.1 сурет, белгі, сызба, тірек сөздерді қолдана отырып, берілген тақырыпқа жай сөйлемдер/мәтіндер құрастыру/жазу
3.4 Түрлі жанрдағы мәтіндерді шығармашылықпен жазу	1.3.4.1 мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер/мәтіндер (хабарлама, құттықтау, хат) жазу
3.5 Жұмыстағы қателерді табу және түзету	1.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздердің, сөйлемдердің/мәтіннің жазылуын тексеру және қателерді түзету
3.6 Каллиграфиялық және графикалық нормаларды сақтау	1.3.6.1 әріптердің элементтерін, жазба (бас және кіші) әріптер мен олардың қосылыстарын жазу, каллиграфия нормаларына сәйкес анық жазу, жазуда күшті позицияның дыбыстарын әріптермен таңбалау
3.7 Орфографиялық нормаларды сақтау	1.3.7.1 жазылуы мен айтылуында айырмашылығы бар (вода, снег, пенал) сөздерді көшіріп жазу/жазу, тасымалдау ережелерін сақтау (мұғалімнің көмегімен)
	1.3.7.2 жи-ши/ча-ща/чу-щу/-чк-, -чн-/-нщ-, -шн- дұрыс жазу ережесін қолдану
	1.3.7.3 жалқы есімдерді, сөйлем басындағы сөздерді бас әріппен жазу (мұғалімнің көмегімен)
	1.3.7.4 сөздің соңында және ортасында жіңішкелік белгісі бар сөздерді жазу
3.8 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.3.8.1 жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату, пайдалану, оларды жекеше және көпше түрде өзгерту
3.9 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.3.9.1 сөйлемнің соңында тыныс белгілерін: нүкте, сұрау, леп белгілерін қою

15. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту орыс тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (оқыту орыс тілінде)

3-тоқсан			
Әліппеден кейінгі кезең	1. 1. 1. 1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс туралы түсіну; 1. 1. 2. 1 мәтінде кім, не туралы айтылғанын анықтау мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау және мәтін авторының не айтқысы келетінін түсіну; 1. 1. 4. 1 тақырып/аты және иллюстрациялар бойынша мәтіннің мазмұнын болжау; 1. 1. 3. 1 оқиғалар ретін сақтай отырып, тыңдалған материалды мазмұндау (мұғалімнің көмегімен); 1. 1. 5. 1 сөйлеу этикетін қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу); 1. 1. 6. 1* сөйлеуде сипаттау/салыстыру сөздерін, вербальді емес қарым-қатынас құралдарын (мимика, ым-ишара) қолдану, сөйлеудің мағынасын жеткізу үшін мәлімдеменің, сұрақтың, сезім білдірудің интонациясын	1. 2. 1. 1 сөз, сөйлем сызбасын оқу және құрастыру; 1. 2. 1. 2* оқудың негізгі түрлерін қолдану (буындап оқудан сөздерді тұтас оқуға көшу, түсініп оқу); 1. 2. 2. 1 мәтіннің тақырыбын, автордың ойын анықтау; 1. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау; 1. 2. 5. 1* суреттерге/мәтінге сұрақтар қою (мұғалімнің көмегімен) және сұрақтарға жауап беру; 1. 2. 6. 1* мұғалімнің көмегімен әңгімелеу мәтінін, мәтіннің ерекшеліктері бойынша жанрын (жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтел, өлең, әңгіме, ертегі) анықтау; 1. 2. 8. 1* мұғалімнің көмегімен әртүрлі жанрдағы (ертегі, әңгіме, өлең) мәтіндерді салыстыру; 1. 2. 9. 1 әріпті тану және оны дыбыспен сәйкестендіру, сөздегі дыбыстар мен әріптердің	1. 3. 1. 1 суреттік жоспар, мәтіннің сызба- жоспарын құру және тақырып қою (мұғалімнің көмегімен); 1. 3. 2. 1 мұғалімнің көмегімен сурет, сызба, белгілерді қолдана отырып, тыңдалған/оқылған мәтіндердегі ақпаратты беру; 1. 3. 4. 1* мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер/мәтіндер (хабарлама, құттықтау, хат) жазу; 1. 3. 5. 1 * мұғалімнің көмегімен сөздердің, сөйлемдердің/мәтіннің жазылуын тексеру және қателерді түзету; 1. 3. 6. 1* әріптердің элементтерін, жазба (бас және кіші) әріптер мен олардың қосылыстарын жазу, каллиграфия нормаларына сәйкес анық жазу, жазуда күшті позицияның дыбыстарын әріптермен таңбалау; 1. 3. 7. 1* жазылуы мен айтылуында айырмашылығы бар (вода, снег, пенал) сөздерді көшіріп жазу/жазу, тасымалдау ережелерін сақтау (мұғалімнің

	сақтау; 1. 1. 7. 1 тыңдалған мәтінге пікірін білдіру, оны жай сөйлемдермен негіздеу; 1. 1. 8. 1* сюжеттік иллюстрация/суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру; 1. 1. 9. 1 сөздегі дыбыстарды ажырату, олардың санын анықтау, олардың белгілерін ажырату (дауысты/дауыссыз, екпінді/ екпінсіз дауысты, жіңішке/жуан дауыссыз, ұян/қатаң дауыссыз); сөздің дыбыстық сызбасын жасау; 1. 1. 9. 2 сөздердің буындардан тұратынын түсіну, сөздегі буындардың саны мен ретін анықтау, екпінді буынды анықтау және белгілеу; 1.1.9.3. дыбыстың буынның және екпіннің мағына ажыратушылық рөлін түсіну; 1. 1. 9. 4 сөздегі йотты әріптердің қызметін түсіну	алшақтығы туралы білу (йотты дауысты дыбыстары бар сөздер, ь бар сөздер); 1. 2. 9. 2 сөздегі позициясына байланысты әріптің қызметін түсіну (дауысты дыбыс дауыссыз дыбыстардың жіңішкелік/жуандық көрсеткіші ретінде); 1. 2. 9. 3* сөздегі ь, ъ белгілерінің рөлін түсіну	көмегімен); 1. 3. 7. 3* жалқы есімдерді, сөйлем басындағы сөздерді бас әріппен жазу (мұғалімнің көмегімен); 1. 3. 7. 4* сөздің соңында және ортасында жіңішкелік белгісі бар сөздерді жазу
4-тоқсан			
Әліппеден кейінгі кезең	1. 1. 1. 1 сөйлеу, мәтін, сөйлем, сөз, дыбыс туралы түсіну;	1. 2. 1. 2 оқудың негізгі түрлерін қолдану (буындап	1. 3. 3. 1* сурет, белгі, сызба, тірек сөздерді қолдана отырып,

ЖОБА

	1. 1. 2. 1 мәтінде кім, не туралы айтылғанын анықтау мәтінде кім/не туралы айтылғанын анықтау және мәтін авторының не айтқысы келетінін түсіну; 1. 1. 3. 1 оқиғалар ретін сақтай отырып, тыңдалған материалды мазмұндау (мұғалімнің көмегімен); 1. 1. 4. 1* тақырып/аты және иллюстрациялар бойынша мәтіннің мазмұнын болжау; 1. 1. 5. 1 сөйлеу этикетін қарым-қатынастың әртүрлі жағдайларында қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, рұқсат сұрау, қоштасу); 1. 1. 6. 1* сөйлеуде сипаттау/салыстыру сөздерін, вербальді емес қарым-қатынас құралдарын (мимика, ым-ишара) қолдану, сөйлеудің мағынасын жеткізу үшін мәлімдеменің, сұрақтың, сезім білдірудің интонациясын сақтау; 1. 1. 7. 1 тыңдалған мәтінге пікірін білдіру, оны жай	оқудан сөздерді тұтас оқуға көшу, түсініп оқу); 1. 2. 2. 1 мәтіннің тақырыбын, автордың ойын анықтау; 1. 2. 3. 1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің басын, ортасын және соңын анықтау; 1. 2. 4. 1 сөздердің мағыналарының жалпылануын ескере отырып, лексикалық мәні мен мағынасын түсіну (заттың атын/сынын/қимылын білдіретін сөздер), мағынасы жуық/қарама-қарсы/көпмағыналы сөздер (мұғалімнің көмегімен); 1. 2. 7. 1 мәтіндердің әліпбилік орналасу ретін пайдалана отырып, бір дереккөзден (сөздік, анықтамалық, балалар энциклопедиясы) ақпаратты табу	берілген тақырыпқа жай сөйлемдер/мәтіндер құрастыру/жазу; 1. 3. 4. 1* мұғалімнің көмегімен жай сөйлемдер/мәтіндер (хабарлама, құттықтау, хат) жазу; 1. 3. 5. 1 мұғалімнің көмегімен сөздердің, сөйлемдердің/мәтіннің жазылуын тексеру және қателерді түзету; 1. 3. 6. 1 әріптердің элементтерін, жазба (бас және кіші) әріптер мен олардың қосылыстарын жазу, каллиграфия нормаларына сәйкес анық жазу, жазуда күшті позицияның дыбыстарын әріптермен таңбалау; 1. 3. 7. 1* жазылуы мен айтылуында айырмашылығы бар (вода, снег, пенал) сөздерді көшіріп жазу/жазу, тасымалдау ережелерін сақтау (мұғалімнің көмегімен); 1. 3. 7. 2* жи-ши/ча-ща/чу-щу/-чк-, -чн-/-нщ-, -шн- дұрыс жазу ережесін қолдану; 1. 3. 7. 3* писать заглавную букву в именах собственных, в начале предложения (с помощью учителя);

	сөйлемдермен негіздеу; 1. 1. 8. 1* сюжеттік иллюстрация/суреттер топтамасы бойынша әңгіме құрастыру; 1. 1. 9. 1 сөздегі дыбыстарды ажырату, олардың санын анықтау, олардың белгілерін ажырату (дауысты/дауыссыз, екпінді/ екпінсіз дауысты, жіңішке/жуан дауыссыз, ұяң/қатаң дауыссыз); сөздің дыбыстық сызбасын жасау		1. 3. 7. 4* сөздің соңында және ортасында жіңішкелік белгісі бар сөздерді жазу; 1. 3. 8. 1* жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату, пайдалану, оларды жекеше және көпше түрде өзгерту; 1. 3. 9. 1 сөйлемнің соңында тыныс белгілерін: нүкте, сұрау, леп белгілерін қою Жүктеу

Ескертпе:

1) бір тоқсан ішінде оқу мақсаттары сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша біріктіріледі;

2) «*» белгісімен белгіленген оқу мақсаттарының бір бөлігін іске асыру ұсынылады.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
5-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Елипбә» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Елипбә» оқу пәнінің Үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны жалпыдидактикалық қағидаттар және А. Байтұрсынұлының әдістемелік қағидаттары негізінде айқындалды:

1) дыбыспен жаттығу;

2) әрбір дыбыстың сөз жасаудағы қызметін есепке алу;

3) оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге өту;

4) білімді тәжірибе арқылы өздігінен алу.

3. Әріпті таныту реті А. Байтұрсынұлының еңбектерімен қатар лингвист және әдіскер ғалымдардың зерттеулері негізінде, олардың мәтінде кездесу жиілігіне, өзара тіркесімі мен сөзжасау қызметіне қарай құрылды.

4. «Елипбә» оқу пәнінің мақсаты – әріп таныту, оқуға мен жазуға үйрету, негізгі тілдік ұғымдар мен сөйлеу әрекетінің түрлерін ұлттық рухани құндылықтар негізінде жеке тұлғаны қалыптастыру.

5. «Елипбә» оқу пәнінің міндеттері:

1) оқу әрекетіне бейімдеу;

2) дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін (сөйлеу) туралы қарапайым түсінік (ажырату, салыстыру, топтастыру және талдау) қалыптастыру;

3) дыбыс пен әріпті (баспа және жазба түрлері) үйрету;

4) оқу (буындап оқу, тұтас оқу, түсініп оқу, мәнерлеп оқу) және жазу дағдыларын қалыптастыру;

5) коммуникативтік әрекет түрлерін жетілдіру, сөздік қорын байыту;

6) ана тіліне, Отанына, халқына, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне құрметпен қарай білуге үйрету, ұлттық рухани құндылықтарды бойына сіңіру.

2-тарау. «Елипбә» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Елипбә» оқу пәнінің мазмұны

6. «Елипбә» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі аптасына 6 сағаттан, барлығы I жартыжылдықта 96 сағатты құрайды.

7. Оқу пәнінің мазмұны:

1) қазақ тілінің дыбыстық және әріптік жүйесінен;

2) негізгі тілдік бірліктерден (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін);

3) қазақ тілі бойынша қарапайым грамматикалық дағдылардан;

4) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық нормалардың қарапайым түсініктерінен құралады.

8. «Елипбә» оқу пәнін оқыту екі кезең бойынша (әліппеге дейінгі кезең – 12 сағат, әліппе кезеңі – 84 сағат) ұйымдастырылады.

9. «Елипбә» оқу пәнінің мазмұны I жартыжылдықта «Елипбә» оқулығы (әліппеге дейінгі және әліппе кезеңдері) арқылы жүзеге асырылады.

10. Елипбәдегі әріптер мен әрбір әріптің дыбыстық мәнін, қарапайым тілдік ұғым мен түсініктерді меңгертудің реті мен көлемі:

1) 1-тоқсан: тілдік ұғымдар туралы қарапайым түсінік (сөйлеу дағдылары) (әліппеге дейінгі кезең) – 12 сағат;

а, т, п, н, м, хуласә дәрис (2 с) – 12 саат;

р, у, л, о, с, д, и, й, қ, ш, е, хуласә дәрис (2 с) – 24 саат;

2) 2-чарәк: ә, к, б, ғ, з, ч, г, ң, ү, ө, хуласә дәрис (3 с) – 24 саат;

х, ж, h, я, ё, ф, ю, э, в, ц, щ, ж, ы, ь-ъ, алфавит – 2 сағ, бекіту (4 сағ) – 24 сағат.

Ескерту: ң – 3 сағат, я, ю, х, h, щ, в, э, ц, ф, ч, ь-ъ сағаттан; қалған дыбыс пен әріпке 2 сағаттан беріледі. Әріптер оқу бағдарламасында берілген ретпен оқытылады.

11. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) оқу әрекетіне қызығушылығын ояту;

2) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы қарапайым түсінік қалыптастыру;

3) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс сызба-модельдерін ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

4) сөзге дыбыстық талдау жүргізу: сөздегі буын санын анықтау, сөз ішіндегі дыбыстарды екі, үш буынды сөзбен анықтау; дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату;

5) жазуға дайындық кезеңінде - қолдың ұсақ моторикасын дамыту (бояу, сурет салу, түрлі бағытта сызықтар жүргізу, сұлба салу, әріп элементтерін жазу).

6) тыңдай білуге және сұрақты түсінуге, сұрақтарға дұрыс жауап беруге үйрету.

Ескерту: тыңдау материалының көлемі 10 сөйлемнен, өлең шумақтары 3-тен аспауы керек.

12. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) ұйғыр әліпбиінің дыбыс пен әріптерін таныту, дыбыстардың айтылуына жаттықтыру;

2) дауысты және дауыссыз дыбыс түрлерін ажыратуға жаттықтыру;

3) әріптердің баспа және жазба түрлерін үйрету;

4) дыбыстан буын, буыннан сөз, сөзден сөйлем құрауға, жазуға, оқуға үйрету;

5) дұрыс, үзбей, буындап оқу дағдыларын қалыптастыру;

6) көркем жазу дағдыларын қалыптастыру;

7) сөздік қорын байыту, өз ойын жеткізе білуге үйрету;

8) негізгі тыныс белгі түрлерін (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі) қолдана білуді қалыптастыру;

9) ұлттық рухани құндылықтарға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру.

Ескерту: I жартыжылдық бойынша жазба жұмыстарының көлемі: әліппеге дейінгі кезеңде графикалық диктант – 1-3 таңба, әліппе кезеңінде әріптік диктант – 3-5 әріп, буын диктанты – 3-6 буын, сөздік диктант – 2-5 сөз, диктант – 3-12 сөз. Жазба жұмыстарының санын мұғалім білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттілігіне орай айқындайды. Жазба жұмыстарын күнделікті жүйелі ұйымдастыру ұсынылады.

13. «Елипбә» оқу пәнінің базалық білім мазмұны.

14. Тыңдалым мен айтылым:

1) мұғалімнің, өзге білім алушылардың сөзін тыңдай білу, тыңдалым мәнін түсіну, сұраққа дұрыс әрі нақты жауап беруді қалыптастыру; коммуникативтік мақсаттарына сәйкес қарым-қатынас дағдыларын дамыту;

2) ертегі айту; өлең, санамақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш, жұмбақты жатқа айту;

3) дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырата білуді; буын, сөзді буынға бөлу; дауысты дыбыстардың буын құрау дағдыларын қалыптастыру;

4) дыбыстың әріппен жазылуын; сөздің дыбыстық және әріптік құрамының сәйкестігін/ сәйкес еместігін анықтау;

5) сөздік қорын байыту; сөзді тіркестіре білу, сөйлем және шағын мәтін (сюжетті суреттер бойынша әңгіме құрау; көрген-білгені, естігені туралы әңгімелеу) құрай білу;

6) сөз әдебінің формаларын қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу).

Ескерту: Тыңдалым материалының көлемі: 30 сек - 1мин.

15. Оқылым:

1) сөздер мен сөйлемдердің құрылымын сызба арқылы түсініп, тани білу (сөздегі буын санын, сөйлемдегі сөз санын анықтау);

2) сөздің мағынасын, сөйлемде айтылған ойды түсіну;

3) ұйғыр тіліндегі жұп дыбыстардың (а-ә, о-ө, ұ-ү, ы-і, л-р, н-ң, с-з, с-ш, ж-ш, п-б, к-қ, г-ғ) ерекшеліктерін тану, өзге тілден енген сөздерде кездесетін дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету;

4) сөйлемді (2-6 сөз), мәтінді (4-10 сөйлем) түсініп, дауыстап оқу;

5) буындап оқудан сөзді үзбей, толық оқуға үйрету.

Ескерту: оқуға берілген мәтіннің көлемі әліппе кезеңінің басында 4-6 сөйлемнен, соңында 10 сөйлемнен аспауы керек. Әр сөйлемдегі сөздердің саны 2-6-дан аспауы керек.

16. Жазылым:

1) жазуға дайындық (дұрыс отырғызу, жарықтың дұрыс түсуі, дәптердің көлбеу орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қаламды ұстай білу); парақтағы кеңістікті бағдарлай білуді қалыптастыру (жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жазу жолының жоғарғы және төменгі сызықтары мен тік көлбеу сызықтардан шықпау); сурет салу, штрихтау, бастыра жазу, әріп элементтерін жазу;

2) сурет бойынша сөйлем құрастыру, берілген сөздерден сөйлемдер құрастыру, сөйлемдегі сөздердің санын анықтау, сөйлемдердің графикалық модельдерін құру;

3) көркем жазу нормаларын сақтай отырып, әріп элементтерін, бас және кіші әріптерді, буын, сөз, сөйлемді және оларды байланыстыра жазу;

4) сөйлемнің басындағы сөзді бас әріптен жазу, сөйлем ішінде сөздердің бөлек жазылуы, сөйлемнің соңына тыныс белгісін қою;

5) қарапайым сұрақтарға жазбаша жауап беру, сюжетті суретке қарап мәтін құрастыру;

6) қатесіз, көркем жазу дағдыларын қалыптастыру.

2-параграф. «Елипбә» оқу пәні бойынша күтілетін нәтижелер

17. Әліппеге дейінгі кезеңдегі күтілетін нәтижелер:

1) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы бастапқы тілдік ұғымдарды түсінеді;

2) сұрақты тыңдайды және оны түсінеді, сұрақтарға жауап береді;

3) сөйлем, сөз, буын, дыбыстың графикалық сызбасын таниды;

4) сөзге дыбыстық талдау жасайды;

5) көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндайды;

6) коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) дұрыс қолдана алады;

7) дәптер бетінде берілген суреттерді бояйды, әріп элементтерін, үзік сызықтарды бастырып жүргізеді, жазады.

18. Әліппе кезеңіндегі күтілетін нәтижелер:

1) дыбыс пен әріпті таниды, оларды бір-бірінен ажыратады;

2) мәтіннен сөйлемді, сөйлемнен сөзді, сөзден буынды, буыннан дыбысты бөледі, жаңа үйренген дыбысты анықтайды;

3) дауысты дыбыстардың буын құрайтынын біледі, сөздегі буын санын анықтайды;

4) оқу түрлерін (буындап оқу, сөздерді тұтас оқу, мәнерлеп оқу) қолданады, түсініп оқиды;

5) дыбыстарды дұрыс дыбыстайды, оның мағына ажыратушы қызметін түсінеді;

6) сызба-модель, сурет белгілері арқылы сөз, сөйлем, шағын мәтін құрастырады;

7) сөйлеу барысында жалғауларды дұрыс қолданады;

8) тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжайды, өз ойын білдіреді;

9) мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қоя алады, сұраққа жауап береді;

10) сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңына тиісті тыныс белгісін қояды;

11) айтылуы мен жазылуы бірдей сөздерді еске сақтап, естуі бойынша жазады;

12) көркем жазу талаптарына сай, жазу жолы, жол аралығын, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріптің, әріптердің өзара байланыс элементтерін жазады;

13) ана тілін, Отанын, халқын, мәдениеті мен салт-дәстүрін құрметтей біледі;

14) еліміздің рәміздерін (Әнұран, Елтаңба, Ту) біледі.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
6-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны А. Байтұрсыновтың оқулықты жазу барысында басшылыққа алатын келесі принциптері негізінде анықталған:

1) қарапайымнан күрделіге, қарапайымнан күрделіге ауысу;

2) практикалық ізденістер арқылы өз бетінше білім алу.

3. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мақсаты – қарапайым грамматикалық түсініктерді қалыптастыра отырып, тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым дағдыларын меңгеру процесінде тұлғаның функционалды сауаттылығын қалыптастыруға мүмкіндік жасау.

4. Қойылған мақсатқа жету үшін сауат ашу сабақтарында келесі міндеттерді жүзеге асыру қажет:

1) сөздерді оқу, мәтінді түсініп оқу, мәнерлеп және жылдам оқу дағдыларын дамыту;

2) сөздік қорын байыту;

3) мәтінді мақсатты түрде түсіну арқылы білім алушылардың дұрыс оқу іс-әрекетін қалыптастыру;

4) оқуға және кітапқа деген қызығушылығын арттыру;

5) ақпаратты талдау, салыстыру, жалпылау, жүйелеу қабілетін дамыту;

6) айналасындағыларға достық қарым-қатынасты қалыптастыру, сөйлеу мәдениеті мен қарым-қатынас мәдениетін дамыту;

7) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және өзінің сөйлеуін жетілдіруге ұмтылу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту;

8) қоршаған әлемді тану арқылы оқылатын тілге деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті арттыру;

9) коммуникативтік біліктері мен дағдыларын дамыту: әңгімелесушіні есті және тыңдай білу, диалог жүргізу және әркімнің өз көзқарасы болатынын түсіну, өз пікірін айқын және негіздей отырып жеткізу;

10) қойылған міндет пен оны іске асыру шарттарына сәйкес оқу іс-әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау іскерлігін қалыптастыру;

11) нәтижеге жетудің ең тиімді тәсілдерін анықтау;

12) оқу іс-әрекетінің сәттілік/сәтсіздік себептерін түсіне білуді қалыптастыру.

2-бап. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мазмұны

5. «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі аптасына 6 сағаттан, барлығы II жартыжылдықта 114 сағатты құрайды.

6. Оқу пәнінің мазмұны:

1) негізгі тілдік бірліктерден (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс);

2) қазақ тілі бойынша қарапайым грамматикалық дағдылардан;

3) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық нормалардың қарапайым түсініктерінен;

4) балалар әдебиетінен (ауыз әдебиеті мен көркем әдебиет) құралады.

7. «Обучение грамоте» оқу пәнін оқыту әліппеден кейінгі кезең бойынша II жартыжылдықта «Ана тили» оқулығы арқылы жүзеге асырылады.

8. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері:

1) тыңдалым, айтылым әрекеттері арқылы сөз өнеріне баулу;

2) ауызша тіл мен жазба тілін дұрыс дамыту;

3) мәтінді дұрыс оқу, түсініп оқу, мәнерлеп оқу, шапшаң оқу дағдыларын қалыптастыру;

4) ауыз әдебиет үлгілері мен көркем шығармалар арқылы ұлттық құндылықтарды қадірлеуге тәрбиелеу;

5) тілдік білімнің алғашқы негіздерін меңгерту;

6) бастапқы жазу нормаларын сақтап, сауатты жазуға дағдыландыру;

7) көркем жазу дағдыларын дамыту;

8) мәтінмен жұмыста дереккөздерді пайдалана білуге машықтандыру.

Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттерін жүзеге асыруда А. Байтұрсынұлының жалқылаулы-жалпылау әдісі, тұтас сөзді әдісі, жазу-оқу әдісі басшылыққа алынды.

9. «Обчение грамоте» оқу пәнінің базалық білім мазмұны.

Тыңдалым мен айтылым:

1) тыңдалым материалының мазмұнын түсіну; сұраққа дұрыс әрі нақты жауап беру; сөз мағынасын түсіну; сөзді дұрыс қолдана білу; сөз әдебін сақтай отырып, өз ойын айта алу;

2) сөйлеу барысында ым-ишара, қимылды қолдану; сөз сазын (ырғақ, екпін, әуен, қарқын, кідіріс) сақтау; ертегі айту; өлең, санамақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш, жұмбақты жатқа айту;

3) орфоэпия: сөзді үндестік заңына сәйкес айта білу; жаңылтпаш айта білу, ойын жаттығуларын орындай алу;

4) сөздік қорын байыту, сөздерден сөйлем, сөйлемдерден шағын мәтін құрау;

5) тыңдалым материалын мазмұндау, сюжетті суреттер бойынша әңгіме құрау; көрген-білгені, естігені туралы әңгімелеу;

6) сөйлеу барысында (әңгімелесу, әңгімелеу, пікір алмасу, сахналау, рөлдік ойындар) сөз әдебіне үйрену;

10. Оқылым:

1) сөздің мағынасын, сөйлемде айтылған ойды түсіну;

2) сөйлемді, мәтінді дауыстап оқу; мәнерлеп, түсініп оқу, мұғалімнің қолдауымен мәтіннен қажет ақпаратты тауып оқу;

3) айтылу мақсатына қарай сөйлемнің интонациясын (хабарлы, лепті, сұраулы) сақтап оқу;

4) сөздерді оқу барысында дыбыс үндестігін сақтау;

5) сөздердің мағынасын (мәндес; мағынасы қарама-қарсы; айтылуы бірдей, мағынасы әртүрлі сөздер) ажырату, сөздік қорын байыту;

6) мәтін тақырыбын «Кім (не) туралы?» деген сауалдар арқылы анықтау, оқылған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

7) оқыған мәтіні бойынша өз ойын, алған әсерін білдіру;

8) әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (суретті кітап, сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мұғалімнің қолдауымен қажетті ақпараттарды табу;

9) сурет, сызба түрінде берілген ақпаратты түсіну;

Ескерту: көркем шығарма көлемі – 45-65 сөз, ғылыми-танымдық мәтін көлемі – 20-30 сөз.

II жартыжылдықтың соңында оқу жылдамдығының нормасы: минутына 25-30 сөз; шылау, одағай, еліктеу сөздер, қос сөздер жеке сөз ретінде саналады.

11. Балалар әдебиетінен (ауыз әдебиеті мен көркем әдебиет) тілі жеңіл, Отан, туған жер, табиғат, жан-жануарлар, отбасы, еңбек, денсаулық туралы мәтіндер беріледі.

12. Жазылым:

1) әріптерді талапқа сай көркем жазу; әріптерді бір-бірімен дұрыс байланыстырып, үздіксіз әрі үзбей (ырғақты) жазу;

2) әр сөйлемнің бас әріптен басталатынын, сөйлем ішіндегі сөздердің бөлек жазылатынын, сөйлемнің соңына тыныс белгі қойылатынын білу, қолдану;

3) көшіріп жазу және есту, есте сақтау арқылы сөздерді (7-10 сөз), жай сөйлемдерді (3-4 сөйлем) жатқа жазу, жазғанын үлгіге қарап тексеру;

4) сөздерден сөйлем, сөйлемдерден шағын мәтін құрау;

5) сауатты және көркем жазуға дағдылану;

6) заттың атын, сынын, санын, қимылын білдіретін сөздерді дұрыс қолдану;

7) бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары, үй жануарларына арнайы қойылған аттар) ажырату, дұрыс жазу;

8) сөйлеу барысында жалғауларды қолдана білу;

9) мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдау.

Ескерту:

2-жартыжылдық бойынша жазба жұмыстарының көлемі: сөздік диктант – 4-5 сөз, диктант – 12-20 сөз, мазмұндама – 10-15 сөз, мәтінді көшіріп жазу – 10-20 сөз, шығармашылық мәтін – 3-4 сөйлем (10-15 сөз). Жазба жұмыстарының санын мұғалім білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттілігіне орай белгілейді. Жазба жұмыстарын күнделікті жүйелі ұйымдастыру ұсынылады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі дағдылардың ретін, төртінші саны оқу мақсатының ретін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» – сынып, «2.1» – негізгі дағдылар, «1» – оқу мақсатының реті.

14. Оқу мақсаттары күтілетін нәтиже түрінде айқындалған:

Тыңдалым мен айтылым	
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары
1.1 Тиңшалған әхбаратниң мәзмунини чүшиниш	1.1.1.1 мәтин, жүмлә, сөз, боғум, тавуш һәққидә дәсләпки тиллиқ уқумларни чүшиниду
1.2 Тиңшалған материални сөзләп бериш	1.1.2.1 ярдәмчи васитиләр (тирәк схема, сюжетлиқ рәсим, һекайә хәритиси) арқилиқ вақиәниң изчиллиғини сақлиған һалда баянлаш;
1.3 Вақиәни молҗалаш	1.1.3.1 мавзуси вә иллюстрацияси бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш
1.4 Коммуникативлиқ мунасивәттә тиллиқ нормиларни тоғра қоллиниш	1.1.4.1 коммуникативлиқ мунасивәттә әдәп сөзлирини «саламлишиш, миннәтдарлиқ билдүрүш, әпу сораш, өтүнүш, рухсәт сораш, хошлишиш) дурус пайдилиниш
1.5 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	1.1.5.1 нәрсиләр (шәйиләр) билән һадисиләрни тәрипләшкә, селиштурушқа һаҗәт сөзләрни қоллиниш 1.1.5.2 сөзләш җәриянида аваз интоннациясини, урғуни, аһаң сүрүтини, ой-пикрини, ишарә-һәрикәтләр арқилиқ йәткүзүш
1.6 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	1.1.6.1 тиңшилим материаллириға өз пикрини билдүрүш
1.7 Берилгән мавзу бойичә мәтин түзүш	1.1.7.1 сюжетлиқ рәсим бойичә ихчам мәтин түзүш
1.8 Сөзләрни орфоэпиялиқ нормиға мувапиқ ейтиш	1.1.8.1 сөзләрни аһаңдашлиқ қануниға мувапиқ тоғра тәләппуз қилишқа үгитиш

Оқылым	
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары
2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	1.2.1.2 оқуш түрлирини (боғумлап оқуш, туташ оқуш, hиссиятлиқ оқуш, чүшинип оқуш) қоллиниш
2.2 Мәтинниң мавзуси билән асасий пикрини ениқлаш	1.2.2.1 муәллимниң қоллиши билән мәтиндә ким (немә) тоғрилиқ ейтилғанлиғини ениқлаш
2.3 Мәтинниң қисимлирини ениқлаш	1.2.3.1 алмаштурулуп берилгән мәтин қисимлирини муәллимниң қоллиши билән орниға қоюшни билиш
2.4 Мәтиндики сөзләрниң мәнасини чүшиниш	1.2.4.1 муәллимниң қоллиши билән сөзләрниң мәнасини (мәнадаш, қарши мәналиқ, ейтилиши охшаш, амма мәнаси hәрхил) пәриқләш
2.5 Мәтинниң мәзмуни бойичә соал қоюш, җавап бериш	1.2.5.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң, сюжетлиқ рәсимниң мәзмуни бойичә соал қоюш, соалға җавап бериш
2.6 Мәтинниң жанрини ениқлаш	1.2.6.1 муәллимниң қоллиши билән мәтинниң жанрини (йеңилтмаш, тепишмақ, мақал-тәмсил, шеир, hекайә, чөчәк) пәриқләш
2.7 hәрхил мәнбәләрдин hаҗәт әхбаратни елиш	1.2.7.1 муәллимниң қоллиши билән мәнбәләрдин (луғәт, ениқлимилар, рәсимлиқ китапчә, қамус) әхбарат тепиш
2.8 Тавуш билән hәрипни тонуш, пәриқ қилиш	1.2.8.2 созуқ вә үзүк тавушларни пәриқләшни билиш; созуқ тавушларниң қелин вә инчикә түрләргә бөлүнидиғанлиғини билиш
Жазылым	
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары
3.1 Режә түзүш	1.3.1.1 сюжетлиқ рәсимләрниң тәртивини ениқлап, нам қоюш арқилиқ аддий режә түзүш 1.3.1.2 мәтин қисимлирини ениқлап, режә түзүш
3.2 Оқулум, тиңшилим материалиниң мәзмунини йезиш	1.3.2.1 муәллимниң қоллиши билән оқулум, тиңшилим материаллири бойичә изаһат йезиш
3.4 hәрхил мәтинләр түзүш	1.3.4.1 муәллимниң қоллиши билән hәрхил ихчам мәтин (хәт, тәбрикнамә, учур) йезиш
3.5 Хатасини тепиш, түзитиш	1.3.5.1 муәллимниң қоллиши билән сөз, җүмлә, мәтинни тәкшүрүш, хатани түзитиш

3.6 Каллиграфиялық тоғра йезиш тәләплирини сақлаш	1.3.6.1 йезиш қурини, қурлар арилиғини, йолниң жуқарқи вә төвәнки қурлирини сақлап, һәрип элементлирини, һәрипләрни бир-бири билән бағлаштуруп, тәләпләргә мувапиқ чирайлиқ йезиш
Тілдік норманың қолданысы	
4.1 Орфографиялық адәтләр	1.4.1.1 ейтилиш билән йезилиш охшаш сөзләрни аңлаш, әстә сақлаш арқилиқ йезиш
	1.4.1.2 муәллимниң ярдими билән сөзни қурдин-қурға дурус көчиришни, көчирилмәйдиған сөзләрни билиш
	1.4.1.3 баш һәрип билән йезилидиған сөзләрни (адәм исми, йәр-су намлири, һайванларға мәхсус берилгән намлар) ениқлаш
4.2 Грамматикилиқ адәтләр	1.4.2.1 нәрсиниң (шәйиниң) намини, һәрикитини, санини, рәңгини билдүридиған сөзләрни ажритип, орунлуқ қоллиниш
4.3 Пунктуациялиқ адәтләр	1.4.3.1 жүмлини баш һәрип билән башлап йезип, ахириға тегишлик тиниш бәлгүсини қоюш.

15. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту ұйғыр тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Ана тили» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспары (оқыту ұйғыр тілінде)

Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым	Тілдік норманың қолданысы
3-тоқсан				
Елипбә дин кейинки дәвир	1.1.1.1 мәтин, жүмлә, сөз, боғум, тавуш һәққидә дәсләпки тиллиқ уқумларни чүшиниду; 1.1.2.1* ярдәмчи	1.2.1.2 оқуш түрлирини (боғумлап оқуш, туташ оқуш, һиссиятлиқ оқуш, чүшинип оқуш) қоллиниш;	1.3.1.1 сюжетлиқ рәсимләрниң тәртивини ениқлап, нам қоюш арқилиқ аддий режә түзүш;	1.4.1.1* ейтилиш билән йезилиш охшаш сөзләрни аңлаш, әстә

	васитиләр (тирәк схема, **сюжетлиқ рәсим, һекайә хәритиси)** арқилиқ вақиәниң изчиллиғини сақлиған һалда баянлаш; 1.1.3.1* мавзуси вә иллюстрацияси бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш; 1.1.4.1* коммуникативлиқ мунасивәттә әдәп сөзлирини «саламлишиш, миннәтдарлиқ билдүрүш, әпу сораш, өтүнүш, рухсәт сораш, хошлишиш) дурус пайдилиниш; 1.1.5.2 сөзләш җәриянида аваз интоннациясини, урғуни, аһаң сүрүтини, ой-пикрини, ишарә-һәрикәтләр арқилиқ йәткүзүш; 1.1.7.1 сюжетлиқ рәсим бойичә ихчам мәтин түзүш.	1.2.2.1 муәллимниң қоллиши билән мәтиндә ким (немә) тоғрилиқ ейтилғанлиғини ениқлаш; 1.2.3.1 алмаштурулуп берилгән мәтин қисимлирини муәллимниң қоллиши билән орниға қоюшни билиш; 1.2.4.1* муәллимниң қоллиши билән сөзләрниң мәнасини (мәнадаш, қарши мәналиқ, ейтилиши охшаш, амма мәнаси һәрхил) пәриқләш; 1.2.5.1* муәллимниң ярдими билән мәтинниң, сюжетлиқ рәсимниң мәзмуни бойичә соал қоюш, соалға җавап бериш; 1.2.6.1* муәллимниң қоллиши билән мәтинниң жанрини (йеңилтмаш, тепишмақ, мақал-тәмсил, шеир, һекайә, чөчәк) пәриқләш; 1.2.7.1* муәллимниң қоллиши билән	1.3.1.2 мәтин қисимлирини ениқлап, режә түзүш; 1.3.2.1* муәллимниң қоллиши билән оқулум, тиңшилим материаллири бойичә изаһат йезиш; 1.3.4.1* муәллимниң қоллиши билән һәрхил ихчам мәтин (хәт, тәбрикнамә, учур) йезиш; 1.3.5.1 муәллимниң қоллиши билән сөз, җүмлә, мәтинни тәкшүрүш, хатани түзитиш; 1.3.6.1 йезиш қурини, қурлар арилиғини, йолниң жуқарқи вә төвәнки қурлирини сақлап, һәрип элементлирини, һәрипләрни бир-бири билән бағлаштуруп, тәләпләргә мувапиқ чирайлиқ йезиш.	сақлаш арқилиқ йезиш; 1.4.1.2 муәллимниң ярдими билән сөзни қурдин-қурға дурус көчиришни, көчирилмәйди ған сөзләрни билиш; 1.4.3.1 жүмлини баш һәрип билән башлап йезип, ахириға тегишлик тиниш бәлгүсини қоюш.

ҮЛГА

		мәнбәләрдин (луғәт, ениқлимилар, рәсимлик китапчә, қамус) әхбарат тепиш; 1.2.8.2 созуқ вә үзүк тавушларни пәриқләшни билиш; созуқ тавушларниң қелин вә инчикә түрләргә бөлүнидиғанлиғини билиш.		
4-тоқсан				
Елипб әдин кейинки дәвир	1.1.3.1* мавзуси вә иллюстрацияси бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш; 1.1.4.1* коммуникативлиқ мунасивәттә әдәп сөзлирини «саламлишиш, миннәтдарлиқ билдүрүш, әпу сораш, өтүнүш, рухсәт сораш, хошлишиш) дурус пайдилиниш; 1.1.5.1* нәрсиләр (шәйиләр) билән һадисиләрни тәрипләшкә, селиштурушқа һаҗәт сөзләрни қоллиниш; 1.1.6.1 тиңшилим материаллириға өз пикрини билдүрүш; 1.1.7.1 сюжетлиқ рәсим бойичә	1.2.1.2 оқуш түрлирини (боғумлап оқуш, туташ оқуш, һиссиятлиқ оқуш, чүшинип оқуш) қоллиниш; 1.2.2.1 муәллимниң қоллиши билән мәтиндә ким (немә) тоғрилиқ ейтилғанлиғини ениқлаш; 1.2.3.1 алмаштурулуп берилгән мәтин қисимлирини муәллимниң қоллиши билән орниға қоюшни билиш; 1.2.5.1* муәллимниң ярдими билән мәтинниң, сюжетлиқ рәсимниң мәзмуни бойичә соал қоюш,	1.3.1.1 сюжетлиқ рәсимләрниң тәртивини ениқлап, нам қоюш арқилиқ аддий режә түзүш; 1.3.1.2 мәтин қисимлирини ениқлап, режә түзүш; 1.3.2.1* муәллимниң қоллиши билән оқулум, тиңшилим материаллири бойичә изаһат йезиш; 1.3.4.1* муәллимниң қоллиши билән һәрхил ихчам мәтин (хәт, тәбрикнамә, учур) йезиш; 1.3.5.1 муәллимниң қоллиши билән	1.4.1.1* ейтилиш билән йезилиш охшаш сөзләрни аңлаш, әстә сақлаш арқилиқ йезиш; 1.4.1.3 баш һәрип билән йезилидиған сөзләрни (адәм исми, йәр-су намлири, һайванларға мәхсус берилгән намлар) ениқлаш; 1.4.2.1* нәрсиниң (шәйиниң) намини, һәрикитини, санини, рәңгини

	ихчам мәтин түзүш; 1.1.8.1 сөзләрни аһаңдашлиқ қануниға мувапиқ тоғра тәләппуз қилишқа үгитиш	соалға җавап бериш; 1.2.6.1* муәллимниң қоллиши билән мәтинниң жанрини (йеңилтмаш, тепишмақ, мақал-тәмсил, шеир, һекайә, чөчәк) пәриқләш; 1.2.7.1* муәллимниң қоллиши билән мәнбәләрдин (луғәт, енциклопедилар, рәсимлик китапчә, қамус) әхбарат тепиш.	сөз, җүмлә, мәтинни тәкшүрүш, хатани түзитиш; 1.3.6.1 йезиш қурини, қурлар арилиғини, йолниң жуқарқи вә төвәнки қурлирини сақлап, һәрип элементлирини, һәрипләрни бир-бири билән бағлаштуруп, тәләпләргә мувапиқ чирайлиқ йезиш.	билдүридиған сөзләрни ажритип, орунлуқ қолланиш.

Ескерту:

- білім алушылардың қажеттілігін ескере отырып, әр сабаққа 3-4 оқу мақсаты, оның ішінде біреуі жетекші мақсат ретінде алынады;

- «*» белгісімен көрсетілген оқу мақсатының бөлігін таңдап жүзеге асыруға болады.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
7-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Алифбе» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Алифбе» оқу пәнінің Үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны жалпыдидактикалық қағидаттар және А. Байтұрсынұлының әдістемелік қағидаттары негізінде, сондай-ақ оқулықтағы дыбыстар мен әріптер жүйесін баяндау Қ.Абдуллаеваның әдістемесіне негізделген айқындалды:

1) дыбыспен жаттығу;

2) әрбір дыбыстың сөз жасаудағы қызметін есепке алу;

3) оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге өту;

4) білімді тәжірибе арқылы өздігінен алу.

3. Әріпті таныту реті А. Байтұрсынұлының еңбектерімен қатар лингвист және әдіскер ғалымдардың зерттеулері негізінде, тапсырма бағдарламасындағы өзбек тілі грамматикасының құрылымы, сөздерді оқыту Қ. Абдуллаеваның әдіснамасына негізінде, олардың мәтінде кездесу жиілігіне, өзара тіркесімі мен сөз жасау қызметіне қарай құрылды.

4. «Алифбе» оқу пәнінің мақсаты – әріп таныту, оқуға мен жазуға үйрету, негізгі тілдік ұғымдар мен сөйлеу әрекетінің түрлерін ұлттық рухани құндылықтар негізінде жеке тұлғаны қалыптастыру.

5. «Алифбе» оқу пәнінің міндеттері:

1) оқу әрекетіне бейімдеу;

2) дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін (сөйлеу) туралы қарапайым түсінік (ажырату, салыстыру, топтастыру және талдау) қалыптастыру;

3) дыбыс пен әріпті (баспа және жазба түрлері) үйрету;

4) оқу (буындап оқу, тұтас оқу, түсініп оқу, мәнерлеп оқу) және жазу дағдыларын қалыптастыру;

5) коммуникативтік әрекет түрлерін жетілдіру, сөздік қорын байыту;

6) ана тіліне, Отанына, халқына, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне құрметпен қарай білуге үйрету, ұлттық рухани құндылықтарды бойына сіңіру.

2-тарау. «Алифбе» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Алифбе» оқу пәнінің мазмұны

6. «Алифбе» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі аптасына 6 сағаттан, барлығы I жартыжылдықта 96 сағатты құрайды.

7. Оқу пәнінің мазмұны:

1) өзбек тілінің дыбыстық және әріптік жүйесінен;

2) негізгі тілдік бірліктерден (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін);

3) өзбек тілі бойынша қарапайым грамматикалық дағдылардан;

4) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық нормалардың қарапайым түсініктерінен құралады.

8. «Алифбе» оқу пәнін оқыту екі кезең бойынша (әліппеге дейінгі кезең – 12 сағат, әліппе кезеңі – 84 сағат) ұйымдастырылады.

9. «Алифбе» оқу пәнінің мазмұны I жартыжылдықта «Алифбе» оқулығы (әліппеге дейінгі және әліппе кезеңдері) арқылы жүзеге асырылады.

10. Әліпбидегі әріптер мен әрбір әріптің дыбыстық мәнін, қарапайым тілдік ұғым мен түсініктерді меңгертудің реті мен көлемі:

1) 1-тоқсан: тілдік ұғымдар туралы қарапайым түсінік (сөйлеу дағдылары) (әліппеге дейінгі кезең) – 12 сағат;

а, р,о,н,л, мустаҳкамлаш (2 соат) – 12 соат;

и, м,б,у, к, т, д, с, ў, қ, й , мустаҳкамлаш (2 соат) – 24 соат;

2-чорак: е,ч,в,з,г,нг,ғ,ш,п,ё, я мустаҳкамлаш (2 соат) – 24 соат

ю,х,ҳ,ь,ъ,ф,э,ж,ц , алифбо –2 сағ, мустаҳкамлаш (2соат) – 24 соат

Ескерту: я,ю,э,ж ҳарф ва товушлари – 3 соат, ь,ъ белгилари –1 соатдан, қолган ҳарфларга 2 соатдан берилади. Ҳарфлар ўқув дастурида берилган тизим асосида ўқитилади.

11. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) оқу әрекетіне қызығушылығын ояту;

2) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы қарапайым түсінік қалыптастыру;

3) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс сызба-модельдерін ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

4) сөзге дыбыстық талдау жүргізу: сөздегі буын санын анықтау, сөз ішіндегі дыбыстарды екі, үш буынды сөзбен анықтау; дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату;

5) жазуға дайындық кезеңінде - қолдың ұсақ моторикасын дамыту (бояу, сурет салу, түрлі бағытта сызықтар жүргізу, сұлба салу, әріп элементтерін жазу).

6) тыңдай білуге және сұрақты түсінуге, сұрақтарға дұрыс жауап беруге үйрету.

Ескерту: тыңдау материалының көлемі 10 сөйлемнен, өлең шумақтары 3-тен аспауы керек.

12. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) қазақ әліпбиінің дыбыс пен әріптерін таныту, дыбыстардың айтылуына жаттықтыру;

2) дауысты және дауыссыз дыбыс түрлерін ажыратуға жаттықтыру;

3) әріптердің баспа және жазба түрлерін үйрету;

4) дыбыстан буын, буыннан сөз, сөзден сөйлем құрауға, жазуға, оқуға үйрету;

5) дұрыс, үзбей, буындап оқу дағдыларын қалыптастыру;

6) көркем жазу дағдыларын қалыптастыру;

7) сөздік қорын байыту, өз ойын жеткізе білуге үйрету;

8) негізгі тыныс белгі түрлерін (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі) қолдана білуді қалыптастыру;

9) ұлттық рухани құндылықтарға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру.

Ескерту: I жартыжылдық бойынша жазба жұмыстарының көлемі: әліппеге дейінгі кезеңде графикалық диктант – 1-3 таңба, әліппе кезеңінде әріптік диктант – 3-5 әріп, буын диктанты – 3-6 буын, сөздік диктант – 2-5 сөз, диктант – 3-12 сөз. Жазба жұмыстарының санын мұғалім білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттілігіне орай айқындайды. Жазба жұмыстарын күнделікті жүйелі ұйымдастыру ұсынылады.

13. «Алифбе» оқу пәнінің базалық білім мазмұны.

14. Тыңдалым мен айтылым:

1) мұғалімнің, өзге білім алушылардың сөзін тыңдай білу, тыңдалым мәнін түсіну, сұраққа дұрыс әрі нақты жауап беруді қалыптастыру; коммуникативтік мақсаттарына сәйкес қарым-қатынас дағдыларын дамыту;

2) ертегі айту; өлең, санамақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш, жұмбақты жатқа айту;

3) дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырата білуді; буын, сөзді буынға бөлу; дауысты дыбыстардың буын құрау дағдыларын қалыптастыру;

4) дыбыстың әріппен жазылуын; сөздің дыбыстық және әріптік құрамының сәйкестігін/ сәйкес еместігін анықтау;

5) сөздік қорын байыту; сөзді тіркестіре білу, сөйлем және шағын мәтін (сюжетті суреттер бойынша әңгіме құрау; көрген-білгені, естігені туралы әңгімелеу) құрай білу;

6) сөз әдебінің формаларын қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу).

Ескерту: Тыңдалым материалының көлемі: 30 сек - 1мин.

15. Оқылым:

1) сөздер мен сөйлемдердің құрылымын сызба арқылы түсініп, тани білу (сөздегі буын санын, сөйлемдегі сөз санын анықтау);

2) сөздің мағынасын, сөйлемде айтылған ойды түсіну;

3) қазақ тіліндегі жұп дыбыстардың (а-ә, о-ө, ұ-ү, ы-і, л-р, н-ң, с-з, с-ш, ж-ш, п-б, к-қ, г-ғ) ерекшеліктерін тану, өзге тілден енген сөздерде кездесетін дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету;

4) сөйлемді (2-6 сөз), мәтінді (4-10 сөйлем) түсініп, дауыстап оқу;

5) буындап оқудан сөзді үзбей, толық оқуға үйрету.

Ескерту: оқуға берілген мәтіннің көлемі әліппе кезеңінің басында 4-6 сөйлемнен, соңында 10 сөйлемнен аспауы керек. Әр сөйлемдегі сөздердің саны 2-6-дан аспауы керек.

16. Жазылым:

1) жазуға дайындық (дұрыс отырғызу, жарықтың дұрыс түсуі, дәптердің көлбеу орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қаламды ұстай білу); парақтағы кеңістікті бағдарлай білуді қалыптастыру (жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жазу жолының жоғарғы және төменгі сызықтары мен тік көлбеу сызықтардан шықпау); сурет салу, штрихтау, бастыра жазу, әріп элементтерін жазу;

2) сурет бойынша сөйлем құрастыру, берілген сөздерден сөйлемдер құрастыру, сөйлемдегі сөздердің санын анықтау, сөйлемдердің графикалық модельдерін құру;

3) көркем жазу нормаларын сақтай отырып, әріп элементтерін, бас және кіші әріптерді, буын, сөз, сөйлемді және оларды байланыстыра жазу;

4) сөйлемнің басындағы сөзді бас әріптен жазу, сөйлем ішінде сөздердің бөлек жазылуы, сөйлемнің соңына тыныс белгісін қою;

5) қарапайым сұрақтарға жазбаша жауап беру, сюжетті суретке қарап мәтін құрастыру;

6) қатесіз, көркем жазу дағдыларын қалыптастыру.

2-параграф. «Алифбе» оқу пәні бойынша күтілетін нәтижелер

17. Әліппеге дейінгі кезеңдегі күтілетін нәтижелер:

1) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы бастапқы тілдік ұғымдарды түсінеді;

2) сұрақты тыңдайды және оны түсінеді, сұрақтарға жауап береді;

3) сөйлем, сөз, буын, дыбыстың графикалық сызбасын таниды;

4) сөзге дыбыстық талдау жасайды;

5) көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндайды;

6) коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) дұрыс қолдана алады;

7) дәптер бетінде берілген суреттерді бояйды, әріп элементтерін, үзік сызықтарды бастырып жүргізеді, жазады.

18. Әліппе кезеңіндегі күтілетін нәтижелер:

1) дыбыс пен әріпті таниды, оларды бір-бірінен ажыратады;

2) мәтіннен сөйлемді, сөйлемнен сөзді, сөзден буынды, буыннан дыбысты бөледі, жаңа үйренген дыбысты анықтайды;

3) дауысты дыбыстардың буын құрайтынын біледі, сөздегі буын санын анықтайды;

4) оқу түрлерін (буындап оқу, сөздерді тұтас оқу, мәнерлеп оқу) қолданады, түсініп оқиды;

5) дыбыстарды дұрыс дыбыстайды, оның мағына ажыратушы қызметін түсінеді;

6) сызба-модель, сурет белгілері арқылы сөз, сөйлем, шағын мәтін құрастырады;

7) сөйлеу барысында жалғауларды дұрыс қолданады;

8) тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжайды, өз ойын білдіреді;

9) мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қоя алады, сұраққа жауап береді;

10) сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңына тиісті тыныс белгісін қояды;

11) айтылуы мен жазылуы бірдей сөздерді еске сақтап, естуі бойынша жазады;

12) көркем жазу талаптарына сай, жазу жолы, жол аралығын, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріптің, әріптердің өзара байланыс элементтерін жазады;

13) ана тілін, Отанын, халқын, мәдениеті мен салт-дәстүрін құрметтей біледі;

14) еліміздің рәміздерін (Әнұран, Елтаңба, Ту) біледі.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
8-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны А. Байтұрсынұлының, сонымен қатар Қ.Абдуллаеваның мынадай ұстанымдары негізінде айқындалды, олар оқулық жазуда басшылыққа алынады:

1) оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге өту;

2) білімді тәжірибе арқылы өздігінен алу.

3. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мақсаты – білім алушының оқу-жазу дағдыларын жетілдіру және тілін дамыту.

4. Оқу бағдарламасының міндеттері білім алушының мынадай дағдыларын қалыптастыруды көздейді:

1) сөзді тұтас оқуға, мәтінді түсініп оқуға, мәнерлеп оқуға және шапшаң оқуға машықтандыру;

2) жазу дағдысын (қатесіз, сауатты, көркем жазу) қалыптастыру;

3) сөздік қорын байыту;

4) коммуникативтік дағдыларын (өз ойын толық жеткізе білу, өзгенің пікірімен санаса білу, әңгімелесу, сөйлеу әдебін сақтау) қалыптастыру;

5) тілдік бірліктерді (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс) ажырату, салыстыру, топтастыру, талдау дағдыларын дамыту;

6) тілдік білімі мен дағдыларын тәжірибеде қолдана алу;

7) кітап оқуға қызығушылығын ояту, сөз өнеріне баулу;

8) танымдық, шығармашылық қабілетін дамыту;

9) ана тіліне, Отанына, туған еліне, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне деген сүйіспеншілігін арттыру арқылы рухани-адамгершілік қасиеттерін дамыту;

10) жеке тұлғалық қасиеті мен әлеуетін ашу;

11) тұрақты зейіні мен есте сақтауын, логикалық ойлауы мен білім алуға деген қызығушылығын қалыптастыру;

12) физиологиялық ерекшеліктерін ескеру және санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтау.

4. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлікте дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушының мінез-құлқы мен күнделікті іс-әрекетін ынталандыратын тұрақты жеке бағдарлары болуға бағытталған.

2- тарау. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мазмұны

5. «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі аптасына 6 сағаттан, барлығы II жартыжылдықта 114 сағатты құрайды.

6. Оқу пәнінің мазмұны:

1) негізгі тілдік бірліктерден (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс);

2) қазақ тілі бойынша қарапайым грамматикалық дағдылардан;

3) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық нормалардың қарапайым түсініктерінен;

4) балалар әдебиетінен (ауыз әдебиеті мен көркем әдебиет) құралады.

7. «Обучение грамоте» оқу пәнін оқыту әліппеден кейінгі кезең бойынша II жартыжылдықта «Оно тили» оқулығы арқылы жүзеге асырылады.

8. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері:

1) тыңдалым, айтылым әрекеттері арқылы сөз өнеріне баулу;

2) ауызша тіл мен жазба тілін дұрыс дамыту;

3) мәтінді дұрыс оқу, түсініп оқу, мәнерлеп оқу, шапшаң оқу дағдыларын қалыптастыру;

4) ауыз әдебиет үлгілері мен көркем шығармалар арқылы ұлттық құндылықтарды қадірлеуге тәрбиелеу;

5) тілдік білімнің алғашқы негіздерін меңгерту;

6) бастапқы жазу нормаларын сақтап, сауатты жазуға дағдыландыру;

7) көркем жазу дағдыларын дамыту;

8) мәтінмен жұмыста дереккөздерді пайдалана білуге машықтандыру.

Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттерін жүзеге асыруда А. Байтұрсынұлының жалқылаулы-жалпылау әдісі, тұтас сөзді әдісі, жазу-оқу әдісі басшылыққа алынды.

9. «Обучение грамоте» оқу пәнінің базалық білім мазмұны.

Тыңдалым мен айтылым:

1) тыңдалым материалының мазмұнын түсіну; сұраққа дұрыс әрі нақты жауап беру; сөз мағынасын түсіну; сөзді дұрыс қолдана білу; сөз әдебін сақтай отырып, өз ойын айта алу;

2) сөйлеу барысында ым-ишара, қимылды қолдану; сөз сазын (ырғақ, екпін, әуен, қарқын, кідіріс) сақтау; ертегі айту; өлең, санамақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш, жұмбақты жатқа айту;

3) орфоэпия: сөзді үндестік заңына сәйкес айта білу; жаңылтпаш айта білу, ойын жаттығуларын орындай алу;

4) сөздік қорын байыту, сөздерден сөйлем, сөйлемдерден шағын мәтін құрау;

5) тыңдалым материалын мазмұндау, сюжетті суреттер бойынша әңгіме құрау; көрген-білгені, естігені туралы әңгімелеу;

6) сөйлеу барысында (әңгімелесу, әңгімелеу, пікір алмасу, сахналау, рөлдік ойындар) сөз әдебіне үйрену;

10. Оқылым:

1) сөздің мағынасын, сөйлемде айтылған ойды түсіну;

2) сөйлемді, мәтінді дауыстап оқу; мәнерлеп, түсініп оқу, мұғалімнің қолдауымен мәтіннен қажет ақпаратты тауып оқу;

3) айтылу мақсатына қарай сөйлемнің интонациясын (хабарлы, лепті, сұраулы) сақтап оқу;

4) сөздерді оқу барысында дыбыс үндестігін сақтау;

5) сөздердің мағынасын (мәндес; мағынасы қарама-қарсы; айтылуы бірдей, мағынасы әртүрлі сөздер) ажырату, сөздік қорын байыту;

6) мәтін тақырыбын «Кім (не) туралы?» деген сауалдар арқылы анықтау, оқылған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

7) оқыған мәтіні бойынша өз ойын, алған әсерін білдіру;

8) әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (суретті кітап, сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мұғалімнің қолдауымен қажетті ақпараттарды табу;

9) сурет, сызба түрінде берілген ақпаратты түсіну;

Ескерту: көркем шығарма көлемі – 45-65 сөз, ғылыми-танымдық мәтін көлемі – 20-30 сөз.

II жартыжылдықтың соңында оқу жылдамдығының нормасы: минутына 25-30 сөз; шылау, одағай, еліктеу сөздер, қос сөздер жеке сөз ретінде саналады.

11. Балалар әдебиетінен (ауыз әдебиеті мен көркем әдебиет) тілі жеңіл, Отан, туған жер, табиғат, жан-жануарлар, отбасы, еңбек, денсаулық туралы мәтіндер беріледі.

12. Жазылым:

1) әріптерді талапқа сай көркем жазу; әріптерді бір-бірімен дұрыс байланыстырып, үздіксіз әрі үзбей (ырғақты) жазу;

2) әр сөйлемнің бас әріптен басталатынын, сөйлем ішіндегі сөздердің бөлек жазылатынын, сөйлемнің соңына тыныс белгі қойылатынын білу, қолдану;

3) көшіріп жазу және есту, есте сақтау арқылы сөздерді (7-10 сөз), жай сөйлемдерді (3-4 сөйлем) жатқа жазу, жазғанын үлгіге қарап тексеру;

4) сөздерден сөйлем, сөйлемдерден шағын мәтін құрау;

5) сауатты және көркем жазуға дағдылану;

6) заттың атын, сынын, санын, қимылын білдіретін сөздерді дұрыс қолдану;

7) бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары, үй жануарларына арнайы қойылған аттар) ажырату, дұрыс жазу;

8) сөйлеу барысында жалғауларды қолдана білу;

9) мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдау.

Ескерту:

2-жартыжылдық бойынша жазба жұмыстарының көлемі: сөздік диктант – 4-5 сөз, диктант – 12-20 сөз, мазмұндама – 10-15 сөз, мәтінді көшіріп жазу – 10-20 сөз,

шығармашылық мәтін – 3-4 сөйлем (10-15 сөз). Жазба жұмыстарының санын мұғалім білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттілігіне орай белгілейді. Жазба жұмыстарын күнделікті жүйелі ұйымдастыру ұсынылады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі дағдылардың ретін, төртінші саны оқу мақсатының ретін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» – сынып, «2.1» – негізгі дағдылар, «1» – оқу мақсатының реті.

14. Оқу мақсаттары күтілетін нәтиже түрінде айқындалған:

Тыңдалым мен айтылым	
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары
1.1 Тинглаш материаллари орқали тилга оид дастлабки тушунчаларни ўзлаштириш	1.1.1.1. Матн, гап, сўз, бўғин, товуш ҳақида дастлабки тушунчаларини тушуниш.
1.2 Тингланган материални баён қилиш	1.1.2.1 ёрдамчи материаллар (таянч чизма,сюжетли расм) орқали воқеанинг кетма-кетлигини сақлаган ҳолда баён қилиш;
1.3 Воқеани тахминлаш	1.1.3.1 Мавзу ва иллюстрация бўйича матннинг мазмунини тахминлаш;
1.4 Коммуникатив мулоқотда тил меъёрларидан тўғри фойдаланиш	1.1.4.1 Коммуникатив мулоқот давомида нутқ маданияти меъёрлардан (саломлашиш, миннатдорчилик билдириш, узр сўраш, илтимос қилиш, рухсат сўраш, хайрлашиш) тўғри фойдаланиш;
1.5 Тингловчининг диққатини жалб қилиш.	1.1.5.1 нарса ва ҳодисаларни таърифлаш ва таққослаш учун керак бўлган сўзлардан фойдаланиш; 1.1.5.2 Нутқ давомида овоз ритми, оҳанги, темпи ва паузага эътибор бериш, фикрини имо-ишора,харакат орқали билдириш;
1.6 Тингланган материал юзасидан ўз фикрини билдириш.	1.1.6.1 Тингланган материалга ўз фикрини билдириш;
1.7 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш .	1.1.7.1 Сюжетли расм асосида қисқа ҳикоя тузиш;
1.8 Сўзларни орфоэпик меъёрига мос тўғри талаффуз қилиш.	1.1.8.1 Сўзларни оҳангий қонунига мувофиқ тўғри талаффуз қилиш.
Оқылым	
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары

2.1 Ўқиш турларини қўллаш	1.2.1.2 ўқишнинг турларидан (бутун ўқиш, ифодали ўқиш, тушуниб ўқиш) фойдаланиш;
2.2 Матннинг мавзуси ва асосий фикрни аниқлаш	1.2.2.1 ўқитувчи ёрамида матн ким (нима) ҳақида эканлигини аниқлаш;
2.3 Матннинг таркибий қисмларини аниқлаш	1.2.3.1 ўқитувчи ёрдамида алмаштириб берилган матн қисмларини ўз ўрнига тўғри жойлаштириш;
2.4 матндаги сўзларнинг маъносини тушуниш	1.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида сўзларнинг маъноларини (маънодош;қарама қарши; айтилиши бир хил маъноси ҳар хил) ажрата олиш;
2.5 Матн мазмуни бўйича савол тузиш ва жавоб бериш	1.2.5.1 ўқитувчи ёрдамида матн мазмуни ва сюжетли расм бўйича саволлар тузиш ва уларга жавоб бериш
2.6 Матннинг жанрини аниқлаш.	1.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида матн жанрини (топишмоқ, мақол матал, шеър, ҳикоя, эртак) аниқлаш;
2.7 Турли манбалардан керакли ахборот олиш	1.2.7.1 ўқитувчи ёрдамида манбалардан (луғат, маълумотнома, расмли китоб, энциклопедия) ахборот топиш;
2.8 Товуш ва ҳарфни таниш, уларни фарқлаш	1.2.8.2 унли ва ундош товушларни ажратиш, ундош товушларнинг жарангли ва жарангсиз бўлишини тушуниш
Жазылым	
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары
3.1 Режа тузиш	1.3.1.1 Сюжетли расмларнинг кетма-кетлигини аниқлаш, сарлавҳа қўйиш орқали содда режа тузиш; 1.3.1.2 мант қисмларини аниқлаб, режа тузиш;
3.2 Ўқиш ва тинглашга оид материалларнинг мазмунини ёзиш	1.3.2.1 * ўқитувчи ёрдамида ўқилган, тинглаган материал асосида қисқа баён ёзиш;
3.4 Турли хил матнлар тузиш.	1.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида қисқа матнларни (хат, табрикнома, эълон) ёзиш;
3.5 Хатоларни топиш ва тузатиш.	1.3.5.1 ўқитувчи ёрдамида сўз, гап, матнни текшириш ва хатоларни тузатиш;

3.6 Хуснихат талабларига риоя қилиш.	1.3.6.1 ёзиш қаторини, сатр чизиқлари оралиғини,сатрнинг қуйи ва юқори чизиғини сақлаган ҳолда, ҳарф элементлари ва ҳарфларни бир-бири билан туташтириб, каллиграфик талабларга мос ёзиш.
Тілдік норманың қолданысы	
4.1 Орфографик кўникмалар	1.4.1.1 айтилиши ва ёзилиши бир хил бўлган сўзларни кўчириш ва эшитиш орқали эсда сақлаб ёзиш
	1.4.1.2 ўқитувчи ёрдамида сўзларни тўғри бўғинга бўлиш ва бўғинга бўлинмайдиган сўзларни билиш;
	1.4.1.3 бош ҳарфлар билан ёзилган сўзларни (кишилар исмлари, ер сув номлари, ҳайвонларга қўйиладиган номлар) аниқлаш;
4.2 Грамматик кўникмалар	1.4.2.1 нарсаларнинг номини, ҳаракатини,белгисини, сонини билдирадиган сўзларни ажратиш ва ўз ўрнида қўллаш
4.3 Пунктацион кўникмалар	1.4.3.1 гапни бош ҳарф билан ёзиб, охирига тегишли тиниш белгисини қўйиш.

15. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспары (оқыту өзбек тілінде)

Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым	Тілдік норманың қолданысы
3-тоқсан				
Алифбе-дан кейинги давр	1.1.1.1. Матн, гап, сўз, бўғин, товуш ҳақида дастлабки тилда оид	1.2.1.2 ўқишнинг турларидан (бутун ўқиш, ифодали ўқиш,	1.3.1.1 Сюжетли расмларнинг кетма-кетлигини аниқлаш,	1.4.1.1* айтилиши ва ёзилиши бир хил бўлган сўзларни кўчириш ва

	тушунчаларини тушуниш; 1.1.2.1* ёрдамчи материаллар (таянч чизма,сюжетли расм) орқали воқеанинг кетма кетлигини сақлаган ҳолда баён қилиш; 1.1.3.1* Мавзу ва иллюстрация бўйича матннинг мазмунини тахминлаш; 1.1.4.1* Коммуникатив мулоқот давомида нутқ маданияти меъёрлардан (саломлашиш, миннатдорчилик билириш, узр сўраш, илтимос қилиш, рухсат сўраш, хайрлашиш) тўғри фойдаланиш; 1.1.5.2 Нутқ давомида овоз ритми, оҳанги, темпи ва паузага эътибор бериш, фикрини имо-ишора,харакат орқали билдириш;	тушуниб ўқиш) фойдаланиш; 1.2.2.1 ўқитувчи ёрамида матн ким (нима) ҳақида эканлигини аниқлаш; 1.2.3.1 ўқитувчи ёрдамида алмаштириб берилган матн қисмларини ўз ўрнига тўғри жойлаштириш; 1.2.4.1* ўқитувчи ёрдамида сўзларнинг маъноларини (маънодош;қарама қарши; айтилиши бир хил маъноси ҳар хил) ажрата олиш; 1.2.5.1* ўқитувчи ёрдамида матн мазмуни ва сюжетли расм бўйича саволлар тузиш ва уларга жавоб бериш; 1.2.6.1* ўқитувчи ёрдамида матн жанрини (топишмоқ, мақол-матал, шеър, ҳикоя, эртак) аниқлаш;	сарлавҳа қўйиш орқали содда режа тузиш; 1.3.1.2 мант қисмларини аниқлаб, режа тузиш; 1.3.2.1 * ўқитувчи ёрдамида ўқилган, тинглаган материал асосида қисқа баён ёзиш; 1.3.4.1* ўқитувчи ёрдамида қисқа матнларни (хат, табрикнома, эълон) ёзиш; 1.3.5.1 ўқитувчи ёрдамида сўз, гап, матнни текшириш ва хатоларни тузатиш; 1.3.6.1 ёзиш қаторини, сатр чизиқлари оралиғини,сатрнинг қуйи ва юқори чизиғини сақлаган ҳолда, ҳарф элементлари ва ҳарфларни бир- бири билан туташтириб, каллиграфик	эшитиш орқали эсда сақлаб ёзиш; 1.4.1.2 ўқитувчи ёрдамида сўзларни тўғри бўғинга бўлиш ва бўғинга бўлинмайдиган сўзларни билиш; 1.4.3.1 гапни бош ҳарф билан ёзиб, охирига тегишли тиниш белгисини қўйиш.

КОПИЯ

	1.1.7.1 расм асосида қисқа ҳикоя тузиш	1.2.7.1* 1.2.7.1 ўқитувчи ёрдамида манбалардан (луғат, маълумотнома, расмли китоб, энциклопедия) ахборот топиш; 1.2.8.2 унли ва ундош товушларни ажратиш, ундош товушларнинг жарангли ва жарангсиз бўлишини тушуниш	талабларга мос ёзиш.	
4-тоқсан				
Алифбе-дан кейинги давр	1.1.3.1* Мавзу ва иллюстрация бўйича матннинг мазмунини тахминлаш; 1.1.4.1* Коммуникатив мулоқот давомида сўз маданияти меъёрлардан (саломлашиш, миннатдорчилик билдириш, кечирим сўраш, илтимос қилиш, рухсат сўраш, хайрлашиш) тўғри фойдаланиш;	1.2.1.2 ўқиш турларидан фойдаланиш (тўлиқ ўқиш, ифодали ва равон ўқиш тушунчаси) 1.2.2.1 ўқитувчининг кўмаги билан матн ким (ёки нима) ҳақида эканлигини аниқлаш; 1.2.3.1 ўқитувчи ёрдамида матн қисмларини жойига қўя олиш; алмаштира олиш; 1.2.4.1* ўқитувчи ёрдамида	1.3.1.1 сюжетдаги расмлар кетма-кетлигини аниқлаб, номлаш орқали оддий режа тузиш; 1.3.1.2 матн қисмларини аниқлаш ва режа тузиш; 1.3.2.1* ўқитувчи кўмаги билан ўқиш, тинглаш материалларининг қисқача мазмунини ёзиш; 1.3.4.1* ўқитувчи кўмаги билан	1.4.1.1* талаффузи ва ёзилиши бир хил сўзларни тинглаш ва эсда сақлаб ёзиш; 1.4.1.3 бош ҳарфлар билан ёзилган сўзларни (кишилар исмлари, ер сув номлари, ҳайвонларга қўйиладиган номлар) аниқлаш; 1.4.2.1* нарсаларнинг номини, ҳаракатни, сифати, сонини англатадиган сўзларни ажратиб

ҚЎЛЁЗМА

	1.1.5.1* нарса ва ҳодисаларни таърифлаш ва таққослаш учун керакли сўзлардан фойдаланиш; 1.1.6.1 Тингланган материалга ўз фикрини билдириш; 1.1.7.1 расм асосида қисқа ҳикоя тузиш 1.1.8.1 Сўзларни оҳанг талабларига мос тўғри талаффуз қилиш.	сўзларнинг маъноларини (синоним, қарама-қарши маъноли, талаффузи бир хил, маънолари турли хил) ажрата олиш; 1.2.5.1* ўқитувчи ёрдамида матн, сюжетли расм мазмуни бўйича саволлар тузиш ва уларга жавоб бериш; 1.2.6.1* ўқитувчи ёрдамида матн жанрини (топишмоқ, мақол, шеър, ҳикоя, эртак) ажратиб кўрсатиш; 1.2.7.1* ўқитувчи ёрдамида манбалардан (луғат маълумотнома, расмли китоб, энциклопедия) маълумот топиш;	ҳар хил қисқа матнларни (хатлар, табриклар, хабарлар) ёзиш; 1.3.5.1 ўқитувчи кўмаги билан сўзларни, жумлаларни, матнларни текшириш, хатони тузатиш; 1.3.6.1 ёзиш қаторини, сатр чизиқлари оралиғини,сатрнинг қуйи ва юқори чизиғини сақлаган ҳолда, ҳарф элементлари ва ҳарфларни бир- бири билан туташтириб, каллиграфик талабларга мос ёзиш.	кўрсатиш ва ўринли қўллаш

Ескерту:

- білім алушылардың қажеттілігін ескере отырып, әр сабаққа 3-4 оқу мақсаты, оның ішінде біреуі жетекші мақсат ретінде алынады;

- «*» белгісімен көрсетілген оқу мақсатының бөлігін таңдап жүзеге асыруға болады.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
9-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Алифбо» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1.«Алифбо» оқу пәнінің Үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны жалпыдидактикалық қағидаттар және А. Байтұрсынұлының әдістемелік қағидаттары негізінде, сондай-ақ оқулықтағы дыбыстар мен әріптер жүйесін баяндау М.Лутфуллоеваның әдістемесіне негізделген айқындалды:

1) дыбыспен жаттығу;

2) әрбір дыбыстың сөз жасаудағы қызметін есепке алу;

3) оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге өту;

4) білімді тәжірибе арқылы өздігінен алу.

3. Әріпті таныту реті А. Байтұрсынұлының еңбектерімен қатар лингвист және әдіскер ғалымдардың зерттеулері негізінде, тапсырма бағдарламасындағы өзбек тілі грамматикасының құрылымы, сөздерді оқыту М.Лутфуллоеваның әдіснамасына негізінде, олардың мәтінде кездесу жиілігіне, өзара тіркесімі мен сөз жасау қызметіне қарай құрылды.

4. «Алифбо» оқу пәнінің мақсаты – әріп таныту, оқуға мен жазуға үйрету, негізгі тілдік ұғымдар мен сөйлеу әрекетінің түрлерін ұлттық рухани құндылықтар негізінде жеке тұлғаны қалыптастыру.

5. «Алифбо» оқу пәнінің міндеттері:

1) оқу әрекетіне бейімдеу;

2) дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін (сөйлеу) туралы қарапайым түсінік (ажырату, салыстыру, топтастыру және талдау) қалыптастыру;

3) дыбыс пен әріпті (баспа және жазба түрлері) үйрету;

4) оқу (буындап оқу, тұтас оқу, түсініп оқу, мәнерлеп оқу) және жазу дағдыларын қалыптастыру;

5) коммуникативтік әрекет түрлерін жетілдіру, сөздік қорын байыту;

6) ана тіліне, Отанына, халқына, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне құрметпен қарай білуге үйрету, ұлттық рухани құндылықтарды бойына сіңіру.

2-тарау. «Алифбо» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Алифбо» оқу пәнінің мазмұны

6. «Алифбо» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі аптасына 6 сағаттан, барлығы I жартыжылдықта 96 сағатты құрайды.

7. Оқу пәнінің мазмұны:

1) тәжік тілінің дыбыстық және әріптік жүйесінен;

2) негізгі тілдік бірліктерден (дыбыс, буын, сөз, сөйлем, мәтін);

3) тәжік тілі бойынша қарапайым грамматикалық дағдылардан;

4) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық нормалардың қарапайым түсініктерінен құралады.

8. «Алифбо» оқу пәнін оқыту екі кезең бойынша (әліппеге дейінгі кезең – 12 сағат, әліппе кезеңі – 84 сағат) ұйымдастырылады.

9. «Алифбо» оқу пәнінің мазмұны I жартыжылдықта «Алифбо» оқулығы (әліппеге дейінгі және әліппе кезеңдері) арқылы жүзеге асырылады.

10. Әліпбидегі әріптер мен әрбір әріптің дыбыстық мәнін, қарапайым тілдік ұғым мен түсініктерді меңгертудің реті мен көлемі:

1) 1-тоқсан: тілдік ұғымдар туралы қарапайым түсінік (сөйлеу дағдылары) (әліппеге дейінгі кезең) – 12 сағат;

о, а, л, н, м, қайталау (2 сағат) – 12 сағат;

р, ш, х, у, ӯ, с, з, и, к, в, д, қайталау (2 сағат) – 24 сағат;

Ескерту: әріппен танысуға 2 сағат, қалған сағат мұғалімнің қалауы бойынша қайталауға бөлінеді.

2-тоқсан: п, т, б, г, е, ф, ғ, қ, қайталау (3 сағат) – 12 сағат;

ч, ҷ, э, ӣ, ҳ , й, ё, я, ю, ж, ъ, алфавит – 2 сағат, қайталау (4 сағат) – 24 сағат.

Ескерту: ӣ, й, ҳ – 3 сағат, ж, ъ 1 сағаттан; қалған дыбыстар мен әріптерге 2 сағат беріледі.

11. Әліппеге дейінгі кезеңнің міндеттері:

1) оқу әрекетіне қызығушылығын ояту;

2) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы қарапайым түсінік қалыптастыру;

3) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс сызба-модельдерін ажырату және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

4) сөзге дыбыстық талдау жүргізу: сөздегі буын санын анықтау, сөз ішіндегі дыбыстарды екі, үш буынды сөзбен анықтау; дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырату;

5) жазуға дайындық кезеңінде - қолдың ұсақ моторикасын дамыту (бояу, сурет салу, түрлі бағытта сызықтар жүргізу, сұлба салу, әріп элементтерін жазу).

6) тыңдай білуге және сұрақты түсінуге, сұрақтарға дұрыс жауап беруге үйрету.

Ескерту: тыңдау материалының көлемі 10 сөйлемнен, өлең шумақтары 3-тен аспауы керек.

12. Әліппе кезеңінің міндеттері:

1) қазақ әліпбиінің дыбыс пен әріптерін таныту, дыбыстардың айтылуына жаттықтыру;

2) дауысты және дауыссыз дыбыс түрлерін ажыратуға жаттықтыру;

3) әріптердің баспа және жазба түрлерін үйрету;

4) дыбыстан буын, буыннан сөз, сөзден сөйлем құрауға, жазуға, оқуға үйрету;

5) дұрыс, үзбей, буындап оқу дағдыларын қалыптастыру;

6) көркем жазу дағдыларын қалыптастыру;

7) сөздік қорын байыту, өз ойын жеткізе білуге үйрету;

8) негізгі тыныс белгі түрлерін (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі) қолдана білуді қалыптастыру;

9) ұлттық рухани құндылықтарға деген сүйіспеншілікті қалыптастыру.

Ескерту: I жартыжылдық бойынша жазба жұмыстарының көлемі: әліппеге дейінгі кезеңде графикалық диктант – 1-3 таңба, әліппе кезеңінде әріптік диктант – 3-5 әріп, буын диктанты – 3-6 буын, сөздік диктант – 2-5 сөз, диктант – 3-12 сөз. Жазба жұмыстарының санын мұғалім білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттілігіне орай айқындайды. Жазба жұмыстарын күнделікті жүйелі ұйымдастыру ұсынылады.

13. «Алифбо» оқу пәнінің базалық білім мазмұны.

14. Тыңдалым мен айтылым:

1) мұғалімнің, өзге білім алушылардың сөзін тыңдай білу, тыңдалым мәнін түсіну, сұраққа дұрыс әрі нақты жауап беруді қалыптастыру; коммуникативтік мақсаттарына сәйкес қарым-қатынас дағдыларын дамыту;

2) ертегі айту; өлең, санамақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш, жұмбақты жатқа айту;

3) дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажырата білуді; буын, сөзді буынға бөлу; дауысты дыбыстардың буын құрау дағдыларын қалыптастыру;

4) дыбыстың әріппен жазылуын; сөздің дыбыстық және әріптік құрамының сәйкестігін/ сәйкес еместігін анықтау;

5) сөздік қорын байыту; сөзді тіркестіре білу, сөйлем және шағын мәтін (сюжетті суреттер бойынша әңгіме құрау; көрген-білгені, естігені туралы әңгімелеу) құрай білу;

6) сөз әдебінің формаларын қолдану (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу).

Ескерту: Тыңдалым материалының көлемі: 30 сек - 1мин.

15. Оқылым:

1) сөздер мен сөйлемдердің құрылымын сызба арқылы түсініп, тани білу (сөздегі буын санын, сөйлемдегі сөз санын анықтау);

2) сөздің мағынасын, сөйлемде айтылған ойды түсіну;

3) қазақ тіліндегі жұп дыбыстардың (а-ә, о-ө, ұ-ү, ы-і, л-р, н-ң, с-з, с-ш, ж-ш, п-б, к-қ, г-ғ) ерекшеліктерін тану, өзге тілден енген сөздерде кездесетін дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету;

4) сөйлемді (2-6 сөз), мәтінді (4-10 сөйлем) түсініп, дауыстап оқу;

5) буындап оқудан сөзді үзбей, толық оқуға үйрету.

Ескерту: оқуға берілген мәтіннің көлемі әліппе кезеңінің басында 4-6 сөйлемнен, соңында 10 сөйлемнен аспауы керек. Әр сөйлемдегі сөздердің саны 2-6-дан аспауы керек.

16. Жазылым:

1) жазуға дайындық (дұрыс отырғызу, жарықтың дұрыс түсуі, дәптердің көлбеу орналасуы және жазу кезінде қарындаш/қаламды ұстай білу); парақтағы кеңістікті бағдарлай білуді қалыптастыру (жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жазу жолының жоғарғы және төменгі сызықтары мен тік көлбеу сызықтардан шықпау); сурет салу, штрихтау, бастыра жазу, әріп элементтерін жазу;

2) сурет бойынша сөйлем құрастыру, берілген сөздерден сөйлемдер құрастыру, сөйлемдегі сөздердің санын анықтау, сөйлемдердің графикалық модельдерін құру;

3) көркем жазу нормаларын сақтай отырып, әріп элементтерін, бас және кіші әріптерді, буын, сөз, сөйлемді және оларды байланыстыра жазу;

4) сөйлемнің басындағы сөзді бас әріптен жазу, сөйлем ішінде сөздердің бөлек жазылуы, сөйлемнің соңына тыныс белгісін қою;

5) қарапайым сұрақтарға жазбаша жауап беру, сюжетті суретке қарап мәтін құрастыру;

6) қатесіз, көркем жазу дағдыларын қалыптастыру.

2-параграф. «Алифбо» оқу пәні бойынша күтілетін нәтижелер

17. Әліппеге дейінгі кезеңдегі күтілетін нәтижелер:

1) сөйлеу, сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы бастапқы тілдік ұғымдарды түсінеді;

2) сұрақты тыңдайды және оны түсінеді, сұрақтарға жауап береді;

3) сөйлем, сөз, буын, дыбыстың графикалық сызбасын таниды;

4) сөзге дыбыстық талдау жасайды;

5) көмекші құралдар (тірек сызба, сюжетті сурет) арқылы оқиғаның ретін сақтай отырып баяндайды;

6) коммуникативтік қатынаста сөз әдебін (сәлемдесу, алғыс білдіру, кешірім сұрау, өтініш айту, рұқсат сұрау, қоштасу) дұрыс қолдана алады;

7) дәптер бетінде берілген суреттерді бояйды, әріп элементтерін, үзік сызықтарды бастырып жүргізеді, жазады.

18. Әліппе кезеңіндегі күтілетін нәтижелер:

1) дыбыс пен әріпті таниды, оларды бір-бірінен ажыратады;

2) мәтіннен сөйлемді, сөйлемнен сөзді, сөзден буынды, буыннан дыбысты бөледі, жаңа үйренген дыбысты анықтайды;

3) дауысты дыбыстардың буын құрайтынын біледі, сөздегі буын санын анықтайды;

4) оқу түрлерін (буындап оқу, сөздерді тұтас оқу, мәнерлеп оқу) қолданады, түсініп оқиды;

5) дыбыстарды дұрыс дыбыстайды, оның мағына ажыратушы қызметін түсінеді;

6) сызба-модель, сурет белгілері арқылы сөз, сөйлем, шағын мәтін құрастырады;

7) сөйлеу барысында жалғауларды дұрыс қолданады;

ЖОБА

8) тақырыбы мен иллюстрациясы бойынша мәтіннің мазмұнын болжайды, өз ойын білдіреді;

9) мұғалімнің қолдауымен мәтіннің, сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ қоя алады, сұраққа жауап береді;

10) сөйлемді бас әріптен бастап жазып, соңына тиісті тыныс белгісін қояды;

11) айтылуы мен жазылуы бірдей сөздерді еске сақтап, естуі бойынша жазады;

12) көркем жазу талаптарына сай, жазу жолы, жол аралығын, жолдың жоғарғы және төменгі сызықтарын сақтап, әріптің, әріптердің өзара байланыс элементтерін жазады;

13) ана тілін, Отанын, халқын, мәдениеті мен салт-дәстүрін құрметтей біледі;

14) еліміздің рәміздерін (Әнұран, Елтаңба, Ту) біледі.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
10-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған
«Обучение грамоте» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы
(оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бағдарлама құрылымы мен мазмұны А. Байтұрсынұлының мынадай ұстанымдары негізінде айқындалды, олар оқулық жазуда басшылыққа алынады:

1) оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге өту;

2) білімді тәжірибе арқылы өздігінен алу.

3. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мақсаты – білім алушының оқу-жазу дағдыларын жетілдіру және тілін дамыту.

4. Оқу бағдарламасының міндеттері білім алушының мынадай дағдыларын қалыптастыруды көздейді:

1) сөзді тұтас оқуға, мәтінді түсініп оқуға, мәнерлеп оқуға және шапшаң оқуға машықтандыру;

2) жазу дағдысын (қатесіз, сауатты, көркем жазу) қалыптастыру;

3) сөздік қорын байыту;

4) коммуникативтік дағдыларын (өз ойын толық жеткізе білу, өзгенің пікірімен санаса білу, әңгімелесу, сөйлеу әдебін сақтау) қалыптастыру;

5) тілдік бірліктерді (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс) ажырату, салыстыру, топтастыру, талдау дағдыларын дамыту;

6) тілдік білімі мен дағдыларын тәжірибеде қолдана алу;

7) кітап оқуға қызығушылығын ояту, сөз өнеріне баулу;

8) танымдық, шығармашылық қабілетін дамыту;

9) ана тіліне, Отанына, туған еліне, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне деген сүйіспеншілігін арттыру арқылы рухани-адамгершілік қасиеттерін дамыту;

10) жеке тұлғалық қасиеті мен әлеуетін ашу;

11) тұрақты зейіні мен есте сақтауын, логикалық ойлауы мен білім алуға деген қызығушылығын қалыптастыру;

12) физиологиялық ерекшеліктерін ескеру және санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтау.

2- тарау. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Обучение грамоте» оқу пәнінің мазмұны

5. «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі аптасына 6 сағаттан, барлығы II жартыжылдықта 114 сағатты құрайды.

6. Оқу пәнінің мазмұны:

1) негізгі тілдік бірліктерден (мәтін, сөйлем, сөз, буын, дыбыс);

2) қазақ тілі бойынша қарапайым грамматикалық дағдылардан;

3) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық нормалардың қарапайым түсініктерінен;

4) балалар әдебиетінен (ауыз әдебиеті мен көркем әдебиет) құралады.

7. «Обучение грамоте» оқу пәнін оқыту әліппеден кейінгі кезең бойынша II жартыжылдықта «Забони модарӣ» оқулығы арқылы жүзеге асырылады.

8. Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттері:

1) тыңдалым, айтылым әрекеттері арқылы сөз өнеріне баулу;

2) ауызша тіл мен жазба тілін дұрыс дамыту;

3) мәтінді дұрыс оқу, түсініп оқу, мәнерлеп оқу, шапшаң оқу дағдыларын қалыптастыру;

4) ауыз әдебиет үлгілері мен көркем шығармалар арқылы ұлттық құндылықтарды қадірлеуге тәрбиелеу;

5) тілдік білімнің алғашқы негіздерін меңгерту;

6) бастапқы жазу нормаларын сақтап, сауатты жазуға дағдыландыру;

7) көркем жазу дағдыларын дамыту;

8) мәтінмен жұмыста дереккөздерді пайдалана білуге машықтандыру.

Әліппеден кейінгі кезеңнің міндеттерін жүзеге асыруда А. Байтұрсынұлының жалқылаулы-жалпылау әдісі, тұтас сөзді әдісі, жазу-оқу әдісі басшылыққа алынды.

9. «Обучение грамоте» оқу пәнінің базалық білім мазмұны.

Тыңдалым мен айтылым:

1) тыңдалым материалының мазмұнын түсіну; сұраққа дұрыс әрі нақты жауап беру; сөз мағынасын түсіну; сөзді дұрыс қолдана білу; сөз әдебін сақтай отырып, өз ойын айта алу;

2) сөйлеу барысында ым-ишара, қимылды қолдану; сөз сазын (ырғақ, екпін, әуен, қарқын, кідіріс) сақтау; ертегі айту; өлең, санамақ, мақал-мәтел, жаңылтпаш, жұмбақты жатқа айту;

3) орфоэпия: сөзді үндестік заңына сәйкес айта білу; жаңылтпаш айта білу, ойын жаттығуларын орындай алу;

4) сөздік қорын байыту, сөздерден сөйлем, сөйлемдерден шағын мәтін құрау;

5) тыңдалым материалын мазмұндау, сюжетті суреттер бойынша әңгіме құрау; көрген-білгені, естігені туралы әңгімелеу;

6) сөйлеу барысында (әңгімелесу, әңгімелеу, пікір алмасу, сахналау, рөлдік ойындар) сөз әдебіне үйрену;

10. Оқылым:

1) сөздің мағынасын, сөйлемде айтылған ойды түсіну;

2) сөйлемді, мәтінді дауыстап оқу; мәнерлеп, түсініп оқу, мұғалімнің қолдауымен мәтіннен қажет ақпаратты тауып оқу;

3) айтылу мақсатына қарай сөйлемнің интонациясын (хабарлы, лепті, сұраулы) сақтап оқу;

4) сөздерді оқу барысында дыбыс үндестігін сақтау;

5) сөздердің мағынасын (мәндес; мағынасы қарама-қарсы; айтылуы бірдей, мағынасы әртүрлі сөздер) ажырату, сөздік қорын байыту;

6) мәтін тақырыбын «Кім (не) туралы?» деген сауалдар арқылы анықтау, оқылған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру;

7) оқыған мәтіні бойынша өз ойын, алған әсерін білдіру;

8) әліпби ретімен құрылған дереккөздерден (суретті кітап, сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мұғалімнің қолдауымен қажетті ақпараттарды табу;

9) сурет, сызба түрінде берілген ақпаратты түсіну;

Ескерту: көркем шығарма көлемі – 45-65 сөз, ғылыми-танымдық мәтін көлемі – 20-30 сөз.

II жартыжылдықтың соңында оқу жылдамдығының нормасы: минутына 25-30 сөз; шылау, одағай, еліктеу сөздер, қос сөздер жеке сөз ретінде саналады.

11. Балалар әдебиетінен (ауыз әдебиеті мен көркем әдебиет) тілі жеңіл, Отан, туған жер, табиғат, жан-жануарлар, отбасы, еңбек, денсаулық туралы мәтіндер беріледі.

12. Жазылым:

1) әріптерді талапқа сай көркем жазу; әріптерді бір-бірімен дұрыс байланыстырып, үздіксіз әрі үзбей (ырғақты) жазу;

2) әр сөйлемнің бас әріптен басталатынын, сөйлем ішіндегі сөздердің бөлек жазылатынын, сөйлемнің соңына тыныс белгі қойылатынын білу, қолдану;

3) көшіріп жазу және есту, есте сақтау арқылы сөздерді (7-10 сөз), жай сөйлемдерді (3-4 сөйлем) жатқа жазу, жазғанын үлгіге қарап тексеру;

4) сөздерден сөйлем, сөйлемдерден шағын мәтін құрау;

5) сауатты және көркем жазуға дағдылану;

6) заттың атын, сынын, санын, қимылын білдіретін сөздерді дұрыс қолдану;

7) бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі аттары, жер-су атаулары, үй жануарларына арнайы қойылған аттар) ажырату, дұрыс жазу;

8) сөйлеу барысында жалғауларды қолдана білу;

9) мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдау.

Ескерту:

2-жартыжылдық бойынша жазба жұмыстарының көлемі: сөздік диктант – 4-5 сөз, диктант – 12-20 сөз, мазмұндама – 10-15 сөз, мәтінді көшіріп жазу – 10-20 сөз, шығармашылық мәтін – 3-4 сөйлем (10-15 сөз). Жазба жұмыстарының санын мұғалім білім алушылардың меңгеру деңгейі мен қажеттілігіне орай белгілейді. Жазба жұмыстарын күнделікті жүйелі ұйымдастыру ұсынылады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі дағдылардың ретін, төртінші саны оқу мақсатының ретін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» – сынып, «2.1» – негізгі дағдылар, «1» – оқу мақсатының реті.

14. Оқу мақсаттары күтілетін нәтиже түрінде айқындалған:

Аудирование (слушание) и говорение	
Основные навыки	Основные навыки
1.1 Кушодани мундариҷаи иттилооти бозdoштшуда	1.1.1 Малакаҳои асосии забонро дар бораи матн, ҷумлаҳо, калимаҳо, ҳиҷоҳо ва садоҳо омӯзед.
1.2 Материали шунидашударо нақл кунед	1.1.2.1 Воситаҳои дастгирӣ (диаграммаҳои ҷараён, лавҳаҳои ҳикояҳо, харитаҳои ҳикояҳо) барои нигоҳ доштани якпорчагии ҳикояи шумо;
1.3 Аризаи воқеӣ	1.1.3.1 Мундариҷаи матнро мувофиқи мавзӯъ ва тасвир ба нақша гиред
1.4 Муносибати коммуникатсионӣ ва риояи меъёрҳои	1.1.4.1 Истифодаи дурусти калимаҳои хушмуомила дар рафтори муошират, аз қабили “салому алейкум, ташаккур, ёрӣ пурсед, дархост, иҷозат талаб кунед, хайрбод”
1.5 Ба ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	1.1.5.1 Истифода аз калимаҳо барои тавсифи ҳадис бо ашё 1.1.5.2 Интонация.ритм, фикр ва имову ишораи сӯҳбатро омӯзед
1.6 Фикри худро оид ба маводи шунидаатон баён кунед	1.1.6.1 Назари худро дар бораи мундариҷаи мо баён кунед
1.7 Дар мавзӯи додашуда сохтани матн	1.1.7.1 Дар асоси диаграммаи сюжетӣ матни мухтасар созед
1.8 Калимаҳоро мувофиқи қоидаҳои имло мувофиқат кунед	1.1.8.1 Таҳрифи калимаҳо тибқи қонуни ҳуқуқи муаллиф
Чтение	
Основные навыки	Основные навыки
2.1 Истифодаи намудҳои донишҷӯён	1.2.1.2 Истифодаи услубҳои омӯзиш (таълими синтетикӣ, омӯзиши алоқаманд, омӯзиши эмотсионалӣ, омӯзиши ғайрифаъол)
2.2 Ташаккул додани ғояи асосии мавзӯи матн	1.2.2.1 Бо ёрии муаллим дурустии матнро тафтиш кунед.
2.3 Қисмҳои матнро таҳия кунед	1.2.3.1 Чӣ тавр гузоштани қисмҳои матни бо ёрии муаллим ивазшударо бидонед

2.4 Муайян кардани маънои калимаҳо дар матн	1.2.4.1 Бо ёрии муаллим маънои калимаҳоро таҳлил кунед (синонимҳо, муқобилҳо, талаффузашон монанд, вале аз ҷиҳати маъно гуногун)
2.5 Дар асоси мундариҷаи матн саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед	1.2.5.1 Бо ёрии муаллим оид ба мазмуни матн, расми ҳикоя саволҳо диҳед ва ба савол ҷавоб диҳед.
2.6 Муаян кардани жанри матн	1.2.6.1 Бо ёрии муаллим жанри матнро азхуд кунед (тезгӯяк, ҳаҷвӣ, зарбулмасал, шеър, ҳикоя, гулӯла)
2.7 Аз сарчашмаҳои гуногун маълумот гиред	1.2.7.1 Бо ёрии муаллим, истинод ба манбаъҳо (лугатҳо, энсиклопедияҳо, китобҳои дарсӣ)
2.8 Овоз ва ҳарфро шинохтан, муаян кардан	1.2.8.2 Донистани овозҳое, ки пас аз калима меоянд; Садонокҳои дароз ва борикро иваз кунед Барои донистани ҷудоӣ
Письмо	
Основные навыки	Цели обучения
3.1 Банақшагирӣ	1.3.1.1 Тавассути фаҳмидани тартиби тасвирҳои қитъавӣ нақшаи умумӣ созед 1.3.1.2 Таҳия ва ташкили бахшҳои матнӣ
3.2 Мундариҷаи маводи мувофиқро хонед ва нависед	1.3.2.1 бо ёрии муаллим дар бораи маводҳо шарҳ медиҳам ва менависам
3.4 Таҳаммулпазирӣ ба ҳама гуна матн	1.3.4.1 навиштани ҳама гуна матн (нома, табрик, ҳадя) бо ёрии муаллим
3.5 Ислоҳи хатогиҳо	1.3.5.1 Калима, чумла, тахлили матн, ислохи хатогихо бо ёрии муаллим
3.6 Мутобиқати талаботи дақиқии каллиграфӣ	1.3.6.1 Нигоҳ доштани сатҳи роҳ, масофаи байни роҳҳо, канораҳои боло ва поёни роҳ, пайваст кардани унсурҳои ҳарбӣ ва ҳарбӣ ба ҳамдигар ва нигоҳ доштани ҳолати зарурӣ
Применение языковой нормы	
4.1 Шартҳои имло	1.4.1.1 Фаҳмидани калимаҳои шабеҳ бо талаффуз
	1.4.1.2 бо ёрии муаллим дуруст нусхабардорӣ кардани калима, калимаҳое, ки нусхабардорӣ нашудаанд.
	1.4.1.3 такмил додани калимаҳои ҳарфҳои калон (номи одамон, номи ҳайвонот, номи ҳайвонот)
4.2 Шартҳои грамматикӣ	1.4.2.1 Фарқият ва истифодаи дурусти калимаҳои ифодакунандаи ном, ҷойгиршавӣ, рақам, ранги ашё (чой)

ЧОПА

4.3 Шартҳои пунктуатсия	1.4.3.1 Ҷумларо бо ҳарфи калон оғоз кунед ва дар охири он аломати зарурироғузоред

15. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» (оқыту тәжік тілінде) оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Обучение грамоте» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (оқыту тәжік тілінде)

Кезең	Тыңдалым мен айтылым	Оқылым	Жазылым	Тілдік норманың қолданысы
3-тоқсан				
Давраи пас аз Алифбо	1.1.1.1 Дарсҳои асосии забонро дар бораи матн, ҷумлаҳо, калимаҳо, ҳиҷоҳо ва садоҳо омӯзед; 1.1.2.1* Ҳикоят кардан бо нигоҳ доштани пайвастагии ҳикоя тавассути воситаҳои ёрирасон (схема, диаграммаи сюжет, харитаи ҳикоя); 1.1.3.1 * Мундариҷаи матнро мувофиқи мавзӯъ ва тасвир ба нақша гиред; 1.1.4.1* Истифодаи дурусти вожаҳои	1.2.1.2 Истифодаи намудҳои омӯзиш (таълими якҷоя, омӯзиши алоқаманд, омӯзиши эҳсосотӣ, омӯзиши ғайрифаъол); 1.2.2.1 бо ёрии муаллим, санҷед, ки дар матн кӣ (чӣ) дуруст аст; 1.2.3.1 бо ёрии муаллим ќисмҳои матни додашударо иваз карда тавонистан; 1.2.4.1* бо ёрии муаллим маънои калимахоро фахмед (синоним, маънои зид, талаффуз якхела,	1.3.1.1 бо дарки тартиби тасвирҳо нақшаи умумии сюжетро таҳия намояд; 1.3.1.2 фаҳмидан ва тартиб додани қисмҳои матн; 1.3.2.1* бо ёрии муаллим материалҳоро хонда, фаҳмонда медиҳам; 1.3.4.1* бо ёрии муаллим ҳар намуди матн (нома, табрик, паём) нависед; 1.3.5.1 калима, ҷумла, таҳлили матн, ислоҳи хатоҳо бо ёрии омӯзгор; 1.3.6.1 йезиш қурини, қурлар	1.4.1.1* фаҳмидан ва аз ёд кардани калимаҳои шабеҳ бо талаффуз; 1.4.1.2 Бо ёрии муаллим калимаро дуруст нусхабардорӣ калимаҳо;нод уруст нусхабардорӣ донистани калимаҳо; . 1.4.3.1 Ҷумларо бо ҳарфи калон оғоз кунед ва дар охир аломати пунктуатсия гузоред

	хушмуомила, аз қабили “салому алейк, ташаккур, дархост, дархост, иҷозат, хайрбод” дар рафтори муоширатӣ; 1.1.5.2 истифода бурдани интонацияи овоз, ритм, оҳанг, фикр ва имову ишораро дар ҷараёни сӯҳбат омӯзад; 1.1.7.1 Дар асоси диаграммаи сюжетӣ матни мухтасар созед .	вале маъно дигар аст); 1.2.5.1* бо ёрии муаллим оид ба мазмуни матн, расми ҳикоя саволҳо диҳед, ба савол ҷавоб диҳед; 1.2.6.1* бо ёрии муаллим жанри матнро (сабук, зарбулмасал, масал, шеър, хикоя, роман) омӯзед; 1.2.7.1* бо ёрии муаллим маълумотро аз манбаъҳо (луғатҳо, энсиклопедияҳо, китобҳои дарсӣ,) чоп кунед; 1.2.8.2 донанд, ки чӣ тавр фарқ кардани овозҳои дароз ва кӯтоҳ; донистан, ки садоҳои дароз ба навъҳои ғафс ва борик ҷудо намешаванд.	арилиғини, йолниң жуқарқи вә төвәнки қурлирини сақлап, hәрип элементлирини, hәрипләрни бир-бири билән бағлаштуруп, тәләпләргә мувапиқ чирайлиқ йезиш. 1.3.6.1 нигоҳ доштани масофаи байни роҳҳо, масофаи байни роҳҳо, роҳҳои болои ва поёнии роҳ ва пайвастани унсурҳои ба ҳамдигар ва нигоҳ доштани тартибот мувофиқи талабот.	
4 тоқсан				
Давраи пас аз алифбо	1.1.3.1 * Мундариҷаи матнро мувофиқи мавзӯъ ва тасвир ба нақша гиред; 1.1.4.1* Истифодаи дурусти вожаҳои хушмуомила, аз қабили “салому алейк, ташаккур,	1.2.1.2 Истифодаи намудҳои омӯзиш (таълими якҷоя, омӯзиши алоқаманд, омӯзиши эҳсосотӣ, омӯзиши ғайрифаъол); 1.2.2.1 Бо ёрии муаллим тафтиш	1.3.1.1 Тартиби тасвирҳои сюжетиро таҳия намуда, тавассути навиштан нақшаи умумӣ тартиб диҳед; 1.3.1.2 Таҳия ва ташкили нақшаҳои матнӣ; 1.3.2.1* Бо ёрии муаллим дар	1.4.1.1* Фаҳмидан ва аз ёд кардани калимаҳое, ки ба талаффуз ва навиштан шабоҳат доранд; 1.4.1.3 такмил додани калимаҳои калонҳарфшу

ЖОБА

	дархост, дархост, иҷозат, хайрбод” дар рафтори муоширатӣ; 1.1.5.1* Истифодаи вожаҳои зарурӣ барои тавсиф ва мубодилаи ҳадис бо ашё (чой); 1.1.6.1 андешаи худро оид ба мундариҷаи мо баён кунед; 1.1.7.1 Мувофиқи сюжет матни мухтасар эҷод кунед; 1.1.8.1 Ҳифзи сухан дар асоси қонуни федералӣ;	кунед, ки дар матн кӣ (чӣ) дуруст гуфта шудааст; 1.2.3.1 Донистани тарзи иваз кардани қисмҳои матн бо ёрии муаллим; 1.2.5.1* бо ёрии муаллим оид ба мазмуни матн ва сюжет саволу чавоб додан; 1.2.6.1* бо ёрии муаллим жанри матнро омузад (равшан, хандаовар, масал, шеър, хикоя, гул); муаян кардан . 1.2.7.1 * Бо ёрии муаллим, истинод ба манбаъҳо (луғатҳо, энсиклопедияҳо, китобҳои дарсӣ)	бораи маводи таълимӣ шарҳҳо нависед; 1.3.4.1* бо ёрии муаллим ҳар намуди матн (нома, салом, паём) нависед; 1.3.5.1 Санҷиши калимаҳо, ҷумлаҳо, матнҳо ва ислоҳи хатогиҳо бо ёрии муаллим; 1.3.6.1 Сатҳи роҳ, масофаи байни роҳҳо, паҳлӯҳои болоӣ ва поёнии роҳро нигоҳ дошта, унсурҳои ҳарбӣ ва ҳарфҳоро бо ҳам пайваст кунед ва зебоиро мувофиқи талабот созед.	да (номи одамон, номи ҳайвонот, номҳои махсуси ҳайвонот); . 1.4.2.1* Калимаҳои мувофиқеро, ки ном, ҷойгиршавӣ, шумора ва ранги ашёро (чой) нишон медиҳанд, фарқ кунед ва истифода баред

Ескерту:

- білім алушылардың қажеттілігін ескере отырып, әр сабаққа 3-4 оқу мақсаты, оның ішінде біреуі жетекші мақсат ретінде алынады;

- «*» белгісімен көрсетілген оқу мақсатының бөлігін таңдап жүзеге асыруға болады.

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
11-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Қазақ тілі» пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Қазақ тілі» пәнін оқытудың мақсаты – қоғамдық ортада қазақ тілінде қарым-қатынас жасау мүмкіндіктерін қамтамасыз ететін коммуникативтік дағдылардың негізін қалыптастыру және тілдік нормаларды қолдануға, сауатты жазуға үйрету.

3. Қойылған мақсатқа жету үшін мынадай міндеттердің шешілуі көзделеді:

1) тілдік дағдыларды (айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым) дамыту;

2) қазақ тіліндегі сөздік қорды үздіксіз дамыту әдістерін меңгерту;

3) тұрмыста, қоғамдық орындарда, мәдени орталарда қазақ тілінде қарым-қатынас жасау қабілеттері мен дағдыларын дамыту;

4) қазақ тілінде меңгерген білім, білік, дағдыларын күнделікті өмірде өз бетінше қолдануға дағдыландыру;

5) шығармашылықпен жұмыс істеуді, сын тұрғысынан ойлау қабілеттерін дамыту.

4. «Қазақ тілі» пәні бойынша білім алушылардың білім, білік, дағдыларына қойылатын талаптар «Тілдерді меңгерудің жалпыеуропалық құзыреті» (CEFR) деңгейлерін (A1, A2, B1, B2, C1) ескере отырып, құрастырылды. Білім алушылар бастауыш сыныпты аяқтағанда, қазақ тілін қарапайым A1, A2 (бастапқы) деңгейінде меңгереді.

5. Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сондай-ақ білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

6. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің "қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік", "құрмет", "ынтымақтастық", "еңбек пен шығармашылық", "ашықтық", "өмір бойы білім алу" сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне,

Отанына риясыз қызмет ететін, білімді, білікті, рухани терең азамат болып қалыптасуына көмектеседі.

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

7. «Қазақ тілі» пәнінің (оқытуы орыс тілде) оқу жүктемесі
1) 1 - сынып аптасына 2 сағат, барлығы – 70 сағат;
2) 2-сынып – аптасына 3 сағат, барлығы – 108 сағат;
3) 3-сынып – аптасына 3 сағат, барлығы - 108 сағат;
4) 4-сынып – аптасына 4 сағат, барлығы – 144 сағат;
8. «Қазақ тілі» пәнінің (оқытуы ұйғыр/өзбек/тәжік тілде) оқу жүктемесі
1) 1 - сынып аптасына 2 сағат, барлығы – 70 сағат;
2) 2-сынып – аптасына 2 сағат, барлығы – 72 сағат;
3) 3-сынып – аптасына 3 сағат, барлығы - 108 сағат;
4) 4-сынып – аптасына 3 сағат, барлығы – 108 сағат;

9.«Қазақ тілі» оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестері, қарапайым тақпақтар мен санамақтар, шағын мәтіндегі жаңа сөздер, қарапайым нұсқаулар, құттықтау, пікірлер, хабарламалар, сұрақтар, затты көрсету, суретті таңдап алу, қимыл мен ым-ишара арқылы түсінгенін білдіру;

2) айтылым: танысу, өзі туралы айту, затты сипаттау, сурет/иллюстрация/постер бойынша сөйлеу, жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестері, қарапайым сұрақ-жауап, қысқаша диалог, монолог, жағдаяттар, қарапайым («иә/жоқ», «ұнайды/ұнамайды»), «дұрыс/дұрыс емес» пікірлер;

3) оқылым: оқудың түрлері, жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу, қарапайым фразалар, тақпақтар мен санамақтар, иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар мен жауаптар (кім? не? қандай? қанша?), сөздік, анықтамалықтармен жұмыс, орфоэпия;

4) жазылым: жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестері, сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілері, азат жол, тасымал, төл әріптердің каллиграфиясы, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздер, орфография;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша: фонетика: артикуляция, орфоэпия, қазақ тілінің төл дыбыстары, буын, интонация, сингармонизм заңы; лексика: тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер; грамматика: зат атауын білдіретін сөздер (жекеше/көпше), тәуелдік жалғауы, ілік, барыс, жатыс септігі жалғаулары, заттың сынын, түрін, түсін білдіретін сөздер, заттың есебін, ретін білдіретін сөздер, жіктеу, сілтеу, сұрау мағынасындағы сөздер, бұйрық рай, болымды/болымсыз етістік, мезгілді білдіретін сөздер, модаль сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, жалаң және жайылма сөйлемдер.

10. «Қазақ тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: тақырыпқа байланысты шағын диалог/монологтің мазмұнын түсіну, тыңдау/көру материалдарындағы негізгі ойды анықтау, тірек сөздер бойынша тақырыбын болжау, кесте толтыру және суреттерді орналастыру арқылы түсінгенін білдіру, тыңдалым бойынша жағымды/жағымсыз кейіпкерлерді ажырату;

2) айтылым: тақырып бойынша шағын диалог/монолог, сұрақтар құрастыру, пікір айту, жағдаяттарды талдау, этикет сөздерді қолдану, шағын мәтінді мазмұндау, кейіпкерлерді сипаттау, сурет/иллюстрция/постер бойынша сөйлеу, оқиғаларды және кейіпкерлерді салыстыру;

3) оқылым: оқудың түрлері, шағын мәтінді рөлге бөліп, мәнерлеп, түсініп оқу, қарапайым фразалар, мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату, сөздікпен, анықтамалықтармен жұмыс;

4) жазылым: сурет/комикс/иллюстрация бойынша мәтін құрастыру, тыңдау/көру материалдарының мазмұны, төл әріптердің каллиграфиясы, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздер, орфография, тасымал;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша: фонетика: төл дыбыстардың артикуляциясы, орфоэпия, дауыс ырғағы, буын, интонация, буын және дыбыс үндестігі; лексика: тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер, антонимдер; грамматика: заттың атын (жалпы/жалқы) білдіретін сөздер, ілік, табыс, жатыс септіктері, көмекші есімдер, ауызша/жазбаша тілдегі етістіктің шақ, рай формалары, қалып етістіктері, сұрау есімдіктері, мекен үстеулер, жалғаулық шылаулар, әдеп сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, жай сөйлемдер мен құрмалас сөйлемдер.

11. «Қазақ тілі» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: тақырыпқа байланысты шағын диалог/монологтің мазмұнын түсіну, тыңдау/көру материалдарындағы негізгі ойды анықтау, таныс сөздер мен қысқа фразаларды ұғу, күнделікті өмірде жиі қолданылатын сұхбаттарды пікірлесуді түсіну, таныс тақырыптар бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру;

2) айтылым: сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, үлгілерді/жоспарларды пайдаланып, тақырып көлемінде сөйлесу, әдеп сөздер мен сөз тіркестерін қолдану, тақырып бойынша шағын диалог/монолог, сұрақтар құрастыру, пікір айту, жағдаяттарды талдау, таныс атауларды, сөздерді оқып, түсіну, үлгі бойынша тапсырмаларды орындау;

3) оқылым: оқудың түрлері, шағын мәтінді рөлге бөліп, мәнерлеп, түсініп оқу, қарапайым фразалар, мәтіннің жанрын ажырату, мәтіннің тақырыбын және ондағы негізгі ойды анықтау, мәтінге, сюжетті суреттерге тақырып қою, тақырып (мәтіннің аты), тірек сөздер арқылы мәтіннің мазмұнын болжау;

4) жазылым: сурет/постер/комикстер бойынша шағын мәтін құрап жазу, оқыған, тыңдаған материалдары, сұрақтар мен жоспар бойынша мазмұнын жазу, дұрыс құрылмаған мәтінді түзеп қайта жазу;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша; фонетика: төл дыбыстардың артикуляциясы, орфоэпия, дауыс ырғағы, буын, интонация, дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздердің емлесі; лексика, тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі

қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер, антонимдер; грамматика: ауызша/жазбаша тілдегі біріккен сөздер мен қос сөздер, деректі/дерексіз зат есімдер, шығыс, көмектес септіктері, заттың қасиеттерін, сапасын білдіретін сөздер, болжалдық сан есімдер, өздік, жалпылау есімдіктері, көмекші етістіктер, етістіктің шақтары, тұйық етістік, шартты рай формалары, мөлшер үстеулер, жалғаулық шылаулар, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, жай сөйлемдер мен салалас құрмалас сөйлемдер.

12. «Қазақ тілі» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: әңгімелер мен ақпаратты тыңдау және негізгі ойды түсіну, мәтінді көркемдеу үшін қолданылған жеке сөздерді өз бетімен түсіне алу, жиі қолданылатын кейбір сөздерді өз бетімен түсіне алу;

2) айтылым: берілген тақырып бойынша пікір алмасу, айтылған немесе тыңдау/көру материалдарындағы әңгіме немесе ақпараттағы негізгі ойдың сипаттамасы, әдеп сөздер мен сөз тіркестерін қолдану, тақырып бойынша диалог/монолог құрастыру, жағдаяттарды талдау, шағын көркем шығармаларды оқып түсіну, үлгі бойынша тапсырмаларды орындау, сөйлеу стилін сақтау;

3) оқылым: мәтіннің түрлері, шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну, қарапайым фразалар, мәтіннің жанрын ажырату, мәтіннің тақырыбын және ондағы негізгі ойды анықтау, мәтінге сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру, тірек сөздер арқылы мәтіннің мазмұнын болжау;

4) жазылым: шағын сюжетті комикс/буклет/коллаж/жарнама/ презентацияны сөйлемдермен толықтыру, оқыған, тыңдаған, тыңдау/көру материалдары, сұрақтар мен жоспар бойынша мазмұнын жазу, дұрыс құрылмаған мәтінді түзеп қайта жазу, жазу емлесі;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша; фонетика, төл дыбыстардың артикуляциясы, орфоэпия, дауыс ырғағы, буын, интонация, үндестік заңы; лексика: тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер, антонимдер; грамматика; ауызша/жазбаша тілдегі сөз таптары, көмекші сөздер, ауызша/жазбаша тілдегі көптік/тәуелдік/жіктік/септік жалғаулар, етістіктің ауыспалы осы шағы, жедел/бұрынғы өткен шақ, ортақ етіс, ауыспалы келер шақ, қалау рай формалары, жіктеу/сұрау/сілтеу есімдіктері және олардың септелуі, үстеу және оның түрлері, одағай, модаль, еліктеуіш сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, қарсылықты және себеп-салдар жалғаулық шылаулар, сөйлемнің бірыңғай мүшелері, жай сөйлемдер мен себеп-салдар құрмалас сөйлемдер.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) «Тыңдалым» бөлімі:

	«Тыңдалым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары

Бөлімше (түйінді дағдылар)	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату	3.1.1.1 анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау	4.1.1.1 анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну	3.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес	2.1.3.1 тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар	3.1.3.1 тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар	4.1.3.1 тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кест

ЖОБА

	фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау	таңдау/сипаттау	орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау	е толтыру/кластер құрастыру
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну мұғалімнің қолдауымен жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді анықтау	3.1.4.1 тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау	4.1.4.1 тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) анықтау
1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрация арқылы болжау	2.1.5.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркестері бойынша мазмұнын болжау	3.1.5.1 тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау	4.1.5.1 тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау

2) «Айтылым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Айтылым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану	2.2.1.1 өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану	4.2.1.1 берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1 сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру

	интонациясын дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)			
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру	2.2.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру	4.2.3.1 белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 фото/сурет/ қуыршақтарды қолданып, шағын мәтінді үлгі бойынша мазмұндау	2.2.4.1 суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау	3.2.4.1 жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау	4.2.4.1 жоспар/жазбалар ын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
2.5 Оқыған/тыңдаған материал бойынша пікірін білдіру	1.2.5.1 оқыған/тыңдаған материал туралы "дұрыс/дұрыс емес", "ұнайды/ұнамайды" үлгісінде қарапайым пікірін білдіру	2.2.5.1 мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен... деп ойлаймын", "мен... деп санаймын", "маған ... сияқты", "маған ... тәрізді") білдіру	3.2.5.1 оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу	4.2.5.1 шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, ...) салыстыра отырып бағалау

2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту

3) «Оқылым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Оқылым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып)/рөлге бөліп оқу	3.3.1.1 мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/ рөлге бөліп оқу	4.3.1.1 мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (санамақ, тақпақ, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі) ажырату	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және көмекші сөздердің қолдауымен

КОПИЯ

				пайымдау мәтінін анықтау
3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің қолдауымен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою және қысқаша жауап беру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру	4.3.4.1 мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	2.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу және ақпаратты кестеге салу (жіктеу)/сызба түрінде беру

4) «Жазылым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Жазылым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
4.1 Мәтінді түрлі	1.4.1.1 мұғалімнің қолдауымен тақырыпқа	2.4.1.1 тақырыпқа байланысты керекті	3.4.1.1 тірек сөздер, сызбалар,	4.4.1.1 шағын сюжетті комикс/буклет/коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру

ЖОБА

формада ұсыну	негізделген суреттерді қолданып, постер/сөйлемді суретпен толықтырып жазу	сөздер, сызбалар, суреттерді қолданып, постер/мәтін құрастыру	суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру	
4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1 оқыған/ аудио/бейнематериалдар негізінде заттардың таныс атауларын жазу	2.4.2.1 оқыған/ аудио/бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу	3.4.2.1 оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу	4.4.2.1 оқыған/аудио/ бейнематериалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 жай сөйлемнің тыныс белгілерін мұғалімнің қолдауымен қолдану	2.4.3.1 мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану	4.4.3.1 сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс байланыстырып, көркем жазу	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың және тақырыптың	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысы	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу

ЖОБА

		өлшемін сақтап жазу	н сақтап жазу	
4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	1.4.5.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптер кездесетін сөздерді анықтап, дұрыс жазу	2.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс жазу	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу
	1.4.5.2 мұғалімнің қолдауымен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату	2.4.5.2 сөзді буынға бөлу және мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдап жазу	3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздердің емлесін сақтап жазу	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау

5) «Тілдік нормаларды қолдану» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Тілдік нормаларды қолдану» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	2.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	3.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	4.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.2 мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік /септік	2.5.1.2 мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/	3.5.1.2 өз бетінше шағын мәтіннен көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы	4.5.1.2 көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді

КОПИЯ

	жалғауларын ауызша тілде қолдану	тәуелдік/септік/ жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымсыз етістікті қолдану	2.5.1.3 мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану	3.5.1.3 мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану	4.5.1.3 өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.4 мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	2.5.1.4 мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану	3.5.1.4 мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану	4.5.1.4 септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.5 мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/ сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтау	2.5.1.5 мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау	3.5.1.5 үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру	4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру

15. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде емес)

1) 1-сынып:

Ортақ тақырып	Бөлім (сөйлеу әрекеттерінің түрлері)	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1* хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1* тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1* сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік/септік

ЖОБА

			жалғауларын ауызша тілде қолдану
			1.5.1.3* сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымды/болымсыз етістікті қолдану
			1.5.1.4 сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін мұғалімнің қолдауымен дұрыс қолдану
			1.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін дұрыс қолдану
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1* хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1* тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрациясы арқылы болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1* сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1* сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын

ЖОБА

			дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1* фото/сурет/қуыршақтарды қолданып, шағын мәтінді үлгі бойынша мазмұндау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою және қысқаша жауап беру
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану
			1.5.1.4 сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін мұғалімнің қолдауымен дұрыс қолдану
			1.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін дұрыс қолдану
3-тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және	Тыңдалым	1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1* тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және

ЖОБА

ауыз әдебиеті			оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау
		1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1* хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрация арқылы болжау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1* сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1* фото/сурет/қуыршақтарды қолданып, шағын мәтінді үлгі бойынша мазмұндау
		2.5 Оқыған/ тыңдаған материал бойынша пікір білдіру	1.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал туралы "дұрыс/дұрыс емес", "ұнайды/ұнамайды" үлгісінде қарапайым пікірін білдіру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1* мәтіннің жанрын (санамақ, тақпақ, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі) ажырату

ЖОБА

		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою және қысқаша жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 иллюстрациялы шағын мәтіннен мұғалімнің қолдауымен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	1.4.1.1* мұғалімнің қолдауымен тақырыпқа қатысты сөздер, сызбалар, суреттерді қолданып, постер/сөйлемді суретпен толықтырып жазу
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдарда кездескен таныс атауларды жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс байланыстырып, көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	1.4.5.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптер кездесетін сөздерді анықтап, дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану
			1.5.1.4 сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін мұғалімнің қолдауымен дұрыс қолдану
			1.5.1.3* сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық

ЖОБА

			рай, болымды/болымсыз етістікті қолдану
4-тоқсан			
7. Тағам мен сусын 8. Дені саудың жаны сау	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрация арқылы болжау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1* сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.5 Оқыған/ тыңдаған материал бойынша пікір білдіру	1.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал туралы "дұрыс/дұрыс емес", "ұнайды/ұнамайды" үлгісінде қарапайым пікір білдіру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1* мәтіннің жанрын (санамақ, тақпақ, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі) ажырату
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 иллюстрациялы шағын мәтіннен мұғалімнің қолдауымен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	1.4.1.1* мұғалімнің қолдауымен тақырыпқа қатысты сөздер, сызбалар, суреттерді қолданып, постер/сөйлемді суретпен толықтырып жазу

ЖОБА

		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдарда кездескен таныс атауларды жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.4.3.1* жай сөйлемнің тыныс белгілерін мұғалімнің қолдауымен қолдану
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	1.4.5.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптер кездесетін сөздерді анықтап, дұрыс жазу
			1.4.5.2 мұғалімнің қолдауымен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату
	Тілдік дағдылар	Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			1.5.1.3* сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымды/болымсыз етістікті қолдану
			1.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін дұрыс қолдану

2) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған

ЖОБА

			қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып), рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен

ЖОБА

			толықтырып жазу/постер құрастыру/берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұн желісі бойынша баяндау	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.3 Пунктуация лық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.5 Орфография лық дағдыларды дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақтарын, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
2-тоқсан			
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату

ЖОБА

		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1* мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен ... деп ойлаймын", "мен ... деп санаймын", "маған ... сияқты", маған ... тәрізді") білдіру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып), рөлге бөліп оқу

ЖОБА

		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1* мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1* мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларын дамыту	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың және тақырыптың өлшемін сақтап жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану
			2.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау
3-тоқсан			
5. Дені саудың жаны сау 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематер иалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және

ЖОБА

			оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, мұғалімнің қолдауымен жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді анықтау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1* мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен ... деп ойлаймын", "мен ... деп санаймын", "маған ... сияқты", маған ... тәрізді") білдіру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып)/рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1* мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату

ЖОБА

		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1* мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларын дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың және тақырыптың өлшемін сақтап жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану

ЖОБА

			2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану
			2.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта 8. Саяхат	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, мұғалімнің қолдауымен жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді анықтау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау

ЖОБА

	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1*мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/ берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану

ЖОБА

		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
			2.4.5.2 сөзді буынға бөлу және мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдап жазу
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану

3) 3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Жанды табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі

ЖОБА

			сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1* тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материлды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі .) дәлелдеу
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан

ЖОБА

			құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
			3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді емлесін сақтап жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
			3.5.1.2* өз бетінше шағын мәтіннен көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану

ЖОБА

			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
2-тоқсан			
3. Уақыт 4. Сәулет өнері	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)

ЖОБА

		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздер ден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
			3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздердің емлесін сақтап жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін,

ЖОБА

			көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну

ЖОБА

		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1* тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен және айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу

ЖОБА

		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздер ден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.2* өз бетінше шағын мәтіннен көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік

ЖОБА

			шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау

ЖОБА

		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу

ЖОБА

	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
			3.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру

4) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан 2. Құндылықтар	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және

ҚОБА

			түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (сұхбат)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.5 Орфография лық дағдыларды дамыту	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында

ЖОБА

			айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызекі және жазба тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің грамматикалық категорияларын ауызекі және жазба тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5 *сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру/болжау

ЖОБА

		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойды жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, …) салыстыра отырып бағалау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1* мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және көмекші сөздердің қолдауымен пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру

ЖОБА

		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу
			4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыстары 6. Қоршаған	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру

ЖОБА

ортаны қорғау		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдар негізінде ойды айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, …) салыстыра отырып бағалау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1* мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және

ЖОБА

			көмекші сөздердің қолдауымен пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1* сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай

ЖОБА

			формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5* сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру/болжау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойды жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу

ЖОБА

		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдарынегізінде өз ойын айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, ...) салыстыра отырып бағалау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1* сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.2*көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану

ЖОБА

			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5* сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру

Ескерту:
1) "*" – белгіленген оқу мақсаттарының бөлігі жүзеге асырылады;
2) "/" – белгісі оқу мақсатындағы бөліп қарастыруға болатын бөліктерді көрсетеді.

4-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр/өзбек/тәжік тілінде)

1) 1-сынып:

Ортақ тақырып	Бөлім (сөйлеу әрекеттерінің түрлері)	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1* хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1* тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1* сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру

ЖОБА

		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану
			1.5.1.3* сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымды/болымсыз етістікті қолдану
			1.5.1.4 сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін мұғалімнің қолдауымен дұрыс қолдану
			1.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін дұрыс қолдану
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1* хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1* тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау

ЖОБА

		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрациясы арқылы болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1* сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1* сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1* фото/сурет/қуыршақтарды қолданып, шағын мәтінді үлгі бойынша мазмұндау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою және қысқаша жауап беру
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану

ЖОБА

			1.5.1.4 сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін мұғалімнің қолдауымен дұрыс қолдану
			1.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін дұрыс қолдану
3-тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым	1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1* тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау
		1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1* хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрация арқылы болжау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1* сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1* фото/сурет/қуыршақтарды қолданып, шағын мәтінді үлгі бойынша мазмұндау
		2.5 Оқыған/ тыңдаған материал бойынша пікір білдіру	1.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал туралы "дұрыс/дұрыс емес", "ұнайды/ұнамайды"

ЖОБА

			үлгісінде қарапайым пікірін білдіру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1* мәтіннің жанрын (санамақ, тақпақ, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі) ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою және қысқаша жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 иллюстрациялы шағын мәтіннен мұғалімнің қолдауымен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	1.4.1.1* мұғалімнің қолдауымен тақырыпқа қатысты сөздер, сызбалар, суреттерді қолданып, постер/сөйлемді суретпен толықтырып жазу
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдарда кездескен таныс атауларды жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс байланыстырып, көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	1.4.5.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптер кездесетін сөздерді анықтап, дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау	1.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын

ЖОБА

		(лингвистикалық терминдерді қолданбау)	білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану
			1.5.1.4 сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін мұғалімнің қолдауымен дұрыс қолдану
			1.5.1.3* сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымды/болымсыз етістікті қолдану
4-тоқсан			
7. Тағам мен сусын 8. Дені саудың жаны сау	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрация арқылы болжау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1* сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.5 Оқыған/ тыңдаған материал бойынша пікір білдіру	1.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал туралы "дұрыс/дұрыс емес", "ұнайды/ұнамайды" үлгісінде қарапайым пікір білдіру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну

ЖОБА

		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1* мәтіннің жанрын (санамақ, тақпақ, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі) ажырату
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 иллюстрациялы шағын мәтіннен мұғалімнің қолдауымен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	1.4.1.1* мұғалімнің қолдауымен тақырыпқа қатысты сөздер, сызбалар, суреттерді қолданып, постер/сөйлемді суретпен толықтырып жазу
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдарда кездескен таныс атауларды жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.4.3.1* жай сөйлемнің тыныс белгілерін мұғалімнің қолдауымен қолдану
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	1.4.5.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптер кездесетін сөздерді анықтап, дұрыс жазу
			1.4.5.2 мұғалімнің қолдауымен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату
	Тілдік дағдылар	Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			1.5.1.3* сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымды/болымсыз етістікті қолдану
			1.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін дұрыс қолдану

2) 2-сынып:

ЖОБА

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып), рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден

ЖОБА

			құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұн желісі бойынша баяндау	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.3 Пунктуация лық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.5 Орфография лық дағдыларды дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану

ЖОБА

			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақтарын, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
2-тоқсан			
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1* мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен ... деп ойлаймын", "мен ... деп санаймын",

ЖОБА

			"маған ... сияқты", маған ... тәрізді") білдіру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып), рөлге бөліп оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1* мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1* мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларын дамыту	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың және тақырыптың өлшемін сақтап жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану
			2.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау
3-тоқсан			

ЖОБА

5. Дені саудың жаны сау 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематер иалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, мұғалімнің қолдауымен жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді анықтау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1* мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен ... деп ойлаймын", "мен ... деп санаймын", "маған ... сияқты", маған ... тәрізді") білдіру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып)/рөлге бөліп оқу

ЖОБА

		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1* мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1* мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларын дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың

ЖОБА

			және тақырыптың өлшемін сақтап жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану
			2.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта 8. Саяхат	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау

ЖОБА

		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, мұғалімнің қолдауымен жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді анықтау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1*мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/ берілген иллюстрация бойынша мәтін

ЖОБА

			(3 сөйлемнен кем емес) құрау
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
			2.4.5.2 сөзді буынға бөлу және мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдап жазу
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану

3) 3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			

ЖОБА

1. Жанды табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1* тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материлды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ...,

ЖОБА

			менің көзқарасым бойынша ..., себебі .) дәлелдеу
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
			3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді емлесін сақтап жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату,

ЖОБА

			ауызша/жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
			3.5.1.2* өз бетінше шағын мәтіннен көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
2-тоқсан			
3. Уақыт 4. Сәулет өнері	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау

ЖОБА

	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздер ден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
			3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздердің емлесін сақтап жазу

ЖОБА

		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау

ЖОБА

		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1* тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен және айтылуы мен жазылуында

ЖОБА

			айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздер ден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.1.2* өз бетінше шағын мәтіннен көптік/

ЖОБА

		(лингвистикалық терминдерді қолданбау)	тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру

ЖОБА

		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу,

ЖОБА

			каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
			3.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру

4) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан 2.	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру

ЖОБА

Құндылықтар		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (сұхбат)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар

ЖОБА

			(неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.5 Орфография лық дағдыларды дамыту	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызекі және жазба тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің грамматикалық категорияларын ауызекі және жазба тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5 *сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну

ЖОБА

		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру/болжау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойды жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, …) салыстыра отырып бағалау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1* мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және көмекші сөздердің қолдауымен пайымдау мәтінін анықтау

ЖОБА

		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу
			4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
3-тоқсан			

ЖОБА

5. Табиғат құбылыстары 6. Қоршаған ортаны қорғау	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдар негізінде ойды айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, …) салыстыра отырып бағалау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну

ЖОБА

		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1* мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және көмекші сөздердің қолдауымен пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1* сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/тәуелдік/септік/жіктік

ЖОБА

			жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5* сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру/болжау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойды жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын

ЖОБА

		қатынасқа түсу (диалог)	мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдарынегізінде өз ойын айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, ...) салыстыра отырып бағалау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1* сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық	4.5.1.2*көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану

ЖОБА

		терминдерді қолданбау)	4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5* сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру

Ескерту:
1) "*" – белгіленген оқу мақсаттарының бөлігі жүзеге асырылады;
2) "/" – белгісі оқу мақсатындағы бөліп қарастыруға болатын бөліктерді көрсетеді.

5-параграф. 1-4-сыныптарына арналған лексикалық-грамматикалық минимум

1) 1-сынып:

Өзім туралы – 17 сөз					
№ р/с	№ тақырыптар бойынша	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
1	1	жоқ	мд	16115	Өрнек: Бұл кім? Бұл – оқушы. Бұл – Гүлім. Бұл не? Бұл – ойыншық. ... – кім? ... – оқушы. Кімнің аты? Менің атым. Сенің атың. Сенің атың кім? Менің атым – ... . Менің жасым алтыда. Менің кітабым бар. Көптік мағына:
2	2	бар	мд	13032	
3	3	жас	зт	3142	
4	4	ат	зт	7955	
5	5	кім?	ес	6799	
6	6	ойыншық	зт	238	
7	7	бұл	ес	32850	
8	8	мен	ес	12260	
9	9	не?	ес	1482	
10	10	неше?	ес	1766	
11	11	жеті	ет	1832	
12	12	оқушы	зт	7370	
13	13	отыр	ет	22038	
14	14	сен	ес	15345	
15	15	ол	ес	62796	
16	16	кітап	зт	4405	
17	17	қалам	зт	3586	

					Кітаптар Қаламдар Кімдер? Шақтық мағына (осы іс-әрекет): Мен отырмын. Сен отырсың.
Менің мектебім – 17 сөз					
18	1	қыркүйек	ет	468	Өрнек: Бұл кітап па? Иә, бұл – кітап. Қандай? Қызыл қалам. Қара қарындаш. Ақ сөмке. Бұйыру мағынасы: Сен сал. Сен оқы. Сен жаз. Бүгін оқы. Бүгін жаз. Нешінші? Бірінші сынып Бірінші сабақ Бірінші қыркүйек Бірінші күн...
19	2	жаз	ет	3676	
20	3	ақ	сн	1201	
21	4	қара	сн	4765	
22	5	қызыл	сн	2112	
23	6	мектеп	зт	7586	
24	7	оқы	ет	11511	
25	8	бүгін	үс	5350	
26	9	күн	зт	18245	
27	10	сал	ет	4983	
28	11	бірінші	са	7289	
29	12	сынып	зт	2380	
30	13	бер	ет	40295	
31	14	ал	ет	43359	
32	15	тақта	зт	653	
33	16	тыңда	ет	25	
34	17	сабақ	зт	5562	
Менің отбасым және достарым – 12 сөз					
35	1	аға	зт	3389	Кімнің отбасы? Менің отбасым. Кімнің досы? Менің досым. Сенің досың. Кімнің ауласы? Менің аулам. Сенің аулаң. Сөйлем құрылымы: Ағамды жақсы көремін.
36	2	ана	зт	4671	
37	3	дос	зт	3312	
38	4	әпке	зт	853	
39	5	әже	зт	3091	
40	6	іні	зт	800	
41	7	қарындас	зт	527	
42	8	әке	зт	5583	
43	9	отбасы	зт	8643	
44	10	ата	зт	2501	
45	11	сіңлі	зт	205	
46	12	жақсы/көр	ет	8118/13790	
Қоршаған әлем – 14 сөз					
47	1	ағаш	зт	2439	

ҚОБА

48	2	аула	зт	281	Өрнек: Сөйлем құрылымы: Күн жылы. Бұл не? Бұл – қоян. Бұл – ағаш. (Шақтық мағына) нақ осы іс-әрекет: Мен жүрмін. Сен жүрсің. Сіз жүрсіз. Ол жүр. Шақтық мағына (күнделікті іс-әрекет): Мен ойнаймын. Мен аулада ойнаймын. Мен көшеде ойнаймын. Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Мен көрдім. Мен қасқырды көрдім. Тауды көрдім.
49	3	бар	ет	16156	
50	4	ойна	ет	2295	
51	5	жүр	ет	16849	
52	6	жылы	сн	5260	
53	7	қар	зт	1528	
54	8	қасқыр	зт	1065	
55	9	үй	зт	11948	
56	10	қоян	зт	923	
57	11	көр	ет	13790	
58	12	суық	сн	769	
59	13	тау	зт	4647	
60	14	көше	зт	3965	
Саяхат – 16 сөз					
61	1	әуежай	зт	213	Дыбыстарды үйренейік! Ә, І, Ө, Қ, Ғ көлік [көлүк] әуежай, іні, көлік, қала, аға. Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Мен демалдым. Сен демалдың. Сіз демалдыңыз. Ол демалды. Неге?
62	2	ауыл	зт	6069	
63	3	ұна	ет	1935	
64	4	демал	ет	562	
65	5	демалыс	зт	1349	
66	6	ертең	үс	1228	
67	7	жиырма	са	1024	
68	8	жол	зт	11756	
69	9	кеше	үс	733	
70	10	көлік	зт	1415	
71	11	саяхат	зт	404	
72	12	қала	зт	10871	
73	13	мін	ет	1354	

ЖОБА

74	14	шық	ет	12374	Көлікке мінді. Ол ұшаққа отырды. Мәшинеге отырды. Немен? Көлікпен бардым. Ұшақпен бардым. Қайда? Әуежайға бардым. Саяхатқа шықтым.
75	15	теп	ет	699	
76	16	ұшақ	зт	450	
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті – 16 сөз					
77	1	айт	ет	23421	Дыбыстарды үйренейік! Ұ, Ү, Ң, h үйрен [үйрөн] үйрен, менің, Гауһар Қалай? Сен жылдам жүр. Бұйыру мағынасы: Дұрыс айт. Жылдам жүр. Домбыра тарт. Шақтық мағына (күнделікті іс-әрекет): Мен айтамын. Домбыра тартамын.
78	2	біл	ет	165	
79	3	домбыра	зт	810	
80	4	дұрыс	сн	4443	
81	5	ертегі	зт	1549	
82	6	жатта	ет	557	
83	7	жылдам	үс	654	
84	8	шашу	зт	99	
85	9	қызық	сн	379	
86	10	мереке	зт	1432	
87	11	жұмбақ	зт	1156	
88	12	сәлемдес	ет	164	
89	13	сіз	ес	6119	
90	14	сыйла	ет	1170	
91	15	тарт	ет	6839	
92	16	тұр	ет	28643	
Тағам мен сусын – 14 сөз					
93	1	сүт	зт	1218	Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Сіз сорпа іштіңіз. Ол алмұрт жеді. Шақтық мағына
94	2	алмұрт	зт	108	
95	3	нан	зт	697	
96	4	ботқа	зт	85	
97	5	же	ет	2063	
98	6	іш	ет	2242	
99	7	қасық	зт	165	

100	8	қияр	зт	94	(күнделікті іс-әрекет): Мен алмұрт жеймін. Сен ботқа жейсің. Немен? Қасықпен жеймін. Мен балмұздақты қасықпен жеймін. Сен сорпаны қасықпен іш. Бұйыру мағынасы: Сүт іш. Тамақ іш. Балмұздақ же. Нан же.
101	9	пісір	ет	576	
102	10	сорпа	зт	190	
103	11	тамақ	зт	2062	
104	12	тәтті	сн	369	
105	13	балмұздақ	зт	233	
106	14	шырын	зт	260	
Тәні саудың – жаны сау – 14 сөз					
107	1	мұрын	зт	528	Меншіктік мағына: Менің қолым. Менің оң қолым. Сенің қолың. Сенің сол қолың. Бұйыру мағынасы: Сен тазала. Сен жу. Нені? Үйді тазала. Қолыңды жу. Тісіңді жу. Мәлік қолын жуды. Мәлік қолын, аяғын жуды. Шақтық мағына (күнделікті іс-әрекет): Мен
108	2	аяқ	зт	3242	
109	3	бас	зт	10983	
110	4	көз	зт	12837	
111	5	тазала	ет	381	
112	6	ауыз	зт	3734	
113	7	жу	ет	676	
114	8	құлақ	зт	2432	
115	9	шаш	зт	825	
116	10	қол	зт	11526	
117	11	оң	сн	1240	
118	12	сол	сн	215	
119	13	су	зт	7800	
120	14	тіс	зт	790	

ЖОБА

					тазалаймын. Сен тазалайсың. Сіз жуасыз. Ол жуады.

2) 2-сынып:

№ р/с	№ тақырыптар бойынша	Лексика (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
Өзім туралы – 24 сөз					
1	1	ән	зт	3544	Меншіктік мағына: Менің бөлмем. Менің бөлмем жарық. Менің ісім Менің сүйікті ісім. Қандай? Тәртіпті бала. Таза бөлме. Шақтық мағына (күнделікті іс-әрекет): Мен жинаймын. Сен билейсің. Сіз ән айтасыз. Ол көмектеседі. Бұйыру мағынасы: Бөлмені жина. Шақтық мағына (күнделікті іс-әрекет): Мен үйренемін. Мен тіл үйренемін.
2	2	биле	ет	1032	
3	3	бірге	үс	2618	
4	4	бөлме	зт	937	
5	5	жина	ет	2138	
6	6	жүз	ет	737	
7	7	көйлек	зт	576	
8	8	ки	ет	1205	
9	9	мынау	ес	760	
10	10	кешке	үс	177	
11	11	көмектес	ет	1162	
12	12	тіл	зт	19604	
13	13	жарық	зт	1313	
14	14	пәтер	зт	376	
15	15	сурет	зт	4079	
16	16	сүйікті	сн	641	
17	17	кел	ет	34526	
18	18	тәртіпті	сн	229	
19	19	ту	ет	2966	
20	20	үйрен	ет	2311	
21	21	түс (мезгіл)	үс	397	
22	22	шалбар	зт	212	
23	23	жейде	зт	130	
24	24	іс	зт	8726	
Менің отбасым және достарым – 26 сөз					
25	1	адам	зт	25614	Кім? Анам шақырды. Нені? Сыйлықты бердім. Сөйлем құрылымы:
26	2	емес	ет	18238	
27	3	әдепті	сн	488	
28	4	бауыр (омоним)	зт	1088	
29	5	бой	зт	5218	
30	6	дастарқан	зт	581	

ЖОБА

31	7	дәмді	сн	325	Мөлдір тілек айтты. Қандай? Ол – қамқор адам. Бұйыру мағынасы: Жақсы бол. Жақсы адам бол. Қамқор бол. Қайда? Дастарқанға кел. Кімге? Шыңғысқа тілек айт.
32	8	және	шл	39765	
33	9	көп	сн	12872	
34	10	жақсы	сн	8118	
35	11	көрші	зт	1009	
36	12	күл (у)	ет	2408	
37	13	қамқор	зт	208	
38	14	ең	үс	9017	
39	15	қуан	ет	1286	
40	16	қысқа	сн	961	
41	17	немере	зт	561	
42	18	бол	ет	108133	
43	19	сыйлық	зт	1395	
44	20	тату	сн	393	
45	21	гүл	зт	2753	
46	22	тілек	зт	942	
47	23	ұзын	сн	878	
48	24	үлкен	сн	7146	
49	25	шақыр	ет	3229	
50	26	қандай?	ес	21378	
Менің мектебім – 18 сөз					
51	1	апта	зт	939	Қайда? Кітап үстелде жатыр. Бұл не? Бұл – асхана. Сөйлем құрылымы: Біз оқушымыз. Олар оқушы. Нешінші? Екінші сынып. Екінші сыныпта оқимыз. Нені? Дәптерді аш. Орындықты ал. Кімнен? Айжаннан сұра. Мезгілді білдіретін сөздер: Күнде сабаққа барамын.
52	2	асхана	зт	394	
53	3	аш	ет	2918	
54	4	біз	ес	21267	
55	5	дайында	ет	1939	
56	6	жатыр	ет	5815	
57	7	қой	ет	7522	
58	8	дәптер	зт	2223	
59	9	доп	зт	751	
60	10	қайтала	ет	1588	
61	11	сана	ет	980	
62	12	сөйле	ет	5530	
63	13	үзіліс	зт	163	
64	14	сұра	ет	5 187	
65	15	орындық	зт	296	
66	16	сыз	зт	291	
67	17	ұл	зт	1974	
68	18	қыз	зт	2277	

ҚОДА

					Сөйлем құрылымы: Бір аптада жеті күн бар.
Менің туған елім – 20 сөз					
69	1	ауа	зт	2472	Кімнің? Менің отаным. Менің елім. Менің туған елім. Қандай? Таза ауа. Мөлдір бұлақ. Жасыл орман. Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Орманға бардым. Жануарды көрдім. Тауға шықтым. Далада ойнадым. Нені? Мен Отанымды жақсы көремін.
70	2	биік	сн	2211	
71	3	бақша	зт	360	
72	4	бұлақ	зт	837	
73	5	дала	зт	3997	
74	6	құс	зт	559	
75	7	ел	зт	22098	
76	8	елорда	зт	209	
77	9	жануар	зт	1228	
78	10	жер	зт	19611	
79	11	кең	сн	1936	
80	12	қай?	ес	3889	
81	13	жасыл	сн	389	
82	14	мөлдір	сн	176	
83	15	орман	зт	2249	
84	16	отан	зт	1878	
85	17	сақта	ет	5789	
86	18	әдемі	сн	1303	
87	19	табиғат	зт	2 925	
88	20	өсімдік	зт	1620	
Тәні саудың-жаны сау – 30 сөз					
89	1	дәрумен	зт	84	Меншіктік мағына: Дәрігердің кеңесі. Дәруменнің пайдасы. Дәруменнің денсаулыққа пайдасы. Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Көзім ауырды. Құлағым ауырды. Дәрігер кеңес берді. Немен? Тұмаумен
90	2	дәрігер	зт	768	
91	3	дәріхана	зт	32	
92	4	дене	зт	1734	
93	5	денсаулық	зт	2 403	
94	6	емде	ет	370	
95	7	емхана	зт	146	
96	8	жеңіл	сн	721	
97	9	жөтел	зт	89	
98	10	кеңес	зт	4388	
99	11	жүгір	ет	1849	
100	12	тон	зт	351	
101	13	күт	ет	2 878	
102	14	қайда?	ес	3480	
103	15	етік	зт	412	

ЖОБА

104	16	жаттығу	зт	506	ауырдым. Сабынмен жуындым. Аурумен күресу керек. Қайда? Сен қайда болдың? Мен емханада болдым. Мезгілді білдіретін сөздер: Қазір дәрігерге барамын. Не? Жаттығу пайдалы. Үнемі жаттығу жасаймын.
105	17	бал	зт	489	
106	18	қысқы	сн	330	
107	19	мықты	сн	23	
108	20	керек	мд	14306	
109	21	пайдалы	сн	974	
110	22	сабын	зт	133	
111	23	ауыр	ет	1441	
112	24	жұқа	сн	153	
113	25	қазір	үс	7047	
114	26	тұмау	зт	37	
115	27	қалың	сн	1351	
116	28	көрсет	ет	11867	
117	29	үнемі	үс	461	
118	30	шынық	ет	77	
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті – 25 сөз					
119	1	аспап	зт	476	Өрнек: Меншіктік мағына: Біздің қонағымыз. Әжемнің бауырсағы. Қашан? Сен қашан келдің? Ауылға қашан барамыз? Не (ні)? Асық (ты) ойнаймын. Өлең (ді) жаттаймын. Қайдан? Қонақтан келдім. Сөйлем құрылымы: Ертегі өте қызық екен. Тақия өте әдемі. Шақтық мағына (осы іс-әрекет):
120	2	асық	зт	204	
121	3	бауырсақ	зт	180	
122	4	бәрі	ес	8 756	
123	5	салқын	сн	352	
124	6	жаңылтпаш	зт	259	
125	7	қашан?	ес	1538	
126	8	тақпақ	зт	207	
127	9	бәйге	зт	367	
128	10	аз	сн	2427	
129	11	көже	зт	203	
130	12	қонақ	зт	1 772	
131	13	арқан	зт	322	
132	14	құрт	зт	174	
133	15	күрес	ет	714	
134	16	санамақ	зт	37	
135	17	мақал	зт	454	
136	18	мол	сн	1 508	
137	19	өлең	зт	13532	
138	20	өте	үс	5404	
139	21	бата	зт	703	
140	22	тақия	зт	90	
141	23	төр	зт	675	

ЖОБА

142	24	әртүрлі	сн	3727	Атам төрде отыр. Үміт тақтада тұр.
143	25	шапан	зт	238	
Қоршаған орта – 24 сөз					
144	1	қарлығаш	зт	451	Қайда? Орманда аңдар бар. Аспанда жұлдыздар бар. Көптік мағына: Құстар – біздің досымыз. Көбелектер әдемі. Қашан? Көктемде күн жылы Жазда ауылға барасың ба? Шақтық мағына (күнделікті іс-әрекет): Бәйшешек жинаймыз. Не? Далада бәйшешек өседі. Болымсыздық мағына: Қызыл бағдаршамға жүрме. Ағашты сындырма
145	2	аспан	зт	1 537	
146	3	ауа райы	зт	34	
147	4	бәйшешек	зт	76	
148	5	ит	зт	1578	
149	6	байқа	ет	3238	
150	7	тоқта	ет	2008	
151	8	жұлдыз	зт	1 028	
152	9	жаз	зт	603	
153	10	көбелек	зт	323	
154	11	бағдаршам	зт	162	
155	12	жаңбыр	зт	652	
156	13	көктем	зт	1024	
157	14	жау	ет	923	
158	15	сары	сн	1132	
159	16	құй	ет	762	
160	17	аң	зт	918	
161	18	торғай	зт	572	
162	19	сындыр	ет	244	
163	20	жапырақ	зт	827	
164	21	қара	ет	11895	
165	22	мысық	зт	1035	
166	23	қыс	зт	611	
167	24	күз	зт	1050	
Саяхат – 21 сөз					
168	1	аялдама	зт	154	Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Біз шықтық. Олар шықты. Сұраулы сөйлем: Сендер саяхатқа шықтыңдар ма? Сендер саяхатқа немен бардыңдар? Қалай? Саябаққа жаяу
169	2	ерекше	үс	3361	
170	3	жаяу	сн	427	
171	4	жет	ет	8527	
172	5	жолақы	зт	10	
173	6	сапар	зт	413	
174	7	зат	зт	1543	
175	8	көне	сн	972	
176	9	кеме	зт	875	
177	10	қыдыр	ет	156	
178	11	көл	зт	1505	

ЖОБА

179	12	теңге	зт	2283	бардық. Қанша? Саябақта көп кептер көрдім.
180	13	саябақ	зт	307	
181	14	шомыл	ет	160	
182	15	серуен	зт	126	
183	16	сияқты	шл	6 311	
184	17	кептер	зт	74	
185	18	төле	ет	1 382	
186	19	жоғары	үс	5364	
187	20	өйткені	шл	693	
188	21	ұста	ет	3355	

3) 3-сынып:

Жанды табиғат – 24 сөз					
№ р/с	№ тақырыптар бойынша	Лексика (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
1	1	ара	зт	6528	Көмекші сөздер: Түлкі: "Сәлем, Қасқыр!" – деді. Сөйлем құрылымы: Ағаштың жапырағы жасыл. Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Күз келді. Көктем шықты. Шақтық мағына (күнделікті іс-әрекет): Далада қызғалдақ өседі. Ағаш гүлдеді. Неге? Сиырға су бердік. Неде? Кемеде жолаушылар бар.
2	2	құмырсқа	зт	285	
3	3	балық	зт	1251	
4	4	секір	ет	929	
5	5	түйе	зт	1587	
6	6	тауық	зт	409	
7	7	жәндік	зт	264	
8	8	қой	зт	3976	
9	9	үйрек	зт	290	
10	10	сиыр	зт	864	
11	11	көгершін	зт	70	
12	12	өс	ет	4078	
13	13	жылқы	зт	1176	
14	14	мекенде	ет	145	
15	15	құлын	зт	339	
16	16	қызғалдақ	зт	95	
17	17	төмен	үс	2483	
18	18	бота	зт	209	
19	19	қозы	зт	469	
20	20	бұзау	зт	434	
21	21	төл	зт	542	
22	22	ұя	зт	695	
23	23	ұш	ет	2019	
24	24	лақ	зт	170	
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен – 26 сөз					
25	1	ақылды	сн	509	

ЖОБА

26	2	апар	ет	1319	Өрнек: Кімге? Мен – маған Сен – саған Ол маған кеңес берді. Болымсыздық мағына: Жалқау болма. Сабаққа кешікпе. Жаман сөз айтпа. Қоқысты тастама. Жалқау болма. Сөйлем құрылымы: Айжан – ұқыпты қыз. Сен кімге ренжідің? Мен ешкімге ренжімедім. Меншіктік мағына: Өзім жинаймын. Өзіме керек. Қандай? Бұл сұрақ оңай. Бұл жаттығу қиын. Модаль сөздер: – Бұл қызық мультфильм. – Рас па?
27	3	қауіп	зт	918	
28	4	әрқашан	үс	552	
29	5	таста	ет	279	
30	6	бөліс	ет	552	
31	7	ереже	зт	2596	
32	8	ерке	сн	202	
33	9	ешкім	ес	2378	
34	10	жалқау	сн	144	
35	11	жаман	сн	1459	
36	12	тентек	сн	172	
37	13	кешік	ет	503	
38	14	көтер	ет	4913	
39	15	қате	зт	515	
40	16	мінез	зт	1059	
41	17	қоқыс	зт	140	
42	18	оңай	сн	1053	
43	19	өз	ес	29594	
44	20	ренжі	ет	452	
45	21	қиын	сн	1702	
46	22	сыпайы	сн	165	
47	23	үлгілі	сн	191	
48	24	ұқыпты	сн	271	
49	25	шула	ет	244	
50	26	рас	мд	1190	
Уақыт – 18 сөз					
51	1	дейін	шл	12102	Неше? Сағат тоғыз. Сағат он жарым. Сағат он екі. 8-ге 5 минут қалды 9-дан 10 минут кетті Сөйлем құрылымы: Түске дейін мектепке барамын. Түстен кейін үйірмеге барамын. Қанша? Жылдың төрт мезгілі бар. Нешінші? Үшінші сынып.
52	2	ерте	үс	1429	
53	3	жарым	са	308	
54	4	жиі	сн	1256	
55	5	жыл	зт	30882	
56	6	кейін	үс	2635	
57	7	кет	ет	22105	
58	8	күндіз	үс	450	
59	9	қал	ет	16242	
60	10	мезгіл	зт	939	
61	11	мың	са	3667	
62	12	сағат	зт	2331	
63	13	таңертең	үс	686	
64	14	тәулік	зт	369	
65	15	кеш	зт	514	

66	16	түн	зт	2109	Алтыншы қатар. Екі мың он жетінші жыл.
67	17	уақыт	зт	6767	
68	18	қолдан	ет	3403	
Сәулет өнері – 20 сөз					
69	1	сәулет	зт	274	Өрнек: Көмекші сөздер: Ғимараттың ішінде Мұнараның жанында Мектептің алдында Үйдің артында Неден? Сарайды кірпіштен салады. Есікті ағаштан жасайды. Не қажет? Құрылысқа құм қажет. Құрылысқа шыны қажет. Құрылысқа кірпіш қажет. Сөйлем құрылымы: Күмбездің түсі көк. Қандай? Сәнді ғимарат. Биік мұнара.
70	2	бәйтерек	зт	321	
71	3	ғимарат	зт	1 935	
72	4	қабат	зт	1132	
73	5	ескі	сн	619	
74	6	жаңа	сн	8617	
75	7	киіз	зт	721	
76	8	мұнара	зт	214	
77	9	кір	ет	4762	
78	10	қызғылт	сн	194	
79	11	қабырға	зт	1048	
80	12	құм	зт	586	
81	13	құрылыс	зт	2868	
82	14	сарай	зт	811	
83	15	сырт	зт	1673	
84	16	тас	зт	2367	
85	17	темір	зт	2334	
86	18	төбе	зт	1163	
87	19	орналас	ет	1604	
88	20	шыны	зт	279	
Өнер – 30 сөз					
89	1	қу	сн	234	Кім? Биші билейді. Әнші сахнада ән айтады. Не? Бұл – бұйым. Мынау – қобыз. Қандай? Зергерлік бұйымдар әдемі. Неден? Сырғаны күмістен жасайды. Нені? Кілемді тоқыды. Немен? Қобызбен күй тартады. Шақтық мағына
90	2	алтын	зт	2271	
91	3	алқа	зт	140	
92	4	бұйым	зт	811	
93	5	белгілі	сн	4524	
94	6	би	зт	4084	
95	7	бұрын	үс	3197	
96	8	зергер	зт	175	
97	9	іл	ет	1322	
98	10	қимыл	зт	223	
99	11	кілем	зт	412	
100	12	көрме	зт	1342	
101	13	күй	зт	2126	
102	14	шебер	зт	756	
103	15	күміс	зт	730	
104	16	қобыз	зт	202	

ҚОДА

105	17	қолөнер	зт	298	(нақты осы іс-әрекет): Тоқып жатыр. Кілем тоқып жатыр. Әжем кілем тоқып жатыр. Сөйлем құрылымы: Кілем әдемі. Өйткені оны әжем тоқыды.
106	18	қылқалам	зт	54	
107	19	моншақ	зт	135	
108	20	ою	зт	1192	
109	21	өнер	зт	4301	
110	22	өрнек	зт	576	
111	23	сандық	зт	217	
112	24	сахна	зт	853	
113	25	бояу	зт	185	
114	26	сырға	зт	137	
115	27	тері	зт	518	
116	28	тоқы	ет	412	
117	29	түсір	ет	2663	
118	30	үн	зт	2109	
Атақты тұлғалар – 26 сөз					
119	1	ақын	зт	6361	Кім? Жазушы кітап жазады. Аудармашы сөзді аударады. Қандай? Абай – ұлы тұлға. Қ.Сәтбаев – білімді ғалым. Бекзат – әлемге танымал спортшы. Шақтық мағына (күнделікті іс-әрекет): Ұстаз балаларды оқытады. Жазушы кітап жазады. Сөйлем құрылымы: Жазушы үнемі жазады. Ғалым үнемі ойлайды. Бұйыру сөздер: Сен өлең жатта. Сен шығарманы оқы.
120	2	аудар	ет	3174	
121	3	әңгіме	зт	3876	
122	4	балуан	зт	648	
123	5	батыр	зт	2600	
124	6	білімді	сн	2081	
125	7	ғалым	зт	6534	
126	8	дара	сн	250	
127	9	жұмыс	зт	13756	
128	10	жазушы	зт	2265	
129	11	жеке	сн	7961	
130	12	жаңалық	зт	1025	
131	13	зертте	зт	9371	
132	14	ірі	сн	2460	
133	15	қарсы	үс	4597	
134	16	өмір	зт	10465	
135	17	танымал	сн	596	
136	18	дарынды	сн	121	
137	19	әлем	зт	3646	
138	20	тұлға	зт	3543	
139	21	тұңғыш	сн	1026	
140	22	қалай	ес	5039	
141	23	ұлы	сн	3695	
142	24	ұстаз	зт	1833	
143	25	бірақ	шл	14620	
144	26	шығарма	зт	3478	

ЖОБА

Су – тіршілік көзі – 24 сөз					
145	1	өзен	зт	4644	Қандай? Өзеннің суы тұщы. Көлдің суы салқын. Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Біз шөлдедік. Олар шөлдеді. Болымсыздық мағына: Суды төкпе. Суды үнемде. Сөздер тіркесі: Терең көл. Әдемі жағажай. Сөйлем құрылымы: Судың дәмі жоқ. Судың иісі жоқ. Қалау мәнді сөйлем: Сусын ішкім келеді. Сусын ішкім келмейді.
146	2	айнала	зт	724	
147	3	көлшік	зт	30	
148	4	асты	зт	12	
149	5	сусын	сн	219	
150	6	әрине	мд	2393	
151	7	бет	үс	6029	
152	8	бу	зт	161	
153	9	дәм	зт	472	
154	10	жағажай	зт	18	
155	11	иіс	зт	507	
156	12	мұз	зт	612	
157	13	қайна	ет	454	
158	14	ақ	ет	256	
159	15	үнемде	ет	212	
160	16	лас	сн	101	
161	17	құдық	зт	237	
162	18	тамшы	зт	279	
163	19	теңіз	зт	2242	
164	20	терең	сн	1892	
165	21	төк	ет	884	
166	22	тұщы	сн	444	
167	23	қат	ет	350	
168	24	шөлде	ет	115	
Демалыс мәдениеті. Мерекелер – 20 сөз					
169	1	алаң	зт	1184	Өрнек: Қимылдың бағыты: Сен көрмеге бардың ба? Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Біз құттықтадық. Сендер құттықтадыңдар. Сіздер құттықтаңыздар. Олар құттықтады. Қайда? Олар саяжайда демалды. Сөйлем құрылымы: Маған "Балапан" мультфильмі ұнайды. Септеулік шылаулар: Мерекеден кейін үйге
170	2	арала	ет	693	
171	3	көңілді	сн	293	
172	4	өткіз	ет	4187	
173	5	бірлік	зт	4009	
174	6	бос	сн	969	
175	7	думан	зт	137	
176	8	күтім	ет	465	
177	9	жеңіс	зт	1171	
178	10	жоспар	зт	1273	
179	11	көшет	зт	86	
180	12	құттықта	ет	473	
181	13	шеру	зт	144	
182	14	қоштас	ет	138	
183	15	мерекеле	ет	51	

184	16	мәлімет	зт	2266	барамын. Сабақтан соң ойнаймын.
185	17	саяжай	зт	88	
186	18	таныс	ет	1375	
187	19	топ	зт	5941	
188	20	шипажай	зт	40	

4) 4-сынып:

Менің Отаным – Қазақстан – 32 сөз					
№ р/с	№ тақырыптар бойынша	Лексика (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
1	1	аймақ	зт	2735	Қандай? Бағдаршамның түсі қызыл, сары, жасыл. Тудың түсі көк. Біріккен сөз (екі сөзден жасалады): Ел+таңба, қонақ+жай. Неде? Елтаңбада шаңырақтың суреті бар. Ілік септік+тәуелдік жалғауының III жағы: Қазақстанның азаматы Қазақстанның теңгесі Қалай? Қазақ елі бірлікте өмір сүреді. Хабарлы сөйлем: Қазақстанның аумағы үлкен. Сұраулы сөйлем: Тудың түсі көк пе?
2	2	аудан	зт	3405	
3	3	ұлт	зт	6005	
4	4	барыс	зт	2481	
5	5	батыс	зт	2104	
6	6	бейнеле	ет	451	
7	7	елбасы	зт	1159	
8	8	елтаңба	зт	119	
9	9	еркін	сн	1250	
10	10	міне	ес	2849	
11	11	көк	сн	1461	
12	12	қыран	зт	421	
13	13	мақтан	ет	440	
14	14	мәңгі	үс	462	
15	15	мемлекет	зт	8993	
16	16	оңтүстік	зт	1026	
17	17	жинал	зт	1266	
18	18	орталық	зт	4772	
19	19	орын	зт	1892	
20	20	рәміз	зт	104	
21	21	солтүстік	зт	1698	
22	22	сүр	ет	1574	
23	23	таны	ет	1908	
24	24	анау	ес	577	
25	25	тәуелсіз	сн	2232	
26	26	күзет	ет	329	
27	27	ту	зт	474	
28	28	ұлан	зт	175	
29	29	халық	зт	16505	

ҮЛГІ

30	30	шаңырақ	зт	561	
31	31	шегара	зт	1098	
32	32	шығыс	зт	1711	
Құндылықтар – 36 сөз					
33	1	адал	сн	1566	Өрнек: Меншіктік мағына: Біздің мақсатымыз. Сендердің мақсаттарың. Сіздердің мақсаттарыңыз. Олардың мақсаты. Қандай? Қонақжай халық. Ақылды бала. Адал дос. Хабарлы сөйлем: Менің туысқаным – қарапайым адам. Мен досымнан ұялдым. Кімді? Еңбекқор адамды құрметтеймін. Сөйлем құрылымы: Жақсы оқуым керек, себебі ол –менің борышым. Менің ойымша, достар адал болуы керек.
34	2	азамат	зт	3651	
35	3	алғашқы	сн	1784	
36	4	атамекен	зт	1119	
37	5	сабырлы	сн	85	
38	6	әдет	зт	722	
39	7	баспана	зт	279	
40	8	борыш	зт	376	
41	9	достық	зт	893	
42	10	ыстық	сн	805	
43	11	жауапты	сн	660	
44	12	жомарт	сн	523	
45	13	еңбекқор	сн	96	
46	14	шындық	зт	1516	
47	15	көрікті	сн	192	
48	16	қарапайым	сн	1433	
49	17	қарт	зт	748	
50	18	қасиет	зт	2981	
51	19	таныстыр	ет	1044	
52	20	осындай	сн	3292	
53	21	құрмет	зт	1260	
54	22	мақсат	зт	6876	
55	23	мейірімді	сн	226	
56	24	міндет	зт	3536	
57	25	ойымша	үс	69	
58	26	пікір	зт	3214	
59	27	рет	зт	5304	
60	28	себебі	шл	816	
61	29	орта	ес	5646	
62	30	сыйлы	сн	128	
63	31	шыдам	зт	109	
64	32	тірек	зт	663	
65	33	туысқан	зт	177	
66	34	уәде	зт	454	
67	35	ұмыт	ет	1607	
68	36	ұял	ет	521	
Мәдени мұра – 24 сөз					

ЖОБА

69	1	айтыс	зт	299	Нені? Кесенеден құмыраны көрдім. Неден? Құмыра мыстан жасалған. Жырдан үзінді жаттаймыз. Ілік септік+тәуелдік жалғауының ІІІ жағы: Абайдың қолжазбасы. Қазақтың мәдениеті. Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Біз мұнараға бардық. Сендер мұнараға бардыңдар. Сіздер мұнараға бардыңыздар. Олар мұнараға барды.
70	2	баспа	зт	514	
71	3	саз	зт	489	
72	4	ғасыр	зт	4919	
73	5	қасы	ке	1502	
74	6	сәнді	зт	181	
75	7	жетіген	зт	49	
76	8	жыр	зт	1725	
77	9	мәдениет	зт	3782	
78	10	кесене	зт	173	
79	11	қолжазба	зт	273	
80	12	құмыра	зт	183	
81	13	қымбат	сн	886	
82	14	маңызды	сн	2925	
83	15	текемет	зт	63	
84	16	қоржын	зт	284	
85	17	мұра	зт	1338	
86	18	ескерткіш	зт	827	
87	19	таңғал	ет	366	
88	20	тап	ет	6204	
89	21	тиын	зт	273	
90	22	құжат	зт	4907	
91	23	мыс	зт	551	
92	24	туралы	шл	8011	
Мамандықтар әлемі – 28 сөз					
93	1	аспаз	зт	123	Жіктік жалғау: Біз суретшіміз. Сендер тілшісіңдер. Сіздер сатушысыздар. Олар жүргізушілер. Қосымшалар: -шы, -ші суретші тілші аудармашы жазушы Қосымша: -гер заңгер дәрігер қаржыгер Сөйлем құрылымы: Аспаз ас әзірлейді. Сатушы киім сатады.
94	2	осы	ес	25995	
95	3	болашақ	зт	2438	
96	4	даяшы	зт	40	
97	5	диқан	зт	77	
98	6	есепте	ет	1406	
99	7	есепші	зт	14	
100	8	жүргізуші	зт	643	
101	9	қи	ет	253	
102	10	құрылысшы	зт	123	
103	11	қызмет	зт	11732	
104	12	әнші	зт	755	
105	13	ек	ет	471	
106	14	мамандық	зт	1319	
107	15	наубайшы	зт	7	
108	16	сазгер	зт	144	

109	17	сат	ет	6132	Наубайшы нан пісіреді. Шақтық мағына (келер шақ): Мен заңгер боламын. Сен суретші боласың. Сіз мұғалім боласыз. Ол құрылысшы болады. Тұйық етістік: -у Мамандықты дұрыс таңдау. Көп оқу. Сабаққа жақсы дайындалу
110	18	сатушы	зт	232	
111	19	сәнгер	зт	9	
112	20	таңда	ет	1803	
113	21	тігуші	зт	5	
114	22	тік	ет	527	
115	23	тілші	зт	160	
116	24	түр	зт	9399	
117	25	биші	зт	109	
118	26	ұста	зт	282	
119	27	ұшқыш	зт	215	
120	28	шаштараз	зт	52	
Табиғат құбылыстары – 40 сөз					
121	1	абайла	ет	144	Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Жел соқты. Жаңбыр жауды. Кемпірқосақ шықты. Жалғаулардың орын тәртібі: Түбір+көптік жалғау+тәуелдік жалғау Табиғат апат+тар+ы. Шақтық мағына (келер шақ): Су ағады. Мұз ериді. Болымсыз мағына: Мен қорықпаймын. Ол тоңбайды. Мезгіл үстеу: Былтыр қыс жылы болды. Биыл қыс жылы болады.
122	2	аққала	зт	120	
123	3	гүлде	ет	95	
124	4	ашық	сн	1889	
125	5	аяз	зт	611	
126	6	биыл	үс	655	
127	7	боран	зт	419	
128	8	ауыс	ет	770	
129	9	бұлт	зт	481	
130	10	бұршақ	зт	198	
131	11	былтыр	үс	628	
132	12	дауыл	зт	242	
133	13	еру	ет	623	
134	14	қаш	ет	1231	
135	15	жаңбырлы	сн	26	
136	16	жел	зт	820	
137	17	кемпірқосақ	зт	98	
138	18	күркіре	ет	252	
139	19	қатты	сн	2995	
140	20	қолайлы	сн	615	
141	21	қолшатыр	зт	31	
142	22	қорық	ет	604	
143	23	құла	ет	211	
144	24	құлақшын	зт	47	
145	25	құрғақ	сн	243	
146	26	құтқар	ет	610	
147	27	қоңыр	сн	693	
148	28	найзағай	зт	208	

ҚОДА

149	29	өрт	зт	448	
150	30	сарғай	ет	107	
151	31	сәуле	зт	657	
152	32	тағы	шл	6215	
153	33	жайсыз	сн	45	
154	34	сөндір	ет	103	
155	35	тайғақ	сн	63	
156	36	қайта	үс	4920	
157	37	тоң	ет	176	
158	38	тұман	зт	22	
159	39	шана	зт	177	
160	40	шаңғы	зт	186	
Қоршаған ортаны қорғау – 36 сөз					
161	1	азаю	ет	694	Көптік мағына: Қазақстанда қорықтар бар. Орманда теректер, қайыңдар өседі. Қайда? Гүлзарда қызғалдақ, раушан гүлдері өседі. Неге? Ара гүлге қонды. Қандай? Қызыл қалампыр. Ақ раушангүл. Сары жапырақ. Сөйлем құрылымы: Сіздер гүл тересіздер. Олар құсқа дән береді.
162	2	киік	зт	284	
163	3	артық	сн	1881	
164	4	ая	ет	787	
165	5	тамыр	зт	828	
166	6	бұтақ	зт	536	
167	7	гүлзар	зт	33	
168	8	дән	зт	1739	
169	9	емен	зт	138	
170	10	жақ	ет	656	
171	11	жойыл	ет	515	
172	12	жылан	зт	717	
173	13	ін	зт	319	
174	14	бағала	ет	4586	
175	15	көгал	зт	46	
176	16	қайың	зт	188	
177	17	жусан	зт	115	
178	18	бозторғай	зт	62	
179	19	қоректен	ет	194	
180	20	қорық	зт	168	
181	21	маса	зт	234	
182	22	мұхит	зт	568	
183	23	өрмекші	зт	114	
184	24	немқұрайды	үс	46	
185	25	раушангүл	зт	5	
186	26	сексеуіл	зт	50	
187	27	сирек	сн	470	
188	28	тер	ет	156	

ЖОБА

189	29	терек	зт	235	
190	30	тоғай	зт	326	
191	31	марал	зт	30	
192	32	түтін	зт	318	
193	33	тышқан	зт	3	
194	34	қорға	ет	3787	
195	35	шөл	зт	409	
196	36	аяла	ет	153	
Ғарышқа саяхат – 31 сөз					
197	1	айлақ	зт	67	Қосымша: -кер Ол – ғарышкер. Немен? Ол зымыранмен ұшты. Сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі: Бастауыш+баяндауыш. Зымыран ұшты. Тікұшақ ұшты. Септеулік шылау: Ғарышқа ұшқан соң, аспан құпияларын білдім.
198	2	арнайы	үс	2219	
199	3	айнал	ет	6002	
200	4	әуе	зт	426	
201	5	жарқыра	ет	428	
202	6	батыл	сн	477	
203	7	ғаламшар	зт	306	
204	8	ғарыш	зт	773	
205	9	ғарышкер	зт	95	
206	10	ғылым	зт	3739	
207	11	дөңгелек	сн	518	
208	12	тар	сн	441	
209	13	жымыңда	ет	45	
210	14	жоғал	ет	682	
211	15	зымыран	зт	99	
212	16	ізде	ет	2409	
213	17	үркер	зт	50	
214	18	кеңістік	зт	867	
215	19	тозаң	зт	42	
216	20	құпия	зт	888	
217	21	марапат	зт	62	
218	22	мәзір	зт	62	
219	23	орал	ет	2160	
220	24	ұқсас	сн	673	
221	25	салмақ	зт	662	
222	26	серік	зт	591	
223	27	сынақ	зт	312	
224	28	түзу	сн	319	
225	29	алыс	сн	698	
226	30	жақын	сн	2073	
227	31	шақырым	зт	351	
Болашаққа саяхат – 29 сөз					

ҚОДА

228	1	ақпарат	зт	3514	Сұраулы сөйлем: Сенің арманың бар ма? Түйық етістік (-у)+модаль сөз (қажет): Алға ұмтыл+у қажет. Қалау, тілек мағына: ет.түбір+гі+м келеді Қазақ тілін меңгер+гі+м келеді. Белгісіздік мағына: Бірнеше тілді меңгеру.
229	2	ақта	ет	504	
230	3	алға	үс	2755	
231	4	арман	зт	1520	
232	5	атқар	ет	3368	
233	6	әсіресе	үс	2002	
234	7	бірнеше	ес	1953	
235	8	даму	ет	6059	
236	9	ақырын	үс	310	
237	10	жақында	ет	1025	
238	11	көпір	зт	292	
239	12	заман	зт	3318	
240	13	келесі	сн	844	
241	14	күнтізбе	зт	122	
242	15	озық	сн	396	
243	16	өзге	сн	2802	
244	17	қатыс	ет	8733	
245	18	меңгер	ет	1400	
246	19	ойлас	ет	127	
247	20	пән	зт	933	
248	21	сенім	зт	1275	
249	22	сүйық	сн	632	
250	23	шарша	ет	547	
251	24	үлгер	ет	594	
252	25	үміт	зт	1179	
253	26	кезінде	үс	3296	
254	27	шетел	зт	957	
255	28	шешім	зт	2315	
256	29	өзгер	ет	3481	

2) 4-сынып:

Менің Отаным – Қазақстан – 32 сөз					
№	№	Лексика (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
1		аймақ	зт	2735	Қандай? Бағдаршамның түсі қызыл, сары, жасыл. Тудың түсі көк.
2		аудан	зт	3405	
3		ұлт	зт	6005	
4		барыс	зт	2481	

5		батыс	зт	2104	Біріккен сөз (екі сөзден жасалады): Ел+таңба, қонақ+жай. Неде? Елтаңбада шаңырақтың суреті бар. Ілік септік+тәуелдік жалғауының ІІІ жағы: Қазақстанның азаматы Қазақстанның теңгесі Қалай? Қазақ елі бірлікте өмір сүреді. Хабарлы сөйлем: Қазақстанның аумағы үлкен. Сұраулы сөйлем: Тудың түсі көк пе?
6		бейнеле	ет	451	
7		елбасы	зт	1159	
8		елтаңба	зт	119	
9		еркін	сн	1250	
10		міне	ес	2849	
11		көк	сн	1461	
12		қыран	зт	421	
13		мақтан	ет	440	
14		мәңгі	үс	462	
15		мемлекет	зт	8993	
16		оңтүстік	зт	1026	
17		жинал	зт	1266	
18		орталық	зт	4772	
19		орын	зт	1892	
20		рәміз	зт	104	
21		солтүстік	зт	1698	
22		сүр	ет	1574	
23		таны	ет	1908	
24		анау	ес	577	
25		тәуелсіз	сн	2232	
26		күзет	ет	329	
27		ту	зт	474	
28		ұлан	зт	175	
29		халық	зт	16505	
30		шаңырақ	зт	561	
31		шегара	зт	1098	
32		шығыс	зт	1711	
Құндылықтар – 36 сөз					
33		адал	сн	1566	Өрнек: Меншіктік мағына: Біздің мақсатымыз. Сендердің мақсаттарың. Сіздердің мақсаттарыңыз. Олардың мақсаты. Қандай? Қонақжай халық. Ақылды бала. Адал дос. Хабарлы сөйлем: Менің туысқаным – қарапайым адам.
34		азамат	зт	3651	
35		алғашқы	сн	1784	
36		атамекен	зт	1119	
37		сабырлы	сн	85	
38		әдет	зт	722	
39		баспана	зт	279	
40		борыш	зт	376	
41		достық	зт	893	
42		ыстық	сн	805	
43		жауапты	сн	660	
44		жомарт	сн	523	
45		еңбекқор	сн	96	

ҚОДА

46		шындық	зт	1516	Мен досымнан ұялдым. Кімді? Еңбекқор адамды құрметтеймін. Сөйлем құрылымы: Жақсы оқуым керек, себебі ол – менің борышым. Менің ойымша, достар адал болуы керек.
47		көрікті	сн	192	
48		қарапайым	сн	1433	
49		қарт	зт	748	
50		қасиет	зт	2981	
51		таныстыр	ет	1044	
52		осындай	сн	3292	
53		құрмет	зт	1260	
54		мақсат	зт	6876	
55		мейірімді	сн	226	
56		міндет	зт	3536	
57		ойымша	үс	69	
58		пікір	зт	3214	
59		рет	зт	5304	
60		себебі	шл	816	
61		орта	ес	5646	
62		сыйлы	сн	128	
63		шыдам	зт	109	
64		тірек	зт	663	
65		туысқан	зт	177	
66		уәде	зт	454	
67		ұмыт	ет	1607	
68		ұял	ет	521	
Мәдени мұра – 24 сөз					
69		айтыс	зт	299	Нені? Кесенеден құмыраны көрдім. Неден? Құмыра мыстан жасалған. Жырдан үзінді жаттаймыз. Ілік септік+тәуелдік жалғауының ІІІ жағы: Абайдың қолжазбасы. Қазақтың мәдениеті. Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Біз мұнараға бардық. Сендер мұнараға бардыңдар. Сіздер мұнараға бардыңыздар. Олар мұнараға барды.
70		баспа	зт	514	
71		саз	зт	489	
72		ғасыр	зт	4919	
73		қасы	ке	1502	
74		сәнді	зт	181	
75		жетіген	зт	49	
76		жыр	зт	1725	
77		мәдениет	зт	3782	
78		кесене	зт	173	
79		қолжазба	зт	273	
80		құмыра	зт	183	
81		қымбат	сн	886	
82		маңызды	сн	2925	
83		текемет	зт	63	
84		қоржын	зт	284	
85		мұра	зт	1338	
86		ескерткіш	зт	827	

ҚОБА

87		таңғал	ет	366	
88		тап	ет	6204	
89		тиын	зт	273	
90		құжат	зт	4907	
91		мыс	зт	551	
92		туралы	шл	8011	
Мамандықтар әлемі – 28 сөз					
93		аспаз	зт	123	Жіктік жалғау: Біз суретшіміз. Сендер тілшісіңдер. Сіздер сатушысыздар. Олар жүргізушілер. Қосымшалар: -шы, -ші суретші тілші аудармашы жазушы Қосымша: -гер заңгер дәрігер қаржыгер Сөйлем құрылымы: Аспаз ас әзірлейді. Сатушы киім сатады. Наубайшы нан пісіреді. Шақтық мағына (келер шақ): Мен заңгер боламын. Сен суретші боласың. Сіз мұғалім боласыз. Ол құрылысшы болады. Тұйық етістік: -у Мамандықты дұрыс таңдау. Көп оқу. Сабаққа жақсы дайындалу
94		осы	ес	25995	
95		болашақ	зт	2438	
96		даяшы	зт	40	
97		диқан	зт	77	
98		есепте	ет	1406	
99		есепші	зт	14	
100		жүргізуші	зт	643	
101		қи	ет	253	
102		құрылысшы	зт	123	
103		қызмет	зт	11732	
104		әнші	зт	755	
105		ек	ет	471	
106		мамандық	зт	1319	
107		наубайшы	зт	7	
108		сазгер	зт	144	
109		сат	ет	6132	
110		сатушы	зт	232	
111		сәнгер	зт	9	
112		таңда	ет	1803	
113		тігуші	зт	5	
114		тік	ет	527	
115		тілші	зт	160	
116		түр	зт	9399	
117		биші	зт	109	
118		ұста	зт	282	
119		ұшқыш	зт	215	
120		шаштараз	зт	52	
Табиғат құбылыстары – 40 сөз					
121		абайла	ет	144	Шақтық мағына (өткен іс-әрекет): Жел соқты. Жаңбыр жауды. Кемпірқосақ шықты.
122		аққала	зт	120	
123		гүлде	ет	95	
124		ашық	сн	1889	
125		аяз	зт	611	

ЖОБА

126		биыл	үс	655	Жалғаулардың орын тәртібі: Түбір+көптік жалғау+тәуелдік жалғау Табиғат апат+тар+ы. Шақтық мағына (келер шақ): Су ағады. Мұз ериді. Болымсыз мағына: Мен қорықпаймын. Ол тоңбайды. Мезгіл үстеу: Былтыр қыс жылы болды. Биыл қыс жылы болады.
127		боран	зт	419	
128		ауыс	ет	770	
129		бұлт	зт	481	
130		бұршақ	зт	198	
131		былтыр	үс	628	
132		дауыл	зт	242	
133		еру	ет	623	
134		қаш	ет	1231	
135		жаңбырлы	сн	26	
136		жел	зт	820	
137		кемпірқосақ	зт	98	
138		күркіре	ет	252	
139		қатты	сн	2995	
140		қолайлы	сн	615	
141		қолшатыр	зт	31	
142		қорық	ет	604	
143		құла	ет	211	
144		құлақшын	зт	47	
145		құрғақ	сн	243	
146		құтқар	ет	610	
147		қоңыр	сн	693	
148		найзағай	зт	208	
149		өрт	зт	448	
150		сарғай	ет	107	
151		сәуле	зт	657	
152		тағы	шл	6215	
153		жайсыз	сн	45	
154		сөндір	ет	103	
155		тайғақ	сн	63	
156		қайта	үс	4920	
157		тоң	ет	176	
158		тұман	зт	22	
159		шана	зт	177	
160		шаңғы	зт	186	
Қоршаған ортаны қорғау – 36 сөз					
161		азаю	ет	694	Көптік мағына: Қазақстанда қорықтар бар. Орманда теректер, қайыңдар өседі. Қайда?
162		киік	зт	284	
163		артық	сн	1881	
164		ая	ет	787	
165		тамыр	зт	828	
166		бұтақ	зт	536	

ҚОБА

167		гүлзар	зт	33	Гүлзарда қызғалдақ, раушан гүлдері өседі. Неге? Ара гүлге қонды. Қандай? Қызыл қалампыр. Ақ раушангүл. Сары жапырақ. Сөйлем құрылымы: Сіздер гүл тересіздер. Олар құсқа дән береді.
168		дән	зт	1739	
169		емен	зт	138	
170		жақ	ет	656	
171		жойыл	ет	515	
172		жылан	зт	717	
173		ін	зт	319	
174		бағала	ет	4586	
175		көгал	зт	46	
176		қайың	зт	188	
177		жусан	зт	115	
178		бозторғай	зт	62	
179		қоректен	ет	194	
180		қорық	зт	168	
181		маса	зт	234	
182		мұхит	зт	568	
183		өрмекші	зт	114	
184		немқұрайды	үс	46	
185		раушнгүл	зт	5	
186		сексеуіл	зт	50	
187		сирек	сн	470	
188		тер	ет	156	
189		терек	зт	235	
190		тоғай	зт	326	
191		марал	зт	30	
192		түтін	зт	318	
193		тышқан	зт	3	
194		қорға	ет	3787	
195		шөл	зт	409	
196		аяла	ет	153	
Ғарышқа саяхат – 31 сөз					
197		айлақ	зт	67	Қосымша: -кер Ол – ғарышкер. Немен? Ол зымыранмен ұшты. Сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі: Бастауыш+баяндауыш. Зымыран ұшты. Тікұшақ ұшты.
198		арнайы	үс	2219	
199		айнал	ет	6002	
200		әуе	зт	426	
201		жарқыра	ет	428	
202		батыл	сн	477	
203		ғаламшар	зт	306	
204		ғарыш	зт	773	
205		ғарышкер	зт	95	
206		ғылым	зт	3739	
207		дөңгелек	сн	518	

ЖОБА

208		тар	сн	441	Септеулік шылау: Ғарышқа ұшқан соң, аспан құпияларын білдім.
209		жымында	ет	45	
210		жоғал	ет	682	
211		зымыран	зт	99	
212		ізде	ет	2409	
213		үркер	зт	50	
214		кеңістік	зт	867	
215		тозаң	зт	42	
216		құпия	зт	888	
217		марапат	зт	62	
218		мәзір	зт	62	
219		орал	ет	2160	
220		ұқсас	сн	673	
221		салмақ	зт	662	
222		серік	зт	591	
223		сынақ	зт	312	
224		түзу	сн	319	
225		алыс	сн	698	
226		жақын	сн	2073	
227		шақырым	зт	351	
Болашаққа саяхат – 29 сөз					
228		ақпарат	зт	3514	Сұраулы сөйлем: Сенің арманың бар ма? Тұйық етістік (-у)+модаль сөз (қажет): Алға ұмтыл+у қажет. Қалау, тілек мағына: ет.түбір+гі+м келеді Қазақ тілін меңгер+гі+м келеді. Белгісіздік мағына: Бірнеше тілді меңгеру.
229		ақта	ет	504	
230		алға	үс	2755	
231		арман	зт	1520	
232		атқар	ет	3368	
233		әсіресе	үс	2002	
234		бірнеше	ес	1953	
235		даму	ет	6059	
236		ақырын	үс	310	
237		жақында	ет	1025	
238		көпір	зт	292	
239		заман	зт	3318	
240		келесі	сн	844	
241		күнтізбе	зт	122	
242		озық	сн	396	
243		өзге	сн	2802	
244		қатыс	ет	8733	
245		меңгер	ет	1400	
246		ойлас	ет	127	
247		пән	зт	933	
248		сенім	зт	1275	

ЖОБА

249		сұйық	сн	632	
250		шарша	ет	547	
251		үлгер	ет	594	
252		үміт	зт	1179	
253		кезінде	үс	3296	
254		шетел	зт	957	
255		шешім	зт	2315	
256		өзгер	ет	3481	

3-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

17. «Қазақ тілі» пәнінің (оқытуы орыс тілде) оқу жүктемесі
1) 1-сынып- аптасына - 2 сағат – барлығы 70 сағат;
2) 2-сынып – аптасына - 2 сағат, барлығы – 72 сағат;
3) 3-сынып- аптасына - 3 сағат, барлығы -108 сағат;
4) 4-сынып – аптасына - 3 сағат, барлығы – 108 сағатты құрайды.
18. «Қазақ тілі» пәнінің (оқытуы ұйғыр/өзбек/тәжік тілде) оқу жүктемесі
1) 1-сынып- аптасына 2 сағат, барлығы 70 сағат;
2) 2-сынып- аптасына 2 сағат, барлығы 72 сағат;
3) 3-сынып – аптасына 2 сағат, барлығы - 72 сағат;
4) 4-сынып – аптасына 2 сағат, барлығы – 72 сағатты құрайды.
19.«Қазақ тілі» оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестері, қарапайым тақпақтар мен санамақтар, шағын мәтіндегі жаңа сөздер, қарапайым нұсқаулар, құттықтау, пікірлер, хабарламалар, сұрақтар, затты көрсету, суретті таңдап алу, қимыл мен ым-ишара арқылы түсінгенін білдіру;

2) айтылым: танысу, өзі туралы айту, затты сипаттау, сурет/иллюстрация/постер бойынша сөйлеу, жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестері, қарапайым сұрақ-жауап, қысқаша диалог, монолог, жағдаяттар, қарапайым («иә/жоқ», «ұнайды/ұнамайды»), «дұрыс/дұрыс емес» пікірлер;

3) оқылым: оқудың түрлері, жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу, қарапайым фразалар, тақпақтар мен санамақтар, иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар мен жауаптар (кім? не? қандай? қанша?), сөздік, анықтамалықтармен жұмыс, орфоэпия;

4) жазылым: жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестері, сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілері, азат жол, тасымал, төл әріптердің каллиграфиясы, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздер, орфография;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша: фонетика: артикуляция, орфоэпия, қазақ тілінің төл дыбыстары, буын, интонация, сингармонизм заңы; лексика: тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер; грамматика: зат атауын білдіретін сөздер (жекеше/көпше), тәуелдік жалғауы, ілік, барыс, жатыс септігі жалғаулары, заттың сынын, түрін, түсін білдіретін сөздер, заттың есебін, ретін білдіретін сөздер, жіктеу, сілтеу, сұрау мағынасындағы сөздер, бұйрық рай, болымды/болымсыз етістік, мезгілді білдіретін сөздер, модаль сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, жалаң және жайылма сөйлемдер.

20. «Қазақ тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: тақырыпқа байланысты шағын диалог/монологтің мазмұнын түсіну, тыңдау/көру материалдарындағы негізгі ойды анықтау, тірек сөздер бойынша тақырыбын болжау, кесте толтыру және суреттерді орналастыру арқылы түсінгенін білдіру, тыңдалым бойынша жағымды/жағымсыз кейіпкерлерді ажырату;

2) айтылым: тақырып бойынша шағын диалог/монолог, сұрақтар құрастыру, пікір айту, жағдаяттарды талдау, этикет сөздерді қолдану, шағын мәтінді мазмұндау, кейіпкерлерді сипаттау, сурет/иллюстрция/постер бойынша сөйлеу, оқиғаларды және кейіпкерлерді салыстыру;

3) оқылым: оқудың түрлері, шағын мәтінді рөлге бөліп, мәнерлеп, түсініп оқу, қарапайым фразалар, мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату, сөздікпен, анықтамалықтармен жұмыс;

4) жазылым: сурет/комикс/иллюстрация бойынша мәтін құрастыру, тыңдау/көру материалдарының мазмұны, төл әріптердің каллиграфиясы, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздер, орфография, тасымал;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша: фонетика: төл дыбыстардың артикуляциясы, орфоэпия, дауыс ырғағы, буын, интонация, буын және дыбыс үндестігі; лексика: тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер, антонимдер; грамматика: заттың атын (жалпы/жалқы) білдіретін сөздер, ілік, табыс, жатыс септіктері, көмекші есімдер, ауызша/жазбаша тілдегі етістіктің шақ, рай формалары, қалып етістіктері, сұрау есімдіктері, мекен үстеулер, жалғаулық шылаулар, әдеп сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, жай сөйлемдер мен құрмалас сөйлемдер.

21. «Қазақ тілі» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: тақырыпқа байланысты шағын диалог/монологтің мазмұнын түсіну, тыңдау/көру материалдарындағы негізгі ойды анықтау, таныс сөздер мен қысқа фразаларды ұғу, күнделікті өмірде жиі қолданылатын сұхбаттарды пікірлесуді түсіну, таныс тақырыптар бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру;

2) айтылым: сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, үлгілерді/жоспарларды пайдаланып, тақырып көлемінде сөйлесу, әдеп сөздер мен сөз тіркестерін қолдану, тақырып бойынша шағын диалог/монолог, сұрақтар құрастыру, пікір айту, жағдаяттарды талдау, таныс атауларды, сөздерді оқып, түсіну, үлгі бойынша тапсырмаларды орындау;

3) оқылым: оқудың түрлері, шағын мәтінді рөлге бөліп, мәнерлеп, түсініп оқу, қарапайым фразалар, мәтіннің жанрын ажырату, мәтіннің тақырыбын және ондағы негізгі ойды анықтау, мәтінге, сюжетті суреттерге тақырып қою, тақырып (мәтіннің аты), тірек сөздер арқылы мәтіннің мазмұнын болжау;

4) жазылым: сурет/постер/комикстер бойынша шағын мәтін құрап жазу, оқыған, тыңдаған материалдары, сұрақтар мен жоспар бойынша мазмұнын жазу, дұрыс құрылмаған мәтінді түзеп қайта жазу;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша; фонетика: төл дыбыстардың артикуляциясы, орфоэпия, дауыс ырғағы, буын, интонация, дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздердің емлесі; лексика, тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер, антонимдер; грамматика: ауызша/жазбаша тілдегі біріккен сөздер мен қос сөздер, деректі/дерексіз зат есімдер, шығыс, көмектес септіктері, заттың қасиеттерін, сапасын білдіретін сөздер, болжалдық сан есімдер, өздік, жалпылау есімдіктері, көмекші етістіктер, етістіктің шақтары, тұйық етістік, шартты рай формалары, мөлшер үстеулер, жалғаулық шылаулар, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, жай сөйлемдер мен салалас құрмалас сөйлемдер.

22. «Қазақ тілі» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: әңгімелер мен ақпаратты тыңдау және негізгі ойды түсіну, мәтінді көркемдеу үшін қолданылған жеке сөздерді өз бетімен түсіне алу, жиі қолданылатын кейбір сөздерді өз бетімен түсіне алу;

2) айтылым: берілген тақырып бойынша пікір алмасу, айтылған немесе тыңдау/көру материалдарындағы әңгіме немесе ақпараттағы негізгі ойдың сипаттамасы, әдеп сөздер мен сөз тіркестерін қолдану, тақырып бойынша диалог/монолог құрастыру, жағдаяттарды талдау, шағын көркем шығармаларды оқып түсіну, үлгі бойынша тапсырмаларды орындау, сөйлеу стилін сақтау;

3) оқылым: мәтіннің түрлері, шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну, қарапайым фразалар, мәтіннің жанрын ажырату, мәтіннің тақырыбын және ондағы негізгі ойды анықтау, мәтінге сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру, тірек сөздер арқылы мәтіннің мазмұнын болжау;

4) жазылым: шағын сюжетті комикс/буклет/коллаж/жарнама/ презентацияны сөйлемдермен толықтыру, оқыған, тыңдаған, тыңдау/көру материалдары, сұрақтар мен жоспар бойынша мазмұнын жазу, дұрыс құрылмаған мәтінді түзеп қайта жазу, жазу емлесі;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша; фонетика, төл дыбыстардың артикуляциясы, орфоэпия, дауыс ырғағы, буын, интонация, үндестік заңы; лексика: тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер, антонимдер; грамматика; ауызша/жазбаша тілдегі сөз таптары, көмекші сөздер, ауызша/жазбаша тілдегі көптік/тәуелдік/жіктік/септік жалғаулар, етістіктің ауыспалы осы шағы, жедел/бұрынғы өткен шақ, ортақ етіс, ауыспалы келер шақ, қалау рай формалары, жіктеу/сұрау/сілтеу есімдіктері және олардың септелуі, үстеу және оның түрлері, одағай, модаль, еліктеуіш сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, қарсылықты және себеп-салдар жалғаулық

шылаулар, сөйлемнің бірыңғай мүшелері, жай сөйлемдер мен себеп-салдар құрмалас сөйлемдер.

23.«Қазақ тілі» (оқытуы ұйғыр/өзбек/тәжік тілде) оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестері, қарапайым тақпақтар мен санамақтар, шағын мәтіндегі жаңа сөздер, қарапайым нұсқаулар, құттықтау, пікірлер, хабарламалар, сұрақтар, затты көрсету, суретті таңдап алу, қимыл мен ым-ишара арқылы түсінгенін білдіру;

2) айтылым: танысу, өзі туралы айту, затты сипаттау, сурет/иллюстрация/постер бойынша сөйлеу, жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестері, қарапайым сұрақ-жауап, қысқаша диалог, монолог, жағдаяттар, қарапайым («иә/жоқ», «ұнайды/ұнамайды»), «дұрыс/дұрыс емес» пікірлер;

3) оқылым: оқудың түрлері, жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу, қарапайым фразалар, тақпақтар мен санамақтар, иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар мен жауаптар (кім? не? қандай? қанша?), сөздік, анықтамалықтармен жұмыс, орфоэпия;

4) жазылым: жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестері, сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілері, азат жол, тасымал, төл әріптердің каллиграфиясы, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздер, орфография;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша: фонетика: артикуляция, орфоэпия, қазақ тілінің төл дыбыстары, буын, интонация, сингармонизм заңы; лексика: тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер; грамматика: зат атауын білдіретін сөздер (жекеше/көпше), тәуелдік жалғауы, ілік, барыс, жатыс септігі жалғаулары, заттың сынын, түрін, түсін білдіретін сөздер, заттың есебін, ретін білдіретін сөздер, жіктеу, сілтеу, сұрау мағынасындағы сөздер, бұйрық рай, болымды/болымсыз етістік, мезгілді білдіретін сөздер, модаль сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, жалаң және жайылма сөйлемдер.

24. «Қазақ тілі» (оқытуы ұйғыр/өзбек/тәжік тілде) оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: тақырыпқа байланысты шағын диалог/монологтің мазмұнын түсіну, тыңдау/көру материалдарындағы негізгі ойды анықтау, тірек сөздер бойынша тақырыбын болжау, кесте толтыру және суреттерді орналастыру арқылы түсінгенін білдіру, тыңдалым бойынша жағымды/жағымсыз кейіпкерлерді ажырату;

2) айтылым: тақырып бойынша шағын диалог/монолог, сұрақтар құрастыру, пікір айту, жағдаяттарды талдау, этикет сөздерді қолдану, шағын мәтінді мазмұндау, кейіпкерлерді сипаттау, сурет/иллюстрция/постер бойынша сөйлеу, оқиғаларды және кейіпкерлерді салыстыру;

3) оқылым: оқудың түрлері, шағын мәтінді рөлге бөліп, мәнерлеп, түсініп оқу, қарапайым фразалар, мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату, сөздікпен, анықтамалықтармен жұмыс;

4) жазылым: сурет/комикс/иллюстрация бойынша мәтін құрастыру, тыңдау/көру материалдарының мазмұны, төл әріптердің каллиграфиясы, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздер, орфография, тасымал;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша: фонетика: төл дыбыстардың артикуляциясы, орфоэпия, дауыс ырғағы, буын, интонация, буын және дыбыс үндестігі; лексика: тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер, антонимдер; грамматика: заттың атын (жалпы/жалқы) білдіретін сөздер, ілік, табыс, жатыс септіктері, көмекші есімдер, ауызша/жазбаша тілдегі етістіктің шақ, рай формалары, қалып етістіктері, сұрау есімдіктері, мекен үстеулер, жалғаулық шылаулар, әдеп сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, жай сөйлемдер мен құрмалас сөйлемдер.

25. «Қазақ тілі» (оқытуы ұйғыр/өзбек/тәжік тілде) оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: тақырыпқа байланысты шағын диалог/монологтің мазмұнын түсіну, тыңдау/көру материалдарындағы негізгі ойды анықтау, тірек сөздер бойынша тақырыбын болжау, кесте толтыру және суреттерді орналастыру арқылы түсінгенін білдіру, тыңдалым бойынша жағымды/жағымсыз кейіпкерлерді ажырату;

2) айтылым: тақырып бойынша шағын диалог/монолог, сұрақтар құрастыру, пікір айту, жағдаяттарды талдау, этикет сөздерді қолдану, шағын мәтінді мазмұндау, кейіпкерлерді сипаттау, сурет/иллюстрция/постер бойынша сөйлеу, оқиғаларды және кейіпкерлерді салыстыру;

3) оқылым: оқудың түрлері, шағын мәтінді рөлге бөліп, мәнерлеп, түсініп оқу, қарапайым фразалар, мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату, сөздікпен, анықтамалықтармен жұмыс;

4) жазылым: сурет/комикс/иллюстрация бойынша мәтін құрастыру, тыңдау/көру материалдарының мазмұны, төл әріптердің каллиграфиясы, айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздер, орфография, тасымал;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша: фонетика: төл дыбыстардың артикуляциясы, орфоэпия, дауыс ырғағы, буын, интонация, буын және дыбыс үндестігі; лексика: тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер, антонимдер; грамматика: заттың атын (жалпы/жалқы) білдіретін сөздер, ілік, табыс, жатыс септіктері, көмекші есімдер, ауызша/жазбаша тілдегі етістіктің шақ, рай формалары, қалып етістіктері, сұрау есімдіктері, мекен үстеулер, жалғаулық шылаулар, әдеп сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, жай сөйлемдер мен құрмалас сөйлемдер.

26. «Қазақ тілі» (оқытуы ұйғыр/өзбек/тәжік тілде) оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: әңгімелер мен ақпаратты тыңдау және негізгі ойды түсіну, мәтінді көркемдеу үшін қолданылған жеке сөздерді өз бетімен түсіне алу, жиі қолданылатын кейбір сөздерді өз бетімен түсіне алу;

2) айтылым: берілген тақырып бойынша пікір алмасу, айтылған немесе тыңдау/көру материалдарындағы әңгіме немесе ақпараттағы негізгі ойдың сипаттамасы, әдеп сөздер мен сөз тіркестерін қолдану, тақырып бойынша

диалог/монолог құрастыру, жағдаяттарды талдау, шағын көркем шығармаларды оқып түсіну, үлгі бойынша тапсырмаларды орындау, сөйлеу стилін сақтау;

3) оқылым: мәтіннің түрлері, шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну, қарапайым фразалар, мәтіннің жанрын ажырату, мәтіннің тақырыбын және ондағы негізгі ойды анықтау, мәтінге сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру, тірек сөздер арқылы мәтіннің мазмұнын болжау;

4) жазылым: шағын сюжетті комикс/буклет/коллаж/жарнама/ презентацияны сөйлемдермен толықтыру, оқыған, тыңдаған, тыңдау/көру материалдары, сұрақтар мен жоспар бойынша мазмұнын жазу, дұрыс құрылмаған мәтінді түзеп қайта жазу, жазу емлесі;

5) сөйлеу әрекеттері аясындағы тілдік дағдылар (лингвистикалық терминдер қолданылмайды) бойынша; фонетика, төл дыбыстардың артикуляциясы, орфоэпия, дауыс ырғағы, буын, интонация, үндестік заңы; лексика: тақырыпқа қатысты лексикалық минимум, жиі қолданылатын сөздер, бейтарап сөздер, репликалар, қаратпа сөздер, антонимдер; грамматика; ауызша/жазбаша тілдегі сөз таптары, көмекші сөздер, ауызша/жазбаша тілдегі көптік/тәуелдік/жіктік/септік жалғаулар, етістіктің ауыспалы осы шағы, жедел/бұрынғы өткен шақ, ортақ етіс, ауыспалы келер шақ, қалау рай формалары, жіктеу/сұрау/сілтеу есімдіктері және олардың септелуі, үстеу және оның түрлері, одағай, модаль, еліктеуіш сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдегі сөздердің орын тәртібі, қарсылықты және себеп-салдар жалғаулық шылаулар, сөйлемнің бірыңғай мүшелері, жай сөйлемдер мен себеп-салдар құрмалас сөйлемдер.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

27. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

28. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) «Тыңдалым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Тыңдалым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау,	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті	3.1.1.1 анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау	4.1.1.1 анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау

	түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)	сөйлемдерді ажырату		мақсатында сұрақтар құру
1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну	3.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау	2.1.3.1 тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау	3.1.3.1 тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрацияларорналастыру/кесте толтыру/мазмұндау	4.1.3.1 тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру
1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттарды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну мұғалімнің қолдауымен жағымды және	3.1.4.1 тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің	4.1.4.1 тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын

ЖОБА

		жағымсыз кейіпкерлерді анықтау	қолдауымен оқиғалар ретін анықтау	(кейіпкерлер, оқиға) анықтау
1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрация арқылы болжау	2.1.5.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркестері бойынша мазмұнын болжау	3.1.5.1 тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау	4.1.5.1 тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау

2) «Айтылым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Айтылым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану	2.2.1.1 өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану	4.2.1.1 берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1 сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру	2.2.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және	4.2.3.1 белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем)

		сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану	олардың ойын толықтыру	баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 фото/сурет/ қуыршақтарды қолданып, шағын мәтінді үлгі бойынша мазмұндау	2.2.4.1 суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау	3.2.4.1 жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау	4.2.4.1 жоспар/жазбалар ын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
2.5 Оқыған/тыңдаған материал бойынша пікірін білдіру	1.2.5.1 оқыған/тыңдаған материал туралы "дұрыс/дұрыс емес", "ұнайды/ ұнамайды" үлгісінде қарапайым пікірін білдіру	2.2.5.1 мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен... деп ойлаймын", "мен... деп санаймын", "маған ... сияқты", "маған ... тәрізді") білдіру	3.2.5.1 оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу	4.2.5.1 шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, ...) салыстыра отырып бағалау
2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту

3) «Оқылым» бөлімі:

	«Оқылым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары

ЖОБА

Бөлімше (түйінді дағдылар)	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып)/рөлге бөліп оқу	3.3.1.1 мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/ рөлге бөліп оқу	4.3.1.1 мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (санамақ, тақпақ, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі) ажырату	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және көмекші сөздердің қолдауымен пайымдау мәтінін анықтау
3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің қолдауымен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?)	4.3.4.1 мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін

ЖОБА

	сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою және қысқаша жауап беру		құрастыру және оған жауап беру	бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	2.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу және ақпаратты кестеге салу (жіктеу)/сызба түрінде беру

4) «Жазылым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Жазылым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып A1 – бастапқы деңгей	2-сынып A1 – негізгі деңгей	3-сынып A1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып A2 – бастапқы деңгей
4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	1.4.1.1 мұғалімнің қолдауымен тақырыпқа негізделген суреттерді қолданып, постер/сөйлемді суретпен толықтырып жазу	2.4.1.1 тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар, суреттерді қолданып, постер/мәтін құрастыру	3.4.1.1 тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру	4.4.1.1 шағын сюжетті комикс/буклет/коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
4.2 Тыңдаған/оқыған	1.4.2.1 оқыған/ аудио/бейнем	2.4.2.1 оқыған/ аудио/бейнематериалдың	3.4.2.1 оқыған/аудио/бейне	4.4.2.1 оқыған/аудио/ бейнематериалдың

ЖОБА

материалдың мазмұнын жазу	атериалдар негізінде заттардың таныс атауларын жазу	мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу	материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу	мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 жай сөйлемнің тыныс белгілерін мұғалімнің қолдауымен қолдану	2.4.3.1 мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану	4.4.3.1 сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс байланыстырып, көркем жазу	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың және тақырыптың өлшемін сақтап жазу	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	1.4.5.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптер кездесетін сөздерді	2.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу

ЖОБА

	анықтап, дұрыс жазу	сөздерді дұрыс жазу		
	1.4.5.2 мұғалімнің қолдауымен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларын а берілген ат) ажырату	2.4.5.2 сөзді буынға бөлу және мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдап жазу	3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздердің емлесін сақтап жазу	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау

5) «Тілдік нормаларды қолдану» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Тілдік нормаларды қолдану» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	2.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	3.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	4.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.2 мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын ауызша тілде қолдану	2.5.1.2 мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	3.5.1.2 өз бетінше шағын мәтіннен көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	4.5.1.2 көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің	2.5.1.3 мұғалімнің қолдауымен	3.5.1.3 мұғалімнің қолдауымен	4.5.1.3 өз бетінше шағын мәтіннен

ЖОБА

	қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымсыз етістікті қолдану	сөйлемдегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану	шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану	етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.4 мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	2.5.1.4 мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану	3.5.1.4 мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану	4.5.1.4 септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.5 мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/ сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтау	2.5.1.5 мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау	3.5.1.5 үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру	4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру

29. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

30. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2,4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша (оқытуы орыс тілінде) үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

31. Оқу мақсаттарының жүйесі: (оқытуы ұйғыр/өзбек/тәжік тілде)

1) «Тыңдалым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Тыңдалым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей

1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1 хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату	3.1.1.1 анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау	4.1.1.1 анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну	3.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1 тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау	2.1.3.1 тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау	3.1.3.1 тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау	4.1.3.1 тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру

ЖОБА

1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпараттар ды түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну мұғалімнің қолдауымен жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді анықтау	3.1.4.1 тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау	4.1.4.1 тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) анықтау
1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрация арқылы болжау	2.1.5.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркестері бойынша мазмұнын болжау	3.1.5.1 тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау	4.1.5.1 тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау

2) «Айтылым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Айтылым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып A1 – бастапқы деңгей	2-сынып A1 – негізгі деңгей	3-сынып A1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып A2 – бастапқы деңгей
2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1 сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану	2.2.1.1 өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану	4.2.1.1 берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1 сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын дұрыс қойып	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру

	сөйлеу (1-2 сөйлем)			
2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру	2.2.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану	3.2.3.1 белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру	4.2.3.1 белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
2.4 Оқыған/тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1 фото/сурет/ қуыршақтарды қолданып, шағын мәтінді үлгі бойынша мазмұндау	2.2.4.1 суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау	3.2.4.1 жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау	4.2.4.1 жоспар/жазбалар ын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
2.5 Оқыған/тыңдаған материал бойынша пікірін білдіру	1.2.5.1 оқыған/тыңдаған материал туралы "дұрыс/дұрыс емес", "ұнайды/ұнамайды" үлгісінде қарапайым пікірін білдіру	2.2.5.1 мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен... деп ойлаймын", "мен... деп санаймын", "маған ... сияқты", "маған ... тәрізді") білдіру	3.2.5.1 оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу	4.2.5.1 шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, ...) салыстыра отырып бағалау
2.6 Орфоэпиялық	1.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен ә,	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында

ҚОБА

нормаларды сақтау	ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау	артикуляциялау	айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту	айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту

3) «Оқылым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Оқылым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып)/рөлге бөліп оқу	3.3.1.1 мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/ рөлге бөліп оқу	4.3.1.1 мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1 мәтіннің жанрын (санамақ, тақпақ, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі) ажырату	2.3.3.1 мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату	3.3.3.1 мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, әңгімелеу/сипаттау мәтінін анықтау	4.3.3.1 мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және көмекші сөздердің қолдауымен пайымдау мәтінін анықтау

КОПИЯ

3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1 мұғалімнің қолдауымен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою және қысқаша жауап беру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру	3.3.4.1 мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру	4.3.4.1 мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен иллюстрациялы шағын мәтіннен қажетті ақпаратты табу	2.3.5.1 мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу	3.3.5.1 сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу	4.3.5.1 қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу және ақпаратты кестеге салу (жіктеу)/сызба түрінде беру

4) «Жазылым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Жазылым» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	1.4.1.1 мұғалімнің қолдауымен тақырыпқа негізделген суреттерді	2.4.1.1 тақырыпқа байланысты керекті сөздер, сызбалар,	3.4.1.1 тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдар	4.4.1.1 шағын сюжетті комикс/буклет/коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру

ЖОБА

	қолданып, постер/сөйлемді суретпен толықтырып жазу	суреттерді қолданып, постер/мәтін құрастыру	ды қолданып, постер/мәтін құрастыру	
4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1 оқыған/ аудио/бейнематериалдар негізінде заттардың таныс атауларын жазу	2.4.2.1 оқыған/ аудио/бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу	3.4.2.1 оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу	4.4.2.1 оқыған/аудио/ бейнематериалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.4.3.1 жай сөйлемнің тыныс белгілерін мұғалімнің қолдауымен қолдану	2.4.3.1 мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану	4.4.3.1 сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс байланыстырып, көркем жазу	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың және тақырыптың өлшемін сақтап жазу	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу

ЖОБА

4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	1.4.5.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптер кездесетін сөздерді анықтап, дұрыс жазу	2.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы жоқ сөздерді дұрыс жазу	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу
	1.4.5.2 мұғалімнің қолдауымен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату	2.4.5.2 сөзді буынға бөлу және мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдап жазу	3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздердің емлесін сақтап жазу	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау

5) «Тілдік нормаларды қолдану» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Тілдік нормаларды қолдану» бөлімі бойынша оқу мақсаттары			
	1-сынып А1 – бастапқы деңгей	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану	2.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	3.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	4.5.1.1 мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.2 мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік /септік жалғауларын	2.5.1.2 мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/ тәуелдік/септік/	3.5.1.2 өз бетінше шағын мәтіннен көптік/ тәуелдік/септік/ жіктік жалғаулы сөздерді	4.5.1.2 көптік/ тәуелдік/септік/ жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану

ҚОБА

	ауызша тілде қолдану	жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану	ауызша/жазбаша тілде қолдану	
	1.5.1.3 сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымсыз етістікті қолдану	2.5.1.3 мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану	3.5.1.3 мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану	4.5.1.3 өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.4 мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін дұрыс қолдану	2.5.1.4 мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында есімдіктерді (сілтеу, сұрау есімдіктерін) қолдану	3.5.1.4 мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану	4.5.1.4 септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
	1.5.1.5 мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/ сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтау	2.5.1.5 мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау	3.5.1.5 үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру	4.5.1.5 сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру

32. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

33. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде емес)

1)1-сынып:

Ортақ тақырып	Бөлім (сөйлеу әрекеттерінің түрлері)	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1* хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1* тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1* сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік/септік

ЖОБА

			жалғауларын ауызша тілде қолдану
			1.5.1.3* сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымды/болымсыз етістікті қолдану
			1.5.1.4 сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін мұғалімнің қолдауымен дұрыс қолдану
			1.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін дұрыс қолдану
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1* хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1* тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрациясы арқылы болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	1.2.1.1* сөйлеу барысында танысу, өзі туралы айту және затты сипаттау үшін сөздер мен сөз тіркестерін дұрыс қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1* сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын

ЖОБА

			дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1* фото/сурет/қуыршақтарды қолданып, шағын мәтінді үлгі бойынша мазмұндау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою және қысқаша жауап беру
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану
			1.5.1.4 сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін мұғалімнің қолдауымен дұрыс қолдану
			1.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін дұрыс қолдану
3-тоқсан			
5. Саяхат 6. Салт-дәстүр және	Тыңдалым	1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	1.1.3.1* тыңдаған мәтіннің (ұзақтығы 0,5-1 мин шамасында) мазмұны бойынша мұғалімнің қолдауымен сұрақтарға жауап беру және

ЖОБА

ауыз әдебиеті			оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау
		1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	1.1.1.1* хабарлау, сұрау мақсатында баяу және анық айтылған сөзді зейін қойып тыңдау, түсіну және тиісінше іс-әрекет жасау (қимыл, ым-ишараны қолдану)
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	1.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрация арқылы болжау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1* сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	1.2.4.1* фото/сурет/қуыршақтарды қолданып, шағын мәтінді үлгі бойынша мазмұндау
		2.5 Оқыған/ тыңдаған материал бойынша пікір білдіру	1.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал туралы "дұрыс/дұрыс емес", "ұнайды/ұнамайды" үлгісінде қарапайым пікірін білдіру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1* мәтіннің жанрын (санамақ, тақпақ, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі) ажырату

ЖОБА

		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	1.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін немесе иллюстрация бойынша қарапайым сұрақтар (кім? не? қандай? қанша?) қою және қысқаша жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 иллюстрациялы шағын мәтіннен мұғалімнің қолдауымен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	1.4.1.1* мұғалімнің қолдауымен тақырыпқа қатысты сөздер, сызбалар, суреттерді қолданып, постер/сөйлемді суретпен толықтырып жазу
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдарда кездескен таныс атауларды жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	1.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс байланыстырып, көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	1.4.5.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптер кездесетін сөздерді анықтап, дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	1.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша тілде қолдану
			1.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен көптік/тәуелдік/жіктік/септік жалғауларын ауызша тілде қолдану
			1.5.1.4 сөйлеу барысында сілтеу есімдіктерін мұғалімнің қолдауымен дұрыс қолдану
			1.5.1.3* сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық

ЖОБА

			рай, болымды/болымсыз етістікті қолдану
4-тоқсан			
7. Тағам мен сусын 8. Дені саудың жаны сау	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	1.1.4.1 мұғалімнің қолдауымен тыңдаған материалдың кім/не туралы екенін түсіну
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	1.1.5.1 мәтіннің тақырыбын иллюстрация арқылы болжау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	1.2.2.1* сурет/үлгі бойынша хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациясын дұрыс қойып сөйлеу (1-2 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	1.2.3.1 сұхбаттасының не туралы айтқанын түсіну және үлгі бойынша жауап беру
		2.5 Оқыған/ тыңдаған материал бойынша пікір білдіру	1.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал туралы "дұрыс/дұрыс емес", "ұнайды/ұнамайды" үлгісінде қарапайым пікір білдіру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	1.2.6.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	1.3.1.1 жиі қолданылатын сөздерді тұтас оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	1.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	1.3.3.1* мәтіннің жанрын (санамақ, тақпақ, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі) ажырату
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	1.3.5.1 иллюстрациялы шағын мәтіннен мұғалімнің қолдауымен қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	1.4.1.1* мұғалімнің қолдауымен тақырыпқа қатысты сөздер, сызбалар, суреттерді қолданып, постер/сөйлемді суретпен толықтырып жазу

ЖОБА

		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	1.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдарда кездескен таныс атауларды жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	1.4.3.1* жай сөйлемнің тыныс белгілерін мұғалімнің қолдауымен қолдану
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	1.4.5.1* мұғалімнің қолдауымен ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптер кездесетін сөздерді анықтап, дұрыс жазу
			1.4.5.2 мұғалімнің қолдауымен бас әріппен жазылатын сөздерді (кісі есімдері, жер-су атаулары, үй жануарларына берілген ат) ажырату
	Тілдік дағдылар	Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			1.5.1.3* сөйлеу барысында мұғалімнің қолдауымен етістіктің шақтарын, бұйрық рай, болымды/болымсыз етістікті қолдану
			1.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен сөз тіркестері/сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін дұрыс қолдану

2) 2-сынып

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнема	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны

ЖОБА

		териалдың мазмұнын түсіну	бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып), рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		4.2 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұн желісі бойынша баяндау	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.3	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен

ЖОБА

		Пунктуация лық нормаларды сақтау	сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.5 Орфография лық дағдыларды дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
2-тоқсан			
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнема териалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1* мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен ... деп ойлаймын", "мен ... деп санаймын", "маған ... сияқты", маған ... тәрізді") білдіру
		2.6 Оқылған/	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h

ЖОБА

		тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып), рөлге бөліп оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1* мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1* мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларын дамыту	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың және тақырыптың өлшемін сақтап жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану
			2.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау
3-тоқсан			
5. Дені саудың жаны сау 6. Салт-дәстүр	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.3 Тыңдаған	2.1.3.1* тыңдаған материалдың

ЖОБА

және ауыз әдебиеті		аудио/бейнематер иалдың мазмұнын түсіну	(ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, мұғалімнің қолдауымен жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді анықтау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1* мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен ... деп ойлаймын", "мен ... деп санаймын", "маған ... сияқты", маған ... тәрізді") білдіру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып)/рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1* мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату
		3.4 Сұрақтар	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе

ЖОБА

		мен жауаптар құрастыру	иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1* мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		4.2 Тыңдаған/оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/аудио/бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларын дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың және тақырыптың өлшемін сақтап жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақ, рай

ЖОБА

			формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану
			2.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта 8. Саяхат	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, мұғалімнің қолдауымен жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді анықтау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым

ЖОБА

			фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1*мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/ берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
			2.4.5.2 сөзді буынға бөлу және мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдап жазу
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану

ЖОБА

3) 3-сынып

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Жанды табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* бая у және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1* тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материлды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға

ЖОБА

			желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі .) дәлелдеу
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
			3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді емлесін сақтап жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану

ЖОБА

	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
			3.5.1.2* өз бетінше шағын мәтіннен көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
2-тоқсан			
3. Уақыт 4. Сәулет өнері	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша

ЖОБА

			иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздер ден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу

ЖОБА

		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
			3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздердің емлесін сақтап жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру

ЖОБА

3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1* тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау

ЖОБА

		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен және айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздер ден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу,

ЖОБА

			каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.2* өз бетінше шағын мәтіннен көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау

ЖОБА

	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру

ЖОБА

		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
			3.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру

4) 4-сынып

ЖОБА

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан 2. Құндылықтар	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (сұхбат)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу

ЖОБА

		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.5 Орфография лық дағдыларды дамыту	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызекі және жазба тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің грамматикалық категорияларын ауызекі және жазба тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5 *сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
2-тоқсан			

ЖОБА

3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру/болжау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойды жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, …) салыстыра отырып бағалау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту

ЖОБА

	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1* мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және көмекші сөздердің қолдауымен пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу
			4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану

ЖОБА

			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыстары 6. Қоршаған ортаны қорғау	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау

ЖОБА

		2.5 Тыңдау-көру материалдар негізінде ойды айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, …) салыстыра отырып бағалау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1* мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және көмекші сөздердің қолдауымен пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1* сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің

ЖОБА

			өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5* сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру/болжау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау

ЖОБА

		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойды жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдарынегізінде өз ойын айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, ...) салыстыра отырып бағалау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1* сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден

ЖОБА

			кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.2*көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5* сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру

Ескерту:

1) сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша оқу мақсаттары кешенді және түрлі нұсқада немесе бөлігі қолданылады.

2) «*» – белгіленген оқу мақсаттарының бөлігі жүзеге асырылады;

3) «/» – белгісі оқу мақсатындағы бөліп қарастыруға болатын бөліктерді көрсетеді.

4-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр/өзбек/тәжік тілде)

1) 1-сынып

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Жанды табиғат 2. Жақсыдан үйрен,	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау

жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1* тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материлды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі .) дәлелдеу
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу

ЖОБА

			мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
			3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді емлесін сақтап жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
			3.5.1.2* өз бетінше шағын мәтіннен көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді

ЖОБА

			ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
2-тоқсан			
3. Уақыт 4. Сәулет өнері	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)

ЖОБА

		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздер ден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
			3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздердің емлесін сақтап жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың

ЖОБА

			байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша

ЖОБА

			сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1* тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен және айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-

ЖОБА

			мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздер ден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.2* өз бетінше шағын мәтіннен көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану

ЖОБА

			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу

ЖОБА

	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату,

ЖОБА

			ауызша/жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
			3.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру

2) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау

ЖОБА

	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып), рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұн желісі бойынша баяндау	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін

ЖОБА

			қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.3 Пунктуация лық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.5 Орфография лық дағдыларды дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақтарын, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
2-тоқсан			
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және

ЖОБА

			оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1* мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен ... деп ойлаймын", "мен ... деп санаймын", "маған ... сияқты", маған ... тәрізді") білдіру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша ой-пікір білдіру	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып), рөлге бөліп оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1* мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1* мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін

ЖОБА

			қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларын дамыту	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың және тақырыптың өлшемін сақтап жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану
			2.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау
3-тоқсан			
5. Дені саудың жаны сау 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 баяу және анық айтылған сөзді тыңдау және интонациясы бойынша сұраулы және лепті сөйлемдерді ажырату
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематер иалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, мұғалімнің қолдауымен жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді анықтау

ЖОБА

		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	2.2.3.1* күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарда қызығушылығы бойынша сұхбаттасына сұрақ қою, диалогке қатысу барысында этикет сөздерді қолдану
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	2.2.5.1* мәлімет, кейіпкер, оқиғаларды салыстыру негізінде қарапайым пікір ("мен ... деп ойлаймын", "мен ... деп санаймын", "маған ... сияқты", маған ... тәрізді") білдіру
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 шағын мәтінді түсініп, мәнерлеп (дауыс ырғағын дұрыс қойып)/рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.3.3.1* мәтіннің жанрын (өлең, жаңылтпаш, жұмбақ, ертегі, әңгіме) ажырату
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1* мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу

ЖОБА

	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларын дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	2.4.4.1 бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын, азат жолдың және тақырыптың өлшемін сақтап жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақ, рай

ЖОБА

			формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану
			2.5.1.5* мұғалімнің қолдауымен үлгі бойынша жай сөйлемдегі сөз тіркестерінің байланысын түсіну және сақтау
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта 8. Саяхат	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1-1,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес фото/сюжетті суреттер/сызбалар таңдау/сипаттау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, мұғалімнің қолдауымен жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді анықтау
		1.5 Тыңдалым материалын болжау	2.1.5.1* мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздері, сөз тіркесі бойынша мазмұнын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1* өз сөзінде ақпаратты сұрау, іс-әрекетке түсініктеме беру үшін сөздер және сөз тіркестерін қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша сөйлеу	2.2.2.1 сюжетті сурет негізінде сөйлеу (2-3 сөйлем)
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1* суретті жоспар және тірек сөздер/сұрақтар негізінде шағын мәтінді мазмұндау

ЖОБА

		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.6.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h дыбыстарын артикуляциялау
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 шағын мәтіндегі жиі қолданылатын сөздерден құрастырылған қарапайым фразалардың/сөйлемдердің мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1* мәтіннің мазмұны немесе иллюстрация/постер бойынша қарапайым сұрақтар кім? не? қандай? қанша? не істеді?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1*мұғалімнің қолдауымен сөздік, анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	2.4.1.1* заттың сынын білдіретін сөздерді қолдана отырып, сөйлемді суретпен толықтырып жазу/постер құрастыру/ берілген иллюстрация бойынша мәтін (3 сөйлемнен кем емес) құрау
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1* мұғалімнің қолдауымен сөйлем түрлерін айтылу мақсатына қарай ажырату және тиісті тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	2.4.5.1* ә, ө, ү, ұ, і, ң, қ, ғ, h әріптері кездесетін сөздерді анықтап, теріп жазу
			2.4.5.2 сөзді буынға бөлу және мұғалімнің қолдауымен сөзді тасымалдап жазу
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1* оқыған/ аудио/ бейнематериалдың мазмұны бойынша жиі қолданылатын сөздер мен сөз тіркестерін қатыстырып сұраққа жауап (сөйлем) жазу

ЖОБА

	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.2* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			2.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен сөйлемдегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша сөйлеу тілінде қолдану
			2.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен сөйлеу барысында сілтеу, сұрау есімдіктерін қолдану

1) 3-сынып

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Жанды табиғат 2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1* тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді,

ЖОБА

			мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материлды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі .) дәлелдеу
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру

ЖОБА

		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
			3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздерді емлесін сақтап жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
			3.5.1.2* өз бетінше шағын мәтіннен көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
2-тоқсан			

ЖОБА

3. Уақыт 4. Сәулет өнері	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу

ЖОБА

		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздер ден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
			3.4.5.2 дауыссыз б-п, қ-ғ, к-г дыбыстары кездесетін сөздердің емлесін сақтап жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 өз бетінше жай сөйлемнің соңында қойылатын тыныс белгілерді қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/санын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын

ЖОБА

			ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, түсінгені бойынша қарапайым нұсқауларды орындау
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1* тыңдаған мәтіннің тақырыбын, жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді, мұғалімнің қолдауымен оқиғалар ретін анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау

ЖОБА

	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 берілген тақырыпқа қатысты сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.6.1 мұғалімнің қолдауымен және айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1* мәтінді немесе оның бөлімдерін мәнерлеп оқу, шолып (танысу мақсатында) оқу/рөлге бөліп оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекеті туралы нақты сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздер ден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу

ЖОБА

	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.2* өз бетінше шағын мәтіннен көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым	1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1* баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздер және сөз тіркестерінен құралған шағын мәтіндердегі

ЖОБА

			сөйлемдердің мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 1,5-2 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар орналастыру/кесте толтыру/мазмұндау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	3.1.5.1* тыңдаған фразаның алдындағы немесе кейінгі оқиғаны болжау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 берілген тірек сөздер негізінде сөйлеу (3-4 сөйлем)
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	3.2.3.1* белгілі тақырыптағы әңгімеге қатысу және сұхбаттасын түсіну және олардың ойын толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1* жоспар (сурет, сызба түрінде) және тірек сөздер негізінде оқиға желісін сақтай отырып мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1* оқыған/тыңдаған материал бойынша өз пікірін (менің ойымша ..., менің көзқарасым бойынша ..., себебі ...) дәлелдеу
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 жиі қолданылатын сөздер мен фразалардан құрастырылған шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1* мәтіннің жанрын (әңгіме, тұрмыс-салт жырлары, бата, мақал-мәтелдер) ажырату, баяндау/сипаттау мәтіндерін анықтау

ЖОБА

		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1* мәтін мазмұны мен кейіпкерлерінің іс-әрекетін нақтылау үшін сұрақтар (қандай? қай? қашан? қайда?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1* сөздіктер мен анықтамалықтардан қажетті ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.4.1.1* тірек сөздер, сызбалар, суреттер, символдарды қолданып, постер/мәтін құрастыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын тірек сөздерді қолданып жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге бас әріптер мен кіші әріптердің биіктігін, енін, көлбеулігін және олардың байланысын сақтап жазу, каллиграфиялық дағдыларын дамыту
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	3.4.5.1 жаңа сөздерді орфографиялық сөздіктерге сүйеніп дұрыс жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	3.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен заттың атын/сынын/іс-қимылын білдіретін сөздер мен көмекші сөздердің мағынасын ажырату, ауызша/жазбаша сөйлеу тілінде қолдану
			3.5.1.3* мұғалімнің қолдауымен шағын мәтіндегі етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану

ЖОБА

			3.5.1.4* мұғалімнің қолдауымен жіктеу есімдіктерінің септелуін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			3.5.1.5* үлгі бойынша сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай сөйлем және мұғалімнің қолдауымен құрмалас сөйлем құрастыру

2) 4-сынып

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан 2. Құндылықтар	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану

ЖОБА

		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (сұхбат)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша пайымдама жасау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.5 Орфография лық дағдыларды дамыту	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызекі және жазба тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/тәуелдік/септік/жіктік

ЖОБА

			жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің грамматикалық категорияларын ауызекі және жазба тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5 *сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру/болжау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойды жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау,

ЖОБА

		қатынасқа түсу (диалог)	кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдары негізінде ойын айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, …) салыстыра отырып бағалау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1* мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және көмекші сөздердің қолдауымен пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу

ЖОБА

		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.1 мұғалімнің қолдауымен айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс жазу
			4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/ тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыстары 6. Қоршаған ортаны қорғау	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестері бар мәтіннің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтап түсіну
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және

ЖОБА

			негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдар негізінде ойды айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, …) салыстыра отырып бағалау
		2.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.6.1 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 бейтаныс сөздер кездесетін шағын мәтіндегі негізгі ойды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1* мәтіннің жанрын (мақал-мәтелдер, бата, аңыз, мысал, өсиет әңгімелердің) жанрлық ерекшеліктерін және көмекші сөздердің қолдауымен пайымдау мәтінін анықтау
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1* мұғалімнің қолдауымен мәтін мазмұнын және кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалауға бағытталған сұрақтар (неліктен? не үшін?) құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу

ЖОБА

	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1* сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.1* мұғалімнің қолдауымен шылауларды, көмекші сөздерді ажырату, ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.2* көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5* сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат 8.	Тыңдалым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек

ЖОБА

Болашаққа саяхат			сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру
		1.3 Тыңдаған аудио/бейнематериалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1* тыңдаған материалдың (ұзақтығы 2-2,5 мин) мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру/сөйлемді толықтыру және түйінді тұстарын анықтау/кесте толтыру/кластер құрастыру/болжау
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	4.1.4.1* тыңдаған мәтін бойынша оқиғаның себеп-салдарлық байланысын (кейіпкерлер, оқиға) және негізгі ойды мұғалімнің қолдауымен анықтау
		1.5 Тыңдау-көру материалдарының мазмұнын түсіну	4.1.5.1* тыңдаған оқиға/әңгіме бөліктерінің жалғасын болжау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1* берілген сөздерге қарама-қарсы мағыналы, мағыналас сөздерді табу және сөйлеу барысында қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойды жеткізу	4.2.2.1 берілген тірек сөздер мен жоспардың негізінде қысқа монолог құру
		2.3 Түрлі жағдаяттарда қарым-қатынасқа түсу (диалог)	4.2.3.1* белгілі бір тақырыпта сұхбаттасу барысында шағын мәліметті (4-5 сөйлем) баяндау, кері байланыс беру, сөйлеу стилін сақтау, дауыс ырғағын келтіріп сөйлеу
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1* жоспар/жазбаларын қолданып, мәтінді толық мазмұндау
		2.5 Тыңдау-көру материалдарынегізінде өз ойын айту	4.2.5.1* шығарманың кейіпкері туралы пікірлерді (менің түсінігім бойынша, ... оның пікірінше, ... , оның айтуынша, ..., кейбір адамдардың ойынша, ...) салыстыра отырып бағалау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу

ЖОБА

		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1* қажетті ақпараттарды табу үшін түрлі дереккөздерді (сөздіктер, инфографикалар, энциклопедиялар, ғаламтор) қолдана білу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі формада ұсыну	4.4.1.1* шағын сюжетті комикс/буклет/ коллаж/жарнама/презентацияны сөйлемдермен толықтыру
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1* оқыған/аудио/бейне материалдың мазмұнын дайын жоспар негізінде жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.4.3.1* сөйлемнің бірыңғай мүшелерінің тыныс белгісін (үтір, қос нүкте)/қаратпа сөзден кейінгі сөйлемнің тиісті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық дағдыларды дамыту	4.4.4.1 каллиграфиялық нормаларға сәйкес әріптердің өзара байланысын сақтап, бір сызықта көркем жазу
		4.5 Орфографиялық дағдыларды дамыту	4.4.5.2 сөзге қосымшалар жалғау кезінде үндестік заңын сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	4.5.1.2*көптік/тәуелдік/септік/жіктік жалғаулы сөздерді ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.4* септік/жіктік формалардағы жіктеу есімдіктерін және септеулік шылауларды ауызша/жазбаша тілде қолдану
			4.5.1.5* сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтап жай және құрмалас сөйлем құрастыру

Ескерту:

1) "*" – белгіленген оқу мақсаттарының бөлігі жүзеге асырылады;

2) "/" – белгісі оқу мақсатындағы бөліп қарастыруға болатын бөліктерді көрсетеді.

ЖОБА

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
12-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Қазақ тілі» оқу пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бастауыш мектепте «Қазақ тілі» оқу пәнін оқыту мақсаты – сөйлеу әрекетінің түрлерін: тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылымды дамыту арқылы тіл туралы бастапқы білімді меңгерту және оны тілдік нормаларды сақтай отырып, оқу әрекеті мен күнделікті өмірде қолдану.

3. «Қазақ тілі» оқу пәнін оқыту міндеттері:

1) тіл білімі бойынша бастапқы теориялық түсініктер беру;

2) сөйлеу әрекетінің түрлерін (айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым) дамыту;

3) білім алушылардың сөздік қорын толықтыру және сөздің грамматикалық құрылысын меңгерте отырып, тілін дамыту және жетілдіру;

4) тілдің қоғамдық мәнін түсінуге, қарым-қатынас жасау салалары мен түрлі жағдаяттарда өз ойларын сауатты және мәдениетті түрде жеткізе білуге дағдыландыру;

5) түрлі мәтіндер негізінде білім алушыларға адамдардың өзара түсінісуі, сыйластық, құрмет сезімдері, адамгершілік қасиеттері, өзінің және өзгенің іс-әрекетіне жауапкершілікпен қарай білуі сияқты ізгі қасиеттерді қалыптастыру;

6) түрлі қарым-қатынас жағдаяттарында сөйлеу этикетін қолдану;

7) ауызша және жазбаша сөйлеу нормалары мен тіл мәдениеті негіздерін меңгерту;

8) қарым-қатынас жасаудың түрлерін мақсатты түрде қолдануға, ойын жинақтауға, ауызша немесе жазбаша мәтіндерге сүйене отырып, өзіндік пайымдау жасауға үйрету.

4. Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне, Отанына риясыз қызмет ететін, білімді, білікті, рухани терең азамат болып қалыптасуына ықпал етеді.

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. Оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат;

2) 3-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат;

3) 4-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты құрайды.

7. «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша жазба жұмыстарының көлемі:

1) сөздік диктант – 2-сыныпта 5-7 сөз, 3-сыныпта 9-12 сөз, 4-сыныпта 12-15 сөз;

2) диктант – 2-сыныпта 25-30 сөз, 3-сыныпта 35-50 сөз, 4-сыныпта 55-70 сөз;

3) мазмұндама мәтінінің көлемі – 2-сыныпта 40-60 сөз, 3-сыныпта 60-80 сөз, 4-сыныпта 80-100 сөз;

4) шығарма мәтінінің көлемі – 2-сыныпта 25-35 сөз, 3-сыныпта 35-55 сөз, 4-сыныпта 55-70 сөз.

8. «Қазақ тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тіл және сөйлеу: сөйлеудің адам өміріндегі маңызы мен қажеттілігі; ауызекі және жазба тілде сөйлеу туралы түсінік; дауыс күші, сазы – ауызекі сөйлеудің мәнерлеуші құралдары; ауызекі сөйлеу кезіндегі қимыл мен ым-ишара; диалог; монолог;

2) сөйлеу мәдениеті: түрлі жағдаяттарға байланысты сұхбаттасын тыңдау, сөйлеу мәдениетін сақтау; амандасу жағдаятында қолданылатын сөздер; амандасу, өтініш білдіру, алғыс айту жағдаятын құрастыру;

3) фонетика: У дыбысы; сөз ішінде у дыбысының бірде дауысты, бірде дауыссыз болып келуі; У әрпінің емлесі: дауыссыз дыбыстан кейін келген у әрпінің алдында ү, ұ дыбыстары естілгенімен, жазылғанда олардың орнына у-дың өзі ғана жазылатыны, дауысты ы, і әріптеріне аяқталған сөздерге у әрпі қосылғанда, ы, і әріптерінің түсіп қалатыны; И дыбысы. И – дауысты, й – дауыссыз дыбыс екені. И – дыбысының бірде жуан, бірде жіңішке болатыны; И, й әріптерінің емлесі; Я, ю әріптерінің жазылуы; дауыссыз дыбыстардың қатаң, ұяң, үнді болып бөлінетіні; Б, п дыбыстары; Б және п әріптерінің емлесі; Қ, ғ және к, г дыбыстары; Қ, к дыбыстарына аяқталған сөздерге дауысты ы, і дыбыстары жалғанса, олардың ғ, г

дыбыстарына айналуы; Л, р дыбыстары. Л, р әріптерінің емлесі. Н, ң дыбыстары; олардың бір-бірінен айырмашылығы және емлесі; сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту: бүгін – бүгүн, түтін – түтүн, көсек – көсөу);

4) мәтін, мәтін туралы түсінік: жеке сөйлемдерден мәтіннің өзгешелігі; мәтіннің тақырыбы және ондағы негізгі ойды анықтау; мәтінге, сюжетті суреттерге ат қою; тақырып (мәтіннің аты), тірек сөздер арқылы мәтіннің мазмұнын болжау; тыңдаған мәтін бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу; тыңдаған мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру; тыңдалған материалға өз пікірін білдіру; оқыған мәтін мазмұны бойынша сұрақтар құрастыру және жауап беру; берілген тірек сөздерді қолданып ауызша әңгіме құрау;

5) мәтіннің құрылымы (басы, ортасы (негізгі), соңы (қорытынды) туралы ұғым: негізгі ойды беру формасы сөйлем; мәтіндегі азат жолдың рөлі; мәтіндегі сөйлемдердің байланысы; дұрыс құрылмаған мәтінді қайта құру;

6) мәтін түрлері: әңгімелеу, сипаттау, пайымдау: заттар мен құбылыстар туралы әңгімелеу, сипаттап айту; мәтіннің тақырыбы және ондағы негізгі ойды анықтау; мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

7) сөйлем: сөйлем туралы түсінік; сөйлемнің мәтіннен өзгешелігі; тұтас мәтінді сөйлемдерге бөлу, сөйлемдердің ара жігін ажырату; айтылу мақсатына қарай сөйлем түрлері: хабарлы сөйлем, сұраулы сөйлем, лепті сөйлем; сөйлем соңына қойылатын тыныс белгілер (нүкте, сұрау, леп белгісі);

8) сөйлемдегі сөздердің байланысы: сұрақ қою арқылы сөйлемнің ішінен бір-бірімен байланысып тұрған сөздерді табу; сөздердің орналасу тәртібін ескере отырып, сөздерден сөйлем құрау; сұрақ бойынша сөйлемді толықтырып жазу; үлгі, сызба, суреттер бойынша сөйлем құрап жазу; дұрыс құрылмаған сөйлемді түзеп, қайта жазу;

9) сөз және оның мағынасы: сөз және оның мағынасы туралы түсінік; мәтіндегі синоним, антоним, омоним сөздердің мағыналарын ажырата білу; берілген тақырып, сұрақ бойынша қажетті ақпараттарды іріктеп алу үшін дереккөздерді (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) қолдана білу;

10) сөз құрамы: сөздің түбірі мен қосымшасы туралы алғашқы түсінік; түбір мен қосымшаның бір-бірінен айырмашылығы; қосымша түрлері: жұрнақ пен жалғау, олардың белгіленуі;

11) сөз таптары: заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздер туралы түсінікті қайталау; сөз табы туралы түсінік; зат есім, оның мағынасы, сұрақтары; жалқы есім және жалпы есім; жалқы есімнің жазылу емлесі; зат есімнің жекеше және көпше түрлері; зат есімнің көпше түрін сөз құрамына талдау, көптік жалғаулары, оларды дұрыс қолдану; етістік, оның анықтамасы, сұрақтары; дара және күрделі етістіктер; сын есім және оның анықтамасы, сұрақтары; сын есіммен зат есімнің байланысы; дара және күрделі сын есімдер; сан есім және оның анықтамасы, сұрақтары; сан есімнің зат есіммен байланысып айтылуы; дара және күрделі сан есімдер;

12) шығармашылық жұмыс: оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдарға байланысты сұрақтар мен жоспар бойынша мазмұндама жазу; тірек сөздерді, суреттерді пайдаланып постер құрастыру; жеке сурет немесе сюжетті суреттер негізінде шағын сипаттау, әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу; үлгі бойынша

қарапайым хабарландыру, хабарлама және нұсқаулық жазу; құраған мәтінінде жіберілген қателерді (орфографиялық, пунктуациялық, әріптік) мұғалімнің көмегімен тауып түзету; дұрыс құрылмаған мәтінді түзеп, қайта жазу; жазба жұмыстарын каллиграфиялық талаптарға сай жазу;

13) жыл бойы өткенді қайталау.

9. «Қазақ тілі» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тіл және сөйлеу: ауызекі және жазба тілде сөйлеу ерекшеліктері;

2) сөйлеу мәдениеті: түрлі жағдаяттағы қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, тілдік нормаларды сақтап сөйлеу; интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл мен ым-ишара, қаратпа сөздерді қолдана отырып,тыңдарманның назарын аудару; өзгенің пікіріне өз көзқарасын білдіруде тілдік және этикалық нормаларды сақтау;

3) мәтін: мәтін туралы 2-сыныпта өтілгенді қайталау; көмекші сөздердің көмегімен әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтін түрлерін және құрылымдық бөліктерін анықтау; мәтіннің тақырыбын және ондағы негізгі ойды анықтау; мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру; мәтіндерге салыстырмалы талдау; ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін салыстыру;

4) тыңдалған мәтін бойынша тірек сөздерді белгілеу; ашық және жабық сұрақтарға жауап беру; берілген тақырып пен суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау; берілген мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздерді, жоспарды пайдаланып ауызша әңгіме құрау;

5) қаратпа сөз, оның тыныс белгісі; қыстырма сөз, оның тыныс белгісі;

6) фонетика: дыбыс туралы 2-сыныпта өткенді қайталау; э, е, ф, в, ц, ч, ш, щ дыбыстарының ерекшеліктерін меңгерту; бұл дыбыстарды дұрыс айтып, сауатты жазуға дағдылану; в, ф дыбыстары мен әріптерінің ерекшеліктерін салыстыру; Ч, щ дыбыстары мен әріптерінің ерекшеліктері; Х, h дыбыстары, олардың айтылу ерекшеліктері; Х, h дыбыстарына қатысты сөздердің емлесі; сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (сенбі – сембі, Жангүл – Жаңгүл);

7) сөз және оның мағынасы: сөз және оның мағынасы туралы берілген білімді еске түсіру; сөз мағыналарымен жұмыс: сөз өзінің тура мағынасынан басқа ауыспалы мағынада қолданылатынын және бір сөздің бірнеше мағынада жұмсалатынын байқау; мәндес және қарама-қарсы мағыналы сөздер; тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын мәнмәтінде түсіну, сөйлеу барысында пайдалану; түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) берілген тақырып, сұрақ бойынша алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау;

8) сөз құрамы: сөз құрамы жайында 2-сыныпта өтілген ұғымдарды қайталау; түбір сөз және туынды сөз; туынды сөз жасайтын жұрнақтар; түбірлес сөздер; қосымшалардың емлесі: буын үндестігін сақтау, қосымша жалғанғанда кейбір сөздердің соңғы дыбысының өзгеруі немесе түсіп қалуы туралы түсінік;

9) сөйлем: сөйлем туралы 2-сыныпта берілген білімді қайталау; сөйлем мүшелері; тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелер; бастауыш пен баяндауыштың байланысы; бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықша; жалаң және жайылма сөйлем; үлгі сызба, сұрақ бойынша сөйлем құрау;

10) сөз таптары: сөз таптары туралы берілген ұғымды қайталау; зат есім туралы 2-сыныпта өтілген материалды еске түсіру; негізгі және туынды зат есім; туынды зат есім жасайтын жұрнақтар; зат есімнің тәуелденуі; тәуелдік жалғау, оның жекеше және көпше түрлері; тәуелдік жалғаудың емлесі; етістік туралы берілген білімді еске түсіру, негізгі және туынды етістік, болымды және болымсыз етістік; сөз таптары; сын есім жайында берілген білімді еске түсіру, негізгі және туынды сын есімдер; салыстырмалы шырай жұрнақтарымен таныстыру; сан есім туралы берілген білімді еске түсіру; есептік және реттік сан есімдер;

11) шығармашылық жұмыс: жоспар немесе сызба негізінде тірек сөздерді қолданып әңгімелеу, салыстыра сипаттау және көмекші сөздерді қолданып пайымдау мәтіндерін құрап жазу; оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама жазу; сызба, график, кесте, фотосуреттер қолданып мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық, презентация) құрастырып жазу; өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян жазу; жіберілген қателерді (пунктукациялық, орфографиялық, грамматикалық, стилистикалық) тауып, орфографиялық сөздік пен анықтамалық арқылы түзету;

12) жыл бойы өткенді қайталау.

10. «Қазақ тілі» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тіл және сөйлеу: ауызекі және жазба тілде сөйлеу туралы түсініктерін кеңейту; тірек сөздер мен жоспарды пайдаланып монолог құрау;

2) сөйлеу мәдениеті: сөйлеу мақсаты мен ортасына сәйкес белгілі бір тақырып аясында диалог құру; сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, сезімі мен көңіл күйіне әсерін ескеру; интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл мен ым-ишара, және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру;

3) фонетика: буын үндестігі туралы ұғым қалыптастыру: дауысты дыбыстардың сөз ішінде жуан-жіңішкелігіне қарай үндесіп айтылуы және жазылуы; дыбыс үндестігі туралы түсінік; сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп қолдану: түбірдің соңғы дыбысы қатаң болса, оған жалғанатын қосымшаның бірінші дыбысы қатаң болып келетіні, түбірдің соңғы дыбысы ұяң немесе үнді болса, оған жалғанатын қосымшаның бірінші дыбысы да ұяң не үнді болып сәйкестенуі, дауысты дыбыстың әсерінен түбірдің соңындағы қатаң дыбыстың ұяң не үнді болып өзгеруі;

4) мәтін: мәтін түрлері (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) туралы берілген ұғымды кеңейту; мәтіннің құрылымын талдау; мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау; пайымдаудың мазмұндық және құрылымдық ерекшеліктерін (түсіндіру, дәлелдеу, қорытынды) анықтау; мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру; мәтіндерді салыстырмалы талдау: бір тақырыпта түрлі жанрда берілген мәтіндерді салыстыру;

5) тыңдалған материал бойынша негізгі тұсын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту; берілген мәтіннің тақырыбы мен диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу; аудио-бейне жазба мазмұнын өзіндік бағалау;

6) сөз тіркесі, сөйлем: сөйлемге қатысты өтілгенді қайталау; сөйлемдегі сөз тіркестерін табу; сөйлемнің бірыңғай мүшелері және олардың тыныс белгісі; жай

және құрмалас сөйлем; құрмалас сөйлемді сызба бойынша құрау; құрмалас сөйлемнің тыныс белгісі;

7) диалогте қолданылатын тыныс белгілер;

8) күрделі сөз туралы жалпы түсінік: біріккен сөз; біріккен сөздің жасалуы және оның жиі кездесетін түрлері; қос сөз және олардың жасалуы; қос сөздердің мәні және емлесі; қысқарған сөз; қысқарған сөздердің жасалуы және олардың емлесі; бірігу, қосарлану, тіркесу жолымен туынды сөздер жасау;

9) сөз және оның мағынасы: тұрақты сөз тіркестері туралы түсінік беру; мәнмәтінде тұрақты сөз тіркестері мен көпмағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану; түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) берілген тақырыпты, қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау;

10) сөз таптары: зат есім туралы өтілгенді қайталау, зат есімнің септелуі; септік жалғауының аттары мен септелуі; септік жалғауының емлесі; тәуелденген сөздердің септелуі; көптік жалғаулы сөздердің септелуі; зат есімнің жіктелуі; жіктік жалғаулары, олардың жекеше, көпше түрлері; етістік, туралы өтілгенді қайталау; етістік, оның жіктелуі; жекеше және көпше жіктеу үлгілері; етістіктің шақтары: осы шақ, өткен шақ, келер шақ; сын есім; қарсы мәндес сын есімдер; сан есім, дара және күрделі сан есімдер, емлесі; есімдік туралы жалпы түсінік; жіктеу есімдіктері, олардың септелуі; үстеу туралы түсінік; шылау туралы түсінік, олардың мәні; шылау мен шылау тұлғалас қосымшалардың жазылуы; одағай сөздер және олардың емлесі; еліктеуіш сөздер туралы түсінік; олардың мәні мен емлесі;

11) шығармашылық жұмыс: оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама және тірек сөздерді қолданып эссе жазу; берілген тақырыпта әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрап жазу; түрлі стильде мәтін жазу; қабырға газетіне мақала, жарнама, жаңалық жазу; мінездеме жазу; жіберілген қателерді (пунктукациялық, орфографиялық, грамматикалық, стилистикалық) анықтап, орфографиялық сөздік пен анықтамалық арқылы түзету;

12) жыл бойы өткенді қайталау.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 2.2.1.1 кодында: «2» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік саны.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Тыңдалым және айтылым» бөлімі (сөйлеу әрекетінің түрі) бойынша оқу мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып

1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру	4.1.1.1 тыңдаған материал бойынша негізгі тұстарын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту
1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау
1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өз ойын (ұнайды, ұнамайды, себебі ..., пайдалы, пайдасыз болды, себебі ...) білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне (келісу, келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) қолданып, тақырыпқа (Сіз	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып,

	қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз?) назарын аударту	тыңдарманның назарын аударту	тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру
1.7 Дыбыстарды, сөздерді орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	2.1.7.1 сөз ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (бүгін-бүгүн, түтін – түтүн, көсеу – көсөу)	3.1.7.1 сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (сенбі – сембі, Жангүл – Жаңгүл)	4.1.7.1 сөз ішіндегі және сөз бен сөздің арасындағы буын, дыбыс үндестігін сақтап айту
Бөлімше (түйінді дағдылар)	«Оқылым» бөлімі (сөйлеу әрекетінің түрі) бойынша оқу мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 сұрақ қою арқылы (не істеді? қандай? неліктен?) мәтін түрлерін (әңгімелеу/сипаттау/пайымдау) және құрылымдық бөліктерін (басы, негізгі бөлім, соңы) анықтау	3.2.1.1 тірек сөздер, көмекші сөздер арқылы мәтін түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) және оның құрылымдық бөліктерін анықтау	4.2.1.1 мәтін түрлерін (әңгімелеу/сипаттау/пайымдау) және олардың құрылымдық бөліктерін анықтау
2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним (сөздік қолдану) сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын ажырата білу, сөйлеу барысында қолдану	4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен көп мағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1 дереккөздерден (сөздік,	3.2.5.1 берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі	4.2.5.1 дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба,

	анықтамалық, энциклопедия) мәліметті табу жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеп алу	дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) алынған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау	кесте, карта, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын (жанры, мәтін түрі) табу	3.2.6.1 мұғалімнің көмегімен ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін (көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін), жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жанрын, стилін (мақала, репортаж, жаңалық, өмірбаян, мінездеме, жарнама, хабарландыру) салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
Бөлімше (түйінді дағдылар)	Жазылым бөлімі (сөйлеу әрекетінің түрі) бойынша оқу мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет, сюжетті суреттер арқылы шағын сипаттау/әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу	3.3.1.1 жоспарда сызбаны қолдана отырып, тірек сөздер арқылы әңгімелеу, мәтінін салыстыра сипаттау, көмекші сөздер арқылы пайымдау мәтінін құрап жазу	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрап жазу
3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1 үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян, хабарландыру жазу	4.3.2.1 тірек сөздерді қолданып, белгілі бір стильде мәтін (мақала, мінездеме, сұхбат) жазу
3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды	2.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды	3.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды	4.3.3.1 оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды

материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып, мазмұндама жазу	материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құрып, мазмұндама жазу	материалдар бойынша жоспар құрып, мазмұндама/ тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдаланып, қарапайым постер, құттықтау, нұсқаулық (бұйым жасау нұсқаулығы, қауіпсіздік ережесі) құрастыру	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттер пайдаланып, мәтінді (хат, шақыру, нұсқаулық) құру/компьютерде теру	4.3.4.1 мәтінді құруда (жаңалық, репортаж, жарнама) сызба, график, кесте, фото және диаграмманы қолмен сызу/компьютерде теру
3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету және құраған сөйлемін толықтыру	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен анықтап түзету, жазба жұмысын пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау, жазу техникасын жетілдіру
3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөйлем түрлерінің айтылу мақсатына сәйкес тыныс белгілерін	3.3.7.1 қаратпа, қыстырма сөздерді ажырату және	4.3.7.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгісін қою

ЖОБА

	(нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қолдану	тыныс белгілерін дұрыс қою	
		3.3.7.2 мұғалім көмегімен бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықшаның орнын білу және қою	4.3.7.2 сөйлемнің бірыңғай мүшелерін ажырату және тыныс белгісін (үтір, қос нүкте) қою
			4.3.7.3 диалогке тән тыныс белгілерді қою
Бөлімше (түйінді дағдылар)	Тілдік нормалардың қолданысы бөлімі бойынша оқу мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Сөздердің орфографиялық, орфоэпиялық нормаларын сақтау	2.4.1.1 я, ю әріптерінің емлесін сақтап жазу	3.4.1.1 э, ф, в, ц әріптері бар сөздерді сауатты жазу	4.4.1.1 сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп қолдану
	2.4.1.2 у, и, й әріптерінің емлесін сақтап жазу	3.4.1.2 түбір сөздегі -ы, -і-нің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу	4.4.1.2 сөзге қосымшалар жалғауда буын үндестігін ескеріп қолдану
	2.4.1.3 дауыссыз дыбыс түрлерін (қатаң, үнді, ұяң) ажырату және дауыссыз п-б, қ-ғ, к-г дыбыстарының емлесін сақтап жазу	3.4.1.3 ч, щ әріптері бар сөздердің емлесін білу	4.4.1.3 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді анықтап жазу
	2.4.1.4 дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу	3.4.1.4 x, h әріптері бар сөздерді ажыратып жазу	
4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату	3.4.2.1 негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату	4.4.2.1 күрделі сөздердің түрлерін ажырата алу (біріккен сөз, қос сөз, қысқарған сөз)

	2.4.2.2 көптік жалғауларды дұрыс қолдану	3.4.2.2 тәуелдік жалғауларының қолданысын білу	4.4.2.2 жіктік жалғауларының қолданысын білу
	2.4.2.3 сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) ажырату	3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) табу	4.4.2.3 зат есімді септеу, тәуелденген сөздердің септелуін білу
	2.4.2.4 зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімнің жазылу емлесін сақтау	3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау	4.4.2.4 жіктеу есімдіктерін септей алу
	2.4.2.5 дара және күрделі зат есім/сын есім/сан есім/ етістікті анықтау	3.4.2.5 болымды және болымсыз етістіктердің айырмашылығын анықтау	4.4.2.5 үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен байланыстырып, сөйлемде қолдану
	2.4.2.6 сөйлемдегі бір-бірімен байланысып тұрған сөздерді табу	3.4.2.6 есептік және реттік сан есімдердің айырмашылығын анықтау	4.4.2.6 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін анықтау
		3.4.2.7 сөйлемнің тұрлаулы (бастауыш, баяндауыш) және тұрлаусыз мүшелерін ажырату	4.4.2.7 сөз бен сөзді, сөйлем мен сөйлемді байланыстыратын шылауларды (және, себебі, мен, пен) қолдану
		3.4.2.8 мұғалімнің көмегімен жалаң және жайылма сөйлемдерді ажырату	4.4.2.8 сөйлемде одағай, еліктеуіш сөздерді ажырату және қолдану
			4.4.2.9 етістікті тиісті шақта (өткен шақ, келер шақ, осы шақ) қолдану

13. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14.Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

ЖОБА

Параграф 3. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 2-сынып:

Ортақ тақырып	Бөлім (сөйлеу әрекетінің түрі)	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары **
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	Тыңдалым және айтылым	1.1Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) қолданып, тақырыпқа (Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз?) назарын аударту
		1.7 Дыбыстарды, сөздерді, орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	2.1.7.1 сөз ішінде дауысты дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (бүгін – бүгүн, түтін – түтүн, көсеу – көсөу)
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1* дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәліметті табу жолын анықтап,

ЖОБА

			берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеп алу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып, мазмұндама жазу
			2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдаланып, қарапайым постер, құттықтау, нұсқаулық (бұйым жасау нұсқаулығы, қауіпсіздік ережесі) құрастыру
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құрастырған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.1* я, ю әріптерінің емлесін сақтап жазу
			2.4.1.2* у, и, й әріптерінің емлесін сақтап жазу
			2.4.1.3* дауыссыз дыбыс түрлерін (қатаң, ұяң, үнді) ажырату және дауыссыз п-б, қ-ғ, к-г дыбыстарының емлесін сақтап жазу
			2.4.1.4* дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу
2-тоқсан			
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу

ЖОБА

		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын (ұнайды, ұнамайды, себебі ..., пайдалы болды, пайдасыз болды, себебі ...) білдіру
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1* сұрақ қою арқылы (не істеді? қандай? неліктен?) мәтін түрлерін (әңгімелеу/сипаттау/пайымдау) және құрылымдық бөліктерін (басы, негізгі бөлім, соңы) анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнынанықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәненегізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1* дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәліметті табу жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеп алу
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын (жанры, мәтін түрі) табу
	Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет/сюжетті суреттер арқылы шағын сипаттау/әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу
			2.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып, шағын мәтін жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен тірек сөздерді, сөйлем, суреттерді пайдаланып, қарапайым постер, құттықтау, нұсқаулық (бұйым

ЖОБА

			жасау нұсқаулығы, қауіпсіздік ережесі) құрастыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құраған сөйлемін толықтыру
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөйлем түрлерін айтылу мақсатына сәйкес тыныс белгілерін (нүкте, сұрақ белгісі, леп белгісі) қою
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.6 сөйлемдегі бір-бірімен байланысып тұрған сөздерді табу
3-тоқсан			
5. Дені саудың жаны сау 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдаған материал бойынша түсінбеген сөздерін белгілеу, мәтін мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны туралы өз ойын (ұнайды, ұнамайды, себебі ..., пайдалы болды, пайдасыз болды, себебі ...) білдіру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	2.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) қолданып, тақырыпқа (Сіз қалай ойлайсыз? Сіз не ұсынар едіңіз?) назарын аударту

ЖОБА

	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	2.2.2.1* синоним, антоним, омоним (сөздік қолдану) сөздерді ажырату және мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1* дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәліметті табу жолын анықтап, берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеп алу
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен белгілі бір тақырыпта жазылған мәтіндердің ұқсастығы мен айырмашылығын (жанры, мәтін түрі) табу
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1* үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып, мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құрастырған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату
			2.4.2.2 көптік жалғауларын дұрыс қолдану

ЖОБА

			2.4.2.3* сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) ажырату
			2.4.2.4 зат есімнің жалпы және жалқы түрлерін ажырату, жалқы есімнің жазылу емлесін сақтау
			2.4.2.5* дара және күрделі зат есім/сын есім/сан есім/етістікті анықтау
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта 8. Саяхат	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	2.1.2.1 мәтіннің тақырыбы мен тірек сөздердің негізінде мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	2.1.3.1 күнделікті өмірде кездесетін жағдаяттарға байланысты сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	2.1.4.1 тірек сөздерді қатыстыра отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	2.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша өз ойын (ұнайды, ұнамайды, себебі ..., пайдалы болды, пайдасыз болды, себебі ...) білдіру
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1* сұрақ қою арқылы (не істеді? қандай? неліктен?) мәтін түрлерін (әңгімелеу/сипаттау/пайымдау) және құрылымдық бөліктерін (басы, негізгі бөлім, соңы) анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.3.1 мәтін мазмұнын анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	2.2.4.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.5.1* дереккөздерден (сөздік, анықтамалық, энциклопедия) мәліметті табу жолын анықтап,

ЖОБА

			берілген тақырып, сұрақ бойынша мәліметті іріктеп алу
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	2.3.1.1 мұғалім көмегімен жеке сурет, сюжетті суреттер арқылы шағын сипаттау/әңгімелеу мәтіндерін құрап жазу
		3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	2.3.2.1* үлгі бойынша қарапайым хабарландыру, хабарлама жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	2.3.3.1* мұғалімнің көмегімен оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құру және тірек сөздерді пайдалана отырып, мазмұндама жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	2.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып түзету және құраған сөйлемін толықтыру
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды байланыстырып көлбеу және таза жазу
	Тілдік нормалардың қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.4* дауыссыз л, р, ң дыбыстарының емлесін сақтап жазу
		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 мұғалімнің көмегімен түбір мен қосымшаны ажырату
			2.4.2.5* дара және күрделі зат есім/сын есім/сан есім/етістікті анықтау

2) 3-сынып:

Ортақ тақырып	Бөлім (сөйлеу әрекетінің түрі)	Бөлімше (дағды)	Оқу мақсаттары **
1-тоқсан			
1. Жанды табиғат 2. Жақсыда	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма

ЖОБА

н үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)			бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	3.2.1.1* тірек сөздер, көмекші сөздер арқылы мәтін түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) және оның құрылымдық бөліктерін анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	3.3.1.1* жоспар, сызбаны қолдана отырып, тірек сөздер арқылы әңгімелеу мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін, көмекші сөздер арқылы пайымдау мәтінін құрап жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар	3.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құрып, мазмұндама жазу

ЖОБА

		бойынша жазба жұмыстар жазу	
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.1* қаратпа, қыстырма сөздерді ажырату және тыныс белгілерін дұрыс қою
	Тілдік нормаларды қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.1* э, ф, в, ц әріптері бар сөздерді сауатты жазу
			3.4.1.3* ч, щ әріптері бар сөздердің емлесін білу
			3.4.1.4* х, h әріптері бар сөздерді ажыратып жазу
2-тоқсан			
3. Уақыт 4. Сәулет өнері	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.5Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне (келісу, келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту
		1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	3.1.7.1 сөз ішінде қатар тұрған дауыссыз дыбыстардың өзара үндесуін сақтап айту (сенбі – сембі, Жангүл –Жаңгүл)

ЖОБА

	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын ажырата білу, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәненегізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 мұғалімнің көмегімен ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін (көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін/жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян, хабарландыру жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	3.3.4.1* мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттер пайдаланып, мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құру/компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.3.7.2 мұғалім көмегімен бастауыш пен баяндауыштың арасына

ЖОБА

			қойылатын сызықшаның орнын білу және қою
	Тілдік нормаларды ң қолданысы	4.1 Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.4.1.2 түбір сөздегі -ы, -і-нің дауысты дыбыстан басталатын қосымша жалғанған кездегі өзгерісін сақтап жазу
		4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1* негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату
			3.4.2.7* сөйлемнің тұрлаулы (бастауыш, баяндауыш) және тұрлаусыз мүшелерін ажырату
			3.4.2.8 мұғалімнің көмегімен жалаң және жайылма сөйлемдерді ажырату
3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне (келісу, келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәненегізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау

ЖОБА

		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	3.2.6.1 мұғалімнің көмегімен ұқсас тақырыпта берілген мәтін түрлерін, стилін (көркем мәтін, ғылыми-танымдық мәтін, жанрын салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	3.3.1.1* жоспар, сызбаны қолдана отырып, тірек сөздер арқылы әңгімелеу мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін, көмекші сөздер арқылы пайымдау мәтінін құрап жазу
		3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	3.3.2.1 өзіндік іс-әрекеті баяндалған күнделік, өмірбаян, хабарландыру жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құрып, мазмұндама жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	3.3.4.1* мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттермен мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құрастыру/ компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
	Тілдік нормаларды	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.2 тәуелдік жалғауларының қолданысын білу

ЖОБА

	ң қолданысы		3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) табу
			3.4.2.4* негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау
			3.4.2.5 болымды және болымсыз етістіктердің айырмашылығын анықтау
			3.4.2.6 есептік және реттік сан есімдердің айырмашылығын анықтау
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	3.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген суреттер, фото, диаграмма бойынша мәтіннің мазмұнын болжау
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	3.1.3.1 түрлі жағдаяттағы (қоғамдық ортада) қатысымдық әрекеттерде өз сөзін жүйелі түрде жоспарлап, сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	3.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, берілген тақырып бойынша әңгіме құрау
			3.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұны бойынша айтылған өзгенің пікіріне (келісу/келіспеу себебін) өз көзқарасын білдіру
			3.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара), қаратпа сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманның назарын аударту
	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	3.2.2.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздердің мағынасын ажырата білу, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру

ЖОБА

		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәненегізгі ойды анықтау	3.2.4.1 өз бетінше мәтіннің тақырыбын және мұғалімнің көмегімен негізгі ойды анықтау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.5.1* берілген тақырып, сұрақ бойынша түрлі дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта) алған ақпараттарда кездесетін жаңа сөздердің мағынасын сөздіктер арқылы ашу, жүйелеу, мағлұматтардың маңызды тұстарын анықтау
	Жазылым	3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	3.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша мұғалімнің көмегімен жоспар құрып, мазмұндама жазу
		3.4 Мәтінді түрлі формада ұсыну	3.3.4.1* мұғалімнің көмегімен сызба, график, кесте, фотосуреттер пайдаланып, мәтін (хат, шақыру, нұсқаулық) құру/компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	3.3.5.1 жіберілген пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателерді мұғалімнің көмегімен тауып, түзету
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.3.6.1 кең жолды дәптерде бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап көлбеу, үзбей және біркелкі жазу, жазу қарқынын жеделдету
	Тілдік нормаларды ң қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.4.2.1* негізгі түбірге жұрнақтар жалғау арқылы туынды сөз жасау, түбірлес сөздердің мағынасын ажырату
			3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау

3) 4-сынып:

Ортақ тақырып	Бөлім (сөйлеу әрекетінің түрі)	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары **

1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан 2. Құндылықтар	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған материал бойынша негізгі тұсын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту
		1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау
		1.7 Сөздерді, дыбыстарды орфоэпиялық нормаларға сәйкес дұрыс айту	4.1.7.1 сөз ішіндегі және сөз бен сөздің арасындағы буын, дыбыс үндестігін сақтап айту
	Оқылым	2.1 Мәтін түрлері мен құрылымдық бөліктерін анықтау	4.2.1.1* мәтін түрлерін (әңгімелеу/ сипаттау/пайымдау) және олардың құрылымдық бөліктерін анықтау
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.6 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, карта, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрап жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды	4.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып

ЖОБА

		материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	мазмұндама/тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету, жазба жұмысын пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгісін қою
	Тілдік нормаларды ң қолданысы	4.1Орфографиялық, орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.4.1.1 сөзге қосымшалар жалғауда дыбыс үндестігін ескеріп қолдану
			4.4.1.2 сөзге қосымшалар жалғауда буын үндестігін ескеріп қолдану
			4.4.1.3 айтылуы мен жазылуында айырмашылығы бар сөздерді анықтап жазу
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра 4. Маманд ықтар әлемі	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру
	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық	4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен көп мағыналы сөздерді ажырата

		бірліктердің қолданылуын түсіну	білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы және негізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жанрын, стилін (мақала, репортаж, жаңалық, өмірбаян, мінездеме, жарнама, хабарландыру) салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.3.2.1 тірек сөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін (мақала, мінездеме, сұхбат) жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып мазмұндама/тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету, жазба жұмысын пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау, жазу техникасын жетілдіру
		3.7 Пунктуациялық нормаларды сақтау	4.3.7.2 сөйлемнің бірыңғай мүшелерін ажырату және тыныс белгісін (үтір, қос нүкте) қою;

ЖОБА

			4.3.7.3 диалогке тән тыныс белгілерді қою
	Тілдік нормаларды ң қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.1* күрделі сөздердің түрлерін ажырата алу (біріккен сөз, қос сөз, қысқарған сөз)
			4.4.2.6 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін анықтау
3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыс тары 6. Қоршаға н ортаны қорғау	Тыңдалым және айтылым	1.2 Мәтіннің мазмұнын болжау	4.1.2.1* мәтіннің тақырыбы мен берілген диаграмма, сызба, кесте бойынша мәтіннің мазмұнын болжау және өз ойын дәлелдеу
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау
		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
		1.6 Тыңдарманның назарын аудару	4.1.6.1 интонацияны, вербалды емес тілдік құралдарды (қимыл, ым-ишара) және қыстырма, одағай сөздерді қолдана отырып, тақырыпқа тыңдарманды қызықтыру
	Оқылым	2.2 Мәтіндегі лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	4.2.2.1 тұрақты сөз тіркестері мен көп мағыналы сөздерді ажырата білу, мағынасын түсіну, сөйлеу барысында қолдану
		2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәненегізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша

ЖОБА

			анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
		2.6 Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	4.2.6.1 белгілі бір тақырыпта берілген мәтіннің түрлерін, жанрын, стилін (мақала, репортаж, жаңалық, өмірбаян, мінездеме, жарнама, хабарландыру) салыстырып, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	Жазылым	3.1 Мәтін түрлеріне сәйкес мәтін құрап жазу	4.3.1.1 берілген тақырып бойынша әңгімелеу, сипаттау және пайымдау элементтері бар мәтін құрастырып жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.4.1* мәтінді құруда (жаңалық, репортаж, жарнама) сызба, график, кесте, фото және диаграмманы қолмен сызу/компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету, жазба жұмысын қазақ тілінің пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
	Тілдік нормаларды қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.3* зат есімді септеу, тәуелденген сөздердің септелуін білу
			4.4.2.2 жіктік жалғауларының қолданысын білу
			4.4.2.4 жіктеу есімдіктерін септей алу
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат	Тыңдалым және айтылым	1.1 Тыңдалған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 тыңдаған материал бойынша негізгі тұстарын түртіп алу және солардың негізінде мәтіннің мазмұнын айту
		1.3 Түрлі жағдаяттарда сөйлеу мәдениетін сақтау	4.1.3.1 сұхбаттасының жасын, жай-күйін ескере отырып, белгілі бір тақырып аясында сөйлеу мәдениетін сақтап, диалогке қатысу
		1.4 Берілген тақырып бойынша әңгіме құрау	4.1.4.1 тірек сөздер мен жоспарды пайдалана отырып, монолог құрау

		1.5 Тыңдалған материал бойынша өз пікірін білдіру	4.1.5.1 аудио-бейнежазба мазмұнына өзіндік баға беру
	Оқылым	2.3 Мәтін мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру
		2.4 Мәтіннің тақырыбы жәненегізгі ойды анықтау	4.2.4.1 мәтіннің тақырыбы мен мазмұнының өзара сәйкестігін анықтау және ондағы негізгі ойды тұжырымдау
		2.5 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.5.1* дереккөздерден (мәтін, сөздік, сызба, кесте, диаграмма) қажетті ақпараттарды табу, кездескен жаңа сөздердің мағынасын мәнмәтін бойынша анықтап, ақпаратты қорытындылау, бағалау
	Жазылым	3.2 Түрлі стильде мәтін жазу	4.3.2.1 тірек сөздерді қолданып белгілі бір стильде мәтін (мақала, мінездеме, сұхбат) жазу
		3.3 Оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жазба жұмыстар жазу	4.3.3.1* оқыған, тыңдаған және аудиовизуалды материалдар бойынша жоспар құрып мазмұндама/тірек сөздерді пайдаланып эссе жазу
		3.4 Жазба жұмыстарын түрлі формада ұсыну	4.3.4.1* мәтінді құруда (жаңалық, репортаж, жарнама) сызба, график, кесте, фото және диаграмманы қолмен сызу/компьютерде теру
		3.5 Қатені табу және түзету	4.3.5.1 стилистикалық қателерді мұғалімінің көмегімен анықтап түзету, жазба жұмысын қазақ тілінің пунктуациялық, орфографиялық, грамматикалық нормаларға сәйкес өз бетінше редакциялау
		3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық нормаларды сақтау және жазу техникасын жетілдіру
	Тілдік нормаларды ң қолданысы	4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	4.4.2.5 үстеуді мағынасына қарай ажырату, етістікпен байланыстырып, сөйлемде қолдану
			4.4.2.7 сөз бен сөзді, сөйлем мен сөйлемді байланыстыратын

ЖОБА

			шылауларды (және, себебі, мен, пен) қолдану
			4.4.2.8* сөйлемде одағай, еліктеуіш сөздерді ажырату және қолдану
			4.4.2.9 етістікті тиісті шақта (өткен шақ, келер шақ, осы шақ) қолдану

Ескерту:
1) «*» белгіленген оқу мақсаттарының бөлігі жүзеге асырылады;
2) «/» белгісі оқу мақсатындағы бөліп қарастырылатын бөліктерді көрсетеді.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
13-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мақсаты – бастауыш сынып білім алушыларының көркем шығарманы сезіммен қабылдауы, түсінуі, санасында қайта жаңғырта алуы және шығармадан қабылдағанын өзінің шығармашылық әрекетінде жүзеге асыруға ұмтылуы арқылы функционалдық сауаттылығын қалыптастыру.

3. «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша төмендегідей міндеттерді жүзеге асыру көзделеді:

1) әдеби көркем шығармаларды оқыту арқылы қазақтың рухани қазынасын меңгерту;

2) коммуникативтік (айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым) дағдыларды қалыптастыру;

3) ауыз әдебиетінің, отандық және әлемдік балалар әдебиетінің озық үлгілерімен таныстыру арқылы білім алушыларға адамдардың өзара түсінісуі, сыйластық, құрмет сезімдері, адамгершілік қасиеттері, өзінің және өзгенің іс-әрекетіне жауапкершілікпен қарай білуі сияқты ізгілікті қасиеттерді қалыптастыру;

4) оқу сапасын (дауыстап, түсініп, іштей, мәнерлеп, көз жүгіртіп, болжап оқу) жетілдіру;

5) білім алушылардың оқырмандық мәдениетін қалыптастыра отырып, сөз әдебі нормаларын орынды қолдану дағдыларын меңгерту;

6) сыни ойлауын жетілдіру;

7) көркемдік-танымдық сипаттағы мәтіндерді өз мақсатына сай іріктеп, саралап, талдап, ой қорытындысын жасауға үйрету;

8) алған білімін өмір жағдаяттарына байланысты қолданып, дұрыс шешім жасай білуге үйрету;

9) оқылған шығарма сюжетінің ізімен немесе еркін тақырыпта ауызша, жазбаша шығармашылық жұмыс түрлерін орындауға дағдыландыру.

4. Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне, Отанына риясыз қызмет ететін, білімді, білікті, рухани терең азамат болып қалыптасуына негіз болады.

2-тарау. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мазмұны

6. «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
1) 2-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;
2) 3-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;
3) 4-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты құрайды.
7. «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша оқу жылдамдығының нормасы:

1)2-сыныптың I жартыжылдық соңында минутына 40-45 сөз, II жартыжылдық соңында 50-55 сөз;

2)3-сыныптың I жартыжылдық соңында минутына 60-65 сөз, II жартыжылдық соңында 65-70 сөз;

3)4-сыныптың I жартыжылдық соңында минутына 75-80 сөз, II жартыжылдық соңында 80-90 сөз.

Ескерту: шылау, одағай, еліктеу сөздер, қос сөздер жеке сөз ретінде саналады.

8. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) ауыз әдебиеті үлгілерінен: балаларға арналған тақпақ, санамақ, мадақтау, өтірік өлеңдер, төрт түлік жырлары (төрт түлік туралы өлеңдер, жан-жануарлар айтысы), Наурыз жыры, ертегілер (әртүрлі тақырыптағы хайуанаттар жайындағы ертегілер мен қиял-ғажайып оқиғалы ертегілер), мақал-мәтелдер, әртүрлі тақырыптағы жұмбақ, жаңылтпаштар, жазба әдебиеті үлгілерінен: Ы. Алтынсарин, А. Құнанбаев, Ж. Жабаев, А. Байтұрсынов, М.Дулатов, Ж. Аймауытов, М. Жұмабаев, С. Сейфуллин, Б. Майлин, М.Әуезов, С. Бегалин, Б. Соқпақбаев, Ш. Смаханұлы, Қ. Мырза Әли, М. Әлімбай, С.Қалиев,Ө. Тұрманжанов, Ж. Смақов, Қ. Баянбай, Ә. Дүйсенбиев, Ф.Оңғарсынова, Ә. Табылдиев, А. Асылбеков, Ө. Қанахин, Е. Елубай, Т.Молдағалиев, Е. Өтетілеуов, Б. Кірісбаев, С. Сейітов, Б. Ысқақов, Д.Жұмагелдинова, М. Айымбетов, М. Абылқасымованың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері;

2) ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, естелік, өмірбаян (аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы);

3) әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілер;

4) әдеби-теориялық білім: халық ауыз әдебиеті жөнінде (ертегі, өтірік өлең, жыр, жұмбақ, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар) өлеңнің ұйқасқа құрылатыны, ақынның көңіл-күйі туралы түсінік (өлең түрлері: табиғат лирикасы, арнау өлеңдер, мысал өлеңдер, сықақ өлеңдер), мәтіндегі көркем сөз жөнінде практикалық түрде түсінік, мәтін түрлері, мәтіндегі негізгі ой туралы қарапайым мағлұмат, диалог туралы;

5) мәтінмен жұмыс: шығарманың мазмұны бойынша берілген сұрақтарға жауап беру, шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау, шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау, өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу, қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою, оның жауабын шығармадан табу, шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын мен аяқталуын анықтау, мәтіндегі негізгі ойды, оның басталуын, жалғасуын, шарықтау шегін, аяқталуын анықтау, мәтінді әңгімелеу, мәтін кейіпкерлерін атау, кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау, сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі, кестеге салу, көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру, мәтінге берілген суреттермен жұмыс, мәтін мазмұны бойынша сурет салу, сөздік жұмысын жүргізуге қатысу, түсіндірілетін сөздермен жұмыс, жазбаша шығармашылық жұмыстар жүргізу: шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру, сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер пайдаланып, шығармашылық жұмыс жазу;

6) оқу дағдысы: шығарманы дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу.

9. «Әдебиеттік оқу» пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) ауыз әдебиеті үлгілері: аңыз әңгімелер, бата, мысалдар, шешендік сөздер, нақыл сөздер, жазба әдебиеті үлгілері: ұсынылатын ақын-жазушылардың шығармалары: Ы. Алтынсарин, А. Құнанбаев, Ж. Жабаев, А.Байтұрсынов, М. Дулатов, Ж. Аймауытов, М. Жұмабаев, С. Сейфуллин, Б.Майлин, М. Әуезов, С. Бегалин, Б. Соқпақбаев, Ш. Смаханұлы, Қ. Мырза Әли, М. Әлімбай, Ө. Тұрманжанов, Ж. Смақов, Қ. Баянбай, Ә. Дүйсенбиев, Ф.Оңғарсынова, Ә. Табылдиев, А. Асылбеков, Ө. Қанахин, Т. Молдағалиев, Е.Өтетілеуов, Б. Кірісбаев, Е. Елубай, С. Қалиев, С. Сейітов, Б. Ысқақов, Д.Жұмагелдинова, М. Айымбетов, М. Абылқасымованың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері;

2) ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, естелік, өмірбаян, күнделік (аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, адамзат сырлары, техника жетістіктері, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы);

3) әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілері;

4) әдеби-теориялық білім: халық ауыз әдебиетінің негізгі жанрлары (ертегі, аңыз, бата, жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтелдер, нақыл сөздер, шешендік сөздер) туралы ұғымдар, олардың басты белгілері, мысал, әңгіме туралы ұғым, шығарманың тақырыбы, идеясы, сюжеті туралы қарапайым түсініктер, теңеу,

эпитет, кейіптеу қолданысы, олардың анықтамалары, кейіпкерге мінездеме, портрет, диалог, монолог туралы);

5) мәтінмен жұмыс: шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу, көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау, қолдануға (практикалық) және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру, кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті мен мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау, көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру, шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмдерден нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру, шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау, мәтіннен немесе мәтін бөлімдерінен түйін сөздерді көрсету, түйін сөздер мен негізгі ой арасындағы байланысты орнату, сөздіктермен жұмыс жасау, шығармашылық жұмыстар: шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңын өзгерту), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу;

6) оқу дағдысы: шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу.

10. «Әдебиеттік оқу» пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) ауыз әдебиеті үлгілері: батырлар жырынан үзінділер, аңыз әңгімелер мен қиял-ғажайып оқиғалар, шешендік сөздер, ертегілер, мысалдар, ұсынылатын ақын-жазушылардың шығармалары: Ы. Алтынсарин, А. Құнанбаев, Ж. Жабаев, А. Байтұрсынов, М. Дулатов, Ж. Аймауытов, М. Жұмабаев, С. Сейфуллин, Б. Майлин, М. Әуезов, С. Бегалин, Б. Соқпақбаев, Ш. Смаханұлы, Қ. Мырза Әли, М. Әлімбай, Ө. Тұрманжанов, Ж. Смақов, Қ. Баянбай, Ә. Дүйсенбиев, Ф. Оңғарсынова, Ә. Табылдиев, А. Асылбеков, Ө. Қанахин, Т. Молдағалиев, Е. Өтетілеуов, Б. Кірісбаев, Е. Елубай, С. Қалиев, С. Сейітов, Б. Ысқақов, Д. Жұмагелдинова, М. Айымбетов, М. Абылқасымованың өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері, ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, очерк, естелік, өмірбаян, күнделік, әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілері;

2) әдеби-теориялық білім: көркем мәтіндердегі пейзаж, портрет, мінездеу, диалог, монологтың орны туралы қарапайым түсінік, жазушы қолданған көркем сөздерді (теңеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсірелеу) табу, шығарманың тақырыбы мен идеясы, композициясы, сюжеті туралы практикалық тұрғыда түсіндіру, эпикалық жырлар, аңыз, теңеу, мысал, диалог, монолог, сатира, кейіптеу, фантастикалық шығарма, портрет, лирика, мінездеме, қайталау, логикалық екпін, сюжет, естелік туралы ұғымдар;

3) мәтінмен жұмыс: мәтін бойынша автордың көзқарасына өз пікірін білдіру, шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру, шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу, шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау, өлеңдерге сай ырғақты таңдай білу, сөздіктерге сүйене отырып, сөздердің мағынасын түсіндіру, жазушы тіліне назар аудару, көркем

сөздерді қолдану, эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру, көркем шығарманы басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм, кинофильм) нұсқасымен салыстыру, түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу, тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету, «автормен диалог» жүргізу, оқыған шығарманың басты ойын өздігінен тұжырымдау, мәтін бөлімдері арасында мағыналық байланысты орнату, оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру, негізгі ойды тұжырымдау, оны мәтін атауымен сәйкестендіру, жоспар бойынша мәтінді мазмұндау, шығарма кейіпкерлерінің образын сезіне отырып, рөлге бөліп оқу, шығармашылық жұмыс: таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең (төрт жолды) жазу;

4) оқу дағдысы: шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу.

11. Мұғалім ортақ тақырыптардың мазмұны аясында оқу мақсатын жүзеге асыруда білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес өзге де әдебиеттерді қолдана алады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 3.2.1.1. кодында: «3» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

13. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) «Тыңдалым» бөлімі:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	Тыңдалым және айтылым бөлімі (сөйлеу әрекетінің түрі) бойынша оқу мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойынша берілген сұрақтарға жауап беру	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстарын нақтылау, оқиғаның себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1* шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен	3.1.2.1* шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша	4.1.2.1* шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін (I немесе III жаққа өзгертіп, жағдаяттар

	мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау	немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау	қосып, оқиғаларды өрбітіп) қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау
1.3 Шығарманың оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарын, нақыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		3.1.4. 2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану	4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану, презентация, видеоролик жасау
1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу	4.1.5.1 өз ойы мен сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру

2) Оқылым

Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқылым бөлімі (сөйлеу әрекетінің түрі) бойынша оқу мақсаттары:		
2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 шығарманы дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге	3.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп,	4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп,

	бөліп, мәнерлеп оқу	мәнерлеп, теріп оқу	мәнерлеп оқу, теріп оқу, шапшаң оқу
	2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып,сын тұрғысынан бағалап оқу	4.2.1.2* шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
2.2 Шығарманың мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу	3.2.2.1 қолдануға (практикалық) және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
2.3 Шығарманың тақырыбы мен ондағы негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық әңгімелердің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы,

	мен аяқталуын анықтау	және аяқталуын анықтау	шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау
2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті мен мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдеуіш құралдарды (теңеу, кейіптеу) табу	3.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы әдеби көркемдеуіш құралдарды (теңеу, эпитет, кейіптеу) табу	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсірелеу) табу және оларды қолдану
2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау	3.2.8.1 эпизодтарды салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру
	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру	3.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру	4.2.8.2 көркем шығарманы басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм, кинофильм) нұсқасымен салыстыру
2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі, кестеге салу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпаратты	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу, тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету

		табу және ақпаратты сызба түрінде беру	

3) жазылым:

Бөлімше (түйінді дағдылар)	Жазылым бөлімі (сөйлеу әрекетінің түрі) бойынша оқу мақсаттары:		
3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1* мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру	3.3.2.1* шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңын өзгерту), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқыған, көргені бойынша) жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең (төрт жолды) жазу
3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер пайдаланып, шығармашылық жұмыс жазу	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету	3.3.4.1 көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық,

		қателерді табу және түзету	пунктуациялық қателерді тауып түзету

14. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15.Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары*
1-тоқсан		
1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру
	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1* шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәтінді дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу; 2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау

	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдегіш құралдарды (теңеу, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1* мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар мен санамақтар құрастыру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер арқылы ұсыну
	3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету
2-тоқсан		
3. Менің мектебім	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1* шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
4. Менің туған өлкем	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану

	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1* мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар мен санамақтар құрастыру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер арқылы ұсыну
	3. 4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету
3-тоқсан		
	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	2.1.1.1 шығарманың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру

5. Дені саудың жаны сау	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1* шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 мәтінді дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу; 2.2.1.2 шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы мен аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдегіш құралдарды (теңеу, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі

		(иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 шығармашылық жұмысын мұғалімнің көмегімен сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер арқылы ұсыну
	3. 4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету
4-тоқсан		
7. Қоршаған орта	1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1* шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
8. Саяхат	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	2.1.5.1 өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 мұғалім көмегімен қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою және оның жауабын шығармадан таба білу
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.2.3.1 мұғалімнің көмегімен мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойын анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы мен аяқталуын анықтау

	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	2.2.6.1 кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	2.2.7.1мұғалімнің көмегімен шығармадағы көркемдегіш құралдарды (теңеу, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 2.2.8.2 мұғалімнің көмегімен кейіпкердің іс- әрекетіндегі өзгерісті, эпизодтарды немесе негізгі оқиғаларды салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.9.1 сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі кестеге салу
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	2.3.2.1* мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар мен санамақтар құрастыру
	3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1мұғалімнің көмегімен орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық қателерді табу және түзету

2) 3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары*
1-тоқсан		
1. Жанды табиғат	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру
	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1* шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау

2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 мәтінді дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 шығарма мазмұны бойынша қолдануға (практикалық), бағалауға және шығармашылыққа негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді анықтау
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкердің портретін сипатта, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, эпитет, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.3 Шығармашылық	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну

	жұмыстарды түрлі формада ұсыну	
	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету
2-тоқсан		
3. Уақыт 4. Сәулет өнері	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп, теріп оқу; 3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1қолдануға (практикалық), бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау

	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, эпитет, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1* шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңын өзгерту), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқыған, көргені бойынша) жазу
	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету
3-тоқсан		
5. Өнер	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1* шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану 3.1.4.2 сөйлеу барысында

6. Атақты тұлғалар		иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға (практикалық), бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкерлердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен дәлелдер келтіріп бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	3.2.7.1 мұғалімнің көмегімен шығармадағы әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, эпитет, кейіптеу) табу
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.1 эпизодтарды салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты

		ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1* шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңын өзгерту), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқыған, көргені бойынша) жазу
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну
	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету
4-тоқсан		
7. Су – тіршілік көзі 8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.2 Шығарманы мазмұндау	3.1.2.1* шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану; 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	3.1.5.1 өз ойы мен сезімін көркем-бейнелі сөздерді қолдана отырып жеткізу
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу

	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	3.2.2.1 қолдануға (практикалық), бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	3.2.3.1 шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	3.2.5.1 көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	3.2.6.1 кейіпкердің портртін сипаттау, оның іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен дәлелдер келтіріп тауып, бағалау
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	3.2.8.1 эпизодтарды салыстыру, сюжеттің дамуындағы өзгерістерді анықтау; 3.2.8.2 мұғалімнің көмегімен көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	3.2.9.1 шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмнен нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	3.3.1.1 мұғалім көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	3.3.2.1* шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңын өзгерту), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу
	3.4 Қатені табу және түзету	3.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше орфографиялық, пунктуациялық қателерді табу және түзету

3) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары*
1-тоқсан		
1. Менің Отаным – Қазақстан 2. Құндылықтар	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстарын нақтылау, оқиғаның себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану, презентация, видеоролик жасау
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, теріп оқу, шапшаң оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық әңгімелердің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсірелеу) табу және оларды қолдану
	2.8 Көркем шығарма	4.2.8.2 көркем шығарманы басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй),

	элементтерін салыстыру	мультфильм, кинофильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең (төрт жолды) жазу
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
	3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету
2-тоқсан		
3. Мәдени мұра 4. Мамандықтар әлемі	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1* шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін (I немесе III жаққа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп) қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарын, нақыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
		4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану, презентация, видеоролик жасау

	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.2* шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсірелеу) табу және оларды қолдану
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру

	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
	3. 4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету
3-тоқсан		
5. Табиғат құбылыстары	1.1 Шығарманың мазмұнын түсіну	4.1.1.1 шығарманың мазмұнын толық түсіну, кейбір тұстарын нақтылау, оқиғаның себеп-салдарын анықтау үшін сұрақтар қою және жауап беру
	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1* шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін (I немесе III жаққа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп) қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау
6. Қоршаған ортаны қорғау	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарын, нақыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
		4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану, презентация, видеоролик жасау
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, теріп оқу, шапшаң оқу
		4.2.1.2* шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі

		қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
	2.4 Әдеби шығарманың жанрын анықтау	4.2.4.1 аңыз, шешендік сөз, батырлар жыры, фантастикалық әңгімелердің жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
	2.7 Әдеби көркемдеуіш құралдардың қолданысын анықтау	4.2.7.1 шығармадан әдеби көркемдегіш құралдарды (теңеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсірелеу) табу және оларды қолдану
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру

	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең (төрт жолды) жазу
	3.4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету
4-тоқсан		
7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат	1.2 Шығарманы мазмұндау	4.1.2.1* шығарма мазмұнын түрлі баяндау тәсілдерін (I немесе III жаққа өзгертіп, жағдаяттар қосып, оқиғаларды өрбітіп) қолданып, шығарманы қысқаша, толық, ішінара мазмұндау
	1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	4.1.3.1 шығарманың тақырыбы және қорытынды бөлімі негізінде сюжеттің дамуын болжау, оның себебін түсіндіру
	1.4 Тыңдарманның назарын аударту	4.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, өлең жолдарын, нақыл сөздерді, шешендік сөздерді және вербалды емес тілдік құралдарды қолдану
	1.5 Тыңдалған шығарма бойынша пікір білдіру	4.1.5.1 өз ойын, сезімін, көзқарасын өмірде болған, өзге шығармадағы ұқсас оқиғалармен салыстыра отырып білдіру
	2.1 Оқу түрлерін қолдану	4.2.1.1 шығарманы дауыстап түсініп, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, теріп оқу, шапшаң оқу
		4.2.1.2* шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу
	2.2 Шығарма мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
	2.3 Шығарманың тақырыбы мен	4.2.3.1 шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын

	негізгі ойды анықтау тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу
	2.5 Шығарманың композициясын анықтау	4.2.5.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау
	2.6 Кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалау	4.2.6.1 кейіпкердің, кейіпкерлердің іс-әрекеті, мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, салыстырып бағалау
	2.8 Көркем шығарма элементтерін салыстыру	4.2.8.1 эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру 4.2.8.2 көркем шығарманы басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм, кинофильм) нұсқасымен салыстыру
	2.9 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	4.2.9.1 түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу және тұжырым жасау, себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету
	3.1 Шығарманың жоспарын құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
	3.2 Шығарманың түрлі жанры бойынша шығармашылық жұмыс жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең (төрт жолды) жазу
	3.3 Шығармашылық жұмыстарды түрлі формада ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
	3. 4 Қатені табу және түзету	4.3.4.1 мұғалімнің көмегімен шығарманың құрылымын, стилін жетілдіру, өз бетінше сын тұрғысынан бағалау және лексикалық, орфографиялық, пунктуациялық қателерді тауып түзету

Ескерту:

* – сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша оқу мақсаттары кешенді және түрлі нұсқада немесе бөлігі қолданылады.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
14-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Орыс тілі» пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Орыс тілі» пәнін оқытудың негізгі мақсаты – функционалдық сауаттылығының қалыптасуына негіз болу, сондай-ақ адам мәдениетінің жалпы көрсеткіші ретіндегі тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым дағдыларының дамыту.

3. Бастауыш мектепте пәнді оқудың қойылған мақсатына қол жеткізу үшін келесі практикалық міндеттер шешіледі:

1) тіл бірліктеріне лингвистикалық қарым-қатынасты қалыптастыру;

2) лингвистикалық құбылыстарды зерттеу процесінде аналитикалық және синтетикалық іс-әрекеттерді меңгеру арқылы ақпаратты жүйелеу, талдау жасау, салыстыру, жалпыландыру біліктерін дамыту;

3) өз пікірін білдіру үшін сөйлемді танымдық түрде қолдану қабілетін қалыптастыру;

4) тіл мен сөйлеу мәдениетін дамыту, сөздік қорын байыту және белсенділікті арттыру арқылы өнімді сөйлеу әрекетін қалыптастыру;

5) фонетикалық, лексикалық, грамматикалық, дұрыс жазу мәселелерін шешу барысында оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау біліктерін қалыптастыру;

6) нәтижеге қол жеткізудің неғұрлым тиімді әдістерін анықтау;

7) оқу іс-әрекетіндегі жетістік/сәтсіздік себептерін түсінуге үйрету;

8) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және сөйлеу дағдыларын жетілдіру арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту;

9) қоршаған әлемді және айналадағы шындық құбылыстарын меңгеру арқылы ана тіліне деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті дамыту;

10) әңгімелесушіні тыңдай білу, диалог жүргізуге даярлық және түрлі көзқарастардың болу мүмкіндігін растау, өз ұстанымдарын білдіру, оны тілдік нормаларға сәйкес негіздеу арқылы коммуникативтік біліктер мен дағдыларды дамыту;

11) Қазақстан Республикасы халықтарының мәдени мұраларына баулу;

12) білім алушыларды сыныптастарының ойлары мен сезімдеріне құрметпен қарауға тәрбиелеу;

13) білім алушылардың гуманистік дүниетанымын, зияткерлік және рухани әлемін қалыптастыру, оларды "Мәңгілік Ел" ұлттық идеясына негізделген ұлттық және жалпыға ортақ құндылықтармен таныстыру.

4. Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық» сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушылардың күнделікті іс-әрекетке ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдар болуға бағытталған.

2-тарау. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

2-параграф. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат;

2) 3-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат;

3) 4-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты құрайды.

7. «Орыс тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдалым – ауызша мәтіннен ақпарат алу, мағынаны қабылдау процесі: мұғалімнің түсіндірмесі, сұрақтар, оқу және көркемдік сипаттағы шағын мәтіндер, жаттығулар, ережелер, анықтамалардың мазмұны; сұрақ қою арқылы ақпаратты нақтылау; сөйлемнің, шағын мәтіндердің интонациялық реңкін түсіну;

2) айтылым ақпараттың мағынасын беру процесі ретінде: пікір білдіру тіл өнімі ретінде; пікір білдіру көлемі мен құралдары: сөз, сөйлем, мәтін; айтылған пікірлердің мақсатын, міндетін ұғыну: сұрау, хабарлау, растау, теріске шығару, өтіну, құттықтау; ақпараттың/хабарламаның мазмұны бойынша жабық сұрақтар; екінші сынып білім алушыларына жақын тақырыптарға ауызша тапсырмалар мен жеке ауызша пікірлерді (сөйлемдер, мәтіндер) құрастыру, құрылымдау: демалыс, табиғат, жануарлар, қызығушылықтар, оқылған кітаптар, көрілген фильмдер туралы; диалогтік формада жағдаяттар тудыру; тақырып және тірек сөздер, көрнекіліктер негізінде мазмұнды қарапайым түрде болжау; сөйлеу жағдайында

сөздік қорды дамыту (кіммен?, неге?, не?, қалай?); сөйлеу әрекеті және оны орындау үшін қажетті жағдайлар: қарым-қатынаста серіктестердің және сөйлеуші адамның сөйлеуге деген қажеттілігінің (себеп), сөйлесушінің айтылған сөзді қабылдауға деген қажеттілігінің болуы; тілдік қарым-қатынастағы сөздік емес құралдардың (дауыс ырғағы, дене қозғалысы, қимылы, ым-ишара) рөлі; сөйлем мен пікірді дұрыс үндестіру және орфоэпия нормаларын меңгеру; оқу және күнделікті қарым-қатынас жағдайындағы сөйлеу этикетінің нормаларын практикалық меңгеру (өтініш жасау, алғыс айту, құттықтау);

3) оқылым: оқылым жазбаша мәтіннен ақпаратты алу және мағынасын қабылдау процесі ретінде: оқу және көркемдік сипаттағы шағын мәтіндер, жаттығуларға, ережелерге, анықтамаларға арналған тапсырмаларды құрастыру; бастауыш мектеп білім алушылары үшін сөздік/энциклопедия көмегімен ақпаратты нақтылау; мәтіннен қажетті материалды таңдау; белгілі бір тақырып бойынша екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балалардың танымдық журналдары) бойынша ақпарат табу; мәтіннің тақырыбы, жоспары, көрнекіліктері бойынша мазмұнды қарапайым болжау; мәнерлеп оқу (дауыс ырғағы, қарқын, дыбыс деңгейі) құралдарының көмегімен оқылған мәтін мазмұнын бағалау, эмоцияны бастан кешіру жағдайын білдіру;

4) жазылым: жыл бойындағы жазбаша жұмыстар: әңгімелеу, сипаттау мәтіндерін, көркемдік мәтінге негізделген шағын мәтіндерді жазу, берілген тақырып негізінде тірек сөздер бойынша мәтін құрастыру, тірек сөздерді немесе анықтамалық сөздерді пайдалана отырып, оқыған/тыңдаған мәтіндерді мазмұнындау, әртүрлі диктанттар;

5) 1-сыныпта өткенді қайталау: орыс тілінің дыбыстары мен әріптері; дауысты және дауыссыз дыбыстар; дыбыстардың мағына ажыратушылық рөлі; әріптер – дыбыстарды жазылымда көрсететін белгілер; бас және кіші, баспа және жазба әріптер; әріптердің әліпбилік атаулары; буын; дауысты дыбыстардың буын жасаушылық рөлі; бір жолдан екінші жолға тасымалдау мақсатында сөздерді буынға және бөліктерге бөлу; тілді адами қарым-қатынас және қарым-қатынастағы сөз құралы ретінде түсіну, сөйлеу қызметі және осы қызметтің нәтижесі туралы (пікір, мәтін); тілдік және тілдік емес байланыс құралдары (таныстыру); оқылым, айтылым, диалогтік қарым-қатынас процесіндегі дауыс күші және сөйлеу қарқыны; ауызша және жазбаша сөз; сөйлеу және қарым-қатынас мәдениеті; жолдаулар (іс жүзінде); сыпайылық сөздері; мәтін, сөйлем туралы түсінік; сипаттау мәтіні; сөйлем мазмұнын түсіну; сөйлем соңындағы тыныс белгілері; атаулардағы, сөйлем басындағы бас әріп;

6) фонетика және графика: дыбыстар мен әріптер; білім алушылардың дыбыстар мен тілдік дыбыстар, дыбыс пен әріп арасындағы айырмашылық, олардың сөздегі рөлі туралы білімдерін нақтылау; дауысты және дауыссыз дыбыстар; жуан және жіңішке дауыссыз дыбыстар; алдыңғы дауыссыздың жуан-жіңішкелігіне сәйкес дауысты дыбыстың әрпін таңдау, сөз ортасындағы дауыссыздар арасындағы және сөз соңындағы дауыссыздың жіңішкелігін белгілеу үшін жіңішкелік белгісі; буын; тасымалдау мақсатында сөздерді буынға және бөліктерге бөлу; екпін; сөз мағынасын және формасын ажыратудағы екпіннің рөлі; сөздегі екпінді және екпінсіз дауыстылар; дауысты дыбыстар [а, о, у, ы, и, э] және оларды жазу барысында белгілеу; я, ю, е, ё әріптерімен дауысты дыбыстарды

белгілеу (буын басында және дауыссыздан кейін): сөздердің екпінсіз дауыстылармен айтылуын және жазылуын салыстыру; жазылу барысындағы екпінсіз дауыстының екі буынды сөздердегі белгіленуін аталған сөз формасында екпін түсу орнын өзгерту арқылы тексеру (земля - земли, моря - море); қосарланған ұяң және қатаң дауыссыз дыбыстар; оларды әріптермен белгілеу; сөз соңындағы ұяң және қатаң дауыссыздардың дұрыс жазылуы; [й] дыбысын жазу барысында (сөз басында және соңында), я, ю, Ұ, е әріптерімен (сөз басында), жіңішке бөлу белгісінің алдында й әрпімен белгілеу; ь әрпі бар сөздердің я, е, ё, ю, и әріптерінің алдында айтылуы және жазылуы; й, ь әріптері бар сөздердің тасымалдануы; әліпби; әріптердің әліпбилік аталуы; әліпби мағынасы; сөздікті қолдану (сөздердің әліпбилік реттілікке сүйене отырып, орналасуы);

7) сөз құрамы: сөз түбірі туралы жалпы түсінік; түбірдің мағынасы; бір түбірлі сөздер, бір түбірлі сөздердің түбірін бөліп алу; бір түбірлі сөздердегі түбірлердің біркелкі жазылуын бақылау (лес – лесник – лесной); білім алушылар сөйлеу барысында жиі қолданатын бір түбірлі сөздерді іріктеп алу (школа – школьный – школьник, учить – учитель – обучающийся); сөздің жалғауы; жалғаудың рөлі; сөз алды қосымшасының сөз құрылымындағы рөлі; жұрнақ, оның сөз құрылымындағы орны; сөз алды қосымшасының және жұрнақтың сөзжасамдық қызметі; құрамы бойынша сөзді талдау (минимум шегінде); сөйлемдегі сөздерді байланыстыру мақсатында жалғауларды өзгерту; түбір мағынасын түсіну мақсатында бір түбірлі сөздермен сөйлем құрастыру; с-, по-, про-, до-, за-, во-, пере-, (іс жүзінде) тұрақты сөз алды қосымшаларын дұрыс жазу; оньк-, -еньк- жұрнақтары бар сөздерді дұрыс жазу және сөйлеу барысында қолдану;

8) дұрыс жазу: орфограмма туралы сөздегі және сөздер арасындағы қателік жіберу қаупі бар орын ретінде түсінік, себебі, жазылым бір нұсқасы ғана орфография ережелеріне сәйкес келетін бірнеше нұсқада ұсынылады; орфограмма және орфографиялық ереже; дұрыс жазылу ережесі: сөз формасын өзгерту арқылы сөз түбіріндегі екпінсіз дауыстыларды дұрыс жазу (вода – воды, село – сҰла, коса – косы); сөз формасын өзгерту арқылы сөз түбіріндегі жұп ұяң/қатаң дауыссыздарды дұрыс жазу (дождь – дожди, гриб – грибы, снег – снега); сөз ортасындағы және соңындағы жіңішкелік белгісі; ча – ща, чу – щу, чк, чн, нч, нщ тіркесімдерінің дұрыс жазылуы;

9) сөздің лексикалық мағынасы: мағынасы бойынша жақын сөздер (синонимдер); мағыналары қарама-қарсы сөздер (антонимдер);

10) сөз таптары: сөз таптары, сөздердің қандай сұрақтарға жауап беретіндігіне және мағынасына байланысты топтарға бөлінетіні туралы бастапқы түсінік; түрлі сөз таптарына қатысты сөздерге сұрақтар; заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздер (терминдерсіз); кто?, что? сұрақтарына жауап беретін сөздер (зат есім); лексикалық мағынаның әртүрлілігі: заттық және абстрактілі мағынаға ие (адамдарды, заттарды, сезімдерді: человек, радость, настроение, стол, бег, синева) сөз топтары; адамдар мен жануарларды атайтын және кто? сұрағына жауап беретін сөз; жансыз заттарды атайтын және что? сұрағына жауап беретін сөздер; мағыналары бойынша жақын немесе қарама-қарсы сөздер (смелость, мужество, добро – зло); жалқы есімдер; жалқы есімдердегі бас әріп: есімдер, әкесінің есімдері, адамдардың тегі, жануарлардың аттары, географиялық атаулар (елдердің, қалалардың, ауылдардың, өзендердің); он, она, оно сөздеріне қатысты

кто?, что? сұрақтарына жауап беретін сөздер туралы түсінік; кто?, что? сұрақтарына жауап беретін сөздердің көпше және жекеше түрі; түріне байланысты өзгеруі; заттың сынын білдіретін және қандай? сұрағына жауап беретін сөздер (сын есім); лексикалық мағыналардың әртүрлілігі: жыл мезгіліне, материалға, іс-әрекетке (весенний, кирпичный, добрый) қатысты әртүрлі лексикалық мағынасы бар сөз топтары; мағыналары жағынан жақын немесе қарама-қарсы сөздер (смелый, мужественный, белый – черный); какой?, какая?, какое?, какие?, сұрақтарына жауап беретін сөздердің түрлері бойынша өзгеруі (белый – белые); кто?, что? және какой?, какая?, какое?, какие? (белая шапка, белый свитер, белое пальто, белые стены) сұрақтарына жауап беретін сөздердің үйлесуі; какой?, какая?, какое?, какие? сұрақтарына жауап беретін сөздердің кто?, что? сұрағына жауап беретін сөздердің шығу түбірімен (род, число) байланысы; заттардың іс-әрекетін және что делать?, что сделать?, что делал?, что будет делать?, что сделает? (етістік, терминсіз) сұрақтарына жауап беретін сөздер; лексикалық мағынаның әртүрлілігі: «айтылым» лексикалық мағынасы бар сөздердің топтары: сказать, спросить, ответить, говорить, шептать, «письмо»: написать, выписать, подписать, «сезімін білдіру»: любить, жалеть, грустить, радоваться, «қозғалыс»: бегать, прыгать, ехать); что делать?, что сделать?, что делал?, что будет делать?, что сделает? сұрақтарына жауап беретін сөздердің көпше және жекеше түрде өзгеруі; что делать?, что сделать?, что делал?, что будет делать?, что сделает? сұрақтарына жауап беретін сөздердің шақтар (осы, өткен және келер шақ) бойынша өзгеруі, мағыналары бойынша жақын және қарама-қарсы сөздер (бежать, мчаться, нестись, лететь, повышать – понижать, строить – ломать); сұрақ қойылмайтын сөздер (көмекші сөз, жалғаулық): на, от, в, из, к, по, с, у, над, под, а, но, и, или, потому что (көмекші сөздермен, жалғаулықпен танысу, олардың сөйлемдегі рөлі); сөйлемдегі өзге де сөздер мен қызметтік сөздерді (көмекші сөздер, жалғаулық) бөлек жазу; сөз алды қосымшасы мен көмекші сөздерге салыстырмалы талдау;

11) синтаксис: сөз тіркесі, сөз тіркесі туралы түсінік, сұрақтар бойынша сөз тіркесінің және сөздің байланысы; сөйлем, сөйлем туралы түсінік, сөзді сөйлемдерге бөлу; сөйлемнің мазмұнды және интонациялық аяқталуы; сөйлемде не туралы айтылып жатқандығын білдіретін сөздер; сөйлемдегі сөздердің байланысы (сұрақтар бойынша); сөйлемнің грамматикалық негізі, сөйлемнің тұрлаулы мүшелері – бастауыш және баяндауыш; сөйлем мағынасын бақылау, сөйлемді интонациялау; сөйлем соңындағы тыныс белгілері (нүкте, сұрақ және леп белгілері), сөйлемнің алғашқы сөзіндегі бас әріп;

12) мәтін: ортақ тақырыппен байланыстырылмаған жеке сөйлемдер мен мәтінді салыстыру: мәтіндегі сөйлемдердің байланысы; мәтін тақырыбын анықтау; мәтіндегі тірек сөздерді талдау; мәтін тақырыбы; мәтіннің мазмұнына сәйкес тақырыпты таңдау; мәтіннің құрылымы: басы, негізгі бөлімі, қорытынды; мәтіннің бөлімдерін бөлу, оларға ат қою; 3-4 сөйлеммен пікір білдіру; өзгертілген мәтінмен жұмыс істеу (жеке сөйлемдердің орнын ауыстыру, тақырыпқа сәйкес келмейтін сөйлемдерді алып тастау); суреттерге негізделген пікірлер жоспарын ұжымдық құрастыру; мазмұндама туралы түсінік; сұрақтар бойынша ақпаратты/мәтінді мұғалім көмегімен мазмұндау; берілген тақырыптарға сұрақтар, суреттер сериясы, сюжеттік суреттер бойынша пікір/мәтін құрастыру;

13) оқу жылында өтілген материалдарды қорытынды қайталау: дыбыстар мен әріптер; дауысты (екпінді/екпінсіз) және дауыссыз (жіңішке/жуан, ұян/қатаң, қосарланған) дыбыстарды жазылу барысында әріппен белгілеу; айырмалық жіңішкелік белгісі; түбір, түбірлес сөздер; кто?, что? сұрақтарына жауап беретін және затты атайтын сөздер; какой?, какая?, какое?, какие? сұрақтарына жауап беретін және заттың сипатын білдіретін сөздер; что делать?, что сделать?, что делал?, что будет делать?, что сделает? сұрақтарына жауап беретін және заттың қимылын білдіретін сөздер; сөз тіркесі; сөйлем; мәтін.

8. «Орыс тілі» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдалым – екі шағын тақырыпты қамтитын ауызша мәтіннен ақпарат алу, мағынаны қабылдау процесі; ауызша қарым-қатынас жағдайын түсіну; сөйлеуді естуін дамыту: сөйлемнің, фразаның интонациялық суретін тыңдау және есту, негізгі ойды анықтау, қарым-қатынас құралдарының сөздік және сөздік емес мәнерлілік құралдарын (бейнелі сөздер, бағалау сөздер, дауыс ырғағы, ым-ишара) түсіну; оқу мәтінін түсіну; түсінбеген сөздерді, ойларды (пікірлерді) анықтау, олардың мағынасын (ересектерден немесе сыныптастарынан сұрау) нақтылау; аудио/бейне ақпараттардың негізгі ойы мен тақырыбын атау, тірек сөздер және негізгі тұстары бойынша анықтау; айтылым – ойларды, ақпараттарды, сезімдерді қалыптастыру және беру процесі; сөз сапасы: бейнелілік, ширақтық, дұрыстылық, тазалық, дәлдік, мазмұндылық, логикалылық; мәнерлі сөйлеудің құралдары; пікір білдіру; диалог және монолог түрінде пікір білдіру; тыңдалған ақпараттағы негізгі тұстарды анықтау; мазмұны бойынша ашық және жабық сұрақтар; негізгі тұстары; пікір білдірудің тақырыбы мен мақсаты, қажетті материалдарды іріктеу, оны тыңдаушыларға жеткізу жолдарын ойластыру; тақырып және суреттер/көрнекіліктер/фотосуреттер/диаграммалар негізінде ақпарат мазмұнын болжау; сөйлесудің диалогтік формасын практикалық меңгеру: әңгімеге қосылу, оны ілікпе сөзбен қолдау, өз көзқарасын білдіру, сендіру, әңгімелесу кезінде қарым-қатынастың сөздік емес құралдарын рационалды пайдалану; сөйлеу жағдайында бағдарлау: с кем?, зачем?, что?, о чем?, как? … я буду говорить/слушать; сөйлеу жағдайына сөйлеу түрінің, көлемінің және формасының тәуелділігі; сөйлеу әрекеті және оны орындау үшін қажетті жағдайлар: қарым-қатынаста серіктестердің және сөйлеуші адамның сөйлеуге деген қажеттілігінің (себеп), сөйлесушінің айтылған сөзді қабылдауға деген қажеттілігінің болуы; сөйлеу этикеті: өтініш, тілек, шақыру, телефонмен сөйлесу; этикеттік мәндегі пікір білдіруді дұрыс құрастыру және орынды пайдалану: кешірім сұрау, тілек, телефонмен сөйлесу (жағдай: абонент үйде жоқ, ақпаратты жеткізу туралы өтініш жасау); өзін-өзі бақылауды, пікірді бағалауды, түзетуді жүзеге асыру;

2) оқылым: оқылым – екі микротақырыпты қамтитын жазбаша мәтіннен ақпаратты алу және мағынасын қабылдау процесі: қажетті материалдарды табу мақсатында таңдап оқу; мәтіндегі ақпарат негізінде қарапайым тұжырымдарды қалыптастыру; тез және мағыналы оқуға, оқуды басқаруға мүмкіндік беретін оқу техникасын меңгеру; белгілі бір тақырып бойынша екі дереккөзден (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балалардың танымдық журналдары) ақпарат табу, негізгі және қайталама ақпаратты бөліп көрсету; оқу мәтінін түсіну; түсінбеген сөздерді, ойларды (пікірлерді) анықтау және олардың мағыналарын

нақтылау біліктілігі (этимологиялық сөздіктерден ақпарат жинау), мәтіннің тақырыбын және негізгі идеясын тақырып бойынша, тірек сөздер және мәтіннің негізгі бөлімдері бойынша анықтау;

3) жазылым: бір жыл ішіндегі жазбаша жұмыстар: дайын немесе ұжымдық жоспар бойынша хабарлама мәтінін мазмұндау; білім алушылардың өмірлік тәжірибесі (бақылаулар, экскурсиялар, ойындар) бойынша алдын ала берілген тақырыптар мен ұжымдық/өз бетінше даярлық негізінде және сюжеттік картиналар сериясы, сюжеттік картиналар бойынша дайын және ұжымдық жоспар негіздегі мазмұндама (ауызша және жазбаша); түрлі типтегі мәтіндерді (әңгімелеу, сипаттау мәтіндері), көркем және бейкөркем мәтіндерді (жазба, ғылыми-танымдық мәтін, анықтама, хабарландыру, өмірбаян, жарнама) құрастыру; жазбаша сөйлеудің дұрыстығын, байлығын және мәнерлілігін ескере отырып, өз мәтіндерін және берілген мәтіндерді түзету 2-сыныпта өткен «Лексика» бөлімінің материалына негізделген; әңгімелеу, сипаттау мәтіндерін, көркемдік мәтінге негізделген шағын мәтіндерді жазу, берілген тақырып негізінде тірек сөздер бойынша көркем және бейкөркем мәтіндер құрастыру, тірек сөздерді немесе анықтамалық сөздерді пайдалана отырып, оқылған/тыңдалған мәтін мазмұнын беру, әртүрлі диктанттар, сызба, кесте, фотосуреттерді қолдана отырып, мәтіндер жазу;

4) 2-сыныпта өткенді қайталау: ауызша және жазбаша сөйлеуге қойылатын талаптар, қарым-қатынас құралы ретінде тілдің маңызы, таным; 1-2-сыныптарда қарастырылған тілдік құбылыстарды тану қабілетін бекіту; дыбыс және әріптер; дауысты және дауыссыз дыбыстар, оларды әріптермен белгілеу; екпін, екпінді және екпінсіз буындарды ажырату; сөздерді тасымалдау; сөздердің дыбыстық және дыбыстық-әріптік талдауы, жазбаша дағдыларды қалыптастырудағы рөлі (қатесіз, орнын ауыстырмау, бұрмаламау, әріптерді ауыстырмау); жіңішкелік белгісі дауыссыздардың жіңішкелік көрсеткіші ретінде; айырмалық жіңішкелік белгісі; қосарланған дауыссыздар; екпінсіз дауыстылардың, қатаң, ұяң, үнділердің сөз түбірінде дұрыс жазылуы; сөйлем; сөйлем негізі (сөйлемнің тұрлаулы мүшелері); сөйлем соңындағы тыныс белгілері; 1, 2-сыныптарда өткен сөздерді есте сақтауға арналған сөздерді жазу және салыстыру; жазу техникасына, жазбаша жұмыстарды жазу мәдениетіне қойылатын талаптар; мәтін түрлері: сипаттау мәтіні;

5) дұрыс жазу; орфограмма, орфограмма түрлері; орфографиялық ережелер; екпінсіз дауыстылары, тексерілетін және тексерілмейтін екпіндері бар сөздерді жазу және айту; түбірінде екпінсіз екі дауыстысы бар сөздер (зеленеет, холодит, береговой, воробей); түбірінде қосарланған қатаң және ұяң дауыссыздары бар сөздерді жазу және айту; жуан және жіңішке дауыссыздары бар сөздерді жазу және айту; айтылмайтын дауыссыздары бар сөздерді жазу және айту; дауыссыз дыбыстың қосарланған әріптері бар сөздерді жазу және айту; айырмалық жуан және жіңішкелік белгілері бар сөздерді дұрыс жазу;

6) сөз, сөздің мағынасы, сөздің лексикалық мағынасы; мағыналас және көп мағыналы сөздер; сөздердің тікелей және ауыспалы мағынасы; сөздің мағынасын нақтылау және анықтау мақсатында түсіндірме сөздікті пайдалану; айтылуы және жазылуы бірдей, бірақ мағыналары бөлек сөздер (омонимдер) (терминсіз); синонимдер – мағыналары жақын сөздер; антонимдер – қарама-қарсы мағыналы сөздер; кең таралған тұрақты тіркестер (фразеологиялық тіркестер, іс жүзінде, терминсіз: дать слово, ни капельки, так себе, длинный язык, надуть губы, из-под

(самого) носа, как с гуся вода); синоним, антоним, омоним, фразеологиялық бірліктердің мектеп сөздіктерімен жұмыс істеу;

7) сөз құрамы: сөзжасам; сөздің түбірі мен жалғауы; түбір бөліктері: түбір, жұрнақ, сөз алды қосымшасы; түбірлес сөздер; сөз түбіріндегі дыбыстардың алмасуы; екі түбірлі сөздер (күрделі сөздер); сөздің өзгеруі және қалыптасуы; сөзді құрамы бойынша талдау; дұрыс жазу; өзгермейтін сөз алды қосымшаларының дұрыс жазылуы об-, от-, до-, под-, над- (іс жүзінде); сөз алды қосымшалары бар сөздерді тасымалдау; айырмалық ъ дұрыс жазылуы (е, Ұ, ю, я әріптерінің алдында дауыссызға аяқталатын сөз алды қосымшасынан кейін); оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -ёнок-,-онок- жұрнақтары бар сөздердің дұрыс жазылуы және олардың сөйлеу барысында қолданылуы; жазу барысында сөз түбіріндегі екпінсіз дауыстыларды белгілеу және айту; қосарланған қатаң және ұяң дауыссыздары бар сөздерді сөз соңындағы өзге де дауыссыздар алдында жазу және айту; жуан және жіңішке дауыссыздары бар сөздерді жазу және айту;

8) сөз таптары: сөз таптары туралы түсінік; сөз таптарымен жалпы танысу: зат есім, сын есім, етістік, үстеу, сөз алды қосымшасы (жалпы лексикалық және грамматикалық мағынасы, сұрақтары); сөздерді олардың мағынасына және сұрақтарына қарай сөз таптарына бөлу; зат есім, зат есім туралы түсінік; зат есімнің лексикалық мағынасының көптүрлілігі; затты, тірі ағзаларды, заттанған түсініктерді (высота), іс-әрекеттерді (полёт) білдіретін зат есімге қойылатын сұрақтар: кто?, что?; жалпы және жалқы зат есімдер; жалқы зат есімдердегі бас әріптер; газет, журнал, кітап, фильм атауларын білдіретін жалқы есімерді жазу кезіндегі тырнақшалар; зат есімдердің (мужской, средний и женский род) бөлінуі және түрленуі; зат есімдердің жалғаулары; соңында ызың дыбыстары бар зат есімнен кейінгі жіңішкелік белгісі; ат есімдердің жекеше және көпше түрде өзгеруі; зат есімдердің септіктер бойынша жекеше және көпше түрде, зат есімдердің септіктер бойынша өзгеруі; зат есімнің сөйлемдегі рөлі; сын есім туралы түсінік; сын есімнің лексикалық мағынасының көптүрлілігі; сын есімге қойылатын сұрақтар: какой? какая? какое? какие?; сын есімнің зат есіммен байланысы; сын есімнің зат есіммен байланысы кезіндегі өзгерістері: - ий, -ый, ая, -яя, -ое, - ее, -ие, -ые жалғауларының дұрыс жазылуы; етістік, етістік туралы түсінік, етістіктің лексикалық мағынасының көптүрлілігі; етістікке қойылатын сұрақтар: что делать? что сделать? что делал? что будет делать? что сделает?; етістіктің өзгеруі; етістіктің шақтары туралы түсінік (сөйлеу сәтіне қатысты іс-әрекетті белгілеу): осы шақ, өткен шақ, келер шақ; етістіктердің шақтар бойынша өзгеруі; өткен шақтағы етістіктің өзгеруі; тұйық етістік туралы жалпы түсінік; тұйық етістік сұрақтары: что делать? что сделать?; етістіктердің сөз алды қосымшаларымен дұрыс жазылуы; етістіктердің сөйлемдегі рөлі; үстеу; үстеу туралы түсінік; үстеуге қойылатын сұрақтар: где? когда? как?; үстеудің лексикалық мағынасының көптүрлілігі; сөйлемдегі үстеудің рөлі;

9) синтаксис: сөз тіркесі; сөздердің сұрақтар бойынша сөз тіркесіндегі байланысы; сөз тіркесіндегі басыңқы және бағыныңқы сөз; синонимдік мағынамен сөз тіркесі (вишнЎвый джем – джем из вишни); сөз тіркесінің сөйлемдегі рөлі; сөйлем; мақсаты бойынша сөйлемдер: хабарлы (хабарламасы бар сөйлем), сұраулы (сұрағы бар сөйлем), бұйрық сөйлем (өтініш, кеңес немесе бұйрығы бар сөйлем); дауыс ырғағы бойынша сөйлем: лепті, лепті емес және сұраулы; сөйлемнің

тұрлаулы (бастауыш және баяндауыш) және тұрлаусыз (анықтауыш, толықтауыш, пысықтауыш) мүшелері; сөйлем мүшелеріне қойылатын сұрақтар; оқылған сөз таптары бойынша сөйлем құрау және олардың тұрлаусыз мүшелермен таралуы;

10) мәтін: көркемдік, бейкөркем мәтіндер (практикалық таныстыру); тақырып, мәтіннің басты ойы, тірек сөздер; мәтіннің тақырыбын анықтау, мәтінге тақырып қою; мәтіннің негізгі ойын және мәтіндегі негізгі сөздерді/тұстарды анықтау; мәтіннің құрылымдық бөліктері: бастамасы, негізгі бөлігі, қорытынды; мәтін бөліктері арасындағы және әр бөліктегі сөйлем байланысы; мәтін түрлері: сипаттама, хабарлы; мұғалім көмегімен сипаттама мәтін, хабарлы мәтін жоспарын құрастыру; түрлі типтегі мәтіндерді салыстыру;

11) оқу жылында өтілген материалдарды қорытынды қайталау: сөз құрамы, екпінсіз дауыстылардың, қатаң және ұяң дауыссыздардың, айтылмайтын дауыссыздардың, сөз түбіріндегі қос (жұп) дауыссыздардың дұрыс айтылуы; тексеру әдістері; айырмалық жуан және жіңішкелік белгілері; сөз таптары: зат есім, сын есім, етістік, үстеу; мәтін және сөйлем, интонация және айтылу мақсаты бойынша сөйлем.

9. «Орыс тілі» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: тыңдалым – екі-үш шағын тақырыпты қамтитын білім алушыға айтылған ауызша мәтіннен ақпарат алу, мағынаны қабылдау процесі; сөйлемнің интонациялық бейнесін қабылдау; сөйлеушінің логикалық екпін, дауыс қаттылығын арттыру, қайталау, қарым-қатынас құралдарының сөздік және сөздік емес мәнерлілік құралдарын түсіну арқылы (бейнелік сөздер, бағалау сөздері, дауыс ырғағы, ым-ишара) бөліп қарастырылатын мағынасы бойынша маңызды сөздерді анықтау; тыңдалған ақпараттың мазмұнын бағалау және талдау, оның тілдік ерекшеліктерін және құрылымын анықтау;

2) айтылым: айтылым – ойларды, ақпараттарды, сезімдерді қалыптастыру және беру процесі; оқулықтардың диаграммалары, кестелері, сызбалары және басқа да ақпарат көздері бойынша материалдарды ауызша жинақтау; сөйлесу тәсілі, сөйлесудегі тіл туралы түсінікті тереңдету: с кем?, зачем?, при каких условиях?, по какой причине?, о чём?, как?, ... я буду говорить/слушать; сөйлеу түрінің, көлемінің, түрінің және жанрының сөйлеу жағдайына тәуелділігі; сөз сапасы: ақпараттылығы, логикалылығы, дұрыстылығы, маңыздылығы, байлығы, бейнелілігі, тазалығы, эмоционалдық көркемдігі; мақал-мәтелдер орыс халқының ұлттық мінез-құлқының және данышпандығының көрінісі, қысқа, бейнелі, дәл сөйлеу үлгісі ретінде; пікір айту; пікір айту сөйлеу нәтижесі ретінде; тақырып туралы түсінікті және негізгі пікір идеясын тереңдету; мағынасын беру арқылы өз жазбалары негізінде тыңдалған ақпарат бойынша пікір құрастыру; тақырыптың анықтамасы және пікірдің басты идеясы; мазмұнды өз нұсқасын негіздеу арқылы тақырып және диаграмма, сызба, кесте бойынша болжау; диалогтің ерекшеліктері; диалог жүргізу, өз көзқарасын білдіру, сендіру, әңгімелесу барысында ауызша емес қарым-қатынас құралдарын ұтымды пайдалану; этикеттік мәндегі пікірді дұрыс құрастыру және орынды пайдалану: кешірім, өтініш, алғыс, құттықтау, бағалау және кеңес беру; өзін-өзі қадағалауды жүзеге асыру, пікірлерді бағалау, редакциялау, сөйлеуді жақсарту бойынша кеңестер;

3) оқылым: оқылым – екі-үш микротақырыпты қамтитын жазбаша мәтіннен ақпаратты алу, мағынасын алу процесі; қажетті материалды табу мақсатында

таңдап оқу; мәтіндегі ақпарат негізінде қарапайым тұжырымдарды қалыптастыру; автордың ойын және оқылып жатқан мәтінге деген өзінің көзқарасын, оқылымын бақылау арқылы мәнерлеп, өз ішінен және дауыстап оқу; түсініксіз сөздерді, пікірлерді, бейнелерді анықтап, сұрақтар қою, сөздік, мәнмәтін және өзге де қолжетімді дереккөздер көмегімен нақтылау; мәтін мазмұнындағы және оның тақырыптары, пункгері, тақырып қою бөлімдері бойынша бағдарлау; оқу мәтінін түсіну; түсінбеген сөздерді, пікірлерді анықтау және олардың мағынасын нақтылау (түсіндірме, этимологиялық сөздіктердегі анықтама); мәтіннің негізгі бөліктері және тірек сөздері, атауы бойынша мәтіннің негізгі идеясын және тақырыбын анықтау, "чтение между строк" - мәтінде анық көрінбейтін негізгі ойды анықтау; белгілі бір тақырып бойынша бірнеше дереккөзден (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балалардың танымдық журналдары) ақпарат табу, негізгі және қайталама ақпаратты бөліп көрсету;

4) жазылым: жыл бойындағы жазбаша жұмыстар: дайын, ұжымдық және дербес жасалынған жоспар бойынша мазмұндама (нақты және ықшамды); білім алушылардың өмірлік тәжірибесі (бақылаулар, экскурсиялар, ойындар) бойынша алдын ала берілген тақырыптар мен ұжымдық/өз бетінше даярлық негізінде және дайын, ұжымдық жоспар негізіндегі репродуктивті немесе көркемдік шығарма (ауызша және жазбаша); анықтамалық және арнайы әдебиеттерді, сөздіктерді, журналдарды пайдалану; жазбаша сөйлеу нормалары бұзылған мәтіндерді түзету: сөйлемдердің және азат жолдардың реттілігі; сызба, диаграмма, кестелерді қолдана отырып, портретке сипаттау мәтінін, пайымдау мәтінін құрап, жазу; бейкөркем мәтіндер құрастыру: мақала, жазба, мінездеме, сұхбат, нұсқаулық, интервью, жарнама, өтініш, хабарландыру;

5) 3-сыныпта өткенді қайталау: ауызша және жазбаша сөйлеуге қойылатын талаптар; сөйлеу қызметінің түрлері; алдыңғы сыныптарда қаралған тілдік құбылыстар; жазу техникасы, жазбаша жұмыстарды рәсімдеу мәдениеті; дыбыстар мен әріптер; буын, екпін; күрделі буындық құрылымы бар сөздерді дыбыстық-әріптік талдау (көшіріп жазу, шығармалар мен мазмұндамаларды жазу, эсселер жазу, қателіктермен жұмыс істеу кезінде қатесіз жазу дағдыларын дамыту);

6) сөз құрамы: сөз түбірлеріндегі дауысты және дауыссыздарды дұрыс жазу; сөз алды қосымшалар мен жұрнақтарды дұрыс жазу; айырмалық белгісі ("Дыбыстар мен әріптер", "Сөз құрамы", "Сөз мағынасы" бөлімдері бойынша жаттығулар бағдарламаның оқу материалдарымен байланысты оқу жылы бойында жүргізіледі); интонация және айтылу мақсатына байланысты сөйлем түрлері; сөйлем соңындағы тыныс белгілері; сөйлемнің тұрлаулы мүшелері, сөйлемнің тұрлаусыз мүшелері (бөлінусіз); сөйлемдегі сөздер байланысы, сөз тіркестерін бөліп алу, басыңқы сөзден бағыныңқы сөзге сұрақ қою;

7) сөз таптары: сөз таптары туралы түсінік; сөз таптарымен жалпылама танысу: үстеу, сан есім, есімдік, сөз алды қосымшасы және жалғаулық (жалпы лексикалық және грамматикалық мағынасы және сұрақтар); зат есім; зат есім сөз табы ретінде: жалпы грамматикалық мағынасы, морфологиялық белгілері, сөйлемдегі рөлі; зат есім туралы 3-сыныпта өткен ақпараттарды қайталау; зат есімге жататын сөздердің лексикалық көптүрлілігі; синоним зат есімдер, антонимдер зат есімдер, омонимдер, зат есімдердің көптүрлілігі, зат есімдерді тура және ауыспалы мағынада қолдану; жалпы және жалқы зат есімдер; зат есімдердің

бөлінуі; сөз соңындағы жіңішкелік белгісі және оның болмау жағдайлары (рожь – нож, ночь – мяч, вещь – плащ, мышь – камыш); зат есімнің жекеше түрде септіктер бойынша өзгеруі; септіктердің мәні; зат есімдердің септіктерін ажырата білу; мағыналық және септіктер сұрақтарын ажырата білу; зат есімдердің жіктелуі; жекеше түрде 1, 2, 3-жақта жіктеу барысындағы зат есімдердегі септік жалғаулары. -мя, -ий, -ие, -ия (время, санаторий, армия, внимание) аяқталатын зат есімдерден басқа жекеше түрдегі зат есімдердің екпінсіз септік жалғауларының дұрыс жазылуы; көпше түрдегі зат есімдердің жіктелуі; көпше түрдегі зат есімдердің септік жалғаулары; көпше түрде ілік септігіндегі зат есімнің дұрыс жазылуы (шуыл дыбыстар негізінде); септелмейтін зат есімдер; зат есімдері бар сөйлемдерді, сөз тіркестерін жазу; ілік, барыс, көмектес, жатыс септіктеріндегі зат есімдермен сөз алды қосымшаларын қолдану; сын есім, сын есім туралы 3-сыныпта өткен ақпараттарды қайталау, сын есімдердің лексикалық көптүрлілігі туралы түсінікті дамыту, олардың сөйлеудегі рөлі (синоним сын есімдер, антоним сын есімдер, сын есімдерді тура және ауыспалы мағынада қолдану), сөйлеу барысында сын есімдерді қолдануды бақылау, сын есімдердің зат есімдермен қиысуы, сын есімдердің жекеше түрде септіктер бойынша өзгеруі; сын есімдегі септік жалғаулары; сын есімдердің көпше түрде септіктер бойынша өзгеруі; сын есімдердің септік жалғауларын жазу және айту, сын есімдерден өзге -и, -ий жалғауларына негізделген, -ья, -ье, -ов, -ин жалғауларына аяқталуы, сын есімдердегі сөз алды қосымшаларының, жұрнақтардың жазылуы және айтылуы, сын есімдері бар сөйлемдерді, сөз тіркестерін жазу, сын есімді грамматикалық талдау; сан есім, сөз табы ретінде сан есім туралы жалпы түсінік: мағынасы, сұрақтары, өзгеруі; есептік және реттік сан есімдер; бестен отызға (жүз мың) дейінгі есептік сан есімдерді, дұрыс жазу, біріншіден жүзіншіге дейінгі реттік сан есімдерін дұрыс жазу; сан есімдері бар сөйлемдерді, сөз тіркестерін жазу; сан есімді грамматикалық талдау; есімдік; сөз табы ретінде есімдік туралы жалпы түсінік; 1, 2, 3-жақтағы жіктеу есімдігі; есімдіктің өзгеруі; есімдіктің дұрыс жазылуы; жіктеу есімдігі алдындағы көмекші сөз; сөйлеу барысында есімдікті қолдануды бақылау; есімдікті грамматикалық талдау; етістік, етістік сөз табы ретінде; сөйлеу барысындағы етістіктің рөлі; алдыңғы сыныптарда етістік туралы оқылған ақпараттарды қайталау; етістіктердің лексикалық көптүрлілігі туралы түсінікті кеңейту, олардың сөйлеу барысындағы рөлі (синоним етістіктер, антоним етістіктер, зат есімдерді тура және ауыспалы мағынада қолдану, көп мағыналы етістіктер); мәтінде етістіктердің қолданылуы; етістіктердің түрлері бойынша өзгеруі; өткен шақтағы етістіктердегі -л- жұрнағы; тұйық етістік; -ти, -ть және -чь аяқталатын тұйық етістіктердің жұрнақтары; етістіктердің өзгеруі; осы және келер шақтағы етістіктердегі екпінсіз жеке жалғаулардың дұрыс жазылуы; тұйық етістік формасы, көпше түрдің 3-жақтағы екпінсіз жеке жалғаулары бар етістіктердің жіктелуін анықтау; жекеше түрдегі 2-жақтағы етістіктердің жалғауларындағы (шуыл дыбыстардан кейін) жіңішкелік белгісі; өткен шақтағы етістіктердің түрлері бойынша өзгеруі; етістіктердегі -ться және -тся дұрыс жазылуы; демеулік туралы түсінік; не - болымсыздық демеулігі; оның етістіктермен дұрыс жазылуы; етістіктері бар сөз тіркестерін және сөйлемдер құрау; етістікті грамматикалық талдау; үстеу, 3-сыныпта үстеу туралы өткен ақпараттарды қайталау; үстеудің лексикалық мағынасының көптүрлілігі, сапалық, мезгілдік, мекендік үстеулер,

мағыналары бойынша жақын және қарама-қарсы үстеулер, мәтіндегі үстеудің рөлі, коммуникативтік міндетке сәйкес келетін үстеу мәліметтерін таңдау, сөздік бойынша үстеудің жазылуын тексеру, сөйлемдегі үстеудің рөлі, үстеуі бар сөз тіркестерін, сөйлемдер құрау;

8) сөйлем: интонация және айтылу мақсаты бойынша сөйлем түрлері; сөйлем соңындағы тыныс белгілері; сөйлемдегі сөздер байланысы, сөз тіркестерін бөліп алу, басыңқы сөзден бағыныңқы сөзге сұрақ қою; тұрақты сөз тіркестері; фразеологизмдер; сөйлемнің тұрлаулы мүшелері: бастауыш және баяндауыш; атау септігіндегі зат есім немесе есімдік ретінде берілген бастауыш; етістік түрінде берілген баяндауыш; жайылма және жалаң сөйлемдер; жайылма сөйлемдер; сөйлемнің тұрлаусыз мүшелері: сын есім түрінде берілген анықтауыш, зат есім түрінде берілген толықтауыш, үстеу немесе зат есім түрінде берілген пысықтауыш; жұрнақсыз байланысқан сөйлемнің бірыңғай мүшелері немесе и, или, а, но жұрнақтары; сөйлемнің бірыңғай мүшелері кезіндегі жалпылама сөздер; сөйлемнің бірыңғай мүшелерінен кейін қойылатын тыныс белгілері; бір сөзден тұратын, сөйлемнің басында, ортасында, соңында келетін қаратпа сөздер; қаратпа сөздерге қойылатын тыныс белгілері; үлгі, сызба бойынша және өз бетінше сөйлем құрастыру; сөйлемді синтаксистік талдау;

9) мәтін: мәтін түрлері және стильдері; көркемдік, бейкөркем мәтіндер (практикалық таныстыру); мәтіннің тақырыбын және негізгі ойын, мәтін бөлімдерінің арасындағы мағыналық байланысты анықтау; түрлі типтегі мәтіндердің құрылымы мен мазмұнының ерекшелігі: әңгімелеу, сипаттау мәтіндері, әңгіме, ертегі, мақала, жазба, хабарландыру, сұхбат, мінездеме, нұсқаулық, интервью, жарнама; түрлі типтегі мәтіндерді құрастыру; түрлі типтегі мәтіндерді салыстыру;

10) оқу жылында өтілген материалды қорытынды қайталау; сөз құрамы; екпінсіз дауыстылардың, қатаң және ұяң дауыссыздардың, айтылмайтын дауыссыздардың, сөз түбіріндегі қосарланған дауыссыздардың дұрыс жазылуы; мәтін және сөйлем; сөйлемнің тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелері; сөйлемнің бірыңғай мүшелері; зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік жалғауларының дұрыс жазылуы; «Тыңдалым», «Айтылым», «Оқылым» бөлімдері бойынша бағдарлама мазмұнын жүзеге асыру, жүйеленген орыс тілі курсының бөлімдерін оқыту процесінде қатар жүреді.

10. Сыныптар бойынша жазба жұмыстарының көлемі:

1) 2-сынып: сөздік диктант: бірінші жартыжылдық – 3-5 сөз, екінші жартыжылдық – 5-7 сөз, қорытынды диктант: бірінші жартыжылдық – 30-35 сөз, екінші жартыжылдық – 35-40 сөз, бақылау ретінде көшіру: бірінші жартыжылдықта – 30-35 сөз, екінші жартыжылдықта – 35-40 сөз, үйрету мақсатындағы мазмұндама: бірінші жартыжылдықта – 35-40 сөз, екінші жартыжылдықта – 40-45 сөз, үйрету мақсатындағы шығарма: бірінші жартыжылдықта – 30-35 сөз, екінші жартыжылдықта – 35-40 сөз;

2) 3-сынып: сөздік диктант: бірінші жартыжылдық – 7-9 сөз, екінші жартыжылдық – 9-12 сөз, қорытынды диктант: бірінші жартыжылдық – 45-50 сөз, екінші жартыжылдық – 60-65 сөз, бақылау ретінде көшіру: бірінші жартыжылдықта – 45-50 сөз, екінші жартыжылдықта – 60-65 сөз, үйрету мақсатындағы мазмұндама: бірінші жартыжылдықта – 50-55 сөз, екінші

жартыжылдықта – 65-70 сөз, үйрету мақсатындағы шығарма: бірінші жартыжылдықта – 50-55 сөз, екінші жартыжылдықта – 55-70 сөз;

3) 4-сынып: сөздік диктант: бірінші жартыжылдық – 10-12 сөз, екінші жартыжылдық – 12-15 сөз, қорытынды диктант: бірінші жартыжылдық – 65-70 сөз, екінші жартыжылдық – 70-80 сөз, бақылау ретінде көшіру: бірінші жартыжылдықта – 65-70 сөз, екінші жартыжылдықта – 70-80 сөз, үйрету мақсатындағы мазмұндама: бірінші жартыжылдықта – 75-80 сөз, екінші жартыжылдықта – 85-95 сөз, үйрету мақсатындағы шығарма: бірінші жартыжылдықта – 75-85 сөз, екінші жартыжылдықта – 90-100 сөз.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.4 кодында: «1» – сынып, «2.1» – бөлім және бөлімше, «4» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

Бөлімше (негізгі дағдылар)	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Ақпарат/хабарлама мазмұнын түсіну	2.1.1.1 тыңдалған ақпараттар бойынша жабық сұрақтарға жауап беру, мұғалім көмегімен тірек сөздерді анықтау, белгілеу	3.1.1.1 тыңдалған ақпараттар бойынша ашық және жабық сұрақтарға жауап беру, негізгі тұстарды анықтау, белгілеу	4.1.1.1 тыңдалған ақпараттар бойынша өз жазбалары негізінде оларды тарату арқылы пікір қалыптастыру
1.2 Ақпараттың/хабарламаның тақырыбы мен негізгі ойын анықтау	2.1.2.1 тыңдалған ақпараттан автордың нені айтқысы келгендігін/(тірек сөздерді қолдану арқылы) бізді не нәрсеге сендіргісі келгендігін анықтау	3.1.2.1 негізгі тұстарына сүйене отырып, айтылған пікірдің тақырыбын, негізгі ойын анықтау	4.1.2.1 фактілермен дәлелдеу арқылы айтылған пікірдің тақырыбын, негізгі ойын анықтау
1.3 Ақпарат мазмұнын болжамдау	2.1.3.1 тақырып және тірек сөздер негізінде ақпарат мазмұнын болжамдау	3.1.3.1 тақырып/сурет/ негізінде ақпарат мазмұнын болжамдау	4.1.3.1 тақырып/диаграмма/ сызба/кесте бойынша өз ойын негіздеу арқылы ақпарат мазмұнын болжамдау

		(мұғалімнің көмегімен)	
1.4 Қарым-қатынас жағдайына байланысты тілдік нормаларды сақтай отырып, диалогке қатысу	2.1.4.1 өз ойын айту және өзгелердің пікірлерін тыңдау арқылы диалогке қатысу	3.1.4.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, өз сөзін мақсаттарға, шарттарға, уақытқа, жағдайға сәйкес жоспарлау арқылы диалогке қатысу	4.1.4.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, талқыланып жатқан тақырып бойынша диалогке/пікірталасқа қатысу, диалогті жүргізудің түрлі әдістерін түсіну
1.5 Берілген тақырыпқа монологтік пікір құрастыру	2.1.5.1 берілген және білім алушыны қызықтыратын тақырыпқа тірек сөздер негізінде негізгі ойды және тақырыпты ашу арқылы монологтік пікір құрастыру	3.1.5.1 шешуші сөздер/сәттер және тірек жоспар негізінде монологтік пікір құрастыру	4.1.5.1 өздігінен әзірленген жоспар және көрнекті материалдарды пайдалану арқылы монологтік пікір құрастыру
1.6 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.1.6.1 сөздерді дұрыс айту: қиын айтылатын, «чт», «чн», «щн» «гк», «гч» тіркескен, шет тілінен енген сөздер	3.1.6.1 сөздердің айтылу ережесін сақтау: -ого, -его жалғаулары бар, шет тілінен енген, күрделі дыбыс тіркесі бар сөздер	4.1.6.1 атау, ілік септіктеріндегі зат есімдердегі, өткен шақтағы етістіктердегі екпінді қою ережесін қолдану
Бөлім (сөйлеу қызметінің түрлері) – оқылым			
2.1 Мәтіннің құрылымдық бөліктерін анықтау	2.2.1.1 мұғалім көмегімен мәтіннің құрылымдық компоненттерін анықтау, оны бөліктерге бөлу	3.2.1.1 шешуші сәттерді ескере отырып, түрлі типтегі (әңгімелеу, сипаттау) мәтіндердің құрылымдық компоненттерін анықтау	4.2.1.1 түрлі типтегі (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) мәтіндердің құрылымдық компоненттерін анықтау және оларды негіздеу
2.2 Мәтіндегі бірліктердің лексикалық және	2.2.2.1 мағынасы ұқсас және қарама-қарсы сөздерді ажырату және	3.2.2.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді	4.2.2.1 мәтіннен синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді,

синтаксистік рөлін түсіну	олардың мәтіндегі рөлін түсіну	(терминсіз), бірмағыналы және көпмағыналы сөздерді, тұрақты сөз тіркестерін ажырату және оларды сөйлеу барысында қолдану, мәнмәтіндегі сөздердің тура және ауыспалы мағынасын түсіну	бірмағыналы және көпмағыналы сөздерді, фразеологизмдерді анықтау, олардың мәтіндегі рөлін түсіну және сөйлеу барысында қолдану, мәнмәтінге сүйене отырып, сөздердің тура және ауыспалы мағынасын түсіну
2.3 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.2.3.1 оқылған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, тірек сөздерге сүйене отырып, сұрақтар құрастыру	3.2.3.1 оқылған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, шешуші сәттерге/сөздерге сүйене отырып, сұрақтар құрастыру	4.2.3.1 түсінік пен жауапты нақтылау мақсатында мәтін мазмұны бойынша өз көзқарасын және түсінігін қамтитын, сұрақтар мен жауаптар құрастыру
2.4 Мәтіндердің түрлері мен стильдерін анықтау	2.2.4.1 мұғалім көмегімен мәтін түрлерін анықтау: әңгімелеу, сипаттау мәтіндері	3.2.4.1 мәтін түрін анықтау – ерекшеліктері бойынша әңгімелеу, сипаттау мәтіндері	4.2.4.1 мәтін түрін анықтау – ерекшеліктері бойынша әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтіндері
	2.2.4.2 көркемдік және көркемдік емес мәтіндерді (тақпақ, әңгіме, ғылыми-танымдық мәтін) анықтау	3.2.4.2 ерекшеліктері бойынша көркемдік, бейкөркем мәтіндерді (әңгіме, ғылыми-танымдық мәтін, жазба, өмірбаян,	4.2.4.2 ерекшеліктері бойынша көркемдік, бейкөркем мәтіндерді (мақала, жазба, сұхбат, мінездеме, нұсқаулық, өтініш, интервью, хабарландыру, жарнама) анықтау

		хабарландыру, жарнама) анықтау	
2.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.2.5.1 берілген тақырыпқа екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу (мұғалімнің көмегімен)	3.2.5.1 берілген тақырыпқа екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу, негізгі және қосалқы ақпаратты бөлу	4.2.5.1 берілген тақырыпқа үш және одан да көп дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу және оны түсіндіру
2.6. Мәтіндердің салыстырмалы талдауы	2.2.6.1 параметрлері бойынша әңгімелеу, сипаттау мәтіндерін салыстыру: тақырып, негізгі ой, түрі, тірек сөздер (мұғалім көмегімен)	3.2.6.1 әңгімелеу, сипаттау мәтіндерін параметрлері бойынша салыстыру: тақырып, негізгі ой, стилі мен түрі, құрылымдық элементтері, тірек сөздер	4.2.6.1 параметрлері әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтіндерін салыстыру: тақырып, негізгі ой, стиль мен мәтін түрі, мәтіннің құрылымдық элементтері, тірек сөздер және тілдік құралдар, олардың тақырыпты және негізгі ойды ашудағы рөлін анықтау
Бөлім (сөйлеу қызметінің түрлері) – жазылым			
3.1 Түрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді құрастыру	2.3.1.1 берілген тақырып бойынша хабарлы мәтін, ойыншықтың/жануардың/табиғат нысандарының (таңдау бойынша) сипаттау мәтінін құрастыру	3.3.1.1 бақылау бойынша берілген тақырыптардың хабарлы мәтінін, суреттерден алынған репродукциялардың мәтіндік сипаттамасын жасау	4.3.1.1 портреттің мәтіндік сипаттамасын, өз тәжірибесінен берілген тақырыпқа хабарлы, пайымдау мәтінін құрастыру

ЖОБА

	2.3.1.2 көркемдік стиль ерекшеліктері негізінде (мұғалім көмегімен) шағын (әңгіме) мәтін құрастыру	3.3.1.2 ерекшеліктері негізінде бейкөркем (жазба, өмірбаян, анықтама, хабарландыру, жарнама) мәтіндерді құрастыру	4.3.1.2 ерекшеліктері негізінде бейкөркем (мақала, жазба, мінездеме, сұхбат, нұсқаулық, жарнама, интервью, өтініш, хабарландыру) мәтіндерді құрастыру
3.2 Жоспар және тірек сөздер бойынша мәтін құрастыру	2.3.2.1 жоспар және тірек сөздер бойынша берілген тақырып негізінде қысқаша мәтіндер құрастыру және жазу (мұғалім көмегімен)	3.3.2.1 тірек сөздер, дайын және ұжымдық құрастырылған жоспар бойынша берілген тақырып негізінде мәтіндер құрастыру және жазу	4.3.2.1 ақпарат, оқиға немесе процестер арасындағы айырмашылықтарды көрсету арқылы өздігінен және ұжымдық құрастырылған жоспар бойынша нақты құрылымды мәтін құрастыру
3.3 Тыңдалған/оқылған мәтін мазмұнын баяндау	2.3.3.1 тірек сөздер және сұрақтар көмегімен мазмұнды беру	3.3.3.1 мәтін немесе оның бөлімдерінің мазмұнын беру	4.3.3.1 оқиғаны немесе идеяны (мұғалім көмегімен) түсіндіру мақсатында фактілерді ұсыну арқылы мәтін мазмұнын (нақты, қысқа) беру
3.4 Түрлі түсіну формаларын қолдану арқылы түрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді жазу	2.3.4.1 тақырыпты және негізгі ойды ашу мақсатында сөздерді және/немесе суреттерді қолдану арқылы түрлі типтегі шағын мәтіндер құрастыру	3.3.4.1 сызба/графика/кесте/ суреттерді қолдану арқылы мәтіндер (хаттар, жазбалар, хабарландыру, жарнама) құрастыру	4.3.4.1 сызбаларды/диаграммаларды/кестелерді қолдана отырып, ақпаратты ұсыну процесінде негізгі ой мен тақырыпты дәлелдеп ашу арқылы мәтіндер (мақала/жаңалықтар/ аңдатпа) құрастыру
3.5 Жұмыстағы қателерді табу және түзету	2.3.5.1 мұғалім көмегімен лексикалық, орфографиялық	3.3.5.1 мұғалім көмегімен лексикалық, стилистикалық, орфографиялық	4.3.5.1 лексикалық, стилистикалық, орфографиялық және пунктуациялық қателіктерді түзету

ЖОБА

	және пунктуациялық қателіктерді түзету	және пунктуациялық қателіктерді түзету	
3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды дәптерде тар жолға байланыстырып көлбеу және таза жазу	3.3.6.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдылармен жұмыс: бас және кіші әріптердің ұзындығын, енін және көлбеу орналасуын және байланыстарын сақтау	4.3.6.1 каллиграфиялық дағдыларды жетілдіру: бас және кіші әріптердің ұзындығын, енін және көлбеу орналасуын және байланыстарын сақтау
3.7 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 сөздердегі жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, шн тіркестерін дұрыс жазу	3.3.7.1 жуан және жіңішкелік белгілері бар сөздерді жазу және тасымалдау	4.3.7.1 кең таралған тексеру әдістерін қолдану арқылы айтылуында және және жазылуында айырмашылықтары бар сөздерді жазу
	2.3.7.2 сөз формасын өзгерту/сөздің маңызды бөліктерін анықтау арқылы түбірдегі екпінсіз дауыстыларды анықтау және тексеру	3.3.7.2 сөз формасын өзгерту және бір түбірлі сөздерді іріктеп алу арқылы сөз түбіріндегі екпінсіз дауыстыларды табу және тексеру, сөздердің маңызды бөліктерін ажырату	4.3.7.2 орыс орфографиясының негізгі принциптеріне сүйене отырып, сөздердің маңызды бөліктерін (сөз алды қосымшасы, жұрнақ) ажырату және оларды сауатты жазу: сөздердегі морфемалардың біркелкі жазылуы
	2.3.7.3 тексерілмейтін екпінсіз	3.3.7.3 сөз түбіріндегі (тексерілетін) тексерілмейтін	4.3.7.3 1,2,3 жақтағы зат есімдердің септелу

ҚОБА

	дауыстыларды жазу барысында белгілеу	екпінсіз дауыстыларды жазу барысында белгілеу	барысындағы септік жалғауларын жазу
	2. 3.7.4 сөз соңындағы, ортасындағы қосарланған қатаң/ұяң, жуан/жіңішке дауыссыздарды белгілеу, оларды тексеру жолдарын пайдалану	3.3.7.4 сөз түбіріндегі қосарланған қатаң/ұяң, жуан/жіңішке, айтылмайтын/қосарланған дауыссыздарды белгілеу, оларды тексеру жолдарын пайдалану	4.3.7.4 зат есімдерді жазу (соңында ызың дыбысы бар зат есім)
	2.3.7.5 маңызды сөз бөліктерін анықтау, оньк-, -еньк- жұрнақтары бар сөздерді жазу және сөйлеу барысында қолдану	3.3.7.5 -оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -Ұнок-, -онок- жұрнақтарының көмегімен сөздерді жазу және оларды сөйлеу барысында қолдану	4.3.7.5 сын есімдердің жұрнақтары мен сөз алды қосымшаларын, септік жалғауларын жазу
	2.3.7.6 маңызды сөз бөліктерін анықтау, с-, по-, про-, за-, во-, до-, пере- сөз алды қосымшаларымен сөздерді жазу	3.3.7.6 өзгеріске ұшырамайтын сөз алды қосымшаларын жазу: об-, от-, до-, о-, про-, под-, над-, за-, на	4.3.7.6 бестен отызға, жүз мыңға дейінгі есептік сан есімдерді, біріншіден отызынышы, жүзіншіге дейінгі реттік сан есімдерді жазу
	2.3.7.7 жазу барысында өзгеріске ұшырамайтын сөз алды қосымшаларын сөздермен бірге, бөлек жазу	3.3.7.7 ъ бөлу белгісі бар сөздерді (е, ё, ю, я) әріптерінің алдында дауыссыздарға аяқталатын сөз алды қосымшаларына н кейін)	4.3.7.7 -тся, -ться, аяқталатын етістіктерді, 2-жақтағы етістіктерде шуыл дыбыстарынан кейін ь әрпін, жіктеу түрін анықтау арқылы осы және келер шақтағы етістердегі екпінсіз жеке жалғауларды жазу

	2.3.7.8 сөздерді буындар бойынша тасымалдау, й, ь әріптері бар сөздерді тасымалдау, қосарланған дауыссыздары бар сөздерді тасымалдау	3.3.7.8 сөздерді сөз алды қосымшаларымен тасымалдау	
	2.3.7.9 жеке атауларды бас әріппен жазу	3.3.7.9 жалқы зат есімдерді бас әріппен жазу	
		3.3.7.10 зат есімдер соңында ь белгісін (соңында ызың дыбысы бар зат есім) жазу	
		3.3.7.11 шақтар бойынша өзгерту арқылы тұйық етістіктерді жазу, не демеулігімен жазу	
3.8 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.3.8.1 зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, көмекші сөздерді, ажырату, олардың сөйлемдегі рөлін анықтау	3.3.8.1 зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, үстеуді, көмекші сөздерді ажырату, олардың сөйлемдегі рөлін анықтау	4.3.8.1 маңызды белгілер негізінде зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді, сан есімдерді, үстеуді ажырату және олардың сөйлемдегі рөлін анықтау
		3.3.8.2 зат есімдерді түрлері бойынша анықтау және оларды сөйлеу	4.3.8.2 зат есімдерді түрлері бойынша анықтау және оларды септіктер бойынша өзгерту

ҚОБА

		барысында дұрыс қолдану	
	2.3.8.2 сөздің маңызды бөліктерін анықтау, сөз түбірін бөлу және бір түбірлі сөздерді іріктеу	3.3.8.3 сөздің негізі мен жалғауын анықтау, негіз бөліктерін анықтау: түбір, жұрнақ, сөз алды қосымшасы	
		3.3.8.4 сын есімді зат есіммен бірге түрлері бойынша өзгерту	4.3.8.3 сын есімді жекеше және көпше түрде өзгерту
			4.3.8.4 септіктер және жекеше/көпше түрлері бойынша есімдіктерді өзгерту, сөз алды қосымшалары бар/жоқ есімдіктерді пайдалана отырып, сөз тіркестері мен сөйлемдер құрастыру
		3. 3.8.5 етістік шағын анықтау және оларды өткен шақта өзгерту	4.3.8.5 етістікті шақтары, (жекеше/ көпше түрде) бойынша өзгерту
			4.3.8.6 бестен отызға дейінгі сан есімдерді жазу барысында дұрыс қолдану
		3.3.8.6 интонация және айтылу мақсаты бойынша сөйлемдерді ажырату және қолдану, сөйлемнің тұрлаулы және тұрлаусыз	4.3.8.7 үлгі бойынша сөйлем құрастыру, сөйлемді тарату, бірыңғай мүшелері бар сөйлемдер

ЖОБА

		мүшелерін анықтау	
		3.3.8.7 сөйлемнің тұрлаулы (бастауыш пен баяндауыш) және тұрлаусыз (түрлерге бөлмей) мүшелерін ажырату, оларға сұрақ қою	4.3.8.8 сөйлемнің тұрлаулы (бастауыш пен баяндауыш) және тұрлаусыз (анықтауыш, толықтауыш, пысықтауыш) мүшелерін ажырату, оларға сұрақ қою
3.9 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.9.1 хабарлы, сұраулы және лепті сөйлемдер соңына тыныс белгілерін қою	3.3.9.1 интонация және айтылу мақсатына қарай сөйлем соңында тыныс белгілерін қолдану	4.3.9.1 қарым-қатынас жасау барысында интонациямен байланысқан сөйлемнің бірыңғай мүшелеріндегі тыныс белгілерін қою
		3.3.9.2 газет, журнал, кітап, фильм атауларын білдіретін жалқы есімдерді жазуда тырнақшаларды қолдану	4.3.9.2 диалогті жазу ережесін (репликалар арасындағы автордың сөзінсіз) қолдану

13. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту орыс тілінде)

1) 2-сынып

Бөлім/ ортақ тақырып	Тыңдалым және айтылым	Оқылым	Жазылым
1-тоқсан			
Өзім туралы	2.1.1.1 тыңдалған ақпарат бойынша жабық сұрақтарға жауап беру, мұғалім көмегімен тірек сөздерді анықтау, белгілеу; 2.1.3.1 тақырып және тірек сөздер негізінде ақпарат мазмұнын болжамдау; 2.1.5.1 берілген және білім алушыны қызықтыратын тақырыпқа тірек сөздер негізінде негізгі ойды және тақырыпты ашу арқылы монологтік пікір құрастыру	2.2.1.1 мұғалім көмегімен мәтіннің құрылымдық компоненттерін анықтау, оны бөліктерге бөлу; 2.2.6.1 әңгімелеу, сипаттау мәтіндерін келесі параметрлер бойынша салыстыру: тақырып, негізгі ой (мағына), мәтін түрі, тірек сөздер (мұғалім көмегімен)	2.3.1.1 берілген тақырып бойынша хабарлы мәтін, ойыншықтың/жануардың /табиғат нысандарының (таңдау бойынша) қысқаша сипаттау мәтінін құрастыру; 2.3.6.1 бас әріп пен кіші әріптің биіктігі мен мөлшерін сақтап, оларды дәптерде тар жолға байланыстырып көлбеу және таза жазу; 2.3.7.1 сөздердегі жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, шн тіркестерін дұрыс жазу; 2.3.7.8 сөздерді буындар бойынша тасымалдау, й, ь әріптері бар сөздерді тасымалдау, қосарланған дауыссыздары бар сөздерді тасымалдау; 2.3.9.1 хабарлы, сұраулы және лепті сөйлемдер соңына тыныс белгілерін қою
Менің отбасым және достарым	2.1.2.1 тыңдалған мәтіннен автордың нені айтқысы келгендігін/(тірек сөздерді қолдану арқылы) бізді не нәрсеге сендіргісі келгендігін анықтау; 2.1.3.1 тақырып және тірек сөздер негізінде ақпарат мазмұнын болжамдау; 2.1.4.1 өз ойын айту және өзгелердің	2.2.3.1 оқылған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, тірек сөздерге сүйене отырып, сұрақтар құрастыру; 2.2.4.2 көркемдік және көркемдік емес мәтіндерді (тақпақ, әңгіме, ғылыми-танымдық мәтін) анықтау	2.3.1.2 көркемдік стиль ерекшеліктері негізінде (мұғалім көмегімен) шағын (әңгіме) мәтін құрастыру; 2.3.7.1 сөздердегі жи-ши, ча-ща, чу-щу, чк, чн, нщ, шн тіркестерін дұрыс жазу; 2.3.7.2* сөз формасын өзгерту/сөздің маңызды бөліктерін анықтау арқылы түбірдегі екпінсіз

ЖОБА

	пікірлерін тыңдау арқылы диалогке қатысу; 2.1.6.1 сөздерді дұрыс айту: қиын екпінді, «чт», «чн», «щн» «гк», «гч» тіркескен, шет тілінен енген сөздер		дауыстыларды анықтау және тексеру; 2.3.7.4* сөз соңындағы, ортасындағы қосарланған қатаң/ұяң, жуан/жіңішке дауыссыздарды белгілеу, оларды тексеру жолдарын пайдалану; 2.3.7.8* сөздерді буындар бойынша тасымалдау, й, ь әріптері бар сөздерді тасымалдау, қосарланған дауыссыздары бар сөздерді тасымалдау
2-тоқсан			
Менің мектебім	2. 1. 1. 1 тыңдалған ақпарат бойынша жабық сұрақтарға жауап беру, мұғалім көмегімен тірек сөздерді анықтау, белгілеу; 2. 1. 3. 1 тақырып және тірек сөздер негізінде ақпарат мазмұнын болжамдау; 2. 1. 4. 1 өз ойын айту және өзгелердің пікірлерін тыңдау арқылы диалогке қатысу	2.2.5.1 берілген тақырыпқа екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу (мұғалімнің көмегімен)	2. 3. 1. 1 берілген тақырып бойынша хабарлы мәтін, ойыншықтың/жануардың / табиғат нысандарының (таңдау бойынша) қысқаша сипаттау мәтінін құрастыру; 2. 3. 5. 1 мұғалім көмегімен лексикалық, орфографиялық және пунктуациялық қателерді түзету; 2. 3. 7. 5 маңызды сөз бөліктерін анықтау, -оньк-, -еньк- жұрнақтары бар сөздерді жазу және сөйлеу барысында қолдану; 2. 3. 7. 6 маңызды сөз бөліктерін анықтау, с-, по-, про-, за-, во-, до-, пере- сөз алды қосымшаларымен сөздерді жазу; 2. 3. 8. 2 сөздің маңызды бөліктерін анықтау, сөз түбірін бөлу және бір түбірлі сөздерді іріктеу

Менің туған өлкем	2. 1. 2. 1 тыңдалған мәтіннен автордың нені айтқысы келгендігін/(тірек сөздерді қолдану арқылы) бізді не нәрсеге сендіргісі келгендігін анықтау; 2. 1.5.1 берілген және білім алушыны қызықтыратын тақырыпқа тірек сөздер негізінде негізгі ойды және тақырыпты ашу арқылы монологтік пікір құрастыру	2.2.4.2 көркемдік және көркемдік емес мәтіндерді (тақпақ, әңгіме, ғылыми-танымдық мәтін) анықтау; 2.2.5.1 берілген тақырыпқа екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу (мұғалімнің көмегімен)	2. 3. 1. 2 көркемдік стиль ерекшеліктері негізінде (мұғалім көмегімен) шағын (әңгіме) мәтін құрастыру; 2.3.7.2 сөз формасын өзгерту/сөздің маңызды бөліктерін анықтау арқылы түбірдегі екпінсіз дауыстыларды анықтау және тексеру; 2.3.7.3 тексерілмейтін екпінсіз дауыстыларды жазу барысында белгілеу; 2.3.7.4 сөз соңындағы, ортасындағы қосарланған (жұп) қатаң/ұяң, жуан/жіңішке дауыссыздарды белгілеу, оларды тексеру жолдарын пайдалану
3-тоқсан			
Дені саудың жаны сау	2.1.3.1 тақырып және тірек сөздер негізінде ақпарат мазмұнын болжамдау; 2.1.5.1 берілген және білім алушыны қызықтыратын тақырыпқа тірек сөздер негізінде негізгі ойды және тақырыпты ашу арқылы монологтік пікір құрастыру	2.2.1.1 мұғалім көмегімен мәтіннің құрылымдық компоненттерін анықтау, оны бөліктерге бөлу 2.2.2.1 мағынасы ұқсас және қарама-қарсы сөздерді ажырату және олардың мәтіндегі рөлін түсіну; 2.2.4.2 көркемдік және көркемдік емес мәтіндерді (тақпақ, әңгіме, ғылыми-танымдық мәтін) анықтау	2.3.1.2 көркемдік стиль ерекшеліктері негізінде (мұғалім көмегімен) шағын (әңгіме) мәтін құрастыру; 2.3.7.9 жеке атауларды бас әріппен жазу; 2.3.8.1* зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, көмекші сөздерді, ажырату, олардың сөйлемдегі рөлін анықтау
Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	2.1.2.1 тыңдалған ақпараттан автордың нені айтқысы келгендігін/(тірек	2.2.2.1 мағынасы ұқсас және қарама-қарсы сөздерді ажырату және	2.3.2.1 жоспар және тірек сөздер бойынша берілген тақырып негізінде қысқаша мәтіндер

	сөздерді қолдану арқылы) бізді не нәрсеге сендіргісі келгендігін анықтау; 2.1.4.1 өз ойын айту және өзгелердің пікірлерін тыңдау арқылы диалогке қатысу	олардың мәтіндегі рөлін түсіну; 2.2.3.1 оқылған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, тірек сөздерге сүйене отырып, сұрақтар құрастыру; 2.2.5.1 берілген тақырыпқа екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу (мұғалімнің көмегімен)	құрастыру және жазу (мұғалім көмегімен); 2.3.7.7 жазу барысында өзгеріске ұшырамайтын сөз алды қосымшаларын сөздермен бірге, бөлек жазу; 2.3.8.1* зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, көмекші сөздерді, ажырату, олардың сөйлемдегі рөлін анықтау
4-тоқсан			
Қоршаған орта	2.1.3.1 тақырып және тірек сөздер негізінде ақпарат мазмұнын болжамдау; 2.1.4.1 өз ойын айту және өзгелердің пікірлерін тыңдау арқылы диалогке қатысу; 2.2.6.1 сөздерді дұрыс айту: қиын айтылатын, "чт", "чн","щн" "гк", "гч" тіркескен, шет тілінен енген	2.2.4.1 мұғалім көмегімен мәтін түрлерін анықтау: әңгімелеу, сипаттау мәтіндері; 2.2.5.1 берілген тақырыпқа екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу (мұғалімнің көмегімен)	2.3.3.1 тірек сөздер және сұрақтар көмегімен мазмұнды беру; 2.3.4.1* тақырыпты және негізгі ойды ашу мақсатында сөздерді және/немесе суреттерді қолдану арқылы түрлі типтегі шағын мәтіндер құрастыру; 2.3.9.1 хабарлы, сұраулы және лепті сөйлемдер соңына тыныс белгілерін қою
Саяхаттау	2.1.5.1 берілген және білім алушыны қызықтыратын тақырыпқа тірек сөздер негізінде негізгі ойды және тақырыпты	2.2.2.1 мағынасы ұқсас және қарама-қарсы сөздерді ажырату және олардың мәтіндегі рөлін түсіну;	2.3.2.1 жоспар және тірек сөздер бойынша берілген тақырып негізінде қысқаша мәтіндер құрастыру және жазу (мұғалім көмегімен);

ҚОДА

	ашу арқылы монологтік пікір құрастыру; 2.1.6.1 сөздерді дұрыс айту: қиын айтылатын, "чт", "чн","щн" "гк", "гч" тіркескен, шет тілінен енген сөздер	2.2.6.1 келесі параметрлер бойынша әңгімелеу, сипаттау мәтіндері салыстыру: тақырып, негізгі ой, түрі, тірек сөздер (мұғалім көмегімен)	2.3.9.1 хабарлы, сұраулы және лепті сөйлемдер соңына тыныс белгілерін қою
2) 3-сынып			
1-тоқсан			
Тірі табиғат	3.1.1.1 тыңдалған ақпараттар бойынша ашық және жабық сұрақтарға жауап беру, негізгі сәттерді анықтау, белгілеу; 3.1.4.1 өз сөзін тілдік нормаларды сақтай отырып, мақсаттарға, шарттарға, уақытқа, жағдайға сәйкес жоспарлау арқылы диалогқа қатысу	3.2.1.1 шешуші сәттерді ескере отырып, түрлі типтегі (әңгімелеу, сипаттау) мәтіндердің құрылымдық компоненттерін анықтау; 3.2.5.1 берілген тақырыпқа екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу, негізгі және қосалқы ақпаратты бөлу	3.3.1.1* бақылау бойынша берілген тақырыптардың хабарлы мәтінін, суреттерден алынған репродукциялардың мәтіндік сипаттамасын жасау; 3.3.5.1 мұғалім көмегімен лексикалық, стилистикалық, орфографиялық және пунктуациялық қателіктерді түзету; 3.3.6.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдылармен жұмыс: бас және кіші әріптердің ұзындығын, енін және көлбеу орналасуын және байланыстарын сақтау; 3.3.9.1 интонация және айтылу мақсатына қарай сөйлем соңында тыныс белгілерін қолдану
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен	3.1.4.1 өз сөзін тілдік нормаларды сақтай отырып, мақсаттарға, шарттарға, уақытқа, жағдайға сәйкес жоспарлау арқылы диалогке қатысу; 3.1.5.1 шешуші сөздер/сәттер және	3.2.3.1 оқылған мәтін мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, шешуші сәттерге/ сөздерге сүйене отырып, сұрақтар құрастыру; 3.2.4.1 мәтін түрін анықтау –	3.3.1.2 ерекшеліктері негізінде бейкөркем (жазба, өмірбаян, анықтама, хабарландыру, жарнама) мәтіндерді құрастыру; 3.3.7.1 жуан және жіңішкелік белгілері бар сөздерді жазу және

ЖОБА

	тірек жоспар негізінде монологтік пікір құрастыру; 3.1.6.1 сөздердің айтылу ережесін сақтау: -ого, -его жалғаулары бар, шет тілінен енген, күрделі дыбыс тіркесі бар сөздер	ерекшеліктері бойынша әңгімелеу, сипаттау мәтіндері; 3.2.6.1 әңгімелеу, сипаттау мәтіндерді параметрлері бойынша салыстыру: тақырып, негізгі ой, стилі мен түрі, құрылымдық элементтері, тірек сөздер	тасымалдау; 3.3.7.2* сөз формасын өзгерту және бір түбірлі сөздерді іріктеп алу арқылы сөз түбіріндегі екпінсіз дауыстыларды табу және тексеру, сөздердің маңызды бөліктерін ажырату; 3.3.7.3* сөз түбіріндегі (тексерілетін) тексерілмейтін екпінсіз дауыстыларды жазу барысында белгілеу; 3.3.7.4* сөз түбіріндегі қосарланған қатаң/ұяң, жуан/жіңішке, айтылмайтын/қосарланған дауыссыздарды белгілеу, оларды тексеру жолдарын пайдалану
2-тоқсан			
Уақыт	3.1.2.1 маңызды сәттерге сүйене отырып, айтылған пікірдің тақырыбын, негізгі ойын анықтау; 3.1.4.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, өз сөзін мақсаттарға, шарттарға, уақытқа, жағдайға сәйкес жоспарлау арқылы диалогқа қатысу	3.2.2.1* синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді (терминсіз), бірмағыналы және көпмағыналы сөздерді, тұрақты сөз тіркестерін ажырату және оларды сөйлеу барысында қолдану, мәнмәтіндегі сөздердің тура және ауыспалы мағынасын түсіну; 3.2.4.2 ерекшеліктері бойынша көркемдік, бейкөркем мәтіндерді (әңгіме, ғылыми-танымдық мәтін, жазба,	3.3.2.1 тірек сөздер, дайын және ұжымдық құрастырылған жоспар бойынша берілген тақырып негізінде мәтіндер құрастыру және жазу; 3.3.5.1 мұғалім көмегімен лексикалық, стилистикалық, орфографиялық және пунктуациялық қателіктерді түзету

		өмірбаян, хабарландыру, жарнама) анықтау	
Архитектура	3.1.5.1 шешуші сөздер/сәттер және тірек жоспар негізінде монологтік пікір құрастыру; 3.1.6.1 сөздердің айтылу ережесін сақтау: -ого, -его жалғаулары бар; шет тілінен енген, күрделі дыбыс тіркесі бар сөздер	3.2.4.1 мәтін түрін анықтау – ерекшеліктері бойынша әңгімелеу, сипаттау мәтіндері; 3.2.5.1 берілген тақырыпқа екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу, негізгі және қосалқы ақпаратты бөлу	3.3.7.3 сөз түбіріндегі (тексерілетін) тексерілмейтін екпінсіз дауыстыларды жазу барысында белгілеу; 3.3.7.4* сөз түбіріндегі қосарланған қатаң/ұяң, жуан/жіңішке, айтылмайтын/қосарланған дауыссыздарды белгілеу, оларды тексеру жолдарын пайдалану; 3.3.7.5* -оньк-, -еньк-, -ушк-, -юшк-, -ик-, -ек-, -Ұнок-, -онок- жұрнақтарының көмегімен сөздерді жазу және оларды сөйлеу барысында қолдану; 3.3.7.6* өзгеріске ұшырамайтын сөз алды қосымшаларын жазу: об-, от-, до-, о-, про-, под-, над-, за-, на; 3.3.7.7 ъ бөлу белгісі бар сөздерді (е, ё, ю, я әріптерінің алдында дауыссыздарға аяқталатын сөз алды қосымшаларынан кейін); 3.3.7.8 сөздерді сөз алды қосымшаларымен тасымалдау 3.3.8.3 сөздің негізі мен жалғауын анықтау, негіз бөліктерін анықтау: түбір, жұрнақ, сөз алды қосымшасы
3-тоқсан			
Өнер	3.1.2.1 маңызды сәттерге сүйене отырып, айтылған	3.2.1.1 шешуші сәттерді ескере отырып, түрлі	3.3.7.9 жалқы зат есімдерді бас әріппен жазу;

ЖОБА

	пікірдің тақырыбын, негізгі ойын анықтау; 3.1.3.1 тақырып/сурет/ негізінде ақпарат мазмұнын болжамдау (мұғалімнің көмегімен); 3.1.5.1 шешуші сөздер/сәттер және тірек жоспар негізінде монологтік пікір құрастыру	типтегі (әңгімелеу, сипаттау) мәтіндердің құрылымдық компоненттерін анықтау; 3.2.5.1 берілген тақырыпқа екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу, негізгі және қосалқы ақпаратты бөлу; 3.2.6.1 әңгімелеу, сипаттау мәтіндері параметрлері бойынша салыстыру: тақырып, негізгі ой, стилі мен түрі, құрылымдық элементтері, тірек сөздер	3.3.7.10 зат есімдер соңында ь белгісін (соңында ызың дыбысы бар зат есім) жазу; 3.3.8.1 зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, үстеуді, көмекші сөздерді ажырату, олардың сөйлемдегі рөлін анықтау; 3.3.8.2 зат есімдерді түрлері бойынша анықтау және оларды сөйлеу барысында дұрыс қолдану; 3.3.8.4 сын есімді зат есіммен бірге түрлері бойынша өзгерту; 3.3.9.2 газет, журнал, кітап, фильм атауларын білдіретін жалқы есімдерді жазуда тырнақшаларды қолдану
Атақты тұлғалар	3.1.1.1 тыңдалған ақпараттар бойынша ашық және жабық сұрақтарға жауап беру, негізгі сәттерді анықтау, белгілеу; 3.1.3.1 тақырып/сурет/ негізінде ақпарат мазмұнын болжамдау (мұғалімнің көмегімен); 3.1.4.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, өз сөзін мақсаттарға, шарттарға, уақытқа,	3.2.4.1 мәтін түрін анықтау – ерекшеліктері бойынша әңгімелеу, сипаттау мәтіндері; 3.2.4.2 ерекшеліктері бойынша көркемдік, бейкөркем мәтіндерді (әңгіме, ғылыми-танымдық мәтін, жазба, өмірбаян, хабарландыру, жарнама) анықтау; 3.2.6.1 әңгімелеу,	3.3.4.1 сызба/графика/ кесте/суреттерді қолдану арқылы мәтіндер (хаттар, жазбалар, хабарландыру, жарнама) құрастыру; 3.3.7.1 тұйық етістік формаларын жазу, олардың өзгеруі, не демеулігімен қолдану; 3.3.8.5 етістік шағын анықтау және оларды өткен шақта өзгерту

ЖОБА

	жағдайға сәйкес жоспарлау арқылы диалогке қатысу	сипаттау мәтіндерін параметрлері бойынша салыстыру: тақырып, негізгі ой, стилі мен түрі, құрылымдық элементтері, тірек сөздер	
4-тоқсан			
Су – тіршілік көзі	3.1.2.1 маңызды сәттерге сүйене отырып, айтылған пікірдің тақырыбын, негізгі ойын анықтау; 3.1.5.1 шешуші сөздер/сәттер және тірек жоспар негізінде монологтік пікір құрастыру	3.2.4.2 ерекшеліктері бойынша көркемдік, бейкөркем мәтіндерді (әңгіме, ғылыми-танымдық мәтін, жазба, өмірбаян, хабарландыру, жарнама) анықтау; 3.2.5.1 берілген тақырыпқа екі дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу, негізгі және қосалқы ақпаратты бөлу; 3.2.6.1 әңгімелеу, сипаттау мәтіндерін параметрлері бойынша салыстыру: тақырып, негізгі ой, стилі мен түрі, құрылымдық элементтері, тірек сөздер	3.3.8.1 зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, үстеуді, көмекші сөздерді ажырату, олардың сөйлемдегі рөлін анықтау; 3.3.8.6 интонация және айтылу мақсаты бойынша сөйлемдерді ажырату және қолдану, сөйлемнің тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелерін анықтау; 3.3.8.7 сөйлемнің тұрлаулы (бастауыш пен баяндауыш) және тұрлаусыз (түрлерге бөлмей) мүшелерін ажырату, оларға сұрақ қою; 3.3.9.1 интонация және айтылу мақсатына қарай сөйлем соңында тыныс белгілерін қолдану
Демалыс мәдениеті.	3.1.4.1 тілдік нормаларды сақтай	3.2.1.1 шешуші сәттерді ескере	3.3.1.2 ерекшеліктері негізінде бейкөркем

ЖОБА

Мерекелер	отырып, өз сөзін мақсаттарға, шарттарға, уақытқа, жағдайға сәйкес жоспарлау арқылы диалогке қатысу; 3.1.5.1 шешуші сөздер/сәттер және тірек жоспар негізінде монологтік пікір құрастыру	отырып, түрлі типтегі (әңгімелеу, сипаттау) мәтіндердің құрылымдық компоненттерін анықтау; 3.2.4.1 мәтін түрін анықтау – ерекшеліктері бойынша әңгімелеу, сипаттау мәтіндері; 3.2.6.1 әңгімелеу, сипаттау мәтіндерін параметрлері бойынша салыстыру: тақырып, негізгі ой, стилі мен түрі, құрылымдық элементтері, тірек сөздер	(жазба, өмірбаян, анықтама, хабарландыру, жарнама) мәтіндерді құрастыру; 3.3.3.1 мәтін немесе оның бөлімдерінің мазмұнын беру
3) 4-сынып			
1-тоқсан			
Менің отаным – Қазақстан	4.1.1.1 тыңдалған ақпараттар бойынша өз жазбалары негізінде оларды тарату арқылы пікір қалыптастыру; 4.1.2.1 фактілермен дәлелдеу арқылы айтылған пікірдің тақырыбын, негізгі ойын анықтау; 4.1.5.1 өздігінен әзірленген жоспар және көрнекті материалдарды пайдалану арқылы монологтік пікір құрастыру	4.2.1.1 түрлі типтегі (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) мәтіндердің құрылымдық компоненттерін анықтау және оларды негіздеу; 4.2.4.1 мәтін түрін анықтау – ерекшеліктері бойынша әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтіндері	4.3.1.1* портреттің мәтіндік сипаттамасын, өз тәжірибесінен берілген тақырыпқа хабарлы, пайымдау мәтінін құрастыру; 4.3.6.1 каллиграфиялық дағдыларды жетілдіру: бас және кіші әріптердің ұзындығын, енін және көлбеу орналасуын және байланыстарын сақтау; 4.3.5.1 лексикалық, стилистикалық, орфографиялық және пунктуациялық қателіктерді түзету; 4.3.7.2 орыс орфографиясының негізгі принциптеріне сүйене отырып, сөздердің

ҚОБА

			маңызды бөліктерін (сөз алды қосымшасы, жұрнақ) ажырату және оларды сауатты жазу: сөздердегі морфемалардың біркелкі жазылуы; 4.3.8.8* сөйлемнің тұрлаулы (бастауыш пен баяндауыш) және тұрлаусыз (анықтауыш, толықтауыш, пысықтауыш) мүшелерін ажырату, оларға сұрақ қою
Құндылықтар	4.1.2.1 фактілермен дәлелдеу арқылы айтылған пікірдің тақырыбын, негізгі ойын анықтау; 4.1.3.1 тақырып/диаграмма/сызба/кесте бойынша өз ойын негіздеу арқылы ақпарат мазмұнын болжамдау; 4.1.4.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, талқыланып жатқан тақырып бойынша диалогке/пікірталасқа қатысу, диалогті жүргізудің түрлі әдістерін түсіну; 4.1.5.1 өздігінен әзірленген жоспар және көрнекті материалдарды пайдалану арқылы монологтік пікір құрастыру	4.2.2.1 мәтіннен синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді, бірмағыналы және көпмағыналы сөздерді, фразеологизмдерді анықтау, олардың мәтіндегі рөлін түсіну және сөйлеу барысында қолдану, мәнмәтінге сүйене отырып, сөздердің тура және ауыспалы мағынасын түсіну; 4.2.3.1 түсінік пен жауапты нақтылау мақсатында мәтін мазмұны бойынша өз көзқарасын және түсінігін қамтитын, сұрақтар мен жауаптар құрастыру; 4.2.5.1 берілген тақырыпқа үш және одан да көп дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар,	4.3.4.1 сызбаларды/диаграммаларды/кестелерді қолдана отырып, ақпаратты ұсыну процесінде негізгі ой мен тақырыпты дәлелдеп ашу арқылы мәтіндер (мақала/жаңалықтар/аңдатпа) құрастыру; 4.3.5.1 лексикалық, стилистикалық, орфографиялық және пунктуациялық қателіктерді түзету; 4.3.7.1 кең таралған тексеру әдістерін қолдану арқылы айтылуында және және жазылуында айырмашылықтары бар сөздерді жазу; 4.3.7.3 1,2,3-жақтағы зат есімдердің септелу барысындағы септік жалғауларын жазу; 4.3.7.4 зат есімдерді жазу (соңында ызың дыбысы бар зат есім); 4.3.8.2 зат есімдерді түрлері бойынша

		балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу және оны түсіндіру	анықтау және оларды септіктер бойынша өзгерту
2-тоқсан			
Мәдени мұра	4.1.5.1 өздігінен әзірленген жоспар және көрнекті материалдарды пайдалану арқылы монологтік пікір құрастыру; 4.1.6.1 атау, ілік септіктеріндегі зат есімдердегі, өткен шақтағы етістіктердегі екпінді қою ережесін қолдану	4.2.2.1 мәтіннен синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді, бірмағыналы және көпмағыналы сөздерді, фразеологизмдерді анықтау, олардың мәтіндегі рөлін түсіну және сөйлеу барысында қолдану, мәнмәтінге сүйене отырып, сөздердің тура және ауыспалы мағынасын түсіну; 4.2.4.2 ерекшеліктері бойынша көркемдік, бейкөркем мәтіндерді (мақала, жазба, сұхбат, мінездеме, нұсқаулық, өтініш, интервью, хабарландыру, жарнама) анықтау	4.3.7.3 1,2,3-жақтағы зат есімдердің септелу барысындағы септік жалғауларын жазу; 4.3.7.4 зат есімдерді жазу (соңында ызың дыбысы бар зат есім); 4.3.8.1 маңызды белгілер негізінде зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді, сан есімдерді, үстеуді ажырату және олардың сөйлемдегі рөлін анықтау; 473.8.2 зат есімдерді түрлері бойынша анықтау және оларды септіктер бойынша өзгерту
Маманды қтар әлемі	4.1.3.1 тақырып/ диаграмма/сызба/ кесте бойынша өз ойын негіздеу арқылы ақпарат мазмұнын болжамдау; 4.1.4.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, талқыланып	4.2.3.1 түсінік пен жауапты нақтылау мақсатында мәтін мазмұны бойынша өз көзқарасын және түсінігін қамтитын, сұрақтар мен жауаптар құрастыру;	4.3.8.1 маңызды белгілер негізінде зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді, сан есімдерді, үстеуді ажырату және олардың сөйлемдегі рөлін анықтау;

ЖОБА

	жатқан тақырып бойынша диалогке/пікірталасқа қатысу, диалогті жүргізудің түрлі әдістерін түсіну	4.2.5.1 берілген тақырыпқа үш және одан да көп дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық журналдар) бойынша ақпарат табу және оны түсіндіру	4.3.8.3 сын есімді жекеше және көпше түрде өзгерту; 4.3.7.5 сын есімдердің жұрнақтары мен сөз алды қосымшаларын, септік жалғауларын жазу
3-тоқсан			
Табиғи құбылыстар	4.1.2.1 фактілермен дәлелдеу арқылы айтылған пікірдің тақырыбын, негізгі ойын анықтау; 4.1.5.1 өздігінен әзірленген жоспар және көрнекті материалдарды пайдалану арқылы монологтік пікір құрастыру; 4.1.6.1 атау, ілік септіктеріндегі зат есімдердегі, өткен шақтағы етістіктердегі екпінді қою ережесін қолдану	4.2.2.1 мәтіннен синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді, бірмағыналы және көпмағыналы сөздерді, фразеологизмдерді анықтау, олардың мәтіндегі рөлін түсіну және сөйлеу барысында қолдану, мәнмәтінге сүйене отырып, сөздердің тура және ауыспалы мағынасын түсіну; 3.2.4.1 мәтін түрін анықтау – ерекшеліктері бойынша әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтіндері; 4.2.5.1 берілген тақырыпқа үш және одан да көп дереккөз (сөздіктер, анықтамалықтар, балалар энциклопедиясы, балаларға арналған танымдық	4.3.7.6 бестен отызға, жүз мыңға дейінгі есептік сан есімдерді; біріншіден отызыншы, жүзіншіге дейінгі реттік сан есімдерді жазу; 4.3.8.4 септіктер және жекеше/көпше түрлері бойынша есімдіктерді өзгерту, сөз алды қосымшалары бар/жоқ есімдіктерді пайдалана отырып, сөз тіркестері мен сөйлемдер құрастыру; 4.3.8.6 бестен отызға дейінгі сан есімдерді жазу барысында дұрыс қолдану; 4.3.2.1 ақпарат, оқиға немесе процестер арасындағы айырмашылықтарды көрсету арқылы өздігінен және ұжымдық құрастырылған жоспар бойынша нақты құрылымды мәтін құрастыру; 4.3.8.1 маңызды белгілер негізінде зат есімдерді,

		журналдар) бойынша ақпарат табу және оны түсіндіру	сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді, сан есімдерді, үстеуді ажырату және олардың сөйлемдегі рөлін анықтау; 4.3.8.5 етістікті шақтары, (жекеше/көпше түрде) бойынша өзгерту
Қоршаған ортаны қорғау	4.1.1.1 тыңдалған ақпараттар бойынша өз жазбалары негізінде оларды тарату арқылы пікір қалыптастыру; 4.1.3.1 тақырып/диаграмма/ сызба/кесте бойынша өз ойын негіздеу арқылы ақпарат мазмұнын болжамдау; 4.1.4.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, талқыланып жатқан тақырып бойынша диалогке/пікірталасқа қатысу, диалогті жүргізудің түрлі әдістерін түсіну	4.2.1.1 түрлі типтегі (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) мәтіндердің құрылымдық компоненттерін анықтау және оларды негіздеу; 4.2.3.1 түсінік пен жауапты нақтылау мақсатында мәтін мазмұны бойынша өз көзқарасын және түсінігін қамтитын, сұрақтар мен жауаптар құрастыру; 4.2.4.2 ерекшеліктері бойынша көркемдік, бейкөркем мәтіндерді (мақала, жазба, сұхбат, мінездеме, нұсқаулық, өтініш, интервью, хабарландыру, жарнама) анықтау	4.3.1.2 ерекшеліктері негізінде бейкөркем (мақала, жазба, мінездеме, сұхбат, нұсқаулық, жарнама, интервью, өтініш, хабарландыру) мәтіндерді құрастыру; 4.3.3.1 оқиғаны немесе идеяны (мұғалім көмегімен) түсіндіру мақсатында фактілерді ұсыну арқылы мәтін мазмұнын (нақты, қысқа) беру; 4.3.7.7 -тся, -ться, аяқталатын етістіктерді, 2-жақтағы етістіктерде шуыл дыбыстарынан кейін ь әрпін, жіктеу түрін анықтау арқылы осы және келер шақтағы етістердегі екпінсіз жеке жалғауларды жазу; 4.3.8.1 маңызды белгілер негізінде зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді, сан есімдерді, үстеуді ажырату және олардың сөйлемдегі рөлін анықтау
4-тоқсан			
Ғарышқа саяхат	4.1.1.1 тыңдалған ақпараттар бойынша өз жазбалары негізінде	4.2.3.1 түсінік пен жауапты нақтылау мақсатында мәтін мазмұны бойынша	4.3.8.1 маңызды белгілер негізінде зат есімдерді, сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді,

	оларды тарату арқылы пікір қалыптастыру; 4.1.4.1 тілдік нормаларды сақтай отырып, талқыланып жатқан тақырып бойынша диалогке/пікірталасқа қатысу, диалогті жүргізудің түрлі әдістерін түсіну	өз көзқарасын және түсінігін қамтитын, сұрақтар мен жауаптар құрастыру; 4.2.6.1 келесі параметрлер бойынша сипаттам мәтіндерді, хабарлы мәтіндерді, пайымдау мәтіндерін салыстыру: тақырып, негізгі ой, стиль мен мәтін түрі, мәтіннің құрылымдық элементтері, тірек сөздер және тілдік құралдар, олардың тақырыпты және негізгі ойды ашудағы рөлін анықтау	сан есімдерді, үстеуді ажырату және олардың сөйлемдегі рөлін анықтау; 4.3.8.7 үлгі бойынша сөйлем құрастыру, сөйлемді тарату, бірыңғай мүшелері бар сөйлемдер; 4.3.9.1 қарым-қатынас жасау барысында интонациямен байланысқан сөйлемнің бірыңғай мүшелеріндегі тыныс белгілерін қою; 4.3.9.2 диалогті жазу ережесін (репликалар арасындағы автордың сөзінсіз) қолдану
Болашаққа саяхат	4.1.3.1 тақырып/диаграмма/сызба/кесте бойынша өз ойын негіздеу арқылы ақпарат мазмұнын болжамдау; 4.1.6.1 атау, ілік септіктеріндегі зат есімдердегі, өткен шақтағы етістіктердегі екпінді қою ережесін қолдану	4.2.1.1 түрлі типтегі (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) мәтіндердің құрылымдық компоненттерін анықтау және оларды негіздеу; 4.2.4.1 мәтін түрін анықтау – ерекшеліктері бойынша әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтіндері; 4.2.4.2 ерекшеліктері бойынша көркемдік, бейкөркем мәтіндерді (мақала, жазба, сұхбат, мінездеме,	4.3.1.1 портреттің мәтіндік сипаттамасын, өз тәжірибесінен берілген тақырыпқа хабарлы, пайымдау мәтінін құрастыру; 4.3.1.2 ерекшеліктері негізінде бейкөркем (мақала, жазба, мінездеме, сұхбат, нұсқаулық, жарнама, интервью, өтініш, хабарландыру) мәтіндерді құрастыру; 4.3.2.1 ақпарат, оқиға немесе процестер арасындағы айырмашылықтарды көрсету арқылы өздігінен және ұжымдық құрастырылған жоспар

		нұсқаулық, өтініш, интервью, хабарландыру, жарнама) анықтау; 4.2.6.1 келесі параметрлер бойынша сипаттау мәтіндерді, хабарлы мәтіндерді, пайымдау мәтіндерін салыстыру: тақырып, негізгі ой, стиль мен мәтін түрі, мәтіннің құрылымдық элементтері, тірек сөздер және тілдік құралдар, олардың тақырыпты және негізгі ойды ашудағы рөлін анықтау	бойынша нақты құрылымды мәтін құрастыру; 4.3.7.1 кең таралған тексеру әдістерін қолдану арқылы айтылуында және және жазылуында айырмашылықтары бар сөздерді жазу; 4.3.7.2 орыс орфографиясының негізгі принциптеріне сүйене отырып, сөздердің маңызды бөліктерін (сөз алды қосымшасы, жұрнақ) ажырату және оларды сауатты жазу: сөздердегі морфемалардың біркелкі жазылуы; 4.3.8.8 сөйлемнің тұрлаулы (бастауыш пен баяндауыш) және тұрлаусыз (анықтауыш, толықтауыш, пысықтауыш) мүшелерін ажырату, оларға сұрақ қою

Ескерту:

1) оқыту міндеттері бір тоқсан шеңберінде сөйлеу қызметінің түрлері бойынша біріктіріледі;

2) «*» түрінде белгіленген оқыту мақсаттарынының бөлігі жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
15-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Әдебиеттік оқу» пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнін оқытудың мақсаты – балалардың өнерін, өнер арқылы дамыту, өнермен байланыста болу қажеттілігін тәрбиелеу, білім алушыны әдебиет әлеміне енгізу және оны адамзаттың рухани тәжірибесімен қамтамасыз ету, білім алушылардың функционалдық сауаттылық дағдыларын оқу барысында қалыптастыру.

3.Бастауыш мектептегі пәндерді зерттеу мақсатына жету үшін келесі практикалық мәселелер шешіледі:

1) оқырмандық мүдделерін, эстетикалық сезімін және білім алушылардың көркемдік талғамымен олардың оқуға деген қажеттіліктерін қалыптастыруға қолайлы жағдайлар жасау;

2) оқу және сөйлеу дағдыларының жүйесін қалыптастыру;

3) бастапқы әдеби және сөйлеу білімдерін қалыптастыру;

4) әртүрлі жанрлардағы көркемдік шығармаларды талдау әдістерін және әртүрлі стильдермен жұмыс жасау әдістеріне үйрету;

5) шығармашылық қабілеттерін дамыту;

6) білім алушының көкжиектерін кеңейту, бастауыш сынып білім алушыларына арналған классикалық және қазіргі заманғы көркем және ғылыми танымдық әдебиеттің ең үздік жұмыстарымен таныстыру;

7) толыққанды оқу дағдыларын жетілдіру (дұрыс, еркін сөйлеу, хабардарлық және мәнерлілік);

8) әдеби туындыларды өз бетімен оқу арқылы тұрақты оқырмандық қызығушылығының қалыптасуына;

9) гуманистік дүниетанымның қалыптасуы, білім алушылардың интеллектуалды және рухани әлемінің қалыптасуы, «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясына негізделген ұлттық және жалпыға ортақ құндылықтарға қатысу.

4.Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5.Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлікте дамуы білім алушылар бойында білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек және шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойына білім» сияқты негізгі құндылықтарын дарыту, бойына сіңіруі үшін негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушылардың оның мінез-құлқы мен күнделікті іс-әрекетін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдарлары бола алады.

2-тарау «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

2-параграф. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мазмұны

6.«Әдебиеттік оқу» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылы бойынша 108 сағат;

2) 3-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылы бойынша 108 сағат;

3) 4-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылы бойынша 108 сағатты құрайды.

7.Оқу дағдыларын қалыптастырудың нормалары:

1) оқу дағдыларын сыныптар бойынша қалыптастырудың міндетті деңгейі: 2-сыныпта бірінші жартыжылдығында – 40-50 сөз, екінші жартысында – 50-60 сөз, 3-сыныптың бірінші жартыжылдығында – 60-70 сөз, екінші жартысында – 70-80 сөз, 4-сыныпта бірінші жарты жылдығында – 80-90 сөз, екінші жартысында – 90-105 сөз;

2) оқу дағдыларын сыныптар бойынша қалыптастырудың мүмкіндік деңгейі: 2-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 50-60 сөз, екінші жартысында – 60-70 сөз, 3-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 70-80 сөз, екінші жартысында – 80-90 сөз, 4-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 90-100 сөз, екінші жартысында – 100-120 сөз. Көмекші сөздер, шылаулар, одағай сөздер жеке сөз ретінде қарастырылады.

8.«Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) оқытылатын шығармалар: В. Драгунский. Әңгімелер, Б. Ысқақов. «Люблю я мчаться с ветерком...», В. Осеева. Әңгімелер, И. Бунин. «Детство», В.Катаев. «Дудочка и кувшинчик», В. Головкиннің. Әңгімелер, А.В. Раскин. «Как папа был маленьким», И Пивоварова. «Один за всех и все за одного», Б.Заходер. «Мы – друзья», С.Есенин. «Бабушкины сказки», Д. Жұмагелдинов. «Еркегали – мальчик-озорник», М. Зощенко. «Бабушкин подарок», М. Әйімбетов. «Солнце на ладони», С. Сейітов. «Наш ата», С. Михалков. «Как познаются друзья», В. Головкин. «Настоящая дружба», Э. Хоггард. «Мафин и его веселые друзья», С. Могилевская. «Восемь голубых дорожек», М.Қабанбаев. «Сам пропадай, а товарища выручай», К. Тангрыкулиев. «Верблюд и мальчик», А. Тажибаева. «Малютка верблюжонок», А.С. Пушкин. «Няне», А. Н. Толстой. «Золотой ключик, или Приключения Буратино», Э.Успенский. «Дядя Федор идет в школу», М.

Абылкасымова. «Родная земля», М. Алимбаев. «Родник земли родной», У.Турманжанов. «Родина», Т. Айбергенов. «Моя Республика», С. Сейфуллин. «Родная земля», «В нашем краю», Д. Досжанов. «Родник», М. Ауэзов. «Степной пейзаж», «Возвращение», М. Пришвин. «Моя Родина», «Ребята и утята», Г. Ладонщиков. «Родная земля», Л. Толстой. «Какая бывает роса на траве», В. Драгунский. «Третье место в стиле баттерфляй», А. Мальцев. «Моя тренировка», «Бегущий человек», В. Пахомов. «Легкая атлетика», А. Монвиж-Монтвид. «Мой стиль плавания», «Прыжок в воду», О. Нагорнов. «О хоккее и рыцаре», Ирис Ревю. «Волшебные лыжи», А. Барто. «Зарядка», М. Пляцковский. «Как Чернобурчик в футбол играл», «Мышонок Крошка выходит на лед», Ю. Маркова. «Футболист», Ю. Шалева. Сказка «Друзья здоровья», Әлем халықтарының ертегілері, С. Сейфуллин. «Кокшетау», В. Берестов. «Честное гусеничное», Л. Фадеева. «Окружающая среда», Хилья Сулла Тавасшерна. «Ручей», Г. Снегирев. «Чудесная лодка», В. Бианки. «Синичкин календарь», Е. Пермяк. «Одуванчики», Л. Чарская. «Не рви цветов, не надо», В. Чаплина. «Хитрые вороны», «Лесная кормушка», Г. Сапгир. «Леса-чудеса», Ю. Коваль. «Фарфоровые колокольчики», «Воздушный барашек», М. Мырзалиев. «Мечта», Я. Аким. «Наша планета», Е. Карганова. «Мы хотим, чтоб птицы пели», В. Бианки. «Как мышонок попал в мореплаватели», «Как муравьишка домой спешил», А. Масс. «Прогулка под дождём», А. Иванов. «Как Хома куда-то ходил», С. Козлов. «Ежик в тумане», «Ежик и море», Әлем халықтарының ертегілері. Ауызша халық өнерінің шағын жанрлары. Қажет болған жағдайда білім алушылар дайындық дәрежесіне байланысты басқа да әдеби шығармалар білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес келетін мұғалімнің таңдауы бойынша тізімге енгізіледі;

2) 1-бөлім. «Тыңдалым және айтылым»: қарапайым сұрақтарға жауап беру; еркін және нақты жауап беру; сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді пайдалану; тақырып бойынша болжам жасау және бастау; коммерциялық емес байланыс құралдарын пайдалану; тірек сөздерді қолдану; өз идеясын, сезімін, ойын білдіру;

3) 2-бөлім. «Оқылым»: дауыстап оқу, түсінікті және мәнерлеп оқу, рөлдерге бөліп оқу; өзіндік оқу, іздеу, кіріспе оқу; қарапайым, түсініктегі сұрақтарды қалыптастыру; мәтіннен, үзіндіге ұқсас сұрақтарға жауаптар табу; мәтіннің тақырыбы мен негізгі идеясын анықтау; халық ауыз әдебиеті өнерінің, ертегідегі, шағын жанрдағы туындылардың жанрлық ерекшеліктерін анықтау; кейіпкерді суреттеу, оның әрекеттерін бағалау; дербестік, эпитеттер және олардың рөлін салыстыру; кейіпкер әрекеттеріндегі өзгерістерді анықтау; суреттерде, мультфильмдерде бейнеленген өнер туындысындағы эпизодты салыстыру; жинақтардан, анықтамалық материалдардан қосымша ақпарат алу; кестеден алынған ақпаратты пайдалану;

4) 3-бөлім. «Жазылым»: оқиғалар тізбегіне негізделген жоспарды құру; жұмысты бөлімдерге бөлу; жұмбақ, ертегілер мен санамақ, тақпақтар үлгісіне негізделген, жазу немесе дайын рифмдерде пайдалану; каллиграфия, суреттер, қосымшалар, фотосуреттер арқылы шығармашылық жұмыс жазу; лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді, емле және пунктуация қателерін түзету.

9. «Әдебиеттік оқу» пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) оқытылатын шығармалар: Н. Сладков. Рассказы, М. М. Пришвин. «Рассказы о природе», И. И. Акимушкин. «Кто без крыльев летает?», В. В. Бианки.

«Мышонок Пик», «Музыкант», С. Я. Маршак. «В лесу над росистой поляной», «Двенадцать месяцев», «Круглый год», М. Алимбаев. «Глаза голубые земли», А. Дуйсенбиев. «Зима в лесу», Г. Снегирев. Рассказы, С. Муканов. «Родная степь», «Дружба». По Н. Богданову, С. Козлов. «Однажды в солнечный день», В. Маяковский. «Что такое хорошо и что такое плохо», В. Осеева. «До первого дождя», «Почему?», Г. Остер. «Вредные советы», Г. Х. Андерсен. «Гадкий утенок», В. Гауф. «Карлик Нос», Г. Троепольский. «Прощание с другом», Б. Сокпакбаев. «Меня зовут Кожа» (глава на выбор по изучаемой теме), И. Крылов. «Лебедь, Щука и Рак», «Ворона и лисица», «Квартет», «Стрекоза и муравей», Е. Шварц. «Сказка о потерянном времени», А. Введенский. «Когда я вырасту большой», Я. и В. Гримм. «Время жизни», «Бременские музыканты», «Домик в лесу». В. Голышкин. «Солнечные часы», А. Волков. «Волшебник Изумрудного города», Ф. Баум. «Волшебник страны Оз», М. Либин. «О том, как гном покинул дом», В.Ф. Одоевский. «Городок в табакерке», Я. Аким. «Разноцветные дома», К. Нефедова. «Дом, какой он», А. Кравченко. «Здравствуй, лошадь!», С. Михалков. «Слон-живописец», С. Козлов. «Удивительная бочка», «Ежикина скрипка», Ю. Коринец. «Волшебное письмо», О. Мандельштам. «Рояль», К. Паустовский. «Корзина с еловыми шишками», В. Короленко. «Слепой музыкант», Б. Екимов. «Музыка старого дома», С. Алексеев. «Рассказы о Суворове» (1 рассказ по выбору), Мухтар Кул-Мухаммед. «Аль-Фараби», В. Воскобойников. «Когда Ньютон был маленьким», «Когда царь Пётр был маленьким», «Когда Эдисон был маленьким», С. Ханахмедович. «Легенда об Архимеде», С. Бабенко «Верблюжий камень», М. Зощенко. «Великие путешественники», С. Голицын. «В поход! В поход! В поход!», Г. Сапгир. «Леса-чудеса», О. Уайльд. «День рождения Инфанты», В. Драгунский. «Девочка на шаре», «Кот в сапогах», Э. Успенский. «Три мушкетера», В. Сутеев. «Петя и Красная шапочка», Әлем халықтарының ертегілері. Қажет болған жағдайда білім алушылардың дайындық дәрежесі мен жас ерекшеліктеріне байланысты басқа да әдеби шығармаларды мұғалім өзі таңдауы бойынша тізімге енгізеді;

2) 1-бөлім «Тыңдалым және айтылым»: қарапайым сұрақтарға жауап беру; еркін түрдегі нақты әңгімелеу; жоспарға сәйкес мазмұндау; кейіпкерлер мен оқиғаларды мазмұнға сай сипаттау; ертегілерден мақал-мәтелдер мен нақыл сөздерді қолдану; вербальды емес қарым-қатынас; сурет, көріністермен, фотосуреттер, суреттерді көрсету арқылы сөйлеу дағдысын дамыту; өзінің идеясын, сезімін, ойын білдіреді; көркем әдеби құралдарды қолдану;

3) 2-бөлім. «Оқылым»: дауыстап, еркін, саналы және көркем сөзді, рөлдер бойынша оқу; жазбаларды белілеу арқылы оқу; шығармашылыққа бағалау сұрақтарын қалыптастыру, сұрақтарға жауаптар дайындау. шығарманың тақырыбы мен негізгі идеясын анықтау; халықтық және әдеби ертегілер, әңгімелерін, өлеңдерінің жанрлық ерекшеліктерін анықтау; кейіпкерге мінездеме жасау тәсілдері (портреті, кейіпкер іс-әрекеті, сөйлеуі, бет әлпеті, қимылдар); кейіпкердің іс-әрекеттерін бағалау; басты кейіпкерлердің әр түрлі жағдайдағы іс-әректімен мінез-құлқын салыстыру; суреттерде, мультфильмдерде, музыкада бейнелеу, өнер туындысын эпизодтарымен салыстыру; алынған ақпаратты сызба түрінде көрсету;

4) 3-бөлім «Жазылым»: оқиғалар тізбегіне негізделген жоспарды құру; шығарманы бөлікке бөлу; әртүрлі жанрға шығармашылық жұмыс жазу, кейіпкерге

хат, әңгіме, ертегі; шығармашылық жұмысты постер, жоба, жарнама, белгілеу арқылы қорғау; лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді, емле және пунктуация қателерін түзету.

10. «Әдебиеттік оқу» пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) оқытылатын шығармалар: В. Запуниди. «Родина моя – Казахстан!», Н. Матвеева. «Казахстан, О! Казахстан», Н. Лушникова. «Я – дочь казахского народа», М. Зверев. «Осень в Казахстане», С. Муканов. «Перед восходом солнца», «Ер Таргын» (казахский героический эпос), «Байтерек – древо жизни» (тюркская легенда), «Черный бура Ойлыбая» (казахская легенда по О. Сарсенбаеву), «Справедливость» (притча), Р. Киплинг. «Владей собой среди толпы смятенной», А. С. Пушкин. «Сказка о мёртвой царевне и семи богатырях», С. Устинович. «Лебединая дружба», В. Драгунский. «Арбузный переулок», В. Осеева. «Волшебное слово», М. Зощенко. «Не надо врать», О. Уайльд. «Мальчик-звезда», В. Железняков. «Чучело», А. Платонов. «Разноцветная бабочка», Е. Пермяк. «Пичугин мост», «Сердце матери». По Д. Досжанову, С. Михалков. «Дальновидная сорока», М. Пришвин. «Старый гриб», «Белая радуга», «Кем быть? Путешествие по профессиям» (по выбору), «Легенда о Жеке-батыре», «Илья Муромец и Соловей-разбойник», «Илья Муромец и Святогор», «Бой Ер-Таргына с Домбаулом» («Ер-Тарғын» ерлік эпосының үзіндісі»), «Геракл освобождает Прометея», «Легенда о домбре»,А. П. Чехов. «Скрипка Ротшильда», «Робин Гуд» (английская легенда), Ежелгі Греция жайлы аңыз. «Дедал и Икар», «Об аргонавтах», Е. Елубаев. «Легенда о ласточке», Л. Скребцова. «Чудесный парикмахер», В. Маяковский. «Кем быть?», Д. Родари. «Чем пахнут ремесла?», А. Раскин. «Как папа выбирал профессию», А.М. Марьянин. «Работа есть работа», Мамандықтар туралы әңгімелер (таңдау бойынша), Э. Успенский. «Бизнес крокодила Гены» («Простоквашинск и его жители» 1-тарау), Е. Амбросова. «Такие нужные люди» (рассказы по выбору), А. Шынбатыров. «Урок чуткости», Я. және В. Гримм. «Храбрый портной», К. Нефедова. «Дом, какой он», М. Пришвин. «Белая радуга», И. Пивоварова. «Весенний дождь», Т. Домаренок. «Лесная гроза», Н. Некрасов. «Дедушка Мазай и зайцы», Ф. Тютчев. «Весенняя гроза», С. Козлов. «Серый дождик затяжной», Г. Ильина. «Профессии Ветров», С. Олексяк. «Природные явления», Л. Толстой. «Какая бывает роса на траве», «Гроза в лесу», Т. Шорыгина. «Восход солнца», «Закат солнца», «Ледоход», «Листопад», «Молния», «Радуга», «Дождь», И. Пивоварова. «День защиты природы», А. Ершов. «О защите природы», В. Астафьев. «Царь-рыба», В. Распутин. «Пожар», С. Торайгыров. «Я стану человеком», А. Риис. «Про Сарли, черепаху с Большого Барьерного рифа», И. Тургенев. «Перепелка», А. Сван. «Бельчонок и елочка», Ж. Верн. Главы из произведений «Из пушки на Луну», «Вокруг Луны», «С Земли на Луну», «Вверх дном», «Гектор Сервадак», «Путешествие к центру Земли», Ю. Гагарин. «Дорога в космос» (кітаптан үзінділер), А. Леонов. «Я выхожу в космос», Ю. Афонин. «Из другого мира», А. де Сент-Экзюпери. «Маленький принц» (жеке тараулар), Р. Ингпен. «Волшебная карусель», Е. Велтистов. «Электроник – мальчик из чемодана», «Миллион и один день каникул», К. Булычев. «Путешествие Алисы», «Алиса в стране загадок». Қажет болған жағдайда білім алушылардың дайындық дәрежесіне байланысты басқа да әдеби шығармалар білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, мұғалім өз таңдауы бойынша тізімге енгізеді;

2) 1-бөлім «Тыңдалым және айтылым»: себеп-қатынас, қатынастарын құбылыстарды, іс-әрекеттерді анықтауға арналған сұрақтарды қалыптастыру; ашық сұрақтарға жауаптар; еркін, қысқа, егжей-тегжейлі және таңдаулы ретинг; шығармашылық ойлау; жұмыстың тақырыбы мен соңғы бөлігін болжау; өлеңдер, әңгімелерден мақал-мәтелдер мен үзінділерді қолдану; коммерциялық емес байланыс құралдары; суреттер, көріністер, фотосуреттер, суреттер, бейнелерді көрсету арқылы сөйлесу; өзінің идеясын, сезімін, ойын білдіру; өмірден алынған ұқсас оқиғалар, материалдармен салыстыру;

3) 2-бөлім. «Оқылым»: дауыстап, еркін, саналы және көркем оқу; рөлдер бойынша, таңдаулы түрде оқу, қарау, үйрену, іздеу, аналитика жазбалармен оқу; диаграммаларды жасау, шығармашылық, түсіндірме, бағалау мәселелерін қалыптастыру; сұрақтарға жауаптар; тақырыптың анықтамасы және жұмыстың негізгі идеясы. миф, жанрлық аңыз, әңгіме, әдеби ертегі, әңгіме, поэма, батырлық эпосының жанрлық ерекшеліктерін анықтау; кескін жасау тәсілдері (портрет, кейіпкер, әрекеттер және сөйлеу, бет-әлпеті, қимылдар); автордың кейіпкерге деген көзқарасын анықтау, оның салыстырмалылығы және авторлық бағалау, кейіпкерлердің әрекеттерінің аналогы, контрасты бойынша салыстыру; гипербола, салыстыру, дербестік, эпитет, метафора және олардың рөлі; оқиғаларды және кейіпкерлердің сезімін салыстыру; эпизодтың негізінде жатқан оқиғаларды анықтау және талдау; суреттерде, мультфильмдер, музыка, кинофильмдерде бейнеленген өнер туындысының эпизодын салыстыру; алынған ақпаратты алу және өңдеу; қорытындыларды қалыптастыру; алынған ақпаратты сызба түрінде көрсету;

4) 3-бөлім «Жазылым»: оқиғалар тізбегіне негізделген жоспарды құру; шығармаларды бөлімге бөлу; тақырып: жаңа кейіпкерлерді, жаңа сюжетті қосу арқылы шығармашылық жұмыстарды жазу; фильм, конспект, схема, сұхбат, еске салу, жазбалар, жарнамаларды шығарма түрінде жазу; лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді, емле және пунктуация қателерін түзету.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11.Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.4 кодында: «1» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «4» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12.Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым және айтылым:

Бөлімше (негізгі дағдылар)	Тыңдалым және айтылым бойынша оқу мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тыңдалым, бейне ақпараты ның мазмұнын түсіну	2.1.1.1 мазмұн туралы қарапайым сұрақтарға жауап беру	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін	4.1.1.1 себеп-салдарының қатынастарды, құбылыстарды, іс-

		ашық сұрақтар қою және жауап беру	әрекеттерді анықтауға және ашық сұрақтарға жауап беруге арналған сұрақтарды қалыптастыру
1.2 Шығарманы мазмұндау	2.1.2.1 мәтіннің мазмұнын еркін әңгімелеу немесе дайын жоспар, көрініс бойынша қайта қарау	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау	4.1.2.1 жұмысты еркін немесе мұғалім анықтаған түрде қайта жазу, қысқаша егжей-тегжейлі, іріктеп, шығарманы әңгімелеу, оқиғалармен бетпе-бет келу
1.3 Шығармадағы оқиғаны болжау	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы бөліміне сүйеніп, оқиғаның соңын болжау	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау	4.1.3.1 тақырыптың және соңғы бөлігінің сюжетін әзірлеуді, олардың таңдауының себебін түсіну
1.4 Тыңдарманның назарын аударту	2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану (мұғалімнің көмегімен)	3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану; 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттерді қолдану	4.1.4.1 өлеңдер, әңгімелерден мақал-мәтелдер мен сөздерді, ауызша емес сөйлеу құралдарын қолдану; 4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану
1.5 Тыңдалым бейне туралы ақпарат туралы пікір білдіру	2.1.5.1 ақпаратты қабылдау кезінде алынған идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіру үшін сілтеме сөздерді қолданып, өтініш жасау	3.1.5.1 идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіруге, көркемдік-экспрессивті	4.1.5.1 өздерінің идеяларын, ой пікірлерін, сезімдерін, көзқарастарын түсіндіруге,

		құралдарды қолдануға өтініш жасау	өмірдегі оқиғалармен материалдағы ұқсастықты салыстыру
2) оқылым:			
	Оқу мақсаттары:		
Негізгі дағдылар	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Оқу түрлерін қолдану	2.2.1.1 дауыстап дұрыс, саналы түрде анық, рөлдерге бөліп оқу	3.2.1.1 шығарманы рөлге бөліп, теріп, түсініп, дауыстап, мәнерлеп оқу	4.2.1.1 шығарманы рөлге бөліп, теріп, түсініп, дауыстап, мәнерлеп шапшаң оқу
	2.2.1.2 қажетті ақпараттарды белгілеп, шығарманы іштей оқу	3.2.1.2 шығарманы іштей шолып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, түртіп алып оқу	4.2.1.2 мәтінді іздеу, сараптау, диаграммалар арқылы немесе оның бөліктерінің түрлерін оқу
2.2 Шығарма ның мазмұны бойынша сұрақтар қою және жауап беру	2.2.2.1 әдебиеттану мазмұны бойынша қарапайым, түсінікті, сұрақтарды мұғалімнің көмегімен қалыптастыруға және ұқсас сұрақтарға жауап беруге, мәтін жолдарынан жауаптарды табу	3.2.2.1 әдеби шығармалардың мазмұны бойынша шығармашылық, бағалау сұрақтарын қалыптастыру және осындай сұрақтарға жауап беру	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру
2.3 Әдебиеттік шығарма ның тақырыбы мен ондағы негізгі ойды анықтау	2.2.3.1 автордың негізгі ойын, не айтқысы келетінін анықтау және оқырмандарды қалай сендіргісі келетінін түсіну	3.2.3.1 шығармаға негізгі ойды білдіретін тақырыпты анықтап, жұмыстың негізгі идеясы болып тұрған ұсынысты табу	4.2.3.1 жұмыстағы фактілерді дәлелдейтін тақырыпты және негізгі идеяны анықтау
2.4 Әдеби шығарма ның	2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме,	3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата,	4.2.4.1 батырлар эпосын, жанрдағы аңызды, ертегіні,

жанрын анықтау	өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	әдебиеттегі әңгіменің мазмұнын анықтау және түсіну
2.5 Шығарма ның композициясын анықтау	2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы мен аяқталуын анықтау	3.2.5.1 шығармасында ғы кейіпкердің мінезін, бейнесін оның іс-әрекетін бағалау көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау	4.2.5.1 авторының шығармашылығыны ң әдістерін анықтау, автордың қаһарманға деген көзқарасын салыстыруға және авторлық бағалау әрекеттерін салыстыру
2.6 Мәтінінде автордың әдеби шығарма сын пайдалану, мәтінді оқып түсіну	2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен эпитеттерді табуға және рөлін анықтау, даралау, оларды салыстыру	3.2.6.1 мағыналық дербестігін сақтаға н көркем, бейнелі тұрақты сөз тіркестерін табу, салыстыру, және олардың рөлін анықтау	4.2.6.1 гипербола, салыстыру, дербестік, эпитет, метафораны табу және олардың рөлін анықтау
2.7 Өнер туындысы ның элементте рін салыстыру	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен бас кейіпкердің ерлігі бойынша әрекеттеріндегі өзгерістерді анықтау; 2.2.7.2 мұғалімнің көмегімен эпизодта, суреттерде, мультфильмдерде, бейнелеу өнерінің туындысын салыстыру	3.2.7.1 әртүрлі жағдайларда негізгі кейіпкерлердің мінез-құлқын, іс-әрекетін салыстыру; 3.2.7.2 мұғалімнің көмегімен иллюстрацияларда , мультфильмдерде, музыкада, бейнелеу өнері туындысында эпизодты салыстыру	4.2.7.1 кейіпкерлердің оқиғалары мен іс-әрекеттерін салыстыру, шығарманың астарындағы мысалдарды анықтау; 4.2.7.2 суреттерде, мультфильмдер, әуен, кинофильмдерде, эпизодты бейнелеуі мен өнер туындысын салыстыру
2.8 Түрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен жинақтардан, анықтамалық материалдардан,қосым ша ақпаратты алып,	3.2.8.1 әртүрлі дереккөздерден алынған жұмыстың мазмұны туралы арнайы ақпаратты,	4.2.8.1 алынатын ақпаратты схема түрінде қорытынды жасайды, өңдейді, және себеп-салдарда байланыстар ұсыну

	ұсынылған кесте үлгісінде салыстыру	иллюстрацияларды фантастика және ақпаратты схемалар түрінде ұсыну	
3) жазылым:			
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары:		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Шығарма ның жоспарын құру	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру	3.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
3.2 Түрлі жанрлардың шығармашылы қ туындыла рын құру	2.3.2.1* мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру	3.3.2.1* шығарма кейіпкеріне хат, ертегі кейіпкерін қосу, соңын өзгерту, оқыған, әңгімеде көргені бойынша жазу	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлеңдегі төрт жолды жазу
3.3 Шығармашылы қ жұмыстар ды түрлі формада ұсыну	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен сурет, қолданбалы, бағдарламалар, фотосуреттер арқылы шығармашылық жұмыстар жазу	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
3.4 Қатені табу және түзету	2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктер, қателіктермен жұмыс жүргізу	3.3.4.1 жұмысын жетілдіру, лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді түзету, емлесін дұрыс жазу сөздік көмегімен және тыныс белгілерінің қателіктері бойынша жұмыс жасау	4.3.4.1 жұмысын жетілдіру, лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді түзету, емле және пунктуация қателерін түзету

13. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14.Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту орыс тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту орыс тілінде)

1) 2-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тыңдалым және айтылым	Оқылым	Жазылым
1-тоқсан			
Өзім туралы Менің отбасым және достарым	2.1.1.1 мазмұн туралы қарапайым сұрақтарға жауап беру; 2.1.2.1 мәтіннің мазмұнын еркін әңгімелеу немесе дайын жоспар көрініс бойынша қайта қарау; 2.1.5.1 ақпаратты қабылдау кезінде алынған идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіру үшін сілтеме сөздерді қолданып, өтініш жасау	2.2.1.1 дауыстап дұрыс, саналы түрде анық, рөлдерге бөліп оқу; 2.2.2.1 әдебиеттану мазмұны бойынша қарапайым, түсінікті, сұрақтарды мұғалімнің көмегімен қалыптастыруға және ұқсас сұрақтарға жауап беруге, мәтін жолдарынан жауаптарды табу; 2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау; 2.2.3.1 автордың негізгі ойын, не айтқысы келетінін анықтау және оқырмандарды қалай сендіргісі келетінін түсіну	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен сурет, қолданбалы, бағдарламалар, фотосуреттер арқылы шығармашылық жұмыстар жазу
	2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы бөліміне сүйеніп, оқиғаның соңын болжау; 2.1.2.1 мәтіннің	2.2.1.2 қажетті ақпараттарды белгілеп, шығарманы іштей оқу; 2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық	2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен сурет, қолданбалы, бағдарламалар, фотосуреттер арқылы шығармашылық жұмыстар жазу;

	мазмұнын еркін әңгімелеу немесе дайын жоспар, көрініс бойынша қайта қарау; 2.1.4.сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану (мұғалімнің көмегімен)	ерекшеліктерін анықтау; 2.2.7.2 мұғалімнің көмегімен эпизодта, суреттерде, мультфильмдерде, бейнелеу өнерінің туындысын салыстыру	2.3.2.1* мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру
2-тоқсан			
Менің мектебім	2.1.2.1 мәтіннің мазмұнын еркін әңгімелеу немесе дайын жоспар, көрініс бойынша қайта қарау; 2.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану (мұғалімнің көмегімен); 2.1.1.1 мазмұн туралы қарапайым сұрақтарға жауап беру; 2.1.5.1 ақпаратты қабылдау кезінде алынған идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіру үшін сілтеме сөздерді қолданып, өтініш жасау	2.2.1.1 дауыстап дұрыс, саналы түрде анық, рөлдерге бөліп оқу; 2.2.5.1 мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуы мен аяқталуын анықтау; 2.2.7.2 мұғалімнің көмегімен эпизодта, суреттерде, мультфильмдерде, бейнелеу өнерінің туындысын салыстыру; 2.2.1.2 қажетті ақпараттарды белгілеп, шығарманы іштей оқу; 2.2.2.1 әдебиеттану мазмұны бойынша қарапайым, түсінікті, сұрақтарды мұғалімнің көмегімен қалыптастыруға және ұқсас сұрақтарға жауап беруге, мәтін жолдарынан жауаптарды табу; 2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен эпитеттерді табуға және рөлін анықтау, даралау, оларды салыстыру; 2.2.4.1 мақал-мәтел,	2.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқылған шығарманы бөліктерге бөліп, жоспар құру; 2.3.2.1* мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру; 2.3.3.1 мұғалімнің көмегімен сурет, қолданбалы, бағдарламалар, фотосуреттер арқылы шығармашылық жұмыстар жазу

		жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау; 2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен бас кейіпкердің ерлігі бойынша әрекеттеріндегі өзгерістерді анықтау	
3-тоқсан			
Дені саудың жаны сау	2.1.1.1 мазмұн туралы қарапайым сұрақтарға жауап беру; 2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы бөліміне сүйеніп, оқиғаның соңын болжау; 2.1.2.1 мәтіннің мазмұнын еркін әңгімелеу немесе дайын жоспар, көрініс бойынша қайта қарау; 2.1.3.1 шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне бастапқы бөліміне сүйеніп, оқиғаның соңын болжау	2.2.1.2 қажетті ақпараттарды белгілеп, шығарманы іштей оқу; 2.2.2.1 әдебиеттану мазмұны бойынша қарапайым, түсінікті, сұрақтарды мұғалімнің көмегімен қалыптастыруға және ұқсас сұрақтарға жауап беруге, мәтін жолдарынан жауаптарды табу; 2.2.3.1 автордың негізгі ойын, не айтқысы келетінін анықтау және оқырмандарды қалай сендіргісі келетінін түсіну; 2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен жинақтардан, анықтамалық материалдардан,қосымша ақпаратты алып, ұсынылған кесте үлгісінде салыстыру; 2.1.5.1 ақпаратты қабылдау кезінде алынған идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіру үшін сілтеме сөздерді қолданып, өтініш жасау; 2.2.5.1 кейіпкердің көрінісін бейнелейді, оның әрекетін қарапайым сөйлемдермен бағалау; 2.2.6.1 мұғалімнің көмегімен эпитеттерді	2.3.2.1* мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру; 2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктер, қателіктермен жұмыс жүргізу

		табуға және рөлін анықтау, даралау, оларды салыстыру; 2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау; 2.2.2.1 әдебиеттану мазмұны бойынша қарапайым, түсінікті, сұрақтарды мұғалімнің көмегімен қалыптастыруға және ұқсас сұрақтарға жауап беруге, мәтін жолдарынан жауаптарды табу	
4-тоқсан			
Қоршаған орта Саяхат	2.1.2.1 мәтіннің мазмұнын еркін әңгімелеу немесе дайын жоспар, көрініс бойынша қайта қарау; 2.1.5.1 ақпаратты қабылдау кезінде алынған идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіру үшін сілтеме сөздерді қолданып, өтініш жасау; 2.1.1.1 мазмұн туралы қарапайым сұрақтарға жауап беру; 2.1.5.1 ақпаратты қабылдау кезінде алынған идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіру үшін сілтеме сөздерді қолданып, өтініш жасау	2.2.7.1 мұғалімнің көмегімен кейіпкердің әрекеттеріндегі өзгерістерді дамыту кезеңдерін анықтау; 2.2.7.2 мұғалімнің көмегімен эпизодта, суреттерде, мультфильмдерде, бейнелеу өнерінің туындысын салыстыру; 2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен жинақтардан, анықтамалық материалдардан,қосымша ақпаратты алып, ұсынылған кесте үлгісінде салыстыру; 2.2.1.1 дауыстап дұрыс, саналы түрде анық, рөлдерге бөліп оқу; 2.2.3.1 автордың негізгі ойын, не айтқысы келетінін анықтау және оқырмандарды қалай сендіргісі келетінін түсіну; 2.2.4.1 мақал-мәтел, жұмбақ, ертегі, тұрмыс-	3.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру; 2.3.4.1 мұғалімнің көмегімен лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктер, қателіктермен жұмыс жүргізу; 2.3.3.мұғалімнің көмегімен сурет, қолданбалы, бағдарламалар, фотосуреттер арқылы шығармашылық жұмыстар жазу; 2.3.2.1* мұғалім көмегімен үлгі бойынша шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып

		салт жырлары, әңгіме, өлеңнің жанрлық ерекшеліктерін анықтау; 2.2.8.1 мұғалімнің көмегімен жинақтардан, анықтамалық материалдардан,қосымша ақпаратты алып, ұсынылған кесте үлгісінде салыстыру	шумақтар, санамақтар құрастыру

2)3-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тыңдалым және айтылым	Оқылым	Жазылым
1-тоқсан			
Жанды табиғат	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру; 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттерді қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей шолып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, түртіп алып оқу; 3.2.3.1 шығармаға негізгі ойды білдіретін тақырыпты анықтап, жұмыстың негізгі идеясы болып тұрған ұсынысты табу; 3.2.6.1 мағыналық дербестігін сақтаған көркем, бейнелі тұрақты сөз тіркестерін табу, салыстыру, және олардың рөлін анықтау	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну; 3.3.2.1* шығарма кейіпкеріне хат, ертегі кейіпкерін қосу, соңын өзгерту, оқыған, әңгімеде көргені бойынша жазу
Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау; 3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану	3.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру; 3.3.4.1 жұмысын жетілдіру, лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді түзету, емлесін дұрыс жазу сөздік көмегімен және тыныс белгілерінің қателіктері бойынша жұмыс жасау	
2-тоқсан			

Уақыт	3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау; 3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану; 3.1.5.1 идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіруге, көркемдік-экспрессивті құралдарды қолдануға өтініш жасау	3.2.5.1 шығармасында ғы кейіпкердің мінезін, бейнесін оның іс-әрекетін бағалау көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау; 3.2.7.2 мұғалімнің көмегімен иллюстрацияларда, мультфильмдерде, музыкада, бейнелеу өнері туындысында эпизодты салыстыру; 3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	3.3.2.1* шығарма кейіпкеріне хат, ертегі кейіпкерін қосу, соңын өзгерту, оқыған, әңгімеде көргені бойынша жазу
Сәулет	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру; 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттерді қолдану	3.2.1.2 шығарманы іштей шолып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, түртіп алып оқу; 3.2.2.1 әдеби шығармалардың мазмұны бойынша шығармашылық, бағалау сұрақтарын қалыптастыру және осындай сұрақтарға жауап беру; 3.2.8.1 әртүрлі дереккөздерден алынған жұмыстың мазмұны туралы арнайы ақпаратты, иллюстрацияларды фантастика және ақпаратты схемалар түрінде ұсыну	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну
3-тоқсан			
Өнер	3.1.5.1 идеяларын, сезімдерін,	3.2.1.2 шығарманы іштей шолып, қажетті ақпаратты	3.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқылған

КОПИЯ

	ойларын түсіндіруге, көркемдік-экспрессивті құралдарды қолдануға өтініш жасау; 3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау	тауып, белгі қойып, саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, түртіп алып оқу; 3.2.2.1 әдеби шығармалардың мазмұны бойынша шығармашылық, бағалау сұрақтарын қалыптастыру және осындай сұрақтарға жауап беру; 3.2.7.әртүрлі жағдайларда негізгі кейіпкерлердің мінез-құлқын, іс-әрекетін салыстыру; 3.2.4.1 өлең, мысал, нақыл сөз, аңыз, бата, әңгіменің жанрлық ерекшеліктерін анықтау	шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру; 3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну
Атақты тұлғалар	3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру; 3.1.3.1 шығармадағы кейіпкерлердің мінез-құлқы мен іс-әрекетіне, ондағы оқиғаларға сүйеніп, сюжеттің дамуын болжау	3.2.5.1 шығармасында ғы кейіпкердің мінезін, бейнесін оның іс-әрекетін бағалау көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау; 3.2.7.1 әртүрлі жағдайларда негізгі кейіпкерлердің мінез-құлқын, іс-әрекетін салыстыру; 3.2.8.1 әртүрлі дереккөздерден алынған жұмыстың мазмұны туралы арнайы ақпаратты, иллюстрацияларды фантастика және ақпаратты схемалар түрінде ұсыну; 3.2.7.2 мұғалімнің көмегімен иллюстрацияларда, мультфильмдерде, музыкада, бейнелеу өнері туындысында эпизодты салыстыру	3.3.2.1* шығарма кейіпкеріне хат, ертегі кейіпкерін қосу, соңын өзгерту, оқыған, әңгімеде көргені бойынша жазу; 3.3.4.1 жұмысын жетілдіру, лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді түзету, емлесін дұрыс жазу сөздік көмегімен және тыныс белгілерінің қателіктері бойынша жұмыс жасау
4-тоқсан			
Су – тіршілік көзі	3.1.2.1 шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау,	3.2.1.1 шығарманы рөлге бөліп, теріп, түсініп, дауыстап, мәнерлеп оқу; 3.2.6.1 мағыналық дербестігінсақтаған көркем, бейнелі тұрақты сөз тіркестерін табу, салыстыру, және олардың рөлін анықтау	3.3.4.1 жұмысын жетілдіру, лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді түзету, емлесін дұрыс жазу сөздік көмегімен және

	сахналау; 3.1.4.1 сөйлеу барысында мақал-мәтелдерді, нақыл сөздерді, вербалды емес тілдік құралдарды қолдану; 3.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттерді қолдану		тыныс белгілерінің қателіктері бойынша жұмыс жасау; 3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну
Демалыс мәдениеті. Мерекелер	3.1.5.1 идеяларын, сезімдерін, ойларын түсіндіруге, көркемдік-экспрессивті құралдарды қолдануға өтініш жасау; 3.1.1.1 шығарманың маңызды тұстарын анықтау үшін ашық сұрақтар қою және жауап беру	3.2.3.1 шығармаға негізгі ойды білдіретін тақырыпты анықтап, жұмыстың негізгі идеясы болып тұрған ұсынысты табу; 3.2.5.1 шығармасында ғы кейіпкердің мінезін, бейнесін оның іс-әрекетін бағалау көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау; 3.2.7.2 мұғалімнің көмегімен иллюстрацияларда, мультфильмдерде, музыкада, бейнелеу өнері туындысында эпизодты салыстыру	3.3.3.1 шығармашылық жұмысын сурет, сценарий түрінде ұсыну; 3.3.1.1 мұғалімнің көмегімен оқылған шығарманы логикалық бөліктерге бөліп, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру

3) 4-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тыңдалым және айтылым	Оқылым	Жазылым
1-тоқсан			
Менің Отаным – Қазақстан	4.1.1.1 себеп-салдарының қатынастарды, құбылыстарды, іс-әрекеттерді анықтауға және ашық сұрақтарға жауап беруге арналған сұрақтарды қалыптастыру;	4.2.1.1 шығарманы рөлге бөліп, теріп, түсініп, дауыстап, мәнерлеп шапшаң оқу; 4.2.1.2 мәтінді іздеу, сараптау, диаграммалар арқылы немесе оның бөліктерінің түрлерін оқу; 4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну; 4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу,

	4.1.4.1 өлеңдер, әңгімелерден мақал-мәтелдер мен сөздерді, ауызша емес сөйлеу құралдарын қолдану; 4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану	бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру; 4.2.4.1 батырлар эпосын, жанрдағы аңызды, ертегіні, әдебиеттегі әңгіменің мазмұнын анықтау және түсіну	әр бөлікке ат қойып, жоспар құру
Құндылықтар	4.1.1.1 себеп-салдарының қатынастарды, құбылыстарды, іс-әрекеттерді анықтауға және ашық сұрақтарға жауап беруге арналған сұрақтарды қалыптастыру; 4.1.4.1 өлеңдер, әңгімелерден мақал-мәтелдер мен сөздерді, ауызша емес сөйлеу құралдарын қолдану; 4.1.5.1 өздерінің идеяларын, ой пікірлерін, сезімдерін, көзқарастарын түсіндіруге, өмірдегі оқиғалармен материалдағы ұқсастықты салыстыру	4.2.1.1 шығарманы рөлге бөліп, теріп, түсініп, дауыстап, мәнерлеп шапшаң оқу; 4.2.7.1 кейіпкерлердің оқиғалары мен іс-әрекеттерін салыстыру, шығарманың астарындағы мысалдарды анықтау; 4.2.4.1 батырлар эпосын, жанрдағы аңызды, ертегіні, әдебиеттегі әңгіменің мазмұнын анықтау және түсіну; 4.2.8.1 алынатын ақпаратты схема түрінде қорытынды жасайды, өңдейді, және себеп-салдарда байланыстар ұсыну	4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлеңдегі төрт жолды жазу; 4.3.4.1 жұмысын жетілдіру, лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді түзету, емле және пунктуация қателерін түзету
2-тоқсан			
Мәдени мұра	4.1.5.1 өздерінің идеяларын, ой	4.2.5.1 авторының шығармашылығының	4.3.3.1 шығармашылық

	пікірлерін, сезімдерін, көзқарастарын түсіндіруге, өмірдегі оқиғалармен материалдағы ұқсастықты салыстыру; 4.1.4.1 өлеңдер, әңгімелерден мақал-мәтелдер мен сөздерді, ауызша емес сөйлеу құралдарын қолдану; 4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану	әдістерін анықтау, автордың қаһарманға деген көзқарасын салыстыруға және авторлық бағалау әрекеттерін салыстыру; 4.2.6.1 гипербола, салыстыру, дербестік, эпитет, метафораны табу және олардың рөлін анықтау; 4.2.4.1 батырлар эпосын, жанрдағы аңызды, ертегіні, әдебиеттегі әңгіменің мазмұнын анықтау және түсіну	жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
3-тоқсан			
Табиғи құбылыстар	4.1.3.1 тақырыптың және соңғы бөлігінің сюжетін әзірлеуді, олардың таңдауының себебін түсіну; 4.1.2.1 жұмысты еркін немесе мұғалім анықтаған түрде қайта жазу, қысқаша егжей-тегжейлі, іріктеп, шығарманы әңгімелеу, оқиғалармен бетпе-бет келу	4.2.1.1 шығарманы рөлге бөліп, теріп, түсініп, дауыстап, мәнерлеп шапшаң оқу; 4.2.1.2 мәтінді іздеу, сараптау, диаграммалар арқылы немесе оның бөліктерінің түрлерін оқу; 4.2.5.1 авторының шығармашылығының әдістерін анықтау, автордың қаһарманға деген көзқарасын салыстыруға және авторлық бағалау әрекеттерін салыстыру; 4.2.7.2 суреттерде, мультфильмдер, әуен, кинофильмдерде, эпизодты бейнелеуі мен өнер туындысын салыстыру	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру; 4.3.4.1 жұмысын жетілдіру, лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді түзету, емле және пунктуация қателерін түзету

КОПА

Қоршаған ортаны қорғау	4.1.1.1 себеп-салдарының қатынастарды, құбылыстарды, іс-әрекеттерді анықтауға және ашық сұрақтарға жауап беруге арналған сұрақтарды қалыптастыру; 4.1.2.1 жұмысты еркін немесе мұғалім анықтаған түрде қайта жазу, қысқаша егжей-тегжейлі, іріктеп, шығарманы әңгімелеу, оқиғалармен бетпе-бет келу; 4.1.4.1 өлеңдер, әңгімелерден мақал-мәтелдер мен сөздерді, ауызша емес сөйлеу құралдарын қолдану	4.2.2.1 шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру; 4.2.6.1 гипербола, салыстыру, дербестік, эпитет, метафораны табу және олардың рөлін анықтау; 4.2.7.1 кейіпкерлердің оқиғалары мен іс-әрекеттерін салыстыру, шығарманың астарындағы мысалдарды анықтау; 4.2.8.1 алынатын ақпаратты схема түрінде қорытынды жасайды, өңдейді, және себеп-салдарда байланыстар ұсыну	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру; 4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну
4-тоқсан			
Ғарышқа саяхат	4.1.2.1 жұмысты еркін немесе мұғалім анықтаған түрде қайта жазу, қысқаша егжей-тегжейлі, іріктеп, шығарманы әңгімелеу, оқиғалармен бетпе-бет келу; 4.1.4.2 сөйлеу барысында иллюстрациялар, көрнекіліктер, фотосуреттер қолдану	4.2.4.1 батырлар эпосын, жанрдағы аңызды, ертегіні, әдебиеттегі әңгіменің мазмұнын анықтау және түсіну; 4.2.7.2 суреттерде, мультфильмдер, әуен, кинофильмдерде, эпизодты бейнелеуі мен өнер туындысын салыстыру; 4.2.4.1 батырлар эпосын, жанрдағы аңызды, ертегіні, әдебиеттегі әңгіменің мазмұнын анықтау және түсіну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысын сызба, диафильм, презентация түрінде ұсыну; 4.3.4.1 жұмысын жетілдіру, лексикалық және стилистикалық дәлсіздіктерді түзету, емле және пунктуация қателерін түзету

ҚОДА

Болашаққа саяхат	4.1.1.1 себеп-салдарының қатынастарды, құбылыстарды, іс-әрекеттерді анықтауға және ашық сұрақтарға жауап беруге арналған сұрақтарды қалыптастыру; 4.1.3.1 тақырыптың және соңғы бөлігінің сюжетін әзірлеуді, олардың таңдауының себебін түсіну; 4.1.5.1 өздерінің идеяларын, ой пікірлерін, сезімдерін, көзқарастарын түсіндіруге, өмірдегі оқиғалармен материалдағы ұқсастықты салыстыру	4.2.1.2 мәтінді іздеу, сараптау, диаграммалар арқылы немесе оның бөліктерінің түрлерін оқу; 4.2.3.1 жұмыстағы фактілерді дәлелдейтін тақырыпты және негізгі идеяны анықтау; 4.2.7.1 кейіпкерлердің оқиғалары мен іс-әрекеттерін салыстыру, шығарманың астарындағы мысалдарды анықтау	4.3.1.1 оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып, жоспар құру; 4.3.2.1 таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлеңдегі төрт жолды жазу

Ескерту:

* – тоқсандағы екі ортақ тақырып есебінен бір тоқсанда оқу мақсаттарын ортақ тақырыптармен біріктіріледі.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
16-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Ұйғыр тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі мақсаты – функционалдық сауаттылығының қалыптасуына негіз болу, сондай-ақ адам мәдениетінің жалпы көрсеткіші ретіндегі тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым дағдыларының дамыту.

3. Бастауыш мектепте пәнді оқудың қойылған мақсатына қол жеткізу үшін келесі практикалық міндеттер шешіледі:

1) тіл бірліктеріне лингвистикалық қарым-қатынасты қалыптастыру; лингвистикалық құбылыстарды зерттеу процесінде аналитикалық және синтетикалық іс-әрекеттерді меңгеру арқылы ақпаратты жүйелеу, талдау жасау, салыстыру, жалпыландыру біліктерін дамыту;

2) тіл мен сөйлеу мәдениетін дамыту, сөздік қорын байыту және белсенділікті арттыру арқылы өнімді сөйлеу әрекетін қалыптастыру;

3) нәтижеге қол жеткізудің неғұрлым тиімді әдістерін анықтау;

4) оқу іс-әрекетіндегі жетістік/сәтсіздік себептерін түсінуге үйрету;

5) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және сөйлеу дағдыларын жетілдіру арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту;

6 қоршаған әлемді және айналадағы шындық құбылыстарын меңгеру арқылы ана тіліне деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті дамыту;

7) әңгімелесушіні тыңдай білу, диалог жүргізуге даярлық және түрлі көзқарастардың болу мүмкіндігін растау, өз ұстанымдарын білдіру, оны тілдік нормаларға сәйкес негіздеу арқылы коммуникативтік біліктер мен дағдыларды дамыту;

8) білім алушыларды сыныптастарының ойлары мен сезімдеріне құрметпен қарауға тәрбиелеу;

4. Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық» сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушылардың күнделікті іс-әрекетке ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдар болуға бағытталған.

2-тарау. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
2) 3-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
3) 4-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7. «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша жазба жұмыстарының көлемі:

1) сөздік диктант – 2-сыныпта 5-7 сөз, 3-сыныпта 9-12 сөз, 4-сыныпта 12-15 сөз;

2) диктант – 2-сыныпта 25-30 сөз, 3-сыныпта 35-50 сөз, 4-сыныпта 55-70 сөз;

3) мазмұндама мәтінінің көлемі – 2-сыныпта 40-60 сөз, 3-сыныпта 60-80 сөз, 4-сыныпта 80-100 сөз;

4) шығарма мәтінінің көлемі – 2-сыныпта 25-35 сөз, 3-сыныпта 35-55 сөз, 4-сыныпта 55-70 сөз.

8. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Тил вә нутуқ: нутуқниң адәм һаятидики әһмийити вә һаҗәтлиги; ағзаки вә язма нутуқ һәққидә чүшүнүк; тавуш күчи, аһаңлиғи – ағзаки нутуқниң қураллири; ағзаки нутуқта һәрикәт билән има-ишарәт; диалог; монолог;

2) Сөзләш мәдәнийити: түрлүк вәзийәтләргә бағлиқ сөһбәтдашни тиңшаш, сөзләш мәдәнийитини сақлаш; саламлишиш әһвалларға бағлиқ пайдилинидиған сөзләр; аманлишиш, өтүнүш, миннәтдарлиқ билдүрүш әһвалларини қураштуруш;

3) фонетика: тавуш вә һәрип чүшәнчиси; боғум вә униң имласи; созуқ тавушларниң қелин вә инчикә түрлири (е, и тавушлириниң өзгичилиги); я, ё, ю

һәриплириниң имласи; үзүк тавушлар вә уларниң җараңлиқ, җараңсиз түрлири; п-в, қ-ғ, к-г тавушлириниң созуқ тавуштин башланған қошумчиларниң улинишидин новәтлишиши; б, д, п, т, г, к, ғ, қ тавушлириниң йезилиши; б, в, г, д һәриплириниң рус тилидин киргән сөзләрдә йезилиш имласи; л, р, м, н һәриплириниң йезилиши; ң һәрипиниң йезилиши;

4) мәтин, мәтин һәққидә чүшүнүк; жүмлиләр жиғиндисиниң мәтиндин айримчилиғи; мәтинниң сәрләвһиси вә униңдики асасий ойни ениқлаш; мәтингә, сюжетлиқ рәсимләргә сәрләвһә бериш; сәрләвһә (мәтинниң нами), тирәк сөзләр арқилиқ мәтинниң мәзмунини молҗалаш; тиңшиған мәтин бойичә чүшәнмигән сөзләрни бәлгүләш; тиңшалған мәтин мәзмуни бойичә соалларға җавап бериш; тиңшалған материалға өз пикрини билдүрүш; оқулған мәтин мәзмуни бойичә соаллар қураштуруш вә җавап бериш; берилгән тирәк сөзләрни пайдилинип еғизчә һекайә түзүш;

5) мәтинниң тәркиви (беши, оттури (асасий қисим), ахири (хуласә) һәққидә чүшүнүк; мәтиндики азат йолниң әһмийити; мәтиндики жүмлиләрниң бағлиниши; тоғра түзүлмигән мәтинни қайтидин қуруш;

6) мәтин түрлири: баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш: жисимлар вә һадисиләр һәққидә баянлаш, тәсвирләш; мәтинниң сәрләвһиси вә униңдики асасий ойни ениқлаш, мәтингә селиштурма тәһлил ясаш;

7) жүмлә һәққидә чүшүнүк; жүмлиниң мәтиндин өзгичилиги; мәтинни жүмлиләргә бөлүш; ейтилишиға қарап жүмлиләрниң түрлири: хәвәр жүмлә, соал жүмлә, үндәш жүмлә; жүмлә ахириға қойилидиған тиниш бәлгүлири(чекит, соал бәлгүси, үндәш бәлгүси);

8) жүмлидики сөзләрниң бағлиниши: соал қоюш арқилиқ жүмлә ичидики бир-бири билән бағлинишип кәлгән сөзләрни тепиш; сөзләрниң орунлишиш тәртивини диққәткә елип, сөзләрдин жүмлә қураштуруш; соал бойичә жүмлини толуқтуруп йезиш; үлгә, схема, рәсимләр бойичә жүмлә түзүш; тоғра түзүлмигән жүмлини дуруслап, қайтидин йезиш;

9) сөз вә униң мәнаси: сөз вә униң мәнаси һәққидә чүшүнүк; мәтиндики мәнадаш, зит, аһаңдаш сөзләрниң мәналирини ажритишни билиш; берилгән мавзу, соал бойичә керәклик әхбаратни таллап елиш үчүн әхбарат мәнбәлирини пайдилинишни билиш (сөзлүк, энциклопедия);

10) сөз тәркиви: сөзниң томур вә қошумчиси һәққидә дәсләпки чүшүнүк елиш; томур вә қошумчилириниң бир-биридин пәрқи; томур вә қошумчиниң бәлгүлиниши; қошумчә түрлири: сөз ясиғучи вә сөз түрлигүчи, уларниң бәлгүлиниши; мәтинниң тәркиви (беши, оттури (асасий қисим), ахири (хуласә) һәққидә чүшүнүк; мәтиндики азат йолниң әһмийити; мәтиндики жүмлиләрниң бағлиниши; тоғра түзүлмигән мәтинни қайтидин қуруш;

11) сөз түркүмлири: нәрсиләрниң намини, бәлгүсини, иш-һәрикитини билдүридиған сөзләр һәққидә дәсләпки чүшүнүкни тәкрарлаш; сөз түркүми һәққидә чүшүнүк; исим сөз түркүми, униң мәнаси; хас исим вә умумий исим; хас исимниң йезилиш имласи; исимларниң бирлик вә көплүк түрлири; исимларниң көплүк қошумчилирини сөз тәркивидә тәһлил қилиш, уларни дурус қоллиниш; пеил вә униң ениқлимиси, соаллири; аддий вә мурәккәп пеиллар; сүпәт вә униң ениқлимиси, соаллири; исим вә сүпәтниң бағлиниши; түп вә ясалма сүпәтләр; сан

сөз түркүми вә униң еиқлимиси, соаллири; сан сөз түркүминиң исим сөз түркүми билән бағлинишип ейтилиши; санақ вә дәриҗә санлар;

12) иҗадий ишлар оқуған, тиңшиған вә аудиовизуаллиқ материалларға бағлинишлиқ соаллар билән режә бойичә изаһәт йезиш; тирәк сөзләрни, рәсимләрни пайдилинип, постер қураштуруш; йәкә рәсим яки сюжетлиқ рәсимләр бойичә қисқа тәсвирләш, баянлаш мәтинлирини түзүп йезиш; үлгә бойичә аддий хәвәрләндүрүш, нусхилиқ йезиш; түзүлгән мәтиндики әвәтилгән хаталарни (орфографиялиқ, пунктуациялиқ, һәриплик) муәллимниң ярдими билән тепип түзитиш; дурус түзүлмигән мәтинни түзәп, қайтидин йезиш; язма ишларни каллиграфиялиқ тәләпләргә лайиқ йезиш;

13) жил бойичә өтүлгәнни тәкрарлаш.

9. «Ұйғыр тили» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тил вә нутуқ: ағзаки вә язма нутуқниң алаһидиликлири;

2) нутуқ мәдәнийити: һәрхил вәзийәтләргә бағлиқ өз сөзини тоғра қураштуруп, тил нормилирини сақлап сөзләш; интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт билән има-ишарәт), қаратма сөзләрни қоллинип, тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш; өзгиниң пикригә өз көз қаришини билдүрүштә тиллиқ вә этикилиқ нормиларни сақлаш;

3) мәтин: мәтин һәққидә 2-синипта өтүлгәнни қайтилаш, ярдәмчи сөзләрниң ярдими билән баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш мәтин түрлирини вә уларниң қисимлирини еиқлаш; мәтинниң сәрләвһисини вә униңдики асасий ойини еиқлаш; мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш; мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш; бирдәк мавзуда берилгән мәтинләр түрлирини, стилини селиштуруш;

4) тиңшалған мәтин бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш; очуқ вә йепиқ соалларға җавап бериш; берилгән сәрләвһә, фото, диаграмма, рәсимләр бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш; берилгән мавзу, тирәк сөзләрни, режини пайдилинип еғизчә һекайә қураштуруш;

5) қаратма сөз, униң тиниш бәлгүси; қистурма сөз вә униң тиниш бәлгүси;

6) фонетика: тавуш һәққидә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш; э, ф, в, ц, щ тавушлириниң алаһидиликлирини өзләштүрүш; бу тавушларни дурус тәләппуз қилиш вә саватлиқ йезишни үгитиш; в, ф һәриплири билән кәлгән сөзләрни саватлиқ йезишни үгиниш; ц, щ һәриплири билән кәлгән сөзләрни саватлиқ йезишни үгиниш; х, һ тавушлири, уларниң ейтилиш алаһидиликлири; х, һ тавушлириға бағлиқ сөзләрниң имласи; сөз ичидики қатар турған үзүк тавушларниң өзара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (шәнбә – шәмбә, нанға – наңға);

7) сөз вә униң мәнаси; сөз вә униң мәнаси һәққидә берилгән чүшүнүкни әскә чүшириш; сөз мәналири билән иш: сөз өзиниң удул мәнасидин башқа көчмә мәнада келишини вә бир сөзниң бир нәччә мәнада ишлитилишини байқаш; мәнадаш вә зит мәналиқ сөзләр; удул вә көчмә мәналиқ сөзләрниң мәнасини чүшиниш, нутуқта пайдилиниш; һәрхил әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, сөзлүк, схема, җәдвәл,) берилгән мавзу, соал бойичә алған әхбаратларда учришидиған йеңи сөзләрниң мәналирини сөзлүкләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматлардики муһим чүшәнчилирини еиқлаш;

8) сөз тәркиви: сөз тәркиви бойичә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш, түп вә ясалма сөз; ясалма сөзләрни ясайдиған қошумчилар; томурдаш сөзләр;

қошумчиларниң имласи; боғумларниң аһаңдашлиғини сақлаш (сөз ахиридики үзүк тавушларниң түрлиригә лайиқ, қелин боғумлуқ сөзгә қелин боғумлуқ, инчикә боғумлуқ сөзгә инчикә боғумлуқ қошумчиларниң улиниши), қошумчә уланғанда бәзи сөзләрниң ахиридики тавушларниң өзгириши һәққидә чүшүнүк;

9) жүмлә: жүмлә һәққидә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш; жүмлә әзалири: егә билән хәвәрниң бағлиниши; егә билән хәвәрниң оттуриға қойилидиған сизиқчә; жиғиқ вә йейиқ жүмлә; үлгә схема, соал бойичә жүмлә қураштуруш;

10) сөз түркүмлири һәққидә берилгән билимни тәкрарлаш; исим сөз түркүми һәққидә 2-синипта өтүлгән материални әскә елиш; түп вә ясалма исимлар; исимларниң түрлиниши; исимларниң егилик қошумчилири; ясалма исимларни ясайдиған қошумчилар; исимларниң түрлиниши; униң бирлик вә көплүк түрлири; егилик қошумчилириниң имласи; пеиллар һәққидә берилгән билимни әскә чүшириш; түп вә ясалма пеиллар; болушлуқ вә болушсиз пеиллар;

11) ижадий иш: режә яки схема асасида тирәк сөзләрни пайдилинип баянлаш, тәсвирләш вә ярдәмчи сөзләрни пайдилинип муһакимә мәтинлирини түзүп йезиш; оқуған, тиңшиған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә режә түзүп, изаһат йезиш; схема, график, җәдвәл, фоторәсимләрни пайдилинип мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ, презентация) қураштуруп йезиш; өзиниң иш-һәрикити баянланған күндүлүк, тәржимә һал йезиш; әвәтилгән хаталарни (пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ, стилистикилиқ) тепип, орфографиялиқ сөзлүк арқилиқ түзитиш;

12) жил бойи өткәнни тәкрарлаш.

10. «Ұйғыр тили» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Тил вә нутуқ: ағзаки вә язма нутуқ һәққидә билимини кәңәйтиш; режә вә тирәк сөзләрни пайдилинип монолог түзүш;

2) Нутуқ мәдәнийити: нутуқ мәхсити вә орниға мувапиқ бәлгүлүк бир мавзу әтрапида диолог түзүш; сөһбәтдашниң йеши, һиссияти, кәйпиятини диққәткә елиш; интонацияни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қистурма сөз, ярдәмчи сөзләрни пайдилинип мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш;

3) фонетика: боғумларниң аһаңдашлиғи һәққидә уқум қелиплаштуруш: созуқ тавушларниң сөз ичидә қелин-инчикә болушиға қарап аһаңдашлиғи билән ейтилиши вә йезилиши; сөзгә қошумчиларниң улинишида тавушларниң аһаңдашлиқ хусусийитини пайдилиниш: томурниң ахирқи тавуши җараңлиқ болса, униңға җараңлиқ үзүк тавуштин башланған, җараңсиз үзүк тавуш билән аяқлашқан болса, җараңсиз үзүк тавуштин башланған қошумчә таллап елиш; қошумчиларниң улинишидин томур сөзниң ахиридики һәрипниң өзришини билиш;

4) мәтин: мәтин түрлири (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) тоғрилиқ берилгән уқумни кәңәйтиш, мәтин тәркивини тәһлил қилиш; мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш; униң асасий ойини муһакимә қилиш; мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар қураштуруш вә җавап бериш; мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш: охшаш мавзуда берилгән мәтинләрниң жанрлирини селиштуруш;

5) тиңшалған материал бойичә асасий чүшәнчилирини таллап елиш вә улар асасида мәзмунини ейтип бериш; берилгән мәтин сәрләвһиси, диаграмма,

схема жәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молжалаш вә униң асасий ойини дәлилләш; аудио-видеоязма мәзмунини баһалаш;

6) сөз бирикмилири, жүмлә: жүмлә бойичә өтүлгәнни тәкрарлаш; жүмлидики сөз бирикмилирини тепиш; жүмлиниң бирхил әзалири вә уларниң тиниш бәлгүси; аддий вә мурәккәп жүмлә; жүмлини схема бойичә түзүш; қошма жүмлиниң тиниш бәлгүси; диологта қоллинидиған тиниш бәлгүлири;

7) диологта пайдилинилидиған тиниш бәлгүлири;

8) мурәккәп сөзләр һәққидә чүшүнүк: мурәккәп сөзләр һәққидә дәсләпки чүшүнүк: бириккән сөзләр; бириккән сөзләрниң ясилиши вә көп учришидиған түрлири; қош сөзләр вә уларниң ясилиши; қош сөзләрниң мәнаси вә имласи; қисқарған сөзләр; қисқарған сөзләрниң ясилиши вә имласи; бириккип кетиш, жүплиниш, тәкрар ейтилиш арқилиқ мурәккәп сөзләрни ясаш;

9) сөз вә униң мәнаси: турақлиқ сөз бирикмилири һәққидә чүшүнүк бериш; мәтиндә турақлиқ сөз бирикмилири билән көп мәналиқ сөзләрни ажритишни билиш, мәнасини чүшиниш, нутуқта пайдилиниш; түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, сөзлүк, схема, жәдвәл, диаграмма) берилгән мавзу бойичә керәклик мәлуматни тепиш, йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин мәзмуни бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш;

10) сөз түркүмлири: исим һәққидә өтүлгәнни тәкрарлаш, исимниң түрлиниши: келиш қошумчилири билән түрләш; келиш қошумчилириниң имласи; егилик қошумчилири билән түрлиниши; көплүк қошумчилириниң түрлиниши; исим түрлири; исимларниң бирлик вә көплүк түрлири; пеил һәққидә өтүлгәнни тәкрарлаш; пеилларниң түрлиниши; пеил заманлири: һазирқи, өткән, келидиған заман; бирлик вә көплүк түрлириниң үлгилири; сүпәт сөз түркүми; қарши мәналиқ сүпәт сөзлири; сан сөз түркүми; санақ вә дәрижә санлар, уларниң имласи; алмаш, алмаш һәққидә умумий чүшүнүк, уларниң хизмити; алмашларниң түрлиниши; рәвиш һәққидә чүшүнүк; келишләр һәққидә чүшүнүк, уларниң хизмити; ярдәмчи сөзләр вә уларниң имласи; уланмилар һәққидә чүшүнүк; уларниң хизмити вә имласи;

11) ижадий ишлар: оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә режә түзүп, изаһәт вә тирәк сөзләрни пайдилинип эссе йезиш; берилгән мавзу бойичә баянлаш, тәсвирләш вә муһакимә элементлири бар мәтин түзүп йезиш; түрлүк стильда мәтин йезиш; тамгезити, мақалә, йеңилиқ, елан йезиш; мүҗәзнамә йезиш; әвәтилгән хаталарни (пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ, стилистикилиқ) ениқлап, орфографиялиқ сөзлүк арқилиқ түзитиш;

12) жил бойи өткәнни тәкрарлаш.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйеси

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлім және бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) Тыңдалым бөлімі:

Бөлімше (негізгі дағдылар) Бөлімше (негізгі дағдылар)	Тыңдалым		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тиңшиған материалниң мәзмунини чүшиниш	2.1.1.1 тиңшиған материал бойичә чүшәнмигән сөзләрни бәлгүләш, мәтин мәзмуни бойичә қоюлған соалларға җавап бериш	3.1.1.1 тиңшиған материал бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш, очуқ вә йепиқ соалларға җавап бериш	4.1.1.1 тиңшиған материал бойичә асасий вақиәләрни ениқлаш вә уларға асаслинип мәтинниң мәзмунини ейтиш
1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	2.1.2.1 мәтинниң сәрләвһисиси вә тирәк сөзләр асасида мәтинниң мәзмунини молҗалаш	3.1.2.1 мәтинниң сәрләвһиси вә берилгән рәсимләр, фото, диаграмма бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш	4.1.2.1 мәтинниң сәрләвһиси вә берилгән диаграмма, схема, җәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш, өз ой-пикрини дәлилләш
1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	2.1.3.1 күндүлүктики һаятта учришидиған вәзийәтләргә бағлиқ сөзләш мәдәнийитини сақлап олтирип диалогқа қатнишиш	3.1.3.1 түрлүк вәзийәтләргә бағлиқ (җәмийәтлик орунда) мунасивәт бағлашта өз сөзини режиләп, сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш	4.1.3.1 сөһбәтдашниң йешини, кәйпиятини диққәткә елип, бәлгүлүк бир мавзу әтрапида пикирлашқанда сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
1.4 Берилгән мавзу бойичә сөһбәт түзүш	2.1.4.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, берилгән мавзу бойичә сөһбәт түзүш	3.1.4.1 тирәк сөзләр вә режини пайдилинип, берилгән мавзу бойичә сөһбәт түзүш	4.1.4.1 тирәк сөзләрни вә режини пайдилинип, монолог түзүш
1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	2.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз ойини (яқиду, яқмайду, сәвәви ..., пайдилиқ, пайдисиз	3.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуни бойичә ейтилған өзгиниң пикригә «келишиш, келишмәслик сәвәвини) өз көз	4.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз баһасини бериш

ЖОБА

	болди, сәвәви ...) билдүрүш	қаришини билдүрүш	
1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	2.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қоллинип, мавзуға (Сиз қандақ ойлайсиз? Сиз немә тәклип қилар едиңиз?) диққитини җәлип қилиш	3.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қаратма сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	4.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) вә қистурма, имлиқ сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучини қизиқтуруш
1.7 Тавушларни, сөзләрни орфоэпиялиқ нормиларға лайиқ тоғра ейтиш	2.1.7.1 сөз ичидә созуқ тавушларниң өзара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (бүгүн-бүгин)	3.1.7.1 сөз ичидә қатар турған үзүк тавушларниң өз ара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (шәнбә – шәмбә)	4.1.7.1 сөз ичидики вә сөз билән сөзниң оттурисидики боғум, тавушларниң аһаңдашлиғини сақлап ейтиш
Бөлім (сөйлеу қызметінің түрлері) – оқылым			
Негізгі дағдылар	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Мәтин түрлири билән түзүлүш қисимлирини ениқлаш	2.2.1.1 соал қоюш арқилиқ (немә қилди? қандақ? немишкә?) мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә қисимлирини (беши, асасий қисим, ахири) ениқлаш	3.2.1.1 тирәк сөзләр, ярдәмчи сөзләр ақилиқ мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә униң қисимлирини ениқлаш	4.2.1.1 мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә униң қисимлирини ениқлаш
2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни чүшиниш	2.2.2.1 мәнадаш, зит, аһаңдаш (луғәт қоллиниш) сөзләрни ажритиш вә мәнасини чүшиниш, сөзләш җәриянида пайдилиниш	3.2.2.1 удул вә көчмә мәнадики сөзләрниң мәналирини ажритишни билиш, сөзләш давамида пайдилиниш	4.2.2.1 турақлиқ сөз бирикмилирини вә көп мәналиқ сөзләрни ажритишни билиш, мәнасини чүшиниш, сөзләш давамида пайдилиниш
2.3Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш	2.2.3.1 мәтин мәзмунини ениқлашқа йөнәлгән соалларни түзүш вә җавап бериш	3.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар	4.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар

вә жавап бериш		түзүш вә жавап бериш	түзүш вә жавап бериш
2.4 Мәтин сәрләвһиси вә асасий ойини еникләш	2.2.4.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини еникләш	3.2.4.1 өз алдиға мәтинниң сәрләвһисини вә муәллимниң ярдими билән асасий ойини еникләш	4.2.4.1 мәтинниң мавзуси вә мәзмунининг өзара мувапиқлиғини еникләш, асасий ойини қураштуруш
2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.5.1 түрлүк мәнбәләрдин (луғәт, ениқлимилиқ, , энциклопедия) әхбаратни тепиш йолини ениқлап, берилгән мавзу, соал бойичә мәлуматни таллап топлаш	3.2.5.1 берилгән мавзу, соал бойичә түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, карта) елинған әхбаратларда учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини луғәтләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматларниң муһим җағдайлирини ениқлаш	4.2.5.1 түрлүк мәнбәләрдин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, карта, диаграмма) керәклик әхбаратни тепиш, учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш
2.6 Мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш	2.2.6.1 муәллимниң ярдими охшаш мавзуға йезилған мәтинләрниң охшашлиғи вә айримчилиғини (жанри, мәтин түри) тепиш	3.2.6.1 муәллимниң ярдими билән охшаш мавзуға берилгән мәтин түрлирини, стилини (бәдиий мәтин, илмий мәтин) , жанрини селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини тепиш	4.2.6.1 бәлгүлүк бир мавзуға берилгән мәтинниң түрлирини, жанрини, стилини (мақалә, репортаж, йеңилиқ, тәрҗимә һал, мүҗәзнамә, хәвәрләндүрүш) селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини ениқлаш
Бөлім (сөйлеу қызметінің түрлері) – жазылым			

ҮЛГӘ

3.1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	2.3.1.1 муәллим ярдими билән йәкә рәсим, сюжетлиқ рәсимләр арқилиқ қисқа тәсвирләш, баянлаш мәтинлирини түзүп йезиш	3.3.1.1 режә схемисини пайдилинип, тирәк сөзләр арқилиқ баянлаш, мәтинни селиштуруп тәсвирләш, ярдәмчи сөзләр арқилиқ муһакимә мәтин түзүп йезиш	4.3.1.1 берилгән мавзу бойичә баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш элементлири бар мәтин түзүп йезиш
3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	2.3.2.1 үлгә бойичә аддий хәвәрләндүрүш мәтин йезиш	3.3.2.1 өз ишлири һәққидә йезилған күндүлүк, тәржимә һал, хәвәрләндүрүш йезиш	4.3.2.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, бәлгүлүк бир стильда мәтин (мақалә, мүҗәznамә, һекайә) йезиш
3.3 Оқлуған, тиңшалған вә аудиовизуал лиқматериал лар бойичә язма ишлирини йезиш	2.3.3.1 оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүш, тирәк сөзләрни пайдилинип, изаһәт йезиш	3.3.3.1 оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш	4.3.3.1 оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп инша, тирәк сөзлирини пайдилинип эссе йезиш
3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	2.3.4.1 муәллимниң ярдими билән тирәк сөзләрни, жүмлә, рәсимләрни пайдилинип, аддий постер, тәбрикнамә, буюм ясаш үлгисини қураштуруш	3.3.4.1муәллим ниң ярдими билән схема, график, җәдвәл, фоторәсимләр пайдилинип, мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ) түзүш вә компьютерда териш	4.3.4.1 мәтинни түзүштә (йеңилиқ, репортаж, елан) схема, график, җәдвәл, фото, диаграммини қол билән сизиш/ /компьютерда териш
3.5 Хатани тепиш вә җөндәш	2.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепип, түзитиш вә қураштурған жүмлини толуқтуруш	3.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикалиқ вә стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепиш,	4.3.5.1 стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән ениқлап түзитиш, язма ишини пунктуациялиқ,

		түзитиш	орфографиялиқ, грамматикилиқ нормиларға лайиқ өз алдиға җөндәш
3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш	3.3.6.1 кәң йоллуқ дәптәрдә баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап янту, үзмәй вә тәкши йезиш, йезишни чапсанлитиш	4.3.6.1 каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш, йезиш техникисини йетилдүрүш
3.7 Пунктуациялиқ нормиларни сақлаш	2.3.7.1 җүмлә түрлириниң ейтилиш мәхситигә лайиқ тиниш бәлгүлирини (чекит, соал, үндәш) қоллиниш	3.3.7.1 қаратма, қистурма сөзләрни айриш вә тиниш бәлгүлирини дурус қоюш	4.3.7.1 мурәккәп җүмлиләрниң тиниш бәлгүсини қоюш
		3.3.7.2 муәллимниң ярдими билән егә вә хәвәрниң оттуриға қоюлидиған сизиқчиниң орнини билиш вә қоюш	4.3.7.2 җүмлиниң бирхил әзалирини ажритиш вә тиниш бәлгүлирини (пәш, қош тирнақ) қоюш
			4.3.7.3 диалогқа тән тиниш бәлгүлирини қоюш
4).Тілдік нормаларды қолдану			
Бөлімше (негізгі дағдылар)	Оқу мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	2.4.1.1 я, ю, ё һәриплириниң имласини сақлап йезиш	3.4.1.1 э, в, ф һәриплири бар сөзләрни саватлиқ йезиш	4.4.1.1 сөзгә қошумчиларни улап йезишта тавушларниң аһаңдашлиғини диққәткә елип пайдилиниш
	2.4.1.2 б, в, г, д, т һәриплириниң имласини сақлап йезиш	3.4.1.2 томур сөздики -а, - ә-ниң созуқ тавуштин башланған қошумчә уланған һаләттики өзгиришини сақлап йезиш	4.4.1.2 сөзгә қошумчилар уланғанда боғум аһаңдашлиғини әстә сақлап пайдилиниш

	2.4.1.3 үзүк тавушларниң түрлирини (жараңлиқ, жараңсиз) пәриқләшни вә п-б, қ-ғ, к-г үзүк тавушлириниң имласини сақлап йезиш	3.4.1.3 ц, щ һәриплири бар сөзләрниң имласини билиш	4.4.1.3 ейтилиши вә йезилишида айримчилиғи бар сөзләрни ениқлап йезиш
	2.4.1.4 л, р, м, н, ң үзүк тавушлириниң имласини сақлап йезиш	3.4.1.4 х, h һәриплири бар сөзләрни тоғра йезиш	
4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	2.4.2.1 муәллимниң ярдими билән томур вә қошумчини ажритишни билиш	3.4.2.1 томур сөзгә қошумчилар қошуш арқилиқ ясалма сөз ясаш, томурдаш сөзләрниң мәнасини ажритиш	4.4.2.1 мурәккәп сөзләрниң түрлирини пәриқләшни билиш (бириккән сөзләр, қош сөзләр, қисқарған сөзләр)
	2.4.2.2 көплүк қошумчилирини тоғра пайдилиниш	3.4.2.2 егилик қошумчилирин и қоллинишни билиш	4.4.2.2 келиш қошумчилирини қоллинишни билиш
	2.4.2.3 сөз түркүмлирини (исим, сүпәт, пеил, сан) ажритиш	3.4.2.3 жүмлидин сөз түркүмлирини (исим, пеил, сан, сүпәт) тепиш	4.4.2.3 исимлар түрлиниши, егилик қошумчилири билән түрләшни билиш
	2.4.2.4 исимниң хас вә умумий түрлирини пәриқләш, хас исимниң йезилиш имласини билиш	3.4.2.4 түп вә ясалма исим/сүпәт/пеилларни ениқлаш	4.4.2.4 алмашларниң түрлирини билиш
	2.4.2.5 түп вә ясалма исим/ сан/ сүпәт/пеилларни ениқлаш	3.4.2.5 болушлуқ вә болушсиз пеилларни пәриқләшни билиш	4.4.2.5 рәвишниң мәнасиға қарап пәриқләш, пеиллар билән бағлаштуруп, жүмлидә қоллиниш

ҮЮБА

	2.4.2.6 жүмлидики бир-бири билән бағлинишип турған сөзләрни тепиш	3.4.2.6 санақ вә дәриҗә санларниң пәрқини билиш	4.4.2.6 сөз түркүмлириниң жүмлидики хизмитини ениқлаш
		3.4.2.7 жүмлиниң баш (егә вә хәвәр) вә әгәшмә әзалириниң пәриқләшни билиш	4.4.2.7 сөз билән сөзни, жүмлә билән жүмлини бағлаштуридиған қошумчиларни (вә, билән, сәвәви) қоллиниш
		3.4.2.8 муәллимниң ярдими билән жиғиқ вә йейиқ жүмлиләрни пәриқләшни билиш	4.4.2.8 жүмлидә уланма, ярдәмчи сөзләрни ажритишни вә пайдилинишни билиш
			4.4.2.9 пеилни керәклик заманда (өткән заман, келидиған заман, һазирқи заман) қоллиниш

13. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр тілінде)

1) 2-сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан			
1)Өзәм һәққидә	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	2.1.1.1 тиңшалған материал бойичә чүшәнмигән сөзләрни бәлгүләш, мәтин мәзмуни бойичә қоюлған соалларға жавап бериш

2)Мениң аиләм вә достлирим		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	2.1.3.1 күндүлүктики һаятта учришидиған вәзийәтләргә бағлиқ сөзләш мәдәнийитини сақлап олтирип диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	2.1.4.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш
		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	2.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қоллинип, мавзуға (Сиз қандақ ойлайсиз? Сиз немә тәклип қилар едиңиз?) диққитини җәлип қилиш
		1.7 Тавушларни, сөзләрни орфоэпиялиқ нормиларға лайиқ тоғра ейтиш	2.1.7.1 сөз ичидә созуқ тавушларниң өзара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (бүгүн-бүгин, оқуди-оқиди)

	Оқулум	2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.3.1 мәтин мәзмунини ениқлашқа йөнәлгән соалларни түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	2.2.4.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.5.1 мәнбәләрдин (луғәт, энциклопедия) әхбаратни тепиш йолини ениқлап, берилгән мавзу, соал бойичә мәлуматни таллап топлаш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуал лиқматериал лар бойичә язма ишлирини йезиш	2.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүш, тирәк сөзләрни пайдилинип, изаһәт йезиш
			2.3.4.1 муәллимниң ярдими билән тирәк сөзләрни, җүмлә, рәсимләрни пайдилинип, аддий постер, тәбрикнамә, буюм ясаш нусхисини қураштуруш

ЖОБА

		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	2.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепип, түзитиш вә қураштурған жүмлини толуқтуруш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	2.4.1.1* я, ю, ё һәриплириниң имласини сақлап йезиш
			2.4.1.2* б, в, г, д, т һәриплириниң имласини сақлап йезиш
			2.4.1.3 үзүк тавушларниң түрлирини (җараңлиқ, җараңсиз) пәриқләшни вә п-б, қ-ғ, к-г үзүк тавушлириниң имласини сақлап йезиш
			2.4.1.4* л, р, м, н, ң үзүк тавушлириниң имласини сақлап йезиш
2 тоқсан			
3. Мениң мәктивим 4. Мениң туғулған өлкәм	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	2.1.2.1 мәтинниң сәрләвһиси вә тирәк сөзләр асасида мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	2.1.3.1 күндүлүктики һаятта учришидиған вәзийәтләргә бағлиқ сөзләш мәдәнийитини сақлап олтирип диалогқа қатнишиш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	2.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз ойини (яқиду, яқмайду, сәвәви ..., пайдилиқ, пайдисиз болди, сәвәви ...) билдүрүш
	Оқулум	2.1 Мәтин түрлири билән түзүлүш қисимлирини ениқлаш	2.2.1.1* соал қоюш арқилиқ (немә қилди? қандақ? немишкә?) мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә қисимлирини (беши, асасий қисим, ахири) ениқлаш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.3.1 мәтин мәзмунини ениқлашқа йөнәлгән соалларни түзүш вә җавап бериш

ЖОБА

		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	2.2.4.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.5.1 мәнбәләрдин (луғәт, ениқлимилиқ, , энциклопедия) әхбаратни тепиш йолини ениқлап, берилгән мавзу, соал бойичә мәлуматни таллап топлаш
		2.6Мәтинлә ргә селиштурма тәһлил ясаш	2.2.6.1 муәллимниң ярдими билән бирдәк мавзуға йезилған мәтинләрниң охшашлиғи вә айримчилиғини (жанри, мәтин түри) тепиш
	Йезилим	3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	2.3.1.1 муәллим ярдими билән йәкә рәсим, сюжетлиқ рәсимләр арқилиқ қисқа тәсвирләш, баянлаш мәтинлирини түзүп йезиш
			2.3.3.1 оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүш, тирәк сөзләрни пайдилинип, изаһәт йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	2.3.4.1 муәллимниң ярдими билән тирәк сөзләрни, жүмлә, рәсимләрни пайдилинип, аддий постер, тәбрикнамә (буюм ясаш нусхисини, бехәтәрлик қаидисини) қураштуруш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә мөлчәрини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш
		3.7 Пунктуациялиқ нормиларни сақлаш	2.3.7.1 жүмлә түрлириниң ейтилиш мәхситигә лайиқ тиниш бәлгүлирини (чекит, соал, үндәш) қоллиниш

ЖОБА

	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	2.4.2.6 жүмлидики бир-бири билән бағлинишип турған сөзләрни тепиш
3 тоқсан			
5. Тени сақниң жени сақ. 6. Өрп-адәт вә еғиз әдәбияти	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	2.1.1.1 тиңшалған материал бойичә чүшәнмигән сөзләрни бәлгүләш, мәтин мәзмуни бойичә қоюлған соалларға җавап бериш
		1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	2.1.2.1 мәтинниң сәрләвһиси вә тирәк сөзләр асасида мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	2.1.3.1 күндүлүктики һаятта учришидиған вәзийәтләргә бағлиқ сөзләш мәдәнийитини сақлап олтирип диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	2.1.4.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	2.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз ойини (яқиду, яқмайду, сәвәви ..., пайдилиқ, пайдисиз болди, сәвәви ...) билдүрүш
		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	2.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қоллинип, мавзуға (Сиз қандақ ойлайсиз? Сиз немә тәклип қилар едиңиз?) диққитини җәлип қилиш
	Оқулум	2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.3.1 мәтин мәзмунини ениқлашқа йөнәлгән соалларни түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	2.2.4.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш
		2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни	2.2.2.1 мәнадаш, зит, аһаңдаш (луғәт қоллиниш) сөзләрни ажритиш вә мәнасини чүшиниш, сөзләш җәриянида пайдилиниш

ЖОБА

		чүшиниш	
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.5.1 мәнбәләрдин (луғәт, энциклопедия) әхбаратни тепиш йолини ениқлап, берилгән мавзу, соал бойичә мәлуматни таллап топлаш
		2.6Мәтинл әргә селиштурм а тәһлил ясаш	2.2.6.1 муәллимниң ярдими билән бәлгүлүк бир мавзуға йезилған мәтинләрниң охшашлиғи вә айримчилиғини (жанри, мәтин түри) тепиш
	Йезилим	3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	2.3.2.1 үлгә бойичә аддий хәвәрләндүрүш мәтин йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуал лиқ материалла р бойичә язма ишларни йезиш	2.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	2.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепип түзитиш вә қураштурған жүмлини толуқтуруш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш
	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.2 Грамматикалиқ нормиларни сақлаш	2.4.2.1 муәллимниң ярдими билән томур вә қошумчини ажритишни билиш
			2.4.2.2 көплүк қошумчилирини тоғра пайдилиниш
			2.4.2.3 сөз түркүмлирини (исим, сүпәт, пеил, сан) ажритиш

ЖОБА

			2.4.2.4 исимниң хас вә умумий түрлирини пәриқләш, хас исимниң йезилиш имласини билиш
			2.4.2.5* түп вә ясалма исим/ сан/ сүпәт/пеилларни ениқлаш
4 тоқсан			
7.Қоршиған әтрап 8. Сәһәт	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	2.1.2.1 мәтинниң сәрләвһиси вә тирәк сөзләр асасида мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	2.1.3.1 күндүлүктики һаятта учришидиған вәзийәтләргә бағлиқ сөзләш мәдәнийитини сақлап олтирип диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә	2.1.4.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	2.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз ойини (яқиду, яқмайду, сәвәви ..., пайдилиқ, пайдисиз болди, сәвәви ...) билдүрүш
	Оқулум	2.1 Мәтин түрлири билән түзүлүш қисимлирини ениқлаш	2.2.1.1 соал қоюш арқилиқ (немә қилди? қандақ? немишкә?) мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә қисимлирини (беши, асасий қисим, ахири) ениқлаш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә жавап бериш	2.2.3.1 мәтин мәзмунини ениқлашқа йөнәлгән соалларни түзүш вә жавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	2.2.4.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.5.1 мәнбәләрдин (луғәт, энциклопедия) әхбаратни тепиш йолини ениқлап, берилгән мавзу, соал бойичә мәлуматни таллап топлаш
	Йезилим	3.1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	2.3.1.1 муәллим ярдими билән йәкә рәсим, сюжетлиқ рәсимләр арқилиқ қисқа тәсвирләр, баянлаш мәтинлирини түзүп йезиш

ЖОБА

		3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	2.3.2.1 үлгә бойичә аддий хәвәрләндүрүш мәтин йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	2.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	2.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепип түзитиш вә қураштурған жүмлини толуқтуруш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш
	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	2.4.1.4 л, р, м, н, ң үзүк тавушлириниң имласини сақлап йезиш
		4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	2.4.2.1 муәллимниң ярдими билән томур вә қошумчини ажритишни билиш
			2.4.2.5* түп вә ясалма исим/ сан/ сүпәт/пеилларни ениқлаш

2)3 -сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан			
1. Жанлиқ тәбиәт 2. Яхшидин үгән, ямандин жиркән	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	3.1.1.1 тиңшалған материал бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш, очуқ вә йепиқ соалларға жавап бериш
		1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	3.1.2.1* мәтин сәрләһиси вә берилгән рәсимләр, фото, диаграмма бойичә мәтинниң мәзмунини

ЖОБА

(йоруқ вә қараңғу)			молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	3.1.3.1 түрлүк вәзийәтләргә бағлиқ (җәмийәтлик орунда) мунасивәт бағлашта өз нутқини режиләп, сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә hекайә түзүш	3.1.4.1 тирәк сөзләр вә режини пайдилинип, берилгән мавзу бойичә hекайә түзүш
		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	3.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (hәрикәт, има-ишарәт)қаратма сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш
	Оқулум	2.1 Мәтин түрлири билән түзүлүш қисимлирини ениқлаш	3.2.1.1 тирәк сөзләр, ярдәмчи сөзләр ақилиқ мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муhакимә қилиш) вә униң қисимлирини ениқлаш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	3.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвhиси вә асасий ойини ениқлаш	3.2.4.1 өз алдиға мәтин сәрләвhисини вә муәллимниң ярдими билән асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.5.1* берилгән мавзу, соал бойичә түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, карта) елинған әхбаратларда учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини луғәтләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматларниң муhим җағдайлирини ениқлаш
	Йезилим	3. 1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	3.3.1.1 режә схемисини пайдилинип, тирәк сөзләр арқилиқ баянлап бериш, мәтинни селиштуруп тәсвирләш, ярдәмчи сөзләр арқилиқ муhакимә қилиш мәтинини түзүп йезиш

ЖОБА

		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	3.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ және стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепиш, түзитиш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	3.3.6.1 кәң йоллуқ дәптәрдә баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап янту, үзмәй вә тәкши йезиш, йезишни чапсанлитиш
		3.7 Пунктуациялиқ нормиларни сақлаш	3.3.7.1*қаратма, қистурма сөзләрни ажритиш вә тиниш бәлгүлирини дурус қоюш
	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	3.4.1.1 э, в, ф һәриплири бар сөзләрни саватлиқ йезиш
			3.4.1.3 ц, щ һәриплири бар сөзләрниң имласини билиш
			3.4.1.4*х, һ һәриплири бар сөзләрни тоғра йезиш
2-тоқсан			
3. Вақит 4. Мемарчилиқ һүнири	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	3.1.2.1 мәтин сәрләвһиси вә берилгән рәсимләр, фото,диаграмма бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	3.1.3.1 түрлүк вәзийәтләрдә (җәмийәтлик орунда) мунасивәт бағлашта өз нутқини режиләп, сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	3.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуни бойичә ейтилған өзгиниң пикригә «келишиш, келишмәслик сәвәвини, өз көз қаришини билдүрүш

		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	3.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қаратма сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш
		1.7 Тавушларни, сөзләрни орфоэпиялиқ нормиларға лайиқ тоғра ейтиш	3.1.7.1 сөз ичидә қатар турған үзүк тавушларниң өз ара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (шәнбә – шәмбә)
	Оқулум	2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни чүшиниш	3.2.2.1 удул вә көчмә мәнадики сөзләрниң мәналирини ажритишни билиш, сөзләш давамида пайдилиниш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	3.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	3.2.4.1 өз алдиға мәтин сәрләвһисини вә муәллимниң ярдими билән асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.5.1* берилгән мавзу, соал бойичә түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, хәритә) елинған әхбаратларда учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини луғәтләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматларниң муһим җағдайлирини ениқлаш
		2.6 Мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш	3.2.6.1 муәллимниң ярдими билән охшаш мавзуға берилгән мәтин түрлирини, стилини (бәдиий мәтин, илмий мәтин) , жанрини селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини тепиш
	Йезилим	3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	3.3.2.1 өз ишлири һәққидә йезилған күндүлүк, тәржимә һал, хәвәрләндүрүш йезиш
		3.4 Язма ишлирини	3.3.4.1* муәллимниң ярдими билән схема, график, җәдвәл,

ЖОБА

		түрлүк формида бериш	фоторәсимләр пайдилинип, мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ) түзүш вә компьютерда териш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ вә стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепиш, түзитиш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	3.3.6.1 кәң йоллуқ дәптәрдә баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, янту, үзмәй вә тәкши йезиш, йезишни чапсанлитиш
		3.7Пунктуацияли қ нормиларни сақлаш	3.3.7.2 муәллимниң ярдими билән егә вә хәвәрниң оттуриға қоюлидиған сизиқчиниң орнини билиш вә қоюш
	Тиллиқ нормилирин и қоллиниш	4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	3.4.1.2 томур сөздики -а, - ә-ниң созуқ тавуштин башланған қошумчә уланған һаләттики өзгиришини сақлап йезиш
		4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	3.4.2.1* томур сөзгә қошумчилар қошуш арқилиқ ясалма сөз ясаш, томурдаш сөзләрниң мәнасини ажритиш
			3.4.2.7* җүмлиниң баш (егә вә хәвәр) вә әгәшмә әзалирини пәриқләшни билиш
			3.4.2.8 муәллимниң ярдими билән жиғиқ вә йейиқ җүмлиләрни пәриқләшни билиш
3-тоқсан			
5. Һүнәр 6. Атақлиқ намайәнди ләр	Тиңшили м вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	3.1.1.1 тиңшалған материал бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш, очуқ вә йепиқ соалларға җавап бериш
		1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	3.1.2.1* мәтин мавзуси вә берилгән рәсимләр, фото,диаграмма бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини	3.1.3.1 түрлүк вәзийәтләрдә (җәмийәтлик орунда) мунасивәт бағлашта өз нутқини режиләп, сөзләш мәдәнийитини сақлап,

ЖОБА

		сақлаш	диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	3.1.4.1 тирәк сөзләр вә режини пайдилинип, берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	3.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуни бойичә ейтилған өзгиниң пикригә («келишиш, келишмәслик сәвәвини) өз көз қаришини билдүрүш
	Оқулум	2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	3.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш	3.2.4.1 өз алдиға мәтин сәрләвһисини вә муәллимниң ярдими билән асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.5.1* берилгән мавзу, соал бойичә түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, хәритә) елинған әхбаратларда учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини луғәтләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматларниң муһим җағдайлирини ениқлаш
		2.6Мәтинлә ргә селиштурм а тәһлил ясаш	3.2.6.1 муәллимниң ярдими билән охшаш мавзуға берилгән мәтин түрлирини, стилини (бәдиий мәтин, илмий мәтин) , жанрини селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини тепиш
	Йезилим	3.1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	3.3.1.1* режә схемисини пайдилинип, тирәк сөзләр арқилиқ баянлап бериш, мәтинни селиштуруп тәсвирләш, ярдәмчи сөзләр арқилиқ муһакимә қилиш мәтинини түзүп йезиш
		3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	3.3.2.1 өз ишлири һәққидә йезилған күндүлүк, тәржимә һал, хәвәрләндүрүш йезиш

ЖОБА

		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	3.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	3.3.4.1* муәллимниң ярдими билән схема, график, җәдвәл, фоторәсимләр пайдилинип, мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ) түзүш вә компьютерда териш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ және стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепиш, түзитиш

		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	3.3.6.1 кәң йоллуқ дәптәрдә баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап янту, үзмәй вә тәкши йезиш, йезишни чапсанлитиш
	Тиллиқ нормиларниң қоллиниши	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	3.4.2.2 егилик қошумчилирини қоллинишни билиш
			3.4.2.3 жүмлидин сөз түркүмлирини (исим, пеил, сан, сүпәт) тепиш
			3.4.2.4* асасий, ясалма исим/сүпәт/пеилларни ениқлаш
			3.4.2.5 болушлуқ вә болушсиз пеилларни пәриқләшни билиш
			3.4.2.6 санақ вә дәриҗә санларниң пәрқини билиш
4-тоқсан			
7. Су – тирикчиликниң көзи 8. Дәм елиш мәдәнийити. Мәрикиләр	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	3.1.1.1 тиңшалған материал бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш, очуқ вә йепиқ соалларға җавап бериш
		1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	3.1.2.1* мәтин сәрләвһиси вә берилгән рәсимләр, фото,диаграмма бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш

ЖОБА

		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	3.1.3.1 түрлүк вәзийәтләрдә (җәмийәтлик орунда) мунасивәт бағлашта өз нутқини режиләп, сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	3.1.4.1 тирәк сөзләр вә режини пайдилинип, берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш
			3.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуни бойичә ейтилған өзгиниң пикригә («келишиш, келишмәслик сәвәвини) өз көз қаришини билдүрүш
			3.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қаратма сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучиниң диққитини жәлип қилиш
	Оқулум	2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни чүшиниш	3.2.2.1 удул вә көчмә мәнадики сөзләрниң мәналирини ажритишни билиш, сөзләш давамида пайдилиниш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	3.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	3.2.4.1 өз алдиға мәтин сәрләвһисини вә муәллимниң ярдими билән асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.5.1* берилгән мавзу, соал бойичә түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, хәритә) елинған әхбаратларда учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини луғәтләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматларниң муһим җағдайлирини ениқлаш

ЖОБА

	Йезилим	3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	3.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	3.3.4.1* муәллимниң ярдими билән схема, график, җәдвәл, фоторәсимләр пайдилинип, мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ) түзүш вә компьютерда териш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ және стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепиш, түзитиш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	3.3.6.1 кәң йоллуқ дәптәрдә баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап янту, үзмәй вә тәкши йезиш, йезишни чапсанлитиш
	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	3.4.2.1* томур сөзгә қошумчилар қошуш арқилиқ ясалма сөз ясаш, томурдаш сөзләрниң мәнасини ажритиш
			3.4.2.4 асасий, ясалма исим/сүпәт/пеилларни ениқлаш

4 -сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан			
1. Мениң Вәтиним – Қазақстан 2. Қәдрийәтләр	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	4.1.1.1 тиңшалған материал бойичә асасий вақиәләрни ениқлаш вә уларға асаслинип мәтинниң мәзмунини ейтиш
		1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	4.1.2.1* мәтин мавзуси вә берилгән диаграмма, схема, җәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш, өз ой-пикрини дәлилләш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш	4.1.3.1 сөһбәтдашниң йешини, кәйпиятини диққәткә елип, бәлгүлүк бир мавзу әтрапида

		мәдәнийитини сақлаш	пикирлашқанда сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	4.1.4.1 тирәк сөзләрни вә режини пайдилинип, монолог түзүш
		1.7 Тавушларни, сөзләрни орфоэпиялиқ нормиларға лайиқ тоғра ейтиш	4.1.7.1 сөз ичидики, сөз билән сөзниң оттурисидики боғум, тавушларниң аһаңдашлиғини сақлап ейтиш

	Оқулум	2.1 Мәтин түрлири билән түзүлүш қисимлирини ениқлаш	4.2.1.1* мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә униң қисимлирини ениқлаш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	4.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	4.2.4.1 мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининиң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш, асасий ойини қураштуруш
		2.6 Мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш	4.2.5.1* түрлүк мәнбәләрдин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, диаграмма) керәклик әхбаратни тепиш, учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш
	Йезилим	3.1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	4.3.1.1 берилгән мавзу бойичә баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш элементлири бар мәтин түзүп йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуал лиқматериал лар бойичә язма ишларни йезиш	4.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп инша, тирәк сөзлирини пайдилинип эссе йезиш

ЖОБА

		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.5.1 стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән ениқлаш, түзитиш, язма ишини пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ нормиларға лайиқ өз алдиға җөндәш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	4.3.6.1 каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш, йезиш техникисини йетилдүрүш
		3.7 Пунктуациялиқ нормиларни сақлаш	4.3.7.1 қошма җүмлиләрниң тиниш бәлгүсини қоюш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	4.4.1.1 сөзгә қошумчиларни улап йезишта тавушларниң аһаңдашлиғини әстә сақлап пайдилиниш
			4.4.1.2 сөзгә қошумчилар уланғанда боғум аһаңдашлиғини әстә сақлап пайдилиниш
			4.4.1.3 ейтилиши вә йезилишида айримчилиғи бар сөзләрни ениқлап йезиш
2 -тоқсан			
3. Мәдәний мирас 4. Кәсипләр дунияси	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	4.1.2.1* мәтин мавзуси вә берилгән диаграмма, схема, җәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш, өз ой-пикрини дәлилләш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	4.1.3.1 сөһбәтдашниң йешини, кәйпиятини диққәткә елип, бәлгүлүк бир мавзу әтрапида пикирлашқанда сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	4.1.4.1 тирәк сөзләрни вә режини пайдилинип, монолог түзүш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	4.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз баһасини бериш

		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	4.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) вә қистурма, ярдәмчи сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучини қизиқтуруш
	Оқулум	2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни чүшиниш	4.2.2.1 турақлиқ сөз бирикмилирини вә көп мәналиқ сөзләрни ажритишни билиш, мәнасини чүшиниш, сөзләш давамида пайдилиниш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	4.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	4.2.4.1 мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш, асасий ойини қураштуруш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрди н әхбарат елиш	4.2.5.1* түрлүк мәнбәлərдин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, диаграмма) керәклик әхбаратни тепиш, учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш
		2.6 Мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш	4.2.6.1 бәлгүлүк бир мавзуға берилгән мәтинниң түрлирини, жанрини, стилини (мақалә, репортаж, йеңилиқ, тәржимә һали, мүҗәзнамә, хәвәрләндүрүш) селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини ениқлаш
	Йезилим	3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	4.3.2.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, бәлгүлүк бир стильда мәтин (мақалә, мүҗәзнамә, сөһбәт) йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуал лиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	4.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп инша, тирәк сөзлирини пайдилинип эссе йезиш

ЖОБА

		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.5.1 стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән ениқлап түзитиш, язма ишини пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ нормиларға лайиқ өз алдиға жөндәш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	4.3.6.1 каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш, йезиш техникисини йетилдүрүш
		3.7 Пунктуациялиқ нормиларни сақлаш	4.3.7.2 жүмлиниң бирхил әзалирини ажритиш вә тиниш бәлгүлирини (пәш, қош тирнақ) қоюш
			4.3.7.3 диалогқа мувапиқ тиниш бәлгүлирини қоюш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	4.4.2.1* мурәккәп сөзләрниң түрлирини пәриқләшни билиш (бириккән сөзләр, қош сөзләр, қисқарған сөзләр)
			4.4.2.6 сөз түркүмлириниң жүмлидики хизмитини ениқлаш
3-тоқсан			
5. Тәбиәт һадисилири 6. Қоршиған әтрапни қоғдаш	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	4.1.2.1* мәтин сәрләвһиси вә берилгән диаграмма, схема, җәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш, өз ой-пикрини дәлилләш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	4.1.3.1 сөһбәтдашниң йешини, кәйпиятини диққәткә елип, бәлгүлүк бир мавзу әтрапида пикирлашқанда сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	4.1.4.1 тирәк сөзләрни вә режини пайдилинип, монолог түзүш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	4.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз баһасини бериш
		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини	4.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) вә қистурма, ярдәмчи

ЖОБА

		җәлип қилиш	сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучини қизиқтуруш
	Оқулум	2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни чүшиниш	4.2.2.1 турақлиқ сөз бирикмилирини вә көп мәналиқ сөзләрни ажритишни билиш, мәнасини чүшиниш, сөзләш давамида пайдилиниш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	4.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	4.2.4.1 мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш, асасий ойини қураштуруш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	4.2.5.1* түрлүк мәнбәләрдин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, диаграмма) керәклик әхбаратни тепиш, учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш
		2.6 Мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш	4.2.6.1 бәлгүлүк бир мавзуға берилгән мәтинниң түрлирини, жанрини, стилини (мақалә, репортаж, йеңилиқ, тәржимә һали, мүҗәзнамә, хәвәрләндүрүш) селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини ениқлаш
	Йезилим	3.1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	4.3.1.1 берилгән мавзу бойичә баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш элементлири бар мәтин түзүп йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	4.3.4.1* мәтин түзүштә (йеңилиқ, репортаж, елан) схема, график, җәдвәл, фото диаграммини қол билән сизиш/ /компьютерда териш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.5.1 стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән ениқлап түзитиш, язма ишини пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ нормиларға лайиқ өз алдиға редакцияләш
	Тиллиқ нормилирин	4.2 Грамматикилиқ	4.4.2.3* исим сөзләрни түрләш, егилик қошумчилири билән

ЖОБА

	и қоллиниш	нормиларни сақлаш	түрләшни билиш
			4.4.2.2 келиш қошумчилирини қоллинишни билиш
			4.4.2.4 алмашларниң түрлирини билиш
4 тоқсан			
7. Каинатқа сәяһәт 8. Келәчәккә сәяһәт	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	4.1.1.1 тиңшалған материал бойичә асасий вақиәләрни ениқлаш вә уларға асаслинип мәтинниң мәзмунини ейтиш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	4.1.3.1 сөһбәтдашниң йешини, кәйпиятини диққәткә елип, бәлгүлүк бир мавзу әтрапида пикирлашқанда сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	4.1.4.1 тирәк сөзләрни вә режини пайдилинип, монолог түзүш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	4.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз баһасини бериш
	Оқулум	2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә жавап бериш	4.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар түзүш вә жавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	4.2.4.1 мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининиң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш, асасий ойини қураштуруш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	4.2.5.1* мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, диаграмма) керәклик әхбаратни тепиш, учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш
	Йезилим	3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	4.3.2.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, бәлгүлүк бир стильда мәтин (мақалә, мүҗәзнамә, сөһбәт) йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә	4.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар

ЖОБА

		аудиовизуаллық материаллар бойичә язма ишларни йезиш	бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп инша, тирәк сөзлирини пайдилинип эссе йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	4.3.4.1* мәтин түзүштә (йеңилиқ, репортаж, елан) схема, график, жәдвәл, фото диаграммини қол билән сизиш/ /компьютерда териш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.5.1 стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән ениқлап түзитиш, язма ишини пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ нормиларға лайиқ өз алдиға жөндәш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	4.3.6.1 каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш, йезиш техникисини йетилдүрүш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	4.4.2.5 рәвишниң мәнасиға қарап пәриқләш, пеиллар билән бағлаштуруп, жүмлидә қоллиниш

Ескерту:

1)«**» белгісі бар сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша білім беру мақсаттары кешенді түрде және әртүрлі тәсілдермен қолданылады;

2) «*» түрінде белгіленген оқыту мақсаттарынының бөлігі жүзеге асырылады.

3) «/»оқыту міндеттері бір тоқсан шеңберінде сөйлеу қызметінің түрлері бойынша біріктіріледі;

3-тарау. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұны

14. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
2) 3-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
3) 4-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту

туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

15. «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша жазба жұмыстарының көлемі:

1) сөздік диктант – 2-сыныпта 5-7 сөз, 3-сыныпта 9-12 сөз, 4-сыныпта 12-15 сөз;

2) диктант – 2-сыныпта 25-30 сөз, 3-сыныпта 35-50 сөз, 4-сыныпта 55-70 сөз;

3) мазмұндама мәтінінің көлемі – 2-сыныпта 40-60 сөз, 3-сыныпта 60-80 сөз, 4-сыныпта 80-100 сөз;

4) шығарма мәтінінің көлемі – 2-сыныпта 25-35 сөз, 3-сыныпта 35-55 сөз, 4-сыныпта 55-70 сөз.

16. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Тил вә нутуқ: нутуқниң адәм һаятидики әһмийити вә һаҗәтлиги; ағзаки вә язма нутуқ һәққидә чүшүнүк; тавуш күчи, аһаңлиғи – ағзаки нутуқниң қураллири; ағзаки нутуқта һәрикәт билән има-ишарәт; диалог; монолог;

2) Сөзләш мәдәнийити: түрлүк вәзийәтләргә бағлиқ сөһбәтдашни тиңшаш, сөзләш мәдәнийитини сақлаш; саламлишиш әһвалларға бағлиқ пайдилинидиған сөзләр; аманлишиш, өтүнүш, миннәтдарлиқ билдүрүш әһвалларини қураштуруш;

3) фонетика: тавуш вә һәрип чүшәнчиси; боғум вә униң имласи; созуқ тавушларниң қелин вә инчикә түрлири (е, и тавушлириниң өзгичилиги); я, ё, ю һәриплириниң имласи; үзүк тавушлар вә уларниң жараңлиқ, жараңсиз түрлири; п-в, қ-ғ, к-г тавушлириниң созуқ тавуштин башланған қошумчиларниң улинишидин новәтлишиши; б, д, п, т, г, к, ғ, қ тавушлириниң йезилиши; б, в, г, д һәриплириниң рус тилидин киргән сөзләрдә йезилиш имласи; л, р, м, н һәриплириниң йезилиши; ң һәрипиниң йезилиши;

4) мәтин, мәтин һәққидә чүшүнүк; жүмлиләр жиғиндисиниң мәтиндин айримчилиғи; мәтинниң сәрләвһиси вә униңдики асасий ойни ениқлаш; мәтингә, сюжетлиқ рәсимләргә сәрләвһә бериш; сәрләвһә (мәтинниң нами), тирәк сөзләр арқилиқ мәтинниң мәзмунини молҗалаш; тиңшиған мәтин бойичә чүшәнмигән сөзләрни бәлгүләш; тиңшалған мәтин мәзмуни бойичә соалларға җавап бериш; тиңшалған материалға өз пикрини билдүрүш; оқулған мәтин мәзмуни бойичә соаллар қураштуруш вә җавап бериш; берилгән тирәк сөзләрни пайдилинип еғизчә һекайә түзүш;

5) мәтинниң тәркиви (беши, оттури (асасий қисим), ахири (хуласә) һәққидә чүшүнүк; мәтиндики азат йолниң әһмийити; мәтиндики жүмлиләрниң бағлиниши; тоғра түзүлмигән мәтинни қайтидин қуруш;

6) мәтин түрлири: баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш: җисимлар вә һадисиләр һәққидә баянлаш, тәсвирләш; мәтинниң сәрләвһиси вә униңдики асасий ойни ениқлаш, мәтингә селиштурма тәһлил ясаш;

7) жүмлә һәққидә чүшүнүк; жүмлиниң мәтиндин өзгичилиги; мәтинни жүмлиләргә бөлүш; ейтилишиға қарап жүмлиләрниң түрлири: хәвәр жүмлә, соал жүмлә, үндәш жүмлә; жүмлә ахириға қойилидиған тиниш бәлгүлири(чекит, соал бәлгүси, үндәш бәлгүси);

8) жүмлидики сөзләрниң бағлиниши: соал қоюш арқилиқ жүмлә ичидики бир-бири билән бағлинишип кәлгән сөзләрни тепиш; сөзләрниң орунлишиш тәртивини диққәткә елип, сөзләрдин жүмлә қураштуруш; соал бойичә жүмлини толуқтуруп йезиш; үлгә, схема, рәсимләр бойичә жүмлә түзүш; тоғра түзүлмигән жүмлини дуруслап, қайтидин йезиш;

9) сөз вә униң мәнаси: сөз вә униң мәнаси һәққидә чүшүнүк; мәтиндики мәнадаш, зит, аһаңдаш сөзләрниң мәналирини ажритишни билиш; берилгән мавзу, соал бойичә керәклик әхбаратни таллап елиш үчүн әхбарат мәнбәлирини пайдилинишни билиш (сөзлүк, энциклопедия);

10) сөз тәркиви: сөзниң томур вә қошумчиси һәққидә дәсләпки чүшүнүк елиш; томур вә қошумчилириниң бир-биридин пәрқи; томур вә қошумчиниң бәлгүлиниши; қошумчә түрлири: сөз ясиғучи вә сөз түрлигүчи, уларниң бәлгүлиниши; мәтинниң тәркиви (беши, оттури (асасий қисим), ахири (хуласә) һәққидә чүшүнүк; мәтиндики азат йолниң әһмийити; мәтиндики жүмлиләрниң бағлиниши; тоғра түзүлмигән мәтинни қайтидин қуруш;

11) сөз түркүмлири: нәрсиләрниң намини, бәлгүсини, иш-һәрикитини билдүридиған сөзләр һәққидә дәсләпки чүшүнүкни тәкрарлаш; сөз түркүми һәққидә чүшүнүк; исим сөз түркүми, униң мәнаси; хас исим вә умумий исим; хас исимниң йезилиш имласи; исимларниң бирлик вә көплүк түрлири; исимларниң көплүк қошумчилирини сөз тәркивидә тәһлил қилиш, уларни дурус қоллиниш; пеил вә униң ениқлимиси, соаллири; аддий вә мурәккәп пеиллар; сүпәт вә униң ениқлимиси, соаллири; исим вә сүпәтниң бағлиниши; түп вә ясалма сүпәтләр; сан сөз түркүми вә униң ениқлимиси, соаллири; сан сөз түркүминиң исим сөз түркүми билән бағлинишип ейтилиши; санақ вә дәриҗә санлар;

12) ижадий ишлар оқуған, тиңшиған вә аудиовизуаллиқ материалларға бағлинишлиқ соаллар билән режә бойичә изаһәт йезиш; тирәк сөзләрни, рәсимләрни пайдилинип, постер қураштуруш; йәкә рәсим яки сюжетлиқ рәсимләр бойичә қисқа тәсвирләш, баянлаш мәтинлирини түзүп йезиш; үлгә бойичә аддий хәвәрләндүрүш, нусхилиқ йезиш; түзүлгән мәтиндики әвәтилгән хаталарни (орфографиялиқ, пунктуациялиқ, һәриплик) муәллимниң ярдими билән тепип түзитиш; дурус түзүлмигән мәтинни түзәп, қайтидин йезиш; язма ишларни каллиграфиялиқ тәләпләргә лайиқ йезиш;

13) жил бойичә өтүлгәнни тәкрарлаш.

17. «Ұйғыр тили» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тил вә нутуқ: ағзаки вә язма нутуқниң алаһидиликлири;

2) нутуқ мәдәнийити: һәрхил вәзийәтләргә бағлиқ өз сөзини тоғра қураштуруп, тил нормилирини сақлап сөзләш; интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт билән има-ишарәт), қаратма сөзләрни қоллинип, тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш; өзгиниң пикригә өз көз қаришини билдүрүштә тиллиқ вә этикилиқ нормиларни сақлаш;

3) мәтин: мәтин һәққидә 2-синипта өтүлгәнни қайтилаш, ярдәмчи сөзләрниң ярдими билән баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш мәтин түрлирини вә уларниң қисимлирини ениқлаш; мәтинниң сәрләвһисини вә униңдики асасий ойини ениқлаш; мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш; мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш; бирдәк мавзуда берилгән мәтинләр түрлирини, стилини селиштуруш;

4) тиңшалған мәтин бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш; очуқ вә йепиқ соалларға җавап бериш; берилгән сәрләвһә, фото, диаграмма, рәсимләр бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш; берилгән мавзу, тирәк сөзләрни, режини пайдилинип еғизчә һекайә қураштуруш;

5) қаратма сөз, униң тиниш бәлгүси; қистурма сөз вә униң тиниш бәлгүси;

6) фонетика: тавуш һәққидә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш; э, ф, в, ц, щ тавушлириниң алаһидиликлирини өзләштүрүш; бу тавушларни дурус тәләппуз қилиш вә саватлиқ йезишни үгитиш; в, ф һәриплири билән кәлгән сөзләрни саватлиқ йезишни үгиниш; ц, щ һәриплири билән кәлгән сөзләрни саватлиқ йезишни үгиниш; х, һ тавушлири, уларниң ейтилиш алаһидиликлири; х, һ тавушлириға бағлиқ сөзләрниң имласи; сөз ичидики қатар турған үзүк тавушларниң өзара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (шәнбә – шәмбә, нанға – наңға);

7) сөз вә униң мәнаси; сөз вә униң мәнаси һәққидә берилгән чүшүнүкни әскә чүшириш; сөз мәналири билән иш: сөз өзиниң удул мәнасидин башқа көчмә мәнада келишини вә бир сөзниң бир нәччә мәнада ишлитилишини байқаш; мәнадаш вә зит мәналиқ сөзләр; удул вә көчмә мәналиқ сөзләрниң мәнасини чүшиниш, нутуқта пайдилиниш; һәрхил әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, сөзлүк, схема, җәдвәл,) берилгән мавзу, соал бойичә алған әхбаратларда учришидиған йеңи сөзләрниң мәналирини сөзлүкләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматлардики муһим чүшәнчилирини ениқлаш;

8) сөз тәркиви: сөз тәркиви бойичә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш, түп вә ясалма сөз; ясалма сөзләрни ясайдиған қошумчилар; томурдаш сөзләр; қошумчиларниң имласи; боғумларниң аһаңдашлиғини сақлаш (сөз ахиридики үзүк тавушларниң түрлиригә лайиқ, қелин боғумлуқ сөзгә қелин боғумлуқ, инчикә боғумлуқ сөзгә инчикә боғумлуқ қошумчиларниң улиниши), қошумчә уланғанда бәзи сөзләрниң ахиридики тавушларниң өзгириши һәққидә чүшүнүк;

9) җүмлә: җүмлә һәққидә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш; җүмлә әзалири: егә билән хәвәрниң бағлиниши; егә билән хәвәрниң оттуриға қойилидиған сизиқчә; жиғиқ вә йейиқ җүмлә; үлгә схема, соал бойичә җүмлә қураштуруш;

10) сөз түркүмлири һәққидә берилгән билимни тәкрарлаш; исим сөз түркүми һәққидә 2-синипта өтүлгән материални әскә елиш; түп вә ясалма исимлар; исимларниң түрлиниши; исимларниң егилик қошумчилири; ясалма исимларни ясайдиған қошумчилар; исимларниң түрлиниши; униң бирлик вә көплүк түрлири; егилик қошумчилириниң имласи; пеиллар һәққидә берилгән билимни әскә чүшириш; түп вә ясалма пеиллар; болушлуқ вә болушсиз пеиллар;

11) ижадий иш: режә яки схема асасида тирәк сөзләрни пайдилинип баянлаш, тәсвирләш вә ярдәмчи сөзләрни пайдилинип муһакимә мәтинлирини түзүп йезиш; оқуған, тиңшиған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә режә түзүп, изаһәт йезиш; схема, график, җәдвәл, фоторәсимләрни пайдилинип мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ, презентация) қураштуруп йезиш; өзиниң иш-һәрикити баянланған күндүлүк, тәржимә һал йезиш; әвәтилгән хаталарни (пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ, стилистикилиқ) тепип, орфографиялиқ сөзлүк арқилиқ түзитиш;

12) жил бойи өткәнни тәкрарлаш.

18. «Ұйғыр тили» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Тил вә нутуқ: ағзаки вә язма нутуқ һәққидә билимини кәңәйтиш; режә вә тирәк сөзләрни пайдилинип монолог түзүш;

2) Нутуқ мәдәнийити: нутуқ мәхсити вә орниға мувапиқ бәлгүлүк бир мавзу әтрапида диолог түзүш; сөһбәтдашниң йеши, һиссияти, кәйпиятини диққәткә елиш; интонацияни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қистурма сөз, ярдәмчи сөзләрни пайдилинип мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш;

3) фонетика: боғумларниң аһаңдашлиғи һәққидә уқум келиплаштуруш: созуқ тавушларниң сөз ичидә келин-инчикә болушиға қарап аһаңдашлиғи билән ейтилиши вә йезилиши; сөзгә қошумчиларниң улинишида тавушларниң аһаңдашлиқ хусусийитини пайдилиниш: томурниң ахирқи тавуши җараңлиқ болса, униңға җараңлиқ үзүк тавуштин башланған, җараңсиз үзүк тавуш билән аяқлашқан болса, җараңсиз үзүк тавуштин башланған қошумчә таллап елиш; қошумчиларниң улинишидин томур сөзниң ахиридики һәрипниң өзришини билиш;

4) мәтин: мәтин түрлири (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) тоғрилиқ берилгән уқумни кәңәйтиш, мәтин тәркивини тәһлил қилиш; мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининиң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш; униң асасий ойини муһакимә қилиш; мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар қураштуруш вә җавап бериш; мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш: охшаш мавзуда берилгән мәтинләрниң жанрлирини селиштуруш;

5) тиңшалған материал бойичә асасий чүшәнчилирини таллап елиш вә улар асасида мәзмунини ейтип бериш; берилгән мәтин сәрләвһиси, диаграмма, схема җәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш вә униң асасий ойини дәлилләш; аудио-видеоязма мәзмунини баһалаш;

6) сөз бирикмилири, җүмлә: җүмлә бойичә өтүлгәнни тәкрарлаш; җүмлидики сөз бирикмилирини тепиш; җүмлиниң бирхил әзалири вә уларниң тиниш бәлгүси; аддий вә мурәккәп җүмлә; җүмлини схема бойичә түзүш; қошма җүмлиниң тиниш бәлгүси; диологта қоллинидиған тиниш бәлгүлири;

7) диологта пайдилинилидиған тиниш бәлгүлири;

8) мурәккәп сөзләр һәққидә чүшүнүк: мурәккәп сөзләр һәққидә дәсләпки чүшүнүк: бириккән сөзләр; бириккән сөзләрниң ясилиши вә көп учришидиған түрлири; қош сөзләр вә уларниң ясилиши; қош сөзләрниң мәнаси вә имласи; қисқарған сөзләр; қисқарған сөзләрниң ясилиши вә имласи; бириккип кетиш, җүплиниш, тәкрар ейтилиш арқилиқ мурәккәп сөзләрни ясаш;

9) сөз вә униң мәнаси: турақлиқ сөз бирикмилири һәққидә чүшүнүк бериш; мәтиндә турақлиқ сөз бирикмилири билән көп мәналиқ сөзләрни ажритишни билиш, мәнасини чүшиниш, нутуқта пайдилиниш; түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, сөзлүк, схема, җәдвәл, диаграмма) берилгән мавзу бойичә керәклик мәлуматни тепиш, йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин мәзмуни бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш;

10) сөз түркүмлири: исим һәққидә өтүлгәнни тәкрарлаш, исимниң түрлиниши: келиш қошумчилири билән түрләш; келиш қошумчилириниң имласи; егилик қошумчилири билән түрлиниши; көплүк қошумчилириниң түрлиниши; исим түрлири; исимларниң бирлик вә көплүк түрлири; пеил һәққидә өтүлгәнни тәкрарлаш; пеилларниң түрлиниши; пеил заманлири: һазирқи, өткән, келидиған заман; бирлик вә көплүк түрлириниң үлгилири; сүпәт сөз түркүми; қарши мәналиқ

сүпәт сөзлири; сан сөз түркүми; санақ вә дәриҗә санлар, уларниң имласи; алмаш, алмаш һәққидә умумий чүшүнүк, уларниң хизмити; алмашларниң түрлиниши; рәвиш һәққидә чүшүнүк; келишләр һәққидә чүшүнүк, уларниң хизмити; ярдәмчи сөзләр вә уларниң имласи; уланмилар һәққидә чүшүнүк; уларниң хизмити вә имласи;

11) иҗадий ишлар: оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә режә түзүп, изаһәт вә тирәк сөзләрни пайдилинип эссе йезиш; берилгән мавзу бойичә баянлаш, тәсвирләш вә муһакимә элементлири бар мәтин түзүп йезиш; түрлүк стильда мәтин йезиш; тамгезити, мақалә, йеңилиқ, елан йезиш; мүҗәзнамә йезиш; әвәтилгән хаталарни (пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ, стилистикилиқ) ениқлап, орфографиялиқ сөзлүк арқилиқ түзитиш;

12) жил бойи өткәнни тәкрарлаш.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйеси (төмендетілген оқу жүктемесімен)

19. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлім және бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

20. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) «Тыңдалым» бөлімі:

Бөлімше (негізгі дағдылар) Бөлімше (негізгі дағдылар)	Оқу мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Тиңшиған материалниң мәзмунини чүшиниш	2.1.1.1 тиңшиған материал бойичә чүшәнмигән сөзләрни бәлгүләш, мәтин мәзмуни бойичә қоюлған соалларға җавап бериш	3.1.1.1 тиңшиған материал бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш, очуқ вә йепиқ соалларға җавап бериш	4.1.1.1 тиңшиған материал бойичә асасий вақиәләрни ениқлаш вә уларға асаслинип мәтинниң мәзмунини ейтиш
1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	2.1.2.1 мәтинниң сәрләвһисиси вә тирәк сөзләр асасида мәтинниң мәзмунини молҗалаш	3.1.2.1 мәтинниң сәрләвһиси вә берилгән рәсимләр, фото, диаграмма бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш	4.1.2.1 мәтинниң сәрләвһиси вә берилгән диаграмма, схема, җәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш, өз ой-пикрини дәлилләш

1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	2.1.3.1 күндүлүктики һаятта учришидиған вәзийәтләргә бағлиқ сөзләш мәдәнийитини сақлап олтирип диалогқа қатнишиш	3.1.3.1 түрлүк вәзийәтләргә бағлиқ (җәмийәтлик орунда) мунасивәт бағлашта өз сөзини режиләп, сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш	4.1.3.1 сөһбәтдашниң йешини, кәйпиятини диққәткә елип, бәлгүлүк бир мавзу әтрапида пикирлашқанда сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
1.4 Берилгән мавзу бойичә сөһбәт түзүш	2.1.4.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, берилгән мавзу бойичә сөһбәт түзүш	3.1.4.1 тирәк сөзләр вә режини пайдилинип, берилгән мавзу бойичә сөһбәт түзүш	4.1.4.1 тирәк сөзләрни вә режини пайдилинип, монолог түзүш
1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	2.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз ойини (яқиду, яқмайду, сәвәви ..., пайдилиқ, пайдисиз болди, сәвәви ...) билдүрүш	3.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуни бойичә ейтилған өзгиниң пикригә «келишиш, келишмәслик сәвәвини) өз көз қаришини билдүрүш	4.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз баһасини бериш
1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	2.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қоллинип, мавзуға (Сиз қандақ ойлайсиз? Сиз немә тәклип қилар едиңиз?) диққитини җәлип қилиш	3.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қаратма сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	4.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) вә қистурма, имлиқ сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучини қизиқтуруш

1.7 Тавушларни, сөзләрни орфоэпиялық нормиларға лайиқ тоғра ейтиш	2.1.7.1 сөз ичидә созуқ тавушларниң өзара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (бүгүн-бүгин)	3.1.7.1 сөз ичидә қатар турған үзүк тавушларниң өз ара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (шәнбә – шәмбә)	4.1.7.1 сөз ичидики вә сөз билән сөзниң оттурисидики боғум, тавушларниң аһаңдашлиғини сақлап ейтиш
Бөлим (сөйлеу қызметінің түрлері) – оқылым			
Негізгі дағдылар	2 класс	3 класс	4 класс
2.1 Мәтин түрлири билән түзүлүш қисимлирини ениқлаш	2.2.1.1 соал қоюш арқилиқ (немә қилди? қандақ? немишкә?) мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә қисимлирини (беши, асасий қисим, ахири) ениқлаш	3.2.1.1 тирәк сөзләр, ярдәмчи сөзләр ақилиқ мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә униң қисимлирини ениқлаш	4.2.1.1 мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә униң қисимлирини ениқлаш
2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни чүшиниш	2.2.2.1 мәнадаш, зит, аһаңдаш (луғәт қоллиниш) сөзләрни ажритиш вә мәнасини чүшиниш, сөзләш җәриянида пайдилиниш	3.2.2.1 удул вә көчмә мәнадики сөзләрниң мәналирини ажритишни билиш, сөзләш давамида пайдилиниш	4.2.2.1 турақлиқ сөз бирикмилирини вә көп мәналиқ сөзләрни ажритишни билиш, мәнасини чүшиниш, сөзләш давамида пайдилиниш
2.3Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.3.1 мәтин мәзмунини ениқлашқа йөнәлгән соалларни түзүш вә җавап бериш	3.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш	4.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар түзүш вә җавап бериш
2.4 Мәтин сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	2.2.4.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	3.2.4.1 өз алдиға мәтинниң сәрләвһисини вә муәллимниң	4.2.4.1 мәтинниң мавзуси вә мәзмунининг өзара мувапиқлиғини ениқлаш, асасий ойини

		ярдими билән асасий ойини ениқлаш	қураштуруш
2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.5.1 түрлүк мәнбәләрдин (луғәт, ениқлимилиқ, , энциклопедия) әхбаратни тепиш йолини ениқлап, берилгән мавзу, соал бойичә мәлуматни таллап топлаш	3.2.5.1 берилгән мавзу, соал бойичә түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, карта) елинған әхбаратларда учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини луғәтләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматларниң муһим җағдайлирини ениқлаш	4.2.5.1 түрлүк мәнбәләрдин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, карта, диаграмма) керәклик әхбаратни тепиш, учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш
2.6 Мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш	2.2.6.1 муәллимниң ярдими охшаш мавзуға йезилған мәтинләрниң охшашлиғи вә айримчилиғини (жанри, мәтин түри) тепиш	3.2.6.1 муәллимниң ярдими билән охшаш мавзуға берилгән мәтин түрлирини, стилини (бәдиий мәтин, илмий мәтин) , жанрини селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини тепиш	4.2.6.1 бәлгүлүк бир мавзуға берилгән мәтинниң түрлирини, жанрини, стилини (мақалә, репортаж, йеңилиқ, тәрҗимә һал, мүҗәзнамә, хәвәрләндүрүш) селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини ениқлаш
Бөлім (сөйлеу қызметінің түрлері) – жазылым			
3.1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	2.3.1.1 муәллим ярдими билән йәкә рәсим, сюжетлиқ рәсимләр арқилиқ	3.3.1.1 режә схемисини пайдилинип, тирәк сөзләр	4.3.1.1 берилгән мавзу бойичә баянлаш,

	қисқа тәсвирләш, баянлаш мәтинлирини түзүп йезиш	арқилиқ баянлаш, мәтинни селиштуруп тәсвирләш, ярдәмчи сөзләр арқилиқ муһакимә мәтин түзүп йезиш	тәсвирләш, муһакимә қилиш элементлири бар мәтин түзүп йезиш
3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	2.3.2.1 үлгә бойичә аддий хәвәрләндүрүш мәтин йезиш	3.3.2.1 өз ишлири һәққидә йезилған күндүлүк, тәржимә һал, хәвәрләндүрүш йезиш	4.3.2.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, бәлгүлүк бир стильда мәтин (мақалә, мүҗәзнамә, һекайә) йезиш
3.3 Оқлуған, тиңшалған вә аудиовизуал лиқматериал лар бойичә язма ишлирини йезиш	2.3.3.1 оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүш, тирәк сөзләрни пайдилинип, изаһәт йезиш	3.3.3.1 оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш	4.3.3.1 оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп инша, тирәк сөзлирини пайдилинип эссе йезиш
3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	2.3.4.1 муәллимниң ярдими билән тирәк сөзләрни, жүмлә, рәсимләрни пайдилинип, аддий постер, тәбрикнамә, буюм ясаш үлгисини қураштуруш	3.3.4.1муәл лимниң ярдими билән схема, график, җәдвәл, фоторәсимләр пайдилинип, мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ) түзүш вә компьютерда териш	4.3.4.1 мәтинни түзүштә (йеңилиқ, репортаж, елан) схема, график, җәдвәл, фото, диаграммини қол билән сизиш/ /компьютерда териш
3.5 Хатани тепиш вә жөндәш	2.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ хаталарни	3.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикалиқ	4.3.5.1 стилистикилиқ хаталарни муәллимниң

	муәллимниң ярдими билән тепип, түзитиш вә қураштурған жүмлини толуқтуруш	вә стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепиш, түзитиш	ярдими билән ениқлап түзитиш, язма ишини пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ нормиларға лайиқ өз алдиға жөндәш
3.6 Каллиграфияли қ нормилирини сақлаш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш	3.3.6.1 кәң йоллуқ дәптәрдә баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап янту, үзмәй вә тәкши йезиш, йезишни чапсанлитиш	4.3.6.1 каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш, йезиш техникисини йетилдүрүш
3.7 Пунктуациялиқ нормиларни сақлаш	2.3.7.1 жүмлә түрлириниң ейтилиш мәхситигә лайиқ тиниш бәлгүлирини (чекит, соал, үндәш) қоллиниш	3.3.7.1 қаратма, қистурма сөзләрни айриш вә тиниш бәлгүлирин и дурус қоюш	4.3.7.1 мурәккәп жүмлиләрни ң тиниш бәлгүсини қоюш
		3.3.7.2 муәллимниң ярдими билән егә вә хәвәрниң оттуриға қоюлидиған сизиқчиниң орнини билиш вә қоюш	4.3.7.2 жүмлиниң бирхил әзалирини ажритиш вә тиниш бәлгүлирини (пәш, қош тирнақ) қоюш
			4.3.7.3 диалогқа тән тиниш бәлгүлирини қоюш
4).Тілдік нормаларды қолдану			
Бөлімше (негізгі дағдылар)	Оқу мақсаттары		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып

ЖОБА

4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	2.4.1.1 я, ю, ё һәриплириниң имласини сақлап йезиш	3.4.1.1 э, в, ф һәриплири бар сөзләрни саватлиқ йезиш	4.4.1.1 сөзгә қошумчиларни улап йезишта тавушларниң аһаңдашлиғини диққәткә елип пайдилиниш
	2.4.1.2 б, в, г, д, т һәриплириниң имласини сақлап йезиш	3.4.1.2 томур сөздики -а, - ә-ниң созуқ тавуштин башланған қошумчә уланған һаләттики өзгиришини сақлап йезиш	4.4.1.2 сөзгә қошумчилар уланғанда боғум аһаңдашлиғини әстә сақлап пайдилиниш
	2.4.1.3 үзүк тавушларниң түрлирини (жараңлиқ, жараңсиз) пәриқләшни вә п-б, қ-ғ, к-г үзүк тавушлириниң имласини сақлап йезиш	3.4.1.3 ц, щ һәриплири бар сөзләрниң имласини билиш	4.4.1.3 ейтилиши вә йезилишида айримчилиғи бар сөзләрни ениқлап йезиш
	2.4.1.4 л, р, м, н, ң үзүк тавушлириниң имласини сақлап йезиш	3.4.1.4 х, h һәриплири бар сөзләрни тоғра йезиш	
4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	2.4.2.1 муәллимниң ярдими билән томур вә қошумчини ажритишни билиш	3.4.2.1 томур сөзгә қошумчилар қошуш арқилиқ ясалма сөз ясаш, томурдаш сөзләрниң мәнасини ажритиш	4.4.2.1 мурәккәп сөзләрниң түрлирини пәриқләшни билиш (бириккән сөзләр, қош сөзләр, қисқарған сөзләр)
	2.4.2.2 көплүк қошумчилирини тоғра пайдилиниш	3.4.2.2 егилик қошумчил ирини қоллиниш	4.4.2.2 келиш қошумчилирини қоллинишни билиш

KODA

		ни билиш	
	2.4.2.3 сөз түркүмлирини (исим, сүпәт, пеил, сан) ажритиш	3.4.2.3 жүмлидин сөз түркүмлирини (исим, пеил, сан, сүпәт) тепиш	4.4.2.3 исимлар түрлиниши, егилик қошумчилири билән түрләшни билиш
	2.4.2.4 исимниң хас вә умумий түрлирини пәриқләш, хас исимниң йезилиш имласини билиш	3.4.2.4 түп вә ясалма исим/сүпәт/пеилларни ениқлаш	4.4.2.4 алмашларниң түрлирини билиш
	2.4.2.5 түп вә ясалма исим/ сан/ сүпәт/пеилларни ениқлаш	3.4.2.5 болушлуқ вә болушсиз пеилларни пәриқләшни билиш	4.4.2.5 рәвишниң мәнасиға қарап пәриқләш, пеиллар билән бағлаштуруп, жүмлидә қоллиниш
	2.4.2.6 жүмлидики бир-бири билән бағлинишип турған сөзләрни тепиш	3.4.2.6 санақ вә дәриҗә санларниң пәрқини билиш	4.4.2.6 сөз түркүмлириниң жүмлидики хизмитини ениқлаш
		3.4.2.7 жүмлиниң баш (егә вә хәвәр) вә әгәшмә әзалириниң пәриқләшни билиш	4.4.2.7 сөз билән сөзни, жүмлә билән жүмлини бағлаштуридиған қошумчиларни (вә, билән, сәвәви) қоллиниш
		3.4.2.8 муәллимниң ярдими билән жиғиқ вә йейиқ жүмлиләрни пәриқләшни билиш	4.4.2.8 жүмлидә уланма, ярдәмчи сөзләрни ажритишни вә пайдилинишни билиш

ЖОБА

			4.4.2.9 пеилни керәклик заманда (өткән заман, келидиған заман, һазирқи заман) қоллиниш

21. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады..

22. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту ұйғыр тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (төмендетілген оқу жүктемесімен) бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр тілінде)

1) 2-сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан			
1)Өзәм һәққидә	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	2.1.1.1 тиңшалған материал бойичә чүшәнмигән сөзләрни бәлгүләш, мәтин мәзмуни бойичә қоюлған соалларға җавап бериш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	2.1.3.1 күндүлүктики һаятта учришидиған вәзийәтләргә бағлиқ сөзләш мәдәнийитини сақлап олтирип диалогқа қатнишиш
2)Мениң аиләм вә достлирим		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	2.1.4.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш
		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	2.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қоллинип, мавзуға (Сиз қандақ ойлайсиз? Сиз немә тәклип қилар едиңиз?) диққитини җәлип қилиш
		1.7 Тавушларни, сөзләрни орфоэпиялиқ	2.1.7.1 сөз ичидә созуқ тавушларниң өзара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (бүгүн-бүгин, оқуди-оқиди)

		нормиларға лайиқ тоғра ейтиш	

	Оқулум	2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.3.1 мәтин мәзмунини ениқлашқа йөнәлгән соалларни түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	2.2.4.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.5.1 мәнбәләрдин (луғәт, энциклопедия) әхбаратни тепиш йолини ениқлап, берилгән мавзу, соал бойичә мәлуматни таллап топлаш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуал лиқматериал лар бойичә язма ишлирини йезиш	2.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүш, тирәк сөзләрни пайдилинип, изаһәт йезиш
			2.3.4.1 муәллимниң ярдими билән тирәк сөзләрни, җүмлә, рәсимләрни пайдилинип, аддий постер, тәбрикнамә, буюм ясаш нусхисини қураштуруш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	2.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепип, түзитиш вә қураштурған җүмлини толуқтуруш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	2.4.1.1* я, ю, ё һәриплириниң имласини сақлап йезиш
			2.4.1.2* б, в, г, д, т һәриплириниң имласини сақлап йезиш
			2.4.1.3 үзүк тавушларниң түрлирини (җараңлиқ, җараңсиз) пәриқләшни вә п-б, қ-ғ, к-г үзүк тавушлириниң имласини сақлап йезиш

ЖОБА

			2.4.1.4* л, р, м, н, ң үзүк тавушлириниң имласини сақлап йезиш
2 тоқсан			
5. Мениң мәктивим	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	2.1.2.1 мәтинниң сәрләвһиси вә тирәк сөзләр асасида мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	2.1.3.1 күндүлүктики һаятта учришидиған вәзийәтләргә бағлиқ сөзләш мәдәнийитини сақлап олтирип диалогқа қатнишиш
6. Мениң туғулған өлкәм		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	2.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз ойини (яқиду, яқмайду, сәвәви ..., пайдилиқ, пайдисиз болди, сәвәви ...) билдүрүш
	Оқулум	2.1 Мәтин түрлири билән түзүлүш қисимлирини ениқлаш	2.2.1.1* соал қоюш арқилиқ (немә қилди? қандақ? немишкә?) мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә қисимлирини (беши, асасий қисим, ахири) ениқлаш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә жавап бериш	2.2.3.1 мәтин мәзмунини ениқлашқа йөнәлгән соалларни түзүш вә жавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	2.2.4.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.5.1 мәнбәләрдин (луғәт, ениқлимилиқ, , энциклопедия) әхбаратни тепиш йолини ениқлап, берилгән мавзу, соал бойичә мәлуматни таллап топлаш
		2.6Мәтинлә ргә селиштурма тәһлил ясаш	2.2.6.1 муәллимниң ярдими билән бирдәк мавзуға йезилған мәтинләрниң охшашлиғи вә айримчилиғини (жанри, мәтин түри) тепиш

ЖОБА

	Йезилим	3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	2.3.1.1 муәллим ярдими билән йәкә рәсим, сюжетлиқ рәсимләр арқилиқ қисқа тәсвирләш, баянлаш мәтинлирини түзүп йезиш
			2.3.3.1 оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүш, тирәк сөзләрни пайдилинип, изаһәт йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	2.3.4.1 муәллимниң ярдими билән тирәк сөзләрни, җүмлә, рәсимләрни пайдилинип, аддий постер, тәбрикнамә (буюм ясаш нусхисини, бехәтәрлик қаидисини) қураштуруш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә мөлчәрини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш
		3.7 Пунктуациялиқ нормиларни сақлаш	2.3.7.1 җүмлә түрлириниң ейтилиш мәхситигә лайиқ тиниш бәлгүлирини (чекит, соал, үндәш) қоллиниш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	2.4.2.6 җүмлидики бир-бири билән бағлинишип турған сөзләрни тепиш
3 тоқсан			
7. Тени сақниң җени сақ. 8. Өрп-адәт вә еғиз әдәбияти	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	2.1.1.1 тиңшалған материал бойичә чүшәнмигән сөзләрни бәлгүләш, мәтин мәзмуни бойичә қоюлған соалларға җавап бериш
		1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	2.1.2.1 мәтинниң сәрләвһиси вә тирәк сөзләр асасида мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини	2.1.3.1 күндүлүктики һаятта учришидиған вәзийәтләргә бағлиқ сөзләш мәдәнийитини сақлап олтирип диалогқа қатнишиш

ҚОБА

		сақлаш	

		1.4 Берилгән мавзу бойичә hекайә түзүш	2.1.4.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, берилгән мавзу бойичә hекайә түзүш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	2.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз ойини (яқиду, яқмайду, сәвәви ..., пайдилиқ, пайдисиз болди, сәвәви ...) билдүрүш
		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	2.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (hәрикәт, има-ишарәт) қоллинип, мавзуға (Сиз қандақ ойлайсиз? Сиз немә тәклип қилар едиңиз?) диққитини җәлип қилиш
	Оқулум	2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.3.1 мәтин мәзмунини ениқлашқа йөнәлгән соалларни түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвhиси вә асасий ойини ениқлаш	2.2.4.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң сәрләвhиси вә асасий ойини ениқлаш
		2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни чүшиниш	2.2.2.1 мәнадаш, зит, аhаңдаш (луғәт қоллиниш) сөзләрни ажритиш вә мәнасини чүшиниш, сөзләш җәриянида пайдилиниш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.5.1 мәнбәләрдин (луғәт, энциклопедия) әхбаратни тепиш йолини ениқлап, берилгән мавзу, соал бойичә мәлуматни таллап топлаш
		2.6Мәтинл әргә селиштурм а тәhлил ясаш	2.2.6.1 муәллимниң ярдими билән бәлгүлүк бир мавзуға йезилған мәтинләрниң охшашлиғи вә айримчилиғини (жанри, мәтин түри) тепиш
	Йезилим	3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	2.3.2.1 үлгә бойичә аддий хәвәрләндүрүш мәтин йезиш

ЖОБА

		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	2.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	2.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепип түзитиш вә қураштурған жүмлини толуқтуруш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш
	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.2 Грамматикалиқ нормиларни сақлаш	2.4.2.1 муәллимниң ярдими билән томур вә қошумчини ажритишни билиш
			2.4.2.2 көплүк қошумчилирини тоғра пайдилиниш
			2.4.2.3 сөз түркүмлирини (исим, сүпәт, пеил, сан) ажритиш

			2.4.2.4 исимниң хас вә умумий түрлирини пәриқләш, хас исимниң йезилиш имласини билиш
			2.4.2.5* түп вә ясалма исим/ сан/ сүпәт/пеилларни ениқлаш
4 тоқсан			
7.Қоршиған әтрап 8. Сәһәт	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	2.1.2.1 мәтинниң сәрләвһиси вә тирәк сөзләр асасида мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	2.1.3.1 күндүлүктики һаятта учришидиған вәзийәтләргә бағлиқ сөзләш мәдәнийитини сақлап олтирип диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә	2.1.4.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш

		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	2.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз ойини (яқиду, яқмайду, сәвәви ..., пайдилиқ, пайдисиз болди, сәвәви ...) билдүрүш
	Оқулум	2.1 Мәтин түрлири билән түзүлүш қисимлирини ениқлаш	2.2.1.1 соал қоюш арқилиқ (немә қилди? қандақ? немишкә?) мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә қисимлирини (беши, асасий қисим, ахири) ениқлаш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.3.1 мәтин мәзмунини ениқлашқа йөнәлгән соалларни түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	2.2.4.1 муәллимниң ярдими билән мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.5.1 мәнбәләрдин (луғәт, энциклопедия) әхбаратни тепиш йолини ениқлап, берилгән мавзу, соал бойичә мәлуматни таллап топлаш
	Йезилим	3.1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	2.3.1.1 муәллим ярдими билән йәкә рәсим, сюжетлиқ рәсимләр арқилиқ қисқа тәсвирләр, баянлаш мәтинлирини түзүп йезиш
		3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	2.3.2.1 үлгә бойичә аддий хәвәрләндүрүш мәтин йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	2.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	2.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепип

ЖОБА

			түзитиш вә қураштурған жүмлини толуқтуруш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	2.3.6.1 баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, уларни бағлаштуруп, таза вә янту йезишни билиш

	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	2.4.1.4 л, р, м, н, ң үзүк тавушлириниң имласини сақлап йезиш
		4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	2.4.2.1 муәллимниң ярдими билән томур вә қошумчини ажритишни билиш
			2.4.2.5* түп вә ясалма исим/ сан/ сүпәт/пеилларни ениқлаш

1) 3 -сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан			
1. Жанлиқ тәбиәт 2. Яхшидин үгән, ямандин жиркән (йоруқ вә қараңғу)	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	3.1.1.1 тиңшалған материал бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш, очуқ вә йепиқ соалларға җавап бериш
		1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	3.1.2.1* мәтин сәрләһиси вә берилгән рәсимләр, фото, диаграмма бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	3.1.3.1 түрлүк вәзийәтләргә бағлиқ (җәмийәтлик орунда) мунасивәт бағлашта өз нутқини режиләп, сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	3.1.4.1 тирәк сөзләр вә режини пайдилинип, берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш
		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	3.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт)қаратма сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш

ЖОБА

	Оқулум	2.1 Мәтин түрлири билән түзүлүш қисимлирини ениқлаш	3.2.1.1 тирәк сөзләр, ярдәмчи сөзләр ақилиқ мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) вә униң қисимлирини ениқлаш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	3.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	3.2.4.1 өз алдиға мәтин сәрләвһисини вә муәллимниң ярдими билән асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.5.1* берилгән мавзу, соал бойичә түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, карта) елинған әхбаратларда учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини луғәтләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматларниң муһим җағдайлирини ениқлаш
	Йезилим	3. 1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	3.3.1.1 режә схемисини пайдилинип, тирәк сөзләр арқилиқ баянлап бериш, мәтинни селиштуруп тәсвирләш, ярдәмчи сөзләр арқилиқ муһакимә қилиш мәтинини түзүп йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	3.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ және стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепиш, түзитиш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини	3.3.6.1 кәң йоллуқ дәптәрдә баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап янту,

ЖОБА

		сақлаш	үзмәй вә тәкши йезиш, йезишни чапсанлитиш
		3.7 Пунктуациялиқ нормиларни сақлаш	3.3.7.1*қаратма, қистурма сөзләрни ажритиш вә тиниш бәлгүлирини дурус қоюш
	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	3.4.1.1 э, в, ф һәриплири бар сөзләрни саватлиқ йезиш
			3.4.1.3 ц, щ һәриплири бар сөзләрниң имласини билиш
			3.4.1.4*х, һ һәриплири бар сөзләрни тоғра йезиш
2-тоқсан			
5. Вақит 6. Мемарчилиқ һүнири	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	3.1.2.1 мәтин сәрләвһиси вә берилгән рәсимләр, фото,диаграмма бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	3.1.3.1 түрлүк вәзийәтләрдә (җәмийәтлик орунда) мунасивәт бағлашта өз нутқини режиләп, сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	3.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуни бойичә ейтилған өзгиниң пикригә «келишиш, келишмәслик сәвәвини, өз көз қаришини билдүрүш
		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	3.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қаратма сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш
		1.7 Тавушларни, сөзләрни орфоэпиялиқ нормиларға лайиқ тоғра ейтиш	3.1.7.1 сөз ичидә қатар турған үзүк тавушларниң өз ара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (шәнбә – шәмбә)
	Оқулум	2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни чүшиниш	3.2.2.1 удул вә көчмә мәнадики сөзләрниң мәналирини ажритишни билиш, сөзләш давамида пайдилиниш
		2.3 Мәтин	3.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә пикир

ЖОБА

		мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә жавап бериш	билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә жавап бериш

		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	3.2.4.1 өз алдиға мәтин сәрләвһисини вә муәллимниң ярдими билән асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.5.1* берилгән мавзу, соал бойичә түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, жәдвәл, хәритә) елинған әхбаратларда учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини луғәтләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматларниң муһим жағдайлирини ениқлаш
		2.6 Мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш	3.2.6.1 муәллимниң ярдими билән охшаш мавзуға берилгән мәтин түрлирини, стилини (бәдиий мәтин, илмий мәтин) , жанрини селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини тепиш
	Йезилим	3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	3.3.2.1 өз ишлири һәққидә йезилған күндүлүк, тәржимә һал, хәвәрләндүрүш йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	3.3.4.1* муәллимниң ярдими билән схема, график, жәдвәл, фоторәсимләр пайдилинип, мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ) түзүш вә компьютерда териш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ вә стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепиш, түзитиш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	3.3.6.1 кәң йоллуқ дәптәрдә баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап, янту, үзмәй вә тәкши йезиш, йезишни чапсанлитиш
		3.7Пунктуацияли қ нормиларни сақлаш	3.3.7.2 муәллимниң ярдими билән егә вә хәвәрниң оттуриға қоюлидиған сизиқчиниң орнини билиш вә қоюш

ЖОБА

	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	3.4.1.2 томур сөздики -а, - ә-ниң созуқ тавуштин башланған қошумчә уланған һаләттики өзгиришини сақлап йезиш
		4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	3.4.2.1* томур сөзгә қошумчилар қошуш арқилиқ ясалма сөз ясаш, томурдаш сөзләрниң мәнасини ажритиш
			3.4.2.7* җүмлиниң баш (егә вә хәвәр) вә әгәшмә әзалирини пәриқләшни билиш
			3.4.2.8 муәллимниң ярдими билән жиғиқ вә йейиқ җүмлиләрни пәриқләшни билиш
3-тоқсан			
7. Һүнәр 8. Атақлиқ намайәндиләр	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	3.1.1.1 тиңшалған материал бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш, очуқ вә йепиқ соалларға җавап бериш
		1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	3.1.2.1* мәтин мавзуси вә берилгән рәсимләр, фото,диаграмма бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш

		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	3.1.3.1 түрлүк вәзийәтләрдә (җәмийәтлик орунда) мунасивәт бағлашта өз нутқини режиләп, сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	3.1.4.1 тирәк сөзләр вә режини пайдилинип, берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	3.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуни бойичә ейтилған өзгиниң пикригә («келишиш, келишмәслик сәвәвини) өз көз қаришини билдүрүш
	Оқулум	2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	3.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш	3.2.4.1 өз алдиға мәтин сәрләвһисини вә муәллимниң ярдими билән асасий ойини ениқлаш

ЖОБА

		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.5.1* берилгән мавзу, соал бойичә түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, хәритә) елинған әхбаратларда учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини луғәтләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматларниң муһим җағдайлирини ениқлаш
		2.6Мәтинлә ргә селиштурм а тәһлил ясаш	3.2.6.1 муәллимниң ярдими билән охшаш мавзуға берилгән мәтин түрлирини, стилини (бәдиий мәтин, илмий мәтин) , жанрини селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини тепиш
	Йезилим	3.1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	3.3.1.1* режә схемисини пайдилинип, тирәк сөзләр арқилиқ баянлап бериш, мәтинни селиштуруп тәсвирләш, ярдәмчи сөзләр арқилиқ муһакимә қилиш мәтинини түзүп йезиш
		3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	3.3.2.1 өз ишлири һәққидә йезилған күндүлүк, тәржимә һал, хәвәрләндүрүш йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуал лиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	3.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	3.3.4.1* муәллимниң ярдими билән схема, график, җәдвәл, фоторәсимләр пайдилинип, мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ) түзүш вә компьютерда териш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ және стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепиш, түзитиш

ЖОБА

		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	3.3.6.1 кәң йоллуқ дәптәрдә баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап янту, үзмәй вә тәкши йезиш, йезишни чапсанлитиш
	Тиллиқ нормиларниң қоллиниши	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	3.4.2.2 егилик қошумчилирини қоллинишни билиш
			3.4.2.3 жүмлидин сөз түркүмлирини (исим, пеил, сан, сүпәт) тепиш
			3.4.2.4* асасий, ясалма исим/сүпәт/пеилларни ениқлаш
			3.4.2.5 болушлуқ вә болушсиз пеилларни пәриқләшни билиш
			3.4.2.6 санақ вә дәриҗә санларниң пәрқини билиш
4-тоқсан			
9. Су – тирикчилик көзи 10. Дәм елиш мәдәнийити. Мәрикиләр	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	3.1.1.1 тиңшалған материал бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш, очуқ вә йепиқ соалларға жавап бериш
		1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	3.1.2.1* мәтин сәрләвһиси вә берилгән рәсимләр, фото,диаграмма бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	3.1.3.1 түрлүк вәзийәтләрдә (җәмийәтлик орунда) мунасивәт бағлашта өз нутқини режиләп, сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	3.1.4.1 тирәк сөзләр вә режини пайдилинип, берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш
			3.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуни бойичә ейтилған өзгиниң пикригә («келишиш, келишмәслик сәвәвини) өз көз қаришини билдүрүш
			3.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қаратма сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш
	Оқулум	2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни	3.2.2.1 удул вә көчмә мәнадики сөзләрниң мәналирини ажритишни билиш, сөзләш давамида пайдилиниш

ЖОБА

		чүшиниш	
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	3.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	3.2.4.1 өз алдиға мәтин сәрләвһисини вә муәллимниң ярдими билән асасий ойини ениқлаш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.5.1* берилгән мавзу, соал бойичә түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, хәритә) елинған әхбаратларда учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини луғәтләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматларниң муһим жағдайлирини ениқлаш
	Йезилим	3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	3.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп, изаһәт йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	3.3.4.1* муәллимниң ярдими билән схема, график, җәдвәл, фоторәсимләр пайдилинип, мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ) түзүш вә компьютерда териш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.5.1 әвәтилгән пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ және стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән тепиш, түзитиш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	3.3.6.1 кәң йоллуқ дәптәрдә баш һәрип билән кичик һәрипниң егизлиги вә көләмини сақлап янту, үзмәй вә тәкши йезиш, йезишни

ЖОБА

			чапсанлитиш
	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	3.4.2.1* томур сөзгә қошумчилар қошуш арқилиқ ясалма сөз ясаш, томурдаш сөзләрниң мәнасини ажритиш
			3.4.2.4 асасий, ясалма исим/сүпәт/пеилларни ениқлаш

4 -сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан			
1. Мениң Вәтиним – Қазақстан 2. Қәдрийәтләр	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	4.1.1.1 тиңшалған материал бойичә асасий вақиәләрни ениқлаш вә уларға асаслинип мәтинниң мәзмунини ейтиш
		1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	4.1.2.1* мәтин мавзуси вә берилгән диаграмма, схема, җәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш, өз ой-пикрини дәлилләш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	4.1.3.1 сөhбәтдашниң йешини, кәйпиятини диққәткә елип, бәлгүлүк бир мавзу әтрапида пикирлашқанда сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә hекайә түзүш	4.1.4.1 тирәк сөзләрни вә режини пайдилинип, монолог түзүш
		1.7 Тавушларни, сөзләрни орфоэпиялиқ нормиларға лайиқ тоғра ейтиш	4.1.7.1 сөз ичидики, сөз билән сөзниң оттурисидики боғум, тавушларниң ahаңдашлиғини сақлап ейтиш
	Оқулум	2.1 Мәтин түрлири билән түзүлүш қисимлирини ениқлаш	4.2.1.1* мәтин түрлирини (баянлаш, тәсвирләш, муhакимә қилиш) вә униң қисимлирини ениқлаш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	4.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар түзүш вә җавап бериш

ЖОБА

		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	4.2.4.1 мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининиң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш, асасий ойини қураштуруш
		2.6 Мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш	4.2.5.1* түрлүк мәнбәләрдин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, диаграмма) керәклик әхбаратни тепиш, учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш
	Йезилим	3.1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	4.3.1.1 берилгән мавзу бойичә баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш элементлири бар мәтин түзүп йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуал лиқматериал лар бойичә язма ишларни йезиш	4.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп инша, тирәк сөзлирини пайдилинип эссе йезиш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.5.1 стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән ениқлаш, түзитиш, язма ишини пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ нормиларға лайиқ өз алдиға җөндәш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	4.3.6.1 каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш, йезиш техникисини йетилдүрүш
		3.7 Пунктуациялиқ нормиларни сақлаш	4.3.7.1 қошма җүмлиләрниң тиниш бәлгүсини қоюш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.1 Сөзләрниң орфографиялиқ, орфоэпиялиқ нормилирини сақлаш	4.4.1.1 сөзгә қошумчиларни улап йезишта тавушларниң аһаңдашлиғини әстә сақлап пайдилиниш
			4.4.1.2 сөзгә қошумчилар уланғанда боғум аһаңдашлиғини әстә сақлап пайдилиниш

ЖОБА

			4.4.1.3 ейтилиши вә йезилишида айримчилиғи бар сөзләрни ениқлап йезиш
2 -тоқсан			
3. Мәдәний мирас 4. Кәсипләр дунияси	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Мәтинниң мәзмунини молҗалаш	4.1.2.1* мәтин мавзуси вә берилгән диаграмма, схема, җәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш, өз ой-пикрини дәлилләш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	4.1.3.1 сөһбәтдашниң йешини, кәйпиятини диққәткә елип, бәлгүлүк бир мавзу әтрапида пикирлашқанда сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	4.1.4.1 тирәк сөзләрни вә режини пайдилинип, монолог түзүш

ЖОБА

		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	4.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз баһасини бериш
		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	4.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) вә қистурма, ярдәмчи сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучини қизиқтуруш
	Оқулум	2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни чүшиниш	4.2.2.1 турақлиқ сөз бирикмилирини вә көп мәналиқ сөзләрни ажритишни билиш, мәнасини чүшиниш, сөзләш давамида пайдилиниш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	4.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	4.2.4.1 мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш, асасий ойини қураштуруш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	4.2.5.1* түрлүк мәнбәләрдин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, диаграмма) керәклик әхбаратни тепиш, учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш
		2.6 Мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш	4.2.6.1 бәлгүлүк бир мавзуға берилгән мәтинниң түрлирини, жанрини, стилини (мақалә, репортаж, йеңилиқ, тәрҗимә һали, мүҗәзнамә, хәвәрләндүрүш) селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини ениқлаш
	Йезилим	3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	4.3.2.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, бәлгүлүк бир стильда мәтин (мақалә, мүҗәзнамә, сөһбәт) йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуал лиқ	4.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп инша, тирәк сөзлирини пайдилинип эссе йезиш

ЖОБА

		материаллар бойичә язма ишларни йезиш	
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.5.1 стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән ениқлап түзитиш, язма ишини пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ нормиларға лайиқ өз алдиға жөндәш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	4.3.6.1 каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш, йезиш техникисини йетилдүрүш
		3.7 Пунктуациялиқ нормиларни сақлаш	4.3.7.2 жүмлиниң бирхил әзалирини ажритиш вә тиниш бәлгүлирини (пәш, қош тирнақ) қоюш
			4.3.7.3 диалогқа мувапиқ тиниш бәлгүлирини қоюш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	4.4.2.1* мурәккәп сөзләрниң түрлирини пәриқләшни билиш (бириккән сөзләр, қош сөзләр, қисқарған сөзләр)
			4.4.2.6 сөз түркүмлириниң жүмлидики хизмитини ениқлаш
3-тоқсан			
7. Тәбиәт һадисилири 8. Қоршиған әтрапни қоғдаш	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Мәтинниң мәзмунини молжалаш	4.1.2.1* мәтин сәрләвһиси вә берилгән диаграмма, схема, жәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молжалаш, өз ой-пикрини дәлилләш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	4.1.3.1 сөһбәтдашниң йешини, кәйпиятини диққәткә елип, бәлгүлүк бир мавзу әтрапида пикирлашқанда сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	4.1.4.1 тирәк сөзләрни вә режини пайдилинип, монолог түзүш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини	4.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз баһасини бериш

ЖОБА

		билдүрүш	
		1.6 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	4.1.6.1 интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) вә қистурма, ярдәмчи сөзләрни қоллинип, мавзуға тиңшиғучини қизиқтуруш
	Оқулум	2.2 Мәтиндики лексикилиқ бирликләрни қоллинишни чүшиниш	4.2.2.1 турақлиқ сөз бирикмилирини вә көп мәналиқ сөзләрни ажритишни билиш, мәнасини чүшиниш, сөзләш давамида пайдилиниш
		2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	4.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар түзүш вә җавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	4.2.4.1 мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш, асасий ойини қураштуруш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	4.2.5.1* түрлүк мәнбәләрдин (мәтин, луғәт, схема, җәдвәл, диаграмма) керәклик әхбаратни тепиш, учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш
		2.6 Мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш	4.2.6.1 бәлгүлүк бир мавзуға берилгән мәтинниң түрлирини, жанрини, стилини (мақалә, репортаж, йеңилиқ, тәржимә һали, мүҗәзнамә, хәвәрләндүрүш) селиштуруп, охшашлиғи вә айримчилиғини ениқлаш
	Йезилим	3.1 Мәтин түрлиригә лайиқ мәтин түзүп йезиш	4.3.1.1 берилгән мавзу бойичә баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш элементлири бар мәтин түзүп йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	4.3.4.1* мәтин түзүштә (йеңилиқ, репортаж, елан) схема, график, җәдвәл, фото диаграммини қол билән сизиш/ /компьютерда териш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.5.1 стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән ениқлап түзитиш, язма ишини пунктуациялиқ, орфографиялиқ,

ЖОБА

			грамматикилиқ нормиларға лайиқ өз алдиға редакцияләш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	4.4.2.3* исим сөзләрни түрләш, егилик қошумчилири билән түрләшни билиш
			4.4.2.2 келиш қошумчилирини қоллинишни билиш
			4.4.2.4 алмашларниң түрлирини билиш
4 тоқсан			
9. Каинат қа сәяһәт 10. Келә чәккә сәяһәт	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тиңшалған материалниң мәзмунини чүшиниш	4.1.1.1 тиңшалған материал бойичә асасий вақиәләрни ениқлаш вә уларға асаслинип мәтинниң мәзмунини ейтиш
		1.3 Түрлүк вәзийәтләрдә сөзләш мәдәнийитини сақлаш	4.1.3.1 сөһбәтдашниң йешини, кәйпиятини диққәткә елип, бәлгүлүк бир мавзу әтрапида пикирлашқанда сөзләш мәдәнийитини сақлап, диалогқа қатнишиш
		1.4 Берилгән мавзу бойичә һекайә түзүш	4.1.4.1 тирәк сөзләрни вә режини пайдилинип, монолог түзүш
		1.5 Тиңшалған материал бойичә өз пикрини билдүрүш	4.1.5.1 аудио-видео язма мәзмуниға өз баһасини бериш
	Оқулум	2.3 Мәтин мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә жавап бериш	4.2.3.1 мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар түзүш вә жавап бериш
		2.4 Мәтинниң сәрләвһиси вә асасий ойини ениқлаш	4.2.4.1 мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининиң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш, асасий ойини қураштуруш
		2.5 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	4.2.5.1* мәнбәлиридин (мәтин, луғәт, схема, жәдвәл, диаграмма) керәклик әхбаратни тепиш, учритилған йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш
	Йезилим	3.2 Түрлүк стильда мәтин йезиш	4.3.2.1 тирәк сөзләрни пайдилинип, бәлгүлүк бир стильда мәтин (мақалә, мүҗәзнамә,

ЖОБА

			сөһбәт) йезиш
		3.3 Оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә язма ишларни йезиш	4.3.3.1* оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә муәллимниң ярдими билән режә түзүп инша, тирәк сөзлирини пайдилинип эссе йезиш
		3.4 Язма ишлирини түрлүк формида бериш	4.3.4.1* мәтин түзүштә (йеңилиқ, репортаж, елан) схема, график, җәдвәл, фото диаграммини қол билән сизиш/ /компьютерда териш
		3.5 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.5.1 стилистикилиқ хаталарни муәллимниң ярдими билән ениқлап түзитиш, язма ишини пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ нормиларға лайиқ өз алдиға җөндәш
		3.6 Каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш	4.3.6.1 каллиграфиялиқ нормилирини сақлаш, йезиш техникисини йетилдүрүш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.2 Грамматикилиқ нормиларни сақлаш	4.4.2.5 рәвишниң мәнасиға қарап пәриқләш, пеиллар билән бағлаштуруп, җүмлидә қоллиниш

Ескерту:

1) «**» белгісі бар сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша білім беру мақсаттары кешенді түрде және әртүрлі тәсілдермен қолданылады;

2) «*» түрінде белгіленген оқыту мақсаттарының бөлігі жүзеге асырылады.

3) «/» оқыту міндеттері бір тоқсан шеңберінде сөйлеу қызметінің түрлері бойынша біріктіріледі;

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
17-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мақсаты – балалардың өнерін, өнер арқылы дамыту, өнермен байланыста болу қажеттілігін тәрбиелеу, білім алушыны әдебиет әлеміне енгізу және оны адамзаттың рухани тәжірибесімен қамтамасыз ету, білім алушылардың функционалдық сауаттылық дағдыларын оқу барысында қалыптастыру.

3.Бастауыш мектептегі пәндерді зерттеу мақсатына жету үшін келесі практикалық мәселелер шешіледі:

1) оқырмандық мүдделерін, эстетикалық сезімін және білім алушылардың көркемдік талғамымен олардың оқуға деген қажеттіліктерін қалыптастыруға қолайлы жағдайлар жасау;

2) оқу және сөйлеу дағдыларының жүйесін қалыптастыру;

3) бастапқы әдеби және сөйлеу білімдерін қалыптастыру;

4) әртүрлі жанрлардағы көркемдік шығармаларды талдау әдістерін және әртүрлі стильдермен жұмыс жасау әдістеріне үйрету;

5) шығармашылық қабілеттерін дамыту;

6) білім алушының көкжиектерін кеңейту, бастауыш сынып білім алушыларына арналған классикалық және қазіргі заманғы көркем және ғылыми танымдық әдебиеттің ең үздік жұмыстарымен таныстыру;

7) толыққанды оқу дағдыларын жетілдіру (дұрыс, еркін сөйлеу, хабардарлық және мәнерлілік);

8) әдеби туындыларды өз бетімен оқу арқылы тұрақты оқырмандық қызығушылығының қалыптасуына;

9) гуманистік дүниетанымның қалыптасуы, білім алушылардың интеллектуалды және рухани әлемінің қалыптасуы, «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясына негізделген ұлттық және жалпыға ортақ құндылықтарға қатысу.

4.Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5.Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлікте дамуы білім алушылар бойында білім берудің "қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік", "құрмет", "ынтымақтастық", "еңбек және шығармашылық", "ашықтық", "өмір бойына білім" сияқты негізгі құндылықтарын дарыту, бойына сіңіруі үшін негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушылардың оның мінез-құлқы мен күнделікті іс-әрекетін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдарлары бола алады.

2-тарау «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мазмұны

6. «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1). 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылы бойынша 72 сағат;

2). 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылы бойынша 72 сағат;

3). 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылы бойынша 72 сағатты құрайды.

7.Оқу дағдыларын қалыптастырудың нормалары:

1) оқу дағдыларын сыныптар бойынша қалыптастырудың міндетті деңгейі:

2-сыныпта бірінші жартыжылдығында – 40-45 сөз, екінші жартысында – 50-65сөз,

3-сыныптың бірінші жартыжылдығында – 60-65 сөз, екінші жартысында – 65-70 сөз,

4-сыныпта бірінші жарты жылдығында – 75-80 сөз, екінші жартысында – 80-90 сөз;

2) оқу дағдыларын сыныптар бойынша қалыптастырудың мүмкіндік деңгейі:

2-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 50-60 сөз, екінші жартысында – 60-70 сөз,

3-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 70-80 сөз, екінші жартысында – 80-90 сөз,

4-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 90-100 сөз, екінші жартысында – 100-120 сөз.

Көмекші сөздер, шылаулар, одағай сөздер жеке сөз ретінде қарастырылады.

8. Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) оқытылатын шығармалар: балиларға беғишланған шеир, дудуқлимай тез оқи, төрт мисра қошақлар, нахшилар (һайванатлар, тәбиәт тоғрисида шеирлар), Норуз нахшиси, чөчәкләр (һайванатлар тоғрисидики чөчәкләр билән тоқума вақиәлик чөчәкләр), мақал-тәмсилләр, һәртүрлүк мавзудики тепишмақ, ләтипиләр, язма әдәбияти үлгилиридин: М.Мәһәмдинов, Ж. Розахунов, Т. Намәтов, А. Мәсимов, П. Мәхсәтова, И. Бәхтия, А. Һезимов, М. Җәлилов, И. Һошуров, Х. Һәмраев, К. Һасамдинов, Т. Тохтәмов, Һ. Искәндәров, М. Меримов, А. Ғәниев, Һ. Исламов, П. Сабитованиң шеир-нахшилири, чөчәк-мәсәллири,

һекайилири;

2) илмий-тонушлуқ қизғинлиқ әсәрлири: мақалә, әсләтмә, өмүр баян (асман алими, су асти тирикчилиги, тәбиәт һадисилири, ярилиш сирлири, хәлиқниң урпи-адәтлири тоғрисида);

3) дуния хәлиқ балилар әдәбиятиниң көрнәклик әрбаплириниң үлгилик әсәрлири: һекайә, мәсәл, чөчәкләр;

4)әдәбий-теориялиқ билим: хәлиқ еғиз әдәбияти һәққидә (чөчәк, төрт мисра, қошақ, тепишмақ, мақал-тәмсилләр, дудуқлимай тез оқи) шаирниң кәйпияти тоғрисида чүшүнүк (шеир түрлири: тәбиәт лирикиси, мәсәл шеирлар, һәзил чақ-чақ шеирлар), мәтиндики бәдиий сөз һәққидә практикилиқ түрдә чүшүнүк, мәтин түрлири, мәтиндики асасий ой тоғрисида аддий мәлумат, диалог тоғрисида;

5) мәтин билән иш: әсәрниң мәзмуни бойичә берилгән соалларға җавап бериш, әсәрниң мәзмунини тәйяр режә бойичә, яки өз сөзи билән ейтиш, үзүндисини сөзләп бериш, сәһниләштүрүш, әсәрниң мавзуси билән үзүндисигә (баш бөлүмигә) сүйинип, вақиәниң ахирини молҗалаш, өз ойи билән сезимини тирәк сөзләрни пайдилинип йәткүзүш, аддий вә ениқ соалларни қоюш, униң җавабини әсәрдин тепиш, әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш, муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәрдики вақиәниң башлинишини, аяқлишишини ениқлаш, мәтиндики асасий ойини, униң башлиниши, давамини, аяқлишишини ениқлаш, мәтинни сөзләш, мәтин қәһриманлирини аташ, қәһриманниң сиртқи көрүнүшини тәсвирләш, миҗәз-хулқи билән иш-һәрикитини баһалаш, соалға җавапни китаплардин, топламлардин, сөзлүкләрдин тепиш вә әхбаратни берилгән үлгә бойичә, җәдвалға селиш, бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация, мультфильм) нусхилири билән селиштуруш, мәтингә берилгән рәсимләр билән иш, мәтин мәзмуни бойичә рәсим селиш, сөзлүк билән ишни жүргүзүшкә қатнишиш, чүшәндүрилидиған сөзләр билән ишләш, язмичә ижадий ишларни жүргүзүш: һекайиләр, тепишмақ йезиш, яки тәйяр төрт мисра қураштуруш, рәсим, каллиграмма, аппликация, фотосүрәтләр пайдилинип, ижадий ишләш;

6) оқуш адәтлири: әсәрни дурус һәм чүшинип оқуш, рольға бөлүп, раван оқуш, әсәрни ичидә оқуп, униңдики керәклик әхбаратларни бәлгүләп оқуш.

9. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1)Еғиз әдәбият үлгилири: ривайәт, һекайә, мәсәлләр, һазиржавап сөзләр, нәқил сөзләр, язма әдәбият үлгилири:шаир-язғучиларниң әсәрлири: М.Мәһәмдинов, Ж. Розахунов, Т. Намәтов, А. Мәсимов, П. Мәхсәтова, И. Бәхтия, А. Һезимов, М. Җәлилов, И. Һошуров, Х. Һәмраев, К. Һасамдинов, Т. Тохтәмов, Һ. Искәндәров, М. Меримов, А. Ғәниев, Һ. Исламов, П. Сабитованиң шеир-нахшилири, чөчәк-мәсәллири, һекайилири;

2) илмий- тонушлуқ қизғинлиғи әсәрлири: мақалә, өмүр баян, күндилик (асман алими, су асти тирикчилиги, тәбиәт һадисилири, адәмзат сирлири, техника йеңилиқлири, хәлиқниң урпи-адәтлири тоғрисида);

3) дуния хәлиқ балилар әдәбиятиниң көрнәклик әрбаплириниң үлгилик әсәрлири: һекайә, мәсәл, чөчәкләр;

4)әдәбий-теориялиқ билим: хәлиқ еғиз әдәбиятиниң асасий жанрлири (чөчәк, ривайәт, ләтипиләр, тепишмақ, мақал-тәмсилләр, нәқил сөзләр,

hазиржавап сөзләр) тоғрисидики уқумлар, уларниң баш бәлгүлири, мәсәл, hекайә тоғрисида уқум, әсәрниң мәзмуни, идеяси, сюжети hәққидә аддий чүшәнчиләр, эпитет, уларниң ениқлимилири, қәhриманға миҗәзнамә, портрет, диалог, монолог тоғрисида);

5) мәтин билән иш: әсәрниң мавзусини ениқлаш вә асасий ойини көрситип турған мәтин бөлигини, жүмлини тепиш, бәдиий әсәрдики вақиәниң башлинишини, аяқлишишини ениқлаш, қоллинишқа (практикилиқ) вә baһалашқа асасланған соаллар қоюш hәм жавап бериш, қәhриманниң портретини тәсвирләш, униң иш-hәрикити билән миҗәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, baһалаш, бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация, музыка, мультфильм) нусхиси билән селиштуруш, әсәрниң мәзмуниға мувапиқ түрлүк мәнбәләрдин: иллюстрация, әдәбий китаплар, мультфильмлардин ениқ әхбаратни тепиш вә әхбаратни схема түридә бериш, әсәрниң мәзмунини бирикип қураштурған режә бойичә яки өз сөзи билән толуқ сөзләш, сәhниләштүрүш, мәтиндин яки мәтин бөлүмлиридин тирәк сөзләрни көрситиш, тирәк сөзләр билән асасий ой арисидики бағлинишни орнитиш, сөзлүк билән иш елип бериш, ижадий ишлар: әсәр қәhриманиға хәт, чөчәк (қәhриман қошуш, ахирини өзгәртиш), шеир (төрт мисра), hекайә (оқуғини, көргини бойичә) йезиш;

6) оқуш адәтлири: әсәрни ичидә чүшинип оқуш, көз жүгәртип, түртип елип, керәклик әхбаратни тепип, бәлгү қоюп, тәнқидий нуқтидин baһалап оқуш.

10 «Литературное чтение» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1. Еғиз әдәбият үлгилири: батурлар қошақлиридин үзүндиләр, ривайәтләр билән ой-хиял, тоқума вақиәләр, hазиржавап сөзләр, чөчәкләр, мәсәлләр, шаир-язғучиларниң әсәрлири: М.Мәһәмдинов, Ж. Розахунов, Т. Намәтов, А. Мәсимов, П. Мәхсәтова, И. Бәхтия, А. hезимов, М. Җәлилов, И. hошуров, Х. hәмраев, К. hасамдинов, Т. Тохтәмов, h. Искәндәров, М. Меримов, А. Ғәниев, h. Исламов, П. Сабитованиң шеир-нахшилири, чөчәк-мәсәллири, hекайилири; илмий-тонушлуқ қизғинлиғи әсәрлири: мақалә, очерк, әсләтмә, өмүр баян, күндилик hаят, дуния хәлиқлири балилар әдәбиятиниң көрнәклик әрбаплириниң үлгилик әсәрлири: hекайә, мәсәл, чөчәклири;

2. әдәбий-теориялиқ билим: бәдиий мәтинләрдики пейзаж, портрет, миҗәзнамә, диалог, монологниң орни hәққидә аддий чүшүнүк, язғучи қолланған бәдиий сөзләрни (охшитиш, эпитет, аллитерация) тепиш, әсәрниң мавзуси вә идеяси, композицияси, сюжети hәққидә практикилиқ турғида чүшәндүрүш, эпикилиқ қошақлар, ривайәт, охшитиш, мәсәл, диалог, монолог, сатира, селиштуруш, фантастикилиқ әсәр, портрет, лирика, миҗәзнамә, қайтилаш, логикилиқ акцент, сюжет, әсләтмә тоғрисидики уқумлар;

3. мәтин билән иш: мәтин бойичә авторниң көзқаришиға өз пикирини билдүрүш, әсәрни қайта қурушқа, интерпретацияләшкә йәнә baһалашқа асаланған соаллар қоюш вә жавап бериш, әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш, авторниң ойини мәтин ичидин кәлтүрүп олтирип дәлилләш, әсәрниң композициялиқ қурулумини (сюжетниң башлиниши, тәрәққий етиши, жуқури пәллә, йешими) ениқлаш, шеирларға ритмни таллашни билиш, сөзлүкләргә сүйинип олтирип, сөзләрниң мәнасини чүшәндүрүш, язғучи тилиға диққәт

қилиш, бәдиий сөзләрни қоллиниш, эпизод билән вақиәләрниң асасида ятқан муһим нуқтисини тәһлил қилиш вә селиштуруш, бәдиий әсәрни башқа үлгидики (иллюстрация, музыка, мультфильм, кинофильм) нусхилири билән селиштуруш, түрлүк мәнбәләрдин керәклик әхбаратни тепиш, хуласиләш вә бағлиниш сәвәплирини схема түридә көрситиш, "автор билән диалог" жүргүзүш, оқуған әсәрниң дәсләпки ойини өз-өзидин шәкилләш, мәтин бөлүмлири арисида мәналиқ бағлинишни орнитиш, оқулған әсәрдики вақиәниң системисини ениқлап, уни бөләкләргә бөлүш, һәр бөләккә нам қоюп режә түзүш, асасий ойини хуласиләш, уни мәтин мавзуси билән мувапиқлаштуруш, режә бойичә мәтинни ейтип бериш, әсәр қәһриманлириниң образиға кирип, рольға бөлүп оқуш, ижадий иш: тонуш мәтингә йеңи қәһриман қошуш, йеңи сюжет киргүзүш, шеир (төрт мисра) йезиш;

4. оқуш адәтлири: әсәрни ичидә көз жүгәртип, бәлгүләп елип оқуш, соаллар қоюп, керәклик әхбаратни тепип, бәлгү қоюп оқуш, тәһлил қилип оқуш, тәнқидий баһалап оқуш.

5. Муәллим ортақ мавзуларниң мәзмуни бойичә оқуш мәхситини әмәлгә ашурушта билим алғучиларниң яш өзгичилигигә лайиқ өзгә әдәбиятларни қоллиналайду.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11.Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлім мен бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. .Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым және айтылым:

Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары:		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Әсәрниң мәзмунини чүшиниш	2.1.1.1 әсәрниң мәзмуни бойичә берилгән соалларға жавап бериш	3.1.1.1 әсәрниң әһмийәтлик йәрлирини ениқлаш үчүн очуқ соаллар қоюш вә жавап бериш	4.1.1.1 әсәрниң мәзмунини толуқ чүшиниш, айрим йәрлирини ениқлаш, вақиәниң сәвәплирини ениқлаш үчүн соаллар қоюш вә жавап бериш
1.2 Әсәрни мәзмунлаш	2.1.2.1*әсәрниң мәзмунини тәйяр режә бойичә яки өз	3.1.2.1*әсәрниң мәзмунини бирлишип қураштурған	4.1.2.1*әсәрниң мәзмунини түрлүк баянлаш усуллирини(І яки

	сөзи билән мәзмунлаш, үзүндисини мәзмунлаш, сәһниләштүрүш	режә бойичә яки өз сөзи билән толуқ, таллишиға қарап мәзмунлаш, сәһниләштүрүш	III шәхскә өзгәртип, һәрқандақ вақиәләрни қошуп) қоллинип, әсәрни қисқичә, толуқ мәзмунлаш
1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	2.1.3.1әсәрниң мавзуси билән үзүндисигә (баш бөлүмигә) сүйинип, вақиәниң ахирини молҗалаш	3.1.3.1 әсәрдики қәһриманларниң миҗәз-хулқи билән иш-һәрикитигә, униңдики вақиәләргә сүйинип, сюжетниң риважлинишини молҗалаш	4.1.3.1әсәрниң мавзуси вә хуласә бөлүми асасида сюжетниң риважлинишини молҗалаш, униң сәвәвини чүшәндүрүш
1.4 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	2.1.4.1сөзләш җәриянида мақал-тәмсилләрни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш	3.1.4.1сөзләш җәриянида мақал-тәмсилләрни, нәқил сөзләрни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш	4.1.4.1сөзләш җәриянида мақал-тәмсилләрни, шеир йоллирини, нәқил сөзләрни, һазиржавап сөзләрни вә вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш
1.5 Тиңшиған әсәр бойичә пикрини билдүрүш	2.1.5.1өз ойи билән сезимини тирәк сөзләрни пайдилинип олтирип йәткүзүш	3.1.5.1өз ойи билән сезимини бәдиий-образлиқ сөзләрни қоллинип олтирип йәткүзүш	4.1.5.1өз ойи билән сезимини, көзқаришини өмүрдә болған, өзгә әсәрдики охшаш вақиәләр билән селиштуруш арқилиқ билдүрүш

2) оқылым:

Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары:		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1Оқуш түрлирини қоллиниш	2.2.1.1әсәрни үнлүк, дурус һәм чүшинип оқуш, рольға бөлүп,	3.2.1.1әсәрни үнлүк чүшинип оқуш, рольға бөлүп, раван	4.2.1.1әсәрни үнлүк чүшинип оқуш, рольға бөлүп, раван

ЖОБА

	раван оқуш	оқуш, терип оқуш	оқуш, терип оқуш, чапсан оқуш
	2.2.1.2әсәрни ичидә оқуп, униңдики керәклик әхбаратни бәлгүләп оқуш	3.2.1.2әсәрни ичидә чүшинип оқуш, көз жүгәртип,түртип елип, керәклик әхбаратни тепип, бәлгү қоюп, тәнқидий нуқтидин баһалап оқуш	4.2.1.2*әсәрни ичидә көз жүгәртип, түртип елип, соалларни қоюп олтирип, керәклик әхбаратни тепип, бәлгү қоюп, тәһлил қилип, тәнқидий нуқтидин баһалап оқуш
2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соалларни қоюш вә җавап бериш	2.2.2.1муәллим ярдими билән аддий вә ениқ соалларни қоюш вә униң җававини әсәрниң ичидин тепишни билиш	3.2.2.1қоллинишқа (практикилиқ) вә баһалашқа асасланған соалларни қоюш вә җавап бериш	4.2.2.1әсәрни қайта қурушқа, интерпретацияләшкә вә баһалашқа асасланған соалларни қоюш вә җавап бериш
2.3 Әсәрниң мавзуси вә униңдики асасий ойини ениқлаш	2.2.3.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш	3.2.3.1әсәрниң мавзусини ениқлаш вә асасий ойини билдүрүп турған мәтин бөлигини, җүмлини тепиш	4.2.3.1әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш, авторниң ойини мәтин мәлуматлирини кәлтүрүп дәлилләш
2.4Әдәбий әсәрниң жанрини ениқлаш	2.2.4.1мақал-тәмсил, тепишмақ, чөчәк, турмуш-һаят қошақлири, һекайә, шеирниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш	3.2.4.1шеир, мәсәл, нәқил сөз, ривайәт, һекайиниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш	4.2.4.1ривайәт, һазиржавап сөз, батурлар қошақлири, фантастикилиқ һекайиләрниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш
2.5Әсәрниң композицияси ни ениқлаш	2.2.5.1муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәрдики вақиәниң башлиниши, риважлиниши вә аяқлишишини ениқлаш	3.2.5.1бәдиий әсәрдики вақиәниң башлиниши, риважлиниши вә аяқлишишини ениқлаш	4.2.5.1муәллимниң ярдими билән әсәрдики композициялиқ қурулумини (сюжетниң башлиниши, риважлиниши, йешими) ениқлаш
2.6 Қәһриманларниң иш-	2.2.6.1қәһриманниң сиртқи қияпитини тәсвирләш, мижәз-	3.2.6.1қәһриманниң портретини тәсвирләш, униң	4.2.6.1қәһриманниң, қәһриманларниң иш-һәрикити билән

hәрикитини баһалаш	хулқи билән иш-hәрикитини баһалаш	иш-hәрикити билән миҗәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, баһалаш	миҗәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, селиштуруп, баһалаш
2.7Әдәбий бәдиий васитиләрниқоллинишини ениқлаш	2.2.7.1 муәллимниң ярдими билән әсәрдики бәдиий васитиләрни (охшитиш, селиштуруш) тепиш	3.2.7.1 муәллимниң ярдими билән әсәрдики әдәбий бәдиий васитиләрни (охшитиш,эпитет, селиштуруш) тепиш	4.2.7.1 әсәрдин әдәбий бәдиий васитиләрни (охшитиш, селиштуруш, эпитет,аллитерация)тепиш вә уларни қоллиниш
2.8Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	2.2.8.1муәллимниң ярдими билән сюжетниң риважлинишидики өзгиришләрни ениқлаш	3.2.8.1Эпизодларни селиштуруш, сюжетниң риважлинишидики өзгиришләрни ениқлаш	4.2.8.1эпизодлар билән вақиәләрниң асасида ятқан әһмийәтлик йәрлирини тәһлил қилиш вә селиштуруш

3) жазылым:

Негизгі дағдылар	Оқу мақсаттары:		
	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1Әсәрниң режисини түзүш	2.3.1.1 муәллим ярдими билән оқулған әсәрни бөләкләргә бөлүп, режә түзүш	3.3.1.1 муәллим ярдими билән оқулған әсәрни логикилиқ бөләкләргә бөлүп, hәр бөләккә нам қоюп, режә түзүш	4.3.1.1 оқулған әсәрдики вақиәниң системисини ениқлап, уни бөләкләргә бөлүш, hәр бөләккә нам қоюп, режә түзүш
3.2 Әсәрниң түрлүк жанри бойичә ижадий ишләш	2.3.2.1* муәллим ярдими билән үлгә бойичә қисқа чөчәкләр,тепишмақлар йезиш яки тәйяр қапийәләр билән шеир қураштуруш	3.3.2.1* әсәр қәһриманиға хәт, чөчәк(қәһриман қошуш, ахирини өзгәртиш), шеир (төрт мисра), hекайә (оқуғини, көргини бойичә) йезиш	4.3.2.1 тонуш мәтингә йеңи қәһриман қошуш, йеңи сюжет киргүзүш, шеир (төрт мисра) йезиш

3.3 Ижадий ишларни түрлүк шәкилдә тәвсийә қилиш	2.3.3.1 муәллимниң ярдими билән сүрәт, каллиграмма, аппликация, фотосүрәтләр пайдилинип, ижадий ишләш	3.3.3.1 ижадий ишини сүрәт, сценарий түридә тәвсийә қилиш	4.3.3.1ижадий ишини схема,диафильм, презентациятүридә тәвсийә қилиш
3.4 Хатани тепиш вә түзитиш	2.3.4.1муәллимниң ярдими билән орфографиялик, пунктуациялиқ, стилистикилиқ хаталарни тепиш вә түзитиш	3.3.4.1муәллимниң ярдими билән әсәрниң қурулумини, стилини йетилдүрүш, өз алдиға орфографиялик, пунктуациялиқ хаталарни тепиш вә түзитиш	4.3.4.1муәллимниң ярдими билән әсәрниң қурулумини, стилини йетилдүрүш, өз алдиға тәнқидий баһалаш, орфографиялик, пунктуациялиқ хаталарни тепиш вә түзитиш

14. Бөлимдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр тілінде)

1) 2-сынып

Тақырып. Бөлім	Тыңдалым және айтылым	Оқылым
1-тоқсан		
	1.1 Әсәрниң мәзмунини чүшиниш	2.1.1.1 әсәрниң мәзмуни бойичә соалларға җавап бериш
	1.2 Әсәрни мәзмунлаш	2.1.2.1* әсәрниң мәзмунини тәйяр режә бойичә яки өз сөзи билән мәзмунлаш, үзүндисини мәзмунлаш, сәһниләштүрүш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	2.1.3.1 әсәрниң мавзуси билән үзүндисигә (баш бөлүмигә) сүйинип, вақиәниң ахирини молҗалаш

	1.5 Тиңшалған әсәр бойичә пикир билдүрүш	2.1.5.1 өз ойи билән сезимини тирәк сөзләрни пайдилинип олтирип йәткүзүш
Өзәм hәққидә	2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	әсәрни үнлүк, дурус hәм чүшинип оқуш, рольға бөлүп, раван оқуш ; әсәрни ичидә оқуп, униңдики керәклик әхбаратни бәлгүләп оқуш
	2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.2.1 муәллимниң ярдими билән аддий вә еник соалларни қоюш вә униң җававини әсәрниң ичидин тепишни билиш
	2.3 Әсәрниң мавзуси билән асасий ойини ениқлаш	2.2.3.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш
	2.4 Әдәбий әсәрниң жанрини ениқлаш	2.2.4.1 мақал-тәмсил, тепишмақ, чөчәк, турмуш-hаят қошақлири, hекайә, шеирниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш
Мениң аиләм вә достлирим	2.6 Қәhриманниң иш-hәрикитини баhалаш	2.2.6.1 қәhриманниң сиртқи қияпитини тәсвирләш, миҗәз-хулқи билән иш-hәрикитини баhалаш
	2.7 Әдәби бәдиий васитиләрни қоллинишини ениқлаш	2.2.7.1 1 муәллимниң ярдими билән әсәрдики бәдиий васитиләрни (охшитиш, селиштуруш) тепиш
	2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	2.2.8.2 муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация,мультфильм) нусхиси билән селиштуруш
	2.9 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.9.1 соалға җавапни ениқлимилиқ китаплардин топламлардин, сөзлүкләрдин тепиш вә әхбаратни берилгән үлгә, җәдвалға селиш
	3.1 Әсәрниң режисини түзүш	2.3.1.1 муәллим ярдими билән оқулған әсәрни бөләкләргә бөлүп, режә түзүш
	3.2 Әсәрниң түрлүк жанри бойичә ижадий ишләш	2.3.2.1* муәллим ярдими билән үлгә бойичә қисқа чөчәкләр, тепишмақлар йезиш яки тәйяр қапийәләр билән шеир қураштуруш
	3.3 Ижадий ишларни түрлүк шәкилдә тәвсийә қилиш	2.3.3.1 муәллимниң ярдими билән сүрәт, каллиграмма, аппликация, фотосүрәтләр пайдилинип, ижадий ишләш
		2.3.4.1 муәллимниң ярдими билән орфографиялик, пунктуациялиқ,

	3.4 Хатани тепиш вә түзитиш	стилистикилиқ хаталарни тепиш вә түзитиш
2-тоқсан		
Мениң мәктивим Мениң туғулған өлкәм	1.2 Әсәрни мәзмунлаш	2.1.2.1* әсәрниң мәзмунини тәйяр режә бойичә яки өз сөзи билән мәзмунлаш, үзүндисини мәзмунлаш, сәһниләштүрүш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	2.1.3. әсәрниң мавзуси билән үзүндисигә (баш бөлүмигә) сүйинип, вақиәниң ахирини молҗалаш
	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	2.1.4.1 сөзләш җәриянида мақал-тәмсилләрни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш
	1.5 Тиңшалған әсәр бойичә пикир ейтиш	2.1.5.1 өз ойи билән сезимини тирәк сөзләрни пайдилинип олтирип йәткүзүш
	2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	2.2.1.2 әсәрни ичидә оқуп, униңдики керәклик әхбаратни бәлгүләп оқуш
	2.2 Әсәр мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.2.1 муәллим ярдими билән аддий вә ениқ соалларни қоюш вә униң җававини әсәрниң ичидин тепишни билиш
	2.3 Әсәрниң мавзуси билән асасий ойини ениқлаш	2.2.3.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш
	2.4 Әдәбий әсәрниң жанрини ениқлаш	2.2.4.1 мақал-тәмсил, тепишмақ, чөчәк, турмуш-һаят қошақлири, һекайә, шеирниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш
	2.6 Қәһриманниң иш-һәрикитини баһалаш	2.2.6.1 қәһриманниң сиртқи қияпитини тәсвирләш, миҗәз-хулқи билән иш-һәрикитини баһалаш
	2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	2.2.8.2 муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация,мультфильм) нусхиси билән селиштуруш
	2.9 Түрлүк мәнбәләр билән әхбарат елиш	2.2.9.1 соалға җавапни ениқлимилиқ китаплардин топламлардин, сөзлүкләрдин тепиш вә әхбаратни берилгән үлгә бойичә җәдвалға селиш

ЖОБА

	3.2 Әсәрниң түрлүк жанри бойичә иҗадий ишләш	2.3.2.1* муәллим ярдими билән үлгә бойичә қисқа чөчәкләр, тепишмақлар йезиш яки тәйяр қапийәләр билән шеир қураштуруш
	3.3 Иҗадий ишларни түрлүк шәкилдә тәвсийә қилиш	2.3.3.1 муәллимниң ярдими билән сүрәт, каллиграмма, аппликация, фотосүрәтләр пайдилинип, иҗадий ишләш
	3. 4 Хатани тепиш вә уни түзитиш	2.3.4.1 муәллимниң ярдими билән орфографиялиқ, пунктуациялиқ, стилистикилиқ хаталарни тепиш вә түзитиш
3-тоқсан		
5. Тени сақниң – жени сақ 6. Миллий әнъәнә вә еғиз әдәбияти	1.1 Әсәрниң мәзмунини чүшиниш	2.1.1.1 әсәрниң мәзмуни бойичә берилгән соалларға җавап бериш
	1.2 Әсәрни мәзмунлаш	2.1.2.1* әсәрниң мәзмунини тәйяр режә бойичә яки өз сөзи билән мәзмунлаш, үзүндисини мәзмунлаш, сәһниләштүрүш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	2.1.3.1 әсәрниң мавзуси билән үзүндисигә (баш бөлүмигә) сүйинип, вақиәниң ахирини молҗалаш
	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	2.1.4.1 сөзләш җәриянида мақал-тәмсилләрни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш
	1.5 Тиңшалған әсәр бойичә пикир билдүрүш	2.1.5.1 өз ойи билән сезимини тирәк сөзләрни пайдилинип олтирип йәткүзүш
	2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	2.2.1.1 әсәрни үнлүк, дурус һәм чүшинип оқуш, рольға бөлүп, раван оқуш ; 2.2.1.2 әсәрни ичидә оқуп, униңдики керәклик әхбаратни бәлгүләп оқуш
	2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.2.1 муәллимниң ярдими билән аддий вә ениқ соалларни қоюш вә униң җававини әсәрниң ичидин тепишни билиш
	2.3 Әсәрниң мавзуси билән асасий ойини ениқлаш	2.2.3.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш

ҚОБА

	2.4 Әдәбий әсәрниң жанрини ениқлаш	2.2.4.1 мақал-тәмсил, тепишмақ, чөчәк, турмуш-һаят қошақлири, һекайә, шеирниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш
	2.5 Әсәрниң композициясини ениқлаш	2.2.5.1 муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәрдики вақиәниң башлиниши, риважлиниши вә аяқлишишини ениқлаш
	2.6 Қәһриманниң иш-һәрикитини баһалаш	2.2.6.1 қәһриманниң сиртқи қияпитини тәсвирләш, миҗәз-хулқи билән иш-һәрикитини баһалаш
	2.7 Әдәбий бәдиий васитиләрни қоллинишини ениқлаш	2.2.7.1 муәллимниң ярдими билән әсәрдики бәдиий васитиләрни (охшитиш, селиштуруш) тепиш
	2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	муәллимниң ярдими билән сюжетниң риважлинишидики өзгиришләрни ениқлаш; муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация,мультфильм) нусхиси билән селиштуруш
	2.9 Түрлүк мәнбәләр билән әхбарат елиш	2.2.9.1 соалға жавапни ениқлимилиқ китаплардин топламлардин, сөзлүкләрдин тепиш вә әхбаратни берилгән үлгә бойичә җәдвалға селиш
	3.1 Әсәрниң режисини түзүш	2.3.1.1 муәллим ярдими билән оқулған әсәрни бөләкләргә бөлүп, режә түзүш
	3.3 Ижадий ишларни түрлүк шәкилдә тәвсийә қилиш	2.3.3.1 муәллимниң ярдими билән сүрәт, каллиграмма, аппликация, фотосүрәтләр пайдилинип, ижадий ишләш
	3. 4 Хатани тепиш вә уни түзитиш	2.3.4.1 муәллимниң ярдими билән орфографиялиқ, пунктуациялиқ, стилистикилиқ хаталарни тепиш вә түзитиш
4-тоқсан		
Қоршиған әтрап 8. Сәяһәт	1.2 Әсәрни мәзмунлаш	2.1.2.1* әсәрниң мәзмунини тәйяр режә бойичә яки өз сөзи билән мәзмунлаш, үзүндисини мәзмунлаш, сәһниләштүрүш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	2.1.3.1 әсәрниң мавзуси билән үзүндисигә (баш бөлүмигә) сүйинип, вақиәниң ахирини молҗалаш

КОПИЯ

	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	2.1.4.1 сөзләш җәриянида мақал-тәмсилләрни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш
	1.5 Тиңшалған әсәр бойичә пикир ейтиш	2.1.5.1 өз ойи билән сезимини тирәк сөзләрни пайдилинип олтирип йәткүзүш
	2.2 Әсәр мәзмуни бойичә соаллар қоюш вә җавап бериш	2.2.2.1 муәллим ярдими билән аддий вә ениқ соалларни қоюш вә униң җавабини әсәрниң ичидин тепишни билиш
	2.3 Әсәрниң мавзуси билән асасий ойини ениқлаш	2.2.3.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш
	2.5 Әсәрниң композициясини ениқлаш	2.2.5.1 муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәрдики вақиәниң башлиниши, риважлиниши вә аяқлишишини ениқлаш
	2.6 Қәһриманниң иш-һәрикитини баһалаш	2.2.6.1 қәһриманниң сиртқи қияпитини тәсвирләш, миҗәз-хулқи билән иш-һәрикитини баһалаш
	2.7 Әдәбий бәдиий васитиләрни қоллинишини ениқлаш	2.2.7.1муәллимниң ярдими билән әсәрдики бәдиий васитиләрни (охшитиш, селиштуруш) тепиш
	2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	муәллимниң ярдими билән сюжетниң риважлинишидики өзгиришләрни ениқлаш муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация,мультфильм) нусхиси билән селиштуруш
	2.9 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	2.2.9.1 соалға җавапни ениқлимилиқ китаплардин топламлардин, сөзлүкләрдин тепиш вә әхбаратни берилгән үлгә, җәдвалға селиш
	3.1 Әсәрниң режисини түзүш	2.3.1.1 муәллим ярдими билән оқулған әсәрни бөләкләргә бөлүп, режә түзүш
	3.2 Әсәрниң түрлүк жанри бойичә ижадий ишләш	2.3.2.1* муәллим ярдими билән үлгә бойичә қисқа чөчәкләр, тепишмақлар йезиш яки тәйяр қапийәләр билән шеир қураштуруш
	3.4 Хатани тепиш вә түзитиш	2.3.4.1 муәллимниң ярдими билән орфографиялиқ, пунктуациялиқ, стилистикилиқ хаталарни тепиш вә түзитиш

2) 3-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тыңдалым және айтылым	Оқылым
1-тоқсан		
1. Жанлиқ тәбиәт	1.1 Әсәрниң мәзмунини чүшиниш	3.1.1.1 әсәрниң әһмийәтлик йәрлирини ениқлаш үчүн очуқ соаллар қоюш вә җавап бериш
	1.2 Әсәрни мәзмунлаш	3.1.2.1* әсәрниң мәзмунини бирлишип қураштурған режә бойичә яки өз сөзи билән толуқ, таллишиға қарап мәзмунлаш, сәһниләштүрүш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	3.1.3.1 әсәрдики қәһриманларниң миҗәз-хулқи билән иш-һәрикитигә, униңдики вақиәләргә сүйинип, сюжетниң риважлинишини молҗалаш
	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	3.1.4.2 сөзләш җәриянида иллюстрацияләр, көрнәкликләр, фотосүрәтләр қоллиниш
	1.5 Тиңшиған әсәр бойичә пикирини билдүрүш	3.1.5.1 өз ойи билән сезимини бәдиий-образлиқ сөзләрни қоллинип олтирип йәткүзүш
	2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	3.2.1.1 мәтинни үнлүк чүшинип,рольға бөлүп, раван, терип оқуш
2. Яхшидин үгән, ямандин жиркән (йоруқ билән қараңғу)	2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соалларни қоюш вә җавап бериш	3.2.2.1 қоллинишқа (практикилиқ) вә баһалашқа асасланған соалларни қоюш вә җавап бериш
	2.3 Әсәрниң мавзуси вә униңдики асасий ойини ениқлаш	3.2.3.1 әсәрниң мавзусини ениқлаш вә асасий ойини билдүрүп турған мәтин бөлигини, жүмлини тепиш
	2.4 Әдәбий әсәрниң жанрини ениқлаш	3.2.4.1 шеир, мәсилә, нәқил сөз, ривайәт, һекайиниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш
	2.6 Қәһриманларниң иш-һәрикити баһалаш	3.2.6.1 қәһриманниң портретини тәсвирләш, униң иш-һәрикити билән миҗәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, баһалаш

	2.7 Әдәбий бәдиий васитиләрни қоллинишини ениқлаш	3.2.7.1 муәллимниң ярдими билән әсәрдики әдәбий бәдиий васитиләрни (охшитиш,эпитет, селиштуруш) тепиш
	2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	3.2.8.2 муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация,музыка, мультфильм) нусхиси билән селиштуруш
	2.9 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.9.1 әсәрниң мәзмуниға лайиқ түрлүк мәнбәләрдин: иллюстрация, әдәби китаплар, мультфильмдин ениқ әхбарат тепиш вә әхбаратни схема түридә бериш
	3.1 Әсәрниң режисини түзүш	3.3.1.1 муәллим ярдими билән оқулған әсәрни логикилиқ бөләкләргә бөлүп, һәр бөләккә нам қоюп, режә түзүш
	3.3 Ижадий ишларни түрлүк шәкилдә тәвсийә қилиш	3.3.3.1 ижадий ишини сүрәт, сценарий түридә тәвсийә қилиш
	3.4 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.4.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң қурулумини, стилини йетилдүрүш, өз алдиға орфографиялиқ, пунктуациялиқ хаталарни тепиш вә түзитиш
2- тоқсан		
Вақит Имарәтләр	1.1 Әсәрниң мәзмунини чүшиниш	3.1.1.1 әсәрниң аһмийәтлик йәрлирини ениқлаш үчүн очуқ соаллар қоюш вә җавап бериш
	1.2 Әсәрни мәзмунлаш	3.1.2.1* әсәрниң мәзмунини бирлишип қураштурған режә бойичә яки өз сөзи билән толуқ, таллишиға қарап мәзмунлаш, сәһниләштүрүш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	3.1.3.1 әсәрдики қәһриманларниң мижәз-хулқи билән иш-һәрикитигә, униңдики вақиәләргә сүйинип, сюжетниң риважлинишини молҗалаш
	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	3.1.4.2 сөзләш җәриянида иллюстрацияләр, көрнәкликләр,фотосүрәтләр қоллиниш

1.5 Тиңшиған әсәр бойичә пикирини билдүрүш	3.1.5.1 өз ойи билән сезимини бәдиий-образлиқ сөзләрни қоллинип олтирип йәткүзүш
2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	3.2.1.1 мәтинни үнлүк чүшинип, рольға бөлүп, раван, терип оқуш 3.2.1.2 әсәрни ичидә чүшинип оқуш, көз жүгәртип,түртип елип, керәклик әхбаратни тепип, бәлгү қоюп, тәнқидий нуқтидин баһалап оқуш
2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соалларни қоюш вә җавап бериш	3.2.2.1 қоллинишқа (практикилиқ) вә баһалашқа асасланған соалларни қоюш вә җавап бериш
2.3 Әсәрниң мавзуси вә униңдики асасий ойини ениқлаш	3.2.3.1 әсәрниң мавзусини ениқлаш вә асасий ойни билдүрүп турған мәтин бөлигини, җүмлини тепиш
2.4 Әдәбий әсәрниң жанрини ениқлаш	3.2.4.1 шеир, мәсилә, нәқил сөз, ривайәт, һекайиниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш
2.5 Әсәрниң композициясини ениқлаш	3.2.5.1 бәдиий әсәрдики вақиәниң башлиниши, риважлиниши вә аяқлишишини ениқлаш
2.6 Қәһриманларниң иш-һәрикити баһалаш	3.2.6.1 қәһриманниң портретини тәсвирләш, униң иш-һәрикити билән мижәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, баһалаш
2.7 Әдәбий бәдиий васитиләрни қоллинишини ениқлаш	3.2.7.1 муәллимниң ярдими билән әсәрдики әдәбий бәдиий васитиләрни (охшитиш,эпитет) тепиш
2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	3.2.8.2 муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нусхиси билән селиштуруш
2.9 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.9.1 әсәрниң мәзмуниға лайиқ түрлүк мәнбәләрдин: иллюстрация, әдәбий китаплар, мультфильмдин ениқ әхбарат тепиш вә әхбаратни схема түридә бериш
3.1 Әсәрниң режисини түзүш	3.3.1.1 муәллим ярдими билән оқулған әсәрни логикилиқ бөләкләргә бөлүп, һәр бөләккә нам қоюп, режә түзүш

	3.2 Әсәрниң түрлүк жанри бойичә иҗадий ишләш	3.3.2.1* әсәр қәһриманиға хәт, чөчәк (қәһриман қошуш, ахирини өзгәртиш), шеир (төрт мисра), һекайә (оқуғини,көргини бойичә) йезиш
	3.4 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.4.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң қурулумини, стилини йетилдүрүш, өз алдиға орфографиялик, пунктуациялиқ хаталарни тепиш вә түзитиш
3- тоқсан		
Һүнәр (сәнъәт) 6.Бүйүк намайәндиләр	1.1 Әсәрниң мәзмунини чүшиниш	3.1.1.1 әсәрниң әһмийәтлик йәрлирини ениқлаш үчүн очуқ соаллар қоюш вә җавап бериш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	3.1.3.1 әсәрдики қәһриманларниң миҗәз-хулқи билән иш-һәрикитигә, униңдики вақиәләргә сүйинип, сюжетниң риважлинишини молҗалаш
	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	3.1.4.2 сөзләш җәриянида иллюстрацияләр, көрнәкликләр, фотосүрәтләр қоллиниш 3.1.4.1 сөзләш җәриянида мақал-тәмсилләрни, нәқил сөзләрни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш
	1.5 Тиңшиған әсәр бойичә пикирини билдүрүш	3.1.5.1 өз ойи билән сезимини бәдиий-образлиқ сөзләрни қоллинип олтирип йәткүзүш
	2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	3.2.1.2 әсәрни ичидә чүшинип оқуш, көз жүгәртип,түртип елип, керәклик әхбаратни тепип, бәлгү қоюп, тәнқидий нуқтидин баһалап оқуш
	2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соалларни қоюш вә җавап бериш	3.2.2.1 қоллинишқа (практикилиқ) вә баһалашқа асасланған соалларни қоюш вә җавап бериш
	2.3 Әсәрниң мавзуси вә униңдики асасий ойини ениқлаш	3.2.3.1 әсәрниң мавзусини ениқлаш вә асасий ойини билдүрүп турған мәтин бөлигини, жүмлини тепиш
	2.4 Әдәбий әсәрниң жанрини ениқлаш	3.2.4.1 шеир, мәсәл, нәқил сөз, ривайәт, һекайиниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш

	2.5 Әсәрниң композициясини ениқлаш	3.2.5.1 бәдиий әсәрдики вақиәниң башлиниши, риважлиниши вә аяқлишишини ениқлаш
	2.6 Қәһриманларниң иш-һәрикити баһалаш	3.2.6.1 қәһриманниң портретини тәсвирләш, униң иш-һәрикити билән мижәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, баһалаш
	2.7 Әдәбий бәдиий васитиләрни қоллинишини ениқлаш	3.2.7.1 муәллимниң ярдими билән әсәрдики әдәбий бәдиий васитиләрни (охшитиш,эпитет, селиштуруш) тепиш
	2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	3.2.8.1 эпизодларни селиштуруш, сюжетниң риважлинишидики өзгиришләрни ениқлаш
	2.9 Түрлүк мәнбәләрдинәхбарат елиш	3.2.9.1 әсәрниң мәзмуниға лайиқ түрлүк мәнбәләрдин: иллюстрация, әдәби китаплар, мультфильмдин еник әхбарат тепиш вә әхбаратни схема түридә бериш
	3.1 Әсәрниң режисини түзүш	3.3.1.1муәллим ярдими билән оқулған әсәрни логикилиқ бөләкләргә бөлүп, һәр бөләккә нам қоюп, режә түзүш
	3.2 Әсәрниң түрлүк жанри бойичә ижадий ишләш	3.3.2.1* әсәр қәһриманиға хәт, чөчәк (қәһриман қошуш, ахирини өзгәртиш), шеир (төрт мисра), һекайә (оқуғини,көргини бойичә) йезиш
	3.3 Ижадий ишларни түрлүк шәкилдә тәвсийә қилиш	3.3.3.1 ижадий ишини сүрәт, сценарий түридә тәвсийә қилиш
	3.4 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.4.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң қурулумини, стилини йетилдүрүш, өз алдиға орфографиялик, пунктуациялиқ хаталарни тепиш вә түзитиш
4- тоқсан		
	1.1 Әсәрниң мәзмунини чүшиниш	3.1.1.1 әсәрниң әһмийәтлик йәрлирини ениқлаш үчүн очуқ соаллар қоюш вә җавап бериш

Су – тирикчилик көзи 8.Дәм елиш мәдәнийити. Мәйрәмләр	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	3.1.3.1 әсәрдики қәһриманларниң мижәз-хулқи билән иш-һәрикитигә, униңдики вақиәләргә сүйинип, сюжетниң риважлинишини молҗалаш
	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	3.1.4.2 сөзләш җәриянида иллюстрацияләр, көрнәкликләр, фотосүрәтләр қоллиниш 3.1.4.1 сөзләш җәриянида мақал-тәмсилләрни, нәқил сөзләрни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш
	1.5 Тиңшиған әсәр бойичә пикирини билдүрүш	3.1.5.1 өз ойи билән сезимини бәдиий-образлиқ сөзләрни қоллинип олтирип йәткүзүш
	2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	3.2.1.2 әсәрни ичидә чүшинип оқуш, көз жүгәртип,түртип елип, керәклик әхбаратни тепип, бәлгү қоюп, тәнқидий нуқтидин баһалап оқуш
	2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соалларни қоюш вә җавап бериш	3.2.2.1 қоллинишқа (практикилиқ) вә баһалашқа асасланған соалларни қоюш вә җавап бериш
	2.3 Әсәрниң мавзуси вә униңдики асасий ойини ениқлаш	3.2.3.1 әсәрниң мавзусини ениқлаш вә асасий ойини билдүрүп турған мәтин бөлигини, жүмлини тепиш
	2.5 Әсәрниң композициясини ениқлаш	3.2.5.1 бәдиий әсәрдики вақиәниң башлиниши, риважлиниши вә аяқлишишини ениқлаш
	2.6 Қәһриманларниң иш-һәрикити баһалаш	3.2.6.1 қәһриманниң портретини тәсвирләш, униң иш-һәрикити билән мижәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, баһалаш
	2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	Эпизодларни селиштуруш, сюжетниң риважлинишидики өзгиришләрни ениқлаш 3.2.8.2 муәллимниң ярдими билән бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация, музыка, мультфильм) нусхиси билән селиштуруш

ҮЛГА

	2.9 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	3.2.9.1 әсәрниң мәзмуниға лайиқ түрлүк мәнбәләрдин: иллюстрация, әдәбий китаплар, мультфильмдин ениқ әхбарат тепиш вә әхбаратни схема түридә бериш
	3.1 Әсәрниң режисини түзүш	3.3.1.1 муәллим ярдими билән оқулған әсәрни логикилиқ бөләкләргә бөлүп, һәр бөләккә нам қоюп, режә түзүш
	3.2 Әсәрниң түрлүк жанри бойичә ижадий ишләш	3.3.2.1* әсәр қәһриманиға хәт, чөчәк (қәһриман қошуш, ахирини өзгәртиш), шеир (төрт мисра), һекайә (оқуғини,көргини бойичә) йезиш
	3.4 Хатани тепиш вә түзитиш	3.3.4.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң қурулумини, стилини йетилдүрүш, өз алдиға орфографиялиқ, пунктуациялиқ хаталарни тепиш вә түзитиш

3) 4- синип:

Тақырып. бөлім	Тыңдалым және айтылым	Оқылым
1-тоқсан		
1. Мениң Вәтиним– Қазақстан 2.Қәдрийәтләр	1.1 Әсәрниң мәзмунини чүшиниш	4.1.1.1 әсәрниң мәзмунини толуқ чүшиниш, айрим йәрлирини, вақиәниң сәвәплирини ениқлаш үчүн соаллар қоюш вә жавап бериш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	4.1.3.1 әсәрниң мавзуси вә хуласә бөлүми асасида сюжетниң риважлинишини молҗалаш, униң сәвәвини чүшәндүрүш
	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини жәлип қилиш	4.1.4.2 сөзләш жәриянида иллюстрацияләр, көрнәкликләр, фотосүрәтләр қоллиниш, презентация, видеоролик ясаш
	1.5 Тиңшиған әсәр бойичә пикирини билдүрүш	4.1.5.1 өз ойи билән сезимини, көзқаришини өмүрдә болған, өзгә әсәрдики охшаш вақиәләр билән селиштуруш арқилиқ билдүрүш
	2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	4.2.1.1 әсәрни үнлүк чүшинип оқуш, рольға бөлүп, раван оқуш, терип оқуш, чапсан оқуш

	2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соалларни қоюш вә җавап бериш	4.2.2.1 әсәрни қайта қурушқа, интерпретацияләшкә вә баһалашқа асасланған соалларни қоюш вә җавап бериш
	2.3 Әсәрниң мавзуси вә униңдики асасий ойини ениқлаш	4.2.3.1 әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш, авторниң ойини мәтин мәлуматлрини кәлтүрүп дәлилләш
	2.4 Әдәбий әсәрниң жанрини ениқлаш	4.2.4.1 ривайәт, һазиржавап сөз, батурлар қошақлири,фантастикилиқ чөчәкләрниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш
	2.6 Қәһриманларниң иш-һәрикити баһалаш	4.2.6.1 қәһриманниң, қәһриманларниң иш-һәрикити билән мижәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, селиштуруп, баһалаш
	2.7 Әдәбий бәдиий васитиләрни қоллинишини ениқлаш	4.2.7.1 әсәрдин әдәбий бәдиий васитиләрни (охшитиш, эпитет,аллитерация, селиштуруш) тепиш вә уларни қоллиниш
	2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	4.2.8.2 бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм, кинофильм) нусхиси билән селиштуруш
	2.9 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	4.2.9.1 түрлүк мәнбәләрдин керәклик әхбаратни тепиш, хуласә чиқириш вә бағлиниш сәвәвини схема түридә көрситиш
	3.1 Әсәрниң режисини түзүш	4.3.1.1 оқулған әсәрдики вақиәниң системисини ениқлап, уни бөләкләргә бөлүш, һәр бөләккә нам қоюп, режә түзүш
	3.2 Әсәрниң түрлүк жанри бойичә ижадий ишләш	4.3.2.1 тонуш мәтингә йеңи қәһриман қошуш, йеңи сюжет киргүзүш, шеир (төрт мисра) йезиш
	3.3 Ижадий ишларни түрлүк шәкилдә тәвсийә қилиш	4.3.3.1 ижадий ишини схема, диафильм, презентация түридә тәвсийә қилиш
	3.4 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.4.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң қурулумини, стилини йетилдүрүш, өз алдиға тәнқидий нуқтидин баһалаш, орфографиялик, пунктуациялиқ хаталарни тепиш вә түзитиш
2-тоқсан		

3. Мәдәний мирас 4.Кәсипләр алими	1.2 Әсәрни мәзмунлаш	4.1.2.1* әсәрниң мәзмунини түрлүк баянлаш усуллирини (I яки III шәхскә өзгәртип, һәрқандақ вақиәләрни қошуп) қоллинип, әсәрни қисқичә, толуқ мәзмунлаш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	4.1.3.1 әсәрниң мавзуси вә хуласә бөлүми асасида сюжетниң риважлинишини молҗалаш, униң сәвәвини чүшәндүрүш
	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш	4.1.4.1 сөзләш җәриянида мақал-тәмсилләрни, шеир йоллирини, нәқил сөзләрни вә вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш
		4.1.4.2 сөзләш җәриянида иллюстрацияләр, көрнәкликләр, фотосүрәтләр қоллиниш, презентация, видеоролик ясаш
	1.5 Тиңшиған әсәр бойичә пикрини билдүрүш	4.1.5.1 өз ойи билән сезимини, көзқаришини өмүрдә болған, өзгә әсәрдики охшаш вақиәләр билән селиштуруш арқилиқ билдүрүш
	2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	4.2.1.2* әсәрни ичидә көз жүгәртип, түртип елип, соалларни қоюп олтирип, керәклик әхбаратни тепип, бәлгү қоюп, тәһлил қилип, тәнқидий нуқтидин баһалап оқуш
	2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соалларни қоюш вә җавап бериш	4.2.2.1 әсәрни қайта қурушқа, интерпретацияләшкә вә баһалашқа асасланған соалларни қоюш вә җавап бериш
	2.3 Әсәрниң мавзуси вә униңдики асасий ойини ениқлаш	4.2.3.1 әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш, авторниң ойини мәтин мәлуматлрини кәлтүрүп дәлилләш
	2.5 Әсәрниң композициясини ениқлаш	4.2.5.1 муәллимниң ярдими билән әсәрдики композициялиқ қурулумини (сюжетниң башлиниши, риважлиниши, йешими) ениқлаш
	2.6 Қәһриманларниң иш-һәрикити баһалаш	4.2.6.1 қәһриманниң, қәһриманларниң иш-һәрикити билән мижәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, селиштуруп, баһалаш
	2.7 Әдәбий бәдиий васитиләрни қоллинишини ениқлаш	4.2.7.1 әсәрдин әдәбий бәдиий васитиләрни (охшитиш, селиштуруш,

		эпитет, аллитерация) тепиш вә уларни қоллиниш
	2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	4.2.8.1 эпизодлар билән вақиәләрниң асасида ятқан әһмийәтлик йәрлирини тәһлил қилиш вә селиштуруш
	2.9 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	4.2.9.1 түрлүк мәнбәләрдин керәклик әхбаратни тепиш, хуласә чиқириш вә сәвәп бағлинишини схема түридә көрситиш
	3.1 Әсәрниң режисини түзүш	4.3.1.1 оқулған әсәрдики вақиәниң системисини ениқлап, уни бөләкләргә бөлүш, һәр бөләккә нам қоюп, режә түзүш
	3.3 Ижадий ишларни түрлүк шәкилдә тәвсийә қилиш	4.3.3.1 ижадий ишини схема, диафильм, презентация түридә тәвсийә қилиш
	3. 4 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.4.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң қурулумини, стилини йетилдүрүш, өз алдиға тәнқидий нуқтидин баһалаш, орфографиялик, пунктуациялиқ хаталарни тепиш вә түзитиш
3-тоқсан		
Тәбиәт һадисилири 6.Қоршиған әтрапни қоғдаш	1.1 Әсәрниң мәзмунини чүшиниш	4.1.1.1 әсәрниң мәзмунини толуқ чүшиниш, айрим йәрлириниң, вақиәниң сәвәплирини ениқлаш үчүн соаллар қоюш вә жавап бериш
	1.2 Әсәрни мәзмунлаш	4.1.2.1* әсәрниң мәзмунини түрлүк баянлаш усуллирини (I яки III шәхскә өзгәртип, һәрқандақ вақиәләрни қошуп) қоллинип, әсәрни қисқичә, толуқ мәзмунлаш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молҗалаш	4.1.3.1 әсәрниң мавзуси вә хуласә бөлүми асасида сюжетниң риважлинишини молҗалаш, униң сәвәвини чүшәндүрүш
	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини жәлип қилиш	4.1.4.1 сөзләш жәриянида мақал-тәмсилләрни, шеир йоллирини, нәқил сөзләрни вә вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш
	1.5 Тиңшиған әсәр бойичә пикирини билдүрүш	4.1.5.1 өз ойи билән сезимини, көзқаришини өмүрдә болған, өзгә әсәрдики охшаш вақиәләр билән селиштуруш арқилиқ билдүрүш

ҚОБА

	4.1.4.2 сөзләш җәриянида иллюстрацияләр, көрнәкликләр, фотосүрәтләр қоллиниш, презентация, видеоролик ясаш
2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	4.2.1.1 әсәрни үнлүк чүшинип оқуш, рольға бөлүп, раван оқуш, терип оқуш, чапсан оқуш 4.2.1.2* әсәрни ичидә көз жүгәртип, түртип елип, соалларни қоюп олтирип, керәклик әхбаратни тепип, бәлгү қоюп, тәһлил қилип, тәнқидий нуқтидин баһалап оқуш
2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соалларни қоюш вә җавап бериш	4.2.2.1 әсәрни қайта қурушқа, интерпретацияләшкә вә баһалашқа асасланған соалларни қоюш вә җавап бериш
2.3 Әсәрниң мавзуси вә униңдики асасий ойини ениқлаш	4.2.3.1 әсәрниң мавзуси вә асасий ойни ениқлаш, авторниң ойини мәтин мәлуматлирини кәлтүрүп дәлилләш
2.4 Әдәбий әсәрниң жанрини ениқлаш	4.2.4.1 ривайәт, һазиржавап сөз, батурлар қошақлири, фантастикилиқ һекайиләрниң жанрлиқ өзгичилигини ениқлаш
2.5 Әсәрниң композициясини ениқлаш	4.2.5.1 муәллимниң ярдими билән әсәрдики композициялиқ қурулумини (сюжетниң башлиниши, риважлиниши, йешими) ениқлаш
2.6 Қәһриманларниң иш-һәрикити баһалаш	4.2.6.1 қәһриманниң, қәһриманларниң иш-һәрикити билән мижәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, селиштуруп, баһалаш
2.7 Әдәбий бәдиий васитиләрни қоллинишини ениқлаш	4.2.7.1 әсәрдин әдәбий бәдиий васитиләрни (охшитиш, селиштуруш, эпитет, аллитерация) тепиш вә уларни қоллиниш
2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	4.2.8.1 эпизодлар билән вақиәләрниң асасида ятқан әһмийәтлик йәрлирини тәһлил қилиш вә селиштуруш
2.9 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	4.2.9.1 түрлүк мәнбәләрдин керәклик әхбаратни тепиш, хуласә чиқириш вә бағлиниш сәвәвини схема түридә көрситиш
3.1 Әсәрниң режисини түзүш	4.3.1.1 оқулған әсәрдики вақиәниң системисини ениқлап, уни

KOPA

		бөләкләргә бөлүш, һәр бөләккә нам қоюп, режә түзүш
	3.2 Әсәрниң түрлүк жанри бойичә ижадий ишләш	4.3.2.1 тонуш мәтингә йеңи қәһриман қошуш, йеңи сюжет киргүзүш, шеир (төрт мисра) йезиш
	3.4 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.4.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң қурулумини, стилини йетилдүрүш, өз алдиға тәнқидий нуқтидин баһалаш, орфографиялик, пунктуациялиқ хаталарни тепиш вә түзитиш
4-тоқсан		
Каинатқа сәяһәт 8.Келәчәккә сәяһәт	1.2 Әсәрни мәзмунлаш	4.1.2.1* әсәрниң мәзмунини түрлүк баянлаш усуллирини (I яки III шәхскә өзгәртип, һәрқандақ вақиәләрни қошуп) қоллинип, әсәрни қисқичә, толуқ мәзмунлаш
	1.3 Әсәрдики вақиәни молжалаш	4.1.3.1 әсәрниң мавзуси вә хуласә бөлүми асасида сюжетниң риважлинишини молжалаш, униң сәвәвини чүшәндүрүш
	1.4 Тиңшиғучиниң диққитини жәлип қилиш	4.1.4.1 сөзләш жәриянида мақал-тәмсилләрни, шеир йоллирини, нәқил сөзләрни вә вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни қоллиниш
	1.5 Тиңшиған әсәр бойичә пикирини билдүрүш	4.1.5.1 өз ойи билән сезимини, көзқаришини өмүрдә болған, өзгә әсәрдики охшаш вақиәләр билән селиштуруш арқилиқ билдүрүш
	2.1 Оқуш түрлирини қоллиниш	4.2.1.1 әсәрни үнлүк чүшинип оқуш, рольға бөлүп, раван оқуш, терип оқуш, чапсан оқуш
		4.2.1.2* әсәрни ичидә көз жүгәртип, түртип елип, соалларни қоюп олтирип, керәклик әхбаратни тепип, бәлгү қоюп, тәһлил қилип тәнқидий нуқтидин баһалап оқуш
	2.2 Әсәрниң мәзмуни бойичә соалларни қоюш вә жавап бериш	4.2.2.1 әсәрни қайта қурушқа, интерпретацияләшкә вә баһалашқа асасланған соалларни қоюш вә жавап бериш
	2.3 Әсәрниң мавзуси вә униңдики асасий ойини ениқлаш	4.2.3.1 әсәрниң мавзуси вә асасий ойини ениқлаш, авторниң ойини

		мәтин мәлуматларни кәлтүрүп дәлилләш
	2.5 Әсәрниң композициясини еникләш	4.2.5.1 устазниң ярдими билән әсәрдики композициялиқ қурулумини (сюжетниң башлиниши, риважлиниши, йешими) еникләш
	2.6 Қәһриманларниң иш-һәрикити баһалаш	4.2.6.1 қәһриманниң, қәһриманларниң иш-һәрикити билән мижәз-хулқиниң өзгириш сәвәплирини мәтиндин тепип, селиштуруп, баһалаш
	2.8 Бәдиий әсәр элементлирини селиштуруш	эпизодлар билән вақиәләрниң асасида ятқан әһмийәтлик йәрлирини тәһлил қилиш вә селиштуруш бәдиий әсәр үзүндисини башқа үлгидики (иллюстрация, музыка, мультфильм, кинофильм) нусхиси билән селиштуруш
	2.9 Түрлүк мәнбәләрдин әхбарат елиш	4.2.9.1 түрлүк мәнбәләрдин керәклик әхбаратни тепиш, хуласә чиқириш вә сәвәп бағлинишини схема түридә көрситиш
	3.1 Әсәрниң режисини түзүш	4.3.1.1 оқулған әсәрдики вақиәниң системисини еникләп, уни бөләкләргә бөлүш, һәр бөләккә нам қоюп, режә түзүш
	3.2 Әсәрниң түрлүк жанри бойичә ижадий ишләш	4.3.2.1 тонуш мәтингә йеңи қәһриман қошуш, йеңи сюжет киргүзүш, шеир (төрт мисра) йезиш
	3.3 Ижадий ишларни түрлүк шәкилдә тәвсийә қилиш	4.3.3.1 ижадий ишини схема, диафильм, презентация түридә тәвсийә қилиш
	3. 4 Хатани тепиш вә түзитиш	4.3.4.1 муәллимниң ярдими билән әсәрниң қурулумини, стилини йетилдүрүш, өз алдиға тәнқидий нуқтидин баһалаш, орфографиялик, пунктуациялиқ хаталарни тепиш вә түзитиш

Ескерту:

* – тоқсандағы екі ортақ тақырып есебінен бір тоқсанда оқу мақсаттарын ортақ тақырыптармен біріктіріледі.

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
18-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Өзбек тілі» оқу пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Оқу бағдарламасы әрбір оқу пәні бойынша білім алушылардың жас ерекшелігіне сәйкес білім, білік, дағдының мазмұны мен көлемін анықтайтын оқу-нормативтік құжат болып табылады.

3. Оқу бағдарламасы оқу процесін білім алушылардың пән салалары бойынша білім мен іскерлікті саналы түрде меңгеруі үшін әр пәннің әдістемелік әлеуетін пайдалануға, оқу, жобалау, зерттеу қызметі тәсілдерін меңгеру арқылы дербестікті дамытуға, әлеуметтік-мәдени кеңістікте бағдарлану білігін алуға бағыттайды.

4. Оқу бағдарламасында оқу-нормативтік құжаттың дәстүрлі функциялары қазіргі мектепте білім беру процесін ұйымдастырудың инновациялық педагогикалық тәсілдерінің сипаттамасымен үйлесімді үйлеседі. Оқыту тәсілдері нән бойынша оқу бағдарламасының түбегейлі жаңа құрылымын құрудағы негізгі бағдар болып табылады.

5. Құндылыққа бағытталған, іс-әрекетке бағытталған, тұлғаға бағытталған, коммуникативті тәсілдер білім берудің сыныпикалық негіздері ретінде оқу мақсаттары жүйесінің басымдылығын және оқу процесінің нәтижелерін күшейту үшін пайдаланылды, бұл оқу бағдарламасының жаңа құрылымында көрініс тапты.

6. Қазіргі кезеңдегі оқу процесіне қойылатын негізгі талаптардың бірі-оқушының тәуелсіз «білім алу» бойынша белсенді әрекетін ұйымдастыру. Бұл тәсіл пәндік білімді, әлеуметтік және қарым-қатынас дағдыларын ғана емес, сонымен қатар өзінің мүдделері, перспективалары туралы білуге және сындарлы шешімдер қабылдауға мүмкіндік беретін жеке қасиеттерді алуға ықпал етеді. Оқушының белсенді танымдық белсенділігі серіктес, кеңесші ретінде бірлесіп құру және мұғалімнің қолдауы жағдайында тұрақты сипатқа ие болады.

7. Жеке тұлғаға бағытталған білім берудің мұндай сипаты оқытудың интерактивті әдістерін қолдану арқылы мүмкін болады, олар әртүрлі комбинацияларда білім беру процесіне барлық қатысушылардың ынтымақтастығы үшін алғышарттар жасайды, қарым-қатынаста авторитаризмге жол бермейді. Диалогтік және рефлексивті технологияларды қолдану студенттердің жобалық және зерттеу қызметін ұйымдастырумен үйлеседі. Білім беру процесін ұйымдастырудың барлық инновациялық тәсілдері оқытуды білім, идеялар және іс-әрекет әдістерімен белсенді алмасуды қамтитын нақты Шығармашылық процесте оқушылардың қарым-қатынас моделіне айналдырады.

8. Нақты пәннің оқу бағдарламасы аймақтық сипаттағы материалдарды (объектілер, кәсіпорындар, ақпарат көздері) пайдалануға бағытталған оқу-жобалық қызметті ұйымдастыру арқылы танымдық және әлеуметтік тұрғыдан оқушының белсенділігін дамытуға мүмкіндік береді. Осы пәнді оқыту мақсаттарына қол жеткізу шеңберінде жүзеге асырылатын тәрбиелік сипаттағы жобалау қызметі Ата-аналармен, жергілікті қоғамдастық өкілдерімен әріптестікте ұйымдастырылуы мүмкін.

9. Әр пәннің оқу бағдарламаларында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, ол тек үш тілді ғана емес, сонымен қатар оқушылардың сабақтан тыс іс-әрекетін үш тілде (қазақ, орыс және ағылшын) ұйымдастыруды көздейді. Көптілді оқыту ортасын құруға әр пәннің қосқан үлесі үш тілде білім беру саясатын жүзеге асыруды қамтамасыз етеді. Тіл үйретудің негізі бола отырып, коммуникативті тәсіл әр пәннің көмегімен оқушылардың сөйлеу әрекетін дамытудың жетекші қағидасы ретінде қарастырылады – әр түрлі оқу жағдайларында білім мен дағдылармен алмасу, тілдік және сөйлеу нормалары жүйесін дұрыс пайдалану.

10. Пәндік мазмұнды игеру және оқу мақсаттарына қол жеткізу процесінде оқушылардың ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту үшін алғышарттар/жағдайлар жасау қажет, соның ішінде қажетті ақпаратты іздеу, өңдеу, алу, жасау және ұсыну, ақпарат пен идеялармен алмасу үшін ынтымақтастық, жабдықтар мен қосымшалардың кең спектрін пайдалану арқылы өз жұмысын бағалау және жетілдіру.

11. Оқу бағдарламасында оқу пәнінің мазмұнын анықтауға негіз болатын оқу мақсаттарының жүйесі түрінде ұсынылған күтілетін нәтижелер тұжырымдалған. Мазмұндық аспектіде оқу бағдарламалары оқушыны өз оқу-жаттығу субъектісі және тұлғааралық қарым-қатынас субъектісі ретінде тәрбиелеуге нақты оқу пәнінің үлесін ашады.

12. Оқу бағдарламалары білім беру құндылықтарының өзара байланыстылығы мен өзара шарттылығына және нақты пәнді оқыту мақсаттарының жүйесімен мектептен «шығу» нәтижелеріне негізделген тәрбиелеу мен оқытудың бірлігі қағидатын іске асыруды қамтамасыз етеді.

13. Оқу бағдарламаларының айрықша ерекшелігі олардың Пәндік білім мен дағдыларды ғана емес, сондай-ақ кең ауқымды дағдыларды қалыптастыруға бағытталуы болып табылады. Оқыту мақсаттарының құрылған жүйесі мынадай кең ауқымды дағдыларды дамытудың негізі болып табылады:

1) білімді функционалдық және шығармашылық қолдану, сын тұрғысынан ойлау, зерттеу жұмыстарын жүргізу, ақпараттық-коммуникациялық

технологияларды пайдалану, коммуникацияның әртүрлі тәсілдерін қолдану, топта және жеке жұмыс істей білу, проблемаларды шешу және шешімдер қабылдау. Кең ауқымды дағдылар оқушылардың мектептегі білім беру практикасында да, мектеп бітіргеннен кейін де жетістігінің кепілі болып табылады.

14. Экономикадағы заманауи инновациялар, еңбек нарығындағы өзгерістер студенттерге проблемаларды шешу үшін жағдайды, идеялар мен ақпаратты талдауға және бағалауға, жаңа идея мен ақпаратты синтездеу үшін бар білім мен тәжірибені шығармашылық тұрғыдан пайдалануға мүмкіндік беретін дағдыларды игеру қажеттілігін анықтайды. Бастамашылық, қызығушылық, өзгеруге дайын болу, әдептілік сияқты жеке қасиеттер өзекті болады.

15. Нақты пән бойынша күнделікті білім беру процесінің мазмұны оқу мақсаттарына бағынады және оқушылардың алған білімдерін, біліктері мен дағдыларын кез келген оқу және өмірлік жағдайда шығармашылықпен пайдалануға дайындығын қалыптастыруға, табысқа жетуде табандылықты дамытуға бағытталған, өмір бойы оқуға ынталандырады.

16. Кең ауқымды дағдылармен бірлікте жеке тұлғалық қасиеттерді дамыту оқушыларға білім берудің базалық құндылықтарын сіңіру үшін негіз болып табылады:" қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік"," құрмет"," ынтымақтастық"," Еңбек және шығармашылық"," ашықтық","өмір бойы білім алу". Бұл құндылықтар оқушының мінез-құлқы мен күнделікті іс-әрекетін ынталандыратын тұрақты жеке бағдарлары болуға арналған.

17. «Өзбек тілі» оқу пәні жалпы білім берудің негізін құрайтын маңызды оқу пәндерінің бірі болып табылады.

18. «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша бағдарламаның мақсаты оқушылардың тілдік дағдыларын дамыту, тілдің күші мен пайдалылығын түсіну, ауызша және жазбаша қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыру болып табылады.

19. «Өзбек тілі» оқу пәнін оқи отырып, білім алушылар:

1) тіл-адамның қарым-қатынасының негізгі құралы, тіл мен сөйлеу адам өмірінде ерекше рөл атқарады;

2) дұрыс ауызша және жазбаша сөйлеу-адамның жеке мәдениетінің көрсеткіші;

3) тілді меңгеру олардың оқу іс-әрекетінде де, сондай-ақ нақты өмірлік жағдайларда да ситуациялық-сөйлеу мінез-құлқын ойдағыдай реттей отырып, тез өзгеретін әлемге бейімделуіне көмектеседі; білім алушы өз пікірін білдіру және негіздеу үшін әртүрлі ақпарат көздері мен заманауи ақпараттық технологияларды пайдалана алады;

4) «Өзбек тілі» оқу пәнінің маңыздылығы оқушылардың сөйлеу әрекетінің төрт түрін (тыңдау, айту, оқу және жазу) дамыту үшін жағдай жасау қажеттілігімен айқындалады. Пәнді оқу кезінде оқу және жазу дағдыларын дамыту бойынша жұмыс интеграцияда жүргізіледі.

20. «Өзбек тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасының мақсаты – қарапайым грамматикалық түсініктерді қалыптастырумен өзара байланыста тыңдау, сөйлеу, оқу және жазу дағдыларын игеру барысында функционалды сауатты тұлғаны қалыптастыру үшін жағдай жасау.

21. «Өзбек тілі» сабағында қойылған мақсатқа жету үшін келесі міндеттерді шешу қажет:

1) тыңдауға, сөйлеуге, оқуға және жазуға үйрету;

2) мәтінді мақсатты түрде түсіну арқылы оқушылардың дұрыс оқу әрекетін қалыптастыру;

3) оқуға және кітапқа деген қызығушылықты тәрбиелеу;

4) ақпаратты талдау, салыстыру, жинақтау, жүйелеу білігін дамыту;

5) айналадағыларға тілектестік қарым-қатынасты қалыптастыру, сөйлеу мәдениетін және қарым-қатынас мәдениетін дамыту;

6) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және өз сөзін жетілдіруге ұмтылу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту;

7) қоршаған ортаны игеру арқылы ана тіліне деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті дамыту;

8) коммуникативтік біліктер мен дағдыларды дамыту: әңгімелесушіні тыңдай және ести білу, диалог жүргізуге және әртүрлі көзқарастардың болу мүмкіндігін тануға дайын болу; өз ұстанымын негіздей отырып, оны білдіру;

9) қойылған міндетке және оны іске асыру шарттарына сәйкес оқу іс-әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау білігін қалыптастыру;

10) нәтижеге қол жеткізудің неғұрлым тиімді тәсілдерін айқындауға міндетті;

11) оқу іс-әрекетінің сәттілік/сәтсіздік себептерін түсіну қабілетін қалыптастыру.

22. «Өзбек тілі» пәнін оқу:

1) мәтінді оқу және түсіну дағдыларын меңгеру; оқуға және кітапқа деген қызығушылықты тәрбиелеу;

2) сөздік және грамматикалық дағдыларды қалыптастыру;

3) ауызша және жазбаша сөйлеу ережелеріне сәйкес келетін тілдік құралдарды дұрыс таңдау;

4) орыс тілінің лексикасы, грамматикасы, орфографиясы және пунктуациясы туралы бастапқы білімді меңгеру;

5) көп ұлтты Қазақстан мен басқа да елдер халықтарының мәдениетін құрметтеу, адамгершілік сезімдерін дамыту.

23. Қазақстан Республикасының Білім беру ұйымдары (мектептер, гимназиялар, лицейлер) оқушылар «оқуды үйренуі» және дербес, дәлелді, мүдделі, сенімді, жауапты және зияткерлік дамыған жеке тұлға болуы тиіс деген қағидатты ұстанады.

24. Мұғалімдер оқушыларға осы қасиеттерді қолдана отырып, тәрбиелейді және дамытады деп күтілуде:

1) оқыту мен оқытудағы іс-әрекеттік тәсіл (оқу іс-әрекеті негізінде оқушылар жаңа білімнің қажеттілігін түсінуге келеді);

2) зерттеу тәсілі (мен не білгім келетінін білемін);

3) дамытушылық оқыту (оқушы іс-әрекет тәсілдерін меңгереді, өзінің оқу қызметін құрастыруды және оны басқаруды үйренеді);

4) оқушылардың өзара, өз бетінше оқуы, өзара, өзін-өзі бағалауы;

5) жеке-сараланған оқытуды (қалыптастырушы бағалау арқылы оқушының қажеттіліктеріне сәйкес), оқушылардың жұптық, топтық іс-әрекетін және бүкіл сынып жұмысын ұйымдастыруды қамтиды.

25. «Өзбек тілі» пәнін оқытудың ұсынылатын стратегиялары, технологиялары және әдістері:

1) стратегиялар: өзін-өзі басқару, эксперименттік, сыни, коммуникативті, контекстік;

2) технологиялар: шағын топтарда (командада) жұмыс істеу, кейс-стади(нақты жағдайларды талдау), рөлдік және іскерлік ойындар, модульдік оқыту;

3) әдістері: проблемалық оқыту, жеке оқыту, пәнаралық оқыту, тәжірибе негізінде оқыту, жобалау әдісі.

26. Табысты өлшеу және оқытудағы келесі қадамдарды анықтау үшін оқытудың нақты мақсаттары мен жетістік критерийлерін белгілеуге назар аудару қажет.

27. Оқушылардың коммуникативтік дағдыларын дамыту. Оқу бағдарламасының мақсаттарының бірі-жеке тұлғаны әлеуметтендіру: әртүрлі қауымдастықтарда тиімді қарым-қатынас жасай алатын азаматтарды тәрбиелеу. Осы мақсатты жүзеге асыру үшін сөйлеу іс-әрекетінің түрлерін дамыту арқылы қарым-қатынас дағдыларын дамыту, оқушы өз пікірін сенімді түрде білдіретін, орыс тілін ауызша және жазбаша түрде құрдастарымен, мұғалімдермен және кең аудиториямен қарым-қатынас жасау үшін сауатты қолдануды үйренетін және бағалайтын ортаны құру қажет.

28. Тыңдау және сөйлеу тапсырмаларының мысалдары:

1) Қойылған мақсатқа сәйкес тыңдалған мәтіннен ақпаратты анықтау;

2) диалог құру, сұхбаттасушының көзқарасын қабылдау;

3) сұрақтар қою және тыңдалған мәтін негізінде жауаптарды тұжырымдау;

4) оқушылар үшін таныс және қызықты тақырыптарға пікір құрастыру;

5) жеке әсерлер, суреттер бойынша, оқылғандарға ұқсас әңгімелер құрастыру;

6) ауызша сурет салу / сипаттама;

7) таныс әңгімелерді, ертегілерді қайталау; өлеңдерді жатқа оқу;

8) Ақпаратты әңгімелесушіге және тыңдаушыларға жеткізу.

29. Оқу дағдыларын дамыту бойынша тапсырмалардың мысалдары:

1) сөздің лексикалық мағынасы бойынша жұмыс;

2) мәтіннің басында немесе тақырып бойынша оқиғалардың дамуын болжау;

3)оқудың әртүрлі түрлерін пайдалану (рөл бойынша оқу, танысу оқуы, іздеу оқуы, түсініктеме оқу, ақпаратты табу үшін оқу, көзқарас білдіру үшін оқу, аялдамалармен оқу, диктордың артында оқу);

4) «Жасыру және іздеу» ойыны (жүргізуші мәтінді кез-келген жерден оқи бастайды, басынан бастап емес, студенттерге жүргізуші оқитын орынды тауып, оқуды бақылау керек);

5) әңгіме картасын жасау.

30. Жазу тапсырмаларының мысалдары:

1) баспа үлгісінен сөздерді, сөйлемдерді, мәтіндерді көшіріп жазу;

2) деформацияланған сөйлемді, мәтінді қалпына келтіру;

3) әдеби кейіпкерге хат;

4) тірек сөздер бойынша мәтін құрастыру,;

5) жад бойынша хат;

6) суреттер сериясына бірнеше сөйлемдерді жазу (суреттерге қол қою) оқылған оқиғаны қайталау ретінде;

7) мұғалімнің көмегімен өз мәтіндерін түзету.

31. «Өзбек тілі» пәнін оқыту нәтижелерін бағалау критериалды бағалауды қолдану арқылы жүзеге асырылады.

32. Критериалды бағалау оқыту, оқыту және бағалаудың өзара байланысына негізделген. Критериалды бағалау нәтижелері білім беру процесін тиімді жоспарлау және ұйымдастыру үшін қолданылады.

33. Критериалды бағалау қалыптастырушы және жиынтық бағалауды қамтиды.

34. Қалыптастырушы бағалау үздіксіз жүргізіледі, оқушы мен мұғалім арасындағы кері байланысты қамтамасыз етеді және оқу процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді.

35. Жиынтық бағалау оқытудың белгілі бір кезеңінде Оқу ақпаратының блогын зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізіледі, оқушыларға кері байланыс беру, пән бойынша тоқсандық және жылдық бағалар қою үшін пайдаланылады.

2-тарау. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұны

36. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
2) 3-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
3) 4-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты құрайды.

«Өзбек тілі» оқу пәні бойынша жазба жұмыстарының көлемі:

Сынып	Жазылым			
	Сөздік диктант	Бақылау диктанты	Мазмұндама	Шығарма
2	5-7 сөз	25-30 сөз	40-60 сөз	25-35 сөз
3	9-12 сөз	35-50 сөз	60-80 сөз	35-55 сөз
4	12-15 сөз	55-70сөз	80-100 сөз	55-70 сөз

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

37. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлім және бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

38. Оқыту мақсаттары күтілетін нәтиже түрінде анықталған:

2-4-сынып		
№	Бөлім (сөйлеу әрекетінің	Бөлімше (негізгі дағдылар)

	түрлері)	
1	Тыңдау (тыңдалым) және сөйлеу	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш
		1.7 Товуш, сўзларни орфоэпик меъёрларга мувофиқ тўғри талаффуз қилиш
2	Оқылым	2.1 Матн турлари ва таркибий қисмларини аниқлаш
		2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш
3	Жазылым	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш
		3.2 Турли услубда матн ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белгилари)меъёрларга риоя қилиш
4	Тілдік нормаларды қолдану	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш
		4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш

39. Оқу мақсаттар жүйесі:

1) Тыңдалым (тыңдау) және сөйлеу

Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
1.1 Понимание содержания прослушанного текста	2.1.1.1 Тинглаган материал бўйича	3.1.1.1 Тинглаган материал бўйича таянч сўзларни белгилаш, очиқ ва	4.1.1.1 Тинглаган материал бўйича асосий моҳиятини қайд этиш ва улар

	тушунмаган сўзларни белгилаш, матн мазмуни бўйича берилган саволларга жавоб бериш	ёпиқ саволларга жавоб бериш	асосида матн мазмунини сўзлаш
1.2 Прогнозирование развития событий в тексте	2.1.2.1 матн сарлавҳаси ва таянч сўзлар асосида воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	3.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган суратлар/фото/диаграмма бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	4.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган диаграмма/чизма/жадвал бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш ва ўз фикрини далиллаш
1.3 Участие в различных ситуациях общения и соблюдение речевых норм	2.1.3.1 кундалик ҳаётда учрайдиган вазиятларга боғлиқ ўзаро суҳбатлашиш	3.1.3.1турли вазиятлардаги (ижтимоий муҳитда) мулоқотларда ўз нутқини изчиллик билан режалаштириб, нутқ меъёрларига риоя қилган ҳолда сўзлаш	4.1.3.1 суҳбатдошининг ёши, кайфиятини ҳисобга олган ҳолда, маълум бир мавзу доирасида нутқий меърларга мувофиқ суҳбатлашиш
1.4 Построение высказывания на заданную тему	2.1.4.1 таянч сўзларни қатнаштириб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш	3.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш	4.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб монолог тузиш
1.5 Высказывание оценочного суждения о прочитанном/ прослушанном материале	2.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича ўз фикрини (ёқади/ёқмайди, чунки..., фойдали/фойдасиз бўлди, сабаби ... ва ҳк.) билдириш	3.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича билдирилган ўзганинг фикри билан (келишиш/келишмаслик сабабини) ўз нуқтаи назарини билдириш	4.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмунини мустақил баҳолаш
1.6 Привлечение	2.1.6.1 интонация	3.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас	4.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас

внимания слушателя	(оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) фойдаланиб, мавзуга (Сиз қандай ўйлайсиз? Сиз нима тавсия этар эдингиз? ҳк.) диққат-эътиборини жалб этиш	нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари), ундалмалардан фойдаланиб, суҳбатдошининг диққат-эътиборини тортиш	нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) ва кириш, ундов сўзлардан фойдаланиб, мавзуга тингловчини қизиқтириш
1.7 Соблюдение орфоэпических норм	2.1.7.1 сўз таркибидаги унли товушларнинг ўзаро ҳамоҳанглигини сақлаб талаффуз қилиш (бугун - бугин, тутун – тутин, узун – узин, узум-узим, тухум-тухим ва бшқ.)	3.1.7.1 сўз таркибида кетма-кет келган ундош товушларнинг ўзаро ҳамоҳанглигини сақлаб талаффуз қилиш (шанба – шамба, сунбул-сумбул, танбур-тамбур ва б.)	4.1.7.1 бир ҳаво зарби билан айтилган бир унли товуш ёки товушлар гуруҳи бўғин ҳосил қилиши, сўз таркибидаги унли товушлар сонига қараб сўзнинг бўғинга бўлиниши (*ў-қув-чи, пах-та-кор-ла-ри-миз*)

2).Оқылым

Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып

ЖОБА

2.1 Определение жанров и типов текста	2.2.1.1 савол бериш орқали(Нима қилди? Қандай? Нима учун?) матн турларини (ривоя тасвирий, муҳокама), таркибий қисмларини (кириш, асосий бўлим, хулоса) аниқлаш	3.2.1.1 ёрдамчи сўзлар ёрдамида ривоя тасвирий, муҳокама матн турларини ва таркибий қисмларини аниқлаш	4.2.1.1 ривоя тасвирий, муҳокама матн турларини ва таркибий қисмларини аниқлаш
2.2 Понимание употребления лексических единиц в тексте	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним (луғатдан фойдаланиш) сўзларни ажратиш ва маъносини тушуниш, суҳбат давомида қўллаш	3.2.2.1 ўз ва кўчма маъноли сўзларнинг маъносини контекстда тушуниш, суҳбат давомида қўллаш	4.2.2.1 контекстда иборалар ва кўп маъноли сўзларни ажрата олиш, маъносини тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
2.3 Формулирование вопросов и ответов	2.2.3.1 Матн мазмуни бўйича далилларни аниқлашга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш	3.2.3.1 Матн мазмуни бўйича фикр билдиришга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш	4.2.3.1 Матн мазмуни бўйича ечим қабул қилишга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
2.4 Определение содержания и основной мысли текста	2.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.4.1 мустақил ҳолда матн мавзусини ва ўқитувчи ёрдамида асосий ғоясини аниқлаш	4.2.4.1матн мавзуси ва мазмунининг ўзаро мослигини аниқлаш ва ундаги асосий ғоясини ифодалаш

ЖОБА

2.5 Извлечение информации из различных источников	2.2.5.1 манбаларни (луғат, маълумотнома, энциклопедия) ва ахборот топиш йўлини аниқлайди, берилган мавзу/савол бўйича ахборотни ажратиб олиш	3.2.5.1 Турли манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, харита) берилган мавзу/савол бўйича олган ахборотларда учрайдиган янги сўзларнинг маъносини луғатлар орқали ёритиш, тизимга солиш, маълумотларнинг муҳим аҳамиятини аниқлаш	4.2.5.1 манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, диаграмма) зарур ахборотларни топиш, дуч келган янги сўзларнинг маъносини контекст бўйича аниқлаб, ахборотни хулосалаш, баҳолаш
2.6 Сравнительный анализ текстов	2.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида маълум бир мавзуда ёзилган матнларнинг ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш	3.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида ўхшаш мавзуда берилган матн турларини, услубини қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш	4.2.6.1 маълум бир мавзуда турли жанрда берилган матнларни қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш

3). Жазылым

Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
3.1 Әр түрлі мәтіндер құрастыру	2.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида шахсий сурат/сюжетли суратлар орқали ихчам тасвирий/ривоя матнларини ёзиш	3.3.1.1 режа/чизма бўйича ривоя матнини, қиёсий тавсифлаш ва муҳокама матнини турли ёрдамчи сўзлардан фойдаланиб, ёзиш	4.3.1.1 берилган мавзуда ҳикоя қилиш, тасвирлаш ва муҳокама қилиш элементлари бор матн тузиб ёзиш

3.2 Әр түрлі стильде жазу	2.3.2.1 намуна бўйича оддий эълон, билдириш хати ва йўриқнома (таом тайёрлаш рецепти) ёзиш	3.3.2.1 мустақил фаолияти баён қилинган кундалик/таржима и ҳол ёзиш	4.3.2.1 зарур сўзлардан фойдаланиб, маълум бир услубда матн (мақола, тавсифнома, ҳк.) ёзиш
3.3 Тыңдалған/оқылған мазмұнды баяндау	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиш ва таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда баён ёзиш	3.3.3.1 мустақил ҳолда ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиб, баён ёзиш	4.3.3.1 ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича баён/ таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда эссе ёзиш
3.4 Әр түрлі ұсыну формаларын қолдана отырып мәтін жазу	2.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида таянч сўзлар, гап, расмлардан фойдаланиб, оддий постер тузиш	3.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида чизма, график, жадвал, фотосуратлардан фойдаланиб, матн (хат, таклифнома, йўриқнома, ҳк.) тузиш/компьютерда териш	4.3.4.1 матн тузишда (янгилик, реклама, ҳк.) чизма, график, жадвал, фото ва диаграммани қўлда чизиб/компьютерда териш
3.5 Қатені тауып, түзету	2.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион(тиниш белгилари), орфографик (имловий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб тузатиш ва тузган жумлани тўлдириш	3.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион, орфографик, грамматик ва стилистик(услубий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб, имло луғатидан фойдаланиб, тузатиш	4.3.5.1 стилистик хатоларни ўқитувчи ёрдамида аниқлаб тузатиш; мустақил ҳолда пунктуацион, орфографик, грамматик меъёрларга мос ёзма ишни таҳрир қилиш

3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб, уларни боғлаб, қиялаб ҳамда тоза ёзиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш	4.3.6.1 каллиграфик (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилган ҳолда, ёзиш техникасини такомиллаштириш ва тоза ёзиш
3.7. Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 гап турларини ифода мақсадига кўра ажратиш ва мос тиниш белгиларини (нуқта, сўроқ белгиси, ундов белгиси) қўллаш	3.3.7.1 ўқитувчи ёрдамида йиғиқ ва ёйиқ гапларни ажратиш, чизма бўйича тузиш ва тиниш белгиларини қўйиш	4.3.7.1 содда ва қўшма гапларни чизма бўйича тузиш ва тиниш белгиларини қўйиш
		3.3.7.2 ундалма, кириш сўзларни ажратиш ва тиниш белгиларини тўғри қўйиш	4.3.7.2 гапнинг уюшиқ бўлакларини ажратиш ва тиниш бегисини (вергул, қўш нуқта) тўғри қўллаш
		3.3.7.3 ўқитувчи ёрдамида эга ва кесим орасига қўйиладиган чизиқчанинг ўрнини билиш ва қўллаш	4.3.7.3 диалогда қўлланиладиган тиниш белгиларидан тўғри фойдаланиш

4). Тілдік нормаларды қолдану

Ключевые навыки	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
4.1 Орфографиялық және орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.1 я, ю ҳарфларининг имлосига риоя қилиб ёзиш	3.4.1.1 э, ф, в, ц ҳарфлари бор сўзларни саводли ёзиш	4.4.1.1 сўзга қўшимчалар қўшилганда товуш ҳамоҳанглигин и ҳисобга олган ҳолда қўллаш

ЖОБА

	2.4.1.2 «у», «и, й» ҳарфларининг имлосига риоя қилиб ёзиш	3.4.1.2 Й ҳарфининг ёзилиши. *Я, ю, ё, е,* ҳарфлари бор сўзлар имлоси.	4.4.1.2 сўзга қўшимчалар қўшилганда бўғин ҳамоҳанглигин и ҳисобга олган ҳолда қўллаш
	2.4.1.3 жарангли ва жарангсиз ундош товушларни ажратиш ва п-б, қ-ғ, к-г, д-т товушларининг имлосига риоя қилиб ёзиш	3.4.1.3 ч, ш, з, с ҳарфлари бор сўзларнинг имлосини билиш	4.4.1.3 айтилиши ва ёзилишида фарқи бор сўзларни аниқлаб ёзиш
	2.4.1.4 жарангли л, р, м, н, нг товушларининг имлосига риоя қилиб ёзиш	3.4.1.4 х, ҳ ҳарфлари бор сўзларнинг имлосини ажратиб ёзиш	
	2.4.1.5 бир товушнинг ҳарфий белгиси бўлган нг, шч, бирикмалари алоҳида ҳарфларга ажратилмаслигига амал қилиш: опанг-из эмас, опа-нгиз, она-нгиз... бир унли товушдан иборат сўнгги бўғин ҳам кейинги сатрга кўчирилмайди; мутола-а, матба-а эмас, муто-лаа, мат-баа,...	3.4.1.5 талаффузда икки ўхшаш товуш бир жойда ёки бир сўзда келган вақтда бири ноўхшаш товушга мослашиши, уйғунлашувига амал қилган ҳолда тўғри ёзиш: зарар-зарал, зарур-зарил, бирорта-бironта; р-й: дарё-дайро, м-ғ: ёмғир-ёғмир, ҳ-в: аҳвол-авҳол....	
4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 ўқитувчи ёрдамида ўзак ва қўшимчаларни ажратиш	3.4.2.1 ўзакка сўз ясовчи қўшимча қўшиш орқали ясама сўз ҳосил қилиш, ўзакдош сўзларнинг маъносини ажратиш	4.4.2.1 қўшма сўзларнинг турларини ажрата олиш(қўшма сўз, жуфт сўз, қисқартирма сўзлар)
	2.4.2.2 кўплик қўшимчаларини тўғри	3.4.2.2 унли ва ундош билан тугаган	4.4.2.2 ўзакка сўз ясовчи

ҚЎЛЁЗМА

	қўллаш	отларда шахс-сон қўшимчаларининг қўлланиши	қўшимчалар қўшиш орқали, сўзга сўз қўшиш, сўзларни жуфтлаштириш орқали ясама сўзлар ҳосил қилиш
	2.4.2.3 сўз туркумларини (от, сифат, сон, феъл) ажратиш	3.4.2.3 гапдан сўз туркумларини (от, сифат, сон, феъл) топиш	4.4.2.3 отларнинг турланиши, эгалик қўшимчалари билан қўлланиши
	2.4.2.4 от-сўз туркумининг турдош ва атоқли турларини ажратиш, атоқли отнинг имлосига риоя қилиб ёзиш	3.4.2.4 туб, ясама отлар/сифатлар/феъл- ларни аниқлаш	4.4.2.4 кишилик олмошларининг келишик қўшимчалари билан турланиши
	2.4.2.5 содда ва қўшма отлар/сифатлар/сонлар/ феълларни аниқлаш	3.4.2.5 бўлишли ва бўлишсиз феъллар фарқини аниқлаш	4.4.2.5 равишнинг маъновий турлари, феъл билан боғлаб, гап тузиш
		3.4.2.6 миқдор ва тартиб сонларнинг фарқини аниқлаш	4.4.2.6 сўз туркумларининг гапдаги вазифасини аниқлаш
			4.4.2.7 сўз билан сўзни, гап билан гапни боғлайдиган боғловчиларни (ва, ҳамда, аммо, лекин чунки, бшқ.) қўллаш
			4.4.2.8 гапда

ЖОБА

			ундов, тақлид сўзларни ажратиш ва қўллаш
			4.4.2.9 феълларни замонларига мос (ўтган замон, ҳозирги ва келаси замонлар) қўллаш

40. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

41. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады (оқыту өзбек тілінде).

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту өзбек тілінде)

2-сынып

Умумий мавзу	Боб (нутқ фаолияти турлари)	Бўлим (кўникма)	Таълимий мақсадлар*
I тоқсан			
1. Ўзим ҳақимда	Тинглаш ва сўзлаш	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	2.1.1.1 Тинглаган материал бўйича тушунмаган сўзларни белгилаш, матн мазмуни бўйича қўйилган саволларга жавоб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	2.1.3.1 кундалик ҳаётда учрайдиган вазиятларга боғлиқ ўзаро суҳбатлашиш
		1.4Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	2.1.4.1 таянч сўзларни қатнаштириб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш
2. Мениг оилам ва дўстларим		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	2.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) фойдаланиб, мавзуга (Сиз қандай ўйлайсиз? Сиз нима тавсия этар эдингиз? ҳк.) диққат-эътиборини жалб этиш

	Ўқиш	2.1 Матн турлари ва таркибий қисмларини аниқлаш	2.2.1.1 савол бериш орқали (Нима қилди? Қандай? Нима учун?) матн турларини (ривоя тасвирий, муҳокама), таркибий қисмларини (кириш, асосий бўлим, хулоса) аниқлаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.3.1 Матн мазмуни бўйича далилларни аниқлашга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	2.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.5.1 манбаларни (луғат, маълумотнома, энциклопедия) ва ахборот топиш йўлини аниқлайди, берилган мавзу/савол бўйича ахборотни ажратиб олиш
	Ёзиш	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	2.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида шахсий сурат/сюжетли суратлар орқали ихчам тасвирий/ривоя матнларини ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиш ва таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда баён ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион(тиниш белгилари), орфографик (имловий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб тузатиш ва тузган жумлани тўлдириш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	2.3.6.1 бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб, уларни боғлаб қиялаб ҳамда тоза ёзиш
		3.7 Пунктуацион (тиниш белгилари) меъёрларга риоя қилиш	2.3.7.1 гап турларини ифода мақсадига кўра ажратиш ва мос тиниш белгиларини (нуқта, сўроқ белгиси, ундов белгиси) қўллаш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш	2.4.1.1 я, ю ҳарфларининг имлосига риоя қилиб ёзиш
			2.4.1.2 «у», «и, й» ҳарфларининг имлосига риоя қилиб ёзиш

ЖОБА

			2.4.1.3 жарангли ва жарангсиз ундош товушларни ажратиш ва п-б, қ-ғ, к-г, д-т товушларининг имлосига риоя қилиб ёзиш
			2.4.1.4 жарангли л, р, м, н, нг товушларининг имлосига риоя қилиб ёзиш
			2.4.1.5 бир товушнинг ҳарфий белгиси бўлган **нг, шч,** бирикмалари алоҳида ҳарфларга ажратилмаслигига амал қилиш: *опанг-из эмас, опа-нгиз, она-нгиз... бир унли товушдан иборат сўнгги бўғин ҳам кейинги сатрга кўчирилмайди; мутола-а, матба-а эмас, муто-лаа, мат-баа,...*
II чорак			
3. Менинг мактабим 4. Менинг қадрдон ўлкам!	Тинглаш ва сўзлаш	1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	2.1.2.1 матн сарлавҳаси ва таянч сўзлар асосида воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	2.1.3.1 кундалик ҳаётда учрайдиган вазиятларга боғлиқ ўзаро суҳбатлашиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича ўз фикрини (ёқади/ёқмайди, чунки..., фойдали/фойдасиз бўлди, сабаби ... ва ҳк.) билдириш
		1.7 Товуш, сўзларни орфоэпик меъёрга мувофиқ тўғри талаффуз қилиш	2.1.7.1 сўз таркибидаги унли товушларнинг ўзаро ҳамоҳанглигини сақлаб талаффуз қилиш (бугун - бугин, тутун – тутин, узун – узин, узум-узим, тухум-тухим ва бшқ.)
	Ўқиш	2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.3.1 Матн мазмуни бўйича далилларни аниқлашга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	2.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.5.1 манбаларни (луғат, маълумотнома, энциклопедия) ва ахборот топиш йўлини аниқлайди, берилган мавзу/савол бўйича ахборотни ажратиб олиш

ЖОБА

		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	2.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида маълум бир мавзуда ёзилган матнларнинг ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Ёзиш	3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиш ва таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда баён ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	2.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида таянч сўзлар, гап, расмлардан фойдаланиб, оддий постер тузиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	2.3.6.1 бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб, уларни боғлаб, қиялаб ҳамда тоза ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион (тиниш белгилари), орфографик (имловий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб тузатиш ва тузган жумлани тўлдириш
III чорак			
5. Соғ танда – соғлом ақл!	Тинглаш ва сўзлаш	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	2.1.1.1 Тинглаган материал бўйича тушунмаган сўзларни белгилаш, матн мазмуни бўйича қўйилган саволларга жавоб бериш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	2.1.2.1 матн сарлавҳаси ва таянч сўзлар асосида воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	2.1.3.1 кундалик ҳаётда учрайдиган вазиятларга боғлиқ ўзаро суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	2.1.4.1 таянч сўзларни қатнаштириб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича ўз фикрини (ёқади/ёқмайди, чунки..., фойдали/фойдасиз бўлди, сабаби ... ва ҳк.) билдириш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	2.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) фойдаланиб, мавзуга (Сиз қандай ўйлайсиз? Сиз нима

ЖОБА

			тавсия этар эдингиз? ҳк.) диққат-эътиборини жалб этиш
6. Урф-одат ва халқ оғзаки ижоди	Ўқиш	2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.3.1 Матн мазмуни бўйича далилларни аниқлашга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	2.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
		2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним (луғатдан фойдаланиш) сўзларни ажратиш ва маъносини тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.5.1 манбаларни (луғат, маълумотнома, энциклопедия) ва ахборот топиш йўлини аниқлайди, берилган мавзу/савол бўйича ахборотни ажратиб олиш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	2.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида маълум бир мавзуда ёзилган матнларнинг ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Ёзиш	3.2 Турли услубда матн ёзиш	2.3.2.1 намуна бўйича оддий эълон, билдириш хати ва йўриқнома (таом тайёрлаш рецепти) ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиш ва таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда баён ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион (тиниш белгилари), орфографик (имловий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб тузатиш ва тузган жумлани тўлдириш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	2.3.6.1 бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб, уларни боғлаб, қиялаб ҳамда тоза ёзиш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	2.4.2.1 ўқитувчи ёрдамида ўзак ва қўшимчаларни ажратиш
			2.4.2.2 кўплик қўшимчаларини тўғри

ЖОБА

			қўллаш
			2.4.2.3 сўз туркумларини (от, сифат, сон, феъл) ажратиш
			2.4.2.4 от-сўз туркумининг турдош ва атоқли турларини ажратиш, атоқли отнинг имлосига риоя қилиб ёзиш
			2.4.2.5 содда ва қўшма отлар/сифатлар/сонлар/ феъларни аниқлаш
IY чорак			
7. Атрофимиздаги олам 8. Саёҳат	Тинглаш ва сўзлаш	1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	2.1.2.1 матн сарлавҳаси ва таянч сўзлар асосида воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	2.1.3.1 кундалик ҳаётда учрайдиган вазиятларга боғлиқ ўзаро суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	2.1.4.1 таянч сўзларни қатнаштириб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича ўз фикрини (ёқади/ёқмайди, чунки..., фойдали/фойдасиз бўлди, сабаби ... ва ҳк.) билдириш
	Ўқиш	2.1 Матн турлари ва таркибий қисмларини аниқлаш	2.2.1.1 савол бериш орқали (Нима қилди? Қандай? Нима учун?) матн турларини (ривоя тасвирий, муҳокама), таркибий қисмларини (кириш, асосий бўлим, хулоса) аниқлаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.3.1 Матн мазмуни бўйича далилларни аниқлашга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	2.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.5.1 манбаларни (луғат, маълумотнома, энциклопедия) ва ахборот топиш йўлини аниқлайди, берилган мавзу/савол бўйича ахборотни ажратиб олиш
	Ёзиш	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	2.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида шахсий сурат/сюжетли суратлар орқали ихчам тасвирий/ривоя матнларини ёзиш
		3.2 Турли услубда матн ёзиш	2.3.2.1 намуна бўйича оддий эълон, билдириш хати ва

ЖОЙА

			йўриқнома (таом тайёрлаш рецепти) ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиш ва таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда баён ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион(тиниш белгилари), орфографик (имловий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб тузатиш ва тузган жумлани тўлдириш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	2.3.6.1 бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб, уларни боғлаб, қиялаб ҳамда тоза ёзиш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш	2.4.1.4 жарангли л, р, м, н, нг товушларининг имлосига риоя қилиб ёзиш
		4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	2.4.2.1 ўқитувчи ёрдамида ўзак ва қўшимчаларни ажратиш
			2.4.2.5 содда ва қўшма отлар/сифатлар/сонлар/ феълларни аниқлаш

3 -сынып

Умумий мавзу	Боб (нутқ фаолияти турлари)	Бўлим (кўникма)	Таълимий мақсадлар*
I чорак			
1.Жонли табиат	Тинглаш ва сўзлаш	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	3.1.1.1 Тинглаган материал бўйича таянч сўзларни белгилаш, очиқ ва ёпиқ саволларга жавоб бериш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	3.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган суратлар/ фото/ диаграмма бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
2.Яхшига		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	3.1.3.1турли вазиятлардаги (ижтимоий муҳитда) мулоқотларда ўз нутқини изчиллик билан режалаштириб, нутқ меъёрларига риоя қилган ҳолда сўзлаш

ёндаш, ёмондан адаш (ёруғлик ва қоронғулик)		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	3.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	3.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари), ундалмалардан фойдаланиб, суҳбатдошининг диққат-эътиборини тортиш
	Ўқиш	2.1 Матн турлари ва таркибий қисмларини аниқлаш	3.2.1.1 ўқитувчи ёрдамида ривоя, тасвирий, муҳокама матн турларини ва таркибий қисмларини аниқлаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.3.1 Матн мазмуни бўйича фикр билдиришга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.4.1 мустақил ҳолда матн мавзуси ва ўқитувчи ёрдамида асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.5.1 Турли манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, харита) берилган мавзу/савол бўйича олган ахборотларда учрайдиган янги сўзларнинг маъносини луғатлар орқали ёритиш, тизимга солиш, маълумотларнинг муҳим аҳамиятини аниқлаш
	Ёзиш	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	3.3.1.1 режа/чизма бўйича ривоя матнини, қиёсий тавсифлаш ва муҳокама матнини турли ёрдамчи сўзлардан фойдаланиб, ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.3.1 мустақил ҳолда ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиб, баён ёзиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	3.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион, орфографик, грамматик ва стилистик(услубий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб, имло луғатидан фойдаланиб, тузатиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белигилари)меъёрларга риоя қилиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белгилари)	3.3.7.2 ундалма, кириш сўзларни ажратиш ва тиниш

ЖОБА

		меъёрларга риоя қилиш	белгиларини тўғри қўйиш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш	3.4.1.1 э, ф, в, ц ҳарфлари бор сўзларни саводли ёзиш
			3.4.1.3 ч, ш, з, с ҳарфлари бор сўзларнинг имлосини билиш
			3.4.1.4 х, ҳ ҳарфлари бор сўзларнинг имлосини ажратиб ёзиш
II чорак			
3. Вақт 4.Меъморчилик	Тинглаш ва сўзлаш	1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	3.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган суратлар /фото /диаграмма бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	3.1.3.1турли вазиятлардаги (ижтимоий муҳитда) мулоқотларда ўз нутқини изчиллик билан режалаштириб, нутқ меъёрларига риоя қилган ҳолда сўзлаш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	3.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича билдирилган ўзганинг фикри билан (келишиш/келишмаслик сабабини) ўз нуқтаи назарини билдириш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	3.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари), ундалмалардан фойдаланиб, суҳбатдошининг диққат-эътиборини тортиш
		1.7 Товуш, сўзларни орфоэпик меъёрга мувофиқ тўғри талаффуз қилиш	3.1.7.1 сўз таркибида кетма-кет келган ундош товушларнинг ўзаро ҳамоҳанглигини сақлаб талаффуз қилиш (шанба – шамба, сунбул-сумбул, танбур-тамбур ва б.)
	Ўқиш	2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш	3.2.2.1 ўз ва кўчма маъноли сўзларнинг маъносини контекстда тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.3.1 Матн мазмуни бўйича фикр билдиришга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	3.2.4.1 мустақил ҳолда матн мавзусини ва ўқитувчи ёрдамида асосий ғоясини аниқлаш

ЖОГА

		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.5.1 Турли манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, харита) берилган мавзу/савол бўйича олган ахборотларда учрайдиган янги сўзларнинг маъносини луғатлар орқали ёритиш, тизимга солиш, маълумотларнинг муҳим аҳамиятини аниқлаш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	3.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида ўхшаш мавзуда берилган матн турларини, услубини қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Ёзиш	3.2 Турли услубда матн ёзиш	3.3.2.1 мустақил фаолияти баён қилинган кундалик/таржимаи ҳол ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	3.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида чизма, график, жадвал, фотосуратлардан фойдаланиб, матн (хат, таклифнома, йўриқнома, ҳк.) тузиш/ компьютерда териш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион, орфографик, грамматик ва стилистик (услубий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб, имло луғатидан фойдаланиб, тузатиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белгилари) меъёрларга риоя қилиш	3.3.7.3 ўқитувчи ёрдамида эга ва кесим орасига қўйиладиган чизиқчанинг ўрнини билиш ва қўллаш
			3.3.7.1 ўқитувчи ёрдамида йиғиқ ва ёйиқ гапларни ажратиш, чизма бўйича тузиш ва тиниш белгиларини қўйиш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш	3.4.1.2 Й ҳарфининг ёзилиши. *Я, ю, ё, е,* ҳарфлари бор сўзлар имлоси.
		4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	3.4.2.1 ўзакка сўз ясовчи қўшимча қўшиш орқали ясама сўз ҳосил қилиш, ўзакдош сўзларнинг маъносини ажратиш
III чорак			

ЖОБА

5. Санъат 6. Буюк сиймолар	Тинглаш ва сўзлаш	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	3.1.1.1 Тинглаган материал бўйича таянч сўзларни белгилаш, очиқ ва ёпиқ саволларга жавоб бериш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	3.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган суратлар/ фото/ диаграмма бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	3.1.3.1турли вазиятлардаги (ижтимоий муҳитда) мулоқотларда ўз нутқини изчиллик билан режалаштириб, нутқ меъёрларига риоя қилган ҳолда сўзлаш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	3.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	3.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича билдирилган ўзганинг фикри билан (келишиш/келишмаслик сабабини) ўз нуқтаи назарини билдириш
	Ўқиш	2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.3.1 Матн мазмуни бўйича фикр билдиришга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	3.2.4.1 мустақил ҳолда матн мавзусини ва ўқитувчи ёрдамида асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.5.1 Турли манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, харита) берилган мавзу/савол бўйича олган ахборотларда учрайдиган янги сўзларнинг маъносини луғатлар орқали ёритиш, тизимга солиш, маълумотларнинг муҳим аҳамиятини аниқлаш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	3.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида ўхшаш мавзуда берилган матн турларини, услубини қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Ёзиш	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	3.3.1.1 режа/чизма бўйича ривоя матнини, қиёсий тавсифлаш ва муҳокама матнини турли ёрдамчи сўзлардан фойдаланиб, ёзиш
		3.2 Турли услубда матн ёзиш	3.3.2.1 мустақил фаолияти баён қилинган кундалик/таржимаи

ЖОБА

			ҳол ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	3.3.3.1 мустақил ҳолда ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиб, баён ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	3.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион, орфографик, грамматик ва стилистик (услубий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб, имло луғатидан фойдаланиб, тузатиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	3.4.2.2 шахс-сон қўшимчаларининг қўлланилишини билиш
			3.4.2.3 гапдан сўз туркумларини (от, сифат, сон, феъл) топиш
			3.4.2.4 туб, ясама отлар/ сифатлар/ феълларни аниқлаш
			3.4.2.5 бўлишли ва бўлишсиз феъллар фарқини аниқлаш
			3.4.2.6 миқдор ва тартиб сонларнинг фарқини аниқлаш
IY чорак	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш		
7. Сув – тириклик манбаи 8.Дам олиш маданияти. Байрамлар		1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	3.1.1.1 Тинглаган материал бўйича таянч сўзларни белгилаш, очиқ ва ёпиқ саволларга жавоб бериш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	3.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган суратлар/ фото/ диаграмма бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	3.1.3.1турли вазиятлардаги (ижтимоий муҳитда) мулоқотларда ўз нутқини изчиллик билан режалаштириб, нутқ меъёрларига риоя қилган ҳолда сўзлаш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	3.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб, берилган сарлавҳа

ЖОБА

			бўйича ҳикоя тузиш
	Ўқиш	2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш	3.2.2.1 ўз ва кўчма маъноли сўзларнинг маъносини контекстда тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.3.1 Матн мазмуни бўйича фикр билдиришга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.4.1 мустақил ҳолда матн мавзусини ва ўқитувчи ёрдамида асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.5.1 Турли манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, харита) берилган мавзу/савол бўйича олган ахборотларда учрайдиган янги сўзларнинг маъносини луғатлар орқали ёритиш, тизимга солиш, маълумотларнинг муҳим аҳамиятини аниқлаш
	Ёзиш	3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	3.3.3.1 мустақил ҳолда ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиб, баён ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	3.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида чизма, график, жадвал, фотосуратлардан фойдаланиб, матн (хат, таклифнома, йўриқнома, ҳк.) тузиш/ компьютерда териш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион, орфографик, грамматик ва стилистик (услубий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб, имло луғатидан фойдаланиб, тузатиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	3.4.2.1 ўзакка сўз ясовчи қўшимча қўшиш орқали ясама сўз ҳосил қилиш, ўзакдош сўзларнинг маъносини ажратиш
			3.4.2.4 туб, ясама отлар/ сифатлар / феълларни аниқлаш

4 -сынып

ЖОГА

Умумий мавзу	Боб (нутқ фаолияти турлари)	Бўлим (кўникма)	Таълимий мақсадлар*
I чорак			
1. Менинг Ватаним – Қозоғистон	Тинглаш ва сўзлаш	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	4.1.1.1 Тинглаган материал бўйича асосий моҳиятини қайд этиш ва улар асосида матн мазмунини сўзлаш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	4.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган диаграмма/ чизма/ жадвал бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш ва ўз фикрини далиллаш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	4.1.3.1 суҳбатдошининг ёши, кайфиятини ҳисобга олган ҳолда, маълум бир мавзу доирасида нутқий меъёрларга мувофиқ суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	4.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб монолог тузиш
		1.7 Товуш, сўзларни орфоэпик меъёрга мувофиқ тўғри талаффуз қилиш	4.1.7.1 сўз таркибида ва сўз билан сўз орасидаги бўғин ҳамда товуш ҳамоҳанглигини сақлаб талаффуз қилиш
2. Инсоний фазилатлар	Ўқиш	2.1 Матн турлари ва таркибий қисмларини аниқлаш	4.2.1.1 ривоя тасвирий, муҳокама матн турларини ва таркибий қисмларини аниқлаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.3.1 Матн мазмуни бўйича ечим қабул қилишга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	4.2.4.1матн мавзуси ва мазмунининг ўзаро мослигини аниқлаш ва ундаги асосий ғоясини ифодалаш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	4.2.5.1 манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, диаграмма) зарур ахборотларни топиш, дуч келган янги сўзларнинг маъносини контекст бўйича аниқлаб, ахборотни хулосалаш, баҳолаш
	Ёзиш	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	4.3.1.1 берилган мавзуда ҳикоя қилиш, тасвирлаш ва муҳокама қилиш элементлари бор матн тузиб ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	4.3.3.1. ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича баён/ таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда эссе ёзиш

ЖОБА

		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.5.1 стилистик хатоларни ўқитувчи ёрдамида аниқлаб тузатиш; мустақил ҳолда пунктуацион, орфографик, грамматик меъёрларга мос ёзма ишни таҳрир қилиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	4.3.6.1 каллиграфик (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилган ҳолда, ёзиш техникасини такомиллаштириш ва тоза ёзиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белгилари) меъёрларга риоя қилиш	4.3.7.1 содда ва қўшма гапларни чизма бўйича тузиш ва тиниш белгиларини қўйиш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш	4.3.7.2 гапнинг уюшиқ бўлакларини ажратиш ва тиниш белгисини (вергул, қўш нуқта) тўғри қўллаш
			4.4.1.2 сўзга қўшимчалар қўшилганда бўғин ҳамоҳанглигини ҳисобга олган ҳолда қўллаш 4.4.1.3 айтилиши ва ёзилишида фарқи бор сўзларни аниқлаб ёзиш
II чорак			
3. Маданий мерос 4. Касблар олами	Тинглаш ва сўзлаш	1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	4.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган диаграмма/ чизма/ жадвал бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш ва ўз фикрини далиллаш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	4.1.3.1 суҳбатдошининг ёши, кайфиятини ҳисобга олган ҳолда, маълум бир мавзу доирасида нутқий меъёрларга мувофиқ суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	4.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб монолог тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	4.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмунини мустақил баҳолаш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	4.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) ва кириш, ундов сўзлардан фойдаланиб, мавзуга тингловчини қизиқтириш
	Ўқиш	2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш	4.2.2.1 контекстда иборалар ва кўп маъноли сўзларни ажрата олиш, маъносини тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.3.1 Матн мазмуни бўйича ечим қабул қилишга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб

ЖОБА

			бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	4.2.4.1матн мавзуси ва мазмунининг ўзаро мослигини аниқлаш ва ундаги асосий ғоясини ифодалаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.5.1 бадиий, публицистик, илмий ва расмий услуб турларини (мақола кундалик, таржимаи ҳол, хат, эсдалик...) ажратиш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.5.1 манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, диаграмма) зарур ахборотларни топиш, дуч келган янги сўзларнинг маъносини контекст бўйича аниқлаб, ахборотни хулосалаш, баҳолаш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	4.2.6.1 маълум бир мавзуда турли жанрда берилган матнларни қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Ёзиш	3.2 Турли услубда матн ёзиш	4.3.2.1 зарур сўзлардан фойдаланиб, маълум бир услубда матн (мақола, тавсифнома, ҳк.) ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	4.3.3.1 ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича баён/ таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда эссе ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.5.1 стилистик хатоларни ўқитувчи ёрдамида аниқлаб тузатиш; мустақил ҳолда пунктуацион, орфографик, грамматик меъёрларга мос ёзма ишни таҳрир қилиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	4.3.6.1 каллиграфик (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилган ҳолда, ёзиш техникасини такомиллаштириш ва тоза ёзиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белгилари) меъёрларга риоя қилиш	4.3.7.3 диалогда қўлланиладиган тиниш белгиларидан тўғри фойдаланиш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	4.4.2.1 қўшма сўзларнинг турларини ажрата олиш (қўшма сўз, жуфт сўз, қисқартирма сўзлар)
			4.4.2.2 ўзакка сўз ясовчи қўшимчалар қўшиш орқали, сўзга сўз қўшиш, сўзларни жуфтлаштириш орқали ясама сўзлар ҳосил қилиш
III чорак			

ЖОБА

5. Табиий ҳодисалар 6. Атроф-муҳит муҳофазаси	Тинглаш ва сўзлаш	1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	4.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган диаграмма/ чизма/ жадвал бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш ва ўз фикрини далиллаш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	4.1.3.1 суҳбатдошининг ёши, кайфиятини ҳисобга олган ҳолда, маълум бир мавзу доирасида нутқий меъёрларга мувофиқ суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	4.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб монолог тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	4.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмунини мустақил баҳолаш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	4.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) ва кириш, ундов сўзлардан фойдаланиб, мавзуга тингловчини қизиқтириш
	Ўқиш	2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш	4.2.2.1 контекстда иборалар ва кўп маъноли сўзларни ажрата олиш, маъносини тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.3.1 Матн мазмуни бўйича ечим қабул қилишга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	4.2.4.1матн мавзуси ва мазмунининг ўзаро мослигини аниқлаш ва ундаги асосий ғоясини ифодалаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.5.1 манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, диаграмма) зарур ахборотларни топиш, дуч келган янги сўзларнинг маъносини контекст бўйича аниқлаб, ахборотни хулосалаш, баҳолаш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	4.2.6.1 маълум бир мавзуда турли жанрда берилган матнларни қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Ёзиш	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	4.3.1.1 берилган мавзуда ҳикоя қилиш, тасвирлаш ва муҳокама қилиш элементлари бор матн тузиб ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	4.3.4.1 матн тузишда (янгилик, реклама, ҳк.) қўлда чизиб/ компьютерда териш

ЖОГА

		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.5.1 стилистик хатоларни ўқитувчи ёрдамида аниқлаб тузатиш; мустақил ҳолда пунктуацион, орфографик, грамматик меъёрларга мос ёзма ишни таҳрир қилиш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	4.4.2.3 от сўз туркумининг турланиши, эгалик қўшимчаларини олиши
			4.4.2.4 феълларнинг шахс-сон қўшимчаларида тусланиши
IY чорак			
7. Коинотга саёҳат	Тинглаш ва сўзлаш	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	4.1.1.1 Тинглаган материал бўйича асосий моҳиятини қайд этиш ва улар асосида матн мазмунини сўзлаш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	4.1.3.1суҳбатдошининг ёши, кайфиятини ҳисобга олган ҳолда, маълум бир мавзу доирасида нутқий меъёрларга мувофиқ суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	4.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб монолог тузиш
8. Келажакка саёҳат		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	4.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмунини мустақил баҳолаш
	Ўқиш	2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.3.1 Матн мазмуни бўйича ечим қабул қилишга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	4.2.4.1матн мавзуси ва мазмунининг ўзаро мослигини аниқлаш ва ундаги асосий ғоясини ифодалаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.5.1 манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, диаграмма) зарур ахборотларни топиш, дуч келган янги сўзларнинг маъносини контекст бўйича аниқлаб, ахборотни хулосалаш, баҳолаш
	Ёзиш	3.2 Турли услубда матн ёзиш	4.3.2.1 зарур сўзлардан фойдаланиб, маълум бир услубда матн (мақола, тавсифнома, ҳк.) ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	4.3.3.1 ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича баён/ таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда эссе ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	4.3.4.1 матн тузишда (янгилик, реклама, ҳк.) чизма, график, жадвал, фото ва диаграммани

ЖОБА

			қўлда чизиб/ компьютерда териш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.5.1 стилистик хатоларни ўқитувчи ёрдамида аниқлаб тузатиш; мустақил ҳолда пунктуацион, орфографик, грамматик меъёрларга мос ёзма ишни таҳрир қилиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	4.3.6.1 каллиграфик (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилган ҳолда, ёзиш техникасини такомиллаштириш ва тоза ёзиш
	Нутқ меъёрларидан фойдаланиш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	4.4.2.5 равишнинг маъновий турлари, феъл билан боғлаб, гап тузиш
			4.4.2.7 сўз билан сўзни, гап билан гапни боғлайдиган боғловчиларни (ва, ҳамда, аммо, лекин чунки, бшқ.) қўллаш
			4.4.2.8 гапда ундов, тақлид сўзларни ажратиш ва қўллаш
			4.4.2.9 феълларни замонларига мос (ўтган замон, ҳозирги ва келаси замонлар) қўллаш

Ескерту: оқыту міндеттері бір тоқсан шеңберінде сөйлеу қызметінің түрлері бойынша біріктіріледі;

3-тарау. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұны

41. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
2) 3-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
3) 4-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарға тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

42. «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша жазба жұмыстарының көлемі:

Сынып	Жазылым			
	Сөздік диктант	Бақылау диктанты	Мазмұндама	Шығарма
2	5-7 сөз	25-30 сөз	40-60 сөз	25-35 сөз
3	9-12 сөз	35-50 сөз	60-80 сөз	35-55 сөз
4	12-15 сөз	55-70 сөз	80-100 сөз	55-70 сөз

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

43. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлім және бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

44. Оқу мақсаттарының жүйесі:

2-4-сынып		
№	Бөлім (сөйлеу әрекетінің түрлері)	Бөлімше (негізгі дағдылар)
1	Тыңдау (тыңдалым) және сөйлеу	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш
		1.7 Товуш, сўзларни орфоэпик меъёрларга мувофиқ тўғри талаффуз қилиш
2	Оқылым	2.1 Матн турлари ва таркибий қисмларини аниқлаш
		2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш
3	Жазылым	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш
		3.2 Турли услубда матн ёзиш

ЖОБА

		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белгилари)меъёрларга риоя қилиш
4	Тілдік нормаларды қолдану	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш
		4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш

45. Оқу мақсаттар жүйесі:

1) Тыңдалым (тыңдау) және сөйлеу

Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
1.1 Тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну	2.1.1.1 Тинглаган материал бўйича тушунмаган сўзларни белгилаш, матн мазмуни бўйича берилган саволларга жавоб бериш	3.1.1.1 Тинглаган материал бўйича таянч сўзларни белгилаш, очиқ ва ёпиқ саволларга жавоб бериш	4.1.1.1 Тинглаган материал бўйича асосий моҳиятини қайд этиш ва улар асосида матн мазмунини сўзлаш
1.2 Мәтіндегі оқиғалардың дамуын болжау	2.1.2.1 матн сарлавҳаси ва таянч сўзлар асосида воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	3.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган суратлар/фото/диаграмма бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	4.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган диаграмма/чизма/жадвал бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш ва ўз фикрини далиллаш
1.3 Әр түрлі қарым-қатынас жағдайларына қатысу және сөйлеу нормаларын сақтау	2.1.3.1 кундалик ҳаётда учрайдиган вазиятларга боғлиқ ўзаро суҳбатлашиш	3.1.3.1турли вазиятлардаги (ижтимоий муҳитда) мулоқотларда ўз нутқини изчиллик билан режалаштириб, нутқ меъёрларига риоя қилган ҳолда	4.1.3.1 суҳбатдошининг ёши, кайфиятини ҳисобга олган ҳолда, маълум бир мавзу доирасида нутқий меърларга мувофиқ суҳбатлашиш

		сўзлаш	
1.4 Берилген тақырып бойынша мәлімдеме құру	2.1.4.1 таянч сўзларни қатнаштириб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш	3.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш	4.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб монолог тузиш
1.5 Оқыған туралы бағалау пікірін айту/ тыңдалған материал	2.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича ўз фикрини (ёқади/ёқмайди, чунки..., фойдали/фойдасиз бўлди, сабаби ... ва ҳк.) билдириш	3.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича билдирилган ўзганинг фикри билан (келишиш/келишмаслик сабабини) ўз нуқтаи назарини билдириш	4.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмунини мустақил баҳолаш
1.6 Тыңдаушының назарын аудару	2.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) фойдаланиб, мавзуга (Сиз қандай ўйлайсиз? Сиз нима тавсия этар эдингиз? ҳк.) диққат-эътиборини жалб этиш	3.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари), ундалмалардан фойдаланиб, суҳбатдошининг диққат-эътиборини тортиш	4.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) ва кириш, ундов сўзлардан фойдаланиб, мавзуга тингловчини қизиқтириш
1.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.1.7.1 сўз таркибидаги унли товушларнинг ўзаро ҳамоҳанглигини сақлаб талаффуз қилиш (бугун -бугин,	3.1.7.1 сўз таркибида кетма-кет келган ундош товушларнинг ўзаро ҳамоҳанглигини сақлаб талаффуз қилиш (шанба – шамба, сунбул-сумбул, танбур-	4.1.7.1 бир ҳаво зарби билан айтилган бир унли товуш ёки товушлар гуруҳи бўғин ҳосил қилиши, сўз таркибидаги унли товушлар сонига қараб сўзнинг бўғинга бўлиниши (ў-

КОПИЯ

	тутун – тутин, узун – узин, узум-узим, тухум-тухим ва бшқ.)	тамбур ва б.)	*қув-чи, пах-та-кор-ла-ри-миз*)

2).Оқылым

Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
2.1 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	2.2.1.1 савол бериш орқали(Нима қилди? Қандай? Нима учун?) матн турларини (ривоя тасвирий, муҳокама), таркибий қисмларини (кириш, асосий бўлим, хулоса) аниқлаш	3.2.1.1 ёрдамчи сўзлар ёрдамида ривоя тасвирий, муҳокама матн турларини ва таркибий қисмларини аниқлаш	4.2.1.1 ривоя тасвирий, муҳокама матн турларини ва таркибий қисмларини аниқлаш
2.2 Мәтінде лексикалық бірліктердің қолданылуын түсіну	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним (луғатдан фойдаланиш) сўзларни ажратиш ва маъносини тушуниш, суҳбат давомида қўллаш	3.2.2.1 ўз ва кўчма маъноли сўзларнинг маъносини контекстда тушуниш, суҳбат давомида қўллаш	4.2.2.1 контекстда иборалар ва кўп маъноли сўзларни ажрата олиш, маъносини тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
2.3 Сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау	2.2.3.1 Матн мазмуни бўйича далилларни аниқлашга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш	3.2.3.1 Матн мазмуни бўйича фикр билдиришга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш	4.2.3.1 Матн мазмуни бўйича ечим қабул қилишга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш

ЖОБА

2.4 Мәтіннің мазмұны мен негізгі ойларын анықтау	2.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.4.1 мустақил ҳолда матн мавзусини ва ўқитувчи ёрдамида асосий ғоясини аниқлаш	4.2.4.1матн мавзуси ва мазмунининг ўзаро мослигини аниқлаш ва ундаги асосий ғоясини ифодалаш
2.5 Әр түрлі көздерден ақпарат алу	2.2.5.1 манбаларни (луғат, маълумотнома, энциклопедия) ва ахборот топиш йўлини аниқлайди, берилган мавзу/савол бўйича ахборотни ажратиб олиш	3.2.5.1 Турли манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, харита) берилган мавзу/савол бўйича олган ахборотларда учрайдиган янги сўзларнинг маъносини луғатлар орқали ёритиш, тизимга солиш, маълумотларнинг муҳим аҳамиятини аниқлаш	4.2.5.1 манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, диаграмма) зарур ахборотларни топиш, дуч келган янги сўзларнинг маъносини контекст бўйича аниқлаб, ахборотни хулосалаш, баҳолаш
2.6 Мәтіндерді салыстырмалы талдау	2.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида маълум бир мавзуда ёзилган матнларнинг ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш	3.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида ўхшаш мавзуда берилган матн турларини, услубини қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш	4.2.6.1 маълум бир мавзуда турли жанрда берилган матнларни қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш

3). Жазылым

Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып

ЖОБА

3.1 Әр түрлі мәтіндер құрастыру	2.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида шахсий сурат/сюжетли суратлар орқали ихчам тасвирий/ривоя матнларини ёзиш	3.3.1.1 режа/чизма бўйича ривоя матнини, қиёсий тавсифлаш ва муҳокама матнини турли ёрдамчи сўзлардан фойдаланиб, ёзиш	4.3.1.1 берилган мавзуда ҳикоя қилиш, тасвирлаш ва муҳокама қилиш элементлари бор матн тузиб ёзиш
3.2 Әр түрлі стильде жазу	2.3.2.1 намуна бўйича оддий эълон, билдириш хати ва йўриқнома (таом тайёрлаш рецепти) ёзиш	3.3.2.1 мустақил фаолияти баён қилинган кундалик/таржима и ҳол ёзиш	4.3.2.1 зарур сўзлардан фойдаланиб, маълум бир услубда матн (мақола, тавсифнома, ҳк.) ёзиш
3.3 Тыңдалған/оқылған мазмұнды баяндау	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиш ва таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда баён ёзиш	3.3.3.1 мустақил ҳолда ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиб, баён ёзиш	4.3.3.1 ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича баён/ таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда эссе ёзиш
3.4 Әр түрлі ұсыну формаларын қолдана отырып мәтін жазу	2.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида таянч сўзлар, гап, расмлардан фойдаланиб, оддий постер тузиш	3.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида чизма, график, жадвал, фотосуратлардан фойдаланиб, матн (хат, таклифнома, йўриқнома, ҳк.) тузиш/компьютерда териш	4.3.4.1 матн тузишда (янгилик, реклама, ҳк.) чизма, график, жадвал, фото ва диаграммани қўлда чизиб/компьютерда териш

ЖОБА

3.5 Қатені тауып, түзету	2.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион(тиниш белгилари), орфографик (имловий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб тузатиш ва тузган жумлани тўлдириш	3.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион, орфографик, грамматик ва стилистик(услубий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб, имло луғатидан фойдаланиб, тузатиш	4.3.5.1 стилистик хатоларни ўқитувчи ёрдамида аниқлаб тузатиш; мустақил ҳолда пунктуацион, орфографик, грамматик меъёрларга мос ёзма ишни таҳрир қилиш
3.6 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.3.6.1 бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб, уларни боғлаб, қиялаб ҳамда тоза ёзиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш	4.3.6.1 каллиграфик (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилган ҳолда, ёзиш техникасини такомиллаштириш ва тоза ёзиш
3.7. Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.3.7.1 гап турларини ифода мақсадига кўра ажратиш ва мос тиниш белгиларини (нуқта, сўроқ белгиси, ундов белгиси) қўллаш	3.3.7.1 ўқитувчи ёрдамида йиғиқ ва ёйиқ гапларни ажратиш, чизма бўйича тузиш ва тиниш белгиларини қўйиш	4.3.7.1 содда ва қўшма гапларни чизма бўйича тузиш ва тиниш белгиларини қўйиш
		3.3.7.2 ундалма, кириш сўзларни ажратиш ва тиниш белгиларини тўғри қўйиш	4.3.7.2 гапнинг уюшиқ бўлакларини ажратиш ва тиниш бегисини (вергул, қўш нуқта) тўғри қўллаш

ЖОБА

		3.3.7.3 ўқитувчи ёрдамида эга ва кесим орасига қўйиладиган чизиқчанинг ўрнини билиш ва қўллаш	4.3.7.3 диалогда қўлланиладиган тиниш белгиларидан тўғри фойдаланиш

4). Тілдік нормаларды қолдану

Ключевые навыки	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
4.1 Орфографиялық және орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.4.1.1 я, ю ҳарфларининг имлосига риоя қилиб ёзиш	3.4.1.1 э, ф, в, ц ҳарфлари бор сўзларни саводли ёзиш	4.4.1.1 сўзга қўшимчалар қўшилганда товуш ҳамоҳанглигини ҳисобга олган ҳолда қўллаш
	2.4.1.2 «у», «и, й» ҳарфларининг имлосига риоя қилиб ёзиш	3.4.1.2 Й ҳарфининг ёзилиши. *Я, ю, ё, е,* ҳарфлари бор сўзлар имлоси.	4.4.1.2 сўзга қўшимчалар қўшилганда бўғин ҳамоҳанглигини ҳисобга олган ҳолда қўллаш
	2.4.1.3 жарангли ва жарангсиз ундош товушларни ажратиш ва п-б, қ-ғ, к-г, д-т товушларининг имлосига риоя қилиб ёзиш	3.4.1.3 ч, ш, з, с ҳарфлари бор сўзларнинг имлосини билиш	4.4.1.3 айтилиши ва ёзилишида фарқи бор сўзларни аниқлаб ёзиш
	2.4.1.4 жарангли л, р, м, н, нг товушларининг имлосига риоя қилиб ёзиш	3.4.1.4 х, ҳ ҳарфлари бор сўзларнинг имлосини ажратиб ёзиш	
	2.4.1.5 бир товушнинг ҳарфий белгиси бўлган нг, шч, бирикмалари алоҳида ҳарфларга ажратилмаслигига амал қилиш: опанг-из эмас, опа-нгиз, она-нгиз...	3.4.1.5 талаффузда икки ўхшаш товуш бир жойда ёки бир сўзда келган вақтда бири ноўхшаш товушга мослашиши, уйғунлашувига амал қилган ҳолда тўғри	

ЮОБА

	бир унли товушдан иборат сўнгги бўғин ҳам кейинги сатрга кўчирилмайди; мутола-а, матба-а эмас, муто-лаа, мат-баа,...	ёзиш: зарар-зарал, зарур-зарил, бирорта-бironта; р-й: дарё-дайро, м-ғ: ёмғир-ёғмир, ҳ-в: аҳвол-авҳол....	
4.2 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.4.2.1 ўқитувчи ёрдамида ўзак ва қўшимчаларни ажратиш	3.4.2.1 ўзакка сўз ясовчи қўшимча қўшиш орқали ясама сўз ҳосил қилиш, ўзакдош сўзларнинг маъносини ажратиш	4.4.2.1 қўшма сўзларнинг турларини ажрата олиш(қўшма сўз, жуфт сўз, қисқартирма сўзлар)
	2.4.2.2 кўплик қўшимчаларини тўғри қўллаш	3.4.2.2 унли ва ундош билан тугаган отларда шахс-сон қўшимчаларининг қўлланиши	4.4.2.2 ўзакка сўз ясовчи қўшимчалар қўшиш орқали, сўзга сўз қўшиш, сўзларни жуфтлаштириш орқали ясама сўзлар ҳосил қилиш
	2.4.2.3 сўз туркумларини (от, сифат, сон, феъл) ажратиш	3.4.2.3 гапдан сўз туркумларини (от, сифат, сон, феъл) топиш	4.4.2.3 отларнинг турланиши, эгалик қўшимчалари билан қўлланиши
	2.4.2.4 от-сўз туркумининг турдош ва атоқли турларини ажратиш, атоқли отнинг имлосига риоя қилиб ёзиш	3.4.2.4 туб, ясама отлар/сифатлар/феъл- ларни аниқлаш	4.4.2.4 кишилик олмошларининг келишик қўшимчалари билан турланиши
	2.4.2.5 содда ва қўшма отлар/сифатлар/сонлар/ феълларни аниқлаш	3.4.2.5 бўлишли ва бўлишсиз феъллар фарқини аниқлаш	4.4.2.5 равишнинг маъновий турлари, феъл билан боғлаб,

ЮБА

			гап тузиш
		3.4.2.6 миқдор ва тартиб сонларнинг фарқини аниқлаш	4.4.2.6 сўз туркумларинин г гапдаги вазифасини аниқлаш
			4.4.2.7 сўз билан сўзни, гап билан гапни боғлайдиган боғловчиларни (ва, ҳамда, аммо, лекин чунки, бшқ.) қўллаш
			4.4.2.8 гапда ундов, тақлид сўзларни ажратиш ва қўллаш
			4.4.2.9 феълларни замонларига мос (ўтган замон, ҳозирги ва келаси замонлар) қўллаш

ЖОБА

46. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

47.Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (төмендетілген оқу жүктемесімен) іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту өзбек тілінде)

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 четверть			

1. Өзәм hәққидә 2) Мениң аиләм вә достлирим	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	2.1.1.1 Тинглаган материал бўйича тушунмаган сўзларни белгилаш, матн мазмуни бўйича қўйилган саволларга жавоб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	2.1.3.1 кундалик ҳаётда учрайдиган вазиятларга боғлиқ ўзаро суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	2.1.4.1 таянч сўзларни қатнаштириб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	2.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) фойдаланиб, мавзуга (Сиз қандай ўйлайсиз? Сиз нима тавсия этар эдингиз? ҳк.) диққат-эътиборини жалб этиш
	Оқулум	2.1 Матн турлари ва таркибий қисмларини аниқлаш	2.2.1.1 савол бериш орқали (Нима қилди? Қандай? Нима учун?) матн турларини (ривоя тасвирий, муҳокама), таркибий қисмларини (кириш, асосий бўлим, хулоса) аниқлаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.3.1 Матн мазмуни бўйича далилларни аниқлашга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	2.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш

ЖОБА

		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.5.1 манбаларни (луғат, маълумотнома, энциклопедия) ва ахборот топиш йўлини аниқлайди, берилган мавзу/савол бўйича ахборотни ажратиб олиш
	Йезилим	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	2.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида шахсий сурат/сюжетли суратлар орқали ихчам тасвирий/ривоя матнларини ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиш ва таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда баён ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион(тиниш белгилари), орфографик (имловий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб тузатиш ва тузган жумлани тўлдириш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	2.3.6.1 бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб, уларни боғлаб қиялаб ҳамда тоза ёзиш
		3.7 Пунктуацион (тиниш белгилари) меъёрларга риоя қилиш	2.3.7.1 гап турларини ифода мақсадига кўра ажратиш ва мос тиниш белгиларини (нуқта, сўроқ белгиси, ундов белгиси) қўллаш
	Тиллиқ нормилирини қоллиниш	4.1 Орфографик ва орфоэпик	2.4.1.1 я, ю ҳарфларининг имлосига риоя қилиб ёзиш

ЖОБА

		меъёрларга риоя қилиш	2.4.1.2 «у», «и, й» ҳарфларининг имлосига риоя қилиб ёзиш
			2.4.1.3 жарангли ва жарангсиз ундош товушларни ажратиш ва п-б, қ-ғ, к-г, д-т товушларининг имлосига риоя қилиб ёзиш
			2.4.1.4 жарангли л, р, м, н, нг товушларининг имлосига риоя қилиб ёзиш
			2.4.1.5 бир товушнинг ҳарфий белгиси бўлган **нг, шч,** бирикмалари алоҳида ҳарфларга ажратилмаслигига амал қилиш: опанг-из эмас, опа-нгиз, она-нгиз... бир унли товушдан иборат сўнгги бўғин ҳам кейинги сатрга кўчирилмайди; мутола-а, матба-а эмас, муто-лаа, мат-баа,...
2 тоқсан			
3) Мениң мәктивим	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	2.1.2.1 матн сарлавҳаси ва таянч сўзлар асосида воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	2.1.3.1 кундалик ҳаётда учрайдиган вазиятларга боғлиқ ўзаро суҳбатлашиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича ўз фикрини (ёқади/ёқмайди, чунки..., фойдали/фойдасиз

ЖОБА

4) Мениң туғулған өлкәм			бўлди, сабаби ... ва ҳк.) билдириш
		1.7 Товуш, сўзларни орфоэпик меъёрга мувофиқ тўғри талаффуз қилиш	2.1.7.1 сўз таркибидаги унли товушларнинг ўзаро ҳамоҳанглигини сақлаб талаффуз қилиш (бугун -бугин, тутун – тутин, узун – узин, узум-узим, тухум-тухим ва бшқ.)
	Тиңшилим вә ейтилим	2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.3.1 Матн мазмуни бўйича далилларни аниқлашга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	2.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.5.1 манбаларни (луғат, маълумотнома, энциклопедия) ва ахборот топиш йўлини аниқлайди, берилган мавзу/савол бўйича ахборотни ажратиб олиш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	2.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида маълум бир мавзуда ёзилган матнларнинг ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Йезилим	3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиш ва таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда баён ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	2.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида таянч сўзлар, гап, расмлардан

ЖОБА

			фойдаланиб, оддий постер тузиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	2.3.6.1 бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб, уларни боғлаб, қиялаб ҳамда тоза ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион (тиниш белгилари), орфографик (имловий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб тузатиш ва тузган жумлани тўлдириш
3 тоқсан			
5. Тени сақниң жени сақ.	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	2.1.1.1 Тинглаган материал бўйича тушунмаган сўзларни белгилаш, матн мазмуни бўйича қўйилган саволларга жавоб бериш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	2.1.2.1 матн сарлавҳаси ва таянч сўзлар асосида воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	2.1.3.1 кундалик ҳаётда учрайдиган вазиятларга боғлиқ ўзаро суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	2.1.4.1 таянч сўзларни қатнаштириб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича ўз фикрини (ёқади/ёқмайди, чунки..., фойдали/фойдасиз бўлди, сабаби ... ва ҳк.) билдириш

ЖОБА

6. Өрп-адәт вә еғиз әдәбияти		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	2.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) фойдаланиб, мавзуга (Сиз қандай ўйлайсиз? Сиз нима тавсия этар эдингиз? ҳк.) диққат-эътиборини жалб этиш
	Оқулум	2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.3.1 Матн мазмуни бўйича далилларни аниқлашга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	2.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
		2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш	2.2.2.1 синоним, антоним, омоним (луғатдан фойдаланиш) сўзларни ажратиш ва маъносини тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.5.1 манбаларни (луғат, маълумотнома, энциклопедия) ва ахборот топиш йўлини аниқлайди, берилган мавзу/савол бўйича ахборотни ажратиб олиш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	2.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида маълум бир мавзуда ёзилган матнларнинг ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Йезилим	3.2 Турли услубда матн ёзиш	2.3.2.1 намуна бўйича оддий эълон, билдириш хати ва йўриқнома

ЖОБА

			(таом тайёрлаш рецепти) ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиш ва таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда баён ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион (тиниш белгилари), орфографик (имловий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб тузатиш ва тузган жумлани тўлдириш
		3.6 Каллиграфия (хуснихат) меъёрларига риоя қилиш	2.3.6.1 бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб, уларни боғлаб, қиялаб ҳамда тоза ёзиш
	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	2.4.2.1 ўқитувчи ёрдамида ўзак ва қўшимчаларни ажратиш
			2.4.2.2 кўплик қўшимчаларини тўғри қўллаш
			2.4.2.3 сўз туркумларини (от, сифат, сон, феъл) ажратиш
			2.4.2.4 от-сўз туркумининг турдош ва атоқли турларини ажратиш, атоқли отнинг имлосига риоя қилиб ёзиш
			2.4.2.5 содда ва қўшма отлар/сифатлар/сонлар/ феълларни аниқлаш
4 тоқсан			
7.Қоршиған әтрап	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Матндаги воқеалар ривожини	2.1.2.1 матн сарлавҳаси ва таянч сўзлар асосида

ЖОБА

8. Сəяһət		олдиндан айтиб бериш	воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	2.1.3.1 кундалик ҳаётда учрайдиган вазиятларга боғлиқ ўзаро суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	2.1.4.1 таянч сўзларни қатнаштириб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича ўз фикрини (ёқади/ёқмайди, чунки..., фойдали/фойдасиз бўлди, сабаби ... ва ҳк.) билдириш
	Оқулум	2.1 Матн турлари ва таркибий қисмларини аниқлаш	2.2.1.1 савол бериш орқали (Нима қилди? Қандай? Нима учун?) матн турларини (ривоя тасвирий, муҳокама), таркибий қисмларини (кириш, асосий бўлим, хулоса) аниқлаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.3.1 Матн мазмуни бўйича далилларни аниқлашга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	2.2.4.1 ўқитувчи ёрдамида матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.5.1 манбаларни (луғат, маълумотнома, энциклопедия) ва ахборот топиш йўлини аниқлайди, берилган мавзу/савол бўйича ахборотни ажратиб олиш

ЖОГА

	Йезилим	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	2.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида шахсий сурат/сюжетли суратлар орқали ихчам тасвирий/ривоя матнларини ёзиш
		3.2 Турли услубда матн ёзиш	2.3.2.1 намуна бўйича оддий эълон, билдириш хати ва йўриқнома (таом тайёрлаш рецепти) ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиш ва таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда баён ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион(тиниш белгилари), орфографик (имловий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб тузатиш ва тузган жумлани тўлдириш
		3.6 Каллиграфия (хуснихат) меъёрларига риоя қилиш	2.3.6.1 бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб, уларни боғлаб, қиялаб ҳамда тоза ёзиш
	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш	2.4.1.4 жарангли л, р, м, н, нг товушларининг имлосига риоя қилиб ёзиш
		4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	2.4.2.1 ўқитувчи ёрдамида ўзак ва қўшимчаларни ажратиш
			2.4.2.5 содда ва қўшма отлар/сифатлар/сонлар/ феълларни аниқлаш

2) 3 сынып

ЖОБА

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан			
1.Жанлиқ тәбиәт 2.Яхшидин үгән, ямандин жиркән (йоруқ вә қараңғу)	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	3.1.1.1 Тинглаган материал бўйича таянч сўзларни белгилаш, очиқ ва ёпиқ саволларга жавоб бериш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	3.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган суратлар/ фото/ диаграмма бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	3.1.3.1турли вазиятлардаги (ижтимоий муҳитда) мулоқотларда ўз нутқини изчиллик билан режалаштириб, нутқ меъёрларига риоя қилган ҳолда сўзлаш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	3.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	3.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари), ундалмалардан фойдаланиб, суҳбатдошининг диққат-эътиборини тортиш
	Оқулум	2.1 Матн турлари ва таркибий қисмларини аниқлаш	3.2.1.1 ўқитувчи ёрдамида ривоя, тасвирий, муҳокама матн турларини ва таркибий қисмларини аниқлаш

ЖОБА

		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.3.1 Матн мазмуни бўйича фикр билдиришга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.4.1 мустақил ҳолда матн мавзуси ва ўқитувчи ёрдамида асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.5.1 Турли манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, харита) берилган мавзу/савол бўйича олган ахборотларда учрайдиган янги сўзларнинг маъносини луғатлар орқали ёритиш, тизимга солиш, маълумотларнинг муҳим аҳамиятини аниқлаш
	Йезилим	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	3.3.1.1 режа/чизма бўйича ривоя матнини, қиёсий тавсифлаш ва муҳокама матнини турли ёрдамчи сўзлардан фойдаланиб, ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.3.1 мустақил ҳолда ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиб, баён ёзиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	3.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион, орфографик, грамматик ва стилистик(услубий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб, имло луғатидан фойдаланиб, тузатиш

ЖОБА

		3.7. Пунктуацион (тиниш белигилари)меъёрларга риоя қилиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белгилари) меъёрларга риоя қилиш	3.3.7.2 ундалма, кириш сўзларни ажратиш ва тиниш белгиларини тўғри қўйиш
	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш	3.4.1.1 э, ф, в, ц ҳарфлари бор сўзларни саводли ёзиш
			3.4.1.3 ч, ш, з, с ҳарфлари бор сўзларнинг имлосини билиш
			3.4.1.4 х, ҳ ҳарфлари бор сўзларнинг имлосини ажратиб ёзиш
2 тоқсан			
3. Вақит 4 Мемарчилиқ hүнири	Тиллиқ нормиларни қоллиниш	1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	3.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган суратлар /фото /диаграмма бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	3.1.3.1турли вазиятлардаги (ижтимоий муҳитда) мулоқотларда ўз нутқини изчиллик билан режалаштириб, нутқ меъёрларига риоя қилган ҳолда сўзлаш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	3.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича билдирилган ўзганинг фикри билан (келишиш/келишмасли

ЖОБА

			к сабабини) ўз нуқтаи назарини билдириш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	3.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари), ундалмалардан фойдаланиб, суҳбатдошининг диққат-эътиборини тортиш
		1.7 Товуш, сўзларни орфоэпик меъёрга мувофиқ тўғри талаффуз қилиш	3.1.7.1 сўз таркибида кетма-кет келган ундош товушларнинг ўзаро ҳамоҳанглигини сақлаб талаффуз қилиш (шанба – шамба, сунбул-сумбул, танбур-тамбур ва б.)
	Оқулум	2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш	3.2.2.1 ўз ва кўчма маъноли сўзларнинг маъносини контекстда тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.3.1 Матн мазмуни бўйича фикр билдиришга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	3.2.4.1 мустақил ҳолда матн мавзусини ва ўқитувчи ёрдамида асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.5.1 Турли манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, харита) берилган мавзу/савол бўйича олган ахборотларда учрайдиган янги сўзларнинг маъносини луғатлар орқали

ЖОБА

			ёритиш, тизимга солиш, маълумотларнинг муҳим аҳамиятини аниқлаш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	3.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида ўхшаш мавзуда берилган матн турларини, услубини қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Йезилим	3.2 Турли услубда матн ёзиш	3.3.2.1 мустақил фаолияти баён қилинган кундалик/таржимаи ҳол ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	3.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида чизма, график, жадвал, фотосуратлардан фойдаланиб, матн (хат, таклифнома, йўриқнома, ҳк.) тузиш/ компьютерда териш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион, орфографик, грамматик ва стилистик (услубий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб, имло луғатидан фойдаланиб, тузатиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белгилари)	3.3.7.3 ўқитувчи ёрдамида эга ва кесим орасига қўйиладиган

ЖОБА

		меъёрларга риоя қилиш	чизиқчанинг ўрнини билиш ва қўллаш
			3.3.7.1 ўқитувчи ёрдамида йиғиқ ва ёйиқ гапларни ажратиш, чизма бўйича тузиш ва тиниш белгиларини қўйиш
	Тиллиқ нормилирин и қоллиниш	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш	3.4.1.2 Й ҳарфининг ёзилиши. *Я, ю, ё, е,* ҳарфлари бор сўзлар имлоси.
		4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	3.4.2.1 ўзакка сўз ясовчи қўшимча қўшиш орқали ясама сўз ҳосил қилиш, ўзакдош сўзларнинг маъносини ажратиш
3 тоқсан			
5.Искусство 6.Выдающиеся личности	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	3.1.1.1 Тинглаган материал бўйича таянч сўзларни белгилаш, очиқ ва ёпиқ саволларга жавоб бериш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	3.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган суратлар/ фото/ диаграмма бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	3.1.3.1турли вазиятлардаги (ижтимоий муҳитда) мулоқотларда ўз нутқини изчиллик билан режалаштириб, нутқ меъёрларига риоя қилган ҳолда сўзлаш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	3.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш

ЖОБА

		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	3.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмуни бўйича билдирилган ўзганинг фикри билан (келишиш/келишмасли к сабабини) ўз нуқтаи назарини билдириш
	Оқулум	2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.3.1 Матн мазмуни бўйича фикр билдиришга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	3.2.4.1 мустақил ҳолда матн мавзусини ва ўқитувчи ёрдамида асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.5.1 Турли манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, харита) берилган мавзу/савол бўйича олган ахборотларда учрайдиган янги сўзларнинг маъносини луғатлар орқали ёритиш, тизимга солиш, маълумотларнинг муҳим аҳамиятини аниқлаш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	3.2.6.1 ўқитувчи ёрдамида ўхшаш мавзуда берилган матн турларини, услубини қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Йезилим	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	3.3.1.1 режа/чизма бўйича ривоя матнини, қиёсий тавсифлаш ва муҳокама матнини турли ёрдамчи

ЖОБА

			сўзлардан фойдаланиб, ёзиш
		3.2 Турли услубда матн ёзиш	3.3.2.1 мустақил фаолияти баён қилинган кундалик/таржимаи ҳол ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	3.3.3.1 мустақил ҳолда ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиб, баён ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	3.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион, орфографик, грамматик ва стилистик (услубий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб, имло луғатидан фойдаланиб, тузатиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш
	Тиллиқ нормилирин и қоллиниш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	3.4.2.2 шахс-сон қўшимчаларининг қўлланилишини билиш
			3.4.2.6 миқдор ва тартиб сонларнинг фарқини аниқлаш
4 тоқсан			

ЖОБА

7.Вода-сточник жизни	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	3.1.1.1 Тинглаган материал бўйича таянч сўзларни белгилаш, очиқ ва ёпиқ саволларга жавоб бериш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	3.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган суратлар/ фото/ диаграмма бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш
8.Культура отдыха. Праздники		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	3.1.3.1турли вазиятлардаги (ижтимоий муҳитда) мулоқотларда ўз нутқини изчиллик билан режалаштириб, нутқ меъёрларига риоя қилган ҳолда сўзлаш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	3.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб, берилган сарлавҳа бўйича ҳикоя тузиш
	Оқулум	2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш	3.2.2.1 ўз ва кўчма маъноли сўзларнинг маъносини контекстда тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.3.1 Матн мазмуни бўйича фикр билдиришга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.4.1 мустақил ҳолда матн мавзусини ва ўқитувчи ёрдамида асосий ғоясини аниқлаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.5.1 Турли манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, харита) берилган мавзу/савол бўйича

ЖОБА

			олган ахборотларда учрайдиган янги сўзларнинг маъносини луғатлар орқали ёритиш, тизимга солиш, маълумотларнинг муҳим аҳамиятини аниқлаш
	Йезилим	3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	3.3.3.1 мустақил ҳолда ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича режа тузиб, баён ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	3.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида чизма, график, жадвал, фотосуратлардан фойдаланиб, матн (хат, таклифнома, йўриқнома, ҳк.) тузиш/ компьютерда териш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.5.1 йўл қўйилган пунктуацион, орфографик, грамматик ва стилистик (услубий) хатоларни ўқитувчи ёрдамида топиб, имло луғатидан фойдаланиб, тузатиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	3.3.6.1 кенг йўлли дафтарда бош ҳарф ва кичик ҳарфнинг баландлиги ва ўлчамини сақлаб қиялаб, қўлни узмай ҳамда равон ёзиш, ёзиш суръатини тезлатиш
	Тиллиқ нормилирин и қоллиниш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	3.4.2.1 ўзакка сўз ясовчи қўшимча қўшиш орқали ясама сўз ҳосил қилиш, ўзакдош сўзларнинг маъносини ажратиш

ЖОБА

4) 4 сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімдер	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан			
1. Моя Родина-Казахстан 2. Ценности	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	4.1.1.1 Тинглаган материал бўйича асосий моҳиятини қайд этиш ва улар асосида матн мазмунини сўзлаш
		1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	4.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган диаграмма/ чизма/ жадвал бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш ва ўз фикрини далиллаш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	4.1.3.1 суҳбатдошининг ёши, кайфиятини ҳисобга олган ҳолда, маълум бир мавзу доирасида нутқий меъёрларга мувофиқ суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	4.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб монолог тузиш
		1.7 Товуш, сўзларни орфоэпик меъёрга мувофиқ тўғри талаффуз қилиш	4.1.7.1 сўз таркибида ва сўз билан сўз орасидаги бўғин ҳамда товуш ҳамоҳанглигини сақлаб талаффуз қилиш
	Оқулум	2.1 Матн турлари ва таркибий қисмларини аниқлаш	4.2.1.1 ривоя тасвирий, муҳокама матн турларини ва таркибий қисмларини аниқлаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.3.1 Матн мазмуни бўйича ечим қабул қилишга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	4.2.4.1матн мавзуси ва мазмунининг ўзаро мослигини аниқлаш ва ундаги асосий ғоясини ифодалаш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	4.2.5.1 манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, диаграмма) зарур

ЖОБА

			ахборотларни топиш, дуч келган янги сўзларнинг маъносини контекст бўйича аниқлаб, ахборотни хулосалаш, баҳолаш
	Йезилим	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	4.3.1.1 берилган мавзуда ҳикоя қилиш, тасвирлаш ва муҳокама қилиш элементлари бор матн тузиб ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	4.3.3.1. ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича баён/ таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда эссе ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.5.1 стилистик хатоларни ўқитувчи ёрдамида аниқлаб тузатиш; мустақил ҳолда пунктуацион, орфографик, грамматик меъёрларга мос ёзма ишни таҳрир қилиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	4.3.6.1 каллиграфик (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилган ҳолда, ёзиш техникасини такомиллаштириш ва тоза ёзиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белгилари) меъёрларга риоя қилиш	4.3.7.1 содда ва қўшма гапларни чизма бўйича тузиш ва тиниш белгиларини қўйиш
	Тиллиқ нормилирин и қоллиниш	4.1 Орфографик ва орфоэпик меъёрларга риоя қилиш	4.3.7.2 гапнинг уюшиқ бўлакларини ажратиш ва тиниш бегисини (вергул, қўш нуқта) тўғри қўллаш
			4.4.1.2 сўзга қўшимчалар қўшилганда бўғин ҳамоҳанглигини ҳисобга олган ҳолда қўллаш 4.4.1.3 айтилиши ва ёзилишида фарқи бор сўзларни аниқлаб ёзиш
2 тоқсан			
	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Матндаги воқеалар ривожини	4.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган диаграмма/ чизма/

ЖОБА

3. Культурное наследие		олдиндан айтиб бериш	жадвал бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш ва ўз фикрини далиллаш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	4.1.3.1 суҳбатдошининг ёши, кайфиятини ҳисобга олган ҳолда, маълум бир мавзу доирасида нутқий меъёрларга мувофиқ суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	4.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб монолог тузиш
4. Мир профессий		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	4.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмунини мустақил баҳолаш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	4.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) ва кириш, ундов сўзлардан фойдаланиб, мавзуга тингловчини қизиқтириш
	Оқулум	2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш	4.2.2.1 контекстда иборалар ва кўп маъноли сўзларни ажрата олиш, маъносини тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.3.1 Матн мазмуни бўйича ечим қабул қилишга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	4.2.4.1матн мавзуси ва мазмунининг ўзаро мослигини аниқлаш ва ундаги асосий ғоясини ифодалаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.5.1 бадиий, публицистик, илмий ва расмий услуб турларини (мақола кундалик, таржимаи ҳол, хат, эсдалик...) ажратиш

ЖОБА

		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.5.1 манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, диаграмма) зарур ахборотларни топиш, дуч келган янги сўзларнинг маъносини контекст бўйича аниқлаб, ахборотни хулосалаш, баҳолаш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	4.2.6.1 маълум бир мавзуда турли жанрда берилган матнларни қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Йезилим	3.2 Турли услубда матн ёзиш	4.3.2.1 зарур сўзлардан фойдаланиб, маълум бир услубда матн (мақола, тавсифнома, ҳк.) ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	4.3.3.1 ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича баён/ таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда эссе ёзиш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.5.1 стилистик хатоларни ўқитувчи ёрдамида аниқлаб тузатиш; мустақил ҳолда пунктуацион, орфографик, грамматик меъёрларга мос ёзма ишни таҳрир қилиш
		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	4.3.6.1 каллиграфик (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилган ҳолда, ёзиш техникасини такомиллаштириш ва тоза ёзиш
		3.7. Пунктуацион (тиниш белгилари) меъёрларга риоя қилиш	4.3.7.3 диалогда қўлланиладиган тиниш белгиларидан тўғри фойдаланиш
	Тиллиқ нормилирин и қоллиниш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	4.4.2.1 қўшма сўзларнинг турларини ажрата олиш (қўшма сўз, жуфт сўз, қисқартирма сўзлар)
			4.4.2.2 ўзакка сўз ясовчи қўшимчалар қўшиш орқали, сўзга сўз қўшиш, сўзларни

ЖОБА

			жуфтлаштириш орқали ясама сўзлар ҳосил қилиш
3 тоқсан			
5. Природные явления 6. Охрана окружающей среды	Тиңшилим вә ейтилим	1.2 Матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш	4.1.2.1 матн сарлавҳаси ва берилган диаграмма/ чизма/ жадвал бўйича матндаги воқеалар ривожини олдиндан айтиб бериш ва ўз фикрини далиллаш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	4.1.3.1 суҳбатдошининг ёши, кайфиятини ҳисобга олган ҳолда, маълум бир мавзу доирасида нутқий меъёрларга мувофиқ суҳбатлашиш
		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	4.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб монолог тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	4.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмунини мустақил баҳолаш
		1.6 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	4.1.6.1 интонация (оҳанг), вербал эмас нутқ воситаларидан (имо-ишора, қўл ҳаракатлари) ва кириш, ундов сўзлардан фойдаланиб, мавзуга тингловчини қизиқтириш
	Оқулум	2.2 Матндаги лексик бирликларнинг қўлланилишини тушуниш	4.2.2.1 контекстда иборалар ва кўп маъноли сўзларни ажрата олиш, маъносини тушуниш, суҳбат давомида қўллаш
		2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.3.1 Матн мазмуни бўйича ечим қабул қилишга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	4.2.4.1матн мавзуси ва мазмунининг ўзаро мослигини аниқлаш ва ундаги асосий ғоясини ифодалаш

ЖОБА

		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.5.1 манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, диаграмма) зарур ахборотларни топиш, дуч келган янги сўзларнинг маъносини контекст бўйича аниқлаб, ахборотни хулосалаш, баҳолаш
		2.6 Матнларга қиёсий таҳлил ясаш	4.2.6.1 маълум бир мавзуда турли жанрда берилган матнларни қиёслаб, ўхшаш ва фарқли жиҳатларини топиш
	Йезилим	3.1 Турли типдаги матнлар тузиш	4.3.1.1 берилган мавзуда ҳикоя қилиш, тасвирлаш ва муҳокама қилиш элементлари бор матн тузиб ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	4.3.4.1 матн тузишда (янгилик, реклама, ҳк.) қўлда чизиб/ компьютерда териш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.5.1 стилистик хатоларни ўқитувчи ёрдамида аниқлаб тузатиш; мустақил ҳолда пунктуацион, орфографик, грамматик меъёрларга мос ёзма ишни таҳрир қилиш
	Тиллиқ нормилирин и қоллиниш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	4.4.2.3 от сўз туркумининг турланиши, эгалик қўшимчаларини олиши
			4.4.2.4 феълларнинг шахс-сон қўшимчаларида тусланиши
4 тоқсан			
7.Путешествие в космос	Тиңшилим вә ейтилим	1.1 Тинглаган матн мазмунини тушуниш	4.1.1.1 Тинглаган материал бўйича асосий моҳиятини қайд этиш ва улар асосида матн мазмунини сўзлаш
		1.3 Турли вазиятларда нутқ меъёрларидан тўғри фойдаланиш	4.1.3.1суҳбатдошининг ёши, кайфиятини ҳисобга олган ҳолда, маълум бир мавзу доирасида нутқий меъёрларга мувофиқ суҳбатлашиш

КОПИЯ

8.Путешествие в будущее		1.4 Берилган мавзу бўйича ҳикоя тузиш	4.1.4.1 таянч сўзлар ва режадан фойдаланиб монолог тузиш
		1.5 Тинглаган материаллар бўйича шахсий фикрини билдириш	4.1.5.1 аудио-видеоахборот мазмунини мустақил баҳолаш
	Оқулум	2.3 Матн мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.3.1 Матн мазмуни бўйича ечим қабул қилишга йўналтирилган саволлар тузиш ҳамда жавоб бериш
		2.4 Матн мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш	4.2.4.1матн мавзуси ва мазмунининг ўзаро мослигини аниқлаш ва ундаги асосий ғоясини ифодалаш
		2.5 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.5.1 манбалардан (матн, луғат, чизма, жадвал, диаграмма) зарур ахборотларни топиш, дуч келган янги сўзларнинг маъносини контекст бўйича аниқлаб, ахборотни хулосалаш, баҳолаш
	Йезилим	3.2 Турли услубда матн ёзиш	4.3.2.1 зарур сўзлардан фойдаланиб, маълум бир услубда матн (мақола, тавсифнома, ҳк.) ёзиш
		3.3 Ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича ёзма ишлар ёзиш	4.3.3.1 ўқиган, тинглаган ва аудиовизуал материаллар бўйича баён/ таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда эссе ёзиш
		3.4 Ёзма ишларни турли шаклларда тавсия этиш	4.3.4.1 матн тузишда (янгилик, реклама, ҳк.) чизма, график, жадвал, фото ва диаграммани қўлда чизиб/ компьютерда териш
		3.5 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.5.1 стилистик хатоларни ўқитувчи ёрдамида аниқлаб тузатиш; мустақил ҳолда пунктуацион, орфографик, грамматик меъёрларга мос ёзма ишни таҳрир қилиш

ЖОБА

		3.6 Каллиграфия (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилиш	4.3.6.1 каллиграфик (ҳуснихат) меъёрларига риоя қилган ҳолда, ёзиш техникасини такомиллаштириш ва тоза ёзиш
	Тиллиқ нормилирин и қоллиниш	4.2 Грамматик меъёрларга риоя қилиш	4.4.2.5 равишнинг маъновий турлари, феъл билан боғлаб, гап тузиш
			4.4.2.9 феълларни замонларига мос (ўтган замон, ҳозирги ва келаси замонлар) қўллаш

Ескерту: оқыту міндеттері бір тоқсан шеңберінде сөйлеу қызметінің түрлері бойынша біріктіріледі;

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
19-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мақсаты – балалардың өнерін, өнер арқылы дамыту, өнермен байланыста болу қажеттілігін тәрбиелеу, білім алушыны әдебиет әлеміне енгізу және оны адамзаттың рухани тәжірибесімен қамтамасыз ету, білім алушылардың функционалдық сауаттылық дағдыларын оқу барысында қалыптастыру.

3.Бастауыш мектептегі пәндерді зерттеу мақсатына жету үшін келесі практикалық мәселелер шешіледі:

1) оқырмандық мүдделерін, эстетикалық сезімін және білім алушылардың көркемдік талғамымен олардың оқуға деген қажеттіліктерін қалыптастыруға қолайлы жағдайлар жасау;

2) оқу және сөйлеу дағдыларының жүйесін қалыптастыру;

3) бастапқы әдеби және сөйлеу білімдерін қалыптастыру;

4) әртүрлі жанрлардағы көркемдік шығармаларды талдау әдістерін және әртүрлі стильдермен жұмыс жасау әдістеріне үйрету;

5) шығармашылық қабілеттерін дамыту;

6) білім алушының көкжиектерін кеңейту, бастауыш сынып білім алушыларына арналған классикалық және қазіргі заманғы көркем және ғылыми танымдық әдебиеттің ең үздік жұмыстарымен таныстыру;

7) толыққанды оқу дағдыларын жетілдіру (дұрыс, еркін сөйлеу, хабардарлық және мәнерлілік);

8) әдеби туындыларды өз бетімен оқу арқылы тұрақты оқырмандық қызығушылығының қалыптасуына;

9) гуманистік дүниетанымның қалыптасуы, білім алушылардың интеллектуалды және рухани әлемінің қалыптасуы, «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясына негізделген ұлттық және жалпыға ортақ құндылықтарға қатысу.

4.Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5.Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлікте дамуы білім алушылар бойында білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек және шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойына білім» сияқты негізгі құндылықтарын дарыту, бойына сіңіруі үшін негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушылардың оның мінез-құлқы мен күнделікті іс-әрекетін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдарлары бола алады.

2-тарау «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мазмұны

6. «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1). 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылы бойынша 72 сағат;
2). 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылы бойынша 72 сағат;
3). 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылы бойынша 72 сағатты құрайды.

7.Оқу дағдыларын қалыптастырудың нормалары:

1) оқу дағдыларын сыныптар бойынша қалыптастырудың міндетті деңгейі:

2-сыныпта бірінші жартыжылдығында – 40-45 сөз, екінші жартысында – 50-65сөз,

3-сыныптың бірінші жартыжылдығында – 60-65 сөз, екінші жартысында – 65-70 сөз,

4-сыныпта бірінші жарты жылдығында – 75-80 сөз, екінші жартысында – 80-90 сөз;

2) оқу дағдыларын сыныптар бойынша қалыптастырудың мүмкіндік деңгейі:

2-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 50-60 сөз, екінші жартысында – 60-70 сөз,

3-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 70-80 сөз, екінші жартысында – 80-90 сөз,

4-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 90-100 сөз, екінші жартысында – 100-120 сөз.

Көмекші сөздер, шылаулар, одағай сөздер жеке сөз ретінде қарастырылады.

8. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) ауыз әдебиеті үлгілерінен: балаларға арналған тақпақ, санамақ, мадақтау, өтірік өлеңдер, төрт түлік жырлары (төрт түлік туралы өлеңдер, жан-жануарлар айтысы), Наурыз жыры, ертегілер (әртүрлі тақырыптағы хайуанаттар жайындағы ертегілер мен қиял-ғажайып оқиғалы ертегілер), мақал-мәтелдер, әртүрлі тақырыптағы жұмбақ, жаңылтпаштар, жазба әдебиеті үлгілерінен: песни-стихи А. Наваи, Ы. Алтынсарина, А. Кунанбаева, П.Мумина, К.Мухаммадий,

Н.Кадирова , З.Хасанавой, Н.Остона, С.Жиенбаева,А.Курбана, К.Хикмат, О.Дамина, М.Мурадова, А.Обиджана,В.Сухомлинского, ертегелер

2) ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, естелік, өмірбаян (аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы);

3) әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілер;

4) әдеби-теориялық білім: халық ауыз әдебиеті жөнінде (ертегі, өтірік өлең, жыр, жұмбақ, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар) өлеңнің ұйқасқа құрылатыны, ақынның көңіл-күйі туралы түсінік (өлең түрлері: табиғат лирикасы, арнау өлеңдер, мысал өлеңдер, сықақ өлеңдер), мәтіндегі көркем сөз жөнінде практикалық түрде түсінік, мәтін түрлері, мәтіндегі негізгі ой туралы қарапайым мағлұмат, диалог туралы;

5) мәтінмен жұмыс: шығарманың мазмұны бойынша берілген сұрақтарға жауап беру, шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау, шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау, өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу, қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою, оның жауабын шығармадан табу, шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын мен аяқталуын анықтау, мәтіндегі негізгі ойды, оның басталуын, жалғасуын, шарықтау шегін, аяқталуын анықтау, мәтінді әңгімелеу, мәтін кейіпкерлерін атау, кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау, сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі, кестеге салу, көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру, мәтінге берілген суреттермен жұмыс, мәтін мазмұны бойынша сурет салу, сөздік жұмысын жүргізуге қатысу, түсіндірілетін сөздермен жұмыс, жазбаша шығармашылық жұмыстар жүргізу: шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру, сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер пайдаланып, шығармашылық жұмыс жазу;

6) оқу дағдысы: шығарманы дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу.

9. «Әдебиеттік оқу» пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) ауыз әдебиеті үлгілері: аңыз әңгімелер, бата, мысалдар, шешендік сөздер, нақыл сөздер, жазба әдебиеті үлгілері: ұсынылатын ақын-жазушылардың шығармалары: А.Наваи, Ы. Алтынсарина, А. Кунанбаева, П.Мумина, К.Мухаммадий, Н.Кадирова , З.Хасанавой, Н.Остона, У.Рашида, З. Дияра, Д.Каримовой, М.Мурадова , Х.Тухтабаева , В.Ахмаджана, А.Курбана, А.Орипова.

2) ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, естелік, өмірбаян, күнделік (аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, адамзат сырлары, техника жетістіктері, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы);

3) әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілері;

4) әдеби-теориялық білім: халық ауыз әдебиетінің негізгі жанрлары (ертегі, аңыз, бата, жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтелдер, нақыл сөздер, шешендік сөздер)

туралы ұғымдар, олардың басты белгілері, мысал, әңгіме туралы ұғым, шығарманың тақырыбы, идеясы, сюжеті туралы қарапайым түсініктер, теңеу, эпитет, кейіптеу қолданысы, олардың анықтамалары, кейіпкерге мінездеме, портрет, диалог, монолог туралы);

5) мәтінмен жұмыс: шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу, көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау, қолдануға (практикалық) және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру, кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті мен мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау, көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру, шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмдерден нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру, шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау, мәтіннен немесе мәтін бөлімдерінен түйін сөздерді көрсету, түйін сөздер мен негізгі ой арасындағы байланысты орнату, сөздіктермен жұмыс жасау, шығармашылық жұмыстар: шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңын өзгерту), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу;

6) оқу дағдысы: шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу.

10. «Әдебиеттік оқу» пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) ауыз әдебиеті үлгілері: батырлар жырынан үзінділер, аңыз әңгімелер мен қиял-ғажайып оқиғалар, шешендік сөздер, ертегілер, мысалдар, ұсынылатын ақын-жазушылардың шығармалары: Ы. Алтынсарина, А. Кунанбаева, Ж. Жабаева, А. Байтурсынова, П.Мумина, К.Мухаммадий, Н.Кадирова , З.Хасанавой, Н.Остона, У.Рашида, З. Дияра, Д.Каримовой, М.Мурадова , Х.Тухтабаева , В.Ахмаджана, Х.Назира, Ф.Олжаевой, Д.Раджаба, К.Шангитбаева, М.Юсуфа, О.Сулейменова, Ф.Мусажанова, Б.Батирбековой, К.Утаева, А.Естенова, Е.Студневой, Г.К.Андерсена, М.Хамидовой, А.Орипова, Л.Н.Толстого, Т.Нияза, М.Аъзама, Т.Адашбаева өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері, ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, очерк, естелік, өмірбаян, күнделік, әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілері;

2) әдеби-теориялық білім: көркем мәтіндердегі пейзаж, портрет, мінездеу, диалог, монологтың орны туралы қарапайым түсінік, жазушы қолданған көркем сөздерді (теңеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсірелеу) табу, шығарманың тақырыбы мен идеясы, композициясы, сюжеті туралы практикалық тұрғыда түсіндіру, эпикалық жырлар, аңыз, теңеу, мысал, диалог, монолог, сатира, кейіптеу, фантастикалық шығарма, портрет, лирика, мінездеме, қайталау, логикалық екпін, сюжет, естелік туралы ұғымдар;

3) мәтінмен жұмыс: мәтін бойынша автордың көзқарасына өз пікірін білдіру, шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру, шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу, шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау, өлеңдерге сай ырғақты таңдай білу, сөздіктерге сүйене отырып, сөздердің мағынасын түсіндіру, жазушы тіліне назар аудару, көркем

сөздерді қолдану, эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру, көркем шығарманы басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм, кинофильм) нұсқасымен салыстыру, түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу, тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету, «автормен диалог» жүргізу, оқыған шығарманың басты ойын өздігінен тұжырымдау, мәтін бөлімдері арасында мағыналық байланысты орнату, оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру, негізгі ойды тұжырымдау, оны мәтін атауымен сәйкестендіру, жоспар бойынша мәтінді мазмұндау, шығарма кейіпкерлерінің образын сезіне отырып, рөлге бөліп оқу, шығармашылық жұмыс: таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең (төрт жолды) жазу;

4) оқу дағдысы: шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу.

11. Мұғалім ортақ тақырыптардың мазмұны аясында оқу мақсатын жүзеге асыруда білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес өзге де әдебиеттерді қолдана алады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 3.2.1.1. кодында: «3» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

13. Оқу мақсаттарының жүйесі:

2-4 сыныптар		
№	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)
1	Тинглаш ва сўзлаш	1.1 Асар мазмунини тушуниш
		1.2 Асар мазмунини баён қилиш
		1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш
		1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш
		1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш
2	Ўқиш	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш
		2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш
		2.3 Асар мавзуси ва асосий ғояни аниқлаш
		2.4 Бадиий асар жанрини аниқлаш
		2.5 Асар композициясини аниқлаш
		2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш
		2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш
		2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш
		2.9 Турли манбалардан ахборот олиш
3	Ёзиш	3.1 Асар бўйича режа тузиш

		3.2 Асарнинг турли жанри бўйича ижодий иш ёзиш
		3.3 Ижодий ишларни турли шаклда тавсия қилиш
		3. 4 Хатони топиш ва тузатиш

«Тыңдалым мен айтылым»

Бөлімше	**Оқу мақсаттары:**		
	2 -сынып	**3 -сынып**	**4-сынып**
1.1 Асар мазмунини тушуниш	2.1.1.1 асар мазмуни бўйича берилган саволларга жавоб бериш	3.1.1.1 асарнинг муҳим жиҳатларини аниқлаш учун очиқ ва ёпиқ саволларга жавоб бериш	4.1.1.1 асар мазмунини тўлақонли тушуниш, баъзи бир жиҳатларини аниқлаш, ўқиганининг сабаб-оқибатларини аниқлаш учун саволлар бериш ва жавоб бериш
1.2 Асар мазмунини баён қилиш	2.1.2.1 асар мазмунини тайёр режа бўйича ёки ўз сўзлари билан баён қилиш/ парчасини баён қилиш/ саҳналаштириш	3.1.2.1 асар мазмунини ҳамкорликда тузилган режа бўйича ёки ўз сўзлари билан батафсил/тинглашига қараб баён қилиш/ саҳналаштириш	4.1.2.1 асар мазмунини турли сўзлаш усулларидан (I ёки III шахсга ўзгартириб, вазиятлар қўшган ҳолда, воқеаларни ёритиб, я.б.) фойдаланиб, асарни қисқача/ батафсил/ қисман баён қилиш
1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	2.1.3.1 асар мавзуси ва парчасига (муқаддима) таяниб, воқеа хотимасини тахминлаш	3.1.3.1 асардаги қаҳрамонларнинг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларига, ундаги воқеаларга таянган ҳолда сюжет ривожини тахмин қилиш	4.1.3.1 асар мавзуси ва хотимаси асосида сюжет ривожини тахмин қилиш, унинг сабабини тушунтириш
1.4 Тингловчи нинг диққат-эътиборини жалб этиш	2.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар, вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш	3.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар / ҳикматли сўзлар, вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш	4.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар/шеърий мисралар/ ҳикматли сўзлар / нотиқлик сўзлари ва вербал эмас нутқ воситаларидан

ЖОБА

			фойдаланиш
		3.1.4. 2 сўзлаш давомида иллюстрациялар/кўргазмалар/ фото/суратлардан фойдаланиш	4.1.4.2 сўзлаш давомида иллюстрациялар/кўргазмалар/ фото/суратлардан фойдаланиш,тақдимот/ видеотасма ясаш
1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 ўз фикри ва сўзларини таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда етказиш	3.1.5.1 ўз фикри ва ҳис-туйғуларини бадиий тасвир воситаларидан фойдаланган ҳолда чиройли етказиш	4.1.5.1 ўз фикри ва ҳис-туйғуларини, кўзқарашини ҳаётий/бошқа асардаги ўхшаш воқеалар билан қиёслаган ҳолда билдириш

«Оқылым»

Бөлімше	**Оқу мақсаттары**		
	2 -сынып	**3 -сынып**	**4 -ынып**
2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	2.2.1.1 асарни овоз чиқариб тўғри ва тушуниб ўқиш/ролларга бўлиб/ ифодали ўқиш	3.2.1.1 асарни овоз чиқариб тушуниб / ролларга бўлиб/ ифодали/танлаб-оралаб ўқиш	4.2.1.1 асарни овоз чиқариб тушуниб / ролларга бўлиб/ ифодали/ танлаб-оралаб / чаққон ўқиш
	2.2.1.2 асарни ичида ўқиб, ундаги зарур ахборотни топиб/ белгилаб ўқиш	3.2.1.2 асарни онгли равишда тушуниб, кўз югуртириб/ шарҳлаб/ туртиб олиб/ зарур ахборотни топиб/ белги қўйиб/танқидий нуқтаи назардан баҳолаб ўқиш	4.2.1.2 асарни онгли равишда тушуниб, кўз югуртириб/ шарҳлаб/ туртиб олиб / саволлар қўйган ҳолда/ зарур ахборотни топиб/ белги қўйиб /таҳлил қилиб ўқиш/ танқидий нуқтаи назардан баҳолаб ўқиш
2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.2.1 ўқитувчи ёрдамида оддий ва аниқлаштириш учун саволлар қўйиш ва унинг	3.2.2.1 асар мазмуни бўйича фойдаланишга (амалий) ва баҳолашга асосланган саволлар қўйиш ва жавоб	4.2.2.1 асарни қайта тузиш, талқин қилиш ва баҳолашга асосланган саволлар қўйиш ва жавоб бериш

	жавобини асардан топа олиш	бериш	
2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	2.2.3.1 ўқитувчи ёрдамида асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.3.1 асар мавзуси аниқлаш ва асосий ғоясини билдириб турган матн парчасини/жумлани топиш	4.2.3.1 асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш, муаллифнинг фикрини матндан маълумотлар келтирган ҳолда далиллаш
2.4 Бадиий асар жанрини аниқлаш	2.2.4.1 мақол-маталлар, топишмоқ, эртак, маиший қўшиқлар, ҳикоя, шеърнинг жанрий хусусиятларини аниқлаш	3.2.4.1 шеър, масал, ҳикматли сўз, афсона, ҳикоянинг жанрий хусусиятларини аниқлаш	4.2.4.1 афсона, нотиқлик сўзлари, қаҳрамонлик достонлари, фантастик ҳикояларнинг жанрий хусусиятларини аниқлаш
2.5Асар композициясини аниқлаш	2.2.5.1 ўқитувчи ёрдамида бадиий асардаги воқеанинг муқаддимаси, ривожи ва хотимасини аниқлаш	3.2.5.1 бадиий асардаги воқеанинг муқаддимаси, ривожи ва хотимасини аниқлаш	4.2.5.1 ўқитувчи ёрдамида асар композициясининг тузилишини (сюжетнинг бошланиши, ривожи, мураккаблашуви, энг авж нуқтаси, ечими) аниқлаш
2.6 Қаҳрамонлар-нинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	2.2.6.1 асар қаҳрамонининг ташқи кўринишини тасвирлаш, феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларини баҳолаш	3.2.6.1 асар қаҳрамонининг қиёфасини тасвирлаш, унинг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларининг ўзгариш сабабларини матндан топиб, баҳолаш	4.2.6.1 асар қаҳрамони/асар қаҳрамонларининг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларининг ўзгариш сабабларини матндан топиб, қиёсий баҳолаш
2.7 Бадиий тасвир воситаларини қўлланилишини	2.2.7.1 ўқитувчи ёрдамида асардаги	3.2.7.1 ўқитувчи ёрдамида асардаги бадиий тасвир воситаларини	4.2.7.1 асардан бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш,

ЖОБА

аниқлаш	бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш) топиш	(қиёслаш, ўхшатиш, сифатлаш, жонлантириш) топиш	сифатлаш, аллитерация, муболаға) топиш ва улардан фойдаланиш
2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	2.2.8.1 ўқитувчи ёрдамида сюжет ривожидаги ўзгаришларни аниқлаш	3.2.8.1 қаҳрамоннинг хатти-ҳаракатидаги ўзгаришларни/ эпизодларни қиёслаш, сюжет ривожидаги ўзгаришларни аниқлаш	4.2.8.1 эпизод ва воқеалар асосида ётган муҳим жиҳатларини таҳлил қилиш ва солиштириш
	2.2.8.2 ўқитувчи ёрдамида бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш	3.2.8.2 ўқитувчи ёрдамида бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/мусиқа (куй)/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш	4.2.8.2 бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/мусиқа (куй)/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.9.1 саволга жавобни маълумотнома китобларидан/ тўпламлардан/ луғатлардан топиш ва ахборотни берилган намуна/ жадвалга солиш	3.2.9.1 асар мазмунига мувофиқ турли манбалардан: иллюстрация, бадиий китоблар, мультфильм аниқ ахборотни топиш ва ахборотни чизма сифатида намойиш қилиш	4.2.9.1 турли манбалардан зарур ахборотни топиш, ишлов бериш, хулосалаш ва сабаб-оқибат алоқадорлигини чизма сифатида кўрсатиш

Жазылым:

Бөлімше	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	**3-сынып**	**4 -сынып**
3.1 Асар бўйича режа тузиш	2.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида ўқилган асарни қисмларга бўлиб, режа тузиш	3.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида ўқилган асарни мантиқий қисмларга ажратиб, ҳар қисмга сарлавҳа қўйиб режа тузиш	4.3.1.1 ўқилган асардаги воқеа ривожини аниқлаб, уни қисмларга ажратиш, ҳар қисмга

KODA

			сарлавҳа қўйиб режа тузиш
3.2 Асарнинг турли жанри бўйича ижодий иш ёзиш	2.3.2.1 ўқитувчи ёрдамида намуна бўйича ихчам эртаклар/ топишмоқлар ёзиш ёки тайёр қофиялардан фойдаланиб, шеърий бандлар/санамалар тузиш	3.3.2.1 асар қаҳрамонига хат/ эртак(қаҳрамон қўшиш, якунини ўзгартириш...)/ шеър(тўрт мисра)/ ҳикоя (воқеани, кўрганлари бўйича) ёзиш	4.3.2.1 таниш матнга янги қаҳрамонларни қўшиш, янги сюжетлар киритиш/шеър (тўрт мисра) ёзиш
3.3 Ижодий ишларни турли шаклда тавсия қилиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида сурат/ калиграмма/ аппликация/ фотосуратлардан фойдаланиб, ижодий иш ёзиш	3.3.3.1 ижодий ишни сурат/ сценарий сифатида тавсия қилиш	4.3.3.1 ижодий ишни чизма/ диафильм сифатида тақдимот этишни тавсия қилиш
3.4 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида орфографик (имловий), пунктуацион (тиниш белгилари), стилистик (услубий) хатоларни топиш ва тузатиш	3.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида асарнинг тузилиши, услубини такомиллаштириш, мустақил ҳолда орфографик (имловий), пунктуацион(тиниш белгилари), стилистик (услубий) хатоларни топиш ва тузатиш	4.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида асарнинг тузилиши, услубини такомиллаштириш, мустақил ҳолда танқидий нуқтаи назардан баҳолаш ва лексик, орфографик, пунктуацион хатоларни топиш ва тузатиш

14. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша (оқыту өзбек тілінде) үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

ЖОБА

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту өзбек тілінде)

Ортақ тақырыптар	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
2-сынып		
I тоқсан		
1.Өзім туралы	1.1 Асар мазмунини тушуниш	2.1.1.1 асар мазмуни бўйича берилган саволларга жавоб бериш
	1.2 Асар мазмунини баён қилиш	2.1.2.1 асар мазмунини тайёр режа бўйича ёки ўз сўзлари билан баён қилиш/парчасини баён қилиш/ сахналаштириш
	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	2.1.3.1 асар мавзуси ва парчасига (муқаддима) таяниб, воқеа хотимасини тахминлаш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 ўз фикри ва сўзларини таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда етказиш
2.Менің отбасым және достарым	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	2.2.1.1 асарни овоз чиқариб тўғри ва тушуниб ўқиш/ролларга бўлиб/ ифодали ўқиш 2.2.1.2 асарни ичида ўқиб, ундаги зарур ахборотни топиб/ белгилаб ўқиш
	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.2.1 ўқитувчи ёрдамида оддий ва аниқлаштириш учун саволлар қўйиш ва унинг жавобини асардан топа олиш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	2.2.3.1 ўқитувчи ёрдамида асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
	2.4 Бадиий асар жанрини аниқлаш	2.2.4.1 мақол-маталлар, топишмоқ, эртак, маиший қўшиқлар, ҳикоя, шеърнинг жанрий хусусиятларини аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	2.2.6.1 асар қаҳрамонининг ташқи кўринишини тасвирлаш, феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларини баҳолаш
	2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш	2.2.7.1 ўқитувчи ёрдамида асардаги бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш) топиш

	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	2.2.8.2 ўқитувчи ёрдамида бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.9.1 саволга жавобни маълумотнома китобларидан/ тўпламлардан/ луғатлардан топиш ва ахборотни берилган намуна/ жадвалга солиш
	3.1 Асар бўйича режа тузиш	2.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида ўқилган асарни қисмларга бўлиб, режа тузиш
	3.2 Асарнинг турли жанри бўйича ижодий иш ёзиш	2.3.2.1 ўқитувчи ёрдамида намуна бўйича ихчам эртаклар/ топишмоқлар ёзиш ёки тайёр қофиялардан фойдаланиб, шеърий бандлар/санамалар тузиш
	3.3 Ижодий ишларни турли шаклда тавсия қилиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида сурат/ калиграмма/ аппликация/ фотосуратлардан фойдаланиб, ижодий иш ёзиш
	3. 4 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида орфографик(имловий), пунктуацион (тиниш белгилари), стилистик (услубий) хатоларни топиш ва тузатиш
II тоқсан		
3.Менің мектебім	1.2 Асар мазмунини баён қилиш	2.1.2.1 асар мазмунини тайёр режа бўйича ёки ўз сўзлари билан баён қилиш/парчасини баён қилиш/ саҳналаштириш
	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	2.1.3.1 асар мавзуси ва парчасига (муқаддима) таяниб, воқеа хотимасини тахминлаш
	1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	2.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар, вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 ўз фикри ва сўзларини таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда етказиш
4. Менің туған өлкем	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	2.2.1.2 асарни ичида ўқиб, ундаги зарур ахборотни топиб/ белгилаб ўқиш
	2.2 Асар мазмуни бўйича	2.2.2.1 ўқитувчи ёрдамида оддий

ЖОБА

	саволлар қўйиш ва жавоб бериш	ва аниқлаштириш учун саволлар қўйиш ва унинг жавобини асардан топа олиш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	2.2.3.1 ўқитувчи ёрдамида асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
	2.4 Бадиий асар жанрини аниқлаш	2.2.4.1 мақол-маталлар, топишмоқ, эртак, маиший қўшиқлар, ҳикоя, шеърнинг жанрий хусусиятларини аниқлаш
	2.5 Асар композициясини аниқлаш	2.2.6.1 асар қаҳрамонининг ташқи кўринишини тасвирлаш, феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларини баҳолаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	2.2.8.2 ўқитувчи ёрдамида бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
	2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш	2.2.9.1 саволга жавобни маълумотнома китобларидан/ тўпламлардан/ луғатлардан топиш ва ахборотни берилган намуна/ жадвалга солиш
	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	2.3.2.1 ўқитувчи ёрдамида намуна бўйича ихчам эртаклар/ топишмоқлар ёзиш ёки тайёр қофиялардан фойдаланиб, шеърий бандлар/санамалар тузиш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида сурат/ калиграмма/ аппликация/ фотосуратлардан фойдаланиб, ижодий иш ёзиш
	3. 4 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида орфографик(имловий), пунктуацион(тиниш белгилари), стилистик (услубий) хатоларни топиш ва тузатиш
III тоқсан		
5. Дені саудың-жаны сау	1.1 Асар мазмунини тушуниш	2.1.1.1 асар мазмуни бўйича берилган саволларга жавоб бериш
	1.2 Асар мазмунини баён қилиш	2.1.2.1 асар мазмунини тайёр режа бўйича ёки ўз сўзлари билан баён қилиш/парчасини баён қилиш/ саҳналаштириш
	1.3 Асардаги воқеалар	2.1.3.1 асар мавзуси ва парчасига

ЖОБА

6. Салт дәстүр мен ауыз әдебиеті	ривожини олдиндан айтиш	(муқаддима) таяниб, воқеа хотимасини тахминлаш
	1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	2.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар, вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 ўз фикри ва сўзларини таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда етказиш
	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	2.2.1.1 асарни овоз чиқариб тўғри ва тушуниб ўқиш/ролларга бўлиб/ ифодали ўқиш 2.2.1.2 асарни ичида ўқиб, ундаги зарур ахборотни топиб/ белгилаб ўқиш
	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.2.1 ўқитувчи ёрдамида оддий ва аниқлаштириш учун саволлар қўйиш ва унинг жавобини асардан топа олиш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	2.2.3.1 ўқитувчи ёрдамида асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
	2.4 Бадиий асар жанрини аниқлаш	2.2.4.1 мақол-маталлар, топишмоқ, эртак, маиший қўшиқлар, ҳикоя, шеърнинг жанрий хусусиятларини аниқлаш
	2.5 Асар композициясини аниқлаш	2.2.5.1 ўқитувчи ёрдамида бадиий асардаги воқеанинг муқаддимаси, ривожи ва хотимасини аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	2.2.6.1 асар қаҳрамонининг ташқи кўринишини тасвирлаш, феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларини баҳолаш
	2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш	2.2.7.1 ўқитувчи ёрдамида асардаги бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш) топиш
	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	2.2.8.1 ўқитувчи ёрдамида қаҳрамон хатти-ҳаракатидаги ўзгаришлар/эпизодларни ёки асосий воқеаларни қиёслаш, сюжет ривожидаги ўзгаришларни аниқлаш 2.2.8.2 ўқитувчи ёрдамида бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/ мультфильм) нусхаси билан

ЖОБА

		қиёслаш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.9.1 саволга жавобни маълумотнома китобларидан/ тўпламлардан/ луғатлардан топиш ва ахборотни берилган намуна/ жадвалга солиш
	3.1 Асар бўйича режа тузиш	2.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида ўқилган асарни қисмларга бўлиб, режа тузиш
	3.3 Ижодий ишларни турли шаклда тавсия қилиш	2.3.3.1 ўқитувчи ёрдамида сурат/ калиграмма/ аппликация/ фотосуратлардан фойдаланиб, ижодий иш ёзиш
	3. 4 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида орфографик(имловий), пунктуацион(тиниш белгилари), стилистик (услубий) хатоларни топиш ва тузатиш
IY тоқсан		
7.Қоршаған орта 8.Саяхат	1.2 Асар мазмунини баён қилиш	2.1.2.1 асар мазмунини тайёр режа бўйича ёки ўз сўзлари билан баён қилиш/ парчасини баён қилиш/ саҳналаштириш
	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	2.1.3.1 асар мавзуси ва парчасига (муқаддима) таяниб, воқеа хотимасини тахминлаш
	1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	2.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар, вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	2.1.5.1 ўз фикри ва сўзларини таянч сўзлардан фойдаланган ҳолда етказиш
	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	2.2.2.1 ўқитувчи ёрдамида оддий ва аниқлаштириш учун саволлар қўйиш ва унинг жавобини асардан топа олиш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	2.2.3.1 ўқитувчи ёрдамида асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш
	2.5 Асар композициясини аниқлаш	2.2.5.1 ўқитувчи ёрдамида бадиий асардаги воқеанинг муқаддимаси, ривожи ва хотимасини аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	2.2.6.1 асар қаҳрамонининг ташқи кўринишини тасвирлаш, феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларини

ЖОБА

		баҳолаш
	2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш	2.2.7.1 ўқитувчи ёрдамида асардаги бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш) топиш
	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	2.2.8.1 ўқитувчи ёрдамида сюжет ривожидаги ўзгаришларни аниқлаш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	2.2.9.1 саволга жавобни маълумотнома китобларидан/ тўпламлардан/ луғатлардан топиш ва ахборотни берилган намуна/ жадвалга солиш
	3.1 Асар бўйича режа тузиш	2.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида ўқилган асарни қисмларга бўлиб, режа тузиш
	3.2 Асарнинг турли жанри бўйича ижодий иш ёзиш	2.3.2.1 ўқитувчи ёрдамида намуна бўйича ихчам эртаклар/ топишмоқлар ёзиш ёки тайёр қофиялардан фойдаланиб, шеърий бандлар/санамалар тузиш
	3.4 Хатони топиш ва тузатиш	2.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида орфографик(имловий), пунктуацион(тиниш белгилари), стилистик (услубий) хатоларни топиш ва тузатиш
3 класс		
Ортақ тақырыптар	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1 четверть		
1.Жанды табиғат	1.1 Асар мазмунини тушуниш	3.1.1.1 асарнинг муҳим жиҳатларини аниқлаш учун очиқ ва ёпиқ саволларга жавоб бериш
	1.2 Асар мазмунини баён қилиш	3.1.2.1 асар мазмунини ҳамкорликда тузилган режа бўйича ёки ўз сўзлари билан батафсил/тинглашига қараб баён қилиш/ саҳналаштириш
	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	3.1.3.1 асардаги қаҳрамонларнинг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларига, ундаги воқеаларга таянган ҳолда сюжет ривожини тахмин қилиш
	1.4 Тингловчининг	3.1.4. 2 сўзлаш давомида

ЖОБА

2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен	диққат-эътиборини жалб этиш	иллюстрациялар/кўр газмалар/ фото/суратлардан фойдаланиш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	3.1.5.1 ўз фикри ва ҳис-туйғуларини бадиий тасвир воситаларидан фойдаланган ҳолда чиройли етказиш
	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	3.2.1.1 асарни овоз чиқариб тушуниб / ролларга бўлиб/ ифодали/танлаб-оралаб ўқиш
	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.2.1 асар мазмуни бўйича фойдаланишга (амалий) ва баҳолашга асосланган саволлар қўйиш ва жавоб бериш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.3.1 асар мавзуси аниқлаш ва асосий ғоясини билдириб турган матн парчасини/жумлани топиш
	2.4 Бадиий асар жанрини аниқлаш	3.2.4.1 шеър, масал, ҳикматли сўз, афсона, ҳикоянинг жанрий хусусиятларини аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	3.2.6.1 асар қаҳрамонининг қиёфасини тасвирлаш, унинг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларининг ўзгариш сабабларини матндан топиб, баҳолаш
	2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш	3.2.7.1 ўқитувчи ёрдамида асардаги бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш, сифатлаш, жонлантириш) топиш
	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	3.2.8.2 ўқитувчи ёрдамида бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/мусиқа (куй)/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.9.1 асар мазмунига мувофиқ турли манбалардан: иллюстрация, бадиий китоблар, мультфильм аниқ ахборотни топиш ва ахборотни чизма сифатида намойиш қилиш
2 четверть		
3. Уақыт	1.1 Асар мазмунини тушуниш	3.1.1.1 асарнинг муҳим жиҳатларини аниқлаш учун очиқ ва ёпиқ саволларга жавоб бериш

ЖОБА

4. Сәулет өнері	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	3.1.3.1 асардаги қаҳрамонларнинг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларига, ундаги воқеаларга таянган ҳолда сюжет ривожини тахмин қилиш
	1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	3.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар / ҳикматли сўзлар, вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	3.1.5.1 ўз фикри ва ҳис-туйғуларини бадиий тасвир воситаларидан фойдаланган ҳолда чиройли етказиш
	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	3.2.1.1 асарни овоз чиқариб тушуниб / ролларга бўлиб/ ифодали/танлаб-оралаб ўқиш
	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.2.1 асар мазмуни бўйича фойдаланишга (амалий) ва баҳолашга асосланган саволлар қўйиш ва жавоб бериш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.3.1 асар мавзуси аниқлаш ва асосий ғоясини билдириб турган матн парчасини/жумлани топиш
	2.4 Бадиий асар жанрини аниқлаш	3.2.4.1 шеър, масал, ҳикматли сўз, афсона, ҳикоянинг жанрий хусусиятларини аниқлаш
	2.5 Асар композициясини аниқлаш	3.2.5.1 бадиий асардаги воқеанинг муқаддимаси, ривожи ва хотимасини аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	3.2.6.1 асар қаҳрамонининг қиёфасини тасвирлаш, унинг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларининг ўзгариш сабабларини матндан топиб, баҳолаш
	2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш	3.2.7.1 ўқитувчи ёрдамида асардаги бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш, сифатлаш, жонлантириш) топиш
	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	3.2.8.2 ўқитувчи ёрдамида бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/мусиқа (куй)/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
	2.9 Турли манбалардан	3.2.9.1 асар мазмунига мувофиқ

ЖОБА

	ахборот олиш	турли манбалардан: иллюстрация, бадиий китоблар, мультфильм аниқ ахборотни топиш ва ахборотни чизма сифатида намойиш қилиш
	3.1 Асар бўйича режа тузиш	3.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида ўқилган асарни мантиқий қисмларга ажратиб, ҳар қисмга сарлавҳа қўйиб режа тузиш
	3.2 Асарнинг турли жанри бўйича ижодий иш ёзиш	3.3.2.1 асар қаҳрамонига хат/ эртак(қаҳрамон қўшиш, якунини ўзгартириш...)/ шеър(тўрт мисра)/ ҳикоя (воқеани, кўрганлари бўйича) ёзиш
	3.4 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида асарнинг тузилиши, услубини такомиллаштириш, мустақил ҳолда орфографик (имловий), пунктуацион(тиниш белгилари), стилистик (услубий) хатоларни топиш ва тузатиш
3 четверть		
5. Өнер	1.2 Асар мазмунини баён қилиш	3.1.2.1 асар мазмунини ҳамкорликда тузилган режа бўйича ёки ўз сўзлари билан батафсил/тинглашига қараб баён қилиш/ саҳналаштириш
	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	3.1.3.1 асардаги қаҳрамонларнинг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларига, ундаги воқеаларга таянган ҳолда сюжет ривожини тахмин қилиш
	1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	3.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар / ҳикматли сўзлар, вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш 3.1.4. 2 сўзлаш давомида иллюстрациялар/кўр газмалар/ фото/суратлардан фойдаланиш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	3.1.5.1 ўз фикри ва ҳис-туйғуларини бадиий тасвир воситаларидан фойдаланган ҳолда чиройли етказиш
	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	3.2.1.2 асарни онгли равишда тушуниб, кўз югуртириб/ шарҳлаб/

ЖОБА

		туртиб олиб/ зарур ахборотни топиб/ белги қўйиб/танқидий нуқтаи назардан баҳолаб ўқиш
	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.2.1 асар мазмуни бўйича фойдаланишга (амалий) ва баҳолашга асосланган саволлар қўйиш ва жавоб бериш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.3.1 асар мавзуси аниқлаш ва асосий ғоясини билдириб турган матн парчасини/жумлани топиш
	2.4 Бадиий асар жанрини аниқлаш	3.2.4.1 шеър, масал, ҳикматли сўз, афсона, ҳикоянинг жанрий хусусиятларини аниқлаш
6. Атақты тұлғалар	2.5 Асар композициясини аниқлаш	3.2.5.1 бадиий асардаги воқеанинг муқаддимаси, ривожи ва хотимасини аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	3.2.6.1 асар қаҳрамонининг қиёфасини тасвирлаш, унинг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларининг ўзгариш сабабларини матндан топиб, баҳолаш
	2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш	3.2.7.1 ўқитувчи ёрдамида асардаги бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш, сифатлаш, жонлантириш) топиш
	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	3.2.8.2 ўқитувчи ёрдамида бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/мусиқа (куй)/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.9.1 асар мазмунига мувофиқ турли манбалардан: иллюстрация, бадиий китоблар, мультфильм аниқ ахборотни топиш ва ахборотни чизма сифатида намойиш қилиш
	3.1 Асар бўйича режа тузиш	3.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида ўқилган асарни мантиқий қисмларга ажратиб, ҳар қисмга сарлавҳа қўйиб режа тузиш
	3.2 Асарнинг турли жанри бўйича ижодий иш ёзиш	3.3.2.1 асар қаҳрамонига хат/ эртак(қаҳрамон қўшиш, якунини ўзгартириш...)/ шеър(тўрт мисра)/ ҳикоя (воқеани, кўрганлари

ЖОБА

		бўйича) ёзиш
	3.3 Ижодий ишларни турли шаклда тавсия қилиш	3.3.3.1 ижодий ишни сурат/ сценарий сифатида тавсия қилиш
	3.4 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида асарнинг тузилиши, услубини такомиллаштириш, мустақил ҳолда орфографик (имловий), пунктуацион(тиниш белгилари), стилистик (услубий) хатоларни топиш ва тузатиш
4 четверть		
7. Су-тіршілік көзі	1.2 Асар мазмунини баён қилиш	3.1.2.1 асар мазмунини ҳамкорликда тузилган режа бўйича ёки ўз сўзлари билан батафсил/тинглашига қараб баён қилиш/ саҳналаштириш
	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	3.1.3.1 асардаги қаҳрамонларнинг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларига, ундаги воқеаларга таянган ҳолда сюжет ривожини тахмин қилиш
	1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	3.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар / ҳикматли сўзлар, вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш 3.1.4. 2 сўзлаш давомида иллюстрациялар/кўр газмалар/ фото/суратлардан фойдаланиш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	3.1.5.1 ўз фикри ва ҳис-туйғуларини бадиий тасвир воситаларидан фойдаланган ҳолда чиройли етказиш
	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	3.2.1.2 асарни онгли равишда тушуниб, кўз югуртириб/ шарҳлаб/ туртиб олиб/ зарур ахборотни топиб/ белги қўйиб/танқидий нуқтаи назардан баҳолаб ўқиш
8. Демалу мәдениеті. Мерекелер	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	3.2.2.1 асар мазмуни бўйича фойдаланишга (амалий) ва баҳолашга асосланган саволлар қўйиш ва жавоб бериш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	3.2.3.1 асар мавзуси аниқлаш ва асосий ғоясини билдириб турган матн парчасини/жумлани топиш

ЖОБА

	2.5 Асар композициясини аниқлаш	3.2.5.1 бадиий асардаги воқеанинг муқаддимаси, ривожи ва хотимасини аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	3.2.6.1 асар қаҳрамонининг қиёфасини тасвирлаш, унинг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларининг ўзгариш сабабларини матндан топиб, баҳолаш
	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	3.2.8.1 қаҳрамоннинг хатти-ҳаракатидаги ўзгаришларни/ эпизодларни қиёслаш, сюжет ривожидаги ўзгаришларни аниқлаш 3.2.8.2 ўқитувчи ёрдамида бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/мусиқа (куй)/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	3.2.9.1 асар мазмунига мувофиқ турли манбалардан: иллюстрация, бадиий китоблар, мультфильм аниқ ахборотни топиш ва ахборотни чизма сифатида намойиш қилиш
	3.1 Асар бўйича режа тузиш	3.3.1.1 ўқитувчи ёрдамида ўқилган асарни мантиқий қисмларга ажратиб, ҳар қисмга сарлавҳа қўйиб режа тузиш
	3.2 Асарнинг турли жанри бўйича ижодий иш ёзиш	3.3.2.1 асар қаҳрамонига хат/ эртак(қаҳрамон қўшиш, якунини ўзгартириш...)/ шеър(тўрт мисра)/ ҳикоя (воқеани, кўрганлари бўйича) ёзиш
	3.4 Хатони топиш ва тузатиш	3.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида асарнинг тузилиши, услубини такомиллаштириш, мустақил ҳолда орфографик (имловий), пунктуацион(тиниш белгилари), стилистик (услубий) хатоларни топиш ва тузатиш
4 класс		
Сквозные темы	Раздел (навыки)	Цели обучения
1 четверть		
1. Менің	1.1 Асар мазмунини	4.1.1.1 асар мазмунини тўлақонли

ЖОБА

Отаным-Қазақстан	тушуниш	тушуниш, баъзи бир жиҳатларини аниқлаш, ўқиганининг сабаб-оқибатларини аниқлаш учун саволлар бериш ва жавоб бериш
	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	4.1.3.1 асар мавзуси ва хотимаси асосида сюжет ривожини тахмин қилиш, унинг сабабини тушунтириш
	1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	4.1.4.2 сўзлаш давомида иллюстрациялар/кўр газмалар/ фото/суратлардан фойдаланиш,тақди мот/ видеотасма ясаш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	4.1.5.1 ўз фикри ва ҳис-туйғуларини, кўзқарашини ҳаётий/бошқа асардаги ўхшаш воқеалар билан қиёслаган ҳолда билдириш
	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	4.2.1.1 асарни овоз чиқариб тушуниб / ролларга бўлиб/ ифодали/ танлаб-оралаб / чаққон ўқиш
	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.2.1 асарни қайта тузиш, талқин қилиш ва баҳолашга асосланган саволлар қўйиш ва жавоб бериш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	4.2.3.1 асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш, муаллифнинг фикрини матндан маълумотлар келтирган ҳолда далиллаш
	2.4 Бадиий асар жанрини аниқлаш	4.2.4.1 афсона, нотиқлик сўзлари, қаҳрамонлик достонлари, фантастик ҳикояларнинг жанрий хусусиятларини аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	4.2.6.1 асар қаҳрамони/асар қаҳрамонларининг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларининг ўзгариш сабабларини матндан топиб, қиёсий баҳолаш
	2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш	4.2.7.1 асардан бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш, сифатлаш, аллитерация, муболаға) топиш ва улардан фойдаланиш
2. Құндылықтар	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	4.2.8.2 бадиий асар парчасини бошқа намунадаги

ЖОБА

		(иллюстрация/мусиқа (куй)/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.9.1 турли манбалардан зарур ахборотни топиш, ишлов бериш, хулосалаш ва сабаб-оқибат алоқадорлигини чизма сифатида кўрсатиш
	3.1 Асар бўйича режа тузиш	4.3.1.1 ўқилган асардаги воқеа ривожини аниқлаб, уни қисмларга ажратиш, ҳар қисмга сарлавҳа қўйиб режа тузиш
	3.2 Асарнинг турли жанри бўйича ижодий иш ёзиш	4.3.2.1 таниш матнга янги қаҳрамонларни қўшиш, янги сюжетлар киритиш/шеър (тўрт мисра) ёзиш
	3.3 Ижодий ишларни турли шаклда тавсия қилиш	4.3.3.1 ижодий ишни чизма/ диафильм сифатида тақдимот этишни тавсия қилиш
	3.4 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида асарнинг тузилиши, услубини такомиллаштириш, мустақил ҳолда танқидий нуқтаи назардан баҳолаш ва лексик, орфографик, пунктуацион хатоларни топиш ва тузатиш
2 четверть		
3.Мәдени мұра	1.2 Асар мазмунини баён қилиш	4.1.2.1 асар мазмунини турли сўзлаш усулларидан (I ёки III шахсга ўзгартириб, вазиятлар қўшган ҳолда, воқеаларни ёритиб, я.б.) фойдаланиб, асарни қисқача/ батафсил/ қисман баён қилиш
	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	4.1.3.1 асар мавзуси ва хотимаси асосида сюжет ривожини тахмин қилиш, унинг сабабини тушунтириш
	1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	4.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар/шеърий мисралар/ ҳикматли сўзлар / нотиқлик сўзлари ва вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш 4.1.4.2 сўзлаш давомида иллюстрациялар/кўр газмалар/ фото/суратлардан

ЖОБА

4.Мамандықтар әлемі		фойдаланиш,тақди мот/ видеотасма ясаш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	4.1.5.1 ўз фикри ва ҳис-туйғуларини, кўзқарашини ҳаётий/бошқа асардаги ўхшаш воқеалар билан қиёслаган ҳолда билдириш
	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	4.2.1.2 асарни онгли равишда тушуниб, кўз югуртириб/ шарҳлаб/ туртиб олиб / саволлар қўйган ҳолда/ зарур ахборотни топиб/ белги қўйиб /таҳлил қилиб ўқиш/ танқидий нуқтаи назардан баҳолаб ўқиш
	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.2.1 асарни қайта тузиш, талқин қилиш ва баҳолашга асосланган саволлар қўйиш ва жавоб бериш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	4.2.3.1 асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш, муаллифнинг фикрини матндан маълумотлар келтирган ҳолда далиллаш
	2.5Асар композициясини аниқлаш	4.2.5.1 ўқитувчи ёрдамида асар композициясининг тузилишини (сюжетнинг бошланиши, ривожи, мураккаблашуви, энг авж нуқтаси, ечими) аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	4.2.6.1 асар қаҳрамони/асар қаҳрамонларининг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларининг ўзгариш сабабларини матндан топиб, қиёсий баҳолаш
	2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш	4.2.7.1 асардан бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш, сифатлаш, аллитерация, муболаға) топиш ва улардан фойдаланиш
	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	4.2.8.2 бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/мусиқа (куй)/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.9.1 турли манбалардан зарур ахборотни топиш, ишлов бериш, хулосалаш ва сабаб-оқибат алоқадорлигини чизма сифатида

ЖОБА

		кўрсатиш
	3.1 Асар бўйича режа тузиш	4.3.1.1 ўқилган асардаги воқеа ривожини аниқлаб, уни қисмларга ажратиш, ҳар қисмга сарлавҳа қўйиб режа тузиш
	3.3 Ижодий ишларни турли шаклда тавсия қилиш	4.3.3.1 ижодий ишни чизма/ диафильм сифатида тақдимот этишни тавсия қилиш
	3.4 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида асарнинг тузилиши, услубини такомиллаштириш, мустақил ҳолда танқидий нуқтаи назардан баҳолаш ва лексик, орфографик, пунктуацион хатоларни топиш ва тузатиш
3 четверть		
5. Табиғат қўбылыстары	1.1 Асар мазмунини тушуниш	4.1.1.1 асар мазмунини тўлақонли тушуниш, баъзи бир жиҳатларини аниқлаш, ўқиганининг сабаб-оқибатларини аниқлаш учун саволлар бериш ва жавоб бериш
	1.2 Асар мазмунини баён қилиш	4.1.2.1 асар мазмунини турли сўзлаш усулларидан (I ёки III шахсга ўзгартириб, вазиятлар қўшган ҳолда, воқеаларни ёритиб, я.б.) фойдаланиб, асарни қисқача/ батафсил/ қисман баён қилиш
	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	4.1.3.1 асар мавзуси ва хотимаси асосида сюжет ривожини тахмин қилиш, унинг сабабини тушунтириш
	1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	4.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар/шеърий мисралар/ ҳикматли сўзлар / нотиқлик сўзлари ва вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш 4.1.4.2 сўзлаш давомида иллюстрациялар/кўр газмалар/ фото/суратлардан фойдаланиш,тақди мот/ видеотасма ясаш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	4.1.5.1 ўз фикри ва ҳис-туйғуларини, кўзқарашини ҳаётий/бошқа асардаги ўхшаш воқеалар билан қиёслаган ҳолда

ЖОБА

		билдириш
	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	4.2.1.1 асарни овоз чиқариб тушуниб / ролларга бўлиб/ ифодали/ танлаб-оралаб / чаққон ўқиш 4.2.1.2 асарни онгли равишда тушуниб, кўз югуртириб/ шарҳлаб/ туртиб олиб / саволлар қўйган ҳолда/ зарур ахборотни топиб/ белги қўйиб /таҳлил қилиб ўқиш/ танқидий нуқтаи назардан баҳолаб ўқиш
6. Қоршаган ортаны қорғау	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.2.1 асарни қайта тузиш, талқин қилиш ва баҳолашга асосланган саволлар қўйиш ва жавоб бериш
	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	4.2.3.1 асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш, муаллифнинг фикрини матндан маълумотлар келтирган ҳолда далиллаш
	2.4 Бадиий асар жанрини аниқлаш	4.2.4.1 афсона, нотиқлик сўзлари, қаҳрамонлик достонлари, фантастик ҳикояларнинг жанрий хусусиятларини аниқлаш
	2.5Асар композициясини аниқлаш	4.2.5.1 ўқитувчи ёрдамида асар композициясининг тузилишини (сюжетнинг бошланиши, ривожи, мураккаблашуви, энг авж нуқтаси, ечими) аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	4.2.6.1 асар қаҳрамони/асар қаҳрамонларининг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларининг ўзгариш сабабларини матндан топиб, қиёсий баҳолаш
	2.7 Бадиий тасвир воситаларининг қўлланилишини аниқлаш	4.2.7.1 асардан бадиий тасвир воситаларини (қиёслаш, ўхшатиш, сифатлаш, аллитерация, муболаға) топиш ва улардан фойдаланиш
	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	4.2.8.2 бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/мусиқа (куй)/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.9.1 турли манбалардан зарур ахборотни топиш, ишлов бериш, хулосалаш ва сабаб-оқибат

ЖОБА

		алоқадорлигини чизма сифатида кўрсатиш
	3.1 Асар бўйича режа тузиш	4.3.1.1 ўқилган асардаги воқеа ривожини аниқлаб, уни қисмларга ажратиш, ҳар қисмга сарлавҳа қўйиб режа тузиш
	3.2 Асарнинг турли жанри бўйича ижодий иш ёзиш	4.3.2.1 таниш матнга янги қаҳрамонларни қўшиш, янги сюжетлар киритиш/шеър (тўрт мисра) ёзиш
	3.4 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида асарнинг тузилиши, услубини такомиллаштириш, мустақил ҳолда танқидий нуқтаи назардан баҳолаш ва лексик, орфографик, пунктуацион хатоларни топиш ва тузатиш
4 четверть		
7. Ғарышқа саяхат	1.2 Асар мазмунини баён қилиш	4.1.2.1 асар мазмунини турли сўзлаш усулларидан (I ёки III шахсга ўзгартириб, вазиятлар қўшган ҳолда, воқеаларни ёритиб, я.б.) фойдаланиб, асарни қисқача/ батафсил/ қисман баён қилиш
	1.3 Асардаги воқеалар ривожини олдиндан айтиш	4.1.3.1 асар мавзуси ва хотимаси асосида сюжет ривожини тахмин қилиш, унинг сабабини тушунтириш
	1.4 Тингловчининг диққат-эътиборини жалб этиш	4.1.4.1 сўзлаш давомида мақол-маталлар/шеърий мисралар/ ҳикматли сўзлар / нотиқлик сўзлари ва вербал эмас нутқ воситаларидан фойдаланиш 4.1.4.2 сўзлаш давомида иллюстрациялар/кўр газмалар/ фото/суратлардан фойдаланиш,тақди мот/ видеотасма ясаш
	1.5 Тинглаган асар бўйича шахсий фикрини билдириш	4.1.5.1 ўз фикри ва ҳис-туйғуларини, кўзқарашини ҳаётий/бошқа асардаги ўхшаш воқеалар билан қиёслаган ҳолда билдириш
	2.1 Ўқиш турларидан фойдаланиш	4.2.1.1 асарни овоз чиқариб тушуниб / ролларга бўлиб/

ЖОБА

		ифодали/ танлаб-оралаб / чаққон ўқиш 4.2.1.2 асарни онгли равишда тушуниб, кўз югуртириб/ шарҳлаб/ туртиб олиб / саволлар қўйган ҳолда/ зарур ахборотни топиб/ белги қўйиб /таҳлил қилиб ўқиш/ танқидий нуқтаи назардан баҳолаб ўқиш
	2.2 Асар мазмуни бўйича саволлар қўйиш ва жавоб бериш	4.2.2.1 асарни қайта тузиш, талқин қилиш ва баҳолашга асосланган саволлар қўйиш ва жавоб бериш
8. Болашаққа саяхат	2.3 Асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш	4.2.3.1 асар мавзуси ва асосий ғоясини аниқлаш, муаллифнинг фикрини матндан маълумотлар келтирган ҳолда далиллаш
	2.5Асар композициясини аниқлаш	4.2.5.1 ўқитувчи ёрдамида асар композициясининг тузилишини (сюжетнинг бошланиши, ривожи, мураккаблашуви, энг авж нуқтаси, ечими) аниқлаш
	2.6 Қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатларини баҳолаш	4.2.6.1 асар қаҳрамони/асар қаҳрамонларининг феъл-атвори ва хатти-ҳаракатларининг ўзгариш сабабларини матндан топиб, қиёсий баҳолаш
	2.8 Бадиий асар унсурларини қиёслаш	4.2.8.1 эпизод ва воқеалар асосида ётган муҳим жиҳатларини таҳлил қилиш ва солиштириш 4.2.8.2 бадиий асар парчасини бошқа намунадаги (иллюстрация/мусиқа (куй)/ мультфильм) нусхаси билан қиёслаш
	2.9 Турли манбалардан ахборот олиш	4.2.9.1 турли манбалардан зарур ахборотни топиш, ишлов бериш, хулосалаш ва сабаб-оқибат алоқадорлигини чизма сифатида кўрсатиш
	3.1 Асар бўйича режа тузиш	4.3.1.1 ўқилган асардаги воқеа ривожини аниқлаб, уни қисмларга ажратиш, ҳар қисмга сарлавҳа қўйиб режа тузиш
	3.2 Асарнинг турли жанри бўйича ижодий иш ёзиш	4.3.2.1 таниш матнга янги қаҳрамонларни қўшиш, янги

ЖОБА

		сюжетлар киритиш/шеър (тўрт мисра) ёзиш
	3.3 Ижодий ишларни турли шаклда тавсия қилиш	4.3.3.1 ижодий ишни чизма/ диафильм сифатида тақдимот этишни тавсия қилиш
	3.4 Хатони топиш ва тузатиш	4.3.4.1 ўқитувчи ёрдамида асарнинг тузилиши, услубини такомиллаштириш, мустақил ҳолда танқидий нуқтаи назардан баҳолаш ва лексик, орфографик, пунктуацион хатоларни топиш ва тузатиш

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
20-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Тәжік тілі» оқу пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Тәжік тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі мақсаты – функционалдық сауаттылығының қалыптасуына негіз болу, сондай-ақ адам мәдениетінің жалпы көрсеткіші ретіндегі тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым дағдыларының дамыту.

3. Бастауыш мектепте пәнді оқудың қойылған мақсатына қол жеткізу үшін келесі практикалық міндеттер шешіледі:

1) тіл бірліктеріне лингвистикалық қарым-қатынасты қалыптастыру;

2) лингвистикалық құбылыстарды зерттеу процесінде аналитикалық және синтетикалық іс-әрекеттерді меңгеру арқылы ақпаратты жүйелеу, талдау жасау, салыстыру, жалпыландыру біліктерін дамыту;

3) өз пікірін білдіру үшін сөйлемді танымдық түрде қолдану қабілетін қалыптастыру;

4) тіл мен сөйлеу мәдениетін дамыту, сөздік қорын байыту және белсенділікті арттыру арқылы өнімді сөйлеу әрекетін қалыптастыру;

5) фонетикалық, лексикалық, грамматикалық, дұрыс жазу мәселелерін шешу барысында оқу әрекеттерін жоспарлау, бақылау және бағалау біліктерін қалыптастыру;

6) нәтижеге қол жеткізудің неғұрлым тиімді әдістерін анықтау;

7) оқу іс-әрекетіндегі жетістік/сәтсіздік себептерін түсінуге үйрету;

8) танымдық қызығушылықты қалыптастыру және сөйлеу дағдыларын жетілдіру арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту;

9) қоршаған әлемді және айналадағы шындық құбылыстарын меңгеру арқылы ана тіліне деген қызығушылық пен сүйіспеншілікті дамыту;

10) әңгімелесушіні тыңдай білу, диалог жүргізуге даярлық және түрлі көзқарастардың болу мүмкіндігін растау, өз ұстанымдарын білдіру, оны тілдік

нормаларға сәйкес негіздеу арқылы коммуникативтік біліктер мен дағдыларды дамыту;

11) Қазақстан Республикасы халықтарының мәдени мұраларына баулу;

12) білім алушыларды сыныптастарының ойлары мен сезімдеріне құрметпен қарауға тәрбиелеу;

13) білім алушылардың гуманистік дүниетанымын, зияткерлік және рухани әлемін қалыптастыру, оларды "Мәңгілік Ел" ұлттық идеясына негізделген ұлттық және жалпыға ортақ құндылықтармен таныстыру.

4. Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік»,«құрмет»,«ынтымақтастық»,«еңбек пен шығармашылық», «ашықтық» сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушылардың күнделікті іс-әрекетке ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдар болуға бағытталған.

2-тарау. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұны

6. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;

2) 3-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;

3) 4-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты құрайды.

7. «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша жазба жұмыстарының көлемі:

1) сөздік диктант – 2-сыныпта 5-7 сөз, 3-сыныпта 9-12 сөз, 4-сыныпта 12-15 сөз;

2) диктант – 2-сыныпта 25-30 сөз, 3-сыныпта 35-50 сөз, 4-сыныпта 55-70 сөз;

3) мазмұндама мәтінінің көлемі – 2-сыныпта 40-60 сөз, 3-сыныпта 60-80 сөз, 4-сыныпта 80-100 сөз;

4) шығарма мәтінінің көлемі – 2-сыныпта 25-35 сөз, 3-сыныпта 35-55 сөз, 4-сыныпта 55-70 сөз.

8. «Тәжік тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Тил вә нутуқ: нутуқниң адәм һаятидики әһмийити вә һаҗәтлиги; ағзаки вә язма нутуқ һәққидә чүшүнүк; тавуш күчи, аһаңлиғи – ағзаки нутуқниң қураллири; ағзаки нутуқта һәрикәт билән има-ишарәт; диалог; монолог;

2) Сөзләш мәдәнийити: түрлүк вәзийәтләргә бағлиқ сөһбәтдашни тиңшаш, сөзләш мәдәнийитини сақлаш; саламлишиш әһвалларға бағлиқ пайдилинидиған сөзләр; аманлишиш, өтүнүш, миннәтдарлиқ билдүрүш әһваллирини қураштуруш;

3) фонетика: тавуш вә һәрип чүшәнчиси; боғум вә униң имласи; созуқ тавушларниң қелин вә инчикә түрлири (е, и тавушлириниң өзгичилиги); я, ё, ю һәриплириниң имласи; үзүк тавушлар вә уларниң җараңлиқ, җараңсиз түрлири; п-в, қ-ғ, к-г тавушлириниң созуқ тавуштин башланған қошумчиларниң улинишидин новәтлишиши; б, д, п, т, г, к, ғ, қ тавушлириниң йезилиши; б, в, г, д һәриплириниң рус тилидин киргән сөзләрдә йезилиш имласи; л, р, м, н һәриплириниң йезилиши; ң һәрипиниң йезилиши;

4) мәтин, мәтин һәққидә чүшүнүк; жүмлиләр жиғиндисиниң мәтиндин айримчилиғи; мәтинниң сәрләвһиси вә униңдики асасий ойни ениқлаш; мәтингә, сюжетлиқ рәсимләргә сәрләвһә бериш; сәрләвһә (мәтинниң нами), тирәк сөзләр арқилиқ мәтинниң мәзмунини молҗалаш; тиңшиған мәтин бойичә чүшәнмигән сөзләрни бәлгүләш; тиңшалған мәтин мәзмуни бойичә соалларға җавап бериш; тиңшалған материалға өз пикрини билдүрүш; оқулған мәтин мәзмуни бойичә соаллар қураштуруш вә җавап бериш; берилгән тирәк сөзләрни пайдилинип еғизчә һекайә түзүш;

5) мәтинниң тәркиви (беши, оттури (асасий қисим), ахири (хуласә) һәққидә чүшүнүк; мәтиндики азат йолниң әһмийити; мәтиндики жүмлиләрниң бағлиниши; тоғра түзүлмигән мәтинни қайтидин қуруш;

6) мәтин түрлири: баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш: җисимлар вә һадисиләр һәққидә баянлаш, тәсвирләш; мәтинниң сәрләвһиси вә униңдики асасий ойни ениқлаш, мәтингә селиштурма тәһлил ясаш;

7) жүмлә һәққидә чүшүнүк; жүмлиниң мәтиндин өзгичилиги; мәтинни жүмлиләргә бөлүш; ейтилишиға қарап жүмлиләрниң түрлири: хәвәр жүмлә, соал жүмлә, үндәш жүмлә; жүмлә ахириға қойилидиған тиниш бәлгүлири(чекит, соал бәлгүси, үндәш бәлгүси);

8) жүмлидики сөзләрниң бағлиниши: соал қоюш арқилиқ жүмлә ичидики бир-бири билән бағлинишип кәлгән сөзләрни тепиш; сөзләрниң орунлишиш тәртивини диққәткә елип, сөзләрдин жүмлә қураштуруш; соал бойичә жүмлини толуқтуруп йезиш; үлгә, схема, рәсимләр бойичә жүмлә түзүш; тоғра түзүлмигән жүмлини дуруслап, қайтидин йезиш;

9) сөз вә униң мәнаси: сөз вә униң мәнаси һәққидә чүшүнүк; мәтиндики мәнадаш, зит, аһаңдаш сөзләрниң мәналирини ажритишни билиш; берилгән мавзу, соал бойичә керәклик әхбаратни таллап елиш үчүн әхбарат мәнбәлирини пайдилинишни билиш (сөзлүк, энциклопедия);

10) сөз тәркиви: сөзниң томур вә қошумчиси һәққидә дәсләпки чүшүнүк елиш; томур вә қошумчилириниң бир-биридин пәрқи; томур вә қошумчиниң бәлгүлиниши; қошумчә түрлири: сөз ясиғучи вә сөз түрлигүчи, уларниң бәлгүлиниши; мәтинниң тәркиви (беши, оттури (асасий қисим), ахири (хуласә) һәққидә чүшүнүк; мәтиндики азат йолниң әһмийити; мәтиндики жүмлиләрниң бағлиниши; тоғра түзүлмигән мәтинни қайтидин қуруш;

11) сөз түркүмлири: нәрсиләрниң намини, бәлгүсини, иш-һәрикитини билдүридиған сөзләр һәққидә дәсләпки чүшүнүкни тәкрарлаш; сөз түркүми һәққидә чүшүнүк; исим сөз түркүми, униң мәнаси; хас исим вә умумий исим; хас исимниң йезилиш имласи; исимларниң бирлик вә көплүк түрлири; исимларниң көплүк қошумчилирини сөз тәркивидә тәһлил қилиш, уларни дурус қоллиниш; пеил вә униң ениқлимиси, соаллири; аддий вә мурәккәп пеиллар; сүпәт вә униң

ениқлимиси, соаллири; исим вә сүпәтниң бағлиниши; түп вә ясалма сүпәтләр; сан сөз түркүми вә униң ениқлимиси, соаллири; сан сөз түркүминиң исим сөз түркүми билән бағлинишип ейтилиши; санақ вә дәриҗә санлар;

12) иҗадий ишлар оқуған, тиңшиған вә аудиовизуаллиқ материалларға бағлинишлиқ соаллар билән режә бойичә изаһәт йезиш; тирәк сөзләрни, рәсимләрни пайдилинип, постер қураштуруш; йәкә рәсим яки сюжетлиқ рәсимләр бойичә қисқа тәсвирләш, баянлаш мәтинлирини түзүп йезиш; үлгә бойичә аддий хәвәрләндүрүш, нусхилиқ йезиш; түзүлгән мәтиндики әвәтилгән хаталарни (орфографиялиқ, пунктуациялиқ, һәриплик) муәллимниң ярдими билән тепип түзитиш; дурус түзүлмигән мәтинни түзәп, қайтидин йезиш; язма ишларни каллиграфиялиқ тәләпләргә лайиқ йезиш;

13) жил бойичә өтүлгәнни тәкрарлаш.

9. «Тәжик тили» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тил вә нутуқ: ағзаки вә язма нутуқниң алаһидиликлири;

2) нутуқ мәдәнийити: һәрхил вәзийәтләргә бағлиқ өз сөзини тоғра қураштуруп, тил нормилирини сақлап сөзләш; интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт билән има-ишарәт), қаратма сөзләрни қоллинип, тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш; өзгиниң пикригә өз көз қаришини билдүрүштә тиллиқ вә этикилиқ нормиларни сақлаш;

3) мәтин: мәтин һәққидә 2-синипта өтүлгәнни қайтилаш, ярдәмчи сөзләрниң ярдими билән баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш мәтин түрлирини вә уларниң қисимлирини ениқлаш; мәтинниң сәрләвһисини вә униңдики асасий ойини ениқлаш; мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш; мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш; бирдәк мавзуда берилгән мәтинләр түрлирини, стилини селиштуруш;

4) тиңшалған мәтин бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш; очуқ вә йепиқ соалларға җавап бериш; берилгән сәрләвһә, фото, диаграмма, рәсимләр бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш; берилгән мавзу, тирәк сөзләрни, режини пайдилинип еғизчә һекайә қураштуруш;

5) қаратма сөз, униң тиниш бәлгүси; қистурма сөз вә униң тиниш бәлгүси;

6) фонетика: тавуш һәққидә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш; э, ф, в, ц, щ тавушлириниң алаһидиликлирини өзләштүрүш; бу тавушларни дурус тәләппуз қилиш вә саватлиқ йезишни үгитиш; в, ф һәриплири билән кәлгән сөзләрни саватлиқ йезишни үгиниш; ц, щ һәриплири билән кәлгән сөзләрни саватлиқ йезишни үгиниш; х, һ тавушлири, уларниң ейтилиш алаһидиликлири; х, һ тавушлириға бағлиқ сөзләрниң имласи; сөз ичидики қатар турған үзүк тавушларниң өзара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (шәнбә – шәмбә, нанға – наңға);

7) сөз вә униң мәнаси; сөз вә униң мәнаси һәққидә берилгән чүшүнүкни әскә чүшириш; сөз мәналири билән иш: сөз өзиниң удул мәнасидин башқа көчмә мәнада келишини вә бир сөзниң бир нәччә мәнада ишлитилишини байқаш; мәнадаш вә зит мәналиқ сөзләр; удул вә көчмә мәналиқ сөзләрниң мәнасини чүшиниш, нутуқта пайдилиниш; һәрхил әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, сөзлүк, схема, җәдвәл,) берилгән мавзу, соал бойичә алған әхбаратларда учришидиған йеңи сөзләрниң мәналирини сөзлүкләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматлардики муһим чүшәнчилирини ениқлаш;

8) сөз тәркиви: сөз тәркиви бойичә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш, түп вә ясалма сөз; ясалма сөзләрни ясайдиған қошумчилар; томурдаш сөзләр; қошумчиларниң имласи; боғумларниң аһаңдашлиғини сақлаш (сөз ахиридики үзүк тавушларниң түрлиригә лайиқ, қелин боғумлуқ сөзгә қелин боғумлуқ, инчикә боғумлуқ сөзгә инчикә боғумлуқ қошумчиларниң улиниши), қошумчә уланғанда бәзи сөзләрниң ахиридики тавушларниң өзгириши һәққидә чүшүнүк;

9) жүмлә: жүмлә һәққидә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш; жүмлә әзалири: егә билән хәвәрниң бағлиниши; егә билән хәвәрниң оттуриға қойилидиған сизиқчә; жиғиқ вә йейиқ жүмлә; үлгә схема, соал бойичә жүмлә қураштуруш;

10) сөз түркүмлири һәққидә берилгән билимни тәкрарлаш; исим сөз түркүми һәққидә 2-синипта өтүлгән материални әскә елиш; түп вә ясалма исимлар; исимларниң түрлиниши; исимларниң егилик қошумчилири; ясалма исимларни ясайдиған қошумчилар; исимларниң түрлиниши; униң бирлик вә көплүк түрлири; егилик қошумчилириниң имласи; пеиллар һәққидә берилгән билимни әскә чүшириш; түп вә ясалма пеиллар; болушлуқ вә болушсиз пеиллар;

11) ижадий иш: режә яки схема асасида тирәк сөзләрни пайдилинип баянлаш, тәсвирләш вә ярдәмчи сөзләрни пайдилинип муһакимә мәтинлирини түзүп йезиш; оқуған, тиңшиған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә режә түзүп, изаһәт йезиш; схема, график, җәдвәл, фоторәсимләрни пайдилинип мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ, презентация) қураштуруп йезиш; өзиниң иш-һәрикити баянланған күндүлүк, тәржимә һал йезиш; әвәтилгән хаталарни (пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ, стилистикилиқ) тепип, орфографиялиқ сөзлүк арқилиқ түзитиш;

12) жил бойи өткәнни тәкрарлаш.

10. «Тәжик тили» оқу пәнiниң 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Тил вә нутуқ: ағзаки вә язма нутуқ һәққидә билимини кәңәйтиш; режә вә тирәк сөзләрни пайдилинип монолог түзүш;

2) Нутуқ мәдәнийити: нутуқ мәхсити вә орниға мувапиқ бәлгүлүк бир мавзу әтрапида диолог түзүш; сөһбәтдашниң йеши, һиссияти, кәйпиятини диққәткә елиш; интонацияни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қистурма сөз, ярдәмчи сөзләрни пайдилинип мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш;

3) фонетика: боғумларниң аһаңдашлиғи һәққидә уқум келиплаштуруш: созуқ тавушларниң сөз ичидә қелин-инчикә болушиға қарап аһаңдашлиғи билән ейтилиши вә йезилиши; сөзгә қошумчиларниң улинишида тавушларниң аһаңдашлиқ хусусийитини пайдилиниш: томурниң ахирқи тавуши җараңлиқ болса, униңға җараңлиқ үзүк тавуштин башланған, җараңсиз үзүк тавуш билән аяқлашқан болса, җараңсиз үзүк тавуштин башланған қошумчә таллап елиш; қошумчиларниң улинишидин томур сөзниң ахиридики һәрипниң өзришини билиш;

4) мәтин: мәтин түрлири (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) тоғрилиқ берилгән уқумни кәңәйтиш, мәтин тәркивини тәһлил қилиш; мәтин сәрләвһиси вә мәзмунiниң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш; униң асасий ойини муһакимә қилиш; мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар қураштуруш вә җавап бериш; мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш: охшаш мавзуда берилгән мәтинләрниң жанрлирини селиштуруш;

5) тиңшалған материал бойичә асасий чүшәнчилирини таллап елиш вә улар асасида мәзмунини ейтип бериш; берилгән мәтин сәрләвһиси, диаграмма, схема җәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш вә униң асасий ойини дәлилләш; аудио-видеоязма мәзмунини баһалаш;

6) сөз бирикмилири, җүмлә: җүмлә бойичә өтүлгәнни тәкрарлаш; җүмлидики сөз бирикмилирини тепиш; җүмлиниң бирхил әзалири вә уларниң тиниш бәлгүси; аддий вә мурәккәп җүмлә; җүмлини схема бойичә түзүш; қошма җүмлиниң тиниш бәлгүси; диологта қоллинидиған тиниш бәлгүлири;

7) диологта пайдилинилидиған тиниш бәлгүлири;

8) мурәккәп сөзләр һәққидә чүшүнүк: мурәккәп сөзләр һәққидә дәсләпки чүшүнүк: бириккән сөзләр; бириккән сөзләрниң ясилиши вә көп учришидиған түрлири; қош сөзләр вә уларниң ясилиши; қош сөзләрниң мәнаси вә имласи; қисқарған сөзләр; қисқарған сөзләрниң ясилиши вә имласи; бириккип кетиш, җүплиниш, тәкрар ейтилиш арқилиқ мурәккәп сөзләрни ясаш;

9) сөз вә униң мәнаси: турақлиқ сөз бирикмилири һәққидә чүшүнүк бериш; мәтиндә турақлиқ сөз бирикмилири билән көп мәналиқ сөзләрни ажритишни билиш, мәнасини чүшиниш, нутуқта пайдилиниш; түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, сөзлүк, схема, җәдвәл, диаграмма) берилгән мавзу бойичә керәклик мәлуматни тепиш, йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин мәзмуни бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш;

10) сөз түркүмлири: исим һәққидә өтүлгәнни тәкрарлаш, исимниң түрлиниши: келиш қошумчилири билән түрләш; келиш қошумчилириниң имласи; егилик қошумчилири билән түрлиниши; көплүк қошумчилириниң түрлиниши; исим түрлири; исимларниң бирлик вә көплүк түрлири; пеил һәққидә өтүлгәнни тәкрарлаш; пеилларниң түрлиниши; пеил заманлири: һазирқи, өткән, келидиған заман; бирлик вә көплүк түрлириниң үлгилири; сүпәт сөз түркүми; қарши мәналиқ сүпәт сөзлири; сан сөз түркүми; санақ вә дәриҗә санлар, уларниң имласи; алмаш, алмаш һәққидә умумий чүшүнүк, уларниң хизмити; алмашларниң түрлиниши; рәвиш һәққидә чүшүнүк; келишләр һәққидә чүшүнүк, уларниң хизмити; ярдәмчи сөзләр вә уларниң имласи; уланмилар һәққидә чүшүнүк; уларниң хизмити вә имласи;

11) ижадий ишлар: оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә режә түзүп, изаһәт вә тирәк сөзләрни пайдилинип эссе йезиш; берилгән мавзу бойичә баянлаш, тәсвирләш вә муһакимә элементлири бар мәтин түзүп йезиш; түрлүк стильда мәтин йезиш; тамгезити, мақалә, йеңилиқ, елан йезиш; мүҗәзнамә йезиш; әвәтилгән хаталарни (пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ, стилистикилиқ) ениқлап, орфографиялиқ сөзлүк арқилиқ түзитиш;

12) жил бойи өткәнни тәкрарлаш.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлім және бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым:

Неізгі дағдылар	Оқу мақсаты		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
1.1 Фаҳмидани мундариҷаи маводи шунавӣ	2.1.1.1 Калимаҳои гумшудаи маводи марбутро муайян кунед ва дар асоси мундариҷаи матн ба саволҳо ҷавоб диҳед.	3.1.1.1 Вожаҳои калидиро дар асоси маводи алоқаманд муайян кунед ва ба саволҳои кушод ва пӯшида ҷавоб диҳед	4.1.1.1 Воқеаҳои асосиро аз рӯи маводи мувофиқ таҳия кунед ва дар асоси онҳо мазмуни матнро нақл кунед
1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	2.1.2.1 Мундариҷаи матнро дар асоси унвони матн ва калимаҳои калидӣ ба нақша гиред.	3.1.2.1 Сарлавҳаи матн ва тасвирҳо, аксҳо, Мундариҷаи матнро мувофиқи диаграмма танзим кунед	4.1.2.1 Мундариҷаи матнро мувофиқи унвони матн ва диаграмма, диаграмма ва ҷадвали додашуда ба нақша гирифта, фикри худро исбот кунед.
1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	2.1.3.1 Иштирок дар муколама тавассути нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар асоси ҳолатҳои дар ҳаёти ҳаррӯза дучоршуда	3.1.3.1 Сухани худро мувофиқи ҳолатҳои гуногун танзим кунед (дар ҷои ҷамъиятӣ), фарҳанги гуфтугӯро нигоҳ доред ва дар муколама иштирок кунед	4.1.3.1 Таваҷҷӯҳ ба синну сол ва шахсияти ҳамсӯҳбат, нигоҳ доштани фарҳанги гуфтугӯ ҳангоми баррасии мавзӯи мушаххас ва иштирок дар муколама
1.4 Дар мавзӯи додашуда сӯҳбат созед	2.1.4.1 Калимаҳои калидиро ёбед ва дар мавзӯи додашуда сӯҳбат созед	3.1.4.1 Калимаҳо ва намунаҳои калидӣ пайдо кунед ва дар мавзӯи додашуда сӯҳбат созед.	4.1.4.1 Эҷоди монолог тавассути дарёфти калимаҳо ва услуби дастгирӣ
1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	2.1.5.1 Намоиши мундариҷаи аудио-видео (Лайк, писанд, дон, истифода, истифода набар болди, савиви...) баёнот	3.1.5.1 Изҳори андешаи худ "розӣ ё норозигӣ" бо андешаи шахси дигар, ки дар мундариҷаи аудио-видео баён шудааст	4.1.5.1 Шарҳ оид ба мундариҷаи аудио-видео

1.6 Диққати шунавандаро ҷалб кунед	2.1.6.1 Истифодаи воситаҳои интонатсия ва ғайривербалии забон (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳ ба мавзӯъ (Шумо чӣ фикр доред? Шумо чӣ пешниҳод мекунед?)	3.1.6.1 Истифодаи интонатсия, воситаҳои забонии ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон ба мавзӯъ	4.1.6.1 Бо истифода аз интонация, воситахои гайривербалии забон (харакат, имову ишора) ва пасванду зарфхо шавку хаваси шунавандагонро ба мавзуъ гардонед.
1.7 Овозҳо ва калимаҳоро мувофиқи меъёрҳои имло танзим кунед	2.1.7.1 Нигоҳ доштани ҳамоҳангии ҳамсадоҳо дар дохили калима (имрӯз)	3.1.7.1 Нигоҳ доштани ҳамоҳангии ҳамсадоҳо дар калима (шанбе - шанбе)	4.1.7.1 Нигоҳ доштани ҳамоҳангии калимаҳо дар дохили калима ва муносибати байни калима ва калима.
2)Чтение			
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
2.1 Васеъ кардани унсурҳои сохтор бо намудҳои матн	2.2.1.1 Пурсишӣ (Чӣ кард? Чӣ? Немисӣ?) Коркарди намудҳои матн (тасвирӣ, тавсифӣ, баҳснок) ва қисмҳо (қисм, бадан, хулоса)	3.2.1.1 Калимаҳои ёрирасон, калимаҳои ёридиҳанда барои такмил додани намудҳои матни мантиқӣ (назеҳ, тавсиф, мубоҳиса) ва қисмҳои он	4.2.1.1 Таҳияи намудҳои матн (ҳикоя, тавсифӣ, баҳснок) ва қисмҳои он
2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	2.2.2.1 Мафҳуми синонимҳо, синонимҳо ва антонимҳоро (бо истифода аз луғат) фарқ ва дарк кунед ва онҳоро дар ҷараёни сӯҳбат истифода баред.	3.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани маънои калимаҳои фразеологӣ ва фразеологӣ ва ҳангоми сӯҳбат истифода бурдани онҳо.	4.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани таркибҳои устувори калимаҳо ва калимаҳои бисёрмаъно, кушодани маъно ва истифодаи онҳо ҳангоми сӯҳбат
2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	2.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба беҳтар кардани мундариҷаи	3.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба баёни андешаҳо дар бораи	4.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо дар асоси мундариҷаи матн

	матн нигаронида шудаанд	мундариҷаи матн нигаронида шудаанд	
2.4 Форматкунии матн ва бозии асосиро такмил диҳед	2.2.4.1 Бо ёрии муаллим сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	3.2.4.1 Бо ёрии муаллим сарлавҳаи матн ва идеяи асосиро такмил диҳед	4.2.4.1 Мутобиқати мавзӯъ ва мундариҷаи матнро такмил диҳед, бозии асосиро созед
2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.5.1 Омӯзиши тарзи дарёфти маълумот аз сарчашмаҳои гуногун (лугат, луғат, энсиклопедия) ва таҳлил ва ҷамъоварии маълумот оид ба мавзӯъ ва саволи додашуда	3.2.5.1 Мувофиқи мавзӯи додашуда манбаъҳои гуногуни иттилоотӣ (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита) барои ҳалли маънои калимаҳои нави дар иттилоот пайдошуда тавассути луғатҳо, ҷамъоварӣ ва такмил додани ҷанбаҳои муҳими иттилоот истифода мешаванд.	4.2.5.1 Дастрасӣ ба иттилоот аз сарчашмаҳои гуногун (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита, диаграмма), фаҳмидани маънои калимаҳои нави дар матн пайдошуда, ҷамъбаст ва арзёбии иттилоот
2.6 Таҳлили матнҳо	2.2.6.1 Бо ёрии муаллим шабоҳат ва нотакрорӣ (жанр, навъи матн)-и матнҳои дар мавзӯъҳои якхела навишташударо пайдо кунед.	3.2.6.1 бо ёрии муаллим намуд ва услуби матнҳои дар мавзӯъҳои шабеҳ додашуда (матни бадеӣ, матни илмӣ), Дар бораи жанр сӯҳбат кунед, монандӣ ва фарқиятҳоро муқоиса кунед	4.2.6.1 Намудҳо, жанрҳо ва услубҳои матнро дар мавзӯи мушаххас муайян кунед (мақолаҳо, гузоришҳо, иншоҳо, тарҷумаҳо, ёддоштҳо ва мавъизаҳо) ва таҳияи монандӣ ва фарқиятҳо.
3) Жазылым			
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
3.1 Барои намудҳои матн матни мувофиқ созед	2.3.1.1 Бо ёрии муаллим бо истифода аз расмҳои шахсӣ ва нақшҳои сюжетӣ тавсифи мухтасар ва матни ҳикояро созед.	3.3.1.1 Наќшаро ёбед, бо истифода аз калимањои дастгирикунанда тасвир кунед, матнро тањлил кунед ва онро тавсиф кунед ва бо	4.3.1.1 Матнее нависед, ки дар он унсурҳои баёнӣ, тавсифӣ ва баҳсбарангез дар мавзӯи додашуда мавҷуд бошад.

		истифода аз калимањои дастгирї матни бањсї нависед.	

3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	2.3.2.1 Матни паёми фармоишӣ	3.3.2.1 Рӯзнома, хулоса ва муошират дар бораи кори худ	4.3.2.1 Бо истифода аз калимаҳои калидӣ матн (иншо, иншо, ҳикоя) нависед.
3.3 Хондан, муқоиса ва навиштани кори хаттӣ дар маводи аудиовизуалӣ	2.3.3.1 Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед, калимаҳои дастгириро истифода баред ва шарҳ диҳед.	3.3.3.1 Бо ёрии муаллим оид ба маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед ва шарҳ диҳед	4.3.3.1 Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ нақша тартиб дода, бо истифода аз калимаҳои дастгирикунанда иншо нависед.
3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	2.3.4.1 Бо ёрии муаллим бо истифода аз калимаҳои асосӣ, ҷумлаҳо ва расмҳо плакат, табрикнома ва модели маҳсулот созед.	3.3.4.1 Бо ёрии муаллим диаграммаҳо, графикҳо, ҷадвалҳо, Суратҳоро ёбед, матн нависед (нома, ариза, нусхабардорӣ) ва дар компютер нависед.	4.3.4.1 Схема дар таркиби матн (хабар, гузориш, эълон); Графикҳо, ҷадвалҳо, суратҳо, диаграммаҳоро шарҳ диҳед/ / дар компютер нависед
3.5 санҷидан ва ислоҳ кардани хатогиҳо	2.3.5.1 Ислоҳи хатогиҳои пунктуатсия ва имло бо ёрии муаллим ва пурра кардани ҷумлаҳо	3.3.5.1 Ислоҳи хатогиҳои пунктуатсия, имло, грамматикӣ ва услубӣ бо ёрии муаллим	4.3.5.1 Хатогиҳои услубиро бо ёрии муаллим ҳаматарафа ислоҳ кунед ва кори хаттии худро мувофиқи меъёрҳои пунктуатсия, имло ва грамматика омода кунед.
3 6 Стандартҳои каллиграфиро нигоҳ доред	2.3.6.1 Донистани тарзи мувофиқ кардани ҳарфҳои калон ва хурд, нигоҳ доштани дукарата ва андозаи онҳо, тоза ва озода навиштан	3.3.6.1 Дар дафтари калон андозаи дукарата ва хурди ҳарфҳои хурдро дар ҳарфҳои калон ва хурд нигоҳ доред, бидуни шикастан ва	4.3.6.1 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ ва такмил додани усулҳои навиштан

КОПИЯ

		чоп кардан нависед ва навиштанро тезтар кунед.	
3.7 Стандартҳои пунктуатсияро риоя кунед	2.3.7.1 Барои навъҳои ҷумла аломатҳои пунктуатсияи мувофиқро (нуқта, савол, ҳамсадо) истифода баред	3.3.7.1 Дуруст гузоштани аломатҳои пунктуатсия ва аломатҳои пунктуатсия	4.3.7.1 Нишонаҳои пунктуатсияи ҷумлаҳои мураккаб
		3.3.7.2 Бо ёрии муаллим нишонаеро, ки муаллим болои миз гузоштааст, муайян кунед ва гузоред.	4.3.7.2 Қисмҳои ҷумларо ҷудо кунед ва аломатҳои пунктуатсия гузоред
			4.3.7.3 Ба муколама аломати пунктуатсия гузоред
4) Тілдік нормаларды қолдану			
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	2.4.1.1 Аз имлои я, ю ё й худдорӣ кунед	3.4.1.1 Калимаҳоро бо ҳарфҳои е, с ва ф нависед	4.4.1.1 Диққат додан ба ҳамоҳангии овозҳо ҳангоми илова кардани калимаҳо
	2.4.1.2 Имлои ҳарфҳои д, в, г, д ва т-ро дар хотир нигоҳ доред	3.4.1.2 Дар вожаи реша ивазшавии феъли -а, -а-ро ба суффикси пасванди ибтидоӣ нигоҳ доред.	4.4.1.2 ба калима Ҳангоми пайваст кардани буғумҳо эҳтиёт шавед, ки пайвандро якҷоя нигоҳ доред
	2.4.1.3 Навиштани навъҳои садонокҳо (фаъол, ғайриасл) ва имлои садонокҳои п-б, к-г, к-г.	3.4.1.3 Донистани имлои калимаҳои дорои ҳарфҳои с ва ҳ	4.4.1.3 Калимаҳоеро, ки дар талаффуз ва навиштан тафовут доранд, хонед ва нависед

ЧОБА

	2.4.1.4 Нигоҳ доштани имлои овозҳои кӯтоҳи л, р, м, н,	3.4.1.4 Дуруст навиштани калимаҳо бо ҳарфҳои х ва ҳ	
4.2 Риояи қоидаҳои грамматикӣ	2.4.2.1 бо ёрии муаллим, донистани тарзи фарқ кардани реша ва замимаҳо	3.4.2.1 Эҷоди калимаҳои сунъӣ бо илова кардани ёрирасон ба калимаи реша, фарқ кардани маънои калимаҳои ба ҳам алоқаманд	4.4.2.1 Донистани намудҳои калимаҳои мураккаб (калимаҳои мураккаб, ҷамъ, калимаҳои ихтисоршуда)
	2.4.2.2 Миқдор Иловаҳоро дуруст истифода баред	3.4.2.2 Донистани истифодаи иловаҳои растанӣ	4.4.2.2 Истифодаи иловаҳои воридшударо донед
	2.4.2.3 Фарқияти гурӯҳҳои калимаҳо (исм, сифат, замони гузашта, шумора)	3.4.2.3 Гурӯҳҳои калимаҳои ҷумларо муайян кунед (исм, ҳисса, шумора, сифат)	4.4.2.3 Донистани пасванди исм ва пасванд
	2.4.2.4 Шаклҳои хос ва маъмулии исмҳоро омӯзед ва имлои исмҳои хосро донед	3.4.2.4 Таҳияи исмҳо/сифатҳо/зарфҳои аслӣ ва сунъӣ	4.4.2.4 Намудҳои ивазкуниро донед
	2.4.2.5 Таҳияи исмҳо/рақамҳо/сифатҳо/ҷамъҳои аслӣ ва сунъӣ	3.4.2.5 Донистани феълҳои бо ва бе	4.4.2.5 Ба маънои феъл мувофиқат кунед, онро бо пешвандҳо пайваст кунед ва дар ҷумла истифода баред.
	2.4.2.6 Калимаҳоеро, ки дар ҷумла бо ҳам алоқаманданд, мувофиқат кунед	3.4.2.6 Донистани хусусияти ададҳо ва дараҷаҳо	4.4.2.6 Беҳтар намудани истифодаи иборањо дар ҷумлаҳо
		3.4.2.7 Донистани охири сарлавҳа (ҳа ва не)	4.4.2.7 Истифодаи пайвандакҳо (ва, бо, савай), ки калима ба калима, ҷумла ба ҷумларо мепайвандад

		3.4.2.8 Донистани тарзи пайваст кардани ҷумлаҳои кӯтоҳ ва дароз бо ёрии муаллим	4.4.2.8 Донистани тарзи ҷудо кардан ва истифода бурдани калимаҳои ёридиҳанда дар ҷумла
			4.4.2.9 Истифодаи замони гузашта (гузашта, оянда, ҳозира)

13. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту тәжік тілінде)

2 -сынып:

Ортақ тақырыптар	Бөлім (Сөйлеу түрлері)	Бөлімше (дағды)	Оқу мақсатты
1 -тоқсан			
1) Дар бораи ман	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	2.1.1.1 Калимаҳои гумшудаи маводи марбутро муайян кунед ва ба саволҳо оид ба мундариҷаи матн ҷавоб диҳед.
		1.3 Фарҳанги муошират дар ҳолатҳои гуногун сақлаш	2.1.3.1 Иштирок дар муколама тавассути нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар асоси ҳолатҳои дар ҳаёти ҳаррӯза дучоршуда
2) Оила ва дӯстони ман		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	2.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо истифода аз калимаҳои калидӣ ҳикоя эҷод кунед.

		1.6 Диққати шунавандаро ҷалб кунед	2.1.6.1 Истифодаи воситаҳои интонатсия ва ғайривербалии забон (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳ ба мавзӯъ (Шумо чӣ фикр доред? Шумо чӣ пешниҳод мекунед?)
		1.7 Овозҳо ва калимаҳоро мувофиқи меъёрҳои имло танзим кунед	2.1.7.1 Нигоҳ доштани ҳамоҳангии ҳамсадоҳо дар дохили калима (хондан ва хондан)

	Омӯзиши ман	2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	2.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба беҳтар кардани мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	2.2.4.1 Бо ёрии муаллим сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.5.1 Омӯзиши тарзи дарёфти маълумот аз манбаъҳо (лугатҳо, энсиклопедияҳо) ва таҳлил ва ҷамъоварии маълумот оид ба мавзӯъ ва саволи додашуда
		3.3 Навиштани кори хаттӣ дар асоси хондан, аналогияҳо ва маводи аудиовизуалӣ	2.3.3.1 * Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед, калимаҳои дастгирикунандаро пайдо кунед ва шарҳ диҳед.
			2.3.4.1 Бо ёрии муаллим аз калимаҳои калидӣ, ҷумлаҳо ва расмҳо нусхабардории плакат, табрикнома ё маҳсулотро истифода баред.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	2.3.5.1 Ислоҳи хатогиҳои пунктуатсия ва имло бо ёрии муаллим ва пурра кардани ҷумлаҳо

ЖОБА

		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	2.3.6.1 Донистани тарзи мувофиқ кардани ҳарфҳои калон ва хурд, нигоҳ доштани дукарата ва андозаи онҳо, тоза ва озода навиштан
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	2.4.1.1* Имлои я, ю ё ҳардуро нигоҳ доред
			2.4.1.2 * Имлои б, в, г, д, т -ро захира кунед
			2.4.1.3 Навиштани навъҳои садонокҳо (фаъол, ғайриасл) ва имлои садонокҳои п-б, қ-ғ, к-г.
			2.4.1.4* Нигоҳ доштани имлои овозҳои кӯтоҳи л, р, м, н,
2 -тоқсан			
3. Вазифаи ман 4. Зодгоҳи ман	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	2.1.2.1 Мундариҷаи матнро дар асоси унвони матн ва калимаҳои калидӣ ба нақша гиред.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	2.1.3.1 Иштирок дар муколама тавассути нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар асоси ҳолатҳои дар ҳаёти ҳаррӯза дучоршуда
		1.5 Маводи шунидашуда Фикри худро баён кунед	2.1.5.1 Намоиши мундариҷаи аудио-видео (ба монанди он, писанд меояд, сави..., муфид, бефоида, сави...) баёнот
	Омӯзиши ман	2.1 Васеъ кардани унсурҳои сохтор бо намудҳои матн	2.2.1.1* Пурсишӣ (Чӣ кард? Чӣ? Немисӣ?) Коркарди намудҳои матн (тасвирӣ, тавсифӣ, баҳснок) ва қисмҳо (қисм, бадан, хулоса)

ЖОБА

		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	2.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба беҳтар кардани мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	2.2.4.1 Бо ёрии муаллим сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.5.1 Омӯзиши тарзи дарёфти маълумот аз манбаъҳо (лугат, луғат, энсиклопедия) ва таҳлил ва ҷамъоварии маълумот оид ба мавзӯъ ва саволи додашуда
		2.6 Таҳлили муқоисавии матнҳо	2.2.6.1 Муайян кардани монандӣ ва фарқиятҳои (жанр, навъи матн) матнҳои дар як мавзӯъ навишташуда бо ёрии муаллим
	Навиштаҷот и ман	3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	2.3.1.1 Бо ёрии муаллим бо истифода аз расмҳои шахсӣ ва нақшҳои сюжетӣ тавсифи мухтасар ва матни ҳикояро созед.
			2.3.3.1 Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед, калимаҳои дастгириро истифода баред ва шарҳ диҳед.
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	2.3.4.1 Бо ёрии муаллим калимаҳо, ҷумлаҳо, расмҳои дастгирӣро пайдо кунед ва плакат, огоҳинома (нусхаи маҳсулот, огоҳии бехатарӣ) созед.
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	2.3.6.1 Донистани тарзи мувофиқ кардани ҳарфҳои калон ва хурд, нигоҳ доштани дукарата ва андозаи онҳо, тоза ва озода навиштан
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	2.3.6.1 Донистани чӣ гуна пайваст кардани ҳарфҳои калон ва хурд ва

ЖОГА

			мувофиқ кардани онҳо ва тоза ва озода навиштани онҳо.
		3.7 Риояи меъёрҳои пунктуатсия	2.3.7.1 Барои навъҳои ҷумла аломатҳои пунктуатсияи мувофиқро (нуқта, савол, ҳамсадо) истифода баред
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	2.4.2.6 Калимаҳоеро, ки дар ҷумла бо ҳам алоқаманданд, мувофиқат кунед
3 тоқсан			
5. Ба ҷисми худ ғамхорӣ кунед ва рӯҳи худро нигоҳубин кунед. 6. Анъана ва адабиёти нотакрор	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	2.1.1.1 Калимаҳои гумшудаи маводи марбутро муайян кунед ва ба саволҳо оид ба мундариҷаи матн ҷавоб диҳед.
		1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	2.1.2.1 Мундариҷаи матнро дар асоси унвони матн ва калимаҳои калидӣ ба нақша гиред.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	2.1.3.1 Иштирок дар муколама тавассути нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар асоси ҳолатҳои дар ҳаёти ҳаррӯза дучоршуда
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	2.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо истифода аз калимаҳои калидӣ ҳикоя эҷод кунед.
		1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	2.1.5.1 Намоиши мундариҷаи аудио-видео (Лайк, писанд, дон, истифода, истифода набар болди, савиви...) баёнот
		1.6 Ба ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	2.1.6.1 Истифодаи воситаҳои интонатсия ва ғайривербалии забон (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳ ба мавзӯъ (Шумо чӣ фикр доред? Шумо чӣ пешниҳод мекунед?)

ЖОБА

	Омӯзиши ман	2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	2.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба беҳтар кардани мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	2.2.4.1 Бо ёрии муаллим сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед
		2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	2.2.2.1 Мафҳуми синонимҳо, синонимҳо ва антонимҳоро (бо истифода аз луғат) фарқ ва дарк кунед ва онҳоро дар ҷараёни сӯҳбат истифода баред.
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.5.1 Омӯзиши тарзи дарёфти маълумот аз манбаъҳо (лугатҳо, энсиклопедияҳо) ва таҳлил ва ҷамъоварии маълумот оид ба мавзӯъ ва саволи додашуда
		2.6 Таҳлили муқоисавии матнҳо	2.2.6.1 Бо ёрии муаллим монандӣ ва фарқиятҳои (жанр, навъи матн) матнҳои дар як мавзӯъ навишташударо муайян кунед.
	Навиштаҷот и ман	3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	2.3.2.1 Матни паёми фармоишӣ
		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	2.3.3.1* Тартиб додани нақша ва шарҳ додани маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ бо ёрии муаллим
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	2.3.5.1 Ислоҳи хатогиҳои пунктуатсия ва имло бо ёрии муаллим ва пурра кардани ҷумлаҳо
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	2.3.6.1 Донистани тарзи мувофиқ кардани ҳарфҳои калон ва хурд, нигоҳ доштани дукарата ва андозаи онҳо, тоза ва озода навиштан
	Меъёрҳои забонро	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	2.4.2.1 бо ёрии муаллим, донистани тарзи фарқ кардани реша ва замимаҳо

ЧОП

	татбиқ кунед		2.4.2.2 Истифодаи дурусти шумораи ҷамъ
			2.4.2.3 Фарқияти гурӯҳҳои калимаҳо (исм, сифат, замони гузашта, шумора)
			2.4.2.4 Шаклҳои хос ва маъмулии исмҳоро омӯзед ва имлои исмҳои хосро донед
			2.4.2.5* Таҳияи исмҳо/рақамҳо/сифатҳо/ҷамъи аслӣ ва сунъӣ
4 тоқсан			
7. Муҳити ҳамсоя 8. Сафар	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	2.1.2.1 Мундариҷаи матнро дар асоси унвони матн ва калимаҳои калидӣ ба нақша гиред.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	2.1.3.1 Иштирок дар муколама тавассути нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар асоси ҳолатҳои дар ҳаёти ҳаррӯза дучоршуда
		1.4 Ҳикоя дар мавзӯи додашуда	2.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо истифода аз калимаҳои калидӣ ҳикоя эҷод кунед.
		1.5 Маводи шунидашуда Фикри худро баён кунед	2.1.5.1 Намоиши мундариҷаи аудио-видео (ба монанди он, писанд меояд, сави..., муфид, бефоида, сави...) баёнот
	Омӯзиши ман	2.1 Васеъ кардани унсурҳои сохтор бо намудҳои матн	2.2.1.1 Пурсишӣ (Чӣ кард? Чӣ? Немисӣ?) Коркарди намудҳои матн (тасвирӣ, тавсифӣ, баҳснок) ва қисмҳо (қисм, бадан, хулоса)
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	2.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба беҳтар кардани мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии	2.2.4.1 Бо ёрии муаллим сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед

ЖОБА

		матнро таҳия кунед	
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.5.1 Омӯзиши тарзи дарёфти маълумот аз манбаъҳо (лугатҳо, энсиклопедияҳо) ва таҳлил ва ҷамъоварии маълумот оид ба мавзӯъ ва саволи додашуда
	Навиштаҷот и ман	3.1 Барои намудҳои матн матни мувофиқ созед	2.3.1.1 Бо ёрии муаллим ба воситаи расмҳои шахсӣ ва нақшҳои сюжетӣ тавсифи кӯтоҳ ва матнҳои нақлӣ эҷод кунед.
		3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	2.3.2.1 Матни паёми фармоишӣ
		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	2.3.3.1* Тартиб додани нақша ва шарҳ додани маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ бо ёрии муаллим
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	2.3.5.1 Ислоҳи хатогиҳои пунктуатсия ва имло бо ёрии муаллим ва пурра кардани ҷумлаҳо
		3.6 Стандартҳои каллиграфиро нигоҳ доред	2.3.6.1 Донистани тарзи мувофиқ кардани ҳарфҳои калон ва хурд, нигоҳ доштани дукарата ва андозаи онҳо, тоза ва озода навиштан

	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	2.4.1.4 Нигоҳ доштани имлои овозҳои кӯтоҳи л, р, м, н,
		4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	2.4.2.1 бо ёрии муаллим, донистани тарзи фарқ кардани реша ва замима

ЖОГА

			2.4.2.5* Таҳияи исмҳо/рақамҳо/сифатҳо/ҷамъи аслӣ ва сунъӣ

2)3-сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлім (Сөйлеу түрлері)	Бөлімше (дағды)	Оқу мақсатты
1 тоқсан			
1. Табиат 2. Хуб хуб аст ва бад зишт аст (равшан ва торик)	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	3.1.1.1 Вожаҳои калидиро дар асоси маводи алоқаманд муайян кунед ва ба саволҳои кушод ва пӯшида ҷавоб диҳед
		1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	3.1.2.1* Мундариҷаи матнро мувофиқи унвони матн ва расмҳо, суратҳо ва диаграммаҳои пешниҳодшуда мутобиқ кунед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	3.1.3.1 Сухани худро мувофиқи ҳолатҳои гуногун танзим кунед (дар ҷои ҷамъиятӣ), фарҳанги гуфтугӯро нигоҳ доред ва дар муколама иштирок кунед
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	3.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо дарёфти калимаҳо ва намунаҳои асосӣ ҳикоя эҷод кунед.
		1.6 Диққати шунавандаро ҷалб кунед	3.1.6.1 Истифодаи интонатсия, воситаҳои забонии ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон ба мавзӯз
	Омӯзиши ман	2.1 Васеъ кардани унсурҳои сохтор бо намудҳои матн	3.2.1.1 Калимаҳои ёрирасон, калимаҳои ёрирасон барои такмил додани навъҳои матни мантиқӣ (нақл, тавсиф, далел) ва қисмҳои он
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	3.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба баёни андешаҳо дар бораи мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии	3.2.4.1 Бо ёрии муаллим унвони матни худ ва бозии асосиро таҳия кунед

ЖОБА

		матнро таҳия кунед	
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	3.2.5.1* Мутобиқи мавзӯи додашуда манбаъҳои гуногуни иттилоотӣ (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита) барои ҳалли маънои калимаҳои нави дар иттилоот пайдошуда тавассути луғатҳо, ҷамъоварӣ ва таҳияи ҷанбаҳои муҳими иттилоот истифода мешаванд. .
	Навиштаҷот и ман	3. 1 Барои навъи матн матни мувофиқ созед	3.3.1.1 Нақшаро ёбед, онро бо калимаҳои дастгирикунанда тавсиф кунед, матнро бо ҳаракати он тасвир кунед ва матнеро нависед, ки бо калимаҳои дастгирикунанда баҳс мекунад

		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	3.3.3.1* Нақша тартиб дода, бо ёрии муаллим оид ба маводи хондашуда, муқоисашуда ва аудиовизуалї шарҳ медиҳад.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	3.3.5.1 Ислоҳи хатоҳои пунктуатсия, имло, грамматикӣ ва услубӣ бо ёрии муаллим
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	3.3.6.1 Дар дафтари калон андозаи дукарата ва хурди ҳарфҳои хурдро дар ҳарфҳои калон ва хурд нигоҳ доред, бидуни шикастан ва чоп кардан нависед ва навиштанро тезтар кунед.
		3.7 Риояи меъёрҳои пунктуатсия	3.3.7.1* тафовут ва ислоҳи аломатҳои пунктуатсия ва аломатҳои пунктуатсия
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	3.4.1.1 Калимаҳоро бо ҳарфҳои е, с ва ф нависед
			3.4.1.3 Донистани имлои калимаҳои дорои ҳарфҳои с ва ҳ
			3.4.1.4 Дуруст навиштани калимаҳо бо ҳарфҳои х ва ҳ
2-тоқсан			

ЧОБА

3. Вақт 4. Меъморӣ	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	3.1.2.1 Мундариҷаи матнро мувофиқи унвони матн ва расмҳо, аксҳо ва диаграммаҳои додашуда мутобиқ кунед.
		13. Нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар ҳолатҳои гуногун	3.1.3.1 Дар ҳолатҳои гуногун (дар ҷойҳои ҷамъиятӣ) суханронии худро танзим кунед, фарҳанги гуфтугӯро нигоҳ доред ва дар муколама иштирок кунед
		1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	3.1.5.1 Изҳори ризоият, норозигӣ ва ақидаи дигаре, ки дар мундариҷаи аудио-видео баён шудааст
		1.6 Ба ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	3.1.6.1 Истифодаи интонатсия, воситаҳои забонии ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон ба мавзӯъ
		1.7 Овозҳо ва калимаҳоро мувофиқи меъёрҳои имло танзим кунед	3.1.7.1 Нигоҳ доштани ҳамоҳангии мутақобилаи садоҳои кӯтоҳ дар як калима (шанбе - шанбе)
	Омӯзиши ман	2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	3.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани маънои калимаҳои фразеологӣ ва фразеологӣ ва ҳангоми сӯҳбат истифода бурдани онҳо.
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	3.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба баёни андешаҳо дар бораи мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	3.2.4.1 Бо ёрии муаллим унвони матни худ ва бозии асосиро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	3.2.5.1* Мувофиқи мавзӯи додашуда унсурҳои гуногуни иттилоотӣ (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита) барои ҳалли маънои калимаҳои нави дар иттилоот пайдошуда тавассути луғатҳо, ҷамъоварӣ, такмил додани

ЖОБА

			ҷанбаҳои муҳими иттилоот истифода мешаванд.
		2.6 Таҳлили матнҳо	3.2.6.1 бо ёрии муаллим намуд ва услуби матнҳои дар мавзӯъҳои шабеҳ додашуда (матни бадеӣ, матни илмӣ), Дар бораи жанр сӯҳбат кунед, монандӣ ва фарқиятҳоро муқоиса кунед
	Навиштаҷот и ман	3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	3.3.2.1 Рӯзнома, хулоса ва муошират дар бораи кори худ
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	3.3.4.1* Бо ёрии муаллим диаграммаҳо, графикҳо, ҷадвалҳо, Суратҳоро ёбед, матн нависед (нома, ариза, нусхабардорӣ) ва дар компютер нависед.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	3.3.5.1 Хатогиҳои пунктуатсия, имло, грамматикӣ ва услубӣ бо ёрии муаллим
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	3.3.6.1 Дар дафтарчаи формати калон, дугона ва андозаи ҳарфҳои хурд, навиштан, қатъ ва навиштан ва навиштанро нигоҳ доред.
		3.7 Риояи меъёрҳои пунктуатсия	3.3.7.2 Бо ёрии муаллим нишонаеро, ки муаллим дар болои миз гузоштааст, муайян кунед ва гузоред.
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	3.4.1.2 Дар калимаи реша ивазшавии пасванди -а, -а-ро ба пасванди ибтидоӣ нигоҳ доред.
		4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	3.4.2.1* Бо роҳи илова кардани ёрирасон ба калимаи реша, фарқ кардани маънои калимаҳои ба ҳам алоқаманд калимаҳои сохта эҷод кунед.
			3.4.2.7 * Донистани ибтидои ҷумла (ҳа ва ҳа) ва охири ҷумла

ЖОБА

			3.4.2.8 Донистани тарзи пайваст кардани ҷумлаҳои кӯтоҳ ва дароз бо ёрии муаллим
3 четверть			
5. Ҳунар 6. Шахсони машхур	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	3.1.1.1 Вожаҳои калидиро дар асоси маводи алоқаманд муайян кунед ва ба саволҳои кушод ва пӯшида ҷавоб диҳед
		1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	3.1.2.1* Мутобиқи мундариҷаи матн аз рӯи мавзӯи матн ва расмҳо, аксҳо ва диаграммаҳои пешниҳодшуда.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	3.1.3.1 Дар ҳолатҳои гуногун (дар ҷойҳои ҷамъиятӣ) суханронии худро танзим кунед, фарҳанги гуфтугӯро нигоҳ доред ва дар муколама иштирок кунед
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	3.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо дарёфти калимаҳо ва намунаҳои асосӣ ҳикоя эҷод кунед.
		1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	3.1.5.1 Изҳори андешаи худ («созиш, ихтилоф») оид ба мундариҷаи сабти аудио-видео
	Омӯзиши ман	2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	3.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба баёни андешаҳо дар бораи мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Муайян кардани мавзӯъ ва идеяи асосии матн	3.2.4.1 Бо ёрии муаллим унвони матни худ ва бозии асосиро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	3.2.5.1* Мувофиқи мавзӯи додашуда унсурҳои гуногуни иттилоотӣ (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита) барои ҳалли маънои калимаҳои нави дар иттилоот пайдошуда тавассути луғатҳо, ҷамъоварӣ, такмил додани ҷанбаҳои муҳими иттилоот истифода мешаванд.
		2.6 Таҳлили муқоисавии матнҳо	3.2.6.1 бо ёрии муаллим намуд ва услуби матнҳои дар мавзӯъҳои шабеҳ додашуда (матни бадеӣ, матни илмӣ),

ЖОБА

			Дар бораи жанр сӯҳбат кунед, монандӣ ва фарқиятҳоро муқоиса кунед
	Навиштаҷот и ман	3.1 Барои намудҳои матн матни мувофиқ созед	3.3.1.1* Нақшаро ёбед, онро бо калимаҳои дастгирикунанда тасвир кунед, матнро бо ҳаракати он тасвир кунед ва матне нависед, ки барои мулоҳиза бо калимаҳои дастгирӣ истифода мешавад.
		3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	3.3.2.1 Рӯзнома, хулоса ва муошират дар бораи кори худ
		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	3.3.3.1* Бо ёрии муаллим аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ нақша тартиб дода, шарҳ диҳед
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	3.3.4.1* Бо ёрии муаллим диаграммаҳо, графикҳо, ҷадвалҳо, Суратҳоро ёбед, матн нависед (нома, ариза, нусхабардорӣ) ва дар компютер нависед.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	3.3.5.1 Ислоҳи хатоҳои пунктуатсия, имло, грамматикӣ ва услубӣ бо ёрии муаллим
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	3.3.6.1 Дар дафтари калон андозаи дукарата ва хурди ҳарфҳои хурдро дар ҳарфҳои калон ва хурд нигоҳ доред, бидуни шикастан ва чоп кардан нависед ва навиштанро тезтар кунед.
	Истифодаи меъёрҳои забон	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	3.4.2.2 Донистани истифодаи иловаҳои растанӣ
			3.4.2.3 Гурӯҳҳои калимаҳои ҷумларо муайян кунед (исм, ҳисса, шумора, сифат)
			3.4.2.4* Исмҳо/сифатҳо/зарфҳои асосӣ, сохтаро такмил диҳед

ЧОП

			3.4.2.5 Донистани феълҳои бо ва бе
			3.4.2.6 Донистани хусусияти ададҳо ва дараҷаҳо
4 тоқсан			
7. Об манбаи ҳаёт аст 8. Парвариши завқ. америкоиён	Тиҷшилим вә ейтилим	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	3.1.1.1 Вожаҳои калидиро дар асоси маводи алоқаманд муайян кунед ва ба саволҳои кушод ва пӯшида ҷавоб диҳед
		1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	3.1.2.1* Мундариҷаи матнро мувофиқи унвони матн ва расмҳо, суратҳо ва диаграммаҳои пешниҳодшуда мутобиқ кунед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	3.1.3.1 Дар ҳолатҳои гуногун (дар ҷойҳои ҷамъиятӣ) суханронии худро танзим кунед, фарҳанги гуфтугӯро нигоҳ доред ва дар муколама иштирок кунед
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	3.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо дарёфти калимаҳо ва намунаҳои асосӣ ҳикоя эҷод кунед.
			3.1.5.1 Изҳори андешаи худ («созиш, ихтилоф») оид ба мундариҷаи сабти аудио-видео
			3.1.6.1 Истифодаи интонатсия, воситаҳои забонии ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон ба мавзӯъ
	Омӯзиши ман	2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	3.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани маънои калимаҳои фразеологӣ ва фразеологӣ ва ҳангоми сӯҳбат истифода бурдани онҳо.
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	3.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба баёни андешаҳо дар бораи мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	3.2.4.1 Бо ёрии муаллим унвони матни худ ва бозии асосиро таҳия кунед

ЖОБА

		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	3.2.5.1* Мувофиқи мавзӯи додашуда унсурҳои гуногуни иттилоотӣ (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита) барои ҳалли маънои калимаҳои нави дар иттилоот пайдошуда тавассути луғатҳо, ҷамъоварӣ, такмил додани ҷанбаҳои муҳими иттилоот истифода мешаванд.
	Навиштаҷот и ман	3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	3.3.3.1* Нақша тартиб дода, бо ёрии муаллим оид ба маводи хондашуда, муќоисашуда ва аудиовизуалӣ шарҳ медиҳад.
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	3.3.4.1* Бо ёрии муаллим диаграммаҳо, графикҳо, ҷадвалҳо, Суратҳоро ёбед, матн нависед (нома, ариза, нусхабардорӣ) ва дар компютер нависед.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	3.3.5.1 Ислоҳи хатоҳои пунктуатсия, имло, грамматикӣ ва услубӣ бо ёрии муаллим
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	3.3.6.1 Дар дафтари калон андозаи дукарата ва хурди ҳарфҳои хурдро дар ҳарфҳои калон ва хурд нигоҳ доред, бидуни шикастан ва чоп кардан нависед ва навиштанро тезтар кунед.
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	3.4.2.1* Бо роҳи илова кардани ёрирасон ба калимаи реша, фарқ кардани маънои калимаҳои ба ҳам алоқаманд калимаҳои сохта эҷод кунед.
			3.4.2.4 Таҳияи исмҳо/сифатҳо/зарфҳои асосӣ, сохтагӣ

3) 4-сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлім (Сөйлеу түрлері)	Бөлімше (дағды)	Оқу мақсатты

1 тоқсан			
1. Кишвари ман Қазоқистон 2. Арзишҳо	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	4.1.1.1 Руйдодҳои асосиро дар асоси маводи алоқаманд таҳия кунед ва мундариҷаи матнро дар асоси онҳо созед.
		1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	4.1.2.1* Мундариҷаи матнро мувофиқи мавзӯи матн ва диаграмма, диаграмма ва ҷадвали додашуда ба нақша гиред ва фикри худро исбот кунед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	4.1.3.1 Таваҷҷӯҳ ба синну сол ва шахсияти ҳамсӯҳбат, нигоҳ доштани фарҳанги гуфтугӯ ҳангоми баррасии мавзӯи мушаххас ва иштирок дар муколама
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	4.1.4.1 Эҷоди монолог тавассути дарёфти калимаҳо ва услуби дастгирӣ
		1.7 Овозҳо ва калимаҳоро мувофиқи меъёрҳои имло танзим кунед	4.1.7.1 Калима дар калима, пайвасти калима ба калима ва нигоҳ доштани ҳамоҳангии садоҳо

	Омӯзиши ман	2.1 Васеъ кардани унсурҳои сохтор бо намудҳои матн	4.2.1.1* Таҳияи намудҳои матн (ҳикоя, тавсифӣ, баҳснок) ва қисмҳои он
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	4.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо дар асоси мундариҷаи матн
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	4.2.4.1 Мутобиқати унвон ва мундариҷаи матнро такмил диҳед, бозии асосиро созед

ЖОБА

		2.6 Таҳлили матнҳо	4.2.5.1 * Дастрасӣ ба иттилоот аз сарчашмаҳои гуногун (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, диаграмма), маънои калимаҳои навро мувофиқи матн пайдо кунед, маълумотро ҷамъбаст кунед ва баҳо диҳед
	Навиштаҷот ҳои ман	3.1 Барои намудҳои матн матни мувофиқ созед	4.3.1.1 Матнее нависед, ки дар он унсурҳои баёнӣ, тавсифӣ ва баҳсбарангез дар мавзӯи додашуда мавҷуд бошад.
		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	4.3.3.1* Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед ва бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ иншо нависед.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	4.3.5.1 Бо ёрии муаллим хатоҳои услубиро такмил ва ислоҳ кунед ва кори хаттии худро мувофиқи меъёрҳои пунктуатсия, имло ва грамматика омода кунед.
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	4.3.6.1 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ ва такмил додани усулҳои навиштан
		3.7 Риояи меъёрҳои пунктуатсия	4.3.7.1 Нишонаҳои пунктуатсияи ҷумлаҳои мураккаб
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	4.4.1.1 Ҳангоми илова кардани ёрирасон ба калима мувофиқати овозҳоро ба назар гиред.
			4.4.1.2 Ҳангоми ба калима илова кардани пайвандакҳо бодиққат истифода баред.
			4.4.1.3 Калимаҳоеро, ки дар талаффуз ва навиштан тафовут доранд, хонед ва нависед

ЖОБА

2 тоқсан			
3. Мероси фарҳангӣ 4. Дунёи касбҳо	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	4.1.2.1* Мундариҷаи матнро мувофиқи мавзӯи матн ва диаграмма, диаграмма ва ҷадвали додашуда ба нақша гиред ва фикри худро исбот кунед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	4.1.3.1 Таваҷҷӯҳ ба синну сол ва шахсияти ҳамсӯҳбат, нигоҳ доштани фарҳанги гуфтугӯ ҳангоми баррасии мавзӯи мушаххас ва иштирок дар муколама
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	4.1.4.1 Эҷоди монолог тавассути дарёфти калимаҳо ва услуби дастгирӣ
		1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	4.1.5.1 Шарҳ оид ба мундариҷаи аудио-видео
		1.6 Ба ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	4.1.6.1 Бо истифода аз интонация, воситаҳои забони ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) ва изофаҳо, калимаҳои ёрирасон барои ҷолиб сохтани мавзӯъ
	Омӯзиши ман	2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	4.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани таркиби устувори калимаҳо ва калимаҳои бисёрмаъно, фаҳмиши маъно ва истифодаи онҳо ҳангоми сӯҳбат
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	4.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо дар асоси мундариҷаи матн
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	4.2.4.1 Мутобиқати унвон ва мундариҷаи матнро такмил диҳед, бозии асосиро созед

ЖОБА

		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	4.2.5.1 * Дастрасӣ ба иттилоот аз сарчашмаҳои гуногун (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, диаграмма), маънои калимаҳои навро мувофиқи матн пайдо кунед, маълумотро ҷамъбаст кунед ва баҳо диҳед
		2.6 Таҳлили матнҳо	4.2.6.1. Муайян кардани намудҳо, жанрҳо ва услубҳои матнҳо дар мавзӯи муайян (мақолаҳо, гузоришҳо, иншоҳо, тарҷумаҳо, ёддоштҳо ва мавъизаҳо) ва инкишоф додани монандӣ ва фарқиятҳо.
	Навиштаҷот ҳои ман	3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	4.3.2.1 Бо истифода аз калимаҳои калидӣ матн (иншо, эссе, сӯҳбат) нависед
		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	4.3.3.1* Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед ва бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ иншо нависед.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	4.3.5.1 Бо ёрии муаллим хатоҳои услубиро ҳаматарафа ислоҳ кунед, кори хаттии худро мувофиқи меъёрҳои пунктуатсия, имло ва грамматикӣ омода кунед.
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	4.3.6.1 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ ва такмил додани усулҳои навиштан
		3.7 Риояи меъёрҳои пунктуатсия	4.3.7.2 Қисмҳои ҷумларо ҷудо кунед ва аломатҳои пунктуатсия гузоред
			4.3.7.3 Муколамаро дуруст нишон диҳед

ЖОБА

	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	4.4.2.1* Донистани намудҳои калимаҳои мураккаб (калимаҳои мураккаб, ҷамъ, калимаҳои ихтисоршуда)
			4.4.2.6 Беҳтар намудани истифодаи ибораҳо дар ҷумлаҳо

3 тоқсан			
5. Ҳикояҳо дар бораи табиат 6. Муҳити худро ҳифз кунед	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	4.1.2.1* Мундариҷаи матнро мувофиқи унвони матн ва диаграмма, диаграмма ва ҷадвали додашуда ба нақша гиред ва фикри худро исбот кунед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	4.1.3.1 Таваҷҷӯҳ ба синну сол ва шахсияти ҳамсӯҳбат, нигоҳ доштани фарҳанги гуфтугӯ ҳангоми баррасии мавзӯи мушаххас ва иштирок дар муколама
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	4.1.4.1 Эҷоди монолог тавассути дарёфти калимаҳо ва услуби дастгирӣ
		1.5 Фикри худро оид ба маводи шунидаатон баён кунед	4.1.5.1 Шарҳ оид ба мундариҷаи аудио-видео
		1.6 Ба ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	4.1.6.1 Бо истифода аз интонация, воситаҳои забони ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) ва изофаҳо, калимаҳои ёрирасон барои ҷолиб сохтани мавзӯъ
	Омӯзиши ман	2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	4.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани таркиби устувори калимаҳо ва калимаҳои бисёрмаъно, фаҳмиши маъно ва истифодаи онҳо ҳангоми сӯҳбат

ЖОГА

		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	4.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо дар асоси мундариҷаи матн
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	4.2.4.1 Мутобиқати унвон ва мундариҷаи матнро такмил диҳед, бозии асосиро созед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	4.2.5.1 * Дастрасӣ ба иттилоот аз сарчашмаҳои гуногун (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, диаграмма), маънои калимаҳои навро мувофиқи матн пайдо кунед, маълумотро ҷамъбаст кунед ва баҳо диҳед
		2.6 Таҳлили матнҳо	4.2.6.1. Муайян кардани намудҳо, жанрҳо ва услубҳои матнҳо дар мавзӯи муайян (мақолаҳо, гузоришҳо, иншоҳо, тарҷумаҳо, ёддоштҳо ва мавъизаҳо) ва инкишоф додани монандӣ ва фаркиятҳо.

	Навиштаҷотҳои ман	3.1 Барои намудҳои матн матни мувофиқ созед	4.3.1.1 Матнее нависед, ки дар он унсурҳои баёнӣ, тавсифӣ ва баҳсбарангез дар мавзӯи додашуда мавҷуд бошад.
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	4.3.4.1* Схема дар формати матнӣ (равшан, гузориш, эълон); Графикҳо, ҷадвалҳо, диаграммаҳои аксҳоро шарҳ диҳед/ / дар компютер нависед
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	4.3.5.1 Хатогиҳои услубиро бо ёрии муаллим ҳаматарафа ислоҳ кунед, кори хаттии худро мувофиқи меъёрҳои пунктуатсия, имло ва грамматика таҳрир кунед.
	Меъёрҳои забонро	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	4.4.2.3* Бидонед, ки чӣ тавр иваз кардани исм ва ҷонишинҳо

ЖОДА

	татбиқ кунед		4.4.2.2 Донистани истифодаи иловаҳои воридотӣ
			4.4.2.4 Намудҳои ивазкуниро донед
4 тоқсан			
7. Ба кайхон сафар кунед 8. Сафар ба оянда	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	4.1.1.1 Руйдодҳои асосиро дар асоси маводи алоқаманд таҳия кунед ва мундариҷаи матнро дар асоси онҳо созед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	4.1.3.1 Таваҷҷӯҳ ба синну сол ва шахсияти ҳамсӯҳбат, нигоҳ доштани фарҳанги гуфтугӯ ҳангоми баррасии мавзӯи мушаххас ва иштирок дар муколама
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	4.1.4.1 Эҷоди монолог тавассути дарёфти калимаҳо ва услуби дастгирӣ
		1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	4.1.5.1 Шарҳ оид ба мундариҷаи аудио-видео
	Омӯзиши ман	2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	4.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо дар асоси мундариҷаи матн
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	4.2.4.1 Мутобиқати унвон ва мундариҷаи матнро такмил диҳед, бозии асосиро созед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	4.2.5.1 * Дастрасӣ ба иттилоот аз мавод (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, диаграмма), васеъ кардани маънои калимаҳои нави дар матн мавҷудбуда, ҷамъбаст ва арзёбии иттилоот

ЧОП

	Навиштаҷо тҳоӣ ман	3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	4.3.2.1 Бо истифода аз калимаҳои калидӣ матн (иншо, эссе, сӯҳбат) нависед
		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	4.3.3.1* Дар асоси маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ бо ёрии муаллим нақша тартиб диҳед ва бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ иншо нависед.
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	4.3.4.1* Схема дар формати матнӣ (равшан, гузориш, эълон); Графикҳо, ҷадвалҳо, диаграммаҳои аксҳоро шарҳ диҳед/ / дар компютер нависед
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	4.3.5.1 Бо ёрии муаллим хатоҳои услубиро ҳаматарафа ислоҳ кунед, кори хаттии худро мувофиқи меъёрҳои пунктуатсия, имло ва грамматикӣ омода кунед.
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	4.3.6.1 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ ва такмил додани усулҳои навиштан
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	4.4.2.5 Ба маънои феъл мувофиқат кунед, онро бо феълҳо пайваст кунед ва дар ҷумла истифода баред.
			4.4.2.7 Истифодаи пайвандакҳо (ва, бо, савай), ки калима ба калима, ҷумла ба ҷумларо мепайвандад
			4.4.2.8* Донистани тарзи ҷудо кардан ва истифода бурдани калимаҳои ёрирасон дар ҷумла
			4.4.2.9 Истифодаи замони гузашта (гузашта, оянда, ҳозира)

Ескерту:

1) оқыту міндеттері бір тоқсан шеңберінде сөйлеу қызметінің түрлері бойынша біріктіріледі;

2) "*" түрінде белгіленген оқыту мақсаттарынының бөлігі жүзеге асырылады.

3) «/» – белгісі оқу мақсатындағы бөліп қарастыруға болатын бөліктерді көрсетеді.

3-тарау. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұны

14. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;

2) 3-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;

3) 4-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

15. «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша жазба жұмыстарының көлемі:

1) сөздік диктант – 2-сыныпта 5-7 сөз, 3-сыныпта 9-12 сөз, 4-сыныпта 12-15 сөз;

2) диктант – 2-сыныпта 25-30 сөз, 3-сыныпта 35-50 сөз, 4-сыныпта 55-70 сөз;

3) мазмұндама мәтінінің көлемі – 2-сыныпта 40-60 сөз, 3-сыныпта 60-80 сөз, 4-сыныпта 80-100 сөз;

4) шығарма мәтінінің көлемі – 2-сыныпта 25-35 сөз, 3-сыныпта 35-55 сөз, 4-сыныпта 55-70 сөз.

16. «Тәжік тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Тил вә нутуқ: нутуқниң адәм һаятидики әһмийити вә һаҗәтлиги; ағзаки вә язма нутуқ һәққидә чүшүнүк; тавуш күчи, аһаңлиғи – ағзаки нутуқниң қураллири; ағзаки нутуқта һәрикәт билән има-ишарәт; диалог; монолог;

2) Сөзләш мәдәнийити: түрлүк вәзийәтләргә бағлиқ сөһбәтдашни тиңшаш, сөзләш мәдәнийитини сақлаш; саламлишиш әһвалларға бағлиқ пайдилинидиған сөзләр; аманлишиш, өтүнүш, миннәтдарлиқ билдүрүш әһваллирини қураштуруш;

3) фонетика: тавуш вә һәрип чүшәнчиси; боғум вә униң имласи; созуқ тавушларниң қелин вә инчикә түрлири (е, и тавушлириниң өзгичилиги); я, ё, ю һәриплириниң имласи; үзүк тавушлар вә уларниң җараңлиқ, җараңсиз түрлири; п-в, қ-ғ, к-г тавушлириниң созуқ тавуштин башланған қошумчиларниң улинишидин новәтлишиши; б, д, п, т, г, к, ғ, қ тавушлириниң йезилиши; б, в, г, д һәриплириниң рус тилидин киргән сөзләрдә йезилиш имласи; л, р, м, н һәриплириниң йезилиши; ң һәрипиниң йезилиши;

4) мәтин, мәтин һәққидә чүшүнүк; жүмлиләр жиғиндисиниң мәтиндин айримчилиғи; мәтинниң сәрләвһиси вә униңдики асасий ойни ениқлаш; мәтингә, сюжетлиқ рәсимләргә сәрләвһә бериш; сәрләвһә (мәтинниң нами), тирәк сөзләр арқилиқ мәтинниң мәзмунини молҗалаш; тиңшиған мәтин бойичә чүшәнмигән сөзләрни бәлгүләш; тиңшалған мәтин мәзмуни бойичә соалларға җавап бериш;

тиңшалған материалға өз пикрини билдүрүш; оқулған мәтин мәзмуни бойичә соаллар қураштуруш вә җавап бериш; берилгән тирәк сөзләрни пайдилинип еғизчә һекайә түзүш;

5) мәтинниң тәркиви (беши, оттури (асасий қисим), ахири (хуласә) һәққидә чүшүнүк; мәтиндики азат йолниң әһмийити; мәтиндики җүмлиләрниң бағлиниши; тоғра түзүлмигән мәтинни қайтидин қуруш;

6) мәтин түрлири: баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш: җисимлар вә һадисиләр һәққидә баянлаш, тәсвирләш; мәтинниң сәрләвһиси вә униңдики асасий ойни ениқлаш, мәтингә селиштурма тәһлил ясаш;

7) җүмлә һәққидә чүшүнүк; җүмлиниң мәтиндин өзгичилиги; мәтинни җүмлиләргә бөлүш; ейтилишиға қарап җүмлиләрниң түрлири: хәвәр җүмлә, соал җүмлә, үндәш җүмлә; җүмлә ахириға қойилидиған тиниш бәлгүлири(чекит, соал бәлгүси, үндәш бәлгүси);

8) җүмлидики сөзләрниң бағлиниши: соал қоюш арқилиқ җүмлә ичидики бир-бири билән бағлинишип кәлгән сөзләрни тепиш; сөзләрниң орунлишиш тәртивини диққәткә елип, сөзләрдин җүмлә қураштуруш; соал бойичә җүмлини толуқтуруп йезиш; үлгә, схема, рәсимләр бойичә җүмлә түзүш; тоғра түзүлмигән җүмлини дуруслап, қайтидин йезиш;

9) сөз вә униң мәнаси: сөз вә униң мәнаси һәққидә чүшүнүк; мәтиндики мәнадаш, зит, аһаңдаш сөзләрниң мәналирини ажритишни билиш; берилгән мавзу, соал бойичә керәклик әхбаратни таллап елиш үчүн әхбарат мәнбәлирини пайдилинишни билиш (сөзлүк, энциклопедия);

10) сөз тәркиви: сөзниң томур вә қошумчиси һәққидә дәсләпки чүшүнүк елиш; томур вә қошумчилириниң бир-биридин пәрқи; томур вә қошумчиниң бәлгүлиниши; қошумчә түрлири: сөз ясиғучи вә сөз түрлигүчи, уларниң бәлгүлиниши; мәтинниң тәркиви (беши, оттури (асасий қисим), ахири (хуласә) һәққидә чүшүнүк; мәтиндики азат йолниң әһмийити; мәтиндики җүмлиләрниң бағлиниши; тоғра түзүлмигән мәтинни қайтидин қуруш;

11) сөз түркүмлири: нәрсиләрниң намини, бәлгүсини, иш-һәрикитини билдүридиған сөзләр һәққидә дәсләпки чүшүнүкни тәкрарлаш; сөз түркүми һәққидә чүшүнүк; исим сөз түркүми, униң мәнаси; хас исим вә умумий исим; хас исимниң йезилиш имласи; исимларниң бирлик вә көплүк түрлири; исимларниң көплүк қошумчилирини сөз тәркивидә тәһлил қилиш, уларни дурус қоллиниш; пеил вә униң ениқлимиси, соаллири; аддий вә мурәккәп пеиллар; сүпәт вә униң ениқлимиси, соаллири; исим вә сүпәтниң бағлиниши; түп вә ясалма сүпәтләр; сан сөз түркүми вә униң ениқлимиси, соаллири; сан сөз түркүминиң исим сөз түркүми билән бағлинишип ейтилиши; санақ вә дәриҗә санлар;

12) ижадий ишлар оқуған, тиңшиған вә аудиовизуаллиқ материалларға бағлинишлиқ соаллар билән режә бойичә изаһәт йезиш; тирәк сөзләрни, рәсимләрни пайдилинип, постер қураштуруш; йәкә рәсим яки сюжетлиқ рәсимләр бойичә қисқа тәсвирләш, баянлаш мәтинлирини түзүп йезиш; үлгә бойичә аддий хәвәрләндүрүш, нусхилиқ йезиш; түзүлгән мәтиндики әвәтилгән хаталарни (орфографиялиқ, пунктуациялиқ, һәриплик) муәллимниң ярдими билән тепип түзитиш; дурус түзүлмигән мәтинни түзәп, қайтидин йезиш; язма ишларни каллиграфиялиқ тәләпләргә лайиқ йезиш;

13) жил бойичә өтүлгәнни тәкрарлаш.

17. «Тәжік тілі» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тил вә нутуқ: ағзаки вә язма нутуқниң алаһидиликлири;

2) нутуқ мәдәнийити: һәрхил вәзийәтләргә бағлиқ өз сөзини тоғра қураштуруп, тил нормилирини сақлап сөзләш; интонацияни, вербал әмәс тиллиқ қуралларни (һәриқәт билән има-ишарәт), қаратма сөзләрни қоллинип, тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш; өзгиниң пикригә өз көз қаришини билдүрүштә тиллиқ вә этикилиқ нормиларни сақлаш;

3) мәтин: мәтин һәққидә 2-синипта өтүлгәнни қайтилаш, ярдәмчи сөзләрниң ярдими билән баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш мәтин түрлирини вә уларниң қисимлирини ениқлаш; мәтинниң сәрләвһисини вә униңдики асасий ойини ениқлаш; мәтин мәзмуни бойичә пикир билдүрүшкә йөнәлгән соаллар түзүш вә җавап бериш; мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш; бирдәк мавзуда берилгән мәтинләр түрлирини, стилини селиштуруш;

4) тиңшалған мәтин бойичә тирәк сөзләрни бәлгүләш; очуқ вә йепиқ соалларға җавап бериш; берилгән сәрләвһә, фото, диаграмма, рәсимләр бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш; берилгән мавзу, тирәк сөзләрни, режини пайдилинип еғизчә һекайә қураштуруш;

5) қаратма сөз, униң тиниш бәлгүси; қистурма сөз вә униң тиниш бәлгүси;

6) фонетика: тавуш һәққидә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш; э, ф, в, ц, щ тавушлириниң алаһидиликлирини өзләштүрүш; бу тавушларни дурус тәләппуз қилиш вә саватлиқ йезишни үгитиш; в, ф һәриплири билән кәлгән сөзләрни саватлиқ йезишни үгиниш; ц, щ һәриплири билән кәлгән сөзләрни саватлиқ йезишни үгиниш; х, һ тавушлири, уларниң ейтилиш алаһидиликлири; х, һ тавушлириға бағлиқ сөзләрниң имласи; сөз ичидики қатар турған үзүк тавушларниң өзара аһаңдашлиғини сақлап ейтиш (шәнбә – шәмбә, нанға – наңға);

7) сөз вә униң мәнаси; сөз вә униң мәнаси һәққидә берилгән чүшүнүкни әскә чүшириш; сөз мәналири билән иш: сөз өзиниң удул мәнасидин башқа көчмә мәнада келишини вә бир сөзниң бир нәччә мәнада ишлитилишини байқаш; мәнадаш вә зит мәналиқ сөзләр; удул вә көчмә мәналиқ сөзләрниң мәнасини чүшиниш, нутуқта пайдилиниш; һәрхил әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, сөзлүк, схема, җәдвәл,) берилгән мавзу, соал бойичә алған әхбаратларда учришидиған йеңи сөзләрниң мәналирини сөзлүкләр арқилиқ ечиш, топлаш, мәлуматлардики муһим чүшәнчилирини ениқлаш;

8) сөз тәркиви: сөз тәркиви бойичә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш, түп вә ясалма сөз; ясалма сөзләрни ясайдиған қошумчилар; томурдаш сөзләр; қошумчиларниң имласи; боғумларниң аһаңдашлиғини сақлаш (сөз ахиридики үзүк тавушларниң түрлиригә лайиқ, қелин боғумлуқ сөзгә қелин боғумлуқ, инчикә боғумлуқ сөзгә инчикә боғумлуқ қошумчиларниң улиниши), қошумчә уланғанда бәзи сөзләрниң ахиридики тавушларниң өзгириши һәққидә чүшүнүк;

9) җүмлә: җүмлә һәққидә 2-синипта өтүлгәнни тәкрарлаш; җүмлә әзалири: егә билән хәвәрниң бағлиниши; егә билән хәвәрниң оттуриға қойилидиған сизиқчә; жиғиқ вә йейиқ җүмлә; үлгә схема, соал бойичә җүмлә қураштуруш;

10) сөз түркүмлири һәққидә берилгән билимни тәкрарлаш; исим сөз түркүми һәққидә 2-синипта өтүлгән материални әскә елиш; түп вә ясалма исимлар; исимларниң түрлиниши; исимларниң егилик қошумчилири; ясалма исимларни ясайдиған қошумчилар; исимларниң түрлиниши; униң бирлик вә көплүк түрлири;

егилик қошумчилириниң имласи; пеиллар һәққидә берилгән билимни әскә чүшириш; түп вә ясалма пеиллар; болушлуқ вә болушсиз пеиллар;

11) ижадий иш: режә яки схема асасида тирәк сөзләрни пайдилинип баянлаш, тәсвирләш вә ярдәмчи сөзләрни пайдилинип муһакимә мәтинлирини түзүп йезиш; оқуған, тиңшиған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә режә түзүп, изаһәт йезиш; схема, график, җәдвәл, фоторәсимләрни пайдилинип мәтин (хәт, тәклипнамә, нусхилиқ, презентация) қураштуруп йезиш; өзиниң иш-һәрикити баянланған күндүлүк, тәрҗимә һал йезиш; әвәтилгән хаталарни (пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ, стилистикилиқ) тепип, орфографиялиқ сөзлүк арқилиқ түзитиш;

12) жил бойи өткәнни тәкрарлаш.

18. «Тәжік тілі» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Тил вә нутуқ: ағзаки вә язма нутуқ һәққидә билимини кәңәйтиш; режә вә тирәк сөзләрни пайдилинип монолог түзүш;

2) Нутуқ мәдәнийити: нутуқ мәхсити вә орниға мувапиқ бәлгүлүк бир мавзу әтрапида диолог түзүш; сөһбәтдашниң йеши, һиссияти, кәйпиятини диққәткә елиш; интонацияни, вербаллиқ әмәс тиллиқ қуралларни (һәрикәт, има-ишарәт) қистурма сөз, ярдәмчи сөзләрни пайдилинип мавзуға тиңшиғучиниң диққитини җәлип қилиш;

3) фонетика: боғумларниң аһаңдашлиғи һәққидә уқум қелиплаштуруш: созуқ тавушларниң сөз ичидә қелин-инчикә болушиға қарап аһаңдашлиғи билән ейтилиши вә йезилиши; сөзгә қошумчиларниң улинишида тавушларниң аһаңдашлиқ хусусийитини пайдилиниш: томурниң ахирқи тавуши җараңлиқ болса, униңға җараңлиқ үзүк тавуштин башланған, җараңсиз үзүк тавуш билән аяқлашқан болса, җараңсиз үзүк тавуштин башланған қошумчә таллап елиш; қошумчиларниң улинишидин томур сөзниң ахиридики һәрипниң өзришини билиш;

4) мәтин: мәтин түрлири (баянлаш, тәсвирләш, муһакимә қилиш) тоғрилиқ берилгән уқумни кәңәйтиш, мәтин тәркивини тәһлил қилиш; мәтин сәрләвһиси вә мәзмунининиң өз ара мувапиқлиғини ениқлаш; униң асасий ойини муһакимә қилиш; мәтин мәзмуни бойичә йешимини тепишқа қаритилған соаллар қураштуруш вә жавап бериш; мәтинләргә селиштурма тәһлил ясаш: охшаш мавзуда берилгән мәтинләрниң жанрлирини селиштуруш;

5) тиңшалған материал бойичә асасий чүшәнчилирини таллап елиш вә улар асасида мәзмунини ейтип бериш; берилгән мәтин сәрләвһиси, диаграмма, схема җәдвәл бойичә мәтинниң мәзмунини молҗалаш вә униң асасий ойини дәлилләш; аудио-видеоязма мәзмунини баһалаш;

6) сөз бирикмилири, жүмлә: жүмлә бойичә өтүлгәнни тәкрарлаш; жүмлидики сөз бирикмилирини тепиш; жүмлиниң бирхил әзалири вә уларниң тиниш бәлгүси; аддий вә мурәккәп жүмлә; жүмлини схема бойичә түзүш; қошма жүмлиниң тиниш бәлгүси; диологта қоллинидиған тиниш бәлгүлири;

7) диологта пайдилинилидиған тиниш бәлгүлири;

8) мурәккәп сөзләр һәққидә чүшүнүк: мурәккәп сөзләр һәққидә дәсләпки чүшүнүк: бириккән сөзләр; бириккән сөзләрниң ясилиши вә көп учришидиған түрлири; қош сөзләр вә уларниң ясилиши; қош сөзләрниң мәнаси вә имласи; қисқарған сөзләр; қисқарған сөзләрниң ясилиши вә имласи; бириккип кетиш, жүплиниш, тәкрар ейтилиш арқилиқ мурәккәп сөзләрни ясаш;

9) сөз вә униң мәнаси: турақлиқ сөз бирикмилири һәққидә чүшүнүк бериш; мәтиндә турақлиқ сөз бирикмилири билән көп мәналиқ сөзләрни ажритишни билиш, мәнасини чүшиниш, нутуқта пайдилиниш; түрлүк әхбарат мәнбәлиридин (мәтин, сөзлүк, схема, җәдвәл, диаграмма) берилгән мавзу бойичә керәклик мәлуматни тепиш, йеңи сөзләрниң мәнасини мәтин мәзмуни бойичә ениқлап, әхбаратни хуласиләш, баһалаш;

10) сөз түркүмлири: исим һәққидә өтүлгәнни тәкрарлаш, исимниң түрлиниши: келиш қошумчилири билән түрләш; келиш қошумчилириниң имласи; егилик қошумчилири билән түрлиниши; көплүк қошумчилириниң түрлиниши; исим түрлири; исимларниң бирлик вә көплүк түрлири; пеил һәққидә өтүлгәнни тәкрарлаш; пеилларниң түрлиниши; пеил заманлири: һазирқи, өткән, келидиған заман; бирлик вә көплүк түрлириниң үлгилири; сүпәт сөз түркүми; қарши мәналиқ сүпәт сөзлири; сан сөз түркүми; санақ вә дәрижә санлар, уларниң имласи; алмаш, алмаш һәққидә умумий чүшүнүк, уларниң хизмити; алмашларниң түрлиниши; рәвиш һәққидә чүшүнүк; келишләр һәққидә чүшүнүк, уларниң хизмити; ярдәмчи сөзләр вә уларниң имласи; уланмилар һәққидә чүшүнүк; уларниң хизмити вә имласи;

11) ижадий ишлар: оқулған, тиңшалған вә аудиовизуаллиқ материаллар бойичә режә түзүп, изаһәт вә тирәк сөзләрни пайдилинип эссе йезиш; берилгән мавзу бойичә баянлаш, тәсвирләш вә муһакимә элементлири бар мәтин түзүп йезиш; түрлүк стильда мәтин йезиш; тамгезити, мақалә, йеңилиқ, елан йезиш; мүҗәзнамә йезиш; әвәтилгән хаталарни (пунктуациялиқ, орфографиялиқ, грамматикилиқ, стилистикилиқ) ениқлап, орфографиялиқ сөзлүк арқилиқ түзитиш;

12) жил бойи өткәнни тәкрарлаш.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйеси (төмендетілген оқу жүктемесімен)

19. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.4 кодында: "1" – сынып, "2.1" – бөлім және бөлімше, "4" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

20. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым:

Неізгі дағдылар	Оқу мақсаты		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
1.1 Фаҳмидани мундариҷаи маводи шунавӣ	2.1.1.1 Калимаҳои гумшудаи маводи марбутро муайян кунед ва дар асоси мундариҷаи матн ба саволҳо ҷавоб диҳед.	3.1.1.1 Вожаҳои калидиро дар асоси маводи алоқаманд муайян кунед ва ба саволҳои кушод ва пӯшида ҷавоб диҳед	4.1.1.1 Воқеаҳои асосиро аз рӯи маводи мувофиқ таҳия кунед ва дар асоси онҳо мазмуни матнро нақл кунед

1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	2.1.2.1 Мундариҷаи матнро дар асоси унвони матн ва калимаҳои калидӣ ба нақша гиред.	3.1.2.1 Сарлавҳаи матн ва тасвирҳо, аксҳо, Мундариҷаи матнро мувофиқи диаграмма танзим кунед	4.1.2.1 Мундариҷаи матнро мувофиқи унвони матн ва диаграмма, диаграмма ва ҷадвали додашуда ба нақша гирифта, фикри худро исбот кунед.
1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	2.1.3.1 Иштирок дар муколама тавассути нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар асоси ҳолатҳои дар ҳаёти ҳаррӯза дучоршуда	3.1.3.1 Сухани худро мувофиқи ҳолатҳои гуногун танзим кунед (дар ҷои ҷамъиятӣ), фарҳанги гуфтугӯро нигоҳ доред ва дар муколама иштирок кунед	4.1.3.1 Таваҷҷӯҳ ба синну сол ва шахсияти ҳамсӯҳбат, нигоҳ доштани фарҳанги гуфтугӯ ҳангоми баррасии мавзӯи мушаххас ва иштирок дар муколама
1.4 Дар мавзӯи додашуда сӯҳбат созед	2.1.4.1 Калимаҳои калидиро ёбед ва дар мавзӯи додашуда сӯҳбат созед	3.1.4.1 Калимаҳо ва намунаҳои калидӣ пайдо кунед ва дар мавзӯи додашуда сӯҳбат созед.	4.1.4.1 Эҷоди монолог тавассути дарёфти калимаҳо ва услуби дастгирӣ
1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	2.1.5.1 Намоиши мундариҷаи аудио-видео (Лайк, писанд, дон, истифода, истифода набар болди, савиви...) баёнот	3.1.5.1 Изҳори андешаи худ "розӣ ё норозигӣ" бо андешаи шахси дигар, ки дар мундариҷаи аудио-видео баён шудааст	4.1.5.1 Шарҳ оид ба мундариҷаи аудио-видео
1.6 Диққати шунавандаро ҷалб кунед	2.1.6.1 Истифодаи воситаҳои интонатсия ва ғайривербалии забон (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳ ба мавзӯъ (Шумо чӣ фикр доред? Шумо чӣ пешниҳод мекунед?)	3.1.6.1 Истифодаи интонатсия, воситаҳои забонии ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон ба мавзӯъ	4.1.6.1 Бо истифода аз интонация, воситахои гайривербалии забон (харакат, имову ишора) ва пасванду зарфхо шавку хаваси шунавандагонро ба мавзуъ гардонед.

1.7 Овозҳо ва калимаҳоро мувофиқи меъёрҳои имло танзим кунед	2.1.7.1 Нигоҳ доштани ҳамоҳангии ҳамсадоҳо дар дохили калима (имрӯз)	3.1.7.1 Нигоҳ доштани ҳамоҳангии ҳамсадоҳо дар калима (шанбе - шанбе)	4.1.7.1 Нигоҳ доштани ҳамоҳангии калимаҳо дар дохили калима ва муносибати байни калима ва калима.
2)Чтение			
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
2.1 Васеъ кардани унсурҳои сохтор бо намудҳои матн	2.2.1.1 Пурсишӣ (Чӣ кард? Чӣ? Немисӣ?) Коркарди намудҳои матн (тасвирӣ, тавсифӣ, баҳснок) ва қисмҳо (қисм, бадан, хулоса)	3.2.1.1 Калимаҳои ёрирасон, калимаҳои ёридиҳанда барои такмил додани намудҳои матни мантиқӣ (назеҳ, тавсиф, мубоҳиса) ва қисмҳои он	4.2.1.1 Таҳияи намудҳои матн (ҳикоя, тавсифӣ, баҳснок) ва қисмҳои он
2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	2.2.2.1 Мафҳуми синонимҳо, синонимҳо ва антонимҳоро (бо истифода аз луғат) фарқ ва дарк кунед ва онҳоро дар ҷараёни сӯҳбат истифода баред.	3.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани маънои калимаҳои фразеологӣ ва фразеологӣ ва ҳангоми сӯҳбат истифода бурдани онҳо.	4.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани таркибҳои устувори калимаҳо ва калимаҳои бисёрмаъно, кушодани маъно ва истифодаи онҳо ҳангоми сӯҳбат
2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	2.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба беҳтар кардани мундариҷаи матн нигаронида шудаанд	3.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба баёни андешаҳо дар бораи мундариҷаи матн нигаронида шудаанд	4.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо дар асоси мундариҷаи матн
2.4 Форматкунии матн ва бозии асосиро такмил диҳед	2.2.4.1 Бо ёрии муаллим сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	3.2.4.1 Бо ёрии муаллим сарлавҳаи матн ва идеяи асосиро такмил диҳед	4.2.4.1 Мутобиқати мавзӯъ ва мундариҷаи матнро такмил диҳед, бозии асосиро созед

2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.5.1 Омӯзиши тарзи дарёфти маълумот аз сарчашмаҳои гуногун (лугат, луғат, энсиклопедия) ва таҳлил ва ҷамъоварии маълумот оид ба мавзӯъ ва саволи додашуда	3.2.5.1 Мувофиқи мавзӯи додашуда манбаъҳои гуногуни иттилоотӣ (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита) барои ҳалли маънои калимаҳои нави дар иттилоот пайдошуда тавассути луғатҳо, ҷамъоварӣ ва такмил додани ҷанбаҳои муҳими иттилоот истифода мешаванд.	4.2.5.1 Дастрасӣ ба иттилоот аз сарчашмаҳои гуногун (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита, диаграмма), фаҳмидани маънои калимаҳои нави дар матн пайдошуда, ҷамъбаст ва арзёбии иттилоот
2.6 Таҳлили матнҳо	2.2.6.1 Бо ёрии муаллим шабоҳат ва нотакрорӣ (жанр, навъи матн)-и матнҳои дар мавзӯъҳои якхела навишташударо пайдо кунед.	3.2.6.1 бо ёрии муаллим намуд ва услуби матнҳои дар мавзӯъҳои шабеҳ додашуда (матни бадеӣ, матни илмӣ), Дар бораи жанр сӯҳбат кунед, монандӣ ва фарқиятҳоро муқоиса кунед	4.2.6.1 Намудҳо, жанрҳо ва услубҳои матнро дар мавзӯи мушаххас муайян кунед (мақолаҳо, гузоришҳо, иншоҳо, тарҷумаҳо, ёддоштҳо ва мавъизаҳо) ва таҳияи монандӣ ва фарқиятҳо.

3) Жазылым

Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
3.1 Барои намудҳои матн матни мувофиқ созед	2.3.1.1 Бо ёрии муаллим бо истифода аз расмҳои шахсӣ ва нақшҳои сюжетӣ тавсифи мухтасар ва матни ҳикояро созед.	3.3.1.1 Наќшаро ёбед, бо истифода аз калимањои дастгирикунанда тасвир кунед, матнро тањлил кунед ва онро тавсиф кунед ва бо истифода аз калимањои дастгирї матни бањсї нависед.	4.3.1.1 Матнее нависед, ки дар он унсурҳои баёнӣ, тавсифӣ ва баҳсбарангез дар мавзӯи додашуда мавҷуд бошад.

3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	2.3.2.1 Матни паёми фармоишӣ	3.3.2.1 Рӯзнома, хулоса ва муошират дар бораи кори худ	4.3.2.1 Бо истифода аз калимаҳои калидӣ матн (иншо, иншо, ҳикоя) нависед.

3.3 Хондан, муқоиса ва навиштани кори хаттӣ дар маводи аудиовизуалӣ	2.3.3.1 Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед, калимаҳои дастгириро истифода баред ва шарҳ диҳед.	3.3.3.1 Бо ёрии муаллим оид ба маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед ва шарҳ диҳед	4.3.3.1 Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ нақша тартиб дода, бо истифода аз калимаҳои дастгирикунанда иншо нависед.
3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	2.3.4.1 Бо ёрии муаллим бо истифода аз калимаҳои асосӣ, ҷумлаҳо ва расмҳо плакат, табрикнома ва модели маҳсулот созед.	3.3.4.1 Бо ёрии муаллим диаграммаҳо, графикҳо, ҷадвалҳо, Суратҳоро ёбед, матн нависед (нома, ариза, нусхабардорӣ) ва дар компютер нависед.	4.3.4.1 Схема дар таркиби матн (хабар, гузориш, эълон); Графикҳо, ҷадвалҳо, суратҳо, диаграммаҳоро шарҳ диҳед/ / дар компютер нависед
3.5 санҷидан ва ислоҳ кардани хатогиҳо	2.3.5.1 Ислоҳи хатогиҳои пунктуатсия ва имло бо ёрии муаллим ва пурра кардани ҷумлаҳо	3.3.5.1 Ислоҳи хатогиҳои пунктуатсия, имло, грамматикӣ ва услубӣ бо ёрии муаллим	4.3.5.1 Хатогиҳои услубиро бо ёрии муаллим ҳаматарафа ислоҳ кунед ва кори хаттии худро мувофиқи меъёрҳои пунктуатсия, имло ва грамматика омода кунед.
3 6 Стандартҳои каллиграфиро нигоҳ доред	2.3.6.1 Донистани тарзи мувофиқ кардани ҳарфҳои калон ва хурд, нигоҳ доштани дукарата ва андозаи онҳо, тоза ва озода навиштан	3.3.6.1 Дар дафтари калон андозаи дукарата ва хурди ҳарфҳои хурдро дар ҳарфҳои калон ва хурд нигоҳ доред, бидуни шикастан ва чоп кардан нависед ва навиштанро тезтар кунед.	4.3.6.1 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ ва такмил додани усулҳои навиштан
3.7 Стандартҳои пунктуатсияро риоя кунед	2.3.7.1 Барои навъҳои ҷумла аломатҳои пунктуатсияи мувофиқро (нуқта, савол, ҳамсадо) истифода баред	3.3.7.1 Дуруст гузоштани аломатҳои пунктуатсия ва аломатҳои пунктуатсия	4.3.7.1 Нишонаҳои пунктуатсияи ҷумлаҳои мураккаб

		3.3.7.2 Бо ёрии муаллим нишонаеро, ки муаллим болои миз гузоштааст, муайян кунед ва гузоред.	4.3.7.2 Қисмҳои ҷумларо ҷудо кунед ва аломатҳои пунктуатсия гузоред
			4.3.7.3 Ба муколама аломати пунктуатсия гузоред
4) Тілдік нормаларды қолдану			
Негізгі дағдылар	Оқу мақсаттары		
	2 -сынып	3 -сынып	4 -сынып
4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	2.4.1.1 Аз имлои я, ю ё й худдорӣ кунед	3.4.1.1 Калимаҳоро бо ҳарфҳои е, с ва ф нависед	4.4.1.1 Диққат додан ба ҳамоҳангии овозҳо ҳангоми илова кардани калимаҳо
	2.4.1.2 Имлои ҳарфҳои д, в, г, д ва т-ро дар хотир нигоҳ доред	3.4.1.2 Дар вожаи реша ивазшавии феъли -а, -а-ро ба суффикси пасванди ибтидоӣ нигоҳ доред.	4.4.1.2 ба калима Ҳангоми пайваст кардани буғумҳо эҳтиёт шавед, ки пайвандро якҷоя нигоҳ доред
	2.4.1.3 Навиштани навъҳои садонокҳо (фаъол, ғайриасл) ва имлои садонокҳои п-б, к-г, к-г.	3.4.1.3 Донистани имлои калимаҳои дорои ҳарфҳои с ва ҳ	4.4.1.3 Калимаҳоеро, ки дар талаффуз ва навиштан тафовут доранд, хонед ва нависед
	2.4.1.4 Нигоҳ доштани имлои овозҳои кӯтоҳи л, р, м, н,	3.4.1.4 Дуруст навиштани калимаҳо бо ҳарфҳои х ва ҳ	
4.2 Риояи қоидаҳои грамматикӣ	2.4.2.1 бо ёрии муаллим, донистани тарзи фарқ кардани реша ва замимаҳо	3.4.2.1 Эҷоди калимаҳои сунъӣ бо илова кардани ёрирасон ба калимаи реша, фарқ кардани маънои калимаҳои ба ҳам алоқаманд	4.4.2.1 Донистани намудҳои калимаҳои мураккаб (калимаҳои мураккаб, ҷамъ, калимаҳои ихтисоршуда)
	2.4.2.2 Миқдор Иловаҳоро дуруст истифода баред	3.4.2.2 Донистани истифодаи иловаҳои растанӣ	4.4.2.2 Истифодаи иловаҳои воридшударо донед

	2.4.2.3 Фарқияти гурӯҳҳои калимаҳо (исм, сифат, замони гузашта, шумора)	3.4.2.3 Гурӯҳҳои калимаҳои ҷумларо муайян кунед (исм, ҳисса, шумора, сифат)	4.4.2.3 Донистани пасванди исм ва пасванд
	2.4.2.4 Шаклҳои хос ва маъмулии исмҳоро омӯзед ва имлои исмҳои хосро донед	3.4.2.4 Таҳияи исмҳо/сифатҳо/зарфҳои аслӣ ва сунъӣ	4.4.2.4 Намудҳои ивазкуниро донед
	2.4.2.5 Таҳияи исмҳо/рақамҳо/сифатҳо/ҷамъҳои аслӣ ва сунъӣ	3.4.2.5 Донистани феълҳои бо ва бе	4.4.2.5 Ба маънои феъл мувофиқат кунед, онро бо пешвандҳо пайваст кунед ва дар ҷумла истифода баред.
	2.4.2.6 Калимаҳоеро, ки дар ҷумла бо ҳам алоқаманданд, мувофиқат кунед	3.4.2.6 Донистани хусусияти ададҳо ва дараҷаҳо	4.4.2.6 Беҳтар намудани истифодаи иборањо дар ҷумлаҳо
		3.4.2.7 Донистани охири сарлавҳа (ҳа ва не)	4.4.2.7 Истифодаи пайвандакҳо (ва, бо, савай), ки калима ба калима, ҷумла ба ҷумларо мепайвандад
		3.4.2.8 Донистани тарзи пайваст кардани ҷумлаҳои кӯтоҳ ва дароз бо ёрии муаллим	4.4.2.8 Донистани тарзи ҷудо кардан ва истифода бурдани калимаҳои ёридиҳанда дар ҷумла
			4.4.2.9 Истифодаи замони гузашта (гузашта, оянда, ҳозира)

21. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (төмендетілген оқу жүктемесімен) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту тәжік тілінде) сәйкес іске асырылады.

ЖОБА

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (төмендетілген оқу жүктемесімен) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту тәжік тілінде)

2 -сынып:

Ортақ тақырыптар	Бөлім (Сөйлеу түрлері)	Бөлімше (дағды)	Оқу мақсатты
1 -тоқсан			
1) Дар бораи ман 2) Оила ва дӯстони ман	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	2.1.1.1 Калимаҳои гумшудаи маводи марбутро муайян кунед ва ба саволҳо оид ба мундариҷаи матн ҷавоб диҳед.
		1.3 Фарҳанги муошират дар ҳолатҳои гуногун сақлаш	2.1.3.1 Иштирок дар муколама тавассути нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар асоси ҳолатҳои дар ҳаёти ҳаррӯза дучоршуда
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	2.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо истифода аз калимаҳои калидӣ ҳикоя эҷод кунед.
		1.6 Диққати шунавандаро ҷалб кунед	2.1.6.1 Истифодаи воситаҳои интонатсия ва ғайривербалии забон (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳ ба мавзӯъ (Шумо чӣ фикр доред? Шумо чӣ пешниҳод мекунед?)
		1.7 Овозҳо ва калимаҳоро мувофиқи меъёрҳои имло танзим кунед	2.1.7.1 Нигоҳ доштани ҳамоҳангии ҳамсадоҳо дар дохили калима (хондан ва хондан)
	Омӯзиши ман	2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	2.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба беҳтар кардани мундариҷаи матн нигаронида шудаанд

ЖОБА

		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	2.2.4.1 Бо ёрии муаллим сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.5.1 Омӯзиши тарзи дарёфти маълумот аз манбаъҳо (лугатҳо, энсиклопедияҳо) ва таҳлил ва ҷамъоварии маълумот оид ба мавзӯъ ва саволи додашуда
		3.3 Навиштани кори хаттӣ дар асоси хондан, аналогияҳо ва маводи аудиовизуалӣ	2.3.3.1 * Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед, калимаҳои дастгирикунандаро пайдо кунед ва шарҳ диҳед.
			2.3.4.1 Бо ёрии муаллим аз калимаҳои калидӣ, ҷумлаҳо ва расмҳо нусхабардории плакат, табрикнома ё маҳсулотро истифода баред.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	2.3.5.1 Ислоҳи хатогиҳои пунктуатсия ва имло бо ёрии муаллим ва пурра кардани ҷумлаҳо
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	2.3.6.1 Донистани тарзи мувофиқ кардани ҳарфҳои калон ва хурд, нигоҳ доштани дукарата ва андозаи онҳо, тоза ва озода навиштан
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	2.4.1.1* Имлои я, ю ё ҳардуро нигоҳ доред
			2.4.1.2 * Имлои б, в, г, д, т -ро захира кунед
			2.4.1.3 Навиштани навъҳои садонокҳо (фаъол, ғайриасл) ва имлои садонокҳои п-б, қ-ғ, к-г.
			2.4.1.4* Нигоҳ доштани имлои овозҳои кӯтоҳи л, р, м, н,

ЖОГА

2 -тоқсан			
3. Вазифаи ман 4. Зодгоҳи ман	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	2.1.2.1 Мундариҷаи матнро дар асоси унвони матн ва калимаҳои калидӣ ба нақша гиред.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	2.1.3.1 Иштирок дар муколама тавассути нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар асоси ҳолатҳои дар ҳаёти ҳаррӯза дучоршуда
		1.5 Маводи шунидашуда Фикри худро баён кунед	2.1.5.1 Намоиши мундариҷаи аудио-видео (ба монанди он, писанд меояд, сави..., муфид, бефоида, сави...) баёнот
	Омӯзиши ман	2.1 Васеъ кардани унсурҳои сохтор бо намудҳои матн	2.2.1.1* Пурсишӣ (Чӣ кард? Чӣ? Немисӣ?) Коркарди намудҳои матн (тасвирӣ, тавсифӣ, баҳснок) ва қисмҳо (қисм, бадан, хулоса)
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	2.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба беҳтар кардани мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	2.2.4.1 Бо ёрии муаллим сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.5.1 Омӯзиши тарзи дарёфти маълумот аз манбаъҳо (лугат, луғат, энсиклопедия) ва таҳлил ва ҷамъоварии маълумот оид ба мавзӯъ ва саволи додашуда
		2.6 Таҳлили муқоисавии матнҳо	2.2.6.1 Муайян кардани монандӣ ва фарқиятҳои (жанр, навъи матн) матнҳои дар як мавзӯъ навишташуда бо ёрии муаллим

ЖОБА

	Навиштаҷот и ман	3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	2.3.1.1 Бо ёрии муаллим бо истифода аз расмҳои шахсӣ ва нақшҳои сюжетӣ тавсифи мухтасар ва матни ҳикояро созед.
			2.3.3.1 Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед, калимаҳои дастгириро истифода баред ва шарҳ диҳед.
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	2.3.4.1 Бо ёрии муаллим калимаҳо, ҷумлаҳо, расмҳои дастгирӣро пайдо кунед ва плакат, огоҳинома (нусхаи маҳсулот, огоҳии бехатарӣ) созед.
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	2.3.6.1 Донистани тарзи мувофиқ кардани ҳарфҳои калон ва хурд, нигоҳ доштани дукарата ва андозаи онҳо, тоза ва озода навиштан
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	2.3.6.1 Донистани чӣ гуна пайваст кардани ҳарфҳои калон ва хурд ва мувофиқ кардани онҳо ва тоза ва озода навиштани онҳо.
		3.7 Риояи меъёрҳои пунктуатсия	2.3.7.1 Барои навъҳои ҷумла аломатҳои пунктуатсияи мувофиқро (нуқта, савол, ҳамсадо) истифода баред
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	2.4.2.6 Калимаҳоеро, ки дар ҷумла бо ҳам алоқаманданд, мувофиқат кунед
3 тоқсан			
5. Ба ҷисми худ ғамхорӣ кунед ва рӯҳи худро нигоҳубин кунед.	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	2.1.1.1 Калимаҳои гумшудаи маводи марбутро муайян кунед ва ба саволҳо оид ба мундариҷаи матн ҷавоб диҳед.
		1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	2.1.2.1 Мундариҷаи матнро дар асоси унвони матн ва калимаҳои калидӣ ба нақша гиред.

ЖОГА

6. Анъана ва адабиёти нотакрор			
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	2.1.3.1 Иштирок дар муколама тавассути нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар асоси ҳолатҳои дар ҳаёти ҳаррӯза дучоршуда
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	2.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо истифода аз калимаҳои калидӣ ҳикоя эҷод кунед.
		1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	2.1.5.1 Намоиши мундариҷаи аудио-видео (Лайк, писанд, дон, истифода, истифода набар болди, савиви...) баёнот
		1.6 Ба ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	2.1.6.1 Истифодаи воситаҳои интонатсия ва ғайривербалии забон (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳ ба мавзӯъ (Шумо чӣ фикр доред? Шумо чӣ пешниҳод мекунед?)
	Омӯзиши ман	2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	2.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба беҳтар кардани мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	2.2.4.1 Бо ёрии муаллим сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед
		2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	2.2.2.1 Мафҳуми синонимҳо, синонимҳо ва антонимҳоро (бо истифода аз луғат) фарқ ва дарк кунед ва онҳоро дар ҷараёни сӯҳбат истифода баред.
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.5.1 Омӯзиши тарзи дарёфти маълумот аз манбаъҳо (лугатҳо, энсиклопедияҳо) ва таҳлил ва ҷамъоварии маълумот оид ба мавзӯъ ва саволи додашуда

ЖОБА

		2.6 Таҳлили муқоисавии матнҳо	2.2.6.1 Бо ёрии муаллим монандӣ ва фарқиятҳои (жанр, навъи матн) матнҳои дар як мавзӯъ навишташударо муайян кунед.
	Навиштаҷот и ман	3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	2.3.2.1 Матни паёми фармоишӣ
		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	2.3.3.1* Тартиб додани нақша ва шарҳ додани маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ бо ёрии муаллим
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	2.3.5.1 Ислоҳи хатогиҳои пунктуатсия ва имло бо ёрии муаллим ва пурра кардани ҷумлаҳо
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	2.3.6.1 Донистани тарзи мувофиқ кардани ҳарфҳои калон ва хурд, нигоҳ доштани дукарата ва андозаи онҳо, тоза ва озода навиштан
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	2.4.2.1 бо ёрии муаллим, донистани тарзи фарқ кардани реша ва замимаҳо
			2.4.2.2 Истифодаи дурусти шумораи ҷамъ
			2.4.2.3 Фарқияти гурӯҳҳои калимаҳо (исм, сифат, замони гузашта, шумора)

			2.4.2.4 Шаклҳои хос ва маъмулии исмҳоро омӯзед ва имлои исмҳои хосро донед
			2.4.2.5* Таҳияи исмҳо/рақамҳо/сифатҳо/ҷамъи аслӣ ва сунъӣ
4 тоқсан			
7. Муҳити ҳамсоя 8. Сафар	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	2.1.2.1 Мундариҷаи матнро дар асоси унвони матн ва калимаҳои калидӣ ба нақша гиред.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар	2.1.3.1 Иштирок дар муколама тавассути нигоҳ доштани фарҳанги

ЖОБА

		ҳолатҳои гуногун риоя кунед	сӯҳбат дар асоси ҳолатҳои дар ҳаёти ҳаррӯза дучоршуда
		1.4 Ҳикоя дар мавзӯи додашуда	2.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо истифода аз калимаҳои калидӣ ҳикоя эҷод кунед.
		1.5 Маводи шунидашуда Фикри худро баён кунед	2.1.5.1 Намоиши мундариҷаи аудио-видео (ба монанди он, писанд меояд, сави..., муфид, бефоида, сави...) баёнот
	Омӯзиши ман	2.1 Васеъ кардани унсурҳои сохтор бо намудҳои матн	2.2.1.1 Пурсишӣ (Чӣ кард? Чӣ? Немисӣ?) Коркарди намудҳои матн (тасвирӣ, тавсифӣ, баҳснок) ва қисмҳо (қисм, бадан, хулоса)
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	2.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба беҳтар кардани мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	2.2.4.1 Бо ёрии муаллим сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.5.1 Омӯзиши тарзи дарёфти маълумот аз манбаъҳо (лугатҳо, энсиклопедияҳо) ва таҳлил ва ҷамъоварии маълумот оид ба мавзӯъ ва саволи додашуда
	Навиштаҷот и ман	3.1 Барои намудҳои матн матни мувофиқ созед	2.3.1.1 Бо ёрии муаллим ба воситаи расмҳои шахсӣ ва нақшҳои сюжетӣ тавсифи кӯтоҳ ва матнҳои нақлӣ эҷод кунед.
		3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	2.3.2.1 Матни паёми фармоишӣ

ЖОДА

		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	2.3.3.1* Тартиб додани нақша ва шарҳ додани маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ бо ёрии муаллим
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	2.3.5.1 Ислоҳи хатогиҳои пунктуатсия ва имло бо ёрии муаллим ва пурра кардани ҷумлаҳо
		3.6 Стандартҳои каллиграфиро нигоҳ доред	2.3.6.1 Донистани тарзи мувофиқ кардани ҳарфҳои калон ва хурд, нигоҳ доштани дукарата ва андозаи онҳо, тоза ва озода навиштан

	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	2.4.1.4 Нигоҳ доштани имлои овозҳои кӯтоҳи л, р, м, н,
		4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	2.4.2.1 бо ёрии муаллим, донистани тарзи фарқ кардани реша ва замима
			2.4.2.5* Таҳияи исмҳо/рақамҳо/сифатҳо/ҷамъи аслӣ ва сунъӣ

2)3 класс

Ортақ тақырыптар	Бөлім (Сөйлеу түрлері)	Бөлімше (дағды)	Оқу мақсатты
1 тоқсан			
1. Табиат 2. Хуб хуб аст ва бад зишт аст (равшан ва торик)	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	3.1.1.1 Вожаҳои калидиро дар асоси маводи алоқаманд муайян кунед ва ба саволҳои кушод ва пӯшида ҷавоб диҳед
		1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	3.1.2.1* Мундариҷаи матнро мувофиқи унвони матн ва расмҳо,

ЖОБА

			суратҳо ва диаграммаҳои пешниҳодшуда мутобиқ кунед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	3.1.3.1 Сухани худро мувофиқи ҳолатҳои гуногун танзим кунед (дар ҷои ҷамъиятӣ), фарҳанги гуфтугӯро нигоҳ доред ва дар муколама иштирок кунед
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	3.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо дарёфти калимаҳо ва намунаҳои асосӣ ҳикоя эҷод кунед.
		1.6 Диққати шунавандаро ҷалб кунед	3.1.6.1 Истифодаи интонатсия, воситаҳои забонии ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон ба мавзӯз
	Омӯзиши ман	2.1 Васеъ кардани унсурҳои сохтор бо намудҳои матн	3.2.1.1 Калимаҳои ёрирасон, калимаҳои ёрирасон барои такмил додани навъҳои матни мантиқӣ (нақл, тавсиф, далел) ва қисмҳои он
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	3.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба баёни андешаҳо дар бораи мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	3.2.4.1 Бо ёрии муаллим унвони матни худ ва бозии асосиро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	3.2.5.1* Мутобиқи мавзӯи додашуда манбаъҳои гуногуни иттилоотӣ (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита) барои ҳалли маънои калимаҳои нави дар иттилоот пайдошуда тавассути луғатҳо, ҷамъоварӣ ва таҳияи ҷанбаҳои муҳими иттилоот истифода мешаванд. .
	Навиштаҷот и ман	3. 1 Барои навъи матн матни мувофиқ созед	3.3.1.1 Нақшаро ёбед, онро бо калимаҳои дастгирикунанда тавсиф кунед, матнро бо ҳаракати он тасвир кунед ва матнеро нависед, ки бо калимаҳои дастгирикунанда баҳс мекунад

ЖОГА

		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	3.3.3.1* Наќша тартиб дода, бо ёрии муаллим оид ба маводи хондашуда, муќоисашуда ва аудиовизуалї шарњ медињад.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	3.3.5.1 Ислоҳи хатоҳои пунктуатсия, имло, грамматикӣ ва услубӣ бо ёрии муаллим
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	3.3.6.1 Дар дафтари калон андозаи дукарата ва хурди ҳарфҳои хурдро дар ҳарфҳои калон ва хурд нигоҳ доред, бидуни шикастан ва чоп кардан нависед ва навиштанро тезтар кунед.
		3.7 Риояи меъёрҳои пунктуатсия	3.3.7.1* тафовут ва ислоҳи аломатҳои пунктуатсия ва аломатҳои пунктуатсия
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	3.4.1.1 Калимаҳоро бо ҳарфҳои е, с ва ф нависед
			3.4.1.3 Донистани имлои калимаҳои дорои ҳарфҳои с ва ҳ
			3.4.1.4 Дуруст навиштани калимаҳо бо ҳарфҳои х ва ҳ
2-тоқсан			
3. Вақт 4. Меъморӣ	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	3.1.2.1 Мундариҷаи матнро мувофиқи унвони матн ва расмҳо, аксҳо ва диаграммаҳои додашуда мутобиқ кунед.
		13. Нигоҳ доштани фарҳанги сӯҳбат дар ҳолатҳои гуногун	3.1.3.1 Дар ҳолатҳои гуногун (дар ҷойҳои ҷамъиятӣ) суханронии худро танзим кунед, фарҳанги гуфтугӯро нигоҳ доред ва дар муколама иштирок кунед
		1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	3.1.5.1 Изҳори ризоият, норозигӣ ва ақидаи дигаре, ки дар мундариҷаи аудио-видео баён шудааст
		1.6 Ба ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	3.1.6.1 Истифодаи интонатсия, воситаҳои забонии ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои

			ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон ба мавзӯъ
		1.7 Овозҳо ва калимаҳоро мувофиқи меъёрҳои имло танзим кунед	3.1.7.1 Нигоҳ доштани ҳамоҳангии мутақобилаи садоҳои кӯтоҳ дар як калима (шанбе - шанбе)
	Омӯзиши ман	2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	3.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани маънои калимаҳои фразеологӣ ва фразеологӣ ва ҳангоми сӯҳбат истифода бурдани онҳо.
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	3.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба баёни андешаҳо дар бораи мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	3.2.4.1 Бо ёрии муаллим унвони матни худ ва бозии асосиро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	3.2.5.1* Мувофиқи мавзӯи додашуда унсурҳои гуногуни иттилоотӣ (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита) барои ҳалли маънои калимаҳои нави дар иттилоот пайдошуда тавассути луғатҳо, ҷамъоварӣ, такмил додани ҷанбаҳои муҳими иттилоот истифода мешаванд.
		2.6 Таҳлили матнҳо	3.2.6.1 бо ёрии муаллим намуд ва услуби матнҳои дар мавзӯъҳои шабеҳ додашуда (матни бадеӣ, матни илмӣ), Дар бораи жанр сӯҳбат кунед, монандӣ ва фарқиятҳоро муқоиса кунед
	Навиштаҷоти ман	3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	3.3.2.1 Рӯзнома, хулоса ва муошират дар бораи кори худ
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	3.3.4.1* Бо ёрии муаллим диаграммаҳо, графикҳо, ҷадвалҳо, Суратҳоро ёбед, матн нависед (нома, ариза, нусхабардорӣ) ва дар компютер нависед.

ЖОБА

		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	3.3.5.1 Хатогиҳои пунктуатсия, имло, грамматикӣ ва услубӣ бо ёрии муаллим
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	3.3.6.1 Дар дафтарчаи формати калон, дугона ва андозаи ҳарфҳои хурд, навиштан, қатъ ва навиштан ва навиштанро нигоҳ доред.
		3.7 Риояи меъёрҳои пунктуатсия	3.3.7.2 Бо ёрии муаллим нишонаеро, ки муаллим дар болои миз гузоштааст, муайян кунед ва гузоред.
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	3.4.1.2 Дар калимаи реша ивазшавии пасванди -а, -а-ро ба пасванди ибтидоӣ нигоҳ доред.
		4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	3.4.2.1* Бо роҳи илова кардани ёрирасон ба калимаи реша, фарқ кардани маънои калимаҳои ба ҳам алоқаманд калимаҳои сохта эҷод кунед.
			3.4.2.7 * Донистани ибтидои ҷумла (ҳа ва ҳа) ва охири ҷумла
			3.4.2.8 Донистани тарзи пайваст кардани ҷумлаҳои кӯтоҳ ва дароз бо ёрии муаллим
3 четверть			
5. Ҳунар 6. Шахсони машхур	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	3.1.1.1 Вожаҳои калидиро дар асоси маводи алоқаманд муайян кунед ва ба саволҳои кушод ва пӯшида ҷавоб диҳед
		1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	3.1.2.1* Мутобиқи мундариҷаи матн аз рӯи мавзӯи матн ва расмҳо, аксҳо ва диаграммаҳои пешниҳодшуда.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	3.1.3.1 Дар ҳолатҳои гуногун (дар ҷойҳои ҷамъиятӣ) суханронии худро танзим кунед, фарҳанги гуфтугӯро нигоҳ доред ва дар муколама иштирок кунед
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	3.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо дарёфти калимаҳо ва намунаҳои асосӣ ҳикоя эҷод кунед.

ЖОБА

		1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	3.1.5.1 Изҳори андешаи худ («созиш, ихтилоф») оид ба мундариҷаи сабти аудио-видео
	Омӯзиши ман	2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	3.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба баёни андешаҳо дар бораи мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Муайян кардани мавзӯъ ва идеяи асосии матн	3.2.4.1 Бо ёрии муаллим унвони матни худ ва бозии асосиро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	3.2.5.1* Мувофиқи мавзӯи додашуда унсурҳои гуногуни иттилоотӣ (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита) барои ҳалли маънои калимаҳои нави дар иттилоот пайдошуда тавассути луғатҳо, ҷамъоварӣ, такмил додани ҷанбаҳои муҳими иттилоот истифода мешаванд.
		2.6 Таҳлили муқоисавии матнҳо	3.2.6.1 бо ёрии муаллим намуд ва услуби матнҳои дар мавзӯъҳои шабеҳ додашуда (матни бадеӣ, матни илмӣ), Дар бораи жанр сӯҳбат кунед, монандӣ ва фарқиятҳоро муқоиса кунед
	Навиштаҷот и ман	3.1 Барои намудҳои матн матни мувофиқ созед	3.3.1.1* Нақшаро ёбед, онро бо калимаҳои дастгирикунанда тасвир кунед, матнро бо ҳаракати он тасвир кунед ва матне нависед, ки барои мулоҳиза бо калимаҳои дастгирӣ истифода мешавад.
		3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	3.3.2.1 Рӯзнома, хулоса ва муошират дар бораи кори худ
		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	3.3.3.1* Бо ёрии муаллим аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ нақша тартиб дода, шарҳ диҳед

ЧОП

		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	3.3.4.1* Бо ёрии муаллим диаграммаҳо, графикҳо, ҷадвалҳо, Суратҳоро ёбед, матн нависед (нома, ариза, нусхабардорӣ) ва дар компютер нависед.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	3.3.5.1 Ислоҳи хатоҳои пунктуатсия, имло, грамматикӣ ва услубӣ бо ёрии муаллим

		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	3.3.6.1 Дар дафтари калон андозаи дукарата ва хурди ҳарфҳои хурдро дар ҳарфҳои калон ва хурд нигоҳ доред, бидуни шикастан ва чоп кардан нависед ва навиштанро тезтар кунед.
	Истифодаи меъёрҳои забон	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	3.4.2.2 Донистани истифодаи иловаҳои растанӣ
			3.4.2.3 Гурӯҳҳои калимаҳои ҷумларо муайян кунед (исм, ҳисса, шумора, сифат)
			3.4.2.4* Исмҳо/сифатҳо/зарфҳои асосӣ, сохтаро такмил диҳед
			3.4.2.5 Донистани феълҳои бо ва бе
			3.4.2.6 Донистани хусусияти ададҳо ва дараҷаҳо
4 тоқсан			
7. Об манбаи ҳаёт аст 8. Парвариши завқ. америкоиён	Тиҷшилим вә ейтилим	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	3.1.1.1 Вожаҳои калидиро дар асоси маводи алоқаманд муайян кунед ва ба саволҳои кушод ва пӯшида ҷавоб диҳед
		1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	3.1.2.1* Мундариҷаи матнро мувофиқи унвони матн ва расмҳо, суратҳо ва диаграммаҳои пешниҳодшуда мутобиқ кунед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	3.1.3.1 Дар ҳолатҳои гуногун (дар ҷойҳои ҷамъиятӣ) суханронии худро танзим кунед, фарҳанги гуфтугӯро нигоҳ доред ва дар муколама иштирок кунед

ЖОБА

		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	3.1.4.1 Дар асоси мавзӯи додашуда бо дарёфти калимаҳо ва намунаҳои асосӣ ҳикоя эҷод кунед.
			3.1.5.1 Изҳори андешаи худ («созиш, ихтилоф») оид ба мундариҷаи сабти аудио-видео
			3.1.6.1 Истифодаи интонатсия, воситаҳои забонии ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) барои ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон ба мавзӯъ
	Омӯзиши ман	2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	3.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани маънои калимаҳои фразеологӣ ва фразеологӣ ва ҳангоми сӯҳбат истифода бурдани онҳо.
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	3.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо, ки ба баёни андешаҳо дар бораи мундариҷаи матн нигаронида шудаанд
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	3.2.4.1 Бо ёрии муаллим унвони матни худ ва бозии асосиро таҳия кунед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	3.2.5.1* Мувофиқи мавзӯи додашуда унсурҳои гуногуни иттилоотӣ (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, харита) барои ҳалли маънои калимаҳои нави дар иттилоот пайдошуда тавассути луғатҳо, ҷамъоварӣ, такмил додани ҷанбаҳои муҳими иттилоот истифода мешаванд.
	Навиштаҷот и ман	3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	3.3.3.1* Нақша тартиб дода, бо ёрии муаллим оид ба маводи хондашуда, муќоисашуда ва аудиовизуалӣ шарҳ медиҳад.
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	3.3.4.1* Бо ёрии муаллим диаграммаҳо, графикҳо, ҷадвалҳо,

ЖОБА

			Суратҳоро ёбед, матн нависед (нома, ариза, нусхабардорӣ) ва дар компютер нависед.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	3.3.5.1 Ислоҳи хатоҳои пунктуатсия, имло, грамматикӣ ва услубӣ бо ёрии муаллим
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	3.3.6.1 Дар дафтари калон андозаи дукарата ва хурди ҳарфҳои хурдро дар ҳарфҳои калон ва хурд нигоҳ доред, бидуни шикастан ва чоп кардан нависед ва навиштанро тезтар кунед.
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	3.4.2.1* Бо роҳи илова кардани ёрирасон ба калимаи реша, фарқ кардани маънои калимаҳои ба ҳам алоқаманд калимаҳои сохта эҷод кунед.
			3.4.2.4 Таҳияи исмҳо/сифатҳо/зарфҳои асосӣ, сохтагӣ

3) 4-сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлім (Сөйлеу түрлері)	Бөлімше (дағды)	Оқу мақсатты
1 тоқсан			
1. Кишвари ман Қазоқистон 2. Арзишҳо	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	4.1.1.1 Руйдодҳои асосиро дар асоси маводи алоқаманд таҳия кунед ва мундариҷаи матнро дар асоси онҳо созед.
		1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	4.1.2.1* Мундариҷаи матнро мувофиқи мавзӯи матн ва диаграмма, диаграмма ва ҷадвали додашуда ба нақша гиред ва фикри худро исбот кунед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	4.1.3.1 Таваҷҷӯҳ ба синну сол ва шахсияти ҳамсӯҳбат, нигоҳ доштани фарҳанги гуфтугӯ ҳангоми баррасии мавзӯи мушаххас ва иштирок дар муколама

КОПИЯ

		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	4.1.4.1 Эҷоди монолог тавассути дарёфти калимаҳо ва услуби дастгирӣ
		1.7 Овозҳо ва калимаҳоро мувофиқи меъёрҳои имло танзим кунед	4.1.7.1 Калима дар калима, пайвасти калима ба калима ва нигоҳ доштани ҳамоҳангии садоҳо

	Омӯзиши ман	2.1 Васеъ кардани унсурҳои сохтор бо намудҳои матн	4.2.1.1* Таҳияи намудҳои матн (ҳикоя, тавсифӣ, баҳснок) ва қисмҳои он
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	4.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо дар асоси мундариҷаи матн
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	4.2.4.1 Мутобиқати унвон ва мундариҷаи матнро такмил диҳед, бозии асосиро созед
		2.6 Таҳлили матнҳо	4.2.5.1 * Дастрасӣ ба иттилоот аз сарчашмаҳои гуногун (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, диаграмма), маънои калимаҳои навро мувофиқи матн пайдо кунед, маълумотро ҷамъбаст кунед ва баҳо диҳед
	Навиштаҷоти ҳои ман	3.1 Барои намудҳои матн матни мувофиқ созед	4.3.1.1 Матнее нависед, ки дар он унсурҳои баёнӣ, тавсифӣ ва баҳсбарангез дар мавзӯи додашуда мавҷуд бошад.
		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	4.3.3.1* Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед ва бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ иншо нависед.

ЖОБА

		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	4.3.5.1 Бо ёрии муаллим хатоҳои услубиро такмил ва ислоҳ кунед ва кори хаттии худро мувофиқи меъёрҳои пунктуатсия, имло ва грамматика омода кунед.
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	4.3.6.1 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ ва такмил додани усулҳои навиштан
		3.7 Риояи меъёрҳои пунктуатсия	4.3.7.1 Нишонаҳои пунктуатсияи ҷумлаҳои мураккаб
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.1 Нигоҳ доштани меъёрҳои имлоӣ ва имлои калимаҳо	4.4.1.1 Ҳангоми илова кардани ёрирасон ба калима мувофиқати овозҳоро ба назар гиред.
			4.4.1.2 Ҳангоми ба калима илова кардани пайвандакҳо бодиққат истифода баред.
			4.4.1.3 Калимаҳоеро, ки дар талаффуз ва навиштан тафовут доранд, хонед ва нависед
2 тоқсан			
3. Мероси фарҳангӣ 4. Дунёи касбҳо	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	4.1.2.1* Мундариҷаи матнро мувофиқи мавзӯи матн ва диаграмма, диаграмма ва ҷадвали додашуда ба нақша гиред ва фикри худро исбот кунед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	4.1.3.1 Таваҷҷӯҳ ба синну сол ва шахсияти ҳамсӯҳбат, нигоҳ доштани фарҳанги гуфтугӯ ҳангоми баррасии мавзӯи мушаххас ва иштирок дар муколама
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	4.1.4.1 Эҷоди монолог тавассути дарёфти калимаҳо ва услуби дастгирӣ

ЧОП

		1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	4.1.5.1 Шарҳ оид ба мундариҷаи аудио-видео
		1.6 Ба ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	4.1.6.1 Бо истифода аз интонация, воситаҳои забони ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) ва изофаҳо, калимаҳои ёрирасон барои ҷолиб сохтани мавзӯъ
	Омӯзиши ман	2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	4.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани таркиби устувори калимаҳо ва калимаҳои бисёрмаъно, фаҳмиши маъно ва истифодаи онҳо ҳангоми сӯҳбат
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	4.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо дар асоси мундариҷаи матн
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	4.2.4.1 Мутобиқати унвон ва мундариҷаи матнро такмил диҳед, бозии асосиро созед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	4.2.5.1 * Дастрасӣ ба иттилоот аз сарчашмаҳои гуногун (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, диаграмма), маънои калимаҳои навро мувофиқи матн пайдо кунед, маълумотро ҷамъбаст кунед ва баҳо диҳед
		2.6 Таҳлили матнҳо	4.2.6.1. Муайян кардани намудҳо, жанрҳо ва услубҳои матнҳо дар мавзӯи муайян (мақолаҳо, гузоришҳо, иншоҳо, тарҷумаҳо, ёддоштҳо ва мавъизаҳо) ва инкишоф додани монандӣ ва фарқиятҳо.
	Навиштаҷоти ҳои ман	3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	4.3.2.1 Бо истифода аз калимаҳои калидӣ матн (иншо, эссе, сӯҳбат) нависед

ЖОГА

		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	4.3.3.1* Бо ёрии муаллим дар асоси маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ нақша тартиб диҳед ва бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ иншо нависед.
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	4.3.5.1 Бо ёрии муаллим хатоҳои услубиро ҳаматарафа ислоҳ кунед, кори хаттии худро мувофиқи меъёрҳои пунктуатсия, имло ва грамматикӣ омода кунед.
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	4.3.6.1 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ ва такмил додани усулҳои навиштан
		3.7 Риояи меъёрҳои пунктуатсия	4.3.7.2 Қисмҳои ҷумларо ҷудо кунед ва аломатҳои пунктуатсия гузоред
			4.3.7.3 Муколамаро дуруст нишон диҳед
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	4.4.2.1* Донистани намудҳои калимаҳои мураккаб (калимаҳои мураккаб, ҷамъ, калимаҳои ихтисоршуда)
			4.4.2.6 Беҳтар намудани истифодаи ибораҳо дар ҷумлаҳо

3 тоқсан			
5. Ҳикояҳо дар бораи табиат 6. Муҳити худро ҳифз кунед	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.2 Мутобиқи мундариҷаи матн	4.1.2.1* Мундариҷаи матнро мувофиқи унвони матн ва диаграмма, диаграмма ва ҷадвали додашуда ба нақша гиред ва фикри худро исбот кунед.

ЧОБА

		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	4.1.3.1 Таваҷҷӯҳ ба синну сол ва шахсияти ҳамсӯҳбат, нигоҳ доштани фарҳанги гуфтугӯ ҳангоми баррасии мавзӯи мушаххас ва иштирок дар муколама
		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	4.1.4.1 Эҷоди монолог тавассути дарёфти калимаҳо ва услуби дастгирӣ
		1.5 Фикри худро оид ба маводи шунидаатон баён кунед	4.1.5.1 Шарҳ оид ба мундариҷаи аудио-видео
		1.6 Ба ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	4.1.6.1 Бо истифода аз интонация, воситаҳои забони ғайривербалӣ (ҳаракатҳо, имову ишораҳо) ва изофаҳо, калимаҳои ёрирасон барои ҷолиб сохтани мавзӯъ
	Омӯзиши ман	2.2 Муайян кардани истифодаи воҳидҳои луғавӣ дар матн	4.2.2.1 Донистани тарзи фарқ кардани таркиби устувори калимаҳо ва калимаҳои бисёрмаъно, фаҳмиши маъно ва истифодаи онҳо ҳангоми сӯҳбат
		2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	4.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо дар асоси мундариҷаи матн
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	4.2.4.1 Мутобиқати унвон ва мундариҷаи матнро такмил диҳед, бозии асосиро созед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	4.2.5.1 * Дастрасӣ ба иттилоот аз сарчашмаҳои гуногун (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, диаграмма), маънои калимаҳои навро мувофиқи матн пайдо кунед, маълумотро ҷамъбаст кунед ва баҳо диҳед

ЖОБА

		2.6 Таҳлили матнҳо	4.2.6.1. Муайян кардани намудҳо, жанрҳо ва услубҳои матнҳо дар мавзӯи муайян (мақолаҳо, гузоришҳо, иншоҳо, тарҷумаҳо, ёддоштҳо ва мавъизаҳо) ва инкишоф додани монандӣ ва фарқиятҳо.
	Навиштаҷот ҳои ман	3.1 Барои намудҳои матн матни мувофиқ созед	4.3.1.1 Матнее нависед, ки дар он унсурҳои баёнӣ, тавсифӣ ва баҳсбарангез дар мавзӯи додашуда мавҷуд бошад.
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	4.3.4.1* Схема дар формати матнӣ (равшан, гузориш, эълон); Графикҳо, ҷадвалҳо, диаграммаҳои аксҳоро шарҳ диҳед/ / дар компютер нависед
		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	4.3.5.1 Хатогиҳои услубиро бо ёрии муаллим ҳаматарафа ислоҳ кунед, кори хаттии худро мувофиқи меъёрҳои пунктуатсия, имло ва грамматика таҳрир кунед.
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	4.4.2.3* Бидонед, ки чӣ тавр иваз кардани исм ва ҷонишинҳо
			4.4.2.2 Донистани истифодаи иловаҳои воридотӣ
			4.4.2.4 Намудҳои ивазкуниро донед
4 тоқсан			
7. Ба кайхон сафар кунед 8. Сафар ба оянда	Бигзор гӯш кунам ва сухан гӯям	1.1 Муайян кардани мундариҷаи маводи шунавӣ	4.1.1.1 Руйдодҳои асосиро дар асоси маводи алоқаманд таҳия кунед ва мундариҷаи матнро дар асоси онҳо созед.
		1.3 Одоби сӯҳбатро дар ҳолатҳои гуногун риоя кунед	4.1.3.1 Таваҷҷӯҳ ба синну сол ва шахсияти ҳамсӯҳбат, нигоҳ доштани фарҳанги гуфтугӯ ҳангоми баррасии мавзӯи мушаххас ва иштирок дар муколама

ЖОГА

		1.4 Дар асоси мавзӯи додашуда ҳикоя эҷод кунед	4.1.4.1 Эҷоди монолог тавассути дарёфти калимаҳо ва услуби дастгирӣ
		1.5 Маводи шунидашуда Бино бар Фикри худро баён кунед	4.1.5.1 Шарҳ оид ба мундариҷаи аудио-видео
	Омӯзиши ман	2.3 Савол додан ва посух додан ба мазмуни матн	4.2.3.1 Ташкил ва ҷавоб додан ба саволҳо дар асоси мундариҷаи матн
		2.4 Сохтор ва идеяи асосии матнро таҳия кунед	4.2.4.1 Мутобиқати унвон ва мундариҷаи матнро такмил диҳед, бозии асосиро созед
		2.5 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	4.2.5.1 * Дастрасӣ ба иттилоот аз мавод (матн, луғат, диаграмма, ҷадвал, диаграмма), васеъ кардани маънои калимаҳои нави дар матн мавҷудбуда, ҷамъбаст ва арзёбии иттилоот
	Навиштаҷо тҳои ман	3.2 Навиштан бо услубҳои гуногун	4.3.2.1 Бо истифода аз калимаҳои калидӣ матн (иншо, эссе, сӯҳбат) нависед
		3.3 Аз рӯи маводи хондашуда, муқоиса ва аудиовизуалӣ кори хаттӣ нависед	4.3.3.1* Дар асоси маводи хондашуда, муқоисавӣ ва аудиовизуалӣ бо ёрии муаллим нақша тартиб диҳед ва бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ иншо нависед.
		3.4 Пешниҳоди корҳои хаттӣ дар шаклҳои гуногун	4.3.4.1* Схема дар формати матнӣ (равшан, гузориш, эълон); Графикҳо, ҷадвалҳо, диаграммаҳои аксҳоро шарҳ диҳед/ / дар компютер нависед

ЛОЙИҲА

		3.5 Хатогиҳо ва ислоҳҳо	4.3.5.1 Бо ёрии муаллим хатоҳои услубиро ҳаматарафа ислоҳ кунед, кори хаттии худро мувофиқи меъёрҳои пунктуатсия, имло ва грамматикӣ омода кунед.
		3.6 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ	4.3.6.1 Нигоҳ доштани стандартҳои хаттӣ ва такмил додани усулҳои навиштан
	Меъёрҳои забонро татбиқ кунед	4.2 Риояи коидахои грамматикӣ	4.4.2.5 Ба маънои феъл мувофиқат кунед, онро бо феълҳо пайваст кунед ва дар ҷумла истифода баред.
			4.4.2.7 Истифодаи пайвандакҳо (ва, бо, савай), ки калима ба калима, ҷумла ба ҷумларо мепайвандад
			4.4.2.8* Донистани тарзи ҷудо кардан ва истифода бурдани калимаҳои ёрирасон дар ҷумла
			4.4.2.9 Истифодаи замони гузашта (гузашта, оянда, ҳозира)

Ескерту:

1) сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша оқу мақсаттары кешенді және түрлі нұсқада немесе бөлігі қолданылады.

2) «*» – белгіленген оқу мақсаттарының бөлігі жүзеге асырылады;

3) «/» – белгісі оқу мақсатындағы бөліп қарастыруға болатын бөліктерді көрсетеді.

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
21-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мақсаты – балалардың өнерін, өнер арқылы дамыту, өнермен байланыста болу қажеттілігін тәрбиелеу, білім алушыны әдебиет әлеміне енгізу және оны адамзаттың рухани тәжірибесімен қамтамасыз ету, білім алушылардың функционалдық сауаттылық дағдыларын оқу барысында қалыптастыру.

3.Бастауыш мектептегі пәндерді зерттеу мақсатына жету үшін келесі практикалық мәселелер шешіледі:

1) оқырмандық мүдделерін, эстетикалық сезімін және білім алушылардың көркемдік талғамымен олардың оқуға деген қажеттіліктерін қалыптастыруға қолайлы жағдайлар жасау;

2) оқу және сөйлеу дағдыларының жүйесін қалыптастыру;

3) бастапқы әдеби және сөйлеу білімдерін қалыптастыру;

4) әртүрлі жанрлардағы көркемдік шығармаларды талдау әдістерін және әртүрлі стильдермен жұмыс жасау әдістеріне үйрету;

5) шығармашылық қабілеттерін дамыту;

6) білім алушының көкжиектерін кеңейту, бастауыш сынып білім алушыларына арналған классикалық және қазіргі заманғы көркем және ғылыми танымдық әдебиеттің ең үздік жұмыстарымен таныстыру;

7) толыққанды оқу дағдыларын жетілдіру (дұрыс, еркін сөйлеу, хабардарлық және мәнерлілік);

8) әдеби туындыларды өз бетімен оқу арқылы тұрақты оқырмандық қызығушылығының қалыптасуына;

9) гуманистік дүниетанымның қалыптасуы, білім алушылардың интеллектуалды және рухани әлемінің қалыптасуы, «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясына негізделген ұлттық және жалпыға ортақ құндылықтарға қатысу.

4.Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5.Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлікте дамуы білім алушылар бойында білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек және шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойына білім» сияқты негізгі құндылықтарын дарыту, бойына сіңіруі үшін негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушылардың оның мінез-құлқы мен күнделікті іс-әрекетін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдарлары бола алады.

2-тарау «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Әдебиеттік оқу» оқу пәнінің мазмұны

6. «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1). 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылы бойынша 72 сағат;
2). 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылы бойынша 72 сағат;
3). 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылы бойынша 72 сағатты құрайды.

7.Оқу дағдыларын қалыптастырудың нормалары:

1) оқу дағдыларын сыныптар бойынша қалыптастырудың міндетті деңгейі:

2-сыныпта бірінші жартыжылдығында – 40-45 сөз, екінші жартысында – 50-65сөз,

3-сыныптың бірінші жартыжылдығында – 60-65 сөз, екінші жартысында – 65-70 сөз,

4-сыныпта бірінші жарты жылдығында – 75-80 сөз, екінші жартысында – 80-90 сөз;

2) оқу дағдыларын сыныптар бойынша қалыптастырудың мүмкіндік деңгейі:

2-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 50-60 сөз, екінші жартысында – 60-70 сөз,

3-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 70-80 сөз, екінші жартысында – 80-90 сөз,

4-сыныпта бірінші жартыжылдықта – 90-100 сөз, екінші жартысында – 100-120 сөз. Көмекші сөздер, шылаулар, одағай сөздер жеке сөз ретінде қарастырылады.

8. «Литературное чтение» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) ауыз әдебиеті үлгілерінен: балаларға арналған тақпақ, санамақ, мадақтау, өтірік өлеңдер, төрт түлік жырлары (төрт түлік туралы өлеңдер, жан-жануарлар айтысы), Наурыз жыры, ертегілер (әртүрлі тақырыптағы хайуанаттар жайындағы ертегілер мен қиял-ғажайып оқиғалы ертегілер), мақал-мәтелдер, әртүрлі тақырыптағы жұмбақ, жаңылтпаштар, жазба әдебиеті үлгілерінен: песни-стихи А.Құнанбаев,М. Мақатаев, Ж. Аймауытов, Ж. Смақов, Д. Әбілев, М.Иманжанов, Р.Әбдикадырова, Ә.Нұрпейісов, Б.Момышұлы, С.Көбеев, М.Қабанбай,

В.Сухомлинский, М.Сейфуллин, Ө.Тұрманжанов, Ф.Оңарсынова, Қадыр Мырза Әли, Д.Қасенов, Т.Бердияров, А.Асылбеков, Е.Ашықбаев, Қ.Жұмагалиев, Ә.Файзуллаев, М.Гумеров, С.Сайфуллин, К.Ахметова, С.Жүнісов, Леонардо да Винчи, Ы.Алтынсарин, М.Жұмабаев, Қ.Жұмаділов, М.Әуезов мысалдар, әңгімелер.

2) ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, естелік, өмірбаян (аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы);

3) әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілер;

4) әдеби-теориялық білім: халық ауыз әдебиеті жөнінде (ертегі, өтірік өлең, жыр, жұмбақ, мақал-мәтелдер, жаңылтпаштар) өлеңнің ұйқасқа құрылатыны, ақынның көңіл-күйі туралы түсінік (өлең түрлері: табиғат лирикасы, арнау өлеңдер, мысал өлеңдер, сықақ өлеңдер), мәтіндегі көркем сөз жөнінде практикалық түрде түсінік, мәтін түрлері, мәтіндегі негізгі ой туралы қарапайым мағлұмат, диалог туралы;

5) мәтінмен жұмыс: шығарманың мазмұны бойынша берілген сұрақтарға жауап беру, шығарманың мазмұнын дайын жоспар бойынша немесе өз сөзімен мазмұндау, үзіндісін мазмұндау, сахналау, шығарманың тақырыбы мен үзіндісіне (бастапқы бөліміне) сүйеніп, оқиғаның соңын болжау, өз ойы мен сезімін тірек сөздерді пайдалана отырып жеткізу, қарапайым және нақтылау сұрақтарын қою, оның жауабын шығармадан табу, шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, мұғалімнің көмегімен көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын мен аяқталуын анықтау, мәтіндегі негізгі ойды, оның басталуын, жалғасуын, шарықтау шегін, аяқталуын анықтау, мәтінді әңгімелеу, мәтін кейіпкерлерін атау, кейіпкердің сыртқы келбетін сипаттау, мінез-құлқы мен іс-әрекетін бағалау, сұраққа жауапты анықтамалық кітаптардан, жинақтардан, сөздіктерден табу және ақпаратты берілген үлгі, кестеге салу, көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, мультфильм) нұсқасымен салыстыру, мәтінге берілген суреттермен жұмыс, мәтін мазмұны бойынша сурет салу, сөздік жұмысын жүргізуге қатысу, түсіндірілетін сөздермен жұмыс, жазбаша шығармашылық жұмыстар жүргізу: шағын ертегілер, жұмбақтар жазу немесе дайын ұйқастарды қатыстырып шумақтар, санамақтар құрастыру, сурет, каллиграмма, аппликация, фотосуреттер пайдаланып, шығармашылық жұмыс жазу;

6) оқу дағдысы: шығарманы дауыстап дұрыс әрі түсініп оқу, рөлге бөліп, мәнерлеп оқу, шығарманы іштей оқып, ондағы қажетті ақпараттарды белгілеп оқу.

9. «Әдебиеттік оқу» пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) ауыз әдебиеті үлгілері: аңыз әңгімелер, бата, мысалдар, шешендік сөздер, нақыл сөздер, жазба әдебиеті үлгілері: ұсынылатын ақын-жазушылардың шығармалары: А. А.Құнанбаев,М. Мақатаев, Ж. Аймауытов, Ж. Смақов, Д. Әбілев, М.Иманжанов, Р.Әбдикадырова, Ә.Нұрпейісов, Б.Момышұлы, С.Көбеев, м.Қабанбай, В.Сухомлинский, М.Сейфуллин, Ө.Тұрманжанов, Ф.Оңарсынова, Қадыр Мырза Әли, Д.Қасенов, Т.Бердияров, А.Асылбеков, Е.Ашықбаев,

Қ.Жұмагалиев, Ә.Файзуллаев, М.Гумеров, С.Сайфуллин, К.Ахметова, С.Жүнісов, Леонардо да Винчи, Ы.Алтынсарин, М.Жұмабаев, Қ.Жұмаділов, М.Әуезов

2) ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, естелік, өмірбаян, күнделік (аспан әлемі, су асты тіршілігі, табиғат құбылыстары, жаратылыс құпиялары, адамзат сырлары, техника жетістіктері, халықтық әдет-ғұрып, салт-дәстүр туралы);

3) әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілері;

4) әдеби-теориялық білім: халық ауыз әдебиетінің негізгі жанрлары (ертегі, аңыз, бата, жаңылтпаш, жұмбақ, мақал-мәтелдер, нақыл сөздер, шешендік сөздер) туралы ұғымдар, олардың басты белгілері, мысал, әңгіме туралы ұғым, шығарманың тақырыбы, идеясы, сюжеті туралы қарапайым түсініктер, теңеу, эпитет, кейіптеу қолданысы, олардың анықтамалары, кейіпкерге мінездеме, портрет, диалог, монолог туралы);

5) мәтінмен жұмыс: шығарманың тақырыбын анықтау және негізгі ойды білдіріп тұрған мәтін бөлігін, сөйлемді табу, көркем шығармадағы оқиғаның басталуын, дамуын және аяқталуын анықтау, қолдануға (практикалық) және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру, кейіпкердің портретін сипаттау, оның іс-әрекеті мен мінез-құлқының өзгеру себептерін мәтіннен тауып, бағалау, көркем шығарма үзіндісін басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм) нұсқасымен салыстыру, шығарманың мазмұнына сәйкес түрлі дереккөздерден: иллюстрация, әдеби кітаптар, мультфильмдерден нақты ақпаратты табу және ақпаратты сызба түрінде беру, шығарманың мазмұнын бірлесе құрастырған жоспар бойынша немесе өз сөзімен толық, таңдауына қарай мазмұндау, сахналау, мәтіннен немесе мәтін бөлімдерінен түйін сөздерді көрсету, түйін сөздер мен негізгі ой арасындағы байланысты орнату, сөздіктермен жұмыс жасау, шығармашылық жұмыстар: шығарма кейіпкеріне хат, ертегі (кейіпкер қосу, соңын өзгерту), өлең (төрт жолды), әңгіме (оқығаны, көргені бойынша) жазу;

6) оқу дағдысы: шығарманы іштей саналы түрде түсініп, көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып, сын тұрғысынан бағалап оқу.

10. «Әдебиеттік оқу» пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) ауыз әдебиеті үлгілері: батырлар жырынан үзінділер, аңыз әңгімелер мен қиял-ғажайып оқиғалар, шешендік сөздер, ертегілер, мысалдар, ұсынылатын ақын-жазушылардың шығармалары: А.Құнанбаев,М. Мақатаев, Ж. Аймауытов, Ж. Смақов, Д. Әбілев, М.Иманжанов, Р.Әбдикадырова, Ә.Нұрпейісов, Б.Момышұлы, С.Көбеев, М.Қабанбай, В.Сухомлинский, М.Сейфуллин, Ө.Тұрманжанов,.Қалдыбаев, М.Әлімбай Ф.Оңарсынова, Қадыр Мырза Әли, Д.Қасенов, Т.Бердияров, А.Асылбеков, Е.Ашықбаев, Қ.Жұмагалиев, Ә.Файзуллаев, М.Гумеров, С.Сайфуллин, К.Ахметова, С.Жүнісов, Леонардо да Винчи, Ы.Алтынсарин, М.Жұмабаев, Қ.Жұмаділов, М.Әуезов өлең-жырлары, ертегі-мысалдары, әңгімелері, ғылыми-танымдық шығармалар: мақала, очерк, естелік, өмірбаян, күнделік, әлем халықтары балалар әдебиетінің көрнекті өкілдерінің үлгілі шығармалары: әңгіме, мысал, ертегілері;

2) әдеби-теориялық білім: көркем мәтіндердегі пейзаж, портрет,

мінездеу, диалог, монологтың орны туралы қарапайым түсінік, жазушы қолданған көркем сөздерді (теңеу, кейіптеу, эпитет, аллитерация, әсірелеу) табу, шығарманың тақырыбы мен идеясы, композициясы, сюжеті туралы практикалық тұрғыда түсіндіру, эпикалық жырлар, аңыз, теңеу, мысал, диалог, монолог, сатира, кейіптеу, фантастикалық шығарма, портрет, лирика, мінездеме, қайталау, логикалық екпін, сюжет, естелік туралы ұғымдар;

3) мәтінмен жұмыс: мәтін бойынша автордың көзқарасына өз пікірін білдіру, шығарманы қайта құруға, интерпретациялауға және бағалауға негізделген сұрақтар қою және жауап беру, шығарманың тақырыбы және негізгі ойды анықтау, автордың ойын мәтін деректерінен келтіре отырып дәлелдеу, шығарманың композициялық құрылымын (сюжеттің басталуы, дамуы, шиеленісуі, шарықтау шегі, шешімі) анықтау, өлеңдерге сай ырғақты таңдай білу, сөздіктерге сүйене отырып, сөздердің мағынасын түсіндіру, жазушы тіліне назар аудару, көркем сөздерді қолдану, эпизодтар мен оқиғалардың негізінде жатқан маңызды тұстарын талдау және салыстыру, көркем шығарманы басқа үлгідегі (иллюстрация, музыка (күй), мультфильм, кинофильм) нұсқасымен салыстыру, түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты табу, өңдеу, тұжырым жасау және себеп-салдарлық байланысын сызба түрінде көрсету, «автормен диалог» жүргізу, оқыған шығарманың басты ойын өздігінен тұжырымдау, мәтін бөлімдері арасында мағыналық байланысты орнату, оқылған шығармадағы оқиға жүйесін анықтап, оны бөліктерге бөлу, әр бөлікке ат қойып жоспар құру, негізгі ойды тұжырымдау, оны мәтін атауымен сәйкестендіру, жоспар бойынша мәтінді мазмұндау, шығарма кейіпкерлерінің образын сезіне отырып, рөлге бөліп оқу, шығармашылық жұмыс: таныс мәтінге жаңа кейіпкерлер қосу, жаңа сюжеттер енгізу, өлең (төрт жолды) жазу;

4) оқу дағдысы: шығарманы іштей көз жүгіртіп, шолып, түртіп алып, сұрақтар қоя отырып, қажетті ақпаратты тауып, белгі қойып оқу, талдау жасап оқу, сын тұрғысынан бағалап оқу.

11. Мұғалім ортақ тақырыптардың мазмұны аясында оқу мақсатын жүзеге асыруда білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес өзге де әдебиеттерді қолдана алады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

12.Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.4 кодында: «1» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «4» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

13.Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым және айтылым:

Ключевые навыки	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс

1.1 Муайян кардани мазмуни асар	2.1.1.1 Ба саволҳо оид ба мундариҷаи кор ҷавоб диҳед	3.1.1.1 Барои равшан кардани қисмҳои муҳими кор ба саволҳои кушода ҷавоб диҳед.	4.1.1.1 Саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед, то мундариҷаи асарро пурра дарк кунед, баъзе соҳаҳоро такмил диҳед ва маънои ҳикояро беҳтар кунед.
1.2 Асарро нақл кунед	2.1.2.1* Мундариҷаи асарро аз рӯи нақшаи тайёр ё бо суханони худ нақл кардан,бо тамошои саҳна нишон додан	3.1.2.1* Мувофиқи мазмуни асарро аз рӯи план ё бо суханони худ пурра кунед.	4.1.2.1* Барои ҷамъбасти кор усулҳои гуногуни нақлкуниро истифода баред (ба шахси 1 ё 3 иваз кунед ва ҳама намуди ҳодисаҳоро илова кунед).
1.3 Саргузашти асар афсонавӣ омода кунед	2.1.3.1 Бо риояи мавзӯи асар ва иқтибос (боб) анҷоми ҳикояро омода кунед.	3.1.3.1 Характери кахрамонони асар аз фаъолият ва рӯйдодҳои ӯ лаззат баред ва рушди сюжетро ба нақша гиред.	4.1.3.1 Дар асоси мавзуъ ва хулосаи асар рушди сюжетро ба накша гирифта, маънои онро фахмонед.
1.4 Диққати шунавандаро ҷалб кунед	2.1.4.1 Истифодаи метафораҳо, воситаҳои шифоҳӣ ва тасвирӣ дар сӯҳбат	3.1.4.1 Дар сӯҳбат аз зарбулмасалу истиора истифода баред Калимаҳо ва воситаҳои ғайривербалиро истифода баред	4.1.4.1 Дар рафти сухбат аз зарбулмасал, шеър ва зарбулмасал истифода баред Калимаҳо, ибораҳо ва аломатҳои ғайривербалиро истифода баред
1.5 Фикри худро дар бораи асари шунидаатон баён кунед	2.1.5.1 Бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ баён кардани фикрҳо ва	3.1.5.1 Бо истифода аз забони рамзӣ баён кардани фикру ҳиссиёти худро омӯзед	4.1.5.1 Фикр, ҳиссиёт ва назари худро бо воқеаҳои ба ҳам монанд дар ҳаёт ва

КОПИЯ

	эҳсосоти худро омӯзед		эҷодиёти худ баён кардан.

2) оқылим:

Ключевые навыки	Цели обучения		
	2 класс	**3 класс**	**4 класс**
2.1 Намудҳои хонданро истифода баред	2.2.1.1 Асарро бо овози баланд, дуруст ва баланд хонед, ба рольҳо тақсим карда, равон хонед	3.2.1.1 Асарро бо овози баланд хонед, онро ба нақшҳо тақсим кунед,равон хонед, аз рӯи намуд хонед	4.2.1.1 Бо овози баланд хонед, нақшбозӣ кунед, озодона хонед, чопро хонед, бо овози баланд хонед
	2.2.1.2 Асарро пурра хонед ва маълумоти дар он мавҷудбударо муайян кунед	3.2.1.2 Асарро ботинӣ хонед, аз назар гузарондан, тела додан ва ахбороти омадаро кайд кардан, ба асар аз нуқтаи назари танқидӣ баҳо додан.	4.2.1.2* асарро бо дидани он, савол додан, гирифтани маълумот, аломатгузорӣ, таҳлил ва баҳодиҳии интиқодӣ хондан
2.2 Оид ба мазмуни асар саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед	2.2.2.1 Бо ёрии муаллим саволҳои оддию васеъ муроҷиат кунед ва донед, ки ҷавобро аз асар ёбед .	3.2.2.1 Ба саволҳои амалӣ ва арзёбӣ асосёфта пурсед ва ҷавоб диҳед	4.2.2.1 Дар асоси бозсозӣ, тафсир ва баҳодиҳии асар саволу ҷавоб додан.
2.3 Мавзӯи асар ва идеяи асосии онро муаян кунед	2.2.3.1 Бо кӯмаки муаллим мавзӯъ ва идеяи асосии асарро муаян кунед	3.2.3.1 Мавзӯи асарро муаян намуда, қисми матнеро, ки фикри асосиро ифода мекунад, нависед.	4.2.3.1 Мавзӯъ ва ғояи асосии асарро муаян намуда, фикри муаллифро бо истинод ба иттилооти матнӣ исбот кунед.

2.4 асари адабӣ як жанрро инкишоф диҳед	2.2.4.1 Хусусияти хоси жанри зарбулмасал, рубоиёт, шеър, достони зиндаги, достон, шеърро инкишоф дихед.	3.2.4.1 Гуногунии жанрҳои шеър, масалан, истиора, ривоят ва ҳикояро инкишоф диҳед.	4.2.4.1 Қисса, гуфтор, дубайтаҳои қаҳрамонӣ, Тафовутҳои жанри ҳикояҳои фантастикиро омӯзед
2.5 Композитсияи асарро муаян кунед	2.2.5.1 Оғоз, инкишоф ва анҷоми ҳикояро дар асари бадеӣ бо ёрии муаллим таҳия кунед.	3.2.5.1 Оғоз, инкишоф ва анҷоми ҳикояро дар асари бадеӣ таҳия кунед.	4.2.5.1 Бо ёрии муаллим сохтори композитсияи асарро (ибтидо, инкишоф ва хулосаи сюжет) таҳия кунед.
2.6 Ба амалҳои қаҳрамонон баҳо диҳед	2.2.6.1 Намуди зоҳирии қаҳрамонро тавсиф кунед ва ба рафтору кирдораш баҳо диҳед.	3.2.6.1 Портрети каҳрамонро кашида, аз рӯи матн ба кирдор ва тағйироти характери у баҳо диҳед.	4.2.6.1 Аз қаҳрамонҳо малиёти персонажҳо ва тағйироти характерро дар матн муҳокима ва баҳо дихед.
2.7 Истифодаи асбобҳои адабию бадеӣ беҳтар карда шавад	2.2.7.1 Бо ёрии муаллим воситаҳои бадеии асарро монанд ва муқоиса кардан.	3.2.7.1 Дар асар бо ёрии муаллим воситаҳои адабию бадеӣ (ташбеҳ, эпитет, муқоиса) нависед	4.2.7.1 Воситаҳои адабӣ ва бадеии асар (ташбеҳ, муқоиса, эпитет, аллитератсия ва истифодаи онҳо
2.8 Эҷоди унсурҳои асарҳои санъат	2.2.8.1 Бо ёрии муаллим сюжет тартиб диҳед Мутобиқ шудан ба тағйироти рушд	3.2.8.1 Тақсими эпизодҳо, сюжет Мутобиқ шудан ба тағйироти рушд	4.2.8.1 Таҳлил ва муқоисаи эпизодҳо ва рӯйдодҳо ба аҳамияти аслии онҳо.

3) жазылым:

Ключевые навыки	Цели обучения		
	2 класс	3 класс	4 класс

3.1. Нақшаи асарро сохтан	2.3.1.1 Кор бо ёрии муаллим хонда мешавад Онро ба қисмҳо тақсим кунед ва нақша гиред	3.3.1.1 Бо ёрии муаллим асарро ба қисмҳои мантиқӣ хонед Ҳар як қисмро тақсим кунед ва ба нақша гиред	4.3.1.1 Системаи ҳикояи асари хондашударо фаҳмед, онро ба қисмҳо тақсим кунед, ба ҳар як қисм ном диҳед ва нақша тартиб диҳед
3.2 Бо жанрҳои гуногуни асар эҷодкор бошед	2.3.2.1* Бо ёрии муаллим шеърҳои кутоҳ, барои гулҳо шеърҳои тайёрро нависед.	3.3.2.1* шеър ба каҳрамони асар, гул мисра), достонро хонед (барои хондан ва тамошо кардан)нависед.	4.3.2.1 Ба матни асосӣ илова кардани қаҳрамони нав, муқаддима кардани сюжети нав, навиштани шеър (катрена)нависед
3.3 Корҳои эҷодиро бо роҳҳои гуногун тавсия диҳед	2.3.3.1 Бо ёрии муаллим расмкашӣ, хаттотӣ, аппликатсия, Бо аксҳо эҷодкор бошед	3.3.3.1 Корҳои эҷодиро дар шакли расмҳо ва сценарийҳо тавсия диҳед	4.3.3.1 тавсифи кори эҷодӣ; Тавсияҳо дар шакли диафильмҳо ва презентатсияҳо
3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	2.3.4.1 Ислоҳи хатоҳои имлоӣ, аломатҳои пунктуатсия ва услубӣ бо ёрии муаллим.	3.3.4.1 Сохтор ва услуби асар бо ёрии муаллим Таҳрир, ислоҳи хатогиҳои имлоӣ ва пунктуатсия	4.3.4.1 Сохтор ва услуби кор бо ёрии муаллим Таҳрир, арзёбии интиқодӣ, ислоҳи хатоҳои имлоӣ ва пунктуатсия

14. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Литературное чтение» оқу пәні бойынша (оқыту тәжік тілінде) үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Әдебиеттік оқу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр тілінде)

3) 2-сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары

1 -тоқсан		
1. Дар бораи ман	1.1 Мазмуни асарро фаҳмонед	2.1.1.1 барои мазмуни асар ба саволҳо ҷавоб додан
	1.2 Асарро нақл кардан	2.1.2.1* Мазмуни асарро аз рӯи нақшаи тайёр ё бо суханони худ ҷамъбаст кунед
	1.3 Вазъияти воқеӣ ҳисоб карда мешавад	2.1.3.1 Бо риояи мавзӯи асар ва иқтибос (боб) анҷоми ҳикояро омода кунед
	1.5. Шарҳ дар бораи кори омӯхташуда	2.1.5.1 Бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ баён кардани эҳсосоти худро омӯзед
1. Оила ва дӯстони ман	2.1 Истифодаи намудҳои хондан	2.2.1.1 Асарро бо овози баланд, дуруст ва бодиққат хонед, ба нақшҳо тақсим кунед варавон хонед 2.2.1.1 Асарро пурра хонед ва маълумоти дахлдорро муайян кунед.
	2.2 Оид ба мазмуни асар саволҳо диҳед ва ҷавоб гиред	2.2.2.1 Бо ёрии муаллим саволҳои оддӣ ва мураккаб диҳед ва бидонед, ки чӣ гуна ҷавобро дар асар пайдо кунед
	2.3 Бо мавзӯи асар як фикри асосиро таҳия кунед	2.2.3.1 Бо ёрии муаллим мавзӯъ ва идеяи асосии корро таҳия кунед
	2.4 Инкишоф додани жанри асари адабӣ	2.2.4.1 Инкишоф додани вижагиҳои жанри зарбулмасалҳо, шеърҳо, мақолҳо, ҳикояҳои зиндагӣ, ҳикояҳо,чистонҳо
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамон баҳо диҳед	2.2.6.1 тасвири намуди зоҳирии қаҳрамон, баҳо додан ба рафтору кирдори ӯ
	2.7 Истифодаи воситаҳои адабию бадеӣро муаян кардан	2.2.7.11 Бо ёрии муаллим воситаҳои бадеии асарро нависед (муқоиса кунед) ёбед
	2.8 Тарҳрезии унсурҳои асарҳои санъат	2.2.8.2 Бо ёрии муаллим порчаи асарро бо модели дигар муқоиса кунед (иллюстратсия, мультфильм)
	2.9 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.9.1 Ба савол дар шакл ва ҷадвали маълумоти дар маҷмӯаи маълумотномаҳо ва луғатҳо овардашуда ҷавоб диҳед.
	3.1 Сохтани нақшаи асар	2.3.1.1 Бо ёрии муаллим кори хондашударо ба қисмҳо тақсим кунед

КОПИЯ

		ва нақша тартиб диҳед
	3.2 Кори эчодӣ аз рӯи жанри асар	2.3.2.1* Бо ёрии муаллим шеърҳои кутоҳ, ё шеърҳои тайёрро нависед.
	3.3 Корҳои эҷодиро бо роҳҳои гуногун тавсия диҳед	2.3.3.1 Расмкашӣ, хаттотӣ, татбиқ бо ёрии муаллим, Бо аксҳо эҷодкор бошед
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	2.3.4.1 Ислоҳи хатоҳои имлоӣ, пунктуатсия ва услубӣ бо ёрии муаллим
2-тоқсан		
1. Мактаби ман	1.2 Асарро нақл кардан	2.1.2.1* Мундариҷаи асарро аз рӯи нақшаи тайёр ё бо суханони худ ҷамъбаст кунед
	1.3 Мазмуни таърихии асар	2.1.3. Бо риояи мавзӯи асар ва иқтибос (боб) анҷоми ҳикояро омода кунед
	1.4 Барои ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	2.1.4.1 Истифодаи маҷозҳо ва воситаҳои ғайривербалӣ дар сӯҳбат
	1.5 Шарҳ дар бораи асари шунидашуда	2.1.5.1 Бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ баён кардани эҳсосоти худро омӯзед
2. Кишвари зодаи ман	2.1 Истифодаи намудҳои хондан	2.2.1.2 Асарро пурра хонед ва маълумоти дахлдорро муайян кунед.
	2.2 Оид ба мундариҷаи кор саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед	2.2.2.1 Бо ёрии муаллим саволҳои оддӣ ва мураккаб диҳед ва бидонед, ки чӣ гуна ҷавобро аз асар ёфтан
	2.3 Бо мавзӯи асар бозии асосиро таҳия кунед	2.2.3.1 Бо ёрии муаллим мавзӯъ ва идеяи асосии корро таҳия кунед
	2.4 Инкишоф додани жанри асари адабӣ	2.2.4.1 Инкишоф додани вижагиҳои жанри зарбулмасалҳо, шеърҳо, шеърҳо, ҳикояҳои зиндагӣ, ҳикояҳо,чистонҳо
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамон баҳо диҳед	2.2.6.1 тасвири намуди зоҳирии қаҳрамон, баҳо додан ба рафтору кирдори ӯ
	2.8 Муқоисаи унсурҳои асар	2.2.8.2 Бо ёрии муаллим асари бадеиро бо мисоли дигар муқоиса кунед (иллюстрация, мультфильм)
	2.9 Муошират бо сарчашмаҳои гуногун	2.2.9.1 Ба саволи ҷадвал мувофиқи маълумоти дар маҷмӯаи маълумотномаҳо ва луғатҳо

КОПИЯ

		овардашуда ҷавоб диҳед.
	.2 Кори эҷодӣ аз рӯи жанри асар	2.3.2.1* Мувофиқи нақша бо ёрии муаллим шеърҳои кутоҳ, чистонҳо ё шеърхои тайёрро нависед.
	3.3 Корҳои эҷодиро бо роҳҳои гуногун тавсия диҳед	2.3.3.1 Расмкашӣ, хаттотӣ, татбиқ бо ёрии муаллим, Суратҳо пайдо кунед ва эҷодкор бошед
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	2.3.4.1 Ислоҳи хатоҳои имлоӣ, пунктуатсия ва услубӣ бо ёрии муаллим
3-тоқсан		
5.Дар тани соғ рӯҳи соғ	1.1 Муайян кардани мазмуни асар	2.1.1.1 Барои мазмуни асар ба саволҳои додашуда ҷавоб додан
	1.2 Асарро нақл кардан	2.1.2.1* Мазмуни асарро аз рӯи нақшаи тайёр ё бо суханони худ ҷамъбаст кунед
	1.3 Мазмуни таърихии асар	2.1.3.1 Бо риояи мавзӯи асар ва иқтибос (боб) анҷоми ҳикояро омода кунед
	1.4 Барои ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	2.1.4.1 Истифодаи истиораҳо ва воситаҳои ғайривербалӣ ҳангоми сӯҳбат
	1. 5 Шарҳ дар бораи асари шунидашуда	2. 1.5.1 Бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ фикр кардан ва эҳсос карданро омӯзед.
6. Таърихи миллӣ ва адабиёти беназир	2.1 Истифодаи намудҳои хондан	2.2.1.1 Асарро бо овози баланд, дуруст ва бодиққат хонед, ба нақшҳо тақсим кунед ва равон хонед; 2.2.1.2 Корро пурра хонед ва маълумоти дахлдорро муайян кунед.
	2.2 Оид ба мазмуни асар саволҳо гуед ва ҷавоб диҳед	2.2.2.1 Бо ёрии муаллим саволҳои содда ва мураккаб диҳед ва донед, ки чӣ гуна ҷавобро аз матн пайдо кунед.
	2.3 Бо мавзӯи асар фикри асосиро таҳия кунед	2.2.3.1 Бо ёрии муаллим мавзӯъ ва идеяи асосии асарро муаян кунед
	2.4 Инкишоф додани жанри асари адабӣ	2.2.4.1 Инкишоф додани хусусияти жанри зарбулмасал, чистон, шеър, ҳикояҳои ҳаёт, ҳикоя,мақолҳо.

КОПИЯ

	2.5 Мутобиқ кардани композицияи асар	2.2.5.1 Бо ёрии муаллим ибтидо, инкишоф ва анҷоми ҳикояро дар асари бадеӣ инкишоф диҳед.
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамон баҳо диҳед	2.2.6.1 тасвири намуди зоҳирии қаҳрамон, баҳо додан ба рафтору кирдори ӯ
	2.7 Истифодаи воситаҳои адабию бадеӣро муаян кардан	2.2.7.1 Бо ёрии муаллим аз воситаҳои бадеии асар истифода баред (муқоиса, кунед) ёбед
	2.8 Тақсимоти унсурҳои асар	2.2.8.1 бо ёрии муаллим тағйироти таҳияи сюжетро муаян намояд; 2.2.8.1 Бо ёрии муаллим асари бадеиро бо модели дигар муқоиса кунед (иллюстрация, мультфильм)
	2.9 Муошират бо сарчашмаҳои гуногун	2.2.9.1 Ба саволи ҷадвал мувофиқи маълумоти дар маҷмӯаи маълумотномаҳо ва луғатҳо овардашуда ҷавоб диҳед.
	3.1 Сохтани нақшаи асар	2.1.1 Бо ёрии муаллим асари хондашударо ба қисмҳо тақсим кунед ва нақша тартиб диҳед
	3.3 Корҳои эҷодиро бо роҳҳои гуногун тавсия диҳед	2.3.3.1 расмкашӣ, хаттотӣ, барномасозӣ бо ёрии омӯзгор, Бо мубодилаи аксҳо эҷодкор шавед
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	2.3.4.1 Ислоҳи хатогиҳои имлоӣ, пунктуатсия ва услубӣ бо ёрии муаллим
4 тоқсан		
7. Муҳити атроф	1.2 Асарро нацл кардан	2.1.2.1* Мазмуни асарро аз рӯи нақшаи тайёр ё бо суханони худ ҷамъбаст кунед
	1.3 Мазмуни таърихии асар	2.1.3.1 Бо риояи мавзӯи асар ва иқтибос (боб) анҷоми ҳикояро омода кунед
	1.4 Барои ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	2 .1.4.1 Истифодаи истиораҳо ва воситаҳои ғайривербалӣ ҳангоми сӯҳбат
	1.5 Шарҳ дар бораи асари шунидашуда	2.1.5.1 Бо истифода аз калимаҳои дастгирӣ баён кардани фикри худро

НОДА

		ҳис кунед
	2.2 Оид ба мазмуни асар саволҳо созед ва ҷавоб диҳед	2.2.2.1 Бо ёрии муаллим саволҳои содда ва мураккаб диҳед ва донед, ки чӣ гуна ҷавобро аз матн пайдо кунед.
	2.3 Бо мавзӯи асар фикри асосиро таҳия кунед	2.2.3.1 Бо ёрии муаллим мавзӯи асарро ва фикри асосии онро муаян кардан
8. Сафар	2.5 Композитсияи асарро муаян кардан	2.2.5.1 Бо ёрии муаллим ибтидо, инкишоф ва анҷоми ҳикояро дар асари бадеӣ инкишоф диҳед.
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамон баҳо диҳед	2.2.6.1 Намуди зоҳирии қаҳрамонро тавсиф кунед ва ба рафтору кирдори ӯ баҳо диҳед
	2.7 Истифодаи воситаҳои адабию бадеӣ беҳтар муаян кардан	2.2.7.1 Бо ёрии муаллим аз воситаҳои бадеии асар истифода баред (муқоиса, кунед) ёбед
	2.8 Тақсимоти унсурҳои асар	2.2.8.1 бо ёрии муаллим тағйироти таҳияи сюжетро муаян намояд; 2.2.8.1 Бо ёрии муаллим асари бадеиро бо модели дигар муқоиса кунед (иллюстрация, мультфильм)
	2.9 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	2.2.9.1 Ба савол дар шакл ва ҷадвали маълумоти дар маҷмӯаи маълумотномаҳо ва луғатҳо овардашуда ҷавоб диҳед.
	3.1 Сохтани нақшаи асар	2.3.1.1 Бо ёрии муаллим кори хондашударо ба қисмҳо тақсим кунед ва нақша тартиб диҳед
	3 .2 Кори эҷодӣ аз рӯи жанри асар	2.3.2.1* Бо ёрии муаллим шеърҳои кутоҳ, мақолҳо, чистонҳо ва ё шеърҳои тайёр навиштан.
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	2.3.4.1 Ислоҳи хатоҳои имлоӣ, пунктуатсия ва услубӣ бо ёрии муаллим
2)3 сынып:		
Ортақ тақырыптар	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		

КОПИЯ

1Табиати зинда	1.1 Муайян кардани мазмуни асар	3.1.1.1 Барои инкишоф додани қисмҳои муҳими асар ба саволҳои кушода ҷавоб диҳед.
	1.2 Асарро нақл кардан	3.1.2.1* Мазмуни асарро мувофиқи нақша ё бо суханони худ пурра кунед
	1.3 Мазмуни таърихии асар	3.1.3.1.Характери қаҳрамонони асар аз фаъолият ва рӯйдодҳои ӯ лаззат баред ва рушди сюжетро ба нақша гиред.
	1.4. Ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	3.1.4.2 Истифодаи тасвирҳо, тасвирҳо ва аксҳо дар сӯҳбат
	1. 5 Шарҳ дар бораи асари шунидашуда	3.1.5.1 Бо истифода аз калимаҳои бадеӣ баён кардани фикр ва эҳсосоти худро омӯзед
	2.1 Истифодаи намудҳои хондан	3.2.1.1 Асарро бо овози баланд хонед, онро ба нақшҳо тақсим кунед,равон хонед, аз рӯи намуд хонед
2. Хуб хуб аст, бад бад аст (зулмот бо нур)	2.2 Оид ба мазмуни асар саволҳо гуед ва ҷавоб диҳед	3.2.2.1Ба саволҳои амалӣ ва арзёбӣ асосёфта пурсед ва ҷавоб диҳед
	2.3 Бо мавзӯи асар фикри асосиро таҳия кунед	3.2.3.1 Мавзӯи асарро муаян намуда, қисми матнеро, ки фикри асосиро ифода мекунад, нависед.
	2.4 Инкишоф додани жанри асари адабӣ	3.2.4.1 Гуногунии жанрҳои шеър, масалан, истиора, ривоят ва ҳикояро инкишоф диҳед.
	2.5 Композитсияи асарро муаян кардан	3.2.6.1 Портрети қаҳрамонро кашида, аз рӯи матн ба кирдор ва тағйироти характери у баҳо диҳед.
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамон баҳо диҳед	3.2.7.1 Дар асар бо ёрии муаллим воситаҳои адабию бадеӣ (ташбеҳ, эпитет, муқоиса) нависед
	2.7 Истифодаи воситаҳои адабию бадеӣ беҳтар муаян кардан	3.2.8.2 Бо ёрии муаллим асари бадеиро бо мисоли дигар муқоиса кунед (тасвир, мусиқӣ, мультфилм)
	2.9 Маълумот аз сарчашмаҳои гуногун	3.2.9.1 Сарчашмаҳои гуногун, ки ба мазмуни асар мувофиқанд: тасвир, адабиёт китобҳо, мультфильмҳо, маълумоти васеъ ва пешниҳоди маълумот дар

		шакли диаграммаҳо
	3.1 Сохтани нақшаи асар	3.3.1.1 Бо ёрии муаллим кори хондашударо ба қисмҳои мантиқӣ тақсим кунед, ба ҳар як қисм ном диҳед ва нақша тартиб диҳед
	3.3 .Корҳои эҷодиро бо роҳҳои гуногун тавсия диҳед	3.3.3.1 Тавсия додани кори эҷодӣ дар шакли расмҳо ва сенариҳо
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	3.3.4.1 Такмили сохтор ва услуби кор бо ёрии муаллим, ислоҳи хатоҳои имлоӣ ва пунктуатсия
2 -тоқсан		
3. Вақт	1.1 Муайян кардани мазмуни асар	3.1.1.1 Барои инкишоф додани қисмҳои муҳими асар ба саволҳои кушода ҷавоб диҳед.
	1.2 Асарро нақл кардан	3. 1.2.1* Мазмуни асарро мувофиқи нақша ё бо суханони худ пурра кунед
	1.3 Мазмуни таърихии асар	3.1.3.1.Характери қахрамонони асар аз фаъолият ва рӯйдодҳои ӯ лаззат баред ва рушди сюжетро ба нақша гиред.
	1.4. Ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	3.1.4.2 Истифодаи тасвирҳо, тасвирҳо ва аксҳо дар сӯҳбат
	1. 5 Шарҳ дар бораи асари шунидашуда	3.1.5.1 Бо истифода аз калимаҳои бадеӣ баён кардани фикр ва эҳсосоти худро омӯзед
	2.1 Истифодаи намудҳои хондан	3.2.1.1 Асарро бо овози баланд хонед, онро ба нақшҳо тақсим кунед,равон хонед, аз рӯи намуд хонед 3.2.1.2 Асарро фаҳмида хонед, аз назар гузаронед, иттилооти воридшударо ёфта гиред, қайд кунед ва нуқтаи муҳимро арзёбӣ кунед.
4. Биноҳо	2.2 Оид ба мазмуни асар саволҳо гуед ва ҷавоб диҳед	3.2.2.1. дар асоси татбиқ (амалӣ) ва арзёбӣ саволҳо додан ва ҷавоб додан
	2.3 Бо мавзӯи асар фикри асосиро таҳия кунед	3.2.3.1. ҷумлае, ки фикри асосиро ифода мекунад, таҳияи мавзӯи асар ва навиштани қисми матнро ёфтан

ҲОБА

	2.4 Инкишоф додани жанри асари адабӣ	3.2.4.1 инкишоф додани хусусияти жанри шеър, ҳикоя, зарбулмасал, қисса, ҳикоя
	2.5 Композитсияи асарро муаян кардан	3.2.5.1 таҳияи ибтидо, инкишоф ва анҷоми достони асари бадеӣ
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамон баҳо диҳед	3.2.6.1 тасвири портрети қаҳрамон, баҳодиҳии натиҷаи амалҳо ва тағирёбии хислати ӯро дар асоси матн
	2.7 Истифодаи воситаҳои адабию бадеӣ беҳтар муаян кардан	3.2.7.1 Дар асар бо ёрии муаллим воситаҳои адабию бадеӣ (ташбеҳ, эпитет, муқоиса) нависед
	2.8 Тақсимоти унсурҳои асар	3.2.8.2 бо ёрии муаллим, мубодилаи порчаи кори бадеиро бо нусхаи мисоли дигар (тасвир, мусиқӣ (мусиқӣ), мультфилм)
	2.9 Аз манбаъҳои гуногун Маълумот гирифтан	3.2.9.1 Сарчашмаҳои гуногун, ки ба мазмуни асар мувофиқанд: тасвирӣ, адабӣ китобҳо, мультфильмҳо ва дар шакли диаграмма маълумот медиҳанд
	3.1 Сохтани нақшаи асар	3.3.1.1 Бо ёрии муаллим асарро ба қисмҳои мантиқӣ хонед Ҳар як қисмро тақсим кунед ва ба нақша гиред
	3.2 Кори эҷодӣ аз рӯи жанри асар	3.3.2.1* шеър ба каҳрамони асар, гул мисра), достонро хонед (барои хондан ва тамошо кардан)нависед.
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	3.3.4.1 Сохтор ва услуби асар бо ёрии муаллим Таҳрир, ислоҳи хатогиҳои имлоӣ ва пунктуатсия
3-тоқсан		
5. Ҳунар	1.1 Фаҳмидани мундариҷаи кор	3.1.1.1 Барои инкишоф додани қисмҳои муҳими асар ба саволҳои кушода ҷавоб диҳед.
	1.3.Саргузашти асарро тавсиф кунед	3. 1.2.1* Мазмуни асарро мувофиқи нақша ё бо суханони худ пурра кунед

КОПИЯ

6. Номзадҳои бузург	1.4. Ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	3.1.4.2 Истифодаи тасвирҳо, тасвирҳо ва аксҳо дар сӯҳбат 3.1.4.1 Истифодаи зарбулмасалҳо, истиораҳо ва воситаҳои шифоҳӣ дар ҷараёни сӯҳбат
	1.5 Фикри худро дар бораи асари шунидаатон баён кунед	3.1.5.1 Бо истифода аз калимаҳои бадеӣ баён кардани фикр ва эҳсосоти худро омӯзед
	2.1 Истифодаи намудҳои хондан	3.2.1.2 Асарро фаҳмида хонед, аз назар гузаронед, иттилооти воридшударо ёфта гиред, қайд кунед ва нуқтаи муҳимро арзёбӣ кунед.
	2.2 Оид ба мазмуни асар саволҳо гуед ва ҷавоб диҳед	3.2.2.1. дар асоси татбиқ (амалӣ) ва арзёбӣ саволҳо додан ва ҷавоб додан
	2.3 Бо мавзӯи асар фикри асосиро таҳия кунед	3.2.3.1. ҷумлае, ки фикри асосиро ифода мекунад, таҳияи мавзӯи асар ва навиштани қисми матнро ёфтан
	2.4 Инкишоф додани жанри асари адабӣ	3.2.4.1 инкишоф додани хусусияти жанри шеър, ҳикоя, зарбулмасал, қисса, ҳикоя
	2.5 Композитсияи асарро муаян кардан	3.2.5.1 таҳияи ибтидо, инкишоф ва анҷоми достони асари бадеӣ
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамон баҳо диҳед	3.2.6.1 тасвири портрети қаҳрамон, баҳодиҳии натиҷаи амалҳо ва тағирёбии хислати ӯро дар асоси матн
	2.7 Истифодаи воситаҳои адабию бадеӣ беҳтар муаян кардан	3.2.7.1 Дар асар бо ёрии муаллим воситаҳои адабию бадеӣ (ташбеҳ, эпитет, муқоиса) нависед
	2.8 Тақсимоти унсурҳои асар	3.2.8.1 Мубодилаи эпизодҳо, таҳияи тағйирот дар таҳияи сюжет
	2.9 Аз манбаъҳои гуногун Маълумот гирифтан	3.2.9.1 Сарчашмаҳои гуногун, ки ба мундариҷаи кор мувофиқанд: тасвирҳо, адабиёт китобхо, мультфильмхо ва дар шакли диаграмма маълумот медиханд
	3.1 Сохтани нақшаи асар	3.3.1.1 бо ёрии муаллим, хонданро ба қисмҳои мантиқӣ тақсим кунед

КОПИЯ

		таксим карда, ба хар китъа нам андохта, план тартиб дихед
	3.2 Кори эчодӣ аз рӯи жанри асар	3.3.2.1* шеър ба каҳрамони асар, гул мисра), достонро хонед (барои хондан ва тамошо кардан)нависед.
	3.3 .Корҳои эҷодиро бо роҳҳои гуногун тавсия диҳед	3.3.3.1 Корҳои эҷодиро дар шакли расмҳо ва сценарийҳо тавсия диҳед
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	3.3.4.1 Такмили сохтор ва услуби кор бо ёрии муаллим, ислоҳи хатоҳои имлоӣ ва пунктуатсия
4-тоқсан		
7. Об манбаи рӯзғор аст	1.1 Фаҳмидани мундариҷаи кор	3. 1.1.1 Барои такмил додани қисмҳои муҳими кор ба саволҳои кушода пурсед ва ҷавоб диҳед.
	1.3.Саргузашти асарро тавсиф кунед	3.1.3.1.Характери қаҳрамонони асар аз фаъолият ва рӯйдодҳои ӯ лаззат баред ва рушди сюжетро ба нақша гиред.
	1.4. Ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	3.1.4.2 Истифодаи тасвирҳо, тасвирҳо ва аксҳо дар сӯҳбат
	1.5 Фикри худро дар бораи асари шунидаатон баён кунед	3.1.5.1 Бо истифода аз калимаҳои бадеӣ баён кардани фикр ва эҳсосоти худро омӯзед
	2.1 Истифодаи намудҳои хондан	3.2.1.2 Асарро фаҳмида хонед, аз назар гузаронед, иттилооти воридшударо ёфта гиред, қайд кунед ва нуқтаи муҳимро арзёбӣ кунед.
	2.2 Оид ба мазмуни асар саволҳо гуед ва ҷавоб диҳед	3.2.2.1. дар асоси татбиқ (амалӣ) ва арзёбӣ саволҳо додан ва ҷавоб додан
8.Дәм елиш мәдәнийити. Мәйрәмләр	2.3 Бо мавзӯи асар фикри асосиро таҳия кунед	3.2.3.1. ҷумлае, ки фикри асосиро ифода мекунад, таҳияи мавзӯи асар ва навиштани қисми матнро ёфтан
	2.5 Композитсияи асарро муаян кардан	3.2.5.1 таҳияи ибтидо, инкишоф ва анҷоми достони асари бадеӣ

	2.6 Ба амалҳои қаҳрамон баҳо диҳед	3.2.6.1 тасвири портрети қаҳрамон, баҳодиҳии натиҷаи амалҳо ва тағирёбии хислати ӯро дар асоси матн
	2.8 Тақсимоти унсурҳои асар	3.2.8.2 бо ёрии муаллим, мубодилаи порчаи кори бадеиро бо нусхаи мисоли дигар (тасвир, мусиқӣ (мусиқӣ), мультфилм) 3.2.8.1 Мубодилаи эпизодҳо, таҳияи тағйирот дар таҳияи сюжет
	2.9 Аз манбаъҳои гуногун маълумот гирифтан	3.2.9.1 Сарчашмаҳои гуногун, ки ба мундариҷаи кор мувофиқанд: тасвирҳо, адабиёт китобхо, мультфильмхо ва дар шакли диаграмма маълумот медиханд
	3.1 Сохтани нақшаи асар	3.3.1.1 бо ёрии муаллим, хонданро ба қисмҳои мантиқӣ тақсим кунед таксим карда, ба хар китъа нам андохта, план тартиб дихед
	3.2 Кори эҷодӣ аз рӯи жанри асар	3.3.2.1* шеър ба каҳрамони асар, гул мисра), достонро хонед (барои хондан ва тамошо кардан)нависед.
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	3.3.4.1 Такмили сохтор ва услуби кор бо ёрии муаллим, ислоҳи хатоҳои имлоӣ ва пунктуатсия

3) 4 сынып

Ортақ тақырыптар	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1. Қазоқистон Ватани ман аст	1.1 Фаҳмидани мундариҷаи кор	4.1.1.1 Барои пурра фаҳмидани мӯҳтавои асар, додан ва ба саволҳо ҷавоб додан барои такмил додани баъзе қисматҳо ва бартариҳои ҳикоя
	1.3.Саргузашти асарро тавсиф кунед	4.1.3.1 Тартиби таҳияи сюжетро дар асоси қисмати мавзӯъ ва хулосаи асар ба нақша гирифта, маънои онро шарҳ диҳед.
	1.4. Ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	4.1.4.2 Истифодаи тасвирҳо, тасвирҳо, аксҳо, презентатсияҳо, клипҳои видеоӣ ҳангоми сӯҳбат
	1.5 Фикри худро дар бораи асари шунидаатон баён кунед	4.1.5.1 Мубодилаи афкор, эҳсос ва нуқтаи назари шахс бо рӯйдодҳои шабеҳи ҳаёт ва кори худ

2. Арзишҳо	2.1 Истифодаи намудҳои таҳсил	4.2.1.1 Асарро бо овози баланд хонед, ба нақшҳо тақсим кунед, озод хонед, чопро хонед
	2.2 Оид ба мундариҷаи кор саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед	4.2.2.1 Дар асоси бозсозӣ, тафсир ва арзёбии кор саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед.
	2.3 Мавзӯи асар ва идеяи асосии онро таҳия кунед	4.2.3.1 Таҳияи мавзӯъ ва ғояи асосии асар, бо истифода аз маълумоти матнӣ фикри муаллифро исбот кунед
	2.4 Инкишоф додани жанри асари адабӣ	4.2.4.1 Инкишоф додани хусусияти жанри ҳикояҳо, ҳикояҳо, ҷуфтҳо ва романҳои фантастикӣ
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамонон баҳо диҳед	4.2.6.1 Баҳс ва баҳо додан ба хислати қаҳрамон, амалҳои қаҳрамонон ва тағирот дар хислати матн.
	2.7 Санъати адабҳ асбобҳо Қобилияти истифодаи худро беҳтар кунед	4.2.7.1 Муайян ва истифода бурдани воситаҳои адабии (мисли, эпитет, аллитератсия, аллитератсия) асар
	2.8 Тақсимоти унсурҳои асар	4.2.8.2 Муқоисаи нусхаи асари бадеӣ бо мисоли дигар (иллюстратсия, мусиқӣ (садо), мультфилм, филм)
	2.9 Аз манбаъҳои гуногун маълумот гирифтан	4.2.9.1 Намоиши схемавии иттилооти воридотӣ аз сарчашмаҳои гуногун, хулоса ва пайвастшавӣ
	3.1 Сохтани нақшаи асар	4. 3.1.1 Системаи ҳикояро дар кори хондашуда фаҳмед, онро ба қисмҳо тақсим кунед, ба ҳар як қисм ном диҳед ва нақша гиред
	3.2 Кори эҷодӣ аз рӯи жанри асар	4.3.2.1 Ба матни асосӣ илова кардани қаҳрамони нав, муқаддима кардани сюжети нав, навиштани шеър (чор мисра) навистан
	3.3 .Корҳои эҷодиро бо роҳҳои гуногун тавсия диҳед	4.3.3.1 Тавсия додани кори эҷодӣ дар диаграмма, филм, презентатсия
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	4.3.4.1 Сохтор ва услуби кор бо ёрии муаллим Хондан, баҳодиҳии нуқтаи назари шумо, ислоҳи хатоҳои имлоӣ ва пунктуатсия
2-тоқсан		

КОПИЯ

2. Мероси фарҳангӣ	1.2 Мазмуни асар	4.1.2.1* Усулхои гуногуни тавсифи мазмуни асарро (шахси I ё III, илова кардани хама гуна ходисахо) истифода бурда, асарро пурра чамъбаст намояд.
	1.3 Мазмуни таърихии асар	4.1.3.1 Тартиби таҳияи сюжетро дар асоси қисмати мавзӯъ ва хулосаи асар ба нақша гирифта, маънои онро шарҳ диҳед.
	1.4. Ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	4.1.4.1 Истифодаи зарбулмасалҳо, сатрҳои шеърӣ, истиораҳо ва воситаҳои ғайривербалӣ ҳангоми сӯҳбат
		4.1.4.2 Истифодаи тасвирҳо, тасвирҳо, аксҳо, презентатсияҳо, клипҳои видеоӣ ҳангоми сӯҳбат
	1.5 Фикри худро дар бораи асари шунидаатон баён кунед	4.1.5.1 Мубодилаи афкор, эҳсос ва нуқтаи назари шахс бо рӯйдодҳои шабеҳи ҳаёт ва кори худ
4. Олами касбҳо	2.1 Истифодаи намудҳои хондан	4.2.1.2 * Ба доҳили кор назар кунед, саволҳо диҳед, маълумотро кобед, ба кор ишора кунед, таҳлил кунед ва баҳодиҳии интиқодӣ кунед.
	2.2 Оид ба мундариҷаи кор саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед	4.2.2.1 Дар асоси бозсозӣ, тафсир ва арзёбии кор саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед.
	2.3 Мавзӯи асар ва идеяи асосии онро таҳия кунед	4.2.3.1 Таҳияи мавзӯъ ва ғояи асосии асар, бо истифода аз маълумоти матнӣ фикри муаллифро исбот кунед
	2.5 Композитсияи асарро муаян кардан	4.2.5.1 Таҳияи сохтори композитсияи асар (оғоз, таҳия, ҳалли) бо кӯмаки муаллим
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамонон баҳо диҳед	4.2.6.1 Баҳс ва баҳо додан ба хислати қаҳрамон, амалҳои қаҳрамонон ва тағирот дар хислати матн.
	2.7 Воситаҳои адабию бадеӣ Қобилияти истифодаи худро	4.2.7.1 Муайян кардан ва истифодаи воситаҳои адабӣ (мисли, муқоиса, эпитет, аллитератсия)

ЮНЕСКО

	беҳтар кунед	
	2.8 Тақсимоти унсурҳои асар	4.2.8.1 Таҳлил ва муқоисаи аҳамияти эпизодҳо ва рӯйдодҳо
	2.9 Аз манбаъҳои гуногун маълумот гирифтан	4. 2.9.1 Намоиши схемавии иттилооти воридотӣ аз сарчашмаҳои гуногун, хулоса ва таносуб
	3.1 Сохтани нақшаи асар	4.3.1.1 Системаи ҳикояро дар кори хондашуда фаҳмед, онро ба қисмҳо тақсим кунед, ба ҳар як қисм ном диҳед ва нақша гиред
	3.3 .Корҳои эҷодиро бо роҳҳои гуногун тавсия диҳед	4.3.3.1 Пешниҳоди кори эҷодӣ дар шакли диаграммаҳо, диафильмҳо ва презентатсияҳо
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	4.3.4.1 Сохтор ва услуби кор бо ёрии муаллим Хондан, баҳодиҳии нуқтаи назари шумо, ислоҳи хатоҳои имлоӣ ва пунктуатсия
3-тоқсан		
5. Анъанаҳои табиӣ	1.1 Фаҳмидани мундариҷаи кор	4.1.1.1 Барои пурра фаҳмидани мӯҳтавои асар, додан ва ба саволҳо ҷавоб додан барои такмил додани баъзе қисматҳо ва бартариҳои ҳикоя
	1.2 Мазмуни асар	4.1.2.1* Усулҳои гуногуни тавсифи мазмуни асарро (шахси I ё III, илова кардани ҳама гуна ҳодисаҳо) истифода бурда, асарро пурра чамъбаст намояд.
	1.3 Мазмуни таърихии асар	4. 1.3.1 Дар асоси мавзӯъ ва бахши хулосаи кор, коркарди сюжетро ба нақша гирифта, маънои онро баён намоед.
6. Гирду атрофатонро муҳофизат кунед	1.4. Ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	4.1.4.1 Истифодаи зарбулмасалҳо, сатрҳои шеърӣ, истиораҳо ва воситаҳои ғайривербалӣ ҳангоми сӯҳбат
	1.5 Фикри худро дар бораи асари шунидаатон баён кунед	4.1.5.1 Мубодилаи афкор, эҳсос ва нуқтаи назари шахс бо рӯйдодҳои шабеҳи ҳаёт ва кори худ
		4.1.4.2 Истифодаи тасвирҳо, тасвирҳо, аксҳо, презентатсияҳо, клипҳои видеоӣ ҳангоми сӯҳбат

КОПИЯ

	2.1 Истифодаи намудҳои хондан	4.2.1.2 * Ба доҳили кор назар кунед, саволҳо диҳед, маълумотро кобед, ба кор ишора кунед, таҳлил кунед ва баҳодиҳии интиқодӣ кунед.
	2.2 Оид ба мундариҷаи кор саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед	4.2.2.1 Дар асоси бозсозӣ, тафсир ва арзёбии кор саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед.
	2.3 Мавзӯи асар ва идеяи асосии онро таҳия кунед	4.2.3.1 Таҳияи мавзӯъ ва ғояи асосии асар, бо истифода аз маълумоти матнӣ фикри муаллифро исбот кунед
	2.4 Инкишоф додани жанри асари адабӣ	4.2.4.1 Инкишоф додани хусусияти жанри ҳикояҳо, ҳикояҳои кӯтоҳ, ҷуфтҳои қаҳрамонӣ ва ҳикояҳои фантастикӣ.
	2.5 Композитсияи асарро муаян кардан	4.2.5.1 Таҳияи сохтори композитсияи асар (оғоз, таҳия, ҳалли) бо кӯмаки муаллим
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамонон баҳо диҳед	4.2.6.1 Баҳс ва баҳо додан ба хислати қаҳрамон, амалҳои қаҳрамонон ва тағирот дар хислати матн.
	2.7 Истифодаи воситаҳои адабию бадеӣ беҳтар карда шавад	4.2.7.1 Истифодаи воситаҳои адабӣ (ташбеҳ, ташбеҳ, эпитет, аллитератсия) ва истифодаи онҳо
	2.8 Унсурҳои тарҳрезии асарҳои санъат	4.2.8.1 Таҳлил ва муқоисаи аҳамияти эпизодҳо ва рӯйдодҳо
	2.9 Гуногунӣ маълумоти манбаъ	4.2.9.1 Намоиши схемавии иттилооти воридотӣ аз сарчашмаҳои гуногун, хулоса ва пайвастшавӣ
	3.1 Сохтани нақшаи асар	4. 3.1.1 Системаи ҳикояро дар кори хондашуда фаҳмед, онро ба қисмҳо тақсим кунед, ба ҳар як қисм ном диҳед ва нақша гиред
	3.2 Кори эчодӣ аз ӯуи жанри асар	4.3.2.1 Ба матни асосӣ илова кардани қаҳрамони нав, муқаддима кардани сюжети нав, навиштани шеър
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	4.3.4.1 Сохтор ва услуби кор бо ёрии муаллим Хондан, баҳодиҳии нуқтаи назари

КОПИЯ

		шумо, ислоҳи хатоҳои имлоӣ ва пунктуатсия
4-тоқсан		
7. Ба кайҳон сафар кунед	1.2 Мазмуни асар	4.1.2.1* Усулҳои гуногуни тавсифи мазмуни асарро (шахси I ё III, илова кардани ҳама гуна ҳодисаҳо) истифода бурда, асарро пурра чамъбаст намояд.
	1.3 Мазмуни таърихии асар	4. 1.3.1 Дар асоси мавзўъ ва бахши хулосаи кор, коркарди сюжетро ба нақша гирифта, маънои онро баён намоед.
	1.4. Ҷалби таваҷҷӯҳи шунавандагон	4.1.4.1 Истифодаи зарбулмасалҳо, сатрҳои шеърӣ, истиораҳо ва воситаҳои ғайривербалӣ ҳангоми сӯҳбат
	1.5 Фикри худро дар бораи асари шунидаатон баён кунед	4.1.5.1 Мубодилаи афкор, эҳсос ва нуқтаи назари шахс бо рӯйдодҳои шабеҳи ҳаёт ва кори худ
	2.1 Истифодаи намудҳои таълим	4.2.1.1 Асарро бо овози баланд хонед, ба нақшҳо тақсим кунед, озод хонед, чопро хонед, бо овози баланд хонед
		4.2.1.2 * Ба доҳили кор назар кунед, саволҳо диҳед, маълумотро кобед, ба кор ишора кунед, таҳлил кунед ва баҳодиҳии интиқодӣ кунед
	2.2 Оид ба мундариҷаи кор саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед	4.2.2.1 Дар асоси бозсозӣ, тафсир ва арзёбии кор саволҳо диҳед ва ҷавоб диҳед
8. Сафар ба оянда	2.3 Мавзӯи асар ва идеяи асосии онро таҳия кунед	4.2.3.1 Таҳияи мавзўъ ва ғояи асосии асар, бо истифода аз маълумоти матнӣ фикри муаллифро исбот кунед
	2.5 Таркиби асарро такмил дихед	.4.2.5.1 Таҳияи сохтори композитсияи асар (оғоз, таҳия, ҳалли) бо кӯмаки муаллим
	2.6 Ба амалҳои қаҳрамонон баҳо диҳед	4.2.6.1 Баҳс ва баҳо додан ба хислати қаҳрамон, амалҳои қаҳрамонон ва тағирот дар хислати матн.
	2.8 Унсурҳои тарҳрезии асарҳои санъат	4.2.8.1 Таҳлил ва муқоисаи аҳамияти эпизодҳо ва рӯйдодҳо 4.2.8.2 Муқоиса кардани нусхаи асари

КОПИЯ

		бадеӣ бо намунаи дигар (иллюстратсия, мусиқӣ, мультфилм, филм)
	2.9 Гуногунӣ маълумоти манбаъ	4.2.9.1 Намоиши схемавии иттилооти воридотӣ аз сарчашмаҳои гуногун, хулоса ва таносуб
	3.1 Сохтани нақшаи асар	4.3.1.1 Системаи ҳикояро дар кори хондашуда фаҳмед, онро ба қисмҳо тақсим кунед, ба ҳар як қисм ном диҳед ва нақша гиред
	3.2 Кори эҷодӣ аз ӯуи жанри асар	4.3.2.1 Ба матни асосӣ илова кардани қаҳрамони нав, муқаддима кардани сюжети нав, навиштани шеър
	3.3 .Корҳои эҷодиро бо роҳҳои гуногун тавсия диҳед	4.3.3.1 Тавсия додани кори эҷодӣ дар шакли диаграммаҳо, диафильмҳо ва презентатсияҳо
	3.4 ошкор ва ислоҳи хатогиҳо	4.3.4.1 Сохтор ва услуби кор бо ёрии муаллим Хондан, баҳодиҳии нуқтаи назари шумо, ислоҳи хатоҳои имлоӣ ва пунктуатсия

Ескерту:

* – тоқсандағы екі ортақ тақырып есебінен бір тоқсанда оқу мақсаттарын ортақ тақырыптармен біріктіріледі.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
22-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1.«Орыс тілі» оқу пәнінің оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2.«Орыс тілі» оқу пәнін оқытудың мақсаты сөйлеу этикетінің ережелеріне және қарым-қатынас жағдайына бағытталған сөйлеу әрекеттеріндегі тілдік бірліктерді пайдалану нормаларына сәйкес тыңдалым, сөйлеу, оқылым және жазылым дағдыларын қалыптастыру болып табылады.

3.«Орыс тілі» оқу пәнін оқытудың міндеттері:

1) өмірдің әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, ғылыми-көпшілік, оқу-тәрбиелік салаларында әңгімелесу үшін қажетті тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым дағдыларын дамыту;

2) орыс тілінің нормалары мен ережелеріне сәйкес синтаксистік тұрғыдан дұрыс сөйлемдерді құрастырудың дағдылары мен біліктері, тіл бірліктері туралы, олардың бірігуі, жұмыс істеуі туралы білімді қалыптастыру;

3) білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, алынған ақпаратты талдау, синтездеу, бағалау, түсіндіруге бағытталған логикалық ойлау дағдыларын қалыптастыру және дамыту;

4) іздеу, танысу, зерттеп оқу дағдыларын қалыптастыру, оқылған ақпарат бойынша диалог пен монолог құру;

5) білім алушылардың сөздік қорын орыс тілінің коммуникативті-өзекті лексикасымен және фразеологиясымен байыту;

6) ақпараттық-коммуникациялық және компьютерлік технологияларды пайдалану дағдыларын қалыптастыру және дамыту;

7) қазақ, орыс және өзге де халықтардың мәдени құндылықтарын түсінуді қалыптастыру.

4.Бастауыш мектептің соңында білім алушылар Тілдерді меңгерудің жалпыеуропалық жүйесі (CEFR) бойынша A1, A2 (бастапқы деңгей) қарапайым деңгейінде тілді меңгереді.

5.Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

6.Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлікте дамуы білім алушылар бойында білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек және шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойына білім» сияқты негізгі құндылықтарын дарыту, бойына сіңіруі үшін негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушылардың оның мінез-құлқы мен күнделікті іс-әрекетін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдарлары бола алады.

2-тарау. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны

7.«Орыс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, барлығы – 72 сағат;

2) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, барлығы – 72 сағат;

3) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, барлығы – 72 сағатты құрайды.

8 «Орыс тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: қарапайым тіркестердегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну, сұрақтарға жауаптар және тыңдалған хабарламаға тиісті иллюстрацияларды таңдау, шағын әңгімелер мен ертегілердің мазмұнын түсіну, кейіпкерлерді анықтау, оқиғалардың реттілігін анықтау;

2) айтылым: сөйлеу үлгілері бойынша сөйлем құрау, сұрақтарға жауап беру, 2-4 сөйлемнен диалог құру және пікір білдіру, сюжетті сипаттау, оқиғаны немесе әңгімені мазмұндау, күрделі екпіні бар сөздерді айту;

3) оқылым: мәнерлеп оқу – хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациялау, әртүрлі мәтіндердің жанрлары, мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар мен жауаптарды құрау, шағын өлеңдерді жаттау, сөздің лексикалық мағынасы (терминді қолданбай), оқыған оқиғаға деген өзінің көзқарасын білдіру;

4) жазылым: сөйлемнің соңындағы тыныс белгілері, бас әріптер, кіші әріптер және олардың қосылыстарының биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау, иллюстрациялар бойынша байланысқан жүйелі сөйлемдер жазу;

5) ауызша және жазбаша сөйлеуде пайдалану үшін грамматикалық материал: сын есімдерді зат есімдермен көпше және жекеше түрде үйлестіру, заттарға тән белгілерді таңдау, сөз таптарын көпше және жекеше түрде өзгерту, етістіктің шақтары бойынша өзгеруі, екі таңбалы сандар, өздік және сілтеу есімдіктері, сұраулық үстеу, сөздерді көмекші сөздерден бөлек жазу, жи, ши, ча, ща, чу, шу тіркестері.

9. «Орыс тілі» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сөздердің лексикалық мағынасын түсіну, нақтылау сұрақтарын құрау, оқылған әңгімелердің мазмұнын түсіну, мәтіндегі себеп-салдарлық байланысты анықтау;

2) айтылым: сөйлем құрау, сұрақтарға жауап беру, оқиғаларды немесе әңгімелерді жазу, 3-5 сөйлеммен пікір білдіру, 3-4 репликадан тұратын диалог құру, өмірлік жағдаяттарға байланысты шағын әңгімелер құрастыру, сюжетті суреттерді сипаттау;

3) оқылым: шағын мәтіндерді түсініп оқу, мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, шағын өлеңдерді жаттау, мәтін түрлері, нақтылау сұрақтарын қою, сөздіктер мен анықтамалықтардан ақпарат іздеу;

4) жазылым: сөздерді және байланысқан сөйлемдерді жазу, постер жасау, сөздерді көмекші сөздерден бөлек жазу, қысқаша жазбаларды жазу, жай сөйлемдердің соңындағы тыныс белгілер, каллиграфиялық нормаларды сақтау;

5) ауызша және жазбаша сөйлеуде қолданылатын грамматикалық материал: жалқы есімдер, көмекші сөз-септік құрылымдарының мағынасы, сын есімдер, есімдіктер, етістік түрлері, есептік және реттік сан есімдер, үстеулердің салыстырмалық дәрежесі, жай және күрделі сөйлемдер.

10.«Орыс тілі» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: тыңдалған әңгімелерді, ертегілерді, шағын өлеңдерді түсіну, мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, мәтіннің негізгі ойын анықтау, негізгі тұстарын анықтау;

2) айтылым: иллюстрациялар бойынша дәйекті пікір айту, 4-6 репликадан тұратын диалог, нақтылау сұрақтарын құрау, қосымша репликамен диалогты өрбіту, оқылған мәтінді мазмұндау;

3) оқылым: кіріспе оқу, рөлдерге бөліп оқу, мәтінге өз бетінше сұрақтар қою, тақырыпты, негізгі идеяны, жанрды анықтау, әңгіменің жалғасын болжау, кейіпкердің бейнесін сипаттау, өлеңді жаттау;

4) жазылым: комикстер жасау (иллюстрациялар), 4-6 сөйлеммен мәтінді (тікелей сөйлемей) баяндау, каллиграфиялық нормаларды сақтау;

5) ауызша және жазбаша сөйлеуде қолдануға арналған грамматикалық материал: зат есімдердің жіктелуі, сын есімдерді жекеше, көпше түрде өзгерту, есімдіктердің септік формалары, реттік сан есімдер, етістіктерді жақ пен түр бойынша өзгерту, болымсыз үстеулер, и, а, но көмекші сөздері бар жай және күрделі сөйлемдер.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11.Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 2.2.1.1 кодында «2» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12.Оқу мақсаттарының жүйесі:

Бөлімше	Тыңдалым
	Оқу мақсаттары

	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	2.1.1.1 қарапайым фразаларды қайталай отырып, аудиовизуалды материалды, ауызша сөзді тыңдау және түсіну	3.1.1.1 аудиовизуалды материалды, ауызша сөзді тыңдау және түсіну, жекелеген пікірлердің мән-мағынасын айқындау үшін нақтылайтын сұрақтар қою	4.1.1.1 аудиовизуальды материалды, ауызша сөзді тыңдау және пікірді басқа формада өзгерте отырып түсіну
1.2 Сөздердің және сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 қарапайым фразалардағы сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 мәтіндегі және сөйлемдегі сөздердің лексикалық мазмұнын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтау
1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған хабарламаға сәйкес иллюстрациялар, сурет, сызбалар таңдау және сұрақтарға жауап беру	3.1.3.1 тыңдағанның мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар таңдау	4.1.3.1 тыңдаған материалдағы түйінді тұстарын анықтау және сұрақтарға жауап беру
1.4 Мәтіндегі негізгі және қосалқы ақпараттарды түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, кейіпкерлерді, оқиғалардың тізбегін анықтау	3.1.4.1 тыңдаған мәтіннен себеп-салдарлық байланысты (кейіпкерлер, оқиғалар) анықтау	4.1.4.1 тыңдаған материалдың негізгі ойын анықтау
1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалдағ	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдан кейіпкерлерді,	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі

ҚОБА

	ы болып жатқан оқиғаларды түсіну және сипаттау	оқиғаларды түсіну және сипаттау	жағдайларды анықтау
Айтылым			
Бөлімше	Оқу мақсаттары		
	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
2.1 Сөздік қорды толтыру	2.2.1.1 сөйлеуде оқиғаларға түсіндірме жасау, қолда бар ақпараттар бойынша сұраулы сөйлем құрау үшін сөздерді, сөз тіркестерін пайдалану	3.2.1.1 сөйлеуде әртүрлі мәнмәтіндегі тақырыптық лексиканы пайдалану	4.2.1.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздерді пайдалану
2.2 Берілген тақырыпта пікір білдіру	2.2.2.1 сюжеттік суреттер негізінде пікір білдіру	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде пікір білдіру	4.2.2.1 мәтіннің басында берілгендер бойынша пікір білдіру
2.3 Тілдесудің түрлі жағдаятына қатысу және сөйлеу нормаларын сақтау	2.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сөйлеу нормаларын сақтау	3.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сұхбаттасушының пікірін толықтыру	4.2.3.1 сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, оның сөзін нақтылау, анықтау, қайта өзгертіп айту
2.4 Тыңдаған/ оқыған материалын мазмұндау	2.2.4.1 таныс сөздерді пайдала-нып, оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, оқиғаларды,	3.2.4.1 жоспарды пайдаланып, оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушының назарын аудару мақсатымен оқиғаларды, әңгімелерді егжей-тегжейлі мазмұндау

ЖОБА

	әңгімелерді мазмұндау		
2.5 Аудиовизуалды материал негізінде пікір құру	2.2.5.1 видео- және аудиоматериалдардағы фразаларды пайдаланып, сюжетті сипаттау	3.2.5.1 видео- немесе аудио материалдардағы сюжетті сипаттау, өмірлік жағдаяттармен салыстыру	4.2.5.1 аудиовизуалды материал негізінде өз көзқарасын дәлелдеу
2.6 Оқыған/ тыңдаған материал туралы бағалау пікірін білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат/ кейіпкер/ туралы қарапайым бағалау пікірін білдіру («мен ... ойлаймын, «мен ... санаймын»)	3.2.6.1 тыңдаған/ оқыған материал туралы бағалау пікірін білдіру («мен ойлаймын …», «меніңше, …»)	4.2.6.1 өз көзқарасын білдіре отырып, бағалау пікірін білдіру («менің пікірім бойынша …», «менің көзқарасым бойынша …»)
2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.7.1 күрделі екпінді сөздерді дұрыс айту	3.2.7.1 сөзді дұрыс айту ережесін сақтау	4.2.7.1 екпін қою ережесін сақтау
Оқылым			
Бөлімше	Оқу мақсаттары		
	2-сынып A1 – негізгі деңгей	3-сынып A1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып A2 – бастапқы деңгей
3.1 Оқу түрлерін пайдалану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп оқу	3.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді немесе оның бөліктерін мәнерлеп оқу (шолып оқу, рөлдерге бөліп оқу)	4.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді оқу (шолып оқу, іріктеп оқу, рөлдерге бөліп оқу)
3.2 Мәтінннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздері бар қарапайым фразалардың мағынасын түсіну	3.3.2.1 шағын мәтіндегі таныс сөздер мен фразалар бар түйінді тұстарды түсіну	4.3.2.1 шағын мәтіндегі бейтаныс сөздер бар түйінді тұстарды түсіну

ЖОБА

3.3 Мәтінніңтүрлері мен жанрларын анықтау	2.3.3.1 әртүрлі мәтіндердің жанрларын анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме)	3.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел)/ әңгімелеу/сипаттау мәтіндерін ажырата білу	4.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел, жаңылтпаш), пайымдау мәтінін ажырата білу
3.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	3.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеттері туралы нақтылау сұрақтарын құрастыру	4.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеттері туралы бағалау сұрақтарын құрастыру
3.5 Әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты табу	3.3.5.1 сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты өздігінен табу және оны алу	4.3.5.1 әртүрлі дереккөздер ден: сөздіктерден, анықтамалықтан, энциклопедиялардан, ғаламтор ресурстарынан, инфографикалардан ақпаратты табу және оны алу
Жазылым			
Бөлімше	Оқу мақсаттары		
	2-сынып A1 – негізгі деңгей	3-сынып A1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып A2 – бастапқы деңгей
4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтіндер жазу	2.4.1.1 сипаттау сөздерді қолданып, берілген иллюстрация бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу, постер жасау	4.4.1.1 оқиғаларды комикстер (иллюстрациялар) түрінде ұсыну
4.2 Оқығанының /тыңдағаны ның мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көрген	3.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде	4.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің

ЖОБА

	і негізінде мұғалімнің көмегімен сөз тіркестерін жазу	мұғалімнің көмегімен шағын жазбалар жасау	көмегімен шағын мәтін жазу
4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қолдану (мұғалімнің көмегімен)	3.4.3.1 жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерді қолдану	4.4.3.1 қысқа мәтіндер құрастыруда сөйлемдегі қажетті тыныс белгілерін қолдану
4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 тар жолды дәптерге жазу: бас, кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптермен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау	4.4.4.1 каллиграфиялық дағдыларды жетілдіру: бас, кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау
Тілдік нормаларды қолдану			
Бөлімше	Оқу мақсаттары		
5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	2.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді қолдану және мұғалімнің көмегімен оларды жекеше/көпше түрде өзгерту	3.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және қолдану, оларды жекеше/көпше түрде өзгерту	4.5.1.1 зат есім, сын есім, сан есім және есімдіктерден құралған құрылымдарды ауызша/ жазбаша тілде қолдану және ажырата білу, және оларды саны бойынша өзгерту
	2.5.1.2 мұғалімнің көмегімен сын есімді зат есіммен жекеше, көпше түрде үйлестіру	3.5.1.2 ұсынылған үлгі бойынша мұғалімнің көмегімен и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану	4.5.1.2 и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану

		3.5.1.3 сөйлеуде есімдіктерді қолдану	4.5.1.3 сөйлеуде өздік және сұрау есімдіктерінің септік формаларын, болымсыз (никто, ничто), өздік (себя) есімдіктерін қолдану
		3.5.1.4 демеулік-септік құрылымдарды түсіну және қолдану: в, на –әрекет орны, в, на – қозғалыстың бағыты, из, с – қозғалыстың бастапқы пункті, о – сөйлеудің, ойдың мәні, в –уақыт, с – ортақтастық, у – бірдеңеге ие адам	4.5.1.4 көмекші сөзді қолдану: в, на – әрекет орны, в, на – қозғалыстың бағыты, из, с – қозғалыстың бастапқы пункті, о – сөйлеудің, ойдың пәні, в –уақыт, с – ортақтастық, у – сөйлемде /қысқа мәтінде бірдеңеге ие адам
	2.5.1.3 етістікті керек шақта (осы, келер, өткен шақта) мұғалімнің көмегімен қолдану	3.5.1.5 аяқталған және аяқталмаған түрдегі етістікті түсіну және ажырата білу	4.5.1.5 іс-әрекет тің аяқталғанын, оның нәтижесін, оқиға, іс-әрекет тің аяқталу немесе оның басталу шағын көрсететін етістікті қолдану
	2.5.1.4 мұғалімнің көмегімен етістікті жекеше түрде өткен шақ формасында пайдалану	3.5.1.6 заттардың түрін, жақтарын білдіретін сөздерді пайдалану, адамдардың, заттардың реттік санын, есімдердің (один, одна, одно) септік формаларының тәртібін қолдану	4.5.1.6 жекеше, көпше түрде, септікте зат есім мен реттік сан есімді үйлестіру
	2.5.1.5 заттың сынын білдіретін сөздерді	3.5.1.7 заттың сынын білдіретін	4.5.1.7 заттың сынын білдіретін сөздерді

	ажырату, заттарға түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша тән белгілерді таңдау	сөздерді қолдану, берілген тақырып бойынша заттарға түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша тән белгілерді таңдау	зат есіммен үйлестіру, түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша заттарға тән белгілерді табу таңдау
			4.5.1.8 интересно, важно, трудно, скучно, приятно үстеулерін, үстеулердің салыстырмалы дәрежесін, болымсыз үстеулерді, надо, нужно, нельзя модальдық сөздерін қолдану
5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жи, ши, ча, ща, чу, щу тіркестерін дұрыс жазу	3.5.2.1 есту бойынша қабылдаған, айтылуы мен жазылуында арасында айырмашылығы жоқ буындарды, сөздерді жазу	4.5.2.1 жазылуы айтылуымен сәйкес келмейтін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу/ көшіріп жазу
	2.5.2.2 адамдардың аты-жөнін, тегін, жануарларға қойылған аттарды бас әріппен жазу	3.5.2.2 орфографиялық сөздікті пайдаланып, жаңа сөздерді дұрыс жазу	4.5.2.2 орфографиялық сөздікке сүйеніп, таныс емес сөздерді дұрыс жазу
	2.5.2.3 мұғалімнің көмегімен көмекші сөздерді сөздерден бөлек жазу	3.5.2.3 көмекші сөздер мен сөздерді бөлек жазу	

13. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту орыс тілінде емес)

1) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1.Өзім туралы Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	2.1.1.1 қарапайым фразаларды қайталай отырып, аудиовизуалды материалды, ауызша сөзді тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 қарапайым фразалардағы сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Хабарлама ның мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған хабарламаға сәйкес иллюстрациялар, сурет, сызбалар таңдау және сұрақтарға жауап беру
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толтыру	2.2.1.1 сөйлеуде оқиғаларға түсіндірме жасау, қолда бар ақпараттар бойынша сұраулы сөйлем құрау үшін сөздерді, сөз тіркестерін пайдалану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжеттік суреттер негізінде пікір білдіру
		2.3 Тілдесудің түрлі жағдаятта рына қатысу және сөйлеу нормаларын сақтау	2.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сөйлеу нормаларын сақтау
		2.5 Аудиовизуалды материал негізінде дәлелді пікір айту	2.2.5.1 видео- және аудиоматериалдардағы фразаларды пайдаланып, сюжетті сипаттау
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.7.1 күрделі екпінді сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздері бар қарапайым фразалардың мағынасын түсіну

ЖОБА

		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	2.4.1.1 сипаттау сөздерді қолданып, берілген иллюстрация бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қолдану (мұғалімнің көмегімен)
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 тар жолды дәптерге жазу: бас, кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді қолдану және мұғалімнің көмегімен оларды жекеше/көпше түрде өзгерту
			2.5.2.1 жи, ши, ча, ща, чу, щу тіркестерін дұрыс жазу
2-тоқсан			
3.Менің мектебім 4.Менің туған өлкем	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	2.1.1.1 қарапайым фразаларды қайталай, ауызша сөзді, аудиовизуалды материалды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.5 Тыңдаған аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы болып жатқан оқиғаларды түсіну және сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеуде оқиғаларға түсіндірме жасау, қолда бар ақпараттар бойынша сұраулы сөйлем құрау үшін сөздерді, сөз тіркестерін пайдалану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжеттік суреттер негізінде пікір білдіру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат/ кейіпкер/туралы

ЖОБА

		бойынша бағалау пікірін білдіру	қарапайым бағалау пікірін білдіру («мен ... ойлаймын, «мен ... санаймын»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.7.1 күрделі екпінді сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрларын анықтау	2.3.3.1 әртүрлі мәтіндердің жанрларын анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме)
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты табу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен сөз тіркестерін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 тар жолды дәптерге жазу: бас, кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді қолдану және мұғалімнің көмегімен оларды жекеше/көпше түрде өзгерту
			2.5.1.2 мұғалімнің көмегімен сын есімді зат есіммен жекеше, көпше түрде үйлестіру
			2.5.1.5 заттың сынын білдіретін сөздерді ажырату, заттарға түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша тән белгілерді таңдау
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.2 адамдардың аты-жөнін, тегін, жануарларға қойылған аттарды бас әріппен жазу
3-тоқсан			
5.Дені саудың жаны сау 6.Салт-дәстүрлер	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі негізгі және қосалқы ақпараттарды, мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, кейіпкерлерді, оқиғалардың тізбегін анықтау

ЖОБА

және ауыз әдебиеті		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы болып жатқан оқиғаларды түсіну және сипаттау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қатынасқа түсу және сөйлеу нормаларын сақтау	2.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сөйлеу нормаларын сақтау
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 таныс сөздерді пайдаланып, оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау
		2.5 Аудиовизуалды материалдар негізінде дәлелді пікірін айту	2.2.5.1 видео- және аудиоматериалдардағы фразаларды пайдаланып, сюжетті сипаттау
		2.6 Оқыған/ тыңдаған материал туралы бағалау пікірін айту	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат/ кейіпкер/туралы қарапайым бағалау пікірін білдіру («мен ... ойлаймын, «мен ... санаймын»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.7.1 күрделі екпінді сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрларын анықтау	2.3.3.1 әртүрлі мәтіндердің жанрларын анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме)
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	2.4.1.1 сипаттау сөздерді қолданып, берілген иллюстрация бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 тар жолды дәптерге жазу: бас, кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау

ЖОБА

	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.1.3 етістікті керек шақта (осы, келер, өткен шақта) мұғалімнің көмегімен қолдану
			2.5.1.4 мұғалімнің көмегімен етістікті жекеше түрде өткен шақ формасында пайдалану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жи, ши, ча, ща, чу, щу тіркестерін дұрыс жазу
			2.5.2.3 мұғалімнің көмегімен көмекші сөздерді сөздерден бөлек жазу
4-тоқсан			
7.Қоршаған орта 8.Саяхат	Тыңдалым	1.3 Тыңдаған аудио/бейне материалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған хабарламаға сәйкес иллюстрациялар, суреттер, сызбалар таңдау және сұрақтарға жауап беру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, кейіпкерлерді, оқиғалардың тізбегін анықтау
	Айтылым	2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 таныс сөздерді пайдаланып, оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.7.1 күрделі екпінді сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздері бар қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын мазмұндау	2.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен сөз тіркестерін жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қолдану (мұғалімнің көмегімен)

ЖОБА

	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.1.2 мұғалімнің көмегімен сын есімді зат есіммен жекеше, көпше түрде үйлестіру
			2.5.1.3 етістікті керек шақта (осы, келер, өткен шақта) мұғалімнің көмегімен қолдану
			2.5.1.4 мұғалімнің көмегімен етістікті жекеше түрде өткен шақ формасында пайдалану
			2.5.1.5 заттың сынын білдіретін сөздерді ажырату, заттарға түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша тән белгілерді таңдау
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.2 адамдардың аты-жөнін, тегін, жануарларға қойылған аттарды бас әріппен жазу
			2.5.2.3 мұғалімнің көмегімен көмекші сөздерді сөздерден бөлек жазу

2) 3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1.Жанды табиғат 2.Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	3.1.1.1 аудиовизуалды материалды, ауызша сөзді тыңдау және түсіну, жекелеген пікірлердің мән-мағынасын айқындау үшін нақтылайтын сұрақтар қою
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 мәтіндегі және сөйлемдегі сөздердің лексикалық мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдағанның мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар таңдау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеуде әртүрлі мәнмәтіндегі тақырыптық лексиканы пайдалану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде пікір білдіру

ЖОБА

		2.3 Тілдесудің/ қатынастың жағдаяттарына қатысу және сөйлеу нормаларын сақтау	3.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сұхбаттасушының пікірін толықтыру
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.7.1 сөздерді дұрыс айту ережелерін сақтау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді немесе оның бөліктерін мәнерлеп оқу (шолып оқу, рөлдерге бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 шағын мәтіндегі таныс сөздер мен фразалар бар түйінді тұстарды түсіну
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу, постер жасау
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерді қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдыларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	3.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және қолдану, оларды жекеше/көпше түрде өзгерту
			3.5.1.3 сөйлеуде есімдіктерді қолдану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.2 орфографиялық сөздікті пайдаланып, жаңа сөздерді дұрыс жазу
2-тоқсан			

ЖОБА

3.Уақыт 4.Сәулет өнері	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	3.1.1.1 аудиовизуальды материалды, ауызша сөзді тыңдау және түсіну, жекелеген пікірлердің мағынасын айқындау үшін нақтылайтын сұрақтар қою
		1.5 Аудиовизуалды материалдарды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдан кейіпкерлерді, оқиғаларды түсіну және сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеуде әртүрлі мәнмәтіндегі тақырыптық лексиканы пайдалану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде пікір білдіру
		2.6 Оқыған /тыңдаған материал бойынша бағалау пікірін айту	3.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал туралы бағалау пікірін білдіру («мен ойлаймын …», «меніңше, …»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.7.1 сөздерді дұрыс айту ережелерін сақтау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді немесе оның бөліктерін мәнерлеп оқу (шолып оқу, рөлдерге бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 шағын мәтіндегі таныс сөздер мен фразалар бар түйінді тұстарды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел)/әңгімелеу/сипаттау мәтіндерін ажырата білу
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты өздігінен табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған материалдың мазмұндау	3.4.2.1 тыңдағаны/оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын жазбалар жасау

ЖОБА

		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерді қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдыларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	3.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және қолдану, оларды жекеше/көпше түрде өзгерту
			білдіретін сөздерді қолдану, берілген тақырып бойынша заттарға түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша тән белгілерді таңдау
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.1 есту бойынша қабылдаған, айтылуы мен жазылуында арасында айырмашылығы жоқ буындарды, сөздерді жазу
			3.5.2.2 орфографиялық сөздікті пайдаланып, жаңа сөздерді дұрыс жазу
3-тоқсан			
5.Өнер 6.Атақты тұлғалар	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі негізгі және қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1 тыңдаған мәтіннен себеп-салдарлық байланысты (кейіпкерлер, оқиғалар) анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалдарды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдан кейіпкерлерді, оқиғаларды түсіну және сипаттау
	Айтылым	2.3 Сөйлесудің түрлі жағдаяттарына қатысу және сөйлеу нормаларын сақтау	3.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сұхбаттасушының пікірін толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған	3.2.4.1 жоспарды пайдаланып, оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау

ЖОБА

		материалды мазмұндау	
		2.5 Аудиовизуалды материалдар негізінде пайымдау жасау	3.2.5.1 видео- немесе аудио материалдардағы сюжетті сипаттау, өмірлік жағдаяттармен салыстыру
		2.6 Тыңдау, көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал туралы бағалау пікірін білдіру («мен ойлаймын …», «меніңше, …»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.7.1 сөздерді дұрыс айту ережесін сақтау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді немесе оның бөліктерін мәнерлеп оқу (шолып оқу, рөлдерге бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 шағын мәтіндегі таныс сөздер мен фразалар бар түйінді тұстарды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел)/әңгімелеу/сипаттау мәтіндерін ажырата білу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеттері туралы нақтылау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу, постер жасау
		4.2 Тыңдаған/ оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 тыңдағаны/оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын жазбалар жасау
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің және

ЖОБА

			олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	3.5.1.2 ұсынылған үлгі бойынша мұғалімнің көмегімен и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану
			3.5.1.4 демеулік-септік құрылымдарды түсіну және қолдану: в, на – әрекет орны, в, на – қозғалыстың бағыты, из, с –қозғалыстың бастапқы пункті, о – сөйлеудің, ойдың мәні, в –уақыт, с – ортақтастық, у – бірдеңеге ие адам
			3.5.1.6 заттардың түрін, жақтарын білдіретін сөздерді пайдалану, адамдардың, заттардың реттік санын, есімдердің (один, одна, одно) септік формаларының тәртібін қолдану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.2 орфографиялық сөздікті пайдаланып, жаңа сөздерді дұрыс жазу
			3.5.2.3 көмекші сөздер мен сөздерді бөлек жазу
4-тоқсан			
7.Су – тіршілік көзі 8.Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым	1.2 Сөздердің және сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 мәтіндегі және сөйлемдегі сөздердің лексикалық мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған материалдың мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар таңдау
		1.4 Басты және қосалқы ақпаратты түсіну	3.1.4.1 тыңдаған мәтіннен себеп-салдарлық байланысты (кейіпкерлер, оқиғалар) анықтау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде пікір білдіру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған	3.2.4.1 жоспарды пайдаланып, оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау

ЖОБА

		материалды мазмұндау	
		2.5 Аудиовизуалды материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1 видео/аудио материалдардағы сюжетті сипаттау, өмірлік жағдаяттармен салыстыру
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.7.1 сөздерді дұрыс айту ережесін сақтау
	Оқылым	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеттері туралы нақтылау сұрақтарын құрастыру
		3.5 Әртүрлі дереккөздерден ақпаратты алу	3.3.5.1 сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты өздігінен табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі ұсыну формаларын пайдалану арқылы жазу	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу, постер жасау
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 тыңдағаны/оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын жазбалар жасау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	3.5.1.2 ұсынылған үлгі бойынша мұғалімнің көмегімен и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану
			3.5.1.5 аяқталған және аяқталмаған түрдегі етістікті түсіну және ажырата білу
			3.5.1.6 заттардың түрін, жақтарын білдіретін сөздерді пайдалану, адамдардың, заттардың реттік санын, есімдердің (один, одна, одно) септік формаларының тәртібін қолдану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.2 орфографиялық сөздікті қолданып, жаңа сөздерді дұрыс жазу
			3.5.2.3 көмекші сөздер мен сөздерді бөлек жазу

3) 4-сынып:

ЖОБА

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1.Менің Отаным – Қазақстан 2.Құндылықтар	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	4.1.1.1 аудиовизуалды материалды, ауызша сөзді тыңдау және пікірді басқа формада өзгерте отырып түсіну
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтау
		1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1 тыңдаған материалдағы түйінді тұстарын анықтау және сұрақтарға жауап беру
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздерді пайдалану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 мәтіннің басында берілгендер бойынша пікір білдіру
		2.3 Тілдесудің түрлі жағдаяттарына қатысу	4.2.3.1 сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, оның сөзін нақтылау, анықтау, қайта өзгертіп айту
		2.6 Оқыған/ тыңдаған материал бойынша пікір білдіру	4.2.6.1 өз көзқарасын білдіре отырып, бағалау пікірін білдіру («менің пікірім бойынша …», «менің көзқарасым бойынша …»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.7.1 екпін қою ережелерін сақтау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді оқу (шолып оқу, іріктеп оқу, рөлдерге бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 шағын мәтіндегі бейтаныс сөздер бар түйінді тұстарды түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеті

ЖОБА

			туралы бағалау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	4.4.1.1 оқиғаларды комикстер (иллюстрациялар) түрінде ұсыну
		4.3 Пунктуациялық дағдыларды дамыту	4.4.3.1 қысқа мәтіндер құрастыруда сөйлемдегі қажетті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	4.5.1.1 зат есім, сын есім, сан есім және есімдіктерден құралған құрылымдарды ауызша/жазбаша тілде қолдану және ажырата білу, және оларды саны бойынша өзгерту
			4.5.1.3 сөйлеуде өздік және сұрау есімдіктерінің септік формаларын, болымсыз (никто, ничто), өздік (себя) есімдіктерін қолдану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.1 жазылуы айтылуымен сәйкес келмейтін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу/көшіріп жазу
2-тоқсан			
3.Мәдени мұра 4.Мамандықтар әлемі	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	4.1.1.1 аудиовизуальды материалды, ауызша сөзді тыңдау және пікір-пайымды басқа формада өзгерте отырып түсіну
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтау

ЖОБА

		1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1 тыңдаған материалдағы түйінді тұстарын анықтау және сұрақтарға жауап беру
		1.5 Аудиовизуалды материалдарды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі жағдайларды анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімелесуді қолдау үшін қажетті сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойды жеткізу	4.2.2.1 мәтіннің басында берілгендер бойынша пікір білдіру
		2.6 Тыңдаған/ оқыған материал туралы бағалау пікірін айту	4.2.6.1 өз көзқарасын білдіре отырып, бағалау пікірін білдіру («менің пікірім бойынша …», «менің көзқарасым бойынша …»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.7.1 екпіндерді қою ережелерін сақтау
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 шағын мәтіндегі бейтаныс сөздер бар түйінді тұстарды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел, жаңылтпаш), пайымдау мәтінін ажырата білу
		3.5 Әртүрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 әртүрлі дереккөздерден: сөздіктерден, анықтамалықтан, энциклопедиялардан, ғаламтор ресурстарынан, инфографикалардан ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған материалдың мазмұнын айтып беру	4.4.2.1 тыңдағаны/оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас

ЖОБА

			әріптер мен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	4.5.1.1 зат есім, сын есім, сан есім және есімдіктерден құралған құрылымдарды ауызша/жазбаша тілде қолдану және ажырата білу, және оларды саны бойынша өзгерту
			4.5.1.7 заттың сынын білдіретін сөздерді зат есіммен үйлестіру, түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша заттарға тән белгілерді табу таңдау
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.2 орфографиялық сөздікке сүйеніп, таныс емес сөздерді дұрыс жазу
3-тоқсан			
5.Табиғат құбылыстары 6.Қоршаған ортаны қорғау	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі басты және қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдың негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі жағдайларды анықтау
	Айтылым	2.3 Тілдесудің әртүрлі жағдаяттарына қатысу	4.2.3.1 сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, оның сөзін нақтылау, анықтау, қайта өзгертіп айту
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушының назарын аудару мақсатымен оқиғаларды, әңгімелерді егжей-тегжейлі мазмұндау
		2.5 Аудиовизуалды материалдар негізінде пікір білдіру	4.2.5.1 аудиовизуалды материал негізінде өз көзқарасын дәлелдеу
		2.6 Оқыған/ тыңдаған материал туралы бағалау пікірін білдіру	4.2.6.1 өз көзқарасын білдіре отырып, бағалау пікірін білдіру («менің пікірім

ЖОБА

			бойынша …», «менің көзқарасым бойынша …»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.7.1 екпіндерді қою ережесін сақтау
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел, жаңылтпаш), пайымдау мәтінін ажырата білу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеті туралы бағалау сұрақтарын құрастыру
		3.5 Әртүрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 әртүрлі дереккөздерден: сөздіктерден, анықтамалықтан, энциклопедиялардан, ғаламтор ресурстарынан, инфографикалардан ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	4.4.1.1 оқиғаларды комикстер (иллюстрациялар) түрінде ұсыну
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/ материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	4.5.1.2 и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану
			4.5.1.4 көмекші сөзді қолдану: в, на – әрекет орны, в, на – қозғалыстың бағыты, из, с –

ЖОБА

			қозғалыстың бастапқы пункті, о – сөйлеудің, ойдың пәні, в –уақыт, с – ортақтастық, у – сөйлемде/ қысқа мәтінде бірдеңеге ие адам
			4.5.1.6 жекеше, көпше түрде, септікте зат есім мен реттік сан есімді үйлестіру
		5.2 Орфографиялық дағдыларды сақтау	4.5.1.8 интересно, важно, трудно, скучно, приятно үстеулерін, үстеулердің салыстырмалы дәрежесін, болымсыз үстеулерді, надо, нужно, нельзя модальдық сөздерін қолдану
			4.5.2.1 жазылуы айтылуымен сәйкес келмейтін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу/көшіріп жазу
4-тоқсан			
7.Ғарышқа саяхат 8.Болашаққа саяхат	Тыңдалым	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәнмәтін бойынша бейтаныс сөздердің және сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1 тыңдаған материалдағы түйінді тұстарын анықтау және сұрақтарға жауап беру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпаратты түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдың негізгі ойын анықтау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша пікір білдіру	4.2.2.1 мәтіннің басында берілгендер бойынша пікір білдіру
		2.4 Тыңдаған/ оқыған материалды мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушының назарын аудару мақсатымен оқиғаларды, әңгімелерді егжей-тегжейлі мазмұндау
		2.5 Аудиовизуалды материалдарнегізінде өз ойын айту	4.2.5.1 аудиовизуалды материал негізінде өз көзқарасын дәлелдеу

ЖОБА

		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.7.1 екпін қою ережелерін сақтау
	Оқылым	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеті туралы бағалау сұрақтарын құрастыру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 әртүрлі дереккөздерден: сөздіктерден, анықтамалықтан, энциклопедиялардан, ғаламтор ресурстарынан, инфографикалардан ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	4.4.1.1 оқиғаларды комикстер (иллюстрациялар) түрінде ұсыну
		4.2 Тыңдаған/ оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 тыңдағаны/оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын мәтін жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматика лық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	4.5.1.2 и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану
			4.5.1.5 іс-әрекеттің аяқталғанын, оның нәтижесін, оқиға, іс-әрекеттің аяқталу немесе оның басталу шағын көрсететін етістікті қолдану
			4.5.1.6 жекеше, көпше түрде, септікте зат есім мен реттік сан есімді үйлестіру
			4.5.1.8 интересно, важно, трудно, скучно, приятно үстеулерін, үстеулердің салыстырмалы дәрежесін, болымсыз үстеулерді, надо, нужно, нельзя модальдық сөздерін қолдану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.2 орфографиялық сөздікке сүйеніп, таныс емес сөздерді дұрыс жазу

ЖОБА

Ескерту:

1) оқу мақсаттары бір тоқсан аясында сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша ұйымдастырылады;

2) «*» белгісімен белгіленген оқу мақсаттарының бөлігі жүзеге асырылады.

3-тарау. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны

14.«Орыс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 1,5 сағат, барлығы – 54 сағат;

2) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, барлығы – 72 сағат;

3) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, барлығы – 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

15 «Орыс тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: қарапайым тіркестердегі сөздердің лексикалық мағынасын түсіну, сұрақтарға жауаптар және тыңдалған хабарламаға тиісті иллюстрацияларды таңдау, шағын әңгімелер мен ертегілердің мазмұнын түсіну, кейіпкерлерді анықтау, оқиғалардың реттілігін анықтау;

2) айтылым: сөйлеу үлгілері бойынша сөйлем құрау, сұрақтарға жауап беру, 2-4 сөйлемнен диалог құру және пікір білдіру, сюжетті сипаттау, оқиғаны немесе әңгімені мазмұндау, күрделі екпіні бар сөздерді айту;

3) оқылым: мәнерлеп оқу – хабарлы және сұраулы сөйлемдердің интонациялау, әртүрлі мәтіндердің жанрлары, мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар мен жауаптарды құрау, шағын өлеңдерді жаттау, сөздің лексикалық мағынасы (терминді қолданбай), оқыған оқиғаға деген өзінің көзқарасын білдіру;

4) жазылым: сөйлемнің соңындағы тыныс белгілері, бас әріптер, кіші әріптер және олардың қосылыстарының биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау, иллюстрациялар бойынша байланысқан жүйелі сөйлемдер жазу;

5) ауызша және жазбаша сөйлеуде пайдалану үшін грамматикалық материал: сын есімдерді зат есімдермен көпше және жекеше түрде үйлестіру, заттарға тән белгілерді таңдау, сөз таптарын көпше және жекеше түрде өзгерту, етістіктің шақтары бойынша өзгеруі, екі таңбалы сандар, өздік және сілтеу есімдіктері, сұраулық үстеу, сөздерді көмекші сөздерден бөлек жазу, жи, ши, ча, ща, чу, шу тіркестері.

16. «Орыс тілі» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сөздердің лексикалық мағынасын түсіну, нақтылау сұрақтарын құрау, оқылған әңгімелердің мазмұнын түсіну, мәтіндегі себеп-салдарлық байланысты анықтау;

2) айтылым: сөйлем құрау, сұрақтарға жауап беру, оқиғаларды немесе әңгімелерді жазу, 3-5 сөйлеммен пікір білдіру, 3-4 репликадан тұратын диалог құру, өмірлік жағдаяттарға байланысты шағын әңгімелер құрастыру, сюжетті суреттерді сипаттау;

3) оқылым: шағын мәтіндерді түсініп оқу, мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, шағын өлеңдерді жаттау, мәтін түрлері, нақтылау сұрақтарын қою, сөздіктер мен анықтамалықтардан ақпарат іздеу;

4) жазылым: сөздерді және байланысқан сөйлемдерді жазу, постер жасау, сөздерді көмекші сөздерден бөлек жазу, қысқаша жазбаларды жазу, жай сөйлемдердің соңындағы тыныс белгілер, каллиграфиялық нормаларды сақтау;

5) ауызша және жазбаша сөйлеуде қолданылатын грамматикалық материал: жалқы есімдер, көмекші сөз-септік құрылымдарының мағынасы, сын есімдер, есімдіктер, етістік түрлері, есептік және реттік сан есімдер, үстеулердің салыстырмалық дәрежесі, жай және күрделі сөйлемдер.

17.«Орыс тілі» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: тыңдалған әңгімелерді, ертегілерді, шағын өлеңдерді түсіну, мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру, мәтіннің негізгі ойын анықтау, негізгі тұстарын анықтау;

2) айтылым: иллюстрациялар бойынша дәйекті пікір айту, 4-6 репликадан тұратын диалог, нақтылау сұрақтарын құрау, қосымша репликамен диалогты өрбіту, оқылған мәтінді мазмұндау;

3) оқылым: кіріспе оқу, рөлдерге бөліп оқу, мәтінге өз бетінше сұрақтар қою, тақырыпты, негізгі идеяны, жанрды анықтау, әңгіменің жалғасын болжау, кейіпкердің бейнесін сипаттау, өлеңді жаттау;

4) жазылым: комикстер жасау (иллюстрациялар), 4-6 сөйлеммен мәтінді (тікелей сөйлемей) баяндау, каллиграфиялық нормаларды сақтау;

5) ауызша және жазбаша сөйлеуде қолдануға арналған грамматикалық материал: зат есімдердің жіктелуі, сын есімдерді жекеше, көпше түрде өзгерту, есімдіктердің септік формалары, реттік сан есімдер, етістіктерді жақ пен түр бойынша өзгерту, болымсыз үстеулер, и, а, но көмекші сөздері бар жай және күрделі сөйлемдер.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

18.Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 2.2.1.1 кодында «2» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

19.Оқу мақсаттарының жүйесі:

Бөлімше	Тыңдалым		
	Оқу мақсаттары		
	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	2.1.1.1 қарапайым фразаларды қайталай отырып, аудиовизуалды материалды, ауызша сөзді тыңдау және түсіну	3.1.1.1 аудиовизуалды материалды, ауызша сөзді тыңдау және түсіну, жекелеген пікірлердің мән-мағынасын айқындау үшін нақтылайтын сұрақтар қою	4.1.1.1 аудиовизуальды материалды, ауызша сөзді тыңдау және пікірді басқа формада өзгерте отырып түсіну
1.2 Сөздердің және сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 қарапайым фразалардағы сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 мәтіндегі және сөйлемдегі сөздердің лексикалық мазмұнын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтау
1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған хабарламаға сәйкес иллюстрациялар, сурет, сызбалар таңдау және сұрақтарға жауап беру	3.1.3.1 тыңдағанның мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар таңдау	4.1.3.1 тыңдаған материалдағы түйінді тұстарын анықтау және сұрақтарға жауап беру
1.4 Мәтіндегі негізгі және қосалқы ақпараттарды түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, кейіпкерлерді, оқиғалардың тізбегін анықтау	3.1.4.1 тыңдаған мәтіннен себеп-салдарлық байланысты (кейіпкерлер, оқиғалар) анықтау	4.1.4.1 тыңдаған материалдың негізгі ойын анықтау
1.5 Аудиовизуалд	2.1.5.1 аудиовизуал	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдан	4.1.5.1 аудиовизуалды

ЖОБА

ы материалды түсіну	ды материалдағы болып жатқан оқиғаларды түсіну және сипаттау	кейіпкерлерді, оқиғаларды түсіну және сипаттау	материалдағы негізгі жағдайларды анықтау
Айтылым			
Бөлімше	Оқу мақсаттары		
	2-сынып А1 – негізгі деңгей	3-сынып А1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып А2 – бастапқы деңгей
2.1 Сөздік қорды толтыру	2.2.1.1 сөйлеуде оқиғаларға түсіндірме жасау, қолда бар ақпараттар бойынша сұраулы сөйлем құрау үшін сөздерді, сөз тіркестерін пайдалану	3.2.1.1 сөйлеуде әртүрлі мәнмәтіндегі тақырыптық лексиканы пайдалану	4.2.1.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздерді пайдалану
2.2 Берілген тақырыпта пікір білдіру	2.2.2.1 сюжеттік суреттер негізінде пікір білдіру	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде пікір білдіру	4.2.2.1 мәтіннің басында берілгендер бойынша пікір білдіру
2.3 Тілдесудің түрлі жағдаятына қатысу және сөйлеу нормаларын сақтау	2.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сөйлеу нормаларын сақтау	3.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сұхбаттасушының пікірін толықтыру	4.2.3.1 сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, оның сөзін нақтылау, анықтау, қайта өзгертіп айту
2.4 Тыңдаған/ оқыған материалын мазмұндау	2.2.4.1 таныс сөздерді пайдала-нып, оқиғалардың реттілігін сақтай отырып,	3.2.4.1 жоспарды пайдаланып, оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушының назарын аудару мақсатымен оқиғаларды,

KODA

	оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау		әңгімелерді егжей-тегжейлі мазмұндау
2.5 Аудиовизуалды материал негізінде пікір құру	2.2.5.1 видео- және аудиоматериалдардағы фразаларды пайдаланып, сюжетті сипаттау	3.2.5.1 видео- немесе аудио материалдардағы сюжетті сипаттау, өмірлік жағдаяттармен салыстыру	4.2.5.1 аудиовизуалды материал негізінде өз көзқарасын дәлелдеу
2.6 Оқыған/ тыңдаған материал туралы бағалау пікірін білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат/ кейіпкер/ туралы қарапайым бағалау пікірін білдіру («мен ... ойлаймын, «мен ... санаймын»)	3.2.6.1 тыңдаған/ оқыған материал туралы бағалау пікірін білдіру («мен ойлаймын …», «меніңше, …»)	4.2.6.1 өз көзқарасын білдіре отырып, бағалау пікірін білдіру («менің пікірім бойынша …», «менің көзқарасым бойынша …»)
2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.7.1 күрделі екпінді сөздерді дұрыс айту	3.2.7.1 сөзді дұрыс айту ережесін сақтау	4.2.7.1 екпін қою ережесін сақтау
Оқылым			
Бөлімше	Оқу мақсаттары		
	2-сынып A1 – негізгі деңгей	3-сынып A1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып A2 – бастапқы деңгей
3.1 Оқу түрлерін пайдалану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп оқу	3.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді немесе оның бөліктерін мәнерлеп оқу (шолып оқу, рөлдерге бөліп оқу)	4.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді оқу (шолып оқу, іріктеп оқу, рөлдерге бөліп оқу)
3.2 Мәтінннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздері бар қарапайым фразалардың	3.3.2.1 шағын мәтіндегі таныс сөздер мен фразалар бар	4.3.2.1 шағын мәтіндегі бейтаныс сөздер бар түйінді тұстарды түсіну

	мағынасын түсіну	түйінді тұстарды түсіну	
3.3 Мәтінніңтүрлері мен жанрларын анықтау	2.3.3.1 әртүрлі мәтіндердің жанрларын анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме)	3.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел)/ әңгімелеу/сипаттау мәтіндерін ажырата білу	4.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел, жаңылтпаш), пайымдау мәтінін ажырата білу
3.4 Сұрақтар мен жауаптарды құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру	3.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеттері туралы нақтылау сұрақтарын құрастыру	4.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеттері туралы бағалау сұрақтарын құрастыру
3.5 Әртүрлідереккөздердеден ақпарат алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты табу	3.3.5.1 сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты өздігінен табу және оны алу	4.3.5.1 әртүрлі дереккөздер ден: сөздіктерден, анықтамалықтан, энциклопедиялардан, ғаламтор ресурстарынан, инфографикалардан ақпаратты табу және оны алу
Жазылым			
Бөлімше	Оқу мақсаттары		
	2-сынып A1 – негізгі деңгей	3-сынып A1 – ілгерілеген деңгей	4-сынып A2 – бастапқы деңгей
4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтіндер жазу	2.4.1.1 сипаттау сөздерді қолданып, берілген иллюстрация бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу, постер жасау	4.4.1.1 оқиғаларды комикстер (иллюстрациялар) түрінде ұсыну

4.2 Оқығанының /тыңдағаны ның мазмұнын баяндау	2.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен сөз тіркестерін жазу	3.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын жазбалар жасау	4.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын мәтін жазу
4.3 Пунктуация лық нормаларды сақтау	2.4.3.1 жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қолдану (мұғалімнің көмегімен)	3.4.3.1 жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерді қолдану	4.4.3.1 қысқа мәтіндер құрастыруда сөйлемдегі қажетті тыныс белгілерін қолдану
4.4 Каллиграфия лық нормаларды сақтау	2.4.4.1 тар жолды дәптерге жазу: бас, кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптермен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау	4.4.4.1 каллиграфиялық дағдыларды жетілдіру: бас, кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау
Тілдік нормаларды қолдану			
Бөлімше	Оқу мақсаттары		
5.1 Грамматика лық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	2.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді қолдану және мұғалімнің көмегімен оларды жекеше/көпше түрде өзгерту	3.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және қолдану, оларды жекеше/көпше түрде өзгерту	4.5.1.1 зат есім, сын есім, сан есім және есімдіктерден құралған құрылымдарды ауызша/ жазбаша тілде қолдану және ажырата білу, және оларды саны бойынша өзгерту
	2.5.1.2 мұғалімнің көмегімен сын есімді зат есіммен жекеше, көпше түрде үйлестіру	3.5.1.2 ұсынылған үлгі бойынша мұғалімнің көмегімен и, а, но көмекші сөздері бар күрделі	4.5.1.2 и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану

		сөйлемдерді қолдану	
		3.5.1.3 сөйлеуде есімдіктерді қолдану	4.5.1.3 сөйлеуде өздік және сұрау есімдіктерінің септік формаларын, болымсыз (никто, ничто), өздік (себя) есімдіктерін қолдану
		3.5.1.4 демеулік-септік құрылымдарды түсіну және қолдану: в, на –әрекет орны, в, на – қозғалыстың бағыты, из, с – қозғалыстың бастапқы пункті, о – сөйлеудің, ойдың мәні, в –уақыт, с – ортақтастық, у – бірдеңеге ие адам	4.5.1.4 көмекші сөзді қолдану: в, на – әрекет орны, в, на – қозғалыстың бағыты, из, с – қозғалыстың бастапқы пункті, о – сөйлеудің, ойдың пәні, в –уақыт, с – ортақтастық, у – сөйлемде /қысқа мәтінде бірдеңеге ие адам
	2.5.1.3 етістікті керек шақта (осы, келер, өткен шақта) мұғалімнің көмегімен қолдану	3.5.1.5 аяқталған және аяқталмаған түрдегі етістікті түсіну және ажырата білу	4.5.1.5 іс-әрекет тің аяқталғанын, оның нәтижесін, оқиға, іс-әрекет тің аяқталу немесе оның басталу шағын көрсететін етістікті қолдану
	2.5.1.4 мұғалімнің көмегімен етістікті жекеше түрде өткен шақ формасында пайдалану	3.5.1.6 заттардың түрін, жақтарын білдіретін сөздерді пайдалану, адамдардың, заттардың реттік санын, есімдердің (один, одна, одно) септік формаларының тәртібін қолдану	4.5.1.6 жекеше, көпше түрде, септікте зат есім мен реттік сан есімді үйлестіру

КОПИЯ

	2.5.1.5 заттың сынын білдіретін сөздерді ажырату, заттарға түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша тән белгілерді таңдау	3.5.1.7 заттың сынын білдіретін сөздерді қолдану, берілген тақырып бойынша заттарға түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша тән белгілерді таңдау	4.5.1.7 заттың сынын білдіретін сөздерді зат есіммен үйлестіру, түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша заттарға тән белгілерді табу таңдау
			4.5.1.8 интересно, важно, трудно, скучно, приятно үстеулерін, үстеулердің салыстырмалы дәрежесін, болымсыз үстеулерді, надо, нужно, нельзя модальдық сөздерін қолдану
5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жи, ши, ча, ща, чу, щу тіркестерін дұрыс жазу	3.5.2.1 есту бойынша қабылдаған, айтылуы мен жазылуында арасында айырмашылығы жоқ буындарды, сөздерді жазу	4.5.2.1 жазылуы айтылуымен сәйкес келмейтін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу/ көшіріп жазу
	2.5.2.2 адамдардың аты-жөнін, тегін, жануарларға қойылған аттарды бас әріппен жазу	3.5.2.2 орфографиялық сөздікті пайдаланып, жаңа сөздерді дұрыс жазу	4.5.2.2 орфографиялық сөздікке сүйеніп, таныс емес сөздерді дұрыс жазу
	2.5.2.3 мұғалімнің көмегімен көмекші сөздерді сөздерден бөлек жазу	3.5.2.3 көмекші сөздер мен сөздерді бөлек жазу	

20. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

21. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша (оқыту орыс тілінде емес) үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1.Өзім туралы Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	2.1.1.1 қарапайым фразаларды қайталай отырып, аудиовизуалды материалды, ауызша сөзді тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 қарапайым фразалардағы сөздердің лексикалық мағынасын түсіну
		1.3 Хабарлама ның мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған хабарламаға сәйкес иллюстрациялар, сурет, сызбалар таңдау және сұрақтарға жауап беру
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толтыру	2.2.1.1 сөйлеуде оқиғаларға түсіндірме жасау, қолда бар ақпараттар бойынша сұраулы сөйлем құрау үшін сөздерді, сөз тіркестерін пайдалану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжеттік суреттер негізінде пікір білдіру
		2.3 Тілдесудің түрлі жағдаятта рына қатысу және сөйлеу нормаларын сақтау	2.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сөйлеу нормаларын сақтау
		2.5 Аудиовизуалды материал негізінде дәлелді пікір айту	2.2.5.1 видео- және аудиоматериалдардағы фразаларды пайдаланып, сюжетті сипаттау
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.7.1 күрделі екпінді сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп оқу

ЖОБА

		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздері бар қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	2.4.1.1 сипаттау сөздерді қолданып, берілген иллюстрация бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қолдану (мұғалімнің көмегімен)
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 тар жолды дәптерге жазу: бас, кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау)	2.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді қолдану және мұғалімнің көмегімен оларды жекеше/көпше түрде өзгерту
			2.5.2.1 жи, ши, ча, ща, чу, щу тіркестерін дұрыс жазу
2-тоқсан			
3.Менің мектебім 4.Менің туған өлкем	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	2.1.1.1 қарапайым фразаларды қайталай, ауызша сөзді, аудиовизуалды материалды тыңдау және түсіну
		1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	2.1.2.1 баяу және анық айтылған жиі қолданылатын сөздерден құралған қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		1.5 Тыңдаған аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы болып жатқан оқиғаларды түсіну және сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	2.2.1.1 сөйлеуде оқиғаларға түсіндірме жасау, қолда бар ақпараттар бойынша сұраулы сөйлем құрау үшін сөздерді, сөз тіркестерін пайдалану

ЖОБА

		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	2.2.2.1 сюжеттік суреттер негізінде пікір білдіру
		2.6 Оқылған/ тыңдаған материал бойынша бағалау пікірін білдіру	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат/ кейіпкер/туралы қарапайым бағалау пікірін білдіру («мен ... ойлаймын, «мен ... санаймын»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.7.1 күрделі екпінді сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрларын анықтау	2.3.3.1 әртүрлі мәтіндердің жанрларын анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме)
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты табу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұнын жазу	2.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен сөз тіркестерін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 тар жолды дәптерге жазу: бас, кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді қолдану және мұғалімнің көмегімен оларды жекеше/көпше түрде өзгерту
			2.5.1.2 мұғалімнің көмегімен сын есімді зат есіммен жекеше, көпше түрде үйлестіру
			2.5.1.5 заттың сынын білдіретін сөздерді ажырату, заттарға түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша тән белгілерді таңдау
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.2 адамдардың аты-жөнін, тегін, жануарларға қойылған аттарды бас әріппен жазу
3-тоқсан			

ЖОБА

5.Дені саудың жаны сау 6.Салт-дәстүрлер және ауыз әдебиеті	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі негізгі және қосалқы ақпараттарды, мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, кейіпкерлерді, оқиғалардың тізбегін анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	2.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы болып жатқан оқиғаларды түсіну және сипаттау
	Айтылым	2.3 Түрлі жағдаяттарда қатынасқа түсу және сөйлеу нормаларын сақтау	2.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сөйлеу нормаларын сақтау
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 таныс сөздерді пайдаланып, оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау
		2.5 Аудиовизуалды материалдар негізінде дәлелді пікірін айту	2.2.5.1 видео- және аудиоматериалдардағы фразаларды пайдаланып, сюжетті сипаттау
		2.6 Оқыған/ тыңдаған материал туралы бағалау пікірін айту	2.2.6.1 салыстыру негізінде ақпарат/ кейіпкер/туралы қарапайым бағалау пікірін білдіру («мен ... ойлаймын, «мен ... санаймын»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.7.1 күрделі екпінді сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрларын анықтау	2.3.3.1 әртүрлі мәтіндердің жанрларын анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме)
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	2.3.5.1 мұғалімнің көмегімен сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты табу
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын	2.4.1.1 сипаттау сөздерді қолданып, берілген иллюстрация бойынша

ЖОБА

		пайдалана отырып, мәтін жазу	жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	2.4.4.1 тар жолды дәптерге жазу: бас, кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін және көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.1.3 етістікті керек шақта (осы, келер, өткен шақта) мұғалімнің көмегімен қолдану
			2.5.1.4 мұғалімнің көмегімен етістікті жекеше түрде өткен шақ формасында пайдалану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.1 жи, ши, ча, ща, чу, щу тіркестерін дұрыс жазу
			2.5.2.3 мұғалімнің көмегімен көмекші сөздерді сөздерден бөлек жазу
4-тоқсан			
7.Қоршаған орта 8.Саяхат	Тыңдалым	1.3 Тыңдаған аудио/бейне материалдың мазмұнын түсіну	2.1.3.1 тыңдаған хабарламаға сәйкес иллюстрациялар, суреттер, сызбалар таңдау және сұрақтарға жауап беру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы мәліметтерді түсіну	2.1.4.1 тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну, кейіпкерлерді, оқиғалардың тізбегін анықтау
	Айтылым	2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	2.2.4.1 таныс сөздерді пайдаланып, оқиғалардың реттілігін сақтай отырып, оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	2.2.7.1 күрделі екпінді сөздерді дұрыс айту
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	2.3.1.1 мәтінді мәнерлеп оқу
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	2.3.2.1 мәтіндегі таныс сөздері бар қарапайым фразалардың мағынасын түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	2.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтар құрастыру және оған жауап беру
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың	2.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен сөз тіркестерін жазу

ЖОБА

		мазмұнын мазмұндау	
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	2.4.3.1 жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерін қолдану (мұғалімнің көмегімен)
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау	2.5.1.2 мұғалімнің көмегімен сын есімді зат есіммен жекеше, көпше түрде үйлестіру
			2.5.1.3 етістікті керек шақта (осы, келер, өткен шақта) мұғалімнің көмегімен қолдану
			2.5.1.4 мұғалімнің көмегімен етістікті жекеше түрде өткен шақ формасында пайдалану
			2.5.1.5 заттың сынын білдіретін сөздерді ажырату, заттарға түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша тән белгілерді таңдау
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	2.5.2.2 адамдардың аты-жөнін, тегін, жануарларға қойылған аттарды бас әріппен жазу
			2.5.2.3 мұғалімнің көмегімен көмекші сөздерді сөздерден бөлек жазу

2) 3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1.Жанды табиғат 2.Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	3.1.1.1 аудиовизуалды материалды, ауызша сөзді тыңдау және түсіну, жекелеген пікірлердің мән-мағынасын айқындау үшін нақтылайтын сұрақтар қою
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 мәтіндегі және сөйлемдегі сөздердің лексикалық мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдағанның мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар таңдау

ЖОБА

	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеуде әртүрлі мәнмәтіндегі тақырыптық лексиканы пайдалану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде пікір білдіру
		2.3 Тілдесудің/ қатынастың жағдаяттарына қатысу және сөйлеу нормаларын сақтау	3.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сұхбаттасушының пікірін толықтыру
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.7.1 сөздерді дұрыс айту ережелерін сақтау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді немесе оның бөліктерін мәнерлеп оқу (шолып оқу, рөлдерге бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 шағын мәтіндегі таныс сөздер мен фразалар бар түйінді тұстарды түсіну
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу, постер жасау
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.1 жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерді қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдыларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау	3.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және қолдану, оларды жекеше/көпше түрде өзгерту

ЖОБА

		(терминдерді қолданбау)	3.5.1.3 сөйлеуде есімдіктерді қолдану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.2 орфографиялық сөздікті пайдаланып, жаңа сөздерді дұрыс жазу
2-тоқсан			
3.Уақыт 4.Сәулет өнері	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	3.1.1.1 аудиовизуальды материалды, ауызша сөзді тыңдау және түсіну, жекелеген пікірлердің мағынасын айқындау үшін нақтылайтын сұрақтар қою
		1.5 Аудиовизуалды материалдарды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдан кейіпкерлерді, оқиғаларды түсіну және сипаттау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	3.2.1.1 сөйлеуде әртүрлі мәнмәтіндегі тақырыптық лексиканы пайдалану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде пікір білдіру
		2.6 Оқыған /тыңдаған материал бойынша бағалау пікірін айту	3.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал туралы бағалау пікірін білдіру («мен ойлаймын …», «меніңше, …»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.7.1 сөздерді дұрыс айту ережелерін сақтау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді немесе оның бөліктерін мәнерлеп оқу (шолып оқу, рөлдерге бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 шағын мәтіндегі таныс сөздер мен фразалар бар түйінді тұстарды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел)/әңгімелеу/сипаттау мәтіндерін ажырата білу

ЖОБА

		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	3.3.5.1 сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты өздігінен табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/оқыған материалдың мазмұндау	3.4.2.1 тыңдағаны/оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын жазбалар жасау
		4.3 Пунктуациялық нормаларды сақтау	3.4.3.жай сөйлемнің соңында тыныс белгілерді қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдыларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	3.5.1.1 ауызша және жазбаша сөйлеуде заттың атын, сынын, қимылын білдіретін сөздерді ажырату және қолдану, оларды жекеше/көпше түрде өзгерту
			білдіретін сөздерді қолдану, берілген тақырып бойынша заттарға түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша тән белгілерді таңдау
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.1 есту бойынша қабылдаған, айтылуы мен жазылуында арасында айырмашылығы жоқ буындарды, сөздерді жазу
			3.5.2.2 орфографиялық сөздікті пайдаланып, жаңа сөздерді дұрыс жазу
3-тоқсан			
5.Өнер 6.Атақты тұлғалар	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі негізгі және қосалқы мәліметтерді түсіну	3.1.4.1 тыңдаған мәтіннен себеп-салдарлық байланысты (кейіпкерлер, оқиғалар) анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалдарды түсіну	3.1.5.1 аудиовизуалды материалдан кейіпкерлерді, оқиғаларды түсіну және сипаттау

ЖОБА

	Айтылым	2.3 Сөйлесудің түрлі жағдаяттарына қатысу және сөйлеу нормаларын сақтау	3.2.3.1 белгілі бір тақырыптағы сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, сұхбаттасушының пікірін толықтыру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 жоспарды пайдаланып, оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау
		2.5 Аудиовизуалды материалдар негізінде пайымдау жасау	3.2.5.1 видео- немесе аудио материалдардағы сюжетті сипаттау, өмірлік жағдаяттармен салыстыру
		2.6 Тыңдау, көру материалдары негізінде ойын айту	3.2.6.1 тыңдаған/оқыған материал туралы бағалау пікірін білдіру («мен ойлаймын …», «меніңше, …»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.7.1 сөздерді дұрыс айту ережесін сақтау
	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	3.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді немесе оның бөліктерін мәнерлеп оқу (шолып оқу, рөлдерге бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	3.3.2.1 шағын мәтіндегі таныс сөздер мен фразалар бар түйінді тұстарды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	3.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел)/әңгімелеу/сипаттау мәтіндерін ажырата білу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеттері туралы нақтылау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу, постер жасау

ЖОБА

		отырып, мәтін жазу	
		4.2 Тыңдаған/ оқыған материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 тыңдағаны/оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын жазбалар жасау
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	3.5.1.2 ұсынылған үлгі бойынша мұғалімнің көмегімен и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану
			3.5.1.4 демеулік-септік құрылымдарды түсіну және қолдану: в, на – әрекет орны, в, на – қозғалыстың бағыты, из, с –қозғалыстың бастапқы пункті, о – сөйлеудің, ойдың мәні, в –уақыт, с – ортақтастық, у – бірдеңеге ие адам
			3.5.1.6 заттардың түрін, жақтарын білдіретін сөздерді пайдалану, адамдардың, заттардың реттік санын, есімдердің (один, одна, одно) септік формаларының тәртібін қолдану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.2 орфографиялық сөздікті пайдаланып, жаңа сөздерді дұрыс жазу
			3.5.2.3 көмекші сөздер мен сөздерді бөлек жазу
4-тоқсан			
7.Су – тіршілік көзі 8.Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Тыңдалым	1.2 Сөздердің және сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	3.1.2.1 мәтіндегі және сөйлемдегі сөздердің лексикалық мазмұнын түсіну
		1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	3.1.3.1 тыңдаған материалдың мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беру және сюжеттің даму желісі бойынша иллюстрациялар таңдау

ЖОБА

		1.4 Басты және қосалқы ақпаратты түсіну	3.1.4.1 тыңдаған мәтіннен себеп-салдарлық байланысты (кейіпкерлер, оқиғалар) анықтау
	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	3.2.2.1 мұғалім ұсынған тақырып негізінде пікір білдіру
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	3.2.4.1 жоспарды пайдаланып, оқиғаларды, әңгімелерді мазмұндау
		2.5 Аудиовизуалды материалдары негізінде ойын айту	3.2.5.1 видео/аудио материалдардағы сюжетті сипаттау, өмірлік жағдаяттармен салыстыру
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	3.2.7.1 сөздерді дұрыс айту ережесін сақтау
	Оқылым	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	3.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеттері туралы нақтылау сұрақтарын құрастыру
		3.5 Әртүрлі дереккөздерден ақпаратты алу	3.3.5.1 сөздіктен және анықтамалықтан ақпаратты өздігінен табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Мәтінді түрлі ұсыну формаларын пайдалану арқылы жазу	3.4.1.1 берілген тақырып бойынша жүйелі байланысқан сөйлемдер жазу, постер жасау
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/көрген материалдың мазмұнын жазу	3.4.2.1 тыңдағаны/оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын жазбалар жасау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	3.5.1.2 ұсынылған үлгі бойынша мұғалімнің көмегімен и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану
			3.5.1.5 аяқталған және аяқталмаған түрдегі етістікті түсіну және ажырата білу

ЖОБА

			3.5.1.6 заттардың түрін, жақтарын білдіретін сөздерді пайдалану, адамдардың, заттардың реттік санын, есімдердің (один, одна, одно) септік формаларының тәртібін қолдану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	3.5.2.2 орфографиялық сөздікті қолданып, жаңа сөздерді дұрыс жазу
			3.5.2.3 көмекші сөздер мен сөздерді бөлек жазу

3) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Сөйлеу әрекеттерінің түрлері	Бөлімше (түйінді дағдылар)	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1.Менің Отаным – Қазақстан 2.Құндылықтар	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	4.1.1.1 аудиовизуалды материалды, ауызша сөзді тыңдау және пікірді басқа формада өзгерте отырып түсіну
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтау
		1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1 тыңдаған материалдағы түйінді тұстарын анықтау және сұрақтарға жауап беру
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімені қолдау үшін қажетті сөздерді пайдалану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойын жеткізу	4.2.2.1 мәтіннің басында берілгендер бойынша пікір білдіру
		2.3 Тілдесудің түрлі жағдаяттарына қатысу	4.2.3.1 сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, оның сөзін нақтылау, анықтау, қайта өзгертіп айту
		2.6 Оқыған/ тыңдаған материал бойынша пікір білдіру	4.2.6.1 өз көзқарасын білдіре отырып, бағалау пікірін білдіру («менің пікірім бойынша …», «менің көзқарасым бойынша …»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.7.1 екпін қою ережелерін сақтау

ЖОБА

	Оқылым	3.1 Оқу түрлерін қолдану	4.3.1.1 оқу түрлерін пайдаланып, мәтінді оқу (шолып оқу, іріктеп оқу, рөлдерге бөліп оқу)
		3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 шағын мәтіндегі бейтаныс сөздер бар түйінді тұстарды түсіну
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеті туралы бағалау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	4.4.1.1 оқиғаларды комикстер (иллюстрациялар) түрінде ұсыну
		4.3 Пунктуациялық дағдыларды дамыту	4.4.3.1 қысқа мәтіндер құрастыруда сөйлемдегі қажетті тыныс белгілерін қолдану
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік дағдылар	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	4.5.1.1 зат есім, сын есім, сан есім және есімдіктерден құралған құрылымдарды ауызша/жазбаша тілде қолдану және ажырата білу, және оларды саны бойынша өзгерту
			4.5.1.3 сөйлеуде өздік және сұрау есімдіктерінің септік формаларын, болымсыз (никто, ничто), өздік (себя) есімдіктерін қолдану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.1 жазылуы айтылуымен сәйкес келмейтін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу/көшіріп жазу
2-тоқсан			

ЖОБА

3.Мәдени мұра 4.Мамандықтар әлемі	Тыңдалым	1.1 Тыңдау әдістерін пайдалану	4.1.1.1 аудиовизуальды материалды, ауызша сөзді тыңдау және пікір-пайымды басқа формада өзгерте отырып түсіну
		1.2 Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 бейтаныс сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын мәнмәтінге қатысты анықтау
		1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1 тыңдаған материалдағы түйінді тұстарын анықтау және сұрақтарға жауап беру
		1.5 Аудиовизуалды материалдарды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі жағдайларды анықтау
	Айтылым	2.1 Сөздік қорды толықтыру	4.2.1.1 әңгімелесуді қолдау үшін қажетті сөздерді қолдану
		2.2 Берілген тақырып бойынша ойды жеткізу	4.2.2.1 мәтіннің басында берілгендер бойынша пікір білдіру
		2.6 Тыңдаған/ оқыған материал туралы бағалау пікірін айту	4.2.6.1 өз көзқарасын білдіре отырып, бағалау пікірін білдіру («менің пікірім бойынша …», «менің көзқарасым бойынша …»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.7.1 екпіндерді қою ережелерін сақтау
	Оқылым	3.2 Мәтіннің мазмұнын түсіну	4.3.2.1 шағын мәтіндегі бейтаныс сөздер бар түйінді тұстарды түсіну
		3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел, жаңылтпаш), пайымдау мәтінін ажырата білу
		3.5 Әртүрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 әртүрлі дереккөздерден: сөздіктерден, анықтамалықтан, энциклопедиялардан, ғаламтор ресурстарынан,

ЖОБА

			инфографикалардан ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.2 Тыңдаған/ оқыған материалдың мазмұнын айтып беру	4.4.2.1 тыңдағаны/оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды сақтау	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	4.5.1.1 зат есім, сын есім, сан есім және есімдіктерден құралған құрылымдарды ауызша/жазбаша тілде қолдану және ажырата білу, және оларды саны бойынша өзгерту
			4.5.1.7 заттың сынын білдіретін сөздерді зат есіммен үйлестіру, түрі, түсі, пішіні, көлемі, материалы бойынша заттарға тән белгілерді табу таңдау
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.2 орфографиялық сөздікке сүйеніп, таныс емес сөздерді дұрыс жазу
3-тоқсан			
5.Табиғат құбылыстары 6.Қоршаған ортаны қорғау	Тыңдалым	1.4 Мәтіндегі басты және қосалқы ақпараттарды түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдың негізгі ойын анықтау
		1.5 Аудиовизуалды материалды түсіну	4.1.5.1 аудиовизуалды материалдағы негізгі жағдайларды анықтау
	Айтылым	2.3 Тілдесудің әртүрлі жағдаяттарына қатысу	4.2.3.1 сөйлесу жағдаятына қатысу, сұхбаттасушы не туралы айтып тұрғанын түсіну, оның сөзін нақтылау, анықтау, қайта өзгертіп айту
		2.4 Оқыған/ тыңдаған материалды мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушының назарын аудару мақсатымен

ЖОБА

			оқиғаларды, әңгімелерді егжей-тегжейлі мазмұндау
		2.5 Аудиовизуалды материалдар негізінде пікір білдіру	4.2.5.1 аудиовизуалды материал негізінде өз көзқарасын дәлелдеу
		2.6 Оқыған/ тыңдаған материал туралы бағалау пікірін білдіру	4.2.6.1 өз көзқарасын білдіре отырып, бағалау пікірін білдіру («менің пікірім бойынша …», «менің көзқарасым бойынша …»)
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.7.1 екпіндерді қою ережесін сақтау
	Оқылым	3.3 Мәтіннің жанрлары мен түрлерін анықтау	4.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді анықтау (өлең, ертегі, жұмбақ, әңгіме мақал-мәтел, жаңылтпаш), пайымдау мәтінін ажырата білу
		3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеті туралы бағалау сұрақтарын құрастыру
		3.5 Әртүрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 әртүрлі дереккөздерден: сөздіктерден, анықтамалықтан, энциклопедиялардан, ғаламтор ресурстарынан, инфографикалардан ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	4.4.1.1 оқиғаларды комикстер (иллюстрациялар) түрінде ұсыну
		4.2 Тыңдаған/ оқыған/ материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 тыңдағаны/ оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын мәтін жазу
		4.4 Каллиграфиялық нормаларды дамыту	3.4.4.1 кең жолды дәптерге жазу, каллиграфиялық дағдыларды игеру: бас әріптер мен кіші әріптердің

ЖОБА

			және олардың бірігуінің биіктігін, енін, көлбеулігін сақтау
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	4.5.1.2 и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану
			4.5.1.4 көмекші сөзді қолдану: в, на – әрекет орны, в, на – қозғалыстың бағыты, из, с – қозғалыстың бастапқы пункті, о – сөйлеудің, ойдың пәні, в –уақыт, с – ортақтастық, у – сөйлемде/ қысқа мәтінде бірдеңеге ие адам
			4.5.1.6 жекеше, көпше түрде, септікте зат есім мен реттік сан есімді үйлестіру
		5.2 Орфографиялық дағдыларды сақтау	4.5.1.8 интересно, важно, трудно, скучно, приятно үстеулерін, үстеулердің салыстырмалы дәрежесін, болымсыз үстеулерді, надо, нужно, нельзя модальдық сөздерін қолдану
			4.5.2.1 жазылуы айтылуымен сәйкес келмейтін сөздерді мұғалімнің көмегімен жазу/көшіріп жазу
4-тоқсан			
7.Ғарышқа саяхат 8.Болашаққа саяхат	Тыңдалым	1.2 Сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық мағынасын түсіну	4.1.2.1 мәнмәтін бойынша бейтаныс сөздердің және сөз тіркестерінің мағынасын анықтау
		1.3 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну	4.1.3.1 тыңдаған материалдағы түйінді тұстарын анықтау және сұрақтарға жауап беру
		1.4 Мәтіндегі негізгі, қосалқы ақпаратты түсіну	4.1.4.1 тыңдаған материалдың негізгі ойын анықтау

ЖОБА

	Айтылым	2.2 Берілген тақырып бойынша пікір білдіру	4.2.2.1 мәтіннің басында берілгендер бойынша пікір білдіру
		2.4 Тыңдаған/ оқыған материалды мазмұндау	4.2.4.1 тыңдаушының назарын аудару мақсатымен оқиғаларды, әңгімелерді егжей-тегжейлі мазмұндау
		2.5 Аудиовизуалды материалдарнегізінде өз ойын айту	4.2.5.1 аудиовизуалды материал негізінде өз көзқарасын дәлелдеу
		2.7 Орфоэпиялық нормаларды сақтау	4.2.7.1 екпін қою ережелерін сақтау
	Оқылым	3.4 Сұрақтар мен жауаптар құрастыру	4.3.4.1 мәтіннің мазмұны бойынша және шығарма кейіпкерінің іс-әрекеті туралы бағалау сұрақтарын құрастыру
		3.5 Түрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу	4.3.5.1 әртүрлі дереккөздерден: сөздіктерден, анықтамалықтан, энциклопедиялардан, ғаламтор ресурстарынан, инфографикалардан ақпаратты табу және оны алу
	Жазылым	4.1 Әртүрлі ұсыну формаларын пайдалана отырып, мәтін жазу	4.4.1.1 оқиғаларды комикстер (иллюстрациялар) түрінде ұсыну
		4.2 Тыңдаған/ оқыған материалдың мазмұнын жазу	4.4.2.1 тыңдағаны/оқығаны/көргені негізінде мұғалімнің көмегімен шағын мәтін жазу
	Тілдік нормаларды қолдану	5.1 Грамматика лық нормаларды сақтау (терминдерді қолданбау)	4.5.1.2 и, а, но көмекші сөздері бар күрделі сөйлемдерді қолдану
			4.5.1.5 іс-әрекеттің аяқталғанын, оның нәтижесін, оқиға, іс-әрекеттің аяқталу немесе оның басталу шағын көрсететін етістікті қолдану
			4.5.1.6 жекеше, көпше түрде, септікте зат есім мен реттік сан есімді үйлестіру

ЖОБА

			4.5.1.8 интересно, важно, трудно, скучно, приятно үстеулерін, үстеулердің салыстырмалы дәрежесін, болымсыз үстеулерді, надо, нужно, нельзя модальдық сөздерін қолдану
		5.2 Орфографиялық нормаларды сақтау	4.5.2.2 орфографиялық сөздікке сүйеніп, таныс емес сөздерді дұрыс жазу

Ескерту:

1) оқу мақсаттары бір тоқсан аясында сөйлеу әрекетінің түрлері бойынша ұйымдастырылады;

2) «*» белгісімен белгіленген оқу мақсаттарының бөлігі жүзеге асырылады.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
23-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Ағылшын тілі» оқу пәні бойыншаоқу бағдарламасы:

1) білім алушылардың талдау, бағалау және шығармашылық ойлауды қалыптастыратын әр түрлі тапсырмаларды орындау;

2) ауызша және жазбаша түрдегі дереккөздердің сан алуан түрлері;

3) ынталандыратын және қызықты пәндік мазмұн арқылы білім алушылардың француз тілінен А1 деңгейіне жету мақсатын көздейді.

3. Бастауыш сыныптардағы оқу бағдарламасының мазмұны білім алушыларды француз тілін күнделікті өмірде пайдалануға үйретуге, сонымен қатар француз тілін одан әрі үйрену үшін қажетті тұрақты негіз қалауға бағытталған. Бастауыш мектептің «Француз тілі» оқу пәні бағдарламасы білім алушылардың сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға, олардың қызығушылығын және өзіне деген сенімділігін нығайтып, француз тілін оқуға деген оң көзқарасын қалыптастыруға бағытталған.

4. Әрбір пәндік бағдарлама үш тілде білім беруді қарастырады. Бұл оқу және сыныптан тыс іс-шаралар үш тілде (қазақ, орыс және француз) жүргізілетінін білдіреді. Әрбір пән көптілді оқыту ортасын құруға үлес қосатындықтан, Пәндік бағдарлама үш тілде білім беру саясатын жүзеге асырады.

5. Кең ауқымды дағдылармен органикалық бірлікте тұлғалық қасиеттерді дамыту білім берудің негізгі құндылықтары: «қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек және шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойына білім беру». Бұл құндылықтар студент үшін оның мінез-құлқы мен күнделікті әрекеттерін ынталандыратын тұрақты жеке нұсқауларға айналуға арналған.

2-тарау. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

2-параграф. «Ағылшын тілі» пәнінің мазмұны

6. «Ағылшын тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, жылына 72 сағат (ұйғыр, өзбек және тәжік тілдерінде оқытылатын сыныптар үшін – аптасына 1,5 сағат, жылына 54 сағат);

2) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, жылына 72 сағат;

3) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, жылына 72 сағат құрайды.

7. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сабақтағы тапсырмаларды орындау үшін бірнеше қысқаша нұсқауларды, таныс тақырыптардағы диалогтарда пайдаланылатын негізгі сөз тіркесімдерін, сұрақтардың кең ауқымын тыңдайды: түс және сан, түс пен сан түріндегі аспектілерді анықтау үшін қысқаша қарапайым сұрақтар, сөздердегі жетіспейтін фонемаларды табады, таныс тақырыптарға шағын диалогтардан нақты ақпараттарды таниды, таныс тақырыптарға арналған шағын диалогтардың мазмұнындағы нақты ақпаратты болжайды, таныс тақырыптарға арналған шағын диалогтардың мазмұнын болжау үшін мәтінмәндік кеңестер пайдаланады, таныс тақырыптарға шағын әңгімелер тыңдайды;

2) айтылым: таныс күрделі сөздердегі екпінді дұрыс қояды, таныс тақырыптарға, өзге адамдар және заттарға, өздеріне қатысты, сонымен қатар, сабақтағы іс-әрекет түрлері туралы жай сөйлемдер (4-5 сөйлем) құрастырады, сұрақтар қояды, қарапайым сұрақтарға жауап береді, өткен тақырыптарға байланысты шағын диалогтар барысында сөз алмасады, жекеше түрдің 2-жағын пайдалана отырып, өзгелер үшін қарапайым нұсқаулар құрастырады;

3) оқылым: жиі қолданылатын дыбыстар мен әріптердің үйлесімін есте сақтайды және дыбыстайды, таныс тақырыптар бойынша қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқиды, контексттік ойды пайдалану арқылы таныс тақырыптардағы жай сөйлемдердің негізгі идеяларын анықтайды, маңызды визуалды тірек арқылы таныс тақырыптар бойынша қысқа, жеңіл мәтіндердегі нақты ақпаратты түсінеді;

4) жазылым: жиі қолданылатын таныс сөздердегі бас әріптер мен жол әріптерін дұрыс жазады, әріптер мен жиі қолданылатын таныс сөздерді дауыстап оқу немесе әріптер бойынша жазады, визуалды тіректерді пайдалану арқылы сұрақтарға қысқаша жауап жазады; адамдарды, орындарды және заттарды сипаттау үшін қысқаша сөз тіркесімдерін құрастырады, жазбаша тапсырмаларды орындау барысында қысқаша сөйлемдердің соңына нүкте қояды;

1) Тілдік бағдар: singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural forms in giving simple descriptions; cardinal numbers 1-50 to count; common adjectives in descriptions and to talk about simple feelings; determiners a, an, the, some, any, this, these, that, those to identify things; interrogative pronouns including which, what, where, whose to ask who people are and what they are doing; demonstrative pronouns this, these, that, those to make and respond to requests for information; personal subject and object pronouns to describe people and things; simple imperative forms

[positive and negative] for basic commands and instructions; use common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like and habits and facts; common present continuous forms [positive, negative, question]; have got + noun to describe and ask about possessions; basic adverbs of place here/there to say where things are; can to talk about ability and to make requests and offers, can/can't to talk about permission; basic prepositions of location and position: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, to to describe where people and things are; prepositions of time: on, in, at to talk about days and times; would you like + noun, to enquire, like + verb + ing to express likes and dislikes; conjunctions and, or, but to link words and phrases; me, too to give short answers.

8. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сөздердің фонемалық айырмашылықтарын анықтайды, әріптеп айтылған қысқа қарапайым сөздер, сабақтағы кең ауқымды іс-әрекеттерді орындау үшін қысқа нұсқауларды тыңдайды, жалпы және кейбір оқу тақырыптарына шағын диалогтардың негізгі идеяларын анықтайды, жалпы және кейбір оқу тақырыптарына байланысты қысқаша сұрақтарды тыңдайды, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне мәтіндер мен диалогтардың шағын үзінділеріне таңдамалы ақпаратты анықтайды, жалпы және оқу тақырыптарына қолдау көрсету арқылы шағын диалогтардың мазмұнын болжау үшін контексттік ойды пайдаланады, жалпы және кейбір оқу тақырыптарына шағын әңгімелерді тыңдайды;

2) айтылым: ортақ тақырыптардың шектеулі шеңберінде өзі туралы қарапайым сөйлем (5-6 сөйлем) құрастырады, ортақ және оқу тақырыптарына сұрақтар қояды, қарапайым сөздермен адамдар мен заттарды суреттейді, ортақ тақырыптардың шектеулі шеңберінде сұрақтарға жауап береді, тақырыптардың шектеулі шеңберіне өзге адамдармен шағын диалог барысында сөз алмасады, жұптасып, топтасып, барлық сыныппен қысқа талқылауларға қатысады, тиісті сөздер, сөз тіркесімдері мен сөйлемдердің шектеулі шеңберін пайдалана отырып, өз пікірлерін айтады, қысқа жеңіл мәтіндерді мазмұндайды;

3) оқылым (compréhension des écrits): дауыстап оқу барысында таныс сөздерді және қысқа сөз тіркесімдерін таниды және анық айтады, ортақ және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде күрделі емес көркемдік және ғылыми-көпшілік мәтіндерді мәнерлеп оқи алады, иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолданады, контексттік ой арқылы ортақ және кейбір оқу тақырыптарға арналған қысқа күрделі емес мәтіндердің негізгі идеясын анықтайды, ортақ және кейбір оқу тақырыптарға арналған қысқа күрделі емес мәтіндердің нақты ақпаратын түсінеді;

4) жазылым: мұғалімнің айтарлықтай қолдауымен жеке, ортақ және кейбір оқу тақырыптарына қысқаша сөйлемдерді құрастырады, жазады және жазылуын тексереді, қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркесімдері, адамдар, орындар және заттарды сипаттау үшін қысқа сөз тіркесімдері, қысқа күрделі емес сөйлемдерді жазады, сөздер арасында қажетті бос орындарды қалдыру арқылы негізгі жалғаулықтар көмегімен сөздерді немесе сөз тіркесімдерін байланыстырады, мұғалім жетекшілігімен жазбаша жұмыстарды орындау барысында адам атын, жер-су атауларын және қысқа сөйлемдерді жазу кезінде бас әріптер мен жол әріптерін дұрыс жазады, мұғалім жетекшілігімен жазбаша

жұмыстарды орындау барысында жиі қолданылатын таныс сөздердің көп көлемін жазады;

1) Тілдік бағдар: singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural forms, possessive forms‘s/s’ with proper names and nouns to talk about ownership; cardinal numbers 1 – 100 to count and ordinal numbers 1 – 10; adjectives, including possessive adjectives, on a limited range of general and some curricular topics to describe things, simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative form] to make comparisons; determiners a, an, the, some, any, this, these, that, those to refer to things on a limited range general and some curricular topics; use interrogative pronouns including: which, what, where, whose, how many, what kind of … on a limited range of familiar topics; demonstrative pronouns this, these, that, those in open and closed questions; personal object pronouns [indirect] in conjunction with direct object nouns to describe actions and events. Imperative forms [positive and negative] to give short instructions on limited range of familiar topics; common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like, habits and facts, simple future timetabled events, use common past simple forms to describe actions and feelings; common present continuous forms, including short answers and contractions, to talk about what is happening now; has got/have got there is/are statement and question forms including short answers and contractions; adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly; can to make requests and ask permission, must/mustn’t/have to to talk about obligation; prepositions of location and position: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above to describe where people and things are, use prepositions of time: on, in, at to talk about days and times and no preposition last week; would you like to to invite and use appropriate responses yes please, no thanks, let’s + verb, verbs go enjoy like + verb + ing; conjunctions and, or, but to link words and phrases; me, too and I don’t to give short answers.

9. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым: сыныптағы нұсқаулардың кең ауқымын, жеке басқа қатысты сұрақтардың кең ауқымын, түрлі ортақ және оқу тақырыптары бойынша қысқаша әңгімелер мен мәтіндердің негізгі идеяларын, ортақ және кейбір оқу тақырыптарының кең көлемін қолдау арқылы айрықша ақпарат пен қысқаша әңгімелерді түбегейлі, ортақ және кейбір оқу тақырыптарға қысқаша әңгімелер мен мәтіндердегі мазмұн мен мағынаны болжау үшін контексттік ойды тыңдайды және түсінеді;

2) айтылым: оқылып жатқан сөздерді, қысқа сөз тіркесімдерін, дара және бағыныңқы сөйлемдерді дұрыс айту, ортақ және кейбір оқу тақырыптарына сұрау және баяндау сипатындағы зерттелген сөйлеу модельдерін пайдалану, адамдар мен заттардың қысқаша сипаттамасын беру, ортақ және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтарға жауап беру, полилогтарға қатысу, оң және қарсы пікір айту, ортақ және кейбір оқу тақырыптарының шектеулі көлеміне шағын әңгімелер мен оқиғаларды мазмұндау;

3) оқылым: мәтін деңгейіндегі фразаларды тану және дұрыс айту, көркемдік және көпшіліке арналған ғылыми әдебиеттің қысқаша қарапайым мәтіндерін оқу және түсіну, контексттік ойды пайдалана отырып, ортақ және кейбір оқу тақырыптары бойынша қысқаша қарапайым мәтіндердің негізгі идеясын анықтау,

қысқа қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпарат пен егжей-тегжейлерді түсіну;

4) жазылым: жазбаша жұмыстарды өздігінен орындаған кезде адам аттарын, орындар мен сөйлемдерді жазу барысында бас әріптер мен жол әріптерін ажырату, өзіндік жазбаша жұмысы барысында жиі пайдаланылатын сөздердің басым көпшілігін дұрыс жазу, жеке, ортақ және кейбір оқу тақырыптарына сөйлемдерді жоспарлау, жазу және дұрыстау, мұғалімнің қолдауымен адамдарды, орындарды және заттарды сипаттайтын қысқа сөйлемдер құрастыру, жеке басы туралы мәлімет беру кезінде азат жолдағы қысқаша сөйлемдердің бірізділігін сақтау, негізгі жалғаулықтар көмегімен сөйлемдерді байланыстыру;

1) Тілдік бағдыр: singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural – and uncountable nouns, possessive ‘s/s’ to name, describe and label things; cardinal numbers 1 – 1000 and ordinal numbers 1 – 100; adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things; simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons; determiners a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those to refer to things on a growing range of general and some curricular topics; interrogative pronouns who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of to ask questions on growing range of familiar topics; demonstrative pronouns this, these, that, those and object pronouns in short statements, questions and responses; personal subject and object pronouns, including indirect object pronouns and use possessive pronouns mine, yours to give personal information and describe actions and events; imperative forms [positive and negative] to give short instructions on a growing range of familiar topics; use common simple present forms, including short answer forms and contractions, to give personal information and talk about habitual actions, facts and future timetabled events continue to use common past simple forms [regular and irregular] to describe actions and feelings and narrate simple events including short answer forms and contractions; common present continuous forms, including short answers and contractions, to talk about what is happening now and future arrangements on a limited range of personal and familiar topics, -ing forms swimming, spelling as nouns to describe familiar and classroom activities; has got/ have got there is/are statement, negative, question forms including short and full answers and contractions; adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly, common -ly manner adverbs to describe actions example given slowly, quickly; can to make requests and ask permission; must/mustn’t/have to to talk about obligation, use have + object + infinitive to talk about obligations; prepositions of location, position and direction: at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left, prepositions of time: in, on, at, before, after, with/without to indicate, accompaniment with for instrument and for to indicate recipient; would you like to to invite and use appropriate responses yes please, no thanks, let’s + verb, verbs go enjoy like + verb + ing; infinitive of purpose to describe simple actions and verbs want, start + infinitive, declarative what [a/an] + adjective + noun to show feelings; conjunctions and, or, but, because to link words and phrases; me, too and I don’t to give short answers; when clauses to describe simple present and past actions on personal and familiar topics.

10. Сөйлеу әрекетінің түрлері:

1) 1-бөлім «Тыңдалым»: оқушы таныс тақырыптар бойынша қысқа әңгімелердің негізгі идеясын түсінеді, таныс сөздер мен сөз тіркестерін таниды, түстер мен сандар туралы қысқаша сұрақтарды түсінеді, мазмұнды болжау үшін контекстік анықтамаларды пайдаланады және таныс тақырыптар бойынша шағын әңгіменің мағынасы, шағын әңгімелердің жалпы мағынасын түсінеді, баяу және анық айтылады;

2) 2-бөлім «Айтылым» : оқушы өзі туралы негізгі тұжырымдарды тұжырымдайды, сұрақтар құрастырады, сұрақтарға жауап береді, заттар мен оқиғаларды сипаттайтын қарапайым сөздер мен сөз тіркестерін айтады, интонация мен екпінді дұрыс қолданады, оң және теріс пікірлерін білдіреді;

3) 3-бөлім «Оқылым»: оқушы иллюстрацияланған сөздікті пайдаланады, қысқа әдеби мәтіндерді оқиды және түсінеді, шағын әңгімелердің негізгі идеясын анықтайды, қысқа мәтіндерден нақты ақпарат пен мәліметтерді табады, жалпы адамзаттық құндылықтарды анықтайды қазақ және әлем әдебиеті шығармаларында;

4) 4-бөлім «Жазылым»: оқушы өзінің білімін және қысқа диктантты сөйлемдердің жазылуы мен айтылуының айырмашылығын көрсете отырып, жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазады, сөйлем соңында тыныс белгілерін дұрыс қолданады;

5) 5-бөлім «Тілдік бағдар» : оқушы студент өз ойын қарапайым модальді етістіктермен білдіреді, оқиғаларды сипаттау және өзі туралы ақпарат беру үшін осы және өткен шақтарды пайдаланады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) 1-бөлім "Тыңдалым:

Grade 2	Grade 3	Grade 4
low A1	mid A1	high A1
2.1.1.1 understand a range of short basic supported classroom instructions	3.1.1.1 understand short supported classroom instructions in an increasing range of classroom routines	4.1.1.1 understand an increasing range of classroom instructions
2.1.2.1 recognise with considerable support an increasing range of common personal questions	3.1.2.1 understand a limited range of short supported questions which ask for personal information	4.1.2.1 understand an increasing range of supported questions which ask for personal information

2.1.3.1 understand the main points of short, slow and carefully articulated talk on routine and familiar topics features such as colour and number	3.1.3.1 understand the main points of short, slow, carefully articulated talk on a limited range of general and some curricular topics	4.1.3.1 understand the main points of short supported talk on an increasing range of general and some curricular topics
2.1.4.1 recognise with support short basic questions relating to features such as colour and number	3.1.4.1 understand a limited range of short supported questions on general and some curricular topics	4.1.4.1 understand an increasing range of short supported questions on general and some curricular topics
2.1.5.1 identify missing phonemes in incomplete words	3.1.5.1 distinguish between phonemically distinct words	4.1.5.1 identify initial, middle and final phonemes and blends
2.1.6.1 understand some specific information in short, slow, carefully articulated talk on routine and familiar topics	3.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported information or talk on a limited range of general and some curricular topics	4.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported talk on an increasing range of general and some curricular topics
2.1.7.1 use contextual clues to predict content in short, supported talk on routine and familiar topics	3.1.7.1 use contextual clues to predict content in short, supported talk on a limited range of general and some curricular topics	4.1.7.1 use contextual clues to predict content and meaning in short supported talk on an increasing range of general and some curricular topics
2.1.8.1 understand short narratives spoken slowly and distinctly on routine and familiar topics	3.1.8.1 understand short, narratives on a limited range of general and some curricular topics	4.1.8.1 understand short, supported narratives on an increasing range of general and some curricular topics
2.1.9.1 recognise the spoken form of familiar words and expressions	3.1.9.1 recognise short basic words that are spelt out	4.1.9.1 recognise words that are spelt out from a limited range of general and curriculum topics
		4.1.10.1 recognise words similar to words in student native language

2) strand 2 «Speaking»:

Grade 2	Grade 3	Grade 4
low A1	mid A1	high A1
2.2.1.1 make basic	3.2.1.1 make basic	4.2.1.1 make basic

statements related to personal information, people and objects on familiar topics and classroom routines	statements which provide personal information on a limited range of general topics	statements which provide information on an increasing range of general and some curricular topics
2.2.2.1 ask questions in order to satisfy basic needs and find information on familiar topics and classroom routines	3.2.2.1 ask questions to find out about present experiences on a limited range of general and some curricular topics	4.2.2.1 ask questions to find out about present and possibly past experiences on an increasing range of general and some curricular topics
2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines	3.2.3.1 give short, basic description of people and objects on a limited range of general and some curricular topics	4.2.3.1 give short, basic description of people and objects on a limited range of general and some curricular topics, begin to describe past experiences on an increasing range of general and some curricular topics
2.2.4.1 respond to basic supported questions giving personal and factual information	3.2.4.1 respond to questions on a limited range of general and some curricular topics	4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics
2.2.5.1 begin to articulate clearly the difference between various sounds	3.2.5.1 pronounce familiar words and short phrases intelligibly when reading aloud	4.2.5.1 pronounce an increasing range of words, short phrases and simple sentences intelligibly
2.2.6.1 use short answers appropriately in short, basic exchanges and take turns when speaking with others in a limited range of short, basic exchanges	3.2.6.1 take turns when speaking with others in a limited range of short, basic exchanges	4.2.6.1 take turns when speaking with others in a growing range of short, basic exchanges
2.2.7.1 place stress correctly on familiar polysyllabic words	3.2.7.1 contribute a limited range of suitable words, phrases, and sentences including giving opinions during short pair, group and whole class exchanges	4.2.7.1 contribute a growing range of suitable words, phrases, and sentences during short pair, group and whole class exchanges
2.2.8.1 give simple instructions for others to follow	3.2.8.1 recount very short, basic stories and events on a limited range of general and some curricular topics	4.2.8.1 express basic likes and dislikes, recount short, basic stories and events on a limited range of general and some

		curricular topics

3) strand 3 «Reading»:

Grade 2	Grade 3	Grade 4
low A1	mid A1	high A1
2.3.1.1 read and spell out words for others	3.3.1.1 recognise, identify and sound with support a limited range of familiar words in simple sentences	4.3.1.1 recognise, identify and sound with support a growing range of language at text level
2.3.2.1 identify, remember and sound out high-frequency sound and letter patterns	3.3.2.1 read and follow with limited support familiar instructions for classroom activities	4.3.2.1 read and understand with some support short simple fiction and non-fiction texts
2.3.3.1 read and follow with considerable support simple, words, phrases and sentences on familiar and general topics and familiar instructions for classroom activities	3.3.3.1 begin to read with rereading and usual support very short simple fiction and non-fiction texts on a limited range of general and curricular topics	4.3.3.1 recognise basic opinions in short, simple texts on an increasing range of general range of general and some curricular topics
2.3.4.1 begin to use with support a simple picture dictionary	3.3.4.1 use with some support a simple picture dictionary	4.3.4.1 find with support books, worksheets and other print materials in a class or school library according to classification
2.3.5.1 understand the main points of simple sentences on familiar topics by using contextual clues	3.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a limited range of familiar general and some curricular topics by using contextual clues	4.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a growing range general and some curricular topics by using contextual clues
2.3.6.1 understand with considerable and particularly visual support, some specific information in short, simple texts on familiar topics	3.3.6.1 understand with considerable support, some specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and some curricular topics	4.3.6.1 understand with some support some specific information and detail in short, simple texts on a growing range of general and some curricular topics

4) strand 4 «Writing»:

Grade 2	Grade 3	Grade 4
low A1	mid A1	high A1
2.4.1.1 write with support short responses at phrase level to questions and other prompts	3.4.1.1 plan, write and check short sentences with considerable support on a limited range of personal, general and some curricular topics	4.4.1.1 plan, write and check sentences with support on a range of basic personal, general and some curricular topics
2.4.2.1 write letters and familiar high frequency words when read aloud or spelt	3.4.2.1 write words and phrases of regular size and shape	4.4.2.1 begin to use joined-up handwriting in a limited range of written work
2.4.3.1 write short phrases to identify people, places and objects	3.4.3.1 write short phrases to identify people, places and objects	4.4.3.1 write with support short sentences which describe people, places and objects
	3.4.4.1 write with support short basic sentences with appropriate spaces between words	4.4.4.1 write with support a sequence of short sentences in a paragraph to give basic personal information
2.4.5.1 write letters and familiar high frequency words when read aloud or spelt out for learners	3.4.5.1 link with support words or phrases using basic coordinating connectors	4.4.5.1 link with some support sentences using basic coordinating connectors
2.4.6.1 use with support upper and lower case letters accurately when writing names and address	3.4.6.1 use upper and lower case letters accurately when writing names, places and short sentences during guided writing activities	4.4.6.1 use upper and lower case letters accurately when writing names, places and short sentences when writing independently
2.4.7.1 spell some familiar high-frequency words accurately during guided writing activities	3.4.7.1 spell a growing number of familiar high-frequency words accurately during guided writing activities	4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently
2.4.8.1 include a full stop when writing very high-frequency short sentences in guided writing activity	3.4.8.1 include appropriate use of a full stop during guided writing of short, familiar sentences	4.4.8.1 to include appropriate use of full stops and question marks, at sentence level with some accuracy when writing independently

ROA

5) strand 5 «Use of English»:

Grade 2	Grade 3	Grade 4
low A1	mid A1	high A1
2.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural forms in giving simple descriptions	3.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural forms use possessive forms 's/s' with proper names and nouns to talk about ownership	4.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural – and uncountable nouns, possessive 's/s' to name, describe and label things
2.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 50 to count	3.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 100 to count and ordinal numbers 1 – 10	4.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 1000 and ordinal numbers 1– 100
2.5.3.1 use common adjectives in descriptions and to talk about simple feelings	3.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a limited range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative form] to make comparisons	4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons
2.5.4.1 use determiners a, an, the, some, any, this, these, that, those to identify things	3.5.4.1 use determiners a, an, the, some, any, this, these, that, those to refer to things on a limited range general and some curricular topics	4.5.4.1 use determiners a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those to refer to things on a growing range of general and some curricular topics
2.5.5.1 use interrogative pronouns including which, what, where, whose to ask who people are and what they are doing	3.5.5.1 use interrogative pronouns including: which, what, where, whose, how many, what kind of … on a limited range of familiar topics	4.5.5.1 use interrogative pronouns who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of to ask questions on growing range of familiar topics
2.5.6.1 use demonstrative pronouns this, these, that, those to make and respond to	3.5.6.1 use demonstrative pronouns this, these, that, those in open and closed	4.5.6.1 use demonstrative pronouns this, these, that, those and object pronouns in short statements, questions

requests for information	questions	and responses
2.5.7.1 use personal subject and object pronouns to describe people and things	3.5.7.1 use personal object pronouns [indirect] in conjunction with direct object nouns to describe actions and events	4.5.7.1 use personal subject and object pronouns, including indirect object pronouns and use possessive pronouns mine, yours to give personal information and describe actions and events
2.5.8.1 use simple imperative forms [positive and negative] for basic commands and instructions	3.5.8.1 use imperative forms [positive and negative] to give short instructions on limited range of familiar topics	4.5.8.1 use imperative forms [positive and negative] to give short instructions on a growing range of familiar topics
2.5.9.1 use common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like and habits and facts	3.5.9.1 use common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like, habits and facts, simple future timetabled events, use common past simple forms to describe actions and feelings	4.5.9.1 use common simple present forms, including short answer forms and contractions, to give personal information and talk about habitual actions, facts and future timetabled events continue to use common past simple forms [regular and irregular] to describe actions and feelings and narrate simple events including short answer forms and contractions
2.5.10.1 use common present continuous forms [positive, negative, question]	3.5.10.1 use common present continuous forms, including short answers and contractions, to talk about what is happening now	4.5.10.1 use common present continuous forms, including short answers and contractions, to talk about what is happening now and future arrangements on a limited range of personal and familiar topics, use -ing forms swimming, spelling as nouns to describe familiar and classroom activities
2.5.11.1 use have got + noun to describe and ask about possessions	3.5.11.1 use has got/ have got there is/are statement and question forms including short answers and contractions	4.5.11.1 use has got/ have got there is/are statement, negative, question forms including short and full answers and contractions
2.5.12.1 use basic adverbs of place here/there to say where	3.5.12.1 use adverbs of time and frequency: sometimes, often, always,	4.5.12.1 use adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to

things are	never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly	indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly, use common -ly manner adverbs to describe actions example given slowly, quickly
2.5.13.1 use can to talk about ability and to make requests and offers, use can/can't to talk about permission	3.5.13.1 use can to make requests and ask permission, use must/mustn't/have to to talk about obligation	4.5.13.1 use can to make requests and ask permission, use must/mustn't/have to to talk about obligation, use have + object + infinitive to talk about obligations
2.5.14.1 use basic prepositions of location and position: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, to to describe where people and things are, use prepositions of time: on, in, at to talk about days and times	3.5.14.1 use prepositions of location and position: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above to describe where people and things are, use prepositions of time: on, in, at to talk about days and times and no preposition next/last week	4.5.14.1 use prepositions of location, position and direction: at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left, use prepositions of time: in, on, at, before, after, use with/without to indicate accompaniment with for instrument and for to indicate recipient
	3.5.15.1 use would you like to to invite and use appropriate responses yes please, no thanks, use let's + verb, verbs go enjoy like + verb + ing	4.5.15.1 use would you like to to invite and use appropriate responses yes please, no thanks, use let's + verb, verbs go enjoy like + verb + ing, begin use infinitive of purpose to describe simple actions and verbs want, start + infinitive, use declarative what [a/an] + adjective + noun to show feelings
2.5.16.1 use conjunctions and, or, but to link words and phrases	3.5.16.1 use conjunctions and, or, but to link words and phrases	4.5.16.1 use conjunctions and, or, but, because to link words and phrases
2.5.17.1 use me, too to give short answers	3.5.17.1 use me, too and I don't to give short answers	4.5.17.1 use me, too and I don't to give short answers, use when clauses to describe simple present and past actions on personal and

		familiar topics

13. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) grade 2:

Cross curricular units	Topics	Learning objectives
Term 1		
All about me	Hello again	2.1.2.1 recognise with considerable support an increasing range of common personal questions; 2.2.6.1 use short answers appropriately in short, basic exchanges and take turns when speaking with others in a limited range of short, basic exchanges; 2.3.2.1 identify, remember and sound out high-frequency sound and letter patterns; 2.4.5.1 write letters and familiar high frequency words when read aloud or spelt out for learners; 2.4.6.1 use with support upper and lower case letters accurately when writing familiar high frequency words
	I can...	2.1.1.1 understand a range of short basic supported classroom instructions; 2.1.2.1 recognise with considerable support an increasing range of common personal questions; 2.2.2.1 ask questions in order to satisfy basic needs and find information on familiar topics and classroom routines; 2.2.4.1 respond to basic supported questions giving personal and factual information; 2.2.8.1 give simple instructions for others to follow; 2.5.13.1 use can to talk about ability and to make requests and offers, use can/can’t to talk about permission
	My clothes	2.1.1.1 understand a range of short basic supported classroom instructions;

ЖОБА

	and things	2.2.1.1 make basic statements related to personal information, people and objects on familiar topics and classroom routines; 2.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural forms in giving simple descriptions; 2.5.3.1 use common adjectives in descriptions and to talk about simple feelings
My family and friends	Friends' names	2.1.3.1 understand the main points of short, slow and carefully articulated talk on routine and familiar topics features such as colour and number; 2.3.1.1 read and spell out words for others; 2.4.2.1 write letters and familiar high frequency words when read aloud or spelt
	Helping hands	2.1.1.1 understand a range of short basic supported classroom instructions; 2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.2.5.1 begin to articulate clearly the difference between various sounds; 2.2.6.1 use short answers appropriately in short, basic exchanges and take turns when speaking with others in a limited range of short, basic exchanges; 2.3.1.1 read and spell out words for others; 2.4.1.1 write with support short responses at phrase level to questions and other prompts; 2.5.6.1 use demonstrative pronouns this, these, that, those to make and respond to requests for information; 2.5.13.1 use can to talk about ability and to make requests and offers, use can/can't to talk about permission
	People I know	2.1.3.1 understand the main points of short, slow and carefully articulated talk on routine and familiar topics features such as colour and number; 2.2.1.1 make basic statements related to personal information, people and objects on familiar topics and classroom routines; 2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.5.3.1 use common adjectives in descriptions and to talk about simple feelings; 2.5.13.1 use can to talk about ability and to make

KIDA

		requests and offers, use can/can't to talk about permission
Term 2		
My school	Counting and Measuring	2.1.1.1 understand a range of short basic supported classroom instructions; 2.1.3.1 understand the main points of short, slow and carefully articulated talk on routine and familiar topics features such as colour and number; 2.1.5.1 identify missing phonemes in incomplete words; 2.2.4.1 respond to basic supported questions giving personal and factual information; 2.3.4.1 begin to use with support a simple picture dictionary; 2.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 50 to count; 2.5.11.1 use have got + noun to describe and ask about possessions
	Around school	2.1.4.1 recognise with support short basic questions relating to features such as colour and number; 2.1.5.1 identify missing phonemes in incomplete words; 2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.4.3.1 write short phrases to identify people, places and objects; 2.5.14.1 use basic prepositions of location and position: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, to to describe where people and things are, use prepositions of time: on, in, at to talk about days and times
	School days	2.1.2.1 recognise with considerable support an increasing range of common personal questions; 2.1.3.1 understand the main points of short, slow and carefully articulated talk on routine and familiar topics features such as colour and number; 2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.3.2.1 identify, remember and sound out high-frequency sound and letter patterns; 2.4.7.1 spell some familiar high-frequency words accurately during guided writing activities
	Class Photos	2.2.2.1 ask questions in order to satisfy basic needs and find information on familiar topics and

KODA

		classroom routines; 2.2.4.1 respond to basic supported questions giving personal and factual information; 2.3.2.1 identify, remember and sound out high-frequency sound and letter patterns; 2.5.7.1 use personal subject and object pronouns to describe people and things
The world around us	Different Places	2.1.3.1 understand the main points of short, slow and carefully articulated talk on routine and familiar topics features such as colour and number; 2.1.5.1 identify missing phonemes in incomplete words; 2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.2.4.1 respond to basic supported questions giving personal and factual information; 2.5.5.1 use interrogative pronouns including which, what, where, whose to ask who people are and what they are doing; 2.5.12.1 use basic adverbs of place here/there to say where things are
	Reading Signs	2.2.1.1 make basic statements related to personal information, people and objects on familiar topics and classroom routines; 2.2.2.1 ask questions in order to satisfy basic needs and find information on familiar topics and classroom routines; 2.2.7.1 place stress correctly on familiar polysyllabic words; 2.3.3.1 read and follow with considerable support simple, words, phrases and sentences on familiar topics; 2.3.5.1 understand the main points of simple sentences on familiar topics by using contextual clues; 2.5.8.1 use simple imperative forms [positive and negative] for basic commands and instructions; 2.5.13.1 use can to talk about ability and to make requests and offers, use can/can't to talk about permission
	Where's it from?	2.1.3.1 understand the main points of short, slow and carefully articulated talk on routine and familiar topics features such as colour and number; 2.1.5.1 identify missing phonemes in incomplete

KODA

		words; 2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.3.3.1 read and follow with considerable support simple, words, phrases and sentences on familiar topics
	Days Out	2.1.5.1 identify missing phonemes in incomplete words; 2.2.2.1 ask questions in order to satisfy basic needs and find information on familiar topics and classroom routines; 2.3.3.1 read and follow with considerable support simple, words, phrases and sentences on familiar topics; 2.5.4.1 use determiners a, an, the, some, any, this, these, that, those to identify things
		Term 3
Health and body	Our body	2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.3.1.1 read and spell out words for others; 2.3.6.1 understand with considerable and particularly visual support, some specific information in short, simple texts on familiar topics; 2.5.6.1 use demonstrative pronouns this, these, that, those to make and respond to requests for information
	Let's measure	2.1.1.1 understand a range of short basic supported classroom instructions; 2.1.4.1 recognise with support short basic questions relating to features such as colour and number; 2.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 50 to count
	Hats and Bats	2.1.4.1 recognise with support short basic questions relating to features such as colour and number; 2.2.8.1 give simple instructions for others to follow give simple instructions for others to follow; 2.3.1.1 read and spell out words for others; 2.3.4.1 begin to use with support a simple picture dictionary
	Reading time	2.1.5.1 identify missing phonemes in incomplete words; 2.2.4.1 respond to basic supported questions giving personal and factual information; 2.3.3.1 read and follow with considerable support

KOBA

		simple, words, phrases and sentences on familiar topics; 2.4.3.1 write short phrases to identify people, places and objects; 2.5.13.1 use can to talk about ability and to make requests and offers, use can/can't to talk about permission
Traditions and customs	Special Days	2.1.1.1 understand a range of short basic supported classroom instructions; 2.2.4.1 respond to basic supported questions giving personal and factual information; 2.5.8.1 use simple imperative forms [positive and negative] for basic commands and instructions; 2.5.9.1 use common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like and habits and facts
	Home cooking	2.1.7.1 use contextual clues to predict content in short, supported talk on routine and familiar topics; 2.1.9.1 recognise the spoken form of familiar words and expressions; 2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.3.1.1 read and spell out words for others
	What's it for?	2.1.3.1 understand the main points of short, slow and carefully articulated talk on routine and familiar topics features such as colour and number; 2.1.6.1 understand some specific information in short, slow, carefully articulated talk on routine and familiar topics; 2.2.4.1 respond to basic supported questions giving personal and factual information; 2.4.7.1 spell some familiar high-frequency words accurately during guided writing activities; 2.4.8.1 include a full stop when writing very high-frequency short sentences in guided writing activity
Term 4		
The natural environment	The weather	2.1.8.1 understand short narratives spoken slowly and distinctly on routine and familiar topics; 2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.5.3.1 use common adjectives in descriptions and to talk about simple feelings
	Changing	2.1.4.1 recognise with support short basic questions

ЖОДА

	seasons	relating to features such as colour and number; 2.2.7.1 place stress correctly on familiar polysyllabic words; 2.3.3.1 read and follow with considerable support simple, words, phrases and sentences on familiar topics; 2.3.6.1 understand with considerable and particularly visual support, some specific information in short, simple texts on familiar topics; 2.5.9.1 use common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like and habits and facts
	What can animals do?	2.1.4.1 recognise with support short basic questions relating to features such as colour and number; 2.5.10.1 use common present continuous forms [positive, negative, question]; 2.5.13.1 use can to talk about ability and to make requests and offers, use can/can't to talk about permission; 2.5.16.1 use conjunctions and, or, but to link words and phrases; 2.5.17.1 use me, too to give short answers
	Sea Adventures	2.1.3.1 understand the main points of short, slow and carefully articulated talk on routine and familiar topics features such as colour and number; 2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.3.1.1 read and spell out words for others; 2.4.5.1 write letters and familiar high frequency words when read aloud or spelt out for learners
Travel	A to B	2.2.3.1 use a limited range of basic words, phrases and short sentences to describe objects, activities and classroom routines; 2.5.9.1 use common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like and habits and facts; 2.5.14.1 use basic prepositions of location and position: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, to to describe where people and things are, use prepositions of time: on, in, at to talk about days and times
	Types of vehicle	2.2.4.1 respond to basic supported questions giving personal and factual information; 2.3.3.1 read and follow with considerable support

KDA

		simple, words, phrases and sentences on familiar topics; 2.5.13.1 use can to talk about ability and to make requests and offers, use can/can't to talk about permission
	My plane	2.2.1.1 make basic statements related to personal information, people and objects on familiar topics and classroom routines; 2.5.11.1 use have got + noun to describe and ask about possessions
	Bike Story	2.1.8.1 understand short narratives spoken slowly and distinctly on routine and familiar topics; 2.5.10.1 use common present continuous forms [positive, negative, question]
	Altogether Now	2.2.4.1 respond to basic supported questions giving personal and factual information; 2.3.3.1 read and follow with considerable support simple, words, phrases and sentences on familiar topics; 2.4.8.1 include a full stop when writing very high-frequency short sentences in guided writing activity

2) grade 3:

Cross curricular units	Topics	Learning objectives
	Term 1	
Animals	Animal types	3.1.5.1 distinguish between phonemically distinct words; 3.2.1.1 make basic statements which provide personal information on a limited range of general topics; 3.5.5.1 use interrogative pronouns including: which, what, where, whose, how many, what kind of … on a limited range of familiar topics; 3.5.14.1 use prepositions of location and position: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above to describe where people and things are, use prepositions of time: on, in, at to talk about days and times and no preposition last week
	Body parts	3.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported information or talk on a limited range of general and some curricular topics;

KOBA

		3.2.1.1 make basic statements which provide personal information on a limited range of general topics; 3.3.1.1 recognise, identify and sound with support a limited range of familiar words in simple sentences
	Animal Song and Dance	3.1.2.1 understand a limited range of short supported questions which ask for personal information; 3.1.9.1 recognise short basic words that are spelt out; 3.4.1.1 plan, write and check short sentences with considerable support on a limited range of personal, general and some curricular topics; 3.5.4.1 use determiners a, an, the, some, any, this, these, that, those to refer to things on a limited range general and some curricular topics; 3.5.10.1 use common present continuous forms, including short answers and contractions, to talk about what is happening now
	Craft project	3.1.1.1 understand short supported classroom instructions in an increasing range of classroom routines; 3.2.6.1 take turns when speaking with others in a limited range of short, basic exchanges
Light & Dark	Day & Night	3.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported information or talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.1.7.1 use contextual clues to predict content in short, supported talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.4.1 respond to questions on a limited range of general and some curricular topics; 3.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a limited range of familiar general and some curricular topics by using contextual clues
	Sources of light	3.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported information or talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.1.1 make basic statements which provide personal information on a limited range of general topics;

		3.3.3.1 begin to read with rereading and usual support very short simple fiction and non-fiction texts on a limited range of general and curricular topics; 3.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a limited range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative form] to make comparisons; 3.5.13.1 use can to make requests and ask permission, use must/mustn't/have to to talk about obligation
	Out at night	3.1.5.1 distinguish between phonemically distinct words; 3.1.8.1 understand short, narratives on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.3.1 give short, basic description of people and objects, begin to describe past experiences on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.6.1 take turns when speaking with others in a limited range of short, basic exchanges; 3.4.5.1 link with support words or phrases using basic coordinating connectors ; 3.4.7.1 spell a growing number of familiar high-frequency words accurately during guided writing activities
	Term 2	
Time	Times of my day	3.1.8.1 understand short, narratives on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.1.1 make basic statements which provide personal information on a limited range of general topics; 3.2.2.1 ask questions to find out about present experiences on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.4.1 respond to questions on a limited range of general and some curricular topics; 3.4.1.1 plan, write and check short sentences with considerable support on a limited range of personal, general and some curricular topics; 3.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 100 to count and ordinal numbers 1 – 10; 3.5.14.1 use prepositions of location and position:

ЖОДА

		at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above to describe where people and things are, use prepositions of time: on, in, at to talk about days and times and no preposition last week
	Days of the week	3.1.7.1 use contextual clues to predict content in short, supported talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.2.1 ask questions to find out about present experiences on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.6.1 take turns when speaking with others in a limited range of short, basic exchanges; 3.3.1.1 recognise, identify and sound with support a limited range of familiar words in simple sentences; 3.4.4.1 write with support short basic sentences with appropriate spaces between words; 3.4.6.1 use upper and lower case letters accurately when writing names, places and short sentences during guided writing activities; 3.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 100 to count and ordinal numbers 1 – 10; 3.5.9.1 use common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like, habits and facts, simple future timetabled events, use common past simple forms to describe actions and feelings; 3.5.17.1 use me, too and I don't to give short answers
	At the right time	3.1.7.1 use contextual clues to predict content in short, supported talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.1.8.1 understand short, narratives on a limited range of general and some curricular topics; 3.1.9.1 recognise short basic words that are spelt out; 3.2.6.1 take turns when speaking with others in a limited range of short, basic exchanges; 3.3.3.1 begin to read with rereading and usual support very short simple fiction and non-fiction texts on a limited range of general and curricular topics; 3.3.6.1 understand with considerable support,

		some specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and some curricular topics; 3.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 100 to count and ordinal numbers 1 – 10; 3.5.14.1 use prepositions of location and position: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above to describe where people and things are, use prepositions of time: on, in, at to talk about days and times and no preposition last week
Buildings	Four walls	3.1.1.1 understand short supported classroom instructions in an increasing range of classroom routines; 3.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported information or talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.3.1 give short, basic description of people and objects, begin to describe past experiences on a limited range of general and some curricular topics; 3.3.4.1 use with some support a simple picture dictionary; 3.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a limited range of familiar general and some curricular topics by using contextual clues; 3.5.11.1 use has got/have got there is/are statement and question forms including short answers and contractions
	Our town	3.4.7.1 spell a growing number of familiar high-frequency words accurately during guided writing activities; 3.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural forms, use possessive forms 's/s' with proper names and nouns to talk about ownership; 3.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a limited range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative form] to make comparisons;

KIDA

		3.5.9.1 use common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like, habits and facts, simple future timetabled events, use common past simple forms to describe actions and feelings; 3.5.14.1 use prepositions of location and position: at, behind, between, in, in front of, near, next to, on, under, above to describe where people and things are, use prepositions of time: on, in, at to talk about days and times and no preposition last week
	Around the house	3.1.4.1 understand a limited range of short supported questions on general and some curricular; 3.2.2.1 ask questions to find out about present experiences on a limited range of general and some curricular topics; 3.3.3.1 begin to read with rereading and usual support very short simple fiction and non-fiction texts on a limited range of general and curricular topics; 3.4.1.1 plan, write and check short sentences with considerable support on a limited range of personal, general and some curricular topics; 3.4.4.1 write with support short basic sentences with appropriate spaces between words ; 3.5.4.1 use determiners a, an, the, some, any, this, these, that, those to refer to things on a limited range general and some curricular topics
Term 3		
Art & Music	Musical instruments	3.1.8.1 understand short, narratives on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.3.1 give short, basic description of people and objects, begin to describe past experiences on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.5.1 pronounce familiar words and short phrases intelligibly when reading aloud; 3.2.7.1 contribute a limited range of suitable words, phrases, and sentences including giving opinions during short pair, group and whole class exchanges; 3.2.8.1 recount very short, basic stories and events on a limited range of general and some

NCEA

		curricular topics; 3.3.1.1 recognise, identify and sound with support a limited range of familiar words in simple sentences; 3.3.2.1 read and follow with limited support familiar instructions for classroom activities; 3.5.12.1 use adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly
	Drawing chairs	3.1.1.1 understand short supported classroom instructions in an increasing range of classroom routines; 3.1.3.1 understand the main points of short, slow, carefully articulated talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.3.4.1 use with some support a simple picture dictionary; 3.5.11.1 use has got/have got there is/are statement and question forms including short answers and contractions
	My music	3.1.5.1 distinguish between phonemically distinct words; 3.2.4.1 respond to questions on a limited range of general and some curricular topics; 3.4.3.1 write short phrases to identify people, places and objects; 3.4.5.1 link with support words or phrases using basic coordinating connectors; 3.5.17.1 use me, too and I don't to give short answers
	Shadow puppet show	3.1.8.1 understand short, narratives on a limited range of general and some curricular topics; 3.4.1.1 plan, write and check short sentences with considerable support on a limited range of personal, general and some curricular topics; 3.4.6.1 use upper and lower case letters accurately when writing names, places and short sentences during guided writing activities; 3.4.8.1 include appropriate use of a full stop during guided writing of short, familiar sentences
Explorers & Inventors	Exploring space	3.1.2.1 understand a limited range of short supported questions which ask for personal information; 3.1.8.1 understand short, narratives on a limited

		range of general and some curricular topics; 3.2.8.1 recount very short, basic stories and events on a limited range of general and some curricular topics; 3.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a limited range of familiar general and some curricular topics by using contextual clues; 3.3.6.1 understand with considerable support, some specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and some curricular topics; 3.4.1.1 plan, write and check short sentences with considerable support on a limited range of personal, general and some curricular topics; 3.4.2.1 write words and phrases of regular size and shape; 3.5.9.1 use common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like, habits and facts, simple future timetabled events, use common past simple forms to describe actions and feelings
	Marco Polo	3.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported information or talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.3.1 give short, basic description of people and objects, begin to describe past experiences on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.4.1 respond to questions on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.5.1 pronounce familiar words and short phrases intelligibly when reading aloud; 3.2.7.1 contribute a limited range of suitable words, phrases, and sentences including giving opinions during short pair, group and whole class exchanges; 3.3.6.1 understand with considerable support, some specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and some curricular topics; 3.4.2.1 write words and phrases of regular size and shape;

ЖОДА

		3.4.3.1 write short phrases to identify people, places and objects; 3.4.6.1 use upper and lower case letters accurately when writing names, places and short sentences during guided writing activities; 3.5.15.1 use would you like to to invite and use appropriate responses yes please, no thanks, use let's + verb, verbs go enjoy like + verb + ing
	Bright ideas	3.1.9.1 recognise short basic words that are spelt out; 3.2.2.1 ask questions to find out about present experiences on a limited range of general and some curricular topics; 3.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a limited range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative form] to make comparisons; 3.5.6.1 use demonstrative pronouns this, these, that, those in open and closed questions; 3.5.7.1 use personal object pronouns [indirect] in conjunction with direct object nouns to describe actions and events
	Inventions in Kazakhstan	3.1.7.1 use contextual clues to predict content in short, supported talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.1.8.1 understand short, narratives on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.2.1 ask questions to find out about present experiences on a limited range of general and some curricular topics; 3.4.5.1 link with support words or phrases using basic coordinating connectors
Term 4		
Water, water everywhere	Rain, rain	3.2.5.1 pronounce familiar words and short phrases intelligibly when reading aloud; 3.3.1.1 recognise, identify and sound with support a limited range of familiar words in simple sentences; 3.3.2.1 read and follow with limited support familiar instructions for classroom activities
	By the sea	3.1.4.1 understand a limited range of short supported questions on general and some curricular;

ЖОДА

		3.1.5.1 distinguish between phonemically distinct words; 3.4.7.1 spell a growing number of familiar high-frequency words accurately during guided writing activities; 3.5.10.1 use common present continuous forms, including short answers and contractions, to talk about what is happening now
	A beach story	3.1.1.1 understand short supported classroom instructions in an increasing range of classroom routines; 3.3.2.1 read and follow with limited support familiar instructions for classroom activities; 3.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a limited range of familiar general and some curricular topics by using contextual clues; 3.3.6.1 understand with considerable support, some specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and some curricular topics; 3.4.8.1 include appropriate use of a full stop during guided writing of short, familiar sentences; 3.5.15.1 use would you like to to invite and use appropriate responses yes please, no thanks, use let's + verb, verbs go enjoy like + verb + ing
Having fun	Fun places	3.1.7.1 use contextual clues to predict content in short, supported talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.8.1 recount very short, basic stories and events on a limited range of general and some curricular topics; 3.3.3.1 begin to read with rereading and usual support very short simple fiction and non-fiction texts on a limited range of general and curricular topics; 3.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a limited range of familiar general and some curricular topics by using contextual clues; 3.3.6.1 understand with considerable support, some specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and some curricular topics;

		3.4.7.1 spell a growing number of familiar high-frequency words accurately during guided writing activities; 3.5.9.1 use common present simple forms [positive, negative, question] and contractions to talk about what you want and like, habits and facts, simple future timetabled events, use common past simple forms to describe actions and feelings; 3.5.17.1 use me, too and I don't to give short answers
	Number games	3.1.1.1 understand short supported classroom instructions in an increasing range of classroom routines; 3.3.6.1 understand with considerable support, some specific information and detail in short, simple texts on a limited range of general and some curricular topics; 3.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 100 to count and ordinal numbers 1 – 10; 3.5.8.1 use imperative forms [positive and negative] to give short instructions on limited range of familiar topics; 3.5.11.1 use has got/have got there is/are statement and question forms including short answers and contractions
	Flying kites	3.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported information or talk on a limited range of general and some curricular topics; 3.2.4.1 respond to questions on a limited range of general and some curricular topics; 3.3.4.1 use with some support a simple picture dictionary; 3.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a limited range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative form] to make comparisons; 3.5.8.1 use imperative forms [positive and negative] to give short instructions on limited range of familiar topics; 3.5.10.1 use common present continuous forms, including short answers and contractions, to talk

		about what is happening now; 3.5.16.1 use conjunctions and, or, but to link words and phrases

3) grade 4:

Cross curricular units	Topics	Learning objectives
Term 1		
Kazakhstan in the World of Sport	Children's games 1	4.1.2.1 understand an increasing range of supported questions which ask for personal information; 4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.4.4.1 write with support a sequence of short sentences in a paragraph to give basic personal information; 4.5.12.1 use adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly, use common -ly manner adverbs to describe actions example given slowly, quickly; 4.5.17.1 use me, too and I don't to give short answers, use when clauses to describe simple present and past actions on personal and familiar topics
	Children's games 2	4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.2.1 ask questions to find out about present and possibly past experiences on an increasing range of general and some curricular topics; 4.4.3.1 write with support short sentences which describe people, places and objects; 4.5.5.1 use interrogative pronouns who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of to ask questions on growing range of familiar topics; 4.5.8.1 use imperative forms [positive and negative] to give short instructions on a growing range of familiar topics
	Olympic Games	4.1.4.1 understand an increasing range of short supported questions on general and some curricular topics; 4.2.4.1 respond to questions on an increasing

ЖОДА

		range of general and some curricular topics; 4.4.1.1 plan, write and check sentences with support on a range of basic personal, general and some curricular topics; 4.4.4.1 write with support a sequence of short sentences in a paragraph to give basic personal information; 4.5.5.1 use interrogative pronouns who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of to ask questions on growing range of familiar topics
	Aesop's Fables 1	4.1.8.1 understand short, supported narratives on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.5.1 pronounce an increasing range of words, short phrases and simple sentences intelligibly; 4.3.3.1 recognise basic opinions in short, simple texts on an increasing range of general range of general and some curricular topics; 4.5.12.1 use adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly, use common -ly manner adverbs to describe actions example given slowly, quickly
	Aesop's Fables 2	4.1.3.1 understand the main points of short supported talk on an increasing range of general and some curricular topics; 4.1.8.1 understand short, supported narratives on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.8.1 express basic likes and dislikes, recount short, basic stories and events on a limited range of general and some curricular topics; 4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons; 4.5.12.1 use adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly, use common -ly manner adverbs to describe actions example

		given slowly, quickly
Values in Myths and Legends	Traditional stories 1	4.1.4.1 understand an increasing range of short supported questions on general and some curricular topics; 4.2.2.1 ask questions to find out about present and possibly past experiences on an increasing range of general and some curricular topics; 4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently; 4.5.15.1 use would you like to to invite and use appropriate responses yes please, no thanks, use let's + verb, verbs go enjoy like + verb + ing, begin use infinitive of purpose to describe simple actions and verbs want, start + infinitive, use declarative what [a/an] + adjective + noun to show feelings
	Traditional stories 2	4.1.8.1 understand short, supported narratives on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.3.1 give short, basic description of people and objects, begin to describe past experiences on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.4.1.1 plan, write and check sentences with support on a range of basic personal, general and some curricular topics; 4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons; 4.5.7.1 use personal subject and object pronouns, including indirect object pronouns and use possessive pronouns mine, yours to give personal information and describe actions and events
	People and places	4.1.5.1 identify initial, middle and final phonemes and blends; 4.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a growing range general and some curricular topics by using contextual clues; 4.4.2.1 begin to use joined-up handwriting in a limited range of written work;

KODA

		4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons
	Dragons and creatures 1	4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently; 4.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural – and uncountable nouns, possessive 's/s' to name, describe and label things; 4.5.15.1 use would you like to to invite and use appropriate responses yes please, no thanks, use let's + verb, verbs go enjoy like + verb + ing, begin use infinitive of purpose to describe simple actions and verbs want, start + infinitive, use declarative what [a/an] + adjective + noun to show feelings; 4.5.16.1 use conjunctions and, or, but, because to link words and phrases
	Dragons and creatures 2	4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.6.1 take turns when speaking with others in a growing range of short, basic exchanges; 4.3.3.1 recognise basic opinions in short, simple texts on an increasing range of general range of general and some curricular topics; 4.4.3.1 write with support short sentences which describe people, places and objects; 4.5.12.1 use adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly, use common -ly manner adverbs to describe actions example given slowly, quickly; 4.5.15.1 use would you like to to invite and use appropriate responses yes please, no thanks, use let's + verb, verbs go enjoy like + verb + ing, begin use infinitive of purpose to describe simple actions and verbs want, start + infinitive, use declarative what [a/an] + adjective + noun to show feelings
Term 2		
Treasure and	Treasure	4.2.3.1 give short, basic description of people and

KIDA

Heritage	maps1	objects, begin to describe past experiences on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.6.1 take turns when speaking with others in a growing range of short, basic exchanges; 4.3.4.1 find with support books, worksheets and other print materials in a class or school library according to classification; 4.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural – and uncountable nouns, possessive 's/s' to name, describe and label things; 4.5.4.1 use determiners a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those to refer to things on a growing range of general and some curricular topics; 4.5.8.1 use imperative forms [positive and negative] to give short instructions on a growing range of familiar topics
	Treasure map 2	4.1.3.1 understand the main points of short supported talk on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.4.1.1 plan, write and check sentences with support on a range of basic personal, general and some curricular topics; 4.5.8.1 use imperative forms [positive and negative] to give short instructions on a growing range of familiar topics; 4.5.11.1 use has got/have got there is/are statement, negative, question forms including short and full answers and contractions; 4.5.14.1 use prepositions of location, position and direction, at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left, use prepositions of time, in, on, at, before, after , use with/without to indicate accompaniment with for instrument and for to indicate recipient
	Treasure and numbers1	4.3.3.1 recognise basic opinions in short, simple texts on an increasing range of general range of general and some curricular topics; 4.4.1.1 plan, write and check sentences with support on a range of basic personal, general and

		some curricular topics; 4.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 1000 and ordinal numbers 1 – 100
	Treasure and numbers 2	4.1.4.1 understand an increasing range of short supported questions on general and some curricular topics; 4.2.5.1 pronounce an increasing range of words, short phrases and simple sentences intelligibly; 4.4.2.1 begin to use joined-up handwriting in a limited range of written work; 4.5.5.1 use interrogative pronouns who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of to ask questions on growing range of familiar topics
	Our planet's treasure 1	4.1.3.1 understand the main points of short supported talk on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.3.1 give short, basic description of people and objects, begin to describe past experiences on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.3.1 recognise basic opinions in short, simple texts on an increasing range of general range of general and some curricular topics; 4.4.4.1 write with support a sequence of short sentences in a paragraph to give basic personal information
	Our planet's treasure 2	4.1.8.1 understand short, supported narratives on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.6.1 take turns when speaking with others in a growing range of short, basic exchanges; 4.2.8.1 express basic likes and dislikes, recount short, basic stories and events on a limited range of general and some curricular topics; 4.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a growing range general and some curricular topics by using contextual clues
Professions and ways of Communication	Body language	4.1.1.1 understand an increasing range of classroom instructions; 4.2.1.1 make basic statements which provide information on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.1.1 recognise, identify and sound with support a growing range of language at text level;

KOBA

		4.4.2.1 begin to use joined-up handwriting in a limited range of written work; 4.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural – and uncountable nouns, possessive 's/s' to name, describe and label things; 4.5.6.1 use demonstrative pronouns this, these, that, those and object pronouns in short statements, questions and responses
	Communicating around the world	4.1.1.1 understand an increasing range of classroom instructions; 4.1.3.1 understand the main points of short supported talk on an increasing range of general and some curricular topics; 4.1.10.1 recognise words similar to words in student native language; 4.2.1.1 make basic statements which provide information on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.1.1 recognise, identify and sound with support a growing range of language at text level; 4.4.6.1 use upper and lower case letters accurately when writing names, places and short sentences when writing independently
	Technology	4.1.2.1 understand an increasing range of supported questions which ask for personal information; 4.2.3.1 give short, basic description of people and objects, begin to describe past experiences on an increasing range of general and some curricular topics; 4.4.4.1 write with support a sequence of short sentences in a paragraph to give basic personal information; 4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons; 4.5.11.1 use has got/have got there is/are statement, negative, question forms including short and full answers and contractions
Term 3		
Hot and Cold	Weather 1	4.1.9.1 recognise words that are spelt out from a

KIDEA

		limited range of general and curriculum topics; 4.2.1.1 make basic statements which provide information on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a growing range general and some curricular topics by using contextual clues; 4.4.5.1 link with some support sentences using basic coordinating connectors; 4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently; 4.5.10.1 use common present continuous forms, including short answers and contractions, to talk about what is happening now and future arrangements on a limited range of personal and familiar topics, use -ing forms swimming, spelling as nouns to describe familiar and classroom activities; 4.5.16.1 use conjunctions and, or, but, because to link words and phrases
	Weather 2	4.1.4.1 understand an increasing range of short supported questions on general and some curricular topics; 4.2.2.1 ask questions to find out about present and possibly past experiences on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.7.1 contribute a growing range of suitable words, phrases, and sentences during short pair, group and whole class exchanges; 4.3.6.1 understand with some support some specific information and detail in short, simple texts on a growing range of general and some curricular topics; 4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently; 4.4.8.1 to include appropriate use of full stops and question marks, at sentence level with some accuracy when writing independently
	Volcanoes	4.1.3.1 understand the main points of short supported talk on an increasing range of general and some curricular topics; 4.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported talk on an

		increasing range of general and some curricular topics; 4.1.7.1 use contextual clues to predict content and meaning in short supported talk on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.6.1 take turns when speaking with others in a growing range of short, basic exchanges; 4.3.3.1 recognise basic opinions in short, simple texts on an increasing range of general range of general and some curricular topics; 4.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a growing range general and some curricular topics by using contextual clues; 4.4.2.1 begin to use joined-up handwriting in a limited range of written work
	Snow and ice	4.3.6.1 understand with some support some specific information and detail in short, simple texts on a growing range of general and some curricular topics; 4.5.13.1 use can to make requests and ask permission, use must/mustn't/have to to talk about obligation, use have + object + infinitive to talk about obligations; 4.5.14.1 use prepositions of location, position and direction: at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left, use prepositions of time : in, on, at, before, after, use with/without to indicate accompaniment with for instrument and for to indicate recipient; 4.5.16.1 use conjunctions and, or, but, because to link words and phrases
Healthy World	Healthy bodies 1	4.2.5.1 pronounce an increasing range of words, short phrases and simple sentences intelligibly; 4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently; 4.5.9.1 use common simple present forms, including short answer forms and contractions, to give personal information and talk about habitual actions, facts and future timetabled events continue to use common past simple forms [regular and irregular] to describe actions and feelings and narrate simple events including short answer forms and contractions;

		4.5.12.1 use adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly, use common -ly manner adverbs to describe actions example given slowly, quickly
	Healthy bodies 2	4.1.10.1 recognise words similar to words in student native language; 4.2.6.1 take turns when speaking with others in a growing range of short, basic exchanges; 4.4.2.1 begin to use joined-up handwriting in a limited range of written work; 4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently; 4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons; 4.5.10.1 use common present continuous forms, including short answers and contractions, to talk about what is happening now and future arrangements on a limited range of personal and familiar topics, use -ing forms swimming, spelling as nouns to describe familiar and classroom activities
	Save our animals 1	4.2.7.1 contribute a growing range of suitable words, phrases, and sentences including giving opinions during short pair, group and whole class exchanges; 4.4.1.1 plan, write and check sentences with support on a range of basic personal, general and some curricular topics; 4.4.2.1 begin to use joined-up handwriting in a limited range of written work; 4.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural – and uncountable nouns, possessive 's/s' to name, describe and label things; 4.5.5.1 use interrogative pronouns who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of to ask questions on growing range of familiar topics
	Save our	4.1.3.1 understand the main points of short

	animals 2	supported talk on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.3.1 give short, basic description of people and objects, begin to describe past experiences on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.2.1 read and understand with some support short simple fiction and non-fiction texts; 4.4.5.1 link with some support sentences using basic coordinating connectors
	Help the planet 1	4.1.3.1 understand the main points of short supported talk on an increasing range of general and some curricular topics; 4.1.4.1 understand an increasing range of short supported questions on general and some curricular topics; 4.2.6.1 take turns when speaking with others in a growing range of short, basic exchanges; 4.3.2.1 read and understand with some support short simple fiction and non-fiction texts; 4.5.12.1 use adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly, use common -ly manner adverbs to describe actions example given slowly, quickly
	Help the planet 2	4.1.5.1 identify initial, middle and final phonemes and blends; 4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.8.1 express basic likes and dislikes, recount short, basic stories and events on a limited range of general and some curricular topics; 4.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a growing range general and some curricular topics by using contextual clues; 4.5.8.1 use imperative forms [positive and negative] to give short instructions on a growing range of familiar topics
Term 4		
Journey into Space	Into Space 1	4.1.5.1 identify initial, middle and final phonemes and blends; 4.3.3.1 recognise basic opinions in short, simple texts on an increasing range of general range of general and some curricular topics;

		4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently; 4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons; 4.5.5.1 use interrogative pronouns who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of to ask questions on growing range of familiar topics; 4.5.13.1 use can to make requests and ask permission, use must/mustn't/have to to talk about obligation, use have + object + infinitive to talk about obligations
	Into Space 2	4.2.6.1 take turns when speaking with others in a growing range of short, basic exchanges; 4.3.6.1 understand with some support some specific information and detail in short, simple texts on a growing range of general and some curricular topics; 4.4.4.1 write with support a sequence of short sentences in a paragraph to give basic personal information
	Planets 1	4.1.6.1 understand an increasing range of short supported questions on general and some curricular topics; 4.3.1.1 recognise, identify and sound with support a growing range of language at text level; 4.3.4.1 find with support books, worksheets and other print materials in a class or school library according to classification; 4.4.4.1 write with support a sequence of short sentences in a paragraph to give basic personal information; 4.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 1000 and ordinal numbers 1 – 100; 4.5.17.1 use me, too and I don't to give short answers, use when clauses to describe simple present and past actions on personal and familiar topics
	Planets 2	4.1.4.1 understand an increasing range of short supported questions on general and some curricular topics;

ЖОДА

		4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.5.1 understand the main points of short simple texts on a growing range general and some curricular topics by using contextual clues; 4.4.2.1 begin to use joined-up handwriting in a limited range of written work; 4.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural – and uncountable nouns, possessive 's/s' to name, describe and label things 4.5.2.1 use cardinal numbers 1 – 1000 and ordinal numbers 1 – 100; 4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons
	Aliens 1	4.1.5.1 identify initial, middle and final phonemes and blends; 4.1.8.1 understand short, supported narratives on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.6.1 understand with some support some specific information and detail in short, simple texts on a growing range of general and some curricular topics; 4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently; 4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons; 4.5.4.1 use determiners a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those to refer to things on a growing range of general and some curricular topics; 4.5.16.1 use conjunctions and, or, but, because to link words and phrases
	Aliens 2	4.3.5.1 understand the main points of short

ЖОБА

		simple texts on a growing range general and some curricular topics by using contextual clues; 4.4.1.1 plan, write and check sentences with support on a range of basic personal, general and some curricular topics; 4.4.5.1 link with some support sentences using basic coordinating connectors; 4.5.9.1 use common simple present forms, including short answer forms and contractions, to give personal information and talk about habitual actions, facts and future timetabled events continue to use common past simple forms [regular and irregular] to describe actions and feelings and narrate simple events including short answer forms and contractions
Machines	Slow machines 1	4.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported talk on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.3.1 give short, basic description of people and objects, begin to describe past experiences on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.3.1 recognise basic opinions in short, simple texts on an increasing range of general range of general and some curricular topics; 4.4.1.1 plan, write and check sentences with support on a range of basic personal, general and some curricular topics; 4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently; 4.5.5.1 use interrogative pronouns who, what and where, how many, how much, how often, how big, what kind of to ask questions on growing range of familiar topics; 4.5.12.1 use adverbs of time and frequency: sometimes, often, always, never to indicate when and how often, begin to use simple adverbs of manner example given well, badly, use common -ly manner adverbs to describe actions example given slowly, quickly
	Slow machines 2	4.1.6.1 understand some specific information and detail of short, supported talk on an increasing range of general and some curricular topics;

		4.2.1.1 make basic statements which provide information on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.2.1 read and understand with some support short simple fiction and non-fiction texts; 4.4.5.1 link with some support sentences using basic coordinating connectors; 4.5.1.1 use singular nouns, plural nouns – including some common irregular plural – and uncountable nouns, possessive 's/s' to name, describe and label things; 4.5.6.1 use demonstrative pronouns this, these, that, those and object pronouns in short statements, questions and responses
	Fast machines 1	4.1.5.1 identify initial, middle and final phonemes and blends; 4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.7.1 contribute a growing range of suitable words, phrases, and sentences including giving opinions during short pair, group and whole class exchanges; 4.3.1.1 recognise, identify and sound with support a growing range of language at text level; 4.4.2.1 begin to use joined-up handwriting in a limited range of written work; 4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons; 4.5.14.1 use prepositions of location, position and direction: at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left, use prepositions of time : in, on, at, before, after, use with/without to indicate accompaniment with for instrument and for to indicate recipient
	Fast machines 2	4.2.4.1 respond to questions on an increasing range of general and some curricular topics; 4.2.6.1 take turns when speaking with others in a growing range of short, basic exchanges; 4.4.4.1 write with support a sequence of short sentences in a paragraph to give basic personal

		information; 4.4.7.1 spell most familiar high-frequency words accurately when writing independently; 4.5.3.1 use adjectives, including possessive adjectives, on a growing range of general and some curricular topics to describe things, use simple one-syllable and some two-syllable adjectives [comparative and superlative] to make comparisons; 4.5.13.1 use can to make requests and ask permission, use must/mustn't/have to to talk about obligation, use have + object + infinitive to talk about obligations; 4.5.16.1 use conjunctions and, or, but, because to link words and phrases
	Robots 1	4.1.8.1 understand short, supported narratives on an increasing range of general and some curricular topics; 4.4.8.1 to include appropriate use of full stops and question marks, at sentence level with some accuracy when writing independently; 4.5.4.1 use determiners a, an, the, zero article, some, any, this, these, that, those to refer to things on a growing range of general and some curricular topics; 4.5.11.1 use has got/have got there is/are statement, negative, question forms including short and full answers and contractions; 4.5.14.1 use prepositions of location, position and direction: at, in, on, behind, between, in front of, near, next to, opposite, above, up, down, on the right, on the left, use prepositions of time: in, on, at, before, after, use with/without to indicate accompaniment with for instrument and for to indicate recipient
	Robots 2	4.1.8.1 understand short, supported narratives on an increasing range of general and some curricular topics; 4.3.2.1 read and understand with some support short simple fiction and non-fiction texts; 4.3.4.1 find with support books, worksheets and other print materials in a class or school library according to classification; 4.3.6.1 understand with some support some

		specific information and detail in short, simple texts on a growing range of general and some curricular topics; 4.4.5.1 link with some support sentences using basic coordinating connectors; 4.5.13.1 use can to make requests and ask permission, use must/mustn't/have to to talk about obligation, use have + object + infinitive to talk about obligations; 4.5.15.1 use would you like to to invite and use appropriate responses yes please, no thanks, use let's + verb, verbs go enjoy like + verb + ing, begin use infinitive of purpose to describe simple actions and verbs want, start + infinitive, use declarative what [a/an] + adjective + noun to show feelings

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____бұйрығына
24-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Неміс тілі» оқу пәні бойыншаоқу бағдарламасы:

1) білім алушылардың талдау, бағалау және шығармашылық ойлауды қалыптастыратын әр түрлі тапсырмаларды орындау;

2) ауызша және жазбаша түрдегі дереккөздердің сан алуан түрлері;

3) ынталандыратын және қызықты пәндік мазмұн арқылы білім алушылардың неміс тілінен А1 деңгейіне жету мақсатын көздейді.

3. Бастауыш сыныптардағы оқу бағдарламасының мазмұны білім алушыларды неміс тілін күнделікті өмірде пайдалануға үйретуге, сонымен қатар неміс тілін одан әрі үйрену үшін қажетті тұрақты негіз қалауға бағытталған. Бастауыш мектептің «Неміс тілі» оқу пәні бағдарламасы білім алушылардың сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға, олардың қызығушылығын және өзіне деген сенімділігін нығайтып, неміс тілін оқуға деген оң көзқарасын қалыптастыруға бағытталған.

4. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдыларымен бірлесе дамытылуы білім алушыларға қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік, құрмет, ынтымақтастық, еңбек пен шығармашылық, ашықтық, өмір бойы білім алу сияқты білім берудің негізгі құндылықтарын бойына сіңіруіне көмектеседі. Бұл құндылықтар білім алушының күнделікті іс-әрекеті мен мінез-құлқын ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдар болып табылады.

2-тарау. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Неміс тілі» пәнінің мазмұны

5. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 2-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат (ұйғыр, өзбек және тәжік тілдерінде оқытылатын сыныптар үшін – аптасына 1,5 сағат, жылына 54 сағат);

2) 3-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;

3) 4-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты құрайды.

6. «Неміс тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым (Hörverstehen/хҰрферштэен): сабақтағы тапсырмаларды орындау үшін бірнеше қысқаша нұсқауларды, таныс тақырыптардағы диалогтарда пайдаланылатын негізгі сөз тіркесімдерін, сұрақтардың кең ауқымын тыңдайды: түс және сан, түс пен сан түріндегі аспектілерді анықтау үшін қысқаша қарапайым сұрақтар, сөздердегі жетіспейтін фонемаларды табады, таныс тақырыптарға шағын диалогтардан нақты ақпараттарды таниды, таныс тақырыптарға арналған шағын диалогтардың мазмұнындағы нақты ақпаратты болжайды, таныс тақырыптарға арналған шағын диалогтардың мазмұнын болжау үшін мәтінмәндік кеңестер пайдаланады, таныс тақырыптарға шағын әңгімелер тыңдайды;

2) айтылым (Sprechen/шпрэхэн): таныс күрделі сөздердегі екпінді дұрыс қояды, таныс тақырыптарға, өзге адамдар және заттарға, өздеріне қатысты, сонымен қатар, сабақтағы іс-әрекет түрлері туралы жай сөйлемдер (4-5 сөйлем) құрастырады, сұрақтар қояды, қарапайым сұрақтарға жауап береді, өткен тақырыптарға байланысты шағын диалогтар барысында сөз алмасады, жекеше түрдің 2-жағын du/ду – Form/форм пайдалана отырып, өзгелер үшін қарапайым нұсқаулар құрастырады;

3) оқылым (Leseverstehen/лезеферштэен): жиі қолданылатын дыбыстар мен әріптердің үйлесімін есте сақтайды және дыбыстайды, таныс тақырыптар бойынша қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқиды, контексттік ойды пайдалану арқылы таныс тақырыптардағы жай сөйлемдердің негізгі идеяларын анықтайды, маңызды визуалды тірек арқылы таныс тақырыптар бойынша қысқа, жеңіл мәтіндердегі нақты ақпаратты түсінеді;

4) жазылым (Sprachanwendung/шпраханвендунг): жиі қолданылатын таныс сөздердегі бас әріптер мен жол әріптерін дұрыс жазады, әріптер мен жиі қолданылатын таныс сөздерді дауыстап оқу немесе әріптер бойынша жазады, визуалды тіректерді пайдалану арқылы сұрақтарға қысқаша жауап жазады; адамдарды, орындарды және заттарды сипаттау үшін қысқаша сөз тіркесімдерін құрастырады, жазбаша тапсырмаларды орындау барысында қысқаша сөйлемдердің соңына нүкте қояды;

5) неміс тілін қолдану (Sprachanwendung/шпраханвендунг): қарапайым суреттеу барысында атау және табыс септіктерінде жекеше түрдегі зат есімдерді қолдану, есептік сан есімдер - 1 - 20 дейін санайды, қарапайым сезімдерді суреттегенде дара сын есімдерді қолдану, таныс тақырыптар бойынша сұрақ және жауап құрастырғанда was/вас, wer/вэр, wohin/вохин, wo/во, wann/ван сұрау сөздерін пайдалану, адамдар мен заттарды сипаттау барысында ich/их, du/ду, er/эр, sie/зи жіктеу есімдіктерін және атау септігінде жекеше түрдегі 1 және 2-жақтағы тәуелдік артикльдерін пайдаланады, қарапайым пәрмендер мен нұсқауларды құрастыру барысында жекеше түрдің 2-жақ (du/ду – Form/форм) және көпше түрдің 1-жағы (wir/вир – Form/форм) формасындағы бұйрық райды пайдалану, өтілген жіктеу есімдіктерімен осы шақтағы (Präsens/Презенс) әлсіз етістіктерді

пайдаланады, haben/хабэн + табыс септігіндегі зат есім құрылымы, hier/хир, dort/дорт мекен үстеуі, біліктілікті сипаттау барысында können/көнен модальді етістігін, kann /кан, kann/кан nicht/нихт құрылымын қолданады, негізгі мекен және бағыт көмекші сөздерін пайдаланады: an/ан, in/ин, auf/ауф, жыл мезгілін, айды, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин мезгіл көмекші сөздерді, ұнату мен ұнатпауды білдіру үшін ich/ихь, mag/маг + Nomen/номэн құрылымын, сөздер мен сөйлемдерді байланыстыр үшін und/унд, oder/одэр жалғаулықтарын пайдаланады.

7. «Неміс тілі» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым (Hörverstehen/хҰрферштэен): сөздердің фонемалық айырмашылықтарын анықтайды, әріптеп айтылған қысқа қарапайым сөздер, сабақтағы кең ауқымды іс-әрекеттерді орындау үшін қысқа нұсқауларды тыңдайды, жалпы және кейбір оқу тақырыптарына шағын диалогтардың негізгі идеяларын анықтайды, жалпы және кейбір оқу тақырыптарына байланысты қысқаша сұрақтарды тыңдайды, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне мәтіндер мен диалогтардың шағын үзінділеріне таңдамалы ақпаратты анықтайды, жалпы және оқу тақырыптарына қолдау көрсету арқылы шағын диалогтардың мазмұнын болжау үшін контексттік ойды пайдаланады, жалпы және кейбір оқу тақырыптарына шағын әңгімелерді тыңдайды;

2) айтылым (Sprechen/шпрэхэн): ортақ тақырыптардың шектеулі шеңберінде өзі туралы қарапайым сөйлем (5-6 сөйлем) құрастырады, ортақ және оқу тақырыптарына сұрақтар қояды, қарапайым сөздермен адамдар мен заттарды суреттейді, ортақ тақырыптардың шектеулі шеңберінде сұрақтарға жауап береді, тақырыптардың шектеулі шеңберіне өзге адамдармен шағын диалог барысында сөз алмасады, жұптасып, топтасып, барлық сыныппен қысқа талқылауларға қатысады, тиісті сөздер, сөз тіркесімдері мен сөйлемдердің шектеулі шеңберін пайдалана отырып, өз пікірлерін айтады, қысқа жеңіл мәтіндерді мазмұндайды;

3) оқылым (Leseverstehen/лезеферштэен): дауыстап оқу барысында таныс сөздерді және қысқа сөз тіркесімдерін таниды және анық айтады, ортақ және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде күрделі емес көркемдік және ғылыми-көпшілік мәтіндерді мәнерлеп оқи алады, иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолданады, контексттік ой арқылы ортақ және кейбір оқу тақырыптарға арналған қысқа күрделі емес мәтіндердің негізгі идеясын анықтайды, ортақ және кейбір оқу тақырыптарға арналған қысқа күрделі емес мәтіндердің нақты ақпаратын түсінеді;

4) жазылым (Schreiben/шрайбен): мұғалімнің айтарлықтай қолдауымен жеке, ортақ және кейбір оқу тақырыптарына қысқаша сөйлемдерді құрастырады, жазады және жазылуын тексереді, қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркесімдері, адамдар, орындар және заттарды сипаттау үшін қысқа сөз тіркесімдері, қысқа күрделі емес сөйлемдерді жазады, сөздер арасында қажетті бос орындарды қалдыру арқылы негізгі жалғаулықтар көмегімен сөздерді немесе сөз тіркесімдерін байланыстырады, мұғалім жетекшілігімен жазбаша жұмыстарды орындау барысында адам атын, жер-су атауларын және қысқа сөйлемдерді жазу кезінде бас әріптер мен жол әріптерін дұрыс жазады, мұғалім жетекшілігімен жазбаша жұмыстарды орындау барысында жиі қолданылатын таныс сөздердің көп көлемін жазады;

5) неміс тілін қолдану (Sprachanwendung/шпраханвендунг): тәуелділікті белгілеу барысында атау септігінде көпше түрдегі 1,2,3-жақтағы тәуелдік артикльдерін жекеше және көпше түрдегі зат есімдермен қолдану, есептік сан есімдер - 1 – 50-ге дейін санайды, заттарды суреттеу үшін сын есімдерді пайдаланады, таныс тақырыптарға сөйлесу барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін қолданады, өздеріне ненің ұнайтындығын, тілектері мен әдеттерін, қарапайым оқиғаларды сипаттау үшін кейбір етістіктер түрлерін (хабарлы және сұраулы сөйлемдер) осы шақта (Präsens/Презэнс) қолданылады, Қашан? Қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни мезгіл және жиілік үстеулерін, тілек білдіру кезінде möchten/мөхэн модальді етістігін пайдаланады, зат есімді жасалуы бойынша ажыратады, атау және табыс септіктерінде зат есімді жекеше және көпше түрде анықталған, анықталмаған артикльдермен пайдаланады, жыл мезгілін, айды, апта күнін, тәулік уақытын және уақытты сағат бойынша белгілеу үшін am/ам, im/им, um/ум мезгіл көмекші сөздерін, сөздерді байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын қолданады.

8. «Неміс тілі» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым (Hörverstehen/хҰрферштэен): сыныптағы нұсқаулардың кең ауқымын, жеке басқа қатысты сұрақтардың кең ауқымын, түрлі ортақ және оқу тақырыптары бойынша қысқаша әңгімелер мен мәтіндердің негізгі идеяларын, ортақ және кейбір оқу тақырыптарының кең көлемін қолдау арқылы айрықша ақпарат пен қысқаша әңгімелерді түбегейлі, ортақ және кейбір оқу тақырыптарға қысқаша әңгімелер мен мәтіндердегі мазмұн мен мағынаны болжау үшін контексттік ойды тыңдайды және түсінеді;

2) айтылым (Sprechen/шпрэхэн): оқылып жатқан сөздерді, қысқа сөз тіркесімдерін, дара және бағыныңқы сөйлемдерді дұрыс айту, ортақ және кейбір оқу тақырыптарына сұрау және баяндау сипатындағы зерттелген сөйлеу модельдерін пайдалану, адамдар мен заттардың қысқаша сипаттамасын беру, ортақ және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтарға жауап беру, полилогтарға қатысу, оң және қарсы пікір айту, ортақ және кейбір оқу тақырыптарының шектеулі көлеміне шағын әңгімелер мен оқиғаларды мазмұндау;

3) оқылым (Leseverstehen/лезеферштэен): мәтін деңгейіндегі фразаларды тану және дұрыс айту, көркемдік және көпшіліке арналған ғылыми әдебиеттің қысқаша қарапайым мәтіндерін оқу және түсіну, контексттік ойды пайдалана отырып, ортақ және кейбір оқу тақырыптары бойынша қысқаша қарапайым мәтіндердің негізгі идеясын анықтау, қысқа қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпарат пен егжей-тегжейлерді түсіну;

4) жазылым (Schreiben/шрайбен): жазбаша жұмыстарды өздігінен орындаған кезде адам аттарын, орындар мен сөйлемдерді жазу барысында бас әріптер мен жол әріптерін ажырату, өзіндік жазбаша жұмысы барысында жиі пайдаланылатын сөздердің басым көпшілігін дұрыс жазу, жеке, ортақ және кейбір оқу тақырыптарына сөйлемдерді жоспарлау, жазу және дұрыстау, мұғалімнің қолдауымен адамдарды, орындарды және заттарды сипаттайтын қысқа сөйлемдер құрастыру, жеке басы туралы мәлімет беру кезінде азат жолдағы қысқаша

сөйлемдердің бірізділігін сақтау, негізгі жалғаулықтар көмегімен сөйлемдерді байланыстыру;

5) неміс тілін қолдану (Sprachanwendung/шпраханвендунг): заттарды атау, сипаттау және белгілеу үшін көпше және жекеше түрдегі зат есімдерді, саналмайтын зат есімдерді, 1, 2, 3-жақтағы жекеше түрдегі және 1-жақтағы көпше түрдегі тәуелдік артикльдерін пайдалану, есептік сан есімдерді – 1-ден 100-ге дейін және реттік сан есімдерді – 1-10-ға дейін, заттарды сипаттау үшін сын есімдерді, шектеулі көлемдегі ортақ және кейбір оқу тақырыптарындағы заттарды белгілеу үшін жекеше түрдегі 1,2,3-жақтағы және көпше түрдегі 1-жақтағы артикльдерді, таныс тақырыптардың көп көлеміне сұрақ қою үшін wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін, қысқа пайымдауларды, сұрақтарды және жауаптардағы dieses/дизэс, diese/дизэ, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін, таныс тақырыптардың көп көлеміне қысқаша нұсқаулар беру үшін бұйрық райды (жекеше түрдегі екінші жақ, көпше түрдегі үшінші жақ сыпайы формада), жеке басы туралы ақпарат беру үшін және іс-әрекеттерді, айғақтарды және оқиғаларды осы және келер шақта талқылау үшін осы шақ формаларын пайдалану, іс-әрекетті, сезімді, оқиғаларды сипаттау үшін кейбір етістіктердің қарапайым осы шақтағы түрлерін: hat/хат, hatte/хатте пайдалану, сыныптағы қалыпты іс-әрекеттерді сипаттайтын зат есімдер рөліндегі (негізделген) етістіктердің формаларын, іс-әрекеттің қашан және қаншалықты жиі жүзеге асатындығын көрсету үшін мезгіл және жиілік үстеулерін: manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни, қимыл-сын үстеуін пайдалану: langsam/лангзам, schnell/шнэль, рұқсат сұрау үшін darf/дарф, nicht/нихт модальді етістіктерін қолдану, тілек білдіру үшін wollen/волен етістігін, мекен, жағдай және бағыт көмекші сөздерін: hinter/ хинтэр, vor /фор, neben /нэбэн, oben /обэн, unten/унтэн, rechts/рэхтс, links/линкс, мезгіл көмекші сөздерін: vor/фор, nach/нах, алушыны көрсету үшін für/фюр көмекші сөзін, тиісті жауаптарды: ja/я, bitte/биттэ, nein/найн, danke/данкэ, сөздерді, фразаларды және бағыныңқы сөйлемдерді байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр, denn/дэн жалғаулықтарын қолдану.

2-Параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

19. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

11. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) 1-бөлім "Тыңдалым" (Hörverstehen/хҰрферштэен)":

Білім алушылар міндетті:		
2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 төмен деңгей	A1 орташа деңгей	A1 жоғары деңгей
2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы	3.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы кең ауқымды іс-	4.1.1.1 сабақтағы іс-әрекет түрлерін орындау бойынша

тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну	әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды түсіну	нұсқаулардың кең ауқымын түсіну
2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну	3.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың шектеулі ауқымын түсіну	4.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну
2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну	3.1.3.1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну
2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну	3.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа сұрақтардың шектеулі көлемін түсіну	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну
2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау
2.1.6.1 таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтардағы нақты ақпаратты түсіну	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну
2.1.7.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану	4.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын және мағынасын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану
2.1.8.1 түсі және саны сияқты таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтарда негізгі мезеттерді түсіну	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну

ЖОБА

2.1.9.1 таныс сөздер мен сөйлемдерді ауызша айтылған кезде түсіну	3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну	4.1.9.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты ауызша айтылған сөздерді түсіну
		4.1.10.1 білім алушы ана тіліндегі сөздерге ұқсас сөздерді ажыратады

2) 2-бөлім "Айтылым (Sprechen/шпрэхэн)":

Білім алушылар міндетті:		
2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 төмен деңгей	A1 орташа деңгей	A1 жоғары деңгей
2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру	3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру	4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру
2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою	3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою	4.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қазіргі және өткен тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою
2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану	3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау	4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау
2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру	3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру
2.2.5.1 түрлі дыбыстардың арасындағы	3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту	4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту

айырмашылықты анық айта бастау		
2.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда реплика алмасу және қысқарған жауаптарды орынды қолдану	3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу	4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу
2.2.7.1 таныс күрделі сөздерге екпінді дұрыс қою	3.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында пікір айтуда сөйлемдер, фразалар және сөздердің шектеулі санын қолдану	4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану
2.2.8.1 өзгелерге қарапайым нұсқаулар беру	3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар мен әңгімелерді айтып беру	4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту

3) 3-бөлім "Оқылым (Leseverstehen/лезеферштэен)":

Білім алушылар міндетті:		
2-сынып	3-сынып	4-сынып
А1 төмен деңгей	А1 орташа деңгей	А1 жоғары деңгей
2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту	3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту	4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту
2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту	3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау	4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну
2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу	3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу	4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау

2.3.4.1 қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдана бастау	3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану	4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да баспа материалдарын табу
2.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып таныс тақырыптарға қатысты қарапайым сөйлемдердің негізгі идеясын түсіну	3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну	4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну
2.3.6.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі нақты ақпаратты едәуір визуалды түсіну	3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну	4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну

4) 4-бөлім "Жазылым (Schreiben/шрайбен)":

2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 төмен деңгей	A1 орташа деңгей	A1 жоғары деңгей
2.4.1.1 қолдаумен жеке фраза түріндегі сұрақтарға және басқа да айтылымдарға қысқа жауаптар жазу	3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру	4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру
2.4.2.1 адамдарды, орындарды және заттарды анықтаған кезде қысқа фразаларды жазу	3.4.2.1 қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркестерін жазу	4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану
2.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды анықтау үшін қысқа фразалар жазу	3.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды сипаттайтын қысқа фразалар жазу	4.4.3.1 қолдаумен адамдарды, мекендерді және нысандарды суреттейтін қысқа сөйлемдерді жазу
	3.4.4.1 қолдаумен сөздердің арасына тиісті орын қалдырып, қысқа	4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу

	қарапайым сөйлемдер жазу	
2.4.5.1 дауыстап оқығанда жиі қолданылатын таныс әріптерді, буындарды және сөздерді жазу	3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру	4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру
2.4.6.1 мұғалімнің басшылығымен жалқы есімдер мен мекен-жайларды жазған кезде бас әріптер мен кіші әріптерді қолдану	3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану	4.4.6.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану
2.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі қолданылатын кейбір таныс сөздерді дұрыс жазу	3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу	4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу
2.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа сөйлемдердің соңына нүкте қою	3.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа, таныс сөйлемдердің соңына нүктені орынды қолдану	4.4.8.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде сөйлемдердің соңына нүктені және сұрақ белгісін орынды қолдану

5) 5-бөлім "Неміс тілін қолдану (Sprachanwendung/шпраханвендунг)":

Білім алушылар міндетті:		
2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 төмен деңгей	A1 орташа деңгей	A1 жоғары деңгей
2.5.1.1 жекеше түрдегі зат есімдерді пайдалану	3.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді пайдалану	4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану
2.5.2.1 1-ден 20-ға дейінгі есептік сан есімдерді қолдану	3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану	4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға

		дейінгі реттік сан есімдерді қолдану
2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау үшін кейбір сын есімдерді пайдалану	3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану	4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
2.5.4.1 заттарды сипаттау барысында артикльдерді пайдалану	3.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін ein/айн,der/дэр, ein/айн,das/дас, eine/айнэ,die/ди артикльдерін пайдалану	4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану
2.5.5.1 адамдардың кім екені және олардың не істеп жатқаны туралы сұрақтар құрастыру үшін сұрау есімдіктерін пайдалану	3.5.5.1 таныс тақырыптарға әңгімелесу барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану	4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану
2.5.6.1 сұрақтар және оларға жауап құрастыру барысында diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін пайдалану	3.5.6.1 жалпы типтегі сұрақтар барысында diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін пайдалану	4.5.6.1 қысқа баяндамаларда, сұрақтар мен жауаптар бергенде diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін және объектілік септіктерде жіктеу есімдіктерін пайдалану
2.5.7.1 адамдар мен заттарды сипаттау барысында жіктеу есімдіктерін атау септігінде пайдалану	3.5.7.1 іс-әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін жіктеу есімдіктерін атау септігінде пайдалану	4.5.7.1 өзі жайлы жеке ақпарат беру және іс-әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін жіктеу есімдіктерін атау септігінде, mein/майн, dein/дайн тәуелдік есімдіктерін пайдалану
2.5.8.1 қалыпты нұсқаулар мен пәрмендер беру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану	3.5.8.1 таныс тақырыптарға қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және	4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және

	болымсыз формалары) пайдалану	болымсыз формалары) пайдалану
2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану	3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану	4.5.9.1 оқиғаларды, сезімдерді және іс-әрекеттерді сипаттау үшін өткен шақ формаларын қолдануды жалғастыру, өздері жайлы ақпарат беріп, нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты пайдалану
2.5.10.1 заттардың орнын белгілеу үшін hier/хиер, dort/дорф негізгі мекен үстеулерін пайдалану	3.5.10.1 manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/ имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт сын-қимыл үстеулерін пайдалануды бастау	4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кҰнэн модальді етістігін пайдалану	3.5.11.1 тілек білдіру барысында möchten/мҰхтен модальді етістігін пайдалану	4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін können/кҰнен модальді етістігін пайдалану
2.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау үшін an/ ан, in/ ин, auf /ауф негізгі орналасу көмекші сөздерін пайдалану, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an /ан, in/ ин, um/ум уақыт көмекші сөздерін пайдалану	3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау үшін hinter /хинтер, zwischen/ цвишэн, in /ин, unter/ унтэр орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ ан, in ин, um /ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану	4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін in /ин, auf/ ауф, hinter/ хинтэр, links /линкс, rechts/ рэхтс орналасау көмекші сөздерін пайдалану, in/ ин, an /ан, vor /фор, nach /нах уақыт көмекші сөздерін қолдану, пайдаланылушы затты белгілеу үшін mit / мит, ohne / онэ және алушыны көрсету үшін für / фюр -ді қолдану
2.5.13.1 сөздерді байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр	3.5.13.1 сөздерді байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр	4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр,

жалғаулықтарын пайдалану	жалғаулықтарын пайдалану	aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану
		4.5.14.1 denn/дэн жалғаулығымен бағыныңқы сөйлемдерді пайдалану

11. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

12. Бұл бағдарлама бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Өзім туралы	Тағы да кездестік!	2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну; 2.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда реплика алмасу және қысқарған жауаптарды орынды қолдану; 2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту; 2.4.5.1 дауыстап оқығанда жиі қолданылатын таныс әріптерді, буындарды және сөздерді жазу; 2.4.6.1 мұғалімнің басшылығымен жалқы есімдер мен мекен-жайларды жазған кезде бас әріптер мен кіші әріптерді қолдану
	Мен ... істей аламын	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну; 2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.2.8.1 өзгелерге қарапайым нұсқаулар беру;

ЖОБА

		2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кҰнэн модальді етістігін пайдалану
	Менің киімдерім мен заттарым	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.5.1.1 жекеше түрдегі зат есімдерді пайдалану; 2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау үшін кейбір сын есімдерді пайдалану
Менің отбасым және достарым	Достарым-ның есімдері	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.4.2.1 адамдарды, орындарды және заттарды анықтаған кезде қысқа фразаларды жазу
	Көмек қолы	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.2.5.1 түрлі дыбыстардың арасындағы айырмашылықты анық айта бастау; 2.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда реплика алмасу және қысқарған жауаптарды орынды қолдану; 2.5.6.1 сұрақтар және оларға жауап құрастыру барысында diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін пайдалану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.4.1.1 қолдаумен жеке фраза түріндегі сұрақтарға және басқа да айтылымдарға қысқа жауаптар жазу; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кҰнэн модальді етістігін пайдалану
	Мен танитын адамдар	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер,

ЖОБА

		фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау үшін кейбір сын есімдерді пайдалану; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кҰнэн модальді етістігін пайдалану
2-тоқсан		
Менің мектебім	Мен есептей аламын	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.4.1 қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдана бастау; 2.5.2.1 1-ден 20-ға дейінгі есептік сан есімдерді қолдану
	Мектеп маңы	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды анықтау үшін қысқа фразалар жазу; 2.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау үшін an/ан, in/ин, auf/ауф негізгі орналасу көмекші сөздерін пайдалану, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум уақыт көмекші сөздерін пайдалану
	Мектеп асханасында	2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну; 2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану;

ЖОБА

		2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту; 2.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі қолданылатын кейбір таныс сөздерді дұрыс жазу
	Мектеп кезіндегі фотосуреттер	2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту; 2.5.7.1 адамдар мен заттарды сипаттау барысында жіктеу есімдіктерін атау септігінде пайдалану
Қоршаған орта	Әртүрлі мекендер	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.5.5.1 адамдардың кім екені және олардың не істеп жатқаны туралы сұрақтар құрастыру үшін сұрау есімдіктерін пайдалану; 2.5.10.1 заттардың орнын белгілеу үшін hier/хир, dort/дорт негізгі мекен үстеулерін пайдалану
	Жол белгілері және көршеткіштер	2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.2.7.1 таныс күрделі сөздерге екпінді дұрыс қою; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып таныс тақырыптарға қатысты қарапайым сөйлемдердің

ЖОБА

		негізгі идеясын түсіну; 2.5.8.1 қалыпты нұсқаулар мен пәрмендер беру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кҰнэн модальді етістігін пайдалану
	Бұл қайдан шыққан?	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу
	Демалыс күндері	2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.5.4.1 заттарды сипаттау барысында артикльдерді пайдалану
3-тоқсан		
Тәні саудың жаны сау	Адам денесі	2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.3.6.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі нақты ақпаратты едәуір визуалды түсіну; 2.5.6.1 сұрақтар және оларға жауап құрастыру барысында diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін пайдалану
	Өлшеп көрейік	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды

ЖОБА

		түсіну; 2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.5.2.1 1-ден 20-ға дейінгі есептік сан есімдерді қолдану
	Спорт	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.2.8.1 өзгелерге қарапайым нұсқаулар беру; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.3.4.1 қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдана бастау
Дәстүр мен әдет-ғұрыптар	Мейрамдар	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.5.8.1 қалыпты нұсқаулар мен пәрмендер беру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Сүйсініп жейтін тағамдар	2.1.7.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 2.1.9.1 таныс сөздер мен сөйлемдерді ауызша айтылған кезде түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту
	Қысқы мейрамдар	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.6.1 таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтардағы нақты ақпаратты түсіну; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі қолданылатын кейбір таныс сөздерді дұрыс жазу; 2.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын

ЖОБА

		орындаған кезде қысқа сөйлемдердің соңына нүкте қою
4-тоқсан		
Қоршаған орта	Ауа-райы	2.1.8.1 түсі және саны сияқты таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтарда негізгі мезеттерді түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау үшін кейбір сын есімдерді пайдалану
	Жыл мезгілдері	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.2.7.1 таныс күрделі сөздерге екпінді дұрыс қою; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.3.6.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі нақты ақпаратты едәуір визуалды түсіну; 2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Жануарлар не істей алады?	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кӰнэн модальді етістігін пайдалану; 2.5.13.1 сөздерді байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр жалғаулықтарын пайдалану
	Аулада	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.4.5.1 дауыстап оқығанда жиі қолданылатын таныс әріптерді, буындарды және сөздерді жазу
Саяхат	А пунктінен Б пунктіне дейін	2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын

ЖОБА

		қолдану; 2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану; 2.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау үшін an/ан, in/ин, auf/ауф негізгі орналасу көмекші сөздерін пайдалану, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум уақыт көмекші сөздерін пайдалану
	Көлік түрлері	2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/ кҰнэн модальді етістігін пайдалану
	Менің ұшағым	2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру
	Мен велосипедпен серуендеймін	2.1.8.1 түсі және саны сияқты таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтарда негізгі мезеттерді түсіну
	Ал, енді бірге аттанайық	2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа сөйлемдердің соңына нүкте қою

3)3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Тірі табиғат	Жануарлардың түрлері	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.5.5.1 таныс тақырыптарға әңгімелесу барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie viele/ви

		филе, wie alt/ви альт, wie oft/ви офт сұрау сөздерін пайдалану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау hinter/хинтер, zwischen/цвишэн, in/ин, unter/унтэр орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
	Дене мүшелері	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту
	Жануарлардың қимылдары және шығаратын дыбыстары	3.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың шектеулі ауқымын түсіну; 3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін ein/айн,der/дэр, ein/айн, das/дас, eine/айнэ, die/ди артикльдерін пайдалану
	Шығармашылық жоба	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу
Жарық пен көлеңке	Күн мен түн	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну

ЖОБА

	Жарық көздері	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 3.5.11.1 тілек білдіру барысында möchten модальді етістігін пайдалану
	Сыртта	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру; 3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу
2-тоқсан		
Уақыт	Менің күн тәртібім	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру;

ЖОБА

		3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау hinter/хинтер, zwischen/цвишэн, in/ин, unter/унтэр орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
	Апта күндері	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту; 3.4.4.1 қолдаумен сөздердің арасына тиісті орын қалдырып, қысқа қарапайым сөйлемдер жазу; 3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Уақытында	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді

ЖОБА

		оқу; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау hinter/хинтер, zwischen/цвишэн, in/ин, unter/унтэр орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
Сәулет өнері	Төрт қабырға	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну
	Біздің қала	3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу; 3.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді пайдалану; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау hinter/хинтер, zwischen/цвишэн, in/ин, unter/унтэр орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді,

ЖОБА

		апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
	Үйдің айналасында	3.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа сұрақтардың шектеулі көлемін түсіну; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.4.4.1 қолдаумен сөздердің арасына тиісті орын қалдырып, қысқа қарапайым сөйлемдер жазу; 3.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін ein/айн, der/дэр, ein/айн, das/дас, eine/айнэ, die/ди артикльдерін пайдалану
3-тоқсан		
Өнер	Музыкалық аспаптар	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту; 3.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында пікір айтуда сөйлемдер, фразалар және сөздердің шектеулі санын қолдану; 3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар мен әңгімелерді айтып беру; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту; 3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау; 3.5.10.1 manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт сын-қимыл үстеулерін пайдалануды бастау

ЖОБА

	Біз сурет саламыз	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.1.3.1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану
	Менің жақсы көретін музыкам	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды сипаттайтын қысқа фразалар жазу; 3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру
	Көлеңкелер театры	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану; 3.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа, таныс сөйлемдердің соңына нүктені орынды қолдану
Көрнекті тұлғалар	Ғарышты зерттеу	3.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың шектеулі ауқымын түсіну; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар мен әңгімелерді айтып беру; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты

ЖОБА

		қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.4.2.1 қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркестерін жазу; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	ГҰте	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту; 3.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында пікір айтуда сөйлемдер, фразалар және сөздердің шектеулі санын қолдану; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.2.1 қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркестерін жазу; 3.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды сипаттайтын қысқа фразалар жазу; 3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану
	Ұлы идеялар	3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану;

ЖОБА

		3.5.6.1 жалпы типтегі сұрақтар барысында diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін пайдалану; 3.5.7.1 іс-әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін жіктеу есімдіктерін атау септігінде пайдалану
	Қазақстанда ашылған жаңалықтар	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру
4-тоқсан		
Су – тіршілік көзі	Шалшыққа тамған тамшылар	3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту; 3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау
	Теңізде	3.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа сұрақтардың шектеулі көлемін түсіну; 3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу
	Жағажай оқиғасы	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну;

ЖОБА

		3.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа, таныс сөйлемдердің соңына нүктені орынды қолдану
Демалыс мәдениеті. Мейрамдар	Ойын-сауық орындары	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар мен әңгімелерді айтып беру; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Лотерея	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.8.1 таныс тақырыптарға қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
	Батпырауық	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну;

ЖОБА

		3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 3.5.8.1 таныс тақырыптарға қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 3.5.13.1 сөздерді байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану

4) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Қазақстандағы спорт	Балалар ойындары 1	4.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану; 4.5.14.1 denn/дэн жалғаулығымен бағыныңқы сөйлемдерді пайдалану
	Балалар ойындары 2	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.4.3.1 қолдаумен адамдарды, мекендерді және нысандарды суреттейтін қысқа сөйлемдерді жазу; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін

ЖОБА

		пайдалану; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
	Олимпиада ойындары	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану
	Эзоп мысалдары 1	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Эзоп мысалдары 2	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау

ЖОБА

		және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
Аңыз бен мифтердегі құндылықтар	Фольклор 1	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қазіргі және өткен тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу
	Фольклор 2	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.7.1 өзі жайлы жеке ақпарат беру және іс-әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін жіктеу есімдіктерін атау септігінде, mein/майн, dein/дайн тәуелдік есімдіктерін пайдалану
	Адамдар және мекендер	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің

		негізгі идеяларын түсіну; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
	Айдаһарлар және сиқырлы тіршілік иелері 1	4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану
	Айдаһарлар және сиқырлы тіршілік иелері 2	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.3.1 қолдаумен адамдарды, мекендерді және нысандарды суреттейтін қысқа сөйлемдерді жазу; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
2-тоқсан		
Мәдени мұра	Қазыналаркартасы 1	4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да

ЖОБА

		баспа материалдарын табу; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
	Қазыналар картасы 2	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін in/ин, auf/ауф, hinter/хинтэр, links/линкс, rechts/рэхтс орналасау көмекші сөздерін пайдалану, in/ин, an/ан, vor/фор, nach/нах уақыт көмекші сөздерін қолдану, пайдаланылушы затты белгілеу үшін mit/мит, ohne/онэ және алушыны көрсету үшін für/фюр -ді қолдану
	Қазына іздеу барысында 1	4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану
	Қазына іздеу барысында 2	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну;

ЖОБА

		4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви, viele/филе, wie/ви, alt/альт, wie/ви, oft/офт сұрау сөздерін пайдалану
	Біздің ғаламшардың қазыналары 1	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу
	Біздің ғаламшардың қазыналары 2	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну
Мамандықтар әлемі және қарым-қатынас түрлері	Ым-ишара тілі	4.1.1.1 сабақтағы іс-әрекет түрлерін орындау бойынша нұсқаулардың кең ауқымын түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу

		пайдалану; 4.5.6.1 қысқа баяндамаларда, сұрақтар мен жауаптар бергенде diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін және объектілік септіктерде жіктеу есімдіктерін пайдалану
	Қарым-қатынас әлемі	4.1.1.1 сабақтағы іс-әрекет түрлерін орындау бойынша нұсқаулардың кең ауқымын түсіну; 4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.4.6.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану
	Технологиялар	4.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
3-тоқсан		
Табиғат құбылыстары	Ауа райы 1	4.1.9.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты ауызша айтылған сөздерді түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру;

ЖОБА

		4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану
	Ауа райы 2	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қазіргі және өткен тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.4.8.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде сөйлемдердің соңына нүктені және сұрақ белгісін орынды қолдану
	Сарқырамалар	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын және мағынасын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау;

ЖОБА

		4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану
	Қыстың тосын сыйлары	4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін können/кӰнен модальді етістігін пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін in/ин, auf/ауф, hinter/хинтэр, links/линкс, rechts/рэхтс орналасау көмекші сөздерін пайдалану, in/ин, an/ан, vor/фор, nach/нах уақыт көмекші сөздерін қолдану, пайдаланылушы затты белгілеу үшін mit/мит, ohne/онэ және алушыны көрсету үшін für/фюр -ді қолдану; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану
Тәні саудың жаны сау!	Денсаулық 1	4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.9.1 оқиғаларды, сезімдерді және іс-әрекеттерді сипаттау үшін өткен шақ формаларын қолдануды жалғастыру, өздері жайлы ақпарат беріп, нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты пайдалану; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Денсаулық 2	4.1.10.1 білім алушы ана тіліндегі сөздерге ұқсас сөздерді ажыратады; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы

ЖОБА

		қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
	Жануарларға қамқор болайық 1	4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану
	Жануарларға қамқор болайық 2	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру
	Ғаламшарды сақтап қалайық 1	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты

ЖОБА

		сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Ғаламшарды сақтап қалайық 2	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
4-тоқсан		
Ғарышқа саяхат	Ғарышқа 1	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе,

ЖОБА

		wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін können/кӰнен модальді етістігін пайдалану
	Ғарышқа 2	4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу
	Күн жүйесінің ғаламшарлары 1	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да баспа материалдарын табу; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану
	Күн жүйесінің ғаламшарлары 2	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан

ЖОБА

		есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
	Өзге ғаламдықтар 1	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану
	Өзге ғаламдықтар 2	4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.5.9.1 оқиғаларды, сезімдерді және іс-әрекеттерді сипаттау үшін өткен шақ формаларын қолдануды жалғастыру, өздері жайлы ақпарат беріп, нені қалайтынын,

		ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты пайдалану
Машиналар	Баяу машиналар 1	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Баяу машиналар 2	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат

ЖОБА

		есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.6.1 қысқа баяндамаларда, сұрақтар мен жауаптар бергенде diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін және объектілік септіктерде жіктеу есімдіктерін пайдалану
	Жылдам машиналар 1	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін in/ин, auf/ауф, hinter/хинтэр, links/линкс, rechts/рэхтс орналасау көмекші сөздерін пайдалану, in/ин, an/ан, vor/фор, nach/нах уақыт көмекші сөздерін қолдану, пайдаланылушы затты белгілеу үшін mit/мит, ohne/онэ және алушыны көрсету үшін für/фюр -ді қолдану
	Жылдам машиналар 2	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер

ЖОБА

		мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін können/кӰнен модальді етістігін пайдалану; 4.5.16.1 использовать союзы und/унд, oder/одэр, aber/абэр для соединения слов и фраз
	Роботтар 1	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.4.8.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде сөйлемдердің соңына нүктені және сұрақ белгісін орынды қолдану; 4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін in/ин, auf/ауф, hinter/хинтэр, links/линкс, rechts/рэхтс орналасау көмекші сөздерін пайдалану, in/ин, an/ан, vor/фор, nach/нах уақыт көмекші сөздерін қолдану, пайдаланылушы затты белгілеу үшін mit/мит, ohne/онэ және алушыны көрсету үшін für/фюр -ді қолдану
	Роботтар 2	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да баспа материалдарын табу; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін können/кӰнен модальді етістігін пайдалану

ЖОБА

4-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілінде)

1) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Өзім туралы	Тағы да кездестік!	2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну; 2.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда реплика алмасу және қысқарған жауаптарды орынды қолдану; 2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту; 2.4.5.1 дауыстап оқығанда жиі қолданылатын таныс әріптерді, буындарды және сөздерді жазу; 2.4.6.1 мұғалімнің басшылығымен жалқы есімдер мен мекен-жайларды жазған кезде бас әріптер мен кіші әріптерді қолдану
	Мен ... істей аламын	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну; 2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.2.8.1 өзгелерге қарапайым нұсқаулар беру; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кҰнэн модальді етістігін пайдалану
	Менің киімдерім мен заттарым	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.5.1.1 жекеше түрдегі зат есімдерді пайдалану; 2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау үшін кейбір сын есімдерді пайдалану
Менің отбасым	Достарым-ның есімдері	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі

ЖОБА

және достарым		кезеңдерін түсіну; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.4.2.1 адамдарды, орындарды және заттарды анықтаған кезде қысқа фразаларды жазу
	Көмек қолы	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.2.5.1 түрлі дыбыстардың арасындағы айырмашылықты анық айта бастау; 2.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда реплика алмасу және қысқарған жауаптарды орынды қолдану; 2.5.6.1 сұрақтар және оларға жауап құрастыру барысында diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін пайдалану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.4.1.1 қолдаумен жеке фраза түріндегі сұрақтарға және басқа да айтылымдарға қысқа жауаптар жазу; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кӰнэн модальді етістігін пайдалану
	Мен танитын адамдар	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау үшін кейбір сын есімдерді пайдалану; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кӰнэн модальді етістігін пайдалану
2-тоқсан		
Менің мектебім	Мен есептей аламын	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну;

ЖОБА

		2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.4.1 қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдана бастау; 2.5.2.1 1-ден 20-ға дейінгі есептік сан есімдерді қолдану
	Мектеп маңы	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды анықтау үшін қысқа фразалар жазу; 2.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау үшін an/ан, in/ин, auf/ауф негізгі орналасу көмекші сөздерін пайдалану, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум уақыт көмекші сөздерін пайдалану
	Мектеп асханасында	2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну; 2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту; 2.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі қолданылатын кейбір таныс сөздерді дұрыс жазу
	Мектеп кезіндегі фотосуреттер	2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту;

ЖОБА

		2.5.7.1 адамдар мен заттарды сипаттау барысында жіктеу есімдіктерін атау септігінде пайдалану
Қоршаған орта	Әртүрлі мекендер	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.5.5.1 адамдардың кім екені және олардың не істеп жатқаны туралы сұрақтар құрастыру үшін сұрау есімдіктерін пайдалану; 2.5.10.1 заттардың орнын белгілеу үшін hier/хир, dort/дорт негізгі мекен үстеулерін пайдалану
	Жол белгілері және көршеткіштер	2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.2.7.1 таныс күрделі сөздерге екпінді дұрыс қою; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып таныс тақырыптарға қатысты қарапайым сөйлемдердің негізгі идеясын түсіну; 2.5.8.1 қалыпты нұсқаулар мен пәрмендер беру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кҰнэн модальді етістігін пайдалану
	Бұл қайдан шыққан?	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер,

ЖОБА

		фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу
	Демалыс күндері	2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.5.4.1 заттарды сипаттау барысында артикльдерді пайдалану
3-тоқсан		
Тәні саудың жаны сау	Адам денесі	2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.3.6.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі нақты ақпаратты едәуір визуалды түсіну; 2.5.6.1 сұрақтар және оларға жауап құрастыру барысында diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін пайдалану
	Өлшеп көрейік	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.5.2.1 1-ден 20-ға дейінгі есептік сан есімдерді қолдану
	Спорт	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.2.8.1 өзгелерге қарапайым нұсқаулар беру; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.3.4.1 қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдана бастау
	Мейрамдар	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды

ЖОБА

		түсіну; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.5.8.1 қалыпты нұсқаулар мен пәрмендер беру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
Дәстүр мен әдет-ғұрыптар	Сүйсініп жейтін тағамдар	2.1.7.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 2.1.9.1 таныс сөздер мен сөйлемдерді ауызша айтылған кезде түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту
	Қысқы мейрамдар	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.6.1 таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтардағы нақты ақпаратты түсіну; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі қолданылатын кейбір таныс сөздерді дұрыс жазу; 2.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа сөйлемдердің соңына нүкте қою
4-тоқсан		
Қоршаған орта	Ауа-райы	2.1.8.1 түсі және саны сияқты таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтарда негізгі мезеттерді түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау үшін кейбір сын есімдерді пайдалану
	Жыл мезгілдері	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну;

ЖОБА

		2.2.7.1 таныс күрделі сөздерге екпінді дұрыс қою; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.3.6.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі нақты ақпаратты едәуір визуалды түсіну; 2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Жануарлар не істей алады?	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кӰнэн модальді етістігін пайдалану; 2.5.13.1 сөздерді байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр жалғаулықтарын пайдалану
	Аулада	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.4.5.1 дауыстап оқығанда жиі қолданылатын таныс әріптерді, буындарды және сөздерді жазу
Саяхат	А пунктінен Б пунктіне дейін	2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану; 2.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау үшін an/ан, in/ин, auf/ауф негізгі орналасу көмекші сөздерін пайдалану, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум уақыт көмекші сөздерін пайдалану
	Көлік түрлері	2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы

ЖОБА

		тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/ кҰнэн модальді етістігін пайдалану
	Менің ұшағым	2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру
	Мен велосипедпен серуендеймін	2.1.8.1 түсі және саны сияқты таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтарда негізгі мезеттерді түсіну
	Ал, енді бірге аттанайық	2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа сөйлемдердің соңына нүкте қою

3)3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Тірі табиғат	Жануарлардың түрлері	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.5.5.1 таныс тақырыптарға әңгімелесу барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie viele/ви филе, wie alt/ви альт, wie oft/ви офт сұрау сөздерін пайдалану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау hinter/хинтер, zwischen/цвишэн, in/ин, unter/унтэр орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
	Дене мүшелері	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру;

ЖОБА

		3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту
	Жануарлардың қимылдары және шығаратын дыбыстары	3.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың шектеулі ауқымын түсіну; 3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін ein/айн,der/дэр, ein/айн, das/дас, eine/айнэ, die/ди артикльдерін пайдалану
	Шығармашылық жоба	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу
Жарық пен көлеңке	Күн мен түн	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну
	Жарық көздері	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді

ЖОБА

		пайдалану; 3.5.11.1 тілек білдіру барысында möchten модальді етістігін пайдалану
	Сыртта	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру; 3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу
2-тоқсан		
Уақыт	Менің күн тәртібім	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау hinter/хинтер, zwischen/цвишэн, in/ин, unter/унтэр орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
	Апта күндері	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым

ЖОДА

		диалогтарда репликамен алмасу; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту; 3.4.4.1 қолдаумен сөздердің арасына тиісті орын қалдырып, қысқа қарапайым сөйлемдер жазу; 3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Уақытында	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау hinter/хинтер, zwischen/цвишэн, in/ин, unter/унтэр орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
Сәулет өнері	Төрт қабырға	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау

ЖОБА

		арқылы түсіну; 3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну
	Біздің қала	3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу; 3.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді пайдалану; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау hinter/хинтер, zwischen/цвишэн, in/ин, unter/унтэр орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
	Үйдің айналасында	3.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа сұрақтардың шектеулі көлемін түсіну; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты

ЖОБА

		қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.4.4.1 қолдаумен сөздердің арасына тиісті орын қалдырып, қысқа қарапайым сөйлемдер жазу; 3.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін ein/айн, der/дэр, ein/айн, das/дас, eine/айнэ, die/ди артикльдерін пайдалану
3-тоқсан		
Өнер	Музыкалық аспаптар	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту; 3.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында пікір айтуда сөйлемдер, фразалар және сөздердің шектеулі санын қолдану; 3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар мен әңгімелерді айтып беру; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту; 3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау; 3.5.10.1 manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт сын-қимыл үстеулерін пайдалануды бастау
	Біз сурет саламыз	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.1.3.1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану
	Менің жақсы көретін музыкам	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды сипаттайтын қысқа фразалар жазу;

ЖОБА

		3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру
	Көлеңкелер театры	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану; 3.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа, таныс сөйлемдердің соңына нүктені орынды қолдану
Көрнекті тұлғалар	Ғарышты зерттеу	3.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың шектеулі ауқымын түсіну; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар мен әңгімелерді айтып беру; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.4.2.1 қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркестерін жазу; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	ГҰте	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі

ЖОБА

		шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту; 3.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында пікір айтуда сөйлемдер, фразалар және сөздердің шектеулі санын қолдану; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.2.1 қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркестерін жазу; 3.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды сипаттайтын қысқа фразалар жазу; 3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану
	Ұлы идеялар	3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 3.5.6.1 жалпы типтегі сұрақтар барысында diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін пайдалану; 3.5.7.1 іс-әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін жіктеу есімдіктерін атау септігінде пайдалану
	Қазақстанда ашылған жаңалықтар	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою;

ЖОБА

		3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру
4-тоқсан		
Су – тіршілік көзі	Шалшыққа тамған тамшылар	3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту; 3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау
	Теңізде	3.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа сұрақтардың шектеулі көлемін түсіну; 3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу
	Жағажай оқиғасы	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа, таныс сөйлемдердің соңына нүктені орынды қолдану
Демалыс мәдениеті. Мейрамдар	Ойын-сауық орындары	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар мен әңгімелерді айтып беру; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу;

ЖОБА

		3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Лотерея	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.8.1 таныс тақырыптарға қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
	Батпырауық	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 3.5.8.1 таныс тақырыптарға қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 3.5.13.1 сөздерді байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану

ЖОБА

4) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Қазақстандағы спорт	Балалар ойындары 1	4.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану; 4.5.14.1 denn/дэн жалғаулығымен бағыныңқы сөйлемдерді пайдалану
	Балалар ойындары 2	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.4.3.1 қолдаумен адамдарды, мекендерді және нысандарды суреттейтін қысқа сөйлемдерді жазу; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
	Олимпиада ойындары	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру;

ЖОБА

		4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану
	Эзоп мысалдары 1	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Эзоп мысалдары 2	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт

ЖОБА

		қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
Аңыз бен мифтердегі құндылықтар	Фольклор 1	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қазіргі және өткен тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу
	Фольклор 2	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.7.1 өзі жайлы жеке ақпарат беру және іс-әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін жіктеу есімдіктерін атау септігінде, mein/майн, dein/дайн тәуелдік есімдіктерін пайдалану
	Адамдар және мекендер	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну;

ЖОБА

		4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
	Айдаһарлар және сиқырлы тіршілік иелері 1	4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану
	Айдаһарлар және сиқырлы тіршілік иелері 2	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.3.1 қолдаумен адамдарды, мекендерді және нысандарды суреттейтін қысқа сөйлемдерді жазу; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
2-тоқсан		
Мәдени мұра	Қазыналаркартасы 1	4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы

ЖОБА

		қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да баспа материалдарын табу; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
	Қазыналар картасы 2	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін in/ин, auf/ауф, hinter/хинтэр, links/линкс, rechts/рэхтс орналасау көмекші сөздерін пайдалану, in/ин, an/ан, vor/фор, nach/нах уақыт көмекші сөздерін қолдану, пайдаланылушы затты белгілеу үшін mit/мит, ohne/онэ және алушыны көрсету үшін für/фюр -ді қолдану
	Қазына іздеу барысында 1	4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан

		есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану
	Қазына іздеу барысында 2	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви, viele/филе, wie/ви, alt/альт, wie/ви, oft/офт сұрау сөздерін пайдалану
	Біздің ғаламшардың қазыналары 1	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу
	Біздің ғаламшардың қазыналары 2	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну
Мамандықтар әлемі және	Ым-ишара тілі	4.1.1.1 сабақтағы іс-әрекет түрлерін орындау бойынша нұсқаулардың кең

ЖОБА

қарым-қатынас түрлері		ауқымын түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.6.1 қысқа баяндамаларда, сұрақтар мен жауаптар бергенде diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін және объектілік септіктерде жіктеу есімдіктерін пайдалану
	Қарым-қатынас әлемі	4.1.1.1 сабақтағы іс-әрекет түрлерін орындау бойынша нұсқаулардың кең ауқымын түсіну; 4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.4.6.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану
	Технологиялар	4.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу;

ЖОБА

		4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
3-тоқсан		
Табиғат құбылыстары	Ауа райы 1	4.1.9.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты ауызша айтылған сөздерді түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану
	Ауа райы 2	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қазіргі және өткен тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну;

ЖОБА

		4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.4.8.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде сөйлемдердің соңына нүктені және сұрақ белгісін орынды қолдану
	Сарқырамалар	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын және мағынасын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану
	Қыстың тосын сыйлары	4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін können/кӰнен модальді етістігін пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін in/ин, auf/ауф, hinter/хинтэр, links/линкс, rechts/рэхтс

ЖОБА

		орналасау көмекші сөздерін пайдалану, in/ин, an/ан, vor/фор, nach/нах уақыт көмекші сөздерін қолдану, пайдаланылушы затты белгілеу үшін mit/мит, ohne/онэ және алушыны көрсету үшін für/фюр -ді қолдану; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану
Тәні саудың жаны сау!	Денсаулық 1	4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.9.1 оқиғаларды, сезімдерді және іс-әрекеттерді сипаттау үшін өткен шақ формаларын қолдануды жалғастыру, өздері жайлы ақпарат беріп, нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты пайдалану; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Денсаулық 2	4.1.10.1 білім алушы ана тіліндегі сөздерге ұқсас сөздерді ажыратады; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану

ЖОБА

	Жануарларға қамқор болайық 1	4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану
	Жануарларға қамқор болайық 2	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру
	Ғаламшарды сақтап қалайық 1	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал

ЖОБА

		мәтіндерді оқу және түсіну; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Ғаламшарды сақтап қалайық 2	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
4-тоқсан		
Ғарышқа саяхат	Ғарышқа 1	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану;

ЖОБА

		4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін können/кҰнен модальді етістігін пайдалану
	Ғарышқа 2	4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу
	Күн жүйесінің ғаламшарлары 1	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да баспа материалдарын табу; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану
	Күн жүйесінің ғаламшарлары 2	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және

ЖОБА

		белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
	Өзге ғаламдықтар 1	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін und/унд, oder/одэр, aber/абэр жалғаулықтарын пайдалану
	Өзге ғаламдықтар 2	4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты

ЖОБА

		сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.5.9.1 оқиғаларды, сезімдерді және іс-әрекеттерді сипаттау үшін өткен шақ формаларын қолдануды жалғастыру, өздері жайлы ақпарат беріп, нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты пайдалану
Машиналар	Баяу машиналар 1	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында wer/вэр, was/вас, wo/во, wohin/вохин, wie/ви viele/филе, wie/ви alt/альт, wie/ви oft/офт сұрау сөздерін пайдалану; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, oft/офт, immer/имэр, nie/ни -мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, gut/гут, schlecht/шлехт қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану

ЖОБА

	Баяу машиналар 2	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында -s тәуелдік формансыу пайдалану; 4.5.6.1 қысқа баяндамаларда, сұрақтар мен жауаптар бергенде diese/дизэ, dieses/дизэс, dieser/дизэр сілтеу есімдіктерін және объектілік септіктерде жіктеу есімдіктерін пайдалану
	Жылдам машиналар 1	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін in/ин, auf/ауф,

ЖОБА

		hinter/хинтэр, links/линкс, rechts/рэхтс орналасау көмекші сөздерін пайдалану, in/ин, an/ан, vor/фор, nach/нах уақыт көмекші сөздерін қолдану, пайдаланылушы затты белгілеу үшін mit/мит, ohne/онэ және алушыны көрсету үшін für/фюр -ді қолдану
	Жылдам машиналар 2	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін können/кҰнен модальді етістігін пайдалану; 4.5.16.1 использовать союзы und/унд, oder/одэр, aber/абэр для соединения слов и фраз
	Роботтар 1	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.4.8.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде сөйлемдердің соңына нүктені және сұрақ белгісін орынды қолдану; 4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін in/ин, auf/ауф, hinter/хинтэр, links/линкс, rechts/рэхтс орналасау көмекші сөздерін пайдалану, in/ин, an/ан, vor/фор, nach/нах уақыт көмекші сөздерін қолдану, пайдаланылушы

ЖОБА

		затты белгілеу үшін mit/мит, ohne/онэ және алушыны көрсету үшін für/фюр -ді қолдану
	Роботтар 2	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да баспа материалдарын табу; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін können/кӰнен модальді етістігін пайдалану

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____бұйрығына
25-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Француз тілі» оқу пәні бойыншаоқу бағдарламасы:

1) білім алушылардың талдау, бағалау және шығармашылық ойлауды қалыптастыратын әр түрлі тапсырмаларды орындау;

2) ауызша және жазбаша түрдегі дереккөздердің сан алуан түрлері;

3) ынталандыратын және қызықты пәндік мазмұн арқылы білім алушылардың француз тілінен А1 деңгейіне жету мақсатын көздейді.

3. Бастауыш сыныптардағы оқу бағдарламасының мазмұны білім алушыларды француз тілін күнделікті өмірде пайдалануға үйретуге, сонымен қатар француз тілін одан әрі үйрену үшін қажетті тұрақты негіз қалауға бағытталған. Бастауыш мектептің «Француз тілі» оқу пәні бағдарламасы білім алушылардың сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға, олардың қызығушылығын және өзіне деген сенімділігін нығайтып, француз тілін оқуға деген оң көзқарасын қалыптастыруға бағытталған.

4. Әрбір пәндік бағдарлама үш тілде білім беруді қарастырады. Бұл оқу және сыныптан тыс іс-шаралар үш тілде (қазақ, орыс және француз) жүргізілетінін білдіреді. Әрбір пән көптілді оқыту ортасын құруға үлес қосатындықтан, Пәндік бағдарлама үш тілде білім беру саясатын жүзеге асырады.

5. Кең ауқымды дағдылармен органикалық бірлікте тұлғалық қасиеттерді дамыту білім берудің негізгі құндылықтары: «қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек және шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойына білім беру». Бұл құндылықтар студент үшін оның мінез-құлқы мен күнделікті әрекеттерін ынталандыратын тұрақты жеке нұсқауларға айналуға арналған.

2-тарау. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Француз тілі» пәнінің мазмұны

6. «Француз тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары көлемі:

1) 2-сыныпта – аптасына 2 сағат, жылына 72 сағат (ұйғыр, өзбек және тәжік тілдерінде оқытылатын сыныптар үшін – аптасына 1,5 сағат, жылына 54 сағат);

2) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, жылына 72 сағат;

3) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, жылына 72 сағат құрайды.

Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Бастауыш, негізгі орта білім беретін мектептердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына байланысты. , Қазақстан Республикасының жалпы орта білімі» (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170).

7. «Француз тілі» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым (compréhension de l’orale): сабақтағы тапсырмаларды орындау үшін бірнеше қысқаша нұсқауларды, таныс тақырыптардағы диалогтарда пайдаланылатын негізгі сөз тіркесімдерін, сұрақтардың кең ауқымын тыңдайды: түс және сан, түс пен сан түріндегі аспектілерді анықтау үшін қысқаша қарапайым сұрақтар, сөздердегі жетіспейтін фонемаларды табады, таныс тақырыптарға шағын диалогтардан нақты ақпараттарды таниды, таныс тақырыптарға арналған шағын диалогтардың мазмұнындағы нақты ақпаратты болжайды, таныс тақырыптарға арналған шағын диалогтардың мазмұнын болжау үшін мәтінмәндік кеңестер пайдаланады, таныс тақырыптарға шағын әңгімелер тыңдайды;

2) айтылым (production orale): таныс күрделі сөздердегі екпінді дұрыс қояды, таныс тақырыптарға, өзге адамдар және заттарға, өздеріне қатысты, сонымен қатар, сабақтағы іс-әрекет түрлері туралы жай сөйлемдер (4-5 сөйлем) құрастырады, сұрақтар қояды, қарапайым сұрақтарға жауап береді, өткен тақырыптарға байланысты шағын диалогтар барысында сөз алмасады, жекеше түрдің 2-жағын пайдалана отырып, өзгелер үшін қарапайым нұсқаулар құрастырады;

3) оқылым (compréhension des écrits): жиі қолданылатын дыбыстар мен әріптердің үйлесімін есте сақтайды және дыбыстайды, таныс тақырыптар бойынша қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқиды, контексттік ойды пайдалану арқылы таныс тақырыптардағы жай сөйлемдердің негізгі идеяларын анықтайды, маңызды визуалды тірек арқылы таныс тақырыптар бойынша қысқа, жеңіл мәтіндердегі нақты ақпаратты түсінеді;

4) жазылым (production écrite): жиі қолданылатын таныс сөздердегі бас әріптер мен жол әріптерін дұрыс жазады, әріптер мен жиі қолданылатын таныс сөздерді дауыстап оқу немесе әріптер бойынша жазады, визуалды тіректерді пайдалану арқылы сұрақтарға қысқаша жауап жазады; адамдарды, орындарды және заттарды сипаттау үшін қысқаша сөз тіркесімдерін құрастырады, жазбаша тапсырмаларды орындау барысында қысқаша сөйлемдердің соңына нүкте қояды;

5) Тілдік бағдар. (utilisation du français): жекеше зат есімдерді, көпше түрдегі зат есімдерді, негізгі сандарды - 1-ден 20-ға дейін санау, заттар мен адамдардың сыртқы түрін сипаттау үшін қарапайым сын есімдерді, заттардың орнын көрсету

үшін sur, sous, dans, devant, derrière предлогтарын, сұрау есімдіктерін comment, de quelle couleur қашан олар қандай заттар және олардың түсі қандай екендігі туралы сұрақтар құрастыру, оларға сұрақ пен жауап құрастыру кезінде mon, ma, mes иелік есімдіктері, Présent (être, avoir) тіліндегі етістіктерді бірінші және үшінші жақта жалғау кезінде тұлғалық есімдіктер (негізгі баяндау , болымсыз және сұраулы формалар), модаль етістіктері vouloir, pouvoir қабілетін сипаттау кезінде, сұраныстар мен ұсыныстарда, айналымы il y a объектілердің орналасқан жерін, уақыт предлогтарын көрсету: en, au күнін, аптаның күнін және тәулік уақытын көрсеткенде, J'aime конструкциясы, je n'aime pas қалау және қаламау туралы сұрақтарды білдіру , сөздер мен сөз тіркестерін байланыстыруға арналған конъюнкциялар et, ou bien, сұрақтарға қысқаша жауаптарда moi aussi осінің құрылысы.

8. «Француз тілі» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым (compréhension de l’orale): сөздердің фонемалық айырмашылықтарын анықтайды, әріптеп айтылған қысқа қарапайым сөздер, сабақтағы кең ауқымды іс-әрекеттерді орындау үшін қысқа нұсқауларды тыңдайды, жалпы және кейбір оқу тақырыптарына шағын диалогтардың негізгі идеяларын анықтайды, жалпы және кейбір оқу тақырыптарына байланысты қысқаша сұрақтарды тыңдайды, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне мәтіндер мен диалогтардың шағын үзінділеріне таңдамалы ақпаратты анықтайды, жалпы және оқу тақырыптарына қолдау көрсету арқылы шағын диалогтардың мазмұнын болжау үшін контексттік ойды пайдаланады, жалпы және кейбір оқу тақырыптарына шағын әңгімелерді тыңдайды;

2) айтылым (production orale): ортақ тақырыптардың шектеулі шеңберінде өзі туралы қарапайым сөйлем (5-6 сөйлем) құрастырады, ортақ және оқу тақырыптарына сұрақтар қояды, қарапайым сөздермен адамдар мен заттарды суреттейді, ортақ тақырыптардың шектеулі шеңберінде сұрақтарға жауап береді, тақырыптардың шектеулі шеңберіне өзге адамдармен шағын диалог барысында сөз алмасады, жұптасып, топтасып, барлық сыныппен қысқа талқылауларға қатысады, тиісті сөздер, сөз тіркесімдері мен сөйлемдердің шектеулі шеңберін пайдалана отырып, өз пікірлерін айтады, қысқа жеңіл мәтіндерді мазмұндайды;

3) оқылым (compréhension des écrits): дауыстап оқу барысында таныс сөздерді және қысқа сөз тіркесімдерін таниды және анық айтады, ортақ және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде күрделі емес көркемдік және ғылыми-көпшілік мәтіндерді мәнерлеп оқи алады, иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолданады, контексттік ой арқылы ортақ және кейбір оқу тақырыптарға арналған қысқа күрделі емес мәтіндердің негізгі идеясын анықтайды, ортақ және кейбір оқу тақырыптарға арналған қысқа күрделі емес мәтіндердің нақты ақпаратын түсінеді;

4) жазылым (production écrite): мұғалімнің айтарлықтай қолдауымен жеке, ортақ және кейбір оқу тақырыптарына қысқаша сөйлемдерді құрастырады, жазады және жазылуын тексереді, қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркесімдері, адамдар, орындар және заттарды сипаттау үшін қысқа сөз тіркесімдері, қысқа күрделі емес сөйлемдерді жазады, сөздер арасында қажетті бос орындарды қалдыру арқылы негізгі жалғаулықтар көмегімен сөздерді немесе сөз тіркесімдерін байланыстырады, мұғалім жетекшілігімен жазбаша жұмыстарды

орындау барысында адам атын, жер-су атауларын және қысқа сөйлемдерді жазу кезінде бас әріптер мен жол әріптерін дұрыс жазады, мұғалім жетекшілігімен жазбаша жұмыстарды орындау барысында жиі қолданылатын таныс сөздердің көп көлемін жазады;

5) Тілдік бағдар. (utilisation du français): жекеше зат есімдерді, көпше түрдегі зат есімдерді қолдану, тиістілігін көрсету үшін зат есімдермен және жалқы есімдермен бірге de предлогын қолдану, негізгі сандар – 1-ден 100-ге дейін санау, реттік сандар – 1-ден 10-ға дейін, объектілерді сипаттау үшін сын есімдерді, салыстыру үшін сын есімнің салыстырмалы түрін қолдану жалпы және білім беру тақырыптарын талқылау, le, la, les, un, une, des сұрау есімдіктерін ou, combien, quand, таныс тақырыптар бойынша әңгімеде анықтауыш және тұрлаусыз сөздерді қолдану ережелері, таныс тақырыптар бойынша қысқаша нұсқаулар жасауға арналған императивті көңіл-күй (жария және болымсыз формалар), 1-ші, 2-ші, 3-ші топтағы етістіктердің қарапайым осы шақ (Présent) оларға не ұнайтынын, олардың тілектері мен әдеттерін сипаттау, фактілерді ұсыну, қарапайым сипаттамалар оқиғалар, келер шақ формалары (Futur simple), жақын болашақ және жақын өткен шақ (Futur immediat, Passé immediat) болашақта болатын іс-әрекеттерді сипаттау үшін, жақын болашақта және жақында өткен шақ, мақұлдау, болымсыз және сұраулық айналым формалары Il y a, Il n'y a pas, Y a-t-il мезгіл және жиілік үстеулері: parfois, souvent, toujours Қашан деген сұраққа жауап беру үшін? және қаншалықты жиі?

9. «Француз тілі» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым (compréhension de l’orale): сыныптағы нұсқаулардың кең ауқымын, жеке басқа қатысты сұрақтардың кең ауқымын, түрлі ортақ және оқу тақырыптары бойынша қысқаша әңгімелер мен мәтіндердің негізгі идеяларын, ортақ және кейбір оқу тақырыптарының кең көлемін қолдау арқылы айрықша ақпарат пен қысқаша әңгімелерді түбегейлі, ортақ және кейбір оқу тақырыптарға қысқаша әңгімелер мен мәтіндердегі мазмұн мен мағынаны болжау үшін контексттік ойды тыңдайды және түсінеді;

2) айтылым (production orale): оқылып жатқан сөздерді, қысқа сөз тіркесімдерін, дара және бағыныңқы сөйлемдерді дұрыс айту, ортақ және кейбір оқу тақырыптарына сұрау және баяндау сипатындағы зерттелген сөйлеу модельдерін пайдалану, адамдар мен заттардың қысқаша сипаттамасын беру, ортақ және кейбір оқу тақырыптары бойынша сұрақтарға жауап беру, полилогтарға қатысу, оң және қарсы пікір айту, ортақ және кейбір оқу тақырыптарының шектеулі көлеміне шағын әңгімелер мен оқиғаларды мазмұндау;

3) оқылым (compréhension des écrits): мәтін деңгейіндегі фразаларды тану және дұрыс айту, көркемдік және көпшіліке арналған ғылыми әдебиеттің қысқаша қарапайым мәтіндерін оқу және түсіну, контексттік ойды пайдалана отырып, ортақ және кейбір оқу тақырыптары бойынша қысқаша қарапайым мәтіндердің негізгі идеясын анықтау, қысқа қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпарат пен егжей-тегжейлерді түсіну;

4) жазылым (production écrite): жазбаша жұмыстарды өздігінен орындаған кезде адам аттарын, орындар мен сөйлемдерді жазу барысында бас әріптер мен жол әріптерін ажырату, өзіндік жазбаша жұмысы барысында жиі пайдаланылатын сөздердің басым көпшілігін дұрыс жазу, жеке, ортақ және кейбір оқу

тақырыптарына сөйлемдерді жоспарлау, жазу және дұрыстау, мұғалімнің қолдауымен адамдарды, орындарды және заттарды сипаттайтын қысқа сөйлемдер құрастыру, жеке басы туралы мәлімет беру кезінде азат жолдағы қысқаша сөйлемдердің бірізділігін сақтау, негізгі жалғаулықтар көмегімен сөйлемдерді байланыстыру;

5) Тілдік бағдар. (utilisation du français): заттарды атау, сипаттау және белгілеу үшін көпше және жекеше түрдегі зат есімдерді, саналмайтын зат есімдерді, 1, 2, 3-жақтағы жекеше түрдегі және 1-жақтағы көпше түрдегі тәуелдік артикльдерін пайдалану, есептік сан есімдерді – 1-ден 100-ге дейін және реттік сан есімдерді – 1-10-ға дейін, заттарды сипаттау үшін сын есімдерді, шектеулі көлемдегі ортақ және кейбір оқу тақырыптарындағы заттарды белгілеу үшін жекеше түрдегі 1,2,3-жақтағы және көпше түрдегі 1-жақтағы артикльдерді, таныс тақырыптардың көп көлеміне сұрақ қою, қысқа пайымдауларды, таныс тақырыптардың көп көлеміне қысқаша нұсқаулар беру үшін бұйрық райды (жекеше түрдегі екінші жақ, көпше түрдегі үшінші жақ сыпайы формада), жеке басы туралы ақпарат беру үшін және іс-әрекеттерді, айғақтарды және оқиғаларды осы және келер шақта талқылау үшін осы шақ формаларын пайдалану, іс-әрекетті, сезімді, оқиғаларды сипаттау үшін кейбір етістіктердің қарапайым осы шақтағы түрлерін пайдалану, сыныптағы қалыпты іс-әрекеттерді сипаттайтын зат есімдер рөліндегі (негізделген) етістіктердің формаларын, іс-әрекеттің қашан және қаншалықты жиі жүзеге асатындығын көрсету үшін мезгіл және жиілік үстеулерін, жалғаулықтарын қолдану.

10. Сөйлеу әрекетінің түрлері:

1) 1-бөлім «Тыңдалым» (compréhension de l'orale): оқушы таныс тақырыптар бойынша қысқа әңгімелердің негізгі идеясын түсінеді, таныс сөздер мен сөз тіркестерін таниды, түстер мен сандар туралы қысқаша сұрақтарды түсінеді, мазмұнды болжау үшін контекстік анықтамаларды пайдаланады және таныс тақырыптар бойынша шағын әңгіменің мағынасы, шағын әңгімелердің жалпы мағынасын түсінеді, баяу және анық айтылады;

2) 2-бөлім «айтылым» (өндірістік ауызекі): оқушы өзі туралы негізгі тұжырымдарды тұжырымдайды, сұрақтар құрастырады, сұрақтарға жауап береді, заттар мен оқиғаларды сипаттайтын қарапайым сөздер мен сөз тіркестерін айтады, интонация мен екпінді дұрыс қолданады, оң және теріс пікірлерін білдіреді;

3) 3-бөлім «Оқылым» (compréhension écrite): оқушы иллюстрацияланған сөздікті пайдаланады, қысқа әдеби мәтіндерді оқиды және түсінеді, шағын әңгімелердің негізгі идеясын анықтайды, қысқа мәтіндерден нақты ақпарат пен мәліметтерді табады, жалпы адамзаттық құндылықтарды анықтайды қазақ және әлем әдебиеті шығармаларында;

4) 4-бөлім «Жазылым» (production écrite): оқушы өзінің білімін және қысқа диктантты сөйлемдердің жазылуы мен айтылуының айырмашылығын көрсете отырып, жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазады, сөйлем соңында тыныс белгілерін дұрыс қолданады;

5) 5-бөлім «Тілдік бағдар» (utilisation du français): оқушы студент өз ойын қарапайым модальді етістіктермен білдіреді, оқиғаларды сипаттау және өзі туралы ақпарат беру үшін осы және өткен шақтарды пайдаланады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) 1-бөлім "Тыңдалым:

Білім алушылар міндетті:		
2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 төмен деңгей	A1 орташа деңгей	A1 жоғары деңгей
2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну	3.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды түсіну	4.1.1.1 сабақтағы іс-әрекет түрлерін орындау бойынша нұсқаулардың кең ауқымын түсіну
2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну	3.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың шектеулі ауқымын түсіну	4.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну
2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну	3.1.3.1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну
2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну	3.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа сұрақтардың шектеулі көлемін түсіну	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну
2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау

ЖОБА

2.1.6.1 таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтардағы нақты ақпаратты түсіну	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну
2.1.7.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану	4.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын және мағынасын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану
2.1.8.1 түсі және саны сияқты таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтарда негізгі мезеттерді түсіну	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну
2.1.9.1 таныс сөздер мен сөйлемдерді ауызша айтылған кезде түсіну	3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну	4.1.9.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты ауызша айтылған сөздерді түсіну
		4.1.10.1 білім алушы ана тіліндегі сөздерге ұқсас сөздерді ажыратады

2) 2-бөлім «Айтылым»:

Білім алушылар міндетті:		
2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 төмен деңгей	A1 орташа деңгей	A1 жоғары деңгей
2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру	3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру	4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру
2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс	3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының	4.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды

тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою	шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою	шеңберіне қатысты қазіргі және өткен тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою
2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану	3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау	4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау
2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру	3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру
2.2.5.1 түрлі дыбыстардың арасындағы айырмашылықты анық айта бастау	3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту	4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту
2.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда реплика алмасу және қысқарған жауаптарды орынды қолдану	3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу	4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу
2.2.7.1 таныс күрделі сөздерге екпінді дұрыс қою	3.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында пікір айтуда сөйлемдер, фразалар және сөздердің шектеулі санын қолдану	4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану
2.2.8.1 өзгелерге қарапайым нұсқаулар беру	3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар	4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту

	мен әңгімелерді айтып беру	

3) 3-бөлім "Оқылым":

Білім алушылар міндетті:		
2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 төмен деңгей	A1 орташа деңгей	A1 жоғары деңгей
2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту	3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту	4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту
2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту	3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау	4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну
2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу	3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу	4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау
2.3.4.1 қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдана бастау	3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану	4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да баспа материалдарын табу
2.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып таныс тақырыптарға қатысты қарапайым сөйлемдердің негізгі идеясын түсіну	3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну	4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну
2.3.6.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға	3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы	4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды

қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі нақты ақпаратты едәуір визуалды түсіну	және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну	шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну

4) 4-бөлім "Жазылым":

2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 төмен деңгей	A1 орташа деңгей	A1 жоғары деңгей
2.4.1.1 қолдаумен жеке фраза түріндегі сұрақтарға және басқа да айтылымдарға қысқа жауаптар жазу	3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру	4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру
2.4.2.1 адамдарды, орындарды және заттарды анықтаған кезде қысқа фразаларды жазу	3.4.2.1 қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркестерін жазу	4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану
2.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды анықтау үшін қысқа фразалар жазу	3.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды сипаттайтын қысқа фразалар жазу	4.4.3.1 қолдаумен адамдарды, мекендерді және нысандарды суреттейтін қысқа сөйлемдерді жазу
	3.4.4.1 қолдаумен сөздердің арасына тиісті орын қалдырып, қысқа қарапайым сөйлемдер жазу	4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу
2.4.5.1 дауыстап оқығанда жиі қолданылатын таныс әріптерді, буындарды және сөздерді жазу	3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру	4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру

2.4.6.1 мұғалімнің басшылығымен жалқы есімдер мен мекен-жайларды жазған кезде бас әріптер мен кіші әріптерді қолдану	3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану	4.4.6.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану
2.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі қолданылатын кейбір таныс сөздерді дұрыс жазу	3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу	4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу
2.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа сөйлемдердің соңына нүкте қою	3.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа, таныс сөйлемдердің соңына нүктені орынды қолдану	4.4.8.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде сөйлемдердің соңына нүктені және сұрақ белгісін орынды қолдану

5) 5-бөлім "Тілдік бағдар ":

Білім алушылар міндетті:		
2-сынып	3-сынып	4-сынып
A1 төмен деңгей	A1 орташа деңгей	A1 жоғары деңгей
2.5.1.1 жекеше түрдегі зат есімдерді пайдалану	3.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді пайдалану	4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында тәуелдік формансыу пайдалану
2.5.2.1 1-ден 20-ға дейінгі есептік сан есімдерді қолдану	3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану	4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану
2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау	3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде	4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды

үшін кейбір сын есімдерді пайдалану	заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану	сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
2.5.4.1 заттарды сипаттау барысында артикльдерді пайдалану	3.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерін пайдалану	4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану
2.5.5.1 адамдардың кім екені және олардың не істеп жатқаны туралы сұрақтар құрастыру үшін сұрау есімдіктерін пайдалану	3.5.5.1 таныс тақырыптарға әңгімелесу барысында сұрау сөздерін пайдалану	4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында сұрау сөздерін пайдалану
2.5.6.1 сұрақтар және оларға жауап құрастыру барысында сілтеу есімдіктерін пайдалану	3.5.6.1 жалпы типтегі сұрақтар барысында сілтеу есімдіктерін пайдалану	4.5.6.1 қысқа баяндамаларда, сұрақтар мен жауаптар бергенде сілтеу есімдіктерін және объектілік септіктерде жіктеу есімдіктерін пайдалану
2.5.7.1 адамдар мен заттарды сипаттау барысында жіктеу есімдіктерін атау септігінде пайдалану	3.5.7.1 іс-әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін жіктеу есімдіктерін атау септігінде пайдалану	4.5.7.1 өзі жайлы жеке ақпарат беру және іс-әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін жіктеу есімдіктерін атау септігінде тәуелдік есімдіктерін пайдалану
2.5.8.1 қалыпты нұсқаулар мен пәрмендер беру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану	3.5.8.1 таныс тақырыптарға қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану	4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (негізгі хабарлы, болымсыздық	3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар	4.5.9.1 оқиғаларды, сезімдерді және іс-әрекеттерді сипаттау үшін өткен шақ формаларын қолдануды жалғастыру, өздері жайлы ақпарат беріп, нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа

және сұрау формалары) пайдалану	туралы сөйлесу үшін осы шақты (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану	жоспарланған оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты пайдалану
2.5.10.1 заттардың орнын белгілеу үшін негізгі мекен үстеулерін пайдалану	3.5.10.1 мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, қимыл үстеулерін пайдалануды бастау	4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кҰнэн модальді етістігін пайдалану	3.5.11.1 тілек білдіру барысында möchten/мҰхтен модальді етістігін пайдалану	4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін können/кҰнен модальді етістігін пайдалану
2.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау үшін негізгі орналасу көмекші сөздерін пайдалану, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін уақыт көмекші сөздерін пайдалану	3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау үшін орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін мезгіл көмекші сөздерін пайдалану	4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін орналасау көмекші сөздерін пайдалану, уақыт көмекші сөздерін қолдану, пайдаланылушы затты белгілеу үшін және алушыны көрсету үшін қолдану
2.5.13.1 сөздерді байланыстыру үшін жалғаулықтарын пайдалану	3.5.13.1 сөздерді байланыстыру үшін жалғаулықтарын пайдалану	4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін жалғаулықтарын пайдалану
		4.5.14.1 жалғаулығымен бағыныңқы сөйлемдерді пайдалану

13. Бөлім мен тақырыптарды оқуға арналған сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша.

14. Осы оқу бағдарламасы бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарласын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 2-4 сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Өзім туралы	Тағы да кездестік!	2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну; 2.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда реплика алмасу және қысқарған жауаптарды орынды қолдану; 2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту; 2.4.5.1 дауыстап оқығанда жиі қолданылатын таныс әріптерді, буындарды және сөздерді жазу; 2.4.6.1 мұғалімнің басшылығымен жалқы есімдер мен мекен-жайларды жазған кезде бас әріптер мен кіші әріптерді қолдану
	Мен ... істей аламын	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну; 2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.2.8.1 өзгелерге қарапайым нұсқаулар беру; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін können/кҰнэн модальді етістігін пайдалану
	Менің киімдерім мен заттарым	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.5.1.1 жекеше түрдегі зат есімдерді пайдалану; 2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау үшін кейбір сын есімдерді пайдалану
Менің отбасым және достарым	Достарым-ның есімдері	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.4.2.1 адамдарды, орындарды және заттарды анықтаған кезде қысқа фразаларды жазу

ЖОБА

	Көмек қолы	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.2.5.1 түрлі дыбыстардың арасындағы айырмашылықты анық айта бастау; 2.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда реплика алмасу және қысқарған жауаптарды орынды қолдану; 2.5.6.1 сұрақтар және оларға жауап құрастыру барысында сілтеу есімдіктерін пайдалану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.4.1.1 қолдаумен жеке фраза түріндегі сұрақтарға және басқа да айтылымдарға қысқа жауаптар жазу; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін модальді етістігін пайдалану
	Мен танитын адамдар	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау үшін кейбір сын есімдерді пайдалану; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін модальді етістігін пайдалану
2-тоқсан		
Менің мектебім	Мен есептей аламын	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.4.1 қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым

ЖОБА

		сөздікті қолдана бастау; 2.5.2.1 1-ден 20-ға дейінгі есептік сан есімдерді қолдану
	Мектеп маңы	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды анықтау үшін қысқа фразалар жазу; 2.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау үшін негізгі орналасу көмекші сөздерін пайдалану, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін уақыт көмекші сөздерін пайдалану
	Мектеп асханасында	2.1.2.1 қолдау арқылы кең ауқымды жалпы жеке сұрақтарды түсіну; 2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту; 2.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі қолданылатын кейбір таныс сөздерді дұрыс жазу
	Мектеп кезіндегі фотосуреттер	2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.2.1 жиі қолданылатын әріптер мен дыбыстар тіркесімін анықтау, есте сақтау және айту; 2.5.7.1 адамдар мен заттарды сипаттау барысында жіктеу есімдіктерін атау септігінде пайдалану
Қоршаған орта	Әртүрлі мекендер	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін

ЖОБА

		фонемаларды анықтау; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.5.5.1 адамдардың кім екені және олардың не істеп жатқаны туралы сұрақтар құрастыру үшін сұрау есімдіктерін пайдалану; 2.5.10.1 заттардың орнын белгілеу үшін негізгі мекен үстеулерін пайдалану
	Жол белгілері және көршеткіштер	2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.2.7.1 таныс күрделі сөздерге екпінді дұрыс қою; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып таныс тақырыптарға қатысты қарапайым сөйлемдердің негізгі идеясын түсіну; 2.5.8.1 қалыпты нұсқаулар мен пәрмендер беру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін модальді етістігін пайдалану
	Бұл қайдан шыққан?	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу

ЖОБА

	Демалыс күндері	2.1.5.1 аяқталмаған сөздердегі жетіспейтін фонемаларды анықтау; 2.2.2.1 сабақтағы іс-әрекетке және таныс тақырыптарға қатысты негізгі қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін және таныс тақырыптарға ақпарат табу үшін сұрақтар қою; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.5.4.1 заттарды сипаттау барысында артикльдерді пайдалану
3-тоқсан		
Тәні саудың жаны сау	Адам денесі	2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.3.6.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі нақты ақпаратты едәуір визуалды түсіну; 2.5.6.1 сұрақтар және оларға жауап құрастыру барысында сілтеу есімдіктерін пайдалану
	Өлшеп көрейік	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.5.2.1 1-ден 20-ға дейінгі есептік сан есімдерді қолдану
	Спорт	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.2.8.1 өзгелерге қарапайым нұсқаулар беру; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.3.4.1 қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдана бастау
Дәстүр мен әдет-ғұрыптар	Мейрамдар	2.1.1.1 қолдау арқылы сабақтағы тапсырмаларды орындауға қажетті қысқа қарапайым нұсқауларды түсіну; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.5.8.1 қалыпты нұсқаулар мен пәрмендер беру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын,

ЖОБА

		әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Сүйсініп жейтін тағамдар	2.1.7.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 2.1.9.1 таныс сөздер мен сөйлемдерді ауызша айтылған кезде түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту
	Қысқы мейрамдар	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.1.6.1 таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтардағы нақты ақпаратты түсіну; 2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі қолданылатын кейбір таныс сөздерді дұрыс жазу; 2.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа сөйлемдердің соңына нүкте қою
4-тоқсан		
Қоршаған орта	Ауа-райы	2.1.8.1 түсі және саны сияқты таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтарда негізгі мезеттерді түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.5.3.1 базалық сезімдерді сипаттау үшін кейбір сын есімдерді пайдалану
	Жыл мезгілдері	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.2.7.1 таныс күрделі сөздерге екпінді дұрыс қою; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.3.6.1 қолдау арқылы таныс тақырыптарға қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі нақты ақпаратты

ЖОБА

		едәуір визуалды түсіну; 2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Жануарлар не істей алады?	2.1.4.1 түсі немесе саны сияқты аспектілерді анықтауға қатысты қалыпты қысқа сұрақтарды түсіну; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін модальді етістігін пайдалану; 2.5.13.1 сөздерді байланыстыру үшін жалғаулықтарын пайдалану
	Аулада	2.1.3.1 түсі және саны сипатталатын таныс тақырыптардағы қысқаша диалогтардың негізгі кезеңдерін түсіну; 2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.3.1.1 сөздерді дауыстап оқып, әріптеп айту; 2.4.5.1 дауыстап оқығанда жиі қолданылатын таныс әріптерді, буындарды және сөздерді жазу
Саяхат	А пунктінен Б пунктіне дейін	2.2.3.1 сабақта орындалатын іс әрекет түрлері, заттарды сипаттауда қолданылатын қысқа сөйлемдер, фразалар және жалпы сөздердің шектеулі санын қолдану; 2.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы сөйлесу үшін осы шақты (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану; 2.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау үшін негізгі орналасу көмекші сөздерін пайдалану, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін уақыт көмекші сөздерін пайдалану
	Көлік түрлері	2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.5.11.1 қабілеттерді сипаттау үшін модальді етістігін пайдалану
	Менің ұшағым	2.2.1.1 таныс тақырыптарға және сабақтағы іс-әрекеттерге қатысты өзі, өзге адамдар туралы және заттар туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру

ЖОБА

	Мен велосипедпен серуендеймін	2.1.8.1 түсі және саны сияқты таныс тақырыптарға қатысты қысқаша диалогтарда негізгі мезеттерді түсіну
	Ал, енді бірге аттанайық	2.2.4.1 қолдаумен жеке және нақты ақпарат бере отырып қалыпты сұрақтарға жауап беру; 2.3.3.1 едәуір қолдаумен сыныптағы таныс нұсқауларды орындау және таныс және жалпы тақырыптар аясында қарапайым сөздерді, сөз тіркестерін және сөйлемдерді оқу; 2.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа сөйлемдердің соңына нүкте қою

3)3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Тірі табиғат	Жануарлардың түрлері	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.5.5.1 таныс тақырыптарға әңгімелесу барысында сұрау сөздерін пайдалану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
	Дене мүшелері	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту
	Жануарлардың қимылдары және шығаратын дыбыстары	3.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың шектеулі ауқымын түсіну; 3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі

ЖОБА

		шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерін пайдалану
	Шығармашылық жоба	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу
Жарық пен көлеңке	Күн мен түн	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну
	Жарық көздері	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 3.5.11.1 тілек білдіру барысында möchten модальді етістігін пайдалану
	Сыртта	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу;

ЖОБА

		3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру; 3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу
2-тоқсан		
Уақыт	Менің күн тәртібім	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.1.1 жалпы тақырыптардың шектеулі шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау hinter/хинтер, zwischen/цвишэн, in/ин, unter/унтэр орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
	Апта күндері	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту; 3.4.4.1 қолдаумен сөздердің арасына тиісті орын қалдырып, қысқа қарапайым сөйлемдер жазу; 3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді

ЖОБА

		қолдану; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Уақытында	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну; 3.2.6.1 шектеулі тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
Сәулет өнері	Төрт қабырға	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну

ЖОБА

	Біздің қала	3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу; 3.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді пайдалану; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану; 3.5.12.1 адамдар мен заттардың орнын сипаттау орналасау көмекші сөздерін пайдалану, мерзімді, апта күнін және тәулік уақытын көрсету үшін an/ан, in/ин, um/ум мезгіл көмекші сөздерін пайдалану
	Үйдің айналасында	3.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа сұрақтардың шектеулі көлемін түсіну; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.4.4.1 қолдаумен сөздердің арасына тиісті орын қалдырып, қысқа қарапайым сөйлемдер жазу; 3.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерін пайдалану
3-тоқсан		
Өнер	Музыкалық аспаптар	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту; 3.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық

ЖОБА

		әңгімелер барысында пікір айтуда сөйлемдер, фразалар және сөздердің шектеулі санын қолдану; 3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар мен әңгімелерді айтып беру; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту; 3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау; 3.5.10.1 мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, сын-қимыл үстеулерін пайдалануды бастау
	Біз сурет саламыз	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.1.3.1 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану
	Менің жақсы көретін музыкам	3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды сипаттайтын қысқа фразалар жазу; 3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру
	Көлеңкелер театры	3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану; 3.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа, таныс сөйлемдердің соңына нүктені орынды қолдану
Көрнекті тұлғалар	Ғарышты зерттеу	3.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың шектеулі ауқымын түсіну; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі

ЖОБА

		шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар мен әңгімелерді айтып беру; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.1.1 елеулі қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 3.4.2.1 қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркестерін жазу; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты (Präsens/прэзэнс) (негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	ГҰте	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сөздермен сипаттау; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту; 3.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында пікір айтуда сөйлемдер, фразалар және сөздердің шектеулі санын қолдану; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.2.1 қалыпты көлемдегі және формадағы сөздер мен сөз тіркестерін жазу; 3.4.3.1 адамдарды, мекендерді және нысандарды сипаттайтын қысқа фразалар жазу; 3.4.6.1 сабақта мұғалімнің басшылығымен жазба

ЖОБА

		жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану
	Ұлы идеялар	3.1.9.1 ежіктеп айтылған қысқа қарапайым сөздерді түсіну; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 3.5.6.1 жалпы типтегі сұрақтар барысында сілтеу есімдіктерін пайдалану; 3.5.7.1 іс-әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін жіктеу есімдіктерін атау септігінде пайдалану
	Қазақстанда ашылған жаңалықтар	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.1.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 3.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты бар тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 3.4.5.1 қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөздерді және фразаларды байланыстыру
4-тоқсан		
Су – тіршілік көзі	Шалшыққа тамған тамшылар	3.2.5.1 дауыстап оқыған кезде таныс сөздер мен қысқа сөз тіркестерін анық айту; 3.3.1.1 қолдаумен қарапайым сөйлемдердегі таныс сөздердің шектеулі санын ажырату, анықтау және айту; 3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау
	Теңізде	3.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа сұрақтардың шектеулі көлемін түсіну; 3.1.5.1 фонемикалық айырмашылығы бар сөздерді ажырату; 3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу

ЖОБА

	Жағажай оқиғасы	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.3.2.1 қолдаумен сабақтағы тапсырмаларды орындау барысында таныс нұсқауларды оқу және орындау; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.8.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде қысқа, таныс сөйлемдердің соңына нүктені орынды қолдану
Демалыс мәдениеті. Мейрамдар	Ойын-сауық орындары	3.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 3.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа, қарапайым оқиғалар мен әңгімелерді айтып беру; 3.3.3.1 стандартты қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу; 3.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты қысқа қарапайым мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.4.7.1 мұғалімнің басшылығымен жазба жұмыстарын орындаған кезде жиі кездесетін көптеген таныс сөздерді дұрыс жазу; 3.5.9.1 өздерінің нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған қарапайым оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты негізгі хабарлы, болымсыздық және сұрау формалары) пайдалану
	Лотерея	3.1.1.1 сабақтағы кең ауқымды іс-әрекет түрлерін орындауға қажетті қысқаша нұсқауларды қолдау арқылы түсіну; 3.3.6.1 елеулі қолдаумен жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 3.5.2.1 1-ден 50-ге дейінгі есептік сан есімдерді қолдану; 3.5.8.1 таныс тақырыптарға қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
	Батпырауық	3.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санына қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 3.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 3.3.4.1 шамалы қолдаумен иллюстрациялары бар қарапайым сөздікті қолдану; 3.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде заттарды сипаттау және салыстыру барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 3.5.8.1 таныс тақырыптарға қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 3.5.13.1 сөздерді байланыстыру үшін жалғаулықтарын пайдалану

4) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Қазақстандағы спорт	Балалар ойындары 1	4.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану; 4.5.14.1 жалғаулығымен бағыныңқы сөйлемдерді пайдалану
	Балалар ойындары 2	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру;

		4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.4.3.1 қолдаумен адамдарды, мекендерді және нысандарды суреттейтін қысқа сөйлемдерді жазу; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында сұрау сөздерін пайдалану; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
	Олимпиада ойындары	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында сұрау сөздерін пайдалану
	Эзоп мысалдары 1	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Эзоп мысалдары 2	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну;

ЖОБА

		4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
Аңыз бен мифтердегі құндылықтар	Фольклор 1	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қазіргі және өткен тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу
	Фольклор 2	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.7.1 өзі жайлы жеке ақпарат беру және іс-әрекеттер мен оқиғаларды сипаттау үшін жіктеу есімдіктерін атау септігінде, тәуелдік есімдіктерін пайдалану
	Адамдар және мекендер	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына

		шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
	Айдаһарлар және сиқырлы тіршілік иелері 1	4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында тәуелдік формасын пайдалану; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін жалғаулықтарын пайдалану
	Айдаһарлар және сиқырлы тіршілік иелері 2	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.3.1 қолдаумен адамдарды, мекендерді және нысандарды суреттейтін қысқа сөйлемдерді жазу; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
2-тоқсан		
Мәдени мұра	Қазыналаркартасы 1	4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да баспа материалдарын табу; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат

ЖОБА

		есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында тәуелдік формасын пайдалану; 4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
	Қазыналар картасы 2	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін орналасу көмекші сөздерін пайдалану, уақыт көмекші сөздерін қолдану
	Қазына іздеу барысында 1	4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану
	Қазына іздеу барысында 2	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды

ЖОБА

		шеңберіне сұрақ құрастыру барысында сұрау сөздерін пайдалану
	Біздің ғаламшардың қазыналары 1	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу
	Біздің ғаламшардың қазыналары 2	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну
Мамандықтар әлемі және қарым-қатынас түрлері	ЫМ-ишара тілі	4.1.1.1 сабақтағы іс-әрекет түрлерін орындау бойынша нұсқаулардың кең ауқымын түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында тәуелдік формасын пайдалану; 4.5.6.1 қысқа баяндамаларда, сұрақтар мен жауаптар бергенде сілтеу есімдіктерін және объектілік септіктерде жіктеу есімдіктерін пайдалану
	Қарым-қатынас әлемі	4.1.1.1 сабақтағы іс-әрекет түрлерін орындау бойынша нұсқаулардың кең ауқымын түсіну;

ЖОБА

		4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.4.6.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде есімдерді, мекендердің атауын және қысқа сөйлемдерді жазғанда бас әріптер мен кіші әріптерді дұрыс қолдану
	Технологиялар	4.1.2.1 қолдау арқылы жеке ақпаратты талап ететін сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
3-тоқсан		
Табиғат құбылыстары	Ауа райы 1	4.1.9.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты ауызша айтылған сөздерді түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін жалғаулықтарын пайдалану
	Ауа райы 2	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты

ЖОБА

		сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қазіргі және өткен тәжірибе туралы білу үшін сұрақтар қою; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.4.8.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде сөйлемдердің соңына нүктені және сұрақ белгісін орынды қолдану
	Сарқырамалар	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.1.7.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтердің мазмұнын және мағынасын болжауда мәнмәтіндік көмекті қолдану; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану
	Қыстың тосын сыйлары	4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты

ЖОБА

		қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін модальді етістігін пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін орналасау көмекші сөздерін пайдалану, уақыт көмекші сөздерін қолдану; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін жалғаулықтарын пайдалану
Тәні саудың жаны сау!	Денсаулық 1	4.2.5.1 көптеген сөздерді, қысқа сөз тіркестерін және қарапайым сөйлемдерді анық айту; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.9.1 оқиғаларды, сезімдерді және іс-әрекеттерді сипаттау үшін өткен шақ формаларын қолдануды жалғастыру, өздері жайлы ақпарат беріп, нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты пайдалану; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Денсаулық 2	4.1.10.1 білім алушы ана тіліндегі сөздерге ұқсас сөздерді ажыратады; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
	Жануарларға қамқор болайық 1	4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты

ЖОБА

		сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында тәуелдік формасын пайдалану; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында сұрау сөздерін пайдалану
	Жануарларға қамқор болайық 2	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру
	Ғаламшарды сақтап қалайық 1	4.1.3.1 қолдау арқылы көптеген жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқаша диалогтардың негізгі идеяларын түсіну; 4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі? сұрақтарына жауап беру үшін мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Ғаламшарды сақтап қалайық 2	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.8.1 ұнайтыны және ұнамайтыны туралы айту;

ЖОБА

		4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.5.8.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберінде қысқа нұсқаулар құрастыру үшін бұйрық райды (болымды және болымсыз формалары) пайдалану
4-тоқсан		
Ғарышқа саяхат	Ғарышқа 1	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында сұрау сөздерін пайдалану; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін модальді етістігін пайдалану
	Ғарышқа 2	4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу
	Күн жүйесінің ғаламшарлары 1	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да баспа материалдарын табу;

ЖОБА

		4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану
	Күн жүйесінің ғаламшарлары 2	4.1.4.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарына қатысты қысқа қалыпты сұрақтардың ауқымды шеңберін түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында тәуелдік формасын пайдалану; 4.5.2.1 1-ден 100-ге дейінгі есептік сан есімдерді, сонымен қатар 1-ден 10-ға дейінгі реттік сан есімдерді қолдану; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану
	Өзге ғаламдықтар 1	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау

ЖОБА

		және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану; 4.5.13.1 сөздер мен фразаларды байланыстыру үшін жалғаулықтарын пайдалану
	Өзге ғаламдықтар 2	4.3.5.1 мәнмәтіндегі кеңестерді қолданып кең ауқымды жалпы және оқу тақырыптарына шеңберіндегі қысқа қалыпты мәтіндердің негізгі идеяларын түсіну; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.5.9.1 оқиғаларды, сезімдерді және іс-әрекеттерді сипаттау үшін өткен шақ формаларын қолдануды жалғастыру, өздері жайлы ақпарат беріп, нені қалайтынын, ұнататынын, әдеттерін сипаттап және фактілер туралы, болашаққа жоспарланған оқиғалар туралы сөйлесу үшін осы шақты пайдалану
Машиналар	Баяу машиналар 1	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберіне қатысты адамдар мен нысандарды қарапайым сипаттау, жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты өткен тәжірибені сипаттау; 4.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі ойларды анықтау; 4.4.1.1 қолдаумен жеке, жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіне қатысты сөйлемдерді құрастыру, жазу және тексеру; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.5.1 таныс тақырыптардың ауқымды шеңберіне сұрақ құрастыру барысында сұрау сөздерін пайдалану; 4.5.10.1 қашан? және қаншалықты жиі?

ЖОБА

		сұрақтарына жауап беру үшін manchmal/манхьмаль, мезгіл және жиілік үстеулерін пайдалану, қарапайым сын-қимыл үстеулерін пайдалану
	Баяу машиналар 2	4.1.6.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқаша диалогтардағы немесе мәтін үзінділеріндегі кейбір нақты ақпаратты түсіну; 4.2.1.1 жалпы тақырыптардың ауқымды шеңберіне қатысты өзі туралы қарапайым сөйлемдер құрастыру; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.5.1.1 жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді, заттарды көрсету, сипаттау және белгілеу барысында тәуелдік формасын пайдалану; 4.5.6.1 қысқа баяндамаларда, сұрақтар мен жауаптар бергенде сілтеу есімдіктерін және объектілік септіктерде жіктеу есімдіктерін пайдалану
	Жылдам машиналар 1	4.1.5.1 бастапқы, ортаңғы және соңғы фонемаларды және олардың тіркесімін анықтау; 4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.7.1 жұптық, топтық және бүкіл сыныптық әңгімелер барысында сөйлемдер, фразалар және сөздердің кең ауқымын қолдану; 4.3.1.1 қолдаумен мәтіндегі көптеген сөздерді ажырату, анықтау және айту; 4.4.2.1 жазба жұмыстарында шектеулі көлемін орындау барысында үздіксіз хатты пайдалану; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін орналасау көмекші сөздерін пайдалану, уақыт көмекші сөздерін қолдану

ЖОБА

	Жылдам машиналар 2	4.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты сұрақтарға жауап беру; 4.2.6.1 кең ауқымды тақырыптар аясындағы қарапайым диалогтарда репликамен алмасу; 4.4.4.1 жеке ақпарат беру үшін логикалық бірізділікпен сөйлемдер жазу; 4.4.7.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде көптеген жиі кездесетін сөздерді дұрыс жазу; 4.5.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды сипаттау және салыстыру барысындасында сын есімдер мен тәуелдік есімдіктерді пайдалану; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін модальді етістігін пайдалану;
	Роботтар 1	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.4.8.1 өз бетімен жазба жұмыстарын орындаған кезде сөйлемдердің соңына нүктені және сұрақ белгісін орынды қолдану; 4.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты заттарды белгілеу үшін артикльдерді пайдалану; 4.5.12.1 адамдар мен заттардың орны мен бағытын сипаттау үшін орналасау көмекші сөздерін пайдалану, уақыт көмекші сөздерін қолдану
	Роботтар 2	4.1.8.1 қолдау арқылы жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа әңгімелерді түсіну; 4.3.2.1 шамалы қолдаумен қысқа қарапайым көркем және ғылыми-танымал мәтіндерді оқу және түсіну; 4.3.4.1 қолдаумен классификацияға сәйкес мектеп кітапханасындағы немесе сыныптағы кітаптарды, жұмыс парақтарын және басқа да баспа материалдарын табу; 4.3.6.1 аз қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіне қатысты қысқа қарапайым мәтіндердегі негізгі ақпаратты және егжей-тегжейді түсіну; 4.4.5.1 аздаған қолдаумен негізгі шылауларды

ЖОБА

		қолдана отырып сөйлемдерді байланыстыру; 4.5.11.1 нақты іс-әрекетті орындай алу біліктілігін білдіру үшін модальді етістігін пайдалану

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
26-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Математика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Математика» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Математика» оқу пәнінің негізгі мақсаты – білім алушылардың математикалық таным негіздерін меңгеруіне және тиісті дағдыларын қалыптастыруына мүмкіндік жасау. Бұл оқу пәні қоршаған ортаны бейнелеу мен түсіну тәсілі ретінде қабылдауды дамытуға бағытталған және білім алушылардың қабылдауы мен танымын кеңейтуді, математика ғылымына қызығушылығын талап етеді.

3. Бастауыш білім беру деңгейінде математикалық білім берудің негізгі мақсатына сәйкес оқу пәні келесі міндеттерді айқындайды:

1) логикалық ойлауды, кеңістіктік елестетуді және математикалық терминдерді пайдалану біліктілігін дамыту;

2) оқу және тәжірибелік проблемаларды шешу, арифметикалық алгоритмдерді пайдалану, геометриялық салулар мен математикалық зерттеулер жүргізу қабілеттерін дамыту;

3) сыни тұрғыдан ойлауды, шығармашылық қабілеттерді дамыту;

4) өзінің математикалық білімі мен біліктерін басқа пәндерді меңгеруде, сонымен қатар күнделікті өмірде қалай пайдалану керектігін түсіну;

5) тұлғалық қасиеттер: білуге құштарлық, мақсаттылық, жауапкершілік, сенімділік және тәуелсіздікті дамыту;

6) түсінудің, түсіндірудің, талдаудың, синтездің, жүйелеудің, қолданудың және суреттеудің когнитивтік дағдыларын дамыту;

7) коммуникативтік және әлеуметтік дағдыларды, топпен жұмыс істеу және өз көзқарасын білдіру, басқа адамдардың пікірін құрметтеу, көшбасшылық

қасиеттерді көрсету, өз жұмысын жазбаша және ауызша түрде таныстыру дағдыларын дамыту;

8) ақпаратты іздестіру және таңдау, өз уақытын басқару, өзін-өзі реттеу дағдыларын дамытуға негізделген.

4. «Математика» пәнінің оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушының сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне Отанына риясыз қызмет ететін, білімді, білікті, рухани терең азамат болып қалыптасуына негіз болады.

2-тарау. «Математика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Математика» оқу пәнінің мазмұны

6. «Математика» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 1-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 140 сағат;

2) 2-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат.

3) 3-сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында – 180 сағат;

4) 4-сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында – 180 сағатты құрайды.

7. «Математика» оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Сандар мен шамалар»: натурал сандар және 0 саны, тура, кері және реттік санау, сандарды оқу, жазу және салыстыру, сандар құрамы, разрядтық құрамы, разрядтық қосылғыштар, ондықтар, сандарды топтап санау, сандармен амалдар орындау, сандарды қосу мен азайту, қосу мен азайту өзара кері амалдар, қосудың ауыстырымдылық қасиеті, 1 мен 0-дің қасиеті, сандардың қосу кестесі, шамалар және олардың өлшем бірліктері, ұзындық, масса, көлем (сыйымдылық), уақыт шамалары, шамаларды өлшеу, салыстыру, түрлендіру, циферблат бойынша уақытты анықтау, тиындармен әрекеттер;

2) «Алгебра элементтері»: сандық және әріптік өрнектер, сандық және әріптік өрнектерді құрастыру, жазу және оқу, әріптік өрнектің мәні, теңдік құру үшін әріптік өрнектер түрінде қолдану, өрнектерді салыстыру, теңдіктер мен теңсіздіктер, теңдеулер, тура және тура емес теңдіктер, теңдеулерді шешу;

3) «Геометрия элементтері»: геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі, нүкте, түзу, қисық сызық, тұйықталған және тұйықталмаған сызық, кесінді, сәуле, бұрыш, жазық және кеңістік фигуралар, геометриялық фигуралардың қабырғаларын өлшеу және салыстыру, геометриялық фигураларды кескіндеу және салу, түзу, қисық сызық, сынық сызық, кесінді, геометриялық фигуралардан құралған композициялар, нысандардың орналасуы және бағыты, нүктелер координаталары және қозғалыс бағыты, нүктелердің сан сәулесінде орналасуы;

4) «Жиындар. Логика элементтері»: жиындар және оларға амалдар қолдану, жиындар, жиындардың жіктелуі, жиындарды салыстыру, тең жиындар, бос жиын, пікірлер, ақиқат немесе жалған тұжырымдар, ребустар, логикалық есептер, тізбектер, сандар мен амалдар тізбегі, заттар комбинациялары, «екі-екіден» заттар комбинациялары;

5) «Математикалық моделдеу»: есептер және математикалық модель, есептерді кесте, сызба, қысқа жазба түрінде моделдеу, ұғымдар, терминдар, есептерді талдау және шығару, кері есептер, есептерді шығару тәсілдері, математикалық тіл, сандарды бейнелеу, «+», «-», «≠», «=», «>», «<» белгілері, сан сәулесі, қосу және азайту амалдарының компоненттері, деректерді жинақтау, жүйелеу, кестелер, пиктограммалар, диаграммалар.

8. «Математика» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Сандар мен шамалар»: 100 көлемінде сандар, тура, кері және реттік санау, екітаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру, сандар құрамы, сандарды римше нөмірлеу, 1000 көлемінде сандарды оқу, жазу және салыстыру, тура және кері санау, сандармен амалдар орындау, көбейту және бөлу, қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттері, көбейтудің ауыстырымдылық қасиеті, біртаңбалы сандарды ондықтан аттап қосу кестесі, 2, 3, 4, 5-ке көбейту және бөлу кестесі, біртаңбалы сандарды ондықтан аттап қосу және азайту, екітаңбалы сандарды қосу және азайту, шамалар және өлшем бірліктері, өлшеу аспаптар шәкілдері, шамалар: ұзындық, масса, көлем мәндерін салыстыру, ұзындық, масса, көлем уақыт өлшемдерін түрлендіру, монеталармен әрекеттер;

2) «Алгебра элементтері»: сандық және әріптік өрнектер, қосу және көбейту қасиеттері, санды 1-ге көбейту және бөлу, жақшалы және жақшасыз әріптік, сандық өрнектер, теңдіктер мен теңсіздіктер, теңдеулерді шешу, күрделі теңдеулер;

3) «Геометрия элементтері»: геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі, бұрыштар түрлері, көпбұрыштардың жіктелуі, тіктөртбұрыш, шаршы, тікбұрышты үшбұрыштың белгілері, геометриялық фигуралардың қабырғаларын табу, периметрді табу формуласы, геометриялық фигураларды кескіндеу және салу, кесінділер мен түзулер, тік бұрыш, жазық фигуралардың моделдері, жазық фигураларды салу, геометриялық фигуралардың орнын, қозғалысын және бағытын анықтау, нүктелер координаталары және қозғалыс бағыты, нүктелердің сызықта орналасуы;

4) «Жиындар. Логика элементтері»: жиындар және оларға амалдар қолдану, жиындарды диаграмма арқылы көрнекі түрде кескіндеу, сандық жиындардың жіктелуі, жиындар элементтері, жиындардың қиылысуы мен бірігуі, пікірлер, ақиқат және жалған тұжырымдар, басқатырғыштар, логикалық есептер, тізбектер, сандар тізбектеріндегі заңдылықтар, заттар комбинациялары, «үш-үштен» заттар комбинациялары;

5) «Математикалық моделдеу»: есептер және математикалық модель, есептерді кесте, сызба, қысқа жазба түрінде моделдеу, есептерді талдау және шығару, шамалар арасындағы байланысқа есептер шығару, тура және жанама сұрақтары болатын есептер, екі амалды есептер, сандық өрнек түрінде берілген есептер, математикалық тіл, екітаңбалы сандардың графикалық моделі, латын

алфавитінің бас әріптері, ∈ және ∉ таңбалары, деректерді жинақтау, кестелер мен диаграммаларды кескіндеу.

9. «Математика» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Сандар мен шамалар»: 1000 көлемінде сандар, тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орын, сандарды оқу, жазу және салыстыру, сандардың разрядтық және кластық құрамы, разрядтық қосылғыштардың қосындысы, мыңдық, үлестер: оқу, жазу және салыстыру, сандармен амалдар орындау, бөлшектер, бөлшектерді салыстыру, санның квадраты және кубы, 1 мен 0-дің көбейту және бөлу қасиеттері, көбейтудің ауыстырымдылық, терімділік, үлестірімділік қасиеттері, 6, 7, 8, 9-ға көбейту және бөлу кестесі, қалдықпен бөлу, кестеден тыс көбейту және бөлу, қосынды мен көбейтіндіні санға бөлу, қосындыны санға көбейту, кестелік көбейту және бөлу, санның үлесі, кері амал, шамалар және өлшем бірліктері, палетка, шамаларды өлшеу, салыстыру түрлендіру, купюралар және олармен әрекеттер жасау, сағаттар түрлері, уақытты анықтау, купюралармен әрекеттер;

2) «Алгебра элементтері»: сандық және әріптік өрнектер, өрнектерді құрастыру, жазу және оқу, өрнектің мәні, әріптік теңдік түрінде берілген көбейтудің ауыстырымдылық, терімділік қасиеттері, сандық өрнектерді салыстыру, жақшалы және жақшасыз өрнектерде амалдардың орындалу тәртібі,теңдіктер мен теңсіздіктер, теңдеулер, теңдеулер мен теңсіздіктерді шешу;

3) «Геометрия элементтері»: геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі, шеңбер мен дөңгелек, центр, радиус, диаметр, симметриялы және симметриялы емес фигуралар, тікбұрышты үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш аудандары, құрастырылған фигуралардың периметрі, геометриялық фигураларды кескіндеу және салу, параллель және қиылысатын түзулер, шеңбер сызу, кеңістіктік фигуралардың жазбасы, кеңістіктік фигуралардың орналасуы, нүктелер координаталары және қозғалыс бағыты, жазық фигурада белгіленген нүктелер;

4) «Жиындар. Логика элементтері»: жиындар және олармен орындалатын амалдар, ішкі жиынтық, жиындардың қиылысуы мен бірігуі, пікірлер, ақиқат және жалған тұжырымдар, логикалық есептер, кестелер мен графтар, тізбектер, заңдылық, тізбектерді құрастыру, заттардың комбинациялары;

5) «Математикалық моделдеу»: есептер және математикалық модель, есептерді моделдеу, есептерді талдау және шығару, математикалық тіл, көптаңбалы сандардың графикалық моделі, разрядтар және кластар кестесі, жиын белгілерінің атаулары, латын алфавитінің әріптері, амалдар компоненттерінің атаулары, деректерді жинақтау, жүйелеу, салыстыру, диаграммалар мен пиктограммалар.

10. «Математика» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Сандар мен шамалар»: көптаңбалы сандар, натурал сандар қатарындағы санның орны, көптаңбалы сандарды оқу, жазу, салыстыру және дөңгелектеу, көптаңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамы, разрядтық қосылғыштардың қосындысы, миллион, бөлшектер, бөлшектерді салыстыру, дұрыс және бұрыс бөлшектер, аралас сандар, пайыз, бүтіннің бөлігін пайызбен көрсету, сандармен амалдар орындау, бөлшектерді қосу және азайту, көбейту мен бөлудің қасиеттері, натурал сандардың жіктелуі, көптаңбалы сандарды қосу және

азайту, калькулятор көмегімен есептеулер, 10, 100, 1000-ға бөлу, сандарды көбейту және бөлу, санды қосындыға көбейту, санды көбейтіндіге көбейту және бөлу, көптаңбалы сандарды қалдықпен бөлу, аралас санды бұрыс бөлшекке және бұрыс бөлшекті аралас санға түрлендіру, пайызды бөлшекке, бөлшекті пайызға түрлендіру, шамалар және өлшем бірліктері, шамаларды өлшеу, салыстыру және өрнектеу, шетелдік және ұлттық валюта, олармен әрекеттер;

2) «Алгебра элементтері»: сандық және әріптік өрнектер, өрнектерді құрастыру, бірнеше айнымалысы бар өрнектер, бөлшектерді қосу және азайту, бөлшектері бар өрнектерді салыстыру, жақшалы және жақшасыз өрнектерде амалдардың орындалу тәртібі, қуып жету қозғалысы мен бір бағыттағы қалып қою қозғалысына байланысты формулалар, сандарға қалдықпен бөлу формуласы, теңдіктер мен теңсіздіктер, теңдеулер, қос теңсіздіктер, теңдеулерді шешу;

3) «Геометрия элементтері»: геометриялық фигуралар және олардың жіктелуі, тікбұрышты үшбұрыш, куб, тікбұрышты параллелепипед және оның элементтері, үшбұрыштардың жіктелуі, тікбұрышты параллелепипедтің көлемі, фигуралардың аудандары, геометриялық фигураларды кескіндеу және салу, перпендикуляр түзулер, симметрия осі, симметриялы және симметриялы емес жазық фигуралар, бұрыштың градустық өлшемі, пирамида, цилиндр, конустың жазбасы, нүктелер координаталары және қозғалыс бағыты, нысандардың қозғалыс сызбалары, бастапқы орын және бағыт;

4) «Жиындар. Логика элементтері»: жиындар және оларға амалдар қолдану, жиындар арасындағы қатынас, жиындардың қиылысуы мен бірігу аймақтары, жиындардың ауыстырымдылық және терімділік қасиеттері, пікірлер, математикалық мазмұны бар тұжырымдар, ақиқат және жалған тұжырымдар, логикалық есептер, тізбектер, сандар, бөлшектер тізбектеріндегі заңдылықтар, тізбектерді құрастыру, заттардың комбинациялары, комбинаторика есептері;

5) «Математикалық моделдеу»: есептер және математикалық модель, есептерді моделдеу, есептерді талдау және шығару, есептердің алгебралық және арифметикалық тәсілдері, математикалық тіл, бөлшектерді салыстыру, бөлшектермен амалдар, латын алфавитінің әріптерімен белгілеу және оқу, пайызды % символымен белгілеуді қолдану, бұрыштың градустық өлшемін ^{0} символымен белгілеуді қолдану, қозғалыс графиктері, сызбалары.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында «1» - сынып,«2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1-бөлім: Сандар мен шамалар				
Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1	1.1.1.1	2.1.1.1	3.1.1.1	4.1.1.1

Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	натурал сандар/ нөл санының құрылу жолын түсіну, 10/11-20 көлемінде тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау	100-ге дейінгі сандардың құрылу жолын түсіну, 100 көлеміндегі сандарды тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау	1000-ға дейінгі сандардың құрылу жолын түсіну, 1000 көлеміндегі сандарды тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау	көптаңбалы сандардың құрылу жолын түсіну, натурал сандар қатарындағы 1 000 000 көлеміндегі санның орнын анықтау
	1.1.1.2 біртаңбалы сандарды және 10 санын/11-ден 20-ға дейінгі сандарды оқу, жазу және салыстыру	2.1.1.2 екітаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру	3.1.1.2 үштаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру	4.1.1.2 көптаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру/ сандарды берілген разрядқа дейін дөңгелектеу
	1.1.1.3 біртаңбалы сандардың құрамын/ 20 көлемінде сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосылғыштарға жіктеу	2.1.1.3 екітаңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосылғыштарға жіктеу/12-ге дейінгі рим сандарын оқу, жазу және қолдану	3.1.1.3 үштаңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыштарға жіктеу	4.1.1.3 көптаңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыштарға жіктеу
	1.1.1.4 санаудың ірі бірлігі ондықты құрастыру,	2.1.1.4 санаудың ірі бірлігі жүздікті құрастыру, 1000-ға дейін жүздіктермен	3.1.1.4 санаудың ірі бірлігі мыңдықты құрастыру,	4.1.1.4 санаудың ірі бірлігі миллионды құрастыру, жүз миллион

ҚОБА

	100-ге дейін ондықтармен санау, жазу және салыстыру	санау, жазу, салыстыру	1 000 000-ға дейін мыңдықтармен санау, жазу, салыстыру	көлемінде санау, жазу, салыстыру
	1.1.1.5 20-ға дейінгі сандарды 2-ден топтап тура және кері санау/ тәжірибе арқылы 2, 4, 6, 8, 10 заттың жартысын табу	2.1.1.5 50-ге дейін 3, 4, 5-тен топтап тура және кері санау/ жұп/тақ сандарды ажырату/заттар тобын 6, 7, 8, 9-дан тең бөліктерге бөлуді көрсету	3.1.1.5 үлесті құру жолын көрсетіп беру, оларды оқу, жазу және салыстыру	4.1.1.5 пайыз бүтіннің жүзден бір бөлігі екенін түсіну
			3.1.1.6 жай бөлшектерді оқу, жазу, бөлімдері бірдей жай бөлшектерді көрнекілік қолдану арқылы салыстыру	4.1.1.6 бөлімдері немесе алымдары бірдей жай бөлшектерді салыстыру, сан сәулесінде салыстыру/ дұрыс бөлшек, бұрыс бөлшек, аралас сандарды ажырату
1.2 Сандар мен амалдар орындау	1.1.2.1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиындардың бірігуі, азайтуды жиынның бөлігін ажыратып алу ретінде түсіну	2.1.2.1 көбейтуді бірдей қосылғыштардың қосындысын табу, бөлуді заттардың түрлеріне қарай және тең бөліктерге бөлу ретінде түсіну	3.1.2. 1 бөлшек дегеніміз бір бүтіннің бір не бірнеше бөліктері және екі натурал санның қатынасы екенін түсіну/санның квадратын бірдей екі көбейткіштің, ал санның	4.1.2.1 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайтуды бөлімдерін өзгертпей қалдырып, сәйкес алымдарны қосу және азайту деп түсіну

ЖОБА

			кубы бірдей үш көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну	
	1.1.2.2 қосу және азайту өзара кері амалдар екенін түсіну, қосумен азайту компоненттері мен нәтижелері арасындағы байланысты анықтау	2.1.2.2 көбейту және бөлу өзара кері амалдар екенін түсіну, көбейту мен бөлу компоненттері мен нәтижелері арасындағы байланысты анықтау	3.1.2.2 көбейту және бөлуді орындауда 0 мен1 сандарының қасиеттерін қолдану, санды 0 санына бөлуге болмайтынын білу	4.1.2.2 көптаңбалы сандармен арифметикалық амалдарды орындауда 0 мен 1 сандарының қасиеттерін қолдану
	1.1.2.3 қосудың ауыстырымдылық қасиетін/ 0 мен 1 сандарының қасиетін қолдану	2.1.2.3 қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін/ көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану	3.1.2.3 тиімді есептеу үшін көбейтудің ауыстырымдылық/ үлестірімділік, терімділік қасиеттерін қолдану	4.1.2.3 көптаңбалы сандармен есептеулер жүргізгенде қосу және көбейтудің қасиеттерін қолдану
	1.1.2.4 біртаңбалы сандарды ондықтан аттамай қосу кестесін құру, білу және қолдану	2.1.2.4 біртаңбалы сандарды ондықтан аттап қосу кестесін құру, білу және қолдану/2, 3, 4, 5 сандарына көбейту кестесін құру, білу және қолдану	3.1.2.4 6, 7, 8, 9 сандарына көбейту мен бөлу кестесін құру, білу және қолдану	4.1.2.4 2-ге, 5-ке, 10-ға бөлінгіштік белгілерге сүйеніп, натурал сандарды топтастыру
	1.1.2.5 ондықтан аттамай	2.1.2.5 біртаңбалы сандарды	3.1.2.5 үштаңбалы сандарды/	4.1.2.5 көптаңбалы сандарды ондық

ЖОБА

	біртаңбалы сандарды/ 20 көлеміндегі біртаңбалы мен екітаңбалы сандарды/ ондықтарды ауызша қосу және азайтуды орындау	ондықтан аттап қосу және азайту/300+200 (3жүзд.+2жүзд.), 170-130 (17онд.-13онд.) түрінде ауызша қосу және азайтуды орындау	мыңдықтарды санның ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау	құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау, микрокалькулятордың көмегімен есептеулер жүргізу
		2.1.2.6 екітаңбалы сандарды: 40+17, 57-40, 57-17, 35±12 жағдайларында ондықтан аттамай ауызша қосу және азайтуды орындау	3.1.2.6 біртаңбалы санға қалдықпен бөлуді орындау	4.1.2.6 10, 100, 1000 сандарына қалдықсыз және қалдықпен бөлу
		2.1.2.7 45±9, 40-14, жағдайларында: ондықтан аттап, ауызша қосу мен азайтуды орындау	3.1.2.7 кестеден тыс: 17•5, 96:6, 75:15, 84:4 жағдайларында ауызша көбейту мен бөлуді орындау	4.1.2.7 екітаңбалы/ үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға ауызша көбейту мен бөлуді орындау
		2.1.2.8 34+ 23, 57-23, 45±19, 47+33, 80-47, 100-35 жағдайларында: екітаңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану	3.1.2.8 үштаңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін қолдану	4.1.2.8 көптаңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін қолдану
			3.1.2.9	4.1.2.9

ЖОБА

			100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні біртаңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережесін қолдану	санды қосындыға көбейту, санды көбейтіндіге көбейту және бөлу ережелерін қолдану
			3.1.2.10 23·2, 123·2, 46:2, 246:2 жағдайларында: екітаңбалы/ үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану	4.1.2.10 көптаңбалы сандарды біртаңбалы/ екітаңбалы/ үштаңбалы сандарға қалдықпен бөлуді орындау
			3.1.2.11 28·3, 269·2, 84:3, 538:2 жағдайларында: екі/үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану	4.1.2.11 екітаңбалы/ үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану
			3.1.2.12 нөлдермен аяқталатын	4.1.2.12 нөлмен аяқталатын

ЖОБА

			үштаңбалы санды біртаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу тәсілін қолдану	көптаңбалы сандарды біртаңбалы/ екітаңбалы/ үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану
			3.1.2.13 бөліндінің бір разрядында нөл болатын кезде үштаңбалы санды біртаңбалы санға бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін қолдану	4.1.2.13 бөлінді мәнінде нөлдер болатын жағдайда көптаңбалы санды біртаңбалы/ екітаңбалы/ үштаңбалы санға бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін қолдану
			3.1.2.14 санның/шаманың бөлігін табу және бөлігі бойынша санды/шаманы табу: 100 көлеміндегі сандар мен жүздіктердің жартысын, төрттен бір, оннан бір бөлігін табу	4.1.2.14 аралас санды бұрыс бөлшекке және бұрыс бөлшекті аралас санға айналдыру
				4.1.2.15 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту

ЖОБА

				алгоритмін қолдану
1.3 Шамалар және өлшем бірліктері	1.1.3.1 ұзындық/масса/ көлем (сыйымдылық)/уақыт шамаларын ажырату, оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, өлшемдер жүргізу	2.1.3.1 әртүрлі өлшеу құралдары шкалаларын бір бірінен ажырату және шамалардың сәйкес мәндерін анықтау	3.1.3.1 ауданы болатын нысандарды атау және ауданды өлшеуге арналған өлшемдер мен құралдарды таңдап алу, палеткамен өлшеу	4.1.3.1 кеңістік геометриялық фигураларды атау, көлемді өлшеуге арналған өлшемдер мен құралдарды таңдау, текшелермен (кубиктермен) (1 $см^3$) өлшеу
	1.1.3.2 өлшем бірліктерді: ұзындық (см, дм)/ масса (кг)/ көлем (сыйымдылық) (л), уақыт (сағ) қолданып, шамаларды өлшеу	2.1.3.2 ұзындық (м)/ масса (ц) өлшем бірліктерін қолданып өлшеу	3.1.3.2 ұзындық (мм, км)/масса (г, т) /аудан ($см^2$, $дм^2$, $м^2$)/уақыт (сек) өлшем бірліктерін қолданып өлшеу	4.1.3.2 көлем (сыйымдылық) ($мм^3$,$см^3$, $дм^3$, $м^3$), аудан (га, ар) өлшем бірліктерін қолданып өлшеу
	1.1.3.3 ұзындық (см, дм)/масса (кг)/ көлем (сыйымдылық) (л)/уақыт (сағ) салыстыру және шамалар мәндерімен қосу мен азайту амалдар орындау	2.1.3.3 ұзындық (см, дм, м)/масса (кг, ц)/ көлем (сыйымдылық) (л)/ уақыт: (сағ, тәул, апта, ай, жыл) өлшем бірліктерін салыстыру және шамалар мәндерімен қосу/азайту/	3.1.3.3 ұзындық (мм, см, дм, м, км)/масса (г, кг, ц, т)/ көлем (сыйымдылық) (л)/аудан ($см^2$, $дм^2$, $м^2$)/уақыт: (сек, мин, сағ, тәул, ай, жыл, ғасыр) өлшем	4.1.3.3 ұзындық (мм, см, дм, м, км)/масса: (г, кг, ц, т)/көлем (сыйымдылық) (л, $мм^3$, $см^3$, $дм^3$, $м^3$)/ аудан: ($мм^2$, $см^2$, $дм^2$, $м^2$, ар, га)/уақыт (сек, мин, сағ, тәул, жыл, ғасыр) өлшем бірліктерін салыстыру және шамалар мәндерімен

КОПИЯ

		көбейту/бөлу амалын орындау	бірліктерін салыстыру және шамалар мәндерімен қосу/азайту/ көбейту/бөлу амалын орындау	қосу/азайту/көбейту/ бөлу амалын орындау
	1.1.3.4 ұзындық өлшем бірліктерін (см, дм) олардың арақатысына сүйеніп түрлендіру	2.1.3.4 ұзындық (см, дм, м)/масса (кг, ц)/ уақыт (сағ, мин, тәул, ай, жыл) өлшем бірліктерін олардың арақатысына сүйеніп түрлендіру	3.1.3.4 ұзындық (мм, см, дм, м, км)/ масса (г, кг, ц, т)/аудан ($см^2$, $дм^2$, $м^2$)/уақыт (сек, мин, сағ, тәул, ай, жыл, ғасыр) бірліктерін олардың арақатысына сүйеніп түрлендіру	4.1.3.4 ұзындық (мм, см, дм, м, км)/ масса (г, кг, ц, т)/ аудан ($мм^2$, $см^2$, $дм^2$, $м^2$, га, ар)/көлем: ($мм^3$, $см^3$, $дм^3$, $м^3$)/ уақыт (сек, мин, сағ, тәул, жыл, ғасыр) өлшем бірліктерін олардың арақатысына сүйеніп түрлендіру
	1.1.3.5 уақытты циферблат бойынша 12 сағаттық форматта анықтау/ уақыт өлшем бірліктерін (минут, сағат, күн, апта, ай, жыл) ажырату	2.1.3.5 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат және минут	3.1.3.5 әртүрлі сағатпен уақытты анықтау: сағат, минут, секунд	4.1.3.5 уақыт өлшем бірлігінің үлесін табу (1/60 сағ=1 мин, 1/2 сағ=30 мин, 1/7 апта=1 күн)
	1.1.3.6 1 тг, 2 тг, 5 тг, 10 тг, 20 тг монеталармен түрліше төлем жасау	2.1.3.6 50 тг, 100 тг монеталарды, 200 тг, 500 тг купюраларды ажырату және	3.1.3.6 1000 тг, 2000 тг, 5000 тг купюраларды ажырату	4.1.3.6 10 000 тг, 20 000 тг купюраларын және түрлі мемлекеттің

КОПИЯ

		түрліше төлем жасау	және түрліше төлем жасау	валюталарын (рубль, евро, доллар) ажырату және түрлі төлем жасау
2-бөлім: Алгебра элементтері				
Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Санды және әріпті өрнектер	1.2.1.1 санды және әріпті өрнектерді (қосынды, айырма)/ теңдік, теңсіздіктерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу	2.2.1.1 санды және әріпті өрнектерді (көбейтінді, бөлінді)/теңдіктер мен теңсіздіктерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу	3.2.1.1 бір/екі әрпі бар әріпті өрнектерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу	4.2.1.1 санды және әріпті өрнектерді түрлендіру
	1.2.1.2 әріптің берілген мәніндегі бір амалды әріпті өрнектің мәнін табу	2.2.1.2 әріптің берілген мәніндегі екі амалды әріпті өрнектің мәнін табу	3.2.1.2 әріптердің берілген мәндерінде екі әрпі бар әріпті өрнектің мәнін табу	4.2.1.2 әріптердің берілген мәндеріндегі бірнеше әрпі бар әріпті өрнектің мәнін табу
				4.2.1.3 әріпті өрнектерді құру және есептер шығару барысында қолдану
	1.2.1.3 қосу мен азайту амалдары арасындағы қатынасты әріпті өрнектер түрінде: a+b=c, c-a=b,	2.2.1.3 қосу мен көбейтудің қасиеттерін әріпті теңдік түрінде: a+b=b+a, (a+b)+c=a+(b+c) ab=ba көрсету және қолдану	3.2.1.3 көбейтудің үлестірімділік және терімділік қасиеттерін әріпті теңдік түрінде: (ab)c=a(bc), a(b+c)=ab+ac, a(b-c)=ab-ac	4.2.1.4 бөлімдері бірдей жай бөлшектермен қосу және азайту амалдарын орындау

ЖОБА

	c-b=a көрсету және қолдану		көрсету және қолдану	
	1.2.1.4 қосу және азайту жағдайында 0-дің қасиетін әріпті өрнек түрінде: a+0=a, a-0=a көрсету	2.2.1.4 санды 1-ге көбейту және бөлу жағдайларын әріпті теңдік түрінде: a·1=a, a:1=a көрсету	3.2.1.4 санды 0-ге көбейту, 0-ге бөлуге болмайтын жағдайларды әріпті теңдік түрінде: a·0 =0, a ≠ 0 көрсету	4.2.1.5 алымдары бірдей немесе бөлімдері бірдей жай бөлшектерді салыстыру, сан сәулесінде салыстыру
	1.2.1.5 жақшасыз әріпті/санды өрнектерді салыстыру	2.2.1.5 екі амалдан артық жақшалы және жақшасыз санды өрнектерді салыстыру	3.2.1.5 үш амалдан артық санды өрнектерді салыстыру	4.2.1.6 бөлімдері бірдей жай бөлшектері бар өрнектердің мәндерін салыстыру
		2.2.1.6 екі/үш амалды жақшалы және жақшасыз өрнектерде арифметикалық амалдардың орындалу тәртібін анықтау, олардың мәнін табу	3.2.1.6 төрт амалды жақшалы және жақшасыз өрнектерде арифметикалық амалдардың орындалу тәртібін анықтау, олардың мәнін табу	4.2.1.7 төрт амалдан артық жақшалы және жақшасыз өрнектерде арифметикалық амалдардың орындалу тәртібін анықтау, олардың мәнін табу
			3.2.1.7 формулалардың шамалардың арасындағы өзара қатынасты орнатушы теңдік ретінде түсіну	4.2.1.8 бірқалыпты түзусызықты қозғалыстағы арақашықтық формуласын s=v·t, t=s:v, v=s:t/қуып жету қозғалысы мен қалып қою қозғалысына

ЖОБА

				байланысты формулаларды/ қалдықпен бөлу формуласын a=b·c+r/ шығарып алу және қолдану
2.2 Теңдіктер мен теңсіздіктер. Теңдеулер.	1.2.2.1 теңдік және теңсіздікті, теңдеуді тану/ тура және тура емес теңдікті айыра білу	2.2.2.1 x <□және x >□ түріндегі теңсіздіктерге сәйкес келетін сандарды анықтау	3.2.2.1 қарапайым теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу	4.2.2.1 қос теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу
	1.2.2.2 таңдап алу әдісі және қосу мен азайту амалдарының байланысы негізінде теңдеулерді шешу	2.2.2.2 көбейту мен бөлуге берілген қарапайым теңдеулерді, x+(25-6)=38, (24-3)-x=8, a+6=7+80 түріндегі күрделі теңдеулерді шешу	3.2.2.2 көбейту мен бөлуге берілген қарапайым теңдеулерді, құрылымы күрделі x·(25:5)=60, (24·3):x=6, x:(17·2)=2, k+124:4=465 түріндегі теңдеулерді шешу	4.2.2.2 39+490:k=46, 230·a+40=1000:2 түріндегі теңдеулерді шешу
3-бөлім: Геометрия элементтері				
Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Геометриялық фигуралар және олардың классификациясы	1.3.1.1 геометриялық фигураларды: нүкте, түзу, қисық, сынық сызық, тұйықталған және тұйықталмаған сызықтар, кесінді, сәуле,	2.3.1.1 бұрыш түрлерін (тік, сүйір, доғал) бір-бірінен ажырату және атау/ тіктөртбұрышты, шаршыны, тікбұрышты үшбұрышты мәнді белгілері бойынша	3.3.1.1 шеңбер, дөңгелек және олардың элементтерін (центр, радиус, диаметр) бір бірінен ажырату және атау/симметр	4.3.1.1 тікбұрышты үшбұрышты, текше, тікбұрышты параллелепипед және олардың элементтерін (төбесі, қабырғалары, қырлары) бір-бірінен ажырату және атау

ЖОБА

	бұрышты бір бірінен ажырату және атау	ажырату және атау	иялы және симметриялы емес жазық фигураларды айыра білу және оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру	
	1.3.1.2 жазық фигураларды (үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш) және кеңістік фигураларды (куб, шар, цилиндр, конус, пирамида, тікбұрышты параллепипед) тану және қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру	2.3.1.2 көпбұрыштардың классификациясы	3.3.1.2 геометриялық фигуралардың классификациясы	4.3.1.2 үшбұрыштардың классификациясы
	1.3.1.3 геометриялық фигуралардың (үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) қабырғаларын өлшеу және салыстыру	2.3.1.3 көпбұрыштардың, қоршаған ортадағы заттар қабырғаларының ұзындығын өлшеу, периметрді табуға арналған формулаларды: $P= (a+в)\cdot 2$, $P=a\cdot 4$,	3.3.1.3 тіктөртбұрыш $S=a\cdot b$, шаршы $S=a^2$, тікбұрышты үшбұрыш $S=(a\cdot b):2$, ауданы формуласын шығарып алу және қолдану	4.3.1.3 тікбұрышты параллепипед көлемінің формуласын ($V=a\cdot b\cdot c$) қорытып шығару және қолдану

ЖОБА

		Р=а+в+с қорытындылау, құру және қолдану		
		2.3.1.4 фигураның белгісіз қабырғасын оның периметрі мен белгілі қабырғалары арқылы табу	3.3.1.4 суретте кескінделген құрастырылған фигуралардың, қоршаған ортадағы жазық фигуралардың периметрін анықтау	4.3.1.4 суретте бейнеленген құрама фигуралардың, қоршаған ортадағы жазық фигуралардың ауданын анықтау
		2.3.1.5 берілген периметрі бойынша жазық фигуралар салу, олардың пішіндері өзгеруіне қарай периметрдің қалай өзгеретінін түсіндіру	3.3.1.5 берілген ауданы бойынша жазық фигуралар салу, олардың пішіндері өзгеруіне қарай ауданының қалай өзгеретінін түсіндіру	4.3.1.5 жазық фигураларды осіне қатысты симметриялы болатын фигуралармен нүктелі қағазда толықтыру, бұрыштың шамасын табу
3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1.3.2.1 түзу, тұйықталған және тұйықталмаған және қисық, сынық сызықтықта/ қарапайым жазық геометриялық фигураларды	2.3.2.1 нүктелі қағазда кесінділер, түзулер мен геометриялық фигураларды орны, қозғалыс және бағыты бойынша нұсқаулыққа сәйкес сызу	3.3.2.1 нүктелі қағазда параллель және қиылысатын түзулерді/ қиылысатын геометриялық жазық фигураларды сызу, олардың қиылысу	4.3.2.1 нүктелі қағазда перпендикуляр түзулер, симметриялы және симметриялы емес жазық фигураларды сызу

ЖОБА

	(үшбұрыш, төртбұрыш) нүктелі қағазда кескіндеу		және бірігу аймағын табу	
	1.3.2.2 берілген ұзындығы бойынша кесінді сызу	2.3.2.2 тік бұрышты сызу	3.3.2.2 (берілген қабырғалары бойынша) тіктөртбұрыш пен шаршы, циркульдің көмегімен шеңбер сызу	4.3.2.2 градустық өлшемі бойынша бұрыш, тік бұрышқа тиісті екі қабырғасы бойынша тікбұрышты үшбұрыш, шеңбер және дөңгелекті радиусы бойынша, тікбұрышты сызғыштың көмегімен түзуге перпендикуляр түзу сызу
	1.3.2.3 жазық фигуралардың модельдерінен және бөліктерінен композиция құрастыру	2.3.2.3 жазық фигуралардың модельдерін бөлу және олардан композиция құрастыру	3.3.2.3 кеңістік геометриялық фигуралардың (тікбұрышты параллелепипед, куб) жазбасын дайындау және олардың моделін құрастыру	4.3.2.3 кеңістік геометриялық фигуралардың (пирамида, цилиндр, конус) жазбасын ажырату, фигураларды олардың жазбасымен сәйкестендіру және олардың моделін құрастыру
	1.3.2.4 геометриялық фигуралар арасындағы негізгі қатынастарды анықтау (үлкен-кіші,	2.3.2.4 бастапқы орнын, бағытын, қозғалысын (оңға, солға, тура, толық бұрылу, сағат тілімен және	3.3.2.4 солға және оңға бұрғанда, үстінен және жанынан қарағанда кеңістік	4.3.2.4 симметриялы және симметриялы емес жазық фигураларды бір бірінен ажырату және оларды

ЖОБА

	жоғары-төмен, кең-тар, жуан-жіңішке, қалың-жұқа)	сағат тіліне кері жартыға, төрттен бірге бұрылу), анықтау айқындайтын нұсқаулыққа сәйкес әрекет жасау	фигуралардың қалпындағы өзгерістерді түсіндіру	қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
	1.3.2.5 заттардың кеңістікте (оң жақта, сол жақта, жоғарыда, төменде, үстінде, астында, арасында, алдында, артында) орналасуын анықтау			
3.3 Нүктелер кординаттары және қозғалыс бағыты	1.3.3.1 сан сәулесінде белгіленген нүктелердің бір-біріне қатысты орналасуын анықтау	2.3.3.1 сызықта белгіленген нүктелерді бір-біріне қатысты орналасуын анықтау	3.3.3.1 жазық фигурада белгіленген нүктелердің орнын бір-біріне қатысты анықтау	4.3.3.1 қозғалыстың басталуы мен бағытын пайдалана отырып, нысандар қозғалысы сызбасын құру, сәйкес есептеулер жүргізу
				4.3.3.2 нысандардың бастапқы орны мен қозғалыс бағытын (бір-біріне қарама қарсы, біріненбірі қарама-қарсы бағытта) анықтау
4-бөлім: Жиындар. Логика элементтері				
Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
4.1	1.4.1.1	2.4.1.1	3.4.1.1	4.4.1.1

ЖОБА

Жиындар және олармен орындалатын амалдар	екі жиынның бірігуін және жиыннан оның бөлігін айырып алуды көрнекі түрде кескіндеу	тең жиындардың бірігуін және жиыннан оның тең бөліктерін айырып алуды диаграмма арқылы көрнекі түрде кескіндеу	екі жиынның бірігуі мен қиылысуын Эйлер-Венн диаграммасының көмегімен көрнекі түрде кескіндеу	жиындар арасындағы қатынастың (тең, қиылысатын, қиылыспайтын жиындар, ішкі жиын) сипатын анықтай білу
	1.4.1.2 жиындарды элементеріні ң белгілері (нысандарды ң түсі, пішіні, өлшемі, материалы, әрекеті) бойынша құру	2.4.1.2 сандардың жазылуындағы цифрлар саны, 2-ге бөлінуі, сандық тізбектегі алатын орындары бойынша сандық жиындар құру және жіктеу (бөліктеу)	3.4.1.2 сандардың жиындарын, олардың бірігуі мен қиылысуын элементтерді ң берілген немесе оқушыларды ң өздері анықтаған қасиеттері бойынша құру	4.4.1.2 түзу сызықтардың, геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету, қиылысу және бірігу аймақтарын белгілеу
	1.4.1.3 жұп құру арқылы нысандар жиындарын салыстыру/ тең жиындарды, бос жиындарды анықтау	2.4.1.3 жиындар мен олардың элементтерін диаграммада белгілеу, элементтердің жиынға жиындардың бірігуіне және қиылысуына тиістілігін анықтау	3.4.1.3 сандар жиынының ішкі жиындарын элементтерді ң берілген немесе оқушыларды ң өздері анықтаған қасиеттері бойынша құру	4.4.1.3 есептерді/ теңдеулер мен теңсіздіктерді шешуде жиындардың қиылысуы мен бірігуінің ауыстырымдылық және терімділік қасиеттерін қолдану
4.2 Пікірлер	1.4.2.1 тұжырымдар дың ақиқаттығын немесе ақиқат	2.4.2.1 тұжырымдардың ақиқаттығын немесе жалғандығын анықтау, ақиқат	3.4.2.1 ақиқат немесе жалған пікірлер құру	4.4.2.1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру, олардың ақиқаттығын

ЖОБА

	еместігін анықтау	немесе жалған тұжырымдар құру		немесе жалғандығын анықтау
	1.4.2.2 бірдей цифрлар мен фигуралардан тұратын басқатырғыштар, ребустар шешу, сәйкестік пен ақиқаттықты анықтауға берілген қарапайым логикалық есептерді шығару	2.4.2.2 сандық есептерді, әртүрлі сандардан тұратын басқатырғыштарды, ауыстырып құюға және өлшеуге берілген логикалық есептерді зерттеу және шығару	3.4.2.2 кестелер және графтар құру әдісімен логикалық пайымдауға берілген есептерді шығару	4.4.2.2 кеңістік ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептерді шығару
4.3 Тізбектер	1.4.3.1 10-ға дейінгі/ 20-ға дейінгі сандар тізбегін/ ондықтармен 100-ге дейін және кері ретпен сандар тізбегін құрастыру/ 100 көлеміндегі сандар, суреттер, фигуралар, символдардан тұратын тізбектердің заңдылықтарын анықтау	2.4.3.1 100-ге дейінгі сандар/1000-ға дейінгі жүздіктер тізбектерінің заңдылығын анықтау	3.4.3.1 1000-ға дейінгі сандар/ мыңдықтармен миллионға дейінгі сандар тізбектерінің заңдылығын анықтау	4.4.3.1 1 000 000-ға дейінгі сандар/алымдары бірдей немесе бөлімдері бірдей жай бөлшектермен өрнектелген сандар тізбектерінің заңдылықтарын анықтау
	1.4.3.2 іс-әрекет және табиғат күйінің	2.4.3.2 берілген заңдылық бойынша	3.4.3.2 өзі таңдаған заңдылық бойынша	4.4.3.2 заңдылықты немесе ережені өзі таңдап,

ЖОБА

	тізбектілігін анықтау/ сандар, фигуралар, ойыншықтар, түрлі-түсті моншақтар тізбектерін құру және тізбектегі заңдылықтың бұзылуын табу	тізбекті құрастыру, тізбектегі заңдылықтың бұзылуын табу	тізбектер құрастыру, тізбектегі заңдылықтың бұзылуын табу	сандар/сандар тобы тізбектерін құру
4.4 Нысандардың комбинациялары	1.4.4.1 қоршаған ортадағы заттардан «екі -екіден» комбинациялар жиынын құрастыру	2.4.4.1 қоршаған ортадағы заттардан «үш-үштен» комбинациялар жиынын құрастыру	3.4.4.1 «мүмкіндік ағашы» туралы түсінігі болу, күнделікті өмірде кездесетін түрлі жағдаяттармен есеп шығаруда қолдану	4.4.4.1 таңдап алу әдісімен комбинаторлық есептерді шығару

5-бөлім: Математикалық модельдеу				
Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
5.1 Есептер және математикалық модель	1.5.1.1 есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде модельдеу/ есепті шешу үшін тірек сызбасын таңдау	2.5.1.1 бір-екі амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде модельдеу	3.5.1.1 екі-үш амалмен орындалатын есепті кесте, сызықтық/бағандық диаграмма, сызба, қысқаша жазба түрінде модельдеу	4.5.1.1 есепті сызба, алгоритм, дөңгелек диаграмма, график түрінде модельдеу
	1.5.1.2 сандарды, заттарды, тауардың құнын салыстыру	2.5.1.2 есептерді шығару барысында баға, мөлшер (сан), құн/ ұзындығы, ені, периметр	3.5.1.2 есептерді шығаруда бір заттың массасы, саны, жалпы масса/ бір затқа	4.5.1.2 есептерді шығаруда жұмысқа жіберілген уақыт,

	кезінде қолданылатын ұғымдарды пайдалану/ заттар арасындағыара-қашықтықты, бағытты, орналасуын анықтайтын терминдер пайдалану	шамаларының өзара тәуелділігін пайдалану	жіберілген шығын, заттардың саны, жалпы шығын/ұзындығы, ені, ауданы ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану	атқарылған жұмыс, өнімділік/ егіннің түсімділігі, ауданы мен массасы/ жылдамдық, арақашықтық, уақыт/биіктік, ені, ұзындық, көлемі шамаларының өзара тәуелділігін пайдалану
	1.5.1.3 қосынды және қалдықты табуға берілген есептерді талдау және шығару/кері есеп құрастыру және шығару	2.5.1.3 бірдей қосылғыштардың қосындысын табуға, мазмұнына қарай және бірдей бөліктерге бөлуге берілген есептерді талдау және шығару, кері есеп құрастыру және шығару	3.5.1.3 санның және шаманың үлесін табуға берілген есептерді талдау және шығару, кері есеп құрастыру және шығару	4.5.1.3 бүтіннің бөлігін табуға берілген есептерді талдау және шығару, кері есеп құрастыру, шығару
	1.5.1.4 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту, айырмалық салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару, кері есептер	2.5.1.4 санды бірнеше есе арттыру/кемітуге, айырмалық салыстыруға, еселік салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару, кері есептерді құрастыру және салыстыру	3.5.1.4 шамалар арасындағы тәуелділікке/ пропорционал бөлуге берілген есептерді талдау және шығару	4.5.1.4 шамалар арасындағы тәуелділікке/ пропорционал бөлуге/ белгісізді екі айырым бойынша табуға берілген есептерді талдау және шығару

ЖОБА

	құрастыру және шығару			
	1.5.1.5 қосу мен азайтудың белгісіз компоненттерін табуға берілген есептерді талдау және шығару, кері есептер құрастыру және шығару	2.5.1.5 көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға/тіктөртбұрыштың (шаршының) ұзындығы, ені, периметрін табуға берілген есептерді, тура және жанама тұжырымдармен «бірнеше бірлік артық/кем», «бірнеше есе артық/ кем» берілген есептерді (айырмалық салыстыруға қатысты) талдау және шығару, кері есептерді құрастыру және шығару	3.5.1.5 жанама сұрақтары болатын есептерді («бірнеше бірлік артық/кем», «бірнеше есе артық/ кем» қатынастарымен байланысты), тіктөртбұрыштың (шаршының) қабырғалары мен ауданын табуға, еселік салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару	4.5.1.5 тікбұрышты параллелепипедтің (кубтың) көлемі мен қырының ұзындығын табуға берілген есептерді талдау және шығару
	1.5.1.6 қосу мен азайтуға берілген есептерге қатысты таңдаған амалдарын негіздеу, шығару әдісін түсіндіру	2.5.1.6 көбейту мен бөлуге берілген есептерге қатысты таңдаған амалдарын негіздеу, шығару әдісін түсіндіру	3.5.1.6 есептеу кезінде жауабын алдын ала болжау, нәтижесін құрама есептің шартына сәйкес түсіндіру	4.5.1.6 әртүрлі құрама есептерді құрастыру, салыстыру, шығару
		2.5.1.7 екі амалмен орындалатын есептерді (санды бірнеше есе	3.5.1.7 үш амалмен шығарылатын есептерді (шамалар	4.5.1.7 үш-төрт амалмен шығарылатын есептерді

ЖОБА

		арттыру/кемітуге, еселік салыстыруға берілген жай есептердің түрлі комбинациялары) модельдеу және шығару	арасындағы тәуелділікке құрылған жай есептердің түрлі комбинациялары) модельдеу және шығару	модельдеу және түрлі әдіспен шығару, ең тиімді әдісті анықтау
		2.5.1.8 барлық арифметикалық амалдарға берілген жай есептердің шешуін санды өрнектер және теңдеулер түрінде/ құрама есептердің шешуін санды өрнектер және жекелеген амалдар түрінде модельдеу	3.5.1.8 айнымалысы бар өрнектер мен теңдеулер түрінде барлық арифметикалық амалдарға берілген қарапайым есептерді шешуді, қосу мен азайтуға берілген құрама есептерді сандық өрнектер түрінде моделдеу	4.5.1.8 теңдеу мен сандық өрнек арқылы құрама есепті шығарудың моделін құрастыру
				4.5.1.9 бір-біріне кездесу және қарама-қарсы бағыттағы қозғалыс, артынан қуып жету, бір бағыттағы қалып қою қозғалысына берілген есептерді арифметикалық және алгебралық әдіспен шешу

ЖОБА

5.2 Математикалық тіл	1.5.2.1 цифрды саннан ажырату, бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен: нүктелер жиынтығымен, таяқшалармен және сан сәулесінде көрсету	2.5.2.1 екітаңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтық кестені қолдану	3.5.2.1 көптаңбалы сандардың графикалық моделін құру, кластар мен разрядтар кестесін қолдану	4.5.2.1 жай бөлшектердің құрылуын, салыстыру, қосу және азайтуды бейнелеу үшін жазық фигуралардың бөлігі және сан сәулесін қолдану
	1.5.2.2 «+», «-», «=», «≠», «>», «<» таңбаларын/ цифрларды, (□) белгісіз сан символын қолдану	2.5.2.2 жиынды белгілеу үшін латын алфавитінің бас әріптерін, жиын элементтерін белгілеу үшін латын алфавитінің кіші әріптерін, жиынға тиістілігін және тиісті еместігін белгілеу үшін ∈, және ∉ таңбаларын қолдану	3.5.2.2 екі жиынның қиылысуы ∩, екі жиынның бірігуі ∪, бос жиын ∅ таңбаларын қолдану	
	1.5.2.3 сандардың қосындысы мен айырмасын/сандарды салыстыру (артық/кем)/ көршілес сандарды, сандық аралықтарды, сандар қатарын	2.5.2.3 бұрыштарды, көпбұрыштарды, шеңбердің центрін, радиусті, диаметрді латын алфавитінің әріптерімен таңбалау, оларды белгіленуі бойынша оқу	3.5.2.3 бұрыштарды, көпбұрыштарды латын алфавитінің бас әріптерімен таңбалау, оларды таңбалануы бойынша оқу	4.5.2.3 текшені, тікбұрышты параллелепипедті латын алфавитінің бас әріптерімен таңбалау, оларды таңбалануы бойынша оқу

ЖОБА

	көрсету үшін сан сәулесін қолдану			
	1.5.2.4 қосу мен азайту амалдарының компоненттері атауларын өрнектерді оқу мен жазуда қолдану	2.5.2.4 көбейту және бөлу амалдарының компоненттері атауларын өрнектерді оқу мен жазуда қолдану	3.5.2.4 қосу мен азайту, көбейту және бөлу амалдары компоненттерінің атауларын жақшалы өрнектерді оқу мен жазуда қолдану	4.5.2.4 (10 %, 20 %, 25 %, 50 %, 75%, 100 %) пайызды % символымен/ бұрыштың градустық өлшемін ^{0} символымен белгілеуді қолдану
	1.5.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу және толықтыру/ қолда бар материалдарды пайдаланып, кестелер, пиктограмма мен диаграммалар құрастыру	2.5.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу, кестелер және диаграммалар құрастыру	3.5.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу және диаграммалар мен пиктограммалар қолданып салыстыру	4.5.2.5 ақпаратты түсіндіру, салыстыру және мәліметтерді жиынтықтау, қозғалыс графиктерін құру, қозғалысқа арналған есептерге сызба құрастыру

13. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Математика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Математика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 1-сынып:

Ортақ тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы 2. Менің мектебім	1А Сандар мен цифрлар	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	1.1.1.1**натурал сандар құрылу жолын түсіну, 10 көлемінде тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау; 1.1.1.2** біртаңбалы сандарды және 10 санын оқу, жазу және салыстыру; 1.1.1.3** біртаңбалы сандардың құрамын анықтау
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1.3.2.5 заттардың кеңістікте (оң жақта, сол жақта, жоғарыда, төменде, үстінде, астында, арасында, алдында, артында) орналасуын анықтау; 1.3.2.4 геометриялық фигуралар арасындағы негізгі қатынастарды анықтау (үлкен-кіші, жоғары-төмен, кең-тар, жуан-жіңішке, қалың-жұқа)
		1.2 Сандармен амалдарды орындау	1.1.2.1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиындардың бірігуі, азайтуды жиынның бөлігін ажыратып алу ретінде түсіну; 1.1.2.5** ондықтан аттамай бір таңбалы сандарды ауызша қосу және азайтуды орындау; 1.1.2.3** 1 санының қасиетін қолдану
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	1.3.3.1 сан сәулесінде белгіленген нүктелердің бір-біріне қатысты орналасуын анықтау
		4.3 Тізбектер	1.4.3.1** 10-ға дейінгі сандар тізбегін және кері ретпен сандар тізбегін құрастыру

ЖОБА

		5.2 Математикалық тіл	1.5.2.1 цифрды саннан ажырату, көрнекі түрде бір таңбалы сандарды түрлі тәсілдермен: нүктелер жиынтығымен, таяқшалармен және сан сәулесінде көрсету; 1.5.1.2 ** сандарды, заттарды, тауардың құнын салыстыру кезінде қолданылатын ұғымдарды пайдалану/ заттар арасындағы арақашықтықты, бағытты, орналасуын анықтайтын терминдер пайдалану; 1.5.2.3 сандардың қосындысы мен айырмасын/сандарды салыстыру (артық/кем), көршілес сандарды, сандық аралықтарды, сандар қатарын көрсету үшін сан сәулесін қолдану; 1.5.2.2** «+», «-», «=», «≠», «>», «<» таңбаларын қолдану; 1.5.2.4 қосу мен азайту амалдарының компоненттері атауларын өрнектерді оқу мен жазуда қолдану
	1В Геометриялық фигуралар	4.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	1.4.1.2 жиындарды элементтерінің белгілері (нысандардың түсі, пішіні, өлшемі, материалы, әрекеті) бойынша жіктеу
		3.1 Геометриялық фигуралар	1.3.1.1 геометриялық фигураларды: нүкте, түзу, қисық және сынық сызықтар, тұйықталған және тұйықталмаған сызықтар, кесінді, сәуле, бұрышты бір-бірінен ажырату және атау; 1.3.1.2 жазық фигураларды (үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш)/кеңістік фигураларды (куб, шар, цилиндр, конус, пирамида, тікбұрышты параллелипипед) тану

ЖОБА

			және қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1.3.2.3 жазық фигуралардың модельдерінен және бөліктерінен композиция құрастыру
	1С Шамалар және өлшем бірліктері	5.1 Есептер және математикалық модель	1.5.1.2** сандарды, заттарды, тауардың құнын салыстыру кезінде қолданылатын ұғымдарды пайдалану
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.1.3.1** ұзындық/масса/көлем (сыйымдылық) шамаларын ажырату, оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, өлшемдер жүргізу; 1.1.3.2** өлшем бірліктерін: ұзындық (см, дм)/масса (кг)/көлем (сыйымдылық) (л) қолданып, шамаларды өлшеу; 1.1.3.3** ұзындық (см, дм)/масса (кг)/ көлем (сыйымдылық) (л) салыстыру және шамалар мәндерімен қосу мен азайту амалдар орындау
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым 4. Бізді қоршаған әлем	2А 10 көлеміндегі сандарды қосу және азайту	1.2 Сандармен амалдарды орындау	1.1.2.4 біртаңбалы сандарды ондықтан аттамай қосу кестесін құру, білу және қолдану; 1.1.2.3 қосудың ауыстырымдылық қасиетін, 0-дің қасиетін қолдану
		1.1Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	1.1.1.1** нөл санының құрылу жолын түсіну; 1.1.1.4 санаудың ірі бірлігі ондықты құрастыру, 100-ге дейін ондықтармен санау, жазу және салыстыру
		4.3 Тізбектер	1.4.3.1** ондықтармен 100-ге дейін және кері ретпен сандар тізбегін құрастыру, 100 көлеміндегі сандар, суреттер, фигуралар, символдардан

ЖОБА

			тұратын тізбектердің заңдылықтарын анықтау
		1.2 Сандармен амалдарды орындау	1.1.2.5** ондықтарды ауызша қосу және азайтуды орындау; 1.1.2.1 қосу амалын ортақ элементтері жоқ жиындардың бірігуі, азайтуды жиынның бөлігін ажыратып алу ретінде түсіну
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	1.2.1.1** санды өрнектерді (қосынды, айырма) ажырату, құрастыру, жазу және оқу
		5.2 Математикалық тіл	1.5.2.2** «+», «-», «=», «>», «<» белгілерін қолдану; 1.5.2.4 қосу мен азайту компоненттері атауларын өрнектерді оқу мен жазуда қолдану
	2B Сандар және заңдылықтар	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	1.1.1.5** тәжірибе арқылы 2, 4, 6, 8, 10 заттың жартысын табу
		4.3 Тізбектер	1.4.3.1** 100 көлеміндегі сандар, суреттер, фигуралар, символдардан тұратын тізбектердің заңдылықтарын анықтау; 1.4.3.2 іс-әрекет және табиғат күйінің тізбектілігін анықтау/сандар, фигуралар, ойыншықтар, түрлі-түсті моншақтар тізбектерін құру және тізбектегі заңдылықтың бұзылуын табу
		4.2 Тұжырымдар	1.4.2.2** бірдей цифрлар мен фигуралардан тұратын басқатырғыштар, есептер, ребустар шешу
	2C Шамалар және өлшем бірліктері	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың классификациясы	1.3.1.3 геометриялық фигуралардың (үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) қабырғаларын өлшеу және салыстыру
		3.2 Геометриялық	1.3.2.2 берілген ұзындығы

ЖОБА

		фигураларды кескіндеу және салу	бойынша кесінді сызу
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.1.3.1** ұзындық/масса/көлем (сыйымдылық) шамаларын ажырату, оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, өлшемдер жүргізу; 1.1.3.2** өлшем бірліктерді (ұзындық (см, дм)/масса(кг)/көлем (сыйымдылық) (л) қолданып өлшеу; 1.1.3.3** ұзындық (см, дм)/ масса (кг)/көлем (сыйымдылық) (л) салыстыру және шамалар мәндерімен қосу мен азайту амалдар орындау; 1.1.3.4 ұзындық өлшем бірліктерін: см, дм олардың арақатысына сүйеніп түрлендіру
3-тоқсан			
5.Саяхат 6.Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3А Сандармен амалдар орындау. Есептер.	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	1.1.1.2** біртаңбалы сандарды салыстыру
		5.1 Есептер және математикалық модель	1.5.1.1**есепті сызба, сурет, қысқаша жазба түрінде модельдеу/есепті шешу үшін тірек сызбасын таңдау; 1.5.1.3** қосынды және қалдықты табуға берілген есептерді талдау және шығару/кері есеп құрастыру және шығару; 1.5.1.4 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту, айырмалық салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару, кері есептер құрастыру және шығару; 1.5.1.5 қосу мен азайтудың белгісіз компоненттерін табуға берілген есептерді талдау және

ЖОБА

			шығару, кері есептер құрастыру және шығару
		5.2 Математикалық тіл	1.5.2.2 «+», «-», «=», «≠», «>», «<» таңбаларын/ цифрларды, (□) белгісіз сан символын қолдану
		1.2 Сандармен амалдарды орындау	1.1.2.2 қосу және азайту өзара кері амалдар екенін түсіну, қосу және азайту амалдары компоненттері мен нәтижелері арасындағы байланысты анықтау; 1.1.2.3 қосудың ауыстырымдылық қасиетін қолдану
	3B Шамалар. Уақытты бағдарлау	1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.1.3.5 уақытты циферблат бойынша 12 сағаттық форматта анықтау/уақыт өлшем бірліктерін (минут, сағат, күн, апта, ай, жыл) ажырату; 1.1.3.1** уақыт шамаларын ажырату, оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, өлшемдер жүргізу; 1.1.3.2** өлшем бірліктерді: уақыт (сағ) қолданып өлшеу
	3C Теңдік және теңсіздік. Теңдеу Қосу кестесін қолдану. Есептер	2.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	1.2.2.1 теңдік және теңсіздікті, теңдеуді, тура және тура емес теңдік пен теңсіздікті айыра білу; 1.2.2.2 таңдап алу әдісі және қосу мен азайту амалдарының байланысы негізінде теңдеулерді шешу
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	1.2.1.1 санды және әріпті өрнектерді (қосынды, айырма)/теңдік және теңсіздікті ажырату,құрастыру, жазу және оқу; 1.2.1.2 әріптің берілген мәніндегі бір амалды әріпті өрнектің мәнін табу; 1.2.1.3 қосу мен азайту

ҚОБА

			арасындағы қатынасты әріпті өрнектер түрінде: a+b=c, c-a=b, c-b=a көрсету және қолдану; 1.2.1.4 қосу және азайту жағдайында 0-дің қасиетін әріпті өрнек түрінде: a+0=a, a-0=a көрсету; 1.2.1.5 жақшасыз әріпті/санды өрнектерді салыстыру
		5.2 Математикалық тіл	1.5.2.2 «+», «-», «=», «>», «<» белгілерін/цифрларды қолдану, (□) белгісіз сан символын қолдану
4-тоқсан			
7. Тағам мен сусын 8. Дені саудың жаны сау	4А Күнделікті өмірдегі есептеулер	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	1.1.1.1** 11-20 көлемінде тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау; 1.1.1.2** 11-ден 20-ға дейінгі сандарды оқу, жазу және салыстыру; 1.1.1.3** 20 көлемінде сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосылғыштарға жіктеу; 1.1.1.5** 20-ға дейінгі сандарды 2-ден топтап тура және кері санау
		1.2 Сандармен амалдар орындау	1.1.2.5 20 көлеміндегі біртаңбалы мен екітаңбалы сандарды ауызша қосу және азайтуды орындау
		1.3 Шамалар және өлшем бірліктер	1.1.3.6 1 тг, 2 тг, 5 тг, 10 тг, 20 теңгелік тиындармен түрлі төлем жасау
		4.3 Тізбектер	1.4.3.1** 20-ға дейінгі сандар тізбегін және кері ретпен сандар тізбегін құрастыру
		5.1 Есептер және математикалық модель	1.5.1.4 санды бірнеше бірлікке арттыру, кеміту, айырмалық салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару, кері есептер құрастыру және

ЖОБА

			шығару; 1.5.1.3 қосынды және қалдықты табуға берілген есептерді талдау және шығару, кері есеп құрастыру және шығару; 1.5.1.6 қосу мен азайтуға берілген есептерге қатысты таңдаған амалдарын негіздеу, шығару әдісін түсіндіру
	4В Жиын және логика элементтері	5.2 Математикалық тіл	1.5.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу және толықтыру/қолда бар материалдарды пайдаланып, кестелер, пиктограмма мен диаграммалар құрастыру
		4.2 Тұжырымдар	1.4.2.1 тұжырымдардың ақиқаттығын немесе ақиқат еместігін анықтау; 1.4.2.2** сәйкестік пен ақиқаттықты анықтауға берілген қарапайым логикалық есептерді шығару
		4.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	1.4.1.2 жиындарды элементтерінің белгілері (нысандардың түсі, пішіні, өлшемі, материалы, әрекеті) бойынша құру және олардың классификациясы; 1.4.1.3 жұп құру арқылы нысандар жиындарын салыстыру, тең жиындарды, бос жиындарды анықтау; 1.4.1.1 екі жиынның бірігуін және жиыннан оның бөлігін айырып алуды диаграмма арқылы көрнекі түрде кескіндеу
		4.4 Нысандардың комбинациялары	1.4.4.1 қоршаған ортадағы заттардан «екі-екіден» комбинациялар жиынын құрастыру
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	1.1.3.1 ұзындық/масса/көлем (сыйымдылық)/уақыт шамаларын ажырату, оларды өлшеу үшін өлшемдер мен құралдарды таңдау, өлшемдер

ЖОБА

			жүргізу; 1.1.3.3** ұзындық (см, дм)/ масса (кг)/көлем (сыйымдылық) (л)/ уақыт (сағ) салыстыру және шамалар мәндерімен қосу мен азайту амалдар орындау
	4С Нысандардың орналасуы және бағыты	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың классификациясы	1.3.1.2 жазық фигураларды (үшбұрыш, дөңгелек, шаршы, тіктөртбұрыш) және кеңістік фигураларды (куб, шар, цилиндр, конус, пирамида, тікбұрышты параллелепипед) тану және қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	1.3.2.1 түзу, тұйықталған және тұйықталмаған және қисық, сынық сызықты жазықтықта/қарапайым жазық геометриялық фигураларды (үшбұрыш, төртбұрыш) нүктелі қағазда кескіндеу; 1.3.2.2 берілген ұзындығы бойынша кесінді сызу; 1.3.2.3 жазық фигуралардың моделдерінен және бөліктерінен композиция құрастыру; 1.3.2.4 геометриялық фигуралар арасындағы негізгі қатынастарды анықтау (үлкен-кіші, жоғары-төмен, кең-тар, жуан-жіңішке, қалың-жұқа)
		5.1 Есептер және математикалық модель	1.5.1.2** заттардың орналасуын, арақашықтығын, бағытын анықтайтын терминдерді пайдалану

2) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			

ЖОБА

1. Өзім туралы 2. Менің отбасым және достарым	1A Екітаңбалы сандар	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	2.1.1.1 100-ге дейінгі сандардың құрылу жолын түсіну, 100 көлеміндегі сандарды тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау; 2.1.1.2 екітаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру; 2.1.1.3** екітаңбалы сандардың разрядтық құрамын анықтау, разрядтық қосылғыштарға жіктеу
		5.2 Математикалық тіл	2.5.2.1 екітаңбалы сандардың графикалық моделін құру, разрядтық кестені қолдану
	1B Сандармен амалдар орындау. Есептер	1.2 Сандармен амалдар орындау	2.1.2.4** біртаңбалы сандарды ондықтан аттап қосу кестесін құру, білу және қолдану; 2.1.2.5** біртаңбалы сандарды ондықтан аттап қосу және азайтуды орындау; 2.1.2.3** тиімді есептеу үшін қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін қолдану
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	2.2.1.6 екі-үш амалды жақшалы және жақшасыз өрнектере арифметикалық амалдардың орындалу тәртібін анықтау, олардың мәнін табу
		5.1 Есептер және математикалық модель	2.5.1.1 бір-екі амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде модельдеу; 2.5.1.8** барлық арифметикалық амалдарға берілген жай есептердің шешуін санды өрнектер және теңдеулер түрінде модельдеу
	1C Шамалар және олардың	1.3 Шамалар және өлшем бірліктер	2.1.3.1 әртүрлі өлшеу құралдары шкалаларын бір бірінен ажырату және шамалардың сәйкес мәндерін

ЖОБА

	өлшем бірліктері		анықтау; 2.1.3.2** ұзындық (м)/масса (ц) өлшем бірліктерін қолданып өлшеу; 2.1.3.3** ұзындық (см, дм, м)/ масса (кг, ц) өлшем бірліктерін салыстыру және шамалар мәндерімен амалдар орындау; 2.1.3.4** ұзындық (см, дм, м)/ масса (кг, ц) өлшем бірліктерін олардың арақатысына сүйеніп түрлендіру
2-тоқсан			
3. Менің мектебім 4. Менің туған өлкем	2А Екітаңбалы сандарды қосу және азайту. Жүздіктер. Есептер	1.1 Натурал сандар және 0 саны.	2.1.1.4 санаудың ірі бірлігі – жүздікті құрастыру, 1000-ға дейін жүздіктермен санау, жазу, салыстыру
		1.2 Сандармен амалдар орындау	2.1.2.3** қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану; 2.1.2.5** біртаңбалы сандарды ондықтан аттап қосу және азайту/300+200 (3жүзд.+2жүзд.), 170-130 (17онд.-13 онд) түрінде ауызша қосу және азайтуды орындау; 2.1.2.8 34+ 23, 57-23, 45±19, 47+33, 80-47, 100-35 жағдайларында екітаңбалы сандарды қосу және азайту алгоритмдерін қолдану; 2.1.2.7 45±9, 40-14жағдайларында ондықтан аттап, ауызша қосу мен азайтуды орындау
		4.3 Тізбектер	2.4.3.1 100-ге дейінгі сандар/ 1000-ға дейінгі жүздіктер тізбектерінің заңдылығын анықтау; 2.4.3.2 берілген заңдылық

ЖОБА

			бойынша тізбекті құрастыру, тізбектегі заңдылықтың бұзылуын табу
		5.1 Есептер және математикалық модель	2.5.1.1** екі амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде модельдеу; 2.5.1.7** екі амалмен шешілетін есептерді модельдеу және шығару; 2.5.1.8** құрама есептердің шешуін санды өрнектер және жекелеген амалдар түрінде модельдеу
	2В Шамалар және өлшем бірліктер	1.3 Шамалар және өлшем бірліктер	2.1.1.3** 12-ге дейін рим сандарын оқу, жазу және қолдану; 2.1.3.3 ұзындық (см, дм, м)/масса (кг, ц)/көлем (сыйымдылық) (л)/ уақыт (мин, сағ, тәул, апта, ай, жыл) өлшем бірліктерін салыстыру және шамалар мәндерімен қосу/азайту/ көбейту/бөлу амалдарын орындау; 2.1.3.4 ұзындық (см, дм, м)/масса (кг, ц)/уақыт (сағ, мин, ай, жыл) өлшем бірліктерін олардың арақатысына сүйеніп түрлендіру; 2.1.3.5 циферблат бойынша уақытты анықтау: сағат және минут
	2 С Жиын және оның элементін белгілеу. $\in$ және $\notin$ таңбалары	4.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	2.4.1.2 сандардың жазылуындағы цифрлар саны, 2-ге бөлінуі, сандық тізбектегі алатын орындары бойынша санды жиындар құру және жіктеу (бөліктеу); 2.4.1.3 жиындар мен олардың элементтерін диаграммада

ЖОБА

			белгілеу, элементтердің жиынға жиындардың бірігуіне және қиылысуына тиістілігін анықтау
		4.2 Пікірлер	2.4.2.1тұжырымдардың ақиқаттығын немесе жалғандығын анықтау, ақиқат немесе жалған тұжырымдар құру
		4.4 Заттардың комбинациялары	2.4.4.1 қоршаған ортадағы заттардан «үш-үштен» комбинациялар жиынын құрастыру
		5.2 Математикалық тіл	2.5.2.2 жиынды белгілеу үшін латын алфавитінің бас әріптерін, жиын элементтерін белгілеу үшін латын алфавитінің кіші әріптерін, жиынға тиістілігін және тиісті еместігін белгілеу үшін $\in$ және $\notin$ таңбаларын қолдану; 2.5.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу, кестелер және диаграммалар құрастыр
3-тоқсан			
5. Дені саудың жаны сау 6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	3А Геометриялық фигуралар және олардың өзара орналасуы	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың классификациясы	2.3.1.1 бұрыш түрлерін (тік, сүйір, доғал) бірбірінен ажырату және атау/ тіктөртбұрышты, шаршыны, тікбұрышты үшбұрышты мәнді белгілері бойынша ажырату және атау 2.3.1.2 көпбұрыштардың классификациясы
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	2.3.2.1 нүктелі қағазда кесінділер, түзулер мен геометриялық фигураларды орны, қозғалыс және бағыты бойынша нұсқаулыққа сәйкес сызу; 2.3.2.2 тік бұрышты сызу

ЖОБА

		4.3 Тізбектер	2.4.3.2 берілген заңдылық бойынша тізбекті құрастыру, тізбектегі заңдылықтың бұзылуын табу
	3В Көбейту және бөлу. Есептер	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	2.1.1.5 50-ге дейін 3, 4, 5-тен топтап тура және кері санау, жұп/тақ сандарды ажырату/заттар тобын 6, 7, 8, 9-дан тең бөліктерге бөлуді көрсету
		1.2 Сандармен амалдар орындау	2.1.2.1 көбейтуді бірдей қосылғыштардың қосындысы, бөлуді заттарды түрлеріне қарай және тең бөліктерге бөлу ретінде түсіну; 2.1.2.2 көбейту және бөлу өзара кері амалдар екенін түсіну, көбейту және бөлу амалдарының компоненттері арасындағы байланысты анықтау; 2.1.2.4** 2, 3, 4, 5 сандарына көбейту кестесін құру, білу және қолдану
		1.3 Шамалар және өлшем бірліктер	2.1.3.6 50 тг, 100 тг монеталарды, 200 теңгелік, 500 теңгелік купюраларды ажырату және түрліше төлем жасау
		4.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	2.4.1.1 тең жиындардың бірігуін және жиыннан оның тең бөліктерін айырып алуды диаграмма арқылы көрнекі түрде кескіндеу
		5.1 Есептер және математикалық модель	2.5.1.3 бірдей қосылғыштардың қосындысын табуға, мазмұнына қарай және бірдей бөліктерге бөлуге берілген есептерді талдау және шығару, кері есеп құрастыру және шығару

ЖОБА

	3С Санды және әріпті өрнектер. Теңдеулер. Есептер	2.1 Санды және әріпті өрнектер	2.2.1.1 санды және әріпті өрнектерді (көбейтінді, бөлінді)/теңдіктер мен теңсіздіктерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу; 2.2.1.2 әріптің берілген мәніндегі екі амалды әріпті өрнектің мәнін табу; 2.2.1.3 қосу мен көбейтудің қасиеттерін әріпті теңдік түрінде: a+b=b+a, (a+b)+c=a+(b+c) ab=ba көрсету және қолдану; 2.2.1.4 санды 1-ге көбейту және бөлу жағдайларын әріпті теңдік түрінде: a·1=a, a:1=a көрсету
		2.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	2.2.2.1 x < □ және x > □ түріндегі теңсіздіктерге сәйкес келетін сандарды анықтау; 2.2.2.2 көбейту мен бөлуге берілген қарапайым теңдеулерді, x+(25-6)=38, (24-3)-x=8, a+6=7+80 түріндегі күрделі теңдеулерді шешу
		5.1 Есептер және математикалық модель	2.5.1.2** есептерді шығару барысында баға, мөлшер (сан), құн арасындағы тәуелділігін пайдалану; 2.5.1.4 санды бірнеше есе арттыру/кемітуге, еселік салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару, кері есептерді құрастыру және салыстыру; 2.5.1.5** көбейту мен бөлудің белгісіз компоненттерін табуға, кері есептерді құрастыру және шығару, тура және жанама сұрақтары болатын есептерді («бірнеше бірлік артық/кем» «бірнеше есе есе артық/ кем»

ЖОБА

			қатынастарымен байланысты) бір-бірінен ажырату; 2.5.1.6 көбейту мен бөлуге берілген есептерге қатысты таңдаған амалдарын негіздеу, шығару әдісін түсіндіру; 2.5.1.7 екі амалмен орындалатын есептерді (санды бірнеше есе арттыру/кемітуге, еселік салыстыруға берілген жай есептердің түрлі комбинациялары) модельдеу 2.5.1.8 барлық арифметикалық амалдарға берілген жай есептердің шешуін санды өрнектер және теңдеулер түрінде/құрама есептердің шешуін санды өрнектер, жекелеген амалдар түрінде модельдеу және шығару
		5.2 Математикалық тіл	2.5.2.4 көбейту және бөлу амалдарының компоненттері атауларын өрнектерді оқу мен жазуда қолдану
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта 8. Саяхат	4А Тиімді есептеу тәсілдері	1.2 Сандармен амалдар орындау	2.1.2.3 қосудың ауыстырымдылық, терімділік қасиеттерін/көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін тиімді есептеулер жүргізу үшін қолдану
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	2.2.1.5 екі амалдан артық жақшалы және жақшасыз әріпті, санды өрнектерді салыстыру; 2.2.1.6 екі-үш амалды жақшалы және жақшасыз өрнектере арифметикалық амалдардың орындалу тәртібін анықтау, олардың мәнін табу

ЖОБА

	4В Есептерді шешу тәсілдері	5.1 Есептер және математикалық модель	2.5.1.4 санды бірнеше есе арттыру/кемітуге, еселік салыстыруға берілген есептерді талдау және шығару, кері есептерді құрастыру және салыстыру; 2.5.1.5** тура және жанама тұжырымдармен «артық/кем», «бірнеше есе артық/кем» қатынастарымен берілген есептерді талдау және шығару; 2.5.1.8 барлық арифметикалық амалдарға берілген жай есептердің шешуін санды өрнектер және теңдеулер түрінде/құрама есептердің шешуін санды өрнектер және жекелеген амалдар түрінде модельдеу
	4С Геометриялық фигуралар. Периметр. Аудан	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың классификациясы	2.3.1.3 көпбұрыштардың, қоршаған ортадағы заттар қабырғаларының ұзындығын өлшеу, периметрді табуға арналған формулаларды: Р= (а+в)·2, Р=а·4, Р=а+в+с қорытындылау, құру және қолдану; 2.3.1.4 фигураның белгісіз қабырғасын оның периметрі мен белгілі қабырғалары арқылы табу; 2.3.1.5 берілген периметрі бойынша торкөзді қағазға жазық фигуралар салу, олардың пішіндері өзгеруіне қарай периметрдің қалай өзгеретінін түсіндіру
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	2.3.2.3 жазық фигуралардың модельдерін бөлу және олардан композиция құрастыру; 2.3.2.4 бастапқы орнын, бағытын, қозғалысын (оңға, солға, тура, толық бұрылу,

ЖОБА

			сағат тілімен және сағат тіліне кері жартыға, төрттен бірге бұрылу), анықтау айқындайтын нұсқаулыққа сәйкес әрекет жасау жасау
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	2.3.3.1 сызықта белгіленген нүктелерді бір-біріне қатысты орналасуын анықтау
		4.2 Пікірлер	2.4.2.2 сандық есептерді, әртүрлі сандардан тұратын басқатырғыштарды, ауыстырып құюға және өлшеуге берілген логикалық есептерді зерттеу және шығару
		5.1 Есептер және математикалық модель	2.5.1.2** есептерді шығару барысында ұзындығы, ені, периметр шамаларының өзара тәуелділігін пайдалану; 2.5.1.5** тіктөртбұрыш (шаршының) ұзындығы, ені, периметрін табуға берілген есептерді талдау және шығару, кері есептерді құрастыру және шығару
		5.2 Математикалық тіл	2.5.2.3 нүктелерді, кесінділерді, сәулелерді, түзулерді латын алфавитінің бас әріптерімен таңбалау, оларды таңбалануы бойынша оқу

ЖОБА

3) 3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Жанды табиғат	1А 1000 көлеміндегі	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	3.1.1.1 1000-ға дейінгі сандардың құрылу жолын түсіну, 1000 көлеміндегі

2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	сандар. Қосу және азайту		сандарды тура және кері санау, натурал сандар қатарындағы орнын анықтау; 3.1.1.2 үштаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру; 3.1.1.3 үштаңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыштарға жіктеу; 3.1.1.4 санаудың ірі бірлігі – мыңдықты құрастыру, 1 000 000-ға дейін мыңдықтармен санау, жазу, салыстыру
		5.2 Математикалық тіл	3.5.2.1 көптаңбалы сандардың графикалық моделін құру, кластар мен разрядтар кестесін қолдану; 3.5.2.4** қосу мен азайту, көбейту және бөлу амалдары компоненттерінің атауларын жақшалы өрнектерді оқу мен жазуда қолдану
		1.2 Сандармен амалдар орындау	3.1.2.5 үштаңбалы сандарды/ мыңдықтарды санның ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау; 3.1.2.8 үштаңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін қолдану
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	3.2.1.1 бір/екі әрпі бар әріпті өрнектерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу; 3.2.1.2 әріптердің берілген мәндерінде екі әрпі бар әріпті өрнектің мәнін табу
		2.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	3.2.2.1 қарапайым теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу
		4.3 Тізбектер	3.4.3.1 1000-ға дейінгі сандар/ мыңдықтармен миллионға дейінгі сандар тізбектерінің заңдылығын анықтау;

ЖОБА

			3.4.3.2 өзі таңдаған заңдылық бойынша тізбектер құрастыру, тізбектегі заңдылықтың бұзылуын табу
	1В Көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3.1.2.2 көбейту және бөлуді орындауда 0 мен 1 сандарының қасиеттерін қолдану, санды 0 санына бөлуге болмайтынын білу; 3.1.2.3** тиімді есептеу үшін көбейтудің ауыстырымдылық қасиетін қолдану
		1.3 Шамалар және өлшем бірліктер	3.1.3.1 ауданы болатын нысандарды атау және ауданды өлшеуге арналған өлшемдер мен құралдарды таңдап алу, палеткамен өлшеу; 3.1.3.3** ұзындық (мм,см, дм, м, км)/ масса (г, кг, ц, т)/көлем (сыйымдылық) (л)/аудан ($см^2$, $дм^2$, $м^2$)/өлшем бірліктерін салыстыру және шамалар мәндерімен қосу/азайту/көбейту/бөлу амалын орындау
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	3.2.1.4 санды 0-ге көбейту, 0-ге бөлуге болмайтын жағдайларды әріпті теңдік түрінде: $a \cdot 0 = 0$, $a \neq 0$ көрсету
		4.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	3.4.1.1 екі жиынның бірігуі мен қиылысуын Эйлер-Венн диаграммасының көмегімен көрнекі түрде кескіндеу; 3.4.1.2 сандардың жиындарын, олардың бірігуі мен қиылысуын элементтердің берілген немесе оқушылардың өздері анықтаған қасиеттері бойынша құру; 3.5.2.2 екі жиынның қиылысуы $\cap$, екі жиынның бірігуі $\cup$, бос жиын $\varnothing$ таңбаларын қолдану

ЖОБА

		4.4 Нысандардың комбинациялары	3.4.4.1 «мүмкіндіктер тармағы» туралы түсінігі болу, күнделікті өмірде кездесетін түрлі жағдаяттар мен есеп шығаруда қолдану
		5.1 Есептер және математикалық модель	3.5.1.1** 2-3 амалмен орындалатын есепті кесте, сызба, қысқаша жазба түрінде модельдеу; 3.5.1.4** шамалар арасындағы тәуелділікке берілген есептерді талдау және шығару
		5.2 Математикалық тіл	3.5.2.4** көбейту және бөлу амалдары компоненттерінің атауларын жақшалы өрнектерді оқу мен жазуда қолдану
	1С Кестелік көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3.1.2.4 6, 7, 8, 9 сандарына көбейту мен бөлу кестесін құру, білу және қолдану
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	3.2.1.1 бір/екі әрпі бар өрнектерді ажырату, құрастыру, жазу және оқу; 3.2.1.6 төрт амалды жақшалы және жақшасыз өрнектерде арифметикалық амалдардың орындалу тәртібін анықтау, олардың мәнін табу; 3.2.1.7 формулаларды шамалардың арасындағы өзара қатынасты орнатушы теңдік ретінде түсіну
		5.1 Есептер және математикалық модель	3.5.1.2** есептерді шығаруда «бір заттың массасы», «саны», «жалпы масса»/«бір затқа жіберілген шығын», «заттардың саны», «жалпы шығын» ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану; 3.5.1.5** жанама сұрақтары болатын («бірнеше бірлік артық/кем», «бірнеше есе артық/кем» қатынастарымен байланысты), есептерді талдау және шығару

ЖОБА

2-тоқсан			
3. Уақыт 4.Сәулет өнері	2А Үлес	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	3.1.1.5 үлесті құру жолын көрсетіп беру, оларды оқу, жазу және салыстыру; 3.1.1.6 жай бөлшектерді оқу, жазу, бөлімдері бірдей жай бөлшектерді көрнекілік қолдану арқылы салыстыру
		1.2 Сандармен амалдар орындау	3.1.2.1** санның квадратын бірдей екі көбейткіштің, ал санның кубы бірдей үш көбейткіштің көбейтіндісі ретінде түсіну 3.1.2. 1** бөлшек дегеніміз бір бүтіннің бір немесе бірнеше бөліктері және екі натурал санның қатынасы екенін түсіну; 3.1.2.14 санның/шаманың бөлігін табу және бөлігі бойынша санды/шаманы табу: 100 көлеміндегі сандар мен жүздіктердің жартысын, төрттен бір, оннан бір бөлігін табу
		5.1 Есептер және математикалық модель	3.5.1.3 санның және шаманың үлесін табуға берілген есептерді талдау және шығару, кері есеп құрастыру және шығару; 3.5.1.4 шамалар арасындағы тәуелділікке/пропорционал бөлуге берілген есептерді талдау және шығару
	2В Аудан. Шамалар	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың классификациясы	3.3.1.1 шеңбер мен дөңгелек, және олардың элементтерін (центр, радиус, диаметр) бір-бірінен ажырату және атау/симметриялы және симметриялы емес жазық фигураларды айыра білу және оларды қоршаған ортадағы заттармен сәйкестендіру; 3.3.1.2 геометриялық фигуралардың классификациясы;

ЖОБА

			3.3.1.3 тіктөртбұрыш тікбұрышты үшбұрыш, $S= (a \cdot b):2$, шаршы $S=a^2$, тікбұрышты үшбұрыш $S=a \cdot b$ ауданы формуласын қорытындылап алу және қолдану; 3.3.1.4 суретте кескінделген құрастырылған фигуралардың, қоршаған ортадағы жазық фигуралардың периметрін анықтау; 3.3.1.5 берілген ауданы бойынша жазық фигуралар салу, олардың пішіндері өзгеруіне қарай ауданының қалай өзгеретінін түсіндіру
		3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	3.3.2.1 нүктелі қағазда параллель және қиылысатын түзулерді/ қиылысатын геометриялық жазық фигураларды сызу, олардың қиылысу және бірігу аймағын табу; 3.3.2.2 (берілген қабырғалары бойынша) тіктөртбұрыш пен шаршы, циркульдің көмегімен шеңбер сызу
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	3.3.3.1 жазық фигурада белгіленген нүктелердің орнын бір-біріне қатысты анықтау
		1.3 Шамалар және өлшем бірліктер	3.1.3.1 ауданы болатын нысандарды атау және ауданды өлшеуге арналған өлшемдер мен құралдарды таңдап алу, палеткамен өлшеу; 3.1.3.2** ұзындық (мм)/масса (г, т)/ аудан ($см^2$, $дм^2$, $м^2$) өлшем бірліктерін қолданып өлшеу; 3.1.3.3** шамалар мәндері ұзындық (мм, см, дм, м,

ЖОБА

			км)/масса (г, кг, ц, т)/ көлем (сыйымдылық) (л)/аудан ($см^2$, $дм^2$, $м^2$) өлшем бірліктерін салыстыру және амалдар орындау; 3.1.3.4** ұзындық (мм, см, дм, м, км)/масса (г, кг, ц, т)/аудан ($см^2$, $дм^2$, $м^2$) бірліктерін олардың арақатысына сүйеніп түрлендіру
		5.1 Есептер және математикалық модель	3.5.1.2** есептерді шығаруда ұзындығы, ені, ауданы ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану; 3.5.1.4 шамалар арасындағы тәуелділікке/пропорционал бөлуге берілген есептерді талдау және шығару; 3.5.1.5** тіктөртбұрыштың (шаршының) қабырғалары мен ауданын табуға есептерді талдау және шығару
		5.2 Математикалық тіл	3.5.2.3 бұрыштарды, көпбұрыштарды латын алфавитінің бас әріптерімен таңбалау, оларды таңбалануы бойынша оқу
	2С Ауызша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3.1.2.5** үштаңбалы сандарды олардың ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау; 3.1.2.8 үштаңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін қолдану; 3.1.2.9 100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні біртаңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережесін қолдану; 3.1.2.12 нөлдермен аяқталатын үштаңбалы санды біртаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу тәсілін қолдану

ЖОБА

3-тоқсан			
5. Атақты тұлғалар 6. Өнер	3А Кестеден тыс көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3.1.2.3** тиімді есептеу үшін көбейтудің үлестірімділік, терімділік қасиеттерін қолдану; 3.1.2.6 біртаңбалы санға қалдықпен бөлуді орындау; 3.1.2.7 кестеден тыс 17·5, 96:6, 75:15, 84:4 жағдайларында ауызша көбейту мен бөлуді орындау; 3.1.2.9 100 көлеміндегі сандарды ауызша көбейту мен бөлуді орындауда қосындыны және көбейтіндіні біртаңбалы санға бөлу, қосындыны санға көбейту ережесін қолдану
		2.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеу	3.2.2.2 көбейту мен бөлуге берілген қарапайым теңдеулерді, құрылымы күрделі x·(25:5)=60, (24·3):x=6, x:(17·2)=2, k+124:4=465 түріндегі теңдеулерді шешу
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	3.2.1.3 көбейтудің үлестірімділік және терімділік қасиеттерін әріпті теңдік түрінде: (ab)c=a(bc), a(b+c)=ab+ac, a(b-c)=ab-ac көрсету және қолдану; 3.2.1.5 үш амалдан артық санды өрнектерді салыстыру
	3В Кеңістік фигуралар	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	3.3.2.3 кеңістік геометриялық фигуралардың (тікбұрышты параллепипед, куб) жазбасын дайындау және олардың моделін құрастыру; 3.3.2.4 солға және оңға бұрғанда, үстінен және жанынан қарағанда кеңістік фигуралардың қалпындағы өзгерістерді түсіндіру
	3С	1.2 Сандармен амалдар орындау	3.1.2.10 23·2, 123·2, 46:2, 246:2

ЖОБА

	Жазбаша көбейту және бөлу		жағдайларында екітаңбалы/ үштаңбалы сандарды бір таңбалы санға жазбаша көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану; 3.1.2.11 28·3, 269·2, 84:3, 538:2 жағдайларында екі/үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға көбейту мен бөлу алгоритмдерін қолдану
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі 8.Демалыс мәдениеті. Мерекелер	4А Жазбаша көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	3.1.2.13 бөліндінің бір разрядында нөл болатын кезде үштаңбалы санды біртаңбалы санға бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін қолдану
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	3.2.1.5 үш амалдан артық санды өрнектерді салыстыру
	4В Есепті шешу жолдары	1.3 Шамалар және өлшем бірліктер	3.1.3.6 1000 тг, 2000 тг, 5000 тг купюраларды ажырату және түрлі төлем жасау
		4.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	3.4.1.3 сандар жиынының ішкі жиындарын элементтердің берілген немесе оқушылардың өздері анықтаған қасиеттері бойынша құру
		4.2 Пікірлер	3.4.2.1 ақиқат немесе жалған пікірлер құру; 3.4.2.2 кестелер және графтар құру әдісімен логикалық пайымдауға берілген есептерді шығару
		4.4 Нысандардың комбинациялары	3.4.4.1 «мүмкіндіктер тармағы» туралы түсінігі болу, күнделікті өмірде кездесетін түрлі жағдаяттар мен есеп шығаруда қолдану
		5.1 Есептер және математикалық модель	3.5.1.1** екі-үш амалмен орындалатын есептің шартын кесте, сызықтық/бағандық диаграмма, сызба, қысқаша жазба түрінде модельдеу; 3.5.1.2** есептерді шығаруда

ЖОБА

			бір заттың массасы, саны, жалпы масса/ бір затқа жіберілген шығын, заттардың саны, жалпы шығын/ ұзындығы, ені, ауданы ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану; 3.5.1.5** жанама сұрақтары болатын есептерді («бірнеше бірлік артық/ кем» «бірнеше есе артық/кем» қатынастарымен байланысты)/ тіктөртбұрыштың (шаршының) қабырғалары мен ауданын табуға берілген есептерді талдау және шығару; 3.5.1.6 есептеу кезінде жауабын алдын ала болжау, нәтижесін құрама есептің шартына сәйкес түсіндіру; 3.5.1.7 үш амалмен шығарылатын есептерді (шамалар арасындағы тәуелділікке құрылған жай есептердің түрлі комбинациялары) модельдеу және шығару; 3.5.1.8** айнымалысы бар өрнектер мен теңдеулер түрінде барлық арифметикалық амалдарға берілген қарапайым есептерді/құрама есептерді санды өрнектер немесе жеке амалдар түрінде моделдеу
		5.2 Математикалық тіл	3.5.2.5 деректерді жинақтау, жүйелеу және диаграммалар мен пиктограммалар қолданып салыстыру

ЖОБА

	4С Уақыт	1.3 Шамалар және өлшем бірліктер	3.1.3.2** (сек) өлшем бірлігін қолданып өлшеу; 3.1.3.3** шамалар мәндерін уақыт (сек, мин, сағ, тәул, ай, жыл, ғасыр) салыстыру және амалдар орындау; 3.1.3.4** уақыт (сек, мин, сағ, тәул, ай, жыл, ғасыр) бірліктері олардың арақатысына сүйеніп түрлендіру; 3.1.3.5 әртүрлі сағатпен уақытты анықтау: (сағ, мин, сек)

4) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
		1-тоқсан	
1. Менің Отаным – Қазақстан 2. Құндылықтар	1А Көптаңбалы сандар нумерациясы және олармен амалдар орындау	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	4.1.1.1 көптаңбалы сандардың құрылу жолын түсіну, натурал сандар қатарындағы 1 000 000 көлеміндегі санның орнын анықтау; 4.1.1.2 көптаңбалы сандарды оқу, жазу және салыстыру/сандарды берілген разрядқа дейін дөңгелектеу; 4.1.1.3 көптаңбалы сандардың разрядтық және кластық құрамын және разрядтық бірліктердің жалпы санын анықтау, разрядтық қосылғыштарға жіктеу; 4.1.1.4 санаудың ірі бірлігі – миллионды құрастыру жүз миллион көлемінде санау, жазу, салыстыру
		1.2 Сандармен амалдар орындау	4.1.2.2 көптаңбалы сандармен арифметикалық амалдарды орындауда 0 мен 1 сандарының қасиеттерін қолдану;

ЖОБА

			4.1.2.5 көптаңбалы сандарды ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау, микрокалькулятордың көмегімен есептеулер жүргізу; 4.1.2.8 көптаңбалы сандарды жазбаша қосу және азайту алгоритмдерін қолдану
		1.3 Шамалар және олардың өлшем бірліктері	4.1.3.1 кеңістік геометриялық фигураларды атау, көлемді өлшеуге арналған өлшемдер мен құралдарды таңдау, текшелермен (1 $см^3$) өлшеу; 4.1.3.2** ($см^3$, $дм^3$, $м^3$, га, ар) өлшем бірліктерін қолданып өлшеу; 4.1.3.3** шамалар мәндері ұзындық (мм, см, дм, м, км)/масса (г, кг, ц, т)/көлем (сыйымдылық) (л, $мм^3$, $см^3$, $дм^3$, $м^3$)/аудан ($мм^2$, $см^2$, $дм^2$, $м^2$, га, а) бірліктерін салыстыру; 4.1.3.4** ұзындық (мм, см, дм, м, км)/масса (мг, г, кг, ц, т)/аудан ($мм^2$, $см^2$, $дм^2$, $м^2$, га, а)/көлем ($мм^3$, $см^3$, $дм^3$, $м^3$)/уақыт (сек, мин, сағ, тәул) өлшем бірліктерін олардың арақатысына сүйеніп түрлендіру; 4.1.3.5 уақыт өлшем бірлігінің үлесін табу (1/60 сағ═1 мин, 1/2 сағ═30 мин, 1/7 апта═1 күн); 4.1.3.6 10 000 тг, 20 000 тг купюраларды және түрлі мемлекеттің валюталарын (рубль, евро, доллар) ажырату және түрлі төлем жасау
		4.3 Тізбектер	4.4.3.1** 1 000 000-ға дейінгі сандар тізбектерінің заңдылықтарын анықтау

ЖОБА

	1B Біртаңбалы санға көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	4.1.2.3 көптаңбалы сандармен есептеулер жүргізгенде қосу және көбейтудің қасиеттерін қолдану; 4.1.2.4 2-ге, 5-ке, 10-ға бөлінгіштік белгілерге сүйеніп, натурал сандарды топтастыру; 4.1.2.5 көптаңбалы сандарды ондық құрамы негізінде ауызша қосу және азайтуды орындау, микрокалькулятордың көмегімен есептеулер жүргізу; 4.1.2.6 10, 100, 1000 сандарына қалдықсыз және қалдықпен бөлу; 4.1.2.7 екітаңбалы/үштаңбалы сандарды біртаңбалы санға ауызша көбейту мен бөлуді орындау; 4.1.2.10** көптаңбалы сандарды біртаңбалы сандарға қалдықпен бөлуді орындау
		4.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	4.4.1.1 жиындар арасындағы қатынастың (тең, қиылысатын, қиылыспайтын жиындар, ішкі жиын) сипатын анықтай білу
	1C Жылдамдық, уақыт, арақашықтық	2.1 Санды және әріпті өрнектер	4.2.1.8** бірқалыпты түзу сызықты қозғалыстағы арақашықтық формулаларын көрсету және қолдану s=v·t, t=s: v, v=s:t
		5.1 Есептер және математикалық модель	4.5.1.2** есептерді шығару үдерісінде жылдамдық, арақашықтық шамаларының өзара тәуелділігін пайдалану
		4.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	4.4.1.3** есептерді шешуде жиындардың қиылысуы мен бірігуінің ауыстырымдылық және терімділік қасиеттерін қолдану
	1D Геометриялық фигуралар	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың	4.3.1.1** текше, тікбұрышты параллелепипед және олардың элементтерін (төбелері, қабырғалары, қырлары) тану

ЖОБА

		классификациясы	және атау; 4.3.1.3 тікбұрышты параллепипед көлемінің формуласын (V=a·b·c) қорыту, шығару, қолдану; 4.3.1.4 суретте бейнеленген құрама фигуралардың, қоршаған ортадағы жазық фигуралардың ауданын анықтау
		5.2 Математикалық тіл	4.5.2.3 текшені, тікбұрышты параллелепипедті латын алфавитінің бас әріптерімен таңбалау, оларды таңбалануы бойынша оқу
		5.1 Есептер және математикалық модель	4.5.1.2** есептерді шығару процесінде биіктік, ені, ұзындығы, көлемі ұғымдарының өзара тәуелділігін пайдалану
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра 4. Мамандық тар әлемі	2А Көбейту және бөлу	1.2 Сандармен амалдар орындау	4.1.2.9 санды қосындыға көбейту, санды көбейтіндіге бөлу мен көбейту ережелерін қолдану; 4.1.2.12** нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды біртаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4.1.2.10** көптаңбалы сандарды екітаңбалы сандарға қалдықпен бөлуді орындау; 4.1.2.11** екітаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану; 4.1.2.12** нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды екітаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4.1.2.10** көптаңбалы сандарды үштаңбалы сандарға қалдықпен бөлуді орындау;

			4.1.2.11** үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмдерін қолдану; 4.1.2.12** нөлмен аяқталатын көптаңбалы сандарды үштаңбалы санға жазбаша көбейту және бөлу алгоритмін қолдану; 4.1.2.13 бөлінді мәнінде нөлдер болатын жағдайда көптаңбалы санды екітаңбалы/үштаңбалы санға бөлу алгоритмін және кері амал алгоритмін қолдану
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	4.2.1.8** қалдықпен бөлу формуласын (a=b·c+r) шығарып алу және қолдану
	2В Есеп шығару	5.1 Есептер және математикалық модель	4.5.1.2** есептерді шығаруда жұмысқа жіберілген уақыт, атқарылған жұмыс, өнімділік шамаларының өзара тәуелділігін пайдалану; 4.5.1.4 шамалар арасындағы тәуелділікке/пропорционал бөлуге/ белгісізді екі айырым бойынша табуға берілген есептерді талдау және шығару; 4.5.1.9** кездесу қозғалысына, қарама-қарсы бағыттағы қозғалысқа берілген есептерді арифметикалық және алгебралық әдіспен шешу
3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыстары. 6. Қоршаған ортаны қорғау	3А Қозғалысқа, өнімділікке берілген есептер	5.1 Есептер және математикалық модель	4.5.1.1 есепті сызба, алгоритм, дөңгелек диаграмма, график түрінде модельдеу; 4.5.1.2** есептерді шығаруда жұмысқа жіберілген уақыт, атқарылған жұмыс, өнімділік/егіннің түсімділігі, ауданы мен массасы/ жылдамдық, ара қашықтық, уақыт шамалары арасындағы тәуелділігің пайдалану; 4.5.1.9** артынан қуып жету,бір

ЖОБА

			бағыттағы қалып қою қозғалысына берілген есептерді арифметикалық және алгебралық әдіспен шешу
		4.2 Пікірлер	4.4.2.1 математикалық мазмұндағы пікірлер құру, олардың ақиқаттығын немесе жалғандығын анықтау; 4.4.2.2 кеңістіктік ойлау қабілетін дамытуға арналған логикалық есептерді шығару
		4.4 Заттардың комбинациялары	4.4.4.1 «таңдап алу» әдісімен комбинаторлық есептерді шығару
		3.3 Нүктелер координаттары және қозғалыс бағыты	4.3.3.1 қозғалыстың басталуы мен бағытын пайдалана отырып, нысандар қозғалысы сызбасын құру, сәйкес есептеулер жүргізу; 4.3.3.2 нысандардың бастапқы орны мен қозғалыс бағытын (бір-біріне қарама қарсы, бірінен бірі қарама-қарсы бағытта) анықтау
		2.1 Сандық және әріптік өрнектер	4.2.1.8** қуып жету қозғалысы мен қалып қою қозғалысына байланысты формулаларды шығарып алу және қолдану
		5.2 Математикалық тіл	4.5.2.5 ақпаратты түсіндіру, салыстыру және мәліметтерді жиынтықтау, қозғалыс графиктерін құру, қозғалысқа арналған есептерге сызба құрастыру
	3В Бөлшектер және пайыз	1.1 Натурал сандар және 0 саны. Бөлшектер	4.1.1.5 пайыз бүтіннің жүзден бір бөлігі екенін түсіну; 4.1.1.6 бөлімдері немесе алымдары бірдей жай бөлшектерді салыстыру/ сан сәулесінде салыстыру, дұрыс бөлшек, бұрыс бөлшек, аралас сандарды ажырату 4.2.1.5 алымдары бірдей немесе бөлімдері бірдей жай

			бөлшектерді салыстыру, сан сәулесінде салыстыру
		4.3 Тізбектер	4.4.3.1** алымдары бірдей немесе бөлімдері бірдей жай бөлшектермен өрнектелген сандар тізбектерінің заңдылықтарын анықтау
		1.2 Сандармен амалдар орындау	4.1.2.1 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту үшін, бөлімдерін өзгертпей қалдырып, сәйкес алымдарын қосу және азайту деп түсіну; 4.1.2.14 аралас санды бұрыс бөлшекке және бұрыс бөлшекті аралас санға айналдыру; 4.1.2.15 бөлімдері бірдей жай бөлшектерді қосу және азайту алгоритмін қолдану
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	4.2.1.4 бөлімдері бірдей жай бөлшектермен қосу және азайту амалдарын орындау; 4.2.1.5 алымдары бірдей немесе бөлімдері бірдей жай бөлшектерді салыстыру, сан сәулесінде салыстыру; 4.2.1.6 бөлімдері бірдей жай бөлшектері бар өрнектердің мәндерін салыстыру
		5.1 Есептержәне математикалық модель	4.5.1.3 бүтіннің бөлігін табуға берілген есептерді талдау және шығару, кері есеп құрастыру, шығару
		5.2 Математикалық тіл	4.5.2.1 жай бөлшектердің құрылуын, салыстыру, қосу және азайтуды бейнелеу үшін жазық фигуралардың бөлігі және сан сәулесін қолдану; 4.5.2.4** (10 %, 20 %, 25 %, 50 %, 75% , 100 %) пайызды % символымен белгілеуді қолдану
	3С Шеңбер, дөңгелек	3.2 Геометриялық фигураларды кескіндеу және салу	4.3.2.2** шеңбер мен дөңгелекті радиусы бойынша сызу

ЖОГ

4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат 8. Болашаққа саяхат	4А Теңдеу, теңсіздік, өрнектер	2.2 Теңдік және теңсіздік. Теңдеулер	4.2.2.1 қос теңсіздіктердің шешімдер жиынын табу; 4.2.2.2 39+490:k=46, 230·a+40=1000:2 түріндегі теңдеулерді шешу
		2.1 Санды және әріпті өрнектер	4.2.1.1 санды және әріпті өрнектерді түрлендіру; 4.2.1.2 әріптердің берілген мәніндегі бірнеше айнымалысы бар өрнектің мәнін табу; 4.2.1.3 айнымалысы бар өрнектерді құру және есептер шығару барысында қолдану; 4.2.1.6 бөлімдері бірдей жай бөлшектері бар өрнектердің мәндерін салыстыру; 4.2.1.7 төрт амалдан артық жақшалы және жақшасыз өрнектерде арифметикалық амалдардың орындалу тәртібін анықтау, олардың мәнін табу
		4.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	4.4.1.3** теңдеулер мен теңсіздіктерді шешуде жиындардың қиылысуы мен бірігуінің ауыстырымдылық және терімділік қасиеттерін қолдану
	4В Есептер	1.2 Сандармен амалдар орындау	4.1.2.5** микрокалькулятордың көмегімен есептеулер жүргізу
		5.1 Есептер және математикалық модель	4.5.1.4** шамалар арасындағы тәуелділікке/пропорционал бөлуге табуға берілген есептерді талдау және шығару; 4.5.1.5 тікбұрышты параллелепипедтің (кубтың) көлемі мен қырының ұзындығын табуға берілген есептерді талдау және шығару; 4.5.1.6 әр түрлі құрама есептерді құрастыру, салыстыру, шығару; 4.5.1.7 үш-төрт амалмен шығарылатын есептерді модельдеу және түрлі әдіспен

ЖОГ

			шығару, ең тиімді әдісті анықтау; 4.5.1.8** барлық арифметикалық амалдарға берілген жай есептердің шешуін санды өрнектер және теңдеулер түрінде модельдеу
	4С ҮшбұрыштарСимметрия	3.1 Геометриялық фигуралар және олардың классификациясы	4.3.1.1** тікбұрышты үшбұрышты тану және атау; 4.3.1.2 үшбұрыштардың классификациясы; 4.3.1.4 суретте бейнеленген құрама фигуралардың, қоршаған ортадағы жазық фигуралардың ауданын анықтау; 4.3.1.5 жазық фигураларды осіне қатысты симметриялы болатын фигуралармен нүктелі қағазда толықтыру, бұрыштың шамасын табу; 4.3.2.1 нүктелі қағазда перпендикуляр түзулер, симметриялы және симметриялы емес жазық фигураларды сызу; 4.3.2.2** градустық өлшемі бойынша бұрыш, тік бұрышқа тиісті екі қабырғасы бойынша тікбұрышты үшбұрыш, тікбұрышты сызғыштың көмегімен түзуге перпендикуляр түзу сызу; 4.3.2.3 кеңістік геометриялық фигуралардың (пирамида, цилиндр, конус) жазбасын ажырату, фигураларды олардың жазбасымен сәйкестендіру және олардың моделін құрастыру; 4.3.2.4 симметриялы және симметриялы емес жазық фигураларды бір бірінен ажырату және оларды қоршаған

ЖОГ

			ортадағы заттармен сәйкестендіру
		4.1 Жиындар және олармен орындалатын амалдар	4.4.1.2 түзу сызықтардың, геометриялық фигуралардың қиылысуын көрсету, қиылысу және бірігу аймақтарын белгілеу
		4.3 Тізбектер	4.4.3.2 заңдылықты немесе ережені өзі таңдап, сандар, сандар тобы тізбектерін құру
		5.2 Математикалық тіл	4.5.2.4 (10 %, 20 %, 25 %, 50 %, 75%, 100 %) пайызды % символымен/ бұрыштың градустық өлшемін ^{0} символымен, белгілеуді қолдану

Ескерту:

оқу бағдарламасындағы ** белгіленген оқу мақсатының бөлігін жүзеге асырылады.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрінің
2022 жылғы «...».....
№ бұйрығына
27-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1- сыныбына арналған «Цифрлық сауаттылық» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Цифрлық сауаттылық» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Цифрлық сауаттылық» пәнін оқыту мақсаты – білім алушылардың оқу мен күнделікті өмірде есептей білу дағдылары, робототехника, базалық білім, заманауи ақпараттық технологиялармен жұмыс жасаудағы білік және дағдыларды тиімді қолдануын қамтамасыз ету.

3. Негізгі міндеттері:

1) білім алушыларға компьютер туралы, қазіргі заманғы цифрлық құрылғылар және олардың қоғамдағы рөлі туралы бастапқы ақпараттар беру;

2) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, білім алушылардың есептей білу, роботтарды жинау және программалау, іздеу, жинақтау, өңдеу, ақпараттарды сақтау және тарату дағдыларын қалыптастыру;

3) білім алушылардың әртүрлі қолданбалы программаларды қолдану арқылы өз идеяларын ұсыну дағдыларын қалыптастыруға ықпал ету;

4) байланыс, ақпарат алмасу және ынтымақтастық үшін ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалануын ынталандыру;

5) білім алушыларды компьютермен қауіпсіз жұмыс істеу ережелері мен авторлық құқықтарды құрметтеуді үйрету.

4. Оқу бағдарламасында үш тілде оқыту ғана емес, сонымен қатар білім алушылардың мектептен тыс сабақтарын үш тілде (қазақ, орыс және шетел тілдерінде) ұйымдастыруды көздейтін үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған.

5. Оқу бағдарламасының ерекшелігіне оның пән бойынша білім мен білігінің қалыптасуына бағдарлануы ғана емес, сонымен қатар, білімді функционалдық және шығармашылық жағынан қолдану, сын тұрғысынан ойлау, зерттеу жұмыстарын жүргізу, ақпараттық және коммуникациялық технологияларды, әртүрлі коммуникациялық әдістерді пайдалану, топта және жеке жұмыс істей білу,

проблемаларды шешу және шешім қабылдау сияқты кең ауқымды дағдылар жатады.

6. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең спектрлі дағдылардың табиғи үйлесімде дамуы - білім алушылардың бойында: «қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек және шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты базалық құндылықтарды қалыптастырудың негізі болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушылардың мінез-құлқына және күнделікті іс-әрекеттеріне ынталандырушы болуға арналған оның тұрақты тұлғалық бағдары болуы тиіс.

2-тарау. «Цифрлық сауаттылық» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1 - параграф. «Цифрлық сауаттылық» пәнінің мазмұны

7. «Цифрлық сауаттылық» пәні бойынша білім жүктемесінің көлемі:

1) 1-сынып аптасына 1 сағаттан, II жартыжылдықтан бастап 19 сағатты;

2) 2-сынып аптасына 1 сағаттан, оқу жылында 36 сағатты;

3) 3-сынып аптасына 1 сағаттан, оқу жылында 36 сағатты;

4) 4-сынып аптасына 1 сағаттан, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

8. «Цифрлық сауаттылық» пәнін оқытудағы негізгі талап - компьютерлік жүйелерге қолжетімділік.

«Цифрлық сауаттылық» пәнін тиімді өткізуге арналған қажетті жабдықтардың тізімі:

1) гарнитурамен жабдықталған дербес компьютерлер (микрофоны бар құлаққаптар);

2) Интернетке кең жолақты қосылуымен мұғалімдер мен білім алушылар арасындағы байланыс және құралдарын деректермен алмасуды қамтамасыз ететін жоғары сапалы ашық қатынас желісі;

3) Перифериялық құрылғылар: принтер, сканер, көшіру техникасы, интерактивті проектор/интерактивті тақта;

4) Робототехникаға арналған жиынтықтар.

9. Пәннің негізгі мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

1) Ақпараттық этикет

2) Менің алғашқы суретім

3) Біздің өміріміздегі алгоритм

4) Бағдарламалар

5) компьютер;

6) ақпаратты ұсыну және өңдеу;

7) интернет желісінде жұмыс істеу;

8) есептей білу;

9) робототехника.

10. «Компьютер» бөлімі келесі бөлімдерді қамтиды:

1) компьютердің құрылғылары;

2) программалық қамтамасыз ету;

3) қауіпсіздік.

11. «Ақпаратты ұсыну және өңдеу» бөлімі келесі бөлімдерден тұрады:

1) мәтіндер;

2) графика;

3) презентациялар;

4) мультимедия.

12. «Интернеттегі жұмыс» бөлімі келесі бөлімдерді қамтиды:

1) ақпаратты іздеу;

2) ақпаратпен алмасу.

13. «Есептей білу» бөлімі төмендегі бөлімдерді қамтиды:

1) алгоритмдер;

2) программалау.

14. «Робототехника» бөлімі келесі бөлімдерді қамтиды:

1) жалпы робототехника;

2) роботтың қозғалысы;

3) датчиктер мен қозғалтқыштар.

15. «Цифрлық сауаттылық» оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Ақпараттық этикет: Өз денсаулығымызды сақтаймыз; Біздің айналамыздағы ақпарат; Ақпарат және компьютер; Интернет желісінде жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік.

2) «Менің алғашқы суретім»: Фигуралар; Фигуралармен орындалатын іс-әрекет.

3) «Біздің өміріміздегі алгоритмдер»: Біздің өміріміздегі алгоритм.

4) «Бағдарламалау»: Scratch бағдарламасымен танысу; Менің алғашқы бағдарламам.

16. «Цифрлық сауаттылық» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Компьютер»: компьютер құрылғылары: енгізу құрылғылары (тінтуір, пернетақта, микрофон) және шығару құрылғылары (монитор, принтер, дыбыс шығарғыш/ құлаққап); программалық қамтамасыз ету: файлдар және бумалар түсінігі, меню командаларын қолдану; қауіпсіздік: цифрлық құрылғылармен жұмыс жасау барысында техника қауіпсіздігінің негізгі ережелерін сақтау, желіде орналасқан ақпараттардың шынайылығы мен пайдасы;

2)«Ақпаратты өңдеу және көрсету»:

Мәтіндер: мәтіндік редакторда сөйлемдерді теру, қаріпті және абзацты пішімдеу (қаріптің жазылу стилі, түсі, түзету), құжаттағы ерекшеленген мәтінді қиып алу, көшіру, қою;

Графика: суретті өңдеу; қию, бұру, өлшемін өзгерту, суреттің фрагментін көшіру;

Мультимедиа: дыбыс жазу және дыбысты ойнату, дыбыстық эффектілер, дыбысты өңдеу;

3) «Интернет желісінде жұмыс істеу»: берілген тақырып бойынша ақпаратты іздеу үшін браузерді пайдалану, қосымшалар арасында деректермен алмасу;

4) «Есептей білу»: алгоритмдер: сызықтық алгоритм, алгоритмнің сөздік формасы, алгоритмнің графикалық формасы; программалау: атқарушының командалар жүйесі, лабиринт.

Бағдарламалау: ендірілген графикалық редакторда ойын бағдарламалау ортасын құру, пернетақтадан спрайтты басқаруды ұйымдастыру, кейіпкерлер арасындағы мәтіндік диалогты ұйымдастыру;

5) «Робототехника»: Робот қозғалысын ауызша түрде берілген алгоритм бойынша ұйымдастыру, сенсорлық сенсорды пайдалану, робот үшін аудио файлды жүктеу, робот үшін бағдарламаны әзірлеу кезінде дыбысты пайдалану, құрылған роботты аудиторияға ұсыну.

17. «Цифрлық сауаттылық» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Компьютер»: компьютердің құрылғылары: енгізу және шығару құрылғылары; программалық қамтамасыз ету: компьютерлік программалардың қызметі (сілтеуіш, суреттерді көруге арналған программалар), программа менюі, меню командаларын қолдану, файлдар мен бумалар, компьютерде файлдарды ашу және сақтау; қауіпсіздік техникасы: қауіпсіздік техникасының ережелері;

2) «Ақпаратты өңдеу және көрсету»: мәтіндер: мәтіндік редактордың қызметі, программа менюі, мәтінді теру және өңдеу, символдар мен абзацтарды пішімдеу, мәтінмен болатын операциялар, символдарды қосу; графика: графикалық редактордың қызметі, суреттерді ашу және сақтау, редактор құралдарын қолдана отырып, сурет салу, түстер палитрасы, суреттерді өңдеу, суретті кесу, айналдыру және өлшемін өзгерту, сурет бөліктерінің көшірмесін жасау; презентация: презентация құру программаларының қызметі, программа менюі, презентацияларды ашу және сақтау, слайдта мәтін мен суреттерді орналастыру, слайд арасында ауысу, презентация дизайны, дыбысты қосу; мультимедиа: дыбыстық ақпаратты енгізу және шығару құрылғылары, дыбыс редакторының қызметі, дыбысты жазу, дыбыстарды өңдеу және ойнату, дыбыстық эффектілерді қолдану;

3) «Интернет желісіндегі жұмыс»: ақпаратты іздеу: құжаттағы мәтіннің фрагментін іздеу; ақпарат алмасу: желіде ақпарат алмасу тәсілдері, жобамен бірлесіп жұмыс істеу үшін мессенджерлерді пайдалану;

4) «Есептей білу»:

Алгоритмдер: цикл, циклдік алгоритмді жүзеге асырудағы Орындаушының командалық жүйесі.

Бағдарламалау: ойын бағдарламалау ортасында ойын құру кезінде циклдік алгоритмді енгізу, дайын сценарий бойынша ойын жасау, ойын бағдарламалау ортасында бірнеше көріністермен және кейіпкерлермен жұмыс істеу;

5) «Робототехника»: орташа мотордың жылдамдығы мен айналу санын баптау, роботтың қозғалысын ұйымдастыру үшін циклды пайдалану.

18. «Цифрлық сауаттылық» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Компьютер»: компьютер құрылғылары, ғылыми-техникалық прогрестің компьютерлік және мобильді техниканың ескіруіне әсері.

Қауіпсіздік: сенімді құпиясөз критерийі;

2) «Ақпаратты ұсыну және өңдеу»:

Мәтіндер: мәтіндегі кестелер.

Презентациялар: слайдтың орналасуы, нысандардың анимациясы; бейне және дыбысты енгізу.

Мультимедиа: бейнеролик жасау;

3) «Интернет желісіндегі жұмыс»:

Ақпаратты іздеу: компьютердегі файлдар мен қалталарды іздеу.

Ақпарат алмасу: браузер параметрлері (бетбелгілер, тарих және жүктеулер).

Электрондық пошта: хабарламаларды, тіркелген файлдармен хабарламаларды қабылдау және жіберу;

4) «Есептей білу»: Алгоритмдер: кірістірілген циклдар, логикалық операторлар, салыстыру операторлары.

Бағдарламалау: ойын бағдарламалау ортасындағы айнымалылар, ойынды өз сценарийі бойынша дамыту;

5) «Робототехника»: түс сенсоры; ультрадыбыстық сенсор.

2- параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

19. Оқу мақсаттары программада кодпен берілген. Кодта бірінші нөмір сыныпты, екінші және үшінші сандар - бөлім мен бөлімше, төртінші сан оқу мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, 2.1.2.1 кодында: «2» – сынып, «1.2» – бөлімше, «1» – оқу мақсатының нөмірленуі.

20. Оқыту мақсаты жүйесі әр сыныпқа бөлім бойынша берілген:

1) Ақпараттық этикет

Білім алушылар міндетті	
Бөлімше	1-сынып
1. Өз денсаулығымызды сақтаймыз	1.1.3.1 Компьютермен жұмыс істеу барысында тәртіп ережелерін ұстанып өз денсаулығын сақтау. 1.1.1.1 Компьютердің қолданылуына қарай негізгі құрылғыларын атау.
2. Біздің айналамыздағы ақпарат	1.3.2.1 Қабылдау тәсілдерін қолданып ақпарат түрлерін анықтау.
3. Ақпарат және компьютер	1.3.2.2 Ұсыну формасы бойынша ақпарат түрлерін ажырату. 1.3.2.3 ақпаратты ұсыну кезіндегі ақпарат көздері мен қабылдағыштардың байланыс арналарына мысалдар келтіру
4. Интернет желісінде жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік	1.3.2.4 Интернет желісін өмірде қолдану мысалдарын келтіру. 1.3.2.5 желідегі барлық ақпарат сенімді және пайдалы емес екенін талқылау; 1.3.2.6 Интернет желісіне жеке ақпаратты беру кезіндегі қауіптерді анықтау.

2) Менің алғашқы суретім

Бөлімше	1-сынып
Фигуралар	1.2.2.1 Стандартты фигураларды қолданып салу. 1.2.2.2 Түстер палитрасындағы негізгі түсті өзгертіп кескін салу. 1.2.2.3 Палитрада фон түсін тандап кескін салу. 1.2.2.4 Контурын өзгерту арқылы фигураны салу. 1.2.2.5Фигура түсін құйып бояу арқылы өзгертіп салу.
Фигуралармен орындалатын іс-әрекет	1.2.2.6 Форма мен параметрді қолданып кескін бөлігін ерекшелеу. 1.2.2.7 Көшіру, қиып алу және қою құралдарын қолданып кескін салу. 1.2.2.8 Бұру немесе айналдыру құралдарын қолданып кескін салу. 1.2.2.9 Түспен толтыру құралын қолданып кескін салу.

3) Біздің өміріміздегі алгоритм

Біздің өміріміздегі алгоритм	1.4.1.1 Алгоритм, әрекет және команда ұғымдарын түсіндіру. 1.4.1.2 Орындаушы және оның командалар жүйесін анықтап алгоритм құру. 1.4.1.3Алгоритм түрлерін өмірмен байланыстырып мысалдар келтіру.

4) Бағдарламалау

Scratch пен танысу	1.4.2.1 Кейіпкер фигурасы үшін кітапханадан Спрайтты таңдау. 1.4.2.2 Кітапханадан Сахна фонын таңдау.
Менің алғашқы бағдарламам	1.4.1.4 Scratch (скретч) программалау ойын ортасында дайын сценариді алгоритм бойынша іске асыру. 1.4.1.5 Scratch (скретч) программалау ойын ортасында есептің шарты бойынша сызықтық алгоритімді өңдеу. 1.4.2.3 Scratch (скретч) программалау ойын ортасында жобаны құру, сақтау және ашу.

2-4 сынып

1) Компьютер

	Білім алушылар міндетті	
Бөлімше	3-сынып	4-сынып
1.Компьютердің құрылғылары	3.1.1.1 таңба регистрін, пернетақтаның орналасуын, меңзерді басқаруды өзгерту үшін клавиштерді пайдалану;	4.1.1.1компьютерлік және мобильді технологиялардың ескіруі ғылыми-техникалық прогреспен байланысты екенін түсіндіру;
2.Программалық қамтамасыз ету	3.1.2.1 қолданбалы программаларда "қызу" клавиштерді пайдалану;	

3.Қауіпсіздік	3.1.3.1 Интернет желісінде жұмыс істеуде жеке қауіпсіздігінің негізгі ережелерін ескеру;	4.1.3.1. сенімді пароль критерийлерін айқындау;

2) Ақпаратты ұсыну және өңдеу

Бөлімше	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1. Мәтіндер	2.2.1.2. Өз идеяларын мәтіндік редакторда жазу;	3.2.1.1. таңбалы, нөмірленген тізімдер жасау; 3.2.1.2. мәтінді теру ережесін сақтау; 3.2.1.3. мәтінді өңдеу; 3.2.1.4. шрифт пен абзацты пішімдеу; 3.2.1.5. суреттерді мәтінге енгізіп, реттеу;	4.2.1.1 мәтінде қарапайым кестелер жасау;
2 Графика	2.2.2.1 суреттің фрагментін көшіру және көрсету; 2.2.2.2 суретті өңдеу (кесу, айналдыру, өлшемін өзгерту);	3.2.2.1 фотосуреттерді өңдейтін (жарық, контраст, жиектеме) программаларын қолдану;	
3. Презентациялар		3.2.3.1 мәтін мен бейнені қамтитын қарапайым көрсетілімдерді жасау; 3.2.3.2 слайдтар арасындағы ауысуды қолдану; 3.2.3.3 презентацияларды безендіру үшін дайын дизайнды қолдану;	4.2.3.1 слайд үшін макет таңдау; 4.2.3.2 презентациялардағы нысандардың анимациясын келтіру; 4.2.3.3 презентацияға дыбыс пен бейнені енгізу;
4. Мультимедиа	2.2.4.1 дыбысты жазу және ойнату үшін программаларды пайдалану;		4.2.4.1 бейнеклиптерді жасау; 4.2.4.2 белгілі бір тақырыпта

ЖОБА

	2.2.4.2 дыбыстық файлдарды өңдеу;		фотосуреттер, дыбыстар және бейнелерді пайдалану;

3) Интернет желісінде жұмыс істеу

Бөлімше	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1. Ақпараттар іздеу	2.3.1.1 берілген тақырып бойынша ақпарат іздеу үшін браузерді қолдану;	3.3.1.1 ақпарат іздеуді іске асыру (құжаттағы мәтін үзіндісі);	4.3.1.1 түйінді сөздер бойынша ақпаратты іздеу үшін браузерді пайдалану; 4.3.1.2 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен қалталар)
2. Ақпарат алмасу	2.3.2.1 қосымшалар арасындағы мәліметтермен ауысу;	3.3.2.1. жоба бойынша бірлесіп жұмыс істеуге арнлаған мессенджерлерді пайдалану; 3.3.2.2. желідегі ақпарат алмасу жолдарын түсіндіру;	4.3.2.1. электрондық поштаның мүмкіндіктерін түсіндіру 4.3.2.2. шолғыш параметрлерін қолдану (бетбелгілер жасау, тарихты және жүктеулерді қарау); 4.3.2.3 тіркелген файлдары бар хабарламаларды алу және электрондық пошта арқылы жіберу 4.3.2.4 электрондық пошта параметрлерін пайдалану (фонға арналған қалталар, тақырыптар)

ЖОБА

4) Есептей білу

Бөлімше	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1. Алгоритмдер	2.4.1.1 берілген сценарий бойынша ойын бағдарламалау ортасында (Scratch (скретч)) тармақталу алгоритмін әзірлеу; 2.4.1.2 ойын бағдарламалау ортасында (Scratch (скретч)) ауызша түрде берілген тармақтау алгоритмін іске асыру;	3.4.1.1 берілген сценарий бойынша бағдарламалаудың ойын ортасында (Scratch (скретч)) қайталау алгоритмін әзірлеу; 3.4.1.2 ойын бағдарламалау ортасында (Scratch (скретч))ауызша түрде берілген қайталау алгоритмін іске асыру;	4.1 ойын бағдарламалау ортасында кірістірілген циклды жүзеге асыру (Scratch (скретч)) 4.4.1.2 логикалық операторларды ойын бағдарламалау ортасында қолдану (Scratch (скретч)); 4.4.1.3 ойын бағдарламалау ортасында салыстыру операторларын қолдану (Scratch (скретч))
2. Бағдарламалау Scratch-пен танысу	2.4.2.1 жоба үшін бағдарламалаудың ойын ортасының (Scratch (скретч)) ендірілген графикалық редакторында таңба жасау; 2.4.2.2 ойын бағдарламалау ортасында (Scratch (скретч))пернетақтадан спрайтты	3.4.2.1. дайын сценарий бойынша ойын әзірлеу 3.4.2.2. программалау ойын алаңында бірнеше көріністермен жұмыс істеу 3.4.2.3. бағдарламалау ойын алаңында бірнеше кейіпкерлермен жұмыс істеу 3.4.2.4. программалау ойын алаңында ойын құру барысында циклдік	4.4.2.1 ойын программалау ортасында айнымалыларды қолдану (Scratch (скретч)); 4.2 ойынды өз сценарийі бойынша жасау;

ЖОБА

	басқаруды ұйымдастыру; 2.4.2.3 ойын бағдарламалау ортасында кейіпкерлер арасында мәтіндік диалог ұйымдастыру (Scratch (скретч))	алгоритмді жүзеге асыру	
Менің алғашқы бағдарламам		3.4.2.1 ойын бағдарламалау ортасында бірнеше таңбаларды жасау (Scratch (скретч)); 3.4.2.2 ойын бағдарламалау ортасында ойын құру кезінде циклдік алгоритмді іске асыру (Scratch (скретч))	

4) Робототехника

Бөлімше	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1. Жалпы робототехника	2.5.1.1 робот туралы түсіндіру; 2.5.1.2 білім беру роботының базалық моделінің негізгі элементтерін сипаттау; 2.5.1.3. робот үшін аудио файлды жүктеу; 2.5.1.4.робот бағдарламасын жасау кезінде дыбысты қолдану; 2.5.1.5 құрылған роботты		

ЖОБА

	аудиторияға ұсыну		
2. Роботтың қозғалысы	2.5.2.1 роботтың берілген жылдамдықпен алға жылжуын ұйымдастыру; 2.5.2.2 роботтың берілген жылдамдықпен кері қозғалысын ұйымдастыру; 2.5.2.3 робот бағдарламасын жүктеу және іске қосу;	3.5.2.1. робот қозғалысын ұйымдастыру үшін циклды пайдалану;	
3. Датчиктер мен қозғалтқыштар	2.5.3.1 программаны бастау үшін жанап өтетін датчикті қолдану;	3.5.3.1. жылдамдығын реттеу және орта қозғалтқыш жылдамдығының мөлшерін орнату	4.5.3.1. түс датчигін пайдалану; 4.5.3.2. ультрадыбыс датчигін қолдану;

21. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

22. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4 сыныбына арналған «Цифрлық сауаттылық» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарласын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3- параграф. Бастауыш білім деңгейінің 1- 4сыныбынаа арналған «Цифрлық сауаттылық» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарласын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 1 сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері (ортақ тақырыптар) *	Пән тақырыптары	Оқу мақсаттары
3 тоқсан		
1-бөлім – Ақпараттық этикет (ортақ тақырыбы: "Саяхат")	Өз денсаулығымызды сақтаймыз	1.1.3.1 Компьютермен жұмыс істеу барысында тәртіп ережелерін ұстанып өз денсаулығын сақтау.

		1.1.1.1 Компьютердің қолданылуына қарай негізгі құрылғыларын атау.
	Біздің айналамыздағы ақпарат	1.3.2.1 Қабылдау тәсілдерін қолданып ақпарат түрлерін анықтау.
	Ақпарат және компьютер	1.3.2.2 Ұсыну формасы бойынша ақпарат түрлерін ажырату. 1.3.2.3 ақпаратты ұсыну кезіндегі ақпарат көздері мен қабылдағыштардың байланыс арналарына мысалдар келтіру
	Интернет желісінде жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік	1.3.2.4 Интернет желісін өмірде қолдану мысалдарын келтіру. 1.3.2.5 желідегі барлық ақпарат сенімді және пайдалы емес екенін талқылау; 1.3.2.6 Интернет желісіне жеке ақпаратты беру кезіндегі қауіптерді анықтау.
2-бөлім – Менің алғашқы суретім (ортақ тақырыбы: "Дәстүр және фольклор")	Фигуралар	1.2.2.1 Стандартты фигураларды қолданып салу. 1.2.2.2 Түстер палитрасындағы негізгі түсті өзгертіп кескін салу. 1.2.2.3 Палитрада фон түсін тандап кескін салу. 1.2.2.4 Контурын өзгерту арқылы фигураны салу. 1.2.2.5Фигура түсін құйып бояу арқылы өзгертіп салу.
	Фигуралармен орындалатын іс-әрекет	1.2.2.6 Форма мен параметірді қолданып кескін бөлігін ерекшелеу. 1.2.2.7 Көшіру, қиып алу және қою құралдарын қолданып кескін салу. 1.2.2.8 Бұру немесе айналдыру құралдарын қолданып кескін салу. 1.2.2.9 Түспен толтыру құралын қолданып кескін салу.
4 тоқсан		
3-бөлім Біздің өміріміздегі алгоритм (ортақ тақырыптар: "Тағам және	Біздің өміріміздегі алгоритм	1.4.1.1 Алгоритм, әрекет және команда ұғымдарын түсіндіру. 1.4.1.2 Орындаушы және оның командалар жүйесін анықтап алгоритм құру.

ЖОБА

сусындар", "Дені саудың – жаны сау")		1.4.1.3Алгоритм түрлерін өмірмен байланыстырып мысалдар келтіру.
4 – бөлім. Бағдарламалау	Scratch пен танысу	1.4.2.1 Кейіпкер фигурасы үшін кітапханадан Спрайтты таңдау. 1.4.2.2 Кітапханадан Сахна фонын таңдау.
	Менің алғашқы бағдарламам	1.4.1.4 Scratch (скретч) программалау ойын ортасында дайын сценариді алгоритм бойынша іске асыру. 1.4.1.5 Scratch (скретч) программалау ойын ортасында есептің шарты бойынша сызықтық алгоритімді өңдеу. 1.4.2.3 Scratch (скретч) программалау ойын ортасында жобаны құру, сақтау және ашу.

2) 2 сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері (ортақ тақырыптар) *	Пән тақырыптары	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
1-бөлім - Компьютерлер мен бағдарламалар (ортақ тақырыбы: "Барлығы мен туралы")	Өз денсаулығымызды сақтаймыз	2.1.3.1. цифрлық құрылғылар және интернет желілерімен жұмыс істеу кезінде негізгі қауіпсіздік ережелеріне сүйену; 2.3.1.1.берілген тақырып бойынша ақпарат іздеу үшін браузерді қолдану; 2. 1. 1. 1 енгізу шығару құрылғыларын ажырата білу;
	Файлдар мен бумалар	2.1.2.1 Файл мен бума туралы түсінік беру; 2.1.2.2 файлдар мен бумаларды жасау, көшіру, жылжыту және жою; 2.1.2.3 өз жұмысындағы контекстік мәзірді пайдалану;
2-бөлім - Шығармашылық және компьютер	Программалар құруды жалғастырамыз	2.4.1.1 тармақталған алгоритмді жүзеге асыру;

ЖОБА

(ортақ тақырыбы: "Менің отбасым және достарым"	Алгоритмді орындау	2.4.1.2 ауызша белгіленген алгоритмді іске асыру;
	Жеке кейіпкер жасау	2.4.2.1. программалау алаңының кірістірілген графикалық редакторында кейіпкер жасау ; 2.2.2.1 суреттің фрагментін көшіріп көрсету; 2.2.2.2 суретті өңдеу (кесу, айналдыру, өлшемін өзгерту);
2 тоқсан		
3-бөлім – Сөзбе-сөз (ортақ тақырыптары: "Менің мектебім", "Менің туған жерім")	Пернетақтамен танысу	2.4.2.2 пернетақтадан спрайтты басқаруды ұйымдастыру
	Пернетақта симуляторы	2.2.1.1пернетақта симуляторында мәтін теру;
	Мәтінмен жұмыс істеу	2.4.2.3 кейіпкерлер арасында мәтіндік диалог ұйымдастыру;
	Мультфильм жасау	2.4.1.1 тармақтау алгоритмін іске асыру; 2.4.2.2 пернетақтадан спрайтты басқаруды ұйымдастыру; 2.4.2.3 персонаждар арасында мәтін диалогын ұйымдастыру
3 тоқсан		
4-бөлім Мультимедиа (ортақ тақырыбы: "Жаны саудың – дені сау")	Дыбысты жазу және ойнату	2.1.1.1 енгізу шығару құрылғыларын ажырату; 2.2.4.1 дыбысты жазу және ойнату үшін программаларды пайдалану;
	Дыбыс әсерлері	2.2.4.2 дыбыстық файлдарды өңдеу;
	Дыбысты өңдеу	2.2.4.2 дыбыстық файлдарды өңдеу;
5-бөлім - Робототехника: сенсорлар (ортақ тақырыбы: "Дәстүрлер және фольклор")	Робот қозғалысы	2.5.2.1ауызша нысанда көрсетілген алгоритм бойынша робот қозғалысын ұйымдастыру;
	Роботқа арналған программаны іске қосу	2.5.3.1 программаны бастау үшін түрту сенсорын қолдану;
	Роботқа арналған дыбыс	2.5.1.1 роботқа арналған аудиофайлды жүктеу;
		2. 5. 1. 2. роботқа арналған программаны әзірлеу кезінде дыбысты пайдалану;
4 тоқсан		
6-бөлім - Робототехника:	Жобаға идея	2.2.1.2 өз идеяларын мәтіндік редакторда жазу

ЖОБА

"Билейтін робот" жобасы (ортақ тақырыптар: "Қоршаған орта", "Саяхат")		2.3.2.1 қосымшалар арасындағы мәліметтермен ауысу;
	Жобаға арналған алгоритм	2.4.1.3 мәселені шешу үшін алгоритм құрастыру;
	"Билейтін робот" жасау	2.4.1.1 тармақталған алгоритмді жүзеге асыру; 2.4.1.2 ауызша алдын ала белгіленген алгоритмді іске асыру; 2.5.2.1 ауызша нысанда көрсетілген алгоритм бойынша робот қозғалысын ұйымдастыру; 2.5.3.1 программаны бастау үшін жанап өтетін датчикті қолдану 2.5.1.1 роботқа арналған аудиофайлды жүктеу; 2.5.1.2. роботқа арналған программаны әзірлеу кезінде дыбысты пайдалану;
	Жобаны қорғау	2.5.1.3 құрылған роботты аудиторияға ұсыну.

4) 3-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері (ортақ тақырыптар)	Пән тақырыптары	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
1-бөлім - Бағдарламалау (ортақ тақырыптары: "Жабайы табиғат", "Жақсы деген немене, жаман деген немене?")	Өміріміздегі қайталаулар	3.4.1.1 қайталауды қолданатын алгоритмдер құрастыру (цикл);
	Циклдар	3.4.1.2 циклдік алгоритмді іске асыру;
	Кейіпкердің қозғалысы	3.4.2.4. программалау ойын алаңында ойын құру барысында циклдік алгоритмді жүзеге асыру; 3.3.2.2 желідегі ақпарат алмасу жолдарын түсіндіру;
	Желіде тілдесу	3.1.3.1 Интернет желісінде жұмыс істеуде жеке қауіпсіздігінің негізгі ережелерін ескеру.
2 тоқсан		
2-бөлім- Ойын құру (ортақ тақырыптары:	Ойынның сценарийі.	3.4.2.1 дайын сценарий бойынша ойын әзірлеу; 3.2.1.1 таңбалы, нөмірленген тізімдер жасау;

ЖОБА

"Уақыт", "Сәулет")	Көріністер	3.4.2.2 программалау ойын алаңында бірнеше көріністермен жұмыс істеу;
	Кейіпкерлер	3.4.2.3 программалау ойын алаңында бірнеше кейіпкерлермен жұмыс істеу; 3.4.2.4 .программалау ойын алаңында ойын құру барысында циклдік алгоритмді жүзеге асыру;
	Костюм ауыстыру	3.4.2.4 . программалау ойын алаңында ойын құру барысында циклдік алгоритмді жүзеге асыру;
	Менің ойыным	3.4.1.1 қайталауды қолданатын алгоритмдер құрастыру (цикл); 3.4.2.3 программалау ойын алаңында бірнеше кейіпкерлермен жұмыс істеу; 3.4.2.2 программалау ойын алаңында бірнеше көріністермен жұмыс істеу; 3.4.2.4 . программалау ойын алаңында ойын құру барысында циклдік алгоритмді жүзеге асыру.
3 тоқсан		
3 бөлім-Робототехника. Жоба (ортақ тақырыптары: "Өнер", "Көрнекті тұлғалар")	Жобаға идея	3.1.1.1 таңба регистрін, пернетақтаның орналасуын, меңзерді басқаруды өзгерту үшін клавиштерді пайдалану; 3.2. 1. 2 мәтінді теру ережесін сақтау; 3. 2. 1. 3. мәтінді өңдеу.
	Құжатты рәсімдейміз	3. 2. 1. 4 шрифт пен абзацты пішімдеу.
	Мәтіндегі иллюстрациялар	3. 3. 1. 1 ақпарат іздеуді іске асыру (құжаттағы мәтін үзіндісі); 3. 2. 1. 5. суреттерді мәтінге енгізіп, реттеу
	Робот қолының қозғалысы	3. 5. 3. 1 орта қозғалтқыш жылдамдығының мөлшерін орнату және жылдамдығын реттеу;
	Цикл блогі	3. 5. 2. 1 робот қозғалысын ұйымдастыру үшін циклды пайдалану;
	"Робот-тазартқыш" жасау	3. 5. 3. 1 орта қозғалтқыш жылдамдығының мөлшерін орнату

ЖОБА

		және жылдамдығын реттеу; 3. 5. 2. 1 робот қозғалысын ұйымдастыру үшін циклды пайдалану;
4 тоқсан		
4-бөлім – Презентациялар (ортақ тақырыбы: "Су – өмірдің қайнар көзі")	Презентация жасау	3. 2. 3. 1 мәтін мен бейнені қамтитын қарапайым презентациялар жасау; 3. 1. 2. 1 қолданбалы программаларда "қызу" клавиштерді қолдану;
	Презентация дизайны	3. 2. 3. 3 презентацияны безендіру үшін дайын дизайнды пайдалану;
	Анимация және ауысу	3. 2. 3. 2 слайдтар арасында ауысуды қолдану;
5-бөлім - Мәтін, графика және презентация (ортақ тақырыбы: "Демалыс мәдениеті. Мерекелер").	Фотосуреттер	3. 2. 2. 1 фотосуреттерді өңдейтін (жарық, контраст, жиектеме) программалар қолдану;
	Жобамен таныстыру	3. 2. 3. 1 мәтін мен бейнені қамтитын қарапайым презентациялар жасау;
		3. 2. 3. 2 слайдтар арасында ауысуды қолдану;
		3. 2. 3. 3 презентацияны безендіру үшін дайын жобаны пайдалану; Жүктеу

4) 4 сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері (ортақ тақырыптар) *	Пән тақырыптары	Оқу мақсаттары
	1 тоқсан	
1-бөлім Программалау (ортақ тақырыптары: "Менің Отаным - Қазақстан", "Адами құндылықтар")	Айнымалылар	4. 4. 2. 1 айнымалыларды қолдану;
	Кейіпкердің костюмін өзгерту	4. 4. 1. 1 кірістірілген циклды жүзеге асыру;
	Өз ойынының сценарийі	4. 2. 1. 1 мәтінде қарапайым кестелер жасау;
	Логикалық операторлар	4. 4. 1. 2 логикалық операторларды пайдалану;
	Салыстыру операторлары	4. 4. 1. 3 салыстыру операторларын пайдалану;
	Өз ойыным	4.4.2.2 өз сценарийі бойынша ойын жасау;
	2 тоқсан	
	Түс датчигі	4.5.1.1 түс датчигін қолдану;

2-бөлім - Робототехника. Лабиринт және кегль-ринг (ортақ тақырыптары: ("Мәдени мұра", "Мамандықтар әлемі")	Бағдаршам-робот	4.5.1.1 түс датчигін қолдану;
	Ультрадыбыс датчигі	4.5.1.2 ультрадыбыс датчигін қолдану;
	Лабиринттан шығу	4.5.1.2 ультрадыбыс датчигін қолдану;
	Кегль-ринг	4.5.1.1 түс датчигін қолдану; 4.5.1.2 ультрадыбыс датчигін қолдану;
3 тоқсан		
3-бөлім - Бейне жасау (ортақ тақырыбы: "Табиғи құбылыстар")	Бейнежазба	4. 2. 4. 1 бейнеклиптерді жасау;
	Бейнені өңдеу	4. 2. 4. 1 бейнеклиптерді жасау;
4 бөлім - Презентациялар (ортақ тақырыбы: "Қоршаған ортаны қорғау")	Презентацияларға арналған ақпарат	4. 2. 3. 1 слайд үшін макет таңдау; 4. 3. 1. 1 ақпарат іздеу (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтін үзіндісі); 4. 3. 2. 1 браузер параметрлерін қолдану (бетбелгілер жасау, журналды және жүктеуді көру);
	Презентациядағы дыбыстар	4. 2. 4. 2 белгілі бір тақырыпта фотосуреттер, дыбыстар және бейнелерді пайдалану; 4. 2. 3. 3 презентацияға дыбыс пен бейнені кірістіру;
	Презентациядағы бейне	4. 3. 1. 1 ақпарат іздеу (компьютердегі файлдар мен бумалар, құжаттағы мәтін үзіндісін); 4. 2. 3. 2 презентациялардағы нысандар анимациясын келтіру; 4. 2. 4. 2 белгілі бір тақырыпта фотосуреттер, дыбыстар және бейнелерді пайдалану; 4. 2. 3. 3 презентацияға дыбыс пен бейнені кірістіру;
	Презентациядағы анимация	4. 2. 3. 2 презентациялардағы нысандардың анимациясын келтіру; 4. 2. 1. 2 құжатқа сурет енгізу;
4 тоқсан		
5-бөлім - Болашақтың компьютерлері (ортақ	Интернеткеі деректер жіберу	4. 3. 2. 2 файлдары қоса берілген хабарламаларды электрондық пошта арқылы қабылдау және жіберу;

ЖОБА

тақырыптары: "Болашаққа саяхат", "Ғарышқа саяхат")	Пароль сенімділігі	4. 3. 2. 1 браузер параметрлерін қолдану (бетбелгілер жасау, журналды және жүктеуді көру); 4. 3. 2. 2 файлдары қоса берілген хабарламаларды электрондық пошта арқылы қабылдау және жіберу; 4. 1. 3. 1 сенімді пароль критерийлерін айқындау;
	Болашақтағы компьютерлер	4. 1. 1. 1 компьютерлік және мобильді технологиялардың ескіруі ғылыми-техникалық прогреспен байланысты екенін түсіндіру;
	«Болашақтағы компьютер» шағын жоба	4. 3. 1. 1 ақпаратты іздеу (компьютердегі файлдар мен бумалар); 4. 2. 4. 2белгілі бір тақырыпта фотосуреттер, дыбыстар және бейнелерді пайдалану.

22. Тоқсандық сағаттарды бөлімдер мен бөлімшелер бойынша бөлу мұғалімнің қалауы бойынша өзгертіледі.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
28-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Жаратылыстану» оқу пәнінің оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Бастауыш мектептегі «Жаратылыстану» оқу пәнінің оқу бағдарламасының мақсаты – әлемнің қазіргі заманғы жаратылыстану ғылымы тұрғысынан бейнесі туралы білім негізін қалыптастыру және білім алушылардың зерттеу біліктері мен дағдыларын дамыту.

3. Оқу пәнінің бағдарламасы келесі міндеттерге жетуге бағытталған:

1) зерттеу, ойлау, коммуникативтік дағдылары мен біліктерінің негізін қалыптастыру;

2) техника мен технологияның дамуына елеулі ықпал еткен жаратылыстанудың маңызды идеяларымен, жетістіктерімен танысу;

3) қоршаған әлемнің құбылыстарын түсіндіру үшін және әртүрлі ақпарат көздерінен алынған жаратылыстану-ғылымдық тұрғысынан маңызды және өмірлік маңызы бар мазмұнды ақпаратты қабылдау үшін алынған білімді қолдана білу біліктерін меңгеру;

4) зияткерлік, шығармашылық қабілеттерін, сыни тұрғыдан ойлау қабілетін қарапайым зерттеулер, құбылыстарды талдау, жаратылыстану-ғылымдық ақпаратты қабылдау және түсіндіру барысында дамыту;

5) табиғат заңдарын тану және жаратылыстану ғылымдарының жетістіктерін өркениеттің дамуы мен өмір сапасын жақсарту үшін пайдалану мүмкіндігіне сенімділікті тәрбиелеу;

6) күнделікті өмірде тіршілік қауіпсіздігін қамтамасыз ету, заманауи технологияларды сауатты пайдалану, денсаулық пен қоршаған ортаны қорғау үшін жаратылыстану ғылымдары бойынша білімдерін қолдану дағдыларын қалыптастыру.

4. Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушының сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты басты құндылықтарын білім алушы бойына сіңіруге негіз болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушының тәртібі мен күнделікті іс-әрекеттерін ынталандыратын тұрақты бағдары болады.

2-тарау. «Жаратылыстану» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Жаратылыстану» оқу пәнінің мазмұны

6. «Жаратылыстану» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 35 сағат;

2) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

3) 3-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;

4) 4-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7. «Жаратылыстану» оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден құралады:

1) «Мен зерттеушімін»: қоршаған орта құбылыстарын бақылау; бақылау кезеңдері; эксперимент;

2) «Жанды табиғат»: жанды ағзалар; өсімдіктер және олардың алуантүрлілігі, ағаштар, бұталар, шөптесін өсімдіктер; өсімдіктің негізгі бөліктері: тамыр, сабақ, жапырақ, гүл, жеміс, тұқым; жабайы және мәдени өсімдіктер; мәдени өсімдіктерді күту (суару, қоректендіру, топыраққа күтім жасау); өсімдіктің тіршілігіне қажетті жағдайлар (су, жарық, жылу, қоректік заттар); жануарлар, жабайы және үй жануарлары, үй жануарларын күту, үй жануарларының келтіретін пайдасы, жануарлардың жыл мезгілдерінің ауысуына бейімделуі: жылы жаққа ұшу, қысқа азық жинау, ұйқыға кету; адам, адамның дене мүшелері, адамның өмірінің кезеңдері, тамақтану, демалу;

3) «Жер және ғарыш»: жердің пішіні, глобус – жер моделі, ғарыш, ғарыш денелері, астрономия туралы алғашқы түсініктер; зымырандар, телескоптар, уақыт, уақыт өлшеу құралдары, сағат, күнтізбелер;

4) «Табиғат физикасы»: түрлі денелердің қозғалысы, табиғаттағы қозғалыс, адамдардың қозғалысы, қозғалыс траекториясы, қозғалыс траекториясын сурет

түрінде белгілеу, жарық пен қараңғы, жарықтың табиғи және жасанды көздері, жарықтандыру, дыбыс және оның таралу ерекшеліктері, дыбыстың табиғи және жасанды көздері, жылу шығаратын құрылғылар, күнделікті өмірдегі электр, магниттің қасиеттері, магниттік қасиеті бар заттар.

8. «Жаратылыстану» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден құралады:

1) «Мен зерттеушімін»: қоршаған орта, құбылыстар, процестер, нысандар, зерттеушінің жеке тұлғалық қасиеттері, бақылау – ғылыми таным әдісі, бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі; бақылау нәтижесін шартты белгілер арқылы тіркеу, бақылау жүргізу жоспары, қорытынды жасау, эксперименттің белгілері: мақсаты, болжам, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі; эксперимент жүргізу және нәтижесін кестеге тіркеу, ақпарат көздері;

2) «Жанды табиғат»: өсімдіктің өсуіне қажетті жағдайлар, өсімдіктерде болатын маусымдық өзгерістер, өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтері, өсімдік топтарының тіршілік ортасы және оған бейімделу тәсілдері, өсімдік топтары (өз өлкесіндегі өсімдіктер негізінде), топыраққа күтім жасау, өсімдіктерге қамқорлық жасау; жануарлардың топтары: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер, жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуі, жануарлардың көбеюі, жұмыртқа салатын және төлдейтін жануарлар, жануарларды қорғау, адам, қаңқа мен бұлшықет қызметі, бұлшықеттің жиырылуының қозғалудағы рөлі, дұрыс дене сымбаты, тіс және оның күтімі, жеке гигиена, оның денсаулық сақтаудағы рөлі;

3) «Заттар және олардың қасиеттері»: ауа, ауаның адам, өсімдіктер мен жануарлар үшін маңызы, ауаның қасиеттері (түсі, иісі), ауаның агрегаттық күйі, жылуөткізгіштік, ауаның бос кеңістікті толтыратын қасиеті, су және оның физикалық қасиеттері, судың агрегаттық күйлері: қатты, сұйық, газ тәрізді: судың табиғи көздері, табиғат ресурстары және олардың қолданысы, табиғат ресурстарын шығу тегі бойынша жіктеу;

4) «Жер және ғарыш»: жер ғаламшары үшін Күннің рөлі, Ай – Жердің табиғи серігі, Күн жүйесінің ғаламшарлары, олардың орналасу реті және сипаттамалары, жер тобындағы ғаламшарлар, алып ғаламшарлар, уақытты өлшеу бірліктері: жыл, ай, апта, тәулік, сағат, минут; ғарыштағы қашықтық пен уақыт ерекшеліктері;

5) «Табиғат физикасы»: денелердің түрлі жылдамдықпен қозғалуы, жылдамдықтың сипаттамасы: жылдам, баяу, қозғалыс тудыратын күштер: тарту және итеру, заттың массасы, заттардың массаларын анықтау, материалдардың жарықты өткізуі (мөлдір, мөлдір емес, жартылай мөлдір материалдар), қатты және бәсең дыбыс көздері, температура, температураны өлшеу, термометрлер, температураны өлшеу бірлігі – градус, магнит қолданылатын салалар.

9. «Жаратылыстану» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден құралады:

1) «Мен зерттеушімін»: ғылыми жаңалықтар және олардың күнделікті өмірге әсері, ақпарат көздерінің түрлері, ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігі, экспериментті жоспарлау және жүргізу, эксперимент нәтижесін диаграмма түрінде белгілеу, қорытынды жасау;

2) «Жанды табиғат»: фотосинтез процесі туралы алғашқы түсінік, өсімдіктердің бейімделуі, жылусүйгіш, суыққа төзімді, көлеңкесүйгіш,

жарықсүйгіш, шөлге төзімді, ылғалсүйгіш өсімдіктер; табиғат бірлестіктері – жанды және жансыз табиғаттың қауымдастығы, өз өлкесінің табиғат бірлестіктері, адам тіршілік әрекеттерінің өсімдіктердің алуантүрлілігіне әсері, өсімдіктердің табиғаттағы және адам өміріндегі рөлі, сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктер (өз өлкесінің өсімдіктері негізінде), сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың маңызы, жануарлар, омыртқалы және омыртқасыз жануарлар, жануарлардың өзара қарым-қатынас жасау түрлері, жануарлар мен өсімдіктер арасындағы өзара байланыс, тіршілік ортасындағы жағдайлардың өзгеруіне байланысты жануарлардың санының өзгеруі, адамның жануарлардың санының азаюына әкелетін іс-әрекеттері, адамның ішкі ағзалары, асқорыту жүйесі, оның адам тіршілігіндегі рөлі, тыныс алу жүйесі және оның ағзалары, тыныс алудың адам ағзасындағы рөлі, қанайналым жүйесі, оның адам ағзасындағы ролі, жүрек. тамыр соғуы, адамның ағзасын ауру мен инфекциялардан қорғау;

3) «Заттар және олардың қасиеттері»: заттар мен денелер, заттарды шығу тегі бойынша жіктеу, табиғи және жасанды денелер, заттарды агрегаттық күйі бойынша жіктеу (қатты, сұйық, газ тәрізді); ауа және оның құрамы (көмірқышқыл газ, оттек, азот, тағы басқалар), ауаның жануды қолдайтын қасиеті, жанды ағзалар мен жансыз табиғаттағы су, негізгі табиғи су көздері, мұхиттар, теңіздер, өзендер, көлдер; ащы және тұщы су, ауызсуды үнемді қолдану, суды тазалау тәсілдері, фильтр арқылы тазалау, судың тіршілік үшін маңызы; топырақ, топырақтың құрамы (құм, саз, жануарлар мен өсімдіктердің қалдықтары, су, ауа), топырақ түрлері, топырақтың қасиеті, құнарлылық, топырақтың кейбір ағзалардың тіршілігіндегі ролі, топырақты қорғау;

4) «Жер және ғарыш»: жер сфералары туралы алғашқы түсінік (литосфера, гидросфера, атмосфера, биосфера), жер сфераларын графикалық кескіндеу, ғарышты игерудегі айтулы оқиғалар, жердің алғашқы жасанды серігін ұшыру, адамның ғарышқа алғашқы ұшуы, айға адамның қонуы, адамзаттың дамуы үшін ғарыштың маңызы, ғарыш игерудегі Қазақстанның үлесі, Байқоңыр ғарыш айлағы, жердің өз осінен айналуы, Күн мен түннің ауысуы;

5) «Табиғат физикасы»: серпімділік күші, серпімді және пластикалық денелер, ауырлық күші, табиғаттағы ауырлық күші, үйкеліс күші, табиғаттағы үйкеліс күші, күштің әсер ету бағыты, көлеңке, оның пайда болу себептері, көлеңкенің ерекшеліктері, заттардың жарықты шағылдыру қасиеті, дыбыс. дыбыстың көздері мен дыбыс қабылдағыштар, дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігі, электр энергиясы, электр энергиясының көздері, электр тізбегінің элементтері, қарапайым электр тізбегін құру сызбасы, әртүрлі металдардың магниттелуі.

10. «Жаратылыстану» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден құралады:

1) «Мен зерттеушімін»: зерттеудің өз пайымдауы негізінде анықталған өзекті бағыты, зерттеу әдісін таңдау, бақылау мен эксперименттің артықшылығы мен кемшілігі, нәтижені білім алушы таңдауы бойынша көрсету;

2) «Жанды табиғат»: қоректік тізбек, өсімдік – қоректік тізбектің маңызды буыны, өсімдіктің тіршілік циклі, тозаңдану негізінде тұқым түзілу, тұқым таралу жолдары (өздігінен, жел, су, жануарлар, адамдар арқылы таралу), жоғары және

төменгі сатыдағы өсімдіктер, өсімдіктерді қорғау жолдары, өз өлкесінің жануарлары, бунақденелердің тіршілік циклі (жұмыртқа, дернәсіл, қуыршақ, ересек бунақденелі), жануарлардың қоректену ерекшеліктері, өсімдікқоректі және жыртқыш жануарлар, симбиоздық байланыстар, қоректік тізбек құрылымы, тіршілік ортасына байланысты қоректік тізбек модельдері, жойылу шегінде тұрған жануарлар, Қазақстанның Қызыл кітабы, Ұлттық саябақтар мен қорықтарды құру мақсаты, Қазақстанның ұлттық саябақтары мен қорықтары; адам, зәр шығару жүйесі мен оның рөлі, жүйке жүйесі, оның адам ағзасындағы рөлі;

3) «Заттар және олардың қасиеттері»: заттардың қасиеттері, заттарды қасиеттеріне байланысты қолдану, құрастырылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа зат алу, адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолдану, ауаның ластануы, ауаның ластануының табиғи және жасанды көздері, ауа тазалығын сақтау, ауаны тазарту жолдары, ауаның орын ауыстыруы, желдің пайдасы мен зияны, табиғаттағы су айналымы, атмосферада жауын-шашынның түзілуі, судың ластану көздері (тұрмыстық, өндірістік, ауылшаруашылық), судың ластануының түрлі ағзаларға әсерін түсіндіру, түрлі заттардың судағы ерігіштігі, пайдалы қазбалар (бор, тұз, әктас, саз, мұнай, гранит, көмір, табиғи газ), пайдалы қазбаларды қолдану, Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары өндірілетін кен орындары, пайдалы қазбаларды қорғау және үнемді қолдану;

4) «Жер мен ғарыш»: жер бетінің ірі элементтері, ғарыш денелері (астероидтар, кометалар, метеориттер, жұлдыздар, галактикалар), жердегі тіршілікке ғарыштың әсері, жердің орбита бойынша қозғалысы, жыл мезгілдерінің ауысуы, жыл мезгілдерінің сипаттамасы;

5) «Табиғат физикасы»: Архимед күші, Архимед күшін болжау, Архимед күшінің судағы заттарға әсері, көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзінен кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігі, жарықтың қасиеттері, шағылу, жұтылу, белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығы мен таралуына әсері, түрлі материалдардың жылуөткізгіштігі, түрлі материалдардың электрөткізгіштігі.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1) «Мен зерттеушімін»				
1.1 Ғылым мен зерттеушілер дің рөлі	1.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын	2.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, үрдерістері мен нысандарын	3.1.1.1 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың	4.1.1.1 зерттеудің өзекті бағытын өз пайымдауы негізінде анықтау

	зерттеудің қажеттілігін түсіндіру	зерделеуге қажетті жағдайларды және зерттеушінің тұлғалық қасиеттерін анықтау	адамның күнделікті өміріне әсері туралы әңгімелеу	
1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже);	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне байланысты негіздеу; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну

ЖОБА

		2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру		
2) «Жанды табиғат»				
2.1 Өсімдіктер	1.2.1.1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын және олардың тіршілік формаларын анықтау; 1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату; 1.2.1.3 жабайы өсімдіктер мен мәдени өсімдіктерді ажырату; 1.2.1.4 өсімдіктердің тіршілігіне қажетті жағдайларды зерттеу; 1.2.1.5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау жолдарын сипаттау	2.2.1.1 өсімдіктердің әр түрлі жағдайларда өсу мүмкіндіктерін зерттеу; 2.2.1.2 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттау; 2.2.1.3 өсімдіктің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау; 2.2.1.4 өсімдік топтарын тіршілік ортасына және қоршаған ортаның жағдайларына (ылғал) бейімделу жолдары бойынша салыстыру; 2.2.1.5 өз өлкесінің өсімдік топтарын сипаттау; 2.2.1.6 топырақты күтудің	3.2.1.1 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттек бөлуін түсіндіру; 3.2.1.2 өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу жолдарын түсіндіру; 3.2.1.3 өз өлкесіндегі табиғат бірлестіктерін сипаттау; 3.2.1.4 адамның іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығын а әсерін түсіндіру; 3.2.1.5 сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлін анықтау	4.2.1.1 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін анықтау; 4.2.1.2 өсімдіктің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.1.3 тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін сипаттау; 4.2.1.4 тұқым таралу жолдарын сипаттау; 4.2.1.5 төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктерді ажырату; 4.2.1.6 өсімдіктерді қорғау жолдарын ұсыну

ЖОБА

		маңызын түсіндіру; 2.2.1.7 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіру		
2.2 Жануарлар	1.2.2.1 жануарлар мен өсімдіктерді салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 1.2.2.2 жабайы және үй жануарларын ажырату; 1.2.2.3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлардың бейімделуін түсіндіру	2.2.2.1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 2.2.2.2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделу жолдарын сипаттау; 2.2.2.3 жануарлардың көбею жолдарын түсіндіру; 2.2.2.4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру	3.2.2.1 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға жіктеу; 3.2.2.2 жануарларды тіршілік ортасы бойынша ажырату; 3.2.2.3 табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынас түрлерін сипаттау; 3.2.2.4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу; 3.2.2.5 тіршілік ортасындағы жағдайдың өзгеруіне байланысты жануарлар санының өзгеруін түсіндіру; 3.2.2.6 адамның жануарлар санының	4.2.2.1 өз өлкесіндегі жануарларды жіктеу; 4.2.2.2 бунақденелілердің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.2.3 өсімдікқоректі және жыртқыш жануарларды ажырату; 4.2.2.4 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру; 4.2.2.5 қоректік тізбектің құрылымын түсіндіру; 4.2.2.6 белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбек моделін құрастыру; 4.2.2.7 жойылу шегінде тұрған жануарларға мысал келтіру; 4.2.2.8 ұлттық саябақтар мен қорықтарды құру мақсатын түсіндіру

ЖОБА

			азаюына әсер ететін іс-әрекет түрлерін анықтау	
2.3 Адам	1.2.3.1 адамның негізгі дене мүшелерін және олардың қызметтерін атау; 1.2.3.2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау; 1.2.3.3 адамның өсу және даму қажеттіліктерін анықтау	2.2.3.1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін анықтау; 2.2.3.2 дұрыс дене сымбатын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру; 2.2.3.3 бұлшықеттің қозғалыс кезіндегі жиырылуының рөлін түсіндіру; 2.2.3.4 денсаулық сақтаудағы жеке гигиенаның рөлін анықтау; 2.2.3.5 тіс күтімінің денсаулық сақтаудағы маңызын анықтау	3.2.3.1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау; 3.2.3.2 асқорыту жүйесінің тіршілікке қажетті энергияны алудағы рөлін сипаттау; 3.2.3.3 тыныс алу жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.4 қанайналым жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.5 адам ағзасының ауру мен инфекциядан қорғану жолдарын түсіндіру	4.2.3.1 зәр шығару жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 4.2.3.2 жүйке жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау
3) «Заттар және олардың қасиеттері»				
3.1 Заттардың типтері			3.3.1.1 заттарды шығу тегі және агрегаттық күйі бойынша жіктеу	4.3.1.1 заттың қасиетіне байланысты қолдану аясын анықтау; 4.3.1.2 құрастырылған эксперимент жоспарына

ЖОБА

				сәйкес жаңа зат алу
3.2 Ауа		2.3.2.1 біздің ғаламшарымыз үшін ауаның маңызын түсіндіру; 2.3.2.2 ауаның кейбір қасиеттерін сипаттау (агрегаттық күйі, түсі, иісі); 2.3.2.3 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылуөткізгіштігін зерттеу	3.3.2.1 ауаның құрамын сипаттау; 3.3.2.2 ауаның жануды қолдайтын қасиетін сипаттау	4.3.2.1 адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолдану жолдарын анықтау; 4.3.2.2 ауаның ластану көздерін анықтау; 4.3.2.3 ауа тазалығын сақтау жолдары мен оны тазарту шараларын ұсыну; 4.3.2.4 ауаның табиғаттағы орын ауыстыру процесін түсіндіру; 4.3.2.5 желдің пайдасы мен зияны туралы мысал келтіру
3.3 Су		2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы); 2.3.3.2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу; 2.3.3.3 судың табиғи көздерін анықтау	3.3.3.1 судың жанды ағзаларда және жансыз табиғатта кездесетінін түсіндіру; 3.3.3.2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3.3.3.3 ауыз суды үнемді қолдану қажеттілігін түсіндіру; 3.3.3.4 суды тазартудың	4.3.3.1 табиғаттағы су айналымын сипаттау; 4.3.3.2 атмосферада жауын-шашын түзілу процесін сипаттау; 4.3.3.3 судың ластану көздерін анықтау; 4.3.3.4 судың ластануының түрлі ағзаларға әсерін түсіндіру; 4.3.3.5 түрлі заттардың

ЖОБА

			түрлі тәсілдерін ұсыну; 3.3.3.5 суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсыну; 3.3.3.6 судың тіршілік үшін маңыздылығын түсіндіру	судағы ерігіштігін зерттеу
3.4 Табиғат ресурстары		2.3.4.1 табиғат ресурстарының қолданысын анықтау; 2.3.4.2 табиғат ресурстарын шығу тегі бойынша жіктеу	3.3.4.1 кейбір ағзалардың тіршілігіндегі топырақтың рөлін түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа); 3.3.4.3 топырақтың негізгі қасиетін анықтау; 3.3.4.4 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу	4.3.4.1 кейбір пайдалы қазбалардың (бор, тұз, әктас, саз, мұнай, гранит, көмір, табиғи газ) қолданылу саласын анықтау; 4.3.4.2 Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары өндірілетін кен орындарын картадан көрсету; 4.3.4.3 пайдалы қазбаларды сақтау және үнемді қолданудың жолдарын ұсыну
4) «Жер және ғарыш»				
4.1 Жер	1.4.1.1 Жердің пішінін моделі негізінде анықтау	2.4.1.1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіндіру; 2.4.1.2 Жердің табиғи серігін анықтау	3.4.1.1 Жер сфераларын түсіндіру және графиктік кескіндеу	4.4.1.1 жер бетінің ірі элементтерін атау және сипаттау

ЖОБА

4.2 Ғарыш	1.4.2.1 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау; 1.4.2.2 ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттау	2.4.2.1 Күн жүйесі ғаламшарларын ың орналасу тәртібін анықтау; 2.4.2.2 Күн жүйесі ғаламшарларын салыстыру	3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелеу; 3.4.2.2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын түсіндіру	4.4.2.1 жекелеген ғарыш денелерін сипаттау; 4.4.2.2 Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін анықтау
4.3 Кеңістік және уақыт	1.4.3.1 уақыттың маңыздылығын түсіндіру; 1.4.3.2 уақытты өлшеу құралдарын анықтау	2.4.3.1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату; 2.4.3.2 ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін түсіндіру	3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын түсіндіру	4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіндіру; 4.4.3.2 жыл мезгілдерін сипаттау
5) «Табиғат физикасы»				
5.1 Күш және қозғалыс	1.5.1.1 түрлі денелердің қозғалуына мысал келтіру; 1.5.1.2 қозғалыстың адам өміріндегі және табиғаттағы маңыздылығын анықтау; 1.5.1.3 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету	2.5.1.1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалуына мысал келтіру; 2.5.1.2 жылдамдықты түсіндіруде оның сапалық сипаттамаларын қолдану (жылдам, баяу); 2.5.1.3 қозғалыс тудыратын күштерді зерттеу; 2.5.1.4 массаны анықтауға арналған құралдарды	3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау	4.5.1.1 Архимед күшін сипаттау және оның білінуіне мысал келтіру; 4.5.1.2 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін бақылау және болжау

ҚОДА

		таңдау және пайдалану		
5.2 Жарық	1.5.2.1 жарық пен қараңғыны салыстыру; 1.5.2.2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1.5.2.3 жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін анықтау	2.5.2.1 кейбір денелердің жарықөткізгіштік қасиетін зерттеу	3.5.2.1 көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін түсіндіру; 3.5.2.2 денелердің жарықты шағылдыру қасиетін түсіндіру	4.5.2.1 көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзінен кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігін зерттеу және түсіндіру; 4.5.2.2 жарықтың шағылуы, жұтылуы сияқты қасиеттерін зерттеу және түсіндіру
5.3 Дыбыс	1.5.3.1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін түсіндіру; 1.5.3.2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату	2.5.3.1 дыбыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу	3.5.3.1 дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігін түсіндіру	4.5.3.1 белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығы мен таралуына әсерін зерттеу және түсіндіру
5.4 Жылу	1.5.4.1 жылыту құрылғыларын анықтау	2.5.4.1 түрлі денелердің температурасын өлшеу		4.5.4.1 түрлі материалдардың жылуөткізгіштігін зерттеу
5.5 Электрлік	1.5.5.1 адамның күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңызын түсіндіру		3.5.5.1 электр энергиясы көздерін анықтау; 3.5.5.2 қарапайым электр тізбегінің сызбасын жинау; 3.5.5.3 қарапайым электр тізбегін элементтерін көрсете	4.5.5.1 түрлі материалдардың электрөткізгіштігін зерттеу

ЖОБА

			отырып, сызба түрінде ұсыну	
5.6 Магниттілік	1.5.6.1 магниттік қасиеті бар денелерді анықтау; 1.5.6.2 магниттің қасиетін зерттеу	2.5.6.1 магниттерді қолдану аясын сипаттау	3.5.6.1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін зерттеу	

13. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 1-сынып:

Ортақ тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	1.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерттеудің қажеттілігін түсіндіру
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру
	2 Жанды табиғат	2.1 Өсімдіктер	1.2.1.1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын және олардың тіршілік формаларын анықтау; 1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату; 1.2.1.3 жабайы өсімдіктер мен мәдени өсімдіктерді ажырату;

			1.2.1.4 өсімдіктердің тіршілігіне қажетті жағдайларды зерттеу; 1.2.1.5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау жолдарын сипаттау
2. Менің мектебім		2.2 Жануарлар	1.2.2.1 жануарлар мен өсімдіктерді салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 1.2.2.2 жабайы және үй жануарларын ажырату; 1.2.2.3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлардың бейімделуін түсіндіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	2 Жанды табиғат	2.3 Адам	1.2.3.1 адам денесінің негізгі мүшелерін және олардың қызметтерін атау; 1.2.3.2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау; 1.2.3.3 адамның өсу және даму қажеттіліктерін анықтау
4. Бізді қоршаған әлем	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	1.5.1.1 түрлі денелердің қозғалуына мысал келтіру; 1.5.1.2 қозғалыстың адам өміріндегі және табиғаттағы маңыздылығын анықтау; 1.5.1.3 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру
3-тоқсан			
5. Саяхат	4 Жер және ғарыш	4.2 Ғарыш	1.4.2.1 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау; 1.4.2.2 ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттау
		4.1 Жер	1.4.1.1 Жердің пішінін моделі негізінде анықтау

ЖОБА

		4.3 Кеңістік және уақыт	1.4.3.1 уақыттың маңыздылығын түсіндіру; 1.4.3.2 уақытты өлшеу құралдарын анықтау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5 Табиғат физикасы	5.4 Жылу	1.5.4.1 жылыту құрылғыларын анықтау
		5.5 Электрлік	1.5.5.1 адамның күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңызын түсіндіру
		5.6 Магниттілік	1.5.6.1 магниттік қасиеті бар денелерді анықтау; 1.5.6.2 магниттің қасиетін зерттеу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру
4-тоқсан			
7. Тағам мен сусын	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	1.5.2.1 жарық пен қараңғыны салыстыру; 1.5.2.2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1.5.2.3 жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін анықтау
8. Дені саудың жаны сау		5.3 Дыбыс	1.5.3.1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін түсіндіру; 1.5.3.2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру

2) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	**Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі**	**Бағдарлама бөлімшелері**	**Оқу мақсаттары**
1-тоқсан			

ЖОБА

1. Өзім туралы	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	2.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерделеуге қажетті жағдайларды және зерттеушінің тұлғалық қасиеттерін анықтау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру
	2 Жанды табиғат	2.1 Өсімдіктер	2.2.1.1 өсімдіктердің әртүрлі жағдайларда өсу мүмкіндіктерін зерттеу; 2.2.1.2 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттау; 2.2.1.3 өсімдіктің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау; 2.2.1.4 өсімдік топтарын тіршілік ортасына және қоршаған ортаның жағдайларына (ылғал) бейімделу жолдары бойынша салыстыру; 2.2.1.5 өз өлкесінің өсімдік топтарын сипаттау; 2.2.1.6 топырақты күтудің маңызын түсіндіру; 2.2.1.7 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіру
2. Менің отбасым және достарым		2.2 Жануарлар	2.2.2.1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер;

ЖОБА

			2.2.2.2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделу жолдарын сипаттау; 2.2.2.3 жануарлардың көбею жолдарын түсіндіру; 2.2.2.4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау
2-тоқсан			
3. Менің мектебім	2 Жанды табиғат	2.3 Адам	2.2.3.1адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін анықтау; 2.2.3.2 дұрыс дене сымбатын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру; 2.2.3.3 бұлшықеттің қозғалыс кезіндегі жиырылуының рөлін түсіндіру; 2.2.3.4 денсаулық сақтаудағы жеке гигиенаның рөлін анықтау; 2.2.3.5 тіс күтімінің денсаулық сақтаудағы маңызын анықтау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже);

ЖОБА

			2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру
4. Менің туған өлкем	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.2 Ауа	2.3.2.1 біздің ғаламшарымыз үшін ауаның маңызын түсіндіру; 2.3.2.2 ауаның кейбір қасиеттерін сипаттау (агрегаттық күйі, түсі, иісі); 2.3.2.3 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылуөткізгіштігін зерттеу
		3.3 Су	2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы); 2.3.3.2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу; 2.3.3.3 судың табиғи көздерін анықтау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру
3-тоқсан			
5. Дені саудың жаны сау	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	2.3.4.1 табиғат ресурстарының қолданысын анықтау; 2.3.4.2 табиғат ресурстарын шығу тегі бойынша жіктеу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже)

ЖОБА

	4 Жер және ғарыш	4.1 Жер	2.4.1.1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіндіру; 2.4.1.2 Жердің табиғи серігін анықтау
		4.2 Ғарыш	2.4.2.1 Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін анықтау; 2.4.2.2 Күн жүйесі ғаламшарларын салыстыру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		4.3 Кеңістік және уақыт	2.4.3.1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату; 2.4.3.2 ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін түсіндіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау
	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	2.5.1.1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалуына мысал келтіру; 2.5.1.2 жылдамдықты түсіндіруде сапалық сипаттамаларын қолдану (жылдам, баяу); 2.5.1.3 қозғалыс тудыратын күштерді зерттеу; 2.5.1.4 массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалану
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже)
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	2.5.2.1 кейбір денелердің жарықөткізгіштік қасиетін зерттеу
		5.3 Дыбыс	2.5.3.1 дыбыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу

ЖОБА

8. Саяхат		5.4 Жылу	2.5.4.1 түрлі денелердің температурасын өлшеу
		5.6 Магниттілік	2.5.6.1 магниттерді қолдану аясын сипаттау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру

3) 3-сынып:

Ортақ тақырыптар	**Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі**	**Бағдарлама бөлімшелері**	**Оқу мақсаттары**
1-тоқсан			
1. Жанды табиғат	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	3.1.1.1 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне әсері туралы әңгімелеу
		1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
	2 Жанды табиғат	2.1 Өсімдіктер	3.2.1.1 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттек бөлуін түсіндіру; 3.2.1.2 өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу,

ЖОБА

			жарық, ылғал) бейімделу жолдарын түсіндіру; 3.2.1.3 өз өлкесіндегі табиғат бірлестіктерін сипаттау; 3.2.1.4 адамның іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін түсіндіру; 3.2.1.5 сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлін анықтау
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)		2.2 Жануарлар	3.2.2.1 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға жіктеу; 3.2.2.2 жануарларды тіршілік ортасы бойынша ажырату; 3.2.2.3 табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынас түрлерін сипаттау; 3.2.2.4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу; 3.2.2.5 тіршілік ортасындағы жағдайдың өзгеруіне байланысты жануарлар санының өзгеруін түсіндіру; 3.2.2.6 адамның жануарлар санының азаюына әсер ететін іс-әрекет түрлерін анықтау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
2-тоқсан			
3. Уақыт	2 Жанды табиғат	2.3 Адам	3.2.3.1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау;

ЖОБА

			3.2.3.2 асқорыту жүйесінің тіршілікке қажетті энергияны алудағы рөлін сипаттау; 3.2.3.3 тыныс алу жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.4 қанайналым жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.5 адам ағзасының ауру мен инфекциядан қорғану жолдарын түсіндіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігін анықтау
4. Сәулет өнері	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	3.3.1.1 заттарды шығу тегі және агрегаттық күйі бойынша жіктеу
		3.2 Ауа	3.3.2.1 ауаның құрамын сипаттау; 3.3.2.2 ауаның жануды қолдайтын қасиетін сипаттау
		3.3 Су	3.3.3.1судың жанды ағзаларда және жансыз табиғатта кездесетінін түсіндіру; 3.3.3.2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3.3.3.3 ауыз суды үнемді қолдану қажеттілігін түсіндіру; 3.3.3.4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін ұсыну; 3.3.3.5 суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсыну; 3.3.3.6 судың тіршілік үшін маңыздылығын түсіндіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға

ЖОБА

			сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
3-тоқсан			
5. Өнер	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	3.3.4.1 кейбір ағзалардың тіршілігіндегі топырақтың рөлін түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа); 3.3.4.3 топырақтың негізгі қасиетін анықтау; 3.3.4.4 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
6. Атақты тұлғалар	4 Жер және ғарыш	4.1 Жер	3.4.1.1 Жер сфераларын түсіндіру және графиктік кескіндеу
		4.2 Ғарыш	3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелеу; 3.4.2.2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын түсіндіру
		4.3 Кеңістік және уақыт	3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын түсіндіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігін анықтау;
	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;

ЖОБА

			3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	3.5.2.1 көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін түсіндіру; 3.5.2.2 денелердің жарықты шағылдыру қасиетін түсіндіру
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер		5.3 Дыбыс	3.5.3.1 дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігін түсіндіру
		5.5 Электрлік	3.5.5.1 электр энергиясы көздерін анықтау; 3.5.5.2 қарапайым электр тізбегінің сызбасын жинау; 3.5.5.3 қарапайым электр тізбегін элементтерін көрсете отырып, сызба түрінде ұсыну
		5.6 Магниттілік	3.5.6.1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін зерттеу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігін анықтау;

ЖОБА

			3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау

4) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	**Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі**	**Бағдарлама бөлімшелері**	**Оқу мақсаттары**
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	4.1.1.1 зерттеудің өзекті бағытын өз пайымдауы негізінде анықтау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне байланысты негіздеу; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну
	2 Жанды табиғат	2.1 Өсімдіктер	4.2.1.1 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін анықтау; 4.2.1.2 өсімдіктің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.1.3 тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін сипаттау; 4.2.1.4 тұқым таралу жолдарын сипаттау; 4.2.1.5 төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктерді ажырату; 4.2.1.6 өсімдіктерді қорғау жолдарын ұсыну
2. Құндылықтар		2.2 Жануарлар	4.2.2.1 өз өлкесіндегі жануарларды жіктеу; 4.2.2.2 бунақденелілердің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.2.3 өсімдікқоректі және жыртқыш жануарларды ажырату; 4.2.2.4 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру;

ЖОБА

			4.2.2.5 қоректік тізбектің құрылымын түсіндіру; 4.2.2.6 белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбектің моделін құрастыру; 4.2.2.7 жойылу шегінде тұрған жануарларға мысал келтіру; 4.2.2.8 ұлттық саябақтар мен қорықтарды құру мақсатын түсіндіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4.1.2.2 - алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра	2 Жанды табиғат	2.3 Адам	4.2.3.1 зәр шығару жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 4.2.3.2 жүйке жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну
	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	4.3.1.1 заттың қасиетіне байланысты қолдану аясын анықтау; 4.3.1.2 құрылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа зат алу
4. Мамандықтар әлемі		3.2 Ауа	4.3.2.1 адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолдану жолдарын анықтау; 4.3.2.2 ауаның ластану көздерін анықтау; 4.3.2.3 ауа тазалығын сақтау жолдарын және оны тазарту шараларын ұсыну; 4.3.2.4 ауаның табиғаттағы орын ауыстыру процесін түсіндіру; 4.3.2.5 желдің пайдасы мен зияны туралы мысал келтіру
		3.3 Су	4.3.3.1 табиғаттағы су айналымын сипаттау;

ЖОБА

			4.3.3.2 атмосферада жауын-шашын түзілу процесін сипаттау; 4.3.3.3 судың ластану көздерін анықтау; 4.3.3.4 судың ластануының түрлі ағзаларға әсерін түсіндіру; 4.3.3.5 түрлі заттардың судағы ерігіштігін зерттеу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну
3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыстары	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	4.5.2.1 көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзінен кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігін зерттеу және түсіндіру; 4.5.2.2 жарықтың шағылуы, жұтылуы сияқты қасиеттерін зерттеу және түсіндіру
		5.3 Дыбыс	4.5.3.1 белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығы мен таралуына әсерін зерттеу және түсіндіру
		5.4 Жылу	4.5.4.1 түрлі материалдардың жылуөткізгіштігін зерттеу
		5.5 Электрлік	4.5.5.1 түрлі материалдардың электрөткізгіштігін зерттеу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну
6. Қоршаған ортаны қорғау	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	4.3.4.1 кейбір пайдалы қазбалардың (бор, тұз, әктас, саз, мұнай, гранит, көмір, табиғи газ) қолданылу саласын анықтау; 4.3.4.2 Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары өндірілетін кен орындарын картадан көрсету;

ЖОБА

			4.3.4.3 пайдалы қазбаларды сақтау және үнемді қолданудың жолдарын ұсыну
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	4 Жер және ғарыш	4.1 Жер	4.4.1.1 жер бетінің ірі элементтерін атау және сипаттау
		4.2 Ғарыш	4.4.2.1 жекелеген ғарыш денелерін сипаттау; 4.4.2.2 Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін анықтау
		4.3 Кеңістік және уақыт	4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіндіру; 4.4.3.2 жыл мезгілдерін сипаттау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну
8. Болашаққа саяхат	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	4.5.1.1 Архимед күшін сипаттау және оның білінуіне мысал келтіру; 4.5.1.2 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін бақылау және болжау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну

Ескерту: зерттеушілік білік пен дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға бағытталған «Мен зерттеушімін» бөлімінің оқу мақсаттары «Жанды табиғат»,

«Заттар және олардың қасиеттері», «Жер және ғарыш», «Табиғат физикасы» бөлімдерінің оқу мақсаттарымен кіріктіріле жүзеге асырылады.

3-тарау. «Жаратылыстану» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Жаратылыстану» оқу пәнінің мазмұны

14. «Жаратылыстану» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 35 сағат;

2) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

3) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

4) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

15. «Жаратылыстану» оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден құралады:

1) «Мен зерттеушімін»: қоршаған орта құбылыстарын бақылау; бақылау кезеңдері; эксперимент;

2) «Жанды табиғат»: жанды ағзалар; өсімдіктер және олардың алуантүрлілігі, ағаштар, бұталар, шөптесін өсімдіктер; өсімдіктің негізгі бөліктері: тамыр, сабақ, жапырақ, гүл, жеміс, тұқым; жабайы және мәдени өсімдіктер; мәдени өсімдіктерді күту (суару, қоректендіру, топыраққа күтім жасау); өсімдіктің тіршілігіне қажетті жағдайлар (су, жарық, жылу, қоректік заттар); жануарлар, жабайы және үй жануарлары, үй жануарларын күту, үй жануарларының келтіретін пайдасы, жануарлардың жыл мезгілдерінің ауысуына бейімделуі: жылы жаққа ұшу, қысқа азық жинау, ұйқыға кету; адам, адамның дене мүшелері, адамның өмірінің кезеңдері, тамақтану, демалу;

3) «Жер және ғарыш»: жердің пішіні, глобус – жер моделі, ғарыш, ғарыш денелері, астрономия туралы алғашқы түсініктер; зымырандар, телескоптар, уақыт, уақыт өлшеу құралдары, сағат, күнтізбелер;

4) «Табиғат физикасы»: түрлі денелердің қозғалысы, табиғаттағы қозғалыс, адамдардың қозғалысы, қозғалыс траекториясы, қозғалыс траекториясын сурет түрінде белгілеу, жарық пен қараңғы, жарықтың табиғи және жасанды көздері, жарықтандыру, дыбыс және оның таралу ерекшеліктері, дыбыстың табиғи және жасанды көздері, жылу шығаратын құрылғылар, күнделікті өмірдегі электр, магниттің қасиеттері, магниттік қасиеті бар заттар.

16. «Жаратылыстану» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден құралады:

1) «Мен зерттеушімін»: қоршаған орта, құбылыстар, процестер, нысандар, зерттеушінің жеке тұлғалық қасиеттері, бақылау – ғылыми таным әдісі, бақылаудың белгілері: мақсаты, нысаны, жоспары, мерзімі, нәтижесі; бақылау нәтижесін шартты белгілер арқылы тіркеу, бақылау жүргізу жоспары, қорытынды жасау, эксперименттің белгілері: мақсаты, болжам, ресурстары, жоспары, мерзімі, нәтижесі; эксперимент жүргізу және нәтижесін кестеге тіркеу, ақпарат көздері;

2) «Жанды табиғат»: өсімдіктің өсуіне қажетті жағдайлар, өсімдіктерде болатын маусымдық өзгерістер, өсімдіктердің негізгі бөліктерінің қызметтері, өсімдік топтарының тіршілік ортасы және оған бейімделу тәсілдері, өсімдік топтары (өз өлкесіндегі өсімдіктер негізінде), топыраққа күтім жасау, өсімдіктерге қамқорлық жасау; жануарлардың топтары: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар мен сүтқоректілер, жануарлардың тіршілік ортасына бейімделуі, жануарлардың көбеюі, жұмыртқа салатын және төлдейтін жануарлар, жануарларды қорғау, адам, қаңқа мен бұлшықет қызметі, бұлшықеттің жиырылуының қозғалудағы рөлі, дұрыс дене сымбаты, тіс және оның күтімі, жеке гигиена, оның денсаулық сақтаудағы рөлі;

3) «Заттар және олардың қасиеттері»: ауа, ауаның адам, өсімдіктер мен жануарлар үшін маңызы, ауаның қасиеттері (түсі, иісі), ауаның агрегаттық күйі, жылуөткізгіштік, ауаның бос кеңістікті толтыратын қасиеті, су және оның физикалық қасиеттері, судың агрегаттық күйлері: қатты, сұйық, газ тәрізді: судың табиғи көздері, табиғат ресурстары және олардың қолданысы, табиғат ресурстарын шығу тегі бойынша жіктеу;

4) «Жер және ғарыш»: жер ғаламшары үшін Күннің рөлі, Ай – Жердің табиғи серігі, Күн жүйесінің ғаламшарлары, олардың орналасу реті және сипаттамалары, жер тобындағы ғаламшарлар, алып ғаламшарлар, уақытты өлшеу бірліктері: жыл, ай, апта, тәулік, сағат, минут; ғарыштағы қашықтық пен уақыт ерекшеліктері;

5) «Табиғат физикасы»: денелердің түрлі жылдамдықпен қозғалуы, жылдамдықтың сипаттамасы: жылдам, баяу, қозғалыс тудыратын күштер: тарту және итеру, заттың массасы, заттардың массаларын анықтау, материалдардың жарықты өткізуі (мөлдір, мөлдір емес, жартылай мөлдір материалдар), қатты және бәсең дыбыс көздері, температура, температураны өлшеу, термометрлер, температураны өлшеу бірлігі – градус, магнит қолданылатын салалар.

17. «Жаратылыстану» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден құралады:

1) «Мен зерттеушімін»: ғылыми жаңалықтар және олардың күнделікті өмірге әсері, ақпарат көздерінің түрлері, ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігі, экспериментті жоспарлау және жүргізу, эксперимент нәтижесін диаграмма түрінде белгілеу, қорытынды жасау;

2) «Жанды табиғат»: фотосинтез процесі туралы алғашқы түсінік, өсімдіктердің бейімделуі, жылусүйгіш, суыққа төзімді, көленкесүйгіш, жарықсүйгіш, шөлге төзімді, ылғалсүйгіш өсімдіктер; табиғат бірлестіктері – жанды және жансыз табиғаттың қауымдастығы, өз өлкесінің табиғат бірлестіктері, адам тіршілік әрекеттерінің өсімдіктердің алуантүрлілігіне әсері, өсімдіктердің табиғаттағы және адам өміріндегі рөлі, сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктер (өз өлкесінің өсімдіктері негізінде), сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың маңызы,

жануарлар, омыртқалы және омыртқасыз жануарлар, жануарлардың өзара қарым-қатынас жасау түрлері, жануарлар мен өсімдіктер арасындағы өзара байланыс, тіршілік ортасындағы жағдайлардың өзгеруіне байланысты жануарлардың санының өзгеруі, адамның жануарлардың санының азаюына әкелетін іс-әрекеттері, адамның ішкі ағзалары, асқорыту жүйесі, оның адам тіршілігіндегі рөлі, тыныс алу жүйесі және оның ағзалары, тыныс алудың адам ағзасындағы рөлі, қанайналым жүйесі, оның адам ағзасындағы ролі, жүрек. тамыр соғуы, адамның ағзасын ауру мен инфекциялардан қорғау;

3) «Заттар және олардың қасиеттері»: заттар мен денелер, заттарды шығу тегі бойынша жіктеу, табиғи және жасанды денелер, заттарды агрегаттық күйі бойынша жіктеу (қатты, сұйық, газ тәрізді); ауа және оның құрамы (көмірқышқыл газ, оттек, азот, тағы басқалар), ауаның жануды қолдайтын қасиеті, жанды ағзалар мен жансыз табиғаттағы су, негізгі табиғи су көздері, мұхиттар, теңіздер, өзендер, көлдер; ащы және тұщы су, ауызсуды үнемді қолдану, суды тазалау тәсілдері, фильтр арқылы тазалау, судың тіршілік үшін маңызы; топырақ, топырақтың құрамы (құм, саз, жануарлар мен өсімдіктердің қалдықтары, су, ауа), топырақ түрлері, топырақтың қасиеті, құнарлылық, топырақтың кейбір ағзалардың тіршілігіндегі ролі, топырақты қорғау;

4) «Жер және ғарыш»: жер сфералары туралы алғашқы түсінік (литосфера, гидросфера, атмосфера, биосфера), жер сфераларын графикалық кескіндеу, ғарышты игерудегі айтулы оқиғалар, жердің алғашқы жасанды серігін ұшыру, адамның ғарышқа алғашқы ұшуы, айға адамның қонуы, адамзаттың дамуы үшін ғарыштың маңызы, ғарыш игерудегі Қазақстанның үлесі, Байқоңыр ғарыш айлағы, жердің өз осінен айналуы, Күн мен түннің ауысуы;

5) «Табиғат физикасы»: серпімділік күші, серпімді және пластикалық денелер, ауырлық күші, табиғаттағы ауырлық күші, үйкеліс күші, табиғаттағы үйкеліс күші, күштің әсер ету бағыты, көлеңке, оның пайда болу себептері, көлеңкенің ерекшеліктері, заттардың жарықты шағылдыру қасиеті, дыбыс. дыбыстың көздері мен дыбыс қабылдағыштар, дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігі, электр энергиясы, электр энергиясының көздері, электр тізбегінің элементтері, қарапайым электр тізбегін құру сызбасы, әртүрлі металдардың магниттелуі.

18. «Жаратылыстану» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден құралады:

1) «Мен зерттеушімін»: зерттеудің өз пайымдауы негізінде анықталған өзекті бағыты, зерттеу әдісін таңдау, бақылау мен эксперименттің артықшылығы мен кемшілігі, нәтижені білім алушы таңдауы бойынша көрсету;

2) «Жанды табиғат»: қоректік тізбек, өсімдік – қоректік тізбектің маңызды буыны, өсімдіктің тіршілік циклі, тозаңдану негізінде тұқым түзілу, тұқым таралу жолдары (өздігінен, жел, су, жануарлар, адамдар арқылы таралу), жоғары және төменгі сатыдағы өсімдіктер, өсімдіктерді қорғау жолдары, өз өлкесінің жануарлары, бунақденелердің тіршілік циклі (жұмыртқа, дернәсіл, қуыршақ, ересек бунақденелі), жануарлардың қоректену ерекшеліктері, өсімдікқоректі және жыртқыш жануарлар, симбиоздық байланыстар, қоректік тізбек құрылымы, тіршілік ортасына байланысты қоректік тізбек модельдері, жойылу шегінде тұрған жануарлар, Қазақстанның Қызыл кітабы, Ұлттық саябақтар мен қорықтарды құру

мақсаты, Қазақстанның ұлттық саябақтары мен қорықтары; адам, зәр шығару жүйесі мен оның рөлі, жүйке жүйесі, оның адам ағзасындағы рөлі;

3) «Заттар және олардың қасиеттері»: заттардың қасиеттері, заттарды қасиеттеріне байланысты қолдану, құрастырылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа зат алу, адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолдану, ауаның ластануы, ауаның ластануының табиғи және жасанды көздері, ауа тазалығын сақтау, ауаны тазарту жолдары, ауаның орын ауыстыруы, желдің пайдасы мен зияны, табиғаттағы су айналымы, атмосферада жауын-шашынның түзілуі, судың ластану көздері (тұрмыстық, өндірістік, ауылшаруашылық), судың ластануының түрлі ағзаларға әсерін түсіндіру, түрлі заттардың судағы ерігіштігі, пайдалы қазбалар (бор, тұз, әктас, саз, мұнай, гранит, көмір, табиғи газ), пайдалы қазбаларды қолдану, Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары өндірілетін кен орындары, пайдалы қазбаларды қорғау және үнемді қолдану;

4) «Жер мен ғарыш»: жер бетінің ірі элементтері, ғарыш денелері (астероидтар, кометалар, метеориттер, жұлдыздар, галактикалар), жердегі тіршілікке ғарыштың әсері, жердің орбита бойынша қозғалысы, жыл мезгілдерінің ауысуы, жыл мезгілдерінің сипаттамасы;

5) «Табиғат физикасы»: Архимед күші, Архимед күшін болжау, Архимед күшінің судағы заттарға әсері, көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзінен кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігі, жарықтың қасиеттері, шағылу, жұтылу, белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығы мен таралуына әсері, түрлі материалдардың жылуөткізгіштігі, түрлі материалдардың электрөткізгіштігі.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

19. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

20. Оқу мақсаттарының жүйесі:

Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1) «Мен зерттеушімін»				
1.1 Ғылым мен зерттеушілер дің рөлі	1.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерттеудің қажеттілігін түсіндіру	2.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, үрдерістері мен нысандарын зерделеуге қажетті жағдайларды және	3.1.1.1 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне әсері	4.1.1.1 зерттеудің өзекті бағытын өз пайымдауы негізінде анықтау

		зерттеушінің тұлғалық қасиеттерін анықтау	туралы әңгімелеу	
1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 ақпарат көздерінің артықшылығы мен кемшілігін анықтау; 3.1.2.3 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.4 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне байланысты негіздеу; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну

ЖОБА

		нәтижелерін кестеге түсіру		
2) «Жанды табиғат»				
2.1 Өсімдіктер	1.2.1.1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын және олардың тіршілік формаларын анықтау; 1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату; 1.2.1.3 жабайы өсімдіктер мен мәдени өсімдіктерді ажырату; 1.2.1.4 өсімдіктердің тіршілігіне қажетті жағдайларды зерттеу; 1.2.1.5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау жолдарын сипаттау	2.2.1.1 өсімдіктердің әр түрлі жағдайларда өсу мүмкіндіктерін зерттеу; 2.2.1.2 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттау; 2.2.1.3 өсімдіктің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау; 2.2.1.4 өсімдік топтарын тіршілік ортасына және қоршаған ортаның жағдайларына (ылғал) бейімделу жолдары бойынша салыстыру; 2.2.1.5 өз өлкесінің өсімдік топтарын сипаттау; 2.2.1.6 топырақты күтудің маңызын түсіндіру; 2.2.1.7 өсімдіктерге қамқорлық	3.2.1.1 өсімдіктердің фотосинтез процесінде оттек бөлуін түсіндіру; 3.2.1.2 өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу жолдарын түсіндіру; 3.2.1.3 өз өлкесіндегі табиғат бірлестіктерін сипаттау; 3.2.1.4 адамның іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығын а әсерін түсіндіру; 3.2.1.5 сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлін анықтау	4.2.1.1 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін анықтау; 4.2.1.2 өсімдіктің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.1.3 тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін сипаттау; 4.2.1.4 тұқым таралу жолдарын сипаттау; 4.2.1.5 төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктерді ажырату; 4.2.1.6 өсімдіктерді қорғау жолдарын ұсыну

ҚОБА

		жасаудың маңыздылығын түсіндіру		
2.2 Жануарлар	1.2.2.1 жануарлар мен өсімдіктерді салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 1.2.2.2 жабайы және үй жануарларын ажырату; 1.2.2.3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлардың бейімделуін түсіндіру	2.2.2.1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 2.2.2.2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделу жолдарын сипаттау; 2.2.2.3 жануарлардың көбею жолдарын түсіндіру; 2.2.2.4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру	3.2.2.1 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға жіктеу; 3.2.2.2 жануарларды тіршілік ортасы бойынша ажырату; 3.2.2.3 табиғаттағы жануарлардың өзара қарым-қатынас түрлерін сипаттау; 3.2.2.4 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты зерттеу; 3.2.2.5 тіршілік ортасындағы жағдайдың өзгеруіне байланысты жануарлар санының өзгеруін түсіндіру; 3.2.2.6 адамның жануарлар санының азаюына әсер ететін іс-әрекет түрлерін анықтау	4.2.2.1 өз өлкесіндегі жануарларды жіктеу; 4.2.2.2 бунақденелілердің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.2.3 өсімдікқоректі және жыртқыш жануарларды ажырату; 4.2.2.4 симбиоздық қарым-қатынасқа мысал келтіру; 4.2.2.5 қоректік тізбектің құрылымын түсіндіру; 4.2.2.6 белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбек моделін құрастыру; 4.2.2.7 жойылу шегінде тұрған жануарларға мысал келтіру; 4.2.2.8 ұлттық саябақтар мен қорықтарды құру мақсатын түсіндіру

ЖОБА

2.3 Адам	1.2.3.1 адамның негізгі дене мүшелерін және олардың қызметтерін атау; 1.2.3.2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау; 1.2.3.3 адамның өсу және даму қажеттіліктерін анықтау	2.2.3.1 адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін анықтау; 2.2.3.2 дұрыс дене сымбатын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру; 2.2.3.3 бұлшықеттің қозғалыс кезіндегі жиырылуының рөлін түсіндіру; 2.2.3.4 денсаулық сақтаудағы жеке гигиенаның рөлін анықтау; 2.2.3.5 тіс күтімінің денсаулық сақтаудағы маңызын анықтау	3.2.3.1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау; 3.2.3.2 асқорыту жүйесінің тіршілікке қажетті энергияны алудағы рөлін сипаттау; 3.2.3.3 тыныс алу жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.4 қанайналым жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.5 адам ағзасының ауру мен инфекциядан қорғану жолдарын түсіндіру	4.2.3.1 зәр шығару жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 4.2.3.2 жүйке жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау
3) «Заттар және олардың қасиеттері»				
3.1 Заттардың типтері			3.3.1.1 заттарды шығу тегі және агрегаттық күйі бойынша жіктеу	4.3.1.1 заттың қасиетіне байланысты қолдану аясын анықтау; 4.3.1.2 құрастырылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа зат алу

ЖОБА

3.2 Ауа		2.3.2.1 біздің ғаламшарымыз үшін ауаның маңызын түсіндіру; 2.3.2.2 ауаның кейбір қасиеттерін сипаттау (агрегаттық күйі, түсі, иісі); 2.3.2.3 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылуөткізгіштігін зерттеу	3.3.2.1 ауаның құрамын сипаттау; 3.3.2.2 ауаның жануды қолдайтын қасиетін сипаттау	4.3.2.1 адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолдану жолдарын анықтау; 4.3.2.2 ауаның ластану көздерін анықтау; 4.3.2.3 ауа тазалығын сақтау жолдары мен оны тазарту шараларын ұсыну; 4.3.2.4 ауаның табиғаттағы орын ауыстыру процесін түсіндіру; 4.3.2.5 желдің пайдасы мен зияны туралы мысал келтіру
3.3 Су		2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы); 2.3.3.2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу; 2.3.3.3 судың табиғи көздерін анықтау	3.3.3.1 судың жанды ағзаларда және жансыз табиғатта кездесетінін түсіндіру; 3.3.3.2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3.3.3.3 ауыз суды үнемді қолдану қажеттілігін түсіндіру; 3.3.3.4 суды тазартудың түрлі	4.3.3.1 табиғаттағы су айналымын сипаттау; 4.3.3.2 атмосферада жауын-шашын түзілу процесін сипаттау; 4.3.3.3 судың ластану көздерін анықтау; 4.3.3.4 судың ластануының түрлі ағзаларға әсерін түсіндіру; 4.3.3.5 түрлі заттардың судағы

ЖОБА

			тәсілдерін ұсыну; 3.3.3.5 суды тазартуға арналған фильтрдің өз моделін ұсыну; 3.3.3.6 судың тіршілік үшін маңыздылығын түсіндіру	ерігіштігін зерттеу
3.4 Табиғат ресурстары		2.3.4.1 табиғат ресурстарының қолданысын анықтау; 2.3.4.2 табиғат ресурстарын шығу тегі бойынша жіктеу	3.3.4.1 кейбір ағзалардың тіршілігіндегі топырақтың рөлін түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа); 3.3.4.3 топырақтың негізгі қасиетін анықтау; 3.3.4.4 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу	4.3.4.1 кейбір пайдалы қазбалардың (бор, тұз, әктас, саз, мұнай, гранит, көмір, табиғи газ) қолданылу саласын анықтау; 4.3.4.2 Қазақстанның негізгі пайдалы қазбалары өндірілетін кен орындарын картадан көрсету; 4.3.4.3 пайдалы қазбаларды сақтау және үнемді қолданудың жолдарын ұсыну
4) «Жер және ғарыш»				
4.1 Жер	1.4.1.1 Жердің пішінін моделі негізінде анықтау	2.4.1.1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіндіру; 2.4.1.2 Жердің табиғи серігін анықтау	3.4.1.1 Жер сфераларын түсіндіру және графиктік кескіндеу	4.4.1.1 жер бетінің ірі элементтерін атау және сипаттау

ЖОБА

4.2 Ғарыш	1.4.2.1 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау; 1.4.2.2 ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттау	2.4.2.1 Күн жүйесі ғаламшарларын ың орналасу тәртібін анықтау; 2.4.2.2 Күн жүйесі ғаламшарларын салыстыру	3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелеу; 3.4.2.2 адамзат дамуындағы ғарыштың маңызын түсіндіру	4.4.2.1 жекелеген ғарыш денелерін сипаттау; 4.4.2.2 Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін анықтау
4.3 Кеңістік және уақыт	1.4.3.1 уақыттың маңыздылығын түсіндіру; 1.4.3.2 уақытты өлшеу құралдарын анықтау	2.4.3.1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату; 2.4.3.2 ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін түсіндіру	3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын түсіндіру	4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіндіру; 4.4.3.2 жыл мезгілдерін сипаттау
5) «Табиғат физикасы»				
5.1 Күш және қозғалыс	1.5.1.1 түрлі денелердің қозғалуына мысал келтіру; 1.5.1.2 қозғалыстың адам өміріндегі және табиғаттағы маңыздылығын анықтау; 1.5.1.3 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету	2.5.1.1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалуына мысал келтіру; 2.5.1.2 жылдамдықты түсіндіруде оның сапалық сипаттамаларын қолдану (жылдам, баяу); 2.5.1.3 қозғалыс тудыратын күштерді зерттеу; 2.5.1.4 массаны анықтауға арналған құралдарды	3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау	4.5.1.1 Архимед күшін сипаттау және оның білінуіне мысал келтіру; 4.5.1.2 судағы әр түрлі денелерге әсер ететін Архимед күшін бақылау және болжау

ҚОДА

		таңдау және пайдалану		
5.2 Жарық	1.5.2.1 жарық пен қараңғыны салыстыру; 1.5.2.2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1.5.2.3 жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін анықтау	2.5.2.1 кейбір денелердің жарықөткізгіштік қасиетін зерттеу	3.5.2.1 көлеңкенің пайда болу себептері мен ерекшеліктерін түсіндіру; 3.5.2.2 денелердің жарықты шағылдыру қасиетін түсіндіру	4.5.2.1 көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзінен кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігін зерттеу және түсіндіру; 4.5.2.2 жарықтың шағылуы, жұтылуы сияқты қасиеттерін зерттеу және түсіндіру
5.3 Дыбыс	1.5.3.1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін түсіндіру; 1.5.3.2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату	2.5.3.1 дыбыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу	3.5.3.1 дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігін түсіндіру	4.5.3.1 белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығы мен таралуына әсерін зерттеу және түсіндіру
5.4 Жылу	1.5.4.1 жылыту құрылғыларын анықтау	2.5.4.1 түрлі денелердің температурасын өлшеу		4.5.4.1 түрлі материалдардың жылуөткізгіштігін зерттеу
5.5 Электрлік	1.5.5.1 адамның күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңызын түсіндіру		3.5.5.1 электр энергиясы көздерін анықтау; 3.5.5.2 қарапайым электр тізбегінің сызбасын жинау; 3.5.5.3 қарапайым электр тізбегін элементтерін көрсете	4.5.5.1 түрлі материалдардың электрөткізгіштігін зерттеу

ЖОБА

			отырып, сызба түрінде ұсыну	
5.6 Магниттілік	1.5.6.1 магниттік қасиеті бар денелерді анықтау; 1.5.6.2 магниттің қасиетін зерттеу	2.5.6.1 магниттерді қолдану аясын сипаттау	3.5.6.1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін зерттеу	

21. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

22. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 3-4-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 1-сынып:

Ортақ тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	1.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерттеудің қажеттілігін түсіндіру
		1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру
	2 Жанды табиғат	2.1 Өсімдіктер	1.2.1.1 өсімдіктердің негізгі сипаттамаларын және олардың тіршілік формаларын анықтау; 1.2.1.2 өсімдіктердің негізгі бөліктерін ажырату; 1.2.1.3 жабайы өсімдіктер мен мәдени өсімдіктерді ажырату; 1.2.1.4 өсімдіктердің тіршілігіне қажетті жағдайларды зерттеу;

			1.2.1.5 мәдени өсімдіктерге күтім жасау жолдарын сипаттау
2. Менің мектебім		2.2 Жануарлар	1.2.2.1 жануарлар мен өсімдіктерді салыстыру, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 1.2.2.2 жабайы және үй жануарларын ажырату; 1.2.2.3 жыл мезгілдерінің ауысуына жануарлардың бейімделуін түсіндіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	2 Жанды табиғат	2.3 Адам	1.2.3.1 адам денесінің негізгі мүшелерін және олардың қызметтерін атау; 1.2.3.2 адам өмірінің кезеңдерін сипаттау; 1.2.3.3 адамның өсу және даму қажеттіліктерін анықтау
4. Бізді қоршаған әлем	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	1.5.1.1 түрлі денелердің қозғалуына мысал келтіру; 1.5.1.2 қозғалыстың адам өміріндегі және табиғаттағы маңыздылығын анықтау; 1.5.1.3 қозғалыстың түрлі траекториясын зерттеу, оларды сурет түрінде көрсету
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру
3-тоқсан			
5. Саяхат	4 Жер және ғарыш	4.2 Ғарыш	1.4.2.1 астрономияны ғарыш туралы ғылым ретінде сипаттау; 1.4.2.2 ғарышты зерттеуге арналған құрылғылар мен ұшу аппараттарын сипаттау
		4.1 Жер	1.4.1.1 Жердің пішінін моделі негізінде анықтау
		4.3 Кеңістік және уақыт	1.4.3.1 уақыттың маңыздылығын түсіндіру;

ЖОБА

			1.4.3.2 уақытты өлшеу құралдарын анықтау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	5 Табиғат физикасы	5.4 Жылу	1.5.4.1 жылыту құрылғыларын анықтау
		5.5 Электрлік	1.5.5.1 адамның күнделікті өміріндегі электр энергиясының маңызын түсіндіру
		5.6 Магниттілік	1.5.6.1 магниттік қасиеті бар денелерді анықтау; 1.5.6.2 магниттің қасиетін зерттеу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру
4-тоқсан			
7. Тағам мен сусын	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	1.5.2.1 жарық пен қараңғыны салыстыру; 1.5.2.2 жарықтың табиғи және жасанды көздерін ажырату; 1.5.2.3 жасанды жарықтың қажеттілігін және оның көздерін анықтау
8. Дені саудың жаны сау		5.3 Дыбыс	1.5.3.1 дыбыстың таралу ерекшеліктерін түсіндіру; 1.5.3.2 дыбыстың табиғи және жасанды көздерін ажырату
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	1.1.2.1 қоршаған әлем құбылыстарына бақылау жүргізу; 1.1.2.2 көрсетілген экспериментті түсіндіру

2) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілер	2.1.1.1 қоршаған әлем құбылыстары, процестері мен нысандарын зерделеуге қажетті жағдайларды және

ЖОБА

		дің рөлі	зерттеушінің тұлғалық қасиеттерін анықтау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру
	2 Жанды табиғат	2.1 Өсімдіктер	2.2.1.1 өсімдіктердің әртүрлі жағдайларда өсу мүмкіндіктерін зерттеу; 2.2.1.2 өсімдіктердің маусымдық өзгерістерін сипаттау; 2.2.1.3 өсімдіктің негізгі бөліктерінің қызметін сипаттау; 2.2.1.4 өсімдік топтарын тіршілік ортасына және қоршаған ортаның жағдайларына (ылғал) бейімделу жолдары бойынша салыстыру; 2.2.1.5 өз өлкесінің өсімдік топтарын сипаттау; 2.2.1.6 топырақты күтудің маңызын түсіндіру; 2.2.1.7 өсімдіктерге қамқорлық жасаудың маңыздылығын түсіндіру
2. Менің отбасым және достарым		2.2 Жануарлар	2.2.2.1 жануарлар класының өкілдерін ажырату: бунақденелілер, балықтар, қосмекенділер, бауырымен жорғалаушылар, құстар және сүтқоректілер; 2.2.2.2 жануарлардың тіршілік ортасына бейімделу жолдарын сипаттау;

ЖОБА

			2.2.2.3 жануарлардың көбею жолдарын түсіндіру; 2.2.2.4 жануарлардың саналуандығын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау
2-тоқсан			
3. Менің мектебім	2 Жанды табиғат	2.3 Адам	2.2.3.1адамның тірек-қимыл жүйесінің қызметін анықтау; 2.2.3.2 дұрыс дене сымбатын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру; 2.2.3.3 бұлшықеттің қозғалыс кезіндегі жиырылуының рөлін түсіндіру; 2.2.3.4 денсаулық сақтаудағы жеке гигиенаның рөлін анықтау; 2.2.3.5 тіс күтімінің денсаулық сақтаудағы маңызын анықтау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру

ЖОБА

4. Менің туған өлкем	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.2 Ауа	2.3.2.1 біздің ғаламшарымыз үшін ауаның маңызын түсіндіру; 2.3.2.2 ауаның кейбір қасиеттерін сипаттау (агрегаттық күйі, түсі, иісі); 2.3.2.3 ауаның кеңістікті толтыру қасиетін және жылуөткізгіштігін зерттеу
		3.3 Су	2.3.3.1 судың физикалық қасиеттерін анықтау (дәмсіз, иіссіз, белгілі бір формасының болмауы, аққыштығы); 2.3.3.2 судың агрегаттық күйінің өзгеру процесін зерттеу; 2.3.3.3 судың табиғи көздерін анықтау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.3 бақылау нәтижелерін шартты белгілердің көмегімен белгілей білу; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру
3-тоқсан			
5. Дені саудың жаны сау	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	2.3.4.1 табиғат ресурстарының қолданысын анықтау; 2.3.4.2 табиғат ресурстарын шығу тегі бойынша жіктеу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.2 бақылаудың басты белгілерін анықтау (мақсат, нысан, жоспар, мерзім, нәтиже)
	4 Жер және ғарыш	4.1 Жер	2.4.1.1 Жер мен Күн арасындағы байланысты түсіндіру; 2.4.1.2 Жердің табиғи серігін анықтау

ЖОБА

		4.2 Ғарыш	2.4.2.1 Күн жүйесі ғаламшарларының орналасу тәртібін анықтау; 2.4.2.2 Күн жүйесі ғаламшарларын салыстыру
6. Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті		4.3 Кеңістік және уақыт	2.4.3.1 негізгі уақыт өлшем бірліктерін ажырату; 2.4.3.2 ғарыштағы қашықтық пен уақыттың ерекшеліктерін түсіндіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.4 бақылау жүргізудің жоспарын құру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау
	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	2.5.1.1 түрлі денелердің әртүрлі жылдамдықпен қозғалуына мысал келтіру; 2.5.1.2 жылдамдықты түсіндіруде сапалық сипаттамаларын қолдану (жылдам, баяу); 2.5.1.3 қозғалыс тудыратын күштерді зерттеу; 2.5.1.4 массаны анықтауға арналған құралдарды таңдау және пайдалану
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже)
4-тоқсан			
7. Қоршаған орта	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	2.5.2.1 кейбір денелердің жарықөткізгіштік қасиетін зерттеу
		5.3 Дыбыс	2.5.3.1 дыбыс қаттылығы бойынша дыбыс көздерін жіктеу
		5.4 Жылу	2.5.4.1 түрлі денелердің температурасын өлшеу
		5.6 Магниттілік	2.5.6.1 магниттерді қолдану аясын сипаттау

ЖОБА

8. Саяхат	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	2.1.2.1 «ақпарат көзі» ұғымын және оның зерттеу жүргізудегі маңызын түсіндіру; 2.1.2.5 құрылған жоспарға сәйкес бақылау жүргізу және қорытынды жасау; 2.1.2.6 эксперименттің басты белгілерін анықтау (мақсат, болжам, ресурстар, жоспар, мерзім, нәтиже); 2.1.2.7 эксперимент жүргізу және оның нәтижелерін кестеге түсіру

3) 3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Жанды табиғат	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	3.1.1.1 маңызды ғылыми жаңалықтар мен олардың адамның күнделікті өміріне әсері туралы әңгімелеу
		1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.3 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен	2 Жанды табиғат	2.1 Өсімдіктер	3.2.1.1 өсімдіктердің оттек бөлуін түсіндіру; 3.2.1.2 өсімдіктердің қоршаған орта жағдайларына (жылу, жарық, ылғал) бейімделу жолдарын түсіндіру; 3.2.1.3 өз өлкесіндегі табиғат бірлестіктерін сипаттау; 3.2.1.4 адамның іс-әрекеттерінің өсімдіктердің саналуандығына әсерін түсіндіру; 3.2.1.5 сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктерді сақтаудағы Қызыл кітаптың рөлін анықтау

ЖОБА

(жарық пен қараңғы)		2.2 Жануарлар	3.2.2.1 жануарларды омыртқалыларға және омыртқасыздарға жіктеу; 3.2.2.2 жануарларды тіршілік ортасы бойынша ажырату; 3.2.2.3 өсімдіктер мен жануарлар арасындағы өзара байланысты түсіндіру; 3.2.2.4 жануарлар санының өзгеруін түсіндіру және осы өзгерістерге әсер ететін факторларды анықтау
2-тоқсан			
3. Уақыт 4. Сәулет өнері	2 Жанды табиғат	2.3 Адам	3.2.3.1 адамның ішкі ағзаларының орналасуын анықтау; 3.2.3.2 асқорыту жүйесінің тіршілікке қажетті энергияны алудағы рөлін сипаттау; 3.2.3.3 тыныс алу жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.4 қанайналым жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 3.2.3.5 адам ағзасының ауру мен инфекциядан қорғану жолдарын түсіндіру
	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	3.3.1.1 заттарды шығу тегі және агрегаттық күйі бойынша жіктеу
		3.2 Ауа	3.3.2.1 ауаның құрамын сипаттау; 3.3.2.2 ауаның жануды қолдайтын қасиетін сипаттау
		3.3 Су	3.3.3.1 судың жанды ағзаларда және жансыз табиғатта кездесетінін түсіндіру; 3.3.3.2 судың негізгі табиғи көздерін салыстыру; 3.3.3.3 судың тіршілік үшін маңыздылығын және тұщы суды үнемді пайдалану қажеттілігін түсіндіру; 3.3.3.4 суды тазартудың түрлі тәсілдерін түсіндіру және өз моделін ұсыну
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау;

ЖОБА

			3.1.2.2 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.3 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
3-тоқсан			
5. Өнер 6. Атақты тұлғалар	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	3.3.4.1 топырақтың рөлін және негізгі қасиеттерін түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)
	4 Жер және ғарыш	4.1 Жер	3.4.1.1 Жер сфераларының орналасу реттілігін түсіндіру және кескіндеу
		4.2 Ғарыш	3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелеу және ғарыштың маңызын түсіндіру
		4.3 Кеңістік және уақыт	3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын түсіндіру
	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру; 3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.3 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	3.5.2.1 көлеңкенің пайда болу себептері түсіндіру және мысалдар келтіру; 3.5.2.2 денелердің жарықты шағылдыру қасиетін түсіндіру

ЖОБА

8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер		5.3 Дыбыс	3.5.3.1 дыбыс қаттылығының дыбыс көзі мен қабылдағыш арасындағы қашықтыққа тәуелділігін түсіндіру
		5.5 Электрлік	3.5.5.1 электр энергиясы көздерін анықтау; 3.5.5.2 қарапайым электр тізбегін ұсыну; 3.5.5.3 электр энергиясын үнемді пайдалану керектігін түсіндіру
		5.6 Магниттілік	3.5.6.1 магнит көмегімен әртүрлі металдардың магниттелу қасиетін зерттеу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	3.1.2.1 ақпарат көзінің түрлерін анықтау; 3.1.2.2 экспериментті жоспарлау және жүргізу; 3.1.2.3 жүргізілген эксперимент нәтижесін құрылған жоспарға сәйкес диаграмма түрінде көрсету, қорытынды жасау

4) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным – Қазақстан	1 Мен зерттеушімін	1.1 Ғылым мен зерттеушілердің рөлі	4.1.1.1 зерттеудің өзекті бағытын өз пайымдауы негізінде анықтау
		1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне байланысты негіздеу; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну
	2Жанды табиғат	2.1 Өсімдіктер	4.2.1.1 қоректік тізбектегі өсімдіктердің рөлін анықтау; 4.2.1.2 өсімдіктің тіршілік циклін сипаттау; 4.2.1.3 тозаңдану нәтижесінде тұқымның түзілуін және оның таралу жолдарын сипаттау; 4.2.1.4 төменгі және жоғарғы сатыдағы өсімдіктерді ажырату;

			4.2.1.5 өсімдіктерді қорғау жолдарын ұсыну
2. Құндылықтар		2.2 Жануарлар	4.2.2.1 өз өлкесіндегі жануарларды жіктеу; 4.2.2.2 өсімдікқоректі және жыртқыш жануарларды ажырату; 4.2.2.3 жануарлардың табиғаттағы өзара қарым-қатынасына мысал келтіру; 4.2.2.4 қоректік тізбектің құрылымын түсіндіру; 4.2.2.5 белгілі бір тіршілік ортасындағы қоректік тізбек моделін құрастыру; 4.2.2.6 жойылу шегінде тұрған жануарларды қорғайтын ұлттық саябақтар мен қорықтарды құру мақсатын түсіндіру
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра	2 Жанды табиғат	2.3 Адам	4.2.3.1 зәр шығару жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау; 4.2.3.2 жүйке жүйесі мен оның адам ағзасындағы рөлін сипаттау
	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.1 Заттардың типтері	4.3.1.1 заттың қасиетіне байланысты қолдану аясын анықтау; 4.3.1.2 құрылған эксперимент жоспарына сәйкес жаңа зат алу
4. Маманды қтар әлемі		3.2 Ауа	4.3.2.1 адам тіршілігінің түрлі салаларында ауаны қолдану жолдарын анықтау; 4.3.2.2 ауаның ластану көздерін анықтау және шешу жолдарын ұсыну; 4.3.2.3 желдің пайда болуын түсіндіру және оның пайдасы мен зияны туралы мысал келтіру
		3.3 Су	4.3.3.1 табиғаттағы су айналымын сипаттау; 4.3.3.2 судың ластану көздерін және әсерін анықтау; 4.3.3.3 түрлі заттардың судағы ерігіштігін зерттеу
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның

ЖОБА

			артықшылығы мен кемшілігіне негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну
3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыстары	5 Табиғат физикасы	5.2 Жарық	4.5.2.1 көлеңкенің кедергі өлшеміне және жарық көзінен кедергіге дейінгі қашықтыққа тәуелділігін зерттеу және түсіндіру; 4.5.2.2 жарықтың шағылуы, жұтылуы сияқты қасиеттерін зерттеу және түсіндіру
		5.3 Дыбыс	4.5.3.1 белгілі бір кедергілердің дыбыстың қаттылығы мен таралуына әсерін зерттеу және түсіндіру
		5.4 Жылу	4.5.4.1 түрлі материалдардың жылуөткізгіштігін зерттеу
		5.5 Электрлік	4.5.5.1 түрлі материалдардың электрөткізгіштігін зерттеу
6. Қоршаған ортаны қорғау	3 Заттар және олардың қасиеттері	3.4 Табиғат ресурстары	4.3.4.1 кейбір пайдалы қазбалардың (бор, тұз, әктас, саз, мұнай, гранит, көмір, табиғи газ) қолданылу саласын анықтау және олардың кен орындарын Қазақстан картасынан көрсету; 4.3.4.2 пайдалы қазбаларды сақтау және үнемді қолданудың жолдарын ұсыну
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	4 Жер және ғарыш	4.1 Жер	4.4.1.1 жер бетінің ірі элементтерін атау және сипаттау
		4.2 Ғарыш	4.4.2.1 жекелеген ғарыш денелерін сипаттау; 4.4.2.2 Жердегі тіршілікке ғарыштың әсерін анықтау
		4.3 Кеңістік және уақыт	4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіндіру

ЖОБА

8. Болашаққа саяхат	5 Табиғат физикасы	5.1 Күш және қозғалыс	4.5.1.1 Архимед күшін сипаттау және оның білінуіне мысал келтіру
	1 Мен зерттеушімін	1.2 Табиғатты тану әдістері	4.1.2.1 зерттеу әдісін (бақылау мен эксперимент) таңдау себебін оның артықшылығы мен кемшілігіне негізінде таңдау себебін түсіндіру; 4.1.2.2 алынған нәтижені білім алушы таңдаған формада ұсыну

Ескерту: зерттеушілік білік пен дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға бағытталған «Мен зерттеушімін» бөлімінің оқу мақсаттары «Жанды табиғат», «Заттар және олардың қасиеттері», «Жер және ғарыш», «Табиғат физикасы» бөлімдерінің оқу мақсаттарымен кіріктіріле жүзеге асырылады.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
29-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Дүниетану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Дүниетану» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Дүниетану» оқу пәнін оқытудың мақсаты: ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар тұрғысынан білім алушылардың бойында адам, табиғат және қоғамның өзара байланысуы және өзара тәуелділігі туралы білім жүйесін қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

1) білім алушыларда қоғам және табиғат құбылыстары мен нысандарының өзара байланысы мен өзара тәуелділігі туралы түсініктер қалыптастыру;

2) білім алушыларда табиғи, әлеуметтік және технологиялық ортадағы мінез-құлық нормаларын және қауіпсіздік ережелерін қалыптастыру;

3) білім алушыларда табиғи және әлеуметтік шынайылықты тану әдістерін: бақылау, эксперимент, сауалнама тәжірибелерінің қалыптасуын қамтамасыз ету;

4) білім алушылардың танымдық әрекетін дамытуды қамтамасыз ету;

5) білім алушыларды қазіргі қазақстандық қоғамға тән ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар жүйесіне дағдыландыру;

6) білім алушылардың өзін қоршаған ортаға, қоғамның табиғи және мәдени құндылықтарына дұрыс қатынастарын қалыптастыру.

4. «Дүниетану» оқу пәнінің оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық»,

«ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты білім берудің басты құндылықтарын білім алушыларға дарытудың негізі болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушының тәртібі мен күнделікті іс-әрекеттерін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдары болады.

2-тарау. «Дүниетану» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Дүниетану» оқу пәнінің мазмұны

6. «Дүниетану» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 35 сағат;

2) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

3) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

4) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағатты құрайды.

7. «Дүниетану» оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) «Мен және қоғам» бөлімі: отбасы; отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орнын анықтау; «шежіре» ұғымы; отбасындағы қамқорлық; тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлері; тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің құрылымы; мектеп және мектеп қауымдастығы; мектептің адам өміріндегі маңызы; мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жері; күн тәртібі; тәулік уақыты мен апта күндерінің атаулары; өзін мектеп оқушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау; менің атамекенім; мекенжай атауы және елді мекенінің географиялық орналасқан жері; өзі тұратын елді мекеннің басты көшесі, ғимараттары және көрнекі жерлері; денсаулық пен қауіпсіздік; жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығы; тамақтану режимі; үйдегі қауіпсіздік ережелері; жолда жүру тәртібі; жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін жол белгілерінің мәні; мерекелер; отбасылық мерекелер;

2) «Еліміздің табиғаты» бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану; жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын анықтау; табиғатта өзін-өзі ұстау ережелері; климат және ауа райы; ауа райының адам өміріне және оның іс-әрекетіне әсері; табиғи жағдайлар және олардың адам өмірі мен қызметіне әсері; жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктері; туризм; туризмнің мәні; туристердің негізгі мақсаттары;

3) «Тарих беттерінен» бөлімі: ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер: ежелгі адамдар, сақтар, Томирис патшайымы, ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштері және жәдігерлері туралы алғашқы мәліметтер; Қазақстан аумағындағы көне жазулар туралы түсінік; Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздермен танысу, оларды сипаттау; Қазақстан елордасы – Астана қаласы.

8. «Дүниетану» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) «Мен және қоғам» бөлімі: отбасы; отбасы мүшелерінің ауызша портретін жасау; отбасындағы әдеп нормаларын түсіндіру; отбасы қажеттіліктерінің

құрылымы; мектеп және мектеп қауымдастығы; мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлері; мектеп қауымдастығының құрылымы; ұжымдық, топтық және тұлғааралық мінез-құлық нормалары; сынып ұжымын сипаттау; менің атамекенім; көрікті жерлерін сипаттау; Қазақстан картасындағы ірі өзен-көлдер, қалалар, жолдар, өз облысы; денсаулық пен қауіпсіздік; пайдалы және зиянды тағамдардың арасындағы айырмашылықтары; күнделікті жағдаяттардағы (үйде және қоғамдық орындарда) қауіпсіздік ережелері; көлік түрлері, олардың қажеттілігі; қоғамдық көліктегі өзін-өзі ұстау ережелері; құқық және міндет; құқық, міндет және жауапкершілік; қоғамға қызмет етудің әлеуметтік маңызы; Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелері;

2) «Елімнің табиғаты» бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану; тұсбағдардың көмегімен көкжиек бағыттарын анықтау; ауа райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне оң және кері әсері; ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызы; өз өңіріндегі табиғи жағдайлардың (жер бедері, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) оң және кері тұстары; табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу; туризм; туризмнің негізгі түрлері; туризмнің түрлерін дамытуға қолайлы нысандар; туристік нысандардың ерекшеліктері;

3) «Тарих беттерінен» бөлімі: «мал шаруашылығы» және «егін шаруашылығы» туралы алғашқы түсінік алу; көне қалалар мен ескерткіштер; ғұндардың өмір салты туралы алғашқы түсінік; Ботай мәдениетінің ерекшеліктері; қазақ халқының жылқыны қолға үйретуі; көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері; Әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі; Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің мәні; Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің қолданылу саласын анықтау; Қазақстан халықтары достығының маңыздылығы.

9. «Дүниетану» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) «Мен және қоғам» бөлімі: отбасы; отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастар; әулет шежіресін құрастыру; өз әулетінің құндылықтарын анықтау; өз шығындарын жоспарлау; өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну; мектеп және мектеп қауымдастығы; сыныптың өзін-өзі басқару ережелері; түрлі көзқарастар жағдайында сыныпта ұжымдық шешімді қабылдау жолдары; қоғамда өзін өзі ұстау әдеп нормалары; адамдар арасындағы достықтың маңыздылығы; менің атамекенім; елді мекендердің түрлі белгілері; қала мен ауылдың байланысы; денсаулық пен қауіпсіздік; тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелері; спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін анықтау; табиғи ортадағы қауіп-қатерлер; өзінің табиғи ортадағы қауіпсіздігін жоспарлау; құқық және міндет; Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызы; мерекелер; Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерінің маңызы;

2) «Елімнің табиғаты» бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану; астрономиялық белгілер бойынша көкжиек бағыттарын анықтау; масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құру; климат және ауа райы; жер климатының негізгі түрлері; ауа райы мен климаттың қолайсыз жағдайларында өзін-өзі ұстау ережелері; табиғи жағдайлардың адам өміріне және оның іс-әрекетіне

әсері; адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары); геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін-өзі ұстау ережелері; туризм; Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингісі;

3) «Тарих беттерінен» бөлімі: көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктері; тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын түсіндіру; Қазақстанның тарихи тамыры; Түркілердің өмір салтымен танысу; Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар; Қазақ хандығының құрылу себептері; көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері; хандар, батырлар мен билердің рөлі; Абылай хан; Керей хан; Жәнібек хан; Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм; Қазақстанның бейресми рәміздерінің мәнін түсіндіру («Алтын адам», «Бәйтерек» монументі, «Мәңгілік Ел» қақпасы); тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлі.

10. «Дүниетану» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) «Мен және қоғам» бөлімі: отбасы; отбасының қоғам өміріндегі маңызы; отбасы мүшелерінің функционалдық рөлі; отбасы бюджетінің негізгі кіріс-шығыстары; отбасы бюджетін оңтайландыру жолдары; мектеп және мектеп қауымдастығы; мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдары; көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттер; менің атамекенім; түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктерді (аймақ, аудан, облыс); өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілері; денсаулық пен қауіпсіздік; спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептері; спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қауіптері; жасанды ортадағы қауіп-қатерлер; жасанды ортадағы өз қауіпсіздігін жоспарлау; құқық және міндет; Конституцияның қоғам өміріндегі маңызы; демократиялық құқықтар мен бостандықтар, міндеттер; мерекелер. кәсіби мерекелердің тарихы;

2) «Елімнің табиғаты» бөлімі: жергілікті жерде бағдарлану; нысанның басқа нысандарға қатысты орны; глобус пен карталардың қолданылуы; параллельдер, меридиандар, экватор; климат және ауа райы; адамзат дамуына климаттың әсері; табиғи жағдайлардың адам өміріне және оның іс-әрекетіне әсері; өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекеттері; өз өңірінде табиғи апаттар туындау ықтималдылығы; туризм. Қазақстан мен Астана бойынша туристік маршрут құру;

3) «Тарих беттерінен» бөлімі: «технологиялық прогресс» ұғымы анықтамасымен танысу; тарихи мұражайлардың қызметі; мұражайдың өзіндік жобасы; қазақ халқының шығу тарихы; сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты графикалық түрде бейнелеу; Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар; Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерінен мысалдар; шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяны; Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм; «Қазақстан» атауымен байланысты ұлттық бренд; Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлі.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» - сынып,«2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1) «Мен және қоғам»				
1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.1 түрлі дереккөздерді зерттеу негізінде Отбасы» ұғымын түсіну және мәнін түсіндіру; 1.1.1.2 отбасы мүшелеріне қатысты туыстық байланыстар жүйесіндегі өз орнын анықтау; 1.1.1.3 отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлықтың маңызын түсіндіріп, мысал келтіру; 1.1.1.4 тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлерін түсіндіру; 1.1.1.5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерін ің құрылымын, олардың қайдан	2.1.1.1 отбасылық мұрағат негізінде отбасы мүшелерінің ауызша портретін жасау; 2.1.1.2 мысалдар келтіре отырып, өз отбасындағы әдеп нормаларын түсіндіру; 2.1.1.3 түрлі дереккөздерді зерттеу арқылы жалпыға ортақ әдеп нормаларын анықтау; 2.1.1.4 бақылау мен сауалнама негізінде тұтыну заттарына деген отбасы қажеттіліктерін ің құрылымын, олардың түсу көзін анықтау	3.1.1.1 отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастарды түсіндіру; 3.1.1.2 әулет шежіресін құрастыру; 3.1.1.3 өз әулетінің құндылықтарын анықтау; 3.1.1.4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу; 3.1.1.5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну	4.1.1.1 отбасының қоғам өміріндегі маңызын дәлелдеу; 4.1.1.2 отбасы мүшелерінің функционалдық рөлін талдау; 4.1.1.3 отбасы бюджетінің негізгі кіріс-шығыстарын талдау; 4.1.1.4 отбасы бюджетін оңтайландыру жолдарын ұсыну

	келетінін анықтау			
1.2 Мектеп және мектеп қауымдастығы	1.1.2.1 мектептің адам өміріндегі маңызын түсіндіру; 1.1.2.2 мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жерін анықтау; 1.1.2.3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау маңыздылығын түсіндіру; 1.1.2.4 күн тәртібін сақтаудың маңызын түсіндіру және күн тәртібін құрастыру; 1.1.2.5 тәулік уақыты мен апта күндерінің атауларын қолдану; 1.1.2.6 өзін мектеп оқушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау	2.1.2.1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлерін түсіндіру; 2.1.2.2 мектеп қауымдастығының құрылымын және мүшелерінің қызметін анықтау; 2.1.2.3 мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлғааралық мінез-құлық нормаларын түсіндіру; 2.1.2.4 өз сыныбының ұжымын сипаттау	3.1.2.1 сыныптың өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіру және өз нұсқасын ұсыну; 3.1.2.2 түрлі көзқарастар жағдайында сыныпта ұжымдық шешімді қабылдау жолдарын түсіндіру; 3.1.2.3 қоғамда өзін-өзі ұстау әдеп нормаларын түсіндіру; 3.1.2.4 өз тәжірибесінен мысал келтіре отырып, адамдар арасындағы достықтың маңыздылығын дәлелдеу	4.1.2.1 мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдарын түсіндіру; 4.1.2.2 оқушылар арасындағы көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерді анықтау
1.3 Менің атамекенім	1.1.3.1 өз мекенжайын атау және елді мекенінің географиялық	2.1.3.1 өз зерттеулеріне сүйене отырып, өлкесінің көрікті жерлерін	3.1.3.1 елді мекендерді түрлі белгілері бойынша ажырату (типі,	4.1.3.1 түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктерді (аймақ, аудан,

ҚОБА

	орналасқан жерін сипаттау; 1.1.3.2 өзі тұратын елді мекеннің басты көшесін, ғимараттарын және көрнекі жерлерін сипаттау	сипаттау және бейнелеу; 2.1.3.2 Қазақстан картасынан ірі өзен-көлдерді, қалаларды, жолдарды, өз облысын көрсету	көлемі, қызметі); 3.1.3.2 қала мен ауылдың байланысын зерттеу, мысалдар келтіру	облыс) ажырату; 4.1.3.2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілерін е сипаттама беру
1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1.1.4.1 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру; 1.1.4.2 тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру; 1.1.4.3 үйдегі қауіпсіздік ережелерін түсіндіру; 1.1.4.4 жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін жол белгілерінің мәнін түсіндіру; 1.1.4.5 үй мен мектеп арасындағы қауіпсіз маршрут жоспарын құрастыру; 1.1.4.6 шұғыл көмек	2.1.4.1 түрлі дереккөздер негізінде пайдалы және зиянды тағамдардың арасындағы айырмашылықтарды анықтау; 2.1.4.2 күнделікті жағдаяттардағы (үйде және қоғамдық орын дарда) қауіпсіздік ережелерін түсіндіру; 2.1.4.3 көлік түрлерін, олардың қажеттілігін ажырату; 2.1.4.4 қоғамдық көліктегі өзін-өзі ұстау ережелерін түсіндіру	3.1.4.1 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде көрсету; 3.1.4.2 спорт түрлерін топтастыру, спорт тың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін анықтау; 3.1.4.3 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 3.1.4.4 табиғи ортадағы өзінің қауіпсіздігін жоспарлау	4.1.4.1 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептерін зерттеу; 4.1.4.2 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қаупін азайту және алдын алу әдістерін ұсыну; 4.1.4.3 түрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау; 4.1.4.4 жасанды ортадағы өз қауіпсіздігін жоспарлау

КОПА

	қызметтерін білу және олармен хабарласу жағдайларын анықтау			
1.5 Құқық және міндет		2.1.5.1 өз өмірінен мысалдар келтіру негізінде құқықты, міндетті және жауапкершілікті ажырату; 2.1.5.2 қоғамға қызмет етудің әлеуметтік маңызын түсіндіру	3.1.5.1 Қазақстан Республикасы Конституциясының маңызын түсіндіру	4.1.5.1 Конституцияның қоғам өміріндегі маңызы туралы қорытындылар жасау; 4.1.5.2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде демократиялық құқықтары, бостандықтары, міндеттерінен мысалдар келтіру
1.6 Мерекелер	1.1.6.1 отбасылық мерекелердің бірін сипаттау	2.1.6.1 таңдауы бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің мәнін түсіндіру	3.1.6.1 зерттеулер негізінде Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шығармашылық түрде ұсыну	4.1.6.1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылық түрде таныстыру
2) «Елімнің табиғаты»				
2.1 Жергілікті жерде бағдарлау	1.2.1.1 жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын анықтау;	2.2.1.1 тұсбағдардың көмегімен көкжиек бағыттарын анықтау	3.2.1.1 астрономиялық белгілер бойынша көкжиек бағыттарын анықтау;	4.2.1.1 нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау;

ЖОБА

	1.2.1.2 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру		3.2.1.2 масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құру	4.2.1.2 глобус пен карталардың қолдану аясын, олардан негізгі нысандарды көрсете білу; 4.2.1.3 глобус пен картадан параллельдерді, меридиандарды,экваторды көрсете білу
2.2 Климат және ауа райы	1.2.2.1 ауа райының адамға және оның іс-әрекетіне әсерін анықтау	2.2.2.1 ауа райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне оң және кері әсерін талдау	3.2.2.1 Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау; 3.2.2.2 ауа райы мен климаттың қолайсыз жағдайларында өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру	4.2.2.1 адамзат дамуына климаттың әсерін талдау
2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	1.2.3.1 жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктерін анықтау	2.2.3.1 ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын анықтау; 2.2.3.2 өз өңіріндегі табиғи жағдайлардың (жер бедері, климат, өсімдік және жануарлар	3.2.3.1 адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орна ласуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары); 3.2.3.2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар	4.2.3.1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты

ЖОБА

		әлемі, су нысандары) оң және кері тұстарын талдау; 2.2.3.3 табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу	туындаған жағдайдағы өзін- өзі ұстау ережелерін құрастыру	шаруашылық іс-әрекетін талдау; 4.2.3.2 зерттеу негізінде өз өңірінде табиғи апаттар туындауы ықтималдылығын болжау
2.4 Туризм	1.2.4.1 туризмнің мәнін түсіндіру; 1.2.4.2 туристердің негізгі мақсаттарын анықтау	2.2.4.1 туризмнің негізгі түрлерін ажырату; 2.2.4.2 зерттеу негізінде Қазақстанда туризмнің түрлерін дамытуға қолайлы нысандарды анықтау; 2.2.4.3 туристік нысандардың ерекшеліктерін сипаттау	3.2.4.1 Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жасау	4.2.4.1 ақпараттың қолжетімді көздерін (интернет, кітаптар, БАҚ) пайдалана отырып, Қазақстан мен Астана бойынша туристік маршрут құру
3) «Тарих беттерінен»				
3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1.3.1.1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеу; 1.3.1.2 ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштері/ жәдігерлері туралы әңгімелеу	2.3.1.1 көрнекі материалдар негізінде иемденуші және өндіруші шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтау; 2.3.1.2 түрлі дереккөздерді зерделеу арқылы көне қалалар мен	3.3.1.1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін түсіндіру; 3.3.1.2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын түсіндіру	4.3.1.1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогресті анықтау; 4.3.1.2 тарихи мұражайлардың қызметін түсіндіру; 4.3.1.3 мұражайдың өзіндік

ЖОБА

		ескерткіштерді сипаттау		жобасын ұсыну
3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	1.3.2.1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттау	2.3.2.1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ғұндардың өмір салтын сипаттау	3.3.2.1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау	4.3.2.1 түрлі дереккөздер негізінде қазақ халқының шығу тарихын түсіндіру; 4.3.2.2 сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты графикалық түрде бейнелеу
3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	1.3.3.1 Қазақстан аумағындағы көне жазулар туралы баяндау; 1.3.3.2 түрлі материалдарды, әдістермен құралдарды пайдалана отырып, көне жазуларды бейнелеу	2.3.3.1 Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау	3.3.3.1 Қазақ хандығының құрылу себептерін түсіндіру	4.3.3.1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) түсіндіру
3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	1.3.4.1 дереккөздерді зерделеу арқылы Томирис туралы әңгімелеу	2.3.4.1 әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі туралы әңгімелеу	3.3.4.1 тарихи мысалдар негізінде хандар, батырлар мен билердің рөлін түсіндіру; 3.3.4.2 тарихи мысалдар негізінде қазақ халқының	4.3.4.1 шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене

ЖОБА

			азаттығы үшін күрескен тұлғалардың рөлін шығармашылық түрде көрсету	отырып, елімізге сіңірген еңбегі туралы қорытынды жасау
3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1.3.5.1 Қазақстан Республикасының рәміздерін өзге елдердің рәміздерінен ажырату; 1.3.5.2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы әңгімелеу; 1.3.5.3 Қазақстан астанасы туралы шығармашылық жұмыстарын таныстыру	2.3.5.1 Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің мәнін түсіндіру; 2.3.5.2 бақылаулар негізінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің қолданылу саласын анықтау; 2.3.5.3 Қазақстан халықтары достығының маңыздылығын түсіндіру	3.3.5.1 Қазақстанның бейресми рәміздерінің мәнін түсіндіру («Алтын адам», «Бәйтерек» монументі, «Мәңгілік Ел» қақпасы); 3.3.5.2 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіндіру	4.3.5.1 зерттеулер негізінде «Қазақстан» атауымен байланысты мағыналық ассоциацияларқатарын (ұлттық бренд) ұсыну; 4.3.5.2 Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлін анықтау

13. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Дүниетану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Дүниетану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 1-сынып:

Ортақ тақырып	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары

1-тоқсан		
1 Өзім туралы	1.2 Мектеп және мектеп қауымдастығы	1.1.2.6 өзін мектеп оқушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау
	1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің құрылымын, олардың түсу көзін анықтау
		1.1.2.4 күн тәртібін сақтау маңызын түсіндіру және күн тәртібін құру
		1.1.2.5 тәулік уақыты мен апта күндерінің атауларын қолдану
		1.1.1.3 отбасы мүшелерінің арасындағы өзара қамқорлықтың маңызын түсіндіріп, мысал келтіру
2 Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қауымдастығы	1.1.2.1 мектептің адам өміріндегі маңыздылығын түсіндіру
		1.1.2.6 өзін мектеп оқушысы және сынып ұжымының мүшесі ретінде сипаттау
		1.1.4.4 жолда жүру тәртібін, жаяу жүргіншілердің қозғалысын реттейтін жол белгілерінің мәнін түсіндіру
		1.1.4.5 үй мен мектеп арасындағы қауіпсіз маршрут жоспарын құрастыру
		1.1.2.2 мектептегі функционалдық аймақтардың орналасқан жерін анықтау
		1.1.2.3 мектептегі тәртіп ережелерін сақтау маңыздылығын түсіндіру
2-тоқсан		
3 Менің отбасым және достарым	1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.1 түрлі дереккөздерді зерттей отырып, «отбасы» ұғымын түсіну және мәнін түсіндіру
		1.1.1.2 отбасындағы өзге мүшелерге қатысты өзінің туыстық байланыстар жүйесіндегі орнын анықтау
		1.1.6.1 отбасылық мерекелердің бірін сипаттау
		1.1.1.3 отбасы мүшелерінің арасындағы қамқор қарым-қатынастың маңызын түсіндіріп, мысалдар келтіру

ЖОБА

		1.1.4.3 үйдегі қауіпсіздік ережелерін түсіндіру
	1.3 Менің атамекенім	1.1.3.1 өз мекенжайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін сипаттау
	1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.5 тұтыну заттарына деген өз қажеттілік терінің құрылымын, олардың өндіру көзін анықтау
4 Бізді қоршаған әлем	2.1 Жергілікті жерде бағдарлау	1.2.1.1 жергілікті белгілер бойынша көкжиек тұстарын анықтау
	1.3 Менің атамекенім	1.1.3.1 өз мекенжайын атау және елді мекенінің географиялық орналасқан жерін сипаттау
		1.1.3.2 өзі тұратын елді мекеннің басты көшесін, ғимараттарын және көрнекі жерлерін сипаттау
	2.2 Климат және ауа-райы	1.2.2.1 ауа-райының адамға және оның іс-әрекетіне әсерін анықтау
		1.2.3.1 жыл мезгілдеріне орай табиғатта бос уақытты өткізу мүмкіндіктерін анықтау
3-тоқсан		
5 Саяхат	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1.3.1.1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеу
	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	1.3.2.1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттау
		1.3.4.1 дереккөздерді зерделеу арқылы Томирис туралы әңгімелеу
	2.4 Туризм	1.2.4.1 туризмнің мәнін түсіндіру
		1.2.4.2 туристердің негізгі мақсаттарын анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1.3.5.3 Қазақстан астанасы туралы шығармашылық жұмыстарын таныстыру
6 Салт-дәстүр және	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	1.3.2.1 көрнекі материалдар негізінде сақтардың өмір салтын сипаттау

ауыз әдебиеті	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1.3.5.2 тәуелсіз мемлекеттің негізгі белгілері туралы әңгімелеу
		1.3.5.1 Қазақстан Республикасының рәміздерін өзге елдердің рәміздерінен ажырату
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	1.3.3.1 Қазақстан аумағындағы көне жазулар туралы білу
		1.3.3.2 түрлі материалдарды, әдістер мен құралдарды пайдалана отырып, көне жазуларды бейнелеу
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1.3.1.2 ежелгі заманның танымал тарихи ескерткіштері/жәдігерлері туралы әңгімелеу
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	1.3.5.3 Қазақстан астанасы туралы шығармашылық жұмыстарын таныстыру
4-тоқсан		
7 Тағам мен сусын	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1.1.4.2 тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	1.3.1.1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ежелгі адамдардың өмірі туралы әңгімелеу
	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1.1.4.1 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру
		1.1.4.2 тамақтану режимін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	1.1.1.4 тауар-ақша қатынасының қарапайым түрлерін түсіндіру
		1.1.1.5 тұтыну заттарына деген өз қажеттіліктерінің құрылымын, олардың өндіру көзін анықтау
8 Дені саудың жаны сау	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	1.1.4.1 жеке бас гигиенасын сақтаудың маңыздылығын түсіндіру
		1.1.4.3 үйдегі қауіпсіздік ережелерін түсіндіру
		1.1.4.6 шұғыл көмек қызметтерін білу және олармен хабарласу жағдайларын анықтау

ҚОБА

	2.1 Жергілікті жерде бағдарлау	1.2.1.2 табиғатта өзін-өзі ұстау ережелерін сақтаудың қажеттілігін түсіндіру

2) 2-сынып:

Ортақ тақырып	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1 Өзім туралы	1.1 Мен және менің отбасым	2.1.1.1 отбасылық мұрағат негізінде отбасы мүшелерінің ауызша портретін жасау
		2.1.1.2 мысалдар келтіре отырып, өз отбасындағы әдеп нормаларын түсіндіру
		2.1.1.3 түрлі дереккөздерді зерттеу арқылы жалпыға ортақ әдеп нормаларын анықтау
		2.1.1.4 бақылау мен сауалнама негізінде тұтыну заттарына деген отбасы қажеттіліктерінің құрылымын, олардың түсу көзін анықтау
2 Менің отбасым және достарым	1.5 Құқық және міндет	2.1.5.1 өз өмірінен мысалдар келтіру негізінде құқықты, міндетті және жауапкершілікті ажырату
		2.1.5.2 қоғамға қызмет етудің әлеуметтік маңыздылығын түсіндіру
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2.3.5.3 Қазақстан халықтары достығының маңыздылығын түсіндіру
2-тоқсан		
3 Менің мектебім	1.2 Мектеп және мектеп қауымдастығы	2.1.2.1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлерін түсіндіру
		2.1.2.2 мектеп қауымдастығының құрылымын және мүшелерінің қызметін анықтау
		2.1.2.3 мектеп қауымдастығындағы ұжымдық, топтық және тұлғааралық мінез-құлық нормаларын түсіндіру
		2.1.2.4 өз сыныбының ұжымын сипаттау
4 Менің туған елім	1.3 Менің атамекенім	2.1.3.1 өз зерттеулеріне сүйене отырып, өлкесінің көрікті жерлерін сипаттау және бейнелеу

		2.1.3.2 Қазақстан картасынан ірі өзен-көлдерді, қалаларды, жолдарды, өз облысын көрсету
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	2.1.4.3 көлік түрлерін, олардың қажеттілігін ажырату
		2.1.4.4 қоғамдық көліктегі өзін өзі ұстау ережелерін түсіндіру
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	2.3.5.1 Қазақстан Республикасы мемлекеттік рәміздерінің маңызын түсіндіру
		2.3.5.2 бақылаулар негізінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерінің қолданылу саласын анықтау
3-тоқсан		
5 Дені саудың жаны сау	1.2 Мектеп және мектеп қауымдастығы	2.1.2.1 мектептегі оқу және оқудан тыс әрекет түрлерін түсіндіру
	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	2.1.4.1 түрлі дереккөздер негізінде пайдалы және зиянды тағамдардың арасындағы айырмашылықтарды анықтау
		2.1.4.2 күнделікті жағдаяттардағы (үйде және қоғамдық орындарда) қауіпсіздік ережелерін түсіндіру
6 Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1.6 Мерекелер	2.1.6.1 таңдауы бойынша Қазақстан Республикасының ұлттық және мемлекеттік мерекелерінің мәнін түсіндіру
		2.3.1.2 түрлі дереккөздерді зерделеу арқылы көне қалалар мен ескерткіштерді сипаттау
	3.2 Қазақстанның тарихи тамыры	2.3.2.1 көрнекі материалдарды зерделеу арқылы ғұндардың өмір салтын сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	2.3.1.1 көрнекі материалдар негізінде иемденуші және өндіруші шаруашылық арасындағы айырмашылықты анықтау
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	2.3.4.1 әл-Фарабидің ғылымның дамуына қосқан үлесі туралы әңгімелеу
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	2.3.3.1 Ботай мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау
4-тоқсан		

ЖОБА

7 Қоршаған орта	2.1 Жергілікті жерде бағдарлау	2.2.1.1 тұсбағдар көмегімен көкжиек бағыттарын анықтау
	2.2 Климат және ауа-райы	2.2.2.1 ауа-райының адам өмірі мен шаруашылық іс-әрекетіне оң және кері әсерін талдау
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	2.2.3.1 ірі табиғи нысандардың (тау, жазық, көлдер мен өзендер) шаруашылық маңызын анықтау
		2.2.3.2 өз өңіріндегі табиғи жағдайлардың (жер бедері, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) оң және кері тұстарын талдау
		2.2.3.3 табиғаттың қолайсыз және қауіпті құбылыстарын жіктеу
8 Саяхат	1.3 Менің атамекенім	2.1.3.1 өз зерттеулеріне сүйене отырып, өлкесінің көрікті жерлерін сипаттау және бейнелеу
	2.4 Туризм	2.2.4.1 туризмнің негізгі түрлерін ажырату
		2.2.4.2 зерттеу негізінде Қазақстанда туризмнің түрлерін дамытуға қолайлы нысандарды анықтау
		2.2.4.3 туристік нысандардың ерекшеліктерін сипаттау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	2.3.1.2 түрлі дереккөздерді зерделеу арқылы көне қалалар мен ескерткіштерді сипаттау

3) 3-сынып:

Ортақ тақырып	Бағдарлама бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1 Жанды табиғат	2.2 Климат және ауа-райы	3.2.2.1 Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3.2.3.1 адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
	2.2 Климат және ауа-райы	3.2.2.2 ауа-райы қолайсыз жағдайларда өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру

	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3.2.3.2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3.1.4.3 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау
		3.1.4.4 табиғи ортадағы өзінің қауіпсіздігін жоспарлау
2 Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.3 өз отбасының құндылықтарын анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3.3.5.2 тұлғаның, отбасының, қоғам мен мемлекеттің дамуындағы еңбектің рөлін түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу
		3.1.1.5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну
	1.2 Мектеп және мектеп қауымдастығы	3.1.2.3 қоғамда өзін-өзі ұстау әдеп нормаларын түсіндіру
		3.1.2.4 өз тәжірибесінен мысал келтіре отырып, адамдар арасындағы достықтың маңыздылығын дәлелдеу
		3.1.2.1 сыныптың өзін-өзі басқару ережелерін түсіндіру және өз нұсқасын ұсыну
		3.1.2.2 түрлі көзқарастар жағдайында сыныпта ұжымдық шешімді қабылдау жолдарын түсіндіру
	1.5 Құқық және міндет	3.1.5.1 Қазақстан Республикасының Конституциясының маңызын түсіндіру
2-тоқсан		
3 Уақыт	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.1 отбасы мүшелерінің арасындағы туыстық қатынастарды түсіндіру
		3.1.1.2 әулет шежіресін құрастыру
	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3.1.4.2 спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін анықтау

ЖОБА

	1.6 Мерекелер	3.1.6.1 зерттеулер негізінде Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шығармашылық түрде ұсыну
	2.2 Климат және ауа-райы	3.2.2.2 ауа райы мен климаттың қолайсыз жағдайларында өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3.3.1.1 көшпелі және отырықшы өмір салтының ерекшеліктерін түсіндіру
		3.3.1.2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын түсіндіру
	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3.3.2.1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау
4 Сәулет өнері	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3.2.3.1 адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
	1.3 Менің атамекенім	3.1.3.1 елді мекендерді түрлі белгілері бойынша ажырату (тип, көлемі, қызметі)
	2.4 Туризм	3.1.3.2 қала мен ауылдың байланысын зерттеу, мысалдар келтіру
		3.2.4.1 Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жасау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	3.2.1.2 масштаб пен шартты белгілерді пайдалана отырып, жергілікті жердің жоспарын құру
		3.2.1.1 астрономиялық белгілер бойынша көкжиек бағыттарын анықтау
3-тоқсан		
5 Өнер	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.3 өз әулетінің құндылықтарын анықтау
	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3.1.4.1 тұрмыстық құралдарды пайдалану ережелерін графикалық түрде көрсету
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	3.3.5.1 Қазақстанның бейресми рәміздерінің мәнін түсіндіру («Алтын адам», «Бәйтерек» монументі, «Мәңгілік Ел» қақпасы)
	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3.3.2.1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау

	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3.3.1.2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын түсіндіру
6 Атақты тұлғалар	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	3.3.2.1 түрлі материалдарды зерделеу арқылы түркілердің өмір салтын анықтау
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	3.3.3.1 Қазақ хандығының құрылу себептерін түсіндіру
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	3.3.4.1 тарихи мысалдар негізінде хандар, батырлар мен билердің рөлін түсіндіру
		3.3.4.2 тарихи мысалдар негізінде қазақ халқының азаттығы үшін күрескен тұлғалардың рөлін шығармашылық түрде көрсету
	4-тоқсан	
7 Су – тіршілік көзі	2.2 Климат және ауа-райы	3.2.2.1 Жер климатының негізгі түрлерінің сипаттамаларын анықтау
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3.2.3.1 адамдардың табиғи жағдайларға байланысты орналасуын талдау (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары)
	2.4 Туризм	3.2.4.1 Қазақстанның барынша тартымды туристік нысандарының рейтингін жасау
	2.2 Климат және ауа-райы	3.2.2.2 ауа-райы қолайсыз жағдайларда өзін-өзі ұстау ережелерін құрастыру
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	3.2.3.2 геологиялық және табиғи-климаттық апаттар туындаған жағдайдағы өзін өзі ұстау ережелерін құрастыру
	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3.1.4.3 түрлі дереккөздер негізінде табиғи ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау
		3.1.4.4 өзінің табиғи ортадағы қауіпсіздігін жоспарлау
8 Демалыс мәдениеті. Мерекелер	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.3 өз әулетінің құндылықтарын анықтау
	1.2 Мектеп және мектеп қауымдастығы	3.1.2.3 қоғамда өзін өзі ұстау әдеп нормаларын түсіндіру

ҚЕДА

	1.6 Мерекелер	3.1.6.1 зерттеулер негізінде Қазақстан халықтарының ұлттық мерекелерін шығармашылық түрде ұсыну
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	3.3.1.2 тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтау маңыздылығын түсіндіру
	1.1 Мен және менің отбасым	3.1.1.4 өз шығындарын жоспарлау және негіздеу
		3.1.1.5 өз шығындарын оңтайландыру жолдарын ұсыну
	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	3.1.4.2 спорт түрлерін топтастыру, спорттың қандай да бір түрімен айналысу үшін қажетті негізгі және өзінің қабілеттерін анықтау

4) 4-сынып:

Ортақ тақырып	Бөлімшелер	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1 Менің Отаным – Қазақстан	1.3 Менің атамекенім	4.1.3.1 түрлі дәрежедегі әкімшілік-аумақтық бірліктерді (аймақ, аудан, облыс) ажырату
		4.1.3.2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама беру
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4.2.3.1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау
2 Құндылықтар	1.1 Мен және менің отбасым	4.1.1.1 отбасының қоғам өміріндегі маңызын дәлелдеу
		4.1.1.2 отбасы мүшелерінің функционалдық рөлін талдау
		4.1.1.3 отбасы бюджетінің негізгі кіріс-шығыстарын талдау
		4.1.1.4 отбасы бюджетін оңтайландыру жолдарын ұсыну
	1.5 Құқық және міндет	4.1.2.1 мектептің өзін-өзі басқару ұйымына мүше болу жолдарын түсіндіру

ЖОБА

		4.1.2.2 оқушылар арасындағы көшбасшыға тән тұлғалық қасиеттерді анықтау
		4.1.5.1 Конституцияның қоғам өміріндегі маңызы туралы қорытынды жасау
		4.1.5.2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде жеке тұлғаның демократиялық құқықтары, бостандықтары, міндеттерінен мысалдар келтіру
2-тоқсан		
3 Мәдени мұра	3.2 Қазақстанның тарихи тамырлары	4.3.2.1 түрлі дереккөздер негізінде қазақ халқының шығу тарихын түсіндіру
		4.3.2.2 сақтар, ғұндар, түркілер және қазақтар арасындағы байланысты графикалық түрде бейнелеу
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4.3.1.1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогресті анықтау
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4.3.3.1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) түсіндіру
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4.3.4.1 өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің елімізге сіңірген еңбегі туралы қорытынды жасау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4.3.1.2 тарихи мұражайлардың қызметін түсіндіру
		4.3.1.3 мұражайдың өзіндік жобасын ұсыну
4 Мамандықтар әлемі	1.1 Мен және менің отбасым	4.1.1.2 отбасы мүшелерінің функционалдық рөлін талдау
	1.6 Мерекелер	4.1.6.1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылық түрде таныстыру
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4.2.3.1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау
	1.3 Менің атамекенім	4.1.3.2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының экономикалық

		қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама беру
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4.3.4.1 өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің елімізге сіңірген еңбегі туралы қорытынды жасау
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4.3.1.1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогресті анықтау
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4.3.3.1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) түсіндіру
	1.4 Денсаулық пен қауіпсіздік	4.1.4.1 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану себептерін зерттеу
		4.1.4.2 спорттың әр түрлеріндегі жарақаттану қаупін азайту және алдын алу әдістерін ұсыну
3-тоқсан		
5 Табиғат құбылыстары	2.2 Климат және ауа-райы	4.2.2.1 адамзат дамуына климаттың әсерін талдау
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4.2.3.1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау
		4.2.3.2 зерттеу негізінде өз өңірінде табиғи апаттар туындауы ықтималдылығын болжау
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4.1.4.3 түрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау
		4.1.4.4 өзінің жасанды ортадағы қауіпсіздігін жоспарлау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4.2.1.1 нысанның басқа нысандарға қатысты орнын анықтау
6 Қоршаған ортаны қорғау	2.2 Климат және ауа-райы	4.2.2.1 адамзат дамуына климаттың әсерін талдау
	2.3 Табиғи жағдайлар және олардың әсері	4.2.3.1 өз өңіріндегі және Қазақстан аймақтарындағы адамдардың табиғи жағдайларға (рельеф, климат, өсімдік және

ЖОБА

		жануарлар әлемі, су нысандары) байланысты шаруашылық іс-әрекетін талдау
		4.2.3.2 зерттеу негізінде өз өңірінде табиғи апаттар туындауы ықтималдылығын болжау
	2.1 Жергілікті жерде бағдарлану	4.2.1.1 нысандардың кеңістікте бір-біріне қатысты орнын анықтау
		4.2.1.2 глобус пен карталардың қолдану аясын, олардан негізгі нысандарды көрсете білу
		4.2.1.3 глобус пен картадан параллельдерді, меридиандарды, экваторды көрсете білу
4-тоқсан		
7 Ғарышқа саяхат	1.6 Мерекелер	4.1.6.1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылық түрде таныстыру
	3.3 Қазақстан тарихындағы маңызды оқиғалар	4.3.3.1 Қазақстанның XX-XXI ғасырлардағы жетістіктерін (мәдениет, ғылым, білім, экономика) түсіндіру
	3.4 Көрнекті тарихи тұлғалар және мәдениет қайраткерлері	4.3.4.1 өмірбаяндық мәліметтеріне сүйене отырып, шығармашылық және еңбек салаларындағы көрнекті қайраткерлердің елімізге сіңірген еңбегі туралы қорытынды жасау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4.3.5.2 Қазақстанның әлемдік сахнадағы рөлін анықтау
		4.1.5.2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде жеке тұлғаның демократиялық құқықтары, бостандықтары, міндеттерінен мысалдар келтіру
	1.4 Денсаулық және қауіпсіздік	4.1.4.3 түрлі дереккөздер негізінде жасанды ортадағы қауіп-қатерлерді анықтау және бағалау
		4.1.4.4 жасанды ортадағы өзінің қауіпсіздігін жоспарлау
8 Болашаққа саяхат	1.3 Менің атамекенім	4.1.3.2 түрлі дереккөздерге негізделе отырып, өз аймағының экономикалық қызмет атқаратын субъектілеріне сипаттама беру
	2.4 Туризм	4.2.4.1 ақпараттың қолжетімді көздерін (интернет, кітаптар, Бұқаралық ақпарат

		құралдарын пайдалана отырып, Қазақстан мен Астана бойынша туристік маршрут құру
	3.1 Ежелгі мәдениеттер мен өркениеттер	4.3.1.1 түрлі дереккөздер негізінде тарихи кезеңдердегі технологиялық прогресті анықтау
	3.5 Қазақстан тарихы: тәуелсіздік, мемлекеттілік және патриотизм	4.3.5.1 зерттеулер негізінде «Қазақстан» атауымен байланысты мағыналық ассоциациялар қатарын (ұлттық бренд) ұсыну
	1.6 Мерекелер	4.1.6.1 зерттеулер негізінде кәсіби мерекелердің тарихын шығармашылық түрде таныстыру
	1.5 Құқық және міндет	4.1.5.1 Конституцияның қоғам өміріндегі маңызы туралы қорытындылар жасау
		4.1.5.2 Қазақстан Республикасының азаматы ретінде жеке тұлғаның демократиялық құқықтары, бостандықтары, міндеттерінен мысалдар келтіру

Ескерту:

әр тоқсандағы 2 ортақ тақырып есебінен тоқсан сайын оқу мақсатын ортақ тақырыптармен біріктіріледі.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
30-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған
«Бейнелеу өнері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1.«Бейнелеу өнері» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2.«Бейнелеу өнері» пәнін оқытудың мақсаты - көркемдік білім беру мен эстетикалық тәрбие беру. Оқушыларға Қазақстан мен бүкіл әлемнің рухани және материалдық мәдениетінің ажырамас бір бөлігі ретінде бейнелеу өнерінің жеке әлеміне тарту, олардың тұлғасын қалыптастыру мен дамытудың тиімді құралы болып табылады.

3.«Бейнелеу өнері» пәнін оқытудың міндеттері:

- адамгершілік тәжірибені байыту; адамгершілік-имандылық сезімдерін тәрбиелеу, Қазақстан халқының өнері мен мәдениеті және басқа да халықтардың өнері мен көркемдік мәдениетін құрметтеуге тәрбиелеу;
- бейнелеу өнеріне деген қызығушылық пен әсемдік сезіміне тәрбиелеу;
- шығармашылық жұмыстарда қоршаған әлемге деген өзіндік оң қатынасына, оң көзқарасын білдіруге тәрбиелеу;
- сурет, кескіндеме, композиция, мүсін бойынша бейнелеу өнері сауаттылығының заңдылықтары мен негіздерімен таныстыру;
- бейнелеу өнерінің түрлерімен (графика, кескіндеме, сәндік-қолданбалы өнер, мүсін, дизайн, сәулет) және жанрларымен (пейзаж, портрет, натюрморт, жануарлық жанр және т. б.) таныстыру;
- қоршаған заттардың пішінін, көлемін және құрылымын көру және түсіну қабілетін қалыптастыру;
- кеңістіктікте ойлай білу қабілеттерін қалыптастыру;
- графикалық дағдыларды және түстану дағдыларын дамыту;
- мотористикалық, логикалық ойлауды, ойлаудың дербестігін және көркемдік идеяларды іске асыруды дамыту;
- әр түрлі көркемдік материалдармен жұмыс жасаудың дағдыларын игерту

және әр түрлі бейнелеу өнері техникаларын игерту;

- шынайы өмірде көркем мәдениеттің көрінісін көре, ажырата, таңдай, зерделей, талдай білу қабілетін дамыту (мұражайлар, сәулет, дизайн, мүсін, сәндік-қолданбалы өнер және т. б.)

- балаларда сезімдік-эмоционалдық жағдаяттарын, зейіннің, жады мен қиялының дамуы;

- тәуелсіздік, мақсаттылық, дәлдік, еңбекқорлық сияқты жеке қасиеттерді қалыптастыру;

3. Оқыту процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

1-сыныпқа арналған «Бейнелеу өнері» оқу бағдарламасы мынадай қағидаттарды сақтайды:

Құндылыққа бағытталған тәсіл. Құндылықтардың идеялық негізі - Қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік; құрмет; ынтымақтастық; еңбек және шығармашылық; ашықтық; өмір бойы білімді игеру мен алу болып табылады.

Іс-әрекет тәсілі. Қоғам дамуының осы кезеңіндегі жалпы білім беретін мектептің маңызды міндеттерінің бірі-студенттерді білім қорымен «қамтамасыз ету» емес, сонымен қатар оларға өз бетінше ақпарат алуға және шығармашылық, ғылыми-зерттеу жұмыстарына белсенді қатысуға мүмкіндік беретін дағдыларды қалыптастыру. Осыған байланысты оқу үрдісінде оқушылардың оқу, шығармашылық қабілеттерін қалыптастыруға және дамытуға ықпал ететін педагогикалық технологияларды енгізу өзекті болып табылады. Әрекет әдісі тек іс-әрекетті оқытуды ғана көздемейді, сонымен қатар ол білімді терең және берік игеруді қамтамасыз етуі шарт.

Жеке тұлғаға бағытталған тәсіл. Жеке тұлғаға бағытталған білім беру балалардың жеке, жас ерекшеліктерін (жас, физикалық, психологиялық, интеллектуалдық) ескере отырып, олардың тәрбиесіне, біліміне және дамуына, сондай-ақ кез-келген балаға ерекше тұлға ретінде қарауды көздейді.

Сараланған тәсіл. Білім алушылардың жас және жеке дара ерекшеліктерін есепке алумен сипатталатын оқыту, әрбір оқушыны оның мүмкіндіктері мен қабілеттері деңгейінде оқыту; оқытуды оқушылардың әртүрлі топтарының ерекшеліктеріне бейімдеу (бейімдеу).

Саралап оқыту барысында білім алушылардың мүмкіндіктеріне сәйкес дамуын жүзеге асыруға мүмкіндік беретін түрлі әдістер, тәсілдер, оқыту нысандары және арнайы дидактикалық материалдар қолданылады.

Коммуникативтік тәсіл. Коммуникативті тәсілдің нәтижесі-қарым-қатынастың басқа қатысушыларымен өзара іс әрекет үрдісінде қарым-қатынас жасау, көркемдік образдық ойларды жеткізе білу мен беру және көркемдік идеялармен алмаса білу мүмкіндіктері. Оқу үрдісінде әртүрлі коммуникация құралдарын пайдалану оқушылардың сыни ойлауы мен дербестігін дамытуға ықпал жасайды. Оқу үрдісінде коммуникативтік тәсілге сәйкес қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыруға, жеке және топтық іс-әрекет үрдісінде өздерінің көркемдік, шығармашылық жұмыстары мен басқалардың жұмысын бағалау мен талдауға ықпал ететін оқу тапсырмаларын қосу қажет.

Көркемдік-технологиялық тәсіл**.** Бұл оқушылардың материалдарды, құралдарды, бейнелеу өнерінің заңдылықтары мен ережелерін білу, жобалау және

модельдеу және шығармашылық объектілерді дайындаудың технологиялық реттілігін таңдау мәселелерін шешуге бағытталған оқу-танымдық іс-әрекеті.

4. Ақпараттық - коммуникациялық технологияларды пайдалану.

Ақпараттық - коммуникациялық технологияларды пайдаланудағы құзыреттілік негізгі АКТ-дағдыларына негізделген және жұмыс, бос уақыт және коммуникация үшін технологияларды дұрыс және шығармашылық тұрғыда қолдануды қамтиды.

5.Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау туралы

«Бейнелеу өнері» пәнін оқыту нәтижелерін бағалау қалыптастырушы бағалауды қолдану арқылы жүзеге асырылады. Қалыптастырушы бағалау үздіксіз жүргізіледі, оқушы мен мұғалім арасындағы кері байланысты қамтамасыз етеді және оқу үрдісін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Оқыту ұпайларын бағалауды қамтиды. Қалыптастырушы бағалау оқытудың белгілі бір кезеңінде оқу ақпаратының блогын оқып аяқтағаннан кейін жүргізіледі, оқушыларға кері байланыс беру, пән бойынша тоқсандық және жылдық бағалау кезінде «есептелінді» және «есептелінген жоқ» деген критериалды бағалау қағидасына сүйену керек.

2-тарау. «Бейнелеу өнері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Бейнелеу өнері» оқу пәнінің мазмұны

6. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1)1-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 35 сағатты құрайды.

7. Бейнелеу өнері оқу пәнінің мазмұны бірыңғай оқу-тәрбиелік міндеттерді шешу үшін 4 блок түрінде топтастырылған:

1. «Бейнелеу сауаттылығы негіздері» блогы-көркем шығармашылық идеяларды практикалық іске асыруға арналған құралдарды ұсынады:

- өнер туындыларын қабылдау;
- көркем шығармашылықтың ерекшеліктері;
- өнер түрлері;
- өнер жанрлары;
- көркем мәдениеттің байлығы мен әртүрлілігі туралы түсінік (Қазақстан халықтарының мәдениеті мысалында), Қазақстан халықтарының бейнелеу өнерінің көрнекті өкілдері, қазақстандық және әлемдік өнердің шедеврлерін қабылдау және эмоционалды бағалау;
- бейнелеу өнерінің адамның күнделікті өміріндегі, оның материалдық ортасын ұйымдастырудағы рөлі туралы түсінік;
- графикаға арналған графика, Материалдар мен техника: қарындаш, қалам, фломастер, борлар және т. б.;
- түрлі графикалық материалдармен жұмыс істеу тәсілдері мен тәсілдері, өнердегі суреттің рөлі: негізгі және көмекші;
- графика арқылы ойды жеткізе білу;
- кескіндеме, кескіндеме материалдары және құралдар;

- түс-кескіндеме тілінің негізі, көркем бейнені жасау үшін көркемдік мәнерлілік құралдарын таңдау;

- сурет салу арқылы ойды білдіру қабілеті;

- мүсін, мүсін материалдары және олардың мәнерлі бейнені жасаудағы рөлі;

- көлем-мүсін тілінің негізі, мүсіннің негізгі тақырыптары,

- мүсіннің көмегімен ойды жеткізе білу;

- мәнерлі бейне жасау үшін пластикалық мүсіндік материалдармен жұмыс істеудің қарапайым тәсілдері (ермексаз, саз гипс папье маше – жаю, көлем жинау, созу және пішінді құрастыру),

- дизайн және сәулет-көркем құрастыруға және модельдеуге арналған материалдардың әртүрлілігі (ермексаз, Қағаз, картон және т. б.), мәнерлі образ жасау үшін әртүрлі материалдармен жұмыс істеудің қарапайым тәсілдері,

- адам өмірінде көркем құрастыру және модельдеу дағдыларын пайдалану мүмкіндіктері туралы түсінік;

- сәндік-қолданбалы өнер, сәндік-қолданбалы өнердің бастаулары және оның адам өміріндегі рөлі, халықтық мәдениеттің сипаты туралы түсінік;

- қолданбалы өнердегі сәндік формалардың негізі ретінде табиғаттағы формалардың әртүрлілігі, Қазақстанның халықтық және сәндік-қолданбалы өнер туындыларымен танысу.

2. «Бейнелеу өнері әлемі» блогы - оқу материалының мазмұнын ашады:

- композиция, жазықтықтағы және кеңістіктегі композицияның қарапайым тәсілдері;

- ұғымдар: композицияны құрудағы көлденең, тік және диагональ;

- ұғым: көкжиек сызығы, жақын – алыс, көп-аз, бітелу;

- композициялық орталық, композициядағы басты және екінші дәрежелі, симметрия және асимметрия;

- композициядағы Контрасттың рөлі: төмен және жоғары, үлкен және кішкентай, жұқа және қалың, қараңғы және ашық, тыныш және динамикалық және т. б;

- әр түрлі сызықтар (жұқа, қалың, түзу, толқынды, тегіс, өткір, спиральмен дөңгелектелген) және олардың айқын сипаты, штрих, дақ және көркемдік бейнесі;

- табиғаттың, адамның, жануардың эмоционалдық жағдайының желісі арқылы беру;

- түс, негізгі және құрама түстер, жылы және суық түстер, түстердің араласуы, бейненің эмоционалдық дыбысталуы мен мәнерлілігіндегі АҚ және қара түстердің рөлі, түстің эмоциялық мүмкіндіктері, кейіпкердің мінезінің түсі, оның эмоционалдық жай-күйі арқылы беру;

- нысан әлемінің пішіні, алуан түрлілігі және оларды жазықтық пен кеңістікте беру, пішіндердің ұқсастығы мен контрасты, қарапайым геометриялық пішіндер, табиғи формалар, нысан пішінінің оның сипаты туралы идеяға әсері, силуэт;

- көлем, кеңістіктегі көлем және жазықтықтағы көлем, көлемді беру тәсілдері, көлемді композициялардың мәнерлілігі;

- ырғақ, ырғақ түрлері (тыныш, баяу, екпінді, тынышсыз және т. б.);

- сызықтар, дақтар, түстер ырғағы;

- кескіндеме мен суреттегі композицияның эмоционалды дыбысындағы ырғақтың рөлі, элементтердің ырғағы арқылы композициядағы қозғалысты беру,

сәндік-қолданбалы өнердегі ырғақтың ерекше рөлі.

3.«Бізді қоршаған әлем» блогы – оқу тапсырмалары тақырыбының рухани-адамгершілік, эмоционалды және құндылық бағытын көрсетеді:

- бақылау, өмірден және жадынан жұмыс жасау дағдыларын игеру; табиғат пен табиғи құбылыстарды, сондай-ақ қоршаған әлем құбылыстарын бақылау; жылдың, күннің, ауа-райының әртүрлі уақыттарындағы табиғат бейнесіндегі айырмашылығы; табиғаттың мәнерлі бейнесін жасау үшін түрлі көркем материалдар мен құралдарды пайдалану; қазақстандық және шетелдік өнер жауһарларын қабылдау және эмоциялық бағалау (мысалы, Ә. Қастеев, А. Г. Ғалымбаева, К.Т. Тельжанов, А. К. Саврасов, И. И. Шишкина, К.Моне, В. Ван Гог және т. б. шығармалары); әр түрлі халықтар мен дәуірлерді бейнелейтін әлемнің бірнеше жарқын мәдениеттерімен танысу (мысалы, ежелгі Греция, ортағасырлық Еуропа, Жапония және т. б.); әлемнің әр түрлі халықтарының мәдени дәстүрлерінің сипатындағы табиғи жағдайлардың рөлі, әр түрлі халықтардың өнеріндегі адам бейнесі, сәулет және сәндік-қолданбалы өнер бейнелері; менің туған Қазақстаным, Қазақстан халқының дәстүрлі мәдениетін сипаттаудағы табиғи жағдайлардың рөлі, Туған табиғат көріністері, киіз үйді, тұрмыстық заттарды, еңбек құралдарын, костюмдерді безендірудегі сәндік құрылыстың бірлігі; дәстүрлі мәдениеттегі адам бейнесі, өнерде көрініс тапқан адамның сұлулығы (сыртқы және рухани) туралы халықтың идеялары; адам бейнесі, әлемнің түрлі мәдениеттеріндегі адам бейнесі, замандас бейнесі, портрет жанры, махаббат, достық, өнердегі отбасы тақырыптары; адамның ең жақсы сезімдері мен қасиеттерін: мейірімділік, жанашырлық, қолдау, қамқорлық, батырлық, жанқиярлық және т.б. оятатын кейіпкерлердің бейнелерінің эмоционалды және көркем экспрессивтілігі; заттық орта объектілерін көркем жобалау және модельдеу; әдемі және мәнерлі дизайн мен сәулет объектілерінің жобаларын жасау үшін әртүрлі көркем материалдар мен құралдарды пайдалану.

4. «Шығармашылық» блогы - шығармашылық қызметтің түрлері мен шарттарын ашады және жүзеге асырады:

- бейнелеу, сәндік-қолданбалы және көркем-конструкторлық қызмет бойынша түрлі презентацияларға қатысу; графика, кескіндеме, мүсін, сәндік-қолданбалы өнерде алынған құзыреттерді іске асыру; өмірден, жады мен қиялдан алынған сурет; шығармашылық жұмыстарда көркем құрастыру және модельдеу дағдыларын пайдалану; графикада, кескіндемеде, мүсіндеуде, көркем құрастыруда және модельдеуде өз ниетін іске асыру үшін мәнерлі құралдарды таңдау және қолдану; жеке және ұжымдық қызметте әртүрлі көркемдік техникалар мен материалдарды пайдалану; бейнелеу өнері туындыларының мазмұны мен мәнерлі құралдарын талқылауға қатысу, шығармаға өз көзқарасын білдіру.

8. Бағдарлама мазмұны әртүрлі көркемдік-шығармашылық әрекетті қарастырады. Блоктар өнердің әртүрлі аспектілерін ашады: типологиялық, тілдік, құндылық-бағдарлық, белсенділік және әр сабақта әр түрлі дәрежеде қатысу мен кешенді блоктар бастауыш көркемдік білім мен тәрбие мәселелерін шешуге бағытталады.

Өз кезегінде, блоктардың әрқайсысы бөлімдер кешенінен тұрады:

- Өнерді қабылдау бөлімінің міндеттері-бейнелеу өнері деген не? Оның адам өміріндегі маңызы мен рөлі қандай? деген түсінік беру, бейнелеу өнері туындыларын көркемдік тұрғыда қабылдау үрдісін түсінуге және терең ұғынуға

үйрету, Қазақстан мен әлемнің көрнекті суретшілері мен олардың шығармашылығы туралы түсініктерін дамыту. Өзіндік көркемдік дүниетаным қалыптастыру, көркем-эстетикалық талғамын, мәдениетін тәрбиелеу; өнер туындыларын талдай, зерделей білу қабілетін қалыптастыру.

- Графика бөлімінің міндеттері – оқушылардың кеңістіктегі екі өлшемді жазықтықта үш өлшемді пішінді көре білуге және бейнелеуге үйрету, әр түрлі графикалық құралдарды-сызықтар, штрихтар, дақтар, реңдер, жарық-көлеңкені қолдана отырып пропорцияларды, көлемді, фактура мен текстураны беру арқылы; графикалық материалдармен кеңінен танысуды жалғастыру.

- Кескіндеме бөлімінің міндеттері - табиғат пен түстерді эмоционалды тұрғыда қабылдауды дамыту; түс сезіміне тәрбиелеу; үйлесімді түс қатынастарын құра білу қабілетін дамыту. Оқу тапсырмалары мен жаттығуларды сауатты жүргізу, көркем материалдарды сауатты пайдалану дағдыларына үйрету. Заттардың фактурасын беру дағдысын дамыту; түстің көмегімен бұйымдар мен заттардың жарық-көлеңкесін шығару, ауа ортасын беру; бейнеленетін заттың пішінін реңмен және түспен көрсету білу дағыларын жетілдіру, жалпы кескіндемеде «түстік үйлесімділік», «түстік жағу» ұғымдары мен құбылысын білу, зерделеу мен зерттеу. («жергілікті түс» ұғымы және оған жарықтың әсері, нысанның пішіні мен материалдылығын берудегі түстік реңктің рөлі).

- Мүсін бөлімінің міндеттері-кеңістіктікте сомдап құрастыра білуге үйрету, балалардың көлемді, рельефті мүсіндік тапсырмаларды орындауда көркемдік қабылдауларын дамытуға ықпал ету, пластикалық тілдегі көлем мен кеңістікті көру және көрсете білу мүмкіндігі. Сабақтарда оқушылар рельефті де, көлемді, дөңгелек мүсіндік тапсырмаларды орындау негіздерімен танысады.

- Сәндік-қолданбалы өнер бөлімінің міндеттері - сәндік-қолданбалы өнер мен дизайнның көркемдік тілі мен заңдылықтарын түсінуге тәрбиелеу. Әдемілік туралы идеяларды түсінуге үйрету, тек ең әдемі және мәнерлі тұрғыда жеткізуге үйрету. Қалыптастыру қабілеті стилизация және жалпылау әдістерін қолдана отырып, қоршаған әлемде кездесетін формаларды шығармашылық түрде өңдей білуге баулу. Әр түрлі көркемдік материалдармен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру, халықтық дәстүрлі өнер түрлері, сәулет және дизайн (көркем құрастыру және модельдеу) бөлімінің міндеті - сәулет ортасын және дизайн негіздерін зерттеу және модельдеу, жобалау, қалыптау туралы білімді бекіту, көлемді және жазықтық композицияларды сомдап жасау дағдыларын қалыптастыру, көркем дизайн мәселелерін өз бетінше шеше білу дағдыларын дамыту; Бұл көркемдік білім жүзеге асырылатын қызметтің (немесе саланың) бөлімдері. Яғни, олардың барлығы кешенді және блоктардың құрамдас бөлігі ретінде қамтылған. Орта мерзімді жоспарлау кезінде блоктағы бөлімдер қарапайымнан күрделіге өту бойынша кезеңдерге байланысты жылжи алады.

9. «Бейнелеу өнері » оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

Жеке нәтижелер оқушылардың оқу үдерісінде игерген жеке сапалық қасиеттерін көрсетеді:

- Қазақстанның мәдениеті мен өнеріне деген мақтаныш сезімі;

- еліміздің және әлемнің басқа халықтарының мәдениеті мен өнеріне құрметпен қарау;

- әрбір жеке адамның және жалпы қоғамның өміріндегі мәдениет пен өнердің ерекше рөлін түсіну;

- көркем-шығармашылық ойлай, байқай және қиялдай білу, эстетикалық сезімдерін қалыптастыру;

- қажеттіліктердің қалыптасуы - өнермен, табиғатпен тығыз қарым-қатынаста, қоршаған әлемге деген шығармашылық оң қатынас пен тәуелсіз шығармашылықта;

- мұғалімнің басшылығымен бірлескен шығармашылық жұмыс үрдісінде ұжымдық және топтық іс-әрекет дағдыларын меңгерту;

- бірлескен қызмет барысында сыныптастарымен ынтымақтаса білу, жұмыстың өз бөлігін ортақ оймен талдау мен салыстыру;

- өз шығармашылық қызметі мен сыныптастарының жұмысын талдау және талқылау қабілетінің болуы және шығармашылық міндеттер тұрғысынан мазмұны мен көркемдік сипатын білдіру құралдары тұрғысынан белгілі бір тақырыпта жұмыс жасау;

Метапәндік нәтижелер оқушылардың танымдық және практикалық шығармашылық іс-әрекеттіндегі әмбебап қабілеттерінің қалыптасу деңгейінің ерекшелігін сипаттайды:

- салыстыру, талдау, негізгі нәрсені бөліп көрсету, жалпылау;

- ұжымдық шығармашылық жұмысты орындау барысында диалог жүргізу, атқаратын қызмет түрлері мен рөлдерді бөлу қабілетін меңгерту;

- қосымша бейнелеу көркем материалдарын іздеу барысында, көркем шығармашылық жобалар мен жеке шығармашылық тапсырмаларды орындау үшін ақпараттық технологиялар құралдарын тиімді пайдалану;

- қойылған міндетке сәйкес оқу іс-әрекеттерін сауатты жоспарлай отырып, оларды жүзеге асыра білу, тиімді де дұрыс шешім нұсқаларын таба білу;

- әр түрлі көркем-шығармашылық міндеттерді жүзеге асыра білу;

- өзіндік шығармашылық қызметті тиімді жоспарлай білу, жұмыс орнын тиімді ұйымдастыра білу;

- жаңа білім мен дағдыларды игеруге және көркем шығармашылық нәтижелерге қол жеткізуге саналы түрде ұмтылу;

Пәндік нәтижелер оқушылардың оқу пәнін игеру барысында білім, іскерлік, дағдыларды қолданумен сипатталып, көркемдік-шығармашылық іс-әрекеттегі тәжірибесімен бекітіледі:

- көркем іс-әрекет түрлерін білу: бейнелеу (кескіндеме, графика, мүсін), конструктивтік (дизайн және сәулет),

сәндік (халықтық және қолданбалы өнер түрлері);

- бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрларын білу;

- қоршаған әлем оқиғалары мен табиғи құбылыстарға эстетикалық баға беру;

- жұмысты орындау барысында шығармашылық дағдыларды, білім мен дағдыларды қолдану;

- қазақстандық және әлемдік өнер туындыларын тану, қабылдау, сипаттау және эмоцияналдық тұрғыда бағалай білу қабілеті;

- өз пікірін білдіре отырып, өнер туындыларын талқылау және талдау қабілеті;

- қоршаған өмірдегі өнер көріністерін көре білу;

- шығармашылық қызметте түрлі көркем материалдар мен көркем техникаларды пайдалану қабілеті;

- шығармашылық қызметте эмоционалды жағдайларды және табиғатқа, адамдарға және қоғамға деген оң көзқарасын жеткізе білу;

- парақтың жазықтығында және көлемде ойластырылған көркем бейнелерді құрастыра білу қабілеті;

- түстану заңдылықтары мен негіздерін, композициялық аспектілерді, перспективаларды, графикалық және кескіндемелік сауаттылықты қолдана білу біліктерін игерту;

- қағаздан, картоннан, пластилиннен, саздан көркем бейнелерді модельдеу, аппликация және коллаж құралдарымен бейнелеу дағдыларын дамытып меңгерту;

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

10. Бағдарламада оқу мақсаттарын қолдануға ыңғайлы болу және мониторинг жүргізу үшін кодтау енгізілген. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар блок пен бөлімді, төртінші сан оқу мақсатының нөмірленуін көрсетеді.

Мысалы: 1.2.1.4 кодында: «1» - сынып, «2.1» - 2 блок және 1 бөлім, «1» - оқу мақсатының нөмірленуі.

1. «Бейнелеу сауаттылығы негіздері» блогы:	
Бөлімдер	**1 сынып**
Өнер туындыларын қабылдау. 1 сағат	1.1.1.1 Қазақ ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі туындыларымен танысу.
Графика 2 сағат	1.1.2.1 Қарапайым деңгейде әдістер мен тәсілдерді қолдана отырып, графикалық материалдар мен құралдарды қолдану және тәжірибе жасау.
Кескіндеме 2 сағат	1.1.3.1 Қарапайым тәсілдер мен техниканы қолдана отырып, көркем материалдар мен құралдарды пайдалану және тәжірибе жасау. 1.1.3.2 Графиканың қарапайым әдістері мен әдістерін қолдану және тәжірибе жасау.
Мүсін 1 сағат	1.1.4.1 Қарапайым тәсілдер мен техниканы қолдана отырып, мүсіндік материалдар мен құралдарды пайдалану және олармен эксперимент жасау.
Сәндік-қолданбалы өнер 1 сағат	1.1.5.1 Қарапайым тәсілдер мен техниканы қолдана отырып, сәндік-қолданбалы іс-әрекетте материалдармен және құралдармен қолдану және эксперимент жасау
Дизайн және сәулет (көркем құрастыру және модельдеу) 2	1.1.6.1 Қарапайым құрастыру әдістері мен тәсілдерін қолдана отырып, қызметте материалдар мен құралдарды қолдану және

сағат	тәжірибе жасау. 1.1.6.2 Модельдеудің қарапайым әдістері мен тәсілдерін қолдана отырып, іс-әрекетте материалдар мен құралдарды қолдану және тәжірибе жасау.

2. «Бейнелеу өнері әлемі» блогы:	
Өнер туындыларын қабылдау. 1 сағат	1.2.1.1 Өнер туындыларының тақырыбын және жұмысты орындау материалдарын талқылау.
Графика 1 сағат	1.2.2.1 Жұмысты орындау техникасы мен графикасының түрлерін білу.
Кескіндеме. 1 сағат	1.2.3.1 Жұмысты орындау үшін кескіндеме және техника түрлерін білу.
Мүсін 1 сағат	1.2.4.1 Жұмысты орындауға арналған мүсін мен техниканың түрлерін білу.
Сәндік-қолданбалы өнер 2 сағат	1.2.5.1 Жұмысты орындау үшін сәндік-қолданбалы өнер түрлерін және кейбір техниканы білу. 1.2.5.2 «Табиғи формалар» ұғымын білу және жұмысты орындау үшін кейбір техниканы білу.
Дизайн және сәулет (көркем құрастыру және модельдеу) 2 сағат	1.2.6.1 Сәулет стилімен, дизайн түрлерімен және жұмысты орындау үшін конструкциялау мен модельдеудің кейбір техникаларымен танысу. 1.2.6.2 Жұмысты орындау үшін сәулет стильдерімен және кейбір құрылыс, модельдеу техникаларымен танысу.

3. «Бізді қоршаған әлем» блогы:	
Графика 2 сағ.	1.3.2.1 Қоршаған әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, графика құралдары арқылы таныс бейнелер мен пішіндерді білдіру.
Кескіндеме 2 сағат	1.3.3.1 Қоршаған әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, кескіндеме құралдары арқылы таныс бейнелер мен пішіндерді білдіру. 1.3.3.2 Байқау және есте сақтау арқылы қоршаған әлемде сурет салу тәсілдерінің, мүмкіндіктерінің кейбір ерекшеліктерін білу, кескіндеме құралдары арқылы таныс бейнелер мен пішіндерді бейнелеу.
Мүсін 2 сағат	1.3.4.1 Қоршаған әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, мүсін құралдары арқылы таныс бейнелер мен пішіндерді бейнелеу.
Сәндік-қолданбалы өнер. 2 сағат	1.3.5.1 Қоршаған әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, оларды бейнелер мен пішіндердің

	көмегімен сәндік - қолданбалы өнер құралдары арқылы білдіру. 1.3.5.2 Сәндік өнердегі «жалпылау» ұғымын білу, оны бейнелер мен пішіндердің көмегімен сәндік - қолданбалы өнер құралдары арқылы бейнелеу.
Дизайн және сәулет (көркем құрастыру және модельдеу) 2 сағат	1.3.6.1 Қоршаған әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, оларды бейнелер мен пішіндердің көмегімен дизайн құралдары арқылы бейнелеу. 1.3.6.2 Қоршаған әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, оларды бейнелер мен пішіндердің көмегімен сәулет құралдары арқылы бейнелеу.

4. «Шығармашылық» блогы:	
Бөлімдер	1 сынып
Графика 2ч	1.4.2.1 Графикалық техникалар мен тәсілдердің көмегімен идеяларды шығармашылық түрде ұсыну және сезімдерін білдіру. 1.4.2.2 Өзінің графикалық жұмысын таныстырудың түрлі мүмкіндіктерімен танысу.
Кескіндеме. 2 сағат.	1.4.3.1 Көркем техникалар мен тәсілдердің көмегімен идеяларды шығармашылық түрде ұсыну және сезімдерін білдіру. 1.4.3.2 Өзінің кескіндемелік жұмысын таныстырудың түрлі мүмкіндіктерімен танысу.
Мүсін 1 сағат	1.4.4.1 Мүсіндік техникалар мен тәсілдердің көмегімен идеяларды шығармашылық түрде ұсыну және сезімдерін білдіру.
Сәндік-қолданбалы өнер. 2 сағат	1.4.5.1 Сәндік техникалар мен тәсілдердің көмегімен идеяларды шығармашылық түрде ұсыну және сезімдерін білдіру.
Дизайн және сәулет. (көркем құрастыру және модельдеу) 2 сағат.	1.4.6.1 Дизайн идеяларын шығармашылық түрде ұсыну, құрастыру мен модельдеудің техникалары мен әдістерінің көмегімен идеялар мен сезімдерді білдіру. 1.4.6.2 Сәулет идеяларын шығармашылық түрде ұсыну, құрастыру мен модельдеудің техникалары мен әдістерінің көмегімен идеялар мен сезімдерді білдіру.

11. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

12. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Бейнелеу өнері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныпқа арналған «Бейнелеу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

Блоктар	Бөлімдер	Тақырыптар/ мазмұны	Оқу мақсаттары Білім алушы:
1 тоқсан			
Мен туралы			
1. «Бейнелеу сауаттылығы негіздері» блогы:	Өнер туындыларын қабылдау 1сағат	«Мұражайға саяхат» (виртуалды немесе нақты) «Бейнелеу өнері» ұғымымен және оны зерттеудің маңыздылығымен танысу.	1.1.1.1 Қазақ ұлттық және әлемдік мәдениет өнерінің түрлі туындыларымен танысу.
	Графика 2 сағат	«Ағаштар» - әртүрлі графикалық материалдарды қолдана отырып сурет салу. Әр түрлі графикалық материалдармен танысу - қарапайым қарындаш, қара гель қалам, түрлі-түсті қарындаштар, пастельдер, балауыз қарындаштар, маркер. Материалдардың мүмкіндіктері және сурет салу әдістері	1.1.2.1 Графикалық материалдар мен құралдарды қарапайым деңгейде қолдану және тәжірибе жасау.
1. «Бейнелеу сауаттылығы негіздері» блогы		«Күзгі пейзаж» - сызықтық сурет Сызықтардың әртүрлілігі және олардың сипаты. Көлденең, тік, көлбеу, спиральды, доғалы сызықтар. Суретте әр түрлі сызықтарды қолдану.	1.1.2.2 Қарапайым деңгейде графикалық әдістер мен тәсілдерді қолдану және тәжірибе жасау.
	Кескіндеме 2 сағат	«Кемпірқосақ» - гуашпен сурет салу. «Кескіндеме» ұғымымен танысу. Спектрдің жеті түсі және олардың кемпірқосақта	1.1.3.1 Қарапайым әдістер мен тәсілдерді қолдана отырып, көркем материалдар мен құралдарды қолдану

ЖОБА

		орналасу тәртібі туралы білім алу. «Дақ», «жағынды» ұғымдарымен және оларды орындау тәсілдерімен танысу.	және тәжірибе жасау.
		«Күн» және «Түн» - акварельмен сурет салу. Ұғымдарды зерттеу – «жылы»және «суық» түстер. Түрлі түсті бояу туралы білім алу және оны акварельмен суретте қолдану.	1.1.3.2 Қарапайым кескіндеме техникасы мен әдістерін қолдану және тәжірибе жасау.
	Менің мектебім		
	Мүсін 1 сағат	«Мектеп құралдарым» - ермексаздан жасау. «Пішін» және «көлем» ұғымдарын зерттеу. Модельдеу ережелері мен әдістері туралы білім алу.	1.1.4.1 Қарапайым әдістер мен тәсілдерді қолдана отырып, мүсіндік материалдар мен құралдарды қолдану және тәжірибе жасау.
	Сәндік-қолданбалы өнер 1 сағат	«Менің төсбелгім» - гуашпен безендірілген сурет. Ұлттық сәндік өнермен танысу. «Ырғақ» және «симметрия» ұғымдары туралы білім алу. Жолақта қарапайым ою-өрнек салу әдістері туралы білім алу. Қылқаламмен ою салу тәсілдері.	1.1.5.1 Қарапайым әдістер мен тәсілдерді қолдана отырып, сәндік-қолданбалы іс-әрекетте материалдар мен құралдарды қолдану және тәжірибе жасау.
	Дизайн және сәулет (көркем құрастыру және модельдеу) 2 сағат	«Қылқаламға арналған ыдыс» - тұтас қатырма қағаздан құрастыру. «Дизайн» ұғымымен танысу. Көркем құрылыс туралы білім алу. Қатырма қағаз парағын белгілеу және бүгу тәсілдері.	1.1.6.1 Дизайнның қарапайым әдістері мен тәсілдерін қолдана отырып, іс-әрекетте материалдар мен құралдарды қолдану және тәжірибе жасау.

ЖОБА

		«Менің мектебім» - шырын қорапшасы негізінде мектепті модельдеу. «Сәулет» ұғымымен танысу. «Модельдеу» ұғымымен танысу. Түрлі-түсті қағаздан бөлшектерді белгілеу және кесу тәсілдері.	1.1.6.2 Модельдеудің қарапайым әдістері мен тәсілдерін қолдана отырып, іс-әрекетте материалдар мен құралдарды қолдану және тәжірибе жасау.
2 тоқсан			
Менің отбасым және достарым			
2. «Бейнелеу өнері әлемі» блогы	Өнер туындыларын қабылдау. 1 сағат	«Өнер түрлері» - саяхат сабағы «Өнер түрлері» ұғымымен танысу. Өнер түрлері туралы қарапайым деңгейде білім алу.	1.2.1.1 Өнер туындылары тақырыбымен және жұмыс жасайтын материалдармен танысу.
	Графика 1сағат	«Көбелектер» - түрлі-түсті қарындаштармен сурет салу. Графика түрлерімен танысу. «Сурет композициясы» ұғымымен танысу. Тақырыптың дизайны туралы қарапайым деңгейде білім алу. Геометриялық фигуралардың көмегімен сурет салу тәсілдері.	1.2.2.1 Жұмысты орындау графикасы мен техникасының түрлерін білу.
	Кескіндеме 1 сағат	«Бұлтты күн» суланған қағазға акварельмен сурет салу. Кескіндеме түрлерімен танысу. Қарапайым деңгейде «сызықтық перспектива» ұғымымен танысу. «Жақын-алыс», «көп-аз» ұғымдары. Суланған қағазға сурет салу әдістері туралы білім алу.	1.2.3.1 Жұмысты орындау үшін кескіндеме мен техника түрлерін білу.
	Мүсін	«Аққала» – ермексаздан	1.2.4.1 Жұмысты

ЖОБА

	1 сағат	мүсіндеу. Мүсін түрлерімен танысу. Ермексаз жолағын белгілі бір бөліктерге бөлу туралы білім алу. Жапсырмалау және құрастыру тәсілдері туралы білім алу.	орындау үшін мүсін мен техниканың түрлерін білу.
	Бізді қоршаған әлем		
	Сәндік-қолданбалы өнер 2 сағат	«Торсық» - түрлі-түсті қағаздан жасалған аппликация. Сәндік өнер түрлерімен танысу. Ұлттық тағамдармен танысу. Симметрия туралы білім алу. Түсті қағаздан симметриялы пішінді кесу әдістері туралы білім алу.	1.2.5.1 Жұмысты орындау үшін сәндік-қолданбалы өнер түрлерін және кейбір техниканы білу.
		«Гүлді ою» - гуашпен сурет салу. «Жалпылау» ұғымымен танысу. Қылқаламмен өсімдік оюларын салу әдістері туралы білім алу.	1.3.5.2 Сәндік өнердегі «жалпылау» ұғымын білу, оны бейнелер мен пішіндердің көмегімен сәндік - қолданбалы өнер құралдары арқылы қолдану.
	Дизайн және сәулет (көркем құрастыру және модельдеу) 2 сағат	«Карнавал бетпердесі» Дизайн түрлерімен танысу. «Құрылыс» ұғымымен танысу. Қатырма қағаздан жасалған жалпақ бетперде құрастыру әдістері. Симметриялық бөлшектерді кесу әдістері туралы білім алу.	1.2.6.1 Жұмысты орындау үшін дизайн түрлерімен және дизайнмен модельдеудің кейбір әдістерімен танысу.
		«Ертегі кейіпкерінің үйі» сурет-жоба. Қарапайым деңгейде	1.2.6.2 Жұмысты орындау үшін сәулет стильдерімен және

ЖОБА

		сәулеттік стильдермен танысу. Сәулеттік композицияның қарапайым әдістері туралы білім алу.	дизайнмен модельдеудің кейбір әдістерімен танысу.
3 тоқсан			
Саяхат			
3.«Бізді қоршаған әлем» блогы	Графика 1 сағат	«Менің анам» - түрлі-түсті бояулармен сурет салу. «Бақылау арқылы сурет салу» және «есте сақтау арқылы сурет салу» ұғымдарымен танысу. Қарапайым деңгейде портретті сурет салу жолдарымен танысу. Қарапайым деңгейде адам бетінің пропорциялары туралы білім алу.	1.3.2.1 Әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, графика арқылы бейнелермен, пішіндермен танысу.
	Кескіндеме 2 сағат	«Наурыз» – гуашпен сурет салу. «Бақылау арқылы сурет салу» және «есте сақтау арқылы сурет салу» ұғымдарымен танысу. «Сюжеттік композиция» ұғымымен танысу. Сюжеттік суреттің құрамы туралы білім алу.	1.3.3.1 Әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, кескіндеме құралдары арқылы бейнелермен, пішіндермен танысу.
		«Тау көрініс» пейзаж - акварельмен сурет салу. «Бақылау арқылы сурет салу» және «есте сақтау арқылы сурет салу» ұғымдарымен танысу. «Пейзаж композициясы» ұғымымен танысу. Әуе перспективасы туралы білім алу. Түс реңктері және оларды алу әдістері туралы білім алу.	1.3.3.2 Қоршаған әлемде сурет салу әдістерінің кейбір ерекшеліктерін байқау және есте сақтау арқылы, кескіндеме құралдары арқылы бейнелер мен пішіндер арқылы бейнелеу.
	Мүсін	«Күшік» – ермексазбен	1.3.4.1 Әлемнің

ЖОБА

	2 сағат	жұмыс «Бақылау арқылы сурет салу» және «есте сақтау арқылы сурет салу» ұғымдарымен танысу. «Жануар фигурасының пропорциялары» ұғымымен танысу. «Жағумен» модельдеуді қабылдау туралы білім алу.	кейбір ерекшеліктерін білу, мүсін құралдары арқылы таныс бейнелер мен пішіндерді қолдану.
	Салт – дәстүр және ауыз әдебиеті		
	Сәндік-қолданбалы өнер 2 сағат	«Ұлттық киімдер» коллажы. Әртүрлі ұлттардың ұлттық киімдерімен танысу. Ерлер мен әйелдер киімдерінің ерекшеліктері туралы білім алу. Мата коллажын орындау әдістері туралы білім алу.	1.3.5.1 Қоршаған әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, оларды бейнелер мен пішіндердің көмегімен сәндік - қолданбалы өнер құралдары арқылы қолдану.
		«Қошқар мүйіз» Фетрден түрлі- түсті ою-өрнекті - дан жасау. Ұлттық ою-өрнектермен танысу. «Табиғи формалар» ұғымымен және олардың ою-өрнекке айналу жолдарымен танысу. Киізден ою-өрнек кесу әдістері туралы білім алу.	1.2.5.2 «Табиғи формалар» ұғымын білу және жұмысты орындаудың кейбір әдістерін білу.
	Дизайн және сәулет (көркем құрастыру және модельдеу) 2 сағат	«Ашық хат» - шағын формадағы дизайн әдістерімен танысу. Шағын формадағы композиция туралы білім алу.	1.3.6.1 Қоршаған әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, оларды суреттер мен пішіндердің көмегімен дизайн құралдары арқылы қолдану.
		«Бақтағы үй»	1.3.6.2 Қоршаған

ЖОБА

		Табиғи материалдардан тұрғын үй жобасын жасау. Өңделген материалдарды модельдеудің қарапайым әдістері туралы білім алу.	әлемнің кейбір ерекшеліктерін білу, оларды бейнелер мен пішіндердің көмегімен сәулет құралдары арқылы қолдану.
4 тоқсан			
Тағам мен сусын			
4. «Шығармашылық» блогы	Графика 2 сағат	«Жемістер» - балауыз немесе майлы қарындаштармен сурет салу. Шығармашылық жұмыста графикалық техникаларды пайдалану. Суреттегі сызықтар мен дақтарды қолдану. Суретте симметрия әдістерін қолдану.	1.4.2.1 Графикалық әдістердің көмегімен идеяларды шығармашылық түрде ұсыну және сезімдерін білдіру.
		«Көкөністер» - бормен немесе құрғақ пастельмен сурет салу. Шығармашылық жұмыста графикалық әдістерді қолдану. Суретте әр түрлі сызықтарды қолдану.	1.4.2.2 Графикалық жұмыстарды орындаудың әртүрлі мүмкіндіктерімен танысу.
	Кескіндеме 2 сағат	«Дәрумендер» - гуашпен сурет салу. Шығармашылық жұмыста кескіндеме техникасын пайдалану. Сурет салуда жағындылар мен дақтарды қолдану. Түс реңктерін қолдану.	1.4.3.1 Көркем әдістер мен тәсілдердің көмегімен идеяларды шығармашылық түрде ұсыну және сезімдерін білдіру.
		«Пайдалы және зиянды» – акварельмен сурет салу. Шығармашылық жұмыста кескіндеме техникасын пайдалану. Әр түрлі қалыңдықтағы	1.4.3.2 Көркем шығармаларды қолданудың әртүрлі мүмкіндіктерімен танысу.

ЖОБА

		щеткаларды пайдалану.	
	Дені саудың – жаны сау		
	Мүсін 1 сағат	«Рельеф», «Ою-өрнек» - мүсіндік техникаларды шығармашылық жұмыста қолдану. Рельеф үшін қатырмақағаз негізін қолдану. Роликтермен мүсіндеу техникасын қолдану.	1.4.4.1 Мүсіндік әдістер мен тәсілдердің көмегімен идеяларды шығармашылық түрде ұсыну және сезімдерін білдіру.
	Сәндік-қолданбалы өнер 2 сағат	«Киіз үй» - коллажы. Шығармашылық жұмыста сәндік техникаларды қолдану. Коллажда киіз бен орамалды қолдану.	1.4.5.1 Сәндік әдістер мен тәсілдердің көмегімен идеяларды шығармашылық түрде ұсыну және сезімдерін білдіру.
	Дизайн және сәулет (көркем құрастыру және модельдеу) 2 сағат	«Құс» - қатырма қағаздан жасалған ілмекті модель. Фигураның құрылысы. Шығармашылық жұмыста дизайн мүмкіндіктерін пайдалану. Қанаттар мен аяқтарды бекіту нұсқаларын қолдану.	1.4.6.1 Дизайн идеяларын шығармашылық түрде ұсыну, дизайн мен модельдеудің әдістері мен тәсілдерін қолдана отырып, идеялар мен сезімдерін білдіру.
		«Менің қалам» - ұжымдық жұмыс. Пластикалық бөтелкелерден жасалған рамадағы ғимараттарды модельдеу. Ермексаз. Шығармашылық жұмыста модельдеу мүмкіндіктерін пайдалану. Ғимараттардың жеке декорын қолдану.	1.4.6.2 Сәулет идеяларын шығармашылықпен ұсыну, дизайн мен модельдеудің әдістері мен тәсілдерін қолдана отырып, идеялар мен сезімдерін білдіру.

12. Орта мерзімді жоспарлау кезінде блоктағы бөлімдер тақырыпқа байланысты жылжуы мүмкін. (Яғни, блоктардағы орта мерзімді жоспарлау кезінде бөлімдер ұзақ мерзімді жоспарда көрсетілген тәртіппен жүрмеуі мүмкін. Мысалы: 1. Блок «Бейнелеу сауаттылығының негіздері». Тақырыптар/бөлімдер – «Кемпірқосақ» кескіндеме - 1 сағат; «Жемістер» мүсін - 1 сағат; «Ою» сәндік -

қолданбалы өнер - 1 сағат; «Қылқалам тірегі» Дизайн - 1 сағат; «Ағаштар» Графика -1 сағат; «Үй» сәулет өнері - 1 сағат, «Күзгі пейзаж» Графика -1сағат; «Күн мен түн» кескіндеме - 1 сағат.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
31-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған
«Еңбекке баулу » оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Еңбекке баулу» оқу пәнінің оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Еңбекке баулу» оқу пәнін оқытудың мақсаты – жеке тұлғаның қалыптасуы және өз ойын білдіруінің негізі ретінде, рухани-адамгершілік мәдениетін дамыту, шығармашылық, кеңістіктік-образдық ойлауын, көркемдік-технологиялық білімінің негізін қалыптастыру.

«Еңбекке баулу» пәнін меңгерудің пәндік нәтижелері еңбектің адам өміріндегі шығармашылық және адамгершілік мәні туралы алғашқы түсініктерді, материалдар мен олардың қасиеттері, жобалау, модельдеу дағдыларын қалыптастыруға бағытталуы тиіс деп белгілейді.

3. «Еңбекке баулу» оқу пәнінің міндеттері:

1) әртүрлі іс-әрекеттерді кіріктіру арқылы пәндік білімдерді, дағдыларды және қабілеттерді дамыту;

2) ұлттық және әлемдік материалдық мәдениет пен өнер шығармаларымен таныстыру арқылы құндылық бағыттарын қалыптастыру;

3) білім алушылардың визуалды және эстетикалық қабылдауын, сыни ойлауын дамыту үшін терминологиялық аппарат қалыптастыру;

4) бақылау, эксперимент жүргізу және көрсетілім жасау арқылы зерттеу дағдыларын дамыту;

5) әртүрлі материалдар мен құралдарды қолдану арқылы шығармашылықпен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру;

6) білім алушылардың өзін-өзі бағалауын жоғарылату және жағымды көзқарас қалыптастыру;

7) коммуникацияның бір тілі ретінде ұлттық және әлемдік мәдениет мұраларының мағынасын, рөлін түсіндіру;

8) өз жұмысын жасау үшін, әртүрлі ақпарат түрлерін (іздеу, жинау, сұрыптау) бағдарлау қабілетін дамытуға ықпал жасайтын, әртүрлі танымдық, коммуникативтік, ұйымдастырушылық және адамгершілік сипаттағы міндеттерді өздігінен шешу тәжірибелерін қалыптастыру;

9) ұжымдық, топтық және жеке жұмыстарды орындау процесінде қолдың моторикасын, сенсорикалық, қиялдауы мен шығармашылығын, елестетуін және қабылдауын дамыту.

4. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің «Қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне, Отанына риясыз қызмет ететін, білімді, білікті, рухани терең азамат болып қалыптасуына негіз болады.

2-тарау. «Еңбекке баулу» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Еңбекке баулу» оқу пәнінің мазмұны

5. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 1-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 35 сағатты құрайды.

Оқу бағдарламасының мазмұны материалдарды 5 ортақ білім беру бағыттары арқылы оқып-үйренуді қарастырады: «Табиғи материалдармен жұмыс», «Қағаз және қатырма қағазбен жұмыс», «Техникалық үлгілеу және құрастыру» ,«Өзіне-өзі қызмет ету»

6. Әртүрлі жұмыстарды орындау барысында еңбек гигиенасының және қауіпсіздік техникасының ережелері сақталады.

7. Оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімнен тұрады:

1) «Шығармашылық идеяларды білу және тану» бөлімі: қоршаған әлемді, әртүрлі материалдарды зерттеу арқылы зерттеушілік дағдыларын және шығармашылық елестету қабілеттерін дамыту, қазақ халқының және басқа халықтардың дәстүрі мен мәдениетін зерделеу, өзінің шығармашылық идеяларын әзірлеу;

2) «Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау» бөлімі: ұжымдық, топтық және жеке жұмыстарды орындау процесінде сенсорика, қолдың моторикасын, қиялдауы мен шығармашылығын, практикалық дағдыларын дамыту, әртүрлі материалдармен эксперимент жүргізу, әртүрлі жұмыс техникаларын меңгеру, өзінің іс-әрекетін жоспарлау;

3) «Талдау және бағалау» (презентация) бөлімі: презентация арқылы коммуникативтік және сөйлеу дағдыларын дамыту, соның аясында өзінің және басқалардың жұмысын бағалау, презентациялау және түсіндіру.

8. «Еңбекке баулу » оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны білу және түсіну, қазақ халқының қолданбалы өнері, ою-өрнектер, шығармашылық

идеяларды дамыту, табиғат аясына саяхат, табиғи материалдарды жинау, адам өміріндегі қағаздың маңызы, түрлерін, қасиеттерін зерттеу.

2) шығармашылық жұмысты жасау және дайындау: шығармашылық жұмысқа арналған табиғи және жасанды материалдар, дәстүрлі емес материалдармен (көркемдік, табиғи және жасанды) , әртүрлі материалдармен (кепкен өсімдіктерден аппликация, жапырақ пен гүлдерден композиция құрастыру, тұқымдар мен дәндерден мозайка жасау) және техникалармен эксперимент жүргізу, әртүрлі жұмыс техникаларын меңгеру, өзінің іс-әрекетін жоспарлау; дайындау технологиясы, өлшеу құралдарымен жұмыс, қарапайым тәсілдермен материалдар мен компоненттерді біріктіру, көлемді пішіндерді жасау, құрастыру, қағаз пластикасы, қазақ ұлттық мәдениетінің элементтері бар шығармашылық жұмыстар, қауіпсіздік техникасын сақтау, қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) презентация, талдау және бағалау: презентация, шығармашылық жұмыстардың презентациясы, шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

9) «Еңбекке баулу» пәні бойынша 1-сыныпты бітірген оқушыдан күтілетін нәтиже:

– еңбек қауіпсіздігі ережесі және жеке бас гигиенасын сақтайды;

– қағазды өңдеуге қолданылатын қарапайым құрал-саймандардың аты және қолданылуын біледі;

– қағаздың, кептірілген жапырақтың, бұтақтардың өзіндік қасиеттерін атайды;

– қарапайым 2–3 бөлшектен тұратын бұйымдарды жасауды біледі;

– жұмыс орнын ретке келтіру және тазалық сақтау ережелерін орындайды;

– материал мен құрал-сайманды ұқыпты пайдаланады;

– табиғи материал, қағазды өңдеуде құрал-саймандарды орнымен пайдалануды біледі;

–үлгі бойынша жұмыс істеу алады;

– бүктеу және желімдеу арқылы құрамақ бөлшектерін біріктіре алады;

-бір-бірінің пікірімен санасып, өзара сыйласа біледі.

10) Бағдарлама мазмұны әртүрлі көркемдік-шығармашылық әрекетті қарастырады. Сабақ барысында іске асырылатын шығармашылық әрекеттің түрлерін еңбекке баулу мұғалімінің өзі анықтайды. Бұл ретте көркемдік-шығармашылық әрекеттің негізгі үш түрі: құрылымдау, жоспарлау және сәндеу әрекеттері міндетті түрде іске асырылады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» - сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) 1-бөлім «Шығармашылық идеяларды білу және тану»:

Бөлімшелер	1-сынып
1.1 Материалдың түрі мен қасиетін білу және түсіну	1.1.1.1 материалдың түрлерімен танысу барысында қасиеттерінің сипаттамасын (жұмсақтығы, тығыздығы, беріктігі) анықтау
1.2 Материал атауы мен қолданылу саласын білу және түсіну	1.1.2.1 Материалдың негізгі атауы мен қолданылу саласын анықтау
	1.1.2.2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін (ою-өрнектері, түстер, материалдар) анықтау
1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1.1.3.1 шығармашылық идеялары мен ерекшелігін (пішін, фактурасы, біріктіру тәсілі, дайындау технологиясы) салыстырып көрсету
1.4 Жоспарлау	

2) 2-бөлім «Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау»:

Бөлімшелер	1-сынып
2.1 Шығармашылық жұмысты орындау материал дары мен техникалары	1.2.1.1 қарапайым әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
2.2 Дайындау технология лары	1.2.2.1 қарапайым тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
	1.2.2.2 айқындалған материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) қарапайым көлемді пішіндерді жасау
	1.2.2.3 шығармашылық жұмыстарды дайындау барысында қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
2.3 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1.2.3.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану

3) 3-бөлім «Талдау және бағалау» (презентация):

Бөлімшелер	1-сынып
3.1 Презентация	1.3.1.1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру

ЖОБА

3.2 Шығармашылық жұмыстағы тәсілдерді талдау	
3.3 Шығармашы лық жұмысты талқылау және бағалау	1.3.3.1 шығармашылық жұмысын түсіндіру

13. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Еңбекке баулу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныпқа арналған «Еңбекке баулу» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 1-сынып:

Ортақ тақырыптар	Оқу мақсаты жүйесінің бөлімдері	Оқу мақсаты жүйесінің бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан (8 сағат)			
1 Өзім туралы 1.Өзін-өзіне қызмет ету деген не? 2-3. «Мен кішкентай көмекшімін» (2 сағат)	1 Шығармашылық идеяларды білу және тану	1.1 Материалдың түрі мен қасиетін білу және түсіну	1.1.1.1 материалдың түрлерімен танысу барысында қасиеттерінің сипаттамасын (жұмсақтығы, тығыздығы, беріктігі) анықтау
		1.2 Материал атауы мен қолданылу саласын білу және түсіну	1.1.2.1 Материалдың негізгі атауы мен қолданылу саласын анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1.1.3.1 шығармашылық идеялары мен ерекшелігін (пішін, фактурасы, біріктіру тәсілі, дайындау технологиясы) салыстырып көрсету
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Шығармашылық жұмысты орындау материал дары	1.2.1.1 қарапайым әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу

ЖОБА

4. Алуан түрлі қағаздар 5.Кеме жасаймыз		мен техникалары	
		2.2 Дайындау технология лары	1.2.2.1 қарапайым тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
		2.3 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1.2.3.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
	3. Талдау және бағалау (презентация)	3.3 Шығармашы лық жұмысты талқылау және бағалау	1.3.3.1 шығармашылық жұмысын түсіндіру
2. Менің мектебім 6.Табиғи материалдар дың түрлері мен оны сақтау жағдайы 7. Табиғатқа серуен 8-9. Табиғи материалдар дан панно жасау (2 сағ)	1 Шығармашылық идеяларды білу және тану	1.3 Шығармашылы қ идеяларды дамыту	1.1.3.1 шығармашылық идеялары мен ерекшелігін (пішін, фактурасы, біріктіру тәсілі, дайындау технологиясы) салыстырып көрсету
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Шығармашылы қ жұмысты орындау материал дары мен техникалары	1.2.1.1 қарапайым әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.2 Дайындау технология лары	1.2.2.1 қарапайым тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру 1.2.2.2 айқындалған материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) қарапайым көлемді пішіндерді жасау

ЖОБА

		2.3 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1.2.3.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
	3 Талдау және бағалау (презентация)	3.1 Презентация	1.3.3.1 шығармашылық жұмысын түсіндіру
2-тоқсан (8 сағат)			
3. Менің отбасым және достарым 10. Қағаздың құпиялары. Қағаздың қандай қасиеттері бар. 11.Қағазды қалай қауіпсіз кесуге болады? 12. Қазақ дастарханы 13.Салфеткаға қағаздан сақина жасаймыз. 14. «Менің отбасым» коллаж	1 Шығармашылық идеяларды білу және тану	1.1 Материалдың түрі мен қасиетін білу және түсіну	1.1.1.1 материалдың түрлерімен танысу барысында қасиеттерінің сипаттамасын (жұмсақтығы, тығыздығы, беріктігі) анықтау
		1.2 Материал атауы мен қолданылу саласын білу және түсіну	1.1.2.1 Материалдың негізгі атауы мен қолданылу саласын анықтау 1.1.2.2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін (ою-өрнектері, түстер, материалдар) анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1.1.3.1 шығармашылық идеялары мен ерекшелігін (пішін, фактурасы, біріктіру тәсілі, дайындау технологиясы) салыстырып көрсету
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Шығармашылық жұмысты орындау материал дары мен техникалары	1.2.1.1 қарапайым әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.2 Дайындау технология лары	1.2.2.1 қарапайым тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру 1.2.2.2 айқындалған материалдармен (ермексаз,

ЖОБА

4. Бізді қоршаған әлем 15. Мозаика өнерімен танысамыз. 16. «Алма» мозайкасын жасаймыз.			қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) қарапайым көлемді пішіндерді жасау 1.2.2.3 шығармашылық жұмыстарды дайындау барысында қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
		2.3 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1.2.3.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
	3 Талдау және бағалау (презентация)	3.1 Презентация	1.3.1.1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру
		3.3 Шығармашылық жұмысты талқылау және бағалау	1.3.3.1 шығармашылық жұмысын түсіндіру
3-тоқсан (9 сағат)			
5.Саяхат 17. Жануарлар әлеміне саяхат. 18.Жануарлардың көлемді бейнесін жасаймыз. (мысық пішінін мүсіндейміз) 19.Симметриялы	1 Шығармашылық идеяларды білу және тану	1.1 Материалдың түрі мен қасиетін білу және түсіну	1.1.1.1 материалдың түрлерімен танысу барысында қасиеттерінің сипаттамасын (жұмсақтығы, тығыздығы, беріктігі) анықтау
		1.2 Материал атауы мен қолданылу саласын білу және түсіну	1.1.2.1 Материалдың негізгі атауы мен қолданылу саласын анықтау 1.1.2.2 қазақ халқының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін (ою-өрнектері, түстер, материалдар) анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1.1.3.1 шығармашылық идеялары мен ерекшелігін (пішін, фактурасы, біріктіру тәсілі, дайындау технологиясы) салыстырып көрсету

ЖОБА

фигуралар дегеніміз не? 20. Көбелек» мүсінін жасау. 6. Салт-дәстүр және әдебиет 21. Сәндік-қолданбалы өнер дегеніміз не? 22.Қазақстанның сәндік қолданбалы өнері 6.Қолөнер бұйымдарындағы ұлттық ою-өрнектер. 23. Қазақтың ою-өрнегін жасаймыз. 24.Қағаздан ою-өрнектер қию. 25.«Жұлдыз» ою-өрнегі.	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Шығармашылық жұмысты орындау материал дары мен техникалары	1.2.1.1 қарапайым әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.2 Дайындау технология лары	1.2.2.1 қарапайым тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру 1.2.2.2 айқындалған материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) қарапайым көлемді пішіндерді жасау 1.2.2.3 шығармашылық жұмыстарды дайындау барысында қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
		2.3 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1.2.3.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
	3 Талдау және бағалау (презентация)	3.1 Презентация	1.3.1.1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру
		3.3 Шығармашылық жұмысты талқылау және бағалау	1.3.3.1 шығармашылық жұмысын түсіндіру
4-тоқсан (10 сағат)			
7. Тағам және сусын	1 Шығармашылық идеяларды білу және тану	1.1 Материалдың түрі мен	1.1.1.1 материалдың түрлерімен танысу барысында қасиеттерінің сипаттамасын (жұмсақтығы,

ЖОБА

26.Ермексаздан «Тегене» мүсінін жасау. 27-28. Дән тұқымдарынан мозайка құрастыру (2 сағ) 29-30.Сюжетті апплкация құрастыру (2 сағ) 31. Қағаздан ұлттық элементтерді пайдаланып ыдыс-аяқ жасау. 8. Дені саудың-жанусау 32.Ермексаздан жеміс-жидектер мүсіндеу. 33. «Пайдасыз тағамдар» тақырыбында постер. 34.Саңырауқұлақ» жапсырмалау.		қасиетін білу және түсіну	тығыздығы, беріктігі) анықтау
		1.2 Материал атауы мен қолданылу саласын білу және түсіну	1.1.2.1 Материалдың негізгі атауы мен қолданылу саласын анықтау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	1.1.3.1 шығармашылық идеялары мен ерекшелігін (пішін, фактурасы, біріктіру тәсілі, дайындау технологиясы) салыстырып көрсету
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Шығармашылық жұмысты орындау материал дары мен техникалары	1.2.1.1 қарапайым әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.2 Дайындау технология лары	1.2.2.1 қарапайым тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
		2.3 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1.2.3.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
	3 Талдау және бағалау (презентация)	3.1 Презентация	1.3.1.1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) қарапайым тәсілдермен таныстыру
		3.3 Шығармашылық жұмысты талқылау және бағалау	1.3.3.1 шығармашылық жұмысын түсіндіру
	1 Шығармашылық идеяларды білу және тану	1.2 Материал атауы мен қолданылу саласын білу және түсіну	1.1.2.1 Материалдың негізгі атауы мен қолданылу саласын анықтау

ЖОБА

8.«Бақыла. Үйрен. Құрастыр» техникалық үлгілеу және құрастыру туралы мәлімет беру.	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Шығармашылық жұмысты орындау материал дары мен техникалары	1.2.1.1 қарапайым әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.3 Қауіпсіздік техникасын сақтау	1.2.3.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
	3 Талдау және бағалау (презентация)	3.3 Шығармашылық жұмысты талқылау және бағалау	1.3.3.1 шығармашылық жұмысын түсіндіру

14. Тоқсандық сағаттарды бөлімдер мен бөлімшелер бойынша бөлу мұғалімнің қалауы бойынша өзгереді.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
32-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Көркем еңбек» оқу пәнінің оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Көркем еңбек» оқу пәнін оқытудың мақсаты – жеке тұлғаның қалыптасуы және өз ойын білдіруінің негізі ретінде, рухани-адамгершілік мәдениетін дамыту, шығармашылық, кеңістіктік-образдық ойлауын, көркемдік-технологиялық білімінің негізін қалыптастыру.

3. «Көркем еңбек» оқу пәнінің міндеттері:

1) әртүрлі іс-әрекеттерді кіріктіру арқылы пәндік білімдерді, дағдыларды және қабілеттерді дамыту;

2) ұлттық және әлемдік материалдық мәдениет пен өнер шығармаларымен таныстыру арқылы құндылық бағыттарын қалыптастыру;

3) білім алушылардың визуалды және эстетикалық қабылдауын, сыни ойлауын дамыту үшін терминологиялық аппарат қалыптастыру;

4) бақылау, эксперимент жүргізу және көрсетілім жасау арқылы зерттеу дағдыларын дамыту;

5) әртүрлі материалдар мен құралдарды қолдану арқылы шығармашылықпен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру;

6) білім алушылардың өзін-өзі бағалауын жоғарылату және жағымды көзқарас қалыптастыру;

7) коммуникацияның бір тілі ретінде ұлттық және әлемдік мәдениет мұраларының мағынасын, көркем еңбектің рөлін түсіндіру;

8) өз жұмысын жасау үшін, әртүрлі ақпарат түрлерін (іздеу, жинау, сұрыптау) бағдарлау қабілетін дамытуға ықпал жасайтын, әртүрлі танымдық, коммуникативтік, ұйымдастырушылық және адамгершілік сипаттағы міндеттерді өздігінен шешу тәжірибелерін қалыптастыру;

9) ұжымдық, топтық және жеке жұмыстарды орындау процесінде қолдың моторикасын, сенсорикалық, қиялдауы мен шығармашылығын, елестетуін және қабылдауын дамыту.

4. Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен бірлесе дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты құндылықтарын бойына сіңіруіне, Отанына риясыз қызмет ететін, білімді, білікті, рухани терең азамат болып қалыптасуына негіз болады.

2-тарау. «Көркем еңбек» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Көркем еңбек» оқу пәнінің мазмұны

6. Пән бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
1) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;
2) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;
3) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.
7. Әртүрлі жұмыстарды орындау барысында еңбек гигиенасының және қауіпсіздік техникасының ережелері сақталады.
8. Оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімнен тұрады:
1) «Шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту» бөлімі: қоршаған әлемді, әртүрлі материалдарды зерттеу арқылы зерттеушілік дағдыларын және шығармашылық елестету қабілеттерін дамыту, қазақ халқының және басқа халықтардың дәстүрі мен мәдениетін зерделеу, өзінің шығармашылық идеяларын әзірлеу;
2) «Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау» бөлімі: қоршаған ортаны бейнелеуде практикалық дағдыларын дамыту, әртүрлі материалдармен эксперимент жүргізу, әртүрлі жұмыс техникаларын меңгеру, өзінің іс-әрекетін жоспарлау;
3) «Презентация, талдау және бағалау» бөлімі: презентация арқылы комуникативтік және сөйлеу дағдыларын дамыту, соның аясында өзінің және басқалардың жұмысын бағалау, презентациялау және түсіндіру.
9. «Көркем еңбек» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны:
1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны білу және түсіну, табиғи әлемнің (түс, пішін, өлшем, фактура) визуалды сипаттамасы, жасанды әлемнің (түс, пішін, өлшем, фактура) визуалды сипаттамасы, өнер, мәдениет пен дәстүрді білу және түсіну, бейнелеу өнерінің негізгі түрлері мен жанрлары, Қазақстан халықтарының қолданбалы өнері (ою-өрнектер, бұйымдар, ұлттық киімдер), шығармашылық идеяларды дамыту, шығармашылық идеяларды

жасау, шығармашылық идеяларды жүзеге асыру, өнердің суреттеу құралдарымен көркем бейнелер (образдар) мен сезімдерді (көңіл-күйін, мінезін) көрсету, ақпарат көздерімен жұмыс, жұмыс барысын жоспарлау;

2) шығармашылық жұмысты жасау және дайындау: қоршаған ортаны бейнелеу, әртүрлі көркем материалдармен табиғаттың мәнерлік бейнелерін (қар, жапырақтың түсуі) жасау, флора мен фаунаның өкілдерін бейнелеу, шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары, көркемдік материалдар мен құралдар, шығармашылық жұмысқа арналған табиғи және жасанды материалдар, шығармашылық жұмысқа арналған дәстүрлі емес материалдар, әртүрлі материалдармен (көркемдік, табиғи және жасанды) және техникалармен (монотипия, кляксография, баспа) эксперименттер жүргізу, дайындау технологиясы, өлшеу құралдарымен жұмыс, қарапайым тәсілдермен материалдар мен компоненттерді біріктіру, көлемді пішіндерді жасау, мүсіндеу техникасы, қағаз пластикасы, қазақ ұлттық мәдениетінің элементтері бар шығармашылық жұмыстар, қауіпсіздік техникасын сақтау, қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) презентация, талдау және бағалау: презентация, шығармашылық жұмыстардың презентациясы, өнердегі тәсілдерді талдау, әртүрлі өнер туындыларын талдау, бағалау пайымдаулары, шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

10. «Көркем еңбек» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны білу және түсіну, табиғатпен жаратылған сәндік өрнектер (ою-өрнектер) және формалар, табиғи формаларды интерпретациялау, өнер, мәдениет пен дәстүрді білу және түсіну, отандық және әлемдік өнердің әртүрлі шығармалары, қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнері (ою-өрнектер, бұйымдар, ұлттық киімдер), шығармашылық идеяларды дамыту, шығармашылық идеяларды жасау, шығармашылық идеяларды жүзеге асыру, өнердің суреттеу құралдарымен көркем бейнелер (образдар) мен сезімдерін (көңіл-күйін, мінезін) көрсету, әртүлі ақпарат көздерімен жұмыс, жұмыс барысын жоспарлау, жұмыс орнын ұйымдастыру;

2) шығармашылық жұмысты жасау және дайындау: қоршаған ортаны бейнелеу, әртүрлі көркем материалдармен табиғаттың мәнерлік бейнелерін (қар, жапырақтың түсуі) жасау, флора мен фаунаның өкілдерін бейнелеу, шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары, көркемдік материалдар мен құралдар, шығармашылық жұмысқа арналған табиғи және жасанды материалдар, шығармашылық жұмысқа арналған дәстүрлі емес материалдар, әртүрлі материалдармен (көркемдік, табиғи және жасанды) және техникалармен (монотипия, кляксография, баспа) эксперименттер жүргізу, дайындау технологиясы, өлшеу құралдарымен жұмыс, қарапайым тәсілдермен материалдар мен компоненттерді біріктіру, көлемді пішіндерді жасау, мүсіндеу техникасы, қағаз пластикасы, қазақ ұлттық мәдениетінің элементтері бар шығармашылық жұмыстар, қауіпсіздік техникасын сақтау, қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) презентация, талдау және бағалау: презентация, шығармашылық жұмыстардың презентациясы, өнердегі тәсілдерді талдау, әртүрлі өнер туындыларын талдау, бағалау сараптамасы, шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

11. «Көркем еңбек» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) шығармашылық идеяларды зерттеу және дамыту: қоршаған ортаны білу және түсіну, табиғатпен жаратылған сәндік өрнектер (ою-өрнектер) және формалар, табиғи формаларды интерпретациялау, өнер, мәдениет пен дәстүрді білу және түсіну, отандық және әлемдік өнердің әртүрлі шығармалары, қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнері (ою-өрнектер, бұйымдар, ұлттық киімдер), шығармашылық идеяларды дамыту, шығармашылық идеяларды жасау, шығармашылық идеяларды жүзеге асыру, өнердің суреттеу құралдарымен көркем бейнелер (образдар) мен сезімдерін (көңіл-күйін, мінезін) көрсету, әртүрлі ақпарат көздерімен жұмыс, жұмыс барысын жоспарлау, жұмыс орнын ұйымдастыру;

2) шығармашылық жұмысты жасау және дайындау: қоршаған ортаны бейнелеу, әртүрлі көркем материалдармен табиғаттың мәнерлік бейнелерін (қар, жапырақтың түсуі) жасау, флора мен фаунаның өкілдерін бейнелеу, шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары, көркемдік материалдар мен құралдар, шығармашылық жұмысқа арналған табиғи және жасанды материалдар, шығармашылық жұмысқа арналған дәстүрлі емес материалдар, әртүрлі материалдармен (көркемдік, табиғи және жасанды) және техникалармен (монотипия, кляксография, баспа) эксперименттер жүргізу, дайындау технологиясы, өлшеу құралдарымен жұмыс, қарапайым тәсілдермен материалдар мен компоненттерді біріктіру, көлемді пішіндерді жасау, мүсіндеу техникасы, қағаз пластикасы, қазақ ұлттық мәдениетінің элементтері бар шығармашылық жұмыстар, қауіпсіздік техникасын сақтау, қауіпсіздік техникасының ережелері;

3) презентация, талдау және бағалау: презентация, шығармашылық жұмыстардың презентациясы, өнердегі тәсілдерді талдау, әртүрлі өнер туындыларын талдау, бағалау сараптамасы, шығармашылық жұмыстарды талқылау және бағалау.

12. Бағдарлама мазмұны әртүрлі көркемдік-шығармашылық әрекетті қарастырады. Сабақ барысында іске асырылатын шығармашылық әрекеттің түрлерін көркем еңбек мұғалімнің өзі анықтайды. Бұл ретте көркемдік-шығармашылық әрекеттің негізгі үш түрі: құрылымдау, бейнелеу және сәндеу әрекеттері міндетті түрде іске асырылады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» - сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) 1-бөлім «Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту»:

Бөлімшелер	2-сынып	3-сынып	4-сынып

1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2.1.1.1 қоршаған ортамен танысу барысында нысандар мен құбылыстардың визуалды сипаттамасын (түс, пішін, өлшем, фактура) суреттеу және түсіндіру	3.1.1.1 табиғатпен жасалған сәндік өрнектер (ою-өрнек) мен формаларды анықтау және тану, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау	4.1.1.1 табиғатпен жасалған сәндік өрнектер (ою-өрнек) мен формаларды анықтау және тану, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
1.2 Өнер, мәдениет және дәстүрлерді білу және түсіну	2.1.2.1 бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрларын анықтау және олардың айырмашылық ерекшеліктерін (сипаттамасын) суреттеу	3.1.2.1 отандық және әлемдік өнердің әртүрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, көңіл-күйі) түсіндіру	4.1.2.1 отандық және әлемдік өнердің әртүрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, көңіл-күйі) түсіндіру
	2.1.2.2 Қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін (ою-өрнектері, түстер, материалдар) анықтау	3.1.2.2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және суреттеу	4.1.2.2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және суреттеу
1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.1 шығармашылық идеялары мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) өнердің суреттеу құралдармен көрсету	3.1.3.1 орындау техникасын негіздеп таңдай отырып, шығармашылық идеялар мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) көрсету	4.1.3.1 әртүрлі орындау техникасын үйлестіре отырып, шығармашылық идеялары мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) көрсету
	2.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін белгілі дереккөздерден ақпаратты жинау	3.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін әртүрлі дереккөздерден ақпарат жинау	4.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін әртүрлі дереккөздерден (АКТ-ны қоса алғанда) ақпаратты іріктеп алу
1.4 Жоспарлау	2.1.4.1 шығармашылық	3.1.4.1 жұмыс орнын дұрыс	4.1.4.1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру

	жұмысты орындаудың реттілігін анықтау	ұйымдастыру және жұмыс барысын жоспарлау	және жұмыс барысын жоспарлау

2) 2-бөлім «Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау»:

Бөлімшелер	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	2.2.1.1 қоршаған ортадағы белгілі бір визуалды элементтерді әртүрлі тәсілдер және құралдармен бейнелеу	3.2.1.1 қоршаған ортаның визуалды элементтерін әртүрлі тәсілдер мен құралдарды үйлестіре отырып бейнелеу	4.2.1.1 қоршаған ортаның визуалды элементтерін әртүрлі тәсілдер мен құралдарды үйлестіре отырып бейнелеу
2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	2.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу	3.2.2.1 аса күрделі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу	4.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, өздігімен таңдалған материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		3.2.2.2 жұмысты орындау үшін әртүрлі әдістер мен материалдарды ұсыну	4.2.2.2 жұмысты орындауда және материалдарды қолдануда тиімді шешімдер қабылдайды
2.3 Дайындау технологиялары	2.2.3.1 әртүрлі тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру	3.2.3.1 нақты дәлдігіне жетіп материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру	4.2.3.1 тиімді тәсілдермен анықталған материалдарды және компоненттерді нақтылықты сақтай отырып, өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру

ЖОБА

	2.2.3.2 айқындалған тәсілдермен және материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) қарапайым көлемді пішіндер жасау	3.2.3.2 әртүрлі тәсілдермен және материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) көлемді пішіндер жасау	4.2.3.2 әртүрлі тәсілдермен, және үйлестірілген материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) көлемді пішіндер жасау
	2.2.3.3 шығармашылық жұмыстарды дайындау барысында қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	3.2.3.3 шығармашылық жұмыстарды дайындау барысында қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану	4.2.3.3 көркем жұмысты орындау үшін әдіс-тәсілдерді өздігінен таңдау
			4.2.3.4 шығармашылық жұмыстарды дайындау барысында қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану	3.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану	4.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану

3) 3-бөлім «Презентация, талдау және бағалау»:

Бөлімшелер	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Презентация	2.3.1.1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін түсіндіріп, таныстыру	3.3.1.1 өз жұмысының (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін арнайы терминологияны пайдаланып, таныстыру	4.3.1.1 өз жұмысының (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін шығармашылық әдістермен, арнайы терминологияны пайдаланып, таныстыру

ЖОБА

3.2 Өнердегі тәсілдерді талдау	2.3.2.1 өнердің әртүрлі туындылары ның негізгі суреттеу құралдары мен орындау материалдарын анықтау	3.3.2.1 арнайы терминдерді қолдана отырып, өнердің әртүрлі туындыларының суреттеу құралдары мен орындау материалдарын анықтау және салыстыру	4.3.2.1 арнайы терминдерді қолдана отырып, өнердің әртүрлі туындыларының негізгі мәнерлеу құралдары мен материалдарын салыстыру және айырмашылығын көрсету
3.3 Шығармашы лық жұмысты талқылау және бағалау	2.3.3.1 шығармашылық жұмыстарын түсіндіру және жақсартудың идеясын ұсыну	3.3.3.1 шығармашылық жұмысты бағалау және жақсартуға идеяларды ұсыну	4.3.3.1 шығармашылық жұмысты жақсартуға ұсыныс жасап, критерийлерге сәйкес жұмысты бағалау

15. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 2-4-сыныптарына арналған «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 2-сынып:

Ортақ тақырып тар	Оқу мақсаты жүйесінің бөлімдері	Оқу мақсаты жүйесінің бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1 Өзім туралы	1 Шығармашыл ық идеяны зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2.1.1.1 қоршаған ортамен танысу барысында нысандар мен құбылыстардың визуалды сипаттамасын (түс, пішін, өлшем, фактура) суреттеу және түсіндіру

		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін белгілі дереккөздерден ақпаратты жинау
		1.4 Жоспарлау	2.1.4.1 шығармашылық жұмысты орындаудың реттілігін анықтау
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	2.2.1.1 қоршаған ортадағы белгілі бір визуалды элементтерді әртүрлі тәсілдер және құралдармен бейнелеу
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.3 Шығармашылық жұмысты талқылау және бағалау	2.3.3.1 шығармашылық жұмыстарын түсіндіру және жақсартудың идеясын ұсыну
2 Менің отбасым және достарым	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.2 Өнер, мәдениет және дәстүрлерді білу және түсіну	2.1.2.1 бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрларын анықтау және олардың айырмашылық ерекшеліктерін (сипаттамасын) суреттеу
		1.3 Шығармашылық идеялар мен сезімдерді көрсету және дамыту	2.1.3.1 шығармашылық идеялары мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) өнердің суреттеу құралдармен көрсету
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	2.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Өнердегі тәсілдерді талдау	2.3.2.1 өнердің әртүрлі туындыларының негізгі суреттеу құралдары мен орындау материалдарын анықтау
2-тоқсан			

ЖОБА

3 Менің мектебім	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін белгілі дереккөздерден ақпаратты жинау
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.3 Дайындау технологиялары	2.2.3.1 әртүрлі тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
		2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	2.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.3 Шығармашылық жұмысты талқылау және бағалау	2.3.3.1 шығармашылық жұмыстарын түсіндіру және жақсартудың идеясын ұсыну
4 Менің туған өлкем	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2.1.1.1 қоршаған ортамен танысу барысында нысандар мен құбылыстардың визуалды сипаттамасын (түс, пішін, өлшем, фактура) суреттеу және түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.1 шығармашылық идеялары мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) өнердің суреттеу құралдармен көрсету
	2. Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	2.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	2.2.1.1 қоршаған ортадағы белгілі бір визуалды элементтерді әртүрлі тәсілдер және құралдармен бейнелеу

ЖОБА

	3. Презентация, талдау және бағалау	3.1. Презентация	2.3.1.1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін түсіндіріп, таныстыру
3-тоқсан			
5 Дені саудың жаны сау	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2.1.1.1 қоршаған ортамен танысу барысында нысандар мен құбылыстардың визуалды сипаттамасын (түс, пішін, өлшем, фактура) суреттеу және түсіндіру
		1.2 Өнер, мәдениет, дәстүрлерді білу және түсіну	2.1.2.1 бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрларын анықтау және олардың айырмашылық ерекшеліктерін (сипаттамасын) суреттеу
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.3 Дайындау технологиялары	2.2.3.2 айқындалған тәсілдермен және материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) қарапайым көлемді пішіндер жасау
			2.2.3.1 әртүрлі тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
	3. Презентация, талдау және бағалау	3.2 Өнердегі тәсілдерді талдау	2.3.2.1 өнердің әртүрлі туындыларының негізгі суреттеу құралдары мен орындау материалдарын анықтау
6 Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.2 Өнер, мәдениет, дәстүрлерді білу және түсіну	2.1.2.2 Қазақстан халықтарының қолданбалы өнерінің негізгі элементтерін (ою-өрнектері, түстер, материалдар) анықтау
	2 Шығармашылық жұмысты	2.2 Шығармашылық жұмысты орындау	2.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және

ЖОБА

	жасау және дайындау	материалдары мен техникалары	құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.3 Дайындау технологиялары	2.2.3.1 әртүрлі тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
		2.3 Дайындау технологиялары	2.2.3.3 шығармашылық жұмыстарды дайындау барысында қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	2.3.1.1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін түсіндіріп, таныстыру
4-тоқсан			
7 Қоршаған орта	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	2.1.1.1 қоршаған ортамен танысу барысында нысандар мен құбылыстардың визуалды сипаттамасын (түс, пішін, өлшем, фактура) суреттеу және түсіндіру
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Қоршаған ортаның бейнелері	2.2.1.1 қоршаған ортадағы белгілі бір визуалды элементтерді әртүрлі тәсілдер және құралдармен бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	2.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	2.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.3 Шығармашылық жұмысты талқылау және бағалау	2.3.3.1 шығармашылық жұмыстарын түсіндіру және жақсартудың идеясын ұсыну

ЖОБА

8 Саяхат	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	2.1.3.1 шығармашылық идеялары мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) өнердің суреттеу құралдармен көрсету
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	2.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.3 Дайындау технологиялары	2.2.3.1 әртүрлі тәсілдермен материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
			2.2.3.2 айқындалған тәсілдермен және материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) қарапайым көлемді пішіндер жасау
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	2.3.1.1 өзінің жұмысын (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін түсіндіріп, таныстыру

3) 3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Оқу мақсаты жүйесінің бөлімдері	Оқу мақсаты жүйесінің бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1 Жанды табиғат	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	3.1.1.1 табиғатпен жасалған сәндік өрнектер (ою-өрнек) мен формаларды анықтау және тану, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.1 орындау техникасын негіздеп таңдай отырып, шығармашылық идеялар мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) көрсету

ҚОГА

	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	3.2.1.1 қоршаған ортаның визуалды элементтерін әртүрлі тәсілдер мен құралдарды үйлестіре отырып бейнелеу
		2.3 Дайындау технологиялары	3.2.3.1 нақты дәлдігіне жетіп материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.3 Жұмысты қорғау және талқылау	3.3.3.1 шығармашылық жұмысты бағалау және жақсартуға идеяларды ұсыну
2 Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.2 Өнер, мәдениет және дәстүрлерді білу және түсіну	3.1.2.1 отандық және әлемдік өнердің әртүрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, көңіл-күйі) түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.1 орындау техникасын негіздеп таңдай отырып, шығармашылық идеялар мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) көрсету
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	3.2.2.1 аса күрделі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.2.Өнердегі тәсілдерді талдау	3.3.2.1 арнайы терминдерді қолдана отырып, өнердің әртүрлі туындыларының суреттеу құралдары мен орындау материалдарын анықтау және салыстыру
2-тоқсан			

ЖОБА

3 Уақыт	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін әртүрлі дереккөздерден ақпарат жинау
		1.4 Жоспарлау	3.1.4.1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс барысын жоспарлау
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	3.2.2.1 аса күрделі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
		2.3 дайындау технологиялары	3.2.3.1 нақты дәлдігіне жетіп материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.3 Шығармашылық жұмысты талқылау және бағалау	3.3.3.1 шығармашылық жұмысты бағалау және жақсартуға идеяларды ұсыну
4 Сәулет өнері	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.4 Жоспарлау	3.1.4.1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс барысын жоспарлау
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.3 Дайындау технологиялары	3.2.3.1 нақты дәлдігіне жетіп материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
			3.2.3.2 әртүрлі тәсілдермен және материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) көлемді пішіндер жасау; 3.2.2.2 жұмысты орындау үшін әртүрлі әдістер мен материалдарды ұсыну

ҚОБА

	3 Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	3.3.1.1 өз жұмысының (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін арнайы терминологияны пайдаланып, таныстыру
3-тоқсан			
5 Өнер	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.2 Өнер, мәдениет, дәстүрлерді білу және түсіну	3.1.2.1 отандық және әлемдік өнердің әртүрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, көңіл-күйі) түсіндіру
			3.1.2.2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және суреттеу
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.3 Дайындау технологиялары	3.2.3.1 нақты дәлдігіне жетіп материалдарды және компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
			3.2.3.3 шығармашылық жұмыстарды дайындау барысында қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.2 Өнердегі тәсілдерді талдау	3.3.2.1 арнайы терминдерді қолдана отырып, өнердің әртүрлі туындыларының суреттеу құралдары мен орындау материалдарын анықтау және салыстыру
6 Атақты тұлғалар	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.2 Өнер, мәдениет, дәстүрлерді білу және түсіну	3.1.2.1 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және суреттеу
		1.3 Шығармашылық	3.1.3.1 орындау техникасын негіздеп таңдай отырып, шығармашылық идеялар мен

ЖОБА

		идеяларды дамыту	сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) көрсету
			3.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін әртүрлі дереккөздерден ақпарат жинау
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	3.2.2.1 аса күрделі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	3.3.1.1 өз жұмысының (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін арнайы терминологияны пайдаланып, таныстыру
4-тоқсан			
7 Су – тіршілік көзі	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	3.1.1.1 табиғатпен жасалған сәндік өрнектер (ою-өрнек) мен формаларды анықтау және тану, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	3.2.1.1 қоршаған ортаның визуалды элементтерін әртүрлі тәсілдер мен құралдарды үйлестіре отырып бейнелеу
		2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	3.2.2.1 аса күрделі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолдану, эксперимент жүргізу
			3.2.2.2 жұмысты орындау үшін әртүрлі әдістер мен материалдарды ұсыну
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.3 Шығармашылық жұмысты	3.3.3.1 шығармашылық жұмысты бағалау және жақсартуға идеяларды ұсыну

ЖОБА

		талқылау және бағалау	
8 Демалу мәдениеті. Мерекелер	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	3.1.3.1 орындау техникасын негіздеп таңдай отырып, шығармашылық идеялар мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) көрсету
			3.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін әртүрлі дереккөздерден ақпарат жинау
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.3 Дайындау технологиялары	3.2.3.1 нақты дәлдігіне жетіп материалдардыжәне компоненттерді өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
			3.2.3.2 әртүрлі тәсілдермен және материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) көлемді пішіндер жасау
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	3.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	3.3.1.1 өз жұмысының (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін арнайы терминологияны пайдаланып, таныстыру

4) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Оқу мақсаты жүйесінің бөлімдері	Оқу мақсаты жүйесінің бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1 Менің Отаным - Қазақстан	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.2 Өнер, мәдениет және дәстүрлерді білу және түсіну	4.1.2.2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің

ЖОБА

			ұлттық ерекшеліктерін анықтау және суреттеу
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 әртүрлі орындау техникасын үйлестіре отырып, шығармашылық идеялары мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) көрсету
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.3 Дайындау технологиялары	4.2.3.1 тиімді тәсілдермен анықталған материалдарды және компоненттерді нақтылықты сақтай отырып, өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
			4.2.3.4 шығармашылық жұмыстарды дайындау барысында қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.3 Шығармашылық жұмысты талқылау және бағалау	4.3.3.1 шығармашылық жұмысты жақсартуға ұсыныс жасап, критерийлерге сәйкес жұмысты бағалау
2 Құндылықтар	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.2 Өнер, мәдениет және дәстүрлерді білу және түсіну	4.1.2.1 отандық және әлемдік өнердің әртүрлі шығармаларын білу және олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, көңіл-күйі) түсіндіру
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 әртүрлі орындау техникасын үйлестіре отырып, шығармашылық идеялары мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) көрсету
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары	4.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, өздігімен таңдалған материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және

ЖОБА

		мен техникалары	құралдарды қолданып, эксперимент жүргізу
		2.3 Дайындау технологиялары	4.2.3.2 әртүрлі тәсілдермен және үйлестірілген материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) көлемді пішіндер жасау
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.2.Өнердегі тәсілдерді талдау	4.3.2.1 арнайы терминдерді қолдана отырып, өнердің әртүрлі туындыларының негізгі мәнерлеу құралдары мен материалдарын салыстыру және айырмашылығын көрсету
2-тоқсан			
3 Мәдени мұра	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.2 Өнер, мәдениет және дәстүрлерді білу және түсіну	4.1.2.2 қазақ халқының және әлем халықтарының қолданбалы өнерінің ұлттық ерекшеліктерін анықтау және суреттеу
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін әртүрлі дереккөздерден (АКТ-ны қоса) ақпаратты іріктеп алу
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.3 Дайындау технологиялары	4.2.3.1 тиімді тәсілдермен анықталған материалдарды және компоненттерді нақтылықты сақтай отырып, өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
			4.2.3.4 шығармашылық жұмыстарды дайындау барысында қазақ ұлттық мәдениетінің элементтерін қолдану
		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану

ЖОБА

	3 Презентация, талдау және бағалау	3.2 Өнердегі тәсілдерді талдау	4.3.2.1 арнайы терминдерді қолдана отырып, өнердің әртүрлі туындыларының негізгі мәнерлеу құралдары мен материалдарын салыстыру және айырмашылығын көрсету
4 Мамандықтар әлемі	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 әртүрлі орындау техникасын үйлестіре отырып, шығармашылық идеялары мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) көрсету
		1.4 Жоспарлау	4.1.4.1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс барысын жоспарлау
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.2 Материалдар және өнердегі жұмыс техникалары	4.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, өздігімен таңдалған материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолданып, эксперимент жүргізу; 4.2.2.2 жұмысты орындауда және материалдарды қолдануда тиімді шешімдер қабылдайды
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	4.3.1.1 өз жұмысының (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін шығармашылық әдістермен, арнайы терминологияны пайдаланып, таныстыру
3-тоқсан			
5 Табиғат құбылыстары	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4.1.1.1 табиғатпен жасалған сәндік өрнектер (ою-өрнек) мен формаларды анықтау және тану, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.2 Өнер, мәдениет,	4.1.2.1 отандық және әлемдік өнердің әртүрлі шығармаларын білу және

ҚОБА

		дәстүрлерді білу және түсіну	олардың ерекшеліктерін (жанры, орындау техникасы, көңіл-күйі) түсіндіру
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.1 Қоршаған ортаның бейнелері	4.2.1.1 қоршаған ортаның визуалды элементтерін әртүрлі тәсілдер мен құралдарды үйлестіре отырып бейнелеу
		2.3 Дайындау технологиялары	4.2.3.1 тиімді тәсілдермен анықталған материалдарды және компоненттерді нақтылықты сақтай отырып, өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.3 Шығармашылық жұмысты талқылау және бағалау	4.3.3.1 шығармашылық жұмысты жақсартуға ұсыныс жасап, критерийлерге сәйкес жұмысты бағалау
6 Қоршаған ортаны қорғау	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4.1.1.1 табиғатпен жасалған сәндік өрнектер (ою-өрнек) мен формаларды анықтау және тану, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.2 шығармашылық идеяларды амыту үшін әртүрлі дереккөздерден (АКТ-ны қоса) ақпаратты іріктеп алу
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	4.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, өздігімен таңдалған материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолданып, эксперимент жүргізу; 4.2.2.2 жұмысты орындауда және материалдарды

ЖОБА

			қолдануда тиімді шешімдер қабылдайды
		2.1 Қоршаған ортаны бейнелеу	4.2.1.1 қоршаған ортаның визуалды элементтерін әртүрлі тәсілдер мен құралдарды үйлестіре отырып бейнелеу
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	4.3.1.1 өз жұмысының (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін шығармашылық әдістермен, арнайы терминологияны пайдаланып, таныстыру
4-тоқсан			
7 Ғарышқа саяхат	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.1 Қоршаған ортаны білу және түсіну	4.1.1.1 табиғатпен жасалған сәндік өрнектер (ою-өрнек) мен формаларды анықтау және тану, оларды өз жұмыстарында интерпретациялау
		1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.2 шығармашылық идеяларды дамыту үшін әртүрлі дереккөздерден (АКТ-ны қоса) ақпаратты іріктеп алу
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.3 Дайындау технологиялары	4.2.3.1 тиімді тәсілдермен анықталған материалдарды және компоненттерді нақтылықты сақтай отырып, өлшеу, белгілеу, қию, формасын келтіру, жинақтау, қосу және біріктіру
			4.2.3.2 әртүрлі тәсілдермен және үйлестірілген материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) көлемді пішіндер жасау; 4.2.3.3 көркем жұмысты орындау үшін әдіс-тәсілдерді өздігінен таңдау

ЖОБА

		2.4 Қауіпсіздік техникасын сақтау	4.2.4.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, материалдарды және құралдарды қолдану
8 Болашаққа саяхат	1 Шығармашылық идеяны зерттеу және дамыту	1.3 Шығармашылық идеяларды дамыту	4.1.3.1 әртүрлі орындау техникасын үйлестіре отырып, шығармашылық идеялары мен сезімдерін (көңіл-күйі, мінезі) көрсету
		1.4 Жоспарлау	4.1.4.1 жұмыс орнын дұрыс ұйымдастыру және жұмыс барысын жоспарлау
	2 Шығармашылық жұмысты жасау және дайындау	2.2 Шығармашылық жұмысты орындау материалдары мен техникалары	4.2.2.1 әртүрлі әдістер мен тәсілдерді пайдаланып, өздігімен таңдалған материалдарды (көркемдік, табиғи және жасанды) және құралдарды қолданып, эксперимент жүргізу
		2.3 Дайындау технологиялары	4.2.3.2 әртүрлі тәсілдермен және үйлестірілген материалдармен (ермексаз, қолданыстан шыққан, қағаз материалдары) көлемді пішіндер жасау
	3 Презентация, талдау және бағалау	3.1 Презентация	4.3.1.1 өз жұмысының (эскиз, бұйым) негізгі идеясын және процесін шығармашылық әдістермен, арнайы терминологияны пайдаланып, таныстыру

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
33-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Музыка» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Музыка» оқу пәнінің оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Музыка» оқу пәнін оқытудың мақсаты – білім алушылардың музыка бойынша негізгі білімі мен біліктерін, музыкалық іс-әрекеттерінде шығармашылық пен өз ойын жеткізу және қарым-қатынас жасау тәсілдерін меңгеру, ұлттық және жалпыадамзаттық мәдениеттің адамгершілік-эстетикалық құндылықтары туралы түсініктерін қалыптастыру, музыкалық және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

3. «Музыка» оқу пәнін оқытудың міндеттері:

1) музыкалық сауаттылық негізі бойынша білімдерін қалыптастыру;

2) стиль, жанр, музыканың көркемдік құралдары туралы түсініктерді қалыптастыру;

3) музыкалық сауаттылықтың негізгі терминдері мен ұғымдарын меңгеру;

4) музыкалық іс-әрекет процесінде білімдері мен дағдыларын, сонымен бірге музыканы өнердің басқа да түрлерімен кіріктіре отырып дамыту;

5) музыкалық орындаушылық дағдыларын, сонымен қатар ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану арқылы қалыптастыру;

6) қазақтың дәстүрлі музыкасы мен фольклорының, әлем халықтарының музыкалық шығармашылығының, классикалық және заманауи композиторлар шығармаларының озық үлгілерін білу;

7) музыкалық іс-әрекеттер процесінде білім алушылардың көркемдікті қабылдау қабілеттерін қалыптастыру;

8) музыкалық іс-әрекеттер процесінде зерттеушілік, шығармашылықпен және сыни тұрғыдан ойлау дағдыларын қалыптастыру;

9) білім алушылардың өмір тәжірибесі негізінде іс-әрекеттерінің танымдық және эмоционалдық өрісін, адамгершілік-эстетикалық сезімдерін, ассоциациялық

және бейнелеп ойлау дағдыларын, музыкалық іс-әрекеттер арқылы қоршаған ортаға өзінің қарым-қатынасын білдіруге деген талап-тілектерін қалыптастыру.

4. Оқу бағдарламасында үш тілде білім беруді жүзеге асыру қарастырылған, онда үш тілді меңгертіп қана қоймай, сол сияқты білім алушылардың сыныптан тыс жұмыстарын да үш (қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде) тілде ұйымдастыру қарастырылған.

5. Жеке тұлғалық қасиеттердің кең ауқымды дағдылармен тығыз байланыста дамытылуы білім берудің «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты басты құндылықтарын бойына сіңіруіне негіз болады. Бұл құндылықтар білім алушылардың мінез-құлқы мен күнделікті іс-әрекетіне ықпал ететін тұрақты тұлғалық бағдарына негіз болады.

2-тарау. «Музыка» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Музыка» оқу пәнінің мазмұны

6. «Музыка» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 35 сағат;

2) 2-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;

3) 3-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;

4) 4-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

7. «Музыка» оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) «Музыка тыңдау, талдау және орындау»:

музыкалық сауаттылық. Ұғымдар: ән, би, күй, марш, тыңдаушы, орындаушы, әнші, ақын, күйші, музыкант, композитор, оркестр, дирижер, халық музыкасы, композиторлық музыкасы, нота, нота сызықтары, скрипка кілті, такт, такт сызығы, төрттік, сегіздік, әуен, жоғары, төмен, бір биіктіктегі әуен, ырғақ, екпін, регистр, динамика, аккомпанемент, әннің құрылымы: шұмақ, шұмақ-қайырма;

музыканы тыңдау ережесі. Дирижерлық негізгі қимылдар: зейін, тыныс алу, әндетудің аяқталуы. Аспаптардың атаулары: фортепиано, скрипка, домбыра, асатаяқ, қоңырау, тұяқтас, дауылпаз, балаларға арналған шулы аспаптар: ксилофон, металлофон, барабан, үшбұрыш, маракастар, бубен;

музыканы тыңдау және талқылау. Қоршаған ортадағы дыбыстарды тыңдау және тану (шулы және музыкалық). Музыканың сипатын талқылау: көңілді, мұңды, қуанышты, қайғылы. Музыкалық көркем құралдарды анықтау: регистр, екпін, динамика, әуеннің бағыты;

аспаптарда ойнау және ән айту. Ән айту ережелері, ән салу тәсілдері: дұрыс тыныс алу, дикция, таза орындау. Әнді ән айту ережелеріне сәйкес орындау. Балаларға арналаған, тақырыптық, қазақ халық және әдет-ғұрып әндерін орындау. Әнді дирижерлық қимылдардың көмегімен, бір дауыста орындау. Ре, ля ноталары аралығындағы дыбыс көлеміне қарай карапайым әуендерді таза орындау. Қазақ ұлттық және балаларға арналған шулы музыкалық аспаптарда ойнау;

2) «Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру»:

музыкалық шығарманың сипатын түрлі музыкалық-шығармашылық жұмыстар арқылы көрсету: ән, би, сахналанған ән. Қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару: белгілі мәтінге, тыңдалған музыкаға ырғақтық суреттер;

3) «Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау»:

меңгерілген білімдері мен дағдыларды музыкалық-шығармашылық жұмыстар арқылы көрсету.

8. «Музыка» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) «Музыка тыңдау, талдау және орындау»:

музыкалық сауаттылық. Ұғымдар: тембр, ырғақ, динамика, темп, лад: мажор, минор, музыкалық (көркем) образ, халық музыкасы, халық әні, халықтық күйші-композитор, композиторлық музыкасы, композиторлық ән. Қазақ халық күйлері және әндерінің жанрлық ерекшеліктері. Ұлттық және классикалық музыкалық аспаптардың дыбыс бояуын анықтау. Музыкалық шығарманың құрылымы: мотив, музыкалық фраза, сөйлем. Ноталардың ұзақтықтары және паузалар: бүтін, жартылық, төрттік, сегіздік;

музыканы тыңдау және талқылау. Музыканы тыңдау және музыкалық көркем құралдардың көмегімен сипатын талқылау (ырғақ, динамика, тембр, лад, көркем образ). Музыкалық жанрларды: ән, күй, би, марш, әуеннің түрлерін: вокалдық, аспаптық анықтау;

аспаптарда ойнау және ән айту. Хор құрамында, ансамбльде, жеке дауыспен түрлі сипаттағы әндерді ән айту ережелеріне сәйкес орындау. Әнді дирижерлық қимылдардың көмегімен орындау. Ре, до ноталары аралығындағы дыбыс көлеміне қарай карапайым әуендерді таза орындау. Аспаптар көмегімен музыкалық шығармаларға қарапайым ырғақтық сүйемелдеуді ансамбльмен орындау (балаларға арналған шулы, ұлттық соқпалы аспаптармен). Қарапайым әуендерді нота арқылы орындау;

2) «Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру»:

музыкалық шығарманың сипатын ырғақтық қимылдармен, шапалақпен, әңгіме, сурет түрінде және басқа да музыкалық-шығармашылық жұмыстар арқылы көрсету. Белгілі мәтінге, музыкаға дауыс көмегімен, музыкалық аспаптар, әсем және би қимылдары арқылы импровизация жасау,

3) «Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау»:

шығармашылық жұмыстарды бағалау және көрсету: ән, би, сурет, импровизация, сахналанған әндер.

9. «Музыка» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) «Музыка тыңдау, талдау және орындау»:

музыкалық сауаттылық. Ұғымдар: музыкалық лад, музыкалық форма, интонация, музыкалық штрихтар, музыкалық өлшемдер (2/4, 3/4), метр, үлес, әлсіз үлес, екпінді үлес, ансамбль, оркестр, айтыс, терме, халық билері, бал билері, заманауи билері, лирикалық музыка, батырлық музыка, балет, опера, речетатив (тақпақты саз), концерт;

музыканы тыңдау және талқылау. Музыкалық шығармаларды тыңдау және талдау: сипаты (көңілді, мұңды, ойнақы, нәзік), мазмұны, жанр, музыкалық көркем құралдарды (әуен, екпін, динамика, регистр, ырғақ, музыкалық лад, форма, интонация, штрихтар, музыкалық өлшем), көркем образ. Музыкалық шығарманы әуен, интонация арқылы анықтау;

музыкалық жанрлар: ән, марш, би, айтыс, терме, опера, балет, симфония. Дәстүрлі музыка орындаушылары: ақын, термеші, сал, сері. Негізгі музыкалық интонациялар. Музыкалық формалар: шумақты, шумақты-қайырмалы, бір бөлімді, екі бөлімді, музыкалық штрихтар, музыкалық өлшем. Ұлттық, үрмелі, симфониялық оркестрлердің музыкалық аспаптардың топтары. Орындаушылардың саны бойынша ансамбль түрлері;

аспаптарда ойнау және ән айту. Әнді дирижерлық қимылдардың көмегімен орындау. Ән айту ережелерінің көмегімен түрлі сипаттағы әндерді көркем образдарын көрсете отырып орындау. Қарапайым әуендерді нота арқылы орындау. Соқпалы аспаптарда (балаларға арналған, ұлттық аспаптар) ойнау арқылы дағдыларын көрсету, музыкалық штрихтарды аспапта орындау барысында қолдану;

2) «Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру»:

қарапайым музыкалық шығармаларды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркем құралдарды қолдану: нота ұзақтықтары, паузалар, екпін, ырғақ;

3) «Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау»:

меңгерілген музыкалық білімдері мен дағдыларын шығармашылық жұмыстар арқылы көрсету. Өзінің және басқалардың шығармашылық жұмыстарын бағалау.

10. «Музыка» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) «Музыка тыңдау, талдау және орындау»:

музыкалық сауаттылық. Ұғымдар: ұлттық оркестр, үрмелі оркестр, симфониялық оркестр, ұлттық, классикалық аспаптар, аспаптардың топтасуы: ішекті, үрмелі, соқпалы; классикалық музыкалық формалар: соната, рондо, вариация, симфония, музыка стильдері: халықтық, классикалық, заманауи (эстрадалық), жеке әншілік өнер. Музыкалық жанрлар: лирикалық (ән, романс, серенада, элегия, баркарола), қозғалыс әрекет түрлері (би, марш), баяндау түрлері (эпостық жыр, былина), синкреттік жанлар (опера, балет), аспаптық (симфония, рондо, вариация, сюита). Эпостық шығармаларды орындаушылар және шығарушылар: жырау, жыршы, сказитель. Музыка түрлері: вокалдық (жеке дауыспен, хор және ансамбль құрамында), аспаптық (жеке және оркестр құрамында), би музыкасы. Хор құрамындағы дауыс түрлері: ерлер (бас, баритон, тенор), әйелдер (сопрано, альт), балалар (дискант, сопрано);

музыканы тыңдау және талқылау. Түрлі орындаудығы музыкалық шығармаларды тыңдау және талқылау: вокалдық және аспаптық, жеке және оркестр құрамындағы орындау. Музыкалық шығармадағы көркем образдарын және жанр түрлерін анықтау және салыстыру;

аспаптарда ойнау және ән айту. Канонмен, қарапайым екі дауыстағы элементтерімен түрлі сипаттағы әндерді орындау. Ән орындау ережелерін сақтау.

Дыбыстардың арасын үзбей жатық, пунктирлі ырғақтағы әндерді орындау, жеке дауыспен, топта, музыкалық аспатың сүйемелдеуімен және сүйемелдеусіз орындау. Қарапайым әуендерді, қайырмаларды нота арқылы орындау. Музыкалық аспаптар көмегімен (балаларға арналған шулы, ұлттық соқпалы аспаптар) өз партиясының ырғақтық сүйемелдеуін ансамбль, оркестр құрамында орындау;

2) «Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру»:

білім алушылардың идеялары негізінде, түрлі материалдар, ресурстар көмегімен музыкалық шығармашылық жұмыстарды құру. Меңгерілген білімдерін және дағдыларын шығармашылық қойылымдарда, ұжыммен ән орындауда, ансамбль құрамында, театрланған сахналауда көрсету;

3) «Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау»:

музыкалық шығрмашылық жұмыстарды, бағалау, көрсету, өз жұмыстарын жақсарту мақсатымен ұсыныстар айту.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» - сынып,«2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) 1-бөлім «Музыканы тыңдау, талдау және орындау»:

Оқу мақсаттары жүйесінің бөлімшелері	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Музыка тыңдау және талдау	1.1.1.1 есту қабілетіне сүйеніп таныс дыбыстарды, музыканы тану	2.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдарың көмегімен музыканың сипатын анықтау	3.1.1.1 тыңдалған әуеннің сипатын, мазмұнын, жанрын, көркемдеуші құралдарын анықтаужәне салыстыру	4.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен, әуеннің жанрын, көркемдік образдарын анықтау және салыстыру
	1.1.1.2 шулы және музыкалық	2.1.1.2 әуеннің вокалдық, аспаптық түрін	3.1.1.2 музыкалық шығармаларды интонация, әуен	4.1.1.2 музыкалық шығарманың дыбыстауын

	дыбыстарды ажырату	ажырату және анықтау	арқылы танып ажырату	түрлі орындауда тыңдатып анықтау және салыстыру
1.2 Музыкалық - орындаушылық іс-әрекет	1.1.2.1 ән айтуда оның сипатына және әндету ережелеріне сәйкес орындау	2.1.2.1 түрлі сипатты әндерді жеке, ансамбль және хор құрамында ән айту ережесін сақтапорындау	3.1.2.1 көркем образдарды аша отырып,түрлі сипатты әндерді орындау	4.1.2.1 ән айту ережесін сақтай отырып, түрлі сипаттағы екі дауысты қарапайым элементтері бар әндерді орындау
	1.1.2.2 әнді орындау барысында негізгі дирижерлық қимылдарды түсіну	2.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау	3.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау	4.1.2.2 түрлі сипаттағы әндерді айтуда жеңіл, созып орындау дағдыларын көрсету
	1.1.2.3 музыкалық аспаптардың көмегімен шығармаларды сүйемелдеу	2.1.2.3 ансамбльде музыкалық аспаптардың көмегімен шығарманы қарапайым ырғақпен сүйемелдеп орындау	3.1.2.3 музыкалық штрихтарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету	4.1.2 .3 музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
1.3 Музыкалық сауаттылық Музыкалық көркемдеуші құралдар	1.1.3.1 есту қабілетіне сүйене отырып музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау	2.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және салыстыру	3.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және оларды орындауда қолдану	4.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен шығарманы орындау және импровизациялау
Музыкалық	1.1.3.2 әннің құрылымын	2.1.3.2 музыкалық	3.1.3.2 музыкалық	4.1.3.2 музыкалық

шығарманың құрылымы және формасы	ажырату: шұмақ, шумақ - қайырма	шығармадағы негізгі әуенді, музыкалық фраза, музыкалық сөйлемді анықтау	форманың құрылымын анықтау: шумақ, шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді	форманың классикалық түрлерін ажырату:соната, рондо, вариация, симфония
Музыкалық ұғымдар	1.1.3.3 негізгі музыкалық ұғымдарды білу	2.1.3.3 негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату	3.1.3.3 музыкалық шығармаларды талдау барысында негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату	4.1.3.3 ауызша және жазбаша жұмыстарда негізгі музыкалық ұғымдарды қолдану
Музыканың жанрлары мен стильдері	1.1.3.4 музыкалық жанрларды білу	2.1.3.4 музыкалық жанрларды анықтау	3.1.3.4 музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату	4.1.3.4 шығармаларды түрлі жанрлармен стильдерде орындау
Музыкалық аспаптар	1.1.3.5 түрлі музыкалық аспаптардың дыбысталуын анықтау	2.1.3.5 ұлттық және классикалық аспаптардың дыбысталуын салыстыру	3.1.3.5 ұлттық, үрмелі, симфониялық оркестр аспаптарын ажырату	4.1.3.5 орындау тәсілдеріне қарай музыкалық аспаптардың тобын ажырату
Нота сауаттылығы	1.1.3.6 нота сауаттылығының негіздерін білу	2.1.3.6 нотамен қарапайым әуендер орындау	3.1.3.6 нотамен қарапайым әуендер орындау	4.1.3.6 ауызша және жазбаша жұмыстарды орындау барысында нота сауаттылығының негіздерін қолдану

2) 2-бөлім «Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру»:

Оқу мақсаттар	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып

ы жүйесінің бөлімшелері				
2.1 Музыкалық шығармашылық	1.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу	2.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу	3.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстар жасау үшін өз идеясын ұсыну	4.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстарды жасау үшін өз идеясын ұсыну және түрлі материалдар мен ресурстар таңдау
	1.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару	2.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану	3.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану	4.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану

3) 3-бөлім «Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау»:

Оқу мақсаттары жүйесінің бөлімшелері	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1 Музыканы көрсету және бағалау	1.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсете білу	2.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету және бағалай білу	3.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету, өзінің және өзгелердің жұмыстарын бағалай білу	4.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету және бағалай білу, жұмысын жақсарту үшін ұсыныстар енгізу

ЖОБА

13. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Музыка» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Музыка» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 1-сынып:

Ортақ тақырыптар	Оқыту мақсаты жүйесінің бөлімдері	Оқыту мақсаты жүйесінің бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1.1.1.1 есту қабілетіне сүйеніп таныс дыбыстарды, музыканы тану; 1.1.1.2 шулы және музыкалық дыбыстарды ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс- әрекет	1.1.2.1 ән айтуда оның сипатына және әндету ережелеріне сәйкесорындау; 1.1.2.2 әнді орындау барысында негізгі дирижерлық қимылдарды түсіну
		1.3 Музыкалық сауаттылық	1.1.3.1 есту қабілетіне сүйене отырып музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау; 1.1.3.2 әннің құрылымын ажырату: шұмақ, шумақ, қайырма; 1.1.3.5 түрлі музыкалық аспаптардың дыбысталуын анықтау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	1.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу

ЖОБА

2. Менің мектебім	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1.1.1.1 есту қабілетіне сүйеніп таныс дыбыстарды, музыканы тану; 1.1.1.2 шулы және музыкалық дыбыстарды ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс- әрекет	1.1.2.1 ән айтуда оның сипатына және әндету ережелеріне сәйкес орындау; 1.1.2.3 музыкалық аспаптардың көмегімен шығармаларды сүйемелдеу
		1.3 Музыкалық сауаттылықМузыкалық көркемдеуші құралдар	1.1.3.4 музыкалық жанрларды білу; 1.1.3.5 түрлі музыкалық аспаптардың дыбысталуын анықтау; 1.1.3.6 нота сауаттылығының негіздерін білу
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	1.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	1.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсете білу
2-тоқсан			
3. Менің отбасым және достарым	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1.1.1.1 есту қабілетіне сүйеніп таныс дыбыстарды, музыканы тану
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс- әрекет	1.1.2.1 ән айтуда оның сипатына және әндету ережелеріне сәйкесорындау; 1.1.2.2 әнді орындау барысында негізгі дирижерлық қимылдарды түсіну
		1.3 Музыкалық сауаттылық	1.1.3.1 есту қабілетіне сүйене отырып музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау;

			1.1.3.2 әннің құрылымын ажырату: шұмақ, шумақ, қайырма; 1.1.3.3 негізгі музыкалық ұғымдарды білу; 1.1.3.6 нота сауаттылығының негіздерін білу
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	1.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу
4. Бізді қоршаған әлем	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1.1.1.1 есту қабілетіне сүйеніп таныс дыбыстарды, музыканы тану
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс- әрекет	1.1.2.1 ән айтуда оның сипатына және әндету ережелеріне сәйкес орындау; 1.1.2.3 музыкалық аспаптардың көмегімен шығармаларды сүйемелдеу
		1.3 Музыкалық сауаттылық	1.1.3.4 музыкалық жанрларды білу; 1.1.3.5 түрлі музыкалық аспаптардың дыбысталуын анықтау
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	2.1 Музыкалық шығармашылық	1.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару
		3.1 Музыканы көрсету және бағалау	1.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсете білу
3-тоқсан			
5. Саяхат	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1.1.1.1 есту қабілетіне сүйеніп таныс дыбыстарды, музыканы тану; 1.1.1.2 шулы және музыкалық дыбыстарды ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1.1.2.1 ән айтуда оның сипатына және әндету ережелеріне сәйкес орындау;

ЖОБА

			1.1.2.3 музыкалық аспаптардың көмегімен шығармаларды сүйемелдеу
		1.3 Музыкалық сауаттылық	1.1.3.1 есту қабілетіне сүйене отырып музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау; 1.1.3.2 әннің құрылымын ажырату: шұмақ, шумақ, қайырма; 1.1.3.3 негізгі музыкалық ұғымдарды білу; 1.1.3.4 музыкалық жанрларды білу; 1.1.3.6 нота сауаттылығының негіздерін білу
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	1.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу
6. Салт - дәстүр және ауыз әдебиеті	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1.1.1.1 есту қабілетіне сүйеніп таныс дыбыстарды, музыканы тану
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1.1.2.1 ән айтуда оның сипатына және әндету ережелеріне сәйкес орындау; 1.1.2.2 әнді орындау барысында негізгі дирижерлық қимылдарды түсіну; 1.1.2.3 музыкалық аспаптардың көмегімен шығармаларды сүйемелдеу
		1.3 Музыкалық сауаттылық. Музыканың түрлері, жанрлары, стильдері (бағыттары)	1.1.3.1 есту қабілетіне сүйене отырып музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау; 1.1.3.2 әннің құрылымын ажырату: шұмақ, шумақ, қайырма; 1.1.3.4 музыкалық жанрларды білу;

ЖОБА

			1.1.3.5 түрлі музыкалық аспаптардың дыбысталуын анықтау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	1.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу; 1.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	1.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсете білу
4-тоқсан			
7. Тағам мен сусын	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1.1.1.1 есту қабілетіне сүйеніп таныс дыбыстарды, музыканы тану
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	1.1.2.1 ән айтуда оның сипатына және әндету ережелеріне сәйкес орындау; 1.1.2.3 музыкалық аспаптардың көмегімен шығармаларды сүйемелдеу
		1.3 Музыкалық сауаттылық	1.1.3.2 әннің құрылымын ажырату: шұмақ, шумақ, қайырма; 1.1.3.5 түрлі музыкалық аспаптардың дыбысталуын анықтау; 1.1.3.6 нота сауаттылығының негіздерін білу
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	1.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару
8. Дені саудың жаны сау	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	1.1.1.1 есту қабілетіне сүйеніп таныс дыбыстарды, музыканы тану; 1.1.1.2 шулы және музыкалық дыбыстарды ажырату

ЖОБА

		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс- әрекет	1.1.2.1 ән айтуда оның сипатына және әндету ережелеріне сәйкесорындау; 1.1.2.2 әнді орындау барысында негізгі дирижерлық қимылдарды түсіну; 1.1.2.3 музыкалық аспаптардың көмегімен шығармаларды сүйемелдеу
		1.3 Музыкалық сауаттылық	1.1.3.3 негізгі музыкалық ұғымдарды білу; 1.1.3.4 музыкалық жанрларды білу
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	1.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	1.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсете білу

2) 2-сынып:

Ортақ тақырыптар	Оқу мақсаты жүйесінің бөлімдері	Оқу мақсаты жүйесінің бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Өзім туралы	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен музыканың сипатын анықтау; 2.1.1.2 әуеннің вокалдық, аспаптық түрін ажырату және анықтау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2.1.2.1 түрлі сипатты әндерді жеке, ансамбль және хор құрамындаән айту ережесін сақтапорындау;

КОПА

			2.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау; 2.1.2.3 ансамбльде музыкалық аспаптардың көмегімен шығарманы қарапайым ырғықпен сүйемелдеп орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	2.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және салыстыру; 2.1.3.4 музыкалық жанрларды анықтау; 2.1.3.6 нотамен қарапайым әуендер орындау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	2.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
2. Менің отбасым және достарым	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен музыканың сипатын анықтау; 2.1.1.2 әуеннің вокалдық, аспаптық түрін ажырату және анықтау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс- әрекет	2.1.2.1 түрлі сипатты әндерді жеке, ансамбль және хор құрамында ән айту ережесін сақтап орындау; 2.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау; 2.1.2.3 ансамбльде музыкалық аспаптардың көмегімен шығарманы қарапайым ырғықпен сүйемелдеп орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	2.1.3.2 музыкалық шығармадағы негізгі әуенді, музыкалық фраза,

ЖОБА

			музыкалық сөйлемді анықтау; 2.1.3.3 негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 2.1.3.5 ұлттық және классикалық аспаптардың дыбысталуын салыстыру; 2.1.3.6 нотамен қарапайым әуендер орындау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	2.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	2.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету және бағалай білу
2-тоқсан			
3. Менің мектебім	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен музыканың сипатын анықтау; 2.1.1.2 әуеннің вокалдық, аспаптық түрін ажырату және анықтау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс- әрекет	2.1.2.1 түрлі сипатты әндерді жеке, ансамбль және хор құрамындаән айту ережесін сақтап орындау; 2.1.2.3 ансамбльде музыкалық аспаптардың көмегімен шығарманы қарапайым ырғықпен сүйемелдеп орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	2.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және салыстыру; 2.1.3.2 музыкалық шығармадағы негізгі әуенді, музыкалық фраза,

ЖОБА

			музыкалық сөйлемді анықтау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	2.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу
4. Менің туған өлкем	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен музыканың сипатын анықтау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2.1.2.1 түрлі сипатты әндерді жеке, ансамбль және хор құрамында ән айту ережесін сақтап орындау; 2.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау; 2.1.2.3 ансамбльде музыкалық аспаптардың көмегімен шығарманы қарапайым ырғықпен сүйемелдеп орындау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	1.3 Музыкалық сауаттылық	2.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және салыстыру; 2.1.3.4 музыкалық жанрларды анықтау; 2.1.3.5 ұлттық және классикалық аспаптардың дыбысталуын салыстыру
		2.1 Музыкалық шығармашылық	2.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	2.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету және бағалай білу
3-тоқсан			

ЖОБА

5. Дені саудың жаны сау	Музыканы тыңдау талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	2.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен музыканың сипатын анықтау; 2.1.1.2 әуеннің вокалдық, аспаптық түрін ажырату және анықтау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс- әрекет	2.1.2.1 түрлі сипатты әндерді жеке, ансамбль және хор құрамындаән айту ережесін сақтап орындау; 2.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	2.1.3.2 музыкалық шығармадағы негізгі әуенді, музыкалық фраза, музыкалық сөйлемді анықтау; 2.1.3.3 негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 2.1.3.6 нотамен қарапайым әуендер орындау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	2.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
6. Салт – дәстүр және ауыз әдебиеті	Музыканы тыңдау талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен музыканың сипатын анықтау; 2.1.1.2 әуеннің вокалдық, аспаптық түрін ажырату және анықтау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2.1.2 1 түрлі сипатты әндерді жеке, ансамбль және хор құрамында ән

ЖОБА

			айту ережесін сақтап орындау; 2.1.2.3 ансамбльде музыкалық аспаптардың көмегімен шығарманы қарапайым ырғақпен сүйемелдеп орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	2.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және салыстыру; 2.1.3.3 негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 2.1.3.4 музыкалық жанрларды анықтау; 2.1.3.5 ұлттық және классикалық аспаптардың дыбысталуын салыстыру
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	2.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу; 2.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	2.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету және бағалай білу
4-тоқсан			
1. Қоршаған орта	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен музыканың сипатын анықтау

ЖОБА

		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	2.1.2.1 түрлі сипатты әндерді жеке, ансамбль және хор құрамында ән айту ережесін сақтап орындау; 2.1.2.3 ансамбльде музыкалық аспаптардың көмегімен шығарманы қарапайым ырғықпен сүйемелдеп орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	2.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және салыстыру; 2.1.3.2 музыкалық шығармадағы негізгі әуенді, музыкалық фраза, музыкалық сөйлемді анықтау; 2.1.3.6 нотамен қарапайым әуендер орындау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	2.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыс арқылы шығарманың сипатын жеткізу
8. Саяхат	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	2.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен музыканың сипатын анықтау
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс- әрекет	2.1.2.1 түрлі сипатты әндерді жеке, ансамбль және хор құрамында ән айту ережесін сақтап орындау; 2.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау; 2.1.2.3 ансамбльде музыкалық аспаптардың көмегімен шығарманы қарапайым ырғықпен сүйемелдеп орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	2.1.3.2 музыкалық шығармадағы негізгі

ЖОБА

			әуенді, музыкалық фраза, музыкалық сөйлемді анықтау; 2.1.3.3 негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 2.1.3.5 ұлттық және классикалық аспаптардың дыбысталуын салыстыру
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	2.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	2.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету және бағалай білу

3) 3-сынып:

Ортақ тақырыптар	Оқыту мақсаты жүйесінің бөлімдері	Оқыту мақсаты жүйесінің бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Жанды табиғат	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3.1.1.1 тыңдалған әуеннің сипатын, мазмұнын, жанрын, көркемдеуші құралдарын анықтау және салыстыру; 3.1.1.2 музыкалық шығармаларды интонация, әуен арқылы танып ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3.1.2.1 көркем образдарды аша отырып, түрлі сипатты әндерді орындау; 3.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау;

			3.1.2.3 музыкалық штрихтарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	3.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және оларды орындауда қолдану; 3.1.3.3 музыкалық шығармаларды талдау барысында негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 3.1.3.5 ұлттық, үрмелі, симфониялық оркестр аспаптарын ажырату
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	3.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстар жасау үшін өз идеясын ұсыну
2. Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен (жарық пен қараңғы)	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3.1.1.1 тыңдалған әнге және басқа музыкалық шығармаларға байланысты өз идеясын ұсыну және сахналау; 3.1.1.2 музыкалық шығармаларды интонация, әуен арқылы танып ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3.1.2.1 көркем образдарды аша отырып, түрлі сипатты әндерді орындау; 3.1.2.3 музыкалық штрихтарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	3.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және оларды орындауда қолдану; 3.1.3.3 музыкалық шығармаларды талдау барысында негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату;

ЖОБА

			3.1.3.4 музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату; 3.1.3.6 нотамен қарапайым әуендер орындау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	3.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстар жасау үшін өз идеясын ұсыну
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	3.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету, өзінің және өзгелердің жұмыстарын бағалай білу
2-тоқсан			
4. Уақыт	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3.1.1.1 тыңдалған әуеннің сипатын, мазмұнын, жанрын, көркемдеуші құралдарын анықтаужәне салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3.1.2.1 көркем образдарды аша отырып, түрлі сипатты әндерді орындау; 3.1.2.3 музыкалық штрихтарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	3.1.3.2 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ, шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3.1.3.4 музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату; 3.1.3.6 нотамен қарапайым әуендер орындау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	3.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстар жасау үшін өз идеясын ұсыну; 3.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация

ЖОБА

			жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
5. Сәулет өнері	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3.1.1.1 тыңдалған әуеннің сипатын, мазмұнын, жанрын, көркемдеуші құралдарын анықтаужәне салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3.1.2.1 көркем образдарды аша отырып, түрлі сипатты әндерді орындау; 3.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	3.1.3.2 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ, шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3.1.3.3 музыкалық шығармаларды талдау барысында негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	3.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	3.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету, өзінің және өзгелердің жұмыстарын бағалай білу
3-тоқсан			
5. Өнер	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3.1.1.1 тыңдалған әуеннің сипатын, мазмұнын, жанрын, көркемдеуші құралдарын анықтаужәне салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3.1.2.1 көркем образдарды аша отырып, түрлі сипатты әндерді орындау;

ЖОБА

			3.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау; 3.1.2.3 музыкалық штрихтарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	3.1.3.2 музыкалық форманың құрылымын анықтау: шумақ, шумақ-қайырма, бір бөлімді, екі бөлімді; 3.1.3.3 музыкалық шығармаларды талдау барысында негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 3.1.3.4 музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату; 3.1.3.5 ұлттық, үрмелі, симфониялық оркестр аспаптарын ажырату
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	3.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстар жасау үшін өз идеясын ұсыну; 3.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
6. Атақты тұлғалар	Музыканы тыңдау талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3.1.1.1 тыңдалған әуеннің сипатын, мазмұнын, жанрын, көркемдеуші құралдарын анықтау және салыстыру; 3.1.1.2 музыкалық шығармаларды интонация, әуен арқылы танып ажырату
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3.1.2.1 көркем образдарды аша отырып, түрлі сипатты әндерді орындау; 3.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау;

ЖОБА

			3.1.2.3 музыкалық штрихтарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	3.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және оларды орындауда қолдану; 3.1.3.3 музыкалық шығармаларды талдау барысында негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 3.1.3.4 музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату; 3.1.3.5 ұлттық, үрмелі, симфониялық оркестр аспаптарын ажырату; 3.1.3.6 нотамен қарапайым әуендер орындау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	3.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	3.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету, өзінің және өзгелердің жұмыстарын бағалай білу
4-тоқсан			
7. Су – тіршілік көзі	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3.1.1.1 тыңдалған әуеннің сипатын, мазмұнын, жанрын, көркемдеуші құралдарын анықтау және салыстыру; 3.1.1.2 музыкалық шығармаларды интонация, әуен арқылы танып ажырату

КОПА

		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3.1.2.1 көркем образдарды аша отырып, түрлі сипатты әндерді орындау; 3.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	3.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдарды анықтау және оларды орындауда қолдану; 3.1.3.3 музыкалық шығармаларды талдау барысында негізгі музыкалық ұғымдарды анықтау және ажырату; 3.1.3.4 музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	3.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
8. Демалыс мәдениеті. Мерекелер	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	3.1.1.1 тыңдалған әуеннің сипатын, мазмұнын, жанрын, көркемдеуші құралдарын анықтаужәне салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	3.1.2.1 көркем образдарды аша отырып, түрлі сипатты әндерді орындау; 3.1.2.2 әнді негізгі дирижерлық қимылдар көмегімен орындау; 3.1.2.3 музыкалық штрихтарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	3.1.3.4 музыкалық жанрлар мен стильдерді анықтау және ажырату; 3.1.3.5 ұлттық, үрмелі, симфониялық оркестр аспаптарын ажырату;

ЖОБА

			3.1.3.6 нотамен қарапайым әуендер орындау
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	3.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстар жасау үшін өз идеясын ұсыну; 3.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	3.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету, өзінің және өзгелердің жұмыстарын бағалай білу

4) 4-сынып:

Ортақ тақырыптар	Оқыту мақсаты жүйесінің бөлімдері	Оқыту мақсаты жүйесінің бөлімшелері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Менің Отаным - Қазақстан	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен, әуеннің жанрын, көркемдік образдарын анықтау және салыстыру; 4.1.1.2 музыкалық шығарманың дыбыстауын түрлі орындауда тыңдатып анықтау және салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4.1.2.1 ән айту ережесін сақтай отырып, түрлі сипаттағы екі дауысты қарапайым элементтері бар әндерді орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	4.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен шығарманы

ЖОБА

			орындау және импровизациялау; 4.1.3.3 ауызша және жазбаша жұмыстарда негізгі музыкалық ұғымдардықолдану; 4.1.3.4 шығармаларды түрлі жанрлар мен стильдерде орындау; 4.1.3.5 орындау тәсілдеріне қарай музыкалық аспаптардың тобын ажырату
	Музыкалық - шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	4.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстарды жасау үшін өз идеясын ұсыну және түрлі материалдар мен ресурстар таңдау
2. Құндылықтар	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен әуеннің жанрын, көркемдік образдарын анықтау және салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4.1.2.1 ән айту ережесін сақтай отырып, түрлі сипаттағы екі дауысты қарапайым элементтері бар әндерді орындау; 4.1.2.2 түрлі сипаттағы әндерді айтуда жеңіл, созып орындау дағдыларын көрсету; 4.1.2.3 музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	4.1.3.2 музыкалық форманың классикалық түрлерін ажырату: соната, рондо, вариация, симфония; 4.1.3.3 ауызша және жазбаша жұмыстарда негізгі музыкалық ұғымдарды қолдану

ЖОБА

	Музыкалық - шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	4.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстарды жасау үшін өз идеясын ұсыну және түрлі материалдар мен ресурстар таңдау
	Музыкалық - шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	4.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету және бағалай білу, жұмысын жақсарту үшін ұсыныстар енгізу
2-тоқсан			
3. Мәдени мұра	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен, әуеннің жанрын, көркемдік образдарын анықтау және салыстыру; 4.1.1.2 музыкалық шығарманың дыбыстауын түрлі орындауда тыңдатып анықтау және салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4.1.2.1 ән айту ережесін сақтай отырып, түрлі сипаттағы екі дауысты қарапайым элементтері бар әндерді орындау
		1.3 Музыкалық сауаттылық	4.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен шығарманы орындау және импровизациялау; 4.1.3.2 музыкалық форманың классикалық түрлерін ажырату: соната, рондо, вариация, симфония; 4.1.3.3 ауызша және жазбаша жұмыстарда негізгі музыкалық ұғымдарды қолдану

ЖОБА

	Музыкалық - шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	4.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстарды жасау үшін өз идеясын ұсыну және түрлі материалдар мен ресурстар таңдау
4. Мамандықтар әлемі	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыка тыңдау және талдау	4.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен, әуеннің жанрын, көркемдік образдарын анықтау және салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс- әрекет	4.1.2.1 ән айту ережесін сақтай отырып, түрлі сипаттағы екі дауысты қарапайым элементтері бар әндерді орындау; 4.1.2.3 музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	4.1.3.3 ауызша және жазбаша жұмыстарда негізгі музыкалық ұғымдарды қолдану; 4.1.3.6 ауызша және жазбаша жұмыстарды орындау барысында нота сауаттылығының негіздерін қолдану
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	4.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
	Музыкалық - шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	4.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету және бағалай білу, жұмысын жақсарту үшін ұсыныстар енгізу

ЖОБА

3-тоқсан			
5. Табиғат құбылыстары	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен әуеннің жанрын, көркемдік образдарын анықтау және салыстыру; 4.1.1.2 музыкалық шығарманың дыбыстауын түрлі орындауда тыңдатып анықтау және салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4.1.2.1 ән айту ережесін сақтай отырып, түрлі сипаттағы екі дауысты қарапайым элементтері бар әндерді орындау; 4.1.2.2 түрлі сипаттағы әндерді айтуда жеңіл, созып орындау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	4.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен шығарманы орындау және импровизациялау; 4.1.3.2 музыкалық форманың классикалық түрлерін ажырату: соната, рондо, вариация, симфония; 4.1.3.3 ауызша және жазбаша жұмыстарда негізгі музыкалық ұғымдарды қолдану; 4.1.3.4 шығармаларды түрлі жанрлар мен стильдерде орындау; 4.1.3.6 ауызша және жазбаша жұмыстарды орындау барысында нота сауаттылығының негіздерін қолдану
	Музыкалық - шығармашылық	2.1 Музыкалық шығармашылық	4.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстарды жасау үшін өз идеясын ұсыну және түрлі материалдар мен ресурстар таңдау

ЖОБА

	жұмыстар құру		4.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
6. Қоршаған ортаны қорғау	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен әуеннің жанрын, көркемдік образдарын анықтау және салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4.1.2.1 ән айту ережесін сақтай отырып, түрлі сипаттағы екі дауысты қарапайым элементтері бар әндерді орындау; 4.1.2.2 түрлі сипаттағы әндерді айтуда жеңіл, созып орындау дағдыларын көрсету; 4.1.2.3 музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	4.1.3.5 орындау тәсілдеріне қарай музыкалық аспаптардың тобын ажырату; 4.1.3.6 ауызша және жазбаша жұмыстарды орындау барысында нота сауаттылығының негіздерін қолдану
	Музыкалық - шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	4.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстарды жасау үшін өз идеясын ұсыну және түрлі материалдар мен ресурстар таңдау; 4.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану

ЖОБА

	Музыкалық - шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	4.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету және бағалай білу, жұмысын жақсарту үшін ұсыныстар енгізу
4-тоқсан			
7. Ғарышқа саяхат	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен әуеннің жанрын, көркемдік образдарын анықтау және салыстыру; 4.1.1.2 музыкалық шығарманың дыбыстауын түрлі орындауда тыңдатып анықтау және салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4.1.2.1 ән айту ережесін сақтай отырып, түрлі сипаттағы екі дауысты қарапайым элементтері бар әндерді орындау; 4.1.2.3 музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдана отырып, аспаптарда ойнау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	4.1.3.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен шығарманы орындау және импровизациялау; 4.1.3.5 орындау тәсілдеріне қарай музыкалық аспаптардың тобын ажырату; 4.1.3.6 ауызша және жазбаша жұмыстарды орындау барысында нота сауаттылығының негіздерін қолдану
	Музыкалық - шығармашылық	2.1 Музыкалық шығармашылық	4.2.1.1 музыкалық шығармашылық жұмыстарды жасау үшін өз идеясын ұсыну

ЖОБА

	жұмыстар құру		және түрлі материалдар мен ресурстар таңдау
8. Болашаққа саяхат	Музыканы тыңдау, талдау және орындау	1.1 Музыканы тыңдау және талдау	4.1.1.1 музыкалық көркемдеуші құралдардың көмегімен әуеннің жанрын, көркемдік образдарын анықтау және салыстыру
		1.2 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	4.1.2.1 ән айту ережесін сақтай отырып, түрлі сипаттағы екі дауысты қарапайым элементтері бар әндерді орындау; 4.1.2.2 түрлі сипаттағы әндерді айтуда жеңіл, созып орындау дағдыларын көрсету
		1.3 Музыкалық сауаттылық	4.1.3.3 ауызша және жазбаша жұмыстарда негізгі музыкалық ұғымдарды қолдану
	Музыкалық-шығармашылық жұмыстар құру	2.1 Музыкалық шығармашылық	4.2.1.2 қарапайым музыкалық-шығармашылық жұмыстарды шығару және импровизация жасау үшін музыкалық көркемдеуші құралдарды қолдану
	Музыкалық-шығармашылық жұмысты көрсету және бағалау	3.1 Музыканы көрсету және бағалау	4.3.1.1 өз шығармашылық жұмысын көрсету және бағалай білу, жұмысын жақсарту үшін ұсыныстар енгізу

Ескерту:

Оқу мақсаттары нақты контекстке қатысты байланбай, әртүрлі тақырып аясында іске асырылады.

ҚОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрлігінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
34-қосымша

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің оқу бағдарламасы (бұдан әрі – бағдарлама) «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Дене шынықтыру» оқу пәнін оқытудың мақсаты денені салауатты шынықтыруға, спорттық-спецификалық қозғалу дағдылары мен дене (физикалық) қабілеттерін игеруге бағытталған дене шынықтырудың негіздерін қалыптастыру болып табылады.

3. «Дене шынықтыру» оқу пәнін оқытудың міндеттері:

1) дене шынықтыру және спорт саласындағы теориялық білімдері мен тәжірибелік дағдыларын дамыту;

2) өзінің дене және психикалық денсаулығын нығайту үшін ұмтылуға ынталандыру;

3) білім алушылардың төзімділікке, ширақтыққа, күштілікке,ептілікке және икемділікке ықпал ететін қозғалыс дағдыларын дамыту;

4) Отанға деген патриоттық сезімін, құрметтеуге, жауапкершілік пен өзара түсіністікке тәрбиелеу;

5) білім алушылардың өз өмірлерінде салауатты өмір салтын ұстануға және үйренген дене-қимыл дағдыларын алдағы уақытта қолдануға ынталандыру;

6) жалпы адамзат мәдениетінің бөлігі ретінде дене шынықтыру туралы түсініктерін қалыптастыру.

4. «Дене шынықтыру» оқу пәнін оқыту білім алушыларға:

1) пән туралы білімдерін, біліктері мен дағдыларын күнделікті өмірлерінде қолдануға;

2) қимыл-қозғалыс дағдыларын жақсарту және білім алушылардың дене дамуын жетілдіру қажеттіліктерін бағалауға;

3) адамгершілік қасиетін дамытудың маңыздылығын түсінуге және әділ

бәсекелестік пен өздерін үздіксіз дамытудың қажеттілігін түсінуге;

4) жеке гигиена ережелерін сақтау қажеттілігін түсінуге;

5) дене қимыл-қозғалыс жаттығулары адамның дене және энергетикалық жүйелеріне әсерін білуге;

6) өзінің және басқалардың дене жағдайын бағалауға;

7) сыни тұрғыдан ойлау және шығармашылық ойлау, мәселелерді шешу және коммуникативтік дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді.

5. Кең ауқымды дағдылармен бірлесе жеке қасиеттердің дамуы «қазақстандық патриотизм мен азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек пен шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойы білім алу» сияқты білім берудің басты құндылықтарды білім алушыларға дарыту негізі болып табылады. Бұл құндылықтар білім алушының тәртібі мен күнделікті іс-әрекеттерін ынталандыратын тұрақты тұлғалық бағдары болады.

2-тарау. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны

6. «Дене шынықтыру» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 1-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 105 сағат;

2) 2-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

3) 3-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

4) 4-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты құрайды.

7. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Дене шынықтыру» оқу пәнінің 1-сыныпқа арналған базалық мазмұны: денсаулық мағынасын білу; қауіпсіздік ережесі; дене тәрбиесі дегеніміз не; күн тәртібі және таңғы жаттығу мен сергіту сәті; жүру және жүгіру; секіру және лақтыру; ойын арқылы қарым-қатынас дағдыларын дамыту; сюжеттік- рөлдік қозғалмалы ойындар; бірқатар қимыл-қозғалыс дағдылар; шағын және жұптасып қарым-қатынас жасау дағдылары; дене тәрбиесінің пайдасы; гимнастикалық жаттығулар арқылы шығармашылық және сыни тұрғыдан ойлау; қауіпсіздік ережесі; сымбат және үйлестіру; бірқатар гимнастикалық фигураларды үйрену; қарапайым гимнастикалық снарядтарда қозғалу; сенің жеке физикалық мүмкіндіктерің; қазақ ұлттық қозғалыс ойындары; қазақ халқының салт дәстүрлері және мәдениетімен таныстыру; қозғалмалы ойындар арқылы тарту; ойын арқылы қозғалыс дағдыларын үйрету; техника қауіпсіздігі; дене белсенділігі кезінде жүрек соғысы және тыныс алу; ойын – жеке физикалық қасиеттерді дамыту құралы; кеңістік динамикасы және қозғалыс; құралдармен қозғалмалы ойындар; қозғалмалы ойындар арқылы қимыл-тірек аппаратын дамыту; түрлі жаттығулар арқылы денені басқару дағдылары; тірек қимыл жаттығуларын дамыту; доппен ойын; секіртпемен орындалатын ойындар мен тапсырмалар; ойын арқылы қарым-қатынас пен әлеуметтік дағдылар; қауіпсіздік ережесі; ойын арқылы шығармашылық қабілеттерін дамыту; ойын арқылы коммуникативті дағдыларын дамыту ойындары; ойынға шығармашылық идеялар; жеке қозғалыс белсенділігі;

салауатты өмір салтын қалыптастыру; ашық ауада физикалық қозғалыс; жылдамдық, күш пен ептілік; секіруді дамыту үшін тапсырмалар; эстафета және қозғалмалы ойындар;

2) «Дене шынықтыру» оқу пәнінің 2-сыныпқа арналған базалық мазмұны: атлетика арқылы дене қасиеттерін дамыту; қауіпсіздік ережесі; денсаулық туралы жалпы түсінік; таңғы жаттығулар жиынтығы; лақтыру, секіру және жүгіру дағдылары; лақтыру, секіру және жүгірудің эстафеталық элементтері; спорттық ойындарды меңгеру үшін қозғалыс ойындар; қозғалмалы ойындардың қимыл дағдылар спектрі; доппен қозғалмалы ойындар; қозғалыстар арқылы ойындар; жұптық және таптық жұмыстар; гимнастика арқылы денені дамыту; қауіпсіздік ережесі; әр түрлі физикалық іс шаралар арқылы күшті дамыту; кең ауқымды гимнастикалық жаттығулар; өрмелеу, тепе теңдікті дамыту; қазақ ұлттық қозғалыс ойындары: қазақтың ұлттық ойындарымен таныстыру; рөльдік-сюжеттік ойындар; ынтымақтастық және әділ ойын; денеге түсетін күш пен денсаулық; қауіпсіздік ережесі; төзімділікке тәрбиелеу үшін белсенді қозғалыс; дене жаттығулары кезінде ағзаның өзгеруі; қазақтың дәстүрлі жүгіру ойындары; жұптық және топтық ойындар; қозғалыс ойындардың көптүрлілігі; көрнекті ойындар; кіріктірілген ойындар, жай жабдықтар арқылы ойындар; шабуыл әрекеті арқылы ойындар; топтық ойындар арқылы әлеуметтік дағдылар; қауіпсіздік ережесі; коммуникативті дағдыларды дамыту; жеке шығармашылық қабілет; топтық жұмыс арқылы шығармашылық өздігінен жасалатын қозғалыстағы прогресс; денсаулық және дене белсенділігі; таза ауадағы дене тәрбиесі (іс-әрекеті); жеке және топтық белсенділік арқылы жүгіру қабілеттері; түрлі ұзындыққа және биіктікке секіру; эстафета және қозғалмалы ойындар;

3) «Дене шынықтыру» оқу пәнінің 3-сыныпқа арналған базалық мазмұны: жеңіл атлетика арқылы қозғалыс әрекеттер; қауіпсіздік ережесі; денсаулық туралы негізгі түсініктер; түрлі іс-әрекетке бағытталған жаттығулар; лақтыру, секіру және жүгірудің түрлері; эстафета элементтері бар жеңіл атлетика; қозғалыс және спорт ойындары; қозғалмалы ойындарындағы қозғалыс дағдылары; қозғалыс координациясына бағытталған қозғалмалы ойындар; шапшаңдыққа бағытталған қозғалмалы ойындар; ұжымда жұмыс атқару; акробатика негіздерінде гимнастика; қауіпсіздік ережесі; жаттығулар арқылы икемділікті дамыту; аэробика элементтері бар гимнастика; гимнастикалық жаттығулардағы реттілік; тепе-теңдікті дамытуға арналған ойындар; қазақ ұлттық қозғалыс ойындары; қазақтың ұлттық ойындарына баулу; ынтымақтастық және әділ ойын; денсаулық және физикалық белсенділік; қауіпсіздік ережесі; физикалық белсенділік және төзімділік; дене жаттығулары кезінде өзін-өзі басқару; жұптық және топтық жұмыстардағы тапсырмалар; төзімділікті дамытуға бағытталған ойындар; топтық ойындар элементтері; дәлдік пен мергендікті дамытатын ойындар; дамытатын ойындар; топтағы шығармашылықты дамытуға бағытталған ойындар; баскетбол элементтері бар эстафета; ойын арқылы әлеуметтік дағдылар; қауіпсіздік ережесі; ойындағы қарым-қатынас дағдылары; жарыс элементтері бар ойындар; жігерлендіру және қозғалыс қасиеттерін дамыту; топтық қозғалыс әрекетінің прогресі; жеңіл атлетика арқылы салауатты өмір салты; салауатты өмір салтын қалыптастыру; жүгіру ойындарына қатысу; ұзындыққа және биіктікке секіру; лақтыру тәжірибелері;

4) «Дене шынықтыру» оқу пәнінің 4-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

жүгіру, секіру және лақтыру; қауіпсіздік ережесі; қысқа қашықтыққа жүгіру; ұзындыққа секіру негіздері; лақтырудың түрлері мен тәжірибелер; жеңіл атлетика элементтері бар эстафета; жеңілдетілген спорттық ойындар; волейбол доптарымен ойындар; спорттық ойындар; техникасы жеңіл тапсырмалар; топтағы негізгі жұмыстар; гимнастиканың негізгі элементтері; қауіпсіздік ережесі; жалпы дамытуға арналған жаттығулар; акробатиканың жеңіл элементтері; жеңіл гимнастикалық құралдармен жаттығулар; гимнастикалық құралдарға бағытталған тапсырмалар; қазақ ұлттық ойындары; қазақтың қозғалыс ойындары; ұлттық зияткерлік ойындар; шаңғы/кросс/коньки даярлық негіздері; қауіпсіздік ережесі; тапсырма арқылы дене шынықтыру компоненттерін дамыту; аэробикалық жаттығудың пайдасы; қашықтықтан өту тапсырмалары; бірлескен және шытырман тапсырмалар арқылы оқыту; басқалармен ынтымақтастық және көшбасшылық; шытырман және бірлескен тапсырмалар арқылы оқыту; ойындардағы қиялды дамыту; баскетбол элементтері бар ойындар; қарым-қатынас орнату үшін ойындар; қауіпсіздік ережесі; допты игеру дағдыларын дамыту; доппен жасалатын жаттығуларды құрастыру; ойындардағы топтық іс-әрекеттер; доппен түрлендірілген ойындар; денсаулық туралы білу; практика арқылы машықтандыру; қозғалмалы ойындар дене шынықтырудың компоненті ретінде; жүгіру дағдылары мен денсаулықты нығайту; денсаулықты нығайтуға арналған ойындар мен эстафеталар.

8. Бұл бағдарлама мектепте дененің шынығуы мен адамгершілікке тәрбиелеудің кешенді жүйесін құрайтын дене шынықтырудың барлық негізгі нысандарының мазмұнын қамтыған және бұл міндеттерді барлық оқу жылында біртіндеп шешуге мүмкіндік береді. Әрбір үшінші сағат оқушылардың белсенділігін арттыруға (спорт және қозғалмалы ойындар санын кеңейту арқылы) және сауықтыру процесіне бағытталған.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

9. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімшенің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 1.2.1.1 кодында: «1» - сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

10. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) 1-бөлім «Қозғалыс әрекеттері»:

Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
1.1 Негізгі қозғалыс дағдыларын дамыту: тірек-қозғалыс	1.1.1.1 қарапайым дене жаттығуларын орындауда негізгі қимыл-	2.1.1.1 қажет болған жағдайда шығармашылық міндеттерді	3.1.1.1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыс машықтарын	4.1.1.1 түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс машықтарын

аппараты, денені және объектіні басқара білу	қозғалыс машықтарын білу, жасай алу	талқылау және қолдану	білу, түсіну және жақсартып жалғастыру	түсіну және көрсету
1.2 Физикалық дамуға ықпал ететін түрлі дене жаттығуларында түйіндес қозғалыстарды жақсарту және орындау	1.1.2.1 негізгі дене қозғалыстарын және олардың қарапайым дене жаттығуларымен қалай байланысты болатынын білу	2.1.2.1 өздігінен байланысты оқу арқылы негізгі қозғалыс дағдыларын түсіну және жетілдіру	3.1.2.1 дене дамуы үшін қарастырылған түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыстарды қалай орындау керек екендігін білу және түсіну	4.1.2.1 дене дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығулар мен қозғалыстарды орындау сапасын арттыруды түсіну және көрсету
1.3 Кеңістікті, ағынды, салмақты, уақытты түсінгенін көрсету арқылы кезектілігін сақтап, жаттығуларды дұрыс әрі тиімді орындау	1.1.3.1 дене жаттығуларының әр түрінде қозғалыстарды орындау мәнмәтінінде уақыт, кеңістік, салмақ пен бір қалыптылық түсініктері туралы білу	2.1.3.1 қарапайым дене жаттығуларын орындау кезінде уақытты, кеңістікті және бірқалыптылықты түсінетінін көрсету	3.1.3.1 уақытты, кеңістікті және бірқалыптылықты түсінетінін көрсететін машықтарды және жүйелілікті дамытады және жетілдіру	4.1.3.1 қимылды орындаудың уақыт, кеңістік және бір қалыптылық туралы түсініктерін көрсететін бірқатар тиімді машықтарды және жүйеліліктерді түсіну және қолдана білу
1.4 Өзінің және басқалардың дене қозғалыстарын, кемшіліктерін және әлеуетін анықтау	1.1.4.1 қозғалыс машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін сипаттай білу	2.1.4.1 қимыл кемшіліктерін түзету қабілеттілігін дамыту үшін қозғалу машықтары	3.1.4.1 өзінің күшті жақтары мен кемшіліктерін анықтайды және басқалардың жаттығуларды орындау	4.1.4.1 дене жаттығуларын шебер орындау үшін әлеуетті анықтап, қозғалыстың күшті және әлсіз жақтарын салыстыру

КОПИЯ

		бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін түсіну және түсіндіру	сапасын талқылау	
1.5 Өзінің және басқалардың қызметін жақсарту үшін негізгі қозғалыс әрекеттерді бағалау дамыту	1.1.5.1 түрлі кеңістіктерде бірқатар қарапайым іс-қимылдарды білу және орындай алу	2.1.5.1 кеңістікте және динамикада қарапайым өзгерістерменіс-қимылдарды ұғыну және жеткізе білу	3.1.5.1 орындау және бағалау кезінде бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсету және анықтай білу	4.1.5.1 қолданылатын бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсете және түсіндіре отырып, өзінің және басқаларының іс-қимылдарды орындауына ортақтасу
1.6 Қозғалыс қабілеттерін жақсарту үшін оқудың әр кезеңдерінде қиындықтармен тәуекелдерді түсіну	1.1.6.1 қарапайым, өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауға мүмкін тәуекелдерді және қиындықтарды білу	2.1.6.1 тәуекелдердің туындау мүмкіндігін түсіну, қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын жетілдіру кезінде машықтармен шеберлікті нығайту	3.1.6.1 қозғалыс қызметін оқытудың түрлі кезеңдерінде тәуекелдердің туындауын қысқарту және қиындықтарды еңсеру шеберлігі мен машықтарын жетілдіру	4.1.6.1 жаттығулардың әр түрін орындау кезінде тәуекелдерді қысқарту және туындайтын қиындықтарды еңсеру қабілеттілігін көрсетіп, орындалатын жаттығулардың күрделілігінің деңгейін тани білу

2) 2-бөлім «Қозғалыс дағдылары арқылы шығармашылық қасиеттер және сыни ойлау»:

Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
2.1 Өзгеріп отыратын жағдайларда әрекет ету үшін балама шешімдер арқылы қозғалыспен байланысты жоспарларды, стратегияларды және идеяларды бейімдеу	1.2.1.1 дене қызметін орындау және оған қатысу кезінде қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларын білу және түсіну	2.2.1.1 қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларды талқылау және көрсету	3.2.1.1 бірқатар қозғалыс идеяларымен, стратегияларымен және жоспарлармен баламаларды талдау үшін проблемаларды жою әдістерін қолдану	4.2.1.1 баламаларды анықтап және жасап қозғалыс идеяларын, стратегияларды және жоспарларды анықтау және ұйымдастыру
2.2 Команда жетекшісінің рөлін кезектесіп орындау арқылы мақсаттарға қол жеткізу үшін өз бетімен және бірлесе жұмыс істеу	1.2.2.1 әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше қалай жұмыс істеу керек екендігін білу	2.2.2.1 әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс істеу және өздік жұмыс жөніндегі білімді нығайту	3.2.2.1 өздік және командалық жұмыстың мағынасын түсіну және көшбасшылықты ауыстыру арқылы көрсету	4.2.2.1 көшбасшылық рөлдерімен кезектесе алмасып, әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше және топта жұмыс істей білу
2.3 Қолайлы оқу ортасын құру үшін бірлесіп жұмыс істеуге дағдыларын білу мен түсіну	1.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай	2.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылы	3.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды,	4.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды,

ЖОБА

	отырып, кеңістік, ресурстар мен идеяларды білу және бөлісу	ғын мойындай отырып, идеяларды, ресурстар кеңістік, білімін бекіту	ресурстар кеңістік, білімін қолдану	ресурстар кеңістік айрмашылығын білу
2.4 Бірқатар дене жаттығуларында ережелер мен құрылымдық амалдарды пайдалану, қолдану және жасау	1.2.4.1 таңдалған дене жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелерді және құрылымдық тәсілдерді атап өту және пайдалану	2.2.4.1 түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелерді және құрылымдық тәсілдерді талқылау және көрсету	3.2.4.1 бірқатар дене жаттығуларына қатысқан кезде ережелерді және құрылымдық тәсілдерді білетінін қолдану және пайдалану	4.2.4.1 түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді жасау және қолдану
2.5 Өзінің және басқалардың шығармашылық міндеттерін е сыни қарау, қажет болған жағдайда, құрылымдық ұсыныстар жасау	1.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын іздеу және бақылау	2.2.5.1 қажет болған жағдайда шығармашылық міндеттерді талқылау және қолдану	3.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларын талдау үшін конструктивті ұсыныстар жасау туралы алынған білімді пайдалану және қолдану	4.2.5.1 орындаушыларға конструктивтік ұсыныстар жасау үшін шығармашылық тапсырмаларға қатысты өзінің сыни тұрғыдан көзқарасы мен басқалардың көзқарастарын біріктіру
2.6 Эмоциялар, көңіл-күйлер және тақырыптар	1.2.6.1 тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін	2.2.6.1 шығармашылық қабілеттерді және идеяларды	3.2.6.1 тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жасау үшін	4.2.6.1 белгілі бір тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды

KODA

ды көрсету үшін бірқатар құрылымдық идеяларды дамыту	кейбір композициялық элементтермен танысу және пайдалану	түсіндіру және көрсету	композициялық идеялармен эксперимент жасау	жеткізу үшін бірқатар композициялық идеяларды анықтау және құрау
2.7 Физикалық жаттығулар кезінде жеке және топтық тапсырмаларды орындау барысында топпен жұмыс істеп, әділ жарыса білу, патриоттық сезімін дамыту	1.2.7.1 дербес және топтық қызметті орындау кезінде өзара қалай әрекет етуді білу, патриоттықтың неге негізделгенін түсіну	2.2.7.1 патриоттық сезімнің не екенін білу, бір бірімен әрекет ету, адал бәсекелестіктің мағынасын түсіну	3.2.7.1 патриотизмнің мағынасын түсіндіру, топтық және дербес дене қимылдарында өзара іс қимыл мен адал ойын көрсету	4.2.7.1 топтық және дербес дене қимылдарында патриоттық сезімін, өзара іс-қимылдар мен адал бәсекелестікті көрсету
2.8 Түрлі қимыл контекстерінен туындаған рөлдерді орындау және олардың айырмашылықтарын түсіну	1.2.8.1 түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде өзінің рөлін және басқалардың рөлін білу, тани бастау, айырмашылықтарды құрметтеу	2.2.8.1 әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезіндегі рөлдерді көрсету және атау	3.2.8.1 түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде өзінің және басқалардың рөлін, олардың айырмашылықтарын түсіндіре отырып, көрсету	4.2.8.1 түрлі әрекеттерді орындау кезінде түрлі рөлдермен, олардың айырмашылықтарын ұғына отырып, эксперимент жасау

3) 3-бөлім «Денсаулық және салауатты өмір салты»:

Бөлімше	1-сынып	2-сынып	3-сынып	4-сынып
3.1	1.3.1.1	2.3.1.1	3.3.1.1	4.3.1.1

ЖОБА

Денсаулық пен салауатты өмір салтының дене белсенділігіне маңыздылығын түсіну	денсаулық туралы жалпы түсінік алу, дене белсенділігін ұғыну	дене жаттығулар жасау барысында сауықтыру артықшылығын талқылау және сипаттау	дене жаттығуларының, сауықтыру пайдасы денсаулықты нығайтуға ықпал ететін көрсете білу және түсіну	дене жаттығулары үшін денсаулық және салауатты өмір салтын маңыздылығын талдау және түсіну
3.2 Дене жаттығуларын орындау барысында денені ширату мен босатудың қажеттілігін түсіну	1.3.2.1 жаттығуларды орындау кезінде денені ширатып шынықтырудың маңызын сипаттау	2.3.2.1 дене белсенділігінің алдында денені шынықтырудың маңыздылығы туралы білімін көрсету және түсіндіру	3.3.2.1 дене қызметімен айналысқанда денені қыздыру және босаңсыту маңызын түсіндіру	4.3.2.1 дене қызметімен айналысқан кезде, денені қыздыру және босаңсыту қажеттілігін көрсету және талқылау
3.3 Дене жаттығуларын орындау кезінде тыныс алу, жүрек соғысының жиілігі, дене қызуы сияқты ағзадағы физикалық өзгерістерді қалай бақылайтынын білу	1.3.3.1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді анықтау	2.3.3.1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы өзгерістерін қалай бақылайтынын білу	3.3.3.1 дене жаттығуларын орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру	4.3.3.1 дене қимылдарын орындау кезінде немесе орындағаннан кейін белгілі бір физикалық өзгерістерді көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын қолдану
3.4 Денсаулық жағдайын нығайтуға бағытталған	1.3.4.1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде	2.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал	3.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене	4.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын

KODA

бірқатар физикалық жүктемелерге қатысу барысында сәйкес әрекет етіп, қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау және оларды жеңе білу	қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау	ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау	жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай еңсеру керек екендігін түсіну және көрсету	орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді еңсеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану
3.5 Мектептен тыс және мектеп ішіндегі физикалық қызметтерге қатысу үшін мүмкіндіктерін анықтау және ұсыну	1.3.5.1 дене қимылдарына қатысу мүмкіндіктерін анықтау	2. 3.5.1 мектептен тыс және мектеп кезінде дене қимылдарына қатысу мүмкіндігін түсіну және анықтау	3. 3.5.1 түрлі дене қызметтеріне қатысу мүмкіндігін қалай алу керектігін қарастыру және түсіндіру	4.3.5.1 дене қимылдарына қатысудың түрлі мүмкіндіктерін, оларға қатысу мүмкіндіктерін алу жолдарын зерттейді және салыстыру

11. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

12. Осы оқу бағдарламасы Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 1-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың	Тақырып/ ұзақ мерзімді жоспардың	Оқу мақсаттары

бөлімдері	мазмұны	
1-тоқсан		
1-бөлім Денсаулық туралы білу және түсіну	Қауіпсіздік ережесі. «Дене тәрбиесі дегеніміз не»	1.3.4.1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау
		1.3.1.1 денсаулық туралы жалпы түсінік алу, дене белсенділігін ұғыну
	Күн тәртібі және таңғы жаттығу серігу	1.3.2.1 жаттығуларды орындау кезінде денені ширатып шынықтырудың маңызын сипаттау
		1.3.3.1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді анықтау
	Жүру және жүгіру	1.1.2.1 негізгі дене қозғалыстарын және олардың қарапайым дене жаттығуларымен қалай байланысты болатынын білу
	Секіру және лақтыру	1.1.1.1 дене жаттығуларын орындауда негізгі қимыл-қозғалыс машықтарын білу, жасай алу
		1.3.5.1 дене қимылдарына қатысу мүмкіндіктерін анықтау
2-бөлім Ойын арқылы өзара қарым-қатынасты және қарым-қатынас дағдыларын дамыту	Сюжеттік-рөлдік қозғалмалы ойындар	1.2.8.1 түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде өзінің рөлін және басқаларының рөлін білу, тани бастау, айырмашылықтарды құрметтеу
	Бірқатар қимыл-қозғалыс дағдылары шағын және жұптасып қарым-қатынас жасау дағдылары	1.1.2.1 негізгі дене қозғалыстарын және олардың қарапайым дене жаттығуларымен қалай байланысты болатынын білу
		1.2.2.1 әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше қалай жұмыс істеу керек екендігін білу
	Шағын топтарда және жұптасып қарым-қатынас жасау дағдылары	1.2.1.1 дене қызметін орындау және оған қатысу кезінде қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларын білу және түсіну
		1.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, кеңістік, ресурстар мен идеяларды білу және бөлісу
	Дене тәрбиесінің пайдасы	1.3.5.1 дене қимылдарына қатысу мүмкіндіктерін анықтау
2-тоқсан		

3-бөлім Гимнастикалық жаттығулар арқылы шығармашылық және сыни тұрғыдан ойлау	Қауіпсіздік ережесі. Сымбат және үйлестіру	1.3.4.1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау
		1.3.2.1 жаттығуларды орындау кезінде денені ширатып шынықтырудың маңызын сипаттау
	Бірқатар гимнастикалық фигуралар үйрену	1.1.2.1 негізгі дене қозғалыстарын және олардың қарапайым дене жаттығуларымен қалай байланысты болатынын білу
	Қарапайым гимнастикалық снарядтарда қозғалу	1.1.5.1 түрлі кеңістіктерде бірқатар қарапайым іс-қимылдарды білу және орындай алу
		1.1.4.1 қозғалыс машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін сипаттай білу
	Сенің жеке физикалық мүмкіндіктерің	1.2.2.1 әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше қалай жұмыс істеу керек екендігін білу
		1.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын іздеу және бақылау
4-бөлім Қазақ ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақ халқының салт дәстүрлері және мәдениетімен таныстыру	1.2.7.1 дербес және топтық қызметті орындау кезінде өзара қалай әрекет етуді білу
		1.3.5.1 дене қимылдарына қатысу мүмкіндіктерін анықтау
	Қозғалмалы ойындар арқылы тарту	1.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын іздеу және бақылау
		1.2.6.1 тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін кейбір композициялық элементтермен танысу және пайдалану
3-тоқсан		
5-бөлім Ойын арқылы қозғалыс дағдыларын үйрету	Қауіпсіздік ережесі. Дене белсенділігі кезінде жүрек соғысы және тыныс алу	1.3.4.1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау
		1.3.3.1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы физикалық өзгерістерді анықтау

	Ойын – жеке физикалық қасиеттерді дамыту құралы	1.3.1.1 денсаулық туралы жалпы түсінік алу, дене белсенділігін ұғыну
		1.1.4.1 қозғалыс машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін сипаттай білу
	Кеңістік динамикасы және қозғалыс	1.1.5.1 түрлі кеңістіктерде бірқатар қарапайым іс-қимылдарды білу және орындай алу
	Құралдармен қозғалмалы ойындар	1.1.3.1 дене жаттығуларының әр түрінде қозғалыстарды орындау мәнмәтінінде уақыт, кеңістік, салмақ пен бір қалыптылық түсініктері туралы білу
6-бөлім Қозғалмалы ойындар арқылы қимыл-тірек аппаратын дамыту	Түрлі жаттығулар арқылы денені басқару дағдылары	1.3.4.1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау
		1.2.2.1 әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше қалай жұмыс істеу керек екендігін білу
	Тірек қимыл жаттығуларын дамыту	1.2.8.1 түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде өзінің рөлін және басқаларының рөлін білу, тани бастайды, айырмашылықтарды құрметтеу
		1.1.4.1 қозғалыс машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін сипаттай білу
	Доппен ойын	1.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, кеңістік, ресурстар мен идеяларды білу және бөлісу
		1.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын іздеу және бақылау
	Секіртпемен орындалатын ойындар мен жаттығулар	1.2.1.1 дене қызметін орындау және оған қатысу кезінде қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларын білу және түсіну
		1.2.6.1 тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін кейбір композициялық элементтермен танысу және пайдалану
4-тоқсан		
7-бөлім	Қауіпсіздік	1.3.4.1 бірқатар дене жаттығуларын

ЖОБА

Ойын арқылы қарым-қатынас пен әлеуметтік дағдылар	ережесі. Ойын арқылы шығармашылық қабілеттер	орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау
		1.2.8.1 түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде өзінің рөлін және басқаларының рөлін білу, тани бастау, айырмашылықтарды құрметтеу
	Коммуникативті дағдыларын дамыту ойындары	1.1.2.1 негізгі дене қозғалыстарын және олардың қарапайым дене жаттығуларымен қалай байланысты болатынын білу
		1.2.4.1 таңдалған дене жаттығуларын орындау кезінде қарапайым ережелерді және құрылымдық тәсілдерді атап өту және пайдалану
	Ойынға шығармашылық идеялар	1.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын іздеу және бақылау
		1.2.6.1 тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін кейбір композициялық элементтермен танысу және пайдалану
	Жеке қозғалыс белсенділігі	1.1.6.1 қарапайым, өзгертілген дене жаттығуларын орындау кезінде туындауға мүмкін тәуекелдерді және қиындықтарды білу
8-бөлім Салауатты өмір салтын қалыптастыру	Ашық ауада физикалық қозғалыс	1.3.4.1 бірқатар дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді анықтау
		1.3.1.1 денсаулық туралы жалпы түсінік алу, дене белсенділігін ұғыну
	Жылдамдық күш пен ептілік	1.1.3.1 дене жаттығуларының әр түрінде қозғалыстарды орындау мәнмәтінінде уақыт, кеңістік, салмақ пен бір қалыптылық түсініктері туралы білу
	Секіруді дамыту үшін тапсырмалар	1.1.5.1 түрлі кеңістіктерде бірқатар қарапайым іс-қимылдарды білу және орындай алу
	Эстафета және қозғалмалы ойындар	1.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларының күшті жақтарын және жақсартуды қажет ететін жақтарын іздейді және бақылау
		1.2.2.1 әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше қалай жұмыс істеу керек екендігін білу

2) 2-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырып/ ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім Атлетика арқылы дене қасиеттерін дамыту	Қауіпсіздік ережесі. Денсаулық туралы жалпы түсінік	2.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау
		2.3.1.1 дене жаттығулар жасау барысында сауықтыру артықшылығын талқылау және сипаттау
	Таңғы жаттығулар жиынтығы	2.3.2.1 дене белсенділігінің алдында денені шынықтырудың маңыздылығы туралы білімін көрсету және түсіндіру
		2.3.3.1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы өзгерістерін қалай бақылайтынын білу
	Лақтыру секіру және жүгіру дағдылары	2.1.2.1 өздігінен байланыстыруды оқу арқылы негізгі қозғалыс дағдыларын түсіну және жетілдіру
	Лақтыру секіру және жүгірудің эстафеталық элементтері	2.1.1.1 қажет болған жағдайда шығармашылық міндеттерді талқылау және қолдану
		2.3.5.1 мектептен тыс және мектеп кезінде дене қимылдарына қатысу мүмкіндігін түсіне бастайды және анықтайды
2-бөлім Спорттық ойындарды меңгеру үшін қозғалыс ойындар	Қозғалмалы ойындардың қимыл дағдылар спектрі	2.2.8.1 әртүрлі дене жаттығуларын орындау кезіндегі рөлдерді көрсету және атау
	Доппен қозғалмалы ойындар	2.1.2.1 өздігінен байланыстыруды оқу арқылы негізгі қозғалыс дағдыларын түсіну және жетілдіру
		2.2.2.1 әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс істей бастайды және өзіндік жұмыс жөніндегі білімді нығайту

	Қозғалыстар арқылы ойындар	2.2.1.1 қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларды талқылау және көрсету
		2.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстар кеңістік, білімін бекіту
	Жұптық және таптық жұмыстар	2.3.5.1 мектептен тыс және мектеп кезінде дене қимылдарына қатысу мүмкіндігін ұғыну
2-тоқсан		
3-бөлім Гимнастика арқылы денені дамыту	Қауіпсіздік ережесі. Әр түрлі физикалық іс-шаралар арқылы күшті дамыту	2.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау
		2.3.2.1 дене белсенділігінің алдында денені шынықтырудың маңыздылығы туралы білімін көрсету және түсіндіру
	Кең ауқымды гимнастикалық жаттығулар	2.1.2.1 өздігінен байланыстыруды оқу арқылы негізгі қозғалыс дағдыларын түсіну және жетілдіру
	Өрмелеу	2.1.5.1 кеңістікте және динамикада қарапайым өзгерістермен іс-қимылдарды ұғыну және жеткізе білу
		2.1.4.1қимыл кемшіліктерін түзету қабілеттілігін дамыту үшін қозғалу машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін түсіну және түсіндіру
	Тепе-теңдікті дамыту	2.2.2.1 әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс істей бастау және өзіндік жұмыс жөніндегі білімді нығайту
		2.2.5.1 қажет болған жағдайда шығармашылық міндеттерді талқылау және қолдану
4-бөлім Қазақ ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақтың ұлттық ойындарымен танысу	2.2.7.1 патриоттық сезімнің не екенін білу, бір бірімен әрекет ету, адал бәсекелестіктің мағынасын түсіну
		2. 3.5.1 мектептен тыс және мектеп кезінде дене қимылдарына қатысу мүмкіндігін түсіне бастайды және

		анықтау
	Сюжеттік- рөлдік ойындар	2.2.5.1 қажет болған жағдайда шығармашылық міндеттерді талқылау және қолдану
	ЫНтымақтастық және әділ ойын	2.2.6.1 шығармашылық қабілеттерді және идеяларды түсіндіру және көрсету
3-тоқсан		
5-бөлім Денеге түсетін күш пен денсаулық	Қауіпсіздік ережесі. Белсенді қозғалыс және төзімділік	2.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау
		2.3.3.1 дене жаттығуларын орындау кезінде ағзадағы өзгерістерін қалай бақылайтынын білу
	Дене жаттығулары кезінде ағзаның өзгеруі	2.3.1.1 дене жаттығулар жасау барысында сауықтыру артықшылығын талқылау және сипаттау
		2.1.4.1 қимыл кемшіліктерін түзету қабілеттілігін дамыту үшін қозғалу машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін түсіну және түсіндіру
	Дәстүрлі қазақтың жүгіру ойындары	2.1.5.1 кеңістікте және динамикада қарапайым өзгерістермен іс-қимылдарды ұғыну және жеткізе білу
	Жұптық және топтық ойындар	2.1.3.1 қарапайым дене жаттығуларын орындау кезінде уақытты, кеңістікті және бірқалыптылықты түсінетінін көрсету
6-бөлім Қозғалыс ойындардың әралуандығы	Көрнекті ойындар	2.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау
		2.2.2.1 әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс істей бастайды және өзіндік жұмыс жөніндегі білімді нығайту
	Кіріктірілген ойындар	2.2.8.1 әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезіндегі рөлдерді көрсету және атау

		2.1.4.1 қимыл кемшіліктерін түзету қабілеттілігін дамыту үшін қозғалу машықтары бойынша өзінің күшті жақтарын және кемшіліктерін түсіну және түсіндіру
	Жай жабдықтар арқылы ойындар	2.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстар кеңістік, білімін бекіту
		2.2.5.1 қажет болған жағдайда шығармашылық міндеттерді талқылау және қолдану
	Шабуыл әрекеті арқылы ойындар	2.2.1.1 қозғалыс идеяларын, стратегияларын және жоспарларды талқылау және көрсету
		2.2.6.1 шығармашылық қабілеттерді және идеяларды түсіндіру және көрсету
4-тоқсан		
7-бөлім Топтық ойындар арқылы әлеметтік дағдылар	Қауіпсіздік ережесі. Коммуникативті дағдыларды дамыту	2.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау
		2.2.8.1 әр түрлі дене жаттығуларын орындау кезіндегі рөлдерді көрсету және атау
	Жеке шығармашылық қабілет	2.1.2.1 өз бетінше байланыстыруды үйреніп, негізгі қозғалыс машықтарын түсіну және жақсарту
		2.2.4.1 түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелерді және құрылымдық тәсілдерді талқылау және көрсету
	Шығармашылық-топтық жұмыс арқылы	2.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмалары мен басқаларының тапсырмалары бойынша талқылау және қорытындылар шығару, сонымен қатар конструктивті ұсыныс жасау
		2.2.6.1 шығармашылық қабілеттерді және идеяларды түсіндіру және көрсету
	Өздігінен жасалатын қозғалыстағы	2.1.6.1 тәуекелдердің туындау мүмкіндігін түсіну, қарапайым және өзгертілген дене жаттығуларын

	прогресс	жетілдіру кезінде машықтар мен шеберлікті нығайту
8-бөлім Денсаулық және дене белсенділігі	Таза ауадағы дене тәрбиесі (іс-әрекеті)	2.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін аз ғана дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді түсіну, оларға жауап қайтарудың кейбір негізгі жолдарын анықтау
		2.3.1.1 дене жаттығулар жасау барысында сауықтыру артықшылығын талқылау және сипаттау
	Жеке және топтық белсенділік арқылы жүгіру қабілеттері	2.1.3.1 қарапайым дене жаттығуларын орындау кезінде уақытты, кеңістікті және бірқалыптылықты түсінетінін көрсету
	Түрлі ұзындыққа және биіктікке секіру	2.1.5.1 кеңістікте және динамикада қарапайым өзгерістермен іс-қимылдарды ұғыну және жеткізе білу
	Эстафета және қозғалмалы ойындар	2.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмалары мен басқаларының тапсырмалары бойынша талқылау және қорытындылар шығару, сонымен қатар конструктивті ұсыныс жасау
		2.2.2.1 әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін командада жұмыс істей бастайды және өзіндік жұмыс жөніндегі білімді нығайту

3) 3-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырып/ ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		

1-бөлім Жеңіл атлетика арқылы қозғалыс әрекеттері	Қауіпсіздік ережесі. Денсаулық туралы негізгі түсініктер	3.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай еңсеру керек екендігін түсіну және көрсету
		3.3.1.1 дене жаттығуларының, сауықтыру пайдасы денсаулықты нығайтуға ықпал ететін көрсете білу және түсіну
	Түрлі іс-әрекетке бағытталған жаттығулар	3.3.2.1 дене қызметімен айналысқанда денені қыздыру және босаңсыту маңызын түсіндіру
		3.3.3.1 дене жаттығуларын орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру
	Лақтыру, секіру және жүгірудің түрлері	3.1.2.1 дене дамуы үшін қарастырылған түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыстарды қалай орындау керек екендігін білу және түсіну
	Эстафета элементтері бар жеңіл атлетика	3.1.1.1 негізгі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыс машықтарын білу, түсіну және жақсартып жалғастыру
		3.3.5.1 түрлі дене қызметтеріне қатысу мүмкіндігін қалай алу керектігін қарау және түсіндіру
2-бөлім Қозғалыс және спорт ойындар	Қозғалмалы ойындарындағы қозғалыс дағдылары	3.2.8.1 түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде басқаларының рөлін түсіну және көрсету, олардың айырмашылықтарын ұғыну
	Қозғалыс координациясына бағытталған қозғалмалы ойындар	3.1.2.1 дене дамуы үшін қарастырылған түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыстарды қалай орындау керек екендігін білу және түсіну
		3.2.2.1 өздік және командалық жұмыстың мағынасын түсіну және көшбасшылықты ауыстыру арқылы оны көрсету
	Шапшаңдыққа бағытталған қозғалмалы ойындар	3.2.1.1 бірқатар қозғалыс идеяларымен, стратегиялармен және жоспарлармен баламаларды талдау үшін проблемаларды жою әдістерін қолдану
		3.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру

		маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстар кеңістік, білімін қолдану
	Ұжымда жұмыс атқару	3.3.5.1 түрлі дене қызметтеріне қатысу мүмкіндігін қалай алу керектігін қарайды және түсіндіру
2-тоқсан		
3-бөлім Акробатика негіздерінде гимнастика	Қауіпсіздік ережесі. Жаттығулар арқылы икемділікті дамыту	3.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай еңсеру керек екендігін түсіну және көрсету
	Аэробика элементтері бар гимнастика	3.3.2.1 дене қызметімен айналысқанда денені қыздыру және босаңсыту маңызын түсіндіру
		3.1.2.1 дене дамуы үшін қарастырылған түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыстарды қалай орындау керек екендігін білу және түсіну
	Гимнастикалық жаттығулардағы реттілік	3.1.5.1 орындау және бағалау кезінде бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсету және анықтай білу
		3.1.4.1 өзінің күшті жақтары мен кемшіліктерін анықтау және басқалардың жаттығуларды орындау сапасын талқылау
	Тепе-теңдікті дамытуға арналған ойындар	3.2.2.1 өздік және командалық жұмыстың мағынасын түсіну және көшбасшылықты ауыстыру арқылы көрсету
		3.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларын талдау үшін конструктивті ұсыныстар жасау туралы алынған білімді пайдалану және қолдану
4-бөлім Қазақ ұлттық қозғалыс ойындары	Қазақтың ұлттық ойындарына баулу	3.2.7.1 патриотизмнің мағынасын түсіндіру, топтық және дербес дене қимылдарында өзара іс қимыл мен адал ойын көрсету
		3.3.5.1 түрлі дене қызметтеріне қатысу мүмкіндігін қалай алу керектігін қарау

ЖОБА

		және түсіндіру
	Ынтымақтастық және әділ ойын	3.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларын талдау үшін конструктивті ұсыныстар жасау туралы алынған білімді пайдалану және қолдану
		3.2.6.1 тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жасау үшін композициялық идеялармен эксперимент жасау
3-тоқсан		
5-бөлім Денсаулық және физикалық белсенділік	Қауіпсіздік ережесі. Физикалық белсенділік және төзімділік	3.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай еңсеру керек екендігін түсіну және көрсету
		3.3.3.1 дене жаттығуларын орындау кезінде физикалық өзгерістерді анықтау үшін бірқатар бақылау стратегияларын көрсету және түсіндіру
	Дене жаттығулары кезінде өзін-өзі басқару	3.3.1.1 дене жаттығуларының, сауықтыру пайдасы денсаулықты нығайтуға ықпал ететін көрсете білу және түсіну
		3.1.4.1 өзінің күшті жақтары мен кемшіліктерін анықтау және басқалардың жаттығуларды орындау сапасын талқылау
	Жұптық және топтық жұмыстардағы тапсырмалар	3.1.5.1 орындау және бағалау кезінде бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсету және анықтай білу
	Төзімділікті дамытуға бағытталған ойындар	3.1.3.1 уақытты, кеңістікті және бірқалыптылықты түсінетінін көрсететін машықтарды және жүйелілікті дамыту және жетілдіру

ЖОБА

6-бөлім Топтық ойындар элементтері	Дәлдік пен мергендікті дамытатын ойындар	3.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай еңсеру керек екендігін түсіну және көрсету
		3.2.8.1 түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде басқаларының рөлін түсіну және көрсету, олардың айырмашылықтарын ұғыну
	Дамытатын ойындар	3.2.2.1 өзіндік және командалық жұмыстың мағынасын түсіну және көшбасшылық рөлдерімен алмасып, оны көрсету
		3.1.4.1 өзінің күшті жақтары мен кемшіліктерін анықтау және басқалардың жаттығуларды орындау сапасын талқылау
	Топтағы шығармашылықты дамытуға бағытталған ойындар	3.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстар кеңістік, білімін қолдану
		3.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларын талдау үшін конструктивті ұсыныстар жасау туралы алынған білімді пайдалану және қолдану
	Баскетбол элементтері бар эстафета	3.2.1.1 бірқатар қозғалыс идеяларымен, стратегиялармен және жоспарлармен баламаларды талдау үшін проблемаларды жою әдістерін қолдану
		3.2.6.1 тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жасау үшін композициялық идеялармен эксперимент жасау
4-тоқсан		

ЖОБА

7-бөлім Ойын арқылы әлеуметтік дағдылар	Қауіпсіздік ережесі. Ойындағы қарым-қатынас дағдылары	3.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай еңсеру керек екендігін түсіну және көрсету
		3.2.8.1 түрлі қарапайым әрекеттерді орындау кезінде басқаларының рөлін түсіну және көрсету, олардың айырмашылықтарын ұғыну
	Жарыс элементтері бар ойындар	3.1.2.1 дене дамуы үшін қарастырылған түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде қозғалыстарды қалай орындау керек екендігін білу және түсіну
		3.2.4.1 бірқатар дене жаттығуларына қатысқан кезде ережелерді және құрылымдық тәсілдерді білетінін қолдану және пайдалану
	Жігерлендіру және қозғалыс қасиеттерін дамыту	3.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларын талдау үшін конструктивті ұсыныстар жасау туралы алынған білімді пайдалану және қолдану
		3.2.6.1 тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жасау үшін композициялық идеялармен эксперимент жасау
	Топтық қозғалыс әрекетінің прогресі	3.1.6.1 қозғалыс қызметін оқытудың түрлі кезеңдерінде тәуекелдердің туындауын қысқарту және қиындықтарды еңсеру шеберлігі мен машықтарын жетілдіру
8-бөлім Жеңіл атлетика арқылы салауатты өмір салты	Салауатты өмір салтын қалыптастыру	3.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде тиісінше жауап қайтарып, қиындықтар мен тәуекелдерді қалай еңсеру керек екендігін түсіну және көрсету
		3.3.1.1 дене жаттығуларының, сауықтыру пайдасы денсаулықты нығайтуға ықпал ететін көрсете білу және түсіну
	Жүгіру ойындарына қатысу	3.1.3.1 уақытты, кеңістікті және бірқалыптылықты түсінетінін көрсететін машықтарды және

ЖОБА

		жүйелілікті дамыту және жетілдіру
	Ұзындыққа және биіктікке секіру	3.1.5.1 орындау және бағалау кезінде бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсету және анықтай білу
	Лақтыру тәжірибелері	3.2.5.1 өзінің шығармашылық тапсырмаларын және басқаларын талдау үшін конструктивті ұсыныстар жасау туралы алынған білімді пайдалану және қолдану
		3.2.2.1 өздік және командалық жұмыстың мағынасын түсіну және көшбасшылықты ауыстыру арқылы көрсету

4) 4-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырып/ ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім Жүгіру, секіру және лақтыру	Қауіпсіздік ережесі. Қысқа қашықтыққа жүгіру	4.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді еңсеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану
		4.3.1.1 дене жаттығулары үшін денсаулық және салауатты өмір салтын маңыздылығын талдау және түсіну
	Ұзындыққа секіру негіздері	4.3.2.1 дене қызметімен айналысқан кезде, денені қыздыру және босаңсыту қажеттілігін көрсету және талқылау
		4.3.3.1 дене қимылдарын орындау кезінде немесе орындағаннан кейін белгілі бір физикалық өзгерістерді көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын қолдану
	Лақтырудың түрлерімен тәжірибелер	4.1.2.1 дене дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығулар мен қозғалыстарды орындау сапасын арттыруды түсіну және көрсету

	Жеңіл атлетика элементтері бар эстафета	4.1.1.1 түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде негізгі қозғалыс машықтарын түсіну және көрсету
		4. 3.5.1 дене қимылдарына қатысудың түрлі мүмкіндіктерін зерттеу және салыстыру, оларға қатысу мүмкіндіктерін алу жолдары
2-бөлім Жеңілдетілген спорттық ойындар	Волейбол доптарымен ойындар	4.2.8.1 түрлі әрекеттерді орындау кезінде түрлі рөлдермен эксперимент жасау және орындауға кірісу, олардың айырмашылықтарын бағалау
	Спорттық ойындар	4.1.2.1 дене дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығулар мен қозғалыстарды орындау сапасын арттыруды түсіну және көрсету
		4.2.2.1 көшбасшылық рөлдерімен кезектесе алмасып, әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше және топта жұмыс істей білу
	Техникасы жеңіл тапсырмалар	4.2.1.1 баламаларды анықтап және жасап қозғалыс идеяларын, стратегияларды және жоспарларды анықтайды және ұйымдастыру
		4.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстар кеңістік айрмашылығын білу
	Топтағы негізгі жұмыстар	4. 3.5.1 дене қимылдарына қатысудың түрлі мүмкіндіктерін, оларға қатысу мүмкіндіктерін алу жолдарын зерттейді және салыстыру
2-тоқсан		
3-бөлім Гимнастиканың негізгі элементтері	Қауіпсіздік ережесі. Жалпы дамытуға арналған жаттығулар	4.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді еңсеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану
		4.3.2.1 дене қызметімен айналысқан кезде, денені қыздыру және босаңсыту қажеттілігін көрсету және талқылау
	Акробатиканың жеңіл элементтері	4.1.2.1 дене дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығулар мен қозғалыстарды орындау сапасын арттыруды түсіну және көрсету

	Жеңіл гимнастикалық құралдармен жаттығулар	4.1.5.1 қолданылатын бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсете және түсіндіре отырып, өзінің және басқаларының іс-қимылдарды орындауына ортақтасу
		4.1.4.1 дене жаттығуларын шебер орындау үшін әлеуетті анықтап, қозғалыстың күшті және әлсіз жақтарын салыстыру
	Гимнастикалық құралдарға бағытталған тапсырмалар	4.2.2.1 көшбасшылық рөлдерімен кезектесе алмасып, әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше және топта жұмыс істей білу
		4.2.5.1 орындаушыларға конструктивтік ұсыныстар жасау үшін шығармашылық тапсырмаларға қатысты өзінің сыни тұрғыдан көзқарасы мен басқаларының көзқарастарын біріктіру
4-бөлім Қазақ ұлттық ойындары	Қазақтың қозғалмалы ойындары	4.2.7.1 топтық және дербес дене қимылдарында патриоттық сезімін, өзара іс қимылдар мен адал бәсекелестікті көрсету
		4. 3.5.1 дене қимылдарына қатысудың түрлі мүмкіндіктерін, оларға қатысу мүмкіндіктерін алу жолдарын зерттеу және салыстыру
	Ұлттық зияткерлік ойындар	4.2.5.1 орындаушыларға конструктивтік ұсыныстар жасау үшін шығармашылық тапсырмаларға қатысты өзінің сыни тұрғыдан көзқарасы мен басқаларының көзқарастарын біріктіру
		4.2.6.1 белгілі бір тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін бірқатар композициялық идеяларды анықтау және құрау
3-тоқсан		

5-бөлім Шаңғы/кросс/ коньки даярлық негіздері	Қауіпсіздік ережесі. Тапсырма арқылы дене шынықтыру компоненттерін дамыту	4.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді еңсеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану
		4.3.3.1 дене қимылдарын орындау кезінде немесе орындағаннан кейін белгілі бір физикалық өзгерістерді көру үшін бірқатар бақылау стратегияларын қолдану
	Аэробикалық жаттығудың пайдасы	4.3.1.1 дене жаттығулары үшін денсаулық және салауатты өмір салтын маңыздылығын талдау және түсіну
		4.1.4.1 дене жаттығуларын шебер орындау үшін әлеуетті анықтап, қозғалыстың күшті және әлсіз жақтарын салыстыру
	Қашықтықтан өту тапсырмалары	4.1.5.1 қолданылатын бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсете және түсіндіре отырып, өзінің және басқаларының іс-қимылдарды орындауына ортақтасу
		4.1.3.1 қимылды орындаудың уақыт, кеңістік және бір қалыптылық туралы түсініктерін көрсететін бірқатар тиімді машықтарды және жүйеліліктерді түсіну және қолдана білу
6-бөлім Бірлескен және шытырман тапсырмалар арқылы оқыту	Басқалармен ынтымақтастық және көшбасшылық	4.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді еңсеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану
		4.2.2.1 көшбасшылық рөлдерімен кезектесе алмасып, әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше және топта жұмыс істей білу
	Шытырман және бірлескен тапсырмалар арқылы оқыту	4.2.8.1 түрлі әрекеттерді орындау кезінде түрлі рөлдермен эксперимент жасайды және орындауға кірісу, олардың айырмашылықтарын бағалау
		4.1.4.1 дене жаттығуларын шебер орындау үшін әлеуетті анықтап, қозғалыстың күшті және әлсіз жақтарын салыстыру

	Ойындардағы қиялды дамыту	4.2.3.1 түрлі дене жаттығулары орындауда қолайлы оқыту ортасын құру маңыздылығын мойындай отырып, идеяларды, ресурстар кеңістік айрмашылығын білу
		4.2.5.1 орындаушыларға конструктивтік ұсыныстар жасау үшін шығармашылық тапсырмаларға қатысты өзінің сыни тұрғыдан көзқарасы мен басқаларының көзқарастарын біріктіру
	Баскетбол элементтері бар ойындар	4.2.1.1 баламаларды анықтап және жасап қозғалыс идеяларын, стратегияларды және жоспарларды анықтау және ұйымдастыру
		4.2.6.1 белгілі бір тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін бірқатар композициялық идеяларды анықтау және құрау
4-тоқсан		
7-бөлім Қарым-қатынас орнату үшін ойындар	Қауіпсіздік ережесі. Допты игеру дағдыларын дамыту	4.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді еңсеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану
		4.2.8.1 түрлі әрекеттерді орындау кезінде түрлі рөлдермен эксперимент жасайды және орындауға кірісу, олардың айырмашылықтарын бағалау
	Доппен жасалатын жаттығуларды құрастыру	4.2.6.1 белгілі бір тақырыптарды, көңіл күйлер мен эмоцияларды жеткізу үшін бірқатар композициялық идеяларды анықтау және құрау
		4.2.4.1 түрлі дене жаттығуларын орындау кезінде ережелер мен құрылымдық тәсілдерді жасайды және қолдану
	Ойындардағы топтық іс-әрекеттер	4.2.5.1 орындаушыларға конструктивтік ұсыныстар жасау үшін шығармашылық тапсырмаларға қатысты өзінің сыни тұрғыдан көзқарасы мен басқаларының көзқарастарын біріктіру
		4.1.2.1 дене дамуына ықпал ететін түрлі жүйелі жаттығулар мен қозғалыстарды орындау сапасын арттыруды түсіну және көрсету

	Доппен түрлендірілген ойындар	4.1.6.1 жаттығулардың әр түрін орындау кезінде тәуекелдерді қысқарту және туындайтын қиындықтарды еңсеру қабілеттілігін көрсетіп, орындалатын жаттығулардың күрделілігінің деңгейін тани білу
8-бөлім Денсаулық туралы білім алу және практика арқылы машықтандыру	Қозғалмалы ойындар дене шынықтырудың компоненті ретінде	4.3.4.1 денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене жаттығуларын орындау кезінде қиындықтар мен тәуекелдерді еңсеру үшін тиісті реакцияларды таңдау және қолдану
		4.3.1.1 дене жаттығулары үшін денсаулық және салауатты өмір салтын маңыздылығын талдау және түсіну
	Жүгіру дағдылары мен денсаулықты нығайту	4.1.3.1 қимылды орындаудың уақыт, кеңістік және бір қалыптылық туралы түсініктерін көрсететін бірқатар тиімді машықтарды және жүйеліліктерді түсіну және қолдана білу
		4.1.5.1 қолданылатын бірқатар іс-қимылдарды, кеңістікті, динамиканы және байланыстарды көрсете және түсіндіре отырып, өзінің және басқаларының іс-қимылдарды орындауына ортақтасу
	Денсаулықты нығайтуға арналған ойындар мен эстафеталар	4.2.5.1 орындаушыларға конструктивтік ұсыныстар жасау үшін шығармашылық тапсырмаларға қатысты өзінің сыни тұрғыдан көзқарасы мен басқаларының көзқарастарын біріктіру
		4.2.2.1 көшбасшылық рөлдерімен кезектесе алмасып, әрекет мақсаттарына қол жеткізу үшін өз бетінше және топта жұмыс істей білу

Ескерту:

*шаңғы/коньки/кросс даярлық сабақтарын аймақтардың ауа райына сәйкес өзара алмастыруға болады.

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
35-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Қазақ тілі пәнін оқыту мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. «Қазақ тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) қазақ тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктеріне коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану;

2) тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу;

3) аудиовизуалды материалды тыңдау барысында өз көзқарастарын білдіру;

4) мәтіндерге қойылған мақсатқа сәйкес қорытынды, синтез, анализ жасау дағдыларын қалыптастыру.

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. «Қазақ тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

2) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

3) 7-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат

4) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;

5) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау.

6. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) мәтіннен ақпаратты анықтау;

4) негізгі ойды анықтау;

5) тыңдалым материалы бойынша жауап беру және бағалау;

6) сөйлеу мәдениетін дамыту.

7. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ақпаратты түсіну;

2) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

3) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

4) мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу;

5) мәтіндерге салыстырмалы анализ жасау;

6) оқылым стратегияларын қолдану;

7) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.

8. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жоспар құру;

2) әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру;

3) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;

4) эссе жазу;

5) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;

6) мәтіндерді түзету және редакциялау.

9. «Әдеби тіл нормаларын сақтау бөлімі» келесі бөлімшелерден тұрады:

1) орфографиялық норма;

2) орфоэпиялық норма;

3) лексикалық норма;

4) грамматикалық норма;

5) пунктуациялық норма.

10. 5-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым:

тірек сөздер арқылы тақырыпты болжау, негізгі ойды анықтау, негізгі және

қосымша ақпаратты анықтау, қыстырма, қаратпа, одағай сөздер арқылы өз ойын білдіру;

2) оқылым:

мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтін арқылы тану, хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы, жанрлық ерекшеліктері, ауызекі сөйлеу стиліндегі мәтіндер, оқылым стратегияларын қолдану, қажетті ақпаратты таба білу;

3) жазылым:

мәтін бөлімдеріне (кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды) жоспар құру, хат, хабарлама, жарнаманы жанрлық ерекшеліктеріне сәйкес жазу, сюжетті суреттер негізінде әңгіме жазу, эссенің бөлімдерін меңгеру (кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды), мекен мен оқиғаны сипаттайтын не суреттейтін эссе жазу;

4) әдеби тіл нормалары:

орфографиялық норма: қазақ тілінің дыбыстар жүйесі, үндестік заңы, емле заңдылықтары;

орфоэпиялық норма: ілгерінді, кейінді, тоғыспалы ықпал;

лексикалық норма: сөздердің тура және ауыспалы мағынасы, көп мағыналы сөздер, синоним, омоним, антоним;

грамматикалық норма: туынды сөздер, күрделі сөздер, зат есімнің мағыналық түрлері, сын есім, шырай категориясы, сан есім, мағыналық түрлері, төл сөз бен төлеу сөз, автор сөзі;

пунктуациялық норма: төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің тыныс белгілерін дұрыс қолдану.

11. 6-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым:

көтерілген мәселені болжау, әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі көтерілген мәселені талдау, мәтін мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты түсіну, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау, жалпы және нақты сұрақтар, мәтін мазмұнын шынайы өмірмен байланыстыру, ресми сөздер мен тіркестерді, терминдерді орынды қолдану, диалогке қатысу;

2) оқылым:

мәтіннен негізгі және детальді ақпаратты анықтау, ауызекі сөйлеу мен көркем сөйлеуді тілдік құралдар арқылы тану, ауызекі сөйлеу мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату, мәтін негізінде нақтылау сұрақтарын құрастыру, оқылым стратегияларын қолдану, комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу, сілтеме жасау;

3) жазылым:

әртүрлі жанрдағы мәтіндер жазу үшін жоспар құру, мінездеме, өмірбаян, құттықтауды жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай жазу, графиктік мәтін құрастыру, эссе жазу барысында абзацты жүйелі құрастыру, «келісу, келіспеу» эссесін жазу, жинақы мәтін жазу, мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары:

орфографиялық норма: жеке, бірге, бөлек, дефис арқылы жазылатын сөздер;

орфоэпиялық норма: сөз екпіні, тіркес екпіні, логикалық екпін;

лексикалық норма: көнерген сөз, эвфемизим, дисфемизм, неологизм,термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздер;

грамматикалық норма: есімдік, етістік, етіс түрлері, салт және сабақты етістік, үстеу, үстеудің мағыналық түрлері;

пунктуациялық норма: қазақ тіліндегі тыныс белгінің түрлері, даралаушы тыныс белгілері.

12. 7-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым:

мәтін негізінде оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау, әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау, факті мен көзқарасты ажырату, дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау, дәлелді жауап беру, салыстыру, талқылау, коммуникативтік жағдаятқа сайкөркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу;

2) оқылым:

мәтіндік және графиктік ақпаратты интерпретациялау, тілдік құралдар арқылы публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін тану, хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының қызметтік жазбалардың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату, мәтіннің тақырыбын, құрылымын, мақсатты аудиториясын, тілдік ерекшеліктерін талдау, мәтін негізінде проблемалық сұрақтар құрастыра білу, комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу, сілтеме жасау;

3) жазылым:

күрделі жоспар құру, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу, графиктік мәтін түрінде берілген процесті сипаттап жазу, дискуссивті эссе жазу, жинақы мәтін жазу, мәтін негізінде лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары:

орфографиялық норма: жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай жазу;

орфоэпиялық норма: сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану;

лексикалық норма: фразеологизм, мақал-мәтелдердің эмоционалды мәнін, көркемдік ерекшеліктерін түсініп қолдану;

грамматикалық норма: есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлері, еліктеу сөздер, шылау түрлері, одағай, оқшау сөздер;

пунктуациялық норма: сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін (даралаушы және ерекшелеуші) дұрыс қолдану.

13. 8-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым:

дәйексөз, үзінді негізінде мәселені болжау, әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау, астарлы ойды анықтау, тұрмыстық, әлеуметтік мәтіндерді талдау арқылы

негізгі ойды анықтау, перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау, коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу;

2) оқылым:

тұтас және аралас мәтіндердегі ақпаратты салыстыру, тілдік құралдар арқылы публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін тану, мақала, аннотация, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату, ғылыми және публицистикалық стильде жазылған мәтіндерді талдау, сілтеме жасау;

3) жазылым:

тезистік жоспар құру, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу, графиктік мәтіндердегі деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу, аргументативті эссе жазу, бұқаралық ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары:

орфографиялық норма: бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфографиялық нормаға сай жазу;

орфоэпиялық норма: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану;

лексикалық норма: сөздік қор мен сөздік құрам;

грамматикалық норма: сөз тіркестерінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді және етістікті сөз тіркестері, тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелері, сөйлемнің бірыңғай мүшелері мен айқындауыш мүшелері, жай сөйлем,жай сөйлемнің айтылу мақсатына қарай бөлінуі;

пунктуациялық норма: қабаттаса қолданылатын тыныс белгілері.

14. 9-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым:

әртүрлі жанрдағы орта көлемді мәтіндердегі мақсатты аудитория мен тілдік құралдардың рөлін талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу, мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау, мәтінде айтылған ойға өз көзқарасын білдіру, сыни тұрғыдан баға беру;

2) оқылым:

тұтас емес мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу, қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану, мақала, аннотация, презентация, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату, әртүрлі стильдегі мәтіндердің қызметін, құрылымын, ерекшелігін салыстыру, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу, ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау;

3) жазылым:

күрделі жоспар құру, әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру, жағдаятты талқылау, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе), перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу, тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу;

4) әдеби тіл нормалары:

орфографиялық норма: жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру, мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру, мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу, эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу, жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау;

орфоэпиялық норма: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу;

лексикалық норма: лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану;

грамматикалық норма: құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу, салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану, сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану, аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану;

пунктуациялық норма: құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын) ережеге сай қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

15. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» сан мен әріптен тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, әріппен берілген белгі сөйлеу әрекетінің дағдысын (тыңдалым және айтылым, оқылым, жазылым, әдеби тіл нормалары), әріппен қоса берілетін сандар бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

16. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Болжау	5.1.1.1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен

	болжау	арқылы көтерілетін мәселені болжау	болжау	мәселені болжау	жауап беру, түпнұсқамен салыстыру
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, Жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау
3. Мәтіннен ақпаратты анықтау	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау	9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу
4. Негізгі ойды анық тау	5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар	6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігін	7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс	8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық,	9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды

	арқылы негізгі ойды анықтау	е назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау	ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау	әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау	анықтау
5. Тыңдалым материалы бойынша жауап беру және бағалау	5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру	6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру	7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау	8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау	9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	5.1.6.1 коммуникатив тік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру	6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу	7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу	8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу	9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау,орта көлемді монолог дайындау

2) оқылым:

	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Ақпаратты түсіну	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау	8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру	9.2.1.1 тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату	6. 2.3.1 ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату	7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату	9.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін

					ажырату
4. Мәтіндерге салыстырмалы анализ жасау	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу	5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру	6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру	8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру	9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
6. Оқылым стратегияларын қолдану	5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін	6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу	7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу	8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу	9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу

	оқу				
7. әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	5.2.7.1 энциклопедия лар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу	6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау	7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау	8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау	9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау

3) жазылым:

	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Жоспар құру	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру
2. Әртүрлі жанрда	5.3.2.1 жанрлық ерекшелік	6.3.2.1 жанрлық және	7.3.2.1 жанрлық және	8.3.2.1 жанрлық және	9.3.2.1 мақсатты аудитория

мәтіндер құрастыру	теріне сай ресімделуімен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу	стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу	стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу	стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу	ның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі форма да ұсыну	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу	8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу	9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу
4. Эссе жазу	5. 3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс	6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе	7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы	8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылы	9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді

	адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу	бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу («келісу, келіспеу» эссесі)	шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе)	ғы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)	немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін (компрессия) жазу	5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу	6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, жинақы мәтін жазу	7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу	8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу	9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және редакциялау	6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау	7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау	8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау	9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакция

				у	лау

4) әдеби тіл нормаларын сақтау:

1. Орфография лық норма	5.4.1.1 қазақ тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшеліктерін ескере отырып, орфографиялық нормаға сай жазу	6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу	7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфография-лық нормаға сай жазу	8.4.1.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфографиялық нормаға сай жазу	9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	5.4.2.1 сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарына сәйкес айта білу	6.4.2.1 екпіннің түрлерін (сөз екпіні, тіркес екпіні, логикалық екпін) сөз және сөйлем ішінде орынды қолдану	7.4.2.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану	8.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	-
3. Лексикалық норма	5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, көпмағыналы сөздер, омоним, антоним, синонимдерді көркемдік ерекшеліктеріне сай қолдану	6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолданыс аясын түсіну және	7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің эмоционалды мәнін, көркемдік ерекшеліктерін түсініп қолдану	8.4.3.1 сөздік қор және сөздік құрам ерекшеліктерін түсініп қолдану	9.4.3.1 стильдік ерекшелік терге сай тілдік бірліктерді дұрыс қолдана білу

		ажырата білу			
4. Грамматикалық норма	5.4.4.1 жұрнақ арқылы жасалған туынды сөздерді және күрделі сөздерді ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 5.4.4.2 зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану; 5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.4 сан есімнің мағыналық түрлерін ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу;	6.4.4.1 сөйлемдегі есімдіктің қызметін түсіну, есімдікті зат есім, сын есімнің орнына қолдану; 6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.4.2 еліктеуіш сөздердің мәнмәтіндегі қолданысын түсіну. 7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.4.4.4 одағай түрлерін ажырата білу, қолдану; 7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу	8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану; 8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану; 8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер мен айқындауыш мүшелерді қолдана білу; 8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану

	5.4.4.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру				
5. Пунктуациялық норма	5.4.5.1 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің тыныс белгілерін дұрыс қолдану	6.4.5.1 қазақ тіліндегі тыныс белгілерінің түрлері мен қызметін (даралаушы) түсіну, дұрыс қолдану	7.4.5.1 сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін (даралаушы және ерекшелеуші) дұрыс қолдану	8.4.5.1 сөйлем соңында қабаттасып қойылатын тыныс белгілерін дұрыс қолдану	9.4.5.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажыратын) ережеге сай қолдану

17. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

18. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту қазақ тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 5-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлімдер	Грамматикалық материал	Тақырыптар/ жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті

1-тоқсан			
1. Мәдениет: тіл және қарым-қатынас. Фонетика	Дауысты, дауыссыз дыбыстардың емлесі. Үндестік заңы. Орфографиялық норма	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
		Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану
		Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу
		Әдеби тіл нормалары	5.4.1.1 қазақ тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшеліктерін ескере отырып, орфографиялық нормаға сай жазу
2. Киіну. Сән.Талғам. Фонетика	Дыбыс үндестігі	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог,монологтердегі (ән мәтіні, жарнама) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау
		Оқылым	5.2.3.1 жарнама құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру

		Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, жарнама құрастырып жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	5.4.2.1 сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарына сәйкес айта білу
3. Отбасылық дәстүрлер мен мерекелер. Лексика	Сөз және оның мағынасы	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.3.1 хаттың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат құрастырып жазу; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу
		Әдеби тіл нормалары	5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, көп мағыналы сөздеркөркемдік ерекшеліктеріне сай қолдану
2- тоқсан			
4. Жануарлар әлемі мен		Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени тақырыптарға байланысты

өсімдіктер дүниесі. Лексика	Омоним. Синоним. Антоним		диалог, монологтердегі (хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау
		Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.3.1 хабарландырудың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	5.4.3.1 омоним, антоним, синонимдерді көркемдік ерекшеліктеріне сай қолдану
5. Бос уақыт және хобби. Морфология	Сөздің жасалу жолдары	Тыңдалым және айтылым	5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру; 5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру
		Оқылым	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.3.1 хабарлама құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды,

			белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу; 5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хабарландыру құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	5.4.4.1 жұрнақ арқылы жасалған туынды сөздерді және күрделі сөздерді ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану
3-тоқсан			
6. Қиял әлемі. Морфология	Сөздің топтары. Зат есім. Зат есімнің мағыналық түрлері. Зат есімнің түрленуі	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
		Оқылым	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
		Жазылым	5.3.4.1эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және редакциялау

		Әдеби тіл нормалары	5.4.2.2 зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану
7. Көлік және жол белгілері. Морфология	Сан есім. Сан есімнің мағыналық түрлері. Сан есімнің заттануы	Тыңдалым және айтылым	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	5.2.3.1 нұсқаулық құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
		Жазылым	5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу; 5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру
		Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 сан есімнің мағыналық түрлерін ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу
8. Адамның сырт келбеті мен мінезі. Морфология	Сын есім. Сын есімнің мағыналық түрлері. Сын есімнің шырайлары. Сын есімнің заттануы	Тыңдалым және айтылым	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын

			түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу
		Жазылым	5.3.3.1сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру
		Әдеби тіл нормалары	5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу
4-тоқсан			
9. Аспан әлемінің құпиялары. Синтаксис	Төл сөз. Автор сөзі. Төлеу сөз. Төл сөзді төлеу сөзге айналдыру жолдары	Тыңдалым және айтылым	5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру
		Оқылым	5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
		Жазылым	5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу; 5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу
		Әдеби тіл нормалары	5.4.5.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын,

			қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру
10. Саяхат және демалыс. Синтаксис	Төл сөз бен автор сөзінің тыныс белгілері	Тыңдалым және айтылым	5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру; 5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру
		Оқылым	5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу; 5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.3.1 хаттың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	5.4.4.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру; 5.4.5.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің тыныс белгілерін дұрыс қолдану

2) 6-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлімдер	Грамматикалық материал	Тақырыптар/ жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті

1-тоқсан			
1. Қазақстандағы көрікті жерлер. Лексикография	Орфографиялық норма. Орфографиялық сөздік	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
		Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, жинақы мәтін жазу
		Әдеби тіл нормалары	6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Ұлттық және отбасылық құндылықтар. Фонетика	Екпін,оның түрлері	Тыңдалым және айтылым	6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (құттықтау, интервью) көтерілген мәселені талдау
		Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және

			қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру
		Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып мінездеме, құттықтауқұрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	6.4.2.1 екпіннің түрлерін (сөз екпіні, тіркес екпіні, логикалық екпін) сөз және сөйлем ішінде орынды қолдану
3. Әлемнің жеті кереметі. Лексикография	Орфографиялық норма. Орфографиялық сөздік	Тыңдалым және айтылым	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
		Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
		Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу(«келісу, келіспеу» эссесі)
		Әдеби тіл нормалары	6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис

			арқылы жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан			
4. Астана – мәдениет пен өнер ордасы. Лексика	Неологизм сөздер. Термин сөздер. Диалект сөздер. Кәсіби сөздер	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (хабарландыру, жаңалық) көтерілген мәселені талдау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
		Оқылым	6.2.3.1 ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
		Жазылым	6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	6.4.3.1 неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөздердің қолданыс аясын түсіну және ажырата білу
5. Тарихи тұлғалар. Лексика	Көнерген сөздер. Эвфемизм. Дисфемизм. Табу	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және

			нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
		Оқылым	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, өмірбаян құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, табу сөздердің қолданыс аясын түсіну және ажырата білу
3-тоқсан			
6. Су – тіршілік көзі. Қазақстандағы өзен-көлдер. Морфология	Есімдік, оның мағыналық түрлері	Тыңдалым және айтылым	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
		Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру
		Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру;

			6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
		Әдеби тіл нормалары	6.4.4.1 сөйлемдегі есімдіктің қызметін түсіну, есімдікті зат есім, сын есімнің орнына қолдану
7. Спорт. Белгілі спорт жұлдыздары. Морфология	Етістік, оның мағыналық түрлері. Етіс түрлері	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, өмірбаян) көтерілген мәселені талдау; 6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау
		Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру
		Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, өмірбаян құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану
8. Қазақ халқының әдет-ғұрыптары мен салт-	Үстеу. Үстеудің мағыналық түрлері	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау; 6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени,

дәстүрлері. Наурыз. Морфология			ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (жаңалық, құттықтау) көтерілген мәселені талдау
		Оқылым	6.2.3.1 ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, құттықтау құрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану
4-тоқсан			
9. Әлемдегі ірі кітапханалар. Морфология	Үстеу. Үстеудің мағыналық түрлері	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (өмірбаян, хабарландыру) көтерілген мәселені талдау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
		Оқылым	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және

			қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру
		Жазылым	6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, жинақы мәтін жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану
10. Ғылым мен технология жетістіктері. Пунктуация	Тыныс белгілерінің түрлері мен қызметі	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
		Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру
		Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін

			жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
		Әдеби тіл нормалары	6.4.5.1 қазақ тіліндегі тыныс белгілерінің түрлері мен қызметін (даралаушы) түсіну, дұрыс қолдану

3) 7-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлімдері	Грамматикалық материал	Тақырыптар/ жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
1. Ауа райы және климаттық өзгерістер. Фонетика	Интонация. Кідіріс. Логикалық екпін	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
		Жазылым	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
		Әдеби тіл нормалары	7.4.2.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін

			түсініп қолдану
2. Көшпенділер мәдениеті. Орфография	Шылаудың емлесі. Орфографиялық норма	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайкөркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
		Оқылым	7.2.3.1 хроника құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақалақұрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай жазу

3. Денсаулық – зор байлық. Лексика	Қанатты сөздер. Фразеологизм. Мақал-мәтелдер	Тыңдалымжән еайтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайкөркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
		Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.3.1 кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, нұсқаулық құрастырып жазу; 7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің эмоционалды мәнін, көркемдік ерекшеліктерін түсініп қолдану
2-тоқсан			
		Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның

4. Сүйіспеншілік пен достық. Морфология	Етістіктің есімше, көсемше түрлері. Тұйық етістік		дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
		Оқылым	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
		Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше түрлерін, тұйық етістікті тілдесім барысында қолдану
5. Музыка өнері және қазақтың киелі домбырасы. Морфология	Етістіктің шақ түрлері. Рай түрлері	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (ән, интервью) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау

		Оқылым	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақалақұрастырып жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану
3-тоқсан			
6. Ғаламтор ғаламаты. Морфология	Шылау түрлері. Шылау емлесі	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
		Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
		Жазылым	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру)

			сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану
7. Қазақстандағы ұлттар достастығы. Морфология	Еліктеуіш сөз. Бейнелеуіш сөз	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайкөркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
		Оқылым	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе); 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды

			қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.2 еліктеуіш сөздердің мәнмәтіндегі қолданысын түсіну
8. Дұрыс тамақтану. Морфология	Одағай. Одағай түрлері	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (пікірталас, жаңалық) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу
		Оқылым	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын әңгіме құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.4 одағай түрлерін ажырата білу, қолдану
4-тоқсан			
9. Жеңіс күні. Ұлы ерлікке тағзым. Морфология		Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью,

	Оқшау сөздің түрлері. Оқшау сөздердің қызметі		көркем әдеби шығармадан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақалақұрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу
10. Ғылыми фантастика. Пунктуация	Сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілер. Сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілер	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
		Оқылым	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.5.1 мәтін бойынша

			проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.7.1 энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	7.4.5.1 сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін (даралаушы және ерекшелеуші) дұрыс қолдану

4) 8-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлімдері	Граммат икалық материа л	Тақырыптар/ жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
1. Көне түркі жазбалары және қазақ жазуы. Орфография	Жалқы есім емлесі	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
		Оқылым	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, аннотацияқұрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған

			ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация) жазу; 8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	8.4.1.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфографиялық нормаға сай жазу
2. Адамзаттық құндылықтар және әлем мәдениеті. Фонетика	Сөйлеу ағымындағы әуен, әуез, тембр, қарқын, кідіріс	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Оқылым	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.3.1 мақала, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормасы	8.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану

2-тоқсан			
3. Кәсіп пен еңбек. Болашақ мамандықтары. Лексика	Сөздік қор. Сөздік құрам	Тыңдалым және айтылым	8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау
		Оқылым	8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
		Жазылым	8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	8.4.3.1 сөздік қор және сөздік құрам ерекшеліктерін түсініп қолдану
4. Ғарышты игеру жетістіктері. Синтаксис	Сөз тіркесінің байланысу тәсілдері. Сөз тіркесінің байланысу түрлері. Сөз тіркесінің түрлері	Тыңдалым және айтылым	8.1.3.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
		Оқылым	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін

			қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
		Әдеби тіл нормасы	8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану
3-тоқсан			
5. Биоалуантүрлілік. Қызыл кітапқа енген жануарлар мен өсімдіктер. Синтаксис	Сөйлемнің тұрлаулы мүшелері. Сөйлемнің тұрлаусыз мүшелері	Тыңдалым және айтылым	8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
		Оқылым	8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып,

			мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
		Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақалақұрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу
		Әдеби тіл нормасы	8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану
6. Қоршаған орта және энергия ресурстары. Синтаксис	Сөйлемнің бірыңғай мүшелері. Сөйлемнің айқындауыш мүшелер	Тыңдалым және айтылым	8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік)талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
		Оқылым	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау
		Жазылым	8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз

			оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер және айқындауыш мүшелерді қолдана білу
7. Жасөспірім және заң. Синтаксис	Сөйлемнің айтылу мақсатына қарай түрлері	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
		Оқылым	8.2.3.1 мақала, презентацияқұрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3. 4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану
4-тоқсан			

8. Театр өнері мен мәдениеті. Синтаксис	Жай сөйлемнің түрлері	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
		Оқылым	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
		Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану
9. Қазақстандағы туризм және экотуризм. Пунктуация	Сөйлем соңында қабаттасып қолданылатын тыныс белгілері	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау
		Оқылым	8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма,

			сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану:комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу
		Жазылым	8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	8.4.5.1 сөйлем соңында қабаттасып қойылатын тыныс белгілерін дұрыс қолдану

5) 9-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлімдер	Грамматикалық материал	Тақырыптар/ жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
1. Мәңгілік Ел – мұратым. Стилистика	Мәтіндегі сөз таңдау, сөз қолдану (қисыны), сөз әрлеу	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (Жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау
		Оқылым	9.2.3.1 мақала құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық

			ерекшеліктерін ажырату; 9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
		Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Жаһандану мәселелері. Стилистика	Қазақ әдеби стилінің түрлері	Тыңдалым және айтылым	9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту;
		Оқылым	9.2.1.1 тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау

ЖОБА

			жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	9.4.3.1 стильдік ерекшеліктерге сай тілдік бірліктердің дұрыс қолдана білу
2-тоқсан			
3. Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан. ЭКСПО-2017 Синтаксис	Құрмалас сөйлемнің жасалу жолдары. Құрмалас сөйлемнің түрлері	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу
		Оқылым	9.2.3.1 мақала, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу

ЖОБА

4. Адам құқығы мен бостандығы. Синтаксис	Ыңғайлас салалас. Себеп-салдар салалас. Қарсылық ты салалас	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
		Оқылым	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
		Жазылым	9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу(аргументативті эссе); 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіру
3-тоқсан			
5. Отбасы және демографиялық өзгеріс. Синтаксис	Түсіндірмелі салалас. Талғаулы салалас. Кезектес салалас	Тыңдалым және айтылым	9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу; 9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	9.2.1.1тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді

ЖОБА

			салыстыру, өңдеу; 9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
		Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану
6. Биотехнология және гендік инженерия келешегі. Синтаксис	Шартты бағыныңқы сабақтас. Қарсылықты бағыныңқы сабақтас. Мезгіл бағыныңқы сабақтас	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (пікірталас, дәріс) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
		Оқылым	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау

ЖОБА

		Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану
7. Бұқаралық ақпарат құралдары. Синтаксис	Себеп бағыныңқы сабақтас. Қимыл-сын бағыныңқы сабақтас. Мақсат бағыныңқы сабақтас	Тыңдалым және айтылым	9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту
		Оқылым	9.2.1.1тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу; 9.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау

ЖОЛ

		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану
4-тоқсан			
8. Әлемдегі қақтығыстар және бейбітшілік. Синтаксис	Аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдары	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (мақала, интервью) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
		Оқылым	9.2.3.1 тұжырымдамалардың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.6.1белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
		Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану

ЖОБА

9. Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану. Пунктуация	Құрмалас сөйлемнің тыныс белгілері	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу
		Оқылым	9.2.3.1 мақала, презентацияның құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	9.4.5.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажыратын) ережеге сай қолдану

ЖОБА

3-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

19. «Қазақ тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:
6) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;
7) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;
8) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат
9) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
10) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

20. Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:
1) тыңдалым және айтылым;
2) оқылым;
3) жазылым;
4) әдеби тіл нормаларын сақтау.
21. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) болжау;
2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;
3) мәтіннен ақпаратты анықтау;
4) негізгі ойды анықтау;
5) тыңдалым материалы бойынша жауап беру және бағалау;
6) сөйлеу мәдениетін дамыту.
22. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) ақпаратты түсіну;
2) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;
3) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;
4) мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу;
5) мәтіндерге салыстырмалы анализ жасау;
6) оқылым стратегияларын қолдану;
7) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.
23. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
4) жоспар құру;
2) әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру;
3) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;
4) эссе жазу;
5) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;
6) мәтіндерді түзету және редакциялау.
24. «Әдеби тіл нормаларын сақтау бөлімі» келесі бөлімшелерден тұрады:
1) орфографиялық норма;

ЖОБА

2) орфоэпиялық норма;

3) лексикалық норма;

4) грамматикалық норма;

5) пунктуациялық норма.

25. 5-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым:

тірек сөздер арқылы тақырыпты болжау, негізгі ойды анықтау, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау, қыстырма, қаратпа, одағай сөздер арқылы өз ойын білдіру;

2) оқылым:

мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтін арқылы тану, хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы, жанрлық ерекшеліктері, ауызекі сөйлеу стиліндегі мәтіндер, оқылым стратегияларын қолдану, қажетті ақпаратты таба білу;

3) жазылым:

мәтін бөлімдеріне (кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды) жоспар құру, хат, хабарлама, жарнаманы жанрлық ерекшеліктеріне сәйкес жазу, сюжетті суреттер негізінде әңгіме жазу, эссенің бөлімдерін меңгеру (кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды), мекен мен оқиғаны сипаттайтын не суреттейтін эссе жазу;

4) әдеби тіл нормалары:

орфографиялық норма: қазақ тілінің дыбыстар жүйесі, үндестік заңы, емле заңдылықтары;

орфоэпиялық норма: ілгерінді, кейінді, тоғыспалы ықпал;

лексикалық норма: сөздердің тура және ауыспалы мағынасы, көп мағыналы сөздер, синоним, омоним, антоним;

грамматикалық норма: туынды сөздер, күрделі сөздер, зат есімнің мағыналық түрлері, сын есім, шырай категориясы, сан есім, мағыналық түрлері, төл сөз бен төлеу сөз, автор сөзі;

пунктуациялық норма: төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің тыныс белгілерін дұрыс қолдану.

26. 6-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым:

көтерілген мәселені болжау, әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі көтерілген мәселені талдау, мәтін мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты түсіну, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау, жалпы және нақты сұрақтар, мәтін мазмұнын шынайы өмірмен байланыстыру, ресми сөздер мен тіркестерді, терминдерді орынды қолдану, диалогке қатысу;

2) оқылым:

мәтіннен негізгі және детальді ақпаратты анықтау, ауызекі сөйлеу мен көркем сөйлеуді тілдік құралдар арқылы тану, ауызекі сөйлеу мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату, мәтін негізінде нақтылау сұрақтарын құрастыру, оқылым стратегияларын қолдану, комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу, сілтеме жасау;

3) жазылым:

әртүрлі жанрдағы мәтіндер жазу үшін жоспар құру, мінездеме, өмірбаян,

құттықтауды жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай жазу, графиктік мәтін құрастыру, эссе жазу барысында абзацты жүйелі құрастыру, «келісу, келіспеу» эссесін жазу, жинақы мәтін жазу, мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары:

орфографиялық норма: жеке, бірге, бөлек, дефис арқылы жазылатын сөздер;

орфоэпиялық норма: сөз екпіні, тіркес екпіні, логикалық екпін;

лексикалық норма: көнерген сөз, эвфемизим, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздер;

грамматикалық норма: есімдік, етістік, етіс түрлері, салт және сабақты етістік, үстеу, үстеудің мағыналық түрлері;

пунктуациялық норма: қазақ тіліндегі тыныс белгінің түрлері, даралаушы тыныс белгілері.

27. 7-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым:

мәтін негізінде оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау, әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау, факті мен көзқарасты ажырату, дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау, дәлелді жауап беру, салыстыру, талқылау, коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу;

2) оқылым:

мәтіндік және графиктік ақпаратты интерпретациялау, тілдік құралдар арқылы публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін тану, хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының қызметтік жазбалардың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату, мәтіннің тақырыбын, құрылымын, мақсатты аудиториясын, тілдік ерекшеліктерін талдау, мәтін негізінде проблемалық сұрақтар құрастыра білу, комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу, сілтеме жасау;

3) жазылым:

күрделі жоспар құру, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу, графиктік мәтін түрінде берілген процесті сипаттап жазу, дискуссивті эссе жазу, жинақы мәтін жазу, мәтін негізінде лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары:

орфографиялық норма: жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай жазу;

орфоэпиялық норма: сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану;

лексикалық норма: фразеологизм, мақал-мәтелдердің эмоционалды мәнін, көркемдік ерекшеліктерін түсініп қолдану;

грамматикалық норма: есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлері, еліктеу сөздер, шылау түрлері, одағай, оқшау сөздер;

пунктуациялық норма: сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын

тыныс белгілерін (даралаушы және ерекшелеуші) дұрыс қолдану.

28. 8-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым:

дәйексөз, үзінді негізінде мәселені болжау, әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау, астарлы ойды анықтау, тұрмыстық, әлеуметтік мәтіндерді талдау арқылы негізгі ойды анықтау, перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау, коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу;

2) оқылым:

тұтас және аралас мәтіндердегі ақпаратты салыстыру, тілдік құралдар арқылы публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін тану, мақала, аннотация, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату, ғылыми және публицистикалық стильде жазылған мәтіндерді талдау, сілтеме жасау;

3) жазылым:

тезистік жоспар құру, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу, графиктік мәтіндердегі деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу, аргументативті эссе жазу, бұқаралық ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары:

орфографиялық норма: бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфографиялық нормаға сай жазу;

орфоэпиялық норма: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану;

лексикалық норма: сөздік қор мен сөздік құрам;

грамматикалық норма: сөз тіркестерінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді және етістікті сөз тіркестері, тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелері, сөйлемнің бірыңғай мүшелері мен айқындауыш мүшелері, жай сөйлем, жай сөйлемнің айтылу мақсатына қарай бөлінуі;

пунктуациялық норма: қабаттаса қолданылатын тыныс белгілері.

29. 9-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым:

әртүрлі жанрдағы орта көлемді мәтіндердегі мақсатты аудитория мен тілдік құралдардың рөлін талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу, мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау, мәтінде айтылған ойға өз көзқарасын білдіру, сыни тұрғыдан баға беру;

2) оқылым:

тұтас емес мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу, қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану, мақала, аннотация, презентация, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату, әртүрлі стильдегі мәтіндердің қызметін, құрылымын, ерекшелігін салыстыру, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді

қолдана білу, ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау;

3) жазылым:

күрделі жоспар құру, әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру, жағдаятты талқылау, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе), перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу, тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу;

4) әдеби тіл нормалары:

орфографиялық норма: жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру, мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру, мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу, эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу, жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау;

орфоэпиялық норма: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу;

лексикалық норма: лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану;

грамматикалық норма: құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу, салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану, сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану, аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану;

пунктуациялық норма: құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын) ережеге сай қолдану.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

30. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» сан мен әріптен тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, әріппен берілген белгі сөйлеу әрекетінің дағдысын (тыңдалым және айтылым, оқылым, жазылым, әдеби тіл нормалары), әріппен қоса берілетін сандар бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

31. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.	5.1.1.1	6.1.1.1	7.1.1.1	8.1.1.1	9.1.1.1

Болжау	тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау	мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау	мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау	мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау	мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалар дан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, Жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау
3. Мәтіннен ақпаратты анықтау	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды	9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу

	анықтау		көзқарасты ажырата білу	анықтау	
4. Негізгі ойды анық тау	5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау	6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау	7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау	8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау	9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау
5. Тыңдалым материалы бойынша жауап беру және бағалау	5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру	6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру	7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау	8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау	9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа,	6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды	7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен	8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог,	9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау,орта көлемді монолог дайындау

	одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру	қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу	тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу	монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу	

2) оқылым:

	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Ақпаратты түсіну	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау	8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру	9.2.1.1 тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық	6. 2.3.1 ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем	7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, құрылымы	9.2.3.1 мақала, аннотация, презентация,

ажырату	, хабарландырудың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату	сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату	құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату	мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату	тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
4. Мәтіндерге салыстырмалы анализ жасау	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу	5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру	6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру	8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру	9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
6. Оқылым стратегияларын	5.2.6.1 оқылым стратегияларын	6.2.6.1 оқылым стратегияларын	7.2.6.1 оқылым стратегияларын	8.2.6.1 оқылым стратегияларын	9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым

қолдану	қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу	қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу	қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу	қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу	стратегияларын тиімді қолдана білу
7. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	5.2.7.1 энциклопедия лар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу	6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау	7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау	8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау	9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау

3) жазылым:

	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Жоспар құру	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру
2. Әртүр	5.3.2.1	6.3.2.1	7.3.2.1	8.3.2.1	9.3.2.1

лі жанрда мәтіндер құрастыру	жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуімен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу	жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу	жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу	жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу	мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу	8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу	9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу
4. Эссе жазу	5. 3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды	6.3.4.1 эссе тақырыбын ауытқымай, абзац	7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап,	8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап,	9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап,

	бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу	түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу («келісу, келіспеу» эссесі)	тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе)	мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)	көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін (компрессия) жазу	5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу	6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, жинақы мәтін жазу	7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу	8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу	9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және	6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп,	7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып,	8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап,	9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық

	редакциялау	түзету, редакциялау	лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау	стильдік түзетулер жасау, редакциялау	түзетулер енгізу, редакциялау

4) әдеби тіл нормаларын сақтау:

1. Орфографиялық норма	5.4.1.1 қазақ тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшеліктерін ескере отырып, орфографиялық нормаға сай жазу	6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу	7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфография-лық нормаға сай жазу	8.4.1.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфографиялық нормаға сай жазу	9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	5.4.2.1 сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарына сәйкес айта білу	6.4.2.1 екпіннің түрлерін (сөз екпіні, тіркес екпіні, логикалық екпін) сөз және сөйлем ішінде орынды қолдану	7.4.2.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану	8.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	-
3. Лексикалық норма	5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, көп мағыналы сөздер, омоним, антоним, синонимдерд	6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу	7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің эмоционалды мәнін, көркемдік ерекшеліктерін түсініп қолдану	8.4.3.1 сөздік қор және сөздік құрам ерекшеліктерін түсініп қолдану	9.4.3.1 стильдік ерекшелік терге сай тілдік бірліктерді дұрыс қолдана білу

	і көркемдік ерекшеліктеріне сай қолдану	сөздердің қолданыс аясын түсіну және ажырата білу			
4. Грамматикалық норма	5.4.4.1 жұрнақ арқылы жасалған туынды сөздерді және күрделі сөздерді ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 5.4.4.2 зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану; 5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.4 сан есімнің мағыналық түрлерін	6.4.4.1 сөйлемдегі есімдіктің қызметін түсіну, есімдікті зат есім, сын есімнің орнына қолдану; 6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.4.2 еліктеуіш сөздердің мәнмәтіндегі қолданысын түсіну. 7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.4.4.4 одағай түрлерін ажырата білу, қолдану; 7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу	8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану; 8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану; 8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер мен айқындауыш мүшелерді қолдана білу; 8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу

	ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру				жолдарын білу, қолдану
5. Пунктуациялық норма	5.4.5.1 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің тыныс белгілерін дұрыс қолдану	6.4.5.1 қазақ тіліндегі тыныс белгілерінің түрлері мен қызметін (даралаушы) түсіну, дұрыс қолдану	7.4.5.1 сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін (даралаушы және ерекшелеуші) дұрыс қолдану	8.4.5.1 сөйлем соңында қабаттасып қойылатын тыныс белгілерін дұрыс қолдану	9.4.5.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажыратын) ережеге сай қолдану

32. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

33. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінен оқу жүктемесі төмендетілген үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту қазақ тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 5-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлімдер	Грамматикалық материал	Тақырыптар / жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
1. Мәдениет: тіл және қарым-қатынас. Фонетика	Дауысты, дауыссыз дыбыстардың емлесі. Үндестік заңы. Орфографиялық норма	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
		Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану
		Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу
		Әдеби тіл нормалары	5.4.1.1 қазақ тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшеліктерін ескере отырып, орфографиялық нормаға сай жазу
2. Киіну. Сән.Талғам. Фонетика	Дыбыс үндестігі	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог,монологтердегі (ән мәтіні, жарнама) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау
		Оқылым	5.2.3.1 жарнама құрылымы мен

			ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
		Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, жарнама құрастырып жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	5.4.2.1 сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарына сәйкес айта білу
3. Отбасылық дәстүрлер мен мерекелер. Лексика	Сөз және оның мағынасы	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.3.1 хаттың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат құрастырып жазу; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу
		Әдеби тіл нормалары	5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, көп мағыналы сөздерқөркемдік ерекшеліктеріне сай қолдану
2- тоқсан			

4. Жануарлар әлемі мен өсімдіктер дүниесі. Лексика	Омоним. Синоним. Антоним	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау
		Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.3.1 хабарландырудың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	5.4.3.1 омоним, антоним, синонимдерді көркемдік ерекшеліктеріне сай қолдану
5. Бос уақыт және хобби. Морфология	Сөздің жасалу жолдары	Тыңдалым және айтылым	5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру; 5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру
		Оқылым	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.3.1 хабарлама құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу; 5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес

			кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хабарландыру құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	5.4.4.1 жұрнақ арқылы жасалған туынды сөздерді және күрделі сөздерді ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану
3-тоқсан			
6. Қиял әлемі. Морфология	Сөздің топтары. Зат есім. Зат есімнің мағыналық түрлері. Зат есімнің түрленуі	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
		Оқылым	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
		Жазылым	5.3.4.1эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	5.4.2.2 зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану
7. Көлік және жол белгілері. Морфология		Тыңдалым және айтылым	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші

	Сан есім. Сан есімнің мағыналық түрлері. Сан есімнің заттануы		сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	5.2.3.1 нұсқаулық құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
		Жазылым	5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу; 5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру
		Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 сан есімнің мағыналық түрлерін ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу
8. Адамның сырт келбеті мен мінезі. Морфология	Сын есім. Сын есімнің мағыналық түрлері. Сын есімнің шырайлары. Сын есімнің заттануы	Тыңдалым және айтылым	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу
		Жазылым	5.3.3.1сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру
		Әдеби тіл нормалары	5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу

4-тоқсан			
9. Аспан әлемінің құпиялары. Синтаксис	Төл сөз. Автор сөзі. Төлеу сөз. Төл сөзді төлеу сөзге айналдыру жолдары	Тыңдалым және айтылым	5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру
		Оқылым	5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
		Жазылым	5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу; 5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу
		Әдеби тіл нормалары	5.4.5.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру
10. Саяхат және демалыс. Синтаксис	Төл сөз бен автор сөзінің тыныс белгілері	Тыңдалым және айтылым	5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру; 5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру
		Оқылым	5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу; 5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру;

			5.2.3.1 хаттың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	5.4.4.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру; 5.4.5.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің тыныс белгілерін дұрыс қолдану

2) 6-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлімдер	Грамматикалық материал	Тақырыптар / жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
1. Қазақстандағы көрікті жерлер. Лексикография	Орфографиялық норма. Орфографиялық сөздік	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
		Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру;

			6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, жинақы мәтін жазу
		Әдеби тіл нормалары	6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Ұлттық және отбасылық құндылықтар. Фонетика	Екпін,оның түрлері	Тыңдалым және айтылым	6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (құттықтау, интервью) көтерілген мәселені талдау
		Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру
		Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып мінездеме, құттықтауқұрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	6.4.2.1 екпіннің түрлерін (сөз екпіні, тіркес екпіні, логикалық екпін) сөз және сөйлем ішінде орынды қолдану
3. Әлемнің жеті кереметі. Лексикография	Орфографиялық норма. Орфографиялық сөздік	Тыңдалым және айтылым	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру

		Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
		Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу(«келісу, келіспеу» эссесі)
		Әдеби тіл нормалары	6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан			
4. Астана – мәдениет пен өнер ордасы. Лексика	Неологизм сөздер. Термин сөздер. Диалект сөздер. Кәсіби сөздер	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (хабарландыру, жаңалық) көтерілген мәселені талдау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
		Оқылым	6.2.3.1 ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
		Жазылым	6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне

			сүйеніп, түзету, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	6.4.3.1 неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөздердің қолданыс аясын түсіну және ажырата білу
5. Тарихи тұлғалар. Лексика	Көнерген сөздер. Эвфемизм. Дисфемизм. Табу	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
		Оқылым	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, өмірбаян құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, табу сөздердің қолданыс аясын түсіну және ажырата білу
3-тоқсан			
6. Су – тіршілік көзі. Қазақстандағы өзен-көлдер. Морфология	Есімдік, оның мағыналық түрлері	Тыңдалым және айтылым	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
		Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру;

			6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру
		Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
		Әдеби тіл нормалары	6.4.4.1 сөйлемдегі есімдіктің қызметін түсіну, есімдікті зат есім, сын есімнің орнына қолдану
7. Спорт. Белгілі спорт жұлдыздары. Морфология	Етістік, оның мағыналық түрлері. Етіс түрлері	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, өмірбаян) көтерілген мәселені талдау; 6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау
		Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру
		Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, өмірбаян құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану

8. Қазақ халқының әдет-ғұрыптары мен салт-дәстүрлері. Наурыз. Морфология	Үстеу. Үстеудің мағыналық түрлері	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау; 6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (жаңалық, құттықтау) көтерілген мәселені талдау
		Оқылым	6.2.3.1 ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, құттықтау құрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану
4-тоқсан			
9. Әлемдегі ірі кітапханалар. Морфология	Үстеу. Үстеудің мағыналық түрлері	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (өмірбаян, хабарландыру) көтерілген мәселені талдау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
		Оқылым	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген

			мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру
		Жазылым	6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, жинақы мәтін жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану
10. Ғылым мен технология жетістіктері. Пунктуация	Тыныс белгілерінің түрлері мен қызметі	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
		Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру
		Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
		Әдеби тіл нормалары	6.4.5.1 қазақ тіліндегі тыныс белгілерінің түрлері мен қызметін (даралаушы) түсіну, дұрыс қолдану

3) 7-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлімдері	Грамматикалық материал	Тақырыптар/ жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
1. Ауа райы және климаттық өзгерістер. Фонетика	Интонация. Кідіріс. Логикалық екпін	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
		Жазылым	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
		Әдеби тіл нормалары	7.4.2.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану
2. Көшпенділер мәдениеті. Орфография	Шылаудың емлесі. Орфографиялық норма	Тыңдалым және айтылым	7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай тілдік құралдарды (көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді) еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста шешім қабылдай білу
		Оқылым	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты

			аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай жазу
3. Денсаулық – зор байлық. Лексика	Қанатты сөздер. Фразеологизм. Мақал-мәтелдер	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу;
		Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану;
		Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, нұсқаулық құрастырып жазу; 7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің эмоционалды мәнін, көркемдік ерекшеліктерін түсініп қолдану
2-тоқсан			

4. Сүйіспеншілік пен достық. Морфология	Етістіктің есімше, көсемше түрлері. Тұйық етістік	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
		Оқылым	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
		Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше түрлерін, тұйық етістікті тілдесім барысында қолдану
5. Музыка өнері және қазақтың киелі домбырасы. Морфология	Етістіктің шақ түрлері. Рай түрлері	Тыңдалым және айтылым	7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала құрастырып жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып,

			лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану
3-тоқсан			
6. Ғаламтор ғаламаты. Морфология	Шылау түрлері. Шылау емлесі	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу;
		Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
		Жазылым	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану
7. Қазақстандағы ұлттар достастығы. Морфология	Еліктеуіш сөз. Бейнелеуіш сөз	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай тілдік құралдарды (көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді) еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста шешім қабылдай білу
		Оқылым	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау;

			7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының қызметтік жазбалардың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе); 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.2 еліктеуіш сөздердің мәнмәтіндегі қолданысын түсіну
8.Дұрыс тамақтану. Морфология	Одағай. Одағай түрлері	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (пікірталас, жаңалық) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу
		Оқылым	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын әңгіме құрастырып жазу

		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.4 одағай түрлерін ажырата білу, қолдану
4-тоқсан			
9.Жеңіс күні. Ұлы ерлікке тағзым. Морфология	Оқшау сөздің түрлері. Оқшау сөздердің қызметі	Тыңдалым және айтылым	7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормалары	7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу
10. Ғылыми фантастика. Пунктуация	Сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілер. Сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілер	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау;
		Оқылым	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.7.1 энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе

			себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	7.4.5.1 сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін (даралаушы және ерекшелеуші) дұрыс қолдану

4) 8-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлімдері	Грамматикалық материал	Тақырыптар/ жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
1. Көне түркі жазбалары және қазақ жазуы. Орфография	Жалқы есім емлесі	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
		Оқылым	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, аннотацияқұрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация) жазу; 8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	8.4.1.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфографиялық нормаға сай жазу
2. Адамзаттық құндылықтар		Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог,

және әлем мәдениеті. Фонетика	Сөйлеу ағымындағы әуен, әуез, тембр, қарқын, кідіріс		полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Оқылым	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.3.1 мақала, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала құрастырып жазу
		Әдеби тіл нормасы	8.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
2-тоқсан			
3. Кәсіп пен еңбек. Болашақ мамандықтары. Лексика	Сөздік қор. Сөздік құрам	Тыңдалым және айтылым	8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау
		Оқылым	8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
		Жазылым	8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі

			(диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	8.4.3.1 сөздік қор және сөздік құрам ерекшеліктерін түсініп қолдану
4. Ғарышты игеру жетістіктері. Синтаксис	Сөз тіркесінің байланысу тәсілдері. Сөз тіркесінің байланысу түрлері. Сөз тіркесінің түрлері	Тыңдалым және айтылым	8.1.3.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
		Оқылым	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
		Әдеби тіл нормасы	8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін

			ажырату, қолдану
3-тоқсан			
5. Биоалуантүрлілік. Қызыл кітапқа енген жануарлар мен өсімдіктер. Синтаксис	Сөйлемнің тұрлаулы мүшелері. Сөйлемнің тұрлаусыз мүшелері	Тыңдалым және айтылым	8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
		Оқылым	8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
		Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақалақұрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу
		Әдеби тіл нормасы	8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану
6. Қоршаған орта және энергия ресурстары. Синтаксис	Сөйлемнің бірыңғай мүшелері. Сөйлемнің айқындауыш мүшелер	Тыңдалым және айтылым	8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік)талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу

		Оқылым	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау
		Жазылым	8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер және айқындауыш мүшелерді қолдана білу
7. Жасөспірім және заң. Синтаксис	Сөйлемнің айтылу мақсатына қарай түрлері	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
		Оқылым	8.2.3.1 мақала, презентацияқұрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру;

			8.3. 4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану
4-тоқсан			
8. Театр өнері мен мәдениеті. Синтаксис	Жай сөйлемнің түрлері	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
		Оқылым	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
		Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану

9. Қазақстандағы туризм және экотуризм. Пунктуация	Сөйлем соңында қабаттасып қолданыла тын тыныс белгілері	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау
		Оқылым	8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану:комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу
		Жазылым	8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	8.4.5.1 сөйлем соңында қабаттасып қойылатын тыныс белгілерін дұрыс қолдану

5) 9-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлімдер	Грамматикалық материал	Тақырыптар / жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
1. Мәңгілік Ел – мұратым. Стилистика		Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру;

	Мәтіндегі сөз таңдау, сөз қолдану (қисыны), сөз әрлеу		9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (Жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау
		Оқылым	9.2.3.1 мақала құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
		Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Жаһандану мәселелері. Стилистика	Қазақ әдеби стилінің түрлері	Тыңдалым және айтылым	9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту;
		Оқылым	9.2.1.1 тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай

ЖОБА

			отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	9.4.3.1 стильдік ерекшеліктерге сай тілдік бірліктердің дұрыс қолдана білу
2-тоқсан			
3. Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан. ЭКСПО-2017 Синтаксис	Құрмалас сөйлемнің жасалу жолдары. Құрмалас сөйлемнің түрлері	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу
		Оқылым	9.2.3.1 мақала, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар

ЖОБА

			мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу
4. Адам құқығы мен бостандығы. Синтаксис	Ыңғайлас салалас. Себеп-салдар салалас. Қарсылықты салалас	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
		Оқылым	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
		Жазылым	9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу(аргументативті эссе); 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіру
3-тоқсан			
5. Отбасы және демографиялы		Тыңдалым және айтылым	9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу;

ЖОБА

қ өзгеріс. Синтаксис	Түсіндірмелі салалас. Талғаулы салалас. Кезектес салалас		9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау
		Оқылым	9.2.1.1тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу; 9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
		Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану
6. Биотехнология және гендік инженерия келешегі. Синтаксис	Шартты бағыныңқы сабақтас. Қарсылықты бағыныңқы сабақтас. Мезгіл бағыныңқы сабақтас	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (пікірталас, дәріс) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
		Оқылым	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар,

КОПА

			ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану
7. Бұқаралық ақпарат құралдары. Синтаксис	Себеп бағыныңқы сабақтас. Қимыл-сын бағыныңқы сабақтас. Мақсат бағыныңқы сабақтас	Тыңдалым және айтылым	9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту
		Оқылым	9.2.1.1тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу; 9.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу,

			редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану
4-тоқсан			
8. Әлемдегі қақтығыстар және бейбітшілік. Синтаксис	Аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдары	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (мақала, интервью) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
		Оқылым	9.2.3.1 тұжырымдамалардың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.6.1белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
		Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормасы	9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану

ЖОБА

9. Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану. Пунктуация	Құрмалас сөйлемнің тыныс белгілері	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу
		Оқылым	9.2.3.1 мақала, презентацияның құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
		Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормасы	9.4.5.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын) ережеге сай қолдану

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
36-қосымша

ЖОБА

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Қазақ әдебиеті пәні бағдарламасының басты бағыты – білім алушылардың ақыл-ой қабілеті мен тұлғалық қасиеттерінің қалыптасуына, тілдік-эстетикалық талғамдарының дамуына, коммуникативтік құзыреттіліктерінің жетілдірілуіне іргетас қалап, өмірлік дағдыларын шыңдауына, өздігінен білім алуларына мүмкіндік туғызу. Білім алушыларды ұлттық мәдениет пен әдеби мұраларды түсінуге, қазіргі заманғы әдебиетті бағалай білуге үйретеді. Бағдарламада әдеби-теориялық ұғымдар, талдауға, бағалау мен салыстыруға негізделген адамзаттың мәңгілік сұрақтары, қазіргі заманғы дилеммалар, мәселелер қарастырылған.

3. Қазақ әдебиеті бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру, білім алушыларға жанрларды меңгерту.

4. Теориялық материалдар оқушының қазақ әдебиеті туралы ұғымдарын кеңейтуге, әдебиет туралы дүниетанымын қалыптастыруға және адамзатқа ортақ ойларды, дилеммаларды, мінездерді зерттеуге мүмкіндік береді. Қазақ әдебиеті білім деңгейі, ой-өрісі дамыған, әдеби тіл және әдеби формалар арқылы өз ойын еркін жеткізе алатын, туындаған мәселелерді шеше білетін өмірге бейім ұрпақ тәрбиелейді.

5. Қазақ әдебиеті пәнін оқу арқылы білім алушылар:

1) қазақ әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

2) қазақ әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, қазақ халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, жеңістерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

3) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

4) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

6. «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:
1) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
2) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
3) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
4) 8-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;
5) 9-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7. «Қазақ әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация,бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

8. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;
2) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;
3) көркем шығармадағы образ;
4) шығарма үзінділерімен жұмыс.

9. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) әдеби шығарманың композициясы;
2) автор бейнесі;
3) көркем шығарманың тілі;
4) шығармашылық жұмыс.

10. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) тарихи және көркемдік құндылығы;
2) заманауилығы мен жаңашылдығы;
3) әдеби эссе;
4) әдеби сын.

11. 5-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:
1) түсіну және жауап беру:

әдеби шығарманың фабуласы мен сюжеттік дамуы, кейіпкерлер портреті мен образы, шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту, әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясы;

2) анализ және интерпретация:

салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу, шығармадағы тілдік бейнелеу: теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы, эпикалық шығармадағы автор бейнесі, көркем шығармадан алған әсерін

сипаттап авторға хат, өлең жазу;

3) бағалау және салыстыру:

шығарманың тарихи құндылығын бағалау, кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау, әдеби эссе, сыни хабарлама жазу.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Керқұла атты Кендебай» ертегісі;

2) «Қобыланды батыр» жыры;

3) Асан қайғы «Асан қайғының жерге айтқан сыны» аңызы;

4) Дулат Бабатайұлы «О, Ақтан жас, Ақтан жас» өлеңі;

5) ЫБырай Алтынсарин «Қыпшақ Сейітқұл», «Атымтай Жомарт», «Дүние қалай етсең табылады?» әңгімелері;

6) Ахмет Байтұрсынұлы «Егіннің бастары» мысалы, «Адамдық диқаншысы» өлеңі;

7) Бердібек Соқпақбаев «Менің атым Қожа» хикаяты;

8) Марат Қабанбай «Бауыр» әңгімесі;

9) Тынымбай Нұрмағамбетов «Анасын сағынған бала» әңгімесі;

10) Нұрдәулет Ақыш «Нағыз әже қайда?» әңгімесі;

11) Джек Лондон «Мексика ұлы» әңгімесі.

13. 6-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау, шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселе, идеясы, кейіпкерлердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау, көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту;

туған өлкенің табиғаты және тарихы сипатталатын поэтикалық, прозалық шығармаларды білу; туған өлкеге арналған бір өлеңді жатқа мәнерлеп оқу, өлкетану аясында прозалық үзінділер жазудың алғашқы дағдыларын меңгеру;

2) анализ және интерпретация:

шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау, әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу, шығармадағы көркем ауыстырулар: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау;

туған өлкенің ақындары мен жазушыларының шығармашылығы туралы деректер жинау және презентация дайындау. Мәтіннің ақпараттылық, оның көркемдік, тілдік ерекшеліктері негізінен өлкетану сипаттамаларын талдау;

3) бағалау және салыстыру:

кейіпкерлерді өзара салыстыру, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру, кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру, әдеби эссе жазу, сыни хабарлама жасау.

14. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Аяз би» ертегісі;

2) «Алып Ер Тұңға» жыры;

3) Әл Фараби «Қашықтасың туған жер», «Тіршілікте құрыштай бол төзімді» өлеңдері;

4) Доспамбет жырау «Қоғалы көлдер, қом сулар», «Айналайын, Ақ Жайық»

толғаулары;

5) Абай Құнанбайұлы «Мен жазбаймын өлеңді ермек үшін», «Ғылым таппай мақтанба» өлеңдері, қара сөздері: «Бірінші сөз», «Жетінші сөз», «Отыз бірінші сөз»;

6) С. Торайғыров «Шығамын тірі болсам адам болып», «Шәкірт ойы» өлеңдері;

7) С. Мұратбеков «Жусан иісі» әңгімесі;

8) О. Бөкей «Тортай мінер ақбоз ат» әңгімесі;

9) Қалмақан Әбдіқадыров «Қажымұқан» хикаяты;

10) А. Алтай «Прописка» әңгімесі;

11) Е. Жүніс «Менің атым -Тәуелсіздік» өлеңі;

12) Р. Ғамзатов «Ана тілі» өлеңі, «Менің Дағыстаным» әңгімесі.

15. 7-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау, әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау, кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау, көркем шығармадағы кейіпкер бейнесі, үзінділерді жатқа айту;

өңірде шығатын газет-журналдарды білу, энциклопедия ұғымын түсіну;

2) анализ және интерпретация:

шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру, эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесі, шығармадағы көркемдегіш құралдар: символ, синекдоха, эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ қолданысы, шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу;

туған өлке туралы, шындық көзқарас тұрғысынан адамдар туралы мақалалар мен очерктердің ақпараттылығы, мазмұнының тереңдігі, эмоционалдық әсері тұрғысынан талдау, энциклопедияға қажетті материалдарды іріктей білу, өлкетанудың бағыттарын анықтау, өлкетанудың бағыттары бойынша электрондық энциклопедия құрастырудың ұжымдық жұмысына қатысу;

3) бағалау және салыстыру:

кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемесі, тарихи және көркемдік құндылығын, әдеби жанр түрлерінің даму барысы, жаңашылдығы, шығарманы ұлттық құндылығы, әдеби эссе жазу, әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы сыни шолу жазу.

16. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Қазтуған жырау «Қазтуғанның қонысымен қоштасуы»;

2) Орхон-Енисей ескерткіштері «Күлтегін» жыры;

3) «Қыз Жібек» жыры;

4) Жиембет жырау «Еңсегей бойлы Ер Есім»;

5) Ш. Қанайұлы «Зар заман»;

6) С. Аронұлы «Сүйінбай мен Қатағанның айтысы»;

8) Жамбыл Жабаев «Зілді бұйрық»;

9) М. Жұмабаев «Батыр Баян»;

10) М. Әуезов «Көксерек»;

11) Қ. Қайсенов «Жау тылындағы бала»;

12) С. Сарғасқаев «Тәмпіш қара»;

13) М. Шаханов «Нарынқұм зауалы»;

14) Медетбек Темірхан «Тәуелсізбін» өлеңі;

15) Т. Әбдіков «Қонақтар»;

16) А.С. Пушкин «Ескерткіш».

17. 8-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілер, эпилог, прологтар, әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу, көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулер, көркем шығармалардан алған үзінділерді орынды қолдану;

2) анализ және интерпретация:

композицияны тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау, автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісі, шығармадағы көркемдегіш құралдары: психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис қолданысы, автор стилі, шығармадан алған үзінділерді өңдеп креативті жазу;

3) бағалау және салыстыру:

шығарманың тақырыбы мен идеясы, тарихи және көркемдік құндылығы, шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстыру, жаңашылдығы, шығарманың көркемдік-идеялық құндылығының гуманистік тұрғысы, әдеби эссе, шығармада жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу.

18. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Қорқыт «Байбөрі баласы Бамсы-Байрақ туралы жыр», Қорқыттың нақыл сөздері;

2) Ахмет Йассауи «Даналық кітабы»;

3) Ақтамберді жыраудың «Күлдір-күлдір кісінетіп», «Балаларыма өсиет» толғаулары;

4) Шалкиіз жырау «Би Темірге бірінші толғауы»;

5) Мұрат Мөңкеұлы «Үш қиян», «Сарыарқа» өлеңдері;

6) Ш. Құдайбердіұлы «Еңлік-Кебек» дастаны, «Жастарға» өлеңі;

7) М. Дулатов «Бақытсыз Жамал» романы;

8) Б. Момышұлы «Ұшқан ұя» әңгімесі;

9) Д. Исабеков «Әпке» драмасы;

10) М. Мақатаев «Аққулар ұйықтағанда» поэмасы;

11) Т. Ахтанов «Күй аңызы» әңгімесі;

12) Ж. Сахиев «Айдағы жасырынбақ», «Дабыл» фантастикалық әңгімелері;

13) Р. Мұқанова «Мәңгілік бала бейне» әңгімесі.

19. 9-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау, әдеби шығармадағы психологизм, көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесі, көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану;

2) анализ және интерпретация:

эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдар,

автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөлі, шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлері, автор стилі, автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу;

3) бағалау және салыстыру:

шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстыру, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру, әдеби эссе жазу, әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдау, шағын сын мақала жазу.

20. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Ж. Баласағұн «Құтты білік»;

2) Шешендік өнер: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздері, Әнет баба «Не арсыз? Не ғайып? Не даусыз?»;

3) Төле би «Ердің бақыты –әйел», Әйтеке би «Қасқакөл дауы», Қазыбек би «Кім жақын? Не қымбат? Не қиын?»;

4) Сырым Датұлы «Балаби мен Сырым»;

5) Бұқар жырау «Тілек», «Әй, Абылай, Абылай», «Асқар таудың өлгені»;

6) «Біржан-Сара» айтысы;

7) Нысанбай жырау «Кенесары – Наурызбай»;

8) Махамбет Өтемісұлы «Махамбеттің Баймағамбетке айтқаны», «Мен, мен, мен едім», «Бағаналы терек»;

9) Ш. Уәлиханов «Ыстықкөл күнделігі»;

10) І. Жансүгіров «Құлагер» поэмасы;

11) Б. Майлин «Шұғаның белгісі» хикаят;

12) Ғ. Мүсірепов «Ұлпан» романы;

13) Т. Айбергенов «Сағыныш», Ф.Оңғарсынова «Өлең, мен сені аялап өтем»;

14) Н. Айтұлы «Бәйтерек» поэмасы;

15) Қажығали Мұхамбетқалиев «Тар кезең» романы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

21. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» сан мен әріптен тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, әріппен берілген белгі дағдыны (түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстыру), әріппен қоса берілетін сандар бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

22. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Көркем шығарманың мазмұны мен	5.1.1.1 әдеби шығарман	6. 1.1.1 әдеби шығарма	7.1.1.1 әдеби шығарма	8.1.1.1 әдеби шығарман	9.1.1.1 әдеби шығармаға

пішіні	ың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау	ның жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау	сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау	ың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау	сюжеттік-композициялық талдау жасау
2. Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау	6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру	7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау	8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау
3.Көркем шығармадағы образ	5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу	6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау	7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау	8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу	9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау
4.Шығарма үзінділерімен жұмыс	5.1.4.1 көркем шығармалар дан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып,үзінділерді жатқа айту	8.1.4.1 көркем шығармалар дан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану	9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.Әдеби шығарманың композициясы	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулермен қарама-қарсы суреттеулерді табу	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтармен бейнелерді салғастыру	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау
2. Автор бейнесі	5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау	6.2.2.1 эпикалық,поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау	7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау	8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау	9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау
3. Көркем шығарманың тілі	5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау	6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстырулардың (троптардың: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау	7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысы	8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып,	9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (тропен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру

			н талдау	автор стилін анықтау	
4. Шығармашылық жұмыс	5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу	6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу	7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу	8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу	9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.Тарихи және көркемдік құндылығы	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалар мен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2.Заманауилығы мен жаңашылдығы	5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы	6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму	8.3.2.1 шығармадағы материалд	9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар

ЖОБА

	өмірмен салыстырып бағалау	заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру	барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру	ық және рухани құндылықтар ды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру	сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру
3. Әдеби эссе	5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу	9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу
4.Әдеби сын	5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу	6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау	7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу	8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу	9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілері мен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
4.Әдеби сын	5.3.4.1 оқырманның рухани	6.3.4.1 шығармада көтерілген	7.3.4.1 әдеби шығарманың	8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған	9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ

	дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу	мәселенің әлеумет тік рөлі туралы сыни хабарлам а жасау	эстетикалы қ құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу	әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу	әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілері мен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу

23. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

24. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту қазақ тілінде) сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 5-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
Таза, мінсіз асыл сөз	«Керқұла атты Кендебай» ертегісі, «Қобыланды батыр» жыры, Асан қайғы «Асан қайғының жерге айтқан сыны» аңызы	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалар дан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу;

			5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
		Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
2-тоқсан			
«Тәрбиенің қайнар бұлағы»	Дулат Бабатайұлы «О, Ақтан жас, Ақтан жас», Ыбырай Алтынсарин «Қыпшақ Сейітқұл», «Атымтай Жомарт», «Дүние қалай етсең табылады?»	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсенісалыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау;

			5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
		Бағалау және салыстыру	5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
3-тоқсан			
Адамгершілік - асыл қасиет	А.Байтұрсынұлы «Егіннің бастары» мысалы, «Адамдық диқаншысы» өлеңі, Б.Соқпақбаев «Менің атым Қожа» хикаяты, М.Қабанбай «Бауыр» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
		Бағалау және салыстыру	5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани

			дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
4-тоқсан			
Отбасы құндылықтары	Т.Нұрмағамбетов «Анасын сағынған бала» әңгімесі, Нұрдәулет Ақыш «Нағыз әже қайда?» әңгімесі, Д.Лондон «Мексика ұлы» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
		Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу

2) 6-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			

Туған жерім-аялы алтын бесігім	«Аяз би» ертегісі «Алып Ер Тұңға» жыры, Әл Фараби «Қашықтасың туған жер», «Тіршілікте құрыштай бол төзімді», Доспамбет жырау «Қоғалы көлдер, қом сулар», «Айналайын, Ақ Жайық»	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.2.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.3.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.3.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды(троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдардыпайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру; 6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылықтұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу;

			6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
2-тоқсан			
Абайды оқы, таңырқа!	Абай Құнанбайұлы «Мен жазбаймын өлеңді ермек үшін", «Ғылым таппай мақтанба»,«Бірінші сөз», «Жетінші сөз», «Отыз бірінші қара сөз»	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық,поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдардыпайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап

			жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру; 6.3.3.2 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
3-тоқсан			
Мен балаң жарық күнде сәуле қуған...	С.Торайғыров «Шығамын тірі болсам адам болып», «Шәкірт ойы», С.Мұратбеков «Жусан иісі», О.Бөкей «Тортай мінер ақбоз ат», Қалқаман Әбдіқадыров «Қажымұқан»	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын,

			кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру; 6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
Менің туған өлкем өлеңдер мен прозада		Түсінужәне жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру
4-тоқсан			
Тәуелсіздік-қасиет тұнған ұлы ұғым	Е.Жүніс «Менің атым - Тәуелсіздік» өлеңі,	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада

	А. Алтай Прописка», Р.Ғамзатов «Ана тілі», «Менің Дағыстаным»		көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композиция-сындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық,поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды(троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдардыпайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру; 6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
Өлкені сипаттау өнері		Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада

			көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру
		Анализ және интерпретация	6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу

3) 7-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
Көнеден жеткен жәдігерлер	«Қыз Жібек» жыры, Орхон-Енисей ескерткіштері, «Күлтегін» жыры, Жиембет жырау «Еңсегей бойлы Ер Есім», Қазтуған жырау «Қазтуғанның қонысымен қоштасуы»	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердіңтиптерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып,үзінділерді жатқа айту
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық,поэзиялық,

			драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
2-тоқсан			
Толғауы тоқсан қызыл тіл	Ш.Қанайұлы «Зар заман», С.Аронұлы «Сүйінбай мен Қатағанның айтысы», Жамбыл Жабаев «Зілді бұйрық»	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердіңтиптерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық,поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау;

			7.2.4.1шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
3-тоқсан			
Балалар мен үлкендер	М.Жұмабаев «Батыр Баян», М.Әуезов «Көксерек», Қ. Қайсенов «Жау тылындағы бала», С.Сарғасқаев «Тәмпіш қара»	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердіңтиптерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу;

			7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
Туған өлке публицистика беттерінде		Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру
4-тоқсан			
Ұрпақ тәрбиесі	М.Шаханов «Нарынқұм зауалы», Медетбек Темірхан «Тәуелсізбін» өлеңі, Т.Әбдіков «Қонақтар», А.С.Пушкин «Ескерткіш»	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық,поэзиялық,

			драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
«Менің туған өлкем» электрондық энциклопедиясы		Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.12.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру
		Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 электронды энциклопедияның эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу

4) 8-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			

Дананың сөзі – ақылдың көзі	Қорқыт «Байбөрі баласы Бамсы-Байрақ туралы жыр», Қорқыттың нақыл сөздері, Ахмет Йассауи «Даналық кітабы», Ақтамберді жырау «Күлдір-күлдір кісінетіп», «Балаларыма өсиет», Шалкиіз жырау «Би Темірге бірінші толғауы»	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог,прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
		Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық

			құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу
2-тоқсан			
Көркем әдебиет және эпикалық сарын	Мұрат Мөңкеұлы «Үш қиян», «Сарыарқа», Ш.Құдайбердіұлы «Еңлік- Кебек» дастаны, «Жастарға» өлеңі	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог,прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдепкреативті жазу
		Бағалау және салыстыру	8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе

			жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
3-тоқсан			
Махаббат және абырой	М.Дулатов «Бақытсыз Жамал» романы, Б.Момышұлы «Ұшқан ұя» әңгімесі, Д.Исабеков « Әпке» драмасы, М.Мақатаев «Аққулар ұйықтаған да» поэмасы	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог,прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдепкреативті жазу
		Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы

			материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдікидеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
4-тоқсан			
Қиял мен шындық	Т.Ахтанов «Күй аңызы» әңгімесі, Ж.Сахиев «Айдағы жасырынбақ», «Дабыл» фантастикалық әңгімелері, Р. Мұқанова «Мәңгілік бала бейне»	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог,прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп

			креативті жазу
		Бағалау және салыстыру	8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу

5) 9-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
Атадан қалған асыл сөз		Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау;

	Ж. Баласағұн «Құтты білік», Шешендік өнер: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздері, Әнет баба «Не арсыз? Не ғайып? Не даусыз?», Төле би «Ердің бақыты –әйел», Әйтеке би «Қасқакөл дауы», Қазыбек би «Кім жақын?Не қымбат? Не қиын?», Сырым Датұлы «Балаби мен Сырым», Бұқар жырау «Тілек», «Әй, Абылай, Абылай», «Асқар таудың өлгені», «Біржан-Сара» айтысы		9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
2-тоқсан			
Тарихи шындық пен көркемдік шешім	Нысанбай жырау «Кенесары – Наурызбай», Махамбет Өтемісұлы «Махамбеттің Баймағамбетке айтқаны», « Мен, мен, мен едім», «Бағаналы терек», Ш.Уәлиханов «Ыстықкөл күнделігі»	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің

			идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
3-тоқсан			
Адам жанының құпиясы	І.Жансүгіров «Құлагер» поэмасы, Б.Майлин «Шұғаның белгісі» хикаяты, Ғ.Мүсірепов «Ұлпан» романы, Т.Айбергенов «Сағыныш», Ф.Оңғарсынова «Өлең, мен сені аялап өтем»	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау;

			9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
4-тоқсан			
Мәңгілік Ел – мәңгілік мұрат	Н.Айтұлы «Бәйтерек» поэмасы, Қажығали Мұхамбетқалиев «Тар кезең» романы	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің

			идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу

3-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

25. Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
1) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
2) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
3) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
4) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
5) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

26. «Қазақ әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

27. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

көркем шығармадағы образ;

шығарма үзінділерімен жұмыс.

28. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

әдеби шығарманың композициясы;

автор бейнесі;

көркем шығарманың тілі;

шығармашылық жұмыс.

29. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

тарихи және көркемдік құндылығы;

заманауилығы мен жаңашылдығы;

әдеби эссе;

әдеби сын.

30. 5-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

әдеби шығарманың фабуласы мен сюжеттік дамуы, кейіпкерлер портреті мен образы, шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту, әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясы;

2) анализ және интерпретация:

салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу, шығармадағы тілдік бейнелеу: теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы, эпикалық шығармадағы автор бейнесі, көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу;

3) бағалау және салыстыру:

шығарманың тарихи құндылығын бағалау, кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау, әдеби эссе, сыни хабарлама жазу.

31. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Керқұла атты Кендебай» ертегісі;

2) «Қобыланды батыр» жыры;

3) Асан қайғы «Асан қайғының жерге айтқан сыны» аңызы;

4) Дулат Бабатайұлы «О, Ақтан жас, Ақтан жас» өлеңі;

5) ЫІбырай Алтынсарин «Қыпшақ Сейітқұл», «Атымтай Жомарт», «Дүние қалай етсең табылады?» әңгімелері;

6) Ахмет Байтұрсынұлы «Егіннің бастары» мысалы, «Адамдық диқаншысы» өлеңі;

7) Бердібек Соқпақбаев «Менің атым Қожа» хикаяты;

8) Марат Қабанбай «Бауыр» әңгімесі;

9) Тынымбай Нұрмағамбетов «Анасын сағынған бала» әңгімесі;

10) Нұрдәулет Ақыш «Нағыз әже қайда?» әңгімесі;

11) Джек Лондон «Мексика ұлы» әңгімесі.

32. 6-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау, шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселе, идеясы, кейіпкерлердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау, көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту;

туған өлкенің табиғаты және тарихы сипатталатын поэтикалық, прозалық шығармаларды білу; туған өлкеге арналған бір өлеңді жатқа мәнерлеп оқу, өлкетану аясында прозалық үзінділер жазудың алғашқы дағдыларын меңгеру;

2) анализ және интерпретация:

шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау, әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу, шығармадағы көркем ауыстырулар: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау;

туған өлкенің ақындары мен жазушыларының шығармашылығы туралы деректер жинау және презентация дайындау. Мәтіннің ақпараттылық, оның көркемдік, тілдік ерекшеліктері негізінен өлкетану сипаттамаларын талдау;

3) бағалау және салыстыру:

кейіпкерлерді өзара салыстыру, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру, кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру, әдеби эссе жазу, сыни хабарлама жасау.

33. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Аяз би» ертегісі;

2) «Алып Ер Тұңға» жыры;

3) Әл Фараби «Қашықтасың туған жер», «Тіршілікте құрыштай бол төзімді» өлеңдері;

4) Доспамбет жырау «Қоғалы көлдер, қом сулар», «Айналайын, Ақ Жайық» толғаулары;

5) Абай Құнанбайұлы «Мен жазбаймын өлеңді ермек үшін», «Ғылым таппай мақтанба» өлеңдері, қара сөздері: «Бірінші сөз», «Жетінші сөз», «Отыз бірінші сөз»;

6) С. Торайғыров «Шығамын тірі болсам адам болып», «Шәкірт ойы» өлеңдері;

7) С. Мұратбеков «Жусан иісі» әңгімесі;

8) О. Бөкей «Тортай мінер ақбоз ат» әңгімесі;

9) Қалмақан Әбдікадыров «Қажымұқан» хикаяты;

10) А. Алтай «Прописка» әңгімесі;

11) Е. Жүніс «Менің атым -Тәуелсіздік» өлеңі;

12) Р. Ғамзатов «Ана тілі» өлеңі, «Менің Дағыстаным» әңгімесі.

34. 7-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау, әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау, кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау, көркем шығармадағы кейіпкер бейнесі, үзінділерді жатқа айту;

өңірде шығатын газет-журналдарды білу, энциклопедия ұғымын түсіну;

2) анализ және интерпретация:

шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру, эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесі, шығармадағы көркемдегіш құралдар: символ, синекдоха, эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ қолданысы, шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу;

туған өлке туралы, шындық көзқарас тұрғысынан адамдар туралы мақалалар мен очерктердің ақпараттылығы, мазмұнының тереңдігі, эмоционалдық әсері тұрғысынан талдау, энциклопедияға қажетті материалдарды іріктей білу, өлкетанудың бағыттарын анықтау, өлкетанудың бағыттары бойынша электрондық энциклопедия құрастырудың ұжымдық жұмысына қатысу;

3) бағалау және салыстыру:

кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемесі, тарихи және көркемдік құндылығын, әдеби жанр түрлерінің даму барысы, жаңашылдығы, шығарманы ұлттық құндылығы, әдеби эссе жазу, әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы сыни шолу жазу.

35. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Қазтуған жырау «Қазтуғанның қонысымен қоштасуы»;

2) Орхон-Енисей ескерткіштері «Күлтегін» жыры;

3) «Қыз Жібек» жыры;

4) Жиембет жырау «Еңсегей бойлы Ер Есім»;

5) Ш. Қанайұлы «Зар заман»;

6) С. Аронұлы «Сүйінбай мен Қатағанның айтысы»;

8) Жамбыл Жабаев «Зілді бұйрық»;

9) М. Жұмабаев «Батыр Баян»;

10) М. Әуезов «Көксерек»;

11) Қ. Қайсенов «Жау тылындағы бала»;

12) С. Сарғасқаев «Тәмпіш қара»;

13) М. Шаханов «Нарынқұм зауалы»;

14) Медетбек Темірхан «Тәуелсізбін» өлеңі;

15) Т. Әбдіков «Қонақтар»;

16) А.С. Пушкин «Ескерткіш».

36. 8-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілер, эпилог, прологтар, әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу, көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулер, көркем шығармалардан алған үзінділерді орынды қолдану;

2) анализ және интерпретация:

композицияны тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау, автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісі, шығармадағы көркемдегіш құралдары: психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис қолданысы, автор стилі, шығармадан алған үзінділерді өңдеп, креативті жазу;

3) бағалау және салыстыру:

шығарманың тақырыбы мен идеясы, тарихи және көркемдік құндылығы, шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстыру, жаңашылдығы, шығарманың көркемдік-идеялық құндылығының гуманистік тұрғысы, әдеби эссе, шығармада жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу.

37. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Қорқыт «Байбөрі баласы Бамсы-Байрақ туралы жыр», Қорқыттың нақыл сөздері;

2) Ахмет Яссауи «Даналық кітабы»;

3) Ақтамберді жыраудың «Күлдір-күлдір кісінетіп», «Балаларыма өсиет» толғаулары;

4) Шалкиіз жырау «Би Темірге бірінші толғауы»;

5) Мұрат Мөңкеұлы «Үш қиян», «Сарыарқа» өлеңдері;

6) Ш. Құдайбердіұлы «Еңлік-Кебек» поэмасы, «Жастарға» өлеңі;

7) М. Дулатов «Бақытсыз Жамал» романы;

8) Б. Момышұлы «Ұшқан ұя» әңгімесі;

9) Д. Исабеков «Әпке» драмасы;

10) М. Мақатаев «Аққулар ұйықтағанда» поэмасы;

11) Т. Ахтанов «Күй аңызы» әңгімесі;

12) Ж. Сахиев «Айдағы жасырынбақ» фантастикалық әңгімесі;

13) Р. Мұқанова «Мәңгілік бала бейне» әңгімесі.

38. 9-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау, әдеби шығармадағы психологизм, көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесі, көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану;

2) анализ және интерпретация:

эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдар, автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөлі, шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлері, автор стилі, автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу;

3) бағалау және салыстыру:

шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстыру, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру, әдеби эссе жазу, әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдау, шағын сын мақала жазу.

39. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Ж. Баласағұн «Құтты білік»;

2) Шешендік өнер: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздері, Әнет баба «Не арсыз? Не ғайып? Не даусыз?»;

3) Төле би «Ердің бақыты –әйел», Әйтеке би «Қасқакөл дауы», Қазыбек би «Кім жақын? Не қымбат? Не қиын?»;

4) Бұқар жырау «Тілек», «Әй, Абылай, Абылай»;

5) «Біржан-Сара» айтысы;

6) Нысанбай жырау «Кенесары – Наурызбай»;

7) Махамбет Өтемісұлы «Махамбеттің Баймағамбетке айтқаны», «Мен, мен, мен едім»;

8) Ш.Уәлиханов «Ыстықкөл күнделігі»;

9) І.Жансүгіров «Құлагер» поэмасы;

10) Б.Майлин «Шұғаның белгісі» хикаят;

11) Ғ.Мүсірепов «Ұлпан» романы;

12) Т.Айбергенов «Сағыныш», Ф.Оңғарсынова «Өлең, мен сені аялап өтем»;

13) Н.Айтұлы «Бәйтерек» поэмасы;

14) Қажығали Мұхамбетқалиев «Тар кезең» романы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

40. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» сан мен әріптен тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар сәйкесінше бөлім мен бөлімшенің ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

41. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау	6. 1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау
2. Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау	6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру	7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмыстың гуманистік тұрғыдан талдау	8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау
3.Көркем	5.1.3.1	6.1.3.1	7.1.3.1	8.1.3.1	9.1.3.1

шығармадағы образ	көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу	әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау	көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау	көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу	көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау
4.Шығарма үзінділерімен жұмыс	5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып,үзінділерді жатқа айту	8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану	9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.Әдеби шығарманың композициясы	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтармен бейнелерді салғастыру	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау
2. Автор бейнесі	5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор	6.2.2.1 эпикалық,поэзиялық шығармала	7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармад	8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерле	9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистика

	бейнесін анықтау	рдағы автор бейнесін анықтау	а ғы автор бейнесін анықтау	р қарым-қатынасын ың тілдік көрінісін талдау	лық тұтастыру шы ретіндегі рөліне талдау жасау
3. Көркем шығарманың тілі	5.2.3.1 шығармад а ғы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдары ның (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағ ы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасы н анықтау	6.2.3.1 шығарма дағы көркем ауыстырул арды (троптар ды: метафора, кейіптеу, метони мия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау	7.2.3.1 шығарма дағы көркемдегі ш құралдар дың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерац ия, ассонанс, риторикал ық сұрақ) қолданысы н талдау	8.2.3.1 шығармада ғы көркемдегі ш құралдард ың (психологи я лық параллелиз м, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысы н талдай отырып, автор стилін анықтау	9.2.3.1 шығармад а ғы әдеби тілді құбылту мен айшықтау дың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру
4. Шығармашы лық жұмыс	5.2.4.1 көркем шығармад ан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу	6.2.4.1 әдеби көркемде гіш құралдар ды пайдала нып шығарма дағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін	7.2.4.1 шығарма дағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысына н дамытып жазу	8.2.4.1 шығармада н алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу	9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармаш ылық жұмыс жазу

		сипаттап жазу			

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.Тарихи және көркемдік құндылығы	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалар мен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	9.3.1.1 шығармany басқа өнер түрлерінде гі осы мазмұндас туындылар мен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2.Заманауилығы мен жаңашылдығы	5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау	6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру	8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтар ды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру	9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру
3. Әдеби эссе	5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік	6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-	7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан	8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық	9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық

	құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	талдап, әдеби эссе жазу	құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу	тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу
4.Әдеби сын	5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу	6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау	7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу	8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу	9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілері мен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу

42. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

43. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту қазақ тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 5-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			

Таза, мінсіз асыл сөз	«Керқұла атты Кендебай» ертегісі, «Қобыланды батыр» жыры, Асан қайғы «Асан қайғының жерге айтқан сыны» аңызы	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалар дан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
		Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
2-тоқсан			
«Тәрбиенің қайнар бұлағы»	Дулат Бабатайұлы «О, Ақтан жас, Ақтан жас», Ыбырай Алтынсарин «Қыпшақ Сейітқұл», «Атымтай	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу;

	Жомарт», «Дүние қалай етсең табылады?»		5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсенісалыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
		Бағалау және салыстыру	5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
3-тоқсан			
Адамгершілік - асыл қасиет	А.Байтұрсынұлы «Егіннің бастары» мысалы, «Адамдық диқаншысы» өлеңі, Б.Соқпақбаев «Менің атым Қожа» хикаяты, М.Қабанбай «Бауыр» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік

			бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
		Бағалау және салыстыру	5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
4-тоқсан			
Отбасы құндылықтары	Т.Нұрмағамбетов «Анасын сағынған бала» әңгімесі, Нұрдәулет Ақыш «Нағыз әже қайда?» әңгімесі, Д.Лондон «Мексика ұлы» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу

		Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу

2) 6-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
Туған жерім-аялы алтын бесігім	«Аяз би» ертегісі «Алып Ер Тұңға» жыры, Әл Фараби «Қашықтасың туған жер», «Тіршілікте құрыштай бол төзімді», Доспамбет жырау «Қоғалы көлдер, қом сулар», «Айналайын, Ақ Жайық»	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.2.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.3.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.3.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды(троптарды : метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш

			құралдардыпайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру; 6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылықтұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
2-тоқсан			
Абайды оқы, таңырқа!	Абай Құнанбайұлы «Мен жазбаймын өленді ермек үшін", «Ғылым таппай мақтанба»,«Бірінші сөз», «Жетінші сөз», «Отыз бірінші қара сөз»	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық,поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау;

			6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдардыпайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру; 6.3.3.2 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
3-тоқсан			
Мен балаң жарық күнде сәуле қуған...	С.Торайғыров «Шығамын тірі болсам адам болып», «Шәкірт ойы», С.Мұратбеков «Жусан иісі», О.Бөкей «Тортай мінер ақбоз ат», Қалқаман Әбдіқадыров «Қажымұқан»	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме

			жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру; 6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
Менің туған өлкем өлеңдер мен прозада		Түсінужәне жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту

		Анализ және интерпретация	6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру
4-тоқсан			
Тәуелсіздік-қасиет тұнған ұлы ұғым	Е.Жүніс «Менің атым - Тәуелсіздік» өлеңі, А. Алтай Прописка», Р.Ғамзатов «Ана тілі», «Менің Дағыстаным»	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композиция-сындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық,поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды(троптарды : метафора, кейіптеу,

			метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдардыпайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру; 6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
Өлкені сипаттау өнері		Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру
		Анализ және интерпретация	6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу

		Бағалау және салыстыру	6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу

3) 7-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
Көнеден жеткен жәдігерлер	«Қыз Жібек» жыры, Орхон-Енисей ескерткіштері, «Күлтегін» жыры, Жиембет жырау «Еңсегей бойлы Ер Есім», Қазтуған жырау «Қазтуғанның қонысымен қоштасуы»	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердіңтиптерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып,үзінділерді жатқа айту
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық,поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу

		Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
2-тоқсан			
Толғауы тоқсан қызыл тіл	Ш.Қанайұлы «Зар заман», С.Аронұлы «Сүйінбай мен Қатағанның айтысы», Жамбыл Жабаев «Зілді бұйрық»	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердіңтиптерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық,поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан

			талдап, әдеби эссе жазу
3-тоқсан			
Балалар мен үлкендер	М.Жұмабаев «Батыр Баян», М.Әуезов «Көксерек», Қ. Қайсенов «Жау тылындағы бала», С.Сарғасқаев «Тәмпіш қара»	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердіңтиптерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
Туған өлке публицистика беттерінде		Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау;

			7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру
4-тоқсан			
Ұрпақ тәрбиесі	М.Шаханов «Нарынқұм зауалы», Медетбек Темірхан «Тәуелсізбін» өлеңі, Т.Әбдіков «Қонақтар», А.С.Пушкин «Ескерткіш»	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық,поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық

			сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
«Менің туған өлкем» электрондық энциклопедиясы		Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.12.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру
		Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 электронды энциклопедияның эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу

4) 8-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан			
Дананың сөзі – ақылдың көзі	Қорқыт «Байбөрі баласы Бамсы-Байрақ туралы жыр», Қорқыттың нақыл сөздері,	Түсіну және жауап беру	8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы

	Ахмет Йассауи «Даналық кітабы», Ақтамберді жырау «Күлдір-күлдір кісінетіп», «Балаларыма өсиет», Шалкиіз жырау «Би Темірге бірінші толғауы»		кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
		Анализ және интерпретация	8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
		Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік- идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу
2-тоқсан			
Көркем әдебиет және эпикалық сарын	Мұрат Мөңкеұлы «Үш қиян», «Сарыарқа», Ш.Құдайбердіұлы «Еңлік- Кебек»	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау;

	поэмасы, «Жастарға» өлеңі		8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
		Бағалау және салыстыру	8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
3-тоқсан			
		Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты

Махаббат және абырой	М.Дулатов «Бақытсыз Жамал» романы, Б.Момышұлы «Ұшқан ұя» әңгімесі, Д.Исабеков «Әпке» драмасы, М.Мақатаев «Аққулар ұйықтағанда» поэмасы		сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау
		Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу
4-тоқсан			

Қиял мен шындық	Т.Ахтанов «Күй аңызы» әңгімесі, Ж.Сахиев «Айдағы жасырынбақ», «Дабыл» фантастикалық әңгімелері, Р.Мұқанова «Мәңгілік бала бейне»	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
		Бағалау және салыстыру	8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу

5) 9-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті

жоспардың бөлімдері			
1-тоқсан			
Атадан қалған асыл сөз	Ж. Баласағұн «Құтты білік», Шешендік өнер: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздері, Әнет баба «Не арсыз? Не ғайып? Не даусыз?», Төле би «Ердің бақыты –әйел», Әйтеке би «Қасқакөл дауы», Қазыбек би «Кім жақын? Не қымбат? Не қиын?», Бұқар жырау «Тілек», «Әй, Абылай, Абылай», «Біржан-Сара» айтысы	Түсіну және жауап беру	9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сыни мақала жазу

2-тоқсан			
Тарихи шындық пен көркемдік шешім	Нысанбай жырау «Кенесары – Наурызбай», Махамбет Өтемісұлы «Махамбеттің Баймағамбетке айтқаны», «Мен, мен, мен едім», Ш.Уәлиханов «Ыстықкөл күнделігі»	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу
3-тоқсан			
Адам жанының құпиясы	І.Жансүгіров «Құлагер» поэмасы, Б.Майлин «Шұғаның белгісі» хикаяты, Ғ.Мүсірепов «Ұлпан» романы,	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау;

	Т.Айбергенов «Сағыныш», Ф.Оңғарсынова «Өлең, мен сені аялап өтем»		9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру
		Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сыни мақала жазу
4-тоқсан			
Мәңгілік Ел – мәңгілік мұрат	Н.Айтұлы «Бәйтерек» поэмасы, Қ.Мұхамбетқалиев «Тар кезең» романы	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған

			үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
37 -қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Қазақ тілі пәнін оқыту мақсаты – мемлекеттік тілді қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, шығармашылыққа үйрету, ең бастысы, орта мектепке сай лингвистикалық білім беру.

3. «Қазақ тілі» оқу пәнін тереңдетіп оқытудың негізгі міндеттері:

1) қазақ тілін Қазақстан Республикасының аумағында қоғамның барлық салаларында еркін қолдана білуі үшін білім алушының коммуникативтік дағдыларын жетілдіру, еркін сөйлеуге және сауатты жазуға үйрету;

2) мәтіннің типтерін, стилін, жанрын тану үшін мәтінді құрайтын барлық тілдік құралдарды, синтаксистік құрылымдарды, лексикалық бірліктерді, сөздің дыбыстық және морфемдік құрамын тануға үйрету;

3) ауызша және жазбаша мәтінтудыру дағдыларын жетілдіру үшін орфоэпия және орфография нормаларын білу, сөйлеу мәдениетін және шешендік өнерді меңгеру, түрлі стильдер мен жанрларда мәтінтудырудың әдіс-тәсілдерін жетілдіру;

4) мәтіндерге қойылған мақсатқа сәйкес қорытынды синтез, анализ жасау, бағалау дағыларын қалыптастыру.

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. «Қазақ тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

2) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

3) 7-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

4) 8-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат;

5) 9-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді.

5. Оқу мақсаттары қазақ тілін ғылыми пән ретінде оқитын білім алушыларға мәтінтану мен мәтінтудыру дағдыларын жетілдіру арқылы өмірге қажет функционалды білім беруді көздейді. Мұның өзі орта мектеп деңгейіне сай лингвистикалық білім алуға негізделеді.

Оқу мазмұны 3 бөлімнен тұрады:

1) мәтінтану: тыңдау және оқу арқылы мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ойды таба білу, мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу, әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпаратты алумен қатар, мәтіннің стилі мен жанрын, мәтіннің типтерін және әр типке тиісті қолданылатын тілдік құралдарын ажырата білуден тұрады;

2) мәтінтудыру: мәтіннің мазмұнын айту кезінде орфоэпиялық нормаларды сақтаудан бастап, тіл мәдениетінің талаптарын орындай отырып, шешен сөйлеу деңгейіне жетуді көздейді. Орфографияжәне пунктуация талаптарын сақтай отырып, барлық стильдер мен жанрларда мәтін жаза алу арқылы мәтінтудыру дағдысын жетілдіруді көздейді;

3) әдеби тіл нормалары: айту және жазу әрекеті кезінде лексика-грамматикалық нормаларды, оның ережелерін және ерекшеліктерін қатаң сақтауды үйретуді көздейді.

6. «Мәтінтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мәтіннің мазмұнын тану;

2) мәтіннің стилі мен жанрын тану.

7. «Мәтінтудыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ауызекі сөйлеу және көркем әдебиет стильдерінде мәтінтудыру;

2) ауызекі және көркем әдебиет стилінде ауызша сөйлеу;

3) ресми стильде мәтінтудыру, сөйлеу;

4) публицистикалық стильде мәтінтудыру, сөйлеу;

5) ғылыми стильде мәтінтудыру, сөйлеу.

8. «Әдеби тіл нормаларын сақтау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) лексика-грамматикалық норма;

2) орфографиялық норма;

3) орфоэпиялық норма;

4) пунктуациялық норма.

9. 5-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтінтану:

оқылым стратегияларын қолданып, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; тыңдалым мәтіні бойынша тірек сөздер мен жетекші сұрақтар құрастыру; мәтін құрылымын сақтай отырып жоспар құру; мәтінде баяндалған оқиғаның себебі мен мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; мәтіндегі шешімге пікір білдіру, балама шешімдер ұсыну; мәтіннен ауызекі сөйлеу стиліне тән элементтерді ажырата білу; мәтіннен ауызекі сөйлеу және жазба тілдердің стильдік айырмашылықтарын тану; ауызекі сөйлеу стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау;

2) мәтінтудыру:

әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, суреттер бойынша сипаттау мәтінін жазу; ауызекі сөйлеу үлгілері кездесетін сипаттау, баяндау мәтіндерін жазу дағдыларын қалыптастыру; сәлемдесу, танысу, рұқсат сұрау, қоштасу кезінде ұлттық этикетті сақтау; берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (құттықтау хат, хабарлама хат) мәтін жазу; өзін және қоршаған ортаны таныстырумәтінін сөйлеу нормасына сай құрап айту; мәтіндегі негізгі ойды айқындап, жинақы мәтін жазу дағдысын қалыптастыру; әдеби тіл нормалары бойынша өз бетінше ереже, анықтама құрап жазу, ойын ауызша дәлелдеу;

3) әдеби тіл нормаларын сақтау:

лексика-грамматикалық норма: сөз таптары (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) және олардың мағыналық түрлерін ажырату; есім сөздердің түрленуін анықтау; сөз таптарына (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) морфологиялық талдау жасау; қазақ тілінің дыбыстық жүйесін білу, фонетикалық талдау жасау; сөз мағыналарын ажырата білу, лексикалық талдау жасау; сөйлемнің айтылу сазы мен мақсатына қарай түрлерін ажырату, синтаксистік талдау жасау;

айтылым-жазылым нормалары:

орфографиялық норма: әріптердің емлесі, түбір сөздердің сақталуы мен қосымшалардың жалғануын ескере отырып, терме диктантын жазу;

пунктуациялық норма: сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін білу;

орфоэпиялық норма: сөздердің жуан, жіңішке үндесімі мен қосымша жалғану кезіндегі айтылым нормаларын сақтау.

10. 6-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтінтану:

оқылым стратегияларын қолданып, комментарий жасау; тыңдалым мәтінінде көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; мәтін құрылымын анықтау; мәтінде баяндалған дәлелдер мен фактілерді ажырату арқылы негізгі ойды анықтау; әртүрлі дереккөздерден алынған ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру; көркем әдебиет стилінің құрылымын және өзіндік белгілерін білу; ауызекі тіл мен көркем әдебиет жанрының ерекшеліктерін білу; көркем әдебиет стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау;

2) мәтінтудыру:

Әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, суреттер, сызба, кесте бойынша әңгімелеу мәтінін жазу; көркем әдебиет стилінің нормаларын сақтап берілген тақырып бойынша шығармашылық диктант жазу; қазақ тілінде қалыптасқан қаратпаларды қолдану нормаларын сақтау дағдыларын қалыптастыру; берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (өтініш, түсініктеме) мәтін жазу; тұрмыстық зат

және техника құралдары туралы мақтау, жарнамалау мәтінін аритикуляциялық талаптарға сай айту; көтерілген мәселеге (тақырыпқа) өз ойын білдіру арқылы шағын мәтін жазу; түсіндірме сөздіктің стилімен жеке сөздердің мағынасын ашу, көпшілікке түсіндіру;

3) әдеби тіл нормаларын сақтау:

лексика-грамматикалық норма: сөз таптары (есімдік, үстеу, шылау) және оның мағыналық түрлерін ажырату; есім сөздер мен есімдіктің түрленуін (септеу) анықтау; сөз таптарына (есімдік, үстеу, шылау, етістік) морфологиялық талдау жасау; айтылым кезіндегі үндестік заңының сақталуын білу, фонологиялық талдау жасау; сөздік құрамның толығу ерекшеліктерін білу, лексикалық талдау жасау; сөз тіркестері және оларға тән синтаксиситік белгілерді ажырата білу, синтаксистік талдау жасау.

Айтылым-жазылым нормалары:

орфографиялық норма: есту диктантын жазу кезінде күрделі сөздер мен сөз тіркестерінің сыңарларының орфографиялық нормасын сақтау;

пунктуациялық норма: үтірді қоюдың ұстанымдары мен әртүрлі орындарын білу;

орфоэпиялық норма: түбір мен қосымша және күрделі сөз ішіндегі дыбыстардың ықпалдастығын (ілгерінді, кейінді, тоғыспалы) сақтау.

11. 7-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтінтану:

оқылым стратегияларын қолданып, зерттеп оқу; тыңдалым мәтіні бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; мәтіннің қарым-қатынас формасын

ажырату (диалогтік, монологтік, полилогтік); мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыру арқылы негізгі ойды анықтау; мәтіннің функционалдық-мағыналық типін талқылау; көркем әдебиет пен публицистикалық стильдің өзіне тән белгілерін салыстыру; публицистикалық стильге тән жанрларды ажырата білу; публицистикалық стильге тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау;

2) мәтін тудыру:

әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, өлеңдерді сюжетті мәтінге айналдыру; бейнебаян желісіне сүйеніп оқиғаны көркем мәтін стилінде мазмұндау дағдыларын қалыптастыру; тілдік қарым-қатынас кезінде бейвербалды құралдарды ұлттық талаптарға сай қолдану; берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (өмірбаян, мінездеме, түйіндеме) мәтін жазу; публицистикалық стильге тән ерекшеліктерді сақтай отырып, монолог айту немесе диалогқа белсене қатысу дағдыларын жетілдіру; тақырыпқа сәйкес сипаттау, баяндау түрінде эссе жазу; ғылыми мәтінді жинақтап аннотация жазу және оны тезиске айналдырып баяндау;

3) әдеби тіл нормаларын сақтау:

лексика-грамматикалық норма: атауыш және көмекші сөздерді ажырату; етістіктің түрлері мен категорияларының ерекшеліктерін тану; сөз таптарына (сын есім, етістік) морфологиялық талдау жасау; айтылым, жазылым кезіндегі үндестік заңын тану, фонологиялық талдау жасау; сөздердің түпкі және туынды мағынасын ажырата білу, лексикалық талдау жасау; сөйлем мүшелерінің сөйлемдегі қызметін ажырата білу, синтаксистік талдау жасау.

Айтылым-жазылым нормалары:

орфографиялық норма: буын үндестігінің нормасын және оларға жалғанатын қосымшалар мен буын үндестігіне бағынбайтын қосымшалардың жазылу ерекшеліктерін білу;

пунктуациялық норма: сөйлем соңына қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді білу;

орфоэпиялық норма: сөздердің жуан-жіңішкелік үндесімі мен ерін үндестігі нормаларын сақтауға дағдылану;

12. 8-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтінтану:

оқылым стратегияларын қолданып, талдап оқу; тыңдалым мәтіні бойынша альтернативті сұрақтар құрастыру; тақырыбы ұқсас әртүрлі стильдегі мәтіндердің түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау, пайымдау) салыстыра талдау; мәтіннің коммуникациялық табиғатына талдау жасау арқылы негізгі ойды анықтау; мәтінді ақпараттың өзектілігі мен құндылығы тұрғысынан бағалау; ресми стильдің қызметі мен өзіне тән рәсімделу үлгілерін білу; ресми стильге тән жанрларды ажырата білу; ресми іс-қағаздар стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау;

2) мәтінтудыру:

берілген тақырыптардың бірін таңдап, пайымдау мәтінін жазу; көркем мәтін стилінің тілдік ерекшеліктерін сақтап, түрлі жанрларда мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру; ауызша сөйлеу және өлең оқу кезінде интонацияның құрамдас бөліктерін сақтау; берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (алғыс хат, сұраныс хат) мәтін жазу; публицистикалық стильге тән ерекшеліктерді сақтай отырып, көпшілік алдында оқуға арналған үндеу, уағыз, үгіт-насихат мәтіндерін құрастыру; автордың негізгі ойын сақтай отырып, сұхбат құрастыру; берілген тақырып бойынша презентация дайындау және оны көпшілік алдында қорғау;

3) әдеби тіл нормаларын сақтау:

лексика-грамматикалық норма: сөз таптары (одағай, еліктеу, оқшау сөздер) және оның мағыналық түрлерін ажырату; сөз таптарының сөйлемдегі қызметін тану; сөз таптарына (еліктеу, одағай, оқшау сөздер) морфологиялық талдау жасау; сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді ажырата білу; етістіктерді лексика-грамматикалық топтарға ажырата білу, лексикалық мағынасын ашу; сөз тіркесінің сөйлемдегі байланысу тәсілдері мен түрлерін ажырата білу, синтаксистік талдау жасау.

Айтылым-жазылым нормалары:

орфографиялық норма: дыбыстардың түрленімі, құранды дауысты дыбыстар, буын жігі және тасымал, күрделі атаулар мен қысқарған сөздер емлесі;

пунктуациялық норма: сөйлем ішіне қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді білу;

орфоэпиялық норма: сөйлеу ішіндегі, сөз арасындағы дыбыс өзгерістерінің орфоэпиялық нормаларын сақтау.

13. 9-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтінтану:

белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; тыңдалым мәтіні бойынша сократтық сұрақтар құрастыру; мәтіннің мағыналық құрылымын қамтамасыз ететін талаптарына талдау жасау (байланыстылық, бүтіндік, қисындылық, ақпараттылық); мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік)

талдай отырып, негізгі ойды анықтау;проблемалық мәтіннің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалау, оны шешу жөнінде өз болжамын айту; ресми стиль мен ғылыми стильдің өзіне тән ерекшеліктерін салыстыру; мәтіннің құрылымы мен рәсімделуі арқылы ғылыми стильге тән жанрлық ерекшеліктерін ажырату; ғылыми стильге тән ерекшеліктерді білу және қолдану;

2) мәтінтудыру:

берілген шығарманы талқылап, сыни мәтін тудыру; түрлі жанрларда көркем мәтін тудыру кезінде паймыдау және қорытындылау дағдыларын қалыптастыру; сөздің композициясын, сөйлеу техникасын, сөз өнерін игеру дағдыларын жетілдіру; берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (заң баптарын құрастыру) мәтін жазу; көпшілік алдында сөйлеу техникасын жетілдіру, келтірген фактілерге сендіру қабілетін және суырыпсалма өнерін, ділмарлықты жетілдіру; берілген тақырыпта салыстыру, дәлелдеу эссесін жазу;

терминдер мен кәсіби сөздерді қолданып ғылыми жұмыс жазу және қорғау;

3) әдеби тіл нормаларын сақтау:

лексика-грамматикалық норма: сөз таптары және оның мағыналық түрлерін ажырату; грамматикалық ұғымдарды (форма, мағына, категория) ажырату; мәтіндегі барлық сөздердің морфологиялық құрамын білу, барлық сөз таптарына морфологиялық талдау жасау; сөйлемдерді сөз сазына қарай ырғақтық топтарға бөлу; сөз мағынасының түрлері және оларды типтендіре білу, лексикалық талдау жасау; сөйлемнің құрылымдық, мағыналық түрлерін білу, сөйлемдерге кешенді синтаксистік талдау жасау.

Айтылым-жазылым нормалары:

орфографиялық норма: кірме сөздердің игерілген және игерілмеген түрлерін жазу ережелерін және жалпы қазақ тілінің емле ережелерін сақтау;

пунктуациялық норма: тыныс белгілердің қойылым ұстанымдарын (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) білу;

орфоэпиялық норма: сөйлемді ырғақты топтарға бөліп, сөйлеу сазын сақтап айту дағдыларын жетілдіру.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

14. Бағдарламада оқыту мақсаттары сан мен әріптен тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші, үшінші сандар бөлім мен бөлімше, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік номерін көрсетеді. 5.1.2.1 кодында: «5» – сынып, «1.2» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқыту мақсатының реттік саны.

15. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) мәтінтану:					
Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Мәтіннің	5.1.1.1 оқылым стратегияла	6.1.1.1 оқылым стратегияла	7.1.1.1 оқылым стратегиял	8.1.1.1 оқылым стратегияла	9.1.1.1 белгілі мақсат үшін

мазмұн ын тану	рын қолданып, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау	рын қолданып, комментари й жасау	арын қолданып, зерттеп оқу	рын қолданып, талдап оқу	оқылым стратегияла рын тиімді қолдана білу
	5.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша тірек сөздер мен жетекші сұрақтар құрастыру	6.1.1.2 тыңдалым мәтінінде көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру	7.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша проблемал ық сұрақтар құрастыру	8.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша альтернатив ті сұрақтар құрастыру	9.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша сократтық сұрақтар құрастыру
	5.1.1.3 мәтін құрылымын сақтай отырып жоспар құру	6.1.1.3 мәтін құрылымын анықтау	7.1.1.3 мәтіннің қарым-қатынас формасы ажырату (диалогтік, монологтік , полилогтік)	8.1.1.3 тақырыбы ұқсас әртүрлі стильдегі мәтіндердің түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау, пайымдау) салыстыра талдау	9.1.1.3 мәтіннің мағыналық құрылымын қамтамасыз ететін талаптарын а талдау жасау (байланыст ылық, бүтіндік, қисындылы қ, ақпараттыл ық)
	5.1.1.4 мәтінде баяндалған оқиғаның себебі мен мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау	6.1.1.4 мәтінде баяндалған дәлелдер мен фактілерді ажырату арқылы негізгі ойды анықтау	7.1.1.4 мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелер мен байланыст ыру арқылы негізгі ойды анықтау	8.1.1.4 мәтіннің коммуника циялық табиғатына талдау жасау арқылы негізгі ойды анықтау	9.1.1.4 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық , әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
	5.1.1.5 мәтіндегі	6.1.1.5 әртүрлі	7.1.1.5 мәтіннің	8.1.1.5 мәтінді	9.1.1.5 проблемалы

ЖОБА

	шешімге пікір білдіру, балама шешімдер ұсыну	дереккөздерден алынған ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру	функционалдық-мағыналық типін талқылау	ақпараттың өзектілігі мен құндылығы тұрғысынан бағалау	қ мәтіннің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалау, оны шешу жөнінде өз болжамын айту
2. Мәтіннің стилі мен жанрын тану	5.1.2.1 мәтіннен ауызекі сөйлеу стиліне тән элементтерді ажырата білу	6.1.2.1 көркем әдебиет стилінің құрылымын және өзіндік белгілерін білу	7.1.2.1 көркем әдебиет пен публицистикалық стильдің өзіне тән белгілерін салыстыру	8.1.2.1 ресми стильдің қызметі мен өзіне тән рәсімделу үлгілерін білу	9.1.2.1 ресми стиль мен ғылыми стильдің өзіне тән ерекшеліктерін салыстыру
	5.1.2.2 мәтіннен ауызекі сөйлеу және жазба тілдердің стильдік айырмашылықтарын тану	6.1.2.2 ауызекі тіл мен көркем әдебиет жанрының ерекшеліктерін білу	7.1.2.2 публицистикалық стильге тән жанрларды ажырата білу	8.1.2.2 ресми стильге тән жанрларды ажырата білу	9.1.2.2 мәтіннің құрылымы мен рәсімделуі арқылы ғылыми стильге тән жанрлық ерекшеліктерін ажырату
	5.1.2.3 ауызекі сөйлеу стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау	6.1.2.3 көркем әдебиет стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау	7.1.2.3 публицистикалық стильге тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау	8.1.2.3 ресми іс-қағаздар стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау	9.1.2.3 ғылыми стильге тән ерекшеліктерді білу және қолдану
2) мәтінтудыру:					
1) Көркем әдебиет және ауызекі	5.2.1.1 әдеби тіл нормаларын сақтай отырып,	6.2.1.1 әдеби тіл нормаларын сақтай отырып,	7.2.1.1 әдеби тіл нормаларын сақтай отырып,	8.2.1.1 берілген тақырыптардың бірін таңдап,	9.2.1.1 берілген шығарманы талқылап,

сөйлеу стильдерінде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру	суреттер бойынша сипаттау мәтінін жазу	суреттер, сызба, кесте бойынша әңгімелеу мәтінін жазу	өленderді сюжетті мәтінге айналдыру	пайымдау мәтінін жазу	сыни мәтін тудыру
	5.2.1.2 ауызекі сөйлеу үлгілері кездесетін сипаттау, баяндау мәтіндерін жазу дағдыларын қалыптастыру	6.2.1.2 көркем әдебиет стилінің нормаларын сақтап, берілген тақырып бойынша шығармашылық диктант жазу	7.2.1.2 бейнебаян желісіне сүйеніп, оқиғаны көркем мәтін стилінде мазмұндау дағдыларын қалыптастыру	8.2.1.2 көркем мәтін стилінің тілдік ерекшеліктерін сақтап, түрлі жанрларда мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру	9.2.1.2 түрлі жанрларда көркем мәтін тудыру кезінде паймыдау және қорытындылау дағдыларын қалыптастыру
	5.2.1.3 сәлемдесу, танысу, рұқсат сұрау, қоштасу кезінде ұлттық этикетті сақтау	6.2.1.3 қазақ тілінде қалыптасқан қаратпаларды қолдану нормаларын сақтау дағдыларын қалыптастыру	7.2.1.3 тілдік қарым-қатынас кезінде бейвербалды құралдарды ұлттық талаптарға сай қолдану	8.2.1.3 ауызша сөйлеу және өлең оқу кезінде интонацияның құрамдас бөліктерін сақтау	9.2.1.3 сөздің композициясын, сөйлеу техникасын, сөз өнерін игеру дағдыларын жетілдіру
2) Ресми іс-қағаздар стилінде жазылым дағдыларын жетілдіру	5.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (құттықтау хат, хабарлама хат) мәтін жазу	6.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (өтініш, түсініктеме) мәтін жазу	7.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (өмірбаян, мінездеме, түйіндеме) мәтін жазу	8.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (алғыс хат, сұраныс хат) мәтін жазу	9.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (заң баптарын құрастыру) мәтін жазу

ЖОБА

3) Публицистикалық стильде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру	5.2.3.1 өзін және қоршаған ортаны таныстыру мәтінін сөйлеу нормасына сай құрап айту	6.2.3.1 тұрмыстық зат және техника құралдары туралы мақтау, жарнамалау мәтінін аритикуляциялық талаптарға сай айту	7.2.3.1 публицистикалық стильге тән ерекшеліктерді сақтай отырып, монолог айту немесе диалогқа белсене қатысу дағдыларын жетілдіру	8.2.3.1 публицистикалық стильге тән ерекшеліктерді сақтай отырып, көпшілік алдында оқуға арналған үндеу, уағыз, үгіт-насихат мәтіндерін құрастыру	9.2.3.1 көпшілік алдында сөйлеу техникасын жетілдіру, келтірген фактілерге сендіру қабілетін және суырыпсалма өнерін, ділмарлықты жетілдіру
	5.2.3.2 мәтіндегі негізгі ойды айқындап, жинақы мәтін жазу дағдысын қалыптастыру	6.2.3.2 көтерілген мәселеге (тақырыпқа) өз ойын білдіру арқылы шағын мәтін жазу	7.2.3.2 тақырыпқа сәйкес сипаттау, баяндау түрінде эссе жазу	8.2.3.2 автордың негізгі ойын сақтай отырып, сұхбат құрастыру	9.2.3.2 берілген тақырыпта салыстыру, дәлелдеу эссесін жазу
4) Ғылыми стильде айтылым және жазылым дағдыларын жетілдіру	5.2.4.1 әдеби тіл нормалары бойынша өз бетінше ереже, анықтама құрап жазу, ойын ауызша дәлелдеу	6.2.4.1 түсіндірме сөздіктің стилімен жеке сөздердің мағынасын ашу, көпшілікке түсіндіру	7.2.4.1 ғылыми мәтінді жинақтап аннотация жазу және оны тезиске айналдырып баяндау	8.2.4.1 берілген тақырып бойынша презентация дайындау және оны көпшілік алдында қорғау	9.2.4.1 терминдермен кәсіби сөздерді қолданып ғылыми жұмыс жазу және қорғау
3) әдеби тіл нормалары:					
1) Лексика-грамматикалық норма	5.3.1.1 сөз таптары (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) және олардың	6.3.1.1 сөз таптары (есімдік, үстеу, шылау) және оның мағыналық	7.3.1.1 атауыш және көмекші сөздерді ажырату	8.3.1.1 сөз таптары (одағай, еліктеу, оқшау сөздер) және оның мағыналық	9.3.1.1 сөз таптары және оның мағыналық түрлерін ажырату

	мағыналық түрлерін ажырату	түрлерін ажырату		түрлерін ажырату	
	5.3.1.2 есім сөздердің түрленуін анықтау	6.3.1.2 есім сөздер мен есімдіктің түрленуін анықтау	7.3.1.2 етістіктің түрлері мен категориялларының ерекшеліктерін тану	8.3.1.2 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін тану	9.3.1.2 грамматикалық ұғымдарды (форма, мағына, категория) ажырату
	5.3.1.3 сөз таптарына (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) морфологиялық талдау жасау	6.3.1.3 сөз таптарына (есімдік, үстеу, шылау, етістік) морфологиялық талдау жасау	7.3.1.3 сөз таптарына (сын есім, етістік) морфологиялық талдау жасау	8.3.1.3 сөз таптарына (еліктеу, одағай, оқшау сөздер) морфологиялық талдау жасау	9.3.1.3 мәтіндегі барлық сөздердің морфологиялық құрамын білу, барлық сөз таптарына морфологиялық талдау жасау
	5.3.1.4 қазақ тілінің дыбыстық жүйесін білу, фонетикалық талдау жасау	6.3.1.4 айтылым кезіндегі үндестік заңының сақталуын білу, фонологиялық талдау жасау	7.3.1.4 айтылым, жазылым кезіндегі үндестік заңын тану, фонологиялық талдау жасау	8.3.1.4 сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді ажырата білу	9.3.1.4 сөйлемдерді сөз сазына қарай ырғақтық топтарға бөлу
	5.3.1.5 сөз мағыналарын ажырата білу, лексикалық талдау жасау	6.3.1.5 сөздік құрамның толығу ерекшеліктерін білу, лексикалық талдау жасау	7.3.1.5 сөздердің түпкі және туынды мағынасын ажырата білу, лексикалық талдау жасау	8.3.1.5 етістіктерді лексика-грамматикалық топтарға ажырата білу, лексикалық мағынасын ашу	9.3.1.5 сөз мағынасының түрлері және оларды типтендіре білу, лексикалық талдау жасау

ҚОБА

	5.3.1.6 сөйлемнің айтылу сазы мен мақсатына қарай түрлерін ажырату, синтаксистік талдау жасау	6.3.1.6 сөз тіркестері және оларға тән синтаксистік белгілерді ажырата білу, синтаксистік талдау жасау	7.3.1.6 сөйлем мүшелерінің сөйлемдегі қызметін ажырата білу, синтаксистік талдау жасау	8.3.1.6 сөз тіркесінің сөйлемдегі байланысу тәсілдері мен түрлерін ажырата білу, синтаксистік талдау жасау	9.3.1.6 сөйлемнің құрылымдық, мағыналық түрлерін білу, сөйлемдерге кешенді синтаксистік талдау жасау
2) Айтылым - жазылым нормалары	5.3.2.1 әріптердің емлесі, түбір сөздердің сақталуы мен қосымшалардың жалғануын ескере отырып, терме диктантын жазу	6.3.2.1 есту диктантын жазу кезінде күрделі сөздер мен сөз тіркестерінің сыңарларын ыңорфографиялық нормасын сақтау	7.3.2.1 буын үндестігінің нормасын және оларға жалғанатын қосымшалар мен буын үндестігіне бағынбайтын қосымшалардың жазылу ерекшеліктерін білу	8.3.2.1 дыбыстардың түрленімі, құранды дауысты дыбыстар, буын жігі және тасымал, күрделі атаулар мен қысқарған сөздер емлесі	9.3.2.1 кірме сөздердің игерілген және игерілмеген түрлерін жазу ережелерін және жалпы қазақ тілінің емле ережелерін сақтау
	5.3.2.2 сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін білу	6.3.2.2 үтірді қоюдың ұстанымдары мен әртүрлі орындарын білу	7.3.2.2 сөйлем соңына қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді білу	8.3.2.2 сөйлем ішіне қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді білу	9.3.2.2 тыныс белгілердің қойылым ұстанымдарын (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) білу

ЖОБА

	5.3.2.3 сөздердің жуан, жіңішке үндесімі мен қосымша жалғану кезіндегі айтылым нормаларын сақтау	6.3.2.3 түбір мен қосымша және күрделі сөз ішіндегі дыбыстардың ықпалдастығын (ілгерінді, кейінді, тоғыспалы) сақтау	7.3.2.3 сөздердің жуан-жіңішкелік үндесімі мен ерін үндестігі нормаларын сақтауға дағдылану	8.3.2.3 сөйлеу ішіндегі сөз арасындағы дыбыс өзгерістерінің орфоэпиялық нормаларын сақтау	9.3.2.3 сөйлемді ырғақты топтарға бөліп, сөйлеу сазын сақтап айту дағдыларын жетілдіру

16. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

17. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 5-сынып:

Лексикалық бөлім	Әдеби тіл нормалары	Білім алу әрекетінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Заттар			
Атаулар әлемі (деректі, дерексіз заттар, кісі есімдері, жер-су атаулары, қоршаған орта, жалпы зат атаулары)	1.1. Зат атаулары. Зат есім. Зат есімнің сұрақтары 1.2 Зат есімнің лексика-семантикалық топтары (дене мүшелері	Мәтінтану	5.1.1.1 оқылым стратегияларын қолданып, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.1.3 мәтін құрылымын сақтай отырып жоспар құру;

	атаулары, кісі есімдері, киім атаулары, мал атаулары, тамақ атаулары, құрылыс атаулары) 1.3 Жанды және жансыз зат есімдер 1.4 Жалпы зат есімдер 1.5 Жалқы зат есімдер 1.6 Антропонимдер 1.7 Топонимдер 1.8 Зат есімнің көптелуі 1.9 Дара және күрделі зат есімдер		5.1.2.1 мәтіннен ауызекі сөйлеу стиліне тән элементтерді ажырата білу
		Мәтінтудыру	5.2.1.1әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, суреттер бойынша сипаттау мәтінін жазу; 5.2.1.3 сәлемдесу, танысу, рұқсат сұрау, қоштасу кезінде ұлттық этикетті сақтау
		Лексика-грамматикалық норма	5.3.1.1 сөз таптары (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) және олардың мағыналық түрлерін ажырату; 5.3.1.2 есім сөздердің түрленуін анықтау; 5.3.1.3 сөз таптарына (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	5.3.2.2. сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін білу
2. Дыбыстар			
У да шу әлем (табиғи дыбыстар, жасанды дыбыстар, тіл дыбыстары, дыбыс күші)	2.1 Қазақ әліпбиі 2.2 Дыбыс пен әріп 2.3 Дауысты/дауыссыз дыбыстар 2.4 Дауысты дыбыстардың түрлері 2.5 Дауыссыз дыбыстардың түрлері 2.6 Буын және оның түрлері 2.7 Үндестік заңы. 2.8 Буын үндестігі	Мәтінтану	5.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша тірек сөздер мен жетекші сұрақтар құрастыру; 5.1.1.4 мәтінде баяндалған оқиғаның себебі мен мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.2.2 мәтіннен ауызекі сөйлеу және жазба тілдердің стильдік айырмашылықтарын тану
		Мәтінтудыру	5.2.1.2 ауызекі сөйлеу үлгілері кездесетін

ЖОБА

	2.9 Ерін үндестігі 2.10 Дыбыс үндестігі 2.11 Тасымал		сипаттау, баяндау мәтіндерін жазу дағдыларын қалыптастыру; 5.2.3.1 өзін және қоршаған ортаны таныстыру мәтінін сөйлеу нормасына сай құрап айту
		Лексика-грамматикалық норма	5.3.1.4 қазақ тілінің дыбыстық жүйесін білу, фонетикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	5.3.2.1 әріптердің емлесі, түбір сөздердің сақталуы мен қосымшалардың жалғануын ескере отырып, терме диктантын жаз
2-тоқсан			
3. Заттың белгісі			
Халықтан әділ сыншы жоқ (адамның сырт келбеті, мінез-құлқы, қазақ ұғымындағы кей түстердің қасиеті, жылқы атаулары)	3.1 Сын есім. Сын есімнің сұрақтары 3.2 Сын есімнің лексика-семантикалық топтары 3.3 Адамның келбетін сипаттайтын және мінезін білдіретін сөздер 3.4 Дара және күрделі сын есімдер 3.5 Сынның дәрежесі 3.6 Салыстырмалы шырай 3.7 Салыстырмалы шырай емлесі 3.8 Күшейтпелі шырай 3.9 Күшейтпелі шырай емлесі	Мәтінтану	5.1.1.4 мәтінде баяндалған оқиғаның себебі мен мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.1.5 мәтіндегі шешімге пікір білдіру, балама шешімдер ұсыну; 5.1.2.3 ауызекі сөйлеу стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	5.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (құттықтау хат, хабарлама хат) мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	5.3.1.1 сөз таптары (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) және олардың мағыналық түрлерін ажырату; 5.3.1.2 есім сөздердің түрленуін анықтау;

ҚОБА

			5.3.1.3 сөз таптарына (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	5.3.2.1 әріптердің емлесі, түбір сөздердің сақталуы мен қосымшалардың жалғануын ескере отырып, терме диктантын жазу
4. Заттың саны			
Сандар сөйлейді (қазақ ұғымындағы киелі сандар, халық өлшемдері, біз қаншаумыз)	4.1 Сан есім. Дара және күрделі сан есімдер 4.2 Сан есімнің мағыналық топтары 4.3 Есептік сан есім 4.4 Реттік сан есім 4.5 Жинақтық сан есім 4.6 Болжалдық сан есім 4.7 Бөлшектік сан есім 4.8 Топтау сан есім 4.9 Сан есімнің емлесі	Мәтінтану	5.1.1.1 оқылым стратегияларын қолданып, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша тірек сөздер мен жетекші сұрақтар құрастыру; 5.1.2.1 мәтіннен ауызекі сөйлеу стиліне тән элементтерді ажырата білу
		Мәтінтудыру	5.2.3.2 мәтіндегі негізгі ойды айқындап, жинақы мәтін жазу дағдысын қалыптастыру; 5.2.1.3 сәлемдесу, танысу, рұқсат сұрау, қоштасу кезінде ұлттық этикетті сақтау
		Лексика-грамматикалық норма	5.3.1.1 сөз таптары (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) және олардың мағыналық түрлерін ажырату; 5.3.1.2 есім сөздердің түрленуін анықтау; 5.3.1.3 сөз таптарына (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) морфологиялық талдау жасау

ЖОБА

		Айтылым-жазылым нормалары	5.3.2.3 сөздердің жуан, жіңішке үндесімі мен қосымша жалғану кезіндегі айтылым нормаларын сақтау
3-тоқсан			
5. Сөздің мағынасы			
Сөздің сырын сөз ашады (сөз туралы мақал-мәтелдер, мәндес, тұлғалас, қарсы мағынадағы сөздер, кірме сөздер)	5.1 Сөздің тура және ауыспалы мағынасы 5.2 Көп мағыналы сөздер 5.3 Омонимдер 5.4 Синонимдер 5.5 Антонимдер 5.6 Сөздік құрамдағы сөздердің қолданылу аясы 5.7 Терминдер 5.8 Кәсіби сөздер 5.9 Кірме сөздер	Мәтінтану	5.1.1.3 мәтін құрылымын сақтай отырып жоспар құру; 5.1.1.4 мәтінде баяндалған оқиғаның себебі мен мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.2.2 мәтіннен ауызекі сөйлеу және жазба тілдердің стильдік айырмашылықтарын тану
		Мәтінтудыру	5.2.3.1 өзін және қоршаған ортаны таныстырумәтінін сөйлеу нормасына сай құрап айту; 5.2.4.1 әдеби тіл нормалары бойынша өз бетінше ереже, анықтама құрап жазу, ойын ауызша дәлелдеу
		Лексика-грамматикалық норма	5.3.1.3 сөз таптарына (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) морфологиялық талдау жасау; 5.3.1.5 сөз мағыналарын ажырата білу, лексикалық талдау жасау
6. Әрекет			
Қазақтың ұлттық ойындары (көкпар, асық ойнау, бәйге, арқан тарту)	6.1 Етістік 6.2 Дара және күрделі етістіктер	Мәтінтану	5.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша тірек сөздер мен жетекші сұрақтар құрастыру;

ЖОБА

	6.3 Болымды және болымсыз етістіктер 6.4 Негізгі және көмекші етістіктер 6.5 Тұйық етістік 6.6 Етістіктің шақтары 6.7 Осы шақ 6.8 Өткен шақ 6.9 Келер шақ		5.1.1.5 мәтіндегі шешімге пікір білдіру, балама шешімдер ұсыну; 5.1.2.3 ауызекі сөйлеу стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	5.2.1.1 әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, суреттер бойынша сипаттау мәтінін жазу; 5.2.3.2 мәтіндегі негізгі ойды айқындап, жинақы мәтін жазу дағдысын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	5.3.1.1 сөз таптары (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) және олардың мағыналық түрлерін ажырату; 5.3.1.3 сөз таптарына (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	5.3.2.1 әріптердің емлесі, түбір сөздердің сақталуы мен қосымшалардың жалғануын ескере отырып, терме диктантын жазу
7. Сөйлем			
«Пай, пай, пай, киелі неткен жер!» (табиғат- туған анамыз, табиғатпен үндес қазақтың бұрынғы тұрмысы, табиғатты қорғау туралы тыйым сөздер)	7.1 Сөйлем түрлері 7.2 Хабарлы сөйлем 7.3 Сұраулы сөйлем 7.4 Сұраулы сөйлемнің жасалу жолдары 7.5 Лепті сөйлем 7.6 Бұйрықты сөйлем 7.7. Тыныс белгі	Мәтінтану	5.1.1.4 мәтінде баяндалған оқиғаның себебі мен мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.1.5 мәтіндегі шешімге пікір білдіру, балама шешімдер ұсыну; 5.1.2.1 мәтіннен ауызекі сөйлеу стиліне тән элементтерді ажырата білу

ЖОБА

	7.8 Сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілер 7.9 Сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілер	Мәтінтудыру	5.2.1.2 ауызекі сөйлеу үлгілері кездесетін сипаттау, баяндау мәтіндерін жазу дағдыларын қалыптастыру; 5.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (құттықтау хат, хабарлама хат) мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	5.3.1.6 сөйлемнің айтылу сазы мен мақсатына қарай түрлерін ажырату, синтаксистік талдау жасау; 5.3.2.2. сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін білу
4-тоқсан			
8. Күрделі сөздер			
Аңызға айналған өлке (еліміздегі белгілі жерлер мен елге тұтқа болған тұлғалар)	8.1 Күрделі сөздердің түрлері 8.2 Біріккен сөздер 8.3 Біріккен сөздердің емлесі 8.4 Қос сөздер 8.5 Қайталама қос сөздер 8.6 Қосарлама қос сөздер 8.7 Қос сөздердің емлесі 8.8 Қысқарған сөздер 8.9 Қысқарған сөздердің емлесі 8.10 Тіркесті сөздер және олардың емлесі	Мәтінтану	5.1.1.1 оқылым стратегияларын қолданып, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.2.2 мәтіннен ауызекі сөйлеу және жазба тілдердің стильдік айырмашылықтарын тану;
		Мәтінтудыру	5.2.1.3 сәлемдесу, танысу, рұқсат сұрау, қоштасу кезінде ұлттық этикетті сақтау; 5.2.3.2 мәтіндегі негізгі ойды айқындап, жинақы мәтін жазу дағдысын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	5.3.1.3 сөз таптарына (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) морфологиялық талдау жасау;

ЖОБА

			5.3.2.3 сөздердің жуан, жіңішке үндесімі мен қосымша жалғану кезіндегі айтылым нормаларын сақтау
9. Тілдің табиғаты			
«Бабам тілі сен қалдың» (әлем тілдері, тілдің, жазудың пайда болуы, тілдің міндеті...)	9.1 Тілдің анықтамасы және қызметі 9.2 Ауызша және жазбаша тіл 9.3 Ауызекі тілге тән белгілер 9.4 Жазудың пайда болуы және дамуы 9.5 Дүние жүзі тілдері 9.6 Ана тілі 9.7 Қазақ тілі және оған туыстас тілдер 9.8 Қазақ тілінің сөз байлығы	Мәтінтану	5.1.1.3 мәтін құрылымын сақтай отырып жоспар құру; 5.1.1.4 мәтінде баяндалған оқиғаның себебі мен мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.2.3 ауызекі сөйлеу стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	5.2.3.1 өзін және қоршаған ортаны таныстыру мәтінін сөйлеу нормасына сай құрап айту; 5.2.4.1әдеби тіл нормалары бойынша өз бетінше ереже, анықтама құрап жазу, ойын ауызша дәлелдеу
		Лексика-грамматикалық норма	5.3.1.5 сөз мағыналарын ажырата білу, лексикалық талдау жасау; 5.3.1.6 сөйлемнің айтылу сазы мен мақсатына қарай түрлерін ажырату, синтаксистік талдау жасау

2) 6-сынып:

Лексикалық бөлім	Әдеби тіл нормалары	Білім алу әрекетінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Сөз құрамы			

ЖОБА

Жылдың төрт мезгілі (көктем туады, жаз шығады, күз түседі, қыс келеді ...)	1.1 Түбір 1.2 Түбір сөздің түрлері 1.3 Түбірлес сөздер 1.4 Туынды сөз 1.5 Жұрнақ 1.6 Жұрнақтың түрлері (сөз тудырушы және сөз түрлендіруші жұрнақтар) 1.7 Жалғау 1.8 Жалғаудың түрлері 1.9 Жалғаудың қызметі	Мәтінтану	6.1.1.1 оқылым стратегияларын қолданып, комментарий жасау; 6.1.1.2 тыңдалым мәтінінде көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; 6.1.2.1 көркем әдебиет стилінің құрылымын және өзіндік белгілерін білу
		Мәтінтудыру	6.2.1.1әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, суреттер, сызба, кесте бойынша әңгімелеу мәтінін жазу; 6.2.1.3 қазақ тілінде қалыптасқан қаратпаларды қолдану нормаларын сақтау дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	6.3.1.3 сөз таптарына (есімдік, үстеу, шылау, етістік) морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	6.3.2.1 есту диктантын жазу кезінде күрделі сөздер мен сөз тіркестерінің сыңарларының орфографиялық нормасын сақтау
2. Мәтін			
«Толғауы тоқсан қызыл тіл» (әдебиет пәнінен өткен көркем мәтіннің түрлі жанрлары...)	2.1 Мәтіннің құрамы 2.2 Мәтіннің түрлері. Әңгімелеу мәтіні 2.3 Сипаттау мәтіні 2.4 Пайымдау мәтіні 2.5 Көркем мәтіннің жанрлары 2.6 Әңгіме	Мәтінтану	6.1.1.3 мәтін құрылымын анықтау; 6.1.1.5 әртүрлі дереккөздерден алынған ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру; 6.1.2.2 ауызекі тіл мен көркем әдебиет жанрының ерекшеліктерін білу

ЖОБА

	2.7 Өлең 2.8 Повесть 2.9 Роман 2.10 Поэма	Мәтінтудыру	6.2.1.2 көркем әдебиет стилінің нормаларын сақтап берілген тақырып бойынша шығармашылық диктант жазу; 6.2.3.1тұрмыстық зат және техника құралдары туралы мақтау, жарнамалау мәтінін аритикуляциялық талаптарға сай айту
		Лексика-грамматикалық норма	6.3.1.4 айтылым кезіндегі үндестік заңының сақталуын білу, фонологиялық талдау жасау; 6.3.1.5 сөздік құрамның толығу ерекшеліктерін білу, лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	6.3.2.2 үтірді қоюдың ұстанымдары мен әртүрлі орындарын білу
2-тоқсан			
3. Сөз байлығы			
Он сегіз мың ғалам (ғарыш, күн жүйесі, аспан әлеміне қатысты қазақи түсініктер, мақал-мәтелдер...)	3.1 Сөздік қор және сөздік құрам 3.2 Арнаулы лексика: термин сөздер мен кәсіби сөздер 3.3 Термин сөздердің түрлері 3.4 Төл сөздер және басқа тілден енген сөздер 3.5 Көнерген сөздер 3.6 Жаңа сөздер немесе атаулар 3.7 Жаңа сөздердің (атаулардың) түрлері және жасалу жолдары	Мәтінтану	6.1.1.4 мәтінде баяндалған дәлелдер мен фактілерді ажырату арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.2.3 көркем әдебиет стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	6.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (өтініш, түсініктеме) мәтін жазу; 6.2.4.1 түсіндірме сөздіктің стилімен жеке сөздердің мағынасын ашу, көпшілікке түсіндіру

ЖОБА

	3.8 Фразеологизмдер 3.9 Мақал-мәтелдер 3.10 Көп мағыналы сөздер және омонимдер	Әдеби тіл нормалары	6.3.1.3 сөз таптарына (есімдік, үстеу, шылау, етістік) морфологиялық талдау жасау; 6.3.1.5 сөздік құрамның толығу ерекшеліктерін білу, лексикалық талдау жасау
		Лексика-грамматикалық норма	6.3.2.3 түбір мен қосымша және күрделі сөз ішіндегі дыбыстардың ықпалдастығын (ілгерінді, кейінді, тоғыспалы) сақтау
4. Зат есімнің сөзжасамдық және грамматикалық сипаты			
«Сәлем – сөздің анасы» (жөн сұрасу, бата беру, тілек айту, қоштасу...)	4.1 Зат есімнің жасалуы 4.2 Зат есім тудыратын жұрнақтар 4.3. Зат есімнің түрленуі 4.4 Зат есімдердің жіктелуі 4.5 Зат есімдердің септелуі 4.6 Атау септік 4.7 Ілік септік 4.8 Барыс септік 4.9 Табыс септік 4.10 Жатыс септік 4.11 Шығыс септік 4.12 Көмектес септік 4.13 Зат есімдердің тәуелденуі	Мәтінтану	6.1.1.1 оқылым стратегияларын қолданып, комментарий жасау; 6.1.2.1 көркем әдебиет стилінің құрылымын және өзіндік белгілерін білу
		Мәтінтудыру	6.2.1.3 қазақ тілінде қалыптасқан қаратпаларды қолдану нормаларын сақтау дағдыларын қалыптастыру; 6.2.3.2 көтерілген мәселеге (тақырыпқа) өз ойын білдіру арқылы шағын мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	6.3.1.2 есім сөздер мен есімдіктің түрленуін анықтау; 6.3.1.3 сөз таптарына (есімдік, үстеу, шылау, етістік) морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	6.3.2.2 үтірді қоюдың ұстанымдары мен әртүрлі орындарын білу
3-тоқсан			

КОПИЯ

5. Есімдік			
«...Кетігін тап та бар, қалан!» (менің отбасым, әр мамандық иесінің міндеттері, жөн сілтеу, белмегенді сұрау...)	5.1 Есімдік туралы жалпы сипаттама. Есімдіктің мағыналық түрлері 5.2 Жіктеу есімдігі. Жіктеу есімдігінің септелуі (қопармалы септелу) 5.3 Сілтеу есімдігі 5.4 Сұрау есімдігі 5.5 Өздік есімдігі 5.6 Жалпылау есімдігі 5.7 Болымсыздық есімдігі 5.8 Белгісіздік есімдігі 5.9 Есімдіктің сөйлемдегі қызметі және емлесі	Мәтінтану	6.1.1.2 тыңдалым мәтінінде көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; 6.1.1.3 мәтін құрылымын анықтау; 6.1.2.2 ауызекі тіл мен көркем әдебиет жанрының ерекшеліктерін білу
		Мәтінтудыру	6.2.1.1 әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, суреттер, сызба, кесте бойынша әңгімелеу мәтінін жазу; 6.2.3.1 тұрмыстық зат және техника құралдары туралы мақтау, жарнамалау мәтінін аритикуляциялық талаптарға сай айту
		Лексика-грамматикалық норма	6.3.1.1 сөз таптары (есімдік, үстеу, шылау) және оның мағыналық түрлерін ажырату; 6.3.1.3 сөз таптарына (есімдік, үстеу, шылау, етістік) морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	6.3.2.1 есту диктантын жазу кезінде күрделі сөздер мен сөз тіркестерінің сыңарларының орфографиялық нормасын сақтау
6. Етістіктің түрлері			
«Денсаулық – зор байлық» (танымал спортшылар, күн тәртібі, спорт үйірмелері,	6.1 Етістіктің етіс түрлері 6.2 Тұйық етістік: септелуі және тәуелденуі	Мәтінтану	6.1.1.5 әртүрлі дереккөздерден алынған ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру; 6.1.2.3 көркем әдебиет стиліне тән тілдік

ЖОБА

салауатты өмір салты ...)	6.3 Етістіктің райлары: ашық рай. Шартты рай 6.4 Бұйрық рай 6.5 Қалау рай 6.6 Есімше 6.7 Көсемше 6.8 Салт, сабақты етістіктер 6.9 Көмекші етістіктер		ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	6.2.1.2 көркем әдебиет стилінің нормаларын сақтап берілген тақырып бойынша шығармашылық диктант жазу; 6.2.3.2 көтерілген мәселеге (тақырыпқа) өз ойын білдіру арқылы шағын мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	6.3.1.3 сөз таптарына (есімдік, үстеу, шылау, етістік) морфологиялық талдау жасау; 6.3.1.4 айтылым кезіндегі үндестік заңының сақталуын білу, фонологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	6.3.2.2 үтірді қоюдың ұстанымдары мен әртүрлі орындарын білу
7. Үстеу			
Сөйлеудегі анықтық пен дәлдік (көркем әдебиеттен мезгілді, мекенді, мөлшерді, мақсатты дәл, анық білдіретін диалогтар)	7.1 Негізгі және туынды үстеулер 7.2 Үстеудің мағыналық түрлері. Мезгіл үстеуі 7.3Мекен үстеуі 7.4 Сын-қимыл үстеу 7.5 Мөлшер үстеуі 7.6 Күшейткіш үстеу 7.7 Мақсат үстеуі 7.8 Себеп-салдар үстеуі 7.9 Үстеудің сөйлемдегі қызметі және емлесі	Мәтінтану	6.1.1.4 мәтінде баяндалған дәлелдер мен фактілерді ажырату арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.2.1 көркем әдебиет стилінің құрылымын және өзіндік белгілерін білу
		Мәтінтудыру	6.2.1.3 қазақ тілінде қалыптасқан қаратпаларды қолдану нормаларын сақтау дағдыларын қалыптастыру; 6.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (өтініш, түсініктеме) мәтін жазу

ЖОБА

		Лексика-грамматикалық норма	6.3.1.1 сөз таптары (есімдік, үстеу, шылау) және оның мағыналық түрлерін ажырату; 6.3.1.3 сөз таптарына (есімдік, үстеу, шылау, етістік) морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	6.3.2.3 түбір мен қосымша және күрделі сөз ішіндегі дыбыстардың ықпалдастығын (ілгерінді, кейінді, тоғыспалы) сақтау
4-тоқсан			
8. Шылау сөздер			
Табиғи құбылыстар (жауын неге жауады, найзағай мен кемпірқосақ қайдан пайда болады, табиғи құбылыстар туралы мақалдар ...)	8.1 Жалғаулық шылаулар. Ыңғайластық қатынасты білдіретін жалғаулықтар және олардың қызметі 8.2 Қарсылықты қатынасты білдіретін жалғаулықтар және олардың қызметі 8.3 Талғаулы қатынасты білдіретін жалғаулықтар және олардың қызметі. Шарттылық қатынасты білдіретін жалғаулықтар және олардың қызметі 8.4 Себеп-салдарлық қатынасты білдіретін жалғаулықтар және олардың қызметі 8.5 Септеулік шылаулар. Атау	Мәтінтану	6.1.1.1 оқылым стратегияларын қолданып, комментарий жасау; 6.1.1.5 әртүрлі дереккөздерден алынған ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру; 6.1.2.1 көркем әдебиет стилінің құрылымын және өзіндік белгілерін білу
		Мәтінтудыру	6.2.1.1 әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, суреттер, сызба, кесте бойынша әңгімелеу мәтінін жазу; 6.2.4.1 түсіндірме сөздіктің стилімен жеке сөздердің мағынасын ашу, көпшілікке түсіндіру
		Лексика-грамматикалық норма	6.3.1.1 сөз таптары (есімдік, үстеу, шылау) және оның мағыналық түрлерін ажырату; 6.3.1.3 сөз таптарына (есімдік, үстеу, шылау, етістік) морфологиялық талдау жасау

ҚОБА

	септіктегі сөздермен тіркесетін септеуліктер және олардың қызметі 8.6 Барыс септіктегі сөздермен тіркесетін септеуліктер және олардың қызметі 8.7 Шығыс және көмектес септіктегі сөздермен тіркесетін септеуліктер және олардың қызметі 8.8 Демеулік шылаулар және олардың қызметі 8.9 Шылау сөздердің емлесі	Айтылым-жазылым нормалары	6.3.2.3 түбір мен қосымша және күрделі сөз ішіндегі дыбыстардың ықпалдастығын (ілгерінді, кейінді, тоғыспалы) сақтау
9. Сөз тіркестері			
Ұлттық мерекелер (көрісу мерекесі, Наурыз тойы, жиын-терін, төрт түлікке қатысты маусымдық мерекелер)	9.1 Сөз тіркесіне тән белгілер 9.2 Сөз тіркестерінің күрделі сөздерден айырмашылығы 9.3 Зат есім + сын есім 9.4 Сын есім + есім 9.5 Сан есім + есім 9.6 Зат есім + етістік 9.7 Сын есім + етістік 9.8 Сан есім + етістік 9.9 Есімдік + етістік 9.10 Тұрақты және еркін тіркестер	Мәтінтану	6.1.1.3 мәтін құрылымын анықтау; 6.1.1.4 мәтінде баяндалған дәлелдер мен фактілерді ажырату арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.2.3 көркем әдебиет стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	6.2.1.3 қазақ тілінде қалыптасқан қаратпаларды қолдану нормаларын сақтау дағдыларын қалыптастыру; 6.2.3.2 көтерілген мәселеге (тақырыпқа) өз ойын білдіру арқылы шағын мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	6.3.1.4 айтылым кезіндегі үндестік заңының сақталуын білу,

ҚОБА

			фонологиялық талдау жасау; 6.3.1.6 сөз тіркестері және оларға тән синтаксиситік белгілерді ажырата білу, синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	6.3.2.1 есту диктантын жазу кезінде күрделі сөздер мен сөз тіркестерінің сыңарларының орфографиялық нормасын сақтау

3) 7-сынып:

Лексикалық бөлім	Әдеби тіл нормалары	Білім алу әрекетінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Үндестік заңы			
«Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы» (әдебиет пәніне байланысты және оқушы деңгейіне сай өлеңдер ...)	1.1 Үндестік заңы. Буын үндестігі 1.2 Буын үндестігіне бағынбайтын қосымшалар 1.3 Дыбыс үндестігі. Ықпалдың түрлері 1.4 Ілгерінді ықпал 1.5 Кейінді ықпал 1.6 Орфоэпия: сөздердің дұрыс дыбысталуы, айтылуы. 1.7 Жиі кездесетін орфоэпиялық қателер 1.8 Әуез. Тембр 1.9 Интонация 1.10 Кідіріс (пауза)	Мәтінтану	7.1.1.1 оқылым стратегияларын қолданып, зерттеп оқу; 7.1.1.5 мәтіннің функционалдық-мағыналық типін талқылау; 7.1.2.1 көркем әдебиет пен публицистикалық стильдің өзіне тән белгілерін салыстыру
		Мәтінтудыру	7.2.1.1 әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, өлеңдерді сюжетті мәтінге айналдыру; 7.2.3.1 публицистикалық стильге тән ерекшеліктерді сақтай отырып,

ЖОБА

			монолог айту немесе диалогқа белсене қатысу дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	7.3.1.4 айтылым, жазылым кезіндегі үндестік заңын тану, фонологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	7.3.2.1 буын үндестігінің нормасын және оларға жалғанатын қосымшалар мен буын үндестігіне бағынбайтын қосымшалардың жазылу ерекшеліктерін білу; 7.3.2.3 сөздердің жуан-жіңішкелік үндесімі мен ерін үндестігі нормаларын сақтауға дағдылану
2. Мәтін және стиль			
Қазақ халқының салт-дәстүрлері (қазақтың басты салттары, бүгінгі күні өзекті болып табылатын дәстүрдің қазақ тілінің функционалдық стильдеріндегі көрінісі)	2.1 Мәтіндегі негізгі ой/негізгі ақпарат 2.2 Мәтіндегі қосымша ақпарат 2.3 Жинақы мәтін 2.4 Мәтін стилі 2.5 Көркем әдебиет стиліне тән жанрлар 2.6 Публицистикалық стильге тән жанрлар 2.7 Іс-қағаздар стиліне тән жанрлар 2.8 Ғылыми стильге тән жанрлар 2.9 Ауызекі стиліне тән тілдік ерекшеліктер 2.10 Әр стильге тән тілдік ерекшеліктер	Мәтінтану	7.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.1.2.2 публицистикалық стильге тән жанрларды ажырата білу
		Мәтінтудыру	7.2.1.2 бейнебаян желісіне сүйеніп оқиғаны көркем мәтін стилінде мазмұндау дағдыларын қалыптастыру; 7.2.3.2 тақырыпқа сәйкес сипаттау, баяндау түрінде эссе жазу

ЖОБА

		Лексика-грамматикалық норма	7.3.1.3 сөз таптарына (сын есім, етістік) морфологиялық талдау жасау; 7.3.1.5 сөздердің түпкі және туынды мағынасын ажырата білу, лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	7.3.2.2 сөйлем соңына қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді білу
2-тоқсан			
3. Сөз байланыстыру құралдары			
Еліміздің кешегісі, бүгіні, ертеңі (елдің тарихы, бүгіні, болашағы туралы түрлі стильдегі мәтіндер)	3.1 Сөзді бастауға қатысты тілдік құралдар 3.2 Пікір мен ойды әрі қарай жалғастыру үшін пайдаланылатын тілдік құралдар 3.3 Афоризмдерді, нақыл сөздерді пайдаланып айту үшін қажетті тілдік құралдар 3.4 Ой мен пікірді салыстыру үшін пайдаланылатын байланыстырушы тілдік құралдар 3.5 Ой мен пікірді қорытындылау үшін пайдаланылатын тілдік құралдар	Мәтінтану	7.1.1.4 мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыру арқылы негізгі ойды анықтау; 7.1.2.3 публицистикалық стильге тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	7.2.1.3 тілдік қарым-қатынас кезінде бейвербалды құралдарды ұлттық талаптарға сай қолдану; 7.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (өмірбаян, мінездеме, түйіндеме) мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	7.3.1.3 сөз таптарына (сын есім, етістік) морфологиялық талдау жасау; 7.3.1.5 сөздердің түпкі және туынды мағынасын ажырата

ЖОБА

			білу, лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	7.3.2.3 сөздердің жуан-жіңішкелік үндесімі мен ерін үндестігі нормаларын сақтауға дағдылану
4. Сөйлеу мәдениеті			
Мәдениет – адамзат әлемінің айнасы (мәдениет пен өнер егіз, қазақ мәдениеті,қазақ өнері, сөйлеу мәдениеті)	4.1 Норма және әдеби тіл 4.2 Әдеби тіл және жергілікті тіл ерекшеліктері 4.3 Әдеби тіл және жаргон сөздер 4.4 Сөйлеу әдебі 4.5 Әдеби тіл және тіл мәдениеті 4.6 Сөздердің қолданылу өрісіне байланысты түрлері 4.7 Салт-дәстүрге қатысты пайдаланылатын лексика 4.8 Ұлттық дүниетанымға қатысты лексика 4.9 Мәдениет пен өнерге қатысты лексика	Мәтінтану	7.1.1.3 мәтіннің қарым-қатынас формасын ажырату (диалогтік, монологтік, полилогтік); 7.1.2.1 көркем әдебиет пен публицистикалық стильдің өзіне тән белгілерін салыстыру
		Мәтінтудыру	7.2.3.1 публицистикалық стильге тән ерекшеліктерді сақтай отырып, монолог айту немесе диалогқа белсене қатысу дағдыларын жетілдіру; 7.2.4.1 ғылыми мәтінді жинақтап аннотация жазу және оны тезиске айналдырып баяндау
		Лексика-грамматикалық норма	7.3.1.4 айтылым, жазылым кезіндегі үндестік заңын тану, фонологиялық талдау жасау; 7.3.1.5 сөздердің түпкі және туынды мағынасын ажырата білу, лексикалық талдау жасау

ЖОБА

		Айтылым-жазылым нормалары	7.3.2.1 буын үндестігінің нормасын және оларға жалғанатын қосымшалар мен буын үндестігіне бағынбайтын қосымшалардың жазылу ерекшеліктерін білу
3-тоқсан			
5. Тілтанушы ғалым			
Ұлт ұстазы – А.Байтұрсынұлы (А.Байтұрсынұлы еңбектері, А.Байтұрсынұлы туралы жазылған еңбектер, А.Байтұрсынұлының тіл туралы айтқандары)	5.1 А.Байтұрсынұлы және қазақ әліпбиі 5.2 А.Байтұрсынұлының әліппесі (төте жазу) 5.3 А.Байтұрсынұлының терминологияға қатысты ұстанымдары 5.4 А.Байтұрсынұлының «Әдебиет танытқыштағы» терминдері 5.5 А.Байтұрсынұлының «Тіл -құралдағы» терминдері 5.6. Дыбыс жүйесі 5.7. Сөз жүйесі 5.8. Сөйлем жүйесі	Мәтінтану	7.1.1.1 оқылым стратегияларын қолданып, зерттеп оқу; 7.1.2.2 публицистикалық стильге тән жанрларды ажырата білу
		Мәтінтудыру	7.2.1.1 әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, өлеңдерді сюжетті мәтінге айналдыру; 7.2.1.2 бейнебаян желісіне сүйеніп оқиғаны көркем мәтін стилінде мазмұндау дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	7.3.1.4 үндестік заңының тілдік қасиетін тану арқылы фонологиялық талдау жасау
6. Сын есім			
Көркем әдебиет стилі (ауызекі сөйлеу стилі мен көркем әдебиет стилінің айырмашылығы	6.1 Сын есімнің лексика-семантикалық топтары: Заттың көлемін, қасиетін сипаттайтын сөздер	Мәтінтану	7.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.1.2.3 публицистикалық

ЖОБА

көрсетілген мәтіндер, көркем әдебиет стилінің түрлі жанрдағы үлгілері)	6.2 Күрделі сын есімдер 6.3 Негізгі және туынды сын есімдер 6.4 Есім сөздерден сын есім тудыратын жұрақтар 6.5 Қатыстық сын есім: -лы, -лі, -ды, -ты, -ты, -ті жұрнақтары арқылы жасалуы (түс атауы, сапаны білдіру) 6.6 Қатыстық сын есім: -сыз, -сіз жұрнақтары арқылы жасалуы 6.7 Етістіктен сын есім тудыратын жұрнақтар 6.8 Сын есімнің мағыналық түрлері 6.9 Сын есімнің шырайлары 6.10 Күрделі сын есімдердің жиі қолданылатын түрлері		стильге тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	7.2.1.3 тілдік қарым-қатынас кезінде бейвербалды құралдарды ұлттық талаптарға сай қолдану; 7.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (өмірбаян, мінездеме, түйіндеме) мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	7.3.1.3 сөз таптарына (сын есім, етістік) морфологиялық талдау жасау; 7.3.1.4 айтылым, жазылым кезіндегі үндестік заңын тану, фонологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	7.3.2.3 сөздердің жуан-жіңішкелік үндесімі мен ерін үндестігі нормаларын сақтауға дағдылану
7. Етістік			
Әлеуметтік теңсіздік (байлық пен кедейлік, қазақтың кешегі және бүгінгі байлары, Қазақстандағы әлеуметтік топтар)	7.1 Етістіктің шақтары 7.2 Осы шақ: нақ осы шақ 7.3 Ауыспалы осы шақ 7.4 Келер шақ: мақсатты келер шақ 7.5 Болжалды келер шақ 7.6 Ауыспалы келер шақ 7.7 Өткен шақ 7.8 Жедел өткен шақ	Мәтінтану	7.1.1.3 мәтіннің қарым-қатынас формасын ажырату (диалогтік, монологтік, полилогтік); 7.1.2.1 көркем әдебиет пен публицистикалық стильдің өзіне тән белгілерін салыстыру
		Мәтінтудыру	7.2.3.1 публицистикалық стильге тән

ЖОБА

	7.9 Бұрынғы өткен шақ 7.10 Ауыспалы өткен шақ 7.11 Шақ түрлерінің стильдерде қолданылу ерекшеліктері		ерекшеліктерді сақтай отырып, монолог айту немесе диалогқа белсене қатысу дағдыларын жетілдіру; 7.2.4.1 ғылыми мәтінді жинақтап аннотация жазу және оны тезиске айналдырып баяндау
		Лексика-грамматикалық норма	7.3.1.2 етістіктің түрлері мен категорияларының ерекшеліктерін тану; 7.3.1.3 сөз таптарына (сын есім, етістік) морфологиялық талдау жасау
4-тоқсан			
8. Синтаксис			
«Еңбек – бәрін жеңбек» (еңбек тақырыбындағы функционалдық стильдердегі мәтіндер)	8.1 Сөйлем мүшелері 8.2 Сөйлемнің тұрлаулы мүшелері 8.3 Бастауыш 8.4 Баяндауыш 8.5 Бастауыш пен баяндауыштың арасына қойылатын сызықша 8.6 Сөйлемнің тұрлаусыз мүшелері 8.7 Толықтауыш 8.8 Анықтауыш 8.9 Пысықтауыш	Мәтінтану	7.1.1.4 мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыру арқылы негізгі ойды анықтау; 7.1.2.2 публицистикалық стильге тән жанрларды ажырата білу
		Мәтінтудыру	7.2.1.1 әдеби тіл нормаларын сақтай отырып, өлеңдерді сюжетті мәтінге айналдыру; 7.2.1.3 тілдік қарым-қатынас кезінде бейвербалды құралдарды ұлттық талаптарға сай қолдану

ЖОБА

		Лексика-грамматикалық норма	7.3.1.5 сөздердің түпкі және туынды мағынасын ажырата білу, лексикалық талдау жасау; 7.3.1.6 сөйлем мүшелерінің сөйлемдегі қызметін ажырата білу, синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	7.3.2.1 буын үндестігінің нормасын және оларға жалғанатын қосымшалар мен буын үндестігіне бағынбайтын қосымшалардың жазылу ерекшеліктерін білу
9. Зат есімнің рең мәнін тудыратын жұрнақтары. Атауыш және көмекші сөздер			
Қазақ тіліндегі қаратпалар (еркелету, құрметтеу мәніндегі қаратпалар, жас ерекшелігіне байланысты атаулар)	9.1 Рең мәнді тудырушы жұрнақтар 9.2 Еркелету мәнді жұрнақтар 9.3 Құрметтеу мәнді жұрнақтар 9.4 Кішірейту мәнді жұрнақтар 9.5 Атауыш сөздер 9.6 Көмекші сөздер	Мәтінтану	7.1.1.5 мәтіннің функционалдық-мағыналық типін талқылау; 7.1.2.3 публицистикалық стильге тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	7.2.1.3 тілдік қарым-қатынас кезінде бейвербалды құралдарды ұлттық талаптарға сай қолдану; 7.2.3.2 тақырыпқа сәйкес сипаттау, баяндау түрінде эссе жазу
		Лексика-грамматикалық норма	7.3.1.1 атауыш және көмекші сөздерді ажырату; 7.3.1.5 сөздердің түпкі және туынды

ЖОБА

			мағынасын ажырата білу, лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	7.3.2.2 сөйлем соңына қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді білу

3) 8-сынып:

Лексикалық бөлім	Әдеби тіл нормалары	Білім алу әрекетінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Фонетика			
«Тілге жеңіл, құлаққа жылы тиіп...» («Әдебиет танытқыш» еңбегімен жұмыс)	1.1 Қазақ фонетикасы 1.2 Дауысты дыбыстар 1.3 Кірме әріптердің дыбыс мәні 1.4 Құранды дауысты дыбыстар 1.5 Дауыссыз дыбыстар 1.6 Дауыссыз дыбыстардың жіктелімі 1.7 Қазақ тілі дыбыстарының түрленімі 1.8 Қазақ тілі дыбыстарының естілімі 1.9 Фонологиялық талдау үлгісі	Мәтінтану	8.1.1.1 оқылым стратегияла рын қолданып, талдап оқу; 8.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша альтернативті сұрақтар құрастыру; 8.1.2.1 ресми стильдің қызметі мен өзіне тән рәсімделу үлгілерін білу
		Мәтінтудыру	8.2.1.1 берілген тақырыптардың бірін таңдап, пайымдау мәтінін жазу; 8.2.1.2 көркем мәтін стилінің тілдік ерекшеліктерін сақтап, түрлі жанрларда мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	8.3.1.4 сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді ажырата білу
		Айтылым-жазылым нормалары	8.3.2.1 дыбыстардың түрленімі, құранды дауысты дыбыстар, буын жігі және тасымал, күрделі

ЖОБА

			атаулар мен қысқарған сөздер емлесі
2. Сөз мағынасы			
Қазақтың айтыс өнері (түрлі тақырыптардағы кешегі, бүгінгі айтыс үлгілері)	2.1 Омонимдердің жасалу жолдары 2.2 Омонимдердің түрлері 2.3 Синонимдер және олардың жасалу жолдары 2.4 Синонимдердің түрлері 2.5 Антонимдер және олардың грамматикалық сипаты 2.6 Антонимдердің түрлері 2.7 Табу, түрлері 2.8 Эвфемизмдер: жасалу жолдары 2.9 Фразеологизмдер 2.10 Мақал-мәтелдер	Мәтінтану	8.1.1.3 тақырыбы ұқсас әртүрлі стильдегі мәтіндердің түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау, пайымдау) салыстыра талдау; 8.1.2.2 ресми стильге тән жанрларды ажырата білу
		Мәтінтудыру	8.2.1.3 ауызша сөйлеу және өлең оқу кезінде интонацияның құрамдас бөліктерін сақтау; 8.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (алғыс хат, сұраныс хат) мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	8.3.1.3 сөз таптарына (еліктеу, одағай, оқшау сөздер) морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	8.3.2.3 сөйлеу ішіндегі сөз арасындағы дыбыс өзгерістерінің орфоэпиялық нормаларын сақтау
2-тоқсан			
3. Ұлттық этикет			
«Жақсы сөз жан семіртеді» (ӘТН-де берілген тақырыптарға байланысты диалог, монолог түріндегі мәтіндер)	3.1 Сәлемдесу этикеті 3.2 Қаратпа сөздерді қолданудың этикеті 3.3 Рұқсат сұрау этикеті	Мәтінтану	8.1.1.4 мәтіннің коммуникациялық табиғатына талдау жасау арқылы негізгі ойды анықтау; 8.1.2.3 ресми іс-қағаздар стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау

ЖОБА

	3.4 Алғыс айту этикеті 3.5 Құттықтау үлгілері 3.6 Өтініш айту этикеті 3.7 Танысу этикеті 3.8 Қоштасу этикеті	Мәтінтудыру	8.2.3.1 публицистикалық стильге тән ерекшеліктерді сақтай отырып, көпшілік алдында оқуға арналған үндеу, уағыз, үгіт-насихат мәтіндерін құрастыру; 8.2.4.1 берілген тақырып бойынша презентация дайындау және оны көпшілік алдында қорғау
		Лексика-грамматикалық норма	8.3.1.3 сөз таптарына (еліктеу, одағай, оқшау сөздер) морфологиялық талдау жасау
4. Қимылдың өту сипаты			
Алғашқы махаббат (Қожа мен Жанардың балалық махаббаты, халық ауыз әдебиетіндегі махаббат үлгілері)	4.1 Қимылдың қайталануы 4.2 Қимылдың тез, бірден жасалуы 4.3 Қимылдың күтпеген жерден, кенеттен болуы 4.4 Қимылдың ықылассыз, ынтасыз жасалуы 4.5 Қимылдың созылыңқы тәсілі 4.6 Көмекші етістіктер 4.7 Еді, екен көмекші етістіктерінің қолданысы 4.8 Отыр, тұр, жатыр, жүр етістіктерінің көмекші естістік формасында қолданылуы	Мәтінтану	8.1.1.5 мәтінді ақпараттың өзектілігі мен құндылығы тұрғысынан бағалау; 8.1.2.1 ресми стильдің қызметі мен өзіне тән рәсімделу үлгілерін білу
		Мәтінтудыру	8.2.1.1 берілген тақырыптардың бірін таңдап, пайымдау мәтінін жазу; 8.2.3.2 автордың негізгі ойын сақтай отырып, сұхбат құрастыру
		Лексика-грамматикалық норма	8.3.1.5 етістіктерді лексика-грамматикалық топтарға ажырата білу, лексикалық мағынасын ашу
		Айтылым-жазылым нормалары	8.3.2.1 дыбыстардың түрленімі, құранды дауысты дыбыстар, буын жігі және

ЖОБА

			тасымал, күрделі атаулар мен қысқарған сөздер емлесі
3-тоқсан			
5. Еліктеу және оқшау сөздер			
Ауызекі сөйлеу стилі (ӘТН-де көрсетілген тілдік құралдары бар ауызекі сөйлеу стиліндегі мәтіндер)	5.1 Еліктеу сөздердің түрлері. Еліктеуіш сөздер 5.2 Бейнелеуіш сөздер 5.3 Еліктеу сөздердің емлесі 5.4 Оқшау сөздер: одағай 5.5 Одағайдың түрлері: көңіл-күй одағайлары 5.6 Жекіру және шақыру одағайлары 5.7 Одағайдың емлесі 5.8. Қаратпа сөздер 5.9 Қаратпа сөздің емлесі 5.10 Қыстырма сөздер 5.11 Қыстырма сөздердің емлесі 5.12 Абай туындыларындағы оқшау сөздер	Мәтінтану	8.1.1.1 оқылым стратегияларын қолданып, талдап оқу; 8.1.2.2 ресми стильге тән жанрларды ажырата білу
		Мәтінтудыру	8.2.1.2 көркем мәтін стилінің тілдік ерекшеліктерін сақтап, түрлі жанрларда мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру; 8.2.1.3 ауызша сөйлеу және өлең оқу кезінде интонацияның құрамдас бөліктерін сақтау
		Лексика-грамматикалық норма	8.3.1.1 сөз таптары (одағай, еліктеу, оқшау сөздер) және оның мағыналық түрлерін ажырату; 8.3.1.3 сөз таптарына (еліктеу, одағай, оқшау сөздер) морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	8.3.2.2 сөйлем ішіне қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді білу
6. Сөйлемнің бірыңғай мүшелері			
Ұлы дала өркениеті (кәсібі, тұрмысы, мемлекеттік құрылымы, қорғану тәсілдері)	6.1 Сөйлемнің бірыңғай мүшелері 6.2 Зат есімнен болған бірыңғай мүшелердің қызметі	Мәтінтану	8.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша альтернативті сұрақтар құрастыру; 8.1.2.3 ресми іс-қағазда стиліне тән

ЖОБА

	6.3 Етістіктен болған бірыңғай мүшелердің қызметі 6.4 Сын есімнен болған бірыңғай мүшелердің қызметі 6.5 Сан есімнен болған бірыңғай мүшелердің қызметі 6.6 Сөйлемнің үйірлі мүшелері 6.7 Айқындауыш мүшелер		тілдік ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	8.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (алғыс хат, сұраныс хат) мәтін жазу; 8.2.3.1 публицистикалық стильге тән ерекшеліктерді сақтай отырып, көпшілік алдында оқуға арналған үндеу, уағыз, үгіт-насихат мәтіндерін құрастыру
		Лексика-грамматикалық норма	8.3.1.2 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін тану; 8.3.1.3 сөз таптарына (еліктеу, одағай, оқшау сөздер) морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	8.3.2.2 сөйлем ішіне қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді білу
8. Жазу нормалары			
Өркениет көрсеткіші – жазу (жазудың тарихы, бүгінгі латын әліпбиіне дейінгі қазақ жазуының тарихына қатысты мәтіндер)	7.1 Орфографиялық сөздіктер 7.2 Орфографиясы қиын сөздер 7.3 Жиі кездесетін орфографиялық қателер 7.4 Орфографиялық принциптер 7.5. Фонетикалық принцип 7.6 Морфологиялық принцип 7.7 Тарихи-дәстүрлі принцип	Мәтінтану	8.1.1.3 тақырыбы ұқсас әртүрлі стильдегі мәтіндердің түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау, пайымдау) салыстыра талдау; 8.1.2.1 ресми стильдің қызметі мен өзіне тән рәсімделу үлгілерін білу
		Мәтінтудыру	8.2.3.2 автордың негізгі ойын сақтай отырып, сұхбат құрастыру; 8.2.4.1 берілген тақырып бойынша презентация дайындау

ЖОБА

			және оны көпшілік алдында қорғау
		Лексика-грамматикалық норма	8.3.1.3 сөз таптарына (еліктеу, одағай, оқшау сөздер) морфологиялық талдау жасау; 8.3.1.4 сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді ажырата білу
		Айтылым-жазылым нормалары	8.3.2.1 дыбыстардың түрленімі, құранды дауысты дыбыстар, буын жігі және тасымал, күрделі атаулар мен қысқарған сөздер емлесі
4-тоқсан			
8. Сөз таптарының сөйлемдегі қызметі			
Саяхат және туризм (түрлі стильдегі және жанрлардағы көрсетілген тақырыпқа қатысты мәтіндер)	8.1 Зат есімнің сөйлемдегі қызметі 8.2 Сын есімнің сөйлемдегі қызметі 8.3 Сан есімнің сөйлемдегі қызметі 8.4 Етістіктің сөйлемдегі қызметі 8.5 Есімшенің сөйлемдегі қызметі 8.6 Көсемшенің сөйлемдегі қызметі 8.7 Есімдіктің сөйлемдегі қызметі 8.8 Үстеудің сөйлемдегі қызметі 8.9 Еліктеу сөздердің сөйлемдегі қызметі 8.10 Сөйлем мүшесі бола алмайтын сөз таптары	Мәтінтану	8.1.1.4 мәтіннің коммуникациялық табиғатына талдау жасау арқылы негізгі ойды анықтау; 8.1.2.2 ресми стильге тән жанрларды ажырата білу
		Мәтінтудыру	8.2.1.1 берілген тақырыптардың бірін таңдап, пайымдау мәтінін жазу; 8.2.1.2 көркем мәтін стилінің тілдік ерекшеліктерін сақтап, түрлі жанрларда мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	8.3.1.2 сөз таптарының сөйлемдегі қызметін тану

		Айтылым-жазылым нормалары	8.3.2.3 сөйлеу ішіндегі сөз арасындағы дыбыс өзгерістерінің орфоэпиялық нормаларын сақтау
9. Сөздердің байланысу тәсілдері мен түрлері			
Алаш арыстары (А.Байтұрсынұлынан бастап, тілге қатысты еңбектері бар тұлғалар туралы мәтіндер)	9.1 Сөздердің байланысу тәсілдері 9.2 Есімді және етістікті сөз тіркестері 9.3 Сөздердің байланысу түрлері 9.4 Қиысу (сөйлемге тән) 9.5 Жанасу (сөйлемге тән) 9.6 Матасу 9.7 Қабысу 9.8 Меңгеру 9.9 Қабыса байланысқан етістікті сөз тіркестері 9.10 Матаса және меңгеріле байланысқан есімді сөз тіркестері	Мәтінтану	8.1.1.5 мәтінді ақпараттың өзектілігі мен құндылығы тұрғысынан бағалау; 8.1.2.3 ресми іс-қағаздар стиліне тән тілдік ерекшеліктерді тану және талдау
		Мәтінтудыру	8.2.1.3 ауызша сөйлеу және өлең оқу кезінде интонацияның құрамдас бөліктерін сақтау; 8.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (алғыс хат, сұраныс хат) мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	8.3.1.6 сөз тіркесінің сөйлемдегі байланысу тәсілдері мен түрлерін ажырата білу, синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	8.3.2.3 сөйлеу ішіндегі сөз арасындағы дыбыс өзгерістерінің орфоэпиялық нормаларын сақтау

5) 9-сынып:

Лексикалық бөлім	Әдеби тіл нормалары	Білім алу әрекетінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Ұғым			
«Сөздің түбін сөз табар» (жеке	1.1 Ұғымдық мағына	Мәтінтану	9.1.1.1 белгілі мақсат үшін оқылым

ЖОБА

сөздердің мағынасын ашу, мәдени код, мәдени лексика, аялық білім)	1.2 Сөздік мағына 1.3 Тілдік мағына 1.4 Лексикалық мағынаның құрамдас бөліктері 1.5 Сөз. Сөзге тән белгілер. Сөздің қызметі 1.6 Сөз варианттары 1.7 Сөз мағынасының кеңеюі 1.8 Сөз мағынасының тарылуы 1.9 Сөз мағынасының ауысуы 1.10 Сөздің лексикалық мағынасының түрлері (типтері)		стратегияла рын тиімді қолдана білу; 9.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша сократтық сұрақтар құрастыру; 9.1.2.1 ресми стиль мен ғылыми стильдің өзіне тән ерекшеліктерін салыстыру
		Мәтінтудыру	9.2.1.1 берілген шығарманы талқылап, сыни мәтін тудыру; 9.2.1.2 түрлі жанрларда көркем мәтін тудыру кезінде пайымдау және қорытындылау дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	9.3.1.2 грамматикалық ұғымдарды (форма, мағына, категория) ажырату; 9.3.1.5 сөз мағынасының түрлері және оларды типтендіре білу, лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	9.3.2.1 кірме сөздердің игерілген және игерілмеген түрлерін жазу ережелерін және жалпы қазақ тілінің емле ережелерін сақтау; 9.3.2.3 сөйлемді ырғақты топтарға бөліп, сөйлеу сазын сақтап айту дағдыларын жетілдіру
2. Синтаксистік қатынастар			
«Бақыт деген - сенің бала күндерің» (бақыт жайлы пәлсапалық	2.1. Анықтауыштық қатынас 2.2 Толықтауыштың қатынас	Мәтінтану	9.1.1.3 мәтіннің мағыналық құрылымын қамтамасыз ететін талаптарына талдау жасау (байланыстылық,

ЖОБА

ойлардан бастап, М.Мақатаев өлеңдеріне дейін ...)	2.3 Пысықтауыштық қатынас 2.4 Мезгілдік қатынастың берілуі 2.5 Қазақ тіліндегі кеңістіктік қатынастың берілуі		бүтіндік, қисындылық, ақпараттылық); 9.1.2.2 мәтіннің құрылымы мен рәсімделуі арқылы ғылыми стильге тән жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Мәтінтудыру	9.2.1.3 сөздің композициясын, сөйлеу техникасын, сөз өнерін игеру дағдыларын жетілдіру; 9.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (заң баптарын құрастыру) мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	9.3.1.3 мәтіндегі барлық сөздердің морфологиялық құрамын білу, барлық сөз таптарына морфологиялық талдау жасау; 9.3.1.4 сөйлемдерді сөз сазына қарай ырғақтық топтарға бөлу
2-тоқсан			
3. Шешен сөйлеу			
«Сөйлей-сөйлей шешен боларсың» (кешегі және бүгінгі шешендік сөз үлгілері)	3.1 Шешендік сөз табиғаты 3.2 Шешендік сөзге қойылатын талаптар 3.3 Шешендік сөздің көріктеуіш құралдары 3.4 Шешеннің өзін ұстау әдебі мен мәдениеті 3.5 Пікірталас. 3.6 Пікірталас мәдениеті	Мәтінтану	9.1.1.4 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 9.1.2.3. ғылыми стильге тән ерекшеліктерді білу және қолдану
		Мәтінтудыру	9.2.3.1 көпшілік алдында сөйлеу техникасын жетілдіру, келтірген фактілерге сендіру қабілетін және суырыпсалма өнерін, ділмарлықты жетілдіру;

ЖОБА

	3.7 Пікірталас түрлері 3.8 Көсемсөзге қойлатын талаптар		9.2.3.2 берілген тақырыпта салыстыру, дәлелдеу эссесін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	9.3.1.5 сөз мағынасының түрлері және оларды типтендіре білу, лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	9.3.2.3 сөйлемді ырғақты топтарға бөліп, сөйлеу сазын сақтап айту дағдыларын жетілдіру
4. Сөйлем түрлері			
«Дос – ажарың, жолдас – базарың» (достықтың үлгілері, деңгейі, М. Шахановтың «Достық өлкесінің заңы» өлеңі, халық ауыз әдебиетіндегі достық үлгілері)	4.1 Сөйлемнің құрылысына қарай түрлері 4.2 Жай сөйлем 4.3 Жалаң және жайылма сөйлем 4.4 Жақты және жақсыз сөйлем 4.5 Болымды және болымсыз сөйлем 4.6 Есімді және етістікті сөйлем 4.7 Толымды және толымсыз сөйлем 4.8 Атаулы сөйлем 4.9 Қазақ сөйлемдерінің жіктелуі 4.10 Жай сөйлем емлесі 4.11 Сөйлем соңында қабаттаса келетін тыныс белгілер	Мәтінтану	9.1.1.5 проблемалық мәтіннің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалау, оны шешу жөнінде өз болжамын айту; 9.1.2.1 ресми стиль мен ғылыми стильдің өзіне тән ерекшеліктерін салыстыру
		Мәтінтудыру	9.2.1.1 берілген шығарманы талқылап, сыни мәтін тудыру; 9.2.4.1 терминдер мен кәсіби сөздерді қолданып ғылыми жұмыс жазу және қорғау
		Лексика-грамматикалық норма	9.3.1.6 сөйлемнің құрылымдық, мағыналық түрлерін білу, сөйлемдерге сатылай кешенді синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	9.3.2.2 тыныс белгілердің қойылым ұстанымдарын (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) білу
3-тоқсан			
5. Жай сөйлем синтаксисі			

ЖОБА

Ресми іс-қағаздар стилі (өтініш, түсініктеме, қолхат, хабарлау ...)	5.1 Жалаң, жайылма сөйлемдердің құрылымдық-семантикалық ерекшеліктері 5.2 Екі құрамды жалаң сөйлем 5.3 Екі негізді жайылма сөйлемдер 5.4 Екі толықтауышы бар екі құрамды сөйлем 5.5 Бастауыштың берілуі. Бастауыштың сөз тіркесі арқылы берілуі. Баяндауыштың бастауышпен қиысуы 5.6 Баяндауыштың берілуі. Етістік баяндауыш. 5.7 Етістікті күрделі баяндауыш 5.8 Етістікті күрделі баяндауыш құрамында көмекшілік қызмет атқаратын етістіктер 5.9 Есімді күрделі баяндауыш 5.10 Құрама баяндауыштың есім бөлігі	Мәтінтану	9.1.1.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияла рын тиімді қолдана білу; 9.1.2.2 мәтіннің құрылымы мен рәсімделуі арқылы ғылыми стильге тән жанрлық ерекшеліктерін ажырату
		Мәтінтудыру	9.2.1.2 түрлі жанрларда көркем мәтін тудыру кезінде пайымдау және қорытындылау дағдыларын қалыптастыру; 9.2.1.3 сөздің композициясын, сөйлеу техникасын, сөз өнерін игеру дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	9.3.1.1 сөз таптары және оның мағыналық түрлерін ажырату; 9.3.1.3 мәтіндегі барлық сөздердің морфологиялық құрамын білу, барлық сөз таптарына морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	9.3.2.1 кірме сөздердің игерілген және игерілмеген түрлерін жазу ережелерін және жалпы қазақ тілінің емле ережелерін сақтау; 9.3.2.3 сөйлемді ырғақты топтарға бөліп, сөйлеу сазын сақтап айту дағдыларын жетілдіру
6. Құрмалас сөйлемнің жасалу жолдары			

ЖОБА

Қазақ тілінің бүгінгі ахуалы (тіл саясаты әлеуметтік-лингвистикалық зерттеу, қазақ тіліне қатысты заңдар...)	6.1 Салалас құрмалас сөйлем 6.2 Сабақтас құрамалас сөйлем 6.3 Құрмаластың көпқұрамды түрлері. Көпқұрамды салалас құрмалас сөйлемдер 6.4. Көпбағыныңқылы сабақтастар 6.5 Аралас құрмалас сөйлем	Мәтінтану	9.1.1.2 тыңдалым мәтіні бойынша сократтық сұрақтар құрастыру; 9.1.1.3 мәтіннің мағыналық құрылымын қамтамасыз ететін талаптарына талдау жасау (байланыстылық, бүтіндік, қисындылық, ақпараттылық); 9.1.2.3. ғылыми стильге тән ерекшеліктерді білу және қолдану
		Мәтінтудыру	9.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (заң баптарын құрастыру) мәтін жазу; 9.2.3.1 көпшілік алдында сөйлеу техникасын жетілдіру, келтірген фактілерге сендіру қабілетін және суырыпсалма өнерін, ділмарлықты жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	9.3.1.5 сөз мағынасының түрлері және оларды типтендіре білу, лексикалық талдау жасау; 9.3.1.6 сөйлемнің құрылымдық, мағыналық түрлерін білу, сөйлемдерге сатылай кешенді синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	9.3.2.2 тыныс белгілердің қойылым ұстанымдарын (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) білу
7. Құрмалас сөйлемнің түрлері			
«Мен қазақ қыздарына қайран қалам»	7.1 Қарсылықты білдіретін	Мәтінтану	9.1.1.4 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік)

ЖОБА

(кешегі және бүгінгі қазақ қыздары, гендерлік саясат, ұлттық тәрбие, қызға қырық үйден тыю)	құрмалас сөйлемдер 7.2 Мезгілді білдіретін құрмалас сөйлемдер 7.3 Себепті білдіретін құрмалас сөйлемдер 7.4 Мақсатты білдіретін құрмалас сөйлемдер 7.5 Шартты білдіретін құрмалас сөйлемдер		талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 9.1.2.1 ресми стиль мен ғылыми стильдің өзіне тән ерекшеліктерін салыстыру
		Мәтінтудыру	9.2.3.2 берілген тақырыпта салыстыру, дәлелдеу эссесін жазу; 9.2.4.1 терминдер мен кәсіби сөздерді қолданып ғылыми жұмыс жазу және қорғау
		Лексика-грамматикалық норма	9.3.1.6 сөйлемнің құрылымдық, мағыналық түрлерін білу, сөйлемдерге сатылай кешенді синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	9.3.2.1 кірме сөздердің игерілген және игерілмеген түрлерін жазу ережелерін және жалпы қазақ тілінің емле ережелерін сақтау; 9.3.2.3 сөйлемді ырғақты топтарға бөліп, сөйлеу сазын сақтап айту дағдыларын жетілдіру
4-тоқсан			
8. Сөйлем талдау			
Кәсіпкерліктің бастаулары (кәсіп ашудың негіздері, нарықтық қатынас, мемлекеттік және мемлекеттік емес кәсіпорындар)	8.1 Сөйлем талдаудың мақсаты 8.2 Фонетикалық/ фонологиялық талдау 8.3Лексикалық талдау 8.4 Сөзжасамдық/ морфологиялық талдау	Мәтінтану	9.1.1.5 проблемалық мәтіннің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалау, оны шешу жөнінде өз болжамын айту; 9.1.2.2 мәтіннің құрылымы мен рәсімделуі арқылы ғылыми стильге тән жанрлық ерекшеліктерін ажырату

ЖОБА

	8.5 Синтаксистік талдау 8.6 Сатылай-кешенді талдау	Мәтінтудыру	9.2.1.1 берілген шығарманы талқылап, сыни мәтін тудыру; 9.2.1.2 түрлі жанрларда көркем мәтін тудыру кезінде пайымдау және қорытындылау дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	9.3.1.3 мәтіндегі барлық сөздердің морфологиялық құрамын білу, барлық сөз таптарына морфологиялық талдау жасау; 9.3.1.6 сөйлемнің құрылымдық, мағыналық түрлерін білу, сөйлемдерге сатылай кешенді синтаксистік талдау жасау
9. Пунктуация			
«Мен жастарға сенемін» (қазақ елінің тарихындағы еңбегі елге үлгі болған жастар)	9.1 Сөйлем соңында келетін тыныс белгілер. Нүкте 9.2 Сұрақ белгісі 9.3 Леп белгісі 9.4 Сөйлемнің ішінде келетін тыныс белгілер. Нүктелі үтір 9.5 Үтір 9.6 Сызықша (дефис) 9.7 Қос нүкте және жақша 9.8 Қабаттаса қойылатын тыныс белгілер 9.9 Түрлі позицияда келетін тыныс белгілер. Көп нүкте 9.10 Сызықша (тире)	Мәтінтану	9.1.1.3 мәтіннің мағыналық құрылымын қамтамасыз ететін талаптарына талдау жасау (байланыстылық, бүтіндік, қисындылық, ақпараттылық; 9.1.2.3. ғылыми стильге тән ерекшеліктерді білу және қолдану
		Мәтінтудыру	9.2.1.3 сөздің композициясын, сөйлеу техникасын, сөз өнерін игеру дағдыларын жетілдіру; 9.2.2.1 берілген үлгі бойынша іс-қағаздар стилінде (заң баптарын құрастыру) мәтін жазу
		Лексика-грамматикалық норма	9.3.1.4 сөйлемдерді сөз сазына қарай ырғақтық топтарға бөлу

ЖОБА

	9.11 Тырнақша	Айтылым-жазылым нормалары	9.3.2.2 тыныс белгілердің қойылым ұстанымдарын (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) білу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
38-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын қоғамдық -гуманитарлық бағытындағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы
(оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Қазақ әдебиеті пәні бағдарламасының басты бағыты – білім алушылардың ақыл-ой қабілеті мен тұлғалық қасиеттерін дамыту, коммуникативті құзыреттіліктерін жетілдіру, өздігінен және үздіксіз білім алуға жұмылдыру, алған білім негіздерін өмірлік жағдайларда қолдана білетін жеке тұлға қалыптастыру. Қазақ әдебиеті пәні арқылы білім алушылардың оқырмандық мәдениетін жетілдіру, қазақ халқының әдеби мұралары туралы жүйелі білім беру, әдеби-эстетикалық талғамдарын, ізгілік және іскерлік құндылықтарын дамыту көзделеді. Сондай-ақ бағдарлама әдеби шығармалардың идеялық мазмұны, композициялық құрылым жүйесі, сөз қолданысы, стилі, жанрлық сипатын әдеби-теориялық ұғымдармен сіңіріп, әдеби шығарманы ұлттық, көркем-эстетикалық құндылық ретінде білім алушылардың бағалай алу құзіретін қалыптастыруға бағытталған. Адамзаттың мәңгілік сұрақтары, қазіргі заманғы диллемалар, көп қырлы мәселелер қарастырылады, білім алушылардың ой-пайымдарын шығармашылық жұмыстарымен тиянақтау көзделеді.

3. Қазақ әдебиеті бағдарламасының мақсаты – сөз өнерін мәдени мұра, ұлттық құндылық ретінде түсініп, бағалай алатын, интелектуалдық эстетикалық деңгейі, адамгершілік ұстанымы жоғары шығармашыл тұлға қалыптастыру.

Қазақ әдебиеті пәні арқылы білім алушыларға әдеби шығармада бейнеленген құбылысты көркемдік тұрғыда қабылдауға қажетті білім, білік, дағдыларды меңгертіп, өз ой-пайымдарын сөйлеу тілі мен жазба тілде еркін жеткізе алу, эстетикалық талғамын, өзіндік дүниетаным мен көзқарасын таныта алу, оқу

материалдарын салыстыру, сараптау, бағалай алу дағдыларын қалыптастыру көзделеді. Білімгердің образды ойлау жүйесі мен шығармашылық қиялын дамыту, сөз мағынасы мен көркем сөздің мәнін түсініп, қазақ әдеби тілін сауатты қолдана білу құзыретін қалыптастыру, креативті ойлауға бағыттау мақсат етіледі.

4. Теориялық материалдар білім алушының әдеби теориялық ұғымдарын кеңейтуге, әдебиет туралы дүниетанымын қалыптастыруға және адамзатқа ортақ ойларды, диллемаларды, мінездерді зерттеуге мүмкіндік береді. Қазақ әдебиеті білім деңгейі, ой-өрісі дамыған, әдеби тіл және әдеби формалар арқылы өз ойын еркін жеткізе алатын және көркем тілмен шұрайлы сөйлей алатын, өзіндік ұстанымы бар, туындаған мәселелерді шеше білетін өмірге бейім ұрпақ тәрбиелейді.

5. Бағдарламаны түзуде білім мазмұнын ізгілендіру, адамгершілік-эстетикалық, мәдени-тарихи құндылықтарды, ұлттық құндылықтарды, ұлттық кодты таныту, білім алушылардың тілдік қорын байытып, шығармашылық қабілетін дамыту мақсат етілді.

Әдеби білім жүйелілік, сабақтастық, білім мазмұнының тарихилық сипаты және пәнаралық, пәнішілік байланыс ұстанымдарына негізделіп, жеңілден күрделіге бағытталған шиыршық әдісінде ұсынылды.

6. Қазақ әдебиеті пәнін оқу арқылы білім алушылар:

1) төл әдебиеттің ұлттық сипатын, халықтың әдет-ғұрып, салт-санасының көрінісін, көркем туындының идеялық-адамгершілік мәнін түсінеді;

2) көркем шығарманың тақырыптық-идеялық бірлігін, сюжеттегі, образ жасалуындағы типтік байланысты ұғынып, жанрлық, стильдік ерекшеліктерін көркем шығарма мазмұны мен құрылысындағы көркем заңдылықтарды терең танып, мазмұн мен форма тұтастығын, өмірлік шындық пен көркем шындықтың аражігін ажырата алады;

3) қазақ әдебиетінің ұлттық болмысын ұғынып, түрлі ұлттар әдебиетіндегі ұқсастықтарды ажырата біледі, басқа ел әдебиетінің көрнекті үлгілерімен салыстыра алады;

4) көркем шығарманы эмоционалды қабылдауға, бейнелі ойлау мен жан-жақты танымға, қаламгер пайымын түсінуге машықтанады;

5) қазақ әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

6) қазақ әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, қазақ халқының қалыптасқан тарихын, әдеби үдерісін, дәстүр сабақтастығын, әдеби байланыстарды зерделейді;

7) саналы оқырман ретінде түрлі жағдайларда өз ұстанымын білдіріп, өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

8) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымы дамиды;

9) көркем туындыларды оқу арқылы мәнерлі сөйлеу дағдыларын қалыптастырып, тарихи оқиғаларды бүгінгі күнмен салыстыра алады;

10) білім алушылардың көркем шығарманы өз бетімен оқуға, үздіксіз ізденуге деген рухани қажеттілігі мен сұранысы туындайды.

2-тарау. «Қазақ әдебиеті» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

7. «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылында – 180 сағат;
2) 6-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылында – 180 сағат;
3) 7-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылында – 180 сағат;
4) 8-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылында – 180 сағат;
5) 9-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылында – 180 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

8. «Қазақ әдебиеті» пәнінің мазмұны бөлімдерге бөлінген:

«Оқу және түсіну», «Талдау және жинақтау», «Бағалау және шығармашылық өнім», сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден құралған. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

9. «Оқу және түсіну» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) пайымдап, мәнерлеп, талдап оқу (сөздің, сөз оралымдарының мәнін ашу, мәтіндегі қолданысын анықтау);
2) шығарма үзінділерімен жұмыс;
3) шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн;
4) интерпретация (ауызша, жазбаша).

10. «Талдау және жинақтау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициялық құрылымы;
2) көркем шығарманың образдар жүйесі, типтік характер;
3) көркем шығарманың тілі, стилі;
4) көркемдік тәсілдер.

11. «Бағалау және шығармашылық өнім» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) шығармадағы тарихи шындық және көркемдік шешім;
2) рухани және көркем-эстетикалық құндылығы;
3) әдеби шығармашылық;
4) әдеби сын.

12. 5-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну: әдеби шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу, сөз, сөз тіркестерінің ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын білу; шығарманы құрылысы мен құрылымына қарай жіктеп, бөліктеріне тақырып қою; шығармадағы көтерілген мәселені (басты және жанама тақырыптарды) анықтау; көркем шығарманың оқиға желісін мәтінге жуық баяндап айту;

2) талдау және жинақтау: сюжетті шығармадағы фабула композициясын тауып, жоспар құру;лирикалық шығарманы құрылысына талдау; шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу; көркем шығармадағы поэтикалық

тілдің ерекшелігін айқындау; шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, қайталау) қызметін анықтау, өлең құрылысы, ұйқасы, оның түрлерін анықтау;

3) бағалау және шығармашылық өнім: шығарма үзінділері арқылы шығарманың ұлттық, тарихи құндылығын бағалау; көркем мәтіндегі сөз образының эстетикалық құндылығын бағалау; шығарманы автор ізімен баяндап жазу; көркем шығармадағы көрініс әңгімелеп жазу; оқырман ретінде шығармадан алған әсерін зерделеп, сыни хабарлама жазу.

13. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

Халық ауыз әдебиеті

1) Тұрмыс-салт жырлары және олардың түрлері;

2) Мақал-мәтелдер;

3) Жұмбақтар;

4) Жаңылтпаштар.

Ертегілер

5) «Керқұла атты Кендебай» ертегісі;

6) «Қырық өтірік» ертегісі;

7) «Күн астындағы Күнікей қыз» ертегісі.

Әдеби ертегі

8) Ә.Тәжібаевтың «Толағай» ертегісі;

9) Ж.Смақов «Бұршақ туралы ертегі»;

10) Ө.Тұрманжановтың «Құмырсқалар, аралар қиыспас дос құдалар» ертегісі.

Аңыз-әңгімелер

11) «Асанқайғының Жерұйықты іздеуі»;

12) С.Қалиев «Бақ атай туралы аңыз»;

Шешендік сөздер

13)Жиренше шешен мен Қарашаш сұлу.

XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті

14) Ы.Алтынсариннің «Дүние қалай етсең табылады?», «Әке мен бала», «Бақша ағаштары» әңгімелері;

15) С.Көбеевтің «Мектепке шақыру» өлеңі;

16) С.Торайғыровтың «Туған еліме» өлеңі;

17) Ш.Құдайбердіұлының «Адамдық борышың» өлеңі;

18) А.Байтұрсынұлының «Балаларды оқуға шақыру»,«Егіннің бастары», «Адамдық дикаршысы» өлеңдері;

19) Т.Ізтілеуовтің «Өнер бәйгесі» өлеңі.

XX ғасыр әдебиеті

20) Ж.Аймауытовтың «Шұбар тайым табылды», «Көк өгіз»,«Жан-жануардың иісшілдігі», «Әркімдікі өз қамы» шығармалары;

21) М.Жұмабаевтың «Қарағым», «Тез барам» өлеңдері;

22) І.Жансүгіровтің «Бөбек бөлеу», «Сәлемдеме» өлеңдері;

23) М.Әуезовтің «Жетім» әңгімесі;

24) Б.Соқпақбаевтың «Менің атым Қожа» хикаяты;

25) С.Бақбергеновтің «Қасиет» әңгімесі;

26) С.Бегалиннің «Бала Шоқан» әңгімесі;

27) М.Мақатаевтың «Үш бақытым» өлеңі;

ЖОБА

28) М.Қабанбайдың «Бауыр» әңгімесі.

Қазіргі заман әдебиеті

29) М.Әлімбаевтың «Серуендетем атамды» өлеңі;

30) С.Оспанов «Мектебінен қашқандар мен ертегіден қашқандар жайындағы ертегі»;

31) Т.Нұрмағамбетовтің «Анасын сағынған бала» әңгімесі;

32) Н.Ақыштың «Нағыз әже қайда?» әңгімесі;

33) Т.Шапайдың «Қазақпен саудаласу» әңгімесі;

34) С.Сейітманның «Тәуелсіздік» өлеңі;

35) А.Әлменбеттің «Аңшы» әңгімесі;

36) Б.Сарыбайдың «Рауғаш ерте гүлдейді» әңгімесі.

14.6-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну: әдеби шығарманы, пайымдап, мәнерлеп (логикалық екпін мен кідіріс жасай) оқу, сөз, сөз тіркестерінің мәнін ашу, мәтіндегіжұмсалу мақсатын түсіну; шығармадан қажетті дәйектерді жинау, үзіндідегі суреттеу, сипаттау құралдарын анықтау; көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті, оның шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау; кейіпкерге, лирикалық кейіпкерге ауызша/жазбаша сипаттама жасау;

2) талдау және жинақтау:әдеби шығарманы сюжет композициясына талдау, жай, күрделі жоспар құру, шығармадағы тура және жанама мінездеулерді табу, кейіпкер образын берудегі қызметін айқындау,шығармадағы автор мен кейіпкер тіліндегі айымашылықты (кейіпкер тіліндегі ауызекі сөз, диалект сөздердің болуы, автордың әдеби шығармаға сәйкес сөз қолданыстарын) салыстыра талдау, шығармадағы көркем ауыстыруларды(троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация) анықтау;

3) бағалау және шығармашылық өнім: шығарма образдарын ұлттық сипаттың ашылуы тұрғысынан бағалау; мәтіндегі пейзаж, монологтің, диалогтіңкөркемдік құндылығына баға беру, шығарманың идеялық мазмұнын пайымдай отырып (ой толғау, хат, пост т.б.) жазу, шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау.

15. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

Ертегі

1) «Аяз би» ертегісі;

2) «Ер Төстік» ертегісі.

Аңыз-әңгіме

3) «Кетбұғаның естіртуі»

Батырлар жыры

4) «Алпамыс батыр» жыры;

5) Қорқыт «Байбөрі баласы Бамсы-Байрақ туралы жыр»;

6) «Қобыланды батыр» жыры;

7) «Қамбар батыр» жыры.

Ежелгі дәуір әдебиеті

8) «Еділ патша»;

9) «Тұмар патшайым», «Зарина сұлу»;

10) Қорқыттың нақыл сөздері.

XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы әдебиет

11) М.Өтемісұлының «Ұл туса» өлеңі;

12) С.Аронұлының «Жақсы мен жаман адамның қасиеттері» өлеңі;

13) Ы.Алтынсариннің «Мейірімді бала», «Асан мен Үсен» әңгімелері;

14) С.Көбеевтің «Көлбақа мен Юпитер» мысалы;

15) С.Дөнентаевтың «Бозторғай» мысал өлеңі;

16) А.Байтұрсынұлының «Аққу, шортан, һәм шаян», «Қара бұлт» мысалдары;

17) С.Торайғыровтың «Шығамын тірі болсам адам болып», «Шәкірт ойы» өлеңдері.

XX ғасыр әдебиеті

18) М.Жұмабаевтың «Сүйемін» өлеңі;

19) Б.Майлиннің«Кемпірдің ертегісі» поэмасы;

20) А. Тоқмағанбетовтің «Алыптар туралы аңыз» шығармасы;

21) Ә.Тәжібаевтың «Сырдария» өлеңі;

22) Ә.Сәрсенбаевтың «Туған жер» өлеңі;

23) С.Мұратбековтің «Жусан иісі» әңгімесі;

24) С.Сейфуллиннің«Ақсақ киік» өлеңі, «Әупілдек» әңгімесі;

25) Ғ.Мүсіреповтің «Боранды түнде» әңгімесі;

26) Ж. Нәжімеденовтің «Дастархан» өлеңі;

27) М.Жаманбалиновтың «Бала пілдің қалаға саяхаты» ертегісі.

Қазіргі заман әдебиеті

28) Қ.Мырза-Әлінің «Ана» өлеңі;

29) К.Ахметованың «Қазағым менің» өлеңі;

30) Ж. Ахмадидің «Кие» әңгімесі;

31) А.Егеубаевтың «Аламан» поэмасы;

32) Р.Ниязбековтің «Әлемдегі жетінші ұлы» өлеңі;

33) Ұ.Есдәулеттің «Біз түркілерміз» өлеңі;

34) С.Дүйсенбиевтің «Алматының апорты» ертегісі;

35) С.Балғабаевтың «Жымбала, Мико және қасқыр» драмасы;

36) Қ.Сариннің «Тәуелсіздік» өлеңі;

37) Қ.Әбілқайырдың «Атасының баласы» әңгімесі;

38) М.Мұқаштың «Меруерт» әңгімесі.

16. 7-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну:көркем мәтінді, пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістермен) оқу; жекелеген сөздердің, фразалардың эмотивті мәнін түсіну, мәнмәтіндегі(контекс) қызметін ашу; көркем шығармадағы пейзаж, монологтің құрылымдық-бірлігін ажырату; мәтінге жоспар құру; әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені анықтау; көркем шығармадағы пейзаж, портрет, мінездеулерді ауызша мәтінге жуық суреттеу, сипаттау;

2) талдау және жинақтау: әдеби шығармадағы сюжеттен тыс композицияны анықтау; көркем шығармадағы образдың жасалу тәсілдерін талдау; шығарма тіліндегі синоним, архаизм, диалектизм, неологизмдердің қызметін мәнмәтінде анықтау; шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ, арнау) қолданысын талдау;

3) бағалау және шығармашылық: шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын

ҚОДА

бағалау; кейіпкерлердің жан дүниесін (психологиялық параллелизм, күйініш-сүйініш) ашудағы автор шеберлігіне баға беру; шығармадағы көріністі (пейзаж, оқиға) суреттеп жазу; кейіпкер болмысын сипаттап (өлең, кейіпкер монологі, әңгіме т.б.) жазу; әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу.

17. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

Батырлар жыры

1) «Ер Тарғын» жыры;

2) «Едіге батыр» жыры.

Ғашықтық жырлар

3) «Қозы Көрпеш-Баян сұлу» жыры;

4) «Айман-Шолпан» жыры.

Ежелгі дәуір әдебиеті

5) «Күлтегін» жыры;

6) «Тоныкөк» жыры.

Шешендік өнер

7) Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздері;

8) Әнет баба «Не арсыз? Не ғайып? Не даусыз?»;

9) Төле би «Ердің бақыты – әйел»;

10) Әйтеке би «Қасқакөл дауы»;

11) Қазыбек би «Кім жақын? Не қымбат? Не қиын?»;

12) Бөлтірік шешен «Сөз мәнісі», «Ақыл сөз».

XIX ғасырдағы қазақ әдебиеті

13) Д.Бабатайұлының «Аягөз қайда барасың»,«Ақжайлау мен Сандықтас» өлеңдері;

14) Ш.Қанайұлының «Зар заман» өлеңі;

15) М.Өтемісұлының «Ереуіл атқа ер салмай», «Тарланым»,«Мен–құстан туған құмаймын» өлеңдері;

16) М.Сұлтанқожаұлының «Ілімге толса көкірек» толғауы;

17) Т.Ізтілеуұлының «Адамдық іс», «Ақыл-тон аңдағанға тозбайтұғын» өлеңдері;

18) С.Дөнентаевтың «Ауырған арыстан» мысалы.

XX ғасыр әдебиеті

19) М.Дулатовтың «Елім-ай» өлеңі;

20) М.Жұмабаев «Түркістан», «Толқын», «Мен жастарға сенемін» өлеңдері;

21) С.Торайғыровтың «Мен қазақ», «Бір адамға» өлеңдері;

22) Ж.Аймауытовтың «Әнші» әңгімесі;

23) М.Әуезовтің «Көксерек» әңгімесі;

24) І.Жансүгіровтің «Домбыра»,«Жетісу суреттері» өлеңдері;

25) Ғ.Мүсіреповтің «Ананың анасы» әңгімесі;

26) Қ.Қайсеновтің «Жау тылындағы бала» повесі;

27) Қ.Аманжоловтың «Туған жер» өлеңі;

28) Ғ.Ормановтың «Қарағай» өлеңі;

29) С.Сарғасқаевтың «Тәмпіш қара»повесі;

30) Ш.Смаханұлы шымшымалары.

Қазіргі заман әдебиеті

31) Қ.Мырза-Әлінің «Кәрі қыран» өлеңі;
32) М.Шахановтың «Арман» өлеңі;
33) Т.Медетбектің «Тәуелсізбін» өлеңі;
34) Т.Әбдіктің «Қонақтар» әңгімесі;
35) А.Мархабаевтың «Ғарыштағы қымыз» фантастикалық әңгімесі;
36) О.Бөкейдің «Қайдасың, қасқа құлыным?» драмасы;
37) М.Мақатаевтың «Аққулар ұйықтағанда» поэмасы;
38) Ф.Оңғарсынованың «Жерошақ» өлеңі;
39) С. Жиенбаевтың «Қарттарым, аман сау жүрші» өлеңі;
40) Ж.Бөдештің «Аңырақай бекетіндегі ой» поэмасы;
41) Н.Ораздың «Бала махаббат» әңгімесі;
42) Б.Беделханның «Өтеуіл» хамса-поэмасы.

18.8-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну: көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу; сөз, сөз оралымдарының семантикалық мәнін түсіну, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау; шығарма үзіндісін өзге нысанмен салыстыру, салғастыру; шығармадағы образдардың идеяны берудегі қызметін ашу; көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып шығарма идеясын жазу;

2) талдау және жинақтау: әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтеріне талдау; көркем шығармадағы образ композициясын құраушы элементтерді табу, образ сомдаушы бөліктерді жинақтау; көркем шығармадағы автордың баяндау тілін талдау, өзіндік ерекшеліктерін айқындау; шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдау, мәнмәтіндегі көркемдік қызметін анықтау;

3) бағалау және шығармашылық өнім: шығарманы басқа өнер түрлеріндегі мазмұндас туындылармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығына баға беру; шығармапоэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру; шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын талдап, әдеби эссе, шығарма, блог, әңгіме жазу; шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу.

19. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

Ғашықтық жырлар

1) «Қыз Жібек» жыры

Айтыс

2) «Біржан- Сара» айтысы;
3) Қазіргі заман айтысы.

Ежелгі дәуір әдебиеті

4) «Оғыз-Қаған» жыры;
5) Махмұт Қашқари «Махмұт Қашқари жинаған түркі мақал-мәтелдері»;
6) Ахмет Йассауи «Даналық кітабы»;
7) Жүсіп Баласағұн «Құтты білік» дастаны;
8) А.Йүгнеки «Ақиқат сыйы»;
9) Әл-Фарабидің «Қашықтасың туған жер», «Тіршілікте құрыштай бол төзімді» өлеңдері;
10) Рабғузидың «Қарлығаштың адамға достығы», «Лұқпан Хакім»

қиссалары.

XIX ғасыр мен XX ғ.б. әдебиет

11) Д.Бабатайұлының «Еспембет» поэмасы;

12) М. Мөңкеұлының «Үш қиян», «Сарыарқа» өлеңдері;

13) М.Көпейұлының «Сарыарқаның кімдікі екендігі» өлеңі;

14) Базар жырау «Халық үшін туған қайратты ер» өлеңі;

15) А.Құнанбайұлының «Арғы атасы қажы еді» өлеңі;

16) Ш.Құдайбердіұлының «Еңлік-Кебек» дастаны, «Жастарға» өлеңі;

17) Н.Орманбетұлының «Замана» өлеңі;

18) Ғ.Қараштың «Бармысың?» өлеңі;

19) М.Сералиннің «Гүлхашима» поэмасы.

XX ғасыр әдебиеті

20) Ж.Жабаевтың «Сұраншы батыр» жыры;

21) М.Жұмабаевтың «Батыр Баян» поэмасы;

22) Н.Байғаниннің «Нарғыз» дастаны;

23) И.Байзақовтың «Құралай сұлу» поэмасы;

24) С.Мұқановтың «Балуан шолақ» повесі;

25) Б.Момышұлының «Ұшқан ұя» повесі;

26) О.Әубәкіровтің «Адам жетектеген адам» сықақ өлеңі;

27) Қ.Қазиевтің «Менің шешем» әңгімесі;

28) Қ.Жұмаділовтің «Қаздар қайтып барады» әңгімесі;

29) Д.Исабековтің «Әпке» драмасы;

30) Т.Ахтановтың «Күй аңызы» әңгімесі;

31) Т.Айбергеновтің «Ана»өлеңі.

Қазіргі заман әдебиеті

32) Ж.Сахиевтің «Айдағы жасырынбақ», «Дабыл» фантастикалық әңгімелері;

33) Ш.Мұртазаның «Бесеудің хаты» драмасы;

34) Ү.Уайдиннің «Күлкім келсе көршіме қараймын», «Ұйқының оқуы» сатиралары;

35) Б.Бәмішұлының «Оспан батыр» поэмасы;

36) Г.Салықбайдың «Менің тауым» өлеңі;

37) М.Мағауиннің «Тазының өлімі» повесі;

38) Т.Әсемқұловтың «Бекторының қазынасы» әңгімесі;

39) И. Сапарбайдың «Анаңнан асыл бар ма екен?» өлеңі;

40) Ә.Қайранның «Ерасыл» дастаны;

41) А.Кемелбаеваның «Қоңырқаз» әңгімесі;

42) М.Омарованың «Көмбе нанның дәмі» драмасы.

20. 9-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну: көркем мәтінді талдап оқу; сөз, сөз оралымы, фразалық тіркестердің мәтіндегі қызметін айқындау, сөздердің концептілік мәнін ашу; шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу; шығармадағы объективті идеяны, көркемдік шешімді айқындау; көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырмандық ой-пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу;

2) талдау және жинақтау: эпикалық, лирикалық, драмалық мәтіндердегі

композициялық амалдарды талдау; шығарманың образдар жүйесін салыстыра талдау, типтік характерлерді ашу; көркем шығармадағы автордың стилін айқындау; шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау, көркемдік қызметін пайымдау;

3) бағалау(салыстыру) және шығармашылық (өнім): туындыдағы даралық образдар мен типтік характерлердің ұлттық және тарихи құндылығын әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра бағалау; көркем шығарманы басқа өнер түрлерімен салыстыра отырып, шығарманың эстетикалық құндылыған баға беру; шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе, сценарий, өлең, әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу; әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, рецензия жазу.

21. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

Ежелгі дәуір әдебиеті

1) Әл-Фараби «Қайырымды қала тұрғындары» трактаты;

2) Сайф Сараи «Түркіше Гүлстан» дастаны;

3) Хорезми «Мұхаббат-наме» дастаны.

Хандық дәуір әдебиеті

4) Асанқайғы «Бұл заманда не ғаріп» толғауы;

5) Қазтуған жырау «Алаң да алаң, алаң жұрт»толғауы;

6) Шалкиіз жырау «Би Темірге бірінші толғауы»;

7) Доспамбет жырау «Қоғалы көлдер, қом сулар», «Айналайын, Ақ Жайық» тоғаулары;

8) Ақтамберді жырау «Күлдір-күлдір кісінетіп», «Балаларыма өсиет» толғаулары;

9) Жиембет жырау «Еңсегей бойлы Ер Есім»толғауы;

10) Үмбетей жырау «Бөгенбай өлімін Абылай ханға естірту» толғауы;

11) Бұқар жырау «Тілек», «Әй, Абылай, Абылай», «Асқар таудың өлгені» толғаулары.

XIX ғасыр әдебиеті

12) М.Өтемісұлының «Махамбеттің Баймағамбет сұлтанға айтқан сөзі», «Мен едім», «Бағаналы терек жарылса» өлеңдері;

13) Нысанбай жыраудың «Кенесары-Наурызбай» дастаны;

14) Ш.Уәлиханов «Жоңғария очерктері», «Қазақтың халық поэзиясының түрлері»;

15) Ш. Бөкеевтің «Құйрық атып құлия» өлеңі;

16) М. Көпеевтің «Тірлікте көп жасағаннан көрген тамашамыз» өлеңі.

XX ғасыр әдебиеті

17) С. Сейфуллиннің «Сыр сандық» өлеңі, «Аққудың айырылуы» поэмасы;

18) І.Жансүгіровтің «Күйші» поэмасы;

19) Б.Майлиннің «Шұғаның белгісі» хикаяты;

20) М.Әуезовтің «Оқыған азамат» әңгімесі;

21) Ғ.Мүсіреповтің «Кездеспей кеткен бір бейне» повесі;

22) Ж.Молдағалиевтің «Мен-қазақпын!» поэмасы;

23) Ә.Шәріповтің «Партизан қызы» повесі;

24) Қ.Әбдікадыровтың «Қажымұқан» повесі.

Қазіргі заман әдебиеті

25) М.Шахановтың «Рух пен тіл» өлеңі, «Ғашықтық ғаламаты» поэмасы;
26) Н.Айтұлының «Ту» поэмасы;
27) Қ.Мұқанбетқалиұлының «Тар кезең» романы;
28) Қ.Ілиясұлының «Мысыққа мінездеме» мысал-дастаны;
29) С.Асылбекұлының «Желтоқсан түні» драмасы;
30) Р.Мұқановаңың «Мәңгілік бала бейне» әңгімесі;
31) Е.Раушановтың «Ғайша-Бибі» поэмасы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

22. Бағдарламада оқыту мақсаттары санмен тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші, үшінші сандар бөлім мен бөлімше, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 7.2.1.2 кодында «7» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

23. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) оқу және түсіну:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
Көркем шығарманы пайымдап, мәнерлеп, талдап оқи отырып, сөздің, сөз оралымдарының мәнін ашу, мәтіндегі қолданысын анықтау.	5.1.1.1 әдеби шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу; 5.1.1.2 сөз, сөз тіркестерінің ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын білу	6.1.1.1 әдеби шығарманы пайымдап, мәнерлеп (логикалық екпін мен кідіріс жасай) оқу; 6.1.1.2 сөз, сөз тіркестерінің мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну	7.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістер мен) оқу; 7.1.1.1 жекелеген сөздердің, фразалардың эмотивті мәнін түсіну, мәнмәтіндегі (контекс) қызметін ашу	8.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу; 8.1.1.2 сөз, сөз оралымдарының семантикалық мәнін түсіну, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау	9.1.1.1 көркем мәтінді талдап оқу; 9.1.1.2 сөз, сөз оралымы, фразалық тіркестердің мәтіндегі қызметін айқындау, сөздердің концептілік мәнін ашу
Шығарма үзінділерімен жұмыс	5.1.2.1 шығарманы құрылысы	6.1.2.1 шығарма дан қажетті	7.1 2.1 көркем шығармада	8.1.2.1 шығарма үзіндісін	9.1.2.1 шығарма бөліктерін

	мен құрылымына қарай жіктеп, бөліктеріне тақырып қою	дәйектерді жинау, үзіндідегі суреттеу, сипаттау құралдарын анықтау	ғы пейзаж, монологтің құрылымдық бірлігін ажырату; 7.1 2.1 мәтінге жоспар құру	өзге нысанмен салыстыру, салғастыру	ұқсас белгілеріне/айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу
Шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн	5.1.3.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселені (басты және жанама тақырыптарды) анықтау	6.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті, оның шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау	7.1.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені анықтау	8.1.3.1 шығармадағы образдардың идеяны берудегі қызметін ашу	9.1.3.1 шығармадағы объективті идеяны, көркемдік шешімді айқындау
Интерпретация (ауызша, жазбаша)	5.1.4.1 көркем шығарманың оқиға желісін мәтінге жуық баяндап айту	6.1.4.1 кейіпкерге, лирикалық кейіпкерге ауызша/жазбаша сипаттама жасау	7.1.4.1 көркем шығармадағы пейзаж, портрет, мінездеуледі ауызша мәтінге жуық суреттеу, сипаттау	8.1.4.1 көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып, шығарма желісі бойынша идеясын жазу	9.1.4.1 көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырмандық ой-пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу

2) талдау және жинақтау:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
Әдеби шығарманың композициялық құрылымы	5.2.1.1 сюжетті шығармадағы фабула композициясын тауып,	6.2.1.1 әдеби шығарманы сюжет композициясына	7.2.1.1 әдеби шығармадағы сюжеттен тыс	8.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланыст	9.2.1.1 эпикалық, лирикалық, драмалық мәтіндердегі

	жоспар құру; 5.2.1.2 лирикалық шығарманы құрылысына талдау	талдау; 6.2.1.2 жай, күрделі жоспар құру	композицияны анықтау	ы сюжеттік желілерін, эпилог, прологтерін е талдау	композициялық амалдарды талдау
Көркем шығарманың образдар жүйесі, типтік характер	5.2.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу	6.2.2.1 шығармадағы тура және жанама мінездеулерді табу, кейіпкер образын берудегі қызметін айқындау	7.2.2.1 көркем шығармадағы образдың жасалу тәсілдерін талдау	8.2.2.1 көркем шығармадағы образ композициясын құраушы элементтерді табу, образ сомдаушы бөліктерді жинақтау	9.2.2.1 шығарманың образдар жүйесін салыстыра талдау, типтік характерлерді ашу
Көркем шығарманың тілі, стилі	5.2.3.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау	6.2.3.1 шығармадағы автор мен кейіпкер тіліндегі айырмашылықты (кейіпкер тіліндегі ауызекі сөз, диалект сөздердің болуы, автордың әдеби нормаға сәйкес сөз қолданыстарын) салыстыра талдау	7.2.3.1 шығарма тіліндегі синоним, архаизм, диалектизм, неологизмдердің қызметін мәнмәтінде анықтау	8.2.3.1 көркем шығармадағы автордың баяндау тілін талдау, өзіндік ерекшеліктерін айқындау	9.2.3.1 көркем шығармадағы автордың стилін айқындау
Көркемдік тәсілдер	5.2.4.1 шығармада	6.2.4.1 шығарма	7.2.4.1 шығармада	8.2.4.1 шығармада	9.2.4.1 шығармадағ

	ғы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, қайталау) қызметін анықтау; 5.2.4.2 өлең құрылысы, ұйқасы, оның түрлерін анықтау	дағы көркем ауыстырулар ды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация) анықтау	ғы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ, арнау) қолданысын талдау	ғы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдау, мәтіндегі көркемдік қызметін анықтау	ы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау, көркемдік қызметін пайымдау

3) бағалау және шығармашылық өнім:

Шығармадағы тарихи шындық және көркемдік шешім	5.3.1.1 шығарма үзінділері арқылы шығарманың ұлттық, тарихи құндылығын бағалау	6.3.1.1 шығарма образдарын ұлттық сипаттың ашылуы тұрғысынан бағалау	7.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау	8.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлерінде гі мазмұндас туындылармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығына баға беру	9.3.1.1 туындыдағы даралық образдар мен типтік характерлердің ұлттық және тарихи құндылығын әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра бағалау
Рухани және көркем-эстетикалық құндылығы	5.3.2.1 көркем мәтіндегі сөз образының	6.3.2.1 мәтіндегі пейзаж, монологтің, диалогтің көркемдік	7.3.2.1 кейіпкердің жан дүниесін (психологиялық	8.3.2.1 шығарма поэтикасындағы автордың айшықты	9.3.2.1 көркем шығарманы басқа өнер түрлерімен салыстыра

	эстетикалық құндылығын бағалау	құндылығына баға беру	параллелизм, күйініш-сүйініші) ашудағы автор шеберлігіне баға беру	қолтаңбасына баға беру	отырып, шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру
Әдеби шығармашылық	5.3.3.1 шығарманы автор ізімен баяндап жазу; 5.3.3.2 көркем шығармадағы көріністі әңгімелеп жазу	6.3.3.1 шығарманың идеялық мазмұнын пайымдай отырып (ой толғау, хат, пост, ертегі, өтірік өлең) жазу	7.3.3.1 шығармадағы көріністі (пейзаж, оқиға) суреттеп жазу; 7.3.3.2 кейіпкер болмысын сипаттап (өлең, кейіпкер монологі, диалогі, әңгіме) жазу	8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын талдап, шығарма, әдеби эссе,блог, әңгіме т.б.жазу	9.3.3.1 шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе, сценарий, өлең, блог, әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жаз
Әдеби сын	5.3.4.1 оқырман ретінде шығармадан алған әсерін зерделеп, сыни хабарлама жазу	6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау	7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу	8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу	9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, рецензия жазу

23. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

24. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Таза мінсіз асыл сөз	Халық ауыз әдебиеті Тұрмыс-салт жырлары және оның түрлері, мақал-мәтелдер, жұмбақтар, жаңылтпаштар. Ертегілер «Керқұла атты Кендебай» ертегісі, «Қырық өтірік» ертегісі, «Күн астындағы Күнекей қыз» ертегісі. Әдеби ертегі Ә.Тәжібаевтің «Толағай»ертегісі, Ж.Смақов «Бұршақ туралы ертегі», Ө.Тұрманжановтың «Құмырсқалар, аралар қиыспас дос құдалар» ертегісі. Аңыз-әңгіме «Асан қайғының	Оқу және түсіну	5.1.1.1 әдеби шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу; 5.1.1.2 сөз, сөз тіркестерінің ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын білу; 5.1.2.1 шығарманы құрылысы мен құрылымына қарай жіктеп, бөліктеріне тақырып қою; 5.1.3.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселені (басты және жанама тақырыптарды) анықтау; 5.1.4.1 көркем шығарманың оқиға желісін мәтінге жуық баяндап айту
		Талдау және жинақтау	5.2.1.1 сюжетті шығармадағы фабула композициясын тауып, жоспар құру; 5.2.1.2 лирикалық шығарманы құрылысына талдау; 5.2.2.1 шығармадағы

	жерұйықты іздеуі», С.Қалиев «Бақ атай туралы аңыз». Шешендік сөз «Жиренше шешен мен Қараша сұлу»		кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.2.4.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдары-ның (теңеу, эпитет, қайталау) қызметін анықтау; 5.2.4.2 өлең құрылысы, ұйқасы, оның түрлерін талдау
		Бағалау және шығармашылық өнім	5.3.1.1 шығарма үзінділері арқылы шығарманың ұлттық, тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 көркем мәтіндегі сөз образының эстетикалық құндылығын бағалау; 5.3.3.1 шығарманы автор ізімен баяндап жазу, 5.3.3.2 көркем шығармадағы көріністі әңгімелеп жазу; 5.3.4.1 оқырман ретінде шығарманың әсерін зерделеп, сыни хабарлама жазу
2-тоқсан			
Оқу – білім азығы	XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы қазақ әдебиеті ЫбырайАлтынсариннің «Дүние қалай етсең табылады?», «Әке мен бала», «Бақша ағаштары» әңгімелері, С.Көбеевтің «Мектепке шақыру» өлеңі,	Оқу және түсіну	5.1.1.1 әдеби шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу; 5.1.1.2 сөз, сөз тіркестерінің ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын білу; 5.1.2.1 шығарманы құрылысы мен құрылымына қарай жіктеп, бөліктеріне тақырып қою; 5.1.3.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселені (басты және

	С.Торайғыровтың «Туған еліме» өлеңі, Ш.Құдайбердіұлының «Адамдық борышың» өлеңі, А.Байтұрсынұлының «Балаларды оқуға шақыру», «Егіннің бастары», «Адамдық диқаншысы», өлеңдері, Т.Ізтілеуовтің «Өнер бәйгесі» өлеңі		жанама тақырыптарды) анықтау; 5.1.4.1 көркем шығарманың оқиға желісін мәтінге жуық баяндап айту
		Талдау және жинақтау	5.2.1.1 сюжетті шығармадағы фабула композициясын тауып, жоспар құру; 5.2.1.2 лирикалық шығарманы құрылысына талдау; 5.2.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.2.3.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 5.2.4.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, қайталау) қызметін анықтау; 5.2.4.2 өлең құрылысы, ұйқасы, оның түрлерін талдау
		Бағалау және шығармашылық өнім	5.3.1.1 шығарма үзінділері арқылы шығарманың ұлттық, тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 көркем мәтіндегі сөз образының эстетикалық құндылығын бағалау; 5.3.3.1 шығарманы автор ізімен баяндап жазу; 5.3.3.2 көркем шығармадағы көріністі әңгімелеп жазу; 5.3.4.1 оқырман ретінде шығармадан алған әсерін зерделеп, сыни хабарлама жазу
3-тоқсан			

Адамгершілік – асыл қасиет	XX ғасыр әдебиеті Ж.Аймауытовтың «Шұбар тайым табылды», «Көк өгіз», «Жан-жануардың иісшілдігі», «Әркімдікі өз қамы» шығармалары, М.Жұмабаевтың «Қарағым», «Тез барам» өлеңдері, І.Жансүгіровтің «Бөбек бөлеу», «Сәлемдеме» өлеңдері, М.Әуезовтің «Жетім» әңгімесі, Б.Соқпақбаевтың «Менің атым Қожа» хикаяты, С.Бақбергеновтің «Қасиет» әңгімесі, С.Бегалиннің«Бала Шоқан» әңгімесі, М.Мақатаевтың «Үш бақытым» өлеңі, М.Қабанбайдың «Бауыр» әңгімесі.	Оқу және түсіну	5.1.1.1 әдеби шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу; 5.1.1.2 сөз, сөз тіркестерінің ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын білу; 5.1.2.1 шығарманы құрылысы мен құрылымына қарай жіктеп,бөліктеріне тақырып қою; 5.1.3.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселені (басты және жанама тақырыптарды) анықтау; 5.1.4.1 көркем шығарманың оқиға желісін мәтінге жуық баяндап айту
		Талдау және жинақтау	5.2.1.1 сюжетті шығармадағы фабула композициясын тауып, жоспар құру; 5.2.1.2 лирикалық шығарманы құрылысына талдау; 5.2.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.2.3.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау 5.2.4.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, қайталау) қызметін анықтау; 5.2.4.2 өлең құрылысы, ұйқасы, оның түрлерін талдау

		Бағалау және шығармашылық өнім	5.3.1.1 шығарма үзінділері арқылы шығарманың ұлттық, тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 көркем мәтіндегі сөз образының эстетикалық құндылығын бағалау; 5.3.3.1 шығарманы автор ізімен баяндап жазу; 5.3.3.2 көркем шығармадағы көріністі әңгімелеп жазу; 5.3.4.1 оқырман ретінде шығармадан алған әсерін зерделеп, сыни хабарлама жазу
4-тоқсан			
Отан – қуат, отбасы – шуақ	Қазіргі заман әдебиеті М.Әлімбаевтың «Серуендетем атамды» өлеңі, С.Оспанов «Мектебінен қашқандар мен ертегіден қашқандар жайындағы ертегі», Т.Нұрмағамбетовтің «Анасын сағынған бала» әңгімесі, Н.Ақыштың «Нағыз әже қайда?» әңгімесі, Т.Шапайдың «Қазақпен саудаласу» әңгімесі, С.Сейітманның «Тәуелсіздік» өлеңі, А.Әлменбеттің	Оқу және түсіну	5.1.1.1 әдеби шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу; 5.1.2.1 сөз, сөз тіркестерінің ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын ажырату; 5.1.2.1 шығарманы құрылысы мен құрылымына қарай жіктеп, бөліктеріне тақырып қою; 5.1.3.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселені (басты және жанама тақырыптарды) анықтау; 5.1.4.1 көркем шыңарманың оқиға желісін мәтінге жуық баяндап айту
		Талдау және жинақтау	5.2.1.1 сюжетті шығармадағы фабула композициясын тауып, жоспар құру; 5.2.1.2 лирикалық

	«Аңшы» әңгімесі, Б.Сарыбайдың «Рауғаш ерте гүлдейді» әңгімесі.		шығарманы құрылысына талдау; 5.2.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.2.3.1 көркем шығармадағы поэтикалықтілдің ерекшелігін айқындау; 5.2.4.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, қайталау) қызметін анықтау; 5.2.4.2 өлең құрылысы, ұйқасы, оның түрлерін талдау
		Бағалау және шығармашылық өнім	5.3.1.1 шығарма үзінділері арқылы шығарманың ұлттық, тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 көркем мәтіндегі сөз образының эстетикалық құндылығын бағалау; 5.3.3.1 шығарманы автор ізімен баяндап жазу; 5.3.3.2 көркем шығармадағы көріністі әңгімелеп жазу; 5.3.4.1 оқырман ретінде шығармадан алған әсерін зерделеп, сыни хабарлама жазу

2) 6-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқыту мақсаттары
1-тоқсан			

Білгенге маржан	Ертегі: «Аяз би» ертегісі, «Ер Төстік» ертегісі. Аңыз-әңгіме: «Кетбұғаның естіртуі». Батырлар жыры: «Алпамыс батыр» жыры, Қорқыт «Байбөрі баласы Бамсы-Байрақ туралы жыр», «Қобыланды батыр» жыры, «Қамбар батыр» жыры. Ежелгі дәуір әдебиеті: «Еділ патша», «Тұмар пайтшайым», «Зарина сұлу», Қорқыттың нақыл сөздері.	Оқу және түсіну	6.1.1.1 әдеби шығарманы, пайымдап, мәнерлеп (логикалық екпінмен кідіріс жасай) оқу; 6.1.1.2 сөз, сөз тіркестерінің мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну; 6.1.2.1 шығармадан қажетті дәйектерді жинау, үзіндідегі суреттеу, сипаттау құралдарын анықтау; 6.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті, оның шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау; 6.1.4.1 кейіпкерге ауызша/жазбаша сипаттама жасау
		Талдау және жинақтау	6.2.1.1 әдеби шығарманы сюжет композициясына талдау; 6.2.1.2 жай, күрделі жоспар құру; 6.2.2.1 шығармадағы тура және жанама мінездеулерді табу, кейіпкер образын берудегі қызметін айқындау; 6.2.3.1 шығармадағы автор мен кейіпкер тіліндегі айырмашылықты (кейіпкер тіліндегі ауызекі сөз, диалект сөздердің болуы,автордың әдеби нормаға сәйкес сөз қолданыстарын) салыстыра талдау; 6.2.4.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды(троптарды: метафора, кейіптеу,

			метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация) анықтау
		Бағалау және шығармашылық өнім	6.3.1.1 шығарма образдарын ұлттық сипаттың ашылуы тұрғысынан бағалау; 6.3.2.1 мәтіндегі пейзаж, монологтің, диалогтің көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.3.1 шығарманың идеялық мазмұнын пайымдай отырып (ой толғау, хат, пост,ертегі, өтірік өлең т.б.) жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
2-тоқсан			
Тәрбиенің қайнар бұлағы	XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы әдебиет М.Өтемісұлының «Ұл туса» өлеңі, С.Аронұлының «Жақсы мен жаман адамның қасиеттері» өлеңі, Ы.Алтынсариннің «Мейірімді бала», «Асан мен Үсен» әңгімелері, С.Көбеевтің «Көлбақа мен Юпитер» мысалы,С.Дөнентаев-тың «Бозторғай» мысал өлеңі, А.Байтұрсынұлының «Аққу, шортан, һәм шаян», «Қара бұлт» мысалдары, С.Торайғыровтың	Оқу және түсіну	6.1.1.1 әдеби шығарманы, пайымдап, мәнерлеп (логикалық екпінмен кідіріс жасай) оқу; 6.1.1.2 сөз, сөз тіркестерінің мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну; 6.1.2.1 шығармадан қажетті дәйектерді жинау, үзіндідегі суреттеу, сипаттау құралдарын анықтау; 6.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті, оның шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау; 6.1.4.1 кейіпкерге ауызша/ жазбаша сипаттама жасау
		Талдау және жинақтау	6.2.1.1 әдеби шығарманы сюжет композициясына талдау;

	«Шәкірт ойы», «Шығамын тірі болсам адам болып»өлеңдері.		6.2.1.2 жай, күрделі жоспар құру; 6.2.2.1 шығармадағы тура және жанама мінездеулерді табу, кейіпкер образын берудегі қызметін айқындау; 6.2.3.1 шығармадағы автор мен кейіпкер тіліндегі айырмашылықты (кейіпкер тіліндегі ауызекі сөз, диалект сөздердің болуы,автордың әдеби нормаға сәйкес сөз қолданыстарын) салыстыра талдау; 6.2.4.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация) анықтау
		Бағалау және шығармашылық өнім	6.3.1.1 шығарма образдарын ұлттық сипаттың ашылуы тұрғысынан бағалау; 6.3.2.1 мәтіндегі пейзаж, монологтің, диалогтің көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.3.1 шығарманың идеялық мазмұнын пайымдай отырып (ой толғау, хат, пост,ертегі, өтірік өлең т.б.) жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
3-тоқсан			
Туған жерім-аялы алтын	XX ғасыр әдебиеті М.Жұмабаевтың «Сүйемін» өлеңі,	Оқу және түсіну	6.1.1.1 әдеби шығарманы, пайымдап, мәнерлеп (логикалық екпінмен

бесігім	Б.Майлиннің «Кемпірдің ертегісі» поэмасы, А.Тоқмағанбетовті ң «Алыптар туралы аңыз» шығармасы, Ә.Тәжібаевтың «Сырдария» өлеңі, Ә.Сәрсенбаевтың« Ту-ған жер» өлеңі, С.Мұратбековтің «Жусан иісі» әңгімесі, С.Сейфуллиннің «Ақсақ киік» өлеңі, «Әупілдек» әңгімесі, Ғ.Мүсіреповтің «Боранды түнде» әңгімесі, Ж. Нәжімеденовтің «Дастархан» өлеңі, М.Жаманбалинов «Бала пілдің қалаға саяхаты» ертегі		кідіріс жасай) оқу; 6.1.1.2 сөз, сөз тіркестерінің мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну; 6.1.2.1 шығармадан қажетті дәйектерді жинау, үзіндідегі суреттеу, сипаттау құралдарын анықтау; 6.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті, оның шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау; 6.1.4.1 кейіпкерге ауызша/ жазбаша сипаттама жасау
		Талдау және жинақтау	6.2.1.1 әдеби шығарманы сюжет композициясына талдау; 6.2.1.2 жай, күрделі жоспар құру; 6.2.2.1 шығармадағы тура және жанама мінездеулерді табу, кейіпкер образын берудегі қызметін айқындау; 6.2.3.1 шығармадағы автор мен кейіпкер тіліндегі айырмашылықты (кейіпкер тіліндегі ауызекі сөз, диалект сөздердің болуы,автордың әдеби нормаға сәйкес сөз қолданыстарын) салыстыра талдау; 6.2.4.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация) анықтау

		Бағалау және шығармашылық өнім	6.3.1.1 шығарма образдарын ұлттық сипаттың ашылуы тұрғысынан бағалау; 6.3.2.1 мәтіндегі пейзаж, монологтің, диалогтің көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.3.1 шығарманың идеялық мазмұнын пайымдай отырып (ой толғау, хат, пост,ертегі, өтірік өлең т.б.) жазу 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
4-тоқсан			
Өнерліге өріс кең	Қазіргі заман әдебиеті Қ.Мырза-Әлінің «Ана» өлеңі, К.Ахметованың «Қазағым менің» өлеңі, Ж.Ахмадидің «Кие» әңгімесі, А.Егеубаевтың «Аламан» поэмасы, Р.Ниязбековтің «Әлемдегі жетінші ұлы» өлеңі, Ұ.Есдәулеттің «Біз түркілерміз» өлеңі, С.Дүйсенбиевтің «Алматының апорты» ертегісі, С.Балғабаевтың «Жымбала, Мико және қасқыр» драмасы, Қ.Сариннің «Тәуелсіздік» өлеңі, Қ.Әбілқайырдың «Атасының	Оқу және түсіну	6.1.1.1 әдеби шығарманы, пайымдап, мәнерлеп (логикалық екпінмен кідіріс жасай) оқу; 6.1.1.2 сөз, сөз тіркестерінің мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну; 6.1.2.1 шығармадан қажетті дәйектерді жинау, үзіндідегі суреттеу, сипаттау құралдарын анықтау; 6.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті, оның шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау; 6.1.4.1 кейіпкерге ауызша/жазбаша сипаттама жасау
		Талдау және жинақтау	6.2.1.1 әдеби шығарманы сюжет композициясына талдау; 6.2.1.2 жай, күрделі жоспар құру; 6.2.2.1 шығармадағы тура және жанама

	баласы» әңгімесі, М.Мұқаштың «Меруерт» әңгімесі.		мінездеулерді табу, кейіпкер образын берудегі қызметін айқындау; 6.2.3.1 шығармадағы автор мен кейіпкер тіліндегі айырмашылықты (кейіпкер тіліндегі ауызекі сөз, диалект сөздердің болуы,автордың әдеби нормаға сәйкес сөз қолданыстарын) салыстыра талдау; 6.2.4.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация) анықтау
		Бағалау және шығармашылық өнім	6.3.1.1 шығарма образдарын ұлттық сипаттың ашылуы тұрғысынан бағалау; 6.3.2.1 мәтіндегі пейзаж, монологтің, диалогтің көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.3.1 шығарманың идеялық мазмұнын пайымдай отырып (ой толғау, хат, пост,ертегі, өтірік өлең т.б.) жазу; 6.3.4.1-шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау

3) 7-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқыту мақсаттары

жоспардың бөлімдері			
1-тоқсан			
Дананың сөзі – ақылдың көзі	Батырлар жыры: «Ер Тарғын» жыры, «Едіге батыр» жыры. Ғашықтық жырлар: «Қозы көрпеш-Баян сұлу» жыры, «Айман-Шолпан» жыры. Ежелгі дәуір әдебиеті: «Күлтегін» жыры, «Тонықөк» жыры. Шешендік өнер: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздері, Әнет баба «Не арсыз? Не ғайып? Не даусыз?», Төле би «Ердің бақыты – әйел», Әйтеке би «Қасқакөл дауы», Қазыбек би «Кім жақын? Не қымбат? Не қиын?», Бөлтірік шешен «Сөз мәнісі», «Ақыл сөз».	Оқу және түсіну	7.1.1.1 көркем мәтінді, пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістер мен) оқу; 7.1.1.1 жекелеген сөздердің, фразалардың эмотивті мәнін түсіну, мәнмәтіндегі қызметін ашу; 7.1 2.1 көркем шығармадағы, пейзаж, монологтің құрылымдық бірлігін ажырату; 7.1.2.2 мәтінге жоспар құру; 7.1.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы пейзаж, портрет, мінездеулерді ауызша мәтінге жуық суреттеу, сипаттау
		Талдау және жинақтау	7.2.1.1 әдеби шығармағы сюжеттен тыс композицияны анықтау; 7.2.2.1 көркем шығармадағы образдың жасалу тәсілдерін талдау; 7.2.3.1 шығарма тіліндегі синоним, архаизм, диалектизм, неологизмдердің қызметін мәнмәтінде анықтау; 7.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш

			құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ, арнау) қолданысын талдау
		Бағалау және шығармашылық өнім	7.3.1.1 көркем шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 7.3.2.1 шығармадағы кейіпкердің жандүниесін (психологиялық параллелизм, күйініш-сүйініші) ашудағы автор шеберлігіне баға беру; 7.3.3.1 шығармадағы көріністі (пейзаж, оқиға) суреттеп жазу; 7.3.3.2 кейіпкер болмысын сипаттап (өлең, кейіпкер монологі, диалогі, әңгіме) жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
2-тоқсан			
«Даналық - өшпес жарық, кетпес байлық»	XIX ғасыр және XX ғасыр басындағы әдебиет Д.Бабатайұлының «Аягөз, қайда барасың?», «Ақжайлау мен Сандықтас» өлеңдері, Ш.Қанайұлының «Зар заман» өлеңі, М.Өтемісұлының	Оқу және түсіну	7.1.1.1 көркем мәтінді, пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістермен) оқу; 7.1.1.1 жекелеген сөздердің, фразалардың эмотивті мәнін түсіну,

	«Ереуіл атқа ер салмай», «Мен-құстан туған құмаймын», «Тарланым» өлеңдері, М.Сұлтанқожаұлының «Ілімге толса көкірек» толғауы, Т.Ізтілеуұлының «Адамдық іс», «Ақыл – тон аңдағанға тозбайтұғын» өлеңдері, С.Дөнентаевтың «Ауырған арыстан» мысалы		мәнмәтіндегі қызметін ашу; 7.1 2.1 көркем шығармадағы, пейзаж, монологтің құрылымдық бірлігін ажырату; 7.1.2.2 мәтінге жоспар құру; 7.1.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы пейзаж, портрет, мінездеулерді ауызша мәтінге жуық суреттеу, сипаттау
		Талдау және жинақтау	7.2.1.1 әдеби шығармағы сюжеттен тыс композицияны анықтау; 7.2.2.1 көркем шығармадағы образдың жасалу тәсілдерін талдау; 7.2.3.1 шығарма тіліндегі синоним, архаизм, диалектизм, неологизмдердің қызметін мәнмәтінде анықтау; 7.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ, арнау) қолданысын талдау
		Бағалау және шығармашылық өнім	7.3.1.1 көркем шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен

			салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 7.3.2.1 шығармадағы кейіпкердің жандүниесін(психология-лық параллелизм, күйініш-сүйініші) ашудағы автор шеберлігіне баға беру; 7.3.3.1 шығармадағы көрініс(пейзаж, оқиға) суреттеп жазу; 7.3.3.2 кейіпкер болмысын сипаттап (өлең, кейіпкер монологі, диалогі, әңгіме т.б.) жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
3-тоқсан			
Менің туған өлкем	XX ғасыр әдебиеті М.Дулатовтың «Елім-ай» өлеңі, М.Жұмабаевтың «Түркістан», «Толқын», «Мен жастарға сенемін» өлеңдері, С.Торайғыровтың «Мен қазақ», «Бір адамға» өлеңдері, Ж.Аймауытовтың «Әнші» әңгімесі, М.Әуезовтің «Көксерек» әңгімесі, І.Жансүгіровтің «Домбыра», «Жетісу суреттері» өлеңдері, Ғ.Мүсіреповтің «Ананың анасы» әңгімесі, Қ.Қайсеновтің «Жау тылындағы бала» повесі, Қ.Аманжоловтың «Туған жер» өлеңі, Ғ.Ормановтың	Оқу және түсіну	7.1.1.1 көркем мәтінді, пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістер мен) оқу; 7.1.1.1 жекелеген сөздердің, фразалардың эмотивті мәнін түсіну, мәнмәтіндегі қызметін ашу; 7.1 2.1 көркем шығармадағы, пейзаж, монологтің құрылымдық бірлігін ажырату; 7.1.2.2 мәтінге жоспар құру; 7.1.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені анықтау;

	«Қарағай» өлеңі, С.Сарғасқаевтың «Тәмпіш қара» повесі, Ш.Смаханұлы шымшымалары		7.1.4.1 көркем шығармадағы пейзаж, портрет, мінездеулерді ауызша мәтінге жуық суреттеу, сипаттау
		Талдау және жинақтау	7.2.1.1 әдеби шығармағы сюжеттен тыс композицияны анықтау; 7.2.2.1 көркем шығармадағы образдың жасалу тәсілдерін талдау; 7.2.3.1 шығарма тіліндегі синоним, архаизм, диалектизм, неологизмдердің қызметін мәнмәтінде анықтау; 7.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ, арнау) қолданысын талдау
		Бағалау және шығармашылық өнім	7.3.1.1 көркем шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 7.3.2.1 шығармадағы кейіпкердің жандүниесін (психологиялық параллелизм, күйініш-сүйініші) ашудағы автор шеберлігіне баға беру; 7.3.3.1 шығармадағы көрініст(пейзаж,

			оқиға) суреттеп жазу; 7.3.3.2 кейіпкер болмысын сипаттап (өлең, кейіпкер монологі, диалогі, әңгіме т.б.) жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
4-тоқсан			
Қиял мен шындық	Қазіргі қазақ әдебиеті Қ.Мырза-Әлінің «Кәрі қыран» өлеңі, М.Шахановтың «Арман» өлеңі, Т.Медетбектің «Тәуелсізбін» өлеңі, Т.Әбдіктің «Қонақтар» әңгімесі, А.Мархабаевтың «Ғарыштағы қымыз», фантастикалық әңгімесі, О.Бөкейдің «Қайдасың, қасқа құлыным?» драмасы, М.Мақатаевтың «Аққулар ұйықтағанда» поэмасы, Ф.Оңғарсынованың «Жерошақ» өлеңі, С.Жиенбаевтың «Қарттарым, аман сау жүрші» өлеңі, Ж.Бөдештің «Аңырақай бекетіндегі ой» поэмасы, Н.Ораздың «Бала махаббат» әңгімесі, Б.Беделханның «Өтеуіл» хамса-поэмасы.	Оқу және түсіну	7.1.1.1 көркем мәтінді, пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістер мен) оқу; 7.1.1.1 жекелеген сөздердің, фразалардың эмотивті мәнін түсіну, мәнмәтіндегі қызметін ашу; 7.1 2.1 көркем шығармадағы, пейзаж, монологтің құрылымдық бірлігін ажырату; 7.1.2.2 мәтінге жоспар құру; 7.1.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы пейзаж, портрет, мінездеулерді ауызша мәтінге жуық суреттеу, сипаттау.
		Талдау және жинақтау	7.2.1.1 әдеби шығармағы сюжеттен тыс композицияны анықтау; 7.2.2.1 көркем шығармадағы образдың жасалу

			тәсілдерін талдау; 7.2.3.1 шығарма тіліндегі синоним, архаизм, диалектизм, неологизмдердің қызметін мәнмәтінде анықтау; 7.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ, арнау) қолданысын талдау
		Бағалау және шығармашылық өнім	7.3.1.1 көркем шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 7.3.2.1 шығармадағы кейіпкердің жандүниесін (психологиялық параллелизм, күйініш-сүйініші) ашудағы автор шеберлігіне баға беру; 7.3.3.1 шығармадағы көріністі (пейзаж, оқиға) суреттеп жазу; 7.3.3.2 кейіпкер болмысын сипаттап (өлең, кейіпкер монологі, диалогі, әңгіме т.б.) жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу

4) 8-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Көнеден жеткен көркем сөз	Ғашықтық жырлар «Қыз Жібек» жыры Айтыс «Біржан-Сара» айтысы, қазіргі заман айтысы Ежелгі дәуір әдебиеті «Оғыз-Қаған» жыры, Махмұт Қашқари «Махмұт Қашқари жинаған түркі мақал-мәтелдері», Ахмет Йассауи «Даналық кітабы», Жүсіп Баласағұн «Құтты білік» дастаны, А.Йүгнеки «Ақиқат сыйы», Әл-Фарабидің «Қашықтасың туған жер», «Тіршілікте құрыштай бол төзімді» өлеңдері, Рабғузидың «Қарлығаштың адамға достығы», «Лұқпан Хакім» қиссалары	Оқу және түсіну	8.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу; 8.1.1.2 сөз, сөз оралымдарының семантикалық мәнін түсіну, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау; 8.1.2.1 шығарма үзіндісін өзге нысанмен салыстыру, салғастыру; 8.1.3.1 шығармадағы образдардың идеяны берудегі қызметін ашу; 8.1.4.1 көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып, шығарма желісі бойынша идеясын жазу
		Талдау және жинақтау	8.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтеріне талдау; 8.2.2.1 көркем шығармадағы образ композициясын құраушы элементтерді табу, образ сомдаушы бөліктерді жинақтау; 8.2.3.1 көркем шығармадағы автордың баяндау тілін талдау, өзіндік ерекшеліктерін айқындау; 8.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық

			параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдау, мәнмәтіндегі көркемдік қызметін анықтау
		Бағалау және шығармаш ы-лық өнім	8.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі мазмұндас туындылармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығына баға беру; 8.3.2.1 шығарма поэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын талдап, әдеби эссе, шығарма,сценарий, өлең, блог т.б.жазу: 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
2-тоқсан			
Ел мен жер тағдыры	XIX ғасыр мен XX ғасыр басындағы әдебиет Д.Бабатайұлының «Еспембет» поэмасы, М.Мөңкеұлының «Үш қиян», «Сарыарқа» өлеңдері, М.Көпейұлының «Сарыарқаның кімдікі екендігі» өлеңі,Базар жыраудың «Халық үшін туған қайратты ер» өлеңі, А.Құнанбайұлының «Арғы атасы қажы еді» өлеңі, Ш.Құдайбердіұлының «Еңлік-Кебек»	Оқу және түсіну	8.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу; 8.1.1.2 сөз, сөз оралымдарының семантикалық мәнін түсіну, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау; 8.1.2.1 шығарма үзіндісін өзге нысанмен салыстыру, салғастыру; 8.1.3.1 шығармадағы образдардың идеяны берудегі қызметін ашу; 8.1.4.1 көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып, шығарма желісі бойынша идеясын жазу

	дастаны, «Жастарға» өлеңі, Н.Орманбетұлының «Замана» өлеңі, Ғ.Қараштың «Бармысың?» өлеңі, М.Сералиннің «Гүлхашима» поэмасы	Талдау және жинақтау	8.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтеріне талдау; 8.2.2.1 көркем шығармадағы образ композициясын құраушы элементтерді табу, образ сомдаушы бөліктерді жинақтау; 8.2.3.1 көркем шығармадағы автордың баяндау тілін талдау, өзіндік ерекшеліктерін айқындау; 8.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдау, мәнмәтіндегі көркемдік қызметін анықтау
		Бағалау және шығармашылық өнім	8.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі мазмұндас туындылармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығына баға беру; 8.3.2.1 шығарма поэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын талдап, әдеби эссе, шығарма, сценарий, өлең, блог т.б. жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
3-тоқсан			
Көркем әдебиет және		Оқу және түсіну	8.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп

эпикалық сарын	XX ғасыр әдебиеті Ж.Жабаевтың «Сұраншы батыр» жыры, М.Жұмабаевтың «Батыр Баян» поэмасы, Н.Байғаниннің «Нарғыз» дастаны, И.Байзақовтың «Құралай сұлу» поэмасы,С.Мұқановтың «Балуан шолақ» повесі,Б.Момышұлы-ның «Ұшқан ұя» повесі, О.Әубәкіровтің «Адам жетектеген адам» сықақ өлеңі, Қ.Қазиевтің «Менің шешем» әңгімесі, Қ.Жұмаділовтің «Қаздар қайтып барады» әңгімесі, Д.Исабековтің «Әпке» драмасы, Т.Ахтановтың «Күй аңызы» әңгімесі, Т.Айбергеновтің «Ана» өлеңі		(оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу 8.1.1.2 сөз, сөз оралымдарының семантикалық мәнін түсіну, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау; 8.1.2.1 шығарма үзіндісін өзге нысанмен салыстыру,салғастыру; 8.1.3.1 шығармадағы образдардың идеяны берудегі қызметін ашу; 8.1.4.1 көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып, шығарма желісі бойынша идеясын жазу
		Талдау және жинақтау	8.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтеріне талдау; 8.2.2.1 көркем шығармадағы образ композициясын құраушы элементтерді табу, образ сомдаушы бөліктерді жинақтау; 8.2.3.1 көркем шығармадағы автордың баяндау тілін талдау, өзіндік ерекшеліктерін айқындау; 8.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдау, мәнмәтіндегі көркемдік қызметін анықтау
		Бағалау және шығармашылық өнім	8.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі мазмұндас туындылармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығына баға

			беру; 8.3.2.1 шығарма поэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын талдап, әдеби эссе, шығарма, сценарий, өлең, блог т.б. жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын – пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
4-тоқсан			
Артық ғылым кітапта	Қазіргі заман әдебиеті Ж.Сахиевтің «Айдағы жасырынбақ», «Дабыл» фантастикалық әңгімелері, Ш.Мұртазаның «Бесеудің хаты» драмасы, Ү.Уайдиннің «Күлкім келсе көршіме қараймын», «Ұйқының оқуы» сатиралары, Б.Бәмішұлының «Оспан батыр» поэмасы, Г.Салықбайдың «Менің тауым» өлеңі, М.Мағауиннің «Тазының өлімі» повесі, Т.Әсемқұловтың «Бекторының қазынасы» әңгімесі, И.Сапарбайдың	Оқу және түсіну	8.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу; 8.1.1.2 сөз, сөз оралымдарының семантикалық мәнін түсіну, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау; 8.1.2.1 шығарма үзіндісін өзге нысанмен салыстыру, салғастыру; 8.1.3.1 шығармадағы образдардың идеяны берудегі қызметін ашу; 8.1.4.1 көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып, шығарма желісі бойынша идеясын жазу
		Талдау және жинақтау	8.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтеріне талдау; 8.2.2.1 көркем шығармадағы образ композициясын құраушы элементтерді табу, образ сомдаушы бөліктерді жинақтау; 8.2.3.1 көркем шығармадағы автордың

	«Анаңнан асыл бар ма екен?» өлеңі, Ә.Қайранның «Ерасыл» дастаны, А.Кемелбаеваның «Қоңырқаз» әңгімесі, М.Омарованың «Көмбе нанның дәмі» драмасы		баяндау тілін талдау, өзіндік ерекшеліктерін айқындау; 8.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдау, мәнмәтіндегі көркемдік қызметін анықтау
		Бағалау және шығармашы-лық өнім	8.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі мазмұндас туындылармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығына баға беру; 8.3.2.1 шығарма поэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын талдап, әдеби эссе, шығарма, сценарий, өлең, блог т.б. жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу

5) 9-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Атадан қалған асыл сөз	Ежелгі дәуір әдебиеті Әл-Фараби «Қайырымды	Оқу және түсіну	9.1.1.1 көркем мәтінді талдап оқу; 9.1.1.2 сөз, сөз оралымы, фразалық тіркестердің мәтіндегі қызметін айқындау,

	қала тұрғындары» трактаты Сайф Сараи «Түркіше Гүлстан» дастаны, Хорезми «Мұхаббат-наме» дастаны, Хандық дәуір әдебиеті Асан қайғы «Бұл заманда не ғаріп» толғауы, Қазтуған жырау «Алаң да алаң, алаң жұрт» толғауы, Шалкиіз жырау «Би Темірге бірінші толғауы», Доспамбет жырау «Қоғалы көлдер, қом сулар», «Айналайын, Ақ Жайық» толғаулары, Ақтамберді жырау «Күлдір-күлдір кісінетіп», «Балаларыма өсиет», Жиембет жырау «Еңсегей бойлы Ер Есім», Үмбетей жырау «Бөгенбай өлімін Абылай ханға естірту», Бұқар жыраудың «Тілек», «Әй, Абылай, Абылай», «Асқар таудың өлгені» толғаулары		сөздердің концептілік мәнін ашу; 9.1.2.1 шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу; 9.1.3.1 шығармадағы объективті идеяны, көркемдік шешімді айқындау; 9.1.4.1 көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырмандық ой-пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу
		Талдау және жинақтау	9.2.1.1 эпикалық, лирикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау 9.2.2.1 шығарманың образдар жүйесін салыстыра талдау, типтік характерлерді ашу; 9.2.3.1 көркем шығармадағы автордың стилін айқындау; 9.2.4.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау
		Бағалау және шығармашылық өнім	9.3.1.1 туындыдағы даралық образдар мен типтік характерлердің ұлттық және тарихи құндылығын әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра бағалау; 9.3.2.1 көркем шығарманы басқа өнер түрлерімен салыстыра отырып, шығарманың эстетикалық құндылығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе, сценарий, өлең, блог, әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем

			әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, рецензия жазу
2-тоқсан			
«Жапанға біткен бәйтерек»	XIX ғасыр және XX ғасыр басындағы әдебиет М.Өтемісұлының «Махамбеттің Баймағамбет сұлтанға айтқан сөзі», «Мен едім», «Бағаналы терек жарылса» өлеңдері, Нысанбай жыраудың «Кенесары-Наурызбай» дастаны, Ш.Уәлиханов «Жоңғария очерктері», «Қазақтың халық поэзиясының түрлері»,Ш. Бөкеев «Құйрық атып құлия» өлеңі, М.Көпеевтің «Тірлікте көп жасағаннан көрген тамашамыз» өлеңі	Оқу және түсіну	9.1.1.1 көркем мәтінді талдап оқу; 9.1.1.2 сөз, сөз оралымы, фразалық тіркестердің мәтіндегі қызметін айқындау, сөздердің концептілік мәнін ашу; 9.1.2.1 шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу; 9.1.3.1 шығармадағы объективті идеяны, көркемдік шешімді айқындау; 9.1.4.1 көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырмандық ой-пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу
		Талдау және жинақтау	9.2.1.1 эпикалық, лирикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 шығарманың образдар жүйесін салыстыра талдау, типтік характерлерді ашу; 9.2.3.1 көркем шығармадағы автордың стилін айқындау; 9.2.4.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау
		Бағалау және шығармашылық өнім	9.3.1.1 туындыдағы даралық образдар мен типтік характерлердің ұлттық және тарихи құндылығын әлем

			әдебиеті үлгілерімен салыстыра бағалау; 9.3.2.1 көркем шығарманы басқа өнер түрлерімен салыстыра отырып, шығарманың эстетикалық құндылығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе,сценарий,өлең,блог,әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, рецензия жазу
3-тоқсан			
Тарихи шындықпен көркемдік шешім	XX ғасыр әдебиеті С. Сейфуллиннің «Сыр сандық» өлеңі, «Аққудың айырылуы» поэмасы, І.Жансүгіровтің «Күйші» поэмасы, Б.Майлиннің «Шұғаның белгісі» хикаяты, М.Әуезовтің «Оқыған азамат» әңгімесі, Ғ.Мүсіреповтің «Кездеспей кеткен бір бейне» повесі, Ж.Молдағалиевтің «Мен-қазақпын!» поэмасы, Ә.Шәріповтің «Партизан қызы» повесі,	Оқу және түсіну	9.1.1.1 көркем мәтінді талдап оқу; 9.1.1.2 сөз, сөз оралымы, фразалық тіркестердің мәтіндегі қызметін айқындау, сөздердің концептілік мәнін ашу; 9.1.2.1 шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу; 9.1.3.1 шығармадағы объективті идеяны, көркемдік шешімді айқындау; 9.1.4.1 көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырмандық ой-пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу
		Талдау және жинақтау	9.2.1.1 эпикалық, лирикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 шығарманың образдар жүйесін салыстыра талдау, типтік характерлерді ашу;

	Қ.Әбдікадыровтың «Қажымұқан» повесі		9.2.3.1 көркем шығармадағы автордың стилін айқындау; 9.2.4.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау
		Бағалау және шығармашы-лық өнім	9.3.1.1 туындыдағы даралық образдар мен типтік характерлердің ұлттық және тарихи құндылығын әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра бағалау; 9.3.2.1 көркем шығарманы басқа өнер түрлерімен салыстыра отырып, шығарманың эстетикалық құндылығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе, сценарий, өлең, блог, әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, рецензия жазу
4-тоқсан			
Қазақтың қилы тағдыры		Оқу және түсіну	9.1.1.1 көркем мәтінді талдап оқу 9.1.1.2 сөз, сөз оралымы, фразалық тіркестердің мәтіндегі қызметін айқындау, сөздердің концептілік мәнін ашу; 9.1.2.1 шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/ айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу; 9.1.3.1 шығармадағы объективті идеяны, көркемдік шешімді айқындау; 9.1.4.1 көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырмандық ой-

	Қазіргі заман әдебиеті М.Шахановтың «Рух пен тіл» өлеңі, «Ғашықтық ғаламаты» поэмасы, Н.Айтұлының «Ту» поэмасы, Қ.Мұқанбетқалиұлы-ның «Тар кезең» романы, Қ.Ілиясұлының «Мысыққа мінездеме» мысал-дастаны, С.Асылбекұлының «Желтоқсан түні» драмасы, Р.Мұқановаңың «Мәңгілік бала бейне» әңгімесі, Е.Раушановтың «Ғайша-Бибі» поэмасы		пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу
		Талдау және жинақтау	9.2.1.1 эпикалық, лирикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 шығарманың образдар жүйесін салыстыра талдау, типтік характерлерді ашу; 9.2.3.1 көркем шығармадағы автордың стилін айқындау; 9.2.4.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау
		Бағалау және шығармашы- лық өнім	9.3.1.1 туындыдағы даралық образдар мен типтік характерлердің ұлттық және тарихи құндылығын әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра бағалау; 9.3.2.1 көркем шығарманы басқа өнер түрлерімен салыстыра отырып, шығарманың эстетикалық құндылығына баға беру ; 9.3.3.1 шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе,сценарий,өлең,блог,әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, рецензия жазу

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
39-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Білім беру процесінде «Орыс тілі» оқу пәні екі түрлі қызмет атқарады: біріншіден, зерттеу пәні, екіншіден, басқа пәндерді зерттеу құралы болып табылады.

3. «Орыс тілі» пәнінің оқыту мақсаты – тіл білімін меңгеру негізінде сөйлеу қызметінің барлық түрлері бойынша коммуникативтік дағдыларды қалыптастыру, әртүрлі деңгейдегі құралдарды пайдалану нормалары мен оларды өнімді сөйлеу қызметінде жетілдіру, сондай-ақ сөздік қорын байыту арқылы шығармашыл, белсенді тілдік тұлғаны дамыту.

4. Оқыту пәні қазіргі замандағы Қазақстанның көпұлттылық және көптілділік жағдайларында оның шынайы қызмет етуінде заманауи орыс әдеби тілі болып табылады.

5. Оқыту міндеттері:

1) орыс тілі туралы білімді қалыптастыру, оның түрлі салаларда және қарым-қатынас жағдайларында, стилистикалық ресурстарда, әдеби тілдің негізгі нормаларында (орфоэпиялық, орфографиялық, лексикалық және грамматикалық) және сөйлеу этикетінің ережелеріндегі қызметі;

2) пайдаланылатын грамматикалық құралдардың сөздік қорын байыту және аясын кеңейту;

3) нормативтілік, қарым-қатынас жағдайларының сәйкестігі тұрғысынан тілдік құралдарды бағалай және таңдай білуін қалыптастыру;

4) әртүрлі тілдік жанрларда ауызша және жазбаша монолог құра білуін дамыту және жетілдіру;

5) әртүрлі салаларда және коммуникативтік жағдайларда диалогтік қарым-

қатынас, пікірталас жүргізе білу іскерліктерін жетілдіру;

6) орфоэпиялық, орфографиялық, пунктуациялық және стилистикалық сауаттылықты жетілдіру;

7) орыс тілінің ұлттық-мәдени спецификасы, орыс, қазақ және басқа да халықтардың мәдениеті туралы ұғымдарды қалыптастыру;

8) тілге қарым-қатынас құралы, білім көзі, рухани-адамгершілік құндылық, қоғамда ойдағыдай әлеуметтенуге ықпал ететін тілдік капитал ретінде танымдық тұрғыдан қарауға тәрбиелеу.

6. Грамматикалық материал тілдік тақырыптар контексінде оқытылады.

7. «Орыс тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасы негізгі орта мектепте 5 жыл оқуға есептелген.

2-тарау. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны

8. «Орыс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сыныпта – аптасына – 3 сағат, оқу жылына 108 сағатты;

2) 6-сыныпта – аптасына – 3 сағат, оқу жылына 108 сағатты;

3) 7-сыныпта – аптасына – 3 сағат, оқу жылына 108 сағатты;

4) 8-сыныпта аптасына – 2 сағат, оқу жылына 72 сағатты;

5) 9-сыныпта аптасына – 2 сағат, оқу жылына 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

9. «Орыс тілі» пәнінің оқу бағдарламасының мазмұны бөлімдерге бөлінеді. Бөлімдерді бөлімшелер құрайды, олар сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттарынан тұрады.

10. Оқыту мақсаттары арқылы мұғалімдер сөйлеу қызметінің төрт дағдысын (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) қалыптастырады, сонымен қатар, оқушылардың жетістігін бағалайды және оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат береді.

11. Оқыту пәнінің мазмұнын 4 бөлім құрайды:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау.

12. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мәтіннің мазмұнын түсіну;

2) негізгі ойды анықтау;

3) тыңдалған материалды қайталап айту;

4) оқиғаны болжау;
5) диалогқа қатысу;
6) тыңдалған материалды бағалау;
7) монолог құру.
13. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) ақпаратты түсіну;
2) мәтіннің құрылымдық бөліктері мен негізгі ойды анықтау;
3) оқылған мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктерді қолдана білу;
4) мәтін түрлері мен стилдерін анықтау;
5) сұрақтар қою және бағалау;
6) оқылым түрлерін қолдану;
7) әртүрлі ақпарат көздерінен ақпарат алу;
8) мәтіндерге салыстырмалы талдау.
14. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) жоспару құру;
2) тыңдалым, оқылым және аудиовизуалды материалды мазмұндау;
3) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;
4) әртүрлі мәтін түрлері мен стилдерін қолдану;
5) эссе жазу;
6) шығармашылық хат;
9) мәтіндерді редакциялау.
15. «Әдеби тіл нормаларын сақтау бөлімі» келесі бөлімшелерден тұрады:
1) орфографиялық нормаларды сақтау;
2) лексикалық нормаларды сақтау;
3) грамматикалық нормаларды сақтау;
4) пунктуациялық нормаларды сақтау.
16. 5-сыныпқа арналған базалық мазмұн:

1) айтылым және тыңдалым: басты ақпаратты анықтау, тақырыптар мен негізгі ойды анықтауда сұрақтарға сүйену, хабарлама, сипаттау, мәтінді мазмұндау, мәтіннен үзінді бойынша мәтін мазмұнын болжау, диалог-сауалнамаға қатысу, «айтушыдан» «тыңдаушыға» ауысу, «ұнайды/ұнамайды», «дұрыс/бұрыс» дауыстап айтуды бағалау, белгілі бір түрін айту, көрнекі материалдарға сүйену;

2) оқылым: бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндер, мәтіннің мазмұны мен құрылымы негізінде негізгі ойды анықтау, сөздің тура және ауыспалы мағынасы, синонимдер, антонимдер, омонимдер, көп мағыналы сөздер, сипаттау, хабарлау, талқылау, кітаби және сөйлеу стилі, хат, жарнама мәтіні, хабарландыру, күнделік, өлең, ертегі, сұрақтар құрастыру, таныса оқу, нақты тапсырмаларға арналған ақпаратты табу, тақырыптар мен әртүрлі мәтіндердің композициясын салыстыру;

3) жазылым: қарапайым жоспар, мәтіннің негізгі мазмұны, ақпаратты сурет түрінде ұсыну, көркем және ауызекі сөйлеу стилдерінде хабарлау және сипаттау, мақсатты аудиторияны есепке алу, эссе-хабарлама, эссе-талқылау, шығармашылық жұмыстар (120-150 сөз), кейіпкердің орнына өзін қою, сөздіктің көмегімен орфографиялық қателерді түзету, сөйлемдерді редакциялау;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: сөздің түбіріндегі дауысты және дауыссыз дыбыстар, НЕ сөзінің зат есімдермен, сын есімдермен, болымсыз есімдіктермен,

ЖОБА

етістіктермен, сондай-ақ сөздің әртүрлі бөліктерінде жалғаулармен, тура және ауыспалы мағынамен, синонимдермен, антонимдермен, омонимдермен қолданысы және көп мағыналы сөздер, кірме сөздер, эмоционалдық-бейнелі сөздер, гиперболалар, эпитеттер, теңеулер, родтағы, түр мен септіктегі атау тұлғадағы сөз таптары, сөйлеудегі және қаратпа сөздегі тыныс белгілер, жай сөйлемдердегі, бірыңғай мүшелердегі, сондай-ақ сөйлемнің бірыңғай мүшелеріндегі жалпылауыш сөздердегі сызықша.

17. 6-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: негізгі және қосымша ақпарат, тірек сөздердің көмегімен негізгі ойды анықтау, толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау, тірек сөздер бойынша оқиғаның дамуын болжау, ұсынылған тақырып бойынша диалогқа қатысу, тыңдалынған материалды мазмұнына, құрылымына, сөз логикасына бағалау, жоспар, сұлба, иллюстрациялар, жарнама роликтеріне сүйене отырып талқылау элементтері бар сипаттама және хабарлама сипатындағы монолог, орфоэпиялық нормаларды сақтау;

2) оқылым: бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпарат, белгілі және белгісіз ақпараттарды табу, негізгі ойды анықтау, құрылымдық бөліктерін анықтау және мәтін құраудың мәнін түсіндіру, фразеологизмдер, қаратпа сөздер, сөйлемнің бірыңғай мүшелері, сұраулы және лепті, бұйрықты сөйлемдер, сипаттау, талқылау, хабарлау, мінездеме беру, публицистикалық және көркем стилдегі мәтіндердің (өлең, ертегі, әңгіме, қолжазба, репортаж, сұхбат) сипаты, хабарлама, талқылау, мінездеме, публицистикалық және көркем стилдегі мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері (мәтіннің өзектілігін, құндылығын, сапасын және пайдасын бағалайтын сұрақтар құрастыру, танысу және пікір білдіре оқу, әртүрлі ақпарат көздерінен ақпарат табу, әртүрлі көзқарасты анықтау, құрылымдық ерекшеліктерін ескере отырып әртүрлі мәтіндердің (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) стилистикалық ерекшеліктерін салыстыру;

3) жазылым: қарапайым және күрделі жоспар, хабарлама-мәтіндер, сипаттама-мәтіндерді 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау, ақпаратты иллюстрациялар, комикстер түрінде ұсыну, мәтіндерді публицистикалық және көркем стилде (өлең, ертегі, әңгіме, қолжазба, репортаж, сұхбат) сипаттау, хабарлау, талқылау, эссе-хабарлама, эссе-талқылау, эссе-сипаттама, шығармашылық жұмыстар (150-200 сөз), орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктің көмегімен түзету, мәтінді оның түріне қарай редакциялау;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: Ъ және Ь белгілерін ажырату, күрделі зат есім, сын есім, сан есім, белгісіздік есімдік, сондай-ақ приставкалар мен әртүрлі сөз таптарының жұрнақтары, фразеологиялық тіркестер, метафоралар, кейіптеу, риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, сан есімдердің, сын есімдердің, есімдіктердің септелуі, сын есімдер мен үстеулердің салыстырмалы түрі, кірме конструкциялары бар сөйлемдердің, төл сөздер мен төлеу сөздердің тыныс белгілері.

18. 7-сыныпқа арналған базалық мазмұн:

1) тыңдалым және айтылым: негізгі және қосымша ақпарат, тірек сөздердің көмегімен негізгі ойды анықтау, жағын ауыстырып толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау, тірек сөздер бойынша оқиғаның дамуын болжау, диалогқа және дәлел келтіруге қатысу, тыңдалынған материалды өз көзқарасы тұрғысынан бағалау,

материалдың мазмұнына, құрылымына, мазмұнының логикасына, жоспар, сұлбалар, иллюстрациялар, жарнама роликтері негізінде кемінде 2 шағын тақырыптан тұратын аргументтелген монологқа (сипаттау, хабарлау, талқылау) назар аударуға арналған тілдік құралдарды қолдану;

2) оқылым: бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндер, негізгі және қосымша ақпаратты, негізгі ойды ашатын құрылымдық бөлімдерін және олардың элементтерін (сөйлем, абзацтар) табу, мәтіндегі жекелеген сөздер мен ойлардың анық және астарлы (мәтін ішіндегі) мәні, паронимдер, кіріспе сөздер, қайталаулар, сөйлемдегі сөздердің тура және керісінше тәртібі, мәтіндердің аралас түрлері, сипаттық белгілері, публицистикалық және ресми-іскери стилдегі мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар), қорытындылар негізінде әртүрлі сұрақтар сұрақтар құрастыру, оқылым түрлері, соның ішінде іздестіру, дерек пен пікірлерді шектеу, композициясы мен тілдік ерекшеліктерін ескере отырып түрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктері, мақсаттары мен мақсатты аудиториясы (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар, ақпараттар);

3) жазылым: қарапайым және күрделі жоспар, хабарлама-мәтіндер, сипаттама-мәтіндер мен талқылама-мәтіндерді жағын ауыстырып, толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау, сұлбалар, кестелер, диаграммалар, хабарлау элементтері бар сипаттама-мәтіндер, талқылау элементттері бар хабарлама-мәтіндер, публицистикалық және ресми-іскери стилдегі мәтіндері (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар), өз пікірін білдіру, эссенің түрлері, аргументтелген эссе, шығармашылық жұмыстар (200-250 сөз), белгілі бір әлеуметтік рөлі мен тілдік тәртібін таңдау, мәндік, деректік, логикалық кемшіліктерін түзету, мәтінді редакциялау, жекелеген сөйлемдердің немесе мәтін үзінділерінің құрылымын өзгерту;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: ызың дауыссыздардан кейінгі дауыстылар және Ц, әртүрлі сөз таптарымен бірге НЕ, етістіктердің жалғаулары, әр сөз таптарының жұрнақтары, паронимдер, терминдер, аллегория, инверсия, анафора, етістік және оның түрлері, көмекші сөздер, етістік нормалары, дара анықтауыш пен пысықтауыш қатысқан жай сөйлемдердің тыныс белгілері.

19. 8-сыныпқа арналған базалық мазмұн:

1) тыңдалым және айтылым: ашық және жасырын (мәтін ішінде) ақпарат, айту мақсаты, мәтіннің құрылымдық элементтері мен мақсатты аудитория негізінде негізгі ойды анықтау, жағын өзгертіп және мәтіннің бастапқы құрылымын сақтап сөйлеу түрлерін қолданып мазмұндау, мәтін атауы немесе басталуы бойынша мазмұнын болжау, пікірталасқа қатысу, аргумент келтіру, қорытынды шығару, сөйлеу қарқыны мен мақсатты аудиторияның сәйкестігі тұрғысынан тыңдалған материалды бағалау, блогтар мен БАҚ хабарламалары негізінде кемінде 2 шағын тақырыптан тұратын ашық аргументтелген монолог (сипаттау және хабарлау, сендіру элементтерімен талқылау);

2) оқылым: бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпарат, ауызша сөйлеудің жазбаша түрлерінің ерекшеліктері, ашық және жасырын (мәтін

ішіндегі) ақпаратты табу, негізгі ойды ашатын мәтін құрылымының ерекшеліктері, мәтіндегі жекелеген сөздердің, сөз тіркестері мен сөйлемдердің мағынасы, эмоциональдық-бейнелі және кәсіби сөздер, неологизмдер, лексикалық үйлескен окказионализмдер, мәтіндердің аралас түрлері, сипаттық белгілері, публицистикалық, сөйлеу, ғылыми, ресми-іскери стилдердің (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) тілдік және жанрлық ерекшеліктері, оқылған мәтін негізінде сұрақтар мен өз идеяларын қалыптастыру, деректер мен пікірлерін шектеу, оқылымның түрлері, соның ішінде түрлі дереккөздерден ақпараттарды зерттеу, табу және синтездеу, оның өзектілігін, қарама-қайшылығын, анықтылығын анықтау, композициялық, тілдік (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) мақсаттар мен мақсатты аудиторияны ескере отырып әртүрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін салыстыру;

3) жазылым: цитаттық жоспар (қарапайым және күрделі), жағын ауыстырып, аралас мәтіндердің мазмұнын толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау, суреттер, сұлбалар, кестелер, диаграммалар және керісінше түрінде бөлікке бөлінбеген мәтіндердегі ақпараттарды, талқылау элементтері бар сипаттама-мәтіндер, сипаттау элементтері бар хабарлама-мәтіндер, публицистикалық, ресми-іскери және ғылыми, ауызекі сөйлеу стиліндегі мәтіндер (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) ұсыну, эссенің түрлері, соның ішінде академиялық, шығармашылық жұмыстар (250-300 сөз), мазмұны бойынша үйлескен үзінді/мәтін үзінділері, мағыналық, деректік, логикалық, стилистикалық кемшіліктерді түзету, мәтінді редакциялау, мәтіннің құрылымын өзгерту;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: омонимдік, дара және көмекші сөз таптары, кәсіби сөздер, терминдер, неологизмдер, инверсия, градация, сөйлемнің дара мүшелері, сөйлем мүшелерін, нақыл сөздерді, сондай-ақ толымсыз сөйлемді анықтайтын тыныс белгілер.

20. 9-сыныпқа арналған базалық мазмұн:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіндегі негізгі және бөлшек ақпарат, тыңдалған мәтінге сыни көзқарас, тақырыпшалар негізінде негізгі ойды анықтау, тыңдалған мәтінге өз қарым-қатынасын айту, ақпаратқа шығармашылық интерпретациясы бар аралас түрдегі мәтіндерді мазмұндау, мәтіннің соңы бойынша мазмұнын болжау, пікірталасқа қатысу, түрлі көзқарас тұрғысынан синтездеу, тыңдалған материалды сөйлеу нормалары тұрғысынан бағалау, материалдың мазмұны, құрылымы, мазмұндау логикасы, өз пікірін білдіру, оқу, қоғамдық-саяси және әлеуметтік-мәдени салалар шеңберінде кемінде 3 тақырыпшадан тұратын ашық аргументтелген монолог (берілген тақырыпты талқылау, сендіру), нақты жағдайларда сөйлеу нормаларына сәйкес сөйлеу үлгілерін қолдану;

2) оқылым: бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі ашық және жасырын (мәтін ішіндегі) ақпарат, мәтінде берілген ақпараттың басқа дереккөздерден алынған ақпараттармен/жеке тәжірибемен арақатынасы, негізгі

ойды берудегі мәтін құрылымының ерекшеліктері мен рөлдерін анықтау, сөз тіркестеріндегі аббревиация, парцелляция, мысқыл, ишара, асыра кішірейту, асыра үлкейту және басқа да тәсілдер, мәтін түрлері, сипаттау белгілері, әртүрлі жанрдағы, стилдегі мәтіндердің (ғылыми мақалалар, іссапар туралы есептер) тілдік ерекшеліктері, сұрақтар мен идеялар құрастыру, мәтін мазмұнын интерпретациялау, оқылым түрлері, соның ішінде қарап оқу, жоспар, тезис, конспект құрып оқу, әртүрлі дереккөздерден ақпараттар табу және синтездеу, алынған мәліметтер негізінде қорытынды шығару, өз пікірін білдіру, әртүрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін, композициялық, тілдік және жанрлық ерекшеліктерін салыстыру, мақсаттарды, мақсатты аудиторияны және автор ұстанымдарын (ғылыми мақалалар, іссапар туралы есептер) назар алу;

3) жазылым: жоспардың түрлері, соның ішінде цитаттық, тезистік, мәтінді мазмұндау, тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдағы ақпаратты синтездеу, сілтемелер, гиперсілтемелерді қолданып таныстырылым түрінде ақпаратты ұсыну, талқылау элементтері бар сипаттама-мәтіндер, тиісті стилдерді (ғылыми мақалалар, іссапар туралы есептер) талқылау элементтері бар хабарлама-мәтіндер;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: орфографиялық нормалар, стилистикалық бояма сөздер, аббревиатура, парцелляция, құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық байланыс құралдары (шылаулар мен шылаулы сөздер), жай, күрделенген жай және құрмалас сөйлемдердегі тыныс белгілер.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

21. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4 кодында: «6» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

22. Оқыту мақсаттары әр сыныпқа бөлімшелер бойынша жазылған:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Мәтіннің мазмұнын түсіну	5.1.1.1 мәтіндегі басты ақпаратты анықтай отырып, негізгі мазмұнын түсіну	6.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну	7.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша, белгілі және белгісіз ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын	8.1.1.1 мәтіндегі ашық және жабық (мәтін ішіндегі) ақпаратты, сөйлеу мақсатын анықтай отырып, мәтіннің	9.1.1.1 тыңдалған мәтінге сыни көзқарасын білдіре отырып, мәтіндегі негізгі және толық ақпаратты түсіну

			түсіну	мазмұнын түсіну	
2. Негізгі ойды анықтау	5.1.2.1 сұрақтар арқылы тақырыпты және негізгі ойды анықтау	6.1.2.1 тірек сөздер, сөз тіркестері арқылы негізгі ойды анықтау	7.1.2.1 құрылымына сүйене отырып негізгі ойды анықтау	8.1.2.1 мәтіннің құрылымдық элементтері мен мақсатты аудиториясы негізінде негізгі ойды анықтау	9.1.2.1 тыңдалған мәтінге өз қатысын білдіре отырып, тақырыпшалар негізінде негізгі ойды анықтау
3. Тыңдалған материалды мазмұндау	5.1.3.1 мәтінді мазмұндау (хабарлау, сипаттау)	6.1.3.1 мәтінді 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау, сипаттау)	7.1.3.1 мәтінді жағын өзгерте отырып толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау, сипаттау және талқылау)	8.1.3.1 мәтіннің бастапқы құрылымын сақтай отырып, жағын өзгертіп мәтінді сөйлеу түрлерін қолданып мазмұндау	9.1.3.1 ақпаратты шығармашылық тұрғыдан интерпретация лай отырып аралас мәтінді мазмұндау
4. Оқиғаларды болжау	5.1.4.1 мәтіннің үзіндісі бойынша мазмұнды болжау	6.1.4.1 тірек сөздер бойынша сюжеттің дамуын болжау	7.1.4.1 мәтіндегі негізгі ойға қарай мазмұнды болжау	8.1.4.1 мәтін атауы немесе басталуы бойынша мазмұнды болжау	9.1.4.1 мәтін соңындағы мазмұнды болжау
5. Диалогқа қатысу	5.1.5.1 «сөйлеуші ден» «тыңдаушы» позициясын өзгерте отырып және атқаратын рөлінің жас ерекшелігі	6.1.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлерін алмаса отырып диалогқа қатысу	7.1.5.1 өз көзқарасын білдіре отырып, ұсынылған проблема бойынша диалогқа қатысу	8.1.5.1 өз сенімін білдіре отырып, оппонентті өз ұстанымының дұрыс екендігіне сендіре отырып ұсынылған проблема	9.1.5.1 әртүрлі көзқарасты синтездеп және пробеламаларды шешуді ұсына отырып полемикаға қатысу

ҚОБА

	н ескере отырып диалог-сауалға қатысу			бойынша пікірталасқа қатысу, қорытынды шығару	
6. Тыңдалған материалды бағалау	5.1.6.1 өз позициясын дәлелдей отырып, «ұнайды/ұна майды», «дұрыс/дұрыс емес» позициясымен сөйлеген сөзді бағалау	6.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны, құрылымы және материалды мазмұндау логикасы тұрғысынан бағалау	7.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны тұрғысынан бағалау, құрылымы және назар аударту, құрылымы мен материалды мазмұндау логикасы үшін тілдік құралдарды қолдану	8.1.6.1 сөйлеу қарқыны мен мақсатты аудиторияның сәйкестігі тұрғысынан тыңдалған материалды бағалау	9.1.6.1 өз пікірін білдіре отырып сөйлеу нормативтілігі, мазмұны, құрылымы, материалды мазмұндау логикасы тұрғысынан бағалау
7. Монолог құрастыру	5.1.7.1 Көрнекі құралдарға сүйеніп, құрылымы анық, бірізді пікірдің белгілі бір түрін құру строить; 5.1.7.2 орфоэпиялық нормаларды сақтау	6.1.7.1 жоспарға, сұлбаға, иллюстрацияларға, жарнама роликтеріне сүйеніп талқылау элементтері мен сипаттау және хабарлау түрінде монолог құру	7.1.7.1 жоспар, сұлба, иллюстрациялар, жарнама роликтері негізінде кемінде 2 тақырыпшадан тұратын дәлелді монолог құру (сипаттау, хабарлау, талқылау); 7.1.7.2 орфоэпиялық нормаларды сақтау	8.1.7.1 оқу, әлеуметтік-мәдени және қоғамдық-саяси салалар аясында, блогтар мен бұқаралық ақпарат құралдарының хабарламалары негізінде мақсатты аудиторияны ескере отырып, кемінде 2 тақырыпшадан тұратын ашық дәлелді	9.1.7.1 оқу, әлеуметтік-мәдени және қоғамдық-саяси салалар аясында, кемінде 3 тақырыпшадан тұратын ашық дәлелді монолог құру (сипаттау және хабарлау, сендіру элементтері бар талқылау); 9.1.7.2 нақты

ЖОБА

				монолог құру (сипаттау және хабарлау, сендіру элементтері бар талқылау); 8.1.7.2 орфоэпиялық нормаларды сақтау	жағдайларда сөйлеу нормаларына сәйкес сөйлеу тәртібінің үлгілерін қолдану

2) оқылым:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5 класс	6 класс	7 класс	8 класс	9 класс
1. Ақпаратты түсіну	5.2.1.1 тақырыбын анықтай отырып бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну	6.2.1.1 белгілі және белгісіз ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну	7.2.1.1 басты және қосымша ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну	8.2.1.1 ашық және жасырын (мәтін ішіндегі) ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну (соның ішінде жазбаша сөйлеу түрлерінің ерекшеліктері)	9.2.1.1 мәтіндегі ақпаратқа басқа дереккөздерден алынған ақпаратқа/жеке тәжірибеге сүйене отырып бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі ашық және жасырын (мәтін ішіндегі) ақпаратты түсіну

ЖОБА

2. Мәтіннің құрылымдық бөлігін және негізгі ойды анықтау	5.2.2.1 мазмұны мен композициясы негізінде негізді ойды анықтау	6.2.2.1 құрылымдық бөліктерін анықтай отырып және мәтіннің құрылу мәнін түсіндіре отырып негізгі ойды анықтау	7.2.2.1 негізгі ойды ашатын құрылымдық бөліктерін және олардың элементтерін (сөйлемдер, абзацтар) анықтау	8.2.2.1 негізгі ойды ашатын мәтін құрылымының ерекшеліктерін анықтау	9.2.2.1 негізгі ойды берудегі мәтіннің ерекшеліктері мен құрылымының рөлдерін айқындау
3. Оқылған мәтін нен лексикалық және синтаксистік бірлік терді қолдануды түсіну	5.2.3.1 автордың түрлі мақсатта мәтінде қолданған тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, синоним дерді, антонимдерді, омонимдерді және көп мағыналы сөздерді, синтаксистік бірліктерді қолдана білу	6.2.3.1 фразеологизм дерді, қаратпа сөздерді, бірыңғай сөйлем мүшелерін, сұраулы, лепті және бұйрықты сөйлемдерді қолдана білу	7.2.3.1 мәтіндегі жекелеген сөздердің және пікірлердің ашық және жасырын (мәтін ішіндегі) мәнін, паронимдерді, кірме сөздерді, қайталаулары, сөйлемдегі сөздердің тура және керісінше тәртібін түсіну және қолданылуын түсіну	8.2.3.1 мәтіндегі жекелеген сөздердің, сөз тіркестерінің және сөйлемдердің, эмоционалды-бояма сөздердің, кәсіби сөздердің, неологизмдер дің, окказионализмдерің лексикалық үйлесімдігін ескере отырып беретін мағынасын түсіну және қолдану	9.2.3.1 аббревиация лардың, парцелляция лардың, мысқыл, ишараларды ң, асыра кішірейту мен асыра үлкейтудің және басқа да сөз тіркестерінде гі тәсілдерді қолданылуын түсіну
4. Мәтін дердің түрлері мен стилде	5.2.4.1 мәтін түрлерін анықтау: сипаттау, хабарлау	6.2.4.1 мәтін түрлерін анықтау және ажырату: ,	7.2.4.1 аралас мәтін түрлерін анықтау және оларға тән	8.2.4.1 аралас мәтін түрлерін анықтау және оларға тән	9.2.4.1 мәтін түрлерін анықтау және оларға тән

ҚОБА

рін анықтау	және талқылау, кітаби және ауызекі сөйлеу стилдерін негізгі белгілері бойынша (хат, жарнама мәтіні, хабарландыру, күнделік, өлең, ертегі) ажырату	хабарлау, талқылау, мінездеме белгілерін танып білу, публицистика лық және көркем стилдегі (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері	белгілерін ажырату, публицистика лық және ресми-іскери стилдегі (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктерін анықтау	белгілерін ажырату, публицистика лық, сөйлеу, ғылыми, ресми-іскери стилдердің (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) тілдік және жанрлық ерекшеліктерін анықтау	белгілерін ажырату, әртүрлі жанрдағы, стилдегі мәтіндердің (ғылыми мақалалар, іссапар туралы есептер) тілдік ерекшеліктерін анықтау
5. Сұрақтар құрастыру және бағалау	5.2.5.1 мәтінге қатысты сұрақтар құрастыру	6.2.5.1 өзектілігі, құндылығы, сапасы мен пайдасы тұрғысынан мәтінді бағалайтын сұрақтар құрастыру	7.2.5.1 қорытындылар мен нәтижелер негізінде түрлі сұрақтар құрастыру	8.2.5.1 оқылған мәтін негізінде сұрақтар мен жеке идеялар қалыптастыру, фактілер мен идеяларды ажырату	9.2.5.1 мәтін мазмұнын интерпретациялай отырып сұрақтар мен идеялар қалыптастыру
6. Оқылым түрлерін қолдану	5.2.6.1 оқылымның танысу түрін қолдану	6.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану: танысу, пікір	7.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану, соның ішінде	8.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану, соның ішінде	9.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану, соның

ЖОБА

		айту	іздестіре оқу	зерттей оқу	ішінде қарастыра оқу, жоспар, тезис, коспект құра оқу,
7. Әртүрлі дереккөздерден ақпараттар табу	5.2.7.1 нақты тапсырмалар ды орындауға арналған ақпаратты табу	6.2.7.1 алынған ақпаратты салыстыра отырып, әртүрлі көзқарастарды анықтап, түрлі дереккөздерден ақпараттар табу	7.2.7.1 фактілер мен пікірлерді ажырата отырып, түрлі дереккөздерден ақпараттар табу	8.2.7.1 түрлі дереккөздерден ақпараттар табу және синтездеу, оның өзектілігін, қарама-қайшылығын, анықтылығын, мақсатты аудиторияны анықтау	9.2.7.1 түрлі дереккөздерден ақпараттар табу және синтездеу, интерпретациялау, өз пікірін білдіре отырып алынған мәліметтер негізінде қорытынды жасау
8. Мәтін дерді салыстырмалы талдау	5.2.8.1 түрлі мәтіндердің тақырыптары мен композицияларын (хат, жарнама мәтіні, хабарландыру, күнделік, өлең, ертегі) салыстыру	6.2.8.1 түрлі мәтіндердің композициялық (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) ерекшеліктерін, мақсаттар мен мақсатты аудиторияны ескере отырып, түрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшелікте	7.2.8.1 композициясы мен тілдік ерекшеліктерін ескере отырып түрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін, мақсаттары мен мақсатты аудиториясын (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік,	8.2.8.1 композициясы мен тілдік ерекшеліктерін ескере отырып түрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін, мақсаттары мен мақсатты аудиториясын (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография,	9.2.8.1 түрлі мәтіндердің стилистикалық (композиция лық, тілдік, жанрлық) ерекшеліктерін, мақсаттары мен мақсатты аудиторияс ын (ғылыми мақалалар, іссапар есептері) және автордың позициясын ескере

ЖОБА

		рін салыстыру	блог, хаттар, өтініштер, шақырулар, ақпараттар) салыстыру	автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) салыстыру)	отырып салыстыру

3) жазылым:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5 класс	6 класс	7 класс	8 класс	9 класс
1. Жоспар құру	5.3.1.1 қарапайым жоспар құру	6.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру	7.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру, шығармаға материал жинау және оны жоспарға сәйкес ұйымдастыру	8.3.1.1 мәтіннің жанрлық ерекшелігін ескере отырып, цитаттық жоспар (қарапайым және күрделі) құру	9.3.1.1 жоспардың түрлерін құру, соның ішінде цитаттық, тезистік
2. Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалды мазмұндау	5.3.2.1 мәтіннің негізгі мазмұнын баяндау	6.3.2.1 хабарлама-мәтіндердің, сипаттама-мәтіндердің мазмұнын 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп баяндау	7.3.2.1 хабарлама-мәтіндердің, сипаттама-мәтіндердің және талқылау-мәтіндерінің мазмұнын жағын өзгертіп, толық, қысқаша, іріктеп баяндау	8.3.2.1 аралас мәтіндердің мазмұынын жағын өзгертіп толық, қысқаша, іріктеп баяндау	9.3.2.1 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдағы ақпаратты синтездей отырып, мәтін мазмұынын баяндау

ЖОБА

3. Елестетудің түрлерін қолдана отырып мәтіндер жазу	5.3.3.1 ақпаратты сурет ттүрінде ұсыну	6.3.3.13 ақпаратты иллюстрациялар, комикстер түрінде, соның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып ұсыну	7.3.3.1 ақпаратты түрлі сұлбалар, кестелер, диаграммалар түрінде ұсыну	8.3.3.1 бөлінбеген мәтіндердегі ақпаратты суреттер, сұлбалар, кестелер, диаграммалар түрінде және керісінше ұсыну	9.3.3.1 сілтемелер мен гиперсілтемелерді қолдана отырып таныстырылым түрінде ұсыну
4. Әртүрлі стилдегі мәтіндер құрастыру	5.3.4.1 көркем және ауызекі сөйлеу стилдерінде (хат, жарнама мәтіні, хабарландыру, күнделік, өлең, ертегі) мақсатты аудиторияны ескере отырып, хабарлама-мәтін және сипаттама жазу	6.3.4.1 публицистикалық және көркем стилде (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) мақсатты аудиторияны ескере отырып, сипаттама-мәтін және хабарлама, талқылау жазу	7.3.4.1 публицистикалық және ресми-іскери стилдег (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар) мақсатты аудиторияны ескере және өз пікірін білдіре отырып, хабарлау элементтері бар сипаттама-мәтін, талқылау элементтері бар	8.3.4.1 публицистикалық, сөйлеу, ғылыми, ресми-іскери стилде (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) мақсатты аудиторияны ескере отырып, талқылау сипаттама, сипаттау	9.3.4.1 тиісті стилде (ғылыми мақалалар, іссапар туралы есептер), мақсатты аудиторияны ескере отырып талқылау элементтері бар сипаттама-мәтіндер, талқылау элементтері бар хабарлама-мәтіндер құрастыру

ЖОБА

			хабарлама жазу	элементтері бар хабарлама жазу және мәтін құру	
5. Эссе жазу	5.3.5.1 хабарлама-эссе, талқылама-эссе жазу	6.3.5.1 хабарлама-эссе, талқылама-эссе, сипаттама-эссе жазу	7.3.5.1 проблемаға және/немесе автор ұстанымына өз қатысын білдіре отырып эссенің түрлерін, соның ішінде аргументті, мәтін негізінде эссе жазу	8.3.5.1 эссенің түрлерін, соның ішінде проблемалар дың бір жағын қарастыра отырып академиялық эссе жазу	9.3.5.1 эссенің түрлерін, соның ішінде проблемалар дың жан-жақты қарастыра отырып және шешу жолдарын ұсына отырып пікірталас эссесін жазу
6. Шығармашылық хат	5.3.6.1 өзін кейіпкердің орнына қойып, өмірлік тәжірибесін қолданып, шығармашылық жұмыстар жазу (65-85 сөз),	6.3.6.1 өзін ұсынып отырған жағдайға қойып және сезімін сипаттай отырып, шығармашылық жұмыстар жазу (90-110 сөз)	7.3.6.1 белгілі бір әлеуметтік рөлді және сөйлеу тәртібін таңдай отырып шығармашылық жұмыстар жазу (110-130 сөз)	8.3.6.1 мазмұн бойынша сәйкес келетін үзінді/мәтін үзіндісін келтіріп, шығармашылық жұмыстар жазу (130-150 сөз)	9.3.6.1 белгілі бір композициялық элементтер (романның басталуы, әңгіменің жалғасы) болып таылатын үзінді/мәтін үзіндісі бойынша шығармашылық жұмыстар жазу (150-170 сөз)
7. Мәтін дерді түзету және	5.3.7.1 сөздіктің көмегімен, орфограф	6.3.7.1 орфографиялық және пунктуациялық қателерді	7.3.7.1 мәндік, деректік, логикалық кемшіліктер	8.3.7.1 мәндік, деректік, логикалық, стилистика	9.3.7.1 мәтіндегі кемшіліктерді түзету және редакциялау

ЖОБА

редакциялау	иялық қателерді түзету, сөйлемдерді редакциялау	сөздіктің көмегімен түзету, мәтінді оның түріне қарай редакциялау	ін түзете отырып, мәтінді түзету; 7.3.7.2 жекелеген сөйлемдердің немесе мәтін үзінділерінің құрылымын өзгерте отырып, мәтінді редакциялау	лық кемшіліктерін түзете отырып, мәтінді түзету; 8.3.7.2 мәтін құрылымын қайта құра отырып мәтінді редакциялау	

4) әдеби нормаларды сақтау:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5 класс	6 класс	7 класс	8 класс	9 класс
1. Орфографиялық нормаларды сақтау	5.4.1.1 сөздің түбіріндегі дауысты және дауыссыз дыбыстарды, НЕ сөзін зат есімдермен, сын есімдермен, болымсыз есімдіктермен, етістіктермен, сондай-ақ сөздің әртүрлі бөліктерінде жазу	6.4.1.1 ажырату Ъ және Ь белгілерін, күрделі зат есім, сын есім, сан есім, белгісіздік есімдіктерді, сондай-ақ приставкалармен әртүрлі сөз таптарының жұрнақтарын дұрыс жазу	7.4.1.1 ызың дауыссыздардан кейінгі дауыстыларды және Ц, әртүрлі сөз таптарымен бірге НЕ, етістіктердің жалғауларын, әр сөз таптарының жұрнақтарын дұрыс жазу	8.4.1.1 омонимдік, дара және көмекші сөз таптарын дұрыс жазу	9.4.1.1 орфографиялық нормаларды сақтау
2.	5.4.2.1	6.4.2.1	7.4.2.1	8.4.2.1	9.4.2.1

ЖОБА

Лексикалық нормаларды сақтау	сөздерді тура және ауыспалы мағынамен, синонимдермен, антоним дермен, омонимдермен және көп мағыналы сөздерді, кірме сөздерді, эмоционалдық-бейнелі сөздерді, гиперболаларды, эпитеттерді, теңеулерді қолдану	фразеологиялық тіркестерді, метафораларды, кейіптеуді, риторикалық фигураларды, антитезаны, перифразды, олардың мағынасына тән сөздерді қолдану	паронимдерді, терминдерді, аллегорияны, инверсияны, анафораны қолдану	кәсіби сөздерді, терминдерді, неологизмдерді, инверсияны, градацияны қолдану; 8.4.2.2 қайталаулар мен мөртабандар дан аулақ болу	стилистикалық бояма сөздерді, аббревиатураны, парцелляция ны қолдану
3. Грамматикалық нормаларды сақтау	5.4.3.1 родтағы, түр мен септіктегі атау тұлғадағы сөз таптарын қолдану,	6.4.3.1 сан есімдердің, сын есімдердің, есімдіктердің септелген түрін дұрыс қолдану; 6.4.3.2 сын есімдер мен үстеулердің салыстырмалы түрін нормаға сәйкес жасау	7.4.3.1 етістік және оның түрлерін, көмекші сөздерді қолдану; 7.4.3.2 етістік нормаларын сақтау	8.4.3.1 сөйлемнің дара мүшелерін дұрыс қолдану	9.4.3.1 құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық байланыс құралдарын (шылаулар мен шылаулы сөздер) дұрыс қолдану
4. Пунктуациялық нормал	5.4.4.1 сөйлеудегі және қаратпа сөздегі тыныс	6.4.4.1 кірме конструкциялары бар сөйлемдердің, төл сөздер	7.4.4.1 дара анықтауышпен пысықтауыш қатысқан жай	8.4.4.1 сөйлем мүшелерін, нақыл сөздерді, сондай-ақ	9.4.4.1 жай, күрделенген жай және құрмалас сөйлемдерд

ЖОБА

арды сақтау	белгілер, жай сөйлемдердегі, бірыңғай мүшелердегі, сондай-ақ сөйлемнің бірыңғай мүшелеріндегі жалпылауыш сөздердегі тыныс белгілерді қолдану	мен төлеу сөздердің тыныс белгілерін қолдану	сөйлемдердің тыныс белгілерін қолдану	толымсыз сөйлемді анықтайтын тыныс белгілерін қолдану	егі тыныс белгілерді қолдану

23. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

24. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту орыс тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту орыс тілінде)

1) 5-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік дағдылар	Лексико-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Мәдениет: тіл және қарым-қатынас. Морфология. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Затесім (жіктеу, түрі, септіктер). Сын есім (түрі, септіктер). Синтаксис. пунктуация. Қаратпа сөздер.	5.1.1.1 басты ақпаратты анықтай отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну; 5.1.3.1 мәтіндердің мазмұнын айту (әңгімелеу, сипаттау)
	Оқылым		5.2.1.1 тақырыпты анықтай отырып, бөлікке бөлінген және бөлікке бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну; 5.2.2.1 мазмұн және композицияға қарай негізгі ойды анықтау

	Жазылым	Қаратпа сөздердегі тыныс белгілері	5.3.1.1 қарапайым жоспар құру; 5.3.4.1 мәтіндер құру – мақсатты аудиторияны ескере отырып көркем және ауызекі стилдерде сипаттау мен әңгімелеу (хат, жарнама мәтіні, хабарлама)
	Әдеби тіл нормалары		5.4.3.1 септігін, түрін қарастыра отырып сын есімдерді, зат есімдерді қолдану; 5.4.4.1 қаратпа сөздері бар сөйлемдерде тыныс белгілерді қолдану
Бізді қоршаған әлем: транспорт және инфраструктура. Морфология және орфография	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Затесім (зат есімдердің жіктелуі). Сын есім (жіктелуі). НЕ - зат есім және сын есімдермен қолданысы. Сөзтіркесі (сын+ зат) Сөздің түбіріндегі айтылмайтын дауыссыздар. Суффикстердің дұрыс жазылуы -чик-, -щик-; -ек, -ик. Сөздің түбіріндегі дауыстылардың қайталануы, тексерілетін және тексерілмейтін дауыстылар.	5.1.2.1 сұрақтарға сүйене отырып, негізгі ой мен тақырыпты анықтау; 5.1.5.1 «сөйлеуші» позициясын «тыңдаушыға» ауыстыра және атқаратын ролінің жас ерекшеліктерін ескере отырып, диалог сауалнамаларға қатысу
	Оқылым		5.2.4.1 мәтін түрлерін анықтай алу: әңгімелеу, сипаттау, пайымдау, негізгі сипаттарына қарай жазба және ауызекі стилдерді ажырата білу (күнделік, өлең, әңгіме); 5.2.6.1 таныстырмалы оқыту түрін қолдану
	Жазылым		5.3.1.1 қарапайым жоспар құру; 5.3.4.1 мәтіндер құру – мақсатты аудиторияны ескере отырып көркем және ауызекі стилдердегі сипаттау мен әңгімелеу (хат, жарнама мәтін, хабарлама)
	Әдеби тіл нормалары		5.4.1.1 сөз түбіріндегі дауыстылар мен дауыссыздарды, не - шылауын зат есімдермен, сын есімдермен дұрысжазу; 5.4.3.1 зат есімдерді жіктей отырып, сөздердің дұрыс септелуін, сөзін таңдай отырып, зат, сын есімдерді қолдану
2-тоқсан			

ЖОБА

Өмір құндылықтары. Морфология	Тыңдалым және айтылым	Синонимдер. Антонимдер. Омонимдер және көпмағыналы сөздер	5.1.2.1 сұрақтарға сүйене отырып, негізгі ой мен тақырыпты анықтау
	Оқылым		5.2.5.1 мәтінге қатысты сипаттайтын сұрақтарды құрастыру
	Жазылым		5.3.2.1 мәтіннің негізгі мазмұнын түсіндіру
	Әдеби тіл нормалары		5.4.2.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді, көп мағыналы сөздерді, тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану
Мамандықтар әлемі. Лексика және сөз мәдениеті. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Кіріктірілген сөздер. Эмоциональды-әрленген сөздер. Гипербола. Эпитет. Теңеу Синтаксис негізіндегі пунктуация: Салыстырмалы шырайдың ерекшелігі, біртекті сөйлем мүшелеріндегі пунктуация	5.1.4.1 мәтін үзінділері арқылы мазмұнды болжау
	Оқылым		5.2.3.1 мәтінде автор әртүрлі мақсатқа арнап қолданған синонимдердің, антонимдердің, омонимдердің, көп мағыналы сөздердің, тура және ауыспалы мағынада тұрған сөздердің қолданысын түсіну
	Жазылым		5.3.3.1 ақпаратты сурет түрінде елестету
	Әдеби тіл нормалары		5.4.2.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді, көп мағыналы сөздерді, тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану
3-тоқсан			
Қиял-ғажайып әлемі. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Пунктуация. Төл сөз. Төлеу сөздердің тыныс белгілері	5.1.6.1 өзінің ұстанымын түсіндіре отырып, айтылған сөзді «ұнайды/ұнамайды», «дұрыс/дұрыс емес» позициясынан бағалау
	Оқылым		5.2.2.1 мазмұн және композицияға қарай негізгі ойды анықтау; 5.2.3.1 мәтінде автор әртүрлі мақсатқа арнап қолданған синонимдердің, антонимдердің, омонимдердің, көп мағыналы сөздердің, тура және ауыспалы мағынада тұрған сөздердің

ЖОБА

			қолданысын түсіну
	Жазылым		5.3.5.1 көркем-әдеби эссе, пайымдық эссе жазу; 5.3.7.1 сөйлемдерді редакциялай отырып, сөздіктің көмегі арқылы орфографиялық қателерді түзету, мәтінді коррекциялау
	Әдеби тіл нормалары		5.4.4.1 төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
Тірі организмдер: өсімдіктер. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Бастауыш және атау септікте тұрған зат есімде берілген баяндауыш арасындағы сызықша	5.1.6.1 өзінің ұстанымын түсіндіре отырып, айтылған сөзді «ұнайды/ұнамайды», «дұрыс/дұрыс емес» позициясынан бағалау
	Оқылым		5.2.7.1 нақты тапсырманы орындау үшін ақпаратты табу
	Жазылым		5.3.5.1 көркем-әдеби эссе, пайымдық эссе жазу; 5.3.7.1 сөйлемдерді редакциялай отырып, сөздіктің көмегі арқылы орфографиялық қателерді түзету, мәтінді коррекциялау
	Әдеби тіл нормалары		5.4.4.1 төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
Каникул және демалыс. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Пунктуация. Сөйлемнің бірыңғай мүшелері. Бірыңғай мүшелері бар сөйлемдердегі тыныс белгілер	5.1.6.1 өзінің ұстанымын түсіндіре отырып, айтылған сөзді «ұнайды/ұнамайды», «дұрыс/дұрыс емес» позициясынан бағалау
	Оқылым		5.2.2.1 мазмұн және композицияға қарай негізгі ойды анықтау; 5.2.3.1 мәтінде автор әртүрлі мақсатқа арнап қолданған синонимдердің, антонимдердің, омонимдердің, көп мағыналы сөздердің, тура және ауыспалы мағынада тұрған сөздердің қолданысын түсіну
	Жазылым		5.3.5.1 көркем-әдеби эссе, пайымдық эссе жазу; 5.3.7.1 сөйлемдерді редакциялай отырып, сөздіктің көмегі арқылы орфографиялық қателерді түзетіп,

ЖОБА

			мәтінді коррекциялау
	Әдеби тіл нормалары		5.4.4.1 төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
4- тоқсан			
Астрономия: жұлдыздар мен шоқжұлдыздар. Морфологияжәне орфография	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Есімдік. НЕ-болымсыз есімдіктермен бірге. Етістік. НЕ-етістіктермен бірге. Сөздің әртүрлі бөліктеріндегі тыныс белгілер	5.1.5.1 «сөйлеуші» позициясын «тыңдаушыға» ауыстыра және атқаратын ролінің жас ерекшеліктерін ескере отырып, диалог сауалнамаларға қатысу; 5.1.7.1 көрнекі құралдарға сүйене отырып, айқын құрылымы бар, жүйелі ретпен белгілі бір түрдегі ойды құрастыру
	Оқылым		5.2.2.1 мазмұн және композицияға қарай негізгі ойды анықтау; 5.2.8.1 әртүрлі мәтіндердегі тақырыптарды және композицияларды салыстыру (хат, жарнама мәтін, хабарлама)
	Жазылым		5.3.6.1 өмірлік жәжірибені қолданып, өзін батырдың орнына қойып, шығармашылық жұмыстарды жазу(65-85 сөз); 5.3.7.1 сөйлемдерді редакциялай отырып, сөздіктің көмегі арқылы орфографиялық қателерді түзету, мәтінді коррекциялау
	Әдеби тіл нормалары		5.4.1.1 сөз түбіріндегі дауыстылар мен дауыссыздарды, *не-* шылауын зат есімдермен, сын есімдермен дұрыс жазу
Әлем кереметтері. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Пунктуация. Бірыңғай мүшелердегі жалпылауыш сөздер. Бірығай мүшелердегі жалпылауыш сөздері бар сөйлемдердегі тыныс белгілері	5.1.5.1 «сөйлеуші» позициясын «тыңдаушыға» ауыстыра және атқаратын ролінің жас ерекшеліктерін ескере отырып, диалог сауалнамаларға қатысу; 5.1.7.1 көрнекі құралдарға сүйене отырып, айқын құрылымы бар, жүйелі ретпен белгілі бір түрдегі ойды құрастыру
	Оқылым		5.2.2.1 мазмұнжәнекомпозицияғақарайнегізгіойдыанықтау; 5.2.8.1 әртүрлі мәтіндердегі

ЖОБА

			тақырыптарды және композицияларды салыстыру (хат, жарнамамәтін, хабарлама)
	Жазылым		5.3.6.1 өмірлік тәжірибені қолданып, өзін батырдың орнына қойып, шығармашылық жұмыстарды жазу (65-85 сөз); 5.3.7.1 сөйлемдерді редакциялай отырып, сөздіктің көмегі арқылы орфографиялық қателерді түзету, мәтінді коррекциялау
	Әдеби тіл нормалары		5.4.4.1 жалпылама сөздері бар, төлеу сөзді сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану

2) 6-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік дағдылар	Лексико-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Саяхат және қоанқжайлылық. Морфология и орфография. Синтаксис жәнепунктуация	Тындалым және айтылым	Морфология. Күрделі зат есім. Орфография. Зат есімдердің жұрнақтарын дқрыс жалғау. Жұрнақтарды дұрыс жалғау –ек, -ик зат есімдерге. Ажырату белгілері: ъ және ь. Синтаксис. Пунктуация. Қыстырма сөздер. Сөйлемдегі	6.1.1.1 мәтіндегі басты ақпаратты анықтай отырып, негізгі мазмұнын түсіну; 6.1.3.1 мәтінді 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау, сипаттау)
	Оқылым		6.2.1.1 белгілі және белгісіз ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну; 6.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану: танысу, пікір айту
	Жазылым		6.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру; 6.3.2.1 мәтінді 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау, сипаттау)

ЖОБА

	Әдеби тіл нормаларын сақтау	қыстырма сөздердің тыныс белгілері.	6.4.1.1 ажырату Ъ және Ь белгілерін, күрделі зат есім, сын есім, сан есім, белгісіздік есімдіктерді, сондай-ақ приставкалар мен әртүрлі сөз таптарының жұрнақтарын дұрыс жазу; 6.4.4.1 сөйлемдерде қыстырма сөздердің тыныс белгілерін қолдану
Өмір салты және мәдениет: ежелгі өркениет. Морфология и орфография. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Сын есім (разрядтар). Сын есімнің септелуі. Күрделі сын есімдер. Орфография. Күрделі сын есімдердің жазылуы. раз-(рас-), роз (рос-), без- (бес-) приставкаларының жазылуы. Ызың дауыссыздардан және Ц әрпінен, зат есімдер мен сын есімдердің жұрнақтары мен жалғауларынан кейінгі О, Е. Синтаксис. Пунктуация. Төл сөз. Сөйлемдегі төл сөздің тыныс белгілері.	6.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну; 6.1.3.1 мәтінді 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау, сипаттау); 6.1.4.1 тірек сөздер, сөз тіркестері арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым		6.2.1.1 белгілі және белгісіз ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну; 6.2.5.1 өзектілігі, құндылығы, сапасы мен пайдасы тұрғысынан мәтінді бағалайтын сұрақтар құрастыру; 6.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану: пікір айту
	Жазылым		6.3.2.1 хабарлама-мәтіндердің, сипаттама-мәтіндердің мазмұнын 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп баяндау; 6.3.3.1 ақпаратты иллюстрациялар, комикстер түрінде, соның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып ұсыну
	Әдеби тіл номаларын сақтау		6.4.1.1 күрделі зат есім, сын есім, сан есім, белгісіздік есімдіктерді, сондай-ақ приставкалар мен әртүрлі сөз таптарының жұрнақтарын дұрыс жазу; 6.4.4.1 сөйлемде төл сөздің тыныс белгілерін қолдану

ЖОБА

2-тоқсан			
Отбасы және отбасылық құндылықтар. Морфология және орфография	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Сын есімнің қысқа түрі. Сын есімнің салыстырмалы шырайы.	6.1.2.1 тірек сөздер, сөз тіркестері арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.7.1 жоспарға, сұлбаға, иллюстрацияларға, жарнама роликтеріне сүйеніп талқылау элементтерімен сипаттау және хабарлау түрінде монолог құру
	Оқылым	Орфография. *ПРЕ-* және *ПРИ-* приставкаларын дұрыс жазу. Сын есімдерде –Н-, -НН- жұрнақтарын дұрыс жазу. Орфография.	6.2.2.1 құрылымдық бөліктерін анықтай отырып және мәтіннің құрылу мәнін түсіндіре отырып негізгі ойды анықтау; 6.2.3.1 фразеологизмдерді, қаратпа сөздерді, бірыңғай сөйлем мүшелерін, сұраулы, лепті және бұйрықты сөйлемдерді қолдана білу
	Жазылым	Лексика және фразеология.	6.3.3.1 ақпаратты комикстер түрінде, соның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып ұсыну; 6.3.6.1 өзін ұсынып отырған жағдайға қойып және сезімін сипаттай отырып, шығарма шылық жұмыстар жазу (90-110 сөз)
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.2.1 фразеологиялық тіркестерді қолдану; 6.4.3.1 сан есімдердің, сын есімдердің, есімдіктердің септелген түрін дұрыс қолдану, сын есімдердің шырайларын жасау
Қазақстанда және шетелде Жаңа жылды мерекелеу дәстүрлері. Морфология. Сөйлеу мәдениеті.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Сан есімдер. Есептік және реттік сан есімдер. Сан есімнің септелуі. Сөйлеу мәдениеті. Метафора.	6.1.2.1 тірек сөздер, сөз тіркестері арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.4.1 тірек сөздер бойынша сюжеттің дамуын болжау
	Оқылым		6.2.2.1 құрылымдық бөліктерін анықтай отырып және мәтіннің құрылу мәнін түсіндіре отырып негізгі ойды анықтау; 6.2.3.1 фразеологизмдерді, қаратпа сөздерді, бірыңғай сөйлем мүшелерін, сұраулы, лепті және бұйрықты сөйлемдерді қолдана

КОПИЯ

			білу; 6.3.7.1 алынған ақпаратты салыстыра отырып, әртүрлі көзқарастарды анықтап, түрлі дереккөздерден ақпараттар табу
	Жазылым		6.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру; 6.3.6.1 өзін ұсынып отырған жағдайға қойып және сезімін сипаттай отырып, шығарма шылық жұмыстар жазу (90-110 сөз)
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.2.1 метафораларды, олардың мағынасына тән сөздерді қолдану; 6.4.3.1 есептік және реттік сан есімдерді дұрыс қолдану
3-тоқсан			
Қазақ халқының танымал тұлғалары. Морфология және орфография. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Сан есімдердің септелген түрін дұрыс жазу. Сөйлеу мәдениеті. Перифраз. Синтаксис. Пунктуация. Қыстырма сөздер бар сөйлемдердің тыныс белгілері. Сөздің тура және ауыспалы мағынасы	6.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну; 6.1.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлерін алмаса отырып диалогқа қатысу
	Оқылым		6.2.2.1 құрылымдық бөліктерін анықтай отырып және мәтіннің құрылу мәнін түсіндіре отырып негізгі ойды анықтау; 6.2.4.1 мәтін түрлерін анықтау және ажырату: хабарлау, талқылау, мінездеме белгілерін танып білу, публицистика лық және көркем стилдегі (репортаж, сұхбат) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері
	Жазылым		6.3.4.1 публицистикалық және көркем стилде (репортаж, сұхбат) мақсатты аудиторияны ескере отырып, сипаттама-мәтін және хабарлама, талқылау жазу; 6.3.7.1 орфографиялық және пунктуация лық қателерді сөздіктің көмегімен түзету, мәтінді оның түріне қарай редакциялау
	Әдеби тіл		6.4.1.1 сан есімдердің септелген

ЖОБА

	нормаларын сақтау		түрін дұрыс қолдану; 6.4.2.1 перифразды қолдану
Спорт және диета. Морфология және орфография	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Есімдік (разрядтар). Есімдіктің жіктелуі. Болымсыздық, белгісіздік есімдіктердің дұрыс жазылуы. Сөйлеу мәдениеті. Риторикалық фигуралар	6.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны, құрылымы және материалды мазмұндау логикасы тұрғысынан бағалау; 6.1.7.1 жоспарға, сұлбаға, иллюстрацияларға, жарнама роликтеріне сүйеніп талқылау элементтерімен сипаттау және хабарлау түрінде монолог құру
	Оқылым		6.2.3.1 фразеологизмдерді, қаратпа сөздерді, бірыңғай сөйлем мүшелерін, сұраулы, лепті және бұйрықты сөйлемдерді қолдана білу; 6.2.5.1 өзектілігі, құндылығы, сапасы мен пайдасы тұрғысынан мәтінді бағалайтын сұрақтар құрастыру
	Жазылым		6.3.5.1 хабарлама-эссе, талқылама-эссе, сипаттама-эссе жазу; 6.3.7.1 орфографиялық және пунктуация лық қателерді сөздіктің көмегімен түзету, мәтінді оның түріне қарай редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.2.1 фразеологиялық тіркестерді, метафораларды, кейіптеуді, риторикалық фигураларды, антитезаны, перифразды, олардың мағынасына тән сөздерді қолдану; 6.4.3.1 салыстырмалы үстеулерді дұрыс қолдану
Тірі ағзалар: жануарлар. Морфология және орфография.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Есімдіктердің бірге және бөлек жазылуы. Сөйлеу мәдениеті. Бейнелеу.	6.1.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлерін алмаса отырып диалогқа қатысу; 6.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны, құрылымы және материалды мазмұндау логикасы тұрғысынан бағалау
	Оқылым		6.2.3.1 фразеологизмдерді,

ЖОБА

		Антитеза.	қаратпа сөздерді, бірыңғай сөйлем мүшелерін, сұраулы, лепті және бұйрықты сөйлемдерді қолдана білу; 6.2.4.1 мәтін түрлерін анықтау және ажырату: , хабарлау, талқылау, мінездеме белгілерін танып білу, публицистика лық және көркем стилдегі (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері
	Жазылым		6.3.4.1 мәтін түрлерін анықтау және ажырату: хабарлау, талқылау, мінездеме белгілерін танып білу, публицистика лық және көркем стилдегі (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері; 6.3.7.1 орфографиялық және пунктуация лық қателерді сөздіктің көмегімен түзету, мәтінді оның түріне қарай редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.1.1 сан есімдердің, сын есімдердің, есімдіктердің септелген түрін дұрыс қолдану; 6.4.2.1 перифразды, олардың мағынасына тән сөздерді қолдану
4-тоқсан			
Ыстық және суық: экстремальды ауа райы. Морфология және орфография. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Наречие. Правописание суффиксов наречий: 1)-а- , -о-; 2) –н-, -нн-; 3) –о- , -е-. Синтаксис. Тыныс белгілері. Тура сөйлеу. Тікелей және жанама	6.1.2.1 тірек сөздер, сөз тіркестері арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлерін алмаса отырып диалогқа қатысу
	Оқылым		6.2.7.1 6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.8.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру
	Жазылым		6.3.5.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын

ЖОБА

		сөйлемдердегі тыныс белгілері	ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, өмірбаян құрастырып жазу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану
Қазақстан болашағы: өнертапқыштар және энергия Морфология және орфография. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Салыстырмалы үстеу. Күшейтпелі үстеу. Синтаксис. Пунктуация. Төл бен төлеу сөздің тыныс белгілері	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау; 6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (жаңалық, құттықтау) көтерілген мәселені талдау
	Оқылым		6.2.3.1 ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, құттықтау құрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану

3) 7-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік дағдылар	Лексико-грамматикалық	Оқыту мақсаттары

		материал	
1-тоқсан			
Климат, климаттық өзгерістер. Морфология және орфография. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Етістіктер. Етістік жұрнақтарындағы дауысты дыбыстар. Есімше. *Ц кейінгі И-Ы* дауысты дыбыстар. Синтаксис. Пунктуация. Анықтауыш. Анықтауыштың тыныс белгілері	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым		7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
	Жазылым		7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		7.4.2.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану
Салт-дәстүрлер. Морфология және орфография. Синтаксис и пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Етістік түрлері. Көсемше. Көсемше жұрнақтары. *НЕ*-етістіктермен қолданысы. Синтаксис. Пунктуация. Дара анықтауыш. Анықтауыштың тыныс белгілері.	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым		7.2.3.1 хроника құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық

ҚОНА

			ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым		7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала құрастырып жазу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай жазу
		2-тоқсан	
Білім: әлем және шет тілдері. Морфология және орфография.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Паронимдер. Орфография. Правописание *НЕ*-етістіктермен жазылуы. Етістіктің райлары.	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым		7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
	Жазылым		7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу

	Әдеби тіл нормаларын сақтау		7.4.2.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану
Жыл мезгілдері. Морфология орфография.	Тыңдалым және айтылым	Орфография. Сөйлеу мәдениеті *НЕ* есімшелермен қолданылуы. Аллегория. Морфология. Шартты рай етістіктері. Одағайлар. Одағайдың түрлері. Сөйлеуде одағайлардың қолданылуы. Союзы. Жалғаулық және жалғаулықсыз шылаулар. Предлогтар. Синтаксис. Анықтауыштың түрлері.	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым		7.2.3.1 хроника құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым		7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала құрастырып жазу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай жазу
3 -тоқсан			
Жастар мәдениеті. Морфология және орфография.	Тыңдалым және айтылым	Орфография. Сөйлеу мәдениеті. Сөйлеудің әртүрлі бөліктерімен	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды

ЖОБА

Синтаксис пунктуация.		"НЕ" және "НИ" емлесі. Инверсия. Салыстыру. Пунктуация (салыстырмалы айналымдарды оқшаулау)	анықтау
	Оқылым		7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
	Жазылым		7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		7.4.2.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану
Қорғансыз азаматтарды әлеуметтік қорғау мәселелері. Морфология. Сөйлеу мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	Сөйлеу мәдениеті. Ресми-іскери стиль. Анафора. Бұйрық рай етістері. Етістік нормалары.	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым		7.2.3.1 хроника құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым		7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын

ЖОБА

			ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала құрастырып жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай жазу
Дұрыс тамақтану. Лексика. Морфология орфография.	Тыңдалым және айтылым	Лексика Термин. Морфология. Орфография. Жақсыз етістік. Етістік түрлері. Көсемше жұрнақтарын дұрыс қолдану	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым		7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
	Жазылым		7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
	Әдеби нормаларды сақтау		7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра

ЖОЖ

			отырып, жинақы мәтін жазу
4-тоқсан			
Жеңіс күні. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Етістік нормалары. Синтаксис. Пунктуация. Пысықтауыш. Пысықтауыштың тыныс белгілері.	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым		7.2.3.1 хроника құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым		7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала құрастырып жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай жазу
Егер мен әлемді билесем… Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Пунктуация. Дара қосымшалар. Пысықтауыштың тыныс белгілері. Аллегория.	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен

ЖОБА

		Инверсия.	тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым		7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
	Жазылым		7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
	Әдеби нормаларды сақтау		7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу

4) 8-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік дағдылар	Лексико-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Отбасы: құқық пен міндеттер. Морфология. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Омонимдер дара және көмекші сөздер. Синтаксис. Сөйлемнің дара мүшелер (анықтауыш, пысықтауыш,	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
	Оқылым		8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар

ЖОБА

		предлогы бар зат есімдер).	арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, аннотация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
	Жазылым		8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация) жазу; 8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.1.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфографиялық нормаға сай жазу
Бос уақыт және спорт. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Сөйлем мүшелері (күрделі).	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
	Оқылым		8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.3.1 мақала, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
	Жазылым		8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала құрастырып жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне

ЖОБА

			сай қолдану
2-тоқсан			
Мамандықтар әлемі. Лексика. Синтаксис пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Кәсіби сөздер. Синтаксис. Пунктуация. Цитата. Цитаттың тыныс белгілері	8.1.2.1 определять основную мысль на основе структурных элементов текста и целевой аудитории; 8.1.3.1 пересказывать содержание текстов различных типов речи с изменением лица, сохраняя структуру исходного текста
	Оқылым		8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау
	Жазылым		8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Әдеби нормаларды сақтау		8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
Ғарыш. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Термин. Неологизм. Синтаксис. Пунктуация. Сөйлем мүшелерінің тыныс белгілері	8.4.3.1 сөздік қор және сөздік құрам ерекшеліктерін түсініп қолдану
	Оқылым		8.1.3.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді

			орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Жазылым		8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
	Әдеби нормаларды сақтау		8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
3-тоқсан			
Әр алуаг өмір салты. Морфология орфография. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Орфография. Жеке сөз таптарындағы омонимдер Синтаксис. Пунктуация. Қыстырма сөз тіркестері және сөйлемдер. Қыстырма сөз тіркестерінің тыныс белгілері	8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым		8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым		8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып,

			мақала құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану
Сі – тіршілік көзі. Синтаксис.	Тыңдалым және айтылым	Сөйлеу мәдениеті. Перифраз. Штампы Тавтология. Синтаксис. Атаулы сөйлемдер. Жақты сөйлемдер. Жақсыз сөйлемдер.	8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым		8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау
	Жазылым		8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер және айқындауыш мүшелерді қолдана білу
Тағам: қажеттілік пе, шығын ба?	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Эмоциональ—дық-бояма сөздер. Синтаксис.	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы

ЖОБА

Лексика. Синтаксис пунктуация.		Пунктуация. Жайылма сөйлемдер. Жақсыз сөйлем. Толымсыз сөйлем. Толымсыз сөйлемдердің тыныс белгілері	мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
	Оқылым		8.2.3.1 мақала, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3. 4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану
4-тоқсан			
Қазіргі қоғамдағы музыка. Лексика. Морфология. Синтаксис пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Окказионализм. Инверсия. Градация. Морфология. Омонимді жеке сөздер. Синтаксис. Дара қосымшалар.	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
	Оқылым		8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан

			алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану
Ғылыми жаңалықтар мен технологиялар. Лексика және сөйлеу мәдениеті Морфология Синтаксис	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Термин. Неологизм. Сөйлеу мәдениеті. Штампы. қайталаулар. Морфология. Омоним ді жеке сөздер мен көмекші сөз таптары. Синтаксис. Сөйлемнің дара мүшелері	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау
	Оқылым		8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу
	Жазылым		8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.5.1 сөйлем соңында қабаттасып қойылатын тыныс белгілерін дұрыс қолдану

ЖОГА

5) 9-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік дағдылар	Лексико-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Әлемдегі қақтығыстар және бейбітшілік. Синтаксис. Морфология орфография.	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Орфография. Құрмалас сөйлем түрлері. Морфология. Шылаулар (жалғаулықты және жалғаулықсыз). Шылаулардың емлесі	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (Жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау
	Оқылым		9.2.3.1 мақала құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
	Жазылым		9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
Құрлық елдері. Синтаксис	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық байланыстар. Шылаулар мен шылаулы	9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту;
	Оқылым		9.2.1.1 тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі

ЖОБА

		сөздер.	мәліметтерді салыстыру, өңдеу; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым		9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.3.1 стильдік ерекшеліктерге сай тілдік бірліктердің дұрыс қолдана білу
2-тоқсан			
Дәстүрлер мен мәдениет. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Стилистикалық бояма сөздер. Синтаксис. Пунктуация. Салалас құрмалас сөйлем. Салалас құрмалас сөйлемның тыныс белгілері	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу
	Оқылым		9.2.3.1 мақала, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы

			мәтін (аннотация, тезис) жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу
«Жер» ресурстары. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Пунктуация. Сабақтас құрмалас сөйлем. Сабақтас құрмалас сөйлемнің тыныс белгілері	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
	Оқылым		9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым		9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе); 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіру
3-тоқсан			
Қазіргі әлемдегі жасөспірімд	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Құрмалас сөйлемдердегі	9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу;

ЖОБА

ер. Морфология және орфография. Синтаксис және пунктуация.		морфологиялық байланыс құралдары. Шылау мен шылаулы сөздер. Орфография. Бірге, дефис арқылы жазылатын сөздер. Синтаксис. Пунктуация. Шылаусыз құрмалас сөйлемдер. Шылаусыз құрмалас сөйлемдердің тыныс белгілері.	9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым		9.2.1.1тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу; 9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
	Жазылым		9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану
21-ғасырдағы әлемдік байланыстар. Морфология. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық байланыс құралдары. Шылау мен шылаулы сөздер. Орфография. Бірге, дефис арқылы жазылатын сөздер. Синтаксис. Пунктуация. Шылаусыз құрмалас сөйлемдер. Шылаусыз құрмалас сөйлемдердің тыныс белгілері.	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (пікірталас, дәріс) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
	Оқылым		9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		9.3.1.1 жинақталған материалдар

ЖОБА

			негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану
4 -тоқсан			
Дилемалар мен таңдар. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Парцелляция. Морфология. Құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық байланыс құралдары. Синтаксис. Пунктуация. Құрмалас сөйлемнің түрлері. Құрмалас сөйлемнің түрлерінің тыныс белгілері	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (мақала, интервью) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
	Оқылым		9.2.3.1 тұжырымдамалардың құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым		9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
	Әдеби		9.4.4.4 аралас құрмалас

ЖОГА

	нормаларды сақтау		сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану
Бұқаралық ақпарат құралдары. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Аббревиатура. Морфология. Құрмалас сөйлемнің түрлері: Синтаксис. Пунктуация. Шылаусыз құрмалас сөйлем. Шылаусыз құрмалас сөйлемнің тыныс белгілері	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу
	Оқылым		9.2.3.1 мақала, презентацияның құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушы-лығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.5.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын) ережеге сай қолдану

3-тарау. «Орыс тілі» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны

25. «Орыс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:
1) 5-сыныпта – аптасына – 3 сағат, оқу жылына 108 сағатты;

ЖОБА

2) 6-сыныпта – аптасына – 3 сағат, оқу жылына 108 сағатты;
3) 7-сыныпта – аптасына – 2 сағат, оқу жылына 72 сағатты;
4) 8-сыныпта аптасына – 2 сағат, оқу жылына 72 сағатты;
5) 9-сыныпта аптасына – 2 сағат, оқу жылына 72 сағатты құрайды.

26. «Орыс тілі» пәнінің оқу бағдарламасының мазмұны бөлімдерге бөлінеді. Бөлімдерді бөлімшелер құрайды, олар сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттарынан тұрады.

27. Оқыту мақсаттары арқылы мұғалімдер сөйлеу қызметінің төрт дағдысын (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) қалыптастырады, сонымен қатар, оқушылардың жетістігін бағалайды және оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат береді.

28. Оқыту пәнінің мазмұнын 4 бөлім құрайды:
1) тыңдалым және айтылым;
2) оқылым;
3) жазылым;
4) әдеби тіл нормаларын сақтау.

29. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) мәтіннің мазмұнын түсіну;
2) негізгі ойды анықтау;
3) тыңдалған материалды қайталап айту;
4) оқиғаны болжау;
5) диалогқа қатысу;
6) тыңдалған материалды бағалау;
7) монолог құру.

30. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) ақпаратты түсіну;
2) мәтіннің құрылымдық бөліктері мен негізгі ойды анықтау;
3) оқылған мәтіндегі лексикалық және синтаксистік бірліктерді қолдана білу;
4) мәтін түрлері мен стилдерін анықтау;
5) сұрақтар қою және бағалау;
6) оқылым түрлерін қолдану;
7) әртүрлі ақпарат көздерінен ақпарат алу;
8) мәтіндерге салыстырмалы талдау.

31. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
6) жоспару құру;
2) тыңдалым, оқылым және аудиовизуалды материалды мазмұндау;
3) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;
4) әртүрлі мәтін түрлері мен стилдерін қолдану;
5) эссе жазу;
6) шығармашылық хат;
9) мәтіндерді редакциялау.

32. «Әдеби тіл нормаларын сақтау бөлімі» келесі бөлімшелерден тұрады:
5) орфографиялық нормаларды сақтау;
6) лексикалық нормаларды сақтау;
7) грамматикалық нормаларды сақтау;
8) пунктуациялық нормаларды сақтау.

ЖОБА

33. 5-сыныпқа арналған базалық мазмұн:

5) айтылым және тыңдалым: басты ақпаратты анықтау, тақырыптар мен негізгі ойды анықтауда сұрақтарға сүйену, хабарлама, сипаттау, мәтінді мазмұндау, мәтіннен үзінді бойынша мәтін мазмұнын болжау, диалог-сауалнамаға қатысу, «айтушыдан» «тыңдаушыға» ауысу, «ұнайды/ұнамайды», «дұрыс/бұрыс» дауыстап айтуды бағалау, белгілі бір түрін айту, көрнекі материалдарға сүйену;

6) оқылым: бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндер, мәтіннің мазмұны мен құрылымы негізінде негізгі ойды анықтау, сөздің тура және ауыспалы мағынасы, синонимдер, антонимдер, омонимдер, көп мағыналы сөздер, сипаттау, хабарлау, талқылау, кітаби және сөйлеу стилі, хат, жарнама мәтіні, хабарландыру, күнделік, өлең, ертегі, сұрақтар құрастыру, таныса оқу, нақты тапсырмаларға арналған ақпаратты табу, тақырыптар мен әртүрлі мәтіндердің композициясын салыстыру;

7) жазылым: қарапайым жоспар, мәтіннің негізгі мазмұны, ақпаратты сурет түрінде ұсыну, көркем және ауызекі сөйлеу стилдерінде хабарлау және сипаттау, мақсатты аудиторияны есепке алу, эссе-хабарлама, эссе-талқылау, шығармашылық жұмыстар (120-150 сөз), кейіпкердің орнына өзін қою, сөздіктің көмегімен орфографиялық қателерді түзету, сөйлемдерді редакциялау;

8) әдеби тіл нормаларын сақтау: сөздің түбіріндегі дауысты және дауыссыз дыбыстар, НЕ сөзінің зат есімдермен, сын есімдермен, болымсыз есімдіктермен, етістіктермен, сондай-ақ сөздің әртүрлі бөліктерінде жалғаулармен, тура және ауыспалы мағынамен, синонимдермен, антонимдермен, омонимдермен қолданысы және көп мағыналы сөздер, кірме сөздер, эмоционалдық-бейнелі сөздер, гиперболалар, эпитеттер, теңеулер, родтағы, түр мен септіктегі атау тұлғадағы сөз таптары, сөйлеудегі және қаратпа сөздегі тыныс белгілер, жай сөйлемдердегі, бірыңғай мүшелердегі, сондай-ақ сөйлемнің бірыңғай мүшелеріндегі жалпылауыш сөздердегі сызықша.

34. 6-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

5) тыңдалым және айтылым: негізгі және қосымша ақпарат, тірек сөздердің көмегімен негізгі ойды анықтау, толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау, тірек сөздер бойынша оқиғаның дамуын болжау, ұсынылған тақырып бойынша диалогқа қатысу, тыңдалынған материалды мазмұнына, құрылымына, сөз логикасына бағалау, жоспар, сұлба, иллюстрациялар, жарнама роликтеріне сүйене отырып талқылау элементтері бар сипаттама және хабарлама сипатындағы монолог, орфоэпиялық нормаларды сақтау;

6) оқылым: бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпарат, белгілі және белгісіз ақпараттарды табу, негізгі ойды анықтау, құрылымдық бөліктерін анықтау және мәтін құраудың мәнін түсіндіру, фразеологизмдер, қаратпа сөздер, сөйлемнің бірыңғай мүшелері, сұраулы және лепті, бұйрықты сөйлемдер, сипаттау, талқылау, хабарлау, мінездеме беру, публицистикалық және көркем стилдегі мәтіндердің (өлең, ертегі, әңгіме, қолжазба, репортаж, сұхбат) сипаты, хабарлама, талқылау, мінездеме, публицистикалық және көркем стилдегі мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері (мәтіннің өзектілігін, құндылығын, сапасын және пайдасын бағалайтын сұрақтар құрастыру, танысу және пікір білдіре оқу, әртүрлі ақпарат көздерінен ақпарат табу, әртүрлі көзқарасты анықтау, құрылымдық ерекшеліктерін ескере отырып әртүрлі мәтіндердің (өлең, ертегі,

әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) стилистикалық ерекшеліктерін салыстыру;

7) жазылым: қарапайым және күрделі жоспар, хабарлама-мәтіндер, сипаттама-мәтіндерді 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау, ақпаратты иллюстрациялар, комикстер түрінде ұсыну, мәтіндерді публицистикалық және көркем стилде (өлең, ертегі, әңгіме, қолжазба, репортаж, сұхбат) сипаттау, хабарлау, талқылау, эссе-хабарлама, эссе-талқылау, эссе-сипаттама, шығармашылық жұмыстар (150-200 сөз), орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктің көмегімен түзету, мәтінді оның түріне қарай редакциялау;

8) әдеби тіл нормаларын сақтау: Ъ және Ь белгілерін ажырату, күрделі зат есім, сын есім, сан есім, белгісіздік есімдік, сондай-ақ приставкалар мен әртүрлі сөз таптарының жұрнақтары, фразеологиялық тіркестер, метафоралар, кейіптеу, риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, сан есімдердің, сын есімдердің, есімдіктердің септелуі, сын есімдер мен үстеулердің салыстырмалы түрі, кірме конструкциялары бар сөйлемдердің, төл сөздер мен төлеу сөздердің тыныс белгілері.

35. 7-сыныпқа арналған базалық мазмұн:

1) тыңдалым және айтылым: негізгі және қосымша ақпарат, тірек сөздердің көмегімен негізгі ойды анықтау, жағын ауыстырып толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау, тірек сөздер бойынша оқиғаның дамуын болжау, диалогқа және дәлел келтіруге қатысу, тыңдалынған материалды өз көзқарасы тұрғысынан бағалау, материалдың мазмұнына, құрылымына, мазмұнының логикасына, жоспар, сұлбалар, иллюстрациялар, жарнама роликтері негізінде кемінде 2 шағын тақырыптан тұратын аргументтелген монологқа (сипаттау, хабарлау, талқылау) назар аударуға арналған тілдік құралдарды қолдану;

2) оқылым: бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндер, негізгі және қосымша ақпаратты, негізгі ойды ашатын құрылымдық бөлімдерін және олардың элементтерін (сөйлем, абзацтар) табу, мәтіндегі жекелеген сөздер мен ойлардың анық және астарлы (мәтін ішіндегі) мәні, паронимдер, кіріспе сөздер, қайталаулар, сөйлемдегі сөздердің тура және керісінше тәртібі, мәтіндердің аралас түрлері, сипаттық белгілері, публицистикалық және ресми-іскери стилдегі мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар), қорытындылар негізінде әртүрлі сұрақтар сұрақтар құрастыру, оқылым түрлері, соның ішінде іздестіру, дерек пен пікірлерді шектеу, композициясы мен тілдік ерекшеліктерін ескере отырып түрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктері, мақсаттары мен мақсатты аудиториясы (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар, ақпараттар);

3) жазылым: қарапайым және күрделі жоспар, хабарлама-мәтіндер, сипаттама-мәтіндер мен талқылама-мәтіндерді жағын ауыстырып, толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау, сұлбалар, кестелер, диаграммалар, хабарлау элементтері бар сипаттама-мәтіндер, талқылау элементтері бар хабарлама-мәтіндер, публицистикалық және ресми-іскери стилдегі мәтіндері (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар), өз пікірін білдіру, эссенің түрлері, аргументтелген эссе, шығармашылық жұмыстар (200-250 сөз), белгілі бір әлеуметтік рөлі мен тілдік

тәртібін таңдау, мәндік, деректік, логикалық кемшіліктерін түзету, мәтінді редакциялау, жекелеген сөйлемдердің немесе мәтін үзінділерінің құрылымын өзгерту;

4) әдеби тіл нормаларын сақтау: ызың дауыссыздардан кейінгі дауыстылар және Ц, әртүрлі сөз таптарымен бірге НЕ, етістіктердің жалғаулары, әр сөз таптарының жұрнақтары, паронимдер, терминдер, аллегория, инверсия, анафора, етістік және оның түрлері, көмекші сөздер, етістік нормалары, дара анықтауыш пен пысықтауыш қатысқан жай сөйлемдердің тыныс белгілері.

36. 8-сыныпқа арналған базалық мазмұн:

5) тыңдалым және айтылым: ашық және жасырын (мәтін ішінде) ақпарат, айту мақсаты, мәтіннің құрылымдық элементтері мен мақсатты аудитория негізінде негізгі ойды анықтау, жағын өзгертіп және мәтіннің бастапқы құрылымын сақтап сөйлеу түрлерін қолданып мазмұндау, мәтін атауы немесе басталуы бойынша мазмұнын болжау, пікірталасқа қатысу, аргумент келтіру, қорытынды шығару, сөйлеу қарқыны мен мақсатты аудиторияның сәйкестігі тұрғысынан тыңдалған материалды бағалау, блогтар мен БАҚ хабарламалары негізінде кемінде 2 шағын тақырыптан тұратын ашық аргументтелген монолог (сипаттау және хабарлау, сендіру элементтерімен талқылау);

6) оқылым: бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпарат, ауызша сөйлеудің жазбаша түрлерінің ерекшеліктері, ашық және жасырын (мәтін ішіндегі) ақпаратты табу, негізгі ойды ашатын мәтін құрылымының ерекшеліктері, мәтіндегі жекелеген сөздердің, сөз тіркестері мен сөйлемдердің мағынасы, эмоциональдық-бейнелі және кәсіби сөздер, неологизмдер, лексикалық үйлескен окказионализмдер, мәтіндердің аралас түрлері, сипаттық белгілері, публицистикалық, сөйлеу, ғылыми, ресми-іскери стилдердің (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) тілдік және жанрлық ерекшеліктері, оқылған мәтін негізінде сұрақтар мен өз идеяларын қалыптастыру, деректер мен пікірлерін шектеу, оқылымның түрлері, соның ішінде түрлі дереккөздерден ақпараттарды зерттеу, табу және синтездеу, оның өзектілігін, қарама-қайшылығын, анықтылығын анықтау, композициялық, тілдік (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) мақсаттар мен мақсатты аудиторияны ескере отырып әртүрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін салыстыру;

7) жазылым: цитаттық жоспар (қарапайым және күрделі), жағын ауыстырып, аралас мәтіндердің мазмұнын толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау, суреттер, сұлбалар, кестелер, диаграммалар және керісінше түрінде бөлікке бөлінбеген мәтіндердегі ақпараттарды, талқылау элементтері бар сипаттама-мәтіндер, сипаттау элементттері бар хабарлама-мәтіндер, публицистикалық, ресми-іскери және ғылыми, ауызекі сөйлеу стиліндегі мәтіндер (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) ұсыну, эссенің түрлері, соның ішінде академиялық, шығармашылық жұмыстар (250-300 сөз), мазмұны бойынша үйлескен үзінді/мәтін үзінділері, мағыналық, деректік, логикалық, стилистикалық кемшіліктерді түзету,

мәтінді редакциялау, мәтіннің құрылымын өзгерту;

8) әдеби тіл нормаларын сақтау: омонимдік, дара және көмекші сөз таптары, кәсіби сөздер, терминдер, неологизмдер, инверсия, градация, сөйлемнің дара мүшелері, сөйлем мүшелерін, нақыл сөздерді, сондай-ақ толымсыз сөйлемді анықтайтын тыныс белгілер.

37. 9-сыныпқа арналған базалық мазмұн:

5) тыңдалым және айтылым: мәтіндегі негізгі және бөлшек ақпарат, тыңдалған мәтінге сыни көзқарас, тақырыпшалар негізінде негізгі ойды анықтау, тыңдалған мәтінге өз қарым-қатынасын айту, ақпаратқа шығармашылық интерпретациясы бар аралас түрдегі мәтіндерді мазмұндау, мәтіннің соңы бойынша мазмұнын болжау, пікірталасқа қатысу, түрлі көзқарас тұрғысынан синтездеу, тыңдалған материалды сөйлеу нормалары тұрғысынан бағалау, материалдың мазмұны, құрылымы, мазмұндау логикасы, өз пікірін білдіру, оқу, қоғамдық-саяси және әлеуметтік-мәдени салалар шеңберінде кемінде 3 тақырыпшадан тұратын ашық аргументтелген монолог (берілген тақырыпты талқылау, сендіру), нақты жағдайларда сөйлеу нормаларына сәйкес сөйлеу үлгілерін қолдану;

6) оқылым: бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі ашық және жасырын (мәтін ішіндегі) ақпарат, мәтінде берілген ақпараттың басқа дереккөздерден алынған ақпараттармен/жеке тәжірибемен арақатынасы, негізгі ойды берудегі мәтін құрылымының ерекшеліктері мен рөлдерін анықтау, сөз тіркестеріндегі аббревиация, парцелляция, мысқыл, ишара, асыра кішірейту, асыра үлкейту және басқа да тәсілдер, мәтін түрлері, сипаттау белгілері, әртүрлі жанрдағы, стилдегі мәтіндердің (ғылыми мақалалар, іссапар туралы есептер) тілдік ерекшеліктері, сұрақтар мен идеялар құрастыру, мәтін мазмұнын интерпретациялау, оқылым түрлері, соның ішінде қарап оқу, жоспар, тезис, конспект құрып оқу, әртүрлі дереккөздерден ақпараттар табу және синтездеу, алынған мәліметтер негізінде қорытынды шығару, өз пікірін білдіру, әртүрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін, композициялық, тілдік және жанрлық ерекшеліктерін салыстыру, мақсаттарды, мақсатты аудиторияны және автор ұстанымдарын (ғылыми мақалалар, іссапар туралы есептер) назар алу;

7) жазылым: жоспардың түрлері, соның ішінде цитаттық, тезистік, мәтінді мазмұндау, тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдағы ақпаратты синтездеу, сілтемелер, гиперсілтемелерді қолданып таныстырылым түрінде ақпаратты ұсыну, талқылау элементтері бар сипаттама-мәтіндер, тиісті стилдерді (ғылыми мақалалар, іссапар туралы есептер) талқылау элементтері бар хабарлама-мәтіндер;

8) әдеби тіл нормаларын сақтау: орфографиялық нормалар, стилистикалық бояма сөздер, аббревиатура, парцелляция, құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық байланыс құралдары (шылаулар мен шылаулы сөздер), жай, күрделенген жай және құрмалас сөйлемдердегі тыныс белгілер.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

38. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4 кодында: «6» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

39. Оқыту мақсаттары әр сыныпқа бөлімшелер бойынша жазылған:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Мәтінің мазмұнын түсіну	5.1.1.1 мәтіндегі басты ақпаратты анықтай отырып, негізгі мазмұнын түсіну	6.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну	7.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша, белгілі және белгісіз ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну	8.1.1.1 мәтіндегі ашық және жабық (мәтін ішіндегі) ақпаратты, сөйлеу мақсатын анықтай отырып, мәтіннің мазмұнын түсіну	9.1.1.1 тыңдалған мәтінге сыни көзқарасын білдіре отырып, мәтіндегі негізгі және толық ақпаратты түсіну
2. Негізгі ойды анықтау	5.1.2.1 сұрақтар арқылы тақырыпты және негізгі ойды анықтау	6.1.2.1 тірек сөздер, сөз тіркестері арқылы негізгі ойды анықтау	7.1.2.1 құрылымына сүйене отырып негізгі ойды анықтау	8.1.2.1 мәтіннің құрылымдық элементтері мен мақсатты аудиториясы негізінде негізгі ойды анықтау	9.1.2.1 тыңдалған мәтінге өз қатысын білдіре отырып, тақырыпшалар негізінде негізгі ойды анықтау
3. Тыңдалған материалды мазмұндау	5.1.3.1 мәтінді мазмұндау (хабарлау, сипаттау)	6.1.3.1 мәтінді 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау, сипаттау)	7.1.3.1 мәтінді жағын өзгерте отырып толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау, сипаттау және талқылау)	8.1.3.1 мәтіннің бастапқы құрылымын сақтай отырып, жағын өзгертіп мәтінді сөйлеу түрлерін қолданып мазмұндау	9.1.3.1 ақпаратты шығармашылық тұрғыдан интерпретация лай отырып аралас мәтінді мазмұндау

4. Оқиғаларды болжау	5.1.4.1 мәтіннің үзіндісі бойынша мазмұнды болжау	6.1.4.1 тірек сөздер бойынша сюжеттің дамуын болжау	7.1.4.1 мәтіндегі негізгі ойға қарай мазмұнды болжау	8.1.4.1 мәтін атауы немесе басталуы бойынша мазмұнды болжау	9.1.4.1 мәтін соңындағы мазмұнды болжау
5. Диалогқа қатысу	5.1.5.1 «сөйлеушіден» «тыңдаушы» позициясын өзгерте отырып және атқаратын рөлінің жас ерекшелігін ескере отырып диалог-сауалға қатысу	6.1.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлерін алмаса отырып диалогқа қатысу	7.1.5.1 өз көзқарасын білдіре отырып, ұсынылған проблема бойынша диалогқа қатысу	8.1.5.1 өз сенімін білдіре отырып, оппонентті өз ұстанымының дұрыс екендігіне сендіре отырып ұсынылған проблема бойынша пікірталасқа қатысу, қорытынды шығару	9.1.5.1 әртүрлі көзқарасты синтездеп және пробеламаларды шешуді ұсына отырып полемикаға қатысу
6. Тыңдалған материалды бағалау	5.1.6.1 өз позициясын дәлелдей отырып, «ұнайды/ұнамайды», «дұрыс/дұрыс емес» позициясымен сөйлеген сөзді бағалау	6.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны, құрылымы және материалды мазмұндау логикасы тұрғысынан бағалау	7.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны тұрғысынан бағалау, құрылымы және назар аударту, құрылымы мен материалды мазмұндау логикасы үшін тілдік құралдарды қолдану	8.1.6.1 сөйлеу қарқыны мен мақсатты аудиторияның сәйкестігі тұрғысынан тыңдалған материалды бағалау	9.1.6.1 өз пікірін білдіре отырып сөйлеу нормативтілігі, мазмұны, құрылымы, материалды мазмұндау логикасы тұрғысынан бағалау
7. Монолог құрас	5.1.7.1 Көрнекі құралдарға сүйеніп,	6.1.7.1 жоспарға, сұлбаға, иллюстрац	7.1.7.1 жоспар, сұлба, иллюстраци	8.1.7.1 оқу, әлеуметтік-мәдени және	9.1.7.1 оқу, әлеуметтік-мәдени және

тыру	құрылымы анық, бірізді пікірдің белгілі бір түрін құру строить; 5.1.7.2 орфоэпиялық нормаларды сақтау	ияларға, жарнама роликтеріне сүйеніп талқылау элементтерімен сипаттау және хабарлау түрінде монолог құру	ялар, жарнама роликтері негізінде кемінде 2 тақырыпшадан тұратын дәлелді монолог құру (сипаттау, хабарлау, талқылау); 7.1.7.2 орфоэпиялық нормаларды сақтау	қоғамдық-саяси салалар аясында, блогтар мен бұқаралық ақпарат құралдарының хабарламалары негізінде мақсатты аудиторияны ескере отырып, кемінде 2 тақырыпшадан тұратын ашық дәлелді монолог құру (сипаттау және хабарлау, сендіру элементтері бар талқылау); 8.1.7.2 орфоэпиялық нормаларды сақтау	қоғамдық-саяси салалар аясында, кемінде 3 тақырыпшадан тұратын ашық дәлелді монолог құру (сипаттау және хабарлау, сендіру элементтері бар талқылау); 9.1.7.2 нақты жағдайларда сөйлеу нормаларына сәйкес сөйлеу тәртібінің үлгілерін қолдану

2) оқылым:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5 класс	6 класс	7 класс	8 класс	9 класс
1. Ақпаратты түсіну	5.2.1.1 тақырыбын анықтай отырып бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердег	6.2.1.1 белгілі және белгісіз ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген	7.2.1.1 басты және қосымша ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген	8.2.1.1 ашық және жасырын (мәтін ішіндегі) ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген	9.2.1.1 мәтіндегі ақпаратқа басқа дереккөздерден алынған ақпаратқа/жеке тәжірибеге

ЖОБА

	і негізгі ақпаратты түсіну	мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну	мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну	және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну (соның ішінде жазбаша сөйлеу түрлерінің ерекшеліктері)	сүйене отырып бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі ашық және жасырын (мәтін ішіндегі) ақпаратты түсіну
2. Мәтіннің құрылымдық бөлігін және негізгі ойды анықтау	5.2.2.1 мазмұны мен композиция сы негізінде негізді ойды анықтау	6.2.2.1 құрылымдық бөліктерін анықтай отырып және мәтіннің құрылу мәнін түсіндіре отырып негізгі ойды анықтау	7.2.2.1 негізгі ойды ашатын құрылымдық бөліктерін және олардың элементтерін (сөйлемдер, абзацтар) анықтау	8.2.2.1 негізгі ойды ашатын мәтін құрылымының ерекшеліктерін анықтау	9.2.2.1 негізгі ойды берудегі мәтіннің ерекшеліктері мен құрылымының рөлдерін айқындау
3. Оқылған мәтіннен лексикалық және синтаксистік бірліктерді қолдануды түсіну	5.2.3.1 автордың түрлі мақсатта мәтінде қолданған тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, синоним дерді, антонимдерді, омонимдерді және көп мағыналы сөздерді, синтаксистік бірліктерді	6.2.3.1 фразеологизм дерді, қаратпа сөздерді, бірыңғай сөйлем мүшелерін, сұраулы, лепті және бұйрықты сөйлемдерді қолдана білу	7.2.3.1 мәтіндегі жекелеген сөздердің және пікірлердің ашық және жасырын (мәтін ішіндегі) мәнін, паронимдерді, кірме сөздерді, қайталауларды, сөйлемдегі сөздердің тура және керісінше тәртібін	8.2.3.1 мәтіндегі жекелеген сөздердің, сөз тіркестерінің және сөйлемдердің, эмоционалды-бояма сөздердің, кәсіби сөздердің, неологизмдер дің, окказионализмдерің лексикалық үйлесімдігін ескере	9.2.3.1 аббревиация лардың, парцелляция лардың, мысқыл, ишараларды ң, асыра кішірейту мен асыра үлкейтудің және басқа да сөз тіркестерінде гі тәсілдерді қолданылуын түсіну

	қолдана білу		түсіну және қолданылуын түсіну	отырып беретін мағынасын түсіну және қолдану	
4. Мәтін дердің түрлері мен стилдерін анықтау	5.2.4.1 мәтін түрлерін анықтау: сипаттау, хабарлау және талқылау, кітаби және ауызекі сөйлеу стилдерін негізгі белгілері бойынша (хат, жарнама мәтіні, хабарландыру, күнделік, өлең, ертегі) ажырату	6.2.4.1 мәтін түрлерін анықтау және ажырату: , хабарлау, талқылау, мінездеме белгілерін танып білу, публицистика лық және көркем стилдегі (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері	7.2.4.1 аралас мәтін түрлерін анықтау және оларға тән белгілерін ажырату, публицистика лық және ресми-іскери стилдегі (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктерін анықтау	8.2.4.1 аралас мәтін түрлерін анықтау және оларға тән белгілерін ажырату, публицистика лық, сөйлеу, ғылыми, ресми-іскери стилдердің (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) тілдік және жанрлық ерекшеліктерін анықтау	9.2.4.1 мәтін түрлерін анықтау және оларға тән белгілерін ажырату, әртүрлі жанрдағы, стилдегі мәтіндердің (ғылыми мақалалар, іссапар туралы есептер) тілдік ерекшеліктерін анықтау
5. Сұрақтар құрас	5.2.5.1 мәтінге қатысты	6.2.5.1 өзектілігі, құндылығы, сапасы мен	7.2.5.1 қорытындылар мен нәтижелер	8.2.5.1 оқылған мәтін негізінде	9.2.5.1 мәтін мазмұнын интерпрета

ЖОБА

тыру және бағалау	сұрақтар құрастыру	пайдасы тұрғысынан мәтінді бағалайтын сұрақтар құрастыру	негізінде түрлі сұрақтар құрастыру	сұрақтар мен жеке идеялар қалыптастыру, фактілер мен идеяларды ажырату	циялай отырып сұрақтар мен идеялар қалыптастыру
6. Оқылым түрлерін қолдану	5.2.6.1 оқылымның танысу түрін қолдану	6.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану: танысу, пікір айту	7.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану, соның ішінде іздестіре оқу	8.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану, соның ішінде зерттей оқу	9.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану, соның ішінде қарастыра оқу, жоспар, тезис, коспект құра оқу,
7. Әртүрлі дереккөздерден ақпараттар табу	5.2.7.1 нақты тапсырмалар ды орындауға арналған ақпаратты табу	6.2.7.1 алынған ақпаратты салыстыра отырып, әртүрлі көзқарастарды анықтап, түрлі дереккөздерден ақпараттар табу	7.2.7.1 фактілер мен пікірлерді ажырата отырып, түрлі дереккөздерден ақпараттар табу	8.2.7.1 түрлі дереккөздерден ақпараттар табу және синтездеу, оның өзектілігін, қарама-қайшылығын, анықтылығын, мақсатты аудиторияны анықтау	9.2.7.1 түрлі дереккөздерден ақпараттар табу және синтездеу, интерпретациялау, өз пікірін білдіре отырып алынған мәліметтер негізінде қорытынды жасау
8. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	5.2.8.1 түрлі мәтіндердің тақырыптары мен композицияларын (хат, жарнама мәтіні, хабарландыру,	6.2.8.1 түрлі мәтіндердің композициялық (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) ерекшеліктер	7.2.8.1 композициясы мен тілдік ерекшеліктерін ескере отырып түрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін,	8.2.8.1 композициясы мен тілдік ерекшеліктерін ескере отырып түрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін,	9.2.8.1 түрлі мәтіндердің стилистикалық (композициялық, тілдік, жанрлық) ерекшеліктерін,

ЖОБА

	күнделік, өлең, ертегі) салыстыру	ін, мақсаттар мен мақсатты аудиторияны ескере отырып, түрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін салыстыру	мақсаттары мен мақсатты аудиториясын (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар, ақпараттар) салыстыру	мақсаттары мен мақсатты аудиториясын (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат, баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) салыстыру)	мақсаттары мен мақсатты аудиториясын (ғылыми мақалалар, іссапар есептері) және автордың позициясын ескере отырып салыстыру

3) жазылым:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5 класс	6 класс	7 класс	8 класс	9 класс
1. Жоспар құру	5.3.1.1 қарапайым жоспар құру	6.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру	7.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру, шығармаға материал жинау және оны жоспарға сәйкес ұйымдастыру	8.3.1.1 мәтіннің жанрлық ерекшелігін ескере отырып, цитаттық жоспар (қарапайым және күрделі) құру	9.3.1.1 жоспардың түрлерін құру, соның ішінде цитаттық, тезистік
2. Тыңдалған, оқылған және	5.3.2.1 мәтіннің негізгі мазмұнын баяндау	6.3.2.1 хабарлама-мәтіндердің, сипаттама-мәтіндердің	7.3.2.1 хабарлама-мәтіндердің, сипаттама-мәтіндердің	8.3.2.1 аралас мәтіндердің мазмұнын жағын	9.3.2.1 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалд

ЖОБА

аудиовизуалды материалды мазмұндау		мазмұнын 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп баяндау	және талқылау-мәтіндерінің мазмұнын жағын өзгертіп, толық, қысқаша, іріктеп баяндау	өзгертіп толық, қысқаша, іріктеп баяндау	ы материалдағы ақпаратты синтездей отырып, мәтін мазмұынын баяндау
3. Елестетудің түрлерін қолдана отырып мәтіндер жазу	5.3.3.1 ақпаратты сурет ттүрінде ұсыну	6.3.3.13 ақпаратты иллюстрациялар, комикстер түрінде, соның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып ұсыну	7.3.3.1 ақпаратты түрлі сұлбалар, кестелер, диаграммалар түрінде ұсыну	8.3.3.1 бөлінбеген мәтіндердегі ақпаратты суреттер, сұлбалар, кестелер, диаграммалар түрінде және керісінше ұсыну	9.3.3.1 сілтемелер мен гиперсілтемелерді қолдана отырып таныстырылым түрінде ұсыну
4. Әртүрлі стилдегі мәтіндер құрастыру	5.3.4.1 көркем және ауызекі сөйлеу стилдерінде (хат, жарнама мәтіні, хабарландыру, күнделік, өлең, ертегі) мақсатты аудиторияны ескере отырып, хабарлама-мәтін және сипаттама жазу	6.3.4.1 публицистика лық және көркем стилде (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) мақсатты аудиторияны ескере отырып, сипаттама-мәтін және хабарлама, талқылау жазу	7.3.4.1 публицистика лық және ресми-іскери стилдег (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар) мақсатты аудиторияны ескере және өз пікірін білдіре	8.3.4.1 публицистика лық, сөйлеу, ғылыми, ресми-іскери стилде (репортаж, фельетон, мақала, сұхбат, очерк, шолу, жолдау, мінездеме, биография, автобиография, аннотация, тезистер, реферат,	9.3.4.1 тиісті стилде (ғылыми мақалалар, іссапар туралы есептер), мақсатты аудиторияны ескере отырып талқылау элементтері бар сипаттама-мәтіндер, талқылау элементтері бар хабарлама-мәтіндер құрастыру

ЖОБА

			отырып, хабарлау элементтері бар сипаттама-мәтін, талқылау элементтері бар хабарлама жазу	баяндама, блогтағы, чаттағы, форумадағы пікірлер) мақсатты аудиторияны ескере отырып, талқылау сипаттама, сипаттау элементтері бар хабарлама жазу және мәтін құру	
5. Эссе жазу	5.3.5.1 хабарлама-эссе, талқылама-эссе жазу	6.3.5.1 хабарлама-эссе, талқылама-эссе, сипаттама-эссе жазу	7.3.5.1 проблемаға және/немесе автор ұстанымына өз қатысын білдіре отырып эссенің түрлерін, соның ішінде аргументті, мәтін негізінде эссе жазу	8.3.5.1 эссенің түрлерін, соның ішінде проблемалар дың бір жағын қарастыра отырып академиялық эссе жазу	9.3.5.1 эссенің түрлерін, соның ішінде проблемалар дың жан-жақты қарастыра отырып және шешу жолдарын ұсына отырып пікірталас эссесін жазу
6. Шығармашылық хат	5.3.6.1 өзін кейіпкердің орнына қойып, өмірлік тәжірибесін қолданып, шығарма шылық жұмыстар жазу (65-85 сөз),	6.3.6.1 өзін ұсынып отырған жағдайға қойып және сезімін сипаттай отырып, шығарма шылық жұмыстар жазу (90-110 сөз)	7.3.6.1 белгілі бір әлеуметтік рөлді және сөйлеу тәртібін таңдай отырып шығармашылық жұмыстар жазу (110-130 сөз)	8.3.6.1 мазмұн бойынша сәйкес келетін үзінді/мәтін үзіндісін келтіріп, шығармашылық жұмыстар жазу (130-150 сөз)	9.3.6.1 белгілі бір композициялық элементтер (романның басталуы, әңгіменің жалғасы) болып таылатын үзінді/мәтін үзіндісі бойынша

ЖОБА

					шығармашылық жұмыстар жазу (150-170 сөз)
7. Мәтіндерді түзету және редакциялау	5.3.7.1 сөздіктің көмегімен, орфографиялық қателерді түзету, сөйлемдерді редакциялау	6.3.7.1 орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктің көмегімен түзету, мәтінді оның түріне қарай редакциялау	7.3.7.1 мәндік, деректік, логикалық кемшіліктерін түзете отырып, мәтінді түзету; 7.3.7.2 жекелеген сөйлемдердің немесе мәтін үзінділерінің құрылымын өзгерте отырып, мәтінді редакциялау	8.3.7.1 мәндік, деректік, логикалық, стилистикалық кемшіліктерін түзете отырып, мәтінді түзету; 8.3.7.2 мәтін құрылымын қайта құра отырып мәтінді редакциялау	9.3.7.1 мәтіндегі кемшіліктерді түзету және редакциялау

4) әдеби нормаларды сақтау:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5 класс	6 класс	7 класс	8 класс	9 класс
1. Орфографиялық нормаларды сақтау	5.4.1.1 сөздің түбіріндегі дауысты және дауыссыз дыбыстарды, НЕ сөзін зат есімдермен, сын есімдермен, болымсыз есімдіктерм	6.4.1.1 ажырату Ъ және Ь белгілерін, күрделі зат есім, сын есім, сан есім, белгісіздік есімдіктерді, сондай-ақ приставкалармен әртүрлі сөз	7.4.1.1 ызың дауыссыздардан кейінгі дауыстыларды және Ц, әртүрлі сөз таптарымен бірге НЕ, етістіктердің жалғауларын, әр сөз таптарының жұрнақтарын	8.4.1.1 омонимдік, дара және көмекші сөз таптарын дұрыс жазу	9.4.1.1 орфографиялық нормаларды сақтау

	ен, етістіктер мен, сондай-ақ сөздің әртүрлі бөліктерінде жазу	таптарының жұрнақтарын дұрыс жазу	дұрыс жазу		
2. Лексикалық нормаларды сақтау	5.4.2.1 сөздерді тура және ауыспалы мағынамен, синонимдермен, антонимдермен, омонимдермен және көп мағыналы сөздерді, кірме сөздерді, эмоционалдық-бейнелі сөздерді, гиперболаларды, эпитеттерді, теңеулерді қолдану	6.4.2.1 фразеологиялық тіркестерді, метафораларды, кейіптеуді, риторикалық фигураларды, антитезаны, перифразды, олардың мағынасына тән сөздерді қолдану	7.4.2.1 паронимдерді, терминдерді, аллегорияны, инверсияны, анафораны қолдану	8.4.2.1 кәсіби сөздерді, терминдерді, неологизмдерді, инверсияны, градацияны қолдану; 8.4.2.2 қайталаулар мен мөртабандар дан аулақ болу	9.4.2.1 стилистикалық бояма сөздерді, аббревиатураны, парцелляцияны қолдану
3. Грамматикалық нормаларды сақтау	5.4.3.1 родтағы, түр мен септіктегі атау тұлғадағы сөз таптарын қолдану,	6.4.3.1 сан есімдердің, сын есімдердің, есімдіктердің септелген түрін дұрыс қолдану; 6.4.3.2 сын есімдер мен үстеулердің салыстырмал	7.4.3.1 етістік және оның түрлерін, көмекші сөздерді қолдану; 7.4.3.2 етістік нормаларын сақтау	8.4.3.1 сөйлемнің дара мүшелерін дұрыс қолдану	9.4.3.1 құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық байланыс құралдарын (шылаулар мен шылаулы сөздер) дұрыс қолдану

		ы түрін нормаға сәйкес жасау			
4. Пунктуациялық нормаларды сақтау	5.4.4.1 сөйлеудегі және қаратпа сөздегі тыныс белгілер, жай сөйлемдердегі, бірыңғай мүшелердегі, сондай-ақ сөйлемнің бірыңғай мүшелеріндегі жалпылауыш сөздердегі тыныс белгілерді қолдану	6.4.4.1 кірме конструкциялары бар сөйлемдердің, төл сөздер мен төлеу сөздердің тыныс белгілерін қолдану	7.4.4.1 дара анықтауышпен пысықтауышқатысқан жай сөйлемдердің тыныс белгілерін қолдану	8.4.4.1 сөйлем мүшелерін, нақыл сөздерді, сондай-ақ толымсыз сөйлемді анықтайтын тыныс белгілерін қолдану	9.4.4.1 жай, күрделенген жай және құрмалас сөйлемдердегі тыныс белгілерді қолдану

40. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

41. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту орыс тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту орыс тілінде)

1) 5-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік дағдылар	Лексико-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1тоқсан			

Мәдениет: тіл және қарым-қатынас. Морфология. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Затесім (жіктеу, түрі, септіктер). Сын есім (түрі, септіктер). Синтаксис. пунктуация. Қаратпа сөздер. Қаратпа сөздердегі тыныс белгілері	5.1.1.1 басты ақпаратты анықтай отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну; 5.1.3.1 мәтіндердің мазмұнын айту (әңгімелеу, сипаттау)
	Оқылым		5.2.1.1 тақырыпты анықтай отырып, бөлікке бөлінген және бөлікке бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну; 5.2.2.1 мазмұн және композицияға қарай негізгі ойды анықтау
	Жазылым		5.3.1.1 қарапайым жоспар құру; 5.3.4.1 мәтіндер құру – мақсатты аудиторияны ескере отырып көркем және ауызекі стилдерде сипаттау мен әңгімелеу (хат, жарнама мәтіні, хабарлама)
	Әдеби тіл нормалары		5.4.3.1 септігін, түрін қарастыра отырып сын есімдерді, зат есімдерді қолдану; 5.4.4.1 қаратпа сөздері бар сөйлемдерде тыныс белгілерді қолдану
Бізді қоршаған әлем: транспорт және инфраструктура. Морфология және орфография	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Затесім (зат есімдердің жіктелуі). Сын есім (жіктелуі). НЕ - зат есім және сын есімдермен қолданысы. Сөзтіркесі (сын+ зат) Сөздің түбіріндегі айтылмайтын дауыссыздар. Суффикстердің дұрыс жазылуы -чик-, -щик-; -ек, -ик. Сөздің түбіріндегі	5.1.2.1 сұрақтарғасүйенеотырып, негізгі ой мен тақырыптыанықтау; 5.1.5.1 «сөйлеуші» позициясын «тыңдаушыға» ауыстыражәнеатқаратынролініңжасе рекшеліктерінескереотырып, диалог сауалнамаларғақатысу
	Оқылым		5.2.4.1 мәтінтүрлерінанықтайалу: әңгімелеу, сипаттау, пайымдау, негізгісипаттарынақарайжазбажәнеа уызекістилдердіажыратабілу (күнделік, өлең, әңгіме); 5.2.6.1 таныстырмалыоқытутүрінқолдану
	Жазылым		5.3.1.1 қарапайым жоспар құру; 5.3.4.1 мәтіндер құру – мақсатты аудиторияны ескере отырып көркем және ауызекі стилдердегі сипаттау мен әңгімелеу (хат, жарнама мәтін, хабарлама)
	Әдеби тіл нормалары		5.4.1.1 сөз түбіріндегі дауыстылар мен дауыссыздарды, не - шылауын

ЖОБА

		дауыстылардың қайталануы, тексерілетін және тексерілмейтін дауыстылар.	зат есімдермен, сын есімдермен дұрысжазу; 5.4.3.1 зат есімдерді жіктейотырып, сөздердің дұрыс септелуін, сөзін таңдай отырып, зат, сын есімдерді қолдану
2-тоқсан			
Өмір құндылықтары. Морфология	Тыңдалым және айтылым	Синонимдер. Антонимдер. Омонимдер және көпмағыналы сөздер	5.1.2.1 сұрақтарға сүйене отырып, негізгі ой мен тақырыпты анықтау
	Оқылым		5.2.5.1 мәтінге қатысты сипаттайтын сұрақтарды құрастыру
	Жазылым		5.3.2.1 мәтіннің негізгі мазмұнын түсіндіру
	Әдеби тіл нормалары		5.4.2.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді, көп мағыналы сөздерді, тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану
Мамандықтар әлемі. Лексика және сөзмәдениеті. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Кіріктірілген сөздер. Эмоциональды-әрленген сөздер. Гипербола. Эпитет. Теңеу Синтаксис негізіндегі пунктуация: Салыстырмалы шырайдың ерекшелігі, біртекті сөйлем мүшелеріндегі пунктуация	5.1.4.1 мәтін үзінділері арқылы мазмұнды болжау
	Оқылым		5.2.3.1 мәтінде автор әртүрлі мақсатқа арнап қолданған синонимдердің, антонимдердің, омонимдердің, көп мағыналы сөздердің, тура және ауыспалы мағынада тұрған сөздердің қолданысын түсіну
	Жазылым		5.3.3.1 ақпаратты сурет түрінде елестету
	Әдеби тіл нормалары		5.4.2.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді, көп мағыналы сөздерді, тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану
3-тоқсан			
Қиял-ғажайып әлемі. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Пунктуация. Төл сөз. Төлеу сөздердің тыныс белгілері	5.1.6.1 өзінің ұстанымын түсіндіре отырып, айтылған сөзді «ұнайды/ұнамайды», «дұрыс/дұрысемес» позициясынан бағалау
	Оқылым		5.2.2.1 мазмұн және композицияға қарай негізгі ойды анықтау;

ЖОБА

			5.2.3.1 мәтінде автор әртүрлі мақсатқа арнап қолданған синонимдердің, антонимдердің, омонимдердің, көп мағыналы сөздердің, тура және ауыспалы мағынада тұрған сөздердің қолданысын түсіну
	Жазылым		5.3.5.1 көркем-әдеби эссе, пайымдық эссе жазу; 5.3.7.1 сөйлемдерді редакциялай отырып, сөздіктің көмегі арқылы орфографиялық қателерді түзету, мәтінді коррекциялау
	Әдеби тіл нормалары		5.4.4.1 төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
Тірі организмдер: өсімдіктер. Синтаксисжәне пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Бастауыш және атау септікте тұрған зат есімде берілген баяндауыш арасындағы сызықша	5.1.6.1 өзінің ұстанымын түсіндіре отырып, айтылған сөзді «ұнайды/ұнамайды», «дұрыс/дұрыс емес» позициясынан бағалау
	Оқылым		5.2.7.1 нақты тапсырманы орындау үшін ақпаратты табу
	Жазылым		5.3.5.1 көркем-әдеби эссе, пайымдық эссе жазу; 5.3.7.1 сөйлемдерді редакциялай отырып, сөздіктің көмегі арқылы орфографиялық қателерді түзету, мәтінді коррекциялау
	Әдеби тіл нормалары		5.4.4.1 төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
Каникул және демалыс. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Пунктуация. Сөйлемнің бірыңғай мүшелері. Бірыңғай мүшелері бар сөйлемдердегі тыныс белгілер	5.1.6.1 өзінің ұстанымын түсіндіре отырып, айтылған сөзді «ұнайды/ұнамайды», «дұрыс/дұрыс емес» позициясынан бағалау
	Оқылым		5.2.2.1 мазмұн және композицияға қарай негізгі ойды анықтау; 5.2.3.1 мәтінде автор әртүрлі мақсатқа арнап қолданған синонимдердің, антонимдердің, омонимдердің, көп мағыналы сөздердің, тура және ауыспалы мағынада тұрған сөздердің қолданысын түсіну
	Жазылым		5.3.5.1 көркем-әдеби эссе, пайымдық эссе жазу; 5.3.7.1 сөйлемдерді редакциялай

ЖОБА

			отырып, сөздіктің көмегі арқылы орфографиялық қателерді түзетіп, мәтінді коррекциялау
	Әдеби тіл нормалары		5.4.4.1 төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
4- тоқсан			
Астрономия: жұлдыздар мен шоқжұлдыздар. Морфологияжәне орфография	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Есімдік. НЕ-болымсыз есімдіктермен бірге. Етістік. НЕ-етістіктермен бірге. Сөздің әртүрлі бөліктеріндегі тыныс белгілер	5.1.5.1 «сөйлеуші» позициясын «тыңдаушыға» ауыстыра және атқаратын ролінің жас ерекшеліктерін ескере отырып, диалог сауалнамаларға қатысу; 5.1.7.1 көрнекі құралдарға сүйене отырып, айқын құрылымы бар, жүйелі ретпен белгілі бір түрдегі ойды құрастыру
	Оқылым		5.2.2.1 мазмұн және композицияға қарай негізгі ойды анықтау; 5.2.8.1 әртүрлі мәтіндердегі тақырыптарды және композицияларды салыстыру (хат, жарнама мәтін, хабарлама)
	Жазылым		5.3.6.1 өмірлік жәжірибені қолданып, өзін батырдың орнына қойып, шығармашылық жұмыстарды жазу(65-85 сөз); 5.3.7.1 сөйлемдерді редакциялай отырып, сөздіктің көмегі арқылы орфографиялық қателерді түзету, мәтінді коррекциялау
	Әдеби тіл нормалары		5.4.1.1 сөз түбіріндегі дауыстылар мен дауыссыздарды, *не-* шылауын зат есімдермен, сын есімдермен дұрыс жазу
Әлем керемет тері. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Пунктуация. Бірыңғай мүшелердегі жалпылауыш сөздер. Бірыңғай мүшелердегі жалпылауыш сөздері бар сөйлемдердегі тыныс белгілері	5.1.5.1 «сөйлеуші» позициясын «тыңдаушыға» ауыстыра және атқаратын ролінің жас ерекшеліктерін ескере отырып, диалог сауалнамаларға қатысу; 5.1.7.1 көрнекі құралдарға сүйене отырып, айқын құрылымы бар, жүйелі ретпен белгілі бір түрдегі ойды құрастыру
	Оқылым		5.2.2.1 мазмұн және композицияға қарай негізгі ойды анықтау; 5.2.8.1 әртүрлі мәтіндердегі

ЖОБА

			тақырыптарды және композицияларды салыстыру (хат, жарнамамәтін, хабарлама)
	Жазылым		5.3.6.1 өмірлік тәжірибені қолданып, өзін батырдың орнына қойып, шығармашылық жұмыстарды жазу (65-85 сөз); 5.3.7.1 сөйлемдерді редакциялай отырып, сөздіктің көмегі арқылы орфографиялық қателерді түзету, мәтінді коррекциялау
	Әдеби тіл нормалары		5.4.4.1 жалпылама сөздері бар, төлеу сөзді сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану

2) 6-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік дағдылар	Лексико-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Саяхат және қоанқжайлылық. Морфология и орфография. Синтаксис жәнепунктуация	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Күрделі зат есім. Орфография. Зат есімдердің жұрнақтарын дқрыс жалғау. Жұрнақтарды дұрыс жалғау –ек, -ик зат есімдерге. Ажырату белгілері: ъ және ь. Синтаксис. Пунктуация. Қыстырма сөздер. Сөйлемдегі қыстырма сөздердің тыныс беліглері	6.1.1.1 мәтіндегі басты ақпаратты анықтай отырып, негізгі мазмұнын түсіну; 6.1.3.1 мәтінді 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау, сипаттау)
	Оқылым		6.2.1.1 белгілі және белгісіз ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну; 6.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану: танысу, пікір айту
	Жазылым		6.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру; 6.3.2.1 мәтінді 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау, сипаттау)
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.1.1 ажырату Ъ және Ь белгілерін, күрделі зат есім, сын есім, сан есім, белгісіздік есімдіктерді, сондай-ақ приставкалар мен әртүрлі сөз таптарының жұрнақтарын дұрыс

ЖОБА

			жазу; 6.4.4.1 сөйлемдерде қыстырма сөздердің тыныс белгілерін қолдану
Өмір салты және мәдениет: ежелгі өркениет. Морфология и орфография. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Сын есім (разрядтар). Сын есімнің септелуі. Күрделі сын есімдер. Орфография. Күрделі сын есімдердің жазылуы. раз-(рас-), роз (рос-), без-(бес-) приставкаларының жазылуы. Ызың дауыссыздардан және Ц әрпінен, зат есімдер мен сын есімдердің жұрнақтары мен жалғауларынан кейінгі О, Е. Синтаксис. Пунктуация. Төл сөз. Сөйлемдегі төл сөздің тыныс белгілері.	6.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну; 6.1.3.1 мәтінді 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау, сипаттау); 6.1.4.1 тірек сөздер, сөз тіркестері арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым		6.2.1.1 белгілі және белгісіз ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну; 6.2.5.1 өзектілігі, құндылығы, сапасы мен пайдасы тұрғысынан мәтінді бағалайтын сұрақтар құрастыру; 6.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану: пікір айту
	Жазылым		6.3.2.1 хабарлама-мәтіндердің, сипаттама-мәтіндердің мазмұнын 3-жақтан толық, қысқаша, іріктеп баяндау; 6.3.3.1 ақпаратты иллюстрациялар, комикстер түрінде, соның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып ұсыну
	Әдеби тіл номаларын сақтау		6.4.1.1 күрделі зат есім, сын есім, сан есім, белгісіздік есімдіктерді, сондай-ақ приставкалар мен әртүрлі сөз таптарының жұрнақтарын дұрыс жазу; 6.4.4.1 сөйлемде төл сөздің тыныс белгілерін қолдану
2-тоқсан			
Отбасы және отбасылық құнылылықтар.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Сын есімнің қысқа түрі. Сын есімнің салыстырмалы	6.1.2.1 тірек сөздер, сөз тіркестері арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.7.1 жоспарға, сұлбаға, иллюстрацияларға, жарнама роликтеріне сүйеніп талқылау

ЖОБА

Морфология және орфография		шырайы.	элементтерімен сипаттау және хабарлау түрінде монолог құру
	Оқылым	Орфография. *ПРЕ-* және *ПРИ-* приставкаларын дұрыс жазу. Сын есімдерде –Н-, -НН- жұрнақтарын дұрыс жазу.	6.2.2.1 құрылымдық бөліктерін анықтай отырып және мәтіннің құрылу мәнін түсіндіре отырып негізгі ойды анықтау; 6.2.3.1 фразеологизмдерді, қаратпа сөздерді, бірыңғай сөйлем мүшелерін, сұраулы, лепті және бұйрықты сөйлемдерді қолдана білу
	Жазылым	Орфография. Лексика және фразеология.	6.3.3.1 ақпаратты комикстер түрінде, соның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып ұсыну; 6.3.6.1 өзін ұсынып отырған жағдайға қойып және сезімін сипаттай отырып, шығарма шылық жұмыстар жазу (90-110 сөз)
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.2.1 фразеологиялық тіркестерді қолдану; 6.4.3.1 сан есімдердің, сын есімдердің, есімдіктердің септелген түрін дұрыс қолдану, сын есімдердің шырайларын жасау
Қазақстанда және шетелде Жаңа жылды мерекелеу дәстүрлері. Морфология. Сөйлеу мәдениеті.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Сан есімдер. Есептік және реттік сан есімдер. Сан есімнің септелуі. Сөйлеу мәдениеті. Метафора.	6.1.2.1 тірек сөздер, сөз тіркестері арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.4.1 тірек сөздер бойынша сюжеттің дамуын болжау
	Оқылым		6.2.2.1 құрылымдық бөліктерін анықтай отырып және мәтіннің құрылу мәнін түсіндіре отырып негізгі ойды анықтау; 6.2.3.1 фразеологизмдерді, қаратпа сөздерді, бірыңғай сөйлем мүшелерін, сұраулы, лепті және бұйрықты сөйлемдерді қолдана білу; 6.3.7.1 алынған ақпаратты салыстыра отырып, әртүрлі көзқарастарды анықтап, түрлі дереккөздерден ақпараттар табу
	Жазылым		6.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру; 6.3.6.1 өзін ұсынып отырған

ЖОБА

			жағдайға қойып және сезімін сипаттай отырып, шығарма шылық жұмыстар жазу (90-110 сөз)
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.2.1 метафораларды, олардың мағынасына тән сөздерді қолдану; 6.4.3.1 есептік және реттік сан есімдерді дұрыс қолдану
3-тоқсан			
Қазақ халқының танымал тұлғалары. Морфология және орфография. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Сан есімдердің септелген түрін дұрыс жазу. Сөйлеу мәдениеті. Перифраз. Синтаксис. Пунктуация. Қыстырма сөздер бар сөйлемдердің тыныс белгілері. Сөздің тура және ауыспалы мағынасы	6.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну; 6.1.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлерін алмаса отырып диалогқа қатысу
	Оқылым		6.2.2.1 құрылымдық бөліктерін анықтай отырып және мәтіннің құрылу мәнін түсіндіре отырып негізгі ойды анықтау; 6.2.4.1 мәтін түрлерін анықтау және ажырату: хабарлау, талқылау, мінездеме белгілерін танып білу, публицистика лық және көркем стилдегі (репортаж, сұхбат) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері
	Жазылым		6.3.4.1 публицистикалық және көркем стилде (репортаж, сұхбат) мақсатты аудиторияны ескере отырып, сипаттама-мәтін және хабарлама, талқылау жазу; 6.3.7.1 орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктің көмегімен түзету, мәтінді оның түріне қарай редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.1.1 сан есімдердің септелген түрін дұрыс қолдану; 6.4.2.1 перифразды қолдану
Спорт және диета. Морфология және орфография	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Есімдік (разрядтар). Есімдіктің жіктелуі. Болымсыздық, белгісіздік	6.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны, құрылымы және материалды мазмұндау логикасы тұрғысынан бағалау; 6.1.7.1 жоспарға, сұлбаға, иллюстрацияларға, жарнама роликтеріне сүйеніп талқылау элементтерімен сипаттау және

ЖОБА

		есімдіктердің дұрыс	хабарлау түрінде монолог құру
	Оқылым	жазылуы. Сөйлеу мәдениеті. Риторикалық фигуралар	6.2.3.1 фразеологизмдерді, қаратпа сөздерді, бірыңғай сөйлем мүшелерін, сұраулы, лепті және бұйрықты сөйлемдерді қолдана білу; 6.2.5.1 өзектілігі, құндылығы, сапасы мен пайдасы тұрғысынан мәтінді бағалайтын сұрақтар құрастыру
	Жазылым		6.3.5.1 хабарлама-эссе, талқылама-эссе, сипаттама-эссе жазу; 6.3.7.1 орфографиялық және пунктуация лық қателерді сөздіктің көмегімен түзету, мәтінді оның түріне қарай редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.2.1 фразеологиялық тіркестерді, метафораларды, кейіптеуді, риторикалық фигураларды, антитезаны, перифразды, олардың мағынасына тән сөздерді қолдану; 6.4.3.1 салыстырмалы үстеулерді дұрыс қолдану
Тірі ағзалар: жануарлар. Морфология және орфография.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Есімдіктердің біріктірілген және бөлек жазылуы. Сөйлеу мәдениеті. Бейнелеу. Антитеза.	6.1.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлерін алмаса отырып диалогқа қатысу; 6.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны, құрылымы және материалды мазмұндау логикасы тұрғысынан бағалау
	Оқылым		6.2.3.1 фразеологизмдерді, қаратпа сөздерді, бірыңғай сөйлем мүшелерін, сұраулы, лепті және бұйрықты сөйлемдерді қолдана білу; 6.2.4.1 мәтін түрлерін анықтау және ажырату: , хабарлау, талқылау, мінездеме белгілерін танып білу, публицистика лық және көркем стилдегі (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері
	Жазылым		6.3.4.1 мәтін түрлерін анықтау және ажырату: хабарлау, талқылау,

ЖОБА

			мінездеме белгілерін танып білу, публицистика лық және көркем стилдегі (өлең, ертегі, әңгіме, жазба, репортаж, сұхбат) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктері; 6.3.7.1 орфографиялық және пунктуация лық қателерді сөздіктің көмегімен түзету, мәтінді оның түріне қарай редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.1.1 сан есімдердің, сын есімдердің, есімдіктердің септелген түрін дұрыс қолдану; 6.4.2.1 перифразды, олардың мағынасына тән сөздерді қолдану
4-тоқсан			
Ыстық және суық: экстремальды ауа райы. Морфология және орфография. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Наречие. Правописание суффиксов наречий: 1)-а- , -о-; 2) –н-, -нн-; 3) –о- , -е-. Синтаксис. Пунктуация. Жанама сөйлеу. Тура және жанама сөйлемдердегі тыныс белгілері	6.1.2.1 тірек сөздер, сөз тіркестері арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлерін алмаса отырып диалогқа қатысу
	Оқылым		6.2.7.1 6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.8.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру
	Жазылым		6.3.5.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, өмірбаян құрастырып жазу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану
Қазақстан болашағы: өнертапқыштар және	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Салыстырмалы үстеу.	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау;

ЖОБА

энергия Морфология және орфография. Синтаксис және пунктуация.		Күшейтпелі үстеу. Синтаксис. Пунктуация. Төл бен төлеу сөздің тыныс белгілері	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (жаңалық, құттықтау) көтерілген мәселені талдау
	Оқылым		6.2.3.1 ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, құттықтау құрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану

3) 7-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік дағдылар	Лексико-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
		1-тоқсан	
Климат климаттық өзгерістер. Морфология және орфография.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Етістіктер. Етістік жұрнақтарындағы дауысты дыбыстар. Есімше.	7.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.3.1 мәтінді өзгерте отырып толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау) 7.1.4.1 мәтіннің негізгі ойына сүйене отырып, мазмұнын болжау
Синтаксис және пунктуация.	Оқылым	Ц кейінгі И-Ы дауысты дыбыстар. Синтаксис. Пунктуация.	7.2.1.1 негізгі және қосымша ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну;

		Анықтауыш. Анықтаушының тыныс белгілері.	7.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану, соның ішінде іздестіре оқу
	Жазылым		7.3.2.1 хабарлама-мәтіндердің, сипаттама-мәтіндердің және талқылау-мәтіндерінің мазмұнын жағын өзгертіп, толық, қысқаша, іріктеп баяндау; 7.3.3.1 ақпаратты әртүрлі сызбалар, кестелер, диаграммалар түрінде ұсыну
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		7.4.1.1 ызың дауыссыздардан кейінгі дауыстыларды және Ц, әртүрлі сөз таптарымен бірге НЕ, етістіктердің жалғауларын, әр сөз таптарының жұрнақтарын дұрыс жазу 7.4.4.1 дара анықтауыш пен пысықтауыш қатысқан жай сөйлемдердің тыныс белгілерін қолдану
Салт-дәстүрлер. Морфология және орфография. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Орфография. Етістік түрлері. Көсемше. Көсемше жұрнақтары. НЕ-нің етістіктермен қолданысы. Синтаксис. Пунктуация. Дара анықтауыш. Анықтаушының тыныс белгілері.	7.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.3.1 мәтінді өзгерте отырып толық, қысқаша, іріктеп мазмұндау (хабарлау)
	Оқылым		7.2.1.1 негізгі және қосымша ақпаратты таба отырып, бөлікке бөлінген және бөлінбеген мәтіндердегі негізгі ақпаратты түсіну; 7.2.5.1 қорытындылар мен нәтижелер негізінде түрлі сұрақтар құрастыру; 7.2.6.1 оқылым түрлерін қолдану, соның ішінде іздестіре оқу
	Жазылым		7.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру, шығармаға жоспарға сәйкес материал жинау; 7.3.2.1 хабарлама-мәтіндердің, сипаттама-мәтіндердің және талқылау-мәтіндерінің мазмұнын жағын өзгертіп, толық, қысқаша, іріктеп баяндау

ЖОБА

	Әдеби тіл нормаларын сақтау		7.4.1.1 ызың дауыссыздардан кейінгі дауыстыларды және Ц, әртүрлі сөз таптарымен бірге НЕ, етістіктердің жалғауларын, әр сөз таптарының жұрнақтарын дұрыс жазу; 7.4.4.1 дара анықтауыш пен пысықтауыш қатысқан жай сөйлемдердің тыныс белгілерін қолдану
2-тоқсан			
Білім: әлем және шет тілдері. Морфология және орфография.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Паронимдер. Орфография. НЕ-нің етістіктермен жазылуы. Етістіктің райлары.	7.1.2.1 құрылымына сүйене отырып негізгі ойды анықтау; 7.1.7.1 жоспар, сұлба, иллюстрациялар, жарнама роликтері негізінде кемінде 2 тақырыпшадан тұратын дәлелді монолог құру (сипаттау, хабарлау);
	Оқылым		7.2.2.1 негізгі ойды ашатын құрылымдық бөліктерін және олардың элементтерін (сөйлемдер, абзацтар) анықтау; 7.2.7.1 фактілер мен пікірлерді ажырата отырып, түрлі дереккөздерден ақпараттар табу
	Жазылым		7.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру, шығармаға жоспарға сәйкес материал жинау; 7.3.5.1 мәселеге және/немесе автор ұстанымына деген көзқарасыңызды білдіре отырып, мәтін негізінде аргументативті эссе жазу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		7.4.2.1 паронимдерді қолдану; 7.4.3.1 етістік және оның түрлерін, көмекші сөздерді қолдану;
Жыл мезгілдері. Морфология орфография.	Тыңдалым және айтылым	Орфография. Сөйлеу мәдениеті НЕ есімшелермен қолданылуы. Аллегория. Морфология.	7.1.2.1 құрылымына сүйене отырып негізгі ойды анықтау; 7.1.4.1 мәтіннің негізгі ойына сүйене отырып, мазмұнын болжау
	Оқылым		7.2.2.1 негізгі ойды ашатын құрылымдық бөліктерін және олардың элементтерін (сөйлемдер, абзацтар) анықтау;

ЖОБА

		Шартты рай етістіктері. Демеуліктер. Демеулік түрлері. Сөйлеуде демеуліктердің қолданылуы.	7.2.3.1 мәтіндегі жекелеген сөздердің және пікірлердің ашық және жасырын (мәтінішіндегі) мәнін, паронимдерді, кірмесөздерді, қайталауларды, сөйлемдегі сөздердің тура және керісінше тәртібін және қолданылуын түсіну
	Жазылым	Жалғаулықтар. Ыңғайлас және бағыныста жалғаулықтар. Предлогтер. Синтаксис. Келісілетін және келісілмейтін анықтауыштар.	7.3.1.1 қарапайым және күрделі жоспар құру, шығармаға жоспарға сәйкес материал жинау; 7.3.3.1 ақпаратты әртүрлі сызбалар, кестелер, диаграммалар түрінде ұсыну 7.3.6.1 белгілі бір әлеуметтік рөл мен сөйлеу мінез-құлқын таңдай отырып, шығармашылық жұмыстар (110-130 сөз) жазу
	Әдеби тіл нормаларын сақтау		7.4.2.1 паронимдерді, терминдерді, аллегорияны, инверсияны, анафораны қолдану; 7.4.3.1 етістік және оның түрлерін, көмекші сөздерді қолдану
3-тоқсан			
Жастар мәдениеті. Морфология және орфография. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Орфография. Сөйлеу мәдениеті. НЕ және НИ-дің әртүрлі сөз таптарымен жазылуы. Инверсия. Салыстыру. Пунктуация (салыстырмалы айналымдардың оқшаулауы)	7.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша, белгілі және белгісіз ақпаратты таба отырып, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.5.1 өз көзқарасын дәлелдей отырып, ұсынылған проблема бойынша диалогке қатысу
	Оқылым		7.2.2.1 негізгі ойды ашатын құрылымдық бөліктерін және олардың элементтерін (сөйлемдер, абзацтар) анықтау; 7.2.5.1 қорытындылар мен нәтижелер негізінде түрлі сұрақтар құрастыру
	Жазылым		7.3.5.1 мәселеге және/немесе автор ұстанымына деген көзқарасыңызды білдіре отырып, мәтін негізінде аргументативті эссе жазу; 7.3.7.1 мағыналық, нақты, логикалық кемшіліктерді түзете отырып, мәтінді түзету; мәтіннің жеке сөйлемдерінің немесе

ЖОБА

			фрагменттерінің құрылымын өзгерте отырып, мәтінді редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		7.4.1.1 ызың дауыссыздардан кейінгі дауыстыларды және Ц, әртүрлі сөз таптарымен бірге НЕ, етістіктердің жалғауларын, әр сөз таптарының жұрнақтарын дұрыс жазу; 7.4.2.1 инверсияны қолдану
Қорғансыз азаматтарды әлеуметтік қорғау мәселелері. Морфология.	Тыңдалым және айтылым	Сөйлеу мәдениеті. Ресми-іскери стиль. Анафора. Бұйрық рай етістіктері. Етістіктің басқару нормалары.	7.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны, материалды баяндау логикасы мен құрылымы, назарын аудару үшін тілдік құралдарды қолдану тұрғысынан бағалау; 7.1.7.1 жоспар, сұлба, иллюстрациялар, жарнама роликтері негізінде кемінде 2 тақырыпшадан тұратын дәлелді монолог құру (сипаттау, хабарлау)
	Оқылым		7.2.3.1 мәтіндегі жекелеген сөздердің және пікірлердің ашық және жасырын (мәтінішіндегі) мәнін, паронимдерді, кірмесөздерді, қайталауларды, сөйлемдегі сөздердің тура және керісінше тәртібін және қолданылуын түсіну; 7.2.4.1 аралас мәтін түрлерін анықтау және оларға тән белгілерін ажырату, публицистикалық және ресми-іскери стильдегі (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктерін анықтау
	Жазылым		7.3.4.1 публицистика лық және ресми-іскери стильдег (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар) мақсатты аудиторияны ескере және өз пікірін білдіре отырып, хабарлау элементтері бар

ЖОБА

			сипаттама-мәтін, талқылау элементтері бар хабарлама жазу; 7.3.7.1 мағыналық, нақты, логикалық кемшіліктерді түзете отырып, мәтінді түзету; мәтіннің жеке сөйлемдерінің немесе фрагменттерінің құрылымын өзгерте отырып, мәтінді редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		7.4.2.1 анафораны қолдану; 7.4.3.1 етістік және оның түрлерін, көмекші сөздерді қолдану
Дұрыс тамақтану. Морфология және орфография.	Тыңдалым және айтылым	Лексика Терминдер. Морфология. Орфография. Жақсыз етістіктер. Етістік түрлері. Көсемше жұрнақтарын дұрыс қолдану	7.1.5.1 өз көзқарасын дәлелдей отырып, ұсынылған проблема бойынша диалогке қатысу; 7.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны, материалды баяндау логикасы мен құрылымы, назарын аудару үшін тілдік құралдарды қолдану тұрғысынан бағалау
	Оқылым		7.2.2.1 негізгі ойды ашатын құрылымдық бөліктерін және олардың элементтерін (сөйлемдер, абзацтар) анықтау; 7.2.4.1 аралас мәтін түрлерін анықтау және оларға тән белгілерін ажырату, публицистикалық және ресми-іскери стильдегі (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктерін анықтау; 7.2.5.1 қорытындылар мен нәтижелер негізінде түрлі сұрақтар құрастыру
	Жазылым		7.3.4.1 публицистикалық және ресми-іскери стильдегі (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар) мақсатты аудиторияны ескере және өз пікірін білдіре отырып, хабарлау элементтері бар

ЖОБА

			сипаттама-мәтін, талқылау элементтері бар хабарлама жазу; 7.3.7.1 мағыналық, нақты, логикалық кемшіліктерді түзете отырып, мәтінді түзету; мәтіннің жеке сөйлемдерінің немесе фрагменттерінің құрылымын өзгерте отырып, мәтінді редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		7.4.1.1 ызың дауыссыздардан кейінгі дауыстыларды және Ц, әртүрлі сөз таптарымен бірге НЕ, етістіктердің жалғауларын, әр сөз таптарының жұрнақтарын дұрыс жазу; 7.4.2.1 терминдерді қолдану
4-тоқсан			
Жеңіс күні. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Етістіктің басқару нормалары. Синтаксис. Пунктуация. Оқшауланған пысықтауыш. Пысықтауыштың тыныс белгілері.	7.1.2.1 құрылымына сүйене отырып негізгі ойды анықтау; 7.1.5.1 өз көзқарасын дәлелдей отырып, ұсынылған проблема бойынша диалогке қатысу
	Оқылым		7.2.7.1 фактілер мен пікірлерді ажырата отырып, түрлі дереккөздерден ақпараттар табу; 7.2.8.1 композициясы мен тілдік ерекшеліктерін ескере отырып түрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін, мақсаттары мен мақсатты аудиториясын (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар, ақпараттар) салыстыру
	Жазылым		7.3.5.1 мәселеге және/немесе автор ұстанымына деген көзқарасыңызды білдіре отырып, мәтін негізінде аргументативті эссе жазу; 7.3.7.1 мағыналық, нақты, логикалық кемшіліктерді түзете отырып, мәтінді түзету; мәтіннің жеке сөйлемдерінің немесе фрагменттерінің құрылымын өзгерте отырып, мәтінді редакциялау

ЖОБА

	Әдеби нормаларды сақтау		7.4.3.1 етістік және оның түрлерін, көмекші сөздерді қолдану; 7.4.4.1 дара анықтауыш пен пысықтауыш қатысқан жай сөйлемдердің тыныс белгілерін қолдану
Егер мен әлемді билесем… Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Пунктуация. Оқшауланған қосымшалар. Оқшауланған пысықтауыштың тыныс белгілері. Аллегория. Инверсия.	7.1.4.1 мәтіннің негізгі ойына сүйене отырып, мазмұнын болжау; 7.1.5.1 өз көзқарасын дәлелдей отырып, ұсынылған проблема бойынша диалогке қатысу; 7.1.6.1 тыңдалған материалды мазмұны, материалды баяндау логикасы мен құрылымы, назарын аудару үшін тілдік құралдарды қолдану тұрғысынан бағалау
	Оқылым		7.2.3.1 мәтіндегі жекелеген сөздердің және пікірлердің ашық және жасырын (мәтінішіндегі) мәнін, паронимдерді, кірмесөздерді, қайталауларды, сөйлемдегі сөздердің тура және керісінше тәртібін және қолданылуын түсіну; 7.2.4.1 аралас мәтін түрлерін анықтау және оларға тән белгілерін ажырату, публицистикалық және ресми-іскери стильдегі (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар) мәтіндердің тілдік және жанрлық ерекшеліктерін анықтау 7.2.8.1 композициясы мен тілдік ерекшеліктерін ескере отырып түрлі мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктерін, мақсаттары мен мақсатты аудиториясын (түсіндірме жазба, қолхат, ереже, құттықтау, нұсқаулық, жазба, сұхбат, күнделік, блог, хаттар, өтініштер, шақырулар, ақпараттар) салыстыру
	Жазылым		7.3.6.1 белгілі бір әлеуметтік рөл мен сөйлеу мінез-құлқын таңдай

ЖОБА

			отырып, шығармашылық жұмыстар (110-130 сөз) жазу; 7.3.7.1 мағыналық, нақты, логикалық кемшіліктерді түзете отырып, мәтінді түзету; мәтіннің жеке сөйлемдерінің немесе фрагменттерінің құрылымын өзгерте отырып, мәтінді редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		7.4.3.1 етістік және оның түрлерін, көмекші сөздерді қолдану; 7.4.4.1 дара анықтауыш пен пысықтауыш қатысқан жай сөйлемдердің тыныс белгілерін қолдану

4) 8-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік дағдылар	Лексико-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Отбасы: құқық пен міндеттер. Морфология. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Омонимдер дара және көмекші сөздер. Синтаксис. Сөйлемнің дара мүшелер (анықтауыш, пысықтаууыш, предлогы бар зат есімдер).	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
	Оқылым		8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, аннотация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
	Жазылым		8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация) жазу; 8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау,

ЖОБА

			редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.1.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфографиялық нормаға сай жазу
Бос уақыт және спорт. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Сөйлем мүшелері (күрделі).	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
	Оқылым		8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.3.1 мақала, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
	Жазылым		8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала құрастырып жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
2-тоқсан			
Мамандықтар әлемі. Лексика. Синтаксис пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Кәсіби сөздер. Синтаксис. Пунктуация. Цитата. Цитаттың тыныс белгілері	8.1.2.1 определять основную мысль на основе структурных элементов текста и целевой аудитории; 8.1.3.1 пересказывать содержание текстов различных типов речи с изменением лица, сохраняя структуру исходного текста
	Оқылым		8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 8.1.5.1 перифраз түрінде берілген

ЖОБА

			сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау
	Жазылым		8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Әдеби нормаларды сақтау		8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
Ғарыш. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Термин. Неологизм. Синтаксис. Пунктуация. Сөйлем мүшелерінің тыныс белгілері	8.4.3.1 сөздік қор және сөздік құрам ерекшеліктерін түсініп қолдану
	Оқылым		8.1.3.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Жазылым		8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату
	Әдеби нормаларды сақтау		8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің

ЖОБА

			баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
3-тоқсан			
Әр алуан өмір салты. Морфология орфография. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Орфография. Жеке сөз таптарындағы омонимдер Синтаксис. Пунктуация. Қыстырма сөз тіркестері және сөйлемдер. Қыстырма сөз тіркестерінің тыныс белгілері	8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым		8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым		8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану
Сі – тіршілік көзі. Синтаксис.	Тыңдалым және айтылым	Сөйлеу мәдениеті. Перифраз. Штампы Тавтология. Синтаксис. Атаулы сөйлемдер.	8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі

ЖОГА

		Жақты сөйлемдер. Жақсыз сөйлемдер.	жеткізу
	Оқылым		8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау
	Жазылым		8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер және айқындауыш мүшелерді қолдана білу
Тағам: қажеттілікпе, шығынба? Лексика. Синтаксис пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Эмоциональ—дық-бояма сөздер. Синтаксис. Пунктуация. Жайылма сөйлемдер. Жақсыз сөйлем.	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
	Оқылым	Толымсыз сөйлем. Толымсыз сөйлемдердің тыныс белгілері	8.2.3.1 мақала, презентация құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру;

ЖОБА

			8.3. 4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану
4-тоқсан			
Қазіргі қоғамдағы музыка. Лексика. Морфология. Синтаксис пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Окказионализм. Инверсия. Градация. Морфология. Омонимді жеке сөздер. Синтаксис. Дара қосымшалар.	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау
	Оқылым		8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану
Ғылыми жаңалықтар мен технологиялар. Лексика	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Термин. Неологизм. Сөйлеу мәдениеті. Штампы.	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті

ЖОБА

және сөйлеу мәдениеті Морфология. Синтаксис		қайталаулар. Морфология.	ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау
	Оқылым	Омоним ді жеке сөздер мен көмекші сөз таптары. Синтаксис. Сөйлемнің дара мүшелері	8.2.1.1 тұтас және аралас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру; 8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу
	Жазылым		8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
	Әдеби нормаларды сақтау		8.4.5.1 сөйлем соңында қабаттасып қойылатын тыныс белгілерін дұрыс қолдану

5) 9-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік дағдылар	Лексико-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1 четверть			
Әлемдегі қақтығыстар және бейбітшілік. Синтаксис. Морфология орфография.	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Орфография. Құрмалас сөйлем түрлері. Морфология. Шылаулар (жалғаулықты және жалғаулықсыз). Шылаулардың емлесі	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (Жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау
	Оқылым		9.2.3.1 мақала құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату;

			9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
	Жазылым		9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
Құрлық елдері. Синтаксис	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық байланыстар.	9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту;
	Оқылым	Шылаулар мен шылаулы сөздер.	9.2.1.1 тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым		9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.3.1 стильдік ерекшеліктерге сай тілдік бірліктердің дұрыс қолдана білу
2-тоқсан			

ЖОБА

Дәстүрлер мен мәдениет. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Стилистикалық бояма сөздер. Синтаксис. Пунктуация. Салалас құрмалас сөйлем. Салалас құрмалас сөйлемның тыныс белгілері	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу
	Оқылым		9.2.3.1 мақала, тезистердің құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу
«Жер» ресурстары. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Синтаксис. Пунктуация. Сабақтас құрмалас сөйлем. Сабақтас құрмалас сөйлемнің тыныс белгілері	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.5.1 мәтіндегі айтылған ойға өз көзқарасын білдіреді, сыни тұрғыдан баға беріп айту; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
	Оқылым		9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра

ЖОБА

			талдау; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым		9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе); 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіру
3-тоқсан			
Қазіргі әлемдегі жасөспірімдер. Морфология және орфография. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Морфология. Құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық байланыс құралдары. Шылау мен шылаулы сөздер. Орфография. Бірге, дефис арқылы жазылатын сөздер. Синтаксис. Пунктуация. Шылаусыз құрмалас сөйлемдер. Шылаусыз құрмалас сөйлемдердің тыныс белгілері.	9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу; 9.1.4.1 мәтіннің мақсаты арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым		9.2.1.1тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу; 9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
	Жазылым		9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану
21-ғасырдағы әлемдік	Тыңдалым және айтылым	Құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі

байланыстар. Морфология. Синтаксис және пунктуация.		қ байланыс құралдары. Шылау мен шылаулы сөздер. Орфография. Бірге, дефис арқылы жазылатын сөздер. Синтаксис. Пунктуация. Шылаусыз құрмалас сөйлемдер. Шылаусыз құрмалас сөйлемдердің тыныс белгілері.	жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (пікірталас, дәріс) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
	Оқылым		9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану
4 -тоқсан			
Дилемалар мен таңдар. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Парцелляция. Морфология. Құрмалас сөйлемдердегі морфологиялық байланыс құралдары. Синтаксис. Пунктуация. Құрмалас сөйлемнің	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (мақала, интервью) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, орта көлемді монолог дайындау
	Оқылым		9.2.3.1 тұжырымдамалардың

		түрлері. Құрмалас сөйлемнің түрлерінің тыныс белгілері	құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым		9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу (аргументативті эссе)
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану
Бұқаралық ақпарат құралдары. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Лексика. Аббревиатура. Морфология. Құрмалас сөйлемнің түрлері: Синтаксис. Пунктуация. Шылаусыз құрмалас сөйлем. Шылаусыз құрмалас сөйлемнің тыныс белгілері	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты өмірлік мәселелермен байланыстыра білу
	Оқылым		9.2.3.1 мақала, презентацияның құрылымы мен ресімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым		9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушы-лығын ынталандыру

ЖОБА

			үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби нормаларды сақтау		9.4.5.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын) ережеге сай қолдану

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
40-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

10. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

11. «Орыс әдебиеті» пәнін оқытудың мақсаты - адамның рухани құндылықтарын көркемдік шығармаларды қабылдау мен талдау арқылы қалыптастыру, әлемді және жеке таңдау негізінде өз білімін, дағдыларын және білімін қолдануға қабілетті құзыретті оқырмандарды тәрбиелеу.

12. «Орыс әдебиеті» академиялық пәнін оқытудың міндеттері:

1) орыс, қазақ және әлем әдебиеті мен мәдениеті негізінде табысты әлеуметтік бейімделуге ықпал ететін білім мен білік дағдыларды қалыптастыру;

2) көркем әдебиет туындылардағы автордың ойын тереңірек түсінуге мүмкіндік беретін әдеби тұжырымдамаларды меңгеруіне жәрдемдесу;

3) туындыларды талдау негізінде логикалық және критикалық ойларды, сыни талдау, салыстыру, жалпылау, ұқсастықтар мен себеп-салдар байланысын қалыптастыру, құбылыстарды классификациялау, ой түю мен тұжырымдар жасау дағдыларын қалыптастыру;

4) әр түрлі жанрлардағы көркем туындыларды терең түсіну және талдау негізінде коммуникативтік дағдыларды дамыту.

2-тарау. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
2) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
3) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
4) 8-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
5) 9-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5.«Орыс әдебиеті» пәні бойынша білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бөлімдер бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады: білік пен дағды, білім және түсіну.

6. Жүйелі түрде ұйымдастырылған әрбір бөлімшелердің ішкі білім беру мақсаты: мұғалімдердің өз жұмыстарын жоспарлау және оқушылардың жетістігін бағалау, сонымен қатар оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпараттандыру:

7. Оқыту пәнінің базалық мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Мәтінді түсіну және жауап беру», « Мәтінді талдау және интерпретациялау», «Баға және салыстырмалы талдау».

8. «Мәтін бойынша түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

5) терминдерді түсіну;
6) көркем туындыны түсіну;
7) жатқа оқу және дәйексөз табу;
8) жоспар құру;
9) мазмұнын айтып беру;
10) сұрақтарға жауап беру.

9. «Мәтінді талдау және интерпретациялау»:

1) жанр;
2) тақырып пен идея;
3) композиция;
4) эпизодтар сараптамасы;
5) бас кейіпкерге мінездеме;
6) Шығарманың көркем әлемін әр қырынан таныстыру;
7) автордың қатынасы;
8) көркем-бейнелеу құралдары;
9) шығармашылық хат.

10. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығарманы бағалау;
2) көркем туындыны басқа өнердің туындыларымен салыстыру;
3) әдеби шығармаларды салыстыру;
4) пікірлерді бағалау.

11. 5-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны:

1) түсіну және мәтін бойынша жауап беру: көркем әдебиет, фольклор, батырлар эпосы, қисса, ертегі, әдеби ертегі, сюжет, гипербола, композиция, көркем

ЖОБА

әдебиеттегі уақыт және кеңістік, тартыс, батыр, әңгімеші, эпитет, баяндаушы, салыстыру, аллегория, параллелизм, көркем туынды туралы жалпы түсінік беру, тақырыпты түсіну, шағын көлемдегі (поэтикалық, прозалық) мәтіндерді мәнерлеп жатқа оқу, жай жоспар жасау, туындының немесе үзіндінің мазмұнын қысқаша мазмұндау, сұрақтарға қысқаша және толық жауап беру;

2) түсіндіру және талдау:

мұғалімнің көмегімен жанрдың түрін (Қисса, ертегі, әдебиет ертегі) және оның белгілерін және негізгі идеясын анықтау, мұғалімнің көмегімен туындыдан композициялық элементтері бар мәтінді белгілеу, мұғалімнің көмегімен негізгі кейіпкерлерге сипаттама беру үшін маңызды эпизодтарды сараптау, мұғалімнің көмегімен автордың бас кейіпкерге деген көзқарасын анықтап, оны сурет, кесте, кластер арқылы өзінше таныстыра білу. мұғалімнің көмегімен көркем туындыдағы бейнелеу құралдарын (гипербола, сын есім, Теңеу, аллегории, параллелизм) сараптау, мұғалімнің көмегімен шығармашылық жұмыстар (әдеби тақырыптағы тірек сөздер мен иллюстрациялар бойынша ертегі, әңгіме, шағын- мазмұндама) жазу;

3) бағалау және салыстырмалы талдау:

шығарманы талқылауға, өз ойларын және сезімдерін білдіруге қатысу, өнер туындыларын басқа өнер туындыларымен салыстыру, ұқсастықтар мен айырмашылықтарды түсіндіру, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттерінің тақырыпқа жақын шығармаларын (немесе фрагменттерін) салыстыру, мұғалімнің көмегімен ауызша және жазбаша сөздерін (оның, сыныптастардың) тақырыпқа сәйкестігі тұрғысынан бағалау.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Қиссалар. Цикл об Илье Муромце;

2) А.С. Пушкин. «Песнь о вещем Олеге»;

3) М.Ю. Лермонтов. «Бородино»;

4) М. Шаханов. «Отрарская поэма о побеждённом победителе, или Просчёт Чингисхана»;

5) В.А. Жуковский. «Сказка о царе Берендее»;

6) А.С. Пушкин. «Сказка о мертвой царевне и семи богатырях»;

7) К. Д. Бальмонт. «Фейные сказки»;

8) Г.Х. Андерсен. «Снежная королева»;

9) О. Уайльд. «Соловей и роза»;

10) К.Г. Паустовский. «Теплый хлеб»;

11) Г.В. Черноголовина. «Сказка об одном зёрнышке»;

12) А.С. Пушкин. «Руслан и Людмила»;

13) М.М. Пришвин. «Кладовая солнца».

13. 6-сыныпқа арналған «Орыс әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтін бойынша түсіну және жауап беру: Көркем өнер әлемі, миф, мифтік кейіпкер, мифологиялық бейне, әңгіме, повесть, пьеса-ертегі, афиша, ремарка, портрет, пейзаж, метафора, кейіптеу, антитеза, риторикалық тұлғалар, перифраз, шығармадан туындаған драма, эпос, еліктеу, лирика, негізгі және қайталама ақпараттар, мәтін (поэзиялық, прозалық, драмалық), үзінділерін мәнерлеп жатқа оқу, дәйексөзге арналған жай жоспар, шағын көлемді эпикалық немесе драмалық шығарманы қысқаша, егжей-тегжейлі мазмұндау,

сұраққа толық жауап;

2) талдау және интерпретация: жанрдың түрін (әңгіме, повесть, пьеса-ертегі) және оның белгілерін анықтау, шығарманың негізгі ойын құрылымдық элементтеріне қарап анықтау, туынды мәтінінен композиция элементтерін бөлу, туынды сюжетіндегі олардың атқаратын ролін түсіндір, драмалық және прозалық туындыдағы басты кейіпкерлердің сипаттама беру үшін эпизодтарға талдау жасау, жоспарды және мәтіннен алынған дәйексөздерді пайдалану арқылы кейіпкерге сипаттама беру. негізгі және қосымша кейіпкерлерге авторлық көзқарасты анықтау, уақыт пен көркем өнер кеңістігіне талдау жасау және өзінің көзқарасын сурет, сызба, кластер арқылы көрсету. Көркемдегіш құралдар (метафора, дербестендіру) және ақындық синтаксис қайраткерлері (риторикалық сұрақтар, апелляциялық, антитезы, мазмұндау,перифраза, арнау), шығармашылық жұмыстар (мифтер, әңгімелер, шағын шығарма әдеби тақырыптар бойынша, салыстырмалы сипаттамалар) түсініп оқығанын айта білу, тілдің көркемдегіш құралдарын пайдалану;

3) бағалау және салыстырмалы талдау:

туындыны талдауға қатысу, бас кейіпкердің әрекетіне баға беру, өзара салыстыру, көркем туындыны басқа өнер түрімен салыстыру. Мұғалім көмегімен ұқсастығы мен ерекшелігін түсіндіру, тақырып пен мәселе бойынша жақын орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттерінің шығармаларын (немесе фрагменттерін) салыстыру, мұғалімнің көмегімен ауызша және жазбаша сөздерін (оның, сыныптастардың) тақырыпқа сәйкестігі тұрғысынан бағалау. Дәйексөздің орындылығы.

14. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Ежелгі Грек аңыздары (Прометей, Геракл, Икар, Актеон);

2) Е.В. Курдаков. «Псы Актеона»;

3) Славян мифологиясы (күн туралы миф, Төменгі мифология өкілдері туралы мифтер);

4) Түркі мифологиясы (әлемнің пайда болуы туралы миф);

5) Библия мифологиясы (Вавилон мұнарасы, Соломон патша);

7) Б.Л. Пастернак. «Рождественская звезда»;

8) Н.В. Гоголь. «Ночь перед Рождеством»;

9) А. Гофман «Щелкунчик и Мышиный король»

10) И.С. Тургенев. «Муму»;

11) Л.Н. Толстой. «Кавказский пленник»;

12) В.С. Высоцкий. «Песня о друге»;

13) В.П. Астафьев «Конь с розовой гривой»;

14) А.Н. Островский. «Снегурочка»;

15) И.С. Тургенев «Бежин луг»;

16) М.Ю. Лермонтов. «Русалка».

15. 7-сыныпқа арналған «Орыс әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтін бойынша түсіну және жауап беру: өсиет, аңыз, баллада, мысал, әдеби бағыт, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, юмор, гротеск, сарказм, ирония, көркем деталь, лирикалық кейіпкер, ырғақ және рифма, аллитерация, ассонанс, аллегория, инверсия, анафора,көркем туындыны деталь бойынша түсіну, белгілі және белгісіз ақпарат, дәйексөзді мәтіннен өз бетінше

іздеп тауып мәнерлеп оқу, персонаж–бейне мен лирикалық кейіпкердің сипаттамасына байланысты туындының фрагменттері, күрделі жоспар, туындының мазмұнын қысқаша, егжей-тегжейлі, іріктеп айтып беру, кейіпкерлер мен оқиғалар туралы пікірін білдіру, проблемалық сұраққа негізделген жауап.

2) анализ және интерпретация: жанрдың түрін (өсиет, аңыз, баллада, мысал, әдеби бағыт, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, юмор, гротеск, сарказм, ирония, көркем деталь, лирикалық кейіпкер, ырғақ және рифма, аллитерация, ассонанс, аллегория, инверсия, анафора,) және оның белгілерін анықтау, шығарманың негізгі ойын құрылымдық элементтеріне қарап анықтау, туынды мәтінінен композиция элементтерін бөлу, туынды сюжетіндегі олардың атқаратын ролін түсіндір, драмалық және прозалық туындыны эпизодтарын талдау, басты кейіпкерлердің сипаттамалары үшін маңызды болып табылады, жоспарды және мәтіннен алынған дәйексөздерді пайдалану арқылы кейіпкерге сипаттама беру, негізгі және қосымша кейіпкерлерге авторлық көзқарасты анықтау,Уақыт пен көркем өнер кеңістігіне талдау жасау және өзінің көзқарасын сурет, сызба, кластер арқылы көрсету. Көркемдегіш құралдар (метафора, дербестендіру) және ақындық синтаксис қайраткерлері (риторикалық сұрақтар, антитезы, мазмұндау,перифраза, арнау), шығармашылық жұмыстар (мифтер, әңгімелер, шағын шығарма әдеби тақырыптар бойынша, салыстырмалы сипаттамалар) түсініп оқығанын айта білу, тілдің көркемдегіш құралдарын пайдалану;

3) бағалау және салыстыру:

туындыны талдауға қатысу, бас кейіпкер және оқиға туралы пікір білдіру, көркем туындыны басқа өнер түрімен салыстыру. Мұғалім көмегімен ұқсастығы мен ерекшелігін түсіндіру, тақырып пен мәселе бойынша жақын орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттерінің шығармаларын (немесе фрагменттерін) салыстыру, мұғалімнің көмегімен ауызша және жазбаша сөздерін (оның, сыныптастардың) тақырыпқа сәйкестігі тұрғысынан бағалау. Дәйексөздің көңілге қонымдылығы,

16. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Притча о блудном сыне, легенда об Арионе;

2) А.С. Пушкин «Арион», «Анчар»;

3) А.С. Пушкин. «Станционный смотритель»;

4) К.Г. Паустовский «Телеграмма»;

5) А.С. Пушкин, С.А. Есенин, А.А. Фетаның өлеңдері;

6) У. Блейк. «Тигр»;

7) О.О. Сулейменов. «Волчата»;

8) Р. Бредбери. «Зеленое утро»;

9) А. Новоселов. «Санькин марал»;

10) И.А. Крылов. Басни;

11) Д.И. Фонвизин. «Недоросль»;

12) М.Е. Салтыков-Щедрин. «Сказка о том, как один мужик двух генералов прокормил»;

13) М.М. Зощенко. Сатирические рассказы (по выбору учителя);

14) В.А. Жуковский. Баллады;

15) В. Набоков. «Рождество»;

16) В. Тендряков. «Хлеб для собаки»;

17) Д. Толкиен. «Хоббит, или Туда и Обратно».

17. 8-сыныпқа арналған «Орыс әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

әдеби бағыттағы романтизм және реализм, тарихи бейне (персонаж), трагедич, комедия, поэма, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, өмірбаян, өнер туындысын түсіну, ақпаратты сыни түсіну, ашық және жасырын (субтекст) ақпараттардың айырмашылығы, мәтіннен өз бетінше тауып мәнерлеп оқу, туындының тақырыбын ащатын үзінділерді, дәйексөзді жатқа оқу, кешенді баға белгілеу жоспары, туындының мазмұнын немесе үзінділерін айтып беру, әртүрлі дәйектемелерді қолдану, проблемалық сұраққа негізделген жауап.

2) талдау және интерпретациялау:

жанрдың түрін (трагедия, комедия, поэма) және оның белгілерін анықтау. Туындының тақырыбы мені идеясын анықтау, мәселелер бойынша өз пікірін білдіру, туынды мәтінінен композиция элементтерін бөлу, қосылған эпизодтардың мағынасын түсіндір, олардың туынды сюжетіндегі дамуындағы атқаратын ролін мен мәселесін түсіндір, туынды кейіпкерлерінің сипаттамалары, олардың іс-әрекеттерін, ниеттерін, аты-жөнінің мағынасын, көркем бейненің жүйелі сараптамасын, хронотоп, туындының құрылысы және әртүрлі әдістері арқылы (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ментальды карталар, графиктер), авторлардың кейіпкерлерге деген көзқарастарын білдіру жолдары, көркемдеуіш құралдар, оның ішінде үнтаспа және түсі, ақындық синтаксис фигуралары (риторикалық фигуралар, антофесттер, парафрактар, инверсиялар, анафейлер, градация) әдебиет құрылғылар (символ, психологиялық параллелизм, өмірбаян), шығармашылық жұмыстарды жазу (әдеби кейіпкерге хат, сценарийлер), кейіпкерге деген көзқарас, оның әрекеттері, бейнелеу құралдарын пайдалану;

3) бағалау және салыстырмалы талдау:

шығарманы талқылауға қатысу, өз көзқарасын сақтау, бас кейіпкерлердің әрекеттерін бағалау, автордың ұстанымын бағалау, шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстыру, әртүрлі өнер туындыларында бейнелерді жасаудың ерекше құралдарының тән ерекшеліктер, ұлттық ерекшеліктерін ескере отырып тақырып пен мәселе бойынша жақын орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттерінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салыстыру, тақырыптың ашылуының толықтығы мен тереңдігі туралы ауызша және жазбаша сөздерін (оның, сыныптастардың) тақырыпқа сәйкестігі тұрғысынан бағалау.

Дәйексөздің көңілге қонымдылығы, композициялық бірлік және нақты дәлдік.

18. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) С. Жунусов (мұғалімнің таңдауы бойынша) «Первый вагон» - әңгімелер жинағы,

А. Алексин «Фотография, на которой меня нет», «А тем временем где-то» (мұғалімнің таңдауы бойынша)

2) В. Распутин. «Уроки французского»;

3) Ч. Айтматов. «Первый учитель», «Красное яблоко»

4) У. Шекспир. «Ромео и Джульетта»;

5) А.С. Пушкин. «Капитанская дочка»;

6) Лирика поэтов 19 века;

7) О.О. Сулейменов. «Последнее слово акына Смета»;

8) Н.В. Гоголь. «Ревизор»;
9) А.П. Чехов. Рассказы (по выбору учителя);
10) В. М. Шукшин. Рассказы (по выбору учителя);
11) М.Ю. Лермонтов. «Мцыри»;
12) А. Грин. «Алые паруса»;
13) Антуан де Сент-Экзюпери. «Маленький принц»;
14) М. Цветаева. Лирика;
15) А. Ахматова. «У самого моря».

19. 9-сыныпқа арналған «Орыс әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

шығармадан жанр, сонет, роман, қасиетті әңгіме, лирикалық дигрессия, типология, психология, ішкі монолог, оксиморон, хронотоп, градация, парцелляция,, афоризм, өнер туындысын түсіну, ақпаратты сыни түсіну, естігені мен оқығанына байналысты ой- қатынасы, туындының проблемасына байланысты үзінділерді, дәйексөзді мәтіннен өз бетінше тауып мәнерлеп оқу, жатқа оқу, тезистік жоспар, туындының мазмұнын айту, әртүрлі әдістерді қолдана отырып, сюжетті әзірлеудің шығармашылық ойлануымен, проблемалық мәселе бойынша толық негізделген жауаптармен сөйлеуге деген көзқарастың көрінісі;

2) талдау және интерпретация:

жанр мен оның белгілерін анықтау (сонет, роман, хаттардағы роман, қасиетті әңгіме) туындының тақырыбы мен идеясы, өзіндік ұстанымында олардың өзектілігі мен айқындығы туралы пікірін білдіру, туынды мәтінінен композиция элементтерін бөлу, туынды сюжетіндегі олардың атқаратын ролін түсіндіру, драмалық және прозалық туындыдағы басты кейіпкерлердің сипаттама беру үшін эпизодтарға талдау жасау, маңызды болып табылатын жоспарды және мәтіннен алынған дәйексөздерді пайдалану арқылы кейіпкерге сипаттама беру. негізгі және қосымша кейіпкерлерге авторлық көзқарасты анықтау,Уақыт пен көркем өнер кеңістігіне талдау жасау және өзінің көзқарасын сурет, сызба, кластер арқылы көрсету. Көркемдегіш құралдар мен ақындық тұлғалар синтаксис қайраткерлері (эпитет, салыстыру, метафора, риторикалық сұрақтар, апелляциялық, антитеза, мазмұндау,перифраза, арнау перифразы, ассонанс, аллегории, инверсии, анафора, градация, парцелляция), шығармашылық жұмыстар (мифтер, әңгімелер, шағын шығарма әдеби тақырыптар бойынша, салыстырмалы сипаттамалар) түсініп оқығанын айта білу, тілдің көркемдегіш құралдарын пайдалану;

3) бағалау және салыстырмалы талдау:

туындыны талдауға қатысу, өз көзқарасын сақтау, әр түрлі пікірде өз ұстанымын түсіндіру, шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстыру, әртүрлі өнер туындыларында бейнелерді жасаудың ерекше құралдарының тән ерекшеліктер, ұлттық ерекшеліктерін ескере отырып тақырып пен мәселе бойынша жақын орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттерінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салыстыру, авторлық көзқарасты анықта,

мұғалімнің көмегімен ауызша және жазбаша жауап арқылы (оның, сыныптастардың) тақырыпты ашудағы сөздерінің тереңдігі мен толықтығы тұрғысынанн бағалау, композициялық және стилистикалық бірлік, нақты дәлдік.

20. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) У. Шекспир. Сонеты;

2) П.Н. Васильев. «И имя твоё…» басқада өлеңдер;
3) А.С. Пушкин. Лирика, «Цыганы»;
4) И.С. Тургенев. «Ася»;
5) А.И. Куприн. «Олеся»;
6) Н.В. Гоголь. «Шинель»;
7) Ф.М. Достоевский. «Бедные люди»;
8) Л.Н. Толстой. «После бала»;
9) А.И. Куприн. «Гранатовый браслет»;
10) А.С. Грибоедов. «Горе от ума»;
11) Н.В. Гоголь. «Мертвые души»;
12) А.С. Пушкин. «Пиковая дама»;
13) А.П. Чехов. «Ионыч», «Человек в футляре» (мұғалімнің таңдауы бойынша);
14) Н.С. Лесков. «Жемчужное ожерелье».

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

21. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» сан мен әріптен тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, әріппен берілген белгі дағдыны (түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстыру), әріппен қоса берілетін сандар бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

22. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Терминдерді түсіну	5.1.1.1 Терминдерді түсіну: Көркем шығарма, фольклорь. батырлар эпосы, қисса,ертегі, әдеби ертегі, сюжет, композиция, көркем әдебиеттегі уақыт және кеңістік, шиеленіс, батыр, баяндауш	6. 1.1.1 Терминдерді түсіну: Көркем әлем, миф, мифтік батыр, мифологияық. образ, әңгіме, Повесть, Песьа-ертегі, афиша, ремарка. ,портрет, пейзаж, метафра,	7.1.1.1 Терминдерді түсіну: Нақыл сөздер, баллада,мысал, әдебиеттік бағыт, классицизм, әжуа, қия-ғажайыптық әңгіме, комедия, фантастика, сатира, юмор, сарказма, ирония, көркемдік	8.1.1.1 Терминдерді түсіну: әдеби үрдістер ретінде романтизм мен реализм, тарихи сурет (сипаты), трагедия, комедия, өлең, сипаты, психологиялық параллелизм, афоризмдер, эпиграфы, прототип, автобиограф	9.1.1.1 Терминдерді түсіну: Жанр, Сонет, романс, Рождество тарихы, ауытқуға, типтендіру, психологизм, ішкі монолог, оксюморон, хронотоп, афоризмдер градация, парфилляция

	ы,жыршы, әңгіме айтушы, гипербола, эпитет, теңеу, аллегория. параллелизм.	еліктеу, риторикаық фигуралар, антитеза, перифраз, эпос, лирика, шығамадан туындаған драма	деталь, лирикалық кейіпкер, ритм мен рифма, альитация, асононизация, аллегория, инверсия , анапора	изм	
2.Көркем шығарманы түсіну	5.1.2.1 өнер туындысы туралы жалпы түсінікке ие болу, тақырыпты түсіну	6.1.2.1 Көркем шығама тураы жалпы түсінік болу, негізгі және қосымша ақпаратты түсіну	7.1 2.1 белгілі және белгісіз ақпаратты қоса алғанда егжей-тегжейлі өнер жұмысын, түсіну	8.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; ашық және жасырын (субтекст) ақпаратпен бөліседі	9.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; тыңдаған немесе оқылған нәрсеге деген көзқарасын білдіру
3. Жатқа оқу және дәйексөз келтіру	5.1. 3.1 шағын көлемдегі (поэтикалық, прозалық) мәтіндердің үзінді үзінділерін жатқа оқу,	6.1.3.1 мәтіндерді мәнерлеп жатқа оқу, түрде аудару (поэтикалық, прозалық, драмалық)	7.1.3.1 дербес мәтінді табу және анық лирикалық сипаты және / немесе кескіннің тән байланысты тырнақшалар, өнім фрагменттері жатқа таңба	8.1.3.1 Жұмыс тақырыбын көрсететін дәйексөзді мәтіннен өз бетімен тауып мәнерлеп жақа оқу.	9.1.3.1 жұмыс мәселелеріне байланысты дәйексөзді мәтіннен өздігінен тауып, мәнерлеп жақа оқу.
4. Жоспар құру	5.1.4.1 Оңай жоспар құрыңыз	6.1.4.1 Дәйексөзді жай жоспар құру	7.1.4.1 Қиын жоспар құрыңыз	8.1.4.1 Дәйексөзді қиын жоспар құрыңыз	9.1.4.1 Тезистік жоспар құрыңыз
5. Айтып беру	5. 1.5.1 Шығарма немесе үзіндінің	6.1.5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар	7.1. 5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар	8. 1.5.1 әртүрлі тәсілдермен дәйексөзді	9.1.5.1 әртүрлі тәсілдерді қолданып,

	мазмұнын қысқаша баяндау	туралы өзінің пікірін білдіретін кішкентай эпикалық немесе драмалық формадағы жұмыстың мазмұнын қысқаша баяндау (қысқаша, егжей-тегжей, іріктеп)	туралы өз пікірін білдіретін жұмыстың мазмұнын немесе үзіндісін қысқаша (қысқаша, егжей-тегжей, іріктеп)	қолданып, жұмыс немесе мазмұнның мазмұнын қайта жасаңыз	сюжетті дамытуды шығармашылық түрде қайта қарастырып, жұмыс мазмұнын қайта жасаңыз
6. Сұрақтарға жауап беру	5.1.6.1 сұраққа қысқа және толық жауап беріңіз	6.1.6.1 егжей-тегжейлі жауап сұрақ беру	7.1.6.1 проблемалық сұраққа негізделген жауап беру	8.1.6.1 Дәйексөзді пайдалана отырып проблемалық мәселеге дәлелді жауап беру	9.1.6.1 Мәселелік сұраққа толық, дәлелге негізделген жауап беріңіз

2) мәтінді талдау және интерпретациялау:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Жанр	5.2. 1.1 мұғалімнің қолдауымен жанр мен оның белгілерін (эпикалық, ертегі, әдеби кейіп) анықтау	6.2. 1.1жанр мен оның белгілерін анықтау (әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі)	7.2.1.1 жанр мен оның белгілерін (аңыз, баллада, көрнекті, аңыз, комедия, лирикалық поэма, қиял, фантастикалық	8.2.1.1жанр мен оның белгілерін анықтау (трагедия, комедия, өлең)	9.2. 1.1 жанр мен оның белгілерін анықтау (сонет, роман, хаттардағы роман, қасиетті әңгіме)

			әңгіме) анықтаңыз		
2 Тақырып пен идея	5.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен жұмыстың негізгі идеясын анықтау	6.2.2.1 оның құрылымдық элементтеріне сүйене отырып, жұмыстың негізгі идеясын анықтайды	7.2.2.1 кейіпкерлердің әрекеттері туралы өз пікірін білдіретін жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтайды	8.2.2.1 жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтап, проблемалар бойынша өз пікірін білдірді	9.2.2.1 жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтайды, олардың өзектілігі туралы пікірін білдіріп, өз позицияларын талқылайды
3. Композиция	5. 2.3.1 мұғалімнің қолдауымен композицияның жұмыс элементтерінің мәтініне бөліп беру.	2.3.1 композицияның жұмыс элементтерінің мәтінін ажырата білу, жұмыстың сюжесінде олардың рөлін түсіндіру	7.2. 3.1 композицияның жұмыс элементтерінің мәтінін ажырату, эпиграфтың рөлін және оның мәнін түсіндіру	8.2. 3.1 шығарма эпизодтарының мәнін түсіндіруге, мәтіннің құрамындағы элементтерді таңдау	9. 2.3.1 композицияның жұмыс элементтерінің мәтінін ажырата білу, композиция түрлерін ажырату, лирикалық доғарды түсіндіру
4. Эпизодтар сараптамасы	5.2. 4.1 мұғалімнің қолдауымен басты кейіпкерлерді сипаттау үшін маңызды эпизодтарды талдау	6.2. 4.1 негізгі кейіпкерлерді сипаттау үшін маңызды, драмалық және прозалық шығармалар эпизодтарын талдау	7.2. 4.1 негізгі және кішігірім кейіпкерлерді сипаттау үшін маңызды, драмалық және лирикалық шығармалардағы эпизодтарға талдау жасау	8.2. 4.1 шығармалар эпизодтарын талдайды, оларды проблемалармен байланыстырады және сюжетті дамытудағы рөлін түсіндіреді	9.2. 4.1 қақтығысты айқындау үшін маңызды эпизодтарды талдау, басқа эпизодтармен байланысты түсіндіру
5.	5. 2.3.1 мұғалімні	6.2.3.1 компози	7.2. 3.1 композици	8.2. 3.1 шығарма	9.2.3.1 композици

ҚОБА

Батырға мінедеме	ң қолдауымен композицияның жұмыс элементтерінің мәтініне бөліп беру.	цияның жұмыс элементтерінің мәтінін ажырата білу, жұмыстың сюжесінде олардың рөлін түсіндіру	яның жұмыс элементтерінің мәтінін ажырату, эпиграфтың рөлін және оның мәнін түсіндіру	эпизодтарының мәнін түсіндіруге, мәтіннің құрамындағы элементтерді таңдау	яның жұмыс элементтерінің мәтінін ажырата білу, композиция түрлерін ажырату, лирикалық доғарды түсіндіру
6. Көрнекіліктің әртүрлі нысандарындағы шығармашылық әлемі	5.2. 6.1. көркем кеңістікті талдап, суреттерде, диаграммаларда, кластерлерде және т.б.	6.2. 6.1. көркем кеңістікпен уақытты талдайды және суреттерде, диаграммаларда, кластерлерде және т.б.	7. 2.6.1 сюжетті және композицияны, көркемдік суреттерді талдайды және кестелеріңізді, диаграммаларды, кластерлерді, презентацияларды көрсете аласыз	8.2. 6.1. суреттердің жүйесін, хронотопты, жұмыс құрылымын талдайды және ақпараттың әртүрлі әдістерінің көмегімен диаграммаларды (диаграммаларды, кестелерді, интеллектуалдық карталарды, ақыл-ой карталарын, формулаларды, диаграммаларды)	9.2. 6.1. көркем әлемдік жұмыс істейді талдау, әртүрлі әдістер арқылы олардың өкілдігін өңдеу ұюдеректер (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ақыл карталар, формулалар, диаграммалар)
7.Авторлық көзқарас	5.2.7.1 мұғалімнің қолдауымен автордың басты	6.2. 7.1. автордың негізгі және қайталама кейіпкер	7.2. 7.1. Автордың негізгі және қайталама кейіпкерлеріне деген	8.2. 7.1. Батырларға қатысты авторлық көзқарастарды білдіру жолдарын	9.2.7.1 Автордың кейіпкерлерге және ұсынылған оқиғаларғ

ЖОБА

	кейіпкерлерге деген көзқарасын анықтайды	лерге деген көзқарасын анықтайды	көзқарасын анықтау, оның позициясын талқыға салу	анықтау	а деген көзқарастарын білдіру жолдарын анықтау
8.Әдеби қабылдау және көрнекі құралдар	5.2. 8.1 мұғалімдер қолдауымен әдеби мәтін (гипербола, сын, салыстыру, аллегория параллелизм) графикалық құралдарды талдау	6.2. 8.1 көрнекі құралдар (метафора, дербестендіру) және ақындық Синтаксис қайратке рлері талдау (риторикалық сұрақтар)	7. 2.8. 1 поэзия өнері мәтін (аллитерация ассонанс, аллегории инверсия), негізгі әдістері күлкілі (сатира, юмор, гротеск, ирония, сарказм) көрнекі құралдармен синтаксис бөліктерін талдау	8. 2.8.1 кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне, соның ішінде әдістері авторлық сипаттамалары таңбаларды талдау, графикалық құралдар (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм, автобиографизм)	9.2.8.1 Суреттері құру құралдарымен әдістерін талдау графикалық құралдар және поэзия синтаксис (сын есім, салыстыру метафора еліктеу риторикалық фигуралар, антитеза, аллитерация, ассонанс, аллегории, инверсиялар, анафоры, градация, парцелляция)
9.Шығармашылық хат	5. 2.9. 1 шығармашылық жұмыстар (ертегілер, әңгімелер, негізгі сөздер әдеби тақырыптар бойынша шағын эссе, иллюстрациялар) жазу	6.2. 9.1 көрнекі құралдар тілін пайдалана отырып, олардың оқып түсіну білдіріп, шығармашылық жұмыстарын (мифтер, әңгімелер, мини-эссе, әдеби	7. 2.9.1 көрнекі құралдар тілін пайдалана отырып, оқып өз көзқарасын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарын (эссе, астарлы әңгімелерді, шолу, есеп, әдеби кейіпкер	8. 2.9. 1 батырлық арақатынасы білдіріп, шығармашылық жұмыстарын (әдеби кейіпкерді жазбаша, сценарийлерді) жазу, оның іс-әрекеттері, көрнекі құралдарды пайдалану арқылы	9.2.9.1 әдеби және еркін тақырыптар бойынша эссе жазу, шолулар (жұмыстарды орындауға және / немесе жұмыстарды киноға бейімдеуге)

		тақырыптар бойынша, салыстырмалы сипаттамалары) жазу	сұхбат) жазу		

3) бағалау және салыстырмалы талдау:

Білім алушылар білуге тиісті:					
Бөлімшелер	5 сынып	6 сынып	7 сынып	8 сынып	9 сынып
1. Өнер туындысын бағалау	5.3. 1.1 жұмысты талқылауға қатысу, өз ойларын және сезімін білдіру	6. 3. 1.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы пікірін білдіретін жұмысты талқылауға қатысады.	7.3.1.1. негізгі кейіпкерлердің іс-әрекеттерін бағалауға жұмысты талқылауға қатысады	8.3.1.1 жұмыстарды талқылауға, олардың көзқарасын қорғауға, мінез-құлқына, қаһармандардың іс-әрекеттеріне баға беруге, автордың ұстанымына қатысады	9.3. 1.1 Жұмысты талқылауға қатысуға, әр түрлі пікірлерді ескере отырып, өз ұстанымын түсіндіріп, жұмыстың өзектілігін бағалау
2. Көркемөнер туындыларын өнердің басқа түрлерімен салыстыру	5.3.2.1 Өнердің жұмысын басқа өнер формаларымен салыстыра отырып, мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтар мен айырмашылықтарды түсіндіріңіз	6.3.2.1 өнер туындысын басқа өнер формаларының жұмыстарымен салыстыру, мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтар мен айырмашылықтарды түсіндіру (салыстырмалы	7.3.2.1 өнер туындыларының бейнелеу құралдарының ұқсастығы мен айырмашылығын сипаттайтын басқа өнер формаларының туындыларымен салыстыру	8.3.2.1 өнер туындыларының өнердің әртүрлі түрлеріндегі бейнелерді құрудың ерекше құралдарын сипаттайтын басқа да өнер формаларының жұмыстарымен салыстырыңыз	9.3.2.1 өнер туындыларының бейнесін жасау құралдарының ұқсастығы мен айырмашылығын сипаттайтын, жеке авторлардың әдістемелерін ерекшелейтін басқа өнер формаларының шығармал

		сипатта малар жоспар ы)			арымен салыстыры ңыз.
3. Әдебиеттерді салыстыру	5. 3.3.1 орыс, Орыс және әлем әдебиетіні ң еңбектерін (немесе үзінділерін) мұғалімнің қолдауыме н салыстыру ға болады	6. 3.3.1 орыс, Орыс және әлем әдебиеті нің еңбекте рін (немесе үзінділе рін) салысты рып, тақырып тар мен проблем алармен тығыз байлан ыстыру	7. 3.3.1 орыс, Орыс және әлем әдебиетіні ң еңбектерін (немесе үзінділерін ің) тақырыпта рын / проблемал арын / жанрлары н салыстыру	8. 3. 3.1 орыс, Орыс және әлемдік әдебиеттер-дің туындылары н (немесе үзінділерін) салыстыруға, проблема / жанр, ұлттық мәдениеттің ерекшеліктер ін ескере отырып	9. 3. 3.1 ұлттық мәдениетті ң ерекшелікт ерін ескере отырып, пәндік / проблемал ық / жанрдағы орыс, Орыс және әлем әдебиеттер інің жұмыстар ын (немесе үзінділерін) салыстыру ға; авторлард ың жағдайын түсіндіру
4. Сөздерді бағалау	5.3.4.1 тақырыпқа сәйкестікт е ауызша және жазбаша мәлімдеме лерді (өздерінің, сыныптаст арымен және басқаларм ен) бағалау	6.3.4.1 ауызша және жазбаша мәлімде мелерді бағалау (оларды ң жеке, бір класс Сников және басқалар) тақырыб ын жарияла удың толықты ғы,	7.3. 4.1 ауызша және жазбаша мәлімдеме лерді бағалау (олардың жеке, бір класс сников және басқалар) тақырыбы н жариялауд ың толықтығы мен тереңдігі, дәйексөзді	8.3..4.1 тақырыптың ашылуының толықтығы мен тереңдігіне, композициял ық бірлікті және нақты дәлдікке қатысты ауызша және жазбаша мәлімдемеле рді (өздерінің, сыныптастар ымен және басқалармен) бағалау	9.3.4. 1 тақырыпт ың ашылуыны ң толықтығы мен тереңдігі, композици ялық және стилистика лық бірлік, нақты дәлдікке қатысты ауызша және жазбаша мәлімдеме лерді (өздерінің, сыныптаст арымен және басқаларм

ЖОБА

		дәйексөздің өзектілігі туралы	ң өзектілігі, композициялық бірлік		ен) бағалау

23. Тоқсан бойынша бөлімдер мен бөлімшелерді бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

24. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту орыс тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту орыс тілінде)

1) 5-сынып:

Тақырыптар/	Зерттелген әдеби шығармалар	Білім алушылар білуге тиісті	Оқыту мақсаттары.
1 тоқсан			
Батырлық эпос	1. Қиссалар. Илье Муромце туралы 2. А.С. Пушкин. «Песнь о вещем Олеге» 3. М.Ю. Лермонтов. «Бородино» 4. М. Шаханов. «Отрарская поэма о побеждённом победителе, или Просчёт Чингисхана»	Түсіну және жауап беру мәселелері	5.1.1.1 Терминдерді түсіну: Көркем шығарма, фольклорь. батырлар эпосы, қисса,ертегі, әдеби ертегі, сюжет, композиция, көркем әдебиеттегі уақыт және кеңістік, шиеленіс, батыр, баяндаушы,жыршы, әңгіме айтушы, гипербола, эпитет, теңеу, аллегория. параллелизм 5.1.2.1 өнер туындысын жалпы түсіну, тақырыпты түсіну; 5.1.3.1 шағын көлемдегі мәтіндерден үзінділерді (поэтикалық, прозалық) үзінділермен оқып шығыңыз; 1.4.1 қарапайым жоспарды жасау; 5.1.6.1 Сұраққа қысқа және толық жауап беріңіз
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 мұғалімнің қолдауымен жанр мен оның белгілерін (эпикалық, ертегі, әдеби кейіпкер) анықтау; 5.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен жұмыстың негізгі идеясын анықтау; 5.2.5.1 кейіпкерлерді мұғалімнің қолдауымен сипаттау;

ҚОБА

			5.2.8.1 Мұғалімнің көмегімен графикалық құралдарды көркем мәтінде (гипербола, эпитеттер, салыстыру, аллегориялар, параллелизм) талдау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	5.3.1.1 өздерінің ойларын және сезімдерін білдіретін жұмыстарды талқылауға қатысады
2 тоқсан			
Әдеби поэтикалық ертегі	1. В.А. Жуковский. «Сказка о царе Берендее» 2. А.С. Пушкин. «Сказка о мертвой царевне и семи богатырях» 3. К.Д. Бальмонт. «Фейные сказки»	Түсіну және жауап беру мәселелері	5.1.2.1 өнер туындысы туралы жалпы түсіну, тақырыпты түсіну; 5.1.3.1 шағын көлемдегі мәтіндерден үзінділерді (поэтикалық, прозалық) үзінділермен оқып шығыңыз; 5.1.5.1 жұмыс мазмұнын немесе өтпелі кезеңді қысқа мерзімде қайта тағайындаңыз
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 мұғалімнің қолдауымен жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (эпикалық, ертегі, әдеби кейіп); 5.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен жұмыстың негізгі идеясын анықтау; 5.2.3.1 мұғалімнің қолдауымен шығарма мәтініндегі композиция элементтерін бөліп көрсету; 5.2.4.1 Негізгі кейіпкерлерді сипаттау үшін мұғалімнің қолдауымен маңызды эпизодтарды талдау; 5.2.5.1 кейіпкерлерді мұғалімнің қолдауымен сипаттау; 5.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (әңгімелер, әңгімелер, әңгімелер бойынша әдеби тақырып бойынша әңгімелер, әңгімелер, суреттер)
		Бағалау және салыстырмалы талдау	5.3.3.1 орыс, қазақ және әлем әдебиетінің еңбектерін (немесе үзінділерін) мұғалімнің қолдауымен пән бойынша жақынырақ салыстыру
3тоқсан			
Әдеби прозалық ертегі	1. Г.Х. Андерсен. «Снежная королева» 2. О. Уайльд. «Соловей и роза»	Түсіну және жауап беру мәселелері	5.1.1.1 терминдер: фантастика, фольклор, батырлық эпос, эпика, ертегі, әдеби ертегі, сюжеті, композициясы, шығармашылық уақыты мен кеңістігі, қақтығысы, батыры, әңгімелесуші, баяндаушы, гипербола, эпитет, салыстыру, аллегория, параллелизм; 5.1.3.1 шағын көлемдегі мәтіндерден үзінділерді (поэтикалық, прозалық) үзінділермен оқып шығыңыз;

ЖОБА

	3. К.Г. Паустовский. «Теплый хлеб» 4. Г.В. Черноголовина. «Сказка об одном зёрнышке»		5.1.6.1 Сұраққа қысқа және толық жауап беру
		Анализ және интерпретация	5.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен жұмыстың негізгі идеясын анықтау; 5.2.4.1 Негізгі кейіпкерлерді сипаттау үшін мұғалімнің қолдауымен маңызды эпизодтарды талдау; 5.2.5.1 кейіпкерлерді мұғалімнің қолдауымен сипаттау; 5.2.6.1 сурет кеңістігін талдайды және сызбалардағы, диаграммалардағы, кластерлерде оның ұсынылуын қалыптастырады; 5.2.7.1 Мұғалімнің қолдауымен автордың протагонистерге қатынасын анықтаңыз; 5.2.8.1 Мұғалімнің көмегімен графикалық құралдарды көркем мәтінде (гипербола, эпитеттер, салыстыру, аллегориялар, параллелизм) талдау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	5.3.2.1 өнер туындысын басқа өнер туындыларымен салыстыру, мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтар мен айырмашылықтарды түсіндіру
4 тоқсан			
Әдеби шығармалардағы фольклорлық элементтер	1. А.С. Пушкин. «Руслан и Людмила» 2. М.М. Пришвин. «Кладовая солнца»	Түсіну және жауап беру мәселелері	5.1.2.1 өнер туындысының жалпы идеясы бар, тақырыпты түсінеді; 5.1.3.1 шағын көлемдегі мәтіндерден үзінділерді (поэтикалық, прозалық) үзінділермен оқып шығыңыз; 5.1.4.1 Жай жоспар жасаңыз
		Анализ және интерпретация	5.2.3.1 мұғалімнің қолдауымен шығарма мәтініндегі композиция элементтерін бөліп көрсету; 5.2.4.1 Негізгі кейіпкерлерді сипаттау үшін мұғалімнің қолдауымен маңызды эпизодтарды талдау; 5.2.5.1 кейіпкерлерді мұғалімнің қолдауымен сипаттау; 5.2.6.1 сурет кеңістігін талдайды және сызбалардағы, диаграммалардағы, кластерлерде оның ұсынылуын қалыптастырады; 5.27.1 Мұғалімнің қолдауымен автордың протагонистерге қатынасын анықтаңыз; 5.2.8.1 Мұғалімнің көмегімен графикалық құралдарды көркем мәтінде (гипербола, эпитеттер, салыстыру, аллегориялар, параллелизм) талдау;

			5.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (әңгімелер, әңгімелер, әңгімелер бойынша әдеби тақырып бойынша әңгімелер, әңгімелер, суреттер)
		Бағалау және салыстырмалы талдау	5.3.4.1 Тақырып бойынша өзектілік тұрғысынан ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (олардың, сыныптастардың және басқалардың) бағалау

2) 6 сынып:

Тақырыптар	Зерттелген әдеби шығармалар	Білім алушылар білуге тиісті	Оқыту мақсаттары.
1 тоқсан			
Әлем халықтарының мифтері	1. Мифы Древней Греции (о Прометее, Геракле, Икаре, Актеоне) 2. Е.В. Курдаков. «Псы Актеона» 3. Славянская мифология (миф о Солнце, мифы о представителях низшей мифологии) 4. Тюркская мифология (миф о создании мира) 5. Библейская мифология (о Вавилонской башне, царе Соломоне)	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 терминдер: көркем әлем, миф, мифтік сипаттағы, мифологиялық кескін, әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі, пьеса, ескерту, портрет, ландшафт, метафора, жеке қасиет, риторикалық фигуралар, антитез, периферия; эпикалық, лирикалық поэзия, драма әдебиет түрі; 6.1.2.1 өнер туындысын жалпы түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты түсіну; 6.1.3.1 Мәтіннің үзінді фрагменттерін оқыңыз (поэтикалық, проза, драмалық); 6.1.5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы өзінің пікірін білдіретін шағын эпикалық немесе драмалық формадағы жұмыстың мазмұнын қысқаша (қысқаша, егжей-тегжейлі)
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 жанр мен оның белгілерін анықтау (әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі); 6.2.3.1 жұмыстың мәтінінде құрамның элементтерін бөліп көрсетіп, олардың жұмыс жоспарындағы рөлін түсіндіру; 6.2.5.1 мәтіннен жоспар мен тырнақшаларды пайдалана отырып таңбаларды сипаттау; 6.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (мифтер, әңгімелер, әдеби тақырыптар бойынша мини-композициялар, салыстырмалы сипаттамалар), оқылған нәрселер туралы түсінік беру, тілдің көрнекі құралдарын пайдалану

		Бағалау және салыстырмалы талдау	6.3.1.1 басты кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалай отырып, шығарманы талқылауға қатысу
2 тоқсан			
Әдебиеттегі Рождества в тақырыбы	1. Б.Л. Пастернак. «Рождественская звезда» Н.В. Гоголь. «Ночь перед Рождеством» А. Гофман «Щелкунчик и Мышиный король»	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 терминдер: көркем әлем, миф, мифтік сипаттағы, мифологиялық кескін, әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі, пьеса, ескерту, портрет, ландшафт, метафора, жеке қасиет, риторикалық фигуралар, антитез, периферия; эпикалық, лирикалық поэзия, драма әдебиет түрі; 6.1.3.1 Мәтіннің үзінді фрагменттерін оқыңыз (поэтикалық, проза, драмалық); 6.1.5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы өзінің пікірін білдіретін шағын эпикалық немесе драмалық формадағы жұмыстың мазмұнын қысқаша (қысқаша, егжей-тегжейлі); 6.1.6.1 сұраққа толық жауап беріңіз
		Анализ және интерпретация	6.2.2.1 жұмыстың негізгі идеясын оның құрылымдық элементтеріне сүйену; 6.2.3.1 жұмыстың мәтінінде құрамның элементтерін бөліп көрсетіп, олардың жұмыс жоспарындағы рөлін түсіндіру; 6.2.4.1 негізгі кейіпкерлерді сипаттайтын маңызды драмалық және прозалық шығармалар эпизодтарын талдау; 6.2.5.1 мәтіннен жоспар мен тырнақшаларды пайдалана отырып таңбаларды сипаттау; 6.2.7.1 автордың негізгі және кішігірім кейіпкерлерге деген көзқарасын анықтау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	6.3.3.1 өздерінің субъектілері мен проблемалары бойынша ұқсас ресей, қазақ және әлем әдебиеттерінің жұмыстарын (немесе үзінділерін) салыстыруға
3 тоқсан			
Адамды моральдық таңдау	1. И.С. Тургенев. «Муму» 2. Л.Н. Толстой. «Кавказский пленник»	Түсіну және жауап беру	6.1.4.1 Жай жоспарын жасау
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 жанр мен оның белгілерін анықтау (әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі); 6.2.2.1 жұмыстың негізгі идеясын оның құрылымдық элементтеріне сүйену; 6.2.4.1 негізгі кейіпкерлерді

ЖОБА

	3. В.С. Высоцкий. «Песня о друге» 4. В.П. Астафьев «Конь с розовой гривой»		сипаттайтын маңызды драмалық және прозалық шығармалар эпизодтарын талдау; 6.2.5.1 мәтіннен жоспарды және тырнақшаларды пайдалана отырып таңбаларды сипаттау; 6.2.6.1 сурет кеңістігін және уақытты талдап, презентацияңызды сызбаларға, диаграммаларға, кластерлерге шығарыңыз; 6.2.7.1 негізгі және қосалқы кейіпкерлерге автордың көзқарасын анықтау; 6.2.8.1 графикалық құралдарды (метафоралар, сипаттамалар) және поэтикалық синтаксис фигураларын талдау (риторикалық сұрақтар, мекенжайлар, леп белгісі, антитездер, парафразы); 6.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (мифтер, әңгімелер, әдеби тақырыптар бойынша мини-композициялар, салыстырмалы сипаттамалар), оқылған нәрселер туралы түсінік беру, тілдің көрнекі құралдарын пайдалану
		Бағалау және салыстырмалы талдау	6.3.2.1 өнердің жұмысын басқа өнер туындыларымен салыстыру, мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтар мен айырмашылықтарды түсіндіру (салыстырмалы сипаттамалар жоспары)
4 тоқсан			
Әдеби шығармалардағы фантастикалық және мифологиялық элементтер	1. А.Н. Островский. «Снегурочка» 2. И.С. Тургенев «Бежин луг» 3. М.Ю. Лермонтов. «Русалка»	Түсіну және жауап беру мәселелері	6.1.1.1 терминдер: көркем әлем, миф, мифтік сипаттағы, мифологиялық кескін, әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі, пьеса, ескерту, портрет, ландшафт, метафора, жеке қасиет, риторикалық фигуралар, антитез, периферия; эпикалық, лирикалық, драма; 6.1.2.1 өнер туындысын жалпы түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты түсіну; 6.1.3.1 Мәтіннің үзінді фрагменттерін оқыңыз (поэтикалық, проза, драмалық); 6.1.4.1 қарапайым тырнақша жоспарын жасау; 6.1.6.1 егжей-тегжейлі жауап беру
		Анализ және	6.2.5.1 мәтіннен жоспар мен

ЖОБА

		интерпретация	тырнақшаларды пайдалана отырып таңбаларды сипаттау; 6.2.6.1 көркем кеңістік пен уақытты талдау, суреттерде, диаграммаларда, кластерлерде өздерінің өкілдерін көрсету; 6.2.8.1 графикалық құралдарды (метафоралар, сипаттамалар) және поэтикалық синтаксис фигураларын талдау (риторикалық сұрақтар, мекен-жайлар, леп белгісі, антитездер, парафрактар)
		Бағалау және салыстырмалы талдау	6.4.4.1 тақырыптың ашылуының толықтығы, дәйексөздің өзектілігі тұрғысынан ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өздерінің, сыныптастарымен және басқалармен) бағалау

3) 7 сынып:

Тақырыптар/	Зерттелген әдеби шығармалар	Білім алушылар білуге тиісті	Оқыту мақсаттары.
1 тоқсан			
Әдебиеттегі нақыл сөздер мен аңыздар	1. Притча о блудном сыне, легенда об Арионе 2. А.С. Пушкин «Арион», «Анчар» 3. А.С. Пушкин. «Станционный смотритель» 4. К.Г. Паустовский «Телеграмма»	Түсіну және жауап беру мәселелері	7.1.1.1 терминдерді түсіну: Нақыл сөздер, аңыздар, балладалар, ертегі, әдеби қозғалысы, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, юмор, гротеск, сарказм, ирония, көркем деталь, лирикалық кейіпкер, ырғағы, рифма, аллитерация, ассонанс, аллегория, инверсия, анапора; 7.1.2.1 белгілі және белгісіз ақпаратты қоса алғанда егжей-тегжейлі көркем туынды, түсіну; 7.1.3.1 дербес мәтінді табу мен тікелей лирикалық сипаты және / немесе сипаттағы имиджін тән байланысты тырнақшалар, өнім фрагменттері жатқа; 7.1.4.1 кешенді жоспарды құрастырады; 7.1.6.1 проблемалық сұраққа негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	7.2.2.1 кейіпкерлердің іс-әрекеттері туралы өз пікірін білдіретін жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтау; 7.2.3.1 композицияның элементтерін жұмыстың мәтініне аудару, эпиграфтың рөлін және оның мәнін

ҚОБА

			түсіндіру; 7.2.4.1 басты және қайталама кейіпкерлерді сипаттау үшін маңызды, драмалық және лирикалық шығармалар эпизодтарына талдау жасау; 7.2.5.1 мәтіннің егжей-тегжейлері мен цитаталарына негізделген жұмыстың кейіпкерлерін сипаттайды
		Бағалау және салыстырмалы талдау	7.4.1.1. Кейіпкерлер мен оқиғалар туралы пікірін білдіретін жұмыстарды талқылауға қатысады
2 тоқсан			
Адам және табиғат	1. Өлеңдер А.С. Пушкина, С.А. Есенина, А.А. Фета 2. У. Блейк. «Тигр» 3. О.О. Сулейменов. «Волчата» 4. Р. Бредбери. «Зеленое утро» 5. А. Новоселов. «Санькин марал»	Түсіну және жауап беру мәселелері	7.1.3.1 Мәтінді өз бетімен табу және лирикалық кейіпкерді сипаттауға және / немесе кейіпкердің имиджіне қатысты туындылар, үзінділерді мұқият оқып шығу
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 Жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (аңыз, баллада, көрнекті, аңыз, комедия, лирикалық поэма, қиял, фантастикалық оқиға); 7.2.2.1 кейіпкерлердің іс-әрекеттері туралы өз пікірін білдіретін жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтау; 7.2.3.1 композицияның элементтерін жұмыстың мәтініне аудару, эпиграфтың рөлін және оның мәнін түсіндіру; 7.2.5.1 мәтіннің егжей-тегжейлері мен цитаталарына негізделген жұмыстың кейіпкерлерін сипаттау; 7.2.6.1 сюжетті және композицияны, көркемдік суреттерді талдайды және оларды кестелерде, диаграммаларда, кластерлерде, презентацияларда көрсете алады; 7.2.8.1 поэзия өнері мәтін (аллитерация assonances, аллегории инверсия анафора), негізгі әдістері күлкілі (сатира, әзіл-оспақ, гротеск, ирония, сарказм) Синтаксис көзбен құралдары мен бөліктерін талдау; 7.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (эссе, әңгіме, шолу, репортаж, әдеби

ЖОБА

			кейіпкермен әңгімелесу)
		Бағалау және салыстырмалы талдау	7.3.3.1 орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттердің тақырыптары / проблемалары / жанрлары бойынша ұқсас жұмыстардың (немесе үзінділерінің) салыстырулары
3 тоқсан			
Әдебиеттегі сатира мен әзіл	1. И.А. Крылов. Басни 2. Д.И. Фонвизин. «Недоросль» 3. М.Е. Салтыков-Щедрин. «Сказка о том, как один мужик двух генералов прокормил» 4. М.М. Зощенко. Сатирические рассказы (по выбору учителя)	Түсіну және жауап беру мәселелері	7.1.1.1 терминдерді түсіну: Нақыл сөздер, аңыздар, балладалар, ертегі, әдеби қозғалысы, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, юмор, гротеск, сарказм, ирония, көркем деталь, лирикалық кейіпкер, ырғағы, рифма, аллитерация, assonance, аллегория, инверсия, анапора; 7.1.2.1 белгілі және белгісіз ақпаратты қоса алғанда егжей-тегжейлі көркем туынды, түсіну; 7.1.3.1 дербес мәтінді табу мен тікелей лирикалық сипаты және / немесе сипаттағы имиджін тән байланысты тырнақшалар, өнім фрагменттері жатқа; 7.1.5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы өз пікірін білдіретін жұмыстың мазмұнын немесе үзіндісін қысқаша (қысқаша, егжей-тегжей, іріктеп); 7.1.6.1 проблемалық сұраққа негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	7.2.5.1 мәтіннің егжей-тегжейлері мен цитаталарына негізделген жұмыстың кейіпкерлерін сипаттау; 7.2.6.1 сюжетті және композицияны, көркемдік суреттерді талдайды және оларды кестелерде, диаграммаларда, кластерлерде, презентацияларда көрсету; 7.2.7.1 автордың негізгі және қосалқы кейіпкерлерге деген көзқарасын анықтау, оның позициясын айқындау; 7.2.8.1 Көркемдік мәтіндегі (альитация, асонизация, аллегория, инверсия, анапора), күлкілі (сатира, юмор, гротеск, ирони, сарказм) негізгі әдістеріндегі көрнекі құралдар мен фигураларды талдау.

ЖОБА

		Бағалау және салыстырмалы талдау	7.3.2.1 өнер туындысын бейнелеу құралдарының ұқсастығы мен айырмашылығын сипаттайтын басқа өнер туындыларымен салыстыру
4 тоқсан			
Мораль, этика, құндылықтар	1. В.А. Жуковский. Баллады 2. В. Набоков. «Рождество» 3. В. Тендряков. «Хлеб для собаки» 4. Д. Толкиен. «Хоббит, или Туда и Обратно»	Түсіну және жауап беру мәселелері	7.1.4.1 кешенді жоспарды құрастырады; 7.1.5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы өз пікірлерін білдіретін жұмыстың немесе өтудің мазмұнын қысқаша (қысқаша, егжей-тегжейлі, селективті)
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 Жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (аңыз, баллада, көрнекті, аңыз, комедия, лирикалық поэма, қиял, фантастикалық әңгіме); 7.2.3.1 композицияның элементтерін жұмыстың мәтініне аудару, эпиграфтың рөлін және оның мәнін түсіндіру; 7.2.4.1 басты және қайталама кейіпкерлерді сипаттау үшін маңызы бар драмалық және лирикалық шығармалар эпизодтарына талдау жасау; 7.2.5.1 мәтіннің егжей-тегжейлері мен цитаталарына негізделген жұмыстың кейіпкерлерін сипаттау; 7.2.7.1 автордың негізгі және қосалқы кейіпкерлерге деген көзқарасын анықтау, оның позициясын айқындау; 7.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (эссе, әңгіме, шолу, репортаж, әдеби кейіпкермен әңгімелесу)
		Бағалау және салыстырмалы талдау	7.4.4.1 ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өздерінің, сыныптастарымен және басқалармен) ашылу тереңдігі мен тереңдігі, дәйексөздің өзектілігі, композициялық бірлік

4) 8 сынып:

Тақырыптар/	Зерттелген әдеби шығармалар	Білім алушылар білуге тиісті	Оқыту мақсаттары.
1 тоқсан			

ЖОБА

Балалар мен ересектер	1. В. Распутин. «Уроки французского» 2. Ч. Айтматов. «Первый учитель», «Красное яблоко» 3. С. Жунусов. (по выбору учителя) «Первый вагон» - сборник рассказов 4. А. Алексин. «Фотография, на которой меня нет», «А тем временем где-то» (по выбору)	Түсіну және жауап беру \	8.1.1.1 Терминдерді түсіну: романтизм және реализм әдеби үрдістер, тарихи имидж (кейіпкер), трагедия, комедия, өлең, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, өмірбаян сияқты; 8.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; ашық және жасырын (субтекст) ақпаратпен бөлісу; 8.1.3.1 Мәтінді өз бетімен табуға және жұмыстың тақырыбын көрсететін дәйексөздерді, үзінділерді мұқият оқып білу; 8.1.4.1 кешенді сілтеме жасау жоспарын жасау; 8.1.5.1 әртүрлі дәйектемелерді қолданып, жұмыс немесе мазмұнның мазмұнын қайта белгілеу; 8.1.6.1 Баға ұсыныстарын пайдалана отырып, проблемалық мәселеге негізделген жауап беріңіз
		Анализ және интерпретация	8.2.2.1 жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтау, проблемалар бойынша өз пікірін білдіру; 8.2.3.1 композицияның элементтерін жұмыстың мәтініне аудару, кірістірілген эпизодтың мағынасын түсіндіру; 8.2.5.1 жұмыстың кейіпкерлерін, олардың әрекеттерін, жүріс-тұрыс мотивтерін, атаулар мен тегі туралы мағынасын сипаттайды
		Бағалау және салыстырмалы талдау	8.4.1.1 Жұмысты талқылауға қатысу, оның көзқарасын қорғау, мінез-құлықты бағалау, кейіпкерлердің әрекеттері, автордың ұстанымы
2 тоқсан			
Махаббат пен құрмет	1. У. Шекспир. «Ромео и Джульетта» 2. А.С. Пушкин. «Капитанская дочка» 3. Лирика поэтов 19 века 4. О.О. Сулейменов. «Последнее слово акына Смета»	Түсіну және жауап беру мәселелері	8.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; ашық және жасырын (субтекст) ақпаратпен бөлісу; 8.1.3.1 Мәтінді өз бетімен табуға және жұмыстың тақырыбын көрсететін дәйексөздерді, үзінділерді мұқият оқып шығу
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1; жанр және оның сипаттамалары (трагедия, комедия, өлең) анықтау 8.2.2.1; мәселелер бойынша өз пікірін білдіру, жұмыстың тақырыбын және идеясын анықтау 8.2.3.1 эпизодтар салыңыз мәтін композициясы түсіндіру жұмыс

ЖОБА

			элементтерді бөлу; 8.2.6.1 Суреттерді жүйесі хронотоп, өнім құрылымын талдау және әр түрлі әдістерін ұюы деректер (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ақыл карталар, поп-формулалар, диаграммалар), олардың өкілдігін ұйымдастырады; 8.2.7.1 автордың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 8.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар; 8.2.9.1 көрнекі құралдарды пайдалана отырып, батырдың коэффициентін білдіріп, оның іс-әрекетін шығармашылық жұмыстарын (әдеби кейіпкерді жазбаша, сценарийлерді) жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	8.3.2.1 өнер туындысын өнердің басқа түрлерімен салыстыра отырып, өнердің әртүрлі түрлеріндегі кескіндерді құрудың ерекше құралдарын сипаттайды;; 8.3.3.1 ұлттық мәдениеттің ерекшеліктерін ескере отырып, жанрдағы орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттердің еңбектерін (немесе үзінділерін) салыстыру;
3 тоқсан			
Сатира мен юмор	1. Н.В. Гоголь. «Ревизор» 2. А.П. Чехов. Рассказы (по выбору учителя) 3. В.М. Шукшин. Рассказы (по выбору учителя)	Түсіну және жауап беру мәселелері	8.1.1.1 Терминдерді түсіну: романтизм және реализм әдеби үрдістер, тарихи имидж (кейіпкер), трагедия, комедия, поэма, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, өмірбаян сияқты; 8.1.5.1 әртүрлі дәйектемелерді қолданып, жұмыс немесе мазмұнның мазмұнын қайта белгілеу; 8.1.6.1 Баға ұсыныстарын пайдалана отырып, проблемалық мәселеге негізделген жауап беріңіз
		Анализ және интерпретация	8.2.4.1 проблемалар мен сюжет рөлін өз байланысын түсіндіру үшін жұмыстарды эпизодтарын талдау; 8.2.5.1 сипаттаған таңбалар,

ЖОБА

			олардың мінез-құлық, ниеттерін, атаулардың маңызы жұмыс; 8.2.6.1 Суреттерді жүйесі хронотоп, өнім құрылымы мен түрлі әдістермен ұюы деректерді өз өкілдігін ұйымдастыруға (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ақыл карталар, формулалар, диаграммалар) талдау; 8.2.7.1 автордың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 8.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм, автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар
		Бағалау және салыстырмалы талдау	8.3.2.1 өнер туындысын өнердің басқа түрлерімен салыстыра отырып, өнердің әртүрлі түрлеріндегі кескіндерді құрудың ерекше құралдарын сипаттайды; 8.3.3.1 ұлттық мәдениеттің ерекшеліктерін ескере отырып, жанрдағы орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттердің еңбектерін (немесе үзінділерін) салыстыру;
4 четверть			
Армандар мен шындық	1. М.Ю. Лермонтов. «Мцыри» 2. А. Грин. «Алые паруса» 3. А. де Сент-Экзюпери. «Маленький принц» 4. М. Цветаева. Лирика 5. А. Ахматова. «У самого моря»	Түсіну және жауап беру мәселелері	8.1.3.1 Мәтінді өз бетімен табуға және жұмыстың тақырыбын көрсететін дәйексөздерді, үзінділерді мұқият оқып білу; 8.3.4.1 кешенді баға белгілеу жоспарын құрастырады
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1; жанр және оның сипаттамалары (трагедия, комедия, өлең) анықтау 8.2.4.1 проблемалар мен сюжет рөлін өз байланысын түсіндіру үшін жұмыстарды эпизодтарын талдау; 8.2.6.1 Суреттерді жүйесі хронотоп, өнім құрылымы мен түрлі әдістермен ұюы деректерді өз өкілдігін ұйымдастыруға (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ақыл карталар, формулалар, диаграммалар) талдау; 8.2.7.1 автордың кейіпкерлерге

ЖОБА

			деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 8.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм, өмірбаян) қоса алғанда, графикалық құралдар; 8.2.9.1 көрнекі құралдарды пайдалана отырып, батырдың коэффициентін білдіріп, оның іс-әрекетін шығармашылық жұмыстарын (әдеби кейіпкерді жазбаша, сценарийлерді) жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	8.4.1.1 Жұмысты талқылауға қатысу, олардың көзқарасын қорғау, мінез-құлқын бағалау, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін бағалау, автордың позициясы; 8.4.4.1 тақырыптың ашылуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық бірлік және нақты дәлдікке қатысты ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (жеке, сыныптастар және т.б.) бағалау

5) 9 сынып:

Тақырыптар/	Зерттелген әдеби шығармалар	Білім алушылар білуге тиісті	Оқыту мақсаттары.
1 тоқсан			
Махаббаттың қызығы	1. У. Шекспир. Сонеты 2. П.Н. Васильев. «И имя твоё…» и другие стихотворения 3. А.С. Пушкин. Лирика, «Цыганы» 4. И.С. Тургенев. «Ася» 5. А.И. Куприн. «Олеся»	Түсіну және жауап беру мәселелері	9.1.1.1 Терминдерді түсіну: романтизм және реализм әдеби бағыттар, тарихи имидж (кейіпкер), трагедия, комедия, өлең, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, өмірбаян; 9.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; ашық және жасырын (субтекст) ақпаратпен бөлісу; 9.1.3.1 мәтіннен өз бетімен табуға және жұмыстың тақырыбын көрсететін тырнақшаларды, фрагменттерді мұқият оқып білу; 9.1.4.1 кешенді сілтеме жасау жоспарын жасау; 9.1.5.1 әртүрлі дәйектемелерді пайдаланып, жұмыс немесе мазмұнның мазмұнын қайта жазу; 9.1.6.1. Баға ұсыныстарын

			пайдалана отырып, проблемалық мәселеге негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	9.2.2.1. Жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтау, мәселелер бойынша өз пікірін білдіру; 9.2.3.1 эпизодтар салыңыз мәтін композициясы түсіндіру жұмыс элементтерді бөлу; 9.2.5.1 сипаттаған таңбалар, олардың мінез-құлық, ниеттерін, атаулардың маңызы жұмыс; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 9.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар
		Бағалау және салыстырмалы талдау	9.4.1.1 Жұмысты талқылауға қатысу, олардың көзқарасын қорғау, мінез-құлықты бағалау, кейіпкерлердің әрекеттері, автордың ұстанымы
2 тоқсан			
Кішкентай адамның тақырыбы	1. Н.В. Гоголь. «Шинель» 2. Ф.М. Достоевский. «Бедные люди» 3. Л.Н. Толстой. «После бала». 4. А.И. Куприн. «Гранатовый браслет»	Түсіну және жауап беру мәселелері	9.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; ашық және жасырын (субтекст) ақпаратпен бөлісу; 9.1.3.1 мәтінде өздігінен табуға және жұмыстың тақырыбын бейнелейтін үзінділерді үзінділерге аудару
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 Жанр мен оның белгілерін анықтау (трагедия, комедия, өлең); 9.2.2.1. Жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтау, мәселелер бойынша өз пікірін білдіру; 9.2.3.1 эпизодтар салыңыз мәтін композициясы түсіндіру жұмыс элементтерді бөлу; 9.2.6.1 Суреттерді жүйесі хронотоп, өнім құрылымын талдау және әр түрлі әдістерін ұюы деректер (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ақыл карталар, поп-формулалар, диаграммалар), олардың өкілдігін ұйымдастырады; 9.2.7.1 авторлардың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 9.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық

ҚОБА

			фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар; 9.2.9.1 көрнекі құралдарды пайдалана отырып, батырдың коэффициентін білдіріп, оның іс-әрекетін шығармашылық жұмыстарын (әдеби кейіпкерді жазбаша, сценарийлерді) жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	9.4.2.1 өнер туындысын өнердің әр түрлі түрлерінде бейнелерді құрудың ерекше құралдарын сипаттайтын басқа өнер формаларының жұмыстарымен салыстырыңыз
3 тоқсан			
Қоғамдағы сатира	1. А.С. Грибоедов. «Горе от ума» 2. Н.В. Гоголь. «Мертвые души»	Түсіну және жауап беру мәселелері	9.1.1.1 Терминдерді түсіну: романтизм және реализм әдеби бағыттар, тарихи имидж (кейіпкер), трагедия, комедия, өлең, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, өмірбаян; 9.1.5.1 әртүрлі дәйектемелерді пайдаланып, жұмыс немесе мазмұнның мазмұнын қайта жазу; 9.1.6.1. Баға ұсыныстарын пайдалана отырып, проблемалық мәселеге негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	9.2.4.1 жұмыстың эпизодтарын талдау, олардың проблемалармен байланысын және учаскені дамытудағы рөлін түсіндіру; 9.2.5.1 сипаттаған таңбалар, олардың мінез-құлық, ниеттерін, атаулардың маңызы жұмыс; 9.2.6.1 Ақпараттық коагуляцияның әртүрлі әдістері (диаграммалар, кестелер, интеллектуалдық карталар, ақыл-ой карталар, формулалар, диаграммалар) көмегімен бейнелеу жүйесін, хронотопты, жұмыс құрылымын талдау және өз өкілін қалыптастыру; 9.2.7.1 авторлардың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 9.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация),

ЖОБА

			әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар
		Бағалау және салыстырмалы талдау	9.4.2.1 өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің шығармаларымен салыстыру, өнердің әртүрлі түрлеріндегі бейнелерді құрудың ерекше құралдарын сипаттайды; 9.4.3.1 орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттердің туындыларын (немесе үзінділерін) салыстырып тексеру, проблема / жанр, ұлттық мәдениеттің ерекшеліктерін ескере отырып
4 тоқсан			
Адамның жанының құпиялары	1. А.С. Пушкин. «Пиковая дама» 2. А.П. Чехов «Ионыч», «Человек в футляре» (по выбору учителя) 3. Н.С. Лесков. «Жемчужное ожерелье»	Түсіну және жауап беру мәселелері	9.1.3.1 мәтіннен өз бетімен табуға және жұмыстың тақырыбын көрсететін тырнақшаларды, фрагменттерді мұқият оқып білу; 9.1.4.1 кешенді баға белгілеу жоспарын құрастырады
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 Жанр мен оның белгілерін анықтау (трагедия, комедия, өлең); 9.2.4.1 жұмыстың эпизодтарын талдау, олардың проблемалармен байланысын және учаскені дамытудағы рөлін түсіндіру; 9.2.6.1 Ақпараттық коагуляцияның әртүрлі әдістері (диаграммалар, кестелер, интеллектуалдық карталар, ақыл-ой карталар, формулалар, диаграммалар) көмегімен бейнелеу жүйесін, хронотопты, жұмыс құрылымын талдау және өз өкілін қалыптастыру; 9.2.7.1 авторлардың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 9.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар; 9.2.9.1 көрнекі құралдарды пайдалана отырып, батырдың коэффициентін білдіріп, оның іс-әрекетін шығармашылық жұмыстарын (әдеби кейіпкерді жазбаша, сценарийлерді) жазу

ЖОБА

		Бағалау және салыстырмалы талдау	9.4.3.1 орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттердің туындыларын (немесе үзінділерін) салыстырып тексеру, ұлттық мәдениеттің ерекшеліктерін ескере отырып, проблемалар / жанрлар; 9.4.4.1 Тақырыптың, композиторлық бірліктің және нақты дәлдіктің толықтығы мен тереңдігіне қатысты ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (жеке, сыныптастар мен басқалардың) бағалау

3-тарау. «Орыс әдебиеті» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

25. «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
2) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
3) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
4) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
5) 9-сынып – аптасына2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты

26. «Орыс әдебиеті» пәні бойынша білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бөлімдер бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады: білік пен дағды, білім және түсіну.

27. Жүйелі түрде ұйымдастырылған әрбір бөлімшелердің ішкі білім беру мақсаты: мұғалімдердің өз жұмыстарын жоспарлау және оқушылардың жетістігін бағалау, сонымен қатар оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпараттандыру:

28. Оқыту пәнінің базалық мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Мәтінді түсіну және жауап беру», « Мәтінді талдау және интерпретациялау», «Баға және салыстырмалы талдау».

29. «Мәтін бойынша түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

11) терминдерді түсіну;
12) көркем туындыны түсіну;
13) жатқа оқу және дәйексөз табу;
14) жоспар құру;
15) мазмұнын айтып беру;
16) сұрақтарға жауап беру.

30. «Мәтінді талдау және интерпретациялау»:

1) жанр;
2) тақырып пен идея;

ҚОБА

3) композиция;

4) эпизодтар сараптамасы;

5) бас кейіпкерге мінездеме;

6) Шығарманың көркем әлемін әр қырынан таныстыру;

7) автордың қатынасы;

8) көркем-бейнелеу құралдары;

9) шығармашылық хат.

31. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығарманы бағалау;

2) көркем туындыны басқа өнердің туындыларымен салыстыру;

3) әдеби шығармаларды салыстыру;

4) пікірлерді бағалау.

32. 5-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны:

1) түсіну және мәтін бойынша жауап беру: көркем әдебиет, фольклор, батырлар эпосы, қисса, ертегі, әдеби ертегі, сюжет, гипербола, композиция, көркем әдебиеттегі уақыт және кеңістік, тартыс, батыр, әңгімеші, эпитет, баяндаушы, салыстыру, аллегория, параллелизм, көркем туынды туралы жалпы түсінік беру, тақырыпты түсіну, шағын көлемдегі (поэтикалық, прозалық) мәтіндерді мәнерлеп жатқа оқу, жай жоспар жасау, туындының немесе үзіндінің мазмұнын қысқаша мазмұндау, сұрақтарға қысқаша және толық жауап беру;

2) түсіндіру және талдау:

мұғалімнің көмегімен жанрдың түрін (Қисса, ертегі, әдебиет ертегі) және оның белгілерін және негізгі идеясын анықтау, мұғалімнің көмегімен туындыдан композициялық элементтері бар мәтінді белгілеу, мұғалімнің көмегімен негізгі кейіпкерлерге сипаттама беру үшін маңызды эпизодтарды сараптау, мұғалімнің көмегімен автордың бас кейіпкерге деген көзқарасын анықтап, оны сурет, кесте, кластер арқылы өзінше таныстыра білу. мұғалімнің көмегімен көркем туындыдағы бейнелеу құралдарын (гипербола, сын есім, Теңеу, аллегории, параллелизм) сараптау, мұғалімнің көмегімен шығармашылық жұмыстар (әдеби тақырыптағы тірек сөздер мен иллюстрациялар бойынша ертегі, әңгіме, шағын- мазмұндама) жазу;

3) бағалау және салыстырмалы талдау:

шығарманы талқылауға, өз ойларын және сезімдерін білдіруге қатысу, өнер туындыларын басқа өнер туындыларымен салыстыру, ұқсастықтар мен айырмашылықтарды түсіндіру, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттерінің тақырыпқа жақын шығармаларын (немесе фрагменттерін) салыстыру, мұғалімнің көмегімен ауызша және жазбаша сөздерін (оның, сыныптастардың) тақырыпқа сәйкестігі тұрғысынан бағалау.

33. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Қиссалар. Цикл об Илье Муромце;

2) А.С. Пушкин. «Песнь о вещем Олеге»;

3) М.Ю. Лермонтов. «Бородино»;

4) М. Шаханов. «Отрарская поэма о побеждённом победителе, или Просчёт Чингисхана»;

5) В.А. Жуковский. «Сказка о царе Берендее»;

6) А.С. Пушкин. «Сказка о мертвой царевне и семи богатырях»;

7) К. Д. Бальмонт. «Фейные сказки»;

8) Г.Х. Андерсен. «Снежная королева»;

9) О. Уайльд. «Соловей и роза»;

10) К.Г. Паустовский. «Теплый хлеб»;

11) Г.В. Черноголовина. «Сказка об одном зёрнышке»;

12) А.С. Пушкин. «Руслан и Людмила»;

13) М.М. Пришвин. «Кладовая солнца».

34. 6-сыныпқа арналған «Орыс әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтін бойынша түсіну және жауап беру: Көркем өнер әлемі, миф, мифтік кейіпкер, мифологиялық бейне, әңгіме, повесть, пьеса-ертегі, афиша, ремарка, портрет, пейзаж, метафора, кейіптеу, антитеза, риторикалық тұлғалар, перифраз, шығармадан туындаған драма, эпос, еліктеу, лирика, негізгі және қайталама ақпараттар, мәтін (поэзиялық, прозалық, драмалық), үзінділерін мәнерлеп жатқа оқу, дәйексөзге арналған жай жоспар, шағын көлемді эпикалық немесе драмалық шығарманы қысқаша, егжей-тегжейлі мазмұндау,

сұраққа толық жауап;

2) талдау және интерпретация: жанрдың түрін (әңгіме, повесть, пьеса-ертегі) және оның белгілерін анықтау, шығарманың негізгі ойын құрылымдық элементтеріне қарап анықтау, туынды мәтінінен композиция элементтерін бөлу, туынды сюжетіндегі олардың атқаратын ролін түсіндір, драмалық және прозалық туындыдағы басты кейіпкерлердің сипаттама беру үшін эпизодтарға талдау жасау, жоспарды және мәтіннен алынған дәйексөздерді пайдалану арқылы кейіпкерге сипаттама беру. негізгі және қосымша кейіпкерлерге авторлық көзқарасты анықтау, уақыт пен көркем өнер кеңістігіне талдау жасау және өзінің көзқарасын сурет, сызба, кластер арқылы көрсету. Көркемдегіш құралдар (метафора, дербестендіру) және ақындық синтаксис қайраткерлері (риторикалық сұрақтар, апелляциялық, антитезы, мазмұндау,перифраза, арнау), шығармашылық жұмыстар (мифтер, әңгімелер, шағын шығарма әдеби тақырыптар бойынша, салыстырмалы сипаттамалар) түсініп оқығанын айта білу, тілдің көркемдегіш құралдарын пайдалану;

3) бағалау және салыстырмалы талдау:

туындыны талдауға қатысу, бас кейіпкердің әрекетіне баға беру, өзара салыстыру, көркем туындыны басқа өнер түрімен салыстыру. Мұғалім көмегімен ұқсастығы мен ерекшелігін түсіндіру, тақырып пен мәселе бойынша жақын орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттерінің шығармаларын (немесе фрагменттерін) салыстыру, мұғалімнің көмегімен ауызша және жазбаша сөздерін (оның, сыныптастардың) тақырыпқа сәйкестігі тұрғысынан бағалау. Дәйексөздің орындылығы.

35. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Ежелгі Грек аңыздары (Прометей, Геракл, Икар, Актеон);

2) Е.В. Курдаков. «Псы Актеона»;

3) Славян мифологиясы (күн туралы миф, Төменгі мифология өкілдері туралы мифтер);

4) Түркі мифологиясы (әлемнің пайда болуы туралы миф);

5) Библия мифологиясы (Вавилон мұнарасы, Соломон патша);

7) Б.Л. Пастернак. «Рождественская звезда»;

8) Н.В. Гоголь. «Ночь перед Рождеством»;
9) А. Гофман «Щелкунчик и Мышиный король»
10) И.С. Тургенев. «Муму»;
11) Л.Н. Толстой. «Кавказский пленник»;
12) В.С. Высоцкий. «Песня о друге»;
13) В.П. Астафьев «Конь с розовой гривой»;
14) А.Н. Островский. «Снегурочка»;
15) И.С. Тургенев «Бежин луг»;
16) М.Ю. Лермонтов. «Русалка».

36. 7-сыныпқа арналған «Орыс әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтін бойынша түсіну және жауап беру: өсиет, аңыз, баллада, мысал, әдеби бағыт, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, юмор, гротеск, сарказм, ирония, көркем деталь, лирикалық кейіпкер, ырғақ және рифма, аллитерация, ассонанс, аллегория, инверсия, анафора,көркем туындыны деталь бойынша түсіну, белгілі және белгісіз ақпарат, дәйексөзді мәтіннен өз бетінше іздеп тауып мәнерлеп оқу, персонаж–бейне мен лирикалық кейіпкердің сипаттамасына байланысты туындының фрагменттері, күрделі жоспар, туындының мазмұнын қысқаша, егжей-тегжейлі, іріктеп айтып беру, кейіпкерлер мен оқиғалар туралы пікірін білдіру, проблемалық сұраққа негізделген жауап.

2) анализ және интерпретация: жанрдың түрін (өсиет, аңыз, баллада, мысал, әдеби бағыт, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, юмор, гротеск, сарказм, ирония, көркем деталь, лирикалық кейіпкер, ырғақ және рифма, аллитерация, ассонанс, аллегория, инверсия, анафора,) және оның белгілерін анықтау, шығарманың негізгі ойын құрылымдық элементтеріне қарап анықтау, туынды мәтінінен композиция элементтерін бөлу, туынды сюжетіндегі олардың атқаратын ролін түсіндір, драмалық және прозалық туындыны эпизодтарын талдау, басты кейіпкерлердің сипаттамалары үшін маңызды болып табылады, жоспарды және мәтіннен алынған дәйексөздерді пайдалану арқылы кейіпкерге сипаттама беру, негізгі және қосымша кейіпкерлерге авторлық көзқарасты анықтау,Уақыт пен көркем өнер кеңістігіне талдау жасау және өзінің көзқарасын сурет, сызба, кластер арқылы көрсету. Көркемдегіш құралдар (метафора, дербестендіру) және ақындық синтаксис қайраткерлері (риторикалық сұрақтар, антитезы, мазмұндау,перифраза, арнау), шығармашылық жұмыстар (мифтер, әңгімелер, шағын шығарма әдеби тақырыптар бойынша, салыстырмалы сипаттамалар) түсініп оқығанын айта білу, тілдің көркемдегіш құралдарын пайдалану;

3) бағалау және салыстыру:

туындыны талдауға қатысу, бас кейіпкер және оқиға туралы пікір білдіру, көркем туындыны басқа өнер түрімен салыстыру. Мұғалім көмегімен ұқсастығы мен ерекшелігін түсіндіру, тақырып пен мәселе бойынша жақын орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттерінің шығармаларын (немесе фрагменттерін) салыстыру, мұғалімнің көмегімен ауызша және жазбаша сөздерін (оның, сыныптастардың) тақырыпқа сәйкестігі тұрғысынан бағалау. Дәйексөздің көңілге қонымдылығы,

37. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Притча о блудном сыне, легенда об Арионе;
2) А.С. Пушкин «Арион», «Анчар»;
3) А.С. Пушкин. «Станционный смотритель»;

4) К.Г. Паустовский «Телеграмма»;

5) А.С. Пушкин, С.А. Есенин, А.А. Фетаның өлеңдері;

6) У. Блейк. «Тигр»;

7) О.О. Сулейменов. «Волчата»;

8) Р. Бредбери. «Зеленое утро»;

9) А. Новоселов. «Санькин марал»;

10) И.А. Крылов. Басни;

11) Д.И. Фонвизин. «Недоросль»;

12) М.Е. Салтыков-Щедрин. «Сказка о том, как один мужик двух генералов прокормил»;

13) М.М. Зощенко. Сатирические рассказы (по выбору учителя);

14) В.А. Жуковский. Баллады;

15) В. Набоков. «Рождество»;

16) В. Тендряков. «Хлеб для собаки»;

17) Д. Толкиен. «Хоббит, или Туда и Обратно».

38. 8-сыныпқа арналған «Орыс әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

әдеби бағыттағы романтизм және реализм, тарихи бейне (персонаж), трагедич, комедия, поэма, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, өмірбаян, өнер туындысын түсіну, ақпаратты сыни түсіну, ашық және жасырын (субтекст) ақпараттардың айырмашылығы, мәтіннен өз бетінше тауып мәнерлеп оқу, туындының тақырыбын ащатын үзінділерді, дәйексөзді жатқа оқу, кешенді баға белгілеу жоспары, туындының мазмұнын немесе үзінділерін айтып беру, әртүрлі дәйектемелерді қолдану, проблемалық сұраққа негізделген жауап.

2) талдау және интерпретациялау:

жанрдың түрін (трагедия, комедия, поэма) және оның белгілерін анықтау. Туындының тақырыбы мені идеясын анықтау, мәселелер бойынша өз пікірін білдіру, туынды мәтінінен композиция элементтерін бөлу, қосылған эпизодтардың мағынасын түсіндір, олардың туынды сюжетіндегі дамуындағы атқаратын ролін мен мәселесін түсіндір, туынды кейіпкерлерінің сипаттамалары, олардың іс-әрекеттерін, ниеттерін, аты-жөнінің мағынасын, көркем бейненің жүйелі сараптамасын, хронотоп, туындының құрылысы және әртүрлі әдістері арқылы (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ментальды карталар, графиктер), авторлардың кейіпкерлерге деген көзқарастарын білдіру жолдары, көркемдеуіш құралдар, оның ішінде үнтаспа және түсі, ақындық синтаксис фигуралары (риторикалық фигуралар, антофесттер, парафрактар, инверсиялар, анафейлер, градация) әдебиет құрылғылар (символ, психологиялық параллелизм, өмірбаян), шығармашылық жұмыстарды жазу (әдеби кейіпкерге хат, сценарийлер), кейіпкерге деген көзқарас, оның әрекеттері, бейнелеу құралдарын пайдалану;

3) бағалау және салыстырмалы талдау:

шығарманы талқылауға қатысу, өз көзқарасын сақтау, бас кейіпкерлердің әрекеттерін бағалау, автордың ұстанымын бағалау, шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстыру, әртүрлі өнер туындыларында бейнелерді жасаудың ерекше құралдарының тән ерекшеліктер, ұлттық ерекшеліктерін ескере отырып тақырып пен мәселе бойынша жақын орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттерінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салыстыру,

тақырыптың ашылуының толықтығы мен тереңдігі туралы ауызша және жазбаша сөздерін (оның, сыныптастардың) тақырыпқа сәйкестігі тұрғысынан бағалау.

Дәйексөздің көңілге қонымдылығы, композициялық бірлік және нақты дәлдік.

39. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) С. Жунусов (мұғалімнің таңдауы бойынша) «Первый вагон» - әңгімелер жинағы,

А. Алексин «Фотография, на которой меня нет», «А тем временем где-то» (мұғалімнің таңдауы бойынша)

2) В. Распутин. «Уроки французского»;

3) Ч. Айтматов. «Первый учитель», «Красное яблоко»

4) У. Шекспир. «Ромео и Джульетта»;

5) А.С. Пушкин. «Капитанская дочка»;

6) Лирика поэтов 19 века;

7) О.О. Сулейменов. «Последнее слово акына Смета»;

8) Н.В. Гоголь. «Ревизор»;

9) А.П. Чехов. Рассказы (по выбору учителя);

10) В. М. Шукшин. Рассказы (по выбору учителя);

11) М.Ю. Лермонтов. «Мцыри»;

12) А. Грин. «Алые паруса»;

13) Антуан де Сент-Экзюпери. «Маленький принц»;

14) М. Цветаева. Лирика;

15) А. Ахматова. «У самого моря».

40. 9-сыныпқа арналған «Орыс әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:

шығармадан жанр, сонет, роман, қасиетті әңгіме, лирикалық дигрессия, типология, психология, ішкі монолог, оксиморон, хронотоп, градация, парцелляция,, афоризм, өнер туындысын түсіну, ақпаратты сыни түсіну, естігені мен оқығанына байналысты ой- қатынасы, туындының проблемасына байланысты үзінділерді, дәйексөзді мәтіннен өз бетінше тауып мәнерлеп оқу, жатқа оқу, тезистік жоспар, туындының мазмұнын айту, әртүрлі әдістерді қолдана отырып, сюжетті әзірлеудің шығармашылық ойлануымен, проблемалық мәселе бойынша толық негізделген жауаптармен сөйлеуге деген көзқарастың көрінісі;

2) талдау және интерпретация:

жанр мен оның белгілерін анықтау (сонет, роман, хаттардағы роман, қасиетті әңгіме) туындының тақырыбы мен идеясы, өзіндік ұстанымында олардың өзектілігі мен айқындығы туралы пікірін білдіру, туынды мәтінінен композиция элементтерін бөлу, туынды сюжетіндегі олардың атқаратын ролін түсіндіру, драмалық және прозалық туындыдағы басты кейіпкерлердің сипаттама беру үшін эпизодтарға талдау жасау, маңызды болып табылатын жоспарды және мәтіннен алынған дәйексөздерді пайдалану арқылы кейіпкерге сипаттама беру. негізгі және қосымша кейіпкерлерге авторлық көзқарасты анықтау,Уақыт пен көркем өнер кеңістігіне талдау жасау және өзінің көзқарасын сурет, сызба, кластер арқылы көрсету. Көркемдегіш құралдар мен ақындық тұлғалар синтаксис қайраткерлері (эпитет, салыстыру, метафора, риторикалық сұрақтар, апелляциялық, антитеза, мазмұндау,перифраза, арнау перифразы, ассонанс, аллегории, инверсии, анафора,

ЖОБА

градация, парцелляция), шығармашылық жұмыстар (мифтер, әңгімелер, шағын шығарма әдеби тақырыптар бойынша, салыстырмалы сипаттамалар) түсініп оқығанын айта білу, тілдің көркемдегіш құралдарын пайдалану;

3) бағалау және салыстырмалы талдау:

туындыны талдауға қатысу, өз көзқарасын сақтау, әр түрлі пікірде өз ұстанымын түсіндіру, шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстыру, әртүрлі өнер туындыларында бейнелерді жасаудың ерекше құралдарының тән ерекшеліктер, ұлттық ерекшеліктерін ескере отырып тақырып пен мәселе бойынша жақын орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттерінің шығармаларын (немесе үзінділерін) салыстыру, авторлық көзқарасты анықта, мұғалімнің көмегімен ауызша және жазбаша жауап арқылы (оның, сыныптастардың) тақырыпты ашудағы сөздерінің тереңдігі мен толықтығы тұрғысынанн бағалау, композициялық және стилистикалық бірлік, нақты дәлдік.

41. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) У. Шекспир. Сонеты;

2) П.Н. Васильев. «И имя твоё…» басқада өлеңдер;

3) А.С. Пушкин. Лирика, «Цыганы»;

4) И.С. Тургенев. «Ася»;

5) А.И. Куприн. «Олеся»;

6) Н.В. Гоголь. «Шинель»;

7) Ф.М. Достоевский. «Бедные люди»;

8) Л.Н. Толстой. «После бала»;

9) А.И. Куприн. «Гранатовый браслет»;

10) А.С. Грибоедов. «Горе от ума»;

11) Н.В. Гоголь. «Мертвые души»;

12) А.С. Пушкин. «Пиковая дама»;

13) А.П. Чехов. «Ионыч», «Человек в футляре» (мұғалімнің таңдауы бойынша);

14) Н.С. Лесков. «Жемчужное ожерелье».

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

42. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» сан мен әріптен тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, әріппен берілген белгі дағдыны (түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстыру), әріппен қоса берілетін сандар бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

43. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Терминде	5.1.1.1 Терминдер	6. 1.1.1 Терминдер	7.1.1.1 Терминдерд	8.1.1.1 Терминдер	9.1.1.1 Терминдер

рді түсіну	ді түсіну: Көркем шығарма, фольклорь. батырлар эпосы, қисса,ертегі, әдеби ертегі, сюжет, композиция, көркем әдебиеттегі уақыт және кеңістік, шиеленіс, батыр, баяндаушы,жыршы, әңгіме айтушы, гипербола, эпитет, теңеу, аллегория. параллелизм	ді түсіну: Көркем әлем, миф, мифтік батыр, мифологиялық. образ, әңгіме, Повесть, Песьа-ертегі, афиша, ремарка.,портрет, пейзаж, метафра, еліктеу, риторикаық фигуралар, антитеза, перифраз, эпос, лирика, шығамадан туындаған драма	і түсіну: Нақыл сөздер, баллада, мысал, әдебиеттік бағыт, классицизм, әжуа, қия-ғажайыптық әңгіме, комедия, фантастика, сатира, юмор, сарказма, ирония, көркемдік деталь, лирикалық кейіпкер, ритм мен рифма, альитация, асононизация, аллегория, инверсия , анапора	ді түсіну: әдеби үрдістер ретінде романтизм мен реализм, тарихи сурет (сипаты), трагедия, комедия, өлең, сипаты, психологиялық параллелизм, афоризмдер, эпиграфы, прототип, автобиографизм	ді түсіну: Жанр, Сонет, романс, Рождество тарихы, ауытқуға, типтендіру , психологизм, ішкі монолог, оксюморон , хронотоп, афоризмдер градация, парфилляция
2.Көркем шығарманы түсіну	5.1.2.1 өнер туындысы туралы жалпы түсінікке ие болу, тақырыпты түсіну	6.1.2.1 Көркем шығама тураы жалпы түсінік болу, негізгі және қосымша ақпаратты түсіну	7.1 2.1 белгілі және белгісіз ақпаратты қоса алғанда егжей-тегжейлі өнер жұмысын, түсіну	8.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; ашық және жасырын (субтекст) ақпаратпен бөліседі	9.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; тыңдаған немесе оқылған нәрсеге деген көзқарасын білдіру
3. Жатқа оқу және дәйексөз келтіру	5.1. 3.1 шағын көлемдегі (поэтикалық, прозалық) мәтіндердің үзінді үзінділерін жатқа оқу,	6.1.3.1 мәтіндерді мәнерлеп жатқа оқу, түрде аудару (поэтикалық, прозалық, драмалық)	7.1.3.1 дербес мәтінді табу және анық лирикалық сипаты және / немесе кескіннің тән байланысты тырнақшалар, өнім фрагменттері жатқа	8.1.3.1 Жұмыс тақырыбын көрсететін дәйексөзді мәтіннен өз бетімен тауып мәнерлеп жақа оқу.	9.1.3.1 жұмыс мәселелеріне байланысты дәйексөзді мәтіннен өздігінен тауып, мәнерлеп жақа оқу.

			таңба		
4. Жоспар құру	5.1.4.1 Қарапайым жоспар құрыңыз	6.1.4.1 Дәйексөзді жай жоспар құру	7.1.4.1 Қиын жоспар құрыңыз	8.1.4.1 Дәйексөзді қиын жоспар құрыңыз	9.1.4.1 Тезистік жоспар құрыңыз
5. Айтып беру	5. 1.5.1 Шығарма немесе үзіндінің мазмұнын қысқаша баяндау	6.1.5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы өзінің пікірін білдіретін кішкентай эпикалық немесе драмалық формадағы жұмыстың мазмұнын қысқаша баяндау (қысқаша, егжей-тегжей, іріктеп)	7.1. 5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы өз пікірін білдіретін жұмыстың мазмұнын немесе үзіндісін қысқаша (қысқаша, егжей-тегжей, іріктеп)	8. 1.5.1 әртүрлі тәсілдермен дәйексөзді қолданып, жұмыс немесе мазмұнның мазмұнын қайта жасаңыз	9.1.5.1 әртүрлі тәсілдерді қолданып, сюжетті дамытуды шығармашылық түрде қайта қарастырып, жұмыс мазмұнын қайта жасаңыз
6. Сұрақтарға жауап беру	5.1.6.1 сұраққа қысқа және толық жауап беріңіз	6.1.6.1 егжей-тегжейлі жауап сұрақ беру	7.1.6.1 проблемалық сұраққа негізделген жауап беру	8.1.6.1 Дәйексөзді пайдалана отырып проблемалық мәселеге дәлелді жауап беру	9.1.6.1 Мәселелік сұраққа толық, дәлелге негізделген жауап беріңіз

2) мәтінді талдау және интерпретациялау:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Жанр	5.2. 1.1 мұғалімнің қолдауымен жанр мен оның белгілерін (эпикалық, ертегі, әдеби	6.2. 1.1жанр мен оның белгілерін анықтау (әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі)	7.2.1.1 жанр мен оның белгілерін (аңыз, баллада, көрнекті, аңыз, комедия,	8.2.1.1жанр мен оның белгілерін анықтау (трагедия, комедия, өлең)	9.2. 1.1 жанр мен оның белгілерін анықтау (сонет, роман,

	кейіп) анықтау		лирикалық поэма, қиял, фантастикалық әңгіме) анықтаңыз		хаттардағы роман, қасиетті әңгіме)
2 Тақырып пен идея	5.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен жұмыстың негізгі идеясын анықтау	6.2.2.1 оның құрылымдық элементтеріне сүйене отырып, жұмыстың негізгі идеясын анықтайды	7.2.2.1 кейіпкерлердің әрекеттері туралы өз пікірін білдіретін жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтайды	8.2.2.1 жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтап, проблемалар бойынша өз пікірін білдірді	9.2.2.1 жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтайды, олардың өзектілігі туралы пікірін білдіріп, өз позицияларын талқылайды
3. Композиция	5. 2.3.1 мұғалімнің қолдауымен композицияның жұмыс элементтерінің мәтініне бөліп беру.	2.3.1 композицияның жұмыс элементтерінің мәтінін ажырата білу, жұмыстың сюжесінде олардың рөлін түсіндіру	7.2. 3.1 композицияның жұмыс элементтерінің мәтінін ажырату, эпиграфтың рөлін және оның мәнін түсіндіру	8.2. 3.1 шығарма эпизодтарының мәнін түсіндіруге, мәтіннің құрамындағы элементтерді таңдау	9. 2.3.1 композицияның жұмыс элементтерінің мәтінін ажырата білу, композиция түрлерін ажырату, лирикалық доғарды түсіндіру
4. Эпизодтар сараптамасы	5.2. 4.1 мұғалімнің қолдауымен басты кейіпкерлерді сипаттау үшін маңызды эпизодтарды талдау	6.2. 4.1 негізгі кейіпкерлерді сипаттау үшін маңызды, драмалық және прозалық шығармалар эпизодтарын талдау	7.2. 4.1 негізгі және кішігірім кейіпкерлерді сипаттау үшін маңызды, драмалық және лирикалық шығармалардағы эпизодтарға талдау жасау	8.2. 4.1 шығармалар эпизодтарын талдайды, оларды проблемалармен байланыстырады және сюжетті дамытудағы рөлін түсіндіреді	9.2. 4.1 қақтығысты айқындау үшін маңызды эпизодтарды талдау, басқа эпизодтармен байланысты түсіндіру
5. Батырға мінедеме	5. 2.3.1 мұғалімнің қолдауыме	6.2.3.1 композицияның жұмыс	7.2. 3.1 композицияның жұмыс	8.2. 3.1 шығарма эпизодтары	9.2.3.1 композицияның

	н композицияның жұмыс элементтерінің мәтініне бөліп беру.	элементтерінің мәтінін ажырата білу, жұмыстың сюжесінде олардың рөлін түсіндіру	элементтерінің мәтінін ажырату, эпиграфтың рөлін және оның мәнін түсіндіру	ның мәнін түсіндіруге, мәтіннің құрамындағы элементтерді таңдау	жұмыс элементтерінің мәтінін ажырата білу, композицияя түрлерін ажырату, лирикалық доғарды түсіндіру
6. Көрнекіліктің әртүрлі нысандарындағы шығармашылық әлемі	5.2. 6.1. көркем кеңістікті талдап, суреттерде, диаграммаларда, кластерлерде және т.б.	6.2. 6.1. көркем кеңістік пен уақытты талдайды және суреттерде, диаграммаларда, кластерлерде және т.б.	7. 2.6.1 сюжетті және композицияны, көркемдік суреттерді талдайды және кестелеріңізді, диаграммаларды, кластерлерді, презентацияларды көрсете аласыз	8.2. 6.1. суреттердің жүйесін, хронотопты, жұмыс құрылымын талдайды және ақпараттың әртүрлі әдістерінің көмегімен диаграммаларды (диаграммаларды, кестелерді, интеллектуалдық карталарды, ақыл-ой карталарын, формулаларды, диаграммаларды)	9.2. 6.1. көркем әлемдік жұмыс істейді талдау, әртүрлі әдістер арқылы олардың өкілдігін өңдеу ұюы деректер (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ақыл карталар, формулалар, диаграммалар)
7.Авторлық көзқарас	5.2.7.1 мұғалімнің қолдауымен автордың басты кейіпкерлерге деген көзқарасын анықтайды	6.2. 7.1. автордың негізгі және қайталама кейіпкерлерге деген көзқарасын анықтайды	7.2. 7.1. Автордың негізгі және қайталама кейіпкерлеріне деген көзқарасын анықтау, оның позициясын	8.2. 7.1. Батырларға қатысты авторлық көзқарастарды білдіру жолдарын анықтау	9.2.7.1 Автордың кейіпкерлерге және ұсынылған оқиғаларға деген көзқарастарын

ЖОБА

			талқыға салу		білдіру жолдарын анықтау
8.Әдеби қабылдау және көрнекі құралдар	5.2. 8.1 мұғалімдер қолдауымен әдеби мәтін (гипербола, сын, салыстыру, аллегория параллелизм) графикалық құралдарды талдау	6.2. 8.1 көрнекі құралдар (метафора, дербестендіру) және ақындық Синтаксис қайраткерлері талдау (риторикалық сұрақтар)	7. 2.8. 1 поэзия өнері мәтін (аллитерация ассонанс, аллегории инверсия), негізгі әдістері күлкілі (сатира, юмор, гротеск, ирония, сарказм) көрнекі құралдармен синтаксис бөліктерін талдау	8. 2.8.1 кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне, соның ішінде әдістері авторлық сипаттамалары таңбаларды талдау, графикалық құралдар (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм, автобиографизм)	9.2.8.1 Суреттері құру құралдарымен әдістерін талдау графикалық құралдар және поэзия синтаксис (сын есім, салыстыру метафора еліктеу риторикалық фигуралар, антитеза, аллитерация, ассонанс, аллегории, инверсиялар, анафоры, градация, парцелляция)
9.Шығармашылық хат	5. 2.9. 1 шығармашылық жұмыстар (ертегілер, әңгімелер, негізгі сөздер әдеби тақырыптар бойынша шағын эссе, иллюстрациялар) жазу	6.2. 9.1 көрнекі құралдар тілін пайдалана отырып, олардың оқып түсіну білдіріп, шығармашылық жұмыстарын (мифтер, әңгімелер, мини-эссе, әдеби тақырыптар бойынша, салыстырмалы	7. 2.9.1 көрнекі құралдар тілін пайдалана отырып, оқып өз көзқарасын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарын (эссе, астарлы әңгімелерді, шолу, есеп, әдеби кейіпкер	8. 2.9. 1 батырлық арақатынасы білдіріп, шығармашылық жұмыстарын (әдеби кейіпкерді жазбаша, сценарийлерді) жазу, оның іс-әрекеттері, көрнекі құралдарды пайдалану арқылы	9.2.9.1 әдеби және еркін тақырыптар бойынша эссе жазу, шолулар (жұмыстарды орындауға және / немесе жұмыстарды киноға бейімдеуге)

ЖОБА

		сипаттамалары) жазу	сұхбат) жазу		

4) бағалау және салыстырмалы талдау:

Білім алушылар білуге тиісті:					
Бөлімшелер	5 сынып	6 сынып	7 сынып	8 сынып	9 сынып
1. Өнер туындысын бағалау	5.3. 1.1 жұмысты талқылауға қатысу, өз ойларын және сезімін білдіру	6. 3. 1.1 кейіпкерлермен оқиғалар туралы пікірін білдіретін жұмысты талқылауға қатысады.	7.3.1.1. негізгі кейіпкерлердің іс-әрекеттерін бағалауға жұмысты талқылауға қатысады	8.3.1.1 жұмыстарды талқылауға, олардың көзқарасын қорғауға, мінез-құлқына, қаһарландардың іс-әрекеттеріне баға беруге, автордың ұстанымына қатысады	9.3. 1.1 Жұмысты талқылауға қатысуға, әр түрлі пікірлерді ескере отырып, өз ұстанымын түсіндіріп, жұмыстың өзектілігін бағалау
2. Көркемөнер туындыларын өнердің басқа түрлерімен салыстыру	5.3.2.1 Өнердің жұмысын басқа өнер формаларымен салыстыра отырып, мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтар мен айырмашылықтарды түсіндіріңіз	6.3.2.1 өнер туындысын басқа өнер формаларының жұмыстарымен салыстыру, мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтар мен айырмашылықтарды түсіндіру (салыстырмалы сипаттамалар жоспары)	7.3.2.1 өнер туындыларының бейнелеу құралдарының ұқсастығы мен айырмашылығын сипаттайтын басқа өнер формаларының туындыларымен салыстыру	8.3.2.1 өнер туындыларының өнердің әртүрлі түрлеріндегі бейнелерді құрудың ерекше құралдарын сипаттайтын басқа да өнер формаларының жұмыстарымен салыстырыңыз	9.3.2.1 өнер туындыларының бейнесін жасау құралдарының ұқсастығы мен айырмашылығын сипаттайтын, жеке авторлардың әдістемелерін ерекшелейтін басқа өнер формаларының шығармаларымен салыстырыңыз.
3. Әдебиетт	5. 3.3.1	6. 3.3.1	7. 3.3.1	8. 3. 3.1	9. 3. 3.1

ЖОБА

ерді салыстыру	орыс, Орыс және әлем әдебиетінің еңбектерін (немесе үзінділерін) мұғалімнің қолдауымен салыстыруға болады	орыс, Орыс және әлем әдебиетінің еңбектерін (немесе үзінділерін) салыстырып, тақырыптармен проблемалармен тығыз байланыстыру	орыс, Орыс және әлем әдебиетінің еңбектерін (немесе үзінділерінің) тақырыптарын / проблемаларын / жанрларын салыстыру	орыс, Орыс және әлемдік әдебиеттердің туындыларын (немесе үзінділерін) салыстыруға, проблема / жанр, ұлттық мәдениеттің ерекшеліктерін ескере отырып	ұлттық мәдениеттің ерекшеліктерін ескере отырып, пәндік / проблемалық / жанрдағы орыс, Орыс және әлем әдебиеттерінің жұмыстарын (немесе үзінділерін) салыстыруға; авторлардың жағдайын түсіндіру
4. Сөздерді бағалау	5.3.4.1 тақырыпқа сәйкестікте ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өздерінің, сыныптастарымен және басқалармен) бағалау	6.3.4.1 ауызша және жазбаша мәлімдемелерді бағалау (олардың жеке, бір класс Сников және басқалар) тақырыбын жариялаудың толықтығы, дәйексөздің өзектілігі туралы	7.3. 4.1 ауызша және жазбаша мәлімдемелерді бағалау (олардың жеке, бір класс сников және басқалар) тақырыбын жариялаудың толықтығы мен тереңдігі, дәйексөздің өзектілігі, композициялық бірлік	8.3..4.1 тақырыптың ашылуының толықтығы мен тереңдігіне, композициялық бірлікті және нақты дәлдікке қатысты ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өздерінің, сыныптастарымен және басқалармен) бағалау	9.3.4. 1 тақырыптың ашылуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стилистикалық бірлік, нақты дәлдікке қатысты ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өздерінің, сыныптастарымен және басқалармен) бағалау

44. Тоқсан бойынша бөлімдер мен бөлімшелердің сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

45. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту орыс тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту орыс тілінде)

1) 5-сынып:

Тақырыптар/	Зерттелген әдеби шығармалар	Білім алушылар білуге тиісті	Оқыту мақсаттары.
1 тоқсан			
Батырлық эпос	5. Қиссалар. Илье Муромце туралы 6. А.С. Пушкин. «Песнь о вещем Олеге» 7. М.Ю. Лермонтов. «Бородино» 8. М. Шаханов. «Отрарская поэма о побеждённом победителе, или Просчёт Чингисхана»	Түсіну және жауап беру мәселелері	5.1.1.1 терминдерді түсіну: Көркем шығарма, фольклор. батырлар эпосы, қисса,ертегі, әдеби ертегі, сюжет, композиция, көркем әдебиеттегі уақыт және кеңістік, шиеленіс, батыр, баяндаушы, жыршы, әңгіме айтушы, гипербола, эпитет, теңеу, аллегория. параллелизм 5.1.2.1 өнер туындысын жалпы түсіну, тақырыпты түсіну; 5.1.3.1 шағын көлемдегі мәтіндерден үзінділерді (поэтикалық, прозалық) үзінділермен оқып шығыңыз; 5.1.4.1 қарапайым жоспарды жасау; 5.1.6.1 Сұраққа қысқа және толық жауап беріңіз
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 мұғалімнің қолдауымен жанр мен оның белгілерін (эпикалық, ертегі, әдеби кейіпкер) анықтау; 5.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен жұмыстың негізгі идеясын анықтау; 5.2.5.1 кейіпкерлерді мұғалімнің қолдауымен сипаттау; 5.2.8.1 Мұғалімнің көмегімен графикалық құралдарды көркем мәтінде (гипербола, эпитеттер, салыстыру, аллегориялар, параллелизм) талдау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	5.3.1.1 өздерінің ойларын және сезімдерін білдіретін жұмыстарды талқылауға қатысады
2 тоқсан			
Әдеби поэтикалы		Түсіну және жауап беру	5.1.2.1 өнер туындысы туралы жалпы түсіну, тақырыпты түсіну;

ЖОБА

қ ертегі	4. В.А. Жуковский. «Сказка о царе Берендее» 5. А.С. Пушкин. «Сказка о мертвой царевне и семи богатырях» 6. К.Д. Бальмонт. «Фейные сказки»	мәселелері	5.1.3.1 шағын көлемдегі мәтіндерден үзінділерді (поэтикалық, прозалық) үзінділермен оқып шығыңыз; 5.1.5.1 жұмыс мазмұнын немесе өтпелі кезеңді қысқа мерзімде қайта тағайындаңыз
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 мұғалімнің қолдауымен жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (эпикалық, ертегі, әдеби кейіп); 5.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен жұмыстың негізгі идеясын анықтау; 5.2.3.1 мұғалімнің қолдауымен шығарма мәтініндегі композиция элементтерін бөліп көрсету; 5.2.4.1 Негізгі кейіпкерлерді сипаттау үшін мұғалімнің қолдауымен маңызды эпизодтарды талдау; 5.2.5.1 кейіпкерлерді мұғалімнің қолдауымен сипаттау; 5.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (әңгімелер, әңгімелер, әңгімелер бойынша әдеби тақырып бойынша әңгімелер, әңгімелер, суреттер)
		Бағалау және салыстырмалы талдау	5.3.3.1 орыс, қазақ және әлем әдебиетінің еңбектерін (немесе үзінділерін) мұғалімнің қолдауымен пән бойынша жақынырақ салыстыру
3тоқсан			
Әдеби прозалық ертегі	5. Г.Х. Андерсен. «Снежная королева» 6. О. Уайльд. «Соловей и роза» 7. К.Г. Паустовский. «Теплый хлеб» 8. Г.В. Черноголовина. «Сказка об одном зёрнышке»	Түсіну және жауап беру мәселелері	5.1.1.1 терминдер: фантастика, фольклор, батырлық эпос, эпика, ертегі, әдеби ертегі, сюжеті, композициясы, шығармашылық уақыты мен кеңістігі, қақтығысы, батыры, әңгімелесуші, баяндаушы, гипербола, эпитет, салыстыру, аллегория, параллелизм; 5.1.3.1 шағын көлемдегі мәтіндерден үзінділерді (поэтикалық, прозалық) үзінділермен оқып шығыңыз; 5.1.6.1 Сұраққа қысқа және толық жауап беру
		Анализ және интерпретация	5.2.2.1 мұғалімнің қолдауымен жұмыстың негізгі идеясын анықтау; 5.2.4.1 Негізгі кейіпкерлерді сипаттау үшін мұғалімнің қолдауымен маңызды эпизодтарды талдау; 5.2.5.1 кейіпкерлерді мұғалімнің қолдауымен сипаттау; 5.2.6.1 сурет кеңістігін талдайды және сызбалардағы, диаграммалардағы, кластерлерде оның ұсынылуын қалыптастырады; 5.2.7.1 Мұғалімнің қолдауымен автордың протагонистерге

ҚОБА

			қатынасын анықтаңыз; 5.2.8.1 Мұғалімнің көмегімен графикалық құралдарды көркем мәтінде (гипербола, эпитеттер, салыстыру, аллегориялар, параллелизм) талдау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	5.3.2.1 өнер туындысын басқа өнер туындыларымен салыстыру, мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтармен айырмашылықтарды түсіндіру
4 тоқсан			
Әдеби шығармалардағы фольклорлық элементтер	3. А.С. Пушкин. «Руслан и Людмила» 4. М.М. Пришвин. «Кладовая солнца»	Түсіну және жауап беру мәселелері	5.1.2.1 өнер туындысының жалпы идеясы бар, тақырыпты түсінеді; 5.1.3.1 шағын көлемдегі мәтіндерден үзінділерді (поэтикалық, прозалық) үзінділермен оқып шығыңыз; 5.1.4.1 Жай жоспар жасаңыз
		Анализ және интерпретация	5.2.3.1 мұғалімнің қолдауымен шығарма мәтініндегі композиция элементтерін бөліп көрсету; 5.2.4.1 Негізгі кейіпкерлерді сипаттау үшін мұғалімнің қолдауымен маңызды эпизодтарды талдау; 5.2.5.1 кейіпкерлерді мұғалімнің қолдауымен сипаттау; 5.2.6.1 сурет кеңістігін талдайды және сызбалардағы, диаграммалардағы, кластерлерде оның ұсынылуын қалыптастырады; 5.27.1 Мұғалімнің қолдауымен автордың протагонистерге қатынасын анықтаңыз; 5.2.8.1 Мұғалімнің көмегімен графикалық құралдарды көркем мәтінде (гипербола, эпитеттер, салыстыру, аллегориялар, параллелизм) талдау; 5.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (әңгімелер, әңгімелер, әңгімелер бойынша әдеби тақырып бойынша әңгімелер, әңгімелер, суреттер)
		Бағалау және салыстырмалы талдау	5.3.4.1 Тақырып бойынша өзектілік тұрғысынан ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (олардың, сыныптастардың және басқалардың) бағалау

2) 6 сынып:

Тақырыптар	Зерттелген әдеби шығармалар	Білім алушылар білуге тиісті	Оқыту мақсаттары.
1 тоқсан			

ЖОБА

Мифы народов мира	6. Мифы Древней Греции (о Прометее, Геракле, Икаре, Актеоне) 7. Е.В. Курдаков. «Псы Актеона» 8. Славянская мифология (миф о Солнце, мифы о представителях низшей мифологии) 9. Тюркская мифология (миф о создании мира) 10. Библейская мифология (о Вавилонской башне, царе Соломоне)	Түсіну және жауап беру мәселелері	6.1.1.1 терминдер: көркем әлем, миф, мифтік сипаттағы, мифологиялық кескін, әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі, пьеса, ескерту, портрет, ландшафт, метафора, жеке қасиет, риторикалық фигуралар, антитез, периферия; эпикалық, лирикалық поэзия, драма әдебиет түрі; 6.1.2.1 өнер туындысын жалпы түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты түсіну; 6.1.3.1 Мәтіннің үзінді фрагменттерін оқыңыз (поэтикалық, проза, драмалық); 6.1.5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы өзінің пікірін білдіретін шағын эпикалық немесе драмалық формадағы жұмыстың мазмұнын қысқаша (қысқаша, егжей-тегжейлі)
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 жанр мен оның белгілерін анықтау (әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі); 6.2.3.1 жұмыстың мәтінінде құрамның элементтерін бөліп көрсетіп, олардың жұмыс жоспарындағы рөлін түсіндіру; 6.2.5.1 мәтіннен жоспар мен тырнақшаларды пайдалана отырып таңбаларды сипаттау; 6.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (мифтер, әңгімелер, әдеби тақырыптар бойынша мини-композициялар, салыстырмалы сипаттамалар), оқылған нәрселер туралы түсінік беру, тілдің көрнекі құралдарын пайдалану
		Бағалау және салыстырмалы талдау	6.3.1.1 басты кейіпкерлердің іс-әрекетін бағалай отырып, шығарманы талқылауға қатысу
2 тоқсан			
Әдебиеттегі Рождества тақырыбы	2. Б.Л. Пастернак. «Рождественская звезда» Н.В. Гоголь. «Ночь перед Рождеством» А. Гофман «Щелкунчик и Мышиный король»	Түсіну және жауап беру мәселелері	6.1.1.1 терминдер: көркем әлем, миф, мифтік сипаттағы, мифологиялық кескін, әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі, пьеса, ескерту, портрет, ландшафт, метафора, жеке қасиет, риторикалық фигуралар, антитез, периферия; эпикалық, лирикалық поэзия, драма әдебиет түрі; 6.1.3.1 Мәтіннің үзінді фрагменттерін оқыңыз (поэтикалық, проза, драмалық); 6.1.5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы өзінің пікірін білдіретін

ЖОБА

			шағын эпикалық немесе драмалық формадағы жұмыстың мазмұнын қысқаша (қысқаша, егжей-тегжейлі); 6.1.6.1 сұраққа толық жауап беріңіз
		Анализ және интерпретация	6.2.2.1 жұмыстың негізгі идеясын оның құрылымдық элементтеріне сүйену; 6.2.3.1 жұмыстың мәтінінде құрамның элементтерін бөліп көрсетіп, олардың жұмыс жоспарындағы рөлін түсіндіру; 6.2.4.1 негізгі кейіпкерлерді сипаттайтын маңызды драмалық және прозалық шығармалар эпизодтарын талдау; 6.2.5.1 мәтіннен жоспар мен тырнақшаларды пайдалана отырып таңбаларды сипаттау; 6.2.7.1 автордың негізгі және кішігірім кейіпкерлерге деген көзқарасын анықтау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	6.3.3.1 өздерінің субъектілері мен проблемалары бойынша ұқсас ресей, қазақ және әлем әдебиеттерінің жұмыстарын (немесе үзінділерін) салыстыруға
3 тоқсан			
Адамды моральдық таңдау	5. И.С. Тургенев. «Муму» 6. Л.Н. Толстой. «Кавказский пленник» 7. В.С. Высоцкий. «Песня о друге» 8. В.П. Астафьев «Конь с розовой гривой»	Түсіну және жауап беру мәселелері	6.1.4.1 Жай жоспарын жасау
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 жанр мен оның белгілерін анықтау (әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі); 6.2.2.1 жұмыстың негізгі идеясын оның құрылымдық элементтеріне сүйену; 6.2.4.1 негізгі кейіпкерлерді сипаттайтын маңызды драмалық және прозалық шығармалар эпизодтарын талдау; 6.2.5.1 мәтіннен жоспарды және тырнақшаларды пайдалана отырып таңбаларды сипаттау; 6.2.6.1 сурет кеңістігін және уақытты талдап, презентацияңызды сызбаларға, диаграммаларға, кластерлерге шығарыңыз; 6.2.7.1 негізгі және қосалқы кейіпкерлерге автордың көзқарасын анықтау; 6.2.8.1 графикалық құралдарды (метафоралар, сипаттамалар) және поэтикалық синтаксис фигураларын талдау

КОПИЯ

			(риторикалық сұрақтар, мекенжайлар, леп белгісі, антитездер, парафразы); 6.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (мифтер, әңгімелер, әдеби тақырыптар бойынша мини-композициялар, салыстырмалы сипаттамалар), оқылған нәрселер туралы түсінік беру, тілдің көрнекі құралдарын пайдалану
		Бағалау және салыстырмалы талдау	6.3.2.1 өнердің жұмысын басқа өнер туындыларымен салыстыру, мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтар мен айырмашылықтарды түсіндіру (салыстырмалы сипаттамалар жоспары)
4 тоқсан			
Әдеби шығармалардағы фантастикалық және мифологиялық элементтер	4. А.Н. Островский. «Снегурочка» 5. И.С. Тургенев «Бежин луг» 6. М.Ю. Лермонтов. «Русалка»	Түсіну және жауап беру мәселелері	6.1.1.1 терминдер: көркем әлем, миф, мифтік сипаттағы, мифологиялық кескін, әңгіме, әңгіме, ойын-ертегі, пьеса, ескерту, портрет, ландшафт, метафора, жеке қасиет, риторикалық фигуралар, антитез, периферия; эпикалық, лирикалық, драма; 6.1.2.1 өнер туындысын жалпы түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты түсіну; 6.1.3.1 Мәтіннің үзінді фрагменттерін оқыңыз (поэтикалық, проза, драмалық); 6.1.4.1 қарапайым тырнақша жоспарын жасау; 6.1.6.1 егжей-тегжейлі жауап беру
		Анализ және интерпретация	6.2.5.1 мәтіннен жоспар мен тырнақшаларды пайдалана отырып таңбаларды сипаттау; 6.2.6.1 көркем кеңістік пен уақытты талдау, суреттерде, диаграммаларда, кластерлерде өздерінің өкілдерін көрсету; 6.2.8.1 графикалық құралдарды (метафоралар, сипаттамалар) және поэтикалық синтаксис фигураларын талдау (риторикалық сұрақтар, мекен-жайлар, леп белгісі, антитездер, парафрактар)
		Бағалау және салыстырмалы талдау	6.4.4.1 тақырыптың ашылуының толықтығы, дәйексөздің өзектілігі тұрғысынан ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өздерінің, сыныптастарымен

ЖОБА

			және басқалармен) бағалау

3) 7 сынып:

Тақырыптар /	Зерттелген әдеби шығармалар	Білім алушылар білуге тиісті	Оқыту мақсаттары.
1 тоқсан			
Әдебиеттегі нақыл сөздер мен аңыздар	5. Притча о блудном сыне, легенда об Арионе 6. А.С. Пушкин «Арион», «Анчар» 7. А.С. Пушкин. «Станционный смотритель» 8. К.Г. Паустовский «Телеграмма»	Түсіну және жауап беру мәселелері	7.1.1.1 терминдерді түсіну: Нақыл сөздер, аңыздар, балладалар, ертегі, әдеби қозғалысы, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, юмор, гротеск, сарказм, ирония, көркем деталь, лирикалық кейіпкер, ырғағы, рифма, аллитерация, ассонанс, аллегория, инверсия, анапора; 7.1.2.1 белгілі және белгісіз ақпаратты қоса алғанда егжей-тегжейлі көркем туынды, түсіну; 7.1.3.1 дербес мәтінді табу мен тікелей лирикалық сипаты және / немесе сипаттағы имиджін тән байланысты тырнақшалар, өнім фрагменттері жатқа; 7.1.4.1 кешенді жоспарды құрастырады; 7.1.6.1 проблемалық сұраққа негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	7.2.2.1 кейіпкерлердің іс-әрекеттері туралы өз пікірін білдіретін жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтау; 7.2.3.1 композицияның элементтерін жұмыстың мәтініне аудару, эпиграфтың рөлін және оның мәнін түсіндіру; 7.2.4.1 басты және қайталама кейіпкерлерді сипаттау үшін маңызды, драмалық және лирикалық шығармалар эпизодтарына талдау жасау; 7.2.5.1 мәтіннің егжей-тегжейлері мен цитаталарына негізделген жұмыстың кейіпкерлерін сипаттайды
		Бағалау және салыстырмалы талдау	7.4.1.1. Кейіпкерлер мен оқиғалар туралы пікірін білдіретін жұмыстарды талқылауға қатысады
2 тоқсан			
Адам және табиғат	6. Өлеңдер А.С. Пушкина,	Түсіну және жауап беру мәселелері	7.1.3.1 Мәтінді өз бетімен табу және лирикалық кейіпкерді сипаттауға және / немесе кейіпкердің имиджіне қатысты

ЖОБА

	С.А. Есенина, А.А. Фета 7. У. Блейк. «Тигр» 8. О.О. Сулейменов. «Волчата» 9. Р. Бредбери. «Зеленое утро» 10. А. Новоселов. «Санькин марал»		туындылар, үзінділерді мұқият оқып шығу
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 Жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (аңыз, баллада, көрнекті, аңыз, комедия, лирикалық поэма, қиял, фантастикалық оқиға); 7.2.2.1 кейіпкерлердің іс-әрекеттері туралы өз пікірін білдіретін жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтау; 7.2.3.1 композицияның элементтерін жұмыстың мәтініне аудару, эпиграфтың рөлін және оның мәнін түсіндіру; 7.2.5.1 мәтіннің егжей-тегжейлері мен цитаталарына негізделген жұмыстың кейіпкерлерін сипаттау; 7.2.6.1 сюжетті және композицияны, көркемдік суреттерді талдайды және оларды кестелерде, диаграммаларда, кластерлерде, презентацияларда көрсете алады; 7.2.8.1 поэзия өнері мәтін (аллитерация assonances, аллегории инверсия анафора), негізгі әдістері күлкілі (сатира, әзіл-оспақ, гротеск, ирония, сарказм) Синтаксис көзбен құралдары мен бөліктерін талдау; 7.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (эссе, әңгіме, шолу, репортаж, әдеби кейіпкермен әңгімелесу)
		Бағалау және салыстырмалы талдау	7.3.3.1 орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттердің тақырыптары / проблемалары / жанрлары бойынша ұқсас жұмыстардың (немесе үзінділерінің) салыстырулары
3 тоқсан			
Әдебиеттегі сатира мен әзіл	5. И.А. Крылов. Басни 6. Д.И. Фонвизин. «Недоросль» 7. М.Е. Салтыков-Щедрин. «Сказка о том, как один мужик двух	Түсіну және жауап беру мәселелері	7.1.1.1 терминдерді түсіну: Нақыл сөздер, аңыздар, балладалар, ертегі, әдеби қозғалысы, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, юмор, гротеск, сарказм, ирония, көркем деталь, лирикалық кейіпкер, ырғағы, рифма, аллитерация, assonance, аллегория, инверсия, анапора; 7.1.2.1 белгілі және белгісіз ақпаратты қоса алғанда егжей-тегжейлі көркем туынды, түсіну; 7.1.3.1 дербес мәтінді табу мен тікелей лирикалық сипаты және /

ЖОБА

	генералов прокормил» 8. М.М. Зощенко. Сатирические рассказы (по выбору учителя)		немесе сипаттағы имиджін тән байланысты тырнақшалар, өнім фрагменттері жатқа; 7.1.5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы өз пікірін білдіретін жұмыстың мазмұнын немесе үзіндісін қысқаша (қысқаша, егжей-тегжей, іріктеп); 7.1.6.1 проблемалық сұраққа негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	7.2.5.1 мәтіннің егжей-тегжейлері мен цитаталарына негізделген жұмыстың кейіпкерлерін сипаттау; 7.2.6.1 сюжетті және композицияны, көркемдік суреттерді талдайды және оларды кестелерде, диаграммаларда, кластерлерде, презентацияларда көрсету; 7.2.7.1 автордың негізгі және қосалқы кейіпкерлерге деген көзқарасын анықтау, оның позициясын айқындау; 7.2.8.1 Көркемдік мәтіндегі (альитация, асонизация, аллегория, инверсия, анапора), күлкілі (сатира, юмор, гротеск, ирони, сарказм) негізгі әдістеріндегі көрнекі құралдар мен фигураларды талдау.
		Бағалау және салыстырмалы талдау	7.3.2.1 өнер туындысын бейнелеу құралдарының ұқсастығы мен айырмашылығын сипаттайтын басқа өнер туындыларымен салыстыру
4 тоқсан			
Мораль, этика, құндылықтар	5. В.А. Жуковский. Баллады 6. В. Набоков. «Рождество» 7. В. Тендряков. «Хлеб для собаки» 8. Д. Толкиен. «Хоббит, или Туда и Обратно»	Түсіну және жауап беру мәселелері	7.1.4.1 кешенді жоспарды құрастырады; 7.1.5.1 кейіпкерлер мен оқиғалар туралы өз пікірлерін білдіретін жұмыстың немесе өтудің мазмұнын қысқаша (қысқаша, егжей-тегжейлі, селективті)
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 Жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (аңыз, баллада, көрнекті, аңыз, комедия, лирикалық поэма, қиял, фантастикалық әңгіме); 7.2.3.1 композицияның элементтерін жұмыстың мәтініне аудару, эпиграфтың рөлін және оның мәнін түсіндіру; 7.2.4.1 басты және қайталама кейіпкерлерді сипаттау үшін маңызы бар драмалық және лирикалық шығармалар

ЖОБА

			эпизодтарына талдау жасау; 7.2.5.1 мәтіннің егжей-тегжейлері мен цитаталарына негізделген жұмыстың кейіпкерлерін сипаттау; 7.2.7.1 автордың негізгі және қосалқы кейіпкерлерге деген көзқарасын анықтау, оның позициясын айқындау; 7.2.9.1 Шығармашылық жұмыстарды жазу (эссе, әңгіме, шолу, репортаж, әдеби кейіпкермен әңгімелесу)
		Бағалау және салыстырмалы талдау	7.4.4.1 ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (өздерінің, сыныптастарымен және басқалармен) ашылу тереңдігі мен тереңдігі, дәйексөздің өзектілігі, композициялық бірлік

4) 8 сынып:

Тақырыптар/	Зерттелген әдеби шығармалар	Білім алушылар білуге тиісті	Оқыту мақсаттары.
1 тоқсан			
Балалар мен ересектер	1. В. Распутин. «Уроки французского» 2. Ч. Айтматов. «Первый учитель», «Красное яблоко» 3. С. Жунусов. (по выбору учителя) «Первый вагон» - сборник рассказов. 4. А. Алексин. «Фотография, на которой меня нет», «А тем временем где-то» (по выбору)	Түсіну және жауап беру мәселелері	8.1.1.1 Терминдерді түсіну: романтизм және реализм әдеби үрдістер, тарихи имидж (кейіпкер), трагедия, комедия, өлең, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, өмірбаян сияқты; 8.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; ашық және жасырын (субтекст) ақпаратпен бөлісу; 8.1.3.1 Мәтінді өз бетімен табуға және жұмыстың тақырыбын көрсететін дәйексөздерді, үзінділерді мұқият оқып білу; 8.1.4.1 кешенді сілтеме жасау жоспарын жасау; 8.1.5.1 әртүрлі дәйектемелерді қолданып, жұмыс немесе мазмұнның мазмұнын қайта белгілеу; 8.1.6.1 Баға ұсыныстарын пайдалана отырып, проблемалық мәселеге негізделген жауап беріңіз
		Анализ және интерпретация	8.2.2.1 жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтау, проблемалар бойынша өз пікірін білдіру; 8.2.3.1 композицияның элементтерін жұмыстың мәтініне аудару, кірістірілген эпизодтың мағынасын түсіндіру; 8.2.5.1 жұмыстың кейіпкерлерін,

ЖОБА

			олардың әрекеттерін, жүріс-тұрыс мотивтерін, атаулар мен тегі туралы мағынасын сипаттайды
		Бағалау және салыстырмалы талдау	8.4.1.1 Жұмысты талқылауға қатысу, оның көзқарасын қорғау, мінез-құлықты бағалау, кейіпкерлердің әрекеттері, автордың ұстанымы
2 тоқсан			
Махаббат пен құрмет	1. У. Шекспир. «Ромео и Джульетта» 2. А.С. Пушкин. «Капитанская дочка» 3. Лирика поэтов 19 века 4. О.О. Сулейменов. «Последнее слово акына Смета»	Түсіну және жауап беру мәселелері	8.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; ашық және жасырын (субтекст) ақпаратпен бөлісу; 8.1.3.1 Мәтінді өз бетімен табуға және жұмыстың тақырыбын көрсететін дәйексөздерді, үзінділерді мұқият оқып шығу
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1; жанр және оның сипаттамалары (трагедия, комедия, өлең) анықтау 8.2.2.1; мәселелер бойынша өз пікірін білдіру, жұмыстың тақырыбын және идеясын анықтау 8.2.3.1 эпизодтар салыңыз мәтін композициясы түсіндіру жұмыс элементтерді бөлу; 8.2.6.1 Суреттерді жүйесі хронотоп, өнім құрылымын талдау және әр түрлі әдістерін ұюы деректер (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ақыл карталар, поп-формулалар, диаграммалар), олардың өкілдігін ұйымдастырады; 8.2.7.1 автордың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 8.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар; 8.2.9.1 көрнекі құралдарды пайдалана отырып, батырдың коэффициентін білдіріп, оның іс-әрекетін шығармашылық жұмыстарын (әдеби кейіпкерді жазбаша, сценарийлерді) жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	8.3.2.1 өнер туындысын өнердің басқа түрлерімен салыстыра отырып, өнердің әртүрлі түрлеріндегі кескіндерді құрудың ерекше құралдарын сипаттайды; 8.3.3.1 ұлттық мәдениеттің

ЖОБА

			ерекшеліктерін ескере отырып, жанрдағы орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттердің еңбектерін (немесе үзінділерін) салыстыру;
3 тоқсан			
Сатира мен юмор	4. Н.В. Гоголь. «Ревизор» 5. А.П. Чехов. Рассказы (по выбору учителя) 6. В.М. Шукшин. Рассказы (по выбору учителя)	Түсіну және жауап беру мәселелері	8.1.1.1 Терминдерді түсіну: романтизм және реализм әдеби үрдістер, тарихи имидж (кейіпкер), трагедия, комедия, поэма, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, өмірбаян сияқты; 8.1.5.1 әртүрлі дәйектемелерді қолданып, жұмыс немесе мазмұнның мазмұнын қайта белгілеу; 8.1.6.1 Баға ұсыныстарын пайдалана отырып, проблемалық мәселеге негізделген жауап беріңіз
		Анализ және интерпретация	8.2.4.1 проблемалар мен сюжет рөлін өз байланысын түсіндіру үшін жұмыстарды эпизодтарын талдау; 8.2.5.1 сипаттаған таңбалар, олардың мінез-құлық, ниеттерін, атаулардың маңызы жұмыс; 8.2.6.1 Суреттерді жүйесі хронотоп, өнім құрылымы мен түрлі әдістермен ұюы деректерді өз өкілдігін ұйымдастыруға (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ақыл карталар, формулалар, диаграммалар) талдау; 8.2.7.1 автордың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 8.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм, автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар
		Бағалау және салыстырмалы талдау	8.3.2.1 өнер туындысын өнердің басқа түрлерімен салыстыра отырып, өнердің әртүрлі түрлеріндегі кескіндерді құрудың ерекше құралдарын сипаттайды; 8.3.3.1 ұлттық мәдениеттің ерекшеліктерін ескере отырып, жанрдағы орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттердің еңбектерін (немесе үзінділерін) салыстыру;
4-тоқсан			
Армандар		Түсіну және	8.1.3.1 Мәтінді өз бетімен табуға

ЖОБА

мен шындық	1. М.Ю. Лермонтов. «Мцыри» 2. А. Грин. «Алые паруса» 3. А. де Сент-Экзюпери. «Маленький принц» 4. М. Цветаева. Лирика 5. А. Ахматова. «У самого моря»	жауап беру мәселелері	және жұмыстың тақырыбын көрсететін дәйексөздерді, үзінділерді мұқият оқып білу; 8.3.4.1 кешенді баға белгілеу жоспарын құрастырады
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1; жанр және оның сипаттамалары (трагедия, комедия, өлең) анықтау 8.2.4.1 проблемалар мен сюжет рөлін өз байланысын түсіндіру үшін жұмыстарды эпизодтарын талдау; 8.2.6.1 Суреттерді жүйесі хронотоп, өнім құрылымы мен түрлі әдістермен ұюы деректерді өз өкілдігін ұйымдастыруға (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ақыл карталар, формулалар, диаграммалар) талдау; 8.2.7.1 автордың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 8.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм, өмірбаян) қоса алғанда, графикалық құралдар; 8.2.9.1 көрнекі құралдарды пайдалана отырып, батырдың коэффициентін білдіріп, оның іс-әрекетін шығармашылық жұмыстарын (әдеби кейіпкерді жазбаша, сценарийлерді) жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	8.4.1.1 Жұмысты талқылауға қатысу, олардың көзқарасын қорғау, мінез-құлқын бағалау, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін бағалау, автордың позициясы; 8.4.4.1 тақырыптың ашылуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық бірлік және нақты дәлдікке қатысты ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (жеке, сыныптастар және т.б.) бағалау

5) 9 сынып:

Тақырыптар/	Зерттелген әдеби шығармалар	Білім алушылар білуге тиісті	Оқыту мақсаттары.
1 тоқсан			
Махаббатты ң қызығы		Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 Терминдерді түсіну: романтизм және реализм әдеби

ЖОБА

	1. У. Шекспир. Сонеты 2. П.Н. Васильев. «И имя твоё…» и другие стихотворения 3. А.С. Пушкин. Лирика, «Цыганы» 4. И.С. Тургенев. «Ася» 5. А.И. Куприн. «Олеся»	мәселелері	бағыттар, тарихи имидж (кейіпкер), трагедия, комедия, өлең, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, өмірбаян; 9.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; ашық және жасырын (субтекст) ақпаратпен бөлісу; 9.1.3.1 мәтіннен өз бетімен табуға және жұмыстың тақырыбын көрсететін тырнақшаларды, фрагменттерді мұқият оқып білу; 9.1.4.1 кешенді сілтеме жасау жоспарын жасау; 9.1.5.1 әртүрлі дәйектемелерді пайдаланып, жұмыс немесе мазмұнның мазмұнын қайта жазу; 9.1.6.1. Баға ұсыныстарын пайдалана отырып, проблемалық мәселеге негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	9.2.2.1. Жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтау, мәселелер бойынша өз пікірін білдіру; 9.2.3.1 эпизодтар салыңыз мәтін композициясы түсіндіру жұмыс элементтерді бөлу; 9.2.5.1 сипаттаған таңбалар, олардың мінез-құлық, ниеттерін, атаулардың маңызы жұмыс; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 9.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар
		Бағалау және салыстырмалы талдау	9.4.1.1 Жұмысты талқылауға қатысу, олардың көзқарасын қорғау, мінез-құлықты бағалау, кейіпкерлердің әрекеттері, автордың ұстанымы
2 тоқсан			
Кішкентай адамның тақырыбы	5. Н.В. Гоголь. «Шинель» 6. Ф.М. Достоевский. «Бедные люди» 7. Л.Н. Толстой.	Түсіну және жауап беру мәселелері	9.1.2.1 өнер туындысын түсіну, сыни тұрғыдан түсіну; ашық және жасырын (субтекст) ақпаратпен бөлісу; 9.1.3.1 мәтінде өздігінен табуға және жұмыстың тақырыбын бейнелейтін үзінділерді үзінділерге аудару
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 Жанр мен оның белгілерін анықтау (трагедия, комедия, өлең); 9.2.2.1. Жұмыстың тақырыбы мен идеясын анықтау, мәселелер бойынша өз пікірін білдіру;

ЖОБА

	«После бала». 8. А.И. Куприн. «Гранатовый браслет»		9.2.3.1 эпизодтар салыңыз мәтін композициясы түсіндіру жұмыс элементтерді бөлу; 9.2.6.1 Суреттерді жүйесі хронотоп, өнім құрылымын талдау және әр түрлі әдістерін ұюы деректер (диаграммалар, кестелер, ақыл карталар, ақыл карталар, поп-формулалар, диаграммалар), олардың өкілдігін ұйымдастырады; 9.2.7.1 авторлардың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 9.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар; 9.2.9.1 көрнекі құралдарды пайдалана отырып, батырдың коэффициентін білдіріп, оның іс-әрекетін шығармашылық жұмыстарын (әдеби кейіпкерді жазбаша, сценарийлерді) жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	9.4.2.1 өнер туындысын өнердің әр түрлі түрлерінде бейнелерді құрудың ерекше құралдарын сипаттайтын басқа өнер формаларының жұмыстарымен салыстырыңыз
3 тоқсан			
Қоғамдағы сатира	3. А.С. Грибоедов. «Горе от ума» 4. Н.В. Гоголь. «Мертвые души»	Түсіну және жауап беру мәселелері	9.1.1.1 Терминдерді түсіну: романтизм және реализм әдеби бағыттар, тарихи имидж (кейіпкер), трагедия, комедия, өлең, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, өмірбаян; 9.1.5.1 әртүрлі дәйектемелерді пайдаланып, жұмыс немесе мазмұнның мазмұнын қайта жазу; 9.1.6.1. Баға ұсыныстарын пайдалана отырып, проблемалық мәселеге негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	9.2.4.1 жұмыстың эпизодтарын талдау, олардың проблемалармен байланысын және учаскені дамытудағы рөлін түсіндіру; 9.2.5.1 сипаттаған таңбалар, олардың мінез-құлық, ниеттерін, атаулардың маңызы жұмыс; 9.2.6.1 Ақпараттық коагуляцияның әртүрлі әдістері (диаграммалар,

КОПИЯ

			кестелер, интеллектуалдық карталар, ақыл-ой карталар, формулалар, диаграммалар) көмегімен бейнелеу жүйесін, хронотопты, жұмыс құрылымын талдау және өз өкілін қалыптастыру; 9.2.7.1 авторлардың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 9.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар
		Бағалау және салыстырмалы талдау	9.4.2.1 өнер туындысын өнердің басқа түрлерінің шығармаларымен салыстыру, өнердің әртүрлі түрлеріндегі бейнелерді құрудың ерекше құралдарын сипаттайды; 9.4.3.1 орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттердің туындыларын (немесе үзінділерін) салыстырып тексеру, проблема / жанр, ұлттық мәдениеттің ерекшеліктерін ескере отырып
4 тоқсан			
Адамның жанының құпиялары	4. А.С. Пушкин. «Пиковая дама» 5. А.П. Чехов «Ионыч», «Человек в футляре» (по выбору учителя) 6. Н.С. Лесков. «Жемчужное ожерелье»	Түсіну және жауап беру мәселелері	9.1.3.1 мәтіннен өз бетімен табуға және жұмыстың тақырыбын көрсететін тырнақшаларды, фрагменттерді мұқият оқып білу; 9.1.4.1 кешенді баға белгілеу жоспарын құрастырады
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 Жанр мен оның белгілерін анықтау (трагедия, комедия, өлең); 9.2.4.1 жұмыстың эпизодтарын талдау, олардың проблемалармен байланысын және учаскені дамытудағы рөлін түсіндіру; 9.2.6.1 Ақпараттық коагуляцияның әртүрлі әдістері (диаграммалар, кестелер, интеллектуалдық карталар, ақыл-ой карталар, формулалар, диаграммалар) көмегімен бейнелеу жүйесін, хронотопты, жұмыс құрылымын талдау және өз өкілін қалыптастыру; 9.2.7.1 авторлардың кейіпкерлерге деген көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; кейіпкерлердің сипаттамаларын талдау 9.2.8.1 авторлық әдістері, кейіпкердің түр-тұлғасы, дауысы поэзия синтаксисіне (риторикалық

			фигуралар, антитеза, перифраз, инверсиялар, анафора, градация), әдебиет әдістері (символы психологиялық параллелизм автобиографизм) қоса алғанда, графикалық құралдар; 9.2.9.1 көрнекі құралдарды пайдалана отырып, батырдың коэффициентін білдіріп, оның іс-әрекетін шығармашылық жұмыстарын (әдеби кейіпкерді жазбаша, сценарийлерді) жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	9.4.3.1 орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттердің туындыларын (немесе үзінділерін) салыстырып тексеру, ұлттық мәдениеттің ерекшеліктерін ескере отырып, проблемалар / жанрлар; 9.4.4.1 Тақырыптың, композиторлық бірліктің және нақты дәлдіктің толықтығы мен тереңдігіне қатысты ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (жеке, сыныптастар мен басқалардың) бағалау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
41-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Ұйғыр тілі пәнін оқыту мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ ұйғыр әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің басты міндеттері:

5) ұйғыр тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) әрекеттері түрінде сауаттылықпен қолдану дағдыларын дамыту;

6) ұйғыр тілін күнделікті өмірде еркін қолданып жүрген қарым-қатынас құралынан тілдік құбылыс ретіндегі заңдылықтар негізінде танып-білу дағдыларын қалыптастыру;

7) ұйғыр тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып білу.

4. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және оқушының ойлау қабілетін жетілдіруді көздейді.

5. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің бағдарламасы функционалдық-коммуникативтік бағытқа негізделіп құрастырылған. Ол білім алушылардың тіл туралы түсініктерін тереңдетіп, ұлттық және әлемдік мәдениеттің маңыздылығы туралы түсініктерін кеңейтеді.

6. «Ұйғыр тілі» пәні бағдарламасы білім деңгейі жоғары, ой-өрісі дамыған, өз ойын еркін жеткізе алатын, туындаған мәселелерді шеше білетін және шынайы

өмірге бейім жаңашыл ұрпақ тәрбиелеу мәселесін жүзеге асыруға маңызды үлес қосады.

7. «Ұйғыр тілі» оқу пәнін зерделеу:

1) өзінің ойын ауызша және жазбаша формада сауатты құрастыруға және айтуға үйретеді;

2) тілдің грамматикалық құрылымын терең меңгеруге, жазба тілінің тұрақты дағдыларын қалыптастыруға, академиялық тілді сауатты қолдануды дамытуға бағытталады;

3) ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға бағытталған қолданбалы бағытты ұстанатын коммуникативтік әдіске негізделеді;

4) тіл мен мәдениет арасындағы байланыс түсінігін қалыптастырады;

5) қазақ, орыс және басқа халықтардың мәдениетімен салыстыра отырып, ұйғыр тілінің ұлттық-мәдени ерекшелігі туралы көзқарас қалыптастырады.

2-тарау. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұны

8. «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;

2) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;

3) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;

4) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;

5) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

9. Оқу мақсаттары мұғалім мен оқушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады: тыңдалым және айтылым, оқылым, жазылым, әдеби тіл нормаларын сақтау.

10. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) мәтіннен ақпаратты анықтау;

4) негізгі ойды анықтау;

5) тыңдалым материалы бойынша жауап беру және бағалау;

6) сөйлеу мәдениетін дамыту.

11. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ақпаратты түсіну;

2) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

3) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;
4) мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу;
5) мәтіндерге салыстырмалы анализ жасау;
6) оқылым стратегияларын қолдану;
7) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.
12. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
5) жоспар құру;
2) әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру;
3) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;
4) эссе жазу;
5) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;
6) мәтіндерді түзету және редакциялау.
13. «Әдеби тіл нормаларын сақтау бөлімі» келесі бөлімшелерден тұрады:
1) орфографиялық норма
2) орфоэпиялық норма
3) лексикалық норма;
4) грамматикалық норма;
5) пунктуациялық норма.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

14. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 5.5.1.1 кодында «5» - сынып; «5.1» - дағдылар; «1» - оқу мақсатының реттік нөмірі.
15. Оқыту мақсаттарының жүйесі:
1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Болжау	5.1.1.1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау	7. 1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйексөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау	9. 1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру
2. Әртүрл	5.1.2.1 әлеуметтік-	6.1.2.1 әлеуметтік-	7.1.2.1 әлеуметтік-	8.1.2.1 әлеуметтік-	9.1.2.1 қоғамдық-

і жанрдағы мәтіндерді талдау	тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру	мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау	қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау	қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау	саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас,монография, мақала, жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау
3. Мәтіннен ақпаратты анықтау	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау	9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау
4. Негізгі ойды анықтау	5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды	6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып,	7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері	8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық)	9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл- күйін табу арқылы

ЖОБА

	анықтау	жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау	арқылы негізгі ойды анықтау	талдай отырып, негізгі ойды анықтау	негізгі ойды анықтау
5. Тыңдалым материалы бойынша жауап беру және бағалау	5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру	6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру	7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау	8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау	9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру	6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу.	7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және	8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу	9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау

			дұрыс шешім қабылдай білу		

2) оқылым:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Ақпаратты түсіну	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу	9.2.1.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	9.2.2.1 ұйғыр тілістильдерімен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі	6.2.3.1 ұйғырша ауызекі сөйлеу этикеттерімен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық	7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі	9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы

	арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату	ерекшеліктерін ажырату	мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату	арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату	мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату
4. Мәтіндерге салыстырмалы анализ жасау	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу	5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру	6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру	8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру	9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
6. Оқылым стратегияларын қолдану	5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну	6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп	7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу,	8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу,	9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу.

	үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу	оқу, рөлге бөліп оқу	зерттеп оқу	талдап оқу	
7. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу	6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау	7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау	8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау	9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану

3) жазылым:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Жоспар құру	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру
2. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат,	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі

ЖОБА

	жарнама, хабарландыру құрастырып жазу	отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу	құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу	орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу	жанрда мәтіндер құрастыру
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі форма да ұсыну	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу	8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу	9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу
4. Эссе жазу	5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны	6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша	7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары	8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік	9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екіжақты пікірді немесе жағдаятты

ЖОБА

	сипаттап не суреттеп жазу	келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу. («келісу, келіспеу» эссесі)	немесе себептеріне өз көзқарасын жазу. (дискуссивті эссе)	тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу. (аргументативті эссе)	талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу. (аргументативті эссе)
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін (компрессия) жазу	5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу	6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, жинақы мәтін жазу	7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу	8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу	9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және редакциялау	6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау	7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау	8.3.6.1 БАҚ материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау	9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау

4) әдеби тіл нормалары:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Орфографиялық норма	5.4.1.1 ұйғыр тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшеліктерін ескере отырып, орфографиялық нормаға сай жазу	6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу	7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай жазу	8.4.1.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфографиялық нормаға сай жазу	9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2.Орфоэпиялық норма	5.4.2.1 сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарына сәйкес айта білу	6.4.2.1 екпіннің түрлерін (сөз екпіні, тіркес екпіні, логикалық екпін) сөз және сөйлем ішінде орынды қолдану	7.4.2.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану	8.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	-
3. Лексикалық норма	5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, көп мағыналы сөздер, омоним, антоним, синонимдерді	6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің	7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің эмоционалды мәнін, көркемдік ерекшеліктерін түсініп қолдану	8.4.3.1 сөздік қор және сөздік құрам ерекшеліктерін түсініп қолдану	9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану

	көркемдік ерекшеліктеріне сай қолдану	қолданыс аясын түсіну және ажырата білу			
4. Грамматикалық норма	5.4.4.1 жұрнақ арқылы жасалған туынды сөздерді және күрделі сөздерді ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 5.4.4.2 зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану; 5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.5 сан есімнің	6.4.4.1 сөйлемдегі есімдіктің қызметін түсіну, есімдікті зат есім, сын есімнің орнына қолдану; 6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4. 4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.4.2 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.4.4.4 одағай түрлерін ажырата білу, қолдану; 7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу	8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану; 8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану; 8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер мен айқындауыш мүшелерді қолдана білу; 8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану

	мағыналық түрлерін ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.6 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру			мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану	
5. Пунктуациялық норма	5.4.5.1 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің тыныс белгілерін дұрыс қолдану	6.4.5.1 ұйғыр тіліндегі тыныс белгілерінің түрлері мен қызметін (даралаушы) түсіну, дұрыс қолдану	7.4.5.1 сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойы-латын тыныс белгілерін (даралаушы және ерекшелеуші) дұрыс қолдану	8.4.5.1 сөйлем соңында қабаттасып қойылатын тыныс белгілерін дұрыс қолдану	9.4.5.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын) ережеге сай қолдану

16. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

17. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ~~(оқыту ұйғыр тілінде)~~ ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту ұйғыр тілінде) сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр тілінде)

ЖОБА

1) 5-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Мәдениет: тіл және қарым-қатынас	Тыңдалым және айтылым	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.1 жалқы және жалпы есімдерді ажырату, жалғауларды дұрыс қолдану; жалқы және жалпы есімдерді ажырату, жалғауларды дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Бізді қоршаған орта	Тыңдалым және айтылым	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар

		арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу
	Жазылым	5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.1 жалқы және жалпы есімдерді ажырату, жалғауларды дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшелікте-рін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Отбасылық дәстүрлер мен мерекелер	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.1.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру
	Оқылым	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарлан-дырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
	Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары

		бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.1 жалқы және жалпы есімдерді ажырату, жалғауларды дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
2-тоқсан		
Жануарлар әлемі мен өсімдіктер дүниесі	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 ұсынылған тірек сөздер мен иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру
	Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
	Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр

		тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Бос уақыт және хобби	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшелікте-рін ескеру;

		5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
3-тоқсан		
Қиял әлемі	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 ұсынылған тірек сөздер мен иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.5 сан есімдерді дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Көлік және жол белгілері	Тыңдалым және айтылым	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы;

		5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану, жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.5 сан есімдерді дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Адамның сырт келбеті мен мінезі	Тыңдалым және айтылым	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру; 5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру
	Оқылым	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
	Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.6.1мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.5 сан есімдерді дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын атау және қолдану

		барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
4-тоқсан		
Аспан әлемінің құпиялары	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 ұсынылған тірек сөздер мен иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу
	Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану

Саяхат және демалыс	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру
	Оқылым	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.2.1жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін ұйғыр тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану

2) 6-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Қазақстандағы көрікті жерлер	Тыңдалым және айтылым	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.4.1 әр абзацты жүйелі құрастырып және көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу (келісемін, келіспеймін) себептерін айқын көрсетіп сыналған тақырып аясында эссе жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.1 ауызша және жазбаша жұмыстарда сын есімдерді қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Ұлттық және отбасылық құндылықтар	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау

	Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.3.1 ұйғырша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру
	Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.1 ауызша және жазбаша жұмыстарда сын есімдерді қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Әлемнің жеті кереметі	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
	Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу

	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.1 ауызша және жазбаша жұмыстарда сын есімдерді қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
2-тоқсан		
Астана – мәдениет пен өнер ордасы	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау

	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Тарихи тұлғалар	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.3.1 ұйғырша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану;

		6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
3-тоқсан		
Су – тіршілік көзі. Қазақстандағы өзен-көлдер	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
	Жазылым	6.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану

Спорт. Белгілі спорт жұлдыздары	Тыңдалым және айтылым	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	6.2.3.1 ұйғырша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
	Жазылым	6.3.4.1 әр абзацты жүйелі құрастырып және көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу (келісемін, келіспеймін) себептерін айқын көрсетіп сынылған тақырып аясында эссе жазу; 6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Ұйғыр халқының әдет-ғұрыптары мен салт-дәстүрлері. Наурыз	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру;

		6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.3.6.1мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
4-тоқсан		
Әлемдегі ірі кітапханалар	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
	Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.4.1 әр абзацты жүйелі құрастырып және көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу (келісемін, келіспеймін) себептерін айқын көрсетіп сынылған тақырып аясында эссе жазу;

		6.3.6.1мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Ғылым мен технология жетістіктері	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.3.1 ұйғырша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.3.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу;

		6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану

3) 7-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Ауа райы және климаттық өзгерістер	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану;

		7.4.1.1 жалғаулар мен шылауларды орфографиялық нормаға және үндестік заңына сәйкес жазу; 7.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін сөздер мен сөйлемдерде екпінді дұрыс қолдану; 7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің мәнін түсіну және қолдану; 7.4.5.1 сөйлем мүшелерінің ерекшеленуі барысында тыныс белгілерін дұрыс қолдану
Салт-дәстүрлер	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.4.2 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің мәнін түсіну және қолдану; 7.4.5.1 сөйлем мүшелерінің ерекшеленуі барысында тыныс белгілерін дұрыс қолдану
Денсаулық – зор байлық	Тыңдалым жән еайтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау;

		7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
	Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.1.1 жалғаулар мен шылауларды орфографиялық нормаға және үндестік заңына сәйкес жазу; 7.4.1.2 ауызша мәтін құрастыру үшін сөздер мен сөйлемдерде екпінді дұрыс қолдану; 7.4.3.1 фразеологизм, мақал мәтелдердің мәнін түсіну және қолдану; 7.4.5.1 сөйлем мүшелерінің ерекшеленуі барысында тыныс белгілерін дұрыс қолдану
2-тоқсан		
Сүйіспеншілік пен достық	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату;

		7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.2 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
Музыка өнері және қазақтың киелі домбырасы	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу

	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.2.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.2 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
3-тоқсан		
Ғаламтор және әлеуметтік желілер	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау

	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыпта-рына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
Қазақстандағы ұлттар достастығы	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің

		тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
Дұрыс тамақтану. Гендік өзгеріске ұшыраған тағамдар	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау

	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.4 одағай түрлерін ажырата білу, қолдану; 7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
4-тоқсан		
Жеңіс күні. Ұлы ерлікке тағзым	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай

		отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу 7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
Ғылыми фантастика	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау

		7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормасы	7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу 7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау

4) 8-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Ежелгі ұйғыр тілі	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтінде келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу;

		8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
Адамзаттық құндылықтар және әлем мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы, көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау, сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден

		алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім ұсынып эссе жазу; 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
2-тоқсан		
Кәсіп пен еңбек. Болашақ мамандықтары	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы, көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап,

		тезистік жоспар құру; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану; 8.4.4.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
Ғарышты игеру жетістіктері	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтіннің де келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау, сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу; 8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу;

		8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану; 8.4.4.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
3-тоқсан		
Биоалуантүрлілік. Қызыл кітапқа енген жануарлар мен өсімдіктер	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтінніңде келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау, сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер мен айқындауыш мүшелерді қолдана білу; 8.4.4.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс

		қолдану
Қоршаған орта және энергия ресурстары	Тыңдалым және айтылым	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы, көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.4.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
Жасөспірім және заң	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу

	Жазылым	8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.4.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
4-тоқсан		
Театр өнері мен мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтінде келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау, сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыру; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану:комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау

	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.4.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
Қазақстандағы туризм және экотуризм	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы,көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу; 8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу

	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.4.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану

5) 9-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Мәңгілік ел – мұратым	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау
	Оқылым	9.2.1.1 ұйғыр тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып,

ЖОБА

		өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9.4.4.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
Жаһандану мәселелері	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, монография, мақала, Жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл-күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу;

ЖОБА

		9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
2-тоқсан		
Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан. ЭКСПО-2017	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, монография, мақала, Жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл-күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу

ЖОБА

Адам құқығы мен бостандығы	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау
	Оқылым	9.2.1.1 ұйғыр тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
3-тоқсан		
Отбасы және демографиялық өзгеріс	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, монография, мақала, жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор

ЖОБА

		көзқарасы, көңіл-күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.2.1 ұйғыр тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.4.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
Биотехнология және гендік инженерия келешегі	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау
	Оқылым	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу

	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.4.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
Бұқаралық ақпарат құралдары	Тыңдалым және айтылым	9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
	Оқылым	9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
4-тоқсан		
Әлемдегі қақтығыстар және бейбітшілік	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл-күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау;

ЖОБА

		9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау
	Оқылым	9.2.1.1 ұйғыр тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, монография, мақала, жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру

	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
42-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Ұйғыр әдебиеті пәні бағдарламасының мақсаты – оқушылардың ақыл-ой қабілеті мен тұлғалық қасиеттерінің қалыптасуына, тілдік-эстетикалық талғамдарының дамуына, коммуникативтік құзыреттіліктерінің жетілдірілуіне іргетас қалап, өмірлік дағдыларын шыңдауына, өздігінен білім алуларына мүмкіндік туғызу.

3. «Ұйғыр әдебиеті» пәнін міндеті оқушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру. Ұйғыр әдебиеті пәнін оқу арқылы оқушылар:

5) ұйғыр әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

6) ұйғыр әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, ұйғыр халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, жеңістерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

7) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

8) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
2) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
3) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
4) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
5) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Ұйғыр әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация,бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

6. Оқу мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен оқушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлауға, бағалауға мүмкіндік береді.

7. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1)көркем шығарма мазмұны мен пішіні;
2) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;
3) көркем шығармадағы образ;
4) шығарма үзінділерімен жұмыс.

8. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициясы;
2) автор бейнесі;
3) көркем шығарманың тілі;
4) шығармашылық жұмыс.

9. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тарихи және көркемдік құндылығы;
2) заманауилығы мен жаңашылдығы;
3) әдеби эссе;
4) әдеби сын.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

10. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 5.5.1.1 кодында «5»-сынып, «5.1»-дағдылар, «1»-оқу мақсатының реттік

нөмірі.

11. Білім алушылар білуі тиіс.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау
2. Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау	6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру	7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау	8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау
3. Көркем шығармадағы образ	5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу	6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау	7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау	8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу	9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау
4. Шығарма үзінділерімен жұмыс	5.1.4.1 көркем шығармалардан	6.1.4.1 көркем шығармалардан	7.1.4.1 көркем шығармадағы	8.1.4.1 көркем шығармалардан алған	9.1.4.1 көркем шығармалардан

	шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту.	үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану	алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру	8.2.1.1 композициясы тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау
2. Автор бейнесі	5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау	6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау	7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау	8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау	9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау
3. Көркем шығарманың тілі	5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу,	6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптард	7.2.3.1 шығармадағы көркем дегіш құралдар	8.2.3.1 шығармадағы көркем дегіш құралдардың (психологиялық парал	9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылтумен

	эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау	ы: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау	дың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау	лизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау	айшықтаудың (тропен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру
4. Шығармашылық жұмыс	5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу	6. 2.4.1 әдеби көркем дегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу	7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу	8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу	9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Тарихи және	5.3.1.1 шығармад	6.3.1.1 шығарма	7.3.1.1 кейіпкерле	8.3.1.1 шығарман	9.3.1.1 шығарма

көркемдік құндылығы	а ғы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау	дағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығы на баға беру	рдің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстыру, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру	ың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	ны басқа өнер түрлерінде гі осы мазмұнда с туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2. Заманауиығы мен жаңашылдығы	5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау	6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру	8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылды ғына баға беру	9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру
3. Әдеби эссе	5.3.3.1 шығармада ғы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу	9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу
4.	5.4.4.1	6.4.4.1	7.4.4.1	8.4.4.1	9.4.4.1

ЖОБА

Әдеби сын	оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу	шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау	әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу	шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу	әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілері мен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу

12. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

13. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту ұйғыр тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр тілінде)

1) 5-сынып:

Шығарма	Бөлім	Оқыту мақсаттары
Барлығы:68-сағат, аптасына-2сағат		
1-тоқсан (18 сағат)		
«Чинтөмүр батыр және Мәхтумсула» және «Тай мен бала» ертегілері	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу

		құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
	Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
Садир Палвандиң өлеңдері Өмәр Муһәммәдий дің «Ауыр күндерде » һекайиси	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
	Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.3.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.3.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.3.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
2-тоқсан (14 сағат)		
Һезим Искәндәровтың «Кел жаңа	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен

ЖОБА

жыл», «Қыс күндері», «Туйғун мен кемпі» өлеңдері. Һезмәт Абдуллиндың «Торуқ ат» әңгімесі		идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
	Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
Илия Бәхтияның «Туған өлкедегі көктем», «Дән туралы ой», «Жақсы адамдар туралы сөз», «Бақа», «Көбелек» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
	Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау;

		5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
3-тоқсан (20 сағат)		
Турған Тохтәмовтың «Қайда екен сол бейшара жануар» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
	Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
Хелил Һәмраевтың «Өсәк туралы өлең», « Гүл» , «Дастархан», «Өмір» өлеңдері.	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу;

		5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
	Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
Һажи Әхмәтниң «Ата мейрі» әңгімесі. Аблиз Һезимовтың «Шөп пен қарағаш», «Қоян айтады дейді» мысалдары	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
	Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
4-тоқсан (16 сағат)		
Патигүл Сабитованың	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау;

ЖОБА

«Баламдиң достары» әңгімесі. Марс Һетахуновтың «Сиқырлы әлем» әңгімесі.		5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
	Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
Абай Кунанбаевтың «Ілім таппай махтанба», «Қыс» өлеңдері. Ыбрай Алтынсариндің «Бай вә кедей баласы» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
	Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау;

		5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу

2) 6-сынып:

Шығарма	Бөлім	Оқыту мақсаттары
Барлығы: 68 сағат, аптасына 2 сағат		
1-тоқсан (18сағат)		
Жүсіп Баласағұн ақыл-парасат және тіл туралы. Махмұт Қашқарийдің «Түркі тілдері сөздігі»еңбегіндегі мақал және мәтелдер Рабғузи Адам атаның және Хауа ананың туралы	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
	Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.3.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
Алішер Наваийдің «Һатәмтай», «Арыстан және дураж» шығармалар	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау;

ы		6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
	Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру 6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
Билал Назімдің «Назугум» қиссасы	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
	Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу;

ЖОБА

		6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
2- тоқсан (14 сағат)		
Нур Исрайиловтың «Күндер» повесті Қадир Ғасановтың «Жиырма сегіз», «Ризвангүл» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
	Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
Ғезмәт Абдуллиндың «Сырдастар» әңгімесі Исмайил Саттаровтың «Махсат», «Біз жеңеміз» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау;

		6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
	Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
3-тоқсан (20 сағат)		
Тұрғун Алмасның «Отан», «Мектепке» өлеңдері. Илия Бәхтияның «Туған елге махаббатым бар», «Отан» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6. 1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
	Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
Лутпулла Мутәллиптің «Көктем махаббаты», «Жастық үйрен» өлеңдері.	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді

ЖОБА

Абдуғопур Құтлықтың «Дутар» балладасы		үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
	Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
Т.Тохтәмовтың «Әкемдің тоны» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
	Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.3.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік

		рөлі туралы сыни хабарлама жасау
4-тоқсан (16 сағат)		
Илахун Жәлиловтың «Шана» әңгімесі. Абдумежит Дөләтовтың «Тіз бүктірген», «Еліктеймін деп», «Дутарім» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1..1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
	Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
Абай Құнанбаевдың қара сөздері Шыңғыс Айтматовтың «Ұлыммен көрісу» әңгімесі.	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
	Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды

		пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
	Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау

3) 7-сынып:

Шығармалар	Бөлім	Оқыту мақсаттары
Барлығы: 68 сағат, аптасына 2сағат		
1-тоқсан (18сағат)		
Тарихи өлеңдер	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
	Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру
Н. Абдусемәтовтың «Назугум» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора,

		анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
	Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.3.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
А. Мұһәммәдидің «Жас жүрегім», «Ашылмас көңлім» өлеңдері. Өмәр Мұһәммәдидің «Төменен», «Төменнен көтерілді», «Сұрама енді» әңгімелері	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау
	Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашыл дығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
2-тоқсан (14 сағат)		
Абдухалық Уйғурдың «Оян» , «Не істейін?» өлеңдері. Абдуреһим Өткүрдің «Жастық», «Жұмсаңдар, сатқындар, жұмсаңдар» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың

		(символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
	Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
Һезим Искәндәровтың «Қазақстан» өлеңі және «Назугум» поэмасы	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
	Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
3-тоқсан (20 сағат)		
Лутпулла Мутәллиптің «Бәрінен отан артық,	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау;

ЖОБА

халық артық», «Әсерім», «Жылдарға жауап», «Екі лирика» өлеңдері		7.1.3.1 көркем шығармдағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
	Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру
Һезмәт Абдуллиндің «Бенакарлар» повесті	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
	Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жасау
И.Бәхтияның «Ұйғыр еліне», «Мұқамдарға махаббат», «Достар махаббаты» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1. әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық

ЖОБА

		сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
	Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
Зия Сәмәдийдің «Ғени батыр» романы	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.4.1көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау
	Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
4-тоқсан (16 сағат)		
Құрван Тохтәмовтың «Бір түп алма» әңгімесі Ш. Шаваевтың «Билал Назим» романы	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора,

ЖОБА

		анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
	Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
Рәһимжан Розиевтың «Тылсым толқындар» поэмасы Мөмүнжан Һәмраевтың «Ата-бабалар мекенінде», «Ұстаз» «Отан ұлымын» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; 7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
	Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
Сәбит Муқановтың «Ипархан» поэмасы Шыңғыс Айтматовтың	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; 7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; 7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау;

ЖОБА

«Жәмилә» повесті		7.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, үзінділерді жатқа айту
	Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салғастыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық , драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
	Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу

4) 8-сынып:

Шығарма	Бөлім	Оқыту мақсаттары
Барлығы: 68 сағат, аптасына 2сағат		
1-тоқсан (18 сағат)		
«Көл текін» ескерткіші «Оғузнамә» эпосы	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау;

		8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
Билал Назимдың ғазалдары	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын

ЖОБА

		пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
Исмаил Саттаровның «Қазақстан», «Таң», «Біз жеңемізз» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
2-тоқсан (14 сағат)		
Һезмәт Абдуллиндің «Отты шеңбер» романы	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.12.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану

	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
Хелил Һәмраевтың «Ерлік»поэмасы	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып,

ЖОБА

		тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
3 - тоқсан (20 сағат)		
Жамалдин Босақовтың «Көш» тарихи романы	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
Йүсүпбәг Мухлисовты	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды

ЖОБА

ң «Ғени Батур» әңгімесі		анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
Савутжан Мәмәтқулов тың «Надамәт» өлеңі, Шайим Шаваевтың «Сырлы ақ бұлыттар» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың

		(психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
Зунун Қадирийдің «Ғунчәм» драмасы	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.3.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық

		құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
4-тоқсан (16 сағат)		
Құрван Тохтәмовтың «Жағыстайлықтар» романы	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
Долқун Ясеновтың «Соңғы сәттер», «Сұра» өлеңдері.	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді

		жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
Мұхтар Әуезовтың «Абай жолы» романы	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
Расул Ғамзатовниң «Менің Дағистаным», «Ана тіл» шығармалары	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп

		креативті жазу
	Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу

5) 9-сынып:

Шығарма	Бөлім	Оқыту мақсаттары
Барлығы: 68 сағат, аптасына 2 сағат		
1-тоқсан (18 сағат)		
Жүсүп Баласағұндың «Құтты білік» дастаны. Махмұт Қашқаридің «Түркі тілдер сөздігіндегі» фольклор үлгілері	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып,

		жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
Атаий, Сәккакий, Лутфий өлеңдері	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
Алішер Наваийдің «Пәрһат-Ширин» дастаны	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда

ЖОБА

		қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
Аязийдің «Жаһаннамә» дастаны	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу

	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
2-тоқсан (14 сағат)		
Хирқитийдің «Myhəббətнамə вə mehнəткам» поэмасы	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
Әршийдің шығармалары	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау;

ЖОБА

		9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
Зәлилийдің шығармалары	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
Нәвбәтийдің шығармалары, Муһәммәт Садиқ Қашқарийдің «Тәзкирәи әзизан» шығармасы	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту

ЖОБА

		мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
3-тоқсан (20 сағат)		
Абдуреһим Низарийдің «Мәһзун-Гулниса», «Рабиә-Сәъдин» дастандары	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу;

ЖОБА

		9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
Билал Назимдің «Ғазат дәр мүлки Чин» дастаны	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
Хелил Һәмраевтың «Диқан» поэмасы	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды

ЖОБА

		талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
Абдуреһим Өткүрдің «Із» романы	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы

ЖОБА

		көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
4-тоқсан (16 сағат)		
Боғда Абдулланың өлеңдері	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу
Махамбет Өтемісовтың «Баймағамбет султанға айтқаны», «Жалғыздық»	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау;

ЖОБА

өлеңдері Махтұмқұли Пірағи өлеңі		9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
	Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
	Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сын мақала жазу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
43-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Өзбек тілі» оқу пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ өзбек әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. «Өзбек тілі» оқу пәнінің басты міндеттері:

8) өзбек тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) әрекеттері түрінде сауаттылықпен қолдану дағдыларын дамыту;

9) өзбек тілін күнделікті өмірде еркін қолданып жүрген қарым-қатынас құралынан тілдік құбылыс ретіндегі заңдылықтар негізінде танып-білу дағдыларын қалыптастыру;

10) өзбек тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып білу.

4. «Өзбек тілі» оқу пәнінің бағдарламасы оқушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және оқушының ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді.

5. «Өзбек тілі» оқу пәнінің бағдарламасы функционалдық-коммуникативтік бағытқа негізделіп құрастырылған. Ол білім алушылардың тіл туралы түсініктерін тереңдетіп, ұлттық және әлемдік мәдениеттің маңыздылығы туралы түсініктерін кеңейтеді.

6. «Өзбек тілі» оқу пәнін зерделеу:

3) өзінің ойын ауызша және жазбаша формада сауатты құрастыруға және айтуға үйретеді;

4) тілдің грамматикалық құрылымын терең меңгеруге, жазба тілінің тұрақты дағдыларын қалыптастыруға, академиялық тілді сауатты қолдануды дамытуға бағытталады;

3) ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға бағытталған қолданбалы бағытты ұстанатын коммуникативтік әдіске негізделеді;

4) тіл мен мәдениет арасындағы байланыс түсінігін қалыптастырады;

5) әдеби: әңгіме, поэзия, драма, ғылыми материалдар және бұқаралық ақпарат құралдары материалдары тұрғысынан тұлғалық көзқарас қалыптастырады;

2-тарау. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұны

7. «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

6) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

7) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

8) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;

9) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;

10) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

8. «Өзбек тілі» оқу пәні оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлім сынып бойынша оқыту мақсаттарынан, күтілетін нәтижеден тұратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді

9. Оқу мақсаттары мұғалім мен оқушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады: тыңдалым және айтылым, оқылым, жазылым, әдеби тіл нормаларын сақтау.

10. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) мәтіннен ақпаратты анықтау;

4) негізгі ойды анықтау;

5) тыңдалым материалы бойынша жауап беру және бағалау;

6) сөйлеу мәдениетін дамыту.

11. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ақпаратты түсіну;

2) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

3) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

4) мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу;
5) мәтіндерге салыстырмалы анализ жасау;
6) оқылым стратегияларын қолдану;
7) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.
12. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) жоспар құру;
2) әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру;
3) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;
4) эссе жазу;
5) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;
6) мәтіндерді түзету және редакциялау.
13. «Әдеби тіл нормаларын сақтау бөлімі» келесі бөлімшелерден тұрады:
1) орфографиялық норма
2) орфоэпиялық норма
3) лексикалық норма;
4) грамматикалық норма;
5) пунктуациялық норма.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

14. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 5.5.1.1. кодында «5» - сынып; «5.1» - дағдылар; «1» - оқу мақсатының реттік нөмірі.

15. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Болжау	5.1.1.1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын болжау	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйек сөздерге, үзінділерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру.
2. Әртүрлі жанрдағы мәтін	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу – еңбек	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-

КОБА

дерді талдау	, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру	іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтер дегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау	тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтер дегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалар дан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау	тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтер дегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау	экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас,монография, мақала, жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау
3. Мәтінненақпартты анықтау	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау	9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау
4. Негізгі ойды анық тау	5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау	6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар	7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды	8.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) талдай отырып,	9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл-күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау

ЖОБА

		арқылы негізгі ойды анықтау	анықтау	негізгі ойды анықтау	
5. Тың далым материалы бойынша жауап беру және бағалау	5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру.	6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру	7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау	8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау	9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	5. 1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру	6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу	7. 1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім	8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу	9. 1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау

			қабылдай білу		

2) оқылым:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Ақпаратты түсіну	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу	9.2.1.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы	6.2.3.1 қазақша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату	7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық	9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық

	жанрлық ерекшелік терін ажырату		арқылы жанрлық ерекшелікте рін ажырату	ерекшелік терін ажырату	түрлерін ажырату
4. Мәтіндер ге салыстыр малы анализ жасау	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндерді ң мазмұнын , тақырыбы н және тілдік құралдары н салыстыр у	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндерді ң тақырыбын , мазмұнын, тілдік ерекшелігі н салыстыру	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицисти калық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицисти калық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5.Мәтін бойынша сұрақтар құрасты ра білу	5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпаратта р ды анықтауға бағытталғ ан сұрақтар құрастыру	6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталға н нақтылау сұрақтарын құрастыру	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалы қ сұрақтар құрастыру	8.2.5.1 перифраза ның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру	9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
6. Оқылым стратегия ларын қолдану	5.2.6.1 оқылым стратегия ларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін	6.2.6.1 оқылым стратегиял арын қолдану: коммента рий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу	7.2.6.1 оқылым стратегияла рын қолдану: комментари й жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу	8.2.6.1 оқылым стратегияла рын қолдану: комментари й жасау, іріктеп оқу, талдап оқу	9.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегиялар ын тиімді қолдана білу

	оқу				
7. Әртүрлі ресурс көздері нен қажетті ақпарат алу	5.2.7.1 энциклопе диялар, балаларға арналған газет-журналда р дан қажетті ақпаратты ала білу	6.2.7.1 энциклопе дия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдар дан қажетті ақпараттар ды алу, авторына сілтеме жасау	7.2.7.1 ғаламтор, энциклопе дия, газет-журналдар, оқулықтард ан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау	8.2.7.1 ғаламтор, энциклопе дия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау	9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттард ы авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарын да орынды қолдану

3) жазылым:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Жоспар құру	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынд ы бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымы н ескере отырып, қарапайым жоспар құру	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымы н ескере отырып, күрделі жоспар құру	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру	9.3.1.1 жинақталға н материалда р негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру
2. Әртүрлі жанрда мәтін дер құрастыр у	5.3.2.1 жанрлық ерекшелікт еріне сай ресімделуі мен құрылымы н сақтап,	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшелікт еріне сай құрылымы н сақтай	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшелікт еріне сай көркемдегі ш	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктері не сай тілдік құралдарды орынды қолданып,	9.3.2.1 мақсатты аудиториян ың қызығушыл ы ғын ынталандыр

ЖОБА

	хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу	отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу	құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу	мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу	у үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу	8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу	9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу
4. Эссе жазу	5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды,	6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша	7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары	8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік	9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген мәселе бойынша екі жақты пікірді немесе

ЖОБА

	белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу	келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу. («келісу, келіспеу» эссесі)	немесе себептеріне өз көзқарасын жазу. (дискуссивті эссе)	тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу. (аргументативті эссе)	жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу. (аргументативті эссе)
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін (компрессия) жазу	5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу	6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, жинақы мәтін жазу	7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу	8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу	9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және редакциялау	6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау	7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау	8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау	9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау

ЖОБА

4) әдеби тіл нормаларын сақтау:

1. Орфо графия лық норма	5.4.1.1 қазақ тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшелікте рін ескере отырып, орфографи ялық нормаға сай жазу	6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздерді орфографи ялық нормаға сай жазу	7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулард ың ерекшелігі н ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографи я лық нормаға сай жазу	8.4.1.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфография лық нормаға сай жазу	9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографи я лық нормаға сай жазу
2. Орфо эпиялық норма	5.4.2.1 сөз ішіндегі және сөз аралығынд а ғы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықт арына сәйкес айта білу	6.4.2.1 екпіннің түрлерін (сөз екпіні, тіркес екпіні, логикалық екпін) сөз және сөйлем ішінде орынды қолдану	7.4.2.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану	8.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияны ң құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	
3. Лексикал ық норма	5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, көп мағыналы сөздер, омоним, антоним, синонимде рді	6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм , неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің	7.4.3.1 фразеологи зм, мақал-мәтелдерді ң эмоционал ды мәнін, көркемдік ерекшелікте рін түсініп қолдану	8.4.3.1 сөздік қор және сөздік құрам ерекшелікте рін түсініп қолдану	9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықт а рын дұрыс қолдану

ЖОБА

	көркемдік ерекшеліктеріне сай қолдану	қолданыс аясын түсіну және ажырата білу			
4. Грамматикалық норма	5.4.4.1 жұрнақ арқылы жасалған туынды сөздерді және күрделі сөздерді ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 5.4.4.2 зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану; 5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.4 сан есімнің мағыналық	6.4.4.1 сөйлемдегі есімдіктің қызметін түсіну, есімдікті зат есім, сын есімнің орнына қолдану; 6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.4.2 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.4.4.4 одағай түрлерін ажырата білу, қолдану; 7.4.4.5.- оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу	8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану; 8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану; 8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер мен айқындауыш мүшелерді қолдана білу; 8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану

	түрлерін ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру				
5. Пунктуациялық норма	5.4.5.1 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің тыныс белгілерін дұрыс қолдану	6.4.5.1 тыныс белгілерінің түрлері мен қызметін (даралауышы) түсіну, дұрыс қолдану	7.4.5.1 сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін (даралауышы және ерекшелеуші) дұрыс қолдану	8.4.5.1 сөйлем соңында қабаттасып қойылатын тыныс белгілерін дұрыс қолдану	9.4.5.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралауышы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажыратын) ережеге сай қолдану

16. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

17. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту өзбек тілінде) сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту өзбек тілінде)

1) 5-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Мәдениет: тіл және қарым-қатынас	Тыңдалым және айтылым	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 жалқы және жалпы есімдерді ажырату, жалғауларды дұрыс қолдану; жалқы және жалпы есімдерді ажырату, жалғауларды дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
2-бөлім. Киіну. Сән.Талғам.	Тыңдалым және айтылым	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру;

		5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу
	Жазылым	5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 жалқы және жалпы есімдерді ажырату, жалғауларды дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
3-бөлім. Отбасылық дәстүрлер мен мерекелер	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.2 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру
	Оқылым	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
	Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 жалқы және жалпы есімдерді ажырату, жалғауларды дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру;

		5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
2- тоқсан		
4-бөлім. Жануарлар әлемі мен өсімдіктер дүниесі	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 ұсынылған тірек сөздер мен иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру
	Оқылым	5.1.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшелік-терін ажырату; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
	Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
5-бөлім. Бос уақыт және хобби	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған

		мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің; мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.1.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
3- тоқсан		
6-бөлім. Қиял әлемі	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 ұсынылған тірек сөздер мен иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу

	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 сан есімдерді дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
7-бөлім. Көлік және жол белгілері	Тыңдалым және айтылым	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылы-мын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 сан есімдерді дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшелікте-рін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
8-бөлім. Адамның сырт келбеті мен мінезі.	Тыңдалым және айтылым	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру; 5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру

	Оқылым	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
	Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 сан есімдерді дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
4 -тоқсан		
9-бөлім:. Аспан әлемінің құпиялары	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 ұсынылған тірек сөздер мен иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу
	Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 сан есімнің мағыналық түрлерін ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру;

		5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшелікте-рін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
10-бөлім. Саяхат және демалыс.	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру
	Оқылым	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 сан есімнің мағыналық түрлерін ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру;

		5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін өзбек тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану

2) 6-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Қазақстандағы көрікті жерлер	Тыңдалым және айтылым	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.4.1 әр абзацты жүйелі құрастырып және көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу (келісемін, келіспеймін) себептерін айқын көрсетіп сынылған тақырып аясында эссе жазу
	Әдеби тіл нормалары	6. 4.4.1 ауызша және жазбаша жұмыстарда сын есімдерді қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
2-бөлім. Ұлттық және	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық,

отбасылық құндылықтар		құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.3.1 қазақша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру
	Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.1 ауызша және жазбаша жұмыстарда сын есімдерді қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
3-бөлім. Әлемнің жеті кереметі.	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
	Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдры бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалар	6.4.4.1 ауызша және жазбаша жұмыстарда сын есімдерді қолдану;

	ы	6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
2 -тоқсан		
4-бөлім. Астана – мәдениет пен өнер ордасы	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт- сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау;

		6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
5-бөлім. Тарихи тұлғалар	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.3.1 қазақша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.2.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт- сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфография-лық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
3- тоқсан		
6-бөлім. Су – тіршілік	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау;

көзі. Қазақстандағы өзен-көлдер		6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
	Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт- сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
7-бөлім. Спорт. Белгілі спорт жұлдыздары.	Тыңдалым және айтылым	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	6.2.3.1 қазақша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
	Жазылым	6.3.4.1 әр абзацты жүйелі құрастырып және көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу (келісемін, келіспеймін) себептерін айқын көрсетіп сынылған тақырып аясында эссе жазу; 6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт- сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану;

		6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
8-бөлім. Қазақ халқының әдет-ғұрыптары мен салт-дәстүрлері. Наурыз	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшелік-теріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
4- тоқсан		
9-бөлім. Әлемдегі ірі	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау;

кітапханалар		6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
	Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.4.1 әр абзацты жүйелі құрастырып және көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу (келісемін, келіспеймін) себептерін айқын көрсетіп сынылған тақырып аясында эссе жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
10-бөлім. Ғылым мен технология жетістіктері	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.3.1 қазақша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату;

		6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану

3) 7-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Ауа райы және климаттық өзгерістер	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік

		мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.1.1 жалғаулар мен шылауларды орфографиялық нормаға және үндестік заңына сәйкес жазу; 7.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін сөздер мен сөйлемдерде екпінді дұрыс қолдану; 7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің мәнін түсіну және қолдану; 7.4.5.1 сөйлем мүшелерінің ерекшеленуі барысында тыныс белгілерін дұрыс қолдану
2-бөлім. Көшпенділер мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.4.2 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің мәнін түсіну және қолдану; 7.4.5.1 сөйлем мүшелерінің ерекшеленуі барысында тыныс белгілерін дұрыс қолдану

3-бөлім. Денсаулық – зор байлық	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру
	Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.1.1 жалғаулар мен шылауларды орфографиялық нормаға және үндестік заңына сәйкес жазу; 7.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін сөздер мен сөйлемдерде екпінді дұрыс қолдану; 7.4.3.1 фразеологизм, мақал мәтелдердің мәнін түсіну және қолдану; 7.4.5.1 сөйлем мүшелерінің ерекшеленуі барысында тыныс белгілерін дұрыс қолдану
2-тоқсан		
4-бөлім. Сүйіспеншілік пен достық	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру;

		7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті си-паттап жазу; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.2 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.4.5 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
5-бөлім. Музыка өнері және қазақтың киелі домбырасы	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым	7.22.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра

		талдау; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.2 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.4.5 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
3- тоқсан		
6-бөлім. Ғаламтор және әлеуметтік желілер	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау;

		7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.4.3 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.4.5 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
7-бөлім. Қазақстандағы ұлттар достастығы	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу;

		7.4.4.5 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
8-бөлім. Дұрыс тамақтану. Гендік өзгеріске ұшыраған тағамдар	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.4 одағай түрлерін ажырата білу, қолдану; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.4.3 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.4.5 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау.
4- тоқсан		
9-бөлім. Жеңіс күні. Ұлы ерлікке тағзым	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу

	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.4.3 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.4.5 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
10-бөлім. Ғылыми фантастика	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау

	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормасы	7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.4.3 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.4.5 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау.

4) 8-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Көне түркі жазбалары және қазақ жазуы	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтініңде келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.6.1 коммуника

		тивтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтін-дердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу; 8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
2-бөлім. Адамзаттық құндылықтар және әлем мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы, көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау,сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымда-малар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий

		жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім ұсынып эссе жазу; 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
2 -тоқсан		
4-бөлім. Кәсіп пен еңбек. Болашақ мамандықтары	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы, көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау; 8.1.6.1 коммуника тивтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу;

		8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
5-бөлім. Ғарышты игеру жетістіктері	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтінніңде келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау,сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу; 8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу;

		8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
3 -тоқсан		
6-бөлім. Биоалуантүрлілік. Қызыл кітапқа енген жануарлармен өсімдіктер	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтінніңде келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау,сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер мен айқындауыш мүшелерді қолдана білу; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
7-бөлім. Қоршаған орта және энергия ресурстары	Тыңдалым және айтылым	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы, көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай

		тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
8-бөлім. Жасөспірім және заң	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8. 1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу
	Жазылым	8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
4 -тоқсан		

9-бөлім. Театр өнері мен мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтіннің де келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау, сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану:комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім; 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
10-бөлім. Қазақстандағы туризм және экотуризм	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы, көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу;

		8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану

5) 9-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Мәңгілік Ел - мұратым	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау
	Оқылым	9.2.2.1 өзбек тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану;

		9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
2-бөлім. Жаһандану мәселелері	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас,монография, мақала, жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл-күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру;

ЖОБА

		9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	9. 4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9. 1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
2 -тоқсан		
4-бөлім. Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан. ЭКСПО - 2017	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, монография, мақала, жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл-күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	9. 4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу;

ЖОБА

		9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
5-бөлім. Адам құқығы мен бостандығы	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау
	Оқылым	9.2.2.1 өзбек тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9. 4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
3 -тоқсан		
6-бөлім. Отбасы және демографиялық өзгеріс	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас,монография, мақала, жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл-күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау

	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.2.1 өзбек тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскерипатриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
7-бөлім. Биотехнология және гендік инженерия келешегі	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау
	Оқылым	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу

ЖОБА

8-бөлім. Бұқаралық ақпарат құралдары	Тыңдалым және айтылым	9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау; 9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
	Оқылым	9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
4- тоқсан		
9-бөлім. Әлемдегі қақтығыстар және бейбітшілік	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл- күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау
	Оқылым	9.2.2.1 өзбек тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру;

		9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
10-бөлім. Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, монография, мақала, жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау; 9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу

ЖОБА

	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
44 -қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәнібойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Өзбек әдебиеті әлем әдебиетінде қосқан үлесімен және өзіндік орнымен ерекшеленеді, қалыптасқан бай тарихы білім алушылардың танымдық әлеуетін кеңейтеді.

3. «Өзбек әдебиеті» оқу бағдарламасының мазмұны жанрлық ұстанымды, әлем әдебиетімен салыстырмалы түрде өзбек әдебиеті ақын-жазушыларының шығармашылық ерекшелігін көрсетеді. Бағдарлама мазмұнына енген шығармалар арқылы білім алушылар жеке, әлеуметтік және адамзаттық мәселелерге, яғни, адамзат тұрмысындағы қарама-қайшылыққа, қуаныш, қайғы, күрес, дилеммаларға назар аударады, талқылайды, зерттейді.

4. Әдебиеттің тарихпен, мәдениетпен өзара байланысы, оның тәрбиелік әлеуеті білім алушыларда толық дүниетаным және жеке адамгершілік қасиеттерін қалыптастыруға әсер етеді.

5. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнін оқытудың міндеттері білім алушылардың сауаттылығын қалыптастыру, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттерін қалыптастыру және танымдық және коммуникативтік дағдыларын дамытудан тұрады.

6. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнін оқыту барысында білім алушылар:

1) өзбек әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

2) өзбек халқының тарихын қалыптастырған өзбек әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін анықтайды және түсінеді;

3) түрлі жағдайларға бейімделуге және өздігінен шешім қабылдауға үйренеді;

4) қазіргі қоғамдық даму деңгейіне сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

2-параграф. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

7. «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
2) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
3) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
4) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
5) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

8. «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтиже түріндегі оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

9. Әр бөлімше ішінде жүйелі қамтылған оқу мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлауға және білім алушылардың жетістігін бағалауға, сонымен қатар оларға оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат беруге мүмкіндік береді.

10. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

17) мазмұн және пішін;
18) әдеби шығарма тұжырымдамасы;
19) көркем шығармадағы образ;
20) шығарма үзінділерімен жұмыс.

11. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

5) әдеби шығарманың композициясы;
6) автор бейнесі;
7) көркем шығарманың тілі;
8) шығармашылық жұмыс.

12. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

5) тарихи және көркемдік құндылығы;
6) заманауилығы мен жаңашылдығы;
7) әдеби эссе;
8) әдеби сын.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан оқу мақсатының нөмірін көрсетеді. Мысалы, 5.1. кодында «5» - сынып; «5.1» - оқу мақсатының нөмірі.

14. 14. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау.	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау.	7.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау.	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, пролог тарды анықтау.	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау.
2. Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	5.1.2.1әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау	6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру	7.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау	8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау
3. Көркем шығармадағы образ	5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу	6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін сипаттау	7.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау	8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдаудатура және жанама мінездеулерді жіктеу	9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау

ЖОБА

4. Шығарма үзінділерімен жұмыс	5.1.4.1 көркем шығармалар дан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	7.1.4.1 көркем шығармаға ғы кейіпкер бейнесін ашып,үзінділерді жатқа айту	8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану	9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.Әдеби шығарманың композициясы	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтармен бейнелерді салыстыру	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау
2. Автор бейнесі	5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау	6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау	7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау	8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау	9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау
3. Көркем шығарманың тілі	5.2.3.1 шығармаға ғы тілдік бейнелеу,	6.2.3.1 шығармаға ғы көркем ауыстыру	7.2.3.1 шығармаға ғы көркемдегіш	8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш	9.2.3.1 шығармаға ғы әдеби тілді

	суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау	ларды (метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау	ш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау	құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау	құбылтумен айшықтаудың (троппен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру
4. Шығармашылық жұмыс	5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу	6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу	7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу	8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті сипаттау	9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Тарихи және көркемдік құндылығы	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлерінде гі осы

	тарихи құндылығын бағалау	салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығы на баға беру	портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығы на баға беру	осы тектес басқа шығармалар мен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	мазмұндас туындылармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау.
2. Заманауилығы мен жаңашылдығы	5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау	6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру	8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру	9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру
3. Әдеби эссе	5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу	9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып,	6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы	7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы	8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын – пікірлерге сүйене отырып,	9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілеріме

ЖОБА

	сыни хабарлама жазу	сыни хабарлама жасау	шағын сыни шолу жазу	өзіндік сыни пікір жазу	н салыстыра талдап, шағын сыни мақала жазу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәнібойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту өзбек тілінде) сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту өзбек тілінде)

1) 5-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Алыс аңыздар дауысы	«Үш ағайынды батырлар», «Сусамбил» ертегілері, А. Обиджон «Әділ «Бүркітшах және Замбұрық» атты ертегі», Һ. Алымжан «Айгул мен Бахтиёр». М. Осим «Томарис» аңызы Г. Х. Андерсен «Бұлбұл» ертегі	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу

		Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
2-тоқсан			
«Тәрбиенің қайнар бұлағы»	М. Осим «Шырақ» аңызы А. Навоий «Маһбуб ул-қулуб» Саъдий Шерази «Гүлістан» асари З.М. Бобур рубаийлары З. Фурқат өлеңдері	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
		Бағалау және салыстыру	5.2.3.1 шығарма дағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау
3-тоқсан			
Балалық шақтың мінсіз аспаны	А. Қадирий «Көкпарда» һикаясы Ҳ. Имонбердиев «Аһу», «Ғанича» өлеңдері Ғ. Ғулом «Менің ұры балам-ау» һикаясы Айбек «Фонарчи	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу;

	ота» һикаясы Носир Фозилов «Шығарма» һикаясы		5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
		Бағалау және салыстыру	5.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау; 5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 5.3.4.1 оқырманның рухани дүниесіне шығарма әсерін талдай отырып, сыни хабарлама жазу
4-тоқсан			
Көз қарашығымдасың, Отаным!	Эркін Ваһидов «Өзбегім» одасы Өткір Һашимов «Дүниенің істері» Мирпўлат Мирзо өленҷері Мағжан Жумабоев шығармалары	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; 5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; 5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	5.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; 5.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздер, қайталау, өлең құрылысы) мағынасын анықтау; 5.2.4.1 көркем шығармадан алған әсерін сипаттап авторға хат, өлең жазу
		Бағалау және салыстыру	5.3.3.1 шығармадағы кейіпкерді өзіндік құндылығы тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу;

2) 6-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Ойларым шекарасыз..	Жұмбақтар Ұ. Тұхтабаев «Сары деуні мініп» қиссасы Ж. Родари «Үруді білмейтін күшік» ертегі Ч. Айтматов «Ақ желкен» қиссасы	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзия лық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
2-тоқсан			
Жүрек сырлары	Зулфия өлеңдері Саид Ахмад «Қаблан», «Бұрынғы» hикаялары Муқими шығармалары	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкер дің типтерін сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту

	А. Қаҳҳор «Науқас» hикаясы Халық әндері	Анализ және интерпретация	6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Бағалау және салыстыру	6.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау
3-тоқсан			
Өткен күніңді ұмытпа	Э. Ваһидов «Нидо» дастаны О. Ёқубов «Бал мұздақ» hикаясы М. Шайхзаде «Жыл дардың сәлемін жылдарға елтіп» Ө. Һашимов «Соғыс тың сонғы құрбаны»	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1әдеби туындыдағы кейіпкер дің типтерін сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзия лық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдала нып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру; 6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу;

			6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
4-тоқсан			
Сөзде сиқыр бар	А. Навоий «Һайрат үл-аброр» дастаны Абай өлеңдері Гулханий «Зарбулмасал» шығармасы Азим Суюн «Баһадурдің алдараспаны», «Тұтқын» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін анықтау; 6.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру; 6.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін сипаттау; 6.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		Анализ және интерпретация	6.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына негіздеме жасау; 6.2.2.1 эпикалық, поэзия лық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; 6.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (метафора, кейіптеу, метонимия, гипербола, литота, аллегория, антитеза, градация, арнау) анықтау; 6.2.4.1 әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттап жазу
		Бағалау және салыстыру	6.3.3.1 шығармадағы кейіпкерлер қарым-қатынасын отбасылық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау

3) 7-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Көне күндерден жеткен жәдігерлер	«Равшан» дастаны Атойи өлеңдері Алишер Навои	Түсіну және жауап беру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи

	«Сабъаи сайяр» дастаны Түрді Фарағи өлеңдері		тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салыстыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарма ның эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
2-тоқсан			
Толғауы тоқсан қызыл тіл	Увайси шығармалары Һ. Һ. Ниязи өлеңдері А. Қадири «Мehраптан шаян» шығармасына н үзінділер Чөлпан өлеңдері А. Қahhар «Ұры» hикаясы	Түсіну және жауап беру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салыстыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторика

			лық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашыл дығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
3-тоқсан			
«Бұл – мен туылған топырақ»	А. Қаһһар «Қорқыныш» һикаясы Һ. Алымжан «Һолбуки түн» өлеңі Миртемір өлеңдері У. Насыр өлеңдері Зулфия шығармалары Ш. Һолмирзаев «Өзбектер» һикаясы Рауф Парфи өлеңдері	Түсіну және жауап беру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу. 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салыстыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу
		Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашыл дығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарма ның эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
4-тоқсан			

«Адам өмірі өлеңдік қатарларда»	Ш. Раҳмон шығармалары М. Юсуф «Мейір қалады», «Түзелмейді дертім менің» өлеңдері О. Хайям рубаилары Расул Ḥамзатов «Ана тілім» өлеңі Абиш Кекилбоев «Бәйгеторық» шығармасы	Түсіну және жауап беру	7.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; 7.3.2.1 әдеби жанр түрлерінің даму барысына, жаңашылдығына заманауи тұрғыдан баға беру; 7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу. 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
		Анализ және интерпретация	7.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салыстыру; 7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; 7.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ) қолданысын талдау; 7.2.4.1 шығармадағы оқиға желісін өзіндік көзқарас тұрғысынан дамытып жазу;
		Бағалау және салыстыру	7.3.3.1 шығарманы ұлттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 7.3.4.1 әдеби шығарма ның эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу

4) 8-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Дананың сөзі-ақылдың көзі	«Күнтуғмиш» дастаны Юсуф Баласағуни «Қутадғу билиг» шығармасы Хоразмий «Муḥаббатнаме» шығармасы	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану

	Сайфи Саройи «Суҳайл ва Гулдурсун» Лутфий өлеңдері А. Навоий шығармалары	Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті сипаттау
		Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашыл дығына баға беру
2-тоқсан			
Өмір фәлсәфәсі	Надира өлеңдері Абдурауф Фитрат өлеңдері Ғ. Ғулам «Уақыт», «Сағыныш» өлеңдері М. Айбек «Навоий» романынан үзінділер	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1. шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті сипаттау

		Бағалау және салыстыру	8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашыл дығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
3-тоқсан			
Тарихи шындық пен көркемдік шешім	М. Шайхзаде «Мырза Ұлықбек» трагедиясы У. Насыр «Нил мен Рим» өлеңі Асқад Мухтар «Чинор» романынан үзінділер Саид Ahмад «Уфқ» романынан үзінділер Х. Султонов «Сағадат қырғағы» қиссасы Төре Сулайман өлеңдері	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті сипаттау
		Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалар мен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу;

			8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
4-тоқсан			
Адам тағдыры	Һалима Худайбердиева өлеңдері Р. Тагор «Нұр менкөлеңкелер» шығармасы Сергей Есенин шығармалары Олжас Сулейменов өлеңдері	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды анықтау; 8.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; 8.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді өз көзқарасын дәлелдеу үшін орынды қолдану
		Анализ және интерпретация	8.2.1.1 композицияны тұтастан бөлшеккке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; 8.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; 8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау; 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті сипаттау
		Бағалау және салыстыру	8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашыл дығына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын гуманистік тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын–пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу

5) 9-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			

Атадан қалған асыл сөз	Көркем сөз сиқыры «Алпамыс» дастаны З. М. Бабур «Бабурнаме» шығармасы Алишер Навоий «Фарҳод мен Шырын» дастаны	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылар мен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашыл дығына баға беру; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілері мен салыстыра талдап, шағын сыни мақала жазу
2-тоқсан			
Адам жанының құпиясы	Амирий өлеңдері Завқий сатирасы Аваз Ўтар өлеңдері Ғафур Ғулом «Хасан Кайфий» hикаясы О. Матжон шығармалары	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау;

			9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілері мен салыстыра талдап, шағын сыни мақала жазу
3-тоқсан			
Көркем қатарларда жасырын ақиқат	Тahир Малик «Соңғы оқ» қиссасы Тоғай Мурад «Ат кісінеген кеште» қиссасы Шавкат Раhман шығармалары Шуhрат «Алтын бұзылмайды» романынан үзінділер Усман Азым өлеңдері	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылар мен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру;

			9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, шағын сыни мақала жазу
4-тоқсан			
Өлеңдің түсті әлеми	Назар Эшонқул «Самалды тоқтатып болмайды» hикаясы Иқбол Мирзо өлеңдері Эсанғали Равшанов өлеңдері Софокл «Шах Эдип» трагедиясы	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; 9.1.2.1 әдеби шығармадағы психологизмді анықтау; 9.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау; 9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	9.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; 9.2.2.1 автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөліне талдау жасау; 9.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдай отырып, автор стиліне баға беру; 9.2.4.1 автор стиліне сүйене отырып, шығармашылық жұмыс жазу
		Бағалау және салыстыру	9.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын ғаламдық тұрғыдан талдап, әдеби эссе жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілері мен салыстыра талдап, шағын сыни мақала жазу

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
45-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Тәжік тілі пәнін оқыту мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, тәжік әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. «Тәжік тілі» оқу пәнінің басты міндеттері:

1) тәжік тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) әрекеттері түрінде сауаттылықпен қолдану дағдыларын дамыту;

2) тәжік тілін күнделікті өмірде еркін қолданып жүрген қарым-қатынас құралынан тілдік құбылыс ретіндегі заңдылықтар негізінде танып-білу дағдыларын қалыптастыру;

3) тәжік тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып білу.

4. «Тәжік тілі» оқу пәнінің бағдарламасы оқушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және оқушының ойлау қабілетін жетілдіруді көздейді.

5. «Тәжік тілі» оқу пәнінің бағдарламасы функционалдық-коммуникативтік бағытқа негізделіп құрастырылған. Ол білім алушылардың тіл туралы түсініктерін тереңдетіп, ұлттық және әлемдік мәдениеттің маңыздылығы туралы түсініктерін кеңейтеді.

6. Тәжік тілін пән ретінде оқытуда оқушылардың ұлттық дүниетанымын кеңейтетін, шығармашылық ойлауға төселдіретін, айналадағы адамдармен дұрыс қарым-қатынас жасауды үйретететін, оны тұлға ретінде әлеуметтендіруге

мүмкіндік беретін басты нысана болып табылады. «Тәжік тілі» пәні бағдарламасы білім деңгейі жоғары, ой-өрісі дамыған, өз ойын еркін жеткізе алатын, туындаған мәселелерді шеше білетін және шынайы өмірге бейім жаңашыл ұрпақ тәрбиелеу мәселесін жүзеге асыруға маңызды үлес қосады.

7. « Тәжік тілі» оқу пәнін зерделеу:

5) өзінің ойын ауызша және жазбаша формада сауатты құрастыруға және айтуға үйретеді;

6) тілдің грамматикалық құрылымын терең меңгеруге, жазба тілінің тұрақты дағдыларын қалыптастыруға, академиялық тілді сауатты қолдануды дамытуға бағытталады;

3) ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптастыруға бағытталған қолданбалы бағытты ұстанатын коммуникативтік әдіске негізделеді;

4) тіл мен мәдениет арасындағы байланыс түсінігін қалыптастырады;

5) қазақ, орыс және басқа халықтардың мәдениетімен салыстыра отырып ұйғыр тілінің ұлттық-мәдени ерекшелігі туралы көзқарас қалыптастырады.

2-тарау. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұны

8. «Тәжік тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

11) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;

12) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;

13) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;

14) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;

15) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

9. «Тәжік тілі» пәні оқу бағдарламасының мазмұны бөлім бойынша оқыту ұйымдастырылған. Бөлім сынып бойынша оқыту мақсаттарынан, күтілетін нәтижеден тұратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламада оқу мақсаттары төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді.

10. Оқу мақсаттары мұғалім мен оқушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады: тыңдалым және айтылым, оқылым, жазылым, әдеби тіл нормаларын сақтау.

11. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) мәтіннен ақпаратты анықтау;

4) негізгі ойды анықтау;
5) тыңдалым материалы бойынша жауап беру және бағалау;
6) сөйлеу мәдениетін дамыту.
12. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) ақпаратты түсіну;
2) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;
3) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;
4) мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу;
5) мәтіндерге салыстырмалы анализ жасау;
6) оқылым стратегияларын қолдану;
7) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.
13. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
6) жоспар құру;
2) әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру;
3) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;
4) эссе жазу;
5) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;
6) мәтіндерді түзету және редакциялау.
14. «Әдеби тіл нормаларын сақтау бөлімі» келесі бөлімшелерден тұрады:
6) орфографиялық норма;
7) орфоэпиялық норма;
8) лексикалық норма;
9) грамматикалық норма;
10) пунктуациялық норма.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

15. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан сөйлеу әрекеттерінің ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 5.5.1.1. кодында «5» - сынып; «5.1» - дағдылар; «1» - оқу мақсатының реттік нөмірі.
16. Оқу мақсаттарының жүйесі:
1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Болжау	5.1.1.1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты	6.1.1.1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуы мен аяқталуын	8.1.1.1 мәтіннен алынған дәйек сөздерге, үзінділерге сүйене отырып,	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру,

	болжау	арқылы көтерілетін мәселені болжау	болжау	көтерілетін мәселені болжау	түпнұсқамен салыстыру
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу –еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас,монография, мақала, жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау
3. Мәтінненақпаратты анықтау	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау	9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау
4. Негіз	5.1.4.1 тірек сөздер	6.1.4.1 мәтіннің	7.1.4.1 мәтін	8.1.4.1 мәтінде	9.1.4.1 мәтіннің

ЖОБА

гі ойды анық тау	мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау	құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау	тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау	көтерілген мәселені (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) талдай отырып, негізгі ойды анықтау	мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл- күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау
5. Тыңдалым материалы бойынша жауап беру және бағалау	5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру	6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру	7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау	8.1.5.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу, көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау	9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз	6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық	7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді	8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді,	9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау

	қатысу, өз пікірін білдіру	жеткізу	еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу	жүйелі жеткізу	

2) оқылым:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Ақпаратты түсіну	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау	6.2.1.1 -мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты интерпретациялау	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу	9.2.1.1 перифраз түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану	9.2.2.1 қазақ тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
3. Мәтіннің жанрлық	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық	6.2.3.1 қазақша ауызекі сөйлеу этикеттері	7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация,	9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау,

ерекшелігін ажырату	, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату.	мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату.	құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату	тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшелік терін ажырату.	заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату.
4. Мәтіндерге салыстырмалы анализ жасау	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру	7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау	9. 2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5.Мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу	5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру	6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру.	8.2.5.1 перифразаның түрлі тәсілдерін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру	9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
6.Оқылым	5.2.6.1 оқылым	6.2.6.1 оқылым	7.2.6.1 оқылым	8.2.6.1 оқылым	9.2.6.1 белгілі бір

стратегиялары н қолдану	стратегиялар ын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу	стратегиялар ын қолдану: коммен тарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу	стратегияла рын қолдану: комментари й жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу	стратегияла рын қолдану: комментари й жасау, іріктеп оқу, талдап оқу	мақсат үшін оқылым стратегиялар ын тиімді қолдана білу
7. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу	6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау	7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау	8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау	9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану

3) жазылым:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Жоспар құру	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру
2. Әртүр	5.3.2.1 жанрлық	6.3.2.1 жанрлық	7.3.2.1 жанрлық	8.3.2.1 жанрлық	9.3.2.1 мақсатты

ЖОБА

лі жанрда мәтіндер құрастыру	ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу	және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу	және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу	және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу	аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу	8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу	9. 3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу
4. Эссе жазу	5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай	6.3.4.1 эссе тақырыбынан ауытқымай, абзац түрлерін	7.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа	8.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, мәселе	9.3.4.1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, көтерілген

ЖОБА

	отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу	жүйелі құрастырып, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу. («келісу, келіспеу» эссесі)	байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу. (дискуссивті эссе)	бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыру, өз ойын дәлелдеп жазу. (аргументативті эссе)	мәселе бойынша екі жақты пікірді немесе жағдаятты талқылау, біреуіне таңдау жасап, өз ойын дәлелдеп жазу. (аргументативті эссе)
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін (компрессия) жазу	5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу	6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, жинақы мәтін жазу	7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу	8. 3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу	9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, перифраз тәсілдері арқылы жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге сүйене отырып, түзету және редакциялау	6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп,	7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып,	8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік ауытқуларды, орынсыз қолданылған сөз	9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық түзетулер

		түзету, редакциялау	лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау	оралымдарын талдап, стильдік түзетулер жасау, редакциялау	енгізу, редакциялау

4) әдеби тіл нормаларын сақтау:

Білім алушылар білуі тиіс:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Орфографиялық норма	5.4.1.1 қазақ тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшеліктерін ескере отырып, орфографиялық нормаға сай жазу	6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу	7.4.1.1 жалғаулар мен шылаулардың ерекшелігін ескере отырып, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай жазу	8.4.1.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі-құрама атауларды орфографиялық нормаға сай жазу	9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	5.4.2.1 сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарына сәйкес айта білу	6.4.2.1 екпіннің түрлерін (сөз екпіні, тіркес екпіні, логикалық екпін) сөз және сөйлем ішінде орынды қолдану	7.4.2.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп қолдану	8.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	
3. Лексикалық	5.4.3.1 тура және ауыспалы	6.4.3.1 көнерген сөз,	7.4.3.1 фразеологизм, мақал-	8.4.3.1 сөздік қор және сөздік	9.4.3.1 лексикалық стилистика

норма	мағыналы сөздерді, көп мағыналы сөздер, омоним, антоним, синонимдерді көркемдік ерекшеліктеріне сай қолдану	эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолданыс аясын түсіну және ажырата білу	мәтелдердің эмоционалды мәнін, көркемдік ерекшеліктерін түсініп қолдану	құрам ерекшеліктерін түсініп қолдану	заңдылықтарын дұрыс қолдану
4. Грамматикалық норма	5.4.4.1 жұрнақ арқылы жасалған туынды сөздерді және күрделі сөздерді ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану 5.4.4.2 зат есімдердің мағыналық түрлерін мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану 5.4.4.3 сын есімдердің, шырай түрлерінің	6.4.4.1 сөйлемдегі есімдіктің қызметін түсіну, есімдікті зат есім, сын есімнің орнына қолдану 6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт-сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану 6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану 7.4.4.2 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану 7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану 7.4.4.4 одағай түрлерін ажырата білу, қолдану	8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану 8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану 8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер мен айқындауы	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану 9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану 9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдерді

	көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу 5.4.4.4 сан есімнің мағыналық түрлерін ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу 5.4.4.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру	ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану	7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу	ш мүшелерді қолдана білу 8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану	ң жасалу жолдарын білу, қолдану
5. Пунктуациялық норма	5.4.5.1 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің тыныс белгілерін дұрыс қолдану	6.4.5.1 тыныс белгілерінің түрлері мен қызметін (даралауш ы) түсіну, дұрыс қолдану	7.4.5.1 сөйлем соңында және сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерін (даралаушы және ерекшелеуші) дұрыс қолдану	8.4.5.1 сөйлем соңында қабаттасып қойылатын тыныс белгілерін дұрыс қолдану	9.4.5.1 құрмалас сөйлемнің тыныс белгілерін (даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын) ережеге сай қолдану

17. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

18. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің

ЖОБА

5-9-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту тәжік тілінде) сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту тәжік тілінде)

1) 5-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Мәдениет: тіл және қарым-қатынас	Тыңдалым және айтылым	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.1 жұрнақ арқылы жасалған туынды сөздерді және күрделі сөздерді ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 5.4.1.1 қазақ тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшелікте рін ескере отырып, орфографиялық нормаға сай жазу; 5.4.2.1 сөз ішіндегі және сөз аралығында ғы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарына сәйкес айта білу; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, көп мағыналы сөздер, омоним, антоним,

		синонимдерді көркемдік ерекшеліктеріне сай қолдану
Киіну. ән.Талғам	Тыңдалым және айтылым	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.6.1 оқылым стратегия-ларын қол-дану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпа-ратты табу үшін оқу
	Жазылым	5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфография-лық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.1 жалқы және жалпы есімдерді ажырату, жалғауларды дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшелікте-рін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Отбасылық дәстүрлер мен мерекелер	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру
	Оқылым	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарлан-дырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшелік-терін ажырату; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттар-ды анықтауға бағытталған сұрақтар

		құрастыру
	Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.1 жалқы және жалпы есімдерді ажырату, жалғауларды дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшелікте-рін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
2- тоқсан		
Жануарлар әлемі мен өсімдіктер дүниесі	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 ұсынылған тірек сөздер мен иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру
	Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
	Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау

	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.2 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшелікте-рін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Бос уақыт және хобби	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің; мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.2 сын есімдердің, шырай түрлерінің көркемдік ерекшелігін тану, сын есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын атау және қолдану

		барысында үндестік заңының ерекшелікте-рін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
3- тоқсан		
Қиял әлемі	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 ұсынылған тірек сөздер мен иллюстрация-лар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.3 сан есімдерді дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшелікте-рін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Көлік және жол белгілері	Тыңдалым және айтылым	5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы;

		5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.2.1 жанрлық ерекшеліктеріне сай ресімделуі мен құрылымын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.3 сан есімдерді дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Адамның сырт келбеті мен мінезі	Тыңдалым және айтылым	5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру; 5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру
	Оқылым	5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру
	Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.3 сан есімдерді дұрыс қолдану; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін

		ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану; 5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
4 -тоқсан		
Аспан әлемінің құпиялары	Тыңдалым және айтылым	5.1.1.1 ұсынылған тірек сөздер мен иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру
	Оқылым	5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану; 5.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқу
	Жазылым	5.3.3.1 сюжетті суреттердің (фотосуреттер) желісі бойынша әңгіме құрастыру; 5.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу; 5.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық қателерді сөздіктерге көмегімен түзету және сөйлемдерді редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 сан есімнің мағыналық түрлерін ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшелікте-рін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану;

		5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Саяхат және демалыс	Тыңдалым және айтылым	5.1.2.1 әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (ән мәтіні, хабарлама, жарнама, хабарландыру) көтерілген мәселені түсіндіру; 5.1.4.1 тірек сөздер мен жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 5.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай эмоционалды сөздерді, дауыс ырғақтары арқылы қыстырма, қаратпа, одағай сөздерді еркін қолданып, диалогке даярлықсыз қатысу, өз пікірін білдіру
	Оқылым	5.2.3.1 хат, хабарлама, жарнама, нұсқаулық, хабарландырудың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшелік-терін ажырату; 5.2.4.1 ауызекі стильдегі мәтіндердің мазмұнын, тақырыбын және тілдік құралдарын салыстыру; 5.2.5.1 мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру; 5.2.7.1 энциклопедиялар, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпаратты ала білу
	Жазылым	5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.2.1 жанрлық ерекшелікте-ріне сай ресімделуі мен құрылы-мын сақтап, хат, жарнама, хабарландыру құрастырып жазу; 5.3.4.1 эссенің құрылымын сақтай отырып, өзіне таныс адамды, табиғатты немесе оқиғаны сипаттап жазу
	Әдеби тіл нормалары	5.4.4.4 сан есімнің мағыналық түрлерін ажырата білу, сан есімді зат есім орнына қолдана білу; 5.4.4.5 төл сөз, төлеу сөз, автор сөзінің жасалу жолдарын, қызметін білу, төл сөзді төлеу сөзге айналдыру; 5.4.1.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын атау және қолдану барысында үндестік заңының ерекшеліктерін ескеру; 5.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін тәжік тілінің дыбыстарын айту және қолдану барысында үндестік заңын ескеру; 5.4.3.1 тура және ауыспалы мағыналы сөздерді, омоним, антоним, синонимдерді қолдану;

		5.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану

2) 6-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Қазақстандағы көрікті жерлер	Тыңдалым және айтылым	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдердіорынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапа-йым жоспар құру; 6.3.4.1 әр абзацты жүйелі құрастырып және көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу (келісемін, келіспеймін) себептерін айқын көрсетіп сынылған тақырып аясында эссе жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.1 ауызша және жазбаша жұмыстарда сын есімдерді қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Ұлттық және отбасылық құндылықтар	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью)

		көтерілген мәселені талдау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.3.1 қазақша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық жәнежанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру
	Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.1 ауызша және жазбаша жұмыстарда сын есімдерді қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Әлемнің жеті кереметі	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
	Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру;

		6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалда-ры бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.1 сөйлемдегі есімдіктің қызметін түсіну, есімдікті зат есім, сын есімнің орнына қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 6.4.2.1 екпіннің түрлерін (сөз екпіні, тіркес екпіні, логикалық екпін) сөз және сөйлем ішінде орынды қолдану; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолданыс аясын түсіну және ажырата білу; 6.4.5.1 тыныс белгілерінің түрлері мен қызметін (даралаушы) түсіну, дұрыс қолдану
2-тоқсан		
Астана – мәдениет пен өнер ордасы	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.6.1 оқылым стратегияла-рын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере оты-рып, қарапайым жоспар құру; 6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру;

		6.3.4.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт- сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Тарихи тұлғалар	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.3.1 қазақша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалда-ры бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт- сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша

		және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
3- тоқсан		
Су – тіршілік көзі. Қазақстандағы өзен-көлдер	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану
	Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру; 6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт- сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану

Спорт. Белгілі спорт жұлдыздары	Тыңдалым және айтылым	6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар
	Оқылым	6.2.3.1 қазақша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
	Жазылым	6.3.4.1 әр абзацты жүйелі құрастырып және көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу (келісемін, келіспеймін) себептерін айқын көрсетіп сынылған тақырып аясындаэссе жазу; 6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.2 етістіктің етіс түрлері мен салт- сабақты етістіктердің тіркесімдік мүмкіндігін ауызша және жазбаша тілдесім барысында қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрасты-ру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
Қазақ халқының әдет-ғұрыптары мен салт-дәстүрлері. Наурыз	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдерді орынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған

		газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрасты-ру үшін хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану
4- тоқсан		
Әлемдегі ірі кітапханалар	Тыңдалым және айтылым	6.1.1.1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, детальді ақпаратты анықтау; 6.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны бойынша жалпы және нақты сұрақтарға жауап беру, мәтіндегі ақпаратты шынайы өмірмен байланыстыру
	Оқылым	6.2.2.1 ауызекі сөйлеу және көркем сөйлеудің стильдік ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 6.2.4.1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру; 6.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, рөлге бөліп оқу
	Жазылым	6.3.3.1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру; 6.3.4.1 әр абзацты жүйелі құрастырып және көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу (келісемін, келіспеймін) себептерін айқын көрсетіп сынылған тақырып аясындаэссе жазу;

		6.3.6.1 мәтіндегі орфографиялық және пунктуациялық қателерді сөздіктерге, емле ережелеріне сүйеніп, түзету, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау
Ғылым мен технология жетістіктері	Тыңдалым және айтылым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени, ресми-іскери тақырыптарға байланысты диалог, монологтердегі (нұсқаулық, құттықтау, хабарландыру, өмірбаян, жаңалық, интервью) көтерілген мәселені талдау; 6.1.4.1 мәтіннің құрылымдық ерекшелігіне назар аудара отырып, жетекші сұрақтар арқылы негізгі ойды анықтау; 6.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайресми сөздер мен тіркестер, дайын тіркестер мен терминдердіорынды қолданып, диалогке қатысу, ойын анық жеткізу
	Оқылым	6.2.1.1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру; 6.2.3.1 қазақша ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 6.2.5.1 мәтіннен негізгі және қосымша ақпаратты, көтерілген мәселені анықтауға бағытталған нақтылау сұрақтарын құрастыру; 6.2.7.1 энциклопедия, сөздік, балаларға арналған газет-журналдардан қажетті ақпараттарды алу, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере оты-рып, қарапа-йым жоспар құру; 6.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай құрылымын сақтай отырып, мінездеме, құттықтау, өмірбаян құрастырып жазу; 6.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ойды білдіретін сөйлемдерді іріктей отырып, мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	6.4.4.3 үстеудің мағыналық түрлерін ажырату, синонимдік қатарларын түрлендіріп қолдану; 6.4.1.1 тақырып бойынша жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздердің орфографиялық нормасын сақтау; 6.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін хабарлы,

		сұраулы, лепті сөйлемдердегі дыбыс ырғағын ескеру; 6.4.3.1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, неологизм, термин, диалект сөз, кәсіби сөз, табу сөздердің қолдану; 6.4.5.1 сөйлем соңынан қойылатын пунктуация белгілерін дұрыс қолдану

3) 7-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Ауа райы және климаттық өзгерістер	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.1.1 жалғаулар мен шылауларды орфографиялық нормаға жәнеүндестік заңына сәйкес жазу; 7.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін сөздер мен сөйлемдерде екпінді дұрыс қолдану; 7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің мәнін түсіну және қолдану; 7.4.5.1 сөйлем мүшелерінің ерекшеленуі барысында тыныс белгілерін дұрыс қолдану

Көшпенділер мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайкөркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.2.1 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.4.3.1 фразеологизм, мақал-мәтелдердің мәнін түсіну және қолдану; 7.4.5.1 сөйлем мүшелерінің ерекшеленуі барысында тыныс белгілерін дұрыс қолдану
Денсаулық – зор байлық	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру

	Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.1 етістіктің есімше, көсемше, тұйық етістік, шақ, рай түрлерін тілдесім барысында қолдану; 7.4.1.1 жалғаулар мен шылауларды орфографиялық нормаға және үндестік заңына сәйкес жазу; 7.4.2.1 ауызша мәтін құрастыру үшін сөздер мен сөйлемдерде екпінді дұрыс қолдану; 7.4.3.1 фразеологизм, мақал мәтелдердің мәнін түсіну және қолдану; 7.4.5.1 сөйлем мүшелерінің ерекшеленуі барысында тыныс белгі-лерін дұрыс қолдану
2-тоқсан		
Сүйіспеншілік пен достық	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы

		мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрін-де берілген процесті си-паттап жазу; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.2 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуынболжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
Музыка өнері және қазақтың киелі домбырасы	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайкөркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне

		сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	7.4.2.1 еліктеу сөздердің стильдік мәнін түсініп қолдану; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуынболжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
3- тоқсан		
Ғаламтор және әлеуметтік желілер	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуынболжау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті сипаттап жазу

	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау.
Қазақстандағы ұлттар достастығы	Тыңдалым және айтылым	7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбалардың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.3 шылау түрлерін ажырата білу, орынды қолдану; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау;

		7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтер-дегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау.
Дұрыс тамақтану. Гендік өзгеріске ұшыраған тағамдар	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайкөркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым	7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу; 7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.4 одағай түрлерін ажырата білу, қолдану; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуынболжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтер-дегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру,

		талқылау
4-тоқсан		
Жеңіс күні. Ұлы ерлікке тағзым	Тыңдалым және айтылым	7.1.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуынболжау; 7.1.4.1 мәтін тақырыбы, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау; 7.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сайкөркем бейнелеуіш, эмоционалды-экспрессивті сөздерді және мақал-мәтелдер мен тұрақты тіркестерді еркін қолданып, диалогке қатысу, пікірталаста тез және дұрыс шешім қабылдай білу
	Оқылым	7.2.1.1 мәтіндік және графиктік (кесте, диаграмма, сурет, шартты белгілер) ақпаратты түсіндіру; 7.2.3.1 хроника, хабар, очерктердің және кеңсе құжаттарының, қызметтік жазбаларың құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 7.2.4.1 идеясы ұқсас публицистикалық және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндердің тақырыбы, құрылымы, мақсатты аудиториясы, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 7.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтардан алынған деректерді қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	7.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, күрделі жоспар құру; 7.3.3.1 мәтін құрылымын (кіріспе бөлім, жалпы мәлімет беру, детальді мәлімет беру) сақтай отырып, графиктік мәтін (шартты белгі, сурет, сызба) түрінде берілген процесті си-паттап жазу; 7.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша тірек сөздер мен сөз тіркестерін синонимдік қатармен ауыстыра отырып, жинақы мәтін жазу
	Әдеби тіл нормалары	7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуын болжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтер-дегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор

		көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
10-бөлім. Ғылыми фантастика	Тыңдалым және айтылым	7.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалар-дан үзінді) автор көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.1.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау
	Оқылым	7.2.2.1 публицистикалық және ресми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 7.2.5.1 мәтін бойынша проблемалық сұрақтар құрастыру; 7.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, зерттеп оқу
	Жазылым	7.3.6.1 мәтіндегі сөздердің тақырыпқа сай орынды қолданылуын тексеру, синонимдік қатармен ауыстыра отырып, лексикалық түзетулер енгізу, редакциялау; 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала, нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу; 7.3.4.1 эссенің әртүрлі түрлерін, сонымен қатар дәлелді, проблемаға өзінің немесе автордың көқарасын көрсетіп жазу
	Әдеби тіл нормасы	7.4.4.5 оқшау сөздердің қызметін түсіну, ажырата білу; 7.4.1.1 мәтін үзінділерін тыңдай отырып, оқиғаның дамуынболжау; 7.4.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жаңалық, ән, көркем әдеби шығармалардан үзінді) автор

		көзқарасы мен көтерілген мәселені талдау; 7.4.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпарат бойынша факті мен көзқарасты ажырата білу; 7.4.5.1 проблемалық сұрақтарға тыңдалған мәтіннен деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру, өз жауабын өзгенің жауабымен салыстыру, талқылау

4) 8-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Көне түркі жазбалары және тәжік жазуы	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтіннінде келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу; 8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр

		бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін ажырату, қолдану; 8.4.2.1 коммуникативтік жағ-даятқа сәйкес өз ойын біл-діру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
Адамзаттық құндылықтар және әлем мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы, көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау,сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолда-на отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану:комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім ұсынып эссе жазу; 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.4.1 сөз тіркесінің байланысу тәсілдері мен түрлері, есімді, етістікті сөз тіркестерін

		ажырату, қолдану; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
2 -тоқсан		
Кәсіп пен еңбек. Болашақ мамандықтары	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы,көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау; 8.1.6.1 коммуника тивтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публи-цистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану:комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопе-дия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім
	Әдеби тіл нормасы	8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану;

		8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану; 8.4.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау; 8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану
Ғарышты игеру жетістіктері	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтініңде келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау, сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу; 8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.2 тұрлаулы және тұрлаусыз сөйлем мүшелерінің сөйлем жасаудағы өзіндік орнын, қызметін түсініп қолдану; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз

		ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
3 -тоқсан		
Биоалуантүрлілік. Қызыл кітапқа енген жануарлар мен өсімдіктер	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтіннің де келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау, сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолда-на отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер мен айқындауыш мүшелерді қолдана білу; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
Қоршаған орта және энергия ресурстары	Тыңдалым және айтылым	8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы, көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу;

		8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
Жасөспірім және заң	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшелікте-рін ажырату; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу
	Жазылым	8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану;

		8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс қолдану
4 -тоқсан		
Театр өнері мен мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	8.1.1.1 тыңдалған мәтіннің де келтірілген дәйек сөздер мен дәлелдерге сүйене отырып, көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ұсынылған ақпараттан астарлы ойды анықтау; 8.1.5.1 көтерілген мәселе бойынша ой тұжырымдау, сұрақтардың көмегімен мәтіннен қажетті ақпаратты таба білу
	Оқылым	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыру; 8.2.6.1 оқылым стратегияларын қолдану: комментарий жасау, іріктеп оқу, талдап оқу; 8.2.7.1 ғаламтор, энциклопедия, газет-журналдар, оқулықтар, ғылыми еңбектерден алынған деректерді дәлел ретінде қолдану, авторына сілтеме жасау
	Жазылым	8.3.1.1 тақырып бойынша материал жинақтап, тезистік жоспар құру; 8.3.4.1 тақырып аясында және эссенің құрылымын сақтап, мәселе бойынша нақты шешім; 8.3.6.1 баспасөз ақпарат құралдары материалдары негізінде стильдік түзетулер жасау, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс

		қолдану
Қазақстандағы туризм және экотуризм	Тыңдалым және айтылым	8.1.2.1 әлеуметтік-қоғамдық, мәдени-тарихи тақырыптарға байланысты диалог, монолог, полилогтердегі (интервью, пікірталас, жолдау, монография және лекциядан үзінді) автор көзқарасы мен экспресивті-эмоционалды сөздердің рөлін талдау; 8.1.4.1 тірек сөздер, автордың көзқарасы,көңіл-күйі негізінде негізгі тақырыпты анықтау; 8.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай ғылыми және халықаралық терминдерді, ғылыми деректерді орынды қолданып, диалог, монолог, полилогта өз ойын дәлелді, жүйелі жеткізу
	Оқылым	8.2.1.1 аралас және тұтас мәтін-дердегі (кесте, диаграмма, сызба, сурет) ақпараттарды салыстыру, өңдеу; 8.2.2.1 публицистикалық және ғылыми стиль ерекшеліктерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 8.2.3.1 мақала, аннотация, презентация, тұжырымдамалар, тезистердің құрылымы мен рәсімделуі арқылы жанрлық ерекшеліктерін ажырату; 8.2.5.1 басқаша айту тәсілін қолдана отырып, мәтін бойынша сұрақтар құрастыру
	Жазылым	8.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, тезис құрастырып жазу; 8.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректердің маңызды тұстарын анықтап жазу; 8.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша мәтіннің баяндау желісін сақтап, әр бөлігінен алынған ақпараттардан жинақы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	8.4.4.4 жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану; 8.4.1.1 бас әріппен жазылатын сөздерді орфографиялық нормаға сай жазу; 8.4.2.1 коммуникативтік жағдаятқа сәйкес өз ойын білдіру үшін дауыс ырғағын, кідірісті және логикалық екпінді қолдану; 8.4.3.1 сөздік қордың ерекшеліктерін түсініп қолдану; 8.4.5.1 сөйлемдерде тыныс белгілерін дұрыс

		қолдану

5) 9-сынып:

Тақырып	Сөйлесім әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Мәңгілік Ел-мұратым	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау
	Оқылым	9.2.2.1 тәжік тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану;

ЖОБА

		9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
Жаһандану мәселелері	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас,монография, мақала, жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл- күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау ; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.1 құрмалас сөйлем жасалу жолдарын, түрлерін білу; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу;

ЖОБА

		9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
2 -тоқсан		
Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан. ЭКСПО -2017	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, монография, мақала, Жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл- күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.2.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.2.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу; 9.2.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану;

ЖОБА

		9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
Адам құқығы мен бостандығы	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау
	Оқылым	9.2.2.1 тәжік тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.2 салалас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
3 -тоқсан		
Отбасы және демографиялық өзгеріс	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, монография, мақала, Жолдау) мақсатты

ЖОБА

		аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл- күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау
	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.2.1 тәжік тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
Биотехнология және гендік инженерия келешегі	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау
	Оқылым	9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.5.1 мәтінде көте-рілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып,

		өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
Бұқаралық ақпарат құралдары	Тыңдалым және айтылым	9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау; 9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
	Оқылым	9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.3 сабақтас құрмалас сөйлемдердің мағыналық түрлерін ажырата білу, түрлендіріп қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
4- тоқсан		

ЖОБА

Әлемдегі қақтығыстар және бейбітшілік	Тыңдалым және айтылым	9.1.1.1 мәтін мазмұны бойынша дайындалған сұрақтарға болжаммен жауап беру, түпнұсқамен салыстыру; 9.1.4.1 мәтіннің мақсатты аудиториясы, автор көзқарасы, көңіл- күйін табу арқылы негізгі ойды анықтау; 9.1.6.1 қоғамдық-саяси, ғылыми, коммуникативтік жағдаятқа сай тиісті сөздер мен фразаларды таңдау, кең көлемді монолог дайындау
	Оқылым	9.2.2.1 тәжік тілі стильдері мен шешендік сөздің түрлерін қолданылған тілдік құралдар арқылы тану; 9.2.3.1 қоғамдық-саяси мәтіндер (жолдау, заңнама, мемлекеттік бағдарламалар, әскери-патриоттық) арқылы мәтіндердің жанрлық түрлерін ажырату; 9.2.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге оқырманның қарым-қатынасын анықтауға арналған талқылау сұрақтарын құрастыру; 9.2.7.1 әртүрлі ресурс көздерінен алынған ақпараттарды авторға сілтеме жасай отырып, жазба жұмыстарында орынды қолдану
	Жазылым	9.3.2.1 мақсатты аудиторияның қызығушылығын ынталандыру үшін әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру; 9.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша автордың негізгі ойын сақтай отырып, өзгерту тәсілдері арқылы мәтін (аннотация, тезис) жазу; 9.3.6.1 жазба жұмысын абзацтар мен бөліктерге бөлу, логикалық түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу
Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану	Тыңдалым және айтылым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми тақырыптарға байланысты әртүрлі жанрдағы кең көлемді мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас,монография, мақала, Жолдау) мақсатты аудитория мен көркемдегіш құралдардың рөлін талдау;

ЖОБА

		9.1.3.1 тыңдалған мәтіннің мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін, шынайылығын зерттеп, қорытынды жасау; 9.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыру, өз пікірін білдіре отырып, сыни баға беру
	Оқылым	9.2.1.1 өзгертіп айту түрінде берілген сұрақтар арқылы қажетті ақпаратты табу, астарлы ойды анықтау; 9.2.4.1 әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 9.2.6.1 белгілі мақсат үшін оқылым стратегияларын тиімді қолдана білу
	Жазылым	9.3.1.1 жинақталған материалдар негізінде көзделген мақсатқа сәйкес ауызша және жазбаша мәтіндер үшін күрделі жоспар құру; 9.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, бірнеше графиктік мәтіндегі (диаграмма, кесте) деректерді салыстыру, маңызды тұстары мен үрдістерді (тенденция) анықтап жазу; 9.3.4.1 эссенің құрылымын сақтап, ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшіліктерін көрсете отырып, өз ойын негіздеумен эссе жазу
	Әдеби тіл нормасы	9.4.4.4 аралас құрмалас сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, қолдану; 9.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 9.4.3.1 лексикалық стилистика заңдылықтарын дұрыс қолдану; 9.4.5.1 бас әріппен жазылатын күрделі атауларды дұрыс жазу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
46-қосымша

Негізгі білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Әдебиет бойынша оқу бағдарламасының мақсаты – көркем шығармаларды қабылдау және талдау арқылы адамның рухани құндылықтарының қалыптасуына ықпал ету, тұлғалық таңдау негізінде дүниені және өзін-өзі тану үшін білім, білік, дағдыларын пайдалана алатын білікті оқырман тәрбиелеу.

3. «Тәжік әдебиеті» бойынша оқу пәні бағдарламасының міндеттері:

1) тәжік, қазақ, орыс және әлемдік әдебиет және мәдениет негізінде табысты әлеуметтік бейімделуге ықпал ететін білім, білік, дағдыларын қалыптастыру;

2) отансүйгіштікке, азаматтылыққа тәрбиелеу, әдеби мұраларға рухани құндылықтар ретінде құрметпен қарауға тәрбиелеу;

3) оқушыларға көркем әдебиет шығармаларының авторлық ойын терең түсінуге мүмкіндік беретін әдебиеттану ұғымдарын игеруге жағдай жасау;

4) сын тұрғысынан талдау, салыстыру, қорыту, жалпылау дағдыларын қалыптастыру, ұқсастықтарды және себеп-салдарлық байланыстарды анықтай білуге үйрету, құбылыстарды жіктей білуге, шығармаларды талдау негізінде логикалық және сыни ойлай білуге, ой қорытындылары мен тұжырымдарды құруға қалыптастыру;

5) әрбір оқушының шығармашылық қабілеттерін дамыта отырып, оқуға деген рухани және зияткерлік қажеттілігін қалыптастыру, оқу дағдыларын және мәтінді өзінше түсіндіруін әрі қарай жетілдіру;

6) түрлі жанрлардағы көркем шығармаларды терең түсіну және талдау негізінде коммуникативтік дағдыларын дамыту;

7) жалпы адамзаттық және ұлттық құндылықтарды қорғай білуге, ауызша және жазбаша түрде туындылардың идеялық мазмұны мен әдеби кейіпкерлеріне

қатысты өз ұстанымын білдіре білуге, бейнелік және сын тұрғысынан ойлауды пайдалана отырып, олардың қылықтарына этикалық баға бере білуге қалыптастыру.

2-тарау. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

16) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
17) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
18) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
19) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
20) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша бағдарламаның мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бөлімдер түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Оқытудың мақсаты, әрбір бөлімшенің ішкі реттілігін ұйымдастыруға, мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сондай-ақ оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар ету.

6. «Мәтін бойынша түсіну және жауаптар» бөлімі мына бөлімшелерден тұрады:

1) терминдерді түсіну;
2) көркем шығармаларды түсіну;
3) жатқа оқу және дәйексөз алу;
4) жоспар құру;
5) мазмұнын айту;
6) сұраққа жауап.

7. «Мәтінді талдау және өзінше түсіндіру (интерпретация)» бөлімі мына бөлімшелерден тұрады:

1) жанр;
2) тақырып және идея;
3) композиция;
4) эпизодты талдау;
5) кейіпкерлерге мінездеме;
6) түрлі формада көрсетілген шығарманың көркемдік әлемі;

7) автордың қатынасы;
8) көркем-бейнелеу құралдары;
9) шығармашылық хат.
8. «Бағалау және салыстырмалы талдау» бөлімі мына бөлімшелерден тұрады:
1) көркем туындыны бағалау;
2) көркем туындыны басқа өнер түрлерінің туындыларымен салыстыру;
3) әдебиет туындыларын салыстыру;
4) пікірді бағалау.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

9. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бағдарламаның бөлімшелерін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4. кодында «6» - сынып; «2.1» - бөлімше; «4» - оқу мақсатының реттік нөмірі.
10. Оқыту мақсаттарының жүйесі:
1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар білуі тиіс:					
Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Терминдерді түсіну	5.1.1.1 терминдерді түсіну: көркем әдебиет, фольклор, батырлар жыры, қисса, ертегі, әдеби ертегі, сюжет, композиция, көркем уақыт пен кеңістік, жанжал, батыр, повестеуші, әңгімелеуші, гипербола, эпитет, теңеу,	6.1.1.1 терминдерді түсіну: көркемдік әлемі, миф, мифологиялық батыр, мифологиялық бейне, әңгіме, повесть, пьеса-ертегі, афиша, ремарка, портрет, пейзаж, метафора, кейіптеу, риторикалық пішіндер, антитеза, перифраз, эпос,	7.1.1.1 терминдерді түсіну: астарлы әңгіме, аңыз, баллада, мысал, әдеби бағыт, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, әзіл-оспақ, гротеск, сарказм, ирония, көркем	8. 1.1.1 терминдерді түсіну: романтизм және реализм сияқты әдеби бағыттар, тарихи бейне бойынша (кейіпкер), трагедия, комедия, поэма, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, автобиографизм	9. 1.1.1 терминдерді түсіну: жанр, сонет, роман, лирикалық шегініс, типтеу, психологизм, ішкі монолог, оксюморон, хронотоп, градация, парцелляция, афоризм

	аллегория, параллелизм	лирика, әдебиет түріндегі драма	бөлшегі, лирикалық кейіпкер, ырғақ және рифм, аллитерация, ассонанс, аллегория, инверсия, анафора		
2. Көркем шығармаларды түсіну	5.1.2.1 көркем шығарма туралы жалпы түсінік, тақырыпты ұғыну	6.1.2.1 көркем шығарма туралы жалпы түсінік, басты және екінші кезектегі ақпаратты түсіну	7.1.2.1 көркем шығармаларды егжей-тегжейлі түсіну, белгілі және белгісіз ақпараттарды қосқанда	8.1.2.1 көркем шығарманы түсіну, сыни ойлау, ашық және жасырын (сөздің астары) ақпараттарды ажырату	9.1.2.1 көркем шығармаларды түсіну, сыни ойлау, оқылған немесе тыңдалғанға өз көзқарасын білдіру
3. Жатқа оқу және дәйексөз алу	5.1.3.1 шағын көлемді мәтін фрагменттерін (поэтикалық, прозалық) мәнерлеп жатқа айту	6.1.3.1 мәтін фрагменттерін(поэтикалық, прозалық, драмалық) мәнерлеп жатқа оқу	7.1.3.1 лирикалық кейіпкер және/немесе кейіпкер бейнесінің сипаттамасымен дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу	8.1.3.1 шығарманың тақырыбын айқындатын дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу	9.1.3.1 шығарманың проблемаларына байланысты дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу
4. Жоспар құру	5.1.4.1 қарапайым жоспар құру	6.1.4.1 қарапайым дәйекті жоспар құру	7.1.4.1 күрделі жоспар құру	8.1.4.1 күрделі дәйекті жоспар құру	9.1.4.1 тезисті жоспар құру
5. Мазмұнын айту	5.1.5.1 шығарманың немесе	6.1.5.1 шығарманың	7.1.5.1 шығарманың немесе	8.1.5.1 дәйексөздің түрлі	9.1.5.1 сюжеттің дамуын

	үзіндінің мазмұнын қысқаша айтып беру	қаһарманда ры мен оқиғасы туралы өз пікірін білдіре отырып шағын эпикалық немесе драмалық түрде мазмұнын (қысқа, толық) айтып беру	үзіндінің қаһарман дары мен оқиғасы туралы өз пікірін білдіре отырып мазмұнын (қысқа, толық, ішінара) айтып беру	тәсілдерін пайдалана отырып шығарманың немесе үзіндінің мазмұнын айтып беру	шығармаш ыл түрде ойлап, әңгімелеудің түрлі тәсілдерін пайдаланы п шығарман ың мазмұнын айтып беру
6. Сұраққа жауап	5.1.6.1 сұраққа қысқа және толық жауап беру	6.1.6.1 сұраққа кең түрде жауап беру	7.1.6.1 мәселелі сұраққа дәлелді жауап беру	8.1.6.1 мәселелі сұраққа дәйексөзді пайдаланып дәлелді жауап беру	9.1.6.1 дереккөзде рге сілтеме жасалған мәселелі сұраққа кең түрде дәлелді жауап беру

2) мәтінді талдау және өзінше түсіндіру (интерпретация):

Білім алушылар білуі тиіс:					
Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Жанр	5.2.1.1 жанрды және оның белгілері н (қисса, ертегі, әдебиетті к ертегі) анықтау	6.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (әңгіме, хикаят, ертегі-пьеса) анықтау	7.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (астарлы әңгіме, баллада, аңыз әңгіме, аңыз, комедия, лирикалық өлең, фэнтези, қиял-ғажайып	8.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (трагедия, комедия, поэма) анықтау	9.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (сонет, роман, хаттардағы роман) анықтау

			әңгіме) анықтау		
2. Тақырып және идея	5.2.2.1 шығармадағы негізгі ойды анықтау	6.2.2.1 құрылымдық элементтеріне сүйене отырып шығармадағы негізгі ойды анықтау	7.2.2.1 кейіпкердің қылығы туралы өз пікірін айта отырып шығарманың тақырыбын және идеясын анықтау	8.2.2.1 мәселелер туралы өз пікірін айта отырып шығарманың тақырыбын және идеясын анықтау	9.2.2.1 өз позициясын дәлелдей келтіруі және өзектілігі туралы өз пікірін айта отырып шығарманың тақырыбын және идеясын анықтау
3. Композиция	5.2.3.1 шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу	6.2.3.1 шығарма сюжетіндегі рөлдерін түсіндіру, шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу	7.2.3.1 эпиграф рөлін және оның мәнін түсіндіру шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу	8.2.3.1 қойылған эпизод мәнін түсіндіру, шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу	9.2.3.1 лирикалық ауытқулардың мәнін түсіндіру, композиция түрлерін ажырату, шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу
4. Эпизодты талдау	5. 2.4.1 бас кейіпкерлер мінездемелері үшін маңызды эпизодқа талдау жасау	6.2.4.1 бас кейіпкерлер мінездемелері үшін маңызды драмалық және прозалық шығармалардың эпизодтарына талдау жасау	7. 2.4.1 бас кейіпкерден басқа кейіпкерлер мінездемелері үшін маңызды драмалық, прозалық және лирикалық шығармалардың	8. 2.4.1 сюжет дамуының рөлі және олардың мәселелермен байланысын түсіндіру, шығарма эпизодына талдау жасау	9. 2.4.1 басқа эпизодтармен байланысын түсіндіру, кикілжіңді анықтау үшін маңызды шығармадағы эпизодтарға талдау жасау

ЖОБА

			эпизодтар ы на талдау жасау		
5. Кейіпкер лерге мінездем е	5.2.5.1 кейіпкерл ер ге мінездем е беру	6.2.5.1 мәтіндегі жоспар мен цитаталарын қолданып кейіпкерлерг е мінездеме жасау	7.2.5.1 мәтіндегі цитаталар негізіндегі детальдард ы қолданып шығарма кейіпкерле ріне мінездеме жасау	8.2.5.1 шығарма кейіпкерлері нің әрекеті, мінез-құлқына, аты мен тегінің маңызына мінездеме жасау	9.2.5.1 шығарма кейіпкерле рінің әлеуметтік және тұлғааралы қ қарым-қатынасын а мінездеме жасау
6. Түрлі формада көрсетілг ен шығарма ның көркемді к әлемі	5.2.6.1 көркем кеңістікк е талдау жасау және өз елестетуі ңді сурет, схема, кластер түрінде безендіру	6.2.6.1 көркем кеңістік пен уақытқа талдау жасау және өз елестетуіңді сурет, схема, кластер түрінде безендіру	7.2.6.1 сюжет пен композици яға талдау жасау, және өз елестетуің ді сурет, схема, кластер, презентаци ятүрінде безендіру	8.2.6.1 бейне жүйесіне талдау жасау, хронотоп, шығарманың құрылымын және ақпаратты қысқартудың әр түрлі тәсілдер көмегімен (сызбалар, кестелер, интеллект-карталар, ментальды карталар, ПОПС-формулалар, диаграммала р) безендіру	9.2.6.1 туындының көркемдік әлеміне талдау жасау, шығарман ың құрылымы н және ақпаратты қысқартуд ың әр түрлі тәсілдер көмегімен (сызбалар, кестелер, интеллект-карталар, ментальды карталар, ПОПС-формулала р, диаграммал ар) безендіру
7.	5.2.7.1	6 2.7.1	7.2.7.1	8.2.7.1	9.2.7.1

ЖОБА

Авторды ң қатынасы	бас кейіпкерг е автордың қатынасы н анықтау	бас және басқа кейіпкерлерг е автордың қатынасын анықтау	өз позициясы н ұстанып, бас және басқа кейіпкерле р ге автордың қатынасын анықтау	кейіпкерге авторлық қатынаспен қараудың түрлерін анықтау	кейіпкерге және оқиғаны бейнелеуге авторлық қатынаспен қараудың түрлерін анықтау
8. Әдеби тәсілдер мен бейнелеу құралдар ы	5.2.8.1 мұғалімні ң көмегіме н көркем мәтіндегі бейнелеу құралдар ына (гипербол а, эпитет, теңеу, аллегори я, параллел изм) талдау жасау	6.2.8.1 поэтикалық синтаксис пішіндеріне (риторикалы қ сұрақтар, қаратпа сөздер, лептеу, антитездер, перифраза) және бейнелеу құралдарына (метафорала р, кейіптеу) талдау жасау	7.2.8.1 көркем мәтіндегі поэтикалы қ синтаксис пішіндерін е және бейнелеу құралдары на (аллитерац иялар, ассонанста р, аллегория лар, инверсиял ар, анафорала р) талдау жасау, комедиялы қ негізгі түрлері (сатира, юмор, гротеск, ирония, сарказм, әзіл-сықақ)	8.2.8.1 кейіпкерлерг е авторлық сипаттама беру тәсілдеріне, бейнелеу құралдарына, поэтикалық синтаксис пішіндеріне (риторикалы қ пішіндер, антитездер, перифразала р инверсиялар, анафоралар, градациялар) , әдеби тәсілдеріне (символдар, психологиял ық параллелизм, өмірбаян) талдау жасау	9.2.8.1 бейнелерді жасау құралдары мен тәсілдеріне, бейнелеу құралдары мен поэтикалық синтаксис пішіндерін е (эпитеттер, метафорала р, кейіптеу, риторикал ық пішіндер, антитездер, перифраза, аллитераци ялар, ассонанста р, аллегория, инверсия, анафоралар , градация, парцелляци я) талдау жасау

ЖОБА

9. Шығармашылық хат	5.2.9.1 шығармашылық жұмыстарды жазу (ертегі, әңгіме, тірек сөздердің және иллюстрацияларды ң көмегіме н әдеби тақырып тарға шағын шығарма ларжазу)	6.2.9.1 тілдің бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, оқығанан өз түсінігін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды жазу (аңыз-әңгімелер, әдеби тақырыптарға шағын шығарма, салыстырмалы сипаттамалар)	7.2.9.1 тілдің бейнелеу құралдарынпайдалана отырып, оқығанына өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды жазу (шығарма, мысал, пікір, әдеби кейіпкермен репортаж, сұхбат)	8.2.9.1 тілдің бейнелеу құралдарынпайдалана отырып, кейіпкерлерге, оның іс-қылықтарына өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды жазу (әдеби кейіпкерге хат, сценарийлер)	9.2.9.1 әдеби және еркін тақырыптар ға шығарма және пікір (спектакльдерге және/немесе шығармалар дың экрандалуына) жазу

3) бағалау және салыстырмалы талдау:

Білім алушылар білуі тиіс:					
Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Көркем әдебиетті бағалау	5.3.1.1 өз ойын білдіре отырып, шығарманы талдауға қатысу	6.3.1.1 басты кейіпкерлердің іс-әрекеттерін бағалай отырып, шығармалар ды талдауға қатысу	7.3.1.1 басты кейікерлер және оқиғалар туралы пікірін қаһармандары туралы білдіре отырып, шығармаларды талдауға қатысу	8.3.1.1 өз көзқарастарын қорғап, кейіпкерлердің мінез-құлықтары мен іс-әрекеттерін, автордың позициясын бағалай отырып, шығармаларды талдауға қатысу	9.3.1.1 әр түрлі пікірлерді ескеріп, шығармалардың келелі мәселелерінің жиынтығын бағалай отырып, өз ұстанымын түсіндіре отырып шығармаларды талдауға қатысу

ЖОБА

2. Көркем туындының шығармаларын басқа да өнер түрлерімен салыстыру	5.3.2.1 мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтары мен айырмашылықтарын түсіндіре отырып, көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру	6.3.2.1 мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтары мен айырмашылықтарын түсіндіре отырып, (салыстырмалы сипаттаманың жоспары) көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру	7.3.2.1 әдеби бейнелерді құру арқылы ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру	8.3.2.1 өнер түрлерінен бейнелерді құру арқылы арнайы ортаны сипаттай отырып, көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру	9.3.2.1 өнер түрлерінен бейнелерді құру арқылы ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттап, жеке авторлық тәсілдерін сипаттай отырып, көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру
3. Әдебиет шығармаларын салыстыру	5.3.3.1 мұғалімнің көмегімен тәжік, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттегі жақын тақырыпты шығармаларды (немесе үзінділерін) салыстыру	6.3.3.1 тәжік, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттегі жақын тақырыпты және келелі мәселелерінің жиынтығы туралы шығармаларды (немесе үзінділерін) салыстыру	7.3.3.1 тәжік, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттегі жақын тақырыпты, жанрды және келелі мәселелерінің жиынтығы туралы шығармаларды (немесе үзінділерін) салыстыру	8.3.3.1 тәжік, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттегі жақын тақырыпты, жанрды және келелі мәселелерінің жиынтығы туралы шығармаларды (немесе үзінділерін) ұлттық мәдениет ерекшеліктерін ескере	9.3.3.1 тәжік, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттегі жақын тақырыпты, жанрды және келелі мәселелерінің жиынтығы туралы шығармаларды (немесе үзінділерін) ұлттық мәдениет ерекшеліктерін ескеріп, авторлардың ұстанымын түсіндіре

ЖОБА

				отырып, салыстыру	отырып, салыстыру
4. Пікірді бағалау	5.3.4.1 ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыпқа сәйкестік тұрғысынан бағалау	6.3.4.1 ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыптың толық ашылуы, дәйексөздің реттілігі тұрғысынан, бағалау	7.3.4.1 ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыптың толықтығы мен тереңдігі, дәйексөз орындылығы, композициялық бірлігі тұрғысынан бағалау	8.3.4.1 ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыптың толықтығы мен тереңдігі, дәйексөз орындылығы, композициялық бірлігі мен фактологиялық дәлдік тұрғысынан бағалау	9.3.4.1 ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыптың толықтығы мен тереңдігі, дәйексөз орындылығы, композициялық және стилдік бірлігі мен фактологиялық дәлдік тұрғысынан бағалау

11. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

12. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту тәжік тілінде) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту тәжік тілінде)

1) 5-сынып:

Тақырып	Оқылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Батырлар дастаны		Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 терминдерді түсіну: көркем әдебиет, фольклор,

	9. «Эраж және сиқыршы туралы» аңыз. 10. Әсірелеу өнері. Көркем бейне, көркем бейне кейіпкері. 11. Мақал-мәтелдер. Аңыздар және әңгімелер. 12. Буын, өлең ұйқастары.		батырлар жыры, қисса, ертегі, әдеби ертегі, сюжет, композиция, көркем уақыт пен кеңістік, жанжал, батыр, повестеуші, әңгімелеуші, гипербола, эпитет, теңеу, аллегория, параллелизм; 5.1.2.1 көркем шығарма туралы жалпы түсінік, тақырыпты ұғыну ; 5.1.3.1 шағын көлемді мәтін фрагменттерін (поэтикалық, прозалық) мәнерлеп жатқа айту; 5.1.4.1 қарапайым жоспар құру; 5.1.6.1 сұраққа қысқа және толық жауап беру
		Талдау және интерпретация	5.2.1.1жанрды және оның белгілерін (қисса, ертегі, әдебиеттік ертегі) анықтау; 5.2.2.1 шығармада ғы негізгі ойды анықтау; 5.2.5.1 кейіпкерлер ге мінездеме беру; 5.2.8.1 мұғалімнің көмегімен көркем мәтіндегі бейнелеу құралдарына (гипербола, эпитет, теңеу, аллегория, параллелизм) талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 өз ойын білдіре отырып, шығарманы талдауға қатысу
2-тоқсан			
Әдеби поэтикалық ертегі	7. Абуабдулло Рудаки «Білім жайында», «Ей, Бұхара қуан...», «Тамаша көктем» өлеңдерінен үзінді. 8. А.И. Сина «Жылан және тостағандағы сүт», «Жолда», «Зафарнома».	Түсіну және жауап беру	5.1.2.1 көркем шығарма туралы жалпы түсінік, тақырыпты ұғыну; 5.1.3.1 шағын көлемді мәтін фрагменттерін (поэтикалық, прозалық) мәнерлеп жатқа айту; 5.1.5.1 шығарманың немесе үзіндінің мазмұнын қысқаша айтып беру
		Талдау және интерпретация	5.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (қисса, ертегі,

ЖОБА

	9. Саъди Шерози. «Гүлістаннан», «Ҷабри устод беҳ аз меҳри падар» әңгімелер. 10. Бадриддин Хилоли «Дос үшін өмірін қию», «Мінез-құлық туралы».		әдебиеттік ертегі) анықтау; 5.2.2.1 шығармадағы негізгі ойды анықтау; 5.2.3.1 шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу; 5.2.4.1 бас кейіпкерлер мінездемелері үшін маңызды эпизодқа талдау жасау; 5.2.5.1 кейіпкерлер ге мінездеме беру; 5.2.9.1 шығармашылық жұмыстарды жазу (ертегі, әңгіме, тірек сөздердің және иллюстрациялардың көмегімен әдеби тақырыптарға шағын шығармалар жазу)
		Бағалау және салыстыру	5.3.3.1 мұғалімнің көмегімен тәжік, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттегі жақын тақырыпты шығармаларды (немесе үзінділерін) салыстыру
3-тоқсан			
Әдеби прозалық ертегі	9. С. Айни «Тәжік елінің батыры Темірмәлік». 10. М. Турсинзода «Мәңгі жарық» поэмасынан үзінді. 11. Эрадж Мирзо «Аналық құдырет», «Наурыз мерекесі», «Мұғалімнің құдыреті». 12. Хахилуллои Халили «Аналарға сыйлық», «Отанымыздың ұрпақтарына жолдау», «Наурыз қамы».	Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 терминдерді түсіну: көркем әдебиет, фольклор, батырлар жыры, қисса, ертегі, әдеби ертегі, сюжет, композиция, көркем уақыт пен кеңістік, жанжал, батыр, повестеуші, әңгімелеуші, гипербола, эпитет, теңеу, аллегория, параллелизм; 5.1.3.1 шағын көлемді мәтін фрагменттерін (поэтикалық, прозалық) мәнерлеп жатқа айту; 5.1.6.1 сұраққа қысқа және толық жауап беру
		Талдау және интерпретация	5.2.2.1 шығармадағы негізгі ойды анықтау; 5.2.4.1 бас кейіпкерлер мінездемелері үшін маңызды эпизодқа талдау

ЖОБА

			жасау; 5.2.5.1 кейіпкерлер ге мінездеме беру; 5.2.6.1 көркем кеңістікке талдау жасау және өз елестетуіңді сурет, схема, кластер түрінде безендіру; 5.2.7.1 бас кейіпкерге автордың қатынасын анықтау; 5.2.8.1 мұғалімнің көмегімен көркем мәтіндегі бейнелеу құралдарына (гипербола, эпитет, теңеу, аллегория, параллелизм) талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	5.3.2.1 мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтары мен айырмашылықтарын түсіндіре отырып, көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру
4-тоқсан			
Әдеби шығармалардағы фольклорлық элементтер	5. Фотех Ниёзи «Адалдық», «Мамараджаба ерлігі» романдарынан үзінді. 6. М. Миршакар «Мазасыз Пяндж», «Кедей» дастандары. 7. Абдумалик Бахори «Екі даулы ай» повесінен үзінді, «Алиджан мен Азиза» әңгімесі. 8. Гаффар Мирза «Билік және мемлекет», «Бесік басында» дастандарының бастамасы.	Түсіну және жауап беру	5.1.2.1 көркем шығарма туралы жалпы түсінік, тақырыпты ұғыну; 5.1.3.1 шағын көлемді мәтін фрагменттерін (поэтикалық, прозалық) мәнерлеп жатқа айту; 5.1.4.1 қарапайым жоспар құру
		Талдау және интерпретация	5.2.3.1 шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу; 5.2.4.1 бас кейіпкерлер мінездемелері үшін маңызды эпизодқа талдау жасау; 5.2.5.1 кейіпкерлер ге мінездеме беру; 5.2.6.1 көркем кеңістікке талдау жасау және өз елестетуіңді сурет, схема, кластер түрінде безендіру; 5.2.7.1 бас кейіпкерге

ЖОБА

			автордың қатысын анықтау; 5.2.8.1 мұғалімнің көмегімен көркем мәтіндегі бейнелеу құралдарына (гипербола, эпитет, теңеу, аллегория, параллелизм) талдау жасау; 5.2.9.1 шығармашылық жұмыстарды жазу (ертегі, әңгіме, тірек сөздердің және иллюстрациялардың көмегімен әдеби тақырыптарға шағын шығармалар жазу)
		Бағалау және салыстыру	5.3.4.1 ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыпқа сәйкестік тұрғысынан бағалау

2) 6-сынып:

Тақырып	Оқылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Әлем халықтарының мифтері	Ауыз әдебиеті және фольклор. Тарихи әндер «Восеъ көтерілісі». Жатжұрттық. Төртшумақты өлеңдер мен жұмбақтар үлгісі.	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 терминдерді түсіну: көркемдік әлемі, миф, мифологиялық батыр, мифологиялық бейне, әңгіме, повесть, пьеса-ертегі, афиша, ремарка, портрет, пейзаж, метафора, кейіптеу, риторикалық пішіндер, антитеза, перифраз, эпос, лирика, әдебиет түріндегі драма; 6.1.2.1 көркем шығарма туралы жалпы түсінік, басты және екінші кезектегі ақпаратты түсіну; 6.1.3.1 мәтін фрагменттерін (поэтикалық, прозалық, драмалық) мәнерлеп жатқа оқу; 6.1.5.1 шығарманың қаһармандары мен оқиғасы туралы өз пікірін білдіре

			отырып шағын эпикалық немесе драмалық түрде мазмұнын (қысқа, толық) айтып беру
		Талдау және интерпретация	6.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (әңгіме, хикаят, ертегі-пьеса) анықтау; 6.2.3.1 шығарма сюжетіндегі рөлдерін түсіндіру, шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу; 6.2.5.1 мәтіндегі жоспар мен цитаталарын қолданып кейіпкерлерге мінездеме жасау; 6.2.9.1 тілдің бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, оқығаннан өз түсінігін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды жазу (аңыз-әңгімелер, әдеби тақырыптарға шағын шығарма, салыстырмалы сипаттамалар)
		Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 басты кейіпкерлердің іс-әрекеттерін бағалай отырып, шығармаларды талдауға қатысу
2-тоқсан			
Әдеби поэтикалық ертегі	Унсурулмаоли Кайковус «Кобуснамеден» тарау. Н. Ганджави «Хайр және Шар» поэмасы Мухаммад Газоли «Насихат-ул-мулук» шығармасынан әңгімелер. Мухаммед Авфи Бухорои «Джоме-ул-хикоёт» шығармасынан әңгімелер.	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 терминдерді түсіну: көркемдік әлемі, миф, мифологиялық батыр, мифологиялық бейне, әңгіме, повесть, пьеса-ертегі, афиша, ремарка, портрет, пейзаж, метафора, кейіптеу, риторикалық пішіндер, антитеза, перифраз, эпос, лирика, әдебиет түріндегі драма; 6.1.3.1 мәтін фрагменттерін (поэтикалық, прозалық, драмалық) мәнерлеп жатқа оқу; 6.1.5.1шығарманың

ЖОБА

			қаһармандары мен оқиғасы туралы өз пікірін білдіре отырып шағын эпикалық немесе драмалық түрде мазмұнын (қысқа, толық) айтып беру; 6.1.6.1 сұраққа толық жауап беру
		Талдау және интерпретация	6.2.2.1 құрылымдық элементтеріне сүйене отырып шығармадағы негізгі ойды анықтау; 6.2.3.1 шығарма сюжетіндегі рөлдерін түсіндіру, шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу; 6.2.4.1 бас кейіпкерлер мінездемелеріүшін маңызды драмалық және прозалық шығармалардың эпизодтарына талдау жасау; 6.2.5.1 мәтіндегі жоспар мен цитаталарын қолданып кейіпкерлерге мінездеме жасау; 6.2.7.1 бас және басқа кейіпкерлерге автордың қатынасын анықтау
		Бағалау және салыстыру	6.3.3.1 тәжік, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттегі жақын тақырыпты және келелі мәселелерінің жиынтығы туралы шығармаларды (немесе үзінділерін) салыстыру
3-тоқсан			
Адамның адамгершілік таңдауы	Х. Шерози «Тағдыр кемесі», «Дос жолдауы», «Алаң болма». З.М. Восифи «Бадое-ул-вакое» шығармасынан әңгімелер. Ш. Бухорои «Дил забони шиква пеши	Түсіну және жауап беру	6.1.4.1 қарапайым дәйекті жоспар құру
		Талдау және интерпретация	6.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (әңгіме, хикаят, ертегі-пьеса) анықтау; 6.2.2.1 құрылымдық элементтеріне сүйене отырып шығармадағы негізгі ойды анықтау; 6.2.4.1 бас кейіпкерлер

ЖОБА

	ман зи сахтӣ боз кард», «Кавсар ҳарифи чашми тари ман намешавад» лирикалары. А. Дониш «Наводир-ул-вакое» шығармасынан үзінді.		мінездемелері үшін маңызды драмалық және прозалық шығармалардың эпизодтарына талдау жасау; 6.2.5.1 мәтіндегі жоспар мен цитаталарын қолданып кейіпкерлерге мінездеме жасау; 6.2.6.1 көркем кеңістік пен уақытқа талдау жасау және өз елестетуіңді сурет, схема, кластер түрінде безендіру; 6.2.7.1 бас және басқа кейіпкерлерге автордың қатынасын анықтау; 6.2.8.1 поэтикалық синтаксис пішіндеріне (риторикалық сұрақтар, қаратпа сөздер, лептеу, антитездер, перифразалар) және бейнелеу құралдарына (метафоралар, кейіптеу) талдау жасау; 6.2.9.1 тілдің бейнелеу құралдарын пайдалана отырып, оқығаннан өз түсінігін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды жазу (аңыз-әңгімелер, әдеби тақырыптарға шағын шығарма, салыстырмалы сипаттамалар)
		Бағалау және салыстыру	6.3.2.1 мұғалімнің қолдауымен ұқсастықтары мен айырмашылықтарын түсіндіре отырып (салыстырмалы сипаттаманың жоспары), көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындылары түрлерімен салыстыру
4-тоқсан			
Әдеби шығармалардағы ертегі және мифологиялық элементтер	А. Лохути «Отан», «Керек емес құлшылық» өленderін талдау.	Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 терминдерді түсіну: көркемдік әлемі, миф, мифологиялық батыр, мифологиялық бейне, әңгіме, повесть, пьеса-ертегі, афиша,

ЖОБА

	М. Әуезов «Абай» романынан үзінді.		ремарка, портрет, пейзаж, метафора, кейіптеу, риторикалық пішіндер, антитеза, перифраз, эпос, лирика, әдебиет түріндегі драма; 6.1.2.1 көркем шығарма туралы жалпы түсінік, басты және екінші кезектегі ақпаратты түсіну; 6.1.3.1мәтін фрагменттерін (поэтикалық, прозалық, драмалық) мәнерлеп жатқа оқу; 6.1.4.1 қарапайым дәйекті жоспар құру; 6.1.6.1 сұраққа кең түрде жауап беру
		Талдау және интерпретация	6.2.5.1 мәтіндегі жоспар мен цитаталарын қолданып кейіпкерлерге мінездеме жасау; 6.2.6.1 көркем кеңістік пен уақытқа талдау жасау және өз елестетуіңді сурет, схема, кластер түрінде безендіру; 6.2.8.1 поэтикалық синтаксис пішіндеріне (риторикалық сұрақтар, қаратпа сөздер, лептеу, антитездер, перифразалар) және бейнелеу құралдарына (метафоралар, кейіптеу) талдау жасау;
		Бағалау және салыстыру	6.4.4.1 ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыптың толық ашылуы, дәйексөздің реттілігі тұрғысынан, бағалау

3) 7-сынып:

Тақырып	Оқылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			

ЖОБА

Әдебиеттегі аңыздар мен нақылдар	А. Фирдауси «Кова ва Заххок» поэмасы, Фирдауси насихаттары. Н.А. Самарканды «Төрт мақала» кітабынан «Саъди Салмон өмірі» әңгімесі. Дж. Балхи «Аю мен ақымақ», «Емші мен науқас» әңгімелері. К. Худжанди «Жатжұрттық», «Адал дос» өлеңі.	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 терминдерді түсіну: астарлы әңгіме, аңыз, баллада, мысал, әдеби бағыт, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, әзіл-оспақ, гротеск, сарказм, ирония, көркем бөлшегі, лирикалық кейіпкер, ырғақ және рифм, аллитерация, ассонанс, аллегория, инверсия, анафора; 7.1.2.1 көркем шығармаларды егжей-тегжейлі түсіну, белгілі және белгісіз ақпараттарды қосқанда; 7.1.3.1 лирикалық кейіпкер және/немесе кейіпкер бейнесінің сипаттамасымен дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу; 7.1.4.1 күрделі жоспар құру; 7.1.6.1 мәселелі сұраққа дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	7.2.2.1 кейіпкердің қылығы туралы өз пікірін айта отырып шығарманың тақырыбын және идеясын анықтау; 7.2.4.1 бас кейіпкерден басқа кейіпкерлер мінездемелері үшін маңызды драмалық, прозалық және лирикалық шығармалардың эпизодтарына талдау жасау; 7.2.5.1 мәтіндегі цитаталар негізіндегі детальдарды қолданып шығарма кейіпкерлеріне мінездеме жасау

ЖОБА

		Бағалау және салыстыру	7.4.1.1 басты кейікерлер және оқиғалар туралы пікірін қаһармандары туралы білдіре отырып, шығармаларды талдауға қатысу
2-тоқсан			
Адам және табиғат	А.Джами «Бахористон», «Силсилат-уз-захаб» шығармаларынан әңгімелер. Х.В. Кошифи «Торғай және келес», «Құтан», «Маймылдың істері» әңгімелері. С. Насафи «Еске алу», «Құндылық», «Бахориёт» А. Құнанбаев «Интизораш набудӣ асло», «Бо дили хеш сарфакорӣ кун» өлеңдері.	Түсіну және жауап беру	7.1.3.1 лирикалық кейіпкер және/немесе кейіпкер бейнесінің сипаттамасымен дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу;
		Талдау және интерпретация	7.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (астарлы әңгіме, баллада, аңыз әңгіме, аңыз, комедия, лирикалық өлең, фэнтези, қиял-ғажайып әңгіме) анықтау; 7.2.2.1 кейіпкердің қылығы туралы өз пікірін айта отырып шығарманың тақырыбын және идеясын анықтау; 7.2.3.1 эпиграф рөлін және оның мәнін түсіндіру шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу; 7.2.5.1 мәтіндегі цитаталар негізіндегі детальдарды қолданып шығарма кейіпкерлеріне мінездеме жасау; 7.2.6.1 сюжет пен композицияға талдау жасау, және өз елестетуіңді сурет, схема, кластер, презентациятүрінде безендіру; 7.2.8.1 көркем мәтіндегі поэтикалық синтаксис пішіндеріне және бейнелеу құралдарына (аллитерациялар, ассонанстар, аллегориялар,

ЖОБА

			инверсиялар, анафоралар) талдау жасау, комедиялық негізгі түрлері (сатира, юмор, гротеск, ирония, сарказм, әзіл-сықақ); 7.2.9.1 тілдің бейнелеу құралдарынпайдалана отырып, оқығанына өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды жазу (шығарма, мысал, пікір, әдеби кейіпкермен репортаж, сұхбат)
		Бағалау және салыстыру	7.3.3.1 тәжік, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттегі жақын тақырыпты, жанрды және келелі мәселелерінің жиынтығы туралы шығармаларды (немесе үзінділерін) салыстыру
3-тоқсан			
Әдебиеттегі сатира және әзіл-сықақ	Х. Юсуфи «Отанға махаббат», «Отан». Б. Рахимзода «Мұғалім», «Менің ұлы халқым». А. Шукухи «Біз бейбітшілік жағындамыз», «Үлкендерге құрмет». Л. Шерали «Анама», «Жоғалған тіл».	Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 терминдерді түсіну: астарлы әңгіме, аңыз, баллада, мысал, әдеби бағыт, классицизм, фантастикалық әңгіме, комедия, фэнтези, сатира, әзіл-оспақ, гротеск, сарказм, ирония, көркем бөлшегі, лирикалық кейіпкер, ырғақ және рифм, аллитерация, ассонанс, аллегория, инверсия, анафора; 7.1.2.1 көркем шығармаларды егжей-тегжейлі түсіну, белгілі және белгісіз ақпараттарды қоса; 7.1.3.1 лирикалық кейіпкер және/немесе кейіпкер бейнесінің сипаттамасымен дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу;

			7.1.5.1 шығарманың немесе үзіндінің қаһармандары мен оқиғасы туралы өз пікірін білдіре отырып мазмұнын (қысқа, толық, ішінара) айтып беру; 7.1.6.1 мәселелі сұраққа дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	7.2.5.1 мәтіндегі цитаталар негізіндегі детальдарды қолданып шығарма кейіпкерлеріне мінездеме жасау; 7.2.6.1 сюжет пен композицияға талдау жасау, және өз елестетуіңді сурет, схема, кластер, презентациятүрінде безендіру; 7.2.7.1 өз позициясын ұстанып, бас және басқа кейіпкерлерге автордың қатынасын анықтау; 7.2.8.1 көркем мәтіндегі поэтикалық синтаксис пішіндеріне және бейнелеу құралдарына (аллитерациялар, ассонанстар, аллегориялар, инверсиялар, анафоралар) талдау жасау, комедиялық негізгі түрлері (сатира, юмор, гротеск, ирония, сарказм, әзіл-сықақ)
		Бағалау және салыстыру	7.3.2.1 әдеби бейнелерді құру арқылы ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттай отырып, көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру
4-тоқсан			
Мораль, этика, құндылық	Ж. Баласағұн «Құтадғу білік» тақырыбы және	Түсіну және жауап беру	7.1.4.1 күрделі жоспар құру; 7.1.5.1 шығарманың немесе

ЖОБА

	мазмұны. Кейбір кеңестердің қорытындысы. Х.А. Яссауи. Түркі тілді халықтардың фольклоры және шығармашылығы. Ә. Тәжібаев «Жаңбыр», «Алыстан», «Сүйіктім». Қ. Бекқожин «Жел», «Домбыра», «Тәжік досыма».		үзіндінің қаһармандары мен оқиғасы туралы өз пікірін білдіре отырып мазмұнын (қысқа, толық, ішінара) айтып беру;
		Талдау және интерпретация	7.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (астарлы әңгіме, баллада, аңыз әңгіме, аңыз, комедия, лирикалық өлең, фэнтези, қиял-ғажайып әңгіме) анықтау; 7.2.3.1 эпиграф рөлін және оның мәнін түсіндіру шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу; 7.2.4.1 бас кейіпкерден басқа кейіпкерлер мінездемелері үшін маңызды драмалық, прозалық және лирикалық шығармалардың эпизодтарына талдау жасау; 7.2.5.1 мәтіндегі цитаталар негізіндегі детальдарды қолданып шығарма кейіпкерлеріне мінездеме жасау; 7.2.7.1 өз позициясын ұстанып, бас және басқа кейіпкерлерге автордың қатынасын анықтау; 7.2.9.1 тілдің бейнелеу құралдарынпайдалана отырып, оқығанына өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды жазу (шығарма, мысал, пікір, әдеби кейіпкермен репортаж, сұхбат)
		Бағалау және салыстыру	7.4.4.1 ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыптың толықтығы

ЖОБА

			мен тереңдігі, дәйексөз орындылығы, композициялық бірлігі тұрғысынан бағалау

4) 8-сынып:

Тақырып	Оқылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Балалар мен ересектер	«Авесто», «Ассурик ағашы», «Ардашер Бобакон ерлігі», «Зариров ескерткіші». А. Рудаки «Кәрілік туралы шағым» мадақ жыры, «Модари май». А. Фирдауси «Шохнаме», «Рустам мен Сухраб», «Исфандияр мен Рустамның күресі» дастандары. А. Сино «Ал-конун», «Китоб–уш-шифо», «Донишнома».	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 терминдерді түсіну: романтизм және реализм сияқты әдеби бағыттар, тарихи бейне бойынша (кейіпкер), трагедия, комедия, поэма, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, автобиографизм; 8.1.2.1 көркем шығарманы түсіну, сыни ойлау, ашық және жасырын (сөздің астары) ақпараттарды ажырату; 8.1.3.1 шығарманың тақырыбын айқындатын дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу; 8.1.4.1 күрделі дәйекті жоспар құру; 8.1.5.1 дәйексөздің түрлі тәсілдерін пайдалана отырып шығарманың немесе үзіндінің мазмұнын айтып беру; 8.1.6.1 мәселелі сұраққа дәйексөзді пайдаланып дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	8.2.2.1 мәселелер туралы өз пікірін айта отырып шығарманың тақырыбын және идеясын анықтау; 8.2.3.1 қойылған эпизод мәнін түсіндіру, шығарма мәтінінен композиция

ЖОБА

			элементін бөлу; 8.2.5.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеті, мінез-құлқына, аты мен тегінің маңызына мінездеме жасау
		Бағалау және салыстыру	8.4.1.1 өз көзқарастарын қорғап, кейіпкерлердің мінез-құлықтары мен іс-әрекеттерін, автордың позициясын бағалай отырып, шығармаларды талдауға қатысу
2-тоқсан			
Махаббат және ар-намыс	А. Туси «Лугати форс», «Гаршоспнома». У. Кайковус «Кабуснаме», «Бала құқығы» және «Қонақ және қонақжайлылық» бөлімдері. Н. Хусрав «Зод-ул-мусофирин», «Джамеъ-ул-хикматайн», «Сафарнома». О. Хайям «Наврузнаме» тақырыбы және мазмұны.	Түсіну және жауап беру	8.1.2.1 көркем шығарманы түсіну, сыни ойлау, ашық және жасырын (сөздің астары) ақпараттарды ажырату; 8.1.3.1 шығарманың тақырыбын айқындатын дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу
		Талдау және интерпретация	8.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (трагедия, комедия, поэма) анықтау; 8.2.2.1 мәселелер туралы өз пікірін айта отырып шығарманың тақырыбын және идеясын анықтау; 8.2.3.1 қойылған эпизод мәнін түсіндіру, шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу; 8.2.6.1 бейне жүйесіне талдау жасау, хронотоп, шығарманың құрылымын және ақпаратты қысқартудың әр түрлі тәсілдер көмегімен (сызбалар, кестелер, интеллект-карталар, ментальды карталар, ПОПС-формулалар, диаграммалар) безендіру; 8.2.7.1 кейіпкерге авторлық

ЖОБА

			қатынаспен қараудың түрлерін анықтау; 8.2.8.1 кейіпкерлерге авторлық сипаттама беру тәсілдеріне, бейнелеу құралдарына, поэтикалық синтаксис пішіндеріне (риторикалық пішіндер, антитездер, перифразалар инверсиялар, анафоралар, градациялар), әдеби тәсілдеріне (символдар, психологиялық параллелизм, өмірбаян) талдау жасау; 8.2.9.1 тілдің бейнелеу құралдарынпайдалана отырып, кейіпкерлерге, оның іс-қылықтарына өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды жазу (әдеби кейіпкерге хат, сценарийлер)
		Бағалау және салыстыру	8.3.2.1 өнер түрлерінен бейнелерді құру арқылы арнайы ортаны сипаттай отырып, көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру
3-тоқсан			
Сатира және әзіл-сықақ	С. Газнави «Илм ҷомаи пок» «Лукманның үйі», Абумаолии Насрулло «Калила және Димна», «Қарға мен үкі» тарауы. Фаромарз ибн Худодод «Қу Самак» кітабы, «Самак және оның бастан кешкендері»	Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 терминдерді түсіну: романтизм және реализм сияқты әдеби бағыттар, тарихи бейне бойынша (кейіпкер), трагедия, комедия, поэма, символ, психологиялық параллелизм, афоризм, эпиграф, прототип, автобиографизм; 8.1.5.1дәйексөздің түрлі тәсілдерін пайдалана отырып шығарманың

ЖОБА

	дастаны. Анварии Абаверди «Жинақ», «Хуросанның көз жасы» мадақ өлені.		немесе үзіндінің мазмұнын айтып беру; 8.1.6.1 мәселелі сұраққа дәйексөзді пайдаланып дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	8.2.4.1 сюжет дамуының рөлі және олардың мәселелермен байланысын түсіндіру, шығарма эпизодына талдау жасау; 8.2.5.1 шығарма кейіпкерлерінің әрекеті, мінез-құлқына, аты мен тегінің маңызына мінездеме жасау; 8.2.6.1 бейне жүйесіне талдау жасау, хронотоп, шығарманың құрылымын және ақпаратты қысқартудың әр түрлі тәсілдер көмегімен (сызбалар, кестелер, интеллект-карталар, ментальды карталар, ПОПС-формулалар, диаграммалар) безендіру; 8.2.7.1 кейіпкерге авторлық қатынаспен қараудың түрлерін анықтау; 8.2.8.1 кейіпкерлерге авторлық сипаттама беру тәсілдеріне, бейнелеу құралдарына, поэтикалық синтаксис пішіндеріне (риторикалық пішіндер, антитездер, перифразалар инверсиялар, анафоралар, градациялар), әдеби тәсілдеріне (символдар, психологиялық параллелизм, өмірбаян) талдау жасау;
		Бағалау және салыстыру	8.3.2.1 өнер түрлерінен бейнелерді құру арқылы арнайы ортаны сипаттай отырып, көркем туындының

ЖОБА

			шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру; 8.3.3.1 тәжік, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттегі жақын тақырыпты, жанрды және келелі мәселелерінің жиынтығы туралы шығармаларды (немесе үзінділерін) ұлттық мәдениет ерекшеліктерін ескере отырып, салыстыру
4-тоқсан			
Армандар және шындық	Ф.А. Нишопури. «Азия», «Әңгіме» және «Тазкират-ул-авлиё» шығармасынан әңгімелер.	Түсіну және жауап беру	8.1.3.1 шығарманың тақырыбын айқындатын дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу; 8.3.4.1 күрделі дәйекті жоспар құру
	Х. Шервони «Жинақ», «Тухфат-ул-ирокайн» мысалы. Әдебиет теориясы. «Сұрақтар мен жауаптар» өнері «Сұрақтар мен жауаптар» өнерінің идеясы және мазмұны. Н. Ганжави «Хамса» дастаны, «Искардарнаме» дастанының мазмұны.	Талдау және интерпретация	8.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (трагедия, комедия, поэма) анықтау; 8.2.4.1 сюжет дамуының рөлі және олардың мәселелермен байланысын түсіндіру, шығарма эпизодына талдау жасау; 8.2.6.1 бейне жүйесіне талдау жасау, хронотоп, шығарманың құрылымын және ақпаратты қысқартудың әр түрлі тәсілдер көмегімен (сызбалар, кестелер, интеллект-карталар, ментальды карталар, ПОПС-формулалар, диаграммалар) безендіру; 8.2.7.1 кейіпкерге авторлық қатынаспен қараудың түрлерін анықтау; 8.2.8.1 кейіпкерлерге авторлық сипаттама беру тәсілдеріне, бейнелеу құралдарына, поэтикалық синтаксис

			пішіндеріне (риторикалық пішіндер, антитездер, перифразалар инверсиялар, анафоралар, градациялар), әдеби тәсілдеріне (символдар, психологиялық параллелизм, өмірбаян) талдау жасау; 8.2.9.1 тілдің бейнелеу құралдарынпайдалана отырып, кейіпкерлерге, оның іс-қылықтарына өз пікірін білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды жазу (әдеби кейіпкерге хат, сценарийлер)
		Бағалау және салыстыру	8.4.1.1 өз көзқарастарын қорғап, кейіпкерлердің мінез-құлықтары мен іс-әрекеттерін, автордың позициясын бағалай отырып, шығармаларды талдауға қатысу; 8.4.4.1 ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыптың толықтығы мен тереңдігі, дәйексөз орындылығы, композициялық бірлігі мен фактологиялық дәлдік тұрғысынан бағалау

5) 9-сынып:

Тақырып	Оқылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Махаббат тауқыметі	С. Шерози «Бустан» мен «Гулистан» тілі және айтылуы. Дж. Балхи «Мәдениет	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 терминдерді түсіну: жанр, сонет, роман, лирикалық шегініс, типтеу, психологизм, ішкі монолог, оксюморон, хронотоп, градация, парцелляция,

ЖОБА

	туралы мысал», «Саудагер және тотықұс» әңгімесі А.Х. Дехлави «Хамса», «Дувалрони және Хизрхан» дастандары. М.А. Бухорои «Лубоб-ул-албоб», «Джоме-ул-хикоят». Ибн Ямин «Ба ними чав нахаранд».		афоризм; 9.1.2.1 көркем шығармаларды түсіну, сыни ойлау, оқылған немесе тыңдалғанға өз көзқарасын білдіру; 9.1.3.1 шығарманың проблемаларына байланысты дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу; 9.1.5.1 сюжеттің дамуын шығармашыл түрде ойлап, әңгімелеудің түрлі тәсілдерін пайдаланып шығарманың мазмұнын айтып беру; 9.1.6.1 дереккөздерге сілтеме жасалған мәселелі сұраққа кең түрде дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	9.2.2.1 өз позициясын дәлел келтіруі және өзектілігі туралы өз пікірін айта отырып шығарманың тақырыбын және идеясын анықтау; 9.2.3.1 лирикалық ауытқулардың мәнін түсіндіру, композиция түрлерін ажырату, шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу; 9.2.5.1 шығарма кейіпкерлерінің әлеуметтік және тұлғааралық қарым-қатынасына мінездеме жасау; 9.2.8.1 бейнелерді жасау құралдары мен тәсілдеріне, бейнелеу құралдары мен поэтикалық синтаксис пішіндеріне (эпитеттер, метафоралар, кейіптеу, риторикалық пішіндер, антитездер, перифраза, аллитерациялар, ассонанстар, аллегория, инверсия, анафоралар, градация, парцелляция) талдау жасау

ЖОБА

		Бағалау және салыстыру	9.4.1.1 әр түрлі пікірлерді ескеріп, шығармалардың келелі мәселелерінің жиынтығын бағалай отырып, өз ұстанымын түсіндіре отырып шығармаларды талдауға қатысу;
2-тоқсан			
Кішкентай адам тақырыбы	У. Закони «Тышқан мен мысық». «Он бөлім» тезисі. Х. Шерози «Қайғырма» прозасы, «Ораторлар». К. Худжанди «Жатжұрттық», К. Худжандидің көркем прозасы. А. Джоми «Ҳафт авранг», «Бахористон», «Ескендірдің даналығы»	Түсіну және жауап беру	9.1.2.1 көркем шығармаларды түсіну, сыни ойлау, оқылған немесе тыңдалғанға өз көзқарасын білдіру; 9.1.3.1 шығарманың проблемаларына байланысты дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу
		Талдау және интерпретация	9.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (сонет, роман, хаттардағы роман) анықтау; 9.2.2.1 өз позициясын дәлел келтіруі және өзектілігі туралы өз пікірін айта отырып шығарманың тақырыбын және идеясын анықтау; 9.2.3.1 лирикалық ауытқулардың мәнін түсіндіру, композиция түрлерін ажырату, шығарма мәтінінен композиция элементін бөлу; 9.2.6.1 туындының көркемдік әлеміне талдау жасау, шығарманың құрылымын және ақпаратты қысқартудың әр түрлі тәсілдер көмегімен (сызбалар, кестелер, интеллект-карталар, ментальды карталар, ПОПС-формулалар, диаграммалар) безендіру; 9.2.7.1 кейіпкерге және оқиғаны бейнелеуге авторлық қатынаспен қараудың түрлерін анықтау; 9.2.8.1 бейнелерді жасау

ЖОБА

			құралдары мен тәсілдеріне, бейнелеу құралдары мен поэтикалық синтаксис пішіндеріне (эпитеттер, метафоралар, кейіптеу, риторикалық пішіндер, антитездер, перифраза, аллитерациялар, ассонанстар, аллегория, инверсия, анафоралар, градация, парцелляция) талдау жасау; 9.2.9.1 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма және пікір (спектакльдерге және/немесе шығармаларың экрандалуына) жазу
		Бағалау және салыстыру	9.4.2.1 өнер түрлерінен бейнелерді құру арқылы ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттап жеке авторлық тәсілдерін сипаттай отырып, көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру
3-тоқсан			
Қоғамға сатира	1. А. Навои А.Навои өлеңдерінің жинағы. «Тухфат-ул-афкор», «Жеткіншектер мүмкіндіктері». 2. Х.В. Кошифи «Мухсиннің мінез-құлқы», «Анврии Сухайли».	Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 терминдерді түсіну: жанр, сонет, роман, лирикалық шегініс, типтеу, психологизм, ішкі монолог, оксюморон, хронотоп, градация, парцелляция, афоризм; 9.1.5.1 сюжеттің дамуын шығармашыл түрде ойлап, әңгімелеудің түрлі тәсілдерін пайдаланып шығарманың мазмұнын айтып беру; 9.1.6.1 дереккөздерге сілтеме жасалған мәселелі сұраққа кең түрде дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	9.2.4.1 басқа эпизодтармен байланысын түсіндіру, кикілжіңді анықтау үшін

ЖОБА

			маңызды шығармадағы эпизодтарға талдау жасау; 9.2.5.1 шығарма кейіпкерлерінің әлеуметтік және тұлғааралық қарым-қатынасына мінездеме жасау; 9.2.6.1 туындының көркемдік әлеміне талдау жасау, шығарманың құрылымын және ақпаратты қысқартудың әр түрлі тәсілдер көмегімен (сызбалар, кестелер, интеллект-карталар, ментальды карталар, ПОПС-формулалар, диаграммалар) безендіру; 9.2.7.1 кейіпкерге және оқиғаны бейнелеуге авторлық қатынаспен қараудың түрлерін анықтау; 9.2.8.1 бейнелерді жасау құралдары мен тәсілдеріне, бейнелеу құралдары мен поэтикалық синтаксис пішіндеріне (эпитеттер, метафоралар, кейіптеу, риторикалық пішіндер, антитездер, перифраза, аллитерациялар, ассонанстар, аллегория, инверсия, анафоралар, градация, парцелляция) талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	9.4.2.1 өнер түрлерінен бейнелерді құру арқылы ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттап жеке авторлық тәсілдерін сипаттай отырып, көркем туындының шығармаларын басқа да өнер туындыларының түрлерімен салыстыру; 9.4.3.1 тәжік, орыс, қазақ және әлемдік әдебиеттегі жақын тақырыпты, жанрды және

ЖОБА

			келелі мәселелерінің жиынтығы туралы шығармаларды (немесе үзінділерін) ұлттық мәдениет ерекшеліктерін ескеріп, авторлардың ұстанымын түсіндіре отырып, салыстыру
4-тоқсан			
Адам жанының құпиялары	К. Бинои «Бехруза мен Бахрам» дастаны, ақынның ғылыми-әдеби мұрасы. Б. Хилоли «Патша мен қаңғыбас», «Лейлі мен Мәжнүн» дастаны. З.М. Восифи «Бадое-ул-вакое», өнер мен ғылымды тарату. Ғалым кеңестері. 4. З. Нахшаби «Тутинома», «Куллиёт и джузиёт», «Лаззат-ун-нисо».	Түсіну және жауап беру	9.1.3.1 шығарманың проблемаларына байланысты дәйексөзді өз бетімен тауып, үзіндіні мәнерлеп жатқа оқу; 9.1.4.1 тезисті жоспар құру
		Талдау және интерпретация	9.2.1.1 жанрды және оның белгілерін (сонет, роман, хаттардағы роман) анықтау; 9.2.4.1 басқа эпизодтармен байланысын түсіндіру, кикілжіңді анықтау үшін маңызды шығармадағы эпизодтарға талдау жасау; 9.2.6.1 туындының көркемдік әлеміне талдау жасау, шығарманың құрылымын және ақпаратты қысқартудың әр түрлі тәсілдер көмегімен (сызбалар, кестелер, интеллект-карталар, ментальды карталар, ПОПС-формулалар, диаграммалар) безендіру; 9.2.7.1 кейіпкерге және оқиғаны бейнелеуге авторлық қатынаспен қараудың түрлерін анықтау; 9.2.8.1 бейнелерді жасау құралдары мен тәсілдеріне, бейнелеу құралдары мен поэтикалық синтаксис пішіндеріне (эпитеттер, метафоралар, кейіптеу, риторикалық пішіндер, антитездер, перифраза, аллитерациялар, ассонанстар, аллегория, инверсия, анафоралар,

ЖОБА

			градация, парцелляция) талдау жасау; 9.2.9.1 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма және пікір (спектакльдерге және/немесе шығармаларың экрандалуына) жазу
		Бағалау және салыстыру	9.4.3.1 әр түрлі пікірлерді ескеріп, шығармалардың келелі мәселелерінің жиынтығын бағалай отырып, өз ұстанымын түсіндіре отырып шығармаларды талдауға қатысу; 9.4.4.1 ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының) тақырыптың толықтығы мен тереңдігі, дәйексөз орындылығы, композициялық және стилдік бірлігі мен фактологиялық дәлдік тұрғысынан бағалау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
47-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнін оқыту мақсаты: негізгі орта білім беру деңгейіне арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» бағдарламасының мақсаты–оқушылардың тілдік дағдыларын дамыту, қазақ тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, тіл нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу бағдарламасының негізгі міндеттері:

1) шығармашылық тұрғыда жұмыс істеуге, сын тұрғысынан ойлауға дағдыландыру;

2) білім деңгейі жоғары, ой-өрісі дамыған тұлға қалыптастыру;

3) туындаған мәселелерді шеше білетін, шынайы өмірге бейім жаңашыл ұрпақ тәрбиелеу;

4) оқушыларды сөйлесім әрекетінің түрлерін әлеуметтік ортада қолдана білуге үйрету;

5) оқушылардың тілдік дағдысы мен ойлау қабілетін дамыту;

6) оқушыны қазақ халқының мәдениетімен, әдебиетімен, ұлттық салт-дәстүрімен таныстырып, мәдени ортада пайдалануға баулу, қазақ еліне, мемлекеттік тілге деген құрмет сезімін тәрбиелеу.

4. Негізгі орта білім беру деңгейіндегі «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқушылардың білім, білік және дағдыға қойылатын талаптары «Шет тілін меңгерудің жалпы еуропалық құзыреті» деңгейлерін (B1, B2) негізге ала отырып, айқындалған.

5. Бағдарлама әр деңгейдің соңындағы күтілетін нәтижелер түрінде берілген.

2-тарау. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

6. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні (оқыту орыс тілінде жүргізілетін сыныптар үшін) бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
2) 6-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
3) 7-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
4) 8-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
5) 9-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты құрайды.

7. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні (оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілінде жүргізілетін сыныптар үшін) бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
2) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
3) 7-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында –108 сағатты;
4) 8-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
5) 9-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

8. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің оқу мазмұны 5 бөлімге бөлінеді. Бөлімдерді бөлімшелер құрайды, олар сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттарынан тұрады.

9. Оқыту мақсаттары арқылы мұғалімдер сөйлеу қызметінің төрт дағдысын (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) қалыптастырады, сонымен қатар, оқушылардың жетістігін бағалайды және оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат береді.

10. Оқыту пәнінің мазмұнын 5 бөлім құрайды:

1) тыңдалым;
2) айтылым;
3) оқылым;
4) жазылым;
5) тілдік бағдар.

11. «Тыңдалым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;
2) назарын шоғырландырып тыңдау;
3) сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну;
4) көркем шығармаларды тыңдау;

5) негізгі ойды анықтау;

6) тыңдалым материалдары бойынша жауап беру.

12. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мәтіндегі ақпаратты анықтау;

2) стильдік ерекшеліктерді анықтау;

3) көркем шығармаларды оқу;

4) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

5) қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу;

6) өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау.

13. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру;

2) эссе жазу;

3) көркемдегіш құралдарды қолданып жазу;

4) мәліметтерді жинақтау;

5) орфография және пунктуация.

14. «Айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) сөздік қорының алуандығы;

2) сөз мәнері мен сөйлеу этикеті;

3) орфоэпиялық нормаларды сақтау;

4) мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау;

5) сенімді және еркін жауап беру;

6) визуалды материалдар арқылы тілді дамыту.

15. «Тілдік бағдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) сөз таптары;

2) сөйлем.

16. 5-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым:

тірек сөздер арқылы болжау, негізгі мазмұнын түсіну, нақты ақпаратты анықтау, күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты сөздердің мағынасын түсіну, көркем әдеби мәтіндердің мазмұнын түсіну, негізгі тақырыпты анықтау, сұрақтарға жауап беру;

2) айтылым:

жаңа сөздерді олардың синонимдерімен, антоним, омонимдерімен қатар қолдану, ойын жеткізе білу, амандасу мәнері мен ұлттық этикет формалары, қазақ тіліндегі төл дыбыстары мен үндестік заңы, мәтіндердің мазмұнына жоспар құру, берілген сұраққа лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу, иллюстрацияларды сипаттау;

3) оқылым:

негізгі ақпаратты анықтау, хат, хабарлама, жарнама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау, көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау,мәтіндердің тақырыбын, мазмұндық құрылымын салыстыру, қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу, тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру;

4) жазылым:

ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарына сай хабарлама, хабарландыру, хат жазу, эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу, жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу, мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

5) тілдік бағдар:

сөз таптары: жалпы және жалқы есімдерді ажырата білу, жалғау түрлерін дұрыс жалғау, заттың түрін, түсін сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, сан есім (бірліктер, ондықтар, жүз, мың) атауларын білу, жіктеу, сілтеу, сұрау есімдіктерін орынды қолдану, болымды және болымсыз етістіктер, мекен және мезгіл үстеулер, ыңғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу;

сөйлем: хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру.

17. 6-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым:

мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау, тұрмыстық-әлеуметтік тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердің мағынасын түсіну, әңгіме, хикаялардың және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау, тыңдалым материалдары бойынша шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру;

туған өлкенің табиғаты және тарихы сипатталатын поэтикалық және прозалық шығармаларды білу;

2) айтылым:

тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу, тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу, сұраулы, хабарлы, лепті және бұйрықты сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту, шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау, диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру;

туған өлкенің ақындары мен жазушыларының шығармашылығын білу; Мәтіннің ақпараттылық сипаттамаларын талдау;

3) оқылым:

мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (күнделік, мінездеме, түсініктеме, өмірбаян, түйіндеме, орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау, мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру, қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді мәтін мазмұнымен салыстыру, қарама-қайшы ақпараттарды анықтау, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру;

туған өлкеге арналған бір өлеңді жатқа мәнерлеп оқу;

4) жазылым:

мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, күнделік, мінездеме, түсініктеме, өмірбаян жазу, эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастыру, жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу, мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер, сызба-кестелер жасау, үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

олардың шығармашылығы туралы деректер жинау және презентация дайындау. Өлкетану аясында прозалық үзінділер жазудың алғашқы дағдыларын меңгеру;

5) тілдік бағдар:

сөз таптары: деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу, жазбаша, заттың сипатын, көлемін, салмағын, аумағын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, реттік сан есімдер мен жинақтық сан есімдерді қолдана білу, өздік, болымсыздық, белгісіздік, жалпылау есімдіктерін орынды қолдану, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ, ауыспалы осы шақ, жедел өткен шақ, ауыспалы келер шақ)қызметін білу, сын-қимыл (бейне) және мөлшер үстеулерді орынды қолдану, талғаулықты немесе кезектестік мәнді білдіретін және себеп-салдарлық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу;

сөйлем: жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру.

мәтіннің ақпараттылық, оның көркемдік, тілдік ерекшеліктері негізінен өлкетану сипаттамаларын талдау.

18. 7-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым:

мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау, әлеуметтік-мәдени тақырыптарға байланысты қажетті сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну, повестердің және лирикалық поэзиялық шығармалардың тақырыбы мен идеясын талдау, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау, өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру;

өңірде шығатын газет-журналдарды білу;

энциклопедия ұғымын түсіну, өлкетанудың бағыттарын анықтау;

2) айтылым:

мақал-мәтелдер, терминдер мен неологизмдерді орынды қолдану, мәтін мазмұнын дамыту, кеңес беру, ұсыныс жасау, өтініш, талап, ету, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу, екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту, шығармадағы кейіпкерлерге автор берген мінездеменің тілдік құралдарын талдау, коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші →тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру, кесте, диаграмма, шартты белгілер, суреттер мен сызбаларда берілген ақпаратты сипаттау;

туған өлке туралы, шындық көзқарас тұрғысынан адамдар туралы мақалалар мен очерктерді ақпараттылығы, мазмұнының тереңдігі, эмоционалдық әсері тұрғысынан талдау;

өлкетанудың бағыттары бойынша электрондық энциклопедия құрастырудың ұжымдық жұмысына қатысу;

3) оқылым:

кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну, ресми-іскерлік (өтініш, нұсқаулық, ресми құттықтаулар, ұсыныстар) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін талдау, прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образын талдау, мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып талдау, қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде ұсыну, мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу;

туған өлке туралы, шындық көзқарас тұрғысынан адамдар туралы мақалалар мен очерктерді оқу;

Энциклопедияға қажетті материалдарды іріктей білу;

4) жазылым:

мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, өтініш, түйіндеме, ресми құттықтаулар жазу, эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу, жазба жұмыстарында теңеу мен метафораны қолданып жазу, тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну, тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер), оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

5) тілдік бағдар:

сөз таптары: мәтіндерден көмекші есімдерді ажырата білу, салыстырмалы, күшейтпелі, асырмалы шырайлардың қызметін білу, топтау сан есімдерін, одағай түрлерін орынды қолдану, етістіктің шақтары (бұрынғы және ауыспалы өткен шақ, мақсатты және болжалды келер шақ) мен қалау райдың қызметін білу, мақсат және себеп-салдар үстеулерді орынды қолдану, септеулік шылаулардың қызметін білу;

сөйлем: жазба жұмыстарында ыңғайлас, қарсылықты, түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру.

19. 8-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым:

мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау, оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну, орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау, тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау, деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру;

2) айтылым:

тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау, көңіл-күйді білдіруде ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын

қолдана білу, сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарын ескеріп айту, идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісін салыстыру және талдау, тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру, кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру;

3) оқылым:

перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау, публицистикалық стильдің (мақала, интервью, қысқа очерк, жолдаулар) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау, прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру, мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып талдау, қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолданып, мәтінге өзгеріс енгізу, тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстырып, баға беру;

4) жазылым:

мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала, пікір, интервью жазу, эссе құрылымы мен дамуын сақтап, берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну, жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу,тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану, тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздер), сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

5) тілдік бағдар:

сөз таптары:болжалдық және бөлшектік сан есімдерді орынды қолдану, еліктеу сөздерді орынды қолдану, етістіктің шартты рай және бұйрық рай қызметін білу, күшейткіш үстеулерді орынды қолдану, демеулік шылаулардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарында орынды қолдану;

сөйлем: жазба жұмыстарында себеп-салдар, талғаулы, кезектес салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру.

20. 9-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым:

тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау, әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясында айтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру, мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау, көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру;

2) айтылым:

мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау, коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу, сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу, шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын»

бағалау,тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу, кесте, диаграмма, шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпараттарды өзара салыстырып бағалау;

3) оқылым:

мәтіндегі ақпараттың өзектілігін анықтау, қорытынды жасау, ғылыми стильде (аннотация, пікір, тезис, мақала, баяндама, презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтау, прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау, мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін талдау, қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру, мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру;

4) жазылым:

мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала, аннотация, шолу, нұсқаулық жазу, эссе құрылымы мен дамуын сақтап, өз ойын дәлелдеп жазу, жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу, түрлі стильдегі мәтіндер құрауда мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу, тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, құрама атауларды дұрыс жазу, сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

5) тілдік бағдар:

сөз таптары:өздік, өзгелік, ортақ және ырықсыз етістің қызметін білу, мекен және мезгіл үстеулерді орынды қолдану, ыңғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтыққатынасты білдірретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану;

сөйлем: жазба жұмыстарында (шартты, қарсылықты, мезгіл, себеп, қимыл-сын, мақсат бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

21. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

22. Оқыту мақсаттары:

1) «Тыңдалым»:

Білім алушылар:					
Дағдылар	Оқыту мақсаттары				
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Болжау	5.1.1.1тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін	7.1.1.1 мәтін үзінділері арқылы оқиғаның	8.1.1.1 мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөзде

		тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау	дамуын болжау	көтерілетін мәселені болжау	рді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау
2. Назарын шоғырландырып тыңдау	5.1.2.1тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау	6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау	8.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау	9.1.2.1тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау
3. Сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	5.1.3.1 күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну	6.1.3.1 тұрмыстық - әлеуметтік тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердің мағынасын түсіну	7.1.3.1 әлеуметтік - мәдени тақырыптарға байланысты қажетті сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну.	9.1.3.1 әлеуметтік - қоғамдық тақырыптар аясында айтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
4. Көркем шығармаларды тыңдау	5.1.4.1фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби мәтіндердің мазмұнын түсіну	6. 1.4.1 әңгіме, хикаяларды ң және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып	7. 1.4.1 повестерді ң және лирикалық поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы	8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы	9.1.4.1 орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмысты

ҚОБА

		кейіпкерлерге сипаттама жасау	мен идеясын талдау	мен идеясын талдау	қ, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру
5.Негізгі ойды анықтау	5.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар арқылы негізгі тақырыпты анықтау	6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау	7.1.5.1 тірек сөздер, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау	8.1.5.1 тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау	9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау
6. Тыңдалым материалдары бойынша жауап беру	5.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру	6. 1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру	7.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру	8.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру	9.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру

2) «Айтылым»:

Білім алушылар:					
	Оқыту мақсаттары				
Дағдылар	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Сөздік қорының алуандылығы	5.2.1.1 тақырып бойынша меңгерген жаңа	6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді	7.2.1.1 мақал-мәтелдер, терминдер мен	8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегі	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді

ЖОБА

	сөздерді олардың синонимдері мен, антоним, омонимдері мен қатар қолдану, ойын жеткізе білу	қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу	неологизмдерді орынды қолдана отырып, мәтін мазмұнын дамыту	ш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау	орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау
2.Сөз мәнері мен сөйлеу этикеті	5.2.2.1 қазақша амандасу мәнері мен ұлттық этикет формаларын пайдалану	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу	7.2.2.1 кеңес беру, ұсыныс жасау, өтініш, талап, ету, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу	8.2.2.1 түрлі жанрдағы көркем мәтіндерге сүйене отырып, көңіл-күйді білдіруде ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу	9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу
3. Орфоэпиялық нормаларды сақтау	5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту	6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сұраулы, хабарлы, лепті және бұйрықты сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту	7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту	8.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарын ескеріп айту	9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу

ЖОБА

4. Мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау	5.2.4.1 шағын көлемді мәтіндердің мазмұнына жоспар құру, соған сүйеніп баяндау	6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау	7.2.4.1 шығармадағы кейіпкерлер ге автор берген мінездеменің тілдік құралдарын талдау	8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісіне бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау	9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау
5. Сенімді және еркін жауап беру	5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу	6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру	7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші →тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру	8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру	9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу
6.Визуалды материалдар арқылы тілді дамыту	5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау	6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру	7.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер, суреттер мен сызбаларда берілген ақпаратты сипаттау	8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру	9.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпараттарды өзара салыстырып бағалау

3) «Оқылым»:

Білім алушылар:					
	Оқыту мақсаттары				
Дағдылар	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Мәтіндегі ақпаратты анықтау	5.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру	7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну, қолдана білу	8.3.1.1 перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау	9.3.1.1 мәтіндегі ақпаратты ң өзектілігін анықтау, қорытынды жасау
2. Стильдік ерекшеліктерді анықтау	5.3.2.1 хат, хабарлама, жарнама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау	6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (күнделік, мінездеме, түсініктеме, өмірбаян, түйіндеме)	7.3.2.1 ресми - іскерлік (өтініш, нұсқаулық, ресми құттықтаулар, ұсыныстар) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтап, талдау жасау	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (мақала, интервью, қысқа очерк, жолдаулар) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау	9.3.2.1 ғылыми стильде (аннотация, пікір, тезис, мақала, баяндама, презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау
3.Көркем шығармаларды оқу	5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау	6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау	7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс - әрекетіне немесе лирикалық	8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап,

ЖОБА

			кейіпкердің образын талдау	іс - әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру	оқырманға әсерін бағалау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	5.3.4.1 мәтіндердің тақырыбын, мазмұндық құрылымын салыстыру	6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру	7.3.4.1мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау	8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау	9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
5. Қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу	5.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу	6.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді мәтін мазмұнымен салыстыру, қарама-қайшы ақпараттарды анықтау	7.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде ұсыну	8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана отырып, мәтінге өзгеріс енгізу, ерекшеліктерді бақылау	9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру
6. Өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау	5.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз	6.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені	7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын	8.3.6.1 тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыра отырып, баға беру	9.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып

ЖОБА

	көзқарасын білдіру	шынайы өмірмен байланыст ы-ру	дәлелдеп жеткізу		сыни тұрғыда баға беру

4) «Жазылым»:

Білім алушылар:					
	Оқыту мақсаттары				
Дағдылар	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру	5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктер і мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хабарлама, хабарландыр у, хат жазу	6.4.1.1 мәтіндерді ң стильдік ерекшелігі н сақтай отырып, күнделік, мінездеме, түсініктем е, өмірбаян жазу	7.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, өтініш, түйіндеме, ресми құттықтаул ар жазу	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала, пікір, интервью жазу	9.4.1.1 мәтіндерді ң жанрлық және стильдік ерекшелігі н сақтап, шағын мақала, аннотация, шолу, нұсқаулық жазу
2. Эссе жазу	5.4.2.1 эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу	6.4.2.1 эссе тақырыбы ның желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастыры п, қажетті мазмұнын ашып жазу	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу	8.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшыл ығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу
3. Көркемде	5.4.3.1	6.4.3.1	7.4.3.1	8.4.3.1	9.4.3.1

КОПИЯ

гіш құралдарды қолданып жазу	жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу	жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу	жазба жұмыстарында теңеу мен метафораны қолданып жазу	жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу	жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу
4. Мәліметтерді жинақтау	5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер, сызба-кестелер жасау	7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну	8.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану	9.4.4.1 тақырып бойынша түрлі стильдегі мәтіндер құрауда мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу
5. Орфография және пунктуация	5.4.5.1 жазба жұмыстарында жалғаулардың ерекшелігін ескеріп, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану	6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану	7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер); оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану	8.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздер); сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану	9.4.5.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, құрама атауларды дұрыс жазу; сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану

5)«Тілдік бағдар»:

ЖОБА

Білім алушылар:					
	Оқыту мақсаттары				
Дағдылар	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Сөз таптары	5.5.1.1 мәтіндерден жалпы және жалқы есімдерді ажырата білу, жалғау түрлерін дұрыс жалғау	6.5.1.1 мәтіндерден деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану	7.5.1.1 мәтіндерден көмекші есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану	-	-
	5.5.1.2 лексикалық мағынасы жағынан заттың түрін, түсін сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану	6.5.1.2 лексикалық мағынасы жағынан заттың сипатын, көлемін, салмағын, аумағын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану	7.5.1.2 Салыстырмалы, күшейтпелі, асырмалы шырайлардың қызметін білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану	-	-
	5.5.1.3 сан есім (бірліктер, ондықтар, жүз, мың) атауларын	6.5.1.3 реттік сан есімдермен жинақтық сан есімдерді	7.5.1.3 топтау сан есімдерін жазба, ауызша жұмыстарда	8.5.1.1 болжалдық және бөлшектік сан есімдерді	

КОБА

	білу, орынды қолдану	жазба, ауызша жұмыстар да орынды қолдану	орынды қолдану	жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану	
	5.5.1.4 жіктеу, сілтеу, сұрау есімдіктерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану	6.5.1.4 өздік, болымсыздық, белгісіздік, жалпылау есімдіктерін жазба, ауызша жұмыстар да орынды қолдану.	7.5.1.4 одағай түрлерін мәтіннен ажырата алады, ауызша жұмыстарда орынды қолдану	8.5.1.2 еліктеу сөздерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	
	5.5.1.5 болымды, болымсыз етістіктерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	6.5.1.5 етістіктің шақтарының (нақ осы шақ, ауыспалы осы шақ,жедел өткен шақ, ауыспалы келер шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстар да қолдану	7.5.1.5 етістіктің шақтары (бұрынғы және ауыспалы өткен шақ, мақсатты және болжалды келер шақ) мен қалау райдың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану	8.5.1.3 етістіктің шартты рай және бұйрық рай қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	9.5.1.1 өздік, өзгелік, ортақ және ырықсыз етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстар да орынды қолдану
	5.5.1.6 мекен және мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	6.5.1.6 сын-қимыл (бейне) және мөлшер үстеулерді ауызша және жазба	7.5.1.6 мақсат және себеп-салдар үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	8.5.1.4 күшейткіш үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	9.5.1.2 мекен және мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстар да орынды

ЖОБА

		жұмыстарда орынды қолдану			қолдану
	5.5.1.7 ыңғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	6.5.1.7 талғаулықты немесе кезектестік мәнді білдіретін және себеп-салдарлық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	7.5.1.7 септеулік шылаулардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	8.5.1.5 демеулік шылаулардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	9.5.1.3 ыңғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
2. Сөйлем	5.5.2.1 жазба жұмыстарында хабарлы, сұраулы, лепті, бұйрықты сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру	6.5.2.1 жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру	7.5.2.1 жазба жұмыстарында ыңғайлас, қарсылықты, түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру	8.5.2.1 жазба жұмыстарында себеп-салдар, талғаулы, кезектес салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру	9.5.2.1 жазба жұмыстарында (шартты, қарсылықты, мезгіл, себеп, қимыл-сын, мақсат бағыныңқы) сабақтасқұрмалас сөйлемдерді құрастыру

23. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

24. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу

бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту қазақ тілінде емес) сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде емес)

1) 5-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуника-тивтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Отбасындағы дәстүр мен мерекелер	М.Мақатаев «Тоқта, ботам!» өлеңі	Тыңдалым	5.1.1.1 тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.3.1 күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту; 5.2.2.1 қазақша амандасу мәнері мен ұлттық этикет формаларын пайдалану
		Оқылым	5.3.1.1мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау; 5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау
		Жазылым	5.4.5.1 жазба жұмыстарында жалғаулардың ерекшелігін ескеріп, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану; 5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау
		Тілдік бағдар	5.5.1.1мәтін құрауда жалғау түрлерін дұрыс жалғау

ЖОБА

Мектеп өмірі. Әдепті бала - арлы бала	Б. Соқпақбаев «Менің атым Қожа» повесі (үзінді)	Тыңдалым	5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау; 5.1.5.1тірек сөздер, жетекші сұрақтар арқылы негізгі тақырыпты анықтау
		Айтылым	5.2.2.1 қазақша амандасу мәнері мен ұлттық этикет формаларын пайдалану; 5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 хабарлама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау; 5.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу
		Жазылым	5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хабарлама жазу; 5.4.2.1эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу
		Тілдік бағдар	5.5.1.1 мәтіндерден жалпы және жалқы есімдерді ажырата білу
Қазақстандағы жан - жануарлар мен өсімдіктер әлемі	Жан - жануарлар туралы ертегілер, жұмбақтар	Тыңдалым	5.1.4.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби мәтіндердің мазмұнын түсіну; 5.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру
		Айтылым	5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау; 5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау; 5.3.5.1қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу
		Жазылым	5.4.3.1 жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу;

ЖОБА

			5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау
		Тілдік бағдар	5.5.1.2лексикалық мағынасы жағынан заттың түрін, түсін сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
2-тоқсан			
Ежелгі көшпелілер мәдениеті	Тұмар ханшайым туралы аңыз	Тыңдалым	5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар арқылы негізгі тақырыпты анықтау
		Айтылым	5.2.1.1 тақырып бойынша меңгерген жаңа сөздерді олардың синонимдерімен, антоним, омонимдерімен қатар қолдану, ойын жеткізе білу; 5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту
		Оқылым	5.3.2.1 хат мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау; 5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау
		Жазылым	5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хат жазу; 5.4.5.1 жазба жұмыстарындасөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	5.5.1.3 сан есім (бірліктер, ондықтар, жүз, мың) атауларын білу, орынды қолдану
Су – тіршілік көзі	Ә.Тәжібаев «Сырдария» өлеңі	Тыңдалым	5.1.1.1тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар арқылы негізгі тақырыпты анықтау
		Айтылым	5.2.4.1 шағын көлемді мәтіндердің мазмұнына жоспар құру, соған сүйеніп баяндау;

ЖОБА

			5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1жарнама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау; 5.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	5.4.2.1эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу; 5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау
		Тілдік бағдар	5.5.1.4жіктеу, сілтеу, сұрау есімдіктерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
Әлемдегі ірі кітапханалар	Абай Құнанбайұлы «Ғылым таппай, мақтанба» өлеңі	Тыңдалым	5.1.3.1 күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну; 5.1.4.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби мәтіндердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту; 5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 хат, хабарлама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау; 5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау
		Жазылым	5.4.5.1 жазба жұмыстарында жалғаулардың ерекшелігін ескеріп, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

ЖОБА

			5.4.2.1эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу
		Тілдік бағдар	5.5.1.5болымды, болымсыз етістіктерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
3- тоқсан			
Денсаулық – зор байлық	«Ең үлкен байлық» ертегісі	Тыңдалым	5.1.4.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби мәтіндердің мазмұнын түсіну; 5.1.6.1тыңдалыммәтериалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру
		Айтылым	5.2.4.1 шағын көлемді мәтіндердің мазмұнына жоспар құру, соған сүйеніп баяндау; 5.2.2.1 қазақша амандасу мәнері мен ұлттық этикет формаларын пайдалану
		Оқылым	5.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау; 5.3.4.1 мәтіндердің тақырыбын, мазмұндық құрылымын салыстыру
		Жазылым	5.4.3.1 жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу; 5.4.2.1эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу
		Тілдік бағдар	5.5.1.6 мекен және мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Менің Тәуелсіз Қазақстаным	Қ. Сарин «Тәуелсіздік» өлеңі	Тыңдалым	5.1.1.1 тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау
		Айтылым	5.2.1.1 тақырып бойынша меңгерген жаңа сөздерді олардың синонимдерімен, антоним, омонимдерімен қатар қолдану, ойын жеткізе білу;

ЖОБА

			5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау
		Оқылым	5.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу; 5.3.4.1 мәтіндердің тақырыбын, мазмұндық құрылымын салыстыру
		Жазылым	5.4.4.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хабарландыружазу; 5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау
		Тілдік бағдар	5.5.1.7 ынғайластық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
Аспан әлемінің құпиялары	Жұлдыздар туралы аңыздар, ертегілер	Тыңдалым	5.1.1.1тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.3.1 күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну
		Айтылым	5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту; 5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау
		Оқылым	5.3.4.1 мәтіндердің тақырыбын, мазмұндық құрылымын салыстыру; 5.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	5.4.2.1 эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу; 5.4.3.1 жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу
		Тілдік бағдар	5.5.1.7қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану

ЖОБА

Компьютердің тілін табу − өнер	Ы.Алтынсарин«Өнер-білім бар жұрттар» өлеңі	Тыңдалым	5.1.1.1 тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.6.1 тыңдалымматериалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру
		Айтылым	5.2.4.1 шағын көлемді мәтіндердің мазмұнына жоспар құру, соған сүйеніп баяндау; 5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау
		Оқылым	5.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау; 5.3.4.1 мәтіндердің тақырыбын, мазмұндық құрылымын салыстыру
		Жазылым	5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау; 5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хабарлама жазу
		Тілдік бағдар	5.5.2.1 жазба жұмыстарында хабарлысөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
4-тоқсан			
Қазақстандағы ұлттар достастығы	М.Мағауин «Бір атаның балалары» (үзінді)	Тыңдалым	5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау; 5.1.6.1 тыңдалымматериалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру
		Айтылым	5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту; 5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 хат, жарнама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау; 5.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру

ЖОБА

		Жазылым	5.4.2.1 эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу; 5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау
		Тілдік бағдар	5.5.2.1жазба жұмыстарында сұраулы сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
Ұлы Дала табиғаты	Қ. Мырзалиев «Табиғат – жаратылыс пернесі» өлеңі	Тыңдалым	5.1.1.1тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау
		Айтылым	5.2.1.1 тақырып бойынша меңгерген жаңа сөздерді олардың синонимдерімен, антоним, омонимдерімен қатар қолдану, ойын жеткізе білу; 5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау
		Оқылым	5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау; 5.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу
		Жазылым	5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хат жазу; 5.4.3.1 жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу
		Тілдік бағдар	5.5.2.1 жазба жұмыстарында лепті сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
Ер есімі – ел есінде!	Ғ. Мүсірепов «Қазақ солдаты» романы (үзінді)	Тыңдалым	5.1.3.1 күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну; 5.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру

ЖОБА

		Айтылым	5.2.2.1 қазақша амандасу мәнері мен ұлттық этикет формаларын пайдалану; 5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту
		Оқылым	5.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау; 5.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хабарландыру жазу; 5.4.5.1 жазба жұмыстарында жалғаулардың ерекшелігін ескеріп, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	5.5.2.1 жазба жұмыстарында бұйрықты сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру

2) 6-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1 -тоқсан			
Отан отбасынан басталады	М.Әуезов «Абай жолы» романы, «Қайтқанда» тарауы (үзінді)	Тыңдалым	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу; 6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда хабарлы сөйлемдердің

			интонациялық ерекшелігін ескеріп айту
		Оқылым	6.3.2.1ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (мінездеме); 6.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді мәтін мазмұнымен салыстыру, қарама-қайшы ақпараттарды анықтау
		Жазылым	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постержасау; 6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездемежазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.1 мәтіндерден деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану
Қазіргі қазақ ауылы мен қаланың тыныс-тіршілігі	Ә.Дүйсенбиев «Бәтіңке, шұжық, балқаймақ» өлеңі	Тыңдалым	6.5.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау; 6.5.6.1 тыңдалыматериалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру
		Айтылым	6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау; 6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу
		Оқылым	6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (күнделік); 6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру
		Жазылым	6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, күнделік жазу; 6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын

ЖОБА

			ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.2 лексикалық мағынасы жағынан заттың сипатын, көлемін, салмағын, аумағын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
Таулар сыры	М. Мақатаев «Мен таулықпын» өлеңі	Тыңдалым	6.1.3.1 тұрмыстық-әлеуметтік тақырып-тарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну; 6.1.4.1 шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау
		Айтылым	6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру; 6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.6.1тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру
		Жазылым	6.4.2.1эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу; 6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.3 реттік сан есімдер мен жинақтық сан есімдерді жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
2- тоқсан			
Қуат көзін үнемдей білеміз бе?	М. Жұмабаев «От» өлеңі (үзінді)	Тыңдалым	6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау;

ЖОБА

			6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу; 6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру
		Оқылым	6.3.2.1ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (түсініктеме); 6.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру
		Жазылым	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша сызба-кестелер жасау; 6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, түсініктеме жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.4 өздік, болымсыздық, белгісіздік, жалпылау есімдіктерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
Менің туған өлкем өлеңдер мен прозада		Тыңдалым	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу; 6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі

ЖОБА

			кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		Жазылым	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер, сызба-кестелер жасау; 6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	6.5.1.1 мәтіндерден деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану; 6.5.2.1 жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру
Астана – мәдениет пен өнер ордасы	Ә. Ысқақ «Күн ұлымын»	Тыңдалым	6.1.3.1 тұрмыстық-әлеуметтік тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну; 6.1.6.1 тыңдалымматериалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру
		Айтылым	6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру; 6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда лепті сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту
		Оқылым	6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау; 6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (өмірбаян, түйіндеме)
		Жазылым	6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, өмірбаян жазу;

ЖОБА

			6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	6.5.1.5 етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
Қазақстан қорықтары	Ө.Тұрманжанов «Қарлығаш, дәуіт, жылан»	Тыңдалым	6.1.1.1тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.4.1 әңгіме, хикаялардың және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау
		Айтылым	6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау; 6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру
		Жазылым	6.4.2.1 эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу; 6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.5 етістіктің шақтарының (ауыспалы осы шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
3- тоқсан			
Болашақ мамандықтары	А.Машанов «Жер астына саяхат»	Тыңдалым	6.1.4.1 әңгіме, хикаялардың және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау;

ЖОБА

			6.1.6.1 тыңдалымматериалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру
		Айтылым	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу; 6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді мәтін мазмұнымен салыстыру, қарама-қайшы ақпараттарды анықтау
		Жазылым	6.3.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездемежазу; 6.3.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.5етістіктің шақтарының (жедел өткен шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
Қазақстан және Ұлы Жібек жолы	Д. Досжан «Жібек жолы» романы (үзінді)	Тыңдалым	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.5.1тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру; 6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сұраулысөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту

ЖОБА

		Оқылым	6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (өмірбаян); 6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		Жазылым	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер, сызба-кестелер жасау; 6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.5 етістіктің шақтарының (ауыспалы келер шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
Жер байлығына аяулы көзқарас	Ш. Айтматов «Ана - Жер Ана»	Тыңдалым	6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау; 6.1.3.1 тұрмыстық-әлеуметтік тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну
		Айтылым	6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу; 6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау
		Оқылым	6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру; 6.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру
		Жазылым	6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; 6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, күнделікжазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.6 сын-қимыл (бейне) және мөлшер

ЖОБА

			үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
Олимпиада жеңімпаздары – Қазақстан мақтанышы	М.Әлімбаев «Шыныққан, шымыр боларсың» өлеңі, Ә. Дүйсенбиев «Күшті болсам мен егер»	Тыңдалым	6.1.3.1 тұрмыстық-әлеуметтік тақырып-тарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну; 6.1.4.1 әңгіме, хикаялардың және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау
		Айтылым	6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру; 6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда бұйрықты сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту
		Оқылым	6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау; 6.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру
		Жазылым	6.4.2.1 эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу; 6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	6.5.1.7 талғаулықты немесе кезектестік мәнді білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
4-тоқсан			
Абайды оқы, таңырқа!	Абай Құнанбайұлы Табиғат лирикасы, «Жазғытұры», «Жаз», «Күз»,	Тыңдалым	6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау; 6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау

ЖОБА

	«Қыс» өлеңдері	Айтылым	6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру; 6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу
		Оқылым	6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау; 6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру
		Жазылым	6.4.3.1 жазба жұмыстарында тең еу, эпитет сөздерін қолданып жазу; 6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, өмірбаян жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.7 себеп-салдарлық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
Қазақ ұлттық қолөнері	О. Бөкей «Апамның астауы» әңгімесінен (үзінді), Ф.Оңғарсынова «Оюлар» өлеңі (үзінді)	Тыңдалым	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.3.1 тұрмыстық-әлеуметтік тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну
		Айтылым	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу; 6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сұраулы, хабарлы, лепті және бұйрықты сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту
		Оқылым	6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру; 6.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру

ЖОБА

		Жазылым	6.4.2.1 эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу; 6.4.3.1 жазба жұмыстарында тең еу, эпитет сөздерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	6.5.2.1жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру
Өлкені сипаттау өнері		Тыңдалым	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру; 6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру
		Жазылым	6.4.2.1 эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу; 6.4.3.1 жазба жұмыстарында тең еу, эпитет сөздерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.1 мәтіндерден деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану; 6.5.2.1 жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру

ЖОБА

Саяхат және туризм	Шоқан Уалиханов «Жоңғария очерктері» (үзінді)	Тыңдалым	6.1.4.1 әңгіме, хикаялардың және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау; 6.1.6.1 тыңдалыммате риалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру
		Айтылым	6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау; 6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (күнделік)
		Жазылым	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер, сызба-кестелер жасау; 6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, күнделік жазу; 6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	6.5.2.1 жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру

3) 7-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			

ЖОБА

Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі - қазақ тілін оқып-үйренеміз. Үштілді білу – үлкен өнер	М. Жұмабаев «Қазақ тілі» өлеңі	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.5.1 тірек сөздер, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	7.2.1.1 мақал-мәтелдерді орынды қолдана отырып, мәтін мазмұнын дамыту; 7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту
		Оқылым	7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну, қолдана білу; 7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну
		Тілдік бағдар	7.5.1.1 мәтіндерден көмекші есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану
Уақыт – ұлы күш	Абай Құнанбаев «Сағаттың шықылдағы емес ермек»	Тыңдалым	7.1.1.1 мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау; 7.1.4.1 лирикалық поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.2.1кеңес берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші-тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру
		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (нұсқаулық) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтап, талдау жасау;

ЖОБА

			7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу
		Жазылым	7.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу мен метафораны қолданып жазу; 7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну
		Тілдік бағдар	7.5.1.2 салыстырмалы, күшейтпелі, асырмалышырайлардың қызметін білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
Жердегі климаттық өзгерістер	Д. Дефо «Робинзон Крузо» романы (үзінді)	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру
		Айтылым	7.2.2.1ұсыныс жасаудың түрлі формалары мен жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші→тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру
		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (ұсыныстар) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс - әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образын талдау
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер)

ЖОБА

		Тілдік бағдар	7.5.1.3 топтау сан есімдерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
2- тоқсан			
Қазақстанның ежелгі қалалары және Ұлы Жібек жолы	Б. Ұзақов «Жантаза»	Тыңдалым	7.1.1.1 мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау; 7.1.6.1 тыңдалыммате риалдарының мазмұны негізінде өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру
		Айтылым	7.2.2.1 талап етудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.4.1 шығармадағы кейіпкерлерге автор берген мінездеменің тілдік құралдарын талдау
		Оқылым	7.3.2.1ресми-іскерлік (ресми құттық-таулар) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	7.4.1.1мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, ресми құттықтаулар жазу; 7.4.5.1тақырып бойынша оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	7.5.1.4одағай түрлерін мәтіннен ажырата алады, ауызша жұмыстарда орындықолдану
Туған өлке публицистикасы беттерінде		Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.5.1 тірек сөздер, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту;

ЖОБА

			7.2.4.1 шығармадағы кейіпкерлерге автор берген мінездеменің тілдік құралдарын талдау
		Оқылым	7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну, қолдана білу; 7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс - әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образын талдау
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер); оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	7.5.1.1 мәтіндерден көмекші есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану; 7.5.2.1 жазба жұмыстарында ыңғайлас, қарсылықты, түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Спорт және денсаулық күтімі	Т.Нұрмағанбетов «Он төрт жасар жігіт»	Тыңдалым	7.1.1.1 мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау; 7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау
		Айтылым	7.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер, суреттер мен сызбаларда берілген ақпаратты сипаттау; 7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту; 7.2.2.1 өтініш жасаудың түрлі формалары мен жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу
		Оқылым	7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну, қолдана білу;

			7.3.2.1 ресми-іскерлік (өтініш) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтап, талдау жасау
		Жазылым	7.4.1.1 мәтіндердіңжанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, өтініш жазу; 7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну
		Тілдік бағдар	7.5.1.5 етістік шақтарының (бұрынғы және ауыспалы өткен шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
Ұқсатым. Сән. Талғам	Ақан сері «Жігіт сипаты», «Қыз сипаты»	Тыңдалым	7.1.5.1 тірек сөздер, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау; 7.1.3.1 әлеуметті-мәдени тақырыптарға байланысты қажетті сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
		Айтылым	7.2.1.1 мақал-мәтелдер, неологизмдерді орынды қолдана отырып, мәтін мазмұнын дамыту; 7.2.2.1 бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу
		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (нұсқаулық, ұсыныстар) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образын талдау
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер)
		Тілдік бағдар	7.5.1.5 етістік шақтарының (мақсатты және болжалды келер

ЖОБА

			шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
3- тоқсан			
Ғаламтормен дұрыс жұмыс жасау – мәдениет	Жюль Верн«Әлемді сексен күн ішінде шарлау» романы (үзінді)	Тыңдалым	7.1.3.1 әлеуметтік-мәдени тақырыптарға байланысты қажетті сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну; 7.1.4.1 повестердің және лирикалық поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер, суреттер мен сызбаларда берілген ақпаратты сипаттау; 7.2.1.1 терминдер мен неологизмдерді орынды қолдана отырып, мәтін мазмұнын дамыту
		Оқылым	7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау; 7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну, қолдана білу
		Жазылым	7.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, түйіндемежазу; 7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну
		Тілдік бағдар	7.5.1.5 етістіктің қалау рай қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
Музыка. Қазақтың киелі домбырасы	І.Жансүгіров «Күйші» поэмасы (үзінді)	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.4.1 лирикалық поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.2.1 кеңес беру, ұсыныс жасаудың түрлі формалары мен жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың

ЖОБА

			талаптарына сай «сөйлеуші →тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру
		Оқылым	7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау; 7.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде ұсыну
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу мен метафораны қолданып жазу
		Тілдік бағдар	7.5.1.6 мақсат және себеп-салдар үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану.
Төрт түлік мал мен егіншілік – ел берекесі	Ғ.Мұстафин «Шығанақ» романы (үзінді)	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.4.1 повестердің және лирикалық поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші→тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру; 7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту
		Оқылым	7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау; 7.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде ұсыну
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу;

ЖОБА

			7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну
		Тілдік бағдар	7.5.1.7 септеулік шылаулардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
Наурыз мейрамы. Ақ мол болсын! Ұлыс оң болсын!	М.Мақатев «Наурыз»	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.4.1 повестердің және лирикалық поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.2.1 кеңес беру, ұсыныс жасаудың түрлі формалары мен жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер, суреттер мен сызбаларда берілген ақпаратты сипаттау
		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (ресми құттықтаулар) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу
		Жазылым	7.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, ресми құттықтаулар жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	7.5.2.1 жазба жұмыстарында ыңғайлассалалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
4-тоқсан			
Жастықтың оты қайдасың?	М.Жұмабаев «Мен жастарға сенемін» өлеңі	Тыңдалым	7.1.1.1 мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау; 7.1.5.1 тірек сөздер, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	7.2.2.1 талапету, бұйрық берудің түрлі формалары мен

ЖОБА

			жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші→тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру
		Оқылым	7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс - әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образын талдау; 7.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде ұсыну
		Жазылым	7.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу мен метафораны қолданып жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер)
		Тілдік бағдар	7.5.2.1 жазба жұмыстарында қарсылықты салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
«Менің туған өлкем» электрондық энциклопедиясы		Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру
		Айтылым	7.2.1.1 мақал-мәтелдер, терминдер мен неологизмдерді орынды қолдана отырып, мәтін мазмұнын дамыту; 7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту
		Оқылым	7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау; 7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу

ЖОБА

		Жазылым	7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну; 7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер), оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	7.5.1.5 етістіктің шақтары (бұрынғы және ауыспалы өткен шақ, мақсатты және болжалды келер шақ) мен қалау райдың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану; 7.5.2.1 жазба жұмыстарында ыңғайлас, қарсылықты, түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Ғылым мен техниканың соңғы жаңалықтары	Майкл Х.Харт «100 ұлы адам» атты кітабынан - «Альберт Эйнштейн»	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.3.1 әлеуметтік-мәдени тақырыптарға байланысты қажетті сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
		Айтылым	7.2.1.1 мақал-мәтелдер, терминдер мен неологизмдерді орынды қолдана отырып, мәтін мазмұнын дамыту; 7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуника- тивтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші→тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру
		Оқылым	7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс - әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образын талдау; 7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу;

ЖОБА

			7.4.5.1 тақырып бойынша оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	7.5.2.1 жазба жұмыстарында түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Батыр туса – ел ырысы	А. Нұршайықов «Аңыз бен ақиқат» (үзінді)	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.4.1 повестердің және лирикалық поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.1.1 мақал-мәтелдерді орынды қолдана отырып, мәтін мазмұнын дамыту; 7.2.4.1 шығармадағы кейіпкерлерге автор берген мінездеменің тілдік құралдарын талдау
		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (ресми құттықтаулар) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу
		Жазылым	7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну; 7.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу мен метафораны қолданып жазу
		Тілдік бағдар	7.5.2.1 жазба жұмыстарында ыңғайлас, қарсылықты, түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру

4) 8-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
Білім. Ғылым. Инновация	Т. Сұлтанбеков «Ғажайып	Тыңдалым	8.1.1.1 мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау;

ЖОБА

	планета» әңгімесі (үзінді)		8.1.5.1 тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау; 8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтін-дердегі оқиғалар желісіне бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (интервью) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, интервью жазу; 8.4.3.1 жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	8.5.1.1 болжалдық сан есімдердіжазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
Сауда жасай білесің бе?	Абай Құнанбаев «Базарға қарап тұрсам әркім барар»	Тыңдалым	8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау; 8.1.6.1 тыңдалыммате-риалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру
		Айтылым	8.2.2.1 түрлі жанрдағы көркем мәтіндерге сүйене отырып,көңіл-күйді білдіруде ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру
		Оқылым	8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық

КОПИЯ

			құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру; 8.3.6.1 тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыра отырып, баға беру
		Жазылым	8.4.2.1эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну; 8.4.4.1тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.1.1 бөлшектік сан есімдердіжазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
Жаһандық энергетикалық дағдарыс	Ш.Айтматов «Кассандра таңбасы»	Тыңдалым	8.1.2.1тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау; 8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру; 8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (мақала) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана отырып, мәтінге өзгеріс енгізу, ерекшеліктерді бақылау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақалажазу; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздер)

ЖОБА

		Тілдік бағдар	8.5.1.2 еліктеу сөздерді ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
2 -тоқсан			
Достық пен татулық - таптырмас бақыт	Т. Айбергенов «Бір тойым бар»	Тыңдалым	8.1.5.1 тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау; 8.1.6.1 тыңдалыммате риалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру
		Айтылым	8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру; 8.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарын ескеріп айту
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (мақала) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап,пікір жазу; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатынтыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.1.3 етістіктің шартты рай қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Кәсіп – бақыттың шырағы, Еңбек – ырыстың бұлағы	С. Мұқанов «Саятшы Ораз» әңгімесі	Тыңдалым	8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну; 8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау

ЖОБА

		Айтылым	8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау; 8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісіне бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау
		Оқылым	8.3.2.1публицистикалық стильдің (жолдаулар) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру
		Жазылым	8.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну; 8.4.3.1 жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	8.5.1.3 етістіктің бұйрық рай қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Қазақстанның су ресурстары	Ә. Нұрпейісов «Қан мен тер»	Тыңдалым	8.1.1.1мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау; 8.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау
		Айтылым	8.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарын ескеріп айту; 8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық, шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру
		Оқылым	8.3.1.1 перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау; 8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана

ҚОДА

			отырып, мәтінге өзгеріс енгізу, ерекшеліктерді бақылау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап,интервью жазу; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздер)
		Тілдік бағдар	8.5.1.1күшейткіш үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
3- тоқсан			
Тарихи тұлғалар тағылымы	Т.Әлімқұлов «Қараой» әңгіме	Тыңдалым	8.1.1.1 мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну
		Айтылым	8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау; 8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісіне бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (қысқа очерк) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	8.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну; 8.4.3.1 жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	8.5.1.5 демеулік шылаулардың (сұраулық, күшейткіш) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану

ЖОБА

Қызым – жағадағы құндызым, Ұлым – аспандағы жұлдызым	«Қозы Көрпеш – Баян сұлу» жыры (үзінді)	Тыңдалым	8.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау; 8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру; 8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру
		Оқылым	8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру; 8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана отырып, мәтінге өзгеріс енгізу, ерекшеліктерді бақылау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, пікір жазу; 8.4.3.1 жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	8.5.1.5 демеулік шылаулардың (болжалдық, шектік) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Биоалуан түрлілік. Жойылып бара жатқан жануарлар мен өсімдіктер	М.Әуезов «Көксерек»	Тыңдалым	8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну; 8.1.6.1 тыңдалыматериалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру.
		Айтылым	8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісіне

ЖОБА

			бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау; 8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру
		Оқылым	8.3.1.1 перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау; 8.3.6.1 тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыра отырып, баға беру
		Жазылым	8.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану; 8.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатынтыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.1.5 демеулік шылаулардың (болымсыздық немесе қарсы мәнді, нақтылау) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
Наурыз және әлем халықтарын ың оны қарсы алу ерекшелік тері	Б.Ж.Бопай ұлы «Қазақы наурызнама» (үзінді).	Тыңдалым	8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау; 8.1.5.1 тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	8.2.2.1 түрлі жанрдағы көркем мәтіндерге сүйене отырып,көңіл-күйді білдіруде ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау
		Оқылым	8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің

ЖОБА

			іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру; 8.3.6.1 тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыра отырып, баға беру
		Жазылым	8.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну; 8.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.2.1 жазба жұмыстарында себеп-салдарсалалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
4- тоқсан			
«Мәңгілік елдің нұрлы жолы!»	Н.Ә.Назарбаев «Қазақстан жолы» (үзінді)	Тыңдалым	8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну; 8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау.
		Айтылым	8.2.2.1 түрлі жанрдағы көркем мәтіндерге сүйене отырып,көңіл-күйді білдіруде ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 8.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарын ескеріп айту
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (қысқа очерк) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала жазу;

ЖОБА

			8.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.2.1 жазба жұмыстарында талғаулысалалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Қазақтың айтыс өнері мен сөз мәдениеті	Ринат Заитов пен Аманғазы Кәріпжанов айтысы	Тыңдалым	8.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау; 8.1.5.1 тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау; 8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру
		Оқылым	8.3.1.1перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау; 8.3.2.1 публицистикалық стильдің (мақала, интервью) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, пікір жазу; 8.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.2.1жазба жұмыстарында кезектес салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Қазақстан - Байқоңыр-Ғарыш	Нұртөре Жүсіп «Қыран қазақ» (деректі әңгіме)	Тыңдалым	8.1.1.1 мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау; 8.1.6.1 тыңдалыматериалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру
		Айтылым	8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісіне бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау;

ЖОБА

			8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру
		Оқылым	8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана отырып, мәтінге өзгеріс енгізу, ерекшеліктерді бақылау; 8.3.6.1 тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыра отырып, баға беру
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, интервью жазу; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздер)
		Тілдік бағдар	8.5.2.1 жазба жұмыстарында себеп-салдар, талғаулы, кезектес салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру

5) 9-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
Қазақ жазуының даму жолы	«Күлтегін» жыры	Тыңдалым	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау; 9.1.4.1 орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру
		Айтылым	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау; 9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация,

			кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу
		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (мақала) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру
		Жазылым	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу; 9.4.4.1 тақырып бойынша түрлі стильдегі мәтіндер құрауда мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.1 өздік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Жолың болсын, жолаушы	М. Мақатаев «Ертең біз жол жүреміз»	Тыңдалым	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.6.1 тыңдалыммматериалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру
		Айтылым	9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау; 9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу
		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (пікір, мақала) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау

ЖОБА

		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, нұсқаулық жазу; 9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.1 өзгелік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Көшпенділер мәдениеті. Қазақтың халық күнтізбесі	І. Есенберлин «Көшпенділер» (үзінді)	Тыңдалым	9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдықтақырыптар аясындаайтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау
		Айтылым	9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу; 9.1.6.1 кесте мен сызбаларда берілген ақпараттарды өзара салыстырып бағалау
		Оқылым	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.3.2.1ғылыми стильде (мақала, баяндама) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақалажазу; 9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.1ортақ етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстардаорынды қолдану
2 -тоқсан			
Заң – қоғамның тірегі	Айбатыр Сейтақ	Тыңдалым	9.1.4.1 орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық,

ЖОБА

	«Азат елдің ар-намысы – Ата Заң»		әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру; 9.1.6.1 тыңдалымматериалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру
		Айтылым	9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу; 9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу
		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (аннотация, тезис) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	9.4.1.1мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, аннотация жазу; 9.4.5.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, құрама атауларды дұрыс жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.1ырықсыз етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті күні – Тәуелсіз Қазақстанның айбынды мейрамы.	Маралтай Ыбыраев «Елбасыма»	Тыңдалым	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау; 9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясындаайтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау; 9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау

ЖОБА

		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (пікір, мақала, презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шолужазу; 9.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатынтыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	9.5.1.2 мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Жастар және бұқаралық ақпарат құралдары	Қ.Аманжолов «Жас дәурен»	Тыңдалым	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау
		Айтылым	9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу; 9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу
		Оқылым	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу; 9.4.4.1 тақырып бойынша түрлі стильдегі мәтіндер құрауда

ЖОБА

			мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.2 мекен үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
3-тоқсан			
ЭКСПО-2017 – Қазақстан белесі	Н.Ә.Назарбаев «Тәуелсіздік толғауы»	Тыңдалым	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау; 9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясындаайтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу; 9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу
		Оқылым	9.3.1.1 мәтіндегі ақпараттың өзектілігін анықтау, қорытынды жасау; 9.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақалажазу; 9.4.4.1 тақырып бойынша түрлі стильдегі мәтіндер құрауда мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.3 ыңғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану

ЖОБА

Биотехнология жаңалықтары	Сахиев Жүніс «Уақыт қайтарымы»	Тыңдалым	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау
		Айтылым	9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу; 9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау
		Оқылым	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу; 9.4.5.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, құрама атауларды дұрыс жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.2 жазба жұмыстарында (шарттыбағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Болашақ энергия көздері.	Медеу Сәрсеке «Жетінші толқын»	Тыңдалым	9.1.4.1 орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру; 9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясында айтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау;

ЖОБА

			9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау
		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (мақала, баяндама, презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру
		Жазылым	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу; 9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.2 жазба жұмыстарында (қарсылықтыбағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Алаш идеясы мен қайраткерлері	Д.Әшімханов«Бес арыс» кітабынан үзінді	Тыңдалым	9.1.2.1тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.6.1 тыңдалыммәтериалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру
		Айтылым	9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу; 9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу
		Оқылым	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру

ЖОБА

		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шолужазу; 9.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	9.5.2.1 жазба жұмыстарында (мезгілбағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
4- тоқсан			
Жаһандық мәселе: демография	Абай Құнанбай ұлы «Адамның кейбір кездері»	Тыңдалым	9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясында айтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 9.1.4.1 орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру
		Айтылым	9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу; 9.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпараттарды өзара салыстырып бағалау
		Оқылым	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала жазу; 9.4.4.1 тақырып бойынша түрлі стильдегі мәтіндер құрауда мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу

ЖОБА

		Тілдік бағдар	9.5.2.1 жазба жұмыстарында (себеп) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Роботтар мен киборгтар әлемі	Айзек Азимов «Мен - роботпын» жинағынан үзінді	Тыңдалым	9.1.2.1тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау
		Айтылым	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау; 9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау
		Оқылым	9.3.1.1 мәтіндегі ақпараттың өзектілігін анықтау, қорытынды жасау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу; 9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	9.5.2.1 жазба жұмыстарында (қимыл-сынбағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Қазақстандағы туризм және экотуризм	І.Жансүгіров «Жетісу суреттері»	Тыңдалым	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау; 9.1.6.1 тыңдалыммате риалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру
		Айтылым	9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу;

ЖОБА

			9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу
		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (пікір, аннотация, мақала, презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, аннотация, нұсқаулық жазу; 9.4.5.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, құрама атауларды дұрыс жазу; сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	9.5.2.1 жазба жұмыстарында (мақсат бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру

3-тарау. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

25.«Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні (оқыту орыс тілінде жүргізілетін сыныптар үшін) бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
2) 6-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағатты;
3) 7-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
4) 8-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
5) 9-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты құрайды.

26. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні (оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілінде жүргізілетін сыныптар үшін) бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
2) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
3) 7-сынып–аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
4) 8-сынып–аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
5) 9-сынып–аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты құрайды.

27. «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің оқу мазмұны 5 бөлімге бөлінеді. Бөлімдерді бөлімшелер құрайды, олар сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттарынан тұрады.

28. Оқыту мақсаттары арқылы мұғалімдер сөйлеу қызметінің төрт дағдысын(тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) қалыптастырады, сонымен қатар, оқушылардың жетістігін бағалайды және оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат береді.

29. Оқыту пәнінің мазмұнын 5 бөлім құрайды:

1) тыңдалым;
2) айтылым;
3) оқылым;
4) жазылым;
5) тілдік бағдар.

30. «Тыңдалым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;
2) назарын шоғырландырып тыңдау;
3) сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну;
4) көркем шығармаларды тыңдау;
5) негізгі ойды анықтау;
6) тыңдалым материалдары бойынша жауап беру.

31. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мәтіндегі ақпаратты анықтау;
2) стильдік ерекшеліктерді анықтау;
3) көркем шығармаларды оқу;
4) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;
5) қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу;
6) өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау.

32. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру;
2) эссе жазу;
3) көркемдегіш құралдарды қолданып жазу;
4) мәліметтерді жинақтау;
5) орфография және пунктуация.

33. «Айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) сөздік қорының алуандығы;
2) сөз мәнері мен сөйлеу этикеті;
3) орфоэпиялық нормаларды сақтау;
4) мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау;
5) сенімді және еркін жауап беру;
6) визуалды материалдар арқылы тілді дамыту.

34. «Тілдік бағдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) сөз таптары;
2) сөйлем.

35. 5-сыныпқа арналған»Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым:

тірек сөздер арқылы болжау, негізгі мазмұнын түсіну, нақты ақпаратты анықтау, күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты сөздердің мағынасын түсіну, сұрақтарға жауап беру;

2) айтылым:

жаңа сөздерді олардың синонимдерімен, антоним, омонимдерімен қатар қолдану, ойын жеткізе білу, қазақ тіліндегі төл дыбыстары мен үндестік заңы, берілген сұраққа лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу, иллюстрацияларды сипаттау;

3) оқылым:

негізгі ақпаратты анықтау, хат, хабарлама, жарнама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау, көркем әдеби шығармаларды түсіну, мазмұндық құрылымын салыстыру, қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу, тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру;

4) жазылым:

ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарына сай хабарлама, хабарландыру, хат жазу, эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу, жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу, мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

5)тілдік бағдар:

сөз таптары: жалпы және жалқы есімдерді ажырата білу, жалғау түрлерін дұрыс жалғау, заттың түрін, түсін, сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, сан есім (бірліктер, ондықтар, жүз, мың) атауларын білу, жіктеу, сілтеу, сұрау есімдіктерін орынды қолдану, болымды және болымсыз етістіктер, мекен және мезгіл үстеулер, ыңғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу;

сөйлем: хабарлы, сұраулы, лепті сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру.

36. 6-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым:

Мәтінді тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау, негізгі ойды анықтау, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау, әңгіме, хикаялардың және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау, тыңдалым материалдары бойынша шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру;

туған өлкенің табиғаты және тарихы сипатталатын поэтикалық және прозалық шығармаларды білу;

2) айтылым:

тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу, тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу, сұраулы, хабарлы, лепті және бұйрықты сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту, шағын көлемді

мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру;

туған өлкенің ақындары мен жазушыларының шығармашылығын білу; Мәтіннің ақпараттылық сипаттамаларын талдау;

3) оқылым:

мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (күнделік, мінездеме, түсініктеме, өмірбаян, түйіндеме, орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау, мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру, қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді мәтін мазмұнымен салыстыру, қарама-қайшы ақпараттарды анықтау, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру;

туған өлкеге арналған бір өлеңді жатқа мәнерлеп оқу;

4) жазылым:

мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, күнделік, мінездеме, түсініктеме, өмірбаян жазу, эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастыру, жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу, мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер, сызба-кестелер жасау, үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

олардың шығармашылығы туралы деректер жинау және презентация дайындау. Өлкетану аясында прозалық үзінділер жазудың алғашқы дағдыларын меңгеру;

5) тілдік бағдар:

сөз таптары: деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу, жазбаша, заттың сипатын, көлемін, салмағын, аумағын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, реттік сан есімдер мен жинақтық сан есімдерді қолдана білу, өздік, болымсыздық, белгісіздік, жалпылау есімдіктерін орынды қолдану, етістіктің шақтарының (нақ осы шақ, ауыспалы осы шақ, жедел өткен шақ, ауыспалы келер шақ)қызметін білу, сын-қимыл (бейне) және мөлшер үстеулерді орынды қолдану, талғаулықты немесе кезектестік мәнді білдіретін және себеп-салдарлық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу;

сөйлем: жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру.

мәтіннің ақпараттылық, оның көркемдік, тілдік ерекшеліктері негізінен өлкетану сипаттамаларын талдау.

37. 7-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым:

мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың өзектілігін анықтау, әлеуметтік-мәдени тақырыптарға байланысты қажетті сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну, повестердің және лирикалық поэзиялық шығармалардың тақырыбы мен идеясын талдау, сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы

негізгі ойды анықтау, өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру;

өңірде шығатын газет-журналдарды білу;

энциклопедия ұғымын түсіну, өлкетанудың бағыттарын анықтау;

2) айтылым:

мақал-мәтелдер, терминдер мен неологизмдерді орынды қолдану, мәтін мазмұнын дамыту, кеңес беру, ұсыныс жасау, өтініш, талап ету, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу, екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту, шығармадағы кейіпкерлерге автор берген мінездеменің тілдік құралдарын талдау, коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші →тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру, кесте, диаграмма, шартты белгілер, суреттер мен сызбаларда берілген ақпаратты сипаттау;

туған өлке туралы, шындық көзқарас тұрғысынан адамдар туралы мақалалар мен очерктерді ақпараттылығы, мазмұнының тереңдігі, эмоционалдық әсері тұрғысынан талдау;

өлкетанудың бағыттары бойынша электрондық энциклопедия құрастырудың ұжымдық жұмысына қатысу;

3) оқылым:

кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну, ресми-іскерлік (өтініш, нұсқаулық, ресми құттықтаулар, ұсыныстар) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін талдау, прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образын талдау, мәтіндердің идеясын анықтау, қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде ұсыну, мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу;

туған өлке туралы, шындық көзқарас тұрғысынан адамдар туралы мақалалар мен очерктерді оқу;

Энциклопедияға қажетті материалдарды іріктей білу;

4) жазылым:

мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, өтініш, түйіндеме, ресми құттықтаулар жазу, эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу, жазба жұмыстарында теңеу мен метафораны қолданып жазу, тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну, сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер), оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

5) тілдік бағдар:

сөз таптары: мәтіндерден көмекші есімдерді ажырата білу, салыстырмалы, күшейтпелі, шырайлардың қызметін білу, топтау сан есімдерін, одағай түрлерін орынды қолдану, етістіктің шақтары (бұрынғы және ауыспалы өткен шақ, мақсатты және болжалды келер шақ) мен қалау райдың қызметін білу, мақсат және себеп-салдар үстеулерді орынды қолдану, септеулік шылаулардың қызметін білу;

сөйлем: ыңғайлас құрмалас сөйлемдер құрастыру.

38. 8-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым:

мәтін тақырыбы, тірек сөздер, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау, орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау, деректер келтіре отырып, дәлелді жауап беру;

2) айтылым:

тұрақты тіркестерді қолданып, ауызша мәтіндер құрау, көңіл-күйді білдіруде ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу, идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісін салыстыру және талдау, тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру, кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру;

3) оқылым:

перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау, публицистикалық стильдің (мақала, интервью, қысқа очерк, жолдаулар) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын, прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру, мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып талдау, мәтінге өзгеріс енгізу;

4) жазылым:

мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала, пікір, интервью жазу, эссе құрылымы мен дамуын сақтап, берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну, тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

5)тілдік бағдар:

сөз таптары:болжалдық және бөлшектік сан есімдерді орынды қолдану, еліктеу сөздерді орынды қолдану, етістіктің шартты рай және бұйрық рай қызметін білу, күшейткіш үстеулерді орынды қолдану, демеулік шылаулардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарында орынды қолдану;

сөйлем: жазба жұмыстарында құрмалас сөйлемдерді құрастыру.

39. 9-сыныпқа арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) тыңдалым:

тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау, мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау, әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясында айтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін, сыни көзқарасын білдіру;

2) айтылым:

ауызша мәтіндер құрау, коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу, сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс мәнін түсініп, өз ойын жеткізу, шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу,

кесте, диаграмма, шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпараттарды өзара салыстырып бағалау;

3) оқылым:

мәтіндегі ақпараттың өзектілігін анықтау, қорытынды жасау, тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтау, прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру, мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру;

4) жазылым:

мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала, шолу, эссе құрылымы мен дамуын сақтап, өз ойын дәлелдеп жазу, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу, тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, атауларды дұрыс жазу, сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану;

5) тілдік бағдар:

сөз таптары: өздік, өзгелік, ортақ және ырықсыз етістің қызметін білу, мекен және мезгіл үстеулерді орынды қолдану, ыңғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану;

сөйлем: жазба жұмыстарында (шартты, қарсылықты, мезгіл, себеп, қимыл-сын, мақсат бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

40. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

41. Оқыту мақсаттары:

1) «Тыңдалым»:

Білім алушылар:					
Дағдылар	Оқыту мақсаттары				
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Болжау	5.1.1.1 тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау	6.1.1.1 тірек сөздер арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау	7.1.1.1 мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау	8.1.1.1 иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылап, мәселені болжау

2.Назарын шоғырландырып тыңдау	5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну Сөздік қорларының аз болуына байланысты мәтіндегі ақпаратты табу оқушыға қиындау болады	6.1.2.1 тыңдалған мәтіннен негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау	8.1.2.1 тыңдалған мәтіннен детальді ақпараттарды анықтау	9.1.2.1тыңдалған мәтіннен ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау
3. Сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	5.1.3.1 күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты жаңа сөздердің мағынасын түсіну тірек сөздермен жұмыс,мәтіндегі ойды анықтау оқушыларға күрделілеу	6.1.3.1 тұрмыстық - әлеуметтік тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердің мағынасын түсіну	7.1.3.1 әлеуметтік - мәдени тақырыптарға байланысты қажетті сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну.	9.1.3.1 әлеуметтік - қоғамдық тақырыптар аясында айтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
4. Көркем шығармаларды тыңдау	5.1.4.1 шағын көлемді көркем әдеби мәтіндердің мазмұнын түсіну	6. 1.4.1 шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып	7. 1.4.1 әдеби көркем шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен	8.1.4.1 орта көлемді шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы	9.1.4.1 орта көлемді шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік,

ЖОБА

		кейіпкерлерге сипаттама жасау	идеясын талдау	мен идеясын талдау	қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру
5.Негізгі ойды анықтау	5.1.5.1 жетекші сұрақтар арқылы негізгі тақырыпты анықтау	6.1.5.1 тірек сөздер, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау	7.1.5.1 сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау	8.1.5.1 автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау	9.1.5.1 Мәтіндегі автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау
6. Тыңдалым материалдары бойынша жауап беру	5.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру	6. 1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру	7.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру	8.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру	9.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру

2) «Айтылым»:

Білім алушылар:					
	Оқыту мақсаттары				
Дағдылар	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Сөздік қорының алуандылығы	5.2.1.1 тақырып бойынша меңгерген жаңа сөздерді олардың синонимдерін, антоним, омонимдерін қатар қолдану	6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу	7.2.1.1 мақал-мәтелдер, терминдер мен неологизмдерді орынды қолдану.	8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, ауызша мәтіндер құрау

2.Сөз мәнері мен сөйлеу этикеті	5.2.2.1 қазақша амандасу мәнері мен ұлттық этикет формаларын пайдалану	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтау формаларын білу	7.2.2.1 ұсыныс жасау, өтініш, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу	8.2.2.1 көркем мәтіндерге сүйене отырып, көңіл-күйді білдіруде сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу	9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу
3. Орфоэпиялық нормаларды сақтау	5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын ескеріп айту	6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сұраулы, хабарлы, лепті және бұйрықты сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту	7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту	8.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді ықпал заңдылықтарын ескеріп айту	9.2.3.1 сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу
4. Мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау	5.2.4.1 шағын көлемді мәтіндердің мазмұнына сүйеніп баяндау	6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау	7.2.4.1 шығармадағы кейіпкерлерге автор берген мінездемені талдау	8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтіндер мазмұнының дамуын салыстыру	9.2.4.1 шығарманың идеясына байланысты «автордың ойын» бағалау
5. Сенімді және еркін жауап беру	5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп,	6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша	7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік	8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген	9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып

	лайықты жауап беру	диалогке өзара түсу	жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші →тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру	тақырып бойынша қойылған сұрақтарға еркін жауап беру	бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану
6.Визуалды материалдар арқылы тілді дамыту	5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау	6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру	7.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер, суреттер мен сызбаларда берілген ақпаратты сипаттау	8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру	9.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпараттарды өзара салыстырып бағалау

3) «Оқылым»:

Білім алушылар:					
Дағдылар	Оқыту мақсаттары				
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Мәтіндегі ақпаратты анықтау	5.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттар мен байланыстыру	7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну	8.3.1.1 перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау	9.3.1.1 мәтіндегі ақпараттың өзектілігін анықтау, қорытынды жасау
2. Стильдік ерекшелік	5.3.2.1 хат, хабарлама, жарнама	6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндерд	7.3.2.1 ресми - іскерлік (өтініш)	8.3.2.1 публицистикалық стильдің	9.3.2.1 ғылыми стильде (мақала,

ЖОБА

терді анықтау	мазмұнын түсіну	ің стильдік ерекшелігін анықтау (күнделік, мінездеме, түсініктеме, өмірбаян, түйіндеме)	салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтау	(мақала, интервью тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау	презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтау
3.Көркем шығармаларды оқу	5.3.3.1 шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау	6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбымен негізгі ойды анықтау	7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің образын талдау	8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс-әрекетіне баға беру	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	5.3.4.1 мәтіндердің мазмұндық құрылымын салыстыру	6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру	7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау	8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау	9.3.4.1 мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
5. Қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу	5.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу	6.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланыс	7.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма,	8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана отырып,	9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау

		ты мәліметтерді мәтін мазмұны мен салыстыру	сызба түрінде ұсыну	мәтінге өзгеріс енгізу	
6. Өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау	5.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру	6.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланысты-ру	7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу	8.3.6.1 бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыру	9.3.6.1 көтерілген мәселені ғаламдық мәселелер мен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру
Білім алушылар:					
	Оқыту мақсаттары				
Дағдылар	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Мәтіндегі ақпаратты анықтау	5.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттар мен байланыстыру	7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну	8.3.1.1 перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау	9.3.1.1 мәтіндегі ақпараттың өзектілігін анықтау, қорытынды жасау
2. Стильдік ерекшеліктерді анықтау	5.3.2.1 хат, хабарлама, жарнама мазмұнын түсіну	6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (күнделік, мінездеме	7.3.2.1 ресми - іскерлік (өтініш) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтау	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (мақала, интервью тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндерді	9.3.2.1 ғылыми стильде (мақала, презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтау

ЖОБА

		, түсініктеме, өмірбаян, түйіндеме)		ң жанрын анықтау	
3.Көркем шығармаларды оқу	5.3.3.1 шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау	6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбымен негізгі ойды анықтау	7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің образын талдау	8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің іс - әрекетіне баға беру	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	5.3.4.1 мәтіндердің мазмұндық құрылымын салыстыру	6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру	7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау	8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау	9.3.4.1 мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
5. Қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу	5.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу	6.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді мәтін мазмұнымен салыстыру	7.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма, сызба түрінде ұсыну	8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана отырып, мәтінге өзгеріс енгізу	9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау

ЖОБА

6. Өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау	5.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру	6.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыс ты-ру	7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу	8.3.6.1 бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыру	9.3.6.1 көтерілген мәселені ғаламдық мәселелер мен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру

4) «Жазылым»:

Білім алушылар:					
	Оқыту мақсаттары				
Дағдылар	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.Әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру	5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хат жазу	6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездеме, өмірбаян жазу	7.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, өтініш, ресми құттықтаулар жазу	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала, интервью жазу	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала жазу
2. Эссе жазу	5.4.2.1 эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу	6.4.2.1 эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастыру	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу	8.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын

					дәлелдеп жазу
3.Көркемде гіш құралдарды қолданып жазу	5.4.3.1 жазба жұмыстарында бейнелеу құралдарын қолданып жазу	6.4.3.1 жазба жұмыстарында тең еу, эпитет сөздерін қолданып жазу	7.4.3.1 жазба жұмыстарында метафораны қолданып жазу	8.4.3.1 жазба жұмыстарында символ түрлерін қолданып жазу	9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу
4.Мәліметтерді жинақтау	5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша сызба-кестелер жасау	7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну	8.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану	9.4.4.1 тақырып бойынша түрлі стильдегі мәтіндер құрауда мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу
5. Орфография және пунктуация	5.4.5.1 жазба жұмыстарында жалғауларды ң ерекшелігін ескеріп, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу;	6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу;	7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер); оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану	8.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу	9.4.5.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, құрама атауларды дұрыс жазу

5) «Тілдік бағдар»:

Білім алушылар:	
	Оқыту мақсаттары

ЖОБА

Дағдылар	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Сөз таптары	5.5.1.1 мәтіндерден жалпы және жалқы есімдерді ажырата білу, жалғау түрлерін дұрыс жалғау	6.5.1.1 мәтіндерден деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу	7.5.1.1 мәтіндерден көмекші есімдерді ажырата білу	-	-
	5.5.1.2 лексикалық мағынасы жағынан заттың түрін, түсін сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата білу	6.5.1.2 лексикалық мағынасы жағынан заттың сипатын, көлемін, салмағын, аумағын білдіретін сын есімдерді ажырата білу	7.5.1.2 салыстырмалы, күшейтпелі шырайлардың қызметін білу	-	-
	5.5.1.3 сан есім (бірліктер, ондықтар, жүз, мың) атауларын білу, орынды қолдану	6.5.1.3 реттік сан есімдер мен жинақтық сан есімдерді жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану	7.5.1.3 топтау сан есімдерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану	8.5.1.1 болжалдық және бөлшектік сан есімдерді жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану	
	5.5.1.4 жіктеу, сілтеу, сұрау есімдіктерін жазба, ауызша жұмыстарда	6.5.1.4 өздік, болымсыздық, белгісіздік, жалпылау есімдіктерін жазба,	7.5.1.4 одағай түрлерін мәтіннен ажырата алады, ауызша	8.5.1.2 еліктеу сөздерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды	

ҚОБА

	орынды қолдану	ауызша жұмыстарда орынды қолдану.	жұмыстарда орынды қолдану	қолдану	
	5.5.1.5 болымды, болымсыз етістіктерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	6.5.1.5 етістіктің шақтарының (нақ осы шақ, ауыспалы осы шақ,жедел өткен шақ, ауыспалы келер шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану	7.5.1.5 етістіктің шақтары (бұрынғы және ауыспалы өткен шақ, мақсатты және болжалды келер шақ) мен қалау райдың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану	8.5.1.3 етістіктің шартты рай және бұйрық рай қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	9.5.1.1 өздік, өзгелік, ортақ және ырықсыз етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
	5.5.1.6 мекен және мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	6.5.1.6 сын-қимыл (бейне) және мөлшер үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	7.5.1.6 мақсат және себеп-салдар үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	8.5.1.4 күшейткіш үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану	9.5.1.2 мекен және мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
	5.5.1.7 ыңғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу	6.5.1.7 талғаулықты немесе кезектестік мәнді білдіретін және себеп-салдарлық қатынасты білдіретін жалғаулық	7.5.1.7 септеулік шылаулардың қызметін білу	8.5.1.5 демеулік шылаулардың қызметін білу,	9.5.1.3 ыңғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың

ҚОБА

		тардың қызметін білу			қызметін білу
2. Сөйлем	5.5.2.1 жазба жұмыстарында хабарлы, сұраулы, лепті, бұйрықты сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру	6.5.2.1 жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру	7.5.2.1 жазба жұмыстарында ыңғайлас, түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру	8.5.2.1 жазба жұмыстарында себеп-салдар, талғаулы, кезектес салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру	9.5.2.1 жазба жұмыстарында (шартты, қарсылықты, мезгіл, себеп, қимыл-сын, мақсат бағыныңқы) сабақтасқұрмалас сөйлемдерді құрастыру

43. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

44. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту қазақ тілінде емес) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі және әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде емес)

1) 5-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуника-тивтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Отбасындағы дәстүр мен мерекелер	М.Мақатаев «Тоқта, ботам!» өлеңі	Тыңдалым	5.1.1.1 тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.3.1 күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердің мағынасын түсіну

		Айтылым	5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту; 5.2.2.1 қазақша амандасу мәнері мен ұлттық этикет формаларын пайдалану
		Оқылым	5.3.1.1мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау; 5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау
		Жазылым	5.4.5.1 жазба жұмыстарында жалғаулардың ерекшелігін ескеріп, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану; 5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау
		Тілдік бағдар	5.5.1.1мәтін құрауда жалғау түрлерін дұрыс жалғау
Мектеп өмірі. Әдепті бала - арлы бала	Б. Соқпақбаев «Менің атым Қожа» повесі (үзінді)	Тыңдалым	5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау; 5.1.5.1тірек сөздер, жетекші сұрақтар арқылы негізгі тақырыпты анықтау
		Айтылым	5.2.2.1 қазақша амандасу мәнері мен ұлттық этикет формаларын пайдалану; 5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 хабарлама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау; 5.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу
		Жазылым	5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хабарлама жазу;

ЖОБА

			5.4.2.1эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу
		Тілдік бағдар	5.5.1.1 мәтіндерден жалпы және жалқы есімдерді ажырата білу
Қазақстандағы жан - жануарлар мен өсімдіктер әлемі	Жан - жануарлар туралы ертегілер, жұмбақтар	Тыңдалым	5.1.4.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби мәтіндердің мазмұнын түсіну; 5.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру
		Айтылым	5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау; 5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау; 5.3.5.1қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу
		Жазылым	5.4.3.1 жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу; 5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау
		Тілдік бағдар	5.5.1.2лексикалық мағынасы жағынан заттың түрін, түсін сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
2-тоқсан			
Ежелгі көшпелілер мәдениеті	Тұмар ханшайым туралы аңыз	Тыңдалым	5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау; 5.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар арқылы негізгі тақырыпты анықтау
		Айтылым	5.2.1.1 тақырып бойынша меңгерген жаңа сөздерді олардың синонимдерімен, антоним,

ЖОБА

			омонимдерімен қатар қолдану, ойын жеткізе білу; 5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту
		Оқылым	5.3.2.1 хат мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау; 5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау
		Жазылым	5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хат жазу; 5.4.5.1 жазба жұмыстарындасөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	5.5.1.3 сан есім (бірліктер, ондықтар, жүз, мың) атауларын білу, орынды қолдану
Су – тіршілік көзі	Ә.Тәжібаев «Сырдария» өлеңі	Тыңдалым	5.1.1.1тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар арқылы негізгі тақырыпты анықтау
		Айтылым	5.2.4.1 шағын көлемді мәтіндердің мазмұнына жоспар құру, соған сүйеніп баяндау; 5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1жарнама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау; 5.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	5.4.2.1эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу; 5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау

ЖОБА

		Тілдік бағдар	5.5.1.4жіктеу, сілтеу, сұрау есімдіктерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
Әлемдегі ірі кітапханалар	Абай Құнанбайұлы «Ғылым таппай, мақтанба» өлеңі	Тыңдалым	5.1.3.1 күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну; 5.1.4.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби мәтіндердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту; 5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 хат, хабарлама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау; 5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау
		Жазылым	5.4.5.1 жазба жұмыстарында жалғаулардың ерекшелігін ескеріп, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану; 5.4.2.1эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу
		Тілдік бағдар	5.5.1.5болымды, болымсыз етістіктерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
3- тоқсан			
Денсаулық – зор байлық	«Ең үлкен байлық» ертегісі	Тыңдалым	5.1.4.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби мәтіндердің мазмұнын түсіну; 5.1.6.1тыңдалыматериалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру

ЖОБА

		Айтылым	5.2.4.1 шағын көлемді мәтіндердің мазмұнына жоспар құру, соған сүйеніп баяндау; 5.2.2.1 қазақша амандасу мәнері мен ұлттық этикет формаларын пайдалану
		Оқылым	5.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау; 5.3.4.1 мәтіндердің тақырыбын, мазмұндық құрылымын салыстыру
		Жазылым	5.4.3.1 жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу; 5.4.2.1эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу
		Тілдік бағдар	5.5.1.6 мекен және мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Менің Тәуелсіз Қазақстаным	Қ. Сарин «Тәуелсіздік» өлеңі	Тыңдалым	5.1.1.1 тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау
		Айтылым	5.2.1.1 тақырып бойынша меңгерген жаңа сөздерді олардың синонимдерімен, антоним, омонимдерімен қатар қолдану, ойын жеткізе білу; 5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау
		Оқылым	5.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу; 5.3.4.1 мәтіндердің тақырыбын, мазмұндық құрылымын салыстыру
		Жазылым	5.4.4.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хабарландыружазу; 5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау

ЖОБА

		Тілдік бағдар	5.5.1.7 ыңғайластық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
Аспан әлемінің құпиялары	Жұлдыздар туралы аңыздар, ертегілер	Тыңдалым	5.1.1.1тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.3.1 күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну
		Айтылым	5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту; 5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау
		Оқылым	5.3.4.1 мәтіндердің тақырыбын, мазмұндық құрылымын салыстыру; 5.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	5.4.2.1 эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу; 5.4.3.1 жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу
		Тілдік бағдар	5.5.1.7қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Компьютердің тілін табу − өнер	Ы.Алтынсарин«Өнер-білім бар жұрттар» өлеңі	Тыңдалым	5.1.1.1 тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау; 5.1.6.1 тыңдалымматериалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру
		Айтылым	5.2.4.1 шағын көлемді мәтіндердің мазмұнына жоспар құру, соған сүйеніп баяндау; 5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау

ЖОБА

		Оқылым	5.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау; 5.3.4.1 мәтіндердің тақырыбын, мазмұндық құрылымын салыстыру
		Жазылым	5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау; 5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хабарлама жазу
		Тілдік бағдар	5.5.2.1 жазба жұмыстарында хабарлысөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
4-тоқсан			
Қазақстандағы ұлттар достастығы	М.Мағауин «Бір атаның балалары» (үзінді)	Тыңдалым	5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау; 5.1.6.1 тыңдалымматериалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру
		Айтылым	5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту; 5.2.5.1 берілген сұрақты дұрыс түсініп, лайықты жауап беру, шағын диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 хат, жарнама мазмұнын түсіну, стильдік ерекшелігін анықтау; 5.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	5.4.2.1 эссе құрылымын сақтай отырып, адамды, табиғатты, белгілі бір оқиғаны сипаттап жазу; 5.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер жасау
		Тілдік бағдар	5.5.2.1жазба жұмыстарында сұраулы сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
Ұлы Дала табиғаты	Қ. Мырзалиев	Тыңдалым	5.1.1.1тақырыпты тірек сөздер арқылы болжау;

ЖОБА

	«Табиғат – жаратылыс пернесі» өлеңі		5.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну және нақты ақпаратты анықтау
		Айтылым	5.2.1.1 тақырып бойынша меңгерген жаңа сөздерді олардың синонимдерімен, антоним, омонимдерімен қатар қолдану, ойын жеткізе білу; 5.2.6.1 тірек сөздерді дұрыс қолданып иллюстрацияларды сипаттау
		Оқылым	5.3.3.1 фольклорлық және шағын көлемді көркем әдеби шығармаларды түсіну, тақырыбын анықтау; 5.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді ала білу
		Жазылым	5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хат жазу; 5.4.3.1 жазба жұмыстарында сипаттау, бейнелеу құралдарын қолданып жазу
		Тілдік бағдар	5.5.2.1 жазба жұмыстарында лепті сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
Ер есімі – ел есінде!	Ғ. Мүсірепов «Қазақ солдаты» романы (үзінді)	Тыңдалым	5.1.3.1 күнделікті тұрмыстық тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну; 5.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру
		Айтылым	5.2.2.1 қазақша амандасу мәнері мен ұлттық этикет формаларын пайдалану; 5.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда қазақ тіліндегі төл дыбыстардың дыбысталуын, үндестік заңын ескеріп айту
		Оқылым	5.3.1.1 мәтіндегі негізгі ақпаратты анықтау; 5.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде

ҚОБА

			көтерілген мәселеге өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	5.4.1.1 ресми стильдің тілдік ерекшеліктері мен талаптарын дұрыс қолдана отырып, хабарландыру жазу; 5.4.5.1 жазба жұмыстарында жалғаулардың ерекшелігін ескеріп, үндестік заңына сәйкес орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	5.5.2.1 жазба жұмыстарында бұйрықты сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру

2) 6-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1 -тоқсан			
Отан отбасынан басталады	М.Әуезов «Абай жолы» романы, «Қайтқанда» тарауы (үзінді)	Тыңдалым	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу; 6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда хабарлы сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту
		Оқылым	6.3.2.1ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (мінездеме); 6.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді мәтін мазмұнымен салыстыру, қарама-қайшы ақпараттарды анықтау

ЖОБА

		Жазылым	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постержасау; 6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездемежазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.1 мәтіндерден деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану
Қазіргі қазақ ауылы мен қаланың тыныс-тіршілігі	Ә.Дүйсенбиев «Бәтіңке, шұжық, балқаймақ» өлеңі	Тыңдалым	6.5.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау; 6.5.6.1 тыңдалыммате риалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру
		Айтылым	6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау; 6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу
		Оқылым	6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (күнделік); 6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру
		Жазылым	6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, күнделік жазу; 6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.2 лексикалық мағынасы жағынан заттың сипатын, көлемін, салмағын, аумағын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
Таулар сыры	М. Мақатаев «Мен таулықпын» өлеңі	Тыңдалым	6.1.3.1 тұрмыстық-әлеуметтік тақырып-тарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну;

ЖОБА

			6.1.4.1 шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау
		Айтылым	6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру; 6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.6.1тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру
		Жазылым	6.4.2.1эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу; 6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.3 реттік сан есімдер мен жинақтық сан есімдерді жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
2- тоқсан			
Қуат көзін үнемдей білеміз бе?	М. Жұмабаев «От» өлеңі (үзінді)	Тыңдалым	6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау; 6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу; 6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру

		Оқылым	6.3.2.1ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (түсініктеме); 6.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру
		Жазылым	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша сызба-кестелер жасау; 6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, түсініктеме жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.4 өздік, болымсыздық, белгісіздік, жалпылау есімдіктерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
Менің туған өлкем өлеңдер мен прозада		Тыңдалым	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу; 6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		Жазылым	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер, сызба-кестелер жасау; 6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану

ЖОБА

		Тілдік бағдар	6.5.1.1 мәтіндерден деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану; 6.5.2.1 жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру
Астана – мәдениет пен өнер ордасы	Ә. Ысқақ «Күн ұлымын»	Тыңдалым	6.1.3.1 тұрмыстық-әлеуметтік тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну; 6.1.6.1 тыңдалымматериалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру
		Айтылым	6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру; 6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда лепті сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту
		Оқылым	6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау; 6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (өмірбаян, түйіндеме)
		Жазылым	6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, өмірбаян жазу; 6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	6.5.1.5 етістіктің шақтарының (нақ осы шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
Қазақстан қорықтары	Ө.Тұрманжанов «Қарлығаш, дәуіт, жылан»	Тыңдалым	6.1.1.1тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.4.1 әңгіме, хикаялардың және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау

ЖОБА

		Айтылым	6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау; 6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру
		Жазылым	6.4.2.1 эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу; 6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.5 етістіктің шақтарының (ауыспалы осы шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
3- тоқсан			
Болашақ мамандықтары	А.Машанов «Жер астына саяхат»	Тыңдалым	6.1.4.1 әңгіме, хикаялардың және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау; 6.1.6.1 тыңдалымматериалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру
		Айтылым	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу; 6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді мәтін мазмұнымен салыстыру, қарама-қайшы ақпараттарды анықтау

ЖОБА

		Жазылым	6.3.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, мінездемежазу; 6.3.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.5етістіктің шақтарының (жедел өткен шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
Қазақстан және Ұлы Жібек жолы	Д. Досжан «Жібек жолы» романы (үзінді)	Тыңдалым	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.5.1тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру; 6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сұраулысөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту
		Оқылым	6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (өмірбаян); 6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау
		Жазылым	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер, сызба-кестелер жасау; 6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.5 етістіктің шақтарының (ауыспалы келер шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
Жер байлығына аяулы көзқарас	Ш. Айтматов «Ана - Жер Ана»	Тыңдалым	6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау; 6.1.3.1 тұрмыстық-әлеуметтік тақырыптарға байланысты жаңа

ЖОБА

			сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну
		Айтылым	6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу; 6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау
		Оқылым	6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру; 6.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру
		Жазылым	6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; 6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, күнделікжазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.6 сын-қимыл (бейне) және мөлшер үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
Олимпиада жеңімпаздары – Қазақстан мақтанышы	М.Әлімбаев «Шыныққан, шымыр боларсың» өлеңі, Ә. Дүйсенбиев «Күшті болсам мен егер»	Тыңдалым	6.1.3.1 тұрмыстық-әлеуметтік тақырып-тарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну; 6.1.4.1 әңгіме, хикаялардың және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау
		Айтылым	6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру; 6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда бұйрықты сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту
		Оқылым	6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау;

КОПИЯ

			6.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру
		Жазылым	6.4.2.1 эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу; 6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	6.5.1.7 талғаулықты немесе кезектестік мәнді білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
4-тоқсан			
Абайды оқы, таңырқа!	Абай Құнанбайұлы Табиғат лирикасы, «Жазғытұры», «Жаз», «Күз», «Қыс» өлеңдері	Тыңдалым	6.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ақпараттарды анықтау; 6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру; 6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу
		Оқылым	6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау; 6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру
		Жазылым	6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу; 6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, өмірбаян жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.7 себеп-салдарлық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану

ЖОБА

Қазақ ұлттық қолөнері	О. Бөкей «Апамның астауы» әңгімесінен (үзінді), Ф.Оңғарсынова «Оюлар» өленң (үзінді)	Тыңдалым	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.3.1 тұрмыстық-әлеуметтік тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердіңмағынасын түсіну
		Айтылым	6.2.2.1 тақырып бойынша диалогті бастау, жалғастыру, аяқтаудың ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын білу; 6.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сұраулы, хабарлы, лепті және бұйрықты сөйлемдердің интонациялық ерекшелігін ескеріп айту
		Оқылым	6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру; 6.3.6.1 тақырып бойынша үйренген сөздерін қолдана отырып, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру
		Жазылым	6.4.2.1 эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу; 6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	6.5.2.1жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру
Өлкені сипаттау өнері		Тыңдалым	6.1.1.1 тірек сөздер, мәтіннің бастапқы бөлігін тыңдау арқылы тақырыпты және көтерілетін мәселені болжау; 6.1.5.1 тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	6.2.5.1 коммуникативтік жағдаят бойынша диалогке қатысушылар өзара түсінісіп, ойларын толықтырып отыру;

ЖОБА

			6.2.6.1 тірек сөздерге сүйеніп, сюжетті суреттердің желісі бойынша әңгіме құрастыру
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.4.1 мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру
		Жазылым	6.4.2.1 эссе тақырыбының желісінен шықпай, әрбір абзацты жүйелі құрастырып, қажетті мазмұнын ашып жазу; 6.4.3.1 жазба жұмыстарында теңеу, эпитет сөздерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	6.5.1.1 мәтіндерден деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану; 6.5.2.1 жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру
Саяхат және туризм	Шоқан Уалиханов «Жоңғария очерктері» (үзінді)	Тыңдалым	6.1.4.1 әңгіме, хикаялардың және шағын поэзиялық шығармалардың мазмұнын талдай отырып кейіпкерлерге сипаттама жасау; 6.1.6.1 тыңдалыматериалдарының мазмұны негізінде шынайы өмірмен байланыстырып жауап беру
		Айтылым	6.2.4.1 шағын көлемді мәтіндегі жеке эпизодтарды сипаттау және тілдік ерекшелігіне салыстыру жасау; 6.2.1.1 тура және ауыспалы мағынадағы сөздерді қолдану, ойын әсерлі, мазмұнды жеткізу
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру; 6.3.2.1 ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (күнделік)
		Жазылым	6.4.4.1 мәліметтерді жинақтай отырып, тақырып бойынша постер, сызба-кестелер жасау;

ЖОБА

			6.4.1.1 мәтіндердің стильдік ерекшелігін сақтай отырып, күнделік жазу; 6.4.5.1 жазба жұмыстарында сөзге қосымша жалғауда үндестік заңын ескеріп, орфографиялық нормаға сай дұрыс жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	6.5.2.1 жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру

3) 7- сынып

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі - қазақ тілін оқып-үйренеміз. Үштілді білу – үлкен өнер	М. Жұмабаев «Қазақ тілі» өлеңі	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.5.1 сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	7.2.1.1 мақал-мәтелдер, терминдер мен неологизмдерді орынды қолдану; 7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту
		Оқылым	7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну; 7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну

ЖОБА

		Тілдік бағдар	7.5.1.1 мәтіндерден көмекші есімдерді ажырата білу
Уақыт – ұлы күш	Абай Құнанбаев»Сағаттың шықылдағы емес ермек»	Тыңдалым	7.1.1.1 мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау; 7.1.4.1 әдеби көркем шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.2.1 ұсыныс жасау, өтініш, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші-тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру
		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (өтініш) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтау; 7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу
		Жазылым	7.4.3.1 жазба жұмыстарында метафораны қолданып жазу; 7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну
		Тілдік бағдар	7.5.1.2 салыстырмалы, күшейтпелі шырайлардың қызметін білу
Жердегі климаттық өзгерістер	Д.Дефо «Робинзон Крузо» романы (үзінді)	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру
		Айтылым	7.2.2.1 ұсыныс жасау, өтініш, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу;

ЖОБА

			7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші→тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру
		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (өтініш) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтау; 7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің образын талдау
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер)
		Тілдік бағдар	7.5.1.3 топтау сан есімдерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
2- тоқсан			
Қазақстанның ежелгі қалалары және Ұлы Жібек жолы	Б. Ұзақов «Жантаза»	Тыңдалым	7.1.1.1 мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау; 7.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру
		Айтылым	7.2.2.1 ұсыныс жасау, өтініш, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.4.1 шығармадағы кейіпкерлер ге автор берген мінездемені талдау
		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (өтініш) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтау; 7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау

ЖОБА

		Жазылым	7.4.1.1мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, ресми құттықтаулар жазу; 7.4.5.1тақырып бойынша оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	7.5.1.4одағай түрлерін мәтіннен ажырата алады, ауызша жұмыстарда орындықолдану
Туған өлке публицистика беттерінде		Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.5.1 сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту; 7.2.4.1 шығармадағы кейіпкерлер ге автор берген мінездемені талдау
		Оқылым	7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну; 7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің образын талдау
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер); оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	7.5.1.1 мәтіндерден көмекші есімдерді ажырата білу; 7.5.2.1 жазба жұмыстарында ыңғайлас салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
	Т.Нұрмаған	Тыңдалым	7.1.1.1 мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау;

ЖОБА

Спорт және денсаулық күтімі	бетов «Он төрт жасар жігіт»		7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау
		Айтылым	7.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер, суреттер мен сызбаларда берілген ақпаратты сипаттау; 7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту; 7.2.2.1 ұсыныс жасау, өтініш, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу
		Оқылым	7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну; 7.3.2.1 ресми-іскерлік (өтініш) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтау
		Жазылым	7.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, өтініш жазу; 7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну
		Тілдік бағдар	7.5.1.5 етістік шақтарының (бұрынғы және ауыспалы өткен шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
Ұқсатым. Сән. Талғам	Ақан сері «Жігіт сипаты», «Қыз сипаты»	Тыңдалым	7.1.5.1 сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау; 7.1.3.1 әлеуметті-мәдени тақырыптарға байланысты қажетті сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
		Айтылым	7.2.1.1 мақал-мәтелдер, терминдер мен неологизмдерді орынды қолдану; 7.2.2.1 ұсыныс жасау, өтініш, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу

ЖОБА

		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (өтініш) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтау; 7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің образын талдау
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер)
		Тілдік бағдар	7.5.1.5 етістік шақтарының (мақсатты және болжалды келер шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
3- тоқсан			
Ғаламтормен дұрыс жұмыс жасау – мәдениет	Жюль Верн» Әлемді сексен күн ішінде шарлау» романы (үзінді)	Тыңдалым	7.1.3.1 әлеуметтік-мәдени тақырыптарға байланысты қажетті сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну; 7.1.4.1 әдеби көркем шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер, суреттер мен сызбаларда берілген ақпаратты сипаттау; 7.2.1.1 мақал-мәтелдер, терминдер мен неологизмдерді орынды қолдану
		Оқылым	7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау; 7.3.1.1 кесте, диаграмма, сызба, шартты белгілер түрінде берілген ақпаратты түсіну
		Жазылым	7.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, түйіндемежазу; 7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну

ЖОБА

		Тілдік бағдар	7.5.1.5 етістіктің қалау рай қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
Музыка. Қазақтың киелі домбырасы	І.Жансүгіров «Күйші» поэмасы (үзінді)	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.4.1 әдеби көркем шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.2.1 ұсыныс жасау, өтініш, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші →тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру
		Оқылым	7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау; 7.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма, сызба түрінде ұсыну
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.3.1 жазба жұмыстарында метафораны қолданып жазу
		Тілдік бағдар	7.5.1.6 мақсат және себеп-салдар үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану.
Төрт түлік мал мен егіншілік – ел берекесі	Ғ.Мұстафин «Шығанақ» романы (үзінді)	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.4.1 әдеби көркем шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші→тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру;

ЖОБА

			7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту
		Оқылым	7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау; 7.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма, сызба түрінде ұсыну
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну
		Тілдік бағдар	7.5.1.7 септеулік шылаулардың қызметін білу;
Наурыз мейрамы. Ақ мол болсын! Ұлыс оң болсын!	М.Мақатев »Наурыз»	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.4.1 әдеби көркем шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.2.1 ұсыныс жасау, өтініш, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.6.1 кесте, диаграмма, суреттер мен сызбаларда берілген ақпаратты сипаттау
		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (өтініш) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтау; 7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу
		Жазылым	7.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, ресми құттықтаулар жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану

ЖОБА

		Тілдік бағдар	7.5.2.1 жазба жұмыстарында ыңғайлас салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
4-тоқсан			
Жастықтың оты қайдасың?	М.Жұмабаев «Мен жастарға сенемін» өлеңі	Тыңдалым	7.1.1.1 мәтін үзінділері арқылы оқиғаның дамуын болжау; 7.1.5.1 сөйлеушінің дауыс ырғағы мен сөйлеу мәнері арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	7.2.2.1 ұсыныс жасау, өтініш, бұйрық берудің түрлі формалары мен жағдаяттарына сай сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуникативтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші→тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру
		Оқылым	7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің образын талдау; 7.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді кесте, диаграмма, сызба түрінде ұсыну
		Жазылым	7.4.3.1 жазба жұмыстарында метафораны қолданып жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер)
		Тілдік бағдар	7.5.2.1 жазба жұмыстарында түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
«Менің туған өлкем» электрондық энциклопедиясы		Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.6.1 тыңдалым материалдарының мазмұны негізінде өз пікірін өзгелердің пікірімен салыстыра отырып жауап беру
		Айтылым	7.2.1.1 мақал-мәтелдер, терминдер мен неологизмдерді орынды қолдану;

ЖОБА

			7.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда екпін түрлерін сөз және сөйлем ішінде орынды қолданып айту
		Оқылым	7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау; 7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу
		Жазылым	7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну; 7.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (күрделі сөздер), оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	7.5.1.5 етістіктің шақтары (бұрынғы және ауыспалы өткен шақ, мақсатты және болжалды келер шақ) мен қалау райдың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану; 7.5.2.1 жазба жұмыстарында түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Ғылым мен техниканың соңғы жаңалықтары	Майкл Х.Харт »100 ұлы адам» атты кітабынан - »Альберт Эйнштейн»	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.3.1 әлеуметтік-мәдени тақырыптарға байланысты қажетті сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну
		Айтылым	7.2.1.1 мақал-мәтелдер, терминдер мен неологизмдерді орынды қолдану; 7.2.5.1 диалогке қатысушылар коммуника- тивтік жағдаяттың талаптарына сай «сөйлеуші→тыңдаушы» позицияларын еркін ауыстыру
		Оқылым	7.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы кейіпкердің образын талдау;

ЖОБА

			7.3.4.1 мәтіндердің идеясын, мақсатты аудиториясын салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	7.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, көтерілген мәселе бойынша келісу-келіспеу себептерін айқын көрсетіп жазу; 7.4.5.1 тақырып бойынша оқшау сөздерге қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	7.5.2.1 жазба жұмыстарында түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Батыр туса – ел ырысы	А. Нұршайықов «Аңыз бен ақиқат» (үзінді)	Тыңдалым	7.1.2.1 тыңдалған мәтіннен ақпараттың өзектілігін анықтау; 7.1.4.1 әдеби көркем шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	7.2.1.1 мақал-мәтелдерді орынды қолдана отырып, мәтін мазмұнын дамыту; 7.2.4.1 шығармадағы кейіпкерлер ге автор берген мінездемені талдау
		Оқылым	7.3.2.1 ресми-іскерлік (өтініш) салаға қатысты мәтіндердің тілдік ерекшелігін анықтау; 7.3.6.1 тақырып бойынша деректер қолдана отырып мәтінде көтерілген мәселеге өз ойын дәлелдеп жеткізу
		Жазылым	7.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, презентация түрінде ұсыну; 7.4.3.1 жазба жұмыстарында метафораны қолданып жазу
		Тілдік бағдар	7.5.2.1 жазба жұмыстарында ыңғайлас, түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру

ЖОБА

4) 8-сынып

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
Білім. Ғылым. Инновация	Т. Сұлтанбеков «Ғажайып планета» әңгімесі (үзінді)	Тыңдалым	8.1.1.1 мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау; 8.1.5.1 тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау; 8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтін-дердегі оқиғалар желісіне бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (интервью) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, интервью жазу; 8.4.3.1 жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	8.5.1.1 болжалдық сан есімдердіжазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
Сауда жасай білесің бе?	Абай Құнанбаев «Базарға қарап тұрсам әркім барар»	Тыңдалым	8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау; 8.1.6.1 тыңдалыматериалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру

ЖОБА

		Айтылым	8.2.2.1 түрлі жанрдағы көркем мәтіндерге сүйене отырып,көңіл-күйді білдіруде ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру
		Оқылым	8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру; 8.3.6.1 тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыра отырып, баға беру
		Жазылым	8.4.2.1эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну; 8.4.4.1тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.1.1 бөлшектік сан есімдердіжазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
Жаһандық энергетикалық дағдарыс	Ш.Айтматов «Кассандра таңбасы»	Тыңдалым	8.1.2.1тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау; 8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру; 8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру

ЖОБА

		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (мақала) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана отырып, мәтінге өзгеріс енгізу, ерекшеліктерді бақылау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақалажазу; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздер)
		Тілдік бағдар	8.5.1.2 еліктеу сөздерді ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
2 -тоқсан			
Достық пен татулық - таптырмас бақыт	Т. Айбергенов «Бір тойым бар»	Тыңдалым	8.1.5.1 тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау; 8.1.6.1 тыңдалыммате риалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру
		Айтылым	8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру; 8.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарын ескеріп айту
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (мақала) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау

ЖОБА

		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап,пікір жазу; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатынтыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.1.3 етістіктің шартты рай қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Кәсіп – бақыттың шырағы, Еңбек – ырыстың бұлағы	С. Мұқанов «Саятшы Ораз» әңгімесі	Тыңдалым	8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну; 8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау; 8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісіне бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау
		Оқылым	8.3.2.1публицистикалық стильдің (жолдаулар) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру
		Жазылым	8.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну; 8.4.3.1 жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	8.5.1.3 етістіктің бұйрық рай қызметін білу, ауызша және

ЖОБА

			жазба жұмыстарда орынды қолдану
Қазақстанның су ресурстары	Ә. Нұрпейісов «Қан мен тер»	Тыңдалым	8.1.1.1мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау; 8.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау
		Айтылым	8.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарын ескеріп айту; 8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық, шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру
		Оқылым	8.3.1.1 перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау; 8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана отырып, мәтінге өзгеріс енгізу, ерекшеліктерді бақылау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап,интервью жазу; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздер)
		Тілдік бағдар	8.5.1.1күшейткіш үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
3- тоқсан			
Тарихи тұлғалар тағылымы	Т.Әлімқұлов «Қараой» әңгіме	Тыңдалым	8.1.1.1 мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау; 8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну
		Айтылым	8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды

ЖОБА

			қолданып, ауызша мәтіндер құрау; 8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісіне бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (қысқа очерк) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	8.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну; 8.4.3.1 жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	8.5.1.5 демеулік шылаулардың (сұраулық, күшейткіш) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Қызым – жағадағы құндызым, Ұлым – аспандағы жұлдызым	«Қозы Көрпеш – Баян сұлу» жыры (үзінді)	Тыңдалым	8.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау; 8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау
		Айтылым	8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру; 8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру
		Оқылым	8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің

ЖОБА

			іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру; 8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана отырып, мәтінге өзгеріс енгізу, ерекшеліктерді бақылау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, пікір жазу; 8.4.3.1 жазба жұмыстарында символ мен кейіптеу түрлерін қолданып жазу
		Тілдік бағдар	8.5.1.5 демеулік шылаулардың (болжалдық, шектік) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Биоалуан түрлілік. Жойылып бара жатқан жануарлар мен өсімдіктер	М.Әуезов»Көксерек»	Тыңдалым	8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну; 8.1.6.1 тыңдалыматериалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру.
		Айтылым	8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісіне бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау; 8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру
		Оқылым	8.3.1.1 перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау; 8.3.6.1 тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыра отырып, баға беру
		Жазылым	8.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану;

ЖОБА

			8.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатынтыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.1.5 демеулік шылаулардың (болымсыздық немесе қарсы мәнді, нақтылау) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
Наурыз және әлем халықтарының оны қарсы алу ерекшелік тері	Б.Ж.Бопай ұлы «Қазақы наурызнама» (үзінді).	Тыңдалым	8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау; 8.1.5.1 тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау
		Айтылым	8.2.2.1 түрлі жанрдағы көркем мәтіндерге сүйене отырып,көңіл-күйді білдіруде ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау
		Оқылым	8.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардың композициялық құрылымын анықтау, кейіпкердің іс-әрекетіне немесе лирикалық кейіпкердің образына баға беру; 8.3.6.1 тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыра отырып, баға беру
		Жазылым	8.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдарын ұсыну; 8.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану

ЖОБА

		Тілдік бағдар	8.5.2.1 жазба жұмыстарында себеп-салдарсалалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
4- тоқсан			
«Мәңгілік елдің нұрлы жолы!»	Н.Ә.Назарбаев «Қазақстан жолы» (үзінді)	Тыңдалым	8.1.3.1 оқу-еңбек тақырыптарына байланысты күрделі сөздер мен тұрақты тіркестердің мағынасын түсіну; 8.1.4.1 орта көлемді прозалық, драмалық және поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, тақырыбы мен идеясын талдау.
		Айтылым	8.2.2.1 түрлі жанрдағы көркем мәтіндерге сүйене отырып,көңіл-күйді білдіруде ұлттық сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын қолдана білу; 8.2.3.1 ауызша мәтіндер құрауда сөз ішіндегі және сөз аралығындағы ілгерінді, кейінді және тоғыспалы ықпал заңдылықтарын ескеріп айту
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стильдің (қысқа очерк) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау; 8.3.4.1 мәтіндердің түрлерін, тілдік ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала жазу; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.2.1 жазба жұмыстарында талғаулысалалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Қазақтың айтыс өнері мен сөз мәдениеті	Ринат Заитов пен Аманғазы Кәріпжанов айтысы	Тыңдалым	8.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, детальді ақпараттарды анықтау; 8.1.5.1 тірек сөздер, автор көзқарасы мен көңіл күйі арқылы негізгі ойды анықтау

ЖОБА

		Айтылым	8.2.1.1 тұрақты тіркестер мен көркемдегіш құралдарды қолданып, ауызша мәтіндер құрау; 8.2.6.1 кесте, диаграмма, нұсқаулық шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпаратты талдау, баға беру
		Оқылым	8.3.1.1перифраз түрінде берілген сұрақ арқылы қажетті ақпаратты анықтау; 8.3.2.1 публицистикалық стильдің (мақала, интервью) тілдік ерекшеліктері арқылы мәтіндердің жанрын анықтау
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, пікір жазу; 8.4.4.1 тақырып бойынша мәліметтерді жинақтап, эссе жазуда тиімді қолдану
		Тілдік бағдар	8.5.2.1жазба жұмыстарында кезектес салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Қазақстан - Байқоңыр-Ғарыш	Нұртөре Жүсіп «Қыран қазақ» (деректі әңгіме)	Тыңдалым	8.1.1.1 мәтін тақырыбы, тірек сөздер, иллюстрациялар арқылы көтерілетін мәселені болжау; 8.1.6.1 тыңдалымматериалдарының мазмұны негізінде деректерді келтіре отырып, дәлелді жауап беру
		Айтылым	8.2.4.1 идеялық жағынан ұқсас мәтіндердегі оқиғалар желісіне бақылау жасай отырып, мазмұнның дамуын салыстыру және талдау; 8.2.5.1 пікірталасқа қатысушылар берілген тақырып бойынша өз пікірлерін сенімді дәлелдеу және қойылған сұрақтарға еркін жауап беру
		Оқылым	8.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді қолдана отырып, мәтінге өзгеріс енгізу, ерекшеліктерді бақылау;

ЖОБА

			8.3.6.1 тақырып бойынша бірнеше мәтінде көтерілген мәселелерді салыстыра отырып, баға беру
		Жазылым	8.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, интервью жазу; 8.4.5.1 тақырып бойынша сөздердің маңызды бөліктерін дұрыс жазу (жеке сөздер, бірге, бөлек және дефис арқылы жазылатын сөздер)
		Тілдік бағдар	8.5.2.1 жазба жұмыстарында себеп-салдар, талғаулы, кезектес салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру

(

5) 9-сынып

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан			
Қазақ жазуының даму жолы	«Күлтегін» жыры	Тыңдалым	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау; 9.1.4.1 орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру
		Айтылым	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау; 9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу
		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (мақала) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау;

ЖОБА

			9.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру
		Жазылым	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу; 9.4.4.1 тақырып бойынша түрлі стильдегі мәтіндер құрауда мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.1 өздік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Жолың болсын, жолаушы	М. Мақатаев «Ертең біз жол жүреміз»	Тыңдалым	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.6.1 тыңдалыммәтериалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру
		Айтылым	9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау; 9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу
		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (пікір, мақала) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, нұсқаулық жазу;

ЖОБА

			9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.1 өзгелік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Көшпенділер мәдениеті. Қазақтың халық күнтізбесі	І. Есенберлин «Көшпенділер» (үзінді)	Тыңдалым	9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдықтақырыптар аясындаайтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау
		Айтылым	9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу; 9.1.6.1 кесте мен сызбаларда берілген ақпараттарды өзара салыстырып бағалау
		Оқылым	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.3.2.1ғылыми стильде (мақала, баяндама) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақалажазу; 9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.1ортақ етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстардаорынды қолдану
2 -тоқсан			
Заң – қоғамның тірегі	Айбатыр Сейтақ «Азат елдің ар-	Тыңдалым	9.1.4.1 орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру;

ЖОБА

	намысы – Ата Заң»		9.1.6.1 тыңдалыммате риалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру
		Айтылым	9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу; 9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу
		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (аннотация, тезис) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	9.4.1.1мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, аннотация жазу; 9.4.5.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, құрама атауларды дұрыс жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.1ырықсыз етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті күні – Тәуелсіз Қазақстанның айбынды мейрамы.	Маралтай Ыбыраев «Елбасыма»	Тыңдалым	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау; 9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясындаайтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау; 9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау

ЖОБА

		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (пікір, мақала, презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шолужазу; 9.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатынтыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	9.5.1.2 мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
Жастар және бұқаралық ақпарат құралдары	Қ.Аманжолов «Жас дәурен»	Тыңдалым	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау
		Айтылым	9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу; 9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу
		Оқылым	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік

ЖОБА

			тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу; 9.4.4.1 тақырып бойынша түрлі стильдегі мәтіндер құрауда мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.2 мекен үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
3-тоқсан			
ЭКСПО-2017 – Қазақстан белесі	Н.Ә.Назарбаев «Тәуелсіздік толғауы»	Тыңдалым	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау; 9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясындаайтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу; 9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу
		Оқылым	9.3.1.1 мәтіндегі ақпараттың өзектілігін анықтау, қорытынды жасау; 9.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақалажазу; 9.4.4.1 тақырып бойынша түрлі стильдегі мәтіндер құрауда мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу

ЖОБА

		Тілдік бағдар	9.5.1.3 ыңғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орындықолдану
Биотехнология жаңалықтары	Сахиев Жүніс «Уақыт қайтарымы»	Тыңдалым	9.1.2.1 тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау
		Айтылым	9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу; 9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау
		Оқылым	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу; 9.4.5.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, құрама атауларды дұрыс жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.2 жазба жұмыстарында (шарттыбағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Болашақ энергия көздері.	Медеу Сәрсеке «Жетінші толқын»	Тыңдалым	9.1.4.1 орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру;

ЖОБА

			9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясында айтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау; 9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау
		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (мақала, баяндама, презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру
		Жазылым	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу; 9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	9.5.1.2 жазба жұмыстарында (қарсылықтыбағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Алаш идеясы мен қайраткерлері	Д.Әшімханов «Бес арыс» кітабынан үзінді	Тыңдалым	9.1.2.1тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.6.1 тыңдалыммәтериалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру
		Айтылым	9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу;

ЖОБА

			9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу
		Оқылым	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау; 9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шолужазу; 9.4.5.1 тақырып бойынша сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	9.5.2.1 жазба жұмыстарында (мезгілбағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
4- тоқсан			
Жаһандық мәселе: демография	Абай Құнанбай ұлы «Адамның кейбір кездері»	Тыңдалым	9.1.3.1 әлеуметтік-қоғамдық тақырыптар аясында айтылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 9.1.4.1 орта көлемді прозалық, поэзиялық шығармалардан үзінді тыңдау, көтерілген (тұрмыстық, әлеуметтік, қоғамдық) мәселені анықтап, өз пікірін білдіру
		Айтылым	9.2.5.1 сөйлеу барысында түрлі стильде берілген тақырып бойынша қажетті аргументтерді орынды қолдану, диалогте, полилогте сенімді сөйлеу; 9.2.6.1 кесте, диаграмма, шартты белгілер мен сызбаларда берілген ақпараттарды өзара салыстырып бағалау
		Оқылым	9.3.3.1 прозалық және поэзиялық шығармалардағы автордың ойы мен көтерілген мәселені анықтап, оқырманға әсерін бағалау;

			9.3.5.1 қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерден қорытынды жасау, өз көзқарасын білдіру
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, шағын мақала жазу; 9.4.4.1 тақырып бойынша түрлі стильдегі мәтіндер құрауда мәліметтерді жинақтап, дереккөздеріне сілтеме көрсетіп жазу
		Тілдік бағдар	9.5.2.1 жазба жұмыстарында (себеп) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Роботтар мен киборгтар әлемі	Айзек Азимов «Мен - роботпын» жинағына н үзінді	Тыңдалым	9.1.2.1тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, ақпараттың шынайылығы мен нақтылығын анықтау; 9.1.5.1 мәтіннің мақсатты аудиториясын, автордың негізгі ойы мен көзқарасын анықтау
		Айтылым	9.2.1.1 берілген тақырыпқа сай сөздерді орынды қолдана отырып, мақсатты аудиторияға арналған ауызша мәтіндер құрау; 9.2.4.1 шығарманың идеясы мен мазмұнына байланысты «автордың ойын» бағалау
		Оқылым	9.3.1.1 мәтіндегі ақпараттың өзектілігін анықтау, қорытынды жасау; 9.3.4.1 мәтіндердің стилін, жанрлық ерекшеліктерін салыстырып, талдау жасау
		Жазылым	9.4.2.1 эссе құрылымы мен дамуын сақтап, мәселе бойынша ұсынылған шешімнің артықшылығы мен кемшілік тұстарын салыстыра отырып, өз ойын дәлелдеп жазу; 9.4.3.1 жазба жұмыстарында афоризмдерді тиімді қолданып жазу

ЖОБА

		Тілдік бағдар	9.5.2.1 жазба жұмыстарында (қимыл-сынбағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
Қазақстандағы туризм және экотуризм	І.Жансүгіров «Жетісу суреттері»	Тыңдалым	9.1.1.1 тыңдалатын мәтіндегі фразалар мен дәйексөздерді талқылай отырып, тақырып пен көтерілетін мәселені болжау; 9.1.6.1 тыңдалыммате риалдарының мазмұны негізінде көтерілген мәселеге сыни көзқарасын білдіру
		Айтылым	9.2.2.1 коммуникативтік жағдаяттарға байланысты сөйлеу этикеті формаларын дұрыс таңдай білу; 9.2.3.1 коммуникативтік жағдаятқа сай сөйлеу тіліндегі интонация, кідіріс, логикалық екпіннің мәнін түсініп, өз ойын жеткізу
		Оқылым	9.3.2.1 ғылыми стильде (пікір, аннотация, мақала, презентация) жазылған еңбектердің тілдік және жанрлық ерекшелігін анықтап, талдау жасау; 9.3.6.1 мәтінде көтерілген мәселені ғаламдық мәселелермен байланыстыра отырып сыни тұрғыда баға беру
		Жазылым	9.4.1.1 мәтіндердің жанрлық және стильдік ерекшелігін сақтап, аннотация, нұсқаулық жазу; 9.4.5.1 тақырып бойынша бас әріппен жазылатын күрделі, құрама атауларды дұрыс жазу; сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді орынды қолдану
		Тілдік бағдар	9.5.2.1 жазба жұмыстарында (мақсат бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру

ЖОБА

4-параграф. Лексикалық-грамматикалық минимум

5-сыныпқа арналған лексикалық-грамматикалық минимум

1 тоқсан –86 сөз					
Отбасындағы дәстүр мен мерекелер М.Мақатаев. «Тоқта, балам, атаң келеді артыңда!»					
		Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		балалық	зт	163	Мәтін құрауда жалғау түрлерін дұрыс жалғау
		шақ	зт	567	
		ата-ана	зт	2122	
		жәрдем	зт	399	
		күлкі	зт	403	
		қария	зт	365	
		дәстүр	зт	1402	
		қонақжай	сн	67	
		мерейтой	зт	279	
		ие	зт	9430	
		ауызбірлік	зт	38	
		нәресте	зт	169	
		зейнеткер	зт	179	
		көпбалалы	сн	36	
		сағын	ет	493	
		құрметте	ет	452	
		бесік	зт	511	
		бақытты	сн	267	
		тәрбиелі	сн	183	
		амандас	ет	323	
		сүйінші	зт	130	
		мәпеле	ет	55	
		жай	ет	554	
		тамашала	ет	146	
		таңдан	ет	329	
		шілдехана	зт	58	
		шығар	ет	4593	
		сондай	үс	1097	
		төрлет	ет	7	
Мектеп өмірі Әдепті бала – арлы бала Б. Соқпақбаев «Менің атым Қожа» повесі (үзінді)					

ҚОБА

		Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		ар	зт	666	Мәтіндерден жалпы және жалқы есімдерді ажырата білу
		жағымсыз	сн	293	
		ес	зт	675	
		лақтыр	ет	752	
		алда	ет	904	
		мінез-құлық	зт	490	
		көшбасшы	зт	489	
		баға	зт	1960	
		дайындық	зт	724	
		зерек	сн	98	
		мазақта	ет	49	
		үлгі	зт	3132	
		өтірік	сн	871	
		еріншек	сн	58	
		емтихан	зт	269	
		белсенді	сн	824	
		ұрлық	зт	244	
		айналыс	ет	813	
		уәделес	ет	23	
		төбелес	ет	48	
		көшір	ет	955	
		өтін	ет	540	
		кейіпкер	зт	1180	
		бауырмал	сн	46	
		тапсыр	ет	1001	
		тиянақты	сн	79	
		ізден	ет	269	
		еңбек	зт	13259	
		қалжың	зт	323	
		әділ	сн	620	
Қазақстандағы жан-жануарлар мен өсімдіктер әлемі Жан-жануарлар туралы ертегілер, жұмбақтар					
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		аққу	зт	321	Лексикалық мағынасы жағынан заттың түрін, түсін сапасын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
		аққайың	зт	13	
		аю	зт	766	
		қырғауыл	зт	98	
		жыртқыш	зт	193	

ЖОБА

		жабайы	зт	306	
		құрлық	зт	325	
		арқар	зт	71	
		қанат	зт	1184	
		қарағай	зт	238	
		қауырсын	зт	132	
		қонжық	зт	88	
		өрмеле	ет	126	
		қақпан	зт	95	
		мүйізтұмсық	зт	32	
		шың	зт	262	
		тұмсық	зт	710	
		тіршілік	зт	1318	
		итбалық	зт	39	
		айлакер	сн	74	
		қорқақ	сн	230	
		қон	ет	772	
		тиін	зт	273	
		жиде	сн	16	
		көпжылдық	сн	18	
		батпақ	зт	167	
		түлкі	зт	1074	
2- тоқсан–66 сөз					
Ежелгі көшпелілер мәдениеті Тұмар ханшайым туралы аңыз					
	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		шаруашылық	зт	462	Сан есім (бірліктер, ондықтар, жүз, мың) атауларын білу, орынды қолдану
		жүк	зт	649	
		тұрақ	зт	2246	
		бейне	шл	196	
		дерек	зт	1757	
		тұрмыс	зт	1313	
		қыстау	зт	717	
		азық-түлік	зт	613	
		мал	зт	2205	
		мекен	зт	1027	
		күздеу	зт	8	
		арба	зт	473	
		қазан	зт	1199	
		ханшайым	зт	54	

ЖОБА

		ханзада	зт	34	
		жайлау	зт	520	
		керуен	зт	264	
		көктеу	зт	16	
		әшекей	ет	208	
		сауда	ет	1842	
		көшпелі	сн	476	
		садақ	зт	204	
Су – тіршілік көзі Ә.Тәжібаев «Сырдария» өлеңі					
	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		арық	зт	197	Жіктеу, сілтеу, сұрау есімдіктерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
		таяз	зт	46	
		нөсер	зт	76	
		тартыл	сн	726	
		қамыс	зт	264	
		жағалау	зт	594	
		дария	зт	179	
		шағала	зт	112	
		тұзды	сн	54	
		шипалы	сн	45	
		арна	зт	488	
		толқын	зт	586	
		баяу	үс	278	
		құра	ет	221	
		тасы	ет	1486	
		ернеу	зт	34	
		пайдалан	ет	5283	
		шаш	ет	546	
		суар	ет	251	
		жайылым	зт	307	
		қаз	зт	402	
		ағыс	зт	441	
Әлемдегі ірі кітапханалар Абай Құнанбайұлы «Ғылым таппай, мақтанба» өлеңі					
	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		оқырман	зт	972	Болымды, болымсыз етістіктерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		кездес	зт	3750	
		тізімде	ет	17	

КОПИЯ

		сирек	сн	470	
		қанағат	зт	152	
		шол	ет	99	
		мұқаба	зт	64	
		тақтайша	зт	67	
		қор	зт	650	
		бөлім	зт	2816	
		тап	зт	285	
		кітапхана	зт	2634	
		рақым	зт	109	
		тіркел	ет	165	
		зерде	зт	67	
		пайда/бол	зт	142/108133	
		қайтар	ет	561	
		тапсырыс	зт	462	
		мекенжай	зт	703	
		жуық	үс	975	
		тек	үс	111	
		сөре	зт	155	
3 тоқсан –96 сөз					
Денсаулық – зор байлық «Ең үлкен байлық» ертегісі					
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		дәулет	зт	146	Қалау рай,жекеше түрі: Мекен және мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		ақуыз	зт	56	
		итмұрын	зт	34	
		күш-қуат	зт	70	
		түшкір	ет	46	
		құрам	зт	2918	
		өнім	зт	2822	
		көмірсу	зт	47	
		шұбат	зт	117	
		зиянды	сн	217	
		жұқпалы	сн	79	
		күнделікті	сн	74	
		сергек	сн	104	
		зор	сн	2179	
		ірімшік	зт	126	
		ескерт	ет	814	
		жалық	ет	187	

ҚОБА

		қуыр	зт	86	
		нашарла	ет	691	
		сау	сн	640	
		сезін	ет	847	
		жұмыртқа	зт	417	
		май	ет	722	
		тұтын	ет	298	
Менің Тәуелсіз Қазақстаным Қ. Сарин»Тәуелсіздік» өлеңі					
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		жетістік	зт	987	Ынғайластық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		отар	зт	324	
		қойнау	зт	1366	
		ата-баба	зт	477	
		дүниежүзі	зт	430	
		зәулім	сн	86	
		береке-бірлік	зт	43	
		еркіндік	зт	476	
		әкім	зт	1904	
		тату-тәтті	сн	152	
		ұрпақ	зт	603	
		егеменді	сн	327	
		дамы	ет	6059	
		таңба	зт	790	
		таныт	ет	1281	
		сипат	зт	1838	
		мойында	ет	145	
		өлке	зт	1269	
		елшілік	зт	221	
		аманат	зт	202	
		ресми	сн	1253	
		құрсау	сн	89	
		жарияла	ет	1997	
		киелі	сн	275	
Аспан әлемінің құпиялары Жұлдыздар туралы аңыздар, ертегілер					
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		қараңғы	сн	525	Қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың
		шоқжұлдыз	зт	26	

ҚОБА

		қашықтық	зт	313	қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		құсжолы	зт	1	
		жылт-жылт	ел	24	
		қыстыгүні	үс	35	
		ұсақ	сн	502	
		әне	ес	351	
		шырақ	зт	442	
		көкжиек	зт	135	
		темірқазық	зт	41	
		бақыла	ет	1669	
		таңғажайып	сн	127	
		аңыз	зт	871	
		бағыт	зт	3077	
		жұлдызшы	зт	15	
		жетіқарақшы	зт	10	
		шолпан	зт	101	
		жүйе	зт	5034	
		тұтыл	ет	19	
		қозғал	ет	785	
		теңел	ет	41	
		шексіз	зт	403	
		жаздыгүні	үс	35	
Компьютердің тілін табу – өнер Ы.Алтынсарин «Өнер-білім бар жұрттар» өлеңі					
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		парақ	зт	478	Жазба жұмыстарында хабарлысөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
		пернетақта	зт	37	
		желі	зт	594	
		орнат	ет	1528	
		енгіз	ет	2511	
		ғаламтор	зт	262	
		дербес	зт	1467	
		тегін	зт	725	
		ақылы	сн	84	
		байланыс	ет	2230	
		шапшаң	үс	169	
		хат	зт	2512	
		жібер	ет	5740	
		алмас	ет	196	
		бағдарлама	зт	4592	

ЖОБА

		көмекші	зт	420	
		тінтуір	зт	4	
		қабілет	зт	1890	
		қарым-қатынас	зт	1478	
		шам	зт	371	
		сондықтан	шл	4836	
		сұрақ	зт	4727	
		құпиясөз	зт	3	
		жүкте	ет	232	
4-тоқсан – 76сөз					
Қазақстандағы ұлттар достастығы М.Мағауин «Бір атаның балалары» (үзінді)					
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		ақылдас	ет	251	Жазба жұмыстарында сұраулы сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
		баспасөз	зт	761	
		бейбітшілік	зт	593	
		белгі	зт	3869	
		бірлес	ет	995	
		негіз	зт	7596	
		қазақша	үс	431	
		дос-жаран	зт	32	
		төзімді	сн	8	
		аударыл	зт	597	
		құрыл	ет	2607	
		пейіл	зт	133	
		мүше	зт	2676	
		ортақ	сн	967	
		жетім	зт	1345	
		өкіл	зт	3812	
		пана	зт	170	
		салтанатты	сн	199	
		төраға	зт	1365	
		тұрақты	сн	1599	
		ұжым	зт	603	
		келісім	зт	1934	
		шеш	ет	3486	
		ынтымақ	зт	244	
		іс-шара	зт	415	
Ұлы Дала табиғаты Қ. Мырзалиев «Табиғат – жаратылыс пернесі» өлеңі					

ЖОБА

№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		тегіс	сн	188	Жазба жұмыстарында лепті сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
		самал	зт	136	
		жазық	сн	334	
		көрініс	зт	1400	
		бұғы	зт	138	
		шырша	зт	383	
		аласа	сн	248	
		қысым	зт	664	
		ылғал	зт	67	
		балауса	зт	29	
		жартас	сн	215	
		сарқырама	зт	55	
		өзгеше	үс	1104	
		қалдыр	ет	2415	
		жұл	ет	455	
		қазына	зт	585	
		құйын	сн	158	
		қоңыз	зт	147	
		тасбақа	зт	295	
		кірпі	зт	209	
		бақбақ	зт	39	
		жұпар	зт	79	
		байтақ	зт	159	
		құмды	сн	95	
		жазира	зт	30	
		Ер есімі – ел есінде! Ғ. Мүсірепов «Қазақ солдаты» романы (үзінді)			
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		есім	зт	2119	Жазба жұмыстарында лепті (бұйрықты) сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
		ардагер	зт	310	
		әскер	зт	1786	
		бітір	ет	3068	
		марапатта	зт	336	
		ержүрек	сн	114	
		ерлік	зт	1019	
		майдан	зт	865	
		ұран	зт	312	
		тағзым	зт	87	

ҚОБА

		соғыс	зт	2809	
		жаралан	ет	55	
		жау	зт	1452	
		бірде	үс	456	
		жауынгер	зт	632	
		дұшпан	зт	362	
		белгісіз	сн	445	
		ересек	сн	309	
		ешқашан	ес	680	
		ұмытыл	ет	57	
		атау	зт	5632	
		кенеттен	үс	57	
		жара	зт	725	
		алау	зт	96	
		отансүйгіш	сн	50	
		оқиға	зт	2501	
		самал	зт	136	
		жазық	сн	334	
		көрініс	зт	1400	
		бұғы	зт	138	
		шырша	зт	383	
		аласа	сн	248	
		қысым	зт	664	
		ылғал	зт	67	
		балауса	зт	29	
		жартас	сн	215	
		сарқырама	зт	55	
		өзгеше	үс	1104	
		қалдыр	ет	2415	
		жұл	ет	455	
		қазына	зт	585	
		құйын	сн	158	
		қоңыз	зт	147	
		тасбақа	зт	295	
		кірпі	зт	209	
		бақбақ	зт	39	
		жұпар	зт	79	
		байтақ	зт	159	
		құмды	сн	95	
		жазира	зт	30	
		Ер есімі – ел есінде! Ғ. Мүсірепов «Қазақ солдаты» романы (үзінді)			

ҚОБА

№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		есім	зт	2119	Жазба жұмыстарында лепті (бұйрықты) сөйлемдердің жасалу жолдарын білу, құрастыру
		ардагер	зт	310	
		әскер	зт	1786	
		бітір	ет	3068	
		марапатта	зт	336	
		ержүрек	сн	114	
		ерлік	зт	1019	
		майдан	зт	865	
		ұран	зт	312	
		тағзым	зт	87	
		соғыс	зт	2809	
		жаралан	ет	55	
		жау	зт	1452	
		бірде	үс	456	
		жауынгер	зт	632	
		дұшпан	зт	362	
		белгісіз	сн	445	
		ересек	сн	309	
		ешқашан	ес	680	
		ұмытыл	ет	57	
		атау	зт	5632	
		кенеттен	үс	57	
		жара	зт	725	
		алау	зт	96	
		отансүйгіш	сн	50	
		оқиға	зт	2501	

ЖОБА

6-сыныпқа арналған лексикалық-грамматикалық минимум

1- тоқсан–86 сөз					
Отан отбасынан басталады М.Әуезов «Абай жолы» романы, «Қайтқанда» тарауы (үзінді)					
№	№	Лексика (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		туыс	зт	595	Мәтіндерден деректі және дерексіз зат, көптік мәнді есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану
		асық	ет	763	
		жауапкершілік	зт	869	
		намыс	зт	609	
		береке	зт	447	

		ағайын	зт	579	
		бір-бірі	ес	1021	
		бастал	ет	1139	
		аяқтал	ет	1166	
		қатал	сн	353	
		сезімтал	сн	77	
		өзімшіл	сн	62	
		отбасылық	сн	711	
		еркеле	ет	131	
		қолда	ет	4922	
		түсін	ет	5113	
		пікірлес	ет	197	
		ескер	ет	1423	
		шәкірт	зт	742	
		тіле	ет	55	
		шағын	сн	3369	
		үйрет	ет	3739	
		тәрбиеле	ет	1855	
		үйлен	ет	427	
		шыда	ет	463	
		нағашы	зт	239	
		ал	шл	8393	
		өнеге	зт	815	
		жасырын	ет	299	
		түс	ет	8712	
		хабарлас	ет	363	
		қайт	ет	5669	
Қазіргі қазақ ауылы мен қаланың тыныс-тіршілігі Ә.Дүйсенбиев «Бәтіңке, шұжық, балқаймақ» өлеңі					
		жергілікті	сн	1879	Лексикалық мағынасы жағынан заттың сипатын, көлемін, салмағын, аумағын білдіретін сын есімдерді ажырата білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
		айырмашылық	зт	704	
		тыныс	зт	262	
		қора	зт	456	
		бақташы	зт	72	
		қармақ	зт	176	
		шұжық	зт	92	
		балқаймақ	зт	16	
		жент	зт	26	
		кептеліс	зт	11	
		отшашу	зт	29	
		тынық	ет	258	
		ауылдық	сн	402	
		қалалық	сн	410	

ЖОБА

		жидек	зт	88	
		ойын-сауық	зт	134	
		дайын	үс	997	
		шымыр	сн	61	
		нәзік	сн	380	
		бейімдел	ет	250	
		хауыз	зт	13	
		шулы	сн	25	
		тыныш	сн	345	
		қарбалас	үс	16	
		күні-түні	үс	42	
		епті	сн	76	
Таулар сыры. М. Мақатаев «Мен таулықпын»					
		асқар	сн	540	Реттік сан есімдер мен жинақтық сан есімдерді жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
		етек	зт	621	
		көшкін	зт	32	
		сел	зт	174	
		нүкте	зт	664	
		көтеріл	ет	1587	
		биіктік	зт	527	
		тік	сн	204	
		әдемілік	зт	108	
		бұзыл	ет	761	
		тастақ	сн	38	
		кенді	сн	28	
		орташа	сн	521	
		үңгір	зт	368	
		қарлы	сн	50	
		үгіл	ет	2	
		мұздық	зт	200	
		жолық	ет	258	
		белгіле	ет	2111	
		шіркін	од	299	
		алақай	од	175	
		тайғанақ	сн	10	
		абайсызда	үс	31	
		өрле	ет	363	
		жота	зт	349	
		шоқы	зт	36	
		гүріл	зт	16	
		біресе	шл	392	
2- тоқсан – 66 сөз					
Қуаткөзінүнемдейбілемізбе?					

ЖОБА

М. Жұмабаев «От» өлеңі(үзінді)					
		қуат	зт	796	Өздік, болымсыздық, белгісіздік, жалпылау есімдіктерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
		ылғи	үс	347	
		сұраным	зт	19	
		көмір	зт	540	
		өндір	ет	2917	
		жап-жарық	сн	32	
		жан	ет	847	
		өш	ет	304	
		балауыз	зт	19	
		жалға	ет	1971	
		жетеле	ет	336	
		соқ	ет	2443	
		отын	зт	289	
		жұмса	ет	685	
		жылыт	ет	104	
		есептеуіш	зт	17	
		шығын	зт	491	
		тұрғын	зт	2635	
		тұтынушы	зт	592	
		күй	ет	296	
		қап	од	50	
		мазмұн	зт	2321	
Астана – мәдениет пен өнер ордасы Ә.Ысқақ «Күн ұлымын»					
		ұйымдастыр	ет	2132	Болымды, болымсыз етістіктерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		көрермен	зт	216	
		шырқа	ет	190	
		шетелдік	сн	1158	
		отандық	сн	480	
		ауыстыр	ет	739	
		көріктендір	ет	13	
		мәдени	сн	1308	
		ұзындық	зт	632	
		тыныс-тіршілік	зт	81	
		нышан	зт	152	
		өнерлі	сн	159	
		кезек	зт	1586	
		іскери	сн	28	
		жаға	зт	771	
		әкімшілік	зт	1356	
		сәулетті	сн	63	
		шаһар	зт	245	

ҮЛГІ

		саяси	сн	3568	
		рухани	сн	1466	
		алақан	зт	397	
		жарыс	зт	796	
Қазақстан қорықтары Ө.Тұрманжанов «Қарлығаш, дәуіт, жылан»					
		аң-құс	зт	176	Етістіктің шақтарының (нақ осы шақ, ауыспалы осы шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
		ну	зт	100	
		шөлейт	зт	102	
		молай	ет	92	
		таутеке	зт	17	
		сазан	зт	45	
		бекіре	зт	40	
		суыр	зт	38	
		қамысты	сн	4	
		бұлақтай	сн	3	
		өсіп-дамы	ет	3	
		кесіртке	зт	36	
		құнды	сн	492	
		алуан	сн	1125	
		қорықша	зт	24	
		дәуіт	зт	65	
		жар	зт	253	
		мекендеуші	зт	12	
		құры	ет	141	
		көлем	зт	2898	
		парыз	зт	360	
		күзет	зт	358	
3- тоқсан – 96 сөз					
Болашақ мамандықтары. А. Машанов «Жер астына саяхат»					
		кәсіп	зт	853	Етістіктің шақтарының (ауыспалы келер шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
		мүмкіндік	зт	4074	
		салыстыр	ет	1646	
		анықта	ет	4906	
		тырыс	ет	1254	
		білікті	сн	133	
		ірікте	ет	321	
		дамыт	ет	4478	
		сәйкес	сн	3668	
		шығармашыл	сн	13	
		талдат	ет	18	
		тәжірибе	зт	1676	
		сұраныс	зт	743	

ЖОБА

		заңгер	зт	273	
		қаржыгер	зт	36	
		сәулетші	зт	30	
		ғой	шл	6508	
		дәріс	зт	573	
		талапкер	зт	120	
		дінтанушы	зт	6	
		оқытушы	зт	552	
		бағдарламашы	зт	5	
		сала	зт	6726	
		арманда	ет	356	
Қазақстан және Ұлы Жібек жолы. Д.Досжан «Жібек жолы» (үзінді)					
		созыл	ет	288	Етістіктің шақтарының (жедел өткен шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
		торғын	зт	28	
		жалғас	ет	78	
		гүлден	ет	103	
		бағалы	сн	521	
		отырықшы	сн	52	
		базар	зт	560	
		тарал	ет	643	
		тауар	зт	2088	
		саудагер	зт	257	
		өрік	зт	117	
		мейіз	зт	42	
		барқыт	зт	74	
		жібек	зт	819	
		тие	ет	69	
		жәрмеңке	зт	188	
		негізгі	сн	4762	
		киім-кешек	зт	460	
		мата	зт	244	
		мақпал	сн	17	
		мақта	зт	247	
		қорған	зт	330	
		соқпақ	зт	99	
		торап	зт	118	
Жер байлығына аяулы көзқарас. Ш.Айтматов «Ана - Жер Ана»					
		мұнай	зт	1174	Сын-қимыл (бейне) және мөлшер үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		қазба	зт	403	
		шикізат	зт	225	
		құбыр	зт	360	
		мәрмәр	зт	48	

ЖОБА

		қорғасын	зт	130	
		арпа	зт	101	
		бидай	зт	18	
		күріш	зт	246	
		жез	зт	57	
		кен	зт	5547	
		тоз	ет	185	
		кеніш	зт	134	
		қалпы	зт	1124	
		келтір	ет	2838	
		бедер	зт	383	
		таусыл	ет	324	
		қасиетті	сн	604	
		ері	ет	519	
		жанғыш	сн	26	
		сарғыш	сн	57	
		топырақ	зт	1408	
		құмтас	зт	26	
		мырыш	зт	20	
Олимпиада жеңімпаздары – Қазақстан мақтанышы. М.Әлімбаев»Шыныққан, шымыр боларсың» өлеңі. Ә. Дүйсенбиев «Күшті болсам мен егер»					
		мәрте	үс	292	Талғаулықты немесе кезектестік мәнді білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		сайыс	зт	474	
		иегер	зт	196	
		жігер	зт	249	
		жеңімпаз	сн	610	
		жанкүйер	зт	72	
		зілтемір	зт	15	
		жүлде	зт	327	
		оз	ет	647	
		көзде	ет	1151	
		жаттықтырушы	зт	71	
		жүлделі	сн	68	
		алайда	шл	1310	
		табанды	сн	100	
		мәре	зт	73	
		мерей	зт	136	
		жең	ет	865	
		ұт	ет	280	
		үлес	зт	1457	
		ұпай	зт	535	
		баулы	ет	372	

ЖОБА

		жар	ет	725	
		тынымсыз	сн	86	
		жұдырықтас	ет	11	
4-тоқсан – 76 сөз					
Абайды оқы, таңырқа! Абай Құнанбайұлы. Табиғат лирикасы «Жазғытұры», «Жаз», «Күз», «Қыс» өлеңдері					
		жазғытұрым	үс	37	Себеп-салдарлық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		шеберлік	зт	758	
		данышпан	сн	175	
		надандық	зт	52	
		шаттан	ет	90	
		талаптан	ет	72	
		рақымшыл	сн	3	
		әділдік	зт	428	
		мәнерле	ет	322	
		сипатта	ет	853	
		көн	ет	469	
		жирен	ет	18	
		әсемпаз	зт	16	
		өнерпаз	зт	192	
		зейінді	сн	12	
		суретте	ет	1060	
		әділетсіздік	зт	116	
		ертеден	үс	180	
		әлек	зт	103	
		көгорай	зт	24	
		таңырқа	ет	69	
		әуес	сн	122	
		денелі	сн	39	
		сыз	ет	291	
		дымқыл	сн	55	
		арқылы	шл	8120	
Қазақ ұлттық қолөнері О. Бөкей «Апамның астауы» әңгімесі (үзінді) Ф. Оңғарсынова «Оюлар» өлеңі (үзінді)					
		білезік	зт	127	Жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру
		сақина	зт	127	
		жіп	зт	575	
		құрақ	зт	316	
		сырмақ	зт	57	
		сәукеле	зт	59	
		тұскиіз	зт	17	
		кесте	зт	1224	

ЖОБА

		жон	ет	53	
		ине	зт	193	
		қайшы	зт	61	
		көрпе	зт	255	
		сүйек	зт	765	
		бас	ет	2962	
		әйел	зт	12265	
		жасау	зт	88	
		былғары	зт	103	
		жиһаз	зт	214	
		ер-тұрман	зт	36	
		құрал-сайман	зт	79	
		киімілгіш	зт	73	
		әшекейле	ет	51	
		ши	зт	120	
		ілмек	зт	21	
Саяхат және туризм. Шоқан Уалиханов»Жоңғария очерктері» (үзінді)					
		бағдар	зт	356	Жазба жұмыстарында сөйлемдегі сөздердің орын тәртібін сақтай отырып жай сөйлем құрастыру
		жоспарла	ет	970	
		көркем	сн	2135	
		таңғаларлық	сн	26	
		заңғар	сн	45	
		ғажайып	сн	454	
		ұйым	зт	3743	
		өлкетану	зт	35	
		танымдық	сн	460	
		шатқал	зт	110	
		анықтама	зт	317	
		көпшілік	зт	1936	
		әуесқой	сн	50	
		мүмкін	мд	4980	
		көркемде	ет	42	
		өзара	үс	2122	
		мәселе	зт	8871	
		туынды	зт	846	
		керемет	сн	1224	
		нысан	зт	1283	
		мән	зт	3329	
		әйгілі	сн	578	
		мейрамхана	зт	442	
		аспалы	сн	24	
		шырағдан	зт	39	
		немесе	шл	9532	

ЖОБА

7-сыныпқа арналған лексикалық-грамматикалық минимум

1 тоқсан – 86 сөз					
Қазақстан Республикасыныңмемлекеттіктілі–қазақтіліноқыпүйренеміз. Үш тілді білу – үлкен өнер. М.Жұмабаев «Қазақ тілі» өлеңі					
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		аудар	ет	3174	Мәтіндерден көмекші есімдерді ажырата білу, жазбаша, ауызша жұмыстарда қолдану
		бап	зт	3281	
		көңіл	зт	3749	
		әлемдік	сн	896	
		әңгімелес	ет	241	
		білім	зт	22915	
		жетік	сн	262	
		білік	зт	360	
		кейде	үс	1474	
		көптілді	сн	10	
		дағды	зт	778	
		тұғыр	зт	219	
		оқыт	ет	3847	
		деңгей	зт	11218	
		мүлдем	үс	417	
		оқып-үйрен	ет	31	
		халықаралық	сн	3888	
		аралас	сн	542	
		тілмаш	зт	20	
		туған	сн	3478	
		орысша	үс	558	
		ағылшынша	үс	14	
		қызығушылық	зт	725	
		ой	зт	4849	
		тең	сн	2097	
		сөздік	зт	2374	
		сұхбат	зт	591	
Уақыт – ұлы күш А.Құнанбаева «Сағаттың шықылдағы емес ермек»					
		басқар	ет	3725	Салыстырмалы, күшейтпелі, асырмалы шырайлардың
		қайрат-жігер	зт	8	
		құр	ет	2936	

ЖОБА

		таңсәрі	зт	15	қызметін білу, жазба, ауызша жұмыстарда қолдану
		санас	ет	265	
		ақшам	зт	70	
		талтүс	үс	11	
		зая	үс	43	
		кедергі	зт	850	
		қас	зт	194	
		арасы	ке	2048	
		шырылда	ет	112	
		қадағала	ет	624	
		қарай	шл	12912	
		міндетті	сн	38	
		орында	ет	4811	
		өнімді	сн	77	
		әрі	шл	3368	
		асығыс	үс	203	
		тапшы	сн	140	
		тексер	ет	2289	
		тиімді	сн	1571	
		өт	ет	9067	
		зымыра	ет	131	
		өкініш	зт	675	
		шұғыл	үс	401	
		ермек	зт	140	
		тоқсан	зт	274	
		мысал	зт	5529	
		яғни	шл	3434	
Жердегі климаттық өзгерістер Д.Дефо «Робинзон Крузо»					
		түсіндір	ет	2165	Топтау сан есімдерін жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
		қолайсыз	сн	121	
		аптап	зт	116	
		жұқар	ет	22	
		үсік	зт	35	
		қорытынды	зт	1309	
		ғаламдық	сн	94	
		қапырық	сн	38	
		шаң	зт	341	
		талқыла	ет	688	
		жылын	ет	300	
		жаратылыс	зт	190	
		көзқарас	зт	1587	

ЖОБА

		күрт	үс	27	
		құбылмалы	сн	48	
		қатерлі	сн	60	
		құбылыс	зт	1795	
		болжам	зт	413	
		тасқын	зт	331	
		өзгеріссіз	сн	22	
		жоғарыла	ет	114	
		үздіксіз	сн	78	
		тосын	сн	164	
		үдеріс	зт	540	
		сынап	зт	21	
		бағана	зт	94	
		өсіп-өн	ет	82	
		үндеу	зт	408	
		кейбір	ес	2270	
2-тоқсан – 66 сөз					
Қазақстанның ежелгі қалалары және Ұлы Жібек жолы. Б.Ұзақов «Жантаза»					
		бекініс	зт	586	Одағай түрлерін мәтіннен ажырата алады, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
		билік	зт	4149	
		алыс-беріс	зт	106	
		монша	зт	188	
		дерекқор	зт	8	
		жабық	сн	212	
		қира	ет	164	
		кәріз	зт	16	
		қалашық	зт	116	
		құғын	зт	90	
		жандан	ет	264	
		қорша	ет	1121	
		діни	сн	788	
		наразы	сн	119	
		ойранда	ет	30	
		опасыздық	зт	66	
		өркенде	ет	333	
		рух	зт	903	
		сүйен	ет	1051	
		ұстахана	зт	19	
Спорт және денсаулық күтімі Т.Нұрмағанбетов»Он жасар жігіт»					
		бауыр	зт	1088	

ЖОБА

		бүйрек	зт	116	Етістіктің шақтарының (бұрынғы және ауыспалы өткен шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
		бұлшық	зт	100	
		саламатты	сн	36	
		жүрек	зт	2983	
		иық	зт	496	
		іш	зт	9025	
е		расында	мд	267	
		өкпе	зт	312	
		рақаттан	ет	93	
		құрама	сн	509	
		бапкер	зт	272	
		ұйқышыл	сн	3	
		шалдық	ет	464	
		асқорыту	зт	18	
		бел	зт	708	
		дағдылан	ет	114	
		еңкей	ет	256	
		иіл	ет	261	
		өкше	зт	116	
		шалқай	ет	43	
Ұқсатым. Сән.Талғам. Ақан Сері «Жігіт сипаты», «Қыз сипаты»					
		әсем	сн	321	Етістіктің шақтарының (мақсатты және болжалды келер шақ) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
		безендір	ет	196	
		бәсекелес	ет	39	
		сапалы	сн	458	
		белбеу	зт	165	
		бөрік	зт	95	
		жарасымды	сн	86	
		жең	зт	91	
		жеңілдік	зт	350	
		түйреуіш	зт	27	
		жұмсақ	сн	352	
		қалта	зт	635	
		күртеше	зт	40	
		бау	зт	400	
		сән	зт	326	
		тақ	ет	385	
		талғам	зт	241	
		айна	зт	348	
		топтама	зт	117	
		түйме	зт	291	

ЖОБА

		сұңғақ	сн	49	
		көрсетілім	зт	10	
		ұқсастық	зт	368	
		ыңғайлы	сн	114	
		сымбат	зт	82	
3-тоқсан – 96 сөз					
Ғаламтормендұрысжұмысжасаумәдениеті Жюль Верн «Әлемді сексен күн ішінде шарлау» романы (үзінді)					
		ажыра	ет	644	Етістік қалау райдың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда қолдану
		болдыр	ет	291	
		жылдамдық	зт	611	
		әлеуметтік	сн	3507	
		дәйексөз	зт	13	
		қызықтыр	ет	332	
		жөнелт	ет	176	
		ой-пікір	зт	230	
		санаулы	сн	72	
		кеңей	ет	266	
		қосыл	ет	1195	
		басқа	сн	12229	
		сілтеме	зт	560	
		сым	зт	192	
		өшір	ет	221	
		тәуелді	сн	379	
		жақындат	зт	119	
		жасаушы	зт	413	
		түпнұсқа	зт	381	
		шарла	ет	119	
		саяхатта	ет	33	
		семіздік	зт	11	
		омыртқа	зт	124	
		ешқандай	ес	1069	
Музыка. Қазақтың киелі домбырасы І.Жансүгіров «Күйші» поэмасы (үзінді)					
		әуен	зт	483	Мақсат және себеп-салдар үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		елестет	ет	346	
		сүйемелде	ет	115	
		байқау	зт	358	
		бөлік	зт	3056	
		домалақ	сн	126	
		мұңды	сн	54	
		мойын	зт	1657	

ЖОБА

		қиялда	ет	36	
		тиек	зт	140	
		кеуде	зт	668	
		қуаныш	зт	1069	
		ырғақ	зт	311	
		перне	зт	48	
		талай	үс	1038	
		жасал	ет	4348	
		ән-күй	зт	67	
		ішекті	сн	21	
		сазды	сн	84	
		арнал	ет	3125	
		мәнер	зт	166	
		үкі	зт	245	
		орындаушы	зт	391	
		жүлдегер	зт	145	
		үрмелі	сн	8	
		шаңқобыз	зт	23	
		шерт	ет	268	
		айтыскер	зт	39	
		шертпе	зт	2	
		сырнай	зт	61	
		бұра	ет	159	
		сыбызғы	зт	75	
Төрт түлік мал мен егіншілік – ел берекесі Ғ.Мұстафин «Шығанақ» романы (үзінді)					
		түлік	зт	125	Септеулік шылаулардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		соғым	зт	41	
		малшаруашылық	зт	31	
		қаймақ	зт	125	
		дән-дақыл	зт	1	
		диірмен	зт	95	
		ауылшаруашылық	зт	462	
		тыңайтқыш	зт	211	
		егіс	зт	161	
		егістік	зт	168	
		жүйрік	сн	266	
		жемшөп	зт	46	
		сеп	ет	164	
		құнарлы	сн	164	
		құрғақшылық	зт	50	

ЖОБА

		молшылық	зт	49	
		сіңімді	сн	15	
		бақ	ет	813	
		тікенді	сн	10	
		өріс	зт	668	
		ер-тоқым	зт	33	
		байла	ет	841	
Наурыз мейрамы. Ақ мол болсын! Ұлыс оң болсын! М.Мақатаев «Наурыз».					
		тоғызқұмалақ	зт	68	Жазба жұмыстарында ыңғайлас салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		алтыбақан	зт	137	
		әткеншек	зт	83	
		көріс	ет	1	
		жаңар	ет	312	
		жылда	үс	211	
		игі	сн	320	
		көкпар	зт	122	
		отырғыз	ет	164	
		қызыр	зт	27	
		мерекелік	сн	181	
		наным	зт	143	
		құшақ	зт	615	
		салт	зт	1102	
		сыбаға	зт	96	
		тағам	зт	724	
		ұлыс	ет	10	
		құтты	сн	306	
4-тоқсан – 76 сөз					
Жастықтыңотықайдасың? М.Жұмабаев «Мен жастарға сенемін» өлеңі.					
		айбынды	сн	69	Жазба жұмыстарында қарсылықты салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		айбатты	сн	26	
		ашушаң	сн	15	
		икемдел	ет	34	
		жастық	зт	401	
		білімпаздық	зт	4	
		құрдас	зт	192	
		сыныптас	зт	176	
		еңбектен	ет	109	
		кекшіл	сн	9	
		қайратты	сн	75	
		құрбы	зт	304	

ЖОБА

		жалында	ет	54	
		талапты	сн	126	
		табандылық	зт	132	
		табыс	ет	1055	
		танымпаз	сн	2	
		төзімділік	зт	79	
		қос	ет	2086	
		ұялшақ	сн	20	
		қайрат	зт	1583	
		шыдамдылық	зт	73	
		мүдде	зт	1732	
Ғылым мен техниканыңсоңғыжаңалықтары Майкл Х.Харт «100 ұлы адам» атты кітабынан - «Альберт Эйнштейн»					
		атақ	зт	1082	Жазба жұмыстарында түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		ғылыми-техникалық	сн	553	
		әдіс	зт	2181	
		үрдіс	зт	831	
		жақсарт	ет	423	
		заманауи	сн	297	
		қарқынды	сн	1121	
		кейінгі	сн	807	
		ұсыныс	зт	1163	
		күрделендір	ет	34	
		қаржы	зт	4020	
		жасанды	сн	221	
		құрылғы	зт	150	
		негізде	ет	147	
		талда	ет	513	
		мекеме	зт	1804	
		өнертабыс	зт	22	
		өнертапқыш	зт	32	
		нәтиже	зт	3978	
		жаңаша	үс	288	
		тереңдет	ет	45	
		дәлдік	зт	133	
		салыстырмалы	сн	300	
		қайраткер	зт	400	
		жаңғырт	ет	461	
		келіссөз	зт	313	
		құндылық	зт	1082	
		ерекшелік	зт	2266	

ҚОДА

		біршама	үс	173	
Батыр туса – ел ырысы А. Нұршайықов «Аңыз бен ақиқат» (үзінді)					
		жігіт	зт	2847	Жазба жұмыстарында ыңғайлас, қарсылықты, түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		ырыс	зт	170	
		сүйіспеншілік	зт	451	
		құтқарушы	зт	52	
		бейбіт	сн	445	
		даңқты	сн	70	
		ер	зт	2653	
		жекпе-жек	зт	155	
		қайырымды	сн	118	
		із	зт	1191	
		кез	зт	12221	
		қайсар	зт	196	
		ару	зт	160	
		қылмыс	зт	1217	
		арқасында	шл	1944	
		лайықты	сн	396	
		жұт	ет	542	
		оқ	зт	880	
		өл	ет	3211	
		күнбе-күн	үс	14	
		ұқса	ет	930	
		қалыптас	ет	3148	
		жүректі	сн	122	
		ақиқат	зт	583	

8-сыныпқа арналған лексикалық-грамматикалық минимум

1 тоқсан – 86 сөз					
Білім. Ғылым. Инновация. Т. Сұлтанбеков «Ғажайып планета» әңгімесі (үзінді)					
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		зертхана	зт	182	Болжалдық сан есімдерді жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
		ошақ	зт	269	
		артықшылық	зт	511	
		әзірле	ет	1477	
		құлтемір	зт	11	
		түлек	зт	287	

ЖОБА

		жарықтандыр	сн	5	
		кемшілік	зт	559	
		талап	зт	4121	
		бөлін	ет	2609	
		үздік	сн	727	
		қыш	зт	105	
		дәреже	зт	1584	
		тағылымдама	зт	45	
		зияткерлік	сн	125	
		тың	сн	471	
		жаратылыстану	зт	97	
		түйін	зт	464	
		жөнінде	шл	2531	
		нақты	сн	2250	
		қоғамтану	зт	6	
		шоғырлан	ет	313	
		жеделдет	ет	128	
		өзекті	сн	478	
		білімпаз	зт	157	
		шыңда	ет	617	
		ертелі-кеш	үс	29	
		зиялы	сн	702	
		кісі	зт	3668	
		тіркелуші	зт	1	

Сауда жасай білесің бе?
Абай Құнанбаев «Базарға, қарап тұрсам, әркім барар»

		қаражат	зт	1143	Бөлшектік сан есімдерді жазба, ауызша жұмыстарда орынды қолдану
		айналым	зт	602	
		назар	зт	1342	
		маржан	зт	144	
		жарамдылық	зт	19	
		кәдесый	зт	64	
		кіріс-шығыс	зт	6	
		табыс	зт	2466	
		қыл	ет	9713	
		төлем	зт	1493	
		дана	зт	413	
		сапа	зт	1429	
		сатылым	зт	65	
		сауда-саттық	зт	210	
		анда-санда	үс	115	
		сауаттылық	зт	172	

ҚОДА

		арзан	сн	342	
		ұтымды	сн	170	
		ұрла	ет	386	
		тәуекел	зт	551	
		таразы	зт	257	
		сауат	зт	236	
		дәнекер	зт	20	
		тым	үс	1129	
		уақтылы	үс	161	
		азын-аулақ	үс	48	
		қолма-қол	үс	189	
		әркім	ес	616	
		түбіртек	зт	37	
		қаржыландыр	ет	314	
Жаһандық энергетикалық дағдарыс Ш.Айтматов «Кассандра таңбасы»					
		бәсеке	зт	1383	Еліктеу сөздерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		дағдарыс	зт	491	
		жаңашылдық	зт	73	
		қатер	зт	468	
		қажеттілік	зт	584	
		әрекет	зт	2810	
		жаһандық	зт	247	
		өндіруші	зт	671	
		байыт	ет	324	
		көмірсутек	зт	94	
		ысырап	зт	39	
		сараптама	зт	1197	
		шама	зт	1467	
		кездейсоқ	үс	198	
		біт	ет	4478	
		күтіл	ет	121	
		тарат	ет	1291	
		тасымалда	ет	38	
		көрсеткіш	зт	1535	
		ула	ет	61	
		ахуал	зт	567	
		алдын ал	ке+ ет	566 + 43359	
		балама	зт	457	
		құрал	зт	4934	
		жүргіз	сн	3133	

		дақ	зт	66	
2- тоқсан – 66 сөз					
Достық пен татулық - таптырмас бақыт Т. Айбергенов «Бір тойым бар»					
		жақындық	зт	105	Етістіктің шартты рай қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		сәтсіздік	зт	137	
		жаны	ке	1296	
		жылат	ет	86	
		жолдас	зт	2034	
		залал	зт	90	
		замандас	зт	222	
		қиыншылық	зт	330	
		жан	зт	3820	
		татулық	зт	224	
		ынтымақтастық	зт	557	
		жанашыр	зт	277	
		сыр	зт	1619	
		күлдір	ет	85	
		кілт	зт	355	
		мәдениетті	сн	115	
		игілікті	сн	75	
		көпшіл	сн	24	
		парасатты	сн	65	
		берік	сн	1559	
		сөйтіп	шл	175	
		қызған	ет	632	
		жалған	сн	246	
		той	үс	3471	
		ұйымшылдық	зт	42	
		адалдық	зт	623	
Кәсіп–бақыттыңшырағы,еңбек–ырыстыңбұлағы С. Мұқанов «Саятшы Ораз»әңгімесі					
		қамтамасыз	сн	3174	Етістіктің бұйрық райдың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		бірлестік	зт	664	
		егіншілік	зт	239	
		еңбекақы	зт	557	
		кәсіпқой	сн	101	
		жарнама	зт	328	
		қиналыс	зт	71	
е		кәсіпкер	зт	3915	
		сый-құрмет	зт	42	
		құрал-жабдық	зт	263	

ҰБА

		серіктес	зт	217	
		өңір	зт	2025	
		шаруа	зт	1929	
		орта	сн	2764	
		пайда	зт	4123	
		берекелі	сн	50	
		мамандан	ет	100	
		сенімді	сн	598	
		өтімді	сн	16	
		зейнет	зт	88	
		іскер	сн	480	
		айрықша	үс	609	
		игер	ет	708	
		құпта	ет	206	
		жеткіз	ет	3891	
		егер	шл	8982	
Қазақстанның су ресурстары Ә.Нұрпейісов «Қан мен тер» (үзінді)					
		текше	зт	336	Күшейткіш үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		ауызсу	зт	59	
		қойма	зт	266	
		ағын	зт	433	
		тереңдік	зт	180	
		емдік	сн	46	
		ызғарлы	сн	76	
		сергелдең	зт	31	
		пайыз	зт	1794	
		бөгет	зт	1107	
		лайлан	ет	11	
		тұнық	сн	139	
		суармалы	сн	66	
		тола	үс	38	
3- тоқсан – 96 сөз					
Тарихи тұлғалар тағылымы Т.Әлімқұлов «Қараой» әңгіме					
		ағартушы	зт	322	Демеулік шылаулардың (сұраулық, күшейткіш) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		патша	зт	2199	
		айып	зт	597	
		сұлтан	зт	1030	
		өсиет	зт	306	
		саясаткер	зт	280	
		тағылым	зт	222	

НОБА

		айқын	сн	951	
		кемеңгер	сн	111	
		хан	зт	4507	
		көрнекті	сн	691	
		беделді	сн	219	
		айдал	ет	108	
		іскерлік	зт	577	
		тарихи	сн	2321	
		қолбасшы	зт	252	
		бұрмалаушылық	зт	14	
		көсем	зт	580	
		нығайт	ет	739	
		таныл	ет	879	
		ақсүйек	зт	190	
		саясат	зт	3077	
		алаш	зт	894	
		ішкі	сн	1888	
		сыртқы	сн	980	
		жебе	зт	124	
Қызым – жағадағы құндызым, ұлым – аспандағы жұлдызым «Қозы Көрпеш – Баян сұлу» жыры (үзінді)					
		тектілік	зт	36	Демеулік шылаулардың (болжалдық, шектік) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		бойжеткен	зт	209	
		абырой	зт	467	
		қалыңдық	зт	432	
		менсін	ет	1215	
		жасөспірім	зт	391	
		махаббат	зт	1081	
		тәлім-тәрбие	зт	176	
		имандылық	зт	210	
		келін	зт	517	
		отау	зт	747	
		сезім	зт	1870	
		алғыр	сн	166	
		жеткіншек	зт	117	
		құрбы-құрдас	зт	32	
		ғашық	зт	355	
		ибалы	сн	28	
		перзент	зт	235	
		қылықты	сн	51	
		шынайы	сн	809	
		ардақта	ет	151	

ЖОБА

		еңбексүйгіш	сн	75	
		жеңге	зт	260	
		саналы	сн	364	
		ар-ұят	зт	54	
		қылық	зт	510	
		мүшел	зт	102	
		шежіре	зт	397	
Биоалуантүрлілік Жойылып бара жатқан жануарлар мен өсімдіктер М.Әуезов «Көксерек»					
		елік	зт	158	Демеулік шылаулардың (болымсыздық немесе қарсы мәнді, нақтылау) қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		сүтқоректі	зт	129	
		жорыт	ет	56	
		қосмекенділер	зт	11	
		сарышұнақ	зт	42	
		құлан	зт	140	
		қоқиқаз	зт	23	
		бұлан	зт	22	
		сілеусін	зт	22	
		алып	сн	148	
		құндыз	зт	80	
		борсық	зт	72	
		кемі	ет	254	
		тырна	зт	56	
		төн	ет	686	
		бапта	ет	198	
		шегіртке	зт	46	
		қиянат	зт	230	
		улы	сн	88	
		жолбарыс	зт	265	
		шаян	зт	78	
		төменде	ет	714	
		азық	зт	337	
		саңырауқұлақ	зт	142	
		қаншама	ес	239	
		зиянкес	зт	45	
		тобылғы	зт	90	
Наурыз және әлем халықтарының оны қарсы алу ерекшеліктері Б.Ж.Бопайұлы «Қазақы наурызнама» (үзінді)					
	1	үндестік	зт	136	
	2	шаттық	зт	141	
	3	көңіл күй	зт	200	

ҚОБА

	4	наурызкөже	зт	40	Жазба жұмыстарында себеп-салдар салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
	5	түрлі	сн	3996	
	6	кешір	ет	937	
	7	өзіндік	сн	1088	
	8	дегенмен	шл	247	
	9	жылылық	зт	75	
	10	даналық	зт	293	
	11	оян	ет	690	
	12	тойла	ет	392	
	13	ежелгі	сн	1085	
	14	ырыздық	зт	16	
	15	барынша	үс	662	
4-тоқсан-76 сөз					
«Мәңгілік елдің нұрлы жолы!» Н.Ә. Назарбаев «Қазақстан жолы» (үзінді)					
		атақоныс	зт	31	Жазба жұмыстарында талғаулы салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		естелік	зт	273	
		жылнама	зт	52	
		салт-сана	зт	103	
		жолдау	зт	366	
		тағдыр	зт	1182	
		діл	зт	92	
		ашықтық	зт	151	
		ұғым	зт	2193	
		қадам	зт	1634	
		шартарап	зт	26	
		азат	сн	666	
		мығым	сн	28	
		жарқын	сн	542	
		жасампаз	сн	47	
		мәлім	сн	481	
		нұрлы	сн	190	
		қосымша	сн	5588	
		салиқалы	сн	72	
		ашаршылық	зт	179	
		біртұтас	сн	192	
		кемелден	ет	66	
		түбегейлі	сн	257	
		өтпелі	сн	146	
Қазақтың айтыс өнері мен сөз мәдениеті Ринат Заитов пен Аманғазы Кәріпжановтың айтысы					
		дүлдүл	зт	43	

ҚОБА

		бөл	ет	3655	Жазба жұмыстарында кезектес салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		жеңіліс	зт	161	
		көркемсөз	зт	34	
		ақындық	зт	476	
		маңыз	зт	1615	
		тыңдарман	зт	210	
		шешен	зт	469	
		ықылас-ілтипат	зт	24	
		сынас	ет	29	
		ділмар	сн	22	
		майталман	сн	59	
		қарсылас	зт	271	
		жұп	са	112	
		төрелік	зт	152	
		суырыпсалма	сн	32	
		ұтқыр	сн	201	
		бөлен	ет	147	
		сына	ет	475	
		тапқырлық	зт	113	
		астам	үс	1311	
		әдеби	сн	1513	
		елеулі	сн	514	
		әдептілік	зт	308	
		бейнелі	сн	149	
		ұйқас	зт	76	
		ойын-той	зт	7	
		дәлелді	сн	9	
Қазақстан – Байқоңыр-Ғарыш Нұртөре Жүсіп «Қыран қазақ» (деректі әңгіме)					
		дабыл	зт	195	Жазба жұмыстарында себеп-салдар, талғаулы, кезектес салалас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		ғылыми-зерттеу	сн	216	
		қаһарман	зт	339	
		түйіс	ет	129	
		тетік	зт	412	
		қондырғы	зт	122	
		жаттықтыр	ет	128	
		зақым	зт	64	
		ақаусыз	сн	5	
		беймәлім	сн	87	
		тұнжыра	ет	76	
		елді: елді мекен	зт	95	
		иелік	зт	321	

ҚОДА

		айтулы	сн	141	
		тамамда	ет	118	
		аттан	ет	532	
		бағындыр	ет	294	
		алдымен	үс	210	
		қалқы	ет	87	
		өршіл	сн	42	
		аумақ	зт	2146	
		ұшыр	ет	482	
		шаршы	зт	497	
		ұзақ	сн	1803	

9-сыныпқа арналған лексикалық-грамматикалық минимум

1-тоқсан– 79 сөз					
Қазақ жазуының даму жолы «Күлтегін жыры»					
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік	Грамматикалық минимум
		қыпшақ	зт	332	Өздік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		дүниетаным	зт	397	
		емле	зт	64	
		әліпбилік	сн	19	
		жазба	зт	662	
		жан-жақты	сн	857	
		жетілдір	ет	836	
		зерделе	ет	255	
		көшірме	зт	383	
		ретте	ет	6233	
		қаша	ет	3	
		құлпытас	зт	33	
		дыбыс	зт	1431	
		латын	зт	675	
		дәуір	зт	1441	
		нұсқа	зт	254	
		сәйкестендір	ет	256	
		сауыт	зт	251	
		сия	зт	89	
		жүйеле	ет	140	
		төл	сн	50	
		төте	сн	124	
		түркі	сн	1007	

ҚОДА

		үңіл	ет	313	
		дыбыстал	ет	97	
		үндес	сн	72	
Жолың болсын, жолаушы М.Мақатаев «Ертең біз жол жүреміз»					
		жолсапар	зт	7	Өзгелік етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		бағын	ет	518	
		жүрдек	сн	26	
		жолшыбай	үс	11	
		аялда	ет	73	
		жолазық	зт	1	
		жолайрық	зт	16	
		апат	сн	656	
		жолсерік	зт	30	
		жиіле	ет	60	
		жолдама	зт	165	
		жол-жөнекей	үс	44	
		бекет	зт	159	
		аралық	зт	1222	
		тасымал	зт	279	
		жүргінші	зт	56	
		зуылда	ет	23	
		құн	зт	803	
		сақтан	ет	386	
		сәтті	сн	278	
		куәлік	зт	195	
		зымырандай	сн	2	
		жедел	үс	407	
		бекер	үс	431	
		әрі-бері	үс	87	
Көшпенділер мәдениеті Қазақтың халық күнтізбесі І. Есенберлин «Көшпенділер» (үзінді)					
		байырғы	сн	272	Ортақ етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		көшіп-қон	ет	105	
		хандық	зт	1139	
		жәдігер	зт	106	
		жиһанкез	зт	54	
		доңыз	зт	27	
		жұлдызнамашы	зт	2	
		жорамал	зт	91	
		диқаншылық	зт	11	

ҚОБА

		күндіз-түні	үс	37	
		күнкөріс	зт	103	
		лашық	зт	51	
		күнұзақ	үс	4	
		күншуақ	зт	18	
		күншығыс	зт	83	
		адамзат	зт	1442	
		би-шешен	зт	23	
		шұбырынды	сн	40	
		ер-тоқым	зт	33	
		мәжіліс	зт	661	
		өжет	сн	113	
		тайпа	зт	910	
		көшпенді	зт	68	
		тұрмыстық	сн	142	
		ұзақтық	зт	103	
		ұлу	зт	123	
		бек	зт	129	
		руналық	сн	1	
2- тоқсан – 63 сөз					
Заң – қоғамның тірегі Айбатыр Сейтақ «Азат елдің ар-намысы – Ата Заң»					
		азаматша	зт	13	Ырықсыз етістің қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		ар-намыс	зт	130	
		арыз	зт	485	
		шекте	ет	726	
		әділет	зт	621	
		құқылы	сн	161	
		бұзақылық	зт	47	
		бүлдір	ет	115	
		жаза	зт	324	
		жой	ет	805	
		жүзегеас	ет	3570	
		жарғы	зт	312	
		қоғамдық	сн	2412	
		кепіл	зт	393	
		құқық	зт	6287	
		ірге	зт	446	
		өтініш	зт	2062	
		қылмыскер	зт	249	
		мақұлда	ет	196	
		себеп	зт	4408	

		ұр	ет	54	
		тергеу	зт	59	
		куәгер	зт	67	
Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті күні – Тәуелсіз Қазақстанның айбынды мейрамы Маралтай Ыбыраев «Елбасыма»					
		алғышарт	зт	191	Мезгіл үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		сайын	шл	1653	
		арна	ет	787	
		атал	ет	5637	
		үміткер	зт	204	
		бекіт	ет	1370	
		белес	зт	180	
е		бүкілхалықтық	сн	31	
		бірауыз	сн	45	
		дарын	зт	291	
		дауыс	зт	2415	
		кенші	зт	42	
		туып-өс	ет	72	
		бастамашы	зт	52	
		сайлан	ет	264	
		құштар	сн	139	
		лауазым	зт	784	
		сайлау	зт	773	
		тұтқа	зт	167	
		қазақстандық	зт	639	
Жастар және бұқаралық ақпарат құралдары Қ.Аманжолов «Жас дәурен»					
		алаңдат	ет	15	Мекен үстеулерді ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		ауқымды	сн	369	
		әзіл	зт	197	
		сыншыл	сн	41	
		орынбасар	зт	456	
		бұқара	зт	233	
		дәлел	зт	473	
		дәурен	зт	113	
		жоба	зт	3941	
		жағымды	сн	293	
		айдар	зт	259	
		аудандық	сн	853	
		басылым	ет	1147	
		іс-тәжірибе	зт	56	

ЖОБА

		қамты	ет	1590	
		үгітте	ет	108	
		пікірталас	зт	203	
		сыни	сн	109	
		мақала	зт	1925	
		соңғы	сн	2828	
3-тоқсан – 108 сөз					
ЭКСПО-2017 –Қазақстан белесі. Н.Ә.Назарбаев «Тәуелсіздік толғауы»					
		алдыңғы	сн	337	Ынғайластық қатынасты білдіретін және қарсылықтық қатынасты білдіретін жалғаулықтардың қызметін білу, ауызша және жазба жұмыстарда орынды қолдану
		әмбебап	сн	155	
		көршілес	сн	107	
		баламалы	сн	92	
		баянда	ет	1103	
		бетбұрыс	зт	26	
		ерікті	сн	221	
		шектес	ет	68	
		дау	зт	612	
		тұрақтылық	зт	599	
		өкілдік	зт	344	
		қатарлы	сн	148	
		қауымдастық	зт	1051	
		құрылтай	зт	386	
		тағайында	ет	613	
		тұжырымдама	зт	298	
		тұрғыз	ет	404	
		күллі	ес	157	
		жекешелендір	зт	434	
		қарастыр	ет	1994	
		үкімет	зт	3140	
		елшілік-мәмілегерлік	зт	221/1	
		билеуші	зт	506	
		демеуші	зт	95	
		нағыз	сн	931	
		ру	зт	782	
		іргетас	зт	137	
Биотехнология жаңалықтары Сахиев Жүніс «Уақыт қайтарымы»					
		тірі	сн	1065	Жазба жұмыстарында (шартты бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		булан	ет	51	
		тектес	сн	104	
		будандастыр	ет	124	

KODA

		жасуша	зт	59	
		дерт	зт	298	
		ретіндегі	шл	19	
		құнарлық	зт	13	
		кешенді	сн	344	
		қышқыл	сн	631	
		құнарландыр	зт	25	
		қоспа	зт	249	
		тұқым	зт	693	
		тығыз	сн	521	
		ұлпа	зт	74	
		нәрлі	сн	36	
		ықпал	зт	1665	
		ізденіс	зт	43	
		дәрі-дәрмек	зт	227	
		асылтұқымды	сн	2	
		көбей	ет	1000	
		жиынтық	зт	677	
		тағамдық	сн	8	
		ашыт	ет	43	
		күрделі	сн	2374	
		жылыжай	зт	33	
		араластыр	ет	183	
Болашақ энергия көздері. Медеу Сәрсеке «Жетінші толқын»					
		асыл	сн	1108	Жазба жұмыстарында (қарсылықты) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		әбден	үс	1277	
		байланыстыр	ет	409	
		бүкіл	ес	1484	
		басшылық	зт	1184	
		бірталай	үс	173	
		жалпы	сн	3177	
		байланысты	сн	5855	
		басқарма	зт	1581	
		несібе	зт	51	
		қосылыс	зт	19	
		ыдыра	ет	378	
		енді	үс	6031	
		босқа	үс	239	
		сай	сн	1595	
		сыйымдылық	зт	92	
		қала	ет	3456	

ЖОБА

		бірік	ет	1710	
		шарт	зт	2612	
		сұқ	ет	198	
		кезең	зт	3927	
		негіздел	ет	217	
		біріктір	ет	722	
		бөтен	сн	248	
		сонымен	ес	11241	
		тұтастық	зт	244	
Алаш идеясы мен қайраткерлері «Бес арыс» кітабынан үзінді					
		сана-сезім	зт	127	Жазба жұмыстарында (мезгіл бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		меншік	зт	1260	
		тұтқында	ет	128	
		бодандық	зт	81	
		ілім-білім	зт	91	
		зорлық	зт	199	
		жазала	ет	307	
		алашордалықтар	зт	2	
		абақты	зт	249	
		аян	ет	119	
		қауым	зт	960	
		құрбан	зт	355	
		мұрат	зт	67	
		мінбер	зт	63	
		тартыс	зт	245	
		осал	сн	105	
		қатыгез	сн	133	
		ұлтжанды	сн	90	
		ақтал	ет	504	
		отаршыл	сн	24	
		болмыс	зт	654	
		адамгершілік	зт	1797	
		мазақ	зт	445	
		намысшыл	зт	16	
		мұрагер	зт	248	
		қуғын-сүргін	зт	167	
		насихат	зт	223	
		бейресми	сн	94	
4- тоқсан – 74 сөз					
Жаһандық мәселе: демография Абай Құнанбайұлы «Адамның кейбір кездері»					

ЖОБА

		ажырас	ет	68	Жазба жұмыстарында (себеп бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		айқында	ет	1401	
		саяси-әлеуметтік	сн	64	
		сан	зт	6592	
		аштық	зт	286	
		туыл	ет	272	
		ағайынды	сн	141	
		бойдақ	сн	52	
		егіз	сн	300	
		жағдай	зт	6802	
		жәрдемақы	зт	90	
		жетім	сн	516	
		заңдылық	зт	804	
		қартай	ет	255	
		ұлғай	ет	254	
		неке	зт	265	
		некелес	ет	59	
		өсім	зт	274	
		санақ	зт	71	
		тоқыра	ет	60	
		төсбелгі	зт	20	
		ұдайы	үс	114	
		үшем	зт	7	
		жаһандану	зт	24	
		дүмпу	зт	7	
		әдетте	үс	724	
Роботтар мен киборгтар әлемі Айзек Азимов»Мен – роботпын» жинағынан үзінді					
		бастапқы	сн	679	Жазба жұмыстарында (қимыл-сын бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		бағдарламалық	сн	48	
		бұйрық	зт	1221	
		бұрыл	ет	485	
		жабдық	зт	172	
		жартылай	үс	433	
		мінсіз	сн	103	
		иелен	ет	427	
		дәл	үс	3781	
		ажырат	ет	631	
		қалып	зт	1262	
		әрекеттен	ет	24	
		үдемелі	сн	16	
		пішін	зт	694	

KODA

		жанды	сн	104	
		көптеген	үс	2560	
		енгізіл	ет	1330	
		ұшыра	ет	753	
		құрастырушы	зт	69	
		жалдамалы	сн	58	
		нұсқа	ет	297	
		адамша	үс	55	
		ым-ишара	зт	25	
		өздігінен	үс	128	
Қазақстандағы туризм және экотуризм. І.Жансүгіров «Жетісу суреттері»					
		жайлы	сн	407	Жазба жұмыстарында (мақсат бағыныңқы) сабақтас құрмалас сөйлемдерді құрастыру
		табиғи-географиялық	сн	5	
		қолжетімді	сн	265	
		демалушы	зт	8	
		баурай	зт	63	
		насихатта	ет	240	
		рәсімде	ет	282	
		тартымды	сн	179	
		телегей	зт	9	
		үйлесімді	сн	41	
		сауықтыр	ет	175	
		алғаш	үс	2699	
		сақтандыр	ет	502	
		ынталандыр	ет	387	
		шабадан	зт	51	
		үйлесімділік	зт	128	
		заңнама	зт	487	
		белсендір	ет	15	
		құқықтық	зт	1163	
		сапасыз	сн	42	
		жауһар	зт	69	
		ерекшелен	ет	256	
		жерасты	сн	60	
		жиһангер	зт	11	

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына

KODA

48-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің бағдарламасы оқушы дүниетанымының қалыптасуына, әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, ғылыми-техникалық, оқу-кәсіптік салаларының ақпаратын қолдануға жағдай жасайды; әлемдік білім беру кеңістігінде бағыт-бағдар табуға көмектеседі.

3. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мақсаты оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға ықпал ететін түрлі деңгейдегі тілдік құралдар жүйесін меңгеруге негізделген коммуникативтік дағдыларды қалыптастыру, орыс әдеби тілінің ережелері мен нормаларын, тілдік этика, қарым-қатынас жағдаятына бағытталған сөйлеу әрекетінде тілдік бірліктерді қолдану ережелерін сақтау болып табылады.

4. Оқу бағдарламасы тілдік қызметтің барлық түрлерін: тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылымды дамытуға бағытталған.

5. Негізгі орта мектепті бітіргеннен кейін білім алушылар CEFR - шет тілін меңгерудің жалпы еуропалық құзыреті деңгейлеріне сәйкес тілді B2 (ілгері деңгей) деңгейінде еркін меңгеруі қажет.

6. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің міндеттері:

1) өмірдің әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-мәдени, ғылыми-техникалық, оқу-кәсіптік салаларында қарым-қатынас жасау үшін қажетті тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым дағдыларын дамыту;

2) тілдік жүйенің бірліктері, олардың сәйкестік ережелері, қызмет етуі, орыс тілі нормалары мен ережелеріне сәйкес синтаксистік құрылымын құрастыру дағдылары мен біліктері туралы білім қалыптастыру;

3) алынған ақпаратты талдауға, жинақтауға, бағалауға, түсіндіруге бағытталған терең ойлау дағдыларын қалыптастыру және дамыту;

4) оқылған ақпаратты өңдеу, оқылымның іздеу, таныстыру, зерттеу дағдыларын қалыптастыру;

5) оқылған шығармаға өзінінің дәлелді тұжырымын, әр түрлі жанрдағы

шығармаларды талдау; шығарма тақырыбы, идеясы мен ерекшеліктері, сюжеті, шығарманың тілдік ерекшеліктері, негізгі эпизодтары, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін; жазушы стилінің ерекшелігін; әлемдік әдебиет шығармаларымен және басқа да өнер түрлері шығармаларымен салыстыру дағдысын дамыту;

6) коммуникативтік өзекті лексика мен орыс тілінің фразеологиясынан білім алушылардың сөздік қорын байыту;

7) әр түрлі халықтардың тілі мен мәдениетіне толеранттық қатынас қалыптастыру.

7. Грамматикалық материал әдеби шығармалар негізінде лексикалық тақырыптар контексінде зерделенеді.

2-тарау. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

8. «Орыс тілі мен әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
2) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
3) 7-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
4) 8-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты;
5) 9-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты құрайды.

9. «Орыс тілі мен әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі (оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілдерінде):

1) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
2) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
3) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
4) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;
5) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

10. Оқу пәнінің мазмұны сөйлеу әрекетінің және тілдік бірліктерді пайдалану түрлерін қамтитын оқу бөлімдері бойынша ұйымдастырылған.

11. Тарауларды бөлімшелер құрайды, олар сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттарынан тұрады.

12. Оқыту мақсаттары әр бөлімшенің ішінде жүйелі ұйымдастырылған, мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және білім алушылардың жетістігін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат беруге мүмкіндік береді.

13. «Тыңдалым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ауызша хабарламаны/аудио/бейнематериалды түсіну;
2) сөздердің лексикалық мағынасын түсіну;
3) көркем туындылардың мазмұнын түсіну;
4) негізгі ойды анықтау;
5) мәтін мазмұнын болжау.
14. «Айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) сөздік қордың әртүрлілігі;
2) тыңдалған/оқылған мәтінді мазмұндау;
3) сөздік нормаларды сақтау;
4) монологтік пікір құру;
5) диалогке қатысу;
6) ауызша пікірді бағалау.
15. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) мәтін мазмұнын түсіну;
2) сөйлеу стильдерін және типтерін анықтау;
3) сұрақтар мен жауаптар тұжырымдау;
4) әртүрлі оқу түрлерін меңгеру;
5) жоспар құру;
6) көркем туындыларды талдау;
7) әртүрлі ресурстардан ақпарат алу;
8) мәтіндерді салыстырмалы талдау.
16. «Жазылым» келесі бөлімшелерден тұрады:
1) әртүрлі жанрлардағы және сөйлеу стильдеріндегі мәтіндер құру;
2) тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалды жалпылау;
3) ақпаратты әртүрлі формаларда беру;
4) шығармашылық хат;
5) эссе жазу;
6) орфографиялық нормаларды сақтау;
7) тыныс белгілері нормаларын сақтау.
17. «Тілдік бірліктерді пайдалану» келесі бөлімшелерден тұрады:
1) сөздердің грамматикалық формаларын пайдалану;
2) синтаксистік құрылымдарды пайдалану.
18. 5-сыныптың базалық білім мазмұны:
Тілдік дағдылар:

1) тыңдалым: 2-3 минуттан аспайтын хабардың жалпы мазмұны, мәтін тақырыбы, күнделікті және рухани-адамгершілік тақырыптардағы сөздердің мағынасы, фольклор мен әдебиеттердің негізгі мазмұны, таныс лексикалық және грамматикалық бірліктер бар фрагменттер; сұрақтар бойынша мәтіннің негізгі идеясын анықтау, сұрақтар бойынша мәтіннің мазмұнын болжау;

2) айтылым: ауызша сөйлеудегі синонимдер, антонимдер, омонимдер, мәтінге жақын негізгі мазмұны, суреттер, комикстер, диалогқа қатысу, монолог/диалогты бағалау негізінде ұсынылған тақырыпқа/жағдайға қатысты тұрғыда орфоэпиялық нормаларды, монологтық сөздерді сипаттау, түсіндіру;

3) оқылым: мәтіннің жалпы мазмұны; тірек сөздер мен сөз тіркестері, сөйлесу стиліндегі мәтіндердің (хаттар, күнделіктер) стилистикалық ерекшеліктері, көркем стильде (поэма, ертегі) баяндау және оған тән белгілер, мәтін және мазмұны

ЖОБА

бойынша сұрақтарға жауаптар, зерттеу, аннотациялық оқу, рөлге негізделген оқу, негізгі сөздер, фольклор және әдебиет, анықтамалық сөздер үшін жоспар құрастыру; фольклор мен әдебиеттің кішігірім туындыларының мазмұнын талдау, олардың тақырыбы және негізгі идеясы; әр түрлі дерек көздерден тақырып бойынша қажетті ақпаратты алу; мәтіннің мазмұны мен тақырыбын салыстыру;

4) жазылым: мәтіндер (хат, күнделік, өлең, ертегі) элементтерін қолдану, ауызекі сөйлеу және көркем стильдер; негізгі мәтін мазмұнының негізінде тыңдалғанды, оқылған және/немесе бейнежазу материалды баяндау; суреттер түріндегі ақпарат беру; шығармашылық туындыларды әдеби тақырыптар бойынша, көркем туындыларының кейіпкерлеріне немесе эпитеттерін қолданумен және олардың салыстыруымен кейіпкерлердің әрекеттеріне деген көзқарасын білдіру; эссе (баяндау немесе сипаттамасының) көлемі 60-80 сөз, берілген басы/соңына сәйкес; екпінсіз септік жалғауларының жазылуы; қарасөз және бірыңғай мүшелері бар қарапайым сөйлемдегі тыныс белгілері.

Тілдік бағдар:

1) сөздердің грамматикалық формаларын пайдалану: зат есімдерінің, сын есімдердің, сандардың, есімдіктердің, сын есімдермен, есімдік сөздермен, реттік сандармен, сандармен және жағдаймен, тәуелді сөздермен етістіктерді дұрыс сандармен, сандарға арналған мөлшермен;

2) синтаксистік конструкцияларды пайдалану: модальдық мәндерді және әртүрлі адамдық жағдайларды білдіретін имсансыз конструкциялар, өз пікірін білдіру үшін синтаксистік конструкциялар, күмәндер, сұраулар, сенімділік/ келісу/келіспеушіліктер, сөйлескен адамға айтуға мүмкіндік береді.

19. 6-сыныптың базалық мазмұны:

22. Тілдік дағдылар:

1) тыңдалым: 2-4 минутқа дейінгі негізгі ақпарат туралы ақпаратты түсіну, кілт сөздерді анықтау; әлеуметтік-мәдени тақырыптардың сөздерінің мағынасы; әңгімелердің мазмұны, поэзиялық шығармалар/белгілі бір лексикалық-грамматикалық бірліктері бар фрагменттер, тақырыпты және негізгі идеяны анықтау, кейіпкерлердің немесе лирикалық кейіпкердің әрекеттерін сипаттау және бағалау; негізгі сөздер мен сөз тіркестеріне негізделген мәтіннің негізгі идеясы; тірек сөздер үшін мәтіннің мазмұнын болжау;

2) айтылым: фразеологиялық бірліктерді, паронимдерді, кірме сөздерді, мәтіннің мазмұнын егжей-тегжейлі, іріктеп өзгертуді, тиісті сөздерді таңдауды, ауызша сөйлеудің жеткілігі мен жеткіліксіздікті; монологтық сөз (сипаттама, повесть, дәлел), түйінді сөздерге немесе жоспарға сүйене отырып; диалогтық сұрақ-жауап, таңдалған рөлді ескере отырып «спикердің» ұстанымын «тыңдаушыға» өзгерту; монолог/диалогты бағалау, сөздікке/жоспарға тәуелділікпен мазмұнның толықтығы, мазмұндылығы тұрғысынан бағалау;

3) оқылым: мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, ресми стильдегі мәтіндердің стильдік ерекшелігін анықтау (күнделік, мінездеме, түсініктеме, өмірбаян, түйіндеме), орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау, мәтіндердің тақырыбына, мазмұндық құрылымына сүйене отырып, түрлерін салыстыру, қосымша ақпарат көздерінен тақырыпқа байланысты мәліметтерді мәтін мазмұнымен салыстыру, қарама-қайшы

ақпараттарды анықтау, мәтінде көтерілген мәселені шынайы өмірмен байланыстыру;

4) жазылым: мәтін өнер стилі (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми стилі (түсіндірме жазба, түбіртек, құттықтау, жарнама, жарнамалық), мәтін негізіндегі алдын ала қарау, оқу және/немесе дыбыс-бейне материал мазмұнының толық есепке алу, көрнекіліктерге түрінде ақпарат беру, әңгіме сызбалар, комикстер, АКТ пайдалану, соның ішінде, эпитеттерді, салыстыру және фразеологиялық бірлік пайдалана отырып (әдеби тақырыптарды қоса алғанда) шығармашылық жұмыстар, сурет/тақырыбында 80-100 сөзден эссе (сюжет, дәлел, сипаттама) жазу, тікелей және жанама сөйлемдегі пунктуация белгілері.

5) Тілдік бағдар:

1) сөздердің грамматикалық формаларын пайдалану: зат есімдерінің, сын есімдердің, сандардың, есімдік есімдердің, сын есімдермен, есімдік сөздермен, реттік сандармен, сандармен және жағдаймен, тәуелді сөздермен етістіктерді дұрыс сандармен, сандарға арналған мөлшермен;

2) синтаксистік конструкцияларды пайдалану: модальдық мәндерді және әртүрлі адамдық жағдайларды білдіретін белсенді және пассивті конструкциялар, өз пікірін білдіру үшін синтаксистік конструкциялар, күмәндер, сұраулар, сенімділік/келісу/келіспеушіліктер, сөйлескен адамға нәрсе айтуға мүмкіндік береді.

20. 7-сыныптың базалық білім мазмұны:

Тілдік дағдылар:

1) тыңдалым: 3-5 минуттық хабарламаны түсіну, қажетті ақпаратты алу және/немесе оқиғаның кезектілігін анықтау, оқу және тәрбиелік тақырыптардағы сөздердің мағынасы, кішігірім прозалық және поэзиялық шығармалардың/үзінділердің мазмұнын түсіну, өлеңнің сюжетін немесе көңіл күйін анықтау; мәтіннің негізгі идеясын анықтау, тақырыпты немесе мәтіннің басталуымен мазмұнды болжау;

2) айтылым: лексика, оның ішінде эмоционалды-түсті сөздік терминдері, мәтінді қысу әдістерін қолдану, мәтінді қысқаша қайта жазу, сөйлеудің әртүрлі бөліктерінің нысандарын пайдаланудың морфологиялық нормаларына сәйкестігі, түсіндірме сөзі (сипаттама элементтерімен және/немесе әңгімелесуімен) жеке әсер мен ескертулер негізінде, ұсынылған тақырып бойынша әңгімелер, жеке әсерлер/ескертулер негізінде монолог/диалогты бағалау;

3) оқылым: ақпараттың белгілі, күнделікті біліммен байланыстыратын үзіліссіз және бөлінбейтін мәтіндердің негізгі және қайталама ақпаратын түсіну; журналистік стиль мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктері (іс-шара туралы репортаж, жазба, кері шақыру), ресми бизнес-стиль (сенімхат, өтініш, шарт, ресми құттықтау, іскерлік хат); мәтіннің сипаттамалық сипаттамалар негізінде түсініктеме түріне жатуы; мәтін бойынша проблемалық мәселелерді қалыптастыру, идеяларды, жорамалдарды және сұрақтарға жауап беруді, дәлелдерді келтіріп, ақпаратты басқа да фактілермен нақты өмірден байланыстыруға мүмкіндік беретін; іздеуді қоса алғанда, оқу түрлері; күрделі жоспар; көркем шығармалардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық), жанрлық ерекшеліктерін және көркем және көрнекі құралдарды анықтау; қажетті ақпаратты алу, қайшылықты ақпаратты

салыстыру және айқындау; мәтіннің мазмұнын, мақсатты және мақсатты аудиторияны салыстыру;

4) жазылым: тыңдаған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдар негізінде мәтін мазмұнын қысқаша баяндау, журналистік стильдің мәтіндері (іс-шара туралы репортаж, ескертпе, шолу) және ресми бизнес мәнер (сенімхат, өтініш, ресми құттықтау, іскери хат); кесте, диаграмма кестесі, графика, шығармашылық жұмыс (соның ішінде әдеби тақырыптар) түрінде ақпаратты ұсыну, ұсынылған жағдайда таныстыру және өз сезімдерін сипаттау, цитаталар, мақал-мәтелдер, ұғымдар, қанатты сөз тіркестеріне негізделген 100-120 сөздің көлемінде эмоциялық-түсті әңгімелер, эпитеттер, салыстыру, фразеологиялық бірліктер мен дербестерді, эсселерді (негіздеу, ойлау/сипаттама) қолдану, кіріспе сөздері мен конструкцияларымен жазылған сөйлемдердегі тыныс белгілері.

Тілдік бағдар:

1) әртүрлі дәрежеде салыстырудағы ұжымдық, материалдық және дерексіз зат есімдердің, сын есімдер мен грамматикалық формалардың қолданылуы, шартты, индикативті және императивті көңіл-күйдегі кемелді және жетілмеген түрлердің етістігінің тиісті коммуникациялық жағдайын қолдану, тиісті формалардағы қосылысты сандар;

2) синтаксистік конструкцияларды қолдану: кіріспе конструкциялармен күрделі қарапайым сөйлемдер, сөйлемдегі біртекті терминдер, шартты, түпкілікті, салыстырмалы, салыстырмалы қатынастарды білдіретін кешенді сөйлемдер.

21. 8-сыныптың базалық білім мазмұны:

Тілдік дағдылар:

1) тыңдалым: 4-6 минуттық кезеңде хабардың негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, әртүрлі фактілерді жалпы контекстке біріктіру, себеп-салдарлық байланыстарды, қорытындыларды, тарихи және мәдени сөздердің мағынасын, прозалық, драмалық және поэзиялық жұмыстардың / фрагменттердің мазмұнын анықтау, сюжетті немесе жанжалды дамытудағы негізгі сәттерді анықтау, мәтіннің негізгі идеясын анықтау, авторлық ұстанымды анықтау, тыңдаған мәтіннің үзіндіінен мазмұнды болжау;

2) айтылым: ортақ тіл баламаларының сомасы немесе сипаттама айналымдар (перифраза) сөздерін, үйлестіру және басқару ережелерін қоса алғанда, шығармашылық толықтырулар, синтаксистік ережелерін сақтау, бар мәтін мазмұнының өзгерту үшін жеткілікті лексика, қатысы және ауызша қатысы пайдалану дәлелді өтініш бұрылады (сипаттамасы және/немесе баяндау элементтерімен дәлел) кестелер, схемалар, диаграммалар, графиктер, әлеуметтік маңызды мәселелерді, өз көзқарасын аргументтеу, диалог, кесте, схема, диаграмма, графиктер негізінде құрастырылған монолог/диалогты бағалау;

3) оқылым: үздіксіз және толық емес мәтіндерді, журналистік стиль мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін (мақала, сұхбат, эссе, хаттар), ресми бизнес-стильді (сипаттамалық, өмірбаян, қорытынды) түсіну, аралас типтегі мәтіндердің сипаттамалық ерекшеліктерге сәйкестігі, мәтін бойынша проблемалық мәселелерді қалыптастыру, идеяларды, түсіндірмелерді, жорамалдарды, сұрақтардың әртүрлі сұрақтарына жауап беруді, көркем шығармалар мазмұнын талдау (поэтикалық, проза, драмалық), құрылымдық және композициялық ерекшеліктерді анықтау, әртүрлі дереккөздерден қажетті ақпаратты алу, оның

маңыздылығы, сенімділігі, пайдалылығы мен құндылығын айқындау, мазмұнды, мәтіннің тілдік ерекшеліктерін салыстыру;

4) жазылым: тыңдаған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалға негізделген мәтінің селективті көрсетілуін, презентация түрінде ақпараттарды ұсынуды қоса алғанда, журналистік стилінің мәтіндері (мақала, сұхбат, эссе, хаттар) және ресми бизнес-стиль (сипаттама, өмірбаян, қорытынды), диаграмма, кесте, шығармашылық жұмыс (соның ішінде әдеби тақырыптар бойынша), белгілерге, эпитеттерді қолдануға, салыстыруларға, фразеологиялық бірліктерге, жеке тұлғалар мен метафораларға сәйкес белгілі бір рөлді және сөйлеу әрекетін таңдау, ұсынылған проблема бойынша 120-140 сөздік көлемінде эссе (әңгіме, түсіндірме элементтерімен), авторлық ұстаныммен келісу/келіспеушілік, әр түрлі сөздермен НЕ-нің бірге немесе бөлек жазылуы, жеке сөйлем мүшелерімен сөйлемдегі тыныс белгілері.

Тілдік бағдар:

1) сөздердің грамматикалық түрлерін қолдану: күрделі зат есімдер, сын есімдер, тиісті формадағы жапсырмалар, қозғалудың етістіктері, нақты және пассивті топтар, мінсіз және жетілмеген түрлердің керундары, тиісті формаларда күрделі сандар;

2) синтаксистік конструкцияларды пайдалану: есімше және оларды синонимдік конструкциялармен алмастыру, көсемшені синонимдік конструкциялармен ауыстыру.

22. 9-сыныптың базалық білім мазмұны:

Тілдік дағдылар:

1) тыңдалым: хабардың негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, 5-8 минутқа дейін, субтекстің анықтамасы, сөйлеу мақсаты және сөйлеушілердің оқиғалар мен кейіпкерлермен қарым-қатынасы, қорытындылар, әлеуметтік-саяси тақырыптардың мағынасы, прозалық, драмалық, ақындық шығармалар/үзінділердің мазмұнын түсіну, мәтіннің мазмұнын ескере отырып, мәтіннің негізгі идеясын анықтауға, мәтіннің мазмұнын болжау негізінде түсіндіруге, кейіпкерлерге, оқиғаларға, оқиғаларға, эмоцияларға эмоциялық тұрғыдан көзқарас білдіретін сөздерді анықтау;

2) айтылым: кең ауқымды тақырыптарда тиімді қатынас үшін жеткілікті сөздік қор, мәселені өздігінен түсінуді демонстрациялау, автордың ұстанымын бағалау, сөйлеу нормаларын сақтау, лексикалық және синтактистік бірліктерді сөйлеуге қосылу, монологтық сөйлеу (талқылау, дәлелдеу), мақсатты аудиторияға назар аудару және ұсынылатын мәселе бойынша талқылау, әртүрлі көзқарастарды синтездеу және мәселені шешу жолдарын құрастыру, монолог / диалогты бағалау, назар аударуға бағытталған және мақсатты аудиторияға арналған техниканы пайдалану әдістемелерін пайдалану;

3) оқылым: үздіксіз және толық емес мәтіндердің негізгі, қайталама және жасырын (субтекст) ақпаратын түсіну, (публицистикалық стилистикалық мәтіндердің стилистикалық ерекшеліктері), ғылыми стиль (реферат, тезис, мақала), формальды іскерлік стилі (нұсқаулық, ереже, есеп, заң), тән ерекшеліктер негізінде әр түрге жататын мәтін, мәтінді ақпараттандыру арқылы сұрақтарды қалыптастыру және оларға жауаптар, фактілер мен пікірлердің дифференциациясы, әртүрлі оқу түрі, оқудағы сыни ойлау әдістері, тезис жоспарлары, өнер туындыларының

мазмұнын талдау, авторлық ұстанымды анықтау және жұмыстың мазмұнын бағалау, ақпаратты алу және синтездеу, алынған ақпараттың негізі, өз пікірін білдіру, мәтіндерді салыстыру, мазмұнды талдау, авторлық ұстанымды анықтау;

4) жазылым: журналистік стильдің мәтіндері (проблемалық мақала), ғылыми стиль (реферат, мақала, тезистер) және формальды-іскерлік стилі (ереже, есеп, нұсқаулық), мазмұнды шығармашылық интерпретациялаумен тыңдалып алынған ақпаратты, оқылған және/немесе аудиовизуалды мәтіндерді, кестелер, диаграммалар, графиктер, шығармашылық жұмыстар (соның ішінде әдеби тақырыптар бойынша), мазмұндағы контраста болып табылатын мәтіннің фрагменті / фрагменттері, хаттарда мәнерлі құралдарды пайдалану, баяндама түрінде ақпаратты ұсыну, ұсынылған проблема бойынша 140-160 сөздің көлемінде эссені (түсіндірме, баяндау/сипаттама элементтерімен ойлау), олардың пікірін негіздеу және мәселені шешу жолдарын ұсынуға, күрделі сөйлемдегі пункция белгілерін, түйіндерді, бөлшектерді, пунктуация белгілерін жазу.

Тілдік бағдар:

1) сөз таптары: аттар, сын есімдер, нақыштар (сөйлеудің басқа бөліктерінен құралғандарды қоса) тиісті формаларда, тиісті формаларда етістіктерде, тиісті формаларда сандармен;

2) синтаксистік конструкцияларды қолдану: ауызша немесе жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін қарапайым және күрделі сөйлемдер.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

23. Оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4. кодында «6» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

1) тыңдалым:

Білім алушылар білуі тиіс…					
Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Ауызша хабарламаны/аудио/бейнематериалды түсіну	5.1.1.1 мәтіннің тақырыбын анықтап, ұзақтығы 2-3 минуттан артық емес хабарламаның жалпы мазмұнын түсіну	6.1.1.1 негізгі сөздерді анықтап, ұзақтығы 2-4 минуттан артық емес хабарламаның негізгі ақпаратын түсіну	7.1.1.1 қажетті ақпаратты алып және/немесе оқиғалардың реттілігін анықтап, ұзақтығы 3-5 минуттан артық емес хабарламаны түсіну	8.1.1.1 бөлінген деректерді жалпы контекске біріктіріп, себеп-салдарлық байланыстарды анықтап және қорытынд	9.1.1.1 қосалқы мә-тінді, пікір айту мақса-тын және айтушының оқиғалармен кейіп-керлерге қатынасын анықтап және қоры-

				ы жасап, ұзақтығы 4-6 минуттан артық емес хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну	тынды жасап, ұзақтығы 5-8 минуттан аспайтын хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну
2. Сөздердің лексикалық мағынасын түсіну	5.1.2.1 тұрмыстық және рухани-адамгершілік тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну	7.1.2.1 оқу-білім беру тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну	8.1.2.1 тарихи-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну	9.1.2.1 қоғамдық-саяси тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
3. Көркем туындылардың мазмұнын түсіну	5.1.3.1 ауыз әдебиеті мен әдебиет туындыларының/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің негізгі мазмұнын түсіну, тақырыпты анықтау	6.1.3.1 тақырып пен негізгі ойды анықтап, әңгімелердің, поэтикалық туындылардың/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің мазмұнын түсіну, кейіпкерлердің немесе	7.1.3.1 сюжеттік желіні немесе өлеңнің көңіл-күйін анықтап, шағын поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну	8.1.3.1 сюжет дамуының немесе шиеленістің негізгі сәттерін анықтап, прозалық, драмалық және поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну	9.1.3.1 автор қаһармандарға, оқиғаларға деген эмоционалдық-бағалық қарым-қатынасын білдіретін сөздерді анықтап, прозалық, драмалық, поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну

ЖОБА

		лирикалық қаһарман-ның әрекет-терін сипат-тау және бағалау			
4. Негізгі ойды анықтау	5.1.4.1 сұрақтарды-ң негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау	6.1.4.1 негізгі сөз-дердің және сөз тіркес-терінің негі-зінде мәтін-нің негізгі ойын анықтау	7.1.4.1 мәтіннің мазмұнына сүйене отырып, мәтіннің негізгі ойын анықтау	8.1.4.1 авторлық ұстанымды айқындап, мәтіннің негізгі ойын анықтау	9.1.4.1 мәтіннің құрылымын ескеріп, мәтіннің негізгі ойын анықтау
5. Мәтін мазмұнын болжау	5.1.5.1 сұрақтар бойынша мәтін мазмұнын болжау	6.1.5.1 негізгі сөздер бойынша мәтін мазмұнын болжау	7.1.5.1 мәтіннің тақырыбы немесе басы бойынша мәтін мазмұнын болжау	8.1.5.1 тыңдалған мәтіннің үзіндісі бойынша мәтін мазмұнын болжау	9.1.5.1 пікірлер негізінде мәтін мазмұнын болжау

2) айтылым

Білім алушылар білуі тиіс…					
	Оқу мақсаттары				
Дағдылар	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Сөздік қордың алуан түрлілігі	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру	6.2.1.1 тұрақты тір-кес бірліктерін, паронимдерді, кіріктірілген сөздерді қамтитын сөздік қорды меңгеру	7.2.1.1 эмоционал-дық-боялған лексиканы, терминдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру	8.2.1.1 жалпытілдік баламаларды ауыстыру үшін жеткі-лікті сөздік қорды неме-се сипатта-	9.2.1.1 тақырыптардың кең шеңбері бойынша тиімді қарым-қатынас үшін жеткілікті сөздік қор көлемін

				малы айна-лымдарды (перифраза-ларды) меңгеру	меңгеру
2. Тыңдалған /оқылған мәтінді қайта айту	5.2.2.1 мәтіннің негізгі мазмұнын айту	6.2.2.1 мәтінді толық, ішінара мазмұндау	7.2.2.1 мәтінді қысқартудың әртүрлі тәсілдерін пайдаланып, мазмұнын қайта айту	8.2.2.1 мәтіннің мазмұнын шығармашылық толықтырулармен қайта айту	9.2.2.1 автордың ұстанымын бағалап, проблемалық жағдаятты өзіндік түсінуді көрсете отырып, мәтіннің мазмұнын қайта айту
3. Сөздік нормаларды сақтау	5.2.3.1 орфоэпиялық нормаларды сақтау	6.2.3.1 қайталауларды болдырмай, сәйкесінше сөздерді таңдаумен байланысты лексикалық нормаларды сақтау	7.2.3.1 сөйлеудің әртүрлі бөліктерінің формаларын пайдаланудың морфологиялық нормаларын сақтау	8.2.3.1 есімше және көсемше айналымдарын келісу және басқару, қолдану ережелерін қамтитын синтаксистік нормаларды сақтау	9.2.3.1 сөз сөйлеуге стильге сәйкес келетін лексикалық және синтаксистік бірліктерді қоса отырып, сөйлеу нормаларын сақтау
4. Монологтік сөз құру	5.2.4.1 иллюстрациялардың, комикстердің негізінде пікірлер құру (сипаттау, баяндау)	6.2.4.1 негізгі сөздерге немесе жоспарға сүйеніп, пікір құру (сипаттау, баяндау, талқылау)	7.2.4.1 жеке сезімдері мен бақылауларының негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/немесе баяндау элементтері	8.2.4.1 кестелердің, диаграмма-лардың, сыз-балардың негізінде дәлелді пікір құру (сипат-тау және/ немесе	9.2.4.1 назарды тарту тәсілдерін қолданып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікір құру (талқылау, нандыру)

ЖОБА

			бар талқылау)	баян-дау элемент-тері бар талқылау)	
5. Диалогке қатысу	5.2.5.1 репликаларды дұрыс түсініп және кері байланыс ұсына отырып, диалогке қатысу	6.2.5.1 таңдалған рөлді ескеріп, «айтушы» позициясын «тыңдаушы» позициясына өзгерте отырып, сұрау диалогке қатысу	7.2.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлермен алмасып, диалогке қатысу	8.2.5.1 өз көзқарасын дәлелдеп, қоғамдық-маңызды проблемалар бойынша диалогке қатысу	9.2.5.1 әртүрлі көзқарастарды жинақтап және проблеманы шешу жолдарын тұжырымдап, ұсынылған проблема бойынша пікірталасқа қатысу
6. Ауызша пікірді бағалау	5.2.6.1 ұсынылған тақырыпқа/ жағдаятқа сәйкестігі тұрғысынан пікірді (монолог/ диалог) бағалау	6.2.6.1 тірек сөздер-ге/жоспарға сүйеніп құрылған пікірді (монолог/ диалог) мазмұнның толықтығы тұрғысынан бағалау	7.2.6.1 жеке әсерлерге/ бақылауларға негізделген пікірді (монолог/ диалог) бағалау	8.2.6.1 кестелердің, сызбалар-дың, диаграмма-лардың, графиктердің негізінде құрылған пікірді (монолог/диалог) бағалау	9.2.6.1 назарды тарту тәсілдерін пайдаланып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікірді (монолог/ диалог) бағалау

3) оқылым

Білім алушылар білуі тиіс…					
Дағдылар	Оқу мақсаттары				
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Мәтін мазұнын түсіну	5.3.1.1 негізгі сөздер мен сөз тіркестерін	6.3.1.1 мәтіннің тақырыбын, мақсатын	7.3.1.1 ақпаратты жалпыға мәлім, күнделікті	8.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты,	9.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты,

ЖОБА

	анықтап, мәтіннің жалпы мазмұнын түсіну	немесе мәнін анықтай отырып, негізгі ақпаратты түсіну	білімдерді байланыстыра отырып, тұтас және тұтастай емес мәтіндердің басты және жанама ақпаратын түсіну	жанама және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну	жанама және жасырын (астарлы мәтін) ақпаратын түсіну
2. Сөйлеу стильдерін және типтерін анықтау	5.3.2.1 сөйлеу стилі (хаттар, күнделіктер), көркем стиль (өлең, ертегі) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау	6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсініктеме жаз-ба, қолхат; құттықтау, хабарландыру, жарнама) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау	7.3.2.1 публицистикалық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір), ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш, шарт, ресми құттық-тау, іскери хат) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің талқылау типіне тиістілігін анықтау	8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау	9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғы-лыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұс-қаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшелікте-рін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау
3. Сұрақтар мен жауаптар	5.3.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша	6.3.3.1 мәтіннің мазмұнын бағалауға	7.3.3.1 идеялар, болжамдар шығаруға	8.3.3.1 идеялар, түсіндірулер,	9.3.3.1 мәтіннің ақпаратын қайта айта

тұжырымдау	сұрақтар тұжырымдау және оларға жауап беру	бағытталған сұрақтарды тұжырымдау және тақырып және/немесе көтерілетін проблема бойынша өз пікірін білдіре отырып, сұрақтарға жауап беру	мүмкіндік беретін проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және дәлелдер келтіре отырып, сұрақтарға жауап беру, мәтіннің ақпаратын шынайы өмірден басқа деректермен байланыстыру	болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін мәтін бойынша проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және әртүрлі сұрақтар типтеріне жауап беру	отырып сұрақтар тұжырымдау және дерекпен пікірді ажырата отырып, оларға жауап беру
4. Әртүрлі оқу түрлерін меңгеру	5.3.4.1 оқу түрлерін меңгеру (таныстыру, түсініктемелі), рөлдер бойынша оқу	6.3.4.1 зерттелмелі және іріктемелі оқуды қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану	7.3.4.1 іздеушілікті қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану	8.3.4.1 талдамалықты қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану	9.3.4.1 оқу түрлерін пайдалану, оқу кезінде сыни ойлау техникаларын меңгеру
5. Жоспар құру	5.3.5.1 тірек сөздер бойынша жоспар құру	6.3.5.1 қарапайым жоспар құру	7.3.5.1 күрделі жоспар құру	8.3.5.1 дәйек сөзді жоспар құру	9.3.5.1 тезистік жоспар құру
6. Көркем туындылар-ды талдау	5.3.6.1. тақырыпты және негізгі идеяны анықтай отырып, ауыз әдебиеті мен әдебиеттің шағын туындылар	6.3.6.1 басты және қосалқы кейіпкерлерді, лирикалық қаһарманды бейнелеу ерекшеліктерін анықтап,	7.3.6.1 жанрлық ерекшеліктерді және көркем-бейнелеу құралдарын анықтай отырып, көркем туындының мазмұнын	8.3.6.1 құрылымдық-композициялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көр-кем туынды-лардың	9.3.6.1 авторлық ұстанымды анықтап және туындының мазмұнын бағалап, көркем туындылардың

	ының мазмұнын талдау	шағын көлемдегі көркем туындылар-дың мазмұ-нын талдау	талдау (поэтикалық, прозалық)	мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)	мазмұнын талдау
7. Әртүрлі ресурстар-дан ақпарат алу	5.3.7.1 әртүрлі дереккөздер-ден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу	6.3.7.1 алынған мәліметтерді салыстыра отырып, әртүрлі дереккөздерден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу	7.3.7.1 қарама-қайшы ақпаратты сәйкестендіріп және анықтап, қажетті ақпарат алу	8.3.7.1 өзектілігін, анықтығын, пайдалылы-ғын және құндылығын анықтай отырып, әртүрлі дерек-көздерден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу	9.3.7.1 ақпаратты алу және жалпылау, өзіндік пікірді білдіре отырып, алынған мәліметтердің негізінде қорытынды-лар жасау
8. Мәтіндерді салыстырмалы талдау	5.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын және тақырыбын талдау	6.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын, идеяларын және құрылымдық ерекшелік-терін салыстыру	7.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын, мақсатын және нысаналы аудиторияны салыстыру	8.3.8.1 мазмұнды, тілдік ерекшелік-терді салыстыру	9.3.8.1 мазмұнын талдап, авторлық ұстанымды анықтап, мәтіндерді салыстыру

4) жазылым

Білім алушылар білуі тиіс…					
Бөлімше	Оқу мақсаттары				
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Әртүрлі	5.4.1.1 сөйлеу және	6.4.1.1 көркем	7.4.1.1 публицисти	8.4.1.1. публицист	9.4.1.1. публицист

ЖОБА

жанрларда-ғы және сөйлеу стильдерін-дегі мәтіндер құру	көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі)	стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан-дыру, жарнама) мәтіндерін құру	калық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір) және ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш, ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерін құру	икалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру	икалық стиль (проблема-лық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру
2. Тыңдалған, оқылған және аудиови-зуалды материалды жалпылау	5.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуал-ды материалдың негізінде мәтіннің негізгі мазмұнын баяндау 7.Ж2. излагать информацию, синтезируя материал из прослушанного, прочитанного и аудиовизуального источника,	6.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуа-лды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын егжей-тегжейлі баяндау	7.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуал-ды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын сығымдап баяндау	8.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизу-алды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын іріктемелі баяндау	9.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың ақпаратын мазмұнын шығармашылық тұрғыдан түсіндіре отырып баяндау

ЖОБА

	демонстрируя понимание 8.Ж2. излагать информацию, синтезируя материал из прослушанного, прочитанного и				
3. Ақпаратты әртүрлі формаларда беру	5.4.3.1 ақпаратты суреттер түрінде ұсыну 7.Ж3. представлять информацию в виде таблицы, схемы 8.Ж3. представлять информацию в виде диаграммы, графика, отражая основную и детальную информацию	6.4.3.1 ақпаратты иллюстрациялар, сюжетті суреттер, комикстер түрінде ұсыну, соның ішінде АКТ пайдалана отырып ұсыну 9.Ж3. представлятьинформацию в виде	7.4.3.1 ақпаратты кесте, сызба, диаграмма, график түрінде ұсыну	8.4.3.1 ақпаратты соның ішінде кестеден, сызбадан, диаграммадан, графиктен тұратын презентация түрінде ұсыну	9.4.3.1 ақпаратты кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негі-зінде есеп, мақала, анықтама түрінде және керісінше ұсыну
4. Шығармашылық хат	5.4.4.1 көркем туындылардың қаһармандарына немесе олардың іс-	6.4.4.1 эпитеттер, салыстыру-лар және тұрақты тіркестерді пайдаланы	7.4.4.1 өзін ұсынылатын жағдайда елестете отырып және	8.4.4.1 берілген мақсатқа сәйкес белгілі бір рөлді және сөйлеу	9.4.4.1 бейнелеу-көркемдегіш құралдарды пайдаланы

КОПИЯ

	әрекеттерін е өз қарым-қатынасын эпитеттер мен салыстырул арды пайдалана отырып, әдеби тақырыптар ға шығармашы-лық жұмыстар жазу	п, кейіпкер атынан шығармаш ы-лық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыпта р-ға)	эмоционал-дық-суреттел-ген лексика-ны, эпитет-терді, салыс-тыруларды, тұрақты тір-кестерді және кейіптеулер ді пайдаланып өзіндік сезім-дерін сипат-тап, шығарма-шылық жұ-мыстар жазу (соның ішінде әдеби тақы-рыптарға)	мінез-құл-қын таңдап, эпитеттер, салыстыру-лар, тұрақты тіркестер, кейіптеуле р мен метафо-ралар пайда-ланып, шығармаш ы-лық жұмыс-тар жазу (соның ішінде әдеби тақырып-тарға)	п, мазмұны бойынша қарама-қайшы болып табылатын шығармаш ылық жұмыстар (соның ішінде әдеби тақырыпта р-ға), мәтін үзіндісін/ үзінділерін жазу
5. Эссе жазу	5.4.5.1 баяндау не сипаттау мәтінінің ерекшелікте-рін ескере отырып, берілген басы/соңы бойынша эссе жазу (көлемі 60-80 сөз)	6.4.5.1 баяндау, талқылау, сипаттау мәтінінің ерекшелікт ерін ескере отырып, сурет/ тақырып бойынша эссе жазу (көлемі 80-100 сөз)	7.4.5.1 талқылау, баяндау/ сипаттау элементтері-мен талқылау мәтінінің ерекшелікте-рін сақтай отырып, дәйек сөздердің, мақал-мәтелдердің, қанатты сөздердің негізінде эссе жазу (көлемі 100-120 сөз)	8.4.5.1 талқылау, баяндау/си-паттау эле-менттеріме н талқылау мәтінінің ерекшелікт е-рін сақтай отырып, автордың ұстанымы на өз келісі-мін/келіспе-уін білдіріп, ұсынылған проблема бойынша	9.4.5.1 талқылау, баяндау/си-паттау эле-менттеріме н талқылау мәтінінің ерекшелікт ерін сақтай отырып, өз пікірін негіз-деп және проблеман ы шешу жол-дарын ұсы-нып, ұсы-нылған проблема бойынша

ҚОБА

				эссе жазу (көлемі 120-140 сөз)	эссе жазу (көлемі 140-160 сөз)
6. Орфографиялық нормаларды сақтау	5.4.6.1 екпін түспейтін септік жалғауларын дұрыс жазу	6.4.6.1 екпінсіз етістік жалғауларын дұрыс жазу	7.4.6.1 сөздердің әр-түрлі бөілктерінде дауысты және дауыссыздарды, дефис арқылы сөздерді дұрыс жазу	8.4.6.1 -МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдау	9.4.6.1 жалғауларды дұрыс жазу
7. Тыныс белгілерінің нормаларын сақтау	5.4.7.1 қаратпа және бірыңғай мүшелері бар жай сөйлемдердің тыныс белгілерін қолдану	6.4.7.1 төл және төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану	7.4.7.1 кірме сөздері және құрылымдары бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану	8.4.7.1 оқшау сөйлем мүшелері бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану	9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану

5) тілдік бірліктерді пайдалану

Білім алушылар білуі тиіс…					
Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Сөздердің грамматика-лық формаларын пайдалану	5.5.1.1. зат есімдердің, сын есім-дердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік формаларын құру; 5.5.1.2 саны, септігі бойынша дұрыс	6.5.1.1. зат есімдерді келісімді анықтауыш тар ретінде пайдалану, етістікті зат есімдер, сын есімдер	7.5.1.1. жинақтық, заттық және абстрактілі зат есімдерді, әртүрлі салыстыру дәрежесіндегі сын есімдер мен үстеулерді пайдалану	8.5.1.1. сәйкесінше формаларда күрделі зат есімдерді, сын есімдерді, үстеулерді пайдалану	9.5.1.1. сәйкесінше формаларда зат есімдерді, сын есімдерді, үстеулерді пайдалану (соның ішінде басқа сөйлеу бөліктерін

	келісе отырып, зат есімдер мен сын есімдерді, есімдіктердің, реттік сан есімдерді пайдалану				ен құрылған)
	5.5.1.3 тәуелді сөздері бар етістіктерді қажетті формаларда пайдалану	6.5.1.2 өздік етісті пайдалану	7.5.1.2 қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін етістіктің аяқталған және аяқталмаған түрін шартты, ашық және бұйрық райда қолдану	8.5.1.2 қозғалыс етістіктерін пайдалану, 8.5.1.3. ырықты жә-не ырықсыз есімше жасау, 8.5.1.4. аяқталған және аяқталмаған түрдегі көсемше жасау	9.5.1.2 етістіктерді сәйкесінше формаларда пайдалану
	5.5.1.4 көлемді белгілеу үшін сан есімдерді пайдалану	6.5.1.3 бөлшек және жинақтық сан есімдер-ді әр түрлі формаларда, көлемді бел-гілеу үшін белгісіз есім-діктермен үстеулерді пайдалану	7.5.1.3 құрама сан есімдерді сәйкесінше формаларда пайдалану	8.5.1.5 күрделі сан есімдерді сәйкесінше формаларда пайдалану	9.5.1.3 сан есімдерді сәйкесінше формаларда пайдалану

КОПИЯ

2. Синтаксис-тік құрылым дарды пайдалану	5.52.1 модальды мәнді және адамның әртүрлі күйлерін білдіретін жақсыз құрылымда р-ды пайдалану	6.5.2.1 белсенді және енжар құрылым-дарды пайдалану	7.5.2.1 кірме құрылымда р-мен және біртекті мүшелерме н күрделенді-рілген жай сөйлемдерді пайдалану	8.5.2.1 есімшелер ді пайдалану және оларды синонимді к құрылымд армен ауыстыру	9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдер ді пайдалану
	5.5. 2.2. өзінің пікірін, күмәнін, өті-нішін, сенім-ділігін/келіс і-мін/келіспеу -шілігін, әңгімелесу ші-нің пікірін білдіруге бағыттау үшін қажетті синтаксисті к құрылымда р-ды пайдалану	6.5. 2.2. анықтауы ш, түсіндірме лі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдер ді пайдалану	7.5. 2.2. шартты, қарсылықты , салыстырма лы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану	8.5. 2.2. көсемшеле р ді пайдалану және оларды синонимді к құрылымд армен ауыстыру	
		6. 5.2.3. төл және төлеу сөзді пайдалану			

24. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

25. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі және әдебиеті» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту орыс тілінде емес) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар
(оқыту орыс тілінде емес)

1) 5-сынып:

Тақырып	Оқылатын көркем туындылар (таңдау бойынша)	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Климат және табиғат	Н.А. Некрасов. «Дедушка Мазай и зайцы» М.Ю. Лермонтов. «Гроза» С. Есенин. «Буря», Ф. Тютчев. «Весенняя гроза», «Зима недаром злится», «Сказка о ветре» («Новые сказки» циклінен) Абай. «Жаз»	Тыңдалым	5.1.3.1 ауыз әдебиеті мен әдебиет туындыларының/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің негізгі мазмұнын түсіну, тақырыпты анықтау; 5.1.4.1 сұрақтардың негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 5.2.3.1 орфоэпиялық нормаларды сақтау
		Оқылым	5.3.1.1 негізгі сөздер мен сөз тіркестерін анықтап, мәтіннің жалпы мазмұнын түсіну; 5.3.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар тұжырымдау және оларға жауап беру
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.3.1 ақпаратты суреттер түрінде ұсыну
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.1.1 зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік формаларын құру; 5.5.1.2 саны, септігі бойынша дұрыс келісе отырып, зат есімдер мен сын есімдерді, есімдіктердің, реттік сан

КОПИЯ

			есімдерді пайдалану
Отбасы	«Мудрый отец» орыс ертегісі. «Сказка о бочке» болгар ертегісі. М. Скребцова «Сердце матери». М. Жұмабаев. «Матери»	Тыңдалым	5.1.1.1 мәтіннің тақырыбын анықтап, ұзақтығы 2-3 минуттан артық емес хабарламаның жалпы мазмұнын түсіну; 5.1.2.1 тұрмыстық және рухани-адамгершілік тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	5.2.4.1 иллюстрациялардың, комикстердің негізінде пікірлер құру (сипаттау, баяндау); 5.2.5.1 репликаларды дұрыс түсініп және кері байланыс ұсына отырып, диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.5.1 тірек сөздер бойынша жоспар құру; 5.3.6.1 тақырыпты және негізгі идеяны анықтай отырып, ауыз әдебиеті мен әдебиеттің шағын туындыларының мазмұнын талдау
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.6.1 екпін түспейтін септік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.1.1 зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік формаларын құру; 5.5.1.4 көлемді белгілеу үшін сан есімдерді пайдалану
2-тоқсан			
Құндылықтар: достық және махаббат	С. Михалков. «Мы с приятелем друзья». Г. Боргуль. «Подружка Маша». Я. Дубенская. «Мы разные». Н. Бичурина. «Чей гриб?». В. Бережная. «Много у меня	Тыңдалым	5.1.3.1 ауыз әдебиеті мен әдебиет туындыларының/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің негізгі мазмұнын түсіну, тақырыпты анықтау; 5.1.5.1 сұрақтар бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 5.2.5.1 репликаларды дұрыс түсініп және кері байланыс ұсына отырып, диалогке қатысу

ЖОБА

	друзей». О. Чекашова. «Мой друг». Ю. Белоусова. «Дружба – это дар». А.М. Волков. «Волшебник Изумрудного города»	Оқылым	5.3.2.1 сөйлеу стилі (хаттар, күнделіктер), көркем стиль (өлең, ертегі) мәтіндерінің стилистика-лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 5.3.4.1 оқу түрлерін меңгеру (таныстыру, түсінікте-мелі), рөлдер бойынша оқу
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.5.1 баяндау не сипаттау мәтінінің ерекшелікте-рін ескере отырып, берілген басы/соңы бойынша эссе жазу (көлемі 60-80 сөз); 5.4.7.1 қаратпа және бірыңғай мүшелері бар жай сөйлем-дердің тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.1.1 зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік формаларын құру; 5.5.2.1 модальды мәнді және адамның әртүрлі күйлерін білдіретін жақсыз құрылымдарды пайдалану
Кім болғым келеді?	В. Маяковский. «Кем быть?». Дж. Родари. «Чем пахнут ремесла?». «Заработанный рубль» ертегісі.	Тыңдалым	5.1.1.1 мәтіннің тақырыбын анықтап, ұзақтығы 2-3 минуттан артық емес хабарламаның жалпы мазмұнын түсіну; 5.1.4.1 сұрақтардың негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 5.2.3.1 орфоэпиялық нормаларды сақтау; 5.2.4.1 иллюстрациялардың, комикстердің негізінде пікірлер құру (сипаттау, баяндау)
		Оқылым	5.3.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар тұжырымдау және оларға жауап беру; 5.3.5.1 тірек сөздер бойынша жоспар құру; 5.3.6.1 тақырыпты және негізгі идеяны

			анықтай отырып, ауыз әдебиеті мен әдебиеттің шағын туындыларының мазмұнын талдау
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.6.1 екпін түспейтін септік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.1.1 зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік формаларын құру
3-тоқсан			
Өмір және шығармашылық	Г. Ветрова. Цикл рассказов о художниках. «Мастер Али» қазақ халық ертегісі. Шәкәрім. «Өмір», «Адам бірде қасқырға, бірде тоққа ұқсайды...»	Тыңдалым	5.1.1.1 мәтіннің тақырыбын анықтап, ұзақтығы 2-3 минуттан артық емес хабарламаның жалпы мазмұнын түсіну; 5.1.2.1 тұрмыстық және рухани-адамгершілік тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 5.2.3.1 орфоэпиялық нормаларды сақтау
		Оқылым	5.3.1.1 негізгі сөздер мен сөз тіркестерін анықтап, мәтіннің жалпы мазмұнын түсіну; 5.3.6.1 тақырыпты және негізгі идеяны анықтай отырып, ауыз әдебиеті мен әдебиеттің шағын туындыларының мазмұнын талдау; 5.3.7.1 әртүрлі дереккөздер-ден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу; 5.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын және тақырыбын талдау
		Жазылым	5.4.3.1 ақпаратты суреттер түрінде ұсыну; 5.4.6.1 екпін түспейтін септік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктер	5.5.1.1 зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік

ЖОБА

		ді пайдалану	форма-ларын құру; 5.5.2.2 өзінің пікірін, күмәнін, өтінішін, сенімділігін/келісімін/келіспеушілігін, әңгімелесушінің пікірін білдіруге бағыттау үшін қажетті синтаксистік құрылымдарды пайдалану
Киім-кешек мәдениеті	И.Т. Тургенев. «Бежин луг» (үзінді).	Тыңдалым	5.1.4.1 сұрақтардың негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	5.2.2.1 мәтіннің негізгі мазмұнын айту; 5.2.5.1 репликаларды дұрыс түсініп және кері байланыс ұсына отырып, диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 сөйлеу стилі (хаттар, күнделіктер), көркем стиль (өлең, ертегі) мәтіндерінің стилистика-лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 5.3.7.1 әртүрлі дереккөздер-ден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.5.1 баяндау не сипаттау мәтінінің ерекшелікте-рін ескере отырып, берілген басы/соңы бойынша эссе жазу (көлемі 60-80 сөз)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.2.1 модальды мәнді және адамның әртүрлі күйлерін білдіретін жақсыз құрылымдарды пайдалану; 5.5.1.2 саны, септігі бойынша дұрыс келісе отырып, зат есімдер мен сын есімдерді, есімдіктердің, реттік сан есімдерді пайдалану
Қиял-ғажайып әлемі	Б. Заходер. «Моя вообразилия». В. Гауф. «Сказка – дочь королевы Фантазии».	Тыңдалым	5.1.3.1 ауыз әдебиеті мен әдебиет туындыларының/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің негізгі мазмұнын түсіну, тақырыпты анықтау; 5.1.5.1 сұрақтар бойынша мәтін мазмұнын болжау

ЖОБА

	Н. Носов. «Приключения Незнайки. Незнайка на Луне»	Айтылым	5.2.4.1 иллюстрациялардың, комикстердің негізінде пікірлер құру (сипаттау, баяндау); 5.2.6.1 ұсынылған тақырыпқа/ жағдаятқа сәйкестігі тұрғысынан пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	5.3.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар тұжырымдау және оларға жауап беру; 5.3.5.1 тірек сөздер бойынша жоспар құру
		Жазылым	5.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуал-ды материалдың негізінде мәтіннің негізгі мазмұнын баяндау; 5.4.4.1 көркем туындылар-дың қаһармандарына немесе олардың іс-әрекеттеріне өз қарым-қатынасын эпитеттер мен салыстыруларды пайдалана отырып, әдеби тақырыптарға шығармашы-лық жұмыстар жазу; 5.4.7.1 қаратпа және бірыңғай мүшелері бар жай сөйлем-дердің тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.2.1 модальды мәнді және адамның әртүрлі күйлерін білдіретін жақсыз құрылымдарды пайдалану
4-тоқсан			
Біз спортты таңдаймыз	В. Львовский. «Песенка о зарядке». В. Донникова. «На катке». В. Голявкин. «В любом деле нужно работать». «Великие батыры казахской степи» (Қажымұқан	Тыңдалым	5.1.5.1 сұрақтар бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 5.2.3.1 орфоэпиялық нормаларды сақтау; 5.2.5.1 репликаларды дұрыс түсініп және кері байланыс ұсына отырып, диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 сөйлеу стилі (хаттар, күнделіктер), көркем стиль (өлең, ертегі) мәтіндерінің стилистика-лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты

ЖОБА

	Мұңайтпасов жайлы)		белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 5.3.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар тұжырымдау және оларға жауап беру; 5.3.5.1 тірек сөздер бойынша жоспар құру; 5.3.6.1 тақырыпты және негізгі идеяны анықтай отырып, ауыз әдебиеті мен әдебиеттің шағын туындыларының мазмұнын талдау; 5.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын және тақырыбын талдау
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.4.1 көркем туындылар-дың қаһармандарына немесе олардың іс-әрекеттеріне өз қарым-қатынасын эпитеттер мен салыстыруларды пайдалана отырып, әдеби тақырыптарға шығармашы-лық жұмыстар жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.1.2 саны, септігі бойынша дұрыс келісе отырып, зат есімдер мен сын есімдерді, есімдіктердің, реттік сан есімдерді пайдалану; 5.5. 2.2 өзінің пікірін, күмәнін, өтінішін, сенімділігін/келісімін/келіспеушілігін, әңгімелесушінің пікірін білдіруге бағыттау үшін қажетті синтаксистік құрылымдарды пайдалану
Демалыс және тынығу	Татьяна Лило. «Каникулы». Тамара Крюкова. «Хрустальный ключ» (туындыдан үзінді, 48-ші бөлім «Легенда о вольном городе»).	Тыңдалым	5.1.2.1 тұрмыстық және рухани-адамгершілік тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 5.1.4.1 сұрақтардың негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	5.2.4.1 иллюстрациялардың, комикстердің негізінде пікірлер құру (сипаттау, баяндау); 5.2.6.1 ұсынылған тақырыпқа/ жағдаятқа сәйкестігі тұрғысынан пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	5.3.1.1 негізгі сөздер мен сөз

ЖОБА

	Саша Черный. «Летом».		тіркестерін анықтап, мәтіннің жалпы мазмұнын түсіну; 5.3.4.1 оқу түрлерін меңгеру (таныстыру, түсінікте-мелі), рөлдер бойынша оқу
		Жазылым	5.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуал-ды материалдың негізінде мәтіннің негізгі мазмұнын баяндау; 5.4.6.1 екпін түспейтін септік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.2.1 модальды мәнді және адамның әртүрлі күйлерін білдіретін жақсыз құрылымдарды пайдалану

2) 6-сынып

Тақырып	Оқылатын көркем туындылар (таңдау бойынша)	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Адамның мінез-құлқы және сыртқы келбеті	Валентина Осеева «Кто наказал его?». Бақыт Қайырбеков. «Достар» циклінен өлеңдер. И.А. Крылов «Ворона и лисица». А.Ж. Орехов. «Хамелеон». Ч. Айтматов «Солдатенок»	Тыңдалым	6.1.1.1 негізгі сөздерді анықтап, ұзақтығы 2-4 минуттан артық емес хабарлама ның негізгі ақпаратын түсіну; 6.1.4.1 негізгі сөздердің және сөз тіркестерінің негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	6.2.1.1 тұрақты тіркес бірліктерін, паронимдерді, кіріктірілген сөздерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 6.2.3.1 қайталауларды болдырмай, сәйкесінше сөздерді таңдаумен байланысты лексикалық нормаларды сақтау
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіннің тақырыбын, мақсатын немесе мәнін анықтай отырып, негізгі ақпаратты түсіну; 6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат; құттықтау, хабарлан-дыру,

ЖОБА

			жарнама) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.3.1 мәтіннің мазмұнын бағалауға бағытталған сұрақтарды тұжырымдау және тақырып және/немесе көтерілетін проблема бойынша өз пікірін білдіре отырып, сұрақтарға жауап беру
		Жазылым	6.4.1.1 көркем стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан-дыру, жарнама) мәтіндерін құру; 6.4.3.1 ақпаратты иллюстра-циялар, сюжетті суреттер, комикстер түрінде ұсыну, соның ішінде АКТ пайдалана отырып ұсыну
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.1. зат есімдерді келісімді анықтауыш тар ретінде пайдалану, етістікті зат есімдер, сын есімдер; 6.5.2.1 белсенді және енжар құрылым-дарды пайдалану
Бізді қоршаған әлем: жануарлар және өсімдіктер	М.Д. Зверев. «Ласточки на паровозе». М.М. Пришвин. «Этажи леса». В. Токарева. «Кошка на дороге». В. Астафьев. «Белогрудка». Г. Троепольский. «Белый Бим, черное ухо». С. Сейфуллин. Поэма «Разлученные лебеди».	Тыңдалым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 6.1.3.1 тақырып пен негізгі ойды анықтап, әңгімелердің, поэтикалық туындылар-дың/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің мазмұнын түсіну, кейіпкерлердің немесе лирикалық қаһарманның әрекеттерін сипаттау және бағалау
		Айтылым	6.2.4.1 негізгі сөздерге немесе жоспарға сүйеніп, пікір құру (сипаттау, баяндау, талқылау); 6.2.5.1 таңдалған рөлді ескеріп, «айтушы» позициясын «тыңдаушы» позициясына

ЖОБА

	К. Кулиев «Не разоряйте птичьего гнезда».		өзгерте отырып, сұрау диалогке қатысу
		Оқылым	6.3.5.1 қарапайым жоспар құру; 6.3.6.1 басты және қосалқы кейіпкерлерді, лирикалық қаһарманды бейнелеу ерекшеліктерін анықтап, шағын көлемдегі көркем туындылардың мазмұнын талдау
		Жазылым	6.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуа-лды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын егжей-тегжейлі баяндау; 6.4.6.1 екпінсіз етістік жалғауларын дұрыс жазу; 6.4.7.1 төл және төлеу сөзі бар сөйлем-дерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.2.1 белсенді және енжар құрылым-дарды пайдалану; 6. 5.2.3. төл және төлеу сөзді пайдалану
2-тоқсан			
Климат: ауа райы және жыл мезгілдері	К. Д. Ушинский. «Лето». Ф. Тютчев. «Есть в осени первоначальной...». Ф.Тютчев. «Чародейкою зимою». С. Есенин. «Зима».	Тыңдалым	6.1.1.1 негізгі сөздерді анықтап, ұзақтығы 2-4 минуттан артық емес хабарлама ның негізгі ақпаратын түсіну; 6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени тақырыпта-ғы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	6.2.1.1 тұрақты тір-кес бірлікте-рін, паро-нимдерді, кіріктірілген сөздерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 6.2.2.1 мәтінді толық, ішінара мазмұндау; 6.2.4.1 негізгі сөздерге немесе жоспарға сүйеніп, пікір құру (сипаттау, баяндау, талқылау)
		Оқылым	6.3.1.1

ЖОБА

			мәтіннің тақырыбын, мақсатын немесе мәнін анықтай отырып, негізгі ақпаратты түсіну; 6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсі-ніктеме жаз-ба, қолхат; құттықтау, хабарлан-дыру, жарнама) мәтіндерінің стилистика-лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.4.1 зерттелмелі және іріктемелі оқуды қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану
		Жазылым	6.4.3.1 ақпаратты иллюстра-циялар, сюжетті суреттер, комикстер түрінде ұсыну, соның ішінде АКТ пайдалана отырып ұсыну; 6.4.5.1 баяндау, талқылау, сипаттау мәтінінің ерекшеліктерін ескере отырып, сурет/ тақырып бойынша эссе жазу (көлемі 80-100 сөз); 6.4.6.1 екпінсіз етістік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.1. зат есімдерді келісімді анықтауыш тар ретінде пайдалану, етістікті зат есімдер, сын есімдер; 6.5. 2.2. анықтауыш, түсіндірмелі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану; 6. 5.2.3. төл және төлеу сөзді пайдалану
Әлем ғажаптары	Роберт Стайн. «Проклятые гробницы фараона» балалар детективі (үзінділер).	Тыңдалым	6.1.3.1 тақырып пен негізгі ойды анықтап, әңгімелердің, поэтикалық туындылар-дың/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің мазмұнын түсіну, кейіпкерлер-дің немесе лирикалық

ЖОБА

	Марат Жұмағазиев «Әлемнің жеті кереметі» өлеңі. Керолл Льюс. «Алиса в стране чудес».		қаһарман-ның әрекет-терін сипат-тау және бағалау; 6.1.5.1 негізгі сөздер бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	6.2.5.1 таңдалған рөлді ескеріп, «айтушы» позициясын «тыңдаушы» позициясына өзгерте отырып, сұрау диалогке қатысу; 6.2.6.1 тірек сөздер-ге/жоспарға сүйеніп құрылған пікірді (монолог/ диалог) мазмұнның толықтығы тұрғысынан бағалау
		Оқылым	6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсі-ніктеме жаз-ба, қолхат; құттықтау, хабарландыру, жарнама) мәтіндерінің стилистика лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.5.1 қарапайым жоспар құру; 6.3.6.1 басты және қосалқы кей-іпкерлерді, лирикалық қаһарманды бейнелеу ерекшеліктерін анықтап, шағын көлемдегі көркем туындылардың мазмұнын талдау; 6.3.7.1 алынған мәліметтерді салыстыра отырып, әр түрлі дереккөздерден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу
		Жазылым	6.4.1.1 көркем стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан дыру, жарнама) мәтіндерін құру; 6.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын егжей-тегжейлі баяндау; 6.4.5.1 баяндау, талқылау, сипаттау мәтінінің

ЖОБА

			ерекшеліктерін ескере отырып, сурет/ тақырып бойынша эссе жазу (көлемі 80-100 сөз); 6.4.7.1 төл және төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.3 бөлшек және жинақтық сан есімдерді әр түрлі формаларда, көлемді белгілеу үшін белгісіз есімдіктер мен үстеулерді пайдалану; 6.5. 2.2. анықтауыш, түсіндірмелі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
3-тоқсан			
Ежелгі және қазіргі заманғы өркениеттер	К. Булычев. «Сто лет тому вперед» (туындыдан үзінділер). Мифы об Атлантиде. А.Р. Беляев «Последний человек из Атлантиды»	Тыңдалым	6.1.1.1 негізгі сөздерді анықтап, ұзақтығы 2-4 минуттан артық емес хабарлама ның негізгі ақпаратын түсіну; 6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени тақырыпта-ғы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	6.2.1.1 тұрақты тір-кес бірлікте-рін, паро-нимдерді, кіріктірілген сөздерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 6.2.2.1 мәтінді толық, ішінара мазмұндау
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіннің тақырыбын, мақсатын немесе мәнін анықтай отырып, негізгі ақпаратты түсіну; 6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсі-ніктеме жаз-ба, қолхат; құттықтау, хабарлан-дыру, жарнама) мәтіндерінің стилистика-лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.6.1 басты және қосалқы кей-іпкерлерді, лирикалық қаһарманды бейнелеу ерекшелік-терін анық-тап, шағын

ЖОБА

			көлемдегі көркем туындылар-дың мазмұ-нын талдау
		Жазылым	6.4.1.1 көркем стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан дыру, жарнама) мәтіндерін құру; 6.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын егжей-тегжейлі баяндау
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.3 бөлшек және жинақтық сан есімдерді әр түрлі формаларда, көлемді белгілеу үшін белгісіз есімдіктер мен үстеулерді пайдалану; 6.5. 2.2. анықтауыш, түсіндірмелі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Тіл және қарым-қатынас	Г. Тукай. «Родной язык». К. Бальмонт. «Язык, великолепный наш язык». И. Бунин. «Слово». И. С. Тургенев. «Русский язык». М. Макатаев. «Три счастья».	Тыңдалым	6.1.3.1 тақырып пен негізгі ойды анықтап, әң-гімелердің, поэтикалық туындылар-дың/таныс лексикалық және грам-матикалық бірліктерден тұратын бөліктердің мазмұнын түсіну, кейіпкерлер-дің немесе лирикалық қаһарман-ның әрекет-терін сипат-тау және бағалау
		Айтылым	6.2.3.1 қайталауларды болдырмай, сәйкесінше сөздерді таңдаумен байланысты лексикалық нормаларды сақтау; 6.2.4.1 негізгі сөздерге немесе жоспарға сүйеніп, пікір құру (сипаттау, баяндау, талқылау)
		Оқылым	6.3.3.1 мәтіннің мазмұнын бағалауға бағытталған сұрақтарды тұжырымдау және тақырып және/немесе көтерілетін проблема бойынша өз пікірін білдіре отырып, сұрақтарға жауап беру; 6.3.4.1

			зерттелмелі және іріктемелі оқуды қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану; 6.3.5.1 қарапайым жоспар құру
		Жазылым	6.4.3.1 ақпаратты иллюстрациялар, сюжетті суреттер, комикстер түрінде ұсыну, соның ішінде АКТ пайдалана отырып ұсыну; 6.4.4.1 эпитеттер, салыстыру лар және тұрақты тіркестерді пайдаланып, кейіпкер атынан шығармашылық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптар ға); 6.4.5.1 баяндау, талқылау, сипаттау мәтінінің ерекшеліктерін ескере отырып, сурет/ тақырып бойынша эссе жазу (көлемі 80-100 сөз)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.2 өздік етісті пайдалану
Қаһармандар және қаскүнемдер: шындық және ойдан шығарылған оқиғалар	Г. Андерсен. «Снежная королева». Қазақ халық ертегісі. «Ер Төстік». Лаймен Фрэнк Баум. «Удивительный волшебник из страны Оз». Б. Полевой. «Повесть о настоящем человеке» (үзінді).	Тыңдалым	6.1.4.1 негізгі сөз-дердің және сөз тіркес-терінің негі-зінде мәтін-нің негізгі ойын анықтау; 6.1.5.1 негізгі сөздер бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	6.2.5.1 таңдалған рөлді ескеріп, «айтушы» позициясын «тыңдаушы» позициясына өзгерте отырып, сұрау диалогке қатысу; 6.2.6.1 тірек сөздерге/жоспарға сүйеніп құрылған пікірді (монолог/ диалог) мазмұнның толықтығы тұрғысынан бағалау
		Оқылым	6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат; құттықтау, хабарланды

ЖОБА

			ру, жарнама) мәтіндерінің стилистикалық ерекше ліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.7.1 алынған мәліметтерді салыстыра отырып, әр түрлі дереккөздерден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу
		Жазылым	6.4.1.1 көркем стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан дыру, жарнама) мәтіндерін құру; 6.4.6.1 екпінсіз етістік жалғауларын дұрыс жазу; 6.4.7.1 төл және төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.2.1 белсенді және енжар құрылымдарды пайдалану; 6.5. 2.2. анықтауыш, түсіндірмелі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
4-тоқсан			
Астрономия: ғаламшарлар және жолсерікter	Мифы о Луне и Солнце. С. Цыганков. «О космическом корабле»	Тыңдалым	6.1.4.1 негізгі сөздердің және сөз тіркестерінің негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау; 6.1.5.1 негізгі сөздер бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	6.2.1.1 тұрақты тір-кес бірлікте-рін, паронимдер ді, кіріктірілген сөздерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 6.2.3.1

ЖОБА

			қайталауларды болдырмай, сәйкесінше сөздерді таңдаумен байланысты лексикалық нормаларды сақтау; 6.2.4.1 негізгі сөздерге немесе жоспарға сүйеніп, пікір құру (сипаттау, баяндау, талқылау)
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіннің тақырыбын, мақсатын немесе мәнін анықтай отырып, негізгі ақпаратты түсіну; 6.3.3.1 мәтіннің мазмұнын бағалауға бағытталған сұрақтарды тұжырымдау және тақырып және/немесе көтерілетін проблема бойынша өз пікірін білдіре отырып, сұрақтарға жауап беру; 6.3.4.1 зерттелмелі және іріктемелі оқуды қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану
		Жазылым	6.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын егжей-тегжейлі баяндау; 6.4.4.1 эпитеттер, салыстыру лар және тұрақты тіркестерді пайдаланып, кейіпкер атынан шығармашылық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптар ға)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.2 өздік етісті пайдалану; 6.5.2.1 белсенді және енжар құрылымдарды пайдалану
Адам және заманауи техникалық құрылғылар	Н. Носов. «Телефон». Майк Гелприн. «Свеча горела».	Тыңдалым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени тақырыпта-ғы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	6.2.5.1 таңдалған рөлді ескеріп, «айтушы» позициясын «тыңдаушы» позициясына өзгерте отырып, сұрау диалогке қатысу; 6.2.6.1 тірек сөздерге/жоспарға сүйеніп

ЖОБА

			құрылған пікірді (монолог/ диалог) мазмұнның толықтығы тұрғысынан бағалау
		Оқылым	6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат; құттықтау, хабарланды ру, жарнама) мәтіндерінің стилистикалық ерекше ліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.5.1 қарапайым жоспар құру; 6.3.6.1 басты және қосалқы кейіпкерлер ді, лирика лық қаһар манды бейне леу ерекше ліктерін анықтап, шағын көлемдегі көркем туындылар дың мазмұ нын талдау; 6.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын, идеяларын және құрылымдық ерекшеліктерін салыстыру
		Жазылым	6.4.1.1 көркем стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан дыру, жарнама) мәтіндерін құру; 6.4.5.1 баяндау, талқылау, сипаттау мәтінінің ерекшеліктерін ескере отырып, сурет/ тақырып бойынша эссе жазу (көлемі 80-100 сөз); 6.4.6.1 екпінсіз етістік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктер ді пайдалан у	6.5.1.1. зат есімдерді келісімді анықтауыштар ретінде пайдалану, етістікті зат есімдер, сын есімдер; 6.5.2.1

ЖОБА

			белсенді және енжар құрылымдарды пайдалану; 6.5. 2.2. анықтауыш, түсіндірмелі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану

26. 7-сынып

Тақырып	Оқылатын көркем туындылар (таңдау бойынша)	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Саяхат және көрікті жерлер	Д. Свифт. «Путешествия Гулливера». В. Обручев. «Земля Санникова». Ю. Домбровский. «Хранитель древности» (отрывок).	Тыңдалым	7.1.1.1 қажетті ақпаратты алып және/немесе оқиғалардың реттілігін анықтап, ұзақтығы 3-5 минуттан артық емес хабарламаны түсіну; 7.1.4.1 мәтіннің мазмұнына сүйене отырып, мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	7.2.3.1 сөйлеудің әр түрлі бөліктерінің формаларын пайдаланудың морфологиялық нормаларын сақтау; 7.2.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлермен алмасып, диалогке қатысу
		Оқылым	7.3.3.1 идеялар, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және дәлелдер келтіре отырып, сұрақтарға жауап беру, мәтіннің ақпаратын шынайы өмірден басқа деректермен байланыстыру; 7.3.6.1 жанрлық ерекшеліктерді және көркем-бейнелеу құралдарын анықтай отырып, көркем туындының мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық)
		Жазылым	7.4.1.1 публицистикалық стиль (оқиға

ЖОБА

			туралы репортаж, аңдатпа, пікір) және ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш, ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерін құру; 7.4.7.1 кірме сөздері және құрылымдары бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.1.2 қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін етістіктің аяқталған және аяқталмаған түрін шартты, ашық және бұйрық райда қолдану
Ыстық және суық: ел және тіршілік салты	Г. Скребицкий. «Четыре художника». А. Құнанбаевтың «Жыл мезгілдері» өлеңі. И.А. Бунин. «Листопад». К. Паустовский. «Күз».	Тыңдалым	7.1.2.1 оқу-білім беру тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 7.1.3.1 сюжеттік желіні немесе өлеңнің көңіл-күйін анықтап, шағын поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	7.2.1.1 эмоционалдық-боялған лексиканы, терминдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 7.2.4.1 жеке сезімдері мен бақылауларының негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/немесе баяндау элементтері бар талқылау)
		Оқылым	7.3.1.1 ақпаратты жалпыға мәлім, күнделікті білімдерді байланыстыра отырып, тұтас және тұтастай емес мәтіндердің басты және жанама ақпаратын түсіну; 7.3.5.1 күрделі жоспар құру
		Жазылым	7.4.3.1 ақпаратты кесте, сызба, диаграмма, график түрінде ұсыну; 7.4.6.1 сөздердің әр-түрлі бөілктерінде дауысты және дауыссыздарды, дефис арқылы сөздерді дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді	7.5.1.1. жинақтық, заттық және абстрактілі зат есімдерді, әртүрлі салыстыру

ЖОБА

		пайдалану	дәрежесіндегі сын есімдер мен үстеулерді пайдалану; 7.5.2.1 кірме құрылымдармен және біртекті мүшелермен күрделендірілген жай сөйлемдерді пайдалану
2-тоқсан			
Мәдениет: мінез-құлық және тұлға	«Внешняя и внутренняя красота» өсиет әңгімесі. Л. Толстой. «После бала». Н. Заболоцкий. «Некрасивая девочка», «О красоте человеческих лиц».	Тыңдалым	7.1.1.1 қажетті ақпаратты алып және/немесе оқиғалардың реттілігін анықтап, ұзақтығы 3-5 минуттан артық емес хабарламаны түсіну; 7.1.3.1 сюжеттік желіні немесе өлеңнің көңіл-күйін анықтап, шағын поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	7.2.1.1 эмоционалдық-боялған лексиканы, терминдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 7.2.2.1 мәтінді қысқартудың әртүрлі тәсілдерін пайдаланып, мазмұнын қайта айту; 7.2.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлермен алмасып, диалогке қатысу
		Оқылым	7.3.1.1 ақпаратты жалпыға мәлім, күнделікті білімдерді байланыстыра отырып, тұтас және тұтастай емес мәтіндердің басты және жанама ақпаратын түсіну; 7.3.5.1 күрделі жоспар құру; 7.3.6.1 жанрлық ерекшеліктерді және көркем-бейнелеу құралдарын анықтай отырып, көркем туындының мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық)
		Жазылым	7.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын сығымдап баяндау; 7.4.5.1 талқылау, баяндау/

ЖОБА

			сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, дәйек сөздердің, мақал-мәтелдердің, қанатты сөздердің негізінде эссе жазу (көлемі 100-120 сөз); 7.4.7.1 кірме сөздері және құрылымдары бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.1.2 қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін етістіктің аяқталған және аяқталмаған түрін шартты, ашық және бұйрық райда қолдану
Салауатты өмір салты: спорт және тағам	Д. Федюкин. «Баллада о здоровом образе жизни». С.А. Абрамов. «Выше радуги». В. Высоцкий. «Утренняя гимнастика».	Тыңдалым	7.1.2.1 оқу-білім беру тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 7.1.5.1 мәтіннің тақырыбы немесе басы бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	7.2.4.1 жеке сезімдері мен бақылауларының негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/немесе баяндау элементтері бар талқылау); 7.2.6.1 жеке әсерлерге/ бақылауларға негізделген пікірді (монолог/ диалог) бағалау
		Оқылым	7.3.2.1 публицистикалық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір), ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш, шарт, ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің талқылау типіне тиістілігін анықтау; 7.3.4.1 іздеушілікті қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану
		Жазылым	7.4.1.1 публицистикалық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір) және ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш,

ЖОБА

			ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерін құру; 7.4.3.1 ақпаратты кесте, сызба, диаграмма, график түрінде ұсыну; 7.4.6.1 сөздердің әр-түрлі бөліктерінде дауысты және дауыссыздарды, дефис арқылы сөздерді дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.2.1 кірме құрылымдармен және біртекті мүшелермен күрделендірілген жай сөйлемдерді пайдалану
3-тоқсан			
Ұлттық дәстүрлер мен мерекелер	Н.В. Гоголь. «Ночь перед Рождеством». Ф. Онгарсынова. «Казахские традиции». С. Мауленов. «Наурыз». М. Макатаев. «Наурыз-думан».	Тыңдалым	7.1.1.1 қажетті ақпаратты алып және/немесе оқиғалардың реттілігін анықтап, ұзақтығы 3-5 минуттан артық емес хабарламаны түсіну; 7.1.3.1 сюжеттік желіні немесе өлеңнің көңіл-күйін анықтап, шағын поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	7.2.1.1 эмоционалдық-боялған лексиканы, терминдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 7.2.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлермен алмасып, диалогке қатысу
		Оқылым	7.3.1.1 ақпаратты жалпыға мәлім, күнделікті білімдерді байланыстыра отырып, тұтас және тұтастай емес мәтіндердің басты және жанама ақпаратын түсіну; 7.3.5.1 күрделі жоспар құру; 7.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын, мақсатын және нысаналы аудиторияны салыстыру
		Жазылым	7.4.3.1 ақпаратты кесте, сызба, диаграмма, график түрінде ұсыну; 7.4.5.1

ЖОБА

			талқылау, баяндау/ сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, дәйек сөздердің, мақал-мәтелдердің, қанатты сөздердің негізінде эссе жазу (көлемі 100-120 сөз)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5. 2.2. шартты, қарсылықты, салыстырмалы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Хобби және бос уақыт	Е. Шварц «Сказка о потерянном времени». В. Драгунский. «Денискины рассказы».	Тыңдалым	7.1.4.1 мәтіннің мазмұнына сүйене отырып, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 7.1.5.1 мәтіннің тақырыбы немесе басы бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	7.2.2.1 мәтінді қысқартудың әртүрлі тәсілдерін пайдаланып, мазмұнын қайта айту; 7.2.3.1 сөйлеудің әр түрлі бөліктерінің формаларын пайдаланудың морфологиялық нормаларын сақтау
		Оқылым	7.3.3.1 идеялар, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және дәлелдер келтіре отырып, сұрақтарға жауап беру, мәтіннің ақпаратын шынайы өмірден басқа деректермен байланыстыру; 7.3.4.1 іздеушілікті қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану; 7.3.7.1 қарама-қайшы ақпаратты сәйкестендіріп және анықтап, қажетті ақпарат алу
		Жазылым	7.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын сығымдап баяндау; 7.4.4.1 өзін ұсынылатын жағдайда елестете отырып және эмоционалдық

ЖОБА

			суреттелген лексиканы, эпитеттерді, салыстыруларды, тұрақты тір-кестерді және кейіптеулерді пайдаланып өзіндік сезімдерін сипаттап, шығармашылық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптарға)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.1.3 құрама сан есімдерді сәйкесінше формаларда пайдалану; 7.5. 2.2. шартты, қарсылықты, салыстырмалы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Музыка біздің өміріміз де	М. Қабанбаев. «Арыстан, я и виолончель». В.А. Короленко. «Слепой музыкант».	Тыңдалым	7.1.2.1 оқу-білім беру тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	7.2.4.1 жеке сезімдері мен бақылауларының негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/немесе баяндау элементтері бар талқылау); 7.2.6.1 жеке әсерлерге/ бақылауларға негізделген пікірді (монолог/ диалог) бағалау
		Оқылым	7.3.2.1 публицистикалық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір), ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш, шарт, ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің талқылау типіне тиістілігін анықтау; 7.3.6.1 жанрлық ерекшеліктерді және көркем-бейнелеу құралдарын анықтай отырып, көркем туындының мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық)
		Жазылым	7.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын сығымдап баяндау; 7.4.6.1

ЖОБА

			сөздердің әр-түрлі бөілктерінде дауысты және дауыссыздарды, дефис арқылы сөздерді дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5. 2.2. шартты, қарсылықты, салыстырмалы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану
4-тоқсан			
Жеңіс күні: ешкім ұмытылмайды және ештеңе ұмытылмайды	А.А. Бек. «Волоколамское шоссе». Б.Момышұлы. «За нами - Москва». Қ. Қайсенов. «В тылу врага». Р. Ғамзатов. «Журавли». Муса Джалиль. «Варварство».	Тыңдалым	7.1.4.1 мәтіннің мазмұнына сүйене отырып, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 7.1.5.1 мәтіннің тақырыбы немесе басы бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	7.2.1.1 эмоционалдық-боялған лексиканы, терминдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 7.2.3.1 сөйлеудің әр түрлі бөліктерінің формаларын пайдаланудың морфологиялық нормаларын сақтау; 7.2.4.1 жеке сезімдері мен бақылауларының негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/немесе баяндау элементтері бар талқылау)
		Оқылым	7.3.3.1 идеялар, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және дәлелдер келтіре отырып, сұрақтарға жауап беру, мәтіннің ақпаратын шынайы өмірден басқа деректермен байланыстыру; 7.3.4.1 іздеушілікті қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану; 7.3.6.1 жанрлық ерекшеліктерді және көркем-бейнелеу құралдарын анықтай отырып, көркем туындының мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық)
		Жазылым	7.4.2.1

ЖОБА

			тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын сығымдап баяндау; 7.4.4.1 өзін ұсынылатын жағдайда елестете отырып және эмоционалдық суреттелген лексиканы, эпитеттерді, салыстыруларды, тұрақты тір-кестерді және кейіптеулерді пайдаланып өзіндік сезімдерін сипаттап, шығармашылық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптарға)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.1.2 қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін етістіктің аяқталған және аяқталмаған түрін шартты, ашық және бұйрық райда қолдану; 7.5. 2.2. шартты, қарсылықты, салыстырмалы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Мәдениет: қазіргі әлемдегі жастар	В. Маяковский. «Секрет молодости». А. Алексин. «Безумная Евдокия».	Тыңдалым	7.1.2.1 оқу-білім беру тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	7.2.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлермен алмасып, диалогке қатысу; 7.2.6.1 жеке әсерлерге/ бақылауларға негізделген пікірді (монолог/ диалог) бағалау
		Оқылым	7.3.1.1 ақпаратты жалпыға мәлім, күнделікті білімдерді байланыстыра отырып, тұтас және тұтастай емес мәтіндердің басты және жанама ақпаратын түсіну; 7.3.2.1 публицистикалық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір), ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш, шарт, ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің талқылау типіне тиістілігін анықтау;

ЖОБА

			7.3.5.1 күрделі жоспар құру; 7.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын, мақсатын және нысаналы аудиторияны салыстыру
		Жазылым	7.4.5.1 талқылау, баяндау/ сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, дәйек сөздердің, мақал-мәтелдердің, қанатты сөздердің негізінде эссе жазу (көлемі 100-120 сөз); 7.4.6.1 сөздердің әр-түрлі бөілктерінде дауысты және дауыссыздарды, дефис арқылы сөздерді дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.2.1 кірме құрылымдармен және біртекті мүшелермен күрделендірілген жай сөйлемдерді пайдалану; 7.5. 2.2. шартты, қарсылықты, салыстырмалы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану

27. 8-сынып

Тақырып	Оқылатын көркем туындылар (таңдау бойынша)	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Отбасы және жасөспірім	«Волшебная копейка» өсиет әңгімесі. А. Құнанбаев. «Қара сөздер» он төртінші сөз. В. Железников. «Чучело». М. Ауэзов. «Сирота».	Тыңдалым	8.1.1.1 бөлінген деректерді жалпы контекске біріктіріп, себеп-салдарлық байланыстарды анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 4-6 минуттан артық емес хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.1.2.1 тарихи-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну

ЖОБА

	Г. Мусрепов. «Рассказы о матери».	Айтылым	8.2.1.1 жалпытілдік баламаларды ауыстыру үшін жеткілікті сөздік қорды немесе сипаттамалы айналымдарды (перифразаларды) меңгеру; 7.2.3.1 сөйлеудің әр түрлі бөліктерінің формаларын пайдаланудың морфологиялық нормаларын сақтау
		Оқылым	8.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау; 8.3.3.1 идеялар, түсіндірулер, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін мәтін бойынша проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және әртүрлі сұрақтар типтеріне жауап беру
		Жазылым	8.4.1.1. публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру; 8.4.6.1 -МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдау
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.1. сәйкесінше формаларда күрделі зат есімдерді, сын есімдерді, үстеулерді пайдалану; 8.5.1.2 қозғалыс етістіктерін пайдалану
Спорт және демалыс	Л. Кассиль. «Ход белой королевы». С. Муканов. «Балуан Шолак».	Тыңдалым	8.1.3.1 сюжет дамуының немесе шиеленістің негізгі сәттерін анықтап, прозалық, драмалық және поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну;

ЖОБА

			8.1.4.1 авторлық ұстанымды айқындап, мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	8.2.4.1 кестелердің, диаграммалардың, сызбалардың негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/ немесе баян-дау элементтері бар талқылау); 8.2.5.1 өз көзқарасын дәлелдеп, қоғамдық-маңызды проблемалар бойынша диалогке қатысу
		Оқылым	8.3.5.1 дәйек сөзді жоспар құру; 8.3.6.1 құрылымдық-компози-циялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көркем туынды-лардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)
		Жазылым	8.4.3.1 ақпаратты соның ішінде кестеден, сызбадан, диаграммадан, графиктен тұратын презентация түрінде ұсыну; 8.4.7.1 оқшау сөйлем мүшелері бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.1. сәйкесінше формаларда күрделі зат есімдерді, сын есімдерді, үстеулерді пайдалану; 8.5.2.1 есімшелерді пайдалану және оларды синонимдік құрылымдармен ауыстыру
2-тоқсан			
Еңбек әлемі	Н.А. Заболоцкий. «Не позволяй душе лениться». А. Мусатов. «Как хлеб на стол пришел».	Тыңдалым	8.1.1.1 бөлінген деректерді жалпы контекске біріктіріп, себеп-салдарлық байланыстарды анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 4-6 минуттан артық емес хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.1.3.1 сюжет дамуының немесе шиеленістің негізгі сәттерін анықтап, прозалық, драмалық және поэтикалық

ЖОБА

			туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	8.2.1.1 жалпытілдік баламаларды ауыстыру үшін жеткілікті сөздік қорды немесе сипаттамалы айналымдарды (перифразаларды) меңгеру; 8.2.2.1 мәтіннің мазмұнын шығармашылық толықтырулармен қайта айту; 8.2.5.1 өз көзқарасын дәлелдеп, қоғамдық-маңызды проблемалар бойынша диалогке қатысу
		Оқылым	8.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау; 8.3.5.1 дәйек сөзді жоспар құру; 8.3.6.1 құрылымдық-композициялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көркем туындылардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)
		Жазылым	8.4.1.1. публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру; 8.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизу-алды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын іріктемелі баяндау; 8.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, автордың ұстанымына өз келісімін/келіспе-уін білдіріп,

ЖОБА

			ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 120-140 сөз); 8.4.7.1 оқшау сөйлем мүшелері бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.3. ырықты және ырықсыз есімше жасау
Ғарыш	О. Сулейменов. «Земля, поклонись человеку». Р. Брэдбери. «Зеленое утро». И. Ефремов. «Звездные корабли».	Тыңдалым	8.1.2.1 тарихи-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 8.1.5.1 тыңдалған мәтіннің үзіндісі бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	8.2.4.1 кестелердің, диаграммалардың, сызбалардың негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/ немесе баяндау элементтері бар талқылау); 8.2.6.1 кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде құрылған пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау; 8.3.4.1 талдамалықты қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану
		Жазылым	8.4.1.1. публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру; 8.4.3.1 ақпаратты соның ішінде кестеден, сызбадан, диаграммадан, графиктен тұратын презентация түрінде ұсыну; 8.4.6.1

ЖОБА

			-МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдау
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.2 қозғалыс етістіктерін пайдалану; 8.5.2.2. көсемшелерді пайдалану және оларды синонимдік құрылымдармен ауыстыру
3-тоқсан			
Жабайы табиғат әлемі	О. Сүлейменов. «Волчата» өлеңі. Ч. Айтматов. «Плаха» (Акбара туралы фрагмент).	Тыңдалым	8.1.1.1 бөлінген деректерді жалпы контекске біріктіріп, себеп-салдарлық байланыстарды анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 4-6 минуттан артық емес хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.1.3.1 сюжет дамуының немесе шиеленістің негізгі сәттерін анықтап, прозалық, драмалық және поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	8.2.1.1 жалпытілдік баламаларды ауыстыру үшін жеткілікті сөздік қорды немесе сипаттамалы айналымдарды (перифразаларды) меңгеру; 8.2.5.1 өз көзқарасын дәлелдеп, қоғамдық-маңызды проблемалар бойынша диалогке қатысу
		Оқылым	8.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.3.5.1 дәйек сөзді жоспар құру; 8.3.8.1 мазмұнды, тілдік ерекшеліктерді салыстыру
		Жазылым	8.4.3.1 ақпаратты соның ішінде кестеден, сызбадан, диаграммадан, графиктен тұратын презентация түрінде ұсыну; 8.4.5.1

ЖОБА

			талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, автордың ұстанымына өз келісімін/келіспе-уін білдіріп, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 120-140 сөз)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.3. ырықты және ырықсыз есімше жасау
Су – тіршілік көзі	Янка Мавр. «Сын воды». П.Н. Васильев. «Иртыш».	Тыңдалым	8.1.4.1 авторлық ұстанымды айқындап, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 8.1.5.1 тыңдалған мәтіннің үзіндісі бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	8.2.2.1 мәтіннің мазмұнын шығармашылық толықтырулармен қайта айту; 8.2.3.1 есімше және көсемше айналымдарын келісу және басқару, қолдану ережелерін қамтитын синтаксистік нормаларды сақтау
		Оқылым	8.3.3.1 идеялар, түсіндірулер, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін мәтін бойынша проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және әртүрлі сұрақтар типтеріне жауап беру; 8.3.4.1 талдамалықты қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану; 8.3.7.1 өзектілігін, анықтығын, пайдалылығын және құндылығын анықтай отырып, әр түрлі дерек-көздерден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу
		Жазылым	8.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын іріктемелі баяндау; 8.4.4.1

ЖОБА

			берілген мақсатқа сәйкес белгілі бір рөлді және сөйлеу мінез-құлқын таңдап, эпитеттер, салыстырулар, тұрақты тіркестер, кейіптеулер мен метафоралар пайда-ланып, шығармашы-лық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптарға)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.2.1 есімшелерді пайдалану және оларды синонимдік құрылымдармен ауыстыру
Тағам	Н.В. Гоголь. «Старосветские помещики». А.П. Чехов. «Сирена».	Тыңдалым	8.1.2.1 тарихи-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	8.2.4.1 кестелердің, диаграммалардың, сызбалардың негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/ немесе баяндау элементтері бар талқылау); 8.2.6.1 кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде құрылған пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау; 8.3.6.1 құрылымдық-композициялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көркем туындылардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)
		Жазылым	8.4.1.1. публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру; 8.4.6.1 -МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдауҢ 8.4.7.1

ЖОБА

			оқшау сөйлем мүшелері бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5. 2.2. көсемшелерді пайдалану және оларды синонимдік құрылымдармен ауыстыру
4-тоқсан			
Өнер күші	А.С. Пушкин. «Моцарт и Сальери». К.Г. Паустовский. «Старый повар». Б.П. Екимов. «Музыка старого дома». І. Жансүгіров. Поэма «Күйші» (үзінді).	Тыңдалым	8.1.2.1 тарихи-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	8.2.4.1 кестелердің, диаграммалардың, сызбалардың негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/ немесе баяндау элементтері бар талқылау); 8.2.6.1 кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде құрылған пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау; 8.3.6.1 құрылымдық-композициялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көркем туындылардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)
		Жазылым	8.4.1.1. публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру; 8.4.6.1 -МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдау
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5. 2.2. көсемшелерді пайдалану және оларды синонимдік құрылымдармен ауыстыру

ЖОБА

Ғылыми жаңалықтар және технологиялар	Е.С. Вельтисов. «Приключения Электроника». Жюль Верн. «Дети капитана Гранта».	Тыңдалым	8.1.4.1 авторлық ұстанымды айқындап, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 8.1.5.1 тыңдалған мәтіннің үзіндісі бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	8.2.1.1 жалпытілдік баламаларды ауыстыру үшін жеткілікті сөздік қорды немесе сипаттамалы айналымдарды (перифразаларды) меңгеру; 8.2.3.1 есімше және көсемше айналымдарын келісу және басқару, қолдану ережелерін қамтитын синтаксистік нормаларды сақтау; 8.2.4.1 кестелердің, диаграммалардың, сызбалардың негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/ немесе баяндау элементтері бар талқылау)
		Оқылым	8.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.3.3.1 идеялар, түсіндірулер, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін мәтін бойынша проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және әртүрлі сұрақтар типтеріне жауап беру; 8.3.4.1 талдамалықты қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану
		Жазылым	8.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын іріктемелі баяндау; 8.4.4.1 берілген мақсатқа сәйкес белгілі бір рөлді және сөйлеу мінез-құлқын таңдап, эпитеттер, салыстырулар, тұрақты тіркестер, кейіптеулер мен метафоралар пайдаланып, шығармашылық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптарға); 8.4.6.1 МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдау

ЖОБА

		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.3. ырықты және ырықсыз есімше жасау

5) 9-сынып

Тақырып	Оқылатын көркем туындылар (таңдау бойынша)	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Әлем халықтарының мәдениеті	А. Құнанбаев. «Слова назидания» - «17 Слово». М. Шаханов. «Четыре матери». В. Гундарев. «На земле Абая».	Тыңдалым	9.1.1.1 қосалқы мәтінді, пікір айту мақсатын және айтушының оқиғалар мен кейіпкерлерге қатынасын анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 5-8 минуттан аспайтын хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 9.1.4.1 мәтіннің құрылымын ескеріп, мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	9.2.3.1 сөз сөйлеуге стильге сәйкес келетін лексикалық және синтаксистік бірліктерді қоса отырып, сөйлеу нормаларын сақтау; 8.2.5.1 өз көзқарасын дәлелдеп, қоғамдық-маңызды проблемалар бойынша диалогке қатысу
		Оқылым	9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.3.1 мәтіннің ақпаратын қайта айта отырып сұрақтар тұжырымдау және дерек пен пікірді ажырата отырып, оларға жауап беру; 8.3.6.1 құрылымдық-композициялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көркем туындылардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)

ЖОБА

		Жазылым	9.4.1.1. публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру; 9.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, өз пікірін негіздеп және проблеманы шешу жолдарын ұсынып, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 140-160 сөз); 9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.1. сәйкесінше формаларда зат есімдерді, сын есімдерді, үстеулерді пайдалану (соның ішінде басқа сөйлеу бөліктерінен құрылған)
Жер ғаламшарының табиғи ресурстары	К. Паустовский. «Мещерская сторона» (үзінділер). Ч. Айтматов. «Плаха» (үзінді). В. Распутин «Прощание с Матёрой» (үзінді).	Тыңдалым	9.1.2.1қоғамдық-саяси тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 9.1.3.1автор қаһармандарға, оқиғаларға деген эмоционалдық-бағалық қарым-қатынасын білдіретін сөздерді анықтап, прозалық, драмалық, поэтикалық туындылардық/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 тақырыптардың кең шеңбері бойынша тиімді қарым-қатынас үшін жеткілікті сөздік қор көлемін меңгеру; 9.2.4.1назарды тарту тәсілдерін қолданып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікір құру (талқылау, нандыру)
		Оқылым	9.3.1.1тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және жасырын (астарлы мәтін) ақпаратын түсіну; 9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау;

ЖОБА

			9.3.5.1 тезистік жоспар құру
		Жазылым	9.4.1.1. публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру; 9.4.3.1ақпаратты кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде есеп, мақала, анықтама түрінде және керісінше ұсыну; 9.4.6.1 жалғауларды дұрыс жазу; 9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.1. сәйкесінше формаларда зат есімдерді, сын есімдерді, үстеулерді пайдалану (соның ішінде басқа сөйлеу бөліктерінен құрылған); 9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
2-тоқсан			
Тарих және тұлға	А.С. Пушкинның «Капитанская дочка» повесі. М. Шаханов. «Отрарская поэма о побежденном победителе» немесе «Просчет Чингисхана». М. Ауэзов «Путь Абая». Ә. Кекілбаев. «Плеяды – созвездие надежды». А. Байтұрсынов. «Великий поэт казахов».	Тыңдалым	9.1.1.1 қосалқы мәтінді, пікір айту мақсатын және айтушының оқиғалар мен кейіпкерлерге қатынасын анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 5-8 минуттан аспайтын хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 9.1.3.1 автор қаһармандарға, оқиғаларға деген эмоционалдық-бағалық қарым-қатынасын білдіретін сөздерді анықтап, прозалық, драмалық, поэтикалық туындылардық/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 тақырыптардың кең шеңбері бойынша тиімді қарым-қатынас үшін жеткілікті сөздік қор көлемін меңгеру; 9.2.2.1 автордың ұстанымын бағалап, проблемалық жағдаятты өзіндік түсінуді көрсете отырып, мәтіннің мазмұнын қайта айту; 9.2.5.1 әртүрлі көзқарастарды жинақтап және проблеманы шешу жолдарын тұжырымдап, ұсынылған проблема бойынша пікірталасқа қатысу

		Оқылым	9.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және жасырын (астарлы мәтін) ақпаратын түсіну; 9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.5.1 тезистік жоспар құру; 9.3.6.1 авторлық ұстанымды анықтап және туындының мазмұнын бағалап, көркем туындылардың мазмұнын талдау
		Жазылым	9.4.1.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру; 9.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың ақпаратын мазмұнын шығармашылық тұрғыдан түсіндіре отырып баяндау; 9.4.7.1 құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.2 етістіктерді сәйкесінше формаларда пайдалану; 9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Шынды қ және қиял	Ш.Т. Айтматов. «Легенда о рогатой матери-оленихе» («Белый пароход»). Р. Брэдбери «Все лето в один день».	Тыңдалым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 9.1.5.1 пікірлер негізінде мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	9.2.4.1 назарды тарту тәсілдерін қолданып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікір құру (талқылау, нандыру); 9.2.6.1 назарды тарту тәсілдерін пайдаланып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	9.3.4.1 оқу түрлерін пайдалану, оқу

ЖОБА

			кезінде сыни ойлау техникаларын меңгеру; 9.3.7.1 ақпаратты алу және жалпылау, өзіндік пікірді білдіре отырып, алынған мәліметтердің негізінде қорытындылар жасау
		Жазылым	9.4.3.1 ақпаратты кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде есеп, мақала, анықтама түрінде және керісінше ұсыну; 9.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, өз пікірін негіздеп және проблеманы шешу жолдарын ұсынып, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 140-160 сөз); 9.4.6.1 жалғауларды дұрыс жазу; 9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.2 етістіктерді сәйкесінше формаларда пайдалану; 9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
3-тоқсан			
Әкелер мен балалар: ұрпақтар диалогі және шиеленісі	У. Шекспир. «Ромео и Джульетта». К.А. Паустовский. «Телеграмма».	Тыңдалым	9.1.1.1 қосалқы мәтінді, пікір айту мақсатын және айтушының оқиғалар мен кейіпкерлерге қатынасын анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 5-8 минуттан аспайтын хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 9.1.3.1 автор қаһармандарға, оқиғаларға деген эмоционалдық-бағалық қарым-қатынасын білдіретін сөздерді анықтап, прозалық, драмалық, поэтикалық туындылардық/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 тақырыптардың кең шеңбері бойынша тиімді қарым-қатынас үшін жеткілікті сөздік қор көлемін меңгеру; 9.2.5.1 әртүрлі көзқарастарды жинақтап және проблеманы шешу жолдарын тұжырымдап, ұсынылған проблема

ЖОБА

			бойынша пікірталасқа қатысу
		Оқылым	9.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және жасырын (астарлы мәтін) ақпаратын түсіну; 9.3.5.1 тезистік жоспар құру; 9.3.8.1 мазмұнын талдап, авторлық ұстанымды анықтап, мәтіндерді салыстыру
		Жазылым	9.4.3.1 ақпаратты кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде есеп, мақала, анықтама түрінде және керісінше ұсыну; 9.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, өз пікірін негіздеп және проблеманы шешу жолдарын ұсынып, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 140-160 сөз); 9.4.7.1 құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.3 сан есімдерді сәйкесінше формаларда пайдалану; 9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Жастар және бұқаралық ақпарат құралдары	С. Чёрный. «Диета», «Зеркало». Б. Акунин. «Турецкий гамбит» романы (деректі ендірмелерден үзінділер).	Тыңдалым	9.1.4.1 мәтіннің құрылымын ескеріп, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 9.1.5.1 пікірлер негізінде мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	9.2.2.1 автордың ұстанымын бағалап, проблемалық жағдаятты өзіндік түсінуді көрсете отырып, мәтіннің мазмұнын қайта айту; 9.2.3.1 сөз сөйлеуге стильге сәйкес келетін лексикалық және синтаксистік бірліктерді қоса отырып, сөйлеу нормаларын сақтау
		Оқылым	9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты

ЖОБА

			белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.3.1 мәтіннің ақпаратын қайта айта отырып сұрақтар тұжырымдау және дерек пен пікірді ажырата отырып, оларға жауап беру; 9.3.4.1 оқу түрлерін пайдалану, оқу кезінде сыни ойлау техникаларын меңгеру; 9.3.7.1 ақпаратты алу және жалпылау, өзіндік пікірді білдіре отырып, алынған мәліметтердің негізінде қорытындылар жасау
		Жазылым	9.4.1.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру; 9.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың ақпаратын мазмұнын шығармашылық тұрғыдан түсіндіре отырып баяндау; 9.4.4.1 бейнелеу-көркемдегіш құралдарды пайдаланып, мазмұны бойынша қарама-қайшы болып табылатын шығармашылық жұмыстар (соның ішінде әдеби тақырыптарға), мәтін үзіндісін/ үзінділерін жазу; 9.4.7.1 құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.3 сан есімдерді сәйкесінше формаларда пайдалану
Жаһандану: бір әлем	М. Светлов. «Гренада». М. Горький. «Сказки об Италии». В. Астафьев. «Деревья растут для всех».	Тыңдалым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	9.2.4.1 назарды тарту тәсілдерін қолданып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікір құру (талқылау, нандыру); 9.2.6.1 назарды тарту тәсілдерін пайдаланып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікірді (монолог/диалог) бағалау

ЖОБА

		Оқылым	9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.6.1 авторлық ұстанымды анықтап және туындының мазмұнын бағалап, көркем туындылардың мазмұнын талдау; 9.3.7.1 ақпаратты алу және жалпылау, өзіндік пікірді білдіре отырып, алынған мәліметтердің негізінде қорытындылар жасау
		Жазылым	9.4.1.1. публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру; 9.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, өз пікірін негіздеп және проблеманы шешу жолдарын ұсынып, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 140-160 сөз); 9.4.6.1 жалғауларды дұрыс жазу; 9.4.7.1 құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
4-тоқсан			
Таныма л адамдар	Ю. Лермонтов. «Смерть поэта». Е. Евтушенко. «Людей неинтересных в мире нет». В. Ян. «Чингис-хан» (үзінді).	Тыңдалым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 тақырыптардың кең шеңбері бойынша тиімді қарым-қатынас үшін жеткілікті сөздік қор көлемін меңгеру; 9.2.3.1 сөз сөйлеуге стильге сәйкес келетін лексикалық және синтаксистік бірліктерді қоса отырып, сөйлеу нормаларын сақтау;

ЖОБА

	Абай. «Не будь падким на все».		9.2.4.1 назарды тарту тәсілдерін қолданып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікір құру (талқылау, нандыру)
		Оқылым	9.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және жасырын (астарлы мәтін) ақпаратын түсіну; 9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.3.1 мәтіннің ақпаратын қайта айта отырып сұрақтар тұжырымдау және дерек пен пікірді ажырата отырып, оларға жауап беру; 9.3.4.1оқу түрлерін пайдалану, оқу кезінде сыни ойлау техникаларын меңгеру
		Жазылым	9.4.4.1 бейнелеу-көркемдегіш құралдарды пайдаланып, мазмұны бойынша қарама-қайшы болып табылатын шығармашылық жұмыстар (соның ішінде әдеби тақырыптарға), мәтін үзіндісін/ үзінділерін жазу; 9.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, өз пікірін негіздеп және проблеманы шешу жолдарын ұсынып, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 140-160 сөз); 9.4.6.1 жалғауларды дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.2 етістіктерді сәйкесінше формаларда пайдалану
Мен және Заң	Ч. Айтматов. «Плаха» (Бостонды	Тыңдалым	9.1.4.1 мәтіннің құрылымын ескеріп, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 9.1.5.1 пікірлер негізінде мәтін мазмұнын болжау

ЖОБА

	соттаудан фрагмент)	Айтылым	9.2.5.1 әртүрлі көзқарастарды жинақтап және проблеманы шешу жолдарын тұжырымдап, ұсынылған проблема бойынша пікірталасқа қатысу; 9.2.6.1 назарды тарту тәсілдерін пайдаланып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.5.1 тезистік жоспар құру; 9.3.6.1авторлық ұстанымды анықтап және туындының мазмұнын бағалап, көркем туындылардың мазмұнын талдау; 9.3.8.1 мазмұнын талдап, авторлық ұстанымды анықтап, мәтіндерді салыстыру
		Жазылым	9.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың ақпаратын мазмұнын шығармашылық тұрғыдан түсіндіре отырып баяндау; 9.4.4.1 бейнелеу-көркемдегіш құралдарды пайдаланып, мазмұны бойынша қарама-қайшы болып табылатын шығармашылық жұмыстар (соның ішінде әдеби тақырыптарға), мәтін үзіндісін/ үзінділерін жазу; 9.4.7.1 құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану

ЖОБА

Параграф 4. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілдерінде)

2) 5-сынып:

Тақырып	Оқылатын көркем туындылар (таңдау бойынша)	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Климат және табиғат	Н.А. Некрасов. «Дедушка Мазай и зайцы» М.Ю. Лермонтов. «Гроза» С. Есенин. «Буря», Ф. Тютчев. «Весенняя гроза», «Зима недаром злится», «Сказка о ветре» («Новые сказки» циклінен) Абай. «Жаз»	Тыңдалым	5.1.3.1 ауыз әдебиеті мен әдебиет туындыларының/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің негізгі мазмұнын түсіну, тақырыпты анықтау; 5.1.4.1 сұрақтардың негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 5.2.3.1 орфоэпиялық нормаларды сақтау
		Оқылым	5.3.1.1 негізгі сөздер мен сөз тіркестерін анықтап, мәтіннің жалпы мазмұнын түсіну; 5.3.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар тұжырымдау және оларға жауап беру
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.3.1 ақпаратты суреттер түрінде ұсыну
		Тілдік бірліктерді пайдалан	5.5.1.1. зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік формаларын құру;

КОПИЯ

		у	5.5.1.2 саны, септігі бойынша дұрыс келісе отырып, зат есімдер мен сын есімдерді, есімдіктердің, реттік сан есімдерді пайдалану
Отбасы	«Мудрый отец» орыс ертегісі. «Сказка о бочке» болгар ертегісі. М. Скребцова «Сердце матери». М. Жұмабаев. «Матери»	Тыңдалым	5.1.1.1 мәтіннің тақырыбын анықтап, ұзақтығы 2-3 минуттан артық емес хабарламаның жалпы мазмұнын түсіну; 5.1.2.1 тұрмыстық және рухани-адамгершілік тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	5.2.4.1 иллюстрациялардың, комикстердің негізінде пікірлер құру (сипаттау, баяндау); 5.2.5.1 репликаларды дұрыс түсініп және кері байланыс ұсына отырып, диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.5.1 тірек сөздер бойынша жоспар құру; 5.3.6.1. тақырыпты және негізгі идеяны анықтай отырып, ауыз әдебиеті мен әдебиеттің шағын туындыларының мазмұнын талдау
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.6.1 екпін түспейтін септік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.1.1. зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік формаларын құру; 5.5.1.4 көлемді белгілеу үшін сан есімдерді пайдалану
2-тоқсан			

ЖОБА

Құндылықтар: достық және махаббат	С. Михалков. «Мы с приятелем друзья». Г. Боргуль. «Подружка Маша». Я. Дубенская. «Мы разные». Н. Бичурина. «Чей гриб?». В. Бережная. «Много у меня друзей». О. Чекашова. «Мой друг». Ю. Белоусова. «Дружба – это дар». А.М. Волков. «Волшебник Изумрудного города»	Тыңдалым	5.1.3.1 ауыз әдебиеті мен әдебиет туындыларының/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің негізгі мазмұнын түсіну, тақырыпты анықтау; 5.1.5.1 сұрақтар бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 5.2.5.1 репликаларды дұрыс түсініп және кері байланыс ұсына отырып, диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 сөйлеу стилі (хаттар, күнделіктер), көркем стиль (өлең, ертегі) мәтіндерінің стилистика-лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 5.3.4.1 оқу түрлерін меңгеру (таныстыру, түсінікте-мелі), рөлдер бойынша оқу
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.5.1 баяндау не сипаттау мәтінінің ерекшелікте-рін ескере отырып, берілген басы/соңы бойынша эссе жазу (көлемі 60-80 сөз); 5.4.7.1 қаратпа және бірыңғай мүшелері бар жай сөйлем-дердің тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.1.1. зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік формаларын құру; 5.5.2.1

ЖОБА

			модальды мәнді және адамның әртүрлі күйлерін білдіретін жақсыз құрылымдарды пайдалану
Кім болғым келеді?	В. Маяковский. «Кем быть?». Дж. Родари. «Чем пахнут ремесла?». «Заработанный рубль» ертегісі.	Тыңдалым	5.1.1.1 мәтіннің тақырыбын анықтап, ұзақтығы 2-3 минуттан артық емес хабарламаның жалпы мазмұнын түсіну; 5.1.4.1 сұрақтардың негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 5.2.3.1 орфоэпиялық нормаларды сақтау; 5.2.4.1 иллюстрациялардың, комикстердің негізінде пікірлер құру (сипаттау, баяндау)
		Оқылым	5.3.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар тұжырымдау және оларға жауап беру; 5.3.5.1 тірек сөздер бойынша жоспар құру; 5.3.6.1. тақырыпты және негізгі идеяны анықтай отырып, ауыз әдебиеті мен әдебиеттің шағын туындыларының мазмұнын талдау
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.6.1 екпін түспейтін септік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.1.1. зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік формаларын құру
3-тоқсан			
Өмір		Тыңдалы	5.1.1.1

ЖОБА

және шығарм ашылық	Г. Ветрова. Цик л рассказов о художниках. «Мастер Али» қазақ халық ертегісі. Шәкәрім. «Өмір», «Адам бірде қасқырға, бірде тоққа ұқсайды...»	м	мәтіннің тақырыбын анықтап, ұзақтығы 2-3 минуттан артық емес хабарламаның жалпы мазмұнын түсіну; 5.1.2.1 тұрмыстық және рухани-адамгершілік тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 5.2.3.1 орфоэпиялық нормаларды сақтау
		Оқылым	5.3.1.1 негізгі сөздер мен сөз тіркестерін анықтап, мәтіннің жалпы мазмұнын түсіну; 5.3.6.1. тақырыпты және негізгі идеяны анықтай отырып, ауыз әдебиеті мен әдебиеттің шағын туындыларының мазмұнын талдау; 5.3.7.1 әртүрлі дереккөздер-ден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу; 5.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын және тақырыбын талдау
		Жазылым	5.4.3.1 ақпаратты суреттер түрінде ұсыну; 5.4.6.1 екпін түспейтін септік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктер ді пайдалан у	5.5.1.1. зат есімдердің, сын есімдердің, сан есімдердің, есімдіктердің септік форма-ларын құру; 5.5. 2.2. өзінің пікірін, күмәнін, өтінішін, сенімділігін/келісімін/келіспеушілігін, әңгімелесушінің пікірін білдіруге бағыттау үшін қажетті синтаксистік құрылымдарды пайдалану

ЖОБА

Киім-кешек мәдениеті	И.Т. Тургенев. «Бежин луг» (үзінді).	Тыңдалым	5.1.4.1 сұрақтардың негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	5.2.2.1 мәтіннің негізгі мазмұнын айту; 5.2.5.1 репликаларды дұрыс түсініп және кері байланыс ұсына отырып, диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 сөйлеу стилі (хаттар, күнделіктер), көркем стиль (өлең, ертегі) мәтіндерінің стилистика-лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 5.3.7.1 әртүрлі дереккөздер-ден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.5.1 баяндау не сипаттау мәтінінің ерекшелікте-рін ескере отырып, берілген басы/соңы бойынша эссе жазу (көлемі 60-80 сөз)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.2.1 модальды мәнді және адамның әртүрлі күйлерін білдіретін жақсыз құрылымдарды пайдалану; 5.5.1.2 саны, септігі бойынша дұрыс келісе отырып, зат есімдер мен сын есімдерді, есімдіктердің, реттік сан есімдерді пайдалану
Қиял-ғажайып әлемі	Б. Заходер. «Моя вообразилия». В. Гауф. «Сказка – дочь королевы Фантазии». Н. Носов. «Приключения	Тыңдалым	5.1.3.1 ауыз әдебиеті мен әдебиет туындыларының/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің негізгі мазмұнын түсіну, тақырыпты анықтау; 5.1.5.1 сұрақтар бойынша мәтін мазмұнын болжау

ЖОБА

	Незнайки. Незнайка на Луне»	Айтылым	5.2.4.1 иллюстрациялардың, комикстердің негізінде пікірлер құру (сипаттау, баяндау); 5.2.6.1 ұсынылған тақырыпқа/ жағдаятқа сәйкестігі тұрғысынан пікірді (монолог/ диалог) бағалау
		Оқылым	5.3.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар тұжырымдау және оларға жауап беру; 5.3.5.1 тірек сөздер бойынша жоспар құру
		Жазылым	5.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуал-ды материалдың негізінде мәтіннің негізгі мазмұнын баяндау; 5.4.4.1 көркем туындылар-дың қаһармандарына немесе олардың іс-әрекеттеріне өз қарым-қатынасын эпитеттер мен салыстыруларды пайдалана отырып, әдеби тақырыптарға шығармашы-лық жұмыстар жазу; 5.4.7.1 қаратпа және бірыңғай мүшелері бар жай сөйлем-дердің тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.2.1 модальды мәнді және адамның әртүрлі күйлерін білдіретін жақсыз құрылымдарды пайдалану
4-тоқсан			
Біз спортты таңдаймыз	В. Львовский. «Песенка о зарядке». В. Донникова. «На катке». В. Голявкин. «В любом деле нужно работать».	Тыңдалым	5.1.5.1 сұрақтар бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	5.2.1.1 синонимдерді, антонимдерді, омонимдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 5.2.3.1 орфоэпиялық нормаларды сақтау;

ЖОБА

	«Великие батыры казахской степи» (Қажымұқан Мұңайтпасов жайлы)		5.2.5.1 репликаларды дұрыс түсініп және кері байланыс ұсына отырып, диалогке қатысу
		Оқылым	5.3.2.1 сөйлеу стилі (хаттар, күнделіктер), көркем стиль (өлең, ертегі) мәтіндерінің стилистика-лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 5.3.3.1 мәтіннің мазмұны бойынша сұрақтар тұжырымдау және оларға жауап беру; 5.3.5.1 тірек сөздер бойынша жоспар құру; 5.3.6.1. тақырыпты және негізгі идеяны анықтай отырып, ауыз әдебиеті мен әдебиеттің шағын туындыларының мазмұнын талдау; 5.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын және тақырыбын талдау
		Жазылым	5.4.1.1 сөйлеу және көркем стильдердің элементтерін пайдалана отырып, мәтіндер құру (хат, күнделік, өлең, ертегі); 5.4.4.1 көркем туындылар-дың қаһармандарына немесе олардың іс-әрекеттеріне өз қарым-қатынасын эпитеттер мен салыстыруларды пайдалана отырып, әдеби тақырыптарға шығармашы-лық жұмыстар жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.1.2 саны, септігі бойынша дұрыс келісе отырып, зат есімдер мен сын есімдерді, есімдіктердің, реттік сан есімдерді пайдалану; 5.5. 2.2. өзінің пікірін, күмәнін, өтінішін, сенімділігін/келісімін/келіспеушілігін, әңгімелесушінің пікірін білдіруге

ЖОБА

			бағыттау үшін қажетті синтаксистік құрылымдарды пайдалану
Демалыс және тыныңу	Татьяна Лило. «Каникулы». Тамара Крюкова. «Хрустальный ключ» (туындыдан үзінді, 48-ші бөлім «Легенда о вольном городе»). Саша Черный. «Летом».	Тыңдалым	5.1.2.1 тұрмыстық және рухани-адамгершілік тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 5.1.4.1 сұрақтардың негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	5.2.4.1 иллюстрациялардың, комикстердің негізінде пікірлер құру (сипаттау, баяндау); 5.2.6.1 ұсынылған тақырыпқа/ жағдаятқа сәйкестігі тұрғысынан пікірді (монолог/ диалог) бағалау
		Оқылым	5.3.1.1 негізгі сөздер мен сөз тіркестерін анықтап, мәтіннің жалпы мазмұнын түсіну; 5.3.4.1 оқу түрлерін меңгеру (таныстыру, түсінікте-мелі), рөлдер бойынша оқу
		Жазылым	5.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуал-ды материалдың негізінде мәтіннің негізгі мазмұнын баяндау; 5.4.6.1 екпін түспейтін септік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	5.5.2.1 модальды мәнді және адамның әртүрлі күйлерін білдіретін жақсыз құрылымдарды пайдалану

2) 6-сынып

Тақырып	Оқылатын көркем туындылар (таңдау бойынша)	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары

ЖОБА

1-тоқсан			
Адамның мінез-құлқы және сыртқы келбеті	Валентина Осеева «Кто наказал его?». Бақыт Қайырбеков. «Достар» циклінен өлеңдер. И.А. Крылов «Ворона и лисица». А.Ж. Орехов. «Хамелеон». Ч. Айтматов «Солдатенок»	Тыңдалым	6.1.1.1 негізгі сөздерді анықтап, ұзақтығы 2-4 минуттан артық емес хабарлама ның негізгі ақпаратын түсіну; 6.1.4.1 негізгі сөздердің және сөз тіркестерінің негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	6.2.1.1 тұрақты тіркес бірліктерін, паронимдерді, кіріктірілген сөздерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 6.2.3.1 қайталауларды болдырмай, сәйкесінше сөздерді таңдаумен байланысты лексикалық нормаларды сақтау
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіннің тақырыбын, мақсатын немесе мәнін анықтай отырып, негізгі ақпаратты түсіну; 6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат; құттықтау, хабарлан-дыру, жарнама) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.3.1 мәтіннің мазмұнын бағалауға бағытталған сұрақтарды тұжырымдау және тақырып және/немесе көтерілетін проблема бойынша өз пікірін білдіре отырып, сұрақтарға жауап беру
		Жазылым	6.4.1.1 көркем стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан-дыру, жарнама) мәтіндерін құру; 6.4.3.1 ақпаратты иллюстра-циялар, сюжетті суреттер, комикстер түрінде ұсыну, соның ішінде АКТ пайдалана отырып ұсыну
		Тілдік бірліктер	6.5.1.1. зат есімдерді келісімді анықтауыш

ЖОБА

		ді пайдалану	тар ретінде пайдалану, етістікті зат есімдер, сын есімдер; 6.5.2.1 белсенді және енжар құрылым-дарды пайдалану
Бізді қоршаған әлем: жануарлар және өсімдіктер	М.Д. Зверев. «Ласточки на паровозе». М.М. Пришвин. «Этажи леса». В. Токарева. «Кошка на дороге». В. Астафьев. «Белогрудка». Г. Троепольский. «Белый Бим, черное ухо». С. Сейфуллин. Поэма «Разлученные лебеди». К. Кулиев «Не разоряйте птичьего гнезда».	Тыңдалым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 6.1.3.1 тақырып пен негізгі ойды анықтап, әңгімелердің, поэтикалық туындылар-дың/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің мазмұнын түсіну, кейіпкерлердің немесе лирикалық қаһарманның әрекеттерін сипаттау және бағалау
		Айтылым	6.2.4.1 негізгі сөздерге немесе жоспарға сүйеніп, пікір құру (сипаттау, баяндау, талқылау); 6.2.5.1 таңдалған рөлді ескеріп, «айтушы» позициясын «тыңдаушы» позициясына өзгерте отырып, сұрау диалогке қатысу
		Оқылым	6.3.5.1 қарапайым жоспар құру; 6.3.6.1 басты және қосалқы кейіпкерлерді, лирикалық қаһарманды бейнелеу ерекшеліктерін анықтап, шағын көлемдегі көркем туындылардың мазмұнын талдау
		Жазылым	6.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуа-лды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын егжей-тегжейлі баяндау; 6.4.6.1 екпінсіз етістік жалғауларын дұрыс жазу; 6.4.7.1 төл және төлеу сөзі бар сөйлем-дерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді	6.5.2.1 белсенді және енжар құрылым-дарды пайдалану;

ЖОБА

		пайдалану	6. 5.2.3. төл және төлеу сөзді пайдалану
2-тоқсан			
Климат: ауа райы және жыл мезгілдері	К. Д. Ушинский. «Лето». Ф. Тютчев. «Есть в осени первоначальной...». Ф. Тютчев. «Чародейкою зимою». С. Есенин. «Зима».	Тыңдалым	6.1.1.1 негізгі сөздерді анықтап, ұзақтығы 2-4 минуттан артық емес хабарлама ның негізгі ақпаратын түсіну; 6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени тақырыпта-ғы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	6.2.1.1 тұрақты тір-кес бірлікте-рін, паро-нимдерді, кіріктірілген сөздерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 6.2.2.1 мәтінді толық, ішінара мазмұндау; 6.2.4.1 негізгі сөздерге немесе жоспарға сүйеніп, пікір құру (сипаттау, баяндау, талқылау)
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіннің тақырыбын, мақсатын немесе мәнін анықтай отырып, негізгі ақпаратты түсіну; 6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсі-ніктеме жаз-ба, қолхат; құттықтау, хабарлан-дыру, жарнама) мәтіндерінің стилистика-лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.4.1 зерттелмелі және іріктемелі оқуды қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану
		Жазылым	6.4.3.1 ақпаратты иллюстра-циялар, сюжетті суреттер, комикстер түрінде ұсыну, соның ішінде АКТ пайдалана отырып ұсыну; 6.4.5.1 баяндау, талқылау, сипаттау мәтінінің ерекшеліктерін ескере отырып, сурет/ тақырып бойынша эссе жазу (көлемі 80-100 сөз); 6.4.6.1

ЖОБА

			екпінсіз етістік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.1. зат есімдерді келісімді анықтауыш тар ретінде пайдалану, етістікті зат есімдер, сын есімдер; 6.5. 2.2. анықтауыш, түсіндірмелі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану; 6. 5.2.3. төл және төлеу сөзді пайдалану
Әлем ғажаптары	Роберт Стайн. «Проклятые гробницы фараона» балалар детективі (үзінділер). Марат Жұмағазиев «Әлемнің жеті кереметі» өлеңі. Керолл Льюс. «Алиса в стране чудес».	Тыңдалым	6.1.3.1 тақырып пен негізгі ойды анықтап, әңгімелердің, поэтикалық туындылардың/таныс лексикалық және грамматикалық бірліктерден тұратын бөліктердің мазмұнын түсіну, кейіпкерлер-дің немесе лирикалық қаһарман-ның әрекет-терін сипат-тау және бағалау; 6.1.5.1 негізгі сөздер бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	6.2.5.1 таңдалған рөлді ескеріп, «айтушы» позициясын «тыңдаушы» позициясына өзгерте отырып, сұрау диалогке қатысу; 6.2.6.1 тірек сөздер-ге/жоспарға сүйеніп құрылған пікірді (монолог/ диалог) мазмұнның толықтығы тұрғысынан бағалау
		Оқылым	6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсі-ніктеме жаз-ба, қолхат; құттықтау, хабарландыру, жарнама) мәтіндерінің стилистика лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.5.1 қарапайым жоспар құру; 6.3.6.1 басты және қосалқы кей-іпкерлерді, лирикалық қаһарманды бейнелеу

			ерекшеліктерін анықтап, шағын көлемдегі көркем туындылардың мазмұнын талдау; 6.3.7.1 алынған мәліметтерді салыстыра отырып, әр түрлі дереккөздерден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу
		Жазылым	6.4.1.1 көркем стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан дыру, жарнама) мәтіндерін құру; 6.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын егжей-тегжейлі баяндау; 6.4.5.1 баяндау, талқылау, сипаттау мәтінінің ерекшеліктерін ескере отырып, сурет/ тақырып бойынша эссе жазу (көлемі 80-100 сөз); 6.4.7.1 төл және төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.3 бөлшек және жинақтық сан есімдерді әр түрлі формаларда, көлемді белгілеу үшін белгісіз есімдіктер мен үстеулерді пайдалану; 6.5. 2.2. анықтауыш, түсіндірмелі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
3-тоқсан			
Ежелгі және қазіргі заманғы өркениеттер	К. Булычев. «Сто лет тому вперед» (туындыдан үзінділер). Мифы об Атлантиде.	Тыңдалым	6.1.1.1 негізгі сөздерді анықтап, ұзақтығы 2-4 минуттан артық емес хабарлама ның негізгі ақпаратын түсіну; 6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени тақырыпта-ғы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	6.2.1.1

ЖОБА

	А.Р. Беляев «Последний человек из Атлантиды»		тұрақты тір-кес бірлікте-рін, паро-нимдерді, кіріктірілген сөздерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 6.2.2.1 мәтінді толық, ішінара мазмұндау
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіннің тақырыбын, мақсатын немесе мәнін анықтай отырып, негізгі ақпаратты түсіну; 6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсі-ніктеме жаз-ба, қолхат; құттықтау, хабарлан-дыру, жарнама) мәтіндерінің стилистика-лық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.6.1 басты және қосалқы кей-іпкерлерді, лирикалық қаһарманды бейнелеу ерекшелік-терін анық-тап, шағын көлемдегі көркем туындылар-дың мазмұ-нын талдау
		Жазылым	6.4.1.1 көркем стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан дыру, жарнама) мәтіндерін құру; 6.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын егжей-тегжейлі баяндау
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.3 бөлшек және жинақтық сан есімдерді әр түрлі формаларда, көлемді белгілеу үшін белгісіз есімдіктер мен үстеулерді пайдалану; 6.5. 2.2. анықтауыш, түсіндірмелі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Тіл және қарым-қатынас	Г. Тукай. «Родной язык». К. Бальмонт. «Язык,	Тыңдалым	6.1.3.1 тақырып пен негізгі ойды анықтап, әң-гімелердің, поэтикалық туындылар-дың/таныс лексикалық және грам-

ЖОБА

	великолепный наш язык». И. Бунин. «Слово». И. С. Тургенев. «Русский язык». М. Макатаев. «Три счастья».		матикалық бірліктерден тұратын бөліктердің мазмұнын түсіну, кейіпкерлер-дің немесе лирикалық қаһарман-ның әрекет-терін сипат-тау және бағалау
		Айтылым	6.2.3.1 қайталауларды болдырмай, сәйкесінше сөздерді таңдаумен байланысты лексикалық нормаларды сақтау; 6.2.4.1 негізгі сөздерге немесе жоспарға сүйеніп, пікір құру (сипаттау, баяндау, талқылау)
		Оқылым	6.3.3.1 мәтіннің мазмұнын бағалауға бағытталған сұрақтарды тұжырымдау және тақырып және/немесе көтерілетін проблема бойынша өз пікірін білдіре отырып, сұрақтарға жауап беру; 6.3.4.1 зерттелмелі және іріктемелі оқуды қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану; 6.3.5.1 қарапайым жоспар құру
		Жазылым	6.4.3.1 ақпаратты иллюстрациялар, сюжетті суреттер, комикстер түрінде ұсыну, соның ішінде АКТ пайдалана отырып ұсыну; 6.4.4.1 эпитеттер, салыстыру лар және тұрақты тіркестерді пайдаланып, кейіпкер атынан шығармашылық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптар ға); 6.4.5.1 баяндау, талқылау, сипаттау мәтінінің ерекшеліктерін ескере отырып, сурет/ тақырып бойынша эссе жазу (көлемі 80-100 сөз)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.2 өздік етісті пайдалану

ЖОБА

Қаһармандар және қаскүнемдер: шындық және ойдан шығарылған оқиғалар	Г. Андерсен. «Снежная королева». Қазақ халық ертегісі. «Ер Төстік». Лаймен Фрэнк Баум. «Удивительный волшебник из страны Оз». Б. Полевой. «Повесть о настоящем человеке» (үзінді).	Тыңдалым	6.1.4.1 негізгі сөз-дердің және сөз тіркес-терінің негі-зінде мәтін-нің негізгі ойын анықтау; 6.1.5.1 негізгі сөздер бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	6.2.5.1 таңдалған рөлді ескеріп, «айтушы» позициясын «тыңдаушы» позициясына өзгерте отырып, сұрау диалогке қатысу; 6.2.6.1 тірек сөздерге/жоспарға сүйеніп құрылған пікірді (монолог/ диалог) мазмұнның толықтығы тұрғысынан бағалау
		Оқылым	6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат; құттықтау, хабарланды ру, жарнама) мәтіндерінің стилистикалық ерекше ліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.7.1 алынған мәліметтерді салыстыра отырып, әр түрлі дереккөздерден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу
		Жазылым	6.4.1.1 көркем стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан дыру, жарнама) мәтіндерін құру; 6.4.6.1 екпінсіз етістік жалғауларын дұрыс жазу; 6.4.7.1 төл және төлеу сөзі бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.2.1 белсенді және енжар құрылымдарды пайдалану; 6.5. 2.2.

ЖОБА

			анықтауыш, түсіндірмелі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
4-тоқсан			
Астрономия: ғаламшарлар және жолсеріктер	Мифы о Луне и Солнце. С. Цыганков. «О космическом корабле»	Тыңдалым	6.1.4.1 негізгі сөздердің және сөз тіркестерінің негізінде мәтіннің негізгі ойын анықтау; 6.1.5.1 негізгі сөздер бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	6.2.1.1 тұрақты тір-кес бірлікте-рін, паронимдер ді, кіріктірілген сөздерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 6.2.3.1 қайталауларды болдырмай, сәйкесінше сөздерді таңдаумен байланысты лексикалық нормаларды сақтау; 6.2.4.1 негізгі сөздерге немесе жоспарға сүйеніп, пікір құру (сипаттау, баяндау, талқылау)
		Оқылым	6.3.1.1 мәтіннің тақырыбын, мақсатын немесе мәнін анықтай отырып, негізгі ақпаратты түсіну; 6.3.3.1 мәтіннің мазмұнын бағалауға бағытталған сұрақтарды тұжырымдау және тақырып және/немесе көтерілетін проблема бойынша өз пікірін білдіре отырып, сұрақтарға жауап беру; 6.3.4.1 зерттелмелі және іріктемелі оқуды қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану
		Жазылым	6.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын егжей-тегжейлі баяндау; 6.4.4.1 эпитеттер, салыстыру

ЖОБА

			лар және тұрақты тіркестерді пайдаланып, кейіпкер атынан шығармашылық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптар ға)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.2 өздік етісті пайдалану; 6.5.2.1 белсенді және енжар құрылымдарды пайдалану
Адам және заманауи техникалық құрылғылар	Н. Носов. «Телефон». Майк Гелприн. «Свеча горела».	Тыңдалым	6.1.2.1 әлеуметтік-мәдени тақырыпта-ғы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	6.2.5.1 тандалған рөлді ескеріп, «айтушы» позициясын «тыңдаушы» позициясына өзгерте отырып, сұрау диалогке қатысу; 6.2.6.1 тірек сөздерге/жоспарға сүйеніп құрылған пікірді (монолог/ диалог) мазмұнның толықтығы тұрғысынан бағалау
		Оқылым	6.3.2.1 көркем стиль (әңгіме, мысал), ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат; құттықтау, хабарланды ру, жарнама) мәтіндерінің стилистикалық ерекше ліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің баяндау типіне тиістілігін анықтау; 6.3.5.1 қарапайым жоспар құру; 6.3.6.1 басты және қосалқы кейіпкерлер ді, лирика лық қаһар манды бейне леу ерекше ліктерін анықтап, шағын көлемдегі көркем туындылар дың мазмұ нын талдау; 6.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын, идеяларын және құрылымдық ерекшеліктерін салыстыру

ЖОБА

		Жазылым	6.4.1.1 көркем стиль (өлең, ертегі, әңгіме) және ресми-іскери стиль (түсініктеме жазба, қолхат, құттықтау, хабарлан дыру, жарнама) мәтіндерін құру; 6.4.5.1 баяндау, талқылау, сипаттау мәтінінің ерекшеліктерін ескере отырып, сурет/ тақырып бойынша эссе жазу (көлемі 80-100 сөз); 6.4.6.1 екпінсіз етістік жалғауларын дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	6.5.1.1. зат есімдерді келісімді анықтауыштар ретінде пайдалану, етістікті зат есімдер, сын есімдер; 6.5.2.1 белсенді және енжар құрылымдарды пайдалану; 6.5. 2.2. анықтауыш, түсіндірмелі, мезгіл, мақсат, себеп-салдарлық қарым-қатынасты білдіретін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану

39. 7-сынып

Тақырып	Оқылатын көркем туындылар (таңдау бойынша)	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Саяхат және көрікті жерлер	Д. Свифт. «Путешествия Гулливера». В. Обручев. «Земля Санникова». Ю. Домбровский. «Хранитель древности» (отрывок).	Тыңдалым	7.1.1.1 қажетті ақпаратты алып және/немесе оқиғалардың реттілігін анықтап, ұзақтығы 3-5 минуттан артық емес хабарламаны түсіну; 7.1.4.1 мәтіннің мазмұнына сүйене отырып, мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	7.2.3.1 сөйлеудің әр түрлі бөліктерінің формаларын пайдаланудың

ҚОБА

			морфологиялық нормаларын сақтау; 7.2.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлермен алмасып, диалогке қатысу
		Оқылым	7.3.3.1 идеялар, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және дәлелдер келтіре отырып, сұрақтарға жауап беру, мәтіннің ақпаратын шынайы өмірден басқа деректермен байланыстыру; 7.3.6.1 жанрлық ерекшеліктерді және көркем-бейнелеу құралдарын анықтай отырып, көркем туындының мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық)
		Жазылым	7.4.1.1 публицистикалық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір) және ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш, ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерін құру; 7.4.7.1 кірме сөздері және құрылымдары бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.1.2 қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін етістіктің аяқталған және аяқталмаған түрін шартты, ашық және бұйрық райда қолдану
Ыстық және суық: ел және тіршілік салты	Г. Скребицкий. «Четыре художника». А. Құнанбаевтың «Жыл мезгілдері» өлеңі. И.А. Бунин. «Листопад». К. Паустовский. «Күз».	Тыңдалым	7.1.2.1 оқу-білім беру тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 7.1.3.1 сюжеттік желіні немесе өлеңнің көңіл-күйін анықтап, шағын поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	7.2.1.1 эмоционалдық-боялған лексиканы, терминдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 7.2.4.1 жеке сезімдері мен бақылауларының негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/немесе баяндау элементтері бар

ЖОБА

			талқылау)
		Оқылым	7.3.1.1 ақпаратты жалпыға мәлім, күнделікті білімдерді байланыстыра отырып, тұтас және тұтастай емес мәтіндердің басты және жанама ақпаратын түсіну; 7.3.5.1 күрделі жоспар құру
		Жазылым	7.4.3.1 ақпаратты кесте, сызба, диаграмма, график түрінде ұсыну; 7.4.6.1 сөздердің әр-түрлі бөілктерінде дауысты және дауыссыздарды, дефис арқылы сөздерді дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.1.1. жинақтық, заттық және абстрактілі зат есімдерді, әртүрлі салыстыру дәрежесіндегі сын есімдер мен үстеулерді пайдалану; 7.5.2.1 кірме құрылымдармен және біртекті мүшелермен күрделендірілген жай сөйлемдерді пайдалану
2-тоқсан			
Мәдениет: мінез-құлық және тұлға	«Внешняя и внутренняя красота» өсиет әңгімесі. Л. Толстой. «После бала». Н. Заболоцкий. «Некрасивая девочка», «О красоте человеческих лиц».	Тыңдалым	7.1.1.1 қажетті ақпаратты алып және/немесе оқиғалардың реттілігін анықтап, ұзақтығы 3-5 минуттан артық емес хабарламаны түсіну; 7.1.3.1 сюжеттік желіні немесе өлеңнің көңіл-күйін анықтап, шағын поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	7.2.1.1 эмоционалдық-боялған лексиканы, терминдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 7.2.2.1 мәтінді қысқартудың әртүрлі тәсілдерін пайдаланып, мазмұнын қайта айту; 7.2.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлермен алмасып, диалогке қатысу

ЖОБА

		Оқылым	7.3.1.1 ақпаратты жалпыға мәлім, күнделікті білімдерді байланыстыра отырып, тұтас және тұтастай емес мәтіндердің басты және жанама ақпаратын түсіну; 7.3.5.1 күрделі жоспар құру; 7.3.6.1 жанрлық ерекшеліктерді және көркем-бейнелеу құралдарын анықтай отырып, көркем туындының мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық)
		Жазылым	7.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын сығымдап баяндау; 7.4.5.1 талқылау, баяндау/ сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, дәйек сөздердің, мақал-мәтелдердің, қанатты сөздердің негізінде эссе жазу (көлемі 100-120 сөз); 7.4.7.1 кірме сөздері және құрылымдары бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.1.2 қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін етістіктің аяқталған және аяқталмаған түрін шартты, ашық және бұйрық райда қолдану
Салауатты өмір салты: спорт және тағам	Д. Федюкин. «Баллада о здоровом образе жизни». С.А. Абрамов. «Выше радуги». В. Высоцкий. «Утренняя гимнастика».	Тыңдалым	7.1.2.1 оқу-білім беру тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 7.1.5.1 мәтіннің тақырыбы немесе басы бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	7.2.4.1 жеке сезімдері мен бақылауларының негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/немесе баяндау элементтері бар талқылау); 7.2.6.1 жеке әсерлерге/ бақылауларға негізделген пікірді

ЖОБА

			(монолог/ диалог) бағалау
		Оқылым	7.3.2.1 публицистикалық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір), ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш, шарт, ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің талқылау типіне тиістілігін анықтау; 7.3.4.1 іздеушілікті қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану
		Жазылым	7.4.1.1 публицистикалық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір) және ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш, ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерін құру; 7.4.3.1 ақпаратты кесте, сызба, диаграмма, график түрінде ұсыну; 7.4.6.1 сөздердің әр-түрлі бөліктерінде дауысты және дауыссыздарды, дефис арқылы сөздерді дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.2.1 кірме құрылымдармен және біртекті мүшелермен күрделендірілген жай сөйлемдерді пайдалану
3-тоқсан			
Ұлттық дәстүрлер мен мерекелер	Н.В. Гоголь. «Ночь перед Рождеством». Ф. Онгарсынова. «Казахские традиции». С. Мауленов. «Наурыз». М. Макатаев. «Наурыз-думан».	Тыңдалым	7.1.1.1 қажетті ақпаратты алып және/немесе оқиғалардың реттілігін анықтап, ұзақтығы 3-5 минуттан артық емес хабарламаны түсіну; 7.1.3.1 сюжеттік желіні немесе өлеңнің көңіл-күйін анықтап, шағын поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	7.2.1.1 эмоционалдық-боялған лексиканы, терминдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру;

ЖОБА

			7.2.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлермен алмасып, диалогке қатысу
		Оқылым	7.3.1.1 ақпаратты жалпыға мәлім, күнделікті білімдерді байланыстыра отырып, тұтас және тұтастай емес мәтіндердің басты және жанама ақпаратын түсіну; 7.3.5.1 күрделі жоспар құру; 7.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын, мақсатын және нысаналы аудиторияны салыстыру
		Жазылым	7.4.3.1 ақпаратты кесте, сызба, диаграмма, график түрінде ұсыну; 7.4.5.1 талқылау, баяндау/ сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, дәйек сөздердің, мақал-мәтелдердің, қанатты сөздердің негізінде эссе жазу (көлемі 100-120 сөз)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5. 2.2. шартты, қарсылықты, салыстырмалы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Хобби және бос уақыт	Е. Шварц «Сказка о потерянном времени». В. Драгунский. «Денискины рассказы».	Тыңдалым	7.1.4.1 мәтіннің мазмұнына сүйене отырып, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 7.1.5.1 мәтіннің тақырыбы немесе басы бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	7.2.2.1 мәтінді қысқартудың әртүрлі тәсілдерін пайдаланып, мазмұнын қайта айту; 7.2.3.1 сөйлеудің әр түрлі бөліктерінің формаларын пайдаланудың морфологиялық нормаларын сақтау
		Оқылым	7.3.3.1 идеялар, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және дәлелдер келтіре отырып, сұрақтарға

ЖОБА

			жауап беру, мәтіннің ақпаратын шынайы өмірден басқа деректермен байланыстыру; 7.3.4.1 іздеушілікті қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану; 7.3.7.1 қарама-қайшы ақпаратты сәйкестендіріп және анықтап, қажетті ақпарат алу
		Жазылым	7.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын сығымдап баяндау; 7.4.4.1 өзін ұсынылатын жағдайда елестете отырып және эмоционалдық суреттелген лексиканы, эпитеттерді, салыстыруларды, тұрақты тір-кестерді және кейіптеулерді пайдаланып өзіндік сезімдерін сипаттап, шығармашылық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптарға)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.1.3 құрама сан есімдерді сәйкесінше формаларда пайдалану; 7.5. 2.2. шартты, қарсылықты, салыстырмалы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Музыка біздің өміріміз де	М. Қабанбаев. «Арыстан, я и виолончель». В.А. Короленко. «Слепой музыкант».	Тыңдалым	7.1.2.1 оқу-білім беру тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	7.2.4.1 жеке сезімдері мен бақылауларының негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/немесе баяндау элементтері бар талқылау); 7.2.6.1 жеке әсерлерге/ бақылауларға негізделген пікірді (монолог/ диалог) бағалау
		Оқылым	7.3.2.1 публицистикалық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір), ресми-іскери

ЖОБА

			стиль (сенімхат, өтініш, шарт, ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің талқылау типіне тиістілігін анықтау; 7.3.6.1 жанрлық ерекшеліктерді және көркем-бейнелеу құралдарын анықтай отырып, көркем туындының мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық)
		Жазылым	7.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын сығымдап баяндау; 7.4.6.1 сөздердің әр-түрлі бөілктерінде дауысты және дауыссыздарды, дефис арқылы сөздерді дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5. 2.2. шартты, қарсылықты, салыстырмалы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану
4-тоқсан			
Жеңіс күні: ешкім ұмытылмайды және ештеңе ұмытылмайды	А.А. Бек. «Волоколамское шоссе». Б.Момышұлы. «За нами - Москва». Қ. Қайсенов. «В тылу врага». Р. Ғамзатов. «Журавли». Муса Джалиль. «Варварство».	Тыңдалым	7.1.4.1 мәтіннің мазмұнына сүйене отырып, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 7.1.5.1 мәтіннің тақырыбы немесе басы бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	7.2.1.1 эмоционалдық-боялған лексиканы, терминдерді қамтитын сөздік қорды меңгеру; 7.2.3.1 сөйлеудің әр түрлі бөліктерінің формаларын пайдаланудың морфологиялық нормаларын сақтау; 7.2.4.1 жеке сезімдері мен бақылауларының негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/немесе баяндау элементтері бар талқылау)
		Оқылым	7.3.3.1

КОПИЯ

			идеялар, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және дәлелдер келтіре отырып, сұрақтарға жауап беру, мәтіннің ақпаратын шынайы өмірден басқа деректермен байланыстыру; 7.3.4.1 іздеушілікті қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану; 7.3.6.1 жанрлық ерекшеліктерді және көркем-бейнелеу құралдарын анықтай отырып, көркем туындының мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық)
		Жазылым	7.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын сығымдап баяндау; 7.4.4.1 өзін ұсынылатын жағдайда елестете отырып және эмоционалдық суреттелген лексиканы, эпитеттерді, салыстыруларды, тұрақты тір-кестерді және кейіптеулерді пайдаланып өзіндік сезімдерін сипаттап, шығармашылық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптарға)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.1.2 қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін етістіктің аяқталған және аяқталмаған түрін шартты, ашық және бұйрық райда қолдану; 7.5. 2.2. шартты, қарсылықты, салыстырмалы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Мәдениет: қазіргі әлемдегі жастар	В. Маяковский. «Секрет молодости». А. Алексин. «Безумная Евдокия».	Тыңдалым	7.1.2.1 оқу-білім беру тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	7.2.5.1 ұсынылған тақырып бойынша пікірлермен алмасып, диалогке қатысу; 7.2.6.1 жеке әсерлерге/ бақылауларға негізделген пікірді

ЖОБА

			(монолог/ диалог) бағалау
		Оқылым	7.3.1.1 ақпаратты жалпыға мәлім, күнделікті білімдерді байланыстыра отырып, тұтас және тұтастай емес мәтіндердің басты және жанама ақпаратын түсіну; 7.3.2.1 публицистикалық стиль (оқиға туралы репортаж, аңдатпа, пікір), ресми-іскери стиль (сенімхат, өтініш, шарт, ресми құттықтау, іскери хат) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің талқылау типіне тиістілігін анықтау; 7.3.5.1 күрделі жоспар құру; 7.3.8.1 мәтіндердің мазмұнын, мақсатын және нысаналы аудиторияны салыстыру
		Жазылым	7.4.5.1 талқылау, баяндау/ сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, дәйек сөздердің, мақал-мәтелдердің, қанатты сөздердің негізінде эссе жазу (көлемі 100-120 сөз); 7.4.6.1 сөздердің әр-түрлі бөілктерінде дауысты және дауыссыздарды, дефис арқылы сөздерді дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	7.5.2.1 кірме құрылымдармен және біртекті мүшелермен күрделендірілген жай сөйлемдерді пайдалану; 7.5. 2.2. шартты, қарсылықты, салыстырмалы қарым-қатынасты білдіретін құрмалас сөйлемдерді пайдалану

40. 8-сынып

ЖОБА

Тақырып	Оқылатын көркем туындылар (таңдау бойынша)	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Отбасы және жасөспірім	«Волшебная копейка» өсиет әңгімесі. А. Құнанбаев. «Қара сөздер» он төртінші сөз. В. Железников. «Чучело». М. Ауэзов. «Сирота». Г. Мусрепов. «Рассказы о матери».	Тыңдалым	8.1.1.1 бөлінген деректерді жалпы контекске біріктіріп, себеп-салдарлық байланыстарды анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 4-6 минуттан артық емес хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.1.2.1 тарихи-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	8.2.1.1 жалпытілдік баламаларды ауыстыру үшін жеткілікті сөздік қорды немесе сипаттамалы айналымдарды (перифразаларды) меңгеру; 7.2.3.1 сөйлеудің әр түрлі бөліктерінің формаларын пайдаланудың морфологиялық нормаларын сақтау
		Оқылым	8.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау; 8.3.3.1 идеялар, түсіндірулер, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін мәтін бойынша проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және әртүрлі сұрақтар типтеріне жауап беру
		Жазылым	8.4.1.1. публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және

ЖОБА

			ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру; 8.4.6.1 -МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдау
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.1. сәйкесінше формаларда күрделі зат есімдерді, сын есімдерді, үстеулерді пайдалану; 8.5.1.2 қозғалыс етістіктерін пайдалану
Спорт және демалыс	Л. Кассиль. «Ход белой королевы». С. Муканов. «Балуан Шолак».	Тыңдалым	8.1.3.1 сюжет дамуының немесе шиеленістің негізгі сәттерін анықтап, прозалық, драмалық және поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну; 8.1.4.1 авторлық ұстанымды айқындап, мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	8.2.4.1 кестелердің, диаграммалардың, сызбалардың негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/ немесе баян-дау элементтері бар талқылау); 8.2.5.1 өз көзқарасын дәлелдеп, қоғамдық-маңызды проблемалар бойынша диалогке қатысу
		Оқылым	8.3.5.1 дәйек сөзді жоспар құру; 8.3.6.1 құрылымдық-компози-циялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көркем туынды-лардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)
		Жазылым	8.4.3.1 ақпаратты соның ішінде кестеден, сызбадан, диаграммадан, графиктен тұратын презентация түрінде ұсыну; 8.4.7.1 оқшау сөйлем мүшелері бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалан	8.5.1.1. сәйкесінше формаларда күрделі зат есімдерді, сын есімдерді, үстеулерді пайдалану;

ЖОБА

		у	8.5.2.1 есімшелерді пайдалану және оларды синонимдік құрылымдармен ауыстыру
2-тоқсан			
Еңбек әлемі	Н.А. Заболоцкий. «Не позволяй душе лениться». А. Мусатов. «Как хлеб на стол пришел».	Тыңдалым	8.1.1.1 бөлінген деректерді жалпы контекске біріктіріп, себеп-салдарлық байланыстарды анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 4-6 минуттан артық емес хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.1.3.1 сюжет дамуының немесе шиеленістің негізгі сәттерін анықтап, прозалық, драмалық және поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	8.2.1.1 жалпытілдік баламаларды ауыстыру үшін жеткілікті сөздік қорды немесе сипаттамалы айналымдарды (перифразаларды) меңгеру; 8.2.2.1 мәтіннің мазмұнын шығармашылық толықтырулармен қайта айту; 8.2.5.1 өз көзқарасын дәлелдеп, қоғамдық-маңызды проблемалар бойынша диалогке қатысу
		Оқылым	8.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау; 8.3.5.1 дәйек сөзді жоспар құру; 8.3.6.1 құрылымдық-композициялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көр-

ЖОБА

			кем туындылардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)
		Жазылым	8.4.1.1. публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру; 8.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизу-алды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын іріктемелі баяндау; 8.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, автордың ұстанымына өз келісімін/келіспе-уін білдіріп, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 120-140 сөз); 8.4.7.1 оқшау сөйлем мүшелері бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.3. ырықты және ырықсыз есімше жасау
Ғарыш	О. Сулейменов. «Земля, поклонись человеку». Р. Брэдбери. «Зеленое утро». И. Ефремов. «Звездные корабли».	Тыңдалым	8.1.2.1 тарихи-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 8.1.5.1 тыңдалған мәтіннің үзіндісі бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	8.2.4.1 кестелердің, диаграммалардың, сызбалардың негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/ немесе баяндау элементтері бар талқылау); 8.2.6.1 кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде құрылған пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме)

ЖОБА

			мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау; 8.3.4.1 талдамалықты қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану
		Жазылым	8.4.1.1. публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру; 8.4.3.1 ақпаратты соның ішінде кестеден, сызбадан, диаграммадан, графиктен тұратын презентация түрінде ұсыну; 8.4.6.1 -МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдау
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.2 қозғалыс етістіктерін пайдалану; 8.5.2.2. көсемшелерді пайдалану және оларды синонимдік құрылымдармен ауыстыру
3-тоқсан			
Жабайы табиғат әлемі	О. Сүлейменов. «Волчата» өлеңі. Ч. Айтматов. «Плаха» (Акбара туралы фрагмент).	Тыңдалым	8.1.1.1 бөлінген деректерді жалпы контекске біріктіріп, себеп-салдарлық байланыстарды анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 4-6 минуттан артық емес хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.1.3.1 сюжет дамуының немесе шиеленістің негізгі сәттерін анықтап, прозалық, драмалық және поэтикалық туындылардың/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	8.2.1.1 жалпытілдік баламаларды ауыстыру үшін жеткілікті сөздік қорды немесе сипаттамалы айналымдарды (перифразаларды) меңгеру; 8.2.5.1

ҚОБА

			өз көзқарасын дәлелдеп, қоғамдық-маңызды проблемалар бойынша диалогке қатысу
		Оқылым	8.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.3.5.1 дәйек сөзді жоспар құру; 8.3.8.1 мазмұнды, тілдік ерекшеліктерді салыстыру
		Жазылым	8.4.3.1 ақпаратты соның ішінде кестеден, сызбадан, диаграммадан, графиктен тұратын презентация түрінде ұсыну; 8.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, автордың ұстанымына өз келісімін/келіспе-уін білдіріп, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 120-140 сөз)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.3. ырықты және ырықсыз есімше жасау
Су – тіршілік көзі	Янка Мавр. «Сын воды». П.Н. Васильев. «Иртыш».	Тыңдалым	8.1.4.1 авторлық ұстанымды айқындап, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 8.1.5.1 тыңдалған мәтіннің үзіндісі бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	8.2.2.1 мәтіннің мазмұнын шығармашылық толықтырулармен қайта айту; 8.2.3.1 есімше және көсемше айналымдарын келісу және басқару, қолдану ережелерін қамтитын синтаксистік нормаларды сақтау
		Оқылым	8.3.3.1 идеялар, түсіндірулер, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін мәтін

ЖОБА

			бойынша проблемалық сұрақтарды тұжырымдау және әртүрлі сұрақтар типтеріне жауап беру; 8.3.4.1 талдамалықты қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану; 8.3.7.1 өзектілігін, анықтығын, пайдалылығын және құндылығын анықтай отырып, әр түрлі дерек-көздерден ұсынылған тақырып бойынша қажетті ақпарат алу
		Жазылым	8.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын іріктемелі баяндау; 8.4.4.1 берілген мақсатқа сәйкес белгілі бір рөлді және сөйлеу мінез-құлқын таңдап, эпитеттер, салыстырулар, тұрақты тіркестер, кейіптеулер мен метафоралар пайда-ланып, шығармашы-лық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптарға)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.2.1 есімшелерді пайдалану және оларды синонимдік құрылымдармен ауыстыру
Тағам	Н.В. Гоголь. «Старосветские помещики». А.П. Чехов. «Сирена».	Тыңдалым	8.1.2.1 тарихи-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	8.2.4.1 кестелердің, диаграммалардың, сызбалардың негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/ немесе баяндау элементтері бар талқылау); 8.2.6.1 кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде құрылған пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерінің стилистикалық

ЖОБА

			ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау; 8.3.6.1 құрылымдық-композициялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көркем туындылардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)
		Жазылым	8.4.1.1. публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру; 8.4.6.1 -МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдауҢ 8.4.7.1 оқшау сөйлем мүшелері бар сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5. 2.2. көсемшелерді пайдалану және оларды синонимдік құрылымдармен ауыстыру
4-тоқсан			
Өнер күші	А.С. Пушкин. «Моцарт и Сальери». К.Г. Паустовский. «Старый повар». Б.П. Екимов. «Музыка старого дома». І. Жансүгіров. Поэма «Күйші» (үзінді).	Тыңдалым	8.1.2.1 тарихи-мәдени тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	8.2.4.1 кестелердің, диаграммалардың, сызбалардың негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/ немесе баяндау элементтері бар талқылау); 8.2.6.1 кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде құрылған пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	8.3.2.1 публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу), ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің аралас типке тиістілігін анықтау;

ЖОБА

			8.3.6.1 құрылымдық-композициялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көркем туындылардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)
		Жазылым	8.4.1.1. публицистикалық стиль (мақала, сұхбат, очерк, үндеу) және ресми-іскери стиль (мінездеме, өмірбаян, түйіндеме) мәтіндерін құру; 8.4.6.1 -МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдау
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5. 2.2. көсемшелерді пайдалану және оларды синонимдік құрылымдармен ауыстыру
Ғылыми жаңалықтар және технологиялар	Е.С. Вельтисов. «Приключения Электроника». Жюль Верн. «Дети капитана Гранта».	Тыңдалым	8.1.4.1 авторлық ұстанымды айқындап, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 8.1.5.1 тыңдалған мәтіннің үзіндісі бойынша мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	8.2.1.1 жалпытілдік баламаларды ауыстыру үшін жеткілікті сөздік қорды немесе сипаттамалы айналымдарды (перифразаларды) меңгеру; 8.2.3.1 есімше және көсемше айналымдарын келісу және басқару, қолдану ережелерін қамтитын синтаксистік нормаларды сақтау; 8.2.4.1 кестелердің, диаграммалардың, сызбалардың негізінде дәлелді пікір құру (сипаттау және/ немесе баяндау элементтері бар талқылау)
		Оқылым	8.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 8.3.3.1 идеялар, түсіндірулер, болжамдар шығаруға мүмкіндік беретін мәтін бойынша проблемалық сұрақтарды

ЖОБА

			тұжырымдау және әртүрлі сұрақтар типтеріне жауап беру; 8.3.4.1 талдамалықты қоса алғанда, оқу түрлерін пайдалану
		Жазылым	8.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың негізінде мәтіннің мазмұнын іріктемелі баяндау; 8.4.4.1 берілген мақсатқа сәйкес белгілі бір рөлді және сөйлеу мінез-құлқын таңдап, эпитеттер, салыстырулар, тұрақты тіркестер, кейіптеулер мен метафоралар пайдаланып, шығармашылық жұмыстар жазу (соның ішінде әдеби тақырыптарға); 8.4.6.1 -МА/-МЕ жалғауын әр түрлі сөздермен дұрыс жазуды таңдау
		Тілдік бірліктерді пайдалану	8.5.1.3. ырықты және ырықсыз есімше жасау

41. 9-сынып

Тақырып	Оқылатын көркем туындылар (таңдау бойынша)	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Әлем халықтарының мәдениеті	А. Құнанбаев. «Слова назидания» - «17 Слово». М. Шаханов. «Четыре матери». В. Гундарев. «На земле Абая».	Тыңдалым	9.1.1.1 қосалқы мәтінді, пікір айту мақсатын және айтушының оқиғалар мен кейіпкерлерге қатынасын анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 5-8 минуттан аспайтын хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 9.1.4.1 мәтіннің құрылымын ескеріп, мәтіннің негізгі ойын анықтау
		Айтылым	9.2.3.1 сөз сөйлеуге стильге сәйкес келетін лексикалық және синтаксистік

ЖОБА

			бірліктерді қоса отырып, сөйлеу нормаларын сақтау; 8.2.5.1 өз көзқарасын дәлелдеп, қоғамдық-маңызды проблемалар бойынша диалогке қатысу
		Оқылым	9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.3.1 мәтіннің ақпаратын қайта айта отырып сұрақтар тұжырымдау және дерек пен пікірді ажырата отырып, оларға жауап беру; 8.3.6.1 құрылымдық-композициялық ерекшеліктерін анықтай отырып, көркем туындылардың мазмұнын талдау (поэтикалық, прозалық, драмалық)
		Жазылым	9.4.1.1. публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру; 9.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, өз пікірін негіздеп және проблеманы шешу жолдарын ұсынып, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 140-160 сөз); 9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.1. сәйкесінше формаларда зат есімдерді, сын есімдерді, үстеулерді пайдалану (соның ішінде басқа сөйлеу бөліктерінен құрылған)
Жер ғаламшарының табиғи ресурстары	К. Паустовский. «Мещерская сторона» (үзінділер).	Тыңдалым	9.1.2.1қоғамдық-саяси тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 9.1.3.1автор қаһармандарға, оқиғаларға деген эмоционалдық-бағалық қарым-қатынасын білдіретін сөздерді анықтап, прозалық, драмалық, поэтикалық

ЖОБА

	Ч. Айтматов. «Плаха» (үзінді). В. Распутин «Прощание с Матёрой» (үзінді).		туындылардық/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 тақырыптардың кең шеңбері бойынша тиімді қарым-қатынас үшін жеткілікті сөздік қор көлемін меңгеру; 9.2.4.1назарды тарту тәсілдерін қолданып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікір құру (талқылау, нандыру)
		Оқылым	9.3.1.1тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және жасырын (астарлы мәтін) ақпаратын түсіну; 9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.5.1тезистік жоспар құру
		Жазылым	9.4.1.1. публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру; 9.4.3.1ақпаратты кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде есеп, мақала, анықтама түрінде және керісінше ұсыну; 9.4.6.1 жалғауларды дұрыс жазу; 9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.1. сәйкесінше формаларда зат есімдерді, сын есімдерді, үстеулерді пайдалану (соның ішінде басқа сөйлеу бөліктерінен құрылған); 9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
2-тоқсан			
Тарих және тұлға	А.С. Пушкиннің	Тыңдалым	9.1.1.1қосалқы мәтінді, пікір айту мақсатын және айтушының оқиғалар мен кейіпкерлерге қатынасын анықтап

ЖОБА

	«Капитанская дочка» повесі. М. Шаханов. «Отрарская поэма о побежденном победителе» немесе «Просчет Чингисхана». М. Ауэзов «Путь Абая». Ә. Кекілбаев. «Плеяды – созвездие надежды». А. Байтұрсынов. «Великий поэт казахов».		және қорытынды жасап, ұзақтығы 5-8 минуттан аспайтын хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 9.1.3.1автор қаһармандарға, оқиғаларға деген эмоционалдық-бағалық қарым-қатынасын білдіретін сөздерді анықтап, прозалық, драмалық, поэтикалық туындылардық/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1тақырыптардың кең шеңбері бойынша тиімді қарым-қатынас үшін жеткілікті сөздік қор көлемін меңгеру; 9.2.2.1автордың ұстанымын бағалап, проблемалық жағдаятты өзіндік түсінуді көрсете отырып, мәтіннің мазмұнын қайта айту; 9.2.5.1әртүрлі көзқарастарды жинақтап және проблеманы шешу жолдарын тұжырымдап, ұсынылған проблема бойынша пікірталасқа қатысу
		Оқылым	9.3.1.1тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және жасырын (астарлы мәтін) ақпаратын түсіну; 9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.5.1тезистік жоспар құру; 9.3.6.1авторлық ұстанымды анықтап және туындының мазмұнын бағалап, көркем туындылардың мазмұнын талдау
		Жазылым	9.4.1.1. публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру; 9.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың ақпаратын мазмұнын шығармашылық

ЖОБА

			тұрғыдан түсіндіре отырып баяндау; 9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.2 етістіктерді сәйкесінше формаларда пайдалану; 9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Шынды қ және қиял	Ш.Т. Айтматов. «Легенда о рогатой матери-оленихе» («Белый пароход»). Р. Брэдбери «Все лето в один день».	Тыңдалым	9.1.2.1қоғамдық-саяси тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну; 9.1.5.1пікірлер негізінде мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	9.2.4.1назарды тарту тәсілдерін қолданып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікір құру (талқылау, нандыру); 9.2.6.1 назарды тарту тәсілдерін пайдаланып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	9.3.4.1оқу түрлерін пайдалану, оқу кезінде сыни ойлау техникаларын меңгеру; 9.3.7.1ақпаратты алу және жалпылау, өзіндік пікірді білдіре отырып, алынған мәліметтердің негізінде қорытындылар жасау
		Жазылым	9.4.3.1ақпаратты кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде есеп, мақала, анықтама түрінде және керісінше ұсыну; 9.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, өз пікірін негіздеп және проблеманы шешу жолдарын ұсынып, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 140-160 сөз); 9.4.6.1 жалғауларды дұрыс жазу; 9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалан	9.5.1.2 етістіктерді сәйкесінше формаларда пайдалану; 9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай

ЖОБА

		у	және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
3-тоқсан			
Әкелер мен балалар: ұрпақтар диалогі және шиеленісі	У. Шекспир. «Ромео и Джульетта». К.А. Паустовский. «Телеграмма».	Тыңдалым	9.1.1.1 қосалқы мәтінді, пікір айту мақсатын және айтушының оқиғалар мен кейіпкерлерге қатынасын анықтап және қорытынды жасап, ұзақтығы 5-8 минуттан аспайтын хабарламаның негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну; 9.1.3.1 автор қаһармандарға, оқиғаларға деген эмоционалдық-бағалық қарым-қатынасын білдіретін сөздерді анықтап, прозалық, драмалық, поэтикалық туындылардық/бөліктердің мазмұнын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 тақырыптардың кең шеңбері бойынша тиімді қарым-қатынас үшін жеткілікті сөздік қор көлемін меңгеру; 9.2.5.1 әртүрлі көзқарастарды жинақтап және проблеманы шешу жолдарын тұжырымдап, ұсынылған проблема бойынша пікірталасқа қатысу
		Оқылым	9.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және жасырын (астарлы мәтін) ақпаратын түсіну; 9.3.5.1 тезистік жоспар құру; 9.3.8.1 мазмұнын талдап, авторлық ұстанымды анықтап, мәтіндерді салыстыру
		Жазылым	9.4.3.1 ақпаратты кестелердің, сызбалардың, диаграммалардың, графиктердің негізінде есеп, мақала, анықтама түрінде және керісінше ұсыну; 9.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, өз пікірін негіздеп және проблеманы шешу жолдарын ұсынып, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 140-160 сөз);

ЖОБА

			9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.3 сан есімдерді сәйкесінше формаларда пайдалану; 9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
Жастар және бұқаралық ақпарат құралдары	С. Чёрный. «Диета», «Зеркало». Б. Акунин. «Турецкий гамбит» романы (деректі ендірмелерден үзінділер).	Тыңдалым	9.1.4.1 мәтіннің құрылымын ескеріп, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 9.1.5.1 пікірлер негізінде мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	9.2.2.1 автордың ұстанымын бағалап, проблемалық жағдаятты өзіндік түсінуді көрсете отырып, мәтіннің мазмұнын қайта айту; 9.2.3.1 сөз сөйлеуге стильге сәйкес келетін лексикалық және синтаксистік бірліктерді қоса отырып, сөйлеу нормаларын сақтау
		Оқылым	9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.3.1 мәтіннің ақпаратын қайта айта отырып сұрақтар тұжырымдау және дерек пен пікірді ажырата отырып, оларға жауап беру; 9.3.4.1 оқу түрлерін пайдалану, оқу кезінде сыни ойлау техникаларын меңгеру; 9.3.7.1 ақпаратты алу және жалпылау, өзіндік пікірді білдіре отырып, алынған мәліметтердің негізінде қорытындылар жасау

ЖОБА

		Жазылым	9.4.1.1. публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру; 9.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың ақпаратын мазмұнын шығармашылық тұрғыдан түсіндіре отырып баяндау; 9.4.4.1 бейнелеу-көркемдегіш құралдарды пайдаланып, мазмұны бойынша қарама-қайшы болып табылатын шығармашылық жұмыстар (соның ішінде әдеби тақырыптарға), мәтін үзіндісін/ үзінділерін жазу; 9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.3 сан есімдерді сәйкесінше формаларда пайдалану
Жаһандану: бір әлем	М. Светлов. «Гренада». М. Горький. «Сказки об Италии». В. Астафьев. «Деревья растут для всех».	Тыңдалым	9.1.2.1қоғамдық-саяси тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	9.2.4.1 назарды тарту тәсілдерін қолданып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікір құру (талқылау, нандыру); 9.2.6.1 назарды тарту тәсілдерін пайдаланып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікірді (монолог/ диалог) бағалау
		Оқылым	9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.6.1 авторлық ұстанымды анықтап және туындының мазмұнын бағалап, көркем туындылардың мазмұнын талдау; 9.3.7.1

ЖОБА

			ақпаратты алу және жалпылау, өзіндік пікірді білдіре отырып, алынған мәліметтердің негізінде қорытындылар жасау
		Жазылым	9.4.1.1. публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, мақала, тезистер) және ресми-іскери стиль (ереже, есеп, нұсқаулық) мәтіндерін құру; 9.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, өз пікірін негіздеп және проблеманы шешу жолдарын ұсынып, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 140-160 сөз); 9.4.6.1 жалғауларды дұрыс жазу; 9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану
4-тоқсан			
Таныма л адамдар	Ю. Лермонтов. «Смерть поэта». Е. Евтушенко. «Людей неинтересных в мире нет». В. Ян. «Чингис-хан» (үзінді). Абай. «Не будь падким на все».	Тыңдалым	9.1.2.1 қоғамдық-саяси тақырыптағы сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	9.2.1.1 тақырыптардың кең шеңбері бойынша тиімді қарым-қатынас үшін жеткілікті сөздік қор көлемін меңгеру; 9.2.3.1 сөз сөйлеуге стильге сәйкес келетін лексикалық және синтаксистік бірліктерді қоса отырып, сөйлеу нормаларын сақтау; 9.2.4.1 назарды тарту тәсілдерін қолданып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікір құру (талқылау, нандыру)
		Оқылым	9.3.1.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердің басты, жанама және

ЖОБА

			жасырын (астарлы мәтін) ақпаратын түсіну; 9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.3.1 мәтіннің ақпаратын қайта айта отырып сұрақтар тұжырымдау және дерек пен пікірді ажырата отырып, оларға жауап беру; 9.3.4.1оқу түрлерін пайдалану, оқу кезінде сыни ойлау техникаларын меңгеру
		Жазылым	9.4.4.1 бейнелеу-көркемдегіш құралдарды пайдаланып, мазмұны бойынша қарама-қайшы болып табылатын шығармашылық жұмыстар (соның ішінде әдеби тақырыптарға), мәтін үзіндісін/ үзінділерін жазу; 9.4.5.1 талқылау, баяндау/сипаттау элементтерімен талқылау мәтінінің ерекшеліктерін сақтай отырып, өз пікірін негіздеп және проблеманы шешу жолдарын ұсынып, ұсынылған проблема бойынша эссе жазу (көлемі 140-160 сөз); 9.4.6.1 жалғауларды дұрыс жазу
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.1.2 етістіктерді сәйкесінше формаларда пайдалану
Мен және Заң	Ч. Айтматов. «Плаха» (Бостонды соттаудан фрагмент)	Тыңдалым	9.1.4.1 мәтіннің құрылымын ескеріп, мәтіннің негізгі ойын анықтау; 9.1.5.1 пікірлер негізінде мәтін мазмұнын болжау
		Айтылым	9.2.5.1 әртүрлі көзқарастарды жинақтап және проблеманы шешу жолдарын тұжырымдап, ұсынылған проблема бойынша пікірталасқа қатысу; 9.2.6.1 назарды тарту тәсілдерін

ЖОБА

			пайдаланып және нысаналы аудиторияны ескеріп, пікірді (монолог/диалог) бағалау
		Оқылым	9.3.2.1 публицистикалық стиль (проблемалық мақала), ғылыми стиль (аннотация, тезистер, мақала), ресми-іскери стиль (нұсқаулық, ереже, есеп, заң) мәтіндерінің стилистикалық ерекшеліктерін анықтау; сипатты белгілердің негізінде мәтіннің әртүрлі типтерге тиістілігін анықтау; 9.3.5.1 тезистік жоспар құру; 9.3.6.1авторлық ұстанымды анықтап және туындының мазмұнын бағалап, көркем туындылардың мазмұнын талдау; 9.3.8.1 мазмұнын талдап, авторлық ұстанымды анықтап, мәтіндерді салыстыру
		Жазылым	9.4.2.1 тыңдалған, оқылған және/немесе аудиовизуалды материалдың ақпаратын мазмұнын шығармашылық тұрғыдан түсіндіре отырып баяндау; 9.4.4.1 бейнелеу-көркемдегіш құралдарды пайдаланып, мазмұны бойынша қарама-қайшы болып табылатын шығармашылық жұмыстар (соның ішінде әдеби тақырыптарға), мәтін үзіндісін/ үзінділерін жазу; 9.4.7.1. құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерін қолдану
		Тілдік бірліктерді пайдалану	9.5.2.1 ауызша және жазбаша қарым-қатынас жағдайына сәйкес келетін жай және құрмалас сөйлемдерді пайдалану

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
49-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Оқу пәнінің маңыздылығы коммуникация, ғылым, бизнес, туризм және спорт тілі боуымен анықталады. Ағылшын тілін меңгеру:

1) білім алушылардың түрлі өмірлік жағдайларда қатынасқан кезде сенімділіктерін артады;

2) білім алушыларға Қазақстанда және шет елдерде жоғары білім алу мүмкіндігіне жол ашады;

3) білім алушыларға Қазақстанда және шет елдерде кәсіби білім алуын жалғастыруға мүмкіндік береді;

4) білім алушылардың ағылшын тілінде шығарылатын жаңалықтар мен ақпаратқа қол жеткізу мүмкіндіктерін арттырады;

5) білім алушыларға ағылшын тіліндегі әдеби туындылардың түпнұсқасын оқу мүмкіндігін береді;

6) білім алушыларға Қазақстанды өз елінде және шет елдерде таныстыру мүмкіндігін береді;

7) өмір бойы білім алуға, дағдыларды дамытуға, стратегияларды үйренуге және мектепте алған білімді тиімді пайдалануға мүмкіндік береді.

3. «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың негізгі мектепті аяқтағанда B1 деңгейінде тілдік дағдыларын:

1) талдау, бағалау және сын тұрғысынан ойлау қабілетін дамытатын түрлі тапсырмалар беру;

2) кең ауқымды ауызша және жазбаша дереккөздермен жұмыс арқылы дамытуға бағытталған.

2-тарау. «Ағылшын тілі» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ағылшын тілі» пәнінің мазмұны

4. «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:
1) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;
2) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;
3) 7-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;
4) 8-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;
5) 9-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағатты құрайды.

«Ағылшын тілі» (оқыту тілі ұйғыр, өзбек, тәжік тілдерінде) оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:
1) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
2) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
3) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
4) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;
5) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер сынып бойынша күтілетін нәтиже түріндегі оқыту мақсатын құрайтын бөлімшелерден тұрады.

7. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаттары мұғалімге тілдік қызметтің барлық түрін (мазмұн, тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым, ағылшын тілінің қолданымын) дамыту бойынша жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, оларға оқытудың келесі кезеңі бойынша ақпарат беруге мүмкіндік береді.

8. «Мазмұн» бөлімі бойынша білім алушылар оларды әр түрлі оқу пәндерінде табысты қолдануға арналған дағдыларын дамытады: мәселелік тапсырмаларды шешуде айтылым мен тыңдалым дағдыларын қолданады, түсінікті және нақты ақпарат құрайды, оқу мен талдау арқылы мәдениетаралық түсінігін дамытады.

9. «Тыңдалым» бөлімі бойынша білім алушылар оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша мәтіннің негізгі идеясын түсінеді, ақиқаттар мен ой пікірлерді анықтайды, таныс тақырыптар аясында жан-жақты түсінеді, қосымша ақпаратты алу мақсатында тыңдалған материал негізінде күрделі сұрақтарды тұжырымдайды, мәнмәтіндік тұспалдар көмегімен тыңдалған материалдан тұжырымдар жасайды, таныс тақырып бойынша ерекше ақпаратты анықтайды, таныс тақырып бойынша дәлелдерде сәйкессіздікті анықтайды.

10. «Айтылым» бөлімі бойынша білім алушылар таныс тақырып бойынша логикалық ұйымдастырылған оқиғалар негізінде мәтіннің негізгі идеясын жеткізеді, ресми және бейресми сөйлеу стильдерін қолданады, таныс тақырыптың фотосуреттері, тақырыптары, түйінді сөздері, үзінділері арқылы мәтіннің мазмұнын болжайды, нақты ақпаратты алу үшін қарапайым және күрделі сұрақтар қояды, тапсырмаларды орындау үшін оқушылармен (жұппен, топта) өзара қарым

қатынас жасайды, таныс тақырып бойынша мәтінді қарама қарсы қояды және салыстырады, дәлелелдерді бере отырып, ойын жеткізеді.

11. «Оқылым» бөлімі бойынша білім алушылар жалпы және таныс тақырып бойынша әр түрлі стиль мен жанрлардың мәтініндегі негізгі идеяны, сонымен қатар егжей тегжейін түсінеді, әр түрлі ақпарат көздерін қолданады (анықтамалық материалдар, сөздіктер, интернет), таныс тақырып бойынша түрлі стиль мен жанрдың мәтінінен ерекше ақпаратты анықтайды, тақырыптар, фотосуреттер, түйінді сөздер, үзінділер арқылы мәтіннің мазмұнын болжайды, автордың қатынасын және ойын анықтайды, әр түрлі мәтіндерден ақпаратты бағалайды.

12. «Жазылым» бөлімі бойынша білім алушылар кестелер, диаграммалар, сызбалар, сауалнамалар, формаларды толтырады, таныс тақырыптар бойынша мәтіндерді жоспарлайды, жазады, редакциялайды және оқып шығады, қарым-қатынастық тапсырмаларға сәйкес мәтінде белгі жасайды, оқытылған тақырыптардың ақпаратын қолдана отырып, өткен шақ, осы шақ және келер шақпен байланысты оқиғаларды суреттейді және көрсетеді, таныс тақырыптың мәтінінде сөйлемдер мен абзацтарды байланыстырады және үйлестіреді, таныс тақырыптың мәтінінде тыныс белгілерін дұрыс қолданады, сәйкес ережелер мен құрылымдарды қолдана отырып, әр түрлі стильдер мен жанрлар бойынша мәтіндер құрастырады.

13. «Ағылшын тілінің қолданымы» бөлімі бойынша білім алушылар кең лексикалық ауқымды және тілдің түрлілігін әдеттегідей жоғары дәлдікпен қолданып, өзінің ойын білдіреді. Білім алушылар өткен шақ, осы шақ және келер шақ қатарын және модальді етістіктердің кең ауқымды түрін еркін қолданады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

14. Бағдарламадағы оқу мақсаттары кодтау арқылы ұсынылған. Код бойынша бірінші сан сыныпты, екінші сан оқу мақсаттырының нөмірін білдіреді.

15. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлімдерге бөлінген:

1) «Мазмұн» (content):

Білім алушылар білуі тиіс:				
5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
орташадан төмен деңгей 2	орташадан жоғары деңгей 2	төмен деңгей 1	орташа деңгей 1	жоғары деңгей 1
5.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым	6.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және	7.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым	8.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым	9.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым

дағдыларын пайдалану	тыңдалым дағдыларын пайдалану	және тыңдалым дағдыларын пайдалану	дағдыларын пайдалану	және тыңдалым дағдыларын пайдалану
5.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану	6.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану	7.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану	8.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану	9.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану
5.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу	6.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу	7.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу	8.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу	9.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу
5.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару	6.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару	7.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару	8.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару	9.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару
5.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану	6.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану	7.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану	8.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану	9.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану
5.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп	6.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп	7.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп	8.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп	9.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп

ЖОБА

ұйымдастыру және ұсыну	ұйымдастыру және ұсыну	ұйымдастыру және ұсыну	ұйымдастыру және ұсыну	ұйымдастыру және ұсыну
5.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту	6.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту	7.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту	8.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту	9.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту
5.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту	6.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту	7.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту	8.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту	9.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту
5.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану	6.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану	7.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану	8.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану	9.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
5.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану	6.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану	7.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану	8.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану	9.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану

2) «Тыңдалым» (listening):

5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
орташадан төмен деңгей 2	орташадан жоғары деңгей 2	төмен деңгей 1	орташа деңгей 1	жоғары деңгей 1
5.2.1.1 сыныптағы нұсқаулар жүйелілігін	6.2.1.1 сыныптағы шексіз нұсқауларды	7.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы	8.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және	9.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және

қолдаумен түсіну	қолдаумен түсіну	және оқу тақырып тарының шек теулі санын, негізгі ойларды шамалы қолдау мен түсіну	оқу тақырыптары ның негізгі ойларын іс жүзінде қолдаусыз түсіну	оқу тақырыптары ның негізгі ойларын қолдаусыз түсіну
5.2.2.1 жеке басына қатысты мәліметтерді ұсыну туралы қарапайым сұрақтарды түсіну	6.2.2.1 жеке басына қатысты мәліметтерді ұсыну туралы күрделірек сұрақтарды мұғалімнің қолдаумен түсіну	7.2.2.1 жалпы және оқу тақырыпта рындағы ақпараттың бір шама бөлігін шектеулі орта дағы ұзақ сөй лесуде мұғалім нің шамалы қолдау көрсету імен түсіну	8.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптары н кең ауқым бойынша бірша ма нақты ақпа ратты кеңей тілген әңгімеде мұғалімнің ша малы қолдау көр сетуімен немесе өз бетінше түсіну	9.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптары ндағы біршама нақты ақпаратты кең ауқымда кеңейтілген әңгімеде қолдаусыз өз бетінше түсіну
5.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптары ның қарапайым сұрақтарын көмексіз түсіну	6.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптары ның кең ортадағы күрделірек сұрақтарын қолдаумен түсіну	7.2.3.1 жалпы және оқу шектеулі ортадағы кеңейтілген әңгімеде дәлелдің біраз бөлігін шамалы көмекпен түсіну	8.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптары н кең ортадағы ұзақ әңгімеде дәлелдің көп бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну	9.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптары н кең ортадағы ұзақ әңгімеде дәлелдің көп бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну
5.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптары н дағы ұзақ әңгімеде негізгі ойларды	6.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптары н дағы ұзақ әңгімеде негізгі ойларды	7.2.4.1 жалпы және оқу тақырып тарындағы ұзақ әңгімеде сан алуан ұйғарын ды мағынаны шамалы	8.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптары н дағы ұзақ әңгімеде ұйға рынды мағына ның үлкен	9.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптары н дағы ұзақ әңгімеде ұйға рынды мағы наның үлкен

ҚОБА

қолдаумен отырып түсіну	шектеулі қолдау көрсетуімен түсіну	қолдау көрсетумен түсіну	бөлі гін іс жүзінде қолдаусыз түсіну	бөлігін қолдау сыз түсіну
5.2.5.1 әр түрлі оқу тақырыптары н да қысқаша сөйлесуде ар найы ақпараттар мен бөлімдердің көп бөлігін қолдаумен түсіну	6.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптары ндағы ұзақ әңгімеде арнайы ақпа раттар мен бөлім дердің көп бөлі гін қолдаумен түсіну	7.2.5.1 жалпы және оқу тақырып тарының көп шілігіндегі ұзақ әңгімеде сөй леушінің(лер дің) ойын қол даумен анықтау	8.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптары ның көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің ойын шамалы қолдау көрсетумен анықтау	9.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптары ның көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің (лердің) ойын анықтау
5.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның бірқатарын да қысқаша сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны қолдаумен анықтау	6.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның көпшілігін де ұзақ сөйлесу дегі мәнмәтіннен мағынаны қолдаумен анықтау	7.2.6.1 жалпы және оқу тақырып тарының кей бірінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны шамалы қолда умен анықтау	8.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның көпшілігінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны шамалы қолдаумен анықтау	9.2.6.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптары нда ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны анықтау
5.2.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары нда мұғалімнің көмегі көрсетілген қарапайым сөйлесудегі сөйлеушінің ойын анықтау	6.2.7.1 шектеулі жалпы және оқу тақырыптары н да мұғалімнің көмегі көрсетілген ұзақ сөйлесудегі сөйлеушінің ойын анықтау	7.2.7.1 бірқатар ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктер ін анықтай бастау	8.2.7.1 бірқатар ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктері н анықтау	9.2.7.1 көпшілік ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктері н анықтау
5.2.8.1 жалпы және оқу	6.2.8.1 жалпы және оқу	7.2.8.1 жалпы және оқу тақырып	8.2.8.1 жалпы және оқу	9.2.8.1 жалпы және оқу

тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ сөйлесуді, оның ішінде әңгімелерді қолдаумен түсіну	тақырыптарын дағы көпшілік ұзақ сөйлесуді, оның ішінде әңгімелерді қолдаумен түсіну	тарындағы әңгімелерді қолдаумен түсіну	тақырыптарын дағы көлемді әңгімелерді түсіну	тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ әңгімеде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктер ді түсіне бастау

3) «Айтылым» (speaking):

5-сынып	6-сынып	7-сынып	8- сынып	9-сынып
орташадан төмен деңгей 2	орташадан жоғары деңгей 2	төмен деңгей 1	орташа деңгей 1	жоғары деңгей 1
5.3.1.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында сөйлем деңгейінде өзі және басқалар туралы негізгі ақпарат беру	6.3.1.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында пікірталас деңгейінде өзі және басқалар туралы негізгі ақпарат беру	7.3.1.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйле су кезінде рес ми және бейрес ми регистрлер ді пайдалану	8.3.1.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану	9.3.1.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану
5.3.2.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою	6.3.2.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою	7.3.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою	8.3.2.1 жалпы тақырып тар және бірқа тар оқу тақырып тары аясында ақпарат алу үшін күрделірек сұрақтар қою	9.3.2.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою
.3.3.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін	6.3.3.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында пайым дау	7.3.3.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін	8.3.3.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін	9.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптары нда өз көзқарасын түсіндіру және

сөйлеммен жеткізу	элемент терімен өз пікірін сөйлем мен жеткізу	пайымдауме н жеткізу	пайымдаумен жеткізу	негіздеу
5.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру	6.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күт пеген коммен тарийлерге пайымдау элементтерім енбіраз икемділік пен сөйлеммен жауап беру	7.3.4.1 көпшілік жалпы және оқу тақырып тары аясында күтпеген ком ментарийлер ге пайымдау эле менттерімен бі раз икемділік пен сөйлеммен жауап беру	8.3.4.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге пайымдау элементтеріме н біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру	9.3.4.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында күт пеген коммен тарийлерге пайымдау мен және сөйлеммен белгілі бір деңгейдегі икемділікпен жауап беру
5.3.5.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында базалық деңгейде ақпарат алмасуда өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену	6.3.5.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары ндағы ұзағырақ әңгімеде өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену	7.3.5.1 оқу тапсырмалар ын орындау мақ сатында басым дықтарды жос парлау мен құру, серік тестік, талқы лау, келісу үшін сыныптас тарымен өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену	8.3.5.1 оқу тапсырмалары н орындау мақсатында басымдықтард ы жоспарлау мен құру, серкіктестік, талқылау, келісу үшін сынып тастарымен өзара қарым-қатынас жасау	9.3.5.1 оқу тапсырмалары н орындау мақсатында басымдықтард ы жоспарлау мен құру, серкіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптас тарымен өзара қарым-қатынас жасау
5.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын анық және нақты түрде	6.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын пікірталаста анық және	7.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұ мыста басқалар дың айтқанын сөйлеммен	8.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен	9.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұ мыста басқалар дың айтқанын сөйлеммен

ҚОБА

сөйлеммен жеткізу	нақты түрде сөйлеммен жеткізу	немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіруге әрекеттену	немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіру	неме се пайымдаумен белгілі бір деңгейдегі икем ділікпен түсіндіру
5.3.7.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану	6.3.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану	7.3.7.1 әр түрлі жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксис ті пайдалану	8.3.7.1 көпшілік жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану	9.3.7.1 шексіз жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
5.3.8.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарын дағы қарапайым оқиғаларды мазмұндау	6.3.8.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптарын дағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау	7.3.8.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарын дағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау	8.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарын дағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау	9.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау

4) «Оқылым» (reading):

5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
орташадан төмен деңгей 2	орташадан жоғары деңгей 2	төмен деңгей 1	орташа деңгей 1	жоғары деңгей 1
5.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну	6.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну	7.4.1.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердің негізгі идеясын түсіну	8.4.1.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әр түрлі таныс емес жалпы және оқу тақырыптары мәтіндерінің негізгі идеясын түсіну	9.4.1.1 көпшілік таныс емес жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ мәтіндердің негізгі идеясын түсіну

5.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтін дерде арнайы ақпаратты мұға лімнің шамалы көмегімен түсіну	6.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтін дерде арнайы ақпаратты мұғалімнің көмегінсіз түсіну	7.4.2.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну	8.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әр түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну	9.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну
5.4.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректемелер ін түсіну	6.4.3.1 бірқатар ұзақ мәтіндерді қоса, кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректемелері н түсіну	7.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, көпшілік таныс жалпы және оқу тақы рыптары аясында дәлел деректерін түсіну	8.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну	9.4.3.1 әр түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы ұзақ мәтіндердегі дәлел деректерін түсіну
5.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттерде гі кейбір қысқа мәтіндерді мұғалімнің шамалы көмегі арқылы оқу	6.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердег і кейбір қысқа қарапайым мәтіндерді өз бетімен оқу	7.4.4.1 таныс және кейбір бейта ныс жалпы және оқу тақы рыптары аясын да көркем және көркем емес әдебиет тердегі кейбір ұзақ мәтіндерді оқу	8.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында түрлі көркем және көркем емес әдебиеттердег і ұзақ мәтіндерді оқу	9.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында көркем және көркем емес әдебиеттер дегі ұзақ мәтіндерді оқу
5.4.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу	6.4.5.1 ұзын мәтіндерді қоса, кейбір	7.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу	8.4.5.1 әр түрлі таныс жалпы және оқу	9.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу

тақырыптары аясында қысқаша мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау	таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау	тақырып тары аясында қысқаша мәтіндердің мән-мәтінінен негізгі ойды анықтау	тақырыптары аясында қысқаша және кейбір ұзын мәтіндердің мән-мәтінінен негізгі ойды анықтау	тақырыптары аясында ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау
5.4.6.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары н дағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау	6.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары н дағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау	7.4.6.1 әр түрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырып тарындағы қысқа мәтін дерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау	8.4.6.1 ұзын мәтіндерді қоса, әр түрлі бейтаныс жалпы және оқу тақы рыптарындағ ы қысқа мәтін дерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау	9.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
5.4.7.1 бірқатар жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтіннге тән қасиеттерді анықтау	6.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау	7.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау	8.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау	9.4.7.1 кез-келген жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау
5.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды мұғалімнен шамалы көмекпен қолдану	6.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды өз бетімен қолдану	7.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңей ту үшін өзіне таныс және кейбір бей таныс сандық немесе баспа дан шыққан ресурстарды шамалы көмек пен	8.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды қолдану	9.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін көпшілік таныс және бейтаныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды қолдану

		қолдану		
5.4.9.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарын да қарапайым қысқа мәтіндерде дерек пен пікірдің айырмашылығын анықтау	6.4.9.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптарын дағы қарапайым қысқа мәтіндерде дерек пен пікірдің айырмашылығын анықтау	7.4.9.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарын дағы қысқа қарапайым мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді анықтау	8.4.9.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарын дағы қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктер ді анықтау	9.4.9.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзақ мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктер ді анықтау

5) «Жазылым» (writing):

5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
орташадан төмен деңгей 2	орташадан жоғары деңгей 2	төмен деңгей 1	орташа деңгей 1	жоғары деңгей 1
5.5.1.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жұмыстарды жоспарлау, жазу, түзету және тексеру	6.5.1.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру	7.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру	8.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды шамалы қолдаумен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру	9.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауынсыз жоспарлау, жазу, түзету және тексеру
5.5.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы абзацта сөйлемдерді мұғалімнің қолдауымен жүйелі жазу	6.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар,	7.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар,	8.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді	9.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді өз бетімен жазу

ЖОБА

	әрекеттерді мұғалімнің қолдауымен жазу	әрекеттерді шамалы қолдаумен жазу	шамалы қолдаумен жазу	
5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейін де сипаттай отырып мұға лімнің қолдауымен нақты мәлімет терді жазу	6.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары на мұғалімнің қолдауымен жеке сезімі мен пікірі туралы жазу	7.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыпта рын біркелкі грамматикал ық сауаттылықп ен жазу	8.5.3.1 әр түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары н біркелкі грамматикалы қ сауаттылықпе н жазу	9.5.3.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу
5.5.4.1 жеке ақпарат беру үшін ұзақ сөйлемдерді абзац көлемінде мұғалімнің қолдауымен жазу	6.5.4.1 жеке ақпарат беруге арналған тақырыпты абзац көлемінде мұғалімнің қолдауымен жазу	7.5.4.1 жалпы және оқу тақырып тарына кейбір жазбаша жанр да орынды сти лі мен тіл фор масын қолдау мен қолдану	8.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптары на жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл формасын қолдаумен қолдану	9.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарына әр түрлі жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл формасын шама лы қолдаумен қолдану
5.5.5.1 сөйлемдерді негізгі сабақтастыр ғыш жалғаулықта р ды пайдаланып мұғалімнің көмегінсіз өз бетімен байланыстыр у	6.5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары нда дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен қолдаумен қолдану	7.5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары нда дәлелдерді бекіту мысал дары және негіздеумен біршама қолдау мен қолдану	8.5.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары нда дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен мұғалім қолдауымен қолдану	9.5.5.1 шексіз таныс жалпы және оқу тақырыптарын да дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен мұғалім қолдауымен қолдану
5.5.6.1 кейбір жалпы таныс	6.5.6.1 әр түрлі жалпы таныс	7.5.6.1 жалпы таныс тақырыптард	8.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарды	9.5.6.1 әр түрлі сабақтастырғы

ҚОБА

тақырып тарда негізгі сабақтастыр ғыш жалғаулық тарды қолда нып, біршама қолдау мен сөйлемді абзац қа логикалық біріктіру	тақырып тарда негізгі сабақ тастырғыш жалғаулықтар ды қолданып, шамалы қолдау мен сөйлемді абзацқа логика лық біріктіру	а негізгі сабақтастырғ ыш жалғаулық тарды қолда нып, сөйлемді абзацқа логика лық біріктіру	негізгі сабақтастырғ ыш жалғаулықтар ды қолданып, өз бетімен сөйлемді абзацқа логика лық біріктіру	ш жалғаулықтард ы қолданып жалпы таныс және оқу тақырып тарына қатысты мәтіндерді жазу
5.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы кейбір жазбаша жанрларда мәтін деңгейіне сәйкес формат ты біршама қолдаумен қолдану	6.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы әр түрлі жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен пайдалану	7.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы әр түрлі жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес формат ты шамалы қолдаумен пайдалану	8.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты шамалы қолдаумен пайдалану	9.5.7.1 жалпы және бірқатар оқу тақырыптарын да ғы шексіз жазбаша жанрларда үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты дербес қолдану
5.5.8.1 кейбір жалпы тақырыптард а жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу	6.5.8.1 кейбір жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу	7.5.8.1 әртүрлі жалпы таныс және оқу тақырыптард а жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу	8.5.8.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу	9.5.8.1 шексіз жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
5.5.9.1 бірқатар жалпы таныс тақырыптард а ғы мәтін деңге йіндегі жазба ша жұмыстарда	6.5.9.1 бірқатар жалпы таныс және оқу тақырыптары нда ғы мәтін деңге йіндегі жазбаша	7.5.9.1 әртүрлі жалпы таныс және оқу тақырыптары нда мәтін деңге йіндегі жазба ша жұмыстарда	8.5.9.1 жалпы таныс және оқу тақы рыптарында мәтін деңгейін дегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгіле рін орта	9.5.9.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарын да мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс

ҚОБА

тыныс белгіле рін орынды сауаттылықп ен қолдану	жұмыстарда ты ныс белгілерін орынды сауаттылықпе н қолдану	тыныс белгіле рін орынды сауаттылықп ен қолдану	деңгей дегі сауаттылық пен қолдану	белгілерін сауатты қолдану

6. «Ағылшын тілін қолдану» (use of English):

5-сынып	6-сынып	7-сынып	8- сынып	9- сынып
орташадан төмен деңгей 2	орташадан жоғары деңгей 2	төмен деңгей 1	орташа деңгей 1	жоғары деңгей 1
5.6.1.1 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырып тары бойынша тиісті санала тын және саналмайтын зат есімдерді, оның ішінде мезгіл мен орналасу жерін сипаттайтын жалпы фразаларды орынды қолдану	6.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен орналасу жерін сипаттай тын күрделі атаулы фразаларды және дерексіз зат есімдерді қолдану	7.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану	8.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар бейтаныс тақырыптар бойынша кейбір дерексіз құрамды зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды пайдалану	9.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар бейтаныс тақырыптар бойынша әр түрлі дерексіз құрамды зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды пайдалану
5.6.2.1 "many, much, a lot of, a few" сөздерін таныс жалпы және оқу тақырыптары нда шектеулі жиынтықта қолдану	6.6.2.1 "more, little, few less, fewer not as many, not as much" сияқты сөздерді таныс, жалпы және оқу тақырыптары нда кеңейтілген жиынтықта	7.6.2.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін too much, too many, none	8.6.2.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін "several, plenty, a large /small number /amount"	9.6.2.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер және атаулы топтар үшін есептік сан есімдерді

	қолдану	any, enough сөздерімен қоса есептік сан есімдерді қолдану	сөздерімен қоса есептік сан есімдерді қолдану	қолдану
5.6.3.1 жалпы және оқу тақырыптарында заттарды сипаттауда сын есімдерді, оның ішінде тәуелдік сын есімдерді қолдану, салыстыру үшін қарапайым бірбуынды және екібуынды сын есімді (салыстырмалы және таңдаулы шырай) қолдану	6.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда шектеулі жиынтық бойынша салыстырмалы және таңдаулы шырайда алуан түрлі сын есімдермен ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын сын есімдерді қолдану	7.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша сын есім ретінде жалпы есімшені қолдану және зат есімнің алдына сын есімді дұрыс қою	8.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша мысалы, as…as, much деңгейлерін көрсету үшін есімше мен салыстырмалы құрылым ретінде әр түрлі қарапайым сын есім мен күрделі сын есімді қолдану	9.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі қарапайым сын есімдермен күрделі сын есімдерді деңгейі мен күшейтпелі сын есім көмегімен есімше ретінде салыстырмалы құрылымдарды, әр түрлі қарапайым сын есімдермен күрделі сын есімдерді қолдану
5.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша any, no each, every сөздерін пайдалану	6.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі көрсеткіштерді, оның ішінде all, other сөздерін қолдану	7.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі көрсеткіштерді, оның ішінде neither, either сөздерін қолдану	8.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алдын ала анықтау рөлінде all, half, both [of] сөздерімен бірге анықтаушы сөздерді қолдану	9.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алдын ала анықтаушы және анықтаушы сөздерді қолдану
5.6.5.1 жалпы таныс	6.6.5.1 жалпы таныс	7.6.5.1 жалпы таныс	8.6.5.1 жалпы таныс	9.6.5.1 жалпы таныс

ЖОБА

және оқу тақырыптарында сұрақтарды, оның ішінде whose, how often , how long кеңейтілген жиынтықта қолдану	және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі уақыттық формаларды құрайтын сұрақтарды қолдану	және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі уақыттық формаларды құрайтын сұрақтарды қолдану	және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі уақыттық және модальдық формаларды құрайтын сұрақтарды қолдану	және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану
5.6.6.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік есімдік, сілтеу есімдігі мен some, any, something, nothing anything сандық есімдіктерін қолдану	6.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік, сілтеу және сандық есімдіктерін someone somebody, everybody, no-one қолдану	7.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша mine, yours, ours, theirs, hers, his, myself, yourself, themselves қоса өздік және еріксіз есімдіктерді қолдану	8.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша есімдіктерді, оның ішінде anybody, anyone, anything белгісіз есімдігі мен everyone, everything, none, more, less, a few сандық есімдіктерді қолдану	9.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша қатыстық, сілтеу, белгісіз және есептік есімдіктерді және өздік есімдіктердің кең санын қолдану
5.6.7.1 таныс жалпы тақырыптарында шектеулі ортасы бойынша [белгісіз шақта] болған оқиғаны жеткізіп беру үшін аяқталған формада тұрған	6.6.7.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша аяқталмаған, белгісіз өткен шақты жеткізу үшін қарапайым аяқталған шақты қолдану	7.6.7.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша таяуда болған, белгісіз және аяқталмаған өткен шақты жеткізу үшін алуан түрлі қарапайым аяқталған шақ формаларын	8.6.7.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша таяуда болған, белгісіз және аяқталмаған өткен шақты жеткізу үшін алуан түрлі қарапайым аяқталған шақ формаларын қолдану	9.6.7.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алуан түрлі қарапайым аяқталған, сонымен бірге пассивті формаларды, мезгіл пысықтауыштарын қолдану

ЖОБА

жалпы етістіктерді (қолдану		қолдану		
5.6.8.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары на қатысты нақты жоспарлар туралы әңгімелеу барысында болжау үшін келер шақтың «болады» және «жиналу» формаларын пайдалану	6.6.8.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары на қатысты уәде беру, ұсыныс, және болжау жасау үшін келер шақтың «болады» формасын пайдалану	7.6.8.1 көптеген таныс жалпы және дағдылы оқу тақырыптары на қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, сонымен бірге болашақ мағынасында ұзартылған осы шақты пайдалану	8.6.8.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары на қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, оның ішінде созылмалы осы шақ пен келер шақ мағынасындағы жай осы шақ формаларын қолдану	9.6.8.1 таныс және жалпы оқу тақырыптары на қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, сонымен бірге кейбір пассивтерді қолдану
5.6.9.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты күнделікті өмірдегі рәсім дерді, әдеттерді және жағдайларды сипаттау үшін жай осы шақ және жай өткен шақ, ережеге бағынатын және бағынбайтын формаларды қолдану	6.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай осы және өткен шақтардың белсенді және кейбір пассивті формаларын дұрыс қолдану	7.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай осы және өткен шақтардың және жетілдірілген жай формаларын дұрыс қолдану	8.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақтың әртүрлі формаларын орынды қолдану	9.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздерде осы және өткен шақтардың белсенді және пассивті жетілдірілген жай формаларын түрлерін дұрыс қолдану
5.6.10.1	6.6.10.1	7.6.10.1	8.6.10.1	9.6.10.1

шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және келер шақ мағынасындағы созылмалы нақ осы шақ формаларын қолдану	шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бұрын болған іс-әрекет және оның түрін көрсету үшін созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын қолдану	таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын қолдану	көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын, сонымен қатар ырықсыз етістіктің кейбір формаларын қолдану	көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын, сонымен қатар ырықсыз етістіктің үздіксіз кеңейіп отыратын кейбір формаларын қолдану
5.6.11.1 шектеулі таныс жалпы оқу және тақырыптары бойынша be / look / sound / feel / taste / smell like және be made of қолдану	6.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ортақ жақсыз етісті it және there сөздерімен бірге қолдану	7.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш жасау үшін төлеу сөздің кйбір формаларын қолдану	8.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәлімдеме жасау, сұрақ қою үшін айту, сұрау, баяндау, сонымен қатар тілекті қоса алғандағы төлеу сөздердің кейбір формаларын қолдану	9.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша хабарлы, сұрау лы және бұйрық сөйлемдердегі төлеу сөздерде know, wonder on сөздерімен бірге келетін жанама сұрақтарды қолдану
5.6.12.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын	6.6.12.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары көпшілігі бойынша түрлі үстеулерді,	7.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын	8.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ереже ге бағынатын	9.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағына тын

ЖОБА

және ережеге бағынбайтын үстеулер, негізгі және салыстырмалы формалар, жиілік пен мезгіл үстеулерін last week, yesterday қолдану	оның ішінде мөлшерді білдіретін too, not enough, quite, rather үстеулерін қолдану	және ережеге бағынбайтын салыстырмалы дәрежелі үстеулердің құрылымдарынқолдану	және ережеге бағынбайтын үстеулермен бір ге not as quickly as/far less quickly сөздерін қолдану, етістік тің алдында, етістік тің артында және етістіктің соңында келе тін үстеулердің көп теген түрлерін қолдану	және ере жеге бағынбай тын үстеулердің әртүрлі салыс тырмалы форма ларын қолдану, етістіктің алдында, етіс тіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің көптеген түрін қолдану
5.6.13.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мүмкіндікті көрсету үшін might may could қолдану	6.6.13.1 көптеген кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальды формаларды, оның ішінде mustn't (тыйым) need (қажеттілік) should (ұсыныс) сөздерін қолдану	7.6.13.1 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызмет үшін әртүрлі модальды формаларды қолдану	8.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша міндет, қажеттілік, мүм кіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салу тәрізді әр түрлі мақсатты білдіре тін модальды формалардың көптеген түрле рін қолдану	9.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүр лі мақсаттағы модальды форма ларды, өкініш пен сынды білдіру үшін өткен шақтағы should/ shouldn't have to модаль ды формаларын қолдану
5.6.14.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша уақыт және орналасу	6.6.14.1 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары на қатысты әрекетті кім және қандай	7.6.14.1 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қарапайым көмекші сөз	8.6.14.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдер мен сын есімдердің	9.6.14.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімдердің алдында

ҚОБА

жері туралы айту үшін көмекші сөздерді қолда ну, тақырыпты белгілеу үшін, заттарды сипат тау үшін көмек ші сөздерді, қозғалыс бағы тын көрсету үшін to, into, out of, from, towards көмек ші сөздерін қолдану	құралдарды қолданумен орындағанын білдіру үшін уақыт, орналас қан жерді және бағытты білдіре тін көмекші сөздердің алуан түрін, қарапа йым көмекші сөз тіркестерде зат есім мен сын есім алдында көмекші сөздерді қолдану	тіркестерде зат есім мен сын есім алдында көмекші сөздерді қолдану	алдында кейбір көмекші сөздерді қолдану, сын есімдерден кейін келетін тәуелді көмекші сөздерді қалайша қолдану керектігін көрсету үшін as, like to көмекші сөздерін қолдану	көмек ші сөздердің көптеген түрін қолдану, зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздер ді және етістік терден соң келетін көмекші сөздерді қолдану
5.6.15.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында инфинитив формасындағы verb / verb + ing негізгі етістіктерді қолдану	6.6.15.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында инфинитив формасындағы verb / verb + ing негізгі етістіктерді қолдану	7.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарда саны шектеулі етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитив формаларын қолдану, саны шектеулі етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасын қолдану, фразалық етістіктерді және	8.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарда шектеулі етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитив формаларын қолдану, шектеулі етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасын қолдану, көмекші сөздер формасындағы етістіктерді және	9.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарға етістіктер мен сын есімдердің шектеулі санынан кейін инфинитив формаларын қолдану, етістіктер мен көмекші сөздердің шектеулі санынан кейін герундий форма сын, көмекші сөздер форма сындағы етістік терді және фразалық етіс

ЖОБА

		етістіктерді қолдана бастау	фразалық етістіктерді қолдану	тіктерді қолдану
5.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырып тары аясында ғы шағын мәтіндерде сөйлем бөлікте рін байлыныс тыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықта рын қолдану	6.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы шағын мәтіндер де сөйлем бөлік терін байлыныс тыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтар ын қолдану	7.6.16.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары үшін түрлі жалғаулықта рды қолдану	8.6.16.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша себептерді түсіндіру үшін әртүрлі жалғаулықтар ды мысалы, since, as, so ... that, such a ... that құрылымдары н қолдану	9.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлем бөліктерін байлыныстыр у үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтар ын қолдану
5.6.17.1 жекелеген және таныс тақырыптарғ а осы және өткен шақтағы әрекеттерді сипаттау үшін when бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану	6.6.17.1 нақты ақпаратты сипаттау үшін жалпы таныс және оқу тақырыптары аясында if бар бағыныңқы сөйлемдерді (нөлдік шартты сөйлемдерде) where бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану, before / after бар (өткен шақ мағынадағы) бағыныңқы сөйлемдерді қолдану, which, who, that, where бар салыстырмал	7.6.17.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша think know believe hope, say, tell бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану, sure, certain бар бағыныңқы сөйлемдерді, which, who, that, where бар салыстырмал ы анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану	8.6.17.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша екінші бағыныңқы сөйлемде шартты if / unless / if only және wish [that] [present reference] шарттарын, “why” сөзі бар анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану	9.6.17.1 үшінші логикалық құрылымда if / if only қолдану, which сөзін қосып салыстырмал ы бағыныңқы сөйлемдерді қолдану

ЖОБА

	ы анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану			

16. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

17. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
Үйде және үйден тыс жерде	Мазмұны	5.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 5.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 5.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 5.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
	Тыңдалым	5.2.1.1 сыныптағы нұсқаулар жүйелілігін қолдаумен түсіну; 5.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптары ның қарапайым сұрақтарын көмексіз түсіну; 5.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның бірқатарын да қысқаша сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны қолдаумен анықтау; 5.2.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптарында мұғалімнің көмегі көрсетілген қарапайым сөйлесудегі сөйлеушінің ойын анықтау
	Айтылым	5.3.1.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында сөйлем деңгейінде өзі және

ЖОБА

		басқалар туралы негізгі ақпарат беру; 5.3.2.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 5.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 5.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу; 5.3.7.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	5.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 5.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің шамалы көмегімен түсіну; 5.4.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау
	Жазылым	5.5.1.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жұмыстарды жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 5.5.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы абзацта сөйлемдерді мұғалімнің қолдауымен жүйелі жазу; 5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейінде сипаттай отырып мұғалімнің қолдауымен нақты мәліметтерді жазу; 5.5.6.1 кейбір жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, біршама қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 5.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы кейбір жазбаша жанрларда мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен қолдану
	Ағылшын тілін	5.6.1.1 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырып тары бойынша тиісті санала тын

ЖОБА

	қолдану	және саналмайтын зат есімдерді, оның ішінде мезгіл мен орналасу жерін сипаттайтын жалпы фразаларды орынды қолдану; 5.6.3.1 жалпы және оқу тақырып тарында заттарды сипаттаудасын есімдерді, оның ішінде тәуелдік сын есімдерді қолдану, салыстыру үшін қарапайым бірбуынды және екібуынды сын есімді (салыс тырмалы және таңдаулы шырай) қолдану; 5.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша any, no each, every сөздерін пайдалану; 5.6.6.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік есімдік, сілтеу есімдігі мен some, any, something, nothing anything сандық есімдіктерін қолдану; 5.6.8.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты нақты жоспарлар туралы әңгімелеу барысында болжау үшін келер шақтың «болады» және «жиналу» формаларын пайдалану; 5.6.11.1 шектеулі таныс жалпы оқу және тақырыптары бойынша be / look / sound / feel / taste / smell like және be made of қолдану; 5.6.12.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын үстеулер, негізгі және салыстырмалы формалар, жиілік пен мезгіл үстеулерін last week, yesterday қолдану; 5.6.14.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша уақыт және орналасу жері туралы айту үшін көмекші сөздерді қолдану, тақырыпты белгілеу үшін, заттарды сипаттау үшін көмекші сөздерді, қозғалыс бағытын көрсету үшін to, into, out of, from, towards көмекші сөздерін қолдану
Тірі организмдер	Мазмұны	5.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 5.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 5.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті

ЖОБА

		болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 5.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту
	Тыңдалым	5.2.1.1 сыныптағы нұсқаулар жүйелілігін қолдаумен түсіну; 5.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптары ның қарапайым сұрақтарын көмексіз түсіну; 5.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзақ әңгімеде негізгі ойларды қолдаумен отырып түсіну; 5.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның бірқатарын да қысқаша сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны қолдаумен анықтау
	Айтылым	5.3.1.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында сөйлем деңгейінде өзі және басқалар туралы негізгі ақпарат беру; 5.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 5.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу; 5.3.7.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	5.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 5.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің шамалы көмегімен түсіну; 5.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа мәтіндерді мұғалімнің шамалы көмегі арқылы оқу; 5.4.6.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 5.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды мұғалімнен

ЖОБА

		шамалы көмекпен қолдану; 5.4.9.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарында қарапайым қысқа мәтіндерде дерек пен пікірдің айырмашылығын анықтау
	Жазылым	5.5.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы абзацта сөйлемдерді мұғалімнің қолдауымен жүйелі жазу; 5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейінде сипаттай отырып мұғалімнің қолдауымен нақты мәліметтерді жазу; 5.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы кейбір жазбаша жанрларда мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен қолдану; 5.5.8.1 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	5.6.1 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырып тары бойынша тиісті санала тын және саналмайтын зат есімдерді, оның ішінде мезгіл мен орналасу жерін сипаттайтын жалпы фразаларды орынды қолдану; 5.6.3.1 жалпы және оқу тақырып тарында заттарды сипаттауда сын есімдерді, оның ішінде тәуелдік сын есімдерді қолдану, салыстыру үшін қарапайым бірбуынды және екібуынды сын есімді (салыс тырмалы және таңдаулы шырай) қолдану; 5.6.9.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты күнделікті өмірдегі рәсімдерді, әдеттерді және жағдайларды сипаттау үшін жай осы шақ және жай өткен шақ, ережеге бағынатын және бағынбайтын формаларды қолдану; 5.6.13.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мүмкіндікті көрсету үшін might may could қолдану; 5.6.15.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында инфинитив формасындағы verb / verb + ing негізгі етістіктерді қолдану
2 тоқсан		

ЖОБА

Құндылықтар	Мазмұны	5.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 5.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 5.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 5.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
	Тыңдалым	5.2.1.1 сыныптағы нұсқаулар жүйелілігін қолдаумен түсіну; 5.2.2.1 жеке басына қатысты мәліметтерді ұсыну туралы қарапайым сұрақтарды түсіну; 5.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның бірқатарын да қысқаша сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны қолдаумен анықтау; 5.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ сөйлесуді, оның ішінде әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	5.3.3.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін сөйлеммен жеткізу; 5.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарийлерге біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 5.3.5.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында базалық деңгейде ақпарат алмасуда өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену; 5.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу; 5.3.7.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	5.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 5.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің шамалы көмегімен түсіну; 5.4.3.1 кейбір

ЖОБА

		таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректемелерін түсіну; 5.4.6.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
	Жазылым	5.5.1.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жұмыстарды жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейінде сипаттай отырып мұғалімнің қолдауымен нақты мәліметтерді жазу; 5.5.4.1 жеке ақпарат беру үшін ұзақ сөйлемдерді абзац көлемінде мұғалімнің қолдауымен жазу; 5.5.5.1 сөйлемдерді негізгі сабақтастыр ғыш жалғаулықтарды пайдаланып мұғалімнің көмегінсіз өз бетімен байланыстыру; 5.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы кейбір жазбаша жанрларда мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен қолдану; 5.5.8.1 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	5.6.1.1 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырып тары бойынша тиісті санала тын және саналмайтын зат есімдерді, оның ішінде мезгіл мен орналасу жерін сипаттайтын жалпы фразаларды орынды қолдану; 5.6.2.1 "many, much, a lot of, a few" сөздерін таныс жалпы және оқу тақырыптарында шектеулі жиынтықта қолдану; 5.6.3.1 жалпы және оқу тақырып тарында заттарды сипаттауда сын есімдерді, оның ішінде тәуелдік сын есімдерді қолдану, салыстыру үшін қарапайым бірбуынды және екібуынды сын есімді (салыс тырмалы және таңдаулы шырай) қолдану; 5.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарында сұрақтарды, оның ішінде whose, how often , how long кеңейтілген

ЖОБА

		жиынтықта қолдану; 5.5.6.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік есімдік, сілтеу есімдігі мен some, any, something, nothing, anything сандық есімдіктерін қолдану; 5.6.7.1 таныс жалпы тақырыптарында шектеулі ортасы бойынша [белгісіз шақта] болған оқиғаны жеткізіп беру үшін аяқталған формада тұрған жалпы етістіктерді қолдану; 5.6.13.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мүмкіндікті көрсету үшін might may could қолдану; 5.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байлыныстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану; 5.6.17.1 жекелеген және таныс тақырыптарға осы және өткен шақтағы әрекеттерді сипаттау үшін when бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
Мамандықтар әлемі	Мазмұны	5.1.2 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 5.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 5.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 5.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту
	Тыңдалым	5.2.1.1 сыныптағы нұсқаулар жүйелілігін қолдаумен түсіну; 5.2.5.1 әр түрлі оқу тақырыптарында қысқаша сөйлесуде арнайы ақпараттар мен бөлімдердің көп бөлігін қолдаумен түсіну; 5.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның бірқатарын да қысқаша сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны қолдаумен анықтау; 5.2.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптарында мұғалімнің көмегі көрсетілген қарапайым сөйлесудегі сөйлеушінің ойын анықтау

ЖОБА

	Айтылым	5.3.2.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 5.3.3.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін сөйлеммен жеткізу; 5.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарийлерге біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 5.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу; 5.3.7.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	5.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа мәтіндерді мұғалімнің шамалы көмегі арқылы оқу; 5.4.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 5.4.6.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 5.4.7.1 бірқатар жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтіннге тән қасиеттерді анықтау
	Жазылым	5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейінде сипаттай отырып мұғалімнің қолдауымен нақты мәліметтерді жазу; 5.5.6.1 кейбір жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, біршама қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 5.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы кейбір жазбаша жанрларда мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен қолдану; 5.5.8.1 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 5.5.9.1 бірқатар жалпы таныс тақырыптардағы мәтін деңгейіндегі

ЖОБА

		жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орынды сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	5.6.1 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырып тары бойынша тиісті санала тын және саналмайтын зат есімдерді, оның ішінде мезгіл мен орналасу жерін сипаттайтын жалпы фразаларды орынды қолдану; 5.6.2 "many, much, a lot of, a few" сөздерін таныс жалпы және оқу тақырыптарында шектеулі жиынтықта қолдану; 5.6.6.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік есімдік, сілтеу есімдігі мен some, any, something, nothing, anything сандық есімдіктерін қолдану; 5.6.9.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты күнделікті өмірдегі рәсімдерді, әдеттерді және жағдайларды сипаттау үшін жай осы шақ және жай өткен шақ, ережеге бағынатын және бағынбайтын формаларды қолдану; 5.6.10.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және келер шақ мағынасындағы созылмалы нақ осы шақ формаларын қолдану; 5.6.14.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша уақыт және орналасу жері туралы айту үшін көмекші сөздерді қолдану, тақырыпты белгілеу үшін, заттарды сипаттау үшін көмекші сөздерді, қозғалыс бағытын көрсету үшін to, into, out of, from, towards көмекші сөздерін қолдану; 5.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байланыстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану; 5.6.17.1 жекелеген және таныс тақырыптарға осы және өткен шақтағы әрекеттерді сипаттау үшін when бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
3 тоқсан		
Жасампаздық	Мазмұны	5.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 5.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті

ЖОБА

		болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 5.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 5.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 5.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 5.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	5.2.1.1 сыныптағы нұсқаулар жүйелілігін қолдаумен түсіну; 5.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзақ әңгімеде негізгі ойларды қолдаумен отырып түсіну; 5.2.5.1 әр түрлі оқу тақырыптарын да қысқаша сөйлесуде арнайы ақпараттар мен бөлімдердің көп бөлігін қолдаумен түсіну; 5.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның бірқатарын да қысқаша сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны қолдаумен анықтау; 5.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ сөйлесуді, оның ішінде әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	5.3.1.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында сөйлем деңгейінде өзі және басқалар туралы негізгі ақпарат беру; 5.3.3.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін сөйлеммен жеткізу; 5.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарийлерге біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 5.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу; 5.3.7.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 5.3.8.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы қарапайым оқиғаларды мазмұндау

ЖОБА

	Оқылым	5.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 5.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің шамалы көмегімен түсіну; 5.4.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректемелерін түсіну; 5.4.6.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
	Жазылым	5.5.1.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жұмыстарды жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейінде сипаттай отырып мұғалімнің қолдауымен нақты мәліметтерді жазу; 5.5.4.1 жеке ақпарат беру үшін ұзақ сөйлемдерді абзац көлемінде мұғалімнің қолдауымен жазу; 5.5.6.1 кейбір жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, біршама қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 5.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы кейбір жазбаша жанрларда мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	5.6.1.1 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырып тары бойынша тиісті санала тын және саналмайтын зат есімдерді, оның ішінде мезгіл мен орналасу жерін сипаттайтын жалпы фразаларды орынды қолдану; 5.6.3.1 жалпы және оқу тақырып тарында заттарды сипаттауда сын есімдерді, оның ішінде тәуелдік сын есімдерді қолдану, салыстыру үшін қарапайым бірбуынды және екібуынды сын есімді (салыс

ЖОБА

		тырмалы және таңдаулы шырай) қолдану; 5.6.6.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік есімдік, сілтеу есімдігі мен some, any, something, nothing, anything сандық есімдіктерін қолдану; 5.6.10.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және келер шақ мағынасындағы созылмалы нақ осы шақ формаларын қолдану; 5.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байлыныстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану
Оқу (қызығып оқимыз)	Мазмұны	5.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 5.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 5.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 5.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 5.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
	Тыңдалым	5.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптары ның қарапайым сұрақтарын көмексіз түсіну; 5.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзақ әңгімеде негізгі ойларды қолдаумен отырып түсіну; 5.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның бірқатарын да қысқаша сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны қолдаумен анықтау; 5.2.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптарында мұғалімнің көмегі көрсетілген қарапайым сөйлесудегі сөйлеушінің; 5.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ сөйлесуді, оның ішінде әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	5.3.2.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 5.3.3.1 бірқатар жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптары аясында пікірін сөйлеммен жеткізу; 5.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу; 5.3.7.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 5.3.8.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы қарапайым оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	5.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 5.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің шамалы көмегімен түсіну; 5.4.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректемелерін түсіну; 5.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа мәтіндерді мұғалімнің шамалы көмегі арқылы оқу; 5.4.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 5.4.6.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 5.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды мұғалімнен шамалы көмекпен қолдану; 5.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды мұғалімнен шамалы көмекпен қолдану; 5.4.9.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарында қарапайым қысқа мәтіндерде дерек пен пікірдің айырмашылығын анықтау

ЖОБА

	Жазылым	5.5.1.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жұмыстарды жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 5.5.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы абзацта сөйлемдерді мұғалімнің қолдауымен жүйелі жазу; 5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейінде сипаттай отырып мұғалімнің қолдауымен нақты мәліметтерді жазу; 5.5.4.1 жеке ақпарат беру үшін ұзақ сөйлемдерді абзац көлемінде мұғалімнің қолдауымен жазу; 5.5.5.1 сөйлемдерді негізгі сабақтастыр ғыш жалғаулықтарды пайдаланып мұғалімнің көмегінсіз өз бетімен байланыстыру; 5.5.6.1 кейбір жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, біршама қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 5.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы кейбір жазбаша жанрларда мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен қолдану
Ғажайыптар әлемінде	Мазмұны	5.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 5.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 5.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 5.1.10 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	5.2.1.1 сыныптағы нұсқаулар жүйелілігін қолдаумен түсіну; 5.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзақ әңгімеде негізгі ойларды қолдаумен отырып түсіну; 5.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның бірқатарын да қысқаша сөйлесу мәнмәтінінен мағынаны қолдаумен анықтау; 5.2.7.1 бірқатар жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптарында мұғалімнің көмегі көрсетілген қарапайым сөйлесудегі сөйлеушінің
	Айтылым	5.3.3.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін сөйлеммен жеткізу; 5.3.5.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында базалық деңгейде ақпарат алмасуда өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену; 5.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу; 5.3.7.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	5.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 5.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің шамалы көмегімен түсіну; 5.4.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректемелерін түсіну; 5.4.6.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
	Жазылым	5.5.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы абзацта сөйлемдерді мұғалімнің қолдауымен жүйелі жазу; 5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейінде сипаттай отырып мұғалімнің қолдауымен нақты мәліметтерді жазу; 5.5.6.1 кейбір жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, біршама қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 5.5.8.1 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 5.5.9.1 бірқатар жалпы таныс тақырыптардағы мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін

ЖОБА

		орынды сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	5.6.1.1 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырып тары бойынша тиісті санала тын және саналмайтын зат есімдерді, оның ішінде мезгіл мен орналасу жерін сипаттайтын жалпы фразаларды орынды қолдану; 5.6.3.1 жалпы және оқу тақырып тарында заттарды сипаттауда сын есімдерді, оның ішінде тәуелдік сын есімдерді қолдану, салыстыру үшін қарапайым бірбуынды және екібуынды сын есімді (салыс тырмалы және таңдаулы шырай) қолдану; 5.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша any, no each, every сөздерін пайдалану; 5.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарында сұрақтарды, оның ішінде whose, how often , how long кеңейтілген жиынтықта қолдану; 5.6.6.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік есімдік, сілтеу есімдігі мен some, any, something, nothing anything сандық есімдіктерін қолдану; 5.6.7.1 таныс жалпы тақырыптарында шектеулі ортасы бойынша [белгісіз шақта] болған оқиғаны жеткізіп беру үшін аяқталған формада тұрған жалпы етістіктерді қолдану; 5.8 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты нақты жоспарлар туралы әңгімелеу барысында болжау үшін келер шақтың «болады» және «жиналу» формаларын пайдалану; 5.6.9.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты күнделікті өмірдегі рәсімдерді, әдеттерді және жағдайларды сипаттау үшін жай осы шақ және жай өткен шақ, ережеге бағынатын және бағынбайтын формаларды қолдану; 5.6.14.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша уақыт және орналасу жері туралы айту үшін көмекші сөздерді қолдану, тақырыпты белгілеу үшін, заттарды сипаттау үшін көмекші

ЖОБА

		сөздерді, қозғалыс бағытын көрсету үшін to, into, out of, from, towards көмекші сөздерін қолдану; 5.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байланыстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану; 5.6.17.1 жекелеген және таныс тақырыптарға осы және өткен шақтағы әрекеттерді сипаттау үшін when бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
4 тоқсан		
Спорт	Мазмұны	5.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 5.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 5.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 5.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 5.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту
	Тыңдалым	5.2.1.1 сыныптағы нұсқаулар жүйелілігін қолдаумен түсіну; 5.2.2.1 жеке басына қатысты мәліметтерді ұсыну туралы қарапайым сұрақтарды түсіну; 5.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптары ның қарапайым сұрақтарын көмексіз түсіну; 5.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзақ әңгімеде негізгі ойларды қолдаумен отырып түсіну; 5.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ сөйлесуді, оның ішінде әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	5.3.1.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында сөйлем деңгейінде өзі және басқалар туралы негізгі ақпарат беру; 5.3.2.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым

ЖОБА

		сұрақтар қою; 5.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарийлерге біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 5.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу; 5.3.7.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	5.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 5.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің шамалы көмегімен түсіну; 5.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа мәтіндерді мұғалімнің шамалы көмегі арқылы оқу; 5.4.6.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 5.4.7.1 бірқатар жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтіннге тән қасиеттерді анықтау
	Жазылым	5.5.1.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жұмыстарды жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 5.5.4.1 жеке ақпарат беру үшін ұзақ сөйлемдерді абзац көлемінде мұғалімнің қолдауымен жазу; 5.5.6.1 кейбір жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, біршама қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру
	Ағылшын тілін қолдану	5.6.1.1 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырып тары бойынша тиісті санала тын және саналмайтын зат есімдерді, оның ішінде мезгіл мен орналасу жерін сипаттайтын жалпы фразаларды орынды қолдану; 5.6.2.1 "many, much, a lot of, a few" сөздерін

ЖОБА

		таныс жалпы және оқу тақырыптарында шектеулі жиынтықта қолдану; 5.6.3.1 жалпы және оқу тақырып тарында заттарды сипаттауда сын есімдерді, оның ішінде тәуелдік сын есімдерді қолдану, салыстыру үшін қарапайым бірбуынды және екібуынды сын есімді (салыс тырмалы және таңдаулы шырай) қолдану; 5.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша any, no each, every сөздерін пайдалану 5.6.6.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік есімдік, сілтеу есімдігі мен some, any, something, nothing, anything сандық есімдіктерін қолдану; 5.6.8.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты нақты жоспарлар туралы әңгімелеу барысында болжау үшін келер шақтың «болады» және «жиналу» формаларын пайдалану; 5.6.10.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және келер шақ мағынасындағы созылмалы нақ осы шақ формаларын қолдану; 5.6.12.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын үстеулер, негізгі және салыстырмалы формалар, жиілік пен мезгіл үстеулерін last week, yesterday қолдану; 5.6.13.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мүмкіндікті көрсету үшін might may could қолдану; 5.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байлыныстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану; 5.6.14.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша уақыт және орналасу жері туралы айту үшін көмекші сөздерді қолдану, тақырыпты белгілеу үшін, заттарды сипаттау үшін көмекші сөздерді, қозғалыс бағытын көрсету үшін to, into, out of, from, towards көмекші

ЖОБА

		сөздерін қолдану; 5.6.15.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында инфинитив формасындағы verb / verb + ing негізгі етістіктерді қолдану; 5.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байланыстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану
Демалыс	Мазмұны	5.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 5.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 5.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 5.1.8 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту
	Тыңдалым	5.2.1.1 сыныптағы нұсқаулар жүйелілігін қолдаумен түсіну; 5.2.2.1 жеке басына қатысты мәліметтерді ұсыну туралы қарапайым сұрақтарды түсіну; 5.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптары ның қарапайым сұрақтарын көмексіз түсіну; 5.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ сөйлесуді, оның ішінде әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	5.3.2.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 5.3.3.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін сөйлеммен жеткізу; 5.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарийлерге біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 5.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу
	Оқылым	5.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір қарапайым қысқа

ЖОБА

		мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 5.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің шамалы көмегімен түсіну; 5.4.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректемелерін түсіну; 5.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа мәтіндерді мұғалімнің шамалы көмегі арқылы оқу; 5.4.6.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
	Жазылым	5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейінде сипаттай отырып мұғалімнің қолдауымен нақты мәліметтерді жазу; 5.5.4.1 жеке ақпарат беру үшін ұзақ сөйлемдерді абзац көлемінде мұғалімнің қолдауымен жазу; 5.5.6.1 кейбір жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, біршама қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 5.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы кейбір жазбаша жанрларда мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	5.6.9.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты күнделікті өмірдегі рәсімдерді, әдеттерді және жағдайларды сипаттау үшін жай осы шақ және жай өткен шақ, ережеге бағынатын және бағынбайтын формаларды қолдану; 5.6.10.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және келер шақ мағынасындағы созылмалы нақ осы шақ формаларын қолдану; 5.6.13.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мүмкіндікті көрсету үшін might may could қолдану; 5.6.14.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша уақыт және орналасу жері туралы айту үшін көмекші

ЖОБА

		сөздерді қолдану, тақырыпты белгілеу үшін, заттарды сипаттау үшін көмекші сөздерді, қозғалыс бағытын көрсету үшін to, into, out of, from, towards көмекші сөздерін қолдану; 5.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байланыстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану; 5.6.17.1 жекелеген және таныс тақырыптарға осы және өткен шақтағы әрекеттерді сипаттау үшін when бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану

2) 6-сынып

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
Біздің сынып	Мазмұны	6.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 6.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу
	Тыңдалым	6.2.1.1 сыныптағы шексіз нұсқауларды қолдаумен түсіну; 6.2.2.1 жеке басына қатысты мәліметтерді ұсыну туралы күрделірек сұрақтарды мұғалімнің қолдаумен түсіну; 6.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде арнайы ақпараттар мен бөлімдердің көп бөлігін қолдаумен түсіну
	Айтылым	6.3.1.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында пікірталас деңгейінде өзі және басқалар туралы негізгі ақпарат беру; 6.3.2.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою
	Оқылым	6.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 6.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің көмегінсіз түсіну; 6.4.4.1 көркем және көркем емес

ЖОБА

		әдебиеттердегі кейбір қысқа қарапайым мәтіндерді өз бетімен оқу; 6.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды өз бетімен қолдану; 6.4.9.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптарындағы қарапайым қысқа мәтіндерде дерек пен пікірдің айырмашылығын анықтау
	Жазылым	6.5.1.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 6.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді мұғалімнің қолдауымен жазу; 6.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарына мұғалімнің қолдауымен жеке сезімі мен пікірі туралы жазу; 6.5.6.1 әр түрлі жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, шамалы қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру
	Ағылшын тілін қолдану	6.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен орналасу жерін сипаттай тын күрделі атаулы фразаларды және дерексіз зат есімдерді қолдану; 6.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда шектеулі жиынтық бойынша салыстырмалы және таңдаулы шырайда алуан түрлі сын есімдер мен ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын сын есімдерді қолдану; 6.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай осы және өткен шақтардың белсенді және кейбір пассивті формаларын дұрыс қолдану; 6.6.12.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары көпшілігі бойынша түрлі үстеулерді, оның ішінде мөлшерді білдіретін too, not enough, quite, rather үстеулерін қолдану; 6.6.13.1 көптеген кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальды формаларды,

ЖОБА

		оның ішінде mustn’t (тыйым) need (қажеттілік) should (ұсыныс) сөздерін қолдану; 6.6.15.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында инфинитив формасындағы verb / verb + ing негізгі етістіктерді қолдану
Батырлар	Мазмұны	6.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 6.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 6.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту
	Тыңдалым	6.2.1.1 сыныптағы шексіз нұсқауларды қолдаумен түсіну; 6.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның көпшілігінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны қолдаумен анықтау; 6.2.7.1 шектеулі жалпы және оқу тақырыптарында мұғалімнің көмегі көрсетілген ұзақ сөйлесудегі сөйлеушінің ойын анықтау; 6.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы көпшілік ұзақ сөйлесуді, оның ішінде әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	6.3.3.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында пайымдау элементтерімен өз пікірін сөйлеммен жеткізу; 6.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын пікірталаста анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу; 6.3.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 6.3.8.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптарын дағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	6.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 6.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің көмегінсіз түсіну;

ЖОБА

		6.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа қарапайым мәтіндерді өз бетімен оқу; 6.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
	Жазылым	6.5.1.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 6.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді мұғалімнің қолдауымен жазу; 6.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарына мұғалімнің қолдауымен жеке сезімі мен пікірі туралы жазу; 6.5.8.1 кейбір жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	6.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен орналасу жерін сипаттай тын күрделі атаулы фразаларды және дерексіз зат есімдерді қолдану; 6.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда шектеулі жиынтық бойынша салыстырмалы және таңдаулы шырайда алуан түрлі сын есімдер мен ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын сын есімдерді қолдану; 6.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі уақыттық формаларды құрайтын сұрақтарды қолдану; 6.6.12.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары көпшілігі бойынша түрлі үстеулерді, оның ішінде мөлшерді білдіретін too, not enough, quite, rather үстеулерін қолдану; 6.6.15.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында инфинитив формасындағы verb / verb + ing негізгі етістіктерді қолдану
2 тоқсан		
Жергілікті жер	Мазмұны	6.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану;

ЖОБА

		6.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	6.2.1.1 сыныптағы шексіз нұсқауларды қолдаумен түсіну; 6.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде арнайы ақпараттар мен бөлімдердің көп бөлігін қолдаумен түсіну; 6.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның көпшілігінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны қолдаумен анықтау
	Айтылым	6.3.2.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 6.3.3.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында пайымдау элементтерімен өз пікірін сөйлеммен жеткізу; 6.3.8.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптарын дағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	6.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің көмегінсіз түсіну; 6.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа қарапайым мәтіндерді өз бетімен оқу; 6.4.5.1 ұзын мәтіндерді қоса, кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 6.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды өз бетімен қолдану
	Жазылым	6.5.1.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 6.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді мұғалімнің қолдауымен жазу; 6.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарына мұғалімнің қолдауымен жеке сезімі мен пікірі туралы жазу; 6.5.6.1 әр түрлі жалпы таныс тақырыптарда

ЖОБА

		негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, шамалы қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 6.5.8.1 кейбір жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	6.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда шектеулі жиынтық бойынша салыстырмалы және таңдаулы шырайда алуан түрлі сын есімдер мен ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын сын есімдерді қолдану; 6.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай осы және өткен шақтардың белсенді және кейбір пассивті формаларын дұрыс қолдану; 6.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ортақ жақсыз етісті it және there сөздерімен бірге қолдану; 6.6.14.1 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты әрекетті кім және қандай құралдарды қолданумен орындағанын білдіру үшін уақыт, орналасқан жерді және бағытты білдіретін көмекші сөздердің алуан түрін, қарапайым көмекші сөз тіркестерде зат есім мен сын есім алдында көмекші сөздерді қолдану; 6.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байлыныстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану; 6.6.17.1 нақты ақпаратты сипаттау үшін жалпы таныс және оқу тақырыптары аясында if бар бағыныңқы сөйлемдерді (нөлдік шартты сөйлемдерде) where бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану, before/after бар (өткен шақ мағынадағы) бағыныңқы сөйлемдерді қолдану, which, who, that, where бар салыстырмалы анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
Драма және комедия	Мазмұны	6.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 6.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 6.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 6.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды

ЖОБА

		әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	6.2.1.1 сыныптағы шексіз нұсқауларды қолдаумен түсіну; 6.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде арнайы ақпараттар мен бөлімдердің көп бөлігін қолдаумен түсіну
	Айтылым	6.3.2.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 6.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарийлерге пайымдау элементтеріменбіраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 6.3.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 6.3.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 6.3.8.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптарын дағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	6.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің көмегінсіз түсіну; 6.4.3.1 бірқатар ұзақ мәтіндерді қоса, кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректемелерін түсіну
	Жазылым	6.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді мұғалімнің қолдауымен жазу; 6.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарына мұғалімнің қолдауымен жеке сезімі мен пікірі туралы жазу; 6.5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен қолдаумен қолдану; 6.5.8.1 кейбір жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	6.6.7.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша аяқталмаған, белгісіз өткен шақты жеткізу

ЖОБА

		үшін қарапайым аяқталған шақты қолдану; 6.6.12.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары көпшілігі бойынша түрлі үстеулерді, оның ішінде мөлшерді білдіретін too, not enough, quite, rather үстеулерін қолдану; 6.6.15.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында инфинитив формасындағы verb / verb + ing негізгі етістіктерді қолдану
3 тоқсан		
Денсаулық	Мазмұны	6.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 6.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 6.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 6.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	6.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде арнайы ақпараттар мен бөлімдердің көп бөлігін қолдаумен түсіну; 6.2.7.1 шектеулі жалпы және оқу тақырыптарында мұғалімнің көмегі көрсетілген ұзақ сөйлесудегі сөйлеушінің ойын анықтау
	Айтылым	6.3.1.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында пікірталас деңгейінде өзі және басқалар туралы негізгі ақпарат беру; 6.3.2.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 6.3.3.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында пайымдау элементтерімен өз пікірін сөйлеммен жеткізу; 6.3.4.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарийлерге пайымдау элементтеріменбіраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 6.3.5.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзағырақ әңгімеде өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену;

ЖОБА

		6.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста өз ойын пікірталаста анық және нақты түрде сөйлеммен жеткізу; 6.3.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	6.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа қарапайым мәтіндерді өз бетімен оқу; 6.4.5.1 ұзын мәтіндерді қоса, кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 6.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 6.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды өз бетімен қолдану
	Жазылым	6.5.1.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 6.5.6.1 әр түрлі жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, шамалы қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 6.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы әр түрлі жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен пайдалану; 6.5.8.1 кейбір жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 6.5.9.1 бірқатар жалпы таныс және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орынды сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	6.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен орналасу жерін сипаттай тын күрделі атаулы фразаларды және дерексіз зат есімдерді қолдану; 6.6.2.1 "more, little, few less, fewer not as many, not as much" сияқты сөздерді таныс, жалпы және оқу тақырыптарында кеңейтілген жиынтықта қолдану;

ЖОБА

		6.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда шектеулі жиынтық бойынша салыстырмалы және таңдаулы шырайда алуан түрлі сын есімдер мен ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын сын есімдерді қолдану; 6.6.8.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты уәде беру, ұсыныс, және болжау жасау үшін келер шақтың «болады» формасын пайдалану; 6.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай осы және өткен шақтардың белсенді және кейбір пассивті формаларын дұрыс қолдану; 6.6.10.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бұрын болған іс-әрекет және оның түрін көрсету үшін созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын қолдану; 6.6.13.1 көптеген кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальды формаларды, оның ішінде mustn’t (тыйым) need (қажеттілік) should (ұсыныс) сөздерін қолдану; 6.6.15.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында инфинитив формасындағы verb / verb + ing негізгі етістіктерді қолдану
Саяхат және демалыс	Мазмұны	6.1.2.1 сыныптастары ның кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 6.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 6.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 6.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну
	Тыңдалым	6.2.1.1 сыныптағы шексіз нұсқауларды қолдаумен түсіну; 6.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде арнайы ақпараттар мен бөлімдердің көп бөлігін қолдаумен түсіну; 6.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның көпшілігінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны қолдаумен анықтау; 6.2.7.1 шектеулі жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптарында мұғалімнің көмегі көрсетілген ұзақ сөйлесудегі сөйлеушінің ойын анықтау; 6.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы көпшілік ұзақ сөйлесуді, оның ішінде әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	6.3.3.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында пайымдау элементтерімен өз пікірін сөйлеммен жеткізу; 6.3.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	6.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің көмегінсіз түсіну; 6.4.5.1 ұзын мәтіндерді қоса, кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 6.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 6.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 6.4.9.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптарындағы қарапайым қысқа мәтіндерде дерек пен пікірдің айырмашылығын анықтау
	Жазылым	6.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарына мұғалімнің қолдауымен жеке сезімі мен пікірі туралы жазу; 6.5.6.1 әр түрлі жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, шамалы қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 6.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы әр түрлі жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен пайдалану 6.5.8.1 кейбір жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	6.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен орналасу жерін сипаттай

ЖОБА

		тын күрделі атаулы фразаларды және дерексіз зат есімдерді қолдану; 6.6.2.1 "more, little, few less, fewer not as many, not as much" сияқты сөздерді таныс, жалпы және оқу тақырыптарында кеңейтілген жиынтықта қолдану; 6.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда шектеулі жиынтық бойынша салыстырмалы және таңдаулы шырайда алуан түрлі сын есімдер мен ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын сын есімдерді қолдану; 6.6.7.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша аяқталмаған, белгісіз өткен шақты жеткізу үшін қарапайым аяқталған шақты қолдану; 6.6.8.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты уәде беру, ұсыныс, және болжау жасау үшін келер шақтың «болады» формасын пайдалану; 6.6.10.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бұрын болған іс-әрекет және оның түрін көрсету үшін созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын қолдану
Оқу (қызығып оқимыз)	Мазмұны	6.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 6.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту
	Айтылым	6.3.5.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзағырақ әңгімеде өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену
	Оқылым	6.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 6.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің көмегінсіз түсіну; 6.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа қарапайым мәтіндерді өз бетімен оқу; 6.4.5.1 ұзын мәтіндерді қоса, кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 6.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде

		автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 6.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 6.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды өз бетімен қолдану; 6.4.9.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптарындағы қарапайым қысқа мәтіндерде дерек пен пікірдің айырмашылығын анықтау
	Жазылым	6.5.1.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 6.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді мұғалімнің қолдауымен жазу; 6.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарына мұғалімнің қолдауымен жеке сезімі мен пікірі туралы жазу; 6.5.6.1 әр түрлі жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, шамалы қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 6.5.8.1 кейбір жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 6.5.9.1 бірқатар жалпы таныс және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орынды сауаттылықпен қолдану
4 тоқсан		
Көршілер	Мазмұны	6.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 6.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 6.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу
	Тыңдалым	6.2.1.1 сыныптағы шексіз нұсқауларды қолдаумен түсіну; 6.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары

ЖОБА

		ның көпшілігінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны қолдаумен анықтау; 6.2.7.1 шектеулі жалпы және оқу тақырыптарында мұғалімнің көмегі көрсетілген ұзақ сөйлесудегі сөйлеушінің ойын анықтау; 6.2.7.1 шектеулі жалпы және оқу тақырыптарында мұғалімнің көмегі көрсетілген ұзақ сөйлесудегі сөйлеушінің ойын анықтау; 6.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы көпшілік ұзақ сөйлесуді, оның ішінде әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	6.3.1.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында пікірталас деңгейінде өзі және басқалар туралы негізгі ақпарат беру; 6.3.2.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 6.3.3.1 алуан түрлі жалпы және оқу тақырыптары аясында пайымдау элементтерімен өз пікірін сөйлеммен жеткізу; 6.3.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	6.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 6.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау
	Жазылым	6.5.1.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 6.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді мұғалімнің қолдауымен жазу; 6.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарына мұғалімнің қолдауымен жеке сезімі мен пікірі туралы жазу; 6.5.6.1 әр түрлі жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, шамалы қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру;

ЖОБА

		6.5.8.1 кейбір жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 6.5.9.1 бірқатар жалпы таныс және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орынды сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	6.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен орналасу жерін сипаттай тын күрделі атаулы фразаларды және дерексіз зат есімдерді қолдану; 6.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік, сілтеу және сандық есімдіктерін someone somebody, everybody, no-one қолдану; 6.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай осы және өткен шақтардың белсенді және кейбір пассивті формаларын дұрыс қолдану; 6.6.10.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша бұрын болған іс-әрекет және оның түрін көрсету үшін созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын қолдану; 6.6.13.1 көптеген кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальды формаларды,оның ішінде mustn’t (тыйым) need (қажеттілік) should (ұсыныс) сөздерін қолдану; 6.6.14.1 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты әрекетті кім және қандай құралдарды қолданумен орындағанын білдіру үшін уақыт, орналасқан жерді және бағытты білдіретін көмекші сөздердің алуан түрін, қарапайым көмекші сөз тіркестерде зат есім мен сын есім алдында көмекші сөздерді қолдану; 6.6.15.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында инфинитив формасындағы verb / verb + ing негізгі етістіктерді қолдану
Көлік	Мазмұны	6.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 6.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 6.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану;

ЖОБА

		6.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	6.2.1.1 сыныптағы шексіз нұсқауларды қолдаумен түсіну; 6.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарының кең ортадағы күрделірек сұрақтарын қолдаумен түсіну; 6.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзақ әңгімеде негізгі ойларды шектеулі қолдау көрсетуімен түсіну; 6.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптары ның көпшілігінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны қолдаумен анықтау
	Айтылым	6.3.2.1 көпшілік жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 6.3.7.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 6.3.8.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптарын дағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	6.4.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясындағы қарапайым, қысқа мәтіндерде арнайы ақпаратты мұғалімнің көмегінсіз түсіну; 6.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа қарапайым мәтіндерді өз бетімен оқу; 6.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 6.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 6.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды өз бетімен қолдану
	Жазылым	6.5.6.1 әр түрлі жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, шамалы қолдаумен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 6.5.8.1 кейбір жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу;

ЖОБА

		6.5.9.1 бірқатар жалпы таныс және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орынды сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	6.6.2.1 "more, little, few less, fewer not as many, not as much" сияқты сөздерді таныс, жалпы және оқу тақырыптарында кеңейтілген жиынтықта қолдану; 6.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда шектеулі жиынтық бойынша салыстырмалы және таңдаулы шырайда алуан түрлі сын есімдер мен ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын сын есімдерді қолдану; 6.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі көрсеткіштерді, оның ішінде all, other сөздерін қолдану; 6.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі уақыттық формаларды құрайтын сұрақтарды қолдану; 6.6.8.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты уәде беру, ұсыныс, және болжау жасау үшін келер шақтың «болады» формасын пайдалану; 6.6.15.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында инфинитив формасындағы verb / verb + ing негізгі етістіктерді қолдану; 6.6.17.1 нақты ақпаратты сипаттау үшін жалпы таныс және оқу тақырыптары аясында if бар бағыныңқы сөйлемдерді (нөлдік шартты сөйлемдерде) where бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану, before/after бар (өткен шақ мағынадағы) бағыныңқы сөйлемдерді қолдану, which, who, that, where бар салыстырмалы анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану

3) 7-сынып

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
Хобби және демалыс	Мазмұны	7.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 7.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 7.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы

		мәдениаралық түсінікті дамыту; 7.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
	Тыңдалым	7.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санын, негізгі ойларды шамалы қолдау мен түсіну; 7.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ақпараттың біршама бөлігін шектеулі ортадағы ұзақ сөйлесуде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен түсіну; 7.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде сан алуан ұйғарынды мағынаны шамалы қолдау көрсетумен түсіну
	Айтылым	7.3.1.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану; 7.3.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.3.3.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 7.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіруге әрекеттену; 7.3.7.1 әр түрлі жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	7.4.1.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 7.4.2.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 7.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну, жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 7.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 7.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық нее баспадан шыққан

ЖОБА

		ресурстарды шамалы көмекпен қолдану
	Жазылым	7.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 7.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді шамалы қолдаумен жазу; 7.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 7.5.8.1 әртүрлі жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 7.5.9.1 әртүрлі жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орынды сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	7.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 7.6.2.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін too much, too many, none any, enough сөздерімен қоса есептік сан есімдерді қолдану; 7.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша сын есім ретінде жалпы есімшені қолдану және зат есімнің алдына сын есімді дұрыс қою; 7.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі уақыттық формаларды құрайтын сұрақтарды қолдану; 7.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша mine, yours, ours, theirs, hers, his, myself, yourself, themselves қоса өздік және еріксіз есімдіктерді қолдану; 7.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын салыстырмалы дәрежелі үстеулердің құрылымдарынқолдану;

ЖОБА

		7.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарда саны шектеулі етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитив формаларын қолдану, саны шектеулі етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасын қолдану, фразалық етістіктерді және етістіктерді қолдана бастау; 7.6.17.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша think know believe hope, say, tell бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану, sure, certain бар бағыныңқы сөйлемдерді, which, who, that, where бар салыстырмалы анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
Коммуникациялар және технологиялар	Мазмұны	7.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ақпараттың біршама бөлігін шектеулі ортадағы ұзақ сөйлесуде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен түсіну; 7.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 7.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 7.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 7.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 7.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 7.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	7.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санын, негізгі ойларды шамалы қолдау мен түсіну; 7.2.3.1 жалпы және оқу шектеулі ортадағы кеңейтілген әңгімеде дәлелдің біраз бөлігін шамалы көмекпен түсіну; 7.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің(лердің) ойын қолдаумен анықтау; 7.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптарының кейбірінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны шамалы қолдаумен анықтау; 7.2.7.1 бірқатар ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтай бастау; 7.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын

ЖОБА

		дағы әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	7.3.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.3.3.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 7.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену; 7.3.7.1 әр түрлі жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 7.3.8.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	7.4.1.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 7.4.2.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 7.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну
	Жазылым	7.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 7.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен біршама қолдаумен қолдану; 7.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 7.5.8.1 әртүрлі жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	7.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі көрсеткіштерді, оның ішінде

ЖОБА

		neither, either сөздерін қолдану; 7.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша mine, yours, ours, theirs, hers, his, myself, yourself, themselves қоса өздік және еріксіз есімдіктерді қолдану; 7.6.7.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша таяуда болған, белгісіз және аяқталмаған өткен шақты жеткізу үшін алуан түрлі қарапайым аяқталған шақ формаларын қолдану; 7.6.17.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша think know believe hope, say, tell бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану, sure, certain бар бағыныңқы сөйлемдерді, which, who, that, where бар салыстырмалы анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
2 тоқсан		
Демалыс және саяхат	Мазмұны	7.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 7.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 7.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 7.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 7.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту
	Тындалым	7.2.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санын, негізгі ойларды шамалы қолдау мен түсіну; 7.2.3.1 жалпы және оқу шектеулі ортадағы кеңейтілген әңгімеде дәлелдің біраз бөлігін шамалы көмекпен түсіну; 7.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде сан алуан ұйғарынды мағынаны шамалы қолдау көрсетумен түсіну; 7.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің(лердің) ойын қолдаумен анықтау
	Айтылым	7.3.1.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану; 7.3.2.1 бірқатар жалпы және оқу

		тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.3.3.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 7.3.4.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарийлерге пайымдау элементтерімен біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 7.3.7.1 әр түрлі жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	7.4.1.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 7.4.2.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 7.4.9.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа қарапайым мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	7.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді шамалы қолдаумен жазу; 7.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәледерді бекіту мысалдары және негіздеумен біршама қолдаумен қолдану; 7.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы әр түрлі жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты шамалы қолдаумен пайдалану; 7.5.9.1 әртүрлі жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орынды сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	7.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша сын есім ретінде жалпы есімшені қолдану және зат есімнің алдына сын есімді дұрыс қою; 7.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптары бойынша жай осы және өткен шақтардың және жетілдірілген жай формаларын дұрыс қолдану; 7.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш жасау үшін төлеу сөздің кйбір формаларын қолдану; 7.6.14.1 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қарапайым көмекші сөз тіркестерде зат есім мен сын есім алдында көмекші сөздерді қолдану; 7.6.17.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша think know believe hope, say, tell бар бағыныңқы сөйлемдерді қолдану, sure, certain бар бағыныңқы сөйлемдерді, which, who, that, where бар салыстырмалы анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
Ғарыш және Жер	Мазмұны	7.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 7.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 7.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 7.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 7.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 7.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 7.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	7.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санын, негізгі ойларды шамалы қолдау мен түсіну; 7.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ақпараттың біршама бөлігін шектеулі ортадағы ұзақ сөйлесуде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен түсіну; 7.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің(лердің) ойын қолдаумен анықтау; 7.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптарының кейбірінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны шамалы қолдаумен анықтау;

ЖОБА

		7.2.7.1 бірқатар ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтай бастау; 7.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	7.3.1.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану; 7.3.2.1 бірқатар жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.3.3.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 7.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшінсыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену; 7.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіруге әрекеттену
	Оқылым	7.4.1.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 7.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір ұзақ мәтіндерді оқу; 7.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 7.4.6.1 әр түрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 7.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау
	Жазылым	7.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 7.5.2.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді

ЖОБА

		шамалы қолдаумен жазу; 7.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарына кейбір жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл форма сын қолдаумен қолдану; 7.5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен біршама қолдаумен қолдану; 7.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтар ды қолданып, сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру
	Ағылшын тілін қолдану	7.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 7.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі көрсеткіштерді, оның ішінде neither, either сөздерін қолдану; 7.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша mine, yours, ours, theirs, hers, his, myself, yourself, themselves қоса өздік және еріксіз есімдіктерді қолдану; 7.6.8.1 көптеген таныс жалпы және дағдылы оқу тақырыптарына қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, сонымен бірге болашақ мағынасында ұзартылған осы шақты пайдалану; 7.6.10.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын қолдану; 7.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өтініш жасау үшін төлеу сөздің кйбір формаларын қолдану; 7.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын салыстырмалы дәрежелі үстеулердің құрылымдарынқолдану
3 тоқсан		
Оқу (қызығып оқимыз)	Мазмұны	7.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 7.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу;

ЖОБА

		7.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 7.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 7.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 7.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту
	Тыңдалым	7.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі санын, негізгі ойларды шамалы қолдау мен түсіну; 7.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің(лердің) ойын қолдаумен анықтау; 7.2.7.1 бірқатар ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтай бастау; 7.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	7.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіруге әрекеттену; 7.3.8.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	7.4.2.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 7.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну; 7.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір ұзақ мәтіндерді оқу; 7.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық нее баспадан шыққан ресурстарды шамалы көмекпен қолдану; 7.4.9.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа қарапайым мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді анықтау

ЖОБА

	Жазылым	7.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарына кейбір жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл форма сын қолдаумен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	7.6.2.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін too much, too many, none any, enough сөздерімен қоса есептік сан есімдерді қолдану; 7.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша сын есім ретінде жалпы есімшені қолдану және зат есімнің алдына сын есімді дұрыс қою; 7.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарда саны шектеулі етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитив формаларын қолдану, саны шектеулі етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасын қолдану, фразалық етістіктерді және етістіктерді қолдана бастау
Көңіл көтеру және медиа	Мазмұны	7.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 7.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 7.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 7.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 7.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 7.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту
	Тыңдалым	7.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ақпараттың біршама бөлігін шектеулі ортадағы ұзақ сөйлесуде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен түсіну; 7.2.3.1 жалпы және оқу шектеулі ортадағы кеңейтілген әңгімеде дәлелдің біраз бөлігін шамалы көмекпен түсіну
	Айтылым	7.3.3.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 7.3.4.1 көпшілік жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптары аясында күтпеген комментарийлерге пайымдау элементтерімен біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 7.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшінсыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену; 7.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіруге әрекеттену; 7.3.8.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	7.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну; 7.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір ұзақ мәтіндерді оқу; 7.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 7.4.6.1 әр түрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 7.4.9.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа қарапайым мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	7.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарына кейбір жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл форма сын қолдаумен қолдану; 7.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы әр түрлі жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты шамалы қолдаумен пайдалану
	Ағылшын тілін қолдану	7.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша сын есім ретінде жалпы есімшені қолдану және зат есімнің алдына сын есімді дұрыс қою;

ЖОБА

		7.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі көрсеткіштерді, оның ішінде neither, either сөздерін қолдану; 7.6.7.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша таяуда болған, белгісіз және аяқталмаған өткен шақты жеткізу үшін алуан түрлі қарапайым аяқталған шақ формаларын қолдану; 7.6.13.1 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызмет үшін әртүрлі модальды формаларды қолдану
Табиғи апаттар	Мазмұны	7.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 7.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 7.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 7.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 7.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
	Тыңдалым	7.2.3.1 жалпы және оқу шектеулі ортадағы кеңейтілген әңгімеде дәлелдің біраз бөлігін шамалы көмекпен түсіну; 7.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде сан алуан ұйғарынды мағынаны шамалы қолдау көрсетумен түсіну; 7.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің(лердің) ойын қолдаумен анықтау; 7.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптарының кейбірінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны шамалы қолдаумен анықтау; 7.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	7.3.4.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарийлерге пайымдау элементтерімен біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 7.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен

ЖОБА

		құру, серіктестік, талқылау, келісу үшінсыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену; 7.3.7.1 әр түрлі жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 7.3.8.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	7.4.2.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 7.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну; 7.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 7.4.6.1 әр түрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 7.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау
	Жазылым	7.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 7.5.3.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарына кейбір жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл форма сын қолдаумен қолдану; 7.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру
	Ағылшын тілін қолдану	7.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша mine, yours, ours, theirs, hers, his, myself, yourself, themselves қоса өздік және еріксіз есімдіктерді қолдану; 7.6.13.1 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызмет үшін әртүрлі модальды формаларды қолдану; 7.6.16.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары үшін түрлі жалғаулықтарды қолдану

ЖОБА

4 тоқсан		
Салауатты әдеттер	Мазмұны	7.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 7.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 7.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 7.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	7.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде сан алуан ұйғарынды мағынаны шамалы қолдау көрсетумен түсіну; 7.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің(лердің) ойын қолдаумен анықтау; 7.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптарының кейбірінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны шамалы қолдаумен анықтау; 7.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы әңгімелерді қолдаумен түсіну
	Айтылым	7.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіруге әрекеттену; 7.3.7.1 әр түрлі жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 7.3.8.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	7.4.1.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 7.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну; 7.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 7.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс және кейбір

ЖОБА

		бейтаныс сандық нее баспадан шыққан ресурстарды шамалы көмекпен қолдану; 7.4.9.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа қарапайым мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	7.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптарына кейбір жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл форма сын қолдаумен қолдану; 7.5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен біршама қолдаумен қолдану; 7.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 7.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы әр түрлі жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты шамалы қолдаумен пайдалану; 7.5.8.1 әртүрлі жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 7.5.9.1 әртүрлі жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орынды сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	7.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі көрсеткіштерді, оның ішінде neither, either сөздерін қолдану; 7.6.8.1 көптеген таныс жалпы және дағдылы оқу тақырыптарына қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, сонымен бірге болашақ мағынасында ұзартылған осы шақты пайдалану; 7.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай осы және өткен шақтардың және жетілдірілген жай формаларын дұрыс қолдану; 7.6.16.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары үшін түрлі жалғаулықтарды қолдану
Киім және сән	Мазмұны	7.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 7.1.4.1 басқалар берген кері байланысты

ЖОБА

		конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 7.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 7.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
	Тыңдалым	7.2.3.1 жалпы және оқу шектеулі ортадағы кеңейтілген әңгімеде дәлелдің біраз бөлігін шамалы көмекпен түсіну; 7.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде сан алуан ұйғарынды мағынаны шамалы қолдау көрсетумен түсіну; 7.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптарының кейбірінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны шамалы қолдаумен анықтау; 7.2.7.1 бірқатар ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтай бастау
	Айтылым	7.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшінсыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасауға әрекеттену; 7.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіруге әрекеттену; 7.3.7.1 әр түрлі жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	7.4.1.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 7.4.2.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 7.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 7.4.6.1 әр түрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 7.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау;

ЖОБА

		7.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін өзіне таныс және кейбір бейтаныс сандық нее баспадан шыққан ресурстарды шамалы көмекпен қолдану
	Жазылым	7.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауымен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 7.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарда негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып, сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 7.5.8.1 әртүрлі жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 7.5.9.1 әртүрлі жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орынды сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	7.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша сын есім ретінде жалпы есімшені қолдану және зат есімнің алдына сын есімді дұрыс қою; 7.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жай осы және өткен шақтардың және жетілдірілген жай формаларын дұрыс қолдану; 7.6.10.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын қолдану; 7.6.14.1 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қарапайым көмекші сөз тіркестерде зат есім мен сын есім алдында көмекші сөздерді қолдану

4) 8-сынып

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
Бізді қоршаған орта	Мазмұны	8.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 8.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 8.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару;

ЖОБА

		8.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 8.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 8.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 8.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 8.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	8.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ортадағы ұзақ әңгімеде дәлелдің көп бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.7.1 бірқатар ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтау
	Айтылым	8.3.1.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану; 8.3.3.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 8.3.4.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге пайымдау элементтерімен біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру ; 8.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасау; 8.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіру; 8.3.7.1 көпшілік жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	8.4.1.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс емес жалпы және оқу тақырыптары мәтіндерінің негізгі идеясын түсіну; 8.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі

ЖОБА

		таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 8.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында түрлі көркем және көркем емес әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 8.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды қолдану
	Жазылым	8.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды шамалы қолдаумен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 8.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді шамалы қолдаумен жазу; 8.5.3.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптары на жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл формасын қолдаумен қолдану; 8.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты шамалы қолдаумен пайдалану; 8.5.8.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	8.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі уақыттық және модальдық формаларды құрайтын сұрақтарды қолдану; 8.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақтың әртүрлі формаларын орынды қолдану 8.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарда шетеулі етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитив формаларын қолдану, шектеулі етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасын қолдану, көмекші сөздер формасындағы етістіктерді және фразалық етістіктерді қолдану; 8.6.16.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша себептерді түсіндіру үшін әртүрлі

ЖОБА

		жалғаулықтарды мысалы, since, as, so ... that, such a ... that құрылымдарын қолдану
Күнделікті өмір және сауда	Мазмұны	8.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 8.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 8.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 8.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 8.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту
	Тыңдалым	8.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ауқым бойынша біршама нақты ақпаратты кеңейтілген әңгімеде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен немесе өз бетінше түсіну; 8.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ортадағы ұзақ әңгімеде дәлелдің көп бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.7.1 бірқатар ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтау
	Айтылым	8.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасау; 8.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіру ; 8.3.7.1 көпшілік жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 8.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	8.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 8.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс

ЖОБА

		жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну; 8.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында түрлі көркем және көркем емес әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 8.4.6.1 ұзын мәтіндерді қоса, әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
	Жазылым	8.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды шамалы қолдаумен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 8.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді шамалы қолдаумен жазу; 8.5.3.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарды негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтар ды қолданып, өз бетімен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 8.5.9.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орта деңгейдегі сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	8.6.10.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын, сонымен қатар ырықсыз етістіктің кейбір формаларын қолдану; 8.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәлімдеме жасау, сұрақ қою үшін айту, сұрау, баяндау, сонымен қатар тілекті қоса алғандағы төлеу сөздердің кейбір формаларын қолдану ; 8.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын үстеулермен бірге not as quickly as/far less quickly сөздерін қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің көптеген түрлерін қолдану;

ЖОБА

		8.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарда шетеулі етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитив формаларын қолдану, шектеулі етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасын қолдану, көмекші сөздер формасындағы етістіктерді және фразалық етістіктерді қолдану; 8.6.16.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша себептерді түсіндіру үшін әртүрлі жалғаулықтарды мысалы, since, as, so ... that, such a ... that құрылымдарын қолдану
2 тоқсан		
Көңіл көтеру және медиа	Мазмұны	8.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 8.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 8.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 8.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 8.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 8.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	8.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ауқым бойынша біршама нақты ақпаратты кеңейтілген әңгімеде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен немесе өз бетінше түсіну; 8.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің ойын шамалы қолдау көрсетумен анықтау; 8.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны шамалы қолдаумен анықтау
	Айтылым	8.3.1.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану; 8.3.3.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу;

ЖОБА

		8.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіру ; 8.3.7.1 көпшілік жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 8.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	8.4.1.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс емес жалпы және оқу тақырыптары мәтіндерінің негізгі идеясын түсіну; 8.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 8.4.5.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша және кейбір ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 8.4.6.1 ұзын мәтіндерді қоса, әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 8.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды қолдану
	Жазылым	8.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды шамалы қолдаумен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 8.5.3.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптары на жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл формасын қолдаумен қолдану; 8.5.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен мұғалім қолдауымен қолдану; 8.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарды негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтар ды қолданып, өз бетімен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 8.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу

ЖОБА

		тақырып тарындағы жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты шамалы қолдаумен пайдалану; 8.5.8.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	8.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар бейтаныс тақырыптар бойынша кейбір дерексіз құрамды зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды пайдалану ; 8.6.2.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін "several, plenty, a large/small number /amount" сөздерімен қоса есептік сан есімдерді қолдану; 8.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойыншамысалы, as…as, much деңгейлерін көрсету үшін есімше мен салыстырмалы құрылым ретінде әр түрлі қарапайым сын есім мен күрделі сын есімді қолдану; 8.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі уақыттық және модальдық формаларды құрайтын сұрақтарды қолдану; 8.6.7.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша таяуда болған, белгісіз және аяқталмаған өткен шақты жеткізу үшін алуан түрлі қарапайым аяқталған шақ формаларын қолдану; 8.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салу тәрізді әртүрлі мақсатты білдіретін модальды формалардың көптеген түрлерін қолдану; 8.6.14.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдер мен сын есімдердің алдында кейбір көмекші сөздерді қолдану, сын есімдерден кейін келетін тәуелді көмекші сөздерді қалайша қолдану керектігін көрсету үшін as, like to көмекші сөздерін қолдану; 8.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарда шетеулі етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитив формаларын қолдану, шектеулі етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасын қолдану,

ЖОБА

		көмекші сөздер формасындағы етістіктерді және фразалық етістіктерді қолдану; 8.6.17.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша екінші бағыныңқы сөйлемде шартты if/unless/if only және wish [that] [present reference] шарттарын, “why” сөзі бар анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
Спорт, денсаулық, дене шынықтыру	Мазмұны	8.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 8.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 8.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту
	Тыңдалым	8.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ауқым бойынша біршама нақты ақпаратты кеңейтілген әңгімеде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен немесе өз бетінше түсіну; 8.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде ұйғарынды мағынаның үлкен бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің ойын шамалы қолдау көрсетумен анықтау
	Айтылым	8.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасау; 8.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіру; 8.3.7.1 көпшілік жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	8.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 8.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну; 8.4.6.1 ұзын мәтіндерді қоса, әртүрлі

ЖОБА

		бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
	Жазылым	8.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды шамалы қолдаумен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 8.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді шамалы қолдаумен жазу; 8.5.3.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.5.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен мұғалім қолдауымен қолдану; 8.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарды негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтар ды қолданып, өз бетімен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру
	Ағылшын тілін қолдану	8.6.8.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, оның ішінде созылмалы осы шақ пен келер шақ мағынасындағы жай осы шақ формаларын қолдану; 8.6.10.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын, сонымен қатар ырықсыз етістіктің кейбір формаларын қолдану; 8.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ереже ге бағынатын және ережеге бағынбайтын үстеулермен бірге not as quickly as/far less quickly сөздерін қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің көптеген түрлерін қолдану; 8.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салу тәрізді әртүрлі мақсатты білдіретін модальды формалардың көптеген түрлерін қолдану; 8.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарда шетеулі етістіктер мен сын есімдерден кейін

ЖОБА

		инфинитив формаларын қолдану, шектеулі етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасын қолдану, көмекші сөздер формасындағы етістіктерді және фразалық етістіктерді қолдану; 8.6.17.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша екінші бағыныңқы сөйлемде шартты if/unless/if only және wish [that] [present reference] шарттарын, “why” сөзі бар анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
3 тоқсан		
Оқу (қызығып оқимыз)	Мазмұны	8.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 8.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 8.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту
	Тыңдалым	8.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ауқым бойынша біршама нақты ақпаратты кеңейтілген әңгімеде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен немесе өз бетінше түсіну; 8.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің ойын шамалы қолдау көрсетумен анықтау
	Айтылым	8.3.2.1 жалпы тақырыптар және бірқатар оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделірек сұрақтар қою; 8.3.3.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 8.3.4.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге пайымдау элементтерімен біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 8.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	8.4.1.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс емес жалпы және оқу тақырыптары мәтіндерінің негізгі идеясын түсіну; 8.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 8.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс

ЖОБА

		жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну; 8.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында түрлі көркем және көркем емес әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 8.4.5.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша және кейбір ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 8.4.6.1 ұзын мәтіндерді қоса, әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 8.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 8.4.9.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	8.5.3.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.5.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен мұғалім қолдауымен қолдану; 8.5.8.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	8.6.8.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, оның ішінде созылмалы осы шақ пен келер шақ мағынасындағы жай осы шақ формаларын қолдану; 8.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақтың әртүрлі формаларын орынды қолдану; 8.6.10.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын, сонымен қатар ырықсыз етістіктің кейбір формаларын қолдану; 8.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары

ЖОБА

		бойынша мәлімдеме жасау, сұрақ қою үшін айту, сұрау, баяндау, сонымен қатар тілекті қоса алғандағы төлеу сөздердің кейбір формаларын қолдану ; 8.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын үстеулермен бірге not as quickly as/far less quickly сөздерін қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің көптеген түрлерін қолдану; 8.6.14.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдер мен сын есімдердің алдында кейбір көмекші сөздерді қолдану, сын есімдерден кейін келетін тәуелді көмекші сөздерді қалайша қолдану керектігін көрсету үшін as, like to көмекші сөздерін қолдану; 8.6.16.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша себептерді түсіндіру үшін әртүрлі жалғаулықтарды мысалы, since, as, so ... that, such a ... that құрылымдарын қолдану
Табиғат әлемі	Мазмұны	8.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 8.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 8.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 8.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 8.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	8.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ауқым бойынша біршама нақты ақпаратты кеңейтілген әңгімеде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен немесе өз бетінше түсіну; 8.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны шамалы қолдаумен анықтау; 8.2.7.1 бірқатар ауызша жанрлардың

ЖОБА

		сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтау; 8.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы көлемді әңгімелерді түсіну
	Айтылым	8.3.1.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану; 8.3.2.1 жалпы тақырыптар және бірқатар оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделірек сұрақтар қою; 8.3.3.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 8.3.4.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге пайымдау элементтерімен біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 8.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасау; 8.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	8.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 8.4.5.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша және кейбір ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 8.4.6.1 ұзын мәтіндерді қоса, әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 8.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 8.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды қолдану
	Жазылым	8.5.3.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.5.5.1 таныс жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен мұғалім қолдауымен қолдану; 8.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарды негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтар ды қолданып, өз бетімен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 8.5.7.1 таныс жалпы және бірқатар оқу тақырып тарындағы жазбаша жанрлар үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты шамалы қолдаумен пайдалану; 8.5.8.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 8.5.9.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орта деңгейдегі сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	8.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар бейтаныс тақырыптар бойынша кейбір дерексіз құрамды зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды пайдалану; 8.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойыншамысалы, as…as, much деңгейлерін көрсету үшін есімше мен салыстырмалы құрылым ретінде әр түрлі қарапайым сын есім мен күрделі сын есімді қолдану; 8.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алдын ала анықтау рөліндеall, half, both [of] сөздерімен бірге анықтаушы сөздерді қолдану; 8.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша есімдіктерді, оның ішінде anybody, anyone, anything белгісіз есімдігі мен everyone, everything, none, more, less, a few сандық есімдіктерді қолдану; 8.6.7.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша таяуда болған, белгісіз және аяқталмаған өткен шақты жеткізу үшін алуан түрлі қарапайым аяқталған шақ формаларын қолдану
Саяхат және көлік	Мазмұны	8.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 8.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу;

ЖОБА

		8.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 8.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 8.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	8.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ауқым бойынша біршама нақты ақпаратты кеңейтілген әңгімеде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен немесе өз бетінше түсіну; 8.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде ұйғарынды мағынаның үлкен бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы көлемді әңгімелерді түсіну
	Айтылым	8.3.3.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 8.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасау; 8.3.7.1 көпшілік жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	8.4.1.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс емес жалпы және оқу тақырыптары мәтіндерінің негізгі идеясын түсіну; 8.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 8.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында түрлі көркем және көркем емес әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 8.4.5.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша және кейбір ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау ; 8.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін кейбір бейтаныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды қолдану
	Жазылым	8.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды шамалы

ЖОБА

		қолдаумен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 8.5.3.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптары на жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл формасын қолдаумен қолдану; 8.5.6.1 жалпы таныс тақырыптарды негізгі сабақтастырғыш жалғаулықтар ды қолданып, өз бетімен сөйлемді абзацқа логикалық біріктіру; 8.5.8.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 8.5.9.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін орта деңгейдегі сауаттылықпен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	8.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі уақыттық және модальдық формаларды құрайтын сұрақтарды қолдану; 8.6.7.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша таяуда болған, белгісіз және аяқталмаған өткен шақты жеткізу үшін алуан түрлі қарапайым аяқталған шақ формаларын қолдану; 8.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақтың әртүрлі формаларын орынды қолдану; 8.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салу тәрізді әртүрлі мақсатты білдіретін модальды формалардың көптеген түрлерін қолдану; 8.6.14.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдер мен сын есімдердің алдында кейбір көмекші сөздерді қолдану, сын есімдерден кейін келетін тәуелді көмекші сөздерді қалайша қолдану керектігін көрсету үшін as, like to көмекші сөздерін қолдану
4 тоқсан		
Тамақ және сусын	Мазмұны	8.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және

ЖОБА

		тыңдалым дағдыларын қолдану; 8.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 8.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 8.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 8.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 8.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 8.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	8.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ортадағы ұзақ әңгімеде дәлелдің көп бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде ұйғарынды мағынаның үлкен бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 8.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің ойын шамалы қолдау көрсетумен анықтау; 8.2.6.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігінде ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны шамалы қолдаумен анықтау
	Айтылым	8.3.2.1 жалпы тақырыптар және бірқатар оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделірек сұрақтар қою; 8.3.3.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 8.3.4.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге пайымдау элементтерімен біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру ; 8.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасау; 8.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіру; 8.3.7.1 көпшілік жалпы және бірқатар оқу

ЖОБА

		тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 8.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	8.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 8.4.3.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында дәлел деректерін түсіну; 8.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында түрлі көркем және көркем емес әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 8.4.5.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында қысқаша және кейбір ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 8.4.6.1 ұзын мәтіндерді қоса, әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 8.4.7.1 көпшілік жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау
	Жазылым	8.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды шамалы қолдаумен жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 8.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді шамалы қолдаумен жазу; 8.5.3.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптары на жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл формасын қолдаумен қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	8.6.2.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін "several, plenty, a large/small number /amount" сөздерімен қоса есептік сан есімдерді қолдану;

ЖОБА

		8.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойыншамысалы, as…as, much деңгейлерін көрсету үшін есімше мен салыстырмалы құрылым ретінде әр түрлі қарапайым сын есім мен күрделі сын есімді қолдану; 8.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алдын ала анықтау рөліндеall, half, both [of] сөздерімен бірге анықтаушы сөздерді қолдану; 8.6.8.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, оның ішінде созылмалы осы шақ пен келер шақ мағынасындағы жай осы шақ формаларын қолдану; 8.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздерде өздік және ырықсыз етіс түрінде берілген осы шақ, өткен шақтың әртүрлі формаларын орынды қолдану; 8.6.10.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын, сонымен қатар ырықсыз етістіктің кейбір формаларын қолдану; 8.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салу тәрізді әртүрлі мақсатты білдіретін модальды формалардың көптеген түрлерін қолдану; 8.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарда шетеулі етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитив формаларын қолдану, шектеулі етістіктер мен көмекші сөздерден кейін герундий формасын қолдану, көмекші сөздер формасындағы етістіктерді және фразалық етістіктерді қолдану
Мамандықтар әлемі	Мазмұны	8.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 8.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 8.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 8.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 8.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең

ЖОБА

		ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	8.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ауқым бойынша біршама нақты ақпаратты кеңейтілген әңгімеде мұғалімнің шамалы қолдау көрсетуімен немесе өз бетінше түсіну; 8.2.7.1 бірқатар ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтау; 8.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы көлемді әңгімелерді түсіну
	Айтылым	8.3.2.1 жалпы тақырыптар және бірқатар оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделірек сұрақтар қою; 8.3.3.1 кез-келген жалпы және оқу тақырыптары аясында пікірін пайымдаумен жеткізу; 8.3.4.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге пайымдау элементтерімен біраз икемділікпен сөйлеммен жауап беру; 8.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастарымен өзара қарым-қатынас жасау; 8.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен біршама икемділікпен түсіндіру; 8.3.7.1 көпшілік жалпы және бірқатар оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 8.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	8.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 8.4.6.1 ұзын мәтіндерді қоса, әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 8.4.9.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді

ЖОБА

		анықтау
	Жазылым	8.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді шамалы қолдаумен жазу; 8.5.3.1 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу
	Ағылшын тілін қолдану	8.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі уақыттық және модальдық формаларды құрайтын сұрақтарды қолдану; 8.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша есімдіктерді, оның ішінде anybody, anyone, anything белгісіз есімдігі мен everyone, everything, none, more, less, a few сандық есімдіктерді қолдану; 8.6.7.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша таяуда болған, белгісіз және аяқталмаған өткен шақты жеткізу үшін алуан түрлі қарапайым аяқталған шақ формаларын қолдану; 8.6.8.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптарына қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, оның ішінде созылмалы осы шақ пен келер шақ мағынасындағы жай осы шақ формаларын қолдану; 8.6.10.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын, сонымен қатар ырықсыз етістіктің кейбір формаларын қолдану; 8.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәлімдеме жасау, сұрақ қою үшін айту, сұрау, баяндау, сонымен қатар тілекті қоса алғандағы төлеу сөздердің кейбір формаларын қолдану; 8.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салу тәрізді әртүрлі мақсатты білдіретін модальды формалардың көптеген түрлерін қолдану; 8.17 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша екінші бағыныңқы сөйлемде шартты if/unless/if only және wish [that] [present reference] шарттарын, “why” сөзі бар анықтауыш бағыныңқы сөйлемдерді қолдану

ЖОБА

5) 9-сынып

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
Хобби	Мазмұны	9.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 9.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 9.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 9.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 9.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 9.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	9.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын қолдаусыз түсіну; 9.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы біршама нақты ақпаратты кең ауқымда кеңейтілген әңгімеде қолдаусыз өз бетінше түсіну
	Айтылым	9.3.1.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану; 9.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарында өз көзқарасын түсіндіру және негіздеу; 9.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен белгілі бір деңгейдегі икемділікпен түсіндіру; 9.3.7.1 шексіз жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану;
	Оқылым	9.4.1.1 көпшілік таныс емес жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 9.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында

ЖОБА

		мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 9.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында көркем және көркем емес әдебиеттер дегі ұзақ мәтіндерді оқу; 9.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау
	Жазылым	9.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауынсыз жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 9.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді өз бетімен жазу; 9.5.6.1 әр түрлі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып жалпы таныс және оқу тақырыптарына қатысты мәтіндерді жазу
	Ағылшын тілін қолдану	9.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 9.6.7.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алуан түрлі қарапайым аяқталған, сонымен бірге пассивті формаларды, мезгіл пысықтауыштарын қолдану; 9.6.8.1 таныс және жалпы оқу тақырыптарына қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, сонымен бірге кейбір пассивтерді қолдану; 9.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздерде осы және өткен шақтардың белсенді және пассивті жетілдірілген жай формаларын түрлерін дұрыс қолдану; 9.6.10.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын, сонымен қатар ырықсыз етістіктің үздіксіз кеңейіп отыратын кейбір формаларын қолдану; 9.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша хабарлы, сұраулы

ЖОБА

		және бұйрық сөйлемдердегі төлеу сөздерде know, wonder on сөздерімен бірге келетін жанама сұрақтарды қолдану; 9.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын үстеулердің әртүрлі салыстырмалы формаларын қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің көптеген түрін қолдану; 9.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарға етістіктер мен сын есімдердің шектеулі санынан кейін инфинитив формаларын қолдану, етістіктер мен көмекші сөздердің шектеулі санынан кейін герундий формасын, көмекші сөздер формасындағы етістіктерді және фразалық етістіктерді қолдану; 9.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлем бөліктерін байлыныстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану
Дене шынықтыру және спорт	Мазмұны	9.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 9.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 9.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 9.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 9.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 9.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту
	Тыңдалым	9.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын қолдаусыз түсіну; 9.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы біршама нақты ақпаратты кең ауқымда кеңейтілген

		әңгімеде қолдаусыз өз бетінше түсіну; 9.2.7.1 көпшілік ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтау
	Айтылым	9.3.2.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарында өз көзқарасын түсіндіру және негіздеу; 9.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен белгілі бір деңгейдегі икемділікпен түсіндіру; 9.3.7.1 шексіз жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 9.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	9.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 9.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 9.4.9.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	9.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауынсыз жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 9.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді өз бетімен жазу; 9.5.3.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптары на әр түрлі жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл формасын шамалы қолдаумен қолдану;

ЖОБА

		9.5.5.1 шексіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен мұғалім қолдауымен қолдану; 9.5.8.1 шексіз жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	9.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 9.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздерде осы және өткен шақтардың белсенді және пассивті жетілдірілген жай формаларын түрлерін дұрыс қолдану; 9.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша хабарлы, сұраулы және бұйрық сөйлемдердегі төлеу сөздерде know, wonder on сөздерімен бірге келетін жанама сұрақтарды қолдану; 9.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын үстеулердің әртүрлі салыстырмалы формаларын қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің көптеген түрін қолдану; 9.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мақсаттағы модальды формаларды, өкініш пен сынды білдіру үшін өткен шақтағы should/ shouldn’t have to модальды формаларын қолдану; 9.6.14.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөздердің көптеген түрін қолдану, зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін көмекші сөздерді қолдану; 9.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлем бөліктерін байлыныстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану;

ЖОБА

		9.6.17.1 үшінші логикалық құрылымда if/if only қолдану, which сөзін қосып салыстырмалы бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
2 тоқсан		
Планета және Жер, ондағы біздің орнымыз	Мазмұны	9.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 9.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 9.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
	Тыңдалым	9.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ортадағы ұзақ әңгімеде дәлелдің көп бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 9.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің (лердің) ойын анықтау; 9.2.6.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарында ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.2.7.1 көпшілік ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтау; 9.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ әңгімеде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіне бастау
	Айтылым	9.3.2.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен белгілі бір деңгейдегі икемділікпен түсіндіру; 9.3.7.1 шексіз жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 9.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	9.4.3.1 әр түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы ұзақ мәтіндердегі дәлел деректерін түсіну; 9.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында

ЖОБА

		көркем және көркем емес әдебиеттер дегі ұзақ мәтіндерді оқу; 9.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 9.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 9.4.9.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	9.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауынсыз жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 9.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді өз бетімен жазу; 9.5.3.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.5.5.1 шексіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен мұғалім қолдауымен қолдану; 9.5.6.1 әр түрлі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып жалпы таныс және оқу тақырыптарына қатысты мәтіндерді жазу; 9.5.8.1 шексіз жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	9.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар бейтаныс тақырыптар бойынша әр түрлі дерексіз құрамды зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды пайдалану; 9.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі қарапайым сын есімдер мен күрделі сын есімдерді деңгейі мен күшейтпелі сын есім көмегімен есімше ретінде салыстырмалы құрылымдарды, әр түрлі

ЖОБА

		қарапайым сын есімдер мен күрделі сын есімдерді қолдану; 9.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алдын ала анықтаушы және анықтаушы сөздерді қолдану; 9.6.7.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алуан түрлі қарапайым аяқталған, сонымен бірге пассивті формаларды, мезгіл пысықтауыштарын қолдану; 9.6.8.1 таныс және жалпы оқу тақырыптарына қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, сонымен бірге кейбір пассивтерді қолдану; 9.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мақсаттағы модальды формаларды, өкініш пен сынды білдіру үшін өткен шақтағы should/ shouldn't have to модальды формаларын қолдану
Қайырымдылық және қақтығыс	Мазмұны	9.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 9.1.2.1 сыныптастарының кері байланысын қамтамасыз ету үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын қолдану; 9.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 9.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 9.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 9.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 9.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 9.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 9.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде

ЖОБА

		қолдану
	Тыңдалым	9.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын қолдаусыз түсіну; 9.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы біршама нақты ақпаратты кең ауқымда кеңейтілген әңгімеде қолдаусыз өз бетінше түсіну; 9.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ортадағы ұзақ әңгімеде дәлелдің көп бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 9.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің (лердің) ойын анықтау; 9.2.6.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарында ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.2.7.1 көпшілік ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтау
	Айтылым	9.3.1.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану; 9.3.2.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарында өз көзқарасын түсіндіру және негіздеу; 9.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серкіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастары мен өзара қарым-қатынас жасау; 9.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен белгілі бір деңгейдегі икемділікпен түсіндіру; 9.3.7.1 шексіз жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	9.4.1.1 көпшілік таныс емес жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 9.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында

ЖОБА

		мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 9.4.3.1 әр түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы ұзақ мәтіндердегі дәлел деректерін түсіну; 9.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында көркем және көркем емес әдебиеттер дегі ұзақ мәтіндерді оқу; 9.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 9.4.7.1 кез-келген жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 9.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін көпшілік таныс және бейтаныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды қолдану
	Жазылым	9.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауынсыз жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 9.5.3.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптары на әр түрлі жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл формасын шамалы қолдаумен қолдану; 9.5.6.1 әр түрлі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып жалпы таныс және оқу тақырыптарына қатысты мәтіндерді жазу; 9.5.7.1 жалпы және бірқатар оқу тақырыптарында ғы шексіз жазбаша жанрларда үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты дербес қолдану; 9.5.9.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін сауатты қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	9.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар бейтаныс тақырыптар бойынша әр түрлі дерексіз

ЖОБА

		құрамды зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды пайдалану; 9.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 9.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша қатыстық, сілтеу, белгісіз және есептік есімдіктерді және өздік есімдіктердің кең санын қолдану; 9.6.7.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алуан түрлі қарапайым аяқталған, сонымен бірге пассивті формаларды, мезгіл пысықтауыштарын қолдану; 9.6.8.1 таныс және жалпы оқу тақырыптарына қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, сонымен бірге кейбір пассивтерді қолдану; 9.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздерде осы және өткен шақтардың белсенді және пассивті жетілдірілген жай формаларын түрлерін дұрыс қолдану; 9.6.10.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын, сонымен қатар ырықсыз етістіктің үздіксіз кеңейіп отыратын кейбір формаларын қолдану; 9.6.17.1 үшінші логикалық құрылымда if/if only қолдану, which сөзін қосып салыстырмалы бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
3 тоқсан		
Оқу (қызығып оқимыз)	Мазмұны	9.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 9.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару; 9.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну
	Тыңдалым	9.2.6.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарында ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.2.7.1 көпшілік ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі

ЖОБА

		өзіне тән ерекшеліктерін анықтау; 9.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ әңгімеде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіне бастау
	Айтылым	9.3.4.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге пайымдау мен және сөйлеммен белгілі бір деңгейдегі икемділікпен жауап беру; 9.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серкіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастары мен өзара қарым-қатынас жасау; 9.3.7.1 шексіз жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 9.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	9.4.1.1 көпшілік таныс емес жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ мәтіндердің негізгі идеясын түсіну; 9.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 9.4.3.1 әр түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясындағы ұзақ мәтіндердегі дәлел деректерін түсіну; 9.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында көркем және көркем емес әдебиеттер дегі ұзақ мәтіндерді оқу; 9.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 9.4.7.1 кез-келген жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 9.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін көпшілік таныс және бейтаныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды қолдану; 9.4.9.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ мәтіндерде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді

ЖОБА

		анықтау
	Жазылым	9.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптары на әр түрлі жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл формасын шамалы қолдаумен қолдану; 9.5.7.1 жалпы және бірқатар оқу тақырыптарында ғы шексіз жазбаша жанрларда үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты дербес қолдану; 9.5.8.1 шексіз жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 9.5.9.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін сауатты қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	9.6.5.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі сұрақтарды қолдану; 9.6.10.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша созылмалы осы шақ және созылмалы келер шақ формаларын, сонымен қатар ырықсыз етістіктің үздіксіз кеңейіп отыратын кейбір формаларын қолдану; 9.6.11.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша хабарлы, сұраулы және бұйрық сөйлемдердегі төлеу сөздерде know, wonder on сөздерімен бірге келетін жанама сұрақтарды қолдану; 9.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарға етістіктер мен сын есімдердің шектеулі санынан кейін инфинитив формаларын қолдану; етістіктер мен көмекші сөздердің шектеулі санынан кейін герундий формасын; көмекші сөздер формасындағы етістіктерді және фразалық етістіктерді қолдану; 9.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлем бөліктерін байлыныстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану
Салт-дәстүр және тіл	Мазмұны	9.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 9.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы

ЖОБА

		мәдениаралық түсінікті дамыту; 9.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану; 9.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	9.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын қолдаусыз түсіну; 9.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы біршама нақты ақпаратты кең ауқымда кеңейтілген әңгімеде қолдаусыз өз бетінше түсіну; 9.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің (лердің) ойын анықтау; 9.2.6.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарында ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны анықтау
	Айтылым	9.3.1.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлесу кезінде ресми және бейресми регистрлерді пайдалану; 9.3.2.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарында өз көзқарасын түсіндіру және негіздеу; 9.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен белгілі бір деңгейдегі икемділікпен түсіндіру; 9.3.7.1 шексіз жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 9.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	9.4.2.1 кейбір ұзақ мәтіндерді қоса, таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында мәтіндердегі арнайы ақпаратты түсіну; 9.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында көркем және көркем емес әдебиеттер дегі

ЖОБА

		ұзақ мәтіндерді оқу; 9.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 9.4.7.1 кез-келген жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 9.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін көпшілік таныс және бейтаныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды қолдану
	Жазылым	9.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді өз бетімен жазу; 9.5.3.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.5.6.1 әр түрлі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып жалпы таныс және оқу тақырыптарына қатысты мәтіндерді жазу; 9.5.8.1 шексіз жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 9.5.9.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін сауатты қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	9.6.2.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер және атаулы топтар үшін есептік сан есімдерді қолдану; 9.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі қарапайым сын есімдер мен күрделі сын есімдерді деңгейі мен күшейтпелі сын есім көмегімен есімше ретінде салыстырмалы құрылымдарды, әр түрлі қарапайым сын есімдер мен күрделі сын есімдерді қолдану; 9.6.6.1 көптеген жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша қатыстық, сілтеу, белгісіз және есептік есімдіктерді және өздік есімдіктердің кең санын қолдану;

ЖОБА

		9.6.9.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздерде осы және өткен шақтардың белсенді және пассивті жетілдірілген жай формаларын түрлерін дұрыс қолдану; 9.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мақсаттағы модальды формаларды, өкініш пен сынды білдіру үшін өткен шақтағы should/ shouldn't have to модальды формаларын қолдану; 9.6.16.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында сөйлем бөліктерін байлыныстыру үшін so, if, when, where, before, after жалғаулықтарын қолдану
Музыка және фильмдер	Мазмұны	9.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану; 9.1.6.1 ақпаратты басқаларға түсінікті болатындай етіп ұйымдастыру және ұсыну; 9.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту
	Тыңдалым	9.2.1.1 ұзақ әңгімелесумен жалпы және оқу тақырыптарының негізгі ойларын қолдаусыз түсіну; 9.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзақ әңгімеде ұйғарынды мағынаның үлкен бөлігін қолдаусыз түсіну; 9.2.6.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарында ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.2.7.1 көпшілік ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтау; 9.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ әңгімеде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіне бастау
	Айтылым	9.3.2.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарында өз көзқарасын түсіндіру және негіздеу; 9.3.7.1 шексіз жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану
	Оқылым	9.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында көркем және көркем емес әдебиеттер дегі ұзақ мәтіндерді оқу; 9.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 9.4.6.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндерде автордың пікірін немесе көзқарасын анықтау; 9.4.7.1 кез-келген жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау
	Жазылым	9.5.2.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарында өткен тәжірибесін немесе шынайы болған оқиғалар, әрекеттерді өз бетімен жазу; 9.5.3.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.5.4.1 жалпы және оқу тақырыптары на әр түрлі жазбаша жанрда орынды стилі мен тіл формасын шамалы қолдаумен қолдану; 9.5.5.1 шексіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында дәлелдерді бекіту мысалдары және негіздеумен мұғалім қолдауымен қолдану; 9.5.6.1 әр түрлі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып жалпы таныс және оқу тақырыптарына қатысты мәтіндерді жазу; 9.5.7.1 жалпы және бірқатар оқу тақырыптарында ғы шексіз жазбаша жанрларда үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты дербес қолдану; 9.5.8.1 шексіз жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу; 9.5.9.1 жалпы таныс және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жазбаша жұмыстарда тыныс белгілерін сауатты қолдану

ЖОБА

	Ағылшын тілін қолдану	9.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар бейтаныс тақырыптар бойынша әр түрлі дерексіз құрамды зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды пайдалану; 9.6.2.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер және атаулы топтар үшін есептік сан есімдерді қолдану; 9.6.3.1 жалпы таныс және оқу тақырыптары бойынша әр түрлі қарапайым сын есімдер мен күрделі сын есімдерді деңгейі мен күшейтпелі сын есім көмегімен есімше ретінде салыстырмалы құрылымдарды, әр түрлі қарапайым сын есімдер мен күрделі сын есімдерді қолдану; 9.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алдын ала анықтаушы және анықтаушы сөздерді қолдану; 9.6.6.1 әр түрлі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып жалпы таныс және оқу тақырыптарына қатысты мәтіндерді жазу; 9.6.7.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алуан түрлі қарапайым аяқталған, сонымен бірге пассивті формаларды, мезгіл пысықтауыштарын қолдану; 9.6.14.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөздердің көптеген түрін қолдану, зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін көмекші сөздерді қолдану; 9.6.17.1 үшінші логикалық құрылымда if/if only қолдану, which сөзін қосып салыстырмалы бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
4 тоқсан		
Саяхат және туризм	Мазмұны	9.1.4.1 басқалар берген кері байланысты конструктивті бағалау және оған жауап қайтару;

ЖОБА

		9.1.5.1 жеке оқу мақсаттарын белгілеу үшін кері байланысты қолдану; 9.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 9.1.8.1 оқылым мен талдау арқылы мәдениаралық түсінікті дамыту; 9.1.10.1 сөйлеу мен жазылымды әлемнің кең ауқымды пікірлері мен көзқарастарын талдау мен зерттеуде қолдану
	Тыңдалым	9.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ортадағы ұзақ әңгімеде дәлелдің көп бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 9.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзақ әңгімеде ұйғарынды мағынаның үлкен бөлігін қолдаусыз түсіну; 9.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің (лердің) ойын анықтау; 9.2.6.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарында ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.2.7.1 көпшілік ауызша жанрлардың сөз, сөйлем және мәтіндік деңгейдегі өзіне тән ерекшеліктерін анықтау
	Айтылым	9.3.2.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.3.4.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге пайымдау мен және сөйлеммен белгілі бір деңгейдегі икемділікпен жауап беру; 9.3.7.1 шексіз жалпы және оқу тақырыптары аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану; 9.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	9.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 9.4.7.1 кез-келген жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 9.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін

ЖОБА

		кеңейту үшін көпшілік таныс және бейтаныс сандық немесе баспадан шыққан ресурстарды қолдану
	Жазылым	9.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауынсыз жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 9.5.3.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарын біркелкі грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.5.7.1 жалпы және бірқатар оқу тақырыптарында ғы шексіз жазбаша жанрларда үшін мәтін деңгейіне сәйкес форматты дербес қолдану
	Ағылшын тілін қолдану	9.6.2.1 таныс, жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер және атаулы топтар үшін есептік сан есімдерді қолдану; 9.6.4.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша алдын ала анықтаушы және анықтаушы сөздерді қолдану; 9.6.12.1 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ережеге бағынатын және ережеге бағынбайтын үстеулердің әртүрлі салыстырмалы формаларын қолдану, етістіктің алдында, етістіктің артында және етістіктің соңында келетін үстеулердің көптеген түрін қолдану; 9.6.14.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есім мен сын есімдердің алдында көмекші сөздердің көптеген түрін қолдану, зат есім мен сын есімнен соң келетін бірқатар тәуелді көмекші сөздерді және етістіктерден соң келетін көмекші сөздерді қолдану; 9.6.17.1 үшінші логикалық құрылымда if/if only қолдану, which сөзін қосып салыстырмалы бағыныңқы сөйлемдерді қолдану
Ғылым және технология	Мазмұны	9.1.1.1 топ ішінде мәселелерді шығармашылықпен бірлесе отырып шешу үшін айтылым және тыңдалым дағдыларын пайдалану;

ЖОБА

		9.1.3.1 түрлі көзқарастарды құрметтеу; 9.1.7.1 ауызша және жазбаша сөзде жүйелі дәлел келтіру және бекіту; 9.1.9.1 ойды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды қолдану
	Тыңдалым	9.2.2.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы біршама нақты ақпаратты кең ауқымда кеңейтілген әңгімеде қолдаусыз өз бетінше түсіну; 9.2.3.1 жалпы және оқу тақырыптарын кең ортадағы ұзақ әңгімеде дәлелдің көп бөлігін іс жүзінде қолдаусыз түсіну; 9.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы ұзақ әңгімеде ұйғарынды мағынаның үлкен бөлігін қолдаусыз түсіну; 9.2.5.1 жалпы және оқу тақырыптарының көпшілігіндегі ұзақ әңгімеде сөйлеушінің (лердің) ойын анықтау; 9.2.6.1 әр түрлі жалпы және оқу тақырыптарында ұзақ сөйлесудегі мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.2.8.1 жалпы және оқу тақырыптарын дағы бірқатар ұзақ әңгімеде келтірілген дәлелдегі сәйкессіздіктерді түсіне бастау
	Айтылым	9.3.3.1 жалпы және оқу тақырыптарында өз көзқарасын түсіндіру және негіздеу; 9.3.4.1 жалпы және оқу тақырыптары аясында күтпеген комментарий лерге пайымдау мен және сөйлеммен белгілі бір деңгейдегі икемділікпен жауап беру; 9.3.5.1 оқу тапсырмаларын орындау мақсатында басымдықтарды жоспарлау мен құру, серкіктестік, талқылау, келісу үшін сыныптастары мен өзара қарым-қатынас жасау; 9.3.6.1 жұпта, топта және барлық сыныппен жұмыста басқалардың айтқанын сөйлеммен немесе пайымдаумен белгілі бір деңгейдегі икемділікпен түсіндіру; 9.3.8.1 көпшілік жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзағырақ оқиғаларды мазмұндау
	Оқылым	9.4.3.1 әр түрлі таныс жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптары аясындағы ұзақ мәтіндердегі дәлел деректерін түсіну; 9.4.4.1 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары аясында көркем және көркем емес әдебиеттер дегі ұзақ мәтіндерді оқу; 9.4.5.1 көпшілік таныс жалпы және оқу тақырыптары аясында ұзын мәтіндердің мәнмәтінінен негізгі ойды анықтау; 9.4.7.1 кез-келген жазбаша жанрлар аясында сөз, сөйлем және мәтінге тән қасиеттерді анықтау; 9.4.8.1 мағынаны тексеру және түсінігін кеңейту үшін көпшілік таныс және бейтаныс сандық немесе баспадан шықан ресурстарды қолдану
	Жазылым	9.5.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы мәтін деңгейіндегі жұмыстарды мұғалімнің қолдауынсыз жоспарлау, жазу, түзету және тексеру; 9.5.6.1 әр түрлі сабақтастырғыш жалғаулықтарды қолданып жалпы таныс және оқу тақырыптарына қатысты мәтіндерді жазу; 9.5.8.1 шексіз жалпы таныс және оқу тақырыптарда жиі қолданыла тын сөздерді дұрыс жазу
	Ағылшын тілін қолдану	9.6.1.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар бейтаныс тақырыптар бойынша әр түрлі дерексіз құрамды зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды пайдалану; 9.6.8.1 таныс және жалпы оқу тақырыптарына қатысты келер шақтың әртүрлі формаларын, сонымен бірге кейбір пассивтерді қолдану; 9.6.13.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мақсаттағы модальды формаларды, өкініш пен сынды білдіру үшін өткен шақтағы should/ shouldn’t have to модальды формаларын қолдану; 9.6.15.1 таныс жалпы және оқу тақырыптарға етістіктер мен сын есімдердің шектеулі санынан кейін инфинитив формаларын қолдану,

ЖОБА

		етістіктер мен көмекші сөздердің шектеулі санынан кейін герундий формасын, көмекші сөздер формасындағы етістіктерді және фразалық етістіктерді қолдану;

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____ бұйрығына
50-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген)..

2. Оқу пәнінің маңыздылығы оның әлем тілдерінің бірі болуымен, ғылым, білім және туризм тілі болып табылатындығымен анықталады. Қазақстан мектептерінде неміс тілінің оқытылуының тарихи негіздемесі мемлекетте этникалық немістердің тұруына, сонымен қатар кеңестік Қазақстан жерінде неміс тілінің үстем мәртебеге ие болуына байланысты. Неміс тілін оқыту:

1) әртүрлі өмірлік жағдайларда білім алушыларға табысты қарым-қатынасқа түсуді қамтамасыз етеді;

2) шетелдік жоғары оқу орындарына түсуге мүмкіндік береді – Германия, Аустрия, Швейцария;

3) неміс тіліндегі жаңалықтар мен ақпараттартарды білім алушылардың қол жеткізуіне қамтамасыз етеді;

4) неміс тіліндегі әдеби шығармалардың аутенттілік мәтініне білім алушылардың қол жеткізуіне мүмкіндік береді;

5) мектепте алған білімдері, дағдылары және оқыту стратегияларына сүйене отырып, өмір бойы білім алуға мүмкіндік береді.

3. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың тіл дағдыларын дамыту бойынша тіл қызметінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамытуға бағытталған. Негізгі орта білімді (5-9-сыныптар) аяқтаған кезде білім алушылар Жалпыеуропалық шет тілін меңгеру біліктілігіне сәйкес (Common European Framework of Reference, CEFR) тілдік А2 деңгейін меңгерулері қажет.

2-тарау. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;

2) 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;

3) 7-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;

4) 8-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;

5) 9-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат.

5. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі (оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілінде):

1) 5-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

2) 6-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

3) 7-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

4) 8-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

5) 9-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. Оқу бағдарламасы меңгеру деңгейіне сәйкес неміс тілін оқыту кезеңдерінен (сыныптарды), тілдік дағдылары мен сөйлеу қызметінің түрлері бойынша (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) бағалау критерийлерінен, оқудың барлық кезеңіне (5-9 - сыныптар) арналған ұзақ мерзімді жоспардан тұрады.

7. «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқытудың бөлімдері (Тыңдалым. Айтылым. Оқылым. Жазылым. Неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

8. Әрбір бөлімде белгіленген оқытудың мақсаты мұғалімге барлық сөйлеу әрекетінің түрлерін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым, неміс тілін қолдану) дамыту бойынша жұмысын жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, оларды оқудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

9. Бағдарламаның базалық мазмұнында (Inhalt/Инхальт) неміс тілін оқытудың жалпы мақсаттары сынып бөлінісінде ұсынылған.

10. Неміс тілін оқудың соңғы нәтижесіне бағытталған «Тыңдалым», «Айтылым», «Оқылым» және «Жазылым» бөлімдерінде шетел тілін меңгерудің деңгейлеріне сәйкес (5 - сынып – A1.1, 6 - сынып – A1.2, 7 - сынып – A2.1, 8 және 9 - сыныптар – A2.2) тіл қызметі түрлерінің оқыту мақсаттары жазылған, олар неміс тілін оқытудың түпкі нәтижесіне қол жеткізуге бағытталған.

11. «Неміс тілін қолдану» бөлімінде білім алушылар неміс тілінің лексика-грамматикалық, синтаксистік құрылымдарын сөйлеуде орынды қолдану талаптарымен танысады.

12. 5-сыныпқа арналған базалық мазмұн (Inhalt/Инхальт) шетел тілін меңгеру

деңгейіне сәйкес А1 деңгейінің А1.1 – орта деңгейіне сай келеді.

13. 5-сыныптағы мәдениаралық –коммуникативті аспект:

1) өзге тілді мәдениет өкілдерімен тұрмыстық және оқу деңгейінде қарым-қатынас жасау;

2) неміс тілінде бастауыш білімін көрсету;

3) қарапайым фразаларды түсіну;

4) күнделікті қарапайым сұрақтарға жауап беру және оларды қоя білу;

5) өзін ауызша таныстыру;

6) қарапайым диалог жүргізу;

7) өзіне қажетті қарапайым ақпаратты (плакаттар, кестелер, жарнама) түсіну;

8) қарапайым ашық хат жазу;

9) ым-ишара арқылы, өзгертіліп айтылған, қайталап айтылған сөздердің мағынасын түсіну;

10) ана тіліне сүйеніп лексиканы интуицияға сүйеніп таба білу;

11) оқылатын тіл елінің этнолингвомәдени құндылықтарымен танысу және неміс тілін мәдениаралық жағдаяттардағы қарым-қатынаста практикалық қолдануға ұмтылу;

12) оқытылатын тіл елінің күнделікті өмірімен, салт-дәстүрлерімен, тілдік қарым-қатынас жасауда вербалды және бейвербалды құралдарды қолдану дағдыларымен танысу.

13. 5-сыныптағы тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне оң көзқарас қалыптастыру;

2) толерантты болу, түрлі көзқарастарды құрметтеу.

14. 5-сыныптағы жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы білім алушылардың жалпы мәдениеттерін, ой-өрістерінің кеңеюін, оқылатын тілдің елі туралы білімдерін, қоршаған әлем туралы білімдерін арттыру.

15. 5-сыныптағы дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті дамыту, тіл мәдениеті әдебін, неміс тілін үйренуге деген қызығушылықты, ерік жігері, есте сақтау сияқты қасиеттерді дамыту;

2) туған (өзінің) және өзге тіл мәдениетін тану, тілді меңгеру үшін тиімді әдістерді қолдану, өзінің оқу әрекетін ұйымдастыру, интеллектуалдық үдерістерді (белгіленген тілдік құбылысты тану, оны талдау, ана тілімен салыстыру) белсендендіру;

3) оқулықпен, сөздікпен жұмыс істеу, оқуға қатысты ақпаратты жазу, белгіленген мөлшерде тілдің тиімді меңгерілуін қамтамасыз ететін заманауи оқыту технологияларын қолдану.

16. 5-сыныптағы стратегиялық аспект: екінші тілді меңгерген тілдік тұлғаның қарапайым деңгейдегі қасиеттеріне ие болу.

17. 6-сыныпқа арналған базалық мазмұн (Inhalt/Инхальт) шетел тілін меңгеру деңгейіне сәйкес А1 деңгейінің А1.2 жоғары деңгейіне сай келеді.

18. 6-сыныптағы мәдениаралық-коммуникативтік аспект:

1) өзге тілді мәдениет өкілдерімен әлеуметтік-тұрмыстық және оқу деңгейлерінде қарым-қатынас жасау;

2) базалық білім деңгейін көрсету;

3) күнделікті қолданылатын қарапайым сөйлемдерді, фразаларды түсіну;

4) күнделікті қолданылатын сұрақтарға жауап беру және оларды қоя білу,

қарапайым диалог құрастыру;

5) өзін және өзге адамды таныстыру;

6) өзіне қажетті қарапайым ақпаратты (дүкенде, көшеде) қолдану;

7) қарапайым ашықхаттар жазу, өзі туралы хат жазу, сауалнама толтыру;

8) өзгертіп, қайталап айту ылған сөздердің мағынасын түсіну;

9) ана тіліне сүйеніп сөздердің мағынасын интуитивті түрде таба білу;

10) оқытылатын тіл елінің реалиясымен, салт-дәстүрімен; ауызша және ауызша емес дағдылары тәртібіндегі сөйлеу коммуникацияларымен танысу;

11) оқылатын тіл елінің этнолингвомәдени құндылықтарымен танысу және неміс тілін мәдениаралық жағдаяттардағы қарым-қатынаста практикалық қолдану.

19. 6--сыныптағы тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне оң көзқарас таныту;

2) толерантты болу, түрлі көзқарастарды құрметтеу.

20. 6-сыныптағы жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы білім алушылардың жалпы мәдениеттерін, ой-өрістерінің кеңеюін, оқылатын тілдің елі туралы білімдерін, қоршаған әлем туралы білімдерін арттыру.

21. 6-сыныптағы дамыту аспекті:

1) білім алушылардың тілдік қабілеттерін дамыту, тіл мәдениеті әдебін, неміс тілін үйренуге деген қызығушылықтарын, ерік жігері, есте сақтау сияқты қасиеттерін дамыту;

2) туған (өзінің) және өзге тіл мәдениетін тану, шет тілін ана тілімен салыстыру;

3) тілді меңгерудің тиімді әдістерін қолдану, өзінің оқу әрекетін ұйымдастыру, интеллектуалдық үдерістерді (белгіленген тілдік құбылысты тану, оны талдау, ана тіліндегі оған барабар құбылыстармен салыстыру) белсендендіру;

4) кітаппен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу, оқуға қатысты ақпаратты жазу, белгіленген мөлшерде тілдің тиімді меңгерілуін қамтамасыз ететін заманауи оқыту технологияларын қолдану.

22. 6-сыныптағы стратегиялық аспект: екінші тілді меңгерген тілдік тұлғаның қарапайым деңгейдегі қасиеттеріне ие болу.

23. 7-сыныпқа арнлаған арналған базалық мазмұн (Inhalt/Инхальт) шетел тілін меңгеру деңгейіне сәйкес А2 деңгейінің А2.1 төмен деңгейіне сай келеді.

24. 7-сыныптағы мәдениаралық-коммуникативтік аспект:

1) өзге тілді мәдениет өкілдерімен әлеуметтік-тұрмыстық және оқу деңгейлерінде қарым-қатынас жасау;

2) жиі қолданыстағы фразаларды түсіну;

3) жай сөйлемдерді қолданып, оқу, мектеп, өзі туралы, жақын адамдары және қарапайым тұрмыстық қажеттіліктер туралы әңгімелеу;

4) қарапайым мәтіндерді, хабарландыруларды, хаттарды оқу және түсіну;

5) жеке басына қатысты қысқаша жазбалар/хаттар жазу;

6) таныс тақырыптар және іс-әрекеттер шеңберінде ақпаратпен алмасуды талап ететін қарапайым, қалыптасқан жағдаяттарда қарым-қатынас жасау;

7) елтану бағытында білім алу, қарым-қатынас нормаларымен, неміс тілін тасымалдаушылардың ұлттық мінезі және ұлттық менталитетінің ерекшеліктерімен танысу;

8) оқылатын тіл елінің этнолингвомәдени құндылықтарымен танысу және

неміс тілін мәдениаралық жағдаяттардағы қарым-қатынаста практикалық қолдану.

25. 7-сыныптағы тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне деген оң көзқарас қалыптастыру;

2) толерантты болу, түрлі көзқарастарды құрметтеу.

26. 7-сыныптағы жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы білім алушылардың жалпы мәдениеттерін, ой-өрістерінің кеңеюін, оқылатын тілдің елі туралы білімдерін, қоршаған әлем туралы білімдерін арттыру.

27. 7-сыныптағы дамыту аспектісі:

1) білім алушылардың тілдік қабілеттерін дамыту, тіл мәдениеті әдебін, неміс тілін үйренуге деген қызығушылықтарын, ерік жігері, есте сақтау сияқты қасиеттерін дамыту;

2) кітаппен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу, оқуға қатысты ақпаратты жазу, белгіленген мөлшерде тілдің тиімді меңгерілуін қамтамасыз ететін заманауи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ойын логикалық түрде және дәйектілікпен жеткізе білу;

4) туған (өзінің) және өзге тіл мәдениетін тану, шет тілін ана тілімен салыстыру;

5) тілді меңгерудің тиімді әдістерін қолдану, өзінің оқу әрекетін ұйымдастыру, өзінің оқу-әрекетін ұйымдастыру, интеллектуалдық үдерістерді белсендендіру.

28. 7-сыныптағы стратегиялық аспект: екінші тілді меңгерген тілдік тұлғаның базалық деңгейдегі қасиеттеріне ие болу.

29. 8-сыныпқа арналған базалық мазмұн (Inhalt/Инхальт) шетел тілін меңгеру деңгейіне сәйкес А2 деңгейінің А2.2 орта деңгейіне сай келеді.

30. 8-сыныптағы мәденаралық-коммуникативті аспект:

1) өзге тілді мәдениет өкілдерімен әлеуметтік мәдени деңгейде қарым-қатынас жасау;

2) әңгімелесу барысында жалпы ақпаратты, кейбір күрделілеу сөйлемдерді түсіну;

3) күнделікті тұрмыстық іс-әрекет туралы әңгімелесу;

4) қарапайым мәтіндегі маңызды ақпаратты түсіну күнделікті тұрмыстық іс-әрекет туралы әңгімеге қолдау жасау;

5) жеке сипаттағы хаттар жазу;

6) елтану және мәдениеттану саласында білімінің болуы, тілді тасымалдаушылардың қарым-қатынас және стереотиптер нормаларын, ұлттық сипаты мен ұлттық менталитетінің ерекшелігін білу;

7) оқытылатын тілдің елі туралы этнолингвомәдени құндылықтарымен танысу және мәдениаралық жағдаяттардағы қарым-қатынаста неміс тілін практикалық қолдану.

31. 8-сыныптағы тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне деген оң көзқарас қалыптастыру;

2) толерантты болу, түрлі көзқарастарды құрметтеу.

32. 8-сыныптағы жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы білім алушылардың жалпы мәдениеттерін, ой-өрістерінің кеңеюін, оқылатын тілдің елі туралы білімдерін, қоршаған әлем туралы білімдерін арттыру.

33. 8-сыныптағы дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілеттер мен тілді сезіну қабілеттерін, тіл мәдениеті әдебін, неміс тілін үйренуге деген қызығушылықты, тұлғаның ерік жігері, жады сияқты жағымды қасиеттерін дамыту;

2) кітаптарды, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу, тілдің тиімді меңгерілуін қамтамасыз ететін оқытудың заманауи технологияларын белгіленген өлшемде қолдану;

3) өз ойын логикалық түрде және дәйектілікпен жеткізе білу, пікірталасқа қатысу;

4) туған (өзінің) және өзге тіл мәдениетін тану, оны ана тілімен салыстыру;

5) шетел тілін меңгерудің тиімді тәсілдерін қолдану, өзінің оқу әрекетін ұйымдастыру, интеллектуалды үдерістерді белсендендіру;

34. 8-сыныптағы стратегиялық аспект: екінші тілді меңгерген тілдік тұлғаның базалық деңгейдегі қасиеттеріне ие болу.

35. 9-сыныпқа арналған базалық мазмұн (Inhalt/Инхальт) шетел тілін меңгеру деңгейіне сәйкес А2 деңгейінің А2.2 жоғары деңгейіне сай келеді.

36. 9-сыныптағы мәдениаралық-коммуникативтік аспект:

1) өзге тілді мәдениет өкілдерімен әлеуметтік-мәдени деңгейде қарым қатынас жасау;

2) Күнделікті жағдаятта «Тамақ және сусын», «Пәтер», «Киім», «Денсаулық», «Бос уақыт», «Саяхат және білім» тақырыптарында коммуникативтік ниетті іске асыру;

3) өзіндік әңгіме жүргізу;

4) күрделілігі орта деңгейдегі мәтіндердегі маңызды ақпаратты түсіну;

5) жеке басына қатысты қысқаша хаттар жазу;

6) елтану және мәдениеттану саласында білімінің болуы, қарым-қатынас нормаларын, тіл тасымалдаушыларының ұлттық сипаты мен ұлттық менталитетінің ерекшелігін білу;

7) оқытылатын тілдің елі туралы этнолингвомәдени құндылықтарымен танысу және мәдениаралық жағдаяттардағы қарым-қатынаста неміс тілін практикалық қолдану.

37. 9-сыныптағы тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне деген оң көзқарас қалыптастыру;

2) толерантты болу, түрлі көзқарастарды құрметтеу.

38. 9-сыныптағы жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы қоршаған орта туралы жалпы мәдениетті көтеру, ой-өрісін кеңейту, оқытылатын тіл елінің білімін үйрену.

39. 9-сыныптағы дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілеттер мен тілді сезіну қабілеттерін, тіл мәдениеті әдебін, неміс тілін үйренуге деген қызығушылықты, тұлғаның ерік жігері, жады сияқты жағымды қасиеттерін дамыту;

2) туған (өзінің) және өзге тіл мәдениетін тану, оны ана тілімен салыстыру;

3) шетел тілін меңгерудің тиімді тәсілдерін қолдану, өзінің оқу әрекетін ұйымдастыру, интеллектуалды үдерістерді белсендендіру;

4) тілдің тиімді меңгерілуін қамтамасыз ететін оқытудың заманауи технологияларын белгіленген өлшемде қолдану;

5) өз ойын қисынды және жүйелі түрде баяндау, жалпыға ортақ

тақырыптардағы пікірталастарға қатысу;

40. 9-сыныптағы стратегиялық аспект: екінші тілді меңгерген тілдік тұлғаның базалық деңгейдегі қасиеттеріне ие болу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

41. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екіншісі – оқу бөлімін, және үшіншісі – оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 5.1.2 кодировкасында «5» – сынып, «1» – оқу бөлімі, «2» – оқыту мақсатының реттік нөмірі.

1) 1-бөлім. Тыңдалым (Hören/Хёрен):

Білім алушылардың міндеттері:				
5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
А1.1.	А1.2	А2.1	А.2.2	А2.2
5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну	9.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз түсіну
5.1.2 қарапайым сұрақтарды түсіну және биографиялық сипаттағы ақпарат ұсыну	6.1.2 қолдаумен биографиялық сипаттағы ақпарат сұралған күрделілеу сұрақтарды түсіну	7.1.2 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде ұзақ әңгіме барысында белгіленген нақты ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну	8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну	9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну

5.1.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым сұрақтарды қолдаусыз түсіну	6.1.3 кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша күрделілеу сұрақтарды қолдаумен түсіну	7.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша дәлелдердің көп бөлігін түсіну	8.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дерлік дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну	9.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну
5.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты қолдаумен түсіну	6.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты шектеулі қолдаумен түсіну	7.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір тұжырымдалған мағынадағы ақпаратты аздаған қолдаумен түсіну	8.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз дерлік түсіну	9.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз түсіну
5.1.5 шағын әңгімелесу барысында кейбір оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және	6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін	7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін	8.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін	9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілерді

детальдарын қолдаумен түсіну	және детальдарын қолдаумен түсіну	ң пікірін қолдаумен анықтау	аздаған қолдаумен анықтау	ң пікірін анықтау
5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау	6.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны қолдаумен анықтау	7.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау	8.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау	9.1.6 түрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен мағынаны анықтау
5.1.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау	6.1.7 шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау	7.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтай бастау	8.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау	9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау
5.1.8 қолдаумен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді, оның ішінде ұзақ әңгімелесуді түсіну	6.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзақ әңгімелерді, оның ішінде ұзақ әңгімелесуді түсіну	7.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну	8.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді әңгімелерді түсіну	9.1.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында келтірілген дәлелдердің сәйкессіздігін анықтай бастау

2) 2-бөлім. Айтылым (Sprechen/Шпрехен):

Білім алушылардың міндеттері:				
5 класс	6 класс	7 класс	8 класс	9 класс
А1.1.	А1.2	А2.1	А.2.2	А2.2
5.2.1 қалыпты жағдаятта жай сөйлемдерді қолданып, өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру	6.2.1 жалпы тақырыптардың көбі бойынша пікірталастарда өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану	8.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану	9.2.1 жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану
5.2.2 кейбір жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою	6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау	7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою	8.2.2 жалпы тақырыптар және кейбір оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделілеу сұрақтар қою	9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою
5.2.3 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлем деңгейінде өз пікірін айту	6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту	7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту	8.2.3 кез келген жалпы және оқу тақырыптары аясында талдау деңгейінде өз пікірін айту	9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру
5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді	6.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері	7.2.4 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау элементтері	8.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай	9.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде белгіленген дәрежедегі икемділікпен

ЖОБА

қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару	бар жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару	бар жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару	сөйлемдерді қолданып, пікірлерге икемді жауап қайтару	талдау деңгейінде пікірлерге жауап беру
5.2.5 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде базалық деңгейде өзара ақпарат алмасып көру	6.2.5 жалпы және оқу тақырыптарының көбінің шеңберінде ұзақ әңгімелесу барысында өзара қарым-қатынас жасап көру	7.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасап көру	8.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау	9.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау
5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу	6.2.6 пікірталас, жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу	7.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде икемді білдіруге тырысу	8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру	9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру
5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде	6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары	7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу	8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің	9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу

арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану	шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану	тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану	және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану	тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
5.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары ндағы қарапайым әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту	6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптары ндағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту	7.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары ндағы кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту	8.2.8 жалпы және оқу тақырыптары ның көбі бойынша кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту	9.2.8 жалпы және оқу тақырыптары ның көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту

3) 3-бөлім. Оқылым (Leseverstehen/Лезеферштейн):

Білім алушылардың міндеттері:				
5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9 -сынып
А1.1.	А1.2	А2.1	А.2.2	А2.2
5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну	6.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну	8.3.1 жалпы және оқу тақырыптары ндағы әртүрлі бейтаныс мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі негізгі ойды түсіну	9.3.1 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары ның шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіндегі негізгі ойды түсіну
5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі	6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі	7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі	8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары	9.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде

шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну	шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну	мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну	шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну	мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну
5.3.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну	6.3.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну	7.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну	8.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну	9.3.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну
5.3.4 шағын мәтіндерді қолдаусыз оқу сонымен қатар, оқылған мәтін бойынша хабарлама жасау	6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым мәтіндерді өздігінен оқу	7.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден кейбір көлемді мәтіндерді оқу	8.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде әртүрлі көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу	9.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу
5.3.5 кейбір таныс жалпы және	6.3.5 кейбір таныс жалпы және	7.3.5 таныс жалпы және оқу	8.3.5 таныс жалпы және оқу	9.3.5 таныс жалпы және оқу

оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау	оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің, сонымен қатар көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау	тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау	тақырыптары шеңберіндегі шағын және кейбір көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау	тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау
5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау	6.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі қысқа мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау	7.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау	8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау	9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
5.3.7 кейбір жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау	6.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау	7.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау	8.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау	9.3.7 кез келген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
5.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды	6.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды	7.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және	8.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және	9.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және

аздаған қолдаумен пайдалану	өздігінен пайдалану	цифрлық ресурстарды аздаған қолдау көрсету арқылы пайдалану	цифрлық ресурстарды пайдалану	цифрлық ресурстардың көбін пайдалану
5.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі фактілер мен пікірлердің арасындағы айырмашылықтын анықтау	6.3.9 кез келген жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі фактілер мен пікірлердің арасындағы айырмашылықтын анықтау	7.3.9 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау	8.3.9 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау	9.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау

4) 4-тарау. Жазылым (Schreiben/Шрайбен):

Білім алушылардың міндеттері:				
5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9 -сынып
А1.1.	А1.2	А2.1	А.2.2	А2.2
5.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету
5.4.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша	6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары	7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары	8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша	9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша

ЖОБА

түйінді сөздерді тірек етіп абзацтағы сөйлемдерді тізбектеп жазу	бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу	бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу	шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу	шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы өздігінен жазу
5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу	6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу	7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу	8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу	9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу
5.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдаумен үлкен сөйлемдерді дәйектеп жазу	6.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдау арқылы ұзын сөйлемдерді абзацпен дәйектеп жазу	7.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану	8.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану	9.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді минималды қолдаумен пайдалану
5.4.5 базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы қолдаумен сөйлемдерді байланыстыр	6.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен мысалдар және	7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар	8.4.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре	9.4.5 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер

у	негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану	және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану	отырып, дәлелдерді пайдалану	келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану
5.4.6 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді аздаған қолдаумен қисынды біріктіру	6.4.6 әртүрлі таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы аздаған қолдаумен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру	7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру	8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру	9.4.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы байланысқан мәтіндер жазу
5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану	6.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану	7.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану	8.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану	9.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шектеусіз жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты өздігінен пайдалану
5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу	6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу	7.4.8 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу	8.4.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу	9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу

ҰОБА

5.4.9 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану	6.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану	7.4.9 әртүрлі кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану	8.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану	9.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін сауатты қолдану

5) 5-тарау. Неміс тілін қолдану (Sprachverwendung/Шпрахфервендунг):

Білім алушылардың міндеттері:				
5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
А1.1.	А1.2	А2.1	А.2.2	А2.2
5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын тиісті зат есімдерді, сонымен қатар жалпы фразаларды қолдану	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша кейбір дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша әртүрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану
5.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктерді	6.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде тұрақты және тұрақсыз	7.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын	8.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын	9.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын

қолдану	етістіктерді қолдану	зат есімдер үшін түрлі есептік сан есімдерді қолдану	зат есімдер үшін түрлі есептік сан есімдерді қолдану	зат есімдер үшін есептік сан есімдерді және есімдік топтарды қолдану
5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптары на қатысты заттарды сипаттау барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдігін қолдану	6.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары ның шектеулі спектрі бойынша сын есімдердің салыстырмал ы және күшейтпелі шырайларыны ң алуан түрін қолдану, қарапайым бір буынды және екі буынды сын есімдерді қолдану	7.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімдердің септелуін пайдалана отырып, зат есімдердің алдында сын есімдердің алуан түрін қолдану	8.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсету үшін түрлі күрделі сын есімдерді және салыстырмал ы құрылымдард ы мысалы, mehr… als/мер… альс қолдану	9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсетуге мүмкіндік беретін түрлі күрделі сын есімдерді, салыстырмал ы құрылымдар ды және күшейткіш сын есімдерді қолдану
5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша болымсызды қты көрсететін түрлі формаларды (nicht/kein/ни хт/кайн) қолдану	6.5.4 толықтауышт ы табыс септігінде қолдану, wohin?/вохин сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздерінің көмегімен толықтауышт ы Akkusativ/Акк узатифте қолдану, Dativ/Датиф mit/мит, nach/нах,	7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің септелу түрлерін, қиысқан анықтауышты қолдану	8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wenn/венн, als/альс және nachdem/нахд ем жалғаулықтар ымен мезгіл бағыныңқы сөйлемдерін (Temporalsätze /Темпоральзет це) қолдану	9.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präsens/Perfe kt/Презенс/П ерфект осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысуын қолдану

	aus/аус, zu/цу, von/фон, bei/бай, seit/зайт. Akkusativ: durch/дурх, für/фюр, ohne/оне, um/ум, gegen/геген, bis/бис талап ететін көмекші сөздер			
5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды спектрінде W-Fragen/В-Фраген сұрақтарын, сонымен қатар Wie?/Ви? Wie lange?/Ви ланге? Wieviel?/Виф иль? сұраулы сөздерін қолдану	6.5.5 Präteritum/Претеритумда sein/зайн етістігінің жіктелуін, өздік етістігін, өздік етістіктерінің жіктелуін қолдану, модальді етістіктердің қолдану ерекшелігін білу	7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану	8.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ және модальді формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану	9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың әртүрлі типтерін қолдану
5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік және тәуелдік есімдіктерін, есептік және реттік сан есімдерді қолдану	6.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұраулы сөйлемді сұраулы сөздерсіз, Wie?/Ви?, Wo?/Во?, Woher?/Воер?,	7.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша mein, dein, unser/майн, дайн, унзер сөздерін қоса алғанда жіктік және тәуелдік есімдіктерін	8.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша man/ман белгісіз жіктік есімдігін және оның модальді етістіктермен қолданылуын	9.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есімдіктердің септелуін қолдану

	Was?/Вас? Wann?/Ванн? Wieviel/e?/Вифиль/э? Wessen?/Вессен? сұраулы сөздерін, сұраулы сөздері бар сұраулы сөйлемдерді, wozu?/воцу сұраулы сөзін және um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымын қолдану	қолдану	қоса алғанда, есімдіктерді пайдалану	
5.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде орын алған іс-әрекетті білдіру үшін Präsens/Презенстегі етістіктіктердің дара түрін қолдану	6.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша барыс септігіндегі толықтауыштары, ілік септігіндегі зат есімдерді қолдану	7.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präsens/Презенс (осы шақ) Präteritum/Претеритум (өткен шақ), Perfekt/Перфект (өткен шақ) шақ формаларын қолдану	8.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану	9.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präteritum – Plusquamperfekt/Претеритум - Плусквамперфект осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысуын қолдану
5.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде іс-әрекеттер туралы айту үшін Praesens/Пре	6.5.8 жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдердің септелуін қолдану	7.5.8 көптеген үйреншікті жалпы және оқу тақырыптары бойынша warden/верден етістігінің көмекші қызметін,	8.5.8 Futurum/Футурум (келер шақ) туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақ	9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша оқылым барысында während/верен д, indem/индем жалғаулықта

ЖОБА

зенс осы шақ формаларын қолдану		Futurum/Футурумда (келер шақ) қолдану	формаларын қолдану	рымен кіріктірілген бағыныңқы сөйлемдерді, deshalb/десхальб сөзімен құрмалас сөйлемдерді тану, оқу барысында етістіктердің пассивті формаларын (Passiv/Пассиф) түсіну
5.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде процедуралар ды, дағдылар мен жағдайды сипаттау үшін дұрыс және бұрыс формаларды, нақ осы шақты қолдану	6.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарында зат есімдердің септелу түрлері түсінігін қолдану	7.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wurde … gegründet/вурде … гегрюндет пассивті құрылымын сәйкесінше қолдану	8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша суреттеуде және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ формаларын және аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін шақ формаларын сәйкесінше қолдану	9.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аяқталған өткен шақтың қарапайым формаларын және Passive/Пасив ырықсыз етістің активті және пассивті түрлерінің дара осы және өткен шақ формаларын хабарлауда және төлеу сөзде сәйкесінше қолдану
5.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары	6.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары	7.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары	8.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу	9.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу

ЖОБА

ның шектеулі шеңберінде haben/sein/хабен/зайн етістіктерінің формаларын қолдану	ның шектеулі шеңберінде сілтеу және тәуелдік есімдіктерінің формаларын қолдану	үйреншікті ауқымында үздіксіз осы және өткен шақ формаларын қолдану	тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар кейбір пассивті формаларды қолдану	тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар пассивті формаларды ң түрлерін қолдану
5.5.11 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде (күшті, әлсіз, анықтауыш сөз алды қосымшасы бар) етістіктерді қолдану	6.5.11 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жақсыз сөйлемдерді қолдану	7.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау үшін құрмалас сөйлемдердің кейбір формаларын қолдану	8.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұранымдарды қоса алғанда нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар: айту, сұрау, әңгімелеу үшін төлеу сөздің кейбір формаларын қолдану	9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар үшін ұсынылған сөйлеу формаларының түрлерін қолдану
5.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сөзжасамның түрлі формаларын қолдану	6.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында етістіктерді ажыратылатын және ажыратылмайтын сөз алды қосымшасымен қолдану	7.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеудің салыстырмалы шырай құрылымын қолдану	8.5.12 осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысу құрылымдарын қолдану, бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл сөзді төлеу	9.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл сөзді төлеу сөзге,төлеу сөзді төл сөзге айналдыруды қолдану

ЖОБА

			сөзге,төлеу сөзді төл сөзге айналдыру	
5.5.13 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мүмкіндікті білдіру үшін модальді етістіктерді қолдану	6.5.13 зат есім+зат есім: das Wörterbuch/дас Вёртербух, сын есім+зат есім: Leichtathletik/Лайхтатлетик, етістік + зат есім: Esslöffel, Fahrstuhl/Эслёффель, Фарстуль сөз қосындысын қолдану	7.5.13 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану	8.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер: міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салуды білдіру үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану	9.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер үшін әртүрлі модальді формаларды және өткен шақтағы модальді формаларды ң шектеулі санын қолдану
5.5.14 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен мекенді айту үшін, заттарды сипаттау мен тақырыпты белгілеу үшін көмекші сөздерді қолдану, септіктерге сәйкес бағытты білдіретін көмекші сөздерді қолдану	6.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында барыс септігінде жіктік және тәуелдік есімдіктерін қолдану, wo?/во? сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздері арқылы толықтауыштыDativ/Датиф-те қолдану	7.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында wo?/во? (Dativ/Датиф) сұрағына және wohin?/вохин? (Akkusativ/Аккузатиф) сұрағына жауап беру барысында сөз тіркестерін in, an, auf, hinter, neben, über, unter, zwischen, vor/ин, ан, ауф, хинтер, небен, убер, унтер,	8.5.14 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақты септікті пайдалануды қажет ететін зат есімдердің алдында кейбір көмекші сөздерді қолдану	9.5.14 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есмдіктерді көмекші сөздермен қолдану

		цвишен, фор көмекші сөздерімен қолдану		
5.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктің бұйрық райын қолдану	6.5.15 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында von, mit, zu/фон, мит, цу көмекші сөздерін қолдану	7.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында raten, empfehlen/ратен, эмпфелен етістіктерінен кейін um… zu…/ум… цу инфинитивтік құрылымының формасын қолдану	8.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарындаum/ум… zu/цу…инфинитивтік құрылымдарымен сұраулы сөйлемдерді қолдану	9.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымы және damit/дамит жалғаулықтарымен мақсатты бағыныңқы сөйлемді қолдану
5.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектріндегі шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байланыстыру үшін көмекші сөздерді Dativ/Датифпен қолдану	6.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде сөйлемдегі сөздердің (тура/кері) реттілігін, күшті/әлсіз етістіктердің жіктелуін осы шақта қолдану	7.5.16 таныс жалпы және оқу тақыптарында und, aber, oder, denn/унд, абер, одер, денн салалас мәнді жалғаулықтарды қолдану	8.5.16 жалпы және оқу тақырыптарын түсіндіру барысында dass/дасс және ob/об жалғаулықтары, сонымен қатар жалғаулықты сөздері бар бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдері туралы білімдерін қолдану	9.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыбының шектеулі спектрінде міндеттілікті білдіретін haben + zu + Infinitiv/хабен + цу + Инфинитиф, sein + zu+ Infinitiv/зайн + цу+ Инфинитиф құрылымдарын қолдану
5.5.17 жеке және таныс тақырыптарға қарапайым осы және өткен	6.5.17 таныс және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде 100-ге дейінгі	7.5.17 жалпы және оқу тақырыптары бойынша dass, ob/дасс, об сөздерімен	8.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көпше түр үшін der,	9.5.17 алдыңғы сыныптарда меңгерілген грамматикалық құбылыстард

ЖОБА

шақтағы іс-әрекеттерді сипаттау үшін und/унд және aber/абер жалғаулықтарымен салалас құрмалас сөйлемдерді қолдану	есептік және реттік сан есімдерді қолдану	бағыныңқылы сөйлемдерді, wer, wie, was/вер, ви, вас, warum, welche/варум, вельхе жалғаулықты сөздерін, бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдерді қолдану	welcher, die, welche, das, welches/дер, вельхер, ди, вельхе, дас, вельхес қатыстық есімдіктерімен бағыныңқылы анықтауыш сөйлемдерді қолдану	ы жүйелеу

42. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

43. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып (А1.1):

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1.Мектеп және оқу 1.1 Танысу. Менің мектебім. Сабақта 1.2. Сыныптағы заттар	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым сұрақтарды қолдаусыз түсіну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 5.1.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау
	Айтылым	5.2.1 қалыпты жағдаятта жай сөйлемдерді қолданып, өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру; 5.2.2 кейбір жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою;

ЖОБА

		5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну; 5.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау
	Жазылым	5.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 5.4.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша түйінді сөздерді тірек етіп абзацтағы сөйлемдерді тізбектеп жазу; 5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.6 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді аздаған қолдаумен қисынды біріктіру; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану
	Тілді қолдану	5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын тиісті зат есімдерді, сонымен қатар жалпы фразаларды қолдану; 5.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктерді қолдану; 5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты заттарды сипаттау барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдігін қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша болымсыздықты көрсететін түрлі

ЖОБА

		формаларды (nicht/kein/нихт/кайн) қолдану; 5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарынң ауқымды спектрінде W-Fragen/В-Фраген сұрақтарын, сонымен қатар Wie?/Ви? Wie lange?/Ви ланге? Wieviel?/Вифиль? сұраулы сөздерін қолдану; 5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік және тәуелдік есімдіктерін, есептік және реттік сан есімдерді қолдану; 5.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде орын алған іс-әрекетті білдіру үшін Präsens/Презенстегі етістіктіктердің дара түрін қолдану; 5.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде іс-әрекеттер туралы айту үшін Praesens/Презенс осы шақ формаларын қолдану; 5.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде процедураларды, дағдылар мен жағдайды сипаттау үшін дұрыс және бұрыс формаларды, нақ осы шақты қолдану; 5.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде haben/sein/хабен/зайн етістіктерінің формаларын қолдану; 5.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сөзжасамның түрлі формаларын қолдану; 5.5.14 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен мекенді айту үшін, заттарды сипаттау мен тақырыпты белгілеу үшін көмекші сөздерді қолдану, септіктерге сәйкес бағытты білдіретін көмекші сөздерді қолдану; 5.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктің бұйрық райын қолдану
2-тоқсан		
2. Жер – біздің үйіміз 2.1 Менің отбасым және достарым	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым сұрақтарды қолдаусыз түсіну;

ЖОБА

2.2 Менің хоббиім		5.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты қолдаумен түсіну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау
	Айтылым	5.2.1 қалыпты жағдаятта жай сөйлемдерді қолданып, өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру; 5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 5.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы қарапайым әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну; 5.3.4 шағын мәтіндерді қолдаусыз оқу сонымен қатар, оқылған мәтін бойынша хабарлама жасау; 5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 5.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды аздаған қолдаумен пайдалану; 5.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі фактілер мен пікірлердің арасындағы айырмашылықтын анықтау
	Жазылым	5.4.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша түйінді сөздерді тірек етіп абзацтағы сөйлемдерді тізбектеп жазу; 5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу;

ЖОБА

		5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын тиісті зат есімдерді, сонымен қатар жалпы фразаларды қолдану; 5.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктерді қолдану; 5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты заттарды сипаттау барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдігін қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша болымсыздықты көрсететін түрлі формаларды (nicht/kein/нихт/кайн) қолдану; 5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарынң ауқымды спектрінде W-Fragen/В-Фраген сұрақтарын, сонымен қатар Wie?/Ви? Wie lange?/Ви ланге? Wieviel?/Вифиль? сұраулы сөздерін қолдану; 5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік және тәуелдік есімдіктерін, есептік және реттік сан есімдерді қолдану; 5.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде орын алған іс-әрекетті білдіру үшін Präsens/Презенстегі етістіктіктердің дара түрін қолдану; 5.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде іс-әрекеттер туралы айту үшін Praesens/Презенс осы шақ формаларын қолдану; 5.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде процедураларды, дағдылар мен жағдайды сипаттау үшін дұрыс және бұрыс формаларды, нақ осы шақты қолдану; 5.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде haben/sein/хабен/зайн етістіктерінің формаларын қолдану; 5.5.11 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде

ЖОБА

		(күшті, әлсіз, анықтауыш сөз алды қосымшасы бар) етістіктерді қолдану; 5.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сөзжасамның түрлі формаларын қолдану; 5.5.14 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен мекенді айту үшін, заттарды сипаттау мен тақырыпты белгілеу үшін көмекші сөздерді қолдану, септіктерге сәйкес бағытты білдіретін көмекші сөздерді қолдану
3-тоқсан		
3. Қазақстан халықтарының тілі және мәдениеті 3.1 Біздің Отанымыз-Қазақстан. Қазақстан бойынша саяхат. 3.2 Салт-дәстүр және фольклор	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.2 қарапайым сұрақтарды түсіну және биографиялық сипаттағы ақпарат ұсыну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 5.1.8 қолдаумен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді, оның ішінде ұзақ әңгімелесуді түсіну
	Айтылым	5.2.3 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.5 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде базалық деңгейде өзара ақпарат алмасып көру; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну; 5.3.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну;

ЖОБА

		5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	5.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдаумен үлкен сөйлемдерді дәйектеп жазу; 5.4.5 базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы қолдаумен сөйлемдерді байланыстыру; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын тиісті зат есімдерді, сонымен қатар жалпы фразаларды қолдану; 5.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктерді қолдану; 5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты заттарды сипаттау барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдігін қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша болымсыздықты көрсететін түрлі формаларды (nicht/kein/нихт/кайн) қолдану; 5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарынң ауқымды спектрінде W-Fragen/В-Фраген сұрақтарын, сонымен қатар Wie?/Ви? Wie lange?/Ви ланге? Wieviel?/Вифиль? сұраулы сөздерін қолдану; 5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік және тәуелдік есімдіктерін, есептік және реттік сан есімдерді қолдану; 5.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде орын алған іс-әрекетті білдіру үшін Präsens/Презенстегі етістіктіктердің дара түрін қолдану; 5.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының

ЖОБА

		шектеулі шеңберінде іс-әрекеттер туралы айту үшін Praesens/Презенс осы шақ формаларын қолдану; 5.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде процедураларды, дағдылар мен жағдайды сипаттау үшін дұрыс және бұрыс формаларды, нақ осы шақты қолдану; 5.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде haben/sein/хабен/зайн етістіктерінің формаларын қолдану; 5.5.11 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде (күшті, әлсіз, анықтауыш сөз алды қосымшасы бар) етістіктерді қолдану; 5.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сөзжасамның түрлі формаларын қолдану; 5.5.13 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мүмкіндікті білдіру үшін модальді етістіктерді қолдану; 5.5.14 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен мекенді айту үшін, заттарды сипаттау мен тақырыпты белгілеу үшін көмекші сөздерді қолдану, септіктерге сәйкес бағытты білдіретін көмекші сөздерді қолдану; 5.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектріндегі шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байланыстыру үшін көмекші сөздерді Dativ/Датифпен қолдану; 5.5.17 жеке және таныс тақырыптарға қарапайым осы және өткен шақтағы іс-әркеттерді сипаттау үшін und/унд және aber/абер жалғаулықтарымен салалас құрмалас сөйлемдерді қолдану
4-тоқсан		
4. Экология және өмір қауіпсіздігі 4.1 Ас және сусындар	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.5 шағын әңгімелесу барысында кейбір оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну;

ЖОБА

4.2 Спорт. Тәні саудың –жаны сау		5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 5.1.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау
	Айтылым	5.2.2 кейбір жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 5.2.3 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	5.3.4 шағын мәтіндерді қолдаусыз оқу сонымен қатар, оқылған мәтін бойынша хабарлама жасау; 5.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 5.3.7 кейбір жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
	Жазылым	5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.6 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді аздаған қолдаумен қисынды біріктіру; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 5.4.9 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі

ЖОБА

		жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілді қолдану	5.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктерді қолдану; 5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты заттарды сипаттау барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдігін қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша болымсыздықты көрсететін түрлі формаларды (nicht/kein/нихт/кайн) қолдану; 5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарынң ауқымды спектрінде W-Fragen/В-Фраген сұрақтарын, сонымен қатар Wie?/Ви? Wie lange?/Ви ланге? Wieviel?/Вифиль? сұраулы сөздерін қолдану; 5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік және тәуелдік есімдіктерін, есептік және реттік сан есімдерді қолдану; 5.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде орын алған іс-әрекетті білдіру үшін Präsens/Презенстегі етістіктіктердің дара түрін қолдану; 5.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде іс-әрекеттер туралы айту үшін Praesens/Презенс осы шақ формаларын қолдану; 5.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде процедураларды, дағдылар мен жағдайды сипаттау үшін дұрыс және бұрыс формаларды, нақ осы шақты қолдану; 5.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде haben/sein/хабен/зайн етістіктерінің формаларын қолдану; 5.5.11 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде (күшті, әлсіз, анықтауыш сөз алды қосымшасы бар) етістіктерді қолдану; 5.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сөзжасамның түрлі формаларын қолдану; 5.5.13 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мүмкіндікті білдіру үшін модальді етістіктерді қолдану;

ЖОБА

		5.5.14 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен мекенді айту үшін, заттарды сипаттау мен тақырыпты белгілеу үшін көмекші сөздерді қолдану, септіктерге сәйкес бағытты білдіретін көмекші сөздерді қолдану; 5.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктің бұйрық райын қолдану; 5.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектріндегі шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байланыстыру үшін көмекші сөздерді Dativ/Датифпен қолдану; 5.5.17 жеке және таныс тақырыптарға қарапайым осы және өткен шақтағы іс-әрекеттерді сипаттау үшін und/унд және aber/абер жалғаулықтарымен салалас құрмалас сөйлемдерді қолдану

2) 6 -сынып (А1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Мектеп және оқу 1.1 Уақыт қанша болды? 1.2 Менің күн тәртібім	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.2 қолдаумен биографиялық сипаттағы ақпарат сұралған күрделілеу сұрақтарды түсіну; 6.1.3 кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша күрделілеу сұрақтарды қолдаумен түсіну; 6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну; 6.1.7 шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау
	Айтылым	6.2.1 жалпы тақырыптардың көбі бойынша пікірталастарда өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру;

ЖОБА

		6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау; 6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну; 6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым мәтіндерді өздігінен оқу; 6.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 6.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды өздігінен пайдалану; 6.3.9 кез келген жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі фактілер мен пікірлердің арасындағы айырмашылықтын анықтау
	Жазылым	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдау арқылы ұзын сөйлемдерді абзацпен дәйектеп жазу; 6.4.6 әртүрлі таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің

ЖОБА

		көмегі арқылы аздаған қолдаумен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 6.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілді қолдану	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 6.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде тұрақты және тұрақсыз етістіктерді қолдану; 6.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрі бойынша сын есімдердің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларының алуан түрін қолдану, қарапайым бір буынды және екі буынды сын есімдерді қолдану; 6.5.4 толықтауышты табыс септігінде қолдану, wohin?/вохин сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздерінің көмегімен толықтауышты Akkusativ/Аккузатифте қолдану, Dativ/Датиф mit/мит, nach/нах, aus/аус, zu/цу, von/фон, bei/бай, seit/зайт. Akkusativ: durch/дурх, für/фюр, ohne/оне, um/ум, gegen/геген, bis/бис талап ететін көмекші сөздер; 6.5.5 Präteritum/Претеритумда sein/зайн етістігінің жіктелуін, өздік етістігін, өздік етістіктерінің жіктелуін қолдану, модальді етістіктердің қолдану ерекшелігін білу; 6.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұраулы сөйлемді сұраулы сөздерсіз, Wie?/Ви?, Wo?/Во?, Woher?/Воер?, Was?/Вас? Wann?/Ванн? Wieviel/e?/Вифиль/э? Wessen?/Вессен? сұраулы сөздерін, сұраулы сөздері бар сұраулы сөйлемдерді, wozu?/воцу сұраулы сөзін және um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымын қолдану; 6.5.8 жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдердің септелуін қолдану; 6.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарында

ЖОБА

		зат есімдердің септелу түрлері түсінігін қолдану; 6.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сілтеу және тәуелдік есімдіктерінің формаларын қолдану; 6.5.11 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жақсыз сөйлемдерді қолдану; 6.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында етістіктерді ажыратылатын және ажыратылмайтын сөз алды қосымшасымен қолдану; 6.5.13 зат есім+зат есім: das Wörterbuch/дас Вёртербух, сын есім+зат есім: Leichtathletik/Лайхтатлетик, етістік + зат есім: Esslöffel, Fahrstuhl/Эслёффель, Фарстуль сөз қосындысын қолдану; 6.5.15 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында von, mit, zu/фон, мит, цу көмекші сөздерін қолдану; 6.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде сөйлемдегі сөздердің (тура/кері) реттілігін, күшті/әлсіз етістіктердің жіктелуін осы шақта қолдану; 6.5.17 таныс және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде 100-ге дейінгі есептік және реттік сан есімдерді қолдану
2-тоқсан		
2. Жер - біздің үйіміз 2.1 Менің қалам/менің ауылым 2.2 Менің пәтерім	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты шектеулі қолдаумен түсіну; 6.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 6.1.7 шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау; 6.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзақ әңгімелерді, оның ішінде ұзақ әңгімелесуді түсіну

	Айтылым	6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 6.2.6 пікірталас, жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну; 6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым мәтіндерді өздігінен оқу; 6.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі қысқа мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдау арқылы ұзын сөйлемдерді абзацпен дәйектеп жазу; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 6.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрі бойынша сын есімдердің салыстырмалы және күшейтпелі

ЖОБА

		шырайларының алуан түрін қолдану, қарапайым бір буынды және екі буынды сын есімдерді қолдану; 6.5.4 толықтауышты табыс септігінде қолдану, wohin?/вохин сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздерінің көмегімен толықтауышты Akkusativ/Аккузатифте қолдану, Dativ/Датиф mit/мит, nach/нах, aus/аус, zu/цу, von/фон, bei/бай, seit/зайт. Akkusativ: durch/дурх, für/фюр, ohne/оне, um/ум, gegen/геген, bis/бис талап ететін көмекші сөздер; 6.5.5 Präteritum/Претеритумда sein/зайн етістігінің жіктелуін, өздік етістігін, өздік етістіктерінің жіктелуін қолдану, модальді етістіктердің қолдану ерекшелігін білу; 6.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұраулы сөйлемді сұраулы сөздерсіз, Wie?/Ви?, Wo?/Во?, Woher?/Воер?, Was?/Вас? Wann?/Ванн? Wieviel/е?/Вифиль/э? Wessen?/Вессен? сұраулы сөздерін, сұраулы сөздері бар сұраулы сөйлемдерді, wozu?/воцу сұраулы сөзін және um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымын қолдану; 6.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша барыс септігіндегі толықтауышты, ілік септігіндегі зат есімдерді қолдану; 6.5.8 жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдердің септелуін қолдану; 6.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарында зат есімдердің септелу түрлері түсінігін қолдану; 6.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сілтеу және тәуелдік есімдіктерінің формаларын қолдану; 6.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында етістіктерді ажыратылатын және ажыратылмайтын сөз алды қосымшасымен қолдану; 6.5.13 зат есім+зат есім: das Wörterbuch/дас Вёртербух, сын есім+зат есім: Leichtathletik/Лайхтатлетик, етістік + зат есім: Esslöffel, Fahrstuhl/Эслёффель, Фарстуль сөз қосындысын қолдану; 6.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптарында барыс септігінде жіктік және тәуелдік есімдіктерін қолдану, wo?/во? сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздері арқылы толықтауышты Dativ/Датиф-те қолдану; 6.5.15 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында von, mit, zu/фон, мит, цу көмекші сөздерін қолдану; 6.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде сөйлемдегі сөздердің (тура/кері) реттілігін, күшті/әлсіз етістіктердің жіктелуін осы шақта қолдану
3-тоқсан		
3. Қазақ және неміс мәдениеті 3.1 Демалу және мәдениет 3.2. Мейрамдар, ұлттық тағамдар	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну; 6.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны қолдаумен анықтау
	Айтылым	6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау; 6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну; 6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым мәтіндерді өздігінен оқу; 6.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің, сонымен қатар көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау;

ЖОБА

		6.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды өздігінен пайдалану
	Жазылым	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.6 әртүрлі таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы аздаған қолдаумен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 6.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 6.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде тұрақты және тұрақсыз етістіктерді қолдану; 6.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрі бойынша сын есімдердің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларының алуан түрін қолдану, қарапайым бір буынды және екі буынды сын есімдерді қолдану; 6.5.4 толықтауышты табыс септігінде қолдану, wohin?/вохин сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздерінің көмегімен толықтауышты Akkusativ/Аккузатифте қолдану, Dativ/Датиф mit/мит, nach/нах, aus/аус, zu/цу, von/фон, bei/бай, seit/зайт. Akkusativ: durch/дурх, für/фюр, ohne/оне, um/ум, gegen/геген, bis/бис талап ететін көмекші сөздер;

		6.5.5 Präteritum/Претеритумда sein/зайн етістігінің жіктелуін, өздік етістігін, өздік етістіктерінің жіктелуін қолдану, модальді етістіктердің қолдану ерекшелігін білу; 6.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұраулы сөйлемді сұраулы сөздерсіз, Wie?/Ви?, Wo?/Во?, Woher?/Воер?, Was?/Вас? Wann?/Ванн? Wieviel/e?/Вифиль/э? Wessen?/Вессен? сұраулы сөздерін, сұраулы сөздері бар сұраулы сөйлемдерді, wozu?/воцу сұраулы сөзін және um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымын қолдану; 6.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша барыс септігіндегі толықтауышты, ілік септігіндегі зат есімдерді қолдану; 6.5.8 жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдердің септелуін қолдану; 6.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарында зат есімдердің септелу түрлері түсінігін қолдану; 6.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында етістіктерді ажыратылатын және ажыратылмайтын сөз алды қосымшасымен қолдану; 6.5.13 зат есім+зат есім: das Wörterbuch/дас Вёртербух, сын есім+зат есім: Leichtathletik/Лайхтатлетик, етістік + зат есім: Esslöffel, Fahrstuhl/Эслёффель, Фарстуль сөз қосындысын қолдану; 6.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында барыс септігінде жіктік және тәуелдік есімдіктерін қолдану, wo?/во? сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздері арқылы толықтауышты Dativ/Датиф-те қолдану; 6.5.15 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында von, mit, zu/фон, мит, цу көмекші сөздерін қолдану; 6.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде сөйлемдегі сөздердің (тура/кері) реттілігін, күшті/әлсіз етістіктердің жіктелуін осы шақта қолдану
4-тоқсан		
4. Салауатты өмір салты	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну;

ЖОБА

4.1 Менің сүйікті спорт түрім 4.2 Менің отбасымдағы спорт		6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну
	Айтылым	6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау; 6.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 6.2.5 жалпы және оқу тақырыптарының көбінің шеңберінде ұзақ әңгімелесу барысында өзара қарым-қатынас жасап көру; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну; 6.3.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну
	Жазылым	6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	6.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде тұрақты және тұрақсыз етістіктерді қолдану; 6.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптарының

ЖОБА

		шектеулі спектрі бойынша сын есімдердің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларының алуан түрін қолдану, қарапайым бір буынды және екі буынды сын есімдерді қолдану; 6.5.4 толықтауышты табыс септігінде қолдану, wohin?/вохин сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздерінің көмегімен толықтауышты Akkusativ/Аккузатифте қолдану, Dativ/Датиф mit/мит, nach/нах, aus/аус, zu/цу, von/фон, bei/бай, seit/зайт. Akkusativ: durch/дурх, für/фюр, ohne/оне, um/ум, gegen/геген, bis/бис талап ететін көмекші сөздер; 6.5.5 Präteritum/Претеритумда sein/зайн етістігінің жіктелуін, өздік етістігін, өздік етістіктерінің жіктелуін қолдану, модальді етістіктердің қолдану ерекшелігін білу; 6.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұраулы сөйлемді сұраулы сөздерсіз, Wie?/Ви?, Wo?/Во?, Woher?/Воер?, Was?/Вас? Wann?/Ванн? Wieviel/e?/Вифиль/э? Wessen?/Вессен? сұраулы сөздерін, сұраулы сөздері бар сұраулы сөйлемдерді, wozu?/воцу сұраулы сөзін және um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымын қолдану; 6.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша барыс септігіндегі толықтауышты, ілік септігіндегі зат есімдерді қолдану; 6.5.8 жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдердің септелуін қолдану; 6.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сілтеу және тәуелдік есімдіктерінің формаларын қолдану; 6.5.11 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жақсыз сөйлемдерді қолдану; 6.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында етістіктерді ажыратылатын және ажыратылмайтын сөз алды қосымшасымен қолдану; 6.5.13 зат есім+зат есім: das Wörterbuch/дас Вёртербух, сын есім+зат есім: Leichtathletik/Лайхтатлетик, етістік + зат есім: Esslöffel, Fahrstuhl/Эслёффель, Фарстуль сөз

ЖОБА

		қосындысын қолдану; 6.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында барыс септігінде жіктік және тәуелдік есімдіктерін қолдану, wo?/во? сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздері арқылы толықтауышты Dativ/Датиф-те қолдану; 6.5.15 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында von, mit, zu/фон, мит, цу көмекші сөздерін қолдану; 6.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде сөйлемдегі сөздердің (тура/кері) реттілігін, күшті/әлсіз етістіктердің жіктелуін осы шақта қолдану; 6.5.17 таныс және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде 100-ге дейінгі есептік және реттік сан есімдерді қолдану

3) 7 -сынып (А2.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Менің Отаным 1.1. Меің өлкемнің көрнекі жерлері 1.2 Менің өлкемнің көрнекті тұлғалары	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.2 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде ұзақ әңгіме барысында белгіленген нақты ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 7.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір тұжырымдалған мағынадағы ақпаратты аздаған қолдаумен түсіну; 7.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну
	Айтылым	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны

ЖОБА

		жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде икемді білдіруге тырысу; 7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 7.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну; 7.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 7.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды аздаған қолдау көрсету арқылы пайдалану
	Жазылым	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 7.4.8 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 7.4.9 әртүрлі кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану

ЖОБА

	Тілді қолдану	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 7.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімдердің септелуін пайдалана отырып, зат есімдердің алдында сын есімдердің алуан түрін қолдану; 7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің септелу түрлерін, қиысқан анықтауышты қолдану; 7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 7.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша mein, dein, unser/майн, дайн, унзер сөздерін қоса алғанда жіктік және тәуелдік есімдіктерін қолдану; 7.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 7.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wurde … gegründet/вурде … гегрюндет пассивті құрылымын сәйкесінше қолдану; 7.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеудің салыстырмалы шырай құрылымын қолдану; 7.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында wo?/во? (Dativ/Датиф) сұрағына және wohin?/вохин? (Akkusativ/Аккузатиф) сұрағына жауап беру барысында сөз тіркестерін in, an, auf, hinter, neben, über, unter, zwischen, vor/ин, ан, ауф, хинтер, небен, убер, унтер, цвишен, фор көмекші сөздерімен қолдану; 7.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында raten, empfehlen/ратен, эмпфелен етістіктерінен кейін um… zu…/ум… цу инфинитивтік құрылымының формасын қолдану; 7.5.16 таныс жалпы және оқу тақыптарында und, aber, oder, denn/унд, абер, одер, денн салалас мәнді жалғаулықтарды қолдану
2-тоқсан		

ЖОБА

2. Өнер әлемінде 2.1 Кино және театр 2.2 Музыка және әдебиет	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша дәлелдердің көп бөлігін түсіну; 7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау; 7.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау; 7.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтай бастау; 7.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну
	Айтылым	7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасап көру; 7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 7.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 7.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну

ЖОБА

	Жазылым	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 7.4.8 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 7.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі есептік сан есімдерді қолдану; 7.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімдердің септелуін пайдалана отырып, зат есімдердің алдында сын есімдердің алуан түрін қолдану; 7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің септелу түрлерін, қиысқан анықтауышты қолдану; 7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 7.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 7.5.8 көптеген үйреншікті жалпы және оқу тақырыптары бойынша warden/верден етістігінің көмекші қызметін, Futurum/Футурумда (келер шақ) қолдану; 7.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу

		тақырыптары бойынша wurde … gegründet/вурде … гегрюндет пассивті құрылымын сәйкесінше қолдану; 7.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау үшін құрмалас сөйлемдердің кейбір формаларын қолдану; 7.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеудің салыстырмалы шырай құрылымын қолдану; 7.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында wo?/во? (Dativ/Датиф) сұрағына және wohin?/вохин? (Akkusativ/Аккузатиф) сұрағына жауап беру барысында сөз тіркестерін in, an, auf, hinter, neben, über, unter, zwischen, vor/ин, ан, ауф, хинтер, небен, убер, унтер, цвишен, фор көмекші сөздерімен қолдану; 7.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында raten, empfehlen/ратен, эмпфелен етістіктерінен кейін um… zu…/ум… цу инфинитивтік құрылымының формасын қолдану; 7.5.16 таныс жалпы және оқу тақыптарында und, aber, oder, denn/унд, абер, одер, денн салалас мәнді жалғаулықтарды қолдану; 7.5.17 жалпы және оқу тақырыптары бойынша dass, ob/дасс, об сөздерімен бағыныңқылы сөйлемдерді, wer, wie, was/вер, ви, вас, warum, welche/варум, вельхе жалғаулықты сөздерін, бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдерді қолдану
3-тоқсан		
3. Мамандықтар әлемі 3.1. Мен армандайтын мамандық 3.2 Болашақтағы мамандықтар	Тындалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша дәлелдердің көп бөлігін түсіну; 7.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір тұжырымдалған мағынадағы ақпаратты аздаған қолдаумен түсіну; 7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша

ЖОБА

		сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау
	Айтылым	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.4 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 7.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 7.3.9 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 7.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану;

ЖОБА

		7.4.9 әртүрлі кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілді қолдану	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 7.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары үйреншікті ауқымында үздіксіз осы және өткен шақ формаларын қолдану; 7.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау үшін құрмалас сөйлемдердің кейбір формаларын қолдану; 7.5.13 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану; 7.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында wo?/во? (Dativ/Датиф) сұрағына және wohin?/вохин? (Akkusativ/Аккузатиф) сұрағына жауап беру барысында сөз тіркестерін in, an, auf, hinter, neben, über, unter, zwischen, vor/ин, ан, ауф, хинтер, небен, убер, унтер, цвишен, фор көмекші сөздерімен қолдану; 7.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында raten, empfehlen/ратен, эмпфелен етістіктерінен кейін um… zu…/ум… цу инфинитивтік құрылымының формасын қолдану; 7.5.16 таныс жалпы және оқу тақыптарында und, aber, oder, denn/унд, абер, одер, денн салалас мәнді жалғаулықтарды қолдану; 7.5.17 жалпы және оқу тақырыптары бойынша dass, ob/дасс, об сөздерімен бағыңыңқылы сөйлемдерді, wer, wie, was/вер, ви, вас, warum, welche/варум, вельхе жалғаулықты сөздерін, бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдерді қолдану
4-тоқсан		
4. Адам және оның тілдік мүмкіндіктері	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну;

ЖОБА

4.1 Германиядағы тілдік каникулдар 4.2. Әлемдегі оқушылардың алмасу бағдарламасы		7.1.2 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде ұзақ әңгіме барысында белгіленген нақты ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау; 7.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау; 7.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтай бастау; 7.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну
	Айтылым	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасап көру; 7.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде икемді білдіруге тырысу
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден кейбір көлемді мәтіндерді оқу; 7.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 7.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау;

ЖОБА

		7.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
	Жазылым	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану; 7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру
	Тілді қолдану	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 7.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімдердің септелуін пайдалана отырып, зат есімдердің алдында сын есімдердің алуан түрін қолдану; 7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің септелу түрлерін, қиысқан анықтауышты қолдану; 7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 7.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 7.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау үшін құрмалас сөйлемдердің кейбір

		формаларын қолдану; 7.5.13 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану; 7.5.16 таныс жалпы және оқу тақыптарында und, aber, oder, denn/унд, абер, одер, денн салалас мәнді жалғаулықтарды қолдану; 7.5.17 жалпы және оқу тақырыптары бойынша dass, ob/дасс, об сөздерімен бағыныңқылы сөйлемдерді, wer, wie, was/вер, ви, вас, warum, welche/варум, вельхе жалғаулықты сөздерін, бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдерді қолдану

4) 8-сынып (А2.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлемдегі инновациялар 1.1 Интернет 1.2. Әлеуметтік желілер	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дерлік дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау; 8.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау; 8.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді әңгімелерді түсіну
	Айтылым	8.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 8.2.2 жалпы тақырыптар және кейбір оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделілеу сұрақтар қою; 8.2.3 кез келген жалпы және оқу тақырыптары аясында талдау деңгейінде өз пікірін айту; 8.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай

ЖОБА

		сөйлемдерді қолданып, пікірлерге икемді жауап қайтару; 8.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру; 8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	8.3.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы әртүрлі бейтаныс мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде әртүрлі көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 8.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалану
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу;

ЖОБА

		8.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану; 8.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану; 8.4.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша кейбір дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 8.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі есептік сан есімдерді қолдану; 8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wenn/венн, als/альс және nachdem/нахдем жалғаулықтарымен мезгіл бағыныңқы сөйлемдерін (Temporalsätze/Темпоральзетце) қолдану; 8.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ және модальді формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 8.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша man/ман белгісіз жіктік есімдігін және оның модальді етістіктермен қолданылуын қоса алғанда, есімдіктерді пайдалану; 8.5.8 Futurum/Футурум (келер шақ) туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақ формаларын қолдану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша суреттеуде және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ формаларын және аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін шақ формаларын сәйкесінше қолдану; 8.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар кейбір пассивті формаларды қолдану; 8.5.12 осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысу құрылымдарын қолдану, бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары

ЖОБА

		бойынша төл сөзді төлеу сөзге,төлеу сөзді төл сөзге айналдыру; 8.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер: міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салуды білдіру үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану; 8.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарындаum/ум… zu/цу…инфинитивтік құрылымдарымен сұраулы сөйлемдерді қолдану; 8.5.16 жалпы және оқу тақырыптарын түсіндіру барысында dass/дасс және ob/об жалғаулықтары, сонымен қатар жалғаулықты сөздері бар бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдері туралы білімдерін қолдану; 8.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көпше түр үшін der, welcher, die, welche, das, welches/дер, вельхер, ди, вельхе, дас, вельхес қатыстық есімдіктерімен бағыныңқылы анықтауыш сөйлемдерді қолдану
2-тоқсан		
2. Мәдени мұра 2.1 Қазақстан мен Германияның көрнекті тұлғалары 2.2 Әлемді өзгерткен жаңалықтар. Германияның тұлғалары. 2.3. Өткенге саяхат	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дерлік дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау
	Айтылым	8.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны

ЖОБА

		жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру; 8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 8.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну; 8.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде әртүрлі көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 8.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілді қолдану	8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wenn/венн, als/альс және

ЖОБА

		nachdem/нахдем жалғаулықтарымен мезгіл бағыныңқы сөйлемдерін (Temporalsätze/Темпоральзетце) қолдану; 8.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ және модальді формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 8.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша суреттеуде және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ формаларын және аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін шақ формаларын сәйкесінше қолдану; 8.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар кейбір пассивті формаларды қолдану; 8.5.12 осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысу құрылымдарын қолдану, бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл сөзді төлеу сөзге,төлеу сөзді төл сөзге айналдыру; 8.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарындаum/ум… zu/цу…инфинитивтік құрылымдарымен сұраулы сөйлемдерді қолдану; 8.5.16 жалпы және оқу тақырыптарын түсіндіру барысында dass/дасс және ob/об жалғаулықтары, сонымен қатар жалғаулықты сөздері бар бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдері туралы білімдерін қолдану; 8.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көпше түр үшін der, welcher, die, welche, das, welches/дер, вельхер, ди, вельхе, дас, вельхес қатыстық есімдіктерімен бағыныңқылы анықтауыш сөйлемдерді қолдану
3-тоқсан		
3. Бейбітшілік пен жасампаздық уақыты 3.1 Мода	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды

3.2 Киім стилі		шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін аздаған қолдаумен анықтау; 8.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау
	Айтылым	8.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 8.2.3 кез келген жалпы және оқу тақырыптары аясында талдау деңгейінде өз пікірін айту; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру; 8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	8.3.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы әртүрлі бейтаныс мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын және кейбір көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 8.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 8.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалану
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету;

ЖОБА

		8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану; 8.4.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 8.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану; 8.4.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша кейбір дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 8.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсету үшін түрлі күрделі сын есімдерді және салыстырмалы құрылымдарды мысалы, mehr… als/мер… альс қолдану; 8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wenn/венн, als/альс және nachdem/нахдем жалғаулықтарымен мезгіл бағыныңқы сөйлемдерін (Temporalsätze/Темпоральзетце) қолдану; 8.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ және модальді формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 8.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша man/ман белгісіз жіктік есімдігін және оның модальді етістіктермен қолданылуын қоса алғанда, есімдіктерді пайдалану; 8.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары

		бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша суреттеуде және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ формаларын және аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін шақ формаларын сәйкесінше қолдану; 8.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар кейбір пассивті формаларды қолдану; 8.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұранымдарды қоса алғанда нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар: айту, сұрау, әңгімелеу үшін төлеу сөздің кейбір формаларын қолдану; 8.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер: міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салуды білдіру үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану; 8.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарындаum/ум… zu/цу…инфинитивтік құрылымдарымен сұраулы сөйлемдерді қолдану; 8.5.16 жалпы және оқу тақырыптарын түсіндіру барысында dass/дасс және ob/об жалғаулықтары, сонымен қатар жалғаулықты сөздері бар бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдері туралы білімдерін қолдану; 8.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көпше түр үшін der, welcher, die, welche, das, welches/дер, вельхер, ди, вельхе, дас, вельхес қатыстық есімдіктерімен бағыныңқылы анықтауыш сөйлемдерді қолдану
4-тоқсан		
4. Адам және оның мүмкіндііктері 4.1 Ғылым мен мәдениеттегі ұлы жетістіктер 4.2 Спорттағы	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну;

ЖОБА

жетістіктер		8.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін аздаған қолдаумен анықтау
	Айтылым	8.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру; 8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу;

ЖОБА

		8.4.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру
	Тілді қолдану	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша кейбір дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 8.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсету үшін түрлі күрделі сын есімдерді және салыстырмалы құрылымдарды мысалы, mehr… als/мер… альс қолдану; 8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wenn/венн, als/альс және nachdem/нахдем жалғаулықтарымен мезгіл бағыныңқы сөйлемдерін (Temporalsätze/Темпоральзетце) қолдану; 8.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ және модальді формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 8.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша man/ман белгісіз жіктік есімдігін және оның модальді етістіктермен қолданылуын қоса алғанда, есімдіктерді пайдалану; 8.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 8.5.8 Futurum/Футурум (келер шақ) туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақ формаларын қолдану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша суреттеуде және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ формаларын және аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін шақ формаларын сәйкесінше қолдану; 8.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар

ЖОБА

		кейбір пассивті формаларды қолдану; 8.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер: міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салуды білдіру үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану; 8.5.14 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақты септікті пайдалануды қажет ететін зат есімдердің алдында кейбір көмекші сөздерді қолдану; 8.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарындаum/ум… zu/цу…инфинитивтік құрылымдарымен сұраулы сөйлемдерді қолдану; 8.5.16 жалпы және оқу тақырыптарын түсіндіру барысында dass/дасс және ob/об жалғаулықтары, сонымен қатар жалғаулықты сөздері бар бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдері туралы білімдерін қолдану; 8.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көпше түр үшін der, welcher, die, welche, das, welches/дер, вельхер, ди, вельхе, дас, вельхес қатыстық есімдіктерімен бағыныңқылы анықтауыш сөйлемдерді қолдану

5) 9-сынып (А2.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Балама энергия көздері 1.2 Күн энергиясы 1.3 Жер энергиясы	Тыңдалым	9.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз түсіну; 9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау
	Айтылым	9.2.1 жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру; 9.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында

		сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	9.3.1 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіндегі негізгі ойды түсіну; 9.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 9.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы өздігінен жазу; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы байланысқан мәтіндер жазу; 9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 9.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі

ЖОБА

		жазба жұмыстарға тыныс белгілерін сауатты қолдану
	Тілді қолдану	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша әртүрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсетуге мүмкіндік беретін түрлі күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді қолдану; 9.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präsens/Perfekt/Презенс/Перфект осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысуын қолдану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың әртүрлі типтерін қолдану; 9.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есімдіктердің септелуін қолдану; 9.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präteritum – Plusquamperfekt/Претеритум - Плусквамперфект осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысуын қолдану; 9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша оқылым барысында während/веренд, indem/индем жалғаулықтарымен кіріктірілген бағыныңқы сөйлемдерді, deshalb/десхальб сөзімен құрмалас сөйлемдерді тану, оқу барысында етістіктердің пассивті формаларын (Passiv/Пассиф) түсіну; 9.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аяқталған өткен шақтың қарапайым формаларын және Passive/Пасив ырықсыз етістің активті және пассивті түрлерінің дара осы және өткен шақ формаларын хабарлауда және төлеу сөзде сәйкесінше қолдану; 9.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар пассивті формалардың түрлерін қолдану; 9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу

		тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар үшін ұсынылған сөйлеу формаларының түрлерін қолдану; 9.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер үшін әртүрлі модальді формаларды және өткен шақтағы модальді формалардың шектеулі санын қолдану; 9.5.14 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есмдіктерді көмекші сөздермен қолдану; 9.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымы және damit/дамит жалғаулықтарымен мақсатты бағыныңқы сөйлемді қолдану; 9.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыбының шектеулі спектрінде міндеттілікті білдіретін haben + zu + Infinitiv/хабен + цу + Инфинитиф, sein + zu+ Infinitiv/зайн + цу+ Инфинитиф құрылымдарын қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік және уақыт талабы: 2.1 Қазақстандағы және Германиядағы білім беру 2..2 Мамандық таңдау	Тыңдалым	9.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз түсіну; 9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау
	Айтылым	9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру; 9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану;

		9.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	9.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 9.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы өздігінен жазу; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді минималды қолдаумен пайдалану; 9.4.5 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 9.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін сауатты қолдану
	Тілді қолдану	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша әртүрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары

ЖОБА

		бойынша деңгейді көрсетуге мүмкіндік беретін түрлі күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді қолдану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың әртүрлі типтерін қолдану; 9.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есімдіктердің септелуін қолдану; 9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша оқылым барысында während/веренд, indem/индем жалғаулықтарымен кіріктірілген бағыныңқы сөйлемдерді, deshalb/дескальб сөзімен құрмалас сөйлемдерді тану, оқу барысында етістіктердің пассивті формаларын (Passiv/Пассиф) түсіну; 9.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аяқталған өткен шақтың қарапайым формаларын және Passive/Пасив ырықсыз етістің активті және пассивті түрлерінің дара осы және өткен шақ формаларын хабарлауда және төлеу сөзде сәйкесінше қолдану; 9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар үшін ұсынылған сөйлеу формаларының түрлерін қолдану; 9.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер үшін әртүрлі модальді формаларды және өткен шақтағы модальді формалардың шектеулі санын қолдану; 9.5.14 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есмдіктерді көмекші сөздермен қолдану; 9.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымы және damit/дамит жалғаулықтарымен мақсатты бағыныңқы сөйлемді қолдану; 9.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыбының шектеулі спектрінде міндеттілікті білдіретін haben + zu + Infinitiv/хабен + цу +

		Инфинитиф, sein + zu+ Infinitiv/зайн + цу+ Инфинитиф құрылымдарын қолдану
3-тоқсан		
3. Тұлғалық даму 3.1 Мені шабыттандыратын тұлғалар 3.2. Менің жеке даму стратегиям	Тыңдалым	9.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау; 9.1.6 түрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау; 9.1.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында келтірілген дәлелдердің сәйкессіздігін анықтай бастау
	Айтылым	9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 9.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	9.3.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну; 9.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 9.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау;

ЖОБА

		9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 9.3.7 кез келген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 9.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы өздігінен жазу; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.5 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 9.4.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы байланысқан мәтіндер жазу; 9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша әртүрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсетуге мүмкіндік беретін түрлі күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді қолдану; 9.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präsens/Perfekt/Презенс/Перфект осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысуын қолдану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың әртүрлі типтерін

ЖОБА

		қолдану; 9.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есімдіктердің септелуін қолдану; 9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша оқылым барысында während/веренд, indem/индем жалғаулықтарымен кіріктірілген бағыныңқы сөйлемдерді, deshalb/дескальб сөзімен құрмалас сөйлемдерді тану, оқу барысында етістіктердің пассивті формаларын (Passiv/Пассиф) түсіну; 9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар үшін ұсынылған сөйлеу формаларының түрлерін қолдану; 9.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл сөзді төлеу сөзге,төлеу сөзді төл сөзге айналдыруды қолдану; 9.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымы және damit/дамит жалғаулықтарымен мақсатты бағыныңқы сөйлемді қолдану; 9.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыбының шектеулі спектрінде міндеттілікті білдіретін haben + zu + Infinitiv/хабен + цу + Инфинитиф, sein + zu+ Infinitiv/зайн + цу+ Инфинитиф құрылымдарын қолдану
4-тоқсан		
4. Қазіргі замандағы адам 4.1 Адам және қоршаған орта. 4.2. Адами құндылықтар	Тыңдалым	9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз түсіну; 9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау;

ЖОБА

		9.1.6 түрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау
	Айтылым	9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру; 9.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде белгіленген дәрежедегі икемділікпен талдау деңгейінде пікірлерге жауап беру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 9.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	9.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 9.3.7 кез келген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 9.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстардың көбін пайдалану
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шектеусіз жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты өздігінен пайдалану
	Тілді қолдану	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша әртүрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 9.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары

ЖОБА

		бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін есептік сан есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсетуге мүмкіндік беретін түрлі күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді қолдану; 9.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präsens/Perfekt/Презенс/Перфект осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысуын қолдану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың әртүрлі типтерін қолдану; 9.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есімдіктердің септелуін қолдану; 9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша оқылым барысында während/веренд, indem/индем жалғаулықтарымен кіріктірілген бағыныңқы сөйлемдерді, deshalb/десхальб сөзімен құрмалас сөйлемдерді тану, оқу барысында етістіктердің пассивті формаларын (Passiv/Пассиф) түсіну; 9.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аяқталған өткен шақтың қарапайым формаларын және Passive/Пасив ырықсыз етістің активті және пассивті түрлерінің дара осы және өткен шақ формаларын хабарлауда және төлеу сөзде сәйкесінше қолдану; 9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар үшін ұсынылған сөйлеу формаларының түрлерін қолдану; 9.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл сөзді төлеу сөзге,төлеу сөзді төл сөзге айналдыруды қолдану; 9.5.14 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есмдіктерді көмекші сөздермен қолдану; 9.5.15 таныс жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптарында um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымы және damit/дамит жалғаулықтарымен мақсатты бағыныңқы сөйлемді қолдану; 9.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыбының шектеулі спектрінде міндеттілікті білдіретін haben + zu + Infinitiv/хабен + цу + Инфинитиф, sein + zu+ Infinitiv/зайн + цу+ Инфинитиф құрылымдарын қолдану; 9.5.17 алдыңғы сыныптарда меңгерілген грамматикалық құбылыстарды жүйелеу

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілінде)

1) 5-сынып (А1.1):

Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1.Мектеп және оқу 1.1 Танысу. Менің мектебім. Сабақта 1.2. Сыныптағы заттар	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым сұрақтарды қолдаусыз түсіну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 5.1.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау
	Айтылым	5.2.1 қалыпты жағдаятта жай сөйлемдерді қолданып, өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру; 5.2.2 кейбір жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану

ЖОБА

	Оқылым	5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну; 5.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау
	Жазылым	5.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 5.4.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша түйінді сөздерді тірек етіп абзацтағы сөйлемдерді тізбектеп жазу; 5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.6 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді аздаған қолдаумен қисынды біріктіру; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану
	Тілді қолдану	5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын тиісті зат есімдерді, сонымен қатар жалпы фразаларды қолдану; 5.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктерді қолдану; 5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты заттарды сипаттау барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдігін қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша болымсыздықты көрсететін түрлі формаларды (nicht/kein/нихт/кайн) қолдану; 5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарынң ауқымды спектрінде W-Fragen/В-Фраген сұрақтарын, сонымен қатар Wie?/Ви? Wie lange?/Ви ланге? Wieviel?/Вифиль? сұраулы сөздерін қолдану; 5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік және тәуелдік

		есімдіктерін, есептік және реттік сан есімдерді қолдану; 5.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде орын алған іс-әрекетті білдіру үшін Präsens/Презенстегі етістіктіктердің дара түрін қолдану; 5.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде іс-әрекеттер туралы айту үшін Praesens/Презенс осы шақ формаларын қолдану; 5.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде процедураларды, дағдылар мен жағдайды сипаттау үшін дұрыс және бұрыс формаларды, нақ осы шақты қолдану; 5.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде haben/sein/хабен/зайн етістіктерінің формаларын қолдану; 5.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сөзжасамның түрлі формаларын қолдану; 5.5.14 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен мекенді айту үшін, заттарды сипаттау мен тақырыпты белгілеу үшін көмекші сөздерді қолдану, септіктерге сәйкес бағытты білдіретін көмекші сөздерді қолдану; 5.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктің бұйрық райын қолдану
2-тоқсан		
2. Жер – біздің үйіміз 2.1 Менің отбасым және достарым 2.2 Менің хоббиім	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым сұрақтарды қолдаусыз түсіну; 5.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты қолдаумен түсіну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау
	Айтылым	5.2.1 қалыпты жағдаятта жай сөйлемдерді қолданып, өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру;

ЖОБА

		5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 5.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы қарапайым әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну; 5.3.4 шағын мәтіндерді қолдаусыз оқу сонымен қатар, оқылған мәтін бойынша хабарлама жасау; 5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 5.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды аздаған қолдаумен пайдалану; 5.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі фактілер мен пікірлердің арасындағы айырмашылықтын анықтау
	Жазылым	5.4.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша түйінді сөздерді тірек етіп абзацтағы сөйлемдерді тізбектеп жазу; 5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын тиісті зат есімдерді, сонымен қатар

ЖОБА

		жалпы фразаларды қолдану; 5.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктерді қолдану; 5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты заттарды сипаттау барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдігін қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша болымсыздықты көрсететін түрлі формаларды (nicht/kein/нихт/кайн) қолдану; 5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарынң ауқымды спектрінде W-Fragen/В-Фраген сұрақтарын, сонымен қатар Wie?/Ви? Wie lange?/Ви ланге? Wieviel?/Вифиль? сұраулы сөздерін қолдану; 5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік және тәуелдік есімдіктерін, есептік және реттік сан есімдерді қолдану; 5.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде орын алған іс-әрекетті білдіру үшін Präsens/Презенстегі етістіктіктердің дара түрін қолдану; 5.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде іс-әрекеттер туралы айту үшін Praesens/Презенс осы шақ формаларын қолдану; 5.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде процедураларды, дағдылар мен жағдайды сипаттау үшін дұрыс және бұрыс формаларды, нақ осы шақты қолдану; 5.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде haben/sein/хабен/зайн етістіктерінің формаларын қолдану; 5.5.11 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде (күшті, әлсіз, анықтауыш сөз алды қосымшасы бар) етістіктерді қолдану; 5.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сөзжасамның түрлі формаларын қолдану; 5.5.14 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен мекенді айту үшін, заттарды сипаттау мен тақырыпты белгілеу үшін көмекші сөздерді қолдану, септіктерге сәйкес бағытты білдіретін көмекші сөздерді қолдану

ЖОБА

3-тоқсан		
3. Қазақстан халықтарының тілі және мәдениеті 3.1 Біздің Отанымыз-Қазақстан. Қазақстан бойынша саяхат. 3.2 Салт-дәстүр және фольклор	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.2 қарапайым сұрақтарды түсіну және биографиялық сипаттағы ақпарат ұсыну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 5.1.8 қолдаумен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді, оның ішінде ұзақ әңгімелесуді түсіну
	Айтылым	5.2.3 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.5 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде базалық деңгейде өзара ақпарат алмасып көру; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну; 5.3.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну; 5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	5.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдаумен үлкен сөйлемдерді дәйектеп жазу;

ЖОБА

		5.4.5 базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы қолдаумен сөйлемдерді байланыстыру; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын тиісті зат есімдерді, сонымен қатар жалпы фразаларды қолдану; 5.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктерді қолдану; 5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты заттарды сипаттау барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдігін қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша болымсыздықты көрсететін түрлі формаларды (nicht/kein/нихт/кайн) қолдану; 5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарынң ауқымды спектрінде W-Fragen/В-Фраген сұрақтарын, сонымен қатар Wie?/Ви? Wie lange?/Ви ланге? Wieviel?/Вифиль? сұраулы сөздерін қолдану; 5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік және тәуелдік есімдіктерін, есептік және реттік сан есімдерді қолдану; 5.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде орын алған іс-әрекетті білдіру үшін Präsens/Презенстегі етістіктіктердің дара түрін қолдану; 5.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде іс-әрекеттер туралы айту үшін Praesens/Презенс осы шақ формаларын қолдану; 5.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде процедураларды, дағдылар мен жағдайды сипаттау үшін дұрыс және бұрыс формаларды, нақ осы шақты қолдану; 5.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде haben/sein/хабен/зайн етістіктерінің формаларын қолдану; 5.5.11 таныс жалпы және оқу тақырыптарының

ЖОБА

		шектеулі шеңберінде (күшті, әлсіз, анықтауыш сөз алды қосымшасы бар) етістіктерді қолдану; 5.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сөзжасамның түрлі формаларын қолдану; 5.5.13 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мүмкіндікті білдіру үшін модальді етістіктерді қолдану; 5.5.14 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен мекенді айту үшін, заттарды сипаттау мен тақырыпты белгілеу үшін көмекші сөздерді қолдану, септіктерге сәйкес бағытты білдіретін көмекші сөздерді қолдану; 5.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектріндегі шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байланыстыру үшін көмекші сөздерді Dativ/Датифпен қолдану; 5.5.17 жеке және таныс тақырыптарға қарапайым осы және өткен шақтағы іс-әрекеттерді сипаттау үшін und/унд және aber/абер жалғаулықтарымен салалас құрмалас сөйлемдерді қолдану
4-тоқсан		
4. Экология және өмір қауіпсіздігі 4.1 Ас және сусындар 4.2 Спорт. Тәні саудың –жаны сау	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.5 шағын әңгімелесу барысында кейбір оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 5.1.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау
	Айтылым	5.2.2 кейбір жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 5.2.3 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару;

ЖОБА

		5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	5.3.4 шағын мәтіндерді қолдаусыз оқу сонымен қатар, оқылған мәтін бойынша хабарлама жасау; 5.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 5.3.7 кейбір жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
	Жазылым	5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.6 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді аздаған қолдаумен қисынды біріктіру; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 5.4.9 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілді қолдану	5.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктерді қолдану; 5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптарына қатысты заттарды сипаттау барысында сын есімдер мен тәуелдік есімдігін қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша болымсыздықты көрсететін түрлі формаларды (nicht/kein/нихт/кайн) қолдану; 5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарынң ауқымды спектрінде W-Fragen/В-Фраген сұрақтарын, сонымен қатар Wie?/Ви? Wie lange?/Ви ланге? Wieviel?/Вифиль? сұраулы сөздерін қолдану;

		5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі жіктік және тәуелдік есімдіктерін, есептік және реттік сан есімдерді қолдану; 5.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде орын алған іс-әрекетті білдіру үшін Präsens/Презенстегі етістіктіктердің дара түрін қолдану; 5.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде іс-әрекеттер туралы айту үшін Praesens/Презенс осы шақ формаларын қолдану; 5.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде процедураларды, дағдылар мен жағдайды сипаттау үшін дұрыс және бұрыс формаларды, нақ осы шақты қолдану; 5.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде haben/sein/хабен/зайн етістіктерінің формаларын қолдану; 5.5.11 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде (күшті, әлсіз, анықтауыш сөз алды қосымшасы бар) етістіктерді қолдану; 5.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сөзжасамның түрлі формаларын қолдану; 5.5.13 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мүмкіндікті білдіру үшін модальді етістіктерді қолдану; 5.5.14 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл мен мекенді айту үшін, заттарды сипаттау мен тақырыпты белгілеу үшін көмекші сөздерді қолдану, септіктерге сәйкес бағытты білдіретін көмекші сөздерді қолдану; 5.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде етістіктің бұйрық райын қолдану; 5.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектріндегі шағын мәтіндерде сөйлем бөліктерін байланыстыру үшін көмекші сөздерді Dativ/Датифпен қолдану; 5.5.17 жеке және таныс тақырыптарға қарапайым осы және өткен шақтағы іс-әркеттерді сипаттау үшін und/унд және aber/абер жалғаулықтарымен салалас құрмалас

ЖОБА

		сөйлемдерді қолдану

2) 6 -сынып (А1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Мектеп және оқу 1.1 Уақыт қанша болды? 1.2 Менің күн тәртібім	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.2 қолдаумен биографиялық сипаттағы ақпарат сұралған күрделілеу сұрақтарды түсіну; 6.1.3 кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша күрделілеу сұрақтарды қолдаумен түсіну; 6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну; 6.1.7 шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау
	Айтылым	6.2.1 жалпы тақырыптардың көбі бойынша пікірталастарда өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру; 6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау; 6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну;

ЖОБА

		6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым мәтіндерді өздігінен оқу; 6.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 6.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды өздігінен пайдалану; 6.3.9 кез келген жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі фактілер мен пікірлердің арасындағы айырмашылықтын анықтау
	Жазылым	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдау арқылы ұзын сөйлемдерді абзацпен дәйектеп жазу; 6.4.6 әртүрлі таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы аздаған қолдаумен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 6.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілді қолдану	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 6.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде тұрақты және тұрақсыз етістіктерді қолдану; 6.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрі бойынша сын есімдердің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларының алуан түрін қолдану,

ЖОБА

		қарапайым бір буынды және екі буынды сын есімдерді қолдану; 6.5.4 толықтауышты табыс септігінде қолдану, wohin?/вохин сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздерінің көмегімен толықтауышты Akkusativ/Аккузатифте қолдану, Dativ/Датиф mit/мит, nach/нах, aus/аус, zu/цу, von/фон, bei/бай, seit/зайт. Akkusativ: durch/дурх, für/фюр, ohne/оне, um/ум, gegen/геген, bis/бис талап ететін көмекші сөздер; 6.5.5 Präteritum/Претеритумда sein/зайн етістігінің жіктелуін, өздік етістігін, өздік етістіктерінің жіктелуін қолдану, модальді етістіктердің қолдану ерекшелігін білу; 6.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұраулы сөйлемді сұраулы сөздерсіз, Wie?/Ви?, Wo?/Во?, Woher?/Воер?, Was?/Вас? Wann?/Ванн? Wieviel/е?/Вифиль/э? Wessen?/Вессен? сұраулы сөздерін, сұраулы сөздері бар сұраулы сөйлемдерді, wozu?/воцу сұраулы сөзін және um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымын қолдану; 6.5.8 жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдердің септелуін қолдану; 6.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарында зат есімдердің септелу түрлері түсінігін қолдану; 6.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сілтеу және тәуелдік есімдіктерінің формаларын қолдану; 6.5.11 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жақсыз сөйлемдерді қолдану; 6.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында етістіктерді ажыратылатын және ажыратылмайтын сөз алды қосымшасымен қолдану; 6.5.13 зат есім+зат есім: das Wörterbuch/дас Вёртербух, сын есім+зат есім: Leichtathletik/Лайхтатлетик, етістік + зат есім: Esslöffel, Fahrstuhl/Эслёффель, Фарстуль сөз қосындысын қолдану;

ЖОБА

		6.5.15 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында von, mit, zu/фон, мит, цу көмекші сөздерін қолдану; 6.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде сөйлемдегі сөздердің (тура/кері) реттілігін, күшті/әлсіз етістіктердің жіктелуін осы шақта қолдану; 6.5.17 таныс және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде 100-ге дейінгі есептік және реттік сан есімдерді қолдану
2-тоқсан		
2. Жер - біздің үйіміз 2.1 Менің қалам/менің ауылым 2.2 Менің пәтерім	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты шектеулі қолдаумен түсіну; 6.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 6.1.7 шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау; 6.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзақ әңгімелерді, оның ішінде ұзақ әңгімелесуді түсіну
	Айтылым	6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 6.2.6 пікірталас, жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну;

ЖОБА

		6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым мәтіндерді өздігінен оқу; 6.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі қысқа мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдау арқылы ұзын сөйлемдерді абзацпен дәйектеп жазу; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 6.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрі бойынша сын есімдердің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларының алуан түрін қолдану, қарапайым бір буынды және екі буынды сын есімдерді қолдану; 6.5.4 толықтауышты табыс септігінде қолдану, wohin?/вохин сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздерінің көмегімен толықтауышты Akkusativ/Аккузатифте қолдану, Dativ/Датиф mit/мит, nach/нах, aus/аус, zu/цу, von/фон, bei/бай, seit/зайт. Akkusativ: durch/дурх, für/фюр, ohne/оне, um/ум, gegen/геген, bis/бис талап ететін көмекші сөздер; 6.5.5 Präteritum/Претеритумда sein/зайн етістігінің жіктелуін, өздік етістігін, өздік етістіктерінің жіктелуін қолдану, модальді етістіктердің қолдану ерекшелігін білу; 6.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұраулы сөйлемді сұраулы сөздерсіз, Wie?/Ви?, Wo?/Во?,

ЖОБА

		Woher?/Воер?, Was?/Вас? Wann?/Ванн? Wieviel/е?/Вифиль/э? Wessen?/Вессен? сұраулы сөздерін, сұраулы сөздері бар сұраулы сөйлемдерді, wozu?/воцу сұраулы сөзін және um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымын қолдану; 6.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша барыс септігіндегі толықтауышты, ілік септігіндегі зат есімдерді қолдану; 6.5.8 жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдердің септелуін қолдану; 6.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарында зат есімдердің септелу түрлері түсінігін қолдану; 6.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сілтеу және тәуелдік есімдіктерінің формаларын қолдану; 6.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында етістіктерді ажыратылатын және ажыратылмайтын сөз алды қосымшасымен қолдану; 6.5.13 зат есім+зат есім: das Wörterbuch/дас Вёртербух, сын есім+зат есім: Leichtathletik/Лайхтатлетик, етістік + зат есім: Esslöffel, Fahrstuhl/Эслёффель, Фарстуль сөз қосындысын қолдану; 6.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында барыс септігінде жіктік және тәуелдік есімдіктерін қолдану, wo?/во? сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздері арқылы толықтауышты Dativ/Датиф-те қолдану; 6.5.15 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында von, mit, zu/фон, мит, цу көмекші сөздерін қолдану; 6.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде сөйлемдегі сөздердің (тура/кері) реттілігін, күшті/әлсіз етістіктердің жіктелуін осы шақта қолдану
3-тоқсан		
3. Қазақ және неміс мәдениеті 3.1 Демалу және мәдениет 3.2. Мейрамдар, ұлттық тағамдар	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну;

ЖОБА

		6.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны қолдаумен анықтау
	Айтылым	6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау; 6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну; 6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым мәтіндерді өздігінен оқу; 6.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің, сонымен қатар көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 6.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды өздігінен пайдалану
	Жазылым	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.6 әртүрлі таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы аздаған қолдаумен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 6.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты

ЖОБА

		аздаған қолдаумен пайдалану; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекенді сипаттайтын зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 6.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде тұрақты және тұрақсыз етістіктерді қолдану; 6.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрі бойынша сын есімдердің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларының алуан түрін қолдану, қарапайым бір буынды және екі буынды сын есімдерді қолдану; 6.5.4 толықтауышты табыс септігінде қолдану, wohin?/вохин сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздерінің көмегімен толықтауышты Akkusativ/Аккузатифте қолдану, Dativ/Датиф mit/мит, nach/нах, aus/аус, zu/цу, von/фон, bei/бай, seit/зайт. Akkusativ: durch/дурх, für/фюр, ohne/оне, um/ум, gegen/геген, bis/бис талап ететін көмекші сөздер; 6.5.5 Präteritum/Претеритумда sein/зайн етістігінің жіктелуін, өздік етістігін, өздік етістіктерінің жіктелуін қолдану, модальді етістіктердің қолдану ерекшелігін білу; 6.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұраулы сөйлемді сұраулы сөздерсіз, Wie?/Ви?, Wo?/Во?, Woher?/Воер?, Was?/Вас? Wann?/Ванн? Wieviel/е?/Вифиль/э? Wessen?/Вессен? сұраулы сөздерін, сұраулы сөздері бар сұраулы сөйлемдерді, wozu?/воцу сұраулы сөзін және um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымын қолдану; 6.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша барыс септігіндегі толықтауышты, ілік септігіндегі зат есімдерді қолдану; 6.5.8 жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдердің септелуін қолдану; 6.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарында зат есімдердің септелу түрлері түсінігін қолдану;

ЖОБА

		6.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында етістіктерді ажыратылатын және ажыратылмайтын сөз алды қосымшасымен қолдану; 6.5.13 зат есім+зат есім: das Wörterbuch/дас Вёртербух, сын есім+зат есім: Leichtathletik/Лайхтатлетик, етістік + зат есім: Esslöffel, Fahrstuhl/Эслёффель, Фарстуль сөз қосындысын қолдану; 6.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында барыс септігінде жіктік және тәуелдік есімдіктерін қолдану, wo?/во? сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздері арқылы толықтауышты Dativ/Датиф-те қолдану; 6.5.15 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында von, mit, zu/фон, мит, цу көмекші сөздерін қолдану; 6.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде сөйлемдегі сөздердің (тура/кері) реттілігін, күшті/әлсіз етістіктердің жіктелуін осы шақта қолдану
4-тоқсан		
4. Салауатты өмір салты 4.1 Менің сүйікті спорт түрім 4.2 Менің отбасымдағы спорт	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну
	Айтылым	6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау; 6.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 6.2.5 жалпы және оқу тақырыптарының көбінің шеңберінде ұзақ әңгімелесу барысында өзара қарым-қатынас жасап көру; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту

	Оқылым	6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну; 6.3.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну
	Жазылым	6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	6.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде тұрақты және тұрақсыз етістіктерді қолдану; 6.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі спектрі бойынша сын есімдердің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларының алуан түрін қолдану, қарапайым бір буынды және екі буынды сын есімдерді қолдану; 6.5.4 толықтауышты табыс септігінде қолдану, wohin?/вохин сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздерінің көмегімен толықтауышты Akkusativ/Аккузатифте қолдану, Dativ/Датиф mit/мит, nach/нах, aus/аус, zu/цу, von/фон, bei/бай, seit/зайт. Akkusativ: durch/дурх, für/фюр, ohne/оне, um/ум, gegen/геген, bis/бис талап ететін көмекші сөздер; 6.5.5 Präteritum/Претеритумда sein/зайн етістігінің жіктелуін, өздік етістігін, өздік етістіктерінің жіктелуін қолдану, модальді етістіктердің қолдану ерекшелігін білу; 6.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұраулы сөйлемді

ЖОБА

		сұраулы сөздерсіз, Wie?/Ви?, Wo?/Во?, Woher?/Воер?, Was?/Вас? Wann?/Ванн? Wieviel/e?/Вифиль/э? Wessen?/Вессен? сұраулы сөздерін, сұраулы сөздері бар сұраулы сөйлемдерді, wozu?/воцу сұраулы сөзін және um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымын қолдану; 6.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша барыс септігіндегі толықтауышты, ілік септігіндегі зат есімдерді қолдану; 6.5.8 жалпы және оқу тақырыптары бойынша зат есімдердің септелуін қолдану; 6.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптарының шектеулі шеңберінде сілтеу және тәуелдік есімдіктерінің формаларын қолдану; 6.5.11 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жақсыз сөйлемдерді қолдану; 6.5.12 таныс жалпы және оқу тақырыптарының ауқымында етістіктерді ажыратылатын және ажыратылмайтын сөз алды қосымшасымен қолдану; 6.5.13 зат есім+зат есім: das Wörterbuch/дас Вёртербух, сын есім+зат есім: Leichtathletik/Лайхтатлетик, етістік + зат есім: Esslöffel, Fahrstuhl/Эслёффель, Фарстуль сөз қосындысын қолдану; 6.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында барыс септігінде жіктік және тәуелдік есімдіктерін қолдану, wo?/во? сұрағына жауап беру барысында in, an, auf/ин, ан, ауф көмекші сөздері арқылы толықтауышты Dativ/Датиф-те қолдану; 6.5.15 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында von, mit, zu/фон, мит, цу көмекші сөздерін қолдану; 6.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыптарының кең спектрінде сөйлемдегі сөздердің (тура/кері) реттілігін, күшті/әлсіз етістіктердің жіктелуін осы шақта қолдану; 6.5.17 таныс және оқу тақырыптарының шектеулі спектрінде 100-ге дейінгі есептік және реттік сан есімдерді қолдану

3) 7 -сынып (А2.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Менің Отаным 1.1. Меің өлкемнің көрнекі жерлері 1.2 Менің өлкемнің көрнекті тұлғалары	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.2 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде ұзақ әңгіме барысында белгіленген нақты ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 7.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір тұжырымдалған мағынадағы ақпаратты аздаған қолдаумен түсіну; 7.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну
	Айтылым	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде икемді білдіруге тырысу; 7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 7.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну; 7.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау;

ЖОБА

		7.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды аздаған қолдау көрсету арқылы пайдалану
	Жазылым	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 7.4.8 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 7.4.9 әртүрлі кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілді қолдану	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 7.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімдердің септелуін пайдалана отырып, зат есімдердің алдында сын есімдердің алуан түрін қолдану; 7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің септелу түрлерін, қиысқан анықтауышты қолдану; 7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 7.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша mein, dein, unser/майн, дайн, унзер сөздерін қоса алғанда жіктік және тәуелдік есімдіктерін қолдану; 7.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ,

		Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 7.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wurde … gegründet/вурде … гегрюндет пассивті құрылымын сәйкесінше қолдану; 7.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеудің салыстырмалы шырай құрылымын қолдану; 7.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында wo?/во? (Dativ/Датиф) сұрағына және wohin?/вохин? (Akkusativ/Аккузатиф) сұрағына жауап беру барысында сөз тіркестерін in, an, auf, hinter, neben, über, unter, zwischen, vor/ин, ан, ауф, хинтер, небен, убер, унтер, цвишен, фор көмекші сөздерімен қолдану; 7.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында raten, empfehlen/ратен, эмпфелен етістіктерінен кейін um… zu…/ум… цу инфинитивтік құрылымының формасын қолдану; 7.5.16 таныс жалпы және оқу тақыптарында und, aber, oder, denn/унд, абер, одер, денн салалас мәнді жалғаулықтарды қолдану
	2-тоқсан	
2. Өнер әлемінде 2.1 Кино және театр 2.2 Музыка және әдебиет	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша дәлелдердің көп бөлігін түсіну; 7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау; 7.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау; 7.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтай бастау; 7.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну

	Айтылым	7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасап көру; 7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 7.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 7.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну
	Жазылым	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 7.4.8 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу

ЖОБА

	Тілді қолдану	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 7.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі есептік сан есімдерді қолдану; 7.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімдердің септелуін пайдалана отырып, зат есімдердің алдында сын есімдердің алуан түрін қолдану; 7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің септелу түрлерін, қиысқан анықтауышты қолдану; 7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 7.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 7.5.8 көптеген үйреншікті жалпы және оқу тақырыптары бойынша warden/верден етістігінің көмекші қызметін, Futurum/Футурумда (келер шақ) қолдану; 7.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wurde … gegründet/вурде … гегрюндет пассивті құрылымын сәйкесінше қолдану; 7.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау үшін құрмалас сөйлемдердің кейбір формаларын қолдану; 7.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үстеудің салыстырмалы шырай құрылымын қолдану; 7.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында wo?/во? (Dativ/Датиф) сұрағына және wohin?/вохин? (Akkusativ/Аккузатиф) сұрағына жауап беру барысында сөз тіркестерін in, an, auf, hinter, neben, über, unter, zwischen, vor/ин, ан, ауф, хинтер, небен, убер, унтер, цвишен, фор көмекші сөздерімен қолдану; 7.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында

		raten, empfehlen/ратен, эмпфелен етістіктерінен кейін um… zu…/ум… цу инфинитивтік құрылымының формасын қолдану; 7.5.16 таныс жалпы және оқу тақыптарында und, aber, oder, denn/унд, абер, одер, денн салалас мәнді жалғаулықтарды қолдану; 7.5.17 жалпы және оқу тақырыптары бойынша dass, ob/дасс, об сөздерімен бағыңқылы сөйлемдерді, wer, wie, was/вер, ви, вас, warum, welche/варум, вельхе жалғаулықты сөздерін, бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдерді қолдану
3-тоқсан		
3. Мамандықтар әлемі 3.1. Мен армандайтын мамандық 3.2 Болашақтағы мамандықтар	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша дәлелдердің көп бөлігін түсіну; 7.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір тұжырымдалған мағынадағы ақпаратты аздаған қолдаумен түсіну; 7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау
	Айтылым	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.4 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану;

ЖОБА

		7.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 7.3.9 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 7.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану; 7.4.9 әртүрлі кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілді қолдану	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 7.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары үйреншікті ауқымында үздіксіз осы және өткен шақ формаларын қолдану; 7.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау үшін құрмалас сөйлемдердің кейбір формаларын қолдану;

ЖОБА

		7.5.13 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану; 7.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында wo?/во? (Dativ/Датиф) сұрағына және wohin?/вохин? (Akkusativ/Аккузатиф) сұрағына жауап беру барысында сөз тіркестерін in, an, auf, hinter, neben, über, unter, zwischen, vor/ин, ан, ауф, хинтер, небен, убер, унтер, цвишен, фор көмекші сөздерімен қолдану; 7.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында raten, empfehlen/ратен, эмпфелен етістіктерінен кейін um… zu…/ум… цу инфинитивтік құрылымының формасын қолдану; 7.5.16 таныс жалпы және оқу тақыптарында und, aber, oder, denn/унд, абер, одер, денн салалас мәнді жалғаулықтарды қолдану; 7.5.17 жалпы және оқу тақырыптары бойынша dass, ob/дасс, об сөздерімен бағыныңқылы сөйлемдерді, wer, wie, was/вер, ви, вас, warum, welche/варум, вельхе жалғаулықты сөздерін, бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдерді қолдану
4-тоқсан		
4. Адам және оның тілдік мүмкіндіктері 4.1 Германиядағы тілдік каникулдар 4.2. Әлемдегі оқушылардың алмасу бағдарламасы	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.2 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде ұзақ әңгіме барысында белгіленген нақты ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау; 7.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау; 7.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтай бастау; 7.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну

ЖОБА

	Айтылым	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасап көру; 7.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде икемді білдіруге тырысу
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден кейбір көлемді мәтіндерді оқу; 7.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 7.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 7.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
	Жазылым	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес стиль және

ЖОБА

		регистрді пайдалану; 7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру
	Тілді қолдану	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз зат есімдерді және күрделі фразаларды қолдану; 7.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімдердің септелуін пайдалана отырып, зат есімдердің алдында сын есімдердің алуан түрін қолдану; 7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің септелу түрлерін, қиысқан анықтауышты қолдану; 7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 7.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 7.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау үшін құрмалас сөйлемдердің кейбір формаларын қолдану; 7.5.13 түрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану; 7.5.16 таныс жалпы және оқу тақыптарында und, aber, oder, denn/унд, абер, одер, денн салалас мәнді жалғаулықтарды қолдану; 7.5.17 жалпы және оқу тақырыптары бойынша dass, ob/дасс, об сөздерімен бағыныңқылы сөйлемдерді, wer, wie, was/вер, ви, вас, warum, welche/варум, вельхе жалғаулықты сөздерін, бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдерді қолдану

4) 8-сынып (А2.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлемдегі инновациялар 1.1 Интернет 1.2. Әлеуметтік желілер	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дерлік дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау; 8.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау; 8.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді әңгімелерді түсіну
	Айтылым	8.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 8.2.2 жалпы тақырыптар және кейбір оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделілеу сұрақтар қою; 8.2.3 кез келген жалпы және оқу тақырыптары аясында талдау деңгейінде өз пікірін айту; 8.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, пікірлерге икемді жауап қайтару; 8.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру; 8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	8.3.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы әртүрлі бейтаныс мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі негізгі ойды түсіну;

ЖОБА

		8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде әртүрлі көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 8.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалану
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану; 8.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану; 8.4.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша кейбір дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 8.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін түрлі есептік сан есімдерді қолдану; 8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wenn/венн, als/альс және

ЖОБА

		nachdem/нахдем жалғаулықтарымен мезгіл бағыныңқы сөйлемдерін (Temporalsätze/Темпоральзетце) қолдану; 8.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ және модальді формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 8.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша man/ман белгісіз жіктік есімдігін және оның модальді етістіктермен қолданылуын қоса алғанда, есімдіктерді пайдалану; 8.5.8 Futurum/Футурум (келер шақ) туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақ формаларын қолдану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша суреттеуде және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ формаларын және аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін шақ формаларын сәйкесінше қолдану; 8.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар кейбір пассивті формаларды қолдану; 8.5.12 осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысу құрылымдарын қолдану, бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл сөзді төлеу сөзге,төлеу сөзді төл сөзге айналдыру; 8.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер: міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салуды білдіру үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану; 8.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарындаum/ум… zu/цу…инфинитивтік құрылымдарымен сұраулы сөйлемдерді қолдану; 8.5.16 жалпы және оқу тақырыптарын түсіндіру барысында dass/дасс және ob/об жалғаулықтары, сонымен қатар жалғаулықты сөздері бар бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдері туралы білімдерін қолдану; 8.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көпше түр үшін der, welcher, die, welche, das, welches/дер, вельхер, ди, вельхе,

		дас, вельхес қатыстық есімдіктерімен бағыныңқылы анықтауыш сөйлемдерді қолдану
2-тоқсан		
2. Мәдени мұра 2.1 Қазақстан мен Германияның көрнекті тұлғалары 2.2 Әлемді өзгерткен жаңалықтар. Германияның тұлғалары. 2.3. Өткенге саяхат	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дерлік дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау
	Айтылым	8.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру; 8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 8.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну; 8.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде әртүрлі көркем

ЖОБА

		әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 8.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілді қолдану	8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wenn/венн, als/альс және nachdem/нахдем жалғаулықтарымен мезгіл бағыныңқы сөйлемдерін (Temporalsätze/Темпоральзетце) қолдану; 8.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ және модальді формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 8.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша суреттеуде және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ формаларын және аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін шақ формаларын сәйкесінше қолдану; 8.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар

		кейбір пассивті формаларды қолдану; 8.5.12 осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысу құрылымдарын қолдану, бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл сөзді төлеу сөзге,төлеу сөзді төл сөзге айналдыру; 8.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарындаum/ум… zu/цу…инфинитивтік құрылымдарымен сұраулы сөйлемдерді қолдану; 8.5.16 жалпы және оқу тақырыптарын түсіндіру барысында dass/дасс және ob/об жалғаулықтары, сонымен қатар жалғаулықты сөздері бар бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдері туралы білімдерін қолдану; 8.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көпше түр үшін der, welcher, die, welche, das, welches/дер, вельхер, ди, вельхе, дас, вельхес қатыстық есімдіктерімен бағыныңқылы анықтауыш сөйлемдерді қолдану
3-тоқсан		
3. Бейбітшілік пен жасампаздық уақыты 3.1 Мода 3.2 Киім стилі	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін аздаған қолдаумен анықтау; 8.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау
	Айтылым	8.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 8.2.3 кез келген жалпы және оқу тақырыптары аясында талдау деңгейінде өз пікірін айту; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру;

ЖОБА

		8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	8.3.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы әртүрлі бейтаныс мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын және кейбір көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 8.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 8.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалану
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану; 8.4.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру;

ЖОБА

		8.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану; 8.4.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша кейбір дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 8.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсету үшін түрлі күрделі сын есімдерді және салыстырмалы құрылымдарды мысалы, mehr… als/мер… альс қолдану; 8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wenn/венн, als/альс және nachdem/нахдем жалғаулықтарымен мезгіл бағыныңқы сөйлемдерін (Temporalsätze/Темпоральзетце) қолдану; 8.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ және модальді формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 8.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша man/ман белгісіз жіктік есімдігін және оның модальді етістіктермен қолданылуын қоса алғанда, есімдіктерді пайдалану; 8.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша суреттеуде және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ формаларын және аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін шақ формаларын сәйкесінше қолдану; 8.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар кейбір пассивті формаларды қолдану; 8.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұранымдарды қоса алғанда нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар: айту, сұрау, әңгімелеу үшін

ЖОБА

		төлеу сөздің кейбір формаларын қолдану; 8.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер: міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салуды білдіру үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану; 8.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарындаum/ум… zu/цу…инфинитивтік құрылымдарымен сұраулы сөйлемдерді қолдану; 8.5.16 жалпы және оқу тақырыптарын түсіндіру барысында dass/дасс және ob/об жалғаулықтары, сонымен қатар жалғаулықты сөздері бар бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдері туралы білімдерін қолдану; 8.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көпше түр үшін der, welcher, die, welche, das, welches/дер, вельхер, ди, вельхе, дас, вельхес қатыстық есімдіктерімен бағыныңқылы анықтауыш сөйлемдерді қолдану
4-тоқсан		
4. Адам және оның мүмкіндііктері 4.1 Ғылым мен мәдениеттегі ұлы жетістіктер 4.2 Спорттағы жетістіктер	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін аздаған қолдаумен анықтау
	Айтылым	8.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру;

ЖОБА

		8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.4.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру
	Тілді қолдану	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша кейбір дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 8.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсету үшін түрлі күрделі сын есімдерді және салыстырмалы құрылымдарды мысалы, mehr… als/мер… альс қолдану; 8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша wenn/венн, als/альс және nachdem/нахдем жалғаулықтарымен мезгіл

ЖОБА

		бағыныңқы сөйлемдерін (Temporalsätze/Темпоральзетце) қолдану; 8.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ және модальді формаларында қолданылатын сұрақтарды пайдалану; 8.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша man/ман белгісіз жіктік есімдігін және оның модальді етістіктермен қолданылуын қоса алғанда, есімдіктерді пайдалану; 8.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша (Präteritum/Претеритум) өткен шақ, (Perfekt/Перфект) өткен шақ, Plusquamperfekt/Плусквамперфект (өткен шақты) қолдану; 8.5.8 Futurum/Футурум (келер шақ) туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақ формаларын қолдану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша суреттеуде және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ формаларын және аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін шақ формаларын сәйкесінше қолдану; 8.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар кейбір пассивті формаларды қолдану; 8.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер: міндет, қажеттілік, мүмкіндік, рұқсат, өтініш, ұсыныс, тыйым салуды білдіру үшін әртүрлі модальді формаларды қолдану; 8.5.14 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақты септікті пайдалануды қажет ететін зат есімдердің алдында кейбір көмекші сөздерді қолдану; 8.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарындаum/ум… zu/цу…инфинитивтік құрылымдарымен сұраулы сөйлемдерді қолдану; 8.5.16 жалпы және оқу тақырыптарын түсіндіру барысында dass/дасс және ob/об жалғаулықтары, сонымен қатар жалғаулықты сөздері бар бағыныңқылы толықтауыш сөйлемдері туралы білімдерін қолдану;

ЖОБА

		8.5.17 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көпше түр үшін der, welcher, die, welche, das, welches/дер, вельхер, ди, вельхе, дас, вельхес қатыстық есімдіктерімен бағыныңқылы анықтауыш сөйлемдерді қолдану

5) 9-сынып (А2.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Балама энергия көздері 1.2 Күн энергиясы 1.3 Жер энергиясы	Тыңдалым	9.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз түсіну; 9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау
	Айтылым	9.2.1 жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру; 9.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	9.3.1 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіндегі негізгі ойды түсіну; 9.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы

ЖОБА

		ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 9.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы өздігінен жазу; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы байланысқан мәтіндер жазу; 9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 9.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін сауатты қолдану
	Тілді қолдану	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша әртүрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсетуге мүмкіндік беретін түрлі күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді қолдану; 9.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präsens/Perfekt/Презенс/Перфект осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысуын қолдану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың әртүрлі типтерін қолдану;

ЖОБА

		9.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есімдіктердің септелуін қолдану; 9.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präteritum – Plusquamperfekt/Претеритум - Плусквамперфект осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысуын қолдану; 9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша оқылым барысында während/веренд, indem/индем жалғаулықтарымен кіріктірілген бағыныңқы сөйлемдерді, deshalb/дескальб сөзімен құрмалас сөйлемдерді тану, оқу барысында етістіктердің пассивті формаларын (Passiv/Пассиф) түсіну; 9.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аяқталған өткен шақтың қарапайым формаларын және Passive/Пасив ырықсыз етістің активті және пассивті түрлерінің дара осы және өткен шақ формаларын хабарлауда және төлеу сөзде сәйкесінше қолдану; 9.5.10 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, сонымен қатар пассивті формалардың түрлерін қолдану; 9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар үшін ұсынылған сөйлеу формаларының түрлерін қолдану; 9.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер үшін әртүрлі модальді формаларды және өткен шақтағы модальді формалардың шектеулі санын қолдану; 9.5.14 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есмдіктерді көмекші сөздермен қолдану; 9.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымы және damit/дамит жалғаулықтарымен мақсатты бағыныңқы сөйлемді қолдану; 9.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыбының

		шектеулі спектрінде міндеттілікті білдіретін haben + zu + Infinitiv/хабен + цу + Инфинитиф, sein + zu+ Infinitiv/зайн + цу+ Инфинитиф құрылымдарын қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік және уақыт талабы: 2.1 Қазақстандағы және Германиядағы білім беру 2..2 Мамандық таңдау	Тыңдалым	9.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз түсіну; 9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау
	Айтылым	9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру; 9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 9.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	9.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 9.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету;

ЖОБА

		9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы өздігінен жазу; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді минималды қолдаумен пайдалану; 9.4.5 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 9.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін сауатты қолдану
	Тілді қолдану	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша әртүрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсетуге мүмкіндік беретін түрлі күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді қолдану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың әртүрлі типтерін қолдану; 9.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есімдіктердің септелуін қолдану; 9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша оқылым барысында während/веренд, indem/индем жалғаулықтарымен кіріктірілген бағыныңқы сөйлемдерді, deshalb/дескальб сөзімен құрмалас сөйлемдерді тану, оқу барысында етістіктердің пассивті формаларын (Passiv/Пассиф) түсіну; 9.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу

		тақырыптары бойынша аяқталған өткен шақтың қарапайым формаларын және Passive/Пасив ырықсыз етістің активті және пассивті түрлерінің дара осы және өткен шақ формаларын хабарлауда және төлеу сөзде сәйкесінше қолдану; 9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар үшін ұсынылған сөйлеу формаларының түрлерін қолдану; 9.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша түрлі қызметтер үшін әртүрлі модальді формаларды және өткен шақтағы модальді формалардың шектеулі санын қолдану; 9.5.14 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есмдіктерді көмекші сөздермен қолдану; 9.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымы және damit/дамит жалғаулықтарымен мақсатты бағыныңқы сөйлемді қолдану; 9.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыбының шектеулі спектрінде міндеттілікті білдіретін haben + zu + Infinitiv/хабен + цу + Инфинитиф, sein + zu+ Infinitiv/зайн + цу+ Инфинитиф құрылымдарын қолдану
	3-тоқсан	
3. Тұлғалық даму 3.1 Мені шабыттандыратын тұлғалар 3.2. Менің жеке даму стратегиям	Тыңдалым	9.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау; 9.1.6 түрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау;

ЖОБА

		9.1.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында келтірілген дәлелдердің сәйкессіздігін анықтай бастау
	Айтылым	9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 9.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	9.3.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну; 9.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 9.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 9.3.7 кез келген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 9.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі

ЖОБА

		туралы өздігінен жазу; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.5 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 9.4.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы байланысқан мәтіндер жазу; 9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша әртүрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсетуге мүмкіндік беретін түрлі күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді қолдану; 9.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präsens/Perfekt/Презенс/Перфект осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысуын қолдану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың әртүрлі типтерін қолдану; 9.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есімдіктердің септелуін қолдану; 9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша оқылым барысында während/веренд, indem/индем жалғаулықтарымен кіріктірілген бағыныңқы сөйлемдерді, deshalb/дескальб сөзімен құрмалас сөйлемдерді тану, оқу барысында етістіктердің пассивті формаларын (Passiv/Пассиф) түсіну; 9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар үшін ұсынылған сөйлеу формаларының түрлерін қолдану;

ЖОБА

		9.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл сөзді төлеу сөзге,төлеу сөзді төл сөзге айналдыруды қолдану; 9.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымы және damit/дамит жалғаулықтарымен мақсатты бағыныңқы сөйлемді қолдану; 9.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыбының шектеулі спектрінде міндеттілікті білдіретін haben + zu + Infinitiv/хабен + цу + Инфинитиф, sein + zu+ Infinitiv/зайн + цу+ Инфинитиф құрылымдарын қолдану
4-тоқсан		
4. Қазіргі замандағы адам 4.1 Адам және қоршаған орта. 4.2. Адами құндылықтар	Тыңдалым	9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз түсіну; 9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау; 9.1.6 түрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау
	Айтылым	9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру; 9.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде белгіленген дәрежедегі икемділікпен талдау деңгейінде пікірлерге жауап беру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану;

ЖОБА

		9.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	9.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 9.3.7 кез келген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 9.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстардың көбін пайдалану
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шектеусіз жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты өздігінен пайдалану
	Тілді қолдану	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар, бейтаныс тақырыптар бойынша әртүрлі дерексіз күрделі зат есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 9.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша саналатын және саналмайтын зат есімдер үшін есептік сан есімдерді және есімдік топтарды қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша деңгейді көрсетуге мүмкіндік беретін түрлі күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді қолдану; 9.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Präsens/Perfekt/Презенс/Перфект осы және өткен шақ бойынша шақтардың қиысуын қолдану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сұрақтардың әртүрлі типтерін қолдану; 9.5.6 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық

ЖОБА

		есімдіктердің септелуін қолдану; 9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша оқылым барысында während/веренд, indem/индем жалғаулықтарымен кіріктірілген бағыныңқы сөйлемдерді, deshalb/десхальб сөзімен құрмалас сөйлемдерді тану, оқу барысында етістіктердің пассивті формаларын (Passiv/Пассиф) түсіну; 9.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аяқталған өткен шақтың қарапайым формаларын және Passive/Пасив ырықсыз етістің активті және пассивті түрлерінің дара осы және өткен шақ формаларын хабарлауда және төлеу сөзде сәйкесінше қолдану; 9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша нақтылау, мәлімдеме жасау, сұрақтар мен командалар үшін ұсынылған сөйлеу формаларының түрлерін қолдану; 9.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл сөзді төлеу сөзге,төлеу сөзді төл сөзге айналдыруды қолдану; 9.5.14 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қатыстық есмдіктерді көмекші сөздермен қолдану; 9.5.15 таныс жалпы және оқу тақырыптарында um/ум … zu/цу инфинитивтік құрылымы және damit/дамит жалғаулықтарымен мақсатты бағыныңқы сөйлемді қолдану; 9.5.16 таныс жалпы және оқу тақырыбының шектеулі спектрінде міндеттілікті білдіретін haben + zu + Infinitiv/хабен + цу + Инфинитиф, sein + zu+ Infinitiv/зайн + цу+ Инфинитиф құрылымдарын қолдану; 9.5.17 алдыңғы сыныптарда меңгерілген грамматикалық құбылыстарды жүйелеу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____ бұйрығына
51-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Оқу пәнінің маңыздылығы оның әлем тілдерінің бірі болуымен, ғылым, білім және туризм тілі болып табылатындығымен анықталады.

Француз тілін білу:

1) әртүрлі өмірлік жағдайда кездесетін қарым-қатынаста білім алушылардың сенімін арттырады;

2) Қазақстанда ғана емес, шетелде де жоғары білім алу мүмкіндігін береді;

3) Қазақстанда және шетелде кәсіптік білімді жалғастыруға мүмкіндік береді;

4) француз тілінде таратылатын жаңалықтар мен ақпаратқа білім алушылардың қол жеткізу мүмкіндігін кеңейтеді;

5) француз тіліндегі әдеби шығармалардың аутенттілік мәтініне білім алушылардың қол жеткізуіне мүмкіндік береді;

6) білім алушыларға Қазақстанды ел ішінде және одан тыс жерлерде таныстыруға мүмкіндік береді;

7) мектепте алған білімдері, дағдылары және оқыту стратегияларына сүйене отырып, өмір бойы білім алуға мүмкіндік береді.

3. «Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың тіл дағдыларын дамыту бойынша тіл қызметінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамытуға бағытталған. Негізгі орта білімді (5-9-сыныптар) аяқтаған кезде білім алушылар Жалпыеуропалық шет тілін меңгеру біліктілігіне сәйкес (Common European Framework of Reference, CEFR) тілдік A2 деңгейін меңгерулері қажет.

4. Әрбір пәндік бағдарлама үш тілде білім беруді қарастырады. Бұл оқу және сыныптан тыс іс-шаралар үш тілде (қазақ, орыс және француз) жүргізілетінін білдіреді. Әрбір пән көптілді оқыту ортасын құруға үлес қосатындықтан, Пәндік

бағдарлама үш тілде білім беру саясатын жүзеге асырады.

5. Кең ауқымды дағдылармен органикалық бірлікте тұлғалық қасиеттерді дамыту білім берудің негізгі құндылықтары: «қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік», «құрмет», «ынтымақтастық», «еңбек және шығармашылық», «ашықтық», «өмір бойына білім беру». Бұл құндылықтар студент үшін оның мінез-құлқы мен күнделікті әрекеттерін ынталандыратын тұрақты жеке нұсқауларға айналуға арналған.

2-тарау. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Француз тілі» пәнінің мазмұны

6. «Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

21) 5-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;
22) 6-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;
23) 7-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;
24) 8-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;
25) 9-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат.

«Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі (оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілінде):

26) 5-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;
27) 6-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;
28) 7-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;
29) 8-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;
30) 9-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7. «Француз тілі» оқу пәнінің 5-9 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

«Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқытудың бөлімдері (Тыңдалым. Айтылым. Оқылым. Жазылым. Француз тілін қолдану) бойынша құрылған. Әрбір бөлімде белгіленген оқытудың мақсаты мұғалімге барлық сөйлеу әрекетінің түрлерін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым, француз тілін қолдану) дамыту бойынша жұмысын жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, оларды оқудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді. Бағдарламаның базалық мазмұнында (Contenu) француз тілін оқытудың жалпы мақсаттары сынып бөлінісінде ұсынылған. Француз тілін оқудың соңғы нәтижесіне бағытталған «Тыңдалым», «Айтылым», «Оқылым» және «Жазылым» бөлімдерінде шетел тілін меңгерудің деңгейлеріне сәйкес (5 - сынып – A1.1, 6 - сынып – A1.2, 7 - сынып – A2.1, 8 және 9 - сыныптар – A2.2) тіл қызметі түрлерінің оқыту мақсаттары жазылған, олар француз тілін

оқытудың түпкі нәтижесіне қол жеткізуге бағытталған. «Француз тілін қолдану» бөлімінде білім алушылар француз тілінің лексика-грамматикалық, синтаксистік құрылымдарын сөйлеуде орынды қолдану талаптарымен танысады.

8. 5-сыныпқа арналған базалық мазмұн (Contenu) шетел тілін меңгеру деңгейіне сәйкес А1 деңгейінің А1.1 – орта деңгейіне сай келеді.

5-сыныптағы мәдениаралық-коммуникативті аспект:

1) өзге тілді мәдениет өкілдерімен тұрмыстық және оқу деңгейінде қарым-қатынас жасау;

2) француз тілінде бастауыш білімін көрсету;

3) қарапайым фразаларды түсіну,

4) күнделікті қарапайым сұрақтарға жауап беру және оларды қоя білу;

5) өзін ауызша таныстыру;

6) қарапайым диалог жүргізу;

7) өзіне қажетті қарапайым ақпаратты (плакаттар, кестелер, жарнама) түсіну;

8) қарапайым ашық хат жазу;

9) ым-ишара арқылы, өзгертіліп айтылған, қайталап айтылған сөздердің мағынасын түсіну;

10) ана тіліне сүйеніп лексиканы интуицияға сүйеніп таба білу;

11) оқылатын тіл елінің этнолингвомәдени құндылықтарымен танысу және француз тілін мәдениаралық жағдаяттардағы қарым-қатынаста практикалық қолдануға ұмтылу;

12) оқытылатын тіл елінің күнделікті өмірімен, салт-дәстүрлерімен, тілдік қарым-қатынас жасауда вербалды және бейвербалды құралдарды қолдану дағдыларымен танысу.

5-сыныптағы тәрбиелік аспект:

1) француз тілі мен мәдениетіне оң көзқарас қалыптастыру;

2) толерантты болу, түрлі көзқарастарды құрметтеу.

5-сыныптағы жалпы білім беру аспектісі: француз тілі арқылы білім алушылардың жалпы мәдениеттерін, ой-өрістерінің кеңеюін, оқылатын тілдің елі туралы білімдерін, қоршаған әлем туралы білімдерін арттыру.

5-сыныптағы дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті дамыту, тіл мәдениеті әдебін, француз тілін үйренуге деген қызығушылықты, ерік жігері, есте сақтау сияқты қасиеттерді дамыту;

2) туған (өзінің) және өзге тіл мәдениетін тану, тілді меңгеру үшін тиімді әдістерді қолдану, өзінің оқу әрекетін ұйымдастыру, интеллектуалдық үдерістерді (белгіленген тілдік құбылысты тану, оны талдау, ана тілімен салыстыру) белсендендіру;

3) оқулықпен, сөздікпен жұмыс істеу, оқуға қатысты ақпаратты жазу, белгіленген мөлшерде тілдің тиімді меңгерілуін қамтамасыз ететін заманауи оқыту технологияларын қолдану.

5-сыныптағы стратегиялық аспект: екінші тілді меңгерген тілдік тұлғаның қарапайым деңгейдегі қасиеттеріне ие болу.

9. 6-сыныпқа арналған базалық мазмұн (Contenu) шетел тілін меңгеру деңгейіне сәйкес А1 деңгейінің А1.2 жоғары деңгейіне сай келеді.

6-сыныптағы мәдениаралық-коммуникативтік аспект:

1) өзге тілді мәдениет өкілдерімен әлеуметтік-тұрмыстық және оқу

деңгейлерінде қарым-қатынас жасау;

2) базалық білім деңгейін көрсету;

3) күнделікті қолданылатын қарапайым сөйлемдерді, фразаларды түсіну;

4) күнделікті қолданылатын сұрақтарға жауап беру және оларды қоя білу, қарапайым диалог құрастыру;

5) өзін және өзге адамды таныстыру;

6) өзіне қажетті қарапайым ақпаратты (дүкенде, көшеде) қолдану;

7) қарапайым ашықхаттар жазу, өзі туралы хат жазу, сауалнама толтыру;

8) өзгертіп, қайталап айту ылғаи сөздердің мағынасын түсіну;

9) ана тіліне сүйеніп сөздердің мағынасын интуитивті түрде таба білу;

10) оқытылатын тіл елінің реалиясымен, салт-дәстүрімен; ауызша және ауызша емес дағдылары тәртібіндегі сөйлеу коммуникацияларымен танысу;

11) оқылатын тіл елінің этнолингвомәдени құндылықтарымен танысу және француз тілін мәдениаралық жағдаяттардағы қарым-қатынаста практикалық қолдану.

6-сыныптағы тәрбиелік аспект:

1) француз тілі мен мәдениетіне оң көзқарас таныту;

2) толерантты болу, түрлі көзқарастарды құрметтеу.

6-сыныптағы жалпы білім беру аспектісі: француз тілі арқылы білім алушылардың жалпы мәдениеттерін, ой-өрістерінің кеңеюін, оқылатын тілдің елі туралы білімдерін, қоршаған әлем туралы білімдерін арттыру.

6-сыныптағы дамыту аспектісі:

1) білім алушылардың тілдік қабілеттерін дамыту, тіл мәдениеті әдебін, француз тілін үйренуге деген қызығушылықтарын, ерік жігері, есте сақтау сияқты қасиеттерін дамыту;

2) туған (өзінің) және өзге тіл мәдениетін тану, шет тілін ана тілімен салыстыру;

3) тілді меңгерудің тиімді әдістерін қолдану, өзінің оқу әрекетін ұйымдастыру, интеллектуалдық үдерістерді (белгіленген тілдік құбылысты тану, оны талдау, ана тіліндегі оған барабар құбылыстармен салыстыру) белсендендіру;

4) кітаппен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу, оқуға қатысты ақпаратты жазу, белгіленген мөлшерде тілдің тиімді меңгерілуін қамтамасыз ететін заманауи оқыту технологияларын қолдану.

6-сыныптағы стратегиялық аспект: екінші тілді меңгерген тілдік тұлғаның қарапайым деңгейдегі қасиеттеріне ие болу.

10. 7-сыныпқа арналған базалық мазмұн (Contenu) шетел тілін меңгеру деңгейіне сәйкес А2 деңгейінің А2.1 төмен деңгейіне сай келеді.

7-сыныптағы мәдениаралық-коммуникативтік аспект:

1) өзге тілді мәдениет өкілдерімен әлеуметтік-тұрмыстық және оқу деңгейлерінде қарым-қатынас жасау;

2) жиі қолданыстағы фразаларды түсіну;

3) жай сөйлемдерді қолданып, оқу, мектеп, өзі туралы, жақын адамдары және қарапайым тұрмыстық қажеттіліктер туралы әңгімелеу;

4) қарапайым мәтіндерді, хабарландыруларды, хаттарды оқу және түсіну;

5) жеке басына қатысты қысқаша жазбалар/хаттар жазу;

6) таныс тақырыптар және іс-әрекеттер шеңберінде ақпаратпен алмасуды

талап ететін қарапайым, қалыптасқан жағдаяттарда қарым-қатынас жасау;

7) елтану бағытында білім алу, қарым-қатынас нормаларымен, француз тілін тасымалдаушылардың ұлттық мінезі және ұлттық менталитетінің ерекшеліктерімен танысу;

8) оқылатын тіл елінің этнолингвомәдени құндылықтарымен танысу және француз тілін мәдениаралық жағдаяттардағы қарым-қатынаста практикалық қолдану.

7-сыныптағы тәрбиелік аспект:

1) француз тілі мен мәдениетіне деген оң көзқарас қалыптастыру;

2) толерантты болу, түрлі көзқарастарды құрметтеу.

7-сыныптағы жалпы білім беру аспектісі: француз тілі арқылы білім алушылардың жалпы мәдениеттерін, ой-өрістерінің кеңеюін, оқылатын тілдің елі туралы білімдерін, қоршаған әлем туралы білімдерін арттыру.

7-сыныптағы дамыту аспектісі:

1) білім алушылардың тілдік қабілеттерін дамыту, тіл мәдениеті әдебін, француз тілін үйренуге деген қызығушылықтарын, ерік жігері, есте сақтау сияқты қасиеттерін дамыту;

2) кітаппен, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу, оқуға қатысты ақпаратты жазу, белгіленген мөлшерде тілдің тиімді меңгерілуін қамтамасыз ететін заманауи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ойын логикалық түрде және дәйектілікпен жеткізе білу;

4) туған (өзінің) және өзге тіл мәдениетін тану, шет тілін ана тілімен салыстыру;

5) тілді меңгерудің тиімді әдістерін қолдану, өзінің оқу әрекетін ұйымдастыру, өзінің оқу-әрекетін ұйымдастыру, интеллектуалдық үдерістерді белсендендіру.

7-сыныптағы стратегиялық аспект: екінші тілді меңгерген тілдік тұлғаның базалық деңгейдегі қасиеттеріне ие болу.

11. 8-сыныпқа арналған (А2.2 деңгейі) базалық мазмұн (Contenu) шетел тілін меңгеру деңгейіне сәйкес А2 деңгейінің А2.2 орта деңгейіне сай келеді.

8-сыныптағы мәденаралық-коммуникативті аспект:

1) өзге тілді мәдениет өкілдерімен әлеуметтік мәдени деңгейде қарым-қатынас жасау;

2) әңгімелесу барысында жалпы ақпаратты, кейбір күрделілеу сөйлемдерді түсіну;

3) күнделікті тұрмыстық іс-әрекет туралы әңгімелесу;

4) қарапайым мәтіндегі маңызды ақпаратты түсіну күнделікті тұрмыстық іс-әрекет туралы әңгімеге қолдау жасау;

5) жеке сипаттағы хаттар жазу;

6) елтану және мәдениеттану саласында білімінің болуы, тілді тасымалдаушылардың қарым-қатынас және стереотиптер нормаларын, ұлттық сипаты мен ұлттық менталитетінің ерекшелігін білу;

7) оқытылатын тілдің елі туралы этнолингвомәдени құндылықтарымен танысу және мәдениаралық жағдаяттардағы қарым-қатынаста француз тілін практикалық қолдану.

8-сыныптағы тәрбиелік аспект:

1) француз тілі мен мәдениетіне деген оң көзқарас қалыптастыру;

2) толерантты болу, түрлі көзқарастарды құрметтеу.

8-сыныптағы жалпы білім беру аспектісі: француз тілі арқылы білім алушылардың жалпы мәдениеттерін, ой-өрістерінің кеңеюін, оқылатын тілдің елі туралы білімдерін, қоршаған әлем туралы білімдерін арттыру.

8-сыныптағы дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілеттер мен тілді сезіну қабілеттерін, тіл мәдениеті әдебін, француз тілін үйренуге деген қызығушылықты, тұлғаның ерік жігері, жады сияқты жағымды қасиеттерін дамыту;

2) кітаптарды, анықтамалық әдебиеттермен жұмыс істеу, тілдің тиімді меңгерілуін қамтамасыз ететін оқытудың заманауи технологияларын белгіленген өлшемде қолдану;

3) өз ойын логикалық түрде және дәйектілікпен жеткізе білу, пікірталасқа қатысу;

4) туған (өзінің) және өзге тіл мәдениетін тану, оны ана тілімен салыстыру;

5) шетел тілін меңгерудің тиімді тәсілдерін қолдану, өзінің оқу әрекетін ұйымдастыру, интеллектуалды үдерістерді белсендендіру.

8-сыныптағы стратегиялық аспект: екінші тілді меңгерген тілдік тұлғаның базалық деңгейдегі қасиеттеріне ие болу.

12. 9-сыныпқа арналған (А2.2 деңгейі) базалық мазмұн (Contenu/Коңтөню) шетел тілін меңгеру деңгейіне сәйкес А2 деңгейінің А2.2 жоғары деңгейіне сай келеді.

9-сыныптағы мәдениаралық-коммуникативтік аспект:

1) өзге тілді мәдениет өкілдерімен әлеуметтік-мәдени деңгейде қарым қатынас жасау;

2) Күнделікті жағдаятта «Тамақ және сусын», «Пәтер», «Киім», «Денсаулық», «Бос уақыт», «Саяхат және білім» тақырыптарында коммуникативтік ниетті іске асыру;

3) өзіндік әңгіме жүргізу;

4) күрделілігі орта деңгейдегі мәтіндердегі маңызды ақпаратты түсіну;

5) жеке басына қатысты қысқаша хаттар жазу;

6) елтану және мәдениеттану саласында білімінің болуы, қарым-қатынас нормаларын, тіл тасымалдаушыларының ұлттық сипаты мен ұлттық менталитетінің ерекшелігін білу;

7) оқытылатын тілдің елі туралы этнолингвомәдени құндылықтарымен танысу және мәдениаралық жағдаяттардағы қарым-қатынаста француз тілін практикалық қолдану.

9-сыныптағы тәрбиелік аспект:

1) француз тілі мен мәдениетіне деген оң көзқарас қалыптастыру;

2) толерантты болу, түрлі көзқарастарды құрметтеу.

9-сыныптағы жалпы білім беру аспектісі: француз тілі арқылы қоршаған орта туралы жалпы мәдениетті көтеру, ой-өрісін кеңейту, оқытылатын тіл елінің білімін үйрену.

9-сыныптағы дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілеттер мен тілді сезіну қабілеттерін, тіл мәдениеті әдебін, француз тілін үйренуге деген қызығушылықты, тұлғаның ерік жігері, жады сияқты

жағымды қасиеттерін дамыту;

2) туған (өзінің) және өзге тіл мәдениетін тану, оны ана тілімен салыстыру;

3) шетел тілін меңгерудің тиімді тәсілдерін қолдану, өзінің оқу әрекетін ұйымдастыру, интеллектуалды үдерістерді белсендендіру;

4) тілдің тиімді меңгерілуін қамтамасыз ететін оқытудың заманауи технологияларын белгіленген өлшемде қолдану;

5) өз ойын қисынды және жүйелі түрде баяндау, жалпыға ортақ тақырыптардағы пікірталастарға қатысу.

9-сыныптағы стратегиялық аспект: екінші тілді меңгерген тілдік тұлғаның базалық деңгейдегі қасиеттеріне ие болу.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) 1-бөлім. Тыңдалым (Compréhension de l’oral):

Білім алушылардың міндеттері:				
5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
А1.1	А1.2	А2.1	А.2.2	А2.2
5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну	9.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз түсіну
5.1.2 қарапайым сұрақтарды түсіну және биографиялық сипаттағы ақпарат ұсыну	6.1.2 қолдаумен биографиялық сипаттағы ақпарат сұралған күрделілеу сұрақтарды түсіну	7.1.2 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде ұзақ әңгіме	8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды	9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі

ЖОБА

		барысында белгіленген нақты ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну	шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну	ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну
5.1.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым сұрақтарды қолдаусыз түсіну	6.1.3 кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша күрделілеу сұрақтарды қолдаумен түсіну	7.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша дәлелдердің көп бөлігін түсіну	8.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дерлік дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну	9.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну
5.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты қолдаумен түсіну	6.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты шектеулі қолдаумен түсіну	7.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір тұжырымдалған мағынадағы ақпаратты аздаған қолдаумен түсіну	8.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз дерлік түсіну	9.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз түсіну

ҚОБА

5.1.5 шағын әңгімелесу барысында кейбір оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну	6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну	7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау	8.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін аздаған қолдаумен анықтау	9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау
5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау	6.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны қолдаумен анықтау	7.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау	8.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау	9.1.6 түрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен мағынаны анықтау
5.1.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау	6.1.7 шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау	7.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтай бастау	8.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау	9.1.7 Көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау
5.1.8 қолдаумен кейбір жалпы	6.1.8 қолдаумен жалпы және	7.1.8 қолдаумен жалпы және	8.1.8 қолдаумен жалпы және	9.1.8 кейбір жалпы және оқу

ҚОБА

және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді, оның ішінде ұзақ әңгімелесуді түсіну	оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзақ әңгімелерді, оның ішінде ұзақ әңгімелесуді түсіну	оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну	оқу тақырыптары бойынша көлемді әңгімелерді түсіну	тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында келтірілген дәлелдердің сәйкессіздігін анықтай бастау

2) 2-бөлім. Айтылым (Production orale):

Білім алушылардың міндеттері:				
5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-класс
А1.1	А1.2	А2.1	А.2.2	А2.2
5.2.1 қалыпты жағдаятта жай сөйлемдерді қолданып, өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру	6.2.1 жалпы тақырыптардың көбі бойынша пікірталастарда өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану	8.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану	9.2.1 жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану
5.2.2 кейбір жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою	6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау	7.2.2 кейбір жалпы және оқутақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою	8.2.2 жалпы тақырыптар және кейбір оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделілеу сұрақтар қою	9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою
5.2.3 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлем	6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша	7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша	8.2.3 кез келген жалпы және оқу тақырыптары аясында	9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын

деңгейінде өз пікірін айту	талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту	талдау деңгейінде өз пікірін айту	талдау деңгейінде өз пікірін айту	негіздеу және түсіндіру
5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару	6.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару	7.2.4 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару	8.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, пікірлерге икемді жауап қайтару	9.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде белгіленген дәрежедегі икемділікпен талдау деңгейінде пікірлерге жауап беру
5.2.5 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде базалық деңгейде өзара ақпарат алмасып көру	6.2.5 жалпы және оқу тақырыптарының көбінің шеңберінде ұзақ әңгімелесу барысында өзара қарым-қатынас жасап көру	7.2.5 Оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастар мен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасап көру	8.2.5 Оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастар мен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау	9.2.5 Оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастар мен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау
5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем	6.2.6 пікірталас, жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз	7.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың	8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың	9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың

ҚОБА

деңгейінде нақты және анық жеткізу	ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу	айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде икемді білдіруге тырысу	айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру	айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру
5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану	6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану	7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану	8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану	9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
5.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы қарапайым әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту	6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту	7.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту	8.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту	9.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту

3) 3 - бөлім. Оқылым (Compréhension des écrits):

Білім алушылардың міндеттері:				
5 -сынып	6 -сынып	7 -сынып	8 -сынып	9- сынып
А1.1	А1.2	А2.1	А.2.2	А2.2
5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары	6.3.1 жалпы және оқу тақырыптары	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және	8.3.1 жалпы және оқу тақырыптары	9.3.1 әртүрлі бейтаныс жалпы және

бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну	бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну	оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну	ндағы әртүрлі бейтаныс мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі негізгі ойды түсіну	оқу тақырыптары ның шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіндегі негізгі ойды түсіну
5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну	6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну	7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну	8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну	9.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну
5.3.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну	6.3.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну	7.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну	8.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну	9.3.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну
5.3.4 шағын мәтіндерді қолдаусыз оқу сонымен	6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым	7.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және	8.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және	9.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және

ҚОБА

қатар, оқылған мәтін бойынша хабарлама жасау	мәтіндерді өздігінен оқу	оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден кейбір көлемді мәтіндерді оқу	оқу тақырыптары шеңберінде әртүрлі көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу	оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу
5.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау	6.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің, сонымен қатар көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау	7.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау	8.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын және кейбір көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау	9.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау
5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау	6.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі қысқа мәтіндердің көбіне автордың көзқарасынне месе пікірін анықтау	7.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау	8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау	9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
5.3.7 кейбір жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің	6.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің	7.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің	8.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің	9.3.7 кез келген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің

ҚОБА

және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау	және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау	және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау	және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау	және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
5.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды аздаған қолдаумен пайдалану	6.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды өздігінен пайдалану	7.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды аздаған қолдау көрсету арқылы пайдалану	8.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалану	9.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстардың көбін пайдалану
5.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі фактілер мен пікірлердің арасындағы айырмашылықтын анықтау	6.3.9 кез келген жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі фактілер мен пікірлердің арасындағы айырмашылықтын анықтау	7.3.9 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау	8.3.9 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау	9.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау

4) 4-бөлім. Жазылым (Production écrite):

Білім алушылардың міндеттері:				
5 -сынып	6 -сынып	7 -сынып	8 -сынып	9- класс
А1.1	А1.2	А2.1	А.2.2	А2.2
5.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары

КОПИЯ

бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету	тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету	бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету	бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету	бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету
5.4.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша түйінді сөздерді тірек етіп абзацтағы сөйлемдерді тізбектеп жазу	6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу	7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу	8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу	9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы өздігінен жазу
5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу	6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу	7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу	8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу	9.4.3 Таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу
5.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдаумен үлкен сөйлемдерді дәйектеп жазу	6.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдау арқылы ұзын сөйлемдерді абзацпен дәйектеп жазу	7.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес стиль	8.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес стиль және	9.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес стиль

ЖОБА

		және регистрді пайдалану	регистрді пайдалану	және регистрді минималды қолдаумен пайдалану
5.4.5 базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы қолдаумен сөйлемдерді байланыстыру	6.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану	7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану	8.4.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану	9.4.5 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану
5.4.6 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді аздаған қолдаумен қисынды біріктіру	6.4.6 әртүрлі таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы аздаған қолдаумен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру	7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру	8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру	9.4.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы байланысқан мәтіндер жазу
5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін	6.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін	7.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі	8.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты	9.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шектеусіз жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі

КОПИЯ

деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану	деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану	форматты минималды қолдаумен пайдалану	минималды қолдаумен пайдалану	форматты өздігінен пайдалану
5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу	6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу	7.4.8 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу	8.4.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу	9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
5.4.9 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану	6.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану	7.4.9 әртүрлі кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану	8.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану	9.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін сауатты қолдану

5) 5-бөлім. Тілдік бағдар. (Utilisation de la langue):

Білім алушылардың міндеттері:				
5 -сынып	6 -сынып	7 -сынып	8 -сынып	9- сынып
А1.1	А1.2	А2.1	А2.2	А2.2
5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша тиісті род түріндегі саналатын	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мекен және мезгілді сипаттайтын кейбір	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша

және саналмайтын зат есімдерді қолдану	дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді фразаларды қолдану	фразаларды қолдану	кейбір күрделі дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді топтарды қолдану	әртүрлі күрделі дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді топтарды қолдану
5.5.2 très/трэ сөзін шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарында қолдану	6.5.2 trop/тро, très/, трэ сөздерін таныс жалпы және оқу тақырыптарында кеңінен қолдану	7.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен әртүрлі есептік сан есімдерді, олармен бірге beaucoup de/боку дө, pas beaucoup/па боку, de/дө, assez de/асэ дө, peu de/пө дө сөздерін қолдану	8.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен әртүрлі есептік сан есімдерді қолдану	9.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен және есімді топтармен әртүрлі есептік сан есімдерді қолдану
5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша заттарды сипаттауда сын есімдерді, оның ішінде mon/моң, ma/ма, ton/тоң, ta/та, son/соң, sa/са, mes/мэ, tes/тэ,	6.5.3 зат есімнің алдында және одан кейін бір буынды және екі буынды дара сын есімдерді қолдану	7.5.3 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің алуан түрлілігін, қалыпты және ерекше өзгеретін сын есімдерді, сын есімнің салыстырмалы және	8.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі дара және күрделі сын есімдерді есімшенің орнына қолдану, мысалы, деңгейді көрсету үшін plus	9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшенің орнына деңгейді көрсету үшін қолдануға болатын әртүрлі дара және күрделі сын есімдерді,

ses/сэ тәуелдік сын есімдерді қолдану		күшейтпелі шырайларын қолдану	moins/муэң, assez/асэ … que/кө…салыстырмалы құрылымын пайдалану	салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді пайдалану
5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша le/лө, la/ла, l'/эль, les/ле белгілік артикльдерін, un/эң, une/юн, des/дэ белгісіздік артикльдерін және du/дю, de la/дө ла, des/де, de l'/ле/дө эль сияқты артикльдерді қолдану	6.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі сілтеу мағынасындағы сөздерді қолдану. Зат есімдердің алдында артикльдер қолданылмайтын жайларды білу	7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі сілтеу мағынасындағы сөздерді қолдану. Артикльдердің жалқы есімдердің алдында қолданылу ерекшеліктерін білу	8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз және деректі зат есімдермен, болымсыз конструкцияларда қолданылатын артикльдерді, сандық мағына білдіретін сөздерден кейін, сын есім+зат есім тобының алдында, географиялық атаулардың алдында қолданылатын артикльдердің түрлі формаларын пайдалану	9.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз және деректі зат есімдермен, болымсыз конструкцияларда қолданылатын артикльдерді, сандық мағына білдіретін сөздерден кейін қолданылатын артикльдердің түрлі формаларын пайдалану
5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында сұрақтарды қолдану,	6.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында шақ формаларындағы	7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларындағы	8.5.5 Сөйлеуде quel (s)/кэль (эс)/quelle (кэл), сұраулы есімдіктерді, jamais/жамэ,	9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі

оның ішінде comment/коман, qui/ки, quoi/куа, que/кө сөздері қолданылған сұрақтарды пайдалану	сұрақтарды қолдану	сұрақтарды қолдану	rien/рьен, personne/пэрсон, ne… que/нө... кө болымсыздық мағынадағы шылауларды, ne…que/нө... кө шектеу мағынасындағы құрылымды пайдалану	типтегі сұрақтарды қолдану
5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптарында негізгі жіктеу есімдіктерін және сілтеу сын есімдерін қолдану	6.5.6 көптеген жалпы және оқу тақырыптарында негізгі жіктеу және сілтеу есімдіктерін қолдану	7.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жіктеу және белгісіздік есімдіктерін қолдану	8.5.6 сөйлеуде барысында qui/ки, que/кө, dont/доң, où/у дара қатыстық есімдіктерін пайдалану	9.5.6 lui/сөлүи, celle/сэль, ceux/сө, le mien/лө мьэң, la mienne/лө мьэң, les miens/ле мьэң, les miennes/ле мьен сілтеу және тәуелдік есімдіктерін қолдану
5.5.7 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттің болғанын көрсететін дара етістіктерді қолдану	6.5.7 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белгісіз және аяқталмаған іс-әрекетті білдіретін дара өткен шақ формаларын қолдану	7.5.7 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша күрделі өткен шақты көрсету үшін белгісіз және аяқталмаған іс-әрекетті білдіретін дара өткен шақ формаларының алуан түрлілігін	8.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Le Passé composé/Лө пасэ композэ, L’Imparfait/лэң парфэ, Le Plus-que-parfait/Лө плюс кө парфэ өткен шақ формаларын қолдану	9.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Concordance des temps/Коңкордаңс дэ таң осы және өткен шақты білдіру үшін шақтарды қиыстыру дағдыларын қолдану

		қолдану		
5.5.8 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттер туралы айту үшін етістіктің осы шақ формасын қолдану	6.5.8 өрісі кеңейген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұсыныстар жасау, уәде беру және болжам жасау үшін етістіктің келер шақ формаларын қолдану	7.5.8 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақтың алуан түрлерін, оның ішінде таяу келер шақ формасын пайдалану	8.5.8 Futur Simple/Фютюр сэңплө (келер шақ) туралы білімді жүйелеу, таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақ формаларын қолдану	9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтіндерді оқу және тыңдау барысында ашық райы формасындағы le present/лө прэзаң, le passé composé/лө пасэ коңпозэ, le futur immediate/дө фютюр имэдиа, l'imparfait/лэң парфэ, le plus-que-parfait/лө плюс кө парфэ, le futur dans/лө фютюр даң ,le passé/лө пасэ етістіктерін тану
5.5.9 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттерді, әдеттерді және қалыптарды сипаттау үшін бұрыс етістіктердің осы шақ формасын	6.5.9 өрісі кеңейген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көптеген осы және өткен шақтардың дара активті және кейбір пассивті формаларын сәйкесінше қолдану	7.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көптеген осы, өткен шақ және соңғы аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін формаларды сәйкесінше	8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша тәл және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ және соңғы аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін сөз	9.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және өткен шақтың активті және пассивті саналуан түрлерінің формаларын тәл және төлеу сөзде

ЖОБА

қолдану		қолдану	формаларын дұрыс қолдану	дұрыс қолдану
5.5.10 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және келер шақ мағынасында қолданылатын осы шақ формаларын пайдалану	6.5.10 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы шақ және аяқталмаған өткен шақ формаларын кейбір өткен шақ формасын жасау үшін қолдану	7.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын қолдану	8.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, оның ішінде кейбір пассивті формаларды қолдану	9.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, оның ішінде пассивті формалардың кең өрісін қолдану
5.5.11 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жалпы үстеулерді, жиілік үстеулерін пайдалану	6.5.11 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша устеулердің сан-алуан түрлерін, жай және салыстырмалы формаларын қолдану	7.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дұрыс және бұрыс үстеулердің шырай құрылымдарын қолдану	8.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша құрмалас сөйлемдердің кейбір формаларын қолдану	9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша хабарлама жасау, сұрақ қою және команда беру үшін сөйлеу формаларының көптеген түрлерін қолдану
5.5.12 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекен туралы айту үшін предлогтарды колдану	6.5.12 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша заттарды және мезгілді сипаттау үшін предлогтарды қолдану, бағыт	7.5.12 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлемдерде зат есімнің және сын есімнің алдында	8.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өзінен кейін белгілі предлогтардың қолданылуын талап ететін	9.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предлогпен қатыстық есімдіктерді қолдану

	мағыналы à gauche/a гош, à droite/a друат, tout droit/ту друа предлогтарын қолдану	предлогтарды қолдану	етістіктерді пайдалану	
5.5.13 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі сөйлемдердің бөліктерін байланыстыру үшін et жалғаулығын қолдану	6.5.13 кең спектрдегі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі сөйлемдердің бөліктерін байланыстыру үшін ou жалғаулығын қолдану	7.5.13 таныс және оқу тақырыптарында әртүрлі жалғаулықтарды қолдану	8.5.13 сөйлеуде ou/у, mais/мэ, ni/ни…ni/ни жалғаулықты салалас құрмалас сөйлемдерді қолдану	9.5.13 бағыныңқы сөйлем басыңқымен толықтауыштық, анықтауыштық қатынаста болатын кеңінен қолданылатын сабақтас құрмалас сөйлемдерді пайдалану, олардың көмегімен іс-әрекеттің мезгіл, себеп, мекенін білдіре білу
5.5.14 жеке және таныс тақырыптар бойынша іс-әрекеттер туралы осы шақ түрінде айту үшін болымсыз мағына беретін ne…pas/нө...па тіркесін қолдану	6.5.14 жеке және таныс тақырыптар бойынша іс-әрекеттер туралы осы және өткен шақ түрлерінде айту үшін болымсыз мағына беретін ne … rien/нө ... рьен тіркесін қолдану	7.5.14 жеке және таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттер туралы осы және өткен шақ түрлерінде айту үшін болымсыз мағына беретін ne … rien/нө ... рьен тіркесін қолдану	8.5.14 жеке және таныс тақырыптар бойынша іс-әрекеттер туралы осы және өткен шақ түрлерінде айту үшін болымсыз мағына беретін ne…plus/нө... плю, jamais/жамэ, rien/рьэң,	9.5.14 бағыныңқы сөйлем басыңқымен толықтауыштық, анықтауыштық қатынаста болатын кеңінен қолданылатын сабақтас құрмалас сөйлемдерді пайдалану, олардың көмегімен іс-әрекеттің

КОБА

			personne/пэрсон демеуліктерін, сонымен қатар ne…que/нө... көшектеу орамын қолдану	мезгіл, себеп, мекенін білдіре білу
5.5.15 осы шақта бір немесе бірнеше заттың бар екендігін көрсету үшін il/иль, уа/я жақсыз орамдарын қолдану	6.5.15 осы шақта ауа райы жағдайы туралы айту үшін il fait/иль фэ жақсыз орамдарын қолдану	7.5.15 à/а және de/дө предлогтары бар жанама толықтауышты ауыстыру үшін у/и, en/ан предлогтарын қолдану	8.5.15 осы шақта рұқсат беруді, тілекті, тиым салуды білдіру үшін осы шақтағы шартты райды қолдану	9.5.15 сезімді білдіретін етістіктер мен сөйлемдерден кейін осы шақтағы шартты райды қолдану
5.5.16 өтініш білдіру үшін je voudrais/жө вудрэ формасын қолдану	6.5.16 осы шақта болжам жасау, әдепті түрде өтініш, күмән білдіру үшін осы шақтағы шартты рай формасын қолдану	7.5.16 осы шақта болжам жасау, әдепті түрде өтініш, күмән білдіру үшін осы шақтағы шартты рай формасын қолдану	8.5.16 сөйлеуде осы кезде және болашақта шарттың нақты және нақты емес екендігін білдіру үшін жай сөйлемде және пысықтауыштық мағынада байланысқан бағыныңқылы сабақтас құрмалас сөйлемде ұсыныс, болжамдар жасау, тілек, әдепті өтініш білдіру мақсатында шартты райды қолдану	9.5.16 сөйлеуде осы кезде және болашақта шарттың нақты және нақты емес екендігін білдіру үшін жай сөйлемде және пысықтауыштық мағынада байланысқан бағыныңқылы сабақтас құрмалас сөйлемде ұсыныс, болжамдар жасау, тілек, әдепті өтініш білдіру мақсатында шартты райды қолдану

ЖОБА

5.5.17 осы шақта бұйрық беру үшін бұйрық райды қолдану	6.5.17 өтініш білдіру, тілек айту, кеңес беру үшін бұйрық райды қолдану	7.5.17 кеңес беру үшін бұйрық райды қолдану	8.5.17 құрмалас сөйлемдердегі қиысу заңдылықтарын түсіндіре білу	9.5.17 төл сөз бен төлеу сөздің айырмашылығын білу, l'Impératif/лэң ператиф райының көмегімен талап етуді білдіру

15. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

16. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып (A1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Мектеп өмірі 1.1 Танысу 1.2 Оқу пәндері. Оқу құралдары	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым сұрақтарды қолдаусыз түсіну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 5.1.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау
	Айтылым	5.2.1 қалыпты жағдаятта жай сөйлемдерді қолданып, өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру; 5.2.2 кейбір жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою;

		5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну; 5.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау
	Жазылым	5.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 5.4.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша түйінді сөздерді тірек етіп абзацтағы сөйлемдерді тізбектеп жазу; 5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.6 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді аздаған қолдаумен қисынды біріктіру; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану
	Тілдік бағдар	5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша тиісті род түріндегі саналатын және саналмайтын зат есімдерді қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша le/лө, la/ла, l’/эль, les/ле белгілік артикльдерін, un/эң, une/юн, des/дэ белгісіздік артикльдерін және du/дю, de la/дө ла, des/де, de l’/ле/дө эль сияқты артикльдерді қолдану; 5.5.7 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттің болғанын

ЖОБА

		көрсететін дара етістіктерді қолдану; 5.5.9 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттерді, әдеттерді және қалыптарды сипаттау үшін бұрыс етістіктердің осы шақ формасын қолдану; 5.5.11 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жалпы үстеулерді, жиілік үстеулерін пайдалану
2-тоқсан		
2. Адам. Отбасы. Үй 2.1 Менің шежірем 2.2 Отбасылық дәстүрлер	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым сұрақтарды қолдаусыз түсіну; 5.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты қолдаумен түсіну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау
	Айтылым	5.2.1 қалыпты жағдаятта жай сөйлемдерді қолданып, өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру; 5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну; 5.3.4 шағын мәтіндерді қолдаусыз оқу сонымен қатар, оқылған мәтін бойынша хабарлама жасау; 5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау;

ЖОБА

		5.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды аздаған қолдаумен пайдалану; 5.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі фактілер мен пікірлердің арасындағы айырмашылықтын анықтау
	Жазылым	5.4.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша түйінді сөздерді тірек етіп абзацтағы сөйлемдерді тізбектеп жазу; 5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілді қолдану	5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша тиісті род түріндегі саналатын және саналмайтын зат есімдерді қолдану; 5.5.2 très/трэ сөзін шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарында қолдану; 5.5.3 жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша заттарды сипаттауда сын есімдерді, оның ішінде mon/моң, ma/ма, ton/тоң, ta/та, son/соң, sa/са, mes/мэ, tes/тэ, ses/сэ тәуелдік сын есімдерді қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша le/лө, la/ла, l’/эль, les/ле белгілік артикльдерін, un/эң, une/юн, des/дэ белгісіздік артикльдерін және du/дю, de la/дө ла, des/де, de l’/ле/дө эль сияқты артикльдерді қолдану; 5.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында сұрақтарды қолдану, оның ішінде comment/команың, qui/ки, quoi/куа, que/кө сөздері қолданылған сұрақтарды пайдалану; 5.5.7 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттің болғанын көрсететін дара етістіктерді қолдану; 5.5.11 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жалпы үстеулерді, жиілік үстеулерін пайдалану;

		5.5.17 осы шақта бұйрық беру үшін бұйрық райды қолдану
3-тоқсан		
3. Халықтардың тілі және мәдениеті 3.1 Ұлттар және тілдер 3.2 Атаулы күндер және мерекелер	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.2 қарапайым сұрақтарды түсіну және биографиялық сипаттағы ақпарат ұсыну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 5.1.8 қолдаумен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді, оның ішінде ұзақ әңгімелесуді түсіну
	Айтылым	5.2.3 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.5 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде базалық деңгейде өзара ақпарат алмасып көру; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 5.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы қарапайым әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 5.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды аздаған қолдаумен түсіну; 5.3.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну; 5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау
	Жазылым	5.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету;

ЖОБА

		5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдаумен үлкен сөйлемдерді дәйектеп жазу; 5.4.5 базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы қолдаумен сөйлемдерді байланыстыру; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілдік бағдар	5.5.1 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша тиісті род түріндегі саналатын және саналмайтын зат есімдерді қолдану; 5.5.2 très/трэ сөзін шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптарында қолдану; 5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша le/лө, la/ла, l'/эль, les/ле белгілік артикльдерін, un/эң, une/юн, des/дэ белгісіздік артикльдерін және du/дю, de la/дө ла, des/де, de l'/ле/дө эль сияқты артикльдерді қолдану; 5.5.8 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттер туралы айту үшін етістіктің осы шақ формасын қолдану; 5.5.9 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттерді, әдеттерді және қалыптарды сипаттау үшін бұрыс етістіктердің осы шақ формасын қолдану; 5.5.13 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі сөйлемдердің бөліктерін байланыстыру үшін et жалғаулығын қолдану; 5.5.14 жеке және таныс тақырыптар бойынша іс-әрекеттер туралы осы шақ түрінде айту үшін болымсыз мағына беретін ne…pas/нө...па тіркесін қолдану; 5.5.15 осы шақта бір немесе бірнеше заттың бар екендігін көрсету үшін il/иль, уа/я жақсыз орамдарын қолдану; 5.5.16 өтініш білдіру үшін je voudrais/жө вудрэ

		формасын қолдану
4-тоқсан		
4. Салауатты өмір салты 4.1 Менің әуес ісім және бос уақытым 4.2 Менің талғамдарым	Тыңдалым	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.1.5 шағын әңгімелесу барысында кейбір оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну; 5.1.6 қысқа әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 5.1.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша қарапайым әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау
	Айтылым	5.2.2 кейбір жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою; 5.2.3 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 5.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 5.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 5.2.7 кейбір жалпы тақырыптар шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	5.3.4 шағын мәтіндерді қолдаусыз оқу сонымен қатар, оқылған мәтін бойынша хабарлама жасау; 5.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 5.3.6 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 5.3.7 кейбір жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
	Жазылым	5.4.3 адамды, мекенді және объектіні сипаттап, мәтін деңгейінде нақты мәліметтерді қолдаумен жазу; 5.4.6 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді аздаған қолдаумен

ЖОБА

		қисынды біріктіру; 5.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 5.4.9 кейбір таныс жалпы тақырыптар бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілдік бағдар	5.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша le/лө, la/ла, l'/эль, les/ле белгілік артикльдерін, un/эң, une/юн, des/дэ белгісіздік артикльдерін және du/дю, de la/дө ла, des/де, de l'/ле/дө эль сияқты артикльдерді қолдану; 5.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптарында негізгі жіктеу есімдіктерін және сілтеу сын есімдерін қолдану; 5.5.8 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттер туралы айту үшін етістіктің осы шақ формасын қолдану; 5.5.10 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және келер шақ мағынасында қолданылатын осы шақ формаларын пайдалану; 5.5.11 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жалпы үстеулерді, жиілік үстеулерін пайдалану; 5.5.12 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мезгіл және мекен туралы айту үшін предлогтарды колдану; 5.5.13 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі сөйлемдердің бөліктерін байланыстыру үшін et жалғаулығын қолдану; 5.5.17 осы шақта бұйрық беру үшін бұйрық райды қолдану

2) 6 -сынып (А1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		

1. Мектеп өмірі 1.1 Күнделікті істерім 1.2 Жыл мезгілдері	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.2 қолдаумен биографиялық сипаттағы ақпарат сұралған күрделілеу сұрақтарды түсіну; 6.1.3 кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша күрделілеу сұрақтарды қолдаумен түсіну; 6.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты шектеулі қолдаумен түсіну; 6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну; 6.1.7 шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау
	Айтылым	6.2.1 жалпы тақырыптардың көбі бойынша пікірталастарда өзі және басқалар туралы негізгі ақпаратты беру; 6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау; 6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну; 6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым мәтіндерді өздігінен оқу; 6.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердіңерекше сипаттарын анықтау;

ЖОБА

		6.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды өздігінен пайдалану; 6.3.9 кез келген жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі фактілер мен пікірлердің арасындағы айырмашылықтын анықтау
	Жазылым	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.6 әртүрлі таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы аздаған қолдаумен сөйлемдерді абзацқа қисынды; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 6.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілдік бағдар	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мекен және мезгілді сипаттайтын кейбір дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді фразаларды қолдану; 6.5.2 trop/тро, très/, трэ сөздерін таныс жалпы және оқу тақырыптарында кеңінен қолдану; 6.5.8 өрісі кеңейген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұсыныстар жасау, уәде беру және болжам жасау үшін етістіктің келер шақ формаларын қолдану; 6.5.9 өрісі кеңейген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көптеген осы және өткен шақтардың дара активті және кейбір пассивті формаларын сәйкесінше қолдану; 6.5.14 жеке және таныс тақырыптар бойынша іс-әрекеттер туралы осы және өткен шақ түрлерінде айту үшін болымсыз мағына

ЖОБА

		беретін ne … rien/нө ... рьен тіркесін қолдану; 6.5.17 тілек, кеңес беру үшін бұйрық райды қолдану
2- тоқсан		
2. Адам. Отбасы. Үй 2.1 Баспана 2.2 Менің қалам	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.3 кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша күрделілеу сұрақтарды қолдаумен түсіну; 6.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты шектеулі қолдаумен түсіну; 6.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны қолдаумен анықтау; 6.1.7 шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау; 6.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзақ әңгімелерді, оның ішінде ұзақ әңгімелесуді түсіну
	Айтылым	6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 6.2.6 пікірталас, жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында өз ойын сөйлем деңгейінде нақты және анық жеткізу; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну; 6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым мәтіндерді өздігінен оқу;

ЖОБА

		6.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі қысқа мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 6.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
	Жазылым	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдау арқылы ұзын сөйлемдерді абзацпен дәйектеп жазу; 6.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілдік бағдар	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мекен және мезгілді сипаттайтын кейбір дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді фразаларды қолдану; 6.5.2 trop/тро, très/, трэ сөздерін таныс жалпы және оқу тақырыптарында кеңінен қолдану; 6.5.3 зат есімнің алдында және одан кейін бір буынды және екі буынды дара сын есімдерді қолдану; 6.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында шақ формаларындағы сұрақтарды қолдану; 6.5.7 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белгісіз және аяқталмаған іс-әрекетті білдіретін дара өткен шақ формаларын қолдану; 6.5.10 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы шақ және аяқталмаған өткен шақ формаларын кейбір өткен шақ формасын жасау үшін қолдану; 6.5.11 көптеген таныс жалпы және оқу

		тақырыптары бойынша устеулердің сан-алуан түрлерін, жай және салыстырмалы формаларын қолдану; 6.5.12 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша заттарды және мезгілді сипаттау үшін предлогтарды қолдану, бағыт мағыналы à gauche/a гош, à droite/a друат, tout droit/ту друа предлогтарын қолдану
3-тоқсан		
3. Тіл және мәдениет 3.1. Мерекелер. Ұлттық тағамдар 3.2 Тағам	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша негізгі ақпаратты шектеулі қолдаумен түсіну; 6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну; 6.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны қолдаумен анықтау
	Айтылым	6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау; 6.2.3 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша талдау элементтері бар сөйлем деңгейінде өз пікірін айту; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну; 6.3.4 көркем әдебиеттен кейбір шағын, қарапайым мәтіндерді өздігінен оқу; 6.3.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің, сонымен қатар көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау;

ЖОБА

		6.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 6.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс қағаз және цифрлық ресурстарды өздігінен пайдалану
	Жазылым	6.4.1 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдау арқылы ұзын сөйлемдерді абзацпен дәйектеп жазу; 6.4.6 әртүрлі таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы аздаған қолдаумен сөйлемдерді абзацқа қисынды; 6.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілдік бағдар	6.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мекен және мезгілді сипаттайтын кейбір дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді фразаларды қолдану; 6.5.3 зат есімнің алдында және одан кейін бір буынды және екі буынды дара сын есімдерді қолдану; 6.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында шақ формаларындағы сұрақтарды қолдану; 6.5.7 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша белгісіз және аяқталмаған іс-әрекетті білдіретін дара өткен шақ формаларын қолдану; 6.5.11 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша устеулердің сан-

ЖОБА

		алуан түрлерін, жай және салыстырмалы формаларын қолдану; 6.5.15 осы шақта ауа райы жағдайы туралы айту үшін il fait/иль фэ жақсыз орамдарын қолдану; 6.5.16 осы шақта болжам жасау, әдепті түрде өтініш, күмән білдіру үшін осы шақтағы шартты рай формасын қолдану; 6.5.17 тілек, кеңес беру үшін бұйрық райды қолдану
4-тоқсан		
4. Салауатты өмір салты 4.1 Дене 4.2 Сыртқы келбет	Тыңдалым	6.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды түсіну; 6.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша айырықша ақпараттың едәуір бөлігін және детальдарын қолдаумен түсіну
	Айтылым	6.2.2 жалпы тақырыптардың көбі бойынша ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою, қысқа әңгімені қолдау; 6.2.4 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 6.2.5 жалпы және оқу тақырыптарының көбінің шеңберінде ұзақ әңгімелесу барысында өзара қарым-қаныс жасап көру; 6.2.7 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 6.2.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	6.3.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды өздігінен түсіну; 6.3.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну; 6.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
	Жазылым	6.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан

ЖОБА

		шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы қолдаумен жазу; 6.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен жеке сезім, көзқарас туралы жазу; 6.4.4 жеке ақпарат беру үшін қолдау арқылы ұзын сөйлемдерді абзацпен дәйектеп жазу; 6.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 6.4.7 таныс жалпы және кейбір оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты аздаған қолдаумен пайдалану; 6.4.8 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілдік бағдар	6.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі сілтеу мағынасындағы сөздерді қолдану. Зат есімдердің алдында артикльдер қолданылмайтын жайларды білу; 6.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында шақ формаларындағы сұрақтарды қолдану; 6.5.6 көптеген жалпы және оқу тақырыптарында негізгі жіктеу және сілтеу есімдіктерін қолдану; 6.5.10 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы шақ және аяқталмаған өткен шақ формаларын кейбір өткен шақ формасын жасау үшін қолдану; 6.5.11 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша устеулердің сан-алуан түрлерін, жай және салыстырмалы формаларын қолдану; 6.5.13 кең спектрдегі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндердегі сөйлемдердің бөліктерін байланыстыру үшін ou жалғаулығын қолдану; 6.5.15 осы шақта ауа райы жағдайы туралы айту үшін il fait/иль фэ жақсыз орамдарын қолдану; 6.5.16 осы шақта болжам жасау, әдепті түрде өтініш, күмән білдіру үшін осы шақтағы шартты рай формасын қолдану;

		6.5.17 тілек, кеңес беру үшін бұйрық райды қолдану

3) 7-сынып (А2.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Туған өлкенің тарихы 1.1 Туған өлкенің көрнекі жерлері 1.2 Қала және ауыл	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.2 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде ұзақ әңгіме барысында белгіленген нақты ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 7.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір тұжырымдалған мағынадағы ақпаратты аздаған қолдаумен түсіну; 7.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну
	Айтылым	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде икемді білдіруге тырысу; 7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 7.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінде

ЖОБА

		келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну; 7.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 7.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды аздаған қолдау көрсету арқылы пайдалану
	Жазылым	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 7.4.8 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 7.4.9 әртүрлі кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілдік бағдар	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді фразаларды қолдану; 7.5.3 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің алуан түрлілігін, қалыпты және ерекше өзгеретін сын есімдерді, сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларын қолдану; 7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі сілтеу мағынасындағы сөздерді қолдану. Артикльдердің жалқы есімдердің алдында қолданылу ерекшеліктерін білу; 7.5.7 шектеулі таныс жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптары бойынша күрделі өткен шақты көрсету үшін белгісіз және аяқталмаған іс-әрекетті білдіретін дара өткен шақ формаларының алуан түрлілігін қолдану; 7.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көптеген осы, өткен шақ және соңғы аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін формаларды сәйкесінше қолдану; 7.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дұрыс және бұрыс үстеулердің шырай құрылымдарын қолдану; 7.5.12 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлемдерде зат есімнің және сын есімнің алдында предлогтарды қолдану; 7.5.13 таныс және оқу тақырыптарында әртүрлі жалғаулықтарды қолдану
2-тоқсан		
2. Мәдени мұра 2.1 Тарихи көрнекі жерлер 2.2 Киноға, театрға, концертке шақыру	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша дәлелдердің көп бөлігін түсіну; 7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау; 7.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау; 7.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтай бастау; 7.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну
	Айтылым	7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және

ЖОБА

		басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасап көру; 7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 7.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 7.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну
	Жазылым	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 7.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану; 7.4.8 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу
	Тілдік бағдар	7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі сілтеу мағынасындағы сөздерді қолдану. Артикльдердің жалқы

ЖОБА

		есімдердің алдында қолданылу ерекшеліктерін білу; 7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларындағы сұрақтарды қолдану; 7.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жіктеу және белгісіздік есімдіктерін қолдану; 7.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көптеген осы, өткен шақ және соңғы аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін формаларды сәйкесінше қолдану; 7.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын қолдану; 7.5.13 таныс және оқу тақырыптарында әртүрлі жалғаулықтарды қолдану; 7.5.14 жеке және таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша іс-әрекеттер туралы осы және өткен шақ түрлерінде айту үшін болымсыз мағына беретін ne … rien/нө ... рьен тіркесін қолдану; 7.5.16 осы шақта болжам жасау, әдепті түрде өтініш, күмән білдіру үшін осы шақтағы шартты рай формасын қолдану; 7.5.17 кеңес беру үшін бұйрық райды қолдану
	3-тоқсан	
3. Бейбіт өмір және жасампаздық уақыты 3.1 Киім және мода 3.2 Таңдау және сатып алу	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары бойынша дәлелдердің көп бөлігін түсіну; 7.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір тұжырымдалған мағынадағы ақпаратты аздаған қолдаумен түсіну; 7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау

	Айтылым	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.4 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, кейбір пікірлерге икемді жауап қайтару; 7.2.7 әртүрлі жалпы және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 7.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 7.3.9 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын, қарапайым мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 7.4.7 таныс жалпыжәне оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану;

ЖОБА

		7.4.9 әртүрлі кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілдік бағдар	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді фразаларды қолдану; 7.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен әртүрлі есептік сан есімдерді, олармен бірге beaucoup de/боку дө, pas beaucoup/па боку, de/дө, assez de/асэ дө, peu de/пө дө сөздерін қолдану; 7.5.3 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің алуан түрлілігін, қалыпты және ерекше өзгеретін сын есімдерді, сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларын қолдану; 7.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптарында түрлі шақ формаларындағы сұрақтарды қолдану; 7.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жіктеу және белгісіздік есімдіктерін қолдану; 7.5.7 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша күрделі өткен шақты көрсету үшін белгісіз және аяқталмаған іс-әрекетті білдіретін дара өткен шақ формаларының алуан түрлілігін қолдану; 7.5.8 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақтың алуан түрлерін, оның ішінде таяу келер шақ формасын пайдалану; 7.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша көптеген осы, өткен шақ және соңғы аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін формаларды сәйкесінше қолдану; 7.5.13 таныс және оқу тақырыптарында әртүрлі жалғаулықтарды қолдану; 7.5.15 à/а және de/дө предлогтары бар жанама толықтауышты ауыстыру үшін у/и, en/аң предлогтарын қолдану
4-тоқсан		
4. Адам және оның мүмкіндіктері	Тыңдалым	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну;

4.1 Саяхат 4.2 Тілдік каникул		7.1.2 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде ұзақ әңгіме барысында белгіленген нақты ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 7.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін қолдаумен анықтау; 7.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау; 7.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтай бастау; 7.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша әңгімелерді түсіну
	Айтылым	7.2.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.2.3 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша талдау деңгейінде өз пікірін айту; 7.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасап көру; 7.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде икемді білдіруге тырысу
	Оқылым	7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден кейбір көлемді мәтіндерді оқу; 7.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 7.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі

ЖОБА

		автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 7.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
	Жазылым	7.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 7.4.2 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 7.4.3 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 7.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану; 7.4.5 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша аздаған қолдаумен мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 7.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру
	Тілдік бағдар	7.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді фразаларды қолдану; 7.5.3 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сын есімнің алуан түрлілігін, қалыпты және ерекше өзгеретін сын есімдерді, сын есімнің салыстырмалы және күшейтпелі шырайларын қолдану; 7.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі сілтеу мағынасындағы сөздерді қолдану. Артикльдердің жалқы есімдердің алдында қолданылу ерекшеліктерін білу; 7.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жіктеу және белгісіздік есімдіктерін қолдану; 7.5.7 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша күрделі өткен шақты

ЖОБА

		көрсету үшін белгісіз және аяқталмаған іс-әрекетті білдіретін дара өткен шақ формаларының алуан түрлілігін қолдану; 7.5.8 көптеген таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақтың алуан түрлерін, оның ішінде таяу келер шақ формасын пайдалану; 7.5.12 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлемдерде зат есімнің және сын есімнің алдында предлогтарды қолдану; 7.5.15 à/a және de/дө предлогтары бар жанама толықтауышты ауыстыру үшін у/и, en/аң предлогтарын қолдану

4) 8-сынып (А2.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
	1-тоқсан	
1. Әлемдегі инновациялар 1.1 Масс-медиа. Интернет 1.2 Әлеуметтік желілер	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін аздаған қолдаумен анықтау; 8.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау; 8.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді әңгімелерді түсіну
	Айтылым	8.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 8.2.3 кез келген жалпы және оқу тақырыптары аясында талдау деңгейінде өз пікірін айту; 8.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, пікірлерге икемді жауап қайтару; 8.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және

ЖОБА

		басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру; 8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	8.3.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы әртүрлі бейтаныс мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде әртүрлі көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 8.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалану; 8.3.9 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану; 8.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес мәтін

ЖОБА

		деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану; 8.4.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 8.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілдік бағдар	8.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен әртүрлі есептік сан есімдерді қолдану; 8.5.5 сөйлеуде quel (s)/кэль (эс)/quelle (кэл), сұраулы есімдіктерді, jamais/жамэ, rien/рьен, personne/пэрсон, ne…нө...que/кө болымсыздық мағынадағы шылауларды, ne…que/нө... кө шектеу мағынасындағы құрылымды пайдалану; 8.5.6 сөйлеуде барысында qui/ки, que/кө, dont/доң, où/у дара қатыстық есімдіктерін пайдалану; 8.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Le Passé composé/Лө пасэ композэ, L'Imparfait/лэңпарфэ, Le Plus-que-parfait/Лө плюс кө парфэ өткен шақ формаларын қолдану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ және соңғы аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін сөз формаларын дұрыс қолдану; 8.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өзінен кейін белгілі предлогтардың қолданылуын талап ететін етістіктерді пайдалану; 8.5.14 жеке және таныс тақырыптар бойынша іс-әрекеттер туралы осы және өткен шақ түрлерінде айту үшін болымсыз мағына беретін plus/плю, jamais/жамэ, rien/рьэң, personne/пэрсон демеуліктерін, сонымен қатар ne…que/нө... кө шектеу орамын қолдану
2-тоқсан		
2. Мәдени мұра 2.1 Әдебиет және кітапты таңдау	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған

ЖОБА

2.2 Кітапхана. Медиатека		қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дерлік дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау; 8.1.8 қолдаумен жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді әңгімелерді түсіну
	Айтылым	8.2.3 кез келген жалпы және оқу тақырыптары аясында талдау деңгейінде өз пікірін айту; 8.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру; 8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 8.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	8.3.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы әртүрлі бейтаныс мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну;

ЖОБА

		8.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде әртүрлі көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 8.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану; 8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 8.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану; 8.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілдік бағдар	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша кейбір күрделі дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді топтарды қолдану; 8.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі дара және күрделі сын есімдерді есімшенің орнына қолдану, мысалы, деңгейді көрсету үшін plus moins/муэң, assez/асэ … que/кө…

ЖОБА

		салыстырмалы құрылымын пайдалану; 8.5.6 сөйлеуде барысында qui/ки, que/кө, dont/доң, où/у дара қатыстық есімдіктерін пайдалану; 8.5.8 Futur Simple/Фютюр сэнплө (келер шақ) туралы білімді жүйелеу, таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақ формаларын қолдану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ және соңғы аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін сөз формаларын дұрыс қолдану; 8.5.13 сөйлеуде ou/у, mais/мэ, ni/ни…ni/ни жалғаулықты салалас құрмалас сөйлемдерді қолдану; 8.5.15 осы шақта рұқсат беруді, тілекті, тиым салуды білдіру үшін осы шақтағы шартты райды қолдану; 8.5.17 құрмалас сөйлемдердегі келісу заңдылығын түсіндіруді білу
3-тоқсан		
3. Бейбіт өмір және жасампаздық уақыты 3.1 Қоршаған орта және экология 3.2 Күнделікті өмірдегі жақсы әдеттер	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дерлік дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін аздаған қолдаумен анықтау; 8.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау
	Айтылым	8.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану;

		8.2.2 жалпы тақырыптар және кейбір оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделілеу сұрақтар қою; 8.2.3 кез келген жалпы және оқу тақырыптары аясында талдау деңгейінде өз пікірін айту; 8.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, пікірлерге икемді жауап қайтару; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру; 8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 8.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша кейбір ұзақтау әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	8.3.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы әртүрлі бейтаныс мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын және кейбір көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 8.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 8.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалану; 8.3.9 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша шағын мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау

ЖОБА

	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану; 8.4.5 таныс жалпы әне оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру; 8.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты минималды қолдаумен пайдалану; 8.4.8 таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 8.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа сауатты мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін дұрыс қолдану
	Тілдік бағдар	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша кейбір күрделі дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді топтарды қолдану; 8.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен әртүрлі есептік сан есімдерді қолдану; 8.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі дара және күрделі сын есімдерді есімшенің орнына қолдану, мысалы, деңгейді көрсету үшін plus moins/муэң, assez/асэ … que/кө … салыстырмалы құрылымын пайдалану; 8.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары

ЖОБА

		бойынша дерексіз және деректі зат есімдермен, болымсыз конструкцияларда қолданылатын артикльдерді, сандық мағына білдіретін сөздерден кейін, сын есім+зат есім тобының алдында, географиялық атаулардың алдында қолданылатын артикльдердің түрлі формаларын пайдалану; 8.5.6 сөйлеуде барысында qui/ки, que/кө, dont/доң, où/у дара қатыстық есімдіктерін пайдалану; 8.5.8 Futur Simple/Фютюр сэнплө (келер шақ) туралы білімді жүйелеу, таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша келер шақ формаларын қолдану; 8.5.14 жеке және таныс тақырыптар бойынша іс-әрекеттер туралы осы және өткен шақ түрлерінде айту үшін болымсыз мағына беретін plus/плю, jamais/жамэ, rien/рьэң, personne/пэрсон демеуліктерін, сонымен қатар ne…que/нө... кө шектеу орамын қолдану; 8.5.16 сөйлеуде осы кезде және болашақта шарттың нақты және нақты емес екендігін білдіру үшін жай сөйлемде және пысықтауыштық мағынада байланысқан бағыныңқылы сабақтас құрмалас сөйлемде ұсыныс, болжамдар жасау, тілек, әдепті өтініш білдіру мақсатында шартты райды қолдану
	4-тоқсан	
4. Адам және оның мүмкіндіктері 4.1 Прогресс және адам өмірі 4.2 Менің жеке жетістіктерім	Тыңдалым	8.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз дерлік түсіну; 8.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен немесе қолдаусыз ауқымды шеңбердегі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпаратты егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дерлік дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну; 8.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз дерлік түсіну;

		8.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін аздаған қолдаумен анықтау; 8.1.6 ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша мағынаны аздаған қолдаумен анықтау; 8.1.7 кейбір ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау
	Айтылым	8.2.1 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 8.2.2 жалпы тақырыптар және кейбір оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделілеу сұрақтар қою; 8.2.3 кез келген жалпы және оқу тақырыптары аясында талдау деңгейінде өз пікірін айту; 8.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде талдау элементтері бар жай сөйлемдерді қолданып, пікірлерге икемді жауап қайтару; 8.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 8.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде біршама икемділікпен білдіру; 8.2.7 жалпы тақырыптардың көбінің және кейбір оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	8.3.2 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 8.3.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндерде келтірілген дәлелдерді, сонымен қатар көлемді мәтіндерді егжей-тегжейлі түсіну; 8.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде әртүрлі

ЖОБА

		көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 8.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын және кейбір көлемді мәтіндердің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 8.3.6 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі мәтіндердегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 8.3.7 көптеген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 8.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалану
	Жазылым	8.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды аздаған қолдаумен жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 8.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы аздаған қолдаумен жазу; 8.4.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 8.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді пайдалану; 8.4.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 8.4.6 таныс жалпы тақырыптар бойынша базалық байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы өздігінен сөйлемдерді абзацқа қисынды біріктіру
	Тілдік бағдар	8.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша кейбір күрделі дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді топтарды қолдану; 8.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен әртүрлі есептік сан есімдерді қолдану; 8.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі дара және күрделі сын

ЖОБА

		есімдерді есімшенің орнына қолдану, мысалы, деңгейді көрсету үшін plus moins/муэң, assez/асэ … que/кө … салыстырмалы құрылымын пайдалану; 8.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөзде көптеген осы, өткен шақ және соңғы аяқталған іс-әрекет мағынасын білдіретін сөз формаларын дұрыс қолдану; 8.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, оның ішінде кейбір пассивті формаларды қолдану; 8.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша құрмалас сөйлемдердің кейбір формаларын қолдану; 8.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша өзінен кейін белгілі предлогтардың қолданылуын талап ететін етістіктерді пайдалану; 8.5.16 сөйлеуде осы кезде және болашақта шарттың нақты және нақты емес екендігін білдіру үшін жай сөйлемде және пысықтауыштық мағынада байланысқан бағыныңқылы сабақтас құрмалас сөйлемде ұсыныс, болжамдар жасау, тілек, әдепті өтініш білдіру мақсатында шартты райды қолдану

5) 9 - сынып (А2.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлемдегі инновациялар 1.1 Жаңартылатын энергия көздері 1.2 Жасыл энаргияны дамыту	Тыңдалым	9.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз түсіну; 9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну;

		9.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз түсіну; 9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау; 9.1.6 түрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау
	Айтылым	9.2.1 жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру; 9.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде белгіленген дәрежедегі икемділікпен талдау деңгейінде пікірлерге жауап беру; 9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 9.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	9.3.1 әртүрлі бейтаныс жалпы және оқу тақырыптарының шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіндегі негізгі ойды түсіну; 9.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну;

ЖОБА

		9.3.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну; 9.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 9.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстардың көбін пайдалану; 9.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы өздігінен жазу; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді минималды қолдаумен пайдалану; 9.4.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы байланысқан мәтіндер жазу; 9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 9.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін сауатты қолдану
	Тілдік бағдар	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар

ЖОБА

		бойынша әртүрлі күрделі дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді топтарды қолдану; 9.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен және есімді топтармен әртүрлі есептік сан есімдерді қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшенің орнына деңгейді көрсету үшін қолдануға болатын әртүрлі дара және күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді пайдалану; 9.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз және деректі зат есімдермен, болымсыз конструкцияларда қолданылатын артикльдерді, сандық мағына білдіретін сөздерден кейін қолданылатын артикльдердің түрлі формаларын пайдалану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 9.5.6 lui/сөлүи, celle/сэль, ceux сө/le mien/лө мьэң, la mienne/лө мьэң, les miens/ле мьэң, les miennes/ле мьен сілтеу және тәуелдік есімдіктерін қолдану; 9.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша Concordance des temps/Коңкордаңс дэ таң осы және өткен шақты білдіру үшін шақтарды қиыстыру дағдыларын қолдану; 9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтіндерді оқу және тыңдау барысында ашық райы формасындағы le present/лө прэзаң, le passé composé/лө пасэ коңпозэ, le futur immediate/дө фютюр имэдиа, l'imparfait/лэңпарфэ, le plus-que-parfait/лө плюс кө парфэ, le futur dans/лө фютюр даң ,le passé/лө пасэ етістіктерін тану; 9.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және өткен шақтың активті және пассивті саналуан түрлерінің формаларын төл және төлеу сөзде дұрыс

		қолдану; 9.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, оның ішінде пассивті формалардың кең өрісін қолдану; 9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша хабарлама жасау, сұрақ қою және команда беру үшін сөйлеу формаларының көптеген түрлерін қолдану; 9.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предлогпен қатыстық есімдіктерді қолдану; 9.5.13 бағыныңқы сөйлем басыңқымен толықтауыштық, анықтауыштық қатынаста болатын кеңінен қолданылатын сабақтас құрмалас сөйлемдерді пайдалану, олардың көмегімен іс-әрекеттің мезгіл, себеп, мекенін білдіре білу; 9.5.14 қарапайым таныс әрекеттерді сипаттау үшін ne …pas (нө...па) болымсыз демеулік түрін қолдану; 9.5.15 сезімді білдіретін етістіктер мен сөйлемдерден кейін осы шақтағы шартты райды қолдану; 9.5.16 сөйлеуде осы кезде және болашақта шарттың нақты және нақты емес екендігін білдіру үшін жай сөйлемде және пысықтауыштық мағынада байланысқан бағыныңқылы сабақтас құрмалас сөйлемде ұсыныс, болжамдар жасау, тілек, әдепті өтініш білдіру мақсатында шартты райды қолдану; 9.5.17 төл сөз бен төлеу сөздің айырмашылығын білу, l’Impératif райының көмегімен талап етуді білдіру
2-тоқсан		
2. Кәсіпқойлық - уақыт талабы 2.1 Қазақстандағы және Франциядағы білім беру 2.2 Мамандық таңдау	Тыңдалым	9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну;

ЖОБА

		9.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз түсіну; 9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау; 9.1.6 түрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен мағынаны анықтау; 9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау; 9.1.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында келтірілген дәлелдердің сәйкессіздігін анықтай бастау
	Айтылым	9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру; 9.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде белгіленген дәрежедегі икемділікпен талдау деңгейінде пікірлерге жауап беру; 9.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 9.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	9.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде мәтіндердің көбіндегі, сонымен

ЖОБА

		қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 9.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 9.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 9.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы өздігінен жазу; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді минималды қолдаумен пайдалану; 9.4.5 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 9.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шектеусіз жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты өздігінен пайдалану
	Тілдік бағдар	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі күрделі дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді топтарды қолдану; 9.5.2 таныс жалпы және оқу

ЖОБА

		тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен және есімді топтармен әртүрлі есептік сан есімдерді қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшенің орнына деңгейді көрсету үшін қолдануға болатын әртүрлі дара және күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді пайдалану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 9.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, оның ішінде пассивті формалардың кең өрісін қолдану; 9.5.11 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша хабарлама жасау, сұрақ қою және команда беру үшін сөйлеу формаларының көптеген түрлерін қолдану; 9.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предлогпен қатыстық есімдіктерді қолдану; 9.5.15 сезімді білдіретін етістіктер мен сөйлемдерден кейін осы шақтағы шартты райды қолдану; 9.5.17 төл сөз бен төлеу сөздің айырмашылығын білу, l'Impératif райының көмегімен талап етуді білдіру
	3-тоқсан	
3. Тұлғалық даму 3.1 Сізді шабыттандыратын тұлғалар 3.2 Менің тұлғалық дамуым	Тындалым	9.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз түсіну; 9.1.3 ұзақ әңгімелесу барысында аздаған қолдаумен кең ауқымдағы жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдаусыз дәлелдердің көп бөлігін егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау; 9.1.6 түрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен мағынаны анықтау;

		9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау; 9.1.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында келтірілген дәлелдердің сәйкессіздігін анықтай бастау
	Айтылым	9.2.1 жалпы және оқу тақырыптарында сөйлесуде формалды және бейформалды регистрлерді қолдану; 9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру; 9.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану; 9.2.8 жалпы және оқу тақырыптарының көбі бойынша ұзағырақ әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту
	Оқылым	9.3.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну; 9.3.4 таныс және кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде көркем әдебиеттен және басқа әдебиеттерден көлемді мәтіндерді оқу; 9.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 9.3.6 жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбіне

ЖОБА

		автордың көзқарасын немесе пікірін анықтау; 9.3.7 кез келген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау; 9.3.9 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдердегі сәйкессіздікті анықтау
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шынайы, ойдан шығарылған оқиғалар, әрекетер немесе өзінің тәжірибесі туралы өздігінен жазу; 9.4.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша орташа грамматикалық сауаттылықпен жазу; 9.4.5 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 9.4.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы байланысқан мәтіндер жазу; 9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 9.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін сауатты қолдану
	Тілдік бағдар	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі күрделі дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді топтарды қолдану; 9.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен және есімді топтармен әртүрлі есептік сан есімдерді қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшенің орнына деңгейді көрсету үшін қолдануға болатын әртүрлі

ЖОБА

		дара және күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді пайдалану; 9.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша дерексіз және деректі зат есімдермен, болымсыз конструкцияларда қолданылатын артикльдерді, сандық мағына білдіретін сөздерден кейін қолданылатын артикльдердің түрлі формаларын пайдалану; 9.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтіндерді оқу және тыңдау барысында ашық райы формасындағы le present/лө прэзаң, le passé composé/лө пасэ коңпозэ, le futur immediate/дө фютюр имэдиа, l'imparfait/лэңпарфэ, le plus-que-parfait/лө плюс кө парфэ, le futur dans/лө фютюр даң ,le passé/лө пасэ етістіктерін тану; 9.5.9 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және өткен шақтың активті және пассивті саналуан түрлерінің формаларын төл және төлеу сөзде дұрыс қолдану
	4-тоқсан	
4. Қазіргі замандағы адам 4.1 Тұлғааралық қатынастар 4.2 ЫнтымақтастықӨзара әрекеттестік	Тыңдалым	9.1.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын қолдаусыз түсіну; 9.1.2 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптарының ауқымды шеңберіндегі ақпаратты қолдаусыз егжей-тегжейлі түсіну; 9.1.4 ұзақ әңгімелесу барысында кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша тұжырымдалған мағынадағы ақпараттың көп бөлігін қолдаусыз түсіну; 9.1.5 ұзақ әңгімелесу барысында жалпы және оқу тақырыптары бойынша сөйлеушінің/сөйлеушілердің пікірін анықтау; 9.1.6 түрлі жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу мәнмәтіннен мағынаны анықтау;

		9.1.7 көптеген ауызша жанрлардың сөздері, сөйлемдері мен мәтіндері деңгейінде олардың ерекше жақтарын анықтау; 9.1.8 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ әңгімелесу барысында келтірілген дәлелдердің сәйкессіздігін анықтай бастау
	Айтылым	9.2.2 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 9.2.3 жалпы және оқу тақырыптары бойынша өз көзқарасын негіздеу және түсіндіру; 9.2.4 жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде белгіленген дәрежедегі икемділікпен талдау деңгейінде пікірлерге жауап беру; 9.2.5 оқу міндеттерін орындау мақсатында сыныптастармен қызметтестік орнату, талқылау, жоспарлау, келісімге келу және басымдылықтарды белгілеу үшін өзара қарым-қатынас жасау; 9.2.6 жұппен, топпен және сыныппен жұмыс істеу барысында басқалардың айтқаны жайында өз пікірін сөйлем немесе талдау деңгейінде белгіленген икемділікпен білдіру; 9.2.7 шектеусіз жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде арнайы лексиканы және синтаксисті қолдану
	Оқылым	9.3.2 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде мәтіндердің көбіндегі, сонымен қатар көлемді мәтіндердегі арнайы ақпаратты және бөліктеріндегі негізгі ойды түсіну; 9.3.3 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндерде келтірілген дәлелдерді егжей-тегжейлі түсіну; 9.3.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі көлемді мәтіндердің көбінің мәнмәтінінен мағынаны анықтау; 9.3.7 кез келген жазылған жанрлар шеңберінде сөздердің, сөйлемдердің және мәтіндердің ерекше сипаттарын анықтау;

ЖОБА

		9.3.8 мағынасын тексеру және түсіну аясын кеңейту үшін таныс және кейбір бейтаныс қағаз және цифрлық ресурстардың көбін пайдалану
	Жазылым	9.4.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейінде жұмыстарды қолдаусыз жоспарлау, жазу, оқып шығу, түзету; 9.4.4 жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі жазбаша жанрларға сәйкес стиль және регистрді минималды қолдаумен пайдалану; 9.4.5 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мысалдар және негіздемелер келтіре отырып, дәлелдерді пайдалану; 9.4.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі байланыстыру сөздерінің көмегі арқылы байланысқан мәтіндер жазу; 9.4.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша шектеусіз жазбаша жанрларға сәйкес мәтін деңгейіндегі форматты өздігінен пайдалану; 9.4.8 шектеусіз таныс жалпы және оқу тақырыптарында жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу; 9.4.9 кейбір таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтін деңгейіндегі жазба жұмыстарға тыныс белгілерін сауатты қолдану
	Тілдік бағдар	9.5.1 таныс жалпы және оқу тақырыптары, сонымен қатар таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі күрделі дерексіз зат есімдер мен күрделі есімді топтарды қолдану; 9.5.2 таныс жалпы және оқу тақырыптарында саналатын және саналмайтын зат есімдермен және есімді топтармен әртүрлі есептік сан есімдерді қолдану; 9.5.3 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша есімшенің орнына деңгейді көрсету үшін қолдануға болатын әртүрлі дара және күрделі сын есімдерді, салыстырмалы құрылымдарды және күшейткіш сын есімдерді пайдалану;

ЖОБА

		9.5.8 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша мәтіндерді оқу және тыңдау барысында ашық райы формасындағы le present/лө прэзаң, le passé composé/лө пасэ коңпозэ, le futur immediate/дө фютюр имэдиа, l'imparfait/лэңпарфэ, le plus-que-parfait/лө плюс кө парфэ, le futur dans/лө фютюр даң ,le passé/лө пасэ етістіктерін тану; 9.5.10 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша үздіксіз осы және өткен шақ шақ формаларын, оның ішінде пассивті формалардың кең өрісін қолдану; 9.5.12 бірқатар таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша предлогпен қатыстық есімдіктерді қолдану; 9.5.13 бағыныңқы сөйлем басыңқымен толықтауыштық, анықтауыштық қатынаста болатын кеңінен қолданылатын сабақтас құрмалас сөйлемдерді пайдалану, олардың көмегімен іс-әрекеттің мезгіл, себеп, мекенін білдіре білу; 9.5.14 қарапайым таныс әрекеттерді сипаттау үшін ne pas (нө...па) болымсыз демеулік түрін қолдану; 9.5.17 төл сөз бен төлеу сөздің айырмашылығын білу, l'Impératif райының көмегімен талап етуді білдіру

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
52-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Математика» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

13. Оқу бағдарламасының мақсаты «Математика» пәнінің мазмұнын сапалы игеруді қамтамасыз ету, оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру, сонымен қатар басқа пәндермен кіріктіре отырып, жалпы адами құндылықтар негізінде және ұлттық мәдениеттің озық салт-дәстүрлері арқылы оқушылардың зияткерлік деңгейін дамыту.

14. Міндеттері:

1) «Сандар», «Алгебра», «Геометрия», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімдері бойынша математикалық білім, білік және дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

2) әртүрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде математикалық тілді және негізгі математикалық заңдарды қолдануға, санды қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге мүмкіндік беру;

3) есептерді шешу мақсатында оқушылардың білімдерін математикалық модельдерді құруға және керісінше, шынайы процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді түсіндіруге бағыттау;

4) өздігінен оқуға және болашақ таңдаған мамандығы бойынша білімін жалғастыруға қажетті физика, химия, биология және басқа да теориялық облыстарда зерттеулер мен есептерді шешу үшін және практикалық іс-әрекеттерінде математикалық әдістерді қолданудың дағдыларын қалыптастыру;

5) практикалық есептерді шешуде, алынған нәтижелерді бағалау мен анықтылығын орнатуда лайықты математикалық әдістерді таңдап алу үшін логикалық және сыни тұрғыдан ойлауын, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

6) коммуникативтік дағдыларын, оның ішінде, ақпаратты дұрыс және сауатты түрде беру, сонымен қатар әртүрлі ақпарат көздерінен, басылымдар мен электрондық құралдардан алынған ақпаратты қолдану қабілетін дамыту;

7) өздігінен және топта жұмыс істеуде қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, бастамашылдық, табандылық, шыдамдылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

8) математиканың даму тарихымен, математикалық ұғымдардың пайда болу тарихымен таныстыру;

9) қоғамдық ілгерілеу үшін математиканың маңыздылығын түсінуін қамтамасыз ету;

10) математика оқыту процесінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Математика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Математика» оқу пәнінің мазмұны

«Математика» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылында – 180 сағатты;

2) 6-сынып – аптасына 5 сағат, оқу жылында – 180 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

15. 5-сыныпқа арналған математика пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Натурал сандар және нөл». Натурал сандар және нөл саны. Координаталық сәуле. Натурал сандарды салыстыру. Қос теңсіздік. Натурал сандарды қосу. Натурал сандарды азайту. Натурал сандарды көбейту. Натурал сандарды бөлу. Арифметикалық амалдардың қасиеттері. Натурал сандарға арифметикалық амалдар қолдану. Санды өрнектер. Әріпті өрнектер. Санды және әріпті өрнектердің мәндері. Өрнектерді ықшамдау. Теңдеу. Теңдеудің түбірі. Тендеудің көмегімен мәтінді есептерді шығару. Формула. Формула арқылы есептеу. Натурал сандардан тұратын сандар тізбектері;

2) «Натурал сандардың бөлінгіштігі». Натурал сандардың бөлгіші мен еселігі. Жай және құрама сандар. Бөлінгіштіктің негізгі қасиеттері. 2; 3; 5; 9; 10 сандарына бөлінгіштік белгілері. Жұп және тақ сандар. Дәреже. Дәреженің негізі. Дәреженің көрсеткіші. Натурал сандарды жай көбейткіштерге жіктеу. Ең үлкен ортақ бөлгіш. Өзара жай сандар. Ең кіші ортақ еселік;

3) «Жай бөлшектер және оларға амалдар қолдану». Жай бөлшектерді оқу және жазу. Жай бөлшектің негізгі қасиеті. Дұрыс және бұрыс жай бөлшектер. Аралас сан. Аралас санның бүтін және бөлшек бөліктері. Бұрыс бөлшекті аралас

санға айналдыру. Аралас санды бұрыс бөлшек түрінде жазу. Жай бөлшектер мен аралас сандарды координаталық сәуледе кескіндеу. Жай бөлшектерді ортақ бөлімге келтіру. Жай бөлшектерді және аралас сандарды салыстыру. Жай бөлшектерді косу және азайту. Аралас сандарды қосу. Аралас сандарды азайту. Жай бөлшектерді және аралас сандарды көбейту. Өзара кері сандар. Жай бөлшектерді және аралас сандарды бөлу. Жай бөлшектер мен аралас сандарға арифметикалық амалдар колдану. Санның бөлігін және бөлігі бойынша санды табу. Бірлесіп орындалатын жұмыстарға қатысты есептер;

4) «Ондық бөлшектер және оларға амалдар қолдану». Ондық бөлшек. Ондық бөлшектерді оқу және жазу. Ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру. Ондық бөлшектерді координаталық сәуледе кескіндеу. Ондық бөлшектерді салыстыру. Ондық бөлшектерді қосу және азайту. Ондық бөлшекті натурал санға көбейту. Ондық бөлшектерді көбейту. Ондық бөлшекті натурал санға бөлу. Ондық бөлшекті ондық бөлшекке бөлу. Ондық бөлшекті 10; 100; 1000; ... және 0,1; 0,01; 0,001; ... сандарына көбейту және бөлу. Ондық және жай бөлшектерге арифметикалық амалдар қолдану. Ондық бөлшектерді дөңгелектеу. Бөлшектерден тұратын сандар тізбектері;

5) «Жиын». Жиын. Жиын элементтері. Жиындарды кескіндеу. Жиындар арасындағы қатынастар. Ішкі жиын. Жиындардың бірігуі мен қиылысуы;

6) «Пайыз». Пайыз. Санның пайызын және пайызы бойынша санды табу. Мәтінді есептерді шығару;

7) «Бұрыш. Көпбұрыш». Бұрыш. Бұрыштың шамасы. Бұрышты салу және өлшеу. Транспортир. Бұрыштарды салыстыру. Көпбұрыш. Көпбұрыштың қабырғалары мен бұрыштарын өлшеу, периметрін табу;

8) «Диаграмма». Шеңбер. Дөңгелек. Дөңгелек сектор. Диаграмма. Бағанды, сызықтық және дөңгелек диаграммалар. Статистикалық деректерді көрсету тәсілдері;

9) «Кеңістік фигураларының жазбалары».Тік бұрышты параллелепипед (текше). Тік бұрышты параллелепипедтің (текшенің) жазбасы. Фигураларды қиюға берілген есептер. Фигураларды құрастыруға берілген есептер;

10) 5-сыныптағы математика курсын қайталау.

16. 6-сыныпқа арналған математика пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 5-сыныптағы математика курсын қайталау;

2) «Қатынас және пропорция». Екі санның қатынасы. Екі санның пайыздық қатынасы. Пропорция. Пропорцияның негізгі қасиеті. Тура пропорционалдық тәуелділік. Кері пропорционалдық тәуелділік. Мәтінді есептерді пропорция көмегімен шығару. Санның пайызын және пайызы бойынша санды табуды пропорция арқылы шығару. Масштаб. Шеңбердің ұзындығы. Дөңгелектің ауданы. Шар. Сфера;

3) «Рационал сандар және оларға амалдар қолдану». Оң сандар. Теріс сандар. Координаталық түзу. Қарама-қарсы сандар. Бүтін сандар. Рационал сандар. Санның модулі. Рационал сандарды салыстыру. Рационал сандарды координаталық түзудің көмегімен қосу. Теріс рационал сандарды қосу. Таңбалары әртүрлі рационал сандарды қосу. Рационал сандарды азайту. Координаталық түзуде нүктелердің арақашықтығы. Рационал сандарды көбейту. Рационал

сандарды қосу мен көбейтудің ауыстырымдылық және терімділік қасиеттері. Рационал сандарды бөлу. Рационал санды шексіз периодты ондық бөлшек түрінде беру. Шексіз периодты ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру. Рационал сандарға арифметикалық амалдар қолдану. Мәтінді есептерді шығару;

4) «Алгебралық өрнектер». Айнымалы. Айнымалысы бар өрнек. Жақшаны ашу. Коэффициент. Ұқсас қосылғыштар. Ұқсас қосылғыштарды біріктіру. Өрнектерді тепе-тең түрлендіру. Тепе-теңдік. Алгебралық өрнектерді түрлендіру. Мәтінді есептерді шығару;

5) «Бір айнымалысы бар сызықтық теңдеулер». Санды теңдіктер және олардың қасиеттері. Бір айнымалысы бар сызықтық теңдеу. Мәндес теңдеулер. Бір айнымалысы бар сызықтық теңдеулерді шешу. Айнымалысы модуль таңбасының ішінде берілген бір айнымалысы бар сызықтық теңдеу. Мәтінді есептерді шығару;

6) «Бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктер және олардың жүйелері». Санды теңсіздіктер және олардың қасиеттері. Сан аралықтары. Сан аралықтарының бірігуі мен қиылысуы. Бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздік. Мәндес теңсіздіктер. Бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктерді шешу. Бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктер жүйесі. Бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктер жүйесін шешу. Айнымалысы модуль таңбасының ішінде берілген бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздік. Айнымалысы модуль таңбасының ішінде берілген бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктерді шешу;

7) «Координаталық жазықтық». Жазықтық. Перпендикуляр түзулер және кесінділер. Параллель түзулер мен кесінділер. Координаталық жазықтық. Тікбұрышты координаталар жүйесі. Центрлік симметрия. Осьтік симметрия;

8) «Кеңістіктегі фигуралар». Фигуралардың кеңістікте орналасуы. Кеңістік фигураларын кескіндеу, «көрінбейтін» сызықтар. Вектор ұғымы;

9) «Статистика. Комбинаторика». Статистикалық деректер және олардың сипаттамалары: арифметикалық орта, мода, медиана, құлаш. Қозғалыстың орташа жылдамдығын табуға есептер шығару. Іріктеу тәсілі арқылы комбинаторикалық есептер шығару;

10) «Шамалар арасындағы тәуелділіктер». Шамалар арасындағы тәуелділіктерді беру тәсілдері: аналитикалық (формула арқылы), кестелік, графиктік тәсіл. Нақты процестердің графиктерін қолданып шамалар арасындағы тәуелділіктерді зерттеу. Тура пропорционалдық және оның графигі;

11) «Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер мен олардың жүйелері». Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеу және оның графигі. Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйелері. Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесін қосу тәсілімен және алмастыру тәсілімен шешу. Мәтінді есептерді екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйелері арқылы шығару;

12) 5-6-сыныптардағы математика курсын қайталау.

Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.Әр бөлімше ішінде тізбектеліп жазылған оқыту мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

Оқу пәнінің мазмұны бес бөлімді қамтиды: «Сандар», «Алгебра»,

«Геометрия», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ».

«Сандар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) сандар және шамалар туралы түсініктер;
2) сандарға амалдар қолдану.

«Алгебра» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру;
2) теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары;
3) тізбектер және олардың қосындысы.

«Геометрия» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) геометриялық фигуралар туралы түсінік;
2) геометриялық фигуралардың өзара орналасуы;
3) метрикалық қатыстар;
4) векторлар және түрлендірулер.

«Статистика және ықтималдықтар теориясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жиындар теориясы және логика элементтері;
2) комбинаторика негіздері;
3) статистика және деректерді талдау.

«Математикалық» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару;
2) математикалық тіл және математикалық модель.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

17. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4. кодында «6» сынып, «2.1» екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» оқыту мақсатының реттік саны.

18. Білім алушыларға қойылатын мақсаттар:

1-бөлім. Сандар		
1. Сандар және шамалар туралы түсініктер	5.1.1.	6.1.1.
	5.1.1.1 натурал сандар жиыны ұғымын меңгеру; 5.1.1.2 тақ және жұп сандар ұғымдарын меңгеру; 5.1.1.3 натурал сан дәрежесінің анықтамасын білу; 5.1.1.4 натурал санды ондық жазылу түрінде көрсету; 5.1.1.5 натурал санның бөлгіші мен еселігі анықтамаларын білу; 5.1.1.6 жай және құрама	6.1.1.1 екі санның қатынасы нені көрсететінін түсіну; 6.1.1.2 қандай шамалар тура пропорционалды болатынын түсіну және оларға мысалдар келтіру, есептер шығару; 6.1.1.3 қандай шамалар кері пропорционалды болатынын түсіну және оларға мысалдар келтіру, есептер шығару; 6.1.1.4 координаталық түзудің анықтамасын білу және

	сандардың анықтамаларын білу; 5.1.1.7 ортақ бөлгіш, ортақ еселік, ең үлкен ортақ бөлгіш, ең кіші ортақ еселік ұғымдарының анықтамаларын білу; 5.1.1.8 өзара жай сандардың анықтамасын білу; 5.1.1.9 жай бөлшек ұғымын меңгеру; 5.1.1.10 дұрыс және бұрыс бөлшектерді ажырату; 5.1.1.11 аралас сан анықтамасын білу; 5.1.1.12 өзара кері сандар анықтамасын білу; 5.1.1.13 ондық бөлшек ұғымын меңгеру; 5.1.1.14 ондық бөлшек түрінде жазылған сандардың теңдігін түсіну, мысалы, 1,3 және 1,30; 5.1.1.15 санның жуық мәні ұғымын меңгеру; 5.1.1.16 пайыз ұғымын меңгеру	координаталық түзуді салу; 6.1.1.5 масштаб ұғымын меңгеру; 6.1.1.6 бүтін сан ұғымын меңгеру; 6.1.1.7 қарама-қарсы сандар ұғымын меңгеру, оларды координаталық түзуде белгілеу; 6.1.1.8 рационал сан ұғымын меңгеру; 6.1.1.9 санның модулі анықтамасын білу және оның мәнін табу
2.	5.1.2.	6.1.2.
Сандарға амалдар қолдану	5.1.2.1 натурал сандарды салыстыру, сонымен қатар координаталық сәуленің көмегімен салыстыру; 5.1.2.2 амалдар саны төрттен артық болатын жақшамен және жақшасыз берілген санды өрнектердегі амалдардың орындалу ретін анықтау және мәндерін табу; 5.1.2.3 санды өрнектердің мәндерін табу үшін көбейту мен қосу амалдарының қасиеттерін қолдану; 5.1.2.4 бірдей сандардың көбейтіндісін дәреже түрінде жазу; 5.1.2.5 натурал сандардың 2-ге, 5-ке, 10-ға бөлінгіштік белгілерін қолдану;	6.1.2.1 сандардың қатынасы ұғымын меңгеру; 6.1.2.2 берілген қатынасқа кері қатынасты табу; 6.1.2.3 пропорция анықтамасын білу; 6.1.2.4 пропорцияларды ажырату және құрастыру; 6.1.2.5 пропорцияның негізгі қасиетін білу және қолдану; 6.1.2.6 шамаларды берілген қатынаста бөлу; 6.1.2.7 шамаларды берілген сандарға кері болатын пропорционал бөліктерге бөлу; 6.1.2.8 бүтін сандарды салыстыру; 6.1.2.9 координаталық түзуде рационал сандарды кескіндеу; 6.1.2.10 бүтін сандарды координаталық түзу көмегімен

ЖОБА

	5.1.2.6 натурал сандардың 3-ке және 9-ға бөлінгіштік белгілерін қолдану; 5.1.2.7 құрама сандарды жай көбейткіштерге жіктеу; 5.1.2.8 натурал сандардың бөлгіштерін табу; 5.1.2.9 натурал сандардың еселіктерін табу; 5.1.2.10 көбейтіндінің берілген натурал санға бөлінгіштігін талдау; 5.1.2.11 қосындының және айырымның берілген натурал санға бөлінгіштігін талдау; 5.1.2.12 екі және одан артық сандардың ең үлкен ортақ бөлгіші мен ең кіші ортақ еселігін табу; 5.1.2.13 бұрыс бөлшекті аралас санға және аралас санды бұрыс бөлшекке айналдыру; 5.1.2.14 жай бөлшектерді қысқартуда бөлшектің негізгі қасиетін қолдану; 5.1.2.15 жай бөлшекті жаңа бөлімге келтіру; 5.1.2.16 жай бөлшектерді ортақ бөлімге келтіру; жай бөлшектерді, аралас сандарды салыстыру; 5.1.2.17 бөлімдері бірдей бөлшектерді қосу және азайтуды орындау; 5.1.2.18 бөлімдері әртүрлі бөлшектерді қосу және азайтуды орындау; 5.1.2.19 натурал саннан жай бөлшекті азайтуды орындау; 5.1.2.20 аралас сандарды қосу және азайтуды орындау; 5.1.2.21 жай бөлшектерді, аралас сандарды көбейтуді орындау; 5.1.2.22 берілген санға кері санды табу;	қосу және азайтуды орындау; 6.1.2.11 рационал сандардың ішкі жиындарын Эйлер-Венн дөңгелектері арқылы кескіндеу; 6.1.2.12 рационал сандарды салыстыру; 6.1.2.13 таңбалары бірдей, таңбалары әртүрлі рационал сандарды қосуды орындау; 6.1.2.14 рационал сандарды азайтуды орындау; 6.1.2.15 рационал сандарды көбейтуді орындау; 6.1.2.16 рационал сандарды бөлуді орындау; 6.1.2.17 рационал сандарды қосу мен көбейтудің қасиеттерін қолдану; 6.1.2.18 шектеулі ондық бөлшектер түрінде жазуға болатын жай бөлшектерді танып білу; 6.1.2.19 рационал санды шектеусіз периодты ондық бөлшек түрінде көрсету; 6.1.2.20 шектеусіз периодты ондық бөлшектің периодын табу; 6.1.2.21 шектеусіз периодты ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру; 6.1.2.22 рационал сандармен арифметикалық амалдарды орындау; 6.1.2.23 тура пропорционал тәуелділіктерді танып білу және мысалдар келтіру; 6.1.2.24 координаталық түзуде нүктелердің арақашықтығын табу

	5.1.2.23 жай бөлшектерді және аралас сандарды бөлуді орындау; 5.1.2.24 санның бөлігін табу және бөлігі бойынша санды табу; 5.1.2.25 бөлшектерді бір жазылу түрінен басқа жазылу түріне ауыстыру; 5.1.2.26 ондық бөлшектерді салыстыру; 5.1.2.27 ондық бөлшектерді қосу және азайтуды орындау; 5.1.2.28 ондық бөлшекті натурал санға және ондық бөлшекке көбейтуді орындау; 5.1.2.29 ондық бөлшектерді 10, 100, 1000, ... және 0,1; 0,01; 0,001; ... сандарына көбейту ережелерін қолдану; 5.1.2.30 ондық бөлшекті натурал санға және ондық бөлшекке бөлуді орындау; 5.1.2.31 ондық бөлшектерді 10, 100, 1000, ... және 0,1; 0,01; 0,001; ... сандарына бөлу ережелерін қолдану; 5.1.2.32 ондық бөлшектерді берілген разрядқа дейін дөңгелектеу; 5.1.2.33 бөлшекті пайызға және пайызды бөлшекке айналдыру ; 5.1.2.34 берілген санның пайызын табу; 5.1.2.35 бір санның екінші санға пайыздық қатынасын және екінші санның бірінші санға пайыздық қатынасын табу; 5.1.2.36 берілген пайызы бойынша санды табу	
2-бөлім. Алгебра		
1. Алгебралық өрнектер және	5.2.1. 5.2.1.1 қосу және көбейту амалдарының қасиеттерін қолданып, әріпті өрнектерді түрлендіру;	6.2.1. 6.2.1.1 алгебралық өрнек ұғымын меңгеру; 6.2.1.2 айнымалылардың берілген рационал мәндері үшін

ЖОБА

түрлендіру	5.2.1.2 әріптердің берілген мәндері бойынша әріпті өрнектердің мәндерін табу	алгебралық өрнектердің мәндерін есептеу; 6.2.1.3 алгебралық өрнектегі айнымалының мүмкін мәндерін табу; 6.2.1.4 айнымалылардың қандай мәндерінде алгебралық өрнектің практикалық есептер мәнмәтіндіде мағынасы бар болатынын түсіну; 6.2.1.5 жақшаны ашу ережелерін білу; 6.2.1.6 коэффициент, ұқсас мүшелер ұғымдарының анықтамаларын білу; 6.2.1.7 алгебралық өрнектерде ұқсас мүшелерді біріктіруді орындау; 6.2.1.8 тепе-теңдік және тепе-тең түрлендіру анықтамаларын білу; 6.2.1.9 алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендіруді орындау; 6.2.1.10 теңдіктерден бір айнымалыны екінші айнымалы арқылы өрнектеу; 6.2.1.11 $\|a-b\|$ өрнегінің геометриялық мағынасын түсіну; 6.2.1.12 тура пропорционалдықтың формуласын білу және графигін салу; 6.2.1.13 сандармен байланысты есептер шығаруда $\overline{ab}=10a+b$, $\overline{abc}=100a+10b+c$ жазуларын қолдану
2. Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтық	5.2.2.	6.2.2.
	5.2.2.1 арифметикалық амалдардың белгісіз компоненттерін табу ережесі негізінде теңдеулерді шешу; 5.2.2.2 теңдеудің шығарылуының дұрыстығын тексеру тәсілдерін қолдану	6.2.2.1 тура санды теңдіктердің қасиеттерін білу және қолдану; 6.2.2.2 бір айнымалысы бар сызықтық теңдеудің, мәндес теңдеулердің анықтамаларын білу; 6.2.2.3 бір айнымалысы бар

ЖОБА

тары		сызықтық теңдеулерді шешу; 6.2.2.4 $\|x \pm a\| = b$ түріндегі теңдеулерді шешу, мұндағы a және b – рационал сандар; 6.2.2.5 тура санды теңсіздіктердің қасиеттерін білу және қолдану; 6.2.2.6 теңсіздіктерді қосу, азайту, көбейту және бөлуді түсіну және қолдану; 6.2.2.7 сан аралықтарын жазу үшін белгілеулерді пайдалану; 6.2.2.8 сан аралықтарды кескіндеу; 6.2.2.9 сан аралықтардың бірігуін және қиылысуын табу; 6.2.2.10 $kx > b,\ kx \geq b, kx < b,\ kx \leq b$ түріндегі сызықтық теңсіздіктерді шешу; 6.2.2.11 алгебралық түрлендірулердің көмегімен теңсіздіктерді $kx > b,\ kx \geq b,\ kx < b,\ kx \leq b$ түріндегі теңсіздіктерге келтіру; 6.2.2.12 теңсіздіктердің шешімдерін координаталық түзуде кескіндеу; 6.2.2.13 теңсіздіктердің шешімдерін сан аралығы арқылы және берілген сан аралығын теңсіздік түрінде жазу; 6.2.2.14 бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктер жүйесін шешу; 6.2.2.15 $\|x\| > a, \|x\| \geq a, \|x\| < a, \|x\| \leq a$ теңсіздіктер түрінде берілген нүктелер жиынын координаталық түзуде кескіндеу; 6.2.2.16 екі айнымалысы бар теңдеудің анықтамасын және қасиеттерін білу; 6.2.2.17 екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесі

ЖОБА

		туралы түсінігінің болуы; 6.2.2.18 екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесінің шешімі реттелген сандар жұбы болатынын түсіну; 6.2.2.19 теңдеулер жүйелесін алмастыру тәсілі және қосу тәсілі арқылы шешу
3. Тізбектер және қосындылау	5.2.3.	6.2.3.
	5.2.3.1 натурал сандар тізбегінің заңдылықтарын анықтау; 5.2.3.2 натурал сандар тізбегінің жеткіліксіз элементтерін табу; 5.2.3.3 натурал сандар тізбегінің заңдылықтарын құрастыру және тізбектерді жазу; 5.2.3.4 бөлшектерден тұратын тізбектердің заңдылықтарын анықтау; 5.2.3.5 бөлшектерден тұратын тізбектердің заңдылықтарын құрастыру және тізбектерді жазу	
3-бөлім. Геометрия		
1. Геометриялық фигуралар туралы түсінік	5.3.1.	6.3.1.
	5.3.1.1 өлшеудің түрлі ұзындық бірліктерін білу және координаталық сәуледегі бірлік кесінді дегенді түсіну; 5.3.1.2 шеңбер, дөңгелек және олардың элементтері (центр, радиус, диаметр) ұғымдарын меңгеру; 5.3.1.3 циркульдің көмегімен шеңберді салу; 5.3.1.4 бұрыш және оның градустық өлшемі ұғымдарын меңгеру, бұрыштарды белгілеу және салыстыру, 5.3.1.5 бұрыштардың түрлерін ажырату (сүйір, тік, доғал, жазыңқы, толық); 5.3.1.6 дөңгелек сектор ұғымын меңгеру; 5.3.1.7 көпбұрыш ұғымын меңгеру;	6.3.1.1 координаталық жазықтық ұғымын меңгеру; 6.3.1.2 тік бұрышты координаталар жүйесін салу; 6.3.1.3 $(x; y)$ реттелген сандар жұбы тікбұрышты координаталар жүйесінде нүктені беретінін және әрбір нүктеге нүктенің координаталары деп аталатын бір ғана реттелген сандар жұбының сәйкес болатынын түсіну; 6.3.1.4 координаталар жүйесінде нүктені оның координаталары бойынша салу және координаталық жазықтықта берілген нүктенің координаталарын табу;

ЖОБА

	5.3.1.8 тік бұрышты параллелепипед (текше) және оның жазбасы туралы түсінігі болу	6.3.1.5 осьтік және центрлік симметрия ұғымдарын меңгеру; 6.3.1.6 осьтік немесе центрлік симметриясы болатын фигуралар туралы түсінігі болуы; симметриялық және центрлік-симметриялы фигураларды ажырату; 6.3.1.7 шар мен сфера туралы түсінігінің болуы
2.	5.3.2.	6.3.2.
Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы	5.3.2.1 фигураларды қию және құрастыру арқылы есептер шығару	6.3.2.1 параллель, қиылысатын, перпендикуляр түзулердің анықтамаларын білу; 6.3.2.2 параллель, перпендикуляр түзулер мен кесінділерді ажырату; 6.3.2.3 кесінділердің, сәулелер немесе түзулердің бір-бірімен, координаталық осьтермен қиылысу нүктелерінің координаталарын графиктік тәсілмен табу; 6.3.2.4 кескіні бойынша фигураны ажырату, жазық және кеңістік фигураларын кескіндеу; 6.3.2.5 тік бұрышты координаталар жүйесінде координаталар басы және координаталық осьтерге қатысты симметриялы нүктелер мен фигураларды салу
3.	5.3.3.	6.3.3.
Метрикалық қатыстар	5.3.3.1 бұрышты транспортир көмегімен өлшеу; 5.3.3.2 градустық өлшемі берілген бұрышты транспортир көмегімен салу; 5.3.3.3 бұрыштың градустық өлшемін табуға, бұрыштарды салыстыруға берілген есептерді шығару	6.3.3.1 координаталық түзуде нүктелердің арақашықтығын табу; 6.3.3.2 шеңбер ұзындығының оның диаметріне қатынасы тұрақты сан екенін білу; 6.3.3.3 шеңбер ұзындығының формуласын білу және қолдану; 6.3.3.4 дөңгелек ауданының формуласын білу және қолдану
4.	5.3.4.	6.3.4.
Векторла		6.3.4.1 вектор анықтамасын

ЖОБА

р және түрлендіру лер		білу және оны кескіндеу
4-бөлім. Статистика және ықтималдықтар теориясы		
1. Жиындар теориясы және логика элементтері	5.4.1.	6.4.1.
	5.4.1.1 жиын, оның элементтері, бос жиын ұғымдарын меңгеру; 5.4.1.2 жиындардың қиылысуы және бірігуі анықтамаларын білу; 5.4.1.3 берілген жиындардың қиылысуы мен бірігуін табу, нәтижесін ∪, ∩ символдарын қолданып жазу; 5.4.1.4 ішкі жиын ұғымын меңгеру; 5.4.1.5 жиындар арасындағы қатынастардың сипаттамасын анықтау (қиылысатын және қиылыспайтын жиындар)	
2. Комбинаторика негіздері	5.4.2.	6.4.2.
		6.4.2.1 іріктеу тәсілмен комбинаторикалық есептерді шығару
3. Статистика және деректерді талдау	5.4.3	6.4.3.
	5.4.3.1 дөңгелек, сызықтық және бағанды диаграммалар туралы түсініктері болу; 5.4.3.2 дөңгелек, сызықтық және бағанды диаграммалар салу; 5.4.3.3 кесте немесе диаграмма түрінде берілген статистикалық ақпаратты алу	6.4.3.1 бірнеше сандардың арифметикалық ортасы, санды деректердің құлашы, медианасы, модасының анықтамаларын білу; 6.4.3.2 статистикалық санды сипаттамаларды есептеу
5-бөлім. Математикалық модельдеу мен талдау		
1. Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару	5.5.1.	6.5.1.
	5.5.1.1 натурал сандарға арифметикалық амалдар қолдана отырып, мәтінді есептерді шығару; 5.5.1.2 мәтінді есептерді шығаруда , ең үлкен ортақ бөлгіш пен ең кіші ортақ еселікті қолдану; 5.5.1.3 жай бөлшектерге	6.5.1.1 шамалары тура және кері пропорционалдықпен байланысты есептерді ажырату және шығару; 6.5.1.2 пайызға берілген есептерді пропорция арқылы шешу; 6.5.1.3 картамен, сызбамен, жоспармен жұмыс барысында

	арифметикалық амалдар қолданып мәтінді есептер шығару (мысалы, бірлесіп жұмыс жасауға қатысты есептер және тағы басқа); 5.5.1.4 санның немесе шаманың бөлігін табу және бөлігі бойынша санды немесе шаманы табуға арналған есептерді құрастыру және шығару; 5.5.1.5 бөлшектерге арифметикалық амалдар қолданып мәтінді есептер шығару; 5.5.1.6 пайызға байланысты мәтінді есептерді шығару; 5.5.1.7 Эйлер-Венн диаграммасын қолданып, есептер шығару; 5.5.1.8 әріпті өрнектерді құру және оларды есептер шығаруда қолдану; 5.5.1.9 мәтінді есептерді шығару үшін формулаларды қолдану	масштабты қолдану; 6.5.1.4 рационал сандарды қолданып мәтінді есептерді шығару; 6.5.1.5 қозғалыстың орташа жылдамдығын табуға есептер шығару; 6.5.1.6 мәтінді есептерді сызықтық теңдеулерді құру арқылы шығару; 6.5.1.7 мәтінді есептерді сызықтық теңдеулер жүйелерін құру арқылы шешу
2. Математикалық тіл және Математикалық модель	5.5.2. 5.5.2.1 жай бөлшектерді оқу және жазу; 5.5.2.2 натурал сандарды координаталық сәуледе кескіндеу; 5.5.2.3 жай бөлшектерді, аралас сандарды координаталық сәуледе кескіндеу; 5.5.2.4 ондық бөлшектерді координаталық сәуледе кескіндеу; 5.5.2.5 ондық бөлшектерді оқу және жазу; 5.5.2.6 натурал сандарды салыстырудың нәтижесін $>, <, =$ белгілері арқылы жазу; 5.5.2.7 натурал сандарды салыстыру мен реттеуді талап ететін жағдайды зерттеу; 5.5.2.8 жиындармен жұмыс	6.5.2. 6.5.2.1 екі санның қатынасын оқу және жазу; 6.5.2.2 пропорцияны оқу және жазу; 6.5.2.3 шамаларды сипаттау үшін бүтін сандарды қолдану; 6.5.2.4 мәтінді есептер шығаруда айнымалысы бар өрнектер мен формулалар құрастыру; 6.5.2.5 шамалар арасындағы тәуелділікке есептер шығару; 6.5.2.6 шамалар арасындағы тәуелділіктердің берілу тәсілдерін білу; 6.5.2.7 сипаттамасы бойынша тәуелділіктің формуласын жазу; 6.5.2.8 формуламен немесе графикпен берілген тәуелділіктердің кестесін құру;

ҚОБА

	істеуде ⊂,∪,∩, ∅, ∈, ∉ символдарын қолдану; 5.5.2.9 жазық фигуралардың және кеңістіктегі геометриялық фигуралардың жазбаларын салу (текше және тік бұрышты параллелепипед)	6.5.2.9 формуламен және кестемен берілген тәуелділіктердің графиктерін салу; 6.5.2.10 шынайы процестердің графиктерін қолданып, шамалар арасындағы тәуелділіктерді табу және зерттеу; 6.5.2.11 тура пропорционал шамалардың арасындағы шынайы тәуелділіктердің графиктеріне талдау беру; 6.5.2.12 сипаттамасы бойынша тура пропорционалдықтың формуласын жазу; 6.5.2.13 тура пропорционалдықтың графигін салу

Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Математика» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Математика» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Натурал сандар және нөл саны	Натурал сандар және нөл	5.1.1.1 натурал сандар жиыны ұғымын меңгеру; 5.1.1.2 тақ және жұп сандар ұғымдарын меңгеру
	Координаталық сәуле. Натурал сандарды салыстыру. Қос теңсіздік	5.3.1.1 өлшеудің түрлі ұзындық бірліктерін білу және координаталық сәуледегі бірлік кесінді дегенді түсіну; 5.5.2.2 натурал сандарды координаталық сәуледе кескіндеу;

		5.1.2.1 натурал сандарды салыстыру, сонымен қатар координаталық сәуленің көмегімен салыстыру; 5.5.2.6 натурал сандарды салыстырудың нәтижесін $>, <, =$ белгілері арқылы жазу; 5.5.2.7 натурал сандарды салыстыру мен реттеуді талап ететін жағдайды зерттеу
	Арифметикалық амалдардың қасиеттері. Натурал сандарға арифметикалық амалдар қолдану	5.1.2.2 амалдар саны төрттен артық болатын жақшамен және жақшасыз берілген санды өрнектердегі амалдардың орындалу ретін анықтау және мәндерін табу; 5.1.2.3 санды өрнектердің мәндерін табу үшін көбейту мен қосу амалдарының қасиеттерін қолдану
	Санды және әріпті өрнектер, олардың мәндері. Өрнектерді ықшамдау	5.2.1.1 қосу және көбейту амалдарының қасиеттерін қолданып, әріпті өрнектерді түрлендіру; 5.2.1.2 әріптердің берілген мәндері бойынша әріпті өрнектердің мәндерін табу
	Теңдеу. Теңдеудің түбірі. Теңдеуді шешу.	5.2.2.1 арифметикалық амалдардың белгісіз компоненттерін табу ережесі негізінде теңдеулерді шешу; 5.2.2.2 теңдеудің шығарылуының дұрыстығын тексеру тәсілдерін қолдану
	Формула. Формула арқылы есептеу. Мәтінді есептерді шығару. Натурал сандардан тұратын сандар тізбегі	5.5.1.1 натурал сандарға арифметикалық амалдар қолдана отырып, мәтінді есептерді шығару; 5.5.1.8 әріпті өрнектерді құру және оларды есептер шығаруда қолдану; 5.5.1.9 мәтінді есептерді шығару үшін формулаларды қолдану; 5.2.3.1 натурал сандар тізбегінің заңдылықтарын анықтау; 5.2.3.2 натурал сандар тізбегінің жеткіліксіз элементтерін табу; 5.2.3.3 натурал сандар тізбегінің заңдылықтарын құрастыру және тізбектерді жазу
Натурал сандардың бөлінгіштігі	Натурал сандардың бөлгіштері мен еселіктері	5.1.1.5 натурал санның бөлгіші мен еселігі анықтамаларын білу; 5.1.2.8 натурал сандардың бөлгіштерін табу; 5.1.2.9 натурал сандардың еселіктерін табу

	Жай және құрама сандар	5.1.1.6 жай және құрама сандардың анықтамаларын білу
	Бөлінгіштіктің негізгі қасиеттері	5.1.2.10 көбейтіндінің берілген натурал санға бөлінгіштігін талдау; 5.1.2.11 қосындының және айырымның берілген натурал санға бөлінгіштігін талдау
	2, 3, 5, 9, 10 сандарына бөлінгіштік белгілері	5.1.2.5 натурал сандардың 2-ге, 5-ке, 10-ға бөлінгіштік белгілерін қолдану; 5.1.2.6 натурал сандардың 3-ке және 9-ға бөлінгіштік белгілерін қолдану
	Дәреже	5.1.1.3 натурал сан дәрежесінің анықтамасын білу; 5.1.1.4 натурал санды ондық жазылу түрінде көрсету; 5.1.2.4 бірдей сандардың көбейтіндісін дәреже түрінде жазу
	Натурал сандарды жай көбейткіштерге жіктеу	5.1.2.7 құрама сандарды жай көбейткіштерге жіктеу
	Ең үлкен ортақ бөлгіш. Өзара жай сандар. Ең кіші ортақ еселік	5.1.1.7 ортақ бөлгіш, ортақ еселік, ең үлкен ортақ бөлгіш, ең кіші ортақ еселік ұғымдарының анықтамаларын білу; 5.1.2.12 екі және одан артық сандардың ең үлкен ортақ бөлгіші мен ең кіші ортақ еселігін табу; 5.1.1.8 өзара жай сандардың анықтамасын білу; 5.5.1.2 мәтінді есептерді шығаруда ең үлкен ортақ бөлгіш пен ең кіші ортақ еселік қолдану
Жай бөлшектер	Жай бөлшек. Жай бөлшектерді оқу және жазу	5.1.1.9 жай бөлшек ұғымын меңгеру; 5.5.2.1 жай бөлшектерді оқу және жазу
	Жай бөлшектің негізгі қасиеті	5.1.2.14 жай бөлшектерді қысқартуда бөлшектің негізгі қасиетін қолдану; 5.1.2.15 жай бөлшекті жаңа бөлімге келтіру
	Дұрыс және бұрыс жай бөлшектер	5.1.1.10 дұрыс және бұрыс бөлшектерді ажырату
	Аралас сандар	5.1.1.11 аралас сан анықтамасын білу; 5.1.2.13 бұрыс бөлшекті аралас санға және

ЖОБА

		аралас санды бұрыс бөлшекке айналдыру
	Жай бөлшектер мен аралас сандарды координаталық сәуледе кескіндеу	5.5.2.3 жай бөлшектерді, аралас сандарды координаталық сәуледе кескіндеу
2-тоқсан		
Жай бөлшектерге амалдар қолдану	Жай бөлшектерді ортақ бөлімге келтіру. Жай бөлшектерді және аралас сандарды салыстыру	5.1.2.16 жай бөлшектерді ортақ бөлімге келтіру; жай бөлшектерді, аралас сандарды салыстыру
	Жай бөлшектерді қосу және азайту	5.1.2.17 бөлімдері бірдей бөлшектерді қосу және азайтуды орындау; 5.1.2.18 бөлімдері әртүрлі бөлшектерді қосу және азайтуды орындау
	Аралас сандарды қосу. Аралас сандарды азайту	5.1.2.19 натурал саннан жай бөлшекті азайтуды орындау; 5.1.2.20 аралас сандарды қосу және азайтуды орындау
	Жай бөлшектерді және аралас сандарды көбейту. Өзара кері сандар	5.1.2.21 жай бөлшектерді, аралас сандарды көбейтуді орындау; 5.1.1.12 өзара кері сандар анықтамасын білу; 5.1.2.22 берілген санға кері санды табу
	Жай бөлшектерді және аралас сандарды бөлу	5.1.2.23 жай бөлшектерді және аралас сандарды бөлуді орындау
3-тоқсан		
Мәтінді есептер	Санның бөлігін және бөлігі бойынша санды табуға берілген есептер	5.1.2.24 санның бөлігін табу және бөлігі бойынша санды табу; 5.5.1.4 санның немесе шаманың бөлігін табу және бөлігі бойынша санды немесе шаманы табуға арналған есептерді құрастыру және шығару
	Бірлесіп орындалатын жұмыстарға қатысты есептер	5.5.1.3 жай бөлшектерге арифметикалық амалдар қолданып мәтінді есептер шығару (мысалы, бірлесіп жұмыс жасауға қатысты есептер және тағы басқа)

Ондық бөлшектер және оларға амалдар қолдану	Ондық бөлшек. Ондық бөлшектерді оқу және жазу. Ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру	5.1.1.13 ондық бөлшек ұғымын меңгеру; 5.5.2.5 ондық бөлшектерді оқу және жазу; 5.1.1.14 ондық бөлшек түрінде жазылған сандардың теңдігін түсіну, мысалы, 1,3 және 1,30; 5.1.2.25 бөлшектерді бір жазылу түрінен басқа жазылу түріне ауыстыру
	Ондық бөлшектерді координаталық сәуледе кескіндеу. Ондық бөлшектерді салыстыру	5.5.2.4 ондық бөлшектерді координаталық сәуледе кескіндеу; 5.1.2.26 ондық бөлшектерді салыстыру
	Ондық бөлшектерді қосу және азайту	5.1.2.27 ондық бөлшектерді қосу және азайтуды орындау
	Ондық бөлшекті натурал санға көбейту. Ондық бөлшектерді көбейту	5.1.2.28 ондық бөлшекті натурал санға және ондық бөлшекке көбейтуді орындау
	Ондық бөлшекті натурал санға бөлу. Ондық бөлшекті ондық бөлшекке бөлу	5.1.2.30 ондық бөлшекті натурал санға және ондық бөлшекке бөлуді орындау
	Ондық бөлшектерді 10; 100; 1000;... және 0,1; 0,01; 0,001;... сандарына көбейту және бөлу	5.1.2.29 ондық бөлшектерді 10, 100, 1000, ... және 0,1; 0,01; 0,001; ... сандарына көбейту ережелерін қолдану; 5.1.2.31 ондық бөлшектерді 10, 100, 1000, ... және 0,1; 0,01; 0,001; ... сандарына бөлу ережелерін қолдану
	Ондық бөлшектерді дөңгелектеу	5.1.1.15 санның жуық мәні ұғымын меңгеру; 5.1.2.32 ондық бөлшектерді берілген разрядқа дейін дөңгелектеу
	Мәтінді есептерді шығару. Бөлшектерден тұратын сандар	5.5.1.5 бөлшектерге арифметикалық амалдар қолданып мәтінді есептер шығару; 5.2.3.4 бөлшектерден тұратын тізбектердің заңдылықтарын анықтау;

ҚОБА

	тізбектері	5.2.3.5 бөлшектерден тұратын тізбектердің заңдылықтарын құрастыру және тізбектерді жазу
Жиын	Жиын. Жиынның элементтері. Жиындарды кескіндеу	5.4.1.1 жиын, оның элементтері, бос жиын ұғымдарын меңгеру; 5.5.2.8 жиындармен жұмыс істеуде $\subset, \cup, \cap, \emptyset, \in, \notin$ имволдарын қолдану
	Жиындар арасындағы қатынастар. Ішкі жиын	5.4.1.4 ішкі жиын ұғымын меңгеру; 5.4.1.5 жиындар арасындағы қатынастардың сипаттамасын анықтау (қиылысатын және қиылыспайтын жиындар)
	Жиындардың бірігуі мен қиылысуы	5.4.1.2 жиындардың қиылысуы және бірігуі анықтамаларын білу; 5.4.1.3 берілген жиындардың қиылысуы мен бірігуін табу, нәтижесін $\cup$, $\cap$ символдарын қолданып жазу
	Мәтінді есептерді шығару	5.5.1.7 Эйлер-Венн диаграммасын қолданып, есептер шығару
4-тоқсан		
Пайыз	Пайыз	5.1.1.16 пайыз ұғымын меңгеру; 5.1.2.33 бөлшекті пайызға және пайызды бөлшекке айналдыру
	Санның пайызын және пайызы бойынша санды табу	5.1.2.34 берілген санның пайызын табу; 5.1.2.35 бір санның екінші санға пайыздық қатынасын және керісінше табу; 5.1.2.36 берілген пайызы бойынша санды табу
	Мәтінді есептерді шығару	5.5.1.6 пайызға байланысты мәтінді есептерді шығару
Бұрыш. Көпбұрыш	Бұрыш	5.3.1.4 бұрыш және оның градустық өлшемі ұғымдарын меңгеру, бұрыштарды белгілеу және салыстыру, 5.3.1.5 бұрыштардың түрлерін ажырату (сүйір, тік, доғал, жазыңқы, толық); 5.3.3.1 бұрышты транспортир көмегімен өлшеу; 5.3.3.2 градустық өлшемі берілген бұрышты транспортир көмегімен салу; 5.3.3.3 бұрыштың градустық өлшемін табуға, бұрыштарды салыстыруға берілген есептерді шығару

	Көпбұрыш	5.3.1.7 көпбұрыш ұғымын меңгеру
Диаграмма	Шеңбер. Дөңгелек. Дөңгелек сектор	5.3.1.2 шеңбер, дөңгелек және олардың элементтері (центр, радиус, диаметр) ұғымдарын меңгеру; 5.3.1.3 циркульдің көмегімен шеңберді салу; 5.3.1.6 дөңгелек сектор ұғымын меңгеру
	Диаграмма	5.4.3.1 дөңгелек, сызықтық және бағанды диаграммалар туралы түсініктері болу; 5.4.3.2 дөңгелек, сызықтық және бағанды диаграммалар салу
	Статистикалық деректерді көрсету тәсілдері	5.4.3.3 кесте немесе диаграмма түрінде берілген статистикалық ақпаратты алу
Кеңістік фигураларының жазбалары	Тік бұрышты параллелепипед (текше) және оның жазбасы	5.3.1.8 тік бұрышты параллелепипед (текше) және оның жазбасы туралы түсінігі болу; 5.5.2.9 жазық фигуралардың және кеңістіктегі геометриялық фигуралардың жазбаларын салу (текше және тік бұрышты параллелепипед)
	Фигураларды қиюға берілген есептер. Фигураларды құрастыруға берілген есептер	5.3.2.1 фигураларды қию және құрастыру арқылы есептер шығару
5-сыныптағы математика курсын қайталау		

3) 6-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
5-сыныптағы математика курсын қайталау		
Қатынастар және пропорциялар	Екі санның қатынасы. Екі санның пайыздық қатынасы	6.1.1.1 екі санның қатынасы нені көрсететінін түсіну; 6.1.2.1 сандардың қатынасы ұғымын меңгеру; 6.1.2.2 берілген қатынасқа кері қатынасты табу; 6.5.2.1 екі санның қатынасын оқу және жазу

	Пропорция. Пропорцияның негізгі қасиеті	6.1.2.3 пропорция анықтамасын білу; 6.1.2.4 пропорцияларды ажырату және құрастыру; 6.1.2.5 пропорцияның негізгі қасиетін білу және қолдану; 6.5.2.2 пропорцияны оқу және жазу
	Тура пропорционалдық тәуелділік. Кері пропорционалдық тәуелділік	6.1.1.2 қандай шамалар тура пропорционалды болатынын түсіну және оларға мысалдар келтіру, есептер шығару; 6.1.1.3 қандай шамалар кері пропорционалды болатынын түсіну және оларға мысалдар келтіру,есептер шығару; 6.5.1.1 шамалары тура және кері пропорционалдықпен байланысты есептерді ажырату және шығару
	Мәтінді есептерді пропорцияның көмегімен шығару	6.5.1.2 пайызға берілген есептерді пропорция арқылы шешу; 6.1.2.6 шамаларды берілген қатынаста бөлу; 6.1.2.7 шамаларды берілген сандарға кері болатын пропорционал бөліктерге бөлу
	Масштаб	6.1.1.5 масштаб ұғымын меңгеру; 6.5.1.3 картамен, сызбамен, жоспармен жұмыс барысында масштабты қолдану
	Шеңбердің ұзындығы. Дөңгелектің ауданы. Шар. Сфера	6.3.3.2 шеңбер ұзындығының оның диаметріне қатынасы тұрақты сан екенін білу; 6.3.3.3 шеңбер ұзындығының формуласын білу және қолдану; 6.3.3.4 дөңгелек ауданының формуласын білу және қолдану; 6.3.1.7 шар мен сфера туралы түсінігінің болуы
Рационал сандар және оларға амалдар қолдану	Оң сандар. Теріс сандар. Координаталық түзу. Қарама-қарсы сандар	6.1.1.4 координаталық түзудің анықтамасын білу және координаталық түзуді салу; 6.1.1.7 қарама-қарсы сандар ұғымын меңгеру, оларды координаталық түзуде белгілеу
	Бүтін сандар. Рационал сандар	6.1.1.6 бүтін сан ұғымын меңгеру; 6.5.2.3 шамаларды сипаттау үшін бүтін сандарды қолдану; 6.1.1.8 рационал сан ұғымын меңгеру; 6.1.2.9 координаталық түзуде рационал сандарды кескіндеу; 6.1.2.11 рационал сандардың ішкі

		жиындарын Эйлер-Венн дөңгелектері арқылы кескіндеу
	Санның модулі	6.1.1.9 санның модулі анықтамасын білу және оның мәнін табу; 6.2.1.11 $\|a-b\|$ өрнегінің геометриялық мағынасын түсіну; 6.3.3.1 координаталық түзуде нүктелердің арақашықтығын табу
	Рационал сандарды салыстыру	6.1.2.8 бүтін сандарды салыстыру; 6.1.2.12 рационал сандарды салыстыру
	Рационал сандарды координаталық түзудің көмегімен қосу	6.1.2.10 бүтін сандарды координаталық түзу көмегімен қосу және азайтуды орындау
	Теріс рационал сандарды қосу. Таңбалары әртүрлі рационал сандарды қосу	6.1.2.13 таңбалары бірдей, таңбалары әртүрлі рационал сандарды қосуды орындау
	Рационал сандарды азайту. Координаталық түзуде нүктелердің арақашықтығы	6.1.2.14 рационал сандарды азайтуды орындау; 6.1.2.24 координаталық түзуде нүктелердің арақашықтығын табу
2-тоқсан		
Рационал сандарға амалдар қолдану	Рационал сандарды көбейту	6.1.2.15 рационал сандарды көбейтуді орындау
	Рационал сандарды қосу мен көбейтудің ауыстырымдылық және терімділік қасиеттері	6.1.2.17 рационал сандарды қосу мен көбейтудің қасиеттерін қолдану
	Рационал сандарды бөлу	6.1.2.16 рационал сандарды бөлуді орындау
	Рационал санды шексіз периодты ондық бөлшек түрінде беру.	6.1.2.18 шектеулі ондық бөлшектер түрінде жазуға болатын жай бөлшектерді танып білу; 6.1.2.19 рационал санды шектеусіз

ҚОБА

	Шексіз периодты ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру	периодты ондық бөлшек түрінде көрсету; 6.1.2.20 шектеусіз периодты ондық бөлшектің периодын табу; 6.1.2.21 шектеусіз периодты ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру
	Рационал сандарға арифметикалық амалдар қолдану	6.1.2.22 рационал сандармен арифметикалық амалдарды орындау
	Мәтінді есептерді шығару	6.5.1.4 рационал сандарды қолданып мәтінді есептерді шығару
Алгебралық өрнектер	Айнымалы. Айнымалысы бар өрнек	6.2.1.1 алгебралық өрнек ұғымын меңгеру; 6.2.1.2 айнымалылардың берілген рационал мәндері үшін алгебралық өрнектердің мәндерін есептеу; 6.2.1.3 алгебралық өрнектегі айнымалының мүмкін мәндерін табу; 6.2.1.4 айнымалылардың қандай мәндерінде алгебралық өрнектің практикалық есептер мәнмәтіндіде мағынасы бар болатынын түсіну
	Жақшаларды ашу. Коэффициент. Ұқсас қосылғыштар. Ұқсас қосылғыштарды біріктіру	6.2.1.5 жақшаны ашу ережелерін білу; 6.2.1.6 коэффициент, ұқсас мүшелер ұғымдарының анықтамаларын білу; 6.2.1.7 алгебралық өрнектерде ұқсас мүшелерді біріктіруді орындау
	Өрнектерді тепе-тең түрлендіру. Тепе-теңдік	6.2.1.8 тепе-теңдік және тепе-тең түрлендіру анықтамаларын білу
	Алгебралық өрнектерді түрлендіру	6.2.1.9 алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендіруді орындау
	Мәтінді есептерді шығару	6.5.2.4 мәтінді есептер шығаруда айнымалысы бар өрнектер мен формулалар құрастыру; 6.2.1.10 теңдіктерден бір айнымалыны екінші айнымалы арқылы өрнектеу
3-тоқсан		
Бір айнымалысы бар сызықтық	Санды теңдіктер және олардың қасиеттері	6.2.2.1 тура санды теңдіктердің қасиеттерін білу және қолдану

теңдеу	Бір айнымалысы бар сызықтық теңдеу. Мәндес теңдеулер. Бір айнымалысы бар сызықтық теңдеулерді шешу	6.2.2.2 бір айнымалысы бар сызықтық теңдеудің, мәндес теңдеулердің анықтамаларын білу; 6.2.2.3 бір айнымалысы бар сызықтық теңдеулерді шешу
	Айнымалысы модуль таңбасының ішінде берілген бір айнымалысы бар сызықтық теңдеу	6.2.2.4 $\|x \pm a\| = b$ түріндегі теңдеулерді шешу, мұндағы a және b – рационал сандар
	Теңдеулер көмегімен мәтінді есептерді шығару	6.5.1.6 мәтінді есептерді сызықтық теңдеулерді құру арқылы шығару
Бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктер	Санды теңсіздіктер және олардың қасиеттері	6.2.2.5 тура санды теңсіздіктердің қасиеттерін білу және қолдану; 6.2.2.6 теңсіздіктерді қосу, азайту, көбейту және бөлуді түсіну және қолдану
	Сан аралықтар. Сан аралықтардың бірігуі мен қиылысуы	6.2.2.7 сан аралықтарын жазу үшін белгілеулерді пайдалану; 6.2.2.8 сан аралықтарды кескіндеу; 6.2.2.9 сан аралықтардың бірігуін және қиылысуын табу
	Бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздік. Бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктерді шешу	6.2.2.10 $kx > b,\ kx \geq b, kx < b,\ kx \leq b$ түріндегі сызықтық теңсіздіктерді шешу 6.2.2.11 алгебралық түрлендірулердің көмегімен теңсіздіктерді $kx > b,\ kx \geq b,$ $kx < b,\ kx \leq b$ түріндегі теңсіздіктерге келтіру; 6.2.2.12 теңсіздіктердің шешімдерін координаталық түзуде кескіндеу; 6.2.2.13 теңсіздіктердің шешімдерін сан аралығы арқылы және берілген сан аралығын теңсіздік түрінде жазу
	Бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктер жүйесі. Бір айнымалысы бар	6.2.2.14 бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктер жүйесін шешу

	сызықтық теңсіздіктер жүйесін шешу	
	Айнымалысы модуль таңбасының ішінде берілген бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздік. Айнымалысы модуль таңбасының ішінде берілген бір айнымалысы бар сызықтық теңсіздіктерді шешу	6.2.2.15 $\|x\| > a, \|x\| \geq a, \|x\| < a, \|x\| \leq a$ теңсіздіктер түрінде берілген нүктелер жиынын координаталық түзуде кескіндеу
Координаталық жазықтық	Перпендикуляр түзулер және кесінділер. Параллель түзулер және кесінділер	6.3.2.1 параллель, қиылысатын, перпендикуляр түзулердің анықтамаларын білу; 6.3.2.2 параллель, перпендикуляр түзулер мен кесінділерді ажырату
	Координаталық жазықтық. Тікбұрышты координаталар жүйесі	6.3.1.1 координаталық жазықтық ұғымын меңгеру; 6.3.1.2 тік бұрышты координаталар жүйесін салу; 6.3.1.3 $(x; y)$реттелген сандар жұбы тікбұрышты координаталар жүйесінде нүктені беретінін және әрбір нүктеге нүктенің координаталары деп аталатын бір ғана реттелген сандар жұбының сәйкес болатынын түсіну; 6.3.1.4 координаталар жүйесінде нүктені оның координаталары бойынша салу және координаталық жазықтықта берілген нүктенің координаталарын табу; 6.3.2.3 кесінділердің, сәулелер немесе түзулердің бір-бірімен, координаталық осьтермен қиылысу нүктелерінің координаталарын графиктік тәсілмен табу
	Центрлік симметрия. Осьтік	6.3.1.5 осьтік және центрлік симметрия ұғымдарын меңгеру; 6.3.1.6 осьтік немесе центрлік

ЖОБА

	симметрия	симметриясы болатын фигуралар туралы түсінігі болуы; симметриялық және центрлік-симметриялы фигураларды ажырату; 6.3.2.5 тік бұрышты координаталар жүйесінде координаталар басы және координаталық осьтерге қатысты симметриялы нүктелер мен фигураларды салу
Кеңістіктегі фигуралар	Фигуралардың кеңістікте орналасуы. Кеңістік фигураларын кескіндеу, «көрінбейтін» сызықтар. Вектор ұғымы	6.3.2.4 кескіні бойынша фигураны ажырату, жазық және кеңістік фигураларын кескіндеу; 6.3.4.1 вектор анықтамасын білу және оны кескіндеу
4-тоқсан		
Статистика. Комбинаторика	Статистикалық деректер және олардың сипаттамалары: арифметикалық орта, мода, медиана, құлаш	6.4.3.1 бірнеше сандардың арифметикалық ортасы, санды деректердің құлашы, медианасы, модасының анықтамаларын білу; 6.4.3.2 статистикалық санды сипаттамаларды есептеу
	Қозғалыстың орташа жылдамдығын табуға есептер шығару. Іріктеу тәсілі арқылы комбинаторикалық есептер шығару	6.5.1.5 қозғалыстың орташа жылдамдығын табуға есептер шығару; 6.4.2.1 іріктеу тәсілмен комбинаторикалық есептерді шығару
Шамалар арасындағы тәуелділіктер	Шамалар арасындағы тәуелділіктердің берілу тәсілдері: аналитикалық (формула арқылы), кестелік, графиктік тәсіл	6.5.2.5 шамалар арасындағы тәуелділікке есептер шығару; 6.5.2.6 шамалар арасындағы тәуелділіктердің берілу тәсілдерін білу; 6.5.2.7 сипаттамасы бойынша тәуелділіктің формуласын жазу; 6.5.2.8 формуламен немесе графикпен берілген тәуелділіктердің кестесін құру; 6.5.2.9 формуламен және кестемен берілген тәуелділіктердің графиктерін салу
	Нақты	6.5.2.10 шынайы процестердің графиктерін

	процестердің графиктерін қолданып шамалар арасындағы тәуелділіктерді зерттеу	қолданып, шамалар арасындағы тәуелділіктерді табу және зерттеу
	Тура пропорционалдық және оның графигі	6.1.2.23 тура пропорционал тәуелділіктерді танып білу және мысалдар келтіру; 6.2.1.12 тура пропорционалдықтың формуласын білу және графигін салу; 6.5.2.11 тура пропорционал шамалардың арасындағы шынайы тәуелділіктердің графиктеріне талдау беру; 6.5.2.12 сипаттамасы бойынша тура пропорционалдықтың формуласын жазу; 6.5.2.13 тура пропорционалдықтың графигін салу
Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер және олардың жүйелері	Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеу	6.2.2.16 екі айнымалысы бар теңдеудің анықтамасын және қасиеттерін білу
	Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйелері	6.2.2.17 екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесі туралы түсінігінің болуы; 6.2.2.18 екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесінің шешімі реттелген сандар жұбы болатынын түсіну
	Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесін қосу тәсілімен және алмастыру тәсілімен шешу	6.2.2.19 теңдеулер жүйелерін алмастыру тәсілі және қосу тәсілі арқылы шешу
	Мәтінді есептерді екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйелері арқылы шығару	6.2.1.13 сандармен байланысты есептер шығаруда $\overline{ab} = 10a + b$, $\overline{abc} = 100a + 10b + c$ жазуларын қолдану; 6.5.1.7 мәтінді есептерді сызықтық теңдеулер жүйелерін құру арқылы шешу
5-6-сыныптардағы математика курсын қайталау		

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
53-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Алгебра» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасы

1 тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Оқу бағдарламасының мақсаты – «Алгебра» пәнінің мазмұнын сапалы игеруді қамтамасыз ету, оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру, сонымен қатар басқа пәндермен кіріктіре отырып, жалпы адами құндылықтар негізінде және ұлттық мәдениеттің озық салт-дәстүрлері арқылы оқушылардың зияткерлік деңгейін дамыту.

3. Міндеттері:

11) «Сандар», «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімдері бойынша математикалық білім, білік және дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

12) әртүрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде математикалық тілді және негізгі математикалық заңдарды қолдануға, санды қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге мүмкіндік беру;

13) есептерді шешу мақсатында оқушылардың білімдерін математикалық модельдерді құруға, шынайы процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді түсіндіруге бағыттау;

14) өздігінен оқуға және болашақ таңдаған мамандығы бойынша білімін жалғастыруға қажетті физика, химия, биология және басқа да теориялық облыстарда зерттеулер мен есептерді шешу үшін және практикалық іс-әрекеттерінде математикалық әдістерді қолданудың қарапайым дағдыларын қалыптастыру;

15) практикалық есептерді шешуде, алынған нәтижелерді бағалау мен анықтылығын орнатуда лайықты математикалық әдістерді таңдап алу үшін логикалық және сыни тұрғыдан ойлауын, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

16) коммуникативтік дағдыларын, оның ішінде, ақпаратты дұрыс және сауатты түрде беру, сонымен қатар әртүрлі ақпарат көздерінен, басылымдар мен электрондық құралдардан алынған ақпаратты қолдану қабілетін дамыту;

17) өздігінен және топта жұмыс істеуде қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, бастамашылдық, табандылық, шыдамдылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

18) математиканың даму тарихымен, математикалық ұғымдардың пайда болу тарихымен таныстыру;

19) қоғамдық ілгерілеу үшін математиканың маңыздылығын түсінуін қамтамасыз ету;

20) математика оқыту процесінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Алгебра» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Алгебра» оқу пәнінің мазмұны

4. «Алгебра» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 7-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

2) 8-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

3) 9-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7-сыныпқа арналған алгебра пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 5-6 сыныптардағы математика курсын қайталау;

2) «Бүтін көрсеткішті дәреже». Натурал көрсеткішті дәреже және оның қасиеттері. Бүтін көрсеткішті дәреже және оның қасиеттері. Құрамында дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру. Санның стандарт түрі. Өте кіші және өте үлкен сандармен байланысты практикалық есептер шығару. Абсолюттік және салыстырмалы қателік. Құрамында дәрежесі бар сандар тізбектері;

3) «Көпмүшелер». Бірмүшелер және оларға амалдар қолдану. Көпмүшелер және оларға амалдар қолдану. Бірмүше мен көпмүшенің стандарт түрі. Көпмүшені көбейткіштерге жіктеу. Өрнектерді тепе-тең түрлендіру;

4) «Функция. Функцияның графигі». Функция ұғымы. Функцияның графигі. Сызықтық функция және оның графигі. Сызықтық функциялардың графиктерінің өзара орналасуы. Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесін графиктік тәсілмен шешу. $y=ax^2$, $y=a$ және $y=\frac{k}{x}$ $(k\neq0)$ түріндегі функциялар, олардың графиктері және қасиеттері;

5) «Статистика элементтері». Бас жиынтық, кездейсоқ таңдама, вариациялық қатар, нұсқалық ұғымдары. Абсолютті жиілік және салыстырмалы жиілік. Жиілік кестесі. Жиілік алқабы;

6) «Қысқаша көбейту формулалары». Екі өрнектің квадраттарының айырымының формуласы. Екі өрнектің қосындысының квадраты және айырымының квадратының формулалары. Екі өрнектің қосындысының кубы және айырымының кубының формулалары. Екі өрнектің кубтарының қосындысы және кубтарының айырымының формулалары. Өрнектерді тепе-тең түрлендіру. Теңдеу және теңсіздік құру арқылы берілген мәтінді есептерді шығару;

7) «Алгебралық бөлшектер». Алгебралық бөлшектер және оның негізгі қасиеті. Алгебралық бөлшектерді қосу, азайту, көбейту, бөлу және дәрежеге шығару. Алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендіру;

8) 7-сыныптағы алгебра курсын қайталау.

8-сыныпқа арналған алгебра пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-сыныптағы алгебра курсын қайталау;

2) «Квадрат түбір және иррационал өрнектер». Иррационал сандар. Нақты сандар. Квадрат түбір. Квадрат түбірдің жуық мәні. Арифметикалық квадрат түбір. Арифметикалық квадрат түбірдің қасиеттері. Көбейткішті түбір таңбасының алдына шығару. Көбейткішті түбір таңбасының ішіне енгізу. Бөлшектің бөлімін иррационалдықтан босату. Құрамында квадрат түбірлері бар өрнектерді түрлендіру. Нақты сандарды салыстыру. $y = \sqrt{x}$ функциясы, оның қасиеттері және графигі;

3) «Квадрат теңдеулер». Квадрат теңдеу. Толымсыз квадрат теңдеулер. Келтірілген квадрат теңдеу. Екімүшенің толық квадратын айыру. Квадрат теңдеу түбірлерінің формулалары. Дискриминант. Виет теоремасы. Виет теоремасына кері теорема. Квадрат үшмүше. Квадрат үшмүшенің түбірі. Квадрат үшмүшені көбейткіштерге жіктеу. Квадрат теңдеуге келтірілетін теңдеулер. Биквадрат теңдеу. Жаңа айнымалы енгізу әдісі. Бүтін рационал теңдеу. Бөлшек-рационал теңдеу. Рационал теңдеу. $|ax^2 + bx| + c = 0$; $ax^2 + b|x| + c = 0$ түріндегі теңдеулер. Квадрат теңдеулердің көмегімен мәтінді есептерді шығару. Бөлшек-рационал теңдеулердің көмегімен мәтінді есептерді шығару;

4) «Квадраттық функция». Квадраттық функция. $y=a(x-m)^2$, $y=ax^2+n$ және $y=a(x-m)^2+n$ ($a\neq0$) түріндегі функциялар, олардың қасиеттері және графиктері. $y=ax^2+bx+c$ ($a\neq0$) түріндегі квадраттық функция, оның қасиеттері және графигі;

5) «Статистика элементтері». Жиілік. Жиіліктер кестесі. Интервалдық кесте. Гистограмма. Жинақталған жиілік. Орта мән. Дисперсия. Стандартты ауытқу;

6) «Теңсіздіктер». Квадрат теңсіздік. Квадрат теңсіздіктерді квадраттық функцияның графигі арқылы шығару. Рационал теңсіздік. Интервалдар әдісі. Бір айнымалысы бар сызықтық емес теңсіздіктер жүйесі. Квадрат теңсіздіктер жүйесі;

7) 8-сыныптағы алгебра курсын қайталау.

9-сыныпқа арналған алгебра пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 8-сыныптағы алгебра курсын қайталау;

2) «Екі айнымалысы бар теңдеулер, теңсіздіктер және олардың

жүйелері». Екі айнымалысы бар сызықты емес теңдеулер. Екі айнымалысы бар сызықтық емес теңдеулер жүйесі. Екі айнымалысы бар сызықтық емес теңдеулер жүйесін шешу. Екі айнымалысы бар сызықтық емес теңдеулер жүйесі көмегімен мәтінді есептер шығару. Екі айнымалысы бар теңсіздіктер. Екі айнымалысы бар теңсіздіктер жүйесі;

3) «Комбинаторика элементтері». Комбинатористиканың негізгі ұғымдары мен ережелері (қосу және көбейту ережелері). Санның факториалы. Қайталанбайтын «орналастыру», «алмастыру» және «теру» ұғымдары. Комбинатористиканың негізгі формулалары. Комбинаторика формулаларын қолдану арқылы есептер шығару. Ньютон биномы және қасиеттері;

4) «Тізбектер». Сандар тізбегі, оның берілу тәсілдері және қасиеттері. Арифметикалық прогрессия. Арифметикалық прогрессияның n-ші мүшесінің формуласы. Арифметикалық прогрессияның алғашқы n мүшесінің қосындысының мәнін есептеу формуласы. Геометриялық прогрессия. Геометриялық прогрессияның n-ші мүшесінің формуласы. Геометриялық прогрессияның алғашқы n мүшесінің қосындысының мәнін есептеу формуласы. Шексіз кемімелі геометриялық прогрессия. Шексіз кемімелі геометриялық прогрессия мүшелерінің қосындысы. Математикалық индукция әдісі;

5) «Тригонометрия». Бұрыш пен доғаның градустық және радиандық өлшемдері. Кез келген бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсі. Бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің мәндері. Тригонометриялық функциялар және олардың қасиеттері. Негізгі тригонометриялық тепе-теңдіктер. Келтіру формулалары. Екі бұрыштың қосындысы мен айырымының синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің формулалары. Тригонометриялық функциялардың қосбұрышы және жартыбұрышының формулалары. Тригонометриялық функциялардың қосындысы мен айырымын көбейтіндіге түрлендіру формулалары. Тригонометриялық функциялардың көбейтіндісін қосынды немесе айырымға түрлендіру формулалары. Тригонометриялық өрнектерді тепе-тең түрлендіру;

6) «Ықтималдықтар теориясының элементтері». Оқиға, кездейсоқ оқиға, ақиқат оқиға, мүмкін емес оқиға. Элементар оқиға. Қолайлы нәтижелер. Тең мүмкіндікті және қарама-қарсы оқиғалар. Ықтималдықтың классикалық анықтамасы. Статистикалық ықтималдық. Геометриялық ықтималдық;

7) 7-9 сыныптардағы алгебра курсын қайталау.

Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады. Әр бөлімше ішінде тізбектеліп жазылған оқыту мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

Оқу пәнінің мазмұны төрт бөлімді қамтиды: «Сандар», «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ».

«Сандар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

4) сандар және шамалар туралы түсініктер;

5) сандарға амалдар қолдану.

«Алгебра» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

4) алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру;
5) теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары;
6) тізбектер және олардың қосындысы;
7) тригонометрия.

«Статистика және ықтималдықтар теориясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

4) жиындар теориясы және логика элементтері;
5) комбинаторика негіздері;
6) ықтималдықтар теориясының негіздері;
7) статистика және деректерді талдау.

«Математикалық модельдеу және анализ» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

3) математикалық анализ бастамалары;
4) математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару;
5) математикалық тіл және математикалық модель.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 7.2.1.4. кодында «7» сынып, «2.1» екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» оқыту мақсатының реттік саны.

Білім алушыларға қойылатын мақсаттар:

1-бөлім. Сандар			
1. Сандар және шамалар туралы түсініктер	7.1.1.	8.1.1.	9.1.1.
	7.1.1.1 сандарды стандарт түрде жазу	8.1.1.1 иррационал және нақты сандар ұғымдарын меңгеру; 8.1.1.2 санның квадрат түбірі және арифметикалық квадрат түбірі анықтамаларын білу және ұғымдарын ажырату	9.1.1.1 бұрыштың радиандық өлшемі ұғымын меңгеру; 9.1.1.2 бірлік шеңбердің бойында $0; \frac{\pi}{2}; \pi; \frac{3\pi}{2}; 2\pi$ сандарын белгілеу
2. Сандарға амалдар қолдану	7.1.2.	8.1.2.	9.1.2.
	7.1.2.1 натурал көрсеткішті дәреже анықтамасын және оның	8.1.2.1 арифметикалық квадрат түбірдің қасиеттерін қолдану;	9.1.2.1 градусты радианға және радианды градусқа айналдыру

ЖОБА

	қасиеттерін білу; 7.1.2.2 санның дәрежесі қандай цифрға аяқталатынын анықтау; 7.1.2.3 нөл және бүтін теріс көрсеткішті дәреженің анықтамасын және оның қасиеттерін білу; 7.1.2.4 бүтін көрсеткішті дәреженің санды мәнін анықтау және берілген сандарды дәреже түрінде көрсету; 7.1.2.5 алгебралық өрнектерді ықшамдауда дәрежелердің қасиеттерін қолдану; 7.1.2.6 көрсеткіші нөлге тең дәреженің негізіндегі айнымалының мүмкін мәндерін табу; 7.1.2.7 стандарт түрде жазылған сандарға арифметикалық амалдар қолдану; 7.1.2.8 стандарт түрде жазылған санның мәнді бөлігін және ретін табу; 7.1.2.9 стандарт түрде жазылған	8.1.2.2 квадрат түбірдің мәнін бағалау; 8.1.2.3 көбейткішті квадрат түбір белгісінің алдына шығару және көбейткішті квадрат түбір белгісінің астына алу; 8.1.2.4 бөлшек бөлімін иррационалдықтан арылту; 8.1.2.5 құрамында түбір таңбасы бар өрнектерді түрлендіруді орындау; 8.1.2.6 нақты сандарды салыстыру	

ҚОБА

	сандарды салыстыру; 7.1.2.10 шамаларды бір өлшем бірліктен екінші өлшем бірлікке айналдыру және оны стандарт түрде жазу; 7.1.2.11 шамалардың жуық мәндерін табу және оларды стандарт түрде жазу; 7.1.2.12 жуық шамалардың абсолюттік және салыстырмалы қателіктерін есептеу; 7.1.2.13 калькулятордың көмегімен жуықтап есептеулерді орындау; 7.1.2.14 тиімді есептеу үшін қысқаша көбейту формулаларын қолдану; 7.1.2.15 натурал көрсеткішті дәреженің қасиеттерін қолдану		
2-бөлім. Алгебра			
1. Алгебралық өрнектер және түрлендірулер	7.2.1. 7.2.1.1 санды өрнектердің мәндерін табуда бүтін көрсеткішті дәреже қасиеттерін	8.2.1. 8.2.1.1 квадрат үшмүшенің түбірі ұғымын меңгеру; 8.2.1.2 үшмүшеден екімүшенің толық квадратын бөлу;	9.2.1.

ЖОБА

	қолдану; 7.2.1.2 бірмүше анықтамасын білу, оның коэффициенті мен дәрежесін табу; 7.2.1.3 бірмүшені стандарт түрде жазу; 7.2.1.4 бірмүшелерді көбейтуді орындау және бірмүшені көбейткіштердің көбейтіндісі түрінде көрсету; 7.2.1.5 көпмүше анықтамасын білу және оның дәрежесін табу; 7.2.1.6 көпмүшені стандарт түрге келтіру; 7.2.1.7 көпмүшелерді қосу және азайтуды орындау; 7.2.1.8 көпмүшені бірмүшеге көбейтуді орындау; 7.2.1.9 көпмүшені көпмүшеге көбейтуді орындау; 7.2.1.10 $a^2 - b^2 = (a - b)(a + b)$, $(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$ қысқаша көбейту формулаларын білу және қолдану;	8.2.1.3 квадрат үшмүшені көбейткіштерге жіктеу	

ҰОБА

	7.2.1.11 $a^3 - b^3 = (a - b)(a^2 \mp ab + b^2)$, $(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$ қысқаша көбейту формулаларын білу және қолдану; 7.2.1.12 алгебралық өрнектерді ортақ көбейткішті жақша сыртына шығару және топтау тәсілдері арқылы көбейткіштерге жіктеу; 7.2.1.13 көпмүшелерге амалдар қолдану, көпмүшелерді көбейткіштерге жіктеу арқылы алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендірулерді орындау; 7.2.1.14 алгебралық өрнектерді қысқаша көбейту формулалары арқылы көбейткіштерге жіктеу; 7.2.1.15 қысқаша көбейту формулалары арқылы алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендірулерді		

ҰОБА

	орындау ; 7.2.1.16 алгебралық бөлшектерді танып білу; 7.2.1.17 алгебралық бөлшектегі айнымалылардың мүмкін мәндер жиынын табу; 7.2.1.18 алгебралық бөлшектің негізгі қасиетін қолдану: $\frac{ac}{bc} = \frac{a}{b}, b \neq 0, c \neq 0$; 7.2.1.19 алгебралық бөлшектерді қосу және азайтуды орындау; 7.2.1.20 алгебралық бөлшектерді көбейту және бөлуді, дәрежеге шығаруды орындау; 7.2.1.21 құрамында алгебралық бөлшектері бар өрнектерді түрлендіруді орындау		
2. Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары	7.2.2.	8.2.2.	9.2.2.
		8.2.2.1 квадрат теңдеудің анықтамасын білу; 8.2.2.2 квадрат теңдеулердің түрлерін ажырату; 8.2.2.3 квадрат теңдеулерді шешу;	9.2.2.1 екі айнымалысы бар сызықтық және сызықтық емес теңдеулерді ажырату; 9.2.2.2 екі айнымалысы бар сызықтық емес

ЖОБА

		8.2.2.4 Виет теоремасын қолдану; 8.2.2.5 $\|ax^2+bx\|+c=0$; $ax^2+b\|x\|+c=0$ түріндегі теңдеулерді шешу; 8.2.2.6 бөлшек-рационал теңдеулерді шешу; 8.2.2.7 квадрат теңдеулерге келтірілетін теңдеулерді шешу; 8.2.2.8 квадрат теңсіздіктерді шешу; 8.2.2.9 рационал теңсіздіктерді шешу; 8.2.2.10 біреуі сызықтық, екіншісі квадрат теңсіздік болатын екі теңсіздіктен құралған жүйелерді шешу; 8.2.2.11 құрамында екі квадрат теңсіздігі бар жүйелер мен жиынтықтарды шешу	теңдеулер жүйесін шешу; 9.2.2.3 екі айнымалысы бар теңсіздіктерді шешу; 9.2.2.4 екі айнымалысы бар сызықтық емес теңсіздіктер жүйесін шешу
3. Тізбектер және қосындылау	7.2.3.	8.2.3.	9.2.3.
	7.2.3.1 құрамында дәрежесі бар сандар тізбегінің заңдылығын және жетіспейтін мүшелерін анықтау		9.2.3.1 сандар тізбегі туралы түсінік болу; 9.2.3.2 тізбектің n-ші мүшесін табу, мысалы: $\frac{1}{2\cdot3};\frac{1}{3\cdot4};\frac{1}{4\cdot5};\frac{1}{5\cdot6};\ldots;$ 9.2.3.3 математикалық индукция әдісін білу және қолдану; 9.2.3.4 сандар тізбектерінің арасынан

ЖОБА

			арифметикалық және геометриялық прогрессияны ажырату; 9.2.3.5 арифметикалық прогрессиялардың n-ші мүшесін, алғашқы n мүшелерінің қосындысын есептеу формулаларын, сипаттамалық қасиетін білу және қолдану; 9.2.3.6 геометриялық прогрессиялардың n-ші мүшесін, алғашқы n мүшелерінің қосындысын есептеу формулаларын, сипаттамалық қасиетін білу және қолдану; 9.2.3.7 арифметикалық немесе/және геометриялық прогрессияларға байланысты есептер шығару; 9.2.3.8 шексіз кемімелі геометриялық прогрессия қосындысының формуласын периодты ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру үшін қолдану; 9.2.3.9 шексіз кемімелі геометриялық прогрессия қосындысының формуласын есептер шығаруда қолдану
4. Тригонометрия	7.2.4.	8.2.4.	9.2.4.
			9.2.4.1 тригонометриялық функциялардың анықтамаларын білу; 9.2.4.2 бірлік

ЖОБА

			шеңбердегі нүктелердің координаталары ($cos \propto, \sin \propto$) мен тригонометриялық функциялардың өзара байланысын білу; 9.2.4.3 бұрыштардың қосындысы мен айырымының, жарты және қос бұрыштың тригонометриялық формулаларын қорытып шығару және қолдану; 9.2.4.4 келтіру формулаларын қорытып шығару және қолдану; 9.2.4.5 бірлік шеңбердің көмегімен тригонометриялық функциялардың анықталу облысы мен мәндер жиынын табу; 9.2.4.6 бірлік шеңбердің көмегімен тригонометриялық функциялардың жұптылығын (тақтылығын), периодтылығын , бірсарындылығын және таңбатұрақтылық аралықтарын түсіндіру; 9.2.4.7 тригонометриялық функциялардың қосындысы мен айырымын көбейтіндіге және көбейтіндісін қосындыға немесе айырымға түрлендіру формулаларын

ЖОБА

			қорытып шығару және қолдану; 9.2.4.8 тригонометриялық өрнектерді тепе-тең түрлендіруді орындау
3-бөлім. Статистика және ықтималдықтар теориясы			
1. Комбинаторика негіздері	7.3.1.	8.3.1.	9.3.1.
			9.3.1.1 комбинаториканың ережелерін білу (қосу және көбейту ережелері); 9.3.1.2 санның факториалы анықтамасын білу; 9.3.1.3 қайталанбайтын орналастыру, алмастыру және теру анықтамаларын білу; 9.3.1.4 қайталанбайтын орналастыру, алмастыру және теру сандарын есептеу үшін комбинаторика формулаларын білу; 9.3.1.5 қайталанбайтын орналастыру, алмастыру және теру сандарын есептеу үшін комбинаторика формулаларын қолдана отырып есептер шығару; 9.3.1.6 Ньютон биномы формуласын және оның қасиеттерін білу және қолдану
2. Ықтималдықтар теориясының негіздері	7.3.2.	8.3.2.	9.3.2.
			9.3.2.1 оқиға, кездейсоқ оқиға, ақиқат оқиға, мүмкін емес оқиға, қолайлы

ЖОБА

			нәтижелер, тең мүмкіндікті және қарама-қарсы оқиғалар ұғымдарын меңгеру; 9.3.2.2 элементар және элементар емес оқиғаларды ажырату; 9.3.2.3 ықтималдықтың классикалық анықтамасын білу және есептер шығару үшін оны қолдану; 9.3.2.4 ықтималдықтың статистикалық анықтамасын білу; 9.3.2.5 геометриялық ықтималдықты есептер шығаруда қолдану
3. Статистика және деректерді талдау	7.3.3.	8.3.3.	9.3.3.
	7.3.3.1 басты жиынтық, кездейсоқ таңдама, вариациялық қатар, нұсқалық ұғымдарын меңгеру; 7.3.3.2 нұсқалықтың абсолютті және салыстырмалы жиіліктерін есептеу; 7.3.3.3 статистикалық деректерді жинау және оны кесте түрінде көрсету; 7.3.3.4 таңдаманы жиілік кестесі түрінде көрсету; 7.3.3.5 кестедегі деректердің	8.3.3.1 таңдама нәтижелерін жиіліктердің интервалдық кестесі арқылы беру; 8.3.3.2 жиіліктердің интервалдық кестесінің деректерін жиіліктер гистограммасы арқылы беру; 8.3.3.3 жинақталған жиілік анықтамасын білу; 8.3.3.4 статистикалық кестемен, алқаппен, гистограммамен берілген ақпаратты талдау; 8.3.3.5 дисперсия, стандартты ауытқу анықтамаларын	

	дұрыстығын тексеру; 7.3.3.6 таңдама нәтижесін жиілік алқабы түрінде көрсету; 7.3.3.7 кесте немесе жиіліктер алқабы түрінде берілген статистикалық ақпаратты талдау	және оларды есептеу формулаларын білу	
4-бөлім. Математикалық модельдеу мен талдау			
1. Математикалық анализ бастамалары	7.4.1. 7.4.1.1 функция және функцияның графигі ұғымдарын меңгеру; 7.4.1.2 функцияның берілу тәсілдерін білу; 7.4.1.3 функцияның анықталу облысы мен мәндер жиынын табу; 7.4.1.4 $y = kx$ функциясының анықтамасын білу, графигін салу, k коэффициентіне қатысты орналасуын анықтау; 7.4.1.5 $y = kx + b$ түріндегі сызықтық функцияның анықтамасын білу, оның графигін салу және графиктің k және b	8.4.1. 8.4.1.1 $y = \sqrt{x}$ функциясының қасиеттерін білу және оның графигін салу; 8.4.1.2 – $y = a(x - m)^2$, $y = ax^2 + n$ және $y = a(x - m)^2 + n, a \neq 0,$ түрдегі квадраттық функциялардың қасиеттерін білу және графиктерін салу; 8.4.1.3 - $y = ax^2 + bx + c, a \neq 0,$ түріндегі квадраттық функцияның қасиеттерін білу және графигін салу; 8.4.1.4 аргументтің берілген мәндері бойынша функцияның мәндерін табу және функцияның мәні бойынша аргументтің мәнін табу	9.4.1.

	коэффициенттері не қатысты орналасуын анықтау; 7.4.1.6 сызықтық функция графигінің координата осьтерімен қиылысу нүктелерін графикті салмай табу; 7.4.1.7 y = kx + b сызықтық функциясының графигінен k және b таңбаларын анықтау; 7.4.1.8 сызықтық функция графиктерінің өзара орналасуы олардың коэффициенттері не тәуелді болатынын негіздеу; 7.4.1.9 графигі берілген функцияның графигіне параллель немесе қиятын сызықтық функцияның формуласын табу; 7.4.1.10 y= ax^2 $(a \neq 0)$ функциясының графигін салу және оның қасиеттерін білу; 7.4.1.11 $y = ax^3$ $(a \neq 0)$ функциясының графигін салу		

КОБА

	және оның қасиеттерін білу; 7.4.1.12 $y = \frac{k}{x}$ $(k \neq 0)$ функциясының графигін салу және оның қасиеттерін білу		
2.	7.4.2.	8.4.2.	9.4.2.
Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару	7.4.2.1 өте кіші немесе өте үлкен сандармен берілген шамаларға байланысты есептер шығару; 7.4.2.2 мәтінді есептерді теңдеулер және теңсіздіктер құру арқылы шығару; 7.4.2.3 шаршы мен текшенің сызықтық өлшемдерінің өзгеруіне байланысты олардың ауданы мен көлемі қалай өзгеретінін бағалау; 7.4.2.4 екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесін графиктік тәсілмен шешу	8.4.2.1 мәтінді есептерді квадрат теңдеулердің көмегімен шешу; 8.4.2.2 мәтінді есептерді бөлшек-рационал теңдеулердің көмегімен шешу; 8.4.2.3 қолданбалы есептерді шығару үшін квадраттық функцияны қолдану	9.4.2.1 мәтінді есептерді теңдеулер жүйелері арқылы шығару; 9.4.2.2 геометриялық және арифметикалық прогрессияларға байланысты мәтінді есептерді шығару
3.	7.4.3.	8.4.3.	9.4.3.
Математикалық тіл және математикалық модель	7.4.3.1 есеп шарты бойынша математикалық модель құру	8.4.3.1 есеп шарты бойынша математикалық модель құру	9.4.3.1 есеп шарты бойынша математикалық модель құру

3-тарау. «Алгебра» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Алгебра» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

16. «Алгебра» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;

2) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;

3) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат.

Оқу пәнінің мазмұны 8 бөлімді қамтиды: физикалық шамалар мен өлшеулер, механика, жылу физикасы, электр және магнетизм, геометриялық оптика, кванттық физика элементтері, астрономия негіздері, әлемнің қазіргі физикалық бейнесі.

17. 7-сыныпқа арналған «Алгебра» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 5-6 сыныптардағы математика курсын қайталау;

2) «Бүтін көрсеткішті дәреже». Натурал көрсеткішті дәреже және оның қасиеттері. Бүтін көрсеткішті дәреже және оның қасиеттері. Құрамында дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру. Санның стандарт түрі. Өте кіші және өте үлкен сандармен байланысты практикалық есептер шығару. Абсолютті және салыстырмалы қателік;

3) «Көпмүшелер». Бірмүшелер және оларға амалдар қолдану. Көпмүшелер және оларға амалдар қолдану. Бірмүше мен көпмүшені стандарт түрі. Көпмүшені көбейткіштерге жіктеу. Өрнектерді тепе-тең түрлендіру;

4) «Функция. Функцияның графигі». Функция ұғымы. Функцияның графигі. Сызықтық функция және оның графигі. Сызықтық функциялардың графиктерінің өзара орналасуы. Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесін графиктік тәсілмен шешу. y=ax2, y=ax3 және $y = \frac{к}{x}$ (k≠0) түріндегі функциялар, олардың графиктері және қасиеттері;

5) «Статистика элементтері». Бас жиынтық, кездейсоқ таңдама, вариациялық қатар, варианта ұғымдары. Абсолютті жиілік және салыстырмалы жиілік. Жиілік кестесі. Жиілік алқабы;

6) «Қысқаша көбейту формулалары». Екі өрнектің квадраттарының айырымының формуласы. Екі өрнектің қосындысының квадраты және айырымының квадратының формулалары. Екі өрнектің қосындысының кубы және айырымының кубының формулалары. Екі өрнектің кубтарының қосындысы және кубтарының айырымының формулалары. Өрнектерді тепе-тең түрлендіру;

7) «Алгебралық бөлшектер». Алгебралық бөлшектер және оның негізгі қасиеті. Алгебралық бөлшектерді қосу, азайту, көбейту, бөлу және дәрежеге шығару. Алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендіру;

18. 7-сыныптағы алгебра курсын қайталау.

1) 8-сыныпқа арналған алгебра пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

2) 7-сыныптағы алгебра курсын қайталау;

3) «Квадрат түбір және иррационал өрнектер». Иррационал сандар. Нақты

сандар. Квадрат түбір. Квадрат түбірдің жуық мәні. Арифметикалық квадрат түбір. Арифметикалық квадрат түбірдің қасиеттері. Көбейткішті түбір таңбасының алдына шығару. Көбейткішті түбір таңбасының астында енгізу. Бөлшектің бөлімін иррационалдықтан босату. Құрамында квадрат түбірлері бар өрнектерді түрлендіру. $y = \sqrt{x}$ функциясы, оның қасиеттері және графигі;

4) «Квадрат теңдеулер». Квадрат теңдеу. Толымсыз квадрат теңдеулер. Келтірілген квадрат теңдеу. Екімүшенің толық квадратын айыру. Квадрат теңдеу түбірлерінің формулалары. Дискриминант. Виет теоремасы. Виет теоремасына кері теорема. Квадрат үшмүше. Квадрат үшмүшенің түбірі. Квадрат үшмүшені көбейткіштерге жіктеу. Квадрат теңдеуге келтірілетін теңдеулер. Биквадрат теңдеу. Бүтін рационал теңдеу. Бөлшек-рационал теңдеу. Мәтінді есептерді шығару;

5) «Квадраттық функция». Квадраттық функция. y=a(x-m)2, y=ax2+n және y=a(x-m)2+n (a≠0) түріндегі функциялар, олардың қасиеттері және графиктері. y=ax2+bx+c (a≠0) түріндегі квадраттық функция, оның қасиеттері және графигі;

6) «Статистика элементтері». Жиілік. Жиіліктер кестесі. Интервалдық кесте. Гистограмма. Жинақталған жиілік;

7) «Теңсіздіктер». Квадрат теңсіздік. Квадрат теңсіздіктерді квадраттық функцияның графигі арқылы шығару. Рационал теңсіздік. Интервалдар әдісі;

8) 8-сыныптағы алгебра курсын қайталау.

9) 19. 9-сыныпқа арналған алгебра пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

10) 8-сыныптағы алгебра курсын қайталау;

11) «Екі айнымалысы бар теңдеулер, теңсіздіктер және олардың жүйелері». Екі айнымалысы бар сызықты емес теңдеулер. Екі айнымалысы бар сызықтық емес теңдеулер жүйесі. Екі айнымалысы бар сызықтық емес теңдеулер жүйесін шешу. Екі айнымалысы бар сызықтық емес теңдеулер жүйесі көмегімен мәтінді есептер шығару. Екі айнымалысы бар теңсіздіктер. Екі айнымалысы бар теңсіздіктер жүйесі;

12) «Комбинаторика элементтері». Комбинатористиканың негізгі ұғымдары мен ережелері (қосу және көбейту ережелері). Санның факториалы. Қайталанбайтын «орналастыру», «алмастыру» және «теру» ұғымдары. Комбинатористиканың негізгі формулалары. Комбинаторика формулаларын қолдану арқылы есептер шығару. Ньютон биномы және қасиеттері;

13) «Тізбектер». Сандар тізбегі, оның берілу тәсілдері және қасиеттері. Арифметикалық прогрессия. Арифметикалық прогрессияның n-ші мүшесінің формуласы. Арифметикалық прогрессияның алғашқы n мүшесінің қосындысының мәнін есептеу формуласы. Геометриялық прогрессия. Геометриялық прогрессияның n-ші мүшесінің формуласы. Геометриялық прогрессияның алғашқы n мүшесінің қосындысының мәнін есептеу формуласы. Шексіз кемімелі геометриялық прогрессия. Шексіз кемімелі геометриялық прогрессия мүшелерінің қосындысы; Математикалық индукция әдісі;

14) «Тригонометрия». Бұрыш пен доғаның градустық және радиандық өлшемдері. Кез келген бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсі. Бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің мәндері. Тригонометриялық функциялар және олардың қасиеттері. Негізгі

тригонометриялық тепе-теңдіктер. Келтіру формулалары. Екі бұрыштың қосындысы мен айырымының синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің формулалары. Тригонометриялық функциялардың қосбұрышы және жартыбұрышының формулалары. Тригонометриялық функциялардың қосындысы мен айырымын көбейтіндіге түрлендіру формулалары. Тригонометриялық функциялардың көбейтіндісін қосынды немесе айырымға түрлендіру формулалары. Тригонометриялық өрнектерді тепе-тең түрлендіру;

15) «Ықтималдықтар теориясының элементтері». Оқиға, кездейсоқ оқиға, ақиқат оқиға, мүмкін емес оқиға. Элементар оқиғалар. Қолайлы нәтижелер. Тең мүмкіндікті және қарама-қарсы оқиғалар. Ықтималдықтың классикалық анықтамасы;

16) 7-9 сыныптардағы алгебра курсын қайталау.

19. Оқу пәнінің мазмұны төрт бөлімді қамтиды: «Сандар», «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ».

1) «Сандар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
2) Сандар және шамалар туралы түсініктер;
3) Сандарға амалдар қолдану.
4) «Алгебра» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
5) Алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру;
6) Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары;
7) Тізбектер және олардың қосындысы;
8) Тригонометрия.
9) «Статистика және ықтималдықтар теориясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
10) Комбинаторика негіздері;
11) Ықтималдықтар теориясының негіздері;
12) Статистика және деректерді талдау.

«Математикалық модельдеу және анализ» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Математикалық анализ бастамалары;
2) Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару;
3) Математикалық тіл және математикалық модель.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

1-бөлім. Сандар			
1. Сандар және шамалар туралы түсініктер	7.1.1.	8.1.1.	9.1.1.
	7.1.1.1 - сандарды стандарт түрде жазу;	8.1.1.1 - иррационал және нақты сандар ұғымдарын меңгеру; 8.1.1.2 - санның квадрат түбірі және	9.1.1.1 - бұрыштың радиандық өлшемі ұғымын меңгеру; 9.1.1.2 - бірлік шеңбердің бойында

		арифметикалық квадрат түбірі анықтамаларын білу және ұғымдарын ажырату;	$0; \frac{\pi}{2}; \pi; \frac{3\pi}{2}; 2\pi$ сандарын белгілеу;
2. Сандарға амалдар қолдану	7.1.2.	8.1.2.	9.1.2.
	7.1.2.1 - натурал көрсеткішті дәреже анықтамасын және оның қасиеттерін білу; 7.1.2.2 - нөл және бүтін теріс көрсеткішті дәреженің анықтамасын және оның қасиеттерін білу; 7.1.2.3 - натурал көрсеткішті дәреженің қасиеттерін қолдану; 7.1.2.4 - бүтін көрсеткішті дәреженің санды мәнін анықтау және берілген сандарды дәреже түрінде көрсету; 7.1.2.5 - алгебралық өрнектерді ықшамдауда дәрежелердің қасиеттерін қолдану; 7.1.2.6 - стандарт түрде жазылған сандарға арифметикалық амалдар қолдану; 7.1.2.7 - стандарт түрде жазылған сандарды	8.1.2.1 - арифметикалық квадрат түбірдің қасиеттерін қолдану; 8.1.2.2 - квадрат түбірдің мәнін бағалау; 8.1.2.3 - көбейткішті квадрат түбір белгісінің алдына шығару және көбейткішті квадрат түбір белгісінің астына алу; 8.1.2.4 - бөлшек бөлімін иррационалдықтан арылту; 8.1.2.5 - құрамында түбір таңбасы бар өрнектерді түрлендіруді орындау;	9.1.2.1 - градусты радианға және радианды градусқа айналдыру;

ҚОДА

	салыстыру; 7.1.2.8 - шамаларды бір өлшем бірліктен екінші өлшем бірлікке айналдыру және оны стандарт түрде жазу; 7.1.2.9 - шамалардың жуық мәндерін табу және оларды стандарт түрде жазу; 7.1.2.10 – өрнектің жуық мәнінің абсолютті және салыстырмалы қателіктерін табу; 7.1.2.11 - тиімді есептеу үшін қысқаша көбейту формулаларын қолдану;		
2-бөлім. Алгебра			
1. Алгебралық өрнек-тер және түрлен-дірулер	7.2.1.	8.2.1.	9.2.1.
	7.2.1.1 - санды өрнектердің мәндерін табуда бүтін көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану; 7.2.1.2 - бірмүше анықтамасын білу, оның коэффициенті мен дәрежесін табу; 7.2.1.3 - бірмүшені стандарт түрде жазу;	8.2.1.1 - квадрат үшмүшенің түбірі ұғымын меңгеру; 8.2.1.2 - үшмүшеден екімүшенің толық квадратын бөлу; 8.2.1.3 - квадрат үшмүшені көбейткіштерге жіктеу;	

ЖОБА

	7.2.1.4 - бірмүшелерді көбейтуді орындау және бірмүшені көбейткіштердің көбейтіндісі түрінде көрсету; 7.2.1.5 - көпмүше анықтамасын білу және оның дәрежесін табу; 7.2.1.6 - көпмүшені стандарт түрге келтіру; 7.2.1.7 - көпмүшелерді қосу және азайтуды орындау; 7.2.1.8 - көпмүшені бірмүшеге көбейтуді орындау; 7.2.1.9 - көпмүшені көпмүшеге көбейтуді орындау; 7.2.1.10 - $a^2 - b^2 = (a - b)(a + b)$, $(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$ қысқаша көбейту формулаларын білу және қолдану; 7.2.1.11 - $a^3 - b^3 = (a - b)(a^2 \mp ab + b^2)$, $(a \pm b)^3 = a^3 \pm$		

ҚОБА

	$3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$ қысқаша көбейту формулаларын білу және қолдану; 7.2.1.12 - алгебралық өрнектерді ортақ көбейткішті жақша сыртына шығару және топтау тәсілдері арқылы көбейткіштерге жіктеу; 7.2.1.13 - алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендірулерді орындау; 7.2.1.14 - алгебралық өрнектерді қысқаша көбейту формулалары арқылы көбейткіштерге жіктеу; 7.2.1.15 - қысқаша көбейту формулалары арқылы алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендірулерді орындау ; 7.2.1.16 - алгебралық бөлшектерді танып білу; 7.2.1.17 - алгебралық бөлшектегі айнымалылардың		

ЖОБА

	мүмкін мәндер жиынын табу; 7.2.1.18 - алгебралық бөлшектің негізгі қасиетін қолдану: $\frac{ac}{bc} = \frac{a}{b}, b \neq 0, c \neq 0$; 7.2.1.19 - алгебралық бөлшектерді қосу және азайтуды орындау; 7.2.1.20 - алгебралық бөлшектерді көбейту және бөлуді, дәрежеге шығаруды орындау; 7.2.1.21 - құрамында алгебралық бөлшектері бар өрнектерді түрлендіруді орындау;		
2. Теңдеу-лер және теңсіз-діктер, олардың жүйелері және жиын-тықтары	7.2.2.	8.2.2.	9.2.2.
		8.2.2.1 - квадрат теңдеудің анықтамасын білу; 8.2.2.2 - квадрат теңдеулердің түрлерін ажырату; 8.2.2.3 - квадрат теңдеулерді шешу; 8.2.2.4 - Виет теоремасын қолдану; 8.2.2.5 - бөлшек-рационал теңдеулерді шешу; 8.2.2.6 - квадрат теңдеулерге келтірілетін	9.2.2.1 - екі айнымалысы бар сызықтық және сызықтық емес теңдеулерді ажырату; 9.2.2.2 - екі айнымалысы бар сызықтық емес теңдеулер жүйесін шешу; 9.2.2.3 - екі айнымалысы бар теңсіздіктерді шешу; 9.2.2.4 - екі айнымалысы бар сызықтық емес теңсіздіктер жүйесін шешу;

ЖОБА

		теңдеулерді шешу; 8.2.2.7 - квадрат теңсіздіктерді шешу; 8.2.2.8 - рационал теңсіздіктерді шешу;	
3. Тізбектер және қосын дылау	7.2.3.	8.2.3.	9.2.3.
			9.2.3.1 - сандар тізбегі туралы түсінік болу және тізбектерді беру тәсілдерін білу; 9.2.3.2 - сандар тізбектерінің арасынан арифметикалық және геометриялық прогрессияны ажырату; 9.2.3.3 - арифметикалық прогрессияның n-ші мүшесін, алғашқы n мүшелерінің қосындысын есептеу формулаларын, сипаттамалық қасиетін білу және қолдану; 9.2.3.4 – геометриялық прогрессияның n-ші мүшесін, алғашқы n мүшелерінің қосындысын есептеу формулаларын, сипаттамалық қасиетін білу және қолдану; 9.2.3.5 - шексіз кемімелі геометриялық прогрессия қосындысының формуласын қолдану;
4.Триго-нометрия	7.2.4.	8.2.4.	9.2.4.
			9.2.4.1 – кез келген бұрыштың синусының, косинусының, тангенсінің, котангенсінің анықтамаларын білу; 9.2.4.2 – негізгі

ЖОБА

			тригонометриялық тепе-теңдіктерді білу және қолдану; 9.2.4.3 - бұрыштардың қосындысы мен айырымының, жарты және қос бұрыштың тригонометриялық формулаларын білу және қолдану; 9.2.4.4 - келтіру формулаларын білу және қолдану; 9.2.4.5 - тригонометриялық функциялардың қосындысы мен айырымын көбейтіндіге және көбейтіндісін қосындыға немесе айырымға түрлендіру формулаларын білу және қолдану; 9.2.4.6 - тригонометриялық өрнектерді тепе-тең түрлендіруді орындау;
3-бөлім. Статистика және ықтималдықтар теориясы			
1. Комби-натори-ка негіздері	7.3.1.	8.3.1.	9.3.1.
			9.3.1.1 - комбинатори-каның ережелерін білу (қосу және көбейту ережелері); 9.3.1.2 - санның факториалы анықтамасын білу; 9.3.1.3 - қайталанбайтын орналастыру, алмастыру және теру анықтамаларын білу; 9.3.1.4 - қайталанбайтын орналастыру, алмастыру және теру сандарын есептеу үшін комбинаторика

ЖОБА

			формулаларын білу; 9.3.1.5 – Ньютон биномының формуласын білу және қолдану
2. Ықтималдықтар теориясының негіздері	7.3.2.	8.3.2.	9.3.2.
			9.3.2.1 - оқиға, кездейсоқ оқиға, ақиқат оқиға, мүмкін емес оқиға, қолайлы нәтижелер, тең мүмкіндікті және қарама-қарсы оқиғалар ұғымдарын меңгеру; 9.3.2.2 - элементар және элементар емес оқиғаларды ажырату; 9.3.2.3 - ықтималдықтың классикалық анықтамасын білу және есептер шығару үшін оны қолдану;
3. Статистика және деректерді талдау	7.3.3.	8.3.3.	9.3.3.
	7.3.3.1 - басты жиынтық, кездейсоқ таңдама, вариациялық қатар, нұсқалық ұғымдарын меңгеру; 7.3.3.2 - нұсқалықтың абсолютті және салыстырмалы жиіліктерін есептеу; 7.3.3.3 - статистикалық деректерді жинау және оны кесте түрінде көрсету; 7.3.3.4 - таңдаманы жиілік кестесі түрінде көрсету 7.3.3.5 - кестедегі деректердің	8.3.3.1 - таңдама нәтижелерін жиіліктердің интервалдық кестесі арқылы беру; 8.3.3.2 - жиіліктердің интервалдық кестесінің деректерін жиіліктер гистограммасы арқылы беру; 8.3.3.3 - жинақталған жиілік анықтамасын білу; 8.3.3.4 - статистикалық кестемен, алқаппен, гистограммамен берілген ақпаратты талдау;	

	дұрыстығын тексеру; 7.3.3.6 - таңдама нәтижесін жиілік алқабы түрінде көрсету; 7.3.3.7 - кесте немесе жиіліктер алқабы түрінде берілген статистикалық ақпаратты талдау;		
4-бөлім. Математикалық модельдеу мен талдау			
1.Мате-Матика-лық анализ бастама-лары	7.4.1.	8.4.1.	9.4.1.
	7.4.1.1 - функция және функцияның графигі ұғымдарын меңгеру; 7.4.1.2 - функцияның берілу тәсілдерін білу; 7.4.1.3 - функцияның анықталу облысы мен мәндер жиынын табу; 7.4.1.4 - $y = kx + b$ түріндегі сызықтық функцияның анықтамасын білу, оның графигін салу және графиктің k және b коэффициенттеріне қатысты	8.4.1.1 - $y = \sqrt{x}$ функциясының қасиеттерін білу және оның графигін салу; 8.4.1.2 – $y = a(x - m)^2$, $y = ax^2 + n$ және $y = a(x - m)^2 + n, a \neq 0$, түрдегі квадраттық функциялардың қасиеттерін білу және графиктерін салу; 8.4.1.3 - $y = ax^2 + bx + c, a \neq 0$, түріндегі квадраттық функцияның қасиеттерін білу және графигін салу; 8.4.1.4 - аргументтің берілген мәндері	

	орналасуын анықтау; 7.4.1.5 - сызықтық функция графигінің координата осьтерімен қиылысу нүктелерін табу; 7.4.1.6 - y = kx + b сызықтық функциясының графигінен k және b таңбаларын анықтау; 7.4.1.7 - коэффициенттері не байланысты сызықтық функция графиктерінің өзара орналасуын ажырату; 7.4.1.8 - графигі берілген функцияның графигіне параллель немесе қиятын сызықтық функцияны формуламен беру; 7.4.1.9 - y= ax^2 $(a \neq 0)$ функциясының графигін салу және оның қасиеттерін білу; 7.4.1.10 - $y = ax^3$ $(a \neq 0)$ функциясының графигін салу және оның қасиеттерін білу; 7.4.1.11 –	бойынша функцияның мәндерін табу және функцияның мәні бойынша аргументтің мәнін табу;	

ҚОБА

	$y = \frac{k}{x}$ $(k \neq 0)$ функциясының графигін салу және оның қасиеттерін білу;		
2. Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару	7.4.2.	8.4.2.	9.4.2.
	7.4.2.3 - екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесін графиктік тәсілмен шешу;	8.4.2.1 - мәтінді есептерді квадрат теңдеулердің көмегімен шешу; 8.4.2.2 - мәтінді есептерді бөлшек-рационал теңдеулердің көмегімен шешу;	9.4.2.1 - мәтінді есептерді теңдеулер жүйелері арқылы шығару;
3. Математикалық тіл және математикалық модель	7.4.3.	8.4.3.	9.4.3.
		8.4.3.1 - есеп шарты бойынша математикалық модель құру;	9.4.3.1 - есеп шарты бойынша математикалық модель құру;

20. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

21. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Алгебра» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Алгебра» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 7-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
5-6-сыныптардағы математика курсын қайталау		
Бүтін көрсеткішті дәреже	Натурал көрсеткішті дәреже және оның қасиеттері	7.1.2.1 - натурал көрсеткішті дәреже анықтамасын және оның қасиеттерін білу; 7.1.2.3 - натурал көрсеткішті

		дәреженің қасиеттерін қолдану;
	Бүтін көрсеткішті дәреже және оның қасиеттері	7.1.2.2 - нөл және бүтін теріс көрсеткішті дәреженің анықтамасын және оның қасиеттерін білу; 7.1.2.4 - бүтін көрсеткішті дәреженің санды мәнін анықтау және берілген сандарды дәреже түрінде көрсету; 7.2.1.1 - санды өрнектердің мәндерін табуда бүтін көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану;
	Құрамында дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру	7.1.2.5 - алгебралық өрнектерді ықшамдауда дәрежелердің қасиеттерін қолдану;
	Санның стандарт түрі	7.1.1.1 - сандарды стандарт түрде жазу; 7.1.2.6 - стандарт түрде жазылған сандарға арифметикалық амалдар қолдану; 7.1.2.7 - стандарт түрде жазылған сандарды салыстыру; 7.1.2.8 - шамаларды бір өлшем бірліктен екінші өлшем бірлікке айналдыру және оны стандарт түрде жазу; 7.1.2.9 - шамалардың жуық мәндерін табу және оларды стандарт түрде жазу; 7.1.2.10 – өрнектің жуық мәнінің абсолютті және салыстырмалы қателіктерін табу;
Көпмүшелер	Бірмүшелер және оларға амалдар қолдану. Бірмүшенің дәрежесі және стандарт түрі	7.2.1.2 - бірмүше анықтамасын білу, оның коэффициенті мен дәрежесін табу; 7.2.1.3 - бірмүшені стандарт түрде жазу; 7.2.1.4 - бірмүшелерді көбейтуді орындау және бірмүшені көбейткіштердің көбейтіндісі түрінде көрсету;
	Көпмүшелер. Көпмүшенің дәрежесі және стандарт түрі	7.2.1.5 - көпмүше анықтамасын білу және оның дәрежесін табу; 7.2.1.6 - көпмүшені стандарт түрге келтіру -
	Көпмүшелерге амалдар	7.2.1.7 - көпмүшелерді қосу және

ЖОБА

	қолдану	азайтуды орындау; 7.2.1.8 - көпмүшені бірмүшеге көбейтуді орындау; 7.2.1.9 - көпмүшені көпмүшеге көбейтуді орындау;
	Көпмүшені көбейткіштерге жіктеу	7.2.1.12 - алгебралық өрнектерді ортақ көбейткішті жақша сыртына шығару және топтау тәсілдері арқылы көбейткіштерге жіктеу;
	Өрнектерді тепе-тең түрлендіру	7.2.1.13 - алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендірулерді орындау;
2-тоқсан		
Функция. Функцияның графигі	Функция және функцияның графигі	7.4.1.1 - функция және функцияның графигі ұғымдарын меңгеру; 7.4.1.2 - функцияның берілу тәсілдерін білу; 7.4.1.3 - функцияның анықталу облысы мен мәндер жиынын табу;
	Сызықтық функция және оның графигі	7.4.1.4 - $y = kx + b$ түріндегі сызықтық функцияның анықтамасын білу, оның графигін салу және графиктің k және b коэффициенттеріне қатысты орналасуын анықтау; 7.4.1.5 - сызықтық функция графигінің координата осьтерімен қиылысу нүктелерін графикті салмай табу; 7.4.1.6 - y = kx + b сызықтық функциясының графигінен k және b таңбаларын анықтау;
	Сызықтық функциялардың графиктерінің өзара орналасуы	7.4.1.7 - коэффициенттеріне байланысты сызықтық функция графиктерінің өзара орналасуын ажырату; 7.4.1.8 - графигі берілген функцияның графигіне параллель немесе қиятын сызықтық функцияны формуламен беру
	Екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесін графиктік тәсілмен шешу	7.4.2.3 - екі айнымалысы бар сызықтық теңдеулер жүйесін графиктік тәсілмен шешу;

ЖОБА

	y=ax2, y=ax3 және $y = \frac{к}{x}$ (k≠0) түріндегі функциялар, олардың графиктері және қасиеттері	7.4.1.9 - $y= ax^2$ $(a \neq 0)$ функциясының графигін салу және оның қасиеттерін білу; 7.4.1.10 - $y = ax^3$ $(a \neq 0)$ функциясының графигін салу және оның қасиеттерін білу; 7.4.1.11 - $y = \frac{k}{x}$ $(k \neq 0)$ функциясының графигін салу және оның қасиеттерін білу;
Статистика элементтері	Вариациялық қатар	7.3.3.1 - басты жиынтық, кездейсоқ таңдама, вариациялық қатар, нұсқалық ұғымдарын меңгеру;
	Абсолютті жиілік және салыстырмалы жиілік. Жиілік кестесі	7.3.3.2 - нұсқалықтың абсолютті және салыстырмалы жиіліктерін есептеу; 7.3.3.3 - статистикалық деректерді жинау және оны кесте түрінде көрсету; 7.3.3.4 - таңдаманы жиілік кестесі түрінде көрсету 7.3.3.5 - кестедегі деректердің дұрыстығын тексеру;
	Жиілік алқабы	7.3.3.6 - таңдама нәтижесін жиілік алқабы түрінде көрсету; 7.3.3.7 - кесте немесе жиіліктер алқабы түрінде берілген статистикалық ақпаратты талдау;
3-тоқсан		
Қысқаша көбейту формулалары	Қысқаша көбейту формулалары	7.2.1.10 - $a^2 - b^2 = (a - b)(a + b)$, $(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$ қысқаша көбейту формулаларын білу және қолдану; 7.2.1.11 - $a^3 - b^3 = (a - b)(a^2 \mp ab + b^2)$, $(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$ қысқаша көбейту формулаларын білу және қолдану;
	Қысқаша көбейту формулаларының көмегімен өрнектерді түрлендіру	7.1.2.9 - тиімді есептеу үшін қысқаша көбейту формулаларын қолдану; 7.2.1.14 - алгебралық өрнектерді қысқаша көбейту формулалары арқылы көбейткіштерге жіктеу;

ЖОБА

		7.2.1.15 - қысқаша көбейту формулалары арқылы алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендірулерді орындау ;
4-тоқсан		
Алгебралық бөлшектер	Алгебралық бөлшек және оның негізгі қасиеті	7.2.1.16 - алгебралық бөлшектерді танып білу; 7.2.1.17 - алгебралық бөлшектегі айнымалылардың мүмкін мәндер жиынын табу; 7.2.1.18 - алгебралық бөлшектің негізгі қасиетін қолдану: $\frac{ac}{bc} = \frac{a}{b}, b \neq 0, c \neq 0$;
	Алгебралық бөлшектерге амалдар қолдану	7.2.1.19 - алгебралық бөлшектерді қосу және азайтуды орындау; 7.2.1.20 - алгебралық бөлшектерді көбейту және бөлуді, дәрежеге шығаруды орындау;
	Алгебралық өрнектерді тепе-тең түрлендіру	7.2.1.21 - құрамында алгебралық бөлшектері бар өрнектерді түрлендіруді орындау;
7-сыныптағы алгебра курсын қайталау		

2) 8-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-сыныптағы алгебра курсын қайталау		
Квадрат түбір және иррационал өрнек	Нақты сандар	8.1.1.1 - иррационал және нақты сандар ұғымдарын меңгеру;
	Квадрат түбір	8.1.1.2 - санның квадрат түбірі және арифметикалық квадрат түбірі анықтамаларын білу және ұғымдарын ажырату; 8.1.2.1 - арифметикалық квадрат түбірдің қасиеттерін қолдану; 8.1.2.2 - квадрат түбірдің мәнін бағалау;
	Құрамында квадрат түбірлері бар өрнектерді түрлендіру	8.1.2.3 - көбейткішті квадрат түбір белгісінің алдына шығару және көбейткішті квадрат түбір белгісінің астына алу ; 8.1.2.4 - бөлшек бөлімін иррационалдықтан арылту; 8.1.2.5 - құрамында түбір таңбасы бар өрнектерді түрлендіруді

		орындау;
	$y = \sqrt{x}$ функциясы, оның графигі және қасиеттері	8.4.1.1 - $y = \sqrt{x}$ функциясының қасиеттерін білу және оның графигін салу; 8.4.1.4 - аргументтің берілген мәндері бойынша функцияның мәндерін табу және функцияның мәні бойынша аргументтің мәнін табу;
2-тоқсан		
Квадрат теңдеулер	Квадрат теңдеу	8.2.2.1 - квадрат теңдеудің анықтамасын білу; 8.2.2.2 - квадрат теңдеулердің түрлерін ажырату;
	Квадрат теңдеулерді шешу	8.2.2.3 - квадрат теңдеулерді шешу; 8.2.2.4 - Виет теоремасын қолдану;
	Квадрат үшмүше	8.2.1.1 - квадрат үшмүшенің түбірі ұғымын меңгеру; 8.2.1.2 - үшмүшеден екімүшенің толық квадратын бөлу; 8.2.1.3 - квадрат үшмүшені көбейткіштерге жіктеу;
	Теңдеулерді шешу	8.2.2.5 - бөлшек-рационал теңдеулерді шешу; 8.2.2.6 - квадрат теңдеулерге келтірілетін теңдеулерді шешу;
3-тоқсан		
Квадрат теңдеулер	Мәтінді есептерді шығару	8.4.3.1 - есеп шарты бойынша математикалық модель құру; 8.4.2.1 - мәтінді есептерді квадрат теңдеулердің көмегімен шешу; 8.4.2.2 - мәтінді есептерді бөлшек-рационал теңдеулердің көмегімен шешу;
Квадраттық функция	Квадраттық функция және оның графигі	8.4.1.2 - $y = a(x - m)^2, y = ax^2 + n$ және $y = a(x - m)^2 + n, a \neq 0,$ түрдегі квадраттық функциялардың қасиеттерін білу және графиктерін салу; 8.4.1.3 - $y = ax^2 + bx + c, a \neq 0,$ түріндегі квадраттық функцияның қасиеттерін білу және графигін салу;

ЖОБА

		8.4.1.4 - аргументтің берілген мәндері бойынша функцияның мәндерін табу және функцияның мәні бойынша аргументтің мәнін табу;
Статистика элементтері	Жиілік алқабы, жиілік гистограммасы	8.3.3.1 - таңдама нәтижелерін жиіліктердің интервалдық кестесі арқылы беру; 8.3.3.2 - жиіліктердің интервалдық кестесінің деректерін жиіліктер гистограммасы арқылы беру;
	Орта мән. Дисперсия. Стандартты ауытқу	8.3.3.3 - жинақталған жиілік анықтамасын білу; 8.3.3.4 - статистикалық кестемен, алқаппен, гистограммамен берілген ақпаратты талдау;
4-тоқсан		
Теңсіздіктер	Квадрат теңсіздік	8.2.2.7 - квадрат теңсіздіктерді шешу;
	Рационал теңсіздік	8.2.2.8 - рационал теңсіздіктерді шешу;
8-сыныптағы алгебра курсын қайталау		

3) 9-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
8-сыныптағы алгебра курсын қайталау		
Екі айнымалысы бар теңдеулер, теңсіздіктер, және олардың жүйелері	Екі айнымалысы бар сызықтық емес теңдеулер және олардың жүйелері	9.2.2.1 - екі айнымалысы бар сызықтық және сызықтық емес теңдеулерді ажырату; 9.2.2.2 - екі айнымалысы бар сызықтық емес теңдеулер жүйесін шешу; 9.4.3.1 - есеп шарты бойынша математикалық модель құру; 9.4.2.1 - мәтінді есептерді теңдеулер жүйелері арқылы шығару;
	Екі айнымалысы бар теңсіздіктер	9.2.2.3 - екі айнымалысы бар теңсіздіктерді шешу;
	Екі айнымалысы бар сызықтық емес теңсіздіктер жүйелері	9.2.2.4 - екі айнымалысы бар сызықтық емес теңсіздіктер жүйесін шешу;

Комбинаторика элементтері	Комбинаториканың негізгі ұғымдары мен ережелері (қосу және көбейту ережелері)	9.3.1.1 - комбинаториканың ережелерін білу (қосу және көбейту ережелері); 9.3.1.2 - санның факториалы анықтамасын білу; 9.3.1.3 - қайталанбайтын орналастыру, алмастыру және теру анықтамаларын білу; 9.3.1.4 - қайталанбайтын орналастыру, алмастыру және теру сандарын есептеу үшін комбинаторика формулаларын білу; 9.3.1.5 – Ньютон биномының формуласын білу және қолдану;
2-тоқсан		
Тізбектер	Сандар тізбегі, оның берілу тәсілдері және қасиеттері	9.2.3.1 - сандар тізбегі туралы түсінік болу және тізбектің берілу тәсілдерін білу;
	Арифметикалық және геометриялық прогрессиялар	9.2.3.2 - сандар тізбектерінің арасынан арифметикалық және геометриялық прогрессияны ажырату; 9.2.3.3 - арифметикалық прогрессиялардың n-ші мүшесін, алғашқы n мүшелерінің қосындысын есептеу формулаларын, сипаттамалық қасиетін білу және қолдану; 9.2.3.4 - геометриялық прогрессиялардың n-ші мүшесін, алғашқы n мүшелерінің қосындысын есептеу формулаларын, сипаттамалық қасиетін білу және қолдану;
	Шексіз кемімелі геометриялық прогрессия	9.2.3.5 - шексіз кемімелі геометриялық прогрессия қосындысының формуласын периодты ондық бөлшекті жай бөлшекке айналдыру үшін қолдану;
3-тоқсан		
Тригонометрия	Бұрыш пен доғаның градустық және радиандық өлшемдері	9.1.1.1 - бұрыштың радиандық өлшемі ұғымын меңгеру; 9.1.2.1 - градусты радианға және радианды градусқа айналдыру; 9.1.1.2 - бірлік шеңбердің бойында

ЖОБА

		$0; \frac{\pi}{2}; \pi; \frac{3\pi}{2}; 2\pi$ сандарын белгілеу;
	Кез келген бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсі. Бұрыш синусының, косинусының, тангенсінің және котангенсінің мәндері	9.2.4.1 - Кез келген бұрыштың синусының, косинусының, тангенсінің және котангенсінің анықтамаларын білу;
	Тригонометрия формулалары	9.2.4.2 – негізгі тригонометриялық тепе-теңдіктерді білу және қолдану; 9.2.4.3 - бұрыштардың қосындысы мен айырымының, жарты және қос бұрыштың тригонометриялық формулаларын білу және қолдану; 9.2.4.4 - келтіру формулаларын білу және қолдану;
4-тоқсан		
Тригонометрия	Тригонометрия формулалары	9.2.4.5 - тригонометриялық функциялардың қосындысы мен айырымын көбейтіндіге және көбейтіндісін қосындыға немесе айырымға түрлендіру формулаларын білу және қолдану;
	Тригонометриялық өрнектерді тепе-тең түрлендіру	9.2.4.6 - тригонометриялық өрнектерді тепе-тең түрлендіруді орындау;
Ықтималдықтар теориясының элементтері	Ықтималдықтар теориясының негіздері	9.3.2.1 - оқиға, кездейсоқ оқиға, ақиқат оқиға, мүмкін емес оқиға, қолайлы нәтижелер, тең мүмкіндікті және қарама-қарсы оқиғалар ұғымдарын меңгеру; 9.3.2.2 - элементар және элементар емес оқиғаларды ажырату; 9.3.2.3 - ықтималдықтың классикалық анықтамасын білу және есептер шығару үшін оны қолдану;
7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау		

ҚОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
54-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Оқу бағдарламасының мақсаты – «Геометрия» пәнінің мазмұнын сапалы игеруді қамтамасыз ету, оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру, сонымен қатар басқа пәндермен кіріктіре отырып, жалпы адами құндылықтар негізінде және ұлттық мәдениеттің озық салт-дәстүрлері арқылы оқушылардың зияткерлік деңгейін дамыту.

3. Міндеттері:

21) «Геометриялық фигуралар туралы түсінік», «Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы», «Метрикалық қатыстар», «Векторлар және түрлендірулер» бөлімшелері бойынша математикалық білім және дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

22) әртүрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде математикалық тілді және негізгі математикалық заңдарды қолдануға, санды қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге мүмкіндік беру;

23) есептерді шешу мақсатында оқушылардың білімдерін математикалық модельдерді құруға және керісінше, шынайы процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді түсіндіруге бағыттау;

24) өздігінен оқуға және болашақ таңдаған мамандығы бойынша білімін жалғастыруға қажетті физика, химия, биология және басқа да теориялық облыстарда зерттеулер мен есептерді шешу үшін және практикалық іс-әрекеттерінде математикалық әдістерді қолданудың қарапайым дағдыларын қалыптастыру;

25) практикалық есептерді шешуде, алынған нәтижелерді бағалау мен анықтылығын орнатуда лайықты математикалық әдістерді таңдап алу үшін логикалық және сыни тұрғыдан ойлауын, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

26) коммуникативтік дағдыларын, оның ішінде, ақпаратты дұрыс және сауатты түрде беру, сонымен қатар әртүрлі ақпарат көздерінен, басылымдар мен электрондық құралдардан алынған ақпаратты қолдану қабілетін дамыту;

27) өздігінен және топта жұмыс істеуде қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, бастамашылдық, табандылық, шыдамдылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

28) математиканың даму тарихымен, математикалық ұғымдардың пайда болу тарихымен таныстыру;

29) қоғамдық ілгерілеу үшін математиканың маңыздылығын түсінуін қамтамасыз ету;

30) математика оқыту процесінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (бұдан әрі - АКТ) қолдану дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұны

4. «Геометрия» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 7-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты (төмендетілген оқу жүктемесімен аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты);

2) 8-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты (төмендетілген оқу жүктемесімен аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты);

3) 9-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты (төмендетілген оқу жүктемесімен аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты) құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. 7-сыныпқа арналған геометрия пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

9) «Геометрияның алғашқы мәліметтері». Геометрияның негізгі ұғымдары. Геометрияның қарапайым фигуралары. Аксиома және теорема. Фигуралардың теңдігі. Теореманы дәлелдеу. Дәлелдеудің кері жору әдісі. Сыбайлас және вертикаль бұрыштар және олардың қасиеттері. Бұрыштың биссектрисасы. Перпендикуляр;

10) «Үшбұрыштар». Үшбұрыш және оның түрлері. Үшбұрыштардың теңдігі. Үшбұрыштардың теңдігінің белгілері. Теңбүйірлі үшбұрыш. Үшбұрыштың биссектрисасы, медианасы және биіктігі, орта сызығы;

11) «Түзулердің өзара орналасуы». Екі түзуді қиюшымен қиғанда пайда болған бұрыштар. Түзулердің параллельдік белгілері. Параллель түзулердің қасиеттері. Үшбұрыштардың бұрыштарының қосындысы. Үшбұрыштың сыртқы бұрышы. Үшбұрыштардың теңсіздігі. Тікбұрышты үшбұрыштың теңдік белгілері.

Тік бұрышты үшбұрыштың қасиеттері. Перпендикуляр түзулер. Көлбеу және оның проекциясы. Түзуге жүргізілген перпендикулярдың біреу ғана болуы;

12) «Шеңбер. Геометриялық салулар». Шеңбер, дөңгелек және оның элементтері мен бөліктері. Центрлік бұрыш. Түзу мен шеңбердің өзара орналасуы. Екі шеңбердің өзара орналасуы. Шеңберге жүргізілген жанама. Шеңберге жүргізілген жанамалардың қасиеттері. Үшбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлер. Салу есептері;

13) 7-сыныптағы геометрия курсын қайталау.

6. 8-сыныпқа арналған геометрия пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

8) 7-сыныптағы геометрия курсын қайталау;

9) «Көпбұрыштар. Төртбұрыштарды зерттеу». Көпбұрыш. Дөңес көпбұрыш. Көпбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындысы. Көпбұрыштың сыртқы бұрышы. Көпбұрыштың сыртқы бұрыштарының қосындысы. Параллелограмм және оның қасиеттері. Параллелограмның белгілері. Тіктөртбұрыш, ромб және шаршы, олардың қасиеттері және белгілері. Фалес теоремасы. Пропорционал кесінділер. Трапеция. Тікбұрышты және теңбүйірлі трапециялар, олардың қасиеттері. Үшбұрыштың орта сызығы. Трапецияның орта сызығы. Үшбұрыштың тамаша нүктелері. Үшбұрыштың медианаларының қасиеті;

10) «Тікбұрышты үшбұрыштың қабырғалары мен бұрыштары арасындағы қатыстар». Тікбұрышты үшбұрыштағы сүйір бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсі. Пифагор теоремасы. Негізгі тригонометриялық тепе-теңдіктер және оның салдары. Синус, косинус, тангенс және котангенстің $30^0, 45^0, 60^0$ бұрыштарындағы мәндері. Тікбұрышты үшбұрыштарды шешу. α және $(90^0 - \alpha)$ бұрыштарының тригонометриялық функциялары;

11) «Аудан». Аудан ұғымы. Тең шамалас және тең құрамдас фигуралар. Шаршының, тіктөртбұрыштың, параллелограммның, ромбтың, үшбұрыштың және трапецияның аудандары;

12) «Жазықтықтағы тікбұрышты координаталар жүйесі. Жазықтықтағы нүктенің координаталары. Кесінді ортасының координаталары. Екі нүктенің арақашықтығы. Шеңбердің теңдеуі. Түзудің теңдеуі. Теңдеулерімен берілген түзулер мен шеңберлердің өзара орналасуы. Координаталарды есептер шығаруда қолдану;

13) 8-сыныптағы геометрия курсын қайталау.

7. 9-сыныпқа арналған геометрия пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

8) 8-сыныптағы геометрия курсын қайталау;

9) «Жазықтықтағы векторлар». Вектор ұғымы. Нөлдік вектор. Бірлік вектор. Коллинеар векторлар. Вектордың ұзындығы (модулі). Векторлардың теңдігі. Векторларды қосу және оның қасиеттері, векторларды азайту, векторды санға көбейту. Жазықтықтағы векторды екі коллинеар емес векторлар бойынша жіктеу. Вектордың координаталары. Координаталық түрде берілген векторларға амалдар қолдану. Векторлардың коллинеарлық белгісі. Нүктенің радиус-векторы. Жазықтықтағы нүктелердің координаталары мен векторлардың координаталары арасындағы байланыс. Векторлардың арасындағы бұрыш. Векторлардың скалярлық көбейтіндісі. Векторларды есептерді шығаруда қолдану;

10) «Жазықтықта түрлендіру». Жазықтықты түрлендіру, қозғалыс және оның қасиеттері. Түрлендірулердің композициясы (көбейтіндісі). Фигуралардың теңдігі және оның қасиеттері. Жазықтықтағы қозғалыстар – осьтік және центрлік симметриялар, параллель көшіру, бұру. Гомотетия, ұқсастық түрлендіру және оның қасиеттері. Ұқсас фигуралар. Үшбұрыштар ұқсастығының белгілері. Тікбұрышты үшбұрыштардың ұқсастығы;

11) «Үшбұрыштарды шешу». Синустар және косинустар теоремалары. Үшбұрыштарды шешу. Практикалық мазмұнды есептерді шешу. Шеңберге іштей немесе сырттай сызылған үшбұрыштың ауданын пайдаланып шеңбердің радиусын табу формулалары;

12) «Шеңбер. Дұрыс көпбұрыштар». Іштей сызылған бұрыш және оның қасиеттері. Шеңбердің хордалары мен қиюшы кесінділерінің пропорционалдығы туралы теорема. Шеңберге іштей және сырттай сызылған төртбұрыштар. Дұрыс көпбұрыштар және олардың қасиеттері. Шеңбер доғасының ұзындығы. Сектор мен сегмент ауданы. Іштей және сырттай сызылған шеңберлердің радиустарын көпбұрыштың қабырғаларымен, периметрімен және ауданымен байланыстыратын формулалар. Дұрыс көпбұрыштарды салу;

13) 7-9 сыныптардағы геометрия курсын қайталау.

8. «Геометрия» оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады. Әр бөлімше ішінде тізбектеліп жазылған оқыту мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

9. Оқу пәнінің мазмұны бір бөлімді қамтиды: «Геометрия».

10. «Геометрия» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) геометриялық фигуралар туралы түсінік;
2) геометриялық фигуралардың өзара орналасуы;
3) метрикалық қатыстар;
4) векторлар және түрлендірулер.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада, оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 7.2.1.4. кодында «7» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

12. Білім алушыларға қойылатын мақсаттар:

1-бөлім. Геометрия			
1. Геометриялық фигура	7.1.1.	8.1.1.	9.1.1.
	7.1.1.1 планиметрияның негізгі фигураларын білу: нүкте, түзу; 7.1.1.2 нүктелер мен түзулердің тиістілік аксиомаларын білу	8.1.1.1 көпбұрыш, дөңес көпбұрыш,	9.1.1.1 доға ұзындығының формуласын қорытып

лар туралы түсінік	және қолдану; 7.1.1.3 аксиоманың теоремадан айырмашылығын түсіну: теореманың шарты мен қорытындысын ажырату; 7.1.1.4 теоремаларды дәлелдеу әдістерін білу: тура дәлелдеу және «кері жору» әдістері; 7.1.1.5 кесінді, сәуле, бұрыш, үшбұрыш, жарты жазықтық анықтамаларын білу; 7.1.1.6 кесінділер мен бұрыштарды өлшеу аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.7 тең фигуралардың анықтамасы мен қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.1.8 кесінділер мен бұрыштарды салу аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.9 сыбайлас және вертикаль бұрыштардың анықтамаларын білу; 7.1.1.10 сыбайлас және вертикаль бұрыштардың қасиеттерін дәлелдеу және қолдану; 7.1.1.11 берілген үшбұрышқа тең үшбұрыштың бар болуы аксиомасын білу; 7.1.1.12 үшбұрыштың медианасы, биссектрисасы, биіктігі, орта перпендикуляры, орта сызығы анықтамаларын білу және оларды салу; 7.1.1.13 үшбұрыштардың түрлерін ажырату; 7.1.1.14 теңқабырғалы, теңбүйірлі, тікбұрышты үшбұрыштардың элементтерін білу; 7.1.1.15 сүйір бұрышты, доғал бұрышты және тікбұрышты үшбұрыштардың биіктіктерінің	көпбұрыш элементтері анықтамаларын білу; 8.1.1.2 көпбұрыш тың ішкі бұрыштарының қосындыларын ың және сыртқы бұрыштарының қосындыларын ың формулаларын қорытып шығару; 8.1.1.3 параллелограм м анықтамасын білу; 8.1.1.4 параллелограм м қасиеттерін қорытып шығару және қолдану; 8.1.1.5 параллелограм м белгілерін қорытып шығару және қолдану; 8.1.1.6 тіктөртбұрыш, ромб, шаршы анықтамаларын білу және олардың қасиеттері мен белгілерін қорытып шығару; 8.1.1.7 Фалес теоремасын	шығару және қолдану; 9.1.1.2 сектор мен сегмент ауданының формулаларын қорытып шығару және қолдану; 9.1.1.3 іштей сызылған бұрыш анықтамасын және оның қасиеттерін білу; 9.1.1.4 дөңгелектегі кесінділердің пропорционалды лығы туралы теоремаларды білу және қолдану

	орналасуын салыстыру; 7.1.1.16 үшбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындысы туралы теорема мен оның салдарларын дәлелдеу; 7.1.1.17 үшбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындысы туралы теорема мен оның салдарларын есептер шығаруда қолдану; 7.1.1.18 үшбұрыштың сыртқы бұрышының анықтамасын білу және үшбұрыштың сыртқы бұрышы туралы теореманы дәлелдеу; 7.1.1.19 үшбұрыштың сыртқы бұрышы туралы теореманы қолдану; 7.1.1.20 үшбұрыштың бұрыштары мен қабырғалары арасындағы қатысты білу және есептер шығаруда қолдану; 7.1.1.21 үшбұрыштар теңдігінің белгілерін білу және дәлелдеу; 7.1.1.22 үшбұрыштар теңдігінің белгілерін есептер шығару мен дәлелдеулерде қолдану; 7.1.1.23 теңбүйірлі үшбұрыштың белгілері мен қасиеттерін қолдану; 7.1.1.24 теңқабырғалы үшбұрыштың қасиеттерін есептер шығаруда қолдану; 7.1.1.25 тікбұрышты үшбұрыштар теңдігінің белгілерін дәлелдеу; 7.1.1.26 тікбұрышты үшбұрыштар теңдігінің белгілерін есептер шығаруда қолдану; 7.1.1.27 тікбұрышты үшбұрыштың қасиеттерін қолдану; 7.1.1.28 шеңбер мен дөңгелектің және олардың элементтерінің (центр, радиус, диаметр, хорда)	білу және қолдану; 8.1.1.8 пропорционал кесінділер туралы теоремаларды білу және қолдану; 8.1.1.9 циркуль мен сызғыштың көмегімен кесіндіні бірдей n бөлікке бөлу; 8.1.1.10 пропорционал кесінділерді салу; 8.1.1.11 трапецияның анықтамасын, түрлерін және қасиеттерін білу; 8.1.1.12 үшбұрыштың орта сызығының қасиетін дәлелдеу және қолдану; 8.1.1.13 трапецияның орта сызығының қасиетін дәлелдеу және қолдану	

	анықтамаларын білу; 7.1.1.29 центрлік бұрыштың анықтамасы мен қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.1.30 шеңбер диаметрі мен хордасының перпендикулярлығы туралы теоремаларды дәлелдеу және қолдану; 7.1.1.31 нүктелердің геометриялық орнының анықтамасын білу; 7.1.1.32 перпендикуляр ұғымын біледі		
2.	7.1.2.	8.1.2.	9.1.2.
Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы	7.1.2.1 нүктелердің түзу мен жазықтықта орналасу аксиомаларын білу және қолдану (реттік аксиомасы); 7.1.2.2 түзулердің параллельдік аксиомасын білу; 7.1.2.3 екі түзуді қиюшымен қиғанда пайда болған бұрыштарды танып білу; 7.1.2.4 түзулердің параллельдік белгілерін дәлелдеу; 7.1.2.5 түзулердің параллельдік белгілерін есептер шығаруда қолдану; 7.1.2.6 параллель түзулердің қасиеттерін дәлелдеу; 7.1.2.7 параллель түзулердің қасиеттерін есептер шығаруда қолдану; 7.1.2.8 перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы ұғымдарын меңгеру; 7.1.2.9 нүктеден түзуге түсірілген перпендикулярдың біреу ғана болуы туралы теореманы дәлелдеу және қолдану; 7.1.2.10 перпендикуляр түзулердің қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.2.11 шеңберге жүргізілген		9.1.2.1 шеңберге іштей және сырттай сызылған төртбұрыштардың қасиеттері мен белгілерін білу және қолдану; 9.1.2.2 дұрыс көпбұрыштардың анықтамасын және қасиеттерін білу; 9.1.2.3 дұрыс көпбұрыштарды салу; 9.1.2.4 дұрыс көпбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлердің радиустары арасындағы байланысты білу және қолдану; 9.1.2.5 дұрыс көпбұрыштың қабырғаларын, периметрін,

	жанама мен қиюшының анықтамаларын білу; 7.1.2.12 түзу мен шеңбердің, екі шеңбердің өзара орналасу жағдайларын талдау; 7.1.2.13 есептер шығаруда шеңбер жанамасының қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.2.14 үшбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлердің анықтамаларын білу; 7.1.2.15 үшбұрышқа сырттай және іштей сызылған шеңберлердің центрлерінің орналасуын түсіндіру; 7.1.2.16 берілген бұрышқа тең бұрыш салу, бұрыштың биссектрисасын салу, кесіндіні қақ бөлу; 7.1.2.17 кесіндінің орта перпендикулярын және берілген түзуге перпендикуляр түзу салу; 7.1.2.18 берілген элементтері бойынша үшбұрыш салу		ауданын және оған іштей және сырттай сызылған шеңберлердің радиустарын байланыстыратын формулаларды білу және қолдану; 9.1.2.6 үшбұрыш медианаларының қасиеттерін білу және қолдану
3.	7.1.3.	8.1.3	9.1.3.
Метрикалық қатыстар	7.1.3.1 үшбұрыш теңсіздігін білу және қолдану	8.1.3.1 үшбұрыштың қабырғаларына жүргізілген медианалар, биссектрисалар, биіктіктер және орта перпендикулярлар қасиеттерін білу және қолдану; 8.1.3.2 бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің тікбұрышты	9.1.3.1 вектордың координаталарын табу; 9.1.3.2 вектордың ұзындығын табу; 9.1.3.3 координаталары мен берілген векторларға амалдар қолдану; 9.1.3.4 векторлардың скаляр көбейтіндісін және оның

ЖОДА

		үшбұрыштың қабырғалары мен бұрыштарының қатыстары арқылы берілген анықтамаларын білу; 8.1.3.3 Пифагор теоремасын дәлелдеу және қолдану; 8.1.3.4 тікбұрышты үшбұрыштың тік бұрышының төбесінен гипотенузасына түсірілген биіктігінің қасиеттерін дәлелдеу және қолдану; 8.1.3.5 бұрышты оның синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің белгілі мәні бойынша салу; 8.1.3.6 тікбұрышты үшбұрышты 30^0, 45^0, 60^0 -қа тең бұрыштардың синус, косинус, тангенс және котангенсінің мәндерін табу үшін қолдану; 8.1.3.7 тікбұрышты үшбұрыштың	қасиеттерін білу және қолдану; 9.1.3.5 векторлар арасындағы бұрышты есептеу; 9.1.3.6 косинустар теоремасын білу және қолдану; 9.1.3.7 синустар теоремасын білу және қолдану; 9.1.3.8 іштей сызылған үшбұрыштың ауданын ($S = \frac{abc}{4R}$, мұндағы $a, b,$ – үшбұрыштың қабырғалары, R – сырттай сызылған шеңбер радиусы) және сырттай сызылған көпбұрыштың ауданының ($S = p \cdot r$, мұндағы r – іштей сызылған шеңбер радиусы, $p -$ көпбұрыштың жарты периметрі) формуларын білу және қолдану; 9.1.3.9 шеңберге іштей немесе сырттай сызылған үшбұрыштарды

ЖОБА

		элементтерін табу үшін 30^0, 45^0, 60^0 - қа тең бұрыштардың синус, косинус, тангенс және котангенсінің мәндерін қолдану; 8.1.3.8 берілген екі элементі бойынша тікбұрышты үшбұрыштың бұрыштары мен қабырғаларын табу; 8.1.3.9 көпбұрыш ауданының анықтамасы мен қасиеттерін білу; 8.1.3.10 тең шамалас және тең құрамдас фигуралардың анықтамаларын білу; 8.1.3.11 параллелограмм ның, ромбтың ауданы формулаларын қорытып шығару және қолдану; 8.1.3.12 үшбұрыштың ауданы формулаларын қорытып шығару және	ң аудандарын пайдаланып шеңбердің радиусын табу формулаларын білу және қолдану; 9.1.3.10 синустар және косинустар теоремаларын үшбұрыштарды шешуде және қолданбалы есептерді шығаруда қолдану

ЖОБА

		қолдану; 8.1.3.13 трапецияның ауданы формулаларын қорытып шығару және қолдану; 8.1.3.14 жазықтықта координаталары мен берілген екі нүктенің арақашықтығын есептеу; 8.1.3.15 кесінді ортасының координаталарын табу; 8.1.3.16 кесіндіні берілген қатынаста бөлетін нүктенің координаталарын табу; 8.1.3.17 центрі (a, b), радиусы r болатын шеңбердің теңдеуін $(x-a)^2+(y-b)^2=r^2$ білу; 8.1.3.18 берілген теңдеуі бойынша шеңбер салу; 8.1.3.19 түзудің жалпы теңдеуін және берілген екі нүкте арқылы өтетін түзудің	

ЖОБА

		теңдеуін жазу: $ax + by + c = 0$, $\frac{x-x_1}{x_2-x_1} = \frac{y-y_1}{y_2-y_1}$; 8.1.3.20 координаталар мен берілген қарапайым есептерді шығару ; 8.1.3.21 Пифагор теоремасын пайдаланып, $\sin^2\alpha + \cos^2\alpha = 1$ формуласын қорытып шығару және есептер шешуде қолдану; 8.1.3.22 негізгі тригонометрия лық тепе-теңдіктерді қорытып шығару және қолдану; 8.1.3.23 α және $(90 - \alpha)$ бұрыштарының синусы, косинусы, тангенсі және котангенсі арасындағы байланыстарды білу және қолдану; 8.1.3.24 $\sin\alpha$, $\cos\alpha$, $tg\ \alpha$ және $ctg\ \alpha$-ның мәндерін олардың	

ЖОБА

		біреуінің берілген мәні бойынша табу	
4. Векторлар және түрлендірулер	7.1.4.	8.1.4.	9.1.4.
			9.1.4.1 вектордың, коллинеар векторлардың, тең векторлардың, нөлдік вектордың, бірлік вектордың және вектор ұзындығының анықтамаларын білу; 9.1.4.2 векторларды қосу, векторды санға көбейту ережелерін білу және қолдану; 9.1.4.3 векторлардың коллинеарлық шартын қолдану; 9.1.4.4 векторды екі коллинеар емес векторлар бойынша жіктеу; 9.1.4.5 екі вектордың арасындағы бұрыштың анықтамасын білу; 9.1.4.6 векторлардың скаляр көбейтіндісін табу; 9.1.4.7 есептерді

ЖОБА

			векторлық әдіспен шешу; 9.1.4.8 қозғалыстың түрлерін, композициясын және олардың қасиеттерін білу; 9.1.4.9 симметрия, параллель көшіру және бұру кезінде фигуралардың бейнелерін салу; 9.1.4.10 жазықтықта түрлендіруді қолдана отырып есептер шығару; 9.1.4.11 гомотетияның анықтамасын және қасиеттерін білу; 9.1.4.12 гомотетия кезінде әртүрлі фигуралардың бейнелерін салу; 9.1.4.13 ұқсас фигуралардың анықтамасын және қасиеттерін білу; 9.1.4.14 үшбұрыштар ұқсастығы белгілерін білу және қолдану; 9.1.4.15 тікбұрышты үшбұрыштардың ұқсастығын білу және қолдану; 9.1.4.16

ЖОБА

			үшбұрыш биссектрисасының қасиетін білу және қолдану; 9.1.4.17 ұқсас фигуралардың аудандары және ұқсастық коэффициенті арасындағы тәуелділік формуласын білу 9.1.4.18 дұрыс көрбұрыштардың симметрияларын білу; 9.1.4.19 есептер шығаруда векторларды қолдану

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Геометрия» пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 7-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Геометрияның алғашқы мәліметтері	Геометрияның негізгі ұғымдары. Аксиома. Теорема	7.1.1.1 планиметрияның негізгі фигураларын білу: нүкте, түзу; 7.1.1.5 кесінді, сәуле, бұрыш, үшбұрыш, жарты жазықтық анықтамаларын білу; 7.1.1.2 нүктелер мен түзулердің тиістілік аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.3 аксиоманың теоремадан айырмашылығын түсіну: теореманың шарты мен қорытындысын ажырату;

ЖОБА

		7.1.2.1 нүктелердің түзу мен жазықтықта орналасу аксиомаларын білу және қолдану (реттік аксиомасы); 7.1.1.6 кесінділер мен бұрыштарды өлшеу аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.8 кесінділер мен бұрыштарды салу аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.11 берілген үшбұрышқа тең үшбұрыштың бар болуы аксиомасын білу; 7.1.2.2 түзулердің параллельдік аксиомасын білу
	Фигуралар теңдігі	7.1.1.7 тең фигуралардың анықтамасы мен қасиеттерін білу және қолдану
	Теореманы дәлелдеу әдістері: тура дәлелдеу және «кері жору» әдісі	7.1.1.4 теоремаларды дәлелдеу әдістерін білу: тура дәлелдеу және «кері жору» әдістері
	Сыбайлас және вертикаль бұрыштар, олардың қасиеттері	7.1.1.9 сыбайлас және вертикаль бұрыштардың анықтамаларын білу; 7.1.1.10 сыбайлас және вертикаль бұрыштардың қасиеттерін дәлелдеу және қолдану; 7.1.1.32 перпендикуляр ұғымын біледі
2-тоқсан		
Үшбұрыштар	Үшбұрыш және оның түрлері	7.1.1.13 үшбұрыштардың түрлерін ажырату
	Үшбұрыштың биссектрисы, медианасы, биіктігі және орта сызығы	7.1.1.14 теңқабырғалы, теңбүйірлі, тікбұрышты үшбұрыштардың элементтерін білу; 7.1.1.12 үшбұрыштың медианасы, биссектрисасы, биіктігі, орта перпендикуляры, орта сызығы анықтамаларын білу және оларды салу; 7.1.1.15 сүйір бұрышты, доғал бұрышты және тікбұрышты үшбұрыштардың биіктіктерінің орналасуын салыстыру
	Үшбұрыштар теңдігінің белгілері	7.1.1.21 үшбұрыштар теңдігінің белгілерін білу және дәлелдеу;

		7.1.1.22 үшбұрыштар теңдігінің белгілерін есептер шығару мен дәлелдеулерде қолдану
	Теңбүйірлі үшбұрыш, оның қасиеттері және белгілері	7.1.1.23 теңбүйірлі үшбұрыштың белгілері мен қасиеттерін қолдану; 7.1.1.24 теңқабырғалы үшбұрыштың қасиеттерін есептер шығаруда қолдану
3-тоқсан		
Түзулердің өзара орналасуы	Параллель түзулер, олардың белгілері және қасиеттері	7.1.2.3 екі түзуді қиюшымен қиғанда пайда болған бұрыштарды танып білу; 7.1.2.4 түзулердің параллельдік белгілерін дәлелдеу; 7.1.2.5 түзулердің параллельдік белгілерін есептер шығаруда қолдану; 7.1.2.6 параллель түзулердің қасиеттерін дәлелдеу; 7.1.2.7 параллель түзулердің қасиеттерін есептер шығаруда қолдану
	Үшбұрыш бұрыштарының қосындысы. Үшбұрыштың сыртқы бұрышы	7.1.1.16 үшбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындысы туралы теорема мен оның салдарларын дәлелдеу; 7.1.1.17 үшбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындысы туралы теорема мен оның салдарларын есептер шығаруда қолдану; 7.1.1.18 үшбұрыштың сыртқы бұрышының анықтамасын білу және үшбұрыштың сыртқы бұрышы туралы теореманы дәлелдеу; 7.1.1.19 үшбұрыштың сыртқы бұрышы туралы теореманы қолдану
	Үшбұрыш теңсіздігі	7.1.1.20 үшбұрыштың бұрыштары мен қабырғалары арасындағы қатысты білу және есептер шығаруда қолдану; 7.1.3.1 үшбұрыш теңсіздігін білу және қолдану
	Тікбұрышты үшбұрыштардың	7.1.1.25 тікбұрышты үшбұрыштар теңдігінің белгілерін дәлелдеу;

ЖОГ

	теңдігінің белгілері. Тікбұрышты үшбұрыштың қасиеттері	7.1.1.26 тікбұрышты үшбұрыштар теңдігінің белгілерін есептер шығаруда қолдану; 7.1.1.27 тікбұрышты үшбұрыштың қасиеттерін қолдану
	Перпендикуляр түзулер. Перпендикуляр, көлбеу және оның проекциясы	7.1.2.8 перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы ұғымдарын меңгеру; 7.1.2.9 нүктеден түзуге түсірілген перпендикулярдың біреу ғана болуы туралы теореманы дәлелдеу және қолдану; 7.1.2.10 перпендикуляр түзулердің қасиеттерін білу және қолдану
4-тоқсан		
Шеңбер. Геометриялық салулар	Шеңбер, дөңгелек, олардың элементтері мен бөліктері. Центрлік бұрыш	7.1.1.31 нүктелердің геометриялық орнының анықтамасын білу; 7.1.1.28 шеңбер мен дөңгелектің және олардың элементтерінің (центр, радиус, диаметр, хорда) анықтамаларын білу; 7.1.1.29 центрлік бұрыштың анықтамасы мен қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.1.30 шеңбер диаметрі мен хордасының перпендикулярлығы туралы теоремаларды дәлелдеу және қолдану
	Түзу мен шеңбердің өзара орналасуы. Екі шеңбердің өзара орналасуы	7.1.2.12 түзу мен шеңбердің, екі шеңбердің өзара орналасу жағдайларын талдау
	Шеңберге жүргізілген жанама. Шеңберге жүргізілген жанамалардың қасиеттері	7.1.2.11 шеңберге жүргізілген жанама мен қиюшының анықтамаларын білу; 7.1.2.13 есептер шығаруда шеңбер жанамасының қасиеттерін білу және қолдану
	Үшбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлер	7.1.2.14 үшбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлердің анықтамаларын білу; 7.1.2.15 үшбұрышқа сырттай және іштей сызылған шеңберлердің центрлерінің орналасуын түсіндіру
	Салу есептері	7.1.2.16 берілген бұрышқа тең

		бұрыш салу, бұрыштың биссектрисасын салу, кесіндіні қақ бөлу; 7.1.2.17 кесіндінің орта перпендикулярын және берілген түзуге перпендикуляр түзу салу; 7.1.2.18 берілген элементтері бойынша үшбұрыш салу
7-сыныптағы геометрия курсын қайталау		

2) 8-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-сыныптағы геометрия курсын қайталау		
Көпбұрыштар. Төртбұрыштарды зерттеу	Көпбұрыш. Дөңес көпбұрыш	8.1.1.1 көпбұрыш, дөңес көпбұрыш, көпбұрыш элементтері анықтамаларын білу; 8.1.1.2 көпбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындыларының және сыртқы бұрыштарының қосындыларының формулаларын қорытып шығару
	Параллелограмм, ромб, тіктөртбұрыш, шаршы және олардың қасиеттері мен белгілері	8.1.1.3 параллелограмм анықтамасын білу; 8.1.1.4 параллелограмм қасиеттерін қорытып шығару және қолдану; 8.1.1.5 параллелограмм белгілерін қорытып шығару және қолдану; 8.1.1.6 тіктөртбұрыш, ромб, шаршы анықтамаларын білу және олардың қасиеттері мен белгілерін қорытып шығару
	Фалес теоремасы. Пропорционал кесінділер	8.1.1.7 Фалес теоремасын білу және қолдану; 8.1.1.8 пропорционал кесінділер туралы теоремаларды білу және қолдану; 8.1.1.9 циркуль мен сызғыштың көмегімен кесіндіні бірдей n бөлікке бөлу; 8.1.1.10 пропорционал кесінділерді салу

	Трапеция, оның түрлері мен қасиеттері. Трапеция мен үшбұрыштың орта сызықтары	8.1.1.11 трапецияның анықтамасын, түрлерін және қасиеттерін білу; 8.1.1.12 үшбұрыштың орта сызығының қасиетін дәлелдеу және қолдану; 8.1.1.13 трапецияның орта сызығының қасиетін дәлелдеу және қолдану
	Үшбұрыштың тамаша нүктелері	8.1.3.1 үшбұрыштың қабырғаларына жүргізілген медианалар, биссектрисалар, биіктіктер және орта перпендикулярлар қасиеттерін білу және қолдану
2-тоқсан		
Тікбұрышты үшбұрыштың қабырғалары мен бұрыштары арасындағы қатыстар	Тікбұрышты үшбұрыштың сүйір бұрыштарының тригонометриялық функциялары. Пифагор теоремасы	8.1.3.2 бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің тікбұрышты үшбұрыштың қабырғалары мен бұрыштарының қатыстары арқылы берілген анықтамаларын білу; 8.1.3.3 Пифагор теоремасын дәлелдеу және қолдану; 8.1.3.4 тікбұрышты үшбұрыштың тік бұрышының төбесінен гипотенузасына түсірілген биіктігінің қасиеттерін дәлелдеу және қолдану
	Негізгі тригонометриялық тепе-теңдіктер	8.1.3.21 Пифагор теоремасын пайдаланып, $\sin^2\alpha + \cos^2\alpha = 1$ формуласын қорытып шығару және есептер шешуде қолдану; 8.1.3.22 негізгі тригонометриялық тепе-теңдіктерді қорытып шығару және қолдану; 8.1.3.23 α және $(90 - \alpha)$ бұрыштарының синусы, косинусы, тангенсі және котангенсі арасындағы байланыстарды білу және қолдану 8.1.3.24 $\sin\alpha, \cos\alpha, tg\ \alpha$ және $ctg\ \alpha$ мәндерін олардың біреуінің 8.1.3.5 бұрышты оның синусы,

		косинусы, тангенсі және котангенсінің белгілі мәні бойынша салу
	Тікбұрышты үшбұрыштарды шешу	8.1.3.6 тікбұрышты үшбұрышты 30^0, 45^0, 60^0 -қа тең бұрыштардың синус, косинус, тангенс және котангенсінің мәндерін табу үшін қолдану; 8.1.3.7 тікбұрышты үшбұрыштың элементтерін табу үшін 30^0, 45^0, 60^0 - қа тең бұрыштардың синус, косинус, тангенс және котангенсінің мәндерін қолдану; 8.1.3.8 берілген екі элементі бойынша тікбұрышты үшбұрыштың бұрыштары мен қабырғаларын табу
3-тоқсан		
Аудан	Фигураның ауданы және оның қасиеттері	8.1.3.9 көпбұрыш ауданының анықтамасы мен қасиеттерін білу; 8.1.3.10 тең шамалас және тең құрамдас фигуралардың анықтамаларын білу
	Төртбұрыштар мен үшбұрыштардың аудандары	8.1.3.11 параллелограммның, ромбтың ауданы формулаларын қорытып шығару және қолдану; 8.1.3.12 үшбұрыштың ауданы формулаларын қорытып шығару және қолдану; 8.1.3.13 трапецияның ауданы формулаларын қорытып шығару және қолдану
4-тоқсан		
Жазықтықтағы тікбұрышты координаталар жүйесі	Жазықтықтағы координаталар әдісі	8.1.3.14 жазықтықта координаталарымен берілген екі нүктенің арақашықтықтығын есептеу; 8.1.3.15 кесінді ортасының координаталарын табу; 8.1.3.16 кесіндіні берілген қатынаста бөлетін нүктенің координаталарын табу; 8.1.3.17 центрі (a, b), радиусы r болатын шеңбердің теңдеуін $(x-a)^2+(y-b)^2=r^2$ білу;

ЖОБА

		8.1.3.18 берілген теңдеуі бойынша шеңбер салу; 8.1.3.19 түзудің жалпы теңдеуін және берілген екі нүкте арқылы өтетін түзудің теңдеуін жазу: $ax + by + c = 0$, $\frac{x-x_1}{x_2-x_1} = \frac{y-y_1}{y_2-y_1}$
	Мәтін есептерді шығару	8.1.3.20 координаталармен берілген қарапайым есептерді шығару
8-сыныптағы геометрия курсын қайталау		

3) 9-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
8-сыныптағы геометрия курсын қайталау		
Жазықтықтағы векторлар	Вектор. Векторларға амалдар қолдану. Коллинеар және коллинеар емес векторлар	9.1.4.1 вектордың, коллинеар векторлардың, тең векторлардың, нөлдік вектордың, бірлік вектордың және вектор ұзындығының анықтамаларын білу; 9.1.4.2 векторларды қосу, векторды санға көбейту ережелерін білу және қолдану; 9.1.4.4 векторды екі коллинеар емес векторлар бойынша жіктеу; 9.1.4.5 екі вектордың арасындағы бұрыштың анықтамасын білу; 9.1.4.6 векторлардың скаляр көбейтіндісін табу; 9.1.4.7 есептерді векторлық әдіспен шешу
	Вектордың координаталары. Координаталық түрде берілген векторларға амалдар қолдану	9.1.3.1 вектордың координаталарын табу; 9.1.3.2 вектордың ұзындығын табу; 9.1.4.3 векторлардың коллинеарлық шартын қолдану; 9.1.3.3 координаталарымен берілген векторларға амалдар қолдану; 9.1.3.4 векторлардың скаляр көбейтіндісін және оның қасиеттерін білу және қолдану; 9.1.3.5 векторлар арасындағы

ЖОБА

		бұрышты есептеу
	Есептерді шешуде векторларды қолдану	9.1.4.19 векторды есептер шығаруда қолдану
2-тоқсан		
Жазықтықтағы түрлендірулер	Қозғалыс және оның қасиеттері	9.1.4.8 қозғалыстың түрлерін, композициясын және олардың қасиеттерін білу; 9.1.4.9 симметрия, параллель көшіру және бұру кезінде фигуралардың бейнелерін салу; 9.1.4.10 жазықтықта түрлендіруді қолдана отырып есептер шығару
	Гомотетия және оның қасиеттері	9.1.4.11 гомотетияның анықтамасын және қасиеттерін білу; 9.1.4.12 гомотетия кезінде әртүрлі фигуралардың бейнелерін салу
	Ұқсас фигуралар және олардың қасиеттері. Үшбұрыштар ұқсастығының белгілері	9.1.4.13 ұқсас фигуралардың анықтамасын және қасиеттерін білу; 9.1.4.14 үшбұрыштар ұқсастығы белгілерін білу және қолдану; 9.1.4.15 тікбұрышты үшбұрыштардың ұқсастығын білу және қолдану; 9.1.4.16 үшбұрыш биссектрисасының қасиетін білу және қолдану; 9.1.4.17 ұқсас фигуралардың аудандары және ұқсастық коэффициенті арасындағы тәуелділік формуласын білу
3-тоқсан		
Үшбұрыштарды шешу	Үшбұрыштарды шешу	9.1.3.6 косинустар теоремасын білу және қолдану; 9.1.3.7 синустар теоремасын білу және қолдану; 9.1.2.3 дұрыс көпбұрыштарды салу; 9.1.3.8 іштей сызылған үшбұрыштың ауданын ($S = \frac{abc}{4R}$, мұндағы a, b, c – үшбұрыштың қабырғалары, R – сырттай сызылған шеңбер радиусы) және сырттай сызылған көпбұрыштың ауданының ($S = p \cdot r$, мұндағы r –

ЖОБА

		іштей сызылған шеңбер радиусы, p − көпбұрыштың жарты периметрі) формуларын білу және қолдану; 9.1.3.9 шеңберге іштей немесе сырттай сызылған үшбұрыштардың аудандарын пайдаланып шеңбердің радиусын табу формулаларын білу және қолдану; 9.1.3.10 синустар және косинустар теоремаларын үшбұрыштарды шешуде және қолданбалы есептерді шығаруда қолдану
4-тоқсан		
Шеңбер. Көпбұрыштар	Шеңбер және дөңгелек. Доғаның ұзындығы. Дөңгелек, сектор және сегменттің аудандары	9.1.1.1 доға ұзындығының формуласын қорытып шығару және қолдану; 9.1.1.2 сектор мен сегмент ауданының формулаларын қорытып шығару және қолдану; 9.1.1.3 іштей сызылған бұрыш анықтамасын және оның қасиеттерін білу; 9.1.1.4 дөңгелектегі кесінділердің пропорционалдылығы туралы теоремаларды білу және қолдану
	Дұрыс көпбұрыштар, олардың қасиеттері және симметриялары	9.1.2.1 шеңберге іштей және сырттай сызылған төртбұрыштардың қасиеттері мен белгілерін білу және қолдану; 9.1.2.2 дұрыс көпбұрыштардың анықтамасын және қасиеттерін білу; 9.1.2.4 дұрыс көпбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлердің радиустары арасындағы байланысты білу және қолдану; 9.1.2.5 дұрыс көпбұрыштың қабырғаларын, периметрін, ауданын және оған іштей және сырттай сызылған шеңберлердің радиустарын байланыстыратын формулаларды білу және қолдану; 9.1.2.6 үшбұрыш медианаларының

		қасиеттерін білу және қолдану; 9.1.4.18 дұрыс көрбұрыштардың симметрияларын білу
7-9-сыныптардағы геометрия курсын қайталау		

3-тарау. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру(төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

14. «Геометрия» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

7-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

8-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

9-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат.

15. 7-сыныпқа арналған геометрия пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Геометрияның алғашқы мәліметтері». Геометрияның негізгі ұғымдары. Геометрияның қарапайым фигуралары. Аксиома және теорема. Фигуралардың теңдігі. Теореманы дәлелдеу. Сыбайлас және вертикаль бұрыштар және олардың қасиеттері. Бұрыштың биссектрисасы;

2) «Үшбұрыштар». Үшбұрыш және оның түрлері. Үшбұрыштардың теңдігі. Үшбұрыштардың теңдігінің белгілері. Теңбүйірлі үшбұрыш. Үшбұрыштың биссектрисасы, медианасы және биіктігі;

3) «Түзулердің өзара орналасуы». Екі түзуді қиюшымен қиғанда пайда болған бұрыштар. Түзулердің параллельдік белгілері. Параллель түзулердің қасиеттері. Үшбұрыштардың бұрыштарының қосындысы. Үшбұрыштың сыртқы бұрышы. Үшбұрыштардың теңсіздігі. Тікбұрышты үшбұрыштың теңдік белгілері. Тік бұрышты үшбұрыштың қасиеттері. Перпендикуляр түзулер. Көлбеу және оның проекциясы;

4) «Шеңбер. Геометриялық салулар». Шеңбер, дөңгелек және оның элементтері мен бөліктері. Центрлік бұрыш. Түзу мен шеңбердің өзара орналасуы. Екі шеңбердің өзара орналасуы. Шеңберге жүргізілген жанама. Шеңберге жүргізілген жанамалардың қасиеттері. Үшбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлер. Салу есептері.

5) 7-сыныптағы геометрия курсын қайталау.

16. 8-сыныпқа арналған геометрия пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-сыныптағы геометрия курсын қайталау;

2) «Көпбұрыштар. Төртбұрыштар». Сынық сызық. Көпбұрыш. Көпбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындысы. Көпбұрыштың сыртқы бұрышы. Көпбұрыштың сыртқы бұрыштарының қосындысы. Параллелограмм және оның қасиеттері. Параллелограмның белгілері. Тіктөртбұрыш, ромб және шаршы, олардың қасиеттері және белгілері. Фалес теоремасы. Пропорционал кесінділер. Трапеция. Тікбұрышты және теңбүйірлі трапециялар, олардың қасиеттері.

Үшбұрыштың орта сызығы. Трапецияның орта сызығы. Үшбұрыштың тамаша нүктелері. Үшбұрыштың медианаларының қасиеті;

3) «Тікбұрышты үшбұрыштың қабырғалары мен бұрыштары арасындағы қатыстар». Тікбұрышты үшбұрыштағы сүйір бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсі. Пифагор теоремасы. Синус, косинус, тангенс және котангенстің $30^0, 45^0, 60^0$ бұрыштарындағы мәндері. Тікбұрышты үшбұрыштарды шешу. α және $(90^0 - \alpha)$ бұрыштарының тригонометриялық функциялары;

4) «Аудан». Аудан ұғымы. Шаршының, тіктөртбұрыштың, параллелограммның, ромбтың, үшбұрыштың және трапецияның аудандары;

5) «Жазықтықтағы тікбұрышты координаталар жүйесі. Жазықтықтағы нүктенің координаталары. Кесінді ортасының координаталары. Екі нүктенің арақашықтығы. Шеңбердің теңдеуі. Түзудің теңдеуі;

8-сыныптағы геометрия курсын қайталау;

17. 9-сыныпқа арналған геометрия пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 8-сыныптағы геометрия курсын қайталау;

2) «Жазықтықтағы векторлар». Вектор ұғымы. Нөлдік вектор. Бірлік вектор. Коллинеар векторлар. Вектордың ұзындығы (модулі). Векторлардың теңдігі. Векторларды қосу және оның қасиеттері, векторларды азайту, векторды санға көбейту. Векторлардың арасындағы бұрыш. Векторлардың скалярлық көбейтіндісі. Вектордың координаталары. Координаталық түрде берілген векторларға амалдар қолдану. Векторлардың коллинеарлық белгісі. Нүктенің радиус-векторы. Жазықтықтағы нүктелердің координаталары мен векторлардың координаталары арасындағы байланыс. Векторларды есептерді шығаруда қолдану;

3) «Жазықтықта түрлендіру». Жазықтықты түрлендіру, қозғалыс және оның қасиеттері. Фигуралардың теңдігі және оның қасиеттері. Осьтік және центрлік симметриялар, параллель көшіру, бұру. Ұқсас фигуралар. Гомотетия. Үшбұрыштар ұқсастығының белгілері. Тікбұрышты үшбұрыштардың ұқсастығы;

4) «Үшбұрыштарды шешу». Синустар теремасы. Косинустар теоремасы. Үшбұрыштарды шешу. Шеңберге іштей немесе сырттай сызылған үшбұрыштың ауданын пайдаланып шеңбердің радиусын табу формулалары;

5) «Шеңбер. Көпбұрыштар». Іштей сызылған бұрыш және оның қасиеттері. Шеңбердің хордалары мен қиюшы кесінділерінің пропорционалдығы туралы теорема. Шеңберге іштей және сырттай сызылған төртбұрыштар. Шеңбер доғасының ұзындығы. Сектор мен сегмент ауданы. Іштей және сырттай сызылған шеңберлердің радиустарын көпбұрыштың қабырғаларымен, периметрімен және ауданымен байланыстыратын формулалар;

6) 7-9 сыныптардағы геометрия курсын қайталау.

18. Оқу пәнінің мазмұны бір бөлімді қамтиды: «Геометрия».

19. «Геометрия» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Геометриялық фигуралар туралы түсінік;

2) Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы;

3) Метрикалық қатыстар;

4) Векторлар және түрлендірулер.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

Білім алушыларға қойылатын мақсаттар:

1-бөлім. Геометрия			
1.Геометриялық фигуралар туралы түсінік	7.1.1. 7.1.1.1 - планиметрияның негізгі фигураларын білу: нүкте, түзу; 7.1.1.2 - нүктелер мен түзулердің тиістілік аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.3 - аксиоманың теоремадан айырмашылығын түсіну: теореманың шарты мен қорытындысын ажырату; 7.1.1.4 - теореманы дәлелдеу тәсілдерін білу; 7.1.1.5 - кесінді, сәуле, бұрыш, үшбұрыш, жарты жазықтық анықтамаларын білу; 7.1.1.6 - кесінділер мен бұрыштарды өлшеу аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.8 - кесінділер мен бұрыштарды салу аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.9 - сыбайлас және вертикаль бұрыштардың анықтамаларын білу; 7.1.1.10 - сыбайлас және вертикаль бұрыштардың қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.1.11 - берілген үшбұрышқа тең үшбұрыштың бар болуы аксиомасын білу; 7.1.1.12 - үшбұрыштың медианасы, биссектрисасы, биіктігі, орта перпендикуляры анықтамаларын білу және оларды салу; 7.1.1.13 - үшбұрыштардың түрлерін ажырату; 7.1.1.14 - теңқабырғалы, теңбүйірлі, тікбұрышты үшбұрыштардың элементтерін білу;	8.1.1. 8.1.1.1 – сынық сызық ұғымын білу; 8.1.1.2 - көпбұрыш, дөңес көпбұрыш, көпбұрыш элементтері анықтамаларын білу; 8.1.1.3 - көпбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындыларының және сыртқы бұрыштарының қосындыларының формулаларын білу; 8.1.1.4 - параллелограмм анықтамасын білу; 8.1.1.5 - параллелограмм қасиеттерін қолдану; 8.1.1.6 - параллелограмм белгілерін білу және қолдану; 8.1.1.7 - тіктөртбұрыш, ромб, шаршы анықтамаларын	9.1.1. 9.1.1.1 - доға ұзындығының формуласын білу және қолдану; 9.1.1.2 - сектор мен сегмент ауданының формулаларын білу және қолдану; 9.1.1.3 - іштей сызылған бұрыш анықтамасын және оның қасиеттерін білу; 9.1.1.4 - дөңгелектегі кесінділердің пропорционалдылығы туралы теоремаларды білу және қолдану;

	7.1.1.15 - үшбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындысы туралы теорема мен оның салдарларын білу; 7.1.1.16 - үшбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындысы туралы теорема мен оның салдарларын есептер шығаруда қолдану; 7.1.1.17 - үшбұрыштың сыртқы бұрышының анықтамасын білу; 7.1.1.18 - үшбұрыштың сыртқы бұрышы туралы теореманы қолдану; 7.1.1.19 - үшбұрыштың бұрыштары мен қабырғалары арасындағы қатысты білу және қолдану; 7.1.1.20 - үшбұрыштар теңдігінің белгілерін білу; 7.1.1.21 - теңбүйірлі үшбұрыштың белгілері мен қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.1.22 - тікбұрышты үшбұрыштар теңдігінің белгілерін білу және қолдану; 7.1.1.23 - тікбұрышты үшбұрыштың қасиеттерін қолдану; 7.1.1.24 - шеңбер мен дөңгелектің және олардың элементтерінің (центр, радиус, диаметр, хорда) анықтамаларын білу; 7.1.1.25 - центрлік бұрыштың анықтамасы мен қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.1.26 - шеңбер диаметрі мен хордасының перпендикулярлығы туралы теоремаларды білу және қолдану; 7.1.1.27 – нүктелердің геометриялық орнының анықтамасын білу;	, қасиеттері мен белгілерін білу; 8.1.1.8 - Фалес теоремасын білу және қолдану; 8.1.1.9 - пропор-ционал кесінділер туралы теоремаларды білу және қолдану; 8.1.1.10 - трапе-цияның анықтамасын, түрлерін және қасиеттерін білу; 8.1.1.11 - үшбұр-ыштың орта сызығының қасиетін білу және қолдану; 8.1.1.12 - трапе-цияның орта сызығының қасиетін білу және қолдану.	
2. Гео-	7.1.2.	8.1.2.	9.1.2.

метрия-лық фигура-лардың өзара орнала-суы	7.1.2.1 - нүктелердің түзу мен жазықтықта орналасу аксиомаларын білу және қолдану (реттік аксиомасы); 7.1.2.2 - түзулердің параллельдік аксиомасын білу; 7.1.2.3 - екі түзуді қиюшымен қиғанда пайда болған бұрыштарды танып білу; 7.1.2.4 - түзулердің параллельдік белгілерін білу және қолдану; 7.1.2.5 - параллель түзулердің қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.2.6 - перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы ұғымдарын меңгеру; 7.1.2.7 - нүктеден түзуге түсірілген перпендикулярдың біреу ғана болуы туралы теореманы білу және қолдану; 7.1.2.8 - перпендикуляр түзулердің қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.2.9 - шеңберге жүргізілген жанама мен қиюшының анықтамаларын білу; 7.1.2.10 - түзу мен шеңбердің, екі шеңбердің өзара орналасу жағдайларын талдау; 7.1.2.11 - есептер шығаруда шеңбер жанамасының қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.2.12 - үшбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлердің анықтамаларын білу; 7.1.2.13 - үшбұрышқа сырттай және іштей сызылған шеңберлердің центрлерінің орналасуын түсіндіру; 7.1.2.14 - берілген бұрышқа тең бұрыш салу, бұрыштың биссектрисасын салу, кесіндіні қақ бөлу; 7.1.2.15 - кесіндінің орта перпендикулярын және берілген		9.1.2.1 - шеңберге іштей және сырттай сызылған төртбұрыштардың қасиеттері мен белгілерін білу және қолдану; 9.1.2.2 - дұрыс көпбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлердің радиустары арасындағы байланысты білу және қолдану; 9.1.2.3 - дұрыс көпбұрыштың қабырғаларын, периметрін, ауданын және оған іштей және сырттай сызылған шеңберлердің радиустарын байланыстыратын формулаларды білу және қолдану; 9.1.2.4 - үшбұрыш медианаларының қасиеттерін білу;

КОПИЯ

	түзуге перпендикуляр түзу салу; 7.1.2.16 - берілген элементтері бойынша үшбұрыш салу;		
3.Метр-икалық қатыс-тар	7.1.3.	8.1.3	9.1.3.
	7.1.3.1 - үш-бұрыш теңсіздігін білу және қолдану;	8.1.3.1 - үшбұрыштың қабырғаларына жүргізілген медианалар, биссектрисалар, биіктіктер және орта перпендикулярлар қасиеттерін білу және қолдану; 8.1.3.2 - бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің тікбұрышты үшбұрыштың қабырғалары мен бұрыштарының қатыстары арқылы берілген анықтамаларын білу; 8.1.3.3 - Пифагор теоремасын білу және қолдану; 8.1.3.4 - тікбұрышты үшбұрыштың тік бұрышының төбесінен гипотенузасына түсірілген биіктігінің қасиеттерін білу және қолдану; 8.1.3.5 - бұрышты оның синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің белгілі мәні бойынша салу; 8.1.3.6 - тікбұрышты үшбұрышты 300, 450, 600 -қа тең бұрыштардың синус, косинус, тангенс және котангенсінің мәндерін табу үшін қолдану;	9.1.3.1 - вектордың координаталарының анықтамасын білу; 9.1.3.2 - вектордың ұзындығын табу формуласын білу және қолдану; 9.1.3.3 - координаталарымен берілген векторларға амалдар қолдану; 9.1.3.4 - векторлардың скаляр көбейтіндісін және оның қасиеттерін білу және қолдану; 9.1.3.5 - векторлар арасындағы бұрышты есептеу; 9.1.3.6 - косинустар теоремасын білу және қолдану; 9.1.3.7 - синустар теоремасын білу және қолдану; 9.1.3.8 - іштей сызылған үшбұрыштың ауданын ($S = \frac{abc}{4R}$, мұндағы a, b, c – үшбұрыштың қабырғалары, R – сырттай сызылған шеңбер радиусы) және сырттай сызылған көпбұрыштың ауданының ($S = p \cdot r$, мұндағы r – іштей сызылған шеңбер радиусы, p – көпбұрыштың жарты периметрі) формуларын білу және қолдану;

ЖОБА

		8.1.3.7 - тікбұрышты үшбұрыштың элементтерін табу үшін 300, 450, 600 - қа тең бұрыштардың синус, косинус, тангенс және котангенсінің мәндерін қолдану; 8.1.3.8 - берілген екі элементі бойынша тікбұрышты үшбұрыштың бұрыштары мен қабырғаларын табу; 8.1.3.9 көпбұрыш ауданының анықтамасы мен қасиеттерін білу; 8.1.3.10 - тең шамалас және тең құрамдас фигуралардың анықтамаларын білу; 8.1.3.11 - параллелограммның, ромбтың ауданы формулаларын білу және қолдану; 8.1.3.12 - үшбұрыштың ауданы формулаларын білу және қолдану; 8.1.3.13 - трапецияның ауданы формулаларын білу және қолдану; 8.1.3.14 - жазықтықта координаталарымен берілген екі нүктенің арақашықтықтығын есептеу; 8.1.3.15 - кесінді ортасының координаталарын табу; 8.1.3.16 - центрі (a; b), радиусы r болатын шеңбердің теңдеуін $(x-a)^2+(y-b)^2=r^2$ білу;	9.1.3.9 - шеңберге іштей немесе сырттай сызылған үшбұрыштардың аудандарын пайдаланып шеңбердің радиусын табу формулаларын білу және қолдану;

ЖОБА

		8.1.3.17 - түзудің теңдеуін білу: ax +by + c = 0; 8.1.3.18 - Пифагор теоремасын пайдаланып, $\sin^2\alpha + \cos^2\alpha = 1$ формуласын қорытып шығару және есептер шешуде қолдану; 8.1.3.19 - α және (900-α) бұрыштарының синусы, косинусы, тангенсі және котангенсі арасындағы байланыстарды білу және қолдану;	
4. Векторлар және түрлендірулер	7.1.4.	8.1.4.	9.1.4.
			9.1.4.1 - вектордың, коллинеар векторлардың, тең векторлардың, нөлдік вектордың, бірлік вектордың және вектор ұзындығының анықтамаларын білу; 9.1.4.2 - векторларды қосу, векторды санға көбейту ережелерін білу және қолдану; 9.1.4.3 - векторлардың коллинеарлық шартын қолдану; 9.1.4.4 - екі вектордың арасындағы бұрыштың анықтамасын білу; 9.1.4.5 - қозғалыстың түрлерін және қасиеттерін білу; 9.1.4.6 - симметрия, параллель көшіру және бұру кезінде фигуралардың бейнелерін салу; 9.1.4.7 - ұқсас фигуралардың анықтамасын және қасиеттерін білу; 9.1.4.8 - гомотетияның анықтамасын және қасиеттерін білу; 9.1.4.9 - үшбұрыштар ұқсастығы белгілерін білу және қолдану; 9.1.4.10 - тікбұрышты үшбұрыштардың ұқсастығын білу және қолдану; 9.1.4.11 - үшбұрыш биссектрисасының қасиетін білу және қолдану; 9.1.4.12 - ұқсас фигуралардың аудандары және ұқсастық коэффициенті арасындағы тәуелділік формуласын білу

ЖОБА

20. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

21. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні жөніндегі Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі Ұзақ мерзімді жоспар (оқу жүктемесі төмендетілген)

1) 7-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Геометрияның алғашқы мәліметтері	Геометрияның негізгі ұғымдары. Аксиома. Теорема	7.1.1.1 - планиметрияның негізгі фигураларын білу: нүкте, түзу; 7.1.1.5 - кесінді, сәуле, бұрыш, үшбұрыш, жарты жазықтық анықтамаларын білу; 7.1.1.2 - нүктелер мен түзулердің тиістілік аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.3 - аксиоманың теоремадан айырмашылығын түсіну: теореманың шарты мен қорытындысын ажырату; 7.1.2.1 - нүктелердің түзу мен жазықтықта орналасу аксиомаларын білу және қолдану (реттік аксиомасы); 7.1.1.6 - кесінділер мен бұрыштарды өлшеу аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.8 - кесінділер мен бұрыштарды салу аксиомаларын білу және қолдану; 7.1.1.11 - берілген үшбұрышқа тең үшбұрыштың бар болуы аксиомасын білу; 7.1.2.2 - түзулердің параллельдік аксиомасын білу;
	Фигуралар теңдігі	7.1.1.7 - тең фигуралардың анықтамасы мен қасиеттерін білу

ЖОБА

		және қолдану;
	Теореманы дәлелдеу әдістері	7.1.1.4 - теоремаларды дәлелдеу әдістерін білу
	Сыбайлас және вертикаль бұрыштар, олардың қасиеттері	7.1.1.9 - сыбайлас және вертикаль бұрыштардың анықтамаларын білу; 7.1.1.10 - сыбайлас және вертикаль бұрыштардың қасиеттерін білу және қолдану;
2-тоқсан		
Үшбұрыштар	Үшбұрыш және оның түрлері	7.1.1.13 - үшбұрыштардың түрлерін ажырату;
	Үшбұрыштың биссектрисы, медианасы, биіктігі және орта сызығы	7.1.1.14 - теңқабырғалы, теңбүйірлі, тікбұрышты үшбұрыштардың элементтерін білу; 7.1.1.12 - үшбұрыштың медианасы, биссектрисасы, биіктігі, орта перпендикулярын білу және оларды салу;
	Үшбұрыштар теңдігінің белгілері	7.1.1.20 - үшбұрыштар теңдігінің белгілерін білу;
	Теңбүйірлі үшбұрыш, оның қасиеттері және белгілері	7.1.1.21 - теңбүйірлі үшбұрыштың белгілері мен қасиеттерін білу және қолдану;
3-тоқсан		
Түзулердің өзара орналасуы	Параллель түзулер, олардың белгілері және қасиеттері	7.1.2.3 - екі түзуді қиюшымен қиғанда пайда болған бұрыштарды танып білу; 7.1.2.4 - түзулердің параллельдік белгілерін білу және қолдану; 7.1.2.5 - параллель түзулердің қасиеттерін білу және қолдану;
	Үшбұрыш бұрыштарының қосындысы. Үшбұрыштың сыртқы бұрышы	7.1.1.15 - үшбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындысы туралы теорема мен оның салдарларын білу; 7.1.1.16 - үшбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындысы туралы теорема мен оның салдарларын есептер шығаруда қолдану; 7.1.1.17 - үшбұрыштың сыртқы бұрышының анықтамасын білу; 7.1.1.18 - үшбұрыштың сыртқы бұрышы туралы теореманы қолдану;
	Үшбұрыш теңсіздігі	7.1.1.19 - үшбұрыштың бұрыштары

ЖОБА

		мен қабырғалары арасындағы қатысты білу және есептер шығаруда қолдану; 7.1.3.1 - үшбұрыш теңсіздігін білу және қолдану;
	Тікбұрышты үшбұрыштардың теңдігінің белгілері. Тікбұрышты үшбұрыштың қасиеттері	7.1.1.22 - тікбұрышты үшбұрыштар теңдігінің белгілерін білу және қолдану; 7.1.1.23 - тікбұрышты үшбұрыштың қасиеттерін қолдану;
	Перпендикуляр түзулер. Перпендикуляр, көлбеу және оның проекциясы	7.1.2.6 - перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы ұғымдарын меңгеру; 7.1.2.7 - нүктеден түзуге түсірілген перпендикулярдың біреу ғана болуы туралы теореманы білу және қолдану; 7.1.2.8 - перпендикуляр түзулердің қасиеттерін білу және қолдану;
4-тоқсан		
Шеңбер. Геометриялық салулар	Шеңбер, дөңгелек, олардың элементтері мен бөліктері. Центрлік бұрыш	7.1.1.24 - шеңбер мен дөңгелектің және олардың элементтерінің (центр, радиус, диаметр, хорда) анықтамаларын білу; 7.1.1.25 - центрлік бұрыштың анықтамасы мен қасиеттерін білу және қолдану; 7.1.1.26 - шеңбер диаметрі мен хордасының перпендикулярлығы туралы теоремаларды дәлелдеу және қолдану; 7.1.1.27 - нүктелердің геометриялық орнының анықтамасын білу;
	Түзу мен шеңбердің өзара орналасуы. Екі шеңбердің өзара орналасуы	7.1.2.10 - түзу мен шеңбердің, екі шеңбердің өзара орналасу жағдайларын талдау;
	Шеңберге жүргізілген жанама. Шеңберге жүргізілген жанамалардың қасиеттері	7.1.2.9 - шеңберге жүргізілген жанама мен қиюшының анықтамаларын білу; 7.1.2.11 - есептер шығаруда шеңбер жанамасының қасиеттерін білу және қолдану;
	Үшбұрышқа іштей	7.1.2.12 - үшбұрышқа іштей және

ЖОБА

	және сырттай сызылған шеңберлер	сырттай сызылған шеңберлердің анықтамаларын білу; 7.1.2.13 - үшбұрышқа сырттай және іштей сызылған шеңберлердің центрлерінің орналасуын түсіндіру;
	Салу есептері	7.1.2.14 - берілген бұрышқа тең бұрыш салу, бұрыштың биссектрисасын салу, кесіндіні қақ бөлу; 7.1.2.15 - кесіндінің орта перпендикулярын және берілген түзуге перпендикуляр түзу салу; 7.1.2.16 - берілген элементтері бойынша үшбұрыш салу;
7-сыныптағы геометрия курсын қайталау		

2) 8-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-сыныптағы геометрия курсын қайталау		
Көпбұрыштар. Төртбұрыштар	Көпбұрыш.	8.1.1.1 – сынық сызық ұғымын білу; 8.1.1.2 - көпбұрыш, дөңес көпбұрыш, көпбұрыш элементтері анықтамаларын білу; 8.1.1.3 - көпбұрыштың ішкі бұрыштарының қосындыларының және сыртқы бұрыштарының қосындыларының формулаларын қорытып шығару;
	Параллелограмм, ромб, тіктөртбұрыш, шаршы және олардың қасиеттері мен белгілері	8.1.1.4 - параллелограмм анықтамасын білу; 8.1.1.5 - параллелограмм қасиеттерін қорытып шығару және қолдану; 8.1.1.6 - параллелограмм белгілерін қорытып шығару және қолдану; 8.1.1.7 - тіктөртбұрыш, ромб, шаршы анықтамаларын, қасиеттері мен белгілерін білу;
	Фалес теоремасы. Пропорционал кесінділер	8.1.1.8 - Фалес теоремасын білу және қолдану; 8.1.1.9 - пропорционал кесінділер туралы теоремаларды білу және

ЖОБА

		қолдану;
	Трапеция, оның түрлері мен қасиеттері. Трапеция мен үшбұрыштың орта сызықтары	8.1.1.10 - трапецияның анықтамасын, түрлерін және қасиеттерін білу; 8.1.1.11 - үшбұрыштың орта сызығының қасиетін білу және қолдану; 8.1.1.12 - трапецияның орта сызығының қасиетін білу және қолдану.
	Үшбұрыштың тамаша нүктелері	8.1.3.1 - үшбұрыштың қабырғаларына жүргізілген медианалар, биссектрисалар, биіктіктер және орта перпендикулярлар қасиеттерін білу және қолдану;
2-тоқсан		
Тікбұрышты үшбұрыштың қабырғалары мен бұрыштары арасындағы қатыстар	Тікбұрышты үшбұрыштың сүйір бұрыштарының тригонометриялық функциялары. Пифагор теоремасы	8.1.3.2 - бұрыштың синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің тікбұрышты үшбұрыштың қабырғалары мен бұрыштарының қатыстары арқылы берілген анықтамаларын білу; 8.1.3.3 - Пифагор теоремасын білу және қолдану; 8.1.3.4 - тікбұрышты үшбұрыштың тік бұрышының төбесінен гипотенузасына түсірілген биіктігінің қасиеттерін білу және қолдану;
	Негізгі тригонометриялық тепе-теңдіктер	8.1.3.18 - Пифагор теоремасын пайдаланып, $\sin^2\alpha + \cos^2\alpha = 1$ формуласын қорытып шығару және есептер шешуде қолдану; 8.1.3.19 - α және (900-α) бұрыштарының синусы, косинусы, тангенсі және котангенсі арасындағы байланыстарды білу және қолдану; 8.1.3.5 - бұрышты оның синусы, косинусы, тангенсі және котангенсінің белгілі мәні бойынша

ЖОБА

		салу;
	Тікбұрышты үшбұрыштарды шешу	8.1.3.6 - тікбұрышты үшбұрышты 300, 450, 600 -қа тең бұрыштардың синус, косинус, тангенс және котангенсінің мәндерін табу үшін қолдану; 8.1.3.7 - тікбұрышты үшбұрыштың элементтерін табу үшін 300, 450, 600 - қа тең бұрыштардың синус, косинус, тангенс және котангенсінің мәндерін қолдану; 8.1.3.8 - берілген екі элементі бойынша тікбұрышты үшбұрыштың бұрыштары мен қабырғаларын табу;
3-тоқсан		
Аудан	Фигураның ауданы және оның қасиеттері	8.1.3.9 - көпбұрыш ауданының анықтамасы мен қасиеттерін білу; 8.1.3.10 - тең шамалас және тең құрамдас фигуралардың анықтамаларын білу;
	Төртбұрыштар мен үшбұрыштардың аудандары	8.1.3.11 - параллелограммның, ромбтың ауданы формулаларын білу және қолдану; 8.1.3.12 - үшбұрыштың ауданы формулаларын білу және қолдану; 8.1.3.13 - трапецияның ауданы формулаларын білу және қолдану;
4-тоқсан		
Жазықтықтағы тікбұрышты координаталар жүйесі	Жазықтықтағы координаталар әдісі	8.1.3.14 - жазықтықта координаталарымен берілген екі нүктенің арақашықтықтығын есептеу; 8.1.3.15 - кесінді ортасының координаталарын табу формлаларын білу және қолдану; 8.1.3.16 - центрі (a; b), радиусы r болатын шеңбердің теңдеуін білу: $(x-a)^2+(y-b)^2=r^2$; 8.1.3.17 - түзудің теңдеуін білу: ax +by + c = 0;
8-сыныптағы геометрия курсын қайталау		

3) 9-сынып:

ЖОБА

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
8-сыныптағы геометрия курсын қайталау		
Жазықтықтағы векторлар	Вектор. Векторларға амалдар қолдану. Коллинеар және коллинеар емес векторлар	9.1.4.1 - вектордың, коллинеар векторлардың, тең векторлардың, нөлдік вектордың, бірлік вектордың және вектор ұзындығының анықтамаларын білу; 9.1.4.2 - векторларды қосу, векторды санға көбейту ережелерін білу және қолдану; 9.1.4.3 – векторлардық коллинеарлық шартын қолдану; 9.1.4.4 - екі вектордың арасындағы бұрыштың анықтамасын білу; 9.1.4.5 - векторлардың скаляр көбейтіндісінің анықтамасын білу;
	Вектордың координаталары. Координаталық түрде берілген векторларға амалдар қолдану	9.1.3.1 - вектордың координаталарының анықтамасын білу; 9.1.3.2 - вектордың ұзындығын табу формуласын білу және қолдану; 9.1.3.3 - координаталарымен берілген векторларға амалдар қолдану; 9.1.3.4 - векторлардың скаляр көбейтіндісін және оның қасиеттерін білу және қолдану; 9.1.3.5 – векторлр арасындағы бұрышты табу;
2-тоқсан		
Жазықтықтағы түрлендірулер	Қозғалыс және оның қасиеттері	9.1.4.5 - қозғалыстың түрлерін және қасиеттерін білу; 9.1.4.6 - симметрия, параллель көшіру және бұру кезінде фигуралардың бейнелерін салу;
	Ұқсас фигуралар және олардың қасиеттері. Үшбұрыштар ұқсастығының белгілері	9.1.4.7 - ұқсас фигуралардың анықтамасын және қасиеттерін білу; 9.1.4.8 - гомотетияның анықтамасын және қасиеттерін білу; 9.1.4.9 - үшбұрыштар ұқсастығы белгілерін білу және қолдану;

ЖОБА

		9.1.4.10 - тікбұрышты үшбұрыштардың ұқсастығын білу және қолдану; 9.1.4.11 - үшбұрыш биссектрисасының қасиетін білу және қолдану; 9.1.4.12 - ұқсас фигуралардың аудандары және ұқсастық коэффициенті арасындағы тәуелділік формуласын білу;
3-тоқсан		
Үшбұрыштарды шешу	Үшбұрыштарды шешу	9.1.3.6 - косинустар теоремасын білу және қолдану; 9.1.3.7 - синустар теоремасын білу және қолдану; 9.1.2.3 - дұрыс көпбұрыштарды салу; 9.1.3.8 - іштей сызылған үшбұрыштың ауданын ($S = \frac{abc}{4R}$, мұндағы a, b, c – үшбұрыштың қабырғалары, R – сырттай сызылған шеңбер радиусы) және сырттай сызылған көпбұрыштың ауданының ($S = p \cdot r$, мұндағы r – іштей сызылған шеңбер радиусы, $p -$ көпбұрыштың жарты периметрі) формуларын білу және қолдану; 9.1.3.9 - шеңберге іштей немесе сырттай сызылған үшбұрыштардың аудандарын пайдаланып шеңбердің радиусын табу формулаларын білу және қолдану;
4-тоқсан		
Шеңбер. Көпбұрыштар	Шеңбер және дөңгелек. Доғаның ұзындығы. Дөңгелек, сектор және сегменттің аудандары	9.1.1.1 - доға ұзындығының формуласын білу және қолдану; 9.1.1.2 - сектор мен сегмент ауданының формулаларын білу және қолдану; 9.1.1.3 - іштей сызылған бұрыш анықтамасын және оның қасиеттерін білу; 9.1.1.4 - дөңгелектегі кесінділердің пропорционалдылығы туралы теоремаларды білу және қолдану;
	Дұрыс көпбұрыштар	9.1.2.1 - шеңберге іштей және

ЖОБА

	және шеңбер	сырттай сызылған төртбұрыштардың қасиеттері мен белгілерін білу және қолдану; 9.1.2.2 - дұрыс көпбұрышқа іштей және сырттай сызылған шеңберлердің радиустары арасындағы байланысты білу және қолдану; 9.1.2.3 - дұрыс көпбұрыштың қабырғаларын, периметрін, ауданын және оған іштей және сырттай сызылған шеңберлердің радиустарын байланыстыратын формулаларды білу және қолдану; 9.1.2.4 - үшбұрыш медианаларының қасиеттерін білу;
7-9-сыныптардағы геометрия курсын қайталау		

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
55-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасы

1- тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Информатика» оқу пәнін оқыту мақсаты білім алушыларды заманауи ақпараттық технологияларды тиімді пайдалану үшін базалық білім, білік және дағдылармен қамтамасыз ету болып табылады.

3. Негізгі міндеттер:

1) білім алушыларда ақпараттық процестердің қоғамдағы түсінігін, ақпараттық технологияларды адам іс-әрекетінің әр түрлі салаларында пайдаланудың техникалық мүмкіндіктері мен перспективаларын түсінуді қалыптастыру;

2) ақпараттық технологияларды күнделікті өмірде, оқуда және келешек еңбек іс-әрекетінде тиімді пайдалану біліктерін дамыту;

3) білім алушыларды жүйелерді талдау, шешімдерді әзірлеу, программалық қосымшаларды жасау, өздерінің өнімдерін бағалау үшін компьютермен жұмыс істеудің базалық қағидаларды түсінуін қамтамасыз ету;

4) талдау, абстракциялау, модельдеу және программалау арқылы түрлі тапсырмалар шеше білуді дамыту;

5) білім алушылардың бойынша жалпылау және ұқсастық, есепті құрамдас бөліктерге бөлу және жалпы заңдылықтарды айқындау, қойылған міндеттерді шешудің тиімді және ұтымды тәсілдерін іздеу қабілеттілігін қамтитын логикалық, алгоритмдік, сондай-ақ есептеу ойлауын дамыту;

6) білім алушылардың бойында ақпараттық мәдениетті қалыптастыру – жалпы қабылданған қағидаларды сақтау, жеке адамның және бүкіл қазақстандық қоғам мүдделерін ескеру;

7) білім алушылардың академиялық тілді меңгеруіне және пән бойынша

ұғымдық аппаратты байытуына ықпал ету.

2-тарау. «Информатика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Информатика» оқу пәнінің мазмұны

4. «Информатика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;
2) 6-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;
3) 7-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;
4) 8-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;
5) 9-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8170 тіркелген)

5. Оқу пәнінің мазмұны оқыту бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттары көрсетілетін бөлімшелерге бөлінген: дағды немесе білік, білім немесе түсінік.

6. «Информатика» пәні бойынша бағдарламаның мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) компьютерлік жүйелер;
2) ақпараттық процестер;
3) компьютерлік ойлау;
денсаулық және қауіпсіздік.

7. «Компьютерлік жүйелер» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) компьютердің құрылғылары;
2) бағдарламалық қамтамасыз ету;
3) компьютерлік желілер.

8. «Ақпараттық процестер» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) ақпаратты өлшеу мен ұсыну;
2) ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру.

9. «Компьютерлік ойлау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) модельдеу;
2) алгоритмдер;
3) программалау;
4) робототехника.

10.«Денсаулық және қауіпсіздік» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) эргономика;
2) ақпараттық қауіпсіздік.

11. 5-сыныпқа арналған «Информатика» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) «Компьютердің құрылғылары». Ақпараттың цифрлық тасымалдаушылары;

2) «Компьютерлік желілер». Ортақ файлдармен жұмыс (орналастыру, редакциялау, жүктеу);

3) «Ақпаратты ұсыну және өлшеу». Ақпаратты әртүрлі нысандарда ұсыну. Байланыс арналары, ақпарат көздері және қабылдағыштары. Мәтіндік ақпаратты кодтау. Ақпараттың екілік көрінісі;

4) «Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру». Мәтіндік редактор: беттің параметрлері, алдын ала қарау. Компьютерлік графика: растрлық кескіндерді жасау және өңдеу, векторлық суреттер жасау және өңдеу, растрлық және векторлық графиканың артықшылықтары мен кемшіліктері;

5) «Программалау». Роботтың бұрыштық бейімділігін анықтау. Роботты көрсетілген градусқа бұру. Робот қозғалысын ұйымдастыруға арналған түс датчигі. Объектіні табу үшін ультрадыбыстық датчик;

6) «Робототехника». Роботты анықтау. Робот түрлерінің үлгілері және оларды қолдану салалары. Робототехника саласындағы адамзаттың техникалық жетістіктерінің мысалдары. Гироскопиялық датчик, жұмыс істеу принципі;

7) «Эргономика». Қауіпсіздік техникасының ережелері.

8) «Ақпараттық қауіпсіздік». Біреудің жұмысын көшірудің заңсыздығы. Құжаттарға арналған пароль.

12. 6-сыныпқа арналған «Информатика» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) «Компьютердің құрылғылары». Есептеу техникасының даму тарихы. Компьютерлік негізгі құрылғылардың әрекеттестігі;

2) «Программалық қамтамасыз ету». Операциялық жүйелердің негізгі функциялары. IDE (ай ди и) (Integrated Development Environment (интегрейтед девелопмент энвайронмент)) интерфейсінің мүмкіндіктері;

3) «Компьютерлік желілер». Сымсыз байланыстың артықшылықтары;

4) «Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру». Мәтіндік құжаттардағы сілтемелерді ұйымдастыру. Сілтемелер. Гиперсілтемелер. Мазмұны. Реферат құру;

5) «Модельдеу». 3D-модельдер қолдану мысалдары. 3D-редактордың мүмкіндіктері. 3D-редакторының графикалық примитивтерді құруға арналған құралдары. Айналу денелерін құру және түрлендіру. 3D-редактордағы объектілердің модельдері. Басып шығару үшін 3D-үлгіні экспорттау. 3D-баспаны баптау;

6) «Алгоритмдер». Python (пайтон) тіліндегі сызықтық алгоритмдер.

7) «Программалау». Бағдарламалау тілінің алфавиті және синтаксисі. Мәліметтер типтері;

8) «Эргономика». Эргономика міндеттері (барынша жайлылық пен тиімділік үшін);

9) «Ақпараттық қауіпсіздік». Интернетке тәуелділіктің проблемалары. «Авторлық құқық», «плагиат» ұғымдары. Авторға сілтеме жасайтын ақпаратты сақтау.

13. 7-сыныпқа арналған «Информатика» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) «Компьютердің құрылғылары». Компьютердің жады түрлері (жедел есте сақтау құрылғысы, тұрақты есте сақтау құрылғысы, сыртқы жады, кеш-жады);

2) «Программалық қамтамасыз ету». Бірдей ақпаратты сақтайтын түрлі форматтағы файлдардың өлшемдерін салыстыру. Ақпаратты қысу, архиватор-бағдарламалар. Мұрағаттарды құру және ашу;

3) «Компьютерлік желілер». Компьютерлік желінің мақсаты, жіктелуі (ауқымы бойынша, топологиясы бойынша, тиістілігі бойынша);

4) «Ақпаратты ұсыну және өлшеу». Ақпаратты өлшеу бірліктері, ақпаратты бір өлшем бірлігінен басқаға аудару;

5) «Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру». Мәтіндік процессордағы кестелерді жасау, өңдеу және пішімдеу. Электрондық кестелер, электрондық кестенің негізгі ұғымдары. Деректерді енгізу, редакциялау және пішімдеу, маркер толтыру. Деректер типтері. Формулалар енгізу. Шартты пішімдеу. Диаграммаларды құру;

6) «Алгоритмдер». Салынған және құрамдас шарттарды, тармақталған алгоритмдерді программалау;

7) «Программалау». Файлдарды оқу және жазу;

8) «Ақпараттық қауіпсіздік». Ақпаратты зиянды бағдарламалардан қорғау;

14. 8-сыныпқа арналған «Информатика» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) «Компьютердің құрылғылары». Процессор және оның негізгі сипаттамалары;

2) «Компьютерлік желілер». Компьютерлік желінің өткізу қабілеті;

3) «Ақпаратты ұсыну және өлшеу». Ақпараттың көлемін бағалаудың алфавиттік тәсілі;

4) «Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру». Электрондық кестелердегі деректер пішімдері. Абсолюттік және салыстырмалы сілтемелер. Функциялар графиктерін құру. Кірістірілген функцияларды пайдалану: математикалық (сомасы, көбейтіндісі, дәрежесі), статистикалық (ең төменгі, ең жоғары, орташа, есеп), логикалық (егер);

5) «Модельдеу». Интеграцияланған дайындау ортасында қолданбалы міндеттерді шешу;

6) «Алгоритмдер». Алгоритм трассировкасы. Интеграцияланған дайындау ортасында міндеттерді шешу;

7) «Программалау». Цикл операторлары (параметрі бар цикл, алғышартты цикл, кейінгі шартты цикл).

8) «Эргономика». Электрондық құрылғылардың адам ағзасына әсері, электрондық құрылғылардың теріс әсерінен қорғау тәсілдері.

9) «Ақпараттық қауіпсіздік». Желідегі пайдаланушының қауіпсіздігі: алаяқтық, интернеттегі агрессия.

15. 9-сыныпқа арналған «Информатика» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) «Компьютердің құрылғылары». Мақсатына байланысты компьютердің аппараттық конфигурациясын таңдау;

2) «Программалық қамтамасыз ету». Пайдаланушының қажеттіліктеріне байланысты бағдарламалық қамтамасыз етуді таңдау;

3) «Компьютерлік желілер». Бұлтты технологияларды қолдану арқылы құжаттармен ортақ жұмыс істеу;

4) «Ақпаратты ұсыну және өлшеу». Ақпарат қасиеттері (өзектілігі, дәлдігі, анықтығы, құндылығы);

5) «Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру». Дерекқор, өріс, жазба. Электрондық кестеде деректер базасын құру. Деректерді іздеу, сұрыптау және сүзгілеу;

6) «Модельдеу». Процесс моделдерін (физикалық, биологиялық, экономикалық) электрондық кестеде зерттеу және құру;

7) «Программалау». Бір өлшемді массив. Екі өлшемді массив. Массивтерді өңдеудің негізгі алгоритмдері: массив элементтерін іздеу, сұрыптау, орнын ауыстыру, жою және қою. PyGame (пайгейм) кітапханасы. Ойынның артқы фоны. Ойынға арналған дайын кейіпкерлер. Кейіпкер қозғалысы. Дайын сценарий бойынша ойын программмалау. Ойын нәтижелерін есептеу;

8) «Эргономика». Компьютерде ұзақ уақыт жұмыс істеу тәуекелін бағалау;

9) «Ақпараттық қауіпсіздік». Желіде жұмыс істеудің этикалық және құқықтық нормаларын бұзу салдарлары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

16. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» кодтық белгімен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4. кодында «6» – сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

Білім алушыларға қойылатын мақсаттар:

1) Компьютерлік жүйелер

Білім алушылар міндетті:					
Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.Компьютердің құрылғылары	5.1.1.1 ақпараттың цифрлық тасымалдау құралдарын сипаттау	6.1.1.1 компьютерлік технологияның даму тарихы мен келешегі туралы әңгімелеу; 6.1.1.2 компьютердің негізгі құрылғыларының өзара	7.1.1.1 компьютердің жады түрлерінің мақсаттарын сипаттау (жедел есте сақтау құрылғысы, тұрақты есте сақтау құрылғысы, сыртқы жады, кеш-	8.1.1.1 процессордың функцияларын және оның негізгі сипаттамаларын қарапайым деңгейде түсіндіру	9.1.1.1 мақсатына байланысты компьютердің конфигурациясын таңдау

		әрекеттесуін түсіндіру	жады)		
2. Программалық қамтамасыз ету		6.1.2.1 операциялық жүйелердің негізгі функцияларын атау; 6.1.2.2 IDE (ай ди и) интерфейсінің мүмкіндіктерін қолдану	7.1.2.1 бірдей ақпаратты сақтайтын түрлі форматтағы файлдардың өлшемдерін салыстыру; 7.1.2.2 Түрлі форматтағы мұрағаттарды жасау және ашу		9.1.2.1 пайдаланушының қажеттілігіне қарай программалық жасақтаманы таңдау
3. Компьютерлік желілер	5.1.3.1 ортақ пайдалану файлдарын орналастыру, редакциялау, жүктеу	6.1.3.1 сымсыз байланыстың артықшылықтарын түсіндіру	7.1.3.1 компьютерлік желілерді жіктеу	8.1.3.1 желінің өткізу қабілетін анықтау	9.1.3.1 бұлтты технологияларды қолданатын құжаттармен бірлескен жұмысты жүзеге асыру

2) Ақпараттық процестер

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Ақпаратты ұсыну және өлшеу	5.2.1.1 әртүрлі ақпарат түрлерінің мысалдарын келтіру және ақпаратты әртүрлі нысандарда ұсыну;		7.2.1.1 ақпаратты өлшеу бірліктері, ақпаратты бір өлшем бірлігінен басқаға аударуды жүзеге асыру	8.2.1.1 ақпараттың көлемін анықтағанда алфавиттік тәсіл қолдану	9.2.1.1 ақпараттың қасиеттерін анықтау (маңыздылық, дәлдік, сенімділік, құндылық)

ЖОБА

	5.2.1.2 байланыс арналары, ақпарат көздері және қабылдағыш тарының мысалын келтіру; 5.2.1.3 мәтіндік ақпаратты кодтау және декодтау; 5.2.1.4 компьютерге арналған барлық ақпарат екілік көрініс түрінде ұсынылғаны н түсіндіру				
2. Ақпаратты қ объектілер ді құру және түрлендір у	5.2.2.1 басып шығару үшін құжатты тиімді ұйымдастыр у (бет параметрлері н орнату, алдын ала қарауды орындау); 5.2.2.2 растрлық кескіндерді жасау және өңдеу; 5.2.2.3 векторлық суреттер жасау және өңдеу; 5.2.2.4 растрлық	6.2.2.1 сілтемелерд і ұйымдасты ру (гиперсілте мелер, мазмұны, тақырыптар , түнідірмеле р)	7.2.2.1 мәтіндік процессорд ағы кестелерді пішімдеу; 7.2.2.2 электронды қ кестенің элементтері н пішімдеу; 7.2.2.3 электронды қ кестеде диаграммал арды жасау; 7.2.2.4 электронды қ кестеде шартты пішімдеуді қолдану;	8.2.2.1 электронды қ кестелер мәселелерд і шешу үшін түрлі деректер пішімдерін пайдалану; 8.2.2.2 абсолютті және салыстырм алы сілтемелер ді пайдалану; 8.2.2.3 Электронд ық кестелерді қолдану арқылы	9.2.2.1 «дерекқор, жазба, өріс» терминдер ін түсіндіру; 9.2.2.2 электронд ық кестеде деректер базасын жасау; 9.2.2.3 Деректерді іздеу, сұрыптау және сүзгілеуді жүзеге асыру

ЖОБА

	және векторлық графиканың артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау		7.2.2.5 электрондық кестеде деректердің әртүрлі түрлерін қолдану; 7.2.2.6 электрондық кестеде есептеулер үшін формулаларды жасау	есептерді шешу үшін кірістірілген функцияларды пайдалану; 8.2.2.4 кестеде көрсетілген функциялардың графиктерін құрастыру	

3) Компьютерлік ойлау

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Модельдеу		6.3.1.1 3D-модельдер қолдану мысалдарын келтіру; 6.3.1.2 3D-редактордың мүмкіндіктерін сипаттау; 6.3.1.3 3D-редактордың графикалық примитивтерді құруға арналған құралдарын		8.3.1.1 Python программалау тілінде тапсырма модельдерін жасау	9.3.1.1 Процесс моделдерін (физикалық, биологиялық экономикалық) электрондық кестеде әзірлеу және зерттеу

ЖОБА

		пайдалану 6.3.1.4 айналу денелерін құру және оларды түрлендіру; 6.3.1.5 3D-редактордағы объектілердің модельдерін құру; 6.3.1.6 басып шығару үшін 3D-үлгіні экспорттау 6.3.1.7 3D-баспасын баптау.			
2. Алгоритмдер		6.3.2.1 Python (пайтон) тіліндегі сызықтық алгоритмдерді жазу	7.3.2.1 Python (пайтон) программалау тілінде тармақталған алгоритмдерді жазу	8.3.2.1 алгоритмнің трассировкасын жүзеге асыру	9.3.2.1 сұрыптау алгоритмдерін қолдану

ЖОБА

3. Программалау	5.3.3.1 роботтың бұрыштық бейімділігін анықтау үшін программалар жасау; 5.3.3.2 Роботты көрсетілген градусқа бұру үшін программалар жасау; 5.3.3.3 Робот қозғалысын ұйымдастыруға арналған түс датчигін қолдану; 5.3.3.4 Объектіні табу үшін ультрадыбыстық датчикті пайдалану	6.3.3.1 деректер түрлерін жіктеу	7.3.3.1 Python программалау тілінде файлды оқу және жазу; 7.3.3.2 Python программалау тіліндегі кірістірілген шарттарды қолдану; 7.3.3.3 Python программалау тіліндегі күрделі шарттарды қолдану	8.3.3.1 While (уайл) цикл операторын пайдалану; 8.3.3.2 For (фор) цикл операторын пайдалану 8.3.3.3 цикл басқару нұсқаулығын қолдану (continue (континю), break (брик), else (элс))	9.3.3.1 Бір өлшемді массивтер пайдаланып Python (пайтон) программалау тілінде программалар жасау; 9.3.3.2 Екі өлшемді массивтер пайдаланып Python (пайтон) программалау тілінде программалар жасау; 9.3.3.3 PyGame (пайгейм) кітапханасын қосу; 9.3.3.4 ойын терезесін жасау үшін PyGame (пайгейм) кітапханасының дайын модульдерін пайдалану; 9.3.3.5 Ойынның артқы фонын құру 9.3.3.6 Ойынға

ЖОБА

					арналған дайын кейіпкерлер жүктеу 9.3.3.7 Кейіпкер қозғалысын программалау 9.3.3.8 пернетақтадан кейпкерлерді басқару; 9.3.3.9 Дайын сценарий бойынша ойын әзірлеу 9.3.3.10 Ойынның нәтижелерін есептеу алгоритмін іске асыру
4. Робототехника	5.3.4.1 робот анықтамасын тұжырымдау; 5.3.4.2 Роботтардың түрлерінің үлгілеріне және оларды қолдану салаларына мысал келтіру; 5.3.4.3 Робототехника саласындағы адамзаттың				

ЖОБА

	техникалық жетістіктеріне мысалдар келтіру; 5.3.4.4 Гироскопиялық датчиктің жұмыс істеу принципін түсіндіру				

4) Денсаулық және қауіпсіздік

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Эргономика	5.4.1.1 қауіпсіздік ережелерін бұзу салдары туралы талдау	6.4.1.1 Эргономика міндеттерін (барынша жайлылық пен тиімділік үшін) тұжырымдау және шешу	7.4.1.1 Пайдаланушы интерфейстердің эргономикалылығын бағалау	8.4.1.1 әртүрлі электрондық құрылғылардың адам ағзасына әсері туралы мысалдар келтіріп, қорғау әдістерін тиімді пайдалану	9.4.1.1 Компьютерде ұзақ уақыты жұмыс істеу тәуекелін сыни түрде бағалау
2. Ақпараттық қауіпсіздік	5.4.2.1 біреудің жұмысын көшіру заңсыздығы туралы айту; 5.4.2.2 құжаттарға арналған пароль орнату	6.4.2.1 Интернеткетәуелділіктің проблемаларын талқылау; 6.4.2.2 «Авторлық құқық», «плагиат» ұғымдарын түсіндіру 6.4.2.3	7.4.2.1 компьютерді зиянды бағдарламалардан қорғау	8.4.2.1 желідегі пайдаланушының қауіпсіздігін қамтамасыз ету ережелерін сақтау (интернеттеалаяқтық пен агрессия)	9.4.2.1 желідегі этикалық және құқықтық нормаларын бұзу салдары туралы айту

ЖОБА

		авторға сілтеме жасайтын ақпаратпен ілестіру			

17. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

18. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Параграф 3. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Ақпаратты ұсыну	Біздің айналамыздағы ақпарат	5.2.1.1 әртүрлі ақпараттың мысалдарын келтіру және ақпаратты әртүрлі нысандарда ұсыну;
	Ақпарат беру	5.2.1.2 байланыс арналары, ақпарат көздері және қабылдағыштарының мысалын келтіру;
	Ақпаратты шифрлау	5.2.1.3 мәтіндік ақпаратты кодтау және декодтау;
	Екілік ақпаратты ұсыну	5.2.1.4 компьютерге арналған барлық ақпарат екілік түрінде ұсынылғанын түсіндіру
2-тоқсан		
Компьютерлік графика	Растрлық суреттерді құру және редакциялау	5.2.2.2 растрлық кескіндерді жасау және өңдеу;
	Растрлық суреттерді өңдеу	5.2.2.2 растрлық кескіндерді жасау және өңдеу;
	Векторлық суреттерді құру	5.2.2.3 векторлық суреттер жасау және өңдеу;
	Қисық бетімен жұмыс	5.2.2.3

КОПА

		векторлық суреттер жасау және өңдеу;
	Растрлық және векторлық суреттерді салыстыру	5.2.2.4 растрлық және векторлық графиканың артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
3-тоқсан		
Робототехника	Робот түрлері және оларды қолдану	5.3.4.1 робот анықтамасын тұжырымдау;
		5.3.4.2 Роботтардың түрлерінің үлгілері және оларды қолдану салаларына мысал келтіру;
	Робототехника тарихы және перспективалары	5.3.4.3 робототехника саласындағы адамзаттың техникалық жетістіктеріне мысалдар келтіру;
	Гироскопиялық датчик	5.3.4.4 гироскопиялық датчик жұмыс істеу принципін түсіндіру;
		5.3.3.1 роботтың бұрыштық бейімділігін анықтау үшін бағдарламалар жасау;
	Бұрылыстар	5.3.3.2 роботты көрсетілген градусқа бұру үшін бағдарламалар жасау;
Роботтардың жарысы	Роботтың сызық бойымен қозғалысы	5.3.3.3 робот қозғалысын ұйымдастыруға арналған түс датчигін қолдану;
	Робо-сумо	5.3.3.4 объектіні табу үшін ультрадыбыстық датчикті пайдалану;
		5.3.3.3 робот қозғалысын ұйымдастыруға арналған түс датчигін қолдану;
4-тоқсан		
Компьютер және қауіпсіздік	Компьютерде жұмыс істеу кезінде өзіңе зиян келтірмеуге қалай болады?	5.4.1.1 қауіпсіздік ережелерін бұзу салдары туралы талдау
	Ақпаратты цифрлы тасымалдаушылары	5.1.1.1 сандық ақпараттың цифрлық тасымалдау құралдарын сипаттау
	Интернетте жұмыс істеудің қандай қауіп-қатері бар?	5.4.2.1 біреудің жұмысын көшіру заңсыздығы туралы айту;
	Компьютеріңіздегі деректерді қалай қорғауға болады?	5.4.2.2 құжаттарға арналған пароль орнату
		5.1.3.1 ортақ пайдалану файлдарын орналастыру, редакциялау, жүктеу

ЖОБА

	Шағын жоба	5.4.2.2 құжаттарға арналған пароль орнату
		5.2.2.1 құжатты басып шығару үшін тиімді ұйымдастыру (бет параметрлерін орнату, алдын ала қарауды орындау);
		5.1.3.1 ортақ пайдалану файлдарын орналастыру, редакциялау, жүктеу

2) 6 класс:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Компьютерлік жүйелер және желілер	Эргономика дегеніміз не?	6.4.1.1 эргономика міндеттерін (барынша жайлылық пен тиімділік үшін) тұжырымдау және шешу 6.4.2.1 интернетке тәуелділіктің проблемаларын талқылау
	Есептеу техникасының даму тарихы	6.1.1.1 компьютерлік технологияның даму тарихы мен келешегі туралы әңгімелеу;
	Компьютер қалай жұмыс істейді	6.1.1.2 компьютердің негізгі құрылғыларының өзара әрекеттесуін түсіндіру 6.1.2.1 операциялық жүйелердің негізгі функцияларын атау;
	Сымсыз желілер	6.1.3.1 сымсыз байланыстың артықшылықтарын түсіндіру;
2-тоқсан		
3D - баспа	3D - редакторы	6.3.1.1 3D-модельдер қолдану мысалдарын келтіру;
		6.3.1.2 3D-редактордың мүмкіндіктерісипаттау;
	3D -редактор құралдары	6.3.1.3 3D-редакторының графикалық примитивтерді құруға арналған құралдарын пайдалану;
	Конус, цилиндр және сфера құру	6.3.1.4 айналу денелерін құру және оларды түрлендіру;
	Объектілердің 3D модельдері	6.3.1.5 3D-редактордағы объектілердің модельдерін құру;
	3D - баспасы	6.3.1.6 басып шығару үшін 3D-үлгіні экспорттау;
		6.3.1.7 3D-баспасын баптау;

ЖОБА

3-тоқсан		
Python (пайтон) тілінде программалау	IDE (ай ди и) -мен танысу	6.1.2.2 IDE (ай ди и) интерфейсінің мүмкіндіктерін қолдану;
	Тіл әліппесі. Синтаксис	6.3.2.1 Python (пайтон) тіліндегі сызықтық алгоритмдерді жазу;
	Мәліметтер типтері	6.3.3.1 деректер түрлерін жіктеу;
	Арифметикалық амалдардың жазылу ережелері	6.3.2.1 Python (пайтон) тіліндегі сызықтық алгоритмдерді жазу;
	Санды енгізу және шығару	6.3.2.1 Python (пайтон) тіліндегі сызықтық алгоритмдерді жазу;
	Сызықтық алгоритмдерді программалау	6.3.2.1 Python (пайтон) тіліндегі сызықтық алгоритмдерді жазу;
4-тоқсан		
Мәтіндік құжатпен жұмыс жасау	Сілтемелер (сноски)	6.2.2.1 сілтемелерді ұйымдастыру (гиперсілтемелер, мазмұны, тақырыптар, түсіндірмелер)
	Гиперсілтемелер	6.2.2.1 сілтемелерді ұйымдастыру (гиперсілтемелер, мазмұны, тақырыптар, түсіндірмелер)
		6.4.2.3 авторға сілтеме жасайтын ақпаратпен ілестіру
		6.4.2.2 «авторлық құқық», «плагиат» ұғымдарын түсіндіру
	Мазмұны	6.2.2.1 сілтемелерді ұйымдастыру (гиперсілтемелер, мазмұны, тақырыптар, түсіндірмелер)
	Реферат	6.2.2.1 сілтемелерді ұйымдастыру (гиперсілтемелер, мазмұны, тақырыптар, түнідірмелер)
		6.4.2.2 «авторлық құқық», "плагиат" ұғымдарын түсіндіру
		6.4.2.3 авторға сілтеме жасайтын ақпаратпен ілестіру

3)7 класс:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Компьютерлік жады және	Ақпараттың өлшем бірліктері	7.2.1.1 ақпаратты өлшеу бірліктері, ақпаратты бір өлшем бірлігінен басқаға аударуды жүзеге асыру

ЖОБА

ақпараттық өлшембірлік	Компьютер жады	7.1.1.1 компьютердің жад түрлерінің мақсаттарын сипаттау (жедел есте сақтау құрылғысы, тұрақты есте сақтау құрылғысы, сыртқы жады, кеш-жады)
	Файлдар мөлшері	7.1.2.1 бірдей ақпаратты сақтайтын түрлі форматтағы файлдардың өлшемдерін салыстыру;
Желі және қауіпсіздік	Компьютерлік желілер және олардың жіктелуі	7.1.2.2 түрлі форматтағы мұрағаттарды жасау және ашу 7.1.3.1 компьютерлік желілерді жіктеу
	Антивирустық қауіпсіздік	7.4.2.1 компьютерді зиянды бағдарламалардан қорғау
	Пайдаланушы интерфейсі	7.4.1.1 пайдаланушы интерфейстердің эргономикалылығын бағалау
2-тоқсан		
Электронды кесте арқылы есеп шығару	Мәтіндік процессордағы кесте	7.2.2.1 мәтіндік процессордағы кестелерді пішімдеу;
	Электрондық кестелер элементтерін пішімдеу	7.2.2.2 электрондық кестенің элементтерін пішімдеу;
	Деректер типтері	7.2.2.5 электрондық кестеде деректердің әртүрлі түрлерін қолдану;
		7.2.2.6 электрондық кестеде есептеулер үшін формулаларды жасау;
	Шартты пішімдеу	7.2.2.4 электрондық кестеде шартты пішімдеуді қолдану;
	Кестелік деректерді графикалық ұсыну	7.2.2.3 электрондық кестеде диаграммаларды жасау;
	Электрондық кестелердегі процестерді модельдеу	7.2.2.2 электрондық кестенің элементтерін пішімдеу;
		7.2.2.5 электрондық кестеде деректердің әртүрлі түрлерін қолдану;
		7.2.2.4 электрондық кестеде шартты пішімдеуді қолдану;
		7.2.2.3 электрондық кестеде диаграммаларды жасау;
3-тоқсан		
Python (пайтон) тілінде алгоритмдерді программалау	Файлдармен жұмыс	7.3.3.1 Python (пайтон) программалау тілінде файлды оқу және жазу;
	Тармақталған алгоритмдерді программалау	7.3.2.1 Python (пайтон) программалау тілінде тармақталған алгоритмдерді жазу;
	Кірістірілген шарттарды программалау	7.3.3.2 Python (пайтон) программалау тіліндегі кірістірілген шарттарды

ҚОБА

		қолдану;
	Күрделі шарттарды программалау	7.3.3.3 Python (пайтон) программалау тіліндегі күрделі шарттарды қолдану;
	Таңдауды ұйымдастыру	7.3.2.1 Python (пайтон) программалау тілінде тармақталған алгоритмдерді жазу;
4-тоқсан		
Практикалық программалау	Мәселені қалыптастыру	7.3.2.1 Python (пайтон) программалау тілінде тармақталған алгоритмдерді жазу;
	Алгоритмді әзірлеу	7.3.2.1 Python (пайтон) программалау тілінде тармақталған алгоритмдерді жазу;
	Алгоритмді программалау	7.3.2.1 Python (пайтон) программалау тілінде тармақталған алгоритмдерді жазу;
	Программаны тестілеу	7.3.2.1 Python (пайтон) программалау тілінде тармақталған алгоритмдерді жазу;

4) 8 класс:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Компьютер мен желінің техникалық сипаттамалары	Ақпараттарды өлшеу	8.2.1.1 ақпараттың көлемін анықтағанда алфавиттік тәсіл қолдану
	Процессор және оның сипаттамасы	8.1.1.1 процессордың функцияларын және оның негізгі сипаттамаларын қарапайым деңгейде түсіндіру
	Компьютерлік желілер	8.1.3.1 желінің өткізу қабілетін анықтау
Денсаулық және қауіпсіздік	Компьютерді пайдаланудың теріс аспектілері	8.4.1.1 әртүрлі электрондық құрылғылардың адам ағзасына әсері туралы мысалдар келтіріп, қорғау әдістерін тиімді пайдалану
	Желідегі қауіпсіздік	8.4.2.1 желідегі пайдаланушының қауіпсіздігін қамтамасыз ету ережелерін сақтау (интернетте алаяқтық пен агрессия)
2-тоқсан		
Электрондық кестелердегі	Статистикалық мәліметтер	8.2.2.2 абсолютті және салыстырмалы сілтемелерді пайдалану;

ЖОБА

ақпаратты өңдеу		8.2.2.1 электрондық кестелер мәселелерді шешу үшін түрлі деректер пішімдерін пайдалану;
	Кірістірілген функция	8.2.2.3 электрондық кестелерді қолдану арқылы есептерді шешу үшін кірістірілген функцияларды пайдалану;
	Қолда бар ақпаратқа негізделген деректерді талдау	8.2.2.3 электрондық кестелерді қолдану арқылы есептерді шешу үшін кірістірілген функцияларды пайдалану;
	Қолданбалы міндеттерін шешу	8.2.2.3 электрондық кестелерді қолдану арқылы есептерді шешу үшін кірістірілген функцияларды пайдалану;
		8.2.2.1 электрондық кестелер мәселелерді шешу үшін түрлі деректер пішімдерін пайдалану;
		8.2.2.4 кестеде көрсетілген функциялардың графиктерін құрастыру
3-тоқсан		
Python (пайтон) тілінде алгоритмдерді программалау	While (уайл) циклі	8.3.3.1 *While (уайл)* цикл операторын пайдалану;
	For (фор) циклі	8.3.3.2 *For* (фор) цикл операторын пайдалану
	Continue (континю) циклін басқару	8.3.3.3 цикл басқару нұсқаулығын қолдану (continue (континю), break (брик), else (элс))
	Break (брик) циклін басқару	8.3.3.3 цикл басқару нұсқаулығын қолдану (continue (континю), break (брик), else (элс))
	Else (элс) циклін басқару	8.3.3.3 цикл басқару нұсқаулығын қолдану (continue (континю), break (брик), else (элс))
	Алгоритмнің трассировкасы	8.3.2.1 алгоритмнің трассировкасын жүзеге асыру
4-тоқсан		
Практикалық программалау	Мәселені қалыптастыру	8.3.1.1 Python (пайтон) программалау тілінде тапсырма модельдерін жасау
	Алгоритмді әзірлеу	8.3.1.1 Python (пайтон) программалау тілінде тапсырма модельдерін жасау
		8.3.2.1 алгоритмнің трассировкасын жүзеге асыру

КОПИЯ

	Алгоритмді программалау	8.3.1.1 Python (пайтон) программалау тілінде тапсырма модельдерін жасауh
		8.3.2.1 алгоритмнің трассировкасын жүзеге асыру
	Программаны тестілеу	8.3.1.1 Python (пайтон) программалау тілінде тапсырма модельдерін жасау
		8.3.2.1 алгоритмнің трассировкасын жүзеге асыру

5) 9 класс:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Ақпаратпен жұмыс жасау	Ақпараттың сипаттары	9.2.1.1 ақпараттың қасиеттерін анықтау (маңыздылық, дәлдік, сенімділік, құндылық) 9.4.1.1 компьютерде ұзақ уақыты жұмыс істеу тәуекелін сыни түрде бағалау
	Құжаттармен бірлесіп жұмыс жасау	9.1.3.1 бұлтты технологияларды қолданатын құжаттармен бірлескен жұмысты жүзеге асыру
	Желілік этикет	9.4.2.1 желідегі этикалық және құқықтық нормаларын бұзу салдары туралы айту
Компьютер таңдаймыз	Компьютердің конфигурациясы	9.1.1.1 мақсатына байланысты компьютердің конфигурациясын таңдау
	Бағдарламалық қамтамасыз етуді таңдау	9.1.2.1 пайдаланушының қажеттілігіне қарай бағдарламалық жасақтаманы таңдау
	«Компьютер құнын есептеу»	9.1.1.1 мақсатына байланысты компьютердің конфигурациясын таңдау
		9.1.2.1 пайдаланушының қажеттілігіне қарай бағдарламалық жасақтаманы таңдау
		9.3.1.1 процесс моделдерін (физикалық, биологиялық, экономикалық) электрондық кестеде әзірлеу және зерттеу
2-тоқсан		

КОПИЯ

Деректер базасы	Деректер базасы	9.2.2.1 «дерекқор, жазба, өріс» терминдерін түсіндіру;
	Электрондық кестеде деректер базасын құру	9.2.2.2 электрондық кестеде деректер базасын жасау;
	Ақпаратты іздеу әдістері	9.2.2.3 деректерді іздеу, сұрыптау және сүзгілеуді жүзеге асыру
	Деректерді сұрыптау және сүзгілеу	9.2.2.3 деректерді іздеу, сұрыптау және сүзгілеуді жүзеге асыру
	Деректер базасымен жұмыс	9.2.2.2 электрондық кестеде деректер базасын жасау;
		9.2.2.3 деректерді іздеу, сұрыптау және сүзгілеуді жүзеге асыру
3-тоқсан		
Python (пайтон) программалау тілінде алгоритмдерді программалау	Бірөлшемді массив	9.3.3.1 бір өлшемді массивтер пайдаланып Python (пайтон) программалау тілінде программаларды жасау;
	Белгіленген сипаттары бар элементті іздеу	9.3.3.1 бір өлшемді массивтер пайдаланып Python (пайтон) программалау тілінде программаларды жасау;
	Элементтердің орнын ауыстыру	9.3.3.1 бір өлшемді массивтер пайдаланып Python (пайтон) программалау тілінде программаларды жасау;
	Екіөлшемді массив	9.3.3.2 екі өлшемді массивтер пайдаланып Python (пайтон) программалау тілінде бағдарламаларды жасау;
	Сұрыптау	9.3.2.1 сұрыптау алгоритмдерін қолдану
		9.3.3.1 бір өлшемді массивтер пайдаланып Python (пайтон) программалау тілінде программаларды жасау;
		9.3.3.2 екі өлшемді массивтер пайдаланып Python (пайтон) программалау тілінде бағдарламаларды жасау;
	Элементті жою және кірістіру	9.3.3.1 бір өлшемді массивтер пайдаланып Python (пайтон) программалау тілінде программаларды жасау;
		9.3.3.2 екі өлшемді массивтер пайдаланып Python (пайтон)

ЖОБА

		программалау тілінде бағдарламаларды жасау;
4-тоқсан		
Python (пайтон) программалау тілінде 2D ойынын құру	PyGame кітапханасы	9.3.3.3 PyGame (пайгейм) кітапханасын қосу;
		9.3.3.4 ойын терезесін жасау үшін PyGame (пайгейм) кітапханасының дайын модульдерін пайдалану;
	Артқы фон мен ойын кейіпкерлері	9.3.3.5 ойынның артқы фонын құру
		9.3.3.6 ойынға арналған дайын кейіпкерлер жүктеу
	Кейіпкерлерді анимациялау	9.3.3.7 кейіпкер қозғалысын программалау
		9.3.3.8 пернетақтадан кейпкерді басқару;
	Шарттарды программалау	9.3.3.9 дайын сценарий бойынша ойын әзірлеу
		9.3.3.10 ойынның нәтижелерін есептеу алгоритмін іске асыру

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
56-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленді., техникалық және кәсіптік, (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №29031 болып тіркелген) сәйкес жүзеге асырылады.

2. Бағдарлама бастауыш мектепке арналған «Жаратылыстану» пәні бағдарламасының логикалық жалғасы болып табылады.

3. 5-6-сыныптың оқушыларына жаратылыстану бағытында білім беру, олардың білім құмарлықтарының дамуына, әлем жайлы ой-өрістерінің кеңеюіне, ғылымды ұғыну мен қоршаған әлемді тұтастай қабылдауларының дамуына, қоршаған әлемді бағалай және қорғай білу біліктіліктерінің дамуына көмектеседі.

4. Негізгі мектепте «Жаратылыстану» пәнін оқу:

1) қоршаған әлемнің көп қырлылығын, табиғи құбылыстар мен үдерістердің өзара байланысын және себептерін;

2) көптүрлі табиғат құбылыстары мен нысандарын жүйелеу принциптерін түсінуге мүмкіндік береді;

5. «Жаратылыстану» пәнінен оқу бағдарламасы негізгі мектепте зерттеу, ойлау, коммуникативтік дағдылар мен біліктіліктер негіздерінің қалыптасуына бағытталған:

1) гипотеза құру және оларды тексерудің жолдарын ұсыну, эксперименттер арқылы алынған мәліметтер негізінде қорытынды жасау;

2) зерттеу мәселелерін дұрыс алу, зерттеу жұмысының жоспарын құру, бақылаулар мен эксперименттер нәтижелерін бағалау және сипаттау, қорытынды шығару;

3) бұқаралық ақпараттық құралдары хабарламаларындағы, интернет желісі ресурстарындағы, ғылыми-көпшілік әдебиеттердегі жаратылыстану бағытындағы ақпараттармен жұмыс: іздеу әдістерін игеру, ақпараттың мағыналық негізін анықтау және ақпараттың растығын бағалау;

4) зерттеу қорытындыларын түрлі формада ұсыну;

5) жаратылыстану ғылымы бағытындағы маңызды жетістіктердің қолданбалы мәнін түсіндіру.

6. «Жаратылыстану» пәні негізгі мектептегі «Биология», «География», «Химия», «Физика» пәндерін зерделеу, негізін қалауға бағытталған кіріктірілген курс болып табылады.

7. Бағдарламаның мақсаты оқушыларды жаратылыстану ғылымы тұрғысынан табиғат пен қоғамның өзара байланысы, табиғаттағы заңдылықтардың біртұтастығы туралы білім, ұғым, түсінік қалыптастыру және білімдерін күнделікті өмірде кездесетін табиғат құбылыстары мен үдерістерін түсіндіру, сипаттау, болжау үшін қолдану білігін дамытуға бағытталған.

8. Пән бағдарламасы келесі міндеттерді шешуге бағытталған:

1) әлемнің қазіргі заманғы жаратылыстану ғылымы тұрғысынан қалыптасқан бейнесі мен жаратылыстану ғылымдарының әдістері туралы білім негіздерін қалыптастыру; жаратылыстанудың техника мен технология дамуына елеулі ықпал еткен маңызды идеяларымен, жетістіктерімен таныстыру;

2) білімдерін қоршаған әлемнің құбылыстарын түсіндіру үшін қолдану және бұқаралық ақпараттық құралдары, интернет ресурстары, арнайы және ғылыми-көпшілік әдебиеттерден алынған жаратылыстану ғылымы тұрғысынан және өмірлік маңызды мазмұны бар ақпаратты қабылдау біліктіліктеріне ие болу;

3) зияткерлік, шығармашылық қабілеттерді, сын тұрғысынан ойлау қабілетін қарапайым зерттеулер, құбылыстарды талдау, жаратылыстану ғылымдық ақпаратты қабылдау және түсіндіру барысында дамыту;

4) күнделікті өмірде тіршілік қауіпсіздігін қамтамасыз ету, заманауи технологияларды сауатты пайдалану, денсаулық пен қоршаған ортаны қорғау үшін жаратылыстану ғылымдары бойынша білімдерін қолдану.

2-тарау. «Жаратылыстану» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Жаратылыстану» оқу пәнінің мазмұны

9. «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;

2) 6-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

10. «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқу бөлімдерінен тұрады.

11. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түріндегі оқу мақсаттарынан құралған бөлімшелерден тұрады.

12. Әрбір бөлімшенің ішінде бірізділікті сақтай отырып құрастырылған оқу мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оларға оқудың келесі кезеңдерінен хабардар болуға мүмкіндік береді.

13. Оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді қамтиды:

1) ғылым әлемі;
2) ғалам. Жер. Адам;
3) заттар және материалдар;
4) тірі және өлі табиғаттағы үдерістер;
5) энергия және қозғалыс;
6) экология және тұрақты даму;
7) әлемді өзгертетін жаңалықтар.

14. «Ғылым әлемі» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) ғылымның рөлі;
2) зерттеу мәселесі;
3) зерттеуді жоспарлау;
4) деректерді жинау және жазу;
5) деректерді талдау;
6) қорытынды және талқылау.

15. «Ғалам. Жер. Адам» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) макро- және микроәлем;
2) жер туралы жалпы мағлұматтар;
3) жер қабықтары және олардың құрамдас бөліктері;

4) жердегі тіршілік;
5) жер бетін бейнелеу тәсілдері;
6) материктер мен мұхиттар;
7) халық географиясы.
16. «Заттар және материалдар» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:
1) заттардың құрылысы мен қасиеттері;
2) заттардың жіктелуі;
3) заттардың пайда болуы және заттарды алу.
17. «Тірі және өлі табиғаттағы үдерістер» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:
1) өлі табиғаттағы үдерістер;
2) тірі табиғаттағы үдерістер.
18. «Энергия және қозғалыс» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:
1) энергия түрлері мен көздері;
2) қозғалыс.
19. «Экология және тұрақты даму» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:
1) экожүйелер;
2) тірі ағзалардың саналуандылығы;
3) табиғатты қорғау.
20. «Әлемді өзгертетін ашылулар» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:
1) әлемді өзгерткен жаңалықтар;
2) болашақ жаңалықтары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

21. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдалану ыңғайлылығы үшін кодтау енгізілді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 5.1.2.1 кодында «5» сынып, «1.2» екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «1» оқыту мақсатының реттік саны.

Білім алушылар білуі тиіс:			
Бөлімдер	Бөлімшелер	5-сынып	6-сынып
1. Ғылым әлемі	1.1. Ғылымның рөлі	5.1.1.1 ғылымның қызметтерін адам іс-әрекетінің түрі ретінде анықтау	6.1.1.1 жаратылыстану ғылымдарының зерттеу нысандарын атау
	1.2. Зерттеу сұрағы	5.1.2.1 зерттеу сұрағы мен болжамды тұжырымдау	6.1.2.1 тәуелді, тәуелсіз және бақыланатын айнымалыларды анықтау

	1.3. Зерттеуді жоспарлау	5.1.3.1 зерттеу жоспарын құрастыру; 5.1.3.2 зерттеу жүргізу кезіндегі техника қауіпсіздігі ережелерін тұжырымдау	6.1.3.1 жоспар бойынша зерттеу жұмысын жүргізу; 6.1.3.2 қауіпсіз жұмыс жүргізудің жағдайларын анықтау
	1.4. Деректерді жинау және жазу	5.1.4.1 нысандар параметрлерін өлшем бірліктермен анықтау; 5.1.4.2 бақылаулар мен өлшеу деректерін тіркеу	6.1.4.1 Халықаралық бірліктер жүйесінің өлшем бірліктерін пайдалану
	1.5. Деректерді талдау	5.1.5.1 қайталанған өлшеулер кезіндегі арифметикалық орташа шаманы есептеу және тенденцияларын анықтау	6.1.5.1 алынған деректерді графикалық түрде көрсету
	1.6. Қорытынды және талқылау	5.1.6.1 зерттеу сұрағы бойынша қорытынды тұжырымдау	6.1.6.1 алынған қорытындыларды түрлі формада көрсету
2. Ғалам. Жер. Адам	2.1. Макро- және микроәлем	5.2.1.1 макро- және микроәлем нысандарын ажырата білу және мысалдар келтіру	6.2.1.1 макро- және микроәлем нысандарының параметрлерін атау
	2.2. Жер туралы жалпы мағлұматтар	5.2.2.1 жер ғаламшарының пайда болуын түсіндіру; 5.2.2.2 жердің құрылысы мен құрамын атау	6.2.2.1 жер бетіндегі бақыланатын үдерістер мен құбылыстарды түсіндіру; 6.2.2.2 жердің қасиеттерін түсіндіру
	2.3. Жер қабықтары және олардың құрамдас бөліктері	5.2.3.1 жер қабықтары және олардың құрамдас бөліктерін сипаттау	6.2.3.1 жердің сыртқы қабықтарының өзара байланысын түсіндіру

	2.4. Жердегі тіршілік	5.2.4.1 жерде тіршіліктің пайда болуын сипаттау; 5.2.4.2 тіршілік ету үшін қажетті жағдайларын анықтау	6.2.4.1 жердегі тіршіліктің пайда болуы туралы ғылыми болжамдарды салыстыру; 6.2.4.2 адамның жердегі тіршілік етуінің қазіргі жағдайларын бағалау
	2.5 Жер бетін бейнелеу тәсілдері	5.2.5.1 «план» және «шартты белгілер» ұғымдарын түсіндіру; 5.2.5.2 шартты белгілерді қолданып, жергілікті жердің планын оқу; 5.2.5.3 бір тәсіл бойынша жергілікті жердің түсірілімін жасау; 5.2.5.4 рәсімдеу талаптарына сай жергілікті жердің қарапайым жоспарларын сызу	6.2.5.1 географиялық карталар мен шартты белгілерді жіктеу; 6.2.5.2 шартты белгілерді пайдаланып, географиялық карталарды оқу; 6.2.5.3 масштабты пайдаланып, арақашықтықты есептеу; 6.2.5.4 географиялық координаттарды анықтау; 6.2.5.5 сағаттық белдеулер картасын пайдаланып, уақытты анықтау
	2.6 Материктер мен мұхиттар	5.2.6.1 материктер мен дүние бөліктерін игеру және зерттеу тарихын сипаттау; 5.2.6.2 мұхиттарды зерттеу тарихын сипаттау	6.2.6.1 жоспар бойынша материктер мен олардың физикалық-географиялық аймақтарының табиғат ерекшеліктерін анықтау; 6.2.6.2 жоспар бойынша мұхиттар табиғатының ерекшеліктерін анықтау
	2.7 Халық географиясы	5.2.7.1 дүниежүзі халқының нәсілдік құрамын және негізгі нәсілдер мен нәсіларалық топтардың таралу аймақтарын анықтау; 5.2.7.2 нәсілдік белгілердің	6.2.7.1 халықтың қоныстану заңдылықтарын анықтау; 6.2.7.2 халық тығыздығының көрсеткіштеріне баға беру; 6.2.7.3 дүниежүзіндегі халық тығыздығының

		қалыптасу факторларын анықтау; 5.2.7.3 нәсілдер теңдігін дәлелдеу	жоғары және төмен аймақтарын анықтап, себептерін түсіндіру
3. Заттар және материалдар	3.1. Заттардың құрылысы мен қасиеттері	5.3.1.1 бөлшектердің сұйық және газ тектес заттарда таралуын түсіндіру; 5.3.1.2 заттардың қатты, сұйық және газ күйіндегі құрылымын бөлшектер теориясына сәйкес түсіндіру; 5.3.1.3 заттардың қасиеттерін: тығыздығын, аққыштығын, жылу және электрөткізгіштігін, созылмалығын, иілімділігін сипаттау; 5.3.1.4 физикалық және химиялық құбылыстарды ажырату	6.3.1.1 атомдар мен молекулаларды, жай және күрделі заттарды ажырату; 6.3.1.2 атомның негізгі бөлшектерін және олардың орналасуын сипаттау; 6.3.1.3 заттардың қасиеттерін (балқу және қайнау температураларын) сипаттау
	3.2. Заттардың жіктелуі	5.3.2.1 қоспалардан таза заттарды ажырату; 5.3.2.2 қоспалардың түрлерін сипаттау және бөлу әдістерін ұсыну; 5.3.2.3 құрамы белгілі ерітінді дайындау; 5.3.2.4 еріген	6.3.2.1 заттарды органикалық және бейорганикалық заттарға жіктеу; 6.3.2.2 тірі және өлі табиғаттағы қышқылдық, сілтілік және бейтарап орталарды ажырату және әмбебап индикатор көмегімен

ЖОБА

		заттың массалық үлесін анықтау; 5.3.2.5 заттарды ерігіштігі бойынша, металдар және бейметалдарға жіктеу	ортаны анықтау; 6.3.2.3 бейтараптану үдерісін түсіндіру
	3.3. Заттардың түзілуі және алынуы	5.3.3.1 табиғатта түзілген және жасанды жолмен алынған заттарға мысалдар келтіру; 5.3.3.2 зертханалық жағдайда заттарды бөліп ала алу	6.3.3.1 табиғи және жасанды материалдардың артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 6.3.3.2 тұрмыстық химия өнімдерін қолдану саласын және оларды қауіпсіз қолдану ережелерін түсіндіру; 6.3.3.3 Қазақстандағы пайдалы қазбалардың кен орындарын және қолдану салаларын анықтау; 6.3.3.4 Қазақстандағы пайдалы қазбаларды өндеудің ірі орталықтарын атау және көрсету; 6.3.3.5 пайдалы қазбалардың өндірілуі мен өңделінуінің қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
4. Тірі және өлі табиғаттағы үдерістер	4.1. Өлі табиғаттағы үдерістер	5.4.1.1 өлі табиғатта болатын үдерістерді атау (табиғатта заттардың айналымы, тау түзілу, үгілу, климаттық үдерістер); 5.4.1.2 өлі табиғаттағы болып жатқан үдерістердің себеп-салдарын түсіндіру	6.4.1.1 өлі табиғаттағы болып жатқан үдерістерді модельдеу (тау түзілу, үгілу, заттардың табиғаттағы айналымы); 6.4.1.2 табиғаттағы заттардың химиялық айналымын түсіндіру

ЖОБА

	4.2. Тірі табиғаттағы үдерістер	5.4.2.1 тірі ағзалардың ортақ қасиеттерін сипаттау; 5.4.2.2 тірі ағзалардың құрылымдық деңгейлерін сипаттау; 5.4.2.3 микроскоппен жұмыс істеу ережелерін қолдану; 5.4.2.4 уақытша микропрепарат дайындау; 5.4.2.5 фотосинтез үдерісін түсіндіру; 5.4.2.6 өсімдіктерде пигменттердің болуын зерттеу; 5.4.2.7 фотосинтездің жүруі үшін қажетті жағдайларды зерттеу	6.4.2.1 жасуша компоненттерін анықтау 6.4.2.2 тірі ағзаларға тән үдерістерді түсіндіру; 6.4.2.3 ағзалардың қоректену типтерін ажырату; 6.4.2.4 толыққанды тамақтану рационын құру; 6.4.2.5 азық-түлік өнімдердегі органикалық заттардың болуын тестілеу; 6.4.2.6 ағзалардағы қоректік заттардың тасымалдануын модельдеу; 6.4.2.7 тыныс алғанда және тыныс шығарғандағы ауа құрамындағы айырмашылықты зерттеу; 6.4.2.8 ағзадағы бөлініп шығатын өнімдерді атау; 6.4.2.9 тірі ағзалардағы тітіркендіргіштерге жауап беру реакциясын зерттеу
5. Энергия және қозғалыс	5.1. Энергия түрлері мен көздері	5.5.1.1 энергия түрлерін ажырату; 5.5.1.2 температура мен жылу энергиясын ажырату; 5.5.1.3 термометрді пайдалана отырып температураны өлшеу; 5.5.1.4 ғимараттарда жылу оқшаулағыш тарын	6.5.1.1 энергия көздерін атау; 6.5.1.2 энергияны шығарумен және оның жұтылуымен байланысты үдерістерді атау және мысалдар келтіру; 6.5.1.3 электр энергиясының бірлігін атау; 6.5.1.4 электр энергиясының құнын

ЖОБА

		пайдаланудың практикалық әдістерін түсіндіру; 5.5.1.5 жылулық ұлғаюды сипаттау; 5.5.1.6 энергияның өзара айналымына мысалдар келтіру	есептеу; 6.5.1.5 энергияны алудың балама көздерін ұсыну
	5.2. Қозғалыс	5.5.2.1 тірі және өлі табиғатта қозғалыстың маңыздылығына мысалдар келтіру және түсіндіру; 5.5.2.2 әртүрлі жануарлардың қаңқа түрлерінің ерекшеліктерін зерттеу; 5.5.2.3 денелер қозғалысының себебін анықтау	6.5.2.1 қозғалыстың салыстырмалылығына мысалдар келтіру және түсіндіру; 6.5.2.2 қатты денелер, сұйықтар мен газдардың қысымдарын айыра білу; 6.5.2.3 адам қаңқасының құрылысын сипаттау; 6.5.2.4 бұлшық еттің құрылысын сипаттау; 6.5.2.5 тірі ағзалар үшін қысымның мәніне мысалдар келтіру; 6.5.2.6 атмосфералық қысымды өлшеу және оның мәнін түсіндіру
6. Экология және тұрақты даму	6.1 Экожүйелер	5.6.1.1 экожүйенің құрамдас бөліктерін анықтау; 5.6.1.2 экожүйе түрлерін жіктеу; 5.6.1.3 экожүйеге экологиялық факторлардың ықпал етуін түсіндіру; 5.6.1.4 табиғи және жасанды экожүйелерді салыстыру	6.6.1.1 экожүйе құрамдас бөліктерінің өзара байланысын графикалық түрде көрсету және түсіндіру; 6.6.1.2 экожүйелердің ауысу себептерін түсіндіру; 6.6.1.3 экологиялық пирамидада энергия мен заттардың ауысуын түсіндіру;

ЖОБА

	6.2. Тірі ағзалардың сан алуандығы	5.6.2.1 ағзаларды тірі табиғат дүниесіне жіктеу; 5.6.2.2 біржасушалы және көпжасушалы ағзаларды сипаттау	6.6.2.1 өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін анықтау үшін ағзалардың өзіндік ерекшеліктерін қолдану; 6.6.2.2 жергілікті экожүйелердегі тірі ағзалардың алуан түрлілігін зерттеу
	6.3. Табиғатты қорғау	5.6.3.1 ҚР экологиялық мәселелерін атау; 5.6.3.2 өз аймағының экологиялық мәселелерін зерттеу; 5.6.3.3 Қазақстан Республикасы Қызыл кітабының маңыздылығын анықтау	6.6.3.1 өз аймағындағы кейбір экологиялық мәселелердің себептерін талдау; 6.6.3.2 экологиялық мәселелерді шешу жолдарын ұсыну
7. Әлемді өзгертетін жаңалықтар	7.1. Әлемді өзгертетін жаңалықтар	5.7.1.1 әлемді өзгерткен ғылыми жаңалықтарға мысалдар келтіру	6.7.1.1 әлемді өзгерткен жаңалықтардың маңызын талқылау; 6.7.1.2 қазақстандық ғалымдардың жаратылыстану ғылымдарын дамытуда қосқан үлестерін талқылау
	7.2 Болашақ жаңалықтары	5.7.1.2 болашақ ғылыми зерттеулер үшін идеялар ұсыну	6.7.1.3 ғылыми зерттеулер бағыттарының болашақтағы дамуына болжам жасау

22. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

23. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

ЖОБА

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар:
1-тоқсан		
5.1 Ғылым әлемі	Ғылымның рөлі	5.1.1.1 ғылымның қызметтерін адам іс-әрекетінің түрі ретінде анықтау
	Зерттеу сұрағы	5.1.2.1 зерттеу сұрағы мен болжамды тұжырымдау
	Зерттеуді жоспарлау	5.1.3.1 зерттеу жоспарын құрастыру; 5.1.3.2 зерттеу жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелерін тұжырымдау
	Деректерді жинау және жазу	5.1.4.1 нысандар параметрлерін өлшем бірліктермен анықтау; 5.1.4.2 бақылаулар мен өлшеу деректерін тіркеу
	Деректерді талдау	5.1.5.1 қайталанған өлшеулер кезіндегі арифметикалық орташа шаманы есептейді және тенденцияларын анықтау
	Қорытынды және талқылау	5.1.6.1 зерттеу сұрағы бойынша қорытынды тұжырымдау
5.2 Адам. Жер. Ғалам	Макро- және микроәлем	5.2.1.1 макро- және микроәлем нысандарын ажырата білу және мысалдар келтіру
	Жер туралы жалпы мағлұматтар	5.2.2.1 Жер ғаламшарының пайда болуын түсіндіру 5.2.2.2 Жердің құрылысы мен құрамын атау
	Жер қабықтары және олардың құрамдас бөліктері	5.2.3.1 Жер қабықтарын және олардың құрамдас бөліктерін сипаттау
	Жердегі тіршілік	5.2.4.1 Жерде тіршіліктің пайда болуын сипаттау; 5.2.4.2 тіршілік етуге қажетті жағдайларды анықтау

	Жер бетін бейнелеу тәсілдері	5.2.5.1 «жоспар» және «шартты белгілер» ұғымдарын түсіндіру; 5.2.5.2 шартты белгілерді қолданып, жергілікті жердің планын оқу; 5.2.5.3 бір тәсіл бойынша жергілікті жердің түсірілімін жасау (көз мөлшермен түсіру, полярлық түсіру, бағдарлық түсіру); 5.2.5.4 тіркеу талаптарына сай жергілікті жердің қарапайым пландарын сызу
	Материктер мен мұхиттар	5.2.6.1 материктер мен дүние бөліктерін игеру және зерттеу тарихын сипаттау; 5.2.6.2 мұхиттарды зерттеу тарихын сипаттау
	Халық географиясы	5.2.7.1 дүниежүзі халқының нәсілдік құрамын, негізгі нәсілдер мен нәсіларалық топтардың таралу аймақтарын анықтау; 5.2.7.2 нәсілдік белгілердің қалыптасу факторларын анықтау; 5.2.7.3 нәсілдер теңдігін дәлелдеу
2-тоқсан		
5.3 Заттар және материалдар	Заттардың құрылысы мен қасиеттері	5.3.1.1 бөлшектердің сұйық және газтектес заттарда таралуын түсіндіру; 5.3.1.2 заттардың қатты, сұйық және газ күйіндегі құрылымын бөлшектер теориясына сәйкес түсіндіру; 5.3.1.3 заттардың қасиеттерін: тығыздығын, аққыштығын, жылу және электрөткізгіштігін, созылғыштығын, иілімділігін сипаттау; 5.3.1.4 физикалық және химиялық құбылыстарды ажырату
	Заттардың жіктелуі	5.3.2.1 қоспалар мен таза заттарды ажырату; 5.3.2.2 қоспалардың түрлерін сипаттайды және бөлу әдістерін ұсыну; 5.3.2.3 құрамы белгілі ерітіндіні дайындау; 5.3.2.4 еріген заттың массалық үлесін есептеу; 5.3.2.5 заттарды ерігіштігі бойынша, металдар және бейметалдарға жіктеу

ЖОБА

	Заттардың түзілуі және алынуы	5.3.3.1 кейбір табиғатта түзілген және жасанды жолмен алынған заттарға мысалдар келтіру; 5.3.3.2 зертханалық жағдайда заттарды бөліп ала алу
3-тоқсан		
5.4 Тірі және өлі табиғаттағы үдерістер	Өлі табиғаттағы үдерістер	5.4.1.1 өлі табиғатта болатын үдерістерді атау (табиғатта заттардың айналымы, тау түзілу, үгілу, климаттық үдерістер); 5.4.1.2 өлі табиғаттағы болып жатқан үдерістердің себеп-салдарларын түсіндіру
	Тірі табиғаттағы үдерістер	5.4.2.1 тірі ағзалардың ортақ қасиеттерін сипаттау; 5.4.2.2 тірі ағзалардың құрылымдық деңгейлерін сипаттау; 5.4.2.3 микроскоппен жұмыс істеу ережелерін қолдану; 5.4.2.4 уақытша микропрепарат дайындау; 5.4.2.5 фотосинтез үдерісін түсіндіру; 5.4.2.6 өсімдіктерде пигменттердің болуын зерттеу; 5.4.2.7 фотосинтездің жүруі үшін қажетті жағдайларын зерттеу
5.5 Энергия және қозғалыс	Энергия түрлері мен көздері	5.5.1.1 энергия түрлерін ажырату; 5.5.1.2 температура мен жылу энергиясын ажырату; 5.5.1.3 термометрді пайдалана отырып температураны өлшеу; 5.5.1.4 ғимараттарда жылу оқшаулағыштарын пайдаланудың практикалық әдістерін түсіндіру; 5.5.1.5 жылулық ұлғаюды сипаттау; 5.5.1.6 энергияның өзара айналымына мысалдар келтіру
	Қозғалыс	5.5.2.1 тірі және өлі табиғатта қозғалыстың маңыздылығына мысалдар келтіреді және түсіндіру; 5.5.2.2 әртүрлі жануарлардың қаңқа түрлерінің ерекшеліктерін зерттеу; 5.5.2.3 денелер қозғалысының себебін анықтау
4-тоқсан		

ЖОБА

5.6 Экология және тұрақты даму	Экожүйелер	5.6.1.1 экожүйенің құрамдас бөліктерін анықтау; 5.6.1.2 экожүйе түрлерін жіктеу; 5.6.1.3 экологиялық факторлардың экожүйе қызметіне ықпал етуін түсіндіру; 5.6.1.4 табиғи және жасанды экожүйелерді салыстыру
	Тірі ағзалардың сан алуандығы	5.6.2.1 ағзаларды тірі табиғат дүниелеріне жіктеу; 5.6.2.2 біржасушалы және көпжасушалы ағзаларды сипаттау
	Табиғатты қорғау	5.6.3.1 Қазақстан Республикасының экологиялық мәселелерін атау; 5.6.3.2 өз аймағының экологиялық мәселелерін зерттеу; 5.6.3.3 Қазақстан Республикасының Қызыл кітабының маңыздылығын анықтау
5.7 Әлемді өзгертетін жаңалықтар	Әлемді өзгертетін жаңалықтар	5.7.1.1 әлемді өзгерткен ғылыми жаңалықтарға мысалдар келтіру
	Болашақ жаңалықтары	5.7.2.1 болашақ ғылыми зерттеулер үшін зерттеу идеяларын ұсыну

2) 6-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар:
1-тоқсан		
6.1 Ғылым әлемі	Ғылым рөлі	6.1.1.1 жаратылыстану ғылымдарының зерттеу нысандарын тізіп атау
	Зерттеу сұрағы	6.1.2.1 тәуелді, тәуелсіз және бақыланатын айнымалыларды анықтау
	Зерттеуді жоспарлау	6.1.3.1 жоспар бойынша зерттеу жұмысын жүргізу; 6.1.3.2 қауіпсіз жұмыс жүргізудің жағдайларын анықтау
	Деректерді жинау және тіркеу	6.1.4.1 Халықаралық бірліктер жүйесінің өлшем бірліктерін пайдалану
	Мәліметтерді талдау	6.1.5.1 алынған деректерді графикалық түрде көрсету
	Қорытынды және талқылау	6.1.6.1 алынған қорытындыларды түрлі формада көрсету

6.2 Адам. Жер. Ғалам	Макро- және микроәлем	6.2.1.1 макро- және микроәлем нысандарының параметрлерін атау
	Жер туралы жалпы мағлұматтар	6.2.2.1 Жер бетіндегі бақыланатын үдерістер мен құбылыстарды түсіндіру; 6.2.2.2 Жердің қасиеттерін түсіндіру
	Жер өрістері және олардың құрамдас бөліктері	6.2.3.1 Жер қабықтарының өзара байланыс тәсілдерін түсіндіру
	Жердегі тіршілік	6.2.4.1 Жердегі тіршіліктің пайда болуы туралы ғылыми болжамдарды салыстыру; 6.2.4.2 адамның Жерде тіршілік етуінің қазіргі жағдайларын бағалау
	Жер бетін бейнелеу тәсілдері	6.2.5.1 географиялық карталар мен шартты белгілерді жіктеу; 6.2.5.2 шартты белгілерді пайдаланып, географиялық карталарды оқу; 6.2.5.3 масштабты пайдаланып, арақашықтықты есептеу; 6.2.5.4 географиялық координаттарды анықтау; 6.2.5.5 сағаттық белдеулер картасын пайдаланып, уақытты анықтау
	Материктер мен мұхиттар	6.2.6.1 жоспар бойынша материктер мен олардың физикалық-географиялық аймақтарының табиғат ерекшеліктерін анықтау; 6.2.6.2 жоспар бойынша мұхиттар табиғатының ерекшеліктерін анықтау
	Халық географиясы	6.2.7.1 халықтың қоныстану заңдылықтарын анықтау; 6.2.7.2 халық тығыздығының көрсеткіштеріне баға беру; 6.2.7.3 дүниежүзіндегі халық тығыздығының жоғары және төмен аймақтарын анықтап, себептерін түсіндіру
2-тоқсан		
6.3 Заттар және материалдар	Заттардың құрылысы мен қасиеттері	6.3.1.1 атом мен молекулаларды, қарапайым және күрделі заттарды айыра білу; 6.3.1.2 атомның негізгі бөлшектерін және олардың орналасуын сипаттау;

ЖОБА

		6.3.1.3 заттардың қасиеттерін (балқу және қайнау температураларын) сипаттау
	Заттардың жіктелуі	6.3.2.1 заттарды органикалық және бейорганикалық заттар күйінде жіктеу; 6.3.2.2 тірі және өлі табиғатта қышқыл, сілтілі және бейтарап ортаны айыра біледі және әмбебап индикатор көмегімен ортаны анықтау; 6.3.2.3 бейтараптандыру үдерісін түсіндіру
	Заттардың пайда болуы мен оларға қол жеткізу	6.3.3.1 жасанды материалдардың артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 6.3.3.2 тұрмыстық химия өнімдерін қолдану саласын және оларды қауіпсіз қолдану ережелерін түсіндіру; 6.3.3.3 Қазақстандағы пайдалы қазбалардың орындарын және қолдану салаларын анықтау; 6.3.3.4 Қазақстандағы пайдалы қазбаларды өндеудің ірі орталықтарын атау және көрсету; 6.3.3.5 пайдалы қазбалардың өндірілуі мен өңделінуінің қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
3-тоқсан		
6.4 Тірі және өлі табиғаттағы үдерістер	Өлі табиғаттағы үдерістер	6.4.1.1 өлі табиғаттағы болып жатқан үдерістерді модельдеу (таудың жасалу, мүжілу үдерістері, табиғатта заттардың айналымы); 6.4.1.2 табиғаттағы заттардың химиялық айналымын түсіндіру
	Тірі табиғаттағы үдерістер	6.4.2.1 жасуша компоненттерін анықтау 6.4.2.2 тірі ағзаларға тән үдерістерді түсіндіру; 6.4.2.3 ағзалардың қоректену типтерін ажырату; 6.4.2.4 толыққанды тамақтану рационын құру; 6.4.2.5 азық-түлік өнімдеріндегі органикалық заттардың болуын тестілеу;

ЖОБА

		6.4.2.6 ағзалардағы қоректік заттардың тасымалдануын модельдеу; 6.4.2.7 тыныс алғанда және тыныс шығарғандағы ауа құрамындағы айырмашылықты зерттеу; 6.4.2.8 ағзадан бөлініп шығатын өнімдерді атау; 6.4.2.9 тірі ағзалардың тітіркендіргіштерге жауап беру реакциясын зерттеу
6.5 Энергия және қозғалыс	Энергия түрлері мен көздері	6.5.1.1 энергия көздерін атау; 6.5.1.2 энергияны шығарумен және оның жұтылуымен байланысты үдерістерді атау және мысалдар келтіру; 6.5.1.3 электр энергиясының бірлігін атау; 6.5.1.4 электр энергиясының құнын есептеу; 6.5.1.5 энергияны алудың баламалы көздерін ұсыну;
	Қозғалыс	6.5.2.1 қозғалыстың салыстырмалылығына мысалдар келтіру және түсіндіру; 6.5.2.2 қатты денелер, сұйықтар мен газдардың қысымдарын айыра білу; 6.5.2.3 адам қаңқасының құрылысын сипаттау; 6.5.2.4 бұлшық еттің құрылысын сипаттау; 6.5.2.5 тірі ағзалар үшін қысымның мәніне мысалдар келтіру; 6.5.2.6 тиісті құралдарды қолдана отырып, атмосфералық және артериялық қысымды өлшеу және қорытынды жасау
4-тоқсан		
6.6 Экология және тұрақты даму	Экожүйелер	6.6.1.1 экожүйе құрамдас бөліктерінің өзара байланысын график түрінде көрсету және түсіндіру; 6.6.1.2 экожүйе ауысымдарының себептерін түсіндіру; 6.6.1.3 экологиялық пирамидада энергия мен заттардың ауысуын түсіндіру

ЖОБА

	Тірі ағзалардың сан алуандығы	6.6.2.1 өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін анықтау үшін ағзалардың өзіндік ерекшеліктерін қолдану; 6.6.2.2 жергілікті экожүйелердегі тірі ағзалардың алуан түрлілігін зерттеу
	Табиғатты қорғау	6.6.3.1 өзінің аймағындағы кейбір экологиялық мәселелердің себептерін талдау; 6.6.3.2 экологиялық мәселелерді шешу жолдарын ұсыну
6.7 Әлемді өзгертетін жаңалықтар	Әлемді өзгерткен жаңалықтар	6.7.1.1 әлемді өзгерткен жаңалықтардың маңызын талқылау; 6.7.1.2 жаратылыстану ғылымдарын дамытуда қазақстандық ғалымдардың үлесін талқылау
	Болашақ жаңалықтары	6.7.1.3 ғылыми зерттеулердің бағыттарының болашақтағы дамуына болжам жасау

3-тарау. «Жаратылыстану» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-парагрф. «Жаратылыстану» пәнінің мазмұны

24. «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 5-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;

2) 6-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

25. «Жаратылыстану» пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқу бөлімдерінен тұрады.

26. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түріндегі оқу мақсаттарынан құралған бөлімшелерден тұрады.

27. Әрбір бөлімшенің ішінде бірізділікті сақтай отырып құрастырылған оқу мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оларға оқудың келесі кезеңдерінен хабардар болуға мүмкіндік береді.

28. Оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді қамтиды:

1) «Ғылым әлемі»;

2) «Ғалам. Жер. Адам»;

3) «Заттар және материалдар»;

4) «Тірі және жансыз табиғаттағы үдерістер»;

5) «Энергия және қозғалыс»;

6) «Экология және тұрақты даму»;

7) «Әлемді өзгертетін жаңалықтар».

29. «Ғылым әлемі» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

ғылымның рөлі. зерттеуді жоспарлау;

деректерді жинау және талдау;

30. «Ғалам. Жер. Адам» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) макро- және микроәлем. жер ғаламшарының пайда болуы ;

2) жердің құрылысы мен құрамы. жер қабықтары;

3) жерде тіршіліктің пайда болуы;

4) жергілікті жердің жоспары. шартты белгілер;

5) материктермен мұхититтарды игеру, зерттеу тарихы;

6) әлем халқының нәсілдік құрамы;

31. «Заттар және материалдар» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

қатты, сұйық және газтәрізді заттардың құрылымы;

заттардың құрылымы және қасиеттері;

қоспа түрлері және бөлу әдістері;

заттарды жіктеу;

32. «Тірі және жансыз табиғаттағы үдерістер» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

табиғаттағы кездесетін үдерістер;

тірі табиғаттағы үдерістер;

табиғатта жүретін үдерістердің себептері;

тірі ағзалардың қасиеттері;

фотосинтезге қажетті жағдайлар. фотосинтез.

33. «Энергия және қозғалыс» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) энергия түрлері;

2) температура және жылу энергиясы;

3) ғимараттарды жылулық оқшаулау;

4) энергияның өзара айналуы;

5) жанды және табиғаттағы қозғалыс;

34. «Экология және тұрақты даму» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) экожүйе түрлері және құрамдас бөліктері;

2) табиғи және жасанды экожүйелер мен оларға әсер ететін экологиялық факторлар;

3) тірі ағзалардың алуан түрлілігі;

4) Қазақстан Республикасының Қызыл кітабы

5) Қазақстан Республикасының экологиялық мәселелері (жергілікті компонент негізінде).

35. «Әлемді өзгертетін ашылулар» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) әлемді өзгерткен жаңалықтар;

2) болашақ жаңалықтары.

2-парагрф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

36. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдалану ыңғайлылығы үшін кодтау енгізілді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 5.1.2.1 кодында «5» сынып, «1.2» екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «1» оқыту мақсатының реттік саны.

ЖОБА

Білім алушылар білуі тиіс:			
Бөлімдер	Бөлімшелер	5-сынып	6-сынып
1. Ғылым әлемі	Ғылымның рөлі Зерттеуді жоспарлау	5.1.1.1 ғылымның қызметтерін адам іс-әрекетінің түрі ретінде анықтау 5.1.2.1 зерттеу жоспарын құрастыру 5.1.2.2 зерттеу жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелерін тұжырымдау	6.1.1.1 жаратылыстану ғылымдарының зерттеу нысандарын тізіп атау 6.1.2.1 жоспар бойынша зерттеу жұмысын жүргіргізу, қауіпсіз жұмыс жүргізудің жағдайларын анықтау
	Деректерді жинау және талдау	5.1.3.1 нысандар параметрлерін өлшем бірліктермен анықтау; 5.1.3.2 бақылаулар мен өлшеу деректерін тіркеу	6.1.3.1 Халықаралық бірліктер жүйесінің өлшем бірліктерін пайдалану 6.1.4.1 алынған деректерді графикалық түрде көрсету 6.1.2.1 зерттеуді қауіпсіз жүргізу шарттарын анықтау
2. Ғалам. Жер. Адам	Макроәлем және микроәлем Жер ғаламшарының пайда болуы	5.2.1.1 макро- және микроәлем нысандарын ажырата білу және мысалдар келтіру 5.2.2.1 Жер ғаламшарының пайда болуын түсіндіру	6.2.1.1 макро- және микроәлем нысандарының параметрлерін атау
	Жердің құрылысы мен құрамы Жер қабықтары.	5.2.2.2 Жердің құрылысы мен құрамын атау. 5.2.3.1 Жер қабықтарының құрамдас бөліктерін сипаттау	6.2.3.1 жердің сыртқы қабықтарының өзара әрекеттесу тәсілдерін түсіндіру
	Жерде тіршіліктің пайда болуы	5.2.4.1 Жерде тіршіліктің пайда болуын сипаттау	6.2.3.2 жерде байқалатын үдерістер

ЖОБА

			мен құбылыстарды түсіндіру;
	Жергілікті жердің жоспары. Шартты белгілер	5.2.5.1 «жоспар» және «шартты белгілер» ұғымдарын түсіндіру 5.2.5.2 шартты белгілерді қолданып, жергілікті жердің планын оқу	6.2.5.1 шартты белгілерді, масштабты қолданып, географиялық координаттарды анықтау, географиялық карталарды оқу;
	Материктермен мұхититтарды игеру, зерттеу тарихы	5.2.6.1 материктер мен дүние бөліктерін игеру және зерттеу тарихын сипаттау; 5.2.6.2 мұхиттарды зерттеу тарихын сипаттау.	6.2.6.1 жоспар бойынша материктер мен олардың физикалық-географиялық аймақтарының ерекшеліктерін анықтап, сипаттау
	Дүниежүзі халқының нәсілдік құрамы	5.2.7.1 дүниежүзі халқының нәсілдік құрамын, негізгі нәсілдер мен нәсіларалық топтардың таралу аймақтарын анықтау.	6.2.7.1 халықтың қоныстану заңдылықтарын және халық тығыздығын анықтау;
3. Заттар және материалдар	Қатты, сұйық және газтәрізді заттардың құрылымы	5.3.1.1 бөлшектердің сұйық және газтектес заттарда таралуын түсіндіру; 5.3.1.2 заттардың қатты, сұйық және газ күйіндегі құрылымын бөлшектер теориясына сәйкес түсіндіру.	6.3.1.1 атом мен молекулаларды, қарапайым және күрделі заттарды айыра білу; 6.3.1.2 атомның негізгі бөлшектерін және олардың орналасуын сипаттау;
	Заттардың құрылысы және қасиеттері	5.3.1.3 заттардың қасиеттерін: тығыздығын, аққыштығын, жылу және	6.3.1.3 заттардың қасиеттерін (балқу және қайнау температураларын) сипаттау

ЖОБА

		электрөткізгіштігін, созылғыштығын, иілімділігін сипаттау.	
	Физикалық және химиялық құбылыстар	5.3.1.4 физикалық және химиялық құбылыстарды ажырату;	6.3.3.2 тұрмыстық химия өнімдерін қолдану саласын және оларды қауіпсіз пайдалану ережелерін түсіндіру;
	Таза заттар және қоспалар	5.3.2.1 қоспалар мен таза заттарды ажырату;	6.3.2.1 заттарды органикалық және бейорганикалық заттар күйінде жіктеу
	Қоспа түрлері және бөлу әдістері	5.3.2.2 қоспалардың түрлерін сипаттайды және бөлу әдістерін ұсыну;	6.3.2.2 тірі және жансыз табиғатта қышқыл, сілтілі және бейтарап ортаны айыра біледі және әмбебап индикатор көмегімен ортаны анықтау
	Заттарды жіктеу	5.3.2.3 құрамы белгілі қоспалар дайындау;	6.3.2.1 заттарды органикалық және бейорганикалық заттар күйінде жіктеу 6.3.2.3 бейтараптандыру үдерісін түсіндіру
	Заттардың түзілуі және оларды алу	5.3.3.1 кейбір табиғатта түзілген және жасанды жолмен алынған заттарға мысалдар келтіру.	6.3.3.1 жасанды материалдардың артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 6.3.3.2 тұрмыстық химия өнімдерін қолдану саласын және оларды қауіпсіз қолдану ережелерін түсіндіру; 6.3.3.3 Қазақстандағы пайдалы қазбаларды өндеудің ірі орталықтарын атау және көрсету;

ЖОБА

			қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
4. Тірі және жансыз табиғаттағы үдерістер	Жансыз табиғаттағы кездесетін үдерістер	5.4.1.1 жансыз табиғатта болатын үдерістерді атау (табиғатта заттардың айналымы, тау түзілу, үгілу, климаттық үдерістер)	6.4.1.1 жансыз табиғаттағы болып жатқан үдерістерді модельдеу (таудың жасалу, мүжілу үдерістері, табиғатта заттардың айналымы);
	Жансыз табиғатта жүретін үдерістердің себептері	5.4.1.2 жансыз табиғаттағы болып жатқан үдерістердің себеп-салдарларын түсіндіру	6.4.1.2 табиғаттағы заттардың химиялық айналымын түсіндіру
	Тірі ағзалардың қасиеттері	5.4.2.1 тірі ағзалардың ортақ қасиеттерін сипаттау	6.4.2.1 жасушаның негізгі компоненттерін анықтау; 6.4.2.2 ағзалардың қоректену типтерін ажырату және тамақтану рационын құру;
	Фотосинтез. Фотосинтезге қажетті жағдайлар	5.4.2.2 фотосинтез үдерісін түсіндіру; 5.4.2.3 фотосинтездің жүруі үшін қажетті жағдайларын зерттеу	6.4.2.3 тыныс алғанда және тыныс шығарғандағы ауа құрамындағы айырмашылықты зерттеу; 6.4.2.4 тірі ағзалардың тітіркендіргіштерге жауап беру реакциясын зерттеу.
5. Энергия және қозғалыс	Энергия түрлері	5.5.1.1 энергия түрлерін ажырату;	6.5.1.1 энергия көздерін атау
	Температура және жылу энергиясы	5.5.1.2 температура және жылу энергиясын ажырату;	6.5.1.2 энергияны шығарумен және оның жұтылуымен байланысты

ҚОБА

		5.5.1.3 термометрді пайдалана отырып температураны өлшеу;	үдерістерді атау және мысалдар келтіру;
	Ғимараттарды жылулық оқшаулау	5.5.1.4 Ғимараттарда жылу оқшаулағыштарын; пайдаланудың практикалық әдістерін түсіндіру;	6.5.1.3 электр энергиясының бірлігін атау; құнын есептеу; баламалы көздерін ұсыну;
	Энергияның өзара айналуы	5.5.1.5 энергияның өзара айналымына мысалдар келтіру;	6.5.1.2 энергияны шығарумен және оның жұтылуымен байланысты үдерістерді атау және мысалдар келтіру;
	Жанды және табиғаттағы қозғалыс	5.5.2.1 тірі және жансыз табиғатта қозғалыстың маңыздылығына мысалдар келтіреді және түсіндіру; 5.5.2.2 әртүрлі жануарлардың қаңқа түрлерінің ерекшеліктерін зерттеу; 5.5.2.3 денелер қозғалысының себебін анықтау.	6.5.2.1 қозғалыстың салыстырмалылығына мысалдар келтіру және түсіндіру; 6.5.2.2 қатты денелер, сұйықтар мен газдардың қысымдарын айыра білу; 6.5.2.3 адам қаңқасының құрылысын сипаттау; 6.5.2.4 бұлшық еттерінің құрылысын сипаттау; 6.5.2.5 тірі ағзалардың қысым көрсеткіштеріне мысалдар келтіру; 6.5.2.6 тиісті құралдарды пайдаланып, атмосфералық және артериалдық қысымды өлшеу, қорытынды жасау
6. Экология және	Экожүйе	5.6.1.1 экожүйенің құрамдас бөліктерін анықтау;	6.6.1.1 экожүйе құрамдас бөліктерінің өзара байланысын

ЖОБА

тұрақты даму		5.6.1.2 экожүйе түрлерін жіктеу;	график түрінде көрсету және түсінду;
	Экожүйелердің қызмет етуіне экологиялық факторлардың әсері	5.6.1.3 экологиялық факторлардың экожүйе қызметіне ықпал етуін түсіндіру; 5.6.1.4 табиғи және жасанды экожүйелерді салыстыру	6.6.1.2 экожүйе ауысымдарының себептерін түсіндіру 6.6.1.3 экологиялық пирамидада энергия мен заттардың ауысуын түсіндіру
	Тірі ағзалардың алуан түрлілігі	5.6.2.1 ағзаларды тірі табиғат дүниелеріне жіктеу;	6.6.2.1 өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін анықтау үшін ағзалардың өзіндік ерекшеліктерін қолдану; 6.6.2.2 жергілікті экожүйелердегі тірі ағзалардың алуан түрлілігін зерттеу
	Қазақстан Республикасының Қызыл кітабы	5.6.3.1 Қазақстанның Қызыл кітабының маңыздылығын анықтау	6.6.3.1 өзінің аймағындағы кейбір экологиялық мәселелердің себептерін талдау
	Қазақстан Республикасының экологиялық мәселелері (жергілікті компонент негізінде)	5.6.3.2 Қазақстан Республикасының экологиялық мәселелерін атау; 5.6.3.3 өз аймағының экологиялық мәселелерін зерттеу;	6.6.3.2 экологиялық мәселелерді шешу жолдарын ұсыну
7.Әлемді өзгертетін жаңалықтар	Әлемді өзгертетін жаңалықтар	5.7.1.1 әлемді өзгерткен ғылыми жаңалықтарға мысалдар келтіру	6.7.1.1 әлемді өзгерткен жаңалықтардың маңызын талқылау; 6.7.1.2 жаратылыстану ғылымдарын дамытуда

ҚОБА

			қазақстандық ғалымдардың үлесін талқылау
	Болашақ жаңалықтары	5.7.1.2 болашақ ғылыми зерттеулер үшін зерттеу идеяларын ұсыну	6.7.1.3 ғылыми зерттеулердің бағыттарының болашақтағы дамуына болжам жасау

37. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

38. Осы оқу бағдарламасы қосымшада берілген негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша (төмендетілген оқу жүктемесімен) Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні бойынша (төмендетілген оқу жүктемесімен) Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Ғылым әлемі	Ғылымның рөлі Зерттеуді жоспарлау	5.1.1.1 ғылымның қызметтерін адам іс-әрекетінің түрі ретінде анықтау 5.1.2.1 зерттеу жоспарын құрастыру 5.1.2.2 зерттеу жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелерін тұжырымдау
	Деректерді жинау және талдау	5.1.3.1 нысандар параметрлерін өлшем бірліктермен анықтау; 5.1.3.2 бақылаулар мен өлшеу деректерін тіркеу
2. Ғалам. Жер. Адам	Макроәлем және микроәлем Жер	5.2.1.1 макро- және микроәлем нысандарын

ЖОБА

	ғаламшарының пайда болуы	ажырата білу және мысалдар келтіру 5.2.2.1 Жер ғаламшарының пайда болуын түсіндіру
	Жердің құрылысы мен құрамы Жер қабықтары.	5.2.2.2 Жердің құрылысы мен құрамын атау. 5.2.3.1 Жер қабықтарының құрамдас бөліктерін сипаттау
	Жерде тіршіліктің пайда болуы	5.2.4.1 Жерде тіршіліктің пайда болуын сипаттау
	Жергілікті жердің жоспары. Шартты белгілер	5.2.5.1 «жоспар» және «шартты белгілер» ұғымдарын түсіндіру 5.2.5.2 шартты белгілерді қолданып, жергілікті жердің планын оқу
	Материктермен мұхиттарды игеру, зерттеу тарихы	5.2.6.1 материктер мен дүние бөліктерін игеру және зерттеу тарихын сипаттау; 5.2.6.2 мұхиттарды зерттеу тарихын сипаттау.
	Дүниежүзі халқының нәсілдік құрамы	5.2.7.1 дүниежүзі халқының нәсілдік құрамын, негізгі нәсілдер мен нәсіларалық топтардың таралу аймақтарын анықтау.
2-тоқсан		
3. Заттар және материалдар	Қатты, сұйық және газтәрізді заттардың құрылымы	5.3.1.1 бөлшектердің сұйық және газтектес заттарда таралуын түсіндіру; 5.3.1.2 заттардың қатты, сұйық және газ күйіндегі құрылымын бөлшектер теориясына сәйкес түсіндіру.
	Заттардың құрылысы және қасиеттері	5.3.1.3 заттардың қасиеттерін: тығыздығын,

ЖОБА

		аққыштығын, жылу және электрөткізгіштігін, созылғыштығын, иілімділігін сипаттау.
	Физикалық және химиялық құбылыстар	5.3.1.4 физикалық және химиялық құбылыстарды ажырату;
	Таза заттар және қоспалар	5.3.2.1 қоспалар мен таза заттарды ажырату;
	Қоспа түрлері және бөлу әдістері	5.3.2.2 қоспалардың түрлерін сипаттайды және бөлу әдістерін ұсыну;
	Заттарды жіктеу	5.3.2.3 құрамы белгілі қоспалар дайындау;
	Заттардың түзілуі және оларды алу	5.3.3.1 кейбір табиғатта түзілген және жасанды жолмен алынған заттарға мысалдар келтіру.
3-тоқсан		
4. Тірі және жансыз табиғаттағы үдерістер	Жансыз табиғаттағы кездесетін үдерістер	5.4.1.1 жансыз табиғатта болатын үдерістерді атау (табиғатта заттардың айналымы, тау түзілу, үгілу, климаттық үдерістер)
	Жансыз табиғатта жүретін үдерістердің себептері	5.4.1.2 жансыз табиғаттағы болып жатқан үдерістердің себеп-салдарларын түсіндіру
	Тірі ағзалардың қасиеттері	5.4.2.1 тірі ағзалардың ортақ қасиеттерін сипаттау
	Фотосинтез. Фотосинтезге қажетті жағдайлар	5.4.2.2 фотосинтез үдерісін түсіндіру; 5.4.2.3 фотосинтездің жүруі үшін қажетті жағдайларын зерттеу
5. Энергия және қозғалыс	Энергия түрлері	5.5.1.1 энергия түрлерін ажырату;
	Температура және жылу энергиясы	5.5.1.2 температура және жылу энергиясын ажырату;

ЖОБА

		5.5.1.3 термометрді пайдалана отырып температураны өлшеу;
	Ғимараттарды жылулық оқшаулау	5.5.1.4 Ғимараттарда жылу оқшаулағыштарын; пайдаланудың практикалық әдістерін түсіндіру;
	Энергияның өзара айналуы	5.5.1.5 энергияның өзара айналымына мысалдар келтіру;
	Жанды және табиғаттағы қозғалыс	5.5.2.1 тірі және жансыз табиғатта қозғалыстың маңыздылығына мысалдар келтіреді және түсіндіру; 5.5.2.2 әртүрлі жануарлардың қаңқа түрлерінің ерекшеліктерін зерттеу; 5.5.2.3 денелер қозғалысының себебін анықтау.
4-тоқсан		
6. Экология және тұрақты даму	Экожүйе	5.6.1.1 экожүйенің құрамдас бөліктерін анықтау; 5.6.1.2 экожүйе түрлерін жіктеу;
	Экожүйелердің қызмет етуіне экологиялық факторлардың әсері	5.6.1.3 экологиялық факторлардың экожүйе қызметіне ықпал етуін түсіндіру; 5.6.1.4 табиғи және жасанды экожүйелерді салыстыру
	Тірі ағзалардың алуан түрлілігі	5.6.2.1 ағзаларды тірі табиғат дүниелеріне жіктеу;
	Қазақстан Республикасының Қызыл кітабы	5.6.3.1 Қазақстанның Қызыл кітабының маңыздылығын анықтау
	Қазақстан Республикасының	5.6.3.2 Қазақстан Республикасының

ЖОБА

	экологиялық мәселелері (жергілікті компонент негізінде)	экологиялық мәселелерін атау; 5.6.3.3 өз аймағының экологиялық мәселелерін зерттеу;
7.Әлемді өзгертетін жаңалықтар	Әлемді өзгертетін жаңалықтар	5.7.1.1 әлемді өзгерткен ғылыми жаңалықтарға мысалдар келтіру
	Болашақ жаңалықтары	5.7.1.2 болашақ ғылыми зерттеулер үшін зерттеу идеяларын ұсыну

2) 6 класс:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1. Ғылым әлемі	Ғылымның рөлі Зерттеуді жоспарлау	6.1.1.1 жаратылыстану ғылымдарының зерттеу нысандарын тізіп атау 6.1.2.1 жоспар бойынша зерттеу жұмысын жүргіргізу, қауіпсіз жұмыс жүргізудің жағдайларын анықтау
	Деректерді жинау және талдау	6.1.3.1 Халықаралық бірліктер жүйесінің өлшем бірліктерін пайдалану 6.1.4.1 алынған деректерді графикалық түрде көрсету 6.1.2.1 зерттеуді қауіпсіз жүргізу шарттарын анықтау
2. Ғалам. Жер. Адам	Макроәлем және микроәлем Жер ғаламшарының пайда болуы	6.2.1.1 макро- және микроәлем нысандарының параметрлерін атау
	Жердің құрылысы мен құрамы Жер қабықтары.	6.2.3.1 жердің сыртқы қабықтарының өзара әрекеттесу тәсілдерін түсіндіру
	Жерде тіршіліктің пайда болуы	6.2.3.2 жерде байқалатын үдерістер мен құбылыстарды түсіндіру;
	Жергілікті жердің жоспары. Шартты белгілер	6.2.5.1 шартты белгілерді, масштабты қолданып, географиялық координаттарды анықтау, географиялық карталарды оқу;

ЖОБА

	Материктермен мұхититтарды игеру, зерттеу тарихы	6.2.6.1 жоспар бойынша материктер мен олардың физикалық-географиялық аймақтарының ерекшеліктерін анықтап, сипаттау
	Дүниежүзі халқының нәсілдік құрамы	6.2.7.1 халықтың қоныстану заңдылықтарын және халық тығыздығын анықтау;
2-тоқсан		
3. Заттар және материалдар	Қатты, сұйық және газтәрізді заттардың құрылымы	6.3.1.1 атом мен молекулаларды, қарапайым және күрделі заттарды айыра білу; 6.3.1.2 атомның негізгі бөлшектерін және олардың орналасуын сипаттау;
	Заттардың құрылысы және қасиеттері	6.3.1.3 заттардың қасиеттерін (балқу және қайнау температураларын) сипаттау
	Физикалық және химиялық құбылыстар	6.3.3.2 тұрмыстық химия өнімдерін қолдану саласын және оларды қауіпсіз пайдалану ережелерін түсіндіру;
	Таза заттар және қоспалар	6.3.2.1 заттарды органикалық және бейорганикалық заттар күйінде жіктеу
	Қоспа түрлері және бөлу әдістері	6.3.2.2 тірі және жансыз табиғатта қышқыл, сілтілі және бейтарап ортаны айыра біледі және әмбебап индикатор көмегімен ортаны анықтау
	Заттарды жіктеу	6.3.2.1 заттарды органикалық және бейорганикалық заттар күйінде жіктеу 6.3.2.3 бейтараптандыру үдерісін түсіндіру
	Заттардың түзілуі және оларды алу	6.3.3.1 жасанды материалдардың артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтау; 6.3.3.2 тұрмыстық химия өнімдерін қолдану саласын және оларды қауіпсіз қолдану ережелерін түсіндіру; 6.3.3.3 Қазақстандағы пайдалы қазбаларды өндеудің ірі орталықтарын атау және көрсету; қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
3-четверть		
4. Тірі және жансыз табиғаттағы үдерістер	Жансыз табиғаттағы кездесетін үдерістер	6.4.1.1 жансыз табиғаттағы болып жатқан үдерістерді модельдеу (таудың жасалу, мүжілу үдерістері, табиғатта заттардың айналымы);

	Жансыз табиғатта жүретін үдерістердің себептері	6.4.1.2 табиғаттағы заттардың химиялық айналымын түсіндіру
	Тірі ағзалардың қасиеттері	6.4.2.1 жасушаның негізгі компоненттерін анықтау; 6.4.2.2 ағзалардың қоректену типтерін ажырату және тамақтану рационын құру;
	Фотосинтез. Фотосинтезге қажетті жағдайлар	6.4.2.3 тыныс алғанда және тыныс шығарғандағы ауа құрамындағы айырмашылықты зерттеу; 6.4.2.4 тірі ағзалардың тітіркендіргіштерге жауап беру реакциясын зерттеу.
5. Энергия және қозғалыс	Энергия түрлері	6.5.1.1 энергия көздерін атау
	Температура және жылу энергиясы	6.5.1.2 энергияны шығарумен және оның жұтылуымен байланысты үдерістерді атау және мысалдар келтіру;
	Ғимараттарды жылулық оқшаулау	6.5.1.3 электр энергиясының бірлігін атау; құнын есептеу; баламалы көздерін ұсыну;
	Энергияның өзара айналуы	6.5.1.2 энергияны шығарумен және оның жұтылуымен байланысты үдерістерді атау және мысалдар келтіру;
	Жанды және табиғаттағы қозғалыс	6.5.2.1 қозғалыстың салыстырмалылығына мысалдар келтіру және түсіндіру; 6.5.2.2 қатты денелер, сұйықтар мен газдардың қысымдарын айыра білу; 6.5.2.3 адам қаңқасының құрылысын сипаттау; 6.5.2.4 бұлшық еттерінің құрылысын сипаттау; 6.5.2.5 тірі ағзалардың қысым көрсеткіштеріне мысалдар келтіру; 6.5.2.6 тиісті құралдарды пайдаланып, атмосфералық және артериалдық қысымды өлшеу, қорытынды жасау
4-тоқсан		
6. Экология және тұрақты даму	Экожүйе	6.6.1.1 экожүйе құрамдас бөліктерінің өзара байланысын график түрінде көрсету және түсіндү;

ЖОБА

	Экожүйелердің қызмет етуіне экологиялық факторлардың әсері	6.6.1.2 экожүйе ауысымдарының себептерін түсіндіру 6.6.1.3 экологиялық пирамидада энергия мен заттардың ауысуын түсіндіру
	Тірі ағзалардың алуан түрлілігі	6.6.2.1 өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін анықтау үшін ағзалардың өзіндік ерекшеліктерін қолдану; 6.6.2.2 жергілікті экожүйелердегі тірі ағзалардың алуан түрлілігін зерттеу
	Қазақстан Республикасының Қызыл кітабы	6.6.3.1 өзінің аймағындағы кейбір экологиялық мәселелердің себептерін талдау
	Қазақстан Республикасының экологиялық мәселелері (жергілікті компонент негізінде)	6.6.3.2 экологиялық мәселелерді шешу жолдарын ұсыну
7.Әлемді өзгертетін жаңалықтар	Әлемді өзгертетін жаңалықтар	6.7.1.1 әлемді өзгерткен жаңалықтардың маңызын талқылау; 6.7.1.2 жаратылыстану ғылымдарын дамытуда қазақстандық ғалымдардың үлесін талқылау
	Болашақ жаңалықтары	6.7.1.3 ғылыми зерттеулердің бағыттарының болашақтағы дамуына болжам жасау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
57-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. 7-9-сыныптардағы физика курсын оқытудың мақсаты – оқушылардың ғылыми көзқарасының негізін қалыптастыру. Әлемнің жаратылыстанымдық-ғылыми бейнесін тұтастай қабылдауды, бақылау қабілеттерін дамыту және табиғат құбылыстарын талдау және таңдау арқылы өмірге қажетті практикалық есептердің шешімдерін таба білуге дағдыландыру.

3. Мақсатқа сәйкес оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) оқушылардың әлемнің қазіргі физикалық бейнесінің негізінде жатқан іргелі заңдылықтар мен принциптер туралы білімді, табиғатты танудың ғылыми әдістерін меңгеру;

2) оқушылардың зияткерлік, ақпараттық, коммуникативтік және рефлективтік мәдениетін дамытуға, физикалық экспериментті орындау және зерттеу жұмыстарын жүргізу дағдыларын дамыту;

3) оқу және зерттеу қызметіне жауапкершілікпен қарауға тәрбиелеу;

4) табиғат ресурстарын пайдалануда және қоршаған ортаны қорғауда, адамды және қоғамды қауіпсіз өмір сүрумен қамтамасыз етуде меңгерген дағдыларды қолдану болып табылады.

2-тарау. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Физика» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

4. «Физика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 7-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;
2) 8-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;
3) 9-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу пәнінің мазмұны 8 бөлімді қамтиды:

1) физикалық шамалар мен өлшеулер;
2) механика;
3) жылу физикасы;
4) электр және магнетизм;
5) геометриялық оптика;
6) кванттық физика элементтері;
7) астрономия негіздері;
8) әлемнің қазіргі физикалық бейнесі.

6. «Физикалық шамалар мен өлшеулер» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) физика – табиғат туралы ғылым;
2) физикалық шамалар;
3) физикалық өлшеулер.

7. «Механика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) кинематика негіздері;
2) динамика негіздері;
3) сақталу заңдары;
4) статика;
5) тербелістер мен толқындар.

8. «Жылу физикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) молекулалы-кинетикалық теория негіздері;
2) термодинамика негіздері.

9. «Электр және магнетизм» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) электростатика негіздері;
2) электр тогы;
3) магнит өрісі;
4) электромагниттік толқындар және тербеліс.

10. «Геометриялық оптика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) геометриялық оптика заңдары.

11. «Кванттық физика элементтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атом мен атом ядросының құрылысы;
2) радиоактивтілік;
3) элементар бөлшектер.

12. «Астрономия негіздері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жер және ғарыш;
2) астрофизика элементтері.

13. «Әлемнің қазіргі физикалық бейнесі» бөлімі «Физиканың дүниетанымдық мәні» бөлімшесінен тұрады.

14. Оқу пәнінің 7-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Физика – табиғат туралы ғылым». Физика – табиғат туралы ғылым, табиғатты зерттеудің ғылыми әдістері;

2) «Физикалық шамалар мен өлшеулер». Халықаралық бірліктер жүйесі (SI); скаляр және векторлық физикалық шамалар, өлшеулер мен есептеулердің дәлдігі, үлкен және кіші сандарды ықшамдап жазу;

№ 1-зертханалық жұмыс: кішкентай денелердің өлшемін анықтау;

№ 2-зертханалық жұмыс: физикалық шамаларды өлшеу;

5) практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару; аспап шкаласындағы бөліктің құнын анықтау:

3) «Механикалық қозғалыс». Механикалық қозғалыс және оның сипаттамалары, санақ жүйесі, қозғалыстың салыстырмалылығы, түзусызықты бірқалыпты және бірқалыпсыз қозғалыстар, жылдамдық және орташа жылдамдықты есептеу, әртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктері;

6) практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, координатаның уақытқа тәуелділік графигін зерттеу;

4) «Тығыздық». Масса және денелердің массасын өлшеу, дұрыс және дұрыс емес пішінді денелердің көлемін өлшеу, заттың тығыздығы және тығыздықтың өлшем бірлігі, тығыздықты есептеу;

№ 3-зертханалық жұмыс: сұйықтар мен қатты денелердің тығыздығын анықтау;

7) практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, электрондық және иіндік таразыларды қолданып, әр түрлі денелердің массасын анықтау;

5) «Денелердің өзара әрекеттесуі». Инерция құбылысы, күш, тартылыс құбылысы және ауырлық күші, салмақ, деформация, серпімділік күші, Гук заңы, үйкеліс күші, үйкеліс әрекетін техникада ескеру, бір түзу бойымен денеге әсер еткен күштерді қосу;

№ 4-зертханалық жұмыс: серпімді деформацияларды зерделеу;

№ 5-зертханалық жұмыс: сырғанау үйкеліс күшін зерттеу;

8) практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, динамометр көмегімен өлшеу, ауырлық күшін зерттеу, түрлі денелердің созылуын зерттеу;

6) «Қатты денелер, сұйықтар және газдардағы қысым». Газдардың, сұйықтардың және қатты денелердің молекулалық құрылымы, қатты денелердегі қысым, сұйықтар мен газдардағы қысым, Паскаль заңы, қатынас ыдыстар, гидравликалық машиналар, атмосфералық қысым, атмосфералық қысымды өлшеу, манометрлер, сорғылар, кері итеруші күш;

№ 6-зертханалық жұмыс: Архимед заңын зерделеу;

№ 7-зертханалық жұмыс: дененің сұйықта жүзу шарттарын анықтау;

9) практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, кез-келген пішінді қатынас ыдыстардағы бірдей және әртүрлі сұйықтардың беттерінің орналасуын зерттеу, атмосфералық қысымның бар екендігін зерттеу;

7) «Жұмыс және қуат». Механикалық жұмыс, қуат;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, жұмыстың мәнін график бойынша анықтау, ауырлық күші мен үйкеліс күшінің жұмысын салыстыру, транспорт түрлерінің қуатын бағалау;

8) «Энергия». Кинетикалық энергия, потенциалдық энергия, энергияның сақталуы және басқа түрге айналуы;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, үстел теннисіне арналған шариктің тебілу биіктігін анықтау;

9) «Жай механизмдер». Жай механизмдер, дененің массалық центрі, иіндіктің тепе-теңдік шарты, пайдалы әрекет коэффициенті;

№ 8-зертханалық жұмыс: Жазық фигураның массалар центрін анықтау;

№ 9-зертханалық жұмыс: иіндіктің тепе-теңдік шарттарын анықтау;

№ 10-зертханалық жұмыс: көлбеу жазықтықтың пайдалы әрекет коэффициентін анықтау;

10) практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, түсірілген күштің айналу осіне дейінгі қашықтыққа тәуелділігін зерттеу;

10) «Жер және Ғарыш». Аспан денелері туралы ғылым, күн жүйесі, күнтізбе негіздері (тәулік, ай, жыл).

15. Оқу пәнінің 8-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Жылулық құбылыстар». Жылулық қозғалыс, броундық қозғалыс, диффузия, температура, оны өлшеу тәсілдері, температураның шкалалары, ішкі энергия, ішкі энергияны өзгерту тәсілдері, жылуөткізгіштік, конвекция, сәуле шығару, табиғаттағы және техникадағы жылу берілу, жылу құбылыстарының тірі ағзалардың өмірлеріндегі ролі, жылу мөлшері, заттың меншікті жылу сыйымдылығы, отынның энергиясы, отынның меншікті жану жылуы, жылу үдерістеріндегі энергияның сақталу және басқа түрге айналу заңы;

№ 1-зертханалық жұмыс: әртүрлі температурадағы суларды араластырғандағы жылу мөлшерлерін салыстыру;

11) практикалық жұмыстар: денені қыздыру үшін қажетті немесе оны суытқанда бөлінетін жылу мөлшерін есептеу, заттың меншікті жылу сыйымдылығын анықтау, заттың агрегаттық күйлері өзгерген кездегі жылу мөлшерін есептеу, жылу мөлшерінің дене массасына тәуелділігін зерттеу, жылу мөлшерінің қыздыру температурасына тәуелділігін зерттеу, әртүрлі отынның жану тиімділігін бағалау;

2) «Заттың агрегаттық күйлері». Қатты денелердің балқуы және қатаюы, балқу температурасы, меншікті балқу жылуы, булану және конденсация, қаныққан және қанықпаған булар, қайнау, меншікті булану жылуы, қайнау температурасының атмосфералық қысымға байланыстылығын анықтау;

№ 2-зертханалық жұмыс: мұздың меншікті балқу жылуын анықтау;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, заттың фазалық ауысу графигін зерттеу, мұздың балқу температурасын зерттеу, булану жылдамдығының әртүрлі факторларға тәуелділігін зерттеу;

3) «Термодинамика негіздері». Термодинамиканың бірінші заңы, газдың және будың жұмысы, жылу үдерістерінің қайтымсыздығы, термодинамиканың екінші заңы, жылу қозғалтқыштары, жылу қозғалтқыштарының пайдалы әрекет коэффициенті, Жылу машиналарын пайдаланудағы экологиялық мәселелер;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, ішкі энергияның механикалық энергияға айналуын зерттеу, жылулық тепе-теңдік орныққандағы энергияның сақталу заңын зерттеу;

4) «Электростатика негіздері». Денелердің электрленуі, электр заряды, өткізгіштер мен диэлектриктер, электр зарядының сақталу заңы, қозғалмайтын зарядтардың өзара әрекеттесуі, Кулон заңы, элементар электр заряды, электр өрісі, электр өрісінің кернеулігі, электр өрісінің потенциалы және потенциалдар айырымы, конденсатор;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, бір-бірінен қандай-да бір арақашықтықта орналасқан және жіңішке жіпке ілінген екі бірдей ауа шарының әрекеттесуін зерттеу, электроскопты жасау;

5) «Тұрақты электр тогы. Электр тогы, электр тогы көздері, электр тізбегі және оның құрамды бөліктері, ток күші, кернеу, тізбек бөлігі үшін Ом заңы, өткізгіштің электр кедергісі, өткізгіштің меншікті кедергісі, реостат, өткізгіштерді тізбектей және параллель қосу, электр тогының жұмысы мен қуаты, электр тогының жылулық әсері, Джоуль-Ленц заңы, металдардағы электр кедергісінің температураға тәуелділігі, асқын өткізгіштік, электрқыздырғыш құралдар, қыздыру шамдары, қысқа тұйықталу, балқымалы сақтандырғыштар, электр тогының химиялық әсері (Фарадейдің заңы);

№ 3-зертханалық жұмыс: электр тізбегін құрастыру және оның әртүрлі бөліктеріндегі ток күшін өлшеу;

№ 4-зертханалық жұмыс: тізбек бөлігі үшін ток күшінің кернеуге тәуелділігін зерттеу;

№ 5-зертханалық жұмыс: өткізгіштерді тізбектей қосуды зерделеу;

№ 6-зертханалық жұмыс: өткізгіштерді параллель қосуды зерделеу;

№ 7-зертханалық жұмыс: электр тогының жұмысы мен қуатын анықтау;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, тізбектегі ток күшін өлшеу, тізбек бөгіндегі кернеуді өлшеу, өткізгіш кедергісінің материал тегіне тәуелділігі, қыздыру шамының қуаты мен жұмысын өлшеу, тізбектей қосылған шамдардың ток қуатын зерттеу, параллель қосылған шамдардың ток қуатын зерттеу;

6) «Электромагниттік құбылыстар». Тұрақты магниттер, магнит өрісі, тогы бар түзу өткізгіштің магнит өрісі, тогы бар шарғының магнит өрісі, электромагниттер және оларды қолдану; магнит өрісінің тогы бар өткізгішке әрекеті, электроқозғалтқыш; электр өлшеуіш құралдар, электромагниттік индукция, генераторлар;

№ 8-зертханалық жұмыс: тұрақты магниттің қасиеттерін оқып-үйрену және магнит өрісінің бейнесін алу;

№ 9-зертханалық жұмыс: электрмагнитті құрастыру және оның әсерін сынау;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, су компасын (құбылнамасын) жасау, магнит өрісінің түрлі материалдар арқылы өтуін зеттеу, түрлі тиындардың магниттік қасиеттерін зерттеу, үйкеліс арқылы магниттеу, магниттің қасиетіне температураның әсері;

7) «Жарық құбылыстары». Жарықтың түзу сызықты таралу заңы, жарықтың шағылуы, шағылу заңдары, жазық айналар, сфералық айналар, сфералық айна көмегімен кескін алу, жарықтың сынуы, жарықтың сыну заңы, толық ішкі шағылу,

линзалар, линзаның оптикалық күші, жұқа линзаның формуласы, линзаның көмегімен кескін алу, көз - оптикалық жүйе, көздің көру кемшіліктері және оларды түзету әдістері, оптикалық аспаптар;

№ 10-зертханалық жұмыс: шынының сыну көрсеткішін анықтау;

№ 11-зертханалық жұмыс: жұқа линзаның фокустық қашықтығын анықтау;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, қарапайым перископты жасау, калейдоскопты жасау, жазық айнадағы кескінді зерттеу,ойыс айнаға түскен және шағылған стандартты сәулелердің жүрісі, жинағыш және шашыратқыш линзадағы негізгі сәулелердің жүрісі, көз бен фотоаппараттың оптикалық жүйелерін салыстыру;

16. Оқу пәнінің 9-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Кинематика негіздері». Механикалық қозғалыс, векторлар және оларға амалдар қолдану, вектордың координаталар осьтеріне түсірілген проекциялары, түзусызықты теңайнымалы қозғалыс, үдеу, түзусызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі жылдамдық және орын ауыстыру, дененің еркін түсуі, еркін түсу үдеуі, қисықсызықты қозғалыс, материялық нүктенің шеңбер бойымен бірқалыпты қозғалысы, сызықтық және бұрыштық жылдамдықтар, центрге тартқыш үдеу;

№ 1-зертханалық жұмыс: теңүдемелі қозғалыс кезіндегі дененің үдеуін анықтау;

№ 2-зертханалық жұмыс: горизонталь лақтырылған дененің қозғалысын зерделеу;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, қозғалыстың салыстырмалылығы, денелердің қозғалысын сипаттау тәсілдері;

2) «Астрономия негіздері». Жұлдызды аспан, аспан сферасы, аспан координаталарының жүйесі, әртүрлі географиялық ендіктегі аспан шырақтарының көрінерлік қозғалысы, жергілікті, белдеулік және бүкіләлемдік уақыт, Күн жүйесіндегі ғаламшарлардың қозғалыс заңдары, Күн жүйесі денесіне дейінгі ара қашықтықты параллакс әдісімен анықтау;

3) «Динамика негіздері». Ньютонның бірінші заңы, инерциялық санақ жүйелері, механикадағы күштер, Ньютонның екінші заңы, масса, Ньютонның үшінші заңы, Бүкіләлемдік тартылыс заңы, дененің салмағы, салмақсыздық, денелердің ауырлық күшінің әрекетінен қозғалуы, Жердің жасанды серіктерінің қозғалысы;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, күшті өлшеудің практикалық тәсілдері, жердің ауырлық өрісіндегі дене қозғалысының параметрлерін есептеу, дененің еркін түсу үдеуін өлшеу;

4) «Сақталу заңдары». Дене импульсі және күш импульсі, импульстің сақталу заңы, реактивті қозғалыс, механикалық жұмыс және энергия, энергияның сақталу және айналу заңы;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, дененің кинетикалық энергиясының өзгеруіне қатысты күштің жұмысын салыстыру, денелердің соқтығысуы кезіндегі импульстің сақталу заңын зерттеу;

5) «Тербелістер және толқындар». Тербелмелі қозғалыс, тербелістер кезіндегі энергияның түрленуі, тербелмелі қозғалыстың теңдеуі, математикалық және серіппелі маятниктердің тербелістері, еркін және еріксіз тербелістер, резонанс, еркін электромагнитік тербелістер, толқындық қозғалыс, дыбыс,

дыбыстың сипаттамалары, акустикалық резонанс, жаңғырық, электромагниттік толқындар, электромагниттік толқындар шкаласы;

№ 3-зертханалық жұмыс: математикалық маятниктің көмегімен еркін түсу үдеуін анықтау;

№ 4-зертханалық жұмыс: беттік толқындардың таралу жылдамдығын анықтау.

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, әр түрлі маятниктер тербелісінің периодын есептеу, еркін және еріксіз тербелістерді зерттеу, толқындардың сипаттамасын зерттеу, ұялы телефонның жұмыс істеу принципі, аналогті сигналдың берілуі, Морзе әліппесі;

6) «Атом құрылысы. Атомдық құбылыстар». Жылулық сәуле шығару; жарық кванттары туралы Планк гипотезасы, фотоэффект құбылысы, рентген сәулелері, радиоактивтілік, радиоактивті сәулеленудің табиғаты, Резерфорд тәжірибесі, атомның құрамы;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару;

7) «Атом ядросы. Ядролық өзара әрекеттесу, ядролық күштер, массалар ақауы, атом ядросының байланыс энергиясы, ядролық реакциялар, радиоактивті ыдырау заңы, ауыр ядролардың бөлінуі, тізбекті ядролық реакция, ядролық реактор, термоядролық реакциялар, радиоизотоптар, радиациядан қорғану, элементар бөлшектер;

практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару, радиоактивті элементтердің жартылай ыдырау периодын есептеу;

8) «Әлемнің қазіргі физикалық бейнесі». Физика және астрономияның дүниетанымдық маңызы, экологиялық мәдениет.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

17. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 7.2.1.4. кодында «7» – сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

18. Білім алушылар білуі тиіс:

Бөлімшелер	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.1 Физика –табиғат туралы ғылым	7.1.1.1 физикалық құбылыстарға мысалдар келтіру		
	7.1.1.2 табиғатты зерттеудің ғылыми әдістерін ажырату		
1.2 Физикалық шамалар	7.1.2.1 физикалық шамаларды олардың Халықаралық бірліктер жүйесіндегі өлшем		

	бірліктерімен сәйкестендіру		
	7.1.2.2 скаляр және векторлық шамаларды ажырату және мысалдар келтіру;		
	7.1.2.3 үлкен және кіші сандарды жазған кезде еселік және үлестік қосымшаларды білу және қолдану, санды : стандартты түрде жазу		
1.3 Физикалық өлшеулер	7-сынып	8-сынып	9-сынып
	7.1.3.1 дененің ұзындығын, көлемін, температурасын және уақытты өлшеу, өлшеу нәтижелерін аспаптардың қателіктерін есепке ала отырып жазу	8.1.3.1 эксперименттен деректерін жинақтау, талдау және өлшеу және қателіктерін ескеріп жазу	9.1.3.1 алған нәтижені түсіндіру және қорытынды жасау
	7.1.3.2 кішкентай денелердің өлшемін қатарлау әдісі арқылы анықтау	8.1.3.2 тәжірибені жүргізуге әсер ететін факторларды анықтау	9.1.3.2 эксперименттің нәтижесіне әсер ететін факторларды талдау және экспериментті жүргізуді жақсарту жолдарын ұсыну
	7.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау	8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау	9.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
2.1 Кинематика негіздері	7-сынып	8-сынып	9-сынып
	7.2.1.1 келесі терминдердің физикалық мағынасын түсіндіру - материялық нүкте, санақ жүйесі, қозғалыстың салыстырмалылығы, траектория, жол, орын ауыстыру		9.2.1.1 материялық нүкте, санақ жүйесі, механикалық қозғалыстың салыстырмалылығы ұғымдарының мағынасын түсіндіру, жылдамдықтарды қосу және орын

ҚОБА

			ауыстыру теоремаларын қолдану
	7.2.1.2 механикалық қозғалыстың салыстырмалылығына мысалдар келтіру		9.2.1.2 векторларды қосу, азайту, векторды скалярға көбейту
			9.2.1.3 вектордың координаталар остеріне проекцияларын анықтау, векторларды құраушыларға жіктеу
	7.2.1.3 түзу сызықты бірқалыпты қозғалысты және бірқалыпсыз қозғалысты ажырата білу		9.2.1.4 уақытқа тәуелділік графиктерінен орын ауыстыру, жылдамдық, үдеуді анықтау
	7.2.1.4 қозғалыстағы дененің жылдамдығы мен орташа жылдамдығын есептеу		9.2.1.5 түзу сызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі жылдамдық және үдеу формулаларын есептер шығаруда қолдану
			9.2.1.6 түзу сызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі координата мен орын ауыстыру теңдеулерін есептер шығаруда қолдану
			9.2.1.7 тең үдемелі қозғалыс кезіндегі дененің үдеуін эксперименттік жолмен анықтау
	7.2.1.5 s -тің t-ға тәуелділік графигін тұрғызуда координата осьтерінде және кестелерде өлшем		9.2.1.8 тең үдемелі қозғалыс кезіндегі орын ауыстырудың және жылдамдықтың

ЖОБА

	бірліктерін дұрыс белгілеу		уақытқа тәуелділік графиктерін тұрғызу және оларды түсіндіру
	7.2.1.6 дененің орын ауыстыруының уақытқа тәуелділік графигінен келесі жағдайларды анықтау: (1) дененің тыныштық күйін, (2) тұрақты жылдамдықпен қозғалысын		9.2.1.9 еркін түсуді сипаттау үшін теңайнымалы қозғалыстың кинематикалық теңдеулерін қолдану
	7.2.1.7 бірқалыпты қозғалған дененің орын ауыстыруының уақытқа тәуелділік графигінен жылдамдығын анықтау		9.2.1.10 теңайнымалы және бірқалыпты қозғалыстың кинематикалық теңдеулерін қолдана отырып, горизонталь лақтырылған дененің қозғалысын сипаттау
			9.2.1.11 горизонталь лақтырылған дененің қозғалыс жылдамдығын анықтау
			9.2.1.12 горизонталь лақтырылған дененің қозғалыс траекториясын сызу
			9.2.1.13 дененің шеңбер бойымен бірқалыпты қозғалысын сызықтық және бұрыштық шамалар арқылы сипаттау
			9.2.1.14 сызықтық және бұрыштық жылдамдықты байланыстыратын өрнекті есептер

ЖОБА

			шығаруда қолдану
			9.2.1.15 центрге тартқыш үдеу формуласын есептер шығаруда қолдану
2.2 Динамика негіздері	7-сынып	8-сынып	9-сынып
	7.2.2.1 инерция құбылысын түсіндіру және мысалдар келтіру		9.2.2.1 инерция, инерттілік және инерциялық санақ жүйесі ұғымдарының мағынасын түсіндіру
	7.2.2.2 күнделікті өмірден күштердің әрекет етуіне мысалдар келтіру		9.2.2.2 Ньютонның бірінші заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
	7.2.2.3 пластикалық және серпімді деформацияларды ажырату, мысалдар келтіру		9.2.2.3 ауырлық күші, серпімділік күші, және үйкеліс күші табиғатын түсіндіру
	7.2.2.4 серпімділік күшінің серіппенің ұзаруына тәуелділік графигінен қатаңдық коэффициентін анықтау		9.2.2.4 Ньютонның екінші заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
	7.2.2.5 Гук заңының формуласы бойынша серпімділік күшін есептеу		9.2.2.5 Ньютонның үшінші заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
	7.2.2.6 тыныштық, домалау және сырғанау үйкелістерін сипаттау		9.2.2.6 бүкіләлемдік тартылыс заңын тұжырымдау және оны есептер шығаруда қолдану
	7.2.2.7 үйкеліс күшінің пайдасы мен зиянына мысалдар келтіру		9.2.2.7 ғарыш аппараттардың орбиталарын салыстыру
	7.2.2.8 күштерді берілген масштабта графикалық түрде		9.2.2.8 тартылыс өрісіндегі дененің қозғалысын

КОПА

	көрсету		сипаттайтын шамаларды анықтау
	7.2.2.9 денеге бір түзудің бойымен әрекет ететін күштердің тең әрекетті күшінің модулі мен бағытын анықтау		9.2.2.9 бірінші ғарыштық жылдамдықтың формуласын есептер шығаруда қолдану
	7.2.2.10 масса, салмақ және ауырлық күші ұғымдарын ажырату		9.2.2.10 үдеумен қозғалған дененің салмағын анықтау
	7.2.2.11 электронды, серіппелі, иінді таразылардың көмегімен дененің массасын өлшеу		9.2.2.11 салмақсыз-дық күйді түсіндіру
	7.2.2.12 әртүрлі пішіндегі қатты дененің немесе сұйықтың көлемін өлшеу үшін өлшеуіш цилиндрді(мензурка) қолдану		
	7.2.2.13 тығыздықтың физикалық мағынасын түсіндіру		
	7.2.2.14 сұйықтар мен қатты денелердің тығыздығын тәжірибе арқылы анықтау		
	7.2.2.15 тығыздықтың формуласын есептер шығаруда қолдану		
2.3 Сақталу заңдары	7.2.3.1 механикалық жұмыс деген физикалық ұғымның мағынасын түсіндіру		9.2.3.1 дене импульсі мен күш импульсін ажырату
	7.2.3.2 механикалық энергияның екі түрін ажырату		9.2.3.2 импульстің сақталу заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
	7.2.3.3 кинетикалық энергия формуласын есептер шығаруда		9.2.3.3 табиғаттағы және техникадағы реактивті

КОБА

	қолдану		қозғалысқа мысалдар келтіру
	7.2.3.4 жоғары көтерілген дене үшін потенциалдық энергиясының және серпімді дененің формуласын қолдану		9.2.3.4 Байқоңыр ғарыш айлағының аймақтық және халықаралық маңыздылығына баға беру
	7.2.3.5 энергияның түрленуіне мысалдар келтіру		9.2.3.5 механикалық жұмысты аналитикалық және графиктік тәсілмен анықтау
	7.2.3.6 механикалық энергияның сақталу заңын есептер шығаруда қолдану		9.2.3.6 жұмыс пен энергияның байланысын түсіндіру
	7.2.3.7 қуат ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру		9.2.3.7 энергияның сақталу заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
	7.2.3.8 механикалық жұмыс пен қуаттың формулаларын есептер шығаруда қолдану		
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
2.4 Статика	7.2.4.1 «Механиканың алтын ережесін» тұжырымдау және қарапайым механизмдердің қолданылуына мысалдар келтіру		
	7.2.4.2 күш моменті ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру		
	7.2.4.3 жазық фигураның массалық центрін тәжірибеде анықтау		
	7.2.4.4 тепе-теңдікте тұрған денелер үшін күш моменттер ережесін тұжырымдау		

ЖОБА

	және есептер шығаруда қолдану		
	7.2.4.5 тәжірибеде иіндіктің тепе-теңдік шарттарын анықтау		
	7.2.4.6 көлбеу жазықтықтың пайдалы әсер коэффициентін тәжірибеде анықтау		
2.5 Тербелістер мен толқындар	7-сынып	8-сынып	9-сынып
			9.2.5.1 еркін және еріксіз тербелістерге мысалдар келтіру
			9.2.5.2 эксперименттік әдіспен амплитуда, период, жиілікті анықтау
			9.2.5.3 формулаларды қолданып, период, жиілік, циклдік жиілікті анықтау
			9.2.5.4 тербелмелі процесте энергияның сақталу заңын сипаттау
			9.2.5.5 гармоникалық тербелістердің графиктері бойынша координатаның, жылдамдықтың және үдеудің теңдеулерін жаза білу
			9.2.5.6 әртүрлі тербелмелі жүйедегі тербелістің пайда болу себептерін түсіндіру
			9.2.5.7 маятниктер тербелісі

ЖОБА

			периодының әртүрлі параметрлерге тәуелділігін зерттеу
			9.2.5.8 математикалық маятник периодының формуласынан еркін түсу үдеуін анықтау
			9.2.5.9 период квадратының маятник ұзындығына тәуелділік графигін тұрғызу және талдау
			9.2.5.10 еріксіз тербеліс амплитудасының мәжбүрлеуші күштің жиілігіне тәуелділігін график бойынша сипаттау
			9.2.5.11резонанс құбылысын сипаттау
			9.2.5.12 толқын жылдамдығы, жиілігі және толқын ұзындығы формулаларын есеп шығаруда қолдану
			9.2.5.13 көлденең және бойлық толқындарды салыстыру
			9.2.5.14 су бетіндегі толқындардың таралу жылдамдығын эксперимент түрінде анықтау
			9.2.5.15дыбыстың

ЖОБА

			пайда болу және таралу шарттарын атау
			9.2.5.16 дыбыс сипаттамаларын дыбыс толқындарының жиілігі және амплитудасымен сәйкестендіру
			9.2.5.17 резонанстың пайда болу шарттарын атау және оның қолданылуына мысалдар келтіру
			9.2.5.18 жаңғырық-тың пайда болу табиғатын және оны қолдану әдістерін сипаттау
			9.2.5.19 табиғатта және техникада ультрадыбыс пен инфрадыбысты қолдануға мысалдар келтіру
3.1 Молекулалы-кинетикалық теория негіздері	7-сынып	8-сынып	9-сынып
	7.3.1.1 заттардың молекулалық құрылысы негізінде, газдардың сұйықтар мен қатты денелердің құрылымын сипаттау	8.3.1.1 молекулалы-кинетикалық теорияның негізгі қағидаларын дәлелдейтін мысалдар келтіру және тәжірибені сипаттау	
	7.3.1.2 қысымның физикалық мағынасын түсіндіру және өзгерту әдістерін сипаттау	8.3.1.2 температураның мәндерін әр түрлі шкала (Цельсий, Кельвин) бойынша өрнектеу	
	7.3.1.3 есептер шығаруда қатты	8.3.1.3 температураны	

КОБА

	дененің қысымының формуласын қолдану	өлшеуді жылулық ұлғаю негізінде сипаттау	
	7.3.1.4 газ қысымын молекулалық құрылым негізінде түсіндіру	8.3.1.4 молекула-кинетикалық теория негізінде қатты күйден сұйыққа және кері айналуды сипаттау	
	7.3.1.5 сұйықтықтағы гидростатикалық қысымның формуласын шығару және оны есептер шығаруда қолдану	8.3.1.5 молекула-кинетикалық теория негізінде заттың сұйық күйден газ күйіне және кері айналуын сипаттау	
	7.3.1.6 қатынас ыдыстардың қолданылуына мысалдар келтіру		
	7.3.1.7 гидравликалық машиналардың жұмыс істеу принципін сипаттау		
	7.3.1.8 гидравликалық машиналарды қолдану кезіндегі күштен ұтысты есептеу		
	7.3.1.9 атмосфералық қысымның табиғатын түсіндіру және оны өлшеудің әдістерін ұсыну		
	7.3.1.10 манометр мен сорғылардың жұмыс істеу принципін сипаттау		
	7.3.1.11 кері итеруші күшті анықтау және оның сұйыққа батырылған дененің көлеміне тәуелділігін зерттеу		
	7.3.1.12 сұйықтар мен газдардағы кері итеруші		

ЖОБА

	күштің табиғатын түсіндіру		
	7.3.1.13 есептер шығару кезінде Архимед заңын қолдану		
	7.3.1.14 дененің сұйықта жүзу шарттарын зерттеу		
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
		8.3.2.1 дененің ішкі энергиясын өзгерту тәсілдерін сипаттау	
		8.3.2.2 жылу берілудің түрлерін салыстыру	
		8.3.2.3 техникада және тұрмыста жылу берілу түрлерінің қолданылуына мысалдар келтіру	
3.2 Термодинамика негіздері		8.3.2.4 әртүрлі температураға тірі ағзалардың бейімделуі (мысалдар келтіру).	
		8.3.2.5 жылу алмасу процесі кезінде алған немесе берген жылу мөлшерін анықтау	
		8.3.2.6 заттың меншікті жылу сыйымдылығының мағынасын түсіндіру	
		8.3.2.7 отынның жануы кезінде бөлінген жылу мөлшерін анықтау	
		8.3.2.8 жылу құбылыстарындағ	

ЖОБА

		ы энергияның сақталу және айналу заңын зерттеу	
		8.3.2.9 жылулық тепе-теңдік теңдеуін есептер шығаруда қолдану	
		8.3.2.10 балқу/кристалдану кезіндегі жұтылатын/бөлінетін жылу мөлшерінің формуласын есептер шығаруда қолдану	
		8.3.2.11 заттың балқу және қатаю процесі кезіндегі температураның уақытқа тәуелділік графигін талдау	
		8.3.2.12 эксперимент көмегімен мұздың меншікті балқу жылуын анықтау	
		8.3.2.13 булану және конденсациялану кезіндегі температураның уақытқа тәуелділік графигін талдау	
		8.3.2.14 су буының мысалында қанығу күйін сипаттау	
		8.3.2.15 меншікті булану жылуын анықтау	
		8.3.2.16 қайнау температурасының сыртқы қысымға тәуелділігін	

ЖОБА

		түсіндіру	
		8.3.2.17 термодинамиканың бірінші заңының мағынасын түсіндіру	
		8.3.2.18 термодинамиканың екінші заңының мағынасын түсіндіру	
		8.3.2.19 жылу қозғалтқышының пайдалы әсер коэффициентін анықтау	
		8.3.2.20 іштен жану қозғалтқышының, бу турбинасының жұмыс істеу принципін түсіну және сипаттау	
		8.3.2.21 жылу қозғалтқыштарын жетілдіру жолдарын ұсыну	
		8.3.2.22 жылу қозғалтқыштарындағы энергияның түрленуін сипаттау	
		8.3.2.23 жылу машиналарының қоршаған ортаның экологиясына әсерін бағалау	
4.1 Электро статика негіздері		8.4.1.1 электр зарядын сипаттау	
		8.4.1.2 үйкеліс арқылы денені электрлендіру және индукция құбылысын түсіндіру	
		8.4.1.3	

ЖОБА

		электрленудің оң және теріс әсерлеріне мысалдар келтіру	
		8.4.1.4 электр зарядының сақталу заңын түсіндіру	
		8.4.1.5 Кулон заңын есептер шығаруда қолдану	
		8.4.1.6 электр өрісі және оның күштік сипаттамасы ұғымдарының физикалық мағынасын түсіндіру	
		8.4.1.7 біртекті электростатикалық өрістегі зарядқа әсер етуші күшті есептеу	
		8.4.1.8 электр өрісін күш сызықтар арқылы графиктік кескіндеу	
		8.4.1.9 потенциалдың физикалық мағынасын түсіндіру	
		8.4.1.10 конденсаторлардың құрылысын және қолданылуын сипаттау	
4.2 Электр тогы		8.4.2.1 электр тогы ұғымын және электр тогының пайда болу шарттарын түсіндіру	
		8.4.2.2 электр схемасын	

ЖОБА

		графикалық бейнелеуде электр тізбегі элементтерінің шартты белгілерін қолдану	
		8.4.2.3 кернеудің физикалық мағынасын, оның өлшем бірлігін түсіндіру	
		8.4.2.4 электр тізбегіндегі ток күші мен кернеуді анықтау	
		8.4.2.5 тұрақты температурада металл өткізгіштің вольт-амперлік сипаттамасын графикалық түрде бейнелеу және түсіндіру	
		8.4.2.6 тізбек бөлігі үшін Ом заңын есептер шығаруда қолдану	
		8.4.2.7 кедергінің физикалық мағынасын, оның өлшем бірлігін түсіну	
		8.4.2.8 есеп шығаруғанда өткізгіштің меншікті кедергісін формуласын қолдану	
		8.4.2.9 өткізгіштерді тізбектей жалғаудың заңдылықтарын эксперимент	

ЖОБА

		арқылы анықтау	
		8.4.2.10 өткізгіштерді параллель жалғаудың заңдылықтарын эксперимент арқылы анықтау	
		8.4.2.11 өткізгіштерді тізбектей және параллель жалғауда тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолданып, электр тізбектеріне есептеулер жүргізу	
		8.4.2.12 жұмыс және қуат формулаларын есептер шығаруда қолдану	
		8.4.2.13 Джоуль-Ленц заңын есептер шығару үшін қолдану	
		8.4.2.14 эксперимент көмегімен электр тогының жұмысы мен қуатын анықтау	
		8.4.2.15 кВтсағ өлшем бірлігін қолданып, электр энергиясының құнын практикалық есептеулермен алу	
		8.4.2.16 металл өткізгіштердегі электр тогын және оның кедергісінің температураға тәуелділігін	

ЖОБА

		сипаттау	
		8.4.2.17 қысқа тұйықталудың пайда болу себептерін және алдын алу амалдарын түсіндіру	
		8.4.2.18 сұйықтардағы электр тогын сипаттау	
4.3 Магнит өрісі		8.4.3.1 магниттердің негізгі қасиеттеріне сипаттама беру және магнит өрісін күш сызықтары арқылы графикалық бейнелеу;	
		8.4.3.2 магнит өрісінің сипаттамаларын түсіндіру;	
		8.4.3.3 тогы бар түзу өткізгіштің және соленоидтің айналасында магнит өрісі сызықтарының бағытын анықтау;	
		8.4.3.4 жолақ магнит пен соленоидтың магнит өрістерін салыстыру;	
		8.4.3.5 магнит өрісінің тогы бар өткізгішке әсерін сипаттау	
		8.4.3.6 электр қозғалтқыштың және электр	

ЖОБА

		өлшеуіш құралдардың жұмыс істеу принципін түсіндіру	
		8.4.3.7 электро магниттік индукция құбылысын түсіндіру	
		8.4.3.8 Қазақстанда және дүние жүзінде электр энергиясын өндірудің мысалдарын келтіру	
4.4 Электро магниттік толқындар және тербеліс	7-сынып	8-сынып	9-сынып
			9.4.4.1 тербелмелі контурдағы еркін электромагниттік тербелістерді сапалы сипаттау
			9.4.4.2 механикалық толқындар мен электромагниттік толқындардың ұқсастығы мен айырмашылығын салыстыру
			9.4.4.3 электро магниттік толқындар шкаласын сипаттау және әртүрлі диапазондағы толқындардың қолданылуына мысалдар келтіру
			9.4.4.4 шыны призма арқылы өткен жарықтың дисперсиясына сапалы сипаттама беру

ЖОБА

	7-сынып	8-сынып	9-сынып
		8.5.1.1 Күннің және Айдың тұтылуын графикалық бейнелеу	
		8.5.1.2 эксперимент арқылы түсу және шағылу бұрыштарының тәуелділігін анықтау	
		8.5.1.3 айналық және шашыранды шағылудың мысалдарын келтіру және түсіндіру	
5.1 Геометриялық оптика заңдары		8.5.1.4 жазық айнада дененің кескінін алу және оны сипаттау	
		8.5.1.5 дененің кескінін алу үшін сфералық айнада сәуленің жолын салу және алынған кескінді сипаттау	
		8.5.1.6 жазық параллель пластинада сәуленің жолын салу	
		8.5.1.7 жарықтың сыну заңын пайдаланып есептер шығару	
		8.5.1.8 тәжірибеге сүйене отырып толық ішкі шағылу құбылысын түсіндіру	
		8.5.1.9 экспериментте	

ЖОБА

		шынының сыну көрсеткішін анықтау	
		8.5.1.10 сыну көрсеткішінің анықталған мәнін кестелік мәндермен салыстыру және эксперимент нәтижесін бағалау	
		8.5.1.11 жұқа линза формуласын есептер шығару үшін қолдану	
		8.5.1.12 линзаның сызықтық ұлғаю формуласын сандық және графиктік есептер шығару үшін қолдану	
		8.5.1.13 жұқа линзада сәуленің жолын салу және кескінге сипаттама беру	
		8.5.1.14 жұқа линзаның фокустық қашықтығын және оптикалық күшін анықтау	
		8.5.1.15 көздің алыстан көргіштігі мен жақыннан көргіштігін түзетуді сипаттау	
		8.5.1.16 қарапайым оптикалық құралдарды (перископ, Обскура камерасы) құрастыру	
6.1 Атом	7-сынып	8-сынып	9-сынып

ЖОБА

мен атом ядросының құрылысы			9.6.1.1 сәулелік энергияның температураға тәуелділігін сипаттау
			9.6.1.2 Планк формуласын есептер шығаруда қолдану
			9.6.1.3 фотоэффект құбылысын сипаттау және фотоэффект құбылысының техникада пайдаланылуына мысалдар келтіру
			9.6.1.4 фотоэффект үшін Эйнштейн формуласын есептер шығаруда қолдану
			9.6.1.5 рентген сәулесін электромагниттік сәулелердің басқа түрлерімен салыстыру
			9.6.1.6 рентген сәулесін қолдануға мысалдар келтіру
			9.6.1.7 α-бөлшегінің шашырауы бойынша Резерфорд тәжірибесін сипаттау
			9.6.1.8 ядролық күштердің қасиеттерін сипаттау
			9.6.1.9 атом ядросының масса ақауын анықтау
			9.6.1.10 атом ядросының байланыс энергиясы формуласын есептер

ЖОБА

			шығаруда қолдану;
			9.6.1.11 ядролық реакцияның теңдеуін шешуде зарядтық және массалық сандардың сақталу заңын қолдану
6.2 Радиоактивтілік			9.6.2.1 α, β және γ - сәулеленудің табиғаты мен қасиеттерін түсіндіру
			9.6.2.2 радиоактивті ыдыраудың ықтималдық сипатын түсіндіру
			9.6.2.3 радиоактивті ыдырау заңын есептер шығаруда қолдану
			9.6.2.4 тізбекті ядролық реакциялардың өту шарттарын сипаттау
			9.6.2.5 ядролық реактордың жұмыс істеу принципін сипаттау
			9.6.2.6 ядролық ыдырау мен ядролық синтезді салыстыру
			9.6.2.7 радиоактивті изотоптарды қолданудың мысалдарын келтіру
			9.6.2.8 радиациядан қорғану әдістерін сипаттау
6.3 Элементар бөлшектер			9.6.2.9 элементар бөлшектерді жіктеу
7.1 Жер және	7-сынып	8-сынып	9-сынып
	7.7.1.1 геоцентрлік		

ЖОБА

Ғарыш	және гелиоцентрлік жүйелерді салыстыру		
	7.7.1.2 Күн жүйесінің нысандарын жүйелеу		
	7.7.1.3 жыл мезгілдерінің ендіктерге байланысты ауысуын және күн мен түннің ұзақтығын түсіндіру		
7.2 Астро-физика элементтері	7 - сынып	8 - сынып	9 - сынып
			9.7.2.1 абсолюттік және көрінерлік жұлдыздық шамаларды ажырату
			9.7.2.2 жұлдыздыр-дың жарқырауына әсер ететін факторларды атау
			97.2.3 аспан сферасының негізгі элементтерін атау
			9.7.2.4 жұлдызды аспанның жылжымалы картасынан жұлдыздардың аспан координатасын анықтау
			9.7.2.5 әртүрлі ендіктегі жұлдыздардың шарықтау айырмашылығын түсіндіру
			9.7.2.6 жергілікті, белдеулік және бүкіләлемдік уақытты сәйкестендіру
			9.7.2.7 Кеплер заңдарының негізінде аспан денелерінің

ЖОБА

			қозғалысын түсіндіру
			9.7.2.8 Күн жүйесіндегі денелердің ара қашықтығы мен өлшемдерін анықтау үшін параллакс әдісін қолдануды түсіндіру
8.1 Физиканың дүниетанымдық мәні			9.8.1.1 адамның дүниетанымдық көзқарасының қалыптасуына физика және астрономияның дамуының әсерін түсіндіру
			9.8.1.2 жаңа технологиялардың қоршаған ортаға әсерінің артықшылығы мен қауіптілігін бағалау

19. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

20. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 7-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
Білім алушылар:		
1-тоқсан		
Физика – табиғат	Физика – табиғат туралы ғылым	7.1.1.1 физикалық құбылыстарға мысалдар келтіру

туралы ғылым	Табиғатты зерттеудің ғылыми әдістері	7.1.1.2 табиғатты зерттеудің ғылыми әдістерін ажырату
Физикалық шамалар мен өлшеулер	Халықаралық бірліктер жүйесі (SI)	7.1.2.1 физикалық шамаларды олардың SI- жүйесіндегі өлшем бірліктерімен сәйкестендіру
	Скаляр және векторлық физикалық шамалар	7.1.2.2 скаляр және векторлық физикалық шамалар ажырату және мысалдар келтіру
	Өлшеулер мен есептеулердің дәлдігі. Үлкен және кіші сандарды ықшамдап жазу . №1-зертханалық жұмыс. «Кішкентай денелердің өлшемін анықтау» №2-зертханалық жұмыс. «Физикалық шамаларды өлшеу»	7.1.2.3 үлкен және кіші сандарды жазған кезде еселік және үлестік қосымшаларды білу және қолдану, : санды: стандартты түрде жазу; 7.1.3.1 дененің ұзындығын, көлемін, температурасын және уақытты өлшеу, өлшеу нәтижелерін аспаптардың қателіктерін есепке ала отырып жазу; 7.1.3.2 кішкентай денелердің өлшемін қатарлау әдісі арқылы анықтау; 7.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
Механикалық қозғалыс	Механикалық қозғалыс және оның сипаттамасы Санақ жүйесі	7.2.1.1 келесі терминдердің физикалық мағынасын түсіндіру - материялық нүкте, санақ жүйесі, қозғалыстың салыстырмалылығы, траектория, жол, орын ауыстыру
	Қозғалыстың салыстырмалылығы	7.2.1.2 механикалық қозғалыстың салыстырмалылығына мысалдар келтіру
	Түзусызықты бірқалыпты және бірқалыпсыз қозғалыстар	7.2.1.3 түзу сызықты бірқалыпты қозғалыс пен бірқалыпсыз қозғалысты ажырата білу
	Жылдамдық және орташа жылдамдықты есептеу	7.2.1.4 қозғалыстағы дененің жылдам-дығы мен орташа жылдамдығын есептеу
	Әртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктері	7.2.1.5 s -тің t-ға тәуелділік графигін тұрғызуда координаталар осьтерінде және кестелерде өлшем бірліктерін дұрыс белгілеу; 7.2.1.6 дененің орын ауыстыруының уақытқа тәуелділік графигінен келесі жағдайларды

ЖОБА

		анықтау: (1) дененің тыныштық күйін, (2) тұрақты жылдамдықпен қозғалысын; 7.2.1.7 бірқалыпты қозғалған дененің орын ауыстыруының уақытқа тәуелділік графигінен жылдамдығын анықтау
2-тоқсан		
Тығыздық	Масса және денелердің массасын өлшеу	7.2.2.11 электронды, серіппелі, иінді таразылардың көмегімен дененің массасын өлшеу
	Дұрыс және дұрыс емес пішінді денелердің көлемін өлшеу	7.2.2.12 әртүрлі пішіндегі қатты дененің немесе сұйықтың көлемін өлшеу үшін өлшеуіш цилиндрді (мензурка) қолдану
	Заттың тығыздығы және тығыздықтың өлшем бірлігі. №3-зертханалық жұмыс. «Сұйықтар мен қатты денелердің тығыздығын анықтау»	7.2.2.13 тығыздықтың физикалық мағынасын түсіндіру; 7.2.2.14 сұйықтар мен қатты денелердің тығыздығын тәжірибе арқылы анықтау; 7.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Тығыздықты есептеу	7.2.2.15 тығыздықтың формуласын есептер шығаруда қолдану
Денелердің өзара әрекеттесуі	Инерция құбылысы	7.2.2.1 инерция құбылысын түсіндіру және мысалдар келтіру
	Күш	7.2.2.2 күнделікті өмірден күштердің әрекет етуіне мысалдар келтіру
	Тартылыс құбылысы және ауырлық күші. Салмақ	7.2.2.10 масса, салмақ және ауырлық күші ұғымдарын ажырату
	№4-зертханалық жұмыс. «Серпімді деформацияларды зерделеу»	7.2.2.4 серпімділік күшінің серіппенің ұзаруына тәуелділік графигінен қатаңдық коэффициентін анықтау; 7.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Деформация	7.2.2.3 пластикалық және серпімді деформацияларды ажырату, мысалдар келтіру
	Серпімділік күші, Гук заңы	7.2.2.5 Гук заңының формуласы бойынша серпімділік күшін

		есептеу
	Үйкеліс күші. Үйкеліс әрекетін техникада ескеру №5-зертханалық жұмыс. «Сырғанау үйкеліс күшін зерттеу»	7.2.2.6 тыныштық, домалау және сырғанау үйкелістерін сипаттау; 7.2.2.7 үйкеліс күшінің пайдасы мен зиянына мысалдар келтіру
	Бір түзу бойымен денеге әрекет еткен күштерді қосу	7.2.2.8 күштерді берілген масштабта графикалық түрде көрсету; 7.2.2.9 денеге әсер ететін және бір түзудің бойымен бағытталған күштердің тең әрекетті күшінің модулі мен бағытын анықтау
3-тоқсан		
Қысым	Газдардың сұйықтар және қатты денелердің молекулалық құрылымы	7.3.1.1 заттардың молекулалық құрылысы негізінде, газдардың сұйықтар мен қатты денелердің құрылымын сипаттау
	Қатты денелердегі қысым	7.3.1.2 қысымның физикалық мағына-сын түсіндіру және өзгерту әдістерін сипаттау; 7.3.1.3 есептер шығаруда қатты дененің қысымының формуласын қолдану
	Сұйықтар мен газдардағы қысым, Паскаль заңы	7.3.1.4 газ қысымын молекулалық құрылым негізінде түсіндіру; 7.3.1.5 сұйықтардағы гидростатикалық қысымның формуласын шығару және оны есептер шығаруда қолдану
	Қатынас ыдыстар	7.3.1.6 қатынас ыдыстарды қолдануға мысалдар келтіру
	Гидравликалық машиналар	7.3.1.7 гидравликалық машиналардың жұмыс істеу принципін сипаттау; 7.3.1.8 гидравликалық машиналарды қолдану кезіндегі күштен ұтысты есептеу
	Атмосфералық қысым. Атмосфералық қысымды өлшеу	7.3.1.9 атмосфералық қысымның табиғатын түсіндіру және оны өлшеудің әдістерін ұсыну
	Манометрлер. Сорғылар	7.3.1.10 манометр мен сорғылардың жұмыс істеу принципін сипаттау

ЖОБА

	№ 6-зертханалық жұмыс. «Архимед заңын зерделеу»	7.3.1.11 кері итеруші күшті анықтау және оның сұйыққа батырылған дененің көлеміне тәуелділігін зерттеу; 7.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Кері итеруші күш	7.3.1.12 сұйықтар мен газдардағы кері итеруші күштің табиғатын түсіндіру; 7.3.1.13 есептер шығаруда Архимед заңын қолдану
	12) № 7-зертханалық жұмыс. «Дененің сұйықта жүзу шарттарын анықтау»	7.3.1.14 дененің сұйықта жүзу шарттарын зерттеу; 7.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
Жұмыс және қуат	Механикалық жұмыс Қуат	7.2.3.1 механикалық жұмыс ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру; 7.2.3.7 қуат ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру; 7.2.3.8 механикалық жұмыс пен қуаттың формулаларын есептер шығаруда қолдану
4-тоқсан		
Энергия	Кинетикалық энергия. Потенциалдық энергия	7.2.3.2 механикалық энергияның екі түрін ажырату; 7.2.3.3 кинетикалық энергия формуласын есептер шығаруда қолдану; 7.2.3.4 жоғары көтерілген дене үшін потенциалдық энергияның және серпімді дененің формуласын қолдану
	Энергияның сақталуы және айналуы	7.2.3.5 энергияның түрленуіне мысалдар келтіру; 7.2.3.6 механикалық энергияның сақталу заңын есептер шығаруда қолдану
Күш моменті	Жай механизмдер	7.2.4.1 «Механиканың алтын ережесін» тұжырымдау және қарапайым механизмдердің қолданылуына мысалдар келтіру; 7.2.4.2 күш моменті ұғымының

ЖОБА

		физикалық мағынасын түсіндіру
	Дененің массалық центрі №8-зертханалық жұмыс. «Жазық фигураның массалар центрін анықтау»	7.2.4.3 жазық фигураның массалық центрін тәжірибеде анықтау
	№9-зертханалық жұмыс. «Иіндіктің тепе-теңдік шарттарын анықтау»	7.2.4.5 тәжірибеде иіндіктің тепе-теңдік шарттарын анықтау; 7.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Иіндіктің тепе-теңдік шарты	7.2.4.4 тепе-теңдікте тұрған денелер үшін күш моменттер ережесін тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
	Пайдалы әрекет коэффициенті. №10-зертханалық жұмыс. «Көлбеу жазықтықтың пайдалы әрекет коэффициентін анықтау»	7.2.4.6 көлбеу жазықтықтың пайдалы әрекет коэффициентін тәжірибеде анықтау; 7.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
Жер және Ғарыш	Аспан денелері туралы ғылым	7.7.1.1 геоцентрлік және гелиоцентрлік жүйелерді салыстыру
	Күн жүйесі	7.7.1.2 Күн жүйесінің нысандарын жүйелеу
	Күнтізбе негіздері (тәулік, ай, жыл)	7.7.1.3 жыл мезгілдерінің ендіктерге байланысты ауысуы және күн мен түннің ұзақтығын түсіндіру

2) 8-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
Білім алушылар:		
1-тоқсан		
Жылу құбылыстары	Жылулық қозғалыс, броундық қозғалыс,	8.3.1.1 молекула-кинетикалық теорияның негізгі қағидаларын

	диффузия	дәлелдейтін мысалдар келтіру және тәжірибені сипаттау
	Температура, оны өлшеу тәсілдері, температураның шкалалары	8.3.1.3 Температураны өлшеуді жылулық ұлғаю негізінде сипаттау; 8.3.1.2 температураны әр түрлі шкала (Цельсий, Кельвин) бойынша өрнектеу
	Ішкі энергия, ішкі энергияны өзгерту тәсілдері	8.3.2.1 дененің ішкі энергиясын өзгерту тәсілдерін сипаттау;
	Жылуөткізгіштік, конвекция, сәуле шығару	8.3.2.2 жылу берілудің түрлерін салыстыру
	Табиғаттағы және техникадағы жылу берілу	8.3.2.3 техникада және тұрмыста жылу беру түрлерінің қолданылуына мысалдар келтіру
	Жылу құбылыстарының тірі ағзалардың өмірлеріндегі ролі	8.3.2.4 әр түрлі температураларда тірі ағзалардың бейімделуіне мысалдар келтіру
	Жылу мөлшері. Заттың меншікті жылу сыйымдылығы	8.3.2.5 жылу алмасу процесі кезінде алған немесе берген жылу мөлшерін анықтау; 8.3.2.6 заттың меншікті жылу сыйымдылығының мағынасын түсіндіру
	Отынның энергиясы, отынның меншікті жану жылуы	8.3.2.7 отынның жануы кезінде бөлінген жылу мөлшерін анықтау
	№ 1-зертханалық жұмыс. «Температуралары әр түрлі суды араластырғандағы жылу мөлшерлерін салыстыру»	8.3.2.8 жылу құбылыстарындағы энергияның сақталу және айналу заңын зерттеу; 8.1.3.2 тәжірибені жүргізуге әсер ететін факторларды анықтау; 8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Жылу үдерістеріндегі энергияның сақталу және айналу заңы	8.3.2.9 жылулық тепе-теңдік теңдеуін есептер шығаруда қолдану
Заттың агрегаттық күйлері	Қатты денелердің балқуы және қатаюы, балқу температурасы, меншікті балқу жылуы	8.3.1.4 молекула-кинетикалық теория негізінде қатты күйден сұйыққа және кері айналуды сипаттау;

КОПИЯ

		8.3.2.10 балқу/кристалдану кезіндегі жұтылатын/бөлінетін жылу мөлшерінің формуласын есептер шығаруға қолдану; 8.3.2.11 заттың балқу және қатаю үдерісі кезіндегі температураның уақытқа тәуелділік графигін талдау
	№ 2-зертханалық жұмыс. «Мұздың меншікті балқу жылуын анықтау»	8.3.2.12 эксперимент көмегімен мұздың меншікті балқу жылуын анықтау; 8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Булану және конденсация. Қаныққан және қанықпаған булар	8.3.1.5 молекула-кинетикалық теория негізінде заттың сұйық күйден газ күйіне және кері айналуын сипаттау; 8.3.2.13 заттың булану және конденсация үдерісі кезіндегі температураның уақытқа тәуелділік графигін талдау; 8.3.2.14 су буының мысалы негізінде қанығу күйін сипаттау
	Қайнау, меншікті булану жылуы. Қайнау температурасының атмосфералық қысымға байланыстылығын анықтау	8.3.2.15 меншікті булану жылуын анықтау; 8.3.2.16 қайнау температурасының сыртқы қысымға тәуелділігін түсіндіру
2-тоқсан		
13) Термодинамика 14) қа негіздері	Термодинамиканың бірінші заңы, газдың және будың жұмысы	8.3.2.17 термодинамиканың бірінші заңының мағынасын түсіндіру
	Жылу үдерістерінің қайтымсыздығы, термодинамиканың екінші заңы	8.3.2.18 термодинамиканың екінші заңының мағынасын түсіндіру
	Жылу қозғалтқыштары	8.3.2.22 жылу қозғалтқыштарындағы энергияның түрленуін сипаттау; 8.3.2.20 іштен жану

КОПИЯ

		қозғалтқышының, бу турбинасының жұмыс істеу принципін сипаттау
	Жылу қозғалтқыштарының пайдалы әрекет коэффициенті	8.3.2.19 жылу қозғалтқышының пайдалы әрекет коэффициентін анықтау; 8.3.2.21 жылу қозғалтқыштарын жетілдіру жолдарын ұсыну
	Жылу машиналарын пайдаланудағы экологиялық мәселелер	8.3.2.23 жылу машиналарының қоршаған ортаның экологиясына әсерін бағалау
Электростатика негіздері	Денелердің электрленуі, электр заряды, өткізгіштер мен диэлектриктер	8.4.1.1 электр зарядын сипаттау; 8.4.1.2 Үйкеліс арқылы денені электрлену және индукция құбылысын түсіндіру; 8.4.1.3 электрленудің оң және теріс әсеріне мысалдар келтіру
	Электр зарядының сақталу заңы,қозғалмайтын зарядтардың өзара әрекеттесуі, Кулон заңы, элементар электр заряды	8.4.1.4 электр зарядының сақталу заңын түсіндіру; 8.4.1.5 Кулон заңын есептер шығаруда қолдану
	Электр өрісі, электр өрісінің кернеулігі	8.4.1.6 электр өрісі және оның күштік сипаттамасы ұғымдарының физикалық мағынасын түсіндіру; 8.4.1.7 біртекті электростатикалық өрістегі зарядқа әсер етуші күшті есептеу; 8.4.1.8 электр өрісін күш сызықтар арқылы кескіндеу
	Электр өрісінің потенциалы және потенциалдар айырымы, конденсатор	8.4.1.9 потенциалдар айырымының және потенциалдың физикалық мағынасын түсіндіру; 8.4.1.10 конденсаторлардың құрылысын және қолданылуын сипаттау
3-тоқсан		
Тұрақты электр тогы	Электр тогы, электр тогы көздері	8.4.2.1 электр тогы ұғымын және электр тогының пайда болу шарттарын түсіндіру
	Электр тізбегі және оның құрамды бөліктері, ток	8.4.2.2 электр схемасын графикалық бейнелеуде электр

ЖОБА

	күші, кернеу	тізбегі элементтерінің шартты белгілерін қолдану; 8.4.2.3 кернеудің физикалық мағына-сын, оның өлшем бірлігін түсіндіру
	№ 3-зертханалық жұмыс. «Электр тізбегін құрастыру және оның әртүрлі бөліктеріндегі ток күшін өлшеу»	8.4.2.4 электр тізбегіндегі ток күші мен кернеуді анықтау; 8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	№ 4-зертханалық жұмыс. «Тізбек бөлігі үшін ток күшінің кернеуге тәуелділігін зерттеу»	8.4.2.5 тұрақты температурада металл өткізгіштің вольт-амперлік сипаттамасын графикалық түрде бейнелеу және түсіндіру; 8.1.3.1 эксперименттен деректерін жинақ-тау, талдау және өлшеу және қателіктерін ескеріп жазу
	Тізбек бөлігі үшін Ом заңы	8.4.2.6 тізбек бөлігі үшін Ом заңын есептер шығаруда қолдану;
	Өткізгіштің электр кедергісі, өткізгіштің меншікті кедергісі, реостат	8.4.2.7 кедергінің физикалық мағынасын, оның өлшем бірлігін түсіндіру; 8.4.2.8 есеп шығаруғанда өткізгіштің меншікті кедергісін формуласын қолдану
	№ 5-зертханалық жұмыс. «Өткізгіштерді тізбектей қосуды зерделеу»	8.4.2.9 өткізгіштерді тізбектей жалғаудың заңдылықтарын эксперимент арқылы алу; 8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	№ 6-зертханалық жұмыс. «Өткізгіштерді параллель қосуды зерделеу»	8.4.2.10 өткізгіштерді параллель жалғаудың заңдылықтарын эксперимент арқылы анықтау; 8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Өткізгіштерді тізбектей және параллель қосу	8.4.2.11 өткізгіштерді тізбектей және параллель жалғауда тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолданып, электр тізбектеріне есептеулер жүргізу
	Электр тогының жұмысы мен қуаты	8.4.2.12 жұмыс және қуат формулаларын есептер шығаруда қолдану

ЖОБА

	Электр тогының жылулық әсері, Джоуль-Ленц заңы	8.4.2.13 Джоуль-Ленц заңын есептер шығару үшін қолдану;
	№ 7-зертханалық жұмыс. «Электр тогының жұмысы мен қуатын анықтау»	8.4.2.14 эксперимент көмегімен электр тогының жұмысы мен қуатын анықтау; 8.4.2.15 кВт*сағ өлшем бірлігін қолданып, электр энергиясының құнын практика жүзінде анықтау; 8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Металдардағы электр кедергісінің температураға тәуелділігі, асқын өткізгіштік	8.4.2.16 металл өткізгіштердегі электр тогын және оның кедергісінің температураға тәуелділігін сипаттау
	Электрқыздырғыш құралдар, қыздыру шамдары, қысқа тұйықталу, балқымалы сақтандырғыштар	8.4.2.17 қысқа тұйықталудың пайда болу себептерін және алдын алу амалдарын түсіндіру
	Электр тогының химиялық әсері (Фарадейдің заңы)	8.4.2.18 сұйықтардағы электр тогын сипаттау
Электромагниттік құбылыстар	Тұрақты магниттер, магнит өрісі. № 8-зертханалық жұмыс. «Тұрақты магниттің қасиеттерін оқып-үйрену және магнит өрісінің бейнесін алу»	8.4.3.1 магниттердің негізгі қасиеттеріне сипаттама беру және магнит өрісін күш сызықтары арқылы бейнелеу; 8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Тогы бар түзу өткізгіштің магнит өрісі. Тогы бар шарғының магнит өрісі	8.4.3.2 магнит өрісінің сипаттамаларын түсіндіру; 8.4.3.3 тогы бар түзу өткізгіштің және соленоидтің айналасындағы өріс сызықтарының бағытын анықтау
	Электромагниттер және оларды қолдану. № 9-зертханалық жұмыс. «Электрмагнитті құрастыру және оның әсерін сынау»	8.4.3.4 жолақ магнит пен соленоидтың магнит өрістерін салыстыру; 8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Магнит өрісінің тогы бар өткізгішке әрекеті,	8.4.3.5 магнит өрісінің тогы бар өткізгішке әсерін сипаттау;

ҚОБА

	электроқозғалтқыш, электр өлшеуіш құралдар	8.4.3.6- электрқозғалтқыштың және электр өлшеуіш құралдардың жұмыс істеу принципін түсіндіру
	Электромагниттік индукция, генераторлар	8.4.3.7 электромагниттік индукция құбылысын түсіндіру; 8.4.3.8 Қазақстанда және дүние жүзінде электр энергиясын өндірудің мысалдарын келтіру
4-тоқсан		
Жарық құбылыстары	Жарықтың түзу сызықты таралу заңы.	8.5.1.1 Күннің және Айдың тұтылуын графикалық бейнелеу;
	Жарықтың шағылуы, шағылу заңдары, жазық айналар	8.5.1.2 эксперимент арқылы түсу және шағылу бұрыштарының тәуелділігін анықтау; 8.5.1.3 айналық және шашыранды шағылудың мысалдарын келтіру және түсіндіру; 8.5.1.4 жазық айнада дененің кескінін алу және оны сипаттау
	Сфералық айналар, сфералық айна көмегімен кескін алу	8.5.1.5 дененің кескінін алу үшін сфералық айнада сәуленің жолын салу және алынған кескінді сипаттау
	Жарықтың сынуы, жарықтың сыну заңы, толық ішкі шағылу	8.5.1.6 жазық параллель пластинада сәуленің жолын салу; 8.5.1.7 жарықтың сыну заңын пайдаланып есептер шығару; 8.5.1.8 тәжирибеге сүйене отырып толық ішкі шағылу құбылысын түсіндіру
	№ 10-зертханалық жұмыс. «Шынының сыну көрсеткішін анықтау»	8.5.1.9 экспериментте шынының сыну көрсеткішін анықтау; 8.5.1.10 сыну көрсеткішінің анықталған мәнін кестелік мәндермен салыстыру және эксперимент нәтижесін бағалау
	Линзалар, линзаның оптикалық күші, жұқа линзаның формуласы. Линзаның көмегімен кескін алу	8.5.1.11 жұқа линза формуласын есептер шығару үшін қолдану; 8.5.1.12 линзаның сызықтық ұлғаю формуласын сандық және графиктік есептер шығару үшін қолдану; 8.5.1.13 жұқа линзада сәуленің жолын салу және кескінге

ЖОБА

		сипаттама беру
	№ 11-зертханалық жұмыс. «Жұқа линзаның фокустық қашықтығын және оптикалық күшін анықтау»	8.5.1.14 жұқа линзаның фокустық қашықтығын және оптикалық күшін анықтау; 8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Көз - оптикалық жүйе, көздің көру кемшіліктері және оларды түзету әдістері	8.5.1.15 көздің алыстан көргіштігі мен жақыннан көргіштігін түзетуді сипаттау
	Оптикалық аспаптар	8.5.1.16 қарапайым оптикалық құралдарды (перископ, обскура камерасы) құрастыру

3) 9-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
Білім алушылар:		
1-тоқсан		
Кинематика негіздері	Механикалық қозғалыс	9.2.1.1 Материялық нүкте, санақ жүйесі, механикалық қозғалыстың салыстырмалылығы ұғымдарының мағынасын түсіндіру, жылдамдықтарды қосу және орын ауыстыру теоремаларын қолдану
	Векторлар және оларға амалдар қолдану. Вектордың координаталар осьтеріндегі проекциялары	9.2.1.2 векторларды қосу, азайту, векторды скалярға көбейту; 9.2.1.3 вектордың координаталар осіне проекциясын анықтау, векторды құраушыларға жіктеу
	Түзусызықты теңайнымалы қозғалыс, үдеу	9.2.1.4 уақыттан тәуелділік графиктерінен орын ауыстыруды, жылдамдықты, үдеуді анықтау;
	Түзусызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі жылдамдық және орын ауыстыру	9.2.1.5 түзу сызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі жылдамдық және үдеу формулаларын есептер шығаруда қолдану; 9.2.1.6 түзу сызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі

ҚОБА

		координата мен орын ауыстыру теңдеулерін есептер шығаруда қолдану
	№ 1-зертханалық жұмыс. «Теңүдемелі қозғалыс кезіндегі дененің үдеуін анықтау»	9.2.1.7 теңүдемелі қозғалыс кезіндегі дененің үдеуін эксперименттік жолмен анықтау; 9.1.3.2 эксперименттің нәтижесіне әсер ететін факторларды талдау және экспери-ментті жүргізуді жақсарту жолдарын ұсыну; 9.2.1.8 теңүдемелі қозғалыс кезіндегі орын ауыстырудың және жылдамдықтың уақытқа тәуелділік графиктерін тұрғызу және оларды түсіндіру
	Дененің еркін түсуі, еркін түсу үдеуі	9.2.1.9 еркін түсуді сипаттау үшін теңайнымалы қозғалыстың кинематикалық теңдеулерін қолдану
	№ 2-зертханалық жұмыс. «Горизонталь лақтырылған дененің қозғалысын зерделеу»	9.2.1.10 теңайнымалы және бірқалыпты қозғалыстың кинематикалық теңдеулерін қолдана отырып, горизонталь лақтырылған дененің қозғалысын сипаттау; 9.2.1.11 горизонталь лақтырылған дененің қозғалыс жылдамдығын анықтау ; 9.2.1.12 горизонталь лақтырылған дененің қозғалыс траекториясын сызу
	Қисықсызықты қозғалыс; материялық нүктенің шеңбер бойымен бірқалыпты қозғалысы Сызықтық және бұрыштық жылдамдықтар	9.2.1.13 дененің шеңбер бойымен бірқалыпты қозғалысын сызықтық және бұрыштық шамалар арқылы сипаттау; 9.2.1.14 сызықтық және бұрыштық жылдамдықты байланыстыратын өрнекті есептер шығаруда қолдану
	Центрге тартқыш үдеу	9.2.1.15 центрге тартқыш үдеу формуласын есептер шығаруда қолдану
Астрономия негіздері	Жұлдызды аспан	9.7.2.1 абсолюттік және көрінерлік жұлдыздық шамаларды ажырату; 9.7.2.2 жұлдыздырдың

ЖОБА

		жарқырауына әсер ететін факторларды атау
	Аспан сферасы, аспан координаталарының жүйесі	9.7.2.3 аспан сферасының негізгі элементтерін атау; 9.7.2.4 жұлдызды аспанның жылжымалы картасынан жұлдыздардың аспан координатасын анықтау
	Әртүрлі географиялық ендіктегі аспан шырақтарының көрінерлік қозғалысы, жергілікті, белдеулік және бүкіләлемдік уақыт	9.7.2.5 әртүрлі ендіктегі жұлдыздардың шарықтау айырмашылығын түсіндіру; 9.7.2.6 жергілікті, белдеулік және бүкіләлемдік уақытты сәйкестендіру
	Күн жүйесіндегі ғаламшарлардың қозғалыс заңдары	9.7.2.7 Кеплер заңдарының негізінде аспан денелерінің қозғалысын түсіндіру
	Күн жүйесі денесіне дейінгі ара қашықтықты параллакс әдісімен анықтау	9.7.2.8 Күн жүйесіндегі денелердің ара қашықтығын немесе өлшемдерін анықтау үшін параллакс әдісін қолдануды түсіндіру
2-тоқсан		
Динамика негіздері	Ньютонның бірінші заңы, инерциялық санақ жүйелері	9.2.2.1 инерция, инерттілік және инерциялық санақ жүйесі ұғымдарының мағынасын түсіндіру; 9.2.2.2 Ньютонның бірінші заңын тұжырымдау және оны есептер шығаруда қолдану
	Механикадағы күштер	9.2.2.3 ауырлық күші, серпімділік күші, және үйкеліс күші табиғатын түсіндіру
	Ньютонның екінші заңы, масса	9.2.2.2 Ньютонның екінші заңын тұжырымдау және оны есептер шығаруда қолдану
	Ньютонның үшінші заңы	9.2.2.5 Ньютонның үшінші заңын тұжырымдау және оны есептер шығаруда қолдану
	Бүкіләлемдік тартылыс заңы	9.2.2.6 Бүкіләлемдік тартылыс заңын тұжырымдау және оны есептер шығаруда қолдану
	Дененің салмағы, салмақсыздық	9.2.2.10 үдеумен қозғалған дененің салмағын анықтау; 9.2.2.11 салмақсыздық күйді

		түсіндіру
	Денелердің ауырлық күшінің әрекетінен қозғалуы. Жердің жасанды серіктерінің қозғалысы	9.2.2.9 бірінші ғарыштық жылдамдықтың формуласын есептер шығаруда қолдану; 9.2.2.7 ғарыш аппараттардың орбиталарын салыстыру; 9.2.2.8 тартылыс өрісіндегі дененің қозғалысын сипаттайтын шамаларды анықтау
3-тоқсан		
Сақталу заңдары	Дене импульсі және күш импульсі	9.2.3.1 дене импульсі мен күш импульсін ажырату
	Импульстің сақталу заңы. Реактивті қозғалыс	9.2.3.2 импульстің сақталу заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану; 9.2.3.3 табиғаттағы және техникадағы реактивті қозғалысқа мысалдар келтіру; 9.2.3.4 Байқоңыр ғарыш айлағының аймақтық және халықаралық маңыздылығына баға беру
	Механикалық жұмыс және энергия	9.2.3.5 механикалық жұмысты аналитикалық және графиктік тәсілдермен анықтау; 9.2.3.6 жұмыс пен энергияның байланысын түсіндіру
	Энергияның сақталу және айналу заңы	9.2.3.7 энергияның сақталу заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
Тербелістер және толқындар	Тербелмелі қозғалыс	9.2.5.1 еркін және еріксіз тербелістерге мысалдар келтіру; 9.2.5.2 эксперименттік әдіспен амплитуда, период, жиілікті анықтау; 9.2.5.3 формулаларды қолданып, период, жиілік, циклдік жиілікті анықтау
	Тербелістер кезіндегі энергияның түрленуі. Тербелмелі қозғалыстың теңдеуі	9.2.5.4 тербелмелі процесте энергияның сақталу заңын сипаттау; 9.2.5.5 гармониялық тербелістердің графиктері бойынша координатаның, жылдамдықтың және үдеудің

КОПИЯ

		теңдеулерін жаза білу
	Математикалық және серіппелі маятниктердің тербелістері	9.2.5.6 әртүрлі тербелмелі жүйедегі тербелістің пайда болу себептерін түсіндіру; 9.2.5.7 маятниктер тербелісі периодының әртүрлі параметрлерге тәуелділігін зерттеу
	№ 3-зертханалық жұмыс. «Математикалық маятниктің көмегімен еркін түсу үдеуін анықтау»	9.2.5.8 математикалық маятник периодының формуласынан еркін түсу үдеуін анықтау; 9.2.5.9 период квадратының маятник ұзындығына тәуелділік графигін тұрғызу және талдау; 9.1.3.1 алған нәтижені түсіндіру және қорытынды жасау
	15) Еркін және еріксіз тербелістер, резонанс	9.2.5.10 еріксіз тербеліс амплитудасының мәжбүрлеуші күштің жиілігіне тәуелділігін график бойынша сипаттау; 9.2.5.11 резонанс құбылысын сипаттау
	Еркін электромагнитік тербелістер	9.4.4.1 тербелмелі контурдағы еркін электромагниттік тербелістерді сапалық түрде сипаттау
	Толқындық қозғалыс	9.2.5.12 толқын жылдамдығы, жиілігі және толқын ұзындығы формулаларын есеп шығаруда қолдану; 9.2.5.13 көлденең және бойлық толқындарды салыстыру
	№4-зертханалық жұмыс. «Беттік толқындардың таралу жылдамдығын анықтау»	9.2.5.14 су бетіндегі толқындардың таралу жылдамдығын эксперимент түрінде анықтау
	16) Дыбыс, дыбыстың сипаттамалары, акустикалық резонанс, жаңғырық	9.2.5.15 дыбыстың пайда болу және таралу шарттарын атау; 9.2.5.16 дыбыс сипаттамаларын дыбыс толқындарының жиілігі және амплитудасымен сәйкестендіру;

ЖОБА

		9.2.5.17 резонанстың пайда болу шарттарын атау және оның қолданылуына мысалдар келтіру; 9.2.5.18 жаңғырықтың пайда болу табиғатын және оны қолдану әдістерін сипаттау; 9.2.5.19 табиғатта және техникада ультрадыбыс пен инфрадыбыстықолдануға мысалдар келтіру
	Электромагниттік толқындар Электромагниттік толқындар шкаласы	9.4.4.2 механикалық толқындар мен электромагниттік толқындардың ұқсастығы мен айырмашылығын салыстыру; 9.4.4.3 электромагниттік толқындар шкаласын сипаттау және әртүрлі диапазондағы толқындардың қолданылуына мысалдар келтіру; 9.4.4.4- шыны призма арқылы өткен жарықтың дисперсиясына сапалы сипаттама беру
4-тоқсан		
17) Атом құрылысы. Атомдық құбылыстар	Жылулық сәуле шығару	9.6.1.1 жылулық сәуле шығару энергиясының температураға тәуелділігін сипаттау
	Жарық кванттары туралы Планк гипотезасы	9.6.1.2 Планк формуласын есептер шығаруда қолдану
	Фотоэффект құбылысы	9.6.1.3 фотоэффект құбылысын сипаттау және фотоэффект құбылысының техникада пайдаланылуына мысалдар келтіру; 9.6.1.4 фотоэффект үшін Эйнштейн формуласын есептер шығаруда қолдану;
	Рентген сәулелері	9.6.1.5 рентген сәулесін электромагниттік сәулелердің басқа түрлерімен салыстыру; 9.6.1.6 рентген сәулесін қолдануға мысалдар келтіру
	Радиоактивтілік. Радиоактивті сәулеленудің табиғаты	9.6.2.1 α, β және γ - сәулеленудің табиғаты мен қасиеттерін түсіндіру

	Резерфорд тәжірибесі, атомның құрамы	9.6.1.7 α-бөлшегінің шашырауы бойынша Резерфорд тәжірибесін сипаттау
Атом ядросы	Ядролық өзара әрекеттесу, ядролық күштер. Массалар ақауы, атом ядросының байланыс энергиясы	9.6.1.8 ядролық күштердің қасиеттерін сипаттау; 9.6.1.9 атом ядросының масса ақауын анықтау; 9.6.1.10 атом ядросының байланыс энергиясы формуласын есептер шығаруда қолдану
	Ядролық реакциялар. Радиоактивті ыдырау заңы	9.6.1.11 ядролық реакцияның теңдеуін шешуде зарядтық және массалық сандардың сақталу заңын қолдану; 9.6.2.2 радиоактивті ыдыраудың ықтималдық сипатын түсіндіру; 9.6.2.3 радиоактивті ыдырау заңын есеп шығаруда қолдану
	Ауыр ядролардың бөлінуі, тізбекті ядролық реакция. Ядролық реакторлар	9.6.2.4 тізбекті ядролық реакциялардың өту шарттарын сипаттау; 9.6.2.5 ядролық реактордың жұмыс істеу принципін сипаттау
	Термоядролық реакциялар. Радиоизотоптар, радиациядан қорғану	9.6.2.6 ядролық ыдырау мен ядролық синтезді салыстыру; 9.6.2.7 радиактивті изотоптарды қолданудың мысалдарын келтіру; 9.6.2.8 радиациядан қорғану әдістерін сипаттау
	Элементар бөлшектер	9. 6.3 элементар бөлшектерді жіктеу
18) Әлемнің қазіргі физикалық бейнесі	Физика және астрономияның дүниетанымдық маңызы	9.8.1.1 адамның дүниетанымдық көзқарасының қалыптасуына физика және астрономияның дамуының ықпалын түсіндіру;
	Экологиялық мәдениет	9.8.1.3 жаңа технологиялардың қоршаған ортаға ықпалының артықшылығы мен қауіптілігін бағалау;

3тарау. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

21. «Физика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 7-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;

2) 8-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;

3) 9-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

22. Оқу пәнінің мазмұны 8 бөлімді қамтиды: физикалық шамалар мен өлшеулер, механика, жылу физикасы, электр және магнетизм, геометриялық оптика, кванттық физика элементтері, астрономия негіздері, әлемнің қазіргі физикалық бейнесі.

23. «Физикалық шамалар мен өлшеулер» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады: физика – табиғат туралы ғылым, физикалық шамалар мен өлшеулер.

24. «Механика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады: кинематика негіздері, динамика негіздері, сақталу заңдары, статика, тербелістер мен толқындар.

25. «Жылу физикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады: молекулалы-кинетикалық теория негіздері, термодинамика негіздері.

26. «Электр және магнетизм» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады: электростатика негіздері, электр тогы, магнит өрісі, электромагниттік толқындар және тербеліс.

27. «Геометриялық оптика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады: геометриялық оптика заңдары.

28. «Кванттық физика элементтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады: атом мен атом ядросының құрылысы, радиоактивтілік, элементар бөлшектер.

29. «Астрономия негіздері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады: жер және ғарыш, астрофизика элементтері.

30. «Әлемнің қазіргі физикалық бейнесі» бөлімі «Физиканың дүниетанымдық мәні» бөлімшесінен тұрады.

31. Оқу пәнінің 7-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Физика – табиғат туралы ғылым». Физика – табиғат туралы ғылым, табиғатты зерттеудің ғылыми әдістері; «Физикалық шамалар мен өлшеулер».Халықаралық бірліктер жүйесі (SI); скаляр және векторлық физикалық шамалар, өлшеулер мен есептеулердің дәлдігі, үлкен және кіші сандарды ықшамдап жазу;

№ 1-зертханалық жұмыс: кішкентай денелердің өлшемін анықтау;

№ 2-зертханалық жұмыс: физикалық шамаларды өлшеу;

2) «Механикалық қозғалыс». Механикалық қозғалыс және оның сипаттамалары, санақ жүйесі, қозғалыстың салыстырмалылығы, түзусызықты бірқалыпты және бірқалыпсыз қозғалыстар, жылдамдық және орташа жылдамдықты есептеу, әртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктері;

3) «Тығыздық». Масса және денелердің массасын өлшеу, дұрыс және дұрыс емес пішінді денелердің көлемін өлшеу, заттың тығыздығы және тығыздықтың өлшем бірлігі, тығыздықты есептеу;

№ 3-зертханалық жұмыс: сұйықтар мен қатты денелердің тығыздығын анықтау;

4) «Денелердің өзара әрекеттесуі». Инерция құбылысы, күш, тартылыс құбылысы және ауырлық күші, салмақ, деформация, серпімділік күші, Гук заңы, үйкеліс күші, үйкеліс әрекетін техникада ескеру, бір түзу бойымен денеге әсер еткен күштерді қосу;

№ 4-зертханалық жұмыс: серпімді деформацияларды зерделеу;

№ 5-зертханалық жұмыс: сырғанау үйкеліс күшін зерттеу;

5) «Қатты денелер, сұйықтар және газдардағы қысым». Газдардың, сұйықтардың және қатты денелердің молекулалық құрылымы, қатты денелердегі қысым, сұйықтар мен газдардағы қысым, Паскаль заңы, қатынас ыдыстар, гидравликалық машиналар, атмосфералық қысым, атмосфералық қысымды өлшеу, манометрлер, сорғылар, кері итеруші күш;

№ 6-зертханалық жұмыс: Архимед заңын зерделеу;

№ 7-зертханалық жұмыс: дененің сұйықта жүзу шарттарын анықтау;

6) «Жұмыс және қуат». Механикалық жұмыс, қуат;

7) «Энергия». Кинетикалық энергия, потенциалдық энергия, энергияның сақталуы және басқа түрге айналуы;

8) «Жай механизмдер». Жай механизмдер, дененің массалық центрі, иіндіктің тепе-теңдік шарты, пайдалы әрекет коэффициенті;

№ 8-зертханалық жұмыс: Жазық фигураның массалар центрін анықтау;

№ 9-зертханалық жұмыс: иіндіктің тепе-теңдік шарттарын анықтау;

№ 10-зертханалық жұмыс: көлбеу жазықтықтың пайдалы әрекет коэффициентін анықтау;

9) «Жер және Ғарыш». Аспан денелері туралы ғылым, күн жүйесі, күнтізбе негіздері (тәулік, ай, жыл).

32. Оқу пәнінің 8-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Жылулық құбылыстар». Жылулық қозғалыс, броундық қозғалыс, диффузия, температура, оны өлшеу тәсілдері, температураның шкалалары, ішкі энергия, ішкі энергияны өзгерту тәсілдері, жылуөткізгіштік, конвекция, сәуле шығару, табиғаттағы және техникадағы жылу берілу, жылу мөлшері, заттың меншікті жылу сыйымдылығы, отынның энергиясы, отынның меншікті жану жылуы, жылу үдерістеріндегі энергияның сақталу және басқа түрге айналу заңы;

№ 1-зертханалық жұмыс: әртүрлі температурадағы суларды араластырғандағы жылу мөлшерлерін салыстыру;

2) «Заттың агрегаттық күйлері». Қатты денелердің балқуы және қатаюы, балқу температурасы, меншікті балқу жылуы, булану және конденсация, қаныққан және қанықпаған булар, қайнау, меншікті булану жылуы, қайнау температурасының атмосфералық қысымға байланыстылығын анықтау;

№ 2-зертханалық жұмыс: мұздың меншікті балқу жылуын анықтау;

3) «Термодинамика негіздері». Термодинамиканың бірінші заңы, газдың және будың жұмысы, жылу үдерістерінің қайтымсыздығы, термодинамиканың

екінші заңы, жылу қозғалтқыштары, жылу қозғалтқыштарының пайдалы әрекет коэффициенті, Жылу машиналарын пайдаланудағы экологиялық мәселелер;

4) «Электростатика негіздері». Денелердің электрленуі, электр заряды, өткізгіштер мен диэлектриктер, электр зарядының сақталу заңы, қозғалмайтын зарядтардың өзара әрекеттесуі, Кулон заңы, элементар электр заряды, электр өрісі, электр өрісінің кернеулігі, электр өрісінің потенциалы және потенциалдар айырымы, конденсатор;

5) «Тұрақты электр тогы. Электр тогы, электр тогы көздері, электр тізбегі және оның құрамды бөліктері, ток күші, кернеу, тізбек бөлігі үшін Ом заңы, өткізгіштің электр кедергісі, өткізгіштің меншікті кедергісі, реостат, өткізгіштерді тізбектей және параллель қосу, электр тогының жұмысы мен қуаты, электр тогының жылулық әсері, Джоуль-Ленц заңы, металдардағы электр кедергісінің температураға тәуелділігі, асқын өткізгіштік, электрқыздырғыш құралдар, қыздыру шамдары, қысқа тұйықталу, балқымалы сақтандырғыштар, электр тогының химиялық әсері (Фарадейдің заңы);

№ 3-зертханалық жұмыс: электр тізбегін құрастыру және оның әртүрлі бөліктеріндегі ток күшін өлшеу;

№ 4-зертханалық жұмыс: тізбек бөлігі үшін ток күшінің кернеуге тәуелділігін зерттеу;

№ 5-зертханалық жұмыс: өткізгіштерді тізбектей және параллель қосуды зерделеу;

№ 6-зертханалық жұмыс: электр тогының жұмысы мен қуатын анықтау;

6) «Электромагниттік құбылыстар». Тұрақты магниттер, магнит өрісі, тогы бар түзу өткізгіштің магнит өрісі, тогы бар шарғының магнит өрісі, электромагниттер және оларды қолдану; магнит өрісінің тогы бар өткізгішке әрекеті, электроқозғалтқыш; электр өлшеуіш құралдар, электромагниттік индукция, генераторлар;

№ 7-зертханалық жұмыс: тұрақты магниттің қасиеттерін оқып-үйрену және магнит өрісінің бейнесін алу;

№ 8-зертханалық жұмыс: электрмагнитті құрастыру және оның әсерін сынау;

7) «Жарық құбылыстары». Жарықтың түзу сызықты таралу заңы, жарықтың шағылуы, шағылу заңдары, жазық айналар, сфералық айналар, сфералық айна көмегімен кескін алу, жарықтың сынуы, жарықтың сыну заңы, толық ішкі шағылу, линзалар, линзаның оптикалық күші, жұқа линзаның формуласы, линзаның көмегімен кескін алу, көз - оптикалық жүйе, көздің көру кемшіліктері және оларды түзету әдістері, оптикалық аспаптар;

№ 9-зертханалық жұмыс: шынының сыну көрсеткішін анықтау;

№ 10-зертханалық жұмыс: жұқа линзаның фокустық қашықтығын анықтау;

32. Оқу пәнінің 9-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Кинематика негіздері». Механикалық қозғалыс, векторлар және оларға амалдар қолдану, вектордың координаталар осьтеріне түсірілген проекциялары, түзусызықты теңайнымалы қозғалыс, үдеу, түзусызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі жылдамдық және орын ауыстыру, дененің еркін түсуі, еркін түсу үдеуі, қисықсызықты қозғалыс, материялық нүктенің шеңбер бойымен бірқалыпты қозғалысы, сызықтық және бұрыштық жылдамдықтар, центрге тартқыш үдеу;

№ 1-зертханалық жұмыс: теңүдемелі қозғалыс кезіндегі дененің үдеуін анықтау;

№ 2-зертханалық жұмыс: горизонталь лақтырылған дененің қозғалысын зерделеу;

2) «Астрономия негіздері». Жұлдызды аспан, аспан сферасы, аспан координаталарының жүйесі, әртүрлі географиялық ендіктегі аспан шырақтарының көрінерлік қозғалысы, жергілікті, белдеулік және бүкіләлемдік уақыт, Күн жүйесіндегі ғаламшарлардың қозғалыс заңдары, Күн жүйесі денесіне дейінгі ара қашықтықты параллакс әдісімен анықтау;

3) «Динамика негіздері». Ньютонның бірінші заңы, инерциялық санақ жүйелері, механикадағы күштер, Ньютонның екінші заңы, масса, Ньютонның үшінші заңы, Бүкіләлемдік тартылыс заңы, дененің салмағы, салмақсыздық, денелердің ауырлық күшінің әрекетінен қозғалуы, Жердің жасанды серіктерінің қозғалысы;

4) «Сақталу заңдары». Дене импульсі және күш импульсі, импульстің сақталу заңы, реактивті қозғалыс, механикалық жұмыс және энергия, энергияның сақталу және айналу заңы;

5) «Тербелістер және толқындар». Тербелмелі қозғалыс, тербелістер кезіндегі энергияның түрленуі, тербелмелі қозғалыстың теңдеуі, математикалық және серіппелі маятниктердің тербелістері, еркін және еріксіз тербелістер, резонанс, еркін электромагнитік тербелістер, толқындық қозғалыс, дыбыс, дыбыстың сипаттамалары, акустикалық резонанс, жаңғырық, электромагниттік толқындар, электромагниттік толқындар шкаласы;

№ 3-зертханалық жұмыс: математикалық маятниктің көмегімен еркін түсу үдеуін анықтау;

№ 4-зертханалық жұмыс: беттік толқындардың таралу жылдамдығын анықтау.

6) «Атом құрылысы. Атом құбылысы». Жылулық сәуле шығару; жарық кванттары туралы Планк гипотезасы, фотоэффект құбылысы, рентген сәулелері, радиоактивтілік, радиоактивті сәулеленудің табиғаты, Резерфорд тәжірибесі, атомның құрамы;

7) «Атом ядросы. Ядролық өзара әрекеттесу, ядролық күштер, массалар ақауы, атом ядросының байланыс энергиясы, ядролық реакциялар, радиоактивті ыдырау заңы, ауыр ядролардың бөлінуі, тізбекті ядролық реакция, ядролық реактор, термоядролық реакциялар, радиоизотоптар, радиациядан қорғану, элементар бөлшектер;

8) «Әлемнің қазіргі физикалық бейнесі». Физика және астрономияның дүниетанымдық маңызы, экологиялық мәдениет.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

32. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік

нөмірін көрсетеді. Мысалы, 7.2.1.4. кодында «7» – сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

Білім алушылар білуі тиіс:

7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.1 Физика –табиғат туралы ғылым		
7.1.1.1 физикалық құбылыстарға мысалдар келтіру, табиғатты зерттеудің ғылыми әдістерін ажырату		
1.2 Физикалық шамалар		
7.1.2.1 физикалық шамаларды олардың SI(Халықаралық бірліктер жүйесі) жүйесіндегі өлшем бірліктерімен сәйкестендіру		
7.1.2.2 скаляр және векторлық шамаларды ажырату және мысалдар келтіру;		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.3 Физикалық өлшеулер		
7.1.3.1 дененің ұзындығын, көлемін, температурасын және уақытты өлшеу, өлшеу нәтижелерін аспаптардың қателіктерін есепке ала отырып жазу	8.1.3.1 эксперимент-тен деректерін жинақтау, талдау және өлшеу және қателіктерін ескеріп жазу	9.1.3.1 алған нәтижені түсіндіру және қорытынды жасау
7.1.3.2 кішкентай денелердің өлшемін қатарлау әдісі арқылы анықтау	8.1.3.2 тәжірибені жүргізуге әсер ететін факторларды анықтау	9.1.3.2 эксперименттің нәтижесіне әсер ететін факторларды талдау және экспериментті жүргізуді жақсарту жолдарын ұсыну

ЖОБА

7.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау	8.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау	9.1.3.3 физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
2.1 Кинематика негіздері		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
7.2.1.1 терминдердің физикалық мағынасын түсіндіру - материялық нүкте, санақ жүйесі, қозғалыстың салыстырмалылығы, траектория, жол, орын ауыстыру, механикалық қозғалыстың салыстырмалылығына мысалдар келтіру		9.2.1.1 материялық нүкте, санақ жүйесі, механикалық қозғалыстың салыстырмалылығы ұғымдарының мағынасын түсіндіру, жылдамдықтарды қосу және орын ауыстыру теоремаларын қолдану
7.2.1.2 түзу сызықты бірқалыпты қозғалысты және бірқалыпсыз қозғалысты ажырата білу		9.2.1.2 векторларды қосу, азайту, векторды скалярға көбейту вектордың координаталар остеріне проекцияларын анықтау, векторларды құраушыларға жіктеу
7.2.1.3 қозғалыстағы дененің жылдамдығы мен орташа жылдамдығын есептеу		9.2.1.3 уақытқа тәуелділік графиктерінен орын ауыстыру, жылдамдық, үдеуді анықтау
7.2.1.4 s -тің t-ға тәуелділік графигін тұрғызуда координата осьтерінде және кестелерде өлшем бірліктерін дұрыс белгілеу		9.2.1.4 түзу сызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі жылдамдық және үдеу формулаларын есептер шығаруда қолдану, түзу сызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі координата мен орын

ЖОБА

		ауыстыру теңдеулерін есептер шығаруда қолдану
7.2.1.5 дененің орын ауыстыруының уақытқа тәуелділік графигінен келесі жағдайларды анықтау: (1) дененің тыныштық күйін, (2) тұрақты жылдамдықпен қозғалысын		9.2.1.5 тең үдемелі қозғалыс кезіндегі дененің үдеуін эксперименттік жолмен анықтау, тең үдемелі қозғалыс кезіндегіорын ауыстырудың және жылдамдықтың уақытқа тәуелділік графиктерін тұрғызу және оларды түсіндіру
7.2.1.6 бірқалыпты қозғалған дененің орын ауыстыруының уақытқа тәуелділік графигінен жылдамдығын анықтау		9.2.1.6 еркін түсуді сипаттау үшін теңайнымалы қозғалыстың кинематикалық теңдеулерін қолдану
		9.2.1.7 теңайнымалы және бірқалыпты қозғалыстың кинематикалық теңдеулерін қолдана отырып, горизонталь лақтырылған дененің қозғалысын сипаттау
		9.2.1.8 горизонталь лақтырылған дененің қозғалыс жылдамдығын анықтау, горизонталь лақтырылған дененің қозғалыс траекториясын сызу
		9.2.1.9 дененің шеңбер бойымен бірқалыпты қозғалысын сызықтық және бұрыштық шамалар арқылы сипаттау, сызықтық және бұрыштық жылдамдықты байланыстыратын өрнекті есептер шығаруда қолдану

ЖОБА

		9.2.1.10 центрге тартқыш үдеу формуласын есептер шығаруда қолдану
2.2 Динамика негіздері		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
7.2.2.1 инерция құбылысын түсіндіру және мысалдар келтіру		9.2.2.1 инерция, инерттілік және инерциялық санақ жүйесі ұғымдарының мағынасын түсіндіру, Ньютонның бірінші заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
7.2.2.2 күнделікті өмірден күштердің әрекет етуіне мысалдар келтіру		9.2.2.2 ауырлық күші, серпімділік күші, және үйкеліс күші табиғатын түсіндіру
7.2.2.3 пластикалық және серпімді деформацияларды ажырату, мысалдар келтіру		9.2.2.3 Ньютонның екінші заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
7.2.2.4 серпімділік күшінің серіппенің ұзаруына тәуелділік графигінен қатаңдық коэффициентін анықтау		9.2.2.4 Ньютонның үшінші заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
7.2.2.5 Гук заңының формуласы бойынша серпімділік күшін есептеу		9.2.2.5 бүкіләлемдік тартылыс заңын тұжырымдау және оны есептер шығаруда қолдану
7.2.2.6 Үйкеліс күшінің түрлерін ажырату, оның пайдасы мен зиянына мысалдар келтіру		9.2.2.6 үдеумен қозғалған дененің салмағын анықтау, салмақсыздық күйді түсіндіру
7.2.2.7 күштерді берілген масштабта		9.2.2.7 ғарыш аппараттардың орбиталарын салыстыру, бірінші ғарыштық

ЖОБА

графикалық түрде көрсету, денеге бір түзудің бойымен әрекет ететін күштердің тең әрекетті күшінің модулі мен бағытын анықтау		жылдамдықтың формуласын есептер шығаруда қолдану
7.2.2.8 масса, салмақ және ауырлық күші ұғымдарын ажырату		9.2.2.8 тартылыс өрісіндегі дененің қозғалысын сипаттайтын шамаларды анықтау
7.2.2.9 электронды, серіппелі, иінді таразылардың көмегімен дененің массасын өлшеу		
7.2.2.10 әртүрлі пішіндегі қатты дененің немесе сұйықтың көлемін өлшеу үшін өлшеуіш цилиндрді(мензурка) қолдану		
7.2.2.11 тығыздықтың физикалық мағынасын түсіндіру,		
7.2.2.12 сұйықтар мен қатты денелердің тығыздығын тәжірибе арқылы анықтау, тығыздықтың формуласын есептер шығаруда қолдану		
2.3 Сақталу заңдары		
7.2.3.1 механикалық жұмыс деген		9.2.3.1 дене импульсі мен күш импульсін ажырату

ЖОБА

физикалық ұғымның мағынасын түсіндіру		
7.2.3.2 механикалық энергияның екі түрін ажырату		9.2.3.2 импульстің сақталу заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
7.2.3.3 кинетикалық энергия формуласын есептер шығаруда қолдану		9.2.3.3 табиғаттағы және техникадағы реактивті қозғалысқа мысалдар келтіру Байқоңыр ғарыш айлағының аймақтық және халықаралық маңыздылығына баға беру
7.2.3.4 жоғары көтерілген дене үшін потенциалдық энергиясының және серпімді дененің формуласын қолдану		9.2.3.4 механикалық жұмысты аналитикалық және графиктік тәсілмен анықтау, жұмыс пен энергияның байланысын түсіндіру
7.2.3.5 энергияның түрленуіне мысалдар келтіру, және механикалық энергияның сақталу заңын есептер шығаруда қолдану		9.2.3.5 энергияның сақталу заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
7.2.3.6 қуат ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру		
7.2.3.7 механикалық жұмыс пен қуаттың формулаларын есептер шығаруда қолдану		
2.4 Статика		
7-сынып	8-сынып	9-сынып

ЖОБА

7.2.4.1 «Механиканың алтын ережесін» тұжырымдау және қарапайым механизмдердің қолданылуына мысалдар келтіру, күш моменті ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру		
7.2.4.2 жазық фигураның массалық центрін тәжірибеде анықтау		
7.2.4.3 тәжірибеде иіндіктің тепе-теңдік шарттарын анықтау тепе-теңдікте тұрған денелер үшін күш моменттер ережесін тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану		
7.2.4.4 көлбеу жазықтықтың пайдалы әсер коэффициентін тәжірибеде анықтау		
2.5 Тербелістер мен толқындар		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
		9.2.5.1 еркін және еріксіз тербелістерге мысалдар келтіру, эксперименттік әдіспен амплитуда, период, жиілікті анықтау

ЖОБА

		9.2.5.2 формулаларды қолданып, период, жиілік, циклдік жиілікті анықтау
		9.2.5.3 тербелмелі процесте энергияның сақталу заңын сипаттау
		9.2.5.4 гармоникалық тербелістердің графиктері бойынша координатаның, жылдамдықтың және үдеудің теңдеулерін жаза білу
		9.2.5.5 әртүрлі тербелмелі жүйедегі тербелістің пайда болу себептерін түсіндіру, маятниктер тербелісі периодының әртүрлі параметрлерге тәуелділігін зерттеу
		9.2.5.6 математикалық маятник периодының формуласынан еркін түсу үдеуін анықтау, период квадратының маятник ұзындығына тәуелділік графигін тұрғызу және талдау
		9.2.5.7 еріксіз тербеліс амплитудасының мәжбүрлеуші күштің жиілігіне тәуелділігін график бойынша сипаттау,резонанс құбылысын сипаттау
		9.2.5.8 толқын жылдамдығы, жиілігі және толқын ұзындығы формулаларын есеп шығаруда қолдану, көлденең және бойлық толқындарды салыстыру
		9.2.5.9 су бетіндегі толқындардың таралу жылдамдығын эксперимент түрінде анықтау

ЖОБА

		9.2.5.10 дыбыстың пайда болу және таралу шарттарын атау, дыбыс сипаттамаларын дыбыс толқындарының жиілігі және амплитудасымен сәйкестендіру
		9.2.5.11 резонанстың пайда болу шарттарын атау және оның қолданылуына мысалдар келтіру
		9.2.5.12 жаңғырықтың пайда болу табиғатын және оны қолдану әдістерін сипаттау, табиғатта және техникада ультрадыбыс пен инфрадыбысты қолдануға мысалдар келтіру
3.1 Молекулалы- кинетикалық теория негіздері		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
7.3.1.1 заттардың молекулалық құрылысы негізінде, газдардың сұйықтар мен қатты денелердің құрылымын сипаттау	8.3.1.1 молекулалы-кинетикалық теорияның негізгі қағидаларын дәлелдейтін мысалдар келтіру және тәжірибені сипаттау	
7.3.1.2 қысымның физикалық мағынасын түсіндіру және өзгерту әдістерін сипаттау, есептер шығаруда қатты дененің қысымының формуласын қолдану	8.3.1.2 температураның мәндерін әр түрлі шкала (Цельсий, Кельвин) бойынша өрнектеу, температураны өлшеуді жылулық ұлғаю негізінде сипаттау	
7.3.1.3 газ қысымын молекулалық құрылым негізінде түсіндіру	8.3.1.3 молекула-кинетикалық теория негізінде қатты күйден сұйыққа және кері айналуды сипаттау	

7.3.1.4 сұйықтықтағы гидростатикалық қысымның формуласын шығару және оны есептер шығаруда қолдану	8.3.1.4 молекула-кинетикалық теория негізінде заттың сұйық күйден газ күйіне және кері айналуын сипаттау	
7.3.1.5 қатынас ыдыстардың қолданылуына мысалдар келтіру		
7.3.1.6 гидравликалық машиналардың жұмыс істеу принципін сипаттау, гидравликалық машиналарды қолдану кезіндегі күштен ұтысты есептеу		
7.3.1.7 атмосфералық қысымның табиғатын түсіндіру және оны өлшеудің әдістерін ұсыну, манометр мен сорғылардың жұмыс істеу принципін сипаттау		
7.3.1.8 кері итеруші күшті анықтау және оның сұйыққа батырылған дененің көлеміне тәуелділігін зерттеу		
7.3.1.9 сұйықтар мен газдардағы кері итеруші күштің табиғатын түсіндіру		

ЖОБА

7.3.1.10 есептер шығару кезінде Архимед заңын қолдану		
3.2 Термодинамика негіздері		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
	8.3.2.1 дененің ішкі энергиясын өзгерту тәсілдерін сипаттау	
	8.3.2.2 жылу берілудің түрлерін салыстыру, техникада және тұрмыста жылу берілу түрлерінің қолданылуына мысалдар келтіру	
	8.3.2.3 жылу алмасу процесі кезінде алған немесе берген жылу мөлшерін анықтау	
	8.3.2.4 заттың меншікті жылу сыйымдылығының мағынасын түсіндіру	
	8.3.2.5 отынның жануы кезінде бөлінген жылу мөлшерін анықтау	
	8.3.2.6 жылу құбылыстарындағы энергияның сақталу және айналу заңын зерттеу, жылулық тепе-теңдік теңдеуін есептер шығаруда қолдану	
	8.3.2.7 балқу/кристалдану кезіндегі жұтылатын/бөлінетін жылу мөлшерінің формуласын есептер шығаруда қолдану	
	8.3.2.8 заттың балқу және қатаю процесі кезіндегі температураның уақытқа тәуелділік графигін талдау	
	8.3.2.9 эксперимент көмегімен мұздың	

ЖОБА

	меншікті балқу жылуын анықтау	
	8.3.2.10 заттың булану және конденсациялану кезіндегі температураның уақытқа тәуелділік графигін талдау, су буының мысалында қанығу күйін сипаттау	
	8.3.2.11 меншікті булану жылуын анықтау, қайнау температурасының сыртқы қысымға тәуелділігін түсіндіру	
	8.3.2.12 термодинамиканың бірінші заңының мағынасын түсіндіру	
	8.3.2.13 термодинамиканың екінші заңының мағынасын түсіндіру	
	8.3.2.14 жылу қозғалтқышының пайдалы әсер коэффициентін анықтау	
	8.3.2.15 ішten жану қозғалтқышының, бу турбинасының жұмыс істеу принципін түсіну және сипаттау	
	8.3.2.16 жылу қозғалтқыштарын жетілдіру жолдарын ұсыну, жылу машиналарының қоршаған ортаның экологиясына әсерін бағалау	
	8.3.2.17 жылу қозғалтқыштарындағы энергияның түрленуін сипаттау	
4.1 Электростатика негіздері		
7-сынып	8-сынып	9-сынып

ЖОБА

	8.4.1.1 электр зарядын сипаттау, үйкеліс арқылы денені электрлендіру және индукция құбылысын түсіндіру	
	8.4.1.2 электрленудің оң және теріс әсерлеріне мысалдар келтіру	
	8.4.1.3 электр зарядының сақталу заңын түсіндіру, Кулон заңын есептер шығаруда қолдану	
	8.4.1.4 электр өрісі және оның күштік сипаттамасы ұғымдарының физикалық мағынасын түсіндіру	
	8.4.1.5 біртекті электростатикалық өрістегі зарядқа әсер етуші күшті есептеу, электр өрісін күш сызықтар арқылы графиктік кескіндеу	
	8.4.1.6 потенциалдың физикалық мағынасын түсіндіру, конденсаторлардың құрылысын және қолданылуын сипаттау	
4.2 Электр тогы		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
	8.4.2.1 электр тогы ұғымын және электр тогының пайда болу шарттарын түсіндіру	
	8.4.2.2 электр схемасын графикалық бейнелеуде электр тізбегі элементтерінің шартты белгілерін қолдану, кернеудің физикалық мағынасын, оның өлшем бірлігін түсіндіру	

ЖОБА

	8.4.2.3 электр тізбегіндегі ток күші мен кернеуді анықтау	
	8.4.2.4 тұрақты температурада металл өткізгіштің вольт-амперлік сипаттамасын графикалық түрде бейнелеу және түсіндіру	
	8.4.2.5 тізбек бөлігі үшін Ом заңын есептер шығаруда қолдану	
	8.4.2.6 кедергінің физикалық мағынасын, оның өлшем бірлігін түсіну, есеп шығаруғанда өткізгіштің меншікті кедергісін формуласын қолдану	
	8.4.2.7 өткізгіштерді тізбектей жалғаудың заңдылықтарын эксперимент арқылы анықтау, өткізгіштерді параллель жалғаудың заңдылықтарын эксперимент арқылы анықтау	
	8.4.2.8 өткізгіштерді тізбектей және параллель жалғауда тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолданып, электр тізбектеріне есептеулер жүргізу	
	8.4.2.9 жұмыс және қуат формулаларын есептер шығаруда қолдану	
	8.4.2.10 Джоуль-Ленц заңын есептер шығару үшін қолдану	
	8.4.2.11 эксперимент көмегімен электр тогының жұмысы мен қуатын анықтау, кВтсағ өлшем бірлігін қолданып, электр	

ЖОБА

	энергиясының құнын практикалық есептеулермен алу	
	8.4.2.12 металл өткізгіштердегі электр тогын және оның кедергісінің температураға тәуелділігін сипаттау	
	8.4.2.13 қысқа тұйықталудың пайда болу себептерін және алдын алу амалдарын түсіндіру, сұйықтардағы электр тогын сипаттау	
4.3 Магнит өрісі		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
	8.4.3.1 магниттердің негізгі қасиеттеріне сипаттама беру және магнит өрісін күш сызықтары арқылы графикалық бейнелеу	
	8.4.3.2 магнит өрісінің сипаттамаларын түсіндіру; тогы бар түзу өткізгіштің және соленоидтің айналасында магнит өрісі сызықтарының бағытын анықтау;	
	8.4.3.3 жолақ магнит пен соленоидтың магнит өрістерін салыстыру;	
	8.4.3.4 магнит өрісінің тогы бар өткізгішке әсерін сипаттау	
	8.4.3.5 электр қозғалтқыштың және электр өлшеуіш құралдардың жұмыс істеу принципін түсіндіру	
	8.4.3.6 электро магниттік индукция құбылысын түсіндіру. Қазақстанда	

ЖОБА

	және дүние жүзінде электр энергиясын өндірудің мысалдарын келтіру	
4.4 Электромагниттік толқындар және тербеліс		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
		9.4.4.1 тербелмелі контурдағы еркін электромагниттік тербелістерді сапалы сипаттау
		9.4.4.2 механикалық толқындар мен электромагниттік толқындардың ұқсастығы мен айырмашылығын салыстыру, электро магниттік толқындар шкаласын сипаттау және әртүрлі диапазондағы толқындардың қолданылуына мысалдар келтіру
		9.4.4.3 шыны призма арқылы өткен жарықтың дисперсиясына сапалы сипаттама беру
5.1 Геометриялық оптика заңдары		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
	8.5.1.1 Күннің және Айдың тұтылуын графикалық бейнелеу	
	8.5.1.2 эксперимент арқылы түсу және шағылу бұрыштарының тәуелділігін анықтау	
	8.5.1.3 айналық және шашыранды шағылудың мысалдарын келтіру және түсіндіру	
	8.5.1.4 жазық айнада дененің кескінін алу және оны сипаттау	
	8.5.1.5 дененің кескінін алу үшін сфералық айнада	

ЖОБА

	сәуленің жолын салу және алынған кескінді сипаттау	
	8.5.1.6 жазық параллель пластинада сәуленің жолын салу	
	8.5.1.7 жарықтың сыну заңын пайдаланып есептер шығару	
	8.5.1.8 тәжірибеге сүйене отырып толық ішкі шағылу құбылысын түсіндіру	
	8.5.1.9 экспериментте шынының сыну көрсеткішін анықтау сыну көрсеткішінің анықталған мәнін кестелік мәндермен салыстыру және эксперимент нәтижесін бағалау	
	8.5.1.10 жұқа линза формуласын есептер шығару үшін қолдану	
	8.5.1.11 линзаның сызықтық ұлғаю формуласын сандық және графиктік есептер шығару үшін қолдану жұқа линзада сәуленің жолын салу және кескінге сипаттама беру	
	8.5.1.12 жұқа линзаның фокустық қашықтығын және оптикалық күшін анықтау	
	8.5.1.13 көздің алыстан көргіштігі мен жақыннан көргіштігін түзетуді сипаттау. қарапайым оптикалық құралдарды (перископ, Обскура камерасы) құрастыру	
6.1 Атом мен атом ядросының құрылысы		
7-сынып	8-сынып	9-сынып

ЖОБА

		9.6.1.1 сәулелік энергияның температураға тәуелділігін сипаттау
		9.6.1.2 Планк формуласын есептер шығаруда қолдану
		9.6.1.3 фотоэффект құбылысын сипаттау және фотоэффект құбылысының техникада пайдаланылуына мысалдар келтіру фотоэффект үшін Эйнштейн формуласын есептер шығаруда қолдану
		9.6.1.4 рентген сәулесін электромагниттік сәулелердің басқа түрлерімен салыстыру рентген сәулесін қолдануға мысалдар келтіру
		9.6.1.5 α-бөлшегінің шашырауы бойынша Резерфорд тәжірибесін сипаттау
		9.6.1.6 ядролық күштердің қасиеттерін сипаттау
		9.6.1.7 атом ядросының масса ақауын анықтау, атом ядросының байланыс энергиясы формуласын есептер шығаруда қолдану;
		9.6.1.8 ядролық реакцияның теңдеуін шешуде зарядтық және массалық сандардың сақталу заңын қолдану
6.2 Радиоактивтілік		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
		9.6.2.1 α, β және γ - сәулеленудің табиғаты мен қасиеттерін түсіндіру
		9.6.2.2 радиоактивті ыдыраудың ықтималдық сипатын түсіндіру, радиоактивті ыдырау заңын есептер шығаруда қолдану

ЖОБА

		9.6.2.3 тізбекті ядролық реакциялардың өту шарттарын сипаттау, ядролық реактордың жұмыс істеу принципін сипаттау
		9.6.2.4 ядролық ыдырау мен ядролық синтезді салыстыру
		9.6.2.5 радиоактивті изотоптарды қолданудың мысалдарын келтіру, радиациядан қорғану әдістерін сипаттау
6.3 Элементар бөлшектер		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
		9.6.3 элементар бөлшектерді жіктеу
7.1 Жер және Ғарыш		
7-сынып	8-сынып	9-сынып
7.7.1.1 геоцентрлік және гелиоцентрлік жүйелерді салыстыру		
7.7.1.2 Күн жүйесінің нысандарын жүйелеу		
7.7.1.3 жыл мезгілдерінің ендіктерге байланысты ауысуын және күн мен түннің ұзақтығын түсіндіру		
7.2 Астрофизика элементтері		
7 - сынып	8 - сынып	9 - сынып
		9.7.2.1 абсолюттік және көрінерлік жұлдыздық шамаларды ажырату жұлдыздырдың жарқырауына әсер ететін факторларды атау
		97.2.2 аспан сферасының негізгі элементтерін атау,

ЖОБА

		жұлдызды аспанның жылжымалы картасынан жұлдыздардың аспан координатасын анықтау
		9.7.2.3 әртүрлі ендіктегі жұлдыздардың шарықтау айырмашылығын түсіндіру, жергілікті, белдеулік және бүкіләлемдік уақытты сәйкестендіру
		9.7.2.4 Кеплер заңдарының негізінде аспан денелерінің қозғалысын түсіндіру
		9.7.2.5 Күн жүйесіндегі денелердің ара қашықтығы мен өлшемдерін анықтау үшін параллакс әдісін қолдануды түсіндіру
8.1 Физиканың дүниетанымдық мәні		
7 - сынып	8 - сынып	9 - сынып
		9.8.1.1 адамның дүниетанымдық көзқарасының қалыптасуына физика және астрономияның дамуының әсерін түсіндіру
		9.8.1.2 жаңа технологиялардың қоршаған ортаға әсерінің артықшылығы мен қауіптілігін бағалау

34. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

35. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9 сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

7-сынып:

ЖОБА

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
Білім алушылар:		
1-тоқсан		
Физика – табиғат туралы ғылым	Физика – табиғат туралы ғылым	7.1.1.1 - физикалық құбылыстарға мысалдар келтіру
	Табиғатты зерттеудің ғылыми әдістері	7.1.1.2 - табиғатты зерттеудің ғылыми әдістерін ажырату
Физикалық шамалар мен өлшеулер	Халықаралық бірліктер жүйесі (SI)	7.1.2.1 - физикалық шамаларды олардың SI- жүйесіндегі өлшем бірліктерімен сәйкестендіру
	Скаляр және векторлық физикалық шамалар	7.1.2.2 - скаляр және векторлық физикалық шамалар ажырату және мысалдар келтіру
	Өлшеулер мен есептеулердің дәлдігі Үлкен және кіші сандарды ықшамдап жазу №1 зертханалық жұмыс. «Кішкентай денелердің өлшемін анықтау» №2-зертханалық жұмыс. «Физикалық шамаларды өлшеу»	7.1.2.3 - үлкен және кіші сандарды жазған кезде еселік және үлестік қосымшаларды білу және қолдану, : санды: стандартты түрде жазу; 7.1.3.1 - дененің ұзындығын, көлемін, температурасын және уақытты өлшеу, өлшеу нәтижелерін аспаптардың қателіктерін есепке ала отырып жазу; 7.1.3.2 - кішкентай денелердің өлшемін қатарлау әдісі арқылы анықтау; 7.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
Механикалық қозғалыс	Механикалық қозғалыс және оның сипаттамасы Санақ жүйесі	7.2.1.1 - келесі терминдердің физикалық мағынасын түсіндіру - материялық нүкте, санақ жүйесі, қозғалыстың салыстырма-лылығы, траектория, жол, орын ауыстыру
	Қозғалыстың салыстырмалылығы	7.2.1.2 - механикалық қозғалыстың салыстырмалылығына мысалдар келтіру
	Түзусызықты бірқалыпты және бірқалыпсыз қозғалыстар	7.2.1.3 - түзу сызықты бірқалыпты қозғалыс пен бірқалыпсыз қозғалысты ажырата білу
	Жылдамдық және орташа жылдамдықты есептеу*	7.2.1.4 - қозғалыстағы дененің жылдам-дығы мен орташа жылдамдығын есептеу

ЖОБА

	Әртүрлі механикалық қозғалыстардың графиктері*	7.2.1.5 - s -тің t-ға тәуелділік графигін тұрғызуда координаталар осьтерінде және кестелерде өлшем бірліктерін дұрыс белгілеу; 7.2.1.6 - дененің орын ауыстыруының уақытқа тәуелділік графигінен келесі жағдайларды анықтау: (1) дененің тыныштық күйін, (2) тұрақты жылдамдықпен қозғалысын; 7.2.1.7 - бірқалыпты қозғалған дененің орын ауыстыруының уақытқа тәуелділік графигінен жылдамдығын анықтау
2-тоқсан		
Тығыздық	Масса және денелердің массасын өлшеу	7.2.2.11 - электронды, серіппелі, иінді таразылардың көмегімен дененің массасын өлшеу
	Дұрыс және дұрыс емес пішінді денелердің көлемін өлшеу	7.2.2.12 - әртүрлі пішіндегі қатты дененің немесе сұйықтың көлемін өлшеу үшін өлшеуіш цилиндрді (мензурка) қолдану
	Заттың тығыздығы және тығыздықтың өлшем бірлігі. №3 зертханалық жұмыс. «Сұйықтар мен қатты денелердің тығыздығын анықтау»	7.2.2.13 - тығыздықтың физикалық мағынасын түсіндіру; 7.2.2.14 - сұйықтар мен қатты денелердің тығыздығын тәжірибе арқылы анықтау; 7.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Тығыздықты есептеу	7.2.2.15 - тығыздықтың формуласын есептер шығаруда қолдану
Денелердің өзара әрекеттесуі	Инерция құбылысы	7.2.2.1 - инерция құбылысын түсіндіру және мысалдар келтіру
	Күш	7.2.2.2 - күнделікті өмірден күштердің әрекет етуіне мысалдар келтіру
	Тартылыс құбылысы және ауырлық күші. Салмақ	7.2.2.10 - масса, салмақ және ауырлық күші ұғымдарын ажырату
	№4 зертханалық жұмыс* «Серпімді	7.2.2.4 - серпімділік күшінің серіппенің ұзаруына тәуелділік

	деформацияларды зерделеу»	графигінен қатаңдық коэффициентін анықтау; 7.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Деформация*	7.2.2.3 - пластикалық және серпімді деформацияларды ажырату, мысалдар келтіру
	Серпімділік күші, Гук заңы	7.2.2.5 - Гук заңының формуласы бойынша серпімділік күшін есептеу
	Үйкеліс күші. Үйкеліс әрекетін техникада ескеру№5 зертханалық жұмыс. «Сырғанау үйкеліс күшін зерттеу»	7.2.2.6 - тыныштық, домалау және сырғанау үйкелістерін сипаттау; 7.2.2.7 - үйкеліс күшінің пайдасы мен зиянына мысалдар келтіру
	Бір түзу бойымен денеге әрекет еткен күштерді қосу	7.2.2.8 - күштерді берілген масштабта графикалық түрде көрсету; 7.2.2.9 - денеге әсер ететін және бір түзудің бойымен бағытталған күштердің тең әрекетті күшінің модулі мен бағытын анықтау
3-тоқсан		
Қысым	Газдардың сұйықтар және қатты денелердің молекулалық құрылымы	7.3.1.1 - заттардың молекулалық құрылысы негізінде, газдардың сұйықтар мен қатты денелердің құрылымын сипаттау
	Қатты денелердегі қысым	7.3.1.2 - қысымның физикалық мағына-сын түсіндіру және өзгерту әдістерін сипаттау; 7.3.1.3 - есептер шығаруда қатты дененің қысымының формуласын қолдану
	Сұйықтар мен газдардағы қысым, Паскаль заңы	7.3.1.4 - газ қысымын молекулалық құрылым негізінде түсіндіру; 7.3.1.5 - сұйықтардағы гидростатикалық қысымның формуласын шығару және оны есептер шығаруда қолдану
	Қатынас ыдыстар*	7.3.1.6 - қатынас ыдыстарды қолдануға мысалдар келтіру

ЖОБА

	Гидравликалық машиналар*	7.3.1.7 - гидравликалық машиналардың жұмыс істеу принципін сипаттау; 7.3.1.8 - гидравликалық машиналарды қолдану кезіндегі күштен ұтысты есептеу
	Атмосфералық қысым* Атмосфералық қысымды өлшеу*	7.3.1.9 - атмосфералық қысымның табиғатын түсіндіру және оны өлшеудің әдістерін ұсыну
	Манометрлер. Сорғылар*	7.3.1.10 - манометр мен сорғылардың жұмыс істеу принципін сипаттау
	№ 5 зертханалық жұмыс. «Архимед заңын зерделеу»	7.3.1.11 - кері итеруші күшті анықтау және оның сұйыққа батырылған дененің көлеміне тәуелділігін зерттеу; 7.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Кері итеруші күш	7.3.1.12 - сұйықтар мен газдардағы кері итеруші күштің табиғатын түсіндіру; 7.3.1.13 - есептер шығаруда Архимед заңын қолдану
	№ 6 зертханалық жұмыс* «Дененің сұйықта жүзу шарттарын анықтау»	7.3.1.14 - дененің сұйықта жүзу шарттарын зерттеу; 7.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
Жұмыс және қуат	Механикалық жұмыс Қуат	7.2.3.1 - механикалық жұмыс ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру; 7.2.3.7 - қуат ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру; 7.2.3.8 - механикалық жұмыс пен қуаттың формулаларын есептер шығаруда қолдану
4-тоқсан		
Энергия	Кинетикалық энергия. Потенциалдық энергия	7.2.3.2 - механикалық энергияның екі түрін ажырату; 7.2.3.3 - кинетикалық энергия формуласын есептер шығаруда қолдану; 7.2.3.4 - жоғары көтерілген дене үшін потенциалдық энергияның

ЖОБА

		және серпімді дененің формуласын қолдану
	Энергияның сақталуы және айналуы	7.2.3.5 - энергияның түрленуіне мысалдар келтіру; 7.2.3.6 - механикалық энергияның сақталу заңын есептер шығаруда қолдану
Күш моменті	Жай механизмдер	7.2.4.1 - «Механиканың алтын ережесін» тұжырымдау және қарапайым механизмдердің қолданылуына мысалдар келтіру; 7.2.4.2 - күш моменті ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру
	Дененің массалық центрі* № 7 зертханалық жұмыс* «Иіндіктің тепе-теңдік шарттарын анықтау»	7.2.4.3 - жазық фигураның массалық центрін тәжірибеде анықтау 7.2.4.5 - тәжірибеде иіндіктің тепе-теңдік шарттарын анықтау; 7.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Иіндіктің тепе-теңдік шарты	7.2.4.4 - тепе-теңдікте тұрған денелер үшін күш моменттер ережесін тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
	Пайдалы әрекет коэффициенті* №10 зертханалық жұмыс. «Көлбеу жазықтықтың пайдалы әрекет коэффициентін анықтау»	7.2.4.6 - көлбеу жазықтықтың пайдалы әрекет коэффициентін тәжірибеде анықтау; 7.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
Жер және Ғарыш	Аспан денелері туралы ғылым*	7.7.1.1 - геоцентрлік және гелиоцентрлік жүйелерді салыстыру
	Күн жүйесі*	7.7.1.2 - Күн жүйесінің нысандарын жүйелеу
	Күнтізбе негіздері (тәулік, ай, жыл)	7.7.1.3 - жыл мезгілдерінің ендіктерге байланысты ауысуы және күн мен түннің ұзақтығын түсіндіру

8-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
Білім алушылар:		

КОПИЯ

1-тоқсан		
Жылу құбылыстары	Жылулық қозғалыс, броундық қозғалыс, диффузия	8.3.1.1 - молекула-кинетикалық теорияның негізгі қағидаларын дәлелдейтін мысалдар келтіру және тәжірибені сипаттау
	Температура, оны өлшеу тәсілдері, температураның шкалалары	8.3.1.3 - Температураны өлшеуді жылулық ұлғаю негізінде сипаттау; 8.3.1.2 - температураны әр түрлі шкала (Цельсий, Кельвин) бойынша өрнектеу
	Ішкі энергия, ішкі энергияны өзгерту тәсілдері	8.3.2.1 - дененің ішкі энергиясын өзгерту тәсілдерін сипаттау;
	Жылуөткізгіштік, конвекция, сәуле шығару	8.3.2.2 - жылу берілудің түрлерін салыстыру
	Табиғаттағы және техникадағы жылу берілу*	8.3.2.3 - техникада және тұрмыста жылу беру түрлерінің қолданылуына мысалдар келтіру
	Жылу құбылыстарының тірі ағзалардың өмірлеріндегі ролі*	8.3.2.4 - әр түрлі температураларда тірі ағзалардың бейімделуіне мысалдар келтіру
	Жылу мөлшері. Заттың меншікті жылу сыйымдылығы	8.3.2.5 - жылу алмасу процесі кезінде алған немесе берген жылу мөлшерін анықтау; 8.3.2.6 - заттың меншікті жылу сыйымдылығының мағынасын түсіндіру
	Отынның энергиясы Отынның меншікті жану жылуы	8.3.2.7 - отынның жануы кезінде бөлінген жылу мөлшерін анықтау
	№ 1 зертханалық жұмыс. «Температуралары әр түрлі суды араластырғандағы жылу мөлшерлерін салыстыру»	8.3.2.8 - жылу құбылыстарындағы энергияның сақталу және айналу заңын зерттеу; 8.1.3.2 - тәжірибені жүргізуге әсер ететін факторларды анықтау; 8.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау

ЖОБА

	Жылу үдерістеріндегі энергияның сақталу және айналу заңы	8.3.2.9 - жылулық тепе-теңдік теңдеуін есептер шығаруда қолдану
Заттың агрегаттық күйлері	Қатты денелердің балқуы және қатаюы, балқу температурасы, меншікті балқу жылуы	8.3.1.4 - молекула-кинетикалық теория негізінде қатты күйден сұйыққа және кері айналуды сипаттау; 8.3.2.10 - балқу/кристалдану кезіндегі жұтылатын/бөлінетін жылу мөлшерінің формуласын есептер шығаруға қолдану; 8.3.2.11 - заттың балқу және қатаю үдерісі кезіндегі температураның уақытқа тәуелділік графигін талдау
	№ 2 зертханалық жұмыс. «Мұздың меншікті балқу жылуын анықтау»	8.3.2.12 - эксперимент көмегімен мұздың меншікті балқу жылуын анықтау; 8.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Булану және конденсация* Қаныққан және қанықпаған булар*	8.3.1.5 - молекула-кинетикалық теория негізінде заттың сұйық күйден газ күйіне және кері айналуын сипаттау; 8.3.2.13 - заттың булану және конденсация үдерісі кезіндегі температураның уақытқа тәуелділік графигін талдау; 8.3.2.14 - су буының мысалы негізінде қанығу күйін сипаттау
	Қайнау, меншікті булану жылуы. Қайнау температурасының атмосфералық қысымға байланыстылығын анықтау	8.3.2.15 - меншікті булану жылуын анықтау; 8.3.2.16 - қайнау температурасының сыртқы қысымға тәуелділігін түсіндіру
2-тоқсан		
Термодинамика негіздері	Термодинамиканың бірінші заңы, газдың және будың жұмысы	8.3.2.17 - термодинамиканың бірінші заңының мағынасын түсіндіру
	Жылу үдерістерінің қайтымсыздығы,	8.3.2.18 - термодинамиканың екінші заңының мағынасын түсіндіру

ЖОБА

	термодинамиканың екінші заңы	
	Жылу қозғалтқыштары*	8.3.2.22 - жылу қозғалтқыштарындағы энергияның түрленуін сипаттау; 8.3.2.20 - іштен жану қозғалтқышының, бу турбинасының жұмыс істеу принципін сипаттау
	Жылу қозғалтқыштарының пайдалы әрекет коэффициенті*	8.3.2.19 - жылу қозғалтқышының пайдалы әрекет коэффициентін анықтау; 8.3.2.21 - жылу қозғалтқыштарын жетілдіру жолдарын ұсыну
	Жылу машиналарын пайдаланудағы экологиялық мәселелер*	8.3.2.23 - жылу машиналарының қоршаған ортаның экологиясына әсерін бағалау
Электростатика негіздері	Денелердің электрленуі, электр заряды, өткізгіштер мен диэлектриктер	8.4.1.1 - электр зарядын сипаттау; 8.4.1.2 - Үйкеліс арқылы денені электрлену және индукция құбылысын түсіндіру; 8.4.1.3 - электрленудің оң және теріс әсеріне мысалдар келтіру
	Электр зарядының сақталу заңы, қозғалмайтын зарядтардың өзара әрекеттесуі, Кулон заңы, элементар электр заряды	8.4.1.4 - электр зарядының сақталу заңын түсіндіру; 8.4.1.5 - Кулон заңын есептер шығаруда қолдану
	Электр өрісі, электр өрісінің кернеулігі	8.4.1.6 - электр өрісі және оның күштік сипаттамасы ұғымдарының физикалық мағынасын түсіндіру; 8.4.1.7 - біртекті электростатикалық өрістегі зарядқа әсер етуші күшті есептеу; 8.4.1.8 - электр өрісін күш сызықтар арқылы кескіндеу
	Электр өрісінің потенциалы және	8.4.1.9 - потенциалдар айырымының және

ЖОБА

	потенциалдар айырымы, конденсатор	потенциалдың физикалық мағынасын түсіндіру; 8.4.1.10 - конденсаторлардың құрылысын және қолданылуын сипаттау
3-тоқсан		
Тұрақты электр тогы	Электр тогы, электр тогы көздері	8.4.2.1 - электр тогы ұғымын және электр тогының пайда болу шарттарын түсіндіру
	Электр тізбегі және оның құрамды бөліктері, ток күші, кернеу	8.4.2.2 - электр схемасын графикалық бейнелеуде электр тізбегі элементтерінің шартты белгілерін қолдану; 8.4.2.3 - кернеудің физикалық мағына-сын, оның өлшем бірлігін түсіндіру
	№ 3 зертханалық жұмыс. «Электр тізбегін құрастыру және оның әртүрлі бөліктеріндегі ток күшін өлшеу»	8.4.2.4 - электр тізбегіндегі ток күші мен кернеуді анықтау; 8.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	№ 4 зертханалық жұмыс. «Тізбек бөлігі үшін ток күшінің кернеуге тәуелділігін зерттеу»	8.4.2.5 - тұрақты температурада металл өткізгіштің вольт-амперлік сипаттамасын графикалық түрде бейнелеу және түсіндіру; 8.1.3.1 - эксперименттен деректерін жинақ-тау, талдау және өлшеу және қателіктерін ескеріп жазу
	Тізбек бөлігі үшін Ом заңы	8.4.2.6 - тізбек бөлігі үшін Ом заңын есептер шығаруда қолдану;
	Өткізгіштің электр кедергісі, өткізгіштің меншікті кедергісі, реостат	8.4.2.7- кедергінің физикалық мағынасын, оның өлшем бірлігін түсіндіру; 8.4.2.8 - есеп шығаруғанда өткізгіштің меншікті кедергісін формуласын қолдану
	№ 5 зертханалық жұмыс. «Өткізгіштерді тізбектей қосуды зерделеу»*	8.4.2.9 - өткізгіштерді тізбектей жалғаудың заңдылықтарын эксперимент арқылы алу; 8.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау

ЖОБА

	№ 6 зертханалық жұмыс. «Өткізгіштерді параллель қосуды зерделеу»	8.4.2.10 - өткізгіштерді параллель жалғаудың заңдылықтарын эксперимент арқылы анықтау; 8.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Өткізгіштерді тізбектей және параллель қосу	8.4.2.11 - өткізгіштерді тізбектей және параллель жалғауда тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолданып, электр тізбектеріне есептеулер жүргізу
	Электр тогының жұмысы мен қуаты	8.4.2.12 - жұмыс және қуат формулаларын есептер шығаруда қолдану
	Электр тогының жылулық әсері, Джоуль-Ленц заңы	8.4.2.13 - Джоуль-Ленц заңын есептер шығару үшін қолдану;
	№ 7 зертханалық жұмыс. «Электр тогының жұмысы мен қуатын анықтау»	8.4.2.14 - эксперимент көмегімен электр тогының жұмысы мен қуатын анықтау; 8.4.2.15 - кВт*сағ өлшем бірлігін қолданып, электр энергиясының құнын практика жүзінде анықтау; 8.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Металдардағы электр кедергісінің температураға тәуелділігі, асқын өткізгіштік*	8.4.2.16 - металл өткізгіштердегі электр тогын және оның кедергісінің температураға тәуелділігін сипаттау
	Электрқыздырғыш құралдар, қыздыру шамдары, қысқа тұйықталу, балқымалы сақтандырғыштар*	8.4.2.17 - қысқа тұйықталудың пайда болу себептерін және алдын алу амалдарын түсіндіру
	Электр тогының химиялық әсері (Фарадейдің заңы)	8.4.2.18 - сұйықтардағы электр тогын сипаттау
Электромагниттік құбылыстар	Тұрақты магниттер, магнит өрісі.	8.4.3.1 - магниттердің негізгі қасиеттеріне сипаттама беру және магнит өрісін күш сызықтары арқылы бейнелеу;

ЖОБА

	№ 8 зертханалық жұмыс. «Тұрақты магниттің қасиеттерін оқып-үйрену және магнит өрісінің бейнесін алу»	8.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Тогы бар түзу өткізгіштің магнит өрісі. Тогы бар шарғының магнит өрісі	8.4.3.2 - магнит өрісінің сипаттамаларын түсіндіру; 8.4.3.3 - тогы бар түзу өткізгіштің және соленоидтің айналасындағы өріс сызықтарының бағытын анықтау
	Электромагниттер және оларды қолдану. № 9 зертханалық жұмыс. «Электрмагнитті құрастыру және оның әсерін сынау»	8.4.3.4 - жолақ магнит пен соленоидтың магнит өрістерін салыстыру; 8.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Магнит өрісінің тогы бар өткізгішке әрекеті, электроқозғалтқыш, электр өлшеуіш құралдар*	8.4.3.5 - магнит өрісінің тогы бар өткізгішке әсерін сипаттау; 8.4.3.6 - электрқозғалтқыштың және электр өлшеуіш құралдардың жұмыс істеу принципін түсіндіру
	Электромагниттік индукция, генераторлар*	8.4.3.7 - электромагниттік индукция құбылысын түсіндіру; 8.4.3.8 - Қазақстанда және дүние жүзінде электр энергиясын өндірудің мысалдарын келтіру
4-тоқсан		
Жарық құбылыстары	Жарықтың түзу сызықты таралу заңы.	8.5.1.1 - Күннің және Айдың тұтылуын графикалық бейнелеу;
	Жарықтың шағылуы, шағылу заңдары, жазық айналар	8.5.1.2 - эксперимент арқылы түсу және шағылу бұрыштарының тәуелділігін анықтау; 8.5.1.3 - айналық және шашыранды шағылудың мысалдарын келтіру және түсіндіру;

ЖОБА

		8.5.1.4 - жазық айнада дененің кескінін алу және оны сипаттау
	Сфералық айналар, сфералық айна көмегімен кескін алу	8.5.1.5 - дененің кескінін алу үшін сфералық айнада сәуленің жолын салу және алынған кескінді сипаттау
	Жарықтың сынуы, жарықтың сыну заңы, толық ішкі шағылу*	8.5.1.6 - жазық параллель пластинада сәуленің жолын салу; 8.5.1.7 - жарықтың сыну заңын пайдаланып есептер шығару; 8.5.1.8 - тәжирибеге сүйене отырып толық ішкі шағылу құбылысын түсіндіру
	№ 10 зертханалық жұмыс. «Шынының сыну көрсеткішін анықтау»	8.5.1.9 - экспериментте шынының сыну көрсеткішін анықтау; 8.5.1.10 - сыну көрсеткішінің анықталған мәнін кестелік мәндермен салыстыру және эксперимент нәтижесін бағалау
	Линзалар, линзаның оптикалық күші, жұқа линзаның формуласы. Линзаның көмегімен кескін алу	8.5.1.11 - жұқа линза формуласын есептер шығару үшін қолдану; 8.5.1.12 - линзаның сызықтық ұлғаю формуласын сандық және графиктік есептер шығару үшін қолдану; 8.5.1.13 - жұқа линзада сәуленің жолын салу және кескінге сипаттама беру
	№ 11 зертханалық жұмыс. «Жұқа линзаның фокустық қашықтығын және оптикалық күшін анықтау»	8.5.1.14 - жұқа линзаның фокустық қашықтығын және оптикалық күшін анықтау; 8.1.3.3 - физика кабинетінде қауіпсіздік ережелерін білу және сақтау
	Көз - оптикалық жүйе, көздің көру кемшіліктері және оларды түзету әдістері	8.5.1.15 - көздің алыстан көргіштігі мен жақыннан көргіштігін түзетуді сипаттау
	Оптикалық аспаптар	8.5.1.16 - қарапайым оптикалық құралдарды (перископ, обскура камерасы) құрастыру

9-сынып:

ЖОБА

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
Білім алушылар:		
1-тоқсан		
Кинематика негіздері	Механикалық қозғалыс	9.2.1.1 - Материялық нүкте, санақ жүйесі, механикалық қозғалыстың салыстырмалылығы ұғымдарының мағынасын түсіндіру, жылдамдықтарды қосу және орын ауыстыру теоремаларын қолдану
	Векторлар және оларға амалдар қолдану. Вектордың координаталар осьтеріндегі проекциялары	9.2.1.2 - векторларды қосу, азайту, векторды скалярға көбейту; 9.2.1.3 - вектордың координаталар осіне проекциясын анықтау, векторды құраушыларға жіктеу
	Түзусызықты теңайнымалы қозғалыс, үдеу*	9.2.1.4 - уақыттан тәуелділік графиктерінен орын ауыстыруды, жылдамдықты, үдеуді анықтау;
	Түзусызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі жылдамдық және орын ауыстыру*	9.2.1.5 - түзу сызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі жылдамдық және үдеу формулаларын есептер шығаруда қолдану; 9.2.1.6 - түзу сызықты теңайнымалы қозғалыс кезіндегі координата мен орын ауыстыру теңдеулерін есептер шығаруда қолдану
	№ 1 зертханалық жұмыс. «Теңүдемелі қозғалыс кезіндегі дененің үдеуін анықтау»	9.2.1.7 - теңүдемелі қозғалыс кезіндегі дененің үдеуін эксперименттік жолмен анықтау; 9.1.3.2 - эксперименттің нәтижесіне әсер ететін факторларды талдау және эксперименттi жүргізуді жақсарту жолдарын ұсыну; 9.2.1.8 - теңүдемелі қозғалыс кезіндегі орын ауыстырудың және жылдамдықтың уақытқа тәуелділік графиктерін тұрғызу және оларды түсіндіру
	Дененің еркін түсуі, еркін түсу үдеуі	9.2.1.9 - еркін түсуді сипаттау үшін теңайнымалы қозғалыстың

ЖОБА

		кинематикалық теңдеулерін қолдану
	№ 2 зертханалық жұмыс. «Горизонталь лақтырылған дененің қозғалысын зерделеу»	9.2.1.10 - теңайнымалы және бірқалыпты қозғалыстың кинематикалық теңдеулерін қолдана отырып, горизонталь лақтырылған дененің қозғалысын сипаттау; 9.2.1.11 - горизонталь лақтырылған дененің қозғалыс жылдамдығын анықтау ; 9.2.1.12- горизонталь лақтырылған дененің қозғалыс траекториясын сызу
	Қисықсызықты қозғалыс; материялық нүктенің шеңбер бойымен бірқалыпты қозғалысы* Сызықтық және бұрыштық жылдамдықтар*	9.2.1.13 - дененің шеңбер бойымен бірқалыпты қозғалысын сызықтық және бұрыштық шамалар арқылы сипаттау; 9.2.1.14 - сызықтық және бұрыштық жылдамдықты байланыстыратын өрнекті есептер шығаруда қолдану
	Центрге тартқыш үдеу*	9.2.1.15 - центрге тартқыш үдеу формуласын есептер шығаруда қолдану
Астрономия негіздері	Жұлдызды аспан*	9.7.2.1 - абсолюттік және көрінерлік жұлдыздық шамаларды ажырату; 9.7.2.2 - жұлдыздырдың жарқырауына әсер ететін факторларды атау
	Аспан сферасы, аспан координаталарының жүйесі*	9.7.2.3 - аспан сферасының негізгі элементтерін атау; 9.7.2.4 - жұлдызды аспанның жылжымалы картасынан жұлдыздардың аспан координатасын анықтау
	Әртүрлі географиялық ендіктегі аспан шырақтарының көрінерлік қозғалысы, жергілікті, белдеулік және бүкіләлемдік уақыт	9.7.2.5 - әртүрлі ендіктегі жұлдыздардың шарықтау айырмашылығын түсіндіру; 9.7.2.6 - жергілікті, белдеулік және бүкіләлемдік уақытты сәйкестендіру

ЖОБА

	Күн жүйесіндегі ғаламшарлардың қозғалыс заңдары	9.7.2.7 - Кеплер заңдарының негізінде аспан денелерінің қозғалысын түсіндіру
	Күн жүйесі денесіне дейінгі ара қашықтықты параллакс әдісімен анықтау	9.7.2.8 - Күн жүйесіндегі денелердің ара қашықтығын немесе өлшемдерін анықтау үшін параллакс әдісін қолдануды түсіндіру
2-тоқсан		
Динамика негіздері	Ньютонның бірінші заңы, инерциялық санақ жүйелері	9.2.2.1 - инерция, инерттілік және инерциялық санақ жүйесі ұғымдарының мағынасын түсіндіру; 9.2.2.2- Ньютонның бірінші заңын тұжырымдау және оны есептер шығаруда қолдану
	Механикадағы күштер	9.2.2.3 - ауырлық күші, серпімділік күші, және үйкеліс күші табиғатын түсіндіру
	Ньютонның екінші заңы, масса	9.2.2.2 - Ньютонның екінші заңын тұжырымдау және оны есептер шығаруда қолдану
	Ньютонның үшінші заңы	9.2.2.5 - Ньютонның үшінші заңын тұжырымдау және оны есептер шығаруда қолдану
	Бүкіләлемдік тартылыс заңы*	9.2.2.6 - Бүкіләлемдік тартылыс заңын тұжырымдау және оны есептер шығаруда қолдану
	Дененің салмағы, салмақсыздық*	9.2.2.10 - үдеумен қозғалған дененің салмағын анықтау; 9.2.2.11 - салмақсыздық күйді түсіндіру
	Денелердің ауырлық күшінің әрекетінен қозғалуы. Жердің жасанды серіктерінің қозғалысы*	9.2.2.9 - бірінші ғарыштық жылдамдықтың формуласын есептер шығаруда қолдану; 9.2.2.7 - ғарыш аппараттардың орбиталарын салыстыру; 9.2.2.8 - тартылыс өрісіндегі дененің қозғалысын сипаттайтын шамаларды анықтау
3-тоқсан		
Сақталу заңдары	Дене импульсі және күш импульсі*	9.2.3.1 - дене импульсі мен күш импульсін ажырату

	Импульстің сақталу заңы* Реактивті қозғалыс*	9.2.3.2 - импульстің сақталу заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану; 9.2.3.3 - табиғаттағы және техникадағы реактивті қозғалысқа мысалдар келтіру; 9.2.3.4 - Байқоңыр ғарыш айлағының аймақтық және халықаралық маңыздылығына баға беру
	Механикалық жұмыс және энергия	9.2.3.5 - механикалық жұмысты аналитикалық және графиктік тәсілдермен анықтау; 9.2.3.6 - жұмыс пен энергияның байланысын түсіндіру
	Энергияның сақталу және айналу заңы	9.2.3.7 - энергияның сақталу заңын тұжырымдау және есептер шығаруда қолдану
Тербелістер және толқындар	Тербелмелі қозғалыс	9.2.5.1 - еркін және еріксіз тербелістерге мысалдар келтіру; 9.2.5.2 - эксперименттік әдіспен амплитуда, период, жиілікті анықтау; 9.2.5.3 - формулаларды қолданып, период, жиілік, циклдік жиілікті анықтау
	Тербелістер кезіндегі энергияның түрленуі* Тербелмелі қозғалыстың теңдеуі*	9.2.5.4 - тербелмелі процесте энергияның сақталу заңын сипаттау; 9.2.5.5 - гармониялық тербелістердің графиктері бойынша координатаның, жылдамдықтың және үдеудің теңдеулерін жаза білу
	Математикалық және серіппелі маятниктердің тербелістері*	9.2.5.6 - әртүрлі тербелмелі жүйедегі тербелістің пайда болу себептерін түсіндіру; 9.2.5.7 - маятниктер тербелісі периодының әртүрлі параметрлерге тәуелділігін зерттеу
	№ 3 зертханалық жұмыс. «Математикалық маятниктің көмегімен еркін түсу үдеуін анықтау»	9.2.5.8 - математикалық маятник периодының формуласынан еркін түсу үдеуін анықтау; 9.2.5.9 - период квадратының маятник ұзындығына тәуелділік графигін тұрғызу және талдау;

ЖОБА

		9.1.3.1 - алған нәтижені түсіндіру және қорытынды жасау
	Еркін және еріксіз тербелістер, резонанс	9.2.5.10 - еріксіз тербеліс амплитудасының мәжбүрлеуші күштің жиілігіне тәуелділігін график бойынша сипаттау; 9.2.5.11 - резонанс құбылысын сипаттау
	Еркін электромагнитік тербелістер	9.4.4.1 - тербелмелі контурдағы еркін электромагниттік тербелістерді сапалық түрде сипаттау
	Толқындық қозғалыс*	9.2.5.12 - толқын жылдамдығы, жиілігі және толқын ұзындығы формулаларын есеп шығаруда қолдану; 9.2.5.13 - көлденең және бойлық толқындарды салыстыру
	№4 зертханалық жұмыс. «Беттік толқындардың таралу жылдамдығын анықтау»	9.2.5.14 - су бетіндегі толқындардың таралу жылдамдығын эксперимент түрінде анықтау
	Дыбыс, дыбыстың сипаттамалары, акустикалық резонанс, жаңғырық	9.2.5.15 - дыбыстың пайда болу және таралу шарттарын атау; 9.2.5.16 - дыбыс сипаттамаларын дыбыс толқындарының жиілігі және амплитудасымен сәйкестендіру; 9.2.5.17 - резонанстың пайда болу шарттарын атау және оның қолданылуына мысалдар келтіру; 9.2.5.18 - жаңғырықтың пайда болу табиғатын және оны қолдану әдістерін сипаттау; 9.2.5.19 - табиғатта және техникада ультрадыбыс пен инфрадыбыстықолдануға мысалдар келтіру
	Электромагниттік толқындар Электромагниттік толқындар шкаласы	9.4.4.2 - механикалық толқындар мен электромагниттік толқындардың ұқсастығы мен айырмашылығын салыстыру;

ЖОБА

		9.4.4.3 - электромагниттік толқындар шкаласын сипаттау және әртүрлі диапазондағы толқындардың қолданылуына мысалдар келтіру; 9.4.4.4 - шыны призма арқылы өткен жарықтың дисперсиясына сапалы сипаттама беру
4-тоқсан		
Атом құрылысы. Атомдық құбылыстар	Жылулық сәуле шығару	9.6.1.1 - жылулық сәуле шығару энергиясының температураға тәуелділігін сипаттау
	Жарық кванттары туралы Планк гипотезасы	9.6.1.2 - Планк формуласын есептер шығаруда қолдану
	Фотоэффект құбылысы	9.6.1.3 - фотоэффект құбылысын сипаттау және фотоэффект құбылысының техникада пайдаланылуына мысалдар келтіру; 9.6.1.4 - фотоэффект үшін Эйнштейн формуласын есептер шығаруда қолдану;
	Рентген сәулелері*	9.6.1.5 - рентген сәулесін электромагниттік сәулелердің басқа түрлерімен салыстыру; 9.6.1.6 - рентген сәулесін қолдануға мысалдар келтіру
	Радиоактивтілік* Радиоактивті сәулеленудің табиғаты*	9.6.2.1 - α, β және γ - сәулеленудің табиғаты мен қасиеттерін түсіндіру
	Резерфорд тәжірибесі, атомның құрамы	9.6.1.7- α-бөлшегінің шашырауы бойынша Резерфорд тәжірибесін сипаттау
Атом ядросы	Ядролық өзара әрекеттесу, ядролық күштер. Массалар ақауы, атом ядросының байланыс энергиясы	9.6.1.8 - ядролық күштердің қасиеттерін сипаттау; 9.6.1.9 - атом ядросының масса ақауын анықтау; 9.6.1.10 - атом ядросының байланыс энергиясы формуласын есептер шығаруда қолдану
	Ядролық реакциялар. Радиоактивті ыдырау заңы	9.6.1.11 - ядролық реакцияның теңдеуін шешуде зарядтық және массалық сандардың сақталу заңын қолдану;

КОПИЯ

		9.6.2.2 - радиоактивті ыдыраудың ықтималдық сипатын түсіндіру; 9.6.2.3 - радиоактивті ыдырау заңын есеп шығаруда қолдану
	Ауыр ядролардың бөлінуі, тізбекті ядролық реакция. Ядролық реакторлар	9.6.2.4 - тізбекті ядролық реакциялардың өту шарттарын сипаттау; 9.6.2.5 - ядролық реактордың жұмыс істеу принципін сипаттау
	Термоядролық реакциялар. Радиоизотоптар, радиациядан қорғану	9.6.2.6 - ядролық ыдырау мен ядролық синтезді салыстыру; 9.6.2.7 - радиактивті изотоптарды қолданудың мысалдарын келтіру; 9.6.2.8 - радиациядан қорғану әдістерін сипаттау
	Элементар бөлшектер	9. 6.3 - элементар бөлшектерді жіктеу
Әлемнің қазіргі физикалық бейнесі	Физика және астрономияның дүниетанымдық маңызы	9.8.1.1 - адамның дүниетанымдық көзқарасының қалыптасуына физика және астрономияның дамуының ықпалын түсіндіру;
	Экологиялық мәдениет	9.8.1.3 - жаңа технологиялардың қоршаған ортаға ықпалының артықшылығы мен қауіптілігін бағалау;

Ескертпе:

сағатты азайту үшін:

Негізгі орта білім деңгейінің 7-9 сыныптарына арналған «Физика» пәні бойынша типтік оқу жоспарын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарында негізгі мазмұн сақталады. Оқу жоспарының көлемін 1 сағатқа дейін төмендету үшін қажет болған жағдайда «*» қойылып белгіленген тақырыптарды мұғалімнің қалауы бойынша біріктіру ұсынылады.

сағаттарды көбейту үшін:

Негізгі орта білімнің 7-9 сыныптарына арналған «Физика» пәні бойынша типтік оқу жоспарын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарында негізгі мазмұн сақталды. Оқу жоспарының көлемін ұлғайту үшін мұғалімге эксперимент нәтижелерін жинау және талдау негізінде эмпирикалық тәуелділікті анықтауға, сандық және сапалық есептерді шешу, практикалық тапсырмаларды орындау үшін сағаттардың санын көбейтуге мүмкіндік бар.

Аймақтық және жергілікті аспектілерде қолданбалы құндылығы бар оқушылардың жобалық қызметін ұйымдастыру, физика саласындағы Қазақстанның ғылыми жетістіктерін зерттеу ұсынылады.

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « «
№ бұйрығына
58-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Химия» оқу пәні әлемнің біртұтас ғылыми бейнесін, оқушылардың жаратылыстану-ғылымитанымын, табиғатты аялау, сын тұрғысынан ойлау және зерттеу дағдыларын дамытуды қалыптастыруда маңызды.

3. «Химия» оқу пәнінің мақсаты:

1) заттар мен олардың айналымы, заттар қасиеттерінің, олардың құрамы мен құрылысына тәуелділігін түсіндіретін заңдар мен теориялар туралы білім жүйесін қалыптастыру;

2) заттар және химиялық реакциялар туралы білімін өмірде пайдалану біліктерін дамыту.

4. Химия курсын оқып аяқтағаннан кейін оқушылар:

1) заттардың атомдармен молекулаларының құрылымын, химиялық реакция барысында заттардың қасиеттерінің өзгеруін;

2) химиялық реакциялар кезіндегі зат массасы мен энергия сақталу заңдарын;

3) химиялық реакцияның жылдамдығының әртүрлі жағдайда өзгеру заңдылықтарын;

4) химиялық реакцияларды жүргізу ережелерін, өмір мен қоршаған орта қауіпсіздігі үшін техника қауіпсіздігі ережелерін сақтауды;

5) эксперименттерді жоспарлаудың ғылыми әдістері;

6) химиялық процестер мен олардың заңдылықтарын болжау және түсіндіру үшін химияның басты заңдылықтарын қолдануды және бағалауды білулері қажет.

2-тарау. «Химия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Химия» оқу пәнінің мазмұны

5.»Химия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 7-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;

2) 8-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;

3) 9-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. Оқу пәнінің мазмұны бес бөлімді қамтиды:

1) заттардың бөлшектері;

2) химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары;

3) химиядағы энергетика;

4) химия және қоршаған орта;

5) химия және өмір.

7. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер білім, түсінік және дағдыларды қамтитын күтілетін нәтижелер түріндегі оқу мақсаттарынан тұратын бөлімшелерге бөлінген. Әр бөлімшеде көрсетілген оқу мақсаттары, мұғалімге оқушыларды дамыту бойынша жұмысты жүйелі жоспарлауға, сонымен қатар олардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік береді.

8. «Заттардың бөлшектері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдар, иондар және молекулар;

2) атомның құрамы мен құрылысы;

3) атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы, атомдардан иондардың құрылуы;

4) химиялық байланыстардың түрлері.

9. «Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) периодтық заң және химиялық элеметтердің периодтық жүйесі;

2) химиялық реакциялардың жіктелуі;

3) зат массасының сақталу заңы;

4) металдардың электрохимиялық кернеу қатары.

10. «Химиядағы энергетика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар;

2) химиялық реакциялардың жылдамдығы;

3) химиялық тепе-теңдік;

4) қышқылдар мен негіздер теориясы.

11. «Химия және қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) заттардың жіктелуі;

2) Жер химиясы;

3) көміртек және оның қосылыстары химиясы.

12. «Химия және өмір» бөлімі «Биохимия» бөлімшесінен тұрады.

13. 7- сыныпқа арналған «Химия» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Химия пәні. Таза заттар және қоспалар. Химия – заттар туралы жаратылыстану ғылымдарының бір саласы, химияның дамуы мен маңызы, химия кабинетіндегі және зертханасындағы қауіпсіздік техникасының ережелері, таза заттар және олардың физикалық қасиеттері, біртекті және әртекті қоспалар, заттарды тазарту және бөлу тәсілдері, жәй және күрделі заттар, элемент, химиялық қосылыстар:

№ 1 практикалық жұмыс «Техника қауіпсіздігі ережелері және зертханалық құрал-жабдықтармен танысу»;

№ 1 зертханалық тәжірибе «Заттарды және олардың қосылыстарын салыстыру»;

№ 2 зертханалық тәжірибе «Ластанған ас тұзын тазарту»;

2) «Заттар күйінің өзгеруі». Физикалық және химиялық құбылыстар, химиялық реакция, заттың агрегаттық күйлері, қатты, сұйық, бөлшектердің кинетикалық теориясына сәйкес газ тәріздес заттардың құрылымы, заттардың салқындау, қыздыру және булану үдерістері:

№ 3 зертханалық тәжірибе «Химиялық реакциялардың белгілерін зерттеу»;

№ 4 зертханалық тәжірибе «Аспирин немесе салолдың салқындау үдерісін зерттеу»;

№ 5 зертханалық тәжірибе «Судың қайнау үдерісін зерттеу»;

№ 1 бақылау жұмысы;

3) «Атомдар. Молекулалар. Заттар». Атомдар мен молекулалар, атомдар мен молекулалардың айырмашылығы, химиялық элементтер, химиялық элементтердің символдары, элементтерді металдар мен бейметалдарға жіктеу, жай және күрделі заттар, атомның құрамы мен құрылысы, ядро, протон, нейтрон, электрон, изотоптар, элементті аталуы және фундаменталды бөлшектерінің саны бойынша сипаттау;

4) «Ауа. Жану реакциясы». Ауа және оның құрамы, атмосфералық ауаны ластанудан қорғаудың маңызы, жану үдерісі, заттың жану шарттары, тез тұтанатын, жанатын және жанбайтын заттар, отын, оттек, тұтану көзі, тұтану температурасы, металдар мен бейметалдардың жануы, жану реакциясының өнімдері:

№ 6 зертханалық тәжірибе: «Балауыз шамның жануы»;

№ 2 практикалық жұмыс/көрсетілім «Күкірттің, фосфордың, темірдің ауада және оттегінде жануын салыстыру»;

№ 2 бақылау жұмысы;

5) «Химиялық реакциялар». Табиғи қышқылдар мен сілтілер; «қышқылдық» және «сабынды» қасиеттері, индикаторлар, әмбебап индикатор, pH шкала метилоранж, лакмус, фенолфталеин, индикаторлардың түрлі орталардағы түстерінің өзгеруі, қышқылдар мен сілтілер, антацидті заттар, бейтараптану реакциясы, сұйылтылған қышқылдар, қышқылдардың қолданылу аймақтар, қышқылдармен жұмыс жүргізу ережелері, сұйылтылған қышқылдардың түрлі металдармен әрекеттесуі, сутекке сапалық реакция, карбонаттар, сұйылтылған қышқылдардың карбонаттармен әрекеттесуі, көмірқышқыл газына сапалық реакция;

№ 7 зертханалық тәжірибе «Ерітінділердің қышқылдық, негіздік ортасын анықтау»;

№ 8 зертханалық тәжірибе «Хлорсутек қышқылының бейтараптану реакциясы»;

№ 9 зертханалық тәжірибе «Мырыштың сұйылтылған тұз қышқылымен реакциясы»;

№ 10 зертханалық жұмыс «Сутекке сапалық реакция»;

№ 3 практикалық жұмыс «Сұйылтылған қышқылдар мен карбонаттардың әрекеттесуі. Көмірқышқыл газына сапалық реакция»;

6) «Химиялық элементтердің периодтық кестесі». Химиялық элементтердің периодтық кестелерін құру тарихы, И. Дёберейнер, Дж. Ньюлендс, Д.И. Менделеевтің элементтерді жіктеуі, периодтық заң, периодтық кестенің құрылымы, периодтық кестенің құрылу принципі, атом нөмірі ядро заряды, атомдағы элементер бөлшектер;

7) «Салыстырмалы атомдық масса және қарапайым формулалар». Изотоптар қоспасы, табиғи изотоптар, салыстырмалы атомдық масса, салыстырмалы молекулалық/формулалық масса, химиялық формула, химиялық элементтердің валенттілігі, бинарлы қосылыстардың формулаларын құрастыру, қосылыстардағы атомдардың қатынастары:

есептеуге берілген есептер: салыстырмалы молекулалық массаны есептеу;

№ 3 бақылау жұмысы;

8) «Адам ағзасындағы химиялық элементтер». Қоректік заттар, адам ағзасындағы химиялық элементтер (O, C, H, N, Ca, P, K), химиялық элементтердің тірі және өлі табиғаттағы таралуы, адам ағзасындағы микро- макроэлементтердің биологиялық рөлі, тыныс алу үдерісі, тамақтану теңгерімі;

№ 4 практикалық жұмыс «Тағам құрамындағы қоректік заттарды анықтау»;

№ 11 зертханалық тәжірибе «Тыныс алу үдерісін зерттеу»;

9) «Геологиялық химиялық қосылыстар». Пайдалы геологиялық химиялық қосылыстар, табиғи ресурстар, кен орны, кен, кеннің құрамы, минералдар, табиғи ресурстарды өндіру, металдарды алу, Қазақстанның пайдалы қазбалары, минералдарды өндірудің экологиялық аспектілері:

№ 4 бақылау жұмысы.

14. 8-сыныпқа арналған «Химия» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Атомдардағы электрондардың қозғалысы». Атомдардағы электрондардың орналасуы, энергетикалық деңгейлер, *s* және *p* орбитальдарының пішіндері, электрондық конфигурация, электронды-графикалық формула, ион, иондардың түзілуі, «нольдік қосынды» әдісімен қосылыстардың формулаларын құрастыру:

№ 1 зертханалық тәжірибе «Атомдардың модельдерін жасау»;

2) «Заттардың формулалары және химиялық реакция теңдеулері». Химиялық формула, химиялық реакция теңдеулері, заттардың массасының сақталу заңы, химиялық реакциялардың типтері: бірігу, ажырау, алмастыру, алмасу, табиғаттағы химиялық реакциялар, тірі организмдер мен адам тіршілігіндегі химиялық реакциялар:

№ 1 көрсетілім «Заттардың массасының сақталу заңын дәлелдейтін тәжірибе»;

№ 2 зертханалық тәжірибе «Әрекеттесуші заттардың массасының қатынасы»;

есептеуге берілген есептер: химиялық формула бойынша химиялық бірігудегі элементтің массалық үлесін есептеу, элементтердің массалық үлестері бойынша заттың қарапайым формуласын анықтау;

3) «Металдардың химиялық белсенділігі». Металдардың тотығуы, металдардың жемірілуі, металдардың сумен әрекеттесуі, металдардың қышқыл ерітінділерімен, металдардың тұз ерітінділерімен әрекеттесуі, металдардың белсенділік қатары, металдардың белсенділігін салыстыру:

№ 2 көрсетілім «Белсенді металдардың сумен әрекеттесуі»;

№ 3 зертханалық тәжірибе «Металдардың қышқылдар ерітіндісімен әрекеттесуі»;

№ 3 көрсетілім «Тұз ерітінділерінен металдарды ығыстыру»;

№ 1 практикалық жұмыс «Металдардың белсенділігін салыстыру»;

№ 1 бақылау жұмысы;

4) «Заттың мөлшері». Заттың мөлшері, моль, Авогадро саны, заттың молярлық массасы:

есептеуге берілген есептер: жәй және күрделі заттардың салыстырмалы молярлық массасын есептеу, химиялық формула бойынша заттың молярлық массасын, массасын және заттың мөлшерін есептеу, заттың белгілі мөлшеріндегі атомдардың (молекулалардың) сандарын есептеу;

5) «Стехиометриялық есептеулер». Химиялық реакциялардың теңдеулері бойынша есептер шығару, молярлық көлем, газдардың салыстырмалы тығыздығы, көлемдік қатынастар заңы, қалыпты және стандартты жағдайлар;

есептеуге берілген есептер: химиялық формула бойынша заттың молярлық массасын , массасын және заттың мөлшерін есептеу, заттың берілген массасы немесе заттың мөлшері бойынша атомдар мен молекулалардың сандарын есептеу, химиялық реакциялардың теңдеулері бойынша реакция өнімінің массасын, көлемін (газдың) және зат мөлшерін есептеу, қалыпты жағдайлардағы газдың көлемін, газдардың салыстырмалы тығыздығын есептеу, оттек және ауа бойынша газдардың салыстырмалы тығыздықтарын есептеу, заттың мөлшері, молярлық масса, газдың молярлық көлемі, Авогадро заңы ұғымдарын пайдаланып формулалар бйынша есептеулер жасау, химиялық реакциялар кезіндегі газдардың көлемдік қатынастары түсініктерін қолданып есептеулер жасау;

6) «Химиялық реакциялардағы энергиямен танысу». Отынның жануы және энергияның бөлінуі, көміртекті отынның жануы кезінде көмірқышқыл газы, иіс газы немесе көміртек түзілуі мүмкіндігі, жылыжайлық эффектісінің себептері және шешу жолдары, экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар, әртүрлі отындардың потенциалы, қоршаған ортаға әсері, кинетикалық бөлшектер теориясы тұрғысынан энергия өзгерісі, реакцияның жылу эффектісі, термохимиялық теңдеулер:

№ 4 зертханалық тәжірибе «Энергияның өзгеруімен жүретін химиялық реакциялар»;

есептеуге берілген есептер: реакциялардың термохимиялық теңдеулері бойынша реакцияның жылу эффектісін есептеу;

7) «Сутек. Оттек және озон». Сутек – химиялық элемент және жәй зат, сутектің изотоптары (протий, дейтерий және тритий), сутектің қасиеттері, қолданылуы және алынуы, оттек – химиялық элемент және жәй зат, оттектің қасиеттері, қолданылуы және алынуы, сутектің және оттектің бинарлы қосылыстары, табиғатта таралуы, оттектің аллотропиялық түрөзгерісі, озон, сутек пен оттекті алу, Жер бетіндегі озон қабатының маңызы;

№ 4 көрсетілім «Сутек пероксидінің ыдырауы»;

№ 2 практикалық жұмыс «Сутекті алу және оның қасиеттерін зерттеу»;

№ 3 практикалық жұмыс «Сутектің переоксидінен оттекті алу және оның қасиеттерін зерттеу»;

есептеуге берілген есептер: реакцияға қатысатын немесе реакция нәтижесінде түзілген өнімнің белгілі массасы, заттың мөлшері немесе көлемі бойынша заттың массасын, заттың мөлшерін, (газдың) көлемін есептеу;

№ 2 бақылау жұмысы;

8) «Химиялық элементтердің периодтық жүйесі». Химиялық элементтердің периодтық жүйесінің құрылымы, периодтың, топтың, атом нөмірінің физикалық мәні, химиялық элементтердің атомдарының кейбір қасиеттері мен сипаттамаларының периодты түрде өзгеруі, периодтық жүйедегі орыны бойынша элементтің сипатталуы, химиялық элементтердің табиғи тектестері, сілтілік металдардың, галогендердің, инертті газдардың тектестері, металдар мен бейметалдар, периодтық кестеде орналасуына байланысты химиялық элементтің қасиеттері;

9) «Химиялық байланыс түрлері». Химиялық элементтердің электртерістілігі, атомдар арасындағы химиялық байланыстар табиғатының бірлігі, ковалентті полярлық және полярлық емес байланыс, иондық байланыс, заттың аморфты және кристалдық күйлері, кристалл торларының типтері, заттардың қасиеттерінің оның құрылысына тәуелділігі;

10) «Ерітінділер және ерігіштік». Заттардың суда еруі, заттардың судағы ерігіштігі бойынша жіктелуі, ерітінділер, еріген заттың массалық үлесі, молярлық концентрация, қатты заттардың, сұйықтардың және газдардың суда ерігіштігі, кристаллогидраттар, ерітінділердің табиғаттағы және күнделікті өмірдегі рөлі, заттарды ерігіштігіне температураның әсері:

№ 5 зертханалық тәжірибе «Заттардың ерігіштігін зерттеу»;

№ 4 практикалық жұмыс «Қатты заттардың ерігіштігіне температураның әсері»;

№ 5 практикалық жұмыс «Берілген пайыздық және молярлық концентрациялы ерітінділерді дайындау»;

есептеуге берілген есептер: заттардың судағы ерігіштігін есептеу, тығыздығы мен көлемі бойынша ерітіндінің массасын анықтау, еріген заттың және еріткіштің массасын, еріген заттың массалық үлесін есептеу, ерітіндідегі заттың молярлық концентрациясын есептеу;

№ 3 бақылау жұмысы;

11) «Бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары». Бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары арасындағы генетикалық байланыс, қышқылдар:

құрамы, номенклатурасы, жіктелуі, қасиеттері, алынуы және қолданылуы, негіздер: құрамы, номенклатурасы, жіктелуі, қасиеттері, алынуы және қолданылуы, тұздар: құрамы, номенклатурасы, жіктелуі, қасиеттері, алынуы және қолданылуы, бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары арасындағы генетикалық байланыс;

№ 6 зертханалық тәжірибе «Оксидтердің химиялық қасиеттерін зерттеу»;

№ 7 зертханалық тәжірибе «Қышқылдардың химиялық қасиеттерін зерттеу»;

№ 8 зертханалық тәжірибе «Негіздердің химиялық қасиеттерін зерттеу»;

№ 9 зертханалық тәжірибе «Тұздардың қасиеттері және алынуы»;

есептеуге берілген есептер: химиялық реакция теңдеуі бойынша реакцияға қатысушы немесе реакция нәтижесінде түзілген бір заттың белгілі массасы, мөлшері немесе көлемі бойынша табиғатта жүретін процестер мен химиялық реакция нәтижесінде түзілген өнімнің немесе реагенттің массасын, заттың мөлшерін, көлемін есептеу, ерітіндінің белгілі массасы және еріген заттың массалық үлесі бойынша реакция өнімінің массасын, көлемін және заттың мөлшерін есептеу;

12) «Көміртек және оның қосылыстары». Көміртектің жалпы сипаттамасы; табиғатта көміртек және оның қосылыстарының таралуы, көміртектің аллотропиялық түр өзгерістері, көміртектің аллотропиялық түр өзгерістерінің қолдану аймағы, көміртектің қасиеттері, көміртектің оксидтері және олардың қасиеттері, тірі ағзаларға иіс газының физиологиялық әсері, көміртектің табиғаттағы айналымы:

№ 6 практикалық жұмыс «Көміртектің физикалық және химиялық қасиеттері»;

№ 7 практикалық жұмыс «Көмірқышқыл газын алу және оның қасиеттері зерттеу»;

есептеуге берілген есептер: химиялық реакция теңдеуі бойынша реакцияға қатысушы немесе реакция нәтижесінде түзілген бір заттың белгілі массасы, мөлшері немесе көлемі бойынша табиғатта жүретін процестер мен химиялық реакция нәтижесінде түзілген өнімнің немесе реагенттің массасын, заттың мөлшерін, көлемін есептеу, ерітіндінің белгілі массасы және еріген заттың массалық үлесі бойынша реакция өнімінің массасын, көлемін және заттың мөлшерін есептеу;

13) «Су». Судың құрамы, қасиеттері және қолданылуы, табиғаттағы су, су – табиғи әмбебап еріткіш, сулы ерітінділер және жүзгіндер, судың бірегей қасиеттері және оның өмір үшін маңызы, судың табиғаттағы айналымы, судың ластану себептері, судың кермектігі және оны жою тәсілдері, судың және сулы ерітінділердің табиғаттағы, өндірістің түрлі салаларындағы және ауыл шаруашылығындағы маңызы, суды тазарту әдістері, ауыз суын тазарту, Қазақстан Республикасындағы ауыз су мәселесі, су басейнін ластанудан қорғау, Қазақстандағы су ресурстарының экологиялық мәселелері, сусыз мыс (II) сульфатының көмегімен суды анықтау әдісі:

№ 10 зертханалық тәжірибе «Судың кермектігін анықтау»;

есептеуге берілген есептер: еріген заттың массалық үлесін, еріткіштің, еріген заттың массасын есептеу;

№ 4 бақылау жұмысы.

15. 9-сынып оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Электролиттік диссоциация». Электролиттер және бейэлектролиттер, С. Аррениустың электролиттік диссоциациялану теориясының негізгі қағидалары, электролиттік диссоциациялану механизмі, ерітінділердің немесе заттың балқымаларының электр өткізгіштігінің химиялық байланыс түріне тәуелділігі, күшті және әлсіз электролиттер, диссоциациялану дәрежесі, қышқыл, сілті және тұздардың судағы ерітінділерінде электролиттік диссоциациялануы, көпнегізді қышқылдардың, қышқылдық және негіздік тұздардың диссоциациялануы, ион алмасу реакциялары және олардың жүру жағдайлары, электролиттік диссоциациялану теориясы тұрғысынан қышқыл, негіз және тұз ерітінділерінің химиялық қасиеттері, тұздар гидролизі;

№ 1 көрсетілім «Иондық және ковалентті полярлық байланысы бар заттардың электролиттік диссоциациясы»;

№ 1 зертханалық тәжірибе «Қышқыл, сілті ерітінділерінің pH анықтау»;

№ 1 практикалық жұмыс «Ион алмасу реакциялары»;

№ 2 зертханалық тәжірибе «Тұздар гидролизі»;

есептеуге берілген есептер: химиялық реакция теңдеуі бойынша заттың мөлшерін, массасын, реакция өнімінің көлемін есептеу, диссоциациялану дәрежесін есептеу;

2) «Бейорганикалық заттарға сапалық талдау». Катиондарға сапалық реакциялар, жалын түсінің боялуы бойынша Li^+, Na^+, K^+, Ca^{2+}, Sr^{2+}, Ba^{2+}, Cu^{2+} металл катиондарын анықтау, аниондардың сапалық реакциялары, бейорганикалық қосылыстардың құрамын сапалық талдау;

№ 3 зертханалық тәжірибе жалын түсінің боялуы бойынша «Li^+, Na^+, K^+, Ca^{2+}, Sr^{2+}, Ba^{2+}, Cu^{2+} катиондарын анықтау»;

№ 4 зертханалық тәжірибе «Fe^{2+}, Fe^{3+}, Cu^{2+} катиондарына сапалық реакциялар»;

№ 5 зертханалық тәжірибе «Сулы ерітіндідегі Cl^-, Br^-, I^-, PO_4^{3-}, SO_4^{2-}, CO_3^{2-}, NO_3^-, SiO_3^{2} аниондарын анықтау»;

№ 2 практикалық жұмыс «Бейорганикалық қосылыстарды сапалық талдау»;

есептеуге берілген есептер: егер әрекеттесуші заттардың біреуі артық мөлшерде берілсе химиялық теңдеулер бойынша есептеу;

3) «Химиялық реакциялардың жылдамдығы». Химиялық реакциялардың жылдамдығы, химиялық реакциялардың жылдамдығына әсер ететін факторлар, бөлшектердің кинетикалық тұрғысынан реакция жылдамдығы, катализаторлар, ингибиторлар, катализаторлар мен ингибиторлардың реакция жылдамдығына әсері:

№ 2 көрсетілім «Түрлі химиялық реакциялардың жылдамдығы»;

№ 6 зертханалық тәжірибе «Концентрацияның температурасы мен бөлшектер көлемінің реакция жылдамдығына әсері»;

№ 3 практикалық жұмыс «Реакция жылдамдығына катализатордың әсері»;

4) «Қайтымды реакциялар». Химиялық тепе-теңдік, тепе-теңдік динамикалық үдеріс ретінде, химиялық тепе-теңдіктің ығысуы, Ле-Шателье-Браун принципі, химиялық тепе-теңдік күйіне және химиялық реакция жылдамдығына

жағдайлардың өзгерісінің әсері, бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан химиялық тепе-теңдік;

№ 3 көрсетілім «Қайтымды химиялық реакциялар»;

№ 7 зертханалық тәжірибе «Химиялық тепе-теңдіктің ығысуы»;

5) «Тотығу-тотықсыздану реакциялары». Химиялық элементтердің тотығу дәрежелері, қосылыстардың формулалары бойынша химиялық элементтердің тотығу дәрежелерін анықтау, тотықтырғыш және тотықсыздандырғыш туралы түсінік, тотығу-тотықсыздану реакциялары, электрондық баланс әдісі;

6) «Металдар мен қорытпалар». Металдардың жалпы сипаттамасы, металдық байланыс пен металдық кристалдық тор, темір мен мыстың физикалық және химиялық қасиеттері, металдардың тек тотықсыздандырғыш қасиеттерін көрсетуі, темір қорытпалары және олардың қолданылуы, металлургия туралы түсінік, шойын мен болат өндірісі, Қазақстанда металлургияның дамуы, металдар мен олардың қорытпаларын алу, Қазақстандағы металдар және оның қосылыстарының маңызды кен орындары, металдарды өндіру үдерістері, қоршаған ортаға әсері, металдарды алу:

№ 4 көрсетілім «Металдардың кристалдық торы модельдері»;

№ 5 көрсетілім «Металдар және қорытпалар»;

есептеуге берілген есептер: егер құрамында қоспаның белгілі бір массалық үлесі бар басқа заттың массасы белгілі болған жағдайда реакция теңдеуі бойынша заттың массасын есептеу, өндірістік және экологиялық мазмұндағы теориялық мүмкін мәнімен саластырғандағы заттың шығымы массасын есептеу;

7) 1 (I), 2 (II) және 13 (III) топтар элементтері және олардың қосылыстары. 1 (I)-топ элементтері және олардың қосылыстары, атомдары құрылысы негізінде сілтілік металдардың жалпы қасиеттері, сілтілік металдардың оксидтері мен гидроксидтерінің негіздік қасиеттері және олардың қолданылуы, 2 (II)-топ элементтері және олардың қосылыстары, 1 (I)-ші және
2 (II)-топ металдарының жалпы қасиеттері, кальций оксиді мен гидроксидінің негіздік қасиеттері және олардың қолданылуы, 3 (III)-топ элементтері, алюминий және оның қосылыстары, алюминийдің қосылыстары мен қорытпаларының қолдану аймағы, алюминий, оның оксиді мен гидроксидінің екі дайлы қасиеттері:

№ 6 көрсетілім «Натрийдің, кальцидің сумен әрекеттесуі»;

№ 8 зертханалық тәжірибе «Кальцийдің сумен және қышқыл ерітіндісімен әрекеттесуі»;

№ 7 көрсетілім «Алюминий мен оның қорытпалары»;

№ 9 зертханалық тәжірибе «Алюминийдің қышқыл және сілті ерітінділерімен әрекеттесуі»;

№ 4 практикалық жұмыс «Металдар» тақырыбына эксперименттік есептер шығару;

есептеуге берілген есептер: егер құрамында қоспаның белгілі массалық үлесі бар басқа заттың массасы белгілі болғанда, заттың (реагенттің немесе өнімнің) массасын реакция теңдеуі бойынша есептеу, өндірістік және экологиялық мазмұндағы теориялық мүмкін мәнімен саластырғандағы заттың шығымы массасын есептеу, өндірістік және экологиялық мазмұндағы теориялық мүмкін мәнімен саластырғандағы заттың шығымы массасын есептеу;

№ 2 бақылау жұмысы;

8) 17 (VII), 16 (VI), 15 (V), 14 (IV) - топтарының элементтері және олардың қосылыстары.(VII) топ элементтері, галогендер, байланыс түрі және кристалдық тор типі, топтағы галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары, хлор, хлордың химиялық қасиеттері: металдармен, сутекпен және галогенидтермен әрекеттесуі, хлорсутек қышқылының құрамы қасиеттері мен қолданылуы, 16 (VI)-топ элементтері, күкірт, күкірттің аллотропиялық түр өзгерістерінің физикалық қасиеттері, күкірттің негізгі қосылыстары және олардың физикалық және химиялық қасиеттері, қышқылдық жаңбырдың пайда болу себебі мен экологияға тигізетін әсері, күкірт қышқылы, күкірт қышқылы және оның тұздарының жалпы және ерекше қасиеттері, қасиеттері мен қолданылуы, 15 (V)-топ элементтері: азот, азоттың қасиеттері және табиғаттағы азот айналымы, аммиак, аммиактың қасиеттері, алынуы мен қолданылуы, аммиак өндірісі, (Габер синтезі): азот қышқылы, азот қышқылының қасиеттері, азот қышқылы мен нитраттардың өзіне тән қасиеттері, фосфор және оның қосылыстары, фосфорды аллотропиялық түрлендіру, фосфор қосылыстарының Қазақстандағы кен орындары, фосфор және оның қосылыстарының жалпы химиялық қасиеттері, минералды тыңайтқыштар, олардың Қазақстанда өндірілуі және оларды тиімді қолдану, азот және фосфор тыңайтқыштарының қоршаған ортаға әсері, 14 (IV) - топ элементтері, кремний және оның қосылыстары, кремнийдің қолданылу аймағы және оның жартылай өткізгіш ретінде маңызы, сұйық кристалдар, кремний, оның диоксиді мен карбидіндегі химиялық байланыс түрін және кристалдық тор типі, кремний мен оның қосылыстарының химиялық қасиеттері, Қазақстандағы силикат өнеркәсібі:

№ 8 көрсетілім «Күкірттің аллотропиялық түр өзгерістері»;

№ 5 практикалық жұмыс «Сұйылтылған күкірт қышқылы ерітіндісі және оның тұздарының химиялық қасиеттерін зерттеу»;

№ 10 зертханалық тәжірибе «Азот молекуласының моделін дайындау»;

№ 11 зертханалық тәжірибе «Аммиак молекуласының моделін дайындау»;

№ 6 практикалық жұмыс «Аммиактың алынуы және оның қасиеттерін зерттеу»;

№ 12 зертханалық тәжірибе «Азот қышқылының басқа қышқылдармен ортақ қасиеттері»;

№ 9 көрсетілім «Минералды тыңайтқыштар»;

№ 10 көрсетілім «Алмаз, кремний, кремний диоксиді мен кремний карбидінің кристалдық торларының модельдері»;

есептеуге берілген есептер: химиялық реакция теңдеуі бойынша есептеу, бірі зат бастапқы заттардан артық берілген есептер, егер реакция өнімінің практикалық шығымының массалық үлесі белгілі болса, химиялық реакция теңдеуі бойынша заттың (реагенттің немесе өнімнің) массасын есептеу, құрамындағы қоспаның массалық үлесі бар басқа заттың массасы бойынша реакция өнімінің массасын есептеу;

9) «Адам ағзасындағы химиялық элементтер». Адам ағзасының химиялық құрамы, макроэлементтер және микроэлементтер, олардың маңызы, адам ағзасының құрамына кіретін элементтер және олардың маңызы: (O, C, H, N, Ca, P, K, S, Cl, Mg, Fe), Қазақстан тұрғындарының теңгерімді тамақтану рационы, ағзадағы кейбір элементтерді анықтау, ауыр металдармен қоршаған ортаның ластануы көздері, ауыр металдардың ағзаларға әсері:

№ 13 зертханалық тәжірибе «Сүйек құрамындағы кальцийді анықтау»;

№ 14 зертханалық тәжірибе «Тамақ өнімдерінің құрамындағы көміртекті анықтау»;

№ 3 бақылау жұмысы;

10) «Органикалық химияға кіріспе». Органикалық химия – көміртек қосылыстарының химиясы, А.М. Бутлеровтың органикалық қосылыстардың құрылыс теориясының негізгі қағидалары, органикалық заттардың ерекшеліктері, органикалық қосылыстардың жіктелуі, функционалдық топ түсінігі, органикалық қосылыстардың гомологтық қатарлары, органикалық қосылыстардың гомологтық қатарлары, органикалық қосылыстардың номенклатурасы, органикалық қосылыстардың изомериясы:

№ 11 көрсетілім «Метан, этан, этен, этин, этанол, этаналь,этан қышқылы, глюкоза, аминоэтан қышқылы модельдері»;

№ 12 көрсетілім «Алкандардың алғашқы бес өкілдерінің және сызықты құрылымды спирттердің модельдері»;

№ 13 көрсетілім «Пентан изомерлерінің модельдері»;

есептеуге берілген есептер: элементтердің массалық үлесі және салыстырмалы тығыздығы бойынша газтәрізді заттардың молекулалық формулаларын табу;

11) «Көмірсутектер. Отын». Көмірсутектердің жіктелуі, номенклатурасы және изомериясы, қаныққан көмірсутектер, алкан, метан, қанықпаған көмірсутектер, алкендер, этилен, алкиндер, ацетилен, арендер, бензол,көмірсутектер арасындағы генетикалық байланыс, көмірсутектердің табиғи көздері, көмірсутекті отындар, табиғи газдың, мұнайдың, көмірдің Қазақстандағы кен орындары, оларды өндіру және өңдеу, көмірсутектерді өндіру, өңдеу және қолданудағы экологиялық мәселелер, көмірсутектерді экономиканың түрлі салаларында және тұрмыста пайдалану, альтернативті отын түрлері, мұнай, мұнай фракциялары және шикі мұнай өнімдерінің қолдану аймағы:

№ 14 көрсетілім «Этиленнің жануы, бром суы мен калий перманганаты ерітінділерін түссіздендіруі»;

№ 15 көрсетілім «Отын түрлері»;

№ 16 көрсетілім «Мұнай және мұнай өнімдері»;

есептеуге берілген есептер:реакция өнімінің массасы немесе көлемі және белгілі заттың салыстырмалы тығыздығы бойынша органикалық заттың формуласын анықтау;

12) «Оттекті және азотты органикалық қосылыстар». Оттекті органикалық қосылыстардың жіктелуі және номенклатурасы, метанол, этанол, спирттердің улылығы және этил спиртінің адам организміне зиянды әсері, оттекті органикалық қосылыстардың өкілдері, этандиол, пропантриол, этан қышқылы, глюкоза, сахароза, крахмал, целлюлозаның қолданылуы, карбон қышқылдары, күрделі эфирлер мен майлар, сабын, синтетикалық жуғыш заттар, синтетикалық жуғыш заттардың қоршаған ортаға әсері, көмірсулар, нәруыздар, аминқышқылдары, биологиялық маңызды органикалық қосылыстар, Қазақстанның тамақ өнеркәсібі:

№ 15 зертханалық тәжірибе «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»;

№ 16 зертханалық тәжірибе «Нәруыздардың денатурациясы»;

есептеуге берілген есептер: егер құрамында қоспаның массалық үлесі бар басқа заттың массасы белгілі болған жағдайда, реакция теңдеуі бойынша органикалық заттың (реагенттің немесе өнімнің) массасын есептеу, өндірістік және экологиялық мазмұндағы теориялық мүмкін мәнімен саластырғандағы заттың шығымы массасын есептеу, метан, бутан, этанолдың жану реакция теңдеуі бойынша оттектің, ауаның көлемдерін есептеу;

№ 4 бақылау жұмысы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

16. Бағдарламада оқыту мақсаттары қолдануға ыңғайлы болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімшені, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 9.2.1.2 кодында: «9» – сынып, «2.1.» - бөлім мен бөлімше; «2» - оқу мақсатының реттік нөмірі.

17. Оқыту мақсаттарының жүйесі әр сынып бойынша жазылған:

1) заттардың бөлшектері:

Білім алушылар білуі тиіс:			
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.1 Атомдар, иондар және молекулар	7.1.1.1 «Химия» ғылымының нені оқытатынын білу; 7.1.1.2 химиялық зертханада және кабинетінде жұмыс жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелерін білу және түсіну; 7.1.1.3 физикалық және химиялық құбылыстарды ажырата алу; 7.1.1.4 заттардың әртүрлі агрегаттық күйлерін білу және бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан қатты, сұйық, газ тәріздес заттардың құрылымын түсіндіре алу; 7.1.1.5 салқындау үдерісін зерделеу,	8.1.1.1 зат мөлшерінің өлшем бірлігі ретінде мольді және Авогадро санын білу; 8.1.1.2 формула бойынша заттың массасын, зат мөлшерін, құрылымдық бөлшектер санын есептей алу	

	салқындау қисығын салу және оны талдау, бөлшектердің кинетикалық теориясына сай, өз бақылауларын түсіндіру; 7.1.1.6 судың қайнау үдерісін зерделеу, қыздыру қисығын салу және оны талдау, бөлшектердің кинетикалық теориясын пайдалана отырып, өз бақылауларын түсіндіру		
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.2 Атом құрамы мен құрылысы	7.1.2.1 атомдар мен молекулалардың айырмашылығын білу; 7.1.2.2 әрбір элементтің химиялық таңбамен белгіленетіндігін және белгілі атом түрі екенін білу; 7.1.2.3 элементтерді металдар мен бейметалдарға жіктей алу; 7.1.2.4 заттарды құрамына қарай жай және күрделіге жіктеу; 7.1.2.5 протон, электрон, нейтронды және олардың атомдағы орналасу тәртібін, массасын зарядын білу; 7.1.2.6 алғашқы 20 элементтің атом құрылысы (p^+, n^0, e^-) мен атом ядросының құрамын білу; 7.1.2.7 «изотоп» түсінігін білу; 7.1.2.8 Жердегі элементтердің басым		

ҚОБА

	бөлігі планеталардың қалыптасу кезінде пайда болған изотоптар қоспасы түрінде кездесетіндігін түсіну; 7.1.2.9 табиғи изотоптары бар химиялық элементтердің атомдық массалары бөлшек сан болатындығын түсіну; 7.1.2.10 салыстырмалы атомдық массаның анықтамасын білу; 7.1.2.11 элементтердің атауларын, валенттілікті және олардың қосылыстардағы атомдық қатынастарын қолдана отырып, бинарлы химиялық қосылыстардың формулаларын дұрыс құра білу; 7.1.2.12 химиялық қосылыстың формуласы бойынша салыстырмалы молекулалық/формулалық массасын есептеу		
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.3 Атомдағы электрондардың қозғалысы мен таралуы. Атомдардан иондардың құрылуы		8.1.3.1 атомда электрондар ядродан арақашықтығы артқан сайын біртіндеп энергетикалық деңгейлер бойынша таралатынын түсіну; 8.1.3.2 әрбір электрон қабатында электрон саны нақты максимал мәннен аспайтынын түсіну; 8.1.3.3 *s* және *p*	

ЖОБА

		орбиталдарының пішінін білу; 8.1.3.4 алғашқы 20 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын және электронды – графикалық формулаларын жаза білу; 8.1.3.5 атомдар электрондарды қабылдай немесе жоғалта алатынын және осының нәтижесінде иондар түзілетінін түсіну; 8.1.3.6 «нольдік қосынды» әдісімен қосылыстардың формуласын құрастыру	
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.4 Химиялық байланыстардың түрлері		8.1.4.1 электртерістілік ұғымына сүйеніп ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру; 8.1.4.2 иондық байланыстың түзілуін сипаттау және иондық қосылыстардың қасиеттерін болжау; 8.1.4.3 заттар қасиеттерінің кристалдық тор типтеріне тәуелділігін түсіндіру	9.1.4.1 металдық байланыс пен металдық кристалдық тор жайындағы білімдерін қолданып металдардың қасиетін түсіндіре алу; 9.1.4.2 металдарға тән физикалық және химиялық қасиеттерді сипаттау және металл атомдарының тек тотықсыздандырғыш қасиет көрсететінін түсіндіру; 9.1.4.3 құйма

ЖОБА

			ұғымын білу және оның артықшылықтарын түсіндіру; 9.1.4.4 шойын мен болаттың құрамы мен қасиеттерін салыстыру; 9.1.4.5 галоген молекулала-рының электрондық формулаларын құрастыру және кристалдық тор түрлері мен байланыс типтерін анықтау; 9.1.4.6 аммиактың молекулалық, электрондық және құрылымдық формулаларын түсіндіру; 9.1.4.7 азот қышқылының молекулалық, формуласын білу және атомдар арасындағы химиялық байланыстардың түзілуін түсіндіру; 9.1.4.8 кремний, оның диоксиді мен карбидіндегі химиялық байланыс түрін және кристалдық тор типін сипаттау

2. химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары:

Білім алушылар білуі тиіс:			
1. Периодтық заң мен химиялы	7-сынып	8-сынып	9-сынып
	7.2.1.1 И. Дёберейнер Дж. Ньюлендс, Д.И.	8.2.1.1 топ , период, атом нөмірінің физикалық мәнін	9.2.1.1 атом құрылысы негізінде сілтілік

ЖОБА

қ элеметтер дің периодты қ жүйесі	Менделеевтің еңбектерінің мысалында элементтердің жіктелуін білу және салыстыру; 7.2.1.3 периодтық кестенің кестенің құрылымын білу және сипаттау: топтар және периодтар	түсіндіру; 8.2.1.2 бір топтағы элементтердің сыртқы электрондық деңгейінде электрондар санының бірдей болатындығын түсіну; 8.2.1.3 топтар мен периодтарда элементтер қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру; 8.2.1.4 периодтық жүйедегі орны бойынша элементті сипаттау; 8.2.1.5 химиялық қасиеттері ұқсас элемент-тердің бір топқа жататындығын дәлелдеу; 8.2.1.6 химиялық элементтердің табиғи ұяластарын білу және сілтілік металдар, галогендер, инертті элементтердің ұяластарына мысалдар келтіру; 8.2.1.7 химиялық элементтің периодтық кестеде орналасуына сай қасиеттерін болжау	металдардың жалпы қасиеттерін түсіндіру; 9.2.1.2 сілтілік металдардың оксидтері мен гидроксидтерінің негіздік қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 9.2.1.3 1 (I) және 2 (II) -топ металдарының жалпы қасиеттерін салыстыру және химиялық реакция теңдеулерін құрастыру; 9.2.1.4 кальций оксиді мен гидроксидінің негізгі қасиеттерін түсіндіру және қолданылуын сипаттау; 9.2.1.5 атом құрылысы негізінде алюминийдің қасиеттерін түсіндіру, оның маңызды қосылыстары мен құймаларынның қолдану аймағын атау; 9.2.1.6 алюминийдің, оксиді мен

ЖОБА

			гидроксидінің екідайлы қасиеттерін зерттеу; 9.2.1.7 1 (I), 2 (II), 13 (III) -топ металдарының жай және күрделі заттармен әрекеттесуіне байланысты тәжірибені жоспарлау және жүргізу; 9.2.1.8 топта галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын болжау; 9.2.1.9 хлордың физикалық қасиеттерін сипаттау және металдармен, сутекпен және галогенидтермен реакция теңдеулерін құру; 9.2.1.10 хлорсутек қышқылы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін зерттеу және оның қолдану аясын білу; 9.2.1.11 16 (VI) топ элементтерінің жалпы қасиеттерін сипаттау; 9.2.1.12 күкірттің аллотропиялық түр өзгерістерінің

ЖОБА

			физикалық қасиеттерін салыстыру және күкірттің химиялық қасиеттерін көрсететін реакция теңдеулерін құрастыру; 9.2.1.13 күкірттің (IV) және (VI) оксидтерінің физикалық және химиялық қасиеттерін салыстыру және күкірт диоксидінің физиологиялық әсерін түсіндіру; 9.2.1.14күкірт қышқылы ерітіндісі мен оның тұздарының физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу; 9.2.1.15азоттың қасиеттерін және табиғаттағы азот айналымын түсіндіру; 9.2.1.16 аммиакты алу және қасиеттері мен қолданылуын түсіндіру; 9.2.1.17 аммиакты аммоний тұзы ерітіндісі мен сілті ерітіндісін әрекеттестіру жолымен алуды білу және газ

ЖОБА

			тәрізді аммиак пен оның ерітіндісінің қасиеттерін зерттеу; 9.2.1.18 азоттан азот қышқылын алудың реакция теңдеуін құрастыру; 9.2.1.19 азот қышқылының басқа қышқылдармен жалпы ортақ қасиеттерін зерттеу; 9.2.1.20 сұйылтылған және концентрлі азот қышқылының металдармен әрекеттесуінің ерекшелігін сипаттау және электронды баланс әдісімен реакция теңдеуін құрастыру; 9.2.1.21 нитраттың термиялық айрылуының ерекшелігін түсіндіру, реакция теңдеулерін құрастыру; 9.2.1.22 фосфордың аллотропиялық түр өзгерістерін салыстыру; 9.2.1.23 фосфор және оның

ЖОБА

			қосылыстарының жалпы химиялық қасиеттерін түсіндіру; 9.2.1.24 кремнийдің қолданылу аймағын және оның жартылай өткізгіш ретінде қолданылуын түсіндіру; 9.2.1.25 кремний және оның қосылыстарының негізгі химиялық қасиеттерін сипаттау және реакция теңдеулерін құрастыру
2.2 Химиялық реакциялардың жіктелуі	7-сынып	8-сынып	9-сынып
	7.2.2.1 сұйылтылған қышқылдардың қолдану аяларын және олармен жұмыс жасау ережелерін атау; 7.2.2.2 сұйылтылған қышқылдардың әртүрлі металдармен реакцияларын зерттеу және сутек газының сапалық реакциясын жүзеге асыру; 7.2.2.3 кейбір карбонаттардың сұйылтылған қышқылдармен реакцияларын зерттеу және көмірқышқыл газының сапалық реакциясын жүзеге асыру	8.2.2.1 бастапқы және түзілген заттардың саны мен құрамы бойынша химиялық реакцияларды жіктеу; 8.2.2.2 табиғаттағы және тірі ағзалар мен адам тіршілігіндегі химиялық реакцияларды сипаттау	9.2.2.1 реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде құру; 9.2.2.2 бейтараптану және ион алмасу реакцияларының жүру себептерін түсіндіру; 9.2.2.3 тотығу дәрежесі ұғымының мәнін түсіндіру және оны заттың формуласы бойынша анықтау; 9.2.2.4 тотығу және тотықсыздану үдерістері бір-бірімен

			байланысты екенін және бір мезгілде жүретіндігін түсіну; 9.2.2.5 тотығу-тотықсыздану реакцияларын тотығу дәрежесі өзгере жүретін реакциялар ретінде түсіну; 9.2.2.6 тотығу процесін электронды беру, ал тотықсыздану-электронды қосып алу деп түсіну; 9.2.2.7 электрондық баланс әдісімен тотығу-тотықсыздану реакцияларының коэффициенттерін қою
2.3	7-сынып	8-сынып	9-сынып
Зат массасының сақталу заңы		8.2.3.1 заттар құрамындағы элементтердің массалық үлесін табу, элементтердің массалық үлесі бойынша заттардың формуласын шығару; 8.2.3.2 әрекеттесетін заттар қатынасын эксперименттік жолмен анықтау; 8.2.3.3 реакцияға қатысатын және түзілетін заттардың формуласын жаза отырып, химиялық реакциялар	9.2.3.1 әрекеттесуші заттардың біреуі артық берілген реакция теңдеулері бойынша есептеулер жүргізу; 9.2.3.2 қоспаның белгілі бір массалық үлесін құрайтын, басқа заттың массасы белгілі жағдайда реакция теңдеуі бойынша зат массасын

ЖОБА

		теңдеулерін құру; 8.2.3.4 аттар массасының сақталу заңын білу; 8.2.3.5 химиялық реакция теңдеулері бойынша зат массасын, зат мөлшерін есептеу; 8.2.3.6 Авогадро заңын білу және қалыпты және стандартты жағдайлардағы газдар көлемін есептеуде молярлық көлемді қолдану; 8.2.3.7 газдардың салыстырмалы тығыздығын және заттың молярлық массасын салыстырмалы тығыздық бойынша есептеу; 8.2.3.8 газдардың қатысуымен жүретін реакциялар бойынша есептер шығаруда газдардың көлемдік қатынас заңын қолдану	есептеу; 9.2.3.3 теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімінің шығымын есептеу; 9.2.3.4 газтектес заттардың молекулалық формуласын салыстырмалы тығыздық немесе элементтердің массалық үлестері арқылы анықтау
2.4 Металдардың электрохимиялық кернеу қатары	7-сынып	8-сынып	9-сынып
		8.2.4.1 кейбір металдар басқаларға қарағанда тотығуға тезірек ұшырайтындығын білу; 8.2.4.2 белсенді металдардың салқын сумен, ыстық су немесе бумен әрекеттесуін сипаттау; 8.2.4.3 металдар	

ЖОБА

		коррозиясын туындатуға әсер ететін жағдайларды зерттеу; 8.2.4.4 қышқыл ерітінділерімен әртүрлі металдардың реакцияларын зерттеу; 8.2.4.5 металдардың қышқылдармен әрекеттесуінің реакция теңдеулерін құрастыру; 8.2.4.6металдардың тұз ерітінділерімен әрекеттесуінің жоспарын жасау және жүргізу; 8.2.4.7 эксперимент нәтижесі бойынша металдардың белсенділік қатарын құру және оны анықтама мәліметтерімен сәйкестендіру; 8.2.4.8 металдардың белсенділік қатарын қолданып металдардың таныс емес орынбасу реакцияларының жүру мүмкіндігін болжау	

3. химиядағы энергетика:

Білім алушылар білуі тиіс:			
3.1	7-сынып	8-сынып	9-сынып
Экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар	7.3.1.1ауа құрамын білу; 7.3.1.2 заттардың жану кезінде ауаның құрамына кіретін оттектің жұмсалатындығын	8.3.1.1 заттың жану реакциясының өнімі көбінесе оксидтер екенін және құрамында көміртегі бар отын оттекте жанғанда,	

ЖОБА

	білу; 7.3.1.3 атмосфералық ауаны ластанудан қорғаудың маңызын түсіну; 7.3.1.4 затты жағуға қажетті жағдайларды және жану реакциясының өнімдерін білу; 7.3.1.5 тез тұтанатын, жанғыш және жанбайтын заттарға мысалдар келтіру; 7.3.1.6 заттардың таза оттекте ауаға қарағанда жақсырақ жанатындығын түсіну; 7.3.1.7 металдар мен бейметалдардың жануы кезінде оксидтер түзілетіндігін білу	көмірқышқыл газы, иіс газы немесе көміртек түзілетінін түсіну; 8.3.1.2 парниктік эффектінің себептерін түсіндіру және шешу жолдарын ұсыну; 8.3.1.3 экзотермиялық реакциялар жылу бөле жүретінін, ал эндотермиялық реакциялар жылу сіңіре жүретінін білу; 8.3.1.4 әртүрлі жанғыш заттардың қоршаған ортаға әсерін түсіну; 8.3.1.5 энергия өзгерісін бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан түсіндіру	
3.2 Химиялық реакциялардың жылдамдығы	7-сынып	8-сынып	9-сынып
			9.3.2.1 реакция жылдамдығы ұғымын түсіндіру; 9.3.2.2 реакция жылдамдығына әсер ететін факторларды анықтау және оны бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан түсіндіру; 9.3.2.3 катализатордың реагенттен

ЖОБА

			айырмашылығын және олардың реакция жылдамдығына әсерін түсіндіру; 9.3.2.4 реакция жылдамдығына ингибитордың әсерін түсіндіру
3.3 Химиялық тепе-теңдік			9.3.3.1 тепе-теңдікті динамикалық үдеріс ретінде сипаттау; 9.3.3.2 Ле-Шателье-Браун принципі бойынша химиялық тепе-теңдіктің ығысуын болжау; 9.3.3.3 химиялық тепе-теңдік күйіне және химиялық реакция жылдамдығына жағдайлар өзгерісінің әсерін түсіну және ажырату; 9.3.3.4 химиялық тепе-теңдікті бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан түсіндіру; 9.3.3.5 аммиак өндірісінің үдерісін сипаттау
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
3.4 Қышқылдар мен негіздер	7.3.4.1 кейбір табиғи қышқылдар мен сілтілердің «қышқылдық» және	8.3.4.1 заттарды олардың судағы ерігіштігі бойынша жіктеу;	9.3.4.1 қышқылдар, еритін және ерімейтін

ЖОБА

теориясы	«сабындылық» қасиеттер белгілері болуы мүмкін екендігін білу; 7.3.4.2 химиялық индикаторлар метилоранж, лакмус, фенолфталеинді және олардың әртүрлі ортада түстерінің өзгеруін білу; 7.3.4.3 pH шкаланың негізінде әмбебап индикаторды қолданып, сілтілер мен қышқылдарды анықтай алу; 7.3.4.4 «антацидтік заттарды» қолдану мысалында қышқылдардың бейтараптануын түсіну	8.3.4.2 заттар ерітінділерінің табиғаттағы және күнделікті өмірдегі маңызын түсіндіру; 8.3.4.3 заттың ерігіштігіне температура әсерін түсіндіру; 8.3.4.4 буландыру техникасын қолдана отырып, заттың 100 г судағы ерігіштігін есептеу, алынған нәтижелерді анықтамалық мәндермен салыстыру; 8.3.4.5 еріген заттың массалық үлесі мен ерітіндінің белгілі массасы бойынша еріген заттың массасын есептеу; 8.3.4.6 ерітіндідегі заттың молярлық концентрациясын есептеу; 8.3.4.7 оксидтердің жіктелуін және қасиеттерін білу, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 8.3.4.8 қышқылдардың жіктелуін, қасиеттерін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру;	негіздер, орта тұздардың химиялық қасиеттерін көрсететін реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде құрастыру; 9.3.4.2 қышқылдар және негіздер,орта тұздардың химиялық қасиеттерін тәжірибе жүзінде зерттеу және қорытынды жасау; 9.3.4.3 орта тұз ерітінді-сінің ортасын тәжірибе жүзінде анықтау; 9.3.4.4 орта тұз гидролизінің теңдеуін молекулалық және иондық түрде құрастыру; 9.3.4.5 орта тұз ерітіндісінің реакция ортасын болжау

ЖОБА

		8.3.4.9 негіздердің жіктелуі мен қасиеттерін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 8.3.4.10 тұздарды алудың әртүрлі әдістерін білу, сәйкес реакция теңдеулерін құрастыру; 8.3.4.11 тұздардың қасиеттерін, жіктелуін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 8.3.4.12 бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары арасындағы генетикалық байланысты зерттеу	

4. химия және қоршаған орта:

Білім алушылар білуі тиіс:			
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
4.1 Заттардың жіктелуі	7.4.1.1 элементті (жай зат) бірдей атомдардың жиынтығы ретінде түсіну; 7.4.1.2 таза заттар атомдардың немесе молекулалардың бір түрінен түзілетінін білу; 7.4.1.3 элемент (жай зат) қоспа және қосылыс түсініктерін		9.4.1.1 электролиттер мен бейэлектролиттердің анықтамасын білу және мысалдар келтіру; 9.4.1.2 заттардың ерітінділері немесе балқымаларының электрөткізгіштігі

ЖОБА

	ажырата алу; 7.4.1.4 қосылыстардың және элементтердің физикалық қасиеттері туралы алған білімдерін қоспа құрамындағы таныс емес заттарды ажыратуға қолдана алу; 7.4.1.5 қоспалардың түрлерін және оларды бөлу әдістерін білу; 7.4.1.6 қоспаны бөлуге негізделген тәжірибені жоспарлау және өткізу		химиялық байланыс түріне тәуелді екендігін түсіндіру; 9.4.1.3 иондық және коваленттік полюсті байланысы бар заттардың электролиттік диссоциациялану механизмін түсіндіру; 9.4.1.4 электролиттік диссоциация теориясының негізгі қағидаларын білу; 9.4.1.5 ерітінділердің қышқылдылығы мен сілтілігін ажырату; 9.4.1.6 қышқыл, негіз, орта және қышқылдық тұздардың электролиттік диссоциациялану теңдеулерін құрастыру; 9.4.1.7 күшті және әлсіз электролиттерге мысал келтіру және оларды ажырату, диссоциациялану дәрежесін анықтай білу; 9.4.1.8 Li^+, Na^+, K^+, Ca^{2+}, Sr^{2+}, Ba^{2+}, Cu^{2+} металл катиондарын анықтау үшін

ЖОБА

			жалын түсінің боялу реакциясын жүргізу және сипаттау; 9.4.1.9 Fe^{2+}, Fe^{3+}, Cu^{2+} катиондарына сапалық реакция жүргізу; 9.4.1.10 хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат, карбонат-, фосфат-, нитрат-, силикат-иондарына сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде жүргізу және ион алмасу реакцияларын бақылап, нәтижесін сипаттау; 9.4.1.11 белгісіз заттардағы катион мен аниондарды анықтау тәжірибесінің жоспарын құру және оны практикада жүзеге асыру
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
4.2 Жер химиясы	7.4.2.1 жер қыртысында көптеген пайдалы химиялық қосылыстар барын түсіну; 7.4.2.2 кейбір минералдар мен пайдалы табиғи қосылыстардың кендерге жататынын	8.4.2.1 сутекті алу және оның қасиеттері мен қолдануын зерттеу; 8.4.2.2 ауа құрамындағы және жер қыртысындағы оттектің пайыздық мөлшерін білу; 8.4.2.3 оттекті алу	9.4.2.1 қышқылдық жаңбырлардың пайда болу себебі мен экологияға тигізетін әсерін түсіндіру; 9.4.2.2 фосфор қосылыстарының Қазақстандағы

ЖОБА

	түсіну; 7.4.2.3 металды алу үшін кенді өңдеу үдерісін сипаттау; 7.4.2.4 Қазақстан қандай минералды және табиғи ресурстармен бай екендігін және олардың кен орындарын білу; 7.4.2.5 табиғи ресурстарды өндірудің қоршаған ортаға әсерін зерделеу	және оның қасиеттері мен қолданылуын зерттеу; 8.4.2.4 оттектің аллотропиялық түр өзгерістерінің құрамы мен қасиеттерін салыстыру; 8.4.2.5 Жер бетіндегі озон қабатының маңызын түсіндіру; 8.4.2.6 судың табиғатта кең таралғандығын, бірегей қасиеттерін және оның өмір үшін маңызын түсіндіру; 8.4.2.7 табиғаттағы су айналымын түсіндіру; 8.4.2.8 судың ластану қауіптілігін және салдарын анықтау, суды тазарту әдістерін түсіндіру; 8.4.2.9 судың «кермектігін» анықтау және оны жою тәсілдерін түсіндіру; 8.4.2.10 суды сусыз мыс (II) сульфатын қолданып анықтау тәсілін білу; 8.4.2.11 табиғаттағы және тірі ағзалар қызметі мен адамның тіршілігіндегі жүретін химиялық реакцияларды сипаттау	кен орындарын атау; 9.4.2.3 минералды тыңайтқыштардың жіктелуін және олардың құрамына кіретін қоректік элементтерді білу; 9.4.2.4 азот және фосфор тыңайтқыш-тарының қоршаған ортаға әсерін оқып білу; 9.4.2.5 Қазақстандағы металдардың кен орындарын атау және оларды өндіру процестерін, қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 9.4.2.6 кеннен металды алу үдерісін сипаттау
	7-сынып	8-сынып	9-сынып

ЖОБА

4.3 Көміртек және оның қосылыстары		8.4.3.1 көміртек неліктен көптеген қосылыстарында төрт байланыс түзетінін түсіндіру; 8.4.3.2 табиғатта көміртек және оның қосылыстарының таралуын сипаттау; 8.4.3.3 көміртектің аллотропиялық түр өзгерістерінің құрылысын және қасиеттерін салыстыру; 8.4.3.4 көміртектің аллотропиялық түр өзгерістерінің қолданылу аймағын зерттеу; 8.4.3.5 көміртектің физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу; 8.4.3.6 көміртек жанған кезде көміртек диоксиді мен көміртек монооксидінің түзілу жағдайларын сипаттау және тірі ағзаға иіс газының физиологиялық әсерін түсіндіру; 8.4.3.7 көмір-қышқыл газын алу, оны анықтау және қасиеттерін зерттеу; 8.4.3.8 өміртегінің табиғаттағы айналымын құру және түсіндіру	9.4.3.1 органикалық қосылыстардың көптүрлілігінің себептерін түсіндіру; 9.4.3.2 көмірсутектердің және олардың туындылары: спирттер, альдегидтер, карбон қышқылдары, аминқышқылдарының жіктелуін білу; 9.4.3.3 функционалдық топ түсінігін берілген класс қосылысының химиялық қасиеттерін анықтайтын топ ретінде түсіндіру; 9.4.3.4 гомолог ұғымын және гомологтық айырмашылықты білу; 9.4.3.5 органикалық қосылыстардың негізгі кластары: алкандар, алкендер, алкиндер, арендер, спирттер, альдегидтер карбон қышқылдары, аминқышқылдары үшін IUPAC номенклатурасын қолдану;

ЖОБА

			9.4.3.6 көмірсутектердің құрылымдық изомерлерінің формулаларын құрастыра алужәне изомерия құбылысын білу; 9.4.3.7 алкандардың химиялық қасиеттерін сипаттау және оны реакция теңдеулерімен дәлелдеу; 9.4.3.8 еріткіштерді алу үшін алкандарды хлорлаудың маңызы мен бұл еріткіштердің қауіптілік дәрежесін түсіндіру; 9.4.3.9 қанықпағандық ұғымын сипаттау; 9.4.3.10 этен мысалында алкендердің химиялық қасиеттерін (жану, гидрлеу, гидратация, галогендеу, сапалық реакциялар) оқып үйрену, химиялық реакция теңдеулерімен дәлелдеу; 9.4.3.11 полиэтилен мысалында полимерлену

ЖОБА

			реакциясының механизмі мен полимерлердің құрылымының ерекшеліктерін түсіндіру; 9.4.3.12 пластиктің ыдырау мерзімінің ұзақтық мәселесін түсіну және оқып білу, қоршаған ортада пластик материалдардың көбеюінің зардабын білу; 9.4.3.13 этин мысалында алкиндердің химиялық қасиеттерін (жану, гидрлеу, гидратация, галогендеу, сапалық реакциялар) оқып үйрену, химиялық реакция теңдеулерімен дәлелдеу; 9.4.3.14 бензолдың алынуы, қасиеттері және қолданылуын сипаттау; 9.4.3.15 құрамында көміртек бар қосылыстардың отын ретінде пайдалану мүмкін екендігін білу және альтернативті отын түрлерін зерттеу, олардың

ЖОБА

			артықшылықтары мен кемшіліктерін атау; 9.4.3.16 Қазақсатандағы көмірдің, мұнайдың, табиғи газдың кен орындарын атау және оларды өндірудің қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 9.4.3.17 мұнай фракцияларын және шикі мұнайды айдау өнімдерінің қолдану аймақтарын атау; 9.4.3.18 оттекті органикалық заттардың жіктелуін білу; 9.4.3.19 спирттердің жіктелуін метанол мен этанолдың, қолданылуын, этанолдың алынуын білу және қасиеттерін түсіндіру; 9.4.3.20 метанол мен этанолдың адам ағзасына физиологиялық әсерін түсіндіру; 9.4.3.21 этиленгликоль мен глицериннің физикалық қасиеттері мен қолданылуын білу; 9.4.3.22 карбон

ЖОБА

			қышқылдарының құрамын білу және сірке қышқылының химиялық қасиеттері мен қолданылуын сипаттау; 9.4.3.23 күрделі эфирлер мен майлардың ерекшеліктері мен майлардың қызметін түсіндіру; 9.4.3.24 сабынның алынуы мен оның қолданылуын білу; 9.4.3.25 синтетикалық жуғыш заттардың қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 9.4.3.26 көмірсулардың жіктелуін, биологиялық маңызы мен қызметін түсіндіру; 9.4.3.27 нәруыздағы α-аминқышқылдар арасында пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 9.4.3.28 нәруыз денатурациясының реакциясын зерттеу; 9.4.3.29 нәруыздың биологиялық маңызы мен

ЖОБА

			қызметін түсіндіру

5. химия және өмір:

Білім алушылар білуі тиіс:			
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
5.1 Биохимия	7.5.1.1 тағам өнімдерін химиялық заттардыңжиынтығы деп түсіну; 7.5.1.2 тағамдық өнімдердің бір қатарын: қант, крахмал, (көмірсулар), нәруыз, майларды білу және анықтай алу; 7.5.1.3 адам ағзасына кіретін элементтерді (O, C, H, N, Ca, P, K) білу; 7.5.1.4 тыныс алу үдерісін түсіндіру		9.5.1.1 адам ағзасының құрамына кіретін элементтерді атау және олардың маңызын түсіндіру (O, C, H, N, Ca, P, K, S, Cl, Mg, Fe); 9.5.1.2 Қазақстан тұрғындарының типтік тамақтану рационын зерттеу және теңгерімді тамақтану рационын құрастыру; 9.5.1.3 кальций мен темірдің адам ағзасындағы рөлін түсіндіру; 9.5.1.4 тамақ өнімдерінің құрамындағы көміртекті анықтау; 9.5.1.5 қоршаған ортаның ауыр металдармен ластану көздерін атау және олардың ағзаларға әсерін түсіндіру

18. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

19. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Химия» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 7-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаты
1-тоқсан		
Білім алушылар:		

7.1 Химия пәніне кіріспе. Таза заттар және қоспалар	Химия пәні. №1 практикалық жұмыс «Қауіпсіздік техникасының ережелерімен және зертханалық құрал-жабдықтармен танысу»	7.1.1.1 химия ғылымының нені оқытатынын білу; 7.1.1.2 химиялық лабораторияда және кабинетте жұмыс жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелерін білу және түсіну
	Элемент, қоспа және қосылыс. № 1 зертханалық тәжірибе «Заттар қоспалары мен олардың қосылыстарын салыстыру»	7.4.1.1 элементті (жай зат) бірдей атомдардың жиынтығы ретінде түсіну; 7.4.1.2 таза заттар атомдардың немесе молекулалардың бір түрінен түзілетінін білу; 7.4.1.3 элемент(жай зат), қоспа және қосылыс түсініктерін ажырата алу; 7.4.1.4 қосылыстардың және элементтердің физикалық қасиеттері туралы алған білімдерін қоспа құрамындағы таныс емес заттарды ажыратуға қолдана алу
	Қоспаларды бөлу әдістері. № 2 зертханалық тәжірибе «Ластанған ас тұзын тазарту»	7.4.1.5 қоспалардың түрлерін және оларды бөлу әдістерін білу; 7.4.1.6 қоспаны бөлуге негізделген тәжірибені жоспарлау және өткізу
7.1 Заттардың агрегаттық күйінің өзгеруі	Физикалық және химиялық құбылыстар. № 3 зертханалық тәжірибе «Химиялық реакциялардың белгілері»	7.1.1.3 физикалық және химиялық құбылыстарды ажырату
	Заттардың агрегаттық күйлері	7.1.1.4 заттардың әртүрлі агрегаттық күйлерін білу және бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан қатты, сұйық, газ тәріздес заттардың құрылымын түсіндіру
	Салқындау үдерісі № 4 зертханалық тәжірибе «Салқындау үдерісін зерттеу»	7.1.1.5 салқындау үдерісін зерделеу, салқындау қисығын салу және оны талдау, бөлшектердің кинетикалық теориясына сай, өз бақылауларын түсіндіру

	Қыздыру үдерісі № 5 зертханалық тәжірибе «Судың қайнау үдерісін зерттеу»	7.1.1.6 судың қайнау үдерісін зерделеу, қыздыру қисығын салу және оны талдау, бөлшектердің кинетикалық теориясын пайдалана отырып, өз бақылауларын түсіндіру
2-тоқсан		
7.2 Атомдар Молекулалар Заттар	Атомдар мен молекулалар	7.1.2.1 атомдар мен молекулалардың айырмашылығын білу
	Химиялық элементтер. Жай және күрделі заттар	7.1.2.2 әрбір элементтің химиялық таңбамен белгіленетіндігін және белгілі атом түрі екенін білу; 7.1.2.3 элементтерді металдар мен бейметалдарға жіктеу; 7.1.2.4 заттарды құрамына қарай жай және күрделіге жіктеу
	Атомның құрамы мен құрылысы. Изотоптар	7.1.2.5 протон, электрон, нейтронды және олардың атомдағы орналасу тәртібін, массасын зарядын білу; 7.1.2.6 алғашқы 20 элементтің атом құрылысы (p^+, n^0, e^-) мен атом ядросының құрамын білу; 7.1.2.7 изотоп түсінігін білу
7.2 Ауа. Жану реакциясы	Ауа. Ауаның құрамы №6 зертханалық тәжірибе «Балауыз шамның жануы»	7.3.1.1ауа құрамын білу; 7.3.1.2 заттардың жану кезінде ауаның құрамына кіретін оттектің жұмсалатындығын білу; 7.3.1.3 атмосфералық ауаны ластанудан қорғаудың маңызын түсіну
	Жану үдерісі № 2 практикалық жұмыс/көрсетілім «Күкірттің, фосфордың, темірдің ауада және оттекте жануын салыстыру»	7.3.1.4 затты жағуға қажетті жағдайларды және жану реакциясының өнімдерін білу; 7.3.1.5 тез тұтанатын, жанғыш және жанбайтын заттарға мысалдар келтіру; 7.3.1.6 заттардың таза оттекте жақсырақ жанатындығын түсіну; 7.3.1.7 металдар мен бейметалдардың жануы кезінде оксидтер түзілетіндігін білу
3-тоқсан		
7.3 Химиялық реакциялар	Табиғи қышқылдар мен негіздер. Индикаторлар. №7 зертханалық тәжірибе «Ерітінділердің қышқылдық,	7.3.4.1 «қышқылдық» және «сабындылық» қасиеттер кейбір табиғи қышқылдар мен сілтілердің белгілері болуы мүмкін екендігін білу; 7.3.4.2 химиялық индикаторлар метилоранж, лакмус, фенолфталеинді және олардың әртүрлі ортадағы түстерінің

	сілтілік ортасын анықтау»; №8 зертханалық тәжірибе «Хлорсутек қышқылының бейтараптану реакциясы»	өзгеруін білу; 7.3.4.3 pH шкаласы негізінде әмбебап индикаторды қолданып, сілтілер мен қышқылдарды анықтай алу; 7.3.4.4 «антацидтік заттарды» қолдану мысалында қышқылдардың бейтараптануын түсіну
	Сұйылтылған қышқылдардың металдармен әрекеттесуі. №9 зертханалық тәжірибе «Мырыштың сұйылтылған тұз қышқылымен әрекеттесуі»; №10 зертханалық тәжірибе «Сутекке сапалық реакция»	7.2.2.1 сұйылтылған қышқылдардың қолдану аяларын және олармен жұмыс жасау ережелерін атау; 7.2.2.2 сұйылтылған қышқылдардың әртүрлі металдармен реакцияларын зерттеу жәнесутек газының сапалық реакциясын жүзеге асыру
	Сұйылтылған қышқылдардың карбонаттармен әрекеттесуі. № 3 практикалық жұмыс «Сұйылтылған қышқылдар мен карбонаттардың әрекеттесуі. Көмірқышқыл газына сапалық реакция»	7.2.2.4 кейбір карбонаттардың сұйылтылған қышқылдармен реакцияларын зерттеу және көмірқышқыл газының сапалық реакциясын жүзеге асыру
7.3 Химиялық элементтердің периодтық кестесі	Химиялық элементтердің периодтық кестелерін құру тарихы	7.2.1.1 И. Дёберейнер, Дж. Ньюлендс, Д.И. Менделеевтің еңбектерінің мысалында элементтердің жіктелуін білу және салыстыру
	Периодтық кестенің құрылымы	7.2.1.2 периодтық кестенің құрылымын білу және сипаттау: топтар мен периодтар
7.3 Салыстырмалы атомдық	Салыстырмалы атомдық масса	7.1.2.8 Жердегі элементтердің басым бөлігі планеталардың қалыптасу кезінде пайда болған изотоптар қоспасы түрінде кездесетіндігін түсіну;

ЖОБА

масса және қарапайым формула		7.1.2.9 табиғи изотоптары бар химиялық элементтердің атомдық массалары бөлшек сан болатындығын түсіну; 7.1.2.10 салыстырмалы атомдық массаның анықтамасын білу
	Валенттілік. Химиялық формулалар. Қосылыстардың формуласы бойынша салыстырмалы молекулалық массасын есептеу	7.1.2.11 элементтердің атауларын, валенттілікті және олардың қосылыстардағы атомдық қатынастарын қолдана отырып, биэлементті химиялық қосылыстардың формулаларын дұрыс құра білу; 7.1.2.12 химиялық қосылыстың формуласы бойынша салыстырмалы молекулалық/ формулалық массасын есептеу
	4-тоқсан	
7.4 Адам ағзасындағы химиялық элементтер	Тағам құрамындағы қоректік заттар. № 4 практикалық жұмыс «Тағам құрамындағы қоректік заттарды анықтау»	7.5.1.1 тағам өнімдерін химиялық заттардың жиынтығы деп түсіну; 7.5.1.2 тағамдық өнімдердің бір қатарын: қант, крахмал, (көмірсулар), нәруыз, майларды білужәне анықтай алу
	Адам ағзасындағы химиялық элементтер. Тыныс алу үдерісі. №11 зертханалық тәжірибе «Тыныс алу үдерісін зерттеу»	7.5.1.3 адам ағзасына кіретін элементтерді (O, C, H, N, Ca, P, K) білу; 7.5.1.4 тыныс алу үдерісін түсіндіру
7.4 Геологиялық химиялық қосылыстар	Пайдалы геологиялық химиялық қосылыстар. Кен құрамы	7.4.2.1 Жер қыртысында көптеген пайдалы химиялық қосылыстар барын түсіну; 7.4.2.2 кейбір минералдар мен пайдалы табиғи қосылыстардың кендерге жататынын білу; 7.4.2.3 металды алу үшін кенді өңдеу үдерісін сипаттау
	Қазақстанның пайдалы қазбалары Минералдарды өндірудің экологиялық аспектілері	7.4.2.4 Қазақстан қандай минералды және табиғи ресурстармен бай екендігін және олардың кен орындарын білу; 7.4.2.5 табиғи ресурстарды өндірудің қоршаған ортаға әсерін зерделеу

ЖОБА

2) 8-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырып/ Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
8.1 Атомдағы электрондардың қозғалысы	Атомда электрондардың таралуы	8.1.3.1 атомда электрондар ядродан арақашықтығы артқан сайын біртіндеп энергетикалық деңгейлер бойынша таралатынын түсіну
	Энергетикалық деңгейлер. № 1 зертханалық тәжірибе «Атомдар модельдерін жасау»	8.1.3.2 әрбір электрон қабатында электрон саны нақты максимал мәннен аспайтынын түсіну; 8.1.3.3 *s* және *p* орбиталдарының пішінін білу; 8.1.3.4 алғашқы 20 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын және электронды графикалық формуларын жаза білу
	Иондардың түзілуі	8.1.3.5 атомдар электрондарды қабылдай немесе жоғалта алатынын және осының нәтижесінде иондар түзілетінін түсіну
	Қосылыстар формуласын құрастыру	8.1.3.6 «нольдік қосынды» әдісімен қосылыстардың формуласын құрастыру
8.1 Заттардың формулалары және химиялық реакция теңдеулері	Химиялық формулалар бойынша есептеулер	8.2.3.1 заттар құрамындағы элементтердің массалық үлесін табу, элементтердің массалық үлесі бойынша заттардың формуласын шығару
	Химиялық реакция теңдеулерін құру. Зат масссасының сақталу заңы. № 1 көрсетілім «Зат массасының сақталу заңын дәлелдейтін тәжірибе»; № 2 зертханалық тәжірибе «Әрекеттесуші заттардың қатынасы»	8.2.3.2 әрекеттесетін заттар қатынасын эксперименттік жолмен анықтау; 8.2.3.3 реакцияға қатысатын және түзілетін заттардың формуласын жаза отырып, химиялық реакциялар теңдеулерін құру; 8.2.3.4 заттар массасының сақталу заңын білу
	Химиялық реакция типтері	8.2.2.1 бастапқы және түзілген заттардың саны мен құрамы бойынша химиялық

		реакцияларды жіктеу
	Табиғаттағы және тірі ағзалар мен адам тіршілігіндегі химиялық реакциялар	8.2.2.2 табиғаттағы және тірі ағзалар мен адам тіршілігіндегі химиялық реакцияларды сипаттау
8.1 Металдар белсенділігін салыстыру	Металдардың оттекпен және сумен әрекеттесуі. № 2 көрсетілім «Белсенді металдардың салқын және ыстық сумен әрекеттесуі»	8.2.4.1 кейбір металдар басқаларға қарағанда тотығуға тезірек ұшырайтындығын білу; 8.2.4.2 белсенді металдардың салқын сумен, ыстық су немесе бумен әрекеттесуін сипаттау; 8.2.4.3 металдар коррозиясын туындатуға әсер ететін жағдайларды зерттеу
	Металдардың қышқыл ерітінділерімен әрекеттесуі. № 3 зертханалық тәжірибе «Металдардың қышқылдар ерітінділерімен әрекеттесуі»	8.2.4.4 қышқыл ерітінділерімен әртүрлі металдардың реакцияларын зерттеу; 8.2.4.5 металдардың қышқылдармен әрекеттесуінің реакция теңдеулерін құрастыру
	Металдардың тұз ерітінділерімен реакциялары. № 3 көрсетілім «Тұз ерітінділерінен металдарды ығыстыру»	8.2.4.6 металдардың тұз ерітінділерімен әрекеттесуінің жоспарын жасау және жүргізу
	Металдардың белсенділік қатары. № 1 практикалық жұмыс «Металдардың белсенділігін салыстыру»	8.2.4.7 эксперимент нәтижесі бойынша металдардың белсенділік қатарын құру және оны анықтама мәліметтерімен сәйкестендіру; 8.2.4.8 металдардың белсенділік қатарын қолданып металдардың таныс емес орынбасу реакцияларының жүру мүмкіндігін болжау
2-тоқсан		
8.2 Зат мөлшері	Зат мөлшері. Моль. Авогадро саны. Заттардың молярлық массасы	8.1.1.1 зат мөлшерінің өлшем бірлігі ретінде –мольді білу және Авогадро санын білу; 8.1.1.2 қосылыстың молярлық массасын есептей алу

ЖОБА

	Масса, молярлық масса және зат мөлшері арасындағы байланыс	8.1.1.3 масса, зат мөлшері және құрылымдық бөлшектер санын есептеу
8.2 Стехиометриялық есептеулер	Химиялық реакция теңдеулері бойынша есептер шығару	8.2.3.5 химиялық реакция теңдеулері бойынша заттың массасын, зат мөлшерін есептеу
	Авагадро заңы. Молярлық көлем	8.2.3.6 Авогадро заңын білу және қалыпты және стандартты жағдайлардағы газдар көлемін есептеуде молярлық көлемді қолдану
	Газдардың салыстырмалы тығыздығы. Көлемдік қатынас заңы	8.2.3.7 газдардың салыстырмалы тығыздығын және заттың молярлық массасын салыстырмалы тығыздық бойынша есептеу; 8.2.3.8 газдардың қатысуымен жүретін реакциялар бойынша есептер шығаруда газдардың көлемдік қатынас заңын қолдану
8.2 Химиялық реакциядағы энергияменен танысу	Отынның жануы және энергияның бөлінуі	8.3.1.1 заттың жану реакциясының өнімі көбінесе оксид екенін және құрамында көміртегі бар отын оттекте жанғанда, көмірқышқыл газы, иіс газы немесе көміртек түзілетінін түсіну; 8.3.1.2 парниктік эффекттің себептерін түсіндіру және шешу жолдарын ұсыну
	Экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар. № 4 зертханалық тәжірибе «Энергияның өзгеруімен жүретін химиялық реакциялар»	8.3.1.3 экзотермиялық реакциялар жылу бөле жүретінін, ал эндотермиялық реакциялар жылу сіңіре жүретінін білу; 8.3.1.4 әртүрлі жанғыш заттардың қоршаған ортаға әсер ету салдарын түсіну
	Термохимиялық реакциялар	8.3.1.5 энергия өзгерісін бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан түсіндіру
8.2 Сутек. Оттек және озон	Сутек, алынуы, қасиеттері және қолданылуы. № 2 практикалық жұмыс «Сутекті алу	8.4.2.1 сутекті алу және оның қасиеттері мен қолданылуын зерделеу

	және оның қасиеттерін тану»	
	Оттек, алынуы, қасиеттері, қолданылуы. № 4 көрсетілім «Сутек пероксидінің ыдырауы»; № 3 практикалық жұмыс «Оттекті алу және оның қасиеттерін тану»	8.4.2.2 ауа құрамындағы және жер қыртысындағы оттектің пайыздық мөлшерін білу; 8.4.2.3 оттекті алу және оның қасиеттері мен қолданылуын зерттеу
	Оттек және озон	8.4.2.4 оттектің аллотропиялық түр өзгерістерінің құрамы мен қасиеттерін салыстыру; 8.4.2.5 Жер бетіндегі озон қабатының маңызын түсіндіру
3-тоқсан		
8.3 Химиялық элементтердің периодтық жүйесі	Химиялық элементтердің периодтық жүйесінің құрылымы	8.2.1.1 топ, период, атом нөмірінің физикалық мәнін түсіндіру
	Химиялық элемент атомдарының қасиеттері мен кейбір сипаттамаларының периодты түрде өзгеруі	8.2.1.2 бір топтағы элементтердің сыртқы электрондық деңгейінде электрондар санының бірдей болатындығын түсіну; 8.2.1.3 топтар мен периодтарда элементтер қасиеттерінің заңдылықпен өзгеретінін түсіндіру
	Периодтық жүйедегі орны бойынша элементтің сипаттамасы	8.2.1.4 периодтық жүйедегі орны бойынша химиялық элементті сипаттау
	Химиялық элементтердің табиғи ұяластары және олардың қасиеттері	8.2.1.5 химиялық қасиеттері ұқсас элементтердің бір топқа жататындығын дәлелдеу; 8.2.1.6 химиялық элементтердің табиғи ұяластарын білу және сілтілік металдар, галогендер, инертті элементтердің ұяластарына мысалдар келтіру
	Металдар және бейметалдар	9.2.1.7 химиялық элементтің периодтық кестеде орналасуына сай қасиеттерін

KODA

		болжау
8.3 Химиялық байланыс түрлері	Электртерістілік. Ковалентті байланыс	8.1.4.1 электртерістілік ұғымы негізінде атомдар арасындағы ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру
	Иондық байланыс	8.1.4.2 иондық байланыстың түзілу механизмін сипаттау және иондық қосылыстардың қасиеттерін болжау
	Кристалдық тор түрлері, байланыс типтері және заттардың қасиеттері арасындағы өзара байланыс	8.1.4.3 заттар қасиеттерінің кристалдық тор типтеріне тәуелділігін түсіндіру
8.3 Ерітінділер және ерігіштік	Заттардың суда еруі. № 5 зертханалық тәжірибе «Заттардың ерігіштігін зерттеу»	8.3.4.1 заттарды судағы ерігіштігі бойынша жіктеу; 8.3.4.2 ерітінділердің табиғаттағы және күнделікті өмірдегі маңызын түсіндіру
	Заттардың ерігіштігі. № 4 практикалық жұмыс «Қатты заттардың ерігіштігіне температураның әсері»	8.3.4.3 заттың ерігіштігіне температураның әсерін түсіндіру; 8.3.4.4 буландыру техникасын қолдана отырып, заттың 100 г судағы ерігіштігін есептеу, алынған нәтижелерді анықтамалық мәндермен салыстыру
	Еріген заттың массалық үлесі	8.3.4.5 еріген заттың массалық үлесі мен ерітіндінің белгілі массасы бойынша еріген заттың массасын есептеу
	Ерітіндідегі заттардың молярлық концентрациясы. № 5 практикалық жұмыс «Пайыздық және молярлық концентрациялары берілген ерітінділерді дайындау»	8.3.4.6 ерітіндідегі заттың молярлық концентрациясын есептеу
4-тоқсан		
8.4 Бейоргани	Оксидтер. № 6 зертханалық	8.3.4.7 оксидтердің жіктелуін және қасиеттерін білу, олардың химиялық

калық қосылыстардың негізгі кластары. Генетикалық байланыс	тәжірибе «Оксидтердің қасиеттерін зерттеу»	қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
	Қышқылдар. № 7 зертханалық тәжірибе «Қышқылдардың қасиеттерін зерттеу»	8.3.4.8 қышқылдардың жіктелуін, қасиеттерін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
	Негіздер. № 8 зертханалық тәжірибе «Негіздердің қасиеттерін зерттеу»	8.3.4.9 негіздердің жіктелуі мен қасиеттерін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
	Тұздар. № 9 зертханалық тәжірибе «Тұздардың қасиеттері және алынуы»	8.3.4.10 тұздарды алудың әртүрлі әдістерін білу, сәйкес реакция теңдеулерін құрастыру 8.3.4.11 тұздардың қасиеттерін, жіктелуін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
	Бейорганикалық қосылыстар арасындағы генетикалық байланыс	8.3.4.12 бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары арасындағы генетикалық байланысты зерттеу
8.4 Көміртек және оның қосылыстары	Көміртектің жалпы сипаттамасы	8.4.3.1 көміртек неліктен көптеген қосылыстарында төрт байланыс түзетінін түсіндіру; 8.4.3.2 табиғатта көміртек және оның қосылыстарының таралуын сипаттау
	Көміртектің аллотропиялық түр өзгерістері	8.4.3.3 көміртектің аллотропиялық түр өзгерістерінің құрылысын және қасиеттерін салыстыру; 8.4.3.4көміртектің аллотропиялық түр өзгерістерінің қолданылу аймағын зерттеу

ҚОБА

	Көміртектің қасиеттері. № 6 практикалық жұмыс «Көміртектің физикалық және химиялық қасиеттері». Көміртектің оксидтері. № 7 практикалық жұмыс «Көмірқышқыл газын алу және оның қасиеттерін зерттеу»	8.4.3.5 көміртектің физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу; 8.4.3.6 көміртек жанған кезде көміртек диоксиді мен көміртек монооксидінің түзілу жағдайларын сипаттау және тірі ағзаларға иіс газының физиологиялық әсерін түсіндіру; 8.4.3.7 көмірқышқыл газын ала алу, оны анықтау және қасиеттерін зерттеу; 8.4.3.8 көміртектің табиғаттағы айналымын құру және түсіндіру
8.4 Су	Табиғаттағы су	8.4.2.6 судың табиғатта кең таралғандығын, бірегей қасиеттерін және оның өмір үшін маңызын түсіндіру; 8.4.2.7 судың табиғаттағы айналымын түсіндіру
	Судың ластану себептері. Судың кермектігі. № 10 зертханалық тәжірибе «Судың кермектігін анықтау»	8.4.2.8 судың ластануының қауіптілігі мен себебін анықтау, суды тазарту әдістерін түсіндіру; 8.4.2.9 судың «кермектігін» анықтау және оны жою тәсілдерін түсіндіру; 8.4.2.10 суды сусыз мыс (II) сульфатын қолданып анықтау тәсілін білу

3) 9-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
9.1 Электролиттік диссоциация	Электролиттер мен бейэлектролиттер. № 1 көрсетілім «Иондық және ковалентті полюсті байланысы бар заттардың электролиттік диссоциациясы»	9.4.1.1 электролиттер мен бейэлектролиттердің анықтамасын білу және мысалдар келтіру; 9.4.1.2 заттардың ерітінділері немесе балқымаларының электрөткізгіштігі химиялық байланыс түріне тәуелді екендігін түсіндіру

	Электролиттік диссоциациялану теориясы	9.4.1.3 электролиттік диссоциация теориясының негізгі қағидаларын білу; 9.4.1.4 иондық және коваленттік полюсті байланысы бар заттардың электролиттік диссоциациялану механизмін түсіндіру
	Қышқыл, негіз, тұздардың электролиттік диссоциациясы. № 1 зертханалық тәжірибе «Қышқыл, сілті ерітінділерінің pH анықтау»	9.4.1.5 ерітіндінің қышқылдығы мен сілтілігін ажырату; 9.4.1.6 қышқыл, сілті, орта және қышқылдық тұздардың электролиттік диссоциациялану теңдеулерін құрастыру
	Диссоциациялану дәрежесі. Күшті және әлсіз электролиттер	9.4.1.7 күшті және әлсіз электролиттерге мысал келтіру және оларды ажырату, диссоциациялану дәрежесін анықтай білу
	№ 1 практикалық жұмыс «Ион алмасу реакциялары»	9.2.2.1 алмасу реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде құрастыру; 9.2.2.2 ион алмасу реакцияларының жүру себептерін түсіндіру
	Электролиттік диссоциациялану теориясы тұрғысынан қышқыл, негіз, тұздардың химиялық қасиеттері	9.3.4.1 қышқылдар, еритін және ерімейтін негіздер, орта тұздардың химиялық қасиеттерін көрсететін реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде құрастыру; 9.3.4.2 қышқылдар және негіздер,орта тұздар-дың химиялық қасиеттерін тәжірибе жүзінде зерттеу және қорытынды жасау
	Тұздар гидролизі. № 2 зертханалық тәжірибе «Тұздар гидролизі»	9.3.4.3 орта тұз ерітіндісінің ортасын тәжірибе жүзінде анықтау; 9.3.4.4 орта тұз гидролизінің теңдеуін молекулалық және иондық түрде құрастыру; 9.3.4.5 орта тұз ерітіндісінің реакция ортасын болжау
9.1 Бейорганикалық қосылыстардың сапалық талдауы	Катиондарға сапалық реакциялар. № 3 зертханалық тәжірибе «Li^+, Na^+, K^+, Ca^{2+}, Sr^{2+}, Ba^{2+}, Cu^{2+} катиондарын жалын түсінің	9.4.1.8 Li^+, Na^+, K^+, Ca^{2+}, Sr^{2+}, Ba^{2+}, Cu^{2+} металл катиондарын анықтау үшін жалын түсінің боялу реакциясын жүргізу және сипаттау; 9.4.1.9 Fe^{2+}, Fe^{3+}, Cu^{2+} катиондарын анықтау үшін сапалық реакция жүргізу

	боялуы бойынша анықтау»; № 4 зертханалық тәжірибе «Fe^{2+}, Fe^{3+}, Cu^{2+} катиондарына сапалық реакциялар»	
	Аниондардың сапалық реакциялары. № 5 зертханалық тәжірибе «Сулы ерітіндідегі Cl^{-}, Br^{-}, I^{-}, PO_4^{3-}, SO_4^{2-}, CO_3^{2-}, NO_3^{-}, SiO_3^{2-} аниондарын анықтау»	9.4.1.10 хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат, карбонат-, фосфат-, нитрат-, силикат- иондарына сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде жүргізу және ион алмасу реакцияларын бақылап нәтижесін сипаттау
	№ 2 практикалық жұмыс «Бейорганикалық қосылыстар құрамынының сапалық талдауы»	9.4.1.11 белгісіз заттардағы катион және аниондарды анықтау тәжірибесінің жоспарын құру және оны практикада жүзеге асыру
	Есептер шығару «Әрекеттесуші заттардың біреуі артық мөлшерде берілген реакция теңдеулері бойынша есептеулер»	9.2.3.1 әрекеттесуші заттардың біреуі артық берілген реакция теңдеулері бойынша есептеулер жүргізу
9.1 Химиялық реакция жылдамдығы	Химиялық реакциялардың жылдамдығы. Химиялық реакциялар жылдамдығына әсер ететін факторлар. № 2 көрсетілім «Әртүрлі реакциялар жылдамдығы»; № 6 зертханалық тәжірибе «Реакция жылдамдығына температура, концентрация мен	9.3.2.1 реакция жылдамдығы ұғымын түсіндіру; 9.3.2.2 реакция жылдамдығына әсер ететін факторларды анықтау және оны бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан түсіндіру

ЖОБА

	бөлшектер өлшемінің әсері»	
	Катализаторлар. Ингибиторлар. № 3 практикалық жұмыс «Реакция жылдамдығына катализатордың әсері»	9.3.2.3 катализатордың реагенттен айырмашылығын және реакция жылдамдығына әсерін түсіндіру; 9.3.2.4 реакция жылдамдығына ингибитордың әсерін түсіндіру
9.1 Қайтымды реакциялар	Қайтымды және қайтымсыз химиялық реакциялар. Химиялық тепе-теңдік. № 3 көрсетілім «Қайтымды химиялық реакциялар»; № 7 зертханалық тәжірибе «Химиялық тепе-теңдіктің ығысуы»	9.3.3.1 қайтымды және қайтымсыз реакцияларды біл; 9.3.3.2 тепе-теңдікті динамикалық үдеріс ретінде сипаттау және Ле-Шателье-Браун принципі бойынша химиялық тепе-теңдіктің ығысуын болжау; 9.3.3.3 химиялық тепе-теңдік күйіне және химиялық реакция жылдамдығына жағдайлар өзгерісінің әсерін түсіну және ажырату; 9.3.3.4 химиялық тепе-теңдікті бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан түсіндіру
2-тоқсан		
9.2 Тотығу-тотықсыздану реакциялары	Тотығу дәрежесі. Тотығу және тотықсыздану	9.2.2.3 тотығу дәрежесін табудың ережесін білу және қолдану; 9.2.2.4 тотығу және тотықсыздану үдерістері бір-бірімен байланысты екенін және бір мезгілде жүретіндігін түсіну
	Тотығу-тотықсыздану реакциялары	9.2.2.5 тотығу-тотықсыздану реакцияларын тотығу дәрежесі өзгере жүретін реакциялар ретінде түсіну; 9.2.2.6 тотығу процесін электронды беру, ал тотықсыздану-электронды қосып алу деп түсіну
	Электрондық баланс әдісі	9.2.2.7 электрондық баланс әдісімен тотығу-тотықсыздану реакцияларының коэффициенттерін қою
9.2 Металдар мен құймалар	Металдардың жалпы сипаттамасы. № 4 көрсетілім «Металдардың кристалдық тор модельдері»	9.1.4.1 металдық байланыс пен металдық кристалдық тор жайындағы білімдерін қолданып металдардың қасиетін түсіндіре алу; 9.1.4.2 металдарға тән физикалық және химиялық қасиеттерді сипаттау және металл атомдарының тек

		тотықсыздандырғыш қасиет көрсететінін түсіндіру
	Металдар құймалары. № 5 көрсетілім «Металдар және құймалар»	9.1.4.3 құйма ұғымын және оның артықшылықтарын білу; 9.1.4.4 шойын мен болаттың құрамы мен қасиеттерін салыстыру; 9.4.2.5 Қазақстандағы металдардың кен орындарын атау және оларды өндіру үдерістерін, қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
	Металдарды алу	9.4.2.6 кеннен металды алу үдерісін сипаттау
	Есептер шығару «Реакция теңдеуі бойынша қоспаның белгілі бір массалық үлесін құрайтын, басқа заттың массасы белгілі жағдайда зат массасын есептеу»	9.2.3.2 қоспаның белгілі бір массалық үлесін құрайтын, басқа заттың массасы белгілі жағдайда реакция теңдеуі бойынша зат массасын есептеу
9.2 1 (I), 2 (II) және 13 (III) топ элементтері және олардың қосылыстары	1 (I)-топ элементтері және олардың қосылыстары. № 6 көрсетілім «Натрийдің сумен әрекеттесуі»	9.2.1.1 атом құрылысы негізінде сілтілік металдардыңжалпы қасиеттерін түсіндіру; 9.2.1.2 сілтілік металдардың оксидтері мен гидроксидтерінің негіздік қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
	2 (II)-топ металдары және олардың қосылыстары. № 8 зертханалық тәжірибе «Кальцийдің сумен және қышқыл ерітіндісімен әрекеттесуі»	9.2.1.3 1 (I)- ші және 2 (II)топ металдарының жалпы қасиеттерін салыстыру және реакция теңдеулерін құрастыру; 9.2.1.4 кальций оксиді мен гидроксидінің негіздік қасиеттерін түсіндіру және қолданылуын сипаттау
	13 (III)-топ металдары. Алюминий және оның қосылыстары. № 7 көрсетілім «Алюминий мен оның құймалары»; № 9 зертханалық тәжірибе	9.2.1.5 атом құрылысы негізінде алюминийдің қасиеттерін түсіндіру, оның маңызды қосылыстары мен құймаларынның қолдану аймағын атау; 9.2.1.6 алюминий, оның оксиді мен гидроксидінің екідайлы қасиеттерін зерттеу

ЖОБА

	«Алюминийдің қышқыл және сілті ерітінділерімен әрекеттесуі»	
	№ 4 практикалық жұмыс «Металдар» тақырыбына эксперименттік есептер шығару	9.2.1.7 1 (I), 2 (II), 13 (III) –топ металдарының жай және күрделі заттармен әрекеттесуіне байланысты тәжірибені жоспарлау және жүргізу
3-тоқсан		
9.3 17 (VII), 16 (VI), 15 (VI), 14 (IV)-топ элементтері және олардың қосылыстары	Галогендер	9.1.4.5 галоген молекулаларының электрондық формулаларын құрастыру және кристалдық тор түрі мен байланыс типін анықтау; 9.2.1.8 топта галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын болжау
	Хлор	9.2.1.9 хлордың химиялық қасиеттерін сипаттау: металдармен, сутекпен және галогенидтермен әрекеттесуі
	Хлорсутек қышқылы. № 10 зертханалық тәжірибе «Хлорсутек ерітіндісінің химиялық қасиеттерін зерттеу»	9.2.1.10 хлорсутек қышқылы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін зерттеу және қолдану аясын білу
	16 (VI)-топ элементтері. Күкірт. № 7 көрсетілім «Күкірттің аллотропиялық түр өзгерістері»	9.2.1.11 16 (VI)-топ элементтерінің жалпы қасиетін сипаттау; 9.2.1.12 күкірттің аллотропиялық түр өзгерістерінің физикалық қасиеттерін салыстыру және күкірттің химиялық қасиеттерін көрсететін реакция теңдеулерін құрастыру
	Күкірттің қосылыстары	9.2.1.13 күкірттің (IV) және (VI) оксидтерінің физикалық және химиялық қасиеттерін салыстыру және күкірт диоксидінің физиологиялық әсерін түсіндіру; 9.4.2.1 қышқылдық жаңбырдың пайда болу себебі мен экологияға тигізетін әсерін түсіндіру;

	Күкірт қышқылы және оның тұздары. № 5 практикалық жұмыс «Сұйылтылған күкірт қышқылы ерітіндісі және оның тұздарының химиялық қасиеттерін зерттеу»	9.2.1.14 күкірт қышқылы ерітіндісі мен оның тұздарының физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу
	Есеп шығару. Теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімі шығымының массалық/көлемдік үлестеріне есептеулер»	9.2.3.3 теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімінің шығымын есептеу
	Азот.№ 11 зертханалық тәжірибе «Азот молекуласының моделі»	9.2.1.15 азоттың қасиеттерін және табиғаттағы азот айналымын түсіндіру
	Аммиак. № 12 зертханалық тәжірибе «Аммиак молекуласының моделі»	9.1.4.6 аммиактың молекулалық, электрондық және құрылымдық формуласын түсіндіру
	Аммиактың қасиеттері, алынуы мен қолданылуы. № 6 практикалық жұмыс «Аммиактың алынуы және оның қасиеттерін зерттеу». Аммиак өндірісі	9.2.1.16 аммиакты ты алуды қасиеттерін мен қолданылуын түсіндіру; 9.2.1.17 аммиакты аммоний тұзы ерітіндісі мен сілті ерітіндісін әрекеттестіру жолымен алуды білу және газ тәрізді аммиак пен оның ерітіндісінің қасиеттерін зерттеу; 9.3.3.5 аммиак өндірісінің үдерісін сипаттау
	Азот қышқылы. № 13 зертханалық тәжірибе «Азот қышқылының басқа қышқылдармен ортақ қасиеттері»	9.1.4.7 азот қышқылының молекулалық, формулаларын білу және атомдар арасындағы химиялық байланыстардың түзілуін түсіндіру; 9.2.1.18 азоттан азот қышқылын алудың реакция теңдеуін құрастыру; 9.2.1.19 азот қышқылының басқа

ЖОБА

		қышқылдар-мен жалпы ортақ қасиеттерін зерттеу
	Азот қышқылы мен нитраттардың өзіне тән қасиеттері	9.2.1.20 сұйылтылғанжәне концентрлі азот қышқылының металмен әрекеттесуінің ерекшелігін сипаттау және реакция теңдеулерін құрастыру; 9.2.1.21 нитраттың термиялық айрылуының ерекшелігін түсіндіру, реакция теңдеулерін құрастыру
	Фосфор және оның қосылыстары	9.2.1.22 фосфордың аллотропиялық түр өзгерістерін салыстыру; 9.4.2.2 фосфор қосылыстарының Қазақстандағы кен орындарын атау; 9.2.1.23 фосфор және оның қосылыстарының жалпы химиялық қасиеттерін түсіндіру
	Минералды тыңайтқыштар. № 8 көрсетілім «Минералды тыңайтқыштар»	9.4.2.3 минералды тыңайтқыштардың жіктелуін және олардың құрамына кіретін қоректік элементтерді атау; 9.4.2.4 азот және фосфор тыңайтқыштарының қоршаған ортаға әсерін зерделеу
	Кремний және оның қосылыстары. № 9 көрсетілім «Алмаз, кремний, кремний диоксиді мен кремний карбидінің кристалдық торының модельдері»	9.2.1.24 кремнийдің қолданылу аймағын және оның жартылай өткізгіш ретінде қолданылуын түсіндіру; 9.1.4.8 кремний, оның диоксиді мен карбидіндегі химиялық байланыс түрін және кристалдық тор түрін сипаттау; 9.2.1.25 кремний мен оның қосылыстарының негізгі химиялық қасиеттерін сипаттау және реакция теңдеулерін құрастыру
9.3 Адам ағзасындағы химиялық элементтер	Адам ағзасының химиялық құрамы. Макроэлементтер, микроэлементтер және олардың маңызы	9.5.1.1 адам ағзасының құрамына кіретін элементтерді атау және олардың маңызын түсіндіру (O, C, H, N, Ca, P, K, S, Cl, Mg, Fe); 9.5.1.2 Қазақстанның тұрғындарының типтік тамақтану рационын зерттеу және теңгерімді тамақтану рационын құрастыру
	Ағзадағы кейбір элементтерді анықтау. № 14 зертханалық тәжірибе «Сүйек құрамындағы кальцийді анықтау»;	9.5.1.3 адам ағзасындағы кальций мен темірдің ролін түсіндіру; 9.5.1.4 тамақ өнімдерінің құрамындағы көміртекті анықтау

	№ 15 зертханалық тәжірибе «Тамақ өнімдерінің құрамындағы көміртекті анықтау»	
	Ауыр металдармен қоршаған ортаның ластануы	9.5.1.5 қоршаған ортаның ауыр металдармен ластану көздерін атау және олардың ағзаларға әсерін түсіндіру
4-тоқсан		
9.4 Органикалық химияға кіріспе	Органикалық заттардың ерекшеліктері	9.4.3.1 органикалық қосылыстардың көптүрлілігінің себебін түсіндіру
	Органикалық қосылыстардың жіктелуі. № 10 көрсетілім «Метан, этан, этен, этин, этанол, этаналь,этан қышқылы, глюкоза, аминоэтан қышқылы модельдері»	9.4.3.2 көмірсутектердің және олардың туындылары: спирттер, альдегидтер, карбон қышқылдары, көмірсулар, аминқышқылдарының жіктелуін білу; 9.4.3.3 функционалдық топ түсінігін, берілген класс қосылысының химиялық қасиеттерін анықтайтын топ ретінде түсіндіру
	Органикалық қосылыс-тардың гомологтық қатарлары. № 11 көрсетілім «Алкандардың алғашқы бес өкілінің және сызықты құрылымды спирттердің модельдері»	9.4.3.4 гомолог ұғымын және гомологтық айырмашылықты білу
	Органикалық қосылыстардың номенклатурасы	9.4.3.5 органикалық қосылыстардың негізгі кластары: алкандар, алкендер, алкиндер, арендер, спирттер,альдегидтер, карбон қышқылдары, аминқышқылдары үшін IUPAC номенклатурасын қолдану
	Органикалық қосылыстардың изомериясы. № 12 көрсетілім «Пентан	9.4.3.6 изомерия құбылысын білу және көмірсутектер құрылымдық изомерлерінің формулаларын құрастыру

КОПИЯ

	изомерлерінің модельдері»	
	Есеп шығару «Элементтердің массалық үлестері мен салыстырмалы тығыздық бойынша газ тектес заттардың молекулалық формуласын табу»	9.2.3.4 газтектес заттардың молекулалық формуласын салыстырмалы тығыздық пен элементтердің массалық үлестері арқылы анықтау
9.4 Көмірсутектер. Отын	Алкандар	9.4.3.7 алкандардың химиялық қасиеттерін сипаттау және оны реакция теңдеулерімен дәлелдеу; 9.4.3.8 еріткіштерді алу үшін алкандарды хлорлаудың маңызы мен бұл еріткіштердің қауіптілік дәрежесін түсіндіру
	Алкендер. № 13 көрсетілім «Этиленнің жануы, бром суы мен калий перманганаты ерітінділерін түссіздендіруі»	9.4.3.9 қанықпағандық ұғымын сипаттау; 9.4.3.10 этен мысалында алкендердің химиялық қасиеттерін (жану, гидрлеу, гидратация, галогендеу, сапалық реакциялар) оқып үйрену, химиялық реакция теңдеулерімен дәлелдеу; 9.4.3.11 полиэтилен мысалында полимерлену реакциясының механизмі мен полимерлердің құрылымының ерекшеліктерін түсіндіру; 9.4.3.12 пластиктің ыдырау мерзімінің ұзақтық мәселесін түсіну және оқып білу, қоршаған ортада пластик материалдардың көбеюінің зардабын білу
	Алкиндер	9.4.3.13 этин мысалында алкиндердің химия-лық қасиеттерін (жану, гидрлеу, гидратация, галогендеу, сапалық реакциялар) оқып үйрену, химиялық реакция теңдеулерімен дәлелдеу
	Ароматты көмірсутектер. Бензол	9.4.3.14 бензолдың алынуы, қасиеттері және қолданылуын сипаттау
	Көмірсутекті отындар. № 14 көрсетілім «Отын түрлері»	9.4.3.15 құрамында көміртек бар қосылыстардың отын ретінде пайдалану мүмкін екендігін білу және альтернативті отын түрлерін зерттеу, олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін атау; 9.4.3.16 Қазақсатандағы көмірдің, мұнайдың, табиғи газдың кен орындарын

ЖОБА

		атау және оларды өндірудің қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
	Мұнай. № 15 көрсетілім «Мұнай және мұнай өнімдері»	9.4.3.17 мұнай фракцияларын және шикі мұнайды айдау өнімдерінің қолдану аймақтарын атау
9.4 Оттекті және азотты органикалық қосылыстар	Оттекті органикалық заттар. Спирттер	9.4.3.18 оттекті органикалық заттардың жіктелуін білу; 9.4.3.19 спирттердің жіктелуін, метанол мен этанолдың қолданылуын, этанолдың алынуын білу және қасиеттерін түсіндіру; 9.4.3.20 метанол мен этанолдың адам ағзасына физиологиялық әсерін түсіндіру; 9.4.3.21 этиленгликоль мен глицериннің физикалық қасиеттері мен қолданылуын білу
	Карбон қышқылдары. № 16 зертханалық тәжірибе «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»	9.4.3.22 карбон қышқылдарының құрамын білу және сірке қышқылының химиялық қасиеттері мен қолданылуын сипаттау
	Күрделі эфирлер мен майлар	9.4.3.23 күрделі эфирлер мен майлардың ерекшеліктері мен майлардың қызметін түсіндіру
	Сабын мен синтетикалық жуғыш заттар	9.4.3.24 сабынның алынуы мен оның қолданылуын білу; 9.4.3.25 синтетикалық жуғыш заттардың қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
	Көмірсулар	9.4.3.26 көмірсулардың жіктелуін, биологиялық маңызы мен қызметін түсіндіру
	Амин қышқылдары. Нәруыздар. № 17 зертханалық тәжірибе «Нәруыздардың денатурациясы»	9.4.3.27 нәруыздағы α- аминқышқылдар арасында пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 9.4.3.28 нәруыз денатурациясының реакциясын зерттеу; 9.4.3.29 нәруыздың биологиялық маңызы мен қызметін түсіндіру

ҚОБА

3-тарау. «Химия» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Химия» оқу пәнінің мазмұны

20. «Химия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі (төмендетілген оқу жүктемесімен):

1) 7 сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;

2) 8 сыныпта – аптасына 1 сағты, оқу жылында 36 сағат;

3) 9 сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

21. Оқу пәнінің мазмұны бес бөлімді қамтиды:

1) Заттардың бөлшектері;

2) Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары;

3) Химиядағы энергетика;

4) Химия және қоршаған орта;

5) Химия және өмір.

22. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер білім, түсінік және дағдыларды қамтитын күтілетін нәтижелер түріндегі оқу мақсаттарынан тұратын бөлімшелерге бөлінген. Әр бөлімшеде көрсетілген оқу мақсаттары, мұғалімге оқушыларды дамыту бойынша жұмысты жүйелі жоспарлауға, сонымен қатар олардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік береді.

23. «Заттардың бөлшектері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдар, иондар және молекулар;

2) атомның құрамы мен құрылысы;

3) атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы. Атомдардан иондардың құрылуы;

4) химиялық байланыстардың түрлері.

24. «Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) периодтық заң мен химиялық элеметтердің периодтық жүйесі;

2) химиялық реакциялардың жіктелуі;

3) зат массасының сақталу заңы;

4) металдардың электрохимиялық кернеу қатары.

25. «Химиядағы энергетика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар;

2) химиялық реакциялардың жылдамдығы;

3) химиялық тепе-теңдік;

4) қышқылдар мен негіздер теориясы.

26. «Химия және қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) заттардың жіктелуі;

2) Жер химиясы;

3) көміртек және оның қосылыстары химиясы.

27. «Химия және өмір» бөлімі «Биохимия» бөлімшесінен тұрады.

28. 7- сыныпқа арналған «Химия» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Химия пәні. Таза заттар және қоспалар. Химия – заттар туралы жаратылыстану ғылымдарының бір саласы, химияның дамуы мен маңызы, химия

кабинетіндегі және зертханасындағы қауіпсіздік техникасының ережелері, таза заттар және олардың физикалық қасиеттері, біртекті және әртекті қоспалар, заттарды тазарту және бөлу тәсілдері, жәй және күрделі заттар, элемент, химиялық қосылыстар:

№ 1 практикалық жұмыс «Техника қауіпсіздігі ережелері және зертханалық құрал-жабдықтармен танысу»;

№ 1 зертханалық тәжірибе «Заттарды және олардың қосылыстарын салыстыру»;

№ 2 зертханалық тәжірибе «Ластанған ас тұзын тазарту»;

2) «Заттар күйінің өзгеруі». Физикалық және химиялық құбылыстар, химиялық реакция, заттың агрегаттық күйлері, қатты, сұйық, бөлшектердің кинетикалық теориясына сәйкес газ тәріздес заттардың құрылымы, заттардың салқындау, қыздыру және булану үдерістері:

№ 3 зертханалық тәжірибе «Химиялық реакциялардың белгілерін зерттеу»;

№ 4 зертханалық тәжірибе «Аспирин немесе салолдың салқындау үдерісін зерттеу»;

№ 5 зертханалық тәжірибе «Судың қайнау үдерісін зерттеу»;

№ 1 бақылау жұмысы;

3) «Атомдар. Молекулалар. Заттар». Атомдар мен молекулалар, атомдар мен молекулалардың айырмашылығы, химиялық элементтер, химиялық элементтердің символдары, элементтерді металдар мен бейметалдарға жіктеу, жай және күрделі заттар, атомның құрамы мен құрылысы, ядро, протон, нейтрон, электрон, изотоптар, элементті аталуы және фундаменталды бөлшектерінің саны бойынша сипаттау;

4) «Ауа. Жану реакциясы». Ауа және оның құрамы, атмосфералық ауаны ластанудан қорғаудың маңызы, жану үдерісі, заттың жану шарттары, тез тұтанатын, жанатын және жанбайтын заттар, отын, оттек, тұтану көзі, тұтану температурасы, металдар мен бейметалдардың жануы, жану реакциясының өнімдері:

№ 6 зертханалық тәжірибе: «Балауыз шамның жануы»;

№ 2 практикалық жұмыс/көрсетілім «Күкірттің, фосфордың, темірдің ауада және оттегінде жануын салыстыру»;

№ 2 бақылау жұмысы;

5) «Химиялық реакциялар». Табиғи қышқылдар мен сілтілер; «қышқылдық» және «сабынды» қасиеттері, индикаторлар, әмбебап индикатор, pH шкала метилоранж, лакмус, фенолфталеин, индикаторлардың түрлі орталардағы түстерінің өзгеруі, қышқылдар мен сілтілер, антацидті заттар, бейтараптану реакциясы, сұйылтылған қышқылдар, қышқылдардың қолданылу аймақтар, қышқылдармен жұмыс жүргізу ережелері, сұйылтылған қышқылдардың түрлі металдармен әрекеттесуі, сутекке сапалық реакция, карбонаттар, сұйылтылған қышқылдардың карбонаттармен әрекеттесуі, көмірқышқыл газына сапалық реакция;

№ 7 зертханалық тәжірибе «Ерітінділердің қышқылдық, негіздік ортасын анықтау»;

№ 8 зертханалық тәжірибе «Хлорсутек қышқылының бейтараптану реакциясы»;

№ 9 зертханалық тәжірибе «Мырыштың сұйылтылған тұз қышқылымен реакциясы»;

№ 10 зертханалық жұмыс «Сутекке сапалық реакция»;

№ 3 практикалық жұмыс «Сұйылтылған қышқылдар мен карбонаттардың әрекеттесуі. Көмірқышқыл газына сапалық реакция»;

6) «Химиялық элементтердің периодтық кестесі». Химиялық элементтердің периодтық кестелерін құру тарихы, И. Дёберейнер, Дж. Ньюлендс, Д.И. Менделеевтің элементтерді жіктеуі, периодтық заң, периодтық кестенің құрылымы, периодтық кестенің құрылу принципі, атом нөмірі ядро заряды, атомдағы элементер бөлшектер;

7) «Салыстырмалы атомдық масса және қарапайым формулалар». Изотоптар қоспасы, табиғи изотоптар, салыстырмалы атомдық масса, салыстырмалы молекулалық/формулалық масса, химиялық формула, химиялық элементтердің валенттілігі, бинарлы қосылыстардың формулаларын құрастыру, қосылыстардағы атомдардың қатынастары:

есептеуге берілген есептер: салыстырмалы молекулалық массаны есептеу;

№ 3 бақылау жұмысы;

8) «Адам ағзасындағы химиялық элементтер». Қоректік заттар, адам ағзасындағы химиялық элементтер (O, C, H, N, Ca, P, K), химиялық элементтердің тірі және өлі табиғаттағы таралуы, адам ағзасындағы микро- макроэлементтердің биологиялық рөлі, тыныс алу үдерісі, тамақтану теңгерімі;

№ 4 практикалық жұмыс «Тағам құрамындағы қоректік заттарды анықтау»;

№ 11 зертханалық тәжірибе «Тыныс алу үдерісін зерттеу»;

9) «Геологиялық химиялық қосылыстар». Пайдалы геологиялық химиялық қосылыстар, табиғи ресурстар, кен орны, кен, кеннің құрамы, минералдар, табиғи ресурстарды өндіру, металдарды алу, Қазақстанның пайдалы қазбалары, минералдарды өндірудің экологиялық аспектілері:

№ 4 бақылау жұмысы.

29. 8-сыныпқа арналған «Химия» оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Атомдардағы электрондардың қозғалысы». Атомдардағы электрондардың орналасуы; энергетикалық деңгейлер; s және p орбитальдарының пішіндері; электрондық конфигурация; электронды-графикалық формула; ион;

№1 зертханалық тәжірибе «Атомдардың модельдерін жасау»;

2) «Заттардың формулалары және химиялық реакция теңдеулері». Химиялық формула; химиялық реакция теңдеулері; заттардың массасының сақталу заңы; химиялық реакциялардың типтері: бірігу, ажырау, алмастыру, алмасу; табиғаттағы, химиялық реакциялар тірі организмдер мен адам тіршілігіндегі химиялық реакциялар;

№ 1 көрсетілім «Заттардың массасының сақталу заңын дәлелдейтін тәжірибе»;

№ 2 зертханалық тәжірибе «Әрекеттесуші заттардың массасының қатынасы»;

Есептеуге берілген есептер: химиялық формула бойынша химиялық бірігудегі элементтің массалық үлесін есептеу; элементтердің массалық үлестері

бойынша заттың қарапайым формуласын анықтау;

3) «Металдардың химиялық белсенділігі». Металдардың тотығуы; металдардың жемірілуі; металдардың сумен әрекеттесуі; металдардың қышқыл ерітінділерімен, металдардың тұз ерітінділерімен әрекеттесуі; металдардың белсенділік қатары; металдардың белсенділігін салыстыру;

№ 3 зертханалық тәжірибе «Металдардың қышқылдар ерітіндісімен әрекеттесуі»;

№ 2 көрсетілім «Тұз ерітінділерінен металдарды ығыстыру»;

№ 1 практикалық жұмыс «Металдардың белсенділігін салыстыру»;

№ 1 бақылау жұмысы.

4) «Заттың мөлшері». Заттың мөлшері; моль; Авогадро саны; заттың молярлық массасы;

Есептеуге берілген есептер: жәй және күрделі заттардың салыстырмалы молярлық массасын есептеу; химиялық формула бойынша заттың молярлық массасын, массасын және заттың мөлшерін есептеу; заттың белгілі мөлшеріндегі атомдардың (молекулалардың) сандарын есептеу.

5) «Стехиометриялық есептеулер». Химиялық реакциялардың теңдеулері бойынша есептер шығару; молярлық көлем; газдардың салыстырмалы тығыздығы; көлемдік қатынастар заңы; қалыпты және стандартты жағдайлар.

Есептеуге берілген есептер: қалыпты жағдайлардағы газдың көлемін, газдардың салыстырмалы тығыздығын есептеу; оттек және ауа бойынша газдардың салыстырмалы тығыздықтарын есептеу; заттың мөлшері, молярлық масса, газдың молярлық көлемі, Авогадро заңы ұғымдарын пайдаланып формулалар бйынша есептеулер жасау; химиялық реакциялар кезіндегі газдардың көлемдік қатынастары түсініктерін қолданып есептеулер жасау;

6) «Химиялық реакциялардағы энергиямен танысу». Отынның жануы және энергияның бөлінуі; көміртекті отынның жануы кезінде көмірқышқыл газы, иіс газы немесе көміртек түзілуі мүмкіндігі; жылыжайлық эффектісінің себептері және шешу жолдары; экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар; әртүрлі отындардың потенциалы; қоршаған ортаға әсері; кинетикалық бөлшектер теориясы тұрғысынан энергия өзгерісі; реакцияның жылу эффектісі;

7) «Сутек. Оттек және озон». Сутек – химиялық элемент және жәй зат, сутектің изотоптары (протий, дейтерий және тритий); сутектің қасиеттері, қолданылуы және алынуы; оттек – химиялық элемент және жәй зат, оттектің қасиеттері, қолданылуы және алынуы; сутектің және оттектің бинарлы қосылыстары; табиғатта таралуы; оттектің аллотропиялық түрөзгерісі, озон; сутек пен оттекті алу; Жер бетіндегі озон қабатының маңызы;

№ 3 көрсетілім «Сутек пероксидінің ажырауы»;

№ 2 практикалық жұмыс «Сутекті алу және оның қасиеттерін зерттеу»;

№ 3 практикалық жұмыс «Сутектің переоксидінен оттекті алу және оның қасиеттерін зерттеу»;

Есептеуге берілген есептер: реакцияға қатысатын немесе реакция нәтижесінде түзілген өнімнің белгілі массасы, заттың мөлшері немесе көлемі бойынша заттың массасын, заттың мөлшерін, (газдың) көлемін есептеу;

№ 2 бақылау жұмысы.

8) «Химиялық элементтердің периодтық жүйесі». Химиялық элементтердің

периодтық жүйесінің құрылымы, периодтың, топтың, атом нөмірінің физикалық мәні; химиялық элементтердің атомдарының кейбір қасиеттері мен сипаттамаларының периодты түрде өзгеруі; периодтық жүйедегі орыны бойынша элементтің сипатталуы; химиялық элементтердің табиғи тектестері; сілтілік металдардың, галогендердің, инертті газдардың тектестері; металдар мен бейметалдар; периодтық кестеде орналасуына байланысты химиялық элементтің қасиеттері;

9) «Химиялық байланыс түрлері». Химиялық элементтердің электртерістілігі, атомдар арасындағы химиялық байланыстар табиғатының бірлігі, коваленттi полярлық және полярлық емес байланыс, иондық байланыс, заттың аморфты және кристалдық күйлері, кристалл торларының типтері, заттардың қасиеттерінің оның құрылысына тәуелділігі;

10) «Ерітінділер және ерігіштік». Заттардың суда еруі, заттардың судағы ерігіштігі бойынша жіктелуі; ерітінділер; еріген заттың массалық үлесі, молярлық концентрация, қатты заттардың, сұйықтардың және газдардың суда ерігіштігі, кристаллогидраттар; ерітінділердің табиғаттағы және күнделікті өмірдегі рөлі; заттарды ерігіштігіне температураның әсері;

№ 4 зертханалық тәжірибе «Заттардың ерігіштігін зерттеу»;

Есептеуге берілген есептер: заттардың судағы ерігіштігін есептеу;

№ 3 бақылау жұмысы.

11) «Бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары». Бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары арасындағы генетикалық байланыс; қышқылдар: құрамы, номенклатурасы, жіктелуі, қасиеттері, алынуы және қолданылуы; негіздер: құрамы, номенклатурасы, жіктелуі, қасиеттері, алынуы және қолданылуы; тұздар: құрамы, номенклатурасы, жіктелуі, қасиеттері, алынуы және қолданылуы; бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары арасындағы генетикалық байланыс;

№ 5 зертханалық тәжірибе «Оксидтердің химиялық қасиеттерін зерттеу»;

№ 6 зертханалық тәжірибе «Қышқылдардың химиялық қасиеттерін зерттеу»;

№ 7 зертханалық тәжірибе «Негіздердің химиялық қасиеттерін зерттеу»;

№ 8 зертханалық тәжірибе «Тұздардың қасиеттері және алынуы»;

Есептеуге берілген есептер: химиялық реакция теңдеуі бойынша реакцияға қатысушы немесе реакция нәтижесінде түзілген бір заттың белгілі массасы, мөлшері немесе көлемі бойынша табиғатта жүретін процестер мен химиялық реакция нәтижесінде түзілген өнімнің немесе реагенттің массасын, заттың мөлшерін, көлемін есептеу; ерітіндінің белгілі массасы және еріген заттың массалық үлесі бойынша реакция өнімінің массасын, көлемін және заттың мөлшерін есептеу;

12) «Көміртек және оның қосылыстары». Көміртектің жалпы сипаттамасы; табиғатта көміртек және оның қосылыстарының таралуы; көміртектің аллотропиялық түр өзгерістері; көміртектің аллотропиялық түр өзгерістерінің қолдану аймағы; көміртектің қасиеттері; көміртектің оксидтері және олардың қасиеттері; тірі ағзаларға иіс газының физиологиялық әсері; көміртектің табиғаттағы айналымы;

№4 практикалық жұмыс «Көмірқышқыл газын алу және оның қасиеттері зерттеу»;

Есептеуге берілген есептер: химиялық реакция теңдеуі бойынша реакцияға қатысушы немесе реакция нәтижесінде түзілген бір заттың белгілі массасы, мөлшері немесе көлемі бойынша табиғатта жүретін процестер мен химиялық реакция нәтижесінде түзілген өнімнің немесе реагенттің массасын, заттың мөлшерін, көлемін есептеу; ерітіндінің белгілі массасы және еріген заттың массалық үлесі бойынша реакция өнімінің массасын, көлемін және заттың мөлшерін есептеу;

13) «Су». Судың құрамы, қасиеттері және қолданылуы, табиғаттағы су, су – табиғи әмбебап еріткіш, сулы ерітінділер және жүзгіндер, судың бірегей қасиеттері және оның өмір үшін маңызы; судың табиғаттағы айналымы; судың ластану себептері; судың кермектігі және оны жою тәсілдері; судың және сулы ерітінділердің табиғаттағы, өндірістің түрлі салаларындағы және ауыл шаруашылығындағы маңызы; суды тазарту әдістері; ауыз суын тазарту, Қазақстан Республикасындағы ауыз су мәселесі, су басейнін ластанудан қорғау, Қазақстандағы су ресурстарының экологиялық мәселелері; сусыз мыс (II) сульфатының көмегімен суды анықтау әдісі;

№ 9 зертханалық тәжірибе «Судың кермектігін анықтау»;

Есептеуге берілген есептер: еріген заттың массалық үлесін, еріткіштің, еріген заттың массасын есептеу;

№ 4 бақылау жұмысы.

30. 9-сынып оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Электролиттік диссоциация». Электролиттер және бейэлектролиттер, С.Аррениустың электролиттік диссоциациялану теориясының негізгі қағидалары, электролиттік диссоциациялану механизмі; ерітінділердің немесе заттың балқымаларының электр өткізгіштігінің химиялық байланыс түріне тәуелділігі; күшті және әлсіз электролиттер, диссоциациялану дәрежесі, қышқыл, сілті және тұздардың судағы ерітінділерінде электролиттік диссоциациялануы, көпнегізді қышқылдардың, қышқылдық және негіздік тұздардың диссоциациялануы, электролиттік диссоциациялану теориясы тұрғысынан қышқыл, негіз және тұз ерітінділерінің химиялық қасиеттері; тұздар гидролизі;

№ 1 зертханалық тәжірибе «Тұздар гидролизі»;

Есептеуге берілген есептер: химиялық реакция теңдеуі бойынша заттың мөлшерін, массасын, реакция өнімінің көлемін есептеу; диссоциациялану дәрежесін есептеу.

2) «Бейорганикалық заттарға сапалық талдау». Катиондарға сапалық реакциялар; жалын түсінің боялуы бойынша Ca2+, Ba2+, Cu2+ металл катиондарын анықтау; аниондардың сапалық реакциялары; бейорганикалық қосылыстардың құрамын сапалық талдау;

№ 2 зертханалық тәжірибе жалын түсінің боялуы бойынша «Ca2+, Ba2+, Cu2+ катиондарын анықтау»;

№ 3 зертханалық тәжірибе «Сулы ерітіндідегі Cl–, Br–, I–, PO43–,аниондарын анықтау»;

Есептеуге берілген есептер: егер әрекеттесуші заттардың біреуі артық мөлшерде берілсе химиялық теңдеулер бойынша есептеу;

3) «Химиялық реакциялардың жылдамдығы». Химиялық реакциялардың

жылдамдығы; химиялық реакциялардың жылдамдығына әсер ететін факторлар; бөлшектердің кинетикалық тұрғысынан реакция жылдамдығы; катализаторлар; ингибиторлар; катализаторлар мен ингибиторлардың реакция жылдамдығына әсері;

№ 4 зертханалық тәжірибе «Реакция жылдамдығына температура, концентрация мен бөлшектер өлшемінің әсері»;

№ 1 практикалық жұмыс «Реакция жылдамдығына катализатордың әсері».

4) «Қайтымды реакциялар». Химиялық тепе-теңдік; тепе-теңдік динамикалық үдеріс ретінде; химиялық тепе-теңдіктің ығысуы; Ле-Шателье-Браун принципі; химиялық тепе-теңдік күйіне және химиялық реакция жылдамдығына жағдайлардың өзгерісінің әсері; бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан химиялық тепе-теңдік;

№ 1 көрсетілім «Қайтымды химиялық реакциялар»;

№1 Бақылау жұмысы

5) «Тотығу-тотықсыздану реакциялары». Химиялық элементтердің тотығу дәрежелері, қосылыстардың формулалары бойынша химиялық элементтердің тотығу дәрежелерін анықтау, тотықтырғыш және тотықсыздандырғыш туралы түсінік, тотығу-тотықсыздану реакциялары; электрондық баланс әдісі.

6) «Металдар мен қорытпалар». Металдардың жалпы сипаттамасы; металдық байланыс пен металдық кристалдық тор; темір мен мыстың физикалық және химиялық қасиеттері; металдардың тек тотықсыздандырғыш қасиеттерін көрсетуі; темір қорытпалары және олардың қолданылуы; металлургия туралы түсінік, шойын мен болат өндірісі; Қазақстанда металлургияның дамуы, металдар мен олардың қорытпаларын алу, Қазақстандағы металдар және оның қосылыстарының маңызды кен орындары; металдарды өндіру үдерістері, қоршаған ортаға әсері; № 4 көрсетілім «Металдардың кристалдық торы модельдері»;

№ 2 көрсетілім «Металдар және қорытпалар»;

Есептеуге берілген есептер: егер құрамында қоспаның белгілі бір массалық үлесі бар басқа заттың массасы белгілі болған жағдайда реакция теңдеуі бойынша заттың массасын есептеу; өндірістік және экологиялық мазмұндағы теориялық мүмкін мәнімен саластырғандағы заттың шығымы массасын есептеу.

7) 1 (I), 2 (II) және 13 (III) топтар элементтері және олардың қосылыстары. 1 (I)-топ элементтері және олардың қосылыстары; атомдары құрылысы негізінде сілтілік металдардың жалпы қасиеттері; сілтілік металдардың оксидтері мен гидроксидтерінің негіздік қасиеттері және олардың қолданылуы; 2 (II)-топ элементтері және олардың қосылыстары; 1 (I)-ші және 2 (II)-топ металдарының жалпы қасиеттері; кальций оксиді мен гидроксидінің негіздік қасиеттері және олардың қолданылуы; 3 (III)-топ элементтері; алюминий және оның қосылыстары; алюминийдің қосылыстары мен қорытпаларынның қолдану аймағы; алюминий, оның оксиді мен гидроксидінің екідайлы қасиеттері;

№ 3 көрсетілім «Натрийдің сумен әрекеттесуі»;

№ 5 зертханалық тәжірибе «Кальцийдің сумен және қышқыл ерітіндісімен әрекеттесуі»;

№ 4 көрсетілім «Алюминий мен оның қорытпалары»;

№2 Практикалық жұмыс «Металдар» тақырыбына есептер шығару.

№ 2 бақылау жұмысы.

8) 17 (VII), 16 (VI), 15 (V), 14 (IV) - топтарының элементтері және олардың қосылыстары. (VII) топ элементтері, галогендер; топтағы галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары; хлор; хлордың химиялық қасиеттері: металдармен, сутекпен және галогенидтермен әрекеттесуі; хлорсутек қышқылының құрамы қасиеттері мен қолданылуы; 16 (VI)-топ элементтері, күкірт, күкірттің негізгі қосылыстары және олардың физикалық және химиялық қасиеттері; қышқылдық жаңбырдың пайда болу себебі мен экологияға тигізетін әсері; күкірт қышқылы, күкірт қышқылы және оның тұздарының жалпы және ерекше қасиеттері, қасиеттері мен қолданылуы; 15 (V)-топ элементтері: азот, азоттың қасиеттері және табиғаттағы азот айналымы; аммиак, аммиактың қасиеттері, алынуы мен қолданылуы; аммиак өндірісі; (Габер синтезі): азот қышқылы; азот қышқылының қасиеттері; азот қышқылы мен нитраттардың өзіне тән қасиеттері; фосфор және оның қосылыстары; фосфорды аллотропиялық түрлендіру; фосфор қосылыстарының Қазақстандағы кен орындары; фосфор және оның қосылыстарының жалпы химиялық қасиеттері; минералды тыңайтқыштар, олардың Қазақстанда өндірілуі және оларды тиімді қолдану; азот және фосфор тыңайтқыштарының қоршаған ортаға әсері; 14 (IV) - топ элементтері; кремний және оның қосылыстары; кремнийдің қолданылу аймағы және оның жартылай өткізгіш ретінде маңызы; сұйық кристалдар, кремний, оның диоксиді мен карбидіндегі химиялық байланыс түрін және кристалдық тор типі; кремний мен оның қосылыстарының химиялық қасиеттері; Қазақстандағы силикат өнеркәсібі;

№ 3 практикалық жұмыс «Сұйылтылған күкірт қышқылы ерітіндісі және оның тұздарының химиялық қасиеттерін зерттеу»;

№ 6 зертханалық тәжірибе «Азот молекуласының моделін дайындау»;

№7 зертханалық тәжірибе «Аммиак молекуласының моделін дайындау»;

№ 4 практикалық жұмыс «Аммиактың алынуы және оның қасиеттерін зерттеу»;

№ 4 көрсетілім «Минералды тыңайтқыштар»;

№ 5 көрсетілім «Алмаз, кремний, кремний диоксиді мен кремний карбидінің кристалдық торларының модельдері»;

9) «Адам ағзасындағы химиялық элементтер». Адам ағзасының химиялық құрамы; макроэлементтер және микроэлементтер, олардың маңызы; адам ағзасының құрамына кіретін элементтер және олардың маңызы (O, C, H, N, Ca, P, K, S, Cl, Mg, Fe); Қазақстан тұрғындарының теңгерімді тамақтану рационы; ауыр металдармен қоршаған ортаның ластануы көздері, ауыр металдардың ағзаларға әсері;

№ 3 бақылау жұмысы.

10) «Органикалық химияға кіріспе». Органикалық химия – көміртек қосылыстарының химиясы, А.М. Бутлеровтың органикалық қосылыстардың құрылыс теориясының негізгі қағидалары; органикалық заттардың ерекшеліктері; органикалық қосылыстардың жіктелуі; функционалдық топ түсінігі; органикалық қосылыстардың гомологтық қатарлары; органикалық қосылыстардың гомологтық қатарлары; органикалық қосылыстардың номенклатурасы; органикалық қосылыстардың изомериясы;

№ 6 көрсетілім «Алкандардың алғашқы бес өкілдерінің және сызықты құрылымды спирттердің модельдері»;

№ 7 көрсетілім «Пентан изомерлерінің модельдері»;

Есептеуге берілген есептер: элементтердің массалық үлесі және салыстырмалы тығыздығы бойынша газтәрізді заттардың молекулалық формулаларын табу.

11) «Көмірсутектер. Отын». Көмірсутектердің жіктелуі, номенклатурасы және изомериясы, қаныққан көмірсутектер, алкан, метан, қанықпаған көмірсутектер,алкендер, этилен, алкиндер,ацетилен; арендер, бензол; көмірсутектер арасындағы генетикалық байланыс, көмірсутектердің табиғи көздері, көмірсутекті отындар; табиғи газдың, мұнайдың, көмірдің Қазақстандағы кен орындары, оларды өндіру және өңдеу; көмірсутектерді өндіру, өңдеу және қолданудағы экологиялық мәселелер, көмірсутектерді экономиканың түрлі салаларында және тұрмыста пайдалану; альтернативті отын түрлері; мұнай, мұнай фракциялары және шикі мұнай өнімдерінің қолдану аймағы;

№ 8 көрсетілім «Этиленнің жануы, бром суы мен калий перманганаты ерітінділерін түссіздендіруі»;

№ 9 көрсетілім «Отын түрлері»;

№ 10 көрсетілім «Мұнай және мұнай өнімдері»;

Есепетеуге берілген есептер: реакция өнімінің массасы немесе көлемі және белгілі заттың салыстырмалы тығыздығы бойынша органикалық заттың формуласын анықтау;

12) «Оттекті және азотты органикалық қосылыстар». Оттекті органикалық қосылыстардың жіктелуі және номенклатурасы, метанол, этанол, спирттердің улылығы және этил спиртінің адам организміне зиянды әсері, оттекті органикалық қосылыстардың өкілдері; этандиол, пропантриол, этан қышқылы, глюкоза, сахароза, крахмал, целлюлозаның қолданылуы; карбон қышқылдары, күрделі эфирлер мен майлар, сабын, синтетикалық жуғыш заттар, синтетикалық жуғыш заттардың қоршаған ортаға әсері; көмірсулар, нәруыздар, аминқышқылдары; биологиялық маңызды органикалық қосылыстар, Қазақстанның тамақ өнеркәсібі;

№ 8 зертханалық тәжірибе «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»;

№ 9 зертханалық тәжірибе «Нәруыздардың денатурациясы»;

Есептеуге берілген есептер: егер құрамында қоспаның массалық үлесі бар басқа заттың массасы белгілі болған жағдайда, реакция теңдеуі бойынша органикалық заттың (реагенттің немесе өнімнің) массасын есептеу; өндірістік және экологиялық мазмұндағы теориялық мүмкін мәнімен саластырғандағы заттың шығымы массасын есептеу; метан, бутан, этанолдың жану реакция теңдеуі бойынша оттектің, ауаның көлемдерін есептеу;

№ 4 бақылау жұмысы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

31. Бағдарламада оқыту мақсаттары қолдануға ыңғайлы болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімшені, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 9.2.1.2 кодында: «9» – сынып, «2.1.» - бөлім мен бөлімше; «2» - оқу мақсатының реттік нөмірі.

32. Оқу мақсаттарының жүйесі әр сыныпқа арналған:

1. Заттардың бөлшектері.

Білім алушылар білуі тиіс:			
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.1 Атомдар, иондар және молеку-лар	7.1.1.1 «Химия» ғылымының нені оқытатынын білу; 7.1.1.2 химиялық зертханада және кабинетінде жұмыс жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелерін білу және түсіну; 7.1.1.3 физикалық және химиялық құбылыстарды ажырата алу; 7.1.1.4 заттардың әртүрлі агрегаттық күйлерін білу және бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан қатты, сұйық, газ тәріздес заттардың құрылымын түсіндіре алу; 7.1.1.5 салқындау үдерісін зерделеу, салқындау қисығын салу және оны талдау, бөлшектердің кинетикалық теориясына сай, өз бақылауларын түсіндіру; 7.1.1.6 судың қайнау үдерісін зерделеу, қыздыру қисығын салу және оны талдау, бөлшектердің кинетикалық теориясын пайдалана отырып, өз бақылауларын түсіндіру	8.1.1.1 - зат мөлшерінің өлшем бірлігі ретінде – мольді және Авогадро санын білу 8.1.1.2 - формула бойынша заттың массасын, зат мөлшерін, құрылымдық бөлшектер санын есептей алу	
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.2 Атом құрамы мен құрылысы	7.1.2.1 атомдар мен молекулалардың		

	айырмашылығын білу; 7.1.2.2 әрбір элементтің химиялық таңбамен белгіленетіндігін және белгілі атом түрі екенін білу; 7.1.2.3 элементтерді металдар мен бейметалдарға жіктей алу; 7.1.2.4 заттарды құрамына қарай жай және күрделіге жіктеу; 7.1.2.5 протон, электрон, нейтронды және олардың атомдағы орналасу тәртібін, массасын зарядын білу; 7.1.2.6 алғашқы 20 элементтің атом құрылысы (p^+, n^0, e^-) мен атом ядросының құрамын білу; 7.1.2.7 «изотоп» түсінігін білу; 7.1.2.8 Жердегі элементтердің басым бөлігі планеталардың қалыптасу кезінде пайда болған изотоптар қоспасы түрінде кездесетіндігін түсіну; 7.1.2.9 табиғи изотоптары бар химиялық элементтердің атомдық массалары бөлшек сан болатындығын түсіну; 7.1.2.10 салыстырмалы атомдық массаның анықтамасын білу; 7.1.2.11 элементтердің атауларын, валенттілікті және олардың қосылыстардағы атомдық қатынастарын қолдана отырып, бинарлы		

ҚОБА

	химиялық қосылыстардың формулаларын дұрыс құра білу; 7.1.2.12 химиялық қосылыстың формуласы бойынша салыстырмалы молекулалық/формулалық массасын есептеу		
		8-сынып	9-сынып
1.3 Атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы. Атомдардан иондардың құрылуы		8.1.3.1 - атомда электрондар ядродан арақашықтығы артқан сайын біртіндеп энергетикалық деңгейлер бойынша таралатынын түсіну 8.1.3.2 - әрбір электрон қабатында электрон саны нақты максимал мәннен аспайтынын түсіну 8.1.3.3 - s және p орбиталдарының пішінін білу 8.1.3.4 - алғашқы 20 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын және электронды – графикалық формулаларын жаза білу	
		8-сынып	9-сынып
1.4 Химиялық байланыстарды		8.1.4.1 - электртерістілік	9.1.4.1 - металдық байланыс пен

ЖОБА

ң түрлері		ұғымына сүйеніп коваленттi және иондық байланыстың түзілуін түсіндіру 8.1.4.2 - заттар қасиеттерінің кристалдық тор типтеріне тәуелділігін түсіндіру	металдық кристалдық тор жайындағы білімдерін қолданып металдардың қасиетін түсіндіре алу 9.1.4.2 - құйма ұғымын білу және оның артықшылықтарын түсіндіру 9.1.4.3 - шойын мен болаттың құрамы мен қасиеттерін салыстыру 9.1.4.5 - галоген молекулаларының электрондық формулаларын құрастыру 9.1.4.6 - аммиактың молекулалық, электрондық және құрылымдық формуласын түсіндіру 9.1.4.7 - азот қышқылының молекулалық, формуласын білу және атомдар арасындағы химиялық байланыстардың түзілуін түсіндіру

2. Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары

Білім алушылар білуі тиіс:			
1 Периодтық заң мен химиялық	7-сынып	8-сынып	9-сынып
	7.2.1.1 И. Дёберейнер	8.2.1.1 - топ , период, атом нөмірінің	9.2.1.1 - атом құрылысы негізінде сілтілік

ЖОБА

элеметтер-дің периодтық жүйесі	Дж. Ньюлендс, Д.И. Менделеевтің еңбектерінің мысалында элементтердің жіктелуін білу және салыстыру; 7.2.1.3 периодтық кестенің кестенің құрылымын білу және сипаттау: топтар және периодтар	физикалық мәнін түсіндіру бір топтағы элементтердің сыртқы электрондық деңгейінде электрондар санының бірдей болатындығын түсіну 8.2.1.2 - топтар мен периодтарда элементтер қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру 8.2.1.3 - периодтық жүйедегі орны бойынша химиялық элементті сипаттау 8.2.1.4 - химиялық қасиеттері ұқсас элемент-тердің бір топқа жататындығын дәлелдеу; 8.2.1.5 - химиялық элементтің периодтық кестеде орналасуына сай қасиеттерін болжау	металдардың жалпы қасиеттерін түсіндіру 9.2.1.2 - сілтілік металдардың оксидтері мен гидроксидтерінің негіздік қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 9.2.1.3 - 1 (I) және 2 (II) -топ металдарының жалпы қасиеттерін салыстыру және химиялық реакция теңдеулерін құрастыру 9.2.1.4 - кальций оксиді мен гидроксидінің негізгі қасиеттерін түсіндіру және қолданылуын сипаттау 9.2.1.5 - атом құрылысы негізінде алюминийдің қасиеттерін түсіндіру, оның маңызды қосылыстары мен құймаларынның қолдану аймағын атау 9.2.1.6 - топта галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын болжау 9.2.1.7 - хлордың химиялық қасиеттерін сипаттау: металдармен, сутекпен және галогенидтермен әрекеттесуі 9.2.1.8 - хлорсутек қышқылы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін зерттеу және оның қолдану аясын білу 9.2.1.9 - 16 (VI) топ элементтерінің жалпы қасиеттерін сипаттау 9.2.1.10 - күкірттің (IV) және (VI) оксидтерінің

ЖОБА

			физикалық және химиялық қасиеттерін салыстыру және күкірт диоксидінің физиологиялық әсерін түсіндіру 9.2.1.11 - күкірт қышқылы ерітіндісі мен оның тұздарының физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу 9.2.1.12 - азоттың қасиеттерін және табиғаттағы азот айналымын түсіндіру; 9.2.1.13 - аммиакты алу және қасиеттері мен қолданылуын түсіндіру 9.2.1.14 - азоттан азот қышқылын алудың реакция теңдеуін құрастыру; 9.2.1.15 - сұйылтылған және концентрлі азот қышқылының металдармен әрекеттесуінің ерекшелігін сипаттау және электронды баланс әдісімен реакция теңдеуін құрастыру; 9.2.1.16 – нитраттың қасиеттерін сипаттау 9.2.1.17 - фосфордың аллотропиялық түр өзгерістерін салыстыру 9.2.1.18 - кремнийдің қолданылу аймағын және оның жартылай өткізгіш ретінде қолданылуын түсіндіру
2.2 Химиялық	7-сынып	8-сынып	9-сынып
реакциялардың	7.2.2.1	8.2.2.1 - бастапқы	9.2.2.1 - реакция

ЖОБА

жіктелуі	сұйылтылған қышқылдардың қолдану аяларын және олармен жұмыс жасау ережелерін атау; 7.2.2.2 сұйылтылған қышқылдардың әртүрлі металдармен реакцияларын зерттеу және сутек газының сапалық реакциясын жүзеге асыру; 7.2.2.3 кейбір карбонаттардың сұйылтылған қышқылдармен реакцияларын зерттеу және көмірқышқыл газының сапалық реакциясын жүзеге асыру	және түзілген заттардың саны мен құрамы бойынша химиялық реакцияларды жіктеу 8.2.2.2 - табиғаттағы және тірі ағзалар мен адам тіршілігіндегі химиялық реакцияларды сипаттау	теңдеулерін молекулалық және иондық түрде құру 9.2.2.2 - тотығу дәрежесі ұғымының мәнін түсіндіру және оны заттың формуласы бойынша анықтау 9.2.2.3 - Тотығу-тотықсыздану реакцияларына мысалдар жазу 9.2.2.4 - электрондық баланс әдісімен тотығу-тотықсыздану реакцияларының коэффициенттерін қою
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
2.3 Зат массасының сақталу заңы		8.2.3.1 - заттар құрамындағы элементтердің массалық үлесін табу, элементтердің массалық үлесі бойынша заттардың формуласын шығару 8.2.3.2 - әрекеттесетін заттар қатынасын эксперименттік жолмен анықтап, заттар массасының сақталу заңын білу 8.2.3.3 - реакцияға қатысатын және	9.2.3.1 - әрекеттесуші заттардың біреуі артық берілген реакция теңдеулері бойынша есептеулер жүргізу 9.2.3.2 - қоспаның белгілі бір массалық үлесін құрайтын, басқа заттың массасы белгілі жағдайда реакция теңдеуі бойынша зат массасын есептеу 9.2.3.3 - газтектес заттардың молекулалық формуласын салыстырмалы

ЖОБА

		түзілетін заттардың формуласын жаза отырып, химиялық реакциялар теңдеулерін құру 8.2.3.4 - химиялық реакция теңдеулері бойынша зат массасын, зат мөлшерін есептеу 8.2.3.6 - Авогадро заңын білу және газдардың қатысуымен жүретін реакциялар бойынша есептер шығаруда газдардың көлемдік қатынас заңын қолдану	тығыздық немесе элементтердің массалық үлестері арқылы анықтау
2.4 Металдардың электро-химиялық кернеу қатары		8-сынып	9-сынып
		8.2.4.1 - кейбір металдар басқаларға қарағанда тотығуға тезірек ұшырайтындығын білу 8.2.4.2 - металдар коррозиясын туындатуға әсер ететін жағдайларды зерттеу 8.2.4.3 - қышқыл ерітінділерімен әртүрлі металдардың реакцияларын зерттеу 8.2.4.4 - металдардың қышқылдармен әрекеттесуінің реакция теңдеулерін құрастыру 8.2.4.5 - металдардың тұз ерітінділерімен	

ЖОБА

		әрекеттесуінің жоспарын жасау және жүргізу 8.2.4.6 - эксперимент нәтижесі бойынша металдардың белсенділік қатарын құру және оны анықтама мәліметтерімен сәйкестендіру	

3. Химиядағы энергетика

Білім алушылар білуі тиіс:			
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
3.1 Экзотер-миялық және эндотермиялық реакциялар	7.3.1.1ауа құрамын білу; 7.3.1.2 заттардың жану кезінде ауаның құрамына кіретін оттектің жұмсалатындығын білу; 7.3.1.3 атмосфералық ауаны ластанудан қорғаудың маңызын түсіну; 7.3.1.4 затты жағуға қажетті жағдайларды және жану реакциясының өнімдерін білу; 7.3.1.5 тез тұтанатын, жанғыш және жанбайтын заттарға мысалдар келтіру; 7.3.1.6 заттардың таза оттекте ауаға қарағанда жақсырақ жанатындығын	8.3.1.1 - заттың жану реак-циясының өнімі көбінесе оксидтер екенін және құрамында көміртегі бар отын оттекте жанғанда, көмірқышқыл газы, иіс газы немесе көміртек түзілетінін түсіну 8.3.1.2 - парниктік эффектінің себептерін түсіндіру және шешу жолдарын ұсыну 8.3.1.3 - экзотермиялық реакциялар жылу бөле жүретінін, ал эндотермиялық реакциялар жылу сіңіре жүретінін білу 8.3.1.4 - әртүрлі жанғыш заттардың қоршаған ортаға әсерін түсіну	

	түсіну; 7.3.1.7 металдар мен бейметалдардың жануы кезінде оксидтер түзілетіндігін білу		
3.2 Химиялық реакция-лардың жылдам-дығы	7-сынып	8-сынып	9-сынып
			9.3.2.1 - реакция жылдамдығы және оған әсер ететін факторларды анықтау және оны бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан түсіндіру 9.3.2.2 - катализатордың реагенттен айырмашылығын және олардың реакция жылдамдығына әсерін түсіндіру 9.3.2.3 - реакция жылдамдығына ингибитордың әсерін түсіндіру
3.3 Химиялық тепе-теңдік			9.3.3.1 - тепе-теңдікті динамикалық үдеріс ретінде сипаттау; 9.3.3.2 - Ле-Шателье-Браун принципі бойынша химиялық тепе-теңдіктің ығысуын болжау 9.3.3.4 аммиак өндірісінің үдерісін сипаттау
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
3.4 Қышқылдар мен негіздер	7.3.4.1 кейбір табиғи қышқылдар мен	8.3.4.1 – заттардың ерігіштігі, заттың 100 г судағы ерігіштігін	9.3.4.1 - қышқылдар, еритін және ерімейтін негіздер,

ЖОБА

теориясы	сілтілердің «қышқылдық» және «сабындылық» қасиеттер белгілері болуы мүмкін екендігін білу; 7.3.4.2 химиялық индикаторлар метилоранж, лакмус, фенолфталеинді және олардың әртүрлі ортада түстерінің өзгеруін білу; 7.3.4.3 pH шкаланың негізінде әмбебап индикаторды қолданып, сілтілер мен қышқылдарды анықтай алу; 7.3.4.4 «антацидтік заттарды» қолдану мысалында қышқылдардың бейтараптануын түсіну	есептеу, алынған нәтижелерді анықтамалық мәндермен салыстыру 8.3.4.2 - еріген заттың массалық үлесі мен ерітіндінің белгілі массасы бойынша еріген заттың массасын, ерітіндідегі заттың молярлық концентрациясын есептеу 8.3.4.7 - оксидтердің жіктелуін және қасиеттерін білу, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру	орта тұздардың химиялық қасиеттерін көрсететін реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде құрастыру
3.4 Қышқылдар мен негіздер теориясы		8.3.4.8 - қышқылдардың жіктелуін, қасиеттерін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 8.3.4.9 - негіздердің жіктелуі мен қасиеттерін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін	9.3.4.2 - орта тұз ерітіндісінің ортасын тәжірибе жүзінде анықтау 9.3.4.3- орта тұз гидролизінің теңдеуін молекулалық және иондық түрде құрастыру

ЖОБА

		сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 8.3.4.10 тұздарды алудың әртүрлі әдістерін білу, сәйкес реакция теңдеулерін құрастыру 8.3.4.11 - тұздардың қасиеттерін, жіктелуін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 8.3.4.12 - бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары арасындағы генетикалық байланысты зерттеу	

4.Химия және қоршаған орта

Білім алушылар білуі тиіс:			
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
4.1 Заттардың жіктелуі	7.4.1.1 элементті (жай зат) бірдей атомдардың жиынтығы ретінде түсіну; 7.4.1.2 таза заттар атомдардың немесе молекулалардың бір түрінен түзілетінін білу; 7.4.1.3 элемент (жай зат) қоспа және қосылыс түсініктерін ажырата алу;		9.4.1.1 - электролиттермен бейэлектролиттердің анықтамасын білу және мысалдар келтіру 9.4.1.2 - заттардың ерітінділері немесе балқымаларының электрөткізгіштігі химиялық байланыс түріне тәуелді екендігін түсіндіру 9.4.1.3 - иондық және коваленттік полюсті байланысы бар заттардың электролиттік

ҚОБА

	7.4.1.4 қосылыстардың және элементтердің физикалық қасиеттері туралы алған білімдерін қоспа құрамындағы таныс емес заттарды ажыратуға қолдана алу; 7.4.1.5 қоспалардың түрлерін және оларды бөлу әдістерін білу; 7.4.1.6 қоспаны бөлуге негізделген тәжірибені жоспарлау және өткізу		диссоциациялану механизмін түсіндіру 9.4.1.3 - ерітінділердің қышқылдылығы мен сілтілігін ажырату 9.4.1.4 - күшті және әлсіз электролиттерге мысал келтіру және оларды ажырату, диссоциациялану дәрежесін анықтай білу 9.4.1.5 Ca2+, Ba2+, Cu2+ металл катиондарын анықтау үшін жалын түсінің боялу реакциясын жүргізу 9.4.1.6 - хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат, карбонат-, фосфат-, нитрат-, силикат- иондарына сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде жүргізу және ион алмасу реакцияларын бақылап, нәтижесін сипаттау
	7-сынып	8-сынып	9-сынып
4.2 Жер химиясы	7.4.2.1 жер қыртысында көптеген пайдалы химиялық қосылыстар барын түсіну; 7.4.2.2 кейбір минералдар мен пайдалы табиғи қосылыстардың кендерге жататынын түсіну; 7.4.2.3 металды алу үшін кенді	8.4.2.1 - сутекті алу және оның қасиеттері мен қолдануын зерттеу; 8.4.2.2 - ауа құрамындағы және жер қыртысындағы оттектің пайыздық мөлшерін білу; 8.4.2.3 - оттекті алу және оның қасиеттері мен қолданылуын зерттеу 8.4.2.4 - оттектің	9.4.2.1 - қышқылдық жаңбырлардың пайда болу себебі мен экологияға тигізетін әсерін түсіндіру 9.4.2.2 - фосфор қосылыстарының Қазақстандағы кен орындарын атау; 9.4.2.3 - минералды тыңайтқыштардың жіктелуін және олардың құрамына кіретін қоректік элементтерді білу

ЖОБА

	өңдеу үдерісін сипаттау; 7.4.2.4 Қазақстан қандай минералды және табиғи ресурстармен бай екендігін және олардың кен орындарын білу; 7.4.2.5 табиғи ресурстарды өндірудің қоршаған ортаға әсерін зерделеу	аллотропиялық түр өзгерістерінің құрамы мен қасиеттерін салыстыру 8.4.2.5 - Жер бетіндегі озон қабатының маңызын түсіндіру; 8.4.2.6 - судың ластану қауіптілігін және салдарын анықтау, суды тазарту әдістерін түсіндіру 8.4.2.7- судың «кермектігін» анықтау және оны жою тәсілдерін түсіндіру 8.4.2.8 - табиғаттағы және тірі ағзалар қызметі мен адамның тіршілігіндегі жүретін химиялық реакцияларды сипаттау	9.4.2.4 - азот және фосфор тыңайтқыш-тарының қоршаған ортаға әсерін оқып білу 9.4.2.4 - Қазақстандағы металдардың кен орындарын атау және оларды өндіру процестерін, қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
		8-сынып	9-сынып
4.3 Көміртек және оның қосылыс-тары		8.4.3.1 – көміртектің сиптаттамасын, табиғатта көміртек және оның қосылыстарының таралуын түсіндіру 8.4.3.2 - көміртектің аллотропиялық түр өзгерістерінің құрылысын және қасиеттерін салыстыру 8.4.3.3 - көміртектің физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу	9.4.3.1 - органикалық қосылыстардың көптүрлілігінің себептерін түсіндіру; 9.4.3.4 - гомолог ұғымын және гомологтық айырмашылықты білу 9.4.3.2 - көмірсутектердің және олардың туындылары: спирттер,альдегидтер, карбон қышқылдары, аминқышқылдарының жіктелуін білу; 9.4.3.3 -

ЖОБА

		8.4.3.4 - көмір-қышқыл газын алу, оны анықтау және қасиеттерін зертте	функционалдық топ түсінігін берілген класс қосылысының химиялық қасиеттерін анықтайтын топ ретінде түсіндіру 9.4.3.4 - гомолог ұғымын және гомологтық айырмашылықты білу 9.4.3.5 - органикалық қосылыстардың негізгі кластары: алкандар, алкендер, алкиндер, арендер, спирттер, альдегидтер карбон қышқылдары, аминқышқылдары үшін IUPAC номенклатурасын қолдану 9.4.3.6 - изомерия құбылысын білу және көмірсутектер құрылымдық изомерлерінің формулаларын құрастыру 9.4.3.7 - алкандардың химиялық қасиеттерін сипаттау және оны реакция теңдеулерімен дәлелдеу 9.4.3.8 - қанықпағандық ұғымын сипаттау; 9.4.3.9 - этен мысалында алкендердің химиялық қасиеттерін оқып үйрену, химиялық реакция теңдеулерімен дәлелдеу 9.4.3.10 - пластиктің ыдырау мерзімінің ұзақтық мәселесін

ЖОБА

			түсіну және оқып білу, қоршаған ортада пластик материалдардың көбеюінің зардабын білу 9.4.3.11 - этин мысалында алкиндердің химиялық қасиеттерін оқып үйрену, химиялық реакция теңдеулерімен дәлелдеу 9.4.3.12 - бензолдың алынуы, қасиеттері және қолданылуын сипаттау 9.4.3.13 - құрамында көміртек бар қосылыстардың отын ретінде пайдалану мүмкін екендігін білу және альтернативті отын түрлерін зерттеу, олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін атау 9.4.3.14 - Қазақсатандағы көмірдің, мұнайдың, табиғи газдың кен орындарын атау және оларды өндірудің қоршаған ортаға әсерін түсіндіру 9.4.3.15 - мұнай фракцияларын және шикі мұнайды айдау өнімдерінің қолдану аймақтарын атау 9.4.3.16 - оттекті органикалық заттардың жіктелуін білу 9.4.3.17 - спирттердің жіктелуін метанол мен

ЖОБА

			этанолдың, қолданылуын, этанолдың алынуын білу және қасиеттерін түсіндіру 9.4.3.18 - метанол мен этанолдың адам ағзасына физиологиялық әсерін түсіндіру 9.4.3.19 - карбон қышқылдарының құрамын білу және сірке қышқылының химиялық қасиеттері мен қолданылуын сипаттау 9.4.3.20 - күрделі эфирлер мен майлардың ерекшеліктері мен майлардың қызметін түсіндіру 9.4.3.21 - сабынның алынуы мен оның қолданылуын білу 9.4.3.22 - синтетикалық жуғыш заттардың қоршаған ортаға әсерін түсіндіру 9.4.3.23 - көмірсулардың жіктелуін, биологиялық маңызы мен қызметін түсіндіру 9.4.3.24 - нәруыз денатурациясының реакциясын зерттеу 9.4.3.25 - нәруыздың биологиялық маңызы мен қызметін түсіндіру

ЖОБА

5. Химия және өмір

Білім алушылар білуі тиіс:			
	7-сынып	8-сынып	9-сынып

5.1 Биохимия	7.5.1.1 тағам өнімдерін химиялық заттардыңжиынтығы деп түсіну; 7.5.1.2 тағамдық өнімдердің бір қатарын: қант, крахмал, (көмірсулар), нәруыз, майларды білу және анықтай алу; 7.5.1.3 адам ағзасына кіретін элементтерді (O, C, H, N, Ca, P, K) білу; 7.5.1.4 тыныс алу үдерісін түсіндіру		9.5.1.1 - адам ағзасының құрамына кіретін элементтерді атау және олардың маңызын түсіндіру (O, C, H, N, Ca, P, K, S, Cl, Mg, Fe) 9.5.1.2 - Қазақстан тұрғындарының типтік тамақтану рационын зерттеу және теңгерімді тамақтану рационын құрастыру; 9.5.1.3 - қоршаған ортаның ауыр металдармен ластану көздерін атау және олардың ағзаларға әсерін түсіндіру

33. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

34. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Химия» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына (төмендетілген оқу жүктемесімен) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Химия» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 7-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаты
1-тоқсан		
Білім алушылар:		
7.1 Химия пәніне кіріспе. Таза заттар және қоспалар	Химия пәні. №1 практикалық жұмыс «Қауіпсіздік техникасының ережелерімен және зертханалық құрал-	7.1.1.1 химия ғылымының нені оқытатынын білу; 7.1.1.2 химиялық лабораторияда және кабинетте жұмыс жүргізу кезіндегі қауіпсіздік техникасының ережелерін білу және түсіну

	жабдықтармен танысу»	
	Элемент, қоспа және қосылыс. № 1 зертханалық тәжірибе «Заттар қоспалары мен олардың қосылыстарын салыстыру»	7.4.1.1 элементті (жай зат) бірдей атомдардың жиынтығы ретінде түсіну; 7.4.1.2 таза заттар атомдардың немесе молекулалардың бір түрінен түзілетінін білу; 7.4.1.3 элемент(жай зат), қоспа және қосылыс түсініктерін ажырата алу; 7.4.1.4 қосылыстардың және элементтердің физикалық қасиеттері туралы алған білімдерін қоспа құрамындағы таныс емес заттарды ажыратуға қолдана алу
	Қоспаларды бөлу әдістері. № 2 зертханалық тәжірибе «Ластанған ас тұзын тазарту»	7.4.1.5 қоспалардың түрлерін және оларды бөлу әдістерін білу; 7.4.1.6 қоспаны бөлуге негізделген тәжірибені жоспарлау және өткізу
7.1 Заттардың агрегаттық күйінің өзгеруі	Физикалық және химиялық құбылыстар. № 3 зертханалық тәжірибе «Химиялық реакциялардың белгілері»	7.1.1.3 физикалық және химиялық құбылыстарды ажырату
	Заттардың агрегаттық күйлері	7.1.1.4 заттардың әртүрлі агрегаттық күйлерін білу және бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан қатты, сұйық, газ тәріздес заттардың құрылымын түсіндіру
	Салқындау үдерісі № 4 зертханалық тәжірибе «Салқындау үдерісін зерттеу»	7.1.1.5 салқындау үдерісін зерделеу, салқындау қисығын салу және оны талдау, бөлшектердің кинетикалық теориясына сай, өз бақылауларын түсіндіру
	Қыздыру үдерісі № 5 зертханалық тәжірибе «Судың қайнау үдерісін зерттеу»	7.1.1.6 судың қайнау үдерісін зерделеу, қыздыру қисығын салу және оны талдау, бөлшектердің кинетикалық теориясын пайдалана отырып, өз бақылауларын түсіндіру
2-тоқсан		

ЖОБА

7.2 Атомдар Молекулалар Заттар	Атомдар мен молекулалар	7.1.2.1 атомдар мен молекулалардың айырмашылығын білу
	Химиялық элементтер. Жай және күрделі заттар	7.1.2.2 әрбір элементтің химиялық таңбамен белгіленетіндігін және белгілі атом түрі екенін білу; 7.1.2.3 элементтерді металдар мен бейметалдарға жіктеу; 7.1.2.4 заттарды құрамына қарай жай және күрделіге жіктеу
	Атомның құрамы мен құрылысы. Изотоптар	7.1.2.5 протон, электрон, нейтронды және олардың атомдағы орналасу тәртібін, массасын зарядын білу; 7.1.2.6 алғашқы 20 элементтің атом құрылысы (p^+, n^0, e^-) мен атом ядросының құрамын білу; 7.1.2.7 изотоп түсінігін білу
7.2 Ауа. Жану реакциясы	Ауа. Ауаның құрамы №6 зертханалық тәжірибе «Балауыз шамның жануы»	7.3.1.1ауа құрамын білу; 7.3.1.2 заттардың жану кезінде ауаның құрамына кіретін оттектің жұмсалатындығын білу; 7.3.1.3 атмосфералық ауаны ластанудан қорғаудың маңызын түсіну
	Жану үдерісі № 2 практикалық жұмыс/көрсетілім «Күкірттің, фосфордың, темірдің ауада және оттекте жануын салыстыру»	7.3.1.4 затты жағуға қажетті жағдайларды және жану реакциясының өнімдерін білу; 7.3.1.5 тез тұтанатын, жанғыш және жанбайтын заттарға мысалдар келтіру; 7.3.1.6 заттардың таза оттекте жақсырақ жанатындығын түсіну; 7.3.1.7 металдар мен бейметалдардың жануы кезінде оксидтер түзілетіндігін білу
		3-тоқсан
7.3 Химиялық реакциялар	Табиғи қышқылдар мен негіздер. Индикаторлар. №7 зертханалық тәжірибе «Ерітінділердің қышқылдық, сілтілік ортасын анықтау»; №8 зертханалық тәжірибе «Хлорсутек қышқылының бейтараптану	7.3.4.1 «қышқылдық» және «сабындылық» қасиеттер кейбір табиғи қышқылдар мен сілтілердің белгілері болуы мүмкін екендігін білу; 7.3.4.2 химиялық индикаторлар метилоранж, лакмус, фенолфталеинді және олардың әртүрлі ортадағы түстерінің өзгеруін білу; 7.3.4.3 pH шкаласы негізінде әмбебап индикаторды қолданып, сілтілер мен қышқылдарды анықтай алу; 7.3.4.4 «антацидтік заттарды» қолдану мысалында қышқылдардың бейтараптануын түсіну

	реакциясы»	
	Сұйылтылған қышқылдардың металдармен әрекеттесуі. №9 зертханалық тәжірибе «Мырыштың сұйылтылған тұз қышқылымен әрекеттесуі»; №10 зертханалық тәжірибе «Сутекке сапалық реакция»	7.2.2.1 сұйылтылған қышқылдардың қолдану аяларын және олармен жұмыс жасау ережелерін атау; 7.2.2.2 сұйылтылған қышқылдардың әртүрлі металдармен реакцияларын зерттеу жәнесутек газының сапалық реакциясын жүзеге асыру
	Сұйылтылған қышқылдардың карбонаттармен әрекеттесуі. № 3 практикалық жұмыс «Сұйылтылған қышқылдар мен карбонаттардың әрекеттесуі. Көмірқышқыл газына сапалық реакция»	7.2.2.4 кейбір карбонаттардың сұйылтылған қышқылдармен реакцияларын зерттеу және көмірқышқыл газының сапалық реакциясын жүзеге асыру
7.3 Химиялық элементтердің периодтық кестесі	Химиялық элементтердің периодтық кестелерін құру тарихы	7.2.1.1 И. Дёберейнер, Дж. Ньюлендс, Д.И. Менделеевтің еңбектерінің мысалында элементтердің жіктелуін білу және салыстыру
	Периодтық кестенің құрылымы	7.2.1.2 периодтық кестенің құрылымын білу және сипаттау: топтар мен периодтар
7.3 Салыстырмалы атомдық масса және қарапайым формула	Салыстырмалы атомдық масса	7.1.2.8 Жердегі элементтердің басым бөлігі планеталардың қалыптасу кезінде пайда болған изотоптар қоспасы түрінде кездесетіндігін түсіну; 7.1.2.9 табиғи изотоптары бар химиялық элементтердің атомдық массалары бөлшек сан болатындығын түсіну; 7.1.2.10 салыстырмалы атомдық массаның анықтамасын білу

ЖОБА

	Валенттілік. Химиялық формулалар. Қосылыстардың формуласы бойынша салыстырмалы молекулалық массасын есептеу	7.1.2.11 элементтердің атауларын, валенттілікті және олардың қосылыстардағы атомдық қатынастарын қолдана отырып, биэлементті химиялық қосылыстардың формулаларын дұрыс құра білу; 7.1.2.12 химиялық қосылыстың формуласы бойынша салыстырмалы молекулалық/ формулалық массасын есептеу
4-тоқсан		
7.4 Адам ағзасындағы химиялық элементтер	Тағам құрамындағы қоректік заттар. № 4 практикалық жұмыс «Тағам құрамындағы қоректік заттарды анықтау»	7.5.1.1 тағам өнімдерін химиялық заттардың жиынтығы деп түсіну; 7.5.1.2 тағамдық өнімдердің бір қатарын: қант, крахмал, (көмірсулар), нәруыз, майларды білужәне анықтай алу
	Адам ағзасындағы химиялық элементтер. Тыныс алу үдерісі. №11 зертханалық тәжірибе «Тыныс алу үдерісін зерттеу»	7.5.1.3 адам ағзасына кіретін элементтерді (O, C, H, N, Ca, P, K) білу; 7.5.1.4 тыныс алу үдерісін түсіндіру
7.4 Геологиялық химиялық қосылыстар	Пайдалы геологиялық химиялық қосылыстар. Кен құрамы	7.4.2.1 Жер қыртысында көптеген пайдалы химиялық қосылыстар барын түсіну; 7.4.2.2 кейбір минералдар мен пайдалы табиғи қосылыстардың кендерге жататынын білу; 7.4.2.3 металды алу үшін кенді өңдеу үдерісін сипаттау
	Қазақстанның пайдалы қазбалары Минералдарды өндірудің экологиялық аспектілері	7.4.2.4 Қазақстан қандай минералды және табиғи ресурстармен бай екендігін және олардың кен орындарын білу; 7.4.2.5 табиғи ресурстарды өндірудің қоршаған ортаға әсерін зерделеу

2) 8-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар	Тақырып \ Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқу мақсаттары

бөлімі		
1-тоқсан		
8.1 Атомдағы электрондардың қозғалысы	Атомда электрондардың таралуы	8.1.3.1 - атомда электрондар ядродан арақашықтығы артқан сайын біртіндеп энергетикалық деңгейлер бойынша таралатынын түсіну
	Энергетикалық деңгейлер. № 1 зертханалық тәжірибе «Атомдар модельдерін жасау»	8.1.3.2 - әрбір электрон қабатында электрон саны нақты максимал мәннен аспайтынын түсіну 8.1.3.3 - s және p орбиталдарының пішінін білу 8.1.3.4 - алғашқы 20 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын және электронды-графикалық формуларын жаза білу
8.1 Заттардың формулалары және химиялық реакция теңдеулері	Химиялық формулалар бойынша есептеулер	8.2.3.1 - заттар құрамындағы элементтердің массалық үлесін табу, элементтердің массалық үлесі бойынша заттардың формуласын шығару
	Химиялық реакция теңдеулерін құру. Зат масссасының сақталу заңы. № 1 көрсетілім «Зат массасының сақталу заңын дәлелдейтін тәжірибе». № 2 зертханалық тәжірибе «Әрекеттесуші заттардың қатынасы»	8.2.3.2 - әрекеттесетін заттар қатынасын эксперименттік жолмен анықтап, заттар массасының сақталу заңын білу 8.2.3.3 - реакцияға қатысатын және түзілетін заттардың формуласын жаза отырып, химиялық реакциялар теңдеулерін құру 8.2.3.4 - заттар массасының сақталу заңын білу
	Химиялық реакция типтері Табиғаттағы және тірі ағзалар мен адам тіршілігіндегі химиялық реакциялар	8.2.2.1 -бастапқы және түзілген заттардың саны мен құрамы бойынша химиялық реакцияларды жіктеу 8.2.2.2-табиғаттағы және тірі ағзалар мен адам тіршілігіндегі химиялық реакцияларды сипаттау
8.1 Металдар белсенділігін салыстыру	Металдардың оттекпен және сумен әрекеттесуі.	8.2.4.1 - кейбір металдар басқаларға қарағанда тотығуға тезірек ұшырайтындығын білу 8.2.4.2 - металдар коррозиясын туындатуға әсер ететін жағдайларды зерттеу
	Металдардың қышқыл ерітінділерімен	8.2.4.3 -қышқыл ерітінділерімен әртүрлі металдардың реакцияларын

	әрекеттесуі. № 3 зертханалық тәжірибе «Металдардың қышқылдар ерітінділерімен әрекеттесуі»	зерттеу 8.2.4.4 -металдардың қышқылдармен әрекеттесуінің реакция теңдеулерін құрастыру
	Металдардың тұз ерітінді-лерімен реакциялары. № 2 көрсетілім «Тұз ерітінділерінен металдарды ығыстыру»	8.2.4.5- металдардың тұз ерітінділерімен әрекеттесуінің жоспарын жасау және жүргізу
	Металдардың белсенділік қатары. № 1 практикалық жұмыс «Металдардың белсенділігін салыстыру»	8.2.4.6 - эксперимент нәтижесі бойынша металдардың белсенділік қатарын құру және оны анықтама мәліметтерімен сәйкестендіру
2-тоқсан		
8.2 Зат мөлшері	Зат мөлшері. Моль. Авогадро саны. Заттардың молярлық массасы Масса, молярлық масса және зат мөлшері арасындағы байланыс	8.1.1.1 - зат мөлшерінің өлшем бірлігі ретінде – мольді білу және Авогадро санын білу 8.1.1.2 - формула бойынша заттың массасын, зат мөлшерін, құрылымдық бөлшектер санын есептей алу
8.2 Стехиометриялық есептеулер	Химиялық реакция теңдеулері бойынша есептер шығару	8.2.3.4 - химиялық реакция теңдеулері бойынша заттың массасын, зат мөлшерін есептеу
	Авагадро заңы.Молярлық көлем Газдардың салыстырмалы тығыздығы. Көлемдік қатынас заңы	8.2.3.6 - Авогадро заңын білу газдардың қатысуымен жүретін реакциялар бойынша есептер шығаруда газдардың көлемдік қатынас заңын қолдану
8.2 Химиялық реакциядағы энергиямен танысу	Отынның жануы және энергияның бөлінуі	8.3.1.1 - заттың жану реакциясының өнімі көбінесе оксид екенін және құрамында көміртегі бар отын оттекте жанғанда, көмірқышқыл газы, иіс газы немесе көміртек түзілетінін түсіну 8.3.1.2 - парниктік эффекттің себептерін түсіндіру және шешу жолдарын ұсыну
	Экзотермиялық және	8.3.1.3 - экзотермиялық реакциялар

	эндотермиялық реакциялар.	жылу бөле жүретінін, ал эндотермиялық реакциялар жылу сіңіре жүретінін білу 8.3.1.4 - әртүрлі жанғыш заттардың қоршаған ортаға әсер ету салдарын түсіну
8.2 Сутек. Оттек және озон	Сутек, алынуы, қасиеттері және қолданылуы. № 2 практикалық жұмыс «Сутекті алу және оның қасиеттерін тану»	8.4.2.1 - сутекті алу және оның қасиеттері мен қолданылуын зерттеу
	Оттек, алынуы, қасиеттері, қолданылуы. № 3 көрсетілім «Сутек пероксидінің ыдырауы». № 3 практикалық жұмыс «Оттекті алу және оның қасиеттерін тану» Оттек және озон	8.4.2.2 - ауа құрамындағы және жер қыртыс-ындағы оттектің пайыздық мөлшерін білу 8.4.2.3 - оттекті алу және оның қасиеттері мен қолданылуын зерттеу 8.4.2.4 - оттектің аллотропиялық түр өзгеріс-терінің құрамы мен қасиеттерін салыстыру 8.4.2.5 - Жер бетіндегі озон қабатының маңызын түсіндіру
3-тоқсан		
8.3 Химиялық элементтер-дің периодтық жүйесі	Химиялық элементтердің периодтық жүйесінің құрылымы Химиялық элемент атомдарының қасиеттері мен кейбір сипаттамаларының периодты түрде өзгеруі	8.2.1.1 - топ, период, атом нөмірінің физикалық мәнін түсіндіру, бір топтағы элементтердің сыртқы электрондық деңгейінде электрондар санының бірдей болатындығын түсіну 8.2.1.2 - топтар мен периодтарда элементтер қасиеттерінің заңдылықпен өзгеретінін түсіндіру
	Периодтық жүйедегі орны бойынша элементтің сипаттамасы Химиялық элементтердің табиғи ұяластары және олардың қасиеттері	8.2.1.3 - периодтық жүйедегі орны бойынша химиялық элементті сипаттау 8.2.1.4 - химиялық қасиеттері ұқсас элемент-тердің бір топқа жататындығын дәлелдеу;
	Металдар және бейметалдар	8.2.1.5 - химиялық элементтің периодтық кестеде орналасуына сай қасиеттерін болжау

8.3 Химиялық байланыс түрлері	Электртерістілік. Коваленттi байланыс Иондық байланыс	8.1.4.1 - электртерістілік ұғымы негізінде атомдар арасындағы коваленттi және иондық байланыстың түзілуін түсіндіру
	Кристалдық тор түрлері, байланыс типтері және заттардың қасиеттері арасындағы өзара байланыс	8.1.4.2 - заттар қасиеттерінің кристалдық тор типтеріне тәуелділігін түсіндіру
8.3 Ерітінділер және ерігіштік	Заттардың суда еруі. № 4 зертханалық тәжірибе «Заттардың ерігіштігін зерттеу» Заттардың ерігіштігі.	8.3.4.1 - – заттардың ерігіштігі, заттың 100 г судағы ерігіштігін есептеу, алынған нәтижелерді анықтамалық мәндермен салыстыру
	Еріген заттың массалық үлесі Ерітіндідегі заттардың молярлық концентрациясы.	8.3.4.2 - еріген заттың массалық үлесі мен ерітіндінің белгілі массасы бойынша еріген заттың массасын, ерітіндідегі заттың молярлық концентрациясын есептеу
4-тоқсан		
8.4 Бейоргани-калық қосылыстар-дың негізгі кластары. Генетикалық байланыс	Оксидтер. № 5 зертханалық тәжірибе «Оксидтердің қасиеттерін зерттеу»	8.3.4.7 - оксидтердің жіктелуін және қасиет-терін білу, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
	Қышқылдар. № 6 зертханалық тәжірибе «Қышқылдардың қасиеттерін зерттеу»	8.3.4.8 - қышқылдардың жіктелуін, қасиет-терін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
	Негіздер. № 7 зертханалық тәжірибе «Негіздердің қасиеттерін зерттеу»	8.3.4.9 - негіздердің жіктелуі мен қасиеттерін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
	Тұздар. № 8 зертханалық тәжірибе «Тұздардың қасиеттері және алынуы»	8.3.4.10 - тұздарды алудың әртүрлі әдістерін білу, сәйкес реакция теңдеулерін құрастыру 8.3.4.11 - тұздардың қасиеттерін, жіктелуін білу және түсіну, олардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
	Бейорганикалық қосылыстар	8.3.4.12-бейорганикалық қосылыстардың негізгі кластары

ЖОБА

	арасындағы генетикалық байланыс	арасындағы генетикалық байланысты зерттеу
8.4 Көміртек және оның қосылыстары	Көміртектің жалпы сипаттамасы Көміртектің аллотропиялық түр өзгерістері	8.4.3.1 – көміртектің сиптаттамасын, табиғатта көміртек және оның қосылыстарының таралуын түсіндіру 8.4.3.2 - көміртектің аллотропиялық түр өзгерістерінің құрылысын және қасиеттерін салыстыру
	Көміртектің қасиеттері. Көміртектің оксидтері. № 4 практикалық жұмыс «Көмірқышқыл газын алу және оның қасиеттерін зерттеу»	8.4.3.3 -көміртектің физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу 8.4.3.4 - көмірқышқыл газын ала алу, оны анықтау және қасиеттерін зерттеу;
8.4 Су	Табиғаттағы су Судың ластану себептері. Судың кермектігі. № 9 зертханалық тәжірибе «Судың кермектігін анықтау»	8.4.2.6 - судың ластануының қауіптілігі мен себебін анықтау, суды тазарту әдістерін түсіндіру 8.4.2.7 - судың «кермектігін» анықтау және оны жою тәсілдерін түсіндіру 8.4.2.8 - суды сусыз мыс (II) сульфатын қолданып анықтау тәсілін білу

3) 9-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
9.1 Электролит-тік диссоциация	Электролиттер мен бейэлектролиттер.	9.4.1.1 - электролиттер мен бейэлектролиттердің анықтамасын білу және мысалдар келтіру 9.4.1.2 - заттардың ерітінділері немесе балқымаларының электрөткізгіштігі химиялық байланыс түріне тәуелді екендігін түсіндіру
	Электролиттік диссоциациялану теориясы	9.4.1.3 - электролиттік диссоциация теориясының негізгі қағидаларын білу
	Қышқыл, негіз, тұздардың электролиттік диссоциациясы.	9.4.1.3 - ерітіндінің қышқылдығы мен сілтілігін ажырату

	Диссоциациялану дәрежесі. Күшті және әлсіз электролиттер	9.4.1.4 -күшті және әлсіз электролиттерге мысал келтіру және оларды ажырату, диссоциациялану дәрежесін анықтай білу 9.2.2.1 - реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде құрастыру
	Электролиттік диссоциациялану теориясы тұрғысынан қышқыл, негіз, тұздардың химиялық қасиеттері	9.3.4.1 - қышқылдар, еритін және ерімейтін негіздер, орта тұздардың химиялық қасиеттерін көрсететін реакция теңдеулерін молекулалық және иондық түрде құрастыру
	Тұздар гидролизі. № 1 зертханалық тәжірибе «Тұздар гидролизі»	9.3.4.2 - орта тұз ерітіндісінің ортасын тәжірибе жүзінде анықтау 9.3.4.3- орта тұз гидролизінің теңдеуін молекулалық және иондық түрде құрастыру
9.1 Бейорганика-лық қосылыстар-дың сапалық талдауы	Катиондарға сапалық реакциялар. № 2 зертханалық тәжірибе «Ca2+, Ba2+, Cu2+ катиондарын жалын түсінің боялуы бойынша анықтау».	9.4.1.5 - Ca2+, Ba2+, Cu2+ металл катиондарын анықтау үшін жалын түсінің боялу реакциясын жүргізу және сипаттау
	Аниондардың сапалық реакциялары. № 3 зертханалық тәжірибе «Сулы ерітіндідегі Cl–, Br–, I–, PO43– ,аниондарын анықтау»	9.4.1.6 - хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат, карбонат-, фосфат-, нитрат-, силикат- иондарына сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде жүргізу және ион алмасу реакцияларын бақылап нәтижесін сипаттау
	Есептер шығару «Әрекеттесуші заттардың біреуі артық мөлшерде берілген реакция теңдеулері бойынша есептеулер»	9.2.3.1 - әрекеттесуші заттардың біреуі артық берілген реакция теңдеулері бойынша есептеулер жүргізу
9.1 Химиялық реакция жылдамдығ	Химиялық реакциялар-дың жылдамдығы. Химиялық	9.3.2.1 - реакция жылдамдығы және оған әсер ететін факторларды анықтау және оны бөлшектердің кинетикалық теориясы тұрғысынан түсіндіру

ы	реакциялар жылдамдығына әсер ететін факторлар. № 4 зертханалық тәжіри-бе «Реакция жылдамды-ғына температура, концентрация мен бөлшектер өлшемінің әсері»	
	Катализаторлар. Ингибиторлар. № 1 практикалық жұмыс «Реакция жылдамдығына катализатордың әсері»	9.3.2.2 - катализатордың реагенттен айырмашы-лығын және реакция жылдамдығына әсерін түсіндіру 9.3.2.3 - реакция жылдамдығына ингибитордың әсерін түсіндіру
9.1 Қайтымды реакциялар	Қайтымды және қайтым-сыз химиялық реакция-лар. Химиялық тепе-теңдік. № 1 көрсетілім «Қайтымды химиялық реакциялар».	9.3.3.1 - қайтымды және қайтымсыз реакция-ларды білу 9.3.3.2 - тепе-теңдікті динамикалық үдеріс ретінде сипаттау және Ле-Шателье-Браун принципі бойынша химиялық тепе-теңдіктің ығысуын болжау;
2-тоқсан		
9.2 Тотығу-тотықсызда ну реакциялар ы	Тотығу дәрежесі. Тотығу және тотықсыздану Тотығу-тотықсыздану реакциялары	9.2.2.2 - тотығу дәрежесі ұғымының мәнін түсіндіру және оны заттың формуласы бойынша анықтау 9.2.2.3 - Тотығу-тотықсыздану реакцияларына мысалдар жазу
	Электрондық баланс әдісі	9.2.2.4 - электрондық баланс әдісімен тотығу-тотықсыздану реакцияларының коэффициенттерін қою
9.2 Металдар мен құймалар	Металдардың жалпы сипаттамасы.	9.1.4.1 - металдық байланыс пен металдық кристалдық тор жайындағы білімдерін қолданып металдардың қасиетін түсіндіре алу
	Металдар құймалары. № 2 көрсетілім «Металдар және құймалар»	9.1.4.2 - құйма ұғымын және оның артықшылықтарын білу 9.1.4.3 - шойын мен болаттың құрамы мен қасиеттерін салыстыру;

		9.4.2.4 - Қазақстандағы металдардың кен орындарын атау және оларды өндіру үдерістерін, қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
	Есептер шығару «Реакция теңдеуі бойынша қоспаның белгілі бір массалық үлесін құрайтын, басқа заттың массасы белгілі жағдайда зат массасын есептеу»	9.2.3.2 - қоспаның белгілі бір массалық үлесін құрайтын, басқа заттың массасы белгілі жағдайда реакция теңдеуі бойынша зат массасын есептеу
9.2 1 (I), 2 (II) және 13 (III) топ элементтері және олардың қосылыстары	1 (I)-топ элементтері және олардың қосылыстары. № 3 көрсетілім «Натрийдің дің сумен әрекеттесуі»	9.2.1.1 - атом құрылысы негізінде сілтілік металдардың жалпы қасиеттерін түсіндіру 9.2.1.2 - сілтілік металдардың оксидтері мен гидроксидтерінің негіздік қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
	2 (II)-топ металдары және олардың қосылыс-тары. № 5 зертханалық тәжірибе «Кальцийдің сумен және қышқыл ерітіндісімен әрекеттесуі»	9.2.1.3 - 1 (I)- ші және 2 (II) топ металдарының жалпы қасиеттерін салыстыру және реакция теңдеулерін құрастыру 9.2.1.4 - кальций оксиді мен гидроксидінің негіздік қасиеттерін түсіндіру және қолданылуын сипаттау
	13 (III)-топ металдары. Алюминий және оның қосылыстары. № 4 көрсетілім «Алюминий мен оның қуймалары».	9.2.1.5 - атом құрылысы негізінде алюминийдің қасиеттерін түсіндіру, оның маңызды қосылыстары мен құймаларынның қолдану аймағын атау
3-тоқсан		
9.3 17 (VII), 16 (VI), 15 (VI), 14 (IV) - топ элементтері және олардың қосылыстар	Галогендер	9.1.4.5 галоген молекулаларының электрондық формулаларын құрастыру 9.2.1.6 - топта галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын болжау
	Хлор	9.2.1.7 - хлордың химиялық қасиеттерін сипаттау: металдармен, сутекпен және галогенидтермен әрекеттесуі
	Хлорсутек қышқылы.	9.2.1.8 - хлорсутек қышқылы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін зерттеу және

ы		қолдану аясын білу
	16 (VI)-топ элементтері. Күкірт.	9.2.1.9 - 16 (VI)-топ элементтерінің жалпы қасиетін сипаттау
	Күкірттің қосылыстары	9.2.1.10 - күкірттің (IV) және (VI) оксидтерінің физикалық және химиялық қасиеттерін салыс-тыру және күкірт диоксидінің физиологиялық әсерін түсіндіру 9.4.2.1 - қышқылдық жаңбырдың пайда болу себебі мен экологияға тигізетін әсерін түсіндіру
	Күкірт қышқылы және оның тұздары. № 3 практикалық жұмыс «Сұйылтылған күкірт қышқылы ерітіндісі және оның тұздарының химиялық қасиеттерін зерттеу»	9.2.1.11 - күкірт қышқылы ерітіндісі мен оның тұздарының физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу
	Азот. № 6 зертханалық тәжірибе «Азот молекуласының моделі»	9.2.1.12 - азоттың қасиеттерін және табиғаттағы азот айналымын түсіндіру
	Аммиак. №7 зертхана-лық тәжірибе «Аммиак молекуласының моделі»	9.1.4.6 - аммиактың молекулалық, электрондық және құрылымдық формуласын түсіндіру
	Аммиактың қасиеттері, алынуы мен қолданы-луы. №4 практикалық жұмыс «Аммиактың алынуы және оның қасиеттері»	9.2.1.13 - аммиакты ты алуды қасиеттерін мен қолданылуын түсіндіру
	Азот қышқылы.	9.1.4.7 - азот қышқылының молекулалық, формулаларын білу және атомдар арасындағы химиялық байланыстардың түзілуін түсіндіру 9.2.1.14 - азоттан азот қышқылын алудың

ЖОБА

		реакция теңдеуін құрастыру
	Азот қышқылы мен нитраттардың өзіне тән қасиеттері	9.2.1.15 - сұйылтылған және концентрлі азот қышқылының металмен әрекеттесуінің ерекшелігін сипаттау және реакция теңдеулерін құрастыру 9.2.1.16 - нитраттың қасиеттерін сипаттау
	Фосфор және оның қосылыстары	9.2.1.17 - фосфордың аллотропиялық түр өзгерістерін салыстыру 9.4.2.2 - фосфор қосылыстарының Қазақстандағы кен орындарын атау
	Минералды тыңайтқыштар. № 4 көрсетілім «Минералды тыңайтқыштар»	9.4.2.3 - минералды тыңайтқыштардың жікте-луін және олардың құрамына кіретін қоректік элементтерді атау 9.4.2.4 - азот және фосфор тыңайтқыштарының қоршаған ортаға әсерін зерделеу
	Кремний және оның қосылыстары. № 5 көрсетілім «Алмаз, кремний, кремний диоксиді мен кремний карбидінің кристалдық торының модельдері»	9.2.1.18 - кремнийдің қолданылу аймағын және оның жартылай өткізгіш ретінде қолданылуын түсіндіру 9.1.4.8 - кремний, оның диоксиді мен карбидін-дегі химиялық байланыс түрін және кристалдық тор түрін сипаттау
9.3 Адам ағзасындағы химиялық элементтер	Адам ағзасының химиялық құрамы. Макроэлементтер, микроэлементтер және олардың маңызы	9.5.1.1 - адам ағзасының құрамына кіретін элементтерді атау және олардың маңызын түсіндіру (O, C, H, N, Ca, P, K, S, Cl, Mg, Fe) 9.5.1.2 - Қазақстанның тұрғындарының типтік тамақтану рационын зерттеу және теңгерімді тамақтану рационын құрастыру
	Ауыр металдармен қоршаған ортаның ластануы	9.5.1.3 - қоршаған ортаның ауыр металдармен ластану көздерін атау және олардың ағзаларға әсерін түсіндіру
4-тоқсан		
9.4 Органикалық химияға кіріспе	Органикалық заттардың ерекшеліктері	9.4.3.1 - органикалық қосылыстардың көптүрлілігінің себебін түсіндіру
	Органикалық қосылыс-тардың жіктелуі. № 6 көрсетілім «Алкандардың	9.4.3.2 - көмірсутектердің және олардың туындылары: спирттер, альдегидтер, карбон қышқылдары, көмірсулар, аминқышқылдарының жіктелуін білу 9.4.3.3 - функционалдық топ түсінігін,

	алғашқы бес өкілдерінің және сызықты құрылымды спирттердің модельдері»	берілген класс қосылысының химиялық қасиеттерін анықтайтын топ ретінде түсіндіру
	Органикалық қосылыс-тардың гомологтық қатарлары. Органикалық қосылыстардың номенклатурасы	9.4.3.4 - гомолог ұғымын және гомологтық айырмашылықты білу 9.4.3.5 - органикалық қосылыстардың негізгі кластары: алкандар, алкендер, алкиндер, арендер, спирттер, альдегидтер, карбон қышқылдары, аминқышқылдары үшін IUPAC номенклатурасын қолдану
	Органикалық қосылыс-тардың изомериясы. № 7 көрсетілім «Пентан изомерлерінің модельдері»	9.4.3.6 - изомерия құбылысын білу және көмірсутектер құрылымдық изомерлерінің формулаларын құрастыру
	Есеп шығару «Элемент-тердің массалық үлестері мен салыстырмалы тығыздық бойынша газтектес заттардың молекулалық формуласын табу»	9.2.3.4 - газтектес заттардың молекулалық формуласын салыстырмалы тығыздық пен элементтердің массалық үлестері арқылы анықтау
9.4 Көмірсутек-тер. Отын	Алкандар	9.4.3.7 - алкандардың химиялық қасиеттерін сипаттау және оны реакция теңдеулерімен дәлелдеу
	Алкендер. № 8 көрсетілім «Этиленнің жануы, бром суы мен калий перманганаты ерітінділерін түссіздендіруі»	9.4.3.8 - қанықпағандық ұғымын сипаттау; 9.4.3.9- этен мысалында алкендердің химиялық қасиеттерін оқып үйрену, химиялық реакция теңдеулерімен дәлелдеу 9.4.3.10 - пластиктің ыдырау мерзімінің ұзақтық мәселесін түсіну және оқып білу, қоршаған ортада пластик материалдардың көбеюінің зардабын білу
	Алкиндер	9.4.3.11 - этин мысалында алкиндердің химия-лық қасиеттерін оқып үйрену, химиялық реакция теңдеулерімен дәлелдеу
	Ароматты	9.4.3.12 - бензолдың алынуы, қасиеттері

	көмірсутектер. Бензол	және қолданылуын сипаттау
	Көмірсутекті отындар. № 9 көрсетілім «Отын түрлері»	9.4.3.13 - құрамында көміртек бар қосылыстар-дың отын ретінде пайдалану мүмкін екендігін білу және альтернативті отын түрлерін зерттеу, олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін атау 9.4.3.14 - Қазақсатандағы көмірдің, мұнайдың, табиғи газдың кен орындарын атау және оларды өндірудің қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
	Мұнай. № 10 көрсетілім «Мұнай және мұнай өнімдері»	9.4.3.15 - мұнай фракцияларын және шикі мұнайды айдау өнімдерінің қолдану аймақтарын атау
9.4 Оттекті және азотты органикалық қосылыстар	Оттекті органикалық заттар. Спирттер	9.4.3.16 - оттекті органикалық заттардың жіктелуін білу 9.4.3.17 - спирттердің жіктелуін, метанол мен этанолдың қолданылуын, этанолдың алынуын білу және қасиеттерін түсіндіру 9.4.3.18 - метанол мен этанолдың адам ағзасына физиологиялық әсерін түсіндіру
	Карбон қышқылдары. №8 зертханалық тәжі-рибе «Сірке қышқылы-ның қасиеттерін зерттеу»	9.4.3.19 - карбон қышқылдарының құрамын білу және сірке қышқылының химиялық қасиеттері мен қолданылуын сипаттау
	Күрделі эфирлер мен майлар	9.4.3.20 - күрделі эфирлер мен майлардың ерек-шеліктері мен майлардың қызметін түсіндіру
	Сабын мен синтетикалық жуғыш заттар	9.4.3.21 - сабынның алынуы мен оның қолданылуын білу 9.4.3.22 - синтетикалық жуғыш заттардың қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
	Көмірсулар	9.4.3.23 - көмірсулардың жіктелуін, биологиялық маңызы мен қызметін түсіндіру
	Амин қышқылдары. Нәруыздар. №9 зертханалық тәжірибе «Нәруыздардың денатурациясы»	9.4.3.24 - нәруыз денатурациясының реакциясын зерттеу 9.4.3.25 - нәруыздың биологиялық маңызы мен қызметін түсіндіру

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « «
№ бұйрығына
59-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Биология» пәнінің мақсаты – оқушыларға органикалық дүниенің көптүрлілігі, ондағы болып жатқан құбылыстар мен үдерістердің заңдары мен заңдылықтары, сонымен қатар адам оның ажырамас бөлігі туралы білім мен түсінік жүйелерін беру.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

1) жер бетіндегі барлық тірі ағзалардың құндылығын түсіну үшін өмірдің құрылымды-функционалды және генетикалық негіздері туралы, тірі табиғаттың негізгі патшылықтары ағзаларының көбеюі мен дамуы, экожүйе, биоалуантүрлілік, эволюция туралы білім жүйесін асыру;

2) экологиялық этика нормалары мен ережелерін, табиғатқа жауапкершілікпен қарауын қалыптастыру;

3) генетикалық сауаттылықты қалыптастыру - салауатты өмір салты негіздері, психикалық, тән және моральдық денсаулық сақтау;

4) оқушылардың тұлғалық қасиеттерін дамыту, биологиялық білімдерін практикада қолдануға ұмтылу, медицина, ауыл шаруашылығы, биотехнология, экологиялық менеджмент және қоршаған ортаны қорғау саласындағы практикалық іс-шараларға қатысу.

2-тарау. «Биология» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Биология» оқу пәнінің мазмұны

- 4. «Биология» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

4) 7-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;

5) 8-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;

6) 9-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

5. «Биология» оқу пәнінің оқу бағдарламасының мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған.

6. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтиже түрінде берілген оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

7. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері;

2) Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму;

3) Ағза мен қоршаған орта;

4) Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар.

8. «Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Тірі ағзалардың көптүрлілігі;

2) Қоректену:

3) Заттардың тасымалдануы;

4) Тыныс алу;

5) Бөліп шығару;

6) Қозғалыс;

7) Координация және реттелу.

9. «Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Көбею;

2) Жасушалық айналым;

3) Өсу және даму;

4) Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары;

5) Эволюциялық даму мен селекция негіздері.

10. «Ағза мен қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Биосфера, экожүйе, популяция;

2) Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері.

11. «Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Молекулалық биология мен биохимия;

2) Жасушалық биология;

3) Микробиология және биотехнология;

4) Биофизика.

12. 7-сыныпқа арналған биология пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Экожүйелер». Ортаның экологиялық факторлары: абиотикалық (температура, жарық, pH, ылғалдылық) биотикалық (микроағзалар, жануарлар,өсімдіктер). Зертханалық жұмыс: «Жергілікті жердің экожүйелерін зерттеу (мектеп ауласы мысалында)». Қоректік тізбектер және қоректік торлар. Модельдеу «Қоректік тізбек пен торды құру». Экологиялық сукцессиялар: Бірінші және екінші реттік сукцессиялар. Экожүйелердің алмасуы. Адам экожүйенің бір бөлігі. Антропогендік фактор. Адам әрекеттерінің экожүйеге жағымсыз әсері. Қазақстанда ерекше қорғалатын аймақтар. Жергілікті жердің ерекше қорғалатын

ЖОБА

аймақтары. Қазақстан Республикасының Қызыл кітабы. Жергілікті өңірдің ҚР Қызыл кітабына енгізілген жануарлары мен өсімдіктері.

2) «Тірі ағзаларды жүйелеу». Тірі ағзалардың бес патшалығына жалпы сипаттама: прокариоттар, протисталар, саңырауқұлақтар, өсімдіктер, жануарлар. Өсімдіктер мен жануарлардың негізгі жүйелік топтары: Патшалықтар. Типтер. Бөлімдер. Кластар. Өсімдіктер мен жануарларды жүйелеудің маңызы. Омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың сыртқы құрылысындағы ерекшеліктер. Дихотомиялық әдіс. Дихотомиялық кілттерді қолдану.

3) «Жасушалық биология». Жасуша, ұлпа, мүше, мүшелер жүйесі түсініктері. Өсімдіктер және жануарлар жасушаларын салыстыру. Жарық микроскобынан көрінетін жасуша құрылымдары: пластидтер, вакуоль, ядро, цитоплазма, жасушалық мембрана, жасушалық қабырға.

4) «Су және органикалық заттар». Судың қасиеттері: беттік керілу, судың қозғалысы, еріткіштігі, қайнау және балқу температурасы, жылу сыйымдылығы. Судың биологиялық маңызы және оның еріткіш ретіндегі, температураны сақтау мен реттеудегі рөлі. Зертханалық жұмыс «Судың тірі ағзалар үшін маңызы мен қасиеттерін зерттеу». Микро- (мырыш, темір, селен, фтор) және макроэлементтердің (магний, кальций, калий, фосфор) тірі ағзалардың тіршілік әрекеті үшін маңызы. Азық-түліктердегі органикалық заттар: нәруыздар, майлар, көмірсулар. Зертханалық жұмыс: «Азық-түліктерде көмірсулар, нәруыздар және майлардың бар болуын зерттеу». Өсімдіктерде макроэлементтердің тапшылығы (азот, калий, фосфор,). Тыңайтқыштар: органикалық және минералдық (азотты, калийлі және фосфорлы).

5) «Заттардың тасымалдануы». Заттар тасымалдануының тірі ағзалардың тіршілік әрекеті үшін маңызы. Заттардың тасымалдануына қатысатын тірі ағзалардың мүшелері мен мүшелер жүйесі. Сабақ және тамыр. Сабақтың ішкі құрылысы: қабық, камбий, сүрек, өзек. Тамыр аймақтары: бөліну, өсу, сору және өткізу аймақтары. Тамырдың ішкі құрылысы: флоэма, ксилема, камбий. Зертханалық жұмыс: «Сабақтың ішкі құрылысын зерттеу». Зертханалық жұмыс: «Тамыр аймақтарын зерттеу». Ксилема, флоэма және олардың құрылымдық элементтері. Жануарлардағы қанайналым мүшелері: буылтық құрттар, ұлулар, буынаяқтылар және омыртқалылар.

6) «Тірі ағзалардың қоректенуі». Жапырақтың құрылысы мен қызметі. Жапырақтың ішкі құрылысы. Лептесік. Жапырақ фотосинтездеуші негізгі арнайы мүше. Судың булануы мен газдардың алмасуы. Фотосинтезге қажетті жағдайлар. Зертханалық жұмыс: «Фотосинтез үдерісіне қажетті жағдайларды зерттеу».

7) «Тыныс алу». Өсімдіктер мен жануарлар үшін тыныс алудың маңызы. Тынысалу - энергия көзі. Тыныс алу типтері: анаэробты және аэробты. Анаэробты және аэробты тыныс алуды салыстыру: оттегінің қатысында/қатысынсыз, статикалық/динамикалық жұмыс, жылықанды/суыққанды жануарлар. Өсімдіктердің тыныс алуы. Тұқымның немесе өскіндердің тыныс алуы мысалында. Зертханалық жұмыс: «Өсімдіктердің тыныс алуын зерттеу». Омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың тыныс алу мүшелері (бунақденелілердің демтүтіктері, балықтарының желбезектері, құстардың және сүтқоректілердің өкпесі). Модельдеу: «Омыртқалы және омыртқасыз жануарлардың тыныс алу жүйесі мүшелерін салыстыру». Тыныс алу мүшелері. Адамның тыныс алу жолдарының

құрылысы мен газ алмасу мүшелері. Тыныс алу мүшелерінің аурулары. Тыныс алу мүшелерінің ауруларының себептері мен алдын алу жолдары (өкпе обыры, астма, бронхит, туберкулез, тұмау).

8) «Бөліп шығару». Бөліп шығарудың тірі ағзалар үшін маңызы. Жануарлардағы бөліп шығару өнімдері. Зат алмасудың соңғы өнімдері. Өсімдіктердегі бөліп шығару өнімдері: тыныс алу мен фотосинтездің бастапқы және соңғы өнімдері. Зертханалық жұмыс: «Өсімдіктердің тыныс алу ерекшеліктерін өскіндер мысалында зерттеу». Жануарлардың бөліп шығару жүйелері. Жануарлардың бөліп шығару жүйелерінің құрылысын салыстыру.

9) «Қозғалыс». Өсімдіктердің қозғалысы. Қозғалыстың өсімдіктер тіршілігіндегі маңызы. Өсімдіктердің қозғалу тәсілдері (тропизмдер, таксистер, өсу қозғалыстары). Өсімдіктердің өсуі мен дамуына жарықтың әсері. Жарықтың түсу деңгейіне қарай өсімдіктердің бейімделуі. Фотопериодизм күннің жарық түсу ұзақтығына ағзалардың бейімделуі. Жануарлардың қозғалыс мүшелері. Тірі ағзалардағы қозғалыстың рөлі. Жануарлардың қозғалу тәсілдеріне мысалдар. Жануарлардың мекен ортасы мен қозғалыс тәсілдері арасындағы байланыстарды анықтау.

10) «Координация және реттелу». Жүйке жүйесінің типтерін салыстыру: диффузиялы, сатылы, түйнекті, түтіктәрізді. Жүйке жүйесінің құрам бөліктері. Жүйке жүйесінің қызметі. Нейронның құрылысы: денесі, дендриттер, аксон. Нейронның қызметтері. Жүйке жүйесінің орталық және шеткі бөлімдері. Жұлын. Ми. Ми бөлімдерінің құрылысы мен қызметтері: сопақша ми, артқы (ми көпірі, мишық), орталық және аралық ми. Үлкен ми сыңарлары. Рефлекстік доға: рецептор, сезгіш, аралық, қозғалыс нейрондары, жұмыс мүшесі. Зертханалық жұмыс: «Тізе рефлексі». Мінез-құлықтың рефлекторлық табиғаты: шартсыз және шартты рефлекстер. Шартты рефлекстердің сөнуі. Ішкі мүшелер жұмысының жүйкелік реттелуі. Адам ағзасы үшін ұйқының маңызы. Биологиялық ритмдер. Ұйқының кезеңдері: баяу және жылдам ұйқы. Жұмысқа қабілеттілік. Күн тәртібі. Оқу еңбегі мен дене еңбегінің гигиенасы. Күйзеліс. Күйзеліс жағдайларымен күрес және олардың алдын алу әдістері. Жүйке жүйесінің қызметіне алкаголь, темекі, және наркотикалық заттардың әсері.

11) «Тұқымқуалау мен өзгергіштік». Адамда белгілердің тұқым қуалауында гендер мен дезоксирибонуклеин қышқылы (ДНҚ) рөлі. Жүре пайда болған және тұқым қуалайтын белгілер. Хромосоманың құрылымы. Генетикалық материалды сақтаушы және тасымалдаушы дезоксирибонуклеин қышқылы (ДНҚ) жайлы түсінік. Модельдеу «Адам ағзасындағы тұқым қуалайтын және тұқым қуаламайтын белгілерді зерттеу».

Әртүрлі ағза түрлерінің хромосомалар саны. Соматикалық және жыныс жасушалар. Гаплоидты және диплоидты хромосомалар жиыны.

12) «Көбею». Өсімдіктердің жынысты және жыныссыз көбеюі. Өсімдіктердің жынысты және жыныссыз көбеюінің биологиялық маңызы. Өсімдіктердің өсімді жолмен көбеюі, оның түрлері және табиғаттағы биологиялық маңызы. Өсімдік өсіруде өсімді жолмен көбею тәсілдерін қолдану. Қалемшелеу, сұлатпа өркен, телу (қалемшелермен, көзшелермен), көбею ұлпаларымен. Зертханалық жұмыс: «Өсімдіктердегі вегетативті көбею тәсілдері». Гүл құрылысы. Тозаңдану түрлері. Гүлдеу және тозаңдану. Тозаңдану түрлері (өздігінен, айқас,

жасанды). Өсімдіктердегі ұрықтану туралы түсінік және зиготаның түзілуі. Қосарлы ұрықтану. Қосарлы ұрықтанудың биологиялық маңызы.

13) «Өсу және даму». Ағзалардың жеке дамуы түсінігі. Өсімдіктер мен жануарлардағы онтогенез кезеңдері. Бөліну, өсу, көбею, қартаю. Өсімдіктердің өсуі. Сабақтың ұзарып және жуандап өсуі. Камбийдің рөлі. Жылдық сақиналар. Зертханалық жұмыс: «Жылдық сақинаны санау». Жануарлардағы тура және түрленіп даму онтогенез типтері. Бунақденелілердің шала және толық түрленіп дамуына мысалдар. Модельдеу «Жануарлардағы онтогенез типтерін салыстыру».

14) «Микробиология және биотехнология». Бактериялардың формаларының әртүрлілігі. Бактериялардың таралуы. Зертханалық жұмыс: «Пішен таяқшасының сыртқы пішінін қарастыру». Бұршақ тұқымдастардың тамырындағы түйнек бактериялары. Бактерияларды пайдалану. Табиғаттағы және адам өміріндегі бактериялардың маңызы. Зертханалық жұмыс: «Өндірісте йогурт және ірімшік жасауды зерттеу». Патогендермен күрес тәсілдері. Бактериялардың антибиотиктерге тұрақтылығы. Зертханалық жұмыс: «Антибиотиктер, антисептиктер және залалсыздандыру өнімдерін қолдануды зерттеу». Вирустар. Жасушасыз құрылым иелері вирустардың құрылыс ерекшеліктері.

13. 8-сыныпқа арналған биология пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Жасушалық биология». Жасуша – тірі ағзалардың құрылымдық негізгі өлшем бірлігі. Прокариот және эукариот жасушалардың құрылысы: ядроның болуы және орналасуы, жасуша қабырғасы, жасуша мембранасы, пластидтер, митохондрия, рибосомалар, Гольджи аппараты, вакуоль. Өсімдік ұлпаларының әртүрлілігі: түзуші, жабын, негізгі, өткізгіш, механикалық, бөліп шығарушы ұлпа. Жануар ұлпаларының әртүрлілігі: эпителий, дәнекер, бұлшық ет, жүйке. Зертханалық жұмыс: «Өсімдіктер ұлпаларын жіктеу». Зертханалық жұмыс: «Жануарлар ұлпаларын жіктеу».

2) «Молекулалық биология». Жасушаның құрамындағы органикалық заттар. Мономерлер мен полимерлер арасындағы айырмашылық. Көмірсулар – энергия көзі. Глюкоза, сахароза, гликоген, крахмал, жасұнық пен хитиннің маңызы және қызметтері. Липидтердің қасиеттері мен қызметі. Липидтердің әртүрлілігі: майлар, фосфолипидтер, балауыз. Нәруыздар, қасиеттері мен қызметтері.

3) «Тірі ағзалардың көп түрлілігі». Зертханалық жұмыс: «Өсімдіктер бөлімдеріндегі ерекшелік белгілерді анықтау. Балдырлар, мүктәрізділер, қырықжапырақтәрізділер, ашық тұқымдылар және жабық тұқымдылар. Саңырауқұлақтар патшалығы. Зең саңырауқұлағы: мукор, пеницилл. Біржасушалы саңырауқұлақтар – ашытқы. Көпжасушалы саңырауқұлақтар. Қалпақшалы саңырауқұлақтар. Жеуге жарамды және улы саңырауқұлақтар. Зертханалық жұмыс: «Дара жарнақты және қосжарнақтылар өсімдіктер кластарының белгілерін зерттеу». Буынаяқтылар типі. Хордалылар типі. Сыртқы белгілеріне қарай салыстырмалы сипаттама. Демонстрация «Хордалы жануарлар мен буынаяқтылардың ерекшелік белгілерін анықтау».

4) «Қоректену». Жауын құртының, сиырдың және адамның ас қорыту жүйесінің құрылысы. Модельдеу «Адамның, сиырдың және жауынқұртының» асқорыту жүйесінің құрылысын салыстыру. Тістің құрылысы мен қызметі, сүт тістердің тұрақты тістерге ауысуы. Тіс гигиенасы. Адамның ас қорыту

жолдарының құрылысы. Ас қорыту бездері. Ас қорыту мүшелерінің қызметі. Тамақтану гигиенасы. Асқорыту мүшелерінің жұқпалы аурулары және олардың алдын алу. Тағамнан уланудың алдын алу. Алғашқы жәрдем шаралары. Ішек құрт ауруларының алдын алу. Дәрумендер және олардың маңызы. Суда еритін және майда еритін дәрумендер. Дәрумендердің тәуліктік мөлшері. Авитаминоз, гиповитаминоз және гипервитаминоз. А авитаминоздағы ақшам соқыр, B_1 авитаминоздағы бери-бери ауруы, С авитаминоздағы қырқұлақ, Д авитаминоздағы мешел аурулары. Зертханалық жұмыс: «Тағамдық заттар құрамынан С дәрумендіні анықтау.

5) «Заттардың тасымалдануы». Ағзаның ішкі ортасы және оның маңызы. Лимфа. Лимфа айналымы мен оның маңызы. Гомеостаз. Ағзаның ішкі ортасы: қан, лимфа, ұлпа сұйықтығы. Қанның құрамы мен қызметі. Қан түйіршіктері: эритроциттер, лейкоциттер, тромбоциттер. Плазма. Қанның қызметі: транспорттық, гомеостаздық, қорғаныштық. «Әртүрлі ағзалардың қан жасушаларын зерттеу» зертханалық жұмысы Қан жасушаларын формасына, мөлшеріне, санына және ядросының болуына қарай салыстыру. Иммунитет. Гуморальдық және жасушалық иммунитет. Лейкоциттердің түрлі типтері және олардың қызметтері. Т – және В- лимфоциттердің әрекет етуі. Жұқпалы аурулар және олардың алдын алу: амебалық қантышқақ, фитофтороз, оба, күл, лейшмания, герпес (ұшық). Иммунитет. Иммунитеттің түрлері: туа пайда болған және жүре пайда болған иммунитет. Екпенің (вакцина) түрлері және оның жасанды иммунитетті қалыптастырудағы маңызы. Жұқпалы аурулардың алдын алу. Қан топтары. Қан құю. Резус-фактор. Агглютинация. Резус-конфликт. Буылтық құрттардың (жауын құрт), ұлулардың, буынаяқтылардың және омыртқалылардың жүрегі және қан тамырларының құрылысы мен қызметі. Қан тамырлар жүйесінің түрлері. Ашық және тұйық қанайналым жүйелері. Үлкен және кіші қанайналым шеңберлері. Адамның қанайналым жүйесі. Зертханалық жұмыс: «Дене жаттығуларының жүрек жұмысына әсерін зерттеу». Жүрек - қантамырлар жүйесі аурулары (гипертония, инфаркт, тахикардия, ишемиялық ауру, атеросклероз, инсульт). Аурудың себептері: тұқым қуалайтын ауруларға бейімділік, салауатты өмір салтын дұрыс ұстанбау.

6) «Тыныс алу». Альвеола мен қан арасындағы газ алмасу. Өкпедегі қанның оттекке қанығуы. Ұлпа мен қан арасындағы газ алмасу. Қанның көмірқышқыл газына қанығуы, жасушаның оттекке қанығуы. Тыныс алу және тыныс шығару механизмі. Кеуде қуысының құрылысы. Тыныс алуға және тыныс шығаруға қатысатын бұлшықеттер. Тыныс алу және тыныс шығарудағы көкеттің маңызы. Ауа жүретін жолдардағы қысымның өзгеруі. Тыныс алудың минуттық көлемі. Әртүрлі жастағы, физикалық дамыған, ер және әйел адамдардың өкпесінің тіршілік сыйымдылығы. Тыныс алу қозғалыстарының жиілігі. Шылым шегудің өкпенің тіршілік сыйымдылығына әсері. Зертханалық жұмыс: «Өкпенің тіршілік сыйымдылығын зерттеу».

7) «Бөліп шығару». Зәр шығару жүйесі мүшелерінің құрылысы (бүйрек, несепағар, қуық, несеп жолы) мен қызметі. Бөліп шығару және сүзу мүшелері. Бүйректің құрылысы (қыртысты және милы қабат, нефрон, пирамида, астауша, бүйрек өзекшелері). Терінің маңызы, құрылысы мен қызметі. Тер бөлінудің

реттелуі. Тері ауруларының пайда болу себептері мен салдары (қышыма, теміреткі, безеу бөртпелері). Белгілері мен алдын алу шаралары.

8) «Қозғалыс». Адам қаңқасының құрылысы. Тірек – қимыл жүйесінің маңызы мен қызметі. Сүйектің макро - және микроскопиялық құрылысы. Сүйектің химиялық құрамы. Зертханалық жұмыс: «Сүйектің макро және микроскопиялық құрылысы». Демонстрация «Сүйектің химиялық құрамы». Сүйектің байланыс түрлері: қозғалмайтын, жартылай қозғалмалы, қозғалмалы. Буынның құрылысы және қызметтері. Сүйек буындарының атқаратын қызметіне сәйкес бейімделуі. Бұлшықет ұлпаларының құрылысы мен қызметі (бірыңғай салалы, көлденең жолақты қаңқа, көлденең жолақты жүрек). Зертханалық жұмыс: «Бұлшық ет ұлпаларының құрылысын зерттеу» Адам денесінің бұлшық еттерін жіктеу. Гиподинамия. Сымбаттың бұзылуы және жалпақтабандылықтың пайда болу себептері. Сымбаттың бұзылуы мен жалпақтабандылықтың алдын алу шаралары.

9) «Биофизика». Тік жүруге байланысты адам қозғалуының биомеханикалық ерекшеліктері. Тік жүруге байланысты адамның қаңқа құрылысының ерекшеліктері. Тік жүруге байланысты бұлшық еттің маңызы. Тік жүру кезіндегі дененің ауырлық орталығы. Адам денесіндегі иіндер.

10) «Координация және реттелу». Көру мүшелерінің құрылысы. Көрудің маңызы. Көру қызметінің бұзылуы. Көру гигиенасы. Зертханалық жұмыс: «Көру жітілігі мен көру аймағының шегін зерттеу». Есту мүшесінің құрылысы. Естудің маңызы. Естудің бұзылу себептері. Есту мүшесінің гигиенасы. Зертханалық жұмыс «Дыбысты қабылдау ерекшеліктерін зерттеу» (құлақтың есту қабілетін анықтау). Таяқшаның, құтышаның және түкті жасушалардың құрылымы мен қызметі. Зертханалық жұмыс: «Соқыр дақты анықтау, түстердің аралсуына тәжірибе, дыбыстың ауа және сүйек арқылы өтуі». «Гормондар», «Гуморальдық реттелу» ұғымдары. Эндокринді, экзокринді және аралас бездердің орналасуы және қызметі. Бездерден бөлінетін гормондар. Эндокринді бездер қызметінің бұзылуынан туындаған аурулар (гипо- және гиперфункция). Адам денесінде орналасқан тері рецепторлары (терморецепторлар, механорецепторлар, ноцицепторлар) Зертханалық жұмыс: «Тері сезімталдығын зерттеу». Жылықанды жануарлардың тұрақты температураны сақтауындағы терінің рөлі. Температураға сезімталдық. Терморецепторлардың температураның өзгеруіне бейімделуі.

11) «Көбею». Митоз. Мейоз. Митоз бен мейоздың биологиялық маңызы. Жануарлардың көбею формалары. Жыныссыз көбею типтері. Жынысты көбею. Мүктер мен қырықжапырақтардың тіршілік циклі. Гаметофит. Спорофит. Ашық тұқымды және жабық тұқымды өсімдіктердің тіршілік циклі.

12) «Өсу және даму». Эмбрионалдық даму кезеңдері: бластула, гаструла, нейрула. Ұлпалар мен мүшелердің дифференциялануы. Органогенез.

13) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштіктің эволюциядағы маңызы. Өзгергіштік пен қоршаған орта жағдайларына бейімделгіштік арасындағы өзара байланыс. Қолдан сұрыптау және оның селекция үшін маңызы. Қолдан сұрыптау түрлері. Мәдени өсімдіктер мен үй жануарларының шығу орталықтары. Қазақстан аумағында кездесетін егістік дақылдар мен үй жануарларының қолтұқымдары. Маңызды белгілер.

14) «Биосфера, экожүйе, популяция». Экожүйелердің компоненттері. Су және құрлық экожүйелері. Модельдеу «Су және құрлық экожүйелерін салыстыру». Популяцияның құрылымының негізгі сипаттамалары және ерекшеліктері. Ағзалардың тіршілікке қабілеттілігінің әртүрлі тәсілдері. (Тіршілікті сақтаудың К және r стратегиялары). «Жыртқыш-жемтік» қарым-қатынас түрі. Популяция санының өзгеруі. Тірі ағзалардың өзара қарым-қатынас түрлері. Ағзалардың тікелей және жанама қарым-қатынас түрлері. Қоршаған орта жағдайларының өзгерістеріне ағзалардың бейімделуі.

15) «Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері». Адамның табиғаттағы рөлі. Табиғатты тиімді пайдалану. Табиғатты қорғау. Биологиялық алуан түрлілікті сақтау. Дүниежүзілік Тұқым қоры. Қазақстан Республикасының экологиялық проблемалары. Себептері мен салдарлары. Оларды шешу жолдары.

14. 9-сыныпқа арналған биология пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Жасушалық биология». Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері. Жасуша құрылымдары: плазмалық мембрана, цитоплазма, ядро, эндоплазмалық тор, жасуша орталығы, рибосомалар, Гольджи аппараты мен лизосомалар, митохондрия, пластидтер, қозғалыс органоидтары, жасушаның қосындылары. Құрылыстары және атқаратын қызметтері. Жасушалардың сызықтық ұлғаюын есептеу. Ұлғаю, актуальды өлшемі және суреттің нақты өлшемі. Өлшем бірліктерін СИ жүйесіне аудару (сантиметр-миллиметр-микрометр-нанометр). Модельдеу «Микрофотографияларды пайдаланып жасушаның сызықтық ұлғаюын есептеу».

2) «Тірі ағзалардың көп түрлілігі. Биосфера және экожүйе». Әртүрлі түрлерді сипаттауда бинарлық номенклатураны қолдану. Зертханалық жұмыс: «Анықтағыш көмегімен өсімдіктер мен жануарлар түрлерін (жергілікті жердің) анықтау». Популяцияның өсуінің экспоненциалды және сигмоидты қисығы. Экожүйедегі энергия тасымаланың тиімділігі. Энергия ағыны және қоректік тізбектер. Экологиялық пирамида түрлері. Табиғаттағы көміртек пен азот айналымы. Биосферадағы биохимиялық үрдістер. Топырақ пен шөгінді жыныстар түзудегі тірі ағзалардың рөлі.

3) «Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері». Пайдалы қазбаларды өндірудің қоршаған орта мен адам денсаулығына әсері. Пестицидтердің қоршаған орта мен адам денсаулығына әсері. Жылыжай эффктісі (булану) және озон қабатының жұқаруы. Дүниежүзілік мұхит деңгейінің, су мен атмосфера температурасының көтерілуінің тірі ағзаларға әсері.

4) «Қоректену». Ыдырау үдерісі. Асқорыту ферменттерінің әсері. Асқорытудағы ферменттердің маңызы. Сіңіру және бөліп шығару. Ферменттердің әсер ету механизмі. Ферменттің белсенді орталығы. Зертханалық жұмыс: «Ферменттердің белсенділігіне әр түрлі жағдайлардың (температура, pH) әсерін зерттеу». Өттің әсерінен майлардың эмульгациясы. Зертханалық жұмыс «Өттің әсерінен майлардың эмульгациялануын зерттеу».

5) «Заттар тасымалы». Активті және пассивті тасымалдардың ұқсастығы мен айырмашылығы. Жасуша мембранасы арқылы тасымалдану. Белсенді тасымалдану кезіндегі энергияның жұмсалуы. Сыртқы және ішкі факторлардың транспирацияға әсері. Зертханалық жұмыс: «Транспирация үдерісі кезіндегі сыртқы факторларды

(температура, ылғалдылық пен су буының қысымы, ауа қозғалысын) зерттеу. Зертханалық жұмыс: «Ішкі факторларды: Буландыратын беттің ауданы және бұл беттік ауданның өсімдік көлеміне қатынасының (сірқабық (кутикула) мен лептесіктер) транспирация үдерісіне әсері». Сыртқы факторлардың флоэмада зат тасымалына әсері: температура, ылғалдылық, жарық.

6) «Тыныс алу». Анаэробты және аэробты тыныс алу. Анаэробты және аэробты тыны салу үдерістерін химиялық реакция теңдеулерін қолданып қарастыру. Анаэробты және аэробты тыныс алудың тиімділіктері. Аэробты, анаэробты тынысалу үдерістерімен байланысты бұлшық еттердің қажуы. Аэробты және анаэробты тынысалуға физикалық жүктемелердің әсері.

7) «Бөліп шығару». Нефронның құрылысы және қызметі. Ультрафильтрация. Абсорбция және таңдамалы реабсорбция. Несептің құрамы. Фильтрация мен кері фильтрацияның себептері. Бүйрек жұмысына әсер ететін факторлар: тамақтану рационы, дене температурасының күрт түсуі, дәрілік препараттар, созылмалы және инфекциялық аурулар (кариес, іріңді ангина. Зәр шығару жүйесінің гигиенасы. Бүйрек және зәр шығару жүйесінің аурулары: пиелонефрит, цистит, бүйрекке тастың жиналуы. Себептері және алдын алу шаралары. Құрлықта, шөлде, тұщы және тұзды суларда тіршілік ететін тірі ағзалардың зат алмасуының соңғы өнімдері. Құрамында азоты бар органикалық заттардың ыдырау өнімдері: аммиак, несепнәр, несеп қышқылы.

8) «Координация және реттелу». Нейрондардың түрлері мен қызметтері. Жүйке ұлпасының қызметі (глиальды жасушалар). Аксондардың миеленді және миеленсіз қабықтары. Синапстар және медиаторлар. Модельдеу «Жүйке ұлпаларын зерттеу». Миеленді, миеленсіз аксондарда жүйке импульстарының туындауы және өткізілуі. Өткізу жылдамдығы. Мембраналық потенциал, тыныштық потенциалы және әрекет потенциалы. Модельдеу «Жүйке импульстарының туындауы мен таралу жылдамдығын зерттеу». Тірі ағзалардағы электрлік үдерістер. Электрорецепторлар және электрлі мүшелер. Тыныс алу мен тыныс шығарудың реттелуі мысалында нейрогуморальдық реттелу механизмі. Жүйкелік және гуморальдық реттелуді салыстыру. Ағзаның күйзеліске бейімделуі. Нейрокомпьютерлік интерфейс. Компьютер мен ми арасындағы ақпарат алмасу жүйесі. Гомеостазды тұрақты ұстаудың механизмдері. Өсімдіктердің өсуі мен дамуын реттеуші. Зертханалық жұмыс: «Ауксиннің өсімдіктерге әсерін зерттеу».

9) «Қозғалыс». Бұлшық еттің жұмысы. Демонстрация «Негізгі бұлшық еттердің жұмысын өзіндік бақылау, иық белдеуінің қол қозғалысындағы рөлі. Бұлшық ет қозғалысын реттеу». Зертханалық жұмыс: «Статикалық және динамикалық жұмыс кезіндегі бұлшық еттің қажуын зерттеу».

10) «Молекулалық биология». Дезоксирибонуклеин қышқылы (ДНҚ) молекулалық құрылысының принцптері: нуклеотидтердің комплементарлылығы. Модельдеу «Дезоксирибонуклеин қышқы (ДНҚ) молекуласын құру».

11) «Жасушалық цикл». Интерфаза. Интерфаза кезеңдері: Gl, S және G2. Митоз. Митоз фазалары. Зертханалық жұмыс: «Пияз тамыр ұшындағы жасушалардан митозды зерттеу». Мейоз. Мейоз фазалары. Мейоз бен митозды салыстыру. Модельдеу «Мейоз кезеңдерін зерттеу».

12) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Г.Мендель анықтаған белгілердің тұқым қуалаушылық заңдылықтары. Тұқым

қуалаушылықты зерттеудің гибридологиялық әдісі. Тұқым қуалаушылықтың генетикалық заңдылықтарының цитологиялық негіздері. Гамета тазалығы заңы және оның цитологиялық негіздемесі. Моногибридті және дигибридті будандастыру. Басымдылық заңы. Ажырау заңы. Басымдылық заңы. Ажырау заңы. Аллельді гендердің әрекеттесуі: толық және толымсыз. Доминанттылық белгілердің пайда болуы. Талдаушы шағылыстыру ұғымы мен оның практикалық маңызы. Жыныс генетикасы. Жынысты анықтаудың генетикалық механизмі. Жыныспен тіркесіп тұқымқуалау. Гемофилия және дальтонизм. Адам қан топтарының тұқымқуалау заңдылықтары. Резус-фактор. Адам генетикасы. Адамның тұқымқуалау белгілерін зерттеу әдістері. Адамның генетикалық ауруларының алдын алу. Адамның генеалогиялық шежіре ағашын құру. Модельдеу «Адамның генеалогиялық шежіре ағашын құру». Өнімділікті арттыратын заманауи ауыл шаруашылық технологиялары. Өнімділігі жоғары ауылшаруашылықты жүргізудің жаңа баламалы жолдары.

13) «Микробиология және биотехнология». Биотехнологиялық үдерістің жалпы сызбасы және биотехнологияда алынатын өнімдері (медицинада, өнеркәсіпте және ауыл шаруашылығында). Инсулин өндірісі.

14) «Көбею». Адамның жыныс жүйесінің құрылымы мен қызметі. Екінші реттік жыныстық белгілер. Ұлдар мен қыздардың жыныстық жетілуі. Биологиялық және әлеуметтік жетілу. Менструалдық цикл. Менструалдық циклдағы эстроген мен прогестерон гормондарының маңызы. Контрацепция түрлері, жыныстық жолмен берілетін аурулар: Жүре пайда болған иммундық дефицитінің синдромы (ЖИТС), сифилис, гонорея, гепатит В,С. Алдын алу шаралары.

15) «Өсу және даму». Құрсақта даму. Ұрықтық дамудың алғашқы кезеңдері. Ұрықтың қалыптасуы мен дамуы. Шылым шегу, есірткі мен ішімдіктің адам ұрығының дамуына тигізетін әсері

16) «Эволюциялық даму». Эволюциялық ұғымдардың қалыптасуы және дамуы. Ч.Дарвиннің эволюциялық ілімінің негізгі қағидалары. Эволюцияның қазіргі заман теориясының пайда болуы. Эволюцияның қозғаушы күштері. Табиғи сұрыпталу нәтижесіндегі бейімделушілік. Эволюциялық үдерістегі өзгергіштіктің (мутациялық, комбинтивтік) рөлі. Табиғи сұрыпталу, оның түрлері (қозғаушы және тұрақтандырушы). Тіршілік үшін күрес (түрішілік, түраралық). Модельдеу «Бейімделгіштікті табиғи сұрыпталу нәтижесі ретінде зерттеу (көбелек)». «Түр» ұғымының анықтамасы. Түрдің құрылымы. Түр критерийлері. «Түр түзілу» ұғымы. Түр түзілудің тәсілдері мен механизмдері.

17) Жердегі тіршіліктің пайда болуы кезеңдері.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

15. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдалану ыңғайлылығы үшін кодтау енгізілді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 7.2.1.4. кодында «7» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

16. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) Тірі организмдердің көп түрлілігі, құрылымы мен қызметтері:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Бөлім	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Тірі ағзалардың көптүрлілігі	7.1.1.1 жүйелеудің маңызын түсіндіру; 7.1.1.2 жүйеленуде тірі ағзалардың орынын анықтау; 7.1.1.3 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың құрылысының айырмашылық белгілерін сипаттау; 7.1.1.4 жекелеген ағзаларға қарапайым дихотомиялық кілттерді қолдану	8.1.1.1 балдырлар мүктәрізділер, қырықжапырақ тәріздестер, ашықтұ-қымдылар және жабықтұқымдылар мысалында өсімдік-тердің ерекшеліктерін сипаттау; 8.1.1.2 саңырауқұ-лақтардың ерекшелік белгілерін сипаттау; 8.1.1.3 даражарнақты және қосжарнақты өсімдіктер кластарын негізгі белгілеріне қарай ажырату, 8.1.1.4 буынаяқтылар мен хордалы жануарлар кластарын ерекше белгілері бойынша тану	9.1.1.1 әртүрлі түрлерді сипаттауда бинарлы номенклатураны қолдану; 9.1.1.2 өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін ерекшелік белгілері бойынша танып білу (анықтағыш бойынша)
2. Қоректену	7.1.2.1 жапырақтың ішкі құрылысын сипаттау және құрылысы мен оның қызметі арасындағы өзара байланысты түсіндіру	8.1.2.1 омыртқасыз-дар, күйіс қайыратын жануарлар мен адамның ас қорыту жүйесінің құрылысын салыстыру	9.1.2.1 адамның асқорыту жолдарындағы үдерістерді сипаттау
	7.1.2.2 фотосинтез үдерісі үшін қажетті жағдайларды зерттеу	8.1.2.2 әртүрлі типті тістердің құрылысы мен қызметтері	9.1.2.2 ас қорыту үдерісіндегі органикалық заттар мен сәйкес

ЖОБА

		арасындағы байланы-сын және тісті күту ережелерін сипаттау; 8.1.2.3 адамның ас қорыту жүйесінің құрылысы мен қызметтері арасындағы өзара байланысты түсіндіру; 8.1.2.4 ас қорыту жолы ауруларының себептерін және астан улану белгілерін анықтау; 8.1.2.5 адам ағза-сындағы дәрумендер-дің маңыздылығын сипаттау; 8.1.2.6 құрамында дәрумендердің маңызды мөлшері бар азық-түліктер тізімін жасау; 8.1.2.7 азық- түлік құрамындағы С дәруменін анықтау	ферменттердің арасындағы байланысты орнату; 9.1.2.3 ферменттердің белсенділігіне әсер ететін әр түрлі жағдайларды (температура, pH) зерттеу; 9.1.2.4 өттің әсерінен майлардың эмульгациялануы үдерісін зерттеу
3. Заттардың тасымалда-нуы	7.1.3.1 тірі ағзалардағы қоректік заттардың тасымалының маңызын түсіндіру; 7.1.3.2 өсімдіктерде заттардың тасымалына қатысатын мүшелерді танып білу; 7.1.3.3 сабақ пен тамырдың ішкі құрылысын зерттеу;	8.1.3.1 қан құрамы мен қызметін сипаттау; 8.1.3.2 дайын микропрепараттар арқылы әртүрлі ағзалардың қан жасушаларының құрылыс ерекшеліктерін зерттеу, 8.1.3.3 лейкоцит-тердің түрлі типтерінің	9.1.3.1 активті және пассивті тасымалдарды салыстыру; 9.1.3.2 өсімдіктердегі транспирация үдерісінің мәнін түсіндіру; 9.1.3.3 ішкі және сыртқы факторлардың транспирацияға әсерін зерттеу; 9.1.3.4 сыртқы

ЖОБА

	7.1.3.4 сабақ және тамырдың құрылысы мен қызметтерінің өзара байланысын сипаттау; 7.1.3.5 ксилема мен флоэма элементтерінің құрылысын салыстыру; 7.1.3.6 жануарларда заттар тасымалына қатысатын мүшелерді танып білу	қызметтерін сипаттау; 8.1.3.4 гуморальдық және жасушалық иммунитетті салыстыру; 8.1.3.5 лимфа жүйелерін және қан, ұлпалық сұйықтық пен лимфа арасындағы өзара байланысты сипаттау; 8.1.3.6 аурулардың алдын алуындағы вакцинацияның ролін бағалау; 8.1.3.7 агглютинация және резус-конфликт механизмдерін түсіндіру; 8.1.3.8 жануарлардың жүрегінің құрылысы мен қантамыр жүйелерінің маңызын сипаттау; 8.1.3.9 қантамыр қабырғасының құрылысы мен олардың қызметі арасындағы байланысты орнату; 8.1.3.10 ануарлардың қантамырлар жүйесінің түрлерін сипаттау; 8.1.3.11 дене жаттығуларының жүрек жұмысына	факторлардың флоэма арқылы заттардың тасымалдануына әсерін зерттеу

ЖОБА

		әсерін зерттеу; 8.1.3.12 қантамыр жүйесі мүшелерінің ауруларының себептері мен ауру белгілерін сипаттау	
4. Тыныс алу	7.1.4.1 тірі ағзалар үшін тыныс алудың маңызын сипаттау; 7.1.4.2 анаэробты және аэробты тыныс алу типтерін ажырату; 7.1.4.3 өсімдіктердің тыныс алу үдерісін зерттеу; 7.1.4.4 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың тыныс алу мүшелерін салыстыру; 7.1.4.5 адамның тыныс алу мүшелері құрылысының ерекшеліктерін танып білу; 7.1.4.6 тыныс алу мүшелерінің ауыруларының себептері мен олардың алдын алу жолдарын түсіндіру	8.1.4.1 өкпе меңұлпадағы газ алмасу механизмдерін сипаттау; 8.1.4.2 тыныс алу және тыныс шығару механизмін түсіндіру; 8.1.4.3 өкпенің тіршілік сыйымдылығын анықтау және қалыпты жағдайдағы және дененің физикалық жүктемесі кезіндегі тыныс алудың минуттық көлемін анықтау	9.1.4.1 тыныс алу реакциясының химиялық теңдеуін пайдалана отырып, анаэробты және аэробты тыныс алуды салыстыру, 9.1.4.2 бұлшықет қажуы және аэробты, анаэробты тыныс алу үдерістері арасындағы байланысты қарастыру
5. Бөліп шығару	7.1.5.1 ағзалардың тіршілік әрекетіндегі бөліп шығарудың маңызын сипаттау; 7.1.5.2 өсімдіктердегі бөліп шығару ерекшеліктерін зерттеу; 7.1.5.3 омыртқасыз	8.1.5.1 адамның зәр шығару жүйесі мүшелерінің құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 8.1.5.2 бүйректің құрылымдық бөліктерін танып білу; 8.1.5.3 терінің	9.1.5.1 нефронның құрылысы мен қызметін сипаттау; 9.1.5.2 фильтрация және несептің түзілуі үдерістерін сипаттау; 9.1.5.3 бүйректің жұмысына әсер ететін факторларды сипаттау 9.1.5.4 зәр шығару

ҚОБА

	және омыртқалы жануарлардың бөліп шығару жүйелерінің құрылысын салыстыру	құрылысы мен оның бөліп шығарудағы маңызын сипаттау; 8.1.5.4 тері ауруларын және оның алдын алу шараларын түсіндіру	жүйесі, бүйрек ауруларының алдын алу шараларын түсіндіру; 9.1.5.5 әртүрлі ағзалардың мекен ету ортасы мен зат алмасуларының соңғы өнімдері арасындағы байланысты орнату
6. Қозғалыс	7.1.6.1 өсімдіктердің қозғалу себептерін түсіндіріп, қозғалыстың маңызын сипаттау (тропизмдер, таксистер); 7.1.6.2 жарықтың өсімдіктердің өсуі мен дамуына әсерін түсіндіру; 7.1.6.3 өсімдіктердегі фотопериодизм ролін сипаттау; 7.1.6.4 омыртқалы және омыртқасыз жануарлардың қозғалыс мүшелерін салыстыру	8.1.6.1 тірек-қимыл жүйесінің қызметтерін сипаттау; 8.1.6.2 сүйектің химиялық құрамын, макро және микроскопиялық құрылысын зерттеу; 8.1.6.3 сүйектердің байланыс түрлерін салыстыру; 8.1.6.4 буынның әр түрлі типтерінің құрылысы мен олардың қызметтері арасындағы байланысты орнату; 8.1.6.5 бұлшық ет ұлпасының қызметтері түрлері мен олардың қызметтерін сипаттау; 8.1.6.6 адам бұлшық еттерінің құрылысы мен бұлшықет топтарын оқып тану;	9.1.6.1 қол бұлшық еттерінің максимальды жұмыс күшін және күшке төзімділігін зерттеу; 9.1.6.2 бұлшық еттің жиырылужиілігіне бұлшықет жұмысының тәуелділігін зерттеу

		8.1.6.7 гиподинамия салдарын атау; 8.1.6.8 сымбаттың бұзылуы және жалпақ жалпақтабандылықтың пайда болу себептерін анықтау	
7. Координация және реттелу	7.1.7.1 жануарлардың жүйке жүйесінің типтерін салыстыру; 7.1.7.2 жүйке жүйесінің қызметі мен құрылымдық компонентерін атау; 7.1.7.3 жүйке жасушасының құрылымдық бөліктерін анықтау	8.1.7.1 көруді қабыл-дау ерекшеліктерін зерттеу және көру гигиенасы ережелерін сипаттау; 8.1.7.2 дыбысты қабылдау ерекшеліктерін зертеу және есту мүшелерінің гигиенасы ережелерін сипаттау; 8.1.7.3 көру және есту рецепторлары-ның құрылымы мен қызметін сәйкестендіру; 8.1.7.4 эндокикринді, экзокринді және аралас бездердің орналасқан жерлерін анықтау; 8.1.7.5 бездердің негізгі қызметтерін түсіндіру; 8.1.7.6 эндокриндік бездер қызметінің бұзылуынан туында-ған ауруларды атау; 8.1.7.7 терінің сезімталдығын	9.1.7.1 жүйке жасушасының құрылысы мен қызметі арасында байланыс орнату; 9.1.7.2 жүйке ұлпалары мен оның құрылымдық бөліктерінің қызметтерін талдау; 9.1.7.3 жүйке импульстарының туындауы мен өтуін сипаттау; 9.1.7.4 нейро-гуморальді реттелу механизмін түсіндіру; 9.1.7.5 ағзаның ішкі ортасының тұрақтылығын ұстаудағы гомеостазды сақтаудың механизмін түсіндіру; 9.1.7.6 өсімдіктердің өсуі мен дамуына әсер ететін заттардың әрекетін талдау
	7.1.7.4 орталық жүйке жүйесі бөлімдерінің құрылысы мен қызметін салыстыру; 7.1.7.5 рефлекстік доғаны зерттеу; 7.1.7.6 мінез-құлықтың рефлекторлық табиғатын түсіндіру; 7.1.7.7 вегетативті жүйке жүйесінің қызметін сипаттау; 7.1.7.8 ағзаның тіршілік әрекетін қалпына келтіру және тынығуы үшін ұйқының маңызын түсіндіру; 7.1.7.9 жақсы психикалық денсаулықты		

	сақтаудың принциптерін түсіндіру; 7.1.7.10 жүйке жүйесінің қызметіне алкоголь, шылым және есірткілік заттардың әсерін түсіндіру	зерттеу; 8.1.7.8 жылықанды жануарлардың дене температураны сақтаудағы терінің ролін сипаттау	

2) Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік, эволюциялық даму:

1. Көбею	7 сынып	8 сынып	9 сынып
	7.2.1.1 өсімдіктердің жыныссыз және жынысты көбеюін сипаттау; 7.2.1.2 өсімдіктердің өсімді көбею тәсілдерін салыстыру; 7.2.1.3 айқас тозаңдану мен өздігінен тозаңданудың салыстырмалы артықшылықтарын сипаттау	8.2.1.1 жануарлардың көбею тәсілдерін салыстыру; 8.2.1.2 мүктер мен қырықжапырақтардың мысалында жынысты және жыныссыз ұрпақтарының ерекшеліктерін түсіндіру; 8.2.1.3 ашық тұқымды және жабық тұқымды өсімдіктердің тіршілік циклінің ерекшеліктерін түсіндіру	9.2.1.1 адамның жыныс жүйесінің құрылысын сипаттау; 9.2.1.2 жыныстық жетілу кезеңіндегі екінші реттік жыныстық белгілердің дамуын сипаттау; 9.2.1. 3 менструалдық цикл мен экстроген және прогестеронның маңызын сипаттау; 9.2.1.4 контрацепцияның түрлерін және жыныстық жолмен таралатын аурулардың салдары мен алдын алу шараларын түсіндіру
	7.2.1.4 гүлді өсімдіктердегі қосарлы ұрықтанудың маңызын сипаттау		
2. Жасушалық айналым	7.2.2.1 әртүрлі ағзалар түрлеріндегі хромосомалардың санын салыстыру; 7.2.2.2 сомалық және жыныс жасушаларындағы хромосомалар сандарын атау	8.2.2.1 тірі ағзалардың өсуі мен дамуы үшін митоз бен мейоздың маңызын түсіндіру	9.2.2.1 жасушалық айналымның интерфаза кезеңіндегі жүретін үдерістерді түсіндіру; 9.2.2.2 митоздың кезеңдерін сипаттау; 9.2.2.3 мейоз кезеңдерін сипаттау; 9.2.2.4 митоз бен мейоз үдерісін

			салыстыру
3. Өсу және даму	7.2.3.1 ағзадардың өсу мен даму үдерістерін сипаттау; 7.2.3.2 өсімдіктердің ұзарып және жуандап өсу үдерісін зерттеу; 7.2.3.3 өсімдіктер мен жануарлардың онтогенез кезеңдерін ажырату; 7.2.3.4 жануарлардың онтогенезіндегі тура және түрленіп даму типтерін салыстыру	8.2.3.1 эмбрионалдық даму кезеңдерін сипаттау; 8.2.3.2 әр түрлі ұрық жапырақшаларынан қалыптасқан мүшелер мен ұлпалар дифференциасын сипаттау	9.2.3.1 ұрықтың дамуындағы плацентаның маңызын түсіндіру; 9.2.3.2 ұрық пен эмбрионның дамуын салыстыру; 9.2.3.3 адам ұрығының дамуына шылым шегу, алкоголь мен басқа есірткілер әсерінің салдарын түсіндіру
4. Тұқым қуалаушы-лық пен өзгергіштік заңдылық-тары	7.2.4.1 адам ағзасындағы тұқым қуалайтын және тұқым қуаламайтын белгілерді зерттеу; 7.2.4.2 үздік және үздіксіз өзгергіштікті атау; 7.2.4.3 белгілерді анықтаудағы гендердің рөлін түсіндіру; 7.2.4.4 хромосомадағы генетикалық ақпарат ДНК-ның маңызын түсіндіру	8.2.4.1 тұқым қуалаушылық пен өзгергіштіктің эволюциядағы ролін дәйектеу; 8.2.4.2 ағзалар селекциясы үшін қолдан сұрыптаудың маңызын сипаттау; 8.2.4.3 мәдени өсімдіктер мен үй жануарларының шығу тегінің орталықтарын оқып білу; 8.2.4.4 маңызды мәдени өсімдіктер іріктемелері мен үй жануарлары қолтұқымын сипаттау	9.2.4.1 генетиканың дамуымен қалыптасуындағы Мендель зерттеулерінің рөлін бағалау; 9.2.4.2 моногибридті будандастырудың цитологиялық негіздерін тұжырымдау және моногибридті будандастыруға есептер шығару; 9.2.4.3 дигибридті будандастырудың цитологиялық негіздерін негіздерін дәлелдеу және есептер шығару; 9.2.4.4 толық және толымсыз доминатты-лықты салыстыру: 9.2.4.5 талдаушы шағылыстырудың маңыздылығын

			бағалау; 9.2.4.6 жынысты анықтау теориясын сипаттау; 9.2.4.7 жынысты анықтау кезінде хромосомалардың рөлін түсіндіретін сызба жасау; 9.2.4.8 адамның қан тобының тұқымқуала-уын және қан топтарын анықтау механизмін түсіндіру; 9.2.4.9 адам генетика-сын зерттеудің негізгі әдістерін сипаттау; 9.2.4.10 шежіре сызбасын құру; 9.2.4.11 мәдени өсімдіктердің өнімділігін арттыру үшін заманауи ауылшаруашылық технологиялардың қолданылуын зерттеу
5. Эволюция-лық даму мен селекция негіздері			9.2.5.1 К. Линней мен Ж.Б. Ламарк еңбектері-нің негізгі қағидаларын оқып зерттеу; 9.2.5.2 эволюциялық ілімнің қалыптасуында-ғы Ч. Дарвин еңбектері-нің рөлін түсіндіру; 9.2.5.3 эволюцияның қозғаушы күштерін сипаттау; 9.2.5.4 ағзалардың бейімделушілігіндегі табиғи сұрыпталудың рөлін сипаттау;

ЖОБА

			9.2.5.5 түрдің құрылы-мы мен критерийлерін сипаттау; 9.2.5.6 түр түзілу үдерісін түсіндіру; 9.2.5.7 Жердегі тіршіліктің дамуының негізгі кезеңдерін оқып білу

3) Ағза мен қоршаған орта

1.	7-сынып	8-сынып	9-сынып
Биосфера, экожүйе, популяция	7.3.1.1 жергілікті жер экожүйесі қоршаған орта факторларының тірі ағзаларының тіршілік әрекеті мен таралуына әсерін зерттеу; 7.3.1.2 табиғи қоректік тізбектерді салыстыру; 7.3.1.3 қоректік тізбекті және қоректік торларды құру; 7.3.1.4 экологиялық сукцессия үдерісін сипаттау	8.3.1.1 экожүйелер-дің жалпы құрылымы-ның сызбасын жасау; 8.3.1.2 су және құрлық экожүйелерін салыстыру; 8.3.1.3 популяция-ның негізгі қасиетте-рін және құрылымдық ерекшеліктерін сипаттау; 8.3.1.4 ағзалардың түрлі тірі қалу тәсілдерін зерттеу; 8.3.1.5 жыртқыш-құрбан қарым-қатынасы мысалында популяция санының өзгеру себептерін орнату; 8.3.1.6 тірі ағзалар-дың өзара қарым-қатынас түрлерін сипаттау; 8.3.1.7 тірі ағзалар-дың қоршаған ортаның өзгермелі	9.3.1.1 популяция өсімінің экспоненциал-дық және сигмоидтік үлгілерінің қисық сызықтарының графиктерін талдау; 9.3.1.2 энергия ағымының тиімділігін есептеу; 9.3.1.3 энергия, биомасса және сандар пирамидаларын салыстыру; 9.3.1.4 азот пен көміртек айналымының табиғаттағы сызбасын құру

		жағдайларына бейімделу механизмдерін түсіндіру	
2.Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері	7.3.2.1 адам мен экожүйе арасындағы қарым-қатынастарды сипаттау; 7.3.2.2 экожүйеге жағымсыз әсер ететін адам тіршілігінің шаруашылық салаларынан мысалдар келтіру; 7.3.2.3 Қазақстан Республикасының ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың өсімдіктері мен жануарларын сипаттау; 7.3.2.4 Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енгізілген жергілікті өңірдің жануарлары мен өсімдіктеріне мысал келтіру	8.3.2.1 биологиялық әртүрлілікті сақтаудың және қолдауды қажеттіктің себептерін негіздеу; 8.3.2.2 Дүниежүзілік Тұқым қорының маңызын бағалау; 8.3.2.3 Қазақстан аумағындағы экологиялық проблемалардың туындау себептері мен оларды шешу жолдарын түсіндіру	9.3.2.1 пайдалы қазбалар өндірудің және қайта өндірудің қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 9.3.2.2 пестицидтерді пайдаланудың қоршаған орта мен адам денсаулығына әсерін түсіндіру; 9.3.2.3 жылыжай эффектісінің тірі ағзаларға әсерін түсіндіру; 9.3.2.4 озон қабатының бұзылуының себептері мен салдарын түсіндіру

4) Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар:

Бөлім	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Молекулалық биология мен биохимия	7.4.1.1 судың қасиеті мен тірі ағзалар тіршілігі үшін маңызын сипаттау; 7.4.1.2 тірі ағзалар тіршілік әрекеті үшін микро-және макроэлементтердің ролін сипаттау; 7.4.1.3 азық-түліктер	8.4.1.1 биологиялық мысалдарды пайдаланып полимерлер мен мономерлер арасындағы айырмашылықты сипаттау; 8.4.1.2 көмірсулар мен липидтердің биологиялық	9.4.1.1 ферменттің әрекет ету механизмін оқып тану; 9.4.1.2 дезоксирибо-нуклеин қышқылы молекуласының қос шиыршықты құрылымын сипаттау; 9.4.1.3 дезоксирибо-нуклеин

	құрамындағы нәруыз, май, көмірсулардың бар болуын дәлелдеу; 7.4.1.4 өсімдіктер үшін минералдық тыңайтқыштар құрамындағы азот, калий және фосфордың маңызын оқып білу	қызметтерін сипаттау; 8.4.1.3 нәруыздардың қасиеттері мен биологиялық қызметтерін сипаттау	қышқылының құрылымдық қағидалары негізінде үлгілеу
2. Жасушалық биология	7.4.2.1 жасуша, ұлпа, мүше, мүшелер жүйесі ұғымын түсіндіру; 7.4.2.2 жануарлар және өсімдіктер жасушаларын ажырату	8.4.2.1 өсімдік және жануар ұлпаларын жіктеу; 8.4.2.2 прокариот және эукариот жасушаларының құрылысын салыстыру	9.4.2.1 өсімдік және жануар жасушаларының негізгі бөліктерінің құрылысы мен қызметін түсіндіру; 9.4.2.2 микрофотографияны қолданып жасушаның сызықтық ұлғаюын есептеу
3. Микробиология және биотехнология	7.4.3.1 бактериялар формаларының әртүрлілігін сипаттау; 7.4.3.2 ірімшік және йогурт өндірісін зерттеу; 7.4.3.3 антибиотиктер, антисептиктер мен залалсыздандыру өнімдерінің қолданылуын сипаттау; 7.4.3.4 вирустардың тіршіліктің жасушасыз формасы екендігін түсіндіру	8.4.3.1 қарапайымдылар, бактериялар, саңырауқұлақтар, вирустармен туындай-тын аурулардың ерекшеліктері мен алдын алу шараларын сипаттау	9.4.3.1 инсулин өндіру мысалында биотехнологиялық үдерістің жалпы сызбасын сипаттау; 9.4.3.2 биотехнологияда өндірілетін өнімдерге мысал келтіру

ҚОДА

4. Биофизика		8.4.4.1 тік жүруге байланысты адам қозғалуының биомеханикалық ерекшеліктерін зерттеу	9.4.4.1 тірі ағзалардағы электрлі үдерістерді зерттеу; 9.4.4.2 «компьютер-ми» интерфейс технологиясының ерекшеліктерін зерттеу

17. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

18. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 7-сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
Білім алушылар:		
1-тоқсан		
Экожүйелер	Ортаның экологиялық факторлары: абиотикалық (температура, жарық, pH, ылғалдылық) биотикалық (микроағзалар, жануарлар, өсімдіктер). Зертханалық жұмыс «Жергілікті жердің экожүйелерін зерттеу (мектеп ауласы мысалында)».	7.3.1.1 жергілікті жер экожүйесі қоршаған орта факторларының тірі ағзалардың тіршілік әрекеті мен таралуына әсерін зерттеу
	Қоректік тізбектер және қоректік торлар. Модельдеу «Қоректік тізбек пен торды құру».	7.3.1.2 табиғи қоректік тізбектерді салыстыру; 7.3.1.3 қоректік тізбектер және қоректік торларды құрастыру
	Экологиялық сукцессиялар: Бірінші және екінші реттік сукцессиялар. Экожүйелердің алмасуы.	7.3.1.4 экологиялық сукцессия үдерісін сипаттау
	Адам экожүйенің бір бөлігі. Антропогендік фактор.	7.3.2.1 адам мен экожүйе арасындағы қарым-

		қатынастарды сипаттау
	Адам әрекеттерінің экожүйеге жағымсыз әсері.	7.3.2.2 экожүйеге жағымсыз әсер ететін адам тіршілігінің салаларына мысалдар келтіру
	Қазақстанда ерекше қорғалатын аймақтар. Жергілікті жердің ерекше қорғалатын аймақтары.	7.3.2.3 Қазақстан Республикасының ерекше қорғалатын табиғи аймақтарының өсімдіктері мен жануарларын сипаттау
	Қазақстан Республикасының Қызыл кітабы. Жергілікті өңірдің ҚР Қызыл кітабына енгізілген жануарлары мен өсімдіктері.	7.3.2.4 жергілікті өңірдің Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енгізілген жануарлары мен өсімдіктеріне мысал келтіру
Тірі ағзаларды жүйелеу	Тірі ағзалардың бес патшалығына жалпы сипаттама: прокариоттар, протисталар, саңырауқұлақтар, өсімдіктер, жануарлар. Өсімдіктер мен жануарлардың негізгі жүйелік топтары: Патшалықтар. Типтер. Бөлімдер. Кластар. Өсімдіктер мен жануарларды жүйелеудің маңызы.	7.1.1.1 жүйелеудің маңызын түсіндіру; 7.1.1.2 жүйелеуде тірі ағзалардың орынын анықтау
	Омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың сыртқы құрылысындағы ерекшеліктер.	7.1.1.3 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың құрылысының ерекшеліктерін сипаттау
	Дихотомиялықәдіс. Дихотомиялық кілттерді қолдану.	7.1.1.4 жекелеген ағзаларға қарапайым дихотомиялық кілттерді қолдану
Жасушалық биология Су және органикалық заттар	Жасуша, ұлпа, мүше, мүшелер жүйесі түсініктері. Өсімдіктер және жануарлар жасушаларын салыстыру. Жарық микроскобынан көрінетін жасуша құрылымдары: пластидтер, вакуоль, ядро, цитоплазма, жасушалық мембрана, жасушалық қабырға.	7.4.2.1 «жасуша», «ұлпа», «мүше», «мүшелер жүйесі» туралы түсініктер; 7.4.2.2 өсімдіктер және жануарлар жасушаларын ажырату
	Судың қасиеттері: беттік керілу, судың қозғалысы,	7.4.1.1 судың қасиеті мен тірі ағзалар үшін маңызын

	еріткіштігі, қайнау және балқу температурасы, жылусыйымдылығы. Судың биологиялық маңызы және оның еріткіш ретіндегі, температураны сақтау мен реттеудегі ролі. Зертханалық жұмыс «Судың тірі ағзалар үшін маңызы мен қасиеттерін зерттеу». Микро- (мырыш, темір, селен, фтор) және макроэлементтердің (магний, кальций, калий, фосфор) тірі ағзалардың тіршілік әрекеті үшін маңызы.	сипаттау; 7.4.1.2 тірі ағзалар тіршілік әрекеттері үшін микро- және макроэлементтердің ролін сипаттау
	Азық-түліктердегі органикалық заттар: нәруыздар, майлар, көмірсулар. Зертханалық жұмыс «Азық-түліктерде көмірсулар, нәруыздар және майлардың бар болуын зерттеу».	7.4.1.3 азық түліктерде көмірсулар, нәруыздар және майлардың бар екендігін дәлелдеу
	Өсімдіктерде макроэлементтердің тапшылығы (азот, калий, фосфор). Тыңайтқыштар: органикалық және минералдық (азотты, калийлі жәнефосфорлы).	7.1.1.4 минералды тыңайтқыштардағы азот, калий және фосфордың өсімдіктер үшін маңызын танып білу
	2-тоқсан	
Заттардың тасымалдануы	Заттар тасымалдануының тірі ағзалардың тіршілік әрекеті үшін маңызы. Заттардың тасымалдануына қатысатын тірі ағзалардың мүшелері мен мүшелер жүйесі.	7.1.3.1 тірі ағзалардағы қоректік заттардың тасымалының маңызын түсіндіру; 7.1.3.2 өсімдіктерде заттардың тасымалын қамтамасыз ететін мүшелерді танып білу
	Сабақ және тамыр. Сабақтың ішкі құрылысы: қабық, камбий, сүрек, өзек. Тамыр аймақтары: бөліну, өсу, сору және өткізу аймақтары. Тамырдың ішкі құрылысы: флоэма, ксилема, камбий.	7.1.3.3 тамыр және сабақтың ішкі құрылысын зерттеу; 7.1.3.4 тамыр және сабақтың құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты сипаттау

	Зертханалық жұмыс «Сабақтың ішкі құрылысын зерттеу». Зертханалық жұмыс «Тамыр аймақтарын зерттеу».	
	Ксилема, флоэма және олардың құрылымдық элементтері.	7.1.3.5 флоэма мен ксилеманың элементтерін құрылысын салыстыру
	Жануарлардағы қанайналым мүшелері: буылтық құрттар, ұлулар, буынаяқтылар және омыртқалылар.	7.1.3.6 жануарларда заттар тасымалына қатысатын мүшелерді танып білу
Тірі ағзалардың қоректенуі	Жапырақтың құрылысы мен қызметі. Жапырақтың ішкі құрылысы. Лептесік. Жапырақ фотосинтездеуші негізгі арнайы мүше. Судың буланuы мен газдардың алмасуы.	7.1.2.1 жапырақтың ішкі құрылысын сипаттау, құрылысы мен қызметі арасындағы өзара байланысты түсіндіру
	Фотосинтезге қажетті жағдайлар. Зертханалық жұмыс «Фотосинтез үдерісіне қажетті жағдайларды зерттеу».	7.1.2.2 фотосинтезге қажетті жағдайларды зерттеу
Тыныс алу	Өсімдіктер мен жануарлар үшін тыныс алудың маңызы. Тыныс алу - энергия көзі. Тыныс алу типтері: анаэробты және аэробты. Анаэробты және аэробты тынысалуды салыстыру: оттегінің қатысында/қатысынсыз, статикалық/динамикалық жұмыс, жылықанды/суыққанды жануарлар.	7.1.4.1 тірі ағзалардағы тыныс алу маңызын сипаттау; 7.1.4.2 анаэробты және аэробты тыныс алу типтерін ажырату
	Өсімдіктердің тыныс алуы. Тұқымның немесе өскіндердің тынысалуы мысалында Зертханалық жұмыс «Өсімдіктер-дің тынысалуын зерттеу».	7.1.4.3 өсімдіктердегі тыныс алуды зерттеу
	Омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың тыныс алу мүше-лері (бунақденелілердің	7.1.4.4 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың тыныс алу мүшелерін

	демтүтік-тері, балықтарының желбезектері, құстардың және сүтқоректілердің өкпесі). Модельдеу «Омыртқалы және омыртқасыз жануарлардың тынысалу жүйесі мүшелерін салыстыру».	салыстыру
	Тынысалу мүшелері. Адамның тынысалу жолдарының құрылысы мен газалмасу мүшелері.	7.1.4.5 адамның тыныс алу мүшелерінің құрылыс ерекшеліктерін танып білу
	Тыныс алу мүшелерінің аурулары. Тыныс алу мүшелері ауруларының себептері мен олардың алдын алу жолдары (өкпе обыры, астма, бронхит, туберкулез, тұмау).	7.1.4.6 тыныс алу мүшелері ауруларының себептері мен алдын алу жолдарын түсіндіру
3-тоқсан		
Бөліп шығару	Бөліп шығарудың тірі ағзалар үшін маңызы. Жануарлардағы бөліп шығару өнімдері. Зат алмасудың соңғы өнімдері.	7.1.5.1 ағзалардың тіршілік әрекетінде бөліп шығарудың маңыздылығын түсіндіру
	Өсімдіктердегі бөліп шығару өнімдері: тыныс алу мен фотосинтездің бастапқы және соңғы өнімдері. Зертханалық жұмыс «Өсімдіктердің тынысалу ерекшеліктерін өскіндер мысалында зерттеу»	7.1.5.2 өсімдіктердегі бөліп шығару ерекшеліктерін зерттеу
	Жануарлардың бөліп шығару жүйелері. Жануарлардың бөліп шығару жүйелерінің құрылысын салыстыру.	7.1.5.3 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың бөліп шығару жүйелерінің құрылысын салыстыру
Қозғалыс	Өсімдіктердің қозғалысы. Қозға-лыстың өсімдіктер тіршілігіндегі маңызы. Өсімдіктердің қозғалу тәсілдері (тропизмдер, таксистер, өсу қозғалыстары). Өсімдіктердің өсуі мен дамуына жарықтың әсері. Жарықтың түсу деңгейіне қарай өсімдіктердің бейімделуі. Фотопериодизм	7.1.6.1 өсімдіктердің қозғалысы себептерін түсіндіріп, қозғалыстың маңызын сипаттау; 7.1.6.2 жарықтың өсімдіктердің дамуына әсерін түсіндіру; 7.1.6.3 өсімдіктердегі фотопериодизм ролін сипаттау

ЖОБА

	күннің жарық түсу ұзақтығына ағзалардың бейімделуі	
	Жануарлардың қозғалыс мүшелері. Тірі ағзалардағы қозғалыстың рөлі. Жануарлардың қозғалу тәсілдеріне мысалдар. Жануарлардың мекен ортасы мен қозғалыстәсілдері арасындағы байланыстарды анықтау.	7.1.6.4 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың қозғалыс мүшелерін салыстыру
Координация және реттелу	Жүйке жүйесінің типтерін салыстыру: диффузиялы, сатылы, түйнекті, түтіктәрізді.	7.1.7.1 жануарлардың жүйке жүйесінің типтерін салыстыру
	Жүйке жүйесінің құрам бөліктері. Жүйке жүйесінің қызметі. Нейронның құрылысы: денесі, дендриттер, аксон. Нейронның қызметтері.	7.1.7.2 жүйке жүйесінің қызметін және құрылымдық компоненттерін атау; 7.1.7.3 жүйке жасушасының компоненттерін анықтау
	Жүйке жүйесінің орталық және шеткі бөлімдері. Жұлын. Ми. Ми бөлімдерінің құрылысы мен қызметтері: сопақша ми, артқы (ми көпірі, мишық), орталық және аралық ми. Үлкен ми сыңарлары.	7.1.7.4 орталық жүйке жүйесі бөлімдерінің құрылысы мен қызметтерін салыстыру
	Рефлекстік доға: рецептор, сезгіш, аралық, қозғалыс нейрондары, жұмыс мүшесі. Зертханалық жұмыс «Тізе рефлексі».	7.1.7.5 рефлекстік доғаны зерттеу
	Мінез-құлықтың рефлекторлық табиғыты: шартсыз және шартты рефлекстер. Шартты рефлекстердің сөнуі.	7.1.7.6 мінез-құлықтың рефлекторлық табиғатын түсіндіру
	Ішкі мүшелер жұмысының жүйкелік реттелуі.	7.1.7.7 вегетативті жүйке жүйесінің қызметін сипаттау
	Адам ағзасы үшін ұйқының маңызы. Биологиялық ритмдер. Ұйқының кезеңдері: баяу және жылдам ұйқы.	7.1.7.8 ағзаның тіршілік әрекеттерінің қалпына келуіне және тынығуына ұйқының маңызын

	Жұмысқа қабілеттілік. Күн тәртібі. Оқу еңбегі мен дене еңбегінің гигиенасы. Күйзеліс. Күйзеліс жағдайларымен күрес және олардың алдын алу әдістері.	түсіндіру; 7.1.7.9 жақсы психикалық денсаулықты сақтаудың принциптерін түсіндіру
	Жүйке жүйесінің қызметіне алкаголь, темекі, және наркотикалық заттардың әсері.	7.1.7.10 жүйке жүйесінің қызметіне алкаголь, темекі, және наркотикалық заттардың әсерін түсіндіру
4-тоқсан		
Тұқымқуалау мен өзгергіштік	Адамда белгілердің тұқым қуалауында гендер мен ДНҚ рөлі. Жүре пайда болған және тұқымқуалайтын белгілер.. Хромосоманың құрылымы. Генетикалық материалды сақтаушы және тасымалдаушы ДНҚ жайлы түсінік. Модельдеу «Адам ағзасындағы тұқым қуалайтын және тұқым қуаламайтын белгілерді зерттеу»	7.2.4.1 адам ағзасындағы тұқымқуалайтын және тұқым қуаламайтын белгілерді зерттеу; 7.2.4.2 үздік және үздіксіз өзгергіштікті атау 7.2.4.3 белгілерді анықтаудығы гендердің рөлін түсіндіру; 7.2.4.4 хромосомадағы генетикалық ақпарат дезоксирибонуклеин қышқылы рөлін түсіндіру
	Әртүрлі ағзалар түрлерінің хромосомалар саны. Соматикалық және жыныс жасушалар. Гаплоидты және диплоидты хромосомалар жиыны.	7.2.2.1 әртүрлі ағзалардағы хромосомалардың санын салыстыру; 7.2.2.2 соматикалық және жыныс хромосомаларындағы хромосомалар санының әртүрлілігін түсіндіру
Көбею. Өсу және даму	Өсімдіктердің жынысты және жыныссыз көбеюі. Өсімдіктердің жынысты және жыныссыз көбеюінің биологиялық маңызы	7.2.1.1 өсімдіктердің жынысты және жыныссыз көбеюін сипаттау
	Өсімдіктердің өсімді жолмен көбеюі, оның түрлері және табиғаттағы биологиялық маңызы. Өсімдік өсіруде өсімді жолмен көбею тәсілдерін қолдану. Қалемшелеу, сұлатпа өркен, телу (қалемшелермен,	7.2.1.2 өсімдіктердің өсімді көбею тәсілдерін салыстыру

	көзшелермен), көбею ұлпаларымен. Зертханалық жұмыс «Өсімдіктердегі вегетативті көбею тәсілдері».	
	Гүл құрылысы. Тозаңдану түрлері. Гүлдеу және тозаңдану. Тозаңдану түрлері (өздігінен, айқас, жасанды). Өсімдіктердегі ұрықтану туралы түсінік және зиготаның түзілуі. Қосарлы ұрықтану. Қосарлы ұрықтанудың биологиялық маңызы.	7.2.1.3 өздігінен және айқас тозаңданудың шамалы артықшылықтарын сипаттау; 7.2.1.4 гүлді өсімдіктердегі қосарлы ұрықтанудың маңызын сипаттау
	Ағзалардың жеке дамуы түсінігі. Өсімдіктер мен жануарлардағы онтогенез кезеңдері. Бөліну, өсу, көбею, қартаю. Өсімдіктердің өсуі. Сабақтың ұзарып және жуандап өсуі. Камбийдің рөлі. Жылдық сақиналар. Зертханалық жұмыс «Жылдық сақинаны санау»	7.2.3.1 ағзалардың өсу және даму үдерістерін сипаттау; 7.2.3.2 өсімдіктердің ұзарып және жуандап өсу үдерістерін зерттеу
	Жануарлардағы тура және түрленіп даму онтогенез типтері. Бунақденелілердің шала және толық түрленіп дамуына мысалдар. Модельдеу «Жануарлардағы онтогенез типтерін салыстыру».	7.2.3.3 өсімдіктер мен жануарлардағы онтогенез кезеңдерін ажырату; 7.2.3.4 жануарлардағы тура және тура емес онтогенез типтерін салыстыру
Микробиология және биотехнология	Бактериялардың формаларының әртүрлілігі. Бактериялардың таралуы. Зертханалық жұмыс «Пішен таяқшасының сыртқы пішінін қарастыру» Бұршақ тұқымдастардың тамырындағы түйнек бактериялары	7.4.3.1 бактериялар формаларының әртүрлілігін сипаттау
	Бактерияларды пайдалану. Табиғаттағы және адам өміріндегі бактериялардың маңызы.	7.4.3.2 ірімшік және йогурт өндірісін зерттеу

ЖОБА

	Зертханалық жұмыс «Өндірісте йогурт және ірімшік жасауды зерттеу».	
	Патогендермен күрес тәсілдері. Бактериялардың антибиотиктерге тұрақтылығы. Зертханалық жұмыс «Антибиотиктер, антисептиктер және залалсыздандыру өнімдерін қолдануды зерттеу».	7.4.3.3 антибиотиктер, антисептиктер және залалсыздандыру өнімдерінің қолданылуын сипаттау
	Вирустар. Жасушасыз құрылым иелері вирустардың құрылыс ерекшеліктері.	7.4.3.4 вирустардың тіршіліктің жасушасыз формасы екендігін түсіндіру

2) 8-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімдері	Тақырыптары/ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Жасушалық биология	Жасуша – тірі ағзалардың құрылымдық негізгі өлшем бірлігі. Прокариот және эукариот жасушалардың құрылысы: ядроның болуы және орналасуы, жасуша қабырғасы, жасуша мембранасы, пластидтер, митохондрия, рибосомалар, Гольджи аппараты, вакуоль.	8.4.2.2 прокариот және эукариот жасушалардың құрылысын салыстыру
	Өсімдік ұлпаларының әртүрлілігі: түзуші, жабын, негізгі, өткізгіш, механикалық, бөліп шығарушы ұлпа. Жануар ұлпаларының әртүрлілігі: эпителий, дәнекер, бұлшықет, жүйке. Зертханалық жұмыс «Өсімдіктер ұлпаларын жіктеу». Зертханалық жұмыс «Жануарлар ұлпаларын жіктеу».	8.4.2.1 Өсімдіктер мен жануарлардың ұлпаларын классификациялау
Молекулалық биология	Жасушаның құрамындағы органикалық заттар.	8.4.1.1 биологиялық мысалдарды пайдаланып

	Мономерлер мен полимерлер арасындағы айырмашылық.	полимерлер мен мономерлер арасындағы айырмашылықты сипаттау
	Көмірсулар – энергия көзі. Глюкоза, сахароза, гликоген, крахмал, жасұнық пен хитиннің маңызы және қызметтері. Липидтердің қасиеттері мен қызметі. Липидтердің әртүрлілігі: майлар, фосфолипидтер, балауыз.	8.4.1.2 көмірсулар мен липидтің құрылымы мен биологиялық қызметтерін сипаттау
	Нәруыздар, қасиеттері мен қызметтері.	8.4.1.3 нәруыздардың биологиялық құрылымы мен қызметі
Тірі ағзалардың көп түрлілігі	Зертханалық жұмыс «Өсімдіктер бөлімдеріндегі ерекшелік белгілерді анықтау. Балдырлар, мүктәрізділер, қырықжапырақтәрізділер, ашықтұқымдылар және жабықтұқымдылар.	8.1.1.1 балдырлар, мүктер, қырықжапырақ тәріздестер, ашық және жабықтұқымдыар мысалында өсімдіктердің ерекшеліктерін сипаттау
	Саңырауқұлақтар патшалығы. Зең саңырауқұлағы: мукор, пеницилл. Біржасушалы саңырауқұлақтар – ашытқы. Көпжасушалы саңырауқұлақтар. Қалпақшалы саңырауқұлақтар. Жеуге жарамды және улы саңырауқұлақтар.	8.1.1.2 саңырауқұлақтардың негізгі белгілерін сипаттау
	Зертханалық жұмыс «Дара жарнақты және қосжарнақтылар өсімдіктер кластарының белгілерін зерттеу».	8.1.1.3 даражарнақты және қосжарнақты өсімдіктерді негізгі белгілеріне қарай ажырату
	Буынаяқтылар типі. Хордалылар типі. Сыртқы белгілеріне қарай салыстырмалы сипаттама. Демонстрация «Хордалы жануарлар мен буынаяқтылардың ерекшелік белгілерін анықтау».	8.1.1.4 буынаяқтылар мен хордалы жануарлар кластарын ерекше белгілері бойынша тану
Қоректену	Жауын құртының, сиырдың	8.1.2.1 омыртқасыз

	және адамның асқорыту жүйесінің құрылысы. Модельдеу «Адамның, сиырдың және жауынқұртының» асқорыту жүйесінің құрылысын салыстыру.	(жауынқұрт), күйіс қайыратын (сиыр) жануарлар мен адамның ас қорыту жүйесінің құрылысын салыстыру
	Тістің құрылысы мен қызметі, сүт тістердің тұрақты тістерге ауысуы. Тіс гигиенасы. Адамның асқорыту жолдарының құрылысы. Асқорыту бездері. Асқорыту мүшелерінің қызметі.	8.1.2.2 тістердің құрылысы, әртүрлі типтері мен қызметтері арасындағы байланысты және тісті күту ережелерін сипаттау 8.1.2.3 адамның ас қорыту жүйесінің құрылысы мен қызметтері арасындағы өзара байланысты анықтау
	Тамақтану гигиенасы. Асқорыту мүшелерінің жұқпалы аурулары және олардың алдын алу. Тағамнан уланудың алдын алу. Алғашқы жәрдем шаралары. Ішек құрт ауруларының алдын алу.	8.1.2.4 асқорыту жолы ауруларының себептерін және астан улану себебін ашу
	Дәрумендер және олардың маңызы. Суда еритін және майда еритін дәрумендер. Дәрумендердің тәуліктік мөлшері. Авитаминоз, гиповитаминоз және гипервитаминоз. А авитаминоздағы ақшам соқыр, B_1 авитаминоздағы бери – бери ауруы, С авитаминоздағы қыркұлақ, Д авитаминоздағы мешел аурулары. Зертханалық жұмыс «Тағамдық заттар құрамынан С дәрумені анықтау».	8.1.2.5 адам ағзасындағы дәрумендердің маңыздылығын сипаттау 8.1.2.6 құрамында дәрумендердің маңызды мөлшері бар азық-түлік тізімін жасау 8.1.2.7 азық – түлік құрамындағы С дәруменін анықтау
	2-тоқсан	
Заттардың тасымалдануы	Ағзаның ішкі ортасы және оның маңызы. Лимфа. Лимфа айналымы мен оның маңызы. Гомеостаз.Ағзаның ішкі ортасы: қан, лимфа, ұлпа сұйықтығы.	8.1.3.5 лимфа жүйесін және қан, ұлпа сұйықтығы мен лимфа арасындағы өзара байланысты сипаттау
	Қанның құрамы мен қызметі.	8.1.3.1 қан құрамы мен

	Қан түйіршіктері: эритроциттер, лейкоциттер, тромбоциттер. Плазма. Қанның қызметі: транспорттық, гомеостаздық, қорғаныштық.	қызметін сипаттау
	Зертханалық жұмыс «Әр түрлі ағзалардың қан жасушаларын зерттеу». Қан жасушаларын формасына, мөлшеріне, санына және ядросының болуына қарай салыстыру.	8.1.3.2 дайын микропрепараттар арқылы әр түрлі ағзалардың қан жасушаларының құрылыс ерекшеліктерін зерттеу
	Иммунитет. Гуморальдық және жасушалық иммунитет. Лейкоциттердің түрлі типтері және олардың қызметтері. Т – және В- лимфоциттердің әрекет етуі.	8.1.3.3 лейкоциттердің түрлі типтерінің қызметтерін сипаттау 8.1.3.4 гуморальдық және жасушалық иммунитетті салыстыру
	Жұқпалы аурулар және олардың алдын алу: амебалық қантышқақ, фитофтороз, оба, күл, лейшмания, герпес	8.4.3.1 қарапайымдылар, саңырауқұлақтар, бактериялар мен вирустар қоздыратынмен туындайтын аурулардың ерекшеліктерін сипаттау және алдын алу шараларын сипаттау
	Иммунитет. Иммунитеттің түрлері: туа пайда болған және жүре пайда болған иммунитет. Екпенің (вакцина) түрлері және оның жасанды иммунитетті қалыптастырудағы маңызы. Жұқпалы аурулардың алдын алу.	8.1.3.6 аурудың алдын алудағы вакцинацияның рөлін бағалау
	Қан топтары. Қан құю. Резус – фактор. Агглютинация. Резус – конфликт.	8.1.3.7 агглютинация және резус-конфликт механизмдерін түсіндіру
	Буылтық құрттардың (жауын құрт), ұлулардың, буынаяқтылардың және омыртқалылардың жүрегі және қантамырларының құрылысы мен қызметі.	8.1.3.8 жануарлар жүрегінің құрылысы мен қантамырлар жүйелерінің маңызын сипаттау 8.1.3.9 қантамыр қабырғасының құрылысы мен олардың қызметі арасындағы байланысты орнату
	Қантамырлар жүйесінің	8.1.3.10 жануарлардың

	түрлері. Ашық және тұйық қанайналым жүйелері. Үлкен және кіші қанайналым шеңберлері. Адамның қанайналым жүйесі.	қантамырлар жүйесі түрлерін сипаттау
	Зертханалық жұмыс «Дене жаттығуларының жүрек жұмысына әсерін зерттеу»	8.1.3.11 дене жаттығуларының жүрек жұмысына әсерін зерттеу
	Жүрек-қантамырлар жүйесі аурулары (гипертония, инфаркт, тахикардия, ишемиялық ауру, атеросклероз, инсульт). Аурудың себептері: тұқым қуалайтын ауруларға бейімділік, салауатты өмір салтын дұрыс ұстанбау т.б.	8.1.3.12 қантамыр жүйесі ауруларының себептері мен ауру белгілерін сипаттау
Тыныс алу	Альвеола мен қан арасындағы газ алмасу. Өкпедегі қанның оттекке қанығуы. Ұлпа мен қан арасындағы газ алмасу. Қанның көмірқышқыл газына қанығуы, жасушаның оттекке қанығуы.	8.1.4.1 өкпе мен ұлпадағы газалмасу механизмдерін сипаттау
	Тыныс алу және тыныс шығару механизмі. Кеуде қуысының құрылысы. Тыныс алуға және тыныс шығаруға қатысатын бұлшықеттер. Тыныс алу және тыныс шығарудағы көкеттің маңызы. Ауа жүретін жолдардағы қысымның өзгеруі.	8.1.4.2 тыныс алу және тыныс шығару механизмін түсіндіру
	Тыныс алудың минуттық көлемі. Әр түрлі жастағы, физикалық дамыған, ер және әйел адамдардың өкпесінің тіршілік сыйымдылығы. Тынысалу қозғалыстарының жиілігі. Шылым шегудің өкпенің тіршілік сыйымдылығына әсері. Зертханалық жұмыс «Өкпенің тіршілік сыйымдылығын зерттеу».	8.1.4.3 өкпенің тіршілік сыйымдылығын анықтау және қалыпты жағдайдағы дененің физикалық жүктемесі кезіндегі тыныс алудың минуттық көлемін анықтау.
3-тоқсан		

ҚОБА

Бөліп шығару	Зәр шығару жүйесі мүшелерінің құрылысы (бүйрек, несепағар, қуық, несеп жолы) мен қызметі. Бөліпшығару және сүзу мүшелері. Бүйректің құрылысы (қыртысты және милы қабат, нефрон, пирамида, астауша, бүйрек өзекшелері).	8.1.5.1 адамның зәр шығару жүйесі мүшелерінің құрылысы мен қызметін сипаттау 8.1.5.2 бүйректің құрылымдық бөліктерін танып білу
	Терінің маңызы, құрылысы мен қызметі. Тер бөлінудің реттелуі	8.1.5.3 терінің құрылысы мен оның бөліп шығарудағы маңызын сипаттау
	Тері ауруларының пайда болу себептері мен салдары (қышыма, теміреткі, безеу бөртпелері,). Белгілері мен алдын алу шаралары.	8.1.5.4 тері ауруларының алдын алу шараларын түсіндіру
Қозғалыс. Биофизика	Адам қаңқасының құрылысы. Тірек-қимыл жүйесінің маңызы мен қызметі	8.1.6.1 тірек-қимыл жүйесінің қызметтерін сипаттау
	Сүйектің макро - және микроскопиялық құрылысы. Сүйектің химиялық құрамы. Зертханалық жұмыс «Сүйектің макро және микроскопиялық құрылысы». Демонстрация «Сүйектің химиялық құрамы».	8.1.6.2 сүйектің химиялық құрамын, макро және микроскопиялық құрылысын зерттеу
	Сүйектің байланыс түрлері: қозғалмайтын, жартылай қозғалмалы, қозғалмалы.	8.1.6.3 сүйектердің байланыс түрлерін салыстыру
	Буынның құрылысы және қызметтері. Сүйек буындарының атқаратын қызметіне сәйкес бейімделуі.	8.1.6.4 буынның әр түрлі типтерінің құрылысы және олардың қызметтерінің арасында байланыс орнату
	Бұлшықет ұлпаларының құрылысы мен қызметі (бірыңғай салалы, көлденең жолақты қаңқа, көлденең жолақты жүрек). Зертханалық жұмыс «Бұлшықет ұлпаларының құрылысын зерттеу» Адам денесінің бұлшықеттерін жіктеу.	8.1.6.5 бұлшық ет ұлпасының түрлері мен олардың қызметтерін сипаттау 8.1.6.6 адам бұлшық еттерінің құрылысы мен бұлшықет топтарын оқып тану
	Гиподинамия. Сымбаттың бұзылуы және жалпақ	8.1.6.7 гиподинамия салдарын атау;

	жалпақтабандылықтың пайда болу себептері. Сымбаттың бұзылуы мен жалпақтабандылықтың алдын алу шаралары.	8.1.6.8 сымбаттың бұзылуы және жалпақ жалпақтабандылықтың пайда болу себептерін анықтау
	Тік жүруге байланысты адам қозғалуының биомеханикалық ерекшеліктері. Тік жүруге байланысты адамның қаңқа құрылысының ерекшеліктері. Тік жүруге байланысты бұлшықеттің маңызы. Тік жүру кезіндегі дененің ауырлық орталығы. Адам денесіндегі иіндер.	8.4.4.1 тік жүруге байланысты адам қозғалуының биомеханикалық ерекшеліктерін зерттеу
Координация және реттелу	Көру мүшелерінің құрылысы. Көрудің маңызы. Көру қызметінің бұзылуы. Көру гигиенасы. Зертханалық жұмыс «Көру жітілігі мен көру аймағының шегін зерттеу»	8.1.7.1 көруді қабылдаудың ерекшеліктерін зерттеу және көру гигиенасы ережесін сипаттау
	Есту мүшесінің құрылысы. Естудің маңызы. Естудің бұзылу себептері. Есту мүшесінің гигиенасы. Зертханалық жұмыс «Дыбысты қабылдау ерекшеліктерін зерттеу». (құлақтың есту қабілетін анықтау).	8.1.7.2 дыбысты қабылдау ерекшеліктерін зерттеу және есту гигиенасының ережелерін сипаттау
	Таяқшаның, құтышаның және түкті жасушалардың құрылымы мен қызметі. Зертханалық жұмыс «Соқыр дақты анықтау, түстердің аралсуына тәжірибе, дыбыстың ауа және сүйек арқылы өтуі».	8.1.7.3 көру және есту рецепторларының құрылымы мен қызметтерін сәйкестендіру
	«Гормондар», «Гуморальдық реттелу» ұғымдары. Эндокринді, экзокринді және аралас бездердің орналасуы және қызметі. Бездерден бөлінетін гормондар.	8.1.7.4 эндокринді, экзокринді және аралас бездердің орналасқан жерлерін анықтау 8.1.7.5 бездердің негізгі қызметтерін түсіндіру
	Эндокринді бездер қызметінің бұзылуынан туындаған	8.1.7.6 эндкриндік бездер қызметінің бұзылуынан

	аурулар (гипо- және гиперфункция)	туындаған ауруларды атау
	Адам денесінде орналасқан тері рецепторлары (терморецепторлар, механорецепторлар, ноцицептор-лар). Зертханалық жұмыс «Тері сезімталдығын зерттеу»	8.1.7.7 терінің сезімталдығын зерттеу
	Жылықанды жануарлардың тұрақты температураны сақтауындағы терінің ролі. Температураға сезімталдық. Терморецепторлардың температураның өзгеруіне бейімделуі.	8.1.7.8 жылықанды жануарлардың дене температураны сақтаудағы терінің ролін сипаттау
4-тоқсан		
Көбею	Митоз. Мейоз. Митоз бен мейоздың биологиялық маңызы.	8.2.2.1 тірі ағзалардың тіршілік әрекетіндегі митоз бен мейоздың маңызын түсіндіру
	Жануарлардың көбею формалары. Жыныссыз көбею типтері. Жынысты көбею.	8.2.1.1 жануарлардың көбею тәсілдерін салыстыру
	Мүктер мен қырықжапырақтардың тіршілік циклі. Гаметофит. Спорофит.	8.2.1.2 мүктер мен қырықжапырақтардың мысалдарында жынысты және жыныссыз ұрпақтарының ерекшеліктерін түсіндіру
	Ашықтұқымды және жабықтұқымды өсімдіктердің тіршілік циклі.	8.2.1.3 ашықтұқымды және жабықтұқымды өсімдіктердің тіршілік циклінің ерекшеліктерін түсіндіру
Өсу және даму	Эмбрионалдық даму кезеңдері: бластула, гаструла, нейрула. Ұлпалар мен мүшелердің дифференциялануы. Органогенез.	8.2.3.1 эмбрионалдық даму кезеңдерін сипаттау 8.2.3.2 әр түрлі ұрық жапырақшаларынан қалыптасатын ұлпалар мен мүшелердің дифференциялануын сипаттау
Тұқым қуалаушылық	Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштіктің эволюциядағы	8.2.4.1 тұқым қуалаушылық пен өзгергіштіктің

ЖОБА

пен өзгергіштік заңдылықтары	маңызы. Өзгергіштік пен қоршаған орта жағдайларына бейімделгіштік арасындағы өзара байланыс.	эволюциядағы ролін дәйектеу
	Қолдан сұрыптау және оның селекция үшін маңызы. Қолдан сұрыптау түрлері.	8.2.4.2 ағзалар селекциясы үшін қолдан сұрыптаудың маңызын сипаттау
	Мәдени өсімдіктер мен үй жануарларының шығу орталықтары.	8.2.4.3 мәдени өсімдіктер мен үй жануарларының шығу тегінің орталықтарын оқып білу
	Қазақстан территориясында кездесетін егістік дақылдар мен үй жануарларының қолтұқымдары. Маңызды белгілер.	8.2.4.4 маңызды мәдени өсімдіктер іріктемелері мен үй жануарлары қолтұқымын сипаттау
Биосфера, экожүйе, популяция	Экожүйелердің компоненттері. Су және құрлық экожүйелері. Модельдеу «Су және құрлық экожүйелерін салыстыру»	8.3.1.1 экожүйелердің жалпы құрылымының сызбасын жасау; 8.3.1.2 су және құрлық экожүйелерін салыстыру
	Популяцияның құрылымының негізгі сипаттамалары және ерекшеліктері. Ағзалардың тіршілікке қабілеттілігінің әртүрлі тәсілдері. (Тіршілікті сақтаудың К және r стрпатегиялары). «Жыртқыш-жемтік» қарымқатынас түрі. Популяция санының өзгеруі.	8.3.1.3 популяцияның негізгі қасиеттерін және құрылымдық ерекшеліктерін сипаттау; 8.3.1.4 ағзалардың тіршілікке қабілеттілігінің әртүрлі тәсілдерін зерттеу; 8.3.1.5 жыртқыш-құрбан қарым-қатынасы мысалында популяция санының өзгеру себептерін анықтау
	Тірі ағзалардың өзара қарым-қатынас түрлері. Ағзалардың тікелей және жанама қарымқатынас түрлері. Қоршаған орта жағдайларының өзгерістеріне ағзалардың бейімделуі.	8.3.1.6 тірі ағзалардың өзара қарым-қатынас түрлерін сипаттау; 8.3.1.7 тірі ағзалардың қоршаған ортаның өзгермелі жағдайларына бейімделу механизмдерін түсіндіру
Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері	Адамның табиғаттағы ролі. Табиғатты тиімді пайдалану. Табиғатты қорғау. Биологиялық алуан түрлілікті сақтау. Дүниежүзілік Тұқым қоры.	8.3.2.1 биологиялық әртүрлілікті сақтаудың және қолдауды қажеттіктің себептеріннегіздеу 8.3.2.2 Дүниежүзілік Тұқым қорының маңызын бағалау

	Қазақстан Республикасының экологиялық проблемалары. Себептері мен салдарлары. Оларды шешу жолдары.	8.3.2.3 Қазақстан аумағындағы экологиялық проблемалардың туындау себептері мен оларды шешу жолдарын түсіндіру

3) 9-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырып/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті.
1-тоқсан		
Жасушалық биология	Жасушаның негізгі компонент-терінің қызметтері. Жасуша құрылымдары:плазмалық мембрана, цитоплазма, ядро, эндоплазмалық тор, жасуша орталығы, рибосомалар, Гольджи аппараты мен лизосомалар, митохондрия, пластидтер, қозғалыс органоидтары, жасушаның қосындылары. Құрылыстары және атқаратын қызметтері.	9.4.2.1 өсімдік және жануар жасушаларының негізгі бөліктерінің құрылысы мен қызметін түсіндіру
	Жасушалардың сызықтық ұлғаюын есептеу. Ұлғаю, актуальды өлшемі және суреттің нақты өлшемі. Өлшем бірліктерін СИ жүйесіне аудару (сантиметр-миллиметр-микрометр-нанометр). Модельдеу «Микрофотографияларды пайдаланып жасушаның сызықтық ұлғаюын есептеу».	9.4.2.2 микрофотографияны қолданып, жасушалардың сызықтық ұлғаюын есептеу
Тірі ағзалардың көп түрлілігі. Биосфера және экожүйе	Әртүрлі түрлерді сипаттауда бинарлық номенклатураны қолдану. Зертханалық жұмыс «Анықтағыш көмегімен өсімдіктер мен жануарлар түрлерін (жергілікті регионның) анықтау».	9.1.1.1 әр түрлі түрлерді сипаттауда бинарлы номенклатураны қолдану; 9.1.1.2 Өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін ерекшелік белгілері бойынша танып білу (анықтағыш бойынша)
	Популяцияның өсуінің экспоненциалды және сигмоидты қисығы.	9.3.1.1 популяция өсімінің экспоненциалдық және сигмоидтік үлгілерінің қисық

ЖОБА

		сызықтарының графиктерін талдау
	Экожүйедегі энергия тасымаланың тиімділігі. Энергия ағыны және қоректік тізбектер. Экологиялық пирамида түрлері.	9.3.1.2 энергия ағымының тиімділігін есептеу; 9.3.1.3 энергия, биомасса және сандар пирамидаларын салыстыру
	Табиғаттағы көміртек пен азот айналымы. Биосферадағы биохимиялық үрдістер. Топырақ пен шөгінді жыныстар түзудегі тірі ағзалардың рөлі.	9.3.1.4 азот пен көміртектің табиғаттағы айналымының сызбасын құру
Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері	Пайдалы қазбаларды өндірудің қоршаған орта мен адам денсаулығына әсері.	9.3.2.1 пайдалы қазбалар өндірудің және қайта өңдеудің қоршаған ортаға әсерін түсіндіру
	Пестицидтердің қоршаған орта мен адам денсаулығына әсері.	9.3.2.2 пестицидтерді пайдаланудың қоршаған орта мен адам денсаулығына әсерін түсіндіру
	Жылыжай эффктісі (булану) және озон қабатыныңжұқаруы. Дүниежүзілік мұхит деңгейінің, су мен атмосфера температурасының көтерілуінің тірі ағзаларға әсері.	9.3.2.3 парниктік эффектінің тірі ағзаларға әсерін түсіндіру; 9.3.2.4 озон қабатының бұзылуының себептері мен салдарын түсіндіру
Қоректену	Ыдырау үдерісі. Асқорыту ферменттерінің әсері. Асқорытудағы ферменттердің маңызы. Сіңіру және бөліп шығару.	9.1.2.1 адамның асқорыту жолдарындағы үдерістерді сипаттау; 9.1.2.2 ас қорыту үдерісіндегі органикалық заттар мен сәйкесі ферменттердің арасындағы байланысты орнату
	Ферменттердің әсер ету механизмі. Ферменттің белсенді орталығы. Зертханалық жұмыс «Ферменттердің белсенділігіне әр түрлі жағдайлардың (температура, pH) әсерін зерттеу».	9.4.1.1 ферменттер механизмін оқып тану; 9.1.2.3 ферменттердің белсенділігіне әр түрлі жағдайлардың (температура, pH) әсерін зерттеу

	Өттің әсерінен майлардың эмульгациясы. Зертханалық жұмыс «Өттің әсерінен майлардың эмульгациялануын зерттеу».	9.1.2.4 өттің әсерінен майлардың эмульгациялануы үдерісін зерттеу
Заттар тасымалы	Активті және пассивті тасымалдардың ұқсастығы мен айырмашылығы. Жасуша мембранасы арқылы тасымалдану. Белсенді тасымалдану кезіндегі энергияның жұмсалуы.	9.1.3.1 активті және пассивті тасымалдарды салыстыру
	Сыртқы және ішкі факторлардың транспирацияға әсері. Зертханалық жұмыс «Транспирация үдерісі кезіндегі сыртқы факторларды (температура, ылғалдылық пен су буының қысымы, ауа қозғалысын) зерттеу. Зертханалық жұмыс «Ішкі факторларды: Буландыратын беттің ауданы және бұл беттік ауданның өсімдік көлеміне қатынасының (кутикула мен лептесіктер) транспирация үдерісіне әсері».	9.1.3.2 өсімдіктердегі транспирация үдерісінің мәнін түсіндіру; 9.1.3.3 ішкі және сыртқы факторлардың транспирацияға әсерін зерттеу
	Сыртқы факторлардың флоэмада зат тасымалына әсері: температура, ылғалдылық, жарық	9.1.3.4 сыртқы факторлардың флоэма арқылы заттардың тасымалдануына әсерін зерттеу
	2-тоқсан	
Тыныс алу	Анаэробты және аэробты тыныс алу. Анаэробты және аэробты тыны салу үдерістерін химиялық реакция теңдеулерін қолданып қарастыру. Анаэробты және аэробты тыныс алудың тиімділіктері.	9.1.4.1 тыныс алу реакциясының химиялық теңдеуін пайдалана отырып, анаэробты және аэробты тыныс алуды салыстыру
	Аэробты, анаэробты тынысалу үдерістерімен байланысты бұлшық еттердің қажуы. Аэробты және анаэробты тынысалуға физикалық жүктемелердің әсері.	9.1.4.2 бұлшықет қажуы және аэробты, анаэробты тыныс алу үдерістері арасындағы байланысты қарастыру

Бөліп шығару	Нефронның құрылысы және қызметі. Ультрафильтрация. Абсорбция және таңдамалы реабсорбция. Несептің құрамы. Фильтрация мен кері фильтрацияның себептері.	9.1.5.1 нефронның құрылысы мен қызметін сипаттау; 9.1.5.2 фильтрация және несептің түзілу үрдістерін сипаттау
	Бүйрек жұмысына әсер ететін факторлар: тамақтану рационы, дене температурасының күрт түсуі, дәрілік препараттар, созылмалы және инфекциялық аурулар (кариес, іріңді ангина т.б.)	9.1.5.3 бүйректің жұмысына әсер ететін факторларды сипаттау
	Зәр шығару жүйесінің гигиенасы. Бүйрек және зәр шығару жүйесінің аурулары: пиелонефрит, цистит, бүйрекке тастың жиналуы. Себептері және алдын алу шаралары.	9.1.5.4 бүйрек және зәр шығару жүйесі ауруларының алдын алу жолдарын түсіндіру
	Құрлықта, шөлде, тұщы және тұзды суларда тіршілік ететін тірі ағзалардың зат алмасуының соңғы өнімдері. Құрамында азоты бар органикалық заттардың ыдырау өнімдері: аммиак, несепнәр, несеп қышқылы.	9.1.5.5 әртүрлі ағзалардың мекен ету ортасы мен зат алмасудың соңғы өнімдері арасындағы байланысты орнату
Координация және реттелу	Нейрондардың түрлері мен қызметтері. Жүйке ұлпасының қызметі (глиальды жасушалар). Аксондардың миеленді және миеленсіз қабықтары. Синапстар және медиаторлар. Модельдеу «Жүйке ұлпаларын зерттеу».	9.1.7.1 жүйке жасушасының құрылысы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату; 9.1.7.2 жүйке ұлпалары мен оның құрылымдық бөліктерінің қызметтерін талдау
	Миеленді, миеленсіз аксондарда жүйке импульстарының туындауы және өткізілуі. Өткізу жылдамдығы. Мембраналық потенциал, тыныштық потенциалы және әрекет потенциалы. Модельдеу	9.1.7.3 жүйке импульсінің туындауы мен өтуін сипаттау

	«Жүйке импульстарының туындауы мен таралу жылдамдығын зерттеу».	
	Тірі ағзалардағы электрлік үдерістер. Электрорецепторлар және электрлі мүшелер.	9.4.4.1 тірі ағзалардағы электрлік үдерістерді зерттеу
	Тынысалу мен тыныс шығарудың реттелуі мысалында нейрогумо-ральдық реттелу механизмі. Жүйкелік және гуморальдық реттелуді салыстыру. Ағзаның күйзеліске бейімделуі.	9.1.7.4 нейрогуморалды реттелудің механизмін түсіндіру
	Нейрокомпьютерлік интерфейс. Компьютер мен ми арасындағы ақпарат алмасу жүйесі.	9.4.4.2 «компьютер-ми» интерфейс технологиясының ерекшеліктерін оқып білу
	Гомеостазды тұрақты ұстаудың механизмдері.	9.1.7.5 ағзаның ішкі ортасының тұрақтылығын ұстаудағы гомеостазды сақтаудың механизмін түсіндіру
	Өсімдіктердің өсуі мен дамуын реттеуші. Зертханалық жұмыс «Ауксиннің өсімдіктерге әсерін зерттеу».	9.1.7.6 өсімдіктердің өсуі мен дамуына әсер ететін заттардың әрекетін талдау
3-тоқсан		
Қозғалыс	Бұлшық еттің жұмысы. Демонстрация « Негізгі бұлшық еттердің жұмысын өзіндік бақылау, иық белдеуінің қол қозғалысындағы рөлі.Бұлшықет қозғалысын реттеу» Зертханалық жұмыс «Статикалық және динамикалық жұмыс кезіндегі бұлшық еттің қажуын зерттеу».	9.1.6.1 қол бұлшық еттерінің максималды жұмыс күшін және күшке төзімділігін зерттеу; 9.1.6.2 бұлшық еттің жиырылу жиілігіне бұлшықет жұмысының тәуелділігін зерттеу
Молекулалық биология	Дезоксирибонуклеин қышқылының молекулалық құрылысының принцптері:нуклеотидтердің	9.4.1.2 дезоксирибонуклеин қышқылының молекуласының қос шиыршықты құрылымын

	комплементарлылығы. Модельдеу «Дезоксирибонуклеин қышқылы» молекуласын құру»	сипаттау; 9.4.1.3 дезоксирибонуклеин қышқылының құрылымдық қағидалары негізінде үлгілеу
Жасушалық цикл	Интерфаза. Интерфаза кезеңдері: Gl, S және G2.	9.2.2.1 жасуша айналымының интерфаза кезіндегі жүретін үдерістерді түсіндіру
	Митоз. Митоз фазалары. Зертханалық жұмыс «Пияз тамыр ұшындағы жасушалардан митозды зерттеу»	9.2.2.2 митоздың кезеңдерін сипаттау
	Мейоз. Мейоз фазалары. Мейоз бен митозды салыстыру. Модельдеу «Мейоз кезеңдерңн зерттеу».	9.2.2.3 мейоз кезеңдерін сипаттау; 9.2.2.4 митоз және мейоз үдерістерін салыстыру
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	Мендель ашқан белгілердің тұқымқуалаузаңдылықтары. Тұқымқуалаушылықты зерттеудің гибридологиялық әдісі.	9.2.4.1 генетиканың дамуы мен қалыптасуындағы Мендель зерттеулерінің рөлін бағалау
	Тұқымқуалаушылық заңдылықтарының цитологиялық негіздері. Гаметалар тазалығы және оның цитологиялық негіздемесі. Моногибридті және дигибридті будандастыру. Басымдылық заңы. Ажырау заңы.	9.2.4.2 моногибридті будандастырудың цитологиялық негіздерін дәлелдеу және есептер шығару; 9.2.4.3 дигибридті будандасты-рудың цитологиялық негіздерін дәлелдеу және есептер шығару
	Аллельді гендердің әрекеттесуі: толықжәне толымсыз. Доминантты-лық белгілердің пайда болуы. Талдаушы шағылыстыру ұғымы мен оның практикалық маңызы.	9.2.4.4 толық және толымсыз доминаттылықты салыстыру; 9.2.4.5 талдаушы будандастыру-дың маңыздылығын бағалау
	Жыныс генетикасы. Жынысты анықтаудың генетикалық механизмі. Жыныспен тіркесіп тұқымқуалау. Гемофилия және дальтонизм.	9.2.4.6 жынысты анықтау теориясын сипаттау; 9.2.4.7 жынысты анықтау кезінде хромосомалардың рөлін түсіндіретін сызба жасау

ҰОБА

	Адам қан топтарының тұқымқуалау заңдылықтары. Резус-фактор.	9.2.4.8 адамның қан тобының тұқымқуалауын және қан топтарын анықтау механизмін түсіндіру
	Адам генетикасы. Адамның тұқым-қуалау белгілерін зерттеу әдістері. Адамның генетикалық аурулары-ның алдын алу. Модельдеу «Адамның генеалогиялық шежіре ағашын құру».	9.2.4.9 адам генетикасын зерттеудің негізгі әдістерін сипаттау; 9.2.4.10 шежіре сызбасын құру
	Өнімділікті арттыратын заманауи ауыл шаруашылық технологиялары. Өнімділігі жоғары ауыл шаруашылықты жүргізудің жаңа баламалы жолдары.	9.2.4.11 мәдени өсімдіктердің өнімділігін арттыру үшін заманауи ауылшаруашылық технологияларды қолданылуын зерттеу
Микробиология және биотехнология	Биотехнологиялық үдерістің жалпы сызбасы және биотехнологияда алынатын өнімдері (медицинада, өнеркәсіпте және ауылшаруашылықта). Инсулин өндірісі.	9.4.3.1 инсулин өндіру мысалында биотехнологиялық үдерістің жалпы сызбасын сипаттау; 9.4.3.2 биотехнологияда өндірілетін өнімдерге мысал келтіру
	4-тоқсан	
Көбею	Адамның жыныс жүйесінің құрылымы мен қызметі.	9.2.1.1 адамның жыныс жүйесінің құрылысын сипаттау
	Екінші реттік жыныстық белгілер. Ұлдар мен қыздардың жыныстық жетілуі. Биологиялық және әлеуметтік жетілу.	9.2.1.2 жыныстық жетілу кезеңіндегі екінші реттік жыныстық белгілердің дамуын сипаттау
	Менструалдық цикл: менструалдық циклындағы эстроген мен прогестерон гормондарының маңызы.	9.2.1.3 менструалдық цикл мен экстроген және прогестеронның маңызын сипаттау
	Контрацепция түрлері. Жыныстық жолмен берілетін аурулар: жүре пайда болған иммундық дефицитінің синдромы (ЖИТС), сифилис, гонорея, гепатит В,С. Алдын алу шаралары.	9.2.1.4 -контрацепцияның түрлерін және жыныстық жолмен таралатын аурулардың салдары мен алдын алу шараларын түсіндіру
Өсу және	Құрсақта даму. Ұрықтық	9.2.3.1 ұрықтың дамуындағы

даму	дамудың алғашқы кезеңдері. Ұрықтың қалыптасуы мен дамуы.	плацентаның маңызын түсіндіру; 9.2.3.2 эмбрион мен ұрықтың дамуын салыстыру
	Шылым шегу, есірткі мен ішімдіктің адам ұрығының дамуына тигізетін әсері	9.2.3.3 адам ұрығының дамуына шылым шегу, алкоголь мен басқа есірткілер әсерінің салдарын түсіндіру
Эволюциялық даму	Жердегі тіршіліктің пайда болуы кезеңдері.	9.2.5.7 Жердегі тіршіліктің даму-ының негізгі кезеңдерін оқып білу
	Эволюциялық ұғымдардың қалыптасуы және дамуы. Ч.Дарвиннің эволюциялық ілімінің негізгі қағидалары. Эволюцияның қазіргі заман теориясының пайда болуы.	9.2.5.1 К. Линней мен Ж.Б. Ламарк еңбектерінің негізгі қағидаларын оқып зерттеу; 9.2.5.2 эволюция ілімінің қалыптасуындағы. Ч.Дарвин еңбектерінің ролін түсіндіру
	Эволюцияның қозғаушы күштері. Табиғи сұрыпталу нәтижесіндегі бейімделушілік. Эволюциялық үдерістегі өзгергіштіктің (мутация-лық, комбинтивтік) рөлі. Табиғи сұрыпталу, оның түрлері (қозғаушы және тұрақтандырушы). Тіршілік үшін күрес (түрішілік, тұраралық). Модельдеу «Бейімдел-гіштікті табиғи сұрыпталу нәтижесі ретінде зерттеу (көбелек)».	9.2.5.3 эволюцияның қозғаушы күштерін сипаттау; 9.2.5.4 ағзалардың бейімделудегі табиғи сұрыпталудың рөлін сипаттау
	«Түр» ұғымының анықтамасы. Түр-дің құрылымы. Түр критерийлері. «Түр түзілу» ұғымы. Түр түзілудің тәсілдері мен механизмдері.	9.2.5.5 түрдің құрылымы мен критерийлерін сипаттау 9.2.5.6 түр түзілу үдерісін түсіндіру

3-тарау. «Биология» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Биология» оқу пәнінің мазмұны (төмендетілген оқу жүктемесімен)

19. «Биология» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

7-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;
8-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағат;
9-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағат.
20. «Биология» оқу пәнінің оқу бағдарламасының мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған.
21. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтиже түрінде берілген оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.
22. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:
1) тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері;
2) көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму;
3) ағза мен қоршаған орта;
4) қолданбалы кіріктірілген ғылымдар.
23. «Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) тірі ағзалардың көптүрлілігі;
2) қоректену;
3) заттардың тасымалдануы;
4) тыныс алу;
5) бөліп шығару;
6) қозғалыс;
7) координация және реттелу.
24. «Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) көбею;
2) жасушалық айналым;
3) өсу және даму;
4) тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары;
5) эволюциялық даму мен селекция негіздері.
25. «Ағза мен қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) биосфера, экожүйе, популяция;
2) адам қызметінің қоршаған ортаға әсері.
26. «Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) молекулалық биология мен биохимия;
2) жасушалық биология;
3) микробиология және биотехнология;
4) биофизика.
27. 7-сыныпқа арналған биология пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:
1) «Экожүйелер». Ортаның экологиялық факторлары: абиотикалық (температура, жарық, pH, ылғалдылық) биотикалық (микроағзалар, жануарлар,өсімдіктер). Зертханалық жұмыс: «Жергілікті жердің экожүйелерін зерттеу (мектеп ауласы мысалында)». Қоректік тізбектер және қоректік торлар. Модельдеу «Қоректік тізбек пен торды құру». Экологиялық сукцессиялар: Бірінші және екінші реттік сукцессиялар. Экожүйелердің алмасуы. Адам экожүйенің бір бөлігі. Антропогендік фактор. Адам әрекеттерінің экожүйеге жағымсыз әсері Қазақстанда ерекше қорғалатын аймақтар. Жергілікті жердің ерекше қорғалатын аймақтары. Қазақстан

ҚОБА

Республикасының Қызыл кітабы. Жергілікті өңірдің ҚР Қызыл кітабына енгізілген жануарлары мен өсімдіктері;
2) «Тірі ағзаларды жүйелеу». Тірі ағзалардың бес патшалығына жалпы сипаттама: прокариоттар, протисталар, саңырауқұлақтар, өсімдіктер, жануарлар. Өсімдіктер мен жануарлардың негізгі жүйелік топтары: Патшалықтар. Типтер. Бөлімдер. Кластар. Өсімдіктер мен жануарларды жүйелеудің маңызы. Омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың сыртқы құрылысындағы ерекшеліктер. Дихотомиялық әдіс. Дихотомиялық кілттерді қолдану;
3) «Жасушалық биология». Жасуша, ұлпа, мүше, мүшелер жүйесі түсініктері. Өсімдіктер және жануарлар жасушаларын салыстыру. Жарық микроскобынан көрінетін жасуша құрылымдары: пластидтер, вакуоль, ядро, цитоплазма, жасушалық мембрана, жасушалық қабырға;
4) «Су және органикалық заттар». Судың қасиеттері: беттік керілу, судың қозғалысы, еріткіштігі, қайнау және балқу температурасы, жылу сыйымдылығы. Судың биологиялық маңызы және оның еріткіш ретіндегі, температураны сақтау мен реттеудегі рөлі. Зертханалық жұмыс «Судың тірі ағзалар үшін маңызы мен қасиеттерін зерттеу». Микро- (мырыш, темір, селен, фтор) және макроэлементтердің (магний, кальций, калий, фосфор) тірі ағзалардың тіршілік әрекеті үшін маңызы. Азық-түліктердегі органикалық заттар: нәруыздар, майлар, көмірсулар. Зертханалық жұмыс: «Азық-түліктерде көмірсулар, нәруыздар және майлардың бар болуын зерттеу».
5) «Заттардың тасымалдануы». Заттар тасымалдануының тірі ағзалардың тіршілік әрекеті үшін маңызы. Заттардың тасымалдануына қатысатын тірі ағзалардың мүшелері мен мүшелер жүйесі. Сабақ және тамыр. Сабақтың ішкі құрылысы: қабық, камбий, сүрек, өзек. Тамыр аймақтары: бөліну, өсу, сору және өткізу аймақтары. Тамырдың ішкі құрылысы: флоэма, ксилема, камбий. Зертханалық жұмыс : «Сабақтың ішкі құрылысын зерттеу». №5 зертханалық жұмыс: «Тамыр аймақтарын зерттеу». Жануарлардағы қанайналым мүшелері: буылтық құрттар, ұлулар, буынаяқтылар және омыртқалылар;
6) «Тірі ағзалардың қоректенуі». Жапырақтың құрылысы мен қызметі. Жапырақтың ішкі құрылысы. Лептесік. Жапырақ фотосинтездеуші негізгі арнайы мүше. Судың буланuы мен газдардың алмасуы. Фотосинтезге қажетті жағдайлар. Зертханалық жұмыс: «Фотосинтез үдерісіне қажетті жағдайларды зерттеу»;
7) «Тыныс алу». Өсімдіктер мен жануарлар үшін тыныс алудың маңызы. Зертханалық жұмыс: «Өсімдіктердің тыныс алуын зерттеу». Омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың тыныс алу мүшелері (бунақденелілердің демтүтіктері, балықтарының желбезектері, құстардың және сүтқоректілердің өкпесі). Модельдеу: «Омыртқалы және омыртқасыз жануарлардың тыныс алу жүйесі мүшелерін салыстыру». Тыныс алу мүшелері. Адамның тыныс алу жолдарының құрылысы мен газ алмасу мүшелері. Тыныс алу мүшелерінің аурулары. Тыныс алу мүшелерінің ауруларының себептері мен алдын алу жолдары.
8) «Бөліп шығару». Бөліп шығарудың тірі ағзалар үшін маңызы. Жануарлар мен өсімдіктердегі бөліп шығару өнімдері. Зат алмасудың соңғы өнімдері.
9) «Қозғалыс». Өсімдіктердің қозғалысы. Қозғалыстың өсімдіктер тіршілігіндегі маңызы. Өсімдіктердің қозғалу тәсілдері (тропизмдер, таксистер, өсу қозғалыстары). Өсімдіктердің өсуі мен дамуына жарықтың әсері. Жануарлардың

қозғалыс мүшелері. Тірі ағзалардағы қозғалыстың рөлі. Жануарлардың қозғалу тәсілдеріне мысалдар. Жануарлардың мекен ортасы мен қозғалыс тәсілдері арасындағы байланыстарды анықтау;

10) «Координация және реттелу». Жүйке жүйесінің типтері. Нейронның құрылысы: денесі, дендриттер, аксон. Нейронның қызметтері. Жүйке жүйесінің орталық және шеткі бөлімдері. Жұлын. Ми. Ми бөлімдерінің құрылысы мен қызметтері: сопақша ми, артқы (ми көпірі, мишық), орталық және аралық ми. Үлкен ми сыңарлары. Рефлекстік доға: рецептор, сезгіш, аралық, қозғалыс нейрондары, жұмыс мүшесі. Зертханалық жұмыс: «Тізе рефлексі». Адам ағзасы үшін ұйқының маңызы. Биологиялық ритмдер. Ұйқының кезеңдері: баяу және жылдам ұйқы. Жұмысқа қабілеттілік. Күн тәртібі. Оқу еңбегі мен дене еңбегінің гигиенасы. Жүйке жүйесінің қызметіне алкаголь, темекі, және наркотикалық заттардың әсері;

11) «Тұқымқуалау мен өзгергіштік». Адамда белгілердің тұқым қуалауында гендер мен дезоксирибонуклеин қышқылы рөлі. Жүре пайда болған және тұқым қуалайтын белгілер. Хромосоманың құрылымы. Генетикалық материалды сақтаушы және тасымалдаушы дезоксирибонуклеин қышқылы жайлы түсінік. Әртүрлі ағза түрлерінің хромосомалар саны. Соматикалық және жыныс жасушалар;

12) «Көбею». Өсімдіктердің өсімді жолмен көбеюі, оның түрлері және табиғаттағы биологиялық маңызы. Өсімдік өсіруде өсімді жолмен көбею тәсілдерін бау-бақшада қолдану. Қалемшелеу, сұлатпа өркен, телу (қалемшелермен, көзшелермен), көбею ұлпаларымен. Өсімдіктердегі ұрықтану туралы түсінік және зиготаның түзілуі. Қосарлы ұрықтану. Қосарлы ұрықтанудың биологиялық маңызы;

13) «Өсу және даму». Ағзалардың дамуы түсінігі. Өсімдіктер мен жануарлардағы онтогенез кезеңдері. Бөліну, өсу, көбею, қартаю. Зертханалық жұмыс: «Жылдық сақинаны санау». Жануарлардағы тура және түрленіп даму онтогенез типтері. Бунакденелілердің шала және толық түрленіп дамуына мысалдар.

14) «Микробиология және биотехнология». Бактериялардың формаларының әртүрлілігі. Бактериялардың таралуы. Зертханалық жұмыс: «Пішен таяқшасының сыртқы пішінін қарастыру». Бұршақ тұқымдастардың тамырындағы түйнек бактериялары. Бактерияларды пайдалану. Табиғаттағы және адам өміріндегі бактериялардың маңызы. Зертханалық жұмыс: «Өндірісте йогурт және ірімшік жасауды зерттеу».Патогендермен күрес тәсілдері. Бактериялардың антибиотиктерге тұрақтылығы. Зертханалық жұмыс: «Антибиотиктер, антисептиктер және залалсыздандыру өнімдерін қолдануды зерттеу». Вирустар. Жасушасыз құрылым иелері вирустардың құрылыс ерекшеліктері.

28. 8-сыныпқа арналған биология пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Жасушалық биология». Жасуша – тірі ағзалардың құрылымдық негізгі өлшем бірлігі. Прокариот және эукариот жасушалардың құрылысы: ядроның болуы және орналасуы, жасуша қабырғасы, жасуша мембранасы, пластидтер, митохондрия, рибосомалар, Гольджи аппараты, вакуоль. Өсімдік ұлпаларының әртүрлілігі: түзуші, жабын, негізгі, өткізгіш, механикалық, бөліп шығарушы ұлпа. Жануар ұлпаларының әртүрлілігі: эпителий, дәнекер, бұлшық ет, жүйке.Зертханалық жұмыс: «Өсімдіктер ұлпаларын жіктеу». Зертханалық жұмыс:

«Жануарлар ұлпаларын жіктеу»;

2) «Молекулалық биология». Жасушаның құрамындағы органикалық заттар. Көмірсулар – энергия көзі. Глюкоза, нәруыз, сахароза, гликоген, крахмал, жасұнық пен хитиннің маңызы және қызметтері. Липидтердің қасиеттері мен қызметі. Липидтердің әртүрлілігі: майлар, фосфолипидтер, балауыз.

3) «Тірі ағзалардың көп түрлілігі». Өсімдік бөлімдерінің ерекшелік белгілері. Зертханалық жұмыс: «Өсімдіктер бөлімдеріндегі ерекшелік белгілерді анықтау. Балдырлар, мүктәрізділер, қырықжапырақтәрізділер, ашық тұқымдылар және жабық тұқымдылар». Саңырауқұлақтар патшалығы. Зең саңырауқұлағы: мукор, пеницилл. Біржасушалы саңырауқұлақтар – ашытқы. Көпжасушалы саңырауқұлақтар. Қалпақшалы саңырауқұлақтар. Жеуге жарамды және улы саңырауқұлақтар. Дара жарнақты және қосжарнақты өсімдіктер. Зертханалық жұмыс: «Дара жарнақты және қосжарнақтылар өсімдіктер кластарының белгілерін зерттеу». Буынаяқтылар типі. Хордалылар типі. Сыртқы белгілеріне қарай салыстырмалы сипаттама. Демонстрация «Хордалы жануарлар мен буынаяқтылардың ерекшелік белгілерін анықтау»;

4) «Қоректену». Жауын құртының, сиырдың және адамның ас қорыту жүйесінің құрылысы. Модельдеу «Адамның, сиырдың және жауынқұртының» асқорыту жүйесінің құрылысын салыстыру. Тістің құрылысы мен қызметі, сүт тістердің тұрақты тістерге ауысуы. Тіс гигиенасы. Адамның ас қорыту жолдарының құрылысы. Ас қорыту бездері. Ас қорыту мүшелерінің қызметі. Тамақтану гигиенасы. Асқорыту мүшелерінің жұқпалы аурулары және олардың алдын алу. Тағамнан уланудың алдын алу. Алғашқы жәрдем шаралары. Ішек құрт ауруларының алдын алу. Дәрумендер және олардың маңызы. Суда еритін және майда еритін дәрумендер. Дәрумендердің тәуліктік мөлшері. Авитаминоз, гиповитаминоз және гипервитаминоз. А авитаминоздағы ақшам соқыр, В1 авитаминоздағы бери-бери ауруы, С авитаминоздағы қырқұлақ, Д авитаминоздағы мешел аурулары. Зертханалық жұмыс: «Тағамдық заттар құрамынан С дәрумені анықтау;

5) «Заттардың тасымалдануы». Ағзаның ішкі ортасы және оның маңызы. Лимфа. Лимфа айналымы мен оның маңызы. Гомеостаз. Ағзаның ішкі ортасы: қан, лимфа, ұлпа сұйықтығы. Қанның құрамы мен қызметі. Қан түйіршіктері: эритроциттер, лейкоциттер, тромбоциттер. Плазма. Қанның қызметі: транспорттық, гомеостаздық, қорғаныштық;

6) Иммунитет. Гуморальдық және жасушалық иммунитет. Лейкоциттер. Эритроциттер. Жұқпалы аурулар және олардың алдын алу: амебалық қантышқақ, фитофтороз, оба, күл, лейшмания, герпес (ұшық). Иммунитет. Иммунитеттің түрлері: туа пайда болған және жүре пайда болған иммунитет. Екпенің (вакцин) түрлері және оның жасанды иммунитетті қалыптастырудағы маңызы. Жұқпалы аурулардың алдын алу. Буылтық құрттардың (жауын құрт), ұлулардың, буынаяқтылардың және омыртқалылардың жүрегі және қан тамырларының құрылысы мен қызметі. Қан тамырлар жүйесінің түрлері. Үлкен және кіші қанайналым шеңберлері. Адамның қанайналым жүйесі. Жүрек - қантамырлар жүйесі ауруларының себеп-салдары.

7) «Тыныс алу». Альвеола мен қан арасындағы газ алмасу. Тыныс алудың минуттық көлемі. Әртүрлі жастағы, физикалық дамыған, ер және әйел адамдардың

өкпесінің тіршілік сыйымдылығы. Тыныс алу қозғалыстарының жиілігі. Шылым шегудің өкпенің тіршілік сыйымдылығына әсері. Зертханалық жұмыс: «Өкпенің тіршілік сыйымдылығын зерттеу»;

8) «Бөліп шығару». Зәр шығару жүйесі мүшелерінің құрылысы (бүйрек, несепағар, қуық, несеп жолы) мен қызметі. Бөліп шығару және сүзу мүшелері. Терінің маңызы, құрылысы мен қызметі. Тер бөлінудің реттелуі. Тері ауруларының пайда болу себептері мен салдары. Белгілері мен алдын алу шаралары;

9) «Қозғалыс». Адам қаңқасының құрылысы. Тірек – қимыл жүйесінің маңызы мен қызметі. Буынның құрылысы және қызметтері. Сүйек буындарының атқаратын қызметіне сәйкес бейімделуі. Бұлшықет ұлпаларының құрылысы мен қызметі. Сымбаттың бұзылуы және жалпақтабандылықтың пайда болу себептері. Сымбаттың бұзылуы мен жалпақтабандылықтың алдын алу шаралары;

10) «Биофизика». Тік жүруге байланысты адам қозғалуының биомеханикалық ерекшеліктері. Тік жүруге байланысты адамның қаңқа құрылысының ерекшеліктері. Тік жүруге байланысты бұлшық еттің маңызы. Тік жүру кезіндегі дененің ауырлық орталығы. Адам денесіндегі иіндер;

11) «Координация және реттелу». Көру мүшелерінің құрылысы. Көрудің маңызы. Көру қызметінің бұзылуы. Көру гигиенасы. Зертханалық жұмыс: «Көру жітілігі мен көру аймағының шегін зерттеу». Есту мүшесінің құрылысы. Естудің маңызы. Естудің бұзылу себептері. Есту мүшесінің гигиенасы. Зертханалық жұмыс «Дыбысты қабылдау ерекшеліктерін зерттеу» (құлақтың есту қабілетін анықтау). «Гормондар», «Гуморальдық реттелу» ұғымдары. Эндокринді, экзокринді және аралас бездердің орналасуы және қызметі. Эндокринді бездер қызметінің бұзылуынан туындаған аурулар (гипо- және гиперфункция). Адам денесінде орналасқан тері рецепторлары (терморецепторлар, механорецепторлар, ноцицепторлар). Ззертханалық жұмыс: «Тері сезімталдығын зерттеу».

12) «Көбею». Митоз. Мейоз. Митоз бен мейоздың биологиялық маңызы. Мүктер мен қырықжапырақтардың тіршілік циклі. Гаметофит. Спорофит. Ашық тұқымды және жабық тұқымды өсімдіктердің тіршілік циклі;

13) «Өсу және даму». Эмбрионалдық даму кезеңдері: бластула, гаструла, нейрула. Ұлпалар мен мүшелердің дифференциялануы. Органогенез;

14) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштіктің эволюциядағы маңызы. Өзгергіштік пен қоршаған орта жағдайларына бейімделгіштік арасындағы өзара байланыс. Қолдан сұрыптау және оның селекция үшін маңызы. Қолдан сұрыптау түрлері.

15) «Биосфера, экожүйе, популяция». Экожүйелердің компоненттері. Су және құрлық экожүйелері. Модельдеу «Су және құрлық экожүйелерін салыстыру». Популяцияның құрылымының негізгі сипаттамалары және ерекшеліктері. Популяция санының өзгеруі. Тірі ағзалардың өзара қарым-қатынас түрлері. Ағзалардың тікелей және жанама қарым-қатынас түрлері. Қоршаған орта жағдайларының өзгерістеріне ағзалардың бейімделуі;

16) «Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері». Адамның табиғаттағы рөлі. Табиғатты тиімді пайдалану. Табиғатты қорғау. Биологиялық алуан түрлілікті сақтау. Дүниежүзілік Тұқым қоры. Қазақстан Республикасының экологиялық проблемалары. Себептері мен салдарлары. Оларды шешу жолдары.

29. 9-сыныпқа арналған биология пәнінің базалық білім мазмұны келесі

тараулардан тұрады:

1) «Жасушалық биология». Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері. Жасуша құрылымдары: плазмалық мембрана, цитоплазма, ядро, эндоплазмалық тор, жасуша орталығы, рибосомалар, Гольджи аппараты мен лизосомалар, митохондрия, пластидтер, қозғалыс органоидтары, жасушаның қосындылары. Құрылыстары және атқаратын қызметтері.

2) «Тірі ағзалардың көп түрлілігі. Биосфера және экожүйе». Әртүрлі түрлерді сипаттауда бинарлық номенклатураны қолдану. Зертханалық жұмыс: «Анықтағыш көмегімен өсімдіктер мен жануарлар түрлерін (жергілікті жердің) анықтау». Экожүйедегі энергия тасымаланың тиімділігі. Энергия ағыны және қоректік тізбектер. Экологиялық пирамида түрлері. Табиғаттағы көміртек пен азот айналымы. Биосферадағы биохимиялық үрдістер. Топырақ пен шөгінді жыныстар түзудегі тірі ағзалардың рөлі;

3) «Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері». Пайдалы қазбаларды өндірудің қоршаған орта мен адам денсаулығына әсері. Пестицидтердің қоршаған орта мен адам денсаулығына әсері. Жылыжай эффктісі (булану) және озон қабатының жұқаруы. Дүниежүзілік мұхит деңгейінің, су мен атмосфера температурасының көтерілуінің тірі ағзаларға әсері;

4) «Қоректену». Ыдырау үдерісі. Асқорыту ферменттерінің әсері. Асқорытудағы ферменттердің маңызы. Сіңіру және бөліп шығару. Ферменттердің әсер ету механизмі. Ферменттің белсенді орталығы.
Зертханалық жұмыс: «Ферменттердің белсенділігіне әр түрлі жағдайлардың (температура, pH) әсерін зерттеу».

5) «Заттар тасымалы». Активті және пассивті тасымалдардың ұқсастығы мен айырмашылығы. Жасуша мембранасы арқылы тасымалдану. Белсенді тасымалдану кезіндегі энергияның жұмсалуы. Сыртқы және ішкі факторлардың транспирацияға әсері.

6) «Тыныс алу». Анаэробты және аэробты тыныс алу. Анаэробты және аэробты тыны салу үдерістерін химиялық реакция теңдеулерін қолданып қарастыру. Анаэробты және аэробты тыныс алудың тиімділіктері. Аэробты, анаэробты тынысалу үдерістерімен байланысты бұлшық еттердің қажуы. Аэробты және анаэробты тынысалуға физикалық жүктемелердің әсері;

7) «Бөліп шығару». Нефронның құрылысы және қызметі. Зәр шығару жүйесінің гигиенасы. Бүйрек және зәр шығару жүйесінің аурулары. және алдын алу шаралары. тірі ағзалардың зат алмасуының соңғы өнімдері. Құрамында азоты бар органикалық заттардың ыдырау өнімдері: аммиак, несепнәр, несеп қышқылы;

8) «Координация және реттелу». Нейрондардың түрлері мен қызметтері. Жүйке ұлпасының қызметі (глиальды жасушалар). Тірі ағзалардағы электрлік үдерістер. Электрорецепторлар және электрлі мүшелер. Тыныс алу мен тыныс шығарудың реттелуі мысалында нейрогуморальдық реттелу механизмі. Жүйкелік және гуморальдық реттелуді салыстыру. Ағзаның күйзеліске бейімделуі. Гомеостазды тұрақты ұстаудың механизмдері. Өсімдіктердің өсуі мен дамуын реттеуші. Зертханалық жұмыс: «Ауксиннің өсімдіктерге әсерін зерттеу»;

9) «Қозғалыс». Бұлшық еттің жұмысы №4 зертханалық жұмыс: «Статикалық және динамикалық жұмыс кезіндегі бұлшық еттің қажуын зерттеу»;

10) «Молекулалық биология». Дезоксирибонуклеин қышқылы

молекулалық құрылысының принцптері: нуклеотидтердің комплементарлылығы. Модельдеу «Дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласын құру»;

11) «Жасушалық цикл». Митоз. Митоз фазалары. Зертханалық жұмыс: «Пияз тамыр ұшындағы жасушалардан митозды зерттеу». Мейоз. Мейоз фазалары. Модельдеу «Мейоз кезеңдерін зерттеу»;

12) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Г.Мендель анықтаған белгілердің тұқым қуалаушылық заңдылықтары. Тұқым қуалаушылықты зерттеудің гибридологиялық әдісі. Тұқым қуалаушылықтың генетикалық заңдылықтарының цитологиялық негіздері. Гамета тазалығы заңы және оның цитологиялық негіздемесі. Моногибридті және дигибридті будандастыру. Басымдылық заңы. Ажырау заңы. Басымдылық заңы. Ажырау заңы. Адам генетикасы. Адамның тұқымқуалау белгілерін зерттеу әдістері. Адамның генетикалық ауруларының алдын алу. Адамның генеалогиялық шежіре ағашын құру. Модельдеу «Адамның генеалогиялық шежіре ағашын құру». Өнімділікті арттыратын заманауи ауыл шаруашылық технологиялары. Өнімділігі жоғары ауылшаруашылықты жүргізудің жаңа баламалы жолдары;

13) «Микробиология және биотехнология». Биотехнологиялық үдерістің жалпы сызбасы және биотехнологияда алынатын өнімдері (медицинада, өнеркәсіпте және ауыл шаруашылығында).

14) «Көбею». Адамның жыныс жүйесінің құрылымы мен қызметі. Екінші реттік жыныстық белгілер. Ұлдар мен қыздардың жыныстық жетілуі. Биологиялық және әлеуметтік жетілу. Контрацепция түрлері, жыныстық жолмен берілетін аурулар: Жүре пайда болған иммундық дефицитінің синдромы, сифилис, гонорея, гепатит В,С. Алдын алу шаралары;

15) «Өсу және даму». Құрсақта даму. Ұрықтық дамудың алғашқы кезеңдері. Ұрықтың қалыптасуы мен дамуы. Шылым шегу, есірткі мен ішімдіктің адам ұрығының дамуына тигізетін әсері;

16) «Эволюциялық даму». Эволюциялық ұғымдардың қалыптасуы және дамуы. Ч.Дарвиннің эволюциялық ілімінің негізгі қағидалары. Эволюцияның қазіргі заман теориясының пайда болуы. Эволюцияның қозғаушы күштері. Табиғи сұрыпталу нәтижесіндегі бейімделушілік. Эволюциялық үдерістегі өзгергіштіктің (мутациялық, комбинтивтік) рөлі. Табиғи сұрыпталу, оның түрлері (қозғаушы және тұрақтандырушы). Тіршілік үшін күрес (түрішілік, түраралық). Модельдеу «Бейімделгіштікті табиғи сұрыпталу нәтижесі ретінде зерттеу (көбелек)». «Түр» ұғымының анықтамасы. Түрдің құрылымы. Түр критерийлері. «Түр түзілу» ұғымы. Түр түзілудің тәсілдері мен механизмдері;

17) Жердегі тіршіліктің пайда болуы кезеңдері.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) Тірі организмдердің көп түрлілігі, құрылымы мен қызметтері:

Білім алушылар білуі тиіс:			
Бөлім	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Тірі	7.1.1.1 жүйелеудің	8.1.1.1 балдырлар	9.1.1.1 өсімдіктер

ағзалардың көптүрлілігі	маңызын түсіндіру 7.1.1.2 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың құрылысының айырмашылық белгілерін сипаттау 7.1.1.3 жекелеген ағзаларға қарапайым дихотомиялық кілттерді қолдану	мүктәрізділер, қырықжапырақ тәріздестер, ашықтұқымдылар және жабықтұқымдылар мысалында өсімдіктердің ерекшеліктерін сипаттау 8.1.1.2 саңырауқұлақтардың ерекшелік белгілерін сипаттау; 8.1.1.3 даражарнақты және қосжарнақты өсімдіктер кластарын салыстыру 8.1.1.4 буынаяқтылар мен хордалы жануарлар кластарын ерекше белгілері бойынша сипаттау	мен жануарлардың түрлерін сипаттауда бинарлы номенклатураны қолдану (анықтағыш бойынша)
2. Қоректену	7.1.2.1 жапырақтың ішкі құрылысын сипаттау және құрылысы мен оның қызметі арасындағы өзара байланысты түсіндіру	8.1.2.1 омыртқасыздар, күйіс қайыратын жануарлар мен адамның ас қорыту жүйесінің құрылысын салыстыру	9.1.2.1 адамның асқорыту жолдарындағы үдерістерді сипаттау
	7.1.2.2 фотосинтез үдерісі үшін қажетті жағдайларды зерттеу	8.1.2.2 әртүрлі типті тістердің құрылысы мен қызметтері арасындағы байланысын және тісті күту ережелерін сипаттау 8.1.2.3 адамның ас қорыту жүйесінің құрылысы мен қызметтері арасындағы өзара байланысты түсіндіру 8.1.2.4 ас қорыту жолы ауруларының себептерін және астан улану белгілерін анықтау	9.1.2.2 ас қорыту үдерісіндегі органикалық заттар мен сәйкес ферменттердің арасындағы байланысты орнату 9.1.2.3 ферменттердің белсенділігіне әсер ететін әр түрлі жағдайларды (температура, pH) зерттеу

ЖОБА

		8.1.2.5 адам ағзасындағы дәрумендердің маңыздылығын сипаттау және азық- түлік құрамындағы С дәруменін анықтау 8.1.2.6 құрамында дәрумендердің маңызды мөлшері бар азық-түліктер тізімін жасау	
3. Заттардың тасымалдануы	7.1.3.1 тірі ағзалардағы қоректік заттардың тасымалының маңызын түсіндіру 7.1.3.2 өсімдіктерде заттардың тасымалына қатысатын мүшелерді танып білу 7.1.3.3 сабақ пен тамырдың ішкі құрылысын зерттеу 7.1.3.4 сабақ және тамырдың құрылысы мен қызметтерінің өзара байланысын сипаттау 7.1.3.5 жануарларда заттар тасымалына қатысатын мүшелерді танып білу	8.1.3.1 қан құрамы мен қызметін сипаттау 8.1.3.2 лейкоциттердің, эритроциттердің қызметтерін сипаттау; 8.1.3.3 гуморальдық және жасушалық иммунитетті салыстыру 8.1.3.4 Иммунитет ролін және аурулардың алдын алудағы вакцинацияның ролін анықтау 8.1.3.5 Адам жүрегінің құрылысы мен қантамыр жүйелерінің маңызын сипаттау және жүрек-қантамыр ауруларының себептерін анықтау 8.1.3.6 жануарлардың қантамырлар жүйесінің түрлерін сипаттау	9.1.3.1 активті және пассивті тасымалдарды салыстыру 9.1.3.2 өсімдіктердегі транспирация үдерісінің мәнін түсіндіру
4. Тыныс алу	7.1.4.1 тірі ағзалар үшін тыныс алудың маңызын сипаттау 7.1.4.2 анаэробты және аэробты тыныс алу 7.1.4.3 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың тыныс алу	8.1.4.1 өкпе мен ұлпадағы газ алмасу механизмдерін сипаттау 8.1.4.2 өкпенің тіршілік сыйымдылығын анықтау, қалыпты жағдайдағы және дененің физикалық жүктемесі кезіндегі тыныс алудың минуттық	9.1.4.1 тыныс алу реакциясының химиялық теңдеуін пайдалана отырып, анаэробты және аэробты тыныс алуды салыстыру 9.1.4.2 бұлшықет қажуы және аэробты, анаэробты

	мүшелерін салыстыру 7.1.4.5 адамның тыныс алу мүшелері құрылысының ерекшеліктерін танып білу және тыныс алу мүшелерінің ауыруларының себептері мен олардың алдын алу жолдарын түсіндіру	көлемін анықтау	тыныс алу үдерістері арасындағы байланысты қарастыру
5.Бөліп шығару	7.1.5.1 ағзалардың тіршілік әрекетіндегі бөліп шығарудың маңызын сипаттау	8.1.5.1 адамның зәр шығару жүйесі мүшелерінің құрылысы мен қызметтерін сипаттау 8.1.5.2 терінің құрылысын сипаттау, тері аурулары және оның алдын алу шараларын түсіндіру	9.1.5.1 нефронның құрылысы мен қызметін сипаттау 9.1.5.2 зәр шығару жүйесі, бүйрек ауруларының алдын алу шараларын түсіндіру 9.1.5.3 әртүрлі ағзалардың мекен ету ортасы мен зат алмасуларының соңғы өнімдері арасындағы байланысты орнату
6. Қозғалыс	7.1.6.1 өсімдіктердің қозғалу себептерін түсіндіріп, қозғалыстың маңызын сипаттау (тропизмдер, таксистер); 7.1.6.2 жарықтың өсімдіктердің өсуі мен дамуына әсерін түсіндіру 7.1.6.3 омыртқалы және омыртқасыз жануарлардың	8.1.6.1 тірек-қимыл жүйесінің құрылысы мен қызметтерін сипаттау 8.1.6.2 бұлшық ет ұлпасының қызметтері түрлері мен олардың қызметтерін сипаттау 8.1.6.3 сымбаттың бұзылуы және жалпақ жалпақтабандылықтың пайда болу себептерін анықтау	9.1.6.1 қол бұлшық еттерінің максимальды жұмыс күшін және күшке төзімділігін зерттеу

КОПА

	қозғалыс мүшелерін салыстыру		
7. Координация және реттелу	7.1.7.1 жүйке жүйесінің типтерін сипаттау 7.1.7.2 жүйке жүйесінің қызметі мен құрылымдық компонентерін атау 7.1.7.3 орталық және вегетативті жүйке жүйесі бөлімдерінің құрылысы мен қызметін салыстыру 7.1.7.4 рефлекстік доғаны зерттеу 7.1.7.5 ағзаның тіршілік әрекетін қалпына келтіру және тынығуы үшін ұйқының маңызын түсіндіру 7.1.7.6 жүйке жүйесінің қызметіне алкоголь, шылым және есірткілік заттардың әсерін түсіндіру	8.1.7.1 көруді қабылдау ерекшеліктерін зерттеу және көру гигиенасы ережелерін сипаттау 8.1.7.2 дыбысты қабылдау ерекшеліктерін зертеу және есту мүшелерінің гигиенасы ережелерін сипаттау 8.1.7.3 эндокикринді, экзокринді және аралас бездердің орналасқан жерлерін анықтау 8.1.7.4 эндокриндік бездер қызметінің бұзылуынан туындаған ауруларды атау 8.1.7.5 терінің сезімталдығын зерттеу	9.1.7.1 жүйке ұлпалары мен оның құрылымдық бөліктерінің қызметтерін талдау 9.1.7.2 нейрогуморальді реттелу және гомеостаз механизмін түсіндіру 9.1.7.3 өсімдіктердің өсуі мен дамуына әсер ететін заттардың әрекетін талдау

2) Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік, эволюциялық даму:

	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Көбею	7.2.1.1 өсімдіктердің жыныссыз және жынысты көбеюін сипаттау 7.2.1.2 айқас тозаңдану мен өздігінен тозаңдануды және гүлді өсімдіктердегі қосарлы	8.2.1.1 мүктер мен қырықжапырақтардың мысалында жынысты және жыныссыз ұрпақтарының ерекшеліктерін түсіндіру 8.2.1.2 ашық тұқымды және жабық тұқымды өсімдіктердің тіршілік	9.2.1.1 адамның жыныс жүйесінің құрылысын сипаттау 9.2.1.2 жыныстық жетілу кезеңіндегі екінші реттік жыныстық белгілердің дамуын сипаттау

	ұрықтанудың маңызын сипаттау	циклінің ерекшеліктерін түсіндіру	9.2.1.3 контрацепцияның түрлерін және жыныстық жолмен таралатын аурулардың алдын алу шараларын түсіндіру
2. Жасушалық айналым	7.2.2.1 әртүрлі ағзалар түрлеріндегі хромосомалардың санын салыстыру	8.2.2.1 тірі ағзалардың өсуі мен дамуы үшін митоз бен мейоздың маңызын түсіндіру	9.2.2.1 митоздың кезеңдерін сипаттау; 9.2.2.2 мейоз кезеңдерін сипаттау
3. Өсу және даму	7.2.3.1 ағзадардың өсу мен даму үдерістерін сипаттау 7.2.3.2 өсімдіктер мен жануарлардың онтогенез кезеңдерін ажырату 7.2.3.3 жануарлардың онтогенезіндегі тура және түрленіп даму типтерін салыстыру	8.2.3.1 эмбрионалдық даму кезеңдерін сипаттау; 8.2.3.2 ұрық жапырақшаларынан қалыптасқан мүшелерді сипаттау	9.2.3.1 ұрықтың дамуындағы плацентаның маңызын түсіндіру 9.2.3.2 адам ұрығының дамуына шылым шегу, алкоголь мен басқа есірткілер әсерінің салдарын түсіндіру
4. Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	7.2.4.1 адам ағзасындағы тұқым қуалайтын және тұқым қуаламайтын белгілерді зерттеу 7.2.4.2 хромосомадағы генетикалық ақпарат дезоксирибонуклеин қышқылының маңызын түсіндіру	8.2.4.1 тұқым қуалаушылық пен өзгергіштіктің эволюциядағы ролін дәйектеу 8.2.4.2 ағзалар селекциясы үшін қолдан сұрыптаудың маңызын сипаттау 8.2.4.3 мәдени өсімдіктер мен үй жануарларының шығу тегінің орталықтарын оқып білу;	9.2.4.1 генетиканың дамуымен қалыптасуындағы Мендель зерттеулерінің рөлін бағалау 9.2.4.2 моногибридті будандастырудың цитологиялық негіздерін тұжырымдау және моногибридті будандастыруға есептер шығару 9.2.4.3 дигибридті будандастырудың цитологиялық негіздерін негіздерін дәлелдеу және есептер

КОПИЯ

			шығару 9.2.4.4 адамның қан тобының тұқымқуалауын және қан топтарын анықтау механизмін түсіндіру 9.2.4.5 адам генетикасын зерттеудің негізгі әдістерін сипаттау; 9.2.4.6 шежіре сызбасын құру 9.2.4.7 мәдени өсімдіктердің өнімділігін арттыру үшін заманауи ауылшаруашылық технологиялардың қолданылуын зерттеу
5. Эволюциялық даму мен селекция негіздері			9.2.5.1 эволюцияның қозғаушы күштерін сипаттау 9.2.5.2 түрдің құрылымы мен критерийлері мен түр түзілу үдерісін түсіндіру сипаттау

ЖОБА

3) Ағза мен қоршаған орта:

	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Биосфера, экожүйе, популяция	7.3.1.1 жергілікті жер экожүйесі қоршаған орта факторларының тірі ағзаларының тіршілік әрекеті мен таралуына әсерін зерттеу 7.3.1.2 табиғи қоректік тізбектерді құрастыру және салыстыру; 7.3.1.3 экологиялық сукцессия үдерісін	8.3.1.1 су және құрлық экожүйелерін салыстыру 8.3.1.2 ағзалардың түрлі тірі қалу тәсілдерін зерттеу; 8.3.1.3 тірі ағзалардың өзара қарым-қатынас түрлерін сипаттау 8.3.1.4 тірі ағзалардың қоршаған ортаң	9.3.1.1 энергия ағымының тиімділігін есептеу 9.3.1.2 энергия, биомасса және сандар пирамидаларын салыстыру 9.3.1.3 азот пен көміртек айналымының

	сипаттау	жағдайларына бейімделуін түсіндіру	табиғаттағы сызбасын құру
2. Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері	7.3.2.1 адам мен экожүйе арасындағы қарым-қатынастарды сипаттау 7.3.2.2 экожүйеге жағымсыз әсер ететін адам тіршілігінің шаруашылық салаларынан мысалдар келтіру 7.3.2.3 Қазақстан Республикасының ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың өсімдіктері мен жануарларын сипаттау 7.3.2.4 Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енгізілген жергілікті өңірдің жануарлары мен өсімдіктеріне мысал келтіру	8.3.2.1 биологиялық әртүрлілікті сақтаудың және қолдауды қажеттіктің себептерін негіздеу 8.3.2.2 Дүниежүзілік Тұқым қорының маңызын бағалау; 8.3.2.3 Қазақстан аумағындағы экологиялық проблемалардың туындау себептері мен оларды шешу жолдарын түсіндіру	9.3.2.1 пестицидтерді пайдаланудың қоршаған ортаға және адам денсаулығына әсерін түсіндіру 9.3.2.2 жылыжай эффектісінің тірі ағзаларға әсерін түсіндіру 9.3.2.3 озон қабатының бұзылуының себептері мен салдарын түсіндіру

4) Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар:

Бөлім	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Молекулалық биология мен биохимия	7.4.1.1 судың қасиеті мен тірі ағзалар тіршілігі үшін маңызын сипаттау 7.4.1.2 азық-түліктер құрамындағы нәруыз, май, көмірсулардың бар болуын дәлелдеу	8.4.1.1 жасушадағы органикалық заттарды сипаттау 8.4.1.2 көмірсулар мен липидтердің, нәруыздардың биологиялық қызметтерін сипаттау	9.4.1.1 дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қос шиыршықты құрылымын сипаттау 9.4.1.2 дезоксирибонуклеин қышқылының құрылымдық қағидалары негізінде үлгілеу
2. Жасушалық биология	7.4.2.1 «жасуша», «ұлпа», «мүше», «мүшелер жүйесі» туралы түсініктер	8.4.2.1 өсімдік және жануар ұлпаларын жіктеу; 8.4.2.2 прокариот және эукариот	9.4.2.1 өсімдік және жануар жасушаларының негізгі бөліктерінің құрылысы мен

ҚОДА

		жасушаларының құрылысынсалыстыру	қызметін түсіндіру
3. Микробиология және биотехнология	7.4.3.1 бактериялар формаларының әртүрлілігін сипаттау 7.4.3.2 ірімшік және йогурт өндірісін зерттеу 7.4.3.3 антибиотиктер, антисептиктер мен залалсыздандыру өнімдерінің қолданылуын сипаттау 7.4.3.4 вирустардың тіршіліктің жасушасыз формасы екендігін түсіндіру	8.4.3.1 қарапайымдылар, бактериялар, саңырауқұлақтар, вирустармен туындайтын аурулардың ерекшеліктері мен алдын алу шараларын сипаттау	9.4.3.1 биотехнологияда өндірілетін өнімдерге мысал келтіру
4. Биофизика		8.4.4.1 тік жүруге байланысты адам қозғалуының биомеханикалық ерекшеліктерін зерттеу	9.4.4.1 тірі ағзалардағы электрлі үдерістерді зерттеу

30. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (төмендетілген оқу жүктемесімен) Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

31. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар(төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 7-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
Білім алушылар:		

1-тоқсан		
Экожүйелер	Ортаның экологиялық факторлары: абиотикалық (температура, жарық, pH, ылғалдылық) биотикалық (микроағзалар, жануарлар, өсімдіктер). Зертханалық жұмыс «Жергілікті жердің экожүйелерін зерттеу (мектеп ауласы мысалында)»	7.3.1.1 жергілікті жер экожүйесі қоршаған орта факторларының тірі ағзалардың тіршілік әрекеті мен таралуына әсерін зерттеу
	Қоректік тізбектер және қоректік торлар. Модельдеу «Қоректік тізбек пен торды құру»	7.3.1.2 табиғи қоректік тізбектерді құрастыру және салыстыру
	Экологиялық сукцессиялар: Бірінші және екінші реттік сукцессиялар. Экожүйелердің алмасуы	7.3.1.3 экологиялық сукцессия үдерісін сипаттау
	Адам экожүйенің бір бөлігі. Антропогендік фактор	7.3.2.1 адам мен экожүйе арасындағы қарым-қатынастарды сипаттау
	Адам әрекеттерінің экожүйеге жағымсыз әсері	7.3.2.2 экожүйеге жағымсыз әсер ететін адам тіршілігінің салаларына мысалдар келтіру
	Қазақстанда ерекше қорғалатын аймақтар. Жергілікті жердің ерекше қорғалатын аймақтары	7.3.2.3 Қазақстан Республикасының ерекше қорғалатын табиғи аймақтарының өсімдіктері мен жануарларын сипаттау
	Қазақстан Республикасының Қызыл кітабы. Жергілікті өңірдің ҚР Қызыл кітабына енгізілген жануарлары мен өсімдіктері	7.3.2.4 жергілікті өңірдің Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енгізілген жануарлары мен өсімдіктеріне мысал келтіру
Тірі ағзаларды жүйелеу	Тірі ағзалардың бес патшалығына жалпы сипаттама: прокариоттар, протисталар, саңырауқұлақтар, өсімдіктер, жануарлар. Өсімдіктер мен жануарлардың негізгі жүйелік топтары: Патшалықтар. Типтер. Бөлімдер. Кластар. Өсімдіктер мен	7.1.1.1 жүйелеудің маңызын түсіндіру

КОПИЯ

	жануарларды жүйелеудің маңызы	
	Омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың сыртқы құрылысындағы ерекшеліктер	7.1.1.2 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың құрылысының ерекшеліктерін сипаттау
	Дихотомиялық әдіс. Дихотомиялық кілттерді қолдану	7.1.1.3 жекелеген ағзаларға қарапайым дихотомиялық кілттерді қолдану
Жасушалық биология Су және органикалық заттар	Жасуша, ұлпа, мүше, мүшелер жүйесі түсініктері. Өсімдіктер және жануарлар жасушаларын салыстыру. Жарық микроскобынан көрінетін жасуша құрылымдары: пластидтер, вакуоль, ядро, цитоплазма, жасушалық мембрана, жасушалық қабырға	7.4.2.1 «жасуша», «ұлпа», «мүше», «мүшелер жүйесі» туралы түсініктер
	Судың қасиеттері: беттік керілу, судың қозғалысы, еріткіштігі, қайнау және балқу температурасы, жылусыйымдылығы. Судың биологиялық маңызы және оның еріткіш ретіндегі, температураны сақтау мен реттеудегі ролі. Зертханалық жұмыс «Судың тірі ағзалар үшін маңызы мен қасиеттерін зерттеу».	7.4.1.1 судың қасиеті мен тірі ағзалар үшін маңызын сипаттау
	Азық-түліктердегі органикалық заттар: нәруыздар, майлар, көмірсулар. Зертханалық жұмыс «Азық-түліктерде көмірсулар, нәруыздар және майлардың бар болуын зерттеу»	7.4.1.2 азық–түліктерде көмірсулар, нәруыздар және майлардың бар екендігін дәлелдеу
2-тоқсан		
Заттардың тасымалдануы	Заттар тасымалдануының тірі ағзалардың тіршілік әрекеті үшін маңызы. Заттардың тасымалдануына қатысатын тірі ағзалардың мүшелері мен мүшелер жүйесі	7.1.3.1 тірі ағзалардағы қоректік заттардың тасымалының маңызын түсіндіру 7.1.3.2 өсімдіктерде заттардың тасымалын қамтамасыз ететін мүшелерді танып білу
	Сабақ және тамыр. Сабақтың ішкі құрылысы: қабық, камбий, сүрек,	7.1.3.3 тамыр және сабақтың ішкі құрылысын

	өзек. Тамыр аймақтары: бөліну, өсу, сору және өткізу аймақтары. Тамырдың ішкі құрылысы: флоэма, ксилема, камбий. Зертханалық жұмыс «Сабақтың ішкі құрылысын зерттеу». Зертханалық жұмыс «Тамыр аймақтарын зерттеу»	зерттеу 7.1.3.4 тамыр және сабақтың құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты сипаттау
	Жануарлардағы қанайналым мүшелері: буылтық құрттар, ұлулар, буынаяқтылар және омыртқалылар	7.1.3.5 жануарларда заттар тасымалына қатысатын мүшелерді танып білу
Тірі ағзалардың қоректенуі	Жапырақтың құрылысы мен қызметі. Жапырақтың ішкі құрылысы. Лептесік. Жапырақ фотосинтездеуші негізгі арнайы мүше. Судың буланууы мен газдардың алмасуы	7.1.2.1 жапырақтың ішкі құрылысын сипаттау, құрылысы мен қызметі арасындағы өзара байланысты түсіндіру
	Фотосинтезге қажетті жағдайлар. Зертханалық жұмыс «Фотосинтез үдерісіне қажетті жағдайларды зерттеу»	7.1.2.2 фотосинтезге қажетті жағдайларды зерттеу
Тыныс алу	Өсімдіктер мен жануарлар үшін тыныс алудың маңызы. Тыныс алу - энергия көзі. Тыныс алу типтері: анаэробты және аэробты Анаэробты және аэробты тынысалуды салыстыру: оттегінің қатысында/қатысынсыз, статикалық/динамикалық жұмыс, жылықанды/суықканды жануарлар Өсімдіктердің тыныс алуы. Тұқымның немесе өскіндердің тынысалуы мысалында Зертханалық жұмыс «Өсімдіктердің тынысалуын зерттеу»	7.1.4.1 тірі ағзалардағы тыныс алу маңызын сипаттау 7.1.4.2 анаэробты және аэробты тыныс алу типтерін ажырату
	Омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың тыныс алу мүшелері (бунақденелілердің демтүтіктері, балықтарының желбезектері, құстардың және сүтқоректілердің өкпесі). Модельдеу «Омыртқалы және омыртқасыз жануарлардың тынысалу жүйесі мүшелерін салыстыру»	7.1.4.3 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың тыныс алу мүшелерін салыстыру

	Тынысалу мүшелері. Адамның тынысалу жолдарының құрылысы мен газалмасу мүшелері Тыныс алу мүшелерінің аурулары. Тыныс алу мүшелерінің ауруларының себептері мен алдын алу жолдары.	7.1.4.5 адамның тыныс алу мүшелері құрылысының ерекшеліктерін танып білу және тыныс алу мүшелерінің ауыруларының себептері мен олардың алдын алу жолдарын түсіндіру
	3-тоқсан	
Бөліп шығару	Бөліп шығарудың тірі ағзалар үшін маңызы. Жануарлар мен өсімдіктердегі дағы бөліп шығару өнімдері. Зат алмасудың соңғы өнімдері	7.1.5.1 ағзалардың тіршілік әрекетінде бөліп шығарудың маңыздылығын сипаттау
Қозғалыс	Өсімдіктердің қозғалысы. Қозға лыстың өсімдіктер тіршілігіндегі маңызы. Өсімдіктердің қозғалу тәсілдері (тропизмдер, таксистер, өсу қозғалыстары). Өсімдіктердің өсуі мен дамуына жарықтың әсері.	7.1.6.1 өсімдіктердің қозғалысы себептерін түсіндіріп, қозғалыстың маңызын сипаттау 7.1.6.2 жарықтың өсімдіктердің дамуына әсерін түсіндіру;
	Жануарлардың қозғалыс мүшелері. Тірі ағзалардағы қозғалыстың рөлі. Жануарлардың қозғалу тәсілдеріне мысалдар. Жануарлардың мекен ортасы мен қозғалыстәсілдері арасындағы байланыстарды анықтау	7.1.6.3 омыртқасыз және омыртқалы жануарлардың қозғалыс мүшелерін салыстыру
Координация және реттелу	Жүйке жүйесінің типтері	7.1.7.1 жүйке жүйесінің типтерін сипаттау
	Жүйке жүйесінің қызметі. Нейронның құрылысы: денесі, дендриттер, аксон. Нейронның қызметтері	7.1.7.2 жүйке жүйесінің қызметін және құрылымдық компоненттерін атау
	Жүйке жүйесінің орталық және шеткі бөлімдері. Жұлын. Ми. Ми бөлімдерінің құрылысы мен қызметтері: сопақша ми, артқы (ми көпірі, мишық), орталық және аралық ми. Үлкен ми сыңарлары	7.1.7.3 орталық және вегетативті жүйке жүйесі бөлімдерінің құрылысы мен қызметін салыстыру
	Рефлекстік доға: рецептор, сезгіш, аралық, қозғалыс нейрондары, жұмыс мүшесі. Зертханалық жұмыс «Тізе рефлексі»	7.1.7.4 рефлекстік доғаны зерттеу

	Адам ағзасы үшін ұйқының маңызы. Биологиялық ритмдер. Ұйқының кезеңдері: баяу және жылдам ұйқы. Жұмысқа қабілеттілік. Күн тәртібі. Оқу еңбегі мен дене еңбегінің гигиенасы. Күйзеліс.	7.1.7.5 ағзаның тіршілік әрекеттерінің қалпына келуіне және тынығуына ұйқының маңызын түсіндіру
	Жүйке жүйесінің қызметіне алкаголь, темекі, және наркотикалық заттардың әсері	7.1.7.6 жүйке жүйесінің қызметіне алкаголь, темекі, және наркотикалық заттардың әсерін түсіндіру
4-тоқсан		
Тұқымқуалау мен өзгергіштік	Адамда белгілердің тұқым қуалауында гендер мен ДНҚ рөлі. Жүре пайда болған және тұқымқуалайтын белгілер. Хромосоманың құрылымы. Генетикалық материалды сақтаушы және тасымалдаушы ДНҚ жайлы түсінік	7.2.4.1 адам ағзасындағы тұқымқуалайтын және тұқым қуаламайтын белгілерді зерттеу 7.2.4.2 хромосомадағы генетикалық ақпарат дезоксирибонуклеин қышқылы рөлін түсіндіру
	Әртүрлі ағзалар түрлерінің хромосомалар саны. Соматикалық және жыныс жасушалар.	7.2.2.1 әртүрлі ағзалардағы хромосомалардың санын салыстыру
Көбею. Өсу және даму	Өсімдіктердің жынысты және жыныссыз көбеюі.	7.2.1.1 өсімдіктердің жынысты және жыныссыз көбеюін сипаттау
	Гүл құрылысы. Тозаңдану түрлері. Гүлдеу және тозаңдану.	7.2.1.2 айқас тозаңдану мен өздігінен тозаңдануды және гүлді өсімдіктердегі қосарлы ұрықтанудың маңызын
	Ағзалардың дамуы түсінігі. Өсімдіктер мен жануарлардағы онтогенез кезеңдері. Бөліну, өсу, көбею, қартаю. Зертханалық жұмыс «Жылдық сақинаны санау»	7.2.3.1 ағзалардың өсу және даму үдерістерін сипаттау
	Жануарлардағы тура және түрленіп даму онтогенез типтері. Бунақденелілердің шала және толық түрленіп дамуына мысалдар.Модельдеу «Жануарлардағы онтогенез типтерін салыстыру»	7.2.3.2 өсімдіктер мен жануарлардағы онтогенез кезеңдерін ажырату 7.2.3.3 жануарлардағы тура және тура емес онтогенез типтерін салыстыру

Микробиология және биотехнология	Бактериялардың формаларының әртүрлілігі. Бактериялардың таралуы. Зертханалық жұмыс «Пішен таяқшасының сыртқы пішінін қарастыру» Бұршақ тұқымдастардың тамырындағы түйнек бактериялары	7.4.3.1 бактериялар формаларының әртүрлілігін сипаттау
	Бактерияларды пайдалану. Табиғаттағы және адам өміріндегі бактериялардың маңызы. Зертханалық жұмыс «Өндірісте йогурт және ірімшік жасауды зерттеу»	7.4.3.2 ірімшік және йогурт өндірісін зерттеу
	Патогендермен күрес тәсілдері. Бактериялардың антибиотиктерге тұрақтылығы. Зертханалық жұмыс «Антибиотиктер, антисептиктер және залалсыздандыру өнімдерін қолдануды зерттеу»	7.4.3.3 антибиотиктер, антисептиктер және залалсыздандыру өнімдерінің қолданылуын сипаттау
	Вирустар. Жасушасыз құрылым иелері вирустардың құрылыс ерекшеліктері	7.4.3.4 вирустардың тіршіліктің жасушасыз формасы екендігін түсіндіру

2) 8-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімдері	Тақырыптары/ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Оқыту мақсаты. Білім алушылар білуге тиісті.
1-тоқсан		
Жасушалық биология	Жасуша – тірі ағзалардың құрылымдық негізгі өлшем бірлігі. Прокариот және эукариот жасушалардың құрылысы: ядроның болуы және орналасуы, жасуша қабырғасы, жасуша мембранасы, пластидтер, митохондрия, рибосомалар, Гольджи аппараты, вакуоль	8.4.2.2 прокариот және эукариот жасушалардың құрылысын салыстыру
	Өсімдік ұлпаларының әртүрлілігі: түзуші, жабын, негізгі, өткізгіш, механикалық, бөліп шығарушы ұлпа. Жануар ұлпаларының әртүрлілігі: эпителий, дәнекер, бұлшықет, жүйке.	8.4.2.1 өсімдіктер мен жануарлардың ұлпаларын классификациялау

	Зертханалық жұмыс «Өсімдіктер ұлпаларын жіктеу». Зертханалық жұмыс «Жануарлар ұлпаларын жіктеу»	
Молекулалық биология	Жасушаның құрамындағы органикалық заттар.	8.4.1.1 жасушадағы органикалық заттарды сипаттау
	Көмірсулар – энергия көзі. Глюкоза, нәруыз, сахароза, гликоген, крахмал, жасұнық пен хитиннің маңызы және қызметтері. Липидтердің қасиеттері мен қызметі. Липидтердің әртүрлілігі: майлар, фосфолипидтер, балауыз	8.4.1.2 көмірсулар мен липидтердің, нәруыздардың биологиялық қызметтерін сипаттау
Тірі ағзалардың көп түрлілігі	Өсімдік бөлімдеріндегі ерекшелік белгілері. Зертханалық жұмыс «Өсімдіктер бөлімдеріндегі ерекшелік белгілерді анықтау. Балдырлар, мүктәрізділер, қырықжапырақтәрізділер, ашықтұқымдылар және жабықтұқымдылар»	8.1.1.1. балдырлар, мүктер, қырықжапырақ тәріздестер, ашық және жабықтұқымдыар мысалында өсімдіктердің ерекшеліктерін сипаттау
	Саңырауқұлақтар патшалығы. Зең саңырауқұлағы: мукор, пеницилл. Біржасушалы саңырауқұлақтар – ашытқы. Көпжасушалы саңырауқұлақтар. Қалпақшалы саңырауқұлақтар. Жеуге жарамды және улы саңырауқұлақтар	8.1.1.2 саңырауқұлақтардың негізгі белгілерін сипаттау
	Дара жарнақты және қосжарнақты өсімдіктер Зертханалық жұмыс «Дара жарнақты және қосжарнақтылар өсімдіктер кластарының белгілерін зерттеу»	8.1.1.3 даражарнақты және қосжарнақты өсімдіктер кластарын салыстыру
	Буынаяқтылар типі. Хордалылар типі. Сыртқы белгілеріне қарай салыстырмалы сипаттама. Демонстрация «Хордалы жануарлар мен буынаяқтылардың ерекшелік белгілерін анықтау»	8.1.1.4 буынаяқтылар мен хордалы жануарлар кластарын ерекше белгілері бойынша сипаттау
Қоректену	Жауын құртының, сиырдың және адамның асқорыту жүйесінің құрылысы. Модельдеу «Адамның, сиырдың және жауынқұртының» асқорыту	8.1.2.1 омыртқасыз (жауынқұрт), күйіс қайыратын (сиыр) жануарлар мен адамның ас қорыту жүйесінің

	жүйесінің құрылысын салыстыру	құрылысын салыстыру
	Тістің құрылысы мен қызметі, сүт тістердің тұрақты тістерге ауысуы. Тіс гигиенасы. Адамның асқорыту жолдарының құрылысы. Асқорыту бездері. Асқорыту мүшелерінің қызметі	8.1.2.2 тістердің құрылысы, әртүрлі типтері мен қызметтері арасындағы байланысты және тісті күту ережелерін сипаттау 8.1.2.3 адамның ас қорыту жүйесінің құрылысы мен қызметтері арасындағы өзара байланысты анықтау
	Тамақтану гигиенасы. Асқорыту мүшелерінің жұқпалы аурулары және олардың алдын алу. Тағамнан уланудың алдын алу. Алғашқы жәрдем шаралары. Ішек құрт ауруларының алдын алу	8.1.2.4 асқорыту жолы ауруларының себептерін және астан улану себебін ашу
	Дәрумендер және олардың маңызы. Суда еритін және майда еритін дәрумендер. Дәрумендердің тәуліктік мөлшері. Авитаминоз, гиповитаминоз және гипервитаминоз. А авитаминоздағы ақшам соқыр, В1 авитаминоздағы бери – бери ауруы, С авитаминоздағы қырқұлақ, Д авитаминоздағы мешел аурулары. Зертханалық жұмыс «Тағамдық заттар құрамынан С дәрумені анықтау»	8.1.2.5 адам ағзасындағы дәрумендердің маңыздылығын сипаттау және азық- түлік құрамындағы С дәруменін анықтау 8.1.2.6 құрамында дәрумендердің маңызды мөлшері бар азық-түліктер тізімін жасау
2-тоқсан		
	Қанның құрамы мен қызметі. Қан түйіршіктері: эритроциттер, лейкоциттер, тромбоциттер. Плазма. Қанның қызметі: транспорттық, гомеостаздық, қорғаныштық	8.1.3.1 қан құрамы мен қызметін сипаттау
	Иммунитет. Гуморальдық және жасушалық иммунитет. Лейкоциттер. Эритроциттер.	8.1.3.2 лейкоциттердің, эритроциттердің қызметтерін сипаттау; 8.1.3.3 гуморальдық және жасушалық иммунитетті салыстыру
	Жұқпалы аурулар және олардың алдын алу: амебалық қантышқақ,	8.4.3.1 қарапайымдылар, бактериялар,

	фитофтороз, оба, күл, лейшмания, герпес	саңырауқұлақтар, вирустармен туындайтын аурулардың ерекшеліктері мен алдын алу шараларын сипаттау
	Иммунитет. Иммунитеттің түрлері: туа пайда болған және жүре пайда болған иммунитет. Екпенің (вакцина) түрлері және оның жасанды иммунитетті қалыптастырудағы маңызы. Жұқпалы аурулардың алдын алу	8.1.3.4 Иммунитет ролін және аурулардың алдын алудағы вакцинацияның ролін анықтау
	Буылтық құрттардың (жауын құрт), ұлулардың, буынаяқтылардың және омыртқалылардың жүрегі және қантамырларының құрылысы мен қызметі.Қантамырлар жүйесінің түрлері. Адамның қанайналым жүйесі. Аурудың себептері: тұқым қуалайтын ауруларға бейімділік, салауатты өмір салтын дұрыс ұстанбау т.б.	8.1.3.5 Адам жүрегінің құрылысы мен қантамыр жүйелерінің маңызын сипаттау және жүрек-қантамыр ауруларының себептерін анықтау 8.1.3.6 жануарлардың қантамырлар жүйесі түрлерін сипаттау
Тыныс алу	Альвеола мен қан арасындағы газ алмасу. Тыныс алудың минуттық көлемі. Әр түрлі жастағы, физикалық дамыған, ер және әйел адамдардың өкпесінің тіршілік сыйымдылығы. Тынысалу қозғалыстарының жиілігі. Шылым шегудің өкпенің тіршілік сыйымдылығына әсері. Зертханалық жұмыс «Өкпенің тіршілік сыйымдылығын зерттеу»	8.1.4.1 өкпе мен ұлпадағы газалмасу механизмдерін сипаттау 8.1.4.2 өкпенің тіршілік сыйымдылығын анықтау, қалыпты жағдайдағы және дененің физикалық жүктемесі кезіндегі тыныс алудың минуттық көлемін анықтау
3-тоқсан		
Бөліп шығару	Зәр шығару жүйесі мүшелерінің құрылысы (бүйрек, несепағар, қуық, несеп жолы) мен қызметі. Бөліп шығару және сүзу мүшелері.	8.1.5.1 адамның зәр шығару жүйесі мүшелерінің құрылысы мен қызметін сипаттау
	Терінің маңызы, құрылысы мен қызметі. Тер бөлінудің реттелуі Тері ауруларының пайда болу себептері мен салдары. Белгілері мен алдын алу шаралары	8.1.5.2 терінің құрылысын сипаттау, тері аурулары және оның алдын алу шараларын түсіндіру
Қозғалыс. Биофизика	Адам қаңқасының құрылысы. Тірек-қимыл жүйесінің маңызы мен	8.1.6.1 тірек-қимыл жүйесінің құрылысы мен

	қызметі	қызметтерін сипаттау
	Бұлшықет ұлпаларының құрылысы мен қызметі.	8.1.6.2 бұлшық ет ұлпасының түрлері мен олардың қызметтерін сипаттау
	Сымбаттың бұзылуы және жалпақтабандылықтың пайда болу себептері. Сымбаттың бұзылуы мен жалпақтабандылықтың алдын алу шаралары	8.1.6.3 сымбаттың бұзылуы және жалпақтабандылықтың пайда болу себептерін анықтау
	Тік жүруге байланысты адам қозғалуының биомеханикалық ерекшеліктері. Тік жүруге байланысты адамның қаңқа құрылысының ерекшеліктері. Тік жүруге байланысты бұлшықеттің маңызы. Тік жүру кезіндегі дененің ауырлық орталығы. Адам денесіндегі иіндер	8.4.4.1 тік жүруге байланысты адам қозғалуының биомеханикалық ерекшеліктерін зерттеу
Координация және реттелу	Көру мүшелерінің құрылысы. Көрудің маңызы. Көру қызметінің бұзылуы. Көру гигиенасы. Зертханалық жұмыс «Көру жітілігі мен көру аймағының шегін зерттеу»	8.1.7.1 көруді қабылдаудың ерекшеліктерін зерттеу және көру гигиенасы ережесін сипаттау
	Есту мүшесінің құрылысы. Естудің маңызы. Естудің бұзылу себептері. Есту мүшесінің гигиенасы. Зертханалық жұмыс «Дыбысты қабылдау ерекшеліктерін зерттеу». (құлақтың есту қабілетін анықтау)	8.1.7.2 дыбысты қабылдау ерекшеліктерін зерттеу және есту гигиенасының ережелерін сипаттау
	«Гормондар», «Гуморальдық реттелу» ұғымдары. Эндокринді, экзокринді және аралас бездердің орналасуы және қызметі.	8.1.7.3 эндокринді, экзокринді және аралас бездердің орналасқан жерлерін анықтау
	Эндокринді бездер қызметінің бұзылуынан туындаған аурулар (гипо- және гиперфункция)	8.1.7.4 эндокриндік бездер қызметінің бұзылуынан туындаған ауруларды атау
	Адам денесінде орналасқан тері рецепторлары (терморецепторлар, механорецепторлар, ноцицепторлар). Зертханалық жұмыс «Тері сезімталдығын зерттеу»	8.1.7.5 терінің сезімталдығын зерттеу
4-тоқсан		

ҚОБА

Көбею	Митоз. Мейоз. Митоз бен мейоздың биологиялық маңызы	8.2.2.1 тірі ағзалардың тіршілік әрекетіндегі митоз бен мейоздың маңызын түсіндіру
	Мүктер мен қырықжапырақтардың тіршілік циклі. Гаметофит. Спорофит	8.2.1.1 мүктер мен қырықжапырақтардың мысалдарында жынысты және жыныссыз ұрпақтарының ерекшеліктерін түсіндіру
	Ашықтұқымды және жабықтұқымды өсімдіктердің тіршілік циклі	8.2.1.2 ашықтұқымды және жабықтұқымды өсімдіктердің тіршілік циклінің ерекшеліктерін түсіндіру
Өсу және даму	Эмбрионалдық даму кезеңдері: бластула, гаструла, нейрула. Ұлпалар мен мүшелердің дифференциялануы. Органогенез	8.2.3.1 эмбрионалдық даму кезеңдерін сипаттау; 8.2.3.2 ұрық жапырақшаларынан қалыптасатын ұлпалар мен мүшелерді сипаттау
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштіктің эволюциядағы маңызы. Өзгергіштік пен қоршаған орта жағдайларына бейімделгіштік арасындағы өзара байланыс	8.2.4.1 тұқым қуалаушылық пен өзгергіштіктің эволюциядағы ролін дәйектеу
	Қолдан сұрыптау және оның селекция үшін маңызы. Қолдан сұрыптау түрлері	8.2.4.2 ағзалар селекциясы үшін қолдан сұрыптаудың маңызын сипаттау
	Мәдени өсімдіктер мен үй жануарларының шығу орталықтары	8.2.4.3 мәдени өсімдіктер мен үй жануарларының шығу тегінің орталықтарын оқып білу
Биосфера, экожүйе, популяция	Экожүйелердің компоненттері. Су және құрлық экожүйелері. Модельдеу «Су және құрлық экожүйелерін салыстыру»	8.3.1.1 су және құрлық экожүйелерін салыстыру
	Популяцияның құрылымының негізгі сипаттамалары және ерекшеліктері. Ағзалардың тіршілікке қабілеттілігінің әртүрлі тәсілдері.	8.3.1.2 ағзалардың тіршілікке қабілеттілігінің әртүрлі тәсілдерін зерттеу;
	Тірі ағзалардың өзара қарым-қатынас түрлері. Ағзалардың	8.3.1.3 тірі ағзалардың өзара қарым-қатынас

	тікелей және жанама қарымқатынас түрлері. Қоршаған орта жағдайларының өзгерістеріне ағзалардың бейімделуі	түрлерін сипаттау; 8.3.1.4 тірі ағзалардың қоршаған ортаның жағдайларына бейімделуін түсіндіру
Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері	Адамның табиғаттағы ролі. Табиғатты тиімді пайдалану. Табиғатты қорғау. Биологиялық алуан түрлілікті сақтау. Дүниежүзілік Тұқым қоры	8.3.2.1 биологиялық әртүрлілікті сақтаудың және қолдауды қажеттіктің себептеріннегіздеу 8.3.2.2 Дүниежүзілік Тұқым қорының маңызын бағалау
	Қазақстан Республикасының экологиялық проблемалары. Себептері мен салдарлары. Оларды шешу жолдары	8.3.2.3 Қазақстан аумағындағы экологиялық проблемалардың туындау себептері мен оларды шешу жолдарын түсіндіру

3) 9-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырып/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті.
	1-тоқсан	
Жасушалық биология	Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері. Жасуша құрылымдары: плазмалық мембрана, цитоплазма, ядро, эндоплазмалық тор, жасуша орталығы, рибосомалар, Гольджи аппараты мен лизосомалар, митохондрия, пластидтер, қозғалыс органоидтары, жасушаның қосындылары. Құрылыстары және атқаратын қызметтері	9.4.2.1 өсімдік және жануар жасушаларының негізгі бөліктерінің құрылысы мен қызметін түсіндіру
Тірі ағзалардың көп түрлілігі. Биосфера және экожүйе Адам қызметінің қоршаған ортаға әсері	Әртүрлі түрлерді сипаттауда бинарлық номенклатураны қолдану. Зертханалық жұмыс «Анықтағыш көмегімен өсімдіктер мен жануарлар түрлерін (жергілікті регионның) анықтау»	9.1.1.1 өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін сипаттауда бинарлы номенклатураны қолдану
	Экожүйедегі энергия тасымаланың тиімділігі. Энергия ағыны және қоректік тізбектер. Экологиялық пирамида түрлері	9.3.1.1 энергия ағымының тиімділігін есептеу; 9.3.1.2 энергия, биомасса және сандар пирамидаларын салыстыру
	Табиғаттағы көміртек пен азот	9.3.1.3 азот пен көміртектің

	айналымы. Биосферадағы биохимиялық үрдістер. Топырақ пен шөгінді жыныстар түзудегі тірі ағзалардың рөлі	табиғаттағы айналымының сызбасын құру
	Пестицидтердің қоршаған орта мен адам денсаулығына әсері	9.3.2.1 пестицидтерді пайдаланудың қоршаған орта мен адам денсаулығына әсерін түсіндіру
	Жылыжай эффктісі (булану) және озон қабатыныңжұқаруы. Дүниежүзілік мұхит деңгейінің, су мен атмосфера температурасының көтерілуінің тірі ағзаларға әсері	9.3.2.2 парниктік эффектінің тірі ағзаларға әсерін түсіндіру; 9.3.2.3 озон қабатының бұзылуының себептері мен салдарын түсіндіру
Қоректену	Ыдырау үдерісі. Асқорыту ферменттерінің әсері. Асқорытудағы ферменттердің маңызы. Сіңіру және бөліп шығару	9.1.2.1 адамның асқорыту жолдарындағы үдерістерді сипаттау; 9.1.2.2 ас қорыту үдерісіндегі органикалық заттар мен сәйкес ферменттердің арасындағы байланысты орнату
	Ферменттердің әсер ету механизмі. Ферменттің белсенді орталығы. №2 Зертханалық жұмыс «Ферменттердің белсенділігіне әр түрлі жағдайлардың (температура, pH) әсерін зерттеу»	9.1.2.3 ферменттердің белсенділігіне әр түрлі жағдайлардың (температура, pH) әсерін зерттеу
Заттар тасымалы	Активті және пассивті тасымалдардың ұқсастығы мен айырмашылығы. Жасуша мембранасы арқылы тасымалдану. Белсенді тасымалдану кезіндегі энергияның жұмсалуы	9.1.3.1 активті және пассивті тасымалдарды салыстыру
	Сыртқы және ішкі факторлардың транспирацияға әсері.	9.1.3.2 өсімдіктердегі транспирация үдерісінің мәнін түсіндіру
2-тоқсан		
Тыныс алу	Анаэробты және аэробты тыныс алу. Анаэробты және аэробты тыны салу үдерістерін химиялық реакция теңдеулерін қолданып қарастыру. Анаэробты және аэробты тыныс алудың тиімділіктері	9.1.4.1 тыныс алу реакциясының химиялық теңдеуін пайдалана отырып, анаэробты және аэробты тыныс алуды салыстыру

	Аэробты, анаэробты тынысалу үдерістерімен байланысты бұлшық еттердің қажуы. Аэробты және анаэробты тынысалуға физикалық жүктемелердің әсері	9.1.4.2 бұлшықет қажуы және аэробты, анаэробты тыныс алу үдерістері арасындағы байланысты қарастыру
Бөліп шығару	Нефронның құрылысы және қызметі. Зәр шығару жүйесінің ауруларының алдын алу жолдары	9.1.5.1 нефронның құрылысы мен қызметін сипаттау; 9.1.5.2 бүйрек және зәр шығару жүйесі ауруларының алдын алу жолдарын түсіндіру
	Тірі ағзалардың зат алмасуының соңғы өнімдері. Құрамында азоты бар органикалық заттардың ыдырау өнімдері: аммиак, несепнәр, несеп қышқылы	9.1.5.3 әртүрлі ағзалардың мекен ету ортасы мен зат алмасудың соңғы өнімдері арасындағы байланысты орнату
Координация және реттелу	Нейрондардың түрлері мен қызметтері. Жүйке ұлпасының қызметі (глиальды жасушалар).	9.1.7.1 жүйке ұлпалары мен оның құрылымдық бөліктерінің қызметтерін талдау
	Тірі ағзалардағы электрлік үдерістер. Электрорецепторлар және электрлі мүшелер	9.4.4.1 тірі ағзалардағы электрлік үдерістерді зерттеу
	Тынысалу мен тыныс шығарудың реттелуі мысалында нейрогуморальдық реттелу механизмі. Жүйкелік және гуморальдық реттелуді салыстыру. Ағзаның күйзеліске бейімделуі	9.1.7.2 нейрогуморалды және гомеостаз механизмін түсіндіру
	Өсімдіктердің өсуі мен дамуын реттеуші. Зертханалық жұмыс «Ауксиннің өсімдіктерге әсерін зерттеу»	9.1.7.3 өсімдіктердің өсуі мен дамуына әсер ететін заттардың әрекетін талдау
3-тоқсан		
Қозғалыс	Бұлшық еттің жұмысы. Зертханалық жұмыс «Статикалық және динамикалық жұмыс кезіндегі бұлшық еттің қажуын зерттеу»	9.1.6.1 қол бұлшық еттерінің максималды жұмыс күшін және күшке төзімділігін зерттеу;
Молекулалық биология	Дезоксирибонуклеин қышқылының молекулалық құрылысының принциптері: нуклеотидтердің комплементарлылығы. Модельдеу «Дезоксирибонуклеин қышқылы»	9.4.1.1 дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қос шиыршықты құрылымын сипаттау;

	молекуласын құру»	9.4.1.2 дезоксирибонуклеин қышқылының құрылымдық қағидалары негізінде үлгілеу
Жасушалық цикл	Митоз. Митоз фазалары. Зертханалық жұмыс «Пияз тамыр ұшындағы жасушалардан митозды зерттеу»	9.2.2.1 митоздың кезеңдерін сипаттау
	Мейоз. Мейоз фазалары. Модельдеу «Мейоз кезеңдерін зерттеу»	9.2.2.2 мейоз кезеңдерін сипаттау
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	Мендель ашқан белгілердің тұқымқуалаузаңдылықтары. Тұқымқуалаушылықты зерттеудің гибридологиялық әдісі	9.2.4.1 генетиканың дамуы мен қалыптасуындағы Мендель зерттеулерінің рөлін бағалау
	Тұқымқуалаушылық заңдылықтарының цитологиялық негіздері. Гаметалар тазалығы және оның цитологиялық негіздемесі. Моногибридті және дигибридті будандастыру. Басымдылық заңы. Ажырау заңы	9.2.4.2 моногибридті будандастырудың цитологиялық негіздерін дәлелдеу және есептер шығару; 9.2.4.3 дигибридті будандастырудың цитологиялық негіздерін дәлелдеу және есептер шығару
	Адам қан топтарының тұқымқуалау заңдылықтары. Резус-фактор	9.2.4.4 адамның қан тобының тұқымқуалауын және қан топтарын анықтау механизмін түсіндіру
	Адам генетикасы. Адамның тұқымқуалау белгілерін зерттеу әдістері. Адамның генетикалық ауруларының алдын алу. Модельдеу «Адамның генеалогиялық шежіре ағашын құру»	9.2.4.5 адам генетикасын зерттеудің негізгі әдістерін сипаттау; 9.2.4.6 шежіре сызбасын құру
	Өнімділікті арттыратын заманауи ауыл шаруашылық технологиялары. Өнімділігі жоғары ауыл шаруашылықты жүргізудің жаңа баламалы жолдары	9.2.4.7 мәдени өсімдіктердің өнімділігін арттыру үшін заманауи ауылшаруашылық технологияларды қолданылуын зерттеу
Микробиология және биотехнология	Биотехнологиялық үдерістің жалпы сызбасы және биотехнологияда алынатын өнімдері (медицинада, өнеркәсіпте және	9.4.3.1 биотехнологияда өндірілетін өнімдерге мысал келтіру

КОПИЯ

	ауылшаруашылықта).	
4-тоқсан		
Көбею	Адамның жыныс жүйесінің құрылымы мен қызметі	9.2.1.1 адамның жыныс жүйесінің құрылысын сипаттау
	Екінші реттік жыныстық белгілер. Ұлдар мен қыздардың жыныстық жетілуі. Биологиялық және әлеуметтік жетілу	9.2.1.2 жыныстық жетілу кезеңіндегі екінші реттік жыныстық белгілердің дамуын сипаттау
	Контрацепция түрлері. Жыныстық жолмен берілетін аурулар: жүре пайда болған иммундық дефицитінің синдромы, сифилис, гонорея, гепатит В,С. Алдын алу шаралары	9.2.1.3 контрацепцияның түрлерін және жыныстық жолмен таралатын аурулардың алдын алу шараларын түсіндіру
Өсу және даму Эволюциялық даму	Құрсақта даму. Ұрықтық дамудың алғашқы кезеңдері. Ұрықтың қалыптасуы мен дамуы	9.2.3.1 ұрықтың дамуындағы плацентаның маңызын түсіндіру
	Шылым шегу, есірткі мен ішімдіктің адам ұрығының дамуына тигізетін әсері	9.2.3.2 адам ұрығының дамуына шылым шегу, алкоголь мен басқа есірткілер әсерінің салдарын түсіндіру
	Жердегі тіршіліктің пайда болуы кезеңдері	9.2.5.1 Жердегі тіршіліктің дамуының негізгі кезеңдерін оқып білу
	Эволюциялық ұғымдардың қалыптасуы және дамуы. Ч.Дарвиннің эволюциялық ілімінің негізгі қағидалары. Эволюцияның қазіргі заман теориясының пайда болуы Эволюцияның қозғаушы күштері. Табиғи сұрыпталу нәтижесіндегі бейімделушілік.	9.2.5.2 К. Линней мен Ж.Б. Ламарк еңбектерінің негізгі қағидаларын оқып зерттеу; 9.2.5.3 Эволюция ілімінің қалыптасуындағы. Ч.Дарвин еңбектерінің ролін түсіндіру 9.2.5.4 эволюция ұғымы және оның қозғаушы күштерін сипаттау
	«Түр» ұғымының анықтамасы. Түрдің құрылымы. Түр критерийлері. «Түр түзілу» ұғымы. Түр түзілудің тәсілдері мен механизмдері	9.2.5.5 түрдің құрылымы мен критерийлері мен түр түзілу үдерісін түсіндіру сипаттау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
60-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленді., техникалық және кәсіптік, (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №29031 болып тіркелген) сәйкес жүзеге асырылады.

2. «География» оқу пәні – табиғи, қоғамдық, әлеуметтік нысандарды, құбылыстарды, үдерістерді бірлікте қарастыратын маңызды пән. Ол табиғи және антропогендік нысандардың арасындағы кеңістіктік-уақыттық өзара байланыстар мен өзара тәуелділіктерді зерттейді.

3. «География» оқу пәнінің мақсаты – дүниенің географиялық бейнесін тұтас қабылдайтын, географиялық ойлау қабілеті дамыған, географияның әдістері мен тілін білетін және қолданатын, географиялық мәдениеті бар тұлға тәрбиелеу.

4. Тұлғаның географиялық мәдениеті – тұлғаның бойындағы Жер, қоршаған орта, табиғат туралы, оның алуантүрлілігінің себептері, халқы мен шаруашылық әрекеті туралы білім мен «адам – табиғат – қоғам – мәдениет» жүйесіндегі өмірлік құндылықтарды меңгеруінің көрінісі.

5. Әлемнің географиялық бейнесі – аумақтық табиғи-қоғамдық жүйелердің қасиеттері мен заңдылықтары туралы көзқарастар жиынтығы.

6. Географиялық ойлау – географиялық нысандар, үдерістер мен құбылыстарды, олардың арасындағы байланыстарды тану және олардың маңызды қасиеттерін бейнелеу.

7. «География» пәнінің міндеттері:

1) географияның ғылыми пән ретіндегі рөлі мен оның қазіргі заманғы адамзат мәселелерін, сондай-ақ ғаламдық мәселелерді шешудегі әлеуетін түсінуге мүмкіндік беру;

2) оқушылардың бойында табиғат пен қоғам арасындағы өзара байланыстарға, осы байланыстардың кеңістіктік ерекшеліктеріне ғылыми көзқарастарды қалыптастыру;

3) қоғамдық өндірістің, табиғатты қорғау мен табиғатты тиімді пайдаланудың ғылыми-жаратылыстану, әлеуметтік-экономикалық негіздерін ашу;

4) оқушылардың географиялық зерттеу әдістері мен зерттеу дағдыларын игеруіне ықпал жасау;

5) оқушылардың география ғылымының түсініктері мен терминдерін меңгеруіне ықпал жасау;

6) кеңістіктік ойлау мен картографиялық дағдыларды қалыптастыру;

7) географиялық білімді күнделікті өмірде, өз іс-тәжірибесінде пайдалану дағдыларын қалыптастыру.

2-тарау. «География» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «География» оқу пәнінің мазмұны

8. «География» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 7-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;

2) 8-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;

3) 9-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

9. «География» пәні оқу бағдарламасының мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтиже түрінде берілген оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

10. Әр бөлімшеде көрсетілген оқу мақсаттары, мұғалімге оқушыларды дамыту бойынша жұмысты жүйелі жоспарлауға, сонымен қатар олардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік береді.

11. Оқу пәнінің мазмұны 6 бөлімді қамтиды:

1) географиялық зерттеу әдістері;

2) картография және географиялық деректер базасы;

3) физикалық география;

4) әлеуметтік география;

5) экономикалық география;

6) елтану және саяси география негіздері.

12. «Географиялық зерттеу әдістері» бөлімі «Зерттеу және зерттеушілер» бөлімшесінен тұрады.

13. «Картография және географиялық деректер базасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) географиялық карталар;

2) географиялық деректер базасы.

14. «Физикалық география» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) литосфера;

2) атмосфера;

3) гидросфера;

4) биосфера;

5) табиғи-аумақтық кешендер.

15. «Әлеуметтік география» бөлімі келесі бөлімшеден тұрады:

1) халықтар географиясы.

16. «Экономикалық география» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) табиғи ресурстар;

2) әлеуметтік-экономикалық ресурстар;

3) дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы;

4) дүниежізілік шаруашылықтың даму үрдістері мен көрсеткіштері;

17. «Елтану және саяси география негіздері» бөлімі «Дүниежүзі елдері» бөлімшесін қамтиды.

18. Пәннің 7-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) географиялық зерттеу әдістері, зерттеу және зерттеушілер, географияны зерттеу нысандары, география ғылымының дамуы, географиялық дерек көздері, географиялық тәжірибелер, далалық зерттеу әдістері, географияда графикалық әдістердің қолданылуы;

2) картография және географиялық деректер базасы, географиялық карталар, географиялық картосхемаларды қолдану, географиялық номенклатура, географиялық деректер базасы, географиялық деректерді ұйымдастыру;

3) физикалық география, литосфера, литосфераның құрылысы мен заттық құрамы, жердің тектоникалық құрылысы, литосфераның тектоникалық қозғалыстары, литосфералық катаклизмдер, атмосфера, атмосфера және оның құрамдас бөліктері, ауа райы және метеорологиялық элементтер, атмосфералық қолайсыз құбылыстар, гидросфера, гидросфера және оның құрамдас бөліктері, су ресурстарының маңыздылығы, дүниежүзілік мұхиттың географиялық жағдайы, дүниежүзілік мұхит суларының қасиеттері, мұхит суларының қозғалыстары, мұхиттармен байланысты апаттар, дүниежүзілік мұхиттың проблемалары, биосфера, биосфера және оның құрамдас бөліктері, туған өлкенің флорасы мен фаунасы, топырақ, оның құрамы мен құрылымы, Қазақстанның топырақ түрлері, топырақтың экологиялық проблемалары, табиғи-аумақтық кешендер, табиғи-аумақтық кешендердің қалыптасуы, табиғи-аумақтық кешендердің түрлері; туған өлкемнің визит карточкасы: өлкетанудың деректер базасын әзірлеу;

4) әлеуметтік география, халық географиясы, дүниежүзі халқының тілдік әулеттері мен топтары, дүниежүзі халқының діни құрамы, дүниежүзінің тарихи-мәдени аймақтары, ұлтаралық және дінаралық келісім;

5) экономикалық география, табиғи ресурстар, табиғи ресурстардың жіктелуі, табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемалар, әлеуметтік-экономикалық ресурстар, көлік инфрақұрылымы, әлеуметтік инфрақұрылым, дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы, дүниежүзілік шаруашылықтың салалары: ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіп;

6) елтану және саяси география негіздері, дүниежүзі елдері, дүниежүзі елдерінің географиялық жағдайы, дүниежүзі елдерінің географиялық және экономикалық-географиялық жағдайы.

19. Пәннің 8-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) географиялық зерттеу әдістері, зерттеу және зерттеушілер, география ғылымының салалары, географиялық зерттеу әдістерінің түрлері, географиялық деректерді өңдеу және талдау, географиялық модельдер, зерттеу нәтижелерінің ұсыну формалары;

2) картография және географиялық деректер базасы, географиялық карталар, тақырыптық карталар және оларды қосымша сипаттау элементтері, тақырыптық карталарды оқу, тақырыптық географиялық номенклатура, географиялық деректер базасы, географиялық деректер базасын құрастыруда ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың рөлі;

3) физикалық география, литосфера, жер бедерінің қалыптасу және таралу заңдылықтары, жер бедерінің жіктелуі, материктер мен мұхиттардың ірі орографиялық объектілері, тау жыныстары мен минералдардың жіктелуі, пайдалы қазбалардың тау жыныстары мен минералдардың қалыптасу заңдылықтарына байланысты таралуы, тау жыныстары мен минералдардың қасиеттері, тау жыныстарының жасын анықтау, геологиялық жыл санау мен геохронологиялық кесте, жер бедерінің адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсері, атмосфера, климат қалыптастырушы факторлар, атмосфераның ғаламдық циркуляциясы, климаттық белдеулер, материктердің климаттық ерекшеліктері, климаттың адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсері, адам әрекетінің атмосфераға тигізетін кері әсері, гидросфера, құрлық суларының түрлері мен қалыптасуы, құрлық суларының шаруашылық маңызы, өзен аңғарының құрылысы, өзендердің гидрологиялық режимі, көлдер мен мұздықтар, құрлық суларының экологиялық проблемалары, су апаттары, биосфера, табиғат зоналары мен биіктік белдеулер, материктердің табиғи зоналары, мұхиттардың тіршілік дүниесі, өсімдік әлемі мен жануарлар дүниесін қорғау, табиғи-аумақтық кешендер, географиялық қабықтың құрамы мен құрылысы, географиялық қабықтың заңдылықтары;

4) әлеуметтік география, халық географиясы, халық санағы, дайы өсудің түрлері, демографиялық көрсеткіштер мен демографиялық жағдай, демографиялық проблемалар, демографиялық саясат;

5) экономикалық география, табиғи ресурстар, табиғи ресурстарды экономикалық және экологиялық тұрғыдан бағалау, дүниежүзі аймақтарының табиғи-ресурстық әлеуеті, табиғи ресурстарды өңдеу технологиясы, орталықтары және дайын өнім түрлері, әлеуметтік-экономикалық ресурстар, экономикалық инфрақұрылымның элементтері мен функциялары, дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы, дүниежүзілік шаруашылықтың салалық құрамы: өндіруші, өңдеуші және қызмет салалары, ауылшаруашылық, өнеркәсіп және қызмет салаларын ұйымдастыру түрлері, ауылшаруашылық, өнеркәсіп және қызмет салаларын орналастыру факторлары, дүниежүзілік шаруашылық салаларын сипаттау;

6) елтану және саяси география негіздері, дүние жүзі елдері, дүниежүзінің саяси картасы, елдердің саяси типологиясы, саяси картадағы сандық және сапалық

өзгерістер, дүние жүзі елдерінің саяси-географиялық жағдайы, саяси интеграция, Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі мүдделері, бағыттары және бастамалары.

20. «Қазақстан географиясы» пәнінің 9-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) географиялық зерттеу әдістері, зерттеу және зерттеушілер, қазақстандық географтардың зерттеулері, география ғылымы зерттеулерінің қазіргі заманғы өзекті проблемалары, географиялық нысандар мен құбылыстарды номинациялау ерекшеліктері, қазақтың халықтық географиялық терминдері, зерттеу нәтижелерін ұсынудың академиялық формалары;

2) картография және географиялық деректер базасы, географиялық карталар, географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды картадан көрсету тәсілдері, географиялық номенклатура нысандарын көрсету тәсілдері, географиялық деректер базасы, жерді қашықтықтан зерделеу әдістері, геоақпараттық жүйе технологияларын қолдану аясы;

3) физикалық география, литосфера, Қазақстан аумағының геологиялық тарихы және тектоникалық құрылымы, Қазақстанның басты орографиялық нысандары, қазақ оронимдері, Қазақстанда минералды ресурстардың таралу заңдылықтары, минералды ресурстарды өндіру және өңдеу орталықтары, Қазақстанның минералды ресурстарына баға беру, минералды ресурстарды игерумен байланысты проблемалар, атмосфера, Қазақстанның климатын түзуші факторлар, Қазақстанның климаттық жағдайы, Қазақстанның климаттық ресурстары, Қазақстанда қолайсыз және қауіпті атмосфералық құбылыстар, қазақ халқының атмосфералық және климаттық құбылыстарды номинациялау ерекшеліктері, гидросфера, Қазақстанның ішкі суларының түрлері, қазақ гидронимдері, Қазақстанның су ресурстарына экономикалық баға беру, су ресурстарының экологиялық проблемалары, Қазақстанның ішкі суларының геосаяси проблемалары, биосфера, Қазақстанның табиғат зоналары мен биіктік белдеулері, ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың түрлері, Қазақстанның табиғи мұрасы, табиғи хоронимдердің (ерекше қорғауға алынған аумақтар) мағынасы, ноосфераның қалыптасуы, Қазақстанның ноосфераның дамуына қосқан үлесі, табиғи-аумақтық кешендер, Қазақстанның ірі физикалық-географиялық аудандары, Қазақтың табиғи хоронимдері (физикалық-географиялық аудандардың атауы), табиғат кешендеріне әсер ететін антропогендік факторлар, антропогендік ландшафтарды жақсарту жолдары;

4) әлеуметтік география, халық географиясы, Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамы, дүниежүзі халқының көші-қоны, Қазақстандағы халықтың көші-қоны, көші-қон саясаты, еңбек ресурстарының сандық және сапалық құрамы, Қазақстанның демографиялық жағдайы мен демографиялық саясаты, елді мекендердің жіктелуі, елді мекендердің функционалды зоналары, Қазақстандағы ойконимдер, Қазақстандағы елді мекендердің проблемалары, урбандалу үдерісі, Қазақстандағы урбандалу үдерісіне баға беру;

5) экономикалық география, табиғи ресурстар, Қазақстанның табиғи-ресурстық әлеуеті, Қазақстанда жекелеген ресурс түрлерін өңдеу технологиялары, орталықтары және дайын өнім түрлері, табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлері, тұрақты даму, Қазақстанда табиғатты пайдаланумен байланысты проблемалар,

Әлеуметтік-экономикалық ресурстар, ғылыми-техникалық революция үдерісі, бағыттары, адам әлеуеті даму индексінің көрсеткіштері, Қазақстанда адамдық капиталды дамыту, Қазақстанның индустриялы-инновациялық даму бағыттары, Қазақстанның инновациялық инфрақұрылымы, Қазақстан аймақтары инфрақұрылымының даму деңгейі, дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы, Қазақстан шаруашылығының салалары, Қазақстанның экономикалық аудандарының шаруашылық салалары мен мамандануы, дүниежүзілік шаруашылықтың даму үрдістері мен көрсеткіштері, дүниежүзілік шаруашылықтың субъектілері, халықаралық географиялық еңбек бөлінісі, халықаралық экономикалық қатынас түрлері, дүниежүзілік шаруашылықтың даму көрсеткіштері, дүниежүзілік шаруашылықтың даму модельдері мен аумақтық құрылымы, дүниежүзілік шаруашылықтың даму үрдістері, Қазақстанның дүниежүзілік шаруашылықта алатын орны, Қазақстанның халықаралық экономикалық интеграциядағы мүдделері мен мақсаттары, орны;

6) елтану және саяси география негіздері, дүниежүзі елдері, елдердің экономикалық даму деңгейі бойынша топтастырылуы, халықаралық ұйымдардың деңгейлері мен мақсаттары, Қазақстан Республикасының әлеуметтік, экономикалық, саяси-географиялық жағдайы, Қазақстандағы саяси-әкімшілік хоронимдер, Қазақстан Республикасы туралы кешенді географиялық ақпаратты ұсыну формалары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

21. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдалану ыңғайлылығы үшін кодтау енгізілді. Кодтық белгіде бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 7.2.1.4. кодында «7» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

Білім алушылар білуі тиіс:				
Бөлім	Бөлімше	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеулер және зерттеушілер	7.1.1.1 географияның зерттеу нысандарын анықтайды; 7.1.1.2 саяхатшылар мен зерттеушілердің география ғылымының дамуына қосқан үлесін сипаттап, баға береді;	8.1.1.1 география ғылымының салаларға бөлінуін графикалық түрде көрсетіп түсіндіреді; 8.1.1.2 география ғылымы салаларындағы маңызды зерттеулерді анықтайды;	9.1.1.1 география ғылымының дамуына үлес қосқан қазақстандықтардың зерттеулері туралы баяндайды; 9.1.1.2 география ғылымының

		7.1.1.3 географиялық дерек көздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар; 7.1.1.4 географиялық нысандардың қасиеттерін тәжірибелік жолмен анықтайды; 7.1.1.5 географиялық далалық зерттеу әдістерін қолданады, көрсеткіштерді тіркейді, жинақтайды, өңдейді, талдайды; 7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: сызба, диаграмма, профиль, график	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады; 8.1.1.4 қазақстандық компонентті қосымша қамтумен сандық және сапалық географиялық деректерді өңдеп, талдайды; 8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді; 8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады	қазіргі заманғы өзекті зерттеу проблема-ларын анықтайды; 9.1.1.3 географиялық нысандар мен құбылыстард ы номинациялау ерекшеліктері н анықтайды; 9.1.1.4 қазақ халқының халықтық географиялық терминдерінің мағынасын түсіндіреді; 9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2. Картогр афия және географ иялық деректе р базасы	2.1 Географ ия лық карталар	7.2.1.1 тақырып бойынша картосхемалар жасай алады; 7.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте;	9.2.1.1 маңызды қазақстандық географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстард ы карталардан көр-сету

ЖОБА

			8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолданумен тақырыптық карталарды оқиды; 8.2.1.3 географиялық номенклатура нысандарын кескін картадан көрсетеді	барысында сипаттайды; 9.2.1.2 Қазақстанның географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
	2.2. Географиялық деректер базасы	7.2.2.1 географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді	8.2.2.1 ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады	9.2.2.1 жерді қашықтықтан зерделеудің әдістерін сипаттап, маңыздылығы мен ерекшеліктерін түсіндіреді; 9.2.2.2 шаруашылық пен ғылым салаларында геоақпараттық технологиялардың қолданудың маңыздылығын сипаттайды
3. Физикалық география	3.1 Литосфера	7.3.1.1 литосфераның құрылысы мен заттық құрамын анықтайды; 7.3.1.2 жердің тектоникалық құрылымы мен литосфералық плиталардың	8.3.1.1 жер бедерінің қалыптасу және таралу заңдылықта рын зерттейді; 8.3.1.2 жер бедері түрлерін жіктейді; 8.3.1.3 жер бедері түрлерін жоспар	9.3.1.1 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде Қазақстанның жер бедерінің геологиялық тарихын және

ЖОБА

		орналасуын картадан көрсетеді және сипаттайды; 7.3.1.3 жер қыртысының тектоникалық қозғалыстарын талдайды: дрейф, коллизия, субдукция, спрединг; 7.3.1.4 дүние жүзінде және Қазақстанда литосфералық катаклизмдердің себеп-салдарын, таралуын түсіндіреді; 7.3.1.5 литосфералық катаклизмдер барысында өзін өзі ұстау ережелерін қазақстандық компонент негізінде түсіндіреді	бойынша сипаттайды; 8.3.1.4 материктер мен мұхиттарда орналасқан ұқсас орографиялық бірліктерді салыстырады; 8.3.1.5 тау жыныстары мен минералдарды түрлі белгілері бойынша жіктейді; 8.3.1.6 тау жыныстары мен минералдардың қалыптасу заңдылықтарына байланысты пайдалы қазбалардың таралуына талдау жасайды; 8.3.1.7 тау жыныстары мен минералдардың қасиеттерін анықтайды; 8.3.1.8 тау жыныстарының жасын анықтау әдістерін түсіндіреді; 8.3.1.9 геологиялық жылсанау мен геохронологиялық кестені талдап, жер қыртысының және тіршіліктің дамуындағы ірі кезеңдері мен геологиялық оқиғаларды ажырата алады;	тектоникалық құрылымын анықтайды; 9.3.1.2 Қазақстанның басты орографиялық нысандарын сипаттайды; 9.3.1.3 қазақ оронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады; 9.3.1.4 Қазақстанның минералды ресурстарының таралу заңдылықтарын анықтайды; 9.3.1.5 Қазақстанның минералды ресурстарын өндіру және өңдеудің басты орталықтарын картадан көрсетіп, сипаттайды; 9.3.1.6 Қазақстанның минералды ресурстарына баға береді; 9.3.1.7 минералды ресурстарды игерумен байланысты

ЖОБА

			8.3.1.10 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде жер бедерінің адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсеріне баға береді	проблемаларды топтастырады және Қазақстанның әртүрлі аймақтары бойынша оларды шешудің жолдарын ұсынады
	3.2 Атмосфера	7.3.2.1 атмосфераның құрамын сипаттайды; 7.3.2.2 атмосфераның құрылысы мен қабаттарының ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеп, түсіндіреді; 7.3.2.3 «ауа райы» ұғымын түсіндіреді; 7.3.2.4 метеорологиялық элементтер мен құбылыстарды сипаттап, зерттеу маңыздылығын анықтайды; 7.3.2.5 метеорологиялық элементтердің көрсеткіштерін өлшеп, метеорологиялық құрал-жабдықтарды қолданумен тіркейді; 7.3.2.6 жергілікті жер мүмкіндігі	8.3.2.1 климат қалыптастырушы факторларды талдайды; 8.3.2.2 атмосфераның ғаламдық циркуляциясын талдап, түсіндіреді; 8.3.2.3 климаттық белдеулерді талдайды; 8.3.2.4 әр материкте орналасқан ұқсас климаттық белдеулерді салыстырады; 8.3.2.5 жергілікті компо нентті қосымша қамту негізінде климаттың адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсеріне баға береді; 8.3.2.6 адамзат әрекетінің атмосфера мен климатқа тигізетін кері әсерін	9.3.2.1 Қазақстан климатын қалыптастырушы факторларды талдайды; 9.3.2.2 Қазақстанның климаттық жағдайын талдайды; 9.3.2.3 Қазақстанның климаттық ресурстарын бағалайды; 9.3.2.4 Қазақстанда атмосфералық қолайсыз және қауіпті құбылыстардың қалыптасуын, таралу аумақтарын картада көрсетіп, сақтану шараларын ұсынады; 9.3.2.5 жергілікті

ЖОБА

		бойынша температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын, ылғалдылық метеорологиялық элементтерінің көрсеткіштері бойынша синоптикалық графикалық материалдарды жасайды; 7.3.2.7 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдай отырып, сақтану шараларын ұсынады	топтастырады, шешу жолдарын ұсынады (қазақстандық компонент негізінде)	компонентті қосымша қамту негізінде қазақ халқының атмосфералық және климаттық құбылыстарды номинациялау ерекшеліктерін анықтайды
	3.3 Гидросфера	7.3.3.1 гидросфера және оның құрамдас бөліктерін сипаттайды; 7.3.3.2 су ресурстарының маңыздылығын түсіндіреді; 7.3.3.3 дүниежүзілік мұхиттың құрамын, географиялық жағдайын сипаттайды; 7.3.3.4 мұхит және оның құрамдас бөліктерін жоспар бойынша сипаттайды;	8.3.3.1 құрлық суларының қалыптасу жолдарын анықтайды; 8.3.3.2 құрлық суларының негізгі түрлерінің шаруашылық маңызын түсіндіреді (қазақстандық компонент негізінде); 8.3.3.3 өзен аңғарының құрылысын түсіндіреді; 8.3.3.4 қазақстандық компонентті қосымша қамту	9.3.3.1 Қазақстанның ішкі суларын топтастырады, көрсеткіштерін талдайды және сипаттайды: өзендер мен көлдер, мұздық тар мен мәңгі тоң, жерасты сулары; 9.3.3.2 қазақ гидронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитераци

ЖОБА

		7.3.3.5 мұхит суының қасиеттеріне әсер ететін факторларды анықтайды; 7.3.3.6 мұхит суының қозғалыстарын жіктеп, түсіндіреді; 7.3.3.7 мұхиттар және теңіздермен байланысты апаттарды топтастырып, сақтану шараларын ұсынады; 7.3.3.8 дүниежүзілік мұхит проблемаларын топтастырып, шешу жолдарын ұсынады	негізінде өзендердің гидрологиялық режимін түсіндіреді; 8.3.3.5 дүние жүзінің және Қазақстанның көлде рі мен мұздықтарын жоспар бойынша сипаттайды; 8.3.3.6 ергілікті компо нентті қосымша қамту негізінде құрлық суларының экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады; 8.3.3.7 жергілікті компо нентті қосымша қамту негізінде су апаттарының алдын алу шараларын ұсынады	ясын үш тілде ұсынады; 9.3.3.3 Қазақстанның су ресурстарына экономикалық баға береді; 9.3.3.4 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде су ресурстарының экологиялық проблемаларын талдап, шешу жолдарын ұсынады; 9.3.3.5 Қазақстандағы су ресурстарының геосаяси проблемаларын жіктеп шешу жолдарын ұсынады: трансшекаралық өзендер, Каспий теңізінің мәртебесі
	3.4 Биосфера	7.3.4.1 биосфераның құрамын, құрылымын, шекаралары мен қасиеттерін анықтайды; 7.3.4.2 өлкеге тән өсімдіктер мен жануарларды анықтайды және	8.3.4.1 табиғат зоналары мен биіктік белдеулерінің қалыптасуын түсіндіреді; 7.3.4.2 өлкеге тән өсімдік тер мен жануарлар ды анықтайды және	9.3.4.1 Қазақстанның табиғат зоналары мен биіктік белдеулеріне салыстырмалы талдау жасайды;

ЖОБА

		«Қызыл кітапқа» енген түрлерін атайды; 7.3.4.3 Қазақстанда топырақ түрлерінің таралуын анықтайды; 7.3.4.4 жергілікті компо нентті қосымша қамту негізінде топырақ ресурста рына баға береді; 7.3.4.5 топырақтардың экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады	«Қызыл кітапқа» енген түрлерін атайды; 8.3.4.3 әр материкте орналасқан ұқсас табиғат зоналар мен биіктік белдеулерді салыстырады; 8.3.4.4 мұхиттағы тіршілік дүниесінің таралуын анықтайды; 8.3.4.5 өсімдік әлемі мен жануарлар дүниесін қорғау қажеттілігін дәлелдейді, қорғау жолдарын ұсынады	9.3.4.2 қорықтар, қорықшалар, ұлттық саябақтар ерекше қорғалатын аумақтардың құрылу мақсатын түсіндіреді; 9.3.4.3 Қазақстанның табиғи мұрасына баға береді; 9.3.4.4 тақырыпқа қатысты қазақтың табиғи хоронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитераци я сын үш тілде ұсынады; 9.3.4.5 ноосфераның қалыптасу шарттарын зерттейді; 9.3.4.6 Қазақстанның ноосфера дамуына қосқан өзіндік үлесін бағалайды
	3.5 Табиғи-аумақтық кешендер	7.3.5.1 географиялық қабық, материктер мен мұхиттар, зоналар	8.3.5.1 географиялық қабықтың құрамы мен құрылысын графикалық түрде	9.3.5.1 Қазақстанның ірі табиғи кешендерін жоспар

ЖОБА

		және белдеулер, ландшафт табиғи-аумақтық кешендерінің қалыптасуын түсіндіреді; 7.3.5.2 туған өлкенің табиғи-аумақтық кешендерін жоспар бойынша сипаттайды және өлкетану деректер базасын әртүрлі формада ұсынады	көрсетіп, түсіндіреді; 8.3.5.2 географиялық қабық заңдылықтарының маңыздылығын түсіндіреді	бойынша сипаттайды; 9.3.5.2 қазақтың табиғи хоронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіріп, транлитерациясын үш тілде ұсынады; 9.3.5.3 жергілікті компонент негізінде антропогендік факторлардың табиғат кешендеріне әсерін зерттейді; 9.3.5.4 антропогендік ландшафттарды жақсарту жолдарын ұсынады: рекультивация, мелиорация, ландшафттық дизайн
4. Әлеуметтік география	4.1 Халық географиясы	7.4.1.1 дүниежүзі халықтарының этнолингвистикалық жіктелінуін түсіндіреді; 7.4.1.2 дүние жүзі халқының діни құрамы мен діндердің таралу аймақтарын анықтайды; 7.4.1.3 халықтың этникалық және діни құрамына	8.4.1.1 халық санын анықтау әдістерін түсіндіреді; 8.4.1.2 дүниежүзі елдерін халықтың ұдайы өсу түрі бойынша жіктейді; 8.4.1.3 елдердің демографиялық жағдайын талдап, басты демографиялық	9.4.1.1 Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамын анықтайды; 9.4.1.2 дүниежүзі халқы миграцияларының басты бағыттарын, себеп-

ЖОБА

		байланысты дүниежүзінің тарихи-мәдени өркениеттік аймақтарының қалыптасуын түсіндіреді; 7.4.1.4 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ұлтаралық және дінаралық келісімнің қажеттілігін дәлелдейді және қалыптастыру жолдарын ұсынады	көрсеткіштерін есептейді: халық саны, туу және өлім коэффициенттері, табиғи және механикалық өсім, жалпы өсім, жас-жыныстық көрсеткіштер, ұлттық және діни құрам; 8.4.1.4 елдердің демографиялық көрсеткіштерін графикалық түрде ұсынып, түсіндіреді; 8.4.1.5 дүниежүзі елдерін демографиялық проблемалары бойынша жіктейді; 8.4.1.6 «демографиялық саясат» ұғымын түсіндіре отырып дүниежүзінің жекелеген елдеріне қатысты демографиялық саясаттың өзіндік моделін ұсынады	салдарын түсіндіреді; 9.4.1.3 Қазақстандағы көші-қон үдерістерді талдап, басты бағыттарын анықтайды; 9.4.1.4 көші-қон саясатының өзіндік үлгісін ұсынады; 9.4.1.5 қазақстандық көрсеткіштерді басқа елдердің көрсеткіштерімен салыстыру негізінде еңбек ресурстарының сандық, сапалық құрамына баға береді; 9.4.1.6 Қазақстанның демографиялық жағдайын талдап, демографиялық саясаттың өзіндік моделін ұсынады; 9.4.1.7 Қазақстандағы елді мекендерді жіктейді; 9.4.1.8 елді мекендердің

ЖОБА

				түрлері мен функционалды зоналарын сипаттайды; 9.4.1.9 Қазақстандағы ойконимдерді жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады; 9.4.1.10 Қазақстанның елді мекендері проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады; 9.4.1.11 урбандалу үдерісінің себеп-салдарын түсіндіру арқылы байланысты проблемалардың шешу жолдарын ұсынады; 9.4.1.12 Қазақстандағы урбандалу үдерісіне баға береді
5. Экономи калық географ ия	5.1 Табиғи ресурстар	7.5.1.1 табиғи ресурстарды жіктейді; 7.5.1.2 жергілікті компонентті қосымша қамту	8.5.1.1 табиғи ресурстарды экономикалық және экологиялық тұрғыдан бағалайды;	9.5.1.1 Қазақстанның табиғи-ресурстық әлеуетін бағалайды;

ЖОБА

		негізінде табиғи ресурстардың таралу заңдылықтарын талдайды; 7.5.1.3 табиғи ресурстардың шоғырлануын картада көрсетеді; 7.5.1.4 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемаларды талдап, шешу жолдарын ұсынады	8.5.1.2 дүниежүзінің жекелеген аймақтарының табиғи ресурстық әлеуетін бағалайды; 8.5.1.3 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде жекелеген табиғат ресурстарын өңдеу технологиясын сипаттай отырып, орталықтары мен дайын өнім түрлерін атайды	9.5.1.2 Қазақстанда жекелеген табиғи ресурс-тарды өңдеу технологиясын сипаттап, орталықтары мен дайын өнім түрлерін атайды; 9.5.1.3 табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлерін топтастырады; 9.5.1.4 тұрақты дамудың белгілері мен бағыттарын сипаттайды; 9.5.1.5 Қазақстанда табиғатты пайдалану проблемаларын анықтап, шешу жолдарын ұсынады; 9.5.1.6 жергілікті компонент негізінде табиғатты пайдалануға байланысты зерттеу жүргізеді
	5.2 Әлеуметтік-экономика	7.5.2.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде	8.5.2.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде	9.5.2.1 ғылыми-техникалық революция үдерісін, даму

ЖОБА

	лық ресурстар	көлік инфрақұрылым элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді; 7.5.2.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде әлеуметтік инфрақұрылымының элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді	экономикалық инфрақұрылымның элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді	бағыттарын талдайды; 9.5.2.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде адам әлеуетінің даму индексі көрсеткіштерін анықтап, елдерді салыстырады; 9.5.2.3 Қазақстанда адам капиталы-ның әлеуетін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлейді; 9.5.2.4 Қазақстанның индустриялық - инновациялық даму бағыттарын анықтап, болжам жасайды; 9.5.2.5 Қазақстанның инновациялық инфрақұрылымының жағдайын талдап, дамыту жөнінде ұсыныстар әзірлейді; 9.5.2.6 Қазақстан

ЖОБА

				аймақтарының инфрақұрылымын талдап, проблемаларды шешу жолдарын ұсынады
	5.3 Дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы	7.5.3.1 ауыл шаруашылық, өнеркәсіп шаруашылық салаларын жіктеу арқылы маңыздылығын түсіндіреді	8.5.3.1 өндіруші және өңдеуші, қызмет саласы шаруашылық түрлерін жіктейді; 8.5.3.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ауылшаруашылық және өнеркәсіп өндірісін, қызмет саласын ұйымдастыру түрлерін сипаттайды; 8.5.3.3 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ауыл шаруашылық және өнеркәсіп өндірісін, қызмет саласын орналастыру факторларын талдайды; 8.5.3.4 дүниежүзі шаруашылығы салаларын жоспар бойынша сипаттайды	9.5.3.1 Қазақстан шаруашылығы салаларын жоспар бойынша сипаттайды; 9.5.3.2 Қазақстанның экономикалық аудандарының шаруашылық салаларын анықтап, мамандануын түсіндіреді
	5.4 Дүниежүзілік шаруашыл			9.5.4.1 дүниежүзілік шаруашылықтың

ЖОБА

	ықтың даму үрдістері мен көрсеткіштері			субъектілерін сипаттайды; 9.5.4.2 халықаралық географиялық еңбек бөлінісінің мәнін анықтайды; 9.5.4.3 халықаралық экономикалық қатынас түрлерін жіктеп, сипаттайды; 9.5.4.4 дүниежүзілік шаруашылықтың даму көрсеткіштерін сипаттайды: жалпы ішкі өнім, жалпы ұлттық өнім оның ішінде жан басына шаққанда; 9.5.4.5 дүниежүзілік шаруашылықтың модельдері мен аумақтық құрылымын талдайды; 9.5.4.6 дүниежүзілік шаруашылықтың даму үрдістерін талдайды; 9.5.4.7 Қазақстанның дүниежүзілік шаруашылықт

ЖОБА

				ағы орнын анықтайды; 9.5.4.8 Қазақстанның халықаралық экономикалық интеграциядағы мүдделері мен мақсаттарын, орнын анықтайды
6. Елтану және саяси география негіздері	6.1 Дүние жүзі елдері	7.6.1.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді географиялық орнына байланысты топтастырады; 7.6.1.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің географиялық орнын жоспар бойынша сипаттайды; 7.6.1.3 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді экономикалық-географиялық орнына байланысты топтастырады; 7.6.1.4 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-	8.6.1.1 саяси картаның басты нысандарын сипаттайды; 8.6.1.2 елдерді басқару формасы және мемлекеттік құрылымы бойынша топтастырады; 8.6.1.3 саяси картаның сандық және сапалық өзгерістерін талдайды; 8.6.1.4 елдердің саяси-географиялық жағдайына баға береді; 8.6.1.5 саяси интеграцияның қажеттілігі мен мақсаттарын түсіндіреді; 8.6.1.6 Қазақстанның саяси интеграциядағы мүдделері мен мақсаттарын талдайды	9.6.1.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді экономикалық даму деңгейі бойынша топтастырады; 9.6.1.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде халықаралық ұйымдарды деңгейі және мақсаты бойынша топтастырады; 9.6.1.3 Қазақстан Республикасының әлеуметтік, экономикалық, саяси-географиялық жағдайына кешенді баға береді;

ЖОБА

		географиялық жағдайын жоспар бойынша сипаттайды; 7.6.1.5 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайына баға береді; 7.6.1.6 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайын жақсарту жөнінде ұсыныс жасайды		9.6.1.4 Қазақстан дағы саяси-әкімшілік хоронимдерді жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерация сын үш тілде ұсынады; 9.6.1.5 Қазақстан Республикасы туралы кешенді географиялық ақпаратты түрлі мақсатты аудиториялар үшін дайындайды

22. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

23. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 7-сынып:

Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
Білім алушылар:		
1-тоқсан		
1 Географияны зерттеу тәсілдері		
1.1 Зерттеу және	Географияны зерттеу нысандары	7.1.1.1 географияның зерттеу нысандарын анықтайды

зерттеуші лер	География ғылымының дамуы	7.1.1.2 саяхатшылар мен зерттеушілердің география ғылымының дамуына қосқан үлесін сипаттап, баға береді
	Географиялық дерек көздері	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар
	Географиялық тәжірибелер.	7.1.1.4 географиялық нысандардың қасиеттерін тәжірибелік жолмен анықтайды
	Далалық зерттеулер әдістері	7.1.1.5 географиялық далалық зерттеу әдістерін қолданады, көрсеткіштерді тіркейді, жинақтайды, өңдейді, талдайды
	Географияда графикалық әдістердің қолданылуы	7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: диаграмма, профиль, график
2 Картография және географиялық деректер базасы		
2.1 Географиялық карталар	Географиялық картосхемаларды қолдану	7.2.1.1 тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады
	Географиялық номенклатура	7.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
2.2. Географиялық деректер базасы	Географиялық деректерді ұйымдастыру	7.2.2.1 географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді
3 Физикалық география		
3.1 Литосфера	Литосфераның құрылысы мен заттық құрамы	7.3.1.1 литосфераның құрылысы мен заттық құрамын анықтайды
	Жердің тектоникалық құрылысы	7.3.1.2 жердің тектоникалық құрылымы мен литосфералық плиталардың орналасуын картадан көрсетеді және сипаттайды
	Литосфераның тектоникалық қозғалыстары	7.3.1.3 жер қыртысының тектоникалық қозғалыстарын талдайды: дрейф, коллизия, субдукция, спрединг
	Литосфералық катаклизмдер	7.3.1.4 дүние жүзінде және Қазақстанда литосфералық катаклизмдердің себеп-салдарын, таралуын түсіндіреді
		7.3.1.5 қазақстандық компонент негізінде литосфералық катаклизмдер барысында өзін өзі ұстау ережелерін түсіндіреді
1 Географиялы	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін,

қ зерттеу әдістері		фотосуреттер, графикалық материалдар
		7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: диаграмма, профиль, график
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	7.2.1.1 тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады
		7.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
	2.2. Географиялық деректер базасы	7.2.2.1 географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді
2-тоқсан		
3 Физикалық география		
3.2 Атмосфера	Атмосфера және оның құрамдас бөліктері	7.3.2.1атмосфераның құрамын сипаттайды
		7.3.2.2 атмосфераның құрылысы мен қабаттарының ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеп, түсіндіреді
	Ауа райы және метеорологиялық элементтер	7.3.2.3 «ауа райы» ұғымын түсіндіреді
		7.3.2.4 метеорологиялық элементтер мен құбылыстарды сипаттап, зерттеу маңыздылығын анықтайды
		7.3.2.5 метеорологиялық элементтердің көрсеткіштерін өлшеп, метеорологиялық құрал-жабдықтарды қолданумен тіркейді
		7.3.2.6 жергілікті жер мүмкіндігі бойынша температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын, ылғалдылық метеорологиялық элементтерінің көрсеткіштері бойынша синоптикалық графикалық материалдарды жасайды
	Қолайсыз атмосфералық құбылыстар	7.3.2.7 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдай отырып, сақтану шараларын ұсынады
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар
		7.1.1.4 географиялық нысандардың, үдерістердің және құбылыстардың қасиеттерін тәжірибелік жолмен анықтайды
		7.1.1.5 географиялық далалық зерттеу әдістерін қолданады, көрсеткіштерді тіркейді, жинақтайды, өңдейді, талдайды

ЖОБА

		7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: сызба, диаграмма, профиль, график
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	7.2.1.1 тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады
3 Физикалық география		
3.3 Гидросфера	Гидросфера және оның құрамдас бөлігі	7.3.3.1 гидросфера және оның құрамдас бөліктерін сипаттайды
	Су ресурстарының маңыздылығы	7.3.3.2 су ресурстарының маңыздылығын түсіндіреді
	Дүниежүзілік мұхиттың географиялық жағдайы	7.3.3.3 дүниежүзілік мұхиттың құрамын, географиялық жағдайын сипаттайды
		7.3.3.4 мұхит және оның құрамдас бөліктерін жоспар бойынша сипаттайды
	Дүниежүзілік мұхит суларының қасиеттері	7.3.3.5 мұхит суының қасиеттеріне әсер ететін факторларды анықтайды
	Мұхит суларының қозғалыстары	7.3.3.6 мұхит суының қозғалыстарын жіктеп, түсіндіреді
	Мұхиттармен байланысты апаттар	7.3.3.7 мұхитар мен теңіздермен байланысты апаттарды топтастырып, сақтану шараларын ұсынады
	Дүниежүзілік мұхиттың проблемалары	7.3.3.8 дүниежүзілік мұхит проблемаларын топтастырып, шешу жолдарын ұсынады
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар
		7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: сызба, диаграмма, профиль, график
2 Картография және географиялық деректер	2.1 Географиялық карталар	7.2.1.1тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады
		7.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
	2.2. Географиялық	7.2.2.1 географиялық нысандарды

базасы	деректер базасы	топтастырып кесте түрінде көрсетеді
3-тоқсан		
3 Физикалық география		
3.4 Биосфера	Биосфера және оның құрамдас бөліктері	7.3.4.1 биосфераның құрамын, құрылымын, шекаралары мен қасиеттерін анықтайды
	Туған өлкенің флорасы мен фаунасы	7.3.4.2 өлкеге тән өсімдіктер мен жануарларды анықтайды және «Қызыл кітапқа» енген түрлерін атайды
	Қазақстанның топырақ түрлері	7.3.4.3 Қазақстанда топырақ түрлерінің таралуын анықтайды
		7.3.4.4 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде топырақ ресурстарына баға береді
	Топырақтың экологиялық проблемалары	7.3.4.5 топырақтардың экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар
		7.1.1.4 географиялық нысандардың қасиеттерін тәжірибелік жолмен анықтайды
		7.1.1.5 географиялық далалық зерттеу әдістерін қолданады, көрсеткіштерді тіркейді, жинақтайды, өңдейді, талдайды
		7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады:сызба, диаграмма, профиль, график
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	7.2.1.1 тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады
	2.2. Географиялық деректер базасы	7.2.2.1 географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді
3 Физикалық география		
3.5 Табиғи-аумақтық кешендер	Табиғи-аумақтық кешендердің қалыптасуы	7.3.5.1 географиялық қабық, мұхиттар және материктер, зоналар және белдеулер, ландшафтар табиғи-аумақтық кешендерінің қалыптасуын түсіндіреді
	Туған өлкемнің визит карточкасы: өлкетанудың	7.3.5.2 туған өлкенің табиғи-аумақтық кешендерін жоспар бойынша сипаттайды және өлкетану деректер базасын әртүрлі формада ұсынады

ЖОБА

	деректер базасын әзірлеу	
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар
		7.1.1.5 географиялық далалық зерттеу әдістерін қолданады, көрсеткіштерді тіркейді, жинақтайды, өңдейді, талдайды
		7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: сызба, диаграмма, профиль, график
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	7.2.1.1 тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады
	2.2. Географиялық деректер базасы	7.2.2.1 географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді
4 Әлеуметтік география		
4.1 Халық географиясы	Дүниежүзі халқының тілдік әулеттері мен топтары	7.4.1.1 дүниежүзі халқықтарының этнолингвистикалық жіктелінуін түсіндіреді
	Дүниежүзі халқының діни құрамы	7.4.1.2 дүние жүзі халқының діни құрамы мен діндердің таралу аймақтарын анықтайды
	Дүниежүзінің тарихи-мәдени аймақтары	7.4.1.3 халықтың этникалық және діни құрамына байланысты дүниежүзінің тарихи-мәдени өркениеттік аймақтарының қалыптасуын түсіндіреді
	Ұлтаралық және дінаралық келісім	7.4.1.4 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ұлтаралық және дінаралық келісімнің қажеттілігін дәлелдейді және қалыптастыру жолдарын ұсынады
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар
		7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: кесте, сызба, диаграмма, профиль, график
2	2.1 Географиялық	7.2.1.1тақырып бойынша

Картография және географиялық деректер базасы	карталар	картосхемаларды жасай алады
	2.2. Географиялық деректер базасы	7.2.2.1 географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді
4-тоқсан		
5 Экономикалық география		
5.1 Табиғи ресурстар	Табиғи ресурстардың жіктелуі	7.5.1.1 табиғи ресурстарды жіктейді
		7.5.1.2 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстардың таралу заңдылықтарын талдайды
		7.5.1.3 табиғи ресурстардың шоғырлануын картада көрсетеді
	Табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемалар	7.5.1.4 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемаларды талдап, шешу жолдарын ұсынады
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар
		7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады:кесте, сызба, диаграмма, профиль, график
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	7.2.1.1тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады
		7.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
	2.2. Географиялық деректер базасы	7.2.2.1 географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді
5 Экономикалық география		
5.2 Әлеуметтік-экономикалық ресурстар	Көлік инфрақұрылымы	7.5.2.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде көлік инфрақұрылымының элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді
	Әлеуметтік инфрақұрылым	7.5.2.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде әлеуметтік инфрақұрылым элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді
5.3 Дүниежүзілік шаруашылықтың	Дүниежүзілік шаруашылықтың салалары: ауыл шаруашылығы мен	7.5.3.1 ауыл шаруашылық, өнеркәсіп шаруашылық салаларын жіктеу арқылы маңыздылығын түсіндіреді

салалық және аумақтық құрылымы	өнеркәсіп	
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар
		7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: кесте, сызба, диаграмма, профиль, график
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	7.2.1.1 тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады
		7.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
	2.2. Географиялық деректер базасы	7.2.2.1 географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді
6 Елтану және саяси география негіздері		
6.1 Дүние жүзі елдері	Дүниежүзі елдерінің географиялық жағдайы	7.6.1.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді географиялық орнына байланысты топтастырады
		7.6.1.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің географиялық орнын жоспар бойынша сипаттайды
	Елдердің экономикалық географиялық жағдайы	7.6.1.3 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді экономикалық-географиялық орнына байланысты топтастырады
		7.6.1.4 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайын жоспар бойынша сипаттайды
		7.6.1.5 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайына баға береді
		7.6.1.6 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің географиялық, экономикалық-географиялық жағдайын жақсарту жөнінде ұсыныс жасайды
1 Географиялық	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін,

қ зерттеу әдістері		фотосуреттер, графикалық материалдар
		7.1.1.6 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: кесте, сызба, диаграмма, профиль, график
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	7.2.1.1 тақырып бойынша картосхемаларды жасай алады
		7.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
	2.2. Географиялық деректер базасы	7.2.2.1 - географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді

2) 8-сынып:

Бөлімдер	Тақырып	Оқыту мақсаттары: Білім алушы
1-тоқсан		
1 Географиялық зерттеу әдістері		
1.1 Зерттеу және зерттеушілер	География ғылымының салалары	8.1.1.1 география ғылымының салаларға бөлінуін графикалық түрде көрсетіп түсіндіреді
		8.1.1.2 география ғылымы салаларындағы маңызды зерттеулерді анықтайды
	Географиялық зерттеу әдістерінің түрлері	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады
	Географиялық деректерді өңдеу және талдау	8.1.1.4 қазақстандық компонентті қосымша қамтумен сандық және сапалық географиялық деректерді өңдеп, талдайды
	Географиялық модельдер	8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді
	Зерттеу нәтижелерінің ұсыну формалары	8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы		

2.1 Географиялық карталар	Тақырыптық карталар және оларды қосымша сипаттайтын элементтер	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте
	Тақырыптық карталарды оқу	8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолдана отырып, тақырыптық карталарды оқиды
		8.2.1.3 географиялық номенклатура нысандарын кескін картадан көрсетеді
2.2 Географиялық деректер базасы	Географиялық деректер базасын құрастыруда ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың рөлі	8.2.2.1 ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады
3 Физикалық география		
3.1 Литосфера	Жер бедерінің қалыптасу және таралу заңдылықтары	8.3.1.1 жер бедерінің қалыптасу және таралу заңдылықтарын зерттейді
	Жер бедерінің жіктелуі	8.3.1.2 жер бедері түрлерін жіктейді;
		8.3.1.3 жер бедері түрлерін жоспар бойынша сипаттайды
	Материктер мен мұхиттардың ірі орографиялық объектілері	8.3.1.4 материктер мен мұхиттарда орналасқан ұқсас орографиялық бірліктерді салыстырады
	Тау жыныстары мен минералдардың жіктелуі	8.3.1.5 тау жыныстары мен минералдарды түрлі белгілері бойынша жіктейді
	Тау жыныстары мен минералдардың қалыптасу заңдылықтарына байланысты	8.3.1.6 тау жыныстары мен минералдардың қалыптасу заңдылықтарына байланысты пайдалы қазбалардың таралуына талдау жасайды

ҚОБА

	пайдалы қазбалар дың таралуы	
	Тау жыныстары мен минералдар дың қасиеттері	8.3.1.7 тау жыныстары мен минералдардың қасиеттерін анықтайды
	Тау жыныстарының жасын анықтау	8.3.1.8 тау жыныстарының жасын анықтау әдістерін түсіндіреді
	Геологиялық жыл санау мен геохронологиялық кесте	8.3.1.9 геологиялық жылсанау мен геохронологиялық кестені талдап, жер қыртысының және тіршіліктің дамуындағы ірі кезеңдері мен геологиялық оқиғаларды ажырата алады
	Жер бедерінің адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсері	8.3.1.10 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде жер бедерінің адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсеріне баға береді
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады
		8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді
		8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте
		8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолдана отырып, тақырыптық карталарды оқиды
		8.2.1.3 географиялық номенклатура нысандарын кескін картадан көрсетеді
	2.2 Географиялық деректер базасы	8.2.2.1 ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады
2-тоқсан		

ЖОБА

3 Физикалық география		
3.2 Атмосфера	Климат түзуші факторлар	8.3.2.1 климат түзуші факторларды талдайды
	Атмосфераның ғаламдық циркуляциясы	8.3.2.2 атмосфераның ғаламдық циркуляциясын талдап, түсіндіреді
	Климаттық белдеулер	8.3.2.3 климаттық белдеулерді талдайды
	Материктердің климаттық ерекшеліктері	8.3.2.4 әр материкте орналасқан ұқсас климаттық белдеулерді салыстырады
	Климаттың адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсері	8.3.2.5 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде климаттың адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсеріне баға береді
	Адамзат әрекетінің атмосфераға тигізетін кері әсері	8.3.2.6 адамзат әрекетінің атмосфера мен климатқа тигізетін кері әсерін топтастырады, шешу жолдарын ұсынады (қазақстандық компонент негізінде)
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады
		8.1.1.4 сандық және сапалық географиялық деректерді өңдеп, талдайды
		8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді
		8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады;
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте
		8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолдана отырып, тақырыптық карталарды оқиды
	2.2 Географиялық деректер базасы	8.2.2.1 ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады

ЖОБА

3 Физикалық география		
3.3 Гидросфера	Құрлық суларының түрлері мен қалыптасуы	8.3.3.1 құрлық суларының қалыптасу жолдарын анықтайды
	Құрлық суларының шаруашылық маңыздылығы	8.3.3.2 құрлық суларының негізгі түрлерінің шаруа-шылық маңызын түсіндіреді (қазақстандық компонент негізінде)
	Өзен аңғарының құрылысы	8.3.3.3 өзен аңғарының құрылысын түсіндіреді
	Өзендердің гидрологиялық режимі	8.3.3.4 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде өзендердің гидрологиялық режимін түсіндіреді
	Көлдер мен мұздықтар	8.3.3.5 дүние жүзінің және Қазақстанның көлдері мен мұздықтарын жоспар бойынша сипаттайды
	Құрлық суларының экологиялық проблемалары	8.3.3.6 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде құрлық суларының экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады
	Су апаттары	8.3.3.7 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде су апаттарының алдын алу шараларын ұсынады
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады
		8.1.1.4 сандық және сапалық географиялық деректерді өңдеп, талдайды
		8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді
		8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте
		8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолдана отырып, тақырыптық карталарды оқиды
		8.2.1.3 географиялық номенклатура

		нысандарын кескін картадан көрсетеді
	2.2 Географиялық деректер базасы	8.2.2.1 ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады
3 Физикалық география		
3.4 Биосфера	Табиғат зоналары мен биіктік белдеулер	8.3.4.1 табиғат зоналары мен биіктік белдеулерінің қалыптасуын түсіндіреді
	Материктердің табиғи зоналары	8.3.4.2 табиғат зоналарын жоспар бойынша сипаттайды
		8.3.4.3 әр материкте орналасқан ұқсас табиғат зоналар мен биіктік белдеулерді салыстырады
	Мұхиттарда тіршілік дүниесі	8.3.4.4 мұхиттағы тіршілік дүниесінің таралуын анықтайды
	Өсімдік әлемі мен жануарлар дүниесін қорғау	8.3.4.5 өсімдік әлемі мен жануарлар дүниесін қорғау қажеттілігін дәлелдейді, қорғау жолдарын ұсынады
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады
		8.1.1.4 сандық және сапалық географиялық деректерді өңдеп, талдайды
		8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді
		8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте
		8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолдана отырып, тақырыптық карталарды оқиды
	2.2 Географиялық деректер базасы	8.2.2.1 ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады
3-тоқсан		
3 Физикалық география		

ЖОБА

3.5 Табиғи-аумақтық кешендер	Географиялық қабықтың құрамы мен құрылысы	8.3.5.1 географиялық қабықтың құрамы мен құрылысын графикалық түрде көрсетіп, түсіндіреді
	Географиялық қабықтың заңдылықтары	8.3.5.2 географиялық қабық заңдылықтарының маңыздылығын түсіндіреді
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады
		8.1.1.4 сандық және сапалық географиялық деректерді өңдеп, талдайды
		8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді
		8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады.
4 Әлеуметтік география		
4.1 Халық географиясы	Халық санағы	8.4.1.1 халық санының анықтау әдістерін түсіндіреді;
	Ұдайы өсудің түрлері	8.4.1.2 дүниежүзі елдерін халықтың ұдайы өсу түрі бойынша жіктейді
	Демографиялық көрсеткіштер мен демографиялық жағдай	8.4.1.3 елдердің демографиялық жағдайын талдап, демографиялық көрсеткіштерін есептейді: халық саны, туу және өлім коэффициенттері, табиғи және механикалық өсім, жалпы өсім, жас-жыныстық көрсеткіштер, ұлттық және діни құрам
		8.4.1.4 елдердің демографиялық көрсеткіштерін графикалық түрде ұсынып, түсіндіреді
	Демографиялық проблемалар	8.4.1.5 дүниежүзі елдерін демографиялық проблемалары бойынша жіктейді
	Демографиялық саясат	8.4.1.6 «демографиялық саясат» ұғымын түсіндіре отырып жекелеген дүниежүзі елдеріне қатысты демографиялық саясаттың өзіндік моделін ұсынады
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады
		8.1.1.4 сандық және сапалық географиялық деректерді өңдеп, талдайды

		8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді
		8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте
		8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолдана отырып, тақырыптық карталарды оқиды
		8.2.1.3 географиялық номенклатура нысандарын кескін картадан көрсетеді
	2.2 Географиялық деректер базасы	8.2.2.1 ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады
5 Экономикалық география		
5.1 Табиғи ресурстар	Табиғи ресурстар ды экономикалық және экологиялық тұрғыдан бағалау	8.5.1.1 табиғи ресурстарды экономикалық және экологиялық тұрғыдан бағалайды
	Дүниежүзі аймақтарының табиғи-ресурстық потенциалы	8.5.1.2 жекелеген дүниежүзі аймақтарының табиғи-ресурстық әлеуетін бағалайды
	Табиғи ресурстар ды өңдеу технологиясы, орталықтары және дайын өнім түрлері	8.5.1.3 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде жекелеген табиғат ресурстарын өңдеу технологиясын сипаттай отырып, орталықтары мен дайын өнім түрлерін атайды
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады
		8.1.1.4 сандық және сапалық географиялық деректерді өңдеп, талдайды

ҚОБА

		8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді
		8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте
		8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолдана отырып, тақырыптық карталарды оқиды
		8.2.1.3 географиялық номенклатура нысандарын кескін картадан көрсетеді
	2.2 Географиялық деректер базасы	8.2.2.1 ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады
4-тоқсан		
5 Экономикалық география		
5.2 Әлеуметтік-экономикалық ресурстар	Экономикалық инфрақұрылымның элементтері мен функциялары	8.5.2.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде экономикалық инфрақұрылымның элементтерін сипаттап, маңыздылығына баға береді
5.3 Дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы	Дүниежүзілік шаруашылықтың салалық құрамы: өндіруші және өңдеуші және қызмет салалары	8.5.3.1 өндіруші және өңдеуші, қызмет саласы шаруашылық түрлерін жіктейді
	Ауылшаруашылық, өнеркәсіп және қызмет салаларын ұйым дастыру түрлері	8.5.3.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ауылшаруашылық және өнеркәсіп өндірісін, қызмет саласын ұйымдастыру түрлерін сипаттайды

	Ауылшаруашылық, өнеркәсіп және қызмет салаларын орналастыру факторлары	8.5.3.3 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ауыл шаруашылық және өнеркәсіп өндірісін, қызмет саласын орналастыру факторларын талдайды
	Дүниежүзілік шаруашылық салаларын сипаттау	8.5.3.4- дүниежүзі шаруашылығы салаларын жоспар бойынша сипаттайды
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады
		8.1.1.4 сандық және сапалық деректер географиялық деректерді өңдеп, талдайды
		8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді
		8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте
		8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолдана отырып, тақырыптық карталарды оқиды
		8.2.1.3 географиялық номенклатура нысандарын кескін картадан көрсетеді
	2.2 Географиялық деректер базасы	8.2.2.1 ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады
6 Елтану және саяси география негіздері		
6.1 Дүние жүзі елдері	Дүниежүзінің саяси картасы	8.6.1.1 саяси картаның басты нысандарын сипаттайды
	Елдердің саяси типологиясы	8.6.1.2 елдерді басқару формасы және мемлекеттік құрылымы бойынша топтастырады

ЖОБА

	Саяси картадағы сандық және сапалық өзгерістер	8.6.1.3 саяси картаның сандық және сапалық өзгерістерін талдайды
	Елдердің саяси-географиялық жағдайы	8.6.1.4 елдердің саяси-географиялық жағдайына баға береді
	Саяси интеграция. Қазақстанның саяси-интеграция лық үдерістердегі мүдделері, бағыттары және бастамалары	8.6.1.5 саяси интеграцияның қажеттілігі мен мақсаттарын түсіндіреді
		8.6.1.6 Қазақстанның саяси интеграциядағы мүдделері мен мақсаттарын талдайды
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады
		8.1.1.4 сандық және сапалық деректер географиялық деректерді өңдеп, талдайды
		8.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің модельдерін түрлі материалдардан немесе түрлі техникаларда жасау арқылы ерекшеліктері мен қасиеттерін түсіндіреді
		8.1.1.6 зерттеу нәтижелерін түрлі формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте
		8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолдана отырып, тақырыптық карталарды оқиды
		8.2.1.3 географиялық номенклатура нысандарын кескін картадан көрсетеді
	2.2 Географиялық деректер базасы	8.2.2.1 ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады

3) 9-сынып:

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1 Географиялық зерттеу әдістері		
1.1 Зерттеу және зерттеушілер	Қазақстандық географтардың зерттеулері	9.1.1.1 география ғылымының дамуына үлес қосқан қазақстандықтардың зерттеулері туралы баяндайды
	География ғылымының қазіргі заманғы өзекті зерттеу проблемалары	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
	Географиялық нысандар мен құбылыстарды номинациялау ерекшеліктері	9.1.1.3 географиялық нысандар мен құбылыстарды номинациялау ерекшеліктерін анықтайды
	Қазақтың халықтық географиялық терминдері	9.1.1.4 қазақ халқының халықтық географиялық терминдерінің мағынасын түсіндіреді
	Зерттеу нәтижелерін ұсынудың академиялық формалары	9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы		
2.1 Географиялық карталар	Географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды картадан көрсету тәсілдері	9.2.1.1 қазақстандық маңызды географиялық нысандарды, процестер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
	Географиялық номенклатура нысандарын көрсету тәсілдері	9.2.1.2 Қазақстанның географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді

КОПА

2.2 Географиялық деректер базасы	Жерді қашықтықтан зерделеу әдістері	9.2.2.1 Жерді қашықтықтан зерделеудің әдістерін сипаттап, маңыздылығы мен ерекшеліктерін түсіндіреді
	Геоақпараттық жүйелер технологияларын қолдану аясы	9.2.2.2 шаруашылық пен ғылым салаларында геоақпарат технологияларын қолдану маңыздылығын сипаттайды
3 Физикалық география		
3.1 Литосфера	Қазақстан аумағының геологиялық тарихы және тектоникалық құрылымы	9.3.1.1 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде Қазақстанның жер бедерінің геологиялық тарихын және тектоникалық құрылымын анықтайды
	Қазақстанның басты орография лық нысандары	9.3.1.2 Қазақстанның басты орографиялық нысандарды сипаттайды
	Қазақ оронимдері	9.3.1.3 қазақ оронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады
	Қазақстанда минералды ресурстардың таралу заңдылықтары	9.3.1.4 Қазақстанның минералды ресурстарының таралу заңдылықтарын анықтайды
	Минералды ресурстарды өндіру және өңдеу орталықтары	9.3.1.5 Қазақстанның минералды ресурстарын өндіру және өңдеудіңбасты орталықтарын картадан көрсетіп, сипаттайды
	Қазақстанның минералды ресурстарына баға беру	9.3.1.6 Қазақстанның минералды ресурстарына баға береді
	Минералды ресурстарды игерумен байланысты проблемалар	9.3.1.7 минералды ресурстарды игерумен байланысты проблемаларды топтастырады және Қазақстанның әртүрлі аймақтары бойынша оларды шешудің жолдарын ұсынады
1	1.1	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды

КОБА

Географиялық зерттеу әдістері	Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1 маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
2-тоқсан		
3 Физикалық география		
3.2 Атмосфера	Қазақстанның климатын түзуші факторлар	9.3.2.1 Қазақстан климатын түзуші факторларды талдайды
	Қазақстанның климаттық жағдайы	9.3.2.2 Қазақстанның климаттық жағдайын талдайды
	Қазақстанның климаттық ресурстары	9.3.2.3 Қазақстанның климаттық ресурстарын бағалайды
	Қазақстанда қолайсыз және қауіпті атмосфералық құбылыстар	9.3.2.4 Қазақстанда атмосфералық қолайсыз және қауіпті құбылыстардың қалыптасуын, таралу аумақтарын картада көрсетіп, сақтану шараларын ұсынады
	Қазақ халқының атмосфералық және климаттық құбылыстарды номинациялау ерекшеліктері	9.3.2.5 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қазақ халқының атмосфералық және климаттық құбылыстарды номинациялау ерекшеліктерін анықтайды
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2. Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1 маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
3 Физикалық география		

ҚОБА

3.3 Гидросфера	Қазақстанның ішкі суларының түрлері	9.3.3.1 Қазақстанның ішкі суларын топтастырады, көрсеткіштерін талдайды және сипаттайды: өзендер мен көлдер, мұздықтар мен мәңгі тоң, жерасты сулары
	Қазақ гидронимдері	9.3.3.2 қазақ гидронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады
	Қазақстанның су ресурстарына экономикалық баға беру	9.3.3.3 Қазақстанның су ресурстарына экономикалық баға береді
	Су ресурстарының экологиялық проблемалары	9.3.3.4 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде су ресурстарының экологиялық проблемаларын талдап, шешу жолдарын ұсынады
	Қазақстанның ішкі суларының геосаяси проблемалары	9.3.3.5 Қазақстандағы су ресурстарының геосаяси проблемаларын жіктеп шешу жолдарын ұсынады: трансшекаралық өзендер, Каспий теңізінің мәртебесі
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
3-тоқсан		
3 Физикалықгеография		
3.4 Биосфера	Қазақстанның табиғат зоналары мен биіктік белдеулері	9.3.4.1 Қазақстанның табиғат зоналары мен биіктік белдеулеріне салыстырмалы талдау жасайды
	Ерекше қорғалатын табиғи аумақ тардың түрлері	9.3.4.2 қорықтар, қорықшалар, ұлттық саябақтар ерекше қорғалатын аумақтарының құрылу мақсатын түсіндіреді
	Қазақстанның табиғи мұрасы	9.3.4.3 Қазақстанның табиғи мұрасына баға береді

	Табиғи хороним дердің (ерекше қорғауға алынған аумақтар) мағынасы	9.3.4.4 тақырыпқа қатысты қазақтың табиғи хоронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады
	Ноосфераның қалыптасуы	9.3.4.5 ноосфераның қалыптасу шарттарын зерттейді
	Қазақстанның ноосфераның дамуына қосқан үлесі	9.3.4.6 Қазақстанның ноосфера дамуына қосқан өзіндік үлесін бағалайды
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1 маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
3 Физикалық география		

ЖОБА

3.5 Табиғи-аумақтық кешендер	Қазақстанның ірі физикалық-географиялық аудандары	9.3.5.1 Қазақстанның ірі табиғи кешендерін жоспар бойынша сипаттайды
	Қазақтың табиғи хоронимдері (физикалық-географиялық аудандардың атауы)	9.3.5.2 қазақтың табиғи хоронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіріп, транслитерациясын үш тілде ұсынады
	Табиғат кешенде ріне әсер ететін антропогендік факторлар	9.3.5.3 жергілікті компонент негізінде антропогендік факторлардың табиғат кешендеріне әсерін зерттейді
	Антропогендік ландшафттарды жақсарту жолдары	9.3.5.4 антропогендік ландшафттарды жақсарту жолдарын ұсынады: рекультивация, мелиорация ландшафттық дизайн
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1 маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
4 Әлеуметтік география		
4.1 Халық географиясы	Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамы	9.4.1.1 Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамын анықтайды
	Дүниежүзі халқының миграциясы	9.4.1.2 дүниежүзі халқы көші-қонының басты бағыттарын, себеп-салдарын түсіндіреді
	Қазақстандағы халықтың миграциясы	9.4.1.3 Қазақстандағы көші-қон үдерістерін талдап, басты бағыттарын анықтайды
	Миграциялық саясат	9.4.1.4 көші-қон саясатының өзіндік үлгісін ұсынады

	Еңбек ресурстарының сандық және сапалық құрамы	9.4.1.5 қазақстандық көрсеткіштерді басқа елдердің көрсеткіштерімен салыстыру негізінде еңбек ресурстарының сандық, сапалық құрамына баға береді
	Қазақстанның демографиялық жағдайы мен демографиялық саясаты	9.4.1.6 Қазақстанның демографиялық жағдайын талдап, демографиялық саясаттың өзіндік моделін ұсынады
	Елді мекендердің жіктелуі	9.4.1.7 Қазақстандағы елді мекендерді жіктейді
	Елді мекендердің функционалды зоналары	9.4.1.8 елді мекендердің түрлері мен функционалды зоналарын сипаттайды
	Қазақстандағы ойконимдер	9.4.1.9 Қазақстандағы ойконимдерді жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транскрипциясын үш тілде ұсынады
	Қазақстанда елді мекендердің проблемалары	9.4.1.10 Қазақстанның елді мекендерінің проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады
	Урбандалу үдерісі	9.4.1.11 урбандалу үдерісінің себеп-салдарын түсіндіру арқылы байланысты проблемалардың шешу жолдарын ұсынады
	Қазақстанда урбандалу үдерісіне баға беру	9.4.1.12 Қазақстандағы урбандалу үдерісіне баға береді
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1 маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
5 Экономикалық география		

КОПА

5.1 Табиғи ресурстар	Қазақстанның табиғи-ресурстық потенциалы	9.5.1.1 Қазақстанның табиғи-ресурстық әлеуетін бағалайды
	Қазақстанда жекелеген ресурс түрлерін өңдеу технологиялары, орталықтары мен дайын өнім түрлері	9.5.1.2 Қазақстанда жекелеген табиғи ресурстарды өңдеу технологиясын сипаттап, орталықтары мен дайын өнім түрлерін атайды
	Табиғатты пайда лану үлгілері мен түрлері	9.5.1.3 табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлерін топтастырады
	Тұрақты даму	9.5.1.4 тұрақты дамудың белгілері мен бағыттарын сипаттайды
	Қазақстанда табиғатты пайдаланумен байланысты проблемалар	9.5.1.5 Қазақстанда табиғатты пайдалану проблемаларын анықтап, шешу жолдарын ұсынады
		9.5.1.6 жергілікті компонент негізінде табиғатты пайдалануға байланысты зерттеу жүргізеді
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1 маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
4-тоқсан		
5 Экономикалық география		
5.2 Әлеуметтік-экономикалық ресурстар	Ғылыми-техникалық революция үдерісі, бағыттары	9.5.2.1 ғылыми-техникалық революция үдерісін, даму бағыттарын талдайды
	Адам әлеуеті даму индексінің көрсеткіштері	9.5.2.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде адам әлеуетінің даму индексі көрсеткіштерін анықтап, елдерді салыстырады

	Қазақстанда адамдық капиталды дамыту	9.5.2.3 Қазақстанда адам капиталының сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлейді
	Қазақстанның индустриялы-инновациялық даму бағыттары	9.5.2.4 Қазақстанның индустриялық-инновациялық даму бағыттарын анықтап, болжам жасайды
	Қазақстанның инновациялық инфрақұрылымы	9.5.2.5 Қазақстанның инновациялық инфрақұрылымының жағдайын талдап, дамыту жөнінде ұсыныстар әзірлейді
	Қазақстан аймақтары инфрақұрылымының даму деңгейі	9.5.2.6 Қазақстан аймақтарының инфрақұрылымын талдап, проблемаларды шешу жолдарын ұсынады
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1 маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
5 Экономикалық география		
5.3 Дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы	Қазақстан шаруашылығының салалары	9.5.3.1 Қазақстан шаруашылығы салаларын жоспар бойынша сипаттайды
	Қазақстанның экономикалық аудандарының шаруашылық салалары мен мамандануы	9.5.3.2 Қазақстанның экономикалық аудандарының шаруашылық салаларын анықтап, мамандануын түсіндіреді
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2 Картография және	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1 маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды

географиялық деректер базасы		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
5 Экономикалық география		
5.4 Дүниежүзілік шаруашылықтың даму үрдістері мен көрсеткіштері	Дүниежүзілік шаруашылықтың субъектілері	9.5.4.1 дүниежүзілік шаруашылықтың субъектілерін сипаттайды
	Халықаралық географиялық еңбек бөлінісі	9.5.4.2 халықаралық географиялық еңбек бөлінісінің мәнін анықтайды
	Халықаралық экономикалық қатынастар түрлері	9.5.4.3 халықаралық экономикалық қатынас түрлерін жіктеп, сипаттайды
	Дүниежүзілік шаруашылықтың даму көрсеткіштері	9.5.4.4 дүниежүзілік шаруашылықтың даму көрсеткіштерін сипаттайды: жалпы ішкі өнім, жалпы ұлттық өні оның ішінде жан басына шаққанда
	Дүниежүзілік шаруашылықтың даму модельдері мен аумақтық құрылымы	9.5.4.5 дүниежүзілік шаруашылықтың модельдері мен аумақтық құрылымын талдайды
	Дүниежүзілік шаруашылықтың даму үрдістері	9.5.4.6 дүниежүзілік шаруашылықтың даму үрдістерін талдайды
	Қазақстанның дүниежүзілік шаруашылықта алатын орны	9.5.4.7 Қазақстанның дүниежүзілік шаруашылықтағы орнын анықтайды
	Қазақстанның халықаралық экономикалық интеграциядағы мүдделері мен мақсаттары, орны	9.5.4.8 Қазақстанның халықаралық экономикалық интеграциядағы мүдделері мен мақсаттарын, орнын анықтайды
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады

KODA

2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1 маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді
6 Елтану және саяси география негіздері		
6.1 Дүние жүзі елдері	Елдердің экономикалық даму деңгейі бойынша топтастырылуы	9.6.1.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді экономикалық даму деңгейі бойынша топтастырады
	Халықаралық ұйымдардың деңгейлері мен мақсаттары	9.6.1.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде халықаралық ұйымдарды деңгейі және мақсаты бойынша топтастырады
	Қазақстан Республикасының әлеуметтік, экономикалық, саяси-география лық жағдайы	9.6.1.3. Қазақстан Республикасының әлеуметтік, экономикалық, саяси-географиялық жағдайына кешенді баға береді
	Қазақстандағы саяси-әкімшілік хоронимдер	9.6.1.4 Қазақстандағы саяси-әкімшілік хоронимдерді жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады
	Қазақстан Республикасы туралы кешенді географиялық ақпаратты ұсыну формалары	9.6.1.5 Қазақстан Республикасы туралы кешенді географиялық ақпаратты түрлі мақсатты аудиториялар үшін дайындайды
1 Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Зерттеу және зерттеушілер	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті проблемаларын анықтайды
		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
2 Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карталар	9.2.1.1 маңызды географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды
		9.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді

КОПИЯ

3-тарау. «География» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «География» пәнінің мазмұны

24. «География» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
1) 7-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;
2) 8-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;
3) 9-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.
25. «География» пәні оқу бағдарламасының мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтиже түрінде берілген оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.
26. Әр бөлімшеде көрсетілген оқу мақсаттары, мұғалімге оқушылардыдамыту бойынша жұмысты жүйелі жоспарлауға, сонымен қатар олардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік береді.
27. Оқу пәнінің мазмұны 6 бөлімді қамтиды:
1) географиялық зерттеу әдістері;
2) картография және географиялық деректер базасы;
3) физикалық география;
4) әлеуметтік география;
5) экономикалық география;
6)елтану және саяси география негіздері.
28. «Географиялық зерттеу әдістері» бөлімі «Зерттеу және зерттеушілер» бөлімшесінен тұрады.
29. «Картография және географиялық деректер базасы» бөлімі келесібөлімшелерден тұрады:
1) географиялық карталар;
2) географиялық деректер базасы.
30. «Физикалық география» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) литосфера;
2) атмосфера;
3) гидросфера;
4) биосфера;
5) табиғи-аумақтық кешендер.
31. «Әлеуметтік география» бөлімі келесі бөлімшеден тұрады:
1) халықтар географиясы.
32. «Экономикалық география» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) табиғи ресурстар;
2) әлеуметтік-экономикалық ресурстар;
3) дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы;
4) дүниежізілік шаруашылықтың даму үрдістері мен көрсеткіштері;
33. «Елтану және саяси география негіздері» бөлімі «Дүниежүзі елдері» бөлімшесін қамтиды.

34. Пәннің 7-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесітараулардан тұрады:

1) географиялық зерттеу әдістері, зерттеу және зерттеушілер, географияны зерттеу нысандары, география ғылымының дамуы, географиялық дерек көздері, географиялық тәжірибелер, далалық зерттеу әдістері, географияда графикалық әдістердің қолданылуы;

2) картография және географиялық деректер базасы, географиялықкарталар, географиялық картосхемаларды қолдану, географиялық номенклатура, географиялық деректер базасы, географиялық деректерді ұйымдастыру;

3) физикалық география, литосфера, литосфераның құрылысы мен заттыққұрамы, жердің тектоникалық құрылысы, литосфераның тектоникалық қозғалыстары, литосфералық катаклизмдер, атмосфера, атмосфера және оның құрамдас бөліктері, ауа райы және метеорологиялық элементтер, атмосфералық қолайсыз құбылыстар, гидросфера, гидросфера және оның құрамдас бөліктері, су ресурстарының маңыздылығы, дүниежүзілік мұхиттың географиялық жағдайы, дүниежүзілік мұхит суларының қасиеттері, мұхит суларының қозғалыстары, мұхиттармен байланысты апаттар, дүниежүзілік мұхиттың проблемалары, биосфера, биосфера және оның құрамдас бөліктері, туған өлкенің флорасы мен фаунасы, топырақ, оның құрамы мен құрылымы, Қазақстанның топырақ түрлері, топырақтың экологиялық проблемалары, табиғи-аумақтық кешендер, табиғи-аумақтық кешендердің қалыптасуы, табиғи-аумақтық кешендердің түрлері; туған өлкемнің визит карточкасы: өлкетанудың деректер базасын әзірлеу;

4) әлеуметтік география, халық географиясы, дүниежүзі халқының тілдікәулеттері мен топтары, дүниежүзі халқының діни құрамы, дүниежүзінің тарихи-мәдени аймақтары, ұлтаралық және дінаралық келісім;

5) экономикалық география, табиғи ресурстар, табиғи ресурстардыңжіктелуі, табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемалар, әлеуметтік-экономикалық ресурстар, көлік инфрақұрылымы, әлеуметтік инфрақұрылым, дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы, дүниежүзілік шаруашылықтың салалары: ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіп;

6) елтану және саяси география негіздері, дүниежүзі елдері, дүниежүзі елдерінің географиялық жағдайы, дүниежүзі елдерінің географиялық және экономикалық-географиялық жағдайы.

35. Пәннің 8-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) географиялық зерттеу әдістері, зерттеу және зерттеушілер, география ғылымының салалары, географиялық зерттеу әдістерінің түрлері, географиялық деректерді өңдеу және талдау, географиялық модельдер, зерттеу нәтижелерінің ұсыну формалары;

2) картография және географиялық деректер базасы, географиялық карталар, тақырыптық карталар және оларды қосымша сипаттау элементтері, тақырыптық карталарды оқу, тақырыптық географиялық номенклатура, географиялық деректер базасы, географиялық деректер базасын құрастыруда ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың рөлі;

3) физикалық география, литосфера, жер бедерінің қалыптасу және таралу заңдылықтары, жер бедерінің жіктелуі, материктер мен мұхиттардың ірі

орографиялық объектілері, тау жыныстары мен минералдардың жіктелуі, пайдалы қазбалардың тау жыныстары мен минералдардың қалыптасу заңдылықтарына байланысты таралуы, тау жыныстары мен минералдардың қасиеттері, тау жыныстарының жасын анықтау, геологиялық жыл санау мен геохронологиялық кесте, жер бедерінің адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсері, атмосфера, климат қалыптастырушы факторлар, атмосфераның ғаламдық циркуляциясы, климаттық белдеулер, материктердің климаттық ерекшеліктері, климаттың адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсері, адам әрекетінің атмосфераға тигізетін кері әсері, гидросфера, құрлық суларының түрлері мен қалыптасуы, құрлық суларының шаруашылық маңызы, өзен аңғарының құрылысы, өзендердің гидрологиялық режимі, көлдер мен мұздықтар, құрлық суларының экологиялық проблемалары, су апаттары, биосфера, табиғат зоналары мен биіктік белдеулер, материктердің табиғи зоналары, мұхиттардың тіршілік дүниесі, өсімдік әлемі мен жануарлар дүниесін қорғау, табиғи-аумақтық кешендер, географиялық қабықтың құрамы мен құрылысы, географиялық қабықтың заңдылықтары;

4) әлеуметтік география, халық географиясы, халық санағы, дайы өсудің түрлері, демографиялық көрсеткіштер мен демографиялық жағдай, демографиялық проблемалар, демографиялық саясат;

5) экономикалық география, табиғи ресурстар, табиғи ресурстарды экономикалық және экологиялық тұрғыдан бағалау, дүниежүзі аймақтарының табиғи-ресурстық әлеуеті, табиғи ресурстарды өңдеу технологиясы, орталықтары және дайын өнім түрлері, әлеуметтік-экономикалық ресурстар, экономикалық инфрақұрылымның элементтері мен функциялары, дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы, дүниежүзілік шаруашылықтың салалық құрамы: өндіруші, өңдеуші және қызмет салалары, ауылшаруашылық, өнеркәсіп және қызмет салаларын ұйымдастыру түрлері, ауылшаруашылық, өнеркәсіп және қызмет салаларын орналастыру факторлары, дүниежүзілік шаруашылық салаларын сипаттау;

6) елтану және саяси география негіздері, дүние жүзі елдері, дүниежүзінің саяси картасы, елдердің саяси типологиясы, саяси картадағы сандық және сапалық өзгерістер, дүние жүзі елдерінің саяси-географиялық жағдайы, саяси интеграция, Қазақстанның саяси-интеграциялық үдерістердегі мүдделері, бағыттары және бастамалары.

36. «Қазақстан географиясы» пәнінің 9-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) географиялық зерттеу әдістері, зерттеу және зерттеушілер, қазақстандық географтардың зерттеулері, география ғылымы зерттеулерінің қазіргі заманғы өзекті проблемалары, географиялық нысандар мен құбылыстарды номинациялау ерекшеліктері, қазақтың халықтық географиялық терминдері, зерттеу нәтижелерін ұсынудың академиялық формалары;

2) картография және географиялық деректер базасы, географиялық карталар, географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды картадан көрсету тәсілдері, географиялық номенклатура нысандарын көрсету тәсілдері, географиялық деректер базасы, жерді қашықтықтан зерделеу әдістері, геоақпараттық жүйе технологияларын қолдану аясы;

3) физикалық география, литосфера, Қазақстан аумағының геологиялық тарихы және тектоникалық құрылымы, Қазақстанның басты орографиялық нысандары, қазақ оронимдері, Қазақстанда минералды ресурстардың таралу заңдылықтары, минералды ресурстарды өндіру және өңдеу орталықтары, Қазақстанның минералды ресурстарына баға беру, минералды ресурстарды игерумен байланысты проблемалар, атмосфера, Қазақстанның климатын түзуші факторлар, Қазақстанның климаттық жағдайы, Қазақстанның климаттық ресурстары, Қазақстанда қолайсыз және қауіпті атмосфералық құбылыстар, қазақ халқының атмосфералық және климаттық құбылыстарды номинациялау ерекшеліктері, гидросфера, Қазақстанның ішкі суларының түрлері, қазақ гидронимдері, Қазақстанның су ресурстарына экономикалық баға беру, су ресурстарының экологиялық проблемалары, Қазақстанның ішкі суларының геосаяси проблемалары, биосфера, Қазақстанның табиғат зоналары мен биіктік белдеулері, ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың түрлері, Қазақстанның табиғи мұрасы, табиғи хоронимдердің (ерекше қорғауға алынған аумақтар) мағынасы, ноосфераның қалыптасуы, Қазақстанның ноосфераның дамуына қосқан үлесі, табиғи-аумақтық кешендер, Қазақстанның ірі физикалық-географиялық аудандары, Қазақтың табиғи хоронимдері (физикалық-географиялық аудандардың атауы), табиғат кешендеріне әсер ететін антропогендік факторлар, антропогендік ландшафтарды жақсарту жолдары;

4) әлеуметтік география, халық географиясы, Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамы, дүниежүзі халқының көші-қоны, Қазақстандағы халықтың көші-қоны, көші-қон саясаты, еңбек ресурстарының сандық және сапалық құрамы, Қазақстанның демографиялық жағдайы мен демографиялық саясаты, елді мекендердің жіктелуі, елді мекендердің функционалды зоналары, Қазақстандағы ойконимдер, Қазақстандағы елді мекендердің проблемалары, урбандалу үдерісі, Қазақстандағы урбандалу үдерісіне баға беру;

5) экономикалық география, табиғи ресурстар, Қазақстанның табиғи-ресурстық әлеуеті, Қазақстанда жекелеген ресурс түрлерін өңдеу технологиялары, орталықтары және дайын өнім түрлері, табиғатты пайдалану үлгілері мен түрлері, тұрақты даму, Қазақстанда табиғатты пайдаланумен байланысты проблемалар, Әлеуметтік-экономикалық ресурстар, ғылыми-техникалық революция үдерісі, бағыттары, адам әлеуеті даму индексінің көрсеткіштері, Қазақстанда адамдық капиталды дамыту, Қазақстанның индустриялы-инновациялық даму бағыттары, Қазақстанның инновациялық инфрақұрылымы, Қазақстан аймақтары инфрақұрылымының даму деңгейі, дүниежүзілік шаруашылықтың салалық және аумақтық құрылымы, Қазақстан шаруашылығының салалары, Қазақстанның экономикалық аудандарының шаруашылық салалары мен мамандануы, дүниежүзілік шаруашылықтың даму үрдістері мен көрсеткіштері, дүниежүзілік шаруашылықтың субъектілері, халықаралық географиялық еңбек бөлінісі, халықаралық экономикалық қатынас түрлері, дүниежүзілік шаруашылықтың даму көрсеткіштері, дүниежүзілік шаруашылықтың даму модельдері мен аумақтық құрылымы, дүниежүзілік шаруашылықтың даму үрдістері, Қазақстанның дүниежүзілік шаруашылықта алатын орны, Қазақстанның халықаралық экономикалық интеграциядағы мүдделері мен мақсаттары, орны;

6) елтану және саяси география негіздері, дүниежүзі елдері, елдердің экономикалық даму деңгейі бойынша топтастырылуы, халықаралық ұйымдардың деңгейлері мен мақсаттары, Қазақстан Республикасының әлеуметтік, экономикалық, саяси-географиялық жағдайы, Қазақстандағы саяси-әкімшілік хоронимдер, Қазақстан Республикасы туралы кешенді географиялық ақпаратты ұсыну формалары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

37. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдалану ыңғайлылығы үшінкодтау енгізілді. Кодтық белгіде бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 7.2.1.4. кодында «7» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

Оқыту мақсаттары:

Білім алушылар білуі тиіс:				
Бөлім	Бөлімше	7-сынып	8-сынып	9-сынып
Географиялық зерттеу әдістері	Географиялық зерттеу объектілері, география ғылымының дамуы	7.1.1.1 географияның зерттеу нысандарын анықтайды; 7.1.1.2 саяхатшылар мен зерттеушілердің география ғылымының дамуына қосқан үлесін сипаттап, баға береді;	8.1.1.1 география ғылымының салаларға бөлінуін графикалық түрде көрсетіп түсіндіреді; 8.1.1.2 география ғылымы салаларындағы маңызды зерттеулерді анықтайды;	9.1.1.1 география ғылымының дамуына үлес қосқан қазақстандықтардың зерттеулері туралы баяндайды;
	Географиялық дерек көздері	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар;	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады; 8.1.1.4	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті зерттеу проблемаларын анықтайды; қазақ халқының халықтық географиялық терминдерінің

ЖОБА

			қазақстандық компонентті қосымша қамтумен сандық және сапалық географиялық деректерді өңдеп, талдайды;	мағынасын түсіндіреді; 9.1.1.3 географиялық нысандар мен құбылыстарды номинациялау ерекшеліктерін анықтайды; 9.1.1.4 қазақ халқының халықтық географиялық терминдерінің мағынасын түсіндіреді; 9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
	Зерттеудің далалық әдістері	7.1.1.4 географиялық нысандардың қасиеттерін тәжірибелік жолмен анықтайды; 7.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде көрсете алады: сызба, диаграмма, профиль, график	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте; 8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолданумен тақырыптық карталарды оқиды	9.2.1.1 маңызды қазақстандық географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды; 9.2.1.2 маңызды географиялық объектілерді, процестер мен құбылыстарды картадан түсініктеме беріп көрсетеді
2. Картография және географиялы	2.1 Географиялық карта-сызбала	7.2.1.1 тақырып бойынша картосызбалар жасайды	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді	9.2.2.1 жерді қашықтықтан зерделеудің әдістерін сипаттап,

ЖОБА

қ деректер базасы	рды қолдану		құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте;	маңыздылығы мен ерекшеліктерін түсіндіреді
	Географиялық номенклатура, географиялық деректерді ұйымдастыру	7.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді 7.2.2.1 географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді	8.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын контур картадан көрсетеді 8.2.2.1 ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдана отырып, географиялық деректер базасын құрастырады	9.2.1.2 маңызды географиялық объектілерді, процестер мен құбылыстарды картадан түсініктеме беріп көрсетеді 9.2.2.2 шаруашылық пен ғылым салаларында геоақпараттық технологияларын қолданудың маңыздылығын сипаттайды
3. Физикалық география 3.1 Литосфера	Жердің тектоникалық құрылымы, литосфераның тектоникалық қозғалысы	7.3.1.1литосфераның құрылысы мен заттық құрамын анықтайды; 7.3.1.2 жердің тектоникалық құрылымы мен литосфералық плиталардың орналасуын картадан көрсетеді және сипаттайды; 7.3.1.3 жер қыртысының тектоникалық қозғалыстарын талдайды: дрейф, коллизия, субдукция, спрединг;	8.3.1.1жер бедерінің қалыптасу және таралу заңдылықтарын зерттеп, жіктейді; 8.3.1.2 тау жыныстары мен минералдарды түрлі белгілері бойынша жіктеп, қасиеттерін анықтайды	9.3.1.1 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде Қазақстанның жер бедерінің геологиялық тарихын және тектоникалық құрылымын анықтайды 9.3.1.2 Қазақстанның басты орографиялық нысандарын сипаттайды
	Литосфералық катаклизмалар	7.3.1.4 жергілікті компонент бойынша литосфералық	8.3.1.3 тау жыныстарының жасын анықтау	9.3.1.3 қазақ оронимдерін жіктеп, мағынасын

		катаклизмдердің себеп-салдарын, таралуын түсіндіреді; литосфералық катаклизмдер барысында өзін өзі ұстау ережелерін түсіндіреді	әдістерін түсіндіреді 8.3.1.4 геологиялық жылсанау мен геохронологиялық кестені талдап, жер қыртысының және тіршіліктің дамуындағы ірі кезеңдері мен геологиялық оқиғаларды ажырата алады 8.3.1.5 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде жер бедерінің адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсеріне баға береді	түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады 9.3.1.4 Қазақстанның минералды ресурстарының таралу заңдылықтарын анықтайды 9.3.1.5 Қазақстанның минералды ресурстарын өндіру және өңдеудің басты орталықтарын картадан көрсетіп, сипаттайды 9.3.1.6 Қазақстанның минералды ресурстарына баға береді 9.3.1.7 минералдық ресурстарды игеруге байланысты проблемаларды жіктейді және Қазақстанның әртүрлі өңірлері үшін оларды шешу жолдарын ұсынады
3. Физикалық география 3.2 Атмосфера	Атмосфера және оның құрамы	7.3.2.1 атмосфераның құрамын сипаттайды; 7.3.2.2 атмосфераның құрылысы мен қабаттарының	8.3.2.1 климат қалыптастырушы факторларды талдайды; 8.3.2.2 талдау негізінде атмосфераның	9.3.2.1 Қазақстан климатын қалыптастыру шы факторларды талдайды; 9.3.2.2 Қазақстанның

ЖОБА

		ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеп, түсіндіреді	жаһандық айналымын түсіндіреді	климаттық жағдайын талдайды
	Ауа-райы және метеорологиялық элементтер	7.3.2.3 «ауа райы» ұғымын түсіндіреді; 7.3.2.4 метеорологиялық элементтер мен құбылыстарды сипаттап, зерттеу маңыздылығын анықтайды;	8.3.2.2 талдау негізінде атмосфераның жаһандық айналымын түсіндіреді; 8.3.2.3 климаттық белдеулерді талдайды; 8.3.2.4 әр материкте орналасқан ұқсас климаттық белдеулерді салыстырады	9.3.2.2 Қазақстанның климаттық жағдайын талдайды 9.3.2.3 Қазақстанның климаттық ресурстарын бағалайды
	Қолайсыз атмосфералық құбылыстар	7.3.2.5 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдай отырып, сақтану шараларын ұсынады 7.3.2.6 жергілікті компоненттің негізінде жекелеген метеорологиялық элементтердің: температура, қысым, жел, бұлттылық, жауын-шашын, ылғалдылық көрсеткіштері негізінде графикалық	8.3.2.4 әр материкте орналасқан ұқсас климаттық белдеулерді салыстырады 8.3.2.5 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде климаттың адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсеріне баға береді; 8.3.2.6 адамзат әрекетінің атмосфера мен климатқа тигізетін кері әсерін топтастырады, шешу жолдарын ұсынады	9.3.2.4 Қазақстанда атмосфералық қолайсыз және қауіпті құбылыстардың қалыптасуын, таралу аумақтарын картада көрсетіп, сақтану шараларын ұсынады; 9.3.2.5 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қазақ халқының атмосфералық және климаттық құбылыстарды номинациялау ерекшеліктерін анықтайды

ЖОБА

		синоптикалық материалдар жасайды		
3.3 Гидросфера	Гидросфера және оның құрамдас бөліктері, су ресурстарының маңызы	7.3.3.1 гидросфера және оның құрамдас бөліктерін сипаттайды; 7.3.3.2 су ресурстарының маңыздылығын түсіндіреді	8.3.3.1 құрлық суларының қалыптасу жолдарын анықтайды; 8.3.3.2 құрлық суларының негізгі түрлерінің шаруашылық маңызын түсіндіреді	9.3.3.1 Қазақстанның ішкі суларын топтастырады, көрсеткіштерін талдайды және сипаттайды: өзендер мен көлдер, мұздықтар мен мәңгі тоң, жерасты сулары;
	Мұхит суларының географиялық орналасуы мен қасиеттері	7.3.3.3 дүниежүзілік мұхиттың құрамын, географиялық жағдайын, қасиеттерін анықтайды	8.3.3.3 өзен аңғарының құрылысын түсіндіреді; 8.3.3.4 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде өзендердің гидрологиялық режимін түсіндіреді	9.3.3.2 қазақ гидронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады
	Мұхиттағы су қозғалысы	7.3.3.4 мұхит суының қозғалыстарын жіктеп, түсіндіреді	8.3.3.5 дүние жүзінің және Қазақстанның көлдері мен мұздықтарын жоспар бойынша сипаттайды	9.3.3.3 жергілікті компонентті қосымша қамти отырып, оларды талдау негізінде су ресурстарының экологиялық проблемаларын шешу жолдарын ұсынады, Қазақстанның су ресурстарына экономикалық баға береді

ЖОБА

	Мұхитпен байланысты апаттар және Мұхит проблемалары	7.3.3.5 мұхитармен теңіздермен байланысты апаттар мен проблемаларды топтастырып, сақтану шараларын және шешу жолдарын ұсынады	8.3.3.6 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде құрлық суларының экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады 8.3.3.7 - жергілікті компонент негізінде су табиғи апаттарының алдын алу жолдарын ұсынады	9.3.3.4 Қазақстандағы су ресурстарының геосаяси проблемаларын жіктеп шешу жолдарын ұсынады: трансшекаралық өзендер, Каспий теңізінің мәртебесі
3.Физическая география 3.4 Биосфера	Биосфера және оның құрамдас бөліктері	7.3.4.1 биосфераның құрамын, құрылымын, шекараларын мен қасиеттерін анықтайды;	8.3.4.1 табиғат зоналарымен биіктік белдеулерінің қалыптасуын түсіндіреді; 8.3.4.2 табиғат зоналарын жоспар бойынша сипаттайды	9.3.4.1 Қазақстанның табиғат зоналарымен биіктік белдеулеріне салыстырмалы талдау жасайды
	Өсімдік және жануарлар әлемі	7.3.4.2 өлкеге тән өсімдіктер мен жануарларды анықтайды және «Қызыл кітапқа» енген түрлерін атайды;	8.3.4.3 құрлықтағы және Мұхиттағы ұқсас табиғи аймақтарды және әртүрлі континенттерде орналасқан биіктік белдеулерін салыстырады	9.3.4.2 қорықтар, қорықшалар, ұлттық саябақтар ерекше қорғалатын аумақтардың құрылу мақсатын түсіндіреді 9.3.4.3 тақырып бойынша қазақ табиғи хоронимдерін жіктеу негізінде
	Қазақстандағы топырақ түрлері	7.3.4.3 Қазақстанда топырақ түрлерінің	8.3.4.4 мұхиттағы тіршілік дүниесінің	

ЖОБА

		таралуын анықтайды; 7.3.4.4 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде топырақ ресурстарына баға береді;	таралуын анықтайды; 8.3.4.5 өсімдік әлемі мен жануарлар дүниесін қорғау қажеттілігін дәлелдейді, қорғау жолдарын ұсынады	олардың мағынасын түсіндіреді және үш тілде транслитерациясын ұсынады; 9.3.4.4 ноосфераның қалыптасу жағдайларын зерттейді
	Топырақтың экологиялық мәселелері	7.3.4.5 топырақтың экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады	8.3.4.5 өсімдік әлемі мен жануарлар дүниесін қорғау қажеттілігін дәлелдейді, қорғау жолдарын ұсынады	
3.5 Табиғи-аумақтық кешендер	Табиғи-аумақтық кешендердің қалыптасуы	7.3.5.1 географиялық қабық, материктер мен мұхиттар, зоналар және белдеулер, ландшафт табиғи-аумақтық кешендерінің қалыптасуын түсіндіреді;	8.3.5.1 географиялық қабықтың құрамы мен құрылысын графикалық түрде көрсетіп, түсіндіреді 8.3.5.2 географиялық қабық заңдылықтарының маңыздылығын түсіндіреді	9.3.5.1 Қазақстанның ірі табиғи кешендерін жоспар бойынша сипаттайды; жергілікті компонент негізінде антропогендік факторлардың табиғат кешендеріне әсерін зерттейді
	Табиғи-аумақтық кешендердің түрлері	7.3.5.2 туған өлкенің табиғи-аумақтық кешендерін жоспар бойынша сипаттайды және өлкетану деректер базасын әртүрлі формада ұсынады	8.3.5.1 географиялық қабықтың құрамы мен құрылысын графикалық түрде көрсетіп, түсіндіреді 8.3.5.2 географиялық қабық заңдылықтарының маңыздылығын түсіндіреді	9.3.5.1 Қазақстанның ірі табиғи кешендерін жоспар бойынша сипаттайды; жергілікті компонент негізінде антропогендік факторлардың табиғат

ЖОБА

				кешендеріне әсерін зерттейді; 9.3.5.2 қазақ табиғи хоронимдерінің жіктелуі негізінде олардың мағынасын түсіндіреді және үш тілде транслитерацияны ұсынады; 9.3.5.3 жергілікті компонент негізінде антропогендік фактордың табиғи кешендерге әсерін зерттейді; 9.3.5.4 антропогендік ландшафттарды жақсарту жолдарын ұсынады: қалпына келтіру, мелиорация, Ландшафт дизайны
4. Әлеуметтік география 4.1 Халық географиясы	Тілдік отбасылар және әлем халықтарының топтары	7.4.1.1 дүниежүзі халықтарының этнолингвистикалық жіктелінуін түсіндіреді;	8.4.1.1 халық санын анықтау әдістерін түсіндіреді	9.4.1.1 Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамын анықтайды
	Әлем халқының діни құрамы	7.4.1.2 дүние жүзі халқының діни құрамы мен діндердің таралу аймақтарын анықтайды	8.4.1.2 дүниежүзі елдерін халықтың ұдайы өсу түрі бойынша жіктейді	9.4.1.2 дүниежүзі халқы миграцияларының басты бағыттарын, себеп-салдарын түсіндіреді

ЖОБА

	Әлемнің тарихи-мәдени аймақтары	7.4.1.3 халықтың этникалық және діни құрамына байланысты дүниежүзінің тарихи-мәдени өркениеттік аймақтарының қалыптасуын түсіндіреді	8.4.1.3 елдердің демографиялық жағдайын талдап, басты демографиялық көрсеткіштерін есептейді: халық саны, туу және өлім коэффициенттері, табиғи және механикалық өсім, жалпы өсім, жас-жыныстық көрсеткіштер, ұлттық және діни құрам	9.4.1.3Қазақстанда ағы көші-қон үдерістерді талдап, басты бағыттарын анықтайды; 9.4.1.4 қазақстандық көрсеткіштерді басқа елдердің көрсеткіштері мен салыстыру негізінде еңбек ресурстарының сандық, сапалық құрамына баға береді; 9.4.1.5 қазақстандық көрсеткіштерді басқа елдермен салыстыру негізінде еңбек ресурстарының сандық және сапалық құрамын бағалау
	Ұлтаралық және конфессияаралық келісім	7.4.1.4 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ұлтаралық және дінаралық келісімнің қажеттілігін дәлелдейді және қалыптастыру жолдарын ұсынады	8.4.1.4 дүниежүзі елдерін демографиялық проблемалары бойынша жіктейді; 8.4.1.5 «демографиялық саясат» ұғымын түсіндіре отырып дүниежүзінің жекелеген елдеріне қатысты демографиялық саясаттың өзіндік моделін ұсынады	9.4.1.6 Қазақстандағы елді мекендерді жіктейді; 9.4.1.7 Қазақстандағы урбандалу үдерісіне баға береді
5. Эконо	Табиғи ресурста	7.5.1.1 жергілікті компонентті	8.5.1.1	9.5.1.1

ЖОБА

микалық география 5.1 Табиғи ресурстар	рдың жіктелуі	қосымша қамту негізінде табиғи ресурстарды жіктеп, таралу заңдылықтарын талдайды; 7.5.1.2 табиғи ресурстардың шоғырлануын картада көрсетеді	дүниежүзінің жекелеген аймақтарының табиғи ресурстық әлеуетін бағалайды;	Қазақстанның табиғи-ресурстық әлеуетін бағалайды; 9.5.1.2 Қазақстанда жекелеген табиғи ресурс-тарды өңдеу технологиясын сипаттап, орталықтары мен дайын өнім түрлерін атайды
	Табиғат ресурстарын игеру мәселелері	7.5.1.3 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемаларды талдап, шешу жолдарын ұсынады	8.5.1.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде жекелеген табиғат ресурстарын өңдеу технологиясын сипаттай отырып, орталықтары мен дайын өнім түрлерін атайды	9.5.1.5 Қазақстанда табиғатты пайдалану проблемаларын анықтап, шешу жолдарын ұсынады; 9.5.1.6 жергілікті компонент негізінде табиғатты пайдалануға байланысты зерттеу жүргізеді
5.2 Әлеуметтік-экономикалық ресурстар	Көлік инфрақұрылымы. Әлеуметтік инфрақұрылым	7.5.2.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде көлік және әлеуметтік инфрақұрылым компоненттерін жіктеп, маңыздылығына баға береді	8.5.2.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде экономикалық инфрақұрылымын сипаттап, маңыздылығына баға береді	9.5.2.1 ғылыми-техникалық революция үдерісін, даму бағыттарын талдайды

ЖОБА

5.3 әлемдік экономиканың салалық және аумақтық құрылымы	Әлемдік шаруашылық салалары: өнеркәсіп және ауыл шаруашылығы	7.5.3.1 ауыл шаруашылық, өнеркәсіп шаруашылық салаларын топтастыру арқылы маңыздылығын түсіндіреді	8.5.3.1-шаруашылық салаларын жіктейді: өндіру және қайта өңдеу салалары, қызмет көрсету саласы 8.5.3.2-қазақстандық компонентті қосымша қамтумен ауыл шаруашылығы және өнеркәсіп өндірісін, қызмет көрсету саласын ұйымдастыру нысандарын сипаттайды, оларды орналастыру факторларын талдайды 8.5.3.3-әлемдік шаруашылық саласының жоспары бойынша сипаттайды	9.5.2.2 Қазақстанның индустриялық-инновациялық даму бағыттарын анықтап, болжам жасайды; 9.5.2.3 Қазақстанның инновациялық инфрақұрылымының жағдайын талдап, дамыту жөнінде ұсыныстар әзірлейді; 9.5.3.1 Қазақстан шаруашылығы салаларын жоспар бойынша сипаттайды; 9.5.3.2 Қазақстанның экономикалық аудандарының шаруашылық салаларын анықтап, мамандануын түсіндіреді; 9.5.4.1 әлемдік экономиканың даму үрдістерін талдайды; 9.5.4.2 Қазақстанның дүниежүзілік шаруашылықтағы орнын анықтайды 9.5.4.3 халықаралық географиялық еңбек бөлінісінің мәнін анықтайды;

ЖОБА

				9.5.4.4халықарал ық экономикалық қатынас түрлерін жіктеп, сипаттайды
6. Елтану және саяси геогра фия негізде рі6.1 Дүние жүзі елдері	Әлем елдеріні ң географ иялық жағдайы	7.6.1.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді географиялық орнына байланысты топтастырып, елдердің географиялық орнын жоспар бойынша сипаттайды	8.6.1.1 саяси картаның басты нысандарын сипаттайды; 8.6.1.2 елдерді басқару формасы және мемлекеттік құрылымы бойынша топтастырады	9.6.1.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді экономикалық даму деңгейі бойынша топтастырады; 9.6.1.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде халықаралық ұйымдарды деңгейі және мақсаты бойынша топтастырады
	Әлем елдеріні ң экономи калық-географ иялық жағдайы	7.6.1.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайын жоспар бойынша сипаттайды;	8.6.1.3 саяси картаның сандық және сапалық өзгерістерін талдайды	9.6.1.3 Қазақстан Республикасының әлеуметтік, экономикалық, саяси-географиялық жағдайына кешенді баға береді; 9.6.1.4 Қазақстан дағы саяси-әкімшілік хоронимдерді жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерацияс ын үш тілде ұсынады

ЖОБА

		7.6.1.3 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайына баға береді және жақсарту жолдарын ұсынады	8.6.1.4 елдердің саяси-географиялық жағдайына баға береді; 8.6.1.5 Қазақстанның саяси интеграциядағы мүдделері мен мақсаттарын талдайды	9.6.1.4 Қазақстан дағы саяси-әкімшілік хоронимдерді жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады

38. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

39. Оқу бағдарламасы қосымшада берілген негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (төмендетілген оқу жүктемесімен) іске асыру жөніндегі Ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (төмендетілген оқу жүктемесімен) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 7-сынып:

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1.Географиялық зерттеу әдістері	Географиялық зерттеу объектілері, география ғылымының дамуы	7.1.1.1 географияның зерттеу нысандарын анықтайды; 7.1.1.2 саяхатшылар мен зерттеушілердің география ғылымының дамуына қосқан үлесін сипаттап, баға береді;
	Географиялық дерек көздері	7.1.1.3 географиялық дереккөздермен жұмыс істейді: карта, сурет, мәтін, фотосуреттер, графикалық материалдар;
	Зерттеудің далалық әдістері	7.1.1.4 географиялық нысандардың қасиеттерін тәжірибелік жолмен анықтайды; 7.1.1.5 географиялық нысандардың, құбылыстардың және үдерістердің ерекшеліктерін графикалық түрде

ЖОБА

		көрсете алады: сызба, диаграмма, профиль, график
2. Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карта-сызбаларды қолдану	7.2.1.1 тақырып бойынша картосызбалар жасайды
	Географиялық номенклатура, географиялық деректерді ұйымдастыру	7.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын картадан көрсетеді; 7.2.2.1 географиялық нысандарды топтастырып кесте түрінде көрсетеді
3. Физикалық география 3.1 Литосфера	Жердің тектоникалық құрылымы, литосфераның тектоникалық қозғалысы	7.3.1.1 литосфераның құрылысы мен заттық құрамын анықтайды; 7.3.1.2 жердің тектоникалық құрылымы мен литосфералық плиталардың орналасуын картадан көрсетеді және сипаттайды; 7.3.1.3 жер қыртысының тектоникалық қозғалыстарын талдайды: дрейф, коллизия, субдукция, спрединг;
	Литосфералық катаклизмалар	7.3.1.4 жергілікті компонент бойынша литосфералық катаклизмдердің себеп-салдарын, таралуын түсіндіреді; литосфералық катаклизмдер барысында өзін өзі ұстау ережелерін түсіндіреді
2-тоқсан		
3. Физикалық география 3.2 Атмосфера	Атмосфера және оның құрамы	7.3.2.1 атмосфераның құрамын сипаттайды; 7.3.2.2 атмосфераның құрылысы мен қабаттарының ерекшеліктерін графикалық түрде бейнелеп, түсіндіреді
	Ауа-райы және метеорологиялық элементтер	7.3.2.3 «ауа райы» ұғымын түсіндіреді; 7.3.2.4 метеорологиялық элементтер мен құбылыстарды сипаттап, зерттеу маңыздылығын анықтайды;
	Қолайсыз атмосфералық құбылыстар	7.3.2.5 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қолайсыз атмосфералық құбылыстарды талдай отырып, сақтану шараларын ұсынады; 7.3.2.6 жергілікті компоненттің негізінде жекелеген метеорологиялық элементтердің: температура, қысым,

ЖОБА

		жел, бұлттылық, жауын-шашын, ылғалдылық көрсеткіштері негізінде графикалық синоптикалық материалдар жасайды
3.3 Гидросфера	Гидросфера және оның құрамдас бөліктері, су ресурстарының маңызы	7.3.3.1 гидросфера және оның құрамдас бөліктерін сипаттайды; 7.3.3.2 су ресурстарының маңыздылығын түсіндіреді
	Мұхит суларының географиялық орналасуы мен қасиеттері	7.3.3.3 дүниежүзілік мұхиттың құрамын, географиялық жағдайын, қасиеттерін анықтайды
	Мұхиттағы су қозғалысы	7.3.3.4 мұхит суының қозғалыстарын жіктеп, түсіндіреді
	Мұхитпен байланысты апаттар және Мұхит проблемалары	7.3.3.5 мұхитар мен теңіздермен байланысты апаттар мен проблемаларды топтастырып, сақтану шараларын және шешу жолдарын ұсынады
3-тоқсан		
3.Физическая география 3.4 Биосфера	Биосфера және оның құрамдас бөліктері	7.3.4.1 биосфераның құрамын, құрылымын, шекаралары мен қасиеттерін анықтайды;
	Өсімдік және жануарлар әлемі	7.3.4.2 өлкеге тән өсімдіктер мен жануарларды анықтайды және «Қызыл кітапқа» енген түрлерін атайды;
	Қазақстандағы топырақ түрлері	7.3.4.3 Қазақстанда топырақ түрлерінің таралуын анықтайды; 7.3.4.4 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде топырақ ресурстарына баға береді;
	Топырақтың экологиялық мәселелері	7.3.4.5 топырақтың экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады
3.5 Табиғи-аумақтық кешендер	Табиғи-аумақтық кешендердің қалыптасуы	7.3.5.1 географиялық қабық, материктер мен мұхиттар, зоналар және белдеулер, ландшафт табиғи-аумақтық кешендерінің қалыптасуын түсіндіреді
	Табиғи-аумақтық кешендердің түрлері	7.3.5.2 туған өлкенің табиғи-аумақтық кешендерін жоспар бойынша сипаттайды және өлкетану деректер базасын әртүрлі формада ұсынады

ЖОБА

4. Әлеуметік география 4.1 Халық географиясы	Тілдік отбасылар және әлем халықтарының топтары	7.4.1.1 дүниежүзі халықтарының этнолингвистикалық жіктелінуін түсіндіреді;
	Әлем халқының діни құрамы	7.4.1.2 дүние жүзі халқының діни құрамы мен діндердің таралу аймақтарын анықтайды
	Әлемнің тарихи-мәдени аймақтары	7.4.1.3 халықтың этникалық және діни құрамына байланысты дүниежүзінің тарихи-мәдени өркениеттік аймақтарының қалыптасуын түсіндіреді
	Ұлтаралық және конфессияаралық келісім	7.4.1.4 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде ұлтаралық және дінаралық келісімнің қажеттілігін дәлелдейді және қалыптастыру жолдарын ұсынады
4-тоқсан		
5. Экономикалық география 5.1 Табиғи ресурстар	Табиғи ресурстардың жіктелуі	7.5.1.1 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстарды жіктеп, таралу заңдылықтарын талдайды; 7.5.1.2 табиғи ресурстардың шоғырлануын картада көрсетеді
	Табиғат ресурстарын игеру мәселелері	7.5.1.3 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде табиғи ресурстарды игерумен байланысты проблемаларды талдап, шешу жолдарын ұсынады
5.2 Әлеуметтік-экономикалық ресурстар	Көлік инфрақұрылымы. Әлеуметтік инфрақұрылым	7.5.2.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде көлік және әлеуметтік инфрақұрылым компоненттерін жіктеп, маңыздылығына баға береді
5.3 әлемдік экономиканың салалық және аумақтық құрылымы	Әлемдік шаруашылық салалары: өнеркәсіп және ауыл шаруашылығы	7.5.3.1 ауыл шаруашылық, өнеркәсіп шаруашылық салаларын топтастыру арқылы маңыздылығын түсіндіреді
6. Елтану және саяси география негіздері 6.1 Дүние жүзі елдері	Әлем елдерінің географиялық жағдайы	7.6.1.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді географиялық орнына байланысты топтастырып, елдердің географиялық орнын жоспар бойынша сипаттайды;

ЖОБА

	Әлем елдерінің экономикалық-географиялық жағдайы	7.6.1.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайын жоспар бойынша сипаттайды
		7.6.1.3 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдердің экономикалық-географиялық жағдайына баға береді және жақсарту жолдарын ұсынады

2) 8-сынып:

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Географиялық зерттеу әдістері	Географиялық зерттеу объектілері, география ғылымының дамуы	8.1.1.1 география ғылымының салаларға бөлінуін графикалық түрде көрсетіп түсіндіреді; 8.1.1.2 география ғылымы салаларындағы маңызды зерттеулерді анықтайды;
	Географиялық дерек көздері	8.1.1.3 далалық, картографиялық, теориялық географиялық зерттеу әдістерінің мәнін түсіндіріп, қолданады; 8.1.1.4 қазақстандық компонентті қосымша қамтумен сандық және сапалық географиялық деректерді өңдеп, талдайды;
	Зерттеудің далалық әдістері	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте; 8.2.1.2 географиялық шартты белгілер мен карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді қолданумен тақырыптық карталарды оқиды
2. Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Геогра фиялық карта-сызбаларды қолдану	8.2.1.1 тақырыптық карталарды сипаттайтын қосымша элементтерді құрастырады: профиль, диаграмма, график, кесте;
	Географиялық номенклатура, географиялық	8.2.1.2 географиялық номенклатура нысандарын контур картадан көрсетеді; 8.2.2.1 ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдана отырып,

ЖОБА

	деректерді ұйымдастыру	географиялық деректер базасын құрастырады
3. Физикалық география 3.1 Литосфера	Жердің тектоникалық құрылымы, литосфераның тектоникалық қозғалысы	8.3.1.1 жер бедерінің қалыптасу және таралу заңдылықтарын зерттеп, жіктейді; 8.3.1.2 тау жыныстары мен минералдарды түрлі белгілері бойынша жіктеп, қасиеттерін анықтайды
	Литосфералық катаклизмалар	8.3.1.3 тау жыныстарының жасын анықтау әдістерін түсіндіреді; 8.3.1.4 геологиялық жылсанау мен геохронологиялық кестені талдап, жер қыртысының және тіршіліктің дамуындағы ірі кезеңдері мен геологиялық оқиғаларды ажырата алады; 8.3.1.5 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде жер бедерінің адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсеріне баға береді
2-тоқсан		
3. Физикалық география 3.2 Атмосфера	Атмосфера және оның құрамы	8.3.2.1 климат қалыптастырушы факторларды талдайды; 8.3.2.2 талдау негізінде атмосфераның жаһандық айналымын түсіндіреді
	Ауа-райы және метеорологиялық элементтер	8.3.2.2 талдау негізінде атмосфераның жаһандық айналымын түсіндіреді; 8.3.2.3 климаттық белдеулерді талдайды; 8.3.2.4 әр материкте орналасқан ұқсас климаттық белдеулерді салыстырады
	Қолайсыз атмосфералық құбылыстар	8.3.2.4 әр материкте орналасқан ұқсас климаттық белдеулерді салыстырады 8.3.2.5 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде климаттың адамзат тіршілігі мен шаруашылығына тигізетін әсеріне баға береді; 8.3.2.6 адамзат әрекетінің атмосфера мен климатқа тигізетін кері әсерін топтастырады, шешу жолдарын ұсынады
3.3 Гидросфера	Гидросфера және оның құрамдас бөліктері, су	8.3.3.1 құрлық суларының қалыптасу жолдарын анықтайды;

ЖОБА

	ресурстарының маңызы	8.3.3.2 құрлық суларының негізгі түрлерінің шаруашылық маңызын түсіндіреді
	Мұхит суларының географиялық орналасуы мен қасиеттері	8.3.3.3 өзен аңғарының құрылысын түсіндіреді; 8.3.3.4 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде өзендердің гидрологиялық режимін түсіндіреді
	Мұхиттағы су қозғалысы	8.3.3.5 дүние жүзінің және Қазақстанның көлдері мен мұздықтарын жоспар бойынша сипаттайды
	Мұхитпен байланысты апаттар және Мұхит проблемалары	8.3.3.6 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде құрлық суларының экологиялық проблемаларын жіктеп, шешу жолдарын ұсынады; 8.3.3.7 - жергілікті компонент негізінде су табиғи апаттарының алдын алу жолдарын ұсынады
3.Физическая география 3.4 Биосфера	Биосфера және оның құрамдас бөліктері	8.3.4.1 табиғат зоналары мен биіктік белдеулерінің қалыптасуын түсіндіреді; 8.3.4.2 табиғат зоналарын жоспар бойынша сипаттайды
	Өсімдік және жануарлар әлемі	8.3.4.3 құрлықтағы және Мұхиттағы ұқсас табиғи аймақтарды және әртүрлі континенттерде орналасқан биіктік белдеулерін салыстырады
	Қазақстандағы топырақ түрлері	8.3.4.4 мұхиттағы тіршілік дүниесінің таралуын анықтайды; 8.3.4.5 өсімдік әлемі мен жануарлар дүниесін қорғау қажеттілігін дәлелдейді, қорғау жолдарын ұсынады
	Топырақтың экологиялық мәселелері	8.3.4.5 өсімдік әлемі мен жануарлар дүниесін қорғау қажеттілігін дәлелдейді, қорғау жолдарын ұсынады
3-тоқсан		
3.5 Табиғи-аумақтық кешендер	Табиғи-аумақтық кешендердің қалыптасуы	8.3.5.1 географиялық қабықтың құрамы мен құрылысын графикалық түрде көрсетіп, түсіндіреді; 8.3.5.2 географиялық қабық заңдылықтарының маңыздылығын түсіндіреді

ЖОБА

	Табиғи-аумақтық кешендердің түрлері	8.3.5.1 географиялық қабықтың құрамы мен құрылысын графикалық түрде көрсетіп, түсіндіреді; 8.3.5.2 географиялық қабық заңдылықтарының маңыздылығын түсіндіреді
4. Әлеуметік география 4.1 Халық географиясы	Тілдік отбасылар және әлем халықтарының топтары	8.4.1.1 халық санын анықтау әдістерін түсіндір ді
	Әлем халқының діни құрамы	8.4.1.2 дүниежүзі елдерін халықтың ұдайы өсу түрі бойынша жіктейді
	Әлемнің тарихи-мәдени аймақтары	8.4.1.3 елдердің демографиялық жағдайын талдап, басты демографиялық көрсеткіштерін есептейді: халық саны, туу және өлім коэффициенттері, табиғи және механикалық өсім, жалпы өсім, жас-жыныстық көрсеткіштер, ұлттық және діни құрам
	Ұлтаралық және конфессияаралық келісім	8.4.1.4 дүниежүзі елдерін демографиялық проблемалары бойынша жіктейді; 8.4.1.5 «демографиялық саясат» ұғымын түсіндіре отырып дүниежүзінің жекелеген елдеріне қатысты демографиялық саясаттың өзіндік моделін ұсынады
5. Экономикалық география 5.1 Табиғи ресурстар	Табиғи ресурстардың жіктелуі	8.5.1.1 дүниежүзінің жекелеген аймақтарының табиғи ресурстық әлеуетін бағалайды;
	Табиғат ресурстарын игеру мәселелері	8.5.1.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде жекелеген табиғат ресурстарын өңдеу технологиясын сипаттай отырып, орталықтары мен дайын өнім түрлерін атайды
4-тоқсан		
5.2 Әлеуметтік-экономикалық ресурстар	Көлік инфрақұрылымы. Әлеуметтік инфрақұрылым	8.5.2.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде экономикалық инфрақұрылымын сипаттап, маңыздылығына баға береді
5.3 әлемдік экономиканың салалық және	Әлемдік шаруашылық салалары:	8.5.3.1-шаруашылық салаларын жіктейді: өндіру және қайта өңдеу салалары, қызмет көрсету саласы;

ЖОБА

аумақтық құрылымы	өнеркәсіп және ауыл шаруашылығы	8.5.3.2-қазақстандық компонентті қосымша қамтумен ауыл шаруашылығы және өнеркәсіп өндірісін, қызмет көрсету саласын ұйымдастыру нысандарын сипаттайды, оларды орналастыру факторларын талдайды 8.5.3.3-әлемдік шаруашылық саласының жоспары бойынша сипаттайды
6. Елтану және саяси география негіздері6.1 Дүние жүзі елдері	Әлем елдерінің географиялық жағдайы	8.6.1.1 саяси картаның басты нысандарын сипаттайды; 8.6.1.2 елдерді басқару формасы және мемлекеттік құрылымы бойынша топтастырады
	Әлем елдерінің экономикалық-географиялық жағдайы	8.6.1.3 саяси картаның сандық және сапалық өзгерістерін талдайды
		8.6.1.4 елдердің саяси-географиялық жағдайына баға береді; 8.6.1.5 Қазақстанның саяси интеграциядағы мүдделері мен мақсаттарын талдайды

3) 9-сынып:

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Географиялық зерттеу әдістері	Географиялық зерттеу объектілері, география ғылымының дамуы	9.1.1.1 география ғылымының дамуына үлес қосқан қазақстандықтардың зерттеулері туралы баяндайды;
	Географиялық дерек көздері	9.1.1.2 география ғылымының қазіргі заманғы өзекті зерттеу проблемаларын анықтайды; қазақ халқының халықтық географиялық терминдерінің мағынасын түсіндіреді; 9.1.1.3 географиялық нысандар мен құбылыстарды номинациялау ерекшеліктерін анықтайды; 9.1.1.4 қазақ халқының халықтық географиялық терминдерінің мағынасын түсіндіреді;

ЖОБА

		9.1.1.5 зерттеу нәтижелерін түрлі академиялық формада ұсынады
	Зерттеудің далалық әдістері	9.2.1.1 маңызды қазақстандық географиялық нысандарды, үдерістер мен құбылыстарды карталардан көрсету барысында сипаттайды; 9.2.1.2 маңызды географиялық объектілерді, процестер мен құбылыстарды картадан түсініктеме беріп көрсетеді
2. Картография және географиялық деректер базасы	2.1 Географиялық карта-сызбаларды қолдану	9.2.2.1 жерді қашықтықтан зерделеудің әдістерін сипаттап, маңыздылығы мен ерекшеліктерін түсіндіреді
	Географиялық номенклатура, географиялық деректерді ұйымдастыру	9.2.1.2 маңызды географиялық объектілерді, процестер мен құбылыстарды картадан түсініктеме беріп көрсетеді; 9.2.2.2 шаруашылық пен ғылым салаларында геоақпараттық технологияларын қолданудың маңыздылығын сипаттайды
3. Физикалық география 3.1 Литосфера	Жердің тектоникалық құрылымы, литосфераның тектоникалық қозғалысы	9.3.1.1 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде Қазақстанның жер бедерінің геологиялық тарихын және тектоникалық құрылымын анықтайды; 9.3.1.2 Қазақстанның басты орографиялық нысандарын сипаттайды
	Литосфералық катаклизмалар	9.3.1.3 қазақ оронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады; 9.3.1.4 Қазақстанның минералды ресурстарының таралу заңдылықтарын анықтайды; 9.3.1.5 Қазақстанның минералды ресурстарын өндіру және өңдеудің басты орталықтарын картадан көрсетіп, сипаттайды; 9.3.1.6 Қазақстанның минералды ресурстарына баға береді; 9.3.1.7 минералдық ресурстарды игеруге байланысты проблемаларды жіктейді және Қазақстанның әртүрлі өңірлері үшін оларды шешу жолдарын ұсынады
2-тоқсан		

ЖОБА

3. Физикалық география 3.2 Атмосфера	Атмосфера және оның құрамы	9.3.2.1 Қазақстан климатын қалыптастырушы факторларды талдайды; 9.3.2.2 Қазақстанның климаттық жағдайын талдайды
	Ауа-райы және метеорологиялық элементтер	9.3.2.2 Қазақстанның климаттық жағдайын талдайды; 9.3.2.3 Қазақстанның климаттық ресурстарын бағалайды;
	Қолайсыз атмосфералық құбылыстар	9.3.2.4 Қазақстанда атмосфералық қолайсыз және қауіпті құбылыстардың қалыптасуын, таралу аумақтарын картада көрсетіп, сақтану шараларын ұсынады; 9.3.2.5 жергілікті компонентті қосымша қамту негізінде қазақ халқының атмосфералық және климаттық құбылыстарды номинациялау ерекшеліктерін анықтайды
3.3 Гидросфера	Гидросфера және оның құрамдас бөліктері, су ресурстарының маңызы	9.3.3.1 Қазақстанның ішкі суларын топтастырады, көрсеткіштерін талдайды және сипаттайды: өзендер мен көлдер, мұздықтар мен мәңгі тоң, жерасты сулары;
	Мұхит суларының географиялық орналасуы мен қасиеттері	9.3.3.2 қазақ гидронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады
	Мұхиттағы су қозғалысы	9.3.3.3 жергілікті компонентті қосымша қамти отырып, оларды талдау негізінде су ресурстарының экологиялық проблемаларын шешу жолдарын ұсынады, Қазақстанның су ресурстарына экономикалық баға береді
	Мұхитпен байланысты апаттар және Мұхит проблемалары	9.3.3.4 Қазақстандағы су ресурстарының геосаяси проблемаларын жіктеп шешу жолдарын ұсынады: трансшекаралық өзендер, Каспий теңізінің мәртебесі
3-тоқсан		
3.Физическая география 3.4 Биосфера	Биосфера және оның құрамдас бөліктері	9.3.4.1 Қазақстанның табиғат зоналары мен биіктік белдеулеріне салыстырмалы талдау жасайды

ЖОБА

	Өсімдік және жануарлар әлемі Қазақстандағы топырақ түрлері Топырақтың экологиялық мәселелері	9.3.4.2 қорықтар, қорықшалар, ұлттық саябақтар ерекше қорғалатын аумақтардың құрылу мақсатын түсіндіреді 9.3.4.3 тақырып бойынша қазақ табиғи хоронимдерін жіктеу негізінде олардың мағынасын түсіндіреді және үш тілде транслитерацияны ұсынады; 9.3.4.4 ноосфераның қалыптасу жағдайларын зерттейді
3.5 Табиғи-аумақтық кешендер	Табиғи-аумақтық кешендердің қалыптасуы	9.3.5.1 Қазақстанның ірі табиғи кешендерін жоспар бойынша сипаттайды; жергілікті компонент негізінде антропогендік факторлардың табиғат кешендеріне әсерін зерттейді
	Табиғи-аумақтық кешендердің түрлері	9.3.5.1 Қазақстанның ірі табиғи кешендерін жоспар бойынша сипаттайды; жергілікті компонент негізінде антропогендік факторлардың табиғат кешендеріне әсерін зерттейді; 9.3.5.2 қазақ табиғи хоронимдерінің жіктелуі негізінде олардың мағынасын түсіндіреді және үш тілде транслитерацияны ұсынады; 9.3.5.3 жергілікті компонент негізінде антропогендік фактордың табиғи кешендерге әсерін зерттейді; 9.3.5.4 антропогендік ландшафттарды жақсарту жолдарын ұсынады: қалпына келтіру, мелиорация, Ландшафт дизайны
4. Әлеуметтік география 4.1 Халық географиясы	Тілдік отбасылар және әлем халықтарының топтары	9.4.1.1 Қазақстан халқының ұлттық және діни құрамын анықтайды
	Әлем халқының діни құрамы	9.4.1.2 дүниежүзі халқы миграцияларының басты бағыттарын, себеп-салдарын түсіндіреді
	Әлемнің тарихи-мәдени аймақтары	9.4.1.3Қазақстандағы көші-қон үдерістерді талдап, басты бағыттарын анықтайды; 9.4.1.4 қазақстандық көрсеткіштерді басқа елдердің көрсеткіштері мен салыстыру негізінде еңбек

ЖОБА

		ресурстарының сандық, сапалық құрамына баға береді; 9.4.1.5 қазақстандық көрсеткіштерді басқа елдермен салыстыру негізінде еңбек ресурстарының сандық және сапалық құрамын бағалау
	Ұлтаралық және конфессияаралық келісім	9.4.1.6 Қазақстандағы елді мекендерді жіктейді; 9.4.1.7 Қазақстандағы урбандалу үдерісіне баға береді
4-тоқсан		
5. Экономикалық география 5.1 Табиғи ресурстар	Табиғи ресурстардың жіктелуі	9.5.1.1 Қазақстанның табиғи-ресурстық әлеуетін бағалайды; 9.5.1.2 Қазақстанда жекелеген табиғи ресурс-тарды өңдеу технологиясын сипаттап, орталықтары мен дайын өнім түрлерін атайды
	Табиғат ресурстарын игеру мәселелері	9.5.1.5 Қазақстанда табиғатты пайдалану проблемаларын анықтап, шешу жолдарын ұсынады; 9.5.1.6 жергілікті компонент негізінде табиғатты пайдалануға байланысты зерттеу жүргізеді
5.2 Әлеуметтік-экономикалық ресурстар	Көлік инфрақұрылымы. Әлеуметтік инфрақұрылым	9.5.2.1 ғылыми-техникалық революция үдерісін, даму бағыттарын талдайды
5.3 әлемдік экономиканың салалық және аумақтық құрылымы	Әлемдік шаруашылық салалары: өнеркәсіп және ауыл шаруашылығы	9.5.2.2 Қазақстанның индустриялық-инновациялық даму бағытта рын анықтап, болжам жасайды; 9.5.2.3 Қазақстанның инновациялық инфрақұрылымының жағдайын талдап, дамыту жөнінде ұсыныстар әзірлейді; 9.5.3.1 Қазақстан шаруашылығы салаларын жоспар бойынша сипаттайды; 9.5.3.2 Қазақстанның экономикалық аудандарының шаруашылық салаларын анықтап, мамандануын түсіндіреді; 9.5.4.1 әлемдік экономиканың даму үрдістерін талдайды; 9.5.4.2 Қазақстанның дүниежүзілік шаруашылықтағы орнын анықтайды 9.5.4.3 халықаралық географиялық еңбек бөлінісінің мәнін анықтайды;

		9.5.4.4халықаралық экономикалық қатынас түрлерін жіктеп, сипаттайды
6. Елтану және саяси география негіздері 6.1 Дүние жүзі елдері	Әлем елдерінің географиялық жағдайы	9.6.1.1 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде елдерді экономикалық даму деңгейі бойынша топтастырады; 9.6.1.2 қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде халықаралық ұйымдарды деңгейі және мақсаты бойынша топтастырады
	Әлем елдерінің экономикалық-географиялық жағдайы	9.6.1.3 Қазақстан Республикасының әлеуметтік, экономикалық, саяси-географиялық жағдайына кешенді баға береді; 9.6.1.4 Қазақстандағы саяси-әкімшілік хоронимдерді жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады
		9.6.1.4 Қазақстандағы саяси-әкімшілік хоронимдерді жіктеп, мағынасын түсіндіреді және транслитерациясын үш тілде ұсынады

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
61-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Тарихи сана – тарихты білу, тарихи тәжірибе мен оның сабақтарын ұғынып түсіну, әлеуметтік болжау, өз іс-әрекеті үшін тарихи жауапкершілікті түсіну. Оқу-тәрбие процесінің маңызды құрамдас бөлігі болып табылатын тарихи білім тұлғаның, азамат пен патриоттың қалыптасуына көмектеседі.

3. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұны әлем тарихындағы Қазақстанның алатын орны мен рөлін, оның жалпыәлемдік өркениеттің дамуына қосқан үлесін түсінуге мүмкіндік береді.

4. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мақсаты – білім алушылардың бойында тарихи сана, қазақстандық патриотизм, өз елінің тарихы мен мәдениетіне құрмет, өз ата-бабаларының жетістіктеріне деген мақтанышсезімін қалыптастыру, ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтарды дарыту, зерттеушілік, ойлау, коммуникативті дағдыларды дамыту.

5. Оқу пәнінің міндеттері:

1) Қазақстан аумағындағы ежелгі заманнан бастап бүгінгі күнге дейінгіқоғамның әлеуметтік, мәдени, саяси, экономикалық дамуының негізгі кезеңдері мен ерекшеліктері туралы білімін қалыптастыру;

2) Қазақстанның тарихи дамуы барысында қалыптасқан ұлттық құндылықтар жүйесі туралы білім беру;

3) Қазақстанның тарихи дамуының негізгі оқиғалары, құбылыстары мен процестердің мәні туралы түсінік қалыптастыру;

4) тарихи оқиғаларды, құбылыстар мен процестерді және тарихи тұлғалардың қызметін Отандық тарих контекстінде сын тұрғысынан талдау және баға беру дағдыларын қалыптастыру мен дамыту;

5) тарихи деректердің негізінде дәлелді пайымдау дағдыларын дамыту;

6) тарихи зерттеу жүргізу дағдыларын қалыптастыру мен дамыту (гипотезаларды ұсыну, зерттеу сұрақтарын құрастыру, деректерді талдау, әртүрлі көзқарастарды салыстыру, нәтижелер мен қорытындыларды шығару, өзінің ұстанымын анықтау);

7) қазіргі кездегі саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени процестерде бағдарлану үшін тарихи білімдерін қолдана білу дағдыларын қалыптастыру;

8) коммуникативті дағдыларды қалыптастыру, өз ойын ауызша және жазбаша түрде анық білдіру, командада жұмыс істей алу, түрлі деректерден алынған ақпараттарды қоса алғанда,жарияланым мен электронды құралдарды қолдану.

2-тарау. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұны

6. «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

7) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

8) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

9) 7-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағат;

10) 8-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағат;

11) 9-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелді).

7. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінен білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

1) әлеуметтік қатынастардың дамуы;

2) мәдениеттің дамуы;

3) мемлекеттің дамуы;

4) Қазақстанның экономикалық дамуы.

9. «Әлеуметтік қатынастардың дамуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) этникалық қатынастар;

2) әлеуметтік қатынастар.

10. «Мәдениеттің дамуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) дүниетаным мен дін;

2) өнер мен әдебиет;

3) білім және ғылым.

11. «Мемлекеттің дамуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мемлекеттің ішкі саясаты;

2) мемлекеттің сыртқы саясаты.

12.«Қазақстанның экономикалық дамуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) шаруашылық;

2) өндірістік қатынастар және сауда.

13. Оқу мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

14. Оқу бағдарламасы базалық тарихи ойлау дағыдыларын: тарихи деректердің интерпретациясы, уақыт пен кеңістікте бағдарлану, тарихи талдау және түсіндіруді қалыптастыруға бағытталған.

15. «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша тарихи ойлау дағдыларын қалыптастыру және оқу мақсаттарын тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) өзгеріс пен сабақтастық;

2) себеп пен салдар;

3) дәлел;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

16. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды, сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді, тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

2) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды; ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді, тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

3) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден әртүрлі, қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе әртүрлі қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады.

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты әртүрлі көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

17. 5-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Қазақстандағы ежелгі адамдардың өмірі.Тас дәуіріндегі Қазақстан: Қазақстанда алғашқы адамның пайда болуы, әлеуметтік ұйымдасудың алғашқы формалары. Ежелгі адамдардың кәсібі (аң аулау мен терімшілік). Қазақстан аумағындағы тас дәуірінің тұрақтары. Егіншілік пен мал шаруашылығының қалыптасуы. Ботай мәдениеті. Қола дәуіріндегі Қазақстан: Қазақстан аумағындағы мыс пен қалайы металдарының кен орындары. Андрон мәдениеті. Қола дәуірі кезіндегі шаруашылық пен қоғамдық құрылыс. Беғазы-Дәндібай мәдениеті. Ә. Марғұлан және басқа да Қазақстанның ежелгі дәуірін зерттеушілер;

2) ежелгі көшпелілердің өмірі. Темір дәуірінің ерекшеліктері. Қазақстанның ежелгі металлургиясы. Көшпелі мал шаруашылығының қалыптасуы. Алғашқы көшпелілердің өмір сүруді қамтамасыз ету жүйесі. Көшпелілердің жылжымалы баспанасы. Алғашқы көшпелілердің дүниетанымы;

3) сақтар. Қазақстан аумағындағы сақ тайпалары. Сақтар тарихы жайлы деректер. Сақтардың саяси тарихы. Қоғамдық құрылысы. Шаруашылығы мен тұрмысы. Материалдық және рухани мәдениеті. «Аңдық стиль». Есік олжасы – «Алтын адам». Шілікті алқабының патша қорғандары. Берел қорымы. Бесшатыр қорғандары. Тасмола мәдениеті;

4) үйсіндер мен қаңлылар.Үйсіндер. Үйсіндер туралы жазба деректер. Үйсіндердің қоныстануы, шаруашылығы мен тұрмысы. Үйсіндердің қоғамдық құрылысы. Қаңлылар. Қаңлылар тарихына қатысты қытай және парсы деректері. Қаңлылардың қоныстануы, шаруашылығы мен тұрмысы. Қаңлылардың қоғамдық құрылысы. Үйсіндердің, қаңлылардың археологиялық ескерткіштері;

5) ғұндар (хунну). Қытай деректеріндегі ғұндардың ерте тарихы. Мөде шаньюй-ғұн мемлекетінің негізін салушы. Ғұндардың саяси тарихы мен мемлекеттік құрылысы. Халықтардың ұлы қоныс аударуы (ғұндардың Батысқа жылжуы). Аттила және оның жорықтары. Ғұндардың шаруашылығы мен қоғамдық құрылысы. Ғұндар дәуіріндегі мәдениеттің дамуы;

6) сарматтар. Сарматтардың ежелгі замандағы саяси оқиғаларға қатысуы. Сарматтардың қоныстануы, шаруашылығы мен тұрмысы. Сарматтардың қоғамдық құрылысы. Сарматтардың археологиялық ескерткіштері. Мәдениеті;

7) ежелгі Қазақстан тарихына шолу. Қазақстан аумағындағы ежелгі адамдардың антропологиялық бет-әлпеті. Ежелгі Қазақстан тарихының негізгі оқиғалары, құбылыстары мен үдерістері. Ежелгі Қазақстанның мәдени мұрасы;

8) өлкетану: Туған өлкенің аңыз-ертегілері. Өлкенің тарихи ескерткіштері. Өңірдің тарихи тұлғалары: билер, батырлар және ақындар. Өлкетану мұражайы және тарихи жәдігерлер.

18. 6-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) VI - IX ғасырдағы Қазақстан. Ортағасырлық Қазақстан тарихының кезеңделуі. Ұлы Түрік қағанатының құрылуы. Қазақстан аумағындағы ерте ортағасырлық мемлекеттер: Батыс Түрік қағанаты, Түргеш қағанаты, Қарлұқ қағанаты, Оғыз мемлекеті, Қимақ қағанаты. Атлах шайқасының тарихи маңызы.

Түркі мемлекеттерінің қоғамдық-саяси құрылысы. Түркілердің әскери өнері. Шаруашылығы. Сауда және қала мәдениетінің дамуы;

2) X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы Қазақстан.Қарахан мемлекеті. Қазақстан аумағына исламның тарала басталуы. Наймандар, керейіттер, жалайырлар. Қыпшақ хандығы. «Дешті Қыпшақ» түсінігі. Шаруашылығы: көшпелі, отырықшы. Сауда. Қала мәдениеті. Ұлы Жібек жолының тарихи маңызы. Түркі мәдениетінің әлемдік өркениеттің дамуына қосқан үлесі. Түркі әлемінің көрнекті ойшылдары;

3) XIII - XV ғасырлардың бірінші жартысындағы Қазақстан. Шыңғыс ханның жаулаушылық соғыстары. Отырар қорғанысы. Моңғол империясының құрылуы. Алтын Орда. Ақ Орда. Моғолстан мемлекеті. Әмір Темір жорықтары. Ноғай Ордасы. Әбілқайыр хандығы. XIII - XV ғасырлардың бірінші жартысындағы мемлекеттердің қоғамдық-саяси құрылысы. Ортағасырлық саяхатшылар Қазақстан туралы. Шаруашылық. Сауданың дамуы. Мәдениет;

4) қазақ халқының қалыптасуы. Қазақтар – Ұлы Дала мұрагері: тарихи және этникалық сабақтастық. «Қазақ» этнонимі. Қазақ халқының біртұтас халық болып қалыптасу үдерісінің аяқталуы;

5) біртұтас қазақ мемлекетінің құрылуы. Қазақ ұлттық мемлекетінің құрылу алғышарттары. Қазақ хандығының құрылуы (аумағы, халықтың этникалық құрамы). Мемлекеттің негізін салушылар – Жәнібек пен Керей. М.Х. Дулатидің «Тарихи Рашиди» еңбегі – Қазақ хандығыныңалғашқы тарихы жөніндегі құнды дерек. Қазақ хандығы қалыптасуының алғашқы жылдарындағы ішкі және сыртқы саясаты. Біртұтас қазақ мемлекеті қалыптасуының тарихи маңызы;

6) қазақ хандығының XVI - XVII ғасырлардағы дамуы. Қасым хан билігі тұсындағы Қазақ хандығының нығаюы. Хақназар хан билігі тұсындағы Қазақ хандығының одан әрі нығаюы және саяси өркендеуі. Тәуекел ханның ішкі және сыртқы саясаты. Есім ханның ішкі және сыртқы саясаты. Жәңгір хан. Орбұлақ шайқасы. Тауке ханның билігі. «Жеті жарғы». Қазақтың ұлы билері. Қазақ хандығының мемлекеттік-әкімшілік құрылымы. Қазақ қоғамының әлеуметтік стратификациясы;

7) XVI - XVII ғасырлардағы экономика мен мәдениет. Қазақ халқының мәдениеті: материалдық, рухани мәдениет. Әдебиет пен өнер: ақын-жыраулар, халық әншілері мен композиторлардың шығармашылығы, музыкалық өнер. Қазақтардың дәстүрлі шаруашылығы: мал шаруашылығы, егіншілік;

8) өлкетану: Топонимдер – өткен заманның куәгерлері (жер-су атауларының тарихы). Мәдени-тарихи дәстүрді сақтаушылар: өлкенің ұлттық қолөнері. Бір халық – бір ел – бір тағдыр (менің өлкемнің халықтары). Туған өлке тарихының қазіргі куәгерлері.

19. 7-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) XVIII ғасырдың басындағы Қазақстан: сыртқы және ішкі саяси жағдай. Жоңғар мемлекеті. Қазақ-жоңғар соғыстары. «Ақтабан шұбырынды, алқакөл сұлама» заманы. Қарақұм мен Ордабасыдағы құрылтайлар – қазақ жасағының құрылуы. Аңырақай шайқасы. Отан қорғаушы батырлар. XVIII ғасырдың 30-40 жылдарындағы қазақ-жоңғар соғыстары;

2) XVIII ғасырдың бірінші жартысындағы Қазақ хандығы. XVIII ғасырдың

басына дейінгі қазақ-орыс қатынастары. XVIII ғасырдың басындағы Ресей империясы назарындағы Қазақстан (саяси және экономикалық мақсаттар, әскери-барлау экспедициялары, алғашқы әскери бекіністердің салынуы). Кіші жүз ханы Әбілқайырдың Ресей бодандығын қабылдауы:себептері мен мақсаттары. XVIII ғасырдың 30-50-жылдарындағы Қазақстандағы Ресей империясының саясаты. XVIII ғасырдың 40-жылдарындағы Қазақстандағы ішкі саяси жағдайдың асқынуы. Абылай хан тұсындағы Қазақ хандығы: ішкі және сыртқы саясаты;

3) XVIII ғасырдағы Қазақстан мәдениеті. XVIII ғасыр ақын-жырауларының шығармашылығы. XVIII ғасыр тарихы бойынша қазақ деректері. Қазақтардың қолданбалы өнері;

4) отарлау және ұлт-азаттық күрес. Ресей империясының отаршылдық саясаты: мақсаттары мен әдістері. Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс (себептері, қозғалыстың қозғаушы күші, кезеңдері мен барысы, нәтижелері). 1822-1824 жылдардағы патша реформалары (Кіші және Орта жүздегі хандық биліктің жойылуы). 1836-1838 жылдардағы Бөкей ордасындағы қазақтардың көтерілісі (себептері, негізгі кезеңдері мен шайқастары). XIX ғасырдыңбірінші жартысындағы қазақ халқының ұлт-азаттық қозғалыстары (Жоламан Тіленшіұлы, Саржан Касымов бастаған көтеріліс). Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс (себептері, мақсаттары мен қозғаушы күштері, негізгі кезеңдері). Кенесары Қасымұлы: тұлға және саясаткер. Жанхожа Нұрмұхамедұлы және Есет Көтібарұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс (себептері, көтеріліс барысы). Ресей империясының Қазақстанның оңтүстік аймақтарын қосып алуы. XVIII ғасырдың соңы – XIX ғасырдағы Қазақстандағы ұлт-азаттық қозғалыстардың тарихи маңызы;

5) Қазақстан Ресей империясының құрамында. XIX ғасырдың екінші жартысындағы Қазақстандағы патшалық реформалар. 1867-1868 жылдардағы реформалар. Қазақстандағы патшалық Ресейдің аграрлық және қоныстандыру саясаты. 1860-1870 жылдардағы ұлт-азаттық күрес (себептері мен көтеріліс барысы). XIX ғасырдың екінші жартысындағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы. Капиталистік қатынастардың ене бастауы. XIX ғасырдың 80-90 - жылдарындағы әкімшілік-аумақтық реформалар: мазмұны мен салдары. Сауда қатынастарының дамуы. Жетісу аумағына ұйғырлар мен дүнгендердің қоныс аударуы. Дәстүрлі қазақ қоғамының трансформациясы. XIX ғасырдың екінші жартысындағы қоғамдық-саяси ойлардың дамуы;

6) XIX ғасыр-XX ғасырдың басындағы Қазақстанның мәдениеті. XIX ғасырдағы Қазақстандағы ағарту ісі мен ғылымның дамуы. Бөкей ордасының ханы Жәңгірдің ағартушылық қызметі. Қазақстанның ғылыми зерттелуі (П. Семенов-Тянь-Шанский, Г.Н. Потанин, В.В. Радлов, М. Шорманов, М. Бабаджанов, А. Диваев). Зайырлы және діни білім беру мекемелері. Жадиттік және білім берудегі жаңашылдық. Шоқан Уәлиханов – ұлы қазақ ғалымы. Ыбырай Алтынсарин –ағартушы, жаңашыл-педагог, қоғам қайраткері. Абай Құнанбайұлы – ұлы ойшыл, қазақ жазба әдебиетінің негізін салушы. Қазақ музыкалық мәдениетінің дамуы (Құрманғазы Сағырбайұлы, Тәттімбет Қазанғапұлы, Дәулеткерей Шығайұлы). Әйгілі суретшілер шығармашылығындағы ұлттық контекст. Шәкәрім Құдайбердіұлы, Мәшһүр Жүсіп Көпеев және К. Халидтің тарихи еңбектері.

7) өлкетану: Туристік маршруттар. Жомарт жүрек. Туған өлкенің шежіресі. Мектебімнің тарихы.

20. 8-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) XX ғасырдың басындағы Қазақстан. XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси үдерістер. XX ғасырдың басындағы Қазақстанның экономикалық дамуы. Столыпиннің аграрлық реформасы және шаруалардың Қазақстанға жаппай қоныс аударуы. XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы өнеркәсіптің дамуы. Сауданың дамуы. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс. Қазақ ұлттық зиялылар қауымы және оның XX ғасырдың басындағы қоғамдық-саяси үдерістерге әсері. Ұлттық баспаның дамуы («Қазақ» газеті, «Айқап» журналы). 1917 жылғы революциялар. «Алаш» партиясының құрылуы. «Алаш-Орда» үкіметі. Қазақ халқының саяси көшбасшылары (Ә. Бөкейхан, А. Байтұрсынов, М. Дулатов, Б. Қаратаев, М. Тынышпаев, М. Шоқаев). XX ғасырдың басындағы қазақ зиялыларының ғылыми еңбектері;

2) Қазақстандағы Кеңес үкіметінің орнығуы. «Үш Жүз» қазақ социалистік партиясы. Азамат соғысы жылдарындағы (1918-1920 жылдар) Қазақстандағы соғыс қимылдары. Кеңес билігі органдарының «Алаш-Орда» үкіметі, Қоқан автономиясымен қарым-қатынасы. «Әскери коммунизм саясаты».1921 жылғы жұт және аштық. Қазақ Автономиялы Кеңестік Социалистік Республикасының құрылуы. Қазақ АКСР-ы аумағының қалыптасуы. Қазақ жерлерінің біртұтастығын қалпына келтірудегі қазақ зиялыларының рөлі. Қазақстандағы Жаңа экономикалық саясат (1921-1925 жылдар). XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясаты. Кеңес үкіметінің діни саясаты;

3) Қазақстан тоталитарлық жүйенің нығаюы кезеңінде. Қазақстандағы социалистік индустрияландыру (мәні мен ерекшеліктері). «Кіші Қазан» (мазмұны және жүзеге асырылуы). Бай шаруашылықтарының тәркіленуі. Ауыл шаруашылығындағы күштеп ұжымдастыру саясаты. Қазақстандағы күштеп ұжымдастыру саясатының экономикалық салдары. 1931-1933 жылдардағы аштық - XX ғасырдағы қазақстандық қасірет. Қазақстандағы ұжымдастырудың демографиялық салдарлары. Ұжымдастыруды жүзеге асырудың әдістеріне қатысты ұлттық зиялылардың («Бесеудің хаты») қоғамдық-саяси көзқарасы мен қатынасы. 1920-1930 жылдардағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси үдерістер. Сталиндік репрессиялар. Қазақстан аумағындағы кеңестік «еңбек түзеу» концентрациялық лагерлері (Степлаг, Карлаг, Алжир және тағы басқалар);

4) Кеңестік Қазақстанның мәдениеті: білім мен ғылым. Халыққа білім беру (жалпыға бірдей міндетті сауат ашу, орта білім, қазақ жазуының араб тілінен латын тіліне көшуі, орыс графикасына негізделген жаңа әліпбиге көшу). А. Байтұрсынов – «ұлт ұстазы». Жоғары оқу орындарының ашылуы. КСРО Ғылым Академиясының Қазақ филиалы. Қ.Сәтбаевтың Қазақстан ғылымын дамытудағы рөлі. Қазақстандық ғалымдар мен олардың ғылыми жетістіктері. Әдебиеттің дамуы (Ж. Аймауытов, М. Жұмабаев, Б. Майлин, І. Жансүгіров, С. Сейфуллин, С. Мұқанов, Ғ. Мүсірепов, Ғ. Мұстафин шығармашылығы). Театр, кино, бейнелеу өнері және оның қайраткерлері. Мәдениет саласындағы кеңестік идеология. Социалистік реализм;

5) Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында. Ұлы Отан соғысының басталуы.

Қазақстандағы мобилизация және қазақстандық әскери бөлімдердің құрылуы. Қазақстандықтардың Ұлы Отан соғысы жылдарындағы ерлігі мен тағдыры. Қазақстандықтардың Ұлы Отан соғысы шайқастарына қатысуы. Қазақстандықтар – Кеңес Одағының батырлары. Б. Момышұлы – аңызға айналған тұлға. Қазақстан – майдан арсеналы. КСРО халықтарының Қазақстанға депортациялануы. Ұлы Отан соғысы жылдарындағы мәдениет. Ғылымның дамуы. Әдебиеттегі жетістіктер (М. Әуезов, Ж. Жабаев, Д. Снегин,
И. Шухов және тағы басқалар). Өнердің дамуы (театр, кино).

21. 9-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Қазақстан соғыстан кейінгі жылдарда (1946-1953 жылдар). Соғыстан кейінгі жылдардағы әлеуметтік-экономикалық өзгерістер. Пайдалы қазбаларды өңдеу және өнеркәсіптің дамуы. Ауыл шаруашылығының дамуы. Қазақстанның әскери-өнеркәсіптік кешенінің қалыптасуы (Қазақстандағы ядролық полигон). Соғыстан кейінгі жылдардағы қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктері. «Бекмаханов ісі»;

2) Қазақстан «Жылымық» кезеңінде (1954-1964 жылдар). Қазақстанда «Хрущевтік кезеңдегі» өнеркәсіптің дамуы. Тың және тыңайған жерлерді игеру (тың игерудің экономикалық, экологиялық және демографиялық салдары). Қазақстандағы әскери-өнеркәсіптік кешен («Байқоңыр» ғарыш айлағы). «Жылымық кезеңі». 1954-1965 жылдардағы республикадағы қоғамдық-саяси өмір;

3) Қазақстан «Тоқырау» кезеңінде (1965-1985 жылдар). 1965-1985-жылдардағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы. Экономиканың шикізаттық бағыты. Урбанизация. 1970-1980 жылдардағы ауыл шаруашылығындағы дағдарыс. 1965-1985 жылдардағы қоғамдық-саяси өмір. 1979 жылғы Целиноградтағы оқиғалар. Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасы басшыларының қызметі (Ж. Шаяхметов, Д. Қонаев, Ж. Тәшенов);

4) кеңестік Қазақстанның мәдениеті (1946-1985-жылдар.). Білім беру саласындағы мемлекеттік саясат. Жалпыға бірдей міндетті орта білім. Қазақ тілінің жағдайы. Ғылымның дамуы. Әдебиеттің дамуы (Ә. Нұрпейісов, Б. Момышұлы, І. Есенберлин, О. Сүлейменов, М. Шаханов). Өнер (театр, кино);

5) Қазақстан Қайта құру кезеңінде (1986-1991 - жылдар). «Қайта құру» жылдарындағы әлеуметтік-экономикалық өзгерістер: мақсаттары, проблемалары мен қарама-қайшылықтары. Қазақстандағы 1986жылғы желтоқсан оқиғалары (себептері, барысы мен салдары). 1986 жылғы желтоқсан оқиғаларының қатысушыларына қатысты жазалау шаралары. «Қазақ КСР-ның мемлекеттік егемегендігі туралы Декларация» (1990 жылғы қазан). Кеңестік саяси жүйенің дағдарысы (1991 жылғы «Тамыз бүлігі»). КСРО-ның ыдырауы. Қазақстандағы қоғамдық-саяси қозғалыстар. Семей ядролық полигонының жабылуы. «Қазақ КСР-ның тілдер туралы Заңының» қабылдануы;

6) Қазақстан мемлекеттілігінің қайта жаңғыруы (1991 - 1997 жылдар). «Мемлекеттік тәуелсіздік туралы» Конституциялық заңының қабылдануының тарихи маңызы. Н.Ә. Назарбаев – Қазақстан Республикасының тұңғыш Президенті. Тәуелсіз Қазақстанның қоғамдық-саяси институттарының қалыптасуы. Нарықтық экономикаға көшудегі қиыншылықтар. Қазақстанның әлемдік қауымдастыққа кірігуі. Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы әлеуметтік-демографиялық

үдерістер. 1995 жылғы Конституцияның қабылдануы;

7) Қазақстан Республикасының нығаюы (1997 жылдан бастап бүгінгі күнге дейін).Қазақстан Республикасының ұзақ мерзімді басым мақсаттары мен стратегиялары. «Қазақстан – 2030» стратегиясының қабылдануы. Қазақстан Республикасының халықаралық сахнадағы беделінің өсуі. Қазақстанның аймақтық және халықаралық ұйымдармен қарым-қатынасы. Қазақстанның ЕҚЫҰ және ИЫҰ-на төрағалық етуі. Әлемдік экономикалық байланыстар жүйесіндегі Қазақстан. Мемлекеттің экономикалық және әлеуметтік жағдайы. Астана – Қазақстан Республикасының жаңа астанасы. «Қазақстан-2050» стратегиясы – қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты. «5 институтционалды реформаларды жүзеге асырудағы100 нақты қадам» ұлттық жоспары – қазіргі заманның сын-тегеуріндеріне жауап. Ұлт көшбасшысы – Н.Ә. Назарбаевтың тәуелсіз мемлекетті құрудағы және дамытудағы рөлі;

8) қазіргі заманғы Қазақстан мәдениеті (1991 жылдан бүгінгі күнге дейін). Білім және ғылым саласындағы мемлекеттік саясат. «Болашақ» мемлекеттік бағдарламасы. Инновациялық ғылыми-білім беру мекемелерінің құрылуы. Этносаралық және дінаралық келісімнің қазақстандық моделі. Қазақстан халқы Ассамблеясы. Жаһандану дәуіріндегі ұлттық мәдениетті жаңғырту және сақтап қалу мәселелері. Қазіргі кездегі өнер мен әдебиеттің даму тенденциялары. «Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасы. «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық біріктіруші идеясы.«Болашаққа бағдар:рухани жаңғыру» бағдарламасы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

22. Оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

23. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) әлеуметтік қатынастардың дамуы:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5- сынып шамамен 1 миллион жыл бұрын – V ғасыр	6- сынып VI – XVII ғасырлар	7- сынып XVIII – XIX ғасырлар	8- сынып XX ғасырдың бірінші жартысы	9- сынып XX ғасырдың екінші жартысынан бүгінгі күнге дейін
1.1 Этникалық қатынастар	5.1.1.1 алғашқы адамдардың антропологиялық	6.1.1.1 түркі тілдес тайпаларды атап, олардың	7.1.1.1 жоңғар шапқыншылығы кезіндегі демографи	8.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себептері	9.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себеп-салдарлық байланы

	белгілерін сипаттау	аумақтық орналасуын картада көрсету	ялық өзгерістерді және миграциялық процестерді түсіндіру	мен салдарын анықтау	сын талдау арқылы дәйекті қорытынды жасау
	5.1.1.2 Ежелгі Қазақстан адамдарының антрополо гиялық тұрпатын анықтау	6.1.1.2 XIII-XV ғасырлардағы Қазақстан аумағында құрылған мемлекеттердің этноәлеуметтік құрылымын анықтау	7.1.1.2 Ресей империясының қоныстандыру саясатының себептері мен салдарын талдау		9.1.1.2 өткен тарихи кезеңдер мен сабақтастықты орнату арқылы қазіргі кезеңдегі демографиялық процестерге баға беру
	5.1.1.3 ғұндардың қоныс аудару бағыттарын тарихи картадан көрсету	6.1.1.3 ежелгі және ортағасырлар тарихының оқиғалары арасында байланыс орнату арқылы қазақ халқының қалыпта суындағы негізгі кезеңдерді анықтау			9.1.1.3 Қазақстанның даму стратегиясындағы демографиялық саясаттың бағыттарын талдау
		6.1.1.4 «қазақ» этнонимінің мағынасын түсіндіру			
1.2	5.1.2.1	6.1.2.1	7.1.2.1	8.1.2.1	9.1.2.1

ЖОБА

Әлеуметтік қатынастар	алғашқы адамдардың тұрмыс-тіршілігін шығармашылық түрде көрсету	қазақ хандығындағы әлеуметтік топтардың орнын анықтау	дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау	қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау	қазіргі кездегі Қазақстан халқының әлеуметтік жағдайын статистикалық мәліметтер негізінде талдау
	5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру	6.1.2.2 өлкедегі әр түрлі ұлттардың тарихын, салт-дәстүрін сипаттау	7.1.2.2 қазақ зиялыларының қалыптасуының маңыздылығын түсіндіру	8.1.2.2 соғыс жылдарындағы халықтың әлеуметтік жағдайын анықтау	

2) мәдениеттің дамуы:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5- сынып шамамен 1 миллион жыл бұрын -V ғасыр	6- сынып VI – XVII ғасырлар	7- сынып XVIII – XIX ғасырлар	8- сынып XX ғасырдың бірінші жартысы	9- сынып XX ғасырдың екінші жартысынан бүгінгі күнге дейін
2.1 Дүниетаным мен дін	5.2.1.1 алғашқы адамдардың наным-сенімдерін сипаттау	6.2.1.1 түркілердің дүниетанымдық ерекшеліктерін түсіндіру	7.2.1.1 салт - дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын анықтау	8.2.1.1 мемлекеттің діни саясатының мақсаты мен салдарын анықтау	9.2.1.1 дәстүрлі және деструктивті діни ағымдар мен ұйымдардың іс-әрекетін талдау
	5.2.1.2 ежелгі тайпалар	6.2.1.2 ислам дінінің	7.2.1.2 отаршылдық		9.2.1.2 Қазақстан халқы Ассамблея

ЖОБА

	дың дүниетанымын сипаттау	қоғамдық өмірге ықпалын анықтау	саясаттың ұлттық құндылықтарға кері әсерін талдау		сының дінаралық, этносаралық келісім мен ішкі тұрақтылық ты нығайтудағы ықпалын бағалау
		6.2.1.3 тарихи оқиғалар мен процестердің сабақтастығын сипаттауда «Ұлы Дала Елі» ұғымын қолдану			9.2.1.3 «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының маңыздылығын бағалау
2.2 Өнер мен әдебиет	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау	6.2.2.1 күй, аңыз, шежіре, эпостық жырлардың тарихи дереккөзі ретіндегі маңыздылығын айқындау	7.2.2.1 халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау	8.2.2.1 қазақ зиялыларының шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру	9.2.2.1 кеңестік әдебиет пен өнер туындыларында қоғамдық өмірдің бейнеленуін талдау
	5.2.2.2 археологиялық деректерге сүйене отырып, Андронов мәдениетінің белгілерін анықтау	6.2.2.2 ортағасырлық сәулет өнері ескерткіштерінің ерекшеліктерін түсіндіру	7.2.2.2 А. Құнанбаевтың ақын, ойшыл, қоғам қайраткері ретіндегі рөлін айқындау	8.2.2.2 Ахмет Байтұрсыновты қазақ тіл білімінің негізін салушы, қоғам қайраткері ретінде бағалау	9.2.2.2 Мұхтар Әуезов шығармаларының әлем әдебиетіндегі орнын бағалау

ЖОБА

	5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау	6.2.2.3 көшпелілер дің әскери өнер жетістіктерін сипаттау	7.2.2.3 ұлттық музыкалық аспаптардың қолдану ерекшеліктерін сипаттау	8.2.2.3 өнер мен әдебиет тегі өзгерістерді анықтау	9.2.2.3 қазіргі кездегі өнер мен әдебиеттің даму тенденцияларын айқындау
	5.2.2.4 Есік обасынан табылған «Алтын адам» археологиялық олжасының ерекшеліктерін анықтау	6.2.2.4 түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде Махмұд Қашғари, Жүсіп Баласағұн және Ахмет Яссауи еңбектерінің тарихи құндылығын түсіндіру	7.2.2.4 қолданбалы өнердің жетістіктерін бағалау	8.2.2.4 Ә. Қашаубаев пен Қажымұқан Мұңайтпасұлының қазақ халқын әлемге танытудағы рөліне баға беру	9.2.2.4 ұлттық құндылықтарды жаңғыртуға бағытталған мемлекеттік бағдарламалардың қажеттілігін негіздеу («Мәдени мұра», «Болашаққа бағдар:руханы жаңғыру» бағдарламалары)
	5.2.2.5 Ә. Марғұлан ды ғалым-археолог ретінде айқындау	6.2.2.5 көшпелілер дің қолданбалы өнер жетістіктерін сипаттау	7.2.2.5 өлкенің тарихи оқиғалар хроникасын құру	8.2.2.5 соғыс жылдарындағы өнер мен әдебиеттің халық рухын көтерудегі маңызын бағалау	
	5.2.2.6 көшпелілер дің әлемдік өркениетке	6.2.2.6 жергілікті жер, қала, өзен, көл, тау атаулары	7.2.2.6 түрлі дереккөздер негізінде өз мектебің		

ЖОБА

	қосқан үлесін түсіну	ның шығу тарихын түсіндіру	нің тарихын анықтау		
	5.2.2.7 тарихи мұраны жеткізудегі жәдігердің рөлін сипаттау	6.2.2.7 өлкенің дәстүрлі көркем мәдениетін жандандыру ға үлесін қосқан шеберлерді айқындау			
	5.2.2.8 өлкедегі тарихи ескерткіштердің құндылығын түсіну				
	5.2.2.9 өлкенің аңыз-ертегілерінің мән-мағынасын түсіндіру				
2.3 Білім және ғылым	5.2.3.1 қазақстандық ғалымдардың археологиялық жаңалықтарын білу	6.2.3.1 көне түркі жазуының тарихи маңызын түсіндіру	7.2.3.1 Ш. Уәли хановтың ғылыми зерттеулерінің тарихи құндылығын анықтау	8.2.3.1 ұлттық баспасөздің қоғамдық-саяси сананы оятудағы рөліне баға беру	9.2.3.1 Е.Бекмахановтың Қазақстан тарихы ғылымына қосқан үлесін бағалау
		6.2.3.2 Әл-Фарабидің және басқада ғалымдардың	7.2.3.2 XIX ғ. білім беру мен ағарту ісінің даму ерекшеліктерін	8.2.3.2 кеңес дәуіріндегі қазақ тілінің ахуалын анықтау	9.2.3.2 білім мен ғылым саласындағы мемлекеттік саясатқа баға беру

ЖОБА

		ортағасырлық ғылымның дамуына қосқан үлесін анықтау	түсіндіру		
		6.2.3.3 «Кодекс Куманикус» сөздігінің халықаралық байланыстардағы рөлін анықтау	7.2.3.3 Ы. Алтын сариннің ағарту саласына қосқан үлесін бағалау	8.2.3.3 XX ғ. бірінші жартысындағы білім мен ғылым саласындағы өзгерістерді талдау	
		6.2.3.4 Мұхаммед Хайдар Дулатидің «Тарихи-Рашиди» еңбегінің тарихи маңызын түсіндіру	7.2.3.4 Шәкәрім Құдайбердіұлы, Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы, Қ. Халид еңбектерінің тарихи дерек ретіндегі маңызын айқындау	8.2.3.4 Қаныш Сәтбаевтың Қазақстан өнеркәсібі мен ғылымын дамытудағы рөліне баға беру	
			7.2.3.5 туристік маршруттарды құру жолдарын ұсыну		

3) мемлекеттің дамуы:

Білім алушылар:

ЖОБА

Бөлімше	5-сынып шамамен 1миллион жыл бұрын – Vғасыр	6-сынып VI-XVII ғасырлар	7-сынып XVIII - XIX ғасырлар	8-сынып XX ғасырдың бірінші жартысы	9-сынып XX ғасырдың екінші жартысынан бүгінгі күнге дейін
3.1. Мемлекеттің ішкі саясаты	5.3.1.1 картадан тайпалық одақтардың орналасуын көрсету	6.3.1.1 оқиғалардың өзара байланысын табу арқылы Түрік қағанатының құрылуының тарихи маңызын анықтау	7.3.1.1 Қарақұм және Ордабасы құрылтайларының халықты жоңғар басқыншылығына қарсы жұмылдырудағы рөліне баға беру	8.3.1.1 қазақ зиялыларының Ресей империясының Мемлекеттік Думасындағы қызметіне баға беру	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау
	5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру	6.3.1.2 VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау	8.3.1.2 XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы қоғамдық–саяси процестерге баға беру	9.3.1.2 қоғамдық-саяси қайраткерлердің ұлттық мүддені қорғаудағы рөліне баға беру
	5.3.1.3 тарихи тұлғалардың туған өлке тарихындағы ролін түсіндіру	6.3.1.3 X ғ. – XIII ғ. басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың	7.3.1.3 Ресей империясының отарлық саясатының себеп-салдарын анықтау	8.3.1.3 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің тарихи маңызын анықтау және	9.3.1.3 Қазақстан Республикасы Конституциясын мемлекеттің тұрақты даму кепілі ретінде бағалау

ЖОБА

		ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау		тұлғалардың рөліне баға беру	
		6.3.1.4 тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін түсіндіру	7.3.1.4 патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді түсіндіру	8.3.1.4 «Алаш» партиясының ұлттық мемлекеттілікті жаңғырту саясатын талдау	9.3.1.4 әміршіл-әкімшіл саясатқа қарсы халық наразылықтарын салыстырып, талдау
		6.3.1.5 Отырарды қорғаудағы қала халқының ерлігін сипаттау	7.3.1.5 халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау	8.3.1.5 Әлихан Бөкейханның саяси көшбасшылық қызметіне баға беру	9.3.1.5 1986 жылғы Желтоқсан оқиғасының тарихи маңыздылығына баға беру
		6.3.1.6 картаны қолданып XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси үдерістерді түсіндіру	7.3.1.6 ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру	8.3.1.6 Қазақстанда құрылған ұлттық автономиялардың маңызды лығына баға беру	9.3.1.6 Қазақстанның тәуелсіздік жолындағы алғашқы қадамдарын анықтап, қорытындылау
		6.3.1.7 ортағасырлық мемлекеттер дің ыдырауының негізгі және		8.3.1.7 XX ғасырдың 20-30 – жылдардағы әміршіл-әкімшіл жүйе	9.3.1.7 өткен оқиғалармен сабақтастықты орнатып, тәуелсіз Қазақстанның жариялануыны

ЖОБА

		жанама себептерін анықтау		саясаты ның зардапта рын талдау	ң тарихи маңызын түсіндіру
		6.3.1.8 Қазақстан аумағын дағы мемлекетте р дің басқару жүйесінің ерекшелікте рін анықтау			9.3.1.8 Тәуелсіз Қазақстан ның қоғамдық-саяси дамуын талдау
		6.3.1.9 Қазақ хандығы құрылуыны ң тарихи маңызын анықтау			9.3.1.9 ұзақ мерзімді мемлекеттік стратегияларды талдау
		6.3.1.10 қазақ хандарыны ң мемлекетті нығайтудағ ы рөлін анықтау			9.3.1.10 Тәуелсіз мемлекеттің қалыпта-суындағы Елбасы Н.Назарбаев тың рөліне баға беру
		6.3.1.11 қоғамдық-саяси өмірдегі сұлтан, би, батыр, жыраулар дың қызметтерін сипаттау			9.3.1.11 Астананы жаңа Қазақстан ның өркендеуінің нышаны ретінде айқындау
		6.3.1.12 туған өлке тарихының қазіргі кездегі куәгерлері			

ЖОБА

		нің ерлік істері мен еңбегін сипаттау			
3.2 Мемлекеттің сыртқы саясаты	5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілер дің халықаралық сахнадағы орнын анықтау	6.3.2.1 тарихи оқиғалардың өзара байланысын табу арқылы түркі тілдес тайпалардың миграциялық үдерісін түсіндіру	7.3.2.1 Жоңғар шапқын шылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін түсіндіру	8.3.2.1 қазақстандықтардың Екінші дүниежүзілік соғысының жеңісіне қосқан үлесін бағалау	9.3.2.1 XX ғасырдың екінші жартысындағы әскери-өнеркәсіптік кешендерінің Қазақстанға тигізген зардаптарын талдау
	5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау	6.3.2.2 ерте түрік қағанаттарының сыртқы саясатының негізгі бағыттарын анықтау	7.3.2.2 қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау	8.3.2.2 Б. Момышұлының батырлық, тұлғалық қасиетін айқындау	9.3.2.2 Қазақстан Республикасының халықаралық сахнадағы танылуына баға беру
		6.3.2.3 Атлах шайқасының тарихи маңызын талдау	7.3.2.3 Абылай ханның дипломатиялық шеберлігі мен саясатын бағалау		9.3.2.3 Қазақстанның аймақтық және халықаралық ұйымдармен байланыстарын талдау
		6.3.2.4 қыпшақтардың Еуразия тарихында			9.3.2.4 қазақ диаспорасының тарихи Отанымен байланы

		ғы орнын анықтау			сының маңыздылы ғын айқындау
		6.3.2.5 тарихи оқиғаларды ң өзара байланысын анықтап, Қазақстан аумағында XIII - XV ғасырларда құрылған мемлекетте р дің сыртқы саясатын түсіндіру			
		6.3.2.6 Қазақ хандарыны ң сыртқы саясатын талдау			
		6.3.2.7 Орбұлақ шайқасында ғы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалау			

4) Қазақстанның экономикалық дамуы:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5-сынып шамамен 1 миллион жыл бұрын - V ғасыр	6-сынып VI-XVII ғасырлар	7-сынып XVIII - XIX ғасырлар	8-сынып XX ғасырдың бірінші жартысы	9-сынып XX ғасырдың екінші жартысы нан бүгінгі күнге дейін

ЖОБА

4.1 Шаруашылық	5.4.1.1 ежелгі адамдардың алғашқы кәсібін сипаттау	6.4.1.1 көшпелілер мен отырықшылар арасындағы өзара экономикалық байланыстарын анықтау	7.4.1.1 жоңғар шапқыншылығының қазақ халқының шаруашылығына тигізген зардаптарын анықтау	8.4.1.1 деректер мен дәйектерді салыстыру арқылы жаңа экономикалық саясаттың нәтижесінде орын алған өзгерістерді талдау	9.4.1.1 Кеңес үкіметі кезіндегі ауыл шаруашылығында орын алған өзгерістерге баға беру
	5.4.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншілік тің қалыптасуын түсіндіру	6.4.1.2 көшпелілер дің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін анықтау	7.4.1.2 отарлау саясатының қазақтардың дәстүрлі шаруашылығына тигізген әсерін талдау	8.4.1.2 күштеп ұжымдастыру саясатының ауыл шаруашылығына тигізген зардаптарын талдау	9.4.1.2 Кеңес үкіметі кезіндегі орын алған әлеуметтік экономикалық мәселелерді талдау
			7.4.1.3 өлкені дамытуға қолдау көрсеткен тұлғалардың қызметіне баға беру		9.4.1.3 Қазақстан Республикасындағы жекешелендіру процесінің экономикаға ықпалын талдау
			7.4.1.4 өлке дамуының маңызды кезеңдерін анықтау		9.4.1.4 аграрлық секторды модернизациялау бағытта рын талдау
4.2 Өндірістік	5.4.2.1 еңбек құралдары	6.4.2.1 Ұлы Жібек жолының	7.4.2.1 капиталистік қатынас	8.4.2.1 Қазақстандағы	9.4.2.1 өнеркәсіптің ахуалын

ЖОБА

қатына стар және сауда	мен қару түрлерін сипаттау	қала мәдениетін ің дамуына әсерін анықтау	тардың экономи каға ықпалын анықтау	индустрия ландыру дың жетістік тері мен кемшіліктер ін талдау	анықтап, қорытын ды жасау
	5.4.2.2 металл өндірісі жетілуінің шаруашы лық салаларын а тигізген ықпалын түсіндіру	6.4.2.2 Ұлы Жібек жолының халықара лық қатынаста р дың дамуындағ ы орнын анықтау	7.4.2.2 сауда қатынас тарына жәрмеңкелер дің әкелген өзгерісте рін анықтау	8.4.2.2 Қазақстан экономика сының соғыс жағдайына бейімдел гендігін дәлелдеу	9.4.2.2 нарықтық экономика ның өндірістік қатынас тарға әсерін талдау
	5.4.2.3 Ұлы Жібек жолының пайда болуын түсіндіру				9.4.2.3 Қазақстан ның әлемдік экономикаға кірігуін талдау
					9.4.2.4 сыртқы сауданың экономикаға әсерін зерттеу

24. Тоқсандағы бөлімдер және бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

25. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып:

Бөлім	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		

Қазақстандағы ежелгі адамдардың өмірі	Кіріспе сабақ Зерттеу сұрағы: Қазақстанның ежелгі тарихында не оқытылады?	Ежелгі Қазақстан тарихына жалпы шолу
	Алғашқы адамдардың өмірі Зерттеу сұрағы: Алғашқы адамдар қалай өмір сүрді?	5.1.1.1алғашқы адамдардың антропологиялық белгілерін сипаттау; 5.1.2.1 алғашқы адамдардың тұрмыс-тіршілігін шығармашылық түрде көрсету
	Қазақстан аумағындағы тас дәуірінің тұрақтары Зерттеу сұрағы: Археологтар Қазақстан жерінен тас дәуіріне жататын қандай олжаларды тапты?	5.2.3.1 қазақстандық ғалымдардың археологиялық жаңалықтарын білу; 5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.4.2.1 еңбек құралдары мен қару түрлерін сипаттау
	Адамдардың шаруашылық өміріндегі өзгерістер және еңбек құралдарының жетілдірілуі Зерттеу сұрағы: Мезолит пен неолит дәуірлерінде алғашқы адамдардың өмірі қалай өзгерді?	5.4.1.1 ежелгі адамдардың кәсібін сипаттау; 5.4.2.1 еңбек құралдары мен қару түрлерін сипаттау
	Ботай мәдениеті Зерттеу сұрағы: Не себепті ботайлықтарды жылқыны алғашқы қолға үйретушілер деп атайды?	5.4.1.1 ежелгі адамдардың кәсібін сипаттау
	Қазақстан аумағында металлургияның пайда болуы Зерттеу сұрағы: Қазақстан жерінде металды өндіру ежелгі адамдардың өмірін қалай өзгертті?	5.4.2.2 металл өндірісі жетілуінің шаруашылық салаларына тигізген ықпалын түсіндіру

ЖОБА

	Андронов және Беғазы-Дәндібай мәдениеттері Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы қола дәуірі ескерткіштерінің қандай ерекшеліктері бар?	5.2.2.2 археологиялық деректерге сүйене отырып, андронов және беғазы-дәндібай мәдениеттерінің белгілерін анықтау; 5.2.2.5 Ә.Марғұланның Қазақстан археологиясының дамуына қосқан үлесін айқындау
	Қазақстандағы жартастарға салынған ежелгі суреттер Зерттеу сұрағы: Тасқа салынған суреттер ежелгі адамдардың дүниетанымын қалай бейнелейді?	5.2.1.1 алғашқы адамдардың наным-сенімдерін сипаттау; 5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау
	Ежелгі адамдардың өміріне саяхат	5.1.2.1 алғашқы адамдардың тұрмыс-тіршілігін шығармашылық түрде көрсету
Өлкетану	Туған өлкенің аңыз-ертегілері	5.2.2.9 өлкенің аңыз-ертегілерінің мән-мағынасын түсіндіру
	2- тоқсан	
Ежелгі көшпелілер өмірі	Қазақстан аумағында темірдің игерілуі Зерттеу сұрағы: Темір өндіру адамдар өмірін қалай өзгертті?	5.4.2.2 металл өндірісі жетілуінің шаруашылық салаларына тигізген ықпалын түсіндіру
	Көшпелі мал шаруашылығының қалыптасуы Зерттеу сұрағы: Көшпелі мал шаруашылығы неліктен Қазақстанның ежелгі тұрғындары шаруашылығының негізгі түріне айналды?	5.4.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуын түсіндіру; 5.2.2.6 көшпелілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесін білу

	Ежелгі көшпелілердің материалдық мәдениеті Зерттеу сұрағы: Көшпелілер баспанасының ерекшелігі неде?	5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау; 5.2.2.6 көшпелілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесін түсіну
	Ежелгі көшпелілердің дүниетанымы Зерттеу сұрағы: Көшпелілердің қандай салт-дәстүрлері бүгінгі күнге дейін сақталды?	5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау
Сақтар	Сақтар туралы тарихи мәліметтер Зерттеу сұрағы: Қандай тарихи дереккөздер сақтар туралы мәлімет береді?	5.3.1.1 картадан тайпалық одақтардың орналасуын көрсету; 5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру
	«Алтын адам» археологиялық олжасы Зерттеу сұрағы: Есік обасынан табылған «Алтын адам» кім болды?	5.2.3.1 қазақстандық ғалымдардың археологиялық жаңалықтарын білу; 5.2.2.4 Есік обасынан табылған «Алтын адам» археологиялық олжасының ерекшеліктерін анықтау; 5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау
Өлкетану	Өлкенің тарихи ескерткіштері	5.2.2.8 өлкедегі тарихи ескерткіштердің құндылығын түсіну
3- тоқсан		
Сақтар	Шілікті және Бесшатыр патша қорғандары Зерттеу сұрағы: Неліктен Шілікті мен Бесшатыр «патша қорғандары» деп аталады?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшелік терін түсіндіру; 5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау

ҚОБА

	Берел қорғандары Зерттеу сұрағы. Берел қорымынан табылған олжалар сақтардың мәдениетін қалай сипаттайды?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау
	Тасмола археологиялық мәдениеті Зерттеу сұрағы: «Мұртты обалардың» ерекшелігі неде?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау
	Сақ патшайымы Томирис Зерттеу сұрағы: Тарихи деректерде Томиристің бейнесі қалай сипатталған?	5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау
	Шырақтың ерлігі Зерттеу сұрағы: Сақтар тәуелсіздік үшін қалай күресті?	5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау
	Сақтардың Александр Македонский әскеріне қарсы күресі Зерттеу сұрағы: Неліктен Александр Македонский дің сақтарға жасаған жорығы сәтсіз аяқталды?	5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау
Үйсіндер мен қаңлылар	Үйсіндер туралы жазба деректер Зерттеу сұрағы: Қытай авторлары үйсіндердің өмірін қалай сипаттады?	5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру; 5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру; 5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау
	Қаңлылардың қалалық мәдениетінің дамуы	5.4.2.3 Ұлы Жібек жолының пайда болуын түсіндіру;

ЖОБА

	Зерттеу сұрағы: Қаңлыларда қала мәдениетінің дамуы немен байланысты?	5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау
	Қаңлылардың қоғамдық құрылысы Зерттеу сұрағы: Сыма Цянь қаңлы қоғамын қалай сипаттады?	5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру; 5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру
	Үйсіндер мен қаңлылардың материалдық және рухани мәдениеті Зерттеу сұрағы: Үйсіндер мен қаңлылар мәдениетінің ерекшеліктері қандай?	5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау; 5.2.2.6 көшпелілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесін түсіну
Өлкетану	Өңірдің тарихи тұлғалары: билер, батырлар және ақындар	5.3.1.3 тарихи тұлғалардың туған өлке тарихындағы ролін түсіндіру
4- тоқсан		
Ғұндар	Ғұн тайпаларының бірігуі Зерттеу сұрағы: Неге Мөде шаньюй «Жер – мемлекеттің негізі» деді?	5.3.1.1 картада тайпалық одақтардың орналасуын көрсету; 5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру
	Ғұндардың көрші мемлекеттермен қарым-қатынастары Зерттеу сұрағы: Ғұндармен Ұлы Қытай қорғанының салынуы арасында қандай байланыс бар?	5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау
	Ғұндардың Батысқа қоныс аударуы	5.1.1.3 ғұндардың қоныс аудару бағыттарын тарихи картадан көрсету

ЖОБА

	Зерттеу сұрағы: Ғұндардың Батысқа қоныстануы қандай өзгерістерге әкелді?	
	Аттила және оның жаулаушылық жорықтары Зерттеу сұрағы: Ежелгі авторлар Аттилаға қандай баға береді?	5.1.1.3 ғұндардың қоныс аудару бағыттарын тарихи картадан көрсету; 5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау
Сарматтар	Сарматтардың қоғамдық құрылысы мен шаруашылық өмірі Зерттеу сұрақтары: Сармат қоғамы несімен ерекшеленеді?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау; 5.3.1.1 картада тайпалық одақтардың орналасуын көрсету; 5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру
	Сарматтардың саяси тарихы Зерттеу сұрағы: Сарматтар қандай мемлекеттермен өзара қарым-қатынаста болды?	5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау
Ежелгі Қазақстан тарихына шолу	Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпаты Зерттеу сұрағы: Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпаты қалай өзгерді?	5.1.1.2 Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпатын анықтау
	Ежелгі Қазақстанға саяхат	5.4.1.1 ежелгі адамдардың алғашқы кәсібін сипаттау; 5.4.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуын түсіндіру; 5.4.2.1 еңбек құралдары мен қару

ЖОБА

		түрлерін сипаттау; 5.4.2.3 Ұлы Жібек жолының пайда болуын түсіндіру
Өлкетану	Өлкетану мұражайы және тарихи жәдігерлер	5.2.2.7 тарихи мұраны жеткізудегі жәдігерлердің рөлін сипаттау
Қайталау		

2) 6- сынып:

Бөлім	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
VI - IX ғасырлардағы Қазақстан	Кіріспе сабақ Зерттеу сұрағы: Орта ғасырлардағы Қазақстан тарихы нені оқытады?	Орта ғасырлардағыҚазақстан тарихына жалпы шолу
	Қазақстан аумағындағы ерте ортағасырлық мемлекеттер Зерттеу сұрағы: VI-IX ғасырларда билік құрған қай қағандардың есімдері тарихта сақталды?	6.3.1.1 оқиғалардың өзара байланысын табу арқылы Түрік қағанаты құрылуының тарихи маңызын анықтау; 6.3.1.2 VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 6.3.2.2 ерте түрік қағанаттарының сыртқы саясатының негізгі бағыттарын анықтау; 6.2.1.3 тарихи оқиғалар мен процестердің сабақтастығын сипаттау үшін «Ұлы Дала» ұғымын қолдану
	Көне түркі жазуы Зерттеу сұрағы: Білге қаған мен Күлтегіннің мемлекетті нығайтудағы саясаты бізге қандай деректерден белгілі?	6.3.1.2 VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 6.2.3.1 көне түркі жазуының маңызын түсіндіру
	Атлах шайқасы Зерттеу сұрағы:	6.3.2.3 Атлах шайқасының тарихи маңызын талдау; 6.2.2.3 көшпелілердің әскери

ЖОБА

	Неліктен Атлах шайқасын «халықтар шайқасы» деп атайды?	өнеріндегі жетістіктерін сипаттау
	Оғыз мемлекеті Зерттеу сұрағы: Қазақстанның орта ғасырлар тарихында Оғыз мемлекетінің алатын орны қандай?	6.3.1.2 VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	Қимақ қағанаты Зерттеу сұрағы: Қимақтарда қалалық мәдениетінің дамуын қандай деректер дәлелдейді?	6.4.2.1 Ұлы Жібек жолының қала мәдениетінің дамуына әсерін анықтау; 6.4.1.1 көшпелілер мен отырықшылар арасындағы өзара экономикалық байланыстарды анықтау
	Түріктер туралы тарихи деректер Зерттеу сұрағы: Қытай және араб деректері түркілер туралы қандай ақпарат береді?	6.2.2.3 көшпелілердің әскери өнеріндегі жетістіктерін сипаттау; 6.4.1.2 көшпелілердің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін анықтау; 6.2.1.1 түркілердің дүниетанымдық ерекшеліктерін түсіндіру
	Түркі әлемі қалыптасуының басталуы Зерттеу сұрағы: Түрік тілдес халықтардың миграциясы Еуразия тарихына қаншалықты әсерін тигізді?	6.3.2.1 тарихи оқиғалардың өзара байланысын табу арқылы түркі тілдес тайпалардың миграциясын түсіндіру; 6.1.1.1 түркі тілдес тайпаларды атап, картадан олардың аумақтық орналасуын көрсету
Өлкетану	Топонимдер – өткен заманның куәгерлері (жер-су атауларының тарихы).	6.2.2.6 жергілікті жер, қала, өзен, көл, тау атауларының шығу тарихын түсіндіру
2- тоқсан		
X ғасыр – XIII ғасырдың басындағы Қазақстан	X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы Қазақстан аумағындағы саяси процестер Зерттеу сұрағы: X ғасыр - XIII ғасырдың	6.3.1.3 X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 6.3.1.7 ортағасырлық мемлекеттердің ыдырауының

	басында саяси карта қаншалықты өзгерді?	негізгі және жанама себептерін анықтау
	Қарахан мемлекеті Зерттеу сұрағы: Неліктен Қарахан мемлекеті ислам дінін мемлекеттік дін деп жариялады?	6.3.1.3 X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 6.2.1.2 ислам дінінің қоғамдық өмірге ықпалын анықтау; 6.3.1.4 тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін түсіндіру
	Наймандар, керейіттер және жалайырлар Зерттеу сұрағы: Наймандар, керейіттер мен жалайырлардың ортағасырларлық саяси сахнадағы рөлі қандай болды?	6.3.1.3 X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	Қыпшақ хандығы Зерттеу сұрағы: Не себепті Еуразия даласы «Дешті Қыпшақ» деп аталды?	6.3.1.3 X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 6.3.2.4 қыпшақтардың Еуразия тарихындағы орнын анықтау; 6.2.2.3 көшпелілердің әскери өнеріндегі жетістіктерін сипаттау; 6.2.1.3 тарихи оқиғалар мен процестердің сабақтастығын сипаттауда «Ұлы Дала» ұғымын қолдану
	Халықаралық байланыстардың дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі Зерттеу сұрағы: Ұлы Жібек жолы халықаралық байланыстардың дамуына ықпал етті ме?	6.4.2.2 Ұлы Жібек жолының халықаралық қатынастардың дамуындағы орнын анықтау
	Ортағасырлық	6.4.2.1 Ұлы Жібек жолының қала

ЖОБА

	Қазақстанның экономика лық және мәдени дамуына Ұлы Жібек жолының ықпалы Зерттеу сұрағы: Ұлы Жібек жолы ортағасырлық Қазақстанның экономикалық және мәдени дамуына қалай әсер етті?	мәдениетінің дамуына әсерін анықтау; 6.4.1.1 көшпелілер мен отырықшылар арасындағы өзара экономикалық байланыстарын анықтау; 6.2.2.2 ортағасырлық сәулет өнері ескерткіштерінің ерекшеліктерін түсіндіру
	Түріктердің материалдық және рухани мәдениеті Зерттеу сұрағы: Әлем өркениетінің дамуына түрік мәдениеті қандай үлес қосты?	6.2.2.5 көшпелілердің қолданбалы өнер жетістіктерін сипаттау; 6.2.2.2 ортағасырлық сәулет өнері ескерткіштерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 6.2.3.2 Әл-Фарабидің және басқа да ғалымдардың ортағасырлық ғылымның дамуына қосқан үлесін анықтау; 6.2.2.4 түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде М. Қашғари, Ж. Баласағұн және А. Яссауи еңбектерінің тарихи құндылығын түсіндіру; 6.2.3.3 «Кодекс Куманикус» сөздігінің халықаралық байланыстардағы рөлін анықтау
Өлкетану	Мәдени-тарихи дәстүрді сақтаушылар: өлкенің ұлттық қолөнері	6.2.2.7 өлкенің дәстүрлі көркем мәдениетін жандандыруға үлесін қосқан шеберлерді айқындау
Қайталау		
3- тоқсан		
XIII - XV ғасырдың бірінші жартысындағы Қазақстан	Моңғол империясының құрылуы Зерттеу сұрағы: Моңғолдар мемлекеттілік деңгейге қалай жетті?	6.2.2.3 көшпелілердің әскери өнеріндегі жетістіктерін сипаттау; 6.3.1.6 картаны қолдану арқылы XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси процестерді түсіндіру
	Қазақстандағы моңғол шапқыншылығы	6.3.1.6 картаны қолданып XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси процестерді түсіндіру;

ЖОБА

	Зерттеу сұрағы: Неліктен Шыңғыс хан әскерлері Отырарды алты ай бойы ала алмады?	6.3.1.5 Отырарды қорғаудағы қала халқының ерлігін сипаттау
	Моңғол шапқыншылықтарының салдары Зерттеу сұрағы: Орталық Азияға ең үлкен өзгерісті әкелген кімдер: қыпшақтар ма, әлде моңғолдар ма?	6.1.1.2 XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің этноәлеуметтік құрылымын анықтау; 6.3.1.8 Қазақстан аумағындағы мемлекеттердің басқару жүйесінің ерекшеліктерін анықтау
	Қазақстан аумағында ұлыстардың құрылуы Зерттеу сұрағы: Моңғол ұлыстарының құрылуы нәтижесінде саяси картада қандай өзгерістер болды?	6.3.1.6 картаны қолдану арқылы XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси процестерді түсіндіру; 6.1.1.2 XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің этноәлеуметтік құрылымын анықтау; 6.3.1.7 ортағасырлық мемлекеттердің ыдырауының негізгі және жанама себептерін анықтау
	Ақ Орда Зерттеу сұрағы: Қазақ мемлекеттілігінің қалыптасуындағы Ақ Орданың рөлі қандай болды?	6.3.1.6 картаны қолданып XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси үдерістерді түсіндіру; 6.1.1.2 XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің этноәлеуметтік құрылымын анықтау; 6.3.2.5 тарихи оқиғалардың өзара байланысын анықтап, Қазақстан аумағында XIII XV ғасырларда құрылған мемлекеттердің сыртқы саясатын түсіндіру
	Моғолстан. Әбілқайыр хандығы Зерттеу сұрағы: Моғолстан мен Әбілқайыр мемлекеттеріндегі оқиғалар қандай саяси өзгерістерге әкелді?	6.3.1.6 картаны қолданып XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси үдерістерді түсіндіру; 6.1.1.2 XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің этноәлеуметтік құрылымын анықтау; 6.3.2.5 тарихи оқиғалардың өзара байланысын анықтап, Қазақстан аумағында XIII - XV ғасырларда құрылған мемлекеттердің сыртқы

ЖОБА

		саясатын түсіндіру
	XIII - XV ғасырлардағы Қазақстанның мәдениеті Зерттеу сұрағы: XIII - XV ғасырлардағы өнер мен әдебиет ортағасырлық қоғамды қалай бейнелейді?	6.2.2.1 күй, аңыз, шежіре, эпостық жырлардың тарихи дереккөзі ретіндегі маңыздылығын айқындау
	Ортағасырлық саяхатшылардың Қазақстан туралы мәліметтері Зерттеу сұрағы: Ортағасырлық саяхатшылар Қазақстанды қалай сипаттады?	6.4.1.2 көшпелілердің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін анықтау; 6.2.2.5 көшпелілердің қолданбалы өнер жетістіктерін сипаттау
Қазақ халқының қалыптасуы	Қазақ халқының қалыптасу процесінің аяқталуы Зерттеу сұрағы: Ұлы Дала мұрагері – қазақ халқы қалай қалыптасты?	6.1.1.3 ежелгі және ортағасырлар тарихының оқиғалары арасында байланыс орнату арқылы қазақ халқы қалыптасуының негізгі кезеңдерді анықтау; 6.1.1.4 «қазақ» этнонимінің мағынасын түсіндіру
Біртұтас қазақ мемлекетінің құрылуы	Қазақ хандығының құрылуы Зерттеу сұрағы: Неліктен Қазақ хандығы Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет деп саналады?	6.3.1.9 Қазақ хандығы құрылуының тарихи маңызын анықтау; 6.2.3.4 М.Х.Дулатидің «Тарихи-Рашиди» еңбегінің маңыздылығын түсіндіру; 6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.2.1.3 тарихи оқиғалар мен процестердің сабақтастығын сипаттауда «Ұлы Дала» ұғымын қолдану
Өлкетану	Бір халық – бір ел – бір тағдыр (менің өлкемнің халықтары)	6.1.2.2 өлкедегі әр түрлі ұлттардың тарихын,салт-дәстүрін сипаттау
4- тоқсан		

ЖОБА

Қазақ хандығының XVI - XVII ғасырлардағы дамуы	Қасым хан тұсындағы Қазақ хандығының күшеюі Зерттеу сұрағы: Не себепті Қадырғали Жалайыр: «Жәнібек ханның ұлдарының арасында аса белгілі болғаны Қасым хан еді...» деп жазды?	6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.3.2.6 қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау
	Хақназар хан кезіндегі Қазақ хандығының сыртқы саясаты Зерттеу сұрағы: Неліктен Хақназар хан билеген кезеңді Қазақ хандығының «қайта жаңғыруы» деп атайды?	6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.3.2.6 қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау
	Тәуекел хан тұсындағы Қазақ хандығының оңтүстік шекараларының нығаюы Зерттеу сұрағы: Тәуекел хан қазақ жерлерін біріктіру мақсатында қандай саясат ұстанды?	6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.3.2.6 қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау
	Есім хан билігі кезіндегі Қазақ хандығы бірлігінің нығаюы Зерттеу сұрағы: Есім хан Қазақ хандығының біртұтастығын қалай сақтап қалды?	6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.3.2.6 қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау
	Жәңгір хан тұсындағы қазақ-жоңғар қарсылығы Зерттеу сұрағы: Орбұлақ шайқасының әлемдік әскери өнер тарихындағы алатын	6.2.2.3 көшпелілердің әскери өнері жетістіктерін сипаттау; 6.3.2.7 Орбұлақ шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалау

ЖОБА

	орны қандай?	
	Тәуке хан тұсындағы қазақтардың қоғамдық-құқықтық жүйесі Зерттеу сұрағы: Неліктен А. Левшин Тәуке ханды «Дала Ликургі» деп атады?	6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.3.2.6 қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау
	Қазақ хандығының әлеуметтік құрылымы Зерттеу сұрағы: Әлеуметтік топтар қазақ қоғамында қандай рөл атқарды?	6.1.2.1 Қазақ хандығындағы әлеуметтік топтардың орнын анықтау; 6.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдегі сұлтан, би, батыр, жыраулардың қызметтерін сипаттау
XVI - XVII ғасырлардағы экономика мен мәдениет	XVI-XVII ғасырлардағы қазақтардың рухани мәдениеті Зерттеу сұрағы: XVI - XVII ғасырлардағы қазақтардың рухани мәдениетінде халық өмірі қалай көрініс табады?	6.2.2.1 күй, аңыз, шежіре, эпостық жырлардың тарихи дереккөзі ретіндегі маңыздылығын айқындау
	XVI - XVII ғасырлардағы қазақтардың материалдық мәдениеті Зерттеу сұрағы: Неліктен киіз үй көшпелілердің материалдық мәдениетінің ең жоғарғы үлгісі деп саналады?	6.2.2.5 көшпелілердің қолданбалы өнердегі жетістіктерін сипаттау
	Қазақтардың дәстүрлі шаруашылығы Зерттеу сұрағы: Көшпелілердің дәстүрлі шаруашылығының ерекшелігі неде?	6.4.1.2 көшпелілердің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін анықтау

ЖОБА

Өлкетану	Туған өлке тарихының қазіргі кездегі куәгерлері	6.3.1.12 туған өлке тарихының қазіргі кездегі куәгерлерінің ерлік істері мен еңбегін сипаттау
Қайталау		

3) 7-сынып:

Бөлім	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Қазақ-жоңғар соғыстары	Жоңғар басқыншылығына қарсы Отан соғысының басталуы Зерттеу сұрағы: Не себепті «Елім-ай» бүкілхалықтық әнге айналды?	7.1.1.1 жоңғар шапқыншылығы кезіндегі демографиялық өзгерістерді және миграциялық процестерді түсіндіру; 7.2.2.1халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау; 7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.4.1.1 жоңғар шапқыншылығының қазақ халқының шаруашылығына тигізген зардаптарын анықтау
	Біртұтас халық жасағының ұйымдастырылуы Зерттеу сұрағы: Неліктен Ордабасы ел бірлігінің нышаны болды?	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.1.1 Қарақұм және Ордабасы құрылтайларының халықты жоңғар басқыншылығына қарсы жұмылдырудағы рөліне баға беру
	Қазақ-жоңғар шайқастары Зерттеу сұрағы: Неліктен Аңырақай шайқасы қазақ-жоңғар соғысындағы түбегейлі бетбұрыс деп саналады?	7.3.2.1 Жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін түсіндіру
XVIII ғасырдағы Қазақ хандығы	XVIII ғасырдың басына дейінгі қазақ-орыс қарым-қатынастарының тарихы	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.2 Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау

КОПИЯ

	Зерттеу сұрағы: Неліктен Ресей Қазақстанды Азияға шығудың «кілті мен қақпасы» деп санады?	
	Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуының басталауы Зерттеу сұрағы: Әбілқайыр ханның Анна Иоанновна патшайымға жазған хатының себептері мен салдары қандай болды?	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.2 Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау
	Абылай ханның ішкі және сыртқы саясаты Зерттеу сұрағы:Дербес Қазақ мемлекетін сақтап қалудағы Абылай ханның рөлі қандай?	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.3 Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатын бағалау
Өлкетану	Туристік маршруттар	7.2.3.5 туристік маршруттарды құру жолдарын ұсыну
2-тоқсан		
XVIII ғасырдағы Қазақстанның мәдениеті	XVIII ғасырдағы халық ауыз әдебиеті Зерттеу сұрағы: XVIII ғасырда ақын-жыраулар шығармаларында тарихи оқиғалар қалай көрініс тапты?	7.2.2.1 халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау; 7.2.1.1 салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын анықтау
	XVIII ғасырдағы қазақтардың материалдық мәдениеті Зерттеу сұрағы: Қазақтың ұлттық қолданбалы өнерінің бірегейлігі неде?	7.2.2.4 қолданбалы өнердің жетістіктерін бағалау
Отарлау және ұлт-азаттық күрес	XVIII ғасырдағы Қазақстандағы казак-әскери отаршылдығы	7.3.1.3 Ресей империясының отарлық саясатының себеп-салдарын анықтау

КОПИЯ

	Зерттеу сұрағы: Қазақстанды отарлауды Ресей империясы қалай жүзеге асырды?	
	Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс Зерттеу сұрағы: Сырым Датұлы Кіші жүз қазақтарының қандай құқықтарын қорғауды көздеді?	7.3.1.5 халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру
	1822-1824 жылдардағы патша реформалары Зерттеу сұрағы: Неліктен XX ғасырдың 20-шы жылдарында Қазақстанда әкімшілік реформалар жүргізілді?	7.3.1.4 Патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді түсіндіру; 7.1.2.1 дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау
	1836-1838 жылдардағы Бөкей Ордасындағы қазақтардың көтерілісі Зерттеу сұрағы: Исатай Тайманұлы мен Махамбет Өтемісұлын қандай ортақ идея біріктірді?	7.3.1.5 қазақ халықының отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру
	Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс Зерттеу сұрағы: Кенесары хан бастаған ұлт-азаттық күрес неліктен жалпы ұлттық сипатқа ие болды?	7.3.1.5 халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру
Өлкетану	Жомарт жүрек	7.4.1.3 өлкені дамытуға қолдау көрсеткен тұлғалардың қызметіне баға беру
Қайталау		
3-тоқсан		

КОПА

Отарлау және ұлт-азаттық күрес	XIX ғасырдың 40-60 жылдарындағы қазақтардың ортаазиялық хандықтармен қарым-қатынастары Зерттеу сұрағы: Неліктен Орта Азия хандықтарының Қазақстанның оңтүстік аймақтарына экспансиясы күшейді?	7.3.1.5 халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру
	Қазақстанның Ресей империясына қосылуының аяқталуы Зерттеу сұрағы: Қазақстанның оңтүстік аймақтарының Ресей империясына қосылуының ерекшеліктері қандай?	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.2 Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау
Қазақстан Ресей империясының құрамында	XIX ғасырдың екінші жартысындағы Қазақстандағы әкімшілік-аумақтық реформалар Зерттеу сұрағы: Патша өкіметі тарапынан «бөліп ал да, билей бер» ұстанымы қалай жүзеге асты?	7.3.1.3 Ресей империясының отарлық саясатының себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.4 Патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді түсіндіру; 7.1.2.1 дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау
	Қазақтардың 1860-1870 жылдардағы азаттық күресі Зерттеу сұрағы: XIX ғасырдың 60-70 жылдарындағы ұлт-азаттық көтерілістердегі халық талаптарының сабақтастығы неден көрінді?	7.3.1.5 қазақ халықының отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау

ҚОБА

	Қазақстандағы жаппай отаршылдық қоныс аудару саясаты Зерттеу сұрағы: Патша өкіметінің қоныстандыру саясаты қазақ қоғамының өмірін қалай өзгертті?	7.4.1.2 отарлау саясатының қазақтардың дәстүрлі шаруашылығына тигізген әсерін талдау; 7.1.1.2 Ресей империясының қоныстандыру саясатының себептері мен салдарын талдау; 7.1.2.1 дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау
Қазақстан Ресей империясының құрамында	Қазақстанда капиталистік қатынастардың дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақстанның өнеркәсіптік дамуы қалай басталды?	7.4.2.1 капиталистік қатынастар дамуының Қазақстанның экономикасына ықпалын анықтау
	Жәрмеңке саудасының дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақстанда неліктен жәрмеңке саудасы дамыды?	7.4.2.2 сауда қатынастарына жәрмеңкелердің әкелген өзгерістерін анықтау
	XIX ғасырдың екінші жартысындағы қазақ қоғамы Зерттеу сұрағы: «Зар заман» өкілдерінің қоғамдық-саяси көзқарастары қандай факторлардың әсерінен қалыптасты?	7.2.1.2 ұлттық құндылықтарға отаршылдық саясаттың кері әсерін талдау; 7.1.2.2 қазақ зиялыларының қалыптасуының маңыздылығын түсіндіру
Өлкетану	Туған өлкенің шежіресі	7.4.1.4 өлке дамуының маңызды кезеңдерін анықтау; 7.2.2.5 өлкенің тарихи оқиғалар хроникасын құру
4- тоқсан		
XIX ғасыр - XX ғасырдың басындағы Қазақстанны	XIX ғасырдағы мәдениеттің дамуы Зерттеу сұрағы: Неге XIX ғасыр қазақ	7.2.1.1 салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын анықтау; 7.2.2.1 халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи

ҚОБА

ң мәдениеті	халқының дәстүрлі музыка өнерінің гүлденген дәуірі деп саналады?	дереккөзі ретінде құндылығын бағалау; 7.2.2.3 ұлттық музыкалық аспаптардың қолдану ерекшеліктерін сипаттау
	XIX ғасырдағы білім беру мен ағарту ісі Зерттеу сұрағы: XIX ғасырда Қазақстанда оқу-ағартушылық мекемелер қандай түрде дамыды?	7.2.3.2 XIX ғасырдағы білім беру мен ағарту ісінің даму ерекшеліктерін түсіндіру
	Шоқан Уәлиханов – алғашқы қазақ ғалымы Зерттеу сұрағы: Неге С. Мұқанов Шоқан Уәлихановқа арналған шығармасын «Аққан жұлдыз» деп атады?	7.2.3.1 Шоқан Уәлихановтың ғылыми зерттеулерінің тарихи құндылығын анықтау
	Ы. Алтынсарин – жаңашыл –педагог Зерттеу сұрағы: Ыбырай Алтынсариннің халық ағарту саласындағы жаңашылдығы неден байқалады?	7.2.3.3 Ыбырай Алтынсариннің ағарту саласына қосқан үлесін бағалау
	Абай Құнанбаев – ұлы ойшыл Зерттеу сұрағы: Неліктен Абай Құнанбайұлын «Хәкім Абай» деп атады?	7.2.2.2 Абай Құнанбаевтың ақын, ойшыл, қоғам қайраткері ретіндегі қызметіне баға беру
	XIX ғасырдың соңы – XX ғасырдың басындағы Қазақтардың ауызша тарихи дәстүрлерінің дамуы Зерттеу сұрағы: Ш. Құдайбердіұлы,	7.2.3.4 Шәкәрім Құдайбердіұлы, Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы, Қ.Халид еңбектерін тарихи дерек ретіндегі маңызын айқындау

ҚОБА

	М. Көпейұлы, Қ. Халид еңбектерінің тарихи құндылығы неде?	
Өлкетану	Менің мектебімнің тарихы	7.2.2.6 түрлі дереккөздер негізінде өз мектебінің тарихын анықтау
Қайталау		

8- сынып:

Бөлім	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
XX ғасырдың басындағы Қазақстан	Қазақстанның XX ғасырдың басындағы әлеуметтік-экономикалық жағдайы Зерттеу сұрағы: Не себепті А. Байтұрсынов: «Қазақ ұлтының өмір сүруінің өзі проблемаға айналды», - деп санады?	8.3.1.1 қазақ зиялыларының Ресей империясының Мемлекеттік Думасындағы қызметіне баға беру; 8.3.1.2 XX ғасыр басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру
	Қазақстандағы 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс Зерттеу сұрағы: 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс неліктен бүкілхалықтық сипат алды?	8.3.1.2 XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру; 8.3.1.3 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің тарихи маңызын анықтау және тұлғалардың рөліне баға беру
	1917 жылғы ақпан буржуазиялық-демократиялық революциясы және оның Қазақстанға әсері Зерттеу сұрағы: Қазақстанда 1917 жылы саяси белсенділіктің артуы қандай оқиғалардан көрініс тапты?	8.3.1.2 XX ғасыр басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру

ҚОБА

	«Алаш» қозғалысы және қазақ ұлттық идеясы Зерттеу сұрағы: Неліктен «Алаш» партиясы халық қолдауына ие болды?	8.1.2.1 қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау; 8.3.1.4 «Алаш» партиясының ұлттық мемлекеттілікті жаңғыртудағы саясатын талдау; 8.2.3.1 ұлттық баспасөздің қоғамдық-саяси сананы оятудағы рөліне баға беру
	XX ғасырдың басындағы қазақ зиялыларының көрнекті өкілдері Зерттеу сұрағы: Қазақ зиялылары ұлттық мүдделерді қалайша қорғады?	8.1.2.1 қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау; 8.2.2.1 қазақ зиялыларының шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру; 8.3.1.5 Әлихан Бөкейханның саяси көшбасшылық қызметіне баға беру
2- тоқсан		
Қазақстанда кеңестік биліктің орнығуы	Қазақстан азаматтық қарсыластық жылдарында (1917-1920 жылдар) Зерттеу сұрағы: Қазан революциясының ұрандары халық арасында қандай үміт тудырды?	8.3.1.2 XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру
	Қазақстандағы ұлттық автономиялар Зерттеу сұрағы: Алаш Орда үкіметі мен Түркістан (Қоқан) автономиясының идеялары неліктен жүзеге аспады?	8.3.1.6 Қазақстанда құрылған ұлттық автономиялардың маңыздылығына баға беру; 8.1.2.1 қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау
	Қырғыз (Қазақ) АКСР-нің құрылуы Зерттеу сұрағы: Қазақ Автономиялық Кеңестік Республикасы құрылуының тарихи маңызы неде?	8.3.1.6 Қазақстанда құрылған ұлттық автономиялардың маңыздылығына баға беру; 8.1.2.1 қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау

ЖОБА

	Әскери коммунизм саясатынан Жаңа экономикалық саясатқа көшу Зерттеу сұрағы: Қазақстан үшін жаңа экономикалық саясаттың артықшылықтары қандай болды?	8.3.1.7 XX ғасырдың 20-30 жылдардағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясатының зардаптарын талдау; 8.4.1.1 деректер мен дәйектерді салыстыру арқылы жаңа экономикалық саясаттың нәтижесінде орын алған өзгерістерді талдау
Қайталау		
3-тоқсан		
Қазақстан тоталитарлық жүйе кезеңінде	Қазақстандағы 1920-1930 жылдардағы индустрияландыру Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы индустрияландыру саясатының қарама-қайшылығы неде?	8.4.2.1 Қазақстандағы индустриялан дырудың жетістіктері мен кемшіліктерін талдау
	Қазақстандағы ұжымдастыру Зерттеу сұрағы: Неліктен ұжымдастыру саясаты «ұлы нәубетке»әкеліп соқтырды?	8.4.1.2 күштеп ұжымдастыру саясатының ауыл шаруашылығына тигізген зардап тарын талдау; 8.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себептері мен салдарын анықтау; 8.3.1.7 XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясатының зардаптарын талдау
	1920-1930 жылдардағы саяси репрессиялар Зерттеу сұрағы: Сталиндік режим не себепті зиялыларға «халық жауы» деген айып тақты?	8.3.1.7 XX ғасырдың 20-30 жылдардағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясатының зардаптарын талдау; 8.1.2.1 қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау
Кеңестік Қазақстанның мәдениеті: білім мен ғылым	Ахмет Байтұрсынов – «ұлт ұстазы» Зерттеу сұрағы: Ахмет Байтұрсыновтың ғылыми мұрасы қандай?	8.2.2.2 Ахмет Байтұрсыновты қазақ тіл білімінің негізін салушы, қоғам қайраткері ретінде бағалау

ҚОБА

	XX ғ. 20-30 жылдарындағы білім беру жүйесі мен ғылым Зерттеу сұрағы: Білім мен ғылым саласының қандай жетістіктері мен кемшіліктері болды?	8.2.3.2 кеңес дәуіріндегі қазақ тілінің ахуалын анықтау; 8.2.3.3 XX ғасырдың бірінші жартысындағы білім мен ғылым саласындағы өзгерістерді талдау
	Қ.Сатбаев – жан-жақты ғалым Зерттеу сұрағы: Қаныш Сәтбаевтың феномені неде?	8.2.3.4 Қаныш Сәтбаевтың Қазақстан өнеркәсібі мен ғылымын дамытудағы рөліне баға беру
4- тоқсан		
Кеңестік Қазақстанның мәдениеті: әдебиет пен өнер	XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы қазақ әдебиетінің дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақ әдебиетінде социалистік реализм қалай көрініс тапты?	8.2.2.1 қазақ зиялыларының шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру
	XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы қазақ өнерінің дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақ өнерінің жаңа белеске көтерілуі неден байқалды?	8.2.2.4 Әміре Қашаубаев пен Қажымұқан Мұңайтпасұлының қазақ халқын әлемге танытудағы рөліне баға беру; 8.2.2.1 қазақ зиялыларының шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру; 8.2.2.3 өнер мен әдебиеттегі өзгерістерді анықтау
Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында	Қазақстандықтардың Ұлы Отан соғысы шайқастарына қатысуы Зерттеу сұрағы: Ұлы Отан соғысының қандай батырлары халық есінде сақталды?	8.3.2.1 қазақстандықтардың Екінші дүниежүзілік соғысының жеңісіне қосқан үлесін бағалау; 8.3.2.2 Бауыржан Момышұлының батырлық, тұлғалық қасиетін айқындау
	Қазақстан – майдан арсеналы	8.4.2.2 Қазақстан экономикасының соғыс жағдайларына бейімделгендігін дәлелдеу; 8.1.2.2 соғыс жылдарындағы

	Зерттеу сұрағы: «Бәрі майдан үшін, бәрі Жеңіс үшін!» ұраны қалай жүзеге асты?	халықтың әлеуметтік жағдайын анықтау
	Ұлы Отан соғысы жылдарындағы Қазақ КСР мәдениеті Зерттеу сұрағы: Соғыс жылдарындағы Қазақстанның мәдени жетістіктері қандай болды?	8.2.2.5 соғыс жылдарындағы өнер мен әдебиеттің халық рухын көтерудегі маңызын бағалау
	Қазақстанға КСРО халықтарының депортациясы Зерттеу сұрағы: Қазақстан қалайша депортацияланған халықтардың өлкесіне айналды?	8.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себептері мен салдарын анықтау
Қайталау		

9-сынып:

Бөлім	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Қазақстан соғыстан кейінгі жылдарда (1946-1953 жылдар)	Соғыстан кейінгі Қазақ КСР-нің әлеуметтік-экономикалық дамуы Зерттеу сұрағы: Соғыстан кейінқазақстандықтардың өмірі қалай өзгерді?	9.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себеп-салдарлық байланысын талдау арқылы дәйекті қорытынды жасау; 9.4.1.1 Кеңес үкіметі кезіндегі ауыл шаруашылығында орын алған өзгерістерге баға беру; 9.4.2.1 өнеркәсіптің ахуалын анықтап, қорытынды жасау
	Қазақстандағы әскери-өнеркәсіп кешені Зерттеу сұрағы: Неліктен Қазақстан ядролық сынақтар алаңына айналды?	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау; 9.3.2.1 XX ғасырдың екінші жартысындағы әскери-өнеркәсіп кешендерінің Қазақстанға тигізген зардаптарын талдау

КОПА

	Сталиндік идеологияның Қазақстандағы қоғамдық-саяси өмірге әсері Зерттеу сұрағы: Неліктен тарихшы Ермұхан Бекмаханов 25 жылға бас бостандығынан айырылды?	9.2.3.1 Ермұхан Бекмахановтың Қазақстан тарихы ғылымына қосқан үлесін бағалау; 9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау
Қазақстан «жылымық» кезеңінде (1954-1964 жылдар)	«Жылымық» кезеңіндегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуы Зерттеу сұрағы: «Жылымық кезеңі» қоғамға қандай өзгеріс әкелді?	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау
	Тың игеру жылдарындағы Қазақстан Зерттеу сұрағы: Тың және тыңайған жерлерді игеру саясаты Қазақстанға қалай әсер етті?	9.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себеп-салдарлық байланысын талдау арқылы дәйекті қорытынды жасау; 9.4.1.1 Кеңес үкіметі кезіндегі ауыл шаруашылығында орын алған өзгерістерге баға беру
	Қазақ КСР экономикасы-ның шикізатқа бағытталуы Зерттеу сұрағы: Қазақстанның табиғи ресурстарын игеруде ұлттық мүдде қаншалықты ескерілді?	9.3.2.1 XX ғасырдың екінші жартысындағы әскери-өнеркәсіп кешендерінің Қазақстанға тигізген зардаптарын талдау; 9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау
2-тоқсан		
Қазақстан «тоқырау» кезеңінде (1965-1985 жылдар)	1965-1985 жылдардағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы Зерттеу сұрағы: Не	9.4.2.1 өнеркәсіптің ахуалын анықтап, қорытынды жасау; 9.4.1.1 Кеңес үкіметі кезіндегі ауыл шаруашылығында орын алған өзгерістерге баға беру

ҚОБА

	себепті 1965-1985 жылдар «тоқырау» кезеңі деп аталды?	
	XX ғ. 60-80 жылдарындағы Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуындағы қарама-қайшылықтар Зерттеу сұрағы: XX ғасырдың. екінші жартысында ұлттық мүдделерді қорғау қалай жүзеге асырылды?	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау; 9.3.1.4 әміршіл-әкімшіл саясатқа қарсы халық наразылықтарын салыстырып, талдау; 9.3.1.2 қоғамдық-саяси қайраткерлердің ұлттық мүддені қорғаудағы рөліне баға беру
	«Тоқырау» жылдарындағы демографиялық процестер Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы урбандалу процесіне қандай фактор лар әсер етті?	9.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себеп-салдарлық байланысын талдау арқылы дәйекті қорытынды жасау; 9.1.1.2 өткен тарихи кезеңдермен сабақтастықты орнату арқылы қазіргі кезеңдегі демографиялық процестерге баға беру
Кеңестік Қазақстанның мәдениеті (1946-1985 жылдар)	XX ғасырдың екінші жартысындағы білім беру жүйесінің дамуы Зерттеу сұрағы: Кеңестік білім беру саласындағы реформалар қандай мақсат көздеді?	9.2.3.2 білім мен ғылым саласындағы мемлекеттік саясатқа баға беру
	XX ғасырдың 40-80 жылдарындағы қазақстандық ғалымдардың ғылымды дамытудағы жетістіктері Зерттеу сұрағы: XX ғасырдың екінші жартысында ғылымның қай салалары көбірек	9.2.3.2 білім мен ғылым саласындағы мемлекеттік саясатқа баға беру

	дамыды?	
	XX ғасырдың 40-80 жылдарындағы әдебиет пен өнердің дамуы Зерттеу сұрағы: Кеңестік идеология қазақ мәдениетінің дамуына қалай әсер етті?	9.2.2.1 кеңестік әдебиет пен өнер туындыларында қоғамдық өмірдің бейнеленуін талдау; 9.2.2.2 Мұхтар Әуезов шығармаларының әлем әдебиетіндегі орнын бағалау
Қайталау		
3-тоқсан		
Қазақстан қайта құру кезеңінде (1986-1991 жылдар)	Қазақстан «Қайта құрудың» бастапқы кезеңінде Зерттеу сұрағы: КСРО-ның ыдырауы: заңдылық па әлде кездейсоқтық па?	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау; 9.4.1.2 Кеңес үкіметі кезіндегі орын алған әлеуметтік-экономикалық проблемаларды талдау
	Қазақстандағы 1986 жылғы Желтоқсан оқиғалары Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы 1986 жылғы Желтоқсан оқиғаларының сипаты қандай болды?	9.3.1.5 1986 жылғы Желтоқсан оқиғасының тарихи маңыздылығына баға беру; 9.3.1.4 әміршіл-әкімшіл саясатқа қарсы халық наразылықтарын салыстырып, талдау
	«Қайта құру» жылдарындағы Қазақстандағы демократиялық процестер Зерттеу сұрағы: Демократиялық процестер қоғамдық сананы қалай өзгертті?	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау
Қазақстан мемлекеттілігінің қайта жаңғыруы (1991 – 1996 жылдар)	Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің жариялануы Зерттеу сұрағы:	9.3.1.6 Қазақстанның тәуелсіздік жолындағы алғашқы қадамдарын анықтап, қорытындылау; 9.3.1.7 өткен оқиғалармен сабақтастықты орнатып, Қазақстан тәуелсіздігінің жариялануының

ҚОБА

	«Қазақстан Республикасының тәуелсіздік туралы» Конституциялық Заңының тарихи маңызы қандай?	тарихи маңызын түсіндіру
	Н.Ә. Назарбаев - Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Зерттеу сұрағы: Саяси көшбасшының мемлекет тарихының бетбұрысты кезеңдеріндегі рөлі қандай болды?	9.3.1.10 Тәуелсіз мемлекеттің қалыптасуындағы Елбасы Н. Назарбаевтың рөліне баға беру
	Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы мемлекеттілікті қалыптастырудағы іс-шаралар Зерттеу сұрағы: 1995 жылғы жаңа Конституцияны қабылдаудың тарихи маңызы неде?	9.3.1.8 Тәуелсіз Қазақстанның қоғамдық – саяси дамуын талдау; 9.3.1.6 Қазақстанның тәуелсіздік жолындағы алғашқы қадамдарын анықтап, қорытындылау; 9.3.1.3 Қазақстан Республикасы Конституциясын мемлекеттің тұрақты дамуының кепілі ретінде бағалау
	Қазақстан – халықаралық құқық субеъектісі Зерттеу сұрағы: Қазақстанның әлемдік қауымдастыққа кірігуі қалай жүзеге асты?	9.3.2.2 Қазақстан Республикасының халықаралық аренада танылуына баға беру; 9.3.2.3 Қазақстанның аймақтық және халықаралық ұйымдарымен байланыстарын талдау
	Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы Қазақстанның экономикалық дамуы Зерттеу сұрағы: Неліктен нарықтық экономикаға көшу барысында қиыншылықтар орын	9.4.1.3 Қазақстан Республикасындағы жекешелендіру процесінің экономикаға ықпалын талдау; 9.4.2.2 нарықтық экономиканың өндірістік қатынастарға әсерін талдау; 9.4.2.3 Қазақстанның әлемдік экономикаға кірігуін талдау

КОПИЯ

	алды?	
	Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы әлеуметтік-демографиялық процестер Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы әлеуметтік-демографиялық процестердің ерекшеліктері неде?	9.1.1.3 Қазақстанның даму стратегиясындағы демографиялық саясаттың бағыттарын талдау; 9.1.1.2 өткен тарихи кезеңдермен сабақтастықты орнату арқылы қазіргі кезеңдегі демографиялық процестерге баға беру; 9.1.2.1 қазіргі кездегі Қазақстан халқының әлеуметтік жағдайын статистикалық мәліметтер негізінде талдау; 9.3.2.4 қазақ диаспораларының тарихи Отанымен байланысының маңыздылығын айқындау
4-тоқсан		
Қазақстан Республикасының дамуы (1997 жылдан бастап бүгінгі күнге дейін)	Қазақстан - 2030» Стратегиясы – мемлекет дамуындағы жаңа кезең Зерттеу сұрағы: «Қазақстан - 2030» Стратегиясын қабылдау қажеттілігі неден туындады?	9.3.1.9 ұзақ мерзімді мемлекеттік стратегияларды талдау; 9.1.1.3 Қазақстанның даму стратегиясындағы демографиялық саясаттың бағыттарын талдау
	Қазақстанның 1997 жылдан бастап экономикалық дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақстан Республикасының XXI ғасырдағы экономикалық дамуының негізгі бағыттары қандай?	9.4.2.2 нарықтық экономиканың өндірістік қатынастарға әсерін талдау; 9.4.1.4 аграрлық секторды модернизациялау бағыттарын талдау; 9.4.2.4 сыртқы сауданың экономикаға әсерін зерттеу
	Қазақстанның 1997 жылдан бастап	9.1.2.1 қазіргі кездегі Қазақстан халқының әлеуметтік жағдайын

	әлеуметтік дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақстан халқының әлеуметтік жағдайы қалай өзгерді?	статистикалық мәліметтер негізінде талдау
	Халықаралық қатынастар жүйесіндегі Қазақстан Зерттеу сұрағы: Қазақстанның жаңа әлемдегі орны қандай?	9.3.2.3 Қазақстанның аймақтық және халықаралық ұйымдарымен байланыстарын талдау; 9.3.2.2 Қазақстан Республикасының халықаралық аренада танылуына баға беру
	Астана – Тәуелсіз Қазақстанның астанасы Зерттеу сұрағы: Астананы көшіру неліктен ұтымды стратегиялық шешім болып табылды?	9.3.1.11 Астананы жаңа Қазақстанның өркендеуінің нышаны ретінде айқындау
	«Қазақстан – 2050» стратегиялары Зерттеу сұрағы: «Қазақстан – 2050» Стратегиясы қандай жаңа саяси бағытты белгіледі?	9.3.1.9 ұзақ мерзімді мемлекеттік стратегияларды талдау
	Қазіргі кездегі Қазақстанның дамуындағы басым бағыттары Зерттеу сұрағы: «5 институтционалды реформаларды жүзеге асырудағы 100 нақты қадам» ұлт жоспары неліктен қабылданды?	9.3.1.9 ұзақ мерзімді мемлекеттік стратегияларды талдау
Қазіргі заманғы Қазақстан мәдениеті (1991 жылдан	Тәуелсіздік жылдарындағы білім мен ғылымның дамуы Зерттеу сұрағы: Жаһандану	9.2.3.2 білім мен ғылым саласындағы мемлекеттік саясатқа баға беру

ЖОБА

бүгінгі күнге дейін)	жағдайындағы қазақстандық білім мен ғылымның даму тенденциялары қандай?	
	Тәуелсіз Қазақстан мәдениетінің дамуы Зерттеу сұрағы: Жаһандану дәуіріндегі ұлттық мәдениетті дамыту мен сақтау жолдары қандай?	9.2.2.3 қазіргі кездегі өнер мен әдебиеттің даму тенденцияларын айқындау; 9.2.2.4 ұлттық құндылықтарды жаңғыртуға бағытталған мемлекеттік бағдарламалардың қажеттілігін негіздеу («Мәдени мұра», «Болашаққа бағдар:рухани жаңғыру » бағдарламасы)
	Діннің қазіргі Қазақстан қоғамындағы рөлі Зерттеу сұрағы: Қазақстан қоғамында зайырлы мемлекет және діни сенім бостандығы ұстанымдары қалай үйлесім табуда?	9.2.1.1 дәстүрлі және деструктивті діни ағымдар мен ұйымдардың іс-әрекетін талдау; 9.2.1.2 Қазақстан халқы Ассамблеясының дінаралық, этносаралық келісім және ішкі тұрақтылықты нығайтудағы ықпалын бағалау
	«Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы Зерттеу сұрағы: «Мәңгілік Ел»: идеясының біріктірушілік рөлі неде?	9.2.1.3 «Мәңгілік Ел» Жалпыұлттық идеясының маңыздылығын бағалау; 9.2.1.2 Қазақстан халқы Ассамблеясының дінаралық, этносаралық келісім және ішкі тұрақтылықты нығайтудағы ықпалын бағалау
Қайталау		

3-тарау. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұны

26. «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1. 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;
2. 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;
3. 7-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;
4. 8-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат);

12) 9-сыныпта –төмендетілген оқу жүктемесімен аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелді).

27. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінен білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

28. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

5) әлеуметтік қатынастардың дамуы;

6) мәдениеттің дамуы;

7) мемлекеттің дамуы;

8) Қазақстанның экономикалық дамуы.

29. «Әлеуметтік қатынастардың дамуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

3) этникалық қатынастар;

4) әлеуметтік қатынастар.

30. «Мәдениеттің дамуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

4) дүниетаным мен дін;

5) өнер мен әдебиет;

6) білім және ғылым.

31. «Мемлекеттің дамуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

3) мемлекеттің ішкі саясаты;

4) мемлекеттің сыртқы саясаты.

32.«Қазақстанның экономикалық дамуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

4) шаруашылық;

5) өндірістік қатынастар және сауда.

33. Оқу мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

34. Оқу бағдарламасы базалық тарихи ойлау дағыдыларын: тарихи деректердің интерпретациясы, уақыт пен кеңістікте бағдарлану, тарихи талдау және түсіндіруді қалыптастыруға бағытталған.

35. «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша тарихи ойлау дағдыларын қалыптастыру және оқу мақсаттарын тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) өзгеріс пен сабақтастық;

2) себеп пен салдар;

3) дәлел;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

ЖОБА

36. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды, сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді, тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

2) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды; ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді, тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

3) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден әртүрлі, қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе әртүрлі қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады.

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты әртүрлі көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

37. 5-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Қазақстандағы ежелгі адамдардың өмірі.Тас дәуіріндегі Қазақстан: Қазақстанда алғашқы адамның пайда болуы, әлеуметтік ұйымдасудың алғашқы формалары. Ежелгі адамдардың кәсібі (аң аулау мен терімшілік). Қазақстан аумағындағы тас дәуірінің тұрақтары. Егіншілік пен мал шаруашылығының қалыптасуы. Ботай мәдениеті. Қола дәуіріндегі Қазақстан: Қазақстан аумағындағы мыс пен қалайы металдарының кен орындары. Андрон мәдениеті. Қола дәуірі кезіндегі шаруашылық пен қоғамдық құрылыс. Беғазы-Дәндібай мәдениеті. Ә. Марғұлан және басқа да Қазақстанның ежелгі дәуірін зерттеушілер;

2) ежелгі көшпелілердің өмірі. Темір дәуірінің ерекшеліктері. Қазақстанның ежелгі металлургиясы. Көшпелі мал шаруашылығының қалыптасуы. Алғашқы көшпелілердің өмір сүруді қамтамасыз ету жүйесі. Көшпелілердің жылжымалы баспанасы. Алғашқы көшпелілердің дүниетанымы;

3) сақтар. Қазақстан аумағындағы сақ тайпалары. Сақтар тарихы жайлы деректер. Сақтардың саяси тарихы. Қоғамдық құрылысы. Шаруашылығы мен тұрмысы. Материалдық және рухани мәдениеті. «Аңдық стиль». Есік олжасы – «Алтын адам». Шілікті алқабының патша қорғандары. Берел қорымы. Бесшатыр қорғандары. Тасмола мәдениеті;

4) үйсіндер мен қаңлылар.Үйсіндер. Үйсіндер туралы жазба деректер.

Үйсіндердің қоныстануы, шаруашылығы мен тұрмысы. Үйсіндердің қоғамдық құрылысы. Қаңлылар. Қаңлылар тарихына қатысты қытай және парсы деректері. Қаңлылардың қоныстануы, шаруашылығы мен тұрмысы. Қаңлылардың қоғамдық құрылысы. Үйсіндердің, қаңлылардың археологиялық ескерткіштері;

5) ғұндар (хунну). Қытай деректеріндегі ғұндардың ерте тарихы. Мөде шаньюй-ғұн мемлекетінің негізін салушы. Ғұндардың саяси тарихы мен мемлекеттік құрылысы. Халықтардың ұлы қоныс аударуы (ғұндардың Батысқа жылжуы). Аттила және оның жорықтары. Ғұндардың шаруашылығы мен қоғамдық құрылысы. Ғұндар дәуіріндегі мәдениеттің дамуы;

6) сарматтар. Сарматтардың ежелгі замандағы саяси оқиғаларға қатысуы. Сарматтардың қоныстануы, шаруашылығы мен тұрмысы. Сарматтардың қоғамдық құрылысы. Сарматтардың археологиялық ескерткіштері. Мәдениеті;

7) ежелгі Қазақстан тарихына шолу. Қазақстан аумағындағы ежелгі адамдардың антропологиялық бет-әлпеті. Ежелгі Қазақстан тарихының негізгі оқиғалары, құбылыстары мен үдерістері. Ежелгі Қазақстанның мәдени мұрасы;

8) өлкетану: Туған өлкенің аңыз-ертегілері. Өлкенің тарихи ескерткіштері. Өңірдің тарихи тұлғалары: билер, батырлар және ақындар. Өлкетану мұражайы және тарихи жәдігерлер.

38. 6-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) VI - IX ғасырдағы Қазақстан. Ортағасырлық Қазақстан тарихының кезеңделуі. Ұлы Түрік қағанатының құрылуы. Қазақстан аумағындағы ерте ортағасырлық мемлекеттер: Батыс Түрік қағанаты, Түргеш қағанаты, Қарлұқ қағанаты, Оғыз мемлекеті, Қимақ қағанаты. Атлах шайқасының тарихи маңызы. Түркі мемлекеттерінің қоғамдық-саяси құрылысы. Түркілердің әскери өнері. Шаруашылығы. Сауда және қала мәдениетінің дамуы;

2) X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы Қазақстан.Қарахан мемлекеті. Қазақстан аумағына исламның тарала басталуы. Наймандар, керейіттер, жалайырлар. Қыпшақ хандығы. «Дешті Қыпшақ» түсінігі. Шаруашылығы: көшпелі, отырықшы. Сауда. Қала мәдениеті. Ұлы Жібек жолының тарихи маңызы. Түркі мәдениетінің әлемдік өркениеттің дамуына қосқан үлесі. Түркі әлемінің көрнекті ойшылдары;

3) XIII - XV ғасырлардың бірінші жартысындағы Қазақстан. Шыңғыс ханның жаулаушылық соғыстары. Отырар қорғанысы. Моңғол империясының құрылуы. Алтын Орда. Ақ Орда. Моғолстан мемлекеті. Әмір Темір жорықтары. Ноғай Ордасы. Әбілқайыр хандығы. XIII - XV ғасырлардың бірінші жартысындағы мемлекеттердің қоғамдық-саяси құрылысы. Ортағасырлық саяхатшылар Қазақстан туралы. Шаруашылық. Сауданың дамуы. Мәдениет;

4) қазақ халқының қалыптасуы. Қазақтар – Ұлы Дала мұрагері: тарихи және этникалық сабақтастық. «Қазақ» этнонимі. Қазақ халқының біртұтас халық болып қалыптасу үдерісінің аяқталуы;

5) біртұтас қазақ мемлекетінің құрылуы. Қазақ ұлттық мемлекетінің құрылу алғышарттары. Қазақ хандығының құрылуы (аумағы, халықтың этникалық құрамы). Мемлекеттің негізін салушылар – Жәнібек пен Керей. М.Х. Дулатидің «Тарихи Рашиди» еңбегі – Қазақ хандығыныңалғашқы тарихы жөніндегі құнды дерек. Қазақ хандығы қалыптасуының алғашқы жылдарындағы ішкі және сыртқы

саясаты. Біртұтас қазақ мемлекеті қалыптасуының тарихи маңызы;

6) қазақ хандығының XVI - XVII ғасырлардағы дамуы. Қасым хан билігі тұсындағы Қазақ хандығының нығаюы. Хақназар хан билігі тұсындағы Қазақ хандығының одан әрі нығаюы және саяси өркендеуі. Тәуекел ханның ішкі және сыртқы саясаты. Есім ханның ішкі және сыртқы саясаты. Жәңгір хан. Орбұлақ шайқасы. Тауке ханның билігі. «Жеті жарғы». Қазақтың ұлы билері. Қазақ хандығының мемлекеттік-әкімшілік құрылымы. Қазақ қоғамының әлеуметтік стратификациясы;

7) XVI - XVII ғасырлардағы экономика мен мәдениет. Қазақ халқының мәдениеті: материалдық, рухани мәдениет. Әдебиет пен өнер: ақын-жыраулар, халық әншілері мен композиторлардың шығармашылығы, музыкалық өнер. Қазақтардың дәстүрлі шаруашылығы: мал шаруашылығы, егіншілік;

8) өлкетану: Топонимдер – өткен заманның куәгерлері (жер-су атауларының тарихы). Мәдени-тарихи дәстүрді сақтаушылар: өлкенің ұлттық қолөнері. Бір халық – бір ел – бір тағдыр (менің өлкемнің халықтары). Туған өлке тарихының қазіргі куәгерлері.

39. 7-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) XVIII ғасырдың басындағы Қазақстан: сыртқы және ішкі саяси жағдай. Жоңғар мемлекеті. Қазақ-жоңғар соғыстары. «Ақтабан шұбырынды, алқакөл сұлама» заманы. Қарақұм мен Ордабасыдағы құрылтайлар – қазақ жасағының құрылуы. Аңырақай шайқасы. Отан қорғаушы батырлар. XVIII ғасырдың 30-40 жылдарындағы қазақ-жоңғар соғыстары;

2) XVIII ғасырдың бірінші жартысындағы Қазақ хандығы. XVIII ғасырдың басына дейінгі қазақ-орыс қатынастары. XVIII ғасырдың басындағы Ресей империясы назарындағы Қазақстан (саяси және экономикалық мақсаттар, әскери-барлау экспедициялары, алғашқы әскери бекіністердің салынуы). Кіші жүз ханы Әбілқайырдың Ресей бодандығын қабылдауы:себептері мен мақсаттары. XVIII ғасырдың 30-50-жылдарындағы Қазақстандағы Ресей империясының саясаты. XVIII ғасырдың 40-жылдарындағы Қазақстандағы ішкі саяси жағдайдың асқынуы. Абылай хан тұсындағы Қазақ хандығы: ішкі және сыртқы саясаты;

3) XVIII ғасырдағы Қазақстан мәдениеті. XVIII ғасыр ақын-жырауларының шығармашылығы. XVIII ғасыр тарихы бойынша қазақ деректері. Қазақтардың қолданбалы өнері;

4) отарлау және ұлт-азаттық күрес. Ресей империясының отаршылдық саясаты: мақсаттары мен әдістері. Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс (себептері, қозғалыстың қозғаушы күші, кезеңдері мен барысы, нәтижелері). 1822-1824 жылдардағы патша реформалары (Кіші және Орта жүздегі хандық биліктің жойылуы). 1836-1838 жылдардағы Бөкей ордасындағы қазақтардың көтерілісі (себептері, негізгі кезеңдері мен шайқастары). XIX ғасырдыңбірінші жартысындағы қазақ халқының ұлт-азаттық қозғалыстары (Жоламан Тіленшіұлы, Саржан Касымов бастаған көтеріліс). Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс (себептері, мақсаттары мен қозғаушы күштері, негізгі кезеңдері). Кенесары Қасымұлы: тұлға және саясаткер. Жанхожа Нұрмұхамедұлы және Есет Көтібарұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс (себептері, көтеріліс барысы). Ресей империясының Қазақстанның оңтүстік аймақтарын қосып алуы. XVIII ғасырдың

соңы – XIX ғасырдағы Қазақстандағы ұлт-азаттық қозғалыстардың тарихи маңызы;

5) Қазақстан Ресей империясының құрамында. XIX ғасырдың екінші жартысындағы Қазақстандағы патшалық реформалар. 1867-1868 жылдардағы реформалар. Қазақстандағы патшалық Ресейдің аграрлық және қоныстандыру саясаты. 1860-1870 жылдардағы ұлт-азаттық күрес (себептері мен көтеріліс барысы). XIX ғасырдың екінші жартысындағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы. Капиталистік қатынастардың ене бастауы. XIX ғасырдың 80-90 - жылдарындағы әкімшілік-аумақтық реформалар: мазмұны мен салдары. Сауда қатынастарының дамуы. Жетісу аумағына ұйғырлар мен дүнгендердің қоныс аударуы. Дәстүрлі қазақ қоғамының трансформациясы. XIX ғасырдың екінші жартысындағы қоғамдық-саяси ойлардың дамуы;

6) XIX ғасыр-XX ғасырдың басындағы Қазақстанның мәдениеті. XIX ғасырдағы Қазақстандағы ағарту ісі мен ғылымның дамуы. Бөкей ордасының ханы Жәңгірдің ағартушылық қызметі. Қазақстанның ғылыми зерттелуі (П. Семенов-Тянь-Шанский, Г.Н. Потанин, В.В. Радлов, М. Шорманов, М. Бабаджанов, А. Диваев). Зайырлы және діни білім беру мекемелері. Жадиттік және білім берудегі жаңашылдық. Шоқан Уәлиханов – ұлы қазақ ғалымы. Ыбырай Алтынсарин –ағартушы, жаңашыл-педагог, қоғам қайраткері. Абай Құнанбайұлы – ұлы ойшыл, қазақ жазба әдебиетінің негізін салушы. Қазақ музыкалық мәдениетінің дамуы (Құрманғазы Сағырбайұлы, Тәттімбет Қазанғапұлы, Дәулеткерей Шығайұлы). Әйгілі суретшілер шығармашылығындағы ұлттық контекст. Шәкәрім Құдайбердіұлы, Мәшһүр Жүсіп Көпеев және К. Халидтің тарихи еңбектері.

7) өлкетану: Туристік маршруттар. Жомарт жүрек. Туған өлкенің шежіресі. Мектебімнің тарихы.

40. 8-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) XX ғасырдың басындағы Қазақстан. XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси үдерістер. XX ғасырдың басындағы Қазақстанның экономикалық дамуы. Столыпиннің аграрлық реформасы және шаруалардың Қазақстанға жаппай қоныс аударуы. XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы өнеркәсіптің дамуы. Сауданың дамуы. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс. Қазақ ұлттық зиялылар қауымы және оның XX ғасырдың басындағы қоғамдық-саяси үдерістерге әсері. Ұлттық баспаның дамуы («Қазақ» газеті, «Айқап» журналы). 1917 жылғы революциялар. «Алаш» партиясының құрылуы. «Алаш-Орда» үкіметі. Қазақ халқының саяси көшбасшылары (Ә. Бөкейхан, А. Байтұрсынов, М. Дулатов, Б. Қаратаев, М. Тынышпаев, М. Шоқаев). XX ғасырдың басындағы қазақ зиялыларының ғылыми еңбектері;

2) Қазақстандағы Кеңес үкіметінің орнығуы. «Үш Жүз» қазақ социалистік партиясы. Азамат соғысы жылдарындағы (1918-1920 жылдар) Қазақстандағы соғыс қимылдары. Кеңес билігі органдарының «Алаш-Орда» үкіметі, Қоқан автономиясымен қарым-қатынасы. «Әскери коммунизм саясаты».1921 жылғы жұт және аштық. Қазақ Автономиялы Кеңестік Социалистік Республикасының құрылуы. Қазақ АКСР-ы аумағының қалыптасуы. Қазақ жерлерінің біртұтастығын қалпына келтірудегі қазақ зиялыларының рөлі. Қазақстандағы Жаңа экономикалық саясат (1921-1925 жылдар). XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы әміршіл-әкімшіл

жүйе саясаты. Кеңес үкіметінің діни саясаты;

3) Қазақстан тоталитарлық жүйенің нығаюы кезеңінде. Қазақстандағы социалистік индустрияландыру (мәні мен ерекшеліктері). «Кіші Қазан» (мазмұны және жүзеге асырылуы). Бай шаруашылықтарының тәркіленуі. Ауыл шаруашылығындағы күштеп ұжымдастыру саясаты. Қазақстандағы күштеп ұжымдастыру саясатының экономикалық салдары. 1931-1933 жылдардағы аштық - XX ғасырдағы қазақстандық қасірет. Қазақстандағы ұжымдастырудың демографиялық салдарлары. Ұжымдастыруды жүзеге асырудың әдістеріне қатысты ұлттық зиялылардың («Бесеудің хаты») қоғамдық-саяси көзқарасы мен қатынасы. 1920-1930 жылдардағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси үдерістер. Сталиндік репрессиялар. Қазақстан аумағындағы кеңестік «еңбек түзеу» концентрациялық лагерлері (Степлаг, Карлаг, Алжир және тағы басқалар);

4) Кеңестік Қазақстанның мәдениеті: білім мен ғылым. Халыққа білім беру (жалпыға бірдей міндетті сауат ашу, орта білім, қазақ жазуының араб тілінен латын тіліне көшуі, орыс графикасына негізделген жаңа әліпбиге көшу). А. Байтұрсынов – «ұлт ұстазы». Жоғары оқу орындарының ашылуы. КСРО Ғылым Академиясының Қазақ филиалы. Қ.Сәтбаевтың Қазақстан ғылымын дамытудағы рөлі. Қазақстандық ғалымдар мен олардың ғылыми жетістіктері. Әдебиеттің дамуы (Ж. Аймауытов, М. Жұмабаев, Б. Майлин, І. Жансүгіров, С. Сейфуллин, С. Мұқанов, Ғ. Мүсірепов, Ғ. Мұстафин шығармашылығы). Театр, кино, бейнелеу өнері және оның қайраткерлері. Мәдениет саласындағы кеңестік идеология. Социалистік реализм;

5) Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында. Ұлы Отан соғысының басталуы. Қазақстандағы мобилизация және қазақстандық әскери бөлімдердің құрылуы. Қазақстандықтардың Ұлы Отан соғысы жылдарындағы ерлігі мен тағдыры. Қазақстандықтардың Ұлы Отан соғысы шайқастарына қатысуы. Қазақстандықтар – Кеңес Одағының батырлары. Б. Момышұлы – аңызға айналған тұлға. Қазақстан – майдан арсеналы. КСРО халықтарының Қазақстанға депортациялануы. Ұлы Отан соғысы жылдарындағы мәдениет. Ғылымның дамуы. Әдебиеттегі жетістіктер (М. Әуезов, Ж. Жабаев, Д. Снегин,
И. Шухов және тағы басқалар). Өнердің дамуы (театр, кино).

41. 9-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Қазақстан соғыстан кейінгі жылдарда (1946-1953 жылдар). Соғыстан кейінгі жылдардағы әлеуметтік-экономикалық өзгерістер. Пайдалы қазбаларды өңдеу және өнеркәсіптің дамуы. Ауыл шаруашылығының дамуы. Қазақстанның әскери-өнеркәсіптік кешенінің қалыптасуы (Қазақстандағы ядролық полигон). Соғыстан кейінгі жылдардағы қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктері. «Бекмаханов ісі»;

2) Қазақстан «Жылымық» кезеңінде (1954-1964 жылдар). Қазақстанда «Хрущевтік кезеңдегі» өнеркәсіптің дамуы. Тың және тыңайған жерлерді игеру (тың игерудің экономикалық, экологиялық және демографиялық салдары). Қазақстандағы әскери-өнеркәсіптік кешен («Байқоңыр» ғарыш айлағы). «Жылымық кезеңі». 1954-1965 жылдардағы республикадағы қоғамдық-саяси өмір;

3) Қазақстан «Тоқырау» кезеңінде (1965-1985 жылдар). 1965-1985-жылдардағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы. Экономиканың

шикізаттық бағыты. Урбанизация. 1970-1980 жылдардағы ауыл шаруашылығындағы дағдарыс. 1965-1985 жылдардағы қоғамдық-саяси өмір. 1979 жылғы Целиноградтағы оқиғалар. Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасы басшыларының қызметі (Ж. Шаяхметов, Д. Қонаев, Ж. Тәшенов);

4) кеңестік Қазақстанның мәдениеті (1946-1985-жылдар.). Білім беру саласындағы мемлекеттік саясат. Жалпыға бірдей міндетті орта білім. Қазақ тілінің жағдайы. Ғылымның дамуы. Әдебиеттің дамуы (Ә. Нұрпейісов, Б. Момышұлы, І. Есенберлин, О. Сүлейменов, М. Шаханов). Өнер (театр, кино);

5) Қазақстан Қайта құру кезеңінде (1986-1991 - жылдар). «Қайта құру» жылдарындағы әлеуметтік-экономикалық өзгерістер: мақсаттары, проблемалары мен қарама-қайшылықтары. Қазақстандағы 1986жылғы желтоқсан оқиғалары (себептері, барысы мен салдары). 1986 жылғы желтоқсан оқиғаларының қатысушыларына қатысты жазалау шаралары. «Қазақ КСР-ның мемлекеттік егемегендігі туралы Декларация» (1990 жылғы қазан). Кеңестік саяси жүйенің дағдарысы (1991 жылғы «Тамыз бүлігі»). КСРО-ның ыдырауы. Қазақстандағы қоғамдық-саяси қозғалыстар. Семей ядролық полигонының жабылуы. «Қазақ КСР-ның тілдер туралы Заңының» қабылдануы;

6) Қазақстан мемлекеттілігінің қайта жаңғыруы (1991 - 1997 жылдар). «Мемлекеттік тәуелсіздік туралы» Конституциялық заңының қабылдануының тарихи маңызы. Н.Ә. Назарбаев – Қазақстан Республикасының тұңғыш Президенті. Тәуелсіз Қазақстанның қоғамдық-саяси институттарының қалыптасуы. Нарықтық экономикаға көшудегі қиыншылықтар. Қазақстанның әлемдік қауымдастыққа кірігуі. Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы әлеуметтік-демографиялық үдерістер. 1995 жылғы Конституцияның қабылдануы;

7) Қазақстан Республикасының нығаюы (1997 жылдан бастап бүгінгі күнге дейін).Қазақстан Республикасының ұзақ мерзімді басым мақсаттары мен стратегиялары. «Қазақстан – 2030» стратегиясының қабылдануы. Қазақстан Республикасының халықаралық сахнадағы беделінің өсуі. Қазақстанның аймақтық және халықаралық ұйымдармен қарым-қатынасы. Қазақстанның ЕҚЫҰ және ИЫҰ-на төрағалық етуі. Әлемдік экономикалық байланыстар жүйесіндегі Қазақстан. Мемлекеттің экономикалық және әлеуметтік жағдайы. Астана – Қазақстан Республикасының жаңа астанасы. «Қазақстан-2050» стратегиясы – қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты. «5 институтционалды реформаларды жүзеге асырудағы100 нақты қадам» ұлттық жоспары – қазіргі заманның сын-тегеуріндеріне жауап. Ұлт көшбасшысы – Н.Ә. Назарбаевтың тәуелсіз мемлекетті құрудағы және дамытудағы рөлі;

8) қазіргі заманғы Қазақстан мәдениеті (1991 жылдан бүгінгі күнге дейін). Білім және ғылым саласындағы мемлекеттік саясат. «Болашақ» мемлекеттік бағдарламасы. Инновациялық ғылыми-білім беру мекемелерінің құрылуы. Этносаралық және дінаралық келісімнің қазақстандық моделі. Қазақстан халқы Ассамблеясы. Жаһандану дәуіріндегі ұлттық мәдениетті жаңғырту және сақтап қалу мәселелері. Қазіргі кездегі өнер мен әдебиеттің даму тенденциялары. «Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарламасы. «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық біріктіруші идеясы.«Болашаққа бағдар:рухани жаңғыру» бағдарламасы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

42. Оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

43. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) әлеуметтік қатынастардың дамуы:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5- сынып шамамен 1 миллион жыл бұрын – V ғасыр	6- сынып VI – XVII ғасырлар	7- сынып XVIII – XIX ғасырлар	8- сынып XX ғасырдың бірінші жартысы	9- сынып XX ғасырдың екінші жартысынан бүгінгі күнге дейін
1.1 Этникалық қатынастар	5.1.1.1 алғашқы адамдардың антропологиялық белгілерін сипаттау	6.1.1.1 түркі тілдес тайпаларды атап, олардың аумақтық орналасуын картада көрсету	7.1.1.1 жоңғар шапқыншылығы кезіндегі демографиялық өзгерістерді және миграциялық процестерді түсіндіру	8.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себептері мен салдарын анықтау	9.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себеп-салдарлық байланысын талдау арқылы дәйекті қорытынды жасау
	5.1.1.2 Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпатын анықтау	6.1.1.2 XIII-XV ғасырлардағы Қазақстан аумағында құрылған мемлекеттердің этноәлеуметтік құрылымын анықтау	7.1.1.2 Ресей империясының қоныстандыру саясатының себептері мен салдарын талдау		9.1.1.2 өткен тарихи кезеңдермен сабақтастықты орнату арқылы қазіргі кезеңдегі демографиялық процестерге баға беру
	5.1.1.3 ұндарды	6.1.1.3 ежелгі			9.1.1.3 Қазақстан

ЖОБА

	ң қоныс аудару бағыттарын тарихи картадан көрсету	және ортағасырлар тарихының оқиғалары арасында байланыс орнату арқылы қазақ халқының қалыпта суындағы негізгі кезеңдерді анықтау			ның даму стратегия сындағы демография лық саясаттың бағыттарын талдау
		6.1.1.4 «қазақ» этнонимінің мағынасын түсіндіру			
1.2 Әлеуметтік қатынастар	5.1.2.1 алғашқы адамдардың тұрмыс-тіршілігін шығармашылық түрде көрсету	6.1.2.1 қазақ хандығындағы әлеуметтік топтардың орнын анықтау	7.1.2.1 дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау	8.1.2.1 қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау	9.1.2.1 қазіргі кездегі Қазақстан халқының әлеуметтік жағдайын статистика лық мәліметтер негізінде талдау
	5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру	6.1.2.2 өлкедегі әр түрлі ұлттардың тарихын, салт-дәстүрін сипаттау	7.1.2.2 қазақ зиялыларының қалыпта суының маңызды лығын түсіндіру	8.1.2.2 соғыс жылдарындағы халықтың әлеуметтік жағдайын анықтау	

ЖОБА

2) мәдениеттің дамуы:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5- сынып шамамен 1 миллион жыл бұрын -V ғасыр	6- сынып VI – XVII ғасырлар	7- сынып XVIII – XIX ғасырлар	8- сынып XX ғасырдың бірінші жартысы	9- сынып XX ғасырдың екінші жартысынан бүгінгі күнге дейін
2.1 Дүние таным мен дін	5.2.1.1 алғашқы адамдардың наным-сенімдерін сипаттау	6.2.1.1 түркілердің дүниетанымдық ерекшеліктерін түсіндіру	7.2.1.1 салт - дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын анықтау	8.2.1.1 мемлекеттің діни саясатының мақсаты мен салдарын анықтау	9.2.1.1 дәстүрлі және деструктивті діни ағымдар мен ұйымдардың іс-әрекетін талдау
	5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау	6.2.1.2 ислам дінінің қоғамдық өмірге ықпалын анықтау	7.2.1.2 отаршылдық саясаттың ұлттық құндылықтарға кері әсерін талдау		9.2.1.2 Қазақстан халқы Ассамблеясының дінаралық, этносаралық келісім мен ішкі тұрақтылықты нығайтудағы ықпалын бағалау
		6.2.1.3 тарихи оқиғалар мен процестердің сабақтастығын сипаттауда «Ұлы Дала Елі» ұғымын қолдану			9.2.1.3 «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының маңыздылығын бағалау
2.2 Өнер мен	5.2.2.1 археологиялық	6.2.2.1 күй, аңыз, шежіре,	7.2.2.1 халық ауыз әдебиеті	8.2.2.1 қазақ зиялылары	9.2.2.1 кеңестік әдебиет пен өнер

әдебиет	ескерткіштерді сипаттау	эпостық жырлардың тарихи дереккөзі ретіндегі маңыздылығын айқындау	мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау	ның шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру	туындыларында қоғамдық өмірдің бейнеленуін талдау
	5.2.2.2 археологиялық деректерге сүйене отырып, Андронов мәдениетінің белгілерін анықтау	6.2.2.2 ортағасырлық сәулет өнері ескерткіштерінің ерекшеліктерін түсіндіру	7.2.2.2 А. Құнанбаевтың ақын, ойшыл, қоғам қайраткері ретіндегі рөлін айқындау	8.2.2.2 Ахмет Байтұрсыновты қазақ тіл білімінің негізін салушы, қоғам қайраткері ретінде бағалау	9.2.2.2 Мұхтар Әуезов шығармаларының әлем әдебиетіндегі орнын бағалау
	5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау	6.2.2.3 көшпелілердің әскери өнер жетістіктерін сипаттау	7.2.2.3 ұлттық музыкалық аспаптардың қолдану ерекшеліктерін сипаттау	8.2.2.3 өнер мен әдебиеттегі өзгерістерді анықтау	9.2.2.3 қазіргі кездегі өнер мен әдебиеттің даму тенденцияларын айқындау
	5.2.2.4 Есік обасынан табылған «Алтын адам» археологиялық олжасының ерекшеліктерін	6.2.2.4 түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде Махмұд Қашғари, Жүсіп Баласағұн және Ахмет	7.2.2.4 қолданбалы өнердің жетістіктерін бағалау	8.2.2.4 Ә. Қашаубаев пен Қажымұқан Мұңайтпасұлының қазақ халқын әлемге танытудағы рөліне	9.2.2.4 ұлттық құндылықтарды жаңғыртуға бағытталған мемлекеттік бағдарламалардың қажеттілігін негіздеу («Мәдени мұра»,

	анықтау	Яссауи еңбектерін ің тарихи құндылығ ын түсіндіру		баға беру	«Болашаққа бағдар:руха ни жаңғыру» бағдарлама лары)
	5.2.2.5 Ә. Марғұлан ды ғалым-археолог ретінде айқындау	6.2.2.5 көшпеліле р дің қолданбал ы өнер жетістікте рін сипаттау	7.2.2.5 өлкенің тарихи оқиғалар хроника сын құру	8.2.2.5 соғыс жылдарын дағы өнер мен әдебиеттің халық рухын көтерудегі маңызын бағалау	
	5.2.2.6 көшпеліле р дің әлемдік өркениетке қосқан үлесін түсіну	6.2.2.6 жергілікті жер, қала, өзен, көл, тау атаулары ның шығу тарихын түсіндіру	7.2.2.6 түрлі дереккөз дер негізінде өз мектебің нің тарихын анықтау		
	5.2.2.7 тарихи мұраны жеткізудег і жәдігердің рөлін сипаттау	6.2.2.7 өлкенің дәстүрлі көркем мәдениетін жандандыр у ға үлесін қосқан шеберлерд і айқындау			
	5.2.2.8 өлкедегі тарихи ескерткіш тердің құндылығ ын түсіну				
	5.2.2.9				

ЖОБА

	өлкенің аңыз-ертегілерінің мән-мағынасын түсіндіру				
2.3 Білім және ғылым	5.2.3.1 қазақстандық ғалымдардың археологиялық жаңалықтарын білу	6.2.3.1 көне түркі жазуының тарихи маңызын түсіндіру	7.2.3.1 Ш. Уәлиханов тың ғылыми зерттеулерінің тарихи құндылығын анықтау	8.2.3.1 ұлттық баспасөздің қоғамдық-саяси сананы оятудағы рөліне баға беру	9.2.3.1 Е.Бекмаханов тың Қазақстан тарихы ғылымына қосқан үлесін бағалау
		6.2.3.2 Әл-Фарабидің және басқада ғалымдардың ортағасырлық ғылымның дамуына қосқан үлесін анықтау	7.2.3.2 XIX ғ. білім беру мен ағарту ісінің даму ерекшеліктерін түсіндіру	8.2.3.2 кеңес дәуіріндегі қазақ тілінің ахуалын анықтау	9.2.3.2 білім мен ғылым саласындағы мемлекеттік саясатқа баға беру
		6.2.3.3 «Кодекс Куманикус» сөздігінің халықаралық байланыстардағы рөлін анықтау	7.2.3.3 Ы. Алтынсариннің ағарту саласына қосқан үлесін бағалау	8.2.3.3 XX ғ. бірінші жартысындағы білім мен ғылым саласындағы өзгерістерді талдау	
		6.2.3.4 Мұхаммед Хайдар Дулатидің «Тарихи-	7.2.3.4 Шәкәрім Құдайбердіұлы, Мәшһүр	8.2.3.4 Қаныш Сәтбаевтың Қазақстан	

ЖОБА

		Рашиди» еңбегінің тарихи маңызын түсіндіру	Жүсіп Көпейұлы, Қ. Халид еңбектерінің тарихи дерек ретіндегі маңызын айқындау	өнеркәсібі мен ғылымын дамытуда ғы рөліне баға беру	
			7.2.3.5 туристік маршруттарды құру жолдарын ұсыну		

1) мемлекеттің дамуы:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5-сынып шамамен 1миллион жыл бұрын – Vғасыр	6-сынып VI-XVII ғасырлар	7-сынып XVIII - XIX ғасырлар	8-сынып XX ғасырдың бірінші жартысы	9-сынып XX ғасырдың екінші жартысынан бүгінгі күнге дейін
3.1. Мемлекеттің ішкі саясаты	5.3.1.1 картадан тайпалық одақтардың орналасуын көрсету	6.3.1.1 оқиғалардың өзара байланысын табу арқылы Түрік қағанатының құрылуының тарихи маңызын анықтау	7.3.1.1 Қарақұм және Ордабасы құрылтайларының халықты жоңғар басқыншылығына қарсы жұмылдырудағы рөліне баға беру	8.3.1.1 қазақ зиялыларының Ресей империясының Мемлекеттік Думасындағы қызметіне баға беру	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау
	5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктер	6.3.1.2 VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау	8.3.1.2 XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы қоғамдық–	9.3.1.2 қоғамдық-саяси қайраткерлердің ұлттық мүддені қорғаудағы рөліне баға

ҚОБА

	дің құрылуын түсіндіру	ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау		саяси процестерге баға беру	беру
	5.3.1.3 тарихи тұлғалардың туған өлке тарихындағы ролін түсіндіру	6.3.1.3 X ғ. – XIII ғ. басындағы мемлекеттер дің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау	7.3.1.3 Ресей империясының отарлық саясатының себеп-салдарын анықтау	8.3.1.3 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің тарихи маңызын анықтау және тұлғалардың рөліне баға беру	9.3.1.3 Қазақстан Республикасы Конституциясын мемлекеттің тұрақты даму кепілі ретінде бағалау
		6.3.1.4 тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін түсіндіру	7.3.1.4 патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді түсіндіру	8.3.1.4 «Алаш» партиясының ұлттық мемлекеттілікті жаңғырту саясатын талдау	9.3.1.4 әміршіл-әкімшіл саясатқа қарсы халық наразылықтарын салыстырып, талдау
		6.3.1.5 Отырарды қорғаудағы қала халқының ерлігін сипаттау	7.3.1.5 халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау	8.3.1.5 Әлихан Бөкейханның саяси көшбасшылық қызметіне баға беру	9.3.1.5 1986 жылғы Желтоқсан оқиғасының тарихи маңыздылығына баға беру

ЖОБА

		6.3.1.6 картаны қолданып XIII-XV ғасырлар дағы мемлекетте рдегі саяси үдерістерді түсіндіру	7.3.1.6 ұлт-азаттық көтеріліс басшыла рының рөліне баға беру	8.3.1.6 Қазақстан да құрылған ұлттық автономия лардың маңызды лығына баға беру	9.3.1.6 Қазақстан ның тәуелсіздік жолындағы алғашқы қадамдарын анықтап, қорытын дылау
		6.3.1.7 ортағасыр лық мемлекетте р дің ыдырауы ның негізгі және жанама себептерін анықтау		8.3.1.7 XX ғасырдың 20-30 – жылдар дағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясаты ның зардапта рын талдау	9.3.1.7 өткен оқиғалармен сабақтастықты орнатып, тәуелсіз Қазақстан ның жариялануының тарихи маңызын түсіндіру
		6.3.1.8 Қазақстан аумағын дағы мемлекетте р дің басқару жүйесінің ерекшелікте рін анықтау			9.3.1.8 Тәуелсіз Қазақстан ның қоғамдық-саяси дамуын талдау
		6.3.1.9 Қазақ хандығы құрылуыны ң тарихи маңызын анықтау			9.3.1.9 ұзақ мерзімді мемлекеттік стратегияларды талдау
		6.3.1.10 қазақ хандарыны ң мемлекетті нығайтудағ			9.3.1.10 Тәуелсіз мемлекеттің қалыпта-суындағы Елбасы

ЖОБА

		ы рөлін анықтау			Н.Назарбаев тың рөліне баға беру
		6.3.1.11 қоғамдық-саяси өмірдегі сұлтан, би, батыр, жыраулар дың қызметтерін сипаттау			9.3.1.11 Астананы жаңа Қазақстан ның өркендеуінің нышаны ретінде айқындау
		6.3.1.12 туған өлке тарихының қазіргі кездегі куәгерлері нің ерлік істері мен еңбегін сипаттау			
3.2 Мемле кеттің сыртқы саясат ы	5.3.2.1 Қазақстан аумағында ғы ерте көшпеліле р дің халықара лық сахнадағы орнын анықтау	6.3.2.1 тарихи оқиғаларды ң өзара байланысын табу арқылы түркі тілдес тайпаларды ң миграция лық үдерісін түсіндіру	7.3.2.1 Жоңғар шапқын шылығы на қарсы күресте танылған хандар мен батырлар дың рөлін түсіндіру	8.3.2.1 қазақстан дықтардың Екінші дүние жүзілік соғысыны ң жеңісіне қосқан үлесін бағалау	9.3.2.1 XX ғасырдың екінші жартысындағы әскери-өнеркәсіп кешендері нің Қазақстанға тигізген зардаптарын талдау
	5.3.2.2 Қазақстан аумағында ғы алғашқы мемлекетті к бірлестік тердің көрші елдермен	6.3.2.2 ерте түрік қағанаттары ның сыртқы саясатының негізгі бағыттарын анықтау	7.3.2.2 қазақ хандығы ның сыртқы саясаты ның нәтижелерін анықтау	8.3.2.2 Б. Момыш ұлының батырлық, тұлғалық қасиетін айқындау	9.3.2.2 Қазақстан Республика сының халықара лық сахнадағы танылуына баға беру

ЖОБА

	қарым-қатынасын анықтау				
		6.3.2.3 Атлах шайқасының тарихи маңызын талдау	7.3.2.3 Абылай ханның дипломатиялық шеберлігі мен саясатын бағалау		9.3.2.3 Қазақстанның аймақтық және халықаралық ұйымдармен байланыс тарын талдау
		6.3.2.4 қыпшақтардың Еуразия тарихындағы орнын анықтау			9.3.2.4 қазақ диаспорарының тарихи Отанымен байланысының маңыздылығын айқындау
		6.3.2.5 тарихи оқиғалардың өзара байланысын анықтап, Қазақстан аумағында XIII - XV ғасырларда құрылған мемлекеттердің сыртқы саясатын түсіндіру			
		6.3.2.6 Қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау			
		6.3.2.7 Орбұлақ			

ЖОБА

		шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалау			

4) Қазақстанның экономикалық дамуы:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5-сынып шамамен 1 миллион жыл бұрын - V ғасыр	6-сынып VI-XVII ғасырлар	7-сынып XVIII - XIX ғасырлар	8-сынып XX ғасырдың бірінші жартысы	9-сынып XX ғасырдың екінші жартысы нан бүгінгі күнге дейін
4.1 Шаруашылық	5.4.1.1 ежелгі адамдардың алғашқы кәсібін сипаттау	6.4.1.1 көшпелілер мен отырықшылар арасындағы өзара экономикалық байланыстарын анықтау	7.4.1.1 жоңғар шапқыншылығының қазақ халқының шаруашылығына тигізген зардаптарын анықтау	8.4.1.1 деректер мен дәйектерді салыстыру арқылы жаңа экономикалық саясаттың нәтижесінде орын алған өзгерістерді талдау	9.4.1.1 Кеңес үкіметі кезіндегі ауыл шаруашылығында орын алған өзгерістерге баға беру
	5.4.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншілік тің қалыптасуын түсіндіру	6.4.1.2 көшпелілер дің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін анықтау	7.4.1.2 отарлау саясатының қазақтардың дәстүрлі шаруашылығына тигізген әсерін талдау	8.4.1.2 күштеп ұжымдастыру саясатының ауыл шаруашылығына тигізген зардаптарын талдау	9.4.1.2 Кеңес үкіметі кезіндегі орын алған әлеуметтік экономикалық мәселелерді талдау
			7.4.1.3 өлкені		9.4.1.3 Қазақстан

ЖОБА

			дамытуға қолдау көрсеткен тұлғалар дың қызметіне баға беру		Республика сындағы жекешелен діру процесінің экономикаға ықпалын талдау
			7.4.1.4 өлке дамуы ның маңызды кезеңде рін анықтау		
4.2 Өндіріс тік қатына стар және сауда	5.4.2.1 еңбек құралдары мен қару түрлерін сипаттау	6.4.2.1 Ұлы Жібек жолының қала мәдениетін ің дамуына әсерін анықтау	7.4.2.1 капиталистік қатынас тардың экономи каға ықпалын анықтау	8.4.2.1 Қазақстан дағы индустрия ландыру дың жетістік тері мен кемшіліктер ін талдау	9.4.2.1 өнеркәсіп тің ахуалын анықтап, қорытын ды жасау
	5.4.2.2 металл өндірісі жетілуінің шаруашы лық салаларын а тигізген ықпалын түсіндіру	6.4.2.2 Ұлы Жібек жолының халықара лық қатынаста р дың дамуындағ ы орнын анықтау	7.4.2.2 сауда қатынас тарына жәрмеңкелер дің әкелген өзгерісте рін анықтау	8.4.2.2 Қазақстан экономика сының соғыс жағдайына бейімдел гендігін дәлелдеу	9.4.2.2 нарықтық экономика ның өндірістік қатынас тарға әсерін талдау
	5.4.2.3 Ұлы Жібек жолының пайда болуын түсіндіру				9.4.2.3 Қазақстан ның әлемдік экономикаға кірігуін талдау
					9.4.2.4 сыртқы сауданың экономикаға әсерін зерттеу

44. Тоқсандағы бөлімдер және бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

45. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады (төмендетілген оқу жүктемесімен).

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

4) 5-сынып:

Бөлім	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Қазақстандағы ежелгі адамдардың өмірі	Кіріспе сабақ Зерттеу сұрағы: Қазақстанның ежелгі тарихында не оқытылады?	Ежелгі Қазақстан тарихына жалпы шолу
	Алғашқы адамдардың өмірі Зерттеу сұрағы: Алғашқы адамдар қалай өмір сүрді?	5.1.1.1алғашқы адамдардың антропологиялық белгілерін сипаттау; 5.1.2.1 алғашқы адамдардың тұрмыс-тіршілігін шығармашылық түрде көрсету
	Қазақстан аумағындағы тас дәуірінің тұрақтары Зерттеу сұрағы: Археологтар Қазақстан жерінен тас дәуіріне жататын қандай олжаларды тапты?	5.2.3.1 қазақстандық ғалымдардың археологиялық жаңалықтарын білу; 5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.4.2.1 еңбек құралдары мен қару түрлерін сипаттау
	Адамдардың шаруашылық өміріндегі өзгерістер және еңбек құралдарының жетілдірілуі Зерттеу сұрағы: Мезолит пен неолит дәуірлерінде алғашқы	5.4.1.1 ежелгі адамдардың кәсібін сипаттау; 5.4.2.1 еңбек құралдары мен қару түрлерін сипаттау

ҚОБА

	адамдардың өмірі қалай өзгерді?	
	Ботай мәдениеті Зерттеу сұрағы: Не себепті ботайлықтарды жылқыны алғашқы қолға үйретушілер деп атайды?	5.4.1.1 ежелгі адамдардың кәсібін сипаттау
	Қазақстан аумағында металлургияның пайда болуы Зерттеу сұрағы: Қазақстан жерінде металды өндіру ежелгі адамдардың өмірін қалай өзгертті?	5.4.2.2 металл өндірісі жетілуінің шаруашылық салаларына тигізген ықпалын түсіндіру
	Андронов және Беғазы-Дәндібай мәдениеттері Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы қола дәуірі ескерткіштерінің қандай ерекшеліктері бар?	5.2.2.2 археологиялық деректерге сүйене отырып, андронов және беғазы-дәндібай мәдениеттерінің белгілерін анықтау; 5.2.2.5 Ә.Марғұланның Қазақстан археологиясының дамуына қосқан үлесін айқындау
	Қазақстандағы жартастарға салынған ежелгі суреттер Зерттеу сұрағы: Тасқа салынған суреттер ежелгі адамдардың дүниетанымын қалай бейнелейді?	5.2.1.1 алғашқы адамдардың наным-сенімдерін сипаттау; 5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау
	Ежелгі адамдардың өміріне саяхат	5.1.2.1 алғашқы адамдардың тұрмыс- тіршілігін шығармашылық түрде көрсету
Өлкетану	Туған өлкенің аңыз-ертегілері	• 5.2.2.9 өлкенің аңыз-ертегілерінің мән-мағынасын түсіндіру
2- тоқсан		
Ежелгі көшпелілер өмірі	• Қазақстан аумағында темірдің игерілуі •	5.4.2.2 металл өндірісі жетілуінің шаруашылық салаларына тигізген ықпалын түсіндіру

ЖОБА

	• Зерттеу сұрағы: Темір өндіру адамдар өмірін қалай өзгертті?	
	• Көшпелі мал шаруашылығының қалыптасуы Зерттеу сұрағы: Көшпелі мал шаруашылығы неліктен Қазақстанның ежелгі тұрғындары шаруашылығының негізгі түріне айналды?	5.4.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуын түсіндіру; 5.2.2.6 көшпелілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесін білу
	• Ежелгі көшпелілердің материалдық мәдениеті • • Зерттеу сұрағы:___Көшпелілер баспанасының ерекшелігі неде?	5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау; 5.2.2.6 көшпелілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесін түсіну
	• Ежелгі көшпелілердің дүниетанымы • • Зерттеу сұрағы: Көшпелілердің қандай салт-дәстүрлері бүгінгі күнге дейін сақталды?	5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау
Сақтар	• Сақтар туралы тарихи мәліметтер • • Зерттеу сұрағы: Қандай тарихи	5.3.1.1 картадан тайпалық одақтардың орналасуын көрсету; 5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру

ЖОБА

	дереккөздер сақтар туралы мәлімет береді?	
	• «Алтын адам» археологиялық олжасы • • Зерттеу сұрағы: Есік обасынан табылған «Алтын адам» кім болды?	5.2.3.1 қазақстандық ғалымдардың археологиялық жаңалықтарын білу; 5.2.2.4 Есік обасынан табылған «Алтын адам» археологиялық олжасының ерекшеліктерін анықтау; 5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау
Өлкетану	Өлкенің тарихи ескерткіштері	• 5.2.2.8 өлкедегі тарихи ескерткіштердің құндылығын түсіну
3- тоқсан		
Сақтар	Шілікті және Бесшатыр патша қорғандары Зерттеу сұрағы: Неліктен Шілікті мен Бесшатыр «патша қорғандары» деп аталады?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшелік терін түсіндіру; 5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау
	Берел қорғандары Зерттеу сұрағы. Берел қорымынан табылған олжалар сақтардың мәдениетін қалай сипаттайды?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау
	Тасмола археологиялық мәдениеті Зерттеу сұрағы: «Мұртты обалардың» ерекшелігі неде?	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.2.1.2 ежелгі тайпалардың дүниетанымын сипаттау
	Сақ патшайымы Томирис Зерттеу сұрағы: Тарихи деректерде Томиристің бейнесі қалай	• 5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау

ЖОБА

	сипатталған?	
	Шырақтың ерлігі Зерттеу сұрағы: Сақтар тәуелсіздік үшін қалай күресті?	• 5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау
	Сақтардың Александр Македонский әскеріне қарсы күресі Зерттеу сұрағы: Неліктен Александр Македонский дің сақтарға жасаған жорығы сәтсіз аяқталды?	• 5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау
Үйсіндер мен қаңлылар	•Үйсіндер туралы жазба деректер • •Зерттеу сұрағы: Қытай авторлары үйсіндердің өмірін қалай сипаттады?	5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру; 5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру; 5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау
	•Қаңлылардың қалалық мәдениетінің дамуы • •Зерттеу сұрағы: Қаңлыларда қала мәдениетінің дамуы немен байланысты?	5.4.2.3 Ұлы Жібек жолының пайда болуын түсіндіру; 5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау
	•Қаңлылардың қоғамдық құрылысы • •Зерттеу сұрағы: Сыма Цянь қаңлы қоғамын қалай сипаттады?	5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру; 5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру
	•Үйсіндер мен қаңлылардың материалдық және рухани мәдениеті •	5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін сипаттау; 5.2.2.6 көшпелілердің әлемдік өркениетке қосқан үлесін түсіну

ЖОБА

	• Зерттеу сұрағы: Үйсіндер мен қаңлылар мәдениетінің ерекшеліктері қандай?	
Өлкетану	Өңірдің тарихи тұлғалары: билер, батырлар және ақындар	5.3.1.3 тарихи тұлғалардың туған өлке тарихындағы ролін түсіндіру
4- тоқсан		
Ғұндар	• Ғұн тайпаларының бірігуі • • Зерттеу сұрағы: Неге Мөде шаньюй «Жер – мемлекеттің негізі» деді?	5.3.1.1 картада тайпалық одақтардың орналасуын көрсету; 5.3.1.2 ежелгі мемлекеттік бірлестіктердің құрылуын түсіндіру
	Ғұндардың көрші мемлекеттермен қарым-қатынастары Зерттеу сұрағы: Ғұндармен Ұлы Қытай қорғанының салынуы арасында қандай байланыс бар?	5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау
	Ғұндардың Батысқа қоныс аударуы Зерттеу сұрағы: Ғұндардың Батысқа қоныстануы қандай өзгерістерге әкелді?	5.1.1.3 ғұндардың қоныс аудару бағыттарын тарихи картадан көрсету
	Аттила және оның жаулаушылық жорықтары Зерттеу сұрағы: Ежелгі авторлар Аттилаға қандай баға береді?	5.1.1.3 ғұндардың қоныс аудару бағыттарын тарихи картадан көрсету; 5.3.2.2 Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттік бірлестіктердің көрші елдермен қарым-қатынасын анықтау
Сарматтар	• Сарматтардың қоғамдық құрылысы мен шаруашылық өмірі •	5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы өнер ерекшеліктерін

ЖОБА

	• Зерттеу сұрақтары: Сармат қоғамы несімен ерекшеленеді?	сипаттау; 5.3.1.1 картада тайпалық одақтардың орналасуын көрсету; 5.1.2.2 әлеуметтік топтардың ерекшеліктерін түсіндіру
	• Сарматтардың саяси тарихы • • Зерттеу сұрағы: Сарматтар қандай мемлекеттермен өзара қарым-қатынаста болды?	• 5.3.2.1 Қазақстан аумағындағы ерте көшпелілердің халықаралық сахнадағы орнын анықтау
• Ежелгі Қазақстан тарихына шолу	• Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпаты • • Зерттеу сұрағы: Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпаты қалай өзгерді?	5.1.1.2 Ежелгі Қазақстан адамдарының антропологиялық тұрпатын анықтау
	• Ежелгі Қазақстанға саяхат	5.4.1.1 ежелгі адамдардың алғашқы кәсібін сипаттау; 5.4.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің қалыптасуын түсіндіру; 5.4.2.1 еңбек құралдары мен қару түрлерін сипаттау; 5.4.2.3 Ұлы Жібек жолының пайда болуын түсіндіру
Өлкетану	Өлкетану мұражайы және тарихи жәдігерлер	5.2.2.7 тарихи мұраны жеткізудегі жәдігерлердің рөлін сипаттау
Қайталау		

5) 6- сынып:

•

Бөлім	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
VI - IX	Кіріспе сабақ	Орта ғасырлардағыҚазақстан

ЖОБА

ғасырлардағы Қазақстан	Зерттеу сұрағы: Орта ғасырлардағы Қазақстан тарихы нені оқытады?	тарихына жалпы шолу
	Қазақстан аумағындағы ерте ортағасырлық мемлекеттер Зерттеу сұрағы: VI-IX ғасырларда билік құрған қай қағандардың есімдері тарихта сақталды?	6.3.1.1 оқиғалардың өзара байланысын табу арқылы Түрік қағанаты құрылуының тарихи маңызын анықтау; 6.3.1.2 VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 6.3.2.2 ерте түрік қағанаттарының сыртқы саясатының негізгі бағыттарын анықтау; 6.2.1.3 тарихи оқиғалар мен процестердің сабақтастығын сипаттау үшін «Ұлы Дала» ұғымын қолдану
	Көне түркі жазуы Зерттеу сұрағы: Білге қаған мен Күлтегіннің мемлекетті нығайтудағы саясаты бізге қандай деректерден белгілі?	6.3.1.2 VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 6.2.3.1 көне түркі жазуының маңызын түсіндіру
	Атлах шайқасы Зерттеу сұрағы: Неліктен Атлах шайқасын «халықтар шайқасы» деп атайды?	6.3.2.3 Атлах шайқасының тарихи маңызын талдау; 6.2.2.3 көшпелілердің әскери өнеріндегі жетістіктерін сипаттау
	Оғыз мемлекеті Зерттеу сұрағы: Қазақстанның орта ғасырлар тарихында Оғыз мемлекетінің алатын орны қандай?	6.3.1.2 VI-IX ғасырлардағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	Қимақ қағанаты Зерттеу сұрағы: Қимақтарда қалалық	6.4.2.1 Ұлы Жібек жолының қала мәдениетінің дамуына әсерін анықтау; 6.4.1.1 көшпелілер мен отырықшылар арасындағы өзара

ЖОБА

	мәдениетінің дамуын қандай деректер дәлелдейді?	экономикалық байланыстарды анықтау
	Түріктер туралы тарихи деректер Зерттеу сұрағы: Қытай және араб деректері түркілер туралы қандай ақпарат береді?	6.2.2.3 көшпелілердің әскери өнеріндегі жетістіктерін сипаттау; 6.4.1.2 көшпелілердің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін анықтау; 6.2.1.1 түркілердің дүниетанымдық ерекшеліктерін түсіндіру
	Түркі әлемі қалыптасуының басталуы Зерттеу сұрағы: Түрік тілдес халықтардың миграциясы Еуразия тарихына қаншалықты әсерін тигізді?	6.3.2.1 тарихи оқиғалардың өзара байланысын табу арқылы түркі тілдес тайпалардың миграциясын түсіндіру; 6.1.1.1 түркі тілдес тайпаларды атап, картадан олардың аумақтық орналасуын көрсету
Өлкетану	Топонимдер – өткен заманның куәгерлері (жер-су атауларының тарихы).	6.2.2.6 жергілікті жер, қала, өзен, көл, тау атауларының шығу тарихын түсіндіру
2- тоқсан		
X ғасыр – XIII ғасырдың басындағы Қазақстан	X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы Қазақстан аумағындағы саяси процестер Зерттеу сұрағы: X ғасыр - XIII ғасырдың басында саяси карта қаншалықты өзгерді?	6.3.1.3 X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 6.3.1.7 ортағасырлық мемлекеттердің ыдырауының негізгі және жанама себептерін анықтау
	Қарахан мемлекеті Зерттеу сұрағы: Неліктен Қарахан мемлекеті ислам дінін мемлекеттік дін деп жариялады?	6.3.1.3 X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 6.2.1.2 ислам дінінің қоғамдық өмірге ықпалын анықтау; 6.3.1.4 тарихи ұғымдарды қолданып, Қарахан мемлекетіндегі жер иелену ерекшеліктерін түсіндіру
	Наймандар, керейіттер	6.3.1.3 X ғасыр - XIII ғасырдың

	және жалайырлар Зерттеу сұрағы: Наймандар, керейіттер мен жалайырлардың ортағасырларлық саяси сахнадағы рөлі қандай болды?	басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау
	Қыпшақ хандығы Зерттеу сұрағы: Не себепті Еуразия даласы «Дешті Қыпшақ» деп аталды?	6.3.1.3 X ғасыр - XIII ғасырдың басындағы мемлекеттердің даму ерекшеліктерін түсіндіріп, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 6.3.2.4 қыпшақтардың Еуразия тарихындағы орнын анықтау; 6.2.2.3 көшпелілердің әскери өнеріндегі жетістіктерін сипаттау; 6.2.1.3 тарихи оқиғалар мен процестердің сабақтастығын сипаттауда «Ұлы Дала» ұғымын қолдану
	Халықаралық байланыстардың дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі Зерттеу сұрағы: Ұлы Жібек жолы халықаралық байланыстардың дамуына ықпал етті ме?	6.4.2.2 Ұлы Жібек жолының халықаралық қатынастардың дамуындағы орнын анықтау
	Ортағасырлық Қазақстанның экономика лық және мәдени дамуына Ұлы Жібек жолының ықпалы Зерттеу сұрағы: Ұлы Жібек жолы ортағасырлық Қазақстанның экономикалық және мәдени дамуына қалай әсер етті?	6.4.2.1 Ұлы Жібек жолының қала мәдениетінің дамуына әсерін анықтау; 6.4.1.1 көшпелілер мен отырықшылар арасындағы өзара экономикалық байланыстарын анықтау; 6.2.2.2 ортағасырлық сәулет өнері ескерткіштерінің ерекшеліктерін түсіндіру
	Түріктердің	6.2.2.5 көшпелілердің қолданбалы

ЖОБА

	материалдық және рухани мәдениеті Зерттеу сұрағы: Әлем өркениетінің дамуына түрік мәдениеті қандай үлес қосты?	өнер жетістіктерін сипаттау; 6.2.2.2 ортағасырлық сәулет өнері ескерткіштерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 6.2.3.2 Әл-Фарабидің және басқа да ғалымдардың ортағасырлық ғылымның дамуына қосқан үлесін анықтау; 6.2.2.4 түркі кезеңіндегі қоғамды бейнелеуде М. Қашғари, Ж. Баласағұн және А. Яссауи еңбектерінің тарихи құндылығын түсіндіру; 6.2.3.3 «Кодекс Куманикус» сөздігінің халықаралық байланыстардағы рөлін анықтау
Өлкетану	Мәдени-тарихи дәстүрді сақтаушылар: өлкенің ұлттық қолөнері	6.2.2.7 өлкенің дәстүрлі көркем мәдениетін жандандыруға үлесін қосқан шеберлерді айқындау
Қайталау		
3- тоқсан		
XIII - XV ғасырдың бірінші жартысындағы Қазақстан	Моңғол империясының құрылуы Зерттеу сұрағы: Моңғолдар мемлекеттілік деңгейге қалай жетті?	6.2.2.3 көшпелілердің әскери өнеріндегі жетістіктерін сипаттау; 6.3.1.6 картаны қолдану арқылы XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси процестерді түсіндіру
	Қазақстандағы моңғол шапқыншылығы Зерттеу сұрағы: Неліктен Шыңғыс хан әскерлері Отырарды алты ай бойы ала алмады?	6.3.1.6 картаны қолданып XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси процестерді түсіндіру; 6.3.1.5 Отырарды қорғаудағы қала халқының ерлігін сипаттау
	Моңғол шапқыншылықтарының салдары Зерттеу сұрағы: Орталық Азияға ең үлкен өзгерісті әкелген кімдер: қыпшақтар ма, әлде моңғолдар ма?	6.1.1.2 XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің этноәлеуметтік құрылымын анықтау; 6.3.1.8 Қазақстан аумағындағы мемлекеттердің басқару жүйесінің ерекшеліктерін анықтау

ЖОБА

	Қазақстан аумағында ұлыстардың құрылуы Зерттеу сұрағы: Моңғол ұлыстарының құрылуы нәтижесінде саяси картада қандай өзгерістер болды?	• 6.3.1.6 картаны қолдану арқылы XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси процестерді түсіндіру; 6.1.1.2 XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің этноәлеуметтік құрылымын анықтау; 6.3.1.7 ортағасырлық мемлекеттердің ыдырауының негізгі және жанама себептерін анықтау
	Ақ Орда Зерттеу сұрағы: Қазақ мемлекеттілігінің қалыптасуындағы Ақ Орданың рөлі қандай болды?	• 6.3.1.6 картаны қолданып XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси үдерістерді түсіндіру; • 6.1.1.2 XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің этноәлеуметтік құрылымын анықтау; 6.3.2.5 тарихи оқиғалардың өзара байланысын анықтап, Қазақстан аумағында XIII XV ғасырларда құрылған мемлекеттердің сыртқы саясатын түсіндіру
	Моғолстан. Әбілқайыр хандығы Зерттеу сұрағы: Моғолстан мен Әбілқайыр мемлекеттеріндегі оқиғалар қандай саяси өзгерістерге әкелді?	• 6.3.1.6 картаны қолданып XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси үдерістерді түсіндіру; • 6.1.1.2 XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің этноәлеуметтік құрылымын анықтау; 6.3.2.5 тарихи оқиғалардың өзара байланысын анықтап, Қазақстан аумағында XIII - XV ғасырларда құрылған мемлекеттердің сыртқы саясатын түсіндіру
	XIII - XV ғасырлардағы Қазақстанның мәдениеті Зерттеу сұрағы: XIII - XV ғасырлардағы өнер мен әдебиет ортағасырлық қоғамды	6.2.2.1 күй, аңыз, шежіре, эпостық жырлардың тарихи дереккөзі ретіндегі маңыздылығын айқындау

ЖОБА

	қалай бейнелейді?	
	Ортағасырлық саяхатшылардың Қазақстан туралы мәліметтері Зерттеу сұрағы: Ортағасырлық саяхатшылар Қазақстанды қалай сипаттады?	6.4.1.2 көшпелілердің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін анықтау; 6.2.2.5 көшпелілердің қолданбалы өнер жетістіктерін сипаттау
Қазақ халқының қалыптасуы	Қазақ халқының қалыптасу процесінің аяқталуы Зерттеу сұрағы: Ұлы Дала мұрагері – қазақ халқы қалай қалыптасты?	6.1.1.3 ежелгі және ортағасырлар тарихының оқиғалары арасында байланыс орнату арқылы қазақ халқы қалыптасуының негізгі кезеңдерді анықтау; 6.1.1.4 «қазақ» этнонимінің мағынасын түсіндіру
Біртұтас қазақ мемлекетінің құрылуы	Қазақ хандығының құрылуы Зерттеу сұрағы: Неліктен Қазақ хандығы Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет деп саналады?	6.3.1.9 Қазақ хандығы құрылуының тарихи маңызын анықтау; 6.2.3.4 М.Х.Дулатидің «Тарихи-Рашиди» еңбегінің маңыздылығын түсіндіру; 6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.2.1.3 тарихи оқиғалар мен процестердің сабақтастығын сипаттауда «Ұлы Дала» ұғымын қолдану
Өлкетану	Бір халық – бір ел – бір тағдыр (менің өлкемнің халықтары)	• 6.1.2.2 өлкедегі әр түрлі ұлттардың • тарихын,салт-дәстүрін сипаттау
4- тоқсан		
Қазақ хандығының XVI - XVII ғасырлардағы дамуы	Қасым хан тұсындағы Қазақ хандығының күшеюі Зерттеу сұрағы: Не себепті Қадырғали Жалайыр: «Жәнібек ханның ұлдарының арасында аса белгілі болғаны Қасым хан	6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.3.2.6 қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау

ЖОБА

	еді...» деп жазды?	
	Хақназар хан кезіндегі Қазақ хандығының сыртқы саясаты Зерттеу сұрағы: Неліктен Хақназар хан билеген кезеңді Қазақ хандығының «қайта жаңғыруы» деп атайды?	6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.3.2.6 қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау
	Тәуекел хан тұсындағы Қазақ хандығының оңтүстік шекараларының нығаюы Зерттеу сұрағы: Тәуекел хан қазақ жерлерін біріктіру мақсатында қандай саясат ұстанды?	6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.3.2.6 қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау
	Есім хан билігі кезіндегі Қазақ хандығы бірлігінің нығаюы Зерттеу сұрағы: Есім хан Қазақ хандығының біртұтастығын қалай сақтап қалды?	6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.3.2.6 қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау
	Жәңгір хан тұсындағы қазақ-жоңғар қарсылығы Зерттеу сұрағы: Орбұлақ шайқасының әлемдік әскери өнер тарихындағы алатын орны қандай?	6.2.2.3 көшпелілердің әскери өнері жетістіктерін сипаттау; 6.3.2.7 Орбұлақ шайқасындағы қазақ жасағының әскери өнердегі шеберлігі мен ерлігін бағалау
	Тәуке хан тұсындағы қазақтардың қоғамдық-құқықтық жүйесі Зерттеу сұрағы: Неліктен А. Левшин Тәуке ханды «Дала Ликургі» деп атады?	6.3.1.10 қазақ хандарының мемлекетті нығайтудағы рөлін анықтау; 6.3.2.6 қазақ хандарының сыртқы саясатын талдау
	Қазақ хандығының	6.1.2.1 Қазақ хандығындағы

ЖОБА

	әлеуметтік құрылымы Зерттеу сұрағы: Әлеуметтік топтар қазақ қоғамында қандай рөл атқарды?	әлеуметтік топтардың орнын анықтау; 6.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдегі сұлтан, би, батыр, жыраулардың қызметтерін сипаттау
XVI - XVII ғасырлардағы экономика мен мәдениет	XVI-XVII ғасырлардағы қазақтардың рухани мәдениеті Зерттеу сұрағы: XVI - XVII ғасырлардағы қазақтардың рухани мәдениетінде халық өмірі қалай көрініс табады?	6.2.2.1 күй, аңыз, шежіре, эпостық жырлардың тарихи дереккөзі ретіндегі маңыздылығын айқындау
	XVI - XVII ғасырлардағы қазақтардың материалдық мәдениеті Зерттеу сұрағы: Неліктен киіз үй көшпелілердің материалдық мәдениетінің ең жоғарғы үлгісі деп саналады?	6.2.2.5 көшпелілердің қолданбалы өнердегі жетістіктерін сипаттау
	Қазақтардың дәстүрлі шаруашылығы Зерттеу сұрағы: Көшпелілердің дәстүрлі шаруашылығының ерекшелігі неде?	6.4.1.2 көшпелілердің шаруашылық өмірінің ерекшеліктерін анықтау
Өлкетану	Туған өлке тарихының қазіргі кездегі куәгерлері	6.3.1.12 туған өлке тарихының қазіргі кездегі куәгерлерінің ерлік істері мен еңбегін сипаттау
Қайталау		

ЖОБА

1) 7- сынып (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Бөлім	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Қазақ-	Жоңғар	7.1.1.1 жоңғар шапқыншылығы

жоңғар соғыстары	басқыншылығына қарсы Отан соғысының басталуы Зерттеу сұрағы: Не себепті «Елім-ай» бүкілхалықтық әнге айналды?	кезіндегі демографиялық өзгерістерді және миграциялық процестерді түсіндіру; 7.2.2.1халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау; 7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау
	Біртұтас халық жасағының ұйымдастырылуы Зерттеу сұрағы: Неліктен Ордабасы ел бірлігінің нышаны болды?	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.1.1 Қарақұм және Ордабасы құрылтайларының халықты жоңғар басқыншылығына қарсы жұмылдырудағы рөліне баға беру
	Қазақ-жоңғар шайқастары Зерттеу сұрағы: Неліктен Аңырақай шайқасы қазақ-жоңғар соғысындағы түбегейлі бетбұрыс деп саналады?	7.3.2.1 жоңғар шапқыншылығына қарсы күресте танылған хандар мен батырлардың рөлін түсіндіру; 7.4.1.1 жоңғар шапқыншылығының қазақ халқының шаруашылығына тигізген зардаптарын анықтау
XVIII ғасырдағы Қазақ хандығы	XVIII ғасырдың басына дейінгі қазақ-орыс қарым-қатынастарының тарихы Зерттеу сұрағы: Неліктен Ресей Қазақстанды Азияға шығудың «кілті мен қақпасы» деп санады?	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.2 Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау
	Қазақ хандығының Ресей империясына қосылуының басталуы Зерттеу сұрағы: Әбілқайыр ханның Анна Иоанновна патшайымға жазған хатының себептері мен салдары қандай болды?	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.2 Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау
	Абылай ханның ішкі және сыртқы саясаты Зерттеу сұрағы: Дербес Қазақ мемлекетін сақтап қалудағы Абылай ханның рөлі қандай?	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.3 Абылай ханның ішкі және сыртқы саясатын бағалау
Өлкетану	Туристік маршруттар	7.2.3.5 туристік маршруттарды құру жолдарын ұсыну

Қайталау		
2-тоқсан		
XVIII ғасырдағы Қазақстанның мәдениеті	XVIII ғасырдағы халық ауыз әдебиеті және материалдық мәдениет Зерттеу сұрағы: XVIII ғасырда ақын-жыраулар шығармаларында тарихи оқиғалар қалай көрініс тапты? Қазақтың ұлттық қолданбалы өнерінің бірегейлігі неде?	7.2.2.1 халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау; 7.2.1.1 салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын анықтау; 7.2.2.4 қолданбалы өнердің жетістіктерін бағалау
Отарлау және ұлт-азаттық күрес	XVIII ғасырдағы Қазақстандағы казак-әскери отаршылдығы Зерттеу сұрағы: Қазақстанды отарлауды Ресей империясы қалай жүзеге асырды?	7.3.1.3 Ресей империясының отарлық саясатының себеп-салдарын анықтау
	Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс Зерттеу сұрағы: Сырым Датұлы Кіші жүз қазақтарының қандай құқықтарын қорғауды көздеді?	7.3.1.5 халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру
	1822-1824 жылдардағы патша реформалары Зерттеу сұрағы: Неліктен XX ғасырдың 20-шы жылдарында Қазақстанда әкімшілік реформалар жүргізілді?	7.3.1.4 Патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді түсіндіру; 7.1.2.1 дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау
	1836-1838 жылдардағы Бөкей Ордасындағы қазақтардың көтерілісі Зерттеу сұрағы: Исатай Тайманұлы мен Махамбет Өтемісұлын қандай ортақ идея біріктірді?	7.3.1.5 қазақ халықының отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру
	Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс Зерттеу сұрағы: Кенесары хан бастаған ұлт-азаттық күрес	7.3.1.5 халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру

ҚОБА

	неліктен жалпы ұлттық сипатқа ие болды?	
Өлкетану	Жомарт жүрек	7.4.1.3 өлкені дамытуға қолдау көрсеткен тұлғалардың қызметіне баға беру
Қайталау		
3-тоқсан		
Отарлау және ұлт-азаттық күрес	XIX ғасырдың 40-60 жылдарындағы қазақтардың ортаазиялық хандықтармен қарым-қатынастары Зерттеу сұрағы: Неліктен Орта Азия хандықтарының Қазақстанның оңтүстік аймақтарына экспансиясы күшейді?	7.3.1.5 халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.6 ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру
	Қазақстанның Ресей империясына қосылуының аяқталуы Зерттеу сұрағы: Қазақстанның оңтүстік аймақтарының Ресей империясына қосылуының ерекшеліктері қандай?	7.3.1.2 Қазақ хандығының ішкі саяси жағдайын талдау; 7.3.2.2 Қазақ хандығының сыртқы саясатының нәтижелерін анықтау
Қазақстан Ресей империясының құрамында	XIX ғасырдың екінші жартысындағы Қазақстандағы әкімшілік-аумақтық реформалар Зерттеу сұрағы: Патша өкіметі тарапынан «бөліп ал да, билей бер» ұстанымы қалай жүзеге асты?	7.3.1.3 Ресей империясының отарлық саясатының себеп-салдарын анықтау; 7.3.1.4 Патша үкіметі реформалары нәтижесіндегі әкімшілік-аумақтық өзгерістерді түсіндіру; 7.1.2.1 дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау
	Қазақтардың 1860-1870 жылдардағы азаттық күресі Зерттеу сұрағы: XIX ғасырдың 60-70 жылдарындағы ұлт-азаттық көтерілістердегі халық талаптарының сабақтастығы неден көрінді?	7.3.1.5 қазақ халықының отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау

	Қазақстандағы жаппай отаршылдық қоныс аудару саясаты Зерттеу сұрағы: Патша өкіметінің қоныстандыру саясаты қазақ қоғамының өмірін қалай өзгертті?	7.4.1.2 отарлау саясатының қазақтардың дәстүрлі шаруашылығына тигізген әсерін талдау; 7.1.1.2 Ресей империясының қоныстандыру саясатының себептері мен салдарын талдау; 7.1.2.1 дәстүрлі қазақ қоғамындағы өзгерістерді өткен тарихи кезеңдермен салыстыру арқылы анықтау
Қазақстан Ресей империясының құрамында	Қазақстанда капиталистік қатынастардың дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақстанның өнеркәсіптік дамуы қалай басталды?	7.4.2.1 капиталистік қатынастар дамуының Қазақстанның экономикасына ықпалын анықтау
	Жәрмеңке саудасының дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақстанда неліктен жәрмеңке саудасы дамыды?	7.4.2.2 сауда қатынастарына жәрмеңкелердің әкелген өзгерістерін анықтау
	XIX ғасырдың екінші жартысындағы қазақ қоғамы Зерттеу сұрағы: «Зар заман» өкілдерінің қоғамдық-саяси көзқарастары қандай факторлардың әсерінен қалыптасты?	7.2.1.2 ұлттық құндылықтарға отаршылдық саясаттың кері әсерін талдау; 7.1.2.2 қазақ зиялыларының қалыптасуының маңыздылығын түсіндіру
Өлкетану	Туған өлкенің шежіресі	7.4.1.4 өлке дамуының маңызды кезеңдерін анықтау; 7.2.2.5 өлкенің тарихи оқиғалар хроникасын құру
Қайталау		
4- тоқсан		
XIX ғасыр - XX ғасырдың басындағы Қазақстанның мәдениеті	XIX ғасырдағы мәдениеттің дамуы Зерттеу сұрағы: Неге XIX ғасыр қазақ халқының дәстүрлі музыка өнерінің гүлденген дәуірі деп саналады?	7.2.1.1 салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың құндылықтары мен маңыздылығын анықтау; 7.2.2.1 халық ауыз әдебиеті мен музыка өнері туындыларының тарихи дереккөзі ретінде құндылығын бағалау; 7.2.2.3 ұлттық музыкалық аспаптардың қолдану ерекшеліктерін сипаттау
	XIX ғасырдағы білім беру мен ағарту ісі Зерттеу сұрағы: XIX	7.2.3.2 XIX ғасырдағы білім беру мен ағарту ісінің даму ерекшеліктерін түсіндіру

ЖОБА

	ғасырда Қазақстанда оқу-ағартушылық мекемелер қандай түрде дамыды?	
	Шоқан Уәлиханов – алғашқы қазақ ғалымы Зерттеу сұрағы: Неге С. Мұқанов Шоқан Уәлихановқа арналған шығармасын «Аққан жұлдыз» деп атады?	7.2.3.1 Шоқан Уәлихановтың ғылыми зерттеулерінің тарихи құндылығын анықтау
	Ы. Алтынсарин – жаңашыл –педагог Зерттеу сұрағы: Ыбырай Алтынсариннің халық ағарту саласындағы жаңашылдығы неден байқалады?	7.2.3.3 Ыбырай Алтынсариннің ағарту саласына қосқан үлесін бағалау
	Абай Құнанбаев – ұлы ойшыл Зерттеу сұрағы: Неліктен Абай Құнанбайұлын «Хәкім Абай» деп атады?	7.2.2.2 Абай Құнанбаевтың ақын, ойшыл, қоғам қайраткері ретіндегі қызметіне баға беру
	XIX ғасырдың соңы – XX ғасырдың басындағы Қазақтардың ауызша тарихи дәстүрлерінің дамуы Зерттеу сұрағы: Ш. Құдайбердіұлы, М. Көпейұлы, Қ. Халид еңбектерінің тарихи құндылығы неде?	7.2.3.4 Шәкәрім Құдайбердіұлы, Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы, Қ.Халид еңбектерін тарихи дерек ретіндегі маңызын айқындау
Өлкетану	Менің мектебімнің тарихы	7.2.2.6 түрлі дереккөздер негізінде өз мектебінің тарихын анықтау
Қайталау		

2) 8- сынып (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Бөлім	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
XX ғасырдың басындағы Қазақстан	Қазақстанның XX ғасырдың басындағы әлеуметтік-экономикалық жағдайы Зерттеу сұрағы: Не себепті А.	8.3.1.1 қазақ зиялыларының Ресей империясының Мемлекеттік Думасындағы қызметіне баға беру; 8.3.1.2 XX ғасыр басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру

	Байтұрсынов: «Қазақ ұлтының өмір сүруінің өзі проблемаға айналды», - деп санады?	
	Қазақстандағы 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс Зерттеу сұрағы: 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс неліктен бүкілхалықтық сипат алды?	8.3.1.3 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің тарихи маңызын анықтау және тұлғалардың рөліне баға беру
	1917 жылғы ақпан буржуазиялық-демократиялық революциясы және оның Қазақстанға әсері Зерттеу сұрағы: Қазақстанда 1917 жылы саяси белсенділіктің артуы қандай оқиғалардан көрініс тапты?	8.3.1.2 XX ғасыр басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру
	«Алаш» қозғалысы және қазақ ұлттық идеясы Зерттеу сұрағы: Неліктен «Алаш» партиясы халық қолдауына ие болды?	8.1.2.1 қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау; 8.3.1.4 «Алаш» партиясының ұлттық мемлекеттілікті жаңғыртудағы саясатын талдау; 8.2.3.1 ұлттық баспасөздің қоғамдық-саяси сананы оятудағы рөліне баға беру
	XX ғасырдың басындағы қазақ зиялыларының көрнекті өкілдері Зерттеу сұрағы: Қазақ зиялылары ұлттық мүдделерді қалайша қорғады?	8.2.2.1 қазақ зиялыларының шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру; 8.3.1.5 Әлихан Бөкейханның саяси көшбасшылық қызметіне баға беру
Қайталау		
2- тоқсан		
Қазақстанда кеңестік биліктің орнығуы	Қазақстан азаматтық қарсыластық жылдарында (1917-1920 жылдар) Зерттеу сұрағы: Қазан революциясының ұрандары халық арасында қандай үміт тудырды?	8.3.1.2 XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы қоғамдық-саяси процестерге баға беру
	Қазақстандағы ұлттық	8.3.1.6 Қазақстанда құрылған ұлттық

ҰОБА

	автономиялар Зерттеу сұрағы: Алаш Орда үкіметі мен Түркістан (Қоқан) автономиясының идеялары неліктен жүзеге аспады?	автономиялардың маңыздылығына баға беру; 8.1.2.1 қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау
	Қырғыз (Қазақ) АКСР-нің құрылуы Зерттеу сұрағы: Қазақ Автономиялық Кеңестік Республикасы құрылуының тарихи маңызы неде?	8.3.1.6 Қазақстанда құрылған ұлттық автономиялардың маңыздылығына баға беру; 8.1.2.1 қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау
	Әскери коммунизм саясатынан Жаңа экономикалық саясатқа көшу Зерттеу сұрағы: Қазақстан үшін жаңа экономикалық саясаттың артықшылықтары қандай болды?	8.3.1.7 XX ғасырдың 20-30 жылдардағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясатының зардаптарын талдау; 8.4.1.1 деректер мен дәйектерді салыстыру арқылы жаңа экономикалық саясаттың нәтижесінде орын алған өзгерістерді талдау
Қайталау		
3-тоқсан		
Қазақстан тоталитарлық жүйе кезеңінде	Қазақстандағы 1920-1930 жылдардағы индустрияландыру Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы индустрияландыру саясатының қарама-қайшылығы неде?	8.4.2.1 Қазақстандағы индустриялан дырудың жетістіктері мен кемшіліктерін талдау
	Қазақстандағы ұжымдастыру Зерттеу сұрағы: Неліктен ұжымдастыру саясаты «ұлы нәубетке»әкеліп соқтырды?	8.4.1.2 күштеп ұжымдастыру саясатының ауыл шаруашылығына тигізген зардап тарын талдау; 8.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себептері мен салдарын анықтау; 8.3.1.7 XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясатының зардаптарын талдау
	1920-1930 жылдардағы саяси репрессиялар Зерттеу сұрағы: Сталиндік режим не себепті зиялыларға «халық жауы» деген айып тақты?	8.3.1.7 XX ғасырдың 20-30 жылдардағы әміршіл-әкімшіл жүйе саясатының зардаптарын талдау; 8.1.2.1 қазақ зиялыларының қоғамдағы рөлі мен қызметін талдау
Кеңестік Қазақстанның	Ахмет Байтұрсынов – «ұлт ұстазы»	8.2.2.2 Ахмет Байтұрсыновты қазақ тіл білімінің негізін салушы, қоғам

ЖОБА

мәдениеті: білім мен ғылым	Зерттеу сұрағы: Ахмет Байтұрсыновтың ғылыми мұрасы қандай?	қайраткері ретінде бағалау
	XX ғ. 20-30 жылдарындағы білім беру жүйесі мен ғылым Зерттеу сұрағы: Білім мен ғылым саласының қандай жетістіктері мен кемшіліктері болды?	8.2.3.2 кеңес дәуіріндегі қазақ тілінің ахуалын анықтау; 8.2.3.3 XX ғасырдың бірінші жартысындағы білім мен ғылым саласындағы өзгерістерді талдау
	Қ.Сатбаев – жан-жақты ғалым Зерттеу сұрағы: Қаныш Сәтбаевтың феномені неде?	8.2.3.4 Қаныш Сәтбаевтың Қазақстан өнеркәсібі мен ғылымын дамытудағы рөліне баға беру
Қайталау		
4- тоқсан		
Кеңестік Қазақстанның мәдениеті: әдебиет пен өнер	XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы қазақ әдебиетінің дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақ әдебиетінде социалистік реализм қалай көрініс тапты?	8.2.2.1 қазақ зиялыларының шығармашылық мұрасын талдау және қоғамдық санаға тигізген әсеріне баға беру
	XX ғасырдың 20-30 жылдарындағы қазақ өнерінің дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақ өнерінің жаңа белеске көтерілуі неден байқалды?	8.2.2.4 Әміре Қашаубаев пен Қажымұқан Мұңайтпасұлының қазақ халқын әлемге танытудағы рөліне баға беру; 8.2.2.3 өнер мен әдебиеттегі өзгерістерді анықтау
Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында	Қазақстандықтардың Ұлы Отан соғысы шайқастарына қатысуы Зерттеу сұрағы: Ұлы Отан соғысының қандай батырлары халық есінде сақталды?	8.3.2.1 қазақстандықтардың Екінші дүниежүзілік соғысының жеңісіне қосқан үлесін бағалау; 8.3.2.2 Бауыржан Момышұлының батырлық, тұлғалық қасиетін айқындау
	Қазақстан – майдан арсеналы Зерттеу сұрағы: «Бәрі майдан үшін, бәрі Жеңіс үшін! » ұраны қалай жүзеге асты?	8.4.2.2 Қазақстан экономикасының соғыс жағдайларына бейімделгендігін дәлелдеу; 8.1.2.2 соғыс жылдарындағы халықтың әлеуметтік жағдайын анықтау
	Ұлы Отан соғысы жылдарындағы Қазақ КСР мәдениеті	8.2.2.5 соғыс жылдарындағы өнер мен әдебиеттің халық рухын көтерудегі маңызын бағалау

ҚОДА

	Зерттеу сұрағы: Соғыс жылдарындағы Қазақстанның мәдени жетістіктері қандай болды?	
	Қазақстанға КСРО халықтарының депортациясы Зерттеу сұрағы: Қазақстан қалайша депортацияланған халықтардың өлкесіне айналды?	8.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себептері мен салдарын анықтау
Қайталау		

8) 9- сынып (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Бөлім	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Қазақстан соғыстан кейінгі жылдарда (1946-1953 жылдар)	Соғыстан кейінгі Қазақ КСР-нің әлеуметтік-экономикалық дамуы Зерттеу сұрағы: Соғыстан кейінқазақстандықтардың өмірі қалай өзгерді?	9.4.1.1 Кеңес үкіметі кезіндегі ауыл шаруашылығында орын алған өзгерістерге баға беру; 9.4.2.1 өнеркәсіптің ахуалын анықтап, қорытынды жасау
	Қазақстандағы әскери-өнеркәсіп кешені Зерттеу сұрағы: Неліктен Қазақстан ядролық сынақтар алаңына айналды?	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау; 9.3.2.1 XX ғасырдың екінші жартысындағы әскери-өнеркәсіп кешендерінің Қазақстанға тигізген зардаптарын талдау
	Сталиндік идеологияның Қазақстандағы қоғамдық-саяси өмірге әсері Зерттеу сұрағы: Неліктен тарихшы Ермұхан Бекмаханов 25 жылға бас бостандығынан айырылды?	9.2.3.1 Ермұхан Бекмахановтың Қазақстан тарихы ғылымына қосқан үлесін бағалау; 9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау
Қазақстан «жылымық» кезеңінде (1954-1964 жылдар)	«Жылымық» кезеңіндегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуы Зерттеу сұрағы: «Жылымық кезеңі»	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау

КОПИЯ

	қоғамға қандай өзгеріс әкелді?	
	Тың игеру жылдарындағы Қазақстан Зерттеу сұрағы: Тың және тыңайған жерлерді игеру саясаты Қазақстанға қалай әсер етті?	9.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себеп-салдарлық байланысын талдау арқылы дәйекті қорытынды жасау; 9.4.1.1 Кеңес үкіметі кезіндегі ауыл шаруашылығында орын алған өзгерістерге баға беру
	Қазақ КСР экономикасы-ның шикізатқа бағытталуы Зерттеу сұрағы: Қазақстанның табиғи ресурстарын игеруде ұлттық мүдде қаншалықты ескерілді?	9.3.2.1 XX ғасырдың екінші жартысындағы әскери-өнеркәсіп кешендерінің Қазақстанға тигізген зардаптарын талдау; 9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау
Повторение		
2-тоқсан		
Қазақстан «тоқырау» кезеңінде (1965-1985 жылдар)	1965-1985 жылдардағы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық дамуы Зерттеу сұрағы: Не себепті 1965-1985 жылдар «тоқырау» кезеңі деп аталды?	9.4.2.1 өнеркәсіптің ахуалын анықтап, қорытынды жасау; 9.4.1.1 Кеңес үкіметі кезіндегі ауыл шаруашылығында орын алған өзгерістерге баға беру
	XX ғ. 60-80 жылдарындағы Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуындағы қарама-қайшылықтар Зерттеу сұрағы: XX ғасырдың. екінші жартысында ұлттық мүдделерді қорғау қалай жүзеге асырылды?	9.3.1.4 әміршіл-әкімшіл саясатқа қарсы халық наразылықтарын салыстырып, талдау; 9.3.1.2 қоғамдық-саяси қайраткерлердің ұлттық мүддені қорғаудағы рөліне баға беру
	«Тоқырау» жылдарындағы демографиялық процестер Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы урбандалу процесіне қандай фактор лар әсер етті?	9.1.1.1 демографиялық өзгерістердің себеп-салдарлық байланысын талдау арқылы дәйекті қорытынды жасау; 9.1.1.2 өткен тарихи кезеңдермен сабақтастықты орнату арқылы қазіргі кезеңдегі демографиялық процестерге баға беру
Кеңестік Қазақстанны	XX ғасырдың екінші жартысындағы білім	9.2.3.2 білім мен ғылым саласындағы мемлекеттік саясатқа баға беру

ЖОБА

ң мәдениеті (1946-1985 жылдар)	беру жүйесінің дамуы Зерттеу сұрағы: Кеңестік білім беру саласындағы реформалар қандай мақсат көздеді?	
	XX ғасырдың 40-80 жылдарындағы қазақстандық ғалымдардың ғылымды дамытудағы жетістіктері Зерттеу сұрағы: XX ғасырдың екінші жартысында ғылымның қай салалары көбірек дамыды?	9.2.3.2 білім мен ғылым саласындағы мемлекеттік саясатқа баға беру
	XX ғасырдың 40-80 жылдарындағы әдебиет пен өнердің дамуы Зерттеу сұрағы: Кеңестік идеология қазақ мәдениетінің дамуына қалай әсер етті?	9.2.2.1 кеңестік әдебиет пен өнер туындыларында қоғамдық өмірдің бейнеленуін талдау; 9.2.2.2 Мұхтар Әуезов шығармаларының әлем әдебиетіндегі орнын бағалау
Қайталау		
3-тоқсан		
Қазақстан қайта құру кезеңінде (1986-1991 жылдар)	Қазақстан «Қайта құрудың» бастапқы кезеңінде Зерттеу сұрағы: КСРО-ның ыдырауы: заңдылық па әлде кездейсоқтық па?	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау; 9.4.1.2 Кеңес үкіметі кезіндегі орын алған әлеуметтік-экономикалық проблемаларды талдау
	Қазақстандағы 1986 жылғы Желтоқсан оқиғалары Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы 1986 жылғы Желтоқсан оқиғаларының сипаты қандай болды?	9.3.1.5 1986 жылғы Желтоқсан оқиғасының тарихи маңыздылығына баға беру; 9.3.1.4 әміршіл-әкімшіл саясатқа қарсы халық наразылықтарын салыстырып, талдау
	«Қайта құру» жылдарындағы Қазақстандағы демократиялық процестер Зерттеу сұрағы: Демократиялық процестер қоғамдық	9.3.1.1 қоғамдық-саяси өмірдің ерекшеліктерін түсіндіру және өзіндік интерпретация жасау

ҚОДА

	сананы қалай өзгертті?	
Қазақстан мемлекеттілігінің қайта жаңғыруы (1991 – 1996 жылдар)	Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің жариялануы Зерттеу сұрағы: «Қазақстан Республикасының тәуелсіздік туралы» Конституциялық Заңының тарихи маңызы қандай?	9.3.1.6 Қазақстанның тәуелсіздік жолындағы алғашқы қадамдарын анықтап, қорытындылау; 9.3.1.7 өткен оқиғалармен сабақтастықты орнатып, Қазақстан тәуелсіздігінің жариялануының тарихи маңызын түсіндіру
	Н.Ә. Назарбаев - Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Зерттеу сұрағы: Саяси көшбасшының мемлекет тарихының бетбұрысты кезеңдеріндегі рөлі қандай болды?	9.3.1.10 Тәуелсіз мемлекеттің қалыптасуындағы Елбасы Н. Назарбаевтың рөліне баға беру
	Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы мемлекеттілікті қалыптастырудағы іс-шаралар Зерттеу сұрағы: 1995 жылғы жаңа Конституцияны қабылдаудың тарихи маңызы неде?	9.3.1.8 Тәуелсіз Қазақстанның қоғамдық – саяси дамуын талдау; 9.3.1.3 Қазақстан Республикасы Конституциясын мемлекеттің тұрақты дамуының кепілі ретінде бағалау
	Қазақстан – халықаралық құқық субъектісі Зерттеу сұрағы: Қазақстанның әлемдік қауымдастыққа кірігуі қалай жүзеге асты?	9.3.2.2 Қазақстан Республикасының халықаралық аренада танылуына баға беру; 9.3.2.3 Қазақстанның аймақтық және халықаралық ұйымдарымен байланыстарын талдау
	Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы Қазақстанның экономикалық дамуы Зерттеу сұрағы: Неліктен нарықтық экономикаға көшу барысында қиыншылықтар орын алды?	9.4.1.3 Қазақстан Республикасындағы жекешелендіру процесінің экономикаға ықпалын талдау; 9.4.2.2 нарықтық экономиканың өндірістік қатынастарға әсерін талдау; 9.4.2.3 Қазақстанның әлемдік экономикаға кірігуін талдау

КОПИЯ

	Тәуелсіздіктің алғашқы жылдарындағы әлеуметтік-демографиялық процестер Зерттеу сұрағы: Қазақстандағы әлеуметтік-демографиялық процестердің ерекшеліктері неде?	9.1.1.2 өткен тарихи кезеңдермен сабақтастықты орнату арқылы қазіргі кезеңдегі демографиялық процестерге баға беру; 9.1.2.1 қазіргі кездегі Қазақстан халқының әлеуметтік жағдайын статистикалық мәліметтер негізінде талдау; 9.3.2.4 қазақ диаспораларының тарихи Отанымен байланысының маңыздылығын айқындау
Қайталау		
4-тоқсан		
Қазақстан Республикасының дамуы (1997 жылдан бастап бүгінгі күнге дейін)	Қазақстанның 1997 жылдан бастап экономикалық және әлеуметтік дамуы Зерттеу сұрағы: Қазақстан Республикасының XXI ғасырдағы әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі бағыттары қандай?	9.4.2.2 нарықтық экономиканың өндірістік қатынастарға әсерін талдау; 9.4.2.4 сыртқы сауданың экономикаға әсерін зерттеу; 9.1.2.1 қазіргі кездегі Қазақстан халқының әлеуметтік жағдайын статистикалық мәліметтер негізінде талдау
	Халықаралық қатынастар жүйесіндегі Қазақстан Зерттеу сұрағы: Қазақстанның жаңа әлемдегі орны қандай?	9.3.2.3 Қазақстанның аймақтық және халықаралық ұйымдарымен байланыстарын талдау; 9.3.2.2 Қазақстан Республикасының халықаралық аренада танылуына баға беру; 9.3.1.11 Астананы жаңа Қазақстанның өркендеуінің нышаны ретінде айқындау
	Қазіргі кездегі Қазақстанның дамуындағы басым бағыттары Зерттеу сұрағы: Қазақстан дамуындағы Ұзақ мерзімді мемлекеттік стратегиялардың маңыздылығы неде? («Қазақстан – 2030, 2050» стратегиялары, 100 нақты қадам» Ұлт жоспары)	9.3.1.9 ұзақ мерзімді мемлекеттік стратегияларды талдау; 9.1.1.3 Қазақстанның даму стратегиясындағы демографиялық саясаттың бағыттарын талдау

Қазіргі заманғы Қазақстан мәдениеті (1991 жылдан бүгінгі күнге дейін)	Тәуелсіздік жылдарындағы білім, ғылым және мәдениеттің дамуы Зерттеу сұрағы: Жаһандану жағдайындағы қазақстандық білім мен ғылымның және мәдениеттің даму тенденциялары қандай?	9.2.3.2 білім мен ғылым саласындағы мемлекеттік саясатқа баға беру; 9.2.2.3 қазіргі кездегі өнер мен әдебиеттің даму тенденцияларын айқындау; 9.2.2.4 ұлттық құндылықтарды жаңғыртуға бағытталған мемлекеттік бағдарламалардың қажеттілігін негіздеу («Мәдени мұра», «Болашаққа бағдар:рухани жаңғыру» бағдарламасы)
	Діннің қазіргі Қазақстан қоғамындағы рөлі Зерттеу сұрағы: Қазақстан қоғамында зайырлы мемлекет және діни сенім бостандығы ұстанымдары қалай үйлесім табуда?	9.2.1.1 дәстүрлі және деструктивті діни ағымдар мен ұйымдардың іс-әрекетін талдау; 9.2.1.2 Қазақстан халқы Ассамблеясының дінаралық, этносаралық келісім және ішкі тұрақтылықты нығайтудағы ықпалын бағалау
	«Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы Зерттеу сұрағы: «Мәңгілік Ел»: идеясының біріктірушілік рөлі неде?	9.2.1.3 «Мәңгілік Ел» Жалпыұлттық идеясының маңыздылығын бағалау; 9.2.1.2 Қазақстан халқы Ассамблеясының дінаралық, этносаралық келісім және ішкі тұрақтылықты нығайтудағы ықпалын бағалау
Қайталау		

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
62-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мақсаты – білім алушылардың бойында тарихи сана, толеранттылық, өз елі және басқа елдердің тарихы мен мәдениетіне құрмет қалыптастыру, ғасырлар бойы қалыптасқан жалпы адамзаттық құндылықтарды дарыту және зерттеушілік, ойлау, коммуникативті дағдыларды дамыту.

3. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің міндеттері:

1) адамзат өркениетінің ежелгі заманнан бастап бүгінгі күнге дейінгі әлеуметтік, мәдени, саяси, экономикалық дамуының негізгі кезеңдері және түрлі халықтардың тарихи даму жолының ерекшеліктері туралы білімін қалыптастыру;

2) әлемнің тарихи дамуы барысында қалыптасқан жалпы адамзаттық құндылықтар жүйесі туралы білім беру;

3) негізгі оқиғалар, құбылыстар мен тарихи даму процестерінің мәні туралы түсінік қалыптастыру;

4) тарихи оқиғаларды, құбылыстар мен процестерді және тарихи тұлғалардың қызметін дүниежүзі тарихы контекстінде сын тұрғысынан талдау және баға беру дағдыларын қалыптастыру мен дамыту;

5) тарихи деректердің негізінде дәлелді пайымдау дағдыларын дамыту;

6) тарихи зерттеу жүргізу дағдыларын қалыптастыру мен дамыту (гипотезаларды ұсыну, зерттеу сұрақтарын құрастыру, деректерді талдау, әртүрлі көзқарастарды салыстыру, нәтижелер мен қорытындыларды шығару, өзінің ұстанымын анықтау);

7) қазіргі кездегі саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени процестерде бағдарлану үшін тарихи білімдерін қолдана білу дағдыларын қалыптастыру;

8) коммуникативті дағдыларды қалыптастыру, соның ішінде, өз ойын ауызша және жазбаша түрде анық білдіру, командада жұмыс істей алу, түрлі деректерден

алынған ақпараттарды қоса алғанда, басылымдар мен электронды құралдарды қолдану.

2-тарау. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1.Параграф. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұны

4. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;
2) 6-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;
3) 7-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;
4) 8-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;
5) 9-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелді).

5. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

6. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

1) әлеуметтік қатынастардың дамуы;
2) мәдениеттің дамуы мен өзара әрекеттестігі;
3) саяси жүйелердің дамуы мен өзара әрекеттестігі;
4) экономикалық қатынастардың дамуы.

7. «Әлеуметтік қатынастардың дамуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әлеуметтік құрылымдар;
2) әлеуметтік өзара әрекеттестік.

8. «Мәдениеттің дамуы мен өзара әрекеттестігі» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) дін;
2) өнер;
3) философиялық жүйелер;
4) ғылым.

9. «Саяси жүйелердің дамуы мен өзара әрекеттестігі» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мемлекет: белгілері, құрылымы және басқару тәртібі;
2) империялар, соғыстар, көтерілістер мен революциялар.

10. «Экономикалық қатынастардың дамуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) шаруашылық жүйелер: эволюция және өзара әрекеттестік;
2) экономикалық жүйелердің тарихи үлгілері.

11. Оқу бағдарламасы базалық тарихи ойлау дағыдыларын: тарихи деректердің интерпретациясы, уақыт пен кеңістікте бағдарлану, тарихи талдау және түсіндіруді қалыптастыруға бағытталған.

12. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша тарихи ойлау дағдыларын қалыптастыру және оқу мақсаттарын тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктер) негізделеді:

1) өзгеріс пен сабақтастық;

2) себеп пен салдар;

3) дәлел;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

13. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды; сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді, тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

2) «себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды; ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді, тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

3) «дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден әртүрлі, қарама-қайшы айғақтарды талдайды,

4) «ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе әртүрлі қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты әртүрлі көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

14. 5-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) терімшілер-аңшылардан бастап егіншілер мен малшыларға дейін. Адамның пайда болуы туралы теориялар. Адамдардың алғашқы бірлестік формалары: адамдар тобыры, ру, қауым, тайпа және олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтары. Ежелгі адамдардың өмір салты. Иемденуші және өндіруші шаруашылық түрлері (терімшілік, аңшылық, балық аулау, мал шаруашылығы,егіншілік, металл өңдеу, айырбас сауда). «Неолиттік төңкеріс»

ұғымы. Ежелгі діни наным-сенімдер. Алғашқы қауымдық өнердің түсінігі және түрлері;

2) өзен алқаптарының өркениеттері. Алдыңғы Азия мен солтүстік-шығыс Африканың табиғи жағдайлары. Месопотамия тарихының ежелгі кезеңі: Шумер және Аккад мемлекеттері. Ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесі мен өнері;

3) Ежелгі Египет. Табиғи жағдайлары. Египеттегі мемлекеттің пайда болуы. Пирамидалар құрылысының дәуірі. Ежелгі Египеттің әлеуметтік құрылымы, экономика, діни наным-сенімдер мен ғылыми білімдері;

4) қос дөңгелекті арбалар мен империялар. «Империя» түсінігі. Ежелгі замандағы әскери өнер: соғыс арбалары мен атты әскердің пайда болуы. Жаулаушылық соғыстар мен империялар шекараларының өзгеруі. Таяу және Орта Шығыс империялары. Орталық Азияның ежелгі мемлекеттері. Әлеуметтік ұйымдасу, шаруашылығы мен мәдениеті;

5) Ежелгі Үндістан: буддизмнің гүлденуі мен индуизмнің салтанат құруы. Табиғи жағдайлары. Үндістанда мемлекеттің қалыптасуы. Ежелгі Үндістандағы индуизм мен буддизм. Ежелгі Үндістанның әлеуметтік құрылымы (касталық жүйе). Шаруашылығы. Мәдениеті мен ғылыми білімдердің дамуы;

6) Ежелгі Қытай. Табиғи жағдайлары. Ежелгі Қытай мемлекетінің қалыптасуы. Конфуций және Лао Цзы ілімдері. Ежелгі Қытайдың саяси, шаруашылық және қоғамдық құрылысы. Ежелгі Қытайдың мәдениеті;

7) Ежелгі Грекия. Ежелгі Грекияның географиялық жағдайы. Грекияның ежелгі өркениеттері. Грекиялық қала-мемлекеттер. Афина мемлекеті. Ежелгі Спарта. Ежелгі Грекияның саяси, шаруашылық және қоғамдық құрылысы. Грек-парсы соғыстары. Александр Македонский империясы;

8) Ежелгі Грекия мәдениеті. Ежелгі Грекияның тарихшылары мен философтары. Ежелгі Грекиядағы білім мен ғылым. Ежелгі Грекияның мәдениеті (күнделікті өмірі мен мерекелері, Олимпиада ойындары, діни наным-сенімдер, аңыздар мен мифтер, театр, сәулет және мүсін өнері);

9) Рим империясының гүлденуі. Апеннин түбегінің табиғи-географиялық ерекшеліктері. Ежелгі Римнің саяси және қоғамдық құрылысы (патшалық басқару және республика кезеңі тұсында). Римнің жаулаушылық соғыстары. Рим империясы. Рим империясындағы басқару жүйесі мен әлеуметтік ұйымдасу. Спартак бастаған құлдар көтерілісі. Шаруашылығы мен тұрмысы. Мәдениет. Империя дағдарысы;

10) дәуірлер кезеңіндегі Рим. Христиандықтың пайда болуы. Рим империясындағы алғашқы христиандар. Мемлекеттік басқару жүйесі. Ұлы Константиннің діни реформасы. Ежелгі дүниенің мәдени мұрасы: жазу, әлемнің ғылыми бейнесі, ежелгі Римдегі техниканың дамуы.

15. 6-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Рим империясының құлауы. Тарихтағы «орта ғасыр» түсінігі. Орта ғасырлар тарихының хронологиялық шеңбері мен кезеңдері. Халықтардың ұлы қоныс аударуы және Батыс Рим империясының құлауы. Византия империясы. Византия мен Түрік қағанатының дипломатиялық қарым-қатынастары. Киев Русінің құрылуы. Киев Русінде христиандықтың қабылдануы;

2) феодализм. «Феодализм» түсінігі. Феодалдық шаруашылық түрінің

ерекшеліктері. Феодалдық қоғамның әлеуметтік құрылымы. Ортағасырлық қалалар мен өнердің даму ерекшеліктері;

3) ислам тарихы. Ислам дінінің пайда болуы. 610 және 1258 жылдар аралығындағы ислам тарихындағы басты оқиғалар. Араб халифаты. Мұсылман әлемі мәдениетінің дамуы;

4) крест жорықтары. Крест жорықтарының (1-4 крест жорықтары) себептері, барысы мен салдары. Крест жорықтарынан кейінгі христиандық Еуропа мен мұсылман әлемі;

5) моңғолдар. Шыңғыс хан. Моңғол империясының құрылуы. Моңғолдардың әскери өнері. Еуразия этносаяси картасының қалыптасуына моңғол шапқыншылықтарының әсері;

6) XIV ғасырдағы - XVI ғасырдың бірінші жартысындағы ортағасырлық еуропалық қоғам. «Қара індет». Франция мен Англиядағы шаруалар көтерілісі. Феодалдық соғыстар (Жүз жылдық соғыс, Ал қызыл және Ақ раушандар соғысы) және Еуропадағы бір орталықтанған мемлекеттердің қалыптасуы. Жанна д′Арк;

7) Батыс пен Шығыстағы абсолютизм. Феодалдық мемлекеттің даму кезеңдері. Батыс пен Шығыс мемлекеттеріндегі абсолютизмнің ерекшеліктері (Франция, Ресей, Англия, Қытай, Жапония, Осман империясы). «Парламент», «Бас штаттар», «сейм», «кортес», «Бояр Думасы» ұғымдары;

8) сауда, қолөнер және әлемді игеру. Ұлы Жібек жолы. Халықаралық сауда мен саяхаттар. Қытайдағы Мин әулетіндегі теңіз саяхаттары (Чжен Хе басшылығымен). XV ғасырдың соңы - XVI ғасырдың басындағы Ұлы географиялық ашулар мен олардың салдары. XV ғасырдағы Америка халықтары. Алғашқы отарлық империялар (Португалия, Испания);

9) Қайта өрлеу дәуірі. Батыс Еуропадағы қайта өрлеу дәуірінің мәдениеті. Гуманистер идеялары. Шығыстың ортағасырлық мәдениеті;

10) Реформация. Реформация себептері мен оның Еуропа елдеріндегі таралуы. Мартин Лютер наразылығының тарихи маңызы;

11) ғылыми революция. Әлемнің қазіргі ғылыми бейнесінің негізін қалаушылар және олардың ізбасарлары (Николай Коперник, Галилео Галилей, Джордано Бруно, Иоганн Кеплер).

16. 7-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) жаңа заманның басталуы. Курсқа кіріспе. «Жаңа заман» түсінігі, оның мәні мен кезеңдері. XVII ғасырдағы ағылшын бұржуазиялық революциясы. Дәстүрлі өркениет дағдарысы және Англияда XVII ғасырда жаңа қоғамның пайда болуы. Мануфактура, фабрикалардың пайда болуы және жалдамалы жұмысшы табының қалыптасуы. Өнеркәсіп төңкерісі: мәні, маңызы және салдары. Феодалдық құрылыстан капиталистік шаруашылыққа өту. Индустриалды қоғамның әлеуметтік-экономикалық және саяси құрылымының ерекшеліктері;

2) XVIII ғасырдағы Үндістан және Ұлыбритания. Ұлы Моғолдар империясының дағдарысы және күйреуі. Еуропалық мемлекеттердің Ост-Үнді компаниясы. Франция мен Ұлыбританияның Үндістанға үстемдік жүргізудегі бәсекелестігі. Британ отарлық империясының құрылуы. XVIII ғасырдағы Үндістанның әлеуметтік-экономикалық жағдайы;

3) Ағартушылық идеяларының таралуы. Ағартушылық кезеңінің

қайраткерлері. «Ағартушылық абсолютизмі». Еуропа мен Солтүстік Америкадағы революциялық процестердің таралуындағы ағартушылық идеялардың рөлі. Солтүстік Америкадағы Британ отарлары. Отар елдердің әлеуметтік-экономикалық дамуы. Тәуелсіздік үшін күрес және Америка Құрама Штаттарының құрылуы. «Тәуелсіздік декларациясы»;

4) Француз бұржуазиялық революциясының көрінісі. Француз абсолютизмнің дағдарысы. Француз бұржуазиялық революциясының негізгі оқиғалары. Ағартушылық идеялардың қоғамдық санаға әсері. Ағартушылық пен революция кезеңіндегі Франция мәдениеті. Республикалық құрылыстың ерекшеліктері. Наполеон Бонапарттың ішкі және сыртқы саясаты. Антифранцуздық коалициялар. Құрлықтық блокада. Наполеонның Ресейге басып кіруі. Наполеон империясының күйреуі;

5) XIX ғасырдағы империялар және олардың бәсекелестігі. Ұлыбритания мен Ресейдің Иранға ықпал ету бәсекелестігі. Осман империясының саяси және әлеуметтік-экономикалық даму ерекшеліктері. Танзимат реформасы: мақсаттары мен нәтижелері. XVIII ғасырдың II - жартысындағы Осман империясының әлсіреуі: ішкі және сыртқы саясат. XIX ғасырдың бірінші жартысындағы халықаралық қатынастар жүйесіндегі Ресей. Қырым соғысының себептері мен салдары;

6) XIX ғасырдағы Қытай мен Еуропа елдері. Цин династиясының оқшаулану саясаты мен еуропалықтардың сауда, дипломатиялық миссиялары. Апиын соғыстары: себептері мен салдары. Ихэтуандар көтерілісі («боксерлер» көтерілісі). Еуропалық мемлекеттердің Қытайды «ықпал ету аймақтарына» бөлуі. Жартылай отар Қытайдың әлеуметтік-экономикалық жағдайы. «Миссионерлік», «экспансия», «фактория», «отарлау» түсініктері;

7) революциялық идеялардың XIX ғасырда Еуропаға таралуы. Мемлекеттердің саяси және әлеуметтік-экономикалық жағдайы (Германия, Италия). Либералдық және демократиялық қозғалыс. Марксизмнің қалыптасуы мен таралуы. Еуропадағы 1848 жылғы буржуазиялық революциялар. Франко-Пруссия соғысы және Германияның бірігуі. Италияның бірігуі;

8) XIX ғасырдағы Ресейдегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Әлеуметтік-экономикалық даму. Ресей самодержавиясының ерекшеліктері. Ресейдегі азаттық қозғалыстың үш кезеңі. Декабристер көтерілісі. II Александр императордың реформалары. Халықшылдардың қозғалысы. Ресейдегі марксизмнің таралуы мен В.И. Лениннің революциялық қызметінің басталуы;

9) XIX ғасырдағы еуропалық отарлық үстемдік. 1857-1859 жылдардағы Үндістандағы ұлт-азаттық көтеріліс (сипайлар көтерілісі). Үндістанды басқарудағы өзгерістер. XIX ғасырдың соңында әлемдік отарлық жүйенің қалыптасуы;

10) Америка Құрама Штаттарының күшеюі. Америка Құрама Штаттарының «Айқын болашақ» идеясы және АҚШ территориясының ұлғаюы. Қиыр шығыстық саясат. «Жапонияны ашу». Трансатлантикалық құл саудасы. 1861-1865 жылдардағы азамат соғысы. Америка Құрама Штаттарындағы құлдықтың жойылуы. Өнеркәсіптің өркендеуі және әлеуметтік-экономикалық даму;

11) суретшілер және жазушылар көзқарастарымен: XIX ғасырдағы өзгерістерге шолу. XIX ғасырдағы өнер және оның бағыттары. Әдебиет пен өнер. Өнердегі әлеуметтік әділетсіздіктің суреттелуі (Э. Золя, А.Н.Радищев, А. Құнанбаев, Ч. Диккенс, Ф. М. Достоевский);

12) ғылыми ойдың дамуы. XIX ғасырдың ғылыми жаңалықтары (Ч. Дарвин, Г. Мендель және тағы басқалар).

17. 8-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) XX ғасырдың басындағы әлем. XX ғасырдың басына қарай әлемнің аумақтық бөлінуі және мемлекеттердің саяси құрылымы. Индустриалды қоғамнан ақпараттық қоғамға. Ғылыми-техникалық прогресс. Өнер стильдерінің әлеуметтік себептілігі (модерн, символизм, реализм, авангардизм);

2) Бірінші дүниежүзілік соғыс: себептері мен салдары. XX ғасырдың басындағы жетекші капиталистік мемлекеттер арасындағы қарама-қайшылықтар. Бірінші дүниежүзілік соғыстың себептері. 1914-1918 жылдардағы негізгі соғыс қимылдары. Соғыс жылдарындағы әскери стратегиялардың, ғылым мен техниканың дамуы. Германия мен оның одақтастарының жеңілуі. Компьен бітімі. Соғыстың салдары.

Париж бітім конференциясы. Әлемнің саяси картасының өзгеруі. Империялардың күйреуі. Мандаттық жүйе. Ұлттар Лигасының құрылуы және қызметі. Вашингтон конференциясы. Версаль-Вашингтон жүйесінің қарама-қайшылығы мен әлсіздігі;

3) 1917 жылғы Ресейдегі революциялар. Ресей империясындағы 1917 жылғы революциялық оқиғалар. Саяси күштердің күресі. Большевиктердің билік басына келуі. Кеңес үкіметінің алғашқы декреттері. «Еңбекшілер құқығы туралы Декларация». Азамат соғысы және шетел интервенциясы. «Әскери коммунизм» саясатынан жаңа экономикалық саясатқа көшу. Кеңестік Социалистік Республикалар Одағының құрылуы. Әміршіл-әкімшіл жүйенің қалыптаса бастауы;

4) Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі Азия елдері. Осман империясында сұлтан билігінің жойылуы және шетел интервенттеріне қарсы күресі. Мұстафа Кемалдың (Ататүрік) тарихи рөлі. Түркия – зайырлы мемлекет.

Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі Қытай. Гоминьдан қызметі. Азамат соғысы. Синьхай революциясы. Сунь Ятсен – Қытайдың уақытша президенті. Чан Кайши үкіметінің саясаты. Біртұтас майдан мәселесі.

Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі Жапония. «Танака меморандумы» және басқыншылық саясат. «Антикоминтерндік пакт» пен «Үштік пакт». Жапонияның Қытайдағы және Оңтүстік-Шығыс Азия елдеріндегі басқыншылық саясаты.

М. Гандидің Үндістан тәуелсіздігіне қол жеткізудегі көзқарастары;

5) әлемдік экономикалық дағдарыстың себептері мен салдары. «Гүлдену» кезеңіндегі Америка Құрама Штаттарының экономикалық және саяси дамуы. Дүниежүзілік экономикалық дағдарыс және оның салдары.

Франклин Делано Рузвельттің «Жаңа бағыты». Соғысаралық кезеңдегі Америка Құрама Штаттарының сыртқы саясаты. Германияның, Францияның, Жапонияның әлемдік экономикалық дағдарыстан шығу жолдары;

6) еуропа елдеріндегі тоталитарлық режимдер. И.В. Сталин және Кеңестік Социалистік Республикалар Одағындағы тоталитаризм. Индустрияландыру. Ұжымдастыру. Кеңестік қоғамның әлеуметтік құрылымы. 1937-1938 жылдардағы жаппай саяси репрессиялар. ГУЛАГ жүйесі. XX ғасырдың 30-жылының соңындағы Кеңес үкіметінің сыртқы саясаты.

Социалистік реализм.

Соғыстан кейінгі Италия. Фашистік ұйымның пайда болуы. Фашистердің билікке келуі. Фашизмге қарсы демократиялық күштердің күресі. «Маттеотти дағдарысы». Б. Муссолини үкіметінің ішкі және сыртқы саясаты.

Германия. 1918-1919 жылдардағы революциялық үдерістер. Веймар республикасы. Соғыс салдары, экономикалық және саяси дағдарыстар. Фашистік партия және тоталитарлық режимнің орнығуы. Ұлтшылдар партиясының әлеуметтік-экономикалық саясаты. Үшінші Рейхтің жүргізген сыртқы басқыншылық саясаты.

Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі Францияның дамуы. Әлемдік экономикалық дағдарыс және оның Франциядағы салдары. Франциядағы фашизмнің жеңілу себептері. Халықтық майдан үкіметі.

Соғысаралық кезеңдегі Испания. Буржуазиялық-демократиялық революция. Халықтық майданның жеңісі. Азамат соғысы және 1936-1939 жылдардағы фашистік интервенция. Ф. Франко диктатурасының орнауы;

7) Екінші дүниежүзілік соғыс: себептері мен салдары. Екінші дүниежүзілік соғыстың себептері. Мюнхен келісімі, Молотов-Риббентроп пактісі, Антифашистік коалиция, Ленд-лиз заңының қабылдануы, «Үлкен үштік».

Екінші дүниежүзілік соғыстың басталуы. Германияның Батыс Еуропа елдерін басып алуы. Балқан түбегі, Солтүстік Африкадағы соғыс қимылдары. Басып алынған аумақтарда орнатылған фашистік «Жаңа тәртіп». Жапонияның Перл-Харборға шабуылы және Америка Құрама Штаттарының соғысқа кірісуі. Соғыс барысындағы түбегейлі бетбұрыс. «Екінші майдан» ашу мәселесі.

Фашистік Германияға қарсы кеңес халқының Ұлы Отан соғысы.

Екінші дүниежүзілік соғыстың қорытындылары мен салдары;

8) XX ғасырдың бірінші жартысындағы мәдениет және ғылым. Мәдениет дамуының ерекшелігі. Көпшілік мәдениет. Қоғамдағы дін рөлінің өзгеруі. XX ғасырдың бірінші жартысындағы жаратылыстану, қоғамдық ғылымдар, техника мен өндірістегі маңызды жаңалықтар мен жетістіктер.

18. 9-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) XX ғасырдың екінші жартысындағы әлемнің саяси картасы. Отарсыздану үдерісінің күшеюі. Әлемдік отарлау жүйесінің дағдарысы және күйреуі. Британдық Үндістанды бөлу және екі мемлекеттің (доминионның) қалыптасуы. Тәуелсіз Үндістанның жариялануы. Африка жылы. Франциядағы отарлық мәселенің шиеленісуі.

Маршалл жоспары. «Қырғи қабақ соғыстың» басталуы. У.Черчилдің Фултон сөзі. Трумэн доктринасы. Екі полюсті әлем. Әскери-саяси одақтар НАТО және ВШҰ қарсылығы. Әлемдік «социалистік лагерьдің» қалыптасуы. Қарулану жолындағы жарыс. 1948-1962 жылдардағы «қырғи қабақ соғыстың» негізгі оқиғалары;

2) халықаралық ұйымдардың қалыптасуы. Біріккен Ұлттар Ұйымының құрылуы мен қызметі. Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы. XX ғасырдың екінші жартысындағы халықаралық мәселелерді реттеудің жолдары. Еуропалық интеграция (Еуроодақ, Еуропадағы Қауіпсіздік және Ынтымақтастық

Ұйымы);

3) XX ғасырдың екінші жартысындағы әлемдік экономиканың дамуы. Екінші дүниежүзілік соғыстың экономикалық салдары. 50-60 жылдардағы «экономикалық ғажайып». Батыс Еуропа мен Америка Құрама Штатындағы «мемлекеттік әл-ауқаттылық» негізінің қалыптасуы.

КСРО-дағы соғыстан кейінгі қалпына келу және әкімшіл-әміршіл жүйенің нығаюы. «Хрущев жылымығы». Кеңестік экономиканы реформалаудың сәтсіздікке ұшырау себептері. «Тоқырау» кезеңі (1960 жылдың II жартысы – 1980 жылдың соңы);

4) екі полюсті әлемнен көп полюсті әлемге бағыт алу үдерісі. 1979-1985 жылдардағы «қырғи қабақ соғыстың» түйінді оқиғалары және оның аяқталуы. Саманта Смиттің КСРО- ға келуі. «Қырғи қабақ соғыстың» салдары: әлем картасындағы өзгерістер, жергілікті әскери шиеленістер;

5) аумақтық мәселелерді шешудегі халықаралық ұйымдардың рөлі. Екінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі араб мемлекеттерінің негізгі даму тенденциялары. Араб-израиль қайшылығы мен Палестина мәселесі. Халықаралық шиеленістерді реттеудегі Біріккен Ұлттар Ұйымының қызметі. «Араб көктемі»: әлемдік саясат үшін себептері мен салдары;

6) Батыс елдерінің XX ғасырдың екінші жартысындағы даму ерешеліктері. Ұлыбританиядағы консерватизмнің неоконсерватизмге ауысуы. «Тэтчеризм». Швеция үлгісіндегі социал-демократиялық мемлекеттің қалыптасуы. Германиядағы «әлеуметтік-нарықтық шаруашылық» белгілері. Әлемдегі жоғары дамыған елдердің әлеуметтік құрылымы мен адамдардың өмір сүру деңгейі;

7) XX ғасырдың екінші жартысындағы Азия елдерінің даму ерешеліктері. Коммунистік Қытай: саяси және әлеуметтік-экономикалық жүйе сипаттамасы. Үндістанның тәуелсіз дамуы: мәселелер және шешу жолдары. XX ғасырдың екінші жартысындағы кемализм эволюциясы.

1950-1960 жылдардағы жапондық және оңтүстік кореялық «экономикалық ғажайыптың» себептері;

8) қазіргі әлемнің жаһандануы. Жаһандану үдерісінің мәні. Бүгінгі әлемдегі лаңкестік қаупі. Халықаралық лаңкестік және экстремизм. Аса ірі лаңкестік әрекеттер. Жаһандану жағдайында ұлттық бірегейлікті сақтау мәселесі;

9) XX ғасырдың екінші жартысындағы - XXI ғасырдың басындағы ғылым, білім, технология. Қазіргі кездегі ғылымның негізгі даму бағыттары. XX ғасырдың екінші жартысы – XXI ғасырдың басындағы жаратылыстану, қоғамдық ғылымдар, техника мен өндірістегі маңызды жаңалықтар мен жетістіктер. Ғылыми-техникалық революция - ғылыми-техникалық прогрестің жаңа кезеңі. АҚШ-тағы ғылыми техникалық революцияның елдердің дамуына әсері. Дамушы елдердің мәдени-техникалық даму ерекшеліктері мен заңдылықтары. «Байқоңыр» ғарыш айлағы. Қоғамның бәсекеге қабілеттілігін арттырудағы білім берудің рөлі;

10) XX ғасырдың екінші жартысындағы - XXI ғасырдың басындағы мәдениет. Мәдениеттің негізгі даму бағыттары. Қазіргі кездегі ақпараттық қоғам. Адамзаттың мәдени мұрасын сақтаудағы ЮНЕСКО-ның қызметі.

2.Параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19. Оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

20. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) әлеуметтік қатынастардың дамуы:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5-сынып шамамен 2,5 миллион жыл бұрын – V ғасыр. Ежелгі Грекия, Ежелгі Рим, Ежелгі Қытай, Ежелгі Үндістан, Египет, Месопотамия және Парсы, Бактрия, Кушан хандығы, Эфталит мемлекеттері	6-сынып V ғасыр. - XVII ғасырдың ортасы Франция, Германия, Англия, Қытай, Үндістан, Киев Русі, Мәскеу мемлекеті, Осман империясы, Араб халифаты, Византия империясы	7-сынып XVII ғасырдың ортасы - XIX ғасыр Франция, Германия, Ұлыбритания, АҚШ, Қытай, Жапония, Үндістан, Ресей, Осман империясы	8-сынып XX ғасырдың бірінші жартысы Франция, Германия, Ұлыбритания, АҚШ, Қытай, Үндістан, Ресей империясы және КСРО, Түркия, Сауд Арабиясы, Жапония	9-сынып XX ғасырдың екінші жартысы - XXI ғасыр Франция, Германия, Ұлыбритания, АҚШ, Қытай, Үндістан, КСРО және Ресей, Корея, Жапония, араб елдері
1.1 Әлеуметтік құрылымдар	5.1.1.1 түрлі теориялар негізінде адамның пайда болуын түсіндіру	6.1.1.1 феодалдық қоғамның әлеуметтік құрылымын сипаттау	7.1.1.1 «капитал», «буржуазия», «жұмысшы табы» \пролетариат\ұғымдарын қоғамның әлеуметтік құрылымын түсіндіру	8.1.1.1 тарихи оқиғаның нәтижелерін талдау арқылы әлеуметтік құрылымның өзгеруіне Қазан төңкерісі	9.1.1.1 социалистік даму жолынан бас тартуға байланысты әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді анықтау

			үшін қолдану	әсерін сипаттау	
	5.1.1.2 адамдар тобыры, ру, қауым, тайпа секілді алғашқы бірлестік формаларын және олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын түсіндіру		7.1.1.2 мануфактура, фабрикалардың пайда болуы мен жалдамалы жұмысшы табының қалыптасуы арасындағы байланысты анықтау	8.1.1.2 социалистік қоғамның дамуына байланысты әлеуметтік топтардың (жұмысшы табы, шаруалар, зиялылар) мәртебесіндегі өзгерісті талдау	
			7.1.1.3 Еуропалық державалардың отаршылдық экспансиясы кезеңіндегі Азия мемлекеттерінің әлеуметтік құрылымындағы ерекшеліктерді анықтау (Қытай, Үндістан, Жапония)		
1.2 Әлеуметтік өзара әрекеттестік	5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау	6.1.2.1 үстемдік етушілер мен бағынышты лардың (феодал	7.1.2.1 экономикалық және саяси жүйенің өзгеруіне буржуазия	8.1.2.1 қоғамның әлеуметтік өміріндегі өзгерістерге реакциышыл	9.1.2.1 батыс және шығыс мемлекеттеріндегі әлеуметтік құрылым

ЖОБА

		дар мен шаруалар дың) өзара қатына сын сипаттау	ның әсерін анықтау	идеология лардың (фашизм, тоталитаризм, нәсіл шілдік, шовинизм, ұлтшыл дық) таралу ықпалын талдау;	ның ұқсас тықтары мен айырмашы лықтарын анықтап, әлеуметтік тігінен және көлденеңі нен мобильділікке мысал келтіру
	5.1.2.2 ежелгі дүниедегі құлдық тың ерекшелік терін анықтау		7.1.2.2 трансатлант икалық құлдықтың ерекшелікте рін анықтау		9.1.2.2 әлемнің жетекші және дамушы мемлекетте ріндегі халықтың өмір сүру деңгейіне әсер ететін факторлар ды анықтау
	5.1.2.3 қоғамның әлеумет тік құрылымы н түсіндіру үшін Үндістанд ағы «касталық жүйе» ұғымын қолдану				9.1.2.3 қоғамның тарихи даму бағытын үлгілей отырып, жаһандану процесіне байланысты қазіргі әлемдегі әлеуметтік өзгерістерді бақылау (еңбек миграциясы, әлеуметтік интеграция)
					9.1.2.4 қоғамдық сананы қалыптасты руда

ЖОБА

					бұқаралық ақпарат құралдары ның рөлін анықтау

2) мәдениеттің дамуы мен өзара әрекеттестігі:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5-сынып шамамен 2,5 миллион жыл бұрын – V ғасыр Ежелгі Грекия, Ежелгі Рим, Ежелгі Қытай, Ежелгі Үндістан, Египет, Месопотамия және Парсы, Бактрия, Кушан хандығы, Эфталит мемлекеттері	6-сынып V ғасыр - XVII ғасырдың ортасы Франция, Германия, Англия, Италия, Испания, Қытай, Үндістан, Киев Русі, Мәскеу мемлекеті, Осман империясы, Иран, Араб халифаты, Византия империясы	7-сынып XVII ғасырдың ортасы - XIX ғасыр Франция, Германия, Англия, АҚШ, Қытай, Жапония, Үндістан, Ресей, Осман империясы, Иран	8-сынып XX ғасырдың бірінші жартысы Франция, Германия, Англия, АҚШ, Жапония, Қытай, Үндістан, Ресей империясы, КСРО, Түркия, Сауд Арабиясы	9-сынып XX ғасырдың екінші жартысы - XXI ғасыр Франция, Германия, Англия, АҚШ, Қытай, Жапония, Италия, Үндістан, Ресей, КСРО, араб елдері
2.1 Дін	5.2.1.1 негізгі діни ұғымдарды (Құдай, ғибадат хана, абыз, қасиетті жазбалар, пұт) түсіндіру	6.2.1.1 адамның дүниетанымы мен қоғамдық өмірдегі дін рөлінің өзгеру себептерін анықтау	7.2.1.1 қоғамда дін рөлінің шектелуіне байланысты адамдар өмірінде орын алған өзгерістерді анықтау	8.2.1.1 тарихи кезеңдер дің ерекшелік терін салыстыра отырып, мемлекет пен діннің өзара қатынасын сипаттау	9.2.1.1 қоғам өміріндегі дәстүрлі және деструктивті діни ұйымдардың іс-әрекетіне баға беру

ЖОБА

	5.2.1.2 тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты ежелгі діни наным-сенімдерді білу	6.2.1.2 тарихи процестер контексінде «гуманизм», «реформация», «протестантизм», «лютеранство», «кальвинизм», «контрреформация», «кезуиттер ордені» ұғымдарын түсіндіру	7.2.1.2 миссионерліктің міндеттерін анықтау	8.2.1.2 «секуляризация» «ұждан бостандығы», «зайырлы мемлекет», «мемлекеттік дін» ұғымдарын түсіндіру	9.2.1.2 қазіргі қоғамдық-саяси мәселелерді түсіну және интерпретациялау үшін дін туралы білімдерін пайдалану
	5.2.1.3 ежелгі қоғамның дамуына діндердің ықпалын сипаттау				9.2.1.3 тарихи процестің сабақтастығын орнату арқылы адамзаттың өркениетті даму жолдарын қалыптастырудағы әлемдік діндердің рөлін анықтау
2.2 Өнер	5.2.2.1 ежелгі адамдардың тұрмыс салтын сипаттау үшін «алғашқы қауымдық өнер» ұғымын	6.2.2.1 тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтау	7.2.2.1 тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану	8.2.2.1 XIX - XX ғасырдың басындағы өнердегі негізгі ағымдарды сипаттау (модернизм, символизм, реализм,	9.2.2.1 танымал өнер қайраткерлерінің қоғамның дамуына ықпалын талдау және олардың қызметіне дүниежүзілік тарих

ЖОБА

	білу			авангар дизм)	контекстінде өзіндік баға беру
	5.2.2.2 Ежелгі Египеттің ғибадатханалары мен пирамидаларын сипаттау	6.2.2.2 өнердің (сәулет, сурет өнері) дамуына қоғамдағы өзгерістердің ықпалын анықтау	7.2.2.2 өнердегі негізгі стильдер мен ағымдардың белгілерін (неоклассицизм, романтизм, импрессионизм, реализм) анықтау	8.2.2.2 XX ғасырдың бірінші жартысында бұқаралық мәдениеттің (кинематограф, радио) қоғамның рухани дамуына ықпалын талдау	9.2.2.2 XX ғасырдың екінші жартысы - XXI ғасырдың басындағы бұқаралық мәдениеттің қоғамның рухани дамуына ықпалын бағалау
	5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру	6.2.2.3 антикалық мәдениет пен байланыс орнату арқылы Қайта өрлеу дәуірінің мәдениетін (бейнелеу, мүсін өнері) сипаттау			9.2.2.3 ақпараттық қоғам жағдайындағы көркем шығармашылықтың жаңа түрлерінің қалыпта суын талдау
		6.2.2.4 Шығыстың ортағасырлық мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау			
2.3 Философиялық жүйелер	5.2.3.1 ежелгі философтардың көзқарастарына	6.2.3.1 Шығыс ойшылдары жетістіктерінің	7.2.3.1 Ресейде жаңа қоғамдық-саяси ағымдар	8.2.3.1 «позитивизм», «прагматизм», «экзистенциализм»	9.2.3.1 түрлі философиялық көзқарастардың қазіргі

ЖОБА

	қара пайым түсіндір ме беру	маңызын түсіндіру	дың (халықшыл дық, либе ализм) пайда болу себептерін анықтау	ұғымда рын тарихи кезеңді сипаттау үшін қолдану	қоғамдық өмірге ықпалын бағалау
		6.2.3.2 гуманистік идеялар дың орта ғасырлық мәдениет тің дамуына ықпалын анықтау	7.2.3.2 Ағартушы лық дәуір идеялары ның қоғамдық дамуға ықпалын анықтау		9.2.3.2 адам құқықтарын қорғау идеялары ның қазіргі халықара лық құқық қорғау ұйымдары ның қызметі не ықпалын бағалау
			7.2.3.3 Карл Маркстың көзқарас тарын және марксизм нің қоғам дық өмірге ықпалын түсіндіру		9.2.3.3 жаһандану жағдайында ұлттық мәдени құндылық тарды сақтаудың маңыздылы ғын дәлелдеу
2.4 Ғылым	5.2.4.1 ежелгі қоғамның дамуындағ ы жазудың рөлін сипаттау	6.2.4.1 адам өміріндегі қоршаған орта туралы білімнің рөлін түсіндіру	7.2.4.1 өзгерістер мен сабақтас тықты көрсету арқылы, адам мен қоғам өміріндегі ғылыми жаңалық тардың маңызын талдау	8.2.4.1 әлем мемлекет терінің әлеуметтік-экономикалы қ дамуын дағы Дж. Кейнс теориясы ның рөлін сипаттау	9.2.4.1 ғылыми-техникалық революция ның әлеуметтік және экологиялық салдарын бағалау және интерпрета циялау
	5.2.4.2	6.2.4.2		8.2.4.2	9.2.4.2

ЖОБА

	ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекетпен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау	жаратылыстану ғылымдарының келешектегі дамуы үшін кейінгі орта ғасырлар кезеңінде Жердің құрылысы туралы жасалған ғылыми жаңалықтардың маңыздылығын анықтау		тарихи оқиғалардың себептерін, нәтижелерін, маңызын тұжырымдау арқылы, ғылымның әлем мемлекетерінің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы рөлін бағалау	адамзат өркениетінің дамуын үлгілеу арқылы жаһандық мәселелерді шешуде ғылым мен білімнің маңызы туралы қорытынды жасау
		6.2.4.3 картадан XV-XVI ғасырдағы саяхатшылардың негізгі бағыт-бағдарларын белгілей отырып, Ұлы географиялық жаңалықтардың адамдардың әлем туралы түсінігіне ықпалын анықтау		8.2.4.3 тарихи оқиғаларға түсіндірме бере отырып, әскери ғылым мен техниканың және соғыс стратегияларының рөлін бағалау	9.2.4.3 ғылыми жаңалықтардың (генетика, микробиология, ақпараттық технологиялар, нанотехнологиялар, ядролық физика) қоғам дамуына ықпалын талдау

3) саяси жүйелердің дамуы мен өзара әрекеттестігі:

Білім алушылар:

ЖОБА

Бөлімше	5-сынып шамамен 2,5 миллион жыл бұрын - Vғасыр Ежелгі Греция, Ежелгі Рим, Ежелгі Қытай, Ежелгі Үндістан, Персия, Мысыр, Месопотамия, Бактрия, Кушан патшалығы, Эфталиттер мемлекеті	6-сынып V ғасыр - XVII ғасырдың ортасы Франция, Германия, Италия, Англия, Қытай, Үндістан, Жапония, Киев Русі, Мәскеу мемлекеті, Осман империясы, Иран, Араб халифаты, Византия империясы, Түркі қағанаты	7-сынып XVII ғасырдың ортасы - XIX ғасыр. Франция, Германия, Англия, АҚШ, Қытай, Жапония, Үндістан, Ресей империясы, Италия, Дания, Венгрия, Осман империясы, Иран	8-сынып XX ғасырдың бірінші жартысы Франция, Германия, Англия, АҚШ, Қытай, Жапония, Үндістан, Ресей империясы, КСРО, Сауд Арабиясы, Түркия, Австро - Венгрия	9-сынып XX ғасырдың екінші жартысы XXI ғасыр Франция, Германия, Англия, АҚШ, Қытай, Италия, Үндістан, Ресей, КСРО, араб елдері, Корея, Сингапур, Швеция, Малайзия, Жапония
3.1 Мемлекет: белгілері, құрылымы және басқару тәртібі	5.3.1.1 ежелгі мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау	6.3.1.1 «ерте, орта, кейінгі орта ғасырлар» хронологиялық шегін білу және уақыт сызығында белгілеу	7.3.1.1 республикалық басқару құрылымының ерекшеліктерін анықтау	8.3.1.1 қоғамдық-саяси ағымдардың (әлеуметтік либерализм, консерватизм, марксизм, социал-демократия) қоғамның өміріне ықпалын талдау	9.3.1.1 «Мемлекеттік әл-ауқаттылық» ұғымын 1970 – 1980 жылдардағы әлеуметтік саладағы өзгерістерді сипаттау үшін қолдану
	5.3.1.2 Афина мемлеке	6.3.1.2 Батыс пен Шығыс	7.3.1.2 XIX ғасырдағы	8.3.1.2 тоталитаризм,	9.3.1.2 Еуропа мен Азияның

ЖОБА

	тінде демокра тияның пайда болуын түсіндіру	тағы монархия формала рын (сословиел ік-өкілдік және шексіз билік) ажырату	Америка Құрама Штаттары территория сының кеңею үдерісін сипаттау	әміршіл-әкімшіл жүйе сияқты саяси режимдер дің қалып тасу алғы шарттары мен тарихын түсіндіру	жетекші мемлекет теріндегі конституция лық-құқықтық идеология ның қалыптасу жолдарын талдау (Жалпыға бірдей адам құқығы Декларация сы Еуропа ның Қауіпсіз дік пен Ынтымақтас тық Ұйымы, Еурокеңес, Гаагадағы Халықара лық сот)
		6.3.1.3 феодал дық мемлекетті ң даму кезеңде рін сипаттау	7.3.1.3 тарихи оқиғаны түсіндіру үшін «басыбайлы құқық», «декабрис тер», «халық шылдар», «жеке террор», «пролета риат диктату расы» ұғымдарын қолдану	8.3.1.3 фактілерді, процестер мен оқиғаларды салыстыру арқылы дүниежүзі лік экономика лық дағдарыс тан шығудың түрлі жолдарын түсіндіру (АҚШ, Франция, Германия)	9.3.1.3 мемлекеттер дің тарихи даму заңдылықта рын анықтау
		6.3.1.4 феодал дық соғыстар мен	7.3.1.4 әртүрлі елдердің бір уақыт кезеңіндегі		9.3.1.4 тұлғаның тарихтағы рөлін бағалау

ЖОБА

		орталық тандырылған мемлекеттердің құрылуы арасында байланыс орнату	тарихи оқиғаларын салыстыру арқылы ұлттық мемлекеттер дің (Италия, Германия) қалыптасу маңызын анықтау		
		6.3.1.5 саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі ел билеуші лерінің қызметін салыс тыру			
		6.3.1.6 басқару форма сына сипаттама беру үшін «парла мент», «Бас штаттар», «сейм», «кортес», «Боярлар Думасы» ұғымда рын түсіндіру			
3.2 Империя лар,	5.3.2.1 ежелгі заман тарихын	6.3.2.1 Рим империя сының	7.3.2.1 Батыс Еуропадағы буржуазия	8.3.2.1 Бірінші дүниежүзі лік соғыстың	9.3.2.1 отаршылдық жүйе күйреуінің

ЖОБА

соғыстар, көтерілістер және революциялар	дағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіру үшін «империя» ұғымын білу және пайдалану	ыдырау себептерін анықтау және жіктеу	лық революциялардың себептерін сипаттау	алғышарттары мен себептерін айқындау	себептері мен салдарын талдау
	5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергертк енін түсіндіру	6.3.2.2 кейінгі орта ғасыр кезеңіндегі антифеодалдық көтеріліс тердің себептері мен салдарын анықтау	7.3.2.2 XVIII–XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді сипаттау	8.3.2.2 әлемнің саяси картасындағы өзгеріс терді сипаттау арқылы империялардың (Австро – Венгрия, Ресей, Осман империясы) ыдырау себептерін тұжырымдау	9.3.2.2 «қырғи қабақ соғыс» ұғымын түсіндіру үшін тарихи оқиғаларды талдау
	5.3.2.3 Ежелгі Римдегі Спартак көтерілісін сипаттау, себептерін анықтау	6.3.2.3 Византияның ішкі саясатын сипаттап, оның ұзақ өмір сүруінің себептерін анықтау және жіктеу	7.3.2.3 отаршылдық экспансияның салдарын талдау арқылы XIX ғасырдағы әлемнің саяси картасындағы негізгі өзгерістерді анықтау	8.3.2.3 Екінші дүниежүзілік соғыстың себептерін, сипаты мен салдарын талдау	9.3.2.3 тарихи фактілер мен картаға сүйене отырып, әскери-саяси одақтар НАТО және ШҰЫ-ның қарсылығын сипаттау
		6.3.2.4 Византиян	7.3.2.4 басқыншы	8.3.2.4 Ұлттар	9.3.2.4 «қырғи қабақ

		ың диплома тиялық саясатын оның көршілес елдермен қарым-қатынасының мысалында қарастырып, сипаттау	лық соғыстардың әлемдік саясаттың өзгеруіне ықпалын бағалау (Наполеон соғыстары мысалында)	Лигасының қызметі мен Версаль-Вашингтон жүйесін талдау және бағалау	соғыстан» кейін әлемдегі интеграциялық және дезинтеграциялық процестерді айқындау
		6.3.2.5 ортағасырлық шапқыншылық тар кезіндегі халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін анықтау	7.3.2.5 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «либерализм, «консерватизм», «социализм»,«марксизм», «ұлтшылдық» ұғымдарын қолдану	8.3.2.5 XX ғасырдың басына қарай әлемнің аумақтық бөлінуін және мемлекеттердің саяси құрылымын сипаттау	9.3.2.5 аймақтық шиеленістердің себептері мен салдарын тұжырымдау
		6.3.2.6 картада оқиғалардың даму динамикасында белгілей отырып, 1-4 жорықтар мысалында крест жорықтарының себеп-салдарын анықтау	7.3.2.6 еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау		9.3.2.6 халықаралық шиеленістерді реттеудегі БҰҰ-ның қызметін бағалау
		6.3.2.7	7.3.2.7		9.3.2.7

ЖОБА

		«отаршылдық саясат» ұғымын түсіндіру (Испания және Португалияның жаулап алуының мысалында)	еуропалық революциялардың солтүстік американдық қоғамның дамуына ықпалын сипаттау		қазіргі кездегі халықаралық лаңкестік және экстремизм проблемасын талдау
					9.3.2.8 XX ғасырдың екінші жартысында әлемнің саяси картасындағы өзгерістерді тұжырымдау және бағалау

4) экономикалық қатынастардың дамуы:

Білім алушылар:					
Бөлімше	5-сынып шамамен 2,5 миллион жыл бұрын – V ғасыр Ежелгі Греция, Ежелгі Рим, Ежелгі Қытай, Ежелгі Үндістан, Персия, Египет, Месопота	6-сынып V ғасыр - XVII ғасырдың ортасы Франция, Германия, Италия, Англия, Қытай, Үндістан, Осман империясы, Парсы мемлекеті, Араб халифа	7-сынып XVII ғасырдың ортасы-XIX ғасыр Франция, Германия, Италия, Англия, Қытай, Жапония, Үндістан, Ресей, АҚШ, Парсы мемлекеті, Осман империясы	8-сынып XX ғасырдың бірінші жартысы Франция, Германия, Англия, АҚШ, Қытай, Италия, Үндістан, Ресей, КСРО, Түркия, Египет	9-сынып XXғасырдың екінші жартысы - XXI ғасыр Франция, Германия, АҚШ, Қытай, Италия, Үндістан, КСРО, Ресей, Араб елдері, Корея, Сингапур, Швеция, Малайзия, Жапония

ЖОБА

	мия, Бактрия, Кушан хандығы, эфталит тер мемлекеті	ты, Византия империя сы			
4.1 Шаруашылық жүйелер: эволюция және өзара әрекеттес тік	5.4.1.1 кәсіп және шаруашылық түрлерін (терімшілік, аңшылық, балық аулау, егіншілік, мал шаруашылығы, металл өңдеу, айырбас сауда) сипаттау	6.4.1.1 қолөнер мен сауданың рөлін анықтай отырып, ортағасырлық қалалардың даму ерекшеліктерін сипаттау	7.4.1.1 себеп-салдарды анықтау арқылы Еуропадағы феодалдық құрылыстан капиталистік шаруашылыққа (мануфактура, фабрика) өту процесін түсіндіру	8.4.1.1 XX ғасырдың басындағы техникалық революция жетістіктерінің (конвейер өндірісі, стандарттау) мемлекеттердің шаруашылық жүйесінің дамуына ықпалын бағалау	9.4.1.1 XX ғасырдың 70-жылдарындағы жұмыссыздықтың себеп-салдарын талдау
	5.4.1.2 «неолиттік төңкеріс» ұғымын түсіндіру, оның мәнін ашу	6.4.1.2 ортағасырлардағы халықаралық сауда мен саяхаттардың рөлін түсіндіру	7.4.1.2 Англияның әлемдік жетекші держава ретінде қалыпта суындағы өнеркәсіп төңкерісінің рөлін сипаттау	8.4.1.2 индустриялық қоғамның даму процесін түсіндіру үшін «модернизация» ұғымын пайдалану	9.4.1.2 «инфляция», «дағдарыс», «стагнация» ұғымдарын пайдалана отырып, XX ғасырдың екінші жартысындағы мемлекеттердің экономикалық дамуын интерпретациялау
	5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашы		7.4.1.3 АҚШ-дағы капиталистік монополия	8.4.1.3 тарихи оқиғаларды талдау үшін «бағалы	9.4.1.3 жаһандану жағдайындағы экономикалық

	лық жүйесін сипаттау		лардың даму ерекшеліктерін анықтау	қағаздар нарығы», «акция», «алыпсатарлық», «қор биржасы», «несие», «банкроттық, инфляция» ұғымдарын пайдалану	интеграцияның маңызын бағалау
			7.4.1.4 «экспорт», «импорт», «экспансия», «отарлау», «фактория» ұғымдарын қолдану арқылы, тауар-ақша қатынастарының дамуын түсіндіру	8.4.1.4 фактілерді, процестерді, оқиғаларды салыстыра отырып, индустриялық қоғам қайшылықтарының (өндіру мен тұтыну теңгерімі) шиеленісу себептерін анықтау	9.4.1.4 себеп-салдарлық байланыстарды талдау арқылы социалистік шаруашылық жүйесінің дамуындағы қарама-қайшылықтарды анықтау
				8.4.1.5 1930- жылдардағы құрылымдық экономикалық дағдарыстың нәтижесінде экономикада орын алған өзгерістерді анықтау	9.4.1.5 Оңтүстік - Шығыс Азия мемлекеттерінің қарқынды экономикалық дамуына ықпал ететін негізгі факторларды талдау
4.2 Экономикалық	5.4.2.1 экономикалық ілгерілеу	6.4.2.1 экономикалық қатынас	7.4.2.1 түрлі мемлекеттердің	8.4.2.1 «жоспарлы экономика»,«нарық	9.4.2.1 экономикалық жүйелердің

ЖОБА

жүйелер дің тарихи үлгілері	ді түсіну үшін шаруа шылық тың иемдену ші және өндіруші түрлерін салыс тыру	тардың формала рын түсіндіру арқылы феодал дық шаруашыл ықтың ерекшелікт ерін сипаттау	өнеркәсіпті к даму сатысына өту процесі нің ерекше ліктерін анықтау	тық эконо мика» ұғымдарын қолдана отырып, XX ғасыр дың бірінші жартысын дағы капита лизм мен социализм нің эконо микалық жүйелерін салыстыру	тиімділігін интерпрета циялау және негіздеу
			7.4.2.2 қоғамның индустрияға дейінгі және индустрия лық даму кезеңдеріні ң айырмашы лығын анықтау		9.4.2.2 постиндус триалды қоғамның басты экономика лық ресурсы ретінде ақпараттың рөлін бағалау
			7.4.2.3 дүниежүзі тарихының жаңа кезеңін сипаттау үшін «жаңа заман» ұғымын қолдану		

21. Тоқсандағы бөлімдер және бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

22. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

23. Ұзақ мерзімді жоспардағы тақырыптар білім алушылардың ойлау қабілетін белсендіретін және олардың сын тұрғысынан ойлау, проблемалық сұрақ

ЖОБА

қою, өздігінен талдау жасау дағдыларын дамытуға мүмкіндік беретін проблемалық сұрақтар түрінде құрастырылған.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып:

Бөлім	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Терімшілер-аңшылардан бастап егіншілер мен мал өсірушілерге дейін	Алғашқы адам қалай пайда болды?	5.1.1.1 түрлі теориялар негізінде адамның пайда болуын түсіндіру; 5.1.1.2 адамдар тобыры, ру, қауым, тайпа секілді алғашқы бірлестік формаларын және олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын түсіндіру
	Неліктен ежелгі адамдар Ласко үңгірінің қабырғаларына сурет салған?	5.2.2.1 ежелгі адамдардың тұрмыс салтын сипаттау үшін «алғашқы қауымдық өнер» ұғымын пайдалану; 5.2.1.2 тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты ежелгі діни наным-сенімдерді білу
	Неліктен адамдар егіншілікпен және мал шаруашылығымен айналыса бастады?	5.4.1.1 кәсіп және шаруашылық түрлерін (терімшілік, аңшылық, балық аулау, егіншілік, мал шаруашылығы, металл өңдеу, айырбас сауда) сипаттау; 5.4.1.2 «неолиттік төңкеріс» ұғымын түсіндіру, оның мәнін ашу; 5.4.2.1 экономикалық ілгерілеуді түсіну үшін шаруашылықтың иемденуші және өндіруші түрлерін салыстыру
2-бөлім. Өзен алқаптары өркениеттері	Неліктен ежелгі өркениеттер өзен алқаптарында дамыды?	5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау
	Өзен алқаптарындағы өркениеттер туралы қалай біле аламыз?	5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі дүниенің өнеріне сипаттама беру
3-бөлім.	Неліктен Египет	5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика,

Ежелгі Египет	«Қара жер» деп аталған?	геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау; 5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау
	Ежелгі Египет пирамидалары қалай салынды?	5.2.1.2 тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты ежелгі діни наным-сенімдерді білу; 5.2.2.2 Ежелгі Египет ғибадатханалары мен пирамидаларын сипаттау; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау
	Пунт жеріне перғауын Хатшепсут кемелерін не үшін жіберді?	5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау; 5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау
	Ежелгі Египет тұрғындарының өмірі туралы Тутанхамон табытханасы қандай сыр шертеді?	5.2.1.2 тотемизм, анимизм, фетишизм, магия сияқты ежелгі діни наным-сенімдерді білу; 5.2.2.2 Ежелгі Египет ғибадатханалары мен пирамидаларын сипаттау; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау
2-тоқсан		
4-бөлім. Қос дөңгелекті арбалар және империялар	Қос дөңгелекті арбаның пайда болуы әлемді қалай өзгертті?	5.3.2.1 ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіру үшін «империя» ұғымын білу және пайдалану; 5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін талдау
	Хаммурапи патша Вавилонды қалай қуатты империяға айналдырды?	5.3.2.1 ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіру үшін «империя» ұғымын білу және пайдалану; 5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін талдау
	Таяу және Орта Шығыстағы ежелгі	5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы

	империялар неліктен қуатты болды?	мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін талдау; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау; 5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау
	Ежелгі Орта Азия империялары қаншалықты қуатты болды?	5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгерткенін талдау; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау; 5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау
5-бөлім. Ежелгі Үндістан: буддизмнің гүлденуі мен индуизмнің салтанат құруы	Ежелгі Мохенджо-Даро қаласы қалай жойылып кетті?	5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру
	Неліктен Ежелгі Үндістанда индуизм буддизмнен басым болды?	5.1.2.3 қоғамның әлеуметтік құрылымын түсіндіру үшін «касталық жүйе» ұғымын қолдану; 5.2.1.3 ежелгі қоғамның дамуына діндердің ықпалын сипаттау
	Ежелгі сауда орталығы ретіндегі Үндістанның рөлі қаншалықты маңызды болды?	5.4.1.3 ежелгі өркениеттердің шаруашылық жүйесін сипаттау; 5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау
	Ежелгі Үндістанда ғылыми білімдер қаншалықты дамыды?	5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын анықтау
3-тоқсан		
6-бөлім. Ежелгі Қытай	Ежелгі Қытайдың ойшылдары нені үйретті?	5.2.3.1 ежелгі философтардың көзқарастарына қарапайым түсіндірме беру
	Терракот әскері Ежелгі Қытай туралы қандай ақпарат береді?	5.3.1.1 ежелгі мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау
	Ежелгі Қытайдың қандай ғылыми	5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина)

ЖОБА

	жаңалықтары бүгінгі күнге дейін жетті?	пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау
7-бөлім. Ежелгі Грекия	Ежелгі Грекия өркениеті бастауын қайдан алады?	5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру
	Неліктен Ежелгі Грекияны демократияның отаны деп атайды?	5.3.1.1 ежелгі мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау; 5.3.1.2 Афина мемлекетінде демократияның пайда болуын түсіндіру; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау
	Ежелгі Спарта Афиныдан несімен ерекшеленді?	5.3.1.1 ежелгі мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау; 5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау
	Неліктен Александр Македонский скифтерді бағындыра алмады?	5.3.2.1 ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіру үшін «империя» ұғымын білу және пайдалану; 5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін талдау
8-бөлім. Ежелгі Грекия мәдениеті	Ежелгі Грек философтары мінсіз қоғамды қалай елестетті?	5.2.3.1 ежелгі философтардың көзқарастарына қарапайым түсіндірме беру
	Ежелгі Грекия өнері қандай болды?	5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру
	Ежелгі Грекияның гимназия, лицей, академиялары нені үйретті?	5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау; 5.2.4.1 ежелгі қоғамның дамуындағы жазудың рөлін сипаттау
4-тоқсан		
9-бөлім. Рим империясының гүлденуі	Рим ежелгі дүниенің ең қуатты империясына қалай айналды?	5.3.2.1 ежелгі заман тарихындағы мемлекетаралық қатынастарды түсіндіру үшін «империя» ұғымын білу және пайдалану;

ЖОБА

		5.3.1.1 ежелгі мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін анықтау; 5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін талдау
	Ежелгі римдік қоғамның дамуы мәдениет арқылы қалай айқындалады?	5.1.2.1 ежелгі қоғамның әлеуметтік ұйымдасуын сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру
	Спартактың көтерілісі ежелгі Римдегі құлдықты қалай сипаттайды?	5.1.2.2 ежелгі дүниедегі құлдықтың ерекшеліктерін анықтау; 5.3.2.3 Ежелгі Римдегі Спартак көтерілісін сипаттау, себептерін анықтау
10-бөлім. Дәуірлер кезеңіндегі Рим	I-III ғасырларда Рим империясы қалай дамыды?	5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін түсіндіру; 5.2.1.3 ежелгі қоғамның дамуына діндердің ықпалын сипаттау; 5.2.1.1 негізгі діни ұғымдарды (Құдай, ғибадатхана, абыз, қасиетті жазбалар, пұт) түсіндіру
	IV-V ғасырларда Рим империясы қалай өзгерді?	5.3.2.2 басқыншылық соғыстар мен империялардың пайда болуы мемлекеттердің шекараларын қалай өзгергерткенін түсіндіру; 5.2.1.3 ежелгі қоғамның дамуына діндердің ықпалын сипаттау
	Ежелгі дүниенің мәдени мұрасы қандай?	5.2.4.1 ежелгі қоғамның дамуындағы жазудың рөлін сипаттау; 5.2.2.3 ежелгі дүние өнеріне сипаттама беру; 5.2.4.2 ғылымдардың (арифметика, геометрия, астрономия, медицина) пайда болып, дамуына шаруашылық іс-әрекет пен әлеуметтік өзгерістердің ықпалын сипаттау

2) 6-сынып:

Бөлім	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		

ЖОБА

1-бөлім. Рим империясының құлауы	Кіріспе. Неліктен Батыс Рим империясы құлады?	6.3.1.1 «ерте, орта, кейінгі орта ғасырлар» хронологиялық шегін білу және уақыт сызығында белгілеу; 6.3.2.1 Рим империясының ыдырау себептерін анықтау және жіктеу
	Рим империясы Шығыста неліктен сақталды?	6.3.2.3 Византияның ішкі саясатын сипаттап, оның ұзақ өмір сүруінің себептерін анықтау және жіктеу
	Неліктен Византия 568 жылы түрік қағаны Истемиге елші жіберді?	6.3.2.4 Византияның дипломатиялық саясатын оның көршілес елдермен қарым-қатынасының мысалында қарастырып, сипаттау
	Княгиня Ольганың Константинопольге сапары Киев Русін қалай өзгертті?	6.3.2.4 Византияның дипломатиялық саясатын оның көршілес елдермен қарым-қатынасының мысалында қарастырып, сипаттау
2-бөлім. Феодализм	Феодалдық экономика ерекшеліктері неде?	6.4.2.1 экономикалық қатынастардың формаларын түсіндіру арқылы феодалдық шаруашылықтың ерекшеліктерін сипаттау; 6.4.1.1 қолөнер мен сауданың рөлін анықтай отырып, ортағасырлық қалалардың даму ерекшеліктерін сипаттау; 6.1.1.1 феодалдық қоғамның әлеуметтік құрылымын сипаттау
	Феодалдық қоғам қалай ұйымдасқан?	6.1.1.1 феодалдық қоғамның әлеуметтік құрылымын сипаттау; 6.1.2.1 үстемдік етушілер мен бағыныштылардың (феодалдар мен шаруалардың) өзара қатынасын сипаттау
	Ортағасырлық қоғамды қаланың сәулеті мен өнері қалай бейнелейді?	6.4.1.1 қолөнер мен сауданың рөлін анықтай отырып, ортағасырлық қалалардың даму ерекшеліктерін сипаттау; 6.2.2.2 өнердің (сәулет, сурет өнері) дамуына қоғамдағы өзгерістердің ықпалын анықтау
3-бөлім. Ислам тарихы	Исламның тарихында 610 - 1258 жылдар аралығында қандай басты оқиғалар орын алды?	6.3.2.5 ортағасырлық шапқыншылықтар кезіндегі халықаралық қатынастардың сипатын түсіндіру

ҚОДА

	Неліктен VIII-XII ғасырды ислам мәдениетінің "алтын ғасыры" деп атайды?	6.2.2.1 тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндерің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтау; 6.2.2.4 Шығыстың ортағасырлық мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау; 6.2.3.1 Шығыс ойшылдары жетістіктерінің маңызын бағалау
2-тоқсан		
4-бөлім. Крест жорықтары	Неліктен крест жорықтары ұйымдастырылды?	6.3.2.6 картада оқиғаларды даму динамикасында белгілей отырып, 1-4 жорықтар мысалында крест жорықтарының себеп-салдарын анықтау
	Крест жорықтары христиандық Еуропа мен мұсылман әлемін қалай өзгертті?	6.3.2.6 картада оқиғаларды даму динамикасында белгілей отырып, 1-4 жорықтар мысалында крест жорықтарының себеп-салдарын анықтау; 6.2.2.1 тарихи оқиғалардың өзара байланысын орнату арқылы діндердің әлемдік мәдениетке ықпалын анықтау
5-бөлім. Моңғолдар	Моңғолдар әлемдік империяны қалай құрды?	6.3.2.5 ортағасырлық шапқыншылықтар кезіндегі халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін анықтау
	Моңғолдардың жорықтары Еуразияның саяси картасын қалай өзгертті?	6.3.2.5 ортағасырлық шапқыншылықтар кезіндегі халықаралық қатынастардың ерекшеліктерін анықтау
6-бөлім. XIV ғасыр-XVI ғасырдың бірінші жартысындағы ортағасырлық еуропалық қоғам	«Қара індет» не себепті жылдам таралды ?	6.2.4.1 адам өміріндегі қоршаған орта туралы білімнің рөлін түсіндіру
	«Қара індет» шаруалар көтерілістері мен феодалдық соғыстардың басты себебі болды ма?	6.3.2.2 У.Тайлер, Г. Каль жетекшілігімен болған антифеодалдық көтерілістердің себептері мен маңызын анықтау; 6.3.1.4 феодалдық соғыстар мен орталықтандырылған мемлекеттердің құрылуы арасында байланыс орнату
	Еуропада орталықтандырылған мемлекеттер қалай құрылды?	6.3.1.4 феодалдық соғыстар мен орталықтандырылған мемлекеттердің құрылуы арасында байланыс орнату
	Неліктен Жанна д́ Арк	6.3.1.4 феодалдық соғыстар мен

	француз халқының есінде сақталады?	орталықтандырылған мемлекеттердің құрылуы арасында байланыс орнату
3-тоқсан		
7-бөлім. Абсолютизм: Батыс пен Шығыс	XIV Людовик және Ұлы Петр: кімнің билігі айтарлықтай шексіз болды?	6.3.1.3 феодалдық мемлекеттің даму кезеңдерін сипаттау; 6.3.1.2 Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажырату; 6.3.1.6 «парламент», «Бас штаттар», «сейм», «кортес», «Боярлар Думасы» ұғымдарын түсіндіру
	Юнлэ мен Токугава билігі Батыс билеушілерінің билігіндей шексіз болды ма?	6.3.1.2 Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажырату; 6.3.1.5 саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әр түрлі елдердің билеушілерінің қызметін салыстыру
	Неліктен I Карл мен II Осман шексіз монарх бола алмады?	6.3.1.2 Батыс пен Шығыстағы монархия формаларын (сословиелік-өкілдік және шексіз билік) ажырату; 6.3.1.5 саяси биліктің ерекшеліктерін анықтау үшін әртүрлі елдердің билеушілерінің қызметін салыстыру
8-бөлім. Сауда, қолөнер және әлемді игеру	Ұлы Жібек жолы Шығыс пен Батысты қалай байланыстырды?	6.4.1.2 ортағасырлардағы халықаралық сауда мен саяхаттардың рөлін түсіндіру
	Қытайлықтар мен еуропалықтардың теңіз саяхаттарының айырмашылығы неде?	6.4.1.2 ортағасырлардағы халықаралық сауда мен саяхаттардың рөлін түсіндіру; 6.2.4.3 картада XV-XVI ғасырлардағы саяхатшылардың негізгі бағыт-бағдарларын белгілей отырып, Ұлы географиялық ашылулардың адамдардың әлем туралы түсінігіне ықпалын анықтау
	Ұлы географиялық ашулар әлемді қалай өзгертті?	6.2.4.3 картадан XV-XVI ғасырлардағы саяхатшылардың негізгі бағыт-бағдарларын белгілей отырып, Ұлы географиялық ашылулардың адамдардың әлем туралы түсінігіне ықпалын анықтау; 6.3.2.7 «отаршылдық саясат» ұғымын түсіндіру (Испания және

		Португалияның жаулап алуының мысалында)
4-тоқсан		
9-бөлім. Қайта өрлеу дәуірі	Қайта өрлеу дәуірі өнердің дамуын қалай өзгертті?	6.2.2.3 Антикалық мәдениетпен байланыс орнату арқылы Қайта өрлеу дәуірінің мәдениетін (бейнелеу, мүсін өнері) сипаттау; 6.2.3.2 гуманистік идеялардың орта ғасырлық мәдениеттің дамуына ықпалын анықтау
	Шығыстағы Ренессанс әлемдік мәдениетті қалай байытты?	6.2.3.2 гуманистік идеялардың орта ғасырлық мәдениеттің дамуына ықпалын анықтау; 6.2.2.4 Шығыстың ортағасырлық мәдениетінің ерекшеліктерін сипаттау
10-бөлім. Реформация	Мартин Лютердің наразылығы Еуропаны қалай өзгертті?	6.2.1.1 адамның дүниетанымы мен қоғамдық өмірдегі дін рөлінің өзгеру себептерін анықтау; 6.2.1.2 тарихи процестердің контекстінде «гуманизм», «реформация», «протестантизм», «лютеранство», «кальвинизм», «контр-реформация», «кезуиттер ордені» ұғымдарын түсіндіру
11-бөлім. Ғылыми революция	Коперниктің теориясы қаншалықты бірегей болды?	6.2.4.2 жаратылыстану ғылымдарының келешектегі дамуы үшін кейінгі орта ғасырлар кезеңінде Жердің құрылысы туралы жасалған ғылыми жаңалықтардың маңыздылығын анықтау; 6.2.4.1 адам өміріндегі қоршаған орта туралы білімнің рөлін түсіндіру
	Орта ғасырлар тарихы бойынша қорытынды сабақ	Бөлімдер бойынша негізгі оқыту мақсаттарын қайталау

3) 7-сынып:

Бөлім	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Жаңа заманның басталуы	Курсқа кіріспе. XVII ғасырдың ортасындағы Ағылшын бұржуазиялық революциясы қандай	7.4.2.3 дүниежүзі тарихының жаңа кезеңін сипаттау үшін «жаңа заман» ұғымын қолдану; 7.3.2.1 Батыс Еуропадағы буржуазиялық революциялардың

	маңызға ие болды?	себептерін сипаттау; 7.1.1.1 «капитал», «буржуазия», «жұмысшы табы» \пролетариат\ ұғымдарын қоғамның әлеуметтік құрылымын түсіндіру үшін қолдану; 7.1.2.1 экономикалық және саяси жүйенің өзгеруіне буржуазияның әсерін анықтау
	Өнеркәсіп төңкерісі әлемді қалай өзгертті?	7.4.1.1 себеп-салдарды анықтау арқылы Еуропадағы феодалдық құрылыстан капиталистік шаруашылыққа (мануфактура, фабрика) өту процесін түсіндіру; 7.1.1.2 мануфактура, фабрикалардың пайда болуы мен жалдамалы жұмысшы табының қалыптасуы арасындағы байланысты анықтау; 7.4.1.2 Англияның әлемдік жетекші держава ретінде қалыптасуындағы өнеркәсіп төңкерісінің рөлін сипаттау; 7.4.2.2 қоғамның индустрияға дейінгі және индустриялық даму кезеңдерінің арасындағы айырмашылығын анықтау
2-бөлім. XVIII ғасырдағы Үндістан және Ұлыбритания	Ағылшындар саудагерлерден Үндістан билеушілеріне қалай айналды?	7.2.2.1 тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану; 7.1.1.3 Еуропалық державалардың отаршылдық экспансиясы кезеңіндегі Азия мемлекеттерінің әлеуметтік құрылымындағы ерекшеліктерді анықтау (Қытай, Үндістан, Жапония); 7.3.2.6 еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау; 7.4.1.4 «экспорт», «импорт», «экспансия», «отарлау», «фактория» ұғымдарын қолдану арқылы, тауар-ақша қатынастарының дамуын түсіндіру
3-бөлім. Ағартушылық идеяларының таралуы	Ағартушылық дәуірдің қандай идеялары еуропалық монархтардың қызметінде көрініс тапты?	7.2.1.1 қоғамда дін рөлінің шектелуіне байланысты адамдар өмірінде орын алған өзгерістерді анықтау; 7.2.3.2 Ағартушылық дәуір идеяларының қоғамдық дамуға ықпалын анықтау
	Ағартушылық идеялар американдықтарға	7.3.2.7 еуропалық революциялардың солтүстікамерикалық қоғамның

	қалай әсер етті?	дамуына ықпалын сипаттау; 7.2.3.2 Ағартушылық дәуір идеяларының қоғамдық дамуға ықпалын анықтау; 7.3.1.1 республикалық басқару құрылымның ерекшеліктерін анықтау
2 -тоқсан		
4-бөлім. Француз бұржуазиялықреволюциясы ның көрінісі	1789-1799 жылдар аралығында Францияда қандай өзгерістер орын алды?	7.3.2.1 Батыс Еуропадағы буржуазиялық революциялардың себептерін сипаттау; 7.1.2.1 экономикалық және саяси жүйенің өзгеруіне буржуазияның әсерін анықтау; 7.1.1.1 «капитал», «буржуазия», «жұмысшы табы» \пролетариат\ ұғымдарын тарихи оқиғаны жан-жақты түсіндіру үшін қолдану
	Неліктен Давид пен Бодридің Марат туралы көзқарастары әртүрлі болды?	7.2.2.1 тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану; 7.2.2.2 өнердегі негізгі стильдер мен ағымдардың белгілерін (неоклассицизм, романтизм, импрессионизм, реализм) анықтау; 7.3.1.1 республикалық құрылымның ерекшеліктерін анықтау
	Наполеон империясы қалай құрылды және оның құлдырау себептері неде болды?	7.2.2.1 тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану; 7.3.2.4 империалистік соғыстардың әлемдік саясаттың өзгеруіне ықпалын бағалау (Наполеон соғыстары мысалында); 7.2.3.2 Ағартушылық дәуір идеяларының қоғамдық дамуға ықпалын анықтау
5-бөлім. XIX ғасырдағы империялар және олардың бақталастығы	Ресей мен Британия Иранға ықпал ету үшін неге бақталас болды?	7.3.2.2 XVIII-XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді сипаттау; 7.4.2.1 түрлі мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін салыстыру
	Танзимат саясаты Осман империясын күшейтуге әсер етті ме?	7.4.2.1 түрлі мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін салыстыру; 7.3.2.2 XVIII-XIX ғасырдың

		ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді сипаттау
	Қырым соғысының себептері мен салдары қандай болды?	7.3.2.2 XVIII-XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді сипаттау
3-тоқсан		
6-бөлім. XIX ғасырдағы Қытай мен Еуропа елдері	Англия және Қытай үкіметтерінің хат алысуынан империализм туралы не біле аламыз?	7.3.2.2 XVIII - XIX ғасырдың ортасындағы халықаралық қатынастардағы өзгерістерді сипаттау
	Неліктен Апиын соғыстары осы күнге дейін қытай халқының есінде?	7.1.1.3 еуропалық державалардың отаршылдық экспансиясы кезеңіндегі Азия мемлекеттерінің (Қытай, Үндістан, Жапония) әлеуметтік құрылымындағы ерекшеліктерді анықтау; 7.2.1.2 миссионерліктің міндеттерін анықтау; 7.3.2.6 еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау; 7.4.1.4 «экспорт», «импорт», «экспансия», «отарлау», «фактория» ұғымдарын қолдану арқылы, тауар-ақша қатынастарының дамуын түсіндіру
7-бөлім. Революциялық идеялардың XIX ғасырдағы Еуропаға әсері	1848 жылғы революциялар Еуропада қандай саяси идеяларды қалыптастырды?	7.3.2.1 Батыс Еуропадағы буржуазиялық революциялар дың себептерін сипаттау; 7.1.2.1 экономикалық және саяси жүйенің өзгеруіне буржуазияның әсерін анықтау; 7.2.3.2 Ағартушылық дәуір идеяларының қоғамдық дамуға ықпалын анықтау; 7.2.3.3 К. Маркстың көзқарастарын және марксизмнің қоғамдық өмірге ықпалын түсіндіру; 7.3.2.5 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «либерализм», «консерватизм», «социализм», «марксизм», «ұлтшылдық» ұғымдарын қолдану
	Италия және Германияның бірігу жолдары қаншалықты	7.3.1.4 әртүрлі елдердің бір уақыт кезеңіндегі тарихи оқиғаларын салыстыру арқылы ұлттық

КОПИЯ

	бір-біріне ұқсас болмады?	мемлекеттердің (Италия, Германия) қалыптасу маңызын анықтау; 7.3.2.5 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «либерализм», «консерватизм», «социализм», «марксизм», «ұлтшылдық» ұғымдарын қолдану
8-бөлім. XIX ғасырдағы Ресейдегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы	Неліктен II Александр патша «Халық еркі» ұйымының құрбаны болды?	7.2.3.1 Ресейде жаңа қоғамдық-саяси ағымдардың (халықшылдық, либерализм) пайда болу себептерін анықтау; 7.3.1.3 тарихи оқиғаны түсіндіру үшін «басыбайлы құқық», «декабристер», «халықшылдар», «жеке террор», «пролетариат диктатурасы» ұғымдарын қолдану
9-бөлім. XIX ғасырдағы еуропалық отаршыл үстемдік	1857-1859 жылдардағы. Үндістандағы оқиғаларды XIX ғасырдағы британдықтар мен қазіргі кездегі үндістер қалай баяндайды?	7.1.1.3 Еуропалық державалардың отаршылдық экспансиясы кезеңіндегі Азия мемлекеттерінің (Қытай, Үндістан, Жапония) әлеуметтік құрылымындағы ерекшеліктерді анықтау; 7.3.2.6 еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау
	Әлемдік отарлау жүйесі қалай қалыптасты?	7.3.2.6 еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі қоғамдарына ықпалын сипаттау; 7.3.2.3 отаршылдық экспансияның салдарын талдау арқылы XIX ғасырдағы әлемнің саяси картасындағы негізгі өзгерістерді анықтау
4-тоқсан		
10-бөлім. Америка Құрама Штаттарының күшеюі	АҚШ-тың батыс бағыттағы аумағы қалай кеңейді?	7.3.1.2 XIX ғасырдағы Америка Құрама Штаттары территориясының кеңею үдерісін сипаттау
	АҚШ-тағы құлдық қалай жойылды?	7.1.2.2 трансатлантикалық құлдықтың ерекшеліктерін анықтау; 7.4.2.1 түрлі мемлекеттердің өнеркәсіптік даму сатысына өту процесінің ерекшеліктерін анықтау
	Неліктен АҚШ өз әскери кемелерін Жапонияға жіберді?	7.4.1.3 АҚШ-ғы капиталистік монополиялардың даму ерекшеліктерін анықтау; 7.3.2.6 еуропалық отаршылдық экспансияның Шығыстың дәстүрлі

		қоғамдарына ықпалын сипаттау; 7.4.2.2 қоғамның индустрияға дейінгі және индустриялық даму кезеңдерінің арасындағы айырмашылығын анықтау; 7.2.1.2 миссионерліктің міндеттерін анықтау
11-бөлім. Суретшілер мен жазушылардың көзқарасымен XIX ғасырдағы өзгерістерге шолу	XIX ғасырдағы өнер мен әдебиет әлеуметтік әділетсіздікті қалай суреттейді?	7.2.2.2 өнердегі негізгі стильдер мен ағымдарды (неоклассицизм, романтизм, импрессионизм, реализм) анықтау; 7.2.2.1 тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану
	Эмиль Золяның «Мен айыптаймын!» атты мақаласы сөз құдіретін қалай көрсетеді?	7.2.2.1 тарихи оқиғаларды интерпретациялау үшін өнер туындыларын пайдалану; 7.3.2.5 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «либерализм», «консерватизм», «социализм», «марксизм», «ұлтшылдық» ұғымдарын қолдану
12-бөлім. Ғылыми ойдың дамуы	XIX ғасырдағы қай ғылыми жаңалықтың адамдар өміріне ықпалы зор болды?	7.2.4.1 өзгерістер мен сабақтастықты көрсету арқылы адам мен қоғам өміріндегі ғылыми жаңалықтардың маңызын талдау; 7.2.1.1 қоғамда дін рөлінің шектелуіне байланысты адамдар өмірінде орын алған өзгерістерді анықтау

4) 8-сынып:

Бөлім	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. XX ғасырдың басындағы әлем	XX ғасырдың басында әлем бейнесі қандай болды?	8.3.2.5 XX ғасырдың басындағы әлемнің аумақтық бөлінуін және мемлекеттердің саяси құрылымын сипаттау
	XX ғасырдың бірінші жартысындағы қандай ғылыми ашулар мен жаңа технологиялар ерекше маңызды болды?	8.2.4.2 тарихи оқиғалардың себептерін, нәтижелерін, маңызын тұжырымдау арқылы ғылымның әлем мемлекеттерінің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы рөлін бағалау; 8.4.1.1 XX ғасырдың басындағы техникалық революция жетістіктерінің (конвейер өндірісі, стандарттау) мемлекеттердің шаруашылық жүйесінің дамуына ықпалын бағалау;

		8.4.1.2 индустриялық қоғамның даму процесін түсіндіру үшін «модернизация» ұғымын пайдалану
	XIX ғасырдың аяғы - XX ғасырдың басында өнер қалайша өзгерді?	8.2.2.1 XIX ғасырдағы - XX ғасырдың басындағы өнердегі негізгі ағымдарды сипаттау (модернизм, символизм, реализм, авангардизм); 8.2.2.2 XX ғасырдың бірінші жартысында бұқаралық мәдениеттің (кинематограф, радио) қоғамның рухани дамуына ықпалын талдау
2-бөлім. Бірінші дүниежүзілік соғыс: себептері мен салдары	Бірінші дүниежүзілік соғыстың себептері қандай?	8.3.2.1 Бірінші дүниежүзілік соғыстың алғышарттары мен себептерін айқындау;
	Бірінші дүниежүзілік соғыстың негізгі шайқастары қандай?	8.2.4.3 тарихи оқиғаларға түсіндірме бере отырып, әскери ғылым мен техниканың және соғыс стратегияларының рөлін бағалау
	Бірінші дүниежүзілік соғыс әлем картасын қалай өзгертті?	8.3.2.2 әлемнің саяси картасындағы өзгерістерді сипаттау арқылы империялардың (Австро - Венгрия, Ресей империясы, Осман империясы) ыдырау себептерін тұжырымдау
	Неліктен Ұлттар Лигасы Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейін әлемде бейбітшілікті сақтай алмады?	8.3.2.4 Ұлттар Лигасының қызметі мен Версаль-Вашингтон жүйесін талдау және бағалау
2 -тоқсан		
3-бөлім. 1917 жылғы Ресейдегі революция	Ресейдегі самодержавие не себепті жойылды?	8.3.1.1 қоғамдық-саяси даму үлгісін сипаттау: әлеуметтік либерализм, әлеуметтік консерватизм, марксизм, социал-демократия
	Большевиктер Уақытша үкіметтің билігін қалай жойды?	8.1.1.1 тарихи оқиғаның нәтижелерін талдау арқылы әлеуметтік құрылымның өзгеруіне Қазан төңкерісінің әсерін сипаттау
	Неліктен қоғам «қызылдар» мен «ақтарға» қақ жарылды?	8.1.1.1 тарихи оқиғаның нәтижелерін талдау арқылы әлеуметтік құрылымның өзгеруіне Қазан төңкерісінің әсерін сипаттау
	1917-1924 жылдарда Ресей қаншалықты	8.1.1.1 тарихи оқиғаның нәтижелерін талдау арқылы әлеуметтік құрылымның

	өзгерді?	өзгеруіне Қазан төңкерісінің әсерін сипаттау; 8.2.1.1 тарихи кезеңдердің ерекшеліктерін салыстыру арқылы мемлекет пен діннің өзара қатынасын сипаттау
4-бөлім. Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі Азия елдері	Неліктен Мұстафа Кемалді «Ататүрік» деп атады?	8.2.1.1 тарихи кезеңдердің ерекшеліктерін салыстыру арқылы мемлекет пен діннің өзара қатынасын сипаттау
	Сунь Ятсеннің үш қағидаты Қытайды қалайша өзгертті?	8.3.1.1 қоғамдық-саяси ағымдардың (әлеуметтік либерализм, әлеуметтік консерватизм, марксизм, социал-демократия) қоғамның өміріне ықпалын талдау
	«Танака меморандумы» қаншалықты қауіпті болды?	8.1.2.1 қоғамның әлеуметтік өміріндегі өзгерістерге реакцияшыл идеялогиялардың (фашизм, тоталитаризм, нәсілшілдік, шовинизм, ұлтшылдық) таралу ықпалын талдау; 8.3.1.2 тоталитаризм, әміршіл-әкімшіл жүйе сияқты саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын түсіндіру; 8.4.1.5 1930 жылдардағы құрылымдық экономикалық дағдарыстың нәтижесінде экономикада орын алған өзгерістерді анықтау
	Махатама Гандидің идеялары Үндістандағы ұлттық сананың өсуіне қалай әсер етті?	8.2.1.1 тарихи кезеңдердің ерекшеліктерін салыстыру арқылы мемлекет пен діннің өзара қатынасын сипаттау
3-тоқсан		
5-бөлім. Әлемдік экономикалық дағдарыс	Неліктен АҚШ-та 1920-шы жылдарды «гүлдену кезеңі» деп атайды?	8.4.1.2 индустриялық қоғамның даму процесін түсіндіру үшін «модернизация» ұғымын пайдалану; 8.4.1.1 XX ғасырдың басындағы техникалық революция жетістіктерінің (конвейер өндірісі, стандарттау) мемлекеттердің шаруашылық жүйесінің дамуына ықпалын бағалау
	Уолл-стриттің күйреу себептері мен салдары?	8.4.1.3 тарихи оқиғаларды талдау үшін «бағалы қағаздар нарығы», «акция», «алыпсатарлық», «қор биржасы»,

КОПИЯ

		«несие», «банкроттық», «инфляция» ұғымдарын пайдалану; 8.4.1.4 фактілерді, процестерді, оқиғаларды салыстыра отырып, индустриялық қоғам қайшылықтарының (өндіру мен тұтыну теңгерімі) шиеленісу себептерін анықтау
	Әлем елдері Ұлы дағдарыстан қалай шықты?	8.2.4.1 әлем мемлекеттерінің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы Дж. Кейнс теориясының рөлін сипаттау; 8.4.1.5 1930 жылдардағы құрылымдық экономикалық дағдарыстың нәтижесінде экономикада орын алған өзгерістерді анықтау; 8.3.1.3 фактілерді, процестер мен оқиғаларды салыстыру арқылы дүниежүзілік экономикалық дағдарыстан шығудың түрлі жолдарын түсіндіру (АҚШ, Франция, Германия)
6-бөлім. Еуропа елдеріндегі тоталитарлық режимдер	Сталиннің билігі тұсында КСРО қалай дамыды?	8.1.1.2 социалистік қоғамның дамуына байланысты әлеуметтік топтардың (жұмысшы табы, шаруалар, зиялылар) мәртебесіндегі өзгерісті талдау; 8.4.2.1 «жоспарлы экономика», «нарықтық экономика» ұғымдарын қолдана отырып, XX ғасыр бірінші жартысындағы капитализм мен социализмнің экономикалық жүйелерін салыстыру; 8.3.1.2 тоталитаризм, әміршіл-әкімшіл жүйе сияқты саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын түсіндіру
	«Адамның жандүниесінің инженерлері»: Сталин халыққа ықпал ету үшін өнерді қалай пайдаланды?	8.2.2.1 XIX ғасырдағы - XX ғасырдың басындағы өнердегі негізгі ағымдарды сипаттау (модернизм, символизм, реализм, авангардизм); 8.2.2.2 XX ғасырдың бірінші жартысында бұқаралық мәдениеттің (кинематограф, радио) қоғамның рухани дамуына ықпалын талдау
	Неліктен фашизм Италия мен Германияда	8.1.2.1 қоғамның әлеуметтік өміріндегі өзгерістерге реакцияшыл

ЖОБА

	өрбіді?	идеологиялардың (фашизм, тоталитаризм, нәсілшілдік, шовинизм, ұлтшылдық) таралу ықпалын талдау; 8.3.1.2 тоталитаризм, авторитаризм сияқты саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын түсіндіру
	Нацистердің саясаты Германия тұрғындарына қандай әсерін тигізді?	8.1.2.1 қоғамның әлеуметтік өміріндегі өзгерістерге реакцияшыл идеялогиялардың (фашизм, тоталитаризм, нәсілшілдік, шовинизм, ұлтшылдық) таралу ықпалын талдау; 8.3.1.2 тоталитаризм, әміршіл-әкімшіл жүйе сияқты саяси режимдердің қалыптасу алғышарттары мен тарихын түсіндіру
	Франция мен Испаниядағы «Халық майданы» қаншалықты тұрақты болды?	8.1.2.1 қоғамның әлеуметтік өміріндегі өзгерістерге реакцияшыл идеялогиялардың (фашизм, тоталитаризм, нәсілшілдік, шовинизм, ұлтшылдық) таралу ықпалын талдау; 8.3.1.1 қоғамдық-саяси ағымдардың (әлеуметтік либерализм, әлеуметтік консерватизм, марксизм, социал-демократия) қоғамның өміріне ықпалын талдау
4-тоқсан		
7-бөлім. Екінші дүниежүзілік соғыстың себептері мен салдары	Екінші дүниежүзілік соғыс қарсаңы мен барысында елдер арасында қандай келісімшарт қарым-қатынастары қалыптасты?	8.3.2.3 Екінші дүниежүзілік соғыстың себептерін, сипаты мен салдарын талдау
	Екінші дүниежүзілік соғыстың қандай оқиғалары түйінді болып табылады?	8.2.4.3 тарихи оқиғаларға түсіндірме бере отырып, әскери ғылым мен техниканың және соғыс стратегиялардың рөлін бағалау
	Кеңес Одағының фашистік Германияға қарсы соғысы неліктен Ұлы Отан соғысы деп аталды?	8.3.2.3 Екінші дүниежүзілік соғыстың себептерін, сипаты мен салдарын талдау; 8.2.4.3 тарихи оқиғаларға түсіндірме бере отырып, әскери ғылым мен техниканың және соғыс стратегиялардың рөлін бағалау
	Екінші дүниежүзілік	8.3.1.1 қоғамдық-саяси ағымдардың

	соғыстың қорытындылары мен сабақтары қандай болды?	(әлеуметтік либерализм, әлеуметтік консерватизм, марксизм, социал-демократия) қоғамның өміріне ықпалын талдау; 8.3.2.3 Екінші дүниежүзілік соғыстың себептерін, сипаты мен салдарын талдау
8-бөлім. XX ғасырдың бірінші жартысындағы мәдениет және ғылым	XX ғасырдың бірінші жартысында мәдениеттің даму ерекшеліктері қандай?	8.2.1.1 тарихи кезеңдердің ерекшеліктерін салыстыру арқылы мемлекет пен діннің өзара қатынасын сипаттау; 8.2.2.2 XX ғасырдың бірінші жартысында бұқаралық мәдениеттің (кинематограф, радио) қоғамның рухани дамуына ықпалын талдау; 8.2.3.1 «позитивизм», «прагматизм», «экзистенциализм» ұғымдарын тарихи кезеңді сипаттау үшін қолдану
	XX ғасырдың бірінші жартысында ғылым қалай дамыды?	8.2.4.2 тарихи оқиғалардың себептерін, нәтижелерін, маңызын тұжырымдау арқылы ғылымның әлем мемлекеттерінің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы рөлін бағалау

5) 9-сынып:

Бөлім	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары.
1-тоқсан		
1-бөлім. XX ғасырдың екінші жартысындағы әлемнің саяси картасы	Екінші дүниежүзілік соғыстан кейін әлемнің саяси картасы қалай өзгерді?	9.3.2.8 XX ғасырдың екінші жартысында әлемнің саяси картасындағы өзгерістерді айқындау; 9.3.2.4 «қырғи қабақ соғыстан» кейін әлемдегі интеграциялық және дезинтеграциялық процестерді айқындау; 8.3.2.3 Екінші дүниежүзілік соғыстың себептерін, сипаты мен салдарын талдау
	XX ғасырдың екінші жартысында отарсыздандыру процесі неліктен күшейді?	9.1.1.1 социалистік даму жолынан бас тартуға байланысты әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді анықтау; 9.3.1.3 мемлекеттердің тарихи даму заңдылықтарын анықтау; 9.3.2.1 отаршылдық жүйе күйреуінің себептері мен салдарын талдау

ЖОБА

	Әлемнің екі полюсті жүйесі қалай қалыптасты?	9.3.2.2 «қырғи қабақ соғыс» ұғымын түсіндіру үшін тарихи оқиғаларды талдау; 9.3.2.3 тарихи фактілер мен картаға сүйене отырып, әскери-саяси одақтар НАТО және ВШҰ-ның қарсылығын сипаттау; 9.3.2.8 XX ғасырдың екінші жартысында әлемнің саяси картасындағы өзгерістерді айқындау
	1946-1963 жж. қырғи қабақ соғыстың ерекшелігі неде?	9.3.2.2 «қырғи қабақ соғыс» ұғымын түсіндіру үшін тарихи оқиғаларды талдау; 9.3.2.3 тарихи фактілер мен картаға сүйене отырып, әскери-саяси одақтар НАТО және ВШҰ-ның қарсылығын сипаттау; 9.3.1.4 тұлғаның тарихтағы рөлін анықтау
2-бөлім. Халықаралық ұйымдардың қалыптасуы	Неліктен Біріккен Ұлттар Ұйымы Жалпыға бірдей адам құқығы Декларациясын жариялады?	9.2.3.2 адам құқықтарын қорғау идеяларының қазіргі халықаралық құқық қорғау ұйымдарының қызметіне ықпалын сипаттау; 9.3.1.2 Еуропа мен Азияның жетекші мемлекеттеріндегі конституциялық-құқықтық идеологияның қалыптасу жолдарын талдау (Жалпыға бірдей адам құқығы Декларациясы, ЕҚЫҰ, Еурокеңес, Гаагадағы Халықаралық сот)
	Соғыстан кейінгі уақыттағы еуропалық интеграцияның себептері қандай?	9.2.3.2 адам құқықтарын қорғау идеяларының қазіргі халықаралық құқық қорғау ұйымдарының қызметіне ықпалын сипаттау; 9.3.2.4 «қырғи қабақ соғыстан» кейін әлемдегі интеграциялық және дезинтеграциялық процестерді айқындау
2-тоқсан		
3-бөлім. XX ғасырдың екінші жартысындағы әлемдік экономиканың дамуы	Неліктен XX ғасырдың екінші жартысында «әл-ауқатты мемлекеттер» экономикалық дағдарысқа ұшырады?	9.3.1.1 «әл-ауқатты мемлекеттер» ұғымын 1970 - 1980 жж. әлеуметтік саладағы өзгерістерді сипаттау үшін қолдану; 9.4.1.1 XX ғасырдың 70-жылдарындағы жұмыссыздықтың себеп-салдарын талдау;

ЖОБА

		9.4.1.2 «инфляция», «дағдарыс», «стагнация» ұғымдарын пайдалана отырып, XX ғасырдың екінші жартысындағы мемлекеттердің экономикалық дамуын интерпретациялау
	XX ғасырдың 60-70-жылдарында КСРО қандай экономикалық қиыншылықтарға тап болды?	9.4.1.2 «инфляция», «дағдарыс», «стагнация» ұғымдарын пайдалана отырып, XX ғасырдың екінші жартысындағы мемлекеттердің экономикалық дамуын интерпретациялау; 9.4.1.4 себеп-салдарлық байланыстарды талдау арқылы социалистік шаруашылық жүйесінің дамуындағы қарама-қайшылықтарды анықтау; 9.4.2.1 экономикалық жүйелердің тиімділігін интерпретациялау және негіздеу
4-бөлім. Екі полюсті әлемнен көп полюсті әлемге	1979-1985 жылдар аралығындағы «қырғи-қабақ соғысы» оқиғаларының ерешеліктері қандай?	9.3.2.3 тарихи фактілер мен картаға сүйене отырып, әскери-саяси одақтар НАТО және ВШҰ-ның қарсылығын сипаттау; 9.3.2.5 аймақтық шиеленістердің себептері мен салдарын тұжырымдау; 9.3.1.4 тұлғаның тарихтағы рөлін бағалау
	Саманта Смиттің КСРО-ға сапары неге мүмкін болды?	9.3.2.4 «қырғи қабақ соғыстан» кейін әлемдегі интеграциялық және дезинтеграциялық процестерді айқындау; 9.3.1.4 тұлғаның тарихтағы рөлін бағалау
	Қырғи-қабақ соғыстың аяқталуының себептері қандай болды?	9.3.2.4 «қырғи қабақ соғыстан» кейін әлемдегі интеграциялық және дезинтеграциялық процестерді айқындау; 9.3.1.3 мемлекеттердің тарихи даму заңдылықтарын анықтау
	Қырғи-қабақ соғыстың аяқталуымен әлемдегі қауіпсіздік артты ма?	9.3.2.4 «қырғи қабақ соғыстан» кейін әлемдегі интеграциялық және дезинтеграциялық процестерді айқындау; 9.3.2.8 XX ғасырдың екінші жартысында әлемнің саяси

		картасындағы өзгерістерді айқындау; 9.3.2.5 аймақтық шиеленістердің себептері мен салдарын тұжырымдау
5-бөлім. Аумақтық мәселелерді шешудегі халықаралық ұйымдар	БҰҰ Таяу Шығыстағы дағдарысты шешудің қандай бейбіт жолдарын ұсынады?	9.3.2.5 аймақтық шиеленістердің себептері мен салдарын тұжырымдау; 9.3.2.6 халықаралық шиеленістерді реттеудегі БҰҰ-ның қызметін бағалау
	«Араб көктемінің» себептері мен салдары қандай?	9.3.2.5 аймақтық шиеленістердің себептері мен салдарын тұжырымдау; 9.3.2.6 халықаралық шиеленістерді реттеудегі БҰҰ-ның қызметін бағалау; 9.1.2.4 қоғамдық сананы қалыптастыруда бұқаралық ақпарат құралдарының рөлін анықтау
3-тоқсан		
6-бөлім. XX ғасырдың екінші жартысындағы батыс елдерінің даму ерекшеліктері	Неліктен Ұлыбританияда консерватизм жаңа консерватизммен ауысты?	9.3.1.3 мемлекеттердің тарихи даму заңдылықтарын анықтау; 9.1.2.2 әлемнің жетекші және дамушы мемлекеттеріндегі халықтың өмір сүру деңгейіне әсер ететін факторларды анықтау; 9.3.1.4 тұлғаның тарихтағы рөлін бағалау
	Социализмнің «шведтік моделінің» белгілері қандай?	9.1.2.1 батыс және шығыс мемлекеттеріндегі әлеуметтік құрылымның ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтап, мобильділікке тігінен және көлденеңінен мысал келтіру; 9.1.2.2 әлемнің жетекші және дамушы мемлекеттеріндегі халықтың өмір сүру деңгейіне әсер ететін факторларды анықтау; 9.3.1.1 «әл-ауқатты мемлекеттер» ұғымын 1970 1980 жылдардағы әлеуметтік саладағы өзгерістерді сипаттау үшін қолдану
	Германдық «әлеуметтік-нарықтық шаруашылық» ерекшеліктері қандай?	9.3.1.3 мемлекеттердің тарихи даму заңдылықтарын анықтау; 9.1.2.2 әлемнің жетекші және дамушы мемлекеттеріндегі халықтың өмір сүру деңгейіне әсер ететін факторларды анықтау; 9.3.1.1 «әл-ауқатты мемлекеттер» ұғымын 1970 1980 жылдардағы

ЖОБА

		әлеуметтік саладағы өзгерістерді сипаттау үшін қолдану
7-бөлім. XX ғасырдың екінші жартысындағы Азия елдерінің даму ерекшеліктері	1949 жылғы коммунистік партия жеңісі нәтижесінде Қытай қалай өзгерді?	9.4.1.4 себеп-салдарлық байланыстарды талдау арқылы социалистік шаруашылық жүйесінің дамуындағы қарама-қайшылықтарды анықтау; 9.3.1.3 мемлекеттердің тарихи даму заңдылықтарын анықтау; 9.3.1.4 тұлғаның тарихтағы рөлін бағалау
	«Азиялық серпіліс» неліктен мүмкін болды?	9.4.2.1 экономикалық жүйелердің тиімділігін интерпретациялау және негіздеу; 9.4.1.5 Оңтүстік - Шығыс Азия мемлекеттерінің қарқынды экономикалық дамуына ықпал ететін негізгі факторларды талдау; 9.3.1.4 тұлғаның тарихтағы рөлін анықтау
	Тәуелсіз Үндістанның қандай мәселелері отарлық өткенімен байланысты?	9.2.1.2 қазіргі қоғамдық-саяси мәселелерді түсіну және интерпретациялау үшін дін туралы білімдерін пайдалану; 9.3.1.3 мемлекеттердің тарихи даму заңдылықтарын анықтау; 9.3.1.4 тұлғаның тарихтағы рөлін бағалау
	XX ғасырдың екінші жартысындағы кемализм эволюциясы қалай айқындалды?	9.3.1.3 мемлекеттердің тарихи даму заңдылықтарын анықтау; 9.2.1.3 тарихи процестің сабақтастығын орнату арқылы адамзаттың өркениетті даму жолдарын қалыптастырудағы әлемдік діндердің рөлін анықтау; 9.3.1.4 тұлғаның тарихтағы рөлін бағалау
4-тоқсан		
8-бөлім. Қазіргі әлемнің жаһануы	Жаһанданудың негізгі ерекшеліктері қандай?	9.1.2.3 қоғамның тарихи даму бағытын үлгілей отыра, жаһандану процесіне байланысты қазіргі әлемдегі әлеуметтік өзгерістерді (еңбек миграциясы, әлеуметтік интеграция) бақылау; 9.1.2.4 қоғамдық сананы қалыптастыруда бұқаралық ақпарат

ҚОБА

		құралдарының рөлін анықтау
	Жаһандану саясат пен әлемдік экономиканың дамуына қаншалықты ықпал етеді?	9.1.2.3 қоғамның тарихи даму бағытын үлгілей (модельдеу) отыра, жаһандану процесіне байланысты қазіргі әлемдегі әлеуметтік өзгерістерді бақылау (еңбек миграциясы, әлеуметтік интеграция); 9.4.1.3 жаһандану жағдайындағы экономикалық интеграцияның маңызын бағалау; 9.4.2.2 постиндустриалды қоғамның басты экономикалық ресурсы ретінде ақпараттың рөлін анықтау
	Адамзат үшін лаңкестік несімен қауіпті?	9.3.2.7 қазіргі кездегі халықаралық лаңкестік және экстремизм проблемасын талдау; 9.2.1.1 қоғам өміріндегі дәстүрлі және деструктивті діни ұйымдардың іс-әрекетіне баға беру; 9.2.1.2 қазіргі қоғамдық-саяси мәселелерді түсіну және интерпретациялау үшін дін туралы білімдерін пайдалану
	Жаһандану жағдайында ұлттық бірегейлікті қалай сақтауға болады?	9.2.3.3 жаһандану жағдайында ұлттық мәдени құндылықтарды сақтаудың маңыздылығын дәлелдеу; 9.2.2.2 XX ғасырдың екінші жартысы - XXI ғасырдың басындағы бұқаралық мәдениеттің қоғамның рухани дамуына ықпалын бағалау
9-бөлім. XX ғасырдың екінші жартысындағы-XXI ғасырдың басындағы ғылым, білім, технология	АҚШ тағы Ғылыми техникалық революцияның қазіргі әлемдегі елдердің дамуына әсері қандай?	9.2.4.1 ғылыми-техникалық революцияның әлеуметтік және экологиялық салдарын бағалау және интерпретациялау; 9.2.4.3 ғылыми жаңалықтардың (генетика, микробиология, ақпараттық технологиялар, нано технологиялар, ядролық физика) қоғам дамуына ықпалын талдау; 9.2.4.2 адамзат өркениетінің дамуын үлгілеу арқылы жаһандық мәселелерді шешуде ғылым мен білімнің маңызы туралы қорытынды жасау
	Әлемдік ғылымның дамуында Байқоңыр	9.2.4.1 ғылыми-техникалық революцияның әлеуметтік және

	ғарыш айлағының маңызы қандай?	экологиялық салдарын бағалау және интерпретациялау; 9.2.4.2 адамзат өркениетінің дамуын үлгілеу арқылы жаһандық мәселелерді шешуде ғылым мен білімнің маңызы туралы қорытынды жасау
	Қазіргі әлемдегі білімнің маңызы неде?	9.2.4.2 адамзат өркениетінің дамуын үлгілеу арқылы жаһандық мәселелерді шешуде ғылым мен білімнің маңызы туралы қорытынды жасау
10-бөлім. XX ғасырдың екінші жартысындағы-XXI ғасырдың басындағы мәдениет	XX ғасырдағы мәдениет қайраткерлері адамзаттың рухани дамуына қандай ықпал жасады?	9.2.2.1 танымал өнер қайраткерлерінің қоғамның дамуына ықпалын талдау және олардың қызметіне дүниежүзілік тарих контекстінде өзіндік баға беру; 9.2.2.3 ақпараттық қоғам жағдайындағы көркем шығармашылықтың жаңа түрлерінің қалыптасуын талдау; 9.2.3.1 түрлі философиялық көзқарастардың қазіргі қоғамдық өмірге ықпалын бағалау; 9.3.1.4 тұлғаның тарихтағы рөлін бағалау
	Қоғамның рухани дамуына бұқаралық мәдениеттің әсері қандай?	9.2.2.2 XX ғасырдың екінші жартысы - XXI ғасырдың басындағы бұқаралық мәдениеттің қоғамның рухани дамуына ықпалын бағалау; 9.1.2.4 қоғамдық сананы қалыптастыруда бұқаралық ақпарат құралдарының рөлін анықтау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
63-қосымша

Негізгі білім беру деңгейінің 9-сыныбына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Құқық негіздері» пәнінің мақсаты - құқық жөнінде негізгі білімдерді игеру арқылы құқықтық тұрғыдан сауатты азаматты тәрбиелеу және олардың бойында заңды құрметтеу дәстүрі мен құқықтық мәдениетті қалыптастыру, өз азаматтық құқықтары мен міндеттерін жүзеге асыруға қажетті білім мен дағдыларды қалыптастырып дамыту.

3. Пәннің міндеттері:

1) Қазақстандық құқық салаларының негізгі түсініктері мен мазмұны туралы білімдерді қалыптастыру;

2) іргелі құқықтық және әлеуметтік құндылықтар жүйесі: адам құқықтары, демократия, азаматтық қоғам, заңдылық пен құқықтық тәртіп туралы білімдерін қалыптастыру;

3) құқықтық мемлекеттің белгілері мен ерекшеліктері туралы түсінік қалыптастыру;

4) оқу және практикалық іс-әрекетте құқықтық ақпаратты табу, талдау және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

5) құқықпен реттелетін әртүрлі өмірлік жағдайларда құқықтық білімдер мен дағдыларын қолдануды қалыптастыру және дамыту;

6) бүгінгі күнгі өзекті қоғамдық және құқықтық мәселелерге қатысты пікірталасқа қатысу дағдыларын дамыту;

7) сын тұрғысынан талдау және қоғамда құқықтық қатынастармен байланысты практикалық жағдаяттарды бағалау дағдыларын қалыптастыру мен дамыту.

2-тарау. «Құқық негіздері» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Құқық негіздері» пәнінің мазмұны

4. «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

9-сыныпта аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу пәнінің мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер білім, түсінік және дағдыларды қалыптастыруды көздейтін бөлімшелерден тұрады.

6. Әр бөлімшеде көрсетілген оқу мақсаттары, мұғалімге оқушыларды дамыту бойынша жұмысты жүйелі жоспарлауға және олардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік береді.

7. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді құрайды.

8. «Құқық және мемлекет» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) құқық түсінігі;
2) құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам.

9. «Конституциялық құқық» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтары;
2) мемлекеттік органдардың конституциялық жүйесі.

10. «Азаматтық құқық» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) азаматтық құқық түсінігі;
2) меншік құқығы;
3) азаматтық құқықтағы міндеттеме мен жауапкершілік;
4) тұтынушылар құқығын қорғау.

11. «Еңбек құқығы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) еңбек құқығы түсінігі;
2) еңбек жағдайлары;
3) еңбекті қорғау;
4) еңбек шарты.

12. «Отбасы құқығы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) отбасы құқығының түсінігі;
2) некені қию және тоқтату жолдары;
3) отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттері;
4) отбасының қоғамдағы маңыздылығы.

13. «Әкімшілік құқық» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әкімшілік құқық түсінігі;
2) әкімшілік жауапкершілік;
3) әкімшілік құқық бұзушылықтың алдын алу.

14.«Қылмыстық құқық» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қылмыстық құқық түсінігі;

2) қылмыс ұғымы;

3) қылмыстық жауапкершілік;

4) жазалау және гуманизм мәселесі.

15.«Құқық негіздері» пәнінің базалық мазмұны:

1) құқық түсінігі. Құқық түсінігі және оның белгілері. Құқықтың басқа әлеуметтік нормалардан айырмашылығы: мораль, діни нормалар, дәстүрлер, корпоративтік нормалар;

2) адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтары. Конституциялық құрылыс негіздері. Адамдар мен азаматтардың конституциялық құқықтары, бостандықтары мен міндеттері;

3) азаматтық құқық түсінігі. Тараптардың теңдігі негізіндегі мүліктік қатынас. Жеке мүліктік емес қатынастар: өмір, денсаулық, ар, абырой;

4) еңбек құқығы түсінігі. Еңбек бостандығының конституциялық кепілдігі;

5) неке және отбасы құқығы түсінігі. Отбасы мен неке (ерлі-зайыптылық) түсінігі;

6) әкімшілік құқық түсінігі. Басқару құқығы. Әкімшілік құқық бұзушылық;

7) қылмыстық құқық түсінігі. Қылмыстық мінез-құлық пен жазаланушылық;

8) мемлекеттік басқару органдардың конституциялық жүйесі. Жоғарғы билік органдарының негізгі қызмет бағыттары. Мемлекеттік биліктің өкілетті органдары;

9) меншік құқығы. Қазақстан Республикасындағы меншік түрлері. Меншік құқығына ие болу және тоқтатылуының негізгі жолдары;

10) еңбек жағдайлары. Жұмыс беруші мен жұмыскердің құқықтары мен міндеттері;

11) некені қию және тоқтату жолдары. Некеге тұрудың шарттары мен кедергілері. Некені тоқтату мен бұзу;

12) қылмыс ұғымы. Қылмыстың түрлері мен белгілері. Қылмыстың объектісі, субъектісі. Қылмыстың объективті және субъективті жақтары;

13) азаматтық құқықтағы міндеттеме мен жауапкершілік. Міндеттемелерді орындамағаны үшін мүліктік жауапкершілік. Міндеттемелерді қамтамасыз ету амалдары;

14) еңбекті қорғау. Еңбек дауларын шешу жолдары. Жасөспірімдер еңбегінің құқықтық реттелуі;

15) отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттері. Бала құқығы;

16) әкімшілік жауапкершілік. Әкімшілік құқық бұзушылық белгілері мен түрлері. Әкімшілік өндіріп алу түрлері мен оларды қолдану тәртібі;

17) қылмыстық жауапкершілік. Құқыққа қарсы әрекет үшін қылмыстық жауапкершілік және жаза түрлері. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың субъектілері;

18) құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам. Құқықтық мемлекеттің түсінігі мен белгілері. Құқықтық мемлекеттің қызметіндегі азаматтық қоғам институттарының маңызы мен рөлі;

19) тұтынушылар құқығын қорғау. Тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдары. Тұтынушылардың өз құқықтарын қорғау құқығы;

20) еңбек шарты. Еңбек шартының мазмұны;

21) отбасының қоғамдағы маңыздылығы. Отбасы қатынастарын мемлекеттік қолдау және қорғау;

22) әкімшілік құқық бұзушылықтың алдын алу. Қоғамдық қатынастарды реттеудегі әкімшілік құқық бұзушылық нормаларының рөлі мен маңызы;

23) жазалау мен гуманизм мәселесі. Қылмыстық құқықтағы гуманизм қағидаты.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

16. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді Мысалы, 9.2.1.2 кодында: «9» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімшенің, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

17. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша берілген:

1) «құқық және мемлекет» бөлімі:

Білім алушылар:	
Бөлімше	9-сынып
9.1.1 Құқық түсінігі	9.1.1.1 әлеуметтік нормалар жүйесінде құқықтың ұғымы мен рөлін түсіндіру
9.1.2 Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам	9.1.2.1 құқықтық мемлекеттің ерекшелігі мен маңызын анықтау
	9.1.2.2 азаматтық қоғам институттарының рөлі мен маңызын анықтау

2) «конституциялық құқық» бөлімі:

Білім алушылар:	
Бөлімше	9-сынып
9.2.1 Адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтары	9.2.1.1 конституциялық құрылыс негіздерін түсіндіру
	9.2.1.2 Қазақстан Республикасы Конституциясын талдау арқылы адамның және азаматтың конституциялық құқықтары, бостандықтары мен міндеттерін анықтау
9.2.2 Мемлекеттік органдардың конституциялық жүйесі	9.2.2.1 Конституция негізінде мемлекеттік органдардың қызметтерін анықтап, салыстыру
	9.2.2.2 мемлекеттік органдардың құрылуында сайлаудың маңызы мен рөлін анықтау

3) «азаматтық құқық» бөлімі:

Білім алушылар:	
Бөлімше	9-сынып
9.3.1 Азаматтық құқық түсінігі	9.3.1.1 азаматтық құқық ұғымы мен қағидаларын түсіндіру

9.3.2 Меншік құқығы	9.3.2.1 меншік түрлерін анықтау
	9.3.2.2 меншік құқығына ие болудың және тоқтатылудың жолдарын, құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы анықтау
9.3.3 Азаматтық құқықтағы міндеттеме мен жауапкершілік	9.3.3.1 азаматтық құқықтағы міндеттемелерді талдап, жауапкершіліктерін анықтау
9.3.4 Тұтынушылар құқығын қорғау	9.3.4.1 тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын ұсыну

4) «еңбек құқығы» бөлімі:

Білім алушылар:	
Бөлімше	9-сынып
9.4.1 Еңбек құқығы түсінігі	9.4.1.1 еңбек құқығы ұғымын түсіндіру
9.4.2 Еңбек жағдайлары	9.4.2.1 Қазақстан Республикасының еңбек кодексі баптарының негізінде еңбек жағдайларын анықтау
	9.4.2.2 құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы жұмыс беруші мен жұмысшының құқықтары мен міндеттерін түсіндіреді
9.4.3 Еңбекті қорғау	9.4.3.1 кәмелетке толмағандардың еңбегіне қатысты құқықтық нормаларды талдау
	9.4.3.2 құқықтық нормативтік актілерге сүйеніп еңбек дауларын шешу жолдарын ұсыну
9.4.4 Еңбек шарты	9.4.4.1 құқықтық жағдаяттарды талдап еңбек шартының мазмұнын ашу

5) «отбасы құқығы» бөлімі

Білім алушылар:	
Бөлімше	9-сынып
9.5.1 Неке және отбасы құқығы түсінігі	9.5.1.1 неке және отбасы ұғымдарын түсіндіру
9.5.2 Некені қию және тоқтату жолдары	9.5.2.1 некені қию және тоқтатылу шарттарын анықтау
9.5.3. Отбасы мүшелерінің құқығы мен міндеттері	9.5.3.1 отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
	9.5.3.2 құқықтық актілерге сүйене отырып, қоғам мен отбасындағы балалар құқығын талдау
9.5.4 Отбасының қоғамдағы маңыздылығы	9.5.4.1 отбасының қоғамдағы маңыздылығын бағалау

6) «әкімшілік құқық» бөлімі:

Білім алушылар:	
Бөлімше	9-сынып
9.6.1 Әкімшілік құқық түсінігі	9.6.1.1 әкімшілік құқық ұғымын түсіндіру
9.6.2 Әкімшілік жауапкершілік	9.6.2.1 әкімшілік құқық бұзушылықтың түрлері мен белгілерін анықтау
	9.6.2.2 құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы әкімшілік жауапкершілік түрлерін және оларды қолдану тәртібін түсіндіру
9.6.3 Әкімшілік құқық бұзушылықтың алдын алу	9.6.3.1 әкімшілік құқықтық нормалардың маңызына баға беру

7) «қылмыстық құқық» бөлімі:

Білім алушылар:	
Бөлімше	9-сынып
9.7.1 Қылмыстық құқық түсінігі	9.7.1.1 қылмыстық құқық ұғымын түсіндіру
9.7.2 Қылмыс ұғымы	9.7.2.1 қылмыстың белгілері мен түрлерін ажырату
9.7.3 Қылмыстық жауапкершілік	9.7.3.1 құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы қылмыстық жауаптылықты және жаза түрлерін анықтау
	9.7.3.2 сыбайлас жемқорлықпен күреске бағытталған құқықтық актілерді талдау
9.7.4 Жазалау және гуманизм мәселесі	9.7.4.1 қылмыстық құқықтағы гуманизм қағидасына баға беру

18. Тоқсандағы бөлімдер және бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

19. Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 9-сыныбына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

20. Ұзақ мерзімді жоспардағы тақырыптар білім алушылардың ойлау қабілетін белсендіретін және олардың сын тұрғысынан ойлау, проблемалық сұрақ қою, өздігінен талдау жасау дағдыларын дамытуға мүмкіндік беретін проблемалық сұрақтар түрінде құрастырылған.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 9-сыныбына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан		
9.1 Құқық түсінігі	Құқық дегеніміз не және ол қоғамдық қатынастарға қалай әсер етеді?	9.1.1.1 әлеуметтік нормалар жүйесіндегі құқық ұғымы мен ролін түсіндіру
9.1 Адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтары	Қазақстан Республикасында адам мен азаматтың қандай құқықтары мен міндеттері бар?	9.2.1.2 Қазақстан Республикасы Конституциясын талдау арқылы адамның және азаматтың конституциялық құқықтары, бостандықтары мен міндеттерін анықтау
	Неліктен Қазақстан өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде жариялайды?	9.2.1.1 конституциялық құрылым негіздерін түсіндіру
9.1 Азаматтық құқық түсінігі	Азаматтық құқық қоғамдық қатынастарды қалай реттейді	9.3.1.1 азаматтық құқық ұғымы мен қағидаларын түсіндіру
9.1 Еңбек құқығы түсінігі	ҚР Конституциясының 24-ші бабы нені көздейді?	9.4.1.1 еңбек құқығы ұғымын түсіндіру
9.1 Неке және отбасы құқығы түсінігі	Заңнамада отбасы қалай қорғалған?	9.5.1.1 неке және отбасы ұғымдарын түсіндіру
9.1 Әкімшілік құқық түсінігі	Әкімшілік құқық қандай қоғамдық қатынастарды реттейді?	9.6.1.1 әкімшілік құқық ұғымын түсіндіру
9.1 Қылмыстық құқық түсінігі	Қылмыстық құқықтың басқа құқық салаларынан ерекшелігі неде?	9.7.1.1 қылмыстық құқық ұғымын түсіндіру
2-тоқсан		
9.2 Мемлекеттік органдардың конституциялық құрылысы	Мемлекеттік органдардың қызметі қандай?	9.2.2.1 Конституция негізінде мемлекеттік органдардың қызметтерін анықтап, салыстыру
	Мемлекеттік органдардың құрылуында сайлаудың маңызы мен рөлі қандай?	9.2.2.2 мемлекеттік органдардың құрылуындағы сайлаудың маңызы мен

ЖОБА

		ролін анықтау
9.2 Меншік құқығы	Қалай меншік иесі бола аламыз?	9.3.2.1 меншік түрлерін анықтау; 9.3.2.2 меншік құқығына ие болудың және тоқтатылудың жолдарын, құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы анықтау
9.2 Еңбек жағдайлары	Заңнамамен еңбек жағдайлары қалай реттеледі?	9.4.2.1 ҚР еңбек кодексінің баптарының негізінде еңбек жағдайларын анықтау; 9.4.2.2 құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы жұмыс беруші мен жұмысшының құқықтары мен міндеттерін түсіндіру
9.2 Некені қию және тоқтату жолдары	Неке қандай жағдайда қиылады және тоқтатылады?	9.5.2.1 некені қию және тоқтатылу шарттарын анықтау
9.2 Қылмыс ұғымы	Қандай әрекет қылмыс деп танылады?	9.7.2.1 қылмыстың белгілері мен түрлерін ажырату
3-тоқсан		
9.3 Азаматтық құқықтағы міндеттеме мен жауапкершілік	Азаматтық-құқықтық міндеттемелер қандай жауапкершіліктерді туындатады?	9.3.3.1 азаматтық құқықтағы міндеттемелерді талдап, жауапкершіліктерін анықтау
9.3 Еңбекті қорғау	Еңбек даулары қалай шешіледі?	9.4.3.2 құқықтық нормативтік актілерге сүйене отырып, еңбек дауларын шешу жолдарын ұсыну
	Кәмелетке толмағандардың еңбегі заңнамамен қалай қорғалады?	9.4.3.1 кәмелетке толмағандардың еңбегіне қатысты құқық нормаларын талдау
9.3 Отбасы мүшелерінің құқығы мен міндеттері	Отбасы мүшелерінің құқықтық мәртебесі қандай?	9.5.3.1 отбасы мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
	Бала құқығы қалай қорғалады?	9.5.3.2 құқықтық актілерге сүйеніп қоғам мен отбасындағы балалар құқығын талдау
9.3	Қандай жағдайларда	9.6.2.1 әкімшілік құқық

Әкімшілік жауапкершілік	әкімшілік жауапкершілік туындайды?	бұзушылықтың түрлері мен белгілерін анықтау; 9.6.2.2 құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы әкімшілік жауапкершілік түрлерін және оларды қолдану тәртібін түсіндіру
9.3 Қылмыстық жауапкершілік	Қылмыстық жауапкершіліктің мәні неде?	9.7.3.1 құқықтық жағдаяттарды талдау арқылы қылмыстық жауапкершілікті және жаза түрлерін анықтау
	Кімдер сыбайлас жемқорлықтың субъектілері болып табылады	9.7.3.2 сыбайлас жемқорлықпен күреске бағытталған құқықтық актілерді талдау
4-тоқсан		
9.4 Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекеттің басты идеялары неде?	9.1.2.1 құқықтық мемлекеттің ерекшелігі мен маңызын анықтау
	Азаматтық қоғамды қалыптастырудың маңызы неде?	9.1.2.2 азаматтық қоғам институттарының ролі мен маңызын анықтау
9.4 Тұтынушылар құқығын қорғау	Біз тұтынушы ретінде өз құқығымызды білеміз бе?	9.3.4.1 тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын ұсыну
9.4 Еңбек шарты	Еңбек шарты қандай құқықтар мен міндеттерді туындатады?	9.4.4.1 құқықтық жағдаяттарды талдап еңбек шартының мазмұнын ашу
9.4 Отбасының қоғамдағы маңыздылығы	Отбасының әлеуметтік мәні неде?	9.5.4.1 отбасының қоғамдағы маңыздылығын бағалау
9.4 Әкімшілік құқық бұзушылықтың алдын алу	Әкімшілік құқықтық нормалардың қажеттілігі мен маңызы неде?	9.6.3.1 әкімшілік құқықтық нормалардың маңызына баға беру
9.4 Жазалау мен гуманизм мәселесі	Қылмыстық құқықта гуманизм қағидасы қажет пе?	9.7.4.1 қылмыстық құқықтағы гуманизм қағидасына баға беру

ҚОБА

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
64-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің мамандандырылған қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2.«Абайтану» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасының мақсаты:

1) Абай шығармаларының тілдік қабаты арқылы қазақ әдеби тілінің құнарын, көркем сөздің қуатын, эстетикалық күшін, идеялық мазмұнын меңгертіп, бейнеленген құбылысты көркемдік тұрғыда қабылдауға қажетті білім, білік, дағдылар қалыптастыру, ұлттық мінез-құлық, сапалық ерекшеліктерді, ұлттық кодты таныту, гуманистік-көркемдік, мәдени-тарихи, ұлттық құндылықтарды бағалай алу құзыретін дамыту, әдеби-эстетикалық талғамдары мен ізгілік және іскерлік құндылықтарын, шығармашылық құзыреттерін жетілдіру;

2) Абайдың «Толық адам», ар ілімі, адамшылық мұрат-мақсаты, пәлсапалық көзқарастары арқылы тұлғалық қасиеттерді танытып, білімгерлердің өзіндік даму бағытын, сыни ой-пайымын қалыптастыру;

3) әдеби тіл және әдеби формалар арқылы өз ойын еркін жеткізе алатын, өзіндік ұстанымы бар, түрлі жағдайда оңтайлы шешім қабылдауға қабілетті тұлға қалыптастыру.

3. «Абайтану» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасының міндеттері:

1) Абай шығармашылығының идеялық, мазмұндық-құрылымдық сипатын, тілдік, стильдік, жанрлық ерекшеліктерінен жүйелі білім беру;

2) Абай шығармаларындағы ізгілік, имандылық, мораль қағидаттарын таразылау арқылы Абай ілімдерінің негізін терең таныту;

3) Абайдың қарасөздері мен өленderіндегі ой-толғамдарды интерпретациялай алу;

4) өзіндік ой-пікірлерін жазба тіл мен сөйлеу тілінде еркін жеткізе алу, оқу

материалдарын салыстыру, саралау, талдай алу;

5) Абай шығармаларындағы заман адамының тұлғалық ерекшеліктерін саралау арқылы пәлсапалық толғаныстарын пайымдау, қажетті тұлғалық қасиеттерді, өз заманына лайық тұлға болу харекеттерін сыни пайымдау;

6) «Абайды ұлтымыздың мәдени капиталы» ретінде бағалау.

2-тарау. «Абайтану» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Абайтану» оқу пәнінің мазмұны

4. «Абайтану» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

2) 6-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

3) 7-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

4) 8-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;

5) 9-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат.

5. «Абайтану» оқу пәні білімінің мазмұны бөлімдерге бөлінген:

1) оқу және түсіну;

2) талдау және жинақтау;

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім).

6. «Оқу және түсіну» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мәтінді түсініп, мәнерлеп негізгі ой түйіндерін пайымдап оқу;

2) мәтіннің тілдік қабатын (лексикалық, образдық мәнін) игеру;

3) шығарма үзінділерімен жұмыс;

4) шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн;

5) (ауызша, жазбаша) интерпретация.

7. «Талдау және жинақтау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициялық құрылымы;

2) көркем шығарманың идеялық мазмұны, образдар жүйесі, типтік характер;

3) көркем шығарманың тілі, стилі;

4) көркемдік тәсілдер.

8. «Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) шығармадағы тарихи шындық және көркемдік шешім;

2) рухани және көркем-эстетикалық құндылық;

3) әдеби шығармашылық;

4) әдеби сын.

9. 5-сыныпқа арналған «Абайтану» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну:

мәтінді түсініп оқи отырып, негізгі ой түйіндерін анықтау; шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалық және ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын түсіну; шығарманы құрылысы мен құрылымына қарай жіктеп, бөліктеріне тақырып қойып, мәтінге жоспар құру; көркем шығармадағы көтерілген мәселені (ғибратын) анықтау;

көркем, шығармадағы оқиға желісін мәтінге жуық баяндап айту; мысал өлеңдерді (диалогте, сахналық көріністе, сурет, мозайка, комикс) интерпретациялау; көркем мәтіндегі ой-түйіндерді салыстырмалы үлгіде (мақал, мысал, дәйек) әңгімелеу;

2) талдау және жинақтау:

сюжетті шығармадағы фабула, композициясын тауып, жоспар құру; лирикалық шығарманы құрылысына талдау; қарасөздерді мағыналық жігіне қарай бөлу; шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу; жас Абайды ерекшелейтін қасиеттерді шығармадағы іс-әрекеті арқылы дәйектеу; Абайдың білімді игерудің шарттары мен талаптары туралы ой-тұжырымдарын (ментальді картада, кластер) жинақтау; көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, қайталау) қызметін анықтау;

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

шығарма үзінділері арқылы шығарманың ұлттық, тарихи құндылығын бағалау; көркем мәтіндегі сөз образдарының эстетикалық құндылығын бағалау; шығарманы автор ізімен баяндап жазу; көркем шығармадағы көріністі әңгімелеп жазу; шығармадан алған әсерін зерделеп, ойтолғау, авторға, замандастарына хат жазу; «Абай қарасөздеріндегі талап пен еңбек тақырыбы» эссе жазу; оқырман ретінде шығармадан алған әсерін зерделеп, сыни хабарлама жазу.

10. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Мұхтар Әуезов «Абайдың өмірбаяны» мақаласы;

2) Мұхтар Әуезов «Зерек те талапты жас»;

3) «Ғылым таппай мақтанба», «Интернатта оқып жүр», «Жасымда ғылым бар деп ескермедім», «Қыс», «Күз», «Жаз», «Жазғытұры» өлеңдері;

4) «Отыз бірінші», «Отыз екінші» қарасөздері;

5) «Есек пен бұлбұл», «Шегіртке мен құмырсқа», «Қарға мен түлкі», «Емен мен шілік» мысал өлеңдері;

6) қосымша оқуға:

Мұхтар Әуезов «Кәрі әже – Зере» («Абай жолы» роман-эпопеясынан);

Тұрағұл Абайұлы «Менің әкемнің ерекше қасиеті»;

Уәсила Мағауияқызының Абай туралы естеліктері;

Бейбіт Сапаралы «Өскенбай» (тарихи ғұмырбаяндық еңбегінен);

Мұхтар Әуезов «Құнанбай» («Абай жолы» роман-эпопеясынан);

Мұхтар Әуезов «Ұлжан» («Абай жолы» роман-эпопеясынан).

11. 6-сыныпқа арналған «Абайтану» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну*:*

мәтіндерді интонацияның құрамдас бөліктерін сақтай отырып оқу; мәнерлеп (логикалық екпін мен кідіріс жасай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалық, образдық мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну; шығармадан қажетті дәйектерді жинау, негізгі ой түйіндерін анықтау; көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті, шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау арқылы көркем мәтіндегі өзекті ойды анықтау; көркем шығармадағы тұлғаның ерекшелігін (слайд, ментальді карта) сипаттау; лирикалық кейіпкерге ауызша/жазбаша сипаттама жасау;

2) талдау және жинақтау:

лирикалық шығармаларды композициялық құрылымына талдау; қарасөздерді идеялық бөліктерге бөлу; ортақ негізгі ойқазығын, лирикалық

образдарды анықтау, ой-толғамдарды (ментальді картада, кластер) жинақтау; шығарма тіліндегі этномәдени бірліктерді айқындау, поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, аллегория, антитеза, градация) анықтау;

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

шығарма образдарын ұлттық сипаттың ашылуы тұрғысынан бағалау, мәтіндегі нысандарды ұлттық, тарихи құндылық тұрғысында бағалау; мәтіннің көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; шығарманың идеялық мазмұнын пайымдай отырып (ойтолғау, хат, пост, ертегі, өтірік өлең) жазу; шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы», «Мен жазбаймын өлеңді ермек үшін», «Біреудің кісісі өлсе, қаралы ол», «Білімдіден шыққан сөз», «Біреуден біреу артылса», «Сенбе жұртқа тұрса да қанша мақтап», «Әсемпаз болма әрнеге», «Адамның кейбір кездері», «Көңіл құсы құйқылжыр шартарапқа», «Құлақтан кіріп бойды алар» өлеңдері;

2) «Жетінші», «Он бесінші», «Он сегізінші», «Он тоғызыншы», «Жиырма бірінші» қарасөздері;

3) қосымша оқуға:

Ахмет Байтұрсынұлының «Қазақтың бас ақыны» мақаласы;

Кәкітай Ысқақұлы «Абай (Ибраһим) Құнанбайұлының өмірі» мақаласы; Ахмет Жұбанов «Абайдың музыкалық мұрасы»

13. 7-сыныпқа арналған «Абайтану» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну:

көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістермен) оқу; мәтіндегі тілдік бірліктерді дербес және мәнмәтіндегі (контексте) қызметін түсініп, идеялық мазмұндағы маңызын айқындау; көркем мәтіндегі ой-түйіндерді тауып, негізгі ой қазығына топтастыру; әдеби шығармадағы өзекті ойды, көтерілген әлеуметтік-қоғамдық, эстетикалық мәселені анықтау; көркем шығармадағы, образдарды, мінездеулерді ауызша мәтінге жуық суреттеу, сипаттау; қарасөздердегі автордың түйінді ойын (түрлі нысанды: ментальді карта, сызба) қолдана отырып баяндау;

2) талдау және жинақтау:

шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын айқындау, жоспар құру; көркем шығармадағы лирикалық образдың жасалу тәсілдерін айқындау; автордың түрлі мінез-құлық, адам болмысы туралы тұжырымдарын түрлі нысанда жинақтау; көркем шығарма тілінің, ақпараттық, фразеологиялық қырын мәнмәтінде анықтау; шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ, арнау) қолданысын талдау;

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес автордың өзге шығармаларымен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; көркем образдардың тұлғалық ерекшеліктерін ашудағы автор шеберлігіне баға беру; кейіпкер болмысын сипаттап (өлең, кейіпкер монологі, диалогі, әңгіме,) жазу; әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу.

14. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Ұяламын дегенің көңіл үшін», «Жүрек – теңіз, қызықтың бәрі – асыл тас...», «Жастықтың оты жалындап», «Жүректе қайрат болмаса», «Қансонарда бүркітші шығады аңға», «Желсіз түнде жарық ай», «Көзімнің қарасы», «Қараңғы түнде тау қалғып», «Өзгеге, көңілім, тоярсың» өлеңдері;

2) «Екінші», «Бесінші», «Жиырма үшінші», «Жиырма алтыншы», «Жиырма тоғызыншы», «Қырық төртінші» қарасөздері;

3) қосымша оқуға:

Жүсіпбек Аймауытов пен М.Әуезовтің «Абайдың өнері һәм қызметі» мақаласы; Көкбай Жанатайұлы «Абай туралы естелік»; «Біржан сал Абай ауылында» («Абай жолы» роман-эпопеясынан үзінді).

15. 8-сыныпқа арналған «Абайтану» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну:

көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу; тілдік бірліктердің семантикалық мәнін түсініп, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау, образдық қызметін ашу; әке жоқтауындағы эмоционалды-экспрессивті сөздерді зерделеу, авторлық идеяны өмір шындығымен байланыстыру; шығармадағы Абайдың ой-тұжырымдарын өзге шығармаларымен байланыстыру, тұтастыру; шығармадағы өзекті ойды анықтау, сөз образдарының идеяны берудегі қызметін ашу; көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып, образдардың тұлғалық ерекшеліктерін жазу/тұжырым айту; қарасөздердегі автордың түйінді ойын (түрлі нысанды: ментальді карта, сызба) дәйектеу;

2) талдау және жинақтау:

шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын жинақтау; көркем шығармадағы образ құраушы элементтерді табу, образ сомдаушы бірліктерді жинақтау; көркем шығармадағы автордың суреттеу тілін талдау, өзіндік ерекшеліктерін айқындау; шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, аксиморон, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдау, мәтіндегі көркемдік қызметін анықтау;

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

шығармадағы тұлғалық қасиеттерді автордың өзге шығармаларымен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығына баға беру; шығарма поэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру; шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын талдап, шығарма, блог, әңгіме жазу; көркем мәтінді жалпы адамзаттық құндылық тұрғысынан бағалап, әдеби эссе жазу; шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу.

16. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Тұла бойың ұят-ар едің», «Жиырма жеті жасында», «Талаптың мініп тұлпарын», «Кешегі өткен ер Әбіш», «Орынсызды айтпаған», «Жастықтың оты қайдасың?», «Бір дәурен кемді күнге – бозбалалық», «Дүтбайға», «Мен боламын демеңдер», «Қақтаған ақ күмістей кең маңдайлы», «Білектей арқасында өрген бұрым», «Аттың сыны», «Бүркіт сыны» өлеңдері;

2) «Төртінші», «Алтыншы», «Он төртінші», «Отызыншы», «Отыз үшінші», «Отыз тоғызыншы» қарасөздері;

3) қосымша оқуға:

Мұхтар Әуезов «Халқын сүйген Әбіш» еңбегі;

Мұхтар Әуезов «Абай Құнанбаев» монографиясы;

Зәки Ахметов «Абайдың ақындық әлемі» еңбегі.

17. 9-сыныпқа арналған «Абайтану» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну:

көркем мәтінді талдап оқу; тілдік бірліктердің мәтіндегі қызметін айқындай отырып, жекелеген қолданыстардағы автордың ой-ниетін танытудағы рөлі мен концептілік мәнін ашу; шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу; мәнмәтіндегі астарлы ойды анықтау, көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені беруде авторлық ниетті (дітті/интенцияны) түсіну; көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырмандық ой-пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу; қарасөздердегі ой-толғамдарды оқырмандық ұстаным тұрғысында дәйектеп айту/жазу;

2) талдау және жинақтау:

шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, композициялық амалдарды айқындау; шығармадағы образдар жүйесін салыстыра талдау, типтік характерлерді ашу, әртүрлі мінез-құлықты саралап тану, «адал жар», «адал дос», «мағыналы жастық» тұжырымдарын айқындау, автордың ойын айқындау; көркем шығармадағы автордың стилін айқындау; шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау, көркемдік қызметін пайымдау;

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

туындыдағы даралық образдар мен типтік характерлердің ұлттық және тарихи құндылығын әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра бағалау; көркем шығармалардың рухани-эстетикалық құндылығына баға беру; шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе, сценарий, өлең, блог, әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу; әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, рецензия жазу.

18. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Сегіз аяқ», «Заманақыр жастары», «Жасөспірім замандас қапа қылды», «Көзінен басқа ойы жоқ», «Жігіттер, ойын арзан, күлкі қымбат», «Адасқанның алды-жөн, арты соқпақ», «Көңілім қайтты достан да, дұшпаннан да», «Өкінішті көп өмір кеткен өтіп», «Сабырсыз, арсыз, еріншек», «Қартайдық, қайғы ойладық, ұйқы сергек», «Қыран бүркіт не алмайды салса баптап», «Ғашықтық құмарлықпен ол – екі жол», «Ғашықтың тілі – тілсіз тіл», «Жарқ етпес қара көңілім не қылса да», «Қызарып, сұрланып» өлеңдері;

2) «Тоғызыншы», «Жиырмасыншы», «Отыз алтыншы», «Отыз жетінші», «Қырқыншы» қарасөздері;

3) «Ескендір» поэмасы;

4) қосымша оқуға:

Мекемтас Мырзахметұлының «Абайдың адамгершілік мұраттары» еңбегі;

Тұрсын Жұртбайдың «Күйесің жүрек... Сүйесің» еңбегі.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі бөлімдердің ретін, төртінші саны оқу мақсатының ретін көрсетеді. 7.2.1.1 кодында: «7» – сынып, «2.1» – негізгі дағдылар, «1» – оқу мақсатының реті.

20. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) оқу және түсіну:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Мәтінді түсініп, мәнерлеп негізгі ой түйіндерін пайымдап оқу	5.1.1.1 мәтінді түсініп оқи отырып, негізгі ой түйіндерін анықтау	6.1.1.1 мәтіндерді интонацияның құрамдас бөліктерін сақтай отырып оқу	7.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістермен) оқу	8.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу	9.1.1.1 көркем мәтінді талдап оқу
2. Мәтіннің тілдік қабатын (лексикалық, образдық мәнін) игеру	5.1.2.1 шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалық және ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын түсіну	6.1.2.1 мәнерлеп (логикалық екпін мен кідіріс жасай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалы, образдық мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну	7.1.2.1 мәтіндегі тілдік бірліктерді дербес және мәнмәтіндегі (контексте) қызметін түсініп, идеялық мазмұндағы маңызын айқындау	8.1.2.1 тілдік бірліктердің семантикалық мәнін түсініп, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау, образдық қызметін ашу; 8.1.2.2 әке жоқтауындағы эмоционалды-экспрессивті сөздерді зерделеу, авторлық	9.1.2.1 тілдік бірліктердің мәтіндегі қызметін айқындай отырып, жекелеген қолданыстардағы автордың ой-ниетін танытудағы рөлі мен концептілік мәнін ашу

				идеяны өмір шындығымен байланыстыру	
3. Шығарма үзінділерімен жұмыс	5.1.3.1 шығарманы құрылысымен құрылымына қарай жіктеп, бөліктеріне тақырып қойып, мәтінге жоспар құру	6.1.3.1 шығармадан қажетті дәйектерді жинау, негізгі ой түйіндерін анықтау	7.1.3.1 көркем мәтіндегі ой-түйіндерді тауып, негізгі ой қазығына топтастыру	8.1.3.1 шығармадағы Абайдың ой-тұжырымдарын өзге шығармаларымен байланыстыру, тұтастыру	9.1.3.1 шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу
4. Шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн	5.1.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселені (ғибратын) анықтау	6.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті, шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау арқылы көркем мәтіндегі өзекті ойды анықтау	7.1.4.1 әдеби шығармаға өзекті ойды, көтерілген әлеуметтік-қоғамдық, эстетикалық мәселені анықтау	8.1.4.1 шығармадағы өзекті ойды анықтау, сөз образдарының идеяны берудегі қызметін ашу	9.1.4.1 мәнмәтіндегі астарлы ойды анықтау, көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені беруде авторлық ниетті (дітті/интенцияны) түсіну
5. Интерпретация (ауызша, жазбаша)	5.1.5.1 көркем, шығармадағы оқиға желісін мәтінге жуық баяндап айту;	6.1.5.1 көркем шығармадағы тұлғаның ерекшелігін(слайд, ментальді карта)	7.1.5.1 көркем шығармадағы, образдарды, мінездеулерді ауызша мәтінге	8.1.5.1 көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып, образдардың тұлғалық ерекшелікт	9.1.5.1 көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырманд

ЖОБА

	5.1.5.2 мысал өлеңдерді (диалогте, сахналық көріністе, сурет, мозайка, комикс) интерпретациялау; 5.1.5.3 көркем мәтіндегі ой-түйіндерді салыстырмалы үлгіде (мақал, мысал, дәйек) әңгімелеу	сипаттау; 6.1.5.2 лирикалық кейіпкерге ауызша/жазбаша сипаттама жасау	жуық суреттеу, сипаттау; 7.1.5.2 қара сөздердегі автордың түйінді ойын (түрлі нысанды: ментальді карта, сызба қолдана отырып) баяндау	ерін жазу/тұжырып айту; 8.1.5.2 қара сөздердегі автордың түйінді ойын (түрлі нысанды: ментальді карта, сызба қолдана отырып) дәйектеу	ық ой-пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу; 9.1.5.2 қарасөздердегі ой-толғамдарды оқырмандық ұстаным тұрғысында дәйектеп айту/жазу

2) талдау және жинақтау:

Білім алушылар:					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1. Әдеби шығарманың композициялық құрылымы	5.2.1.1 сюжетті шығармадағы фабула композиция сын тауып, жоспар құру; 5.2.1.2 лирикалық шығарманы құрылысына талдау; 5.2.1.3 қарасөздерді	6.2.1.1 лирикалық шығармаларды композициялық құрылымына талдау; 6.2.1.2 қарасөздерді идеялық бөліктерге бөлу	7.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын айқындау, жоспар құру	8.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын жинақтау	9.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, композициялық амалдарды айқындау

	мағыналық жігіне қарай бөлу				
2. Көркем шығарманың идеялық мазмұны, образдар жүйесі, типтік характер	5.2.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.2.2.2 жас Абайды ерекшелейтін қасиеттерді шығармадағы іс-әрекеті арқылы дәйектеу; 5.2.2.3 Абайдың білімді игерудің шарттары мен талаптары туралы ой-тұжырымдарын (ментальді картада, кластер) жинақтау	6.2.2.1 шығармаларға ортақ ойқазығын, образдарды анықтау, ой-толғамдарды (ментальді картада, кластер) жинақтау	7.2.2.1 көркем шығармадағы лирикалық образдың жасалу тәсілдерін айқындау; 7.2.2.2 автордың түрлі мінез-құлық, адам болмысы туралы тұжырымдарын түрлі нысанда жинақтау	8.2.2.1 көркем шығармадағы образ құраушы элементтерді табу, образ сомдаушы бірліктерді жинақтау	9.2.2.1 шығармадағы образдар жүйесін салыстыра талдау, типтік характерлерді ашу, әртүрлі мінез-құлықты саралап тану, «адал жар», «адал дос», «мағыналы жастық» тұжырымдарын айқындау, автордың ойын айқындау
3. Көркем шығарманың тілі, стилі	5.2.3.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігі найқындау	6.2.3.1 шығарма тіліндегі этномәдени бірліктерді талдау, поэтикалық тілдің	7.2.3.1 көркем шығарма тілінің, ақпараттық, фразеологиялық қырын	8.2.3.1 көркем шығармадағы автордың суреттеу тілін талдау, өзіндік ерекшелікте	9.2.3.1 көркем шығармадағы автордың стилін айқындау

ЖОБА

		ерекшелігін айқындау	мәнмәтінде анықтау	рін айқындау	
4. Көркемдік тәсілдер	5.2.4.1 шығармада ғы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, қайталау) қызметін анықтау	6.2.4.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, аллегория, антитеза, градация) анықтау	7.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (троптың түрлері мен символ, синекдоха, қайталау түрлері: эпифора, анафора, аллитерация, ассонанс, риторикалық сұрақ, арнау) қолданысын талдау	8.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (троп пен фигура, психологиялық параллелизм, перифраз, аксиморон, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдау, мәтіндегі көркемдік қызметін анықтау	9.2.4.1 шығармада ғы әдеби тілді құбылтумен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау, көркемдік қызметін пайымдау

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

1. Шығармадағы тарихи шындық және көркемдік шешім	5.3.1.1 шығарма үзінділері арқылы шығарманың ұлттық, тарихи құндылығын бағалау	6.3.1.1 шығарма образдарын ұлттық сипаттың ашылуы тұрғысынан бағалау; 6.3.1.2 мәтіндегі нысандарды ұлттық, тарихи құндылық тұрғысында бағалау	7.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес автордың өзге шығармалармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылық	8.3.1.1 шығармадағы тұлғалық қасиеттерді автордың өзге шығармаларымен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығы на баға беру	9.3.1.1 туындыдағы даралық образдар мен типтік характерлердің ұлттық және тарихи құндылығын әлем әдебиеті үлгілерім

			ын бағалау		ен салыстыра бағалау
2. Рухани және көркем-эстетикалық құндылығы	5.3.2.1 көркем мәтіндегі сөз образының эстетикалық құндылығын бағалау	6.3.2.1 мәтіннің көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру	7.3.2.1 көркем образдардың тұлғалық ерекшелігіне рін ашудағы автор шеберлігіне баға беру	8.3.2.1 шығарма поэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру	9.3.2.1 көркем шығармалардың рухани-эстетикалық құндылығына баға беру
3. Әдеби шығармашылық	5.3.3.1 шығарманы автор ізімен баяндап жазу; 5.3.3.2 көркем шығармадағы көріністі әңгімелеп жазу; 5.3.3.3 шығармадан алған әсерін зерделеп, ойтолғау, авторға, замандастарына хат жазу, «Абай қарасөздеріндегі талап пен еңбек тақырыбы» эссе жазу	6.3.3.1 шығарманың идеялық мазмұнын пайымдай отырып (ойтолғау, хат, пост, ертегі, өтірік өлең) жазу	7.3.3.1 кейіпкер болмысын сипаттап (өлең, кейіпкер монологі, диалогі, әңгіме) жазу	8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын талдап, шығарма, блог, әңгіме жазу; 8.3.3.2 көркем мәтінді жалпы адамзаттық құндылық тұрғысынан бағалап, әдеби эссе жазу	9.3.3.1 шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе, сценарий, өлең, блог, әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу
4. Әдеби сын	5.3.4.1 оқырман ретінде шығармадан алған әсерін	6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы	7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық	8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге	9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем

КОПИЯ

	зерделеп, сыни хабарлама жазу	сыни хабарлама жасау	құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу	сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу	әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, рецензия жазу

21. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

22. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің мамандандырылған қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын желілік «Абай мектептерінің» 5-9-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып:

Оқу жоспарының концепциялық негіздері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Білім мазмұнының мақсаты	Білім алушыларға тиісті құзыреттіліктер мен оқу міндеттері
1-тоқсан			
Абайдың өскен ортасы, тұлғалық ерекшеліктері	«Абайтану» пәнінің ерекшелігі, пән ретіндегі сипаттамасы, Абайдың балалық шағы мен өскен ортасын жайында жазылған мақала мен көркем шығармалар арқылы игеру; Ғылымның пайдасы мен оны игерудің шарттары	Оқу және түсіну	5.1.2.1 шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалық және ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын түсіну; 5.1.3.1 шығарманы құрылысы мен құрылымына қарай жіктеп, бөліктеріне тақырып қойып, мәтінге жоспар құру;

	туралы Абай пайымын тану. Кіріспе. «Абайтану» пәні туралы түсінік, М. Әуезов «Абайдың өмірбаяны», М. Әуезов «Зерек те талапты жас», «Ғылым таппай мақтанба», «Интернатта оқып жүр...» өлеңдері. Қосымша оқуға: М.Әуезов «Кәрі әже – Зере» («Абай жолы» роман-эпопеясынан), Тұрағұл Абайұлы «Менің әкемнің ерекше қасиеті», Уәсила Мағауияқызының Абай туралы естеліктері.		5.1.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселені (ғибратын) анықтау; 5.1.5.1 көркем, шығармадағы оқиға желісін мәтінге жуық баяндап айту
		Талдау және жинақтау	5.2.1.1 сюжетті шығармадағы фабула композициясын тауып, жоспар құру; 5.2.1.2 лирикалық шығарманы құрылысына талдау; 5.2.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.2.2.2 жас Абайды ерекшелейтін қасиеттерді шығармадағы іс-әрекеті арқылы дәйектеу; 5.2.2.3 Абайдың білімді игерудің шарттары мен талаптары туралы ой-тұжырымдарын (ментальді картада, кластер) нысандарда жинақтау
		Бағалау (салыстыру) және шығарма шылық (өнім)	5.3.1.1 шығарма үзінділері арқылы шығарманың ұлттық, тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 көркем мәтіндегі сөз образының эстетикалық құндылығын бағалау; 5.3.3.1 шығарманы автор ізімен баяндап жазу; 5.3.3.2 көркем шығармада ғы көріністі әңгімелеп жазу; 5.3.3.3 шығармадан алған

			әсерін зерделеп, ойтолғау, авторға, замандастарына хат жазу, «Абай қарасөздеріндегі талап пен еңбек тақырыбы» эссе жазу
2-тоқсан			
«Білімдіден шыққан сөз»	Абайдың тұлғалық болмысы мен өскен ортасын ғылыми мақалалар мен көркем шығармалар арқылы игеру; білім алу шарттарын шығармалары арқылы игеру. «Жасымда ғылым бар деп ескермедім» өлеңі, «Отыз бірінші», «Отыз екінші» қарасөздері. Қосымша оқуға: Бейбіт Сапаралы «Өскенбай», Мұхтар Әуезов «Құнанбай» («Абай жолы» роман-эпопеясынан), Мұхтар Әуезов «Ұлжан» («Абай жолы» роман-эпопеясынан)	Оқу және түсіну	5.1.1.1 мәтінді түсініп оқи отырып, негізгі ой түйіндерін анықтау; 5.1.2.1 шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестері нің лексикалық және ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын түсіну; 5.1.3.1 шығарманы құрылысы мен құрылымына қарай жіктеп, бөліктеріне тақырып қойып, мәтінге жоспар құру; 5.1.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселені (ғибратты) анықтау; 5.1.5.2 мысал өлеңдерді (диалогте, сахналық көріністе, сурет, мозайка, комикс) интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	5.2.1.2 лирикалық шығарманы құрылысына талдау; 5.2.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.2.2.3 Абайдың білімді игерудің шарттары мен талаптары туралы ой-тұжырымдарын (ментальді картада, кластер) нысандарда

			жинақтау
		Бағалау (салыстыру) және шығарма шылық (өнім)	5.3.2.1 көркем мәтіндегі сөз образының эстетикалық құндылығын бағалау; 5.3.3.2 көркем шығармадағы көріністі әңгімелеп жазу; 5.3.3.3 шығармадан алған әсерін зерделеп, ойтолғау, авторға, замандастарына хат жазу, «Абай қарасөздеріндегі талап пен еңбек тақырыбы» эссе жазу
3-тоқсан			
«Мініңді ұрлап жасырып...»	Адамның түрлі мінез-құлық, іс-әрекеттерін, болмысын мысал өлеңдері мен сатирасы арқылы сын тұрғысында пайымдау. «Есек пен бұлбұл», «Шегіртке мен құмырсқа», «Қарға мен түлкі», «Емен мен шілік» мысал өлеңдері	Оқу және түсіну	5.1.1.1 мәтінді түсініп оқи отырып, негізгі ой түйіндерін анықтау; 5.1.2.1 шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалық және ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын түсіну; 5.1.3.1 шығарманы құрылысы мен құрылымына қарай жіктеп, бөліктеріне тақырып қойып, мәтінге жоспар құру; 5.1.4.1 мәтіндегі, көркем шығармадағы көтерілген мәселені (ғибратты) анықтау; 5.1.5.1 көркем шығармадағы оқиға желісін мәтінге жуық баяндап айту; 5.1.5.2 мысал өлеңдерді (диалогте, сахналық көріністе, сурет, мозайка, комикс)

			интерпретациялау; 5.1.5.3 көркем мәтіндегі ой-түйіндерді салыстырмалы үлгіде (мақал, дәйек) әңгімелеу
		Талдау және жинақтау	5.2.1.1 сюжетті шығармада ғы фабула композициясын тауып, жоспар құру; 5.2.2.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті арқылы образын ашу; 5.2.4.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, қайталау) қызметін анықтау
		Бағалау (салыстыру) және шығарма шылық (өнім)	5.3.3.1 шығарманы автор ізімен баяндап жазу; 5.3.3.2 көркем шығармадағы көрініст әңгімелеп жазу; 5.3.3.3 шығармадан алған әсерін зерделеп, ойтолғау, авторға, замандастарына хат жазу; 5.3.4.1 оқырман ретінде шығармадан алған әсерін зерделеп, сыни хабарлама жазу
4-тоқсан			
«Түрлендірген дүниені тәңірім шебер»	А.Құнанбайұлының сомдаған көркем образдарын эстетикалық-танымдық тұрғыда бейнелі әрі зерделі игеру. «Қыс», «Күз», «Жаз», «Жазғытұры» өлеңдері	Оқу және түсіну	5.1.1.1 мәтінді түсініп оқи отырып, негізгі ой түйіндерін анықтау; 5.1.2.1 шығарманы пайымдап (алған әсерін анықтай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалық және ауыспалы мағынасын ашып, мәтіндегі қолданысын түсіну; 5.1.3.1 шығарманы құрылысы мен құрылымына қарай

			жіктеп, бөліктеріне тақырып қойып, мәтінге жоспар құру; 5.1.4.1 мәтіндегі, көркем шығармадағы көтерілген мәселені (ғибратты) анықтау; 5.1.5.3 көркем мәтіндегі ой-түйіндерді салыстырмалы үлгіде (мақал, мысал, дәйек) әңгімелеу
		Талдау және жинақтау	5.2.1.2 лирикалық шығарманы құрылысына талдау; 5.2.3.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 5.2.4.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдарының (теңеу, эпитет, қайталау) қызметін анықтау; 6.2.3.1 шығарма тіліне, көркемдік тәсіліне, этномәдени бірліктеріне талдау
		Бағалау (салыстыру) және шығарма шылық (өнім)	5.3.1.1 шығарма үзінділері арқылы шығарманың ұлттық, тарихи құндылығын бағалау; 5.3.2.1 көркем мәтіндегі сөз образының эстетикалық құндылығын бағалау; 5.3.3.3 шығармадан алған әсерін зерделеп, ойтолғау, авторға, замандастарына хат жазу

2) 6-сынып:

Оқу	Тақырыптар/Ұзақ	Білім	Білім алушыларға тиісті

жоспарының концепциялық негіздері	мерзімді жоспардың мазмұны	мазмұнының мақсаты	құзыреттіліктер мен оқу міндеттері
1-тоқсан			
«Сөз түзелді, тыңдаушы, сен де түзел»	Сөз мәдениеті, сөйлеу мәдениеті, талапты тыңдарман, адамдық болмыс жөнінде Абай көзқарастарын таныту, тағылымдық мәнін зерделеу. «Өлең − сөздің патшасы, сөз сарасы», «Мен жазбаймын өлеңді ермек үшін», «Біреудің кісісі өлсе, қаралы ол», «Білімдіден шыққан сөз» өлеңдері. Қосымша оқуға: Ахмет Байтұрсынұлының «Қазақтың бас ақыны» мақаласы	Оқу және түсіну	6.1.1.1 мәтіндерді интонацияның құрамдас бөліктерін сақтай отырып оқу; 6.1.2.1 мәнерлеп (логикалық екпін мен кідіріс жасай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалы, образдық мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну; 6.1.3.1 шығармадан қажетті дәйектерді жинау, негізгі ой түйіндерін анықтау; 6.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті, шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау арқылы көркем мәтіндегі өзекті ойды анықтау; 6.1.5.2 лирикалық кейіпкерге ауызша/жазбаша сипаттама жасау
		Талдау және жинақтау	6.2.1.1 лирикалық шығармаларды композициялық құрылымына талдау; 6.2.2.1 ортақ негізгі ой қазығын, лирикалық образдарды анықтау, ой-толғамдарды нысандарда (ментальді картада, кластер) жинақтау;

			6.2.3.1 өлең құрылысына талдай отырып, шығарма тіліне, көркемдік тәсіліне, этномәдени бірліктеріне талдау, поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 6.2.4.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, аллегория, антитеза, градация) анықтау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	6.3.1.2 мәтіндегі нысандарды ұлттық, тарихи құндылық тұрғысында бағалау; 6.3.2.1 мәтіннің көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 6.3.3.1 шығарманың идеялық мазмұнын пайымдай отырып (ой толғау, хат, пост, ертегі, өтірік өлең) жазу; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
2-тоқсан			
«Бір ғылымнан басқаның кеселі көп асқанға»	А.Құнанбайұлының адамға тән жақсы, жаман әрекеттерді салыстыра отырып, адамшылықтың жолын нұсқайтын ой-пайымдарын саралап тану, өзіндік көзқарас қалыптастыру. «Біреуден біреу артылса» өлеңі, «Он сегізінші», «Жиырма бірінші», «Жетінші» қарасөздері.	Оқу және түсіну	6.1.2.1 мәнерлеп (логикалық екпін мен кідіріс жасай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалық, образдық мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну; 6.1.3.1 шығармадан қажетті дәйектерді жинау, негізгі ой түйіндерін анықтау; 6.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті,

	Қосымша оқуға: Кәкітай Ысқақұлы «Абай (Ибраһим) Құнанбайұлының өмірі»		шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау арқылы көркем мәтіндегі өзекті ойды анықтау; 6.1.5.1 көркем шығармадағы тұлғаның ерекшелігін (слайд, ментальді карта) сипаттау; 6.1.5.2 лирикалық кейіпкерге ауызша/жазбаша сипаттама жасау
		Талдау және жинақтау	6.2.1.2 қарасөздерді идеялық бөліктерге бөлу; 6.2.2.1 ортақ негізгі ой қазығын анықтау, ой-толғамдарды (ментальді картада, кластер нысандар да) жинақтау; 6.2.4.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, аллегория, антитеза, градация) анықтау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	6.3.1.2 мәтіндегі нысандарды ұлттық, тарихи құндылық тұрғысында бағалау; 6.3.2.1 мәтіннің көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
3-тоқсан			
Абай − ақылдың бойтұмары	Абайдың тұлғалық кемелдік туралы ойларын өмірлік ұстаным тұрғысында таразылау, оқушылардың	Оқу және түсіну	6.1.1.1 мәтіндерді интонацияның құрамдас бөліктерін сақтай отырып оқу; 6.1.2.1 мәнерлеп (логикалық екпін мен кідіріс жасай) оқу

	көзқарасы мен өмірлік бағыттарына негіз етіне ықпал ету. «Сенбе жұртқа тұрса да қанша мақтап», «Әсемпаз болма әрнеге» өлеңдері, «Он бесінші», «Он тоғызыншы» қарасөздері.		арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалық, образдық мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну; 6.1.3.1 шығармадан қажетті дәйектерді жинау, негізгі ой түйіндерін анықтау; 6.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер әрекеті, шығарманың өзекті ойына қатысын анықтау арқылы көркем мәтіндегі өзекті ойды анықтау
		Талдау және жинақтау	6.2.1.1 лирикалық шығармаларды композициялық құрылымына талдау; 6.2.1.2 қарасөздерді идеялық бөліктерге бөлу; 6.2.2.1 ортақ негізгі ой қазығын анықтау, ой-толғамдарды (ментальді картада, кластер нысандарда) жинақтау; 6.2.4.1- шығармадағы көркемдік құралдарды анықтау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	6.3.1.1 шығарма образдарын ұлттық сипаттың ашылуы тұрғысынан бағалау; 6.3.2.1 мәтіннің көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 6.3.4.1 шығармада көтерілген мәселенің әлеуметтік рөлі туралы сыни хабарлама жасау
4-тоқсан			
«Сылдырап өңкей		Оқу және түсіну	6.1.1.1 мәтіндерді интонацияның құрамдас

келісім»	Абайдың сөз өнеріне эстетикалық талғамы мен талабын зерделеу, эстетикалық, танымдық мақсатта игеру. «Адамның кейбір кездері», «Көңіл құсы құйқылжыр шартарапқа», «Құлақтан кіріп, бойды алар» өлеңдері Қосымша оқуға: Ахмет Жұбанов «Абайдың музыкалық мұрасы»		бөліктерін сақтай отырып оқу; 6.1.2.1 мәнерлеп (логикалық екпін мен кідіріс жасай) оқу арқылы сөз, сөз тіркестерінің лексикалық, образдық мәнін ашып, мәтіндегі жұмсалу мақсатын түсіну; 6.1.3.1 шығармадан қажетті дәйектерді жинау, негізгі ой түйіндерін анықтау
		Талдау және жинақтау	6.2.1.1 лирикалық шығармаларды композициялық құрылымына талдау; 6.2.3.1 өлең құрылысына талдай отырып, шығарма тіліне, көркемдік тәсіліне, этномәдени бірліктеріне талдау, поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 6.2.4.1 шығармадағы көркем ауыстыруларды (троптарды: метафора, кейіптеу, метонимия, аллегория, антитеза, градация) анықтау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	6.3.2.1 мәтіннің көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 6.3.3.1 шығарманың идеялық мазмұнын пайымдай отырып (ой толғау, хат, пост, ертегі, өтірік өлең) жазу

3) 7-сынып:

Оқу жоспарының концепциялы	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Білім мазмұнының мақсаты	Білім алушыларға тиісті құзыреттіліктер мен оқу міндеттері

қ негіздері			
1-тоқсан			
«Пайда ойлама, ар ойла...»	Абайдың ізгілік имандылық, мораль қағидаттары туралы ой-толғамдарын саралап тану, адамшылық негіздерді тұтынуға ықпал ету. «Ұяламын дегенің көңіл үшін», «Жүрек – теңіз, қызықтың бәрі – асыл тас...» өлеңдері, «Жиырма тоғызыншы», «Бесінші» қарасөздері Қосымша оқуға: Жүсіпбек Аймауытов пен Мұхтар Әуезовтің «Абайдың өнері һәм қызметі» мақаласы	Оқу және түсіну	7.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістер мен) оқу; 7.1.2.1 мәтіндегі тілдік бірліктерді дербес және мәнмәтіндегі (контексте) қызметін түсініп, идеялық мазмұндағы маңызын айқындау; 7.1.3.1 көркем мәтіндегі ой-түйіндерді тауып, негізгі ой қазығына топтастыру; 7.1.5.2 қара сөздердегі автордың түйінді ойын (түрлі нысанды: ментальді карта, сызба қолдана отырып) баяндау
		Талдау және жинақтау	7.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын айқындау, жоспар құру; 7.2.3.1 көркем шығарма тілінің, ақпараттық, фразеологиялық қырын мәнмәтінде анықтау; 7.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың қолданысын талдау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	7.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес автордың өзге шығармалармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 7.3.3.1 кейіпкер болмысын сипаттап

			(өлең, кейіпкер монологі, диалогі, әңгіме) жазу
2-тоқсан			
«Жүректе қайрат болмаса...»	Абайдың ақыл, қайрат, жігер туралы өлеңінің мәнін түсініп, адамға рухани нәр беретін негіздерді түйсінуге талаптану. «Жастықтың оты жалындап», «Жүректе қайрат болмаса» өлеңдері, «Жиырма үшінші», «Қырық төртінші» қарасөздері.	Оқу және түсіну	7.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістермен) оқу; 7.1.2.1 мәтіндегі тілдік бірліктерді дербес және мәнмәтіндегі (контексте) қызметін түсініп, идеялық мазмұндағы маңызын айқындау; 7.1.3.1 көркем мәтіндегі ой-түйіндерді тауып, негізгі ой қазығына топтастыру; 7.1.5.2 қарасөздердегі автордың түйінді ойын (түрлі нысанды: ментальді карта, сызба қолдана отырып) баяндау
		Талдау және жинақтау	7.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын айқындау, жоспар құру; 7.2.2.1 көркем шығармадағы лирикалық образдың жасалу тәсілдерін айқындау; 7.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың қолданысын талдау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	7.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес автордың өзге шығармалармен салыстырып, ұлттық

			және тарихи құндылығын бағалау; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
3-тоқсан			
«Жақсы ат пен тату жолдас – бір ғанибет»	Қазақтың ұлттық мәдениеті мен саятшылық өнерінен түсініктерін кеңейтіп, көркемдық танымдарын дамыту, қазақ қауымындағы кейбір мінез-құлықты саралап тану. «Қансонарда бүркітші шығады аңға», «Екінші», «Жиырма алтыншы» қарасөздері. Қосымша оқуға: Көкбай Жанатайұлы «Абай туралы естелік»	Оқу және түсіну	7.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістермен) оқу; 7.1.2.1 мәтіндегі тілдік бірліктерді дербес және мәнмәтіндегі (контексте) қызметін түсініп, идеялық мазмұндағы маңызын айқындау; 7.1.3.1 көркем мәтіндегі ой-түйіндерді тауып, негізгі ой қазығына топтастыру; 7.1.4.1 әдеби шығармада өзекті ойды көтерілген әлеуметтік-қоғамдық, эстетикалық мәселені анықтау; 7.1.5.2 қарасөздердегі автордың түйінді ойын (түрлі нысанды: ментальді карта, сызба қолдана отырып) баяндау
		Талдау және жинақтау	7.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын айқындау, жоспар құру; 7.2.3.1 көркем шығарма тілінің, ақпараттық, фразеологиялық қырын мәнмәтінде анықтау; 7.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш

			құралдардың қолданысын талдау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	7.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес автордың өзге шығармаларымен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 7.3.2.1 көркем образдардың тұлғалық ерекшеліктерін ашудағы автор шеберлігіне баға беру; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу
4-тоқсан			
«Ұйықтап жатқан жүректі ән оятар»	Абайдың музыкалық мұрасын рухани-эстетикалық, танымдық мақсатта игеру. «Желсіз түнде жарық ай», «Көзімнің қарасы», «Қараңғы түнде тау қалғып», «Өзгеге, көңілім, тоярсың» Қосымша оқуға: «Біржан сал Абай ауылында» («Абай жолы» роман-эпопеясынан үзінді)	Оқу және түсіну	7.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (логикалық, психологиялық кідірістермен) оқу; 7.1.2.1 мәтіндегі тілдік бірліктерді дербес және мәнмәтіндегі (контексте) қызметін түсініп, идеялық мазмұндағы маңызын айқындау
		Талдау және жинақтау	7.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын айқындау, жоспар құру; 7.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың қолданысын талдау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	7.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес автордың өзге шығармалармен салыстырып, ұлттық

			және тарихи құндылығын бағалау; 7.3.4.1 әдеби шығарманың эстетикалық құндылығы туралы шағын сыни шолу жазу

4) 8-сынып:

Оқу жоспарының концепциялық негіздері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Білім мазмұнының мақсаты	Білім алушыларға тиісті құзыреттіліктер мен оқу міндеттері
1-тоқсан			
«Тұла бойың ұят, ар едің»	Әбдірахманға арналған өлеңдері арқылы кемел адамға тән тұлғалық қасиеттерді саралап тану, сүйікті ұлына деген әке жоқтауының мәнін түсіну. «Тұла бойың ұят, ар едің», «Жиырма жеті жасында», «Талаптың мініп тұлпарын», «Кешегі өткен ер Әбіш», «Орынсызды айтпаған» өлеңдері. Қосымша оқуға: Мұхтар Әуезовтің «Халқын сүйген Әбіш» еңбегі	Оқу және түсіну	8.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу; 8.1.2.1 тілдік бірліктердің семантикалық, мәнін түсініп, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау, образдық қызметін ашу; 8.1.2.2 әке жоқтауындағы эмоционалды-экспрессивті сөздерді зерделеу, авторлық идеяны өмір шындығымен байланыстыру; 8.1.3.1 шығармадағы Абайдың ой-тұжырымдарын өзге шығармаларымен байланыстыру, тұтастыру; 8.1.4.1 шығармадағы өзекті ойды анықтау, сөз образдары ның идеяны берудегі қызметін ашу; 8.1.5.1 көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып, образдардың тұлғалық ерекшеліктерін жазу/ дәйектеп айту

		Талдау және жинақтау	8.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын жинақтау; 8.2.1.2 әдеби мәтіндердің жанрына байланысты өзіндік белгілерін айқындау; 8.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың қолданысын талдау, мәтіндегі көркемдік қызметін анықтау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	8.3.1.1 шығармадағы тұлғалық қасиеттерді автордың өзге шығармаларымен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығына баға беру; 8.3.2.1 шығарма поэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын,талдап, шығарма, әдеби эссе, блог, әңгіме жазу; 8.3.3.3 көркем мәтінді жалпы адамзаттық құндылық тұрғысынан бағалап, әдеби эссе жазу
2-тоқсан			
«Жастықтың оты қайдасың?»	Адам өміріндегі жастық шақтың қадірін жете түсініп, қадірлі уақытты пайдалы іске, еңбекке жұмсау жөніндегі Абай тағылымын тану, тұлғалық қасиеттерді	Оқу және түсіну	8.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу; 8.1.2.1 тілдік бірліктердің семантикалық, мәнін түсініп, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау, образдық қызметін ашу;

	дамытып, ынтымақ, бірлікке жұмылдыру. «Жастықтың оты қайдасың?», «Бір дәурен кемді күнге – бозбалалық» өленді, «Он төртінші», «Отыз үшінші», «Отыз тоғызыншы» қарасөздері		8.1.4.1 шығармадағы өзекті ойды анықтау, сөз образдарының идеяны берудегі қызметін ашу; 8.1.5.1 көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып, образдардың тұлғалық ерекшеліктерін жазу, тұжырып айту; 8.1.5.2 қарасөздердегі автордың түйінді ойын (түрлі нысанды: ментальді карта, сызба қолдана отырып) дәйектеу
		Талдау және жинақтау	8.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын жинақтау; 8.2.3.1 көркем шығармадағы автордың суреттеу тілін талдау, өзіндік ерекшеліктерін айқындау; 8.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың қолданысын талдау, мәтіндегі көркемдік қызметін анықтау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	8.3.1.1 шығармадағы тұлғалық қасиеттерді автордың өзге шығармаларымен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығына баға беру; 8.3.2.1 шығарма поэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын,талдап, шығарма, әдеби эссе, блог, әңгіме жазу;

			8.3.3.2 көркем мәтінді жалпы адамзаттық құндылық тұрғысынан бағалап, әдеби эссе жазу
3-тоқсан			
«Біріңді қазақ, бірің дос, көрмесең істің бәрі бос»	Адам мінезіндегі түрлі қасиеттердің жамандығы мен жақсылығын ой таразысына түсіру, адамшылық болмыс арқылы таным-түсінігін кеңейту. «Дүтбайға», «Мен боламын деменде» өленделері, «Төртінші», «Алтыншы», «Отызыншы» қарасөздері. Қосымша оқуға**:** Мұхтар Әуезовтің «Абай Құнанбаев» монографиясы	Оқу және түсіну	8.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу; 8.1.2.1 тілдік бірліктердің семантикалық, мәнін түсініп, мәтіннің ішкі бірлігіндегі қызметін айқындау, образдық қызметін ашу; 8.1.4.1 шығармадағы өзекті ойды анықтау, сөз образдарының идеяны берудегі қызметін ашу
		Талдау және жинақтау	8.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын жинақтау; 8.2.2.1 көркем шығармадағы образ сомдаушы бірліктерді жинақтау; 8.2.3.1 көркем шығармадағы автордың суреттеу тілін талдау, өзіндік ерекшеліктерін айқындау; 8.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың қолданысын талдау, мәтіндегі көркемдік қызметін анықтау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашы лық (өнім)	8.3.2.1 шығарма поэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын, талдап,

			шығарма, әдеби эссе, блог, әңгіме жазу; 8.3.4.1 шығарма бойынша жазылған әдеби сын-пікірлерге сүйене отырып, өзіндік сыни пікір жазу
4-тоқсан			
«Қиыннан қиыстырар ер данасы»	Абайдың портрет жасаудағы шеберлігін эстетикалық, танымдық мақсатта игеру. «Қақтаған ақ күмістей кең маңдайлы», «Білектей арқасында өрген бұрым», «Аттың сыны», «Бүркіт сыны» Қосымша оқуға: Зәки Ахметовтің «Абайдың ақындық әлемі» еңбегі	Оқу және түсіну	8.1.1.1 көркем мәтінді пайымдап, мәнерлеп (оқырмандық ұстанымын білдіре) оқу; 8.1.4.1 шығармадағы өзекті ойды анықтау, сөз образдарының идеяны берудегі қызметін ашу; 8.1.5.1 көркем мәтіннен дәйектер келтіре отырып, образдардың тұлғалық ерекшеліктерін жазу/ тұжырып айту
		Талдау және жинақтау	8.2.1.1 шығарманы композициялық құрылымына талдай отырып, негізгі тұжырымын жинақтау; 8.2.2.1 көркем шығармадағы, образ сомдаушы бірліктерді жинақтау; 8.2.3.1 көркем шығармадағы автордың суреттеу тілін талдау, өзіндік ерекшеліктерін айқындау; 8.2.4.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың қолданысын талдау, мәтіндегі көркемдік қызметін анықтау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	8.3.2.1 шығарма поэтикасындағы автордың айшықты қолтаңбасына баға беру; 8.3.3.1 шығарманың көркемдік-идеялық құндылығын, талдап,

			шығарма, әдеби эссе, блог, әңгіме жазу; 8.3.3.2 көркем мәтінді жалпы адамзаттық құндылық тұрғысынан бағалап, әдеби эссе жазу

5) 9-сынып:

Оқу жоспарының концепциялық негіздері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Білім мазмұнының мақсаты	Білім алушыларға тиісті құзыреттіліктер мен оқу міндеттері
1-тоқсан			
«Ұятын, арың оянсын, бұл сөзімді ойлансын»	Абайдың заман адамының қайғы-қасіретін арқалаған наласы мен терең мұңын, пәлсапалық толғаныстарын зерделеп, өз заманына лайық тұлға болу харекеттерін сыни пайымдау. «Сегіз аяқ», «Заманақыр жастары», «Жас өспірім замандас қапа қылды», «Көзінен басқа ойы жоқ», «Отыз алтыншы» қарасөзі. Қосымша оқуға: Мекемтас Мырзахметұлының «Абайдың адамгершілік мұраттары» еңбегі	Оқу және түсіну	9.1.1.1 көркем мәтінді талдап оқу; 9.1.2.1 тілдік бірліктердің мәтіндегі қызметін айқындай отырып, жекелеген қолданыстардағы автордың ой-ниетін танытудағы рөлі мен концептілік мәнін ашу; 9.1.3.1 шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/ айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу; 9.1.4.1 мәнмәтіндегі астарлы ойды анықтау, көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені беруде авторлық ниетті (дітті/интенцияны) түсіну; 9.1.5.1 көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырмандық ой-пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу; 9.1.5.2 қарасөздердегі ой-толғамдарды оқырмандық ұстаным тұрғысында дәйектеп айту, жазу

		Талдау және жинақтау	9.2.1.1 шығармаларды композициялық құрылымына талдай отырып, композициялық амалдарды айқындау; 9.2.3.1 көркем шығармадағы автордың стилін айқындау; 9.2.4.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау, көркемдік қызметін пайымдау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашлық (өнім)	9.3.1.1 туындыдағы даралық образдар мен типтік характерлердің ұлттық және тарихи құндылығын әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра бағалау; 9.3.3.1 шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе, сценарий, өлең, блог, әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, рецензия жазу
2-тоқсан			
«Жігіттер, ойын арзан, күлкі қымбат»		Оқу және түсіну	9.1.1.1 көркем мәтінді талдап оқу; 9.1.2.1 тілдік бірліктердің мәтіндегі қызметін айқындай отырып, жекелеген қолданыстардағы автордың ой-ниетін танытудағы рөлі мен концептілік мәнін ашу; 9.1.3.1 шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/ айырмашылығына қарай

	Абайдың жастарға қажетті жақсы қасиеттер туралы ғылыми-пәлсапалық трактаттарын пайымдату, ақынның көркем-әдеби туындыларындағы ұлттық таным мен рухани-мәдени құндылықтарды таныту, ақын идеяларын күнделікті тұрмыста басшылыққа алуға бағыттау. «Жігіттер, ойын арзан, күлкі қымбат», «Адасқанның алды-жөн, арты соқпақ» өлеңдері, «Ескендір» поэмасы, «Жиырмасыншы» қарасөзі		топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу; 9.1.4.1 мәнмәтіндегі астарлы ойды анықтау, көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені беруде авторлық ниетті (дітті/интенцияны) түсіну; 9.1.5.1 көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырмандық ой-пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу; 9.1.5.2 қарасөздердегі ой-толғамдарды оқырмандық ұстаным тұрғысында дәйектеп айту, жазу
		Талдау және жинақтау	9.2.2.1 шығармадағы образдар жүйесін салыстыра талдау, «мағыналы жастық» тұжырымдарын айқындап, автордың айтар ойын пайымдау; 9.2.3.1 көркем шығармадағы автордың стилін айқындау; 9.2.4.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау, көркемдік қызметін пайымдау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	9.3.2.1 көркем шығармалардың рухани-эстетикалық құндылығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе, сценарий, өлең, блог, әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен

			салыстыра талдап, рецензия жазу
3-тоқсан			
«Ер ісі ақылға ермек, бойды жеңбек»	Хәкімнің заман келбеті мен заман адамының мінез-құлқын (мақтангөйлік, парақорлық, жағымпаздық, жалқаулық) саралату, тарихи кезеңдегі қазақ болмысын таразылау арқылы жаңа заман адамына қажетті тұлғалық қасиеттерді сыни пайымдату. «Көңілім қайтты достан да, дұшпаннан да», «Өкінішті көп өмір кеткен өтіп», «Сабырсыз, арсыз, еріншек». «Қартайдық, қайғы ойладық, ұйқы сергек» «Қыран бүркіт не алмайды салса баптап» өлеңдері, «Тоғызыншы», «Қырқыншы» қарасөздері. Қосымша оқуға: Тұрсын Жұртбайдың «Күйесің жүрек... Сүйесің» еңбегі	Оқу және түсіну	9.1.1.1 көркем мәтінді талдап оқу; 9.1.2.1 тілдік бірліктердің мәтіндегі қызметін айқындай отырып, жекелеген қолданыстардағы автордың ой-ниетін танытудағы рөлі мен концептілік мәнін ашу; 9.1.3.1 шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/ айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу; 9.1.4.1 мәнмәтіндегі астарлы ойды анықтау, көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені беруде авторлық ниетті (дітті/интенцияны) түсіну; 9.1.5.1 көркем шығарманың идеялық мазмұнына сүйене отырып, оқырмандық ой-пайымын ауызша/жазбаша түйіндеу; 9.1.5.2 қарасөздердегі ой-толғамдарды оқырмандық ұстаным тұрғысында дәйектеп айту, жазу
		Талдау және жинақтау	9.2.2.1 шығармадағы образдар жүйесін салыстыра талдау, типтік характерлерді ашу, әртүрлі мінез-құлықты саралап тану, автордың айтар ойын айқындау; 9.2.3.1 көркем шығармадағы автордың стилін айқындау; 9.2.4.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен

			фигура) түрлерін талдау, көркемдік қызметін пайымдау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашлық (өнім)	9.3.1.1 туындыдағы даралық образдар мен типтік характерлер дің ұлттық және тарихи құндылығын әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра бағалау; 9.3.3.1 шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе, сценарий, өлең, блог, әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу; 9.3.4.1 әдеби шығарманы қазақ әдебиеті мен әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, рецензия жазу
4-тоқсан			
«Толқынын жүрегіңнің хаттай таныр»	Адамзатқа тән шынайы сезім, сүйіспеншілік пен нәпсіқұмарлықтың аражігін саралап тану, өлең жолдары арқылы әдептілік, сүйіспеншілік, татулық сияқты қасиеттерді зерделеу, тағылымдық мәнін пайымдау. «Ғашықтық құмарлықпен ол – екі жол», «Ғашықтың тілі – тілсіз тіл», «Жарқ етпес қара көңілім не қылса да», «Қызарып, сұрланып» өлеңдері, «Отыз жетінші» қарасөзі	Оқу және түсіну	9.1.2.1 тілдік бірліктердің мәтіндегі қызметін айқындай отырып, жекелеген қолданыстардағы автордың ой-ниетін танытудағы рөлі мен концептілік мәнін ашу; 9.1.3.1 шығарма бөліктерін ұқсас белгілеріне/айырмашылығына қарай топтастыру, белгілі нысандарды зерделеу; 9.1.4.1 мәнмәтіндегі астарлы ойды анықтау, көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені беруде авторлық ниетті (дітті/интенцияны) түсіну
		Талдау және жинақтау	9.2.3.1 көркем шығармадағы автордың стилін айқындау; 9.2.4.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен

			айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін талдау, көркемдік қызметін пайымдау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	9.3.2.1 көркем шығармалардың рухани-эстетикалық құндылығына баға беру; 9.3.3.1 шығарманың идеясын қоғамдық-әлеуметтік тұрғыда талдап, әдеби эссе, сценарий, өлең, блог, әңгіме, кейіпкер монологі, жоба жазу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
65-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Музыка» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Білім алушының жеке тәжірибесі негізінде музыка өнерінің табиғатын танып білу мен үздік шығармаларды қабылдауы арасында өзара байланыс орнату осы бағдарлама құрылымының маңызды принциптерінің бірі болып саналады.

3. Пәнді оқытудың мақсаты – қазақтың дәстүрлі музыкасы, әлем халықтары шығармашылығы, әлемдік классика және заманауи музыканың үздік үлгілері негізінде білім алушылардың музыкалық мәдениеттілігін қалыптастыру, шығармашылық қабілетін дамыту.

4. Пәнді оқытудың міндеттері:

1) өзге өнер түрлері мен оқу пәніне музыка өнерін кіріктіре отырып әлем тұтастығының бейнесі жөнінде түсінігін қалыптастыру;

2) музыка өнерінің жалпы адамзаттық қажеттілікті құбылыс ретінде, оның адам өміріндегі рөлі мен маңыздылығы туралы түсінігін қалыптастыру;

3) сыни тұрғыда ойлауы мен музыкаға деген оң көзқарасты дамыту, музыкалық іс-әрекет дағдыларын қалыптастыру;

4) музыкалық шығармалар мен тапсырмаларды талдау, зерттеу және орындаушылық пен импровизациялау, презентациялау оқу пәндік-тақырыптық білім, білік, дағды аясында дамыту;

5) музыкалық қабілеттілігін, белсенді шығармашылығын, орындаушылығы мен зерттеушілік дағдысын дамыту;

6) музыка өнері негізінде коммуникация формалары жөнінде білімін қалыптастыру;

7) музыкалық-шығармашылық жұмыстарға идеялар қосу негізінде өзін-өзі бағалау, өзін-өзі тану және өзін-өзі дамытуын қалыптастыру (шығармалар жазу, импровизация және өңдеу);

8) ақпараттық-коммуникациялық технология құралдарын қолдану барысында музыкалық-орындаушылық және техникалық білімі мен біліктілігін қалыптастыру, дамыту.

2-тарау. «Музыка» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Музыка» оқу пәнінің мазмұны

5. «Музыка» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

13) 5-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;

14) 6-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. «Музыка» пәнінің оқу бағдарламасының мазмұны бөлімдер бойынша ұйымдастырылған.

7. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижені қамтитын мақсаттары бар бөлімшелерге бөлінген.

8. Оқу пәнінің мазмұны бөлімдерден тұрады:

1) музыка тыңдау, орындау және талдау;

2) музыкалық-шығармашылық жұмыстар жасау;

3) музыкалық-шығармашылық жұмысты таныстыру және бағалау.

9. «Музыка тыңдау, орындау және талдау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) музыка тыңдау және талдау;

2) музыкалық сауаттылық;

3) музыкалық-орындаушылық іс-әрекет.

10. «Музыкалық-шығармашылық жұмыстар жасау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) идеялар және материалдарды жинақтау;

2) музыка шығару және импровизация.

11. «Музыкалық-шығармашылық жұмысты таныстыру және бағалау» бөлімі келесі бөлімшені қамтиды:

1) музыкалық-шығармашылық жұмысты таныстыру және бағалау.

12. «Музыка» пәнінің 5-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) Қазақ халқының музыкалық мұрасы: Қазақ халық әнінің әуенділігі. Айтыс өнері. Күй құдіреті. Жобаны жоспарлау және құрастыру. Жобаның нәтижесін таныстыру;

2) Қазақтың дәстүрлі тұрмыс-салт әндері және заманауи музыка: Қазақ халқының тұрмыс-салт әндері. Жаңғырған салт-дәстүр әндері. Халық музыкасының интерпретациясы. Халық музыкасын өндеу (интерпретация).

Жобаны жоспарлау және құрастыру. Жобаның нәтижесін таныстыру;

3) Әлем халықтарының музыкалық дәстүрі: Түркі халықтарының музыкалық дәстүрі. Шығыс халықтарының музыкалық дәстүрі. Еуропа халықтарының музыкалық дәстүрі. Жобаны жоспарлау және құрастыру. Жобаның нәтижесін таныстыру;

4) Музыка тілі – достық тілі: Қазақстан халықтарының музыкасы. Бір шаңырақ астында. Менің – Отаным! Жобаны жоспарлау және құрастыру. Жобаның нәтижесін таныстыру;

5) Өлкетану: Туған өлке симфониясы.

13. «Музыка» пәнінің базалық мазмұны. 6-сынып.

1) Классикалық музыканың үздік туындылары: Орган музыкасы. Симфониялық музыка. Опера өнері. Балет өнері. Қазақстанның кәсіби музыкасы. Жобаны жоспарлау және құрастыру. Жобаның нәтижесін таныстыру;

2) Заманауи музыка мәдениеті: Эстрадалық музыка. Заманауи музыкалық жанрлар. Джаз музыкасы. Жобаны жоспарлау және құрастыру. Жобаның нәтижесін таныстыру;

3) Музыка және өнер түрлері: Музыка және поэзия. Музыка және бейнелеу өнері. Музыка және театр. Музыка және кино. Жобаны жоспарлау және құрастыру. Жобаның нәтижесін таныстыру;

4) Музыка – өмір тынысы: Интеллектуалды музыка. Жан жадыратар әуен. Музыка және технология. Дыбыстау және музыкамен көркемдеу. Жобаны жоспарлау және құрастыру. Жобаның нәтижесін таныстыру;

5) Өлкетану: Туған жердің таланттары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

14. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 5.2.1.4. кодында «5» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

15. 1) музыка тыңдау, орындау және талдау:

Білім алушылар:		
Бөлімшелер	5 сынып	6 сынып
1.1 Музыка тыңдау және талдау	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау

	5.1.1.2 әлем халықтары музыкалық аспаптарын жасалуы мен дыбысталуына қарай топтастыру, түрлі контекстерде салыстыру	6.1.1.2 оркестрлер түрлеріндегі музыкалық аспаптардың дыбысталуын ажытару, оларды топтар бойынша жіктеу
1.2 Музыкалық сауаттылық	5.1.2.1 дәстүрлі халық әндері («Менің туған өлкемнің 30 әні мен әуені» аудиокаталогын құрастырудың бастапқы дағдыларын) және аспаптық музыканың жанры мен стилін, айтыстың түрлерін анықтау	6.1.2.1 классикалық музыка жанрлары мен түрлерін анықтау
	5.1.2.2 дәстүрлі әншілік мектептердің және халық композиторларының шығармаларын салыстыру	6.1.2.2 эстрада музыкасының жанрлары мен бағытын анықтау
	5.1.2.3 қазақ халқының және әлем халықтары музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау	6.1.2.3 көркем бейнені құруда музыка және өнердің басқа түрлерінің көркемдеуші құралдарын салыстыру
	5.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану	6.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану
1.3 Музыкалық-орындаушылық іс-әрекет	5.1.3.1 әнді орындау барысында музыканың көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу	6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау
	5.1.3.2 қазақ халқының дәстүрлі тұрмыс-салт әндерінің орындау тәсілдерін заманауи интепретациясымен салыстыру	6.1.3.2 әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндердің орындау түрлерін салыстыру
	5.1.3.3 музыкалық шығармалардың қарапайым үзінділерін музыкалық аспаптарда бірлесіп орындау	6.1.3.3 музыкалық шығармалардың қарапайым үзінділерінің сипатын жеткізу, партия бойынша және (немесе) ансамбльмен аспаптарда орындау

2) музыкалық- шығармашылық жұмыстарды жасау:

Бөлімшелер	5 сынып	6 сынып
2.1 Идеялар және материалдарды жинақтау	5.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарды жасау үшін идеялар ұсыну, жоспарлау және материал жинақтау	6.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыс жасау үшін идеялар ұсыну, жоспарлау және музыкалық материалға интерпретация жасау
2.2 Музыка шығару және импровизация	5.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысты қолдана отырып, қарапайым композициялар шығару және импровизация жасау	6.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысты қолдана отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау
	5.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялау және интерпретация жасау	6.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялау және интерпретация жасау

3) музыкалық шығармашылық жұмыстарды таныстыру және бағалау:

Бөлімше	5 сынып	6 сынып
3.1 Шығармашылық жұмыстарды таныстыру және бағалау	5.3.1.1 өз жұмысын шығармашылықпен көрсету, критерийлерге сәйкес бағалау және өзінің жұмысын жақсарту үшін ұсыныстар енгізу	6.3.1.1 шығармашылық көрсетілімнің бағдарламасын таныстыру, оларды критерийлерге сәйкес бағалау, өзінің және өзгелердің жұмысын жақсарту үшін түрлі ұсыныстар енгізу

16. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

17. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Музыка» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-6-сыныптарына арналған «Музыка» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып:

№	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың бөлім мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті
1	Қазақ халқының музыкалық мұрасы	Қазақ халқы әнінің әуенділігі	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.2.1 дәстүрлі халық әндері мен аспаптық музыканың жанры мен стилін, айтыстың түрлерін анықтау; 5.1.2.3 қазақ халқының және әлем халықтары музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау; 5.1.3.1 түрлі әндерді орындау барысында музыканың көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу
		Айтыс өнері	5.1.2.1 дәстүрлі халық әндері («Менің туған өлкемнің 30 әні мен әуені» аудиокаталогын құрастырудың бастапқы дағдыларын) және аспаптық музыканың жанры мен стилін, айтыстың түрлерін анықтау; 5.1.2.2 дәстүрлі әншілік мектептердің және халық композиторларының шығармаларын салыстыру; 5.1.3.1 түрлі әндерді орындау барысында музыканың көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу; 5.1.3.3 музыкалық шығармалардың қарапайым үзінділерін музыкалық аспаптарда бірлесіп орындау
		Күй құдіреті	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.2.1 дәстүрлі халық әндері мен аспаптық музыканың жанры мен стилін, айтыстың түрлерін анықтау; 5.1.3.3 музыкалық шығармалардың қарапайым үзінділерін музыкалық аспаптарда бірлесіп орындау
		Жобаны жоспарлау	5.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарды жасау үшін идеялар ұсыну,

		және құрастыру	жоспарлау және материал жинақтау; 5.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, қарапайым композициялар шығару және импровизация жасау; 5.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану
		Жобаның нәтижесін таныстыру	5.3.1.1 өз жұмысын шығармашылықпен көрсету, критерияларға сәйкес бағалау және өзінің жұмысын жақсарту үшін ұсыныстар енгізу
2	Қазақ халқының дәстүрлі тұрмыс-салт әндері және заманауи музыкасы	Қазақ халқының тұрмыс-салт әндері	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.2.1 дәстүрлі халық әндері («Менің туған өлкемнің 30 әні мен әуені» аудиокаталогын құрастырудың бастапқы дағдыларын) және аспаптық музыканың жанры мен стилін, айтыстың түрлерін анықтау; 5.1.2.3 қазақ халқының және әлем халықтары музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау; 5.1.3.1 түрлі әндерді орындау барысында музыканың көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу
		Жаңғырған салт-дәстүр әндері	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.3.1 түрлі әндерді орындау барысында музыканың көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу; 5.1.3.2 қазақ халқының дәстүрлі тұрмыс-салт әндерінің орындау тәсілдерін заманауи интепретациясымен салыстыру
		Халық музыкасының интерпретацияс ы	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.3.2 қазақ халқының дәстүрлі тұрмыс-салт әндерінің орындау тәсілдерін заманауи

ЖОБА

			интепретациясымен салыстыру; 5.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялау және интерпретация жасау
		Халық музыкасын өндеу	5.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, қарапайым композициялар шығару және импровизация жасау; 5.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялау және интерпретация жасау
		Жобаны жоспарлау және құрастыру	5.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарды жасау үшін идеялар ұсыну, жоспарлау және материал жинақтау; 5.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялау және интерпретация жасау
		Жобаның нәтижесін таныстыру	5.1.3.2 музыкалық шығармалардың қарапайым үзінділерін музыкалық аспаптарда бірлесіп орындау; 5.3.1.1 өз жұмысын шығармашылықпен көрсету, критерийлерге сәйкес бағалау және өзінің жұмысын жақсарту үшін ұсыныстар енгізу;
3	Әлем халықтарының музыкалық дәстүрі	Түркі халықтарының музыкалық дәстүрі	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.1.2 әлем халықтары музыкалық аспаптарын жасалуы мен дыбысталуына қарай топтастыру, түрлі контекстерде салыстыру; 5.1.2.3 қазақ халқының және әлем халықтары музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау; 5.1.3.1 түрлі әндерді орындау барысында музыканың көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу; 5.1.3.3 музыкалық шығармалардың

			қарапайым үзінділерін музыкалық аспаптарда бірлесіп орындау
		Шығыс халықтарының музыкалық дәстүрі	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.1.2 әлем халықтары музыкалық аспаптарын жасалуы мен дыбысталуына қарай топтастыру, түрлі контекстерде салыстыру; 5.1.2.3 қазақ халқының және әлем халықтары музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау 5.1.3.1 түрлі әндерді орындау барысында музыканын көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу
		Еуропа халықтарының музыкалық дәстүрі	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.1.2 әлем халықтары музыкалық аспаптарын жасалуы мен дыбысталуына қарай топтастыру, түрлі контекстерде салыстыру; 5.1.2.3 әлем халықтары музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау; 5.1.3.1 түрлі әндерді орындау барысында музыканын көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу; 5.1.3.3 музыкалық шығармалардың қарапайым үзінділерін музыкалық аспаптарда бірлесіп орындау 5.1.3.1 әнді орындау барысында музыканың көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу
		Жобаны жоспарлау және құрастыру	5.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарды жасау үшін идеялар ұсыну, жоспарлау және материал жинақтау; 5.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, қарапайым композициялар шығару және импровизация жасау; 5.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып,

ЖОБА

			музыкалық композицияларды редакциялау және интерпретация жасау
		Жобаның нәтижесін таныстыру	5.3.1.1 өз жұмысын шығармашылықпен көрсету, критерийлерге сәйкес бағалау және өзінің жұмысын жақсарту үшін ұсыныстар енгізу; 5.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану
4	Музыка тілі – достық тілі	Қазақстан халықтарының музыкасы	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.1.2 әлем халықтары музыкалық аспаптарын жасалуы мен дыбысталуына қарай топтастыру, түрлі контекстерде салыстыру; 5.1.2.3 қазақ халқының және әлем халықтары музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау; 5.1.3.1 әнді орындау барысында музыканың көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу
		Бір шаңырақ астында	5.1.2.3 қазақ халқының және әлем халықтары музыкалық дәстүрлерінің ерекшеліктерін анықтау; 5.1.3.1 түрлі әндерді орындау барысында музыканың көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу; 5.2.2.1 музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, қарапайым композициялар шығару және импровизация жасау
		Менің – Отаным! Өз елім!	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.3.1 түрлі әндерді орындау барысында музыканың көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізу; 5.1.3.2 музыкалық шығармалардың қарапайым үзінділерін музыкалық аспаптарда бірлесіп орындау;
		Жобаны жоспарлау және	5.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыстарды жасау үшін идеялар ұсыну, жоспарлау және материал жинақтау;

ЖОБА

		құрастыру	5.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, қарапайым композициялар шығару және импровизация жасау; 5.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялау және интерпретация жасау
		Жобаны таныстыру	5.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану; 5.3.1.1 өз жұмысын шығармашылықпен көрсету, критерияларға сәйкес бағалау және өзінің жұмысын жақсарту үшін ұсыныстар енгізу
5	Өлкетану	Туған өлке симфониясы	5.1.1.1 музыкалық жанрын, стилін, түрін және көркемдеуші құралдарды анықтау, тыңдалған шығарманы (туған өлкедегі музыкалық өнердің ерекшеліктері туралы түсінігінің болуын) талдау; 5.1.2.1 дәстүрлі халық әндері («Менің туған өлкемнің 30 әні мен әуені» аудиокаталогын құрастырудың бастапқы дағдыларын) және аспаптық музыканың жанры мен стилін, айтыстың түрлерін анықтау

2) 6-сынып:

№	Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың бөлім мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті
1	Классикалық музыканың үздік туындылары	Орган музыкасы	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.1.2.1 классикалық музыка жанрлары мен түрлерін анықтау; 6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау

		Симфониялық музыка	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.1.1.2 оркестрлер түрлеріндегі музыкалық аспаптардың дыбысталуын ажытару, оларды топтар бойынша жіктеу; 6.1.2.1 классикалық музыка жанрлары мен түрлерін анықтау
		Опера өнері	6.1.2.1 классикалық музыка жанрлары мен түрлерін анықтау; 6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау; 6.1.3.2 әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндердің орындау түрлерін салыстыру
		Балет өнері	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.1.2.1 классикалық музыка жанрлары мен түрлерін анықтау; 6.1.2.3 көркем бейнені құруда музыка және өнердің басқа түрлерінін көркемдеуші құралдарын салыстыру
		Қазақстанның кәсіби музыкасы	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.1.1.2 оркестрлер түрлеріндегі музыкалық аспаптардың дыбысталуын ажытару, оларды топтар бойынша жіктеу; 6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау; 6.1.3.3 музыкалық шығармалардың қарапайым үзінділерінің сипатын жеткізу,

ЖОБА

			партия бойынша және (немесе) ансамбльмен аспаптарда орындау;
		Жобаны жоспарлау және құрастыру	6.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыс жасау үшін идеялар ұсыну, жоспарлау және музыкалық материалға интерпретация жасау; 6.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау
		Жобаны таныстыру	6.3.1.1 шығармашылық көрсетілімнің бағдарламасын таныстыру, оларды критерийлерге сәйкес бағалау, өзінің және өзгелердің жұмысын жақсарту үшін түрлі ұсыныстар енгізу; 6.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану;
2	Заманауи музыка мәдениеті	Эстрадалық музыка	6.1.2.2 эстрада музыкасының жанрлары мен бағытын анықтау; 6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау; 6.1.3.2 әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндердің орындау түрлерін салыстыру
		Заманауи музыкалық жанрлар	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау; 6.2.2.1 музыканың көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау
		Джаз музыкасы	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыс

ЖОБА

			жасау үшін идеялар ұсыну, жоспарлау және музыкалық материалға интепретация жасау;
		Жобаны жоспарлау және құрастыру	6.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыс жасау үшін идеялар ұсыну, жоспарлау және музыкалық материалға интепретация жасау; 6.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау; 6.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялау және интерпретация жасау
		Жобаны таныстыру	6.3.1.1 шығармашылық көрсетілімнің бағдарламасын таныстыру, оларды критерийлерге сәйкес бағалау, өзінің және өзгелердің жұмысын жақсарту үшін түрлі ұсыныстар енгізу; 6.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану
3	Музыка және өнер түрлері	Музыка және поэзия	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.1.2.3 көркем бейнені құруда музыка және өнердің басқа түрлерінің көркемдеуші құралдарын салыстыру 6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау; 6.2.2.1 музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау
		Музыка және бейнелеу өнері	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.1.2.3 көркем бейнені құруда музыка және өнердің басқа түрлерінің көркемдеуші

ЖОБА

			құралдарын салыстыру; 6.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау
		Музыка және театр	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.1.2.3 көркем бейнені құруда музыка және өнердің басқа түрлерінін көркемдеуші құралдарын салыстыру; 6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау; 6.1.3.3 музыкалық шығармалардың қарапайым үзінділерінің сипатын жеткізу, партия бойынша және (немесе) ансамбльмен аспаптарда орындау
		Музыка және кино	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.1.2.3 көркем бейнені құруда музыка және өнердің басқа түрлерінін көркемдеуші құралдарын салыстыру; 6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау; 6.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялаужәне интерпретация жасау
		Жобаны жоспарлау және құрастыру	6.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыс жасау үшін идеялар ұсыну, жоспарлау және музыкалық материалға интепретация жасау; 6.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана

ЖОБА

			отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау; 6.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялаужәне интерпретация жасау
		Жобаның нәтижесін таныстыру	6.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану 6.3.1.1 шығармашылық көрсетілімнің бағдарламасын таныстыру, оларды критерийлерге сәйкес бағалау, өзінің және өзгелердің жұмысын жақсарту үшін түрлі ұсыныстар енгізу
4	Музыка - өмір тынысы	Интеллектуалды музыка	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану
		Жан жадыратар әуен	6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау; 6.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау; 6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау; 6.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану
		Музыка және технология	6.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану; 6.1.3.1 әуеннің көңіл-күйі мен көркем бейнесін жеткізе отырып, екі дауысты немесе

ЖОБА

			канон элементтерін пайдаланып, әртүрлі стильдегі және жанрдағы әндерді орындау; 6.2.2.1 музыкалық көркем құралдарын, музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау
		Дыбыстау және музыкамен көркемдеу	6.2.2.1 музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау; 6.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялаужәне интерпретация жасау; 6.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану
		Жобаны жоспарлау және құрастыру	6.2.1.1 музыкалық-шығармашылық жұмыс жасау үшін идеялар ұсыну, жоспарлау және музыкалық материалға интепретация жасау; 6.2.2.1 музыкалық аспаптар мен дауысын қолдана отырып, музыкалық композициялар шығару және импровизация жасау; 6.2.2.2 компьютерлік бағдарламаларды (Audacity, Soundation, Windows Movie Maker, Киностудия) қолдана отырып, музыкалық композицияларды редакциялаужәне интерпретация жасау
		Жобаның нәтижесін таныстыру	6.1.2.4 ауызша және жазбаша жұмыстар орындау барысында музыкалық терминологияны пайдалану; 6.3.1.1 шығармашылық көрсетілімнің бағдарламасын таныстыру, оларды критерийлерге сәйкес бағалау, өзінің және өзгелердің жұмысын жақсарту үшін түрлі ұсыныстар енгізу;
5	Өлкетану	Туған жердің таланттары	9) 6.1.1.1 туған өлкенің жыршы-термеші, әнші және сазгерлерінің шығармашылығы туралы тыңдаған музыкалық шығарманы талдау және өнердің түрлері, стилі мен жанрларын, сонымен қатар, өнердің өзге түрлері мен байланысын анықтау

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
66-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беру жүйесіндегі «Көркем еңбек» оқу пәнінің ерекшелігі әртүрлі өнер түрлерін зерделеу, идеяларын өнер тәсілдері арқылы көрсету, әмбебап (тұрмыстық) және арнайы (пәндік) білімдер мен икемділікті, материалдар мен нысандарды түрлендіру және көркем өңдеу дағдыларын, үй шаруашылығын жүргізу, технологиялар мен техниканы қолдану машықтарын иелену болып табылады.

3. Оқу бағдарламасының мақсаты – өнер және еңбек технологиясы саласында функционалды сауаттылықты қалыптастыру, шындыққа шығармашылықпен қарайтын тұлға дамыту.

4. «Көркем еңбек» оқу пәнінің бағдарламасы:

1) қоршаған ортада өнер, дизайн мен технология туралы түсінік пен білімді дамытуға;

2) Қазақстан және әлем халықтарының көркем-мәдениет мұрасын оқып үйренуге;

3) өнер мен дизайнның көркем тәсілдері арқылы шығармашылық идеяларды, технологиялық дағдыларды дамытуға;

4) зерттеу, жасау, талдау, нысандарды көркем түрлендіру үдерісінде оқушылардың шығармашылық және сыни тұрғыда ойлау дағдыларын дамытуға;

5) оқу қызметінің барлық түрлерінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды пайдалану арқылы тәжірибе алуға (зерттеу, идеялардың шығармашылықпен іске асыру, жұмыстардың таныстырылымы);

6) жұмыс нәтижесі үшін түрлі ақпарат көздері мен ресурстарының маңыздылығын түсіне отырып, зерттеу мен пайдалануға;

7) эстетикалық, еңбекке баулу, экономикалық, экологиялық, патриоттық тәрбиелеу мен рухани-өнегелік құндылықтарын қалыптастыруға;

8) уақыт, материалдың қасиеті мен басқа да факторлардың әсерін анықтап және оны ескере отырып қызметін өз бетінше жоспарлай алуға;

9) оқу мақсаттарына жетуде бірігіп жұмыс істеуді ұйымдастыру (жеке, жұптық және топтық жұмыс) бойынша тәжірибе жинауға бағытталған.

2- тарау. «Көркем еңбек» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1 - параграф. «Көркем еңбек» оқу пәнінің мазмұны

5. «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;

2) 6-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;

3) 7-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;

4) 8-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;

5) 9-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. Оқу бағдарламасының мазмұны материалдарды бес ортақ білім беру бағыттары арқылы оқып-үйренуді қарастырады:

1) визуалды өнер;

2) сәндік-қолданбалы шығармашылық;

3) дизайн және технология;

4) үй мәдениеті;

5) тамақтану мәдениеті.

7. «Визуалды өнер» бөлімінің мазмұны:

1) классикалық және заманауи өнер;

2) қазақстандық суретшілердің шығармашылы;

3) бейнелеу өнері жанрлары мен түрлері;

4) сандық өнер (фотосурет, анимация, медиа құралдар);

5) бейнелеу (визуалды) өнерінің көркем тәсілдері;

6) көркемдік материалдар және техникалармен эксперименттеу бөлімдерін қамтиды.

8. «Сәндік-қолданбалы шығармашылық» бөлімінің мазмұны:

1) сәндік-қолданбалы өнер ерекшеліктері мен негізгі пішіндері, Қазақстанның және басқа елдердің сәндік-қолданбалы өнері;

2) сәндік-қолданбалы өнер материалдары, технологиялары мен құралдары;

3) ұлттық ою-өрнек;

4) ішкі көріністі сәнді безендіру қарастырады.

9. «Дизайн және технология» (ұлдар) бөлімінің мазмұны:

1) негізгі конструкциялық, табиғи, жасанды және дәстүрлі емес

материалдарды;

2) материалдарды өңдеу құралдары мен жабдықтарын;

3) материалдарды әртүрлі тәсілдермен өңдеуді;

4) әртүрлі материалдардан бұйым дизайнын;

5) ұлттық тұрмыстық заттарды дайындау технологиясын;

6) қазақстандық және әлемдік сәулет ескерткіштерін;

7) макеттеуді;

8) ішкі көрініс дизайнын;

9) робототехника, көлік құралдарын модельдеуді қамтиды.

10. «Дизайн және технология» (қыздар) бөлімінің мазмұны:

1) негізгі тоқыма, табиғи, жасанды және дәстүрлі емес материалдарды;

2) тоқыма материалдарын өңдеу құралдары мен жабдықтарын;

3) тоқыма материалдарын әртүрлі тәсілдермен өңдеуді;

4) тоқыма материалдарынан бұйым дизайнын;

5) сән индустриясын, стиль және образ, ұлттық киім элементтерін дайындау технолоиясын қамтиды.

11. «Үй мәдениеті» бөлімінің мазмұны (ұлдар):

1) тұрғын үйдің экологиясын;

2) өсімдік шаруашылығы, сәндік өсімдіктер шаруашылығы, ландшафтты дизайн негіздерін;

3) электр қуатының көздері туралы жалпы мәліметтерді, тұрмыстық техника және электр құралдарын қолдану мен жөндеуді;

4) тұрмыстық жөндеу жұмыстарын, ішкі көріністі ұйымдастыру мен жоспарлауды қамтиды.

12. «Үй мәдениеті» бөлімінің мазмұны (қыздар):

1) жеке гигиенаны, тұрғын үй экологиясын;

2) өсімдік шаруашылығы, сәндік өсімдіктер шаруашылығы, ландшафтты дизайн негіздерін;

3) киім күтімі мен ұзақ мерзімді сақтауды қамтиды.

13. «Тамақтану мәдениеті» бөлімінің мазмұны:

1) дұрыс тамақтану негізін;

2) дастарқан басында өзін-өзі дұрыс ұстау ережелерін, дастарқанды жабдықтауды;

3) тағам әзірлеу технологиясын;

4) әлем халықтарының тағамдарын қамтиды.

14. «Көркем еңбек» пәнінің базалық мазмұны. 5-сынып (ұлдар):

1) «Визуалды өнер» бөлімі: Бейнелеу өнеріндегі көркем құралдар, классикалық бейнелеу өнерінің үздік туындылары, қазақстандық суретшілердің шығармашылығы, бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрлары, натюрморт өнері, ұлттық сәндік натюрморт, пейзаж, табиғатпен үйлесім, әуе перспективасы, индустриалды пейзаж, қала пейзажы, сызықтық перспектива, пластикалық пішіндер өнері, мүсін өнері, шығармашылық жұмыс, көрме ұйымдастыру;

2) «Сәндік-қолданбалы өнер» бөлімі: Сәндік-қолданбалы өнер, негізгі формалары мен ерекшеліктері, Қазақстан халқының сәндік-қолданбалы өнері, сәндік-қолданбалы өнердегі заманауи және дәстүрлі емес материалдар, материалдар мен құрал-жабдықтармен танысу, дәстүрлі емес материалдардан

сәндік бұйым, идеяларды талқылау мен дамыту, нобай орындау, дәстүрлі емес материалдардан сәндік бұйым, бұйым дайындау, өру өнері, өру түрлері, материалдар және құрал-жабдықтармен танысу, бұйым өру, жұмыстардың көрмесі;

3) «Дизайн және технология» бөлімі: Конструкциялық материалдар, материалдардың түрлері мен қасиеттерін зерттеу, конструкциялық материалдарды өңдеуге арналған жабдықтар, қол еңбегі құралдары, құрылғылар, көркемдеп аралау, идеяларды құру, материалды таңдау және дайындау, сыртқы және ішкі сызықтар арқылы қисық пішінді бұйымды қыларамен көркемдеп аралау, сымнан бұйымдарды модельдеу, нобайлар дайындау (шынжыр, басқатырғыш ойындары, жануарлардың пішіндері), материал таңдау, құралдар-жабдықтар мен құрылғылар, бұйым дайындау (шынжыр, басқатырғыш ойындары, жануарлардың пішіндері), түрлі материалдарды қолданып, музыкалық аспаптарды (ұрмалы және соқпалы) жобалау, музыкалық аспапты құрастыру, жұмыстардың көрмесі;

4) «Тамақтану мәдениеті» бөлімі: Дұрыс тамақтанудың негіздері, ас мәзірін әзірлеу;

5) «Үй мәдениеті» бөлімі: Электр қуатының негізгі көздері туралы жалпы мәліметтер, электротехникалық арматура, электр энергиясының әртүрлі көздерімен тәжірибе жасау (батарея, гальваникалық элементтер), тұрмыстағы жөндеу жұмыстары, өсімдік шаруашылығының негізгі бағыттары, өсімдік шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар.

15. «Көркем еңбек» пәнінің базалық мазмұны. 6-сынып (ұлдар):

1) «Визуалды өнер» бөлімі: Портрет жанры, портрет түрлері, қазақстандық суретшілердің шығармашылығындағы портрет, сызықты портрет, графика, орындалу техникасы, дәстүрлі емес материалдардан портрет жасау (сымнан) материалдардан орындалған портрет), портреттегі түс, орындау техникасы, заманауи портрет, фотоөнер, фотокамерамен тәжірибе, анимация, қозғалатын элементтер (ермексазды анимация, көлеңкелі театр, саусақты және таяқшалы қуыршақтар), сценарий дайындау, кейіпкерлер мен декорациялар құру, көркем өнер идеяларын іске асыру, дыбыс қосу, жұмысты қорғау;

2) «Сәндік-қолданбалы өнер» бөлімі: Қазақстан халықтарының зергерлік өнерімен танысу, зергерлік бұйым нобайын орындау, материалдар мен құрал-жабдықтарды таңдау, зергерлік бұйым дайындау, бұйымды көркемдеп безендіру, табиғи материалдардың түрлері мен сипаттамалары (өздігінен ізденіс зерттеулері), табиғи материалдардан дайындалатын бұйым нобайын орындау, табиғи материалдардан бұйым дайындау, бұйымды көркемдеп безендіру, жұмысты қорғау, көрме ұйымдастыру;

3) «Дизайн және технология» бөлімі: Электрлік және қол еңбегі құралдары мен жабдықтары, тәжірибелік жұмыс, құрамалы бөлшектерден робот құру, роботтың шығу тарихы мен оның түрлері (өздігінен ізденіс зерттеулері), роботты жобалау және дайындау, нобай, материалдарды іріктеу, таңдау, робот құру, робот бөлшектерінің жылжымалы механизмін құру бойынша эксперимент жүргізу, көлік құралдарының түрлері туралы жалпы мәлімет (өздігінен ізденіс зерттеулері), көлік құралы үлгісін дайындау, нобай, материалдарды іріктеу, таңдау, көлік құралын орындау, үлгінің жеке бөліктерін дайындау, үлгіні құрастыру, безендіру, жұмысты қорғау, көрме ұйымдастыру;

4) «Тамақтану мәдениеті» бөлімі: Қазақ халқы мен әртүрлі халықтардың және де қоғамдық тамақтану орындарындағы дастарқан басында өзін-өзі дұрыс ұстау ережелері;

5) «Үй мәдениеті» бөлімі: Электрсызбалардың шартты белгілерімен танысу, электр тізбегі, батарейкалы шамшырақ дайындау, электрлік қол еңбегі құралдарын қолданып тұрмыстағы жөндеу жұмыстарын жүргізу, сәндік гүлдер түрлері, гүл өсіру шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар.

16. «Көркем еңбек» пәнінің базалық мазмұны. 7-сынып (ұлдар):

1) «Визуалды өнер» бөлімі: Өнердегі заманауи техника мен ғылыми жетістіктер, табиғаттағы микро суреттер, бейнелеу өнеріндегі заманауи бағыттары (поп арт, инсталляция), өздігінен ізденіс зерттеулері, Қазақстанның заманауи суретшілері, өнердегі заманауи стильдік бағыттарды зерттеу негізінде тәжірибелік жұмыс орындау (2D немесе 3D форматында), жұмысты қорғау және көрме ұйымдастыру;

2) «Сәндік-қолданбалы өнер» бөлімі: Пирография өнерімен танысу, көркемдеп күйдіру техникасы мен тәсілдері, нобай орындау, материалдарды таңдау және дайындау, бұйымды көркемдеп күйдіру, безендіру, жұмысты қорғау және көрме ұйымдастыру;

3) «Дизайн және технология» бөлімі: Ағашты механикалық өңдеуге арналған құрал-жабдықтар, ағашты механикалық өңдеу барысындағы жұмысты ұйымдастыру, ағаштан жасалған бұйымды өңдеу, бұйымның дизайны, материалды таңдау және дайындау, бұйымды жасау, материалдар мен бөлшектерді механикалық өңдеу, бұйымды безендіру, көрме ұйымдастыру;

4) «Үй мәдениеті» бөлімі: Ауыл шаруашылығы өндірісіндегі заманауи техникалар мен жабдықтар, тұрмыстық құрал-жабдықтар мен электроарматураны жөндеу, үй экологиясы, үйдегі микроклимат.

17. «Көркем еңбек» пәнінің базалық мазмұны. 8-сынып (ұлдар):

1) «Сәндік-қолданбалы өнер» бөлімі: Мозаика өнері, мозаика орындаудың түрлері мен техникалары, мозаикалық панноға арналған негіз дайындау, нобай және материалды таңдау, мозаика панносын орындау, көркемдеп безендіру мен жұмыстарын таныстыру;

2) «Дизайн және технология» бөлімі: Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен танысу, қазақ халқының тұрмыстық заттарының орындалу техникасы мен материалдарын (торсық, дөңгелек үстел) зерделеу, идеяларды талдау және нобайды орындау, жұмысты жоспарлау, материалдарды өңдеу, бұйымды дайындау, көрме ұйымдастыру және жұмысты қорғау;

3) «Дизайн және технология» бөлімі: Үстел ойыны, шығу тарихы, үстел ойынының тұжырымдамасы, үстел ойынын дайындау, графикалық құжаттама, үстел ойының бөлшектерін дайындау, көркемдеп безендіру, ойынды тестілеу, сауалнама және ақпараттар жинау, жұмысты қорғау;

4) «Үй мәдениеті» бөлімі: Агротехнологияның дамуындағы ғылымның рөлі (өздігінен ізденіс зерттеулері), электрқұрылғылар мен тұрмыстық техникаларды таңдау және бағалау, бөлменің жөндеу жұмыстарына арналған заманауи материалдар мен құрал-жабдықтар (тәжірибелік жұмыс).

18. «Көркем еңбек» пәнінің базалық мазмұны. 9-сынып (ұлдар):

1) «Сәндік-қолданбалы өнер» бөлімі: Заманауи интерьердегі сәндік бұйымдар, интерьердің сәнді заттарының (шамшырақ, сәнді сағаттар) дайындалу техникалары мен тәсілдерін зерделеу, идеяларды дамытуды талқылау мен нобай орындау, жұмысты жоспарлау, интерьерге арналған сәндік заттарды дайындау мен безендіру, жұмысты қорғау;

2) «Дизайн және технология» бөлімі: Сәулет өнерінің үздік туындылары, заманауи сәулет өнері, Қазақстан сәулет өнері (заманауи және тарихи), сәулеттік ғимараттар мен нысандардың (имитация немесе өз идеялары) нобайы, сызбасы, сәулеттік нысанның макетін орындауға қажетті материалдарды анықтау және таңдау, шығармашылық жұмыс, сәулеттік нысан макеті, жұмысты қорғау;

3) «Дизайн және технология» бөлімі: Интерьер заттары және жиһаздардың өндірілуі, белгілі бір интерьерге арналған заттарды дайындау (мысалы: көрме залына арналған модульді жиһаз, трансформацияланатын балаларға арналған жиһаз, сәнді шамшырақ), идеяны дамыту және талқылау, материалдарды таңдау, графикалық құжаттама, техникалық спецификация, бұйымды әзірлеу, әрлеу, жұмысты қорғау;

4) «Үй мәдениеті» бөлімі: Интерьер/экстерьердегі ландшафт элементтері, шығармашылық идеяларды визуалдау, интерьердегі жарықтандыру, табиғи және жасанды жарықтандыру, интерьерді жарықтандырудың жобасын даярлау (тұрғын үй бөлмелері, өндірістік, қоғамдық орындар), интерьерді аудандарға бөлу және жоспарлау (тұрғын үй бөлмелері, өндірістік, қоғамдық орындар).

19. «Көркем еңбек» пәнінің базалық мазмұны. 5-сынып (қыздар):

1) «Визуалды өнер» бөлімі: Бейнелеу өнеріндегі көркем құралдары, классикалық өнердің үздік туындылары, қазақстандық суретшілердің шығармашылығы, бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрлары, натюрморт өнері, ұлттық сәндік натюрморт, пейзаж, табиғатпен үйлесім, әуе перспективасы, индустриалды пейзаж, қала пейзажы, сызықтық перспектива, пластикалық пішіндер өнері, мүсін өнері, шығармашылық жұмыс, көрме ұйымдастыру;

2) «Сәндік-қолданбалы өнер» бөлімі: Сәндік-қолданбалы өнер, негізгі пішіндер мен ерекшеліктері, Қазақстан халықтарының сәндік-қолданбалы өнері, қазақтың ұлттық ою-өрнектері (түрлері, стилизация мен мотивтері), көркем кестелеу, кесте түрлері, материалдар және құрал-жабдықтармен танысу, нобай орындау, көркемдік кестемен бұйымды безендіру, өру өнері, өру түрлері, материалдар және құрал-жабдықтармен танысу, бұйым өру, жұмыстардың көрмесі;

3) «Дизайн және технология» бөлімі: Тоқыма материалдарының классификациясы мен сипаттамалары, материалдардың түрлері мен қасиеттерін зерттеу, тоқыма материалдарын өңдеуге арналған құрал-жабдықтар мен құрылғылар, тігін бұйымдарының классификациясы, идеядан өнімге (тігін бұйымдары), дизайн, киімді макеттеу (қағаз, тоқыма материалдар), костюм құру (мини-манекенде немесе қуыршақта), тоқыма мозаика техникасында тігін бұйымдарының дизайны (құрақ, пэчворк, квилт), идеяларды құру, нобай, материалды таңдау және дайындау, жұмыстың орындалу бірізділігі, бұйым дайындау, бұйымды безендіру, жұмысты қорғау;

4) «Тамақтану мәдениеті» бөлімі: Дұрыс тамақтанудың негіздері, ас мәзірін әзірлеу, асхананың жабдықталуы, тағам әзірлеуге арналған құралдар-жабдықтар, аспаптар мен ыдыс-аяқтар, тағам дайындауға арналған құрал-жабдықтардың

мүмкіндіктерін зерттеу, бутербродтар мен сусындардың әзірлену технологиясы, жемістер мен көкөністерден салаттар әзірлеу технологиясы;

5) «Үй мәдениеті» бөлімі: Жеке бастың гигиенасы, өз-өзіне күтім жасау, өсімдік шаруашылығының негізгі бағыттары, өсімдік шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар.

20. «Көркем еңбек» пәнінің базалық мазмұны. 6-сынып (қыздар):

1) «Визуалды өнер» бөлімі: Портрет жанры, портрет түрлері, қазақстандық суретшілердің шығармашылығындағы портрет, сызықты портрет, графика, орындалу техникасы, дәстүрлі емес материалдардан портрет жасау (сымнан орындалған портрет), портреттегі түс, орындалу техникасы, заманауи портрет, фотоөнер, фотокамерамен тәжірибе, анимация, қозғалатын элементтер (ермексазды анимация, көлеңкелі театр, саусақты және таяқшалы қуыршақтар), сценарий дайындау, кейіпкерлер мен декорациялар құру, көркем өнер идеяларын іске асыру, дыбыс қосу, жұмысты қорғау;

2) «Сәндік-қолданбалы өнер» бөлімі: Тоқу өнері, ілмекпен тоқу, тоқу тәсілдері мен техникалары, бұйымның нобайын дайындау, материалдар мен құрал-жабдықтарды таңдау, әртүрлі бұйымдарды ілмекпен тоқу (сулықтар, сөмкелер, ұялы телефондардың қабы), шалма бізбен тоқу, шалма біз және олардың түрлері, тоқу тәсілдері мен техникалары, бұйымның нобайын дайындау, әртүрлі бұйымдарды шалма бізбен тоқу (мойынорағыш, үшкіл орамал, тіреуіш, ұялы телефондардың қабы), жұмысты қорғау, көрме ұйымдастыру;

3) «Дизайн және технология» бөлімі: Тоқыма материалдарынан бұйым дайындау (авторлық қуыршақ, дамытатын ойыншықтар), идеяларды құру, нобай, түрлі-түсті және фактуралы тоқыма материалдарын зерттеу, материалдарды, құралдар мен жабдықтарды таңдау және дайындау, бұйым дайындау, бөлшектерді пішу, жеке бөліктерін өңдеу, бөлшектерді біріктіру мен бұйымды безендіру, үйге арналған тоқыма бұйымдарының дизайны (алжапқыш, асханалық бұйымдар), идеяларды құру, нобай, материалды таңдау және дайындау, жұмысты орындау бірізділігі, бұйым дайындау, бөлшектерді пішу, жеке бөліктерін өңдеу, бөлшектерді біріктіру мен бұйымды безендіру, жұмысты қорғау, көрме ұйымдастыру;

4) «Тамақтану мәдениеті» бөлімі: Қазақ халқы мен әртүрлі халықтардың және де қоғамдық тамақтану орындарындағы дастарқан басында өзін-өзі дұрыс ұстау ережелері, жартылай дайын өнімдерден тағамдар әзірлеу технологиясы, тағамдарды жылдам әзірлеудің технологиясы, десерт әзірлеу технологиясы;

5) Бөлім «Үй мәдениеті»: Гигиена ережелері, бөлмені ылғалды және құрғақ тазалау жұмысы, киім (аяқ киім) күтімі мен оларды сақтау, сәндік гүлдер түрлері, гүл өсіру шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар.

21. «Көркем еңбек» пәнінің базалық мазмұны. 7-сынып (қыздар):

1) «Визуалды өнер» бөлімі: Өнердегі заманауи техника мен ғылыми жетістіктер, табиғаттағы микро суреттер, бейнелеу өнеріндегі заманауи бағыттары (поп арт, инсталляция), өздігінен ізденіс зерттеулері, Қазақстанның заманауи суретшілері, өнердегі заманауи стильдік бағыттарды зерттеу негізінде тәжірибелік (шығармашылық) жұмыс орындау (2D немесе 3D форматында), жұмысты қорғау және көрме ұйымдастыру;

2) «Сәндік-қолданбалы өнер» бөлімі: Көркемдік жазба (батик, гжель, хохлома), жазбалар түрлері, жазбалардың тәсілдері мен техникасы, материалдары және құралдары, бұйымның нобайын орындау, материалдар мен құралдарды дайындау, көркемдік жазбаны орындау, сәндеу, безендіру, жұмысты қорғау және көрме ұйымдастыру;

3) «Дизайн және технология» бөлімі: Өзгеріске ұшырау (трансформация) және тігін бұйымдарды сәндеу (киім, аксессуарлар, бижутериялар), идеяларды құру, нобай, материалдар мен құралдарды дайындау, жиынтықты орындау, киім бөлшектерін пішу, жеке бөлшектерді өңдеу, бұйымдардың бөлшектерін құрастыру және өңдеу, бұйымды сәндеу, жұмысты қорғау;

4) «Тамақтану мәдениеті» бөлімі: Қазақтың ұлттық тағамдары, әлем халықтарының тағамдары (өздігінен ізденіс зерттеулері), әлем халықтарының тағамдары, тәжірибелік жұмыс (суши, пицца, көже);

5) «Үй мәдениеті» бөлімі: Тұрмыстық техниканы таңдау, тұрмыстық техниканы қолдану ережелері, өсімдік сән және интерьер элементі ретінде.

22. «Көркем еңбек» пәнінің базалық мазмұны. 8-сынып (қыздар):

1) «Сәндік-қолданбалы өнер» бөлімі: Қазақтың ұлттық сәндік қолданбалы бұйымдары (ши тоқу, киіз бас), әртүрлі ұлттық бұйымдар, құрал-жабдықтар мен материалдармен танысу, бұйымдарға нобайлар дайындау, құрал- жабдықтар мен материалдар дайындау, шығармашылық жұмыстарды орындау, әшекейлерді пайдалана отырып сәндеу, жұмысты қорғау, көрмеге ұсыну;

2) «Дизайн және технология» бөлімі: Қазақтың ұлттық киімі, этностиль, ою-өрнек стилизациясы, этностильдегі (бас киімдер, қазақтың ұлттық киімдері), этностильдегі бұйымдарды жасау (бас киімдер, қазақтың ұлттық киімдері), бұйымдарды әшекейлеу, жұмысты қорғау;

3) «Дизайн және технология» бөлімі: Халықтық пішім негізінде киім үлгісінің дизайны (тұтас жеңдер), бұйымдарға нобайлар дайындау, құрал-жабдықтар мен материалдарды дайындау, халықтық пішім негізінде киім үлгісінде бұйым дайындау, бөлшектерді пішу, бөлшектерді өңдеу, бөлшектерді біріктіру мен безендіру, бұйымды ою-өрнек элементтерімен безендіру, жұмысты қорғау;

4) «Үй мәдениеті» бөлімі: Интерьерге арналған сәнді бұйымдар (2D/3D форматта), бұйымдарға нобайлар дайындау, құрал-жабдықтар мен материалдарды дайындау, интерьерге арналған 2D/3D сәнді бұйымдарды жасау, өсімдік шаруашылығындағы ғылымның рөлі, медицина, фитотерапия және косметологиядағы өсімдіктің рөлі.

23. «Көркем еңбек» пәнінің базалық мазмұны. 9-сынып (қыздар):

1) «Сәндік-қолданбалы өнер» бөлімі: Қазақстанның дәстүрлі тоқыма өнері, қазақ кілемдері, алаша, кілем тоқу, гобелен, қазіргі кілемдер үлгілері, кілем тоқу материалдары мен құрал-жабдықтары, бұйым нобайын жасау, материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындау, шығармашылық жұмысты орындау, декор жасау мен безендіру, жұмысты қорғау, көрме ұйымдастыру;

2) «Дизайн және технология» бөлімі: Заманауи сән әлеміндегі сарындық (стильді) бағыттар (өздігінен ізденіс зерттеулері), «Сән және жеке тұлға үйлесімділігі» эксперименті, жеке даралық имиджін жасау, идеяларды жүзеге асыру, аксессуарлар, шаш үлгісі, визаж құралдары негізінде жеке даралық образды

жасау, киім топтамасын жасау эксперименті/жеке даралық имидж үшін аксессуарлар, жұмысты қорғау;

3) «Дизайн және технология» бөлімі: Сәнді киім дизайны «Fast cloth» қарапайым геометриялық формалар (пончо, кейп, туника) (сән журналдары), киім және аксессуарлардың заманауи өндірісі, нобай, идеяны жүзеге асыру, материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындау, бұйымды жасау, бөлшектерді пішу, жеке бөлшектерді өңдеу, бөлшектерді жинау мен бұйымды сәндеу, жұмысты талдау мен бағалау, жұмысты қорғау;

4) «Үй мәдениеті» бөлімі: Ландшафт элементтері интерьерде /экстерьерде, шығармашылық идеяны визуалдау (нобай), шығармашылық идеяны іске асыру, интерьерді мерекеге орай безендіру, шығармашылық идеяны визуалдау (нобай), шығармашылық идеяны іске асыру.

24. «Көркем еңбек» оқу пәнінің 5-9-сыныптарға арналған оқу бағдарламасының мазмұны оқыту мақсаттары жүйесінің шығармашылық әрекет үдерісі барысында тәжірибелік және негізгі білім қалыптастыруға бағытталған үш бөлім бойынша ұйымдастырылған.

25. «Шығармашылық идеяларды дамыту және зерттеу» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) қоршаған орта туралы білім мен түсінік;

2) тарих, мәдениет және дәстүр туралы білім мен түсінік;

3) ақпарат көздерімен жұмыс істеу;

4) шығармашылық іс-әрекет үдерісін жоспарлау;

5) дизайн дайындау бойынша тапсырмалармен жұмыс жасау;

6) материалдар, олардың қасиеттері мен жұмыс істеу техникалары.

26. «Шығармашылық жұмыстарды жасау және дайындау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) шығармашылық идеялардың көркем көрінісі;

2) құралдар мен жабдықтар;

3) жасау технологиясы;

4) тамақтану мәдениеті;

5) үй мәдениеті;

6) техника қауіпсіздігі және еңбек гигиенасы ережелерін сақтау.

27. «Таныстырылым, талдау және шығармашылық жұмыстарды бағалау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) шығармашылық жұмыстардың таныстырылымы;

2) идеяларды талдау және бағалау;

3) әдіс-тәсілдерді талдау және бағалау;

4) жұмысты жетілдіру және бейімдеу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

28. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа бөлінген.

29. Бағдарламада оқыту мақсаттарын қолдануға және мониторинг жасауға тиімді болу үшін кодтық белгі енгізілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының

реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 5.2.1.4. кодында «5» - сынып, «2.1» - бөлім мен бөлімше, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

30. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) «Шығармашылық идеяларды дамыту және зерттеу» бөлімі:

Білім алушылар білуі тиіс:					
Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.1 Қоршаған орта туралы білім мен түсінік	5.1.1.1 ұлдар/ қыздар қоршаған ортаның ассоциативті мағынасы мен визуалды сипат тамасын зерделеу және анықтау	6.1.1.1 ұлдар/ қыздар қоршаған орта нысандарының визуалды сипаттамаларын түсіну және білімін көрсету	7.1.1.1 ұлдар/ қыздар қоршаған орта элементтерінің визуалды сипаттамасын өзінше түсіндіру		
1.2 Тарих, мәдениет және дәстүр туралы білім мен түсінік	5.1.2.1 ұлдар/ қыздар қазақ халқының ұлттық және әлем мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу	6.1.2.1 ұлдар/ қыздар қазақ халқының ұлттық және әлем мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсету	7.1.2.1 ұлдар/ қыздар тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін өз бетінше зерделеу және сипаттау	8.1.2.1 ұлдар/ қыздар тарихи және мәдени шығу тегі әр түрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету	9.1.2.1 ұлдар/ қыздар тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер және дизайн туындыларының түрлі материалдарын, бағытын, салыстыру, талдау

ЖОБА

1.3 Ақпарат көздері	5.1.3.1 ұлдар/ қыздар шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу	6.1.3.1 ұлдар/ қыздар шығармашылық идеяларды іске асыру мақсатында ақпарат көздерін өз бетінше таңдап, қолдану	7.1.3.1 ұлдар/ қыздар шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдау және қолдану	8.1.3.1 ұлдар/ қыздар шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану	9.1.3.1 ұлдар/ қыздар шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда ақпарат көздерін толыққанды және нәтижелі қолдану
1.4 Шығармашылық іс-әрекет үдерісін жоспарлау	5.1.4.1 ұлдар/ қыздар шығамашылық жұмысты орындау кезеңдерін анықтай отырып, жоспар дайындау	6.1.4.1 ұлдар/ қыздар уақыт және басқа да факторларды ескере отырып, іс-әрекеттің реттілігін анықтау және жоспарлау; 6.1.4.2 ұлдар/ қыздар материалдық шығынды анықтау (сандық көрсеткіштер)	7.1.4.1 ұлдар/ қыздар алған білім дері мен тәжірибелерін қолдана болашақ іс-әрекеттерін анықтау жә не шығармашылық қызметін жоспарлау; 7.1.4.2 ұлдар/ қыздар бұйымның өзіндік құны мен материалдық	8.1.4.1 ұлдар/ қыздар алған білімі мен тәжіри белерін қолданып, бола шақ іс-әре кетін толық сипаттап, шығармашылық қызме тін жоспар лау; 8.1.4.2 ұлдар/ қыздар зерттеу нәти желері негізінде тұтыну шылардың өнімнің түрлеріне қажеттілігін анықтау	9.1.4.1 ұлдар/ қыздар жұмысты орындаудың тиімді әдістері мен реттілігін анықтай отырып, шығармашы-лық қызметін жоспарлау; 9.1.4.2 ұлдар/ қыздар пайданы анықтау мақсатында түрлі тауарларды өткізу нарығын талдау

ЖОБА

			шығындарын анықтау		
1.5 Дизайн (эскиз) дайындау бойынша тапсырмалармен жұмыс істеу	5.1.5.1 ұлдар/қыздар композицияның негізгі заңдылықтарын ескеріп, қарапайым нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау	6.1.5.1 ұлдар/қыздар композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай отырып, әртүрлі нысандардың дизайны бойынша тапсырмалар орындау	7.1.5.1 ұлдар/қыздар функционалды және эстетикалық талаптарға сай, нысанның дизайн дайындау бойынша тапсырмаларды орындау	8.1.5.1 ұлдар/қыздар функционалды талаптарға сай нысан дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау	9.1.5.1 ұлдар/қыздар күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін білімді қорытындылау
	5.1.5.2 ұлдар/қыздар шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау	6.1.5.2 ұлдар/қыздар шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау	7.1.5.2 ұлдар/қыздар түрлі графикалық құралдардың көмегімен бұйым дайындау үшін эскиздер орындау және графикалық пен технологиялық құжаттар әзірлеу	8.1.5.2 ұлдар/қыздар бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып, графикалық және технологиялық құжаттар дайындау	9.1.5.2 ұлдар/қыздар графиканың әртүрлі тәсілдерін қолдану арқылы өз бетінше графикалық және технологиялық құжат құру
1.6 Материалдар, олардың қасиеттері мен жұмыс	5.1.6.1 ұлдар материалдардың ұқсастықтары мен айырмашыл	6.1.6.1 ұлдар материалдардың физикалық,	7.1.6.1 ұлдар жобаланатын нысанды дайындау	8.1.6.1 ұлдар жобаланатын нысанның тағайындал	9.1.6.1 ұлдар техникалық, эксплуатациялық

ЖОБА

істеу техника-лары	ықтарын анықтау арқылы, жалпы қасиеттері мен құрылысын зерделеу	механикалық және технологиялық қасиеттерін, олардың қолданылу аясын анықтау және сипаттау	барысында материалдардың физикалық, технологиялық және механикалық қасиеттерін анықтау және салыстыру	уы мен қасиеттерін ескеріп, материалдарды өңдеу мен безендіру тәсілдерін анықтау және таңдау	және экологиялық ескере отырып, материалдарды өңдеудің өзіндік тәсілдерін негіздеп анықтау және таңдау
	5.1.6.2 ұлдар/ қыздар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, олардың қасиеттері мен міндеттерін анықтау	6.1.6.2 ұлдар/ қыздар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу мен пайдаланудың тиімді жолдарын	7.1.6.2 ұлдар/ қыздар бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу, пайдалану және үйлестірудің тиімді жолдарын	8.1.6.2 ұлдар/ қыздар бұйымды дайындау мен безендіру үшін заманауи және дәстүрлі емес материалдардың тиімді қолданылуын түсіне отырып өздігінен таңдау	9.1.6.2 ұлдар/ қыздар бұйымды дайындау мен безендіру барысында заманауи және дәстүрлі емес материалдарды қолдануды ң өзіндік шешімдері мен жолдарын ұсыну
	5.1.6.3 қыздар тоқыма материалдарм ен бұйымдардың жіктелуін білу және сипаттау	6.1.6.3 қыздар тоқыма материалдар мен бұйымдардың қасиеттері мен фактурасын зерделеу және анықтау	7.1.6.3 қыздар өңдеу тігін материалдары мен сәндік әшекей бұйымдарының жіктелуін анықтау, сипаттау	8.1.6.3 қыздар табиғи және жасанды тері мен былғарының түрлері мен қасиеттерін анықтау, сипаттау және	9.1.6.3 қыздар трикотаж, тоқусыз матаны өз бетінше зерделеу, анықтау және бағалау

ЖОБА

			және салыстыру	салыстыру	
	5.1.6.4 ұлдар/ қыздар таңдаған құралдардың қасиеттерін ескере отырып, көркем өнер материалдарын, орындау техникаларын пайдалану және эксперимент жүргізу	6.1.6.4 ұлдар/ қыздар материалдардың қасиеттері жайлы білімін және тәжірибелік жұмыс істеу дағдыларын көрсете отырып техникалар, көркемдік материалдарды қолдану және эксперимент жасау	7.1.6.4 ұлдар/ қыздар шығармашылық жұмыстар барысында орындау техникасымен өнер материалдарын анықтау, таңдау және біріктіру	8.1.6.4 ұлдар/ қыздар шығармашылық жұмыстар барысында орындау техникасымен өнер материалдарын анықтау, таңдау және біріктіру	9.1.6.4 ұлдар/ қыздар шығармашылық жұмыс жасау үшін әр түрлі орындау техникасын және өнер материалдарын қолдану бойынша өзіндік шешімдер ұсыну

2) «Шығармашылық жұмыстарды жасау және дайындау» бөлімі:

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
2.1 Шығармашылық идеялардың көркем көрінісі	5.2.1.1 ұлдар/ қыздар өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен	6.2.1.1 ұлдар/ қыздар өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін	7.2.1.1 ұлдар/ қыздар күрделі шығармашылық идеяларды білдіру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтерін және өнердің	8.2.1.1 ұлдар/ қыздар күрделі шығармашылық идеяларды білдіру үшін өнердің көркем құралдарын өз бетінше анықтау, таңдау және	9.2.1.1 ұлдар/ қыздар мазмұнды және ерекше туындылар орындау үшін өнердің көркем құралдарын өз бетінше

	өнердің көркем тәсілдерін қолдану	анықтау, таңдау және қолдану	көркем құралдарын негіздеп анықтау, таңдау және қолдану	қолдану	қолдану
2.2 Құралдар мен жабдықтар	5.2.2.1 ұлдар құрастырымды, табиғи және жасанды материалдарды өңдеу үшін қол еңбегі құралдарымен жабдықтарын анықтау, сипаттау және қолдану; 5.2.2.2 ұлдар ағаш және темір өңдеу білдегінің тағайындалуы мен құрылысын түсіндіру	6.2.2.1 ұлдар құрастырымды, табиғи және жасанды материалдарды өңдеу үшін пайдаланатын қол электрлік құралдарының қозғалысты беру механизмдерімен құрылысын анықтау және сипаттау	7.2.2.1 ұлдар заманауи технологиялық машиналардың құрылысын және жұмыс істеу принципін сипаттау және олармен құрастырымды, табиғи, жасанды заттарды өңдеу бойынша жұмыстар орындау	8.2.2.1 ұлдар заманауи технологиялық машиналарда құрастырымды материалдарды өңдеу бойынша күрделі операцияларды орындау	9.2.2.1 ұлдар материалдарды өңдеу үшін құралдарды және заманауи технология-лық машиналарды анықтау, таңдау және қолдану; 9.2.2.2 ұлдар/ қыздар өнеркәсіптегі технологиялық және өндірістік процестер туралы білімі мен түсінігін көрсету
	5.2.2.1 қыздар тігін машинасының құрылысын, жіп өткізуді	6.2.2.1 қыздар тігін машинасын қалыпты күйге келтіруді білу және орындау;	7.2.2.1 қыздар тігін машинасы жұмысындағы ақауларды анықтау	8.2.2.1 қыздар тігін машинасына қажетті құрылғыларды (түймелікті өңдеу,	9.2.2.1 қыздар заманауи тігін құрал-жабдықтарын білу және торлау

	сипаттау және білу, машина тігістерін орындау; 5.2.2.2 қыздар тігін бұйымдарын ылғалды-жылулық өңдеуге арналған жабдықтарды білу, сипаттау және қолдану	6.2.2.2 қыздар тігін бұйымдарын ылғалды-жылулық өңдеу режимдерін білу, сипаттау және оларды тәжірибеде қолдану	және жөндеу; 7.2.2.2 қыздар тігін бұйымдарын ылғалды-жылулық өңдеу барысында қолданылатын құралдарды анықтау, таңдау, қолдану	сыдырманы қондырып тігу) таңдау және қолдану	тігін машинасын қолдану; 9.2.2.3 қыздар тігін машиналарында күрделі операцияларды (аппликация, кестелеу) орындау және зерделеу
2.3 Жасау технологиясы	5.2.3.1 ұлдар өлшем мен белгілеу негізінде орындалған бұйым дайындау үшін материалдарды қол құралдары-мен өңдеу; 5.2.3.2 ұлдар түрлі материал-дардан қара-пайым бұйым дайындау	6.2.3.1 ұлдар орындалған өлшем мен белгілеу негізінде бұйым дайындау үшін материалдарды электрлік қол құралдарымен өңдеу; 6.2.3.2 ұлдар ажырайтын және ажырамайтын біріктіру әдістерін қолданып, бірнеше бөлшектерден тұратын бұйым жасау	7.2.3.1 ұлдар бұйымдардың функционалдық және эстетикалық сапасын арттыру үшін материалдарды механикалық өңдеу және бұйымды безендіру; 7.2.3.2 ұлдар технологиялық құжаттар бойынша реттілікті және дәлдікті	8.2.3.1 ұлдар түрлі құрал-жабдықтарды қолдана отырып, материалдарды өңдеу мен безендіру әдістерін анықтау, пайдалану; 8.2.3.2 ұлдар өз бетінше дайындаған технологиялық құжатпен күрделі бұйым жасау	9.2.3.1 ұлдар бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу мен безендірудің ұтымды тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану; 9.2.3.2 ұлдар әртүрлі техника-ларды, конструкция түрлері мен

ЖОБА

			сақтай отырып, күрделі бұйымдар жасау		заманауи материалдарды қолдана отырып күрделі бұйым жасау
	5.2.3.1 қыздар тоқыма бұйымдарын пішу және сыру тігісін қолдану арқылы қол еңбегі құралдары мен тігін машинасында өңдеу; 5.2.3.2 қыздар түрлі материалдардан (тоқыма, табиғи және жасанды) қарапайым бұйым орындау	6.2.3.1қыздар тігін машинасы және қол құралдарымен қайып тігу, сырып тігу тігіс түрлерін қолдана отырып, тоқыма материалдарын пішу және өңдеу; 6.2.3.2 қыздар әр түрлі конструкциялар мен материалдарды (тоқыма, табиғи және жасанды) қолдана отырып, бір өнім орындау	7.2.3.1 қыздар әртүрлі конструкциялық, заманауи тоқыма және сәндеу материалдарын қолдана отырып, тігін машинасында технологиялық талапқа сәйкес бұйым жасау	8.2.3.1 қыздар қол мен тігін құрал-жабдықтарын және олардың құрылғыларын қолдана отырып, тоқыма материалдарын өңдеу мен сәндеудің тиімді әдістерін анықтау және қолдану; 8.2.3.2 қыздар өз бетінше құрастырған технологиялық құжат бойынша бұйымдар дайындау	9.2.3.1 қыздар бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану; 9.2.3.2 қыздар сенімділік пен дербестігін көрсету арқылы, әртүрлі техниканы, конструкция түрлері мен заманауи материалдарды қолдана отырып ерекше бұйым жасау
	5.2.3.3 ұлдар/ қыздар шығарма	6.2.3.3 ұлдар/ қыздар шығармашылық	7.2.3.4 ұлдар/ қыздар шығармашылық	8.2.3.3 ұлдар/ қыздар шығармашылық	9.2.3.3 ұлдар/ қыздар шығармаш

	шылық жұмыстармен бұйымдар дайындаудүдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану	жұмыстармен бұйымдар жасау барысында қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану	жұмыстармен бұйымдар жасау барысында қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану	жұмыстармен бұйымдар жасау барысында қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану	ылық жұмыстармен бұйымдар жасау барысында қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
2.4 Тамақтану мәдениеті	5.2.4.1 ұлдар/ қыздар дұрыс және тиімді тамақтану ережелерін зерделеу және сипаттау; 5.2.4.2 ұлдар/ қыздар дұрыс және тиімді тамақтану мәзірін құрастыру; 5.2.4.3 қыздар тағам әзірлеуге арналған құралдармен жабдықтарды	6.2.4.1 ұлдар/ қыздар қоғамдық тамақтану орындарында, қазақ халқымен әлем халықтарының мәдениетіндегі дастарқан басында өзін-өзі ұстау ережелерін салыстыру және сипаттау; 6.2.4.2 ұлдар/ қыздар әртүрлі іс-шараға арналған дастарқанды безендірудегі білімдері мен тәжірбиелік	7.2.4.1 қыздар әлем халықтарының тағамдарымен әлемге әйгілі аспазшылардың тағамдарындағы ерекшеліктерді сипаттап, салыстыру; 7.2.4.2 қыздар әлем халықтарының және ұлттық тағамдардың жасалу технологияла-рын зерделеу және қолдану; 7.2.4.3		

ЖОБА

	зерделеу және олардың мүмкіншілігін анықтау; 5.2.4.4 қыздар салқын тағамдар мен сусындарды әзірлеу технологиясын білу және қолдану	дағдыларын көрсету; 6.2.4.3 қыздар жылдам орындалатын тағамдар мен десерт дайындау технологияларын білу және қолдану; 6.2.4.4 қыздар әртүрлі тағамдарды дайындау үшін азық-түліктер, құрал-саймандар мен керек-жарақтарын анықтау және таңдау	қыздар әртүрлі тағамдар дайындауда қолданатын қажетті құрал-жабдықтарды, өнімдерді таңдауда өз бетінше нақты шешім қабылдай алу		
2.5 Үй мәдениеті	5.2.5.1 ұлдар/ қыздар өсімдік шаруашылығы мен жеміс-көкөніс түрлерінің негізгі бағыттарын зерделеу және сипаттау; 5.2.5.2 ұлдар/ қыздар өсімдік шаруашы-	6.2.5.1 ұлдар/ қыздар сәндік гүл түрлерін өсіру технологиясын зерттеу және сипаттау; 6.2.5.2 ұлдар/ қыздар сәндік бақша мен гүл өсіру шаруашылығында көктемгі жұмыстар орындау	7.2.5.1 ұлдар ауыл шаруашылығындағы жабдықтарды және заманауи техникаларды сипаттау, жіктеу және бағалау; 7.2.5.1 қыздар интерьер безендіру үшін әртүрлі өсімдіктердің эстетикалық	8.2.5.1 ұлдар/ қыздар ауыл шаруашылық өндірісінің дамуындағы әдіс-тәсілдерді талқылау және бағалау; 8.2.5.2 қыздар медицинадағы, фитотерапия мен косметикадағы	9.2.5.1 ұлдар/ қыздар ландшафты дизайнның элементтерін, заманауи бағыттары мен стильдерін анықтау және сипаттау

ЖОБА

	лығында көктемгі жұмыстар жүргізу		қасиеттерін сипаттау, қолдану және бағалау	өсімдіктердің рөлін зерделеу, талқылау және бағалау	
	5.2.5.3 ұлдар электр энергиясы көздері туралы айтып беру; 5.2.5.4 ұлдар қарапайым электротехникалық арматура мен электромонтажды құралдарды атау мен олардың тағайындалуын түсіндіру	6.2.5.3 ұлдар электросызба элементтерінің графикалық шартты белгілерін зерделеу, анықтау және орындау; 6.2.5.4 ұлдар қарапайым электр тізбектерінің есебін жүргізу және ажырата білу	7.2.5.2 ұлдар электротехникалық арматуралар мен тұрмыстық құралдардың қарапайым жөндеу жұмыстарын жүргізу	8.2.5.2 ұлдар тұрмыстық техника мен электр жабдықтарының эстетикалық, эргономикалық және эксплуатациялық сапаларын салыстыру және бағалау	9.2.5.2 ұлдар жарықтандырудың типтік және әртүрлі түрін анықтау және сипаттау
	5.2.5.5 ұлдар тұрақты ток көздерін пайдалану арқылы қарапайым бұйым құрастыру	6.2.5.5 ұлдар қарапайым сызба бойынша электр тізбектерін орындау және жинау	7.2.5.3 ұлдар электр тізбектеріндегі ақауларды табу; 7.2.5.4 ұлдар есептеулер орындау үшін арнайы бақылау-өлшегіш аспаптарын таңдау және қолдану		9.2.5.3 ұлдар функционалдық, эргономикалық және эстетикалық талаптарды ескере отырып, интерьердегі жарықтандыруды ұйымдастыру бойынша

ҚОБА

					шығармашылық шешімдер дайындау
	5.2.5.6 ұлдар қол құралдарын пайдаланып, ақауларды жою бойынша интерьерді ұйымдастырудың тәжірибелік жұмыстары мен қарапайым жөндеу операцияларын орындау	6.2.5.6 ұлдар электрлік құрал-саймандарды пайдаланып, ақауларды жою бойынша жөндеу операциялары мен интерьерді ұйымдастырудың тәжірибелік жұмыстарын орындау	7.2.5.5 ұлдар интерьерді ұйымдастыру бойынша тәжірибелік жұмыстар орындау барысында жарықтандыруға, желдеткіш және жылу жүйесіне қойылатын нормаларды сақтау және қарастыру	8.2.5.3 ұлдар тұрмыста жөндеу жұмыстарын жүргізу барысында ақауларды жоюдың тиімді тәсілдерін табу; 8.2.5.4 ұлдар тұрмыста жөндеу жұмыстарын жүргізу барысында заманауи материалдар мен құрал-жабдықтарды зерделеу, таңдау және қолдану	9.2.5.4 ұлдар /Қыздар интерьерді безендіру, жоспарлау және ұйымдастыру бойынша тәжірибелік жұмысты орындау үшін түрлі салалардағы білімдерін жалпылау
	5.2.5.3 қыздар жеке бас гигиенасы ережелерін зерделеу және сипаттау, әртүрлі шаш пен тері түрін анықтау; 5.2.5.4 қыздар өз бетінше өз-өзіне қарау әрекеттері	6.2.5.3 қыздар тазалау құралдарын, тұрғын үйге қойылатын гигениалық талаптарды зерделеу және сипаттау; 6.2.5.4 қыздар тазалау құралдары мен жабдықтарын	7.2.5.2 қыздар эксплуатациялық, эстетикалық және экологиялық сапаларын бағалай отырып, тұрмыстық техниканың мақсаты мен атқаратын қызметіне қарай жіктеу; 7.2.5.3	8.2.5.3 қыздар өз бетінше материалдар мен техниканы анықтап, таңдай отырып, эстетикалық және техникалық талаптарға сай келетін интерьерге арналған сәндік бұйымдар	

КОПИЯ

	мен тәсілдерін таңдау және қолдану	таңдау және қолдану; 6.2.5.5 қыздар мезгілдік киім мен аяқ-киімдерді күту мен сақтау ережелерін білу және ұстану	Қыздар тұрмыстық техниканы қолдану мен күту ережелерін зерделеу және сипаттау	дайындау	
2.6 Техника қауіпсіздігі мен еңбек гигиенасының ережелерін сақтау	5.2.6.1 ұлдар/ қыздар техника қауіпсіздігін қадағалап, материалдар мен құралдарды қолдану; 5.2.6.2 ұлдар/ қыздар қол еңбегі құралдары-мен жұмыс істеудің қауіпсіз тәсілдерін, еңбек гигиенасының ережелерін білу	6.2.6.1 ұлдар/ қыздар техника қауіпсіздігін қадағалап және көрсете отырып, материалдар мен құралдарды қолдану; 6.2.6.2 ұлдар/ қыздар қол электрлі құралдары және жабдықтары мен қауіпсіз жұмыс жасау тәсілдерін, еңбек гигиенасы ережелерін білу және түсіндіру	7.2.6.1 ұлдар/ қыздар техника қауіпсіздігін қадағалап, материалдар мен құралдарды қолдану; 7.2.6.2 ұлдар/ қыздар заманауи технологиялық машиналармен қауіпсіз жұмыс жасау жолдарын білу және түсіндіру	8.2.6.1 ұлдар/ қыздар техника қауіпсіздігін қадағалап, материалдар мен құралдарды қолдану; 8.2.6.2 ұлдар / қыздар құрал-жабдықтармен қауіпсіз жұмыс істеу туралы ескертпе парағын құру	9.2.6.1 ұлдар/ қыздар техника қауіпсіздігін қадағалап, материалдар мен құралдарды қолдану; 9.2.6.2 ұлдар/ қыздар белгілі бір бұйым мен жұмыс түріне арналған техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық құру

3) «Презентациялау, талдау және шығармашылық жұмыстарды бағалау» бөлімі:

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
3.1 Шығармашылық жұмыстардың таныстырылымы	5.3.1.1 ұлдар/ қыздар сыныпқа дайын жұмысты таныстыру (көрме)	6.3.1.1 ұлдар/ қыздар мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру (көрме)	7.3.1.1 ұлдар/ қыздар ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)	8.3.1.1 ұлдар/ қыздар онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және оны ұсыну	9.3.1.1 ұлдар/ қыздар медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру
3.2 Идеяларды талдау және бағалау	5.3.2.1 ұлдар/ қыздар пәндік терминологияны қолданып өзінің және өзгелердің жұмыстарында берілген идеялармен тақырыптарды сипаттау	6.3.2.1 ұлдар/ қыздар пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды салыстыру	7.3.2.1 ұлдар/ қыздар пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы идеялармен тақырыптарды талқылау және бағалау	8.3.2.1 ұлдар/ қыздар пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды талдау мен бағалау жүргізу үшін критерийлерді қолдану	9.3.2.1 ұлдар/қыздар өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы тарихи, әлеуметтік және мәдениеттік мәнмәтінде рді талдау мен бағалау
3.3 Әдіс-тәсілдерді талдау және бағалау	5.3.3.1 ұлдар/ қыздар пәндік терминологияны қолдана	6.3.3.1 ұлдар/ қыздар пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және	7.3.3.1 ұлдар/ қыздар пәндік терминологияны пайдалана отырып,	8.3.3.1 ұлдар/ қыздар жасалған өнімнің сапасын қолданылған әдіс-	9.3.3.1 ұлдар/ қыздар бұйымның сапасын және өнімнің

	отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді сипаттау	өзгелердің жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді салыстыру	басқалардың және өз жұмыстарындағы әдіс-тәсілдері мен техникаларды талқылау және бағалау	тәсілдерін бағалау және талдау үшін критерийлерді қолдану	сыртқы көрінісін анықтайтын негізгі факторларды талдау және бағалау
3.4 Жұмысты жетілдіру мен бейімдеу	5.3.4.1 ұлдар/ қыздар өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және бейімдеу бойынша конструктивті пікірлер, ұсыныстар білдіру	6.3.4.1 ұлдар/ қыздар өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша сындарлы пікір мен негізделген ұсыныстарды қабылдау	7.3.4.1 ұлдар/ қыздар өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды салыстыруда негізделген сыни ұсыныстар жасау	8.3.4.1 ұлдар/ қыздар өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру мен бейімдеуде қолданылған идеяларды талдауда және бағалауда негізделген сыни ұсыныстар жасау	9.3.4.1 ұлдар/ қыздар өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы мақсаттың өзіндік анық көруін және негізделген бағаны өзіндік білдіру

31. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

32. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 5-сынып (ұлдар):

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Визуалды өнер	Бейнелеу өнеріндегі көркем құралдары. Классикалық өнердің үздік туындылары. Қазақстандық суретшілердің шығармашылығы. Бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрлары	5.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу
		5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу (ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
		5.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарында берілген идеялар мен тақырыптарды сипаттау
		5.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді (техникасы) сипаттау
	Натюрморт өнері. Ұлттық сәндік натюрморт	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
		5.1.6.4 таңдаған тәсілдерінің қасиеттерін ескере отырып, көркемөнер материалдарын, техникаларын пайдалану және эксперимент жүргізу
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
		5.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану

ЖОБА

	Пейзаж. Табиғатпен үйлесім. Әуе перспективасы	5.1.1.1 қоршаған ортаның ассоциативті мағынасы мен визуалды сипаттамасын зерделеу және анықтау (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік)
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
	Индустриалды пейзаж. Қала пейзажы. Сызықтық перспектива	5.1.1.1 қоршаған ортаның ассоциативті мағынасы мен визуалды сипаттамасын зерделеу және анықтау (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік)
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
	Пластикалық пішіндер өнері. Мүсін өнері	5.1.1.1 қоршаған ортаның ассоциативті мағынасы мен визуалды сипаттамасын зерделеу және анықтау (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік)
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
		5.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді (техникасы) сипаттау
	Шығармашылық жұмыс. Көрме ұйымдастыру	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
		5.1.6.4 таңдаған тәсілдерінің қасиеттерін ескере отырып, көркемөнер материалдарын, техникаларын пайдалану және эксперимент жүргізу
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану.
		5.3.1.1 бүкіл сыныпқа дайын жұмысты таныстыру (көрме)
2-тоқсан		
	Сәндік-қолданбалы өнер, негізгі	5.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн

ЖОБА

Сәндік-қолданбалы өнер	пішіндер мен ерекшеліктері. Қазақстан халқының сәндік-қолданбалы өнері	туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу
	Сәндік-қолданбалы өнердегі заманауи және дәстүрлі емес материалдар. Материалдар мен құрал-жабдықтармен танысу	5.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, олардың қасиеттері мен міндеттерің анықтау; 5.2.2.1 конструкциялық, табиғи және жасанды материалдарды өңдеу үшін қол еңбегі құралдары мен жабдықтарын анықтау, сипаттау және қолдану
	Дәстүрлі емес материалдардан сәндік бұйым. Идеяларды талқылау мен дамыту. Нобай орындау	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
	Дәстүрлі емес материалдардан сәндік бұйым. Бұйым дайындау	5.2.3.2 түрлі конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардан қарапайым бұйым дайындау
		5.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Өру өнері. Өру түрлері. Материалдар және құрал-жабдықтармен танысу	5.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, олардың қасиеттері мен міндеттерің анықтау
		5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
	Бұйым өру	5.2.3.2 түрлі конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардан қарапайым бұйым дайындау; 5.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
		5.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану.

КОПА

	Жұмыстардың көрмесі	5.3.1.1 бүкіл сыныпқа дайын жұмысты таныстy (көрме)
3-тоқсан		
Дизайн және технология	Конструкциялық материалдар. Материалдардың түрлері мен қасиеттерін зерттеу	5.1.6.1 конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардың жалпы қасиеттері мен құрылысын, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтай отырып зерделеу
	Конструкциялық материалдарды өңдеуге арналған жабдықтар, қол еңбегі құралдары, құрылғылар	5.2.2.2 ағаш және темір өңдеу білдегінің тағайындалуы мен құрылысын түсіндіру; 5.2.2.1 конструкциялық, табиғи және жасанды материалдарды өңдеу үшін қол еңбегі құралдары мен жабдықтарын анықтау, сипаттау және қолдану
		5.2.6.2 қол еңбегі құралдарымен жұмыс істеудің қауіпсіз тәсілдерін, еңбек гигиенасының ережелерін білу (жұмыс орнын, құралдарды ұйымдастыру және тазалау, арнайы киімде жұмыс істеу)
	Көркемдеп аралау. Идеяларды құру. Материалды таңдау және дайындау	5.1.5.1 өзінің және өзгенің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) тәжірибесіне сүйене отырып және композицияның негізгі заңдылықтарын ескеріп, қарапайым нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
		5.1.4.1 шығамашылық жұмысты орындау кезеңдерін анықтай отырып, жоспар дайындау;
	Сыртқы және ішкі сызықтар арқылы қисық пішінді бұйымды қылармен көркемдеп аралау	5.2.3.1 өлшем мен белгілеу негізінде орындалған бұйым дайындау үшін материалдарды қол құралдарымен өңдеу; 5.2.3.2 түрлі конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардан қарапайым бұйым дайындау
		5.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Сымнан бұйымдарды	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау

ЖОБА

	модельдеу. Нобайлар дайындау (шынжыр, басқатырғыш ойындары, жануарлардың пішіндері). Материал таңдау. Құралдар-жабдықтар мен құрылғылар	
	Бұйым дайындау. (шынжыр, басқатырғыш ойындары, жануарлардың пішіндері)	5.2.3.1 өлшем мен белгілеу негізінде орындалған бұйым дайындау үшін материалдарды қол құралдарымен өңдеу; 5.2.3.2 түрлі конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардан қарапайым бұйым дайындау
		5.2.6.1 қауіпсіздік техникасын қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Түрлі материалдарды қолданып, музыкалық аспаптарды (ұрмалы және соқпалы) жобалау	5.1.5.1 өзінің және өзгенің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) тәжірибесіне сүйене отырып және композицияның негізгі заңдылықтарын ескеріп, қарапайым нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
	Музыкалық аспапты құрастыру	5.2.3.1 өлшем мен белгілеу негізінде орындалған бұйым дайындау үшін материалдарды қол құралдарымен өңдеу; 5.2.3.2 түрлі конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардан қарапайым бұйым дайындау
		5.2.6.1 қауіпсіздік техникасын қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
		5.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша конструктивті пікірлер, ұсыныстарды білдіру.

ЖОБА

	Жұмыстардың көрмесі	5.3.1.1 бүкіл сыныпқа дайын жұмысты таныстыру (көрме)
4-тоқсан		
Тамақтану мәдениеті	Дұрыс тамақтанудың негіздері. Ас мәзірін әзірлеу	5.2.4.1 дұрыс және тиімді тамақтанудың ережелерін сипаттау және зерделеу; 5.2.4.2 дұрыс және тиімді тамақтанудың мәзірін құрастыру; 5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
Үй мәдениеті	Электр қуатының негізгі көздері туралы жалпы мәліметтер.Электро техникалық арматура. Электр энергиясының әртүрлі көздерімен тәжірибе жасау (батарея, гальваникалық элементтер)	5.2.5.3 электр энергиясының көздері туралы айтып беру; 5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып); 5.2.5.4 қарапайым электротехникалық арматура мен электромонтажды құралдарды атап шығу мен олардың тағайындалуын түсіндіру; 5.2.5.5 тұрақты тоқ көздерін пайдалану арқылы қарапайым бұйым құрастыру
	Тұрмыстағы жөндеу жұмыстары	5.2.5.6 қол құралдарын пайдаланып, ақауларды жою бойынша интерьерді ұйымдастырудың тәжірибелік жұмыстары мен қарапайым жөндеу операцияларын орындау
	Өсімдік шаруашылығының негізгі бағыттары. Өсімдік шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар.	5.2.5.1 өсімдік шаруашылығы мен жеміс-көкөніс түрлерінің негізгі бағыттарын зерделеу және сипаттау; 5.2.5.2 өсімдік шаруашылығында көктемгі жұмыстар жүргізу (топырақты өңдеу, зиянкес жәндіктерден қорғау, егу мен отырғызу); 5.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану

2) 6-сынып (ұлдар):

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Визуалды өнер	Портрет жанры. Қазақстандық суретшілердің шығармашылығындағы портрет	6.1.3.1 шығармашылық идеяларды іске асыру мақсатында ақпарат көздерін өз бетінше таңдап, қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы);
		6.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсету
	Сызықты портрет. Графика. Орындалу техникасы. Дәстүрлі емес материалдардан портрет жасау (сымнан) материалдардан орындалған портрет)	6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
		6.1.6.4 материалдардың қасиеттері жайлы білімін және тәжірибелік жұмыс істеу дағдыларын көрсете отырып техникалар, көркемдік материалдарды қолдану және эксперимент жасау; 6.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу мен пайдаланудың тиімді жолдарын (немесе әдістерін) анықтау
	Портреттегі түс. Орындалу техникасы	6.1.1.1 өзінің және басқа оқушының тәжірибесіне сүйене отырып, қоршаған орта нысандарының визуалды сипаттамаларын (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік) түсіну және білімін көрсету; 6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
	Заманауи портрет. Фотоөнер. Фотокамерамен тәжірибе	6.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды салыстыру

		6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
	Анимация. Қозғалатын элементтер (ермексазды анимация, көлеңкелі театр, саусақты және таяқшалы қуыршақтар)	6.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсету
	Сценарий дайындау. Кейіпкерлер мен декорациялар құру. Көркем өнер идеяларын іске асыру. Дыбыс қосу	6.1.4.1 уақыт пен басқа да факторларды ескере отырып, іс-әрекеттің реттілігін анықтау және жоспарлау
		6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
		6.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша сындарлы пікір мен негізделген ұсыныстарды қабылдау
	Жұмысты қорғау.	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру
2-тоқсан		
Сәндік-қолданбалы өнер	Қазақстан халықтарының зергерлік өнерімен танысу	6.1.2.1 әлемдік және қазақтың ұлттық мәдениетіндегі дизайн, қолөнер мен өнер туындыларының ерекшеліктерін түсіну мен білімін көрсету
	Зергерлік бұйым нобайын орындау. Материалдар мен құрал-жабдықтарды таңдау	6.1.5.2 шығармашылық идеяларын іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау
		6.1.6.4 материалдардың қасиеттері жайлы білімін және тәжірибелік жұмыс істеу дағдыларын көрсете отырып техникалар, көркемдік материалдарды қолдану және эксперимент жасау
	Бұйым дайындау. Бұйымды көркемдеп безендіру	6.2.3.2 ажырайтын және ажырамайтын біріктіру әдістерін қолданып, бірнеше бөлшектерден тұратын бұйым жасау; 6.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану

		6.2.6.1 қауіпсіздік техникасын қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Табиғи материалдардың түрлері мен сипаттамалары. (Өздігінен ізденіс зерттеулері)	6.1.1.1 өзінің және басқа оқушының тәжірибесіне сүйене отырып, қоршаған орта нысандарының визуалды сипаттамаларын (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік) түсіну және білімін көрсету; 6.1.6.1 конструкциялық, табиғи, және жасанды материалдардың физикалық, технологиялық пен механикалық қасиеттерін және олардың қолдану аясын анықтау және сипаттау
	Табиғи материалдардан дайындалатын бұйым нобайын орындау	6.1.5.2 шығармашылық идеяларын іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау
	Бұйым дайындау. Бұйымды көркемдеп безендіру	6.1.6.4 материалдардың қасиеттері жайлы білімін және тәжірибелік жұмыс істеу дағдыларын көрсете отырып техникалар, көркемдік материалдарды қолдану және эксперимент жасау
		6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
	Жұмысты қорғау. Көрме ұйымдастыру	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру
3-тоқсан		
Дизайн және технология	Электрлік және қол еңбегі құралдары мен жабдықтары. Тәжірибелік жұмыс	6.2.2.1 табиғи, жасанды және конструктивті материалдарды өңдеу үшін пайдаланатын қозғалысты беру механизмдері мен қол электрлік құралдардың құрылысын анықтайды және сипаттайды
		6.2.6.2 қол электрлі құралдары мен жабдықтарымен қауіпсіз жұмыс жасау тәсілдерін, еңбек гигиенасы ережелерін (жұмыс орнын, құралдарды ұйымдастыру мен тазалау, арнайы киімде жұмыс істеу) білу және түсіндіру

	Құрамалы бөлшектерден робот құру. Роботтың шығу тарихы мен оның түрлері. (Өздігінен ізденіс зерттеулері)	6.1.3.1 шығармашылық идеяларды іске асыру мақсатында ақпарат көздерін өз бетінше таңдап, қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
		6.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді (техникасы) салыстыру
	Роботты жобалау және дайындау. Нобай. Материалдарды іріктеу, таңдау	6.1.5.1 өзінің тәжірибесі мен біліміне сүйеніп, композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай отырып, әртүрлі нысандардың дизайны бойынша тапсырмалар орындау
		6.1.4.1 уақыт пен басқа да факторларды ескере отырып, іс-әрекеттің реттілігін анықтау және жоспарлау; 6.1.6.1 конструкциялық, табиғи, және жасанды материалдардың физикалық, технологиялық пен механикалық қасиеттерін және олардың қолдану аясын анықтау және сипаттау
	Робот құру. Робот бөлшектерінің жылжымалы механизмін құру бойынша эксперимент жүргізу	6.2.3.1 орындалған өлшем мен белгілеу негізінде бұйым дайындау үшін материалдарды электрлік қол құралдарымен өңдеу; 6.2.3.2 ажырайтын және ажырамайтын біріктіру әдістерін қолданып, бірнеше бөлшектерден тұратын бұйым жасау
		6.2.6.1 қауіпсіздік техникасын қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Көлік құралдарының түрлері туралы жалпы мәлімет. (Өздігінен ізденіс зерттеулері)	6.1.3.1 шығармашылық идеяларды іске асыру мақсатында ақпарат көздерін өз бетінше таңдап, қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
	Көлік құралы үлгісін дайындау. Нобай.	6.1.5.1 өзінің тәжірибесі мен біліміне сүйеніп, композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай отырып, әртүрлі

	Материалдарды іріктеу, таңдау	нысандардың дизайны бойынша тапсырмалар орындау
		6.1.4.2 материалдық шығынды анықтау (сандық көрсеткіштер)
	Көлік құралын орындау. Үлгінің жеке бөліктерін дайындау. Үлгіні құрастыру, безендіру	6.2.3.1 орындалған өлшем мен белгілеу негізінде бұйым дайындау үшін материалдарды электрлік қол құралдарымен өңдеу; 6.2.3.2 ажырайтын және ажырамайтын біріктіру әдістерін қолданып, бірнеше бөлшектерден тұратын бұйым жасау
	Жұмысты қорғау. Көрме ұйымдастыру	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру
4-тоқсан		
Тамақтану мәдениеті	Қазақ халқы мен түрлі халықтардың және де қоғамдық тамақтану орындарындағы дастарқан басында өзін-өзі дұрыс ұстау ережелері	6.2.4.1 қоғамдық тамақтану орындарында, қазақ халқы мен әлем халықтарының мәдениетіндегі дастарқан басында өзін-өзі ұстау ережелерін салыстыру және сипаттау; 6.2.4.2 әртүрлі іс-шараға арналған дастарханды безендірудегі білімдері мен тәжірбиелік дағдыларын көрсету
Үй мәдениеті	Электросызбаларды ң шартты белгілерімен танысу. Электр тізбегі	6.2.5.3 электросызбалар элементтерінің шартты графикалық белгілерін орындау, анықтау және зерделеу; 6.2.5.4 қарапайым электр тізбектерінің есебін жүргізу және ажырата білу
	Батарейкалы шырағдан дайындау	6.2.5.5 электр тізбектерін қарапайым сызба бойынша жинау және орындау
	Электрлік қол еңбегі құралдары қолданылған тұрмыстағы жөндеу жұмыстары	6.2.5.6 электрлік қол құралдарын пайдаланып, ақауларды жою бойынша жөндеу операциялары мен интерьерді ұйымдастырудың тәжірибелік жұмыстарын орындау
		6.2.6.1 техникасын қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Сәндік гүлдер түрлері. Гүл өсіру шаруашылығындағ	6.2.5.1 сәндік гүлдер түрлерін өсіру технологиясын зерттеу және сипаттау;

	ы көктемгі жұмыстар	6.2.5.2 сәндік бақ өсіру мен гүл өсіру шаруашылығында көктемгі жұмыстар (топырақты өңдеу, зиянкес жәндіктерден қорғау, егу мен отырғызу) жүргізу; 6.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану

3) 7-сынып (ұлдар):

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Визуалды өнер	Өнердегі заманауи техника мен ғылыми жетістіктер. Табиғаттағы микро суреттер.	7.1.1.1 қоршаған орта элементтерінің визуалды сипаттамасын (композиция, түс, пішін, фактура, пропорция) өзінше түсіндіру
		7.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін, өнер құралдары мен әртүрлі техникада таңдалған қасиеттері мен тәсілдерін визуалды элементтерді таңдау және негізделген түрде анықтау
	Бейнелеу өнеріндегі заманауи бағыттары (поп арт, инсталляция). Өздігінен ізденіс зерттеулері	7.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды талқылау және бағалау
		7.3.3.1 пәндік терминологияны пайдалана отырып, басқалардың (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) және өз жұмыстарындағы әдіс- тәсілдері мен техникаларды талқылау және бағалау
	Қазақстанның заманауи суретшілері	7.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін өз бетінше зерделеу және сипаттау

КОПА

		7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
	Өнердегі заманауи стильдік бағыттарды зерттеу негізінде тәжірибелік жұмыс орындау. (2D немесе 3D форматында)	7.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі (заманауи) технологиялар мен өнер материалдарын анықтау, таңдау және біріктіру; 7.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу, пайдалану және үйлестірудің тиімді жолдарын (немесе әдістерін) анықтау
		7.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін, өнер құралдары мен әртүрлі техникада таңдалған қасиеттері мен тәсілдерін визуалды элементтерді таңдау және негізделген түрде анықтау
	Жұмысты қорғау және көрме ұйымдастыру	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)
2-тоқсан		
Сәндік-қолданбалы өнер	Пирография өнерімен танысу. Көркемдеп күйдіру техникасы мен тәсілдері	7.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін өз бетінше зерделеу және сипаттау
	Нобай орындау. Материалдарды таңдау және дайындау	7.1.5.2 бұйым жасауда әртүрлі графикалық құралдарды қолдана отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып), нобайлар, графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
		7.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі (заманауи) технологиялар мен өнер материалдарын анықтау, таңдау және біріктіру
	Бұйымды көркемдеп күйдіру. Безендіру	7.2.3.1 бұйымдардың функционалдық және эстетикалық сапасын арттыру үшін материалдарды механикалық өңдеу

		және бұйымды безендіру; 7.2.3.4 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
		7.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмысты қорғау және көрме ұйымдастыру	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)
3-тоқсан		
Дизайн және технология	Ағашты механикалық өңдеуге арналған құрал-жабдықтар	7.2.2.1 заманауи технологиялық машиналардың құрылысына және жұмыс барысына сипаттама бере отырып, конструкциялық, табиғи және жасанды материалдарды өңдеу операцияларын орындау
	Ағашты механикалық өңдеу барысындағы жұмысты ұйымдастыру	7.2.6.2 заманауи технологиялық машиналармен қауіпсіз жұмыс жасау жолдарын білу және түсіндіру
		7.1.6.1 жобаланатын нысанды дайындау барысында конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардың физикалық, технологиялық және механикалық қасиеттерін анықтау және салыстыру
	Ағаштан жасалған бұйымды өңдеу. Бұйымның дизайны. Материалды таңдау және дайындау	7.1.5.1 функционалды (техникалық) және эстетикалық талаптарға сай, дизайн дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 7.1.5.2 графиканың түрлі тәсілдерін қолдана отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып), бұйым жасауда эскиздер, графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
		7.1.4.1 алған білімдері мен тәжірибелерін қолдана болашақ іс-әрекеттерін анықтау және шығармашылық қызметін жоспарлау; 7.1.4.2 бұйымның өзіндік құны мен

		материалдық шығындарын анықтау
	Бұйымды жасау. Материалдар мен бөлшектерді механикалық өңдеу. Бұйымды безендіру	7.2.3.1 бұйымдардың функционалдық және эстетикалық сапасын арттыру үшін материалдарды механикалық өңдеу және бұйымды безендіру; 7.2.3.2 технологиялық құжаттар бойынша реттілікті және дәлдікті сақтай отырып, күрделі бұйымдарды жасау
		7.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды салыстыруда негізделген сыни ұсыныстар жасау
	Көрме ұйымдастыру	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)
4-тоқсан		
Үй мәдениеті	Ауыл шаруашылық өндірістегі заманауи техникалар мен жабдықтар	7.2.5.1 ауыл шаруашылығындағы жабдықтарды және заманауи техникаларды сипаттау, жіктеу және бағалау
		7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
	Тұрмыстық құрал-жабдықтар мен электроарматураны жөндеу	7.2.5.2 электротехникалық арматуралардың және тұрмыстық құралдардың қарапайым жөндеу жұмыстарын жүргізу; 7.2.5.3 электр тізбектеріндегі ақауларды табу; 7.2.5.4 есептеулер орындау үшін арнайы бақылау-өлшеу құралдарын таңдау және қолдану
	Үй экологиясы. Үйдегі микроклимат	7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану (оның ішінде

		ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы); 7.2.5.5 интерьерді ұйымдастыру бойынша тәжірбиелік жұмыстар орындау барысында жарықтандыруға (табиғи және жасанды), желдеткіш және жылу жүйесіне қойылатын нормаларды сақтау және қарастыру; 7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)

4) 8-сынып (ұлдар):

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Сәндік қолданбалы өнер	Мозаика өнері. Мозаика орындаудың түрлері мен техникалары	8.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды талдау мен бағалау жүргізу үшін критерийлерді қолдану
		8.3.3.1 жасалған өнімнің (шығармашылық жұмыс) сапасын қолданылған әдіс-тәсілдерін бағалау және талдау үшін критерийлерді қолдану
	Мозаикалық панноға арналған негіз дайындау. Нобай және материалды таңда	8.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолданып, бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып), графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
	Мозаика панносын орындау	8.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі технологиялар мен өнер материалдарын өз бетінше анықтау, таңдау және біріктіру

ЖОБА

		8.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін өз бетінше өнердің көркем құралдарын анықтау, таңдау және қолдану
	Көркемдеп безендіру мен жұмыстарын таныстыру.	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және оны ұсыну (онлайн форумдар, әлеуметтік желілерде)
2-тоқсан		
Дизайн және технология	Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен танысу	8.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету
	Қазақ халқының тұрмыстық заттарының орындалу техникасы мен материалдарын (торсық, дөңгелек үстел) зерделеу.	8.1.6.1 жобалау объектісінің қолданылу мақсаты мен ерекшелігін ескере отырып, өңдеудің конструкциялық, табиғи, жасанды материалдары мен әдістерін негіздеп таңдау
	Идеяларды талдау және нобайды орындау. Жұмысты жоспарлау	8.1.5.1 функционалды (техникалық), эстетикалық, эргономикалық және экологиялық талаптарға сай нысан дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау
		8.1.4.1 болашақ іс-әрекеттерін анықтауда өздерінің алған білімдері мен тәжрибесін қолдана отырып шығармашылық әркеттерін жоспарлайды
	Материалдарды өңдеу. Бұйымды дайындау	8.2.2.1 заманауи технологиялық машиналарда конструкциялық материалдарды өңдеу бойынша күрделі операцияларды орындау
		8.2.3.1 қол, механикалық құрал-жабдықтарын қолдана отырып, бұйымдардың функционалдық және эстетикалық сапасын арттыру үшін материалдарды өңдеу мен безендіру әдістерін анықтау, пайдалану; 8.2.3.2 өз бетінше дайындаған технологиялық құжатпен күрделі бұйым (кешенді, фасонды) жасау;

ЖОБА

		8.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
		8.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Көрме ұйымдастыру және жұмысты қорғау	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және оны ұсыну (онлайн форумдар, әлеуметтік желілерде)
3-тоқсан		
Дизайн және технология	Үстел ойыны. Шығу тарихы	8.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету
	Үстел ойынының тұжырымдамасы	8.1.4.2 зерттеу нәтижелері негізінде тұтынушылардың өнімнің түрлеріне деген қажеттілігін анықтау
		8.1.5.1 функционалды (техникалық), эстетикалық, эргономикалық және экологиялық талаптарға сай нысан дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау
	Үстел ойынын дайындау. Графикалық құжаттама	8.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолданып, бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып), графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
	Үстел ойынын бөлшектерін дайындау. Көркемдеп безендіру	8.1.6.2 бұйымды дайындау мен безендіру үшін заманауи және дәстүрлі емес материалдардың тиімді қолданылуын түсіне отырып өздігінен таңдау
		8.2.3.1 қол, механикалық құрал-жабдықтарын қолдана отырып, бұйымдардың функционалдық және эстетикалық сапасын арттыру үшін материалдарды өңдеу мен безендіру әдістерін анықтау, пайдалану
	Ойынды тестілеу.	8.3.4.1 өзінің және өзгелердің

	Сауалнама және ақпараттар жинау	жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды талдауда және бағалауда негізінделген сыни ұсыныстар жасау
	Жұмысты қорғау.	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және оны ұсыну (онлайн форумдар, әлеуметтік желілерде)
4-тоқсан		
Үй мәдениеті	Агротехнологияның дамуындағы ғылымның рөлі (өздігінен ізденіс зерттеулері)	8.2.5.1 ауылшаруашылық өндірісінің дамуындағы әдіс-тәсілдерді талқылау және бағалау
		8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
	Электрқұрылғылар мен тұрмыстық техникаларды таңдау және бағалау	8.2.5.2 тұрмыстық техника мен электр жабдықтарының эстетикалық, эргономикалық және эксплуатациялық сапаларын салыстру мен бағалау
		8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
	Бөлменің жөндеу жұмыстарына арналған заманауи материалдар мен құрал-жабдықтар (тәжірибелік жұмыс)	8.2.5.3 тұрмыста жөндеу жұмыстарын жүргізу барысында ақауларды жоюдың тиімді тәсілдерін табу; 8.2.5.4 тұрмыста жөндеу жұмыстарын жүргізу барысында заманауи материалдар мен құрал-жабдықтарды (қол және электрлік) қолдану
		8.2.6.1 қауіпсіздік техникасын қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану; 8.2.6.2 құралдар-жабдықтармен қауіпсіз жұмыс істеу туралы ескертпе парағын құру

ЖОБА

5) 9-сынып (ұлдар):

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Сәндік қолданбалы өнер	Заманауи интерьердегі сәндік бұйымдар	9.1.2.1 мәдени және тарихи жәдігерлер, қолөнер мен дизайн салалары шығармаларының материалдарын, бағытын, салыстырмалы талдау
	Интерьердің сәнді заттарының (шырағдан, сәнді сағаттар) дайындалу техникалары мен тәсілдерін зерделеу	9.1.3.1 шығармашылық идеяларды (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны) дамыту мен іске асыруда бірінші және екінші ақпарат көздерін толыққанды және нәтижелі қолдану
	Идеяларды дамытуды талқылау мен нобай орындау. Жұмысты жоспарлау	9.1.4.1 жұмысты орындаудың тиімді (оптималды) әдістері мен реттілігін анықтай отырып, шығармашылық қызметін жоспарлау
		9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау
	Интерьердің сәндік заттарын дайындау мен безендіру	9.2.1.1 мазмұнды, ерекше туындыны орындау үшін өз бетінше және сенімділікпен өнердің көркем құралдарын қолдану
		9.1.6.2 бұйымды дайындау мен безендіру барысында заманауи және дәстүрлі емес материалдарды қолданудың өзіндік (оригиналды) шешімдері мен жолдарын ұсыну
		9.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
	Жұмысты қорғау.	9.3.1.1 медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын

		жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру (бейнетаспа, онлайн форумдар, әлеуметтік желілер)
		9.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы мақсаттың өзіндік анық көруін және негізделген бағаны өзіндік білдіру
2-тоқсан		
Дизайн және технология	Сәулет өнерінің үздік туындылары. Заманауи сәулет өнері. Қазақстан сәулет өнері. (заманауи және тарихи)	9.1.2.1 мәдени және тарихи жәдігерлер, қолөнер мен дизайн салалары шығармаларының материалдарын, бағытын, салыстырмалы талдау; 9.3.3.1 бұйымның сапасын және өнімнің сыртқы көрінісін анықтайтын негізгі факторларды (эстетика, атқаратын қызметі, экономика) талдау және бағалау
	Сәулеттік ғимараттар мен нысандардың (имитация немесе өз идеялары) нобайы, сызбасы	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау; 9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып) өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру
	Сәулеттік нысанның макетін орындауға қажетті материалдарды анықтау және таңдау	9.1.6.2 бұйымды дайындау мен безендіру барысында заманауи және дәстүрлі емес материалдарды қолданудың өзіндік (оригиналды) шешімдері мен жолдарын ұсыну; 9.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әр түрлі технологиялар мен өнер материалдарын қолдану бойынша өзіндік (оригиналды) шешімдерді ұсыну
	Шығармашылық жұмыс. Сәулеттік нысан макеті	9.2.3.1 бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу мен безендірудің ұтымды тәсілдерін анықтау, таңдау мен қолдану; 9.2.3.2 сенімділік пен дербестігін көрсете, әртүрлі техникаларды, конструкция түрлері мен заманауи материалдарды қолдана отырып ерекше күрделі бұйым жасау

	Жұмысты қорғау.	9.3.1.1 медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру (бейнетаспа, онлайн форумдар, әлеуметтік желілер)
		9.3.2.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы тарихи, әлеуметтік және мәдениеттік мәнмәтіндерді талдау мен бағалау
3-тоқсан		
Дизайн және технология	Интерьер заттары және жиһаздардың өндірілуі	9.2.2.2 әртүрлі өнеркәсіпте технологиялық және өндірістік үдерістер туралы білімдері мен түсінігін көрсету; 9.1.4.2 пайданы (табысты) анықтау мақсатында түрлі тауарларды өткізу нарығын талдау
	Белгілі бір интерьерге арналған заттарды дайындау (мысалы: көрме залына арналған модульді жиһаз, трансформацияланатын балаларға арналған жиһаз, сәнді шамшырақ) Идеяны дамыту және талқылау. Материалдарды таңдау	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау; 9.1.6.1 жобаланатын нысанның техникалық, эксплуатациялық және экологиялық сипаттамаларын ескере отырып, өз бетінше конструкциялық, табиғи және жасанды материалдарды, өңдеу тәсілдерін негіздеп, анықтау және таңдау
	Графикалық құжаттама. Техникалық спецификация	9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып) өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру
	Бұйымды әзірлеу. Әрлеу	9.2.2.1 материалдарды өңдеуге арналған заманауи технологиялық машиналарды өз бетінше таңдап, анықтау және қолдану; 9.2.3.1 бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу мен безендірудің ұтымды тәсілдерін анықтау, таңдау мен қолдану;

ҚОБА

		9.2.3.2 сенімділік пен дербестігін көрсете, әртүрлі техникаларды, конструкция түрлері мен заманауи материалдарды қолдана отырып ерекше күрделі бұйым жасау
		9.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану; 9.2.6.2 белгілі бір бұйым мен жұмыс түріне арналған техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық құру
	Жұмысты қорғау	9.3.1.1 медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру (бейнетаспа, онлайн форумдар, әлеуметтік желілер)
4-тоқсан		
Үй мәдениеті	Интерьер/экстерьердегі ландшафт элементтері	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау; 9.2.5.1 ландшафты дизайнның элементтерін, заманауи бағыттары мен стильдерін анықтау және сипаттау; 9.1.3.1 шығармашылық идеяларды (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып) дамыту мен іске асыруда бірінші және екінші ақпарат көздерін толыққанды және нәтижелі қолдану
	Шығармашылық идеяларды визуалдау	9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып) өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру; 9.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы мақсаттың өзіндік анық көруін және негізделген бағаны өзіндік білдіру
	Интерьердегі жарықтандыру. Табиғи және	9.2.5.2 жарықтандырудың типтік және әртүрлі түрін сипаттау мен анықтау;

ЖОБА

	жасанды жарықтандыру. Интерьерді жарықтандырудың жобасын даярлау (тұрғын үй бөлмелері, өндірістік, қоғамдық орындар)	9.2.5.3 функционалдық, эргономикалық және эстетикалық талаптарды ескере отырып, интерьердегі жарықтандыруды ұйымдастыру бойынша шығармашылық шешімдер дайындау; 9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып) өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру
	Интерьерді аудандарға бөлу және жоспарлау. (тұрғын үй бөлмелері, өндірістік, қоғамдық орындар)	9.1.4.1 жұмысты орындаудың тиімді (оптималды) әдістері мен реттілігін анықтай отырып, шығармашылық қызметін жоспарлау; 9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып) өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру; 9.2.5.4 интерьерді (тұрғын үй, қоғамдық) безендіру, жоспарлау және ұйымдастыру бойынша тәжірибелік жұмысты орындау үшін түрлі салалардағы білімдерін жалпылау

6) 5-сынып (қыздар):

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Визуалды өнер	Бейнелеу өнеріндегі көркем құралдары. Классикалық өнердің үздік туындылары. Қазақстандық суретшілердің	5.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу
		5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу. (ақпараттық-

	шығармашылығы. Бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрлары	коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
		5.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарында берілген идеялар мен тақырыптарды сипаттау
		5.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді (техникасы) сипаттау
	Натюрморт өнері. Ұлттық сәндік натюрморт	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
		5.1.6.4 таңдаған тәсілдерінің қасиеттерін ескере отырып, көркемөнер материалдарын, техникаларын пайдалану және эксперимент жүргізу
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
		5.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
	Пейзаж. Табиғатпен үйлесім. Әуе перспективасы	5.1.1.1 қоршаған ортаның ассоциативті мағынасы мен визуалды сипаттамасын зерделеу және анықтау (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік)
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
	Индустриалды пейзаж. Қала пейзажы. Сызықтық перспектива	5.1.1.1 қоршаған ортаның ассоциативті мағынасы мен визуалды сипаттамасын зерделеу және анықтау (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік)
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
		5.1.1.1 қоршаған ортаның ассоциативті мағынасы мен визуалды сипаттамасын

ҚОДА

	Пластикалық пішіндер өнері. Мүсін өнері	зерделеу және анықтау (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік)
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
		5.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді (техникасы) сипаттау
	Шығармашылық жұмыс. Көрме ұйымдастыру	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
		5.1.6.4 таңдаған тәсілдерінің қасиеттерін ескере отырып, көркемөнер материалдарын, техникаларын пайдалану және эксперимент жүргізу
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
		5.3.1.1 бүкіл сыныпқа дайын жұмысты таныстыру (көрме)
2-тоқсан		
Сәндік-қолданбалы өнер	Сәндік-қолданбалы өнер, негізгі пішіндер мен ерекшеліктері. Қазақстан халқының сәндік-қолданбалы өнері. Қазақтың ұлттық оюөрнектері (түрлері, стилизация мен мотивтері)	5.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу
	Көркем кестелеу. Кесте түрлері. Материалдар және құрал-жабдықтармен танысу. Нобай орындау	5.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу; 5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
	Көркемдік кестемен бұйымды безендіру	5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды

ЖОБА

		элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
		5.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
		5.2.6.1 материалдар мен құралдарды техника қауіпсіздігін сақтап, қолданудың маңыздылығын сезіне отырып демонстрациялау
	Өру өнері. Өру түрлері. Материалдар және құрал-жабдықтармен танысу	5.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, олардың қасиеттері мен міндеттерің анықтау
		5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
		5.1.4.1 шығамашылық жұмысты орындау кезеңдерін анықтай отырып, жоспар дайындау
	Бұйым өру	5.2.3.2 түрлі материалдардан (тоқыма, табиғи және жасанды) қарапайым бұйым орындау
		5.2.3.4 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
		5.2.6.1 қауіпсіздік техникасын қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмыстардың көрмесі	5.3.1.1 бүкіл сыныпқа дайын жұмысты таныстыру (көрме)
3-тоқсан		
Дизайн және технология	Тоқыма материалдарының классификациясы мен сипаттамалары. Материалдардың түрлері мен қасиеттерін зерттеу	5.1.6.3 тоқыма материалдары мен бұйымдарының классификациясын, құрамы мен қарапайым тоқылу әдісін сипаттау және білу
	Тоқыма материалдарын өңдеуге арналған құрал-жабдықтар мен құрылғылар	5.2.2.1 тігін машинасының құрылысын, жіп өткізуді сипаттау және білу, машина тігістерін орындау; 5.2.2.2 тігін бұйымдарын ылғалды-жылулық (үтік) өңдеуге арналған

ЖОБА

		жабдықтарын білу, сипаттай алу және қолдану; 5.2.6.2 қол еңбегі құралдарымен жұмыс істеудің қауіпсіз тәсілдерін, еңбек гигиенасының ережелерін білу (жұмыс орнын, құралдарды ұйымдастыру және тазалау, арнайы киімде жұмыс істеу)
	Тігін бұйымдарының классификациясы. Идеядан өнімге (тігін бұйымдары)	5.1.6.3 тоқыма материалдары мен бұйымдарының классификациясын, құрамы мен қарапайым тоқылу әдісін сипаттау және білу
	Дизайн, киімді макеттеу (қағаз, тоқыма материалдар). Костюм құру (мини-манекенде немесе қуыршақта)	5.1.5.1 өзінің және өзгенің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) тәжірибесіне сүйеніп және композицияның негізгі заңдылықтарын ескеріп, қарапайым нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 5.2.3.1 тоқыма бұйымдарын пішу және сыру тігісін қолдану арқылы қол еңбегі құралдарымен, тігін машинасында өңдеу; 5.2.3.2 түрлі материалдардан (тоқыма, табиғи және жасанды) қарапайым бұйым орындау; 5.2.6.1 қауіпсіздік техникасын қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Тоқыма мозаика техникасында тігін бұйымдарының дизайны (құрақ, пэчворк, квилт) Идеяларды құру. Нобай. Материалды таңдау және дайындау. Жұмыстың орындалу бірізділігі	5.1.5.1 өзінің және өзгенің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) тәжірибесіне сүйене отырып және композицияның негізгі заңдылықтарын ескеріп, қарапайым нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 5.1.4.1 шығамашылық жұмысты орындау кезеңдерін анықтай отырып, жоспар дайындау
	Бұйым дайындау. Бұйымды безендіру	5.2.3.1 тоқыма бұйымдарын пішу және сыру тігісін қолдану арқылы қол еңбегі құралдарымен, тігін машинасында өңдеу;

ЖОБА

		5.2.3.2 түрлі материалдардан (тоқыма, табиғи және жасанды) қарапайым бұйым орындау; 5.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану; 5.2.6.1 қауіпсіздік техникасын қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмысты қорғау	5.3.1.1 бүкіл сыныпқа дайын жұмысты таныстыру (көрме); 5.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша конструктивті пікірлер, ұсыныстарды білдіру
4-тоқсан		
Тамақтану мәдениеті	Дұрыс тамақтанудың негіздері. Ас мәзірін әзірлеу	5.2.4.1 дұрыс және тиімді тамақтанудың ережелерін сипаттау және зерделеу; 5.2.4.2 дұрыс және тиімді тамақтанудың мәзірін құрастыру; 5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы)
	Асхананың жабдықталуы. Тағам әзірлеуге арналған құралдар-жабдықтар, аспаптар мен ыдыс-аяқтар. Тағам дайындауға арналған құрал-жабдықтардың мүмкіндіктерін зерттеу	5.2.4.3 тағам әзірлеуге арналған құралдар мен жабдықтарды зерделеу және олардың мүмкіншілігін анықтау; 5.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану; 5.2.6.2 қол еңбегі құралдарымен жұмыс істеудің қауіпсіз тәсілдерін, еңбек гигиенасының ережелерін білу (жұмыс орнын, құралдарды ұйымдастыру және тазалау, арнайы киімде жұмыс істеу)
	Бутербродтар мен сусындардың әзірлену технологиясы	5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолданып);

		5.2.4.4 суық тағамдар мен сусындар дайындау технологиясын білу және қолдану; 5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы)
	Жемістер мен көкөністерден салаттар әзірлеу технологиясы	5.2.4.4 салқын тағамдар мен сусындарды әзірлеу технологиясын білу және қолдану; 5.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша конструктивті пікірлер, ұсыныстарды білдіру; 5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы)
Үй мәдениеті	Жеке бастың гигиенасы. Өз-өзіне күтім жасау	5.2.5.3 жеке басының гигиенасы ережелерін зерделеу және сипаттау, әртүрлі шаш пен тері түрін анықтау; 5.2.5.4 өз бетінше өз-өзіне қарау әрекеттері мен тәсілдерін таңдау және қолдану
	Өсімдік шаруашылығының негізгі бағыттары. Өсімдік шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар	5.2.5.1 өсімдік шаруашылығы мен жеміс-көкөніс түрлерінің негізгі бағыттарын зерделеу және сипаттау; 5.2.5.2 өсімдік шаруашылығында көктемгі жұмыстар жүргізу (топырақты өңдеу, зиянкес жәндіктерден қорғау, егу мен отырғызу); 5.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану

7) 6-сынып (қыздар):

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті

1-тоқсан		
Визуалды өнер	Портрет жанры. Портрет түрлері. Қазақстандық суретшілердің шығармашылығындағы портрет	6.1.3.1 шығармашылық идеяларды іске асыру мақсатында ақпарат көздерін өз бетінше таңдап, қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы)
		6.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсету
	Сызықты портрет. Графика. Орындалу техникасы. Дәстүрлі емес материалдардан портрет жасау (сымнан орындалған портрет)	6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
		6.1.6.4 материалдардың қасиеттері жайлы білімін және тәжірибелік жұмыс істеу дағдыларын көрсете отырып техникалар, көркемдік материалдарды қолдану және эксперимент жасау; 6.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу мен пайдаланудың тиімді жолдарын (немесе әдістерін) анықтау
	Портреттегі түс. Орындалу техникасы	6.1.1.1 өзінің және басқа оқушының тәжірибесіне сүйене отырып, қоршаған орта нысандарының визуалды сипаттамаларын (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік) түсіну және білімін көрсету; 6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
	Заманауи портрет. Фотоөнер. Фотокамерамен тәжірибе	6.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды салыстыру

ЖОБА

		6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
	Анимация. Қозғалатын элементтер (ермексазды анимация, көлеңкелі театр, саусақты және таяқшалы қуыршақтар)	6.1.2.1 әлемдік және қазақтың ұлттық мәдениетіндегі дизайн, қолөнер мен өнер туындыларының ерекшеліктерін түсіну мен білімін көрсету
	Сценарий дайындау. Кейіпкерлер мен декорациялар құру. Көркем өнер идеяларын іске асыру. Дыбыс қосу	6.1.4.1 уақыт пен басқа да факторларды ескере отырып, іс-әрекеттің реттілігін анықтау және жоспарлау
		6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
		6.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша сындарлы пікір мен негізделген ұсыныстарды қабылдау
	Жұмысты қорғау	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру (көрме)
2-тоқсан		
Сәндік-қолданбалы өнер	Тоқу өнері. Ілмекпен тоқу. Тоқу тәсілдері мен техникалары. Бұйымның нобайын дайындау. Материалдар мен құрал-жабдықтарды таңдау	6.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсету; 6.1.5.2 шығармашылық идеяларын іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау; 6.1.4.2 материалдық шығынды анықтау (сандық көрсеткіштер)
	Әртүрлі бұйымдарды ілмекпен тоқу (сулықтар, сөмкелер, ұялы телефондардың қабы)	6.1.6.4 материалдардың қасиеттері жайлы білімін және тәжірибелік жұмыс істеу дағдыларын көрсете отырып техникалар, көркемдік

ЖОБА

		материалдарды қолдану және эксперимент жасау; 6.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану; 6.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Шалма бізбен тоқу. Шалма біз және олардың түрлері. Тоқу тәсілдері мен техникалары. Бұйымның нобайын дайындау	6.1.5.2 шығармашылық идеяларын іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау; 6.1.4.2 материалдық шығынды анықтау (сандық көрсеткіштер)
	Әртүрлі бұйымдарды шалма бізбен тоқу (мойынорағыш, үшкіл орамал, тіреуіш, ұялы телефондардың қабы)	6.1.6.4 материалдардың қасиеттері жайлы білімін және тәжірибелік жұмыс істеу дағдыларын көрсете отырып техникалар, көркемдік материалдарды қолдану және эксперимент жасау; 6.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану; 6.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмысты қорғау. Көрме ұйымдастыру	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру (көрме); 6.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша сындарлы пікір мен негізделген ұсыныстарды қабылдау
3-тоқсан		
Дизайн және технология	Тоқыма материалдарынан бұйым дайындау	6.1.5.1 өзінің тәжірибесі мен біліміне сүйеніп, композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай

ЖОБА

	(авторлық қуыршақ, дамытатын ойыншықтар). Идеяларды құру. Нобай	отырып, әртүрлі нысандардың дизайны бойынша тапсырмалар орындау; 6.1.5.2 шығармашылық идеяларын іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау
	Түрлі-түсті және фактуралы тоқыма материалдарын зерттеу. Материалдарды, құралдар мен жабдықтарды таңдау және дайындау	6.1.6.3 тоқыма материалдары мен бұйымдарының қасиеттері мен фактурасын анықтау және зерделеу; 6.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу мен пайдаланудың тиімді жолдарын (немесе әдістерін) анықтау; 6.2.2.1 тігін машинасын қалыпты күйге келтіруді білу және орындау
	Бұйым дайындау. Бөлшектерді пішу. Жеке бөліктерін өңдеу. Бөлшектерді біріктіру мен бұйымды безендіру	6.2.2.2 тігін бұйымдарын ылғалды-жылулық өңдеу режимдерін білу, сипаттау және оларды тәжірибеде қолдану; 6.2.3.1 өлшем мен белгілеу негізінде орындалған бұйым дайындау үшін материалдарды электрлік қол құралдарымен өңдеу; 6.2.3.2 әртүрлі конструкциялар мен материалдарды (тоқыма, табиғи және жасанды) қолдана отырып, бір өнім орындау; 6.2.6.2 қол электрлі құралдары мен жабдықтарымен қауіпсіз жұмыс жасау тәсілдерін, еңбек гигиенасы ережелерін (жұмыс орнын, құралдарды ұйымдастыру мен тазалау, арнайы киімде жұмыс істеу) білу және түсіндіру
	Үйге арналған тоқыма бұйымдарының дизайны (алжапқыш, асханалық бұйымдар). Идеяларды құру. Нобай. Материалды таңдау және дайындау. Жұмысты орындау бірізділігі	6.1.5.1 өзінің тәжірибесі мен біліміне сүйеніп, композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай отырып, әртүрлі нысандардың дизайны бойынша тапсырмалар орындау; 6.1.5.2 шығармашылық идеяларын іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау;

ЖОБА

		6.1.4.1 уақыт пен басқа да факторларды ескере отырып, іс-әрекеттің реттілігін анықтау және жоспарлау; 6.1.4.2 материалдық шығынды анықтау (сандық көрсеткіштер)
	Бұйым дайындау. Бөлшектерді пішу. Жеке бөліктерін өңдеу. Бөлшектерді біріктіру мен бұйымды безендіру	6.2.2.2 тігін бұйымдарын ылғалды-жылулық өңдеу режимдерін білу, сипаттау және оларды тәжірибеде қолдану; 6.2.3.1 тігін машинасы және қол құралдарымен қайып тігу, сырып тігу тігіс түрлерін қолдана отырып, тоқыма материалдарын пішу және өңдеу; 6.2.3.2 әртүрлі конструкциялар мен материалдарды (тоқыма, табиғи және жасанды) қолдана отырып, бір өнім орындау; 6.2.6.2 қол электрлі құралдары мен жабдықтарымен қауіпсіз жұмыс жасау тәсілдерін, еңбек гигиенасы ережелерін (жұмыс орнын, құралдарды ұйымдастыру мен тазалау, арнайы киімде жұмыс істеу) білу және түсіндіру
	Жұмысты қорғау. Көрме ұйымдастыру	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру (көрме); 6.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді (техникасы) салыстыру
4-тоқсан		
Тамақтану мәдениеті.	Қазақ халқы мен түрлі халықтардың және де қоғамдық тамақтану орындарындағы дастарқан басында өзін-өзі дұрыс ұстау ережелері	6.2.4.1 қоғамдық тамақтану орындарында, қазақ халқы мен әлем халықтарының мәдениетіндегі дастарқан басында өзін-өзі ұстау ережелерін салыстыру және сипаттау; 6.2.4.2 әртүрлі іс-шараға арналған дастарханды безендірудегі білімдері мен тәжірбиелік дағдыларын көрсету

ЖОБА

	Жартылай дайын өнімдерден тағамдар әзірлеу технологиясы	6.2.4.3 жылдам орындалатын тағамдар мен десерт дайындау технологияларын білу және қолдану; 6.2.4.4 әртүрлі тағамдарды дайындау үшін азық-түліктер, құрал-жабдықтар мен керек-жарақтарын анықтау және таңдау
	Тағамдарды жылдам әзірлеудің технологиясы	6.2.4.3 жылдам орындалатын тағамдар мен десерт дайындау технологияларын білу және қолдану; 6.2.4.4 әртүрлі тағамдарды дайындау үшін азық-түліктер, құрал-жабдықтар мен керек-жарақтарын анықтау және таңдау
	Десерт әзірлеу технологиясы	6.2.4.3 жылдам орындалатын тағамдар мен десерт дайындау технологияларын білу және қолдану; 6.2.4.4 әртүрлі тағамдарды дайындау үшін азық-түліктер, құрал-жабдықтар мен керек-жарақтарын анықтау және таңдау; 6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру (көрме)
Үй мәдениеті	Гигиена ережелері. Бөлмені ылғалды және құрғақ тазалау жұмысы	6.2.5.3 тазалау құралдары, тұрғын үйге қойылатын гигениалық талаптарды зерделеу және сипаттау; 6.2.5.4 шектеулі қолдауда тазалау құралдары мен тәсілдерін таңдау және қолдану
	Киім (аяқ киім) күтімі мен оларды сақтау	6.2.5.5 шектеулі қолдауда мезгілдік киім мен аяқ-киімдерді күту мен ұзаққа сақтау ережелерін білу және ұстану
	Сәндік гүлдер түрлері. Гүл өсіру шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар	6.2.5.1 сәндік гүлдер түрлерін өсіру технологиясын зерттеу және сипаттау; 6.2.5.2 сәндік бақ өсіру мен гүл өсіру шаруашылығында көктемгі жұмыстар (топырақты өңдеу, зиянкес жәндіктерден қорғау, егу мен отырғызу) жүргізу;

КОПИЯ

		6.2.6.1 қауіпсіздік техникасын қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану

8) 7-сынып (қыздар):

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Визуалды өнер	Өнердегі заманауи техника мен ғылыми жетістіктер.	7.1.1.1 қоршаған орта элементтерінің визуалды сипаттамасын (композиция, түс, пішін, фактура, пропорция) өзінше түсіндіру
	Табиғаттағы микро суреттер	7.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін, өнер құралдары мен әртүрлі техникада таңдалған қасиеттері мен тәсілдерін визуалды элементтерді таңдау және негізделген түрде анықтау
	Бейнелеу өнеріндегі заманауи бағыттар (поп арт, инсталляция) (өздігінен ізденіс зерттеулері)	7.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды талқылау және бағалау
		7.3.3.1 пәндік терминологияны пайдалана отырып, басқалардың (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) және өз жұмыстарындағы әдіс-тәсілдері мен техникаларды талқылау және бағалау
	Қазақстанның заманауи суретшілері	7.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін өз бетінше зерделеу және сипаттау
		7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін

ЖОБА

		таңдай отырып, қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы)
	Өнердегі заманауи стильдік бағыттарды зерттеу негізінде тәжірибелік жұмыс орындау. (2D немесе 3D форматында)	7.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі (заманауи) технологиялар мен өнер материалдарын анықтау, таңдау және біріктіру; 7.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу, пайдалану және үйлестірудің тиімді жолдарын (немесе әдістерін) анықтау
		7.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін, өнер құралдары мен әртүрлі техникада таңдалған қасиеттері мен тәсілдерін визуалды элементтерді таңдау және негізделген түрде анықтау
	Жұмысты қорғау және көрме ұйымдастыру	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)
2-тоқсан		
Сәндік-қолданбалы өнер	Көркемдік жазба (батик, гжель, хохлома). Жазбалар түрлері. Жазбалардың тәсілдері мен техникасы. Материалдары және құралдары	7.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін өз бетінше зерделеу және сипаттау; 7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы)
	Бұйымның нобайын орындау. Материалдар мен құралдарды дайындау	7.1.5.2 бұйым жасауда әртүрлі графикалық құралдарды қолдана отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технология-ларды қолданып), нобайлар, графикалық және технологиялық құжаттар дайындау; 7.1.4.1 алған білімдері мен тәжірибелерін қолдана болашақ іс-әрекеттерін анықтау және шығармашылық қызметін

ЖОБА

		жоспарлау
	Көркемдік жазбаны орындау. Сәндеу. Безендіру	7.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін, өнер құралдары мен әртүрлі техникада таңдалған қасиеттері мен тәсілдерін визуалды элементтерді таңдау және негізделген түрде анықтау; 7.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі (заманауи) технологиялар мен өнер материалдарын анықтау, таңдау және біріктіру; 7.2.6.1 қауіпсіздік техникасын қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмысты қорғау және көрме ұйымдастыру	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)
3-тоқсан		
Дизайн және технология	Өзгеріске ұшырау (трансформация) және тігін бұйымдарды сәндеу (киім, аксессуарлар, бижутериялар). Идеяларды құру. Нобай	7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы); 7.1.5.1 функционалды (техникалық) және эстетикалық талаптарға сай, дизайн дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 7.1.5.2 бұйым жасауда әртүрлі графикалық құралдарды қолдана отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолданып), нобайлар, графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
	Материалдар мен құралдарды дайындау	7.2.2.1 тігін машинасының жұмысында ақауларды анықтау және жөндеу; 7.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды

ЖОБА

		білу, оларды өңдеу, пайдалану және үйлестірудің тиімді жолдарын (немесе әдістерін) анықтау; 7.1.6.3 өңдеу тігін материалдары мен сәндік әшекей бұйымдарының жіктелуін және сипаттамасын анықтау, салыстыру
	Жиынтықты орындау. Киім бөлшектерін пішу. Жеке бөлшектерді өңдеу. Бұйымдардың бөлшектерін құрастыру және өңдеу. Бұйымды сәндеу	7.2.3.1 әртүрлі конструкциялық, заманауи тоқыма және сәндеу материалдарын қолдана отырып, тігін машинасында технологиялық талапқа сайкес бұйым жасау; 7.2.2.2 тігін бұйымдарын ылғалды-жылулық өңдеу барысында қолданылатын құралдарды анықтау, таңдау, қолдану; 7.1.4.2 бұйымның өзіндік құны мен материалдық шығындарын анықтау; 7.2.3.4 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
	Жұмысты қорғау	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі); 7.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды салыстыруда негізделген сыни ұсыныстар жасау
4-тоқсан		
Тамақтану мәдениеті	Қазақтың ұлттық тағамдары	7.2.4.2 әлем халықтарының және ұлттық тағамдардың жасалу технологияларын зерделеу және қолдану
	Әлем халықтарының тағамдары. (өздігінен ізденіс зерттеулері)	7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану (оның

ЖОБА

		ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы); 7.2.4.1 әлем халықтарының тағамдары мен әлемге әйгілі аспазшылардың тағамдарындағы ерекшеліктерді сипаттап, салыстыру
	Әлем халықтарының тағамдары. Тәжірибелік жұмыс (суши, пицца, көже)	7.2.4.2 әлем халықтары мен ұлттық тағамдардың жасалу технологияларын зерделеу және қолдану; 7.2.4.3 әртүрлі тағамдар дайындауда қолданатын қажетті құрал-жабдықтарды, өнімдерді таңдауда өз бетінше нақты шешім қабылдай алу
Үй мәдениеті	Тұрмыстық техниканы таңдау. Тұрмыстық техниканы қолдану ережелері	7.2.5.2 эксплуатациялық, эстетикалық және экологиялық сапаларын бағалай отырып, тұрмыстық техникаларды мақсаты мен атқаратын қызметіне қарай жіктеу; 7.2.5.3 тұрмыстық техникаларды қолдану мен күту ережелерін сипаттау және зерделеу; 7.2.6.2 заманауи технологиялық машиналармен қауіпсіз жұмыс жасау жолдарын білу және түсіндіру
	Өсімдік сән және интерьер элементі ретінде	7.2.5.1 интерьер дизайнын безендіру үшін әртүрлі өсімдіктердің эстетикалық қасиеттерін сипаттау, қолдану және бағалау; 7.3.3.1 пәндік терминологияны пайдалана отырып, басқалардың (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) және өз жұмыстарындағы әдіс-тәсілдері мен техникаларды талқылау және бағалау

9) 8-сынып (қыздар):

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		

ЖОБА

Сәндік қолданбалы өнер	Қазақтың ұлттық сәндік қолданбалы бұйымдары (ши тоқу, киіз бас) Әр түрлі ұлттық бұйымдар. Құрал-саймандар мен материалдар	8.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету; 8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы)
	Бұйымдарға нобайлар дайындау. Құрал-саймандар мен материалдар	8.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолданып, бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологиялар-ды қолданып), графикалық және технологиялық құжаттар дайындау; 8.1.4. алған білімдері мен тәжірибесін қолдана отырып. болашақ іс-әрекеттерді анықтауда өздерінің шығармашылық қызметерін жоспарлайды
	Шығармашылық жұмыстарды орындау. Әшекейлерді пайдалана отырып сәндеу	8.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін өз бетінше өнердің көркем құралдарын анықтау, таңдау және қолдану; 8.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әр түрлі технологиялар мен өнер материалдарын өз бетінше анықтау, таңдау және біріктіру; 8.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану; 8.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды талдау мен бағалау жүргізу үшін критерийлерді қолдану;

ЖОБА

		8.2.6.1 қауіпсіздік ережелерінің маңызы мен сақтық шараларын сақтауды жариялау арқылы материалдар мен жұмыс құралдарын пайдалану
	Жұмысты қорғау. Көрмеге ұсыну	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және оны ұсыну (онлайн форумдар, әлеуметтік желілерде)
2-тоқсан		
Дизайн және технология	Қазақтың ұлттық киімі. Этностиль. Ою-өрнек стилизациясы	8.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету; 8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы)
	Этностильдегі (бас киімдер, қазақтың ұлттық киімдері)	8.1.5.1 функционалды (техникалық), эстетикалық, эргономикалық және экологиялық талаптарға сай нысан дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 8.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолданып, бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолданып), графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
	Этностильдегі бұйымдарды жасау (бас киімдер, қазақтың ұлттық киімдері) Бұйымдарды әшекейлеу	8.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану; 8.2.3.1 қол мен тігін құрал-жабдықтарын және олардың құрылғыларын қолдана отырып, тоқыма материалдарын өңдеу мен сәндеудің тиімді әдістерін

ЖОБА

		анықтау және қолдану; 8.2.3.2 әртүрлі конструкциялар мен материалдарды (тоқыма, табиғи және жасанды) қолдана отырып, өз бетінше құрастырған технологиялық құжат арқылы күрделендірілген бұйымдар дайындау; 8.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды талдауда және бағалауда негізінделген сыни ұсыныстар жасау; 8.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмысты қорғау	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және оны ұсыну (онлайн форумдар, әлеуметтік желілерде)
3-тоқсан		
Дизайн және технология	Халықтық пішім негізінде киім үлгісінің дизайны. (тұтас жеңдер)	8.1.4.2 зерттеу нәтижелері негізінде тұтынушылардың өнімнің түрлеріне деген қажеттілігін анықтау; 8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы)
	Бұйымдарға нобайлар дайындау	8.1.5.1 функционалды (техникалық), эстетикалық, эргономикалық және экологиялық талаптарға сай нысан дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 8.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолданып, бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып (оның ішінде ақпараттық-

ЖОБА

		коммуникативтік технологиялар-ды қолданып), графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
	Құрал-саймандар мен материалдарды дайындау	8.2.2.1 тігін машинасына қажетті құрылғыларды (түймелікті өңдеу, сыдырманы қондырып тігу) таңдау және қолдану; 8.1.6.3 табиғи және жасанды тері мен былғарының түрлері мен қасиеттерін анықтау, салыстыру және зерделеу; 8.2.6.2 құрал-жабдықтармен қауіпсіз жұмыс істеу туралы ескертпе парағын құру
	Халықтық пішім негізінде киім үлгісінде бұйым дайындау. Бөлшектерді пішу. Бөлшектерді өңдеу. Бөлшектерді біріктіру мен безендіру. Бұйымды ою-өрнек элементтерімен безендіру	8.2.3.1 қол мен тігін құрал-жабдықтарын және олардың құрылғыларын қолдана отырып, тоқыма материалдарын өңдеу мен сәндеудің тиімді әдістерін анықтау және қолдану; 8.2.3.2 әртүрлі конструкциялар мен материалдарды (тоқыма, табиғи және жасанды) қолдана отырып, өз бетінше құрастырған технологиялық құжат арқылы күрделендірілген бұйымдар дайындау; 8.3.3.1 жасалған өнімнің (шығармашылық жұмыс) сапасын қолданылған әдіс-тәсілдерін бағалау және талдау үшін критерийлерді қолдану
	Жұмысты қорғау	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және оны ұсыну (онлайн форумдар, әлеуметтік желілерде)
4-тоқсан		
Үй мәдениеті	Интерьерге арналған сәнді бұйымдар (2D/3D форматта). Бұйымдарға нобайлар дайындау. Құрал-	8.1.6.2 бұйымды дайындау мен безендіру үшін заманауи және дәстүрлі емес материалдардың тиімді қолданылуын түсіне отырып өздігінен таңдау; 8.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әр түрлі технологиялар

ЖОБА

	саймандар мен материалдарды дайындау	мен өнер материалдарын өз бетінше анықтау, таңдау және біріктіру
	Интерьерге арналған 2D/3D сәнді бұйымдарды жасау	8.2.5.3 өз бетінше материалдар мен техниканы анықтап, таңдай отырып, эстетикалық және техникалық талаптарға сай келетін интерьерге арналған сәндік бұйымдар дайындау; 8.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды талдауда және бағалауда негізінделген сыни ұсыныстар жасау; 8.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Өсімдік шаруашылығындағы ғылымның рөлі	8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы); 8.2.5.1 ауылшаруашылық өндірісінің дамуындағы әдіс-тәсілдерді талқылау және бағалау
	Медицина, фитотерапия және косметологиядағы өсімдіктің рөлі	8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы); 8.2.5.2 фитотерапия мен косметика, медицинадағы өсімдіктер ролін зерделеу, талқылау және бағалау

10) 9-сынып (қыздар):

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті

жоспардың бөлімдері		
1-тоқсан		
Сәндік қолданбалы өнер	Қазақстанның дәстүрлі тоқыма өнері. Қазақ кілемдері. Алаша. Кілем тоқу. Гобелен. Қазіргі кілемдер үлгілері	9.1.2.1 өнер туындыларының тарихи және мәдени шығармаларындағы материалдар мен стильдерді жариялауда көпшілік назарының әсерін қарастыра отырып, салысытрмалы талдауды жасау; 9.1.3.1 шығармашылық ойды жүзеге асыру мен дамытуда алғашқы және қазіргі ақпарат көздерін мақсатты түрде және өнімді қолдану (ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану); 9.2.2.2 әртүрлі өнеркәсіпте технологиялық және өдірістік үдерістер туралы білімдері мен түсінігін көрсету
	Кілем тоқу материалдары мен құрал жабдықтары	9.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әр түрлі технологиялар мен өнер материалдарын қолдану бойынша өзіндік (оригиналды) шешімдерді ұсыну
	Бұйым нобайын жасау. Материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындау	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау; 9.1.4.1 жұмысты орындаудың тиімді (оптималды) әдістері мен реттілігін анықтай отырып, шығармашылық қызметін жоспарлау
	Шығармашылық жұмысты орындау. Декор жасау мен безендіру	9.2.1.1 мазмұнды, ерекше туындыны орындау үшін өз бетінше және сенімділікпен өнердің көркем құралдарын қолдану; 9.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық

ЖОБА

		мәдениет элементтерін пайдалану; 9.2.6.1 техника қауіпсіздігін қадағалап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмысты қорғау. Көрме ұйымдастыру	9.3.1.1 медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру (бейнетаспа, онлайн форумдар, әлеуметтік желілер)
		9.3.2.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы тарихи, әлеуметтік және мәдениеттік мәнмәтіндерді талдау мен бағалау
2-тоқсан		
Дизайн және технологи	Заманауи сән әлеміндегі сарындық (стильді) бағыттар (өздігінен ізденіс зерттеулері)	9.1.2.1 тарихи және мәдени шығармалардағы қолөнер, дизайн туындыларының материалдарын, түрлерін, бағыттарын салыстырмалы талдау; 9.1.3.1 шығармашылық ойларды жүзеге асыруда алғашқы және қазіргі ақпарат көздерін мақсатты, өнімді пайдалану. (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану)
	«Сән және жеке тұлға үйлесімділігі» эксперименті. Жеке даралық имиджін жасау. Идеяларды жүзеге асыру	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау
	Аксессуарлар, шаш үлгісі, визаж құралдары негізінде жеке даралық образды жасау	9.1.6.2 бұйымды дайындау мен безендіру барысында заманауи және дәстүрлі емес материалдарды қолданудың

ЖОБА

		өзіндік (оригиналды) шешімдері мен жолдарын ұсыну
	Киім топтамасын жасау эксперименті/жеке даралық имидж үшін аксессуарлар	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді қорытындылау; 9.1.6.3 трикотажды, тоқусыз матаны және басқа да заманауи, дәстүрлі материалдарды өз бетінше зерделеу, анықтау және бағалау; 9.2.3.1 бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу мен безендірудің ұтымды тәсілдерін анықтау, таңдау мен қолдану; 9.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы мақсаттың өзіндік анық көруін және негізделген бағаны өзіндік білдіру
	Жұмысты қорғау	9.3.1.1 медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру (бейнетаспа, онлайн форумдар, әлеуметтік желілер)
3-тоқсан		
Дизайн және технология	Сәнді киім дизайны «Fast cloth» қарапайым геометриялық формалар (пончо, кейп, туника) (сән журналдары). Киім және аксессуарлардың заманауи өндірісі	9.1.2.1 тарихи және мәдени шығармалардағы қолөнер, дизайн туындыларының материалдарын, түрлерін, бағыттарын салыстырмалы талдау; 9.1.3.1 шығармашылық ойларды жүзеге асыруда алғашқы және қазіргі ақпарат көздерін мақсатты, өнімді пайдалану. (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану);

ЖОБА

		9.2.2.2 әртүрлі өнеркәсіпте технологиялық және өндірістік үдерістер туралы білімдері мен түсінігін көрсету
	Нобай. Идеяны жүзеге асыру. Материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындау	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді қорытындылау; 9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолданып) өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру
	Бұйымды жасау. Бөлшектерді пішу. Жеке бөлшектерді өңдеу. Бөлшектерді жинау мен бұйымды сәндеу	9.2.2.1 заманауи тігін құрал-жабдықтарын білу және торлау тігін машинасын қолдану; 9.2.2.3 тігін машиналарында күрделі операцияларды (аппликация, кестелеу) орындау және зерделеу; 9.2.3.1 бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу мен безендірудің ұтымды тәсілдерін анықтау, таңдау мен қолдану; 9.2.3.2 сенімділік пен дербестігін көрсете, әртүрлі техникаларды, конструкция түрлері мен заманауи материалдарды қолдана отырып ерекше күрделі бұйым жасау; 9.2.6.1 материалдар мен құрал жабдықтарды қолданудағы қауіпсіздік ережелерін сақтаудың маңыздылығы мен сақтық шараларын айтып отырып, жұмыс орындау; 9.2.6.2 белгілі бір бұйым мен жұмыс түріне арналған техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық құру

ЖОБА

	Жұмысты талдау мен бағалау. Жұмысты қорғау	9.1.4.2 пайданы (табысты) анықтау мақсатында түрлі тауарларды өткізу нарығын талдау; 9.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы мақсатты өзгеше көзқарасын білдіру және негізделген өзіндік баға беру; 9.3.1.1 медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру (бейнетаспа, онлайн форумдар, әлеуметтік желілер)
4-тоқсан		
Үй мәдениеті	Ландшафт элементтері интерьерде /экстерьерде	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау; 9.2.5.1 ландшафты дизайнның элементтерін, заманауи бағыттары мен стильдерін анықтау және сипаттау; 9.1.3.1 шығармашылық идеяларды (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды) дамыту мен іске асыруда алғашқы және қазіргі ақпарат көздерін толыққанды және нәтижелі қолдану
	Шығармашылық идеяны визуалдау	9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолданып) өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру; 9.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы мақсаттың өзіндік анық көруін және негізделген бағаны өзіндік білдіру

ЖОБА

	Интерьерді мерекеге орай безендіру	9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолданып) өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру; 9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау; 9.2.5.4 интерьерді (тұрғын үй, қоғамдық) безендіру, жоспарлау және ұйымдастыру бойынша тәжірибелік жұмысты орындау үшін түрлі салалардағы білімдерін жалпылау; 9.3.3.1 бұйымның сапасын және өнімнің сыртқы көрінісін анықтайтын негізгі факторларды (эстетика, атқаратын қызметі, экономика) талдау және бағалау

3 тарау. «Көркем еңбек» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (кіріктірілген оқытуда)

1-параграф. «Көркем еңбек» оқу пәнінің мазмұны (кіріктірілген оқытуда)

33. «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;
2) 6-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;
3) 7-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;
4) 8-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;
5) 9-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

34. Оқу бағдарламасының мазмұны материалдарды бес ортақ білім беру бағыттары арқылы оқып-үйренуді қарастырады:

1) визуалды өнер;
2) сәндік-қолданбалы шығармашылық;
3) дизайн және технология;
4) үй мәдениеті;
5) тамақтану мәдениеті.

ЖОБА

Ескерту: «Дизайн және технология» бөлімінің мазмұны екі бағытты көздейді: Конструкциялық материалдарды өңдеу; тоқыма материалдарын өңдеу. «Дизайн және технология» бөлімі аясында оқыту оқушылардың таңдауымен бір бағыт бойынша жүргізіледі.

35. «Көркем еңбек» оқу пәнінің базалық мазмұны. 5-сынып:

1) «Визуалды өнер». Бейнелеу өнеріндегі көркем құралдар, классикалық бейнелеу өнерінің үздік туындылары, қазақстандық суретшілердің шығармашылығы, бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрлары, натюрморт өнері, ұлттық сәндік натюрморт, пейзаж, табиғатпен үйлесім, әуе перспективасы, индустриалды пейзаж, қала пейзажы, сызықтық перспектива, пластикалық пішіндер өнері, мүсін, шығармашылық жұмыс, көрме ұйымдастыру;

2) «Сәндік-қолданбалы өнер». Қазақстанның сәндік-қолданбалы өнері, көркем кестелеу, кестелеу түрлері, материалдармен және құрал-жабдықтармен танысу, эскиз әзірлеу, бұйымды көркем кестемен сәндеу, өру өнері, өру түрлері, материалдар және құралдармен танысу, оқушылардың таңдауына қарай тәжірибе жұмысы (*көркем кесте/өру*), бұйым эскизін әзірлеу, бұйымды дайындау, бұйымды сәндеу, жұмыстардың көрмесі;

3) «Дизайн және технология» (*бағыты: конструкциялық материалдарды өңдеу*). Конструкциялық материалдар, материалдардың түрлері мен қасиеттерін зерттеу, конструкциялық материалдарды өңдеуге арналған жабдықтар, қол құралдары, құрылғылар, көркем аралау, идеялар ойластыру, көркем аралауға арналған материалды таңдау және дайындау, қисық сызықты пішінді бұйымдарды сыртқы және ішкі контур арқылы көркем аралау, сымнан бұйымдардың модельдерін жасау, нобайлар дайындау (шынжыр, басқатырғыш, жануарлардың пішіндері), материалдар дайындау, бұйым дайындау (шынжыр, басқатырғыш, жануарлардың пішіндері), түрлі материалдарды қолданып, музыкалық аспаптарды (ұрмалы және соқпалы) жобалау, музыкалық аспапты (ұрмалы және соқпалы) жасау, жұмыстарды таныстыру;

4) «Дизайн және технология» (*бағыты: тоқыма материалдарын өңдеу*). Тоқыма материалдарының классификациясы мен сипаттамалары, материалдардың түрлері мен қасиеттерін зерттеу, тоқыма материалдарын өңдеуге арналған құрал-жабдықтар мен құрылғылар, тігін бұйымдарының жіктемесі, идеядан өнімге (тігін бұйымдары), дизайн, киімді макеттеу (қағаз, тоқыма материалдар), костюм құрастыру (шағын сәнмүсінге немесе қуыршаққа), тоқыма мозаика техникасымен жасалған тігін бұйымдарының дизайны (құрақ, пэчворк, квилт), идеяларды ойластыру, нобай, материалды таңдау және дайындау, жұмысты орындау реттілігі, бұйым дайындау, бұйымды сәндеу;

5) «Тамақтану мәдениеті». Дұрыс тамақтану негіздері, ас мәзірін әзірлеу, асүйдің жабдықталуы, тағам әзірлеуге арналған құрал-жабдықтар, аспаптар мен ыдыс-аяқтар, тағам дайындауға арналған құрал-жабдықтардың мүмкіндіктерін зерттеу, бутерброд пен сусын әзірлеу технологиясы, жемістер мен көкөністерден салат әзірлеу технологиясы;

6) «Үй мәдениеті». Электртехникалық арматура, электр энергиясының көздері бойынша тәжірибе жасау (батарея, гальваникалық элемент), тұрмыстағы жөндеу жұмыстары, өсімдік шаруашылығының негізгі бағыттары, өсімдік шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар.

36. «Көркем еңбек» оқу пәнінің базалық мазмұны. 6-сынып:

1) «Визуалды өнер». Портрет жанры, портрет түрлері, қазақстандық суретшілердің шығармашылығындағы портрет, сызықты портрет, графика, орындалу техникасы, дәстүрлі емес материалдардан портрет жасау (сымнан орындалған портрет), портреттегі түс, портрет салу техникасы, заманауи портрет, фотоөнер, фотокамерамен тәжірибе, анимация, қозғалатын элементтер (ермексазды анимация, көлеңкелі театр, саусақты және таяқшалы қуыршақтар), сценарий дайындау, кейіпкерлер мен декорациялар жасау, көркем идеяларын жүзеге асыру, дыбыс қосу, жұмысты таныстыру;

2) «Сәндік-қолданбалы өнер». Қазақ халқының зергерлік өнерімен танысу, зергерлік бұйым дайындауға арналған материалдар мен құрал-жабдықтар, тоқу өнері. Ілмекпен тоқу. Тоқыма бізбен тоқу. Тоқу тәсілдері мен техникалары. Тәжірибе жұмысы оқушылардың таңдауы бойынша *(зергерлік өнер/ тоқу өнері),* бұйым нобайын дайындау, материалдарды таңдау және дайындау, бұйым дайындау, бұйымды сәндеу, көрме ұйымдастыру;

3) «Дизайн және технология». *(бағыты: конструкциялық материалдарды өңдеу).* Электрлі қол құралдары мен жабдықтары, тәжірибе жұмысы, құрамалы бөлшектерден робот құрастыру, роботтың түрлері және пайда болу тарихы, (өздігінен ізденіс зерттеулері), робот жасауға арналған нобай дайындау, робот жасауға арналған материалдарды дайындау, робот құрастыру, робот бөлшектерінің жылжымалы механизмін құру бойынша эксперимент жасау, көлік құралдарының түрлері туралы жалпы мәлімет (өздігінен ізденіс зерттеулері), көлік құралы моделін дайындау, нобай, материалдарды іріктеу, көлік құралы моделін жасау, модельдің жеке бөліктерін дайындау, модельді құрастыру, безендіру, жұмысты таныстыру;

4) «Дизайн және технология». (*бағыты: тоқыма материалдарын өңдеу*). Тоқыма материалдарынан бұйым дайындау (авторлық қуыршақ, дамытатын ойыншықтар), идеялар ойластыру, нобай, түстері мен фактурасы әртүрлі тоқыма материалдарын зерттеу, материалдарды, құралдар мен жабдықтарды таңдау және дайындау, бұйым дайындау, бөлшектерді пішу, жеке бөліктерін өңдеу, бөлшектерді біріктіру және бұйымды сәндеу, үйге арналған тоқыма бұйымдарының дизайны (алжапқыш, асханалық бұйымдар), идеялар ойластыру, нобай, материалды таңдау және дайындау, жұмысты орындау реттілігі, бұйым дайындау, бөлшектерді пішу, жеке бөлшектерін өңдеу, бөлшектерді біріктіру және бұйымды сәндеу, жұмысты таныстыру;

5) «Тамақтану мәдениеті». Қазақ халқы мен түрлі халықтардың мәдениетінде және де қоғамдық тамақтану орындарындағы дастарқан басында өзін-өзі дұрыс ұстау ережелері; жартылай дайын өнімдерден тағам әзірлеу технологиясы, тағамды жылдам әзірлеу технологиясы, десерт әзірлеу технологиясы;

6) «Үй мәдениеті». Электрлік қол құралдарын қолданып тұрмыстағы жөндеу жұмыстарын жүргізу, сәндік гүлдер түрлері, гүл өсіру шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар.

37. «Көркем еңбек» оқу пәнінің базалық мазмұны. 7-сынып:

1) «Визуалды өнер». Өнердегі заманауи техника мен ғылыми жетістіктер, табиғаттағы микро суреттер, бейнелеу өнеріндегі заманауи бағыттар (поп-арт,

инсталляция және т.б.), өздігінен ізденіс зерттеулері, Қазақстанның заманауи суретшілері, өнердегі заманауи стильдік бағыттарды зерттеу негізіндегі тәжірибе жұмысы (2D немесе 3D форматта), жұмысты таныстыру және көрме ұйымдастыру;

2) «Сәндік-қолданбалы өнер». Пирография өнерімен танысу, көркем күйдіру техникасы мен тәсілдері, көркем өрнек салу (батик, гжель, хохлома), өрнек салу тәсілдері мен техникасы, материалдар мен құралдар, тәжірибе жұмысы оқушылардың таңдауы бойынша (*көркем өрнек салу /пирография*) нобай орындау, материалдарды таңдау және дайындау, көркем өрнек салу/пирография техникасымен жасалған сәндік бұйымдар, жұмысты таныстыру және көрме ұйымдастыру;

3) «Дизайн және технология». *(бағыты: конструкциялық материалдарды өңдеу)* Ағашты механикалық өңдеуге арналған құрал-жабдықтар, ағашты механикалық өңдеу барысындағы жұмысты ұйымдастыру, ағаштан жасалған бұйымды өңдеу, бұйымның дизайны, материалды таңдау және дайындау, бұйымды жасау, материалдар мен бөлшектерді механикалық өңдеу, бұйымды безендіру, көрме ұйымдастыру;

4) «Дизайн және технология». *(бағыты: тоқыма материалдарын өңдеу).* Киімді түрлендіру (трансформация) және тігін бұйымдарын сәндеу (киім, аксессуарлар, бижутериялар), түрлендіру үшін идеялар ойластыру, нобай, материалдар мен құралдарды дайындау, бұйым дайындау, киім бөлшектерін пішу, жеке бөлшектерді өңдеу, бұйым бөлшектерін біріктіру және өңдеу, бұйымды сәндеу, жұмысты таныстыру (сән көрсетілімі);

5) «Тамақтану мәдениеті». Қазақтың ұлттық тағамдары, әлем халықтарының асханасы (өздігінен ізденіс зерттеулері), әлем халықтарының тағамдары, тәжірибе жұмысы (суши, пицца, көже);

6) «Үй мәдениеті». Өсімдік сән және интерьер элементі ретінде, тұрмыстық құрал-жабдықтар мен электрарматураны жөндеу, тұрғын үй экологиясы, үйдегі микроклимат.

38. «Көркем еңбек» оқу пәнінің базалық мазмұны. 8-сынып:

1) «Сәндік-қолданбалы өнер». Қазақтың ұлттық сәндік қолданбалы бұйымдары (ши тоқу, киіз басу), материалдар мен құрал-жабдықтар, мозаика өнері, мозаика жасау техникалары мен түрлері (*өздігінен ізденіс зерттеулері),* тәжірибе жұмысы оқушылардың таңдауы бойынша (*ши тоқу, киіз басу, мозаика панносы*), нобай дайындау, материалтаңдау және дайындау, шығармашылық жұмысты орындау, сәндеу, көркем безендіру және жұмыстарын таныстыру;

2) «Дизайн және технология». *(бағыты: конструкциялық материалдарды өңдеу)* Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен танысу, тұрмыстық ұлттық заттарды дайындау техникасы мен материалдарын зерделеу, идеяларды талқылау және нобай дайындау, жұмысты жоспарлау, материалдарды өңдеу, бұйым дайындау, көрме ұйымдастыру және жұмысты таныстыру;

3) «Дизайн және технология». *(бағыты: конструкциялық материалдарды өңдеу).* Үстел ойыны, пайда болу тарихы, үстел ойынының тұжырымдамасы, үстел ойынын дайындау, графикалық құжаттамасы, үстел ойының бөлшектерін дайындау, көркем безендіру, ойынды тестілеу, сауалнама жүргізу және ақпараттар жинау, жұмысты таныстыру;

4) «Дизайн және технология». *(бағыты: тоқыма материалдарын өңдеу).* Қазақтың ұлттық киімі, этностиль, ою-өрнек және оның стилизациясы, этностильдегі бұйымның дизайны (бас киім немесе қамзол), этностильде бұйым дайындау (бас киім немесе жилет), сәндеу, жұмысты таныстыру;

5) «Дизайн және технология». *(бағыты: тоқыма материалдарын өңдеу).* Халықтық пішім негізіндегі киім дизайны (тұтаспішімді жең), идея ойластыру. нобай, құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау, халықтық пішім негізінде бұйым дайындау, бөлшектерді пішу, жеке бөлшектерді өңдеу, бөлшектерді біріктіру және бұйымды өңдеу, бұйымды сәндеу;

6) «Үй мәдениеті». Агротехнологияның және өсімдік шаруашылығының дамуындағы ғылымның рөлі (*өздігінен ізденіс зерттеулері*), өсімдіктердің медицинада, фитотерапия және косметологияда қолданылуы, электрқұрылғылар мен тұрмыстық техникаларды таңдау және бағалау, бөлменің жөндеу жұмыстарына арналған заманауи материалдар мен құрал-жабдықтар (тәжірибелік жұмыс).

39. «Көркем еңбек» оқу пәнінің базалық мазмұны. 9-сынып:

1) «Сәндік-қолданбалы өнер». Қазақстанның дәстүрлі тоқыма өнері, қазақ кілемдері, алаша, кілем тоқу, гобелен, кілем тоқу материалдары мен құрал-жабдықтары, интерьердегі сәндік бұйымдар, интерьердің сәндік заттарын (шамшырақ, сәндік сағаттар) дайындау техникалары мен тәсілдерін зерделеу, тәжірибе жұмысы оқушылардың таңдауы бойынша (*алаша/гобелен/ интерьерге арналған сәндік бұйым*), бұйым нобайын дайындау, материалдар мен құралдарды дайындау, шығармашылық жұмысты орындау, сәндеу, рәсімдеу, жұмысты таныстыру;

2) «Дизайн және технология». *(бағыты: конструкциялық материалдарды өңдеу)* Сәулет өнерінің үздік туындылары, заманауи сәулет өнері, Қазақстан сәулет өнері (заманауи және тарихи), сәулеттік ғимараттар мен нысандардың (имитация немесе өз идеялары) нобайы, сызбасы, сәулеттік нысанның макетін орындауға қажетті материалдарды анықтау және таңдау, сәулеттік нысан макетін дайындау;

3) «Дизайн және технология». *(бағыты: конструкциялық материалдарды өңдеу)* Интерьер заттары және жиһаздардың өндірілуі, белгілі бір интерьерге арналған заттарды дайындау (көрме залына арналған модульді жиһаз, трансформацияланатын балаларға арналған жиһаз, сәнді шамшырақ), идеяны дамыту және талқылау, материалдарды дайындау, графикалық құжаттама, техникалық спецификация, бұйым әзірлеу, әрлеу, жұмысты таныстыру;

4) «Дизайн және технология». *(бағыты: тоқыма материалдарын өңдеу).* Заманауи сән әлеміндегі стильді бағыттар (өздігінен ізденіс зерттеулері), «Сән және жеке тұлға үйлесімділігі» эксперименті, жеке даралық имиджін жасау, идеялар ойластыру, аксессуарлар, шаш үлгісі, визаж құралдары негізінде жеке даралық образды жасау, өзіндік имидж қалыптастыру үшін киім/аксессуарлар топтамасын жасау эксперименті, жұмысты таныстыру (сән көрсетілімі);

5) «Дизайн және технология». *(бағыты: тоқыма материалдарын өңдеу).* Қарапайым геометриялық пішіндерден құралған «Fast cloth» сәнді киімінің (пончо, кейп, туника) дизайны, киім және аксессуарлардың заманауи өндірісі, идея ойластыру, нобай, материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындау, бұйым

дайындау, бөлшектерді пішу, жеке бөлшектерді өңдеу, бөлшектерді біріктіру және бұйымды сәндеу, жұмысты талдау және бағалау, жұмысты таныстыру (сән көрсетілімі);

6) «Үй мәдениеті». Интерьер/экстерьердегі ландшафт элементтері, шығармашылық идеяларды визуалдау (нобай), интерьердегі жарықтандыру, интерьерді аудандарға бөлу және жоспарлау (тұрғын үй бөлмелері, өндірістік, қоғамдық орындар), интерьерді мерекеге орай безендіру, шығармашылық идеяны жүзеге асыру;

40. «Көркем еңбек» оқу пәнінің 5-9-сыныптарға арналған оқу бағдарламасының мазмұны оқыту мақсаттары жүйесінің шығармашылық әрекет үдерісі барысында тәжірибелік және негізгі білім қалыптастыруға бағытталған үш бөлім бойынша ұйымдастырылған.

41. «Шығармашылық идеяларды дамыту және зерттеу» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) қоршаған орта туралы білім мен түсінік;

2) тарих, мәдениет және дәстүр туралы білім мен түсінік;

3) ақпарат көздерімен жұмыс істеу;

4) шығармашылық іс-әрекет үдерісін жоспарлау;

5) дизайн дайындау бойынша тапсырмалармен жұмыс жасау;

6) материалдар, олардың қасиеттері мен жұмыс істеу техникалары.

42. «Шығармашылық жұмыстарды жасау және дайындау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) шығармашылық идеялардың көркем көрінісі;

2) құралдар мен жабдықтар;

3) жасау технологиясы;

4) тамақтану мәдениеті;

5) үй мәдениеті;

6) техника қауіпсіздігі және еңбек гигиенасы ережелерін сақтау.

43. «Таныстырылым, талдау және шығармашылық жұмыстарды бағалау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) шығармашылық жұмыстардың таныстырылымы;

2) идеяларды талдау және бағалау;

3) әдіс-тәсілдерді талдау және бағалау;

4) жұмысты жетілдіру және бейімдеу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

44. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа бөлінген.

45. Бағдарламада оқыту мақсаттарын қолдануға және мониторинг жасауға тиімді болу үшін кодтық белгі енгізілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан оқу мақсатының реттік номерін көрсетеді. Мысалы, 5.2.1.4. кодында «5» - сынып, «2.1» - бөлім мен бөлімше, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

46. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) «Шығармашылық идеяларды дамыту және зерттеу» бөлімі:

Білім алушылар білуі тиіс:					
Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.1 Қоршаған орта туралы білім мен түсінік	5.1.1.1 қоршаған ортаның (түс, пішін, фактура, пропорция және т.б.) визуалды сипаттамасын зерделеу және анықтау	6.1.1.1 қоршаған орта нысандарының визуалды сипаттамаларын түсіну және білімін көрсету	7.1.1.1 қоршаған орта элементтерінің визуалды сипаттамасын өзінше түсіндіру		
1.2 Тарих, мәдениет және дәстүр туралы білім мен түсінік	5.1.2.1 қазақ халқының ұлттық және әлем мәдениетіндегі өнер, қол өнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу	6.1.2.1 қазақ халқының ұлттық және әлем мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшелік тері туралы білімі мен түсінігін көрсету	7.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшелік терін өз бетінше зерделеу және сипаттау	8.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әр түрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету	9.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер және дизайн туындыларының түрлі материалдарын, бағытын, салыстыру, талдау
1.3 Ақпарат көздері	5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу	6.1.3.1 шығармашылық идеяларды іске асыру мақсатында ақпарат көздерін өз бетінше	7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат	8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат	9.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда ақпарат көздерін толыққанд

ЖОБА

		таңдап, қолдану	көздерінің ең тиімдісін таңдау және қолдану	көздерін қолдану	ы және нәтижелі қолдану
1.4 Шығармашылық іс-әрекет үдерісін жоспарлау	5.1.4.1 шығамашылық жұмысты орындау кезеңдерін анықтай отырып, жоспар дайындау	6.1.4.1 уақыт және басқа да факторларды ескере отырып, іс-әрекеттің реттілігін анықтау және жоспарлау; 6.1.4.2 материалдық шығынды анықтау (сандық көр сеткіштер)	7.1.4.1 алған білім дері мен тәжірибелерін қолдана болашақ іс-әрекеттерін анықтау және шығармашылық қызметін жоспарлау; 7.1.4.2 бұйымның өзіндік құны мен материалдық шығындарын анықтау	8.1.4.1 алған білімі мен тәжірибелерін қолданып, болашақ іс-әрекетін толық сипаттап, шығармашылық қызметін жоспарлау; 8.1.4.2 зерттеу нәтижелері негізінде тұтынушылардың өнімнің түрлеріне қажеттілігін анықтау	9.1.4.1 жұмысты орындаудың тиімді әдістері мен реттілігін анықтай отырып, шығармашылық қызметін жоспарлау; 9.1.4.2 пайданы анықтау мақсатында түрлі тауарларды өткізу нарығын талдау
1.5 Дизайн (эскиз) дайындау бойынша тапсырмалармен жұмыс істеу	5.1.5.1 композицияның негізгі заңдылықта-рын ескеріп, қарапайым нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау	6.1.5.1 композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай отырып, әртүрлі нысандардың дизайны бойынша тапсырма	7.1.5.1 функционалды және эстетикалық талаптарға сай, нысанның дизайн дайындау бойынша тапсырмаларды орындау	8.1.5.1 функционалды талаптарға сай нысан дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін білімді қорытындылау

ЖОБА

		лар орындау			
	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау	6.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау	7.1.5.2 түрлі графикалық құралдардың көмегімен бұйым дайындау үшін эскиздер орындау және графикалық пен технологиялық құжаттар әзірлеу	8.1.5.2 бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып, графикалық және технологиялық құжаттар дайындау	9.1.5.2 графиканың әртүрлі тәсілдерін қолдану арқылы өз бетінше графикалық және технологиялық құжат құру
1.6 Материалдар, олардың қасиеттері мен жұмыс істеу техникалары	5.1.6.1 материалдардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау арқылы, жалпы қасиеттері мен құрылысын зерделеу	6.1.6.1 материалдардың физикалық, механикалық және технологиялық қасиеттерін, олардың қолданылу аясын анықтау және сипаттау	7.1.6.1 жобаланатын нысанды дайындау барысында материалдардың физикалық, технологиялық және механикалық қасиеттерін анықтау және салыстыру	8.1.6.1 жобаланатын нысанның тағайындалуы мен қасиеттерін ескеріп, материалдарды өңдеумен безендіру тәсілдерін анықтау және таңдау	9.1.6.1 техникалық, эксплуатациялық және экологиялық ескере отырып, материалдарды өңдеудің өзіндік тәсілдерін негіздеп анықтау және таңдау
	5.1.6.2 заманауи және	6.1.6.2 заманауи және	7.1.6.2 бірқатар заманауи	8.1.6.2 бұйымды дайындау	9.1.6.2 бұйымды дайындау

ЖОБА

	дәстүрлі емес материалдарды білу, олардың қасиеттері мен қолданылуын анықтау	дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу мен пайдаланудың тиімді жолдарын анықтау	және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу, пайдалану және үйлестірудің тиімді жолдарын анықтау	мен безендіру үшін заманауи және дәстүрлі емес материалдардың тиімді қолданылуын түсіне отырып өздігінен таңдау	мен безендіру барысында заманауи және дәстүрлі емес материалдарды қолданудың өзіндік шешімдері мен жолдарын ұсыну
	5.1.6.3 тоқыма материалдар мен бұйымдардың жіктелуін білу және сипаттау	6.1.6.3 тоқыма материалдар мен бұйымдардың қасиеттері мен фактурасын зерделеу және анықтау	7.1.6.3 өңдеу тігін материалдары мен сәндік әшекей бұйымдарының жіктелуін анықтау, сипаттау және салыстыру	8.1.6.3 табиғи және жасанды тері мен былғарының түрлері мен қасиеттерін анықтау, сипаттау және салыстыру	9.1.6.3 трикотаж, тоқусыз матаны өз бетінше зерделеу, анықтау және бағалау
	5.1.6.4 таңдаған құралдардың қасиеттерін ескере отырып, көркемдік материалдарды, орындау техникаларын қолдану және эксперимент жүргізу	6.1.6.4 материалдардың қасиеттері жайлы білімін және тәжірибелік жұмыс істеу дағдыларын көрсете отырып техникала	7.1.6.4 шығармашылық жұмыстар барысында орындау техникасы мен көркемдік материалдарды анықтау, таңдау және біріктіру	8.1.6.4 шығармашылық жұмыстар барысында орындау техникасы мен көркемдік материалдарды анықтау, таңдау және біріктіру	9.1.6.4 шығармашылық жұмыс жасау үшін әр түрлі орындау техникасын және көркемдік материалдарын қолдану бойынша

ЖОБА

		р, көркемдік материалдарды қолдану және эксперимент жасау			өзіндік шешімдер ұсыну

2) «Шығармашылық жұмыстарды жасау және дайындау» бөлімі:

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
2.1 Шығармашылық идеялардың көркем көрінісі	5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін жеткізу үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердіңсуреттеу құралдарын қолдану	6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің суреттеу құралдарын анықтау, таңдау және қолдану	7.2.1.1 күрделі шығармашылық идеяларды білдіру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтерін және өнердің суреттеу құралдарын негіздеп анықтау, таңдау және қолдану	8.2.1.1 күрделі шығармашылық идеяларды білдіру үшін өнердің суреттеу құралдарын өз бетінше анықтау, таңдау және қолдану	9.2.1.1 мазмұнды және ерекше туындылар орындау үшін өнердің суреттеу құралдарын өз бетінше қолдану
2.2 Құралдар мен жабдықтар	5.2.2.1 құрастырымды, табиғи және жасанды материалдарды өңдеу үшін қол құралдары мен жабдықтарын анықтау, сипаттау және қолдану;	6.2.2.1 құрастырымды, табиғи және жасанды материалдарды өңдеу үшін пайдаланатын қол электрлік құралдарының қозғалысты беру механизмде	7.2.2.1 заманауи технологиялық машиналардың құрылысын және жұмыс істеу принципін сипаттау және олармен құрастырымды, табиғи,	8.2.2.1 заманауи технологиялық машиналарда құрастырымды материалдарды өңдеу бойынша күрделі операцияларды орындау	9.2.2.1 материалдарды өңдеу үшін құралдарды және заманауи технологиялық машиналарды анықтау, таңдау және қолдану; 9.2.2.2

	5.2.2.2 ағаш және темір өңдеу білдегінің қолданылуы мен құрылысын түсіндіру	рі мен құрылысын анықтау және сипаттау	жасанды заттарды өңдеу бойынша жұмыстар орындау		өнеркәсіптегі технологиялық және өндірістік процестер туралы білімі мен түсінігін көрсету
	5.2.2.3 тігін машинасының құрылысын, жіп өткізуді сипаттау және білу, машина тігістерін орындау; 5.2.2.4 тігін бұйымдарын ылғалды-жылумен өңдеуге арналған жабдықтарды білу, сипаттау және қолдану	6.2.2.2 тігін машинасын қалыпты күйге келтіруді білу және орындау; 6.2.2.3 тігін бұйымдарын ылғалды жылумен өңдеу режимдерін білу, сипаттау және оларды тәжірибеде қолдану	7.2.2.2 тігін машинасы жұмысындағы ақауларды анықтау және жөндеу; 7.2.2.3 тігін бұйымдарын ылғалды-жылуменөңдеу барысында қолданылатын құралдарды анықтау, таңдау, қолдану	8.2.2.2 2 тігін машинасына қажетті құрылғыларды (түймелікті өңдеу, сыдырманы қондырып тігу) таңдау және қолдану	9.2.2.3 заманауи тігін құрал-жабдықтарын білу және торлау тігін машинасын қолдану; 9.2.2.4 тігін машиналарында күрделі операцияларды (аппликация, кестелеу) орындау және зерделеу
2.3 Жасау технологиясы	5.2.3.1 өлшем мен белгілеу негізінде орындалған бұйым дайындау үшін материалдарды қол құралдарымен өңдеу;	6.2.3.1 орындалған өлшем мен белгілеу негізінде бұйым дайынау үшін материалдары электрлік қол	7.2.3.1 бұйымдардың функционалдық және эстетикалық сапасын арттыру үшін материалдарды механикалық өңдеу және	8.2.3.1 түрлі құрал-жабдықтарды қолданаотырып, материалдарды өңдеу мен безендіру әдістерін анықтау, пайдалану;	9.2.3.1 бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу мен безендіруді ң ұтымды тәсілдерін анықтау, таңдау

	5.2.3.2 түрлі материал-дардан (тоқыма, конструкция лық, табиғи және жасанды) қарапайым бұйым дайындау	құралдарые н өңдеу; 6.2.3.2 ажырайтын және ажырамайт ын біріктіру әдістерін қолданып, бірнеше бөлшектерд ен тұратын бұйым жасау	бұйымды безендіру; 7.2.3.2 технологиял ық құжаттар бойынша реттілікті және дәлдікті сақтай отырып, күрделі бұйымдар жасау	8.2.3.2 өз бетінше дайындаға н технология лық құжатпен күрделі бұйым жасау	және қолдану; 9.2.3.2 өздігімен және сенімділік пен әртүрлі техникалар ды, конструкци я түрлері мен заманауи материалда рды қолдана отырып бірегей бұйым жасау
	5.2.3.3 шығармашы лық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану	6.2.3.3 шығармашы лық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақтың ұлттық мәдениет элементтері н пайдалану	7.2.3.3 шығармашы лық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану	8.2.3.3 шығармаш ылық жұмыс тар мен бұйымдар жасау барысында қазақтың ұлттық мәдениет элементтер ін пайдалану	9.2.3.3 шығармаш ылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақтың ұлттық мәдениет элементтері н пайдалану
	5.2.3.4 тоқыма бұйымдарын пішу және сыру тігісін қолдану арқылы қол құралдары мен тігін машинасынд а өңдеу;	6.2.3.4 тігін машинасы және қол құралдарым ен бүктемелі тігіс, сырып тігу тігісі түрлерін қолдана	7.2.3.4 әртүрлі конструкция лық, заманауи тоқыма және сәндеу материалдар ын қолдана отырып, тігін	8.2.3.4 қол мен тігін құрал-жабдықтар ын және олардың құрылғыла рын қолдана отырып, тоқыма	

ҚОБА

		отырып, тоқыма материалдарын пішу және өңдеу; 6.2.3.5 әр түрлі конструкциялар мен материалдарды (тоқыма, табиғи және жасанды) қолдана отырып, бір өнім орындау	машинасында технологиялық талапқа сәйкес бұйым жасау	материалдарын өңдеу мен сәндеудің тиімді әдістерін анықтау және қолдану;	
2.4 Тамақтану мәдениеті	5.2.4.1 дұрыс және тиімді тамақтану ережелерін зерделеу және сипаттау; 5.2.4.2 дұрыс және тиімді тамақтану ас мәзірін құрастыру; 5.2.4.3 тағам әзірлеуге арналған құралдар мен жабдықтарды зерделеу және олардың мүмкіншілігін анықтау; 5.2.4.4	6.2.4.1 қоғамдық тамақтану орындарында, қазақ халқы мен әлем халықтарының мәдениетіндегі дастарқан басында өзін-өзі ұстау ережелерін салыстыру және сипаттау; 6.2.4.2 әртүрлі іс-шараға арналған дастарқанды безендірудегі білімдері	7.2.4.1 әлем халықтарының тағамдары мен әлемге әйгілі аспазшылар\дың тағамдарындағы ерекшеліктерді сипаттап, салыстыру; 7.2.4.2 әлем халықтарының және ұлттық тағамдардың жасалу технологиялар-ын зерделеу және қолдану; 7.2.4.3		

ЖОБА

	салқын тағамдар мен сусындарды әзірлеу технологиясын білу және қолдану	мен тәжірбиелік дағдыларын көрсету; 6.2.4.3 жылдам орындалатын тағамдар мен десерт дайындау технологияларын білу және қолдану; 6.2.4.4 әртүрлі тағамдарды дайындау үшін азық-түліктер, құрал-саймандар мен керек-жарақтарын анықтау және таңдау	әртүрлі тағамдар дайындауда қолданатын қажетті құрал-жабдықтарды, өнімдерді таңдауда өз бетінше нақты шешім қабылдай алу		
2.5 Үй мәдениеті	5.2.5.1 өсімдік шаруашылығы мен жеміс-көкөніс түрлерінің негізгі бағыттарын зерделеу және сипаттау; 5.2.5.2 өсімдік шаруашы-лығында көктемгі жұмыстар жүргізу	6.2.5.1 сәндік гүл түрлерін өсіру технологиясын зерттеу және сипаттау; 6.2.5.2 сәндік бақша мен гүл өсіру шаруашылығында көктемгі жұмыстар орындау	7.2.5.1 интерьер безендіру үшін әртүрлі өсімдіктердің эстетикалық қасиеттерін сипаттау, қолдану және бағалау	8.2.5.1 ауыл шаруашылық өндірісінің дамуындағы әдіс-тәсілдерді талқылау және бағалау; 8.2.5.2 медицинадағы, фитотерапия мен косметикадағы өсімдіктерд	9.2.5.1 ландшафты дизайнның элементтерін, заманауи бағыттары мен стильдерін анықтау және сипаттау

ЖОБА

				ің рөлін зерделеу, талқылау және бағалау	
	5.2.5.3 қол құралдарын пайдаланып, ақауларды жою бойынша интерьерді ұйымдастыру дың тәжірибелік жұмыстары мен қарапайым жөндеу операцияларын орындау	6.2.5.3 қол құрал-саймандарды пайдаланып, ақауларды жою бойынша жөндеу операциялары мен интерьерді ұйымдастырудың тәжірибелік жұмыстарын орындау	7.2.5.2 интерьерді ұйымдастыру бойынша тәжірибелік жұмыстар орындау барысында жарықтандыруға, желдеткіш және жылу жүйесіне қойылатын нормаларды сақтау және қарастыру	8.2.5.3 тұрмыста жөндеу жұмыстарын жүргізу барысында ақауларды жоюдың тиімді тәсілдерін табу; 8.2.5.4 тұрмыста жөндеу жұмыстарын жүргізу барысында заманауи материалдар мен құрал-жабдықтарды зерделеу, таңдау және қолдану	9.2.5.2 интерьерді безендіру, жоспарлау және ұйымдастыру бойынша тәжірибелік жұмысты орындау үшін түрлі салалардағы білімдерін жалпылау
	5.2.5.4 қарапайым электротехникалық арматура мен электромонтажды құралдарды атау мен олардың қолданылуын түсіндіру	6.2.5.4 қарапайым электр тізбектерінің есебін жүргізу және ажырата білу, орындау	7.2.5.3 электротехникалық арматуралар мен тұрмыстық құралдардың қарапайым жөндеу жұмыстарын жүргізу	8.2.5.5 тұрмыстық техника мен электр жабдықтарының эстетикалық, эргономикалық және эксплуатациялық сапаларын	9.2.5.3 функционалдық, эргономикалық және эстетикалық талаптарды ескере отырып, интерьердегі жарықтанд

ЖОБА

				салыстру және бағалау	ыруды ұйымдастыру бойынша шығармашылық шешімдер дайындау
	5.2.5.5 тұрақты тоқ көздерін пайдалану арқылы қарапайым бұйым құрастыру	6.2.5.5 қарапайым сызба бойынша электр тізбектерін орындау және жинау	7.2.5.4 есептеулер орындау үшін бақылау-өлшегіш аспаптарын таңдау және қолдану		
2.6 Техника қауіпсіздігі мен еңбек гигиенасының ережелерін сақтау	5.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдармен құралдарды қолдану; 5.2.6.2 қол құралдарымен жұмыс істеудің қауіпсіз тәсілдерін, еңбек гигиенасының ережелерін білу (жұмыс орнын, құралдарды ұйымдастыру және тазалау, арнайы киімде жұмыс істеу)	6.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану; 6.2.6.2 қол электрлі құралдары және жабдықтарымен қауіпсіз жұмыс жасау тәсілдерін, еңбек гигиенасы ережелерін білу және түсіндіру	7.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдармен құралдарды қолдану; 7.2.6.2 заманауи технологиялық машиналармен қауіпсіз жұмыс жасау жолдарын білу және түсіндіру	8.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану; 8.2.6.2 құрал-жабдықтармен қауіпсіз жұмыс істеу туралы ескертпе парағын құру	9.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану; 9.2.6.2 белгілі бір бұйым мен жұмыс түріне арналған техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық құру

КОПА

3) «Презентациялау, талдау және шығармашылық жұмыстарды бағалау» бөлімі:

Бөлімше	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
3.1 Шығармашылық жұмыстардың таныстырылымы	5.3.1.1 сыныпқа дайын жұмысты таныстыру	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру (көрме)	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және оны ұсыну	9.3.1.1 медиақұралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру
3.2 Идеяларды талдау және бағалау	5.3.2.1 пәндік терминологияны қолданып өзінің және өзге-лердің жұмыстарында берілген идеялар мен тақырыптарды сипаттау	6.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды салыстыру	7.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы идеялар мен тақырыптарды талқылау және бағалау	8.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды талдау мен бағалау жүргізу үшін критерийлерді қолдану	9.3.2.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы тарихи, әлеуметтік және мәдениеттік мәнмәтіндерді талдау мен бағалау
3.3 Әдіс-тәсілдерді талдау	5.3.3.1 пәндік терминоло	6.3.3.1 пәндік терминолог	7.3.3.1 пәндік терминолог	8.3.3.1 жасалған өнімнің	9.3.3.1 бұйымның сапасын

ЖОБА

және бағалау	гияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді сипаттау	ияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді салыстыру	ияны пайдалана отырып, басқалардың және өз жұмыстарындағы әдіс-тәсілдері мен техникаларды талқылау және бағалау	сапасын қолданылған әдіс-тәсілдерін бағалау және талдау үшін критерийлерді қолдану	және өнімнің сыртқы көрінісін анықтайтын негізгі факторларды талдау және бағалау
3.4 Жұмысты жетілдіру және бейімдеу	5.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және бейімдеу бойынша конструктивті пікірлер, ұсыныстар білдіру	6.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша сындарлы пікір мен негізделген ұсыныстарды қабылдау	7.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды салыстыруда негізделген сыни ұсыныстар жасау	8.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру мен бейімдеуде қолданылған идеяларды талдауда және бағалауда негізделген сыни ұсыныстар жасау	9.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы мақсаттың өзіндік анық көруін және негізделген бағаны өзіндік білдіру

47. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

48. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Көркем еңбек» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Көркем еңбек» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (кіріктірілген оқытуда)

1) 5-сынып

ЖОБА

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Визуалды өнер	Бейнелеу өнерінің көркем құралдары. Классикалық өнердің үздік туындылары. Қазақстан суретшілерінің шығармашылығы. Бейнелеу өнерінің түрлері мен жанрлары	5.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу
		5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу (ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
		5.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарында берілген идеялар мен тақырыптарды сипаттау
		5.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді (техникасы) сипаттау
	Натюрморт өнері. Ұлттық сәндік натюрморт	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
		5.1.6.4 таңдаған тәсілдерінің қасиеттерін ескере отырып, көркемөнер материалдарын, техникаларын пайдалану және эксперимент жүргізу
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
		5.2.3.4 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
		5.1.1.1 қоршаған ортаның визуалды сипаттамасын зерделеу және

ЖОБА

	Пейзаж. Табиғатпен үйлесім. Әуе перспективасы	анықтау (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік)
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
	Индустриалды пейзаж. Қала пейзажы. Сызықтық перспектива	5.1.1.1 қоршаған ортаның визуалды сипаттамасын зерделеу және анықтау (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік)
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
	Пластикалық пішіндер өнері. Мүсін	5.1.1.1 қоршаған ортаның визуалды сипаттамасын зерделеу және анықтау (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік)
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану
		5.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді (техникасы) сипаттау
	Шығармашылық жұмыс. Көрме ұйымдастыру	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
		5.1.6.4 таңдаған тәсілдерінің қасиеттерін ескере отырып, көркемөнер материалдарын, техникаларын пайдалану және эксперимент жүргізу
		5.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін қолдану.
		5.3.1.1 бүкіл сыныпқа дайын жұмысты таныстыру
2-тоқсан		

ЖОБА

Сәндік-қолданбалы өнер	Қазақстанның сәндік-қолданбалы өнері	5.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу; 5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу
	Көркем кестелеу. Кесте түрлері. Материалдар және құрал-жабдықтармен танысу.	5.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу; 5.1.6.3 тоқыма материалдар мен бұйымдардың жіктелуін білу және сипаттау
	Өру өнері. Өру түрлері. Материалдар және құрал-жабдықтармен танысу	5.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін анықтау және зерделеу; 5.1.6.2 заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, олардың қасиеттері мен қолданылуын анықтау
	Тәжірибе жұмысы оқушының таңдауы бойынша *(Көркем кестелеу/өру).* Идеяны талқылау және дамыту. Нобай дайындау	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды жүзеге асыру үшін нобайлар орындау; 5.1.4.1 шығармашылық жұмысты орындау кезеңдерін анықтай отырып, жоспар дайындау;
	Көркем кестелеу/Бұйымды өруді орындау.	5.2.3.2 әртүрлі (тоқыма, конструкциялық, табиғи және жасанды) материалдардан қарапайым бұйым дайындау
		5.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін қолдану;
		5.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану

ЖОБА

	Көрме ұйымдастыру	5.3.1.1 бүкіл сыныпқа дайын жұмысты таныстыру. 5.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді сипаттау
3-тоқсан		
Дизайн және технология (*Конструкциялық материалдарды өңдеу)*	Конструкциялық материалдар. Материалдардың түрлері мен қасиеттерін зерттеу	5.1.6.1 конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардың жалпы қасиеттері мен құрылысын, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтай отырып зерделеу
	Конструкциялық материалдарды өңдеуге арналған қол аспаптары мен құрал-жабдықтар	5.2.2.2 ағаш/темір өңдеу шеберүстелінің қолданылуы мен құрылғысын түсіндіру; 5.2.2.1 конструкциялық, табиғи және жасанды материалдарды өңдеуге арналған қол аспаптары мен құралдар-жабдықтарын анықтау, сипаттау және қолдану;
		5.2.6.2 қол аспаптарымен жұмыс істеудің қауіпсіз тәсілдерін, еңбек гигиенасының ережелерін білу (жұмыс орнын, құралдарды ұйымдастыру және тазалау, арнайы киімде жұмыс істеу)
	Көркемдеп аралау. Идеялар ойластыру. Материалды таңдау және дайындау	5.1.5.1 өзгенің тәжірибесіне сүйене және композицияның негізгі заңдылықтарын ескере отырып, қарапайым нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 5.1.5.2 шығармашылық идеяларды жүзеге асыру үшін нобайлар орындау
		5.1.4.1 шығамашылық жұмысты орындау кезеңдерін анықтай отырып, жоспар дайындау;
	Бұйымды көркемдеп аралау	5.2.3.1 өлшем мен белгілеу негізінде орындалған бұйым дайындау үшін материалдарды қол

ЖОБА

		құралдарымен өңдеу; 5.2.3.2 түрлі конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардан қарапайым бұйым дайындау
		5.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Сымнан және жұқа жалпақ металдан бұйымдарды модельдеу. Нобайлар дайындау (шынжыр, бас қатырғыш, жануарлардың пішіндері). Материал таңдау. Құралдар-жабдықтар	5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
	Сымнан және жұқа жалпақ металдан бұйым дайындау.	5.2.3.1 өлшем мен белгілеу негізінде бұйым дайындау үшін материалдарды қол құралдарымен өңдеу; 5.2.3.2 түрлі конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардан қарапайым бұйым дайындау
		5.2.6.1 қауіпсіздік техникасын сақтап, оның маңыздылығын сезіне және демонстрациялай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Түрлі материалдарды қолданып, қарапайым бұйымдарды *(ұрмалы және соқпалы аспаптар)* жобалау	5.1.5.1 өзгенің тәжірибесіне сүйене отырып және композицияның негізгі заңдылықтарын ескеріп, қарапайым нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 5.1.5.2 шығармашылық идеяларды іске асыру үшін нобайлар орындау
	Қарапайым бұйым дайындау *(ұрмалы және соқпалы аспаптар және т.б.)*	5.2.3.1 өлшем мен белгілеу негізінде бұйым дайындау үшін материалдарды қол құралдарымен өңдеу; 5.2.3.2 түрлі конструкциялық,

ЖОБА

		табиғи және жасанды материалдардан қарапайым бұйым дайындау
		5.2.6.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
		5.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және бейімдеу бойынша конструктивті пікірлер қабылдау және ұсыныс жасау.
	Жұмыстардың көрмесі	5.3.1.1 бүкіл сыныпқа дайын жұмысты таныстыру
Дизайн және технология (*Тоқыма материалдарды өңдеу)*	Тоқыма материалдардың жіктемесі мен сипаттамалары. Материалдардың түрлері мен ерекшелігін зерттеу	5.1.6.3 тоқыма материалдары мен бұйымдарының классификациясын сипаттау және білу
	Тоқыма материалдарды өңдеуге арналған құрал-жабдықтар мен құрылғылар	5.2.2.3 тігін машинасының құрылысын, жіп сабақтауды білу және сипаттау, машина тігістерін орындау; 5.2.2.4 тігін бұйымдарын ылғалды-жылумен (үтік) өңдеуге арналған жабдықтарды білу, сипаттай алу және қолдану; 5.2.6.2 қол құралдарымен жұмыс істеудің қауіпсіз тәсілдерін, еңбек гигиенасының ережелерін білу (жұмыс орнын, құралдарды ұйымдастыру және тазалау, арнайы киімде жұмыс істеу)
	Тігін бұйымдарының жіктемесі. Идеядан өнімге (тігін бұйымдары)	5.1.6.3 тоқыма материалдары мен бұйымдардың жіктемесін білу және сипаттау
	Дизайн, киімді макеттеу (қағаз, тоқыма және т.б. материалдар). Костюм құрастыру	5.1.5.1 өзгенің тәжірибесіне сүйеніп және композицияның негізгі заңдылықтарын ескере отырып, қарапайым нысандардың дизайнын

ЖОБА

	(шағын сәнмүсінге немесе қуыршаққа)	дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 5.2.3.4 тоқыма бұйымдарын пішу және сырып тігу тігісін қолдану арқылы қол құралдарымен, тігін машинасымен өңдеу; 5.2.3.2 түрлі материалдардан (тоқыма, табиғи және жасанды) қарапайым бұйым дайындау; 5.2.6.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Тоқыма мозаика техникасымен жасалған тігін бұйымдарының дизайны (құрақ, пэчворк, квилт). Идеяларды ойластыру. Нобай. Материалды таңдау және дайындау. Жұмысты орындау реттілігі	5.1.5.1 өзгенің тәжірибесіне сүйене отырып және композицияның негізгі заңдылықтарын ескеріп, қарапайым нысандардың дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 5.1.4.1 шығамашылық жұмысты орындау кезеңдерін анықтай отырып, жоспар дайындау
	Бұйым дайындау. Бұйымды сәндеу	5.2.3.4 тоқыма бұйымдарын пішу және сырып тігу тігісін қолдану арқылы қол құралдарымен, тігін машинасында өңдеу; 5.2.3.2 түрлі материалдардан (тоқыма, табиғи және жасанды) қарапайым бұйым дайындау; 5.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар дайындау үдерісінде қазақтың ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану; 5.2.6.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмысты таныстыру	5.3.1.1 бүкіл сыныпқа дайын жұмысты таныстыру
4-тоқсан		
Тамақтану мәдениеті	Дұрыс тамақтану негіздері. Ас мәзірін әзірлеу	5.2.4.1 дұрыс және тиімді тамақтанудың ережелерін сипаттау және зерделеу;

ЖОБА

		5.2.4.2 дұрыс және тиімді тамақтанудың мәзірін құрастыру; 5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолдану арқылы)
	Асхананың жабдықталуы. Тағам әзірлеуге арналған құралдар-жабдықтар, аспаптар мен ыдыс-аяқтар. Тағам дайындауға арналған құрал-жабдықтардың мүмкіндіктерін зерттеу	5.2.4.3 тағам әзірлеуге арналған құралдар мен жабдықтарды зерделеу және олардың мүмкіншілігін анықтау; 5.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану; 5.2.6.2 қол құралдарымен жұмыс істеудің қауіпсіз тәсілдерін, еңбек гигиенасының ережелерін білу (жұмыс орнын, құралдарды ұйымдастыру және тазалау, арнайы киімде жұмыс істеу)
	Бутербродтар мен сусындарды әзірлеу технологиясы	5.1.3.1 шығармашылық идеяларды зерттеу мен дамыту үшін ақпарат көздерімен жұмыс істеу; 5.2.4.4 суық тағамдар мен сусындар дайындау технологиясын білу және қолдану
	Жемістер мен көкөністерден салат әзірлеу технологиясы	5.2.4.4 салқын тағамдар мен сусындарды әзірлеу технологиясын білу және қолдану; 5.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша конструктивті пікірлер, ұсыныстарды білдіру
Үй мәдениеті	Электртехникалық арматура	5.2.5.4 қарапайым электротехникалық арматура мен электромонтажды құралдарды атау мен олардың қолданылуын түсіндіру; 5.2.5.5 тұрақты тоқ көздерін пайдалану арқылы қарапайым бұйым құрастыру

ЖОБА

	Тұрмыстағы жөндеу жұмыстары	5.2.5.3 қол құралдарын пайдаланып, ақауларды жою бойынша интерьерді ұйымдастырудың тәжірибелік жұмыстары мен қарапайым жөндеу операцияларын орындау
	Өсімдік шаруашылығының негізгі бағыттары. Өсімдік шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар.	5.2.5.1 өсімдік шаруашылығы мен жеміс-көкөніс түрлерінің негізгі бағыттарын зерделеу және сипаттау; 5.2.5.2 өсімдік шаруашылығында көктемгі жұмыстар жүргізу (топырақты өңдеу, зиянкес жәндіктерден қорғау, егу мен отырғызу); 5.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану

2) 6-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Визуалды өнер	Портрет жанры. Қазақстандық суретшілердің шығармашылығындағы портрет	6.1.3.1 шығармашылық идеяларды іске асыру мақсатында ақпарат көздерін өз бетінше таңдап, қолдану;
		6.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсету
	Сызықты портрет. Графика. Орындалу техникасы. Дәстүрлі емес материалдардан портрет жасау (сымнан т.б материалдардан орындалған портрет)	6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін жеткізу үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
		6.1.6.4 материалдардың қасиеттері жайлы білімін және тәжірибелік жұмыс істеу дағдыларын көрсете отырып

		техникалар, көркемдік материалдарды қолдану және эксперимент жасау; 6.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу мен пайдаланудың тиімді жолдарын (немесе әдістерін) анықтау
	Портреттегі түс. Орындалу техникасы	6.1.1.1 өзінің және басқа оқушының тәжірибесіне сүйене отырып, қоршаған орта нысандарының визуалды сипаттамаларын (композиция, түс, пішін, фактура, тепе-теңдік) түсіну және білімін көрсету; 6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
	Заманауи портрет. Фотоөнер. Фотокамерамен тәжірибе	6.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды салыстыру
		6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
	Анимация. Қозғалатын элементтер (ермексазды анимация, көлеңкелі театр, саусақты және таяқшалы қуыршақтар)	6.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсету
	Сценарий дайындау. Кейіпкерлер мен декорациялар жасау. Көркем өнер идеяларын іске асыру. Дыбыс қосу	6.1.4.1 уақыт пен басқа да факторларды ескере отырып, іс-әрекеттің реттілігін анықтау және жоспарлау
		6.2.1.1 өз идеялары мен сезімдерін беру үшін қоршаған ортаның визуалды элементтері

ЖОБА

		мен өнердің көркем тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану
		6.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша сындарлы пікір мен негізделген ұсыныстарды қабылдау
	Жұмысты таныстыру.	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру
2-тоқсан		
Сәндік-қолданбалы өнер	Қазақ халқының зергерлік өнерімен танысу	6.1.2.1 әлемдік және қазақтың ұлттық мәдениетіндегі дизайн, қолөнер мен өнер туындыларының ерекшеліктерін түсіну мен білімін көрсету
	Зергер шеберінің қолданатын материалдары мен құрал-жабдықтары	6.1.6.1 материалдардың физикалық, технологиялық және механикалық қасиеттерін және олардың қолдану аясын анықтау және сипаттау
	Тоқу өнері. Ілмекпен тоқу. Тоқыма бізбен тоқу.	6.1.2.1 әлем және қазақ ұлттық мәдениетіндегі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы білімі мен түсінігін көрсету
	Тоқу тәсілдері мен техникалары. Материалдар мен құрал-жабдықтар	6.1.6.3 тоқыма материалдары мен бұйымдарының қасиеттері мен фактурасын анықтау және зерделеу;
	Тәжірибе жұмысы оқушылардың таңдауы бойынша *(зергерлік өнер/ тоқу өнері)* Бұйым нобайын дайындау. Материал мен құрал-жабдықтарды таңдау	6.1.5.1 композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай отырып, әртүрлі нысандардың дизайны бойынша тапсырмалар орындау; 6.1.5.2 шығармашылық идеяларын іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау; 6.1.4.2 материалдық шығынды анықтау (сандық көрсеткіштер)
	Зергерлік бұйым/ілмек/тоқыма бізбен тоқылған	6.1.6.4 материалдардың қасиеттері жайлы білімін және тәжірибелік жұмыс істеу

ЖОБА

	әртүрлі бұйым дайындау. Бұйымды сәндеу	дағдыларын көрсете отырып техникалар, көркемдік материалдарды қолдану және эксперимент жасау; 6.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін қолдану
		6.2.6.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмысты таныстыру. Көрме ұйымдастыру	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру; 6.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялау бойынша сындарлы пікір мен негізделген ұсыныстарды қабылдау
3-тоқсан		
Дизайн және технология *(Конструкциялық материалдарды өңдеу)*	Электрлі қол құралдары мен-жабдықтары. Тәжірибе жұмысы	6.2.2.1 табиғи, жасанды және конструктивті материалдарды өңдеу үшін пайдаланатын қозғалысты беру механизмдері мен қол электрлік құралдардың құрылысын анықтайды және сипаттайды
		6.2.6.2 электрлі қол құралдары мен жабдықтарымен қауіпсіз жұмыс жасау тәсілдерін, еңбек гигиенасы ережелерін білу және түсіндіру
	Робот дайындау. Роботтардың түрлері және пайда болу тарихы.	6.1.3.1 шығармашылық идеяларды іске асыру мақсатында ақпарат көздерін өз бетінше таңдап, қолдану
		6.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді (техникасы) салыстыру

ЖОБА

	Роботты жобалау. Нобай. Материалдарды іріктеу.	6.1.5.1 өзінің тәжірибесі мен біліміне сүйеніп, композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай отырып, әртүрлі нысандардың дизайны бойынша тапсырмалар орындау
		6.1.4.1 уақыт пен басқа да факторларды ескере отырып, іс-әрекеттің реттілігін анықтау және жоспарлау; 6.1.6.1 конструкциялық, табиғи, және жасанды материалдардың физикалық, технологиялық пен механикалық қасиеттерін және олардың қолдану аясын анықтау және сипаттау
	Робот құрастыру. Робот бөлшектерінің жылжымалы механизмін құру бойынша эксперимент жасау	6.2.3.1 орындалған өлшем мен белгілеу негізінде бұйым дайындау үшін материалдарды электрлік қол құралдарымен өңдеу; 6.2.3.2 ажырайтын және ажырамайтын біріктіру әдістерін қолданып, бірнеше бөлшектерден тұратын бұйым жасау
		6.2.6.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Көлік құралдарының түрлері туралы жалпы мәлімет.	6.1.3.1 шығармашылық идеяларды іске асыру мақсатында ақпарат көздерін өз бетінше таңдап, қолдану
	Көлік құралы моделін дайындау. Нобай. Материалдарды іріктеу	6.1.5.1 өзінің тәжірибесі мен біліміне сүйеніп, композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай отырып, әртүрлі нысандардың дизайны бойынша тапсырмалар орындау
		6.1.4.2 материалдық шығынды анықтау (сандық көрсеткіштер)
	Көлік құралын жасау. Модельдің жеке	6.2.3.1 орындалған өлшем мен белгілеу негізінде бұйым

ЖОБА

	бөліктерін дайындау. Модельді құрастыру, безендіру	дайындау үшін материалдарды электрлік қол құралдарымен өңдеу; 6.2.3.2 ажырайтын және ажырамайтын біріктіру әдістерін қолданып, бірнеше бөлшектерден тұратын бұйым жасау
	Жұмыстың таныстырылымы. Көрме ұйымдастыру	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру;
Дизайн және технология *(Тоқыма материалдарды өңдеу)*	Тоқыма материалдарынан бұйым дайындау (авторлық қуыршақ, дамытатын ойыншықтар). Идеялар ойластыру. Нобай	6.1.5.1 өзінің тәжірибесі мен біліміне сүйеніп, композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай отырып, әртүрлі нысандардың дизайны бойынша тапсырмалар орындау; 6.1.5.2 шығармашылық идеяларын іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау
	Түстері мен фактурасы әртүрлі тоқыма материалдарын зерттеу. Материалдар мен құрал-жабдықтарды таңдау және дайындау	6.1.6.3 тоқыма материалдары мен бұйымдарының қасиеттері мен фактурасын анықтау және зерделеу; 6.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу мен пайдаланудың тиімді жолдарын (немесе әдістерін) анықтау; 6.2.2.1 тігін машинасын қалыпты күйге келтіруді білу және орындау
	Бұйым дайындау. Бөлшектерді пішу. Жеке бөлшектерді өңдеу. Бөлшектерді біріктіру және бұйымды безендіру	6.2.2.2 тігін бұйымдарын ылғалды- жылулық өңдеу режимдерін білу, сипаттау және оларды тәжірибеде қолдану; 6.2.3.4 тігін машинасы және қол құралдарымен бүктемелі тігіс, сырып тігу тігіс түрлерін қолдана отырып, тоқыма материалдарын пішу және өңдеу;

ЖОБА

		6.2.3.5 әртүрлі конструкциялар мен материалдарды (тоқыма, табиғи және жасанды) қолдана отырып, бір өнім орындау; 6.2.6.2 қол электрлі құралдары мен жабдықтарымен қауіпсіз жұмыс жасау тәсілдерін, еңбек гигиенасы ережелерін білу және түсіндіру
	Үйге арналған тоқыма бұйымдарының дизайны (алжапқыш, асханалық бұйымдар). Идеялар ойластыру. Нобай дайындау. Материал таңдау және дайындау. Жұмысты орындау реттілігі	6.1.5.1 өзінің тәжірибесі мен біліміне сүйеніп, композицияның негізгі заңдылықтарын сақтай отырып, әртүрлі нысандардың дизайны бойынша тапсырмалар орындау; 6.1.5.2 шығармашылық идеяларын іске асыру үшін нобайлар, техникалық суреттер мен сызбалар орындау; 6.1.4.1 уақыт пен басқа да факторларды ескере отырып, іс-әрекеттің реттілігін анықтау және жоспарлау; 6.1.4.2 материалдық шығынды анықтау (сандық көрсеткіштер)
	Бұйым дайындау. Бөлшектерді пішу. Жеке бөлшектерді өңдеу. Бөлшектерді біріктіру және бұйымды өңдеу. Бұйымды сәндеу.	6.2.2.2 тігін бұйымдарын ылғалды- жылумен өңдеу режимдерін білу, сипаттау және оларды тәжірибеде қолдану; 6.2.3.4 тігін машинасы және қол құралдарымен бүктемелі тігіс, сырып тігу тігіс түрлерін қолдана отырып, тоқыма материалдарын пішу және өңдеу; 6.2.3.5 әртүрлі конструкциялар мен материалдарды (тоқыма, табиғи және жасанды) қолдана отырып, бір өнім орындау; 6.2.6.2 қол электрлі құралдары мен жабдықтарымен қауіпсіз жұмыс жасау тәсілдерін, еңбек гигиенасы ережелерін білу және түсіндіру

ЖОБА

	Жұмыстың таныстырылымы. Көрме ұйымдастыру	6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру (көрме); 6.3.3.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы қолданылған әдіс-тәсілдерді (техникасы) салыстыру
4-тоқсан		
Тамақтану мәдениеті	Қазақ халқы мен түрлі халықтардың мәдениетінде және де қоғамдық тамақтану орындарындағы дастарқан басында өзін-өзі дұрыс ұстау ережелері	6.2.4.1 қоғамдық тамақтану орындарында, қазақ халқы мен әлем халықтарының мәдениетіндегі дастарқан басында өзін-өзі ұстау ережелерін салыстыру және сипаттау; 6.2.4.2 әртүрлі іс-шараға арналған дастарқанды безендірудегі білімдері мен тәжірбиелік дағдыларын көрсету
Үй мәдениеті	Жартылай дайын өнімдерден тағамдар әзірлеу технологиясы	6.2.4.3 жылдам орындалатын тағамдар мен десерт дайындау технологияларын білу және қолдану; 6.2.4.4 әртүрлі тағамдарды дайындау үшін азық-түліктер, құрал-жабдықтар мен керек-жарақтарын анықтау және таңдау
	Тағамдарды жылдам әзірлеу технологиясы	6.2.4.3 жылдам орындалатын тағамдар мен десерт дайындау технологияларын білу және қолдану; 6.2.4.4 әртүрлі тағамдарды дайындау үшін азық-түліктер, құрал-жабдықтар мен керек-жарақтарын анықтау және таңдау

ЖОБА

	Десерт әзірлеу технологиясы	6.2.4.3 жылдам орындалатын тағамдар мен десерт дайындау технологияларын білу және қолдану; 6.2.4.4 әртүрлі тағамдарды дайындау үшін азық-түліктер, құрал-жабдықтар мен керек-жарақтарын анықтау және таңдау; 6.3.1.1 мектеп аудиториясы алдында өзінің дайын жұмыстарын таныстыру (көрме)
	Электр тізбектері	6.2.5.4 қарапайым электр тізбектерінің есебін жүргізу және ажырата білу; 6.2.5.5 қарапайым сызба бойынша электр тізбектерін орындау және жинау
	Тұрмыстағы жөндеу жұмыстарында қол құралдарын қолдану	6.2.5.3 қол құралдарын қолданып, ақауларды жою бойынша жөндеу операциялары мен интерьерді ұйымдастырудың тәжірибелік жұмыстарын орындау 6.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Сәндік гүлдер түрлері. Гүл өсіру шаруашылығындағы көктемгі жұмыстар	6.2.5.1 сәндік гүлдер түрлерін өсіру технологиясын зерттеу және сипаттау; 6.2.5.2 сәндік бақ өсіру мен гүл өсіру шаруашылығында көктемгі жұмыстар (топырақты өңдеу, зиянкес жәндіктерден қорғау, егу мен отырғызу) жүргізу;

ЖОБА

3) 7-сынып

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		

Визуалды өнер	Өнердегі заманауи техника және ғылыми жетістіктер. Табиғаттағы микросуреттер.	7.1.1.1 қоршаған орта элементтерінің визуалды сипаттамасын (композиция, түс, пішін, фактура, пропорция) өзінше түсіндіру
		7.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін, өнер құралдары мен әртүрлі техникада таңдалған қасиеттері мен тәсілдерін визуалды элементтерді таңдау және негізделген түрде анықтау
	Бейнелеу өнеріндегі заманауи бағыттар (поп-арт, инсталляция). Өздігінен ізденіс зерттеулері	7.3.2.1 пәндік терминологияны қолдана отырып, өзінің және өзгелердің (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) жұмыстарындағы идеялары мен тақырыптарды талқылау және бағалау
		7.3.3.1 пәндік терминологияны пайдалана отырып, басқалардың (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) және өз жұмыстарындағы әдіс- тәсілдері мен техникаларды талқылау және бағалау
	Қазақстанның заманауи суретшілері	7.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін өз бетінше зерделеу және сипаттау
		7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану
	Өнердегі заманауи стильдік бағыттарды зерттеу негізіндегі тәжірибе жұмысы. (2D немесе 3D форматта)	7.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі (заманауи) технологиялар мен өнер материалдарын анықтау, таңдау және біріктіру; 7.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу, пайдалану және

ЖОБА

		үйлестірудің тиімді жолдарын (немесе әдістерін) анықтау
		7.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін, өнер құралдары мен әртүрлі техникада таңдалған қасиеттері мен тәсілдерін визуалды элементтерді таңдау және негізделген түрде анықтау
	Жұмыстарды таныстыру және көрме ұйымдастыру	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)
2-тоқсан		
Сәндік-қолданбалы өнер	Пирография өнерімен танысу. Көркем күйдірудің тәсілдері мен техникасы *(өздігінен ізденіс зерттеулері)*	7.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін өз бетінше зерделеу және сипаттау 7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын жүзеге асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану
	Көркем өрнек салу (батик, гжель, хохлома). Көркем өрнек түрлері *(өздігінен ізденіс зерттеулері)*	7.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктерін өз бетінше зерделеу және сипаттау; 7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану
	Өрнек салу тәсілдері мен техникасы. Материалдар мен құралдар *(өздігінен ізденіс зерттеулері)*	7.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі техникалар мен көркем материалдарды анықтау, таңдау және үйлестіру;
	Тәжірибе жұмысы оқушылардың таңдауы бойынша (*көркем өрнек салу /пирография*)	7.1.5.2 бұйым жасауда әртүрлі графикалық құралдарды қолдана отырып, нобайлар, графикалық және технологиялық құжаттар дайындау

ЖОБА

	Нобай дайындау. Материалдар таңдау және дайындау	7.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі (заманауи) техникалар мен көркем материалдарды анықтау, таңдау және үйлестіру
	Көркем өрнек салу/пирография техникасымен жасалған сәндік бұйым	7.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін, өнер құралдары мен әртүрлі техникада таңдалған қасиеттері мен тәсілдерін визуалды элементтерді таңдау және негізделген түрде анықтау 7.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі (заманауи) техникалар мен көркем материалдарды анықтау, таңдау және үйлестіру
		7.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмысты таныстыру және көрме ұйымдастыру	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)
3-тоқсан		
Дизайн және технология *(Конструкциялық материалдарды өңдеу)*	Ағашты механикалық өңдеуге арналған құрал-жабдықтар	7.2.2.1 заманауи технологиялық машиналардың құрылысына және жұмыс барысына сипаттама бере отырып, конструкциялық, табиғи және жасанды материалдарды өңдеу операцияларын орындау
	Ағашты механикалық өңдеу жұмысын ұйымдастыру	7.2.6.2 заманауи технологиялық машиналармен қауіпсіз жұмыс жасау жолдарын білу және түсіндіру
		7.1.6.1 жобаланатын нысанды дайындау барысында конструкциялық, табиғи және жасанды материалдардың физикалық, технологиялық және механикалық қасиеттерін анықтау және салыстыру
	Ағаш бұйымды жобалау. Бұйым	7.1.5.1 функционалды (техникалық) және эстетикалық талаптарға сай,

ЖОБА

	дизайны. Материалды таңдау және дайындау	дизайн дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 7.1.5.2 графиканың түрлі тәсілдерін қолдана отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып), бұйым жасауда эскиздер, графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
		7.1.4.1 алған білімдері мен тәжірибелерін қолдана, болашақ іс-әрекеттерін анықтай және өз шешімінің нұсқасын ұсына отырып шығармашылық жұмысын жоспарлау; 7.1.4.2 бұйымның өзіндік құны мен материалдық шығындарын анықтау
	Бұйымды дайындау. Материалдар мен бөлшектерді механикалық өңдеу. Бұйымды сәндеу	7.2.3.1 бұйымдардың функционалдық және эстетикалық сапасын арттыру үшін материалдарды механикалық өңдеу және бұйымды безендіру; 7.2.3.2 технологиялық құжаттар бойынша реттілікті және дәлдікті сақтай отырып, күрделі бұйымдарды жасау
		7.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды салыстыруда негізделген сыни ұсыныстар жасау
	Көрме ұйымдастыру	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)
Дизайн және технология	Киімді түрлендіру (трансформация) және тігін бұйымдарын сәндеу (киім, аксессуарлар, бижутерия).	7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану
	Идеяларойластыру. Нобай	7.1.5.1 функционалды (техникалық) және эстетикалық талаптарға сай, дизайн дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 7.1.5.2 бұйым жасауда әртүрлі графикалық құралдарды қолдана

ЖОБА

		отырып, нобайлар, графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
	Материалдар мен құралдарды дайындау	7.2.2.2 тігін машинасының жұмысында ақауларды анықтау және жөндеу; 7.1.6.2 бірқатар заманауи және дәстүрлі емес материалдарды білу, оларды өңдеу, пайдалану және үйлестірудің тиімді жолдарын (немесе әдістерін) анықтау; 7.1.6.3 бұйым және өңдеу тігін материалдары мен фурнитуралардың сипаттамасын және жіктелуін анықтау, сипаттау және салыстыру
	Бұйым дайындау. Киім бөлшектерін пішу. Жеке бөлшектерді өңдеу. Бұйымдардың бөлшектерін құрастыру және өңдеу. Бұйымды сәндеу	7.2.3.4 әртүрлі конструкциялық, заманауи тоқыма және сәндеу материалдарын қолдана отырып, тігін машинасында технологиялық талапқа сайкес бұйым дайындау; 7.2.2.3 тігін бұйымдарын ылғалды-жылулық өңдеу барысында қолданылатын құралдарды анықтау, таңдау, қолдану; 7.1.4.2 бұйымның өзіндік құны мен материалдық шығындарын анықтау; 7.2.3.4 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану
	Жұмысты таныстыру	7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі); 7.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды салыстыруда негізделген сыни ұсыныстар жасау
4-тоқсан		
Тамақтану мәдениеті	Қазақ халқының ұлттық тағамдары	7.2.4.2 әлем халықтарының және ұлттық тағамдардың жасалу

ЖОБА

		технологияларын зерделеу және қолдану
	Әлем халықтарының асханасы. (өздігінен ізденіс зерттеулері)	7.2.4.1 әлем халықтарының тағамдары мен әлемге әйгілі аспазшылардың тағамдарындағы ерекшеліктерді сипаттап, салыстыру
	Әлем халықтарының тағамдары. Тәжірибе жұмысы (суши, пицца, көже)	7.2.4.2 әлем халықтары мен ұлттық тағамдардың жасалу технологияларын зерделеу және қолдану; 7.2.4.3 әртүрлі тағамдар дайындауда қолданатын қажетті құрал-жабдықтарды, өнімдерді таңдауда өз бетінше нақты шешім қабылдай алу
	Әшекей, интерьер элементі ретіндегі өсімдік	7.2.5.1 интерьер дизайнын безендіру үшін әртүрлі өсімдіктердің эстетикалық қасиеттерін сипаттау, қолдану және бағалау; 7.3.3.1 пәндік терминологияны пайдалана отырып, басқалардың (суретшілер, қолөнершілер, дизайнерлер) және өз жұмыстарындағы әдіс-тәсілдері мен техникаларды талқылау және бағалау
	Тұрмыстық құрал-жабдықтар мен электрарматураны жөндеу	7.2.5.3 электротехникалық арматуралар мен тұрмыстық құралдардың қарапайым жөндеу жұмыстарын орындау; 7.2.5.4 есептеулер орындау үшін бақылау-өлшегіш аспаптарын таңдау және қолдану
	Тұрғын үй экологиясы. Үйдегі микроклимат	7.1.3.1 шығармашылық жұмыста идеяларын іске асыру мақсатында түрлі ақпарат көздерінің ең тиімдісін таңдай отырып, қолдану; 7.2.5.5 интерьерді ұйымдастыру бойынша тәжірбиелік жұмыстар орындау барысында жарықтандыруға (табиғи және жасанды), желдеткіш және жылу жүйесіне қойылатын нормаларды

ЖОБА

		сақтау және қарастыру; 7.3.1.1 ауқымды аудитория алдында дайын болған өз жұмыстарын таныстыру (көрме, сән көрсетілімі)

4) 8-сынып

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Сәндік қолданбалы өнер	Қазақтың ұлттық сәндік-қолданбалы бұйымдары (ши тоқу, киіз басу) Материалдар мен құрал-жабдықтар (*өздігінен ізденіс зерттеулері)*	8.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету; 8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен жүзеге асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану
Сәндік қолданбалы өнер	Мозаика өнері. Мозаика жасау техникалары мен түрлері (*өздігінен ізденіс зерттеулері)*	8.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету
		8.3.3.1 жасалған бұйымның сапасын қолданылған әдіс-тәсілдерін бағалау және талдау үшін критерийлерді қолдану
	Тәжірибе жұмысы оқушылардың таңдауы бойынша (*ши тоқу, киіз басу, мозаика панносы*) Нобай және материал дайындау. Жұмысқа арналған негіз дайындау.	8.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолданып, бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып, графикалық және технологиялық құжаттар дайындау;
	Шығармашылық жұмысты орындау. Сәндеу	8.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі технологиялар мен көркем

ЖОБА

		материалдарды өз бетінше анықтау, таңдау және үйлестіру;
		8.2.1.1 күрделі шығармашылық идеялары мен сезімдерін білдіру үшін өз бетінше өнердің көркем құралдарын анықтау, таңдау және қолдану; 8.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмыстарды таныстыру.	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды таныстыру
2-тоқсан		
Дизайн және технология *(Конструкциялық материалдарды өңдеу)*	Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен танысу	8.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету
	Қазақ халқының тұрмыстық заттарының орындалу техникасы мен материалдарын (торсық, дөңгелек үстел) зерделеу.	8.1.6.1 жобалау объектісінің қолданылу мақсаты мен ерекшелігін ескере отырып, өңдеудің конструкциялық, табиғи, жасанды материалдары мен әдістерін негіздеп таңдау
	Идеяларды талдау және нобайды орындау. Жұмысты жоспарлау	8.1.5.1 функционалды (техникалық), эстетикалық, эргономикалық және экологиялық талаптарға сай нысан дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау
		8.1.4.1 болашақ іс-әрекеттерін егжей-тегжейлі сипаттап, өздерінің алған білімдері мен тәжрибесін қолдана отырып, шығармашылық жұмысын жоспарлау;
	Материалды өңдеу. Бұйымды дайындау	8.2.2.1 заманауи технологиялық машиналарда конструкциялық материалдарды өңдеу бойынша күрделі операцияларды орындау;

ЖОБА

		8.2.3.1 қол, механикалық құрал-жабдықтарын қолдана отырып, бұйымдардың функционалдық және эстетикалық сапасын арттыру үшін материалдарды өңдеу мен безендіру әдістерін анықтау, және қолдану; 8.2.3.2 өз бетінше дайындаған технологиялық құжат бойынша күрделі бұйым жасау; 8.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін қолдану
		8.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Көрме ұйымдастыру және жұмысты таныстыру	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды таныстыру және оны ұсыну (онлайн форумдар, әлеуметтік желілерде)
Дизайн және технология (*Тоқыма материалдарды өңдеу*)	Қазақтың ұлттық киімі. Этностиль. Ою-өрнек және оның стилизациясы	8.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету; 8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану
	Этностильдегі бұйымның дизайны (бас киім немесе қамзол)	8.1.5.1 функционалды (техникалық), эстетикалық, эргономикалық және экологиялық талаптарға сай нысан дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 8.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолданып, бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технология- ларды қолданып),

ЖОБА

		графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
	Этностильде бұйым дайындау (бас киім немесе қамзол). Сәндеу	8.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану; 8.2.3.4 қол және тігін құрал-жабдықтарын және олардың құрылғыларын қолдана отырып, тоқыма материалдарын өңдеу мен сәндеудің тиімді әдістерін анықтау және қолдану; 8.2.3.2 өз бетінше құрастырған технологиялық құжат бойынша күрделендірілген бұйымдар дайындау; 8.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды талдауда және бағалауда негізінделген сыни ұсыныстар жасау; 8.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану
	Жұмысты таныстыру	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және оны ұсыну (онлайн форумдар, әлеуметтік желілерде)
3-тоқсан		
Дизайн және технология *(Конструкциялық материалдарды өңдеу)*	Үстел ойындары. Шығу тарихы	8.1.2.1 тарихи және мәдени шығу тегі әртүрлі өнер, қолөнер мен дизайн туындыларының ерекшеліктері туралы түсінігін көрсету
	Үстел ойынының тұжырымдамасы	8.1.4.2 зерттеу нәтижелері негізінде тұтынушылардың өнімнің түрлеріне қажеттілігін анықтау; 8.1.5.1 функционалды (техникалық), эстетикалық, эргономикалық және экологиялық талаптарға сәйкес

ЖОБА

		нысан дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау
	Үстел ойынын дайындау. Графикалық құжаттамасы	8.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолданып, бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны қолданып), графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
	Үстел ойынының бөлшектерін дайындау. Көркем безендіру	8.1.6.2 бұйымды дайындау мен безендіру үшін заманауи және дәстүрлі емес материалдардың тиімді қолданылуын түсіне отырып өздігінен таңдау
		8.2.3.1 қол, механикалық құрал-жабдықтарын қолдана отырып, бұйымдардың функционалдық және эстетикалық сапасын арттыру үшін материалдарды өңдеу мен безендіру әдістерін анықтау, пайдалану
	Ойынды тестілеу. Ақпарат жинау және сауалнама жүргізу	8.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарын жетілдіру және адаптациялауда қолданылған идеяларды талдауда және бағалауда негізінделген сыни ұсыныстар жасау
	Жұмысты таныстыру.	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және оны ұсыну (онлайн форумдар, әлеуметтік желілерде)
Дизайн және технология *(Тоқыма материалдарын өңдеу)*	Халықтық пішім негізіндегі киім дизайны (тұтаспішімді жең)	8.1.4.2 зерттеу нәтижелері негізінде тұтынушылардың өнімнің түрлеріне деген қажеттілігін анықтау; 8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану

ЖОБА

	Идея ойластыру. Нобай	8.1.5.1 функционалды (техникалық), эстетикалық, эргономикалық және экологиялық талаптарға сай нысан дизайнын дайындау бойынша тапсырмаларды орындау; 8.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолданып, бұйым дайындаудың реттілігі мен тиімді тәсілін анықтай отырып (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологиялар-ды қолданып), графикалық және технологиялық құжаттар дайындау
	Құрал-жабдықтар мен материалдар дайындау	8.2.2.2 тігін машинасына қажетті құрылғыларды (түймелікті өңдеу, сыдырманы қондырып тігу) таңдау және қолдану; 8.1.6.3 табиғи және жасанды тері мен былғарының түрлері мен қасиеттерін анықтау, салыстыру және зерделеу; 8.2.6.2 құрал-жабдықтармен қауіпсіз жұмыс істеу туралы ескертпе парағын жасау
	Халықтық пішім негізінде бұйым дайындау. Бөлшектерді пішу. Жеке бөлшектерді өңдеу. Бөлшектерді біріктіру және бұйымды өңдеу. Бұйымды ою-өрнек элементтерімен сәндеу	8.2.3.4 қол мен тігін құрал-жабдықтарын және олардың құрылғыларын қолдана отырып, тоқыма материалдарын өңдеу мен сәндеудің тиімді әдістерін анықтау және қолдану; 8.2.3.2 өз бетінше құрастырған технологиялық құжат арқылы күрделендірілген бұйымдар дайындау; 8.3.3.1 жасалған бұйымның сапасын қолданылған әдіс-тәсілдерін бағалау және талдау үшін критерийлерді қолдану
	Жұмысты таныстыру	8.3.1.1 онлайн платформадағы ауқымды аудитория алдында дайын жұмыстарды қорғау және

ЖОБА

		оны ұсыну (онлайн форумдар, әлеуметтік желілерде)
4-тоқсан		
Үй мәдениеті	Агротехнологияның және өсімдік шаруашылығының дамуындағы ғылымның рөлі (*өздігінен ізденіс зерттеулері)*	8.2.5.1 ауылшаруашылық өндірісінің дамуындағы ғылыми әдіс-тәсілдерді талқылау және бағалау
		8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану
	Өсімдіктердің медицинада, фитотерапия және косметоло гияда қолданылуы	8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияларды қолдану арқылы); 8.2.5.2 фитотерапия, медицина және косметологиядағы өсімдіктер ролін зерделеу, талқылау және бағалау
	Электркұрылғылар мен тұрмыстық техникаларды таңдау және бағалау	8.2.5.5 тұрмыстық техника мен электр жабдықтарының эстетикалық, эргономикалық және эксплуатациялық сапаларын салыстыру және бағалау
		8.1.3.1 шығармашылық идеяларды дамыту мен іске асыруда өз бетінше таңдаған ақпарат көздерін қолдану
	Үй-жайды жөндеуге арналған заманауи материалдар мен құрал-жабдықтар (тәжірибе жұмысы)	8.2.5.3 тұрмыста жөндеу жұмыстарын жүргізу барысында ақауларды жоюдың тиімді тәсілдерін табу; 8.2.5.4 тұрмыста жөндеу жұмыстарын жүргізу барысында заманауи материалдар мен құрал-жабдықтарды (қол және электрлік) қолдану

ЖОБА

		8.2.6.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану

5) 9-сынып

Оқу жоспарындағы ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуге тиісті
1-тоқсан		
Сәндік қолданбалы өнер	Қазақстанның дәстүрлі тоқыма өнері. Қазақ кілемдері. Алаша. Кілем тоқу. Гобелен.	9.1.2.1 өнер туындыларының тарихи және мәдени шығармаларындағы материалдар мен стильдерді жариялауда көпшілік назарының әсерін қарастыра отырып, салыстырмалы талдау жасау; 9.1.3.1 шығармашылық ойды жүзеге асыру мен дамытуда алғашқы және қазіргі ақпарат көздерін мақсатты түрде және тиімді қолдану;
	Кілем тоқу материалдары мен құрал-жабдықтары	9.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әр түрлі технологиялар мен өнер материалдарын қолдану бойынша өзіндік (оригиналды) шешімдерді ұсыну
Сәндік қолданбалы өнер	Интерьердегі сәндік бұйымдар	9.1.2.1 мәдени және тарихи жәдігерлер, қолөнер мен дизайн салалары шығармаларының материалдарын, бағытын, салыстырмалы талдау
	Интерьерге арналған сәнді заттарды (шырағдан, сәнді сағаттар т.б) дайындау техникалары мен тәсілдерін зерделеу	9.1.3.1 шығармашылық идеяларды (оның ішінде ақпараттық-коммуникативтік технологияны) дамыту мен іске асыруда бірінші және екінші ақпарат көздерін толыққанды

ЖОБА

		және нәтижелі қолдану
	Тәжірибе жұмысы оқушылардың таңдауы бойынша (*алаша/гобелен/ интерьерге арналған сәндік бұйым*). Бұйым нобайын дайындау. Материалдар мен құралдарды дайындау.	9.1.4.1 жұмысты орындаудың тиімді әдістері мен реттілігін анықтай отырып, шығармашылық жұмысты жоспарлау
		9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау
	Шығармашылық жұмысты орындау. Сәндеу. Рәсімдеу	9.2.1.1 мазмұнды, ерекше туындыны орындау үшін өз бетінше және сенімділікпен өнердің көркем құралдарын қолдану
		9.2.3.3 шығармашылық жұмыстар мен бұйымдар жасау барысында қазақ ұлттық мәдениет элементтерін пайдалану; 9.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану;
	Жұмысты таныстыру. Көрме ұйымдастыру	9.3.1.1 медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын таныстыруды өз бетінше ұйымдастыру
2-тоқсан		
Дизайн және технология *(Конструкциялық материалдарды өңдеу)*	Сәулет өнерінің үздік туындылары. Заманауи сәулет өнері. Қазақстан сәулет өнері. (заманауи және тарихи)	9.1.2.1 мәдени және тарихи жәдігерлер, қолөнер мен дизайн салалары шығармаларының материалдарын, бағытын, салыстырмалы талдау; 9.3.3.1 бұйымның сапасын және өнімнің сыртқы көрінісін анықтайтын негізгі факторларды (эстетика, атқаратын қызметі, экономика) талдау және бағалау

ЖОБА

	Сәулеттік ғимараттар мен нысандардың нобайы, сызбасы (имитация немесе өз идеялары)	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерін жалпылау; 9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру
	Сәулеттік нысанның макетін орындауға қажетті материалдарды анықтау және таңдау	9.1.6.2 бұйымды дайындау мен безендіру барысында заманауи және дәстүрлі емес материалдарды қолданудың өзіндік (оригиналды) шешімдері мен жолдарын ұсыну; 9.1.6.4 шығармашылық жұмыстар жасау үшін әртүрлі технологиялар мен көркем материалдарды қолдану бойынша өзіндік (оригиналды) шешімдерді ұсыну
	Шығармашылық жұмыс. Сәулеттік нысан макеті	9.2.3.1 бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу мен безендірудің ұтымды тәсілдерін анықтау, таңдау мен қолдану; 9.2.3.2 сенімділік пен дербестігін көрсете, әртүрлі техникаларды, конструкция түрлері мен заманауи материалдарды қолдана отырып ерекше бұйым жасау
	Жұмысты таныстыру.	9.3.1.1 медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру
		9.3.2.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы тарихи, әлеуметтік және мәдениеттік мәнмәтіндерді талдау мен бағалау

ЖОБА

Дизайн және технология (*Тоқыма материалдарды өңдеу)*	Заманауи сән әлеміндегі стильді бағыттар (өздігінен ізденіс зерттеулері)	9.1.2.1 тарихи және мәдени шығармалардағы қолөнер, дизайн туындыларының материалдарын, түрлерін, бағыттарын салыстырмалы талдау; 9.1.3.1 шығармашылық ойларды жүзеге асыруда алғашқы және қазіргі ақпарат көздерін мақсатты, тиімді пайдалану.
	«Сән және жеке тұлға үйлесімділігі» эксперименті. Жеке даралық имиджін жасау. Идеяларды жүзеге асыру	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау
	Аксессуарлар, шаш үлгісі, визаж құралдары негізінде жеке даралық образды жасау	9.1.6.2 бұйымды дайындау мен безендіру барысында заманауи және дәстүрлі емес материалдарды қолданудың өзіндік шешімдері мен тәсілдерін ұсыну
	Өзіндік имидж қалыптастыру үшін киім/аксессуарлар топтамасын жасау эксперименті	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді қорытындылау; 9.1.6.3 трикотажды, тоқусыз матаны және басқа да заманауи, дәстүрлі материалдарды өз бетінше зерделеу, анықтау және бағалау; 9.2.3.1 бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу мен безендірудің тиімді тәсілдерін анықтау, таңдау мен қолдану; 9.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы мақсаттың өзіндік анық көруін және негізделген бағаны өзіндік білдіру
	Жұмысты таныстыру	9.3.1.1 медиа құралдары мен

ЖОБА

		онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру
3-тоқсан		
Дизайн және технология *(Конструкциялық материалдарды өңдеу)*	Интерьер заттары және жиһаздардың өндірілуі	9.2.2.2 әртүрлі өнеркәсіпте технологиялық және өндірістік үдерістер туралы білімдері мен түсінігін көрсету; 9.1.4.2 пайданы (табысты) анықтау мақсатында түрлі тауарларды өткізу нарығын талдау
	Интерьерге арналған заттарды дайындау. Идеяны дамыту және талқылау. Материалдарды таңдау	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау; 9.1.6.1 жобаланатын нысанның техникалық, эксплуатациялық және экологиялық сипаттамаларын ескере отырып, өз бетінше конструкциялық, табиғи және жасанды материалдарды, өңдеу тәсілдерін негіздеп, анықтау және таңдау
	Графикалық құжаттама, техникалық спецификация	9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру
	Бұйым дайындау. Әрлеу	9.2.2.1 материалдарды өңдеуге арналған заманауи технологиялық машиналарды өз бетінше таңдап, анықтау және қолдану; 9.2.3.1 бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу мен безендірудің ұтымды тәсілдерін анықтау, таңдау және қолдану; 9.2.3.2 сенімділік пен дербестігін көрсете, әртүрлі

ЖОБА

		техникаларды, конструкция түрлері мен заманауи материалдарды қолдана отырып әдемі бұйым жасау
		9.2.6.1 техника қауіпсіздігін сақтай отырып, материалдар мен құралдарды қолдану; 9.2.6.2 белгілі бір бұйым мен жұмыс түріне арналған техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық құру
	Жұмысты таныстыру	9.3.1.1 медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын қорғауды өз бетінше ұйымдастыру
Дизайн және технология (*Тоқыма материалдарды өңдеу)*	Қарапайым геометриялық пішіндерден құралған "Fast cloth" сәнді киімінің (пончо, кейп, туника) (сән журналдарынан) дизайны. Киім және аксессуарлардың заманауи өндірісі	9.1.2.1 тарихи және мәдени шығармалардағы қолөнер, дизайн туындыларының материалдарын, түрлерін, бағыттарын салыстырмалы талдау; 9.1.3.1 шығармашылық ойларды жүзеге асыруда алғашқы және қазіргі ақпарат көздерін мақсатты, тиімді қолдану; 9.2.2.2 әртүрлі өнеркәсіпте технологиялық және өндірістік үдерістер туралы білімдері мен түсінігін көрсету
	Идеяны жүзеге асыру. Нобай. Материалдар мен құрал-жабдықтарды дайындау	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді қорытындылау; 9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру
	Бұйым дайындау. Бөлшектерді пішу. Жеке бөлшектерді	9.2.2.1 заманауи тігін құрал-жабдықтарын білу және торлау тігін машинасын қолдану;

ЖОБА

	өңдеу. Бөлшектерді біріктіру және бұйымды сәндеу	9.2.2.4 тігін машиналарында күрделі операцияларды (аппликация, кестелеу) орындау және зерделеу; 9.2.3.1 бұйым дайындау барысында материалдарды өңдеу мен безендірудің тиімді тәсілдерін анықтау, таңдау мен қолдану; 9.2.3.2 сенімділік пен дербестігін көрсете, әртүрлі техникаларды, конструкция түрлері мен заманауи материалдарды қолдана отырып ерекше әдемі бұйым жасау; 9.2.6.1 қауіпсіздік техникасын сақтай отырып, материалдар мен құрал- жабдықтарды қолдану; 9.2.6.2 белгілі бір бұйым мен жұмыс түріне арналған техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық құру
	Жұмысты талдау және бағалау. Жұмысты таныстыру	9.1.4.2 пайданы (табысты) анықтау мақсатында түрлі тауарларды өткізу нарығын талдау; 9.3.1.1 медиа құралдары мен онлайн платформаларды қолдана отырып, белгілі бір аудиторияға дайын жұмыстарын таныстыруды өз бетінше ұйымдастыру
4-тоқсан		
Үй мәдениеті	Интерьер/экстерьердегі ландшафт элементтері	9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау; 9.2.5.1 ландшафты дизайнның элементтерін, заманауи бағыттары мен стильдерін анықтау және сипаттау; 9.1.3.1

ЖОБА

		шығармашылық идеяларды дамыту мен жүзеге асыруда бірінші және екінші ақпарат көздерін толыққанды және нәтижелі қолдану
	Шығармашылық идеяны визуалдау	9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру; 9.3.4.1 өзінің және өзгелердің жұмыстарындағы мақсаттың өзіндік анық көруін және негізделген бағаны өзіндік білдіру
	Интерьерді аудандарға бөлу және жоспарлау (тұрғын үй бөлмелері, өндірістік, қоғамдық орындар). Интерьердегі жарықтандыру	9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру; 9.2.5.2 интерьерді безендіру, жоспарлау және ұйымдастыру бойынша тәжірибелік жұмысты орындау үшін түрлі салалардағы білімдерін жалпылау; 9.2.5.3 функционалдық, эргономикалық және эстетикалық талаптарды ескере отырып, интерьердегі жарықтандыруды ұйымдастыру бойынша шығармашылық шешімдер дайындау
	Интерьерді мерекеге орай безендіру	9.1.5.2 әртүрлі графика тәсілдерін қолдану арқылы өз бетінше графикалық және технологиялық құжатты құру; 9.1.5.1 күрделі нысандар, пішіндер мен образдардың дизайнын дайындау үшін түрлі салалар бойынша білімдерді жалпылау; 9.2.5.2 интерьерді безендіру, жоспарлау және ұйымдастыру

ЖОБА

		бойынша тәжірибелік жұмысты орындау үшін түрлі салалардағы білімдерін жалпылау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
67-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Дене шынықтыру пәнінің басты мақсаты – ағзаның бүкіл жүйелерін дамыту, барлық дене сапаларын жетілдіру болып табылады. Дене шынықтыру пәнінің жеке тұлғаны тәрбиелеуде алатын орны ерекше. Ол білім алушының дене дамуына, әлеуметтік, дербес және рухани қасиеттерін қалыптастыруға ықпал етеді. Мектептің білім беру жүйесінде дене шынықтыру білім алушыларда салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған.

3. «Дене шынықтыру» пәнінің мақсаты – білім алушыларды өз денсаулықтары мен психикаларын нығайтуға ынталандыру болып табылады. Оқушылардың дербес және жас ерекшеліктерін ескеріп, бойда қалыптасқан арнайы спорттық дағдылар мен сапаларды қолданып, сол арқылы олардың дене қабілеттерінің дамуларына ықпал ету.

4. Оқу бағдарламасы:

1) дене тәрбиесі және спорттың даму тарихы туралы білім деңгейін қалыптастыруды;

2) негізгі дене сапаларын жетілдіруді, арнайы спорттық біліктіліктер мен дағдыларды дамытуды;

3) түрлі деректер арқылы ақпараттарды қолдану, оның мән-мағынасын түсіне отырып, коммуникативті дағдыларды дамытуды;

4) идеялық және зерттеу дағдыларын дамытуды;

5) адамгершілік-жігер қабілеттерін қалыптастыру міндеттерін шешуді көздейді.

5. «Дене шынықтыру» пәнін оқу-үйрену білім алушыларға:

1) пән бойынша игерген білім, біліктілік және дағдыларын күнделікті өмірде қолдануға; өзінің дене дамуындағы қимыл-қозғалыс құзіретін жақсарту қажеттілігін бағалауға;

2) жеке адамгершілік қасиеттерін дамытуға, «әділ ойын» және өзін үздіксіз жетілдіру қажеттілігін сезінуге;

3) жекебас гигиенасын сақтау маңыздылығы мен қажеттілігін түсінуге;

4) дене жаттығуларының адам ағзасына тигізетін оң әсерін білуге;

5) өзінің және өзгелердің дене жағдайын бағалауға;

6) сыни көзқарас және шығармашылық тұрғыдан ойлана білу, қиындықтарды жеңе білу мен қарым-қатынас орната білуді дамытуға мүмкіндік береді.

2-тарау. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

2-параграф. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны

6. «Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

15) 5-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 108 сағатты;

16) 6-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 108 сағатты;

17) 7- сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 108 сағатты;

18) 8-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 108 сағатты;

19) 9-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің оқу бағдарламасының мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтиже түрінде берілген оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

8. Әр бөлімшеде көрсетілген оқу мақсаттары мұғалімге оқушыларды дамыту бойынша жұмысты жүйелі жоспарлауға, сонымен қатар олардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік береді.

9. Оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімнен тұрады:

1) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері;

2) шығармашылық қабілеттер және қимыл-қозғалыс дағдылары арқылы сыни көзқарасты қалыптастыру;

3) денсаулық және салауатты өмір салты.

10. «Қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) түрлі арнайы спорттық қимыл-қозғалыс әрекеттерін орындау кезіндегі дәлдікті, бақылауды және үйлесімділікті дамыту;

2) түрлі қимыл-қозғалыс комбинацияларын құру және оларды дене жаттығуларын орындауда қолдану реттілігі;

3) арнайы спорттық техникаларды орындау кезінде қимыл-қозғалыс дағдыларын және олардың орындалу ретін түрлендіру;

4) қимыл-қозғалыс әрекеттерін орындауды жақсарту үшін өзінің және өзгелердің біліктіліктерін бағалау;

5) бірқатар дене жаттығуларының тактикаларын, стратегиялары мен құрылымдық идеяларын қолдану және бағалау;

6) қиындықты жеңе білу және қимыл-қозғалыс белсенділігімен байланысты қауіп-қатерлерге жауап қайтара білу.

11. «Шығармашылық қабілеттер және қимыл-қозғалыс дағдылары арқылы сыни көзқарасты қалыптастыру» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) қимыл-қозғалыс әрекеттері арқылы өзгермелі жағдайға жауап қайтара білуге бейімделу;

2) көшбасшылық, сондай-ақ команда құрамында жұмыс істей білу дағдыларын дамыту және қолдану;

3) қолайлы оқу-үйрену ортасын қалыптастыруға қажет бірқатар тиімді дағдыларды көрсету;

4) дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді бағалау;

5) өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін сыни тұрғыдан бағалау және оны шешудің балама жолдарын ұсыну;

6) жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін білу;

7) жарыс кезінде таза ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсету;

8) түрлі қимыл-қозғалыстармен шарттастырылған рөлдерді орындау және олардың айырмашылықтарын сезіне білу.

12. «Денсаулық және салауатты өмір салты» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) жекебас денсаулығы және салауатты өмір салты туралы білімді қалыптастыру;

2) қыздырыну және қалпына келтіру жаттығуларын құру мен орындау;

3) түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын зерттеу;

4) денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелері кезінде туындауы мүмкін қауіп-қатерді басқара білу стратегиясын құру және қолдану;

5) басқалардың дене жаттығулары тәжірибесін байыту мақсатында білім, біліктілік және дағдыларды қолдану.

13. Бұл бағдарламада мектепте дененің шынығуы мен адамгершілікке тәрбиелеудің кешенді жүйесін құрайтын дене шынықтырудың барлық негізгі нысандарының мазмұны қамтылған және бұл міндеттерді барлық оқу жылында біртіндеп шешуге мүмкіндік береді. Бағдарламаның үшінші сағаты оқушылардың белсенділігін арттыруға (спорт және қозғалмалы ойындар санын кеңейту арқылы) және сауықтыру процесіне бағытталған.

14. «Дене шынықтыру» пәнінің 5-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Жүгіру, секіру және лақтыру дағдыларын оқыту»: Қауіпсіздік ережесі. Қысқа қашықтыққа жүгіру техникасын үйрету. Орта және алыс қашықтық техникасын үйрету. Жүгіріп келіп және бір орында ұзындыққа секіру техникасы. Әртүрлі снарядтарды нысанаға, қашықтыққа лақтыру техникасы. Топтық эстафеталық жұмыс;

2) «Өзгертілген командалық ойын»: Ойынның қабылдау техникасын үйрету. Негізгі қабылдау тактикасын үйрету. Ойын кезінде көшбасшылық дағдыны қалыптастыру;

3) «Гимнастика арқылы денсаулықты нығайту»: Қауіпсіздік ережесі. Кешенді жалпы дамыту жаттығуларының негізін құру. Акробатикалық жаттығулар орындау. Снарядтарда гимнастикалық жаттығудың техникасын үйрету. Гимнастикалық жиынтықтың негізін құру;

4) «Қазақтың ұлттық және зияткерлік ойындары»: Қазақтың ұлттық ойындары. Ұлттық ойындар аясындағы тактикалар мен стратегияларды оқып үйрену;

5) «Шаңғы/кросс/коньки дайындығы»: Қауіпсіздік ережелері. Ағзаны қалпына келтіру техникасының түрлеріне шолу жасау. Қозғалыс техникасының элементтерін үйрету. Қашықтықты өту тактикасының негіздері;

6) «Бірлескен іс-әрекеттегі ойын-сауық ойындар»: Ойындағы бірлескен іс-әрекет және көшбасшылық. Ойын арқылы қиындықты шешу жолдарын оқыту. Ойын құруға арналған шығармашылық қабілет. Ойын-сауық ойындарын құру;

7) «Ойын кезіндегі басып кіру дағдыларын түсіну және үйрету»: Қауіпсіздік ережелері. Ойын кезінде допты иелену. Ойын кеңістігінде бағдарлау дағдыларына үйрету. Жеке және командалық ойын әрекеттері. Ойын стратегиясын құрудағы дағдыны дамыту;

8) «Жеңіл атлетика дағдысын дамыту және шолу»: Ойын арқылы жеңіл атлетика дағдысын дамыту. Денені қыздыру және тыныс алу жүйесін қалпына келтіру. Қозғалыс белсенділігі арқылы денсаулықты нығайту.

15. «Дене шынықтыру» пәнінің 6-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Жүгіру, секіру және лақтыру дағдыларын дамыту»: Қауіпсіздік ережелері. Әртүрлі физикалық жүктеме кезіндегі ағзадағы өзгеріс. Жүгіру секіру реттілігі. Әр снарядтарды лақтыру. Эстафеталық ойындар;

2) «Командалық спорттық ойындар»: Ойын техникасының дағдысын дамыту. Спорттық ойындарда тактикалық әрекеттерді қолдану. Командалық жұмыста көшбасшылық дағдысын дамыту;

3) «Құрал жабдықтар арқылы гимнастика дағдыларын арттыру»: Қауіпсіздік ережелері. Саптық жаттығулардың элементтері. Акробатикалық жаттығулар комбинациясын орындау. Снарядтағы жаттығулар кезіндегі өзін-өзі реттеу. Топтық композициялық жиынтық;

4) «Қазақтың ұлттық және зияткерлік ойындары»: Қазақтың ұлттық ойындары. Ұлттық ойындар аясындағы тактикалар мен стратегияларды оқып үйрену;

5) «Шаңғы/кросс/коньки дайындығы»: Қауіпсіздік ережелері. Арнайы қозғалыс дағдыларын дамыту. Күш пен шыдамдылықты дамыту жаттығулары. Қашықтықты жүріп өтуге шығармашылық тапсырмалар;

6) «Шытырман оқиғалы ойындар»: Ынтымақтастық дағдыларын дамыту. Ойындар арқылы мәселелерді шешу. Шытырман оқиғалы ойындар арқылы сыни тұрғысынан ойлауды дамыту. «Әділ ойын» және ынтымақтастық;

7) «Ойындар арқылы дағдыларды жақсарту»: Қауіпсіздік ережелері. Допқа ие болу әдісінің негізгі элементтерін дамыту. Ойын кезінде алаңда бағдарлау

дағдыларын оқып үйрену. Тактикалық іс-әрекеттердің негіздері. Өз ойындарын қайта қарау және көрсету;

8) «Жүгіру, секіру және лақтыру дағдыларын жақсарту»: Ағзаның бейімделу қабілеттерін дамыту. Қозғалысты дене қыздыру элементтері. Қозғалыс белсенділігі арқылы денсаулықты нығайту.

16. «Дене шынықтыру» пәнінің 7-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Жүгіру, секіру және лақтыру дағдыларын дамыту және жақсарту»: Қауіпсіздік ережелері. Қысқа қашықтыққа жүгіру. Орта және алыс қашықтықтарға жүгіру. Секіру және оның түрлері. Түрлі құралдарды лақтыру. Эстафеталық жүгірісті түрлендіру;

2) «Спорт ойындары арқылы командалық бірлесу әрекеттері»: Ойын әдісін жақсарту. Спорт ойындарындағы тактика және тактикалық іс-әрекет. Командадағы көшбасшылық дағдыларын дамыту;

3) «Гимнастика арқылы когнитивті және денені басқару дағдылары»: Қауіпсіздік ережелері. Саптық жаттығуларды оқып үйрену. Акробатикалық элементтер кешені. Гимнастикалық қондырғылардағы жаттығулар түрлері. Орындауды құрастыру процесі және топта бағалау;

4) «Қазақтың ұлттық және зияткерлік ойындары»: Қазақтың ұлттық ойындары. Зияткерлік ойындар;

5) «Шаңғы/кросс/коньки дайындығы»: Қауіпсіздік ережелері. Тиісті қызметті жүзеге асыру үшін денені қыздыру және қалпына келтіру әдістері. Күш және шыдамдылықты жақсартуға қозғалыс іс-әрекеттері. Кедергілерден өтуге арналған арнайы жаттығулар;

6) «Шытырман оқиғалы ойындар және команда құрушы ойындар»: Ойындар кезіндегі көшбасшылық және командалық іс-әрекет. Ойындар арқылы мәселелерді шешу дағдыларын жетілдіру. Балама ойын жағдайларын құру. Топтарда шытырман оқиғалы ойындар құру;

7) «Басып кіру ойындарындағы түсінік пен дағдыларды оқып дамыту»: Қауіпсіздік ережелері. Ойын жағдайларында допқа ие болу әдісі. Ойын кезінде алаңда бағдарлау және допты қайтару дағдылары. Тактикалық іс-әрекеттер: жеке, топтық және командалық. Өздерінің ойындарын құрастыру және өткізу;

8) «Жеңіл атлетика арқылы белсенді өмір салты»: Сауықтыру жүгірісі. Белгілерге тез жауап қайтару ойындары. Денені қыздыру және қалыпқа келтіру құралдары. Арнайы спорттық әдістерді орындау барысындағы қозғалысты жетілдіру. Қозғалыс белсендігі арқылы денсаулықты нығайту.

17. «Дене шынықтыру» пәнінің 8-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Жеңіл атлетика арқылы денсаулық және фитнес»: Қауіпсіздік ережелері. Төменгі сөре және сөрелік екпін. Орта қашықтыққа жүгіру дағдыларын дамыту. Секіруді дамытуға арналған іс –шаралар. Лақтыру кезінде күш және бұлшық ет төзімділігін дамыту;

2) «Ойындар арқылы мәселелерді шешу дағдылары»: Ойын жағдайында қабылдауды іске асыру. Ойынның құрылымы. Жарыс ойынын ұйымдастыру;

3) «Гимнастика элементтері және оның түрлері»: Қауіпсіздік ережелері. Орнында және қозғалыста орындау жаттығулары. Акробатикалық жаттығулар тізбегі: Тепе-теңдік және секіру. Снарядтарда гимнастикалық жаттығулар жиынтығы. Еркін ырғақты гимнастикалық жаттығулары;

4) «Қазақ халқының дәстүрлі ойындары»: Қозғалмалы ойындар. Қазақтың ұлттық ойындары;

5) «Шаңғы/кросс/коньки дайындығы»: Қауіпсіздік ережелері. Жаттығу және тыныс алу техникасы арқылы физикалық қасиеттерді дамыту. Арнаулы дамыту жаттығуларының техникасын бекіту. Әртүрлі кедергілерден жүгіру;

6) «Командалық ойын белсенді қозғалыстың іс-әрекеті»: Командалық ойындардағы көшбасшылық. Ойын кезіндегі қозғалыс үйлесімділігін дамыту. Логикалық ойлау қабілетін дамыту ойындары. Сергектікті, тапқырлықты және ұқыптылықты дамыту ойындары;

7) «Командалық ойындардағы негізгі дағдылар»: Қауіпсіздік ережелері. Ойын техникасы. Ойын тактикасы. Ойындағы шығармашылық белсенділік;

8) «Жеңіл атлетика дағдылары арқылы денсаулықты нығайту»: Ойлы-қырлы жерлерден жүгіру. Төзімділікті дамыту бағытындағы іс-әрекеттер. Секіру фазаларын қолдану. Лақтырудағы фитнес құрамдастығы.

18. «Дене шынықтыру» пәнінің 9-сыныпқа арналған базалық мазмұны:

1) «Жүгіру, секіру және лақтыру техникасын жетілдіру»: Қауіпсіздік ережелері. Спринтерлік жүгіруді жетілдіру. Жүгіру төзімділік дағдысын жақсарту. Секірудің түрлендірілген түрлері. Лақтыруды жетілдіруге арналған жаттығулар құрастыру. Жүгіру эстафетасын өткізу жолдарын құрастыру;

2) «Спорт ойындары арқылы бірлескен жұмыс»: Ойын техникасы. Ойын тактикасы және тактикалық әрекеттер. Командалық жұмыс және көшбасшылық дағдысы;

3) «Гимнастика арқылы денені басқару дағдылары»: Қауіпсіздік ережелері. Топтық саптық жаттығулар. Акробатикалық элементтер жиынтығын құру. Гимнастикалық снарядта жүйелі жаттығулар құру. Топта гимнастика жаттығулар тізбегін құру және бағалау;

4) «Қазақстан халықтарының ойындары»: Халықаралық ойындар. Зияткерлік ойындар;

5) «Шаңғы/кросс/коньки дайындығы»: Қауіпсіздік ережелері. Денені қыздыру және қалпына келтіру әдістерінің кешенін құрастыру. Күшті, төзімділікті жақсарту жаттығулар жиынтығы;

6) «Кедергілерден өтудегі арнайы спецификалық жаттығуларды жетілдіру»: Команда құру ойындары. Ойын кезіндегі көшбасшылық және командалық іс-шаралар. Ойын кезіндегі мәселені шешу дағдысын жетілдіру. Ойын комбинацияларын құру. Баламалы ойындар құрастыру;

7) «Әлеуметтік дағдылар және мәселелерді командалық іс-әрекеттерде шешу»: Қауіпсіздік ережелері. Ойын жағдайында допты игеру техникасы. Ойын кеңістігінде бағыт-бағдар дағдысын жетілдіру. Жеке, топтық, командалық тактикалық әрекеттер. Топта ойын-сауық ойындарын құру;

8) «Қозғалыс белсенділігі арқылы денсаулық және фитнес»: Әртүрлі бұлшық ет топтарын қалпына келтіру жаттығулар жиынтығын құрастыру. Стайерлік жүгіру дағдысын дамыту. Секіру, лақтыру дағдысын дамыту. Қозғалыс қабілеті арқылы денсаулықты нығайту.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа бөлінген.

20. Бағдарламада оқу мақсаттарын кодтау ұсынылған. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан - оқу мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 6.2.1.4. кодында «6» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

1) қимыл-қозғалыс іс-әрекеттері:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
1.1 Түрлі арнайы спорттық қимыл-қозғалыс әрекеттерін орындау кезіндегі дәлдікті, бақылауды және үйлесімділікті дамыту	5.1.1.1 аздаған ауқымдағы арнайы спорттық қимыл-қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін, бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты дағдыларын білу және түсіну	6.1.1.1 аздаған ауқымдағы арнайы спорттық қимыл-қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін, бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты дағдыларын қолдану	7.1.1.1 кең ауқымдағы арнайы спорттық қимыл-қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін, бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты дағдыларын жетілдіру	8.1.1.1 арнайы спорттық қимыл-қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін, бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты дағдыларын көрсету	9.1.1.1 үлкен ауқымдағы арнайы спорттық қимыл-қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін, бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты салыстыру
1.2 Түрлі қимыл-қозғалыс комбинацияларын құру және оларды дене	5.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығуларды	6.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығулардағы реттілігін құру және	7.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір дене жаттығуларындағы реттілігін	8.1.2.1 кең ауқымдағы қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың орындалу реттілігін түсіндіру	9.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір дене жаттығуларындағы реттілігін жеткілікті

жаттығула рын орындауда қолдану реттілігі	реттілігін білу және орындау	орындай білу	жетілдіру мен жалпылау	және көрсете білу	техникалық деңгейде негіздеу және қолдана білу
1.3 Арнайы спорттық техникаларды орындау кезінде қимыл-қозғалыс дағдыларын және олардың орындалуын түрлендіру	5.1.3.1 қарапайым арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті білу және анықтау	6.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті таңдай білу	7.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті жетілдіре және жалпылай білу	8.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түсіндіре және көрсете білу	9.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түрлендіре білу
1.4 Қимыл-қозғалыс әрекеттерін орындауды жақсарту үшін өзінің және өзгелердің біліктілігін бағалау	5.1.4.1 қимыл-қозғалыс сапаларын орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктіліктерін білу және анықтай білу	6.1.4. 1 қимыл-қозғалыс сапаларын орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктіліктерін түсіне және түсіндіре білу	7.1.4.4.1 қимыл-қозғалыс сапаларын орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктілігін жақсарта білу	8.1.4. 1 қимыл-қозғалыс сапаларын орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктіліктерін салыстыра білу	9.1.4.4 қимыл-қозғалыс сапаларын орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктіліктерін бағалай білу
1.5 Бірқатар дене жаттығуларының тактикаларын,	5.1.5.1 аздаған ауқымдағы дене жаттығуларының тактикасы	6.1.5.1 бірқатар дене жаттығуларының тактикаларын, стратегияла	7.1.5.1 бірқатар дене жаттығуларының қарапайым тактикала	8.1.5.1 кең ауқымдағы дене жаттығуларының тактикаларын, стратегияла	9.1.5.1 кең ауқымдағы дене жаттығуларының түрлі тактикаларын,

ЖОБА

стратегия лары мен құрылым дық идеялары н қолдану және бағалау	н, стратегия сын және құрылымд ық идеяларын білу және сипаттай білу	рын және композиция лық идеяларын түсіну және қолдана білу	рын, стратегияла рын және композиция лық идеяларын құра және бағалай білу	рын және композициял ық идеяларын анықтай және бағалай білу	стратегиялар ын және композиция лық идеяларын құра, талдай және салыстыра білу
1.6 Қиындық ты жеңе білу және қимыл-қозғалыс белсенділі гімен байланыс ты қауіп-қатерлерг е жауап қайтара білу	5.1.6.1 қимыл-қозғалыс белсенділі гімен байланыст ы қиындықта р ды жеңу және қауіп-қатерге жауап қайтара білудің қарапайым дағдылары н білу және анықтай білу	6.1.6.1 қимыл-қозғалыс белсенділігі мен байланысты қиындықта р ды жеңу және қауіп-қатерге жауап қайтара білудің дағдыларын түсіну және қолдана білу	7.1.6.1 түрлі қимыл-қозғалыс белсенділіг ін орындауды сынақтан өткізу кезіндегі қауіп-қатерді білу және алдын-ала білу	8.1.6.1 қимыл-қозғалыс белсенділігі мен байланысты қиындықтард ы жеңе және жауап қайтара білу дағдыларын жақсарта білу	9.1.6.1 қимыл-қозғалыс белсенділігі мен байланысты қиындықтар ды жеңе және жауап қайтара білу дағдыларын бағалай білу

2) шығармашылық қабілеттер және қимыл-қозғалыс дағдылары арқылы сыни көзқарасты қалыптастыру:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
2.1 Қимыл-қозғалыс әрекеттері арқылы өзгермелі жағдайға жауап қайтара	5.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу қимыл-әрекеттері	6.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу қимыл-әрекеттеріме н байланысты	7.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу қимыл-әрекеттері	8.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу қимыл-әрекеттері	9.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу қимыл-әрекетте

білуге бейімделу	мен байланысты білімді білу және түсіну	білімді анықтай және қолдана білу	мен байланысты білімді жетілдіре білу	мен байланысты білімді көрсете білу	рімен байланысты білімді бағалай білу
2.2 Көшбасшылық, команда құрамында жұмыс істей білу дағдыларын дамыту және қолдану	5.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді түсіну	6.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді анықтай және қолдана білу	7.2.2. 1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді талқылай және көрсете білу	8.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді көрсете және қолдана білу	9.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді бағалау
2.3 Қолайлы оқу-үйрену ортасын қалыптастыруға қажет бірқатар тиімді дағдыларды көрсету	5.2.3.1 қолайлы оқу-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын түсіну және анықтай білу	6.2.3.1 қолайлы оқу-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын анықтай және қолдана білу	7.2.3.1 қолайлы оқу-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын талқылай және көрсете білу	8.2.3.1 қолайлы оқу-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын қолдана және көрсете білу	9.2.3.1 қолайлы оқу-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша бірқатар біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын бағалай білу
2.4 Дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық	5.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және бала түр	6.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және бала түрлерін құруға қажет	7.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және бала	8.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және бала	9.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және

тәсілдерді бағалау	лерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді білу және түсіну	ережелер мен құрылымдық тәсілдерді түсіну және қолдана білу	түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете білу	түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдана және талқылай білу	бала түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді бағалай және салыстыра білу
2.5 Өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін сыни тұрғыдан бағалау, оны шешудің балама жолдарын ұсыну	5.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін білу және түсіне білу, оны шешудің қарапайым балама жолдарын ұсыну	6.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін түсіну және қолдана білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну	7.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін қолдана білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну	8.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін көрсете және салыстыра білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну	9.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін бағалай және талдай білу, оны шешудің қарапайым балама жолдарын ұсыну
2.6 Жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін білу	5.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін білу	6.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін түсіне білу	7.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін қолдана білу	8.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін көрсете және салыстыра білу	9.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін бағалай және талдау білу
2.7 Жарыс кезінде таза ойнау,	5.2.7.1 жарыс кезінде	6.2.7.1 жарыс кезінде таза	7.2.7.1 жарыс кезінде	8.2.7.1 жарыс кезінде	9.2.7.1 жарыс кезінде

ЖОБА

патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсету	таза ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсете және түсіндіре білу	ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсетеді түсіне және қолдана білу	таза ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсетуді талқылай және бейімдей білу	таза ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсетуді бағалай білу	таза ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсетуді талдай білу
2.8 Түрлі қимыл-қозғалыстармен шарттастырылған рөлдерді орындау және олардың айырмашылықтарын сезіне білу	5.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерімен шарттастырылған рөлдерді анықтай білу	6.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерімен шарттастырылған рөлдерді сезініп, олардың айырмашылықтарын түсіндіре білу	7.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерімен шарттастырылған рөлдерді қолдана білу	8.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерімен шарттастырылған рөлдерді көрсете және салыстыра білу	9.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерімен шарттастырылған рөлдерді бағалай және бейімдей білу

3) денсаулық және салауатты өмір салты:

Білім алушылар:					
Бөлімшелер	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып
3.1 Жекебас денсаулығы және салауатты өмір салты туралы білімді қалыптастыру	5.3.1.1 денсаулықты сақтаудың маңыздылығын білу және түсіну	6.3.1.1 өз денсаулығына деген қауіп-қатерді анықтай білу	7.3.1.1 өз денсаулығына салауатты өмір салтының тигізетін әсерін түсіну және түсіндіре білу	8.3.1.1 салауатты өмір салтының денсаулыққа тигізетін әсерін жекебастың	9.3.1.1 салауатты өмір салтының денсаулыққа тигізетін әсерін жекебастың үлгісімен көрсету

				үлгісімен көрсету	
3.2 Қыздырыну және қалпына келтіру жаттығуларын құру мен орындау	5.3.2.1 қыздырыну және қалпына келтіру жаттығуларын дайындау мен орындау аясындағы басты сәттерді білу және түсіну	6.3.2.1 қыздырыумен қалпына келу техникаларының басты құрамдарының ағзаға тигізетін әсерін түсіндіру және оларды орындау	7.3.2.1 жалпы дене жаттығуларын өткізу және ағзаны қалпына келтіруі жаттығуларының құрамын көрсету	8.3.2.1 қыздыруну және қалпына келтіру жаттығулар ының кешенін құру, көрсету және оның маңыздылығын түсіну	9.3.2.1 нақты дене шынықтыру сабақтарына арналған қыздырыну жаттығуларын құру, түсіндіру және өткізу, олардың ағзаны қалпына келтіру тиімділігін бағалау
3.3 Түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын зерттеу	5.3.3.1 түрлі дене жүктемелерінің арасындағы айырмашылық және олардың ағзаға тигізетін әсерін сыртқы белгілеріне қарап анықтай білу	6.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын ұсыну және көрсету	7.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын ішкі және сыртқы белгілер бойынша анықтау	8.3.3.1 түрлі дене жаттығулар ын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын түсіндіру	9.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын түсіндіру және сипаттау
3.4 Денсаулықты нығайтуға бағытталған бірқатар дене жүктемелер	5.3.4.1. денсаулықты нығайтуға бағытталған жаттығулардың техника	6.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған арнайы спорттық техника	7.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған дене жаттығулары кезіндегі	8.3.4.1 денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-	9.3.4.1 денсаулыққа қатысты күрделі мәселелерді, техника қауіпсіздігін, денсаулыққа

і кезінде туындауы мүмкін қауіп-қатерді басқара білу стратегиясын құру және қолдану	қауіпсіздігі туралы хабардар болу	қауіпсіздігін, нормалары мен ережелерін түсіне білу	болуы мүмкін қауіп-қатерлерді анықтай білу	қатерді төмендету, техника қауіпсіздігі бойынша техника қауіпсіздігінің күрделі мәселелерін түсіне білу	кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендетуді түсіне және мұқият сипаттай білу
3.5 Басқалардың дене жаттығуларының тәжірибесін байыту мақсатында білім, біліктілік және дағдыларды қолдану	5.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды білу және орындай білу	6.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды қолдана білу	7.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды анықтай білу	8.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды көрсете білу	9.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды бағалай білу

21. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады

22. Осы оқу бағдарламасы Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Дене шынықтыру» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 5 сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің тақырыптары	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар білуі тиіс
1-тоқсан		
1-бөлім Жүгіру, секіру, лақтыру дағдылары на оқыту	Қауіпсіздік ережесі. Қысқа қашықтыққа жүгіру техникасын үйрету	5.3.4.1 денсаулықты нығайту жаттығулары барысында қауіпсіздік мәселелері бойынша хабардар болу
	Орта және алыс қашықтық техникасын үйрету	5.3.3.1 түрлі дене жүктемелерінің арасындағы айырмашылықты және олардың ағзаға тигізетін әсерін сыртқы белгілеріне қарап анықтай білу;
		5.3.2.1 қыздырыну және қалпына келтіру жаттығуларын орындау мен дайындау аясындағы негізгі компоненттерді білу және түсіну
	Жүгіріп келіп және бір орында ұзын дыққа секіру техни касын үйрету	5.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығулардағы реттілігін білу және орындау
	Әр түрлі снаряд тарды нысанаға, қашықтыққа лақтыру техникасы	5.1.1.1 аздаған ауқымдағы арнайы спорттық спецификалық қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалыс дағдыларын білу және түсіну
	Топтық эстафеталық жұмыс	5.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды білу және орындау
2-бөлім Өзгертілген командалық ойын	Ойынның қабылдау техникасын үйрету	5.1.1.1 аздаған ауқымдағы арнайы спорттық спецификалық қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалыс дағдыларын білу және түсіну;
		5.1.3.1 қарапайым арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті білу және анықтау;
		5.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді білу және түсіну

	Негізгі қабылдау тактикасын үйрету	5.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығулардағы реттілігін білу және орындау;
		5.1.5.1 аздаған ауқымдағы дене жаттығуларының тактикасын, стратегиясын және құрылымдық идеяларын білу және сипаттау
	Ойын кезінде көшбасшылық дағдыны қалыптастыру	5.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді түсіну;
		5.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу, қимыл-әрекеттермен байланысты білімді білу және түсіну
2-тоқсан		
3-бөлім Гимнастика арқылы денсаулықты нығайту	Қауіпсіздік ережесі. Кешенді жалпы дамыту жаттығуларының негізін құру	5.3.4.1. денсаулықты нығайту жаттығулары барысында қауіпсіздік мәселелері бойынша хабардар болу; 5.3.2.1 қыздырыну және қалпына келтіру жаттығуларын орындау мен дайындау аясындағы негізгі компоненттерді білу және түсіну
	Акробатикалық жаттығулар орындау	5.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығулардағы реттілігін білу және орындау
	Снарядтарда гимнастикалық жаттығудың техникасын үйрету	5.1.5.1 аздаған ауқымдағы дене жаттығуларының тактикасын, стратегиясын және құрылымдық идеяларын білу және сипаттау;
		5.1.4.1 қимыл-қозғалысты орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктілік сапасын білу және анықтау
	Гимнастикалық жиынтықтың негізін құру	5.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді түсіну;
		5.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін білу және түсіну, сондай-ақ оны шешудің қарапайым балама жолдарын ұсыну
4-бөлім Қазақтың ұлттық және зияткерлік ойындары	Қазақтың ұлттық ойындары	5.2.7.1 жарыс кезінде әділ ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсету және түсіндіру;
		5.2.3.1 қолайлы оқу ортасын қалыптастыру бойынша, біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын түсіну және анықтау;
		5.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды білу және орындау

	Ұлттық ойындар аясындағы тактикалар мен стратегияларды оқып үйрену	5.2.6.1 жарыс іс-әрекеттері және төрелік ету ережелерін білу;
		5.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін білу және түсіну, оны шешудің қарапайым балама жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
5-бөлім Шаңғы/кросс/коньки дайындығы	Қауіпсіздік ережесі. Ағзаны қалпына келтіру техникасының түрлеріне шолу жасау	5.3.4.1 денсаулықты нығайту жаттығулары барысында қауіпсіздік мәселелері бойынша хабардар болу;
		5.3.2.1 қыздырыну және қалпына келтіру жаттығуларын орындау мен дайындау аясындағы негізгі компоненттерді білу және түсіну
	Қозғалыс техникасының элементтерін үйрету	5.3.1.1 денсаулықты сақтаудың маңыздылығын білу және түсіну;
		5.1.4.1 қимыл-қозғалысты орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктілік сапасын білу және анықтау
	Қашықтықтан өту тактикасының негізі	5.1.3.1 қарапайым арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті білу және анықтау;
		5.3.3.1 түрлі дене жүктемелерінің арасындағы айырмашылықты және олардың ағзаға тигізетін әсерін сыртқы белгілеріне қарап анықтай білу
6-бөлім Бірлескен іс-әрекеттегі ойын-сауық ойындары.	Ойындағы бірлескен іс әрекет және көшбасшылық	5.3.4.1 денсаулықты нығайту жаттығулары барысында қауіпсіздік мәселелері бойынша хабардар болу;
		5.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді түсіну
	Ойын арқылы қиындықты шешу жолдарына оқыту.	5.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерімен шарттастырылған рөлдерді анықтай білу;
		5.1.4.1 қимыл-қозғалысты орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктілік сапасын білу және анықтау
	Ойын құруға арналған шығармашылық қабілет	5.2.3.1 қолайлы оқу ортасын қалыптастыру бойынша, біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын түсіну және анықтау;
		5.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін білу және түсіну, оны шешудің қарапайым балама жолдарын ұсыну

	Ойын-сауық ойындарын құру	5.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу, қимыл-әрекеттермен байланысты білімді білу және түсіну;
		5.2.6.1 жарыс іс-әрекеттері және төрелік ету ережелерін білу
4-тоқсан		
7-бөлім Ойын кезіндегі басып кіру дағдыларын түсіну және үйрету	Қауіпсіздік ережесі. Ойын кезінде допты иелену	5.1.1.1 аздаған ауқымдағы арнайы спорттық спецификалық қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалыс дағдыларын білу және түсіну;
		5.3.4.1 денсаулықты нығайту жаттығулары барысында қауіпсіздік мәселелері бойынша хабардар болу
	Ойын кеңістігінде бағдарлау дағдыларына үйрету.	5.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығулардағы реттілігін білу және орындау;
		5.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді білу және түсіну
	Жеке және командалық ойын әрекеттері	5.1.5.1 аздаған ауқымдағы дене жаттығуларының тактикасын, стратегиясын және құрылымдық идеяларын білу және сипаттау
	Ойын стратегиясын құрудағы дағдыны дамыту	5.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерімен шарттастырылған рөлдерді анықтай білу;
		5.1.6.1 қимыл-қозғалыс белсенділігімен байланысты қиындықтарды жеңу және қауіп-қатерге жауап қайтара білудің қарапайым дағдыларын білу және анықтау
8-бөлім Жеңіл атлетика дағдысын дамыту және шолу	Ойын арқылы жеңіл атлетика дағдысын дамыту	5.3.4.1 денсаулықты нығайту жаттығулары барысында қауіпсіздік мәселелері бойынша хабардар болу;
		5.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін білу және түсіну, сондай-ақ оны шешудің қарапайым балама жолдарын ұсыну
	Денені қыздыру және тыныс алу жүйесін қалпына келтіру	5.3.3.1 түрлі дене жүктемелерінің арасындағы айырмашылықты және олардың ағзаға тигізетін әсерін сыртқы белгілеріне қарап анықтай білу;
		5.1.3.1 қарапайым арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті білу және анықтау

КОПИЯ

	Қозғалыс белсенділігі арқылы денсаулықты нығайту	5.3.1.1 денсаулықты сақтаудың маңыздылығын білу және түсіну

2) 6 сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің тақырыптары	Оқу мақсаттары. Білім алушылар білуі тиіс
1-тоқсан		
1-бөлім Жүгіру, секіру, лақтыру дағдылары на дамыту	Қауіпсіздік ережесі. Әртүрлі физикалық жүктеме кезіндегі ағзадағы өзгеріс	6.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған арнайы спорттық техника қауіпсіздігін, нормалары мен ережелерін түсіну
	Жүгіру секіру реттілігі	6.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын ұсыну және көрсету;
		6.3.2.1 дене қыздыру мен қалпына келу техникаларының басты құрамдарының ағзаға тигізетін әсерін түсіндіру және оларды орындау
	Әр снарядтарды лақтыру	6.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығулардағы реттілігін құру және орындау; 6.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды қолдана білу
	Эстафеталық ойындар	6.1.1.1 аз ауқымды арнайы спорттық қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты дағдыларын қолдану
2-бөлім Командалық спорттық ойындар	Ойын техникасының дағдысын дамыту	6.1.1.1 аз ауқымды арнайы спорттық қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты дағдыларын қолдану;
		6.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті таңдай білу;

ЖОБА

		6.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді түсіну және қолдана білу
	Спорттық ойындарда тактикалық әрекеттерді қолдану	6.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығулардағы реттілігін құру және орындау;
		6.1.5.1 бірқатар дене жаттығуларының тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын түсіну және қолдана білу
	Командалық жұмыста көшбасшылық дағдысын дамыту	6.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді анықтау және қолдана білу;
		6.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу, қимыл әрекеттерімен байланысты білімді анықтау және қолдана білу
2-тоқсан		
3-бөлім Құрал жабдықтар арқылы гимнастика дағдыларын арттыру	Қауіпсіздік ережесі. Саптағы жаттығулардың элементтері	6.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған арнайы спорттық техника қауіпсіздігін, нормалары мен ережелерін түсіне білу
	Акробатикалық жаттығулар комбинациясын орындау	6.3.2.1 дене қыздыру мен қалпына келу техникаларының басты құрамдарының ағзаға тигізетін әсерін түсіндіру және оларды орындау;
		6.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығулардағы реттілігін құру және орындау
	Снарядтағы жаттығулар кезіндегі өзін өзі реттеу	6.1.5.1 бірқатар дене жаттығуларының тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын түсіну және қолдана білу;
		6.1.4.1 қимыл-қозғалыс орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктілік сапасын түсіну және түсіндіре білу
	Топтық жиынтық	6.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді анықтау және қолдана білу;
		6.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін түсіну және қолдана білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну

4-бөлім Қазақтың ұлттық және зияткерлік ойындары	Қазақтың ұлттық ойындары	6.2.7.1 жарыс кезінде әділ ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсетуді түсіну және қолдана білу;
		6.2.3.1 қолайлы оқу ортасын қалыптастыру бойынша, біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын анықтау және қолдана білу;
		6.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды қолдана білу
	Ұлттық ойындар аясындағы тактикалар мен стратегияларды оқып үйрену	6.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін түсіне білу
		6.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін түсіну және қолдана білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
5-бөлім Шаңғы/кросс/коньки дайындығы	Қауіпсіздік ережесі. Арнайы қозғалыс дағдыларын дамыту	6.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған арнайы спорттық техника қауіпсіздігін, нормалары мен ережелерін түсіне білу;
		6.3.2.1 дене қыздыру мен қалпына келу техникаларының басты құрамдарының ағзаға тигізетін әсерін түсіндіру және оларды орындау
	Күш пен шыдамдылық дамыту жаттығулары	6.3.1.1 өз денсаулығына деген қауіп-қатерді анықтай білу;
		6.1.4.1 қимыл-қозғалыс орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктілік сапасын түсіну және түсіндіре білу
	Қашықты жүріп өтудегі шығармашылық тапсырмалар	6.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті таңдай білу;
		6.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын ұсыну және көрсету
6-бөлім Шытырман оқиғалы ойындар	Ынтымақтастық дағдыларын дамыту	6.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған арнайы спорттық техника қауіпсіздігін, нормалары мен ережелерін түсіне білу;
		6.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді анықтау және қолдана білу
	Ойындар арқылы	6.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерінен туындаған рөлдерді сезініп, олардың айырмашылықтарын түсіндіре білу;

ҚОДА

	мәселені шешу	6.1.4.1 қимыл-қозғалыс орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктілік сапасын түсіну және түсіндіре білу
	Шытырман оқиғалы ойындар арқылы сыни тұрғысынан ойлауды дамыту	6.2.3.1 қолайлы оқу ортасын қалыптастыру бойынша, біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын анықтау және қолдана білу;
		6.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін түсіну және қолдана білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну
	«Әділ ойын» және ынтымақтастық	6.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу қимыл әрекеттерімен байланысты білімді анықтау және қолдана білу;
		6.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін түсіне білу
4-тоқсан		
7-бөлім Ойын арқылы дағдылардың жақсарту	Қауіпсіздік ережесі. Допқа ие болу әдісінің негізгі элементтерін дамыту	6.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған арнайы спорттық техника қауіпсіздігін, нормалары мен ережелерін түсіне білу;
		6.1.1.1 аз ауқымды арнайы спорттық қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты дағдыларын қолдану
	Ойын кезінде алаңда бағдарлау дағдыларын оқып үйрену.	6.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығулардағы реттілігін құру және орындау;
		6.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді түсіну және қолдана білу
	Тактикалық іс әрекеттердің негіздері	6.1.5.1 бірқатар дене жаттығуларының тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын түсіну және қолдана білу
	Өз ойындарын қайта қарау және көрсету	6.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерінен туындаған рөлдерді сезініп, олардың айырмашылықтарын түсіндіре білу;
		6.1.6.1 қимыл-қозғалыс белсенділігімен байланысты қиындықтарды жеңу және қауіп-қатерге сезу дағдыларын түсіну және қолдана білу
8-бөлім Жүгіру секіру	Ағзаның бейімділік	6.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған арнайы спорттық техника қауіпсіздігін, нормалары мен ережелерін түсіне білу;

лақтыру дағдыларын жақсарту	қабілеттерін дамыту	6.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін түсіну және қолдана білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну
	Қозғалысты дене қыздыру элементтері	6.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды қолдана білу;
		6.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті таңдай білу
	Қозғалыс белсенділігі арқылы денсаулықты нығайту	6.3.1.1 өз денсаулығына деген қауіп-қатерді анықтай білу

3) 7 сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің тақырыптары	Оқу мақсаттары. Білім алушылар білуі тиіс
1-тоқсан		
1-бөлім Жүгіру, секіру және лақтыру дағдыларын дамыту және жақсарту	Қауіпсіздік ережесі. Қысқа қашықтыққа жүгіру	7.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған дене жаттығулар кезіндегі болуы мүмкін қауіп-қатерлерді анықтай білу
	Орта және алыс қашықтыққа жүгіру	7.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын ішкі және сыртқы белгілері бойынша анықтау;
		7.3.2.2 жалпы дене жаттығуларын өткізу және ағзаны қалпына келтіру жаттығуларының құрамын көрсету
	Секіру және оның түрлері	7.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір дене жаттығуларындағы реттілігін жетілдіру және қорытындылау
	Әртүрлі құралдарды лақтыру	7.1.1.1 кең ауқымдағы арнайы спорттық қимыл-қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін, бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалыс дағдыларын жетілдіру
	Эстафеталық жүгіруді түрлендіру	7.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды анықтай білу
2-бөлім Спорт	Ойын әдісін жақсарту	7.1.1.1 кең ауқымдағы арнайы спорттық қимыл-қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін, бақылауды

ойындары арқылы командалық бірлесу әрекеттері		және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалыс дағдыларын жетілдіру;
		7.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті жетілдіру және қорытындылау;
		7.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажетті ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете білу
	Спорт ойындарындағы тактика және тактикалық іс-әрекеттер	7.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір дене жаттығуларындағы реттілігін жетілдіру мен қорытындылау;
		7.1.5.1 бірқатар дене жаттығуларының қарапайым тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын құру және бағалай білу
	Командадағы көшбасшылық дағдыларын дамыту	7.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді талқылау және көрсете білу;
		7.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу, қимыл әрекеттерімен байланысты білімді жетілдіре білу
2-тоқсан		
3-бөлім Гимнастика арқылы когнитивті және денені басқару дағдылары	Қауіпсіздік ережесі. Саптық жаттығулары оқып үйрену	7.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған дене жаттығулары кезінде болуы мүмкін қауіп-қатерлерді анықтай білу
	Акробатикалық элементтер кешені	7.3.2.1 жалпы дене жаттығуларын өткізу және ағзаны қалпына келтіру жаттығуларының құрамын көрсету;
		7.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір дене жаттығуларындағы реттілігін жетілдіру мен қорытындылау
	Гимнастикалық қондырғылардағы жаттығулар түрлері	7.1.5.1 бірқатар дене жаттығуларының қарапайым тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын құру және бағалай білу;
		7.1.4.1 қимыл-қозғалысты орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктілік сапасын жақсарта білу
	Орындауды құрастыру	7.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді талқылау және көрсете білу;

	процесі және топта бағалау.	7.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін қолдана білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну
4-бөлім Қазақтың ұлттық және зияткерлік ойындары	Қазақтың ұлттық ойындары	7.2.7.1 жарыс кезінде әділ ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсетуді талқылау және бейімдей білу;
		7.2.3.1 қолайлы оқу-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша біріккен, әрі тиімді жұмыс дағдыларын талқылау және көрсете білу;
		7.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды анықтай білу
	Зияткерлік ойындар	7.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін қолдана білу;
		7.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін қолдана білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
5-бөлім Шаңғы/кросс/ коньки дайындығы	Қауіпсіздік ережесі. Тиісті қызметті жүзеге асыру үшін денені қыздыру және қалпына келтіру әдістері	7.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған дене жаттығулары кезіндегі болуы мүмкін қауіп-қатерлерді анықтай білу;
		7.3.2.1 жалпы дене жаттығуларын өткізу және ағзаны қалпына келтіру жаттығуларының құрамын көрсету
	Күш және шыдамдылықты жақсартуға қозғалыс іс-әрекеттері	7.3.1.1 өз денсаулығына салауатты өмір салтының тигізетін әсерін түсіну және түсіндіре білу;
		7.1.4.1 қимыл-қозғалысты орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктілік сапасын жақсарта білу
	Кедергілерден өтуге арналған арнайы жаттығулар	7.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті жетілдіру және қорытындылау;
		7.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын ішкі және сыртқы белгілері бойынша анықтау
6-бөлім Шытырман оқиғалы	Ойындар кезіндегі көшбасшылы	7.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған дене жаттығулары кезіндегі болуы мүмкін қауіп-қатерлерді анықтай білу;

ойындар және команда құрушы ойындар	қ және командалық іс-әрекет	7.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді талқылау және көрсете білу
	Ойындар арқылы мәселелерді шешу дағдыларын жетілдіру	7.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерімен шарттастырылған рөлдерді қолдана білу;
		7.1.4.1 қимыл-қозғалысты орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктілік сапасын жақсарта білу
	Баламалы ойын жағдайын құру	7.2.3.1 қолайлы оқу ортасын қалыптастыру бойынша біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын талқылау және көрсете білу;
		7.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін қолдана білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну
	Топтарда шытырман оқиғалы ойындар құру	7.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу, қимыл әрекеттерімен байланысты білімді жетілдіре білу;
		7.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін қолдана білу
4-тоқсан		
7-бөлім Басып кіру ойындарын дағы түсінік пен дағдылард ы оқып дамыту	Қауіпсіздік ережесі. Ойын жағдайларын да допқа ие болу әдісі	7.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған дене жаттығулары кезіндегі болуы мүмкін қауіп-қатерлерді анықтай білу;
		7.1.1.1 кең ауқымдағы арнайы спорттық қимыл-қозғалыс әрекеттерінің дәлдігін, бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалыс дағдыларын жетілдіру
	Ойын кезінде аланда бағдарлау және допты қайтару дағдылары	7.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір дене жаттығуларындағы реттілігін жетілдіру мен қорытындылау;
		7.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді көрсете білу
	Тактикалық іс-әрекеттер: жеке, топтық және командалық	7.1.5.1 бірқатар дене жаттығуларының қарапайым тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын құру және бағалай білу
	Өздерінің ойындарын құрастыру және өткізу	7.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерімен шарттастырылған рөлдерді қолдана білу;
		7.1.6.1 түрлі қимыл-қозғалыс белсенділігін орындауды сынақтан өткізу кезіндегі қауіп-қатерді білу және алдын алу

8-бөлім Жеңіл атлетика арқылы белсенді өмір салты	Сауықтыру жүгірісі	7.3.4.1 денсаулықты нығайтуға бағытталған дене жаттығулары кезіндегі болуы мүмкін қауіп-қатерлерді анықтай білу
	Белгілерге тез жауап қайтару ойындары	7.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін қолдана білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну
	Денені қыздыру және қалыпқа келтіру құралдары	7.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын ішкі және сыртқы белгілері бойынша анықтау
	Арнайы спорттық әдістерді орындау барысындағы қозғалысты жетілдіру	7.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті жетілдіру және қорытындылау
	Қозғалыс белсендігі арқылы денсаулықты нығайту	7.3.1.1 өз денсаулығына салауатты өмір салтының тигізетін әсерін түсіну және түсіндіре білу

4) 8 сынып:

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің тақырыптары	Оқу мақсаты. Білім алушылар білуі тиіс
1-тоқсан		
1-бөлім Жеңіл атлетика арқылы денсаулық пен фитнес	Қауіпсіздік ережесі. Төменгі сөре және сөрелік екпін	8.3.4.1 денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендету, техника қауіпсіздігі бойынша техника қауіпсіздігінің күрделі мәселелерін түсіне білу
	Орта қашықтыққа жүгіру дағдыларын дамыту	8.2.3.1 қолайлы оқып-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша біріккен, әрі тиімді жұмыс дағдыларын қолдану және көрсете білу;
		8.3.2.1 денені қыздыру және қалпына келтіру жаттығуларының кешенін құру және көрсету, оның маңыздылығын түсіну;

	Секіруді дамытуға арналған іс-шаралар	8.1.2.1 кең ауқымдағы қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың орындалу реттілігін түсіндіру және көрсете білу
	Лақтыру кезінде күш пен бұлшық ет төзімділігін дамыту	8.1.1.1 арнайы спорттық қимыл әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалыс дағдыларын көрсету;
		8.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды көрсете білу
2-бөлім Ойын арқылы мәселелерді шешу дағдылары	Ойын жағдайында қабылдауды іске асыру	8.1.1.1 арнайы спорттық қимыл әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалыс дағдыларын көрсету;
		8.1.3.3 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түсіндіру және көрсете білу;
		8.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану және талқылай білу
	Ойын құрылымы	8.1.2.1 кең ауқымдағы қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың орындалу реттілігін түсіндіру және көрсете білу
	Жарыс ойынын ұйымдастыру	8.1.5.1 кең ауқымдағы дене жаттығуларының тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын анықтау және бағалай білу;
		8.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді көрсету және қолдана білу көрсете білу;
		8.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу қимыл-әрекеттерімен байланысты білімді
2-тоқсан		
3-бөлім Гимнастикалық элементтер және оның түрлері	Қауіпсіздік ережесі. Орнында және қозғалыста орындау жаттығулары	8.3.4.1 денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендету, техника қауіпсіздігі бойынша техника қауіпсіздігінің күрделі мәселелерін түсіне білу
	Акробатикалық жаттығулард	8.3.2.1 денені қыздыру және қалпына келтіру жаттығуларының кещенін құру және көрсету, оның маңыздылығын түсіну;

ЖОБА

	ы тізбегі: Тепе теңдік және секіру	8.1.2.1 кең ауқымдағы қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың орындалу реттілігін түсіндіру және көрсете білу
	Снарядтағы гимнастикалық жаттығулар жиынтығы	8.1.5.1 кең ауқымдағы дене жаттығуларының тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын анықтау және бағалай білу;
		8.1.4.1 қимыл-қозғалысты сапалы орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктіліктерін салыстыра білу
	Еркін ритмикалық гимнастика жаттығулары	8.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді көрсету және қолдана білу;
		8.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды көрсете білу
4-бөлім Қазақ халқының дәстүрлі ойындары	Қозғалмалы ойындар	8.2.7.1 жарыс кезінде әділ ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсетуді бағалай білу;
		8.2.3.1 қолайлы оқып-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша біріккен, әрі тиімді жұмыс дағдыларын қолдану және көрсете білу;
		8.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды көрсете білу
	Қазақ ұлттық ойындары	8.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін көрсету және салыстыра білу;
		8.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін көрсету және салыстыра білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
5-бөлім Шаңғы/кросс/коньки дайындығы	Қауіпсіздік ережесі Жаттығу және тыныс алу техникасы арқылы физикалық қасиеттерді дамыту	8.3.4.1 денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендету, техника қауіпсізді бойынша техника қауіпсіздігінің күрделі мәселелерін түсіне білу;
		8.3.2.1 денені қыздыру және қалпына келтіру жаттығуларының кешенін құру және көрсету, оның маңыздылығын түсіну
	Арнаулы дамыту жаттығуларының	8.3.1.1 салауатты өмір салтының денсаулыққа тигізетін әсерін жеке бастың үлгісімен көрсету;

	техникалық дағдысын бекіту	8.1.4.1 қимыл-қозғалысты сапалы орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктіліктерін салыстыра білу
	Әртүрлі кедергілерден жүгіру	8.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түсіндіру және көрсете білу;
		8.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын түсіндіру
6-бөлім Командалық ойын-белсенді қозғалыстың іс-әрекеті	Командалық ойындағы көшбасшылық	8.3.4.1 денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендету, техника қауіпсіздігі бойынша техника қауіпсіздігінің күрделі мәселелерін түсіне білу;
		8.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді көрсету және қолдана білу
	Ойын кезіндегі қозғалыс үйлесімділігін дамыту	8.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерінен туындаған рөлдерді көрсету және салыстыра білу;
		8.1.4.1 қимыл-қозғалысты сапалы орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктіліктерін салыстыра білу
	Логикалық ойлау қабілетін дамыту ойындары	8.2.3.1 қолайлы оқып-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша біріккен, әрі тиімді жұмыс дағдыларын қолдану және көрсете білу;
		8.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін көрсету және салыстыра білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну
	Сергектікті, тапқырлықты және ұқыптылықты дамыту ойындары	8.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу, қимыл әрекеттерімен байланысты білімді көрсете білу;
		8.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін көрсету және салыстыра білу
4-тоқсан		
7-бөлім Командалық ойынның негізгі дағдысы	Қауіпсіздік ережесі. Ойын техникасы	8.3.4.1 денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендету, техника қауіпсіздігі бойынша техника қауіпсіздігінің күрделі мәселелерін түсіне білу;
		8.1.1.1 арнайы спорттық қимыл әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалыс дағдыларын көрсету

ҚОБА

	Ойын тактикасы	8.1.2.1 кең ауқымдағы қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың орындалу реттілігін түсіндіру және көрсете білу;
		8.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді қолдану және талқылай білу
	Ойындағы шығармашылық белсенділік	8.1.5.1 кең ауқымдағы дене жаттығуларының тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын анықтау және бағалай білу;
		8.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерінен туындаған рөлдерді көрсету және салыстыра білу;
		8.1.6.1 қимыл-қозғалыс белсенділігімен байланысты қиындықтарды жеңу және жауап қайтара білу дағдыларын жақсарта білу
8-бөлім Жеңіл атлетика дағдысы арқылы денсаулықты нығайту	Ойлы-қырлы жерлерден жүгіру	8.3.4.1 денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендету, сондай-ақ техника қауіпсіздігі бойынша техника қауіпсіздігінің күрделі мәселелерін түсіне білу
	Төзімділікті дамыту бағытындағы іс-әрекеттер	8.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін көрсету және салыстыра білу, оны шешудің балама жолдарын ұсыну
	Секіру фазаларын қолдану	8.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын түсіндіру
	Лақтырудағы фитнес құрамдастығы	8.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түсіндіру және көрсете білу; 8.3.1.1 салауатты өмір салтының денсаулыққа тигізетін әсерін жекебастың үлгісімен көрсету

5) 9 сынып:

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің тақырыптары	Оқу мақсаты. Білім алушылар білуі тиіс
1-тоқсан		
1-бөлім Жүгіру, секіру, лақтыру	Қауіпсіздік ережесі. Спринттік жүгіруді	9.3.4.1 денсаулыққа қатысты күрделі мәселелерді, техника қауіпсіздігін, денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендетуді түсіну және мұқият сипаттай білу

техникасын жетілдіру	жетілдіру	
	Жүгіру төзімділік дағдысын жақсарту	9.3.3.13 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын түсіндіру және сипаттау;
		9.3.2.1 нақты дене шынықтыру сабақтарына арналған дене қыздыру жаттығуларын құру, түсіндіру және өткізу, олардың ағзаны қалпына келтіру тиімділігін бағалау
	Секірудің түрлендірілген түрлері	9.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір дене жаттығуларындағы реттілігін жеткілікті техникалық деңгейде негіздеу және қолдана білу
	Лақтыруды жетілдіруге арналған жаттығулар құрастыру	9.1.1.1 үлкен ауқымдағы арнайы спорттық қимыл әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты салыстыру
	Жүгіру эстафетасын өткізу жолдарын құрастыру	9.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды бағалай білу
2-бөлім Спорт ойындары арқылы бірлескен жұмыс	Ойын техникасы	9.1.1.1 үлкен ауқымдағы арнайы спорттық қимыл әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты салыстыру;
		9.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түрлендіре білу;
		9.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді бағалау және салыстыра білу
	Ойын тактикасы және тактикалық әрекеттер	9.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір дене жаттығуларындағы реттілігін жеткілікті техникалық деңгейде негіздеу және қолдана білу;
		9.1.5.1 кең ауқымдағы дене жаттығуларының түрлі тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын құру, талдау және салыстыра білу
	Командалық жұмыс және көшбасшылық дағдысы	9.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді бағалау;
		9.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтару, қимыл-әрекеттерімен байланысты білімді бағалай білу

ЖОБА

2-тоқсан		
3-бөлім Гимнастика арқылы денені басқару дағдылары	Қауіпсіздік ережесі. Топтық саптық жаттығулар	9.3.4.1 денсаулыққа қатысты күрделі мәселелерді, техника қауіпсіздігін, денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендетуді түсіну және мұқият сипаттай білу
	Акробатикалық элементтердің жиынтығын құру	9.3.2.1 нақты дене шынықтыру сабақтарына арналған қыздыру жаттығуларын құру, түсіндіру және өткізу, олардың ағзаны қалпына келтіру тиімділігін бағалау;
		9.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір дене жаттығуларындағы реттілігін жеткілікті техникалық деңгейде негіздеу және қолдана білу
	Гимнастикалық снарядта жүйелі жаттығулар құру	9.1.5.1 кең ауқымдағы дене жаттығуларының түрлі тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын құру, талдау және салыстыра білу;
		9.1.4.1 қимыл-қозғалысты сапалы орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктіліктерін бағалай білу;
	Топта гимнастика жаттығулар тізбегін құру және бағалау	9.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді бағалау;
		9.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін бағалау және талдай білу, оны шешудің қарапайым балама жолдарын ұсыну
4-бөлім Қазақтың ұлттық және халық ойындары	Халықаралық ойындар	9.2.7.1 жарыс кезінде әділ ойнау, патриотизм және ынтымақтастыққа жататын мінез-құлық көрсетуді талдай білу;
		9.2.3.1 қолайлы оқып-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша бірқатар біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын бағалай білу;
		9.3.5.1 басқа адамдардың дене жаттығуларының тәжірибелерін байытуға арналған дағдыларды бағалай білу
	Зияткерлік ойындар	9.2.6.6 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін бағалау және талдай білу;
		9.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін бағалау және талдай білу, оны шешудің қарапайым балама жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
5-бөлім Шаңғы/кросс/коньки дайындығы	Қауіпсіздік ережесі. Денені қыздыру	9.3.4.1 денсаулыққа қатысты күрделі мәселелерді, техника қауіпсіздігін, денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендетуді түсіну және мұқият сипаттай білу;

	және қалпына келтіру әдістерінің кешенін құрастыру	
		9.3.2.1 нақты дене шынықтыру сабақтарына арналған қыздыру жаттығуларын құру, түсіндіру және өткізу, олардың ағзаны қалпына келтіру тиімділігін бағалау
	Күшті, төзімділікті жақсарту жаттығулар жиынтығы	9.3.1.1 салауатты өмір салтының денсаулыққа тигізетін әсерін жекебастың үлгісімен көрсету;
		9.1.4.1 қимыл-қозғалысты сапалы орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктіліктерін бағалай білу
	Кедергілерден өтудегі арнайы спецификалық жаттығуларды жетілдіру	9.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түрлендіре білу;
		9.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын түсіндіру және сипаттау
6-бөлім Команда құру ойындары	Ойын кезіндегі көшбасшылық және командалық іс-шаралар	9.3.4.1 денсаулыққа қатысты күрделі мәселелерді, техника қауіпсіздігін, денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендетуді түсіну және мұқият сипаттай білу;
		9.2.2.1 көшбасшылық дағдылар мен команда құрамында жұмыс істей білуді бағалау
	Ойын кезіндегі мәселені шешу дағдысын жетілдіру	9.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерінен туындаған рөлдерді бағалау және бейімдей білу;
		9.1.4.1 қимыл-қозғалысты сапалы орындау кезіндегі өзінің және өзгелердің біліктіліктерін бағалай білу
	Ойын комбинацияларын құру	9.2.3.1 қолайлы оқып-үйрену ортасын қалыптастыру бойынша бірқатар біріккен әрі тиімді жұмыс дағдыларын бағалай білу;
		9.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін бағалау және талдай білу, оны шешудің қарапайым балама жолдарын ұсыну
	Баламалы ойындар құрастыру	9.2.1.1 өзгермелі жағдайға жауап қайтара білу, қимыл-әрекеттерімен байланысты білімді бағалай білу;
		9.2.6.1 жарыс іс-әрекеттерін және төрелік ету ережелерін бағалау және талдай білу
4-тоқсан		
7-бөлім Әлеуметтік дағдылар және	Қауіпсіздік ережесі. Ойын жағдайында	9.3.4.1 денсаулыққа қатысты күрделі мәселелерді, техника қауіпсіздігін, денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендетуді түсіну және мұқият сипаттай білу;

мәселелерді командалық іс-әрекеттерде шешу	допты игеру техникасы	9.1.1.1 үлкен ауқымдағы арнайы спорттық қимыл әрекеттерінің дәлдігін бақылауды және үйлесімділікті дамытуға арналған қимыл-қозғалысты салыстыру
	Ойын кеңістігінде бағыт-бағдар дағдысын жетілдіру	9.1.2.1 қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір дене жаттығуларындағы реттілігін жеткілікті техникалық деңгейде негіздеу және қолдана білу;
		9.2.4.1 дене жаттығулары аясындағы іс-әрекеттерді оңтайландыру және балама түрлерін құруға қажет ережелер мен құрылымдық тәсілдерді бағалау және салыстыра білу
	Жеке, топтық, командалық тактикалық әрекеттер	9.1.5.1 кең ауқымдағы дене жаттығуларының түрлі тактикаларын, стратегияларын және композициялық идеяларын құру, талдау және салыстыра білу
	Топта ойын-сауық ойындарын құру	9.2.8.1 түрлі қимыл-қозғалыс негіздерінен туындаған рөлдерді бағалау және бейімдей білу;
		9.1.6.1 қимыл-қозғалыс белсенділігімен байланысты қиындықтарды жеңу және жауап қайтара білу дағдыларын бағалау
8-бөлім Қозғалыс белсенділігі арқылы денсаулық және фитнес	Әртүрлі бұлшық еттерді қалпына келтіру жаттығулар жиынтығын құрастыру	9.3.3.1 түрлі дене жаттығуларын іс жүзінде орындау, олардың ағзаға тигізетін әсері мен энергетикалық жүйемен байланысын түсіндіру және сипаттау
	Стайерлік жүгіру дағдысын дамыту	9.1.3.1 арнайы спорттық техникаларды орындау кезіндегі дағдылар мен реттілікті түрлендіре білу
	Секіру, лақтыру дағдысын дамыту	9.2.5.1 өзінің және өзгелердің шығармашылық қабілеттерін бағалау және талдай білу, оны шешудің қарапайым балама жолдарын ұсыну; 9.3.4.1 денсаулыққа қатысты күрделі мәселелерді, техника қауіпсіздігін, денсаулыққа кері әсерін тигізуі мүмкін қауіп-қатерді төмендетуді түсіну және мұқият сипаттай білу
	Қозғалыс қабілеті арқылы	9.3.1.1 салауатты өмір салтының денсаулыққа тигізетін әсерін жекебастың үлгісімен көрсету

	денсаулықты нығайту	

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
68-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдеплық нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:

1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

5 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
6 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
7 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
8 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
9 - сыныпта-аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат.

2. Оқу курсының базалық мазмұны

6. Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген алты бөлімнен тұрады.

«Парасаттылық және әдеп» юниті білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.

«Азаматтылық және патриотизм» юниті қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.

«Медиа және қаржылық сауаттылық» юнитінде медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.

«Өмір қауіпсіздігі» юниті адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет» юнитінде білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.

«Зайырлылық және дінтану» юниті (9-сынып) білім алушылардың құқықтық және діни сауаттылығын қалыптастыруға, зайырлылық қағидатын құндылық ретінде түсінуге, діннің қоғам өміріндегі орнын, әлемдік діндердің, жалған діни және деструктивті діни ағымдардың тарихы мен қазіргі жағдайын зерделеуге бағытталған.

3. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Білім алушыда:

1) кең ауқымды дағдылар;
2) әлеуметтік жауапкершілік;
3) сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
4) өз білімі мен іс-әрекеті үшін жауапкершілік, басқаларға жанашырлық пен құрмет көрсету;
5) салауатты өмір сүру дағдысы мен айналасындағы адамдардың әл-ауқатына ықпал ету;

6) өмір бойы білім алу қажеттілігі;
7) экстремистік, террористік діни топтар мен ағымдардың идеологиялары мен тәжірибесінің ықпалына қарсы иммунитет қалыптасады.

Білім алушы
1) тәжірибеде алған білімдерін;
2) өзінің және басқаның жаңа идеяларын;
3) сыни тұрғыдан бағалауды және ақпаратпен сенімді жұмыс істеуді;
4) зерттеушілік, жобамен жұмыс жасау және волонтерлік жұмыс дағдыларын;
5) тұрақты даму мүддесіндегі ашық, мейірімді қоғам құруға бағытталған білім мен дағдыларды қолданады.

Білім алушылар
1) өзінің оқуын және жеке дамуын қолдау үшін күшті және әлсіз жақтарын;
2) өзінің және басқалардың жақсы өмір сүруі үшін өмірдің түрлі аспектілерін;
3) басқалармен ынтымақтастық қарым-қатынасын;
4) мемлекеттік, саяси және діни бірлестіктер мен мәдениетаралық қатынастардың мәнін талдай алады.

Білім алушылар
- өз мінез-құлқы мен мәдениетін, жеке тарихын, сондай-ақ құндылықтар мен әртүрлі көзқарастарды;
- әр түрлі жағдайларда жауапты шешімдер қабылдауды сыни бағалайды.

Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» оқу пәні бойынша қосымшада берілген Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр тарауда қамтылуы тиіс оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Жаһандық құзіреттер» курсының Үлгілік оқу бағдарламасына қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» курсының үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

Ұзақ мерзімді жоспарда тақырыптар, тақырыптарды игеруге жұмсалған сағаттар саны және күтілетін нәтижелер түрінде оқу мақсаттары крсетілген.

Мұғалім тақырыптарды жоспарлау кезінде сағат санына сәйкес оқу тақырыптары мен мақсаттарын өзгерте алады, сынып ерекшеліктерін, жеке ерекшеліктерді және оқушылардың дайындық деңгейін ескере отырып өзгерістер енгізе алады.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсының тақырыбы

Юнит	5 класс	6 класс	7 класс	8 класс	9 класс
Парасаттылық және әдеп	Сәлем – сөздің анасы	Өмірлік ұстаным дарыма берікпін	«Рухани қасиеттер - адам өміріндегі ең бастысы» (Абай)	Махаббат мәдениеті	Отбасы және неке. Бақыт не әкеледі және бақытқа не кедергі?
	Ата-бабадан қалған ілтипат – отбасының негізі	Ұстазым - қамқорым менің, баулыған асыл өнерге	Жақсылықты күн шуағындай шаша біл!	«Елің үшін еңбек қыл, отыра берме бекерге» (Дулат Бабатайұл)	Корпоративтік жұмыс мәдениеті
	Еділ бол да, Жайық бол, ешкіммен ұрыспа» (Асан қайғы)	«Ғылым жұрттан асты деп, кеңессіз сөз бастама» (Асан қайғы)	«Өз мінін білген жігіттің тәлімінде мін бар ма» (Ақтамберді жырау)	«Жақсымен жолдас болсаңыз, айырылмасқа серт етер» (Бұқар жырау)	«Әділ деп соны айтыңыз, турасын қисық бұрмаса» (Шортанбай Қанайұлы)
	Дастархан басында	Сыйға - сый, сырға – бал	Қарым-қатынас жасау мәдениеті	«Ендігі туған балалар, атаңның сөзін бұзбаңдар!» (Шортанбай Қанайұлы)	Саяхат әдебі: біз өз еліміздің өкіліміз
	Біз қорлауға қарсымыз	Мен өз әрекетіме жауаптымын	Зорлық-зомбылық және қорлау: алдын алу	«Өзіңнен өзің есеп ал» Абай	Қарым-қатынас мәдениеті: гендерлік рөлдер

ЖОБА

			және қорғану		
Азаматтық және патриотизм	Отбасыдағы өзара сыйластық	Менің әлеуметтік ортам	Отан деген мен үшін...	Толерантты лық деген не?	Өзгені өзіңдей сыйла
	Өз Отанымды мақтан тұтамын!	Мектебі міздің мақтаны шы	Өзге тілдің бәрін сүй, өз тіліңді құрметте!	Біз – біртұтас халықпыз!	Әлеуметтік рөлдер мен мәртебелер
	Өз елімнің лайықты азаматымын!	Туған өлке тарихы	Өз елін танымал еткен тұлғалар	Отанға арналады	Ертеңгі жастар қандай болмақ?
	Түрлі көзқарас, біртұтас ұлт!		Тарих беттерінен	Елім деп соққан жүрегім!	Ынтымағы жарасқан ел
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық	Әлеуметтік желілер деген не?	Нетикет деген не?	Медиа кеңістікте және көпшілік алдында сөз сөйлеу	Бейнехостинг (YouTube)	Әлеуметтік желілердегі блогерлер
	Әлеуметтік желідегі менің аккаунтым	Ғаламтордағы құқығым	Телефон алаяқтары: не істеу керек?	Прокрастинация	Кибербуллинг
	Бартер деген не?	Ақша қанша тұрады?	Табысты арттыру жолдары	Отбасылық табыс	Белсенді және пассивті кірістер
	Алғашқы ақша қалай пайда болды және оның қызметі	Басқа елдердің ақшасы	Жеке кірісті қалай тиімді басқаруға болады	Жинақтау. Қалта ақшасы	Отбасылық бюджеттің түрлері
	Адамның еңбегі қалай бағаланады?	Адамның жеке табысын қалай арттыру	Отбасы бюджетін қалай жоспарлауға және	Отбасылық шығындар	Отбасы бюджетін жоспарлау

		ға болады?	үнемдеуге болады		
	Отбасының кірістері мен шығыстары неден тұрады?	Міндетті отбасылық шығындар мен отбасындағы қажетсіз шығындар	Отбасының қаржылық мақсаттары	Тұрғын үй несиесі. Ипотека	Жинақтарды қалай сақтауға болады
	Күнделікті шығынды қалай басқаруға болады?	Қымбат заттарды қалай сатып алуға болады?	Ақша жинақтары қалай құрылады?	Жоспарсыз сатып алу	Қаржы пирамидасы
		Отбасылық бюджет дегенімі з не?	Банк кредиттері	Отбасы бюджетін жүргізу ережесі	Қаржылық әлеует
			Отбасының қауіпсіздігі үшін қаржылық қауіпсіздік	Жинақ жасау түрлері	
Тіршілік қауіпсіздігі	Үй, аула, мектептегі қауіпсіздік	Менің үйге қайтар жолым	Табиғаттағы, қауіпсіздік	Ережелер мен заңдарды бұзғаны үшін жауапкершілік	Қандай да бір қауіп туындаған жағдайда нені білу маңызды?
	Отпен ойнама	Құтқару қызметі	Табиғи апаттар кезіндегі қауіпсіздік	Жауапты мінез-құлық және инфекцияның алдын-алу	Төтенше жағдайларда өзіме және басқаларға қалай көмектесе аламын?
	Менің қауіпсіздіг	Абайлаңыз,	Техниканы қауіпсіз	Жеке басына қол	Өмір мен денсаулыққ

ЖОБА

	ім менің қолымда!	күдікті заттар!	пайдалану	сұқпаушылық құқығы	а қауіпті жағдайлардан қалай шығуға болады?
	Денсаулығым өз қолымда!	Денсаулық пен сұлулық құпиялары немесе гигиена не үшін қажет?	Мен не жеймін? Азық-түлік қауіпсіздігі.	Зорлық-зомбылыққа нөлдік төзімділік	Қауіпсіздік мәселесін кіммен талқылауға болады?
	Жолаушы көлікте қалай піл бола алады?	Үй-жайлардағы қауіпсіз жүріс-тұрыс қағидалары	Қауіпсіз ер жетеміз	Жеке тұлғалықты сақтау құқығы	Отбасын жоспарлау
				Алғашқы көмек көрсету ережесі	АИТВ және ЖИТС туралы не білеміз?
Экологиялық мәдениет	Жер – ортақ үйіміз	Туған өлкенің сұлулығы	Менің өлкемнің, елімнің экологиясы	Табиғатқа деген сүйіспеншілік	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?
	Менің айналамдағы әлем	Адам – табиғаттың бір бөлігі	Табиғатпен үйлесімділік	Болашақта жер қандай болуы керек?	Экологиялық тұрақтылық
	Біздің таза ауламыз	Экологиялық саяхат	Экологилық қауіптер	Табиғи апаттар	Апаттар мен табиғи апаттардың қоршаған ортаға әсері
	Орманда өзін қалай ұстау керек	Нелікте н адам табиғатқа немқұра	Табиғатты қалай сақтауға болады	Қоршаған ортаға зиян келтіргені үшін жауапкерші	Таза экологияға құқылымыз

ЖОБА

		йлы қарайды ?		лік	
	Қауіпсіз демалыс				Экологиялық даулар
Зайырлылық және дінтану					Зайырлы мемлекет және дін
					Діннің пайда болуы және маңыздылығы, әлеуметтік мақсаты мен жіктелуі
					Діннің құрылымы мен қызметтері
					Діннің шығу тегі мен тарихи формалары
					Ежелгі сенім жүйесі, ұлттық және дәстүрлі діндер
					Буддизм. Дін ілімі негіздері.
					Христиан діні. Дін ілімі негіздері.
					Ислам. Дін ілімі негіздері.
					Қазақстандағы ислам.
					Қазақстан

ЖОБА

					аумағындағы православты діни ұйымдардың қызметі.
					Ислам мәдениеті.
					Теріс пиғылдағы діни ағымдар туралы түсінік. Терроризм.
					Қазақстан – унитарлық және зайырлы мемлекет.
					Қазақстанның дінаралық келісім мен татулық аясындағы саясаты

ЖОБА

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсының ұзақ мерзімді жоспары

5-сынып

№	Тақырыбы	Сағат саны	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)
Парасаттылық және әдеп			
1	Сәлем - сөздің анасы	**3**	Жағдаяттық тапсырмаларды орындау, «Дастарқан басындағы әдептілік», «Сөз әдебі» бейне ролик дайындау
2	Ата-бабадан қалған ілтипат – отбасының негізі		
3	«Еділ бол да, Жайық бол, ешкімменен ұрыспа» (Асан қайғы)		
4	Дастарқан басында		
5	Біз қорлауға қарсымыз		
Азаматтық және патриотизм			
1	Отбасыдағы өзара сыйластық	**3**	Әлеуметтік жоба

2	Өз Отанымды мақтан тұтамын!		Өзін-өзі құрметтеу, басқаларды құрметтеу ментальдік картасы Ситуациялық есептерді шешу
3	Өз елімнің лайықты азаматымын!		
4	Түрлі көзқарас, біртұтас ұлт!		
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
1	Әлеуметтік желілер деген не?	**5**	Жоба Зерттеу жұмысы Аккаунт құру Постерлер жасау Конкурс Схемаларды құру Ситуациялық есептерді шешу
2	Әлеуметтік желідегі менің аккаунтым		
3	Бартер деген не?		
4	Алғашқы ақша қалай пайда болды және оның қызметі		
5	Адамның еңбегі қалай бағаланады?		
6	Отбасының кірістері мен шығыстары неден тұрады?		
7	Күнделікті шығынды қалай басқаруға болады?		
Тіршілік қауіпсіздігі			
1	Үй, аула, мектептегі қауіпсіздік	**4**	Жоба Рөлдік ойын: «Үйде жалғыз қалу: қауіпсіздік» «Көмекті қалай дұрыс шақыруға болады?» Жағдаяттық есептерді шешу
2	Отпен ойнама		
3	Менің қауіпсіздігім менің қолымда!		
4	Денсаулығым өз қолымда!		
5	Жолаушы көлікте қалай піл бола алады?		
Экологиялық мәдениет			
1	Жер – ортақ үйіміз	**3**	Жоба Экологиялық тәсіл, акциялар Ақпараттық буклеттер әзірлеу «Табиғат-барлық жаратушылардың жаратушысы» тақырыбындағы суреттер конкурсы
2	Менің айналамдағы әлем		
3	Біздің таза ауламыз		
4	Орманда өзін қалай ұстау керек		
5	Қауіпсіз демалыс		

6-сынып

№	Тақырыбы	Сағат саны	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)
Парасаттылық және әдеп			
1	Өмірлік ұстанымдарыма	**3**	Жоба

ЖОБА

	берікпін		Буклеттер дайындау
2	Ұстазым - қамқорым менің, баулыған асыл өнерге...		
3	«Ғылымым жұрттан асты деп, кеңессіз сөз бастама» (Асан қайғы)		
4	Сыйға - сый, сырға – бал		
5	Мен өз әрекетіме жауаптымын		
Азаматтық и патриотизм			
1	Менің әлеуметтік ортам	**3**	Жоба «Менің кейіпкерім» сұхбаты
2	Мектебіміздің мақтанышы		
3	Туған өлке тарихы		
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
1	Нетикет деген не?	**5**	Зерттеу жұмысы Ситуациялық есептерді шешу Рөлдік ойындар Схемаларды құру Рөлдік ойындар
2	Ғаламтордағы құқығым		
3	Ақша қанша тұрады?		
4	Басқа елдердің ақшасы		
5	Адамның жеке табысын қалай арттыруға болады?		
6	Міндетті отбасылық шығындар мен отбасындағы қажетсіз шығындар		
7	Қымбат заттарды қалай сатып алуға болады?		
8	Отбасылық бюджет дегеніміз не?		
Тіршілік қауіпсіздігі			
1	Менің үйге қайтар жолым	**4**	Жоба Граффити/суреттер/стори бордтар жасау Жағдаяттық есептерді шешу
2	Құтқару қызметі		
3	Абайлаңыз, күдікті заттар!		
4	Денсаулық пен сұлулық құпиялары немесе гигиена не үшін қажет?		
5	Үй-жайлардағы қауіпсіз жүріс-тұрыс қағидалары		
Экологиялық мәдениет			
1	Туған өлкенің сұлулығы	**3**	Туристік маршрутты жасау «Менің арманымның бағыты» жобасы Саяхатшылар клубын құру Комикс сайысы, аниме. Экологиялық рейд және рельеф картасын жасау.
2	Адам – табиғаттың бір бөлігі		
3	Экологиялық саяхат		
4	Неліктен адам табиғатқа немқұрайлы қарайды?		

ЖОБА

			«Адам және табиғат» тақырыбына дөңгелек үстел Табиғи материалдан қолөнер бұйымдарын жасау

7-сынып

№	Тақырыбы	Сағат саны	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)
Парасаттылық және әдеп			
1	«Рухани қасиеттер - адам өміріндегі ең бастысы» (Абай)	**3**	Бейнеролик дайындау Жоба Жағдаяттық есептерді шешу
2	Жақсылықты күн шуағындай шаша біл!		
3	«Өз мінін білген жігіттің тәлімінде мін бар ма» (Ақтамберді жырау).		
4	Қарым-қатынас жасау мәдениеті		
5	Зорлық-зомбылық және қорлау: алдын алу және қорғану		
Азаматтық және патриотизм			
1	Отан деген мен үшін...	**3**	Жоба Зерттеу жұмысы «Еліміздің мақтанышы» бейнеролигін дайындау
2	Өзге тілдің бәрін сүй, өз тіліңді құрметте!		
3	Өз елін танымал еткен тұлғалар		
4	Тарих беттерінен		
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
1	Медиакеңістікте және көпшілік алдында сөз сөйлеу	**5**	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу Рөлдік ойындар Схемаларды құру Рөлдік ойындар Конкурс
2	Телефон алаяқтары: не істеу керек?		
3	Табысты арттыру жолдары		
4	Жеке кірісті қалай тиімді басқаруға болады		
5	Отбасы бюджетін қалай жоспарлауға және үнемдеуге болады		
6	Отбасының қаржылық мақсаттары		
7	Ақша жинақтары қалай құрылады?		
8	Банк кредиттері		

ЖОБА

9	Отбасының қауіпсіздігі үшін қаржылық қауіпсіздік		
Тіршілік қауіпсіздігі			
1	Табиғаттағы, қауіпсіздік	**4**	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу Бейнеролик түсіру Табиғаттағы қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықты әзірлеу
2	Табиғи апаттар кезіндегі қауіпсіздік		
3	Техниканы қауіпсіз пайдалану		
4	Мен не жеймін? Азық-түлік қауіпсіздігі.		
5	Қауіпсіз ер жетеміз		
Экологиялық мәдениет			
1	Менің өлкемнің, елімнің экологиясы	**3**	«Табиғатпен бірлікте қалай өмір сүру керек» тақырыбындағы шығарма «Біздің экология» фотокөрмесі «Табиғатты сақтайық!» тақырыбына презентация Экологиялық акциялар
2	Табиғатпен үйлесімділік		
3	Экологилық қауіптер		
4	Табиғатты қалай сақтауға болады		

8-сынып

№	Тақырыбы	Сағат саны	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)
Парасаттылық және әдеп			
1	Махаббат мәдениеті	**3**	Бейнеролик дайындау «Досыңызды кафеге шақырыңыз» рөлдік ойыны Жағдаяттық есептерді шешу
2	«Елің үшін еңбек қыл, отыра берме бекерге» (Дулат Бабатайұлы)		
3	«Жақсымен жолдас болсаңыз, айырылмасқа серт етер» (Бұқар жырау)		
4	«Ендігі туған балалар, атаңның сөзін бұзбаңдар!» (Шортанбай Қанайұлы)		
5	«Өзіңнен өзің есеп ал» (Абай)		
Азаматтық және патриотизм			
1	Толеранттылық деген не?	**3**	Әлеуметтік жоба қайырымдылық челлендж «Жақыныңа жанашыр бол»
2	Біз – біртұтас халықпыз!		
3	Отанға арналады		
4	Елім деп соққан жүрегім!		
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
1	Бейнехостинг (YouTube)	**4**	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу
2	Прокрастинация		
3	Отбасылық табыс		

ЖОБА

4	Жинақтау. Қалта ақшасы		Рөлдік ойындар Схемаларды құру Конкурс
5	Отбасылық шығындар		
6	Тұрғын үй несиесі. Ипотека		
7	Жоспарсыз сатып алу		
8	Отбасы бюджетін жүргізу ережесі		
9	Жинақ жасау түрлері		
Тіршілік қауіпсіздігі			
1	Ережелер мен заңдарды бұзғаны үшін жауапкершілік	**5**	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу Стартаптар
2	Жауапты мінез-құлық және инфекцияның алдын-алу		
3	Жеке басына қол сұқпаушылық құқығы		
4	Зорлық-зомбылыққа нөлдік төзімділік		
5	Жеке тұлғалықты сақтау құқығы		
6	Алғашқы көмек көрсету ережесі		
Экологиялық мәдениет			
1	Табиғатқа деген сүйіспеншілік	**3**	Стартаптар Дөңгелек үстел (Олажас Сүлейменовтың «Бөлтіріктер» поэмасын талқылау) Зерттеу жұмысы Аргументтік эссе Экологиялық акциялар «Табиғатты қорғау біздің қолымызда!»
2	Болашақта жер қандай болуы керек?		
3	Табиғи апаттар		
4	Қоршаған ортаға зиян келтіргені үшін жауапкершілік		

9-класс

№	Тақырыбы	Сағат саны	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)
Парасаттылық және әдеп			
1	Отбасы және неке. Бақыт не әкеледі және бақытқа не кедергі?	**6**	Әлеуметтік жобалар Брифингтер Жобаларды қорғау Бейне дайындау Инфографика
2	Корпоративтік жұмыс мәдениеті		
3	«Әділ деп соны айтыңыз, турасын қисық бұрмаса» (Шортанбай Қанайұлы)		
4	Саяхат әдебі: біз өз еліміздің өкіліміз		

ЖОБА

5	Қарым-қатынас мәдениеті: гендерлік рөлдер		
Азаматтық және патриотизм			
1	Өзгені өзіңдей сыйла	**4**	Жоба Жағдаяттық есептерді шешу Флешмоб Акциялар
2	Әлеуметтік рөлдер мен мәртебелер		
3	Ертеңгі жастар қандай болмақ?		
4	Ынтымағы жарасқан ел		
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық			
1	Әлеуметтік желілердегі блогерлер	**6**	TEDx өткізу Жоба Рөлдік ойындар Стартаптар
2	Кибербуллинг		
3	Белсенді және пассивті кірістер		
4	Отбасылық бюджеттің түрлері		
5	Отбасы бюджетін жоспарлау		
6	Жинақтарды қалай сақтауға болады		
7	Қаржы пирамидасы		
8	Қаржылық әлеует		
Тіршілік қауіпсіздігі			
1	Қандай да бір қауіп туындаған жағдайда нені білу маңызды?	**5**	Зерттеу жұмысы Ситуациялық есептерді шешу Рөлдік ойындар Схемаларды құру Конкурс Бейнеролик
2	Төтенше жағдайларда өзіме және басқаларға қалай көмектесе аламын?		
3	Өмір мен денсаулыққа қауіпті жағдайлардан қалай шығуға болады?		
4	Қауіпсіздік мәселесін кіммен талқылауға болады?		
5	Отбасын жоспарлау		
6	АИТВ және ЖИТС туралы не білеміз?		
Экологиялық мәдениет			
1	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?	**4**	Экологиялық акциялар «Біз табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз» тақырыбындағы брифинг «Болашақ жер» Эссе Жобаларды қорғау Макулатура жинау және қайталама шикізатты
2	Экологиялық тұрақтылық		
3	Апаттар мен табиғи апаттардың қоршаған ортаға әсері		
4	Таза экологияға құқылымыз		

ЖОБА

5	Табиғи ресурстарды қалай пайдаланамыз?		бөлек жинау «Табиғат дәлсіздіктерге шыдамайды және қателіктерді кешірмейді» тақырыбындағы бейнеролик
Зайырлылық және дінтану негіздері			
1	Зайырлы мемлекет және дін	**11**	Жоба Жағдаяттық есептерді шешу Тесттер
2	Діннің пайда болуы және маңыздылығы, әлеуметтік мақсаты мен жіктелуі		
3	Діннің құрылымы мен қызметтері		
4	Діннің шығу тегі мен тарихи формалары		
5	Ежелгі сенім жүйесі, ұлттық және дәстүрлі діндер		
6	Буддизм. Дін ілімі негіздері.		
7	Христиан діні. Дін ілімі негіздері.		
8	Ислам. Дін ілімі негіздері.		
9	Қазақстандағы ислам.		
10	Қазақстан аумағындағы православты діни ұйымдардың қызметі.		
11	Ислам мәдениеті.		
12	Теріс пиғылдағы діни ағымдар туралы түсінік. Терроризм.		
13	Қазақстан – унитарлық және зайырлы мемлекет.		
14	Қазақстанның дінаралық келісім мен татулық аясындағы саясаты		

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
69-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-сыныбына арналған «Өлкетану» курсынан үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Өлкетану курсының басты мақсаты:

1) өзінің туған өлкесі жайлы білімді терең меңгерту және дамыту;

2) жасөспірімдердің бойында белсенді азаматтық ұстанымды қалыптастыру және отансүйгіштік сезім тәрбиелеу.

3. Аталған мақсаттарға сәйкес білім берудің келесі міндеттері шешілуі тиіс:

1) білім алушылардың танымдық қызығушылықтарын тереңдету;

2) практикалық және интеллектуалдық дағды мен шеберлікті қалыптастыру және дамыту;

3) болашақ мамандықты саналы түрде таңдауға көмектесу;

4) жеке тұлғаның бойында ізденушілік-зерттеушілік қасиетін, экспедициялық жұмыс дағдыларын қалыптастыру;

5) әр түрлі тәсілдермен білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамытатын өлкетану жұмысындағы кешенділікті сақтау: жалпы оқу біліктілігі мен дағдысын, байқағыштықты, ойлауды, қиялдауды, ғылымдарға деген сүйіспеншілікті, білімдарлықты және мәдени деңгейін, әдеби және пәндік тілді, бірнеше тілді меңгеруді, әр түрлі мамандық иелерімен, өзінен үлкен-кіші адамдармен қарым-қатынас дағдыларына икемделу, өз бетімен өмір сүруге және болашақтағы мамандығына психологиялық тұрғыдан дайындалу, моральдық-өнегелілік қасиеттерді, туған өлкеге және Отанға деген сүйіспеншілік пен патриоттық сезімдерді тәрбиелеу.

4. Өлкетану сабақтарда, сынып сағаттарында, олардың тәрбиелік мақсаты ретінде («кіші» Отанына деген патриоттық, азаматтық сезімдерді тәрбиелеу) жүзеге асырылады.

5. Өлкетану курсы жергілікті жердің қыр-сырын ашып көрсету арқылы география, биология, тарих, әдебиет және басқа да пәндерді оқу білімімен

логикалық түрде толықтырады.

6. Өлкетану курсының бағдарламасы сыныпта және мектепте жекелеген зерттеу топтарымен, білім беру ұйымының өлкетану жұмысы Кеңесінің белгілеген экспедициялық зерттеу тақырыптары бойынша жүзеге асырылады.

7. Нақты белгіленген бағдарлама бойынша факультатив сабағы ретінде бөлек оқытылады.

8. Оқу сабақтары үдерісі кезінде туған өлкені тікелей оқып-білу мүмкіндігі шектеулі. Сол себепті, жұмыстың жүйелі-әрекеттік нәтижелерін сыныптан тыс және сабақтан бос уақытта кабинеттерден жергілікті жердің төңірегіне, өзен-көлдердің жағалауына, өнеркәсіп және ауылшаруашылық кәсіпорындарына, ескерткіштерге және тарихи даңқ орындарына, мұражайлар мен көрмелерге т.б. жерлерге саяхатқа шығу арқылы жандандыру мүмкіншілігі бар.

9. Оқу барысында білім алушылардың бойында өз өлкесі: оның табиғаты, табиғат ресурстары, өнеркәсіптері, ауыл шаруашылығы, көлік жүйесі, тарихи және мәдени дамуы, белгілі адамдары, өлкенің аудан, облыс, аймақ және республика үшін маңызы жайлы білім жүйесі қалыптасуы тиіс. Білім алушының өз өлкесі экономикасындағы еңбек ресурстарына сұранысы жайлы білу мүмкіндігі бар.

10. 7-сынып білім алушылары туған аймақтың табиғи-экономикалық ерекшеліктерін және олардың даму келешегін оқып-үйренеді. Алдын-ала оқыту мақсатында, бағдарламаға өлкенің экономикасы жайлы тақырыптар кіргізілгенін атап айту қажет, жоғары сыныптарда ол тақырыптар тереңдетіліп оқытылады. Сонымен қатар, өлкетану жұмысының мазмұнына өлкенің тарихи өткені, археологиялық ескерткіштерін, мәдени (сәулет өнері, әдебиет) ескерткіштерін, әр түрлі жанрдағы фольклорлық материалдарды, ұлттық ерекшелігі бар қолөнерді, өлкенің атын шығарған атақты тұлғалардың өмірі мен шығармашылығын зерттеу кіреді.

11. Білім алушылардың өз өлкесіне тән негізгі ерекшеліктерді анықтауға жағдай жасайтын, өлкетанудағы оқу-ізденушілік әрекетінің негізгі түрі ретіндегі бұл бағдарлама, іздеу-зерттеу әрекеттерінің алгоритмі болып табылады. Бағдарлама жан-жақты сипатқа ие және еліміздің кез-келген бөлігінде орналасқан туған өлкені, ауылды немесе қаланы, олардың төңірегін оқып-білудегі негізгі бағыттарды көрсетеді.

12. Жыл бойы жүргізілген жұмыстың нәтижесі мектептің өлкетану конференциясында қорытындыланады, үздік жұмыстар марапатталады және аудандық, қалалық конференцияға ұсынылады.

2 тарау. «Өлкетану» таңдау курсының мазмұнын ұйымдастыру

13. 7 - сыныпта өлкетану факультативтік курс ретінде аптасына 1 сағат, жылына 36 сағат оқытылады.

14. Курстың мазмұны келесі тақырыптардан тұрады:

1) «Кіріспе» (1 сағат), өлкетану пәні нені оқытады, курстың мақсаттары мен міндеттері, білім көздері, аумақтың географиялық орны және көлемі (өлкенің, ауылдың, қаланың), елді мекендердің (әкімшілік, экономикалық, ғылыми, туристік, рекреациялық, мәдени, мәдени-тарихи, рухани орталықтар) маңызы және

ерекшеліктері;

2) «Туризм негіздерімен танысу және карталармен жұмыс істеу» (2 сағат):

өлкетануда қолданылатын карталардың түрлері, бағдарлау (бағытты анықтау) негіздері, компас, жергілікті жерде және картада азимутты анықтау, полярлық және маршруттық түсіру тәсілдерімен жергілікті жердің планын жасау технологиялары, шартты белгілер;

туристік техника негіздері (шатырды орнату, заттарды салу, арқанды (жіпті) байлау, өткелдерден өту тәсілдері, алғашқы медициналық көмек көрсету), картаның көмегімен жергілікті жерде жүру, экскурсия кезіндегі қауіпсіздік ережелері;

3) «Өлке аумағының жер бедері» (3 сағат):

жер бедерінің түрлерімен танысу, рельеф құрушы негізгі факторларды анықтау, сейсмикалық үдерістер, жер сілкінуі кезіндегі әрекеттер, жер бедері түрлері атауларының шығу тарихын оқып-білу, тау жыныстарымен танысу;

карталарда және жергілікті жерде өлшеу жұмыстары (нивелирмен жұмыс), дөңдердің (төбелердің), қыраттардың, таулардың биіктігін, беткейдің тіктігін анықтау, жер бедерінің әр түрлі формаларының бейнесін жасау (сурет, карта-сызба, сызба-нұсқа, жергілікті жер нысандарының шартты белгілерінің жиынтығы және модельдеу);

жер бедері бетіндегі антропогендік және табиғи эрозиялық үдерістер және олардың кері әсерінің салдары, оларды болдырмау үшін қолданылатын шаралар, аумақтың экологиясы;

4) «Өлкенің табиғи ресурстары» (3 сағат):

туған өлкенің табиғат ресурстарының тізімін құрастыру және олардың экономиканы дамытудағы рөлін анықтау, өлкенің пайдалы қазбаларымен және кен орындарының ашылу тарихымен танысу, рекреациялық ресурстарды саралау;

пайдалы қазбалардың кен орындарымен және оларды өндіру әдістерімен (тәсілдерімен) танысу, ресурс қорғау технологиялары, кен орнының, карьердің сызбасын жасау, пайдалы қазбалардың, тау жыныстарының үлгілерін жинау;

5) «Жергілікті жердің ауа райы және климаты» (3 сағат):

климат қалыптастырушы факторларды анықтау, ауа райын бақылау әдістері (атмосфера қысымын, ауа температурасын, желдің күші мен бағытын, атмосфералық жауын-шашын мөлшерін өлшеу (құралдармен жұмыс істеу), ауа райының бұл көрсеткіштерін график түрінде көрсету, жақын маңайдағы метеостансаның жұмыс істеу технологиясымен танысу (мүмкіндікке байланысты);

ауа райы өзгерістерінің жергілікті белгілері, ауа райын болжау (әдістерді презентациялау), төтенше жағдай сипатындағы ауа райы құбылыстары, адамның іс-әрекеті;

көпжылдық бақылаулар бойынша өлкенің жалпы климат жағдайларындағы және табиғатындағы өзгерістерге талдау жасау, өзгерістердің негізгі себептерін анықтау (әр түрлі ақпарат көздерінің көмегімен, сонымен қатар байырғы тұрғындардың тәжірибесінен), өлкенің жел энергетикасы, ауа бассейінінің экологиясы;

6) «Өлкенің сулары және оларды пайдалану» (3 сағат):

өлке аумағындағы су нысандарының жіктелуі, жергілікті жердің гидрографиялық жүйесінің сызбасын жасау, атауларының пайда болу тарихын

оқып-білу, су ресурстарын пайдалану, су энергетикасы, су экологиясы;

бір су нысанын зерттеу және сипаттау (өзенді, бұлақты);

өлкенің көлдерін зерттеу және сипаттау (немесе жақын маңайда орналасқан бір көлді);

7) «Өлкенің топырағы» (2 сағат):

өлке топырағының негізгі түрлері, олардың негізгі сипаты және маңызы, топырақ кесіндісін оқып-білу;

жергілікті жердің топырағының құнарлығы, оны сақтау және қалпына келтіру шаралары, агромелиорация технологияларымен танысу (ауыл шаруашылығы жұмысшыларымен және мамандарымен кездесулер);

8) «Өлкенің және қаланың өсімдіктері» (3 сағат):

өлке аумағындағы өсімдік жамылғысын оқып-білу, өсімдіктердің түрлерін және олардың ішінен ғажайып түрлерін анықтау, өлкенің өсімдік жамылғысының жағдайы, қаланың өсімдік жамылғысы, Астана қаласын және оның маңайын көгалдандыру тәжірибесі;

өлкеде өсетін өсімдіктердің жекелеген түрлерін оқып-білу, олардың пайдалы және емдік қасиеттерімен танысу;

кеппешөптердің көмегімен жергілікті жердің өсімдіктерін оқып-білу және сипаттау, флористикалық бұрыш ұйымдастыру;

9) «Өлкенің жануарлар дүниесі» (4 сағат):

өлке аумағының жануарлар дүниесін анықтау және оқып-білу, жануарлардың топтарын және олардың ғажайып түрлерін анықтау, жануарлар дүниесін қорғау;

өлкенің жануарлар дүниесінің жекелеген түрлерін оқып-білу, қауіпті және пайдалы жәндіктер, кәсіптік жануарлар және олардың маңызы, қазақтың ұлттық аңшылық өнері – саяткерлік;

туған өлкенің табиғат мұражайларына саяхат жасау (аң аулау қоғамдарының, орман шаруашылығының жұмысшыларымен кездесулер), құс үйшіктерін жасау және ілу;

10) «Өлкенің және қаланың ерекше қорғалатын аумақтары және табиғатты қорғау» (3 сағат):

туған өлкенің қорғауды талап ететін өсімдіктері мен жануарларын анықтау және тізімін құрастыру, олар жайлы фотоальбомдар, бейне слайдтар, бейнефильмдер жасау (жұмысты презентациялау);

туған өлкенің және оған жақын аумақтардың «Қызылкітаптық», эндемикалық өсімдіктері мен жануарлары;

ерекше қорғалатын аумақтар және нысандарға (мүмкіндікке байланысты): қорықтарға, қорықшаларға, ұлттық саябақтарға, табиғат ескерткіштеріне, хайуанаттар бағына, ботаникалық бақтарға, дендрарилерге, орман шаруашылықтарына саяхат жасау, олардағы табиғатты қорғау жұмыстарының технологияларымен танысу;

11) «Өлкенің, қаланың шаруашылығы» (4 сағат):

маңызы бар (ауылдың, ауданның, қаланың) өнеркәсіп және ауылшаруашылығы кәсіпорындарының орналасуының карта-сызбасын құрастыру, өлкенің кәсіпорындары және мекемелерінде сұранысқа ие мамандықтар;

өнеркәсіп және ауылшаруашылығы кәсіпорындарының жұмысымен танысу

(кәсіпорындардың жетекшілерімен және мамандарымен кездесу);

кәсіпорынға экскурсия жасау, техникамен, технологиялармен және технологиялық үдерістермен танысу, әр түрлі мамандық иелерімен танысу;

алдын-ала жасалған жоспар бойынша аудан, қала үшін аса маңызды кәсіпорындарды оқып-білу және сипаттама беру, өнеркәсіптік, сонымен қатар экспорттық және импорттық қарым-қатынастардың сызба-нұсқасын құрастыру;

12) «Өлкеде өмір сүретін халықтардың тарихы және мәдениеті» (4 сағат):

жақын маңайдағы археологиялық ескерткіштер, ерте замандағы тұрақтардың, елді мекендердің, қалалардың, қорғандардың, қорымдардың сызба-нұсқаларын жасау, әдеби мұра көздерін зерттеу;

өлкенің ең бастапқы игерілуінің тарихи-қоғамдық, экономикалық және табиғи факторлары, аумақтың қоныстану, игерілу және даму үдерісінің қысқаша тарихы;

мәдениет (қазақ және өлке аумағында өмір сүретін басқа да ұлт өкілдерінің шығармашылығы, салт-дәстүрлері, әдет-ғұрыптары, ұлттық тағамдары, ұлттық қолөнері);

өлкенің белгілі адамдары, өлкенің, қаланың дамуына үлес қосқан адамдардың өмірбаянымен және еңбегімен танысу;

13) қорытындылау (1 сағат), бөлімдер бойынша жинақталған материалдарды ресімдеу, оларға презентация жасау және мектептің өлкетану мұражайына тапсыру.

3 тарау. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

15. Пәндік нәтижелер, 7-сыныптың соңында білім алушылар туған өлкесінің:

1) географиялық жағдайының ерекшеліктерін;

2) өлкедегі елді мекендердің дәрежесі мен маңызын;

3) географиялық нысандарының атауларын;

4) аумақ және рельеф көлемінің ерекшеліктерін;

5) табиғат ресурстарының жиынтығын;

6) пайдалы қазбаларының негізгі кен орындарын;

7) өз өлкесінің рекреациялық мүмкіндіктерін;

8) ауданның гидрография жүйесін, негізгі су нысандарын;

9) өз өлкесінің ауа райы мен климатының ерекшеліктерін;

10) төтенше жағдайлар кезіндегі іс-әрекеттерді;

11) топырағын, өсімдік жамылғысының негізгі түрлерін;

12) өз өлкесінің жануарлар дүниесінің негізгі түрлерін;

13)өсімдіктердің және жануарлардың ерекше түрлерін;

14) өлкенің ерекше қорғалатын аумақтарын;

15) өлкенің экономикалық «тұрпатын», өнеркәсіптің және ауылшаруашылығы-ның негізгі кәсіпорындарын;

16) экспорттық өнімдерін;

17) жақын маңайдағы археологиялық ескерткіштерді және тарихи нысандарды;

18) өлкенің қоныстану, игерілу және даму үдерісін;

19) негізгі халықтарын, олардың мәдениетін, дәстүрлерін, әдет-ғұрыптарын және қолөнерін;

20) өлкенің белгілі, еңбек сіңірген адамдарын білулері тиіс.

16. 7-сыныптың соңында білім алушылар:

1) аумақтың географиялық орнының және өлкенің географиялық нысандарының негізгі белгілеріне карта көмегімен талдау жасай;

2) табиғат ерекшеліктеріне сипаттама жасау барысында карталардың көмегімен өлшеу жұмыстарын орындай;

3) өз өлкесінің климаты және ауа райының, суларының ерекшеліктеріне, тау жыныстарына, пайдалы қазбаларына талдау жасай;

4) өлкенің өсімдік жамылғысына және жануарлар дүниесіне, топырағына сипаттама бере;

5) өз өлкесінің шаруашылығына, жекелеген маңызды кәсіпорындарына, олардың өнімдеріне, шаруашылық байланыстарына жалпы және толық сипаттама бере;

6) өлкенің тарихын, дамуының негізгі факторларын, қоныстануының ерекшеліктерін, халық құрамының көпұлтты болу себептерін, олардың мәдениетін, салт-дәстүрін, әдет-ғұрпын сипаттап, түсіндіре;

7) туған өлке аумағындағы табиғат кешені және оның компоненттерін қорғау жағдайын, экологиялық, басқа да проблемаларды анықтап және сипаттама бере алулары тиіс.

17. Білім алушылардың тұлғалық нәтижелері:

1) белсенді азаматтық ұстанымын, жоғары патриоттық сезімін көрсете білуінен, өз Отанына қызмет етуге және оның мүддесін қорғауға дайын болуынан;

2) туған өлкесінің табиғатын сақтауға және көркейтуге, қолынан келерлік еңбегімен оның экономикасын, экологиясын жақсартуға ұмтылуынан;

3) өлкенің көрнекті өкілдерінің рухына, халықтардың тарихына, мәдениетіне және салт-дәстүріне құрметпен қарауынан көрініс табады.

18. Жүйелі-әрекеттік нәтижелер:

1) іздеу-зерттеу жұмыстары кезінде алынған ақпаратты саралау, өңдеу, жинақтау, қолдану шеберлігі;

2) іс-әрекетті және зерттеуді жоспарлау, танып білу әдістерін меңгеру;

3) қазіргі заманғы ақпараттық технологияларды, білім беру ресурстарын, мұрағат деректерін қолдана білу, алынған ақпаратқа презентация жасау;

4) коммуникативтік қабілетті, көптілділікті дамыту және өздігінен, шағын не үлкен топтарда жұмыс істеу дағдыларын дамыту.

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
70-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 8-сыныбы үшін «Этносаралық қатынастардың қалыптасу тарихы» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Қазақстан Республикасының 2050 жылға дейінгі даму стратегиясының 7-бағытын: «Жаңа қазақстандық патриотизм – біздің көпұлтты және көпконфессиялы қоғам табысының негізі» және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 724 қаулысымен бекітілген "Ұлттық рухани жаңғыру" ұлттық жобасының «Қазақстандық бірегейлік пен зияткерлік әлеуетті дамыту» 1-міндетін ескере отырып, әзірленді.

2. Елдің табысты дамуының басты шарты – ішкі саяси тұрақтылықты, азаматтық татулық пен ұлтаралық келісімді қамтамасыз ету, әрі қалыптасқан этникалық қауымдастықтардың терең тарихы негізінде этносаралық қатынастар мәдениетін арттыру болып табылады.

3. Курс бағдарламасы жастарымызға тәрбие берудегі басты бағыттардың бірі ұлтаралық қарым-қатынас мәдениетін дамытуды қарастырады. Бағдарламаның болашақ ұрпақты толерантты әрі өзге этностардың құндылықтарын құрметтейтін азамат ретінде тәрбиелеудегі маңызы зор.

4. Курсты оқыту мақсаты:

Білім алушыларға Қазақстанның көпэтносты қоғам ретінде қалыптасу тарихын белгілі заңдылықтар мен тарихи үдерістер негізінде таныстыру. Қоғамның тұрақтылығын қамтамасыз етудің маңызды жолдары мен шарттарын түсіндіру.

5. Оқыту міндеттері:

1) этнос ұғымының адам өміріндегі рөлін, оның басты белгілері мен қызметтерін көрсету;

2) Қазақстан аумағындағы этномәдени үдерістердің негізгі заңдылықтары мен ерекшеліктерін түсіндіру;

3) этносаралық қатынастардың қалыптасу тарихын кезеңдер арқылы ашып көрсету;

4) этностардың бай этникалық тарихы, мәдениеті және олардың қоғам өмірін ұйымдастырудағы қызметтерімен таныстыру;

5) көпэтносты, әрі көпконфессиялы қоғам құрудағы қазақстандық тәжірибенің ерекшеліктерін айқындау.

6) Этносаралық қатынастардың қалыптасу тарихы этностар өмірінің әртүрлі сатыдағы даму деңгейінің барлық қырларын қарастыратындықтан, пәнаралық байланыстар орната білудің мүмкіндігі өте мол. Пәнаралық байланыс белгілі бір

этноска ортақ фактілер, деректер, түсініктер мен идеялар бойынша жүргізіліп, білім алушылардың оқу материалдарын шығармашылықпен игеруіне, оқу дағдылары мен икемділіктерін қалыптастыруға септігін тигізеді. Курс тақырыптарына байланысты пәндер тізімінен тек тарих, әдебиет сияқты гуманитарлық пәндерді ғана емес, жаратылыстану-математика цикліндегі пәндерді де көруге болады.

2-тарау. «Этносаралық қатынастардың қалыптасу тарихы» курсының мазмұнын ұйымдастыру

7) Оқу жүктемесінің көлемі:

8-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат.

8. Курстың білім мазмұны төмендегідей тарауларды қамтиды:

9. Кіріспе: пән туралы түсінік, мақсат-міндеттері, өзектілігі. Қазақстан халқы, оның күрделі этникалық құрамы. Қазақ этносының ұлт құру және мемлекет құру әлеуеті. Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласында ұстанатын саясаты (1 сағат).

10. "Этнос әлемі" (5 сағат):

1) Этнос ұғымы: этнос ұғымының мәні. Негізгі түсініктер: этникалық тарих, ұлттық мемлекет, унитарлық мемлекет, федерация, титулдық этнос, көпэтностық қоғам, этносаралық коммуникация, диаспора, интеграция, ассимиляция, консолидация (1 сағат);

2) Алғашқы этникалық бірлестіктердің пайда болуы (антропогенез, расогенез және этногенез). Этностардың қалыптасуына ықпал ететін түрлі факторлар (тарихи, географиялық, саяси, мәдени). Ірі миграциялық үдерістердің жер шарының этникалық бет-бейнесінің қалыптасуына тигізген әсері (2 сағат);

3) Қазіргі замандағы этникалық қарым-қатынастар: Жер бетін мекендеген этностарды тілдік, антропологиялық, шаруашылық, діни ерекшеліктері бойынша жүйелеу. Қазіргі әлемдегі этностардың өзара қарым-қатынастары және негізгі үдерістері (2 сағат).

11. "Көне және ортағасырлардағы Қазақстанның этносаралық қарым-қатынас мәдениеті" (4 сағат):

1) Қазақстанның этникалық тарихы: Қазақстан этно-саяси бірлестіктерінің әлем этностарымен қарым-қатынасы тарихынан. Қазақстан территориясын мекендеген халықтардың өзара этногенетикалық және мәдени сабақтастығы (1 сағат);

2) Қазақтардың өзге халықтармен қалыптасқан қарым-қатынас жүйесі: Қазақ мемлекетінің саяси-дипломатиялық мәдени байланыстары. Қазақ одағына кірген өзге этникалық топтар мен ұлыстар және олардың қоғамға интеграциялануының механизмдері (кірме, ру құрамына ену, төлеңгіттер институты, шалақазақтар). Тамыр болу, қонақжайлылық дәстүрі (2 сағат);

3) Қазақ халқының мәдениеті. Дәстүрлі рухани және материалдық мәдениет – ұлттық сана-сезімді қалыптастырушы фактор. Ұлттық стереотиптер (1 сағат).

12. «Көпэтносты Қазақстанның қалыптасу тарихы» (13 сағат):

1) Өзге этнос өкілдерінің Қазақстанға қоныстануының алғашқы кезеңі: XVIII ғасырдың орта шеніндегі Қазақ хандығының этникалық территориясы мен халқы. Ресей, Қытай, Орта Азия мемлекеттерімен қарым-қатынасы (1 сағат);

2) XIX ғасырдың басындағы Ресей реформалары және этникалық құрамдағы өзгерістер: XIX ғасырдың басындағы Ресей реформаларының қазақ қоғамындағы этносаралық қатынастарға тигізген әсері. Казак-орыстардың жергілікті халықтармен мәдени-тұрмыстық байланыстары. Шаруашылықтағы өзара байланыстар. Дәстүрлі қазақ мәдениетінің үлгілерін қабылдауы. Жайық, Орынбор, Сібір, Жетісу казак-орыстары қоныстарының қалыптасуы. Отырықшы қоныстардың пайда болуы (1 сағат);

3) XIX ғ. этникалық құрамның күрделенуі: Қазақстанды крестьяндық (қарашекпен) отарлаудың кезеңдері. Ұйғырлар мен дүнгендердің қазақ жеріне қоныс аударуы. Жергілікті халықтармен мәдени тұрмыстық байланыстары. Дәстүрлі қазақ мәдениетінің отырықшы мәдениет үлгілерін қабылдауы (1 сағат);

4) Қазақ жеріндегі этносаралық қарым-қатынас XIX ғасырдың зиялы қауымының назарында: А.И.Левшин, Т.Г.Шевченко, Ш.Ш.Уәлиханов, Г.Н.Потанин, С.Бабаджанов, В.В.Радлов, Ы.Алтынсарин, Н.И.Ядринцев, В.К.Фон Герн, И.Құнанбаев, Ш.Құдайбердіұлы, М.Ж.Көпейұлы, т.б. қазақ жерін мекендеген этностардың мәдени ерекшеліктері және қарым-қатынастары жөнінде (1 сағат);

5) Алаш зиялыларының этносаралық қатынастарға қатысты ұстанымы: Алаш бағдарламасындағы ұлыс және ұлт саясатының көріністері. Алашорда үкіметінің мемлекет құру және этносаралық мәселелерді шешу үшін жүргізген күресі (1 сағат);

6) Кеңес үкіметінің орнауы: 1920-1930 жылдардағы саяси-қоғамдық және демографиялық ахуал. КСРО құрамында Қазақ республикасының құрылуы және территорияның межеленуі. 1921-1922, 1932 жылғы аштық. 1929 жылғы переселен басқармасының құрылуы. Демографиялық жағдайдағы өзгерістер (2 сағат);

7) Қазақстан – үлкен депортациялық лагерь: 1930-1950 жылдардағы тұтас халықтарды елімізге жер аудару тарихынан. Олардың көрген қиыншылықтары мен жаңа жерге орнығуы. Лагерьде азап шеккендер. Қазақ халқы тарапынан қамқорлық (2 сағат);

8) Тың және тыңайған жерлерді игеру кезіндегі этникалық үдерістер: Тың игеру науқаны кезінде республикаға келген халықтар. Демографиялық жағдайдың күрт өзгеруі (2 сағат);

9) Кеңес үкіметінің XX ғасырдың 2-ші жартысында республикада жүргізген ұлттық саясаты: білім беру, мәдениет салаларындағы саясат. "Халықтар достастығы зертханасы" идеясы. Қазақ тілінің жағдайы. Қазақстандағы кіші этностардың жағдайы (1 сағат);

10) Қазақстан – егеменді мемлекет: КСРО-ның ыдырауы. КСРО-ның ұлттық саясатының дағдарысы. Қазақстанның егемендік алуы. Алғашқы декларация мен тәуелсіздік туралы заң (1 сағат).

13."Тәуелсіз Қазақстан – көпэтносты және көпконфессиялы мемлекеттің жаңа үлгісі" (6 сағат):

1) Егеменді еліміздің ұлттық саясаттағы алғашқы қадамдары: отарлық жағдайдан шынайы тәуелсіздікке өту үдерісі. Ата заң. Қазақстанды мекендеген

этностар мен этникалық топтардың арасында жаңа қатынастардың қалыптасу тарихы. Қазақстанның мемлекеттік және ұлттық рәміз-нышандары (1 сағат);

2) Қазақ ұлты өзге этникалық топтардың ұйтқысы ретінде: мемлекет және ұлт құрушы қазақ этносы. Мемлекет және тіл саясаты, қазақ мәдениетінің көпэтностыортадағы орны мен қызметі, қазақ халқының саяси-демографиялық ахуалы (1 сағат);

3) Қазақстанды мекендеген этникалық топтар және олардың қоғамдық-саяси өмірде алатын орны: орыс, өзбек, украин, ұйғыр, кәріс, татар, башқұрт этномәдени қауымдастықтары. Қазақстандағы этносаралық үйлесім, өзге этникалық топтар мен этнос өкілдері туралы ақпарат және демографиялық жағдай. Қазақстанды мекендеген этностардың материалдық ескерткіштері. Қазақ жерін мекендеген этностардың дәстүрлі өнері, ерекше мерекелері (2 сағат);

4) Қазақстан – этнос және конфессияаралық татулықтың жаңа үлгісі. Қазақстандағы діни конфессиялар мен топтар. Олардың қоғамдық өмірдегі орны. Түрлі этностар мен конфессиялардың арасында үйлесім мен тұрақтылықты сақтауға бағытталған Қазақстан тәжірибесі. Әлемдік дін өкілдерінің бас қосулары (2 сағат).

14. «Қазақстан халқының ортақ салт-дәстүрлері мен мерекелері» (3 сағат):

1) 1 мамыр – Қазақстан халқының достығы мен татулығы мерекесі: Мерекенің маңызы, өткізілу барысы, көріністер. Қазақстанды мекендеген этностардың бейбітшілікті, бірлікті, татулықты дәріптейтін рухани қазыналары мен құндылықтары (1 сағат);

2) Қазақстан халқының діни-конфессиялық мерекелері: Мұсылмандардың ораза-айт және құрбан айт, христиандардың рождество, т.б. мерекелері (1 сағат);

3) Наурыз – Қазақстан этностары үшін шынайы жаңғыру мерекесі: Наурыз мерекесінің тарихи бастаулары мен аңыздар. Наурыздың салт-дәстүрлері. Наурыз – табиғат пен адам баласының болашаққа деген үміті (1 сағат).

15. "Қазақстан халқының ассамблеясы және этносаралық қатынастар" (3 сағат):

1) Қазақстан халқы Ассамблеясының даму стратегиясы. Қазақстан халқы Ассамблеясының құрылу тарихы. Қазақстан халқы Ассамблеясының стратегиясы – ұлттық келісім, қауіпсіздік, азаматтық білім. Этномәдени орталықтардың ашылуы (2 сағат);

2) Қазақстан Республикасының ұлттық доктринасы және этностардың өзара ықпалдастығының артуы. Қабылдану қажеттілігі. Негізгі қағидалары. 3) Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың тұрақтылық пен татулықты сақтаудағы рөлі, этносаралық келісімді нығайту жолындағы саясаты. (1 сағат);

16. Қорытынды қайталау (1сағат).

3 тарау. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

17. Пәндік нәтижелер бойынша 8-сыныптың соңында білім алушылар:

1) этнос ұғымының адам өміріндегі орнын, оның басты белгілері мен қызметтерін;

2) Қазақстан аумағындағы этномәдени үдерістердің негізгі заңдылықтары мен ерекшеліктерін;

3) этносаралық қатынастардың қалыптасу тарихының негізгі кезеңдерін;

4) этностардың этникалық тарихы мен Қазақстан аумағына қоныс аудару себептерін;

5) этностар этнографиясы мен олардың қоғам өмірін ұйымдастырудағы қызметтерін;

6) көпэтносты, әрі көпконфессиялы қоғам құрудағы қазақстандық тәжірибенің ерекшеліктерін білуі тиіс;

7) этносаралық қатынастардың қоғамның саяси және әлеуметтік өміріндегі рөлін;

8) Қазақстан этностары тұрмыс-тіршілігінің ерекшеліктерін;

9) Қазақстан аумағындағы этномәдени үдерістердің негізгі заңдылықтарын;

10) этнос өміріндегі мәдениеттің рөлін анықтауды;

11) салт-дәстүрдің жеке тұлғаның дүниетанымының қалыптасуындағы орнын талдауды;

12) діннің қоғамның мәдени және рухани дамуындағы рөліне баға беруді;

13) оқытылатын тақырыпқа байланысты толық жоспар құруды;

14) тарихи құжаттармен өздік жұмыс жасауды;

15) этникалық топтарға, маңызды тарихи оқиғаларға, тарихи тұлғаларға өзіндік сипаттама беруді;

16) алған білімін жаңа жағдайға көшіре білуді;

17) өткен материалдар бойынша жеке пікірін айта алуды және дәйектер негізінде өз көзқарасын қорғай алуды;

18) баяндама мен хабарламалар жасауды;

19) жекелеген тақырыптар бойынша тест жасауды;

20) тест тапсырмаларын орындауды;

21) қосымша мәліметтерді өз алдына іздестіруді меңгеруі тиіс.

18. Тұлғалық нәтижелер білім алушылардың:

1) азаматтық, этникалық, мәдени сәйкестілігі мен патриотизмнің қалыптасуынан, өз халқы мен өзге этностарға деген құрметі, көпэтносты өз Отанының кешегі тарихы мен бүгінгі күніне мақтанышпен және келешегіне зор сеніммен қарауынан;

2) Қазақстан қоғамының белсенді әрі жауапты мүшесі ретінде жалпы адамзатқа тән гуманитарлық және демократиялық, дәстүрлі ұлттық құндылықтарды саналы түрде қабылдап, өз Отанының алдында жауапкершілігін сезінуінен;

3) қазіргі заманғы қоғамдық құбылыстардың мәні мен көпэтникалық және көпконфессиялы әлемдегі өмірді түсіну үшін тарихи білімді қолдану дағдыларынан;

4) Қазақстан этностарының тарихи мұрасына деген құрмет, еліміздің көпэтникалық және көпконфессиялы қоғамында тарихи қалыптасқан толеранттылық дәстүрлерін қабылдап, одан әрі жалғастырудан көрініс табуы тиіс.

19. Жүйелі-әрекеттік нәтижелер бойынша:

1) білім алушының өз көзқарасы негізінде кезкелген жорамалдың өмірсүруге құқы барын дәлелдей алуы;

2) Қазақстан тарихы, сонымен қатар өзге де гуманитарлық пәндерден жинақтаған білімдерін қолдана білуі;

3) тарихи және этнографиялық деректерді зерделеуде, тарихи оқиғалардың нұсқалары мен бағалауларын салыстырмалы тәсіл негізінде әртүрлі сабақ түрлерін;

4) оқытудың бірнеше әдістерін қолдану арқылы көтеріліп отырған мәселелерге байланысты әртүрлі көзқарастарды талдай білуді;

5) белгілі бір этносқа тән толассыз тарихи уақиғаларды баяндау арқылы мәселелік оқыту әдістерін;

6) білім алушыларды дербес танымдық іс-әрекетке тарту, қызықтыру, жеке тұлға есебіндегі қасиеттері мен шығармашылық қабілетін дамыту мақсатында өзіндік жұмысты сабақ жүргізудің, ұйымдастырудың формасы ретінде жүзеге асыруда;

7) тарихи құжаттарды тарихи сюжеттердің мысалы ретінде ғана қолданбай, тарихи танымды қалыптастыратын негізгі білім обьектісі деңгейіне жеткізудің;

8) тарихи құжаттар, анықтамалармен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастырып, оларды талқылау мен талдауға үйретететін әдістерді қолдануы тиіс.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
71-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 9-сыныбына арналған «Зайырлылық және дінтану негіздері» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1.Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Зайырлылық және дінтану негіздері» курсының мәні және маңызы оның қазіргі қоғам қажеттілігі мен тұрақтылығының ғылыми тұғырнамасы ретіндегі өзектілігінен, қоғам тарихы, мәдениеті мен рухани құндылығын анықтайтын бастаулардан тұрады. Зайырлылық және дінтану негіздері жалпы орта білім жүйесіндегі әлеуметтік-гуманитарлық және қоғамтанулық білім алудың құрамдас бөлігі болып табылады.

3. Қазақстанның қазіргі саясаты елімізде ұлт, этникалық топтар мен мәдениет арасындағы өзара сыйластық құру, өзара татулықты орнату, рухани, адамгершілік құндылықтарға негізделген қоғамдық жүйе құруға бағытталған.

4. Мемлекет және дін, өркениет және дін, мәдениет және дін қатынастары мен тарихын білу, адамзаттың сан ғасырлық рухани тәжірибесінің көрінісін тану болып табылады.

5. Қазақтың белгілі ойшылдары - әл-Фараби, Қожа Ахмет Йасауи, Махмұт Қашқари, Жүсіп Баласағұни, Бұқар жырау, Шортанбай, Мәшһүр Жүсіп, Абай, Ыбырай, Шәкәрім, Ғұмар Қараш рухани мұраларында ел тарихындағы діннің рөлі мен оның жеке тұлғаны жан-жақты қалыптастырудағы маңызын тарихи сана мен тәжірибе негізінде ашып көрсетті.

6. Курсы оқыту мақсаты:

білім алушыларға гуманистік дүниетанымын қалыптастыра, зайырлылық қағидатын тұрақтылықтың басты факторы ретінде таныстыру.

7. Курсты оқытудың міндеттері:

1) білім алушыларға діннің мәні, дін тарихы және діннің қазіргі қоғамдағы рөлі жөнінде өздігінен үйренуге баулу;

2) зайырлылық ұстанымды мемлекеттіліктің негізі ретінде таныта отырып, ұлт тәуелсіздігінің құндылығын түсіндіру бағытындағы білім қалыптастыру;

3) зайырлылық тұрғысынан діни сенім, діни сана және діни тәжірибе негіздерін салыстыра білуді үйрету;

4) діннің дүниетанымдық, мәдени-өркениеттік және адамшылық мәнін түсіндіру;

5) білім алушыларды адамның діни сенім еркіндігін сыйлау, елдік құндылық болып табылатын ынтымақтастықты құрметтеу, адамгершілікке баулу арқылы ұстаным негізінде бағалау діни ағымды зайырлылық дағдысын қалыптастыру;

6) Қазақстандағы этномәдени, дінаралық қатынастарды зайырлылық ұстанымның ұтымды нәтижесі ретінде танытып, оқушыларды азаматтық мінез, бен жауапкершілік қасиетке тәрбиелеу;

7) ұлттық қауіпсіздікке, зайырлылық ұстаным мен қоғам тұрақтылығына қауіп төндіретін экстремизм, терроризм, діни радикализм сияқты кесапаттардың теріс идеологияларының қаупін түсіндіріп, зайырлы мемлекет қағидаттарына құрмет сезімін тәрбиелеу;

8) білім алушылардың бойында діни әдебиеттер, электрондық ресурстар және бұқаралық ақпарат құралдары дін тақырыбындағы материалдарын ақыл-парасат тұрғысынан өзара салыстыра білу және сыни талдау тұрғыда сараптау мәдениеті мен қабілеттерін қалыптастыру;

9) құқықтық және діни сауаттылықтың қоғам өміріндегі маңызын түсіндіре отырып, Қазақстан Республикасы азаматының құқықтары мен еркіндіктерін сыйлауға тәрбиелеу;

Бағдарламада ұсынылған материалды игеру барысында «Қазақстан тарихы», «Дүниежүзі тарихы», «Қазақ әдебиеті», «Құқық негіздері» сияқты пәндермен пәнаралық байланыс пен сабақтастықты орнату қарастырылған.

2 тарау. «Зайырлылық және дінтану негіздері»курсының мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. Оқу курсының мазмұны

8. Оқу жүктемесінің көлемі: 9-сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат.

9. Оқу пәнінің мазмұны төмендегідей тақырыптарды қамтиды:

1) Кіріспе: «Зайырлылық және дінтану негіздері» курсының мәні (1 сағат).

2) Зайырлылық және зайырлы мемлекет: ұғымы, мәні, сипаты. Зайырлы мемлекет және дін. Зайырлы этика негіздері. Білім жүйесіндегі зайырлылық қағидаттары (2 сағат).

3) Діннің қалыптасуы мен мәні, әлеуметтік маңызы мен жіктелуі. Діннің құрылымы және функциялары. Дінтану ғылымының қалыптасуы мен дамуы. Негізгі діни ұғымдар. Политеизм. Монотеизм. Дін - рухани мәдениет феномені

(2 сағат).

4) Діннің бастаулары мен тарихи түрлері. Көне наным-сенім жүйелері,

ұлттық және дәстүрлі діндер. Ежелгі Мысыр, Грекия, Рим діни түсініктері. Шығыс елдерінің діни дүниетаным жүйелері. Зәрдүштік діни ілім жүйесі. Тәңірлік дүниетаным. Кітап түсірлген ежелгі діни қауымдар тарихы. Мұса пайғамбар және Тәурат, Забур (4 сағат).

5) Буддизм діни ілім негіздері, тарихы, тәжірибесі және таралу аймақтары. Буддизмнің аясындағы діни ағым тармақтары (1 сағат).

6) Христиан діни ілім негіздері, тарихы, тәжірибесі және таралу өңірлері. Иисус Христос және Библия. Христиан дінінің негізгі бағыттары. Қазіргі заманғы христиан діні (3 сағат).

7) Ислам дінінің негіздері, тарихы, тәжірибесі және таралу өңірлері. Мұхаммед пайғамбар және Құран Кәрім. Ислам діні аясындағы қалыптасқан діни бағыттар мен ағымдар. Мұсылман құқығының негізгі мектептері (мазхабтар). Ханафи құқықтық мектебінің ерекшеліктері мен маңызы. Матурудия мектебінің ерекшеліктері мен тарихи ролі. Сопылық танымдық мектебі. Ислам, ғылым және мәдениет (5 сағат).

8) Қазақстан аумағындағы ислам. Қарлұқ-Қарахан мемлекетіндегі исламның мемлекеттік дін ретінде орнығуы. Қожа Ахмет Йасауидің хикметі. Алтын Ордадағы исламның тарихы. Қазақ хандығы тұсындағы исламның рөлі. Қазақ жырауларының мұрасындағы исламдық діни таным. Қазақ хандығы тұсындағы зайырлылық бастаулары. XX ғасырдағы Қазақстандағы атеизим саясаты. Қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы ислам діні. Ханафи құқықтық нормаларының Қазақстанда таралуы (5 сағат).

9) Қазақ жеріне христиан дін өкілдерінің келуі. Қазақстан Республикасы аумағындағы православиелік діни ұйымдар қызметі. Қазақстан Республикасы аумағындағы католиктік және протестанттық діни ұйымдар қызметі (2 сағат).

10) Ислам мәдениеті. Исламдық сәулет өнері. Ислам мәдениетінің жазба ескерткіштері. Әл-Фараби, Жүсіп Баласағұни, Махмұд Қашқари, Ахмет Иүгінеки, Хусамеддин Сығнақи, Бұқар жырау, Бекет ата, Абай, Шәкәрім, Мәшһүр Жүсіп, Бекасыл Биболатұлы, Ғұмар Қараштың діни мұралары (3 сағат).

11) Жалған діни ұйымдар мен ағымдар туралы түсінік. Дін атын жамылған теріс пиғылды ағымдар, олардың белгілері және зардабы. Тыйым салынған діни ұйымдар. Терроршылық - дінге жат ұғым. Діни экстремизм мен терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке қатері (3 сағат).

12) Қазақстан – унитарлы және зайырлы мемлекет. Қазақ халқы – діни тұтастығын сақтаған ұлт. Қазақстан Республикасының дін туралы заңнамасы. Зайырлылық – мемлекеттік жүйенің негізі, ұлттық қауіпсіздіктің кепілі. Діни сенім еркіндігі туралы түсінік. Қазақ халқы Қазақстандағы діни және этникалық тұрақтылықтың кепілі. Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті Н.А. Назарбаевтың халықаралық қауымдастықта бейбітшілік пен дінаралық келісім орнату саласында жүргізген саясаты. Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың «Тәуелсіздік бәрінен қымбат» тұжырымдамасы. Қазақ Елінің тұрақтылығы, ынтымақтастығы және дін мәселесіндегі сабақтастық ұстанымы (5 сағат).

3 тарау. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

10. Пәндік нәтижелер. 9-сыныптың соңында білім алушылар:

1) негізгі діни ұғымдарды;

2) зайырлылық пен дін арақатынасын;

3) діндер тарихы мен сенім ерекшеліктерін;

4) жалған діни ағымдардың белгілерін;

5) экстремизм мен терроризмнің қауіп-қатерін;

6) қазақ халқының сан ғасырлық мұсылмандық таным-түсінігін;

7) Қазақстан Республикасының «Діни қызмет және діни бірлестіктер туралы» Заңы;

8) Республикадағы діни ұйымдар, мемлекет және мәдениет арасындағы өзара қатынасын;

11. Тұлғалық нәтижелер. Білім алушылар:

1) конфессияаралық құрмет пен толеранттылықтың негіздерін тануы; 2) мемлекет, діни бірлестіктер және мәдениет арасындағы қатынастардың мәнін білуі; 3) діни сенім, діни таным, діни сана мен діни тәжірибе ара-жігін ажырату қабілетіне ие болуы; 4) қоғам тіршілігіндегі діннің, сенімнің дүниетанымдық және танымдық миссиясын түсінуі;

5) діннің әдеп-ахлақтық құндылықтарын тануы және түсіндіруі;

6) діни радикализм мен экстремизм, терроризм секілді жаһандық жағымсыз құбылыстар идеологияларының қауіпін түсінуі;

7) қоғамға қауіпті экстремистік, террористік мәндегі теріс діни ағымдардың ерекшеліктерін тануы;

8) дін және ғылым, зайырлылық пен құқық, дін және жалған діни ағымдардың арақатынасын ажырата білуі тиіс.

12. Жүйелілік іс-әрекеттік нәтижелер. Білім алушылар:

1) дінтанулық тұрғыдан маңызды мәліметтер мен жүйелі білімді жүйелі игеруі;

2) ақпараттарды сыни тұрғыда сараптау мәдениеті мен қабілеттерін меңгеруі;

3) шығармашылық оқу жобалары мен зерттеу жұмыстарының басқа да түрлерін орындауда пайдалану үшін ақпаратты бағдарлап талдай білуі;

4) қоғамға қауіпті экстремистік, террористік діни топтар мен ағымдардың насихаты, идеологиялары мен бүлік тәжірибесінің әсеріне қарсы тұра білу;

5) қазіргі ақпараттық технологияларды игеруі;

6) діни мәселелер бойынша пікірталасқа, ой бөлісуге, түрлі мәдениеттер мен діни жүйенің ерекшеліктері бойынша хабардар болуы тиіс.

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « «
№ бұйрығына
72-қосымша

Негізгі орта білім беру деңгейінің 9-сыныбына арналған «Алаштану» таңдау курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1 тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 қаулысымен бекітілген «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасы Ұлттық даму жоспарының «Білім беру сапасын арттыру» 3-міндетін және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 724 қаулысымен бекітілген «Ұлттық рухани жаңғыру» ұлттық жобасының «Қазақстандық бірегейлік пен зияткерлік әлеуетті дамыту» 1-міндетін, Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі ұлттық даму жоспарының «Патриотизм құндылықтарын дәріптеу» 6-жалпыұлттық басымдығын ескере отырып, әзірленді.

2. Алаш қозғалысы – қазақ елі тарихының жарқын бір беті, ұлттық рух пен мемлекеттілік идеясының, отандық ғылым мен білімнің, мәдениет пен руханияттың айқын көрінісі. XX ғасырдың алғашқы ширегіндегі Қазақстан тарихының «ақтандақ» беттері Алаш қозғалысы, Алаш партиясы және Алашорда тарихымен тікелей байланысты.

3. Қазіргі уақытта қоғамымызда Алаш идеясы – тәуелсіздік идеясы деген ой-пікір берік қалыптасуда. Білім беру үдерісінде XX ғасырдың бірінші ширегіндегі Алаш қозғалысына байланысты құбылыстар, оқиғалар, тұлғалар, еңбектер туралы білім алушылардың түсінігін, талдау дағдысын қалыптастыру – ел тәуелсіздігі талаптарымен орайласып жатқан көкейкесті міндет.

4. Бағдарлама білім алушылардың Алаш тұлғаларының мемлекеттік және ғылыми-шығармашылық қызметін білу арқылы отаншылдық қабілетін арттыруға бағытталған.

5. Курсты оқыту мақсаты:

Алаш қозғалысы мен Алашорда үкіметінің және оның қайраткерлерінің қазақ жері мен мемлекеттілігі және ұлттық идея мен рухани-мәдени сананы қалыптастыру жолындағы қызметтерін тарихи арнада талдап оқыту.

6. Оқыту міндеттері:

1) жаңа замандағы білім беру үдерісінде Алаш қозғалысына байланысты құбылыстар, тарихи оқиғалар, тұлғалар келбеті, сан салалы еңбектер туралы білім алушылардың тарихи түсінігін қалыптастыру;

2) білім алушыларды Алаш тұлғаларының мемлекеттік және ғылыми-шығармашылық қызметі арқылы отаншылдық қасиеттерге баулу және тәрбиелеу;

3) білім алушылар бойында тәуелсіздік, ел, жер, ұлттық болмыс, ұлттық таным, ұлттық намыс, ұлттық сана категорияларын Алаш қозғалысы тарихы

арнасында қалыптастыру;

4) қазақ мемлекеттілігінің тәжірибесі санатындағы Алаш қозғалысы, Алашорда үкіметі, Алаш автономиясы және Түркістан автономиясы сияқты тарихи құбылыстар туралы білім алушылар санасында жүйелі білімді орнықтыру;

5) Алаш тұлғаларының отандық ғылым мен білімнің бастауындағы мұраларын зерделеу;

6) білім алушылардың «Алаштану» курсы бойынша тарихи үдерістерді дербес талдай білу біліктілігін дамыту, тарихи фактілер, құбылыстар мен тұлғаларға дербес көзқарас білдіру бейімін жетілдіру және тақырыптық негізде түйінді тұжырымдар жасауды қалыптастыру;

7) білім алушылардың алаштануға қатысты деректермен жұмыс істей білу және осы саладағы білімін шығармашылықпен дамыту дағдысын арттыру;

8) ізденімпаздық қабілеттерін жетілдіру, тұлғалық әлеуметтену үдерісіне ықпал ету;

9) мемлекеттік қайраткерлік қызметін қадірлейтін және елдік дәстүр құндылықтарын жете түсінетін саналылық келбетін дамыту;

10) білім алушылардың Алаш тәжірибесіндегі әлем мәдениетіне, зайырлылық пен өркениетке құрметпен қарау дағдысын жетілдіру.

7. Курсты оқытуда мынадай оқу пәндерімен пәнаралық байланыс жүзеге асады:

1) «Дүниежүзі тарихы» және «Қазақстан тарихымен»: Қазақстан тарихы – дүниежүзі тарихының құрамдас бөлігі; көршілес мемлекеттердің тарихымен байланысты қарастырылатын ортақ мәселелердің болуы; XX ғасырдың басы мен 20-30 жылдардағы Қазақстан тарихының күрделі, «тар жол, тайғақ кешу» беттері;

2) «Географиямен»: Қазақ КСР мен Қазақстан Республикасы территориясы мен шекарасының анықталу кезеңі; Қазақстан территориясында әлеуметтік-экономикалық реформалардың жүргізілу мерзімдері; Ресей мемлекеттік Думасында, Кеңес өкіметінің бастапқы жылдарында Алаш қайраткерлерінің жартылай көшпелі қазақ шаруашылығын дамытуға байланысты ұстанымдары, тұжырымдамалары;

3) «Қазақ тілі» және «Қазақ әдебиетімен»: XX ғасырдың басындағы тарихи оқиғаларды бейнелеген ақын-жазушылардың шығармалары; XX ғасырдың басындағы жүйеленген әліпби, емле, жазу реформалары; білім мен ғылым тілінің қалыптасуы, қазақ тіліндегі алғашқы оқу құралдары.

8. Жалпы білім беретін мектептің 9-сыныбында «Алаштану» курсын оқытуда оқытушы мынадай жалпы педагогикалық қағидаларды ұстануы тиіс:

1) тарих пәнін жете меңгеріп, басқа да гуманитарлық пәндерден (әдебиет, тіл, өнер, география т.б. пәнаралық байланыс) қабілетті болу;

2) білім алушымен дербес жұмыс істеу үшін білім алушылардың қызығушылығын арттыратын, «мамандандыратын» (мемлекет және қоғам қайраткерлері, мемлекетшілдік ізденіс тарихы, шығармашылық, мәдениет және т.б.) оқу материалына қосымша элементтерді қосу;

3) білім алушыларды нәтижелі және белсенді жұмыс түрлеріне тартатын ізденіс форматтарын (семинар, тренинг, дөңгелек үстел, баспасөз конференциясы, рөлдік ойындар, пікірсайыс, т.б.) тірек ету;

4) деректерді, оқиғаларды, құбылыстарды, тұлғаларды тарихи пайымдау

мен бағалауды қалыптастыратын өзіндік жұмыс түрлерін ұйымдастыру.

2 тарау. «Алаштану» таңдау курсының мазмұнын ұйымдастыру

9.Оқу жүктемесінің көлемі:

9-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат.

10. «Алаштану» курсының базалық мазмұны төмендегідей тақырыптардан тұрады:

1) Кіріспе: «Алаштану» курсының мектеп бағдарламасында алатын орны. «Алаш» ұғымының жаңғыруы мен жандануы. Алаш қозғалысы – ұлт-азаттық күрестің айрықша белесі. Алаш қозғалысы мен Алашорда үкіметі тарихының тарихнамасы мен дерекнамасына қысқаша шолу (1 сағат).

11. «Алаш қозғалысы және ұлттық мүдде» (7 сағат):

1) Алаш қозғалысының қалыптасуы мен дамуы. XX ғасыр басындағы Қазақстанның қоғамдық-саяси және әлеуметтік-экономикалық жағдайы: Столыпин реформасынан кейін Ресей империясының ұлттық аймақтарындағы жер мәселесі. Патшалық үкіметтің қоныстандыру саясатынан туындаған күрделі ахуал. Шет аймақтардағы теңсіздік. Алаш қозғалысының шығуы мен өріс алуы. Ұлт зиялылары – Алаш қозғалысының тірегі. 1905 жылғы Қарқаралы құзырхаты (петициясы). Алаш қозғалысы және Ресей Мемлекеттік Думасы. Қазақ зиялылары және ресейлік саяси қозғалыстар мен ағымдар (2 сағат);

2) Қазақ мемлекеттілігін қайта жаңғырту бастамалары және Алаш қайраткерлігі: Отаршылдыққа қарсы күрестің жаңа бағыттары. Ұлттық басылымдар. Ана тіліндегі газет-журнал, кітап, мектеп үшін күрес. «Оян, қазақ!» тұжырымдамасы. «Айқап» басылымы және қазақ мәселесі. Баспасөз бетінде саяси жүйе мен отаршылдыққа қарсы сынның күшеюі. Алаш көшбасшысы Әлихан Бөкейханның аграрлық экономика саласындағы бастамашыл істері. «Қазақ» газеті. Автономия туралы ой-пікірлер. 1916 жылғы көтеріліске қатысты Алаш қозғалысы жетекшілерінің ұстанымдары мен қайраткерлік қызметтері (2 сағат);

3) XX ғасырдың алғашқы ширегіндегі қазақ ұлттық элитасы және идеялық-саяси ағымдар: Ресей отаршылдығы және дүниежүзілік антиимпериалистік күрес аясындағы қазақ оппозициясы. Ресей мұсылмандары қозғалысы. Саяси партиялардың жұмысына қатысу. Коммунистік идеология: интернационализм және пролетарлық тапшылдық. Дербестік және тәуелсіздік идеялары. Қазақ оқығандары арасындағы пікір алуандығы (отырықшылық және көшпелі тұрмыс, мүфтият, әліпби, т.б. туралы). Ұлттық мұраттар. Діни-ағартушылық тұғырнамалар (2 сағат).

12. «Алаш партиясы, Алаш автономиясы және Алашорда» (10 сағат):

1) 1917 жылғы Ресейдегі Ақпан төңкерісі және Қазақ өлкесіндегі ұлттық-демокртиялық қозғалыс. 1917 жылғы ақпан төңкерісі және қазақтар. Монархияның құлауы. Қазақ зиялыларының Уақытша үкіметпен қарым-қатынасы. Ұлт қайраткерлерінің көпвекторлы саясаты. Қазақстандағы земство қозғалысы және оның сайлау науқаны. Бүкілресейлік Құрылтай жиналысы сайлауы және қазақ қоғамы. 1917 жылғы Қазан төңкерісі және Алаштың

көзқарасы. Саяси күштердің тоғысуы. Ресейлік азаматтық қарсы тұру үдерісі (2 сағат);

2) қазақ қоғамы және Алаш партиясы. Қазақ комитеттерінің құрылуы. Алғашқы қазақ облыстық съездері. Өлкедегі жастар ұйымдары және олардың саяси-қоғамдық іс-әрекеттері. Бірінші жалпықазақ съезінің қаулылары және халық мүддесінің тұжырымдалуы. Қозғалыстан Алаш партиясына өту жолы. Қазақ ұлттық-либералдық партиясының бағдарламалық жобасы. Жергілікті баспасөз ісінің жандануы (2 сағат);

3) Алаш автономиясы және Алашорданың құрылуы. Екінші жалпықазақ съезінің қаулылары (5-13 желтоқсан 1917 ж.). Алаш автономиясы. Елдік құрылым негіздері. Алашорда үкіметінің құрылымы. Алашорда рәміздері. Бүкілресейлік Құрылтайға даярлық және федерация туралы. Ұлттың құқықтық-демократиялық даму бағытындағы іс-шаралар. Съезд шешімдеріне сәйкес Алашорданың негізгі мақсат-міндеттері. Ойыл уәлаяты. Түркістан Мұхтарияты. Алаш автономиясының Уақытша Сібір Облыстық Кеңесі (Г.Н.Потанин басқарған) тарапынан қолдау табуы (2 сағат);

4) Алашорда және Кеңес өкіметі. 1918 жылдың 28 қаңтарында Алашорда үкіметі қызметінің басталуы (Семей-Алаш қаласы). «Сарыарқа» газеті беттеріндегі Алаш автономиясы мен үкіметі – Алашорда туралы ресми жарияланымдар. Қазақстан аймақтарында Кеңес өкіметінің орнатылуы (1918 ж. ақпан-маусым). Алашорда және Кеңес өкіметі арасындағы келіссөздер нәтижесі. Семейдегі Орталық және Облыстық Алашорда комитетінің Кеңес өкіметімен саяси қақтығысы. 1918 жылғы маусым оқиғалары. Қазақстан аймақтарында Кеңес өкіметінің құлатылуы. Алашорда және Уақытша Сібір үкіметі қарым-қатынастары (2 сағат);

5) Алашорда үкіметі және оның қызметі. Алашорда билігінің тұрақты сипатқа көшуі (маусым-қараша 1918 жыл). Алашорда үкіметінің қабылдаған қаулылары мен шешімдері. Ішкі саясаттағы ұстанымдары. Земство және Қазақ комитеттеріндегі алашордашылардың қызмет өрістері. Алашорда және Қазақ соты. Алашорда және Алаш атты әскерін жасақтау. Алашорда бөлімдері: Батыс Алашорда (Жымпиты), Бөкей ордасы, Маңғыстау, Ақтөбе, Торғай, Қостанай өңірлері, Ақмола мен Жетісу облыстарындағы Алашорда басқармалары және Түркістандағы оңтүстік қанаты (2 сағат).

13. «Алашорда және ресейлік әскери-саяси күштер» (8 сағат):

1) Алашорда және ресейлік саяси күштер азаматтық қарсылас кезеңінде: Антикеңестік күштермен бірлесіп Кеңес өкіметіне қарсы шығуының тарихи себептері (1918 ж.). Алашорда және облыстық, уездік деңгейлердегі саяси күштер: өзара саяси, экономикалық, әлеуметтік және әскери саладағы байланыстар. Алашорда әскери құрылымдарының Қазақстанның территориялық кеңістігінде ресейлік майдандарға тартылуы (1918-1919 жж.). Алашорда және Түркістан байланыстары (2 сағат);

2) Алашорданың 1919 жылғы тарихи қалыптасқан жағдайлар барысындағы қызметі: Алашорданың Комучпен, Уфа Директориясымен және Колчак үкіметімен саяси қарым-қатынасы. Өлкедегі Алашорда және Колчак билігі арасындағы саяси күрес. Азаматтық қарсылас кезеңіндегі саяси-әскери жағдайлар және Алашорда әскері. Алашорда және Кеңес өкіметі (1919-1920 жж.)

(2 сағат);

3) Алашорда қозғалысы қайраткерлерінің кеңестік Қазақстан тұсындағы қоғамдық-саяси қызметтері: Алашорда қайраткерлерінің Кеңес өкіметімен мәмілеге келуі. Кеңес өкіметі тарапынан амнистия жариялануы. XX ғасырдың 20-жылдардағы Қазақстанның саяси өмірі және алаш зиялылары. Қазақ зиялыларының кеңестік Қазақстанды қалыптастырудағы қызмет бағыттары (1 сағат);

4) Большевиктік өкімет тұсындағы Алаш қозғалысына соқтығу және қаралау саясаты (1920–1940 жж.): Кеңес билігінің Алаш қозғалысына қатысушыларға қатысты көзқарасы мен шешімдері. Қазақстандағы «Кіші Қазан» науқаны. Алаш зиялыларының Қазақстанның қоғамдық-саяси өмірінен шеттетілуі. «Байшыл-алашордашылдар», «оңшыл», «ұлтшыл-уклонист» деп айыпталған қазақ қайраткерлері. Эмиграция қайраткерлері (М.Шоқаев, Р.Мәрсеков, И.Жайнақов). «Ұлтшыл-уклонистер» (С.Садуақасұлы, С.Қожанұлы, Ж.Мыңбайұлы, Н.Нұрмақұлы, Ы.Мұстамбайұлы, т.б.). Қазақ қайраткерлерін жіктеуі мен бөлуі және қарама-қарсы қоюы. Орталық пен кеңестік республика арасындағы келіспеушіліктер: Алаш мүддесінің жаңғыруы. Ұлт қайраткерлерін қуғындау, репрессиялау науқаны. 1937 жылғы зұлмат және оның тарихи сабақтары (2 сағат);

5) Кеңес өкіметі жылдарындағы Алаш туралы таным-түсінік эволюциясы: 1940-1991 жылдар аралығында Алаш жөніндегі пікірлердің әрқилылығы. Эмиграция мен тұтқындағы қайраткерлердің мемлекетшілдік мұраты. Кеңестік жылымықтан кейінгі Алаш тарихына көзқарас. «ЕСЕП» партиясы мен «Жас тұлпар» ізденісі. 1986 жылғы көтерілісті басу науқанында «Алаш әсерінің» сыналуы. 1988 жылы Алаштың 5 тұлғасының «ақталу» үдерісі (2 сағат).

14. «Алаш құндылықтары және ұлт зиялылары» (8 сағат):

1) ел тарихында Алаш қайраткерлері есімдерінің жаңғыртылуы. Алаш құндылықтары – демократия және қоғамдық серпіліс бастауы: Алашорда қайраткерлерінің көзқарастар эволюциясы. Алаш құндылықтары мен әлемдік саяси демократиялық қозғалыстар арасындағы ұқсастық пен айырмашылық. Ә.Бөкейхан, А.Байтұрсынұлы, М.Шоқай, М.Дулатұлы, М.Тынышбайұлы, Х.Досмұхамедұлы, т.б. қайраткерлердің әлемдік үйлесімділік, ұлт бостандығы, зиялылық, білім мен ғылым хақындағы пікір-пайымдары. Алашорда қайраткерлерінің өмірінен және қызметінен құнды деректер. Алашорда қайраткерлерінің қоғамдық-саяси портреті. Алашорда қайраткерлерінің рухани мұрасы. Алашорда қозғалысы қайраткерлерінің және ұрпақтарының қилы тағдыры (1 сағат);

2) Әлихан Нұрмұхамедұлы Бөкейхан – ұлттық қозғалыс көсемі: Ә.Бөкейханның қайраткер ретінде қалыптасуы: шыққан тегі, ірі саяси орталықтарда білім алуы, Кенесары көтерілісінің тағылымдары, Ресей және Еуропа азат ойларының ықпалы. Ф.Щербинаның экспедициясына қатысуы. Мерзімдік баспасөз қызметіне араласа бастауы. Қарқаралы петициясын ұйымдастырудағы рөлі. Қазақстанда кадеттер партиясын құрудағы әрекеті. Мемлекеттік Думаға мүшелігі. Абақтыға қамалуы. Абай өлеңдерін жарыққа шығарудағы және қазақ фольклоры үлгілерін жариялаудағы еңбегі. Бірінші дүниежүзілік соғыс тұсындағы қайраткерлігі. Жалпыұлттық пікірсайыстар және

Ә.Бөкейханның «Қазақ» газетіндегі публицистикалық мақалалары. Уақытша үкіметтің құрамындағы қызметі. Ұлт автономиясы және мемлекеттік құрылым туралы тұжырымдамалары. 1917 жылғы желтоқсандағы жалпықазақ съезі және Ұлт Кеңесі – Алашорда төрағасы санатындағы мемлекеттік қызметі. Ә.Бөкейханның кеңес билігі кезеңіндегі қайраткерлігі мен шығармашылығы (1 сағат);

3) Алаш қайраткерлерінің ағартушылық саласындағы қызметі және ғылыми ізденістері: А.Байтұрсынұлының және М.Дулатұлының саяси қайраткерлік, әдеби-көсемсөздік, ғылыми және ағартушылық қызметтерінің бірлігі мен тұтастығы. А.Байтұрсынұлының «Тіл-құрал» еңбегі. Алаш қайраткерлерінің мектепке арналған пән оқулықтарын жазудағы қызметі. Инженер М.Тынышпаевтың тарихи зерттеулері. Дәрігерлер Х.Досмұхамедұлы мен С.Аспандиярұлының әдеби және тарихи еңбектері. Қайраткер-қаламгерлер тұлғасы: С.Сәдуақасұлының, С.Қожанұлының, Н.Төреқұлұлының және т.б. шығармашылығы. Қазақ білімпаздарының 1924 жылғы съезі. Әліпби, терминология, аты-жөн, оқу бағдарламасы, ауыз әдебиеті, т.б. мәселелер төңірегіндегі пікірталастар. 1926 жылы Бакуде өткен түркітанушылар съезі (1 сағат);

4) Алаш зиялыларының Түркістан кезеңі: XX ғасырдың 20-жылдарындағы Түркістан. Халық ағарту мен баспасөз саласындағы зиялылардың қайраткерлігі. «Талап» ұйымының қызметіндегі ортақ мәдени бірлік пен ықпалдастық. З.У.Тоған Түркістан тұлғалары туралы. Х.Досмұхамедұлының ұйымдастырушылық қызметі (1 сағат);

5) Алаш зиялыларының мәдени ұйымдары және олардың маңызы: «Бірлік» – қазақ қоғамының мұраты мен мақсаттарына сәйкес Омбы қаласында құрылған тұңғыш ұлттық жастар ұйымы. Қазақстанда 1917 жылы ашылған мәдени-ағарту ұйымдары: «Еркін дала» (Орынбор), «Жанар» (Семей), «Қамқор» (Торғай), «Жас қазақ» (Орал), «Үміт» (Троицк), «Оқығандар» (Көкшетау), «Ынтымақ» (Атбасар), «Қызмет» (Кереку), «Жас тілек» (Ақтөбе), т.б. Олардың өнер, білім, ғылым саласын дамытудағы миссиясы. «Талап» қауымы және оның қызметі (Ташкент) (1 сағат);

6) «Алаш» баспасөзі және қазақ қоғамы: «Қазақ» газеті (1913-1918 жж.). XX ғасырдың екінші онжылдығындағы қазақ өмірінің энциклопедиясы. Басылымның ұстанымы мен тақырыптық бағыттары. Алаш бағытындағы «Бірлік туы», «Сарыарқа», «Жас азамат», «Ұран» газеттері және «Абай» журналы, олардың жарық көру тарихы және авторлары. «Ақ жол» газеті (1920-1926 жж.) және Алаш қайраткерлерінің публицистік қызметі. Сталиннің Қазөлкекомға осы басылым туралы хаты. «Ескі» интеллигенцияға көзқарас (1 сағат);

7) Алаш қозғалысы кезеңіндегі қазақ әдебиеті және ұлт азаттығының сарындары: Шәкәрім Құдайбердіұлы, Мәшһүр Жүсіп Көпейұлы, Нарманбет Орманбетұлы, Ғұмар Қараш, т.б. көркемсөз өкілдерінің шығармашылығы және ұлттық ояну көріністері. М.Дулатұлының «Оян, қазақ», А.Байтұрсынұлының «Маса» жинақтары – азаттық қозғалысының манифестері. М.Жұмабаев символизміндегі ұлттық және түрікшілдік сарындар. «Алаш» ұранды өлең-жырлар. «Ақ жол» және «Еңбекші қазақ» газеттерінің беттеріндегі әдеби пікірталастар (А.Байтұрсынұлының, С.Сейфуллиннің, С.Мұқановтың,

Н.Төреқұлұлының, Ғ.Тоғжанұлының, т.б. мақалалары). Ұлт әдебиетшілерінің «Алқа» тұжырымдамасы және ҚазАПП (2 сағат).

15.Қорытындылау (1 сағат).

3 тарау. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

16. Пәндік нәтижелер бойынша 9-сыныптың соңында білім алушылар:

1) Алаш қозғалысының тарихын, мемлекеттілікті жаңғырту бойынша қазақ қайраткерлерінің батыл тәжірибесін;

2) Қазақ мемлекеттілігінің тәжірибесі санатындағы Алаш қозғалысы, Алашорда үкіметі, Алаш автономиясы және Түркістан автономиясы сынды тарихи құбылыстарды;

3) әлемдік демократия дамуы тарихындағы Алаш автономиясының орны мен рөлін;

4) Алаш зиялыларының саясат пен экономикадағы, білім-ғылым мен мәдениеттегі пікір-пайымын, тұжырымдамасын;

5) мемлекет пен ұлттың дамуы туралы Алаш құндылықтарын;

6) Алаш пен адамзаттың рухани-құндылықтарының сабақтастығын;

7) ұлт қайраткерлерінің Отанына және елдік мұратқа деген адалдығын;

8) кеңестік қатаң жүйеде жүріп тәуелсіздік үшін күрескен Алаш зиялылары мен олардың ізбасарларының тағдырын, атқарған қызметін;

9) Алаш зиялыларының шығармашылық мұрасын, ағартушылық еңбегін білуі тиіс;

10) жеке тұлғалық, әлеуметтік, қоғамдық құбылыстар мен дәстүрлердің мәдениеттанымдық негізін;

11) Алаш қозғалысына тікелей және жанама қатысты тарихи оқиғалардың даму заңдылықтары мен себеп-салдарын анықтау әдіс-тәсілдерін;

12) түрлі деректерден тарихи ақпарат алу жүйесін;

13) тақырыптық тарихи фактілерді талдап қорытуды;

14) тарихи карталармен, хронологиялық кестелермен жұмыс істеу тәртібін меңгеруі тиіс.

17. Тұлғалық нәтижелер білім алушылардың:

1) тәуелсіздік тарихынан тағылым алуынан;

2) азаматтық жауапкершілігінен;

3) ұлттық болмыс, ұлттық таным, ұлттық намыс, ұлттық сана категорияларынан;

4) қазіргі қоғам сұранымына қажет әлеуметтік белсенділігінен;

5) ұлтжандылық қасиеттерінен;

6) қарым-қатынас мәдениетін меңгеруінен;

7) әлем мәдениетіне, зайырлылық пен өркениетке құрметпен қарау дағдысынан көрініс табуы тиіс.

18. Жүйелі-әрекеттік нәтижелер бойынша білім алушылар:

1) Алаш тұлғаларының отандық ғылым мен білімнің бастауындағы мұраларын зерделеу тәжірибесін;

2) тарихи үдерістерді дербес талдай білуді, тарихи фактілер, құбылыстар

мен тұлғаларға дербес көзқарас білдіру бейімін және тақырыптық негізде түйінді тұжырымдарды жасай білуі;

3) алаштануға қатысты деректермен жұмыс істей білу, оларды саралау, жинақтау және тарихи оқиғаларды бағалау мен осы саладағы білімін шығармашылықпен дамыту дағдысын;

4) мемлекетшілдік ізденістерге, қайраткерлік еңбекке құрметпен қарайтын және елдік дәстүр құндылықтарын жете түсінетін саналылық келбетін;

5) ғылыми ізденімпаздық қабілетін, қазіргі жаңа технологиялар негізінде ақпаратты жүйелеу, өңдей білу, сақтау және тарата білуді қолдана білуі тиіс.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
73-қосымша

Негізгі орта және жалпы орта білім берудің 9-11 сыныптарына арналған «Абайтану» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Түсінік хат

1. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 қаулысымен бекітілген «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасы Ұлттық даму жоспарының «Білім беру сапасын арттыру» 3-міндетін және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 724 қаулысымен бекітілген «Ұлттық рухани жаңғыру» ұлттық жобасының «Қазақстандық бірегейлік пен зияткерлік әлеуетті дамыту» 1-міндетін, Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі ұлттық даму жоспарының «Патриотизм құндылықтарын дәріптеу» 6-жалпыұлттық басымдығын, Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2020 жылғы 8 қаңтардағы «Абай және XXI ғасырдағы Қазақстан» атты мақаласы ескере отырып, әзірленді.

2.Ұлы Абайдың шығармашылық мұрасы – халқымыздың ғасырлар бойы маңызын жоймайтын рухани қазынасы. Абайдың сөзі – қазақтың бойтұмары, Абайды тану, бағалау, насихаттау, оқыту – қоғамдық ой-санада тың серпілістер туғызып, мақсаткерлікке жұмылдырады. Заман, уақыт талабына орай Абайды жаңа қырынан тану, ғылыми тұрғыдан тың байламдар жасалуы – заңдылық.

3. Бағдарламада:

Абай мұрасының XX ғасырдың 30-60 жылдарындағы және қазіргі Тәуелсіздік кезеңіндегі зерттелу жайы қарастырылды;

ақынның өмір жолынан, туып-өскен ортасы мен әдеби мектебі, тәлім-тәрбиелік мәні зор қарасөздері, өлеңдері, аудармалары мен поэмалары, поэзияға қойған биік мақсаттары, қазіргі абайтанудағы өзекті мәселелер топтастырылып берілді;

Абай шығармашылығындағы тұлға болмысы, толық адам танымдарының идеялық-көркемдік ұстаным негізіндегі байламдарын байыпты бағдарлауға назар аударылды;

Абайдың талантты ақын шәкірттерінің шығармашылығына көңіл бөлінді.

4. Бағдарлама Абай Құнанбайұлының:

қазақ әдебиетінің көшбасшысы ретіндегі құбылыстық сипатын;

ақындық әлемін, өлең өнеріндегі қайталанбас өзгешелігі мен шеберлігін; шығыс пен еуропа, орыс әдебиеті классиктерінің туындыларымен жете танысуын және оның шығармашылық, ақындық өнеріне игі ықпалын тигізіп, поэзия мен қарасөз жанрында теңдессіз дүниелер тудырғандығын;

Абайдың әдеби мұрасының аударма арқылы дүниежүзі халықтары әдебиетінің алтын қорына қосылған жәдігер туындылар екендігін;

Абай шығармашылығының ұлттық әдебиетіміздің өркендеуіне жасаған идеялық-көркемдік ықпалын;

Абайтану ілімін қалыптастырған М.Әуезовтің Абайдың ақындық дәстүрінің негізгі арналарын сараптап, Абайдың ақындық мектебін айқындап, оның ақындық айналасын ғылыми жүйелеп беруінің маңызы мен мәнін оқушының ғылыми негізде ұғынуына және тарихи, ғылыми құнды нәтижелерін терең танып, білуіне;

курстың соңына қарай: «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым» деп өсиет қалдырған қайраткер, кемеңгер ойшыл Абай «Қазақтың бас ақыны» ретінде танылуына бағытталған.

2-тарау. Курсты оқытудың мақсаты мен міндеттері:

Ұлы ақын шығармаларын терең де, жан-жақты таныту арқылы елжанды, халқымыздың әдебиетін, өнерін, салт-дәстүрін, мәдениетін, тілін ұлттық құндылық ретінде бағалайтын, эстетикалық талғамы жоғары, білім, білік, дағдылармен қаруланған, түйген ойларын іс жүзінде өз кәдесіне жарата білетін, ұлттық сана-сезімі қалыптасқан, өркениетті қоғамда өмір сүруге лайықты, терең ойлайтын дара тұлға қалыптастыру.

Курсты оқытудың міндеттері:

1) қазақ сөз өнеріндегі Абайдың орны мен ақындық болмысын тану. Абай шығармаларын оқып, білудің өзектілігін, абайтану ғылымының мол мұрасы – қазақ өмірінің тарихи факторы іспеттес екендігін ұғындыру;

2) ақынның мұрат-мақсаттарын, көркем-әдеби туындыларын, ғылым, білім, өнер, тәрбие мәселелері туралы өсиеттерінің маңыздылығын түсіндіру арқылы оқушылардың ұлттық танымын қалыптастыру, шығармашылық қиялын дамыту, автордың ұстанымын түсінуге баулу, көркем туындының тілдік ерекшеліктерін, идеялық мәнін талдауға, пікір алмасуға үйрету, жастардың өмірден өз орнын табуға бағыттау;

3) Абайдың ақындық мектебі, поэзиясындағы дәстүр мен жаңашылдық ұғымының мәні мен маңызын рухани кемелдік танымы тұрғысынан таныту, ақынның көркем-әдеби туындыларындағы ұлттық таным мен рухани-мәдени құндылықтарды оқушылардың бойына дарыту, ақын идеяларын күнделікті тұрмыста басшылыққа алуға тәрбиелеу, шығармаларының адамгершілікті, имандылықты, махаббатты, достықты, әділеттілікті, татулықты, бірлікті жырлайтындығын келер ұрпаққа үлгі-өнеге ету;

4) Абайтанудың кезеңдерін саралап, шығармашылығындағы тұлға, толық адам концепциясына қатысты өзекті мәселелерді айқындау. Ұлы ақынның өмірбаяндық тың деректеріне сүйене отырып, қазақ әдебиетіндегі көшбасшылық орнын көрсету;

5) ғұлама ойшылдың философиялық ақыл-нақыл сөздерінің мән-мағынасын ашып, тәлімгерлік тағылымын сөз ету, қоғамдық құрылыс, азаматтық көңіл күй, тарихи таным үрдісі туралы жазған ғылыми-философиялық трактаттарындағы көзқарастарымен таныстыру;

6) ақынның шетел ақындарының шығармаларын аударудағы шеберлігі, қарасөздері, өлеңдері мен поэмаларындағы ақындық биік мұрат, адамгершілік идеяларын таныту;

7) Абай және қазіргі қазақ әдебиетінің рухани байланысын ғылыми негізде пайымдау. Қазіргі абайтанушы ғалымдардың ақын шығармаларын зерттеу, жинақтау, жариялау, насихаттау турасындағы жұмыстарынан хабардар ету;

Курс жүктемесінің көлемі:

1) 9-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

2) 10-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

3) 11-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат.

3-тарау. Курстың базалық білім мазмұны

9-сыныптағы базалық білім мазмұны

1. Кіріспе. Адамзаттың Абайы - 1 сағат. Пән туралы түсінік, мақсат-міндеттері. Абайтанудың өзектілігі. Президент Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Абай және XXI ғасырдағы Қазақстан» атты мақаласындағы түйінді тұжырымдар, Абайды оқыту, түсіндіру, жұртқа таныту жолындағы абайтану ғылымының міндеті туралы.

2. «Абайды білмек парыз ойлы жаска» тарауын оқытуға - 10 сағат бөлінген:

1) Абайдың өмірі - 2 сағат. Мұхтар Әуезов «Абайдың өмірбаяны» мақаласы, ақын өмір сүрген заман, ата-тегі, туып-өскен ортасы, алған тәлім-тәрбиесі; әлеумет ісіне араласуы, Абайдың рухани дүниетанымының өсу және қалыптасу кезеңдері;

2) Ақынның халық даналығын тануы - 2 сағат, Абай ақындығының бастаулары, ақынның білім алған мектептері және білімін кеңейту арналары, ауыз әдебиеті Абайдың үлгі алған қайнар бұлағы, қазақтың халықтық өлең-жырларын, ертегі, қисса, аңыз әңгімелерін әжесі Зереден, халық ақындары Дулат, Шөже, Байкөкше, Балталардан есітіп, жадына тоқуы;

3) Абай шығармаларындағы шығыстық сарындар - 1 сағат, Абайдың араб, парсы, шағатай тілдерін жетік меңгеруі, шығыс әдебиеті Абайдың нәр алған рухани мектебі, Абайдың алғашқы шығармашылығына тән шығыстық сарындар, Абай шығармаларындағы шығыстық сипаттарды зерттеудің бүгінгі бағыт-бағдары, Абай шығармаларының шығысқа қатысы жайын түбегейлі қарастырып, ғылыми деңгейге көтерудегі Мұхтар Әуезовтің еңбегі, Абай шығармашылығына шығыс әсерінің М. Мырзахметұлының еңбектерінде жаңаша зерттелуі, Абай шығармашылығының шығыс әдебиетімен және шығыс мәдениетімен байланысын қарастырудағы жаңаша көзқарастар мен тың бағыт-бағдар;

4) Абай және орыс әдебиеті - 1 сағат, Абайдың орыс әдебиетіне ден қоюы, орыстың классиктері Пушкин, Толстой, Лермонтов, Крылов, Салтыков-Щедрин, Некрасовтармен қатар революционер-демократ ағартушылар Герцен, Чернышевский, Добролюбовтардың еңбектерін оқуы, ақын аудармаларының қазақ әдебиетін жаңа ой орамдарымен байытуы, Абай аудармаларының ерекшеліктері;

5) Абай және Пушкин - 2 сағат, Абайдың Пушкиннен аудармалары, ақын аудармасында көркем бейнелі ойдың ұлттық танымға сай тәржімалануы, «Онегиннің өлердегі сөзі» өлеңі Абайдың өзінің тапқан көркемдік шешімі екендігі, аударманы түпнұсқамен салыстыра оқығанда көрінетін ерекшеліктер;

6) Абай және батыс әдебиеті - 2 сағат, Абай шығармашылығына шығыс, орыс, батыс әдебиеті әсерінің тарихи-әлеуметтік негіздері, Абайдың қазақ тілінің қуатын көтеріп, құнарын арттырудағы шығармашылық ізденісіне ауыз әдебиетінің, шығыс, орыс, Еуропа әдебиеті мен мәдениетінің зор ықпалы болғандығы, Абайдың өлең құрылымында да, ойшылдық, сыншылдық алымында да орыс әдебиетінің ықпалы бар екендігі, Еуропаның ұлы ақын-жазушылары Шекспир, Байрон, Гете, Дюмалардың, философтар Сократ, Платон, Аристотель, Спенсер, Дарвин, т.б. еңбектерімен танысуы, Дж. Байрон «Көңілім менің қараңғы», А. Мицкевич «Тұтқындағы поляк жандаралының сөзі», И. В. Гете-М. Ю. Лермонтов «Қараңғы түнде тау қалғып» өлеңдері;

7) Абай мұрасының орыс және өзге тілдерде танылуы - 1 сағат, Абай өлеңдерінің шет тілдерге аударылуы, өзге тілге тәржімаланған ақын өлеңдерінің көркемдік ерекшеліктері.

3. «М. Әуезов және абайтану мәселелері» тарауын оқытуға - 4 сағат бөлінген:

1)Абай мұрасын зерттеушілер және абайтану ғылымының қалыптасуы - 1 сағат, Ә. Бөкейханов, А. Байтұрсынов, М. Дулатов, Ж. Аймауытов және т.б. зерттеушілердің ақын шығармалары жайында айтқан пікірлері;

2) М. Әуезовтің Абайтануға қатысты зерттеу еңбектері - 2 сағат, Абай мұрасы жайында, ақын мұрасын тану, насихаттау, таныту жолындағы ізденістер, Абай шығармашылығы турасындағы шығыс және батыс әдебиетіне қатысты мәселелер;

3) ақын шығармаларының басылымдары - 1 сағат, ақын мұрасының XX ғасырдың алғашқы ширегінде жинақталуы, жариялануы және оған ықпал еткен адамдар, Кәкітай Ысқақұлының Абай шығармаларының ең алғашқы жинағын шығарудағы еңбегі.

4. «Абай шығармаларындағы ғылым, білім тақырыбы» тарауын оқытуға - 10 сағат бөлінген:

1) «Ғылымға көңіл берсеңіз» – 5 сағат, «Жасымда ғылым бар деп ескермедім» өлеңінің басты идеясы – жастарды ғылым, білімге үндеу, халықтың болашағы үшін ғылым-білімнің маңызын, мақсат-міндетін айқындауы, ғылым, білімді уағыздаған ағартушы ақынның ақылды, білімді адамды аса жоғары бағалауы;

2) «Интернатта оқып жүр» өлеңінің негізгі тақырыбы, білім алу, ғылым, өнер үйрену, ақынның ағартушылық-демократтық көзқарастары, жас шәкірттерге «Пайда ойлама, ар ойла» деп, артық білуге талап қылуды аманаттауы, отаршыл

патша өкіметінің жымысқы саясатына орай «Қызмет қылма оязға, жанбай жатып сөнуге» деп, өзі үміт еткен қазақ жастарына жар салуы, еңбексіз, ықылас-ынтасыз, михнатсыз нағыз ғылым, білімнің қолға түспейтінін айтуы;

3) «Ғылым таппай мақтанба» өлеңінде жастарды еңбек етіп, оқу оқып, білім алуға шақыруы, ақынның өсиет айтып, келешекке бағдарлама боларлық өлеңі, өлеңнің тағылымдық-тәрбиелік мәні, ғалым болу мен адам болу мәселесінің өзара сабақтастығы жайындағы ақын пікірі, Абайдың ғылыми ой-пікір қорытуы;

4) «Сегізінші» қарасөзіндегі ақыл, насихат туралы пікірі, ғылым, білім, ар, ұят жайлы пайымдаулары, ақыл, білім жөніндегі философиялық тұжырымы;

5) «Он жетінші» қарасөзіндегі адамгершілік, имандылық, адалдық, парасаттылық, еңбекқорлық, қайырымдылық сияқты ізгі қасиеттер жайындағы ойлары, ақыл, қайрат, жүрек туралы философиялық ой түйіні.

«Жиырма бесінші» қарасөзінде озық елдердің өнерін, ғылымын, білімін үйреніп, зарарынан қашық, пайдасына ортақ болуға үндеуі, «Балаң бала болсын десең, оқыт» деп өсиет айтуы;

6) Абай қарасөздеріндегі тәлім-тәрбие мәселесі. «Баланың жақсысы – қызық, жаманы – күйік» - 5 сағат, Абай қарасөздерінде көтерілген негізгі мәселелер және даналық ой-пікірлері, ақынның халқына айтқан өсиет-насихаттары, қарасөздеріндегі пікірлерінің өлеңдерінде айтылатын ойларымен тығыз байланысы, өзіндік ерекшелігі;

7) «Екінші» қарасөзіндегі ақынның халқын намысқойлыққа, еңбексүйгіштікке, іскерлікке шақырған идеялары, халықтың бойындағы жағымсыз қылықтарды сынай отырып, одан арылудың жолдарын көрсетуі, ұлттық дамудың тиімді экономикалық маңызын назарға салуы, еліне еңбекқорлықты, іскерлікті, мал табу жолдарын айтқан өсиетнамасы;

8) «Оныншы» қарасөзіндегі бала тәрбиесі туралы ойы, «Ғылымсыз ахирет те, дүние де жоқтығын» айта отырып, баланы оқуға, білім алу жолына бағыттаудың маңызын көрсетуі;

9) «Он сегізінші» қарасөзіндегі киіну мәдениеті туралы көзқарасы, ақынның кербездік ұғымы жайындағы топшылау-тұжырымы, адам баласының ақыл, білім, ар, мінез сияқты нәрселермен озатындығын үлгі-өнеге етіп қалдыруы;

10) «Он тоғызыншы» қарасөзінде Абайдың адамның естілігіне психологиялық, педагогикалық талдау жасауы, ақынның ес туралы ой тоқтамы, естігенді еске сақтаудың маңыздылығы жөніндегі ой-пікірі;

11) «Отызыншы» қарасөзінде Абайдың адам мінездеріндегі жағымсыз әрекеттерді сынауы, ар, есті, намысты білмей тұрып, адамдық, арлылық, батырлық болмайтындығына қатысты тұжырымы, өлімнің, өмірдің мәні туралы философиялық танымы.

11. «Абай танымындағы ән мен күй» тарауын оқытуға - 4 сағат бөлінген:

1) Абай әндерінің таралуы - 1 сағат, ән мен күй, өнер құдіреті туралы толғанысы, жақсы әннің көкейге ой салатын эстетикалық мәні, Абай

әндерінің мазмұны, халық арасына таралуы турасында, Абай әндерінің халық әндерімен ұқсастықтары және айырмашылықтары, Абайдың музыкалық туындыларындағы әуен мен ырғақтар;

2) «Ұйықтап жатқан жүректі ән оятар» - 3 сағат, «Көңіл құсы құйқылжыр шартарапқа», «Құлақтан кіріп бойды алар», «Өзгеге, көңілім, тоярсың» өлеңдері мен күйлері, «Сегіз аяқ», «Көзімнің қарасы», «Айттым сәлем, қалам қас» әні, ән мен күйдің халықтың өмірінде алатын орны, ақынның ән және күй өнері туралы пікірі, Абайдың қазақ музыка өнеріне енгізген жаңалығы хақында, Абай әндерінің көркемдік-эстетикалық ерекшеліктері.

12. Поэмаларын оқытуға - 2 сағат бөлінген:

1) «Ескендір» поэмасы, поэманың тақырыбы мен идеясы және көркемдік маңызы, ақын поэмасының романтикалық және реалистік сипаты, поэманың сюжеті мен композициясы, эпикалық дастандағы Ескендір мен Аристотель образдары, Абайдың шағын поэма жазудағы шеберлігі.

13. Қорытындылауға - 1 сағат бөлінген.

10-сыныпқа арналған «Абайтану» курсы оқу пәнінің білім мазмұны төмендегідей тақырыптардан тұрады.

1.Кіріспе. Мен бір жұмбақ адаммын, оны да ойла - 1 сағат, Абай өмір сүрген дәуірдің ерекшелігі. Ақынның келешек ұрпаққа арнаған адамгершілік жайлы өсиеттері. Қазіргі кездегі Абай ілімінің өзектілігі.

2.«Абай мұрасының XX ғасырдың отызыншы-алпысыншы жылдары зерттелуі» тарауын оқытуға - 2 сағат бөлінген:

1.Абайтану мәселесіне қатысты әр алуан көзқарастар, әлеуметтік-саяси идеялар, Ғ.Тоғжанов, Н.Төреқұлов, І.Қабылов, С.Мұқанов, Е.Смайылов, З.Шашкин, т.б. Абай еңбектеріне қатысты зерттеулері, ой-пікірлері.

3. «Абай шығармаларындағы білім, өнер тақырыбы» тарауын оқытуға - 6 сағат бөлінген:

1) Ақын қарасөздеріндегі философиялық ойдың ұлттық дүниетаныммен үндес келетіндігі, Абайдың өнер, еңбек, талап, ықылас-ынта, қайрат-қажыр, терең ой, т.б. адами қасиеттер турасындағы ой тұжырымдары;

2) «Талапты ерге нұр жауар» - 2 сағат, отыз екінші қарасөзіндегі ғылым, білім үйренудің мақсатын айқындауы, ғылым-білімді іске жарату, оны ақиқат мақсатпен үйренуге назар аударуы, хақиқат, ақыл, бахас ұғымдары жөніндегі танымы.

3) «Еңбек етсең ерінбей» - 1 сағат, отыз үшінші қарасөзінде қазақтың қолы өнерлі адамын Абайдың әулие санауы, жастарға артық ісмерлер іздеп, өнер арттыруды, түзден өнер іздеуге бағыт-бағдар көрсетуі, қолөнерді дамытуға кері әсер ететін талапсыздық, еріншектік, мақтаншақтық, тамыршылдық кеселдерінен сақтануды айтуы;

4) «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы» өлеңі - 2 сағат, өлеңнің идеясы, өлеңге қойған эстетикалық талабы, ақындықтың мұрат-мақсаты туралы, поэзияның қоғамдық мәні мен міндетіне зор маңыз беруі, аят, хадис, бәйітсымал, мешіт, мінәжат, уәли сынды дін деректерімен өлеңнің бағасын халық ұғымына түсінікті етіп айтып беруі, сөздің асылы ретінде поэзияны жоғары бағалауы;

5) «Мен жазбаймын өлеңді ермек үшін» өлеңі- 1 сағат, поэзияның әлеуметтік мәні жөніндегі тың түйіні, пікір сонылығы, бейнелеу, айту ерекшелігі, ақынның «өлеңі бар, өнерлі інілеріне» жөн-жоба көрсетуі.

4. «Безендіріп жер жүзін тәңірім шебер» тарауын оқытуға - 7 сағат бөлінген:

1) Абайдың табиғаттың көркем көріністерін жырлайтын лирикалық туындылары, табиғат құбылыстарын күнделікті өмірмен, адамдардың күнкөріс, іс-әрекетімен, көңіл-күйімен астастыра суреттеу шеберлігі;

2) Табиғат лирикасы - 3 сағат, «Желсіз түнде жарық ай» өлеңінде ақынның түнгі табиғат көріністерінің әсем суретін поэзия тілімен өрнектеуі, ақын кейіпкерлерінің сезім толқыныстарын табиғат құбылыстарымен астастыра бейнелеуі;

3) «Қараша, желтоқсанмен сол бір-екі ай» өлеңіндегі Абайдың өз тұсындағы қоғамдық, тұрмыстық жүйеге көзқарасы, елдің шаруашылық әрекеті, тіршілік тәсілі, табиғат қабағын баққан мінезін суреттеу шеберлігі;

4) «Көлеңке басын ұзартып» өлеңінде ақынның адам көңіл күйін шебер суреттеуі, ақынның тыңдаушысын таппай қапаланған шағындағы сезім толғанысы, ақынның философиялық ой түйіні;

5) Абайдың қарасөздеріндегі еңбек туралы таным мен толғам - 2 сағат, отыз жетінші қарасөзіндегі Абайдың дүниетанымдық көзқарастары, адам болмысы жайындағы танымы, адамдар арасындағы өзара қарым-қатынастарды түсіндіруі, ақынның көңілде жүрген көрікті ойларын мақал-мәтел етіп өрнектеуі;

6) «Малға достың мұңы жоқ, малдан басқа» өлеңі - 2 сағат, ақынның адал еңбекпен мал табуды насихаттауы, ар-ұяттан безген тойымсыз би, болыстарды шенеуі, адамның үш асыл қасиеті ыстық қайрат, нұрлы ақыл, жылы жүрек деген ой түйіні;

7) «Түбінде баянды еңбек егін салған» өлеңіндегі ақынның жас ұрпақты еңбек етуге, отырықшылдыққа шақыруы, оқу оқып, білім алуға, білімін халықтың қажетіне жаратуға үндеуі.

5. «Қолдан келе бере ме жұрт меңгермек» тарауын оқытуға - 6 сағат бөлінген:

1) Абайдың билік, ел басқару, қоғамдық құрылыс, халық тарихына қатысты қайраткерлік қажыр танытып, азаматтық үнін естіртуі;

2) «Би екеу болса, дау төртеу болады» - 2 сағат, үшінші қарасөзіндегі халық мүддесіне қызмет ету жөніндегі пікірлері, биліктің құрылымы жөнінде ой айтуы, үшінші сөздің көсемсөз (публицистика) жанрына жататындығы, ақынның саяси-әлеуметтік болмыс туралы толғанысы;

3) «Көңілім қайтты достан да, дұшпаннан да» өлеңі - 4 сағат, өлеңнің идеялық мәні, Абайдың қазақ қоғамындағы әділетсіздік, зұлымдық іс-әрекеттер жайындағы ойлары, алуан түрлі адамдардың психологиясын суреттеу шеберлігі;

4) «Қартайдық, қайғы ойладық, ұлғайды арман» өлеңінде Абайдың сол дәуірдегі қоғамдық-әлеуметтік топтардың іс-әрекетін әшкерелеуі, еңбексіздікті, алармандық мінез-құлықтарды сатира тілімен сынауы, ақынның алдамшылық, жәдігөйлік, айлакерлікке қатысты байламы, өлеңдегі түйінді ой;

5) «Қыран бүркіт не алмайды, салса баптап» өлеңіндегі ақынның өрелі ойы, ел жағдайы туралы ой қорытуы, ақынның қосанжар өмір құбылысын салыстыруы, ақынның айтқалы отырған негізгі ойы;

6) «Қартайдық, қайғы ойладық, ұйқы сергек» өлеңіндегі ақынның дүние, әлем туралы танымы, заман сырын, адам құлқын философиялық таразылауы, ой қуып, ақылға еру хақында, өлеңдегі өмір құбылыстарын суреттеу ерекшелігі, әлеуметтік өмірдің шынайы суреттері, адамгершілік, әділеттілік мәселелері.

6. Сыншыл, сатиралық мазмұндағы шығармаларын оқытуға - 4 сағат бөлінген:

1) ақын сынының негізгі объектісі мен тақырыбы, Абайдың өз заманындағы қоғамдық қайшылықтарды, ел билеу жүйесін, ұлық, болыс, би, т.б. пысықтардың жемқорлық айла-амалдарын әшкерелеу шеберлігі;

2) «Улы сия, ащы тіл» - 1 сағат, он бірінші қарасөзіндегі ант, серт, ұят, адалдық ұғым-түсініктері, жағымсыз мінез, қылықтарды сынауы, ұлықтардың қарапайым жұртты алдап, ел ішіндегі бұзақыларды тыймауының салдары неге әкеліп соқтыратыны жайында айтқан пікірлері;

3) «Адасқанның алды жөн, арты соқпақ» өлеңіндегі әлеуметтік маңызы бар мәселелерге сыншылдықпен қарауы, әлеуметтік теңсіздік туралы ойлары, ел үстінен күн көрген алаяқ би, болыстарды, мал-мүліктің буына семірген байлар мен патша әкімдерін сынауы;

4) «Байлар жүр жиған малын қорғалатып» өлеңінде пысықтардың, қу мен сұмдардың елге салған лаңын айтуы, адал еңбекті, тыныштықты сақтау жайындағы пайымы, заман келбетін, әлеуметтік қайшылықты сипаттауы, адал еңбек еткен малды байларды жем етіп жүрген атқамінер әкімсымақ, қу пысықтарды шенеуі;

5) «Сабырсыз, арсыз, еріншек» өлеңіндегі адамгершілік қасиеттерден ада адамдардың іс-әрекеті туралы ойлары, адам психологиясының келеңсіз жақтары, аярлық мінезі жайындағы тұжырымдары, ақынның әлеуметтік, саяси көзқарасы.

7. Абайдың аудармаларын оқытуға - 2 сағат бөлінген:

1) Абайдың Лермонтовтан аударған «Тұтқындағы батыр», «Өзіңе сенбе, жас ойшыл» өлеңдері, орыс классиктерімен үндестігі, аудармашылық шеберлігі, көркемдік қиял, еркін аударма, аудармаларындағы ұлттық бояу нақыштар, қоғам мен заман сырының мән-мағынасы, ақын аудармаларының негізгі тақырыбы.

8. Поэмаларын оқытуға - 3 сағат бөлінген:

1) «Масғұт» поэмасы - 2 сағат, поэманың тақырыбы, идеялық-көркемдік маңызы, поэмадағы шығыстық сарындар, ақынның шығармасына арқау еткен адамгершілік идеясы, поэманың тәрбиелік мәні;

2) «Әзім әңгімесі» дастаны - 1 сағат, «Әзім әңгімесі» поэмасының «Мың бір түн» хикаяларымен үндестігі, Абайдың поэмасына желі, арқау болған уақиғалар, поэманың аяқталмағандығы, шығыстық хикаяларды ақын өзіне қажет ұстаздық, тәрбиелік ой-мақсаттарға пайдаланып, көпке үлгі етуді мақсат еткендігі.

8. Қорытынды сабаққа - 1 сағат бөлінген.

11-сыныптағы білім мазмұны:

1. Кіріспе. «Абайтану» курсы туралы түсінік - 1 сағат. Курсты оқытудың мақсат-міндеттері, өзектілігі.

2. Қазіргі абайтану мәселелерін оқытуға - 1 сағат бөлінген:

1) Абайтану – қазақ әдебиеттану ғылымының бір саласы. Қазіргі абайтану мәселелерінің даму бағыттары.

3. «Білімдіден шыққан сөз» тарауын оқытуға - 2 сағат бөлінген:

1)Абайдың оқу, білім, ғылым турасындағы туындыларының тақырыбы мен идеясы, ақын шығармашылығының зор қоғамдық, танымдық маңызы;

2) Өзіңнен өзің есеп ал», он бесінші қарасөзіндегі адамның өзін-өзі тәрбиелеу мәселесі, жақсы-жаман нәрсенің парқын пайымдау туралы, адам өмірі туралы философиялық топшылауы, адамдар арасындағы өзара қарым-қатынас мәдениеті, ақынның ақылды және ақылсыз кісінің белгілі бір парқы туралы философиялық көзқарасы, қызығушылық, мастық, есерлік ұғым-түсініктері туралы танымы;

3) Отыз бірінші қарасөздегі ақынның педагогтік, ұстаздық жөніндегі ой-пікірлері, есітіп білгенді есте сақтау тәсілдері, ой кеселдерінен сақтанудың жолдары турасындағы ойлары.

4. «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым» тарауын оқытуға - 7 сағат бөлінген:

1) үлкен адамгершілік, қайраткерлік, оқымыстылық биікке көтерілген ақынның тұтас халыққа арнап айтқан үндеуі;

2) «Осы мен өзім – қазақпын» - 1 сағат, тоғызыншы қарасөзіндегі қазақ халқының, оның тұрмыс-тіршілігінің кемшілік тұстарын сынауы, ақын пікірлерінің бүгінгі қоғамдағы өзектілігі, өмір философиясының қағидалары;

3) «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым» өлеңі - 1 сағат, өлеңдегі еңбекші халықтың мүддесі, ақынның өзі өмір сүрген қоғамның тарихи шындығын бейнелеуі, заманның кемшілік, қайшылықтарын сынауы, «Бас-басына би болған өңкей қиқым» деп, елдің сиқын бұзып жүрген мансабы жоғары шенеуніктердің психологиясы туралы тұжырымы, Абай лирикасында ұлттық мінез психологиясының көркем жинақталуы, Абайдың адам жанының сырлары жөніндегі танымы;

4) «Жақсылық ұзақ тұрмайды» өлеңі - 1 сағат, қоғам өміріндегі әлеуметтік жағдайға сипаттама, үміт пен уайым, жақсылық пен жамандық, қайғы, талап ұғым-түсініктері, адамға тән аталмыш қасиеттерді сипаттау ерекшелігі;

5) «Бөтен елде бар болса» өлеңінде қазақ қауымында етек алған атқамінерлер арасындағы бас араздық, бақастық көріністерін сынауы, «Нанымы жоқ, анты бар» деген жолдағы жинақтаушылық сипаттағы ой тұжырымы;

6) «Сегіз аяқ» өлеңі - 2 сағат, Абайдың өз заманы, дәуірі және оның адамдары жайлы ой толғанысы, әлеуметті сынауы, халқын еңбекке үндеуі, өлеңнің ырғақтық, құрылымдық ерекшеліктері, өлеңде ақынның өзекжарды ойларын кестелі тілмен өрнектеуі, халықты мәдениет, прогрестік даму жолына бағыттаудағы идеялары;

7) «Ішім өлген, сыртым сау» лирикалық өлеңіндегі ақынның көңіл күйі, аяр, екіжүзді, опасыз, сатқын жандарды шенеуі, адамдардың мінез-құлық психологиясын сипаттаудағы шеберлігі;

8) «Қажымас дос халықта жоқ» өлеңі - 1 сағат, Абайдың адамгершілік, әділдік, қайырымдылық, кеңпейілділік турасындағы философиялық ой-пікірлері, өз заманындағы қоғам тіршілігінің жағымсыз тұстарын сынауы, достық, татулық, қадір-құрмет жайындағы пайымдаулары, өлеңнің тәлім-тәрбиелік маңызы;

9) Жиырма екінші қарасөзіндегі ақынның қалыптасқан қоғамдық, саяси жүйеге сыни көзқарасы, қазақ тұрмысының әлеуметтік құрылымы туралы пікірі, бай, мырза, би, болыс, есті кісі, ғаріп-қасар, қу мен сұм ұғым-түсініктері хақындағы философиялық пайымдаулары, аталмыш қарасөздің танымдық, тәрбиелік мәні.

5. «Абай – сатирик» тарауын оқытуға - 4 сағат бөлінген:

1) «Болыс болдым, мінеки», «Мәз болады болысың» өлеңдері, билікке таласқан пенденің әлеуметтік-психологиялық бейнесі, болыс, ояз, ел туралы ой-толғаныстары, жағымпаз болыстың портреті, іс, оқиға желісін болыстың өз атынан баяндау тәсілі, болыстың іс-әрекет, мінез-құлқын, психологиясын бейнелеу шеберлігі, патшадан шен таққан болыстардың халық үстінен байыған дүниеқоңыз, шенқұмар мінездерін әшкерелеуі, өлеңнің көркемдік-эстетикалық құрылымы, екі өлеңнің өзара үндестігі, ақынның билеушілер мінезін суреттеудегі шеберлігі, ақын өмір сүрген дәуірдегі тарихи факторлар, заманның кемшілік-қайшылықтары, өлеңдегі улы мысқыл, сарказм;

2) «Көзінен басқа ойы жоқ» өлеңіндегі ақынның өнерге, оқуға үндеген ағартушылық бағыттағы ойлары, дүмше молдаларды сынап-мінеуі, ой көзі, көңіл көзі, парасат көзі жайында ой қорытуы;

3) «Менсінбеуші ем наданды» өлеңіндегі надандық ұғымдары жөніндегі ақын пікірлері, ұлттың бойындағы мерез мінезбен күресуден қажыған ақынның қамығып, қынжылуы, ақынның қоғамдағы қайшылықтарға сыни көзқарасы, өлеңде айтылған ақынның өзекті ойы, ақынның надандық пен қараңғылыққа қарсылық білдірген жан айқайы;

4) «Бойы бұлғаң» сатирасында заман, тұрмыстағы зиянды дерттерді өткір тілмен сынауы, ел ішін дендеп кеткен өсек, өтірік, ұрлық, пәлеқор-жалақорларды «улы сия, ащы тілмен» шенеуі, ақынның туған елінің тоқыраған тағдырына кейіген кекті үні;

5) қырық бірінші қарасөзіндегі қазаққа ақыл беруге қам жеген адамға екі түрлі нәрсе керектігі туралы пікірлері, адамшылықтан кетіретін жайттарды сынға алуы, билік пен байлықтың ұлттық мүддеге қызмет етуі жөніндегі ұстанымы.

6. «Махаббатсыз дүние бос» тарауын оқытуға - 4 сағат бөлінген:

1) Абай өлеңдеріндегі махаббат, ғашықтық сезімі, сүйіспеншілік тақырыбы, махаббат лирикасына жататын өлеңдеріндегі философиялық ой толғамдары;

2) «Қор болды жаным», «Ғашықтық, құмарлықпен ол екі жол» өлеңдері, лирикаларындағы махаббат сезімі, тұрақтылық, сүйіспеншілік жайындағы ой-топшылаулары, ғашықтық, құмарлық ұғымдарына қатысты толғаныстары, сүйіспеншілік мәселелеріне байланысты философиялық тұжырымдары;

3) «Сен мені не етесің» өлеңіндегі ақынның жастық шақ, махаббатқа толы күндері туралы түйінді ойлары мен пікірлері, өлеңнің құрылымдық өлшемі, ерекшелігі;

4) «Білектей арқасында өрген бұрым» өлеңінде қазақ аруының сымбатты бейнесін сипаттауы, Абай лирикаларында көрініс беретін әсемдік туралы пайым түсініктер, әйел ажары, сұлулық туралы талап-талғамы;

5) «Қақтаған ақ күмістей кең маңдайлы» атты лирикалық өлеңіндегі қазақ әйелінің сөзбен сомдалған портреті, сұлулыққа, жарасымдылыққа, мәдениеттілікке, ізеттілікке тәрбиелеу мұраты;

6) «Қызарып, сұрланып» өлеңінде ақынның ғашықтық сезімді, махаббат мұңын айшықты кестелеуі, Абайдың махаббат сезімдерін жырлаудағы шеберлігі.

7. «Алла мінсіз әуелден, пайғамбар хақ» тарауын оқытуға - 7 сағат бөлінген:

1) ақын шығармаларындағы исламдық дүниетаным және Алланы тану туралы философиялық ойлары, Абайдың діни танымы;

2) Жүсіп Баласағұн, Йасауи ілімдері және Абай - 2 сағат, Жүсіп Баласағұнның «Жәуанмәртлік», Йасауидің «Хал ілімі» және Абайдың «Толық адам» ілімінің арасындағы ұқсастықтар мен ерекшеліктер және дәстүр жалғастығы, «Хал ілімінің» адамның ақиқатты сезіну сезімдерін қамтитыны, «Өзін таныған Алланы таниды» деген пайғамбар хадисін Йасауидің басшылыққа алуы, Жәуанмәртілік – адамгершілік негізі, А. Машановтың, М. Мырзахметұлының, Т. Жұртбайдың, Ғ. Есімнің еңбектері негізінде;

3) Абайдың «Толық адам» философиясы - 1 сағат, Абайдың толық адам туралы ойы «Ғылым таппай мақтанба» өлеңінен бастау алатындығы, өлеңнің адамгершілік жайындағы философиялық ой толғауға негізделуі, толық адам болу үшін ақыл, қайрат, жүрек үшеуін тең ұстау керектігі, адам бойында осы үш ерекшелік табиғи тұтастық тапса, нағыз мінсіз мінез сонда қалыптасатындығы туралы ақын пікірі, Абай өлеңдері мен қарасөздерінде қозғалып отыратын Алланы сүю, тіршілік, жаратылыс заңдылықтарын ұғындыруға ұмтылу мәселелері;

4) Абай іліміндегі «Хауас» мәселесі - 2 сағат, «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңінде ақынның өз қайғысына ел қайғысын қосып жырлауы, наным, сенім жөніндегі ой тоқтамы, Абайдың исламның ғылыми негіздерін ұғындыруы, абайтанудағы Абайдың сопылық дүниетанымын арқау еткен іргелі ғылыми еңбектер;

5) «Өлсе, өлер табиғат, адам өлмес» лирикасындағы табиғат пен адам турасындағы ой-толғанысы, жаратылыс құбылыстары туралы тұжырымы;

6) жетінші қарасөзіндегі жан мен тән құмары туралы ұғымдар, бала мінезінің өзгеріске түсу сырлары, ғылым, білім тәрбиесі, дүниенің көрінген һәм көрінбеген сырларын білу туралы ақынның кесімді пікірі;

7) отыз сегізінші қарасөзінің негізгі идеясы Алла, Адам хақында, Алла тағала болмысы, ақынның хақиқат туралы ойы, өлшеулі мен өлшеусіздік ұғымы, пайғамбарлар, әулиелер, хакімдер турасындағы ой толғамдары;

8) қырық үшінші қарасөзіндегі жибили және кәсиби ұғым-түсініктері, жан қуатының үш элементі жайындағы философиялық көзқарастары, ақынның дүниені, болмысты тануы, Абайдың хауас туралы көзқарасы, хауас ұғымының Абай шығармаларындағы көрінісі, ішкі-сыртқы сезім

түйсіктері, ақын Алланың бойындағы сегіз сипатқа өз жанынан екі сипат қосып (әділет, рахым) 10 сипатқа айналдырып, хауас ретінде тануы;

9) «Осы үш сүю болады имани гүл» - 2 сағат, Абайдың қазақ қауымының рухани жағынан іштей тазарып, ұстанар жолының сенімді бағыт-бағдарын көрсету, ақынның ішкі нанымы, адамшылық жолындағы үгіт пен мораль философиясы жайлы танымы, Алланы сүю, адамзатты сүю, хақ жолын сүю «Иманигүл» философиясының негізі болатындығы туралы.

10. «Қазақтың бас ақыны» тарауын оқытуға - 5 сағат бөлінген:

1) Абайдың өнегелі, өрнекті сөздерін тегіс тану, білу – абыройлы борыш, қасиетті парыз, А. Байтұрсынұлының «Қазақтың бас ақыны» деген мақаласының абайтанудағы орны;

2) Абай өлеңдерінің тілі және қазақ поэзиясына енгізген жаңалығы - 2 сағат, Абай туындыларының көркем тілі, қазақ поэзиясына енгізген жаңалығы, ақынның шеберлік тәсілдері, даралық ерекшеліктері, Абай шығармаларының текстологиясы;

3) Абайдың ақындық мектебі - 2 сағат, Абай мектебінің қалыптасқан дәстүрі, жаңашылдығы, прогрессивті мақсат-мүддесі, әлеуметтік белсенділігі, Абайдың ақындық дәстүрі туралы түрлі тұжырымдар мен байыптаулар, М. Әуезов, С. Мұқанов, Қ. Мұқаметханов, А. Нұрқатов, М. Мырзахметов, Ө. Күмісбаев, Т. Жұртбай т.б. ғалымдар еңбектерінің абайтану ілімін дамытудағы қызметі, Абайдың талантты ақын шәкірттері Шәкәрім, Ақылбай, Мағауия, Көкбай, Әсет, Әріп, Әубәкір, т.б. хақында;

4) Абайдың ақындық дәстүрін жалғастырушы ақындар - 1 сағат, ақынның әдебиеттегі дәстүрін ілгері дамытқан ақындар А. Байтұрсынов, М. Дулатов, С. Торайғыров, М. Жұмабаев, Қ. Аманжолов, М. Мақатаев, Т. Айбергенов, т.б.

10. Қорытынды сабаққа - 1 сағат бөлінген.

4-тарау. Оқушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

1. 9-сыныптың соңында оқушылар:

1) Абайтанудың қазіргі уақыттағы өзектілігін, рухани қажеттілігін түйсінулері;

2) Абайды оқу, түсіну, жұртқа танытудағы басты мақсат пен міндеттерді білуі;

3) ақынның қазақтың халықтық өлең-жырларынан, ертегі, қисса, аңыз әңгімелерінен үйренгендігін білуі;

4) ақын шығармашылығына шығыс, батыс, орыс әдебиеттерінің тигізген игі ықпалын білуге;

5) ақын аудармаларының қазақ әдебиетін көркем ой оралымдарымен байытқандығын білуі;

6) Абайтану ғылымының негізін салушылар мен оның қалыптасу кезеңдерін және алғашқы зерттеушілердің еңбектері жайында білуі;

7) ақын шығармашылығындағы шығыс, батыс, орыс әдебиеттеріне қатысты күрмеуі қиын мәселелерді білуі;

8) ақын шығармаларының басылымдары мен оған ықпал еткен адамдар хақында білуі;

9) Абайдың ғылым, білім тақырыбына жазған өлеңдерінің, қарасөздерінің басты идеясын және философиялық көзқарастарындағы тағылымдарын түсіне білуі;

10) ән мен күй өнері жайындағы толғанысын және эстетикалық талғамын білуі;

11) поэмаларының тақырыбын, көркемдік-идеялық маңызын, тәлім-тәрбиелік мәнін, көркемдік ерекшеліктерін білуі;

12) ақын шығармаларының көркем-образдылық қасиеттерін талдай білуі тиіс.

1.Оқушылардың «Абайтану» курсы бойынша игерген білімдерінің нәтижелері:

1) ақын шығармаларын жазудағы суреткерлік шеберліктерін білуі;

2) өлеңдері, қарасөздері, аудармалары, поэмаларының тақырыптық және идеялық көркемдік негіздерін, мән-мағынасын талдап, суреткерлік шеберліктерін айқындай білуі;

3) ақынның поэзияның қоғамдық мәні мен маңызына қойған биік талабын білуі;

4) Абайдың қазақтың сөз өнерін тың ой оралымдарымен байытып, ұлттық көркем ойды дамытудағы көшбасшылық рөлін білуі;

5) өлеңдері мен қарасөздерінің арасындағы өзара үндестікті түсіне білуі;

6) өлеңдері, қарасөздері, аудармалары, поэмаларындағы авторлық ұстанымдардың маңызын көрсете білуі тиіс.

2. 10-11-сыныптардың соңында оқушылар:

1) ақын өмір сүрген дәуірді және халық ауыз әдебиеті шығармаларын оқып, үлкендерден естіп, жадына тоқығандығын білуі;

2) шығыс, батыс және орыс әдебиеттерінің інжу-маржандарын оқып танысқандығын білуі;

3) ақын мұраларының зерделенуі мен абайтану ғылымының қалыптасу тарихын, кезеңдерін білуі;

4) ғұлама ойшылдың ғылым, білім, өнер, ел билеу, тарих, қоғамдық құрылыс, азаматтық көңіл күй, табиғат көрінісі, махаббат, діни таным тақырыбында және сыншылдық көзқараста жазылған философиялық қарасөздерінің, өлеңдерінің, поэмаларының, аудармаларының мән-мағынасын, маңызын түсінуі;

5) ақынның ән мен күй өнері хақындағы пайымдауларын түсінуі;

6) қазіргі абайтану ғылымының даму бағыттарын, абайтану – қазақ әдебиеттану ғылымының бір саласы екендігін білуі;

7) Абайдың «Толық адам» философиясы мен «Иманигүл», «Хауас», «Жәуанмәртлік» ілімдері туралы білулері:

8) ұлы ақынның философиялық ақыл-нақыл сөздерінің маңыздылығын, мән-мағынасын түсінуі;

9) ақынның қазақ поэзиясына енгізген жаңалығын, аудармашылық шеберлігін танып білуі;

10) Абайтану бойынша курс жұмыстарын, ғылыми жобалар жаза білуі;

11) Абайтануға қатысты ғылыми әдебиеттермен жұмыс істей білуі;

12) оқушы өзіне қажетті материалдарды интернет арқылы тауып, пайдалана білуі;

13) Абай атымен байланысты ғылым және өнер ордаларымен шығармашылық қарым-қатынасқа түсе білуді меңгерулері тиіс.

3. Оқушылардың «Абайтану» курсы таңдау пәні бойынша игерген білімдерінің нәтижелері:

1) Абай шығармаларының зерттелуін және ақынның өлең, қарасөз, поэма жазудағы суреткерлік өнері мен аударма жасаудағы шеберліктерін білуі;

2) өлеңдері, қарасөздері, поэмалары, аудармаларының тақырыбын, идеялық негізін, маңызын талдай отырып, суреттеу шеберлігін айқындай алуы;

3) философиялық тұрғыдан жазылған қарасөздерінің тақырыптарын, ондағы авторлық ұстанымдарды және маңызын көрсете білуі;

4) ақын аудармаларының ұлттық көркем ойды байытып, шағын уақиғалы поэма жазудағы шеберлігін білуі;

5) Абай өлеңдерін талдай отырып, суреткерлік шеберлігін, ақындық қуатын, көркемдік шешімін, қазақ өлеңіне енгізген жаңалығын айқындай білуі тиіс.

Оқуға ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

1) Абай «Шығармаларының екі томдық толық жинағы» Алматы «Жазушы» 2005 ж;

2) М. О. Әуезов Абай Құнанбаев «Монография. Мақалалар, зерттеулер» Алматы «Санат» 1995 ж;

3) М. Бейсенбаев «Абай және оның заманы» Алматы «Жазушы» 1988 ж;

4) Тұрсын Жұртбай "Құнанбай / Тарихи және әдеби тұлға/" Алматы «Алаш» 2004 ж;

5) М.О.Әуезов «Абайтанудан жарияланбаған материалдар» Алматы «Ғылым» 1988 ж;

6) М. О. Әуезов «Абай жолы» 4 том, Алматы «Жазушы» 2007 ж;

7) Абай туралы естеліктер, Семей 2010 ж;

8) Қ. Мұқамедханов «Абайдың ақын шәкірттері» Алматы 1994 ж;

9) Ұ. Әбілдаұлы «Абайды оқу әліппесі» Алматы «Рауан» 1994 ж;

10) М. Мырзахметұлы «Абай жүрген ізбенен» Алматы «Қазақстан» 1985 ж;

11) Б. Байғалиев «Абай өмірбаяны мұрағат деректерінде» «Алматы» «Арыс» баспасы, 2001 ж;

12) «Абай энциклопедиясы» «Атамұра» 1995 ж;

13) М. О. Әуезов және Абайтану проблемалары, Алматы, 1982 ж;

14) Қ. Мұқамедханов «Абай мұрагерлері» Алматы «Атамұра» 1995 ж;

15) М. Мырзахметұлы «Әуезов және Абай» Алматы «Қазақстан» 1997 ж;

16) М. О. Әуезов «Абайды білмек парыз ойлы жасқа» Алматы «Санат» 1997 ж;

17) Абайтану тарихы, Алматы, 1994 ж;

18) Қ. Өмірәлиев «Абай афоризмі» Алматы, 1994 ж;

19) М. Мырзахметұлы «Абайды оқы, таңырқа», «Ана тілі» 1993 ж;

20) Т. Қожакеев «Абай-сатирик» «Білім» қоғамы, 1970 ж;

21) Қ. Мұқамедханов «Абай шығармаларының текстологиясы жайында» Қаз. Мем. КӘБ, 1959 ж;

22) Абай тілінің сөздігі «Ғылым» 1968 ж;

23)Т. Тәжібаев «Абай Құнанбаевтың философиялық, психологиялық және педагогикалық көзқарастары» Қаз. Мем. КӘБ, 1957 ж;

24)К. Шаймерденова «Абай Құнанбаевтың педагогикалық көзқарастары» «Рауан» 1990 ж;

25) Ғ.Есім. Хакім Абай (даналық дүниетанымы). Атамұра-Қазақстан. Алматы, 1994. 198-б.

26)Хакім Абай. Астана «Фолиант», 2012.

27) Республикалық «Абай» журналы.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
74-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Қазақ тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. «Қазақ тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) қазақ тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырады;

2) білім алушылардың қазақ тілін күнделікті өмірде өзі еркімен қолданып жүрген қарым-қатынас құралынан енді оны тілдік заңдылықтар негізінде танып-білу дағдыларын қалыптастырады;

3) қазақ тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып біледі;

4) тіл бірліктерінің қарым-қатынас құралы болу, ойды білдіру, таным құралы болу, ақпаратты сақтау құралы болу қасиеттерін функционалдық-коммуникативтік бағдарда танып біледі, соған лайықты машықтар мен дағдыларды қалыптастырады;

5) «Қазақ тілі» пәні бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді.

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. Қазақ тілі пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым;

4) әдеби тіл нормасы.

6. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) негізгі ойды анықтау;

4) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

5) сөйлеу мәдениетін дамыту;

7. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ақпаратты түсіну;

2) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

3) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

4) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

5) мәліметтерді өңдей білу;

6) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.

8. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу;

2) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;

3) эссе жазу;

4) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;

5) шығармашылық жұмыс;

6) мәтіндерді түзету және редакциялау.

9. Әдеби тіл нормасы бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) орфография;

2) орфоэпия;

3) лексика;

ЖОБА

4) грамматика;

5) пунктуация.

10. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру, мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау, мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау, коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері), әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу, ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану, публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу, ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде), мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік), ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру, ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б. мәтіндер құрастыру, ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру, публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу, көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша), мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу), әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу, жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу,

редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаға сай жазу, сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу, сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу, сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте), сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

11. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу, мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау, мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау, коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу; сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау, таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы), әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу, ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану, публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу, ресми іс-қағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде), мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар), ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру, ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі, мәтіндер құрастыру, ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия, мәтіндер құрастыру, публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу, көркем әдебиет стилінің стильдік

және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша), мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау, көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу, әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу, жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу, сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу, сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу, сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану, мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып), мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» сынып, «2.1» екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» оқыту мақсатының реттік саны.

13. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
3. Негізгі ойды анықтау	10.1.3.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау	11.1.3.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізі

	және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен салыстыру
4. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
5. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу	11.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу

2) оқылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы)
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
6. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	10.2.6.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	11.2.6.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу, дәйексөз келтіру

3) жазылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.1.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу	11.3.1.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу
2. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.2.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу	11.3.2.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
3. Эссе жазу	10.3.3.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.3.3.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
4. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.4.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.4.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
5. Шығармашылық жұмыс	10.3.5.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу	11.3.5.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау	11.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті	11.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті

	сөйлеу мәнеріне сай қолдану	сөйлеу мәнеріне сай қолдану
3. Лексикалық норма	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптай білу (образды-эстетикалық)
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту қазақ тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (оқыту қазақ тілінде)

1) 10-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматика-лық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет. Сөз мәдениеті	Кітаби тіл. Сөйлеу тілі	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық- саяси) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
		Оқылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); 10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу
		Жазылым	10.3.3.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі)

		Әдеби тіл нормалары	10.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; 10.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан			
2. Индустрияландыру: ұлттық өндіріс. Сөз мәдениеті	Сөз дәлдігі	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
		Оқылым	10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 10.2.3.1 көпшілікке арналған дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
		Жазылым	10.3.2.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу
3-тоқсан			
3. Адамзат дамуының жаһандық мәселелері. Тілдік жүйе және норма	Сөз қолданысындағы ерекшеліктер және стиль. Ғылыми әдебиет тілінің ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған интервью құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу; 10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	10.3.1.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.3.5.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу

ҚОБА

4. Адам өмірін сақтау. Тілдік жүйе және норма	Сөз тазалығы. Көркем әдебиет стилінің ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	10.3.3.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 10.3.1.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, нұсқаулық жазу; 10.3.4.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4-тоқсан			
5. Сәулет өнері. Тілдік жүйе және норма	Жаңа қолданыстағы сөздер. Ғылыми әдебиет атауларының ерекшелігі	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
		Жазылым	10.3.3.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 10.3.1.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала жазу; 10.3.4.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

2) 11-сынып

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматикалық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Қазақстан бүгінгі әлемде: Қазақстанның өткені мен келешегі. Шешендік сөздер	Ойталқы (диспут). Ғылыми стильдің тілдік ерекшелік тері	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен салыстыру
		Оқылым	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі тезис, аннотацияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
		Жазылым	11.3.1.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис, аннотация жазу; 11.3.5.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; 11.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
2-тоқсан			
2. Экология: ядролық және мұнай өндірістері. Шешендік сөздер	Айтыс. Сыни пікірдің өзіндік ерекшелігі	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 11.2.6.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу, дәйексөз келтіру
		Жазылым	11.3.4.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.5.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық

			жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптай білу (образды-эстетикалық)
3-тоқсан			
3. Қазіргі қоғам: миграция және зияткерлік миграция. Шешендік сөздер	Сөзталас. Ресми іскағаздар стилінің тілдік ерекшелік тері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; 11.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі интервью, мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
		Жазылым	11.3.1.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью жазу; 11.3.2.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Әлемді өзгерткен өнертабыстары Шешендік сөздер	Пікір алмасу. Публицистикалық стильдің тілдік ерекшелік тері	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
		Жазылым	11.3.1.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, рецензия жазу;

ЖОБА

			11.3.3.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
4-тоқсан			
5. Туризм: экотуризм. Шешендік сөздер	Әңгіме және дөңгелек үстел. Ой айқындылығы. Сөз дәлдігі. Пікірталас мәдениетіндегі сөз қолданыс тар	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.5.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі баяндаманың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
		Жазылым	11.3.2.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.3.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

ЖОБА

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
75-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

4. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

5. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Қазақ тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

6. «Қазақ тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

6) қазақ тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырады;

7) білім алушылардың қазақ тілін күнделікті өзі еркімен қолданып жүрген қарым-қатынас құралынан енді оны тілдік заңдылықтар негізінде танып-білу дағдыларын қалыптастырады;

8) қазақ тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып біледі;

9) тіл бірліктерінің қарым-қатынас құралы болу, ойды білдіру, таным құралы болу, ақпаратты сақтау құралы болу қасиеттерін функционалдық-коммуникативтік бағдарда танып-біледі, соған лайықты машықтар мен дағдыларды қалыптастырады;

10) «Қазақ тілі» пәні бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді.

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. Қазақ тілі пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

2) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқыту мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

5) тыңдалым және айтылым;

6) оқылым;

7) жазылым;

8) әдеби тіл нормасы.

6.«Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) негізгі ойды анықтау;

4) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

5) сөйлеу мәдениетін дамыту.

11. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

7) ақпаратты түсіну;

8) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

9) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

10) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

11) мәліметтерді өңдей білу;

12) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.

12. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

7) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу;

8) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;

9) эссе жазу;

10) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;

11) шығармашылық жұмыс;

12) мәтіндерді түзету және редакциялау.

13. Әдеби тіл нормасы бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) орфография;

ҚОБА

2) орфоэпия;
3) лексика;
4) грамматика;
5) пунктуация.

14. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру, мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау, мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау, коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері), әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу, ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану, публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу, ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде), мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік), ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру, ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б. мәтіндер құрастыру, ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия және мәтіндер құрастыру, публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу, көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша), мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу), әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең,

хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу, жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаға сай жазу, сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу, сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу, сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте), сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

15. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу, мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау, мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау, коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу, сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау, таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы), әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу, ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану, публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу, ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде), мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар), ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру, ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру, ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, дәріс, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру, публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж,

сұхбат, ақпарат, ақпараттық хабар, очерк, памфлет жазу, көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша), мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау, көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу, әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу, жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетудер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу, сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу, сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу, сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану, мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып), мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

13. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды,	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау

	тілдік оралымдарды талдау	
3. Мәтіннен ақпаратты анықтау	10.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау	11.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, факті мен көзқарасты ажырата білу
4. Негізгі ойды анықтау	10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
5. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу	11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу

2) оқылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы)
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау

ЖОБА

5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
6. Оқылым стратегияларын қолдану	10.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу	11. 2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
7. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	10. 2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	11.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу

3) жазылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Жоспар құру	10.3.1.1 жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік)	11.3.1.1 жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар)
2. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу	11.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
4. Эссе жазу	10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
6. Шығармашылық жұмыс	10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме,	11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу

	шығарма) ұсына білу	
7. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау	11.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
3. Лексикалық норма	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптай білу (образды-эстетикалық)
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту қазақ тілінде)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматикалық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тіл және алаш идеясы. Сөз мәдениеті	Кітаби тіл. Сөйлеу тілі	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
		Оқылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); 10.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
		Жазылым	10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Әлем жаңалықтары: өнер және мәдениет. Сөз мәдениеті	Сөз құрамы мен сөз байлығы. Сөйлеу стильдеріндегі тілдік оралымдар және олардың қолданысы	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу); 10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып,

ЖОБА

			көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан			
3. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет. Тілдік жүйе және норма	Сөз қолданысындағы ерекшеліктер және стиль. Ғылыми әдебиет тілінің ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған интервьюдің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
		Жазылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	10.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Экономикалық интеграция – бүгінгі күннің даму үрдісі. Тілдік жүйе және норма	Сөз тазалығы. Ресми іскағаздары тілінің ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Жазылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью,

ЖОБА

			нұсқаулық жазу; 10.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу
3-тоқсан			
5. Білім. Ғылым. Инновация. Тілдік жүйе және норма	Сөз дәлдігі	Тыңдалым және айтылым	10.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау; 10.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
		Оқылым	10.2.3.1 көпшілікке арналған очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу
6. Қазіргі қоғам: әлеуметтік теңсіздік. Тілдік жүйе және стиль	Әлеуметтік-тұрмыстық қатынастағы сөздер. Публицистикалық шығарма тілінің стильдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау
		Оқылым	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау;

ЖОБА

			10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Жазылым	10.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
7. Сәулет өнері. Стильдік ерекшеліктер	Жаңа қолданыстағы сөздер. Ғылыми және ғылыми-көпшілік стиль атаулары	Тыңдалым және айтылым	10.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру; 10.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Жазылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, нұсқаулық жазу; 10.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.4.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4-тоқсан			
8. Қазіргі әлемдегі саясат және	Публицистика	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру;

ЖОБА

жаһандық мәселелер. Пунктуация	лық шығарма тілінің стильдік ерекшеліктері. Сөйлем ішіндегі даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажыратын тыныс белгілерді ережеге сай қолдану		10.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
		Оқылым	10.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу
		Жазылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала жазу; 10.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)
		Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
9. Сөз мәдениеті және шешендік өнер. Пунктуация	Көркем әдебиет тілінің ерекшеліктері. Сөйлем ішіндегі даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажыратын тыныс белгілерді ережеге сай қолдану	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
		Оқылым	10.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; 10.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
		Жазылым	10.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
		Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1 сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

2) 11-сынып:

Лексика-грамматикалық бөлім	Грамматикалық материал	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Қазақстан бейнесі. Қазақстанның өткені мен келешегі. Шешендік сөздер	Ойталқы (диспут). Ғылыми стильдің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
		Оқылым	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 11.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу
		Жазылым	11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 11.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Жастар мәдениеті және мәселесі. Шешендік сөздер	Ой көкпар (дебат). Публицистикалық стильдің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми ісқағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға

ЖОБА

			сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	11.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан			
3. Қазіргі қоғам. Миграция. Зияткерлік миграция. Шешендік сөздер	Сөзталас. Ресми ісқағаздар стилінің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	11.2.2.1 таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Жазылым	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 11.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
		Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Әлемді өзгерткен өнертабыстары. Шешендік сөздер	Пікір алмасу. Публицистикалық стильдің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау;

ЖОБА

			11.1.3.3 тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, факті мен көзқарасты ажырата білу
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іскағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	11.3.1.1 жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала жазу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптай білу (образды-эстетикалық)
3-тоқсан			
5.Бейбітшілік, қауіпсіздік және жаһандық экономика. Шешендік сөздер	Пікірталас. Көркем әдебиет стилінің тілдік ерекшеліктері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі баяндаманың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 11.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 11.3.5.1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп

ЖОБА

			жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1 белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптай білу (образды-эстетикалық)
6. Ұлттың тарихи жәдігерлерін сақтау. Шешендік сөздер	Әңгіме және дөңгелек үстел. Ой айқынды лығы. Сөз дәлдігі. Пікірталас мәдениетіндегі сөз қолданыс тар	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі тезис, аннотацияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
		Жазылым	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис, аннотация, рецензия жазу; 11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
7. Табиғат және экология. Шешендік сөздер	Айтыс. Сыни пікірдің өзіндік ерекшелігі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
		Оқылым	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау;

ЖОБА

			11.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	11.3.3.1 мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.6.1 әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
		Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
4-тоқсан			
8. Жаңа әлемдегі театр мен киноматография. Шешендік сөздер	Көпшілік алдында сөйленетін сөздің ерекшелігі. Даралаушы, ерекшелеуші, ойдың аражігін ажырататын тыныс белгілерді ережеге сай қолдану	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
		Оқылым	11.2.3.1 таза ғылыми стильдегі рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.6.1 белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
		Жазылым	11.3.2.1 таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, рецензия жазу; 11.3.7.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
9. Еңбек нарығы және сұраныс. Шешендік сөздер	Сөйлеу мәнерлілігі	Тыңдалым және айтылым	11.1.4.1 мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.5.1 мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау

ЖОБА

			сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
		Оқылым	11.2.1.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.7.1 БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу
		Жазылым	11.3.1.1 жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.4.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
		Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
76-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағытындағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Қазақ тілі пәнін оқыту мақсаты – мемлекеттік тілді қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, шығармашылыққа үйретуге, ең бастысы, орта мектепке сай лингвистикалық білім беру.

3. «Қазақ тілі» оқу пәнін тереңдетіп оқытудың негізгі міндеттері:

1) қазақ тілін Қазақстан Республикасының аумағында қоғамның барлық салаларында еркін қолдана білуі үшін білім алушының коммуникативтік дағдыларын жетілдіру, еркін сөйлеуге және сауатты жазуға үйрету;

2) мәтіннің типтерін, стилін, жанрын тану үшін мәтінді құрайтын барлық тілдік құралдарды: синтаксистік құрылымдарды, лексикалық бірліктерді, сөздің дыбыстық және морфемдік құрамын тануға үйрету;

3) ауызша және жазбаша мәтінтудыру дағдыларын жетілдіру үшін орфоэпия және орфография нормаларын білу, сөйлеу мәдениетін және шешендік өнерді меңгеру, түрлі стильдер мен жанрларда мәтінтудыру тәсілдерін жетілдіру.

2-тарау. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. «Қазақ тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат;

2) 11-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді.

5. Оқу мақсаттары қазақ тілін ғылыми пән ретінде оқитын білім алушыларға мәтінтану мен мәтінтудыру дағдыларын жетілдіру арқылы өмірге қажет функционалды білім беруді көздейді. Мұның өзі орта мектеп деңгейіне сай лингвистикалық білім алуға негізделеді. Оқу мазмұны 3 бөлімнен тұрады:

1) мәтінтану тыңдау және оқу арқылы мәтіннің мазмұнын түсіну, негізгі және қосымша ойды таба білу, мәтін бойынша сұрақтар құрастыра білу, әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпаратты алумен қатар мәтіннің стилі мен жанрын, мәтіннің типтерін және әр типке тиісті қолданылатын тілдік құралдарын ажырата білуден тұрады;

2) мәтінтудыру мәтіннің мазмұнын айту кезінде орфоэпиялық нормаларды сақтаудан бастап, тіл мәдениетінің талаптарын орындай отырып, шешен сөйлеу деңгейіне жетуді көздейді. Орфография және пунктуация талаптарын сақтай отырып, барлық стильдер мен жанрларда мәтін жаза алу арқылы мәтінтудыру дағдысын жетілдіруді көздейді;

3) әдеби тіл нормалары айту және жазу әрекеті кезінде лексика-грамматикалық нормаларды, оның ережелерін және ерекшеліктерін қатаң сақтауды үйретуді көздейді.

6. «Мәтінтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мәтіннің мазмұнын тану;

2) мәтіннің стилі мен жанрын тану.

7. «Мәтінтудыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ауызекі сөйлеу және көркем әдебиет стильдерінде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру;

2) ресми іс-қағаздары стилінде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру;

3) публицистикалық стильде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру;

4) ғылыми стильде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру.

8. «Әдеби тіл нормаларын сақтау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) лексика-грамматикалық норма;

2) айтылым-жазылым нормалары (орфография, орфоэпия, пунтуация).

9. 10-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтінтану:

мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, талқылау сұрақтары арқылы ақпаратты анықтау, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, графиктік мәтіндерді талдау, қорытынды жасау, мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді анықтау, әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын анықтау; әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін ажырату;

2) мәтінтудыру:

көркем мәтін стилінің талаптарын сақтап, күрделі жоспар бойынша берілген тақырыпта шығарма жазу; көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру; ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын игеру; сәлемдесу, қарату, танысу, өтініш айту, рұқсат сұрау, шақыру, кешірім сұрау, алғыс айту, қоштасу кезінде ұлттық этикет талаптарын сақтау; өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын білу; іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін игеру; ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды қалыптастыру; публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын қалыптастыру: тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын қалыптастыру; қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын қалыптастыру; ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын қалыптастыру;

3) әдеби тіл нормаларын сақтау:

лексика-грамматикалық норма: дыбыстың жіктелімін, жасалуын, буын түрлерін, буын үндесімін, тасымал тәртібін, сөйлеудегі ырғақты топтарды, сөз ішіндегі және сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді, интонацияның құрамдас бөліктерін анықтау, фонетика-фонологиялық талдау жасау; сөздердің тура, туынды мағынасын, тіркесу сипатын, қолданылу аясы мен стильдік қызметін көрсете отырып, толық лексикалық талдау жасау; сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық,

аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау;

орфографиялық норма: қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау;

орфоэпиялық норма: айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын орнықтыру;

пунктуациялық норма: жазбаша мәтін тудыру кезінде сөйлем ішіндегі және сөйлем соңындағы тыныс белгілерді қоюдағы ұстанымдарды (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сақтай білу.

10. 11-сыныпқа арналған «Қазақ тілі» пәнінің базалық білім мазмұны:

1) мәтінтану:

мәтін үзінділері бойынша қорытынды жасау, проблемалық сұрақтар арқылы ақпаратты анықтау, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау, әртүрлі формадағы мәтіндерді талдау, баға беру, кең көлемді мәтіндердегі көтерілген мәселе мен мақсатты аудиториясын талдау, мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру; әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын салыстыру; әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін салыстыру;

2) мәтінтудыру:

күрделі жоспар бойынша берілген талаптарға шығарма жазу кезінде жоспар жүйесін сақтау және шығарманы дұрыс қорытындылау; көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын жетілдіру; ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын жетілдіру; әлеуметтік-тұрмыстық қатынас (тілек айту, бата беру, құттықтау, көңіл айту, қолдау көрсету) кезінде ұлттық тілде қалыптасқан шаблондарды сақтау; өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын жетілдіру; іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін жетілдіру; ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды жетілдіру; публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын дамыту: тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын жетілдіру; қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын жетілдіру; ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын жетілдіру;

3) әдеби тіл нормаларын сақтау:

лексика-грамматикалық норма: әр стильге тән лексика-грамматикалық ерекшеліктерді анықтай отырып, сөйлемдерді фонологиялық-ырғақтық топтарға бөліп, айтылуы бойынша өрнектеп, ішіндегі дыбыстық өзгерістерді анықтау; мәтіннің стилін, жанрын, қолдану аясын, лексика-грамматикалық ерекшеліктерін көрсетіп, ондағы сөздерге толық лексикалық талдау жасау;

сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау;

орфографиялық норма: қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің игерілген/игерілмеген кірме сөздер мен бейімдеу сөздердің емлесін білу;

орфоэпиялық норма: айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді, ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру;

пунктуациялық норма: сөйлем соңында, сөйлем ішінде қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді пунктуациялық ұстанымдарға (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сай қоя білу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» сандардан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші, үшінші сандар бөлім мен бөлімше, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. 10.1.2.1 кодында: «10» – сынып, «1.2» – бөлім мен бөлімше, «1» – оқыту мақсатының реттік саны.

12. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) Мәтінтану		
Білім алушы:		
	10-сынып	11-сынып
1. Мәтін мазмұнын тану	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, ойды жалғастыру	11.1.1.1 мәтін бойынша өз көзқарастарын айту, өз көзқарастарын дәлелдеу үшін дұрыс қорытынды шығару
	10.1.1.2 мәтіннен автор позициясын және жалпы ақпаратты талқылау сұрақтары арқылы анықтау	11.1.1.2 оқиғалар, идеялар, құндылықтар, деректер арасындағы байланысты проблемалық сұрақтар арқылы анықтау
	10.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу	11.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	10.1.1.4 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау	11.1.1.4 әртүрлі формадағы мәтіндердегі оқиғалар мен құбылыстардың уақытша және себеп-салдарлық өзара байланысын анықтау
	10.1.1.5 мәтіндегі қорытынды бөлімнің орнына өз біліміне сүйеніп қорытынды жасау	11.1.1.5 мәтінде көтерілген мәселенің (саяси-қоғамдық, тәрбиелік) маңыздылығын

		анықтап, баға беру
2. Мәтіннің стилі мен жанрын тану	10.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді анықтау	11.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру
	10.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын анықтау	11.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын салыстыру
	10.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін ажырату	11.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін салыстыру
2) Мәтінтудыру		
1) Ауызекі сөйлеу және көркем әдебиет стильдерінде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру	10.2.1.1 көркем мәтін стилінің талаптарын сақтап, күрделі жоспар бойынша берілген тақырыпта шығарма жазу	11.2.1.1 күрделі жоспар бойынша берілген талаптарға шығарма жазу кезінде жоспар жүйесін сақтау және шығарманы дұрыс қорытындылау
	10.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру	11.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын жетілдіру
	10.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын игеру	11.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын жетілдіру
	10.2.1.4 сәлемдесу, қарату, танысу, өтініш айту, рұқсат сұрау, шақыру, кешірім сұрау, алғыс айту, қоштасу кезінде ұлттық этикет талаптарын сақтау	11.2.1.4 әлеуметтік-тұрмыстық қатынас (тілек айту, бата беру, құттықтау, көңіл айту, қолдау көрсету және т.б.) кезінде ұлттық тілде қалыптасқан шаблондарды сақтау
	10.2.1.5 өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын білу	11.2.1.5 өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын жетілдіру
2) Ресми іс-қағаздар стилінде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру	10.2.2.1 іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін игеру	11.2.2.1 іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін жетілдіру
	10.2.2.2 ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды қалыптастыру	11.2.2.2 ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды жетілдіру
3) Публицистикалық стильде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру	10.2.3.1 публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын қалыптастыру, тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс,	11.2.3.1 публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын дамыту, тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын жетілдіру

	өзіне деген сенімділік дағдыларын қалыптастыру	
	10.2.3.2 қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын қалыптастыру	11.2.3.2 қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын жетілдіру
4) Ғылыми стильде айтылым, жазылым дағдыларын жетілдіру	10.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын қалыптастыру	11.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын жетілдіру
1) Әдеби тіл нормаларын сақтау		
1) Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.1 дыбыстың жіктелімін, жасалуын, буын түрлерін, буын үндесімін, тасымал тәртібін, сөйлеудегі ырғақты топтарды, сөз ішіндегі және сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді, интонацияның құрамдас бөліктерін анықтау, фонетика-фонологиялық талдау жасау	11.3.1.1 әр стильге тән лексика-грамматикалық ерекшеліктерді анықтай отырып, сөйлемдерді фонологиялық- ырғақтық топтарға бөліп, айтылуы бойынша өрнектеп, ішіндегі дыбыстық өзгерістерді анықтау
	10.3.1.2 сөздердің тура, туынды мағынасын, тіркесу сипатын, қолданылу аясы мен стильдік қызметін көрсете отырып, толық лексикалық талдау жасау	11.3.1.2 мәтіннің стилін, жанрын, қолдану аясын, лексика-грамматикалық ерекшеліктерін көрсетіп, ондағы сөздерге толық лексикалық талдау жасау
	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау
2) Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.1 қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау	11.3.2.1 қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің, игерілген/игерілмеген кірме сөздердің емлесін білу

	10.3.2.2 жазбаша мәтін тудыру кезінде сөйлем ішіндегі және сөйлем соңындағы тыныс белгілерді қоюдағы ұстанымдарды (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сақтай білу	11.3.2.2 сөйлем соңында, сөйлем ішінде қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді пунктуациялық ұстанымдарға (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сай қоя білу
	10.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын орнықтыру	11.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру

13. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағытындағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту қазақ тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағытындағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 10-сынып:

Лексикалық бөлім	Әдеби тіл нормалары	Білім алу әрекетінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Фонетика/Фонология			
Қазақ тілінің дыбыс жүйесі (А.Байтұрсынұлы, Ә.Жүнісбек, С.Мырзабеков және басқа да ғалымдардың еңбектерінен алынған мәтіндер)	1.1 Фонетиканың/ Фонологияның зерттеу нысаны 1.2 Интонология 1.3 Қазақ тілінің әліпбиі 1.4 А.Байтұрсынұлы жасаған әліпби 1.5 Дыбыс. Дыбыстың түрлері 1.6 Дауысты дыбыстар 1.7 Қазақ тілінің сингармонизм заңы және оның түрлері 1.8 Дауыссыз дыбыстар	Мәтінтану	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, ойды жалғастыру; 10.1.1.4 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау; 10.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді анықтау
		Мәтінтудыру	10.2.1.1 көркем мәтін стилінің талаптарын сақтап, күрделі жоспар

	1.9 Сөз ішіндегі дыбыстық өзгерістер заңдылығы 1.10 Диссимиляция құбылысы 1.11 Фонетикалық талдау жасау 1.12 Фонологиялық талдау жасау		бойынша берілген тақырыпта шығарма жазу; 10.2.2.1 іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін игеру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.1 дыбыстың жіктелімін, жасалуын, буын түрлерін, буын үндесімін, тасымал тәртібін, сөйлеудегі ырғақты топтарды, сөз ішіндегі және сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді, интонацияның құрамдас бөліктерін анықтау, фонетика-фонологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын орнықтыру
2. Лексика. Фразеология			
Сөзтану ғылымы (Ғ. Қалиев, Ә.Болғанбаев, І.Кеңесбаев, К.Аханов, Н.Уәлиұлы, Б.Сағындықұлы, Г.Смағұлова сияқты ғалымдардың еңбектерінен алынған лексикаға қатысты мәтіндер)	2.1. Тарихи лексикология: этимология 2.2 Ономасиология 2.3 Ономастика: антропонимика және топонимика 2.4 Семасиология 2.5 Фразеология 2.6 Фразеологизмдердің стильдік ерекшеліктері 2.7 Лексикография 2.8 Лексикологияның грамматикамен байланысы 2.9 Лексикологияның фонетикамен байланысы 2.10 Лексикалық талдау	Мәтінтану	10.1.1.2 мәтіннен автор позициясын және жалпы ақпаратты талқылау сұрақтары арқылы анықтау; 10.1.1.5 мәтіндегі қорытынды бөлімнің орнына өз біліміне сүйеніп қорытынды жасау; 10.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін ажырату
		Мәтінтудыру	10.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын қалыптастыру; 10.2.3.1 публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын қалыптастыру:

ЖОБА

			тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.2 сөздердің тура, туынды мағынасын, тіркесу сипатын, қолданылу аясы мен стильдік қызметін көрсете отырып, толық лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.1 қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау
2-тоқсан			
3. Сөз таптары			
Сөз топтары емес, сөз таптары (сөз таптарының сандық және сапалық ерекшеліктері туралы мәтіндер)	3.1 Сөз таптары туралы түсінік 3.2 А.Байтұрсынұлының сөз таптарына қатысты терминдері 3.3 Сөздерді сөз таптарына топтастыру принциптері 3.4 Сөз таптарының морфологиялық белгілері 3.5 Сөз таптарының синтаксистік белгілері 3.6 Атауыш сөздер (есімдер мен етістіктер) 3.7 Көмекші сөздер (шылаулар, одағай сөздер, модаль сөздер)	Мәтінтану	10.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу; 10.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін,жазылу мақсатын анықтау
		Мәтінтудыру	10.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын игеру; 10.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.2 сөздердің тура, туынды мағынасын, тіркесу сипатын, қолданылу аясы мен стильдік қызметін көрсете отырып, толық лексикалық талдау жасау

ЖОБА

		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.2 жазбаша мәтін тудыру кезінде сөйлем ішіндегі және сөйлем соңындағы тыныс белгілерді қоюдағы ұстанымдарды (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сақтай білу
4. Сөзжасам			
Сөз қалай жасалады? (Н.Оралбаева, А.Салқынбай секілді ғалымдардың еңбектерінен сөзжасамға қатысты мәтіндер)	4.1 Сөз жасаудың тәсілдері 4.2. Сөз жасаушы тілдік элементтер 4.3. Сөзжасамдық типтер мен тізбектер 4.4 Сөзжасам үлгілері 4.5 Туынды сөздер және олардың түрлері 4.6 Сөзжасамдық заңдылықтар 4.7 Сөзжасамдық мағына	Мәтінтану	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, ойды жалғастыру; 10.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу; 10.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын анықтау
	4.8 Сөзжасамның сөз таптарына қатысы 4.9 Қазақ тілінің сөзжасам жүйесі 4.10 Сөзжасамдық талдау	Мәтінтудыру	10.2.1.4 сәлемдесу, қарату, танысу, өтініш айту, рұқсат сұрау, шақыру, кешірім сұрау, алғыс айту, қоштасу кезінде ұлттық этикет талаптарын сақтау; 10.2.2.2 ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.1 қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау
3-тоқсан			
5. Зат есім. Есімдік			
Сөз қалай		Мәтінтану	10.1.1.2 мәтіннен автор

ЖОБА

түрленеді? (А. Байтұрсынұлы, А.Ысқақов, С.Исаев, Ы.Маманов секілді ғалымдардың еңбектерінен алынған мәтіндер)	5.1 Зат есімнің жасалу жолдары 5.2 Зат есімнің түрлену жүйелері 5.3 Зат есімдердің лексика-семантикалық сипаттамасы 5. 4 Деректі және дерексіз зат есімдер 5.5 Зат есімнің морфологиялық белгілері 5.6 Зат есімнің синтаксистік қызметі 5.7 Есімдіктер. Есімдіктің лексика-семантикалық сипаты 5.8 Есімдіктің морфологиялық ерекшеліктері 5.9 Есімдіктің синтаксистік қызметі 5.10 Морфологиялық талдау		позициясын және жалпы ақпаратты талқылау сұрақтары арқылы анықтау; 10.1.1.5 мәтіндегі қорытынды бөлімнің орнына өз біліміне сүйеніп қорытынды жасау; 10.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін ажырату
		Мәтінтудыру	10.2.1.5 өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын білу; 10.2.3.2 қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын орнықтыру
6. Сын есім. Сан есім			
Заттың сыны мен саны (сын есім мен сан есімді зерттеген ғалымдардың мәтіндерінен үзінділер)	6.1 Сан есімнің лексика-семантикалық ерекшеліктері 6.2 Сан есімнің сөзжасамы 6.3 Сан есімнің мағыналық түрлері	Мәтінтану	10.1.1.4 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау; 10.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге

ЖОБА

	6.4 Сан есімнің синтаксистік қызметі 6.5 Семантикалық тәсіл бойынша туатын сын есімдер 6.6 Синтетикалық тәсіл арқылы туатын сын есімдер 6.7 Сын есімнің морфологиялық құрылымы 6.8 Күрделі сын есімдер 6.9 Сын есімнің шырай категориясы 6.10 Сын есімнің синтаксистік қызметі 6.11 Морфологиялық талдау		тән жалпы ерекшеліктерді анықтау; 10.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын анықтау
		Мәтінтудыру	10.2.1.1 көркем мәтін стилінің талаптарын сақтап, күрделі жоспар бойынша берілген тақырыпта шығарма жазу; 10.2.2.2 ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.2 жазбаша мәтін тудыру кезінде сөйлем ішіндегі және сөйлем соңындағы тыныс белгілерді қоюдағы ұстанымдарды (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сақтай білу
7. Етістік			
Түрленімге бай сөз табы (етістікті зерттеген ғалымдардың еңбектерінен үзінділер)	7.1 Етістіктің жіктелу ерекшеліктері 7.2 Салттық және сабақтылық категориясы 7.3 Етіс категориясы 7.4 Шақ категориясы 7.5 Рай категориясы 7.6 Есімшелер категориясы 7.7 Көсемшелер категориясы 7.8 Амалдың өту сипаты категориясы 7.9 Етістіктің сөйлемдегі қызметі	Мәтінтану	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, ойды жалғастыру; 10.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу; 10.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді анықтау
		Мәтінтудыру	10.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру

ЖОБА

	7.10 Морфологиялық талдау		дағдыларын қалыптастыру; 10.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.1 қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, бірікken, тіркескен сөздердің емлесін сақтау
4-тоқсан			
8.Үстеу			
Мағынаны қалай толықтырамыз? (үстеуді зерттеген ғалымдардың еңбектерінен алынған мәтіндер)	8.1 Үстеудің лексика-грамматикалық топтары: мезгіл және мекен үстеулері 8.2 Мөлшер және сын-қимыл үстеулері 8.3 Күшейткіш үстеулер 8.4 Мақсат үстеулері 8.5 Себеп-салдар үстеулері 8.6 Үстеулердің сөйлем мүшесі қызметінде жұмсалуы 8.7 Үстеулердің басқа сөз таптарымен тіркесу дәрежесі 8.8 Үстеулердің сөйлемдегі қызметі 8.9 Морфологиялық талдау	Мәтінтану	10.1.1.2 мәтіннен автор позициясын және жалпы ақпаратты талқылау сұрақтары арқылы анықтау; 10.1.1.5 мәтіндегі қорытынды бөлімнің орнына өз біліміне сүйеніп қорытынды жасау; 10.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін ажырату
		Мәтінтудыру	10.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын игеру; 10.2.2.1 іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін игеру

ЖОБА

		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.3 сөздің морфемдік құрамын, негізгі немесе туынды түбір екенін, сөзжасамдық тәсілін (синтетикалық, аналитикалық), грамматикалық мағыналарын көрсете отырып, сөзжасамдық-морфологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын орнықтыру
9. Шылау, еліктеу, одағай сөздер			
Сөйлемдегі көмекшілер мен оқшаулар (шылау, оқшау, еліктеу сөздерді зерттеген ғалымдардың еңбектерінен алынған мәтіндер)	9.1 Жалғаулықтар: ыңғайластық жалғаулықтар 9.2 Қарсылық мәнді жалғаулықтар 9.3 Талғау мәнді жалғаулықтар 9.4 Себеп мәнді жалғаулықтар 9.5 Салдар мәнді жалғаулықтар 9.6 Шарт мәнді жалғаулықтар 9.7 Септеуліктер 9.8 Демеуліктер 9.9 Еліктеу сөздер 9.10 Одағай 10.11 Морфологиялық талдау	Мәтінтану	10.1.1.4 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау; 10.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын анықтау
		Мәтінтудыру	10.2.1.4 сәлемдесу, қарату, танысу, өтініш айту, рұқсат сұрау, шақыру, кешірім сұрау, алғыс айту, қоштасу кезінде ұлттық этикет талаптарын сақтау; 10.2.3.2 қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын қалыптастыру
		Лексика-грамматикалық норма	10.3.1.1 дыбыстың жіктелімін, жасалуын, буын түрлерін, буын үндесімін, тасымал тәртібін, сөйлеудегі ырғақты топтарды, сөз ішіндегі және сөз арасындағы дыбыстық өзгерістерді, интонацияның құрамдас бөліктерін анықтау,

ЖОБА

			фонетика-фонологиялық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	10.3.2.1 қосымшалар мен шылауларды үндестік заңына сай жазу, ықшамдалған, кіріккен, біріккен, тіркескен сөздердің емлесін сақтау

2) 11-сынып:

Лексикалық бөлім	Әдеби тіл нормалары	Білім алу әрекетінің түрлері	Білім алушылар білуге тиісті оқу мақсаттары
1-тоқсан			
1. Сөз тіркесі синтаксисі			
Синтаксистік қатынастар (М.Балақаев, Т.Сайрамбаев, Ә.Әбілақов еңбектерінен алынған мәтіндер)	1.1 Тұрақты тіркес 1.2 Түйдекті тіркестер 1.3 Сөз тіркестерінің байланысу тәсілдері мен тұлғалары 1.4 Сөз тіркесінің құрылысы 1.5 Аналитикалық байланыс 1.6 Синтетикалық байланыс 1.7 Есімді және етістікті сөз тіркестері 1.8 Қабыса байланысқан сөз тіркестері 1.9 Меңгеріле байланысқан сөз тіркестері 1.10 Матаса байланысқан сөз тіркестері 1.11 Жанаса байланысқан сөз тіркестері 1.12 Үстеулер қатысқан есімді тіркестер 1.13 Көсемшелі сөз тіркестері	Мәтінтану	11.1.1.1 мәтін бойынша өз көзқарастарын айту, өз көзқарастарын дәлелдеу үшін дұрыс қорытынды шығару; 11.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау; 11.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.1 күрделі жоспар бойынша берілген талаптарға шығарма жазу кезінде жоспар жүйесін сақтау және шығарманы дұрыс қорытындылау; 11.2.2.1 іскери этикетті, ділмарлықты, қозғалу әрекеттерін әсерлі сөйлеу мен үйлестіру арқылы тыңдаушыны тарту тәсілдерін жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай

ЖОБА

			отырып, толық синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.1 қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің, игерілген/игерілмеген кірме сөздер мен бейүндес сөздердің емлесін білу
2. Жай сөйлем синтаксисі			
Сөйлем (жай сөйлем синтаксисі мамандарының еңбектерінен алынған мәтіндер)	2.1 Белгілі жақты сөйлем 2.2 Белгісіз жақты сөйлем 2.3 Жалпылама жақты сөйлем 2.4 Жақсыз сөйлемдер 2.5 Етістікті және есімді жақсыз сөйлемдер 2.6 Субъектінің қалып-күйін білдіретін жақсыз сөйлемдер 2.7 Модальді жақсыз сөйлемдер 2.8 Номинативті сөйлемдер 2.9 Сілтеу мәнді сөйлемдер 2.10 Жорамалдау, болжау мәнді ситуативтік сөйлемдер	Мәтінтану	11.1.1.2 оқиғалар, идеялар, құндылықтар, деректер арасындағы байланысты проблемалық сұрақтар арқылы анықтау; 11.1.1.5 мәтінде көтерілген мәселенің (саяси-қоғамдық, тәрбиелік) маңыздылығын анықтап, баға беру; 11.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын жетілдіру; 11.2.3.1 публицистикалық стиль ерек-шеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын дамыту:тыңдаушы-ның назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау

ЖОБА

		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.1 қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің, игерілген/игерілмеген кірме сөздер мен бейүндес сөздердің емлесін білу
2-тоқсан			
3. Құрмалас сөйлем синтаксисі			
Күрделі ойды білдіретін құрылымдар (құрмалас сөйлем синтаксисі мамандарының еңбектерінен алынған мәтіндер)	3.1 Құрмалас сөйлемнің қалыптасу жолдары мен өзіндік белгілері 3.2 Құрмалас сөйлемнің жай сөйлемнен өзгешелігі 3.3 Құрмалас сөйлемнің құрылымы және компоненттерінің орналасу тәртібі 3.4 Құрмалас сөйлемнің түрлері. Салалас құрмалас сөйлем. Ыңғайлас салалас құрмалас 3.5 Қарсылықты салалас құрмалас 3.6 Себеп-салдар салалас құрмалас 3.7 Түсіндірмелі салалас құрмалас сөйлем 3.8 Талғаулы салалас құрмалас 3.9 Кезектес салалас құрмалас 3.10 Көп құрамды салалас құрмалас сөйлем	Мәтінтану	11.1.1.4 әртүрлі формадағы мәтіндердегі оқиғалар мен құбылыстардың уақытша және себеп-салдарлық өзара байланысын анықтау; 11.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын жетілдіру; 11.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.2 сөйлем соңында, сөйлем ішінде қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді пунктуациялық ұстанымдарға (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сай қоя білу
4. Сабақтас құрмалас сөйлем			
Тілдегі сабақтаса байланыс (бір-	4.1 Көсемше, есімше, шартты рай арқылы	Мәтінтану	11.1.1.1 мәтін бойынша өз көзқарастарын айту, өз

ЖОБА

біріне бағына байланысқан сабақтас сөйлемдер мен сөз тіркестеріне қатысты мәтіндер)	жасалған сабақтас құрмалас сөйлемдер 4.2 Мезгіл бағыныңқылы сабақтас 4.3 Шартты бағыныңқылы сабақтас 4.4 Қарсылықты бағыныңқылы сабақтас 4.5 Салыстырмалы бағыныңқылы сабақтас 4.6. Себеп бағыныңқылы сабақтас 4.7 Қимыл-сын бағыныңқылы сабақтас 4.8 Мақсат бағыныңқылы сабақтас 4.9 Көп бағыныңқылы сабақтас		көзқарастарын дәлелдеу үшін дұрыс қорытынды шығару; 11.1.1.4 әртүрлі формадағы мәтіндердегі оқиғалар мен құбылыстардың уақытша және себеп-салдарлық өзара байланысын анықтау; 11.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.4 әлеуметтік-тұрмыстық қатынас (тілек айту, бата беру, құттықтау, көңіл айту, қолдау көрсету және т.б.) кезінде ұлттық тілде қалыптасқан шаблондарды сақтау; 11.2.2.2 ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.2 сөйлем соңында, сөйлем ішінде қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді пунктуациялық ұстанымдарға (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сай қоя білу
3-тоқсан			
5. Төл сөз бен төлеу сөз			
Қысқа әңгіме шеберлері (қысқа әңгіме шеберлерінің шығармаларынан алынған мәтіндер)	5.1. Төл сөздің құрылымдық мазмұны 5.2. Төлеу сөздің түрлері (тәуелді сөз, ұсынылған сөз) 5.3 Төл сөз бен төлеу сөздің айырмашылықтары мен ұқсастықтары 5.4 Төл сөзді төлеу сөзге	Мәтінтану	11.1.1.2 оқиғалар, идеялар, құндылықтар, деректер арасындағы байланысты проблемалық сұрақтар арқылы анықтау; 11.1.1.5 мәтінде көтерілген мәселенің (саяси-қоғамдық, тәрбиелік) маңыздылығын анықтап, баға беру;

ЖОБА

	айналдырғанда кездесетін ерекшеліктер 5.5 Хабарлы сөйлемді төлеу сөзге айналдыру 5.6 Сұраулы сөйлемді төлеу сөзге айналдыру 5.7 Диалог 5.8 Төл сөз бен автор сөзінің тыныс белгілері		11.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.5 өлең оқу, монолог айту, диалогқа түсу кезінде сөз сазын және бейвербалды құралдарды пайдалану талаптарын жетілдіру; 11.2.3.2 қоғамдағы өзекті мәселелер бойынша материалдарды талдап, жинақы мәтін, сөйлейтін сөзге тезис және эссе жазу, сұхбат алу үшін сұрақтар құрастыру дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.3 сөйлемдердің айтылу мақсатын, түрлерін, құрылысын, сөз ішіндегі байланысу түрлері мен тәсілдерін, сөйлем мүшелерін, құрмаластың құрамындағы сөйлемдердің байланысу тәсілдерін, тыныс белгілерін анықтай отырып, толық синтаксистік талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.2 сөйлем соңында, сөйлем ішінде қабаттаса қойылатын тыныс белгілерді пунктуациялық ұстанымдарға (мағыналық, грамматикалық, интонациялық) сай қоя білу
6. Мемлекеттік тілдің қоғамдағы қызметі			
Қазақ тілі - Қазақстан Республикасының мемлкеттік тілі (мемлекеттік тілдің ахуалына байланысты әлеуметтік зерттеулер, тіл ахуалына қатысты БАҚ мақалалары)	6.1 Қазақ тілі – Қазақстан Республикасының мемлекеттік тілі 6.2 Қазақстан Республикасындағы тіл саясаты 6.3 Тіл және мәдениет 6.4 Тіл және тарих 6.5 Мемлекеттік тіл және БАҚ 6.6 Әлеуметтік лингвистикалық зерттеулер 6.7 Мемлекеттік тілдің құқықтық негізі	Мәтінтану	11.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау; 11.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын жетілдіру; 11.2.3.1 публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында

ЖОБА

	6.8 Мемлекеттік тілдің дамуына латын әліпбиінің әсері		сөйлеу техникасын дамыту: тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.1 әр стильге тән лексика-грамматикалық ерекшеліктерді анықтай отырып, сөйлемдерді фонологиялық-ырғақтық топтарға бөліп, айтылуы бойынша өрнектеп, ішіндегі дыбыстық өзгерістерді анықтау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру
7. Қазақ тіліндегі функционалдық стильдер			
Ауызекі сөйлеу және көркем әдебиет стиліндегі мәтіндер (ауызекі сөйлеу және көркем әдебиет стилінен алынған мәтіндер)	7.1 Ауызекі сөйлеу стилі. Ауызекі сөйлеу стилінің лингвистикалық белгілері 7.2 Ауызекі сөйлеу стилінің лексикасы 7.3 Ауызекі сөйлеу стилінің морфологиясы 7.4 Ауызекі сөйлеу стилінің синтаксисі 7.5 Көркем әдебиет стилі 7.6 Көркем әдебиет стилінің лексикасы 7.7 Көркем әдебиет стилінің қолданылу аясы 7.8 Көркем әдебиет стилінің ерекшеліктері 7.9 Жазушы стилі	Мәтінтану	11.1.1.1 мәтін бойынша өз көзқарастарын айту, өз көзқарастарын дәлелдеу үшін дұрыс қорытынды шығару; 11.1.1.5 мәтінде көтерілген мәселенің (саяси-қоғамдық, тәрбиелік) маңыздылығын анықтап, баға беру; 11.1.2.3 әр стильдің өзіне тән тілдік (лексика-грамматикалық) ерекшеліктерін салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын жетілдіру; 11.2.1.3 ауызекі сөйлеу стилінің элементтері бар әңгіме жанрында мәтін жазу дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.1 әр стильге тән лексика-грамматикалық ерекшеліктерді анықтай отырып, сөйлемдерді фонологиялық- ырғақтық топтарға бөліп, айтылуы бойынша өрнектеп, ішіндегі

			дыбыстық өзгерістерді анықтау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.1 қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің, игерілген/игерілмеген кірме сөздер мен бейүндес сөздердің емлесін білу; 11.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру
4-тоқсан			
8. Ғылыми стиль			
Ғылыми стильдің қалыптасу тарихы (білім, ғылым, инновация тақырыбындағы ғылыми мәтіндер)	8.1 Ғылыми стильдің лексикасы 8.2 Ғылыми стильдің қолданылу аясы 8.3 Ғылыми стильдің мақсаты 8.4 Ғылыми стильдің стильдік сипаттары 8.5 Ғылыми стильдің тілдік амал-тәсілдері 8.6 Ғылыми стильдің лингвистикалық белгілері 8.7 Ғылыми шығармалар түрлері 8.8 Ғылыми терминологияның элементтері	Мәтінтану	11.1.1.2 оқиғалар, идеялар, құндылықтар, деректер арасындағы байланысты проблемалық сұрақтар арқылы анықтау; 11.1.1.4 әртүрлі формадағы мәтіндердегі оқиғалар мен құбылыстардың уақытша және себеп-салдарлық өзара байланысын анықтау; 11.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.2 көркем әдебиетке жататын жанрларда (поэзия, проза, эссе, новелла) мәтін тудыру дағдыларын жетілдіру; 11.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.2 мәтіннің стилін, жанрын, қолдану аясын, лексика-грамматикалық ерекшеліктерін көрсетіп, ондағы сөздерге толық лексикалық талдау жасау

ЖОБА

		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру
9. Терминдер және кірме сөздер			
Қазақ тіл білімінің терминдер жүйесі (А.Байтұрсынұлы, Ө.Айтбайұлы, Ш.Құрманбайұлы ғылыми сияқты ғалымдардыі еңбектерінен алынған мәтіндер)	9.1 Тіл білімі терминдері 9.2 Терминдердің құрылымы мен лексика-грамматикалық ерекшеліктері 9.3 Терминдер жасаудың негізгі принциптер 9.4 Өзге тілдерден аударылып енген терминдер 9.5 Аударылмай енген терминдер 9.6 Терминнің тілдік сипаты 9.7 Халықаралық терминдер 9.8 Терминге қойылатын талаптар	Мәтінтану	11.1.1.3 ойын (автордың көзқарасы мен ақпарат берілген тұстарын) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау; 11.1.2.2 әр стильге тән жанрларды білу, ажырату, құрылымын, типтік ерекшеліктерін, жазылу мақсатын салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.1.1 күрделі жоспар бойынша берілген талаптарға шығарма жазу кезінде жоспар жүйесін сақтау және шығарманы дұрыс қорытындылау; 11.2.4.1 ғылыми стильдің қолдану аясын, стильдік сипатын және тілдік ерекшеліктерін сақтап, ғылыми жұмыстар жазу, слайдтар дайындау және оларды көпшілік алдында қорғау дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.2 мәтіннің стилін, жанрын, қолдану аясын, лексика-грамматикалық ерекшеліктерін көрсетіп, ондағы сөздерге толық лексикалық талдау жасау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.1 қазақ тілінің орфографиялық ережелеріне сүйеніп бас әріптің, игерілген/игерілмеген кірме сөздер мен бейүндес сөздердің емлесін білу
10. Ресми іс-қағаздар стилінің тілі. Публицистикалық стиль			

ЖОБА

Бұқаралық ақпарат құралдары (Тіл мәселесін көтерген публицистикалық мәтіндер)	10.1 Ресми іс-қағаздар стилінің қолданылу аясы 10.2 Ресми іс-қағаздар стиліндегі стандарт тілдік бірліктер 10.3 Публицистикалық стиль. Түрлері. Мақсаты 10.4 Публицистикалық стильдің қолданылу аясы 10.5 Публицистикалық стильдің лексикасы 10.6 Публицистикалық стильдің негізгі қызметтері 10.7 Публицистикалық стильдің экстралингвистикалық сипаты 10.8 Публицистикалық стиль және орфоэпиялық норма 10.9 Публицистикалық стиль. Шешендік сөздер	Мәтінтану	11.1.1.5 мәтінде көтерілген мәселенің (саяси-қоғамдық, тәрбиелік) маңыздылығын анықтап, баға беру; 11.1.2.1 мәтіннің стилін ажырата білу, әр стильге тән жалпы ерекшеліктерді салыстыру
		Мәтінтудыру	11.2.2.2 ресми стильдің өмірге қажетті үлгілерін талапқа сай жазуды жетілдіру; 11.2.3.1 публицистикалық стиль ерекшеліктерін сақтап, көпшілік алдында сөйлеу техникасын дамыту, тыңдаушының назарын аударту, аудиториямен байланыс, үйлесімді қозғалыс, өзіне деген сенімділік дағдыларын жетілдіру
		Лексика-грамматикалық норма	11.3.1.1 әр стильге тән лексика-грамматикалық ерекшеліктерді анықтай отырып, сөйлемдерді фонологиялық-ырғақтық топтарға бөліп, айтылуы бойынша өрнектеп, ішіндегі дыбыстық өзгерістерді анықтау
		Айтылым-жазылым нормалары	11.3.2.3 айтылым кезінде сөзді сазына келтіріп, лебізді ырғақты топтарға бөліп, сөз ішіндегі және сөз арасындағы өзгерістерді сақтап айту дағдыларын жетілдіру

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің

2022 жылғы « »
№ бұйрығына
77-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

7. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

8. Қазақ әдебиеті бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

9. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) «Қазақ әдебиеті» бағдарламасы білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру бағытында құрастырылған;

2) қазақ әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

3) қазақ әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, қазақ халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

4) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

5) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

3) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

4) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Қазақ әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

6. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

2) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

3) көркем шығармадағы образ;

4) шығарма үзінділерімен жұмыс;

5) қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

7. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициясы;

2) автор бейнесі;

3) көркем шығарманың тілі;

4) шығармашылық жұмыс;

5) қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

8. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тарихи және көркемдік құндылығы;

2) заманауилығы мен жаңашылдығы;

3) әдеби эссе;

4) әдеби сын.

9. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну, әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану, көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау, көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану, ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың әртүрлі композициялық ерекшеліктерін талдау, автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісі, шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін ашу, көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс жазу, қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау, көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің

жаңашылдығына баға беру, шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, әдеби сын жазу.

10. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Абай Құнанбаев «Сегіз аяқ», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өленделері; Он жетінші қарасөз, Отыз екінші қарасөз, «Масғұт» поэмасы;

2) М. Сәрсеке «Қаныш Сәтбаев» роман-эссе;

3) А. Кемелбаева «Шашты» әңгімесі;

4) Т. Сұлтанбеков «Көшпелі алтын» ғылыми фантастикалық әңгіме;

5) Оразақын Асқар «Шетте жүрген бауырларға» өленді;

6) Ш. Мұртаза «Бесеудің хаты» драмасы;

7) Ж. Бөдеш «Жалғыз» поэмасы.

11. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну, әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау, көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер мен дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану, ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау, шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы, шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын ашу, әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс жазу, әлем және қазақ әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау, шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) О. Бөкей «Атау кере» повесі;

2) Ж. Әбдірашев «Дала, сенің ұлыңмын» өленді;

3) Б. Мұқай «Өмірзая» романы;

4) Е. Әбікен «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі;

5) М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы 1, 2-том;

6) Қ. Мырзалиев «Қызыл кітап» поэмасы;

7) С. Балғабаев «Тойдан қайтқан қазақтар» комедиялық драмасы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық

белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4 кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

14. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну	11.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну
2. Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану	11.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау
3. Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4. Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану	11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
5 . Қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру	11.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
2) анализ және интерпретация:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау	11.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау	11.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау	11.2.3.1 шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау
4. Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу	11.2.4.1 әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Қазақ және әлем	10.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ	11.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін

әдебиетіндегі құндылықтар	құндылықтарды анықтау	талдау

3) бағалау және салыстыру:

	10-сынып	11-сынып
1. Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау	11.3.1.1 шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2. Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру	11.3.2.1 көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 ғылыми еңбектерге сүйене отырып әдеби сын жазу	11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Қалың елім, қазағым	Абай шығармашылығы: «Сегіз аяқ», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері, Он жетінші қарасөз, Отыз екінші қарасөз, «Масғұт» поэмасы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру

		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 ғылыми еңбектерге сүйене отырып әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Қазақтың Қанышы	М. Сәрсеке «Қаныш Сәтбаев» роман-эссе	Түсіну және жауап беру	10.1.2.1. әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.4.1 көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.4.1 ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Парасат пайымы		Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық

ЖОБА

	А. Кемелбаева «Шашты» әңгімесі, Т. Сұлтанбеков «Көшпелі алтын» ғылыми фантастикалық әңгімесі, Оразақын Асқар «Шетте жүрген бауырларға» өлеңі		табиғатын тану; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Тарих тағылымы	Ш. Мұртаза «Бесеудің хаты» драмасы, Ж. Бөдеш «Жалғыз» поэмасы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (өлең, әңгіме) жазу; 10.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау

ЖОБА

		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.3.1 шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу

2) 11-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Кеңістік пен уақыт	О. Бөкей «Атау кере» повесі, Ж. Әбдірашев «Дала, сенің ұлыңмын» өлеңі	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1 шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең) жазу; 11.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау;

			11.3.3.1 шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Заман шындығы	Б. Мұқай «Өмірзая» романы, Ерболат Әбікен «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1 шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Ғасырлық туынды	М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы 1, 2-том	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету;

ЖОБА

			11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1 шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.3.1 шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Табиғат және адам	Қ. Мырзалиев «Қызыл кітап» поэмасы, С. Балғабаев «Тойдан қайтқан қазақтар» комедиялық драмасы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау;

ЖОБА

			11.2.3.1 шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
78-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

10. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

11. Қазақ әдебиеті бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

12. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) «Қазақ әдебиеті» бағдарламасы білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру бағытында құрастырылған;

2) қазақ әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

3) қазақ әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, қазақ

халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

4) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

5) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

5) 10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты;

6) 11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Қазақ әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

7. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

6) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

7) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

8) көркем шығармадағы образ;

9) шығарма үзінділерімен жұмыс;

10) қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

8. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

6) әдеби шығарманың композициясы;

7) автор бейнесі;

8) көркем шығарманың тілі;

9) шығармашылық жұмыс;

10) қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

9. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

5) тарихи және көркемдік құндылығы;

6) заманауилығы мен жаңашылдығы;

7) әдеби эссе;

8) әдеби сын.

10. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну, әдеби шығармадағы

көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу, көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау, көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстыру, шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы, шығармадағы автор стилі мен көркемдегіш құралдардың қызметін ашу, көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс жазу, әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру, шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

11. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Абай Құнанбаев «Сегіз аяқ», «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы», «Көңілім қайтты достан да, дұшпаннан да», «Сабырсыз, арсыз, еріншек», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Болыс болдым, мінеки», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері; Он жетінші қарасөз, Отыз екінші қарасөз, Отыз үшінші қарасөз, «Ескендір» поэмасы;

2) Жүсіпбек Аймауытов «Ақбілек» романы;

3) Ә. Кекілбаев «Аңыздың ақыры» повесі;

4) М. Мағауин «Шақан - шері» романы;

5) Ш. Айтматов «Алғашқы ұстаз» повесі;

6) Ұ. Есдәулет «Біз түркілерміз»;

7) Қ. Жұмаділов «Тағдыр» романы;

8) Шахимардан Құсайынов «Томирис» драмасы;

9) Ш. Мұртаза «Тәуекел той» әңгімесі.

12. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну, әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану, шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау, шығармадағы көркемдегіш құралдардың образ жасаудағы орны, көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс жазу, қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру, шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

13.Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) С. Сейфуллин «Сыр сандық» өлеңі;

2) І. Есенберлин «Қаһар» романы;

3) А. Сүлейменов «Бесатар» повесі;

4) С. Елубай «Жалған дүние» романы;

5) Қасым Аманжолов «Өзім туралы» өлеңі;

6) М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы;

7) Т. Молдағалиев «Бауырлар» өлеңі;

8) Т.Әсемқұлов «Бекторының қазынасы» әңгімесі;

9) Эрнест Хемингуэй «Шал мен теңіз» повесі.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

14. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

15. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну
2. Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу
3. Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4. Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану

5. Қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу	11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау	11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау	11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау
4. Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу	11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту	11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2. Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру	11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу

4. Әдеби сын	10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу	11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

16. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

17. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өлең – сөздің патшасы	Абай шығармашылығы«Сегіз аяқ», «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы», «Көңілім қайтты достан да, дұшпаннан да», «Сабырсыз, арсыз, еріншек», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Болыс болдым, мінеки», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері, он жетінші қарасөз, отыз екінші қарасөз, отыз үшінші қарасөз, «Ескендір» поэмасы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау

ЖОБА

			арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Прозадағы көркем ой	Жүсіпбек Аймауытов «Ақбілек» романы, Ә.Кекілбаев «Аңыздың ақыры» повесі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен

ЖОБА

			салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3 -тоқсан			
Аңызбен өрілген көркем сөз	М.Мағауин «Шақан-шері» романы, Ш. Айтматов «Алғашқы ұстаз» повесі, Ұ. Есдәулетов «Біз түркілерміз»	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

ЖОБА

4-тоқсан			
Заман, дәуір тұлғасы	Қ.Жұмаділов «Тағдыр» романы, Шахмардан Құсайынов «Томирис» драмасы, Ш. Мұртаза «Тәуекел той» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

3) 11-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Тарихтың шертіп пернесін		Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы

ЖОБА

	С. Сейфуллин «Сыр сандық» өлеңі, І. Есенберлин «Қаһар» романы, А. Сүлейменов «Бесатар» повесі		көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
2-тоқсан			

ЖОБА

Пайым мен парасат	Қасым Аманжолов «Өзім туралы» өлеңі, С. Елубай «Жалған дүние» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Ғасырлық туынды	М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету;

ЖОБА

			11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе,әңгіме,өлең) жазу; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Әдебиеттегі сын-сарын	Т. Молдағалиев «Бауырлар» өлеңі, Т.Әсемқұлов «Бекторының қазынасы» әңгімесі, Эрнест Хемингуэй «Шал мен теңіз» повесі	Түсіну және жауап беру	11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған

ЖОБА

			үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

3-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

4. «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

7) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

8) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық

ЖОБА

актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Қазақ әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

7. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

11) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

12) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

13) көркем шығармадағы образ;

14) шығарма үзінділерімен жұмыс;

15) қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

8. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

11) әдеби шығарманың композициясы;

12) автор бейнесі;

13) көркем шығарманың тілі;

14) шығармашылық жұмыс;

15) қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

9. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

9) тарихи және көркемдік құндылығы;

10) заманауилығы мен жаңашылдығы;

11) әдеби эссе;

12) әдеби сын.

10. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну, әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу, көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау, көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстыру, шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы, шығармадағы автор стилі мен көркемдегіш құралдардың қызметін ашу, көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс жазу, әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру, шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

11. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Абай Құнанбаев «Сегіз аяқ», «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы», «Көңілім қайтты достан да, дұшпаннан да», «Сабырсыз, арсыз, еріншек», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Болыс болдым, мінеки», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері; Он жетінші қарасөз, Отыз екінші қарасөз, Отыз

үшінші қарасөз, «Ескендір» поэмасы;

2) Жүсіпбек Аймауытов «Ақбілек» романы;

3) Ә. Кекілбаев «Аңыздың ақыры» повесі;

4) М. Мағауин «Шақан - шері» романы;

5) Ш. Айтматов «Алғашқы ұстаз» повесі;

6) Ұ. Есдәулет «Біз түркілерміз»;

7) Қ. Жұмаділов «Тағдыр» романы;

8) Шахимардан Құсайынов «Томирис» драмасы;

9) Ш. Мұртаза «Тәуекел той» әңгімесі.

12. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну, әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану, шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау, шығармадағы көркемдегіш құралдардың образ жасаудағы орны, көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс жазу, қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау, көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру, шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу, шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

13.Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) С. Сейфуллин «Сыр сандық» өлеңі;

2) І. Есенберлин «Қаһар» романы;

3) А. Сүлейменов «Бесатар» повесі;

4) С. Елубай «Жалған дүние» романы;

5) Қасым Аманжолов «Өзім туралы» өлеңі;

6) М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы;

7) Т. Молдағалиев «Бауырлар» өлеңі;

8) Т.Әсемқұлов «Бекторының қазынасы» әңгімесі;

9) Эрнест Хемингуэй «Шал мен теңіз» повесі.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

14. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқыту мақсатының реттік саны.

15. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну
2. Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу
3. Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4. Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
5. Қазақ әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу	11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау	11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау	11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау

4. Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу	11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту	11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2. Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру	11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу	11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

16. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

17. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген Үлгілік оқу) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өлең – сөздің патшасы	Абай шығармашылығы» Сегіз аяқ», «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы», «Сабырсыз, арсыз, еріншек», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Болыс болдым, мінеки», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері, он жетінші қарасөз, отыз екінші қарасөз, Ескендір» поэмасы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Прозадағы көркем ой	Жүсіпбек Аймауытов «Ақбілек» романы, Ә.Кекілбаев «Аңыздың ақыры» повесі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу

ЖОБА

		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3 -тоқсан			
Аңызбен өрілген көркем сөз	М. Мағауин «Шақан-шері» романы, Ш. Айтматов «Алғашқы ұстаз» повесі, Ұ. Есдәулетов «Біз түркілерміз»	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.5.1 шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.2.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

ЖОБА

4-тоқсан			
Заман, дәуір тұлғасы	Қ. Жұмаділов «Тағдыр» романы, Шахимардан Құсайынов «Томирис» драмасы, Ш. Мұртаза «Тәуекел той» әңгімесі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

2) 11-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Тарихтың шертіп пернесін	С. Сейфуллин «Сыр сандық» өлеңі, І. Есенберлин «Қаһар» романы, А. Сүлейменов «Бесатар» повесі	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті

ЖОБА

			мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
2-тоқсан			
Пайым мен парасат	Қасым Аманжолов «Өзім туралы» өлеңі, С.Елубай «Жалған дүние» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып,

ҚОДА

			шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Ғасырлық туынды	М. Әуезов «Абай жолы» роман-эпопеясы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1 шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең) жазу; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Әдебиеттегі сын- сарын		Түсіну және жауап беру	11.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен

ЖОБА

	Т. Молдағалиев «Бауырлар» өлеңі, Т.Әсемқұлов «Бекторының қазынасы» әңгімесі, Эрнест Хемингуэй «Шал мен теңіз» повесі		байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.2.1 автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
79-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

ЖОБА

2. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Қазақ әдебиеті пәні бағдарламасының басты бағыты – білім алушылардың ақыл-ой қабілеті мен тұлғалық қасиеттерін дамыту, коммуникативті құзыреттіліктерін жетілдіру, өздігінен және үздіксіз білім алуға жұмылдыру, алған білім негіздерін өмірлік жағдайларда қолдана білетін жеке тұлға қалыптастыру. Қазақ әдебиетінің қысқаша курсы арқылы әдебиет пәнін тереңдете оқыту, сөз өнері арқылы дүниетанымын кеңейту, ғаламның шындық болмысын таныту және олардың функционалдық сауаттылығы мен прагматикалық қабілеттерін жетілдіру көзделеді.

3. Қазақ әдебиеті бағдарламасының мақсаты – сөз өнерін мәдени мұра, ұлттық құндылық ретінде түсініп, бағалай алатын, интеллектуалдық эстетикалық деңгейі, адамгершілік ұстанымы жоғары шығармашыл тұлға қалыптастыру.

Қазақ әдебиеті пәні арқылы қажетті білім, білік дағдыларды қалыптастырып, білімгерді өз ой-пайымдарын сөйлеу тілі мен жазба тілде еркін жеткізе алу, эстетикалық талғамын, өзіндік дүниетаным мен көзқарасын таныта алу, оқу материалдарын салыстыру, сараптау, бағалай алу дағдыларын қалыптастыру, креативті ойлауға бағыттау мақсаты көзделеді.

Әдеби және теориялық материалдар оқушының әдеби білім мен дүниетанымын кеңейтуге және адамзатқа ортақ ойларды, дилеммаларды, мінездерді зерттеуге мүмкіндік береді. Қазақ әдебиеті білім деңгейі, ой-өрісі дамыған, әдеби тіл және әдеби формалар арқылы өз ойын еркін жеткізе алатын және көркем тілмен шұрайлы сөйлей алатын, өзіндік ұстанымы бар, туындаған мәселелерді шеше білетін өмірге бейім ұрпақ тәрбиелейді.

Білім алушылар әдеби жанрларға интерпретация жасау арқылы шығармашылыққа машықтанады.

4. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің 10-11-сыныптардағы білім мазмұнына әдебиеттің тарихи кезендері, әдеби тектер мен жанрлардың даму сипаты, әдеби ағымдар мен бағыттар, әдебиеттің теориялық мәселелері, әдеби көркем шығармаларды тұтас талдау жүйесі, әдеби шығарма және болмыс, ұлттық мәдениет, әдебиеттегі ұлттық рух мәселесі, әдебиет және ғаламның шындық бейнесі, әдебиеттің өзге ғылымдармен байланысы, қазіргі әдебиеттегі заманауи мәселелер, әдеби оқырмандық мәдениет, сөз өнері және шығармашылық даму, көркем шығарманың стильдік ерекшеліктері, авторлық ұстаным және оқырман танымы қарастырылып, сөз өнерінен біртұтас ұғым қалыптастыру көзделді.

5. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) көркем шығарманың тақырыптық-идеялық бірлігін, поэтикалық тілін, сюжеттік-композициялық құрылым жүйесін, образдық, типтік байланысты ұғынып, жанрлық, стильдік ерекшеліктерін көркем шығарма мазмұны мен

құрылысындағы көркем заңдылықтарды терең танып, көркем шындық пен әдеби шешім, мазмұн мен форма тұтастығын талдап тану;

2) төл әдебиеттің ұлттық сипатын, халықтың әдет-ғұрып, салт-санасының көрінісін, көркем туындының идеялық өзегін түсіну;

3) қазақ әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, дәстүр сабақтастығын ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын білу, бағалай алу;

4) қазақ әдебиетінің ұлттық болмысын, ұлттық кодты тану, түрлі ұлттар әдебиетіндегі көрнекті үлгілерімен салыстыра отырып, ұқсастықтары мен даралық қасиеттерін ажырата алу;

5) білімгердің заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын қалыптастыру;

6) білімгердің сыни пайымы мен шығармашылық қабілетін дамыту, көркем әдебиеттің өзекті мәселелеріне зерттеу жұмыстарын жүргізуге бағыттау.

2-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

6. «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

9) 10-сынып – аптасына 6 сағат, оқу жылында 216 сағатты;

10) 11-сынып – аптасына 6 сағат, оқу жылында 216 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7. «Қазақ әдебиеті» пәндік білімінің мазмұны бөлімдерге бөлінген:

«Оқу және түсіну», «Талдау және жинақтау», «Бағалау және шығармашылық өнім», сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

8. «Оқу және түсіну» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығармадағы поэтикалық қолданыстардың мәнін ашу, мәтіндегі қолданысын түсіну;

2) шығарма үзінділерімен жұмыс;

3) шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн;

4) көркем шығармадағы форма мен мазмұн бірлігі;

5) интерпретация (ауызша, жазбаша).

9. «Талдау және жинақтау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициялық құрылымы;

2) көркем шығарманың образдар жүйесі, типтік характер;

3) көркем шығарманың тілі, стилі;

4) көркемдік тәсілдер;

5) қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

10. «Бағалау және шығармашылық өнім» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тарихи шындық және көркемдік шешім;

2) көркемдік құндылығы;

3) әдеби эссе;

4) әдеби сын.

11. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну: шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу; жекелеген нысандардың (деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну; шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау;

2) талдау және жинақтау: әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау; шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау; әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту;

3) бағалау және шығармашылық өнім: шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

XIX ғасыр әдебиеті

1) Сал-серілер поэзиясы;

2) Біржан сал Қожағұлұлының «Ләйлім шырақ», «Жанбота» ән-өлеңдері;

3) Ақан сері Қорамсаұлының «Маңмаңгер», «Сырымбет», «Құлагер», «Қараторғай» ән-өлеңдері;

4) Әнші ақындар шығармашылығы: Әсет, Жаяу Мұса, Мұхит, Мәди, Үкілі Ыбырай, Естай, Балуан шолақ, Шашубай, Иман Жүсіптердің ән-өлеңдері.

XX ғасыр басындағы әдебиет

5) Ш.Құдайбердіұлының «Қалқаман – Мамыр» поэмасы;

6) А.Байтұрсынұлының «Жиған-терген», «Маса» өлеңдері;

7) М.Дулатовтың «Бақытсыз Жамал» романы;

8) Жүсіпбек Аймауытовтың «Қартқожа» романы;

9) С.Торайғыровтың «Кім жазықты?» поэмасы, «Таныстыру» өлеңі;

10) М.Жұмабаевтың «Оқжетпестің қиясында», «Қойлыбайдың қобызы» поэмалары;

11) Ж. Жабаев «Зілді бұйрық» өлеңі.

1920-1940 жылдардағы әдебиет

12) С.Сейфуллиннің «Көкшетау» поэмасы;
13) Б.Майлиннің «Майдан» пьесасы;
14) І.Жансүгіровтің «Құлагер» поэмасы;
15) М.Әуезовтің «Абай жолы» роман-эпопеясы.
1950-1960 жылдардағы әдебиет
16) Ғ.Мүсіреповтің «Ұлпан» романы;
17) Қ.Аманжоловтың «Ақын өлімі туралы аңыз» поэмасы;
18) Қ.Бекхожиннің «Батыр Науан» поэмасы;
19) М.Иманжановтың «Алғашқы айлар» повесі;
20) Ж Молдағалиевтің «Қыран дала» поэмасы;
21) Д.Әбіловтің «Ақын арманы» романы.

13. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну: шығарма мәтініндегі жекелеген ұғымдардың концептілік, символдық қызметін түсіну; көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, заманауи мәселелерді терең түсіну; көркем шығарманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда (киносценарий, инсценировка) интерпретациялау;

2) талдау және жинақтау: әдеби шығарманың композициясын, жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; қаламгердің даралық стилін талдау (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін талдау); шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау; қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау;

3) бағалау және шығармашылық өнім: шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; көркем шығарманың гуманистік, жалпыадамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу.

14. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:
1960-1980 жылдардағы әдебиет
1) І.Есенберлиннің «Қаһар» романы;
2) К.Тоқаевтың «Түнде атылған оқ» повесі;
3) Ж.Нәжімеденовтің «Келін» поэмасы;
4) Ә.Нұршайықовтың «Ақиқат пен аңыз» роман-диалогі;
5) Ш.Мұртазаның «Қызыл жебе» романы;
6) Ә.Кекілбаевтің «Үркер» романы;
7) Т.Ахтановтың «Шырағың сөнбесін» романы.
1990 жылдардағы қазақ әдебиеті

8) Ә.Нұрпейісовтің «Соңғы парыз» романы;
9) Қ.Мырза-Әлінің «Қызыл кітап» поэмасы;
10) С.Жүнісовтің «Аманай мен Заманай» романы;
11) М.Мағауиннің «Шақан-шері» романы;
12) Ш. Құсайыновтың «Томирис» драмасы.
Тәуелсіздік жылдардағы әдебиет
13) Б.Мұқайдың «Өмірзая» романы;
14) Қ.Жұмаділовтің «Тағдыр» романы;
15) О.Бөкейдің «Атау кере» повесі;
16) Ұ. Есдәулетовтің «Натюрморд» поэмасы;
17) Р.Отарбаевтың «Бейбарыс сұлтан» драмасы.
XXI ғасырдағы қазақ әдебиеті
18) Қазіргі қазақ лирикасы;
19) Поэмадағы көркемдік ізденістер;
20) Жаңа ғасыр романы;
21) Повестегі дәстүр және жаңашылдық;
22) Қазақ әңгімесінің көркемдік көкжиегі;
23) Драматургияның жаңа өрісі;
24) Әдебиеттану және сын.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

15. Бағдарламада оқыту мақсаттары сандардан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» – сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

16. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) оқу және түсіну:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
Көркем шығармадағы поэтикалық қолданыстардың мәнін ашу, мәтіндегі қолданысын түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің концептілік, символдық қызметін түсіну
Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.2.1 жекелеген нысандардың (деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну	11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс
Шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн	10.1.3.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну	11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну

Көркем шығармадағы форма мен мазмұн бірлігі	10.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну	11.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, заманауи мәселелерді терең түсіну
Интерпретация (ауызша, жазбаша)	10.1.5.1 көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау	11.1.5.1 көркем шығарманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда (киносценарий, инсценировка) интерпретациялау

2) талдау және жинақтау:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
Әдеби шығарманың композициялық құрылымы	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату
Көркем шығарманың образдар жүйесі, типтік характер	10.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау
Көркем шығарманың тілі, стилі;	10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау	11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін талдау (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін талдау)
Көркемдік тәсілдер	10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау	11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау
Қазақ және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту	11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау

3) бағалау және шығармашылық өнім:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
Тарихи шындық және көркемдік шешім	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау
Көркемдік құндылығы	10.3.2.1 шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру	11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру
Әдеби эссе	10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу	11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу
Әдеби сын	10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу	11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу

17. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

18. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту қазақ тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
«Құлақтан кіріп	XIX ғасыр әдебиеті.	оқу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу;

бойды алар»	Сал-серілер поэзиясы Біржан сал Қожағұлұлының «Ләйлім шырақ», «Жанбота» ән-өлеңдері, Ақан сері Қорамсаұлының «Маңмаңгер», «Сырымбет», «Құлагер», «Қараторғай» ән-өлеңдері, әнші-ақындар шығармашылығы Әсет, Жаяу Мұса,Мұхит, Мәди, Үкілі Ыбырай, Естай, Балуан шолақ, Шашубай, Иман Жүсіптердің ән-өлеңдері		10.1.2.1 жекеленген нысандардың (деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.5.1 көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау
		талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		бағалау және шығармашылық өнім	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.2.1 шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби (хат, лирикалық эссе, миниатюра) жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
2-тоқсан			
Тарихтың шертіп пернесін	XX ғ. басындағы әдебиет. Ш.Құдайбердіұлының «Қалқаман – Мамыр» поэмасы, А.Байтұрсынұлының «Жиған-терген», «Маса» мысал өлеңдері, М.Дулатовтың «Бақытсыз Жамал» романы, Ж.Аймауытовтың «Қартқожа»	оқу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу; 10.1.2.1 жекеленген нысандардың(деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.5.1 көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау

ЖОБА

	романы, С.Торайғыровтың «Кім жазықты?» поэмасы, «Таныстыру» поэмасы, М.Жұмабаевтың «Оқжетпестің қиясында», «Қойлыбайдың қобызы» поэмалары, Ж.Жабаев «Зілді бұйрық» өлеңі	талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		бағалау және шығармашылық өнім	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.2.1 шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби (хат, лирикалық эссе, миниатюра) жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
3-тоқсан			
Әдебиеттің алтын ғасыры	1920-1940 жылдардағы әдебиет. С.Сейфуллиннің «Көкшетау» поэмасы, Б.Майлиннің «Майдан» пьесасы, І.Жансүгіровтің «Құлагер» поэмасы, М.Әуезовтің «Абай жолы» роман-эпопеясы	оқу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу; 10.1.2.1 жекеленген нысандардың(деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.5.1 көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау
		талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі

			құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		бағалау және шығармашылық өнім	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.2.1 шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби (хат, лирикалық эссе) жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
4-тоқсан			
Заман, дәуір тұлғасы	1950-1960 жылдардағы әдебиет. Ғ.Мүсіреповтің «Ұлпан» романы, Қ.Аманжоловтың «Ақын өлімі туралы аңыз» поэмасы, Қ.Бекхожиннің «Батыр Науан» поэмасы, М.Иманжановтың «Алғашқы айлар» повесі, Ж.Молдағалиевтың «Қыран дала» поэмасы, Д.Әбіловтің «Ақын арманы» романы	оқу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін білу; 10.1.2.1 жекеленген нысандардың (деталь, портрет, монолог) кейіпкер образын ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.5.1 көркем шығарманы өзге жанрда ауызша/жазбаша интерпретациялап, шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып ой толғау
		талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексикалық, фразеологиялық, стилистикалық талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық пафос, идеалды айқындау; 10.2.5.1 әлем және қазақ әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		бағалау және шығармашылық өнім	10.3.1.1 шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.2.1 шығарманың көркемдік-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби (хат, лирикалық эссе) жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу

2) 11-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Прозадағы көркемой	1960-1980 жылдардағы әдебиет. І.Есенберлиннің «Қаһар» романы, Кемел Тоқаевтың «Түнде атылған оқ» повесі, Ж.Нәжімеденовтің «Келін» поэмасы, Ә.Нұршайықовтың «Ақиқат пен аңыз» роман-диалогі, Ш.Мұртазаның «Қызыл жебе» романы, Ә.Кекілбаевтың «Үркер» романы, Т.Ахтановтың «Шырағың сөнбесін» романы	оқу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген ұғымдардың концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.4.1 көркем шығарманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда киносценарий, инсценировка) интрепретациялау
		талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату; 11.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		бағалау және шығармаылық өнім	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпыадамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу

ЖОБА

2-тоқсан			
Пайым мен парасат	1990 жылдардағы қазақ әдебиеті. Ә.Нұрпейісовтің «Соңғы парыз» романы, Қ.Мырза-Әлінің «Қызыл кітап» поэмасы, М.Мағауиннің «Шақан-шері» романы, С.Жүнісовтің «Аманай мен Заманай» романы, Ш.Құсайыновтың «Томирис» драмасы	оқу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген ұғымдардың концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 1.1.3.1 көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.4.1 көркем шығарманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда киносценарий, инсцинировка) интрепретациялау
		талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату; 11.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		бағалау және шығармашылық өнім	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе (миниатюра) жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
3-тоқсан			
Шындық және шығарма	Тәуелсіздік тұсындағы әдебиет. Б.Мұқайдың «Өмірзая»	оқу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген ұғымдардың концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар мен

ЖОБА

	романы, Қ.Жұмаділовтің «Тағдыр» романы, О.Бөкейдің «Атау кере» повесі, Ұ.Есдәулеттің «Натюрморд» поэмасы, Р.Отарбаевтың «Бейбарыс сұлтан» пьесасы		мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.4.1 көркем шығарманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда киносценарий, инсцинировка) интрепретациялау
		талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату; 11.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		бағалау және шығармашылық өнім	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе (миниатюра) жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
4-тоқсан			
Көркем әдебиет және әдеби сын	XXI ғасырдағы қазақ әдебиеті. Қазіргі қазақ лирикасы, поэмадағы көркемдік ізденістер, жаңа ғасыр романы, повестегі дәстүр және	оқу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.5.1 көркем шығармаманың сюжеті мен идеялық концептісін сақтай отырып өзге нысанда (киносценарий, инсцинировка) интрепретациялау

ЖОБА

	жаңашылдық, қазақ әңгімесінің көркемдік көкжиегі, драматургияның жаңа өрісі, әдебиеттану және сын	талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау, баяндау композициясын ажырату; 11.2.2.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика, синтаксистік құрылымындағы ерекшеліктерін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, көркем деталь, авторлық пафос, идеалды айқындау; 11.2.5.1 қазақ әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		бағалау және шығармашылық өнім	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе (миниатюра) жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
80-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. . Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті

стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Орыс тілі» пәні оқу процесінде екі функция орындайды: біріншіден, оқу пәні, екіншіден, басқа оқу пәндерін оқудағы құрал болып табылады.

3. «Орыс тілі» пәнін оқытудың мақсаты әртүрлі деңгейдегі құралдардың қолдану нормаларын және әртүрлі қарым-қатынас салаларында олардың белсенді түрде тиімді қолданылуын ескере отырып, тілдің қалыптасқан біліміне негізделген сөйлеу әрекеттерінің барлық түрлерінде (тыңдалым, айтылым, оқылым және жазылым) білім алушылардың функционалдық сауаттылығын арттыру арқылы шығармашылық белсенді тілдік тұлғаны дамыту.

4. Оқу пәні – заманауи көпұлтты және көп тілді Қазақстан жағдайындағы қолданыстағы қазіргі орыс әдеби тілі.

5. Оқыту міндеттері:

1) әртүрлі салалардағы және қарым-қатынас жағдайында орыс тілін меңгеру, әдеби тіл нормаларын (орфоэпиялық, орфографиялық, лексикалық және грамматикалық) және сөйлеу этикетінің ережелерін ауызша және жазбаша тілде сақтау;

2) ақпараттарды іздеу, өндіру және ақпаратты қайта өңдеу дағдыларын жетілдіру;

3) сөздік қорды байыту және академиялық тілдің қолданылатын грамматикалық құралдарының ауқымын кеңейту;

4) сыни ойлау дағдыларын жетілдіру: алынған ақпаратты талдау, талдау, синтездеу, бағалау, түсіндіру;

5) коммуникативтік міндеттерге байланысты әртүрлі оқылым түрлерін қолдану;

6) тыңдау және сөйлеу дағдыларын жетілдіру;

7) көпшілік алдында сөйлеудің әртүрлі жанрларында монолог құру дағдыларын, нормативтік тұрғыдан тілдік құралдарды таңдап, сыни бағалауды жетілдіру;

8) диалогты коммуникациялық қарым-қатынастың дағдыларын жетілдіру, түрлі салалардағы пікірталастар мен коммуникативтік жағдайларды талқылау, проблеманы шешу жолдарын ұсынады;

8) туындаған мәселелерді шешу мақсатында қарым-қатынас жасау үшін әртүрлі салалар мен коммуникативтік жағдайларда диалог құру, дискуссия жүргізу дағдыларын дамыту;

9) түрлі жанрларда мәтіндер құрастыру кезінде стилистикалық сауаттылықты жетілдіру; жеке авторлық стильді қалыптастыру; мәтінді түзету және өңдеу мүмкіндігі; жеке авторлық стильді қалыптастыру;

10) орыс тілінің ұлттық және мәдени ерекшеліктері, орыс, қазақ және басқа халықтар мәдениеті туралы түсініктерді кеңейту;

11) тілді қоғамға табысты әлеуметтендіруге ықпал ететін лингвистикалық капитал ретіндегі қарым-қатынас құралы, білімнің, рухани және адамгершілік

құндылықтардың көзі ретінде қабылдап, саналы көзқарасты қалыптастыру.

6. Грамматикалық материал сөйлеу тақырыбы бойынша оқытылады. Тілді оқыту басқа оқу пәндерімен ортақ тақырыптары арқылы кіріктіре оқыту, әртүрлі пәндер бойынша мәтіндерді пайдалану, академиялық тілді дамыту арқылы жүзеге асырылады.

7. «Орыс тілі» пәні бойынша оқу жоспары жоғарғы мектептің 2 жылына арналған.

2-тарау. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны

8. «Орыс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;

2) 11- сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

9. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны оқыту бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер сыныптар бойынша күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

10. Әрбір бөлімшеде көрсетілген оқытудың мақсаты мұғалімге сөйлеу әрекетінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамыту бойынша жұмыстарды жүйелі түрде жоспарлауға, сондай-ақ оқушылардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы хабарлауға мүмкіндік береді.

11. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімнен тұрады:

1) тыңдалым және айтылым;

2) оқылым;

3) жазылым;

4) сөйлеу нормаларын сақтау.

12. «Тыңдалым және айтылым» бөлімінде:

1) хабардың / ақпараттың мазмұнын түсіну;

2) негізгі идеяны анықтау;

3) оқиғаны болжау;

4) диалогқа қатысу;

5) монологтық сөйлемдер құрастыру;

6) тыңдалған материалды бағалауды қамтитын бөлімшелер бар.

13. «Оқылым» бөлімінде:

1) ақпаратты түсінуді;

2) мәтіннің құрылымдық бөліктерін және негізгі ойды анықтауды;

3) оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктердің қолданылуын түсінуді;

4) мәтіннің түрлері мен стильдерін анықтауды;

5) сұрақтарды құрастыруды және бағалауды;

6) оқылым түрін;

7) әртүрлі дереккөздерден ақпарат алуды;

8) мәтіндерді салыстырмалы талдауды;

9) мәтінді интерпретациялауды қамтитын бөлімшелер бар.

14. «Жазылым» бөлімінде:

1) тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын жаза білуді;

2) ақпаратты әртүрлі формаларды ұсынуды;

3) түрлі типтер мен стильдердегі мәтіндер құруды;

4) эссе жазуды;

5) шығармашылық жазба жұмыстарын;

6) мәтіндерді түзетуді және редакциялауды қамтитын бөлімшелер бар.

15. «Сөйлеу нормаларын сақтау» бөлімінде:

1) орфографиялық нормаларды сақтауды;

2) лексикалық нормаларды сақтауды;

3) грамматикалық нормаларды сақтауды;

4) пунктуациялық нормаларды сақтауды қамтитын бөлімшелер бар.

16. Базалық мазмұны

17. 10-сыныпта:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіндегі негізгі және толық ақпаратты түсіну, факт және пікірдің айырмашылығы, бейвербалды қарым-қатынас құралдарының қолданылуын ескере отырып, негізгі идеяны анықтау, мәтінде көтерілген мәселе бойынша мазмұнды болжау, пікірсайыстарға қатысып, өз позициясын дәлелдеу, проблеманы шешудің әртүрлі жолдарын ұсыну, кемінде 3 микротақырыпты қамтитын қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру (белгіленген тақырып бойынша ойлау, өз ойына сенімділікті білдіру), ақпараттың өзектілігіне, шынайылығына байланысты өз пікірін білдіру тұрғысынан тыңдаған материалдарды бағалау;

2) оқылым: мәтіндегі ақпаратты басқа дереккөздерден алынған/ жеке тәжірибедегі ақпаратпен салыстырып, әртүрлі мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну, мәтіннің негізгі идеясын беруде ескертпе жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау, мәтіндегі арнайы лексика, аббревиатуралар, перифразалар, аллюзия, эвфемизмдер және басқа өрнектердің қолданылуын түсіну, әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау, көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, эссе, мақала) мәтіндердің, публицистикалық стильдегі мәтіндердің (жазба, баспасөз хабарламасы, саяхат очеркі) ерекшеліктері, оқылған мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, зерттеу идеяларын қалыптастыру, оқу, сканерлеу және детальді оқу әдістерін қолдану, түрлі дереккөздерден ақпарат алу және синтездеу, түрлі көзқарастарды салыстыру, тақырыпты, негізгі

ойды, проблеманы, мақсатты, мәтіннің кімге арналғанын, авторлық ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру, сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру;

3) жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын жазу, бастапқы материалдағы негізгі ойды сақтай отырып, мазмұнын беру, графиктер, кестелер, диаграммалар, диаграммалар, сызбалар, инфографика, соның ішінде АКТ пайдалана отырып, ақпарат ұсыну, көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, эссе, мақала) мәтіндер, публицистикалық стильдегі мәтіндер (жазба, баспасөз хабарламасы, саяхат очеркі) құрастыру, әртүрлі эсселер, оның ішінде сыни эсселер жазу, ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдау, автормен келісу / келіспеушілікті білдіру және негіздеу, оқырманға әсер ету құралдарын қолданып, түрлі жанрлардағы сипаттама мәтіндер мен әңгімелеу мәтіндер жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау, мәтіннің белгілі композициялық элементтері болып табылатын фрагменттер/ мәтіннің үзінділерін, шығармашылық жұмыстар жазу;

4) сөйлеу нормаларын сақтау: орфографиялық нормаларды сақтау, қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын, стилистикалық фигураларды қолдану, сөзжасам және морфологиялық нормаларды (дерексіз мағыналы етістіктерді, осы шақ формасындағы етістіктерді қолдану) сақтау, жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолданылуы.

18. 11-сыныпта:

1) тыңдалым және айтылым: мәтіндегі негізгі және детальді ақпаратты түсіну, автордың позициясына сыни көзқарас білдіру, мәтін авторының мақсаты мен позициясына негізделген негізгі ойды анықтау, мәтіннің мазмұнын кестелер мен сұлбалар бойынша болжау, іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және білім мен ғылым салалары шеңберінде көпшілік алдында сөйлеу үшін кешенді монолог құру, тыңдалған материалды дәлелді сендіру тұрғысынан бағалау, оған сыни баға беру;

2) оқылым: әртүрлі мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну, авторлық ұстанымды сыни бағалау, мәтіннің негізгі ойын беруде түс, реңктің, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің ролін анықтау, мәтіндегі суреттердің, стилистикалық фигуралардың және басқа да әдістердің қолданылуын түсіну, ғылыми және публицистикалық стильдердегі мәтіндердің (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) типтерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау, оқылған мәтін бойынша зерттеу сұрақтарын құрастырып, гипотезаларды қалыптастыру, оқырманның өзі белгілеген коммуникативтік міндеттеріне байланысты оқылымның әртүрлі түрлерін қолдану, әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, өзара қатынасын анықтап, негізделген тұжырымдар жасау, тақырыпты, негізгі ойды, проблеманы, мақсатты, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымын, оқырманға әсер етуін

ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру, мәтіннің фрагментінің мазмұнын түсіндіру, оның тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысын анықтау;

3) жазылым: тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдың мазмұнын жазу, бастапқы материалдағы негізгі ойды сақтай отырып, мазмұнын қысқарту және өңдеп жазу, кесте, диаграмма, графиктер, диаграммалар, аудио файлдарды, фотосуреттерді, жылжымалы иллюстрацияларды пайдаланып, презентация түрінде ақпаратты ұсыну, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын ескере отырып, ғылыми және публицистикалық стильде (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу), әр түрлі эссе жазу, оның ішінде дәлдер келтірілген және пікірталас тудыратын эсселер, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің жолдарын ұсыну және негіздеу, автордың сенімдерін, көзқарастарын және сезімдерін көрсететін тәсілдерді қолдана отырып, түрлі жанрдағы сипаттау мәтіндер және хабарлы мәтіндер жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау, шығармашылық жұмыстар жазу (хабарлы мәтіндер мен аралас түрдегі мәтіндер);

4) сөйлеу нормаларын сақтау: орфографиялық нормаларды сақтау, қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын, стилистикалық фигураларды қолдану, сөзжасам және морфологиялық нормаларды (дерексіз мағыналы етістіктерді, осы шақ формасындағы етістіктерді қолдану), синтаксистік нормаларды (жақсыз сөйлемдердегі қысқарған формадағы есімшелер және ырықсыз етіс формасындағы етістік қатысқан пассивті конструкциялар) және стилистикалық нормаларды сақтау, жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және байланыстың әр түрлі түріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолданылуы.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19. Бағдарламада оқыту мақсаттары код түрінде белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан - бөлімше ретін және үшінші сан мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1 кодында «10» - сынып, «2» - екінші бөлім, «1» - оқыту мақсатының реттік саны.

20. Оқыту мақсаттарының жүйесі:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10 сынып	11 сынып
1. Хабарламаның /ақпараттың мазмұнын түсіну	10.1.1 фактілер мен көзқарастарды ажыратып, мәтіндегі негізгі және детальді ақпаратты түсіну, мәтінні кімге арналғанын	11.1.1 автордың ұстанымын сыни бағалап, әртүрлі жанрдағы мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну

	анықтау	
2. Негізгі ойды анықтай білу	10.1.2 қатынастың бейвербалды құралдарының қолданылуын ескеріп, негізгі ойды анықтау	11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен позициясына негізделген негізгі ойды анықтау
3. Болжай білу	10.1.3 Мәтінде көтерілген мәселеге байланысты мазмұнын болжау	11.1.3 мәтіннің мазмұнын кестелер мен сұлбалар бойынша болжау
4. Диалогқа қатысу	10.1.4 өз ұстанымын дәлелдеп, дебаттарға қатысу, мәселені шешудің жолдарын ұсыну	11.1.4 іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу
5. Монолог құрастыру	10.1.5 кемінде 3 микротақырыпты қамтитын қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру (белгіленген тақырып бойынша ойлау, өз ойына сенімділікті білдіру)	11.1.5 көпшілік алдында сөйлеу мақсатында қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру
6. Тыңдалған материалды бағалау	10.1.6 ақпараттың өзектілігіне, шынайылығына байланысты өз пікірін білдіру тұрғысынан тыңдаған материалдарды бағалау	11.1.6 тыңдалған материалды дәлелді сендіру тұрғысынан бағалау, оған сыни баға беру

2) оқылым:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10 сынып	11 сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1 мәтіндегі ақпаратты басқа дереккөздерден алынған/жеке тәжірибедегі ақпаратпен салыстырып, тұтас және тұтас емес мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну	11.2.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсініп, автор ұстанымына сыни баға беру
2. мәтіннің құрылымдық бөлімдерін анықтау және негізгі ойды анықтау	10.2.2 мәтіннің негізгі ойын беруде ескертпе жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау	11.2.2 мәтіннің негізгі ойын беруде түс, реңктің, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің ролін анықтау
3. Оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктердің	10.2.3 мәтіндегі арнайы лексика, аббревиатуралар, перифразалар, аллюзия, эвфемизмдердің	11.2.3 мәтінде стилистикалық фигуралардың және басқа да әдістердің қолданылуын түсіну

қолданылуын түсіну	қолданылуын түсіну	
4. Мәтіндердің түрлері мен стильдерін анықтау	10.2.4 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, мақала, эссе) мәтіндердің, публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз хабарламасы) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау	11.2.4 ғылыми және публицистикалық стильдердегі мәтіндердің (аннотация, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) типтерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау
5. Сұрақтарды құрастыруды	10.2.5 оқылған мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, зерттеу идеяларын қалыптастыру	11.2.5 оқылған мәтіндегі мәселе бойынша зерттеу және болжам жасау үшін сұрақтар құрастыру
6. Оқылым түрлері	10.2.6 оқу, сканерлеу және детальді оқу әдістерін қолдану	11.2.6 оқырманның алдына қойған коммуникативтік міндеттеріне байланысты әртүрлі оқылым түрлерін қолдану
7. Әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу	10.2.7 әртүрлі дереккөздерден ақпаратты алу және синтездеу, түрлі көзқарастарды салыстыру	11.2.7 әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, өзара қатынасын анықтап, негізделген тұжырымдар жасау
8. Мәтіндерді салыстырып талдау	10.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру,	11.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымы мен оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру,
9. Мәтінді интерпретациялау	10.2.9 сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру	11.2.9 сөйлемнің мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру

3) жазылым:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10 сынып	сынып
1. Тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын жаза білу	10.3.1 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқартылған жоспарлар, толық және қысқаша мазмұндау, тезистер, резюме, конспект түрлерінде жаза білу	11.3.1 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқартылған жоспарлар, толық және қысқаша мазмұндау, тезистер, резюме, конспект, аннотация, хабарлама, баяндама түрлерінде жаза білу

ЖОБА

2.Әртүрлі формадағы ақпараттарды ұсыну	10.3.2 графиктер, кестелер, диаграммалар, диаграммалар, сызбалар, инфографика, соның ішінде АКТ пайдалана отырып, ақпарат ұсыну	11.3.2 кесте, сызба, графиктер, диаграммалар, аудио файлдарды, фотосуреттерді пайдаланып, ақпаратты презентация түрінде ұсыну
3. Әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер құрастыру	10.3.3 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндер (жазба, баспасөз хабарламасы) құрастырып жазу	11.3.3 Әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құрастырып жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын және қатынас жағдайын ескере отырып, цитаталарды орынды қолдану
4. Эссе жазу	10.3.4 ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдап, автормен келісу/ келіспеушілікті негіздеп, әртүрлі эсселер, оның ішінде сыни эсселер жазу	11.3.4 әр түрлі эссе жазу, оның ішінде дәлдер келтірілген және пікірталас тудыратын эсселер, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің жолдарын ұсыну және негіздеу
5. Шығармашылық жазылым	10.3.5 белгілі композициялық элемент болып табылатын мәтіннің үзіндісіне/үзінділеріне шығармашылық жұмыстар жазу	11.3.5 шығармашылық жұмыстар жазу (хабарлы мәтіндер мен аралас түрдегі мәтіндер)
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау	11.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау

4) сөйлеу нормаларын сақтау:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10 сынып	11 сынып
орфографиялық нормаларды сақтау	10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау	11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау
2. лексикалық нормаларды сақтау	10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану	11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану
3. грамматикалық нормаларды сақтау	10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау	11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау

4. Пунктуациялық нормаларды сақтау	10.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану	11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану

21. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

22. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәнінің Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту орыс тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттындағы 10-11-сыныптарына арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

2) 10-сынып:

Тақырып. Бөлім	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Лексика-грамматикалық материал	Оқыту мақсаты
1 тоқсан			
Толеранттылық және ұлтаралық мәдениеттер диалогі Лексика және сөйлеу мәдениеті	Тыңдалым және айтылым	Публицистикалық стильдің қоғамдық-саяси лексикасы. Фразеологизмдер. Стилистикалық фигуралар.	10.1.1 фактілер мен көзқарастарды ажыратып, мәтіндегі негізгі және детальді ақпаратты түсіну, мәтінні кімге арналғанын анықтау; 10.1.2 қатынастың бейвербалды құралдарының қолданылуын ескеріп, негізгі ойды анықтау; 10.1.3 Мәтінде көтерілген мәселеге байланысты мазмұнын болжау
	Оқылым		10.2.2 мәтіннің негізгі ойын беруде ескертпе жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.6 оқу, сканерлеу және детальді оқу әдістерін қолдану; 10.2.7 әртүрлі дереккөздерден ақпаратты алу және синтездеу, түрлі көзқарастарды салыстыру
	Жазылым		10.3.1 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқартылған жоспарлар, толық және қысқаша мазмұндау, тезистер, резюме, конспект түрлерінде жаза білу;

			10.3.3 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндер (жазба, баспасөз хабарламасы) құрастырып жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану; 10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау
2 тоқсан			
Физика в современном мире: возможное и невозможное в природе. Лексика. Синтаксис и пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Арнайы терминология. Күрделі сөздер. Дерексіз мағыналы етістіктер. Етістіктің осы шақ категориясы. Туынды предлогтар. Қыстырма сөздер мен сөз тіркестері қатысқан сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері. Толықтауышпен күрделенген сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері.	10.1.2 қатынастың бейвербалды құралдарының қолданылуын ескеріп, негізгі ойды анықтау; 10.1.3 мәтінде көтерілген мәселеге байланысты мазмұнын болжау; 10.1.4 өз ұстанымын дәлелдеп, дебаттарға қатысу, мәселені шешудің жолдарын ұсыну
	Оқылым		10.2.3 мәтіндегі арнайы лексика, аббревиатуралар, перифразалар, аллюзия, эвфемизмдердің қолданылуын түсіну; 10.2.4 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, мақала, эссе) мәтіндердің, публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз хабарламасы) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.5 оқылған мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, зерттеу идеяларын қалыптастыру
	Жазылым		10.3.2 графиктер, кестелер, диаграммалар, диаграммалар, сызбалар, инфографика, соның ішінде АКТ пайдалана отырып, ақпарат ұсыну;

ЖОБА

			10.3.3 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндер (жазба, баспасөз хабарламасы) құрастырып жазу; 10.3.5 белгілі композициялық элемент болып табылатын мәтіннің үзіндісіне/үзінділеріне шығармашылық жұмыстар жазу
	Сөйлеу нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану; 10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
3 четверть			
Настоящее и будущее цифровых технологий. Лексика. Морфология. Синтаксис и пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Арнайы терминология. Күрделі сөздер. Дерексіз мағыналы етістіктер. Етістіктің осы шақ формалары. Предлогтар. Сөйлемнің оқшауланған мүшелері (предлогы бар зат есімнен жасалған қиыспаған анықтауыштар, пысықтауыштар). Күрделенген анықтауышы бар сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолданылуы. Есімше оралымдары. Күрделенген пысықтауышы бар сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолданылуы. Көсемше	10.1.5 кемінде 3 микротақырыпты қамтитын қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру (белгіленген тақырып бойынша ойлау, өз ойына сенімділікті білдіру); 10.1.6 ақпараттың өзектілігіне, шынайылығына байланысты өз пікірін білдіру тұрғысынан тыңдаған материалдарды бағалау
	Оқылым		10.2.2 мәтіннің негізгі ойын беруде ескертпе жазбалардың, иллюстрациялардың, тақырыпшалардың рөлін анықтау; 10.2.3 мәтіндегі арнайы лексика, аббревиатуралар, перифразалар, аллюзия, эвфемизмдердің қолданылуын түсіну; 10.2.4 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, мақала, эссе) мәтіндердің, публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз хабарламасы) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.5 оқылған мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, зерттеу идеяларын қалыптастыру

		оралымдары.	
	Жазылым		10.3.3 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндер (жазба, баспасөз хабарламасы) құрастырып жазу; 10.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау
	Сөйлеу нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану; 10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
Биотехнологии для жизни. Лексика. Морфология. Синтаксис и пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Канцеляризмдер. Аббревиатура. Күрделі сөздер. Предлогтар. Күрделенген сөйлемдерде, цитата қолданғанда және толымсыз сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері. Салалас құрмалас сөйлемде тыныс белгілерінің қолданылуы.	10.1.1 фактілер мен көзқарастарды ажыратып, мәтіндегі негізгі және детальді ақпаратты түсіну, мәтінні кімге арналғанын анықтау; 10.1.4 өз ұстанымын дәлелдеп, дебаттарға қатысу, мәселені шешудің жолдарын ұсыну
	Оқылым		10.2.5 оқылған мәтін бойынша сұрақтар құрастырып, зерттеу идеяларын қалыптастыру; 10.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру; 10.2.9 сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру
	Жазылым		10.3.2 графиктер, кестелер, диаграммалар, диаграммалар, сызбалар, инфографика, соның ішінде АКТ пайдалана отырып, ақпарат ұсыну; 10.3.4 ғылыми және публицистикалық әдебиеттерді талдап, автормен келісу/ келіспеушілікті негіздеп, әртүрлі эсселер, оның ішінде сыни эсселер жазу; 10.3.5 белгілі композициялық элемент болып табылатын мәтіннің үзіндісіне/үзінділеріне шығармашылық жұмыстар жазу

ЖОБА

	Сөйлеу нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль лексикасын қолдану; 10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
4 четверть			
Глобальные проблемы энергетики. Лексика. Морфология. Синтаксис и пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Аббревиатура. Терминдер. Күрделі сөздер. Туынды предлогтар. Сабақтас құрмалас сөйлемдер де қолданылатын тыныс белгілері	10.1.5 кемінде 3 микротақырыпты қамтитын қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру (белгіленген тақырып бойынша ойлау, өз ойына сенімділікті білдіру); 10.1.6 ақпараттың өзектілігіне, шынайылығына байланысты өз пікірін білдіру тұрғысынан тыңдаған материалдарды бағалау
	Оқылым		10.2.4 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі (очерк, мақала, эссе) мәтіндердің, публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз хабарламасы) әр түрлі жанрдағы мәтіндердің типтерін, белгілерін және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 10.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымын ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру; 10.2.9 сөйлемнің, абзацтың мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру
	Жазылым		10.3.3 көпшілікке арналған ғылыми стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, очерк, конспект), публицистикалық стильдегі мәтіндер (жазба, баспасөз хабарламасы) құрастырып жазу; 10.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау
	Сөйлеу нормаларын сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес ресми іс қағаздар стилінің, публицистикалық және ғылыми стиль

ЖОБА

			лексикасын қолдану; 10.4.3 сөзжасам және морфологиялық нормаларды сақтау; 10.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану

3) 11 сынып

Тақырып. Бөлім	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Лексика-грамматикалық материал	Оқыту мақсаты
1 тоқсан			
Экология: мұнай және ядролық өнеркәсіп Сөйлеу мәдениеті. Морфология. Синтаксис.	Тыңдалым және айтылым	Ғылыми стильдегі сөзжасам. Бұйрықты сөйлемдер. Осы шақ формасындағы етістіктер.	11.1.1 автордың ұстанымын сыни бағалап, әртүрлі жанрдағы мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну; 11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен позициясына негізделген негізгі ойды анықтау; 11.1.3 мәтіннің мазмұнын кестелер мен сұлбалар бойынша болжау
	Оқылым		11.2.1 тұтас және тұтас емес мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсініп, автор ұстанымына сыни баға беру; 11.2.2 мәтіннің негізгі ойын беруде түс, реңктің, дыбыстық және графикалық бейнелердің, гиперсілтемелердің ролін анықтау; 11.2.6 оқырманның алдына қойған коммуникативтік міндеттеріне байланысты әртүрлі оқылым түрлерін қолдану
	Жазылым		11.3.1 тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысқартылған жоспарлар, толық және қысқаша мазмұндау, тезистер, резюме, конспект, аннотация, хабарлама, баяндама түрлерінде жаза білу; 11.3.3 Әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құрастырып жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын және қатынас жағдайын ескере отырып, цитаталарды орынды қолдану; 11.3.5 шығармашылық жұмыстар жазу (хабарлы мәтіндер мен аралас түрдегі мәтіндер)
	Сөйлеу нормаларын		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау;

ЖОБА

	сақтау		11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану; 11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
2 тоқсан			
Ғылымнан бастау алған бизнес-идеялар: математика, химия. Сөйлеу мәдениеті. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Бейнелеу құралдары. Бұйрықты сөйлемдер. Қысқарған формадағы есімшелер қатысқан пассивті конструкциялар. Қаратпа сөздер. Қаратпа сөздер қатысқан жай сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері	11.1.3 мәтіннің мазмұнын кестелер мен сұлбалар бойынша болжау; 11.1.4 іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу
	Оқылым		11.2.3 мәтінде стилистикалық фигуралардың және басқа да әдістердің қолданылуын түсіну; 11.2.4 ғылыми және публицистикалық стильдердегі мәтіндердің (аннотация, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) типтерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.5 оқылған мәтіндегі мәселе бойынша зерттеу және болжам жасау үшін сұрақтар құрастыру
	Жазылым		11.3.2 кесте, сызба, графиктер, диаграммалар, аудио файлдарды, фотосуреттерді пайдаланып, ақпаратты презентация түрінде ұсыну; 11.3.4 әр түрлі эссе жазу, оның ішінде дәлдер келтірілген және пікірталас тудыратын эсселер, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің жолдарын ұсыну және негіздеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану; 11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген

ЖОБА

			жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
3 тоқсан			
Жастар мәдениеті: жас ұрпақ проблемалары Фразеология және сөйлеу мәдениеті Морфология. Синтаксис және пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Сын есімнің асырмалы шырайы. Фразеологизмдер. Мақалдар. Қанатты сөздер. Жақсыз сөйлемдердегі пассив конструкциялар. Жалғаулықсыз сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері.	11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен позициясына негізделген негізгі ойды анықтау; 11.1.5 көпшілік алдында сөйлеу мақсатында қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру; 11.1.6 тыңдалған материалды дәлелді сендіру тұрғысынан бағалау, оған сыни баға беру
	Оқылым		11.2.3 мәтінде стилистикалық фигуралардың және басқа да әдістердің қолданылуын түсіну; 11.2.4 ғылыми және публицистикалық стильдердегі мәтіндердің (аннотация, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) типтерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.5 оқылған мәтіндегі мәселе бойынша зерттеу және болжам жасау үшін сұрақтар құрастыру
	Жазылым		11.3.3 Әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құрастырып жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын және қатынас жағдайын ескере отырып, цитаталарды орынды қолдану; 11.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау
	Сөйлеу нормаларын сақтау		11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану; 11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
Экономика және оның	Тыңдалым және	Сөйлемнің бірыңғай	11.1.1 автордың ұстанымын сыни бағалап, әртүрлі жанрдағы

ЖОБА

қоғамдағы рөлі Синтаксис және пунктуация	айтылым	мүшелерімен, оқшауланған сөйлем мүшелерімен, қыстырма сөздер және конструкциялармен күрделенген сөйлемдерде қолданылатын тыныс белгілері. Құрмалас сөйлемдер.	мәтіндердегі негізгі, детальді, жасырын ақпаратты түсіну; 11.1.4 іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу
	Оқылым		11.2.5 оқылған мәтіндегі мәселе бойынша зерттеу және болжам жасау үшін сұрақтар құрастыру; 11.2.7 әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, өзара қатынасын анықтап, негізделген тұжырымдар жасау; 11.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымы мен оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру; 11.2.9 сөйлемнің мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру
	Жазылым		11.3.2 кесте, сызба, графиктер, диаграммалар, аудио файлдарды, фотосуреттерді пайдаланып, ақпаратты презентация түрінде ұсыну; 11.3.4 әр түрлі эссе жазу, оның ішінде дәлдер келтірілген және пікірталас тудыратын эсселер, ғылыми, публицистикалық әдебиеттерде ұсынылған мәселені қарау және талдау, осы мәселені шешудің жолдарын ұсыну және негіздеу
	Сөйлеу нормаларын сақтау		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану; 11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану
4 тоқсан			
Ғылым және этика:	Тыңдалым және	Терминдер. Жалпы ғылыми	11.1.5 көпшілік алдында сөйлеу мақсатында қоғамдық-саяси,

ЖОБА

киборгтер мен клондар. Лексика. Синтаксис және пунктуация. Стилистика.	айтылым	лексика Жақсыз сөйлемдердегі қысқарған формадағы есімшелер және ырықсыз етіс формасындағы етістік қатысқан пассивті конструкциялар. Әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолданылуы.	әлеуметтік-мәдени, оқу және ғылым салаларында кешенді монолог құру; 11.1.6 тыңдалған материалды дәлелді сендіру тұрғысынан бағалау, оған сыни баға беру
	Оқылым		11.2.4 ғылыми және публицистикалық стильдердегі мәтіндердің (аннотация, ғылыми мақала, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) типтерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.8 мәтіннің тақырыбын, негізгі ойын, мәтінде көтерілген мәселені, мәтіннің мақсатын, мәтіннің кімге арналғанын, автор ұстанымы мен оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндердің стильдік (композициялық, тілдік және жанрлық) ерекшеліктерін салыстыру; 11.2.9 сөйлемнің мазмұнын тақырыпқа, негізгі идеяға, авторлық ұстанымға қатысты түсіндіру
	Жазылым		11.3.3 Әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндер (аннотация, тезистер, репортаж, көпшілік алдында сөйлеу) құрастырып жазу, мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын және қатынас жағдайын ескере отырып, цитаталарды орынды қолдану; 11.3.6 мәтіннің мақсатын, кімге арналғанын, қатынас жағдайын және оқырманға әсер етуін ескере отырып, мәтіндегі барлық кемшіліктерді түзету және редакциялау
	Сөйлеу нормаларын сақтау		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.2 қатынас мақсаты мен жағдайына сәйкес тілдің әртүрлі бейнелеу құралдарын, стилистикалық фигураларды қолдану; 11.4.3 синтаксистік нормаларды сақтау; 11.4.4 жай сөйлемдерде, күрделенген жай сөйлемдерде және әртүрлі байланыс түрлеріндегі құрмалас сөйлемдерде тыныс белгілерінің қолдану

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің

2022 жылғы « »
№ бұйрығына
81-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы «Орыс тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

13. . Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

14. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Орыс тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

3. «Орыс тілі» пәнін оқытудың мақсаты - әртүрлі деңгейдегі құралдарды пайдаланудың нормаларын ескере отырып, тілдің қалыптасқан біліміне негізделген сөйлеу белсенділігінің барлық түрлерінде (тыңдалым, сөйлесім, оқылым және жазылым) функционалдық сауаттылығын арттыру арқылы шығармашылық белсенді тілдік тұлғаны дамыту. Сөйлеудің түрлерінде салаларында жемісті сөйлеу белсенділігінде.

4. Зерттеудің тақырыбы - заманауи көпұлтты және көп тілді Қазақстан жағдайында нақты жұмыс істейтін қазіргі орыс әдеби тілі.

5. Оқу тапсырмалары:

1) әр түрлі салаларда және қарым-қатынас жағдайында орыс тілін меңгеру, әдеби тіл нормаларын (ортофизикалық, орфографиялық, лексикалық және грамматикалық) және сөйлеу этикетінің ережелерін сақтау;

2) ақпараттарды іздеу, өндіру және ақпаратты трансформациялау дағдыларын жетілдіру;

3) лексиканы байыту және академиялық тілдің грамматикалық құралдарын кеңейту;

4) сыни ойлау дағдыларын жетілдіру: алынған ақпаратты талдау, талдау, синтездеу, бағалау, түсіндіру;

5) коммуникативтік тапсырмаларға байланысты әртүрлі оқу түрлерін қолдану;

6) тыңдау және сөйлеу дағдыларын жетілдіру;

7) көптеген жанрда жария сөз сөйлеуде монолог туралы сөз сөйлеу

мүмкіндігін жетілдіру;

8) диалогты коммуникацияны табысты дамыту, түрлі салалардағы және коммуникативтік жағдайларды талқылау, проблеманы шешу жолдарын ұсынады;

9) әртүрлі жанрлардың мәтіндерін жасау кезінде стилистикалық сауаттылықты жетілдіру, жеке авторлық стильді қалыптастыру, мәтінді түзету және өңдеу мүмкіндігі, жеке авторлық стильді қалыптастыру;

10) орыс тілінің ұлттық-мәдени ерекшелігі, орыс, қазақ және басқа халықтар мәдениеті туралы идеяларды кеңейту;

11) қоғамға табысты әлеуметтендіруге ықпал ететін лингвистикалық капитал ретінде қарым-қатынас құралы, білім көзі, рухани және моральдық құндылықтар ретінде саналы көзқарас қалыптастыру.

6. Грамматикалық материал сөйлеу тақырыбы бойынша зерттеледі. Тілдік оқыту басқа пәндермен интеграциялау арқылы әртүрлі пәндер бойынша мәтіндерді қолдану, академиялық тілдің дамуы арқылы кесілген тақырыптарды зерттеу арқылы жүзеге асырылады.

7. «Орыс тілі» пәні бойынша оқу жоспары орта мектепте 2 жыл оқуға арналған.

2-тарау. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Орыс тілі» оқу пәнінің мазмұны

8. «Орыс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта - аптасына 2 сағаттан, оқу жылында 72 сағатты;

2) 11-сыныпта - аптасына 2 сағаттан, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

9. «Орыс тілі» пәні бойынша оқу жоспарының мазмұны оқу бөлімдері ұйымдастырады. Бөлімдер сынып бойынша күтілетін нәтижелер түрінде оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімдерден тұрады.

10. Әрбір бөлімде көрсетілген оқытудың мақсаты мұғалімге сөйлеу қызметінің төрт түрін (тыңдалым, сөйлеміс, оқылым, жазылым) дамыту бойынша жұмыстарды жүйелі түрде жоспарлауға, сондай-ақ оқушылардың жетістіктерін бағалауға, оқытудың келесі кезеңдері туралы хабарлауға мүмкіндік береді.

11. Тақырыптың мазмұны 4 бөлімнен тұрады:

9) тыңдалым және айтылым;

10) оқылым;

11) жазылым;

12) әдеби тіл нормасы.

12. «Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Хабардың / ақпараттың мазмұнын түсіну;

2) Негізгі идеяны анықтау;

3) Оқиғаларды болжамдау;

4) Диалогқа қатысу;

5) Монологтық сөзді құру.

6) Тыңдалған материалдарды бағалау.

13. «Оқу» бөлімінде келесі бөлімдер бар:

1) Понимание информации;

2) Мәтіннің құрылымдық бөліктерін және негізгі идеяны анықтау;

3) Оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктерді қолдануды түсіну;

4) Мәтіндердің түрлерін және стильдерін анықтау;

5) Сұрақтарды қалыптастыру және бағалау;

6) Оқу түрлері;

7) Түрлі дереккөздерден ақпарат алу;

8) Мәтіндерді салыстырмалы талдау;

9) Мәтінді интерпретациялау.

14. «Жазылым» бөлімінде келесі бөлімдер бар:

1) Жоспар жасау;

2)Тыңдау, оқу және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын ұсыну;

3)Түрлі ұсыну формаларын пайдаланатын мәтіндерді жазу;

4)Түрлі типтер мен стильдердің мәтіндерін жасау;

5) Эссе жазу;

6) Шығармашылық жазу;

7)Мәтіндерді түзету және редакциялау.

15. «Сөйлеу нормаларына сәйкестік» секциясы келесідей бөлімдерді қамтиды:

1) Орфографиялық нормаларды сақтау;

2) лексикалық нормаларды сақтау;

3) грамматикалық нормаларды сақтау;

4) пунктуациялық нормаларды сақтау.

16. Базалық мазмны

17.10 сынып

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру, мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау, мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау, коммуникативтік жағдаятқа сай

көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері), әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу, ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану, публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу, ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде), мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік), ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру, ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру, ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия және мәтіндер құрастыру, публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу, көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша), мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу), әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу, жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаға сай жазу, сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу, сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу, сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу, сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте), сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

18. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу, мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты

аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау, тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау, мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау, коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу, сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау, таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер,синтаксистік құрылымы), әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу, ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану, публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу, ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу, әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде), мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру, белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу, БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар), ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру, ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру, ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, дәріс, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру, публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, ақпараттық хабар, очерк, памфлет жазу, көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша), мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау, көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу, оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу, әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу, жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетудер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу, сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу, сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу, сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану, мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып), мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19.Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

13. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Негізгі идеяны анықтау	10.1.2 естіген мәтіннің семантикалық бөліктерін айқындау және олардың микротемаларын анықтау негізінде негізгі идеяны анықтау	11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен позициясына негізделген негізгі идеяны анықтаңыз
3. Оқиғалардың болжауы	10.1 3 мәтіндегі мәселе бойынша мазмұнды болжау	11.1.3 кестелер мен диаграммалардағы мәтіннің мазмұнын болжау
4.Диалогқа қатысу	10.1.4 пікірсайысқа қатысып, өздерінің позициясын талқылап, проблеманы шешудің әр түрлі жолдарын ұсынады	11.1.4 іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу
5. Монологтық сөзді құру	10.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, ағартушылық және ғылыми салалардағы кемінде 3 микро-тақырыпты қамтитын кешенді монологты (нақты тақырып бойынша дәлелдеу, сенім) жасау	11.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және білім беру салалары шеңберінде көпшілік алдында сөз сөйлеу үшін жан-жақты монолог жасау

ЖОБА

6. Тыңдау материалын бағалау	10.1.6 тыңдалған материалдарды сенімділік, ақпараттың өзектілігі, өз пікіріңізді білдіру тұрғысынан бағалаңыз	11.1.6 тыңдаған материалды сенімділік тұрғысынан бағалаңыз, оны сыни түрде бағалаңыз

2) оқылым:

Білім алушылар білуі керек:		
Бөлім	10 сынып	11 сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.1.1 үздіксіз және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсініп, естігендеріне сыни көзқарас танытатын, мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау	11.2.1 мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі, жасырын және толық емес мәтіндерін түсіну, автордың позициясын сыни тұрғыдан бағалау және мәтіннің жасырын мәні
2.Мәтінніңқұрылымдықбөліктерінжәнеенегізгіидеяныанықтау	10.2.1 мәтіннің басты идеясын берудегі жазбалар, иллюстрациялар, субтитрлердің рөлін анықтау	11.2.2 түстердің реңін, қаріптердің түрлерін, дыбыстық жән графикалық бейнелерді, негізгі ой мәтінін берудегі гиперсілтемелерді анықтайды
3.Оқылған мәтінде лексикалық және синтаксистік бірліктерді қолдануды түсіну	10.2.3 арнайы сөздік, аббревиатура, парафрада, аллюзия, эвфемизм және басқа да сөйлеу тәсілдерін қолдануды түсіну	11.2.3 графикалық экспрессивтік құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да мәтіндерді қолдануды түсіну
4. Мәтін түрлерін және мәнерлерін анықтау	10.2.4 танымал ғылыми субтильдің (мақала, эссе, эссе, синопсис), журналистік стильдің (ескерту, пресс-релиз, саяхат эссесі) әртүрлі жанрдағы мәтіндерінің түрлерін анықтау	11.2.4 әртүрлі жанрлар, стильдер және кіші стильдердің (реферат, ғылыми мақала, баяндама, жұртшылық алдында сөйлеу) және олардың қосалқы стильдерінің түрлерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау
5.Сұрақтарды құрастыру	10.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды қалыптастырады	11.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеулер мен гипотеза сұрақтарын қалыптастырады
6.Оқу түрлері	10.2.6 оқу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолданады	11.2.6 оқырманның өзі белгілеген коммуникативтік тапсырмаларға байланысты әртүрлі оқу түрлерін қолданыңыз
7.Әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу	10.2.7 әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, түрлі көзқарастарды салыстыру	11.2.7 әртүрлі дереккөздерден ақпарат алу, қарым-қатынас орнату және дұрыс тұжырымдар жасау
8.Салыстырмалы мәтінді талдау	10.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, міндеттерді, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін	11.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, міндеттерді, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстырады

ҚОБА

	(композициялық, тілдік және жанрлық) салыстырады	
9. Салыстырмалы мәтінді талдау	10.2.9 тақырыпты, негізгі идеяны, міндеттерді, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, лингвистикалық және жанрлық) салыстыру	11.2.9 тақырыпты, негізгі идеяны, міндеттерді, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстырады
10. Мәтін түсіндіру	10.2.10 сөйлемнің мазмұнын түсіндіріп, оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстаныммен салыстырыңыз	11.2.10 мәтіннің фрагменті мазмұнын түсіндіреді, оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстаныммен салыстырады

3) жазылым:

Білім алушылар:		
Бөлім	10 сынып	11 сынып
1. Жоспар жасау	10.1.1 әртүрлі жоспарларды жасау, соның ішінде атау және сұрақ	11.1.1 жоспардың түрлі схемасын қоса алғанда, әртүрлі жоспарларды жасау
2. Тыңдау, оқу және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын ұсыну	10.3.2 тыңдаған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұны толық және қысылған жоспарлар түрінде, толық немесе қысылған ретлеулер, рефераттар, түйіндемелер, түйіндемелер	11.3.2 тыңдаған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұны толық және қысылған жоспарлар түрінде, толық немесе қысқартылған ретлеулер, рефераттар, түйіндемелер, түйіндемелер, қорытындылар, есептер, есептер
3. Түрлі нысандардағыақ паратты ұсыну	10.3.3 графиктер, кестелер, диаграммалар, диаграммалар, инфографика түрінде, соның ішінде АКТ-ны пайдалану арқылы ақпаратты ұсынуға мүмкіндік береді	11.3.3 кестелерді, диаграммаларды, графиктерді, диаграммаларды, аудио файлдарды, фотосуреттерді, қозғалыстағы суреттерді пайдаланып, презентация түрінде ақпаратты ұсынуға болады
4. Түрлі типтер мен стильдердің мәтіндерін құру	10.3.4 Мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, танымал ғылыми мақаланың (мақала, эссе, эссе, синопсис), журналистік стильдің (жазба, баспасөз хабарламасы, саяхат эссесі) түрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін жасау	11.3.4 әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (реферат, мақала, баяндама, сөз сөйлеу) жасай отырып, мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, баға белгілерін қолдануға болады, дәйексөзді қолдану орынды
5.Эссе жазу	10.3.5 әртүрлі эссе жазу, соның ішінде сыни тақырыптар, ғылыми және журналистік әдебиеттерді талдау, автормен келісу / келіспеушілікті білдіру және	11.3.5 әртүрлі эссе жазу, оның ішінде аргументативті және пікірталас, ғылыми, журналистік әдебиетте ұсынылған мәселені қарастыру және талдау, осы мәселені шешудің өз

	ақтау	жолдарын ұсынып, негіздеу
6. Шығармашылық жазба	10.3.6. оқырманға әсер етудің құралдарын пайдаланып, әртүрлі жанрдағы сипаттама және мәтінді мәтіндерді жазыңыз	11.3.6. автордың сенімдерін, көзқарастары мен сезімдерін бейнелейтін техниканы қолдана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттама-әңгімелеу мәтіндерін жазыңыз
7.Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.7 бар барлық мәтіндік ақауларды ескере отырып мақсатты, мақсатты аудитория, байланыс жағдайлары және оқырманға әсер етудідұрыс және түзету	11.3.7 мақсаттағы, мақсатты аудиториядағы, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі бар барлық кемшіліктердідұрыстау және түзету

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар білуі керек:		
Бөлім	10 сынып	11 сынып
1.орфографиялық нормаларды сақтау	10.4.1 соблюдать орфографиялық нормаларды сақтау	11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау
2. Лексикалық нормаларды сақтау	10.4.2 ресми бизнес стилінің сөздік қорын, публицистикалық және ғылыми стильді, коммуникацияның мақсаты мен жағдайына сәйкес стилистикалық фигураларды қолдануға	11.4.2 арнайы лексика, әртүрлі графикалық және мәнерлі сөйлеу құралдарын, қарым-қатынас мақсаттары мен жағдайына сәйкес стилистикалық фигураларды пайдаланыңыз
3. Грамматикалық нормаларды сақтау	10.4.3 сөзжасамдық және морфологиялық нормаларды сақтау (абстрактілі семантиканың етістіктерін қолдану, қазіргі шиеленің жетілмеген формасының етістіктері)	11.4.3 синтаксистік нормативтерді (рефлексиялық етістіктермен және қысқа пассивті қатысуымен пассивті конструкциялармен, жеке емес сөйлемдермен), стилистикалық нормаларды сақтауға
4. Пунктуация нормаларын сақтау	10.4.4 қарапайым, күрделі (жеке терминдер, кіріспе сөздер, кірістірілген құрылымдар) және кешенді сөйлемдерде тыныс белгілерін пайдаланыңыз.	11.4. 4 қарапайым, күрделі (жеке мүшелер, кіріспе сөздер және қосылатын модульдер) тыныс белгілерін және түрлі байланыс түрлерімен күрделі сөйлемдерді қолданыңыз

21. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

22. Осы оқу бағдарламасы қосымшада берілген жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Орыс тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы «Орыс тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік қызметтің түрлері	Лексика-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан			
Қазақстан бейнесі: қазіргі және тарихи шолу. Сөйлеу мәдениеті. Морфология. Синтаксис	Тыңдалым және айтылым	Тұрақты сөйлемдер. Графикалық және мәнерлі құралдар. Өте жақсы сын есімдер. Рефлексивті етістіктерімен пассивті конструкциялар.	10.1.1 мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсініп, тыңдаған нәрсеге сыни көзқарас білдіре білу, мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау; 10.1.3 мәтіндегі мәселе бойынша мазмұнды болжау
	Оқылым		10.2.1 үздіксіз және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын мәліметтерін түсіну, естігендерге сыни көзқарас білдіре отырып, мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау; 10.2.2 мәтіннің негізгі идеясын аударудағы жазбалар, иллюстрациялар, субтитрлердің рөлін анықтау; 10.2.4 әртүрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін, журналистік стильді (ескерту, пресс-релиз) анықтау
	Жазылым		10.3.1 әртүрлі жоспарларды жасау, соның ішінде атаулы және сұрақ қоятын; 10.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, танымал ғылыми мақаланың (мақала, эссе, эссе, синопсис), журналистік стильдің (жазба, баспасөз хабарламасы, саяхат эссесі) түрлі типтері мен жанрларының құру
	Тілдік нормаларды сақтау		10.4.1 орфографиялық нормаларды қадағалау; 10.4.2 публицистикалық лексиканы, коммуникацияның мақсаты мен жағдайына сәйкес стилистикалық деректерді қолдану; 10.4.3 сөзжасам, морфологиялық нормаларды сақтау (аса сын есімдерді пайдалану)
Өнер және әдебиет: әртүрлі көркемдік өрнектер. Орфография.	Тыңдалым және айтылым	Орыс жазуының принциптері. Сөзді құрастыру. Императивті сөйлемдер. Көпше түрдегі	10.1.2мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, фактілер мен көзқарастарды айқындау, мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау (лекция, сұхбат, зерттеу, талқылау); 10.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, ағартушылық және ғылыми салалардағы кемінде 3 микро-тақырыпты қамтитын кешенді монологты (нақты тақырып бойынша дәлелдеу,

ЖОБА

Сөзді құрастыру және морфология. Стилистика.		жалғыз, көпше зат есімдері.	сенім) жасау
	Оқылым		10.2.3 қысқартулардың, парафраздардың, мәтіндегі басқа сөйлеу құралдарының қолданылуын түсіну; 10.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды қалыптастыру; 10.2.6 оқу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолданады
	Жазылым		10.3.1 әртүрлі жоспарларды, соның ішінде сауалнама жүргізу; 10.3.3 графиктер, кестелер, диаграммалар, диаграммалар, инфографика түрінде, соның ішінде АКТ-ны пайдалану арқылы ақпаратты ұсынуға мүмкіндік береді
	Тілдік нормалардың сақталуы		10.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 10.4.3 сөзді қалыптастыру, морфологиялық нормаларды сақтау (көпше түрдегі сингулярлы, зат есімнің көптелуі)
2 тоқсан			
Ғылым және этика: киборг және клондар. Лексика және сөйлеу мәдениеті.	Тыңдалым және айтылым	Ғылыми танымал стилдің лексикасы	10.1.2 естіген мәтіннің семантикалық бөліктерін және олардың микротеграммаларын анықтауға негізделген негізгі идеяны анықтайды; 10.1.4 пікірсайысқа қатысып, өздерінің позициясын талқылап, проблеманы шешудің әр түрлі жолдарын ұсынады
	Оқылым		10.2.3 мәтінді қысқартулар, парафрациялар, аллюзиялар, эфемизмдер және басқа да сөйлеу тәсілдерін қолдануды түсіну; 10.2.4 оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды қалыптастыру; 10.2.5 оқу, сканерлеу және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолданады
	Жазылым		10.3.2 тыңдаған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысылған жоспарлар, рефераттар, қорытындылар, түйіндемелер түрінде баяндау; 10.3.4мақсаты, мақсатты аудитория және сөйлеу жағдайын ескере отырып, танымал ғылыми субтильдің (мақала, синопсис) түрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін жасау
	Тілдік нормалардың сақталуы		10.4.2 ресми бизнес стилінің сөздік қорын, публицистикалық және ғылыми стильді, коммуникацияның мақсаты мен жағдайына сәйкес стилистикалық фигураларды қолдануға
Адам: құқықтар мен міндеттер. Сөзжасам	Тыңдалым және айтылым	Ғылыми стильді қалыптастыру. Императивті сөйлем. Қазіргі	10.1.1 мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, фактілер мен көзқарастарды айқындау, мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау (лекция, сұхбат, зерттеу, талқылау); 10.1.3 мәтіндегі мәселе бойынша мазмұнды болжау

ЖОБА

және морфология.	Оқылым	шиеленің жетілмеген формасы.	10.2.1 қатты және үзіліссіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын ақпаратын түсіну, мәтінге қосылған ақпараттың басқа көздерден / жеке тәжірибеден ақпаратпен байланысын; 10.2.3 мәтінде арнайы лексика және басқа да сөйлеу құралдарын қолдануды түсіну; 10.2.4 танымал ғылыми мақаланың (мақаланың) әртүрлі жанрларының мәтіндерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау, журналистік стиль (саяхат эссесі)
	Жазылым		10.3.2 тыңдаған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысылған жоспарлар, рефераттар, қорытындылар, түйіндемелер түрінде баяндау; 10.3.4 мақсаты, мақсатты аудитория және сөйлеу жағдайын ескере отырып, танымал ғылымның әртүрлі типтері мен жанрларының мәтіндерін (мақала, эссе) жасау; 10.3.5әртүрлі эссе жазу, соның ішінде сыни тақырыптар, ғылыми және журналистік әдебиеттерді талдау, автормен келісу / келіспеушілікті білдіру және ақтау
	Тілдік нормаларды ң сақталуы		10.4.3 сөзжасамдық, морфологиялық нормаларды сақтау (шиеленісті етістіктерді пайдалану)
3 тоқсан			
Туризм: экотуризм Пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Біртекті, оқшауланған мүшелері, кіріспе сөздері мен конструкцияларымен қиындатылған сөйлемдегі тыныс белгілері, күрделі сөйлемдер.	10.1.4 пікірсайыстарға қатысып, өздерінің позицияларын талдап, проблеманы шешудің әр түрлі жолдарын ұсынады; 10.1.6 тыңдалған материалдарды сенімділік, ақпараттың өзектілігі, өз пікіріңізді білдіру тұрғысынан бағалаңыз
	Оқылым		10.2.3 мәтінде арнайы лексика, қысқартулар, парафрациялар, аллюзия, эвфемизм және басқа да сөйлеу құралдарын қолдануды түсіну; 10.2.7 әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, түрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, міндеттерді, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, лингвистикалық және жанрлық) салыстыру
	Жазылым		10.3.2 тыңдаған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнын толық және қысылған жоспарлар, рефераттар, түйіндемелер түрінде баяндау; 10.3.6 оқырманға әсер етудің құралдарын пайдаланып, әртүрлі жанрдағы сипаттама және мәтінді мәтіндерді жазыңыз
	Тілдік нормаларды ң сақталуы		10.4.4 қарапайым, жай, күрделі (жеке терминдер, кіріспе сөздер, кірістірілген құрылымдар) және кешенді сөйлемдерде тыныс

ЖОБА

			белгілерін пайдаланыңыз.
Жанның экологиясы. Синтаксис Тыныс белгісі.	Тыңдалым және айтылым	Біртекті, оқшауланған мүшелері, кіріспе сөздері мен конструкцияларымен күрделенген сөйлемдегі тыныс белгілері. Күрделі сөйлемдер.	10.1.6 тыңдалған материалдарды сенімділік, ақпараттың өзектілігі, өз пікіріңізді білдіру тұрғысынан бағалаңыз
	Оқылым		10.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеуге арналған сұрақтар мен идеяларды қалыптастыру; 10.2.7 әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, түрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.9 сөйлемнің мазмұнын түсіндіріп, оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстаныммен салыстырыңыз
	Жазылым		10.3.3 әртүрлі эссе жазу, оның ішінде сыни тақырыптар, ғылыми және журналистік әдебиеттерді талдау, автормен келісу / келіспеушіліктерді білдіру және дәлелдеу; 10.3.5 әртүрлі эссе жазу, оның ішінде сыни тақырыптар, ғылыми және журналистік әдебиеттерді талдау, автормен келісу / келіспеушіліктерді білдіру және дәлелдеу; 10.3.7 дұрыс және түзетумақсаттағы, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі бар барлық кемшіліктер
	Тілдік нормаларды ң сақталуы		10.4.4 жай, қарапайым және күрделі сөйлемдерде тыныс белгілерін қолданыңыз
4 тоқсан			
Бос уақыт - қоғамдам уының көрсетк ішіретінде. Орфография	Тыңдалым және айтылым	Орфография.	10.1.4 пікірсайыстарға қатысып, өздерінің позицияларын талдап, проблеманы шешудің әртүрлі жолдарын ұсынады; 10.1.6 тыңдалған материалдарды сенімділік, ақпараттың өзектілігі, өз пікіріңізді білдіру тұрғысынан бағалаңыз
	Оқылым		10.2.2мәтіннің негізгі идеясын аударудағы жазбалар, иллюстрациялар, субтитрлердің рөлін анықтау; 10.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, міндеттерді, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, лингвистикалық және жанрлық) салыстыру
	Жазылым		10.3.6 оқырманға әсер ету құралдарын қолданып, әртүрлі жанрдағы сипаттама және мәтінді мәтіндерді жазуға; 10.3.7 дұрыстау және түзетулері бар барлық мәтіндік ақауларды ескере отырыпмақсатты, мақсатты аудитория, байланыс жағдайлары және оқырманға әсер ету
	Тілдік нормаларды		10.4.1 Орфографиялық нормаларын қадағалаңыз

ЖОБА

	ң сақталуы		
Этникалық мәдениеттердің толерантты лығымен диалогы. Сөздік Стилистика.	Тыңдалым және айтылым	Терминдер. Жалпы ғылыми лексика. Жоғары мамандандырылған терминология.	10.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, ағартушылық және ғылыми салалардағы кемінде 3 микро-тақырыпты қамтитын кешенді монологты (нақты тақырып бойынша дәлелдеу, сенім) жасау; 10.1.6 тыңдалған материалдарды сенімділік, ақпараттың өзектілігі, өз пікіріңізді білдіру тұрғысынан бағалаңыз
	Оқылым		10.2.6 оқу, қайталау және егжей-тегжейлі оқу әдістерін қолданады; 10.2.7 әртүрлі көздерден ақпаратты алу және синтездеу, түрлі көзқарастарды салыстыру; 10.2.9 сөйлемнің мазмұнын түсіндіріп, оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстаныммен салыстырыңыз
	Жазылым		10.3.5 әртүрлі эссе жазу, оның ішінде сыни тақырыптар, ғылыми және журналистік әдебиеттерді талдау, автормен келісу / келіспеушіліктерді білдіру және дәлелдеу; 10.3.7 дұрыс және түзетумақсаттағы, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі бар барлық кемшіліктер
	Тілдік нормалардың сақталуы		10.4.2 ресми бизнес стилінің сөздік қорын, публицистикалық және ғылыми стильді, коммуникацияның мақсаты мен жағдайына сәйкес стилистикалық фигураларды қолдануға

2) 11 сынып:

Тақырып. Бөлім	Тілдік қызметтің түрлері	Лексика-грамматикалық материал	Оқыту мақсаттары
		1 тоқсан	
Әлеуметтік теңсіздік – қоғамның ғаламдық проблемасы. Синтаксис Стилистика.	Тыңдалым және айтылым	Рефлексивті етістіктерімен пассивті конструкциялар. Жеке емес сөйлемдердегі пассивті құрылымдар.	11.1.1 автордың ұстанымына сыни көзқарас білдіретін мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсіну, мақсатты аудиторияны, жанрларды анықтау; 11.1.3 кестелер мен диаграммалардағы мәтіннің мазмұнын болжау
	Оқылым		11.2.1 автордың ұстанымын сыни түрде бағалайтын қатты және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын мәліметтерін түсіну ; 11.2.2 түстің, қаріптің сан алуандылығының, дыбыстық және графикалық бейнелердің рөлін анықтау, мәтіннің негізгі ойларын берудегі гиперсілтемелер
	Жазылым		11.3.1 жоспарды қоса алғанда, жоспардың әртүрлі түрлерін жасау -

			анықтамалық схема; 11.3.2 тыңдаған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұны кеңейтілген және қысылған жоспарлар түрінде баяндалған,тезистер, түйіндеме, рефераттар, аннотациялар, есептер, есептер
	Тілдік нормалардың сақталуы		11.4.3 синтаксистік нормативтерді (рефлексиялық етістіктерімен пассивті конструкциялармен), стилистикалық нормаларды сақтауға болады
Ғылыми-техникалық прогресс: жасанды және табиғи барлау. Орфография Синтаксис Стилистика.	Тыңдалым және айтылым	Орфографиялық нормалар. Пассивті қатыспытты пассивті конструкциялық.	11.1.2мәтін авторының мақсаты мен ұстанымына негізделген негізгі идеяны айқындау; 11.1.5әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және білім беру салалары шеңберінде көпшілік алдында сөз сөйлеу үшін жан-жақты монолог жасау
	Оқылым		11.2.4 ғылыми стильдің түрлі жанрдағы мәтіндерін (сипаттамасын) анықтайды; 11.2.6 оқырманның өзі белгілеген коммуникативтік тапсырмаларға байланысты әртүрлі оқу түрлерін қолданыңыз
	Жазылым		11.3.1 жоспарды қоса алғанда, жоспардың әртүрлі түрлерін жасау - анықтамалық схема; 11.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (реферат) жасауға, дәйексөзді орынды қолдану
	Тілдік нормалардың сақталуы		11.4.1 орфографиялық нормаларды сақтау; 11.4.3 синтаксистік нормативтерді (рефлексиялық етістіктермен және қысқа пассивті қатысуымен пассивті конструкциялармен, жеке емес сөйлемдермен), стилистикалық нормаларды сақтауға
2 тоқсан			
Қазіргі әлемдегі театр. Стилистика. Сөйлеу мәдениеті.	Тыңдалым және айтылым	Фразеология. Нақыл сөздер. Тұрақты сөйлемдер. Графикалық және мәнерлі құралдар.	11.1.1 мәтіннің негізгі және егжей-тегжейлі ақпаратын түсініп, автордың ұстанымына сыни көзқарас білдіре (кіріспе құрылымдар, терминология), мақсатты аудиторияны, жанрларды (лекция, сұхбат, пікірталас, пікірталас, пікірталас, мақала, бейне) анықтау; 11.1.2 мәтін авторының мақсаты мен позициясына негізделген негізгі идеяны анықтаңыз
	Оқылым		11.2.4 ғылыми (ғылыми мақала) әртүрлі

ЖОБА

			жанрдағы мәтіндердің түрлерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.5 оқылған мәтін бойынша зерттеулер мен гипотеза сұрақтарын қалыптастырады
	Жазылым		11.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әр түрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (ғылыми мақала) цитата жасау; 11.3.5 әртүрлі эссе жазу, оның ішінде аргументативті және пікірталас, ғылыми, журналистік әдебиетте ұсынылған мәселені зерделеу және талдау, өздерінің сөйлемын ұсынып, ақтау
	Тілдік нормалардың сақталуы		11.4.2 тілдің әртүрлі графикалық-экспрессивті құралдарын, коммуникацияның мақсаты мен жағдайына сәйкес стилистикалық фигураларды қолдануға болады
Қазіргі қоғам: көші-қон проблемалары. Сөйлеу стилі мен мәдениеті.	Тыңдалым және айтылым	Қанатты сөз тіркесі. Тұрақты сөйлемдер Графикалық және мәнерлі құралдар.	11.1.3 кестелер мен диаграммалардағы мәтіннің мазмұнын болжау; 11.1.4 іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу
	Оқылым		11.2.1 автордың ұстанымын сыни түрде бағалайтын қатты және үздіксіз мәтіндердің негізгі, егжей-тегжейлі, жасырын мәліметтерін түсіну; 11.2.3 графикалық экспрессивтік құралдарды, стилистикалық фигураларды және басқа да мәтіндерді қолдануды түсіну
	Жазылым		11.3.2 тыңдаған, оқылған және аудиовизуалды материалдардың мазмұнды және сығылған жоспарларының, рефераттардың, түйіндемелердің, рефераттардың, аннотациялардың, есептердің, есептердің мазмұнын баяндайды; 11.3.3 кестелерді, диаграммаларды, графиктерді, диаграммаларды, аудио файлдарды, фотосуреттерді, қозғалыстағы суреттерді пайдаланып, презентация түрінде ақпаратты ұсынуға болады
	Тілдік нормалардың сақталуы		11.4.2 тілдің әртүрлі графикалық-экспрессивті құралдарын, коммуникацияның мақсаты мен жағдайына сәйкес стилистикалық фигураларды қолдануға болады
3 тоқсан			

ЖОБА

XXI ғасырдағы заманауи медицина. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Қатысысм. Айналыстағы қарапайым сөйлемдегі пунктуация. Түрлі байланыс түрлерімен күрделі сөйлемдегі пунктуация.	11.1.6тыңдаған материалды сенімділік тұрғысынан бағалаңыз, оны сыни түрде бағалаңыз
	Оқылым		11.2.2 түстің, қаріптің саналуандылығының, дыбыстық және графикалық бейнелердің рөлін анықтау, мәтіннің негізгі ойларын берудегі гиперсілтемелер; 11.2.3 мәтіндік графикалық құралдарды, стилистикалық формаларды және басқа әдістерді қолдануды түсіну; 11.2.4 журналистік стильдік мәтіндердің (репортаждың) және субстраттардың түрлерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау
	Жазылым		11.3.5 әртүрлі эссе жазу, оның ішінде аргументативті және пікірталас, ғылыми, журналистік әдебиетте ұсынылған мәселені қарастыру және талдау, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсынып, негіздеу; 11.3.7 дұрыс және түзетумақсаттағы, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі бар кемшіліктерді; 11.3.4 мақсаты, мақсатты аудитория және сөйлеу жағдайын есепке ала отырып, журналистік стильдің (есептердің) мәтіндерін жасау, дәйексөзді қолдану орынды
	Тілдік нормалардың сақталуы		11.4.4 қарапайым, күрделі (жеке мүшелер, кіріспе сөздер және қосылатын модульдер) тыныс белгілерін және түрлі байланыс түрлерімен күрделі сөйлемдерді қолданыңыз
Жастар мәдениеті: жас ұрпақтың мәселелері. Синтаксис және пунктуация.	Тыңдалым және айтылым	Қарапайым, қарапайым, күрделі (жеке мүшелер, кіріспе сөздер және қосылатын модульдер) және әртүрлі байланыс түрлерімен күрделі сөйлемдегі тыныс белгілер.	11.1.6тыңдаған материалдарды сенімділік тұрғысынан бағалауға, оны сыни бағалауға; 11.1.4 іскерлік әңгімеге қатысу, мәселені шешу және келісімге қол жеткізу
	Оқылым		11.2.6 оқырманның өзі белгілеген коммуникативтік тапсырмаларға байланысты әртүрлі оқу түрлерін қолдануға; 11.2.7 әртүрлі көздерден ақпарат алу, қарым-қатынас орнату; 11.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, міндеттерді, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың ұстанымын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, лингвистикалық және жанрлық) салыстыру.

ЖОБА

	Жазылым		11.3.5 әртүрлі эссе жазу, оның ішінде аргументативті және пікірталас, ғылыми, журналистік әдебиетте ұсынылған мәселені қарастыру және талдау, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсынып, негіздеу; 11.3.7 дұрыс және түзетумақсаттағы, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі бар барлық кемшіліктер
	Тілдік нормалардың сақталуы		11.4.4 қарапайым, қарапайым, күрделі (жеке мүшелер, кіріспе сөздер және қосылатын модульдер) тыныс белгілерін және түрлі байланыс түрлерімен күрделі сөйлемдерді қолданыңыз
4 тоқсан			
Бейбітшілік пен қауіпсіздік. Орфография	Тыңдалым және айтылым	Орфографические нормы.	11.1.5 әлеуметтік-саяси, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және білім беру салалары шеңберінде көпшілік алдында сөйлеу үшін егжей-тегжейлі монолог құру; 11.1.6 тыңдаған материалды сенімділік тұрғысынан бағалаңыз, оны сыни түрде бағалаңыз
	Оқылым		11.2.2 түстің, қаріптің саналуандылығының, дыбыстық және графикалық бейнелердің рөлін анықтау, мәтіннің негізгі ойларын берудегі гиперсілтемелер; 11.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, міндеттерді, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың позициясын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, тілдік және жанрлық) салыстыруға; 11.2.9 мәтіннің фрагменті мазмұнын түсіндіреді, оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстанымен салыстырады
	Жазылым		11.3.6 авторлық сенімдерін, көзқарастарын және сезімдерін көрсететін техниканы қолдана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттама мәтіндерін және повесті мәтіндерді жазуға; 11.3.7 дұрыс және түзетумақсаттағы, мақсатты аудиторияны, қарым-қатынас жағдайын және оқырманға әсерін ескере отырып, мәтіндегі бар барлық кемшіліктер
	Тілдік нормалардың		11.4.1 Орфографиялық нормаларын қадағалаңыз

ЖОБА

	сақталуы		
Тарихи мұра және есте сақтау. Синтаксис Пунктуация	Тыңдалым және айтылым	Рефлексивті етістіктерімен және қысқа пассивті қатысуымен пассивтік конструкциялар, адамсыз сөйлемдерде. Әртүрлі байланыс түрлерімен сөйлемдегі пунктуация және күрделі сөйлемдер.	11.1.6 тыңдаған материалды сенімділік тұрғысынан бағалаңыз, оны сыни түрде бағалаңыз
	Оқылым		11.2.4 публицистикалық стильдің (жалпыға ортақ орындаушылық) әртүрлі жанрдағы мәтіндердің түрлерін, сипаттамаларын және тілдік ерекшеліктерін анықтау; 11.2.8 тақырыпты, негізгі идеяны, проблеманы, мақсатты, мақсатты аудиторияны, автордың позициясын және оқырманның әсерін ескере отырып, мәтіннің стилистикалық ерекшеліктерін (композициялық, лингвистикалық және жанрлық) салыстыруға; 11.2.9 мәтіннің фрагменті мазмұнын түсіндіреді, оны тақырыппен, негізгі идеямен, авторлық ұстанымен салыстырады
	Жазылым		11.3.4 мақсатты, мақсатты аудиторияны және сөйлеу жағдайын ескере отырып, әртүрлі типтегі және стильдегі мәтіндерді (ашық сөйлеу) сілтеме дұрысжасау; 11.3.5 әртүрлі эссе жазу, оның ішінде аргументативті және пікірталас, ғылыми, журналистік әдебиетте ұсынылған мәселені қарастыру және талдау, осы мәселені шешудің өз жолдарын ұсынып, негіздеу; 11.3.6 автордың сенімдерін, көзқарастары мен сезімдерін бейнелейтін техниканы қолдана отырып, әртүрлі жанрдағы сипаттама-әңгімелеу мәтіндерін жазыңыз
	Тілдік нормалардың сақталуы		11.4.3 синтаксистік нормативтерді (рефлексиялық етістіктермен және қысқа пассивті қатысушылары бар, пассивтік сөйлемдермен), стилистикалық нормаларды сақтауға; 11.4.4 әртүрлі байланыс түрлерімен комплекстік сөйлемдерде тыныс белгілерін қолданыңыз

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
82-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған жаратылыстану-математикалық бағыттағы «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Орыс әдебиеті» пәнін оқытудың мақсаты - шығарманың әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін ескере отырып, идеялық-көркемдік мазмұнды талдауға қабілетті, сыни ойлаушы, құзыретті оқырмандарды тәрбиелеу арқылы өзін-өзі дамытуға және жетілдіруге дайын адамның рухани құндылықтарын қалыптастыруға мүмкіндік беру.

3. «Орыс әдебиеті» оқу пәнін оқытудың міндеттері:

1) қазақ және әлем әдебиетімен өзара байланысын ескере отырып, орыс әдебиетінің негізінде табысты әлеуметтік бейімделуге мүмкіндік беретін білім, білік және дағдыларды қалыптастыру;

2) көркемдік әдебиет құралдарымен «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының негізінде патриотизмді, азаматтылықты, белсенді өмірлік ұстанымды қалыптастыру;

3) қазіргі әлемнің жаһандану жағдайында рухани мұра ретінде әдебиет құндылығын түсінуді қалыптастыру;

4) сыни талдау, салыстыру, жалпылау дағдыларын жетілдіру, ұқсастықтарды және себеп-салдарлық байланыстарды орнату білігі, құбылыстарды жіктеу, логикалық және сыни пікірлерді құру, шығарманы талдау негізінде ой қорыту және қорытынды жасау;

5) оқудың рухани және интеллектуалды қажеттілігін қалыптастыру, әр білім алушының шығармашылық қабілеттерін дамыту арқылы мәтінді сыни оқу және интерпретациялау дағдыларын жетілдіру;

6) әртүрлі жанрдағы шығармалардың идеялық-көркемдік, әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін талдау, терең түсіну негізінде

қарым-қатынастық дағдыларды дамыту;

7) зерттеу мәдениеті саласындағы құзыреттілікті көрсету арқылы шығарман, ауызша немесе жазбаша формадағы әдеби-сыни мақалаларды бағалау дағдыларын жетілдіру;

8) әдеби құбылыстарды мәнмәтіндік қарастыру қабілеттілігін, әдеби фактілерді салғастыру білігін жетілдіру, ұқсастықтарды жүргізу, әдеби параллельдерді құру.

2-тарау. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Орыс әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша бағдарламаның мазмұны оқу бөлімдері бойынша ұйымдастырылған. Бөлімдер күтілетін нәтижелер түріндегі сыныптар бойынша оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады: дағды немесе білік, білім немесе түсінік.

6. Әрбір бөлімше ішінде бірізділікпен ұйымдастырылған оқу мақсаттары, мұғалімдерге өз жұмыстарын жоспарлауға және білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, сондай-ақ, оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпараттандыруға мүмкіндік береді.

7. Оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Түсіну және мәтін бойынша жауаптар», «Мәтінді талдау және интерпретациялау», «Бағалау және салыстырмалы талдау».

8. «Түсіну және мәтін бойынша жауаптар» келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) терминдерді түсіну;

2) көркемдік шығарманы түсіну;

3) жатқа оқу және цитата келтіру;

4) жоспар құру;

5) мазмұндау;

6) сұрақтарға жауаптар.

9. «Мәтінді талдау және интерпретациялау» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) жанр;

2) тақырып және идея;

3) композиция;

4) эпизодттарды талдау;

5) кейіпкерлерге мінездеме;

6) түрлі түсінік формасындағы шығарманың көркемдік әлемі;

7) автордың қатынасы;

8) әдебиеттік тәсілдер және бейнелеу құралдары;

9) шығармашылық хат.

10. «Бағалау және салыстырмалы талдау» келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркемдік туындыны бағалау;

2) көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру;

3) әдебиет туындыларын салғастыру;

4) пікірді бағалау.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бағдарлама бөлімшесін, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 10.2.1.4 кодында: «10» – сынып,«2» – бөлімше, «4» – оқу мақсатының реттік нөмірі.

1) Мәтін бойынша түсінік және жауаптар:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Терминдерді түсіну	10.1.1 терминдерді түсіну: алтын ғасыр, онегиндік шумақ, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, желі	11.1.1 терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, футуризм, акмеизм
2. Көркем шығарманы түсіну	10.1.2 көркем шығарма мазмұнын түсіну, оның мәселелер жиынтығын, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру	11.1.2 көркем шығарма мазмұнын және оның әдеби процестегі рөлін түсіну, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру
3. Жатқа оқу және цитата келтіру	10.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу	11.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен және мәселелер жиынтығымен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу
4. жоспар құру	10.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма жоспарын құру	11.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма мен рецензия жоспарын құру
5. мазмұндау	10.1.5 мазмұнды шығармашылық қайта ойлау және бейнелік құралдарды пайдалану арқылы туынды	11.1.5 шығармашылық қайта ойлау, авторлық өзгешелікті сақтау арқылы туынды мазмұнын қайта айту

	мәтінін немесе эпизодты мазмұндау	
6. сұрақтарға жауаптар.	10.1.6 тақырып және бейнелер туралы өз пікірін білдіру арқылы, туынды мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру	11.1.6 мәселе және бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру арқылы, әдеби материалдарға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру

2) талдау және интерпретациялау:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Жанр	10.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (роман-эпопея, өлең түріндегі роман , психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктері	11.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктері
2. Тақырып және идея	10.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел келтіру арқылы	11.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел келтіру арқылы
3. Композиция	10.2.3 композицияның туынды идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы рөлін анықтау	11.2.3 композицияның автор ойын (тақырыпты, мәселелер жиынтығын, кейіпкерлер бейнесін) ашудағы рөлін анықтау
4. Эпизодтарды талдау	10.2.4 туынды композициясындағы рөлі мен орнын анықтау арқылы эпизодты талдау, идеялық-тақырыптық ойды ашу үшін эпизод мағынасын түсіндіру	11.2.4 көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде, эпизод рөлін, оның туынды тақырыбы, мәселелер жиынтығымен өзара байланысын анықтау
5. Кейіпкерлерге мінездеме	10.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңыздылығын анықтау арқылы	11.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың туындының идеялық-тақырыптық ойын ашудағы рөлін анықтау арқылы
6. Түрлі түсінік формасындағы шығарманың көркемдік әлемі	10.2.6 ақпаратты берудің түрлі формасындағы (символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) кейіпкерлердің идеясы мен өзара қарым-қатынасын көрсету арқылы шығарманың көркемдік әлемін талдау	11.2.6 көрсетілімнің түрлі формаларында (символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) мәселелер жиынтығын ұсыну арқылы шығарманың көркемдік әлемін талдау
7. Автордың қатынасы	10.2.7 автор көзқарасын мәтіндегі мысалдармен түсіндіру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге деген қарым-	11.2.7 автор көзқарасын өз ойымен салғастыру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге көзқарасын білдіру әдістерін анықтау

	қатынасын білдіру әдістерін анықтау	
8. Әдебиеттік тәсілдер және бейнелеу құралдары	10.2.8 поэзиялық синтаксистің фигураларын және бейнелеу құралдарын, үлгілерді қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау	11.2.8 үлгілерді, көркемдік кеңістікті және уақытты, бейнелеу құралдары және поэзиялық синтаксистің фигураларын қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау, оларды автордың қандай мақсатта пайдаланатындығын түсіндіру
9. Шығармашылық хат	10.2.9 әдебиеттік материалға сүйене отырып, туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру мен нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, аннотациялар) логикалық және бірізділікпен жазу	11.2.9 туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру арқылы нақты және бейнелі тілді пайдалана және әдебиеттік материал мен өз тәжірибесіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, рецензиялар) логикалық және бірізділікпен жазу

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Көркемдік туындыны бағалау	10.3.1 туындыны оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, идеяға, кейіпкерлерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша пікірлер формасында түсіндіру арқылы	11.3.1 туындыға адамгершілік және эстетикалық тұрғыдан сыни баға беру, мәселелер жиынтығына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша пікірлер формасында түсіндіру арқылы
2. Көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру	10.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру	11.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға, мәселелер жиынтығына әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру
3. Әдебиет туындыларын салғастыру	10.3.3 ортақ және айрықша белгілерін түсіндіру арқылы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан орыс, қазақ және әлем әдебиетінің туындыларын (немесе фрагменттерін) салғастыру	11.3.3 ортақ және айрықша белгілерін түсіндіру арқылы адамгершілік және эстетикалық құндылықтар тұрғысынан орыс, қазақ және әлем әдебиетінің туындыларын (немесе фрагменттерін) салғастыру
4. Пікірді бағалау	10.3.4 тақырыпты ашудың толықтығы пен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, фактологиялық нақтылығы мен тыңдаушы немесе оқырманға	11.3.4 тақырыпты ашудың толықтығы пен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, фактологиялық нақтылығы мен тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару

ЖОБА

	эмоционалдық әсері тұрғысынан ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының және өзгелердің) бағалау	құралдары тұрғысынан ауызша және жазбаша пікірлерді бағалау

12. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

13. Осы оқу бағдарламасы қосымшада берілген жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған жаратылыстану-математикалық бағытындағы «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптары арналған жаратылыстану-математикалық бағытындағы «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Артық адамдар	1. А.С. Пушкин. «Евгений Онегин»	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 терминдерді түсіну: алтын ғасыр, онегиндік шумақ, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, желі; 10.1.2 көркем шығарма мазмұнын түсіну, оның мәселелер жиынтығын, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру; 10.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.6 тақырып және бейнелер туралы өз пікірін білдіру арқылы, туынды мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	10.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (роман-эпопея, өлең түріндегі роман , психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктері; 10.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел

ЖОБА

			келтіру арқылы; 10.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңыздылығын анықтау арқылы; 10.2.8 поэзиялық синтаксистің фигураларын және бейнелеу құралдарын, үлгілерді қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.1 туындыны оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, идеяға, кейіпкерлерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша пікірлер формасында түсіндіру арқылы
2-тоқсан			
Біздің уақыттың кейіпкерлері	1. М.Ю. Лермонтов. «Біздің уақыттың кейіпкерлері».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.2 көркем шығарма мазмұнын түсіну, оның мәселелер жиынтығын, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру; 10.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма жоспарын құру; 10.1.5 мазмұнды шығармашылық қайта ойлау және бейнелік құралдарды пайдалану арқылы туынды мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Талдау және интерпретация	10.2.3 композицияның туынды идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы рөлін анықтау; 10.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңыздылығын анықтау арқылы; 10.2.6 ақпаратты берудің түрлі формасындағы (символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) кейіпкерлердің идеясы мен өзара қарым-қатынасын көрсету арқылы шығарманың көркемдік әлемін талдау; 10.2.7 автор көзқарасын мәтіндегі мысалдармен түсіндіру арқылы автордың кейіпкерлерге,

ЖОБА

			мәселелерге деген қарым-қатынасын білдіру әдістерін анықтау; 10.2.9 әдебиеттік материалға сүйене отырып, туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру мен нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, аннотациялар) логикалық және бірізділікпен жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру
3-тоқсан			
Адам және құқық	1. Ф.М. Достоевский. «Қылмыс пен жаза». 2. Н.А. Островский «Жасаусыз қалындық».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 терминдерді түсіну: алтын ғасыр, онегиндік шумақ, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, желі; 10.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 10.1.6 тақырып және бейнелер туралы өз пікірін білдіру арқылы, туынды мәтініне сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	10.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел келтіру арқылы; 10.2.4 туынды композициясындағы рөлі мен орнын анықтау арқылы эпизодты талдау, идеялық-тақырыптық ойды ашу үшін эпизод мағынасын түсіндіру; 10.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңыздылығын анықтау арқылы; 10.2.6 ақпаратты берудің түрлі

ЖОБА

			формасындағы (символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) кейіпкерлердің идеясы мен өзара қарым-қатынасын көрсету арқылы шығарманың көркемдік әлемін талдау; 10.2.7 автор көзқарасын мәтіндегі мысалдармен түсіндіру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге деген қарым-қатынасын білдіру әдістерін анықтау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.1 туындыны оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау, идеяға, кейіпкерлерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша пікірлер формасында түсіндіру арқылы; 10.3.3 ортақ және айрықша белгілерін түсіндіру арқылы оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан орыс, қазақ және әлем әдебиетінің туындыларын (немесе фрагменттерін) салғастыру
4-тоқсан			
Отбасы құндылықтары	1. Л.Н. Толстой. «Соғыс және бейбітшілік».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 терминдерді түсіну: алтын ғасыр, онегиндік шумақ, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, желі; 10.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма жоспарын құру; 10.1.5 мазмұнды шығармашылық қайта ойлау және бейнелік құралдарды пайдалану арқылы туынды мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Талдау және интерпретация	10.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (роман-эпопея, өлең түріндегі роман , психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктері; 10.2.3 композицияның туынды идеясын, кейіпкерлер бейнесін ашудағы рөлін анықтау; 10.2.4 туынды композициясындағы рөлі мен орнын анықтау арқылы эпизодты талдау, идеялық-тақырыптық ойды ашу үшін эпизод мағынасын түсіндіру;

ЖОБА

			10.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың кейіпкерлер жүйесіндегі рөлі мен маңыздылығын анықтау арқылы; 10.2.8 поэзиялық синтаксистің фигураларын және бейнелеу құралдарын, үлгілерді қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау; 10.2.9 әдебиеттік материалға сүйене отырып, туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру мен нақты және бейнелі тілді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, аннотациялар) логикалық және бірізділікпен жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	10.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру; 10.3.4 тақырыпты ашудың толықтығы пен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, фактологиялық нақтылығы мен тыңдаушы немесе оқырманға эмоционалдық әсері тұрғысынан ауызша және жазбаша пікірлерді (өзінің, сыныптастарының және өзгелердің) бағалау

ЖОБА

2) 11-сынып:

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
		1-тоқсан	
Адам өзгеріс дәуірінде	1. М. А. Шолохов. «Донские рассказы» (мұғалім таңдауы бойынша). 2. С.А. Есенин. Өлеңдер (мұғалім таңдауы бойынша). 3. А.А. Блок. Өлеңдер «Қорқынышты әлем» жинақтағынан, «Әдемі Леди туралы өлеңдер» циклынан, поэмалар (мұғалім таңдауы бойынша).	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.1 терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, футуризм, акмеизм; 11.1.2 көркем шығарма мазмұнын және оның әдеби процестегі рөлін түсіну, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру; 11.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен және мәселелер жиынтығымен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 11.1.6 мәселе және бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру арқылы, әдеби материалдарға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	11.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел келтіру арқылы; 11.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың туындының идеялық-тақырыптық ойын ашудағы рөлін анықтау арқылы; 11.2.7 автор көзқарасын өз ойымен салғастыру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге көзқарасын білдіру әдістерін анықтау; 11.2.8 үлгілерді, көркемдік кеңістікті және уақытты, бейнелеу құралдары және поэзиялық синтаксистің фигураларын қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау, оларды автордың қандай мақсатта пайдаланатындығын түсіндіру
		Бағалау және салыстырмалы	11.3.1 туындыға адамгершілік және эстетикалық тұрғыдан сыни

ЖОБА

		талдау	баға беру, мәселелер жиынтығына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша пікірлер формасында түсіндіру арқылы
2-тоқсан			
Тоталитарлық режим дәуіріндегі адам	1. А Н. Рыбаков. «Арбат балалары». 2. А.А. Ахматова. Өлеңдері мен поэмалары (мұғалім таңдауы бойынша).	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.1 терминдерді түсіну: ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, футуризм, акмеизм; 11.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма мен рецензия жоспарын құру
		Талдау және интерпретация	11.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктері; 11.2.3 композицияның автор ойын (тақырыпты, мәселелер жиынтығын, кейіпкерлер бейнесін) ашудағы рөлін анықтау; 11.2.4 көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде, эпизод рөлін, оның туынды тақырыбы, мәселелер жиынтығымен өзара байланысын анықтау; 11.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың туындының идеялық-тақырыптық ойын ашудағы рөлін анықтау арқылы; 11.2.6 көрсетілімнің түрлі формаларында (символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) мәселелер жиынтығын ұсыну арқылы шығарманың көркемдік әлемін талдау; 11.2.7 автор көзқарасын өз ойымен салғастыру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге көзқарасын білдіру әдістерін анықтау; 11.2.9 туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру арқылы нақты және бейнелі тілді пайдалана және әдебиеттік материал мен өз тәжірибесіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, рецензиялар) логикалық

ЖОБА

			және бірізділікпен жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға, мәселелер жиынтығына әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру
		3-тоқсан	
Адамдар тағдырындағы соғыс	1. В.В.Быков. «Сотников». 2. Б. Васильев. «Мұнда таңертең тыныштық орнады». 3. В.Л.Кондратьев. «Сашка». 4. Соғыс лирикасы. Д. С. Самойлов, Б. Ш. Окуджава, Н.А. Заболоцкий, А.Т. Твардовский, Е.А. Евтушенко, .В.С. Высоцкий (мұғалім таңдауы бойынша).	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.2 көркем шығарма мазмұнын және оның әдеби процестегі рөлін түсіну, сыни ойлау арқылы естігеніне немесе оқығанына өз көзқарасын білдіру; 11.1.5 шығармашылық қайта ойлау, авторлық өзгешелікті сақтау арқылы туынды мазмұнын қайта айту; 11.1.6 мәселе және бейнелер жүйесі туралы өз пікірін білдіру арқылы, әдеби материалдарға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұрақтарға толық дәлелді жауап беру
		Талдау және интерпретация	11.2.2 туынды тақырыбы мен мәселелер жиынтығын анықтау, мәтіннің көркемдік ерекшеліктеріне сүйене отырып, олардың өзектілігі туралы пікір білдіріп, өз көзқарасына дәлел келтіру арқылы; 11.2.4 көркемдік құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде, эпизод рөлін, оның туынды тақырыбы, мәселелер жиынтығымен өзара байланысын анықтау; 11.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың туындының идеялық-тақырыптық ойын ашудағы рөлін анықтау арқылы; 11.2.6 көрсетілімнің түрлі формаларында (символдар, формулалар, заңдар, буктрейлерлер) мәселелер жиынтығын ұсыну арқылы шығарманың көркемдік әлемін талдау; 11.2.7 автор көзқарасын өз

ЖОБА

			ойымен салғастыру арқылы автордың кейіпкерлерге, мәселелерге көзқарасын білдіру әдістерін анықтау
		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.2 бейнелерді тұтастай қабылдауға, мәселелер жиынтығына әсер ететін ұқсастықтары мен айырмашылықтарын сипаттау, эмоционалдық әсер ету деңгейін бағалау арқылы көркемдік туындыны өнердің өзге түрлеріндегі туындылармен салыстыру; 11.3.3 ортақ және айрықша белгілерін түсіндіру арқылы адамгершілік және эстетикалық құндылықтар тұрғысынан орыс, қазақ және әлем әдебиетінің туындыларын (немесе фрагменттерін) салғастыру
		4-тоқсан	
Адамгершілік таңдау тақырыбы	А.В. Вампилов. «Утиная охота». Заманауи ақындардың өлеңдері (мұғалім таңдауы бойынша) (Р. Рождественский, Е. Евтушенко, А. Вознесенский, Л. Мартынов, О. Сулейменов және т.б.).	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.3 мәтін бойынша автор көзқарасының берілуімен және мәселелер жиынтығымен байланысты цитаталарды, фрагменттерді өз бетінше тауып, мәнерлеп оқу; 11.1.4 әдеби және еркін тақырыптарға шығарма мен рецензия жоспарын құру; 11.1.5 шығармашылық қайта ойлау, авторлық өзгешелікті сақтау арқылы туынды мазмұнын қайта айту
		Талдау және интерпретация	11.2.1 жанр мен оның ерекшеліктерін анықтау (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктері; 11.2.3 композицияның автор ойын (тақырыпты, мәселелер жиынтығын, кейіпкерлер бейнесін) ашудағы рөлін анықтау; 11.2.5 туынды кейіпкерлеріне мінездеме беру, олардың туындының идеялық-тақырыптық ойын ашудағы рөлін анықтау арқылы; 11.2.8 үлгілерді, көркемдік кеңістікті және уақытты, бейнелеу құралдары және поэзиялық синтаксистің фигураларын

ЖОБА

			қалыптастыру құралдары мен тәсілдерін талдау, оларды автордың қандай мақсатта пайдаланатындығын түсіндіру; 11.2.9 туындының өзектілігі туралы өз ойын білдіру арқылы нақты және бейнелі тілді пайдалана және әдебиеттік материал мен өз тәжірибесіне сүйене отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдебиеттік және еркін тақырыптарға шығарма, рецензиялар) логикалық және бірізділікпен жазу
		Бағалау және салыстырмалы талдау	11.3.3 ортақ және айрықша белгілерін түсіндіру арқылы адамгершілік және эстетикалық құндылықтар тұрғысынан орыс, қазақ және әлем әдебиетінің туындыларын (немесе фрагменттерін) салғастыру; 11.3.4 тақырыпты ашудың толықтығы пен тереңдігі, композициялық және стильдік бірлігі, фактологиялық нақтылығы мен тыңдаушының немесе оқырманның назарын аудару құралдары тұрғысынан ауызша және жазбаша пікірлерді бағалау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
83-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. . Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің

2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Орыс әдебиеті» оқу пәні бағдарламасының мақсаты – өзін-өзі дамытуға және өзін-өзі жетілдіруге дайын адамның рухани құндылықтарын қалыптастыруға үлес қосу, жұмыстың әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін есепке ала отырып, идеологиялық және көркем мазмұнды талдай алатын құзыретті, сын тұрғысынан ойлайтын оқырман тәрбиелеу.

3. «Орыс әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) орыс әдебиетіне негізделген, қазақ және әлем әдебиетімен және мәдениетімен өзара байланысын ескере отырып, табысты әлеуметтік бейімделуге көмектесетін білім, дағды және қабілеттерді қалыптастыру;

2) патриотизмді, азаматтықты, «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының негізінде көркем әдебиет арқылы белсенді өмірлік жағдайды қалыптастыру;

3) қазіргі әлемнің жаһандану контекстінде рухани мұра ретінде әдебиеттің құндылығын түсіну;

4) сыни талдау, салыстыру, жалпылау, ұқсастықтар мен себеп-салдар байланысын қалыптастыру, құбылыстарды сыныптау, жұмыстарды талдау негізінде логикалық және сыни негіздеу, дәлелдеу және тұжырымдау дағдыларын жетілдіру;

5) әрбір студенттің шығармашылық қабілеттерін дамыта отырып, оқудың рухани және зияткерлік қажеттілігін қалыптастыру, мәтінді сыни оқу және интерпретация дағдыларын жетілдіру;

6) әртүрлі жанрдағы шығармалардың идеялық, көркем, әлеуметтік-тарихи және рухани-эстетикалық аспектілерін терең түсінуге негізделген қарым-қатынас дағдыларын дамыту;

7) шығарманың мазмұнын, әдеби-танымдық мақалаларды, ғылыми-зерттеу мәдениеті саласындағы құзыреттілігін көрсете отырып, ауызша немесе жазбаша түрде бағалау дағдыларын жетілдіру;

8) әдеби құбылыстардың контекстін қарастыру, әдеби фактілерді салыстыруға, ұқсастығын құру, әдеби параллельді қалыптастыру қабілеттерін жетілдіру.

2-тарау. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Орыс әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан

Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Орыс әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бөлімдер біліктілік немесе қабілет, білім немесе түсінік күтілетін нәтижелер түрінде сынып оқыту мақсаттары бар бөлімшелерден тұрады.

6. Әрбір бөлімшеде реттік тәртіпті сақтап ұйымдастырылған оқыту мақсаттары мұғалімдерге өз жұмыстарын жоспарлауға және оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сондай-ақ оларды келесі оқу кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

7. Оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Түсіну және жауап беру», «Анализ және интерпретация», «Бағалау және салыстыру».

8. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) терминдерді түсіну;
2) көркем әдебиет шығармаларын түсіну;
3) жатқа оқу және цитата келтіру;
4) жоспар құру;
5) мазмұндау;
6) сұраққа жауап беру.

9. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жанр;
2) тақырып және идея;
3) композиция;
4) эпизодтарды талдау;
5) кейіпкерлерді сипаттау;
6) әр түрлі формасындағы шығарманың көркем әлемі;
7) автор көзқарасы;
8) әдеби тәсілдер және көрнекі құралдар;
9) шығармашылық жазу.

10. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем әдебиет шығармаларын бағалау;
2) көркем әдебиет шығармаларын басқа өнер туындыларымен салыстыру;
3) әдеби шығармаларды салғастыру;
4) сөйлеуді бағалау.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1 кодында «10» - сынып, «2» – бөлімшесі, «1» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Терминдерді түсіну	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну	11.1.1 ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, акмеизм, футуризм терминдерін түсіну
2. Көркем әдебиет шығармаларын түсіну	10.1.2 проблематикасын, сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын түсіну	11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның рөлін түсіну
3. Жатқа оқу және цитата келтіру	10.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу	11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу
4. Жоспар құру	10.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, шығарма жоспарын құру	11.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, сыни мақала, шығарма жоспарын құру
5. Мазмұндау	10.1.5 бейнелеу құралдарын пайдаланып мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау	11.1.5 автор ерекшелігін сақтап, мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
6. Сұраққа жауап беру	10.1.6 тақырып, сюжет және бейне туралы өз пікірін білдіріп, мәтіннің шығармасына сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру	11.1.6 тақырып, проблема және бейне жүйесі туралы өз пікірін білдіріп, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Жанр	10.2.1 жанр және оның белгілерін (роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктерін анықтау	11.2.1 жанр және оның белгілерін (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктерін, әскери поэзия, бард әнін анықтау
2. Тақырып және идея	10.2.2 өз позициясын дәлелдеу және өзектілігіне байланысты ойын көрсету арқылы, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау	11.2.2 мәтіннің көркем шығармалық ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау
3.Композиция	10.2.3 шығарманың идеясын ашуда композицияның рөлін, кейіпкерлердің бейнелерін	11.2.3 автордың ниетін ашуда (тематика, проблематика, кейіпкер бейнелері) композицияның рөлін

	анықтайды, сюжеттен тыс элементтердің мағынасын түсіндіреді	анықтау
4. Эпизодтарды талдау	10.2.4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру	11.2.4 эпизод рөлін, көркем құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде оның тақыриппен және шығарма проблемасымен байланысын анықтау
5. Кейіпкерлерді сипаттау	10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау	11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау
6. Әр түрлі формасындағы шығарманың көркем әлемі	10.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін талдау	11.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін талдау
7. Автор ұстанымы	10.2.7 мәтіндегі мысалдарымен автордың ұстанымын түсіндіре отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау	11.2.7 автор ұстанымын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау
8. Әдеби тәсілдер және көрнекі құралдар	10.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру	11.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, көркем әдеби кеңістік пен уақыт, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру
9. Шығармашылық жазу	10.2.9 әдеби материалдарға, әдеби терминдерге сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, аннотациялар) логикалық және дәйекті түрде жазу	11.2.9 әдеби материалдарға және өмірлік тәжірибеге сүйене сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана, өзектілік жайлы өз ойын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, сыни мақалалар) логикалық және дәйекті түрде жазу

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып

1. Көркем әдебиет шығармаларын бағалау	10.3.1 идеяға, кейіпкерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау	11.3.1 мәтін проблематикасына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты адамгершілік және эстетикалық құндылықтар, автор тәсілдері тұрғысынан сыни бағалау
2. Көркем әдебиет шығармаларын басқа өнер туындыларымен салыстыру	10.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру	11.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің, тақырыптардың, проблемалардың тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру
3. Әдеби шығармаларды салғастыру	10.3.3 оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру	11.3.3 оқырманға адамгершілік және эстетикалық құндылық тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін, автор позициясын түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
4. Сөйлеуді бағалау	10.3.4 әдеби тақырып ашлыуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырманға эмоционалдық әсер етуі және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау	11.3.4 әдеби тақырып ашлыуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырман назарын аудару құралдары және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау

12. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады

13. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарға арналған қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту орыс тілінде) мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту орыс тілінде)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып:

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Артық адамдар	1. А.С. Пушкин. «Евгений Онегин». 2. И.А. Гончаров «Обломов» (фрагменттер)	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну; 10.1.2 проблематикасын, сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын түсіну; 10.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 10.1.5 бейнелеу құралдарын пайдаланып мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау; 10.1.6 тақырып, сюжет және бейне туралы өз пікірін білдіре, мәтіннің шығармасына сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	10.2.1 жанр және оның белгілерін (роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктерін анықтау; 10.2.2 өз позициясын дәлелдеу және өзектілігіне байланысты ойын көрсету арқылы, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.7 мәтіндегі мысалдарымен автордың позициясын түсіндіре отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 идеяға, кейіпкерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау
2-тоқсан			
Біздің уақыттың кейіпкерлері	1. 1. М.Ю. Лермонтов. «Біздің уақыттың кейіпкерлері».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.2 проблематикасын, сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын түсіну;

ЖОБА

	2. 2. Ч.Т. Айтматов. «Жан пида».		10.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, шығарма жоспарын құру; 10.1.6 тақырып, сюжет және бейне туралы өз пікірін білдіре, мәтіннің шығармасына сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	10.2.2 өз позициясын дәлелдеу және өзектілігіне байланысты ойын көрсету арқылы, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 10.2.3 шығарманың идеясын ашуда композицияның рөлін, кейіпкерлердің бейнелерін анықтайды, сюжеттен тыс элементтердің мағынасын түсіндіреді; 10.2.4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы ролі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.7 мәтіндегі мысалдарымен автордың позициясын түсіндіре отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 идеяға, кейіпкерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау; 10.3.3 оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
3-тоқсан			
Адам және құқық	1. Ф.М. Достоевский. «Қылмыс пен жаза». 3. 2. Н.А. Островский «Жасаусыз қалыңдық». 4.	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну; 10.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, шығарма жоспарын құру; 10.1.5 бейнелеу құралдарын пайдаланып мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Анализ және интерпретация	10.2.3 шығарманың идеясын ашуда композицияның рөлін, кейіпкерлердің бейнелерін анықтайды, сюжеттен тыс элементтердің мағынасын түсіндіреді;

ЖОБА

			10.2 4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы ролі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін талдау; 10.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру; 10.2.9 әдеби материалдарға, әдеби терминдерге сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, аннотациялар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру; 10.3.3 оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
4-тоқсан			
Отбасы құндылықтары	1. Л.Н. Толстой. «Соғыс және бейбітшілік». 2. А. В. Вампилов «Үлкен ұл».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну; 10.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу
		Анализ және интерпретация	10.2.1 жанр және оның белгілерін (роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктерін анықтау; 10.2 4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы ролі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру;

ЖОБА

			10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін талдау; 10.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру; 10.2.9 әдеби материалдарға, әдеби терминдерге сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, аннотациялар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру; 10.3.4 әдеби тақырып ашлыуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырманға эмоционалдық әсер етуі және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау

2) 11-сынып:

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Адам өзгеріс дәуірінде	5. 1. Р. Брэдбери. «Улыбка». 6. 2. Б.Л. Пастернак. «Доктор Живаго». 3. С.А. Есенин. Өлеңдер (мұғалім таңдауы бойынша). 4. А.А. Блок. Өлеңдер «Қорқынышты	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.1 ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, акмеизм, футуризм терминдерін түсіну; 11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның ролін түсіну; 11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 11.1.6 тақырып, проблема және бейне жүйесі туралы өз пікірін білдіре, әдеби материалға сілтеме жасай отырып,

ЖОБА

	әлем» жинақтағынан, «Әдемі Леди туралы өлеңдер» циклынан, поэмалар (мұғалім таңдауы бойынша).		проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	11.2.1 жанр және оның белгілерін (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктерін, әскери поэзия, бард әнін анықтау; 11.2.4 эпизод ролін, көркем құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде оның тақырыппен және шығарма проблемасымен байланысын анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, көркем әдеби кеңістік пен уақыт, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 мәтін проблематикасына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты адамгершілік және эстетикалық құндылықтар, автор тәсілдері тұрғысынан сыни бағалау
2-тоқсан			
Тоталитарлық режим дәуіріндегі адам	1. 1. А. Н. Рыбаков «Арбат балалары». 2. А.А. Ахматова. Поэзия. 3. Е.И. Замятин «Біз».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның ролін түсіну; 11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 11.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, сыни мақала, шығарма жоспарын құру; 11.1.5 автор ерекшелігін сақтап, мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Анализ және интерпретация	11.2.1 жанр және оның белгілерін (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктерін, әскери поэзия, бард әнін анықтау; 11.2.3 автордың ниетін ашуда (тематика, проблематика, кейіпкер бейнелері) композицияның рөлін анықтау;

ЖОБА

			11.2.4 эпизод ролін, көркем құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде оның тақырыппен және шығарма проблемасымен байланысын анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.9 әдеби материалдарға және өмірлік тәжірибеге сүйене сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана, өзектілік жайлы өз ойын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, сыни мақалалар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің, тақырыптардың, проблемалардың тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру
3-тоқсан			
Адамдардың тағдырындағы соғыс	1.В.В.Быков. «Сотников». 2. Б. Васильев. «Мұнда таңертең тыныштық орнады». 3.В.Л.Кондратьев. «Сашка» (мұғалім таңдауы бойынша). 4. Э.М. Ремарк. «Үш дос». 5. Соғыс лирикасы. Д. С. Самойлов, Б.Ш. Окуджава, Н.А. Заболоцкий, А.Т. Твардовский,	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның ролін түсіну; 11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 11.1.6 тақырып, проблема және бейне жүйесі туралы өз пікірін білдіре, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	11.2.2 мәтіннің көркем шығармалық ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем

ЖОБА

	Е.А. Евтушенко, 6.В.С. Высоцкий (мұғалім таңдауы бойынша).		шығарма әлемін талдау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, көркем әдеби кеңістік пен уақыт, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 мәтін проблематикасына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты адамгершілік және эстетикалық құндылықтар, автор тәсілдері тұрғысынан сыни бағалау; 11.3.3 оқырманға адамгершілік және эстетикалық құндылық тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін, автор позициясын түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
4-тоқсан			
Моральды таңдау тақырыбы	1. А.В. Вампилов. «Үйрек аулау». 2. М. Горький. «Изергиль кемпір». 3. Заманауи ақындардың моральды таңдау тақырыбында өлеңдері (Р. Рождественский, Е. Евтушенко, А. Вознесенский, Л. Мартынов, О. О. Сулейменов, Б. Канапьянов және т.б.).	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.1 ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, акмеизм, футуризм терминдерін түсіну; 11.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, сыни мақала, шығарма жоспарын құру; 11.1.5 автор ерекшелігін сақтап, мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Анализ және интерпретация	11.2.2 мәтіннің көркем шығармалық ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 11. 2.3 определять роль композиции в раскрытии авторского замысла (тематики, проблематики, образов героев); 11. 2.5 характеризовать героев произведения, определяя их роль в раскрытии идейно-тематического содержания произведения; 11.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін талдау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.9 әдеби материалдарға және өмірлік тәжірибеге сүйене сүйене, тура және

ЖОБА

			бейнелі тілдерді пайдалана, өзектілік жайлы өз ойын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, сыни мақалалар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің, тақырыптардың, проблемалардың тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру; 11.3.3 оқырманға адамгершілік және эстетикалық құндылық тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін, автор позициясын түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру; 11.3.4 әдеби тақырып ашлыуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырман назарын аудару құралдары және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау

3-тарау. «Орыс әдебиеті» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Параграф 1. «Орыс әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

14. «Орыс әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

«Орыс әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бөлімдер біліктілік немесе қабілет, білім немесе түсінік күтілетін нәтижелер түрінде сыныпты оқыту мақсаттары бар бөлімшелерден тұрады.

15. Әрбір бөлімшеде реттік тәртіпті сақтап ұйымдастырылған оқыту мақсаттары мұғалімдерге өз жұмыстарын жоспарлауға және оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сондай-ақ оларды келесі оқу кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.

16. Оқу пәнінің мазмұны 3 бөлімнен тұрады: «Түсіну және жауап беру», «Анализ және интерпретация», «Бағалау және салыстыру».

17. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) терминдерді түсіну;
2) көркем әдебиет шығармаларын түсіну;
3) жатқа оқу және цитата келтіру;
4) жоспар құру;
5) мазмұндау;
6) сұраққа жауап беру.
18. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) жанр;
2) тақырып және идея;
3) композиция;
4) эпизодтарды талдау;
5) кейіпкерлерді сипаттау;
6) әр түрлі формасындағы шығарманың көркем әлемі;
7) автор көзқарасы;
8) әдеби тәсілдер және көрнекі құралдар;
9) шығармашылық жазу.
19. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) көркем әдебиет шығармаларын бағалау;
2) көркем әдебиет шығармаларын басқа өнер туындыларымен салыстыру;
3) әдеби шығармаларды салғастыру;
4) сөйлеуді бағалау.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

20. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1 кодында «10» - сынып, «2» – бөлімшесі, «1» – оқыту мақсатының реттік саны.

4) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Терминдерді түсіну	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну	11.1.1 ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, акмеизм, футуризм терминдерін түсіну
2. Көркем әдебиет шығармаларын түсіну	10.1.2 проблематикасын, сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын түсіну	11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның рөлін түсіну
3. Жатқа оқу	10.1.3 мәтінде авторлық	11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға

және цитата келтіру	ұстанымға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу	және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу
4. Жоспар құру	10.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, шығарма жоспарын құру	11.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, сыни мақала, шығарма жоспарын құру
5. Мазмұндау	10.1.5 бейнелеу құралдарын пайдаланып мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау	11.1.5 автор ерекшелігін сақтап, мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
6. Сұраққа жауап беру	10.1.6 тақырып, сюжет және бейне туралы өз пікірін білдіріп, мәтіннің шығармасына сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру	11.1.6 тақырып, проблема және бейне жүйесі туралы өз пікірін білдіріп, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру

5) анализ және интерпретация:

Білім алушылар:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Жанр	10.2.1 жанр және оның белгілерін (роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктерін анықтау	11.2.1 жанр және оның белгілерін (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктерін, әскери поэзия, бард әнін анықтау
2. Тақырып және идея	10.2.2 өз позициясын дәлелдеу және өзектілігіне байланысты ойын көрсету арқылы, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау	11.2.2 мәтіннің көркем шығармалық ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау
3.Композиция	10.2.3 шығарманың идеясын ашуда композицияның рөлін, кейіпкерлердің бейнелерін анықтайды, сюжеттен тыс элементтердің мағынасын түсіндіреді	11.2.3 автордың ниетін ашуда (тематика, проблематика, кейіпкер бейнелері) композицияның рөлін анықтау
4. Эпизодтарды талдау	10.2.4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы рөлі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру	11.2.4 эпизод рөлін, көркем құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде оның тақырыппен және шығарма проблемасымен байланысын анықтау
5. Кейіпкерлерді сипаттау	10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау	11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау
6. Әр түрлі формасындағы	10.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете	11.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете

шығарманың көркем әлемі	отырып, көркем шығарма әлемін талдау	отырып, көркем шығарма әлемін талдау
7. Автор ұстанымы	10.2.7 мәтіндегі мысалдарымен автордың ұстанымын түсіндіре отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау	11.2.7 автор ұстанымын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау
8. Әдеби тәсілдер және көрнекі құралдар	10.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру	11.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, көркем әдеби кеңістік пен уақыт, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру
9. Шығармашылық жазу	10.2.9 әдеби материалдарға, әдеби терминдерге сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, аннотациялар) логикалық және дәйекті түрде жазу	11.2.9 әдеби материалдарға және өмірлік тәжірибеге сүйене сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана, өзектілік жайлы өз ойын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, сыни мақалалар) логикалық және дәйекті түрде жазу

6) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Көркем әдебиет шығармаларын бағалау	10.3.1 идеяға, кейіпкерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау	11.3.1 мәтін проблематикасына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты адамгершілік және эстетикалық құндылықтар, автор тәсілдері тұрғысынан сыни бағалау
2. Көркем әдебиет шығармаларын басқа өнер туындыларымен салыстыру	10.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру	11.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің, тақырыптардың, проблемалардың тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру

3. Әдеби шығармаларды салғастыру	10.3.3 оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру	11.3.3 оқырманға адамгершілік және эстетикалық құндылық тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін, автор позициясын түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
4. Сөйлеуді бағалау	10.3.4 әдеби тақырып ашлыуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырманға эмоционалдық әсер етуі және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау	11.3.4 әдеби тақырып ашлыуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырман назарын аудару құралдары және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау

21. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады

22. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарға арналған қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту орыс тілінде) (төмендетілген оқу жүктемесімен) мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы «Орыс әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

10-сынып:

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Артық адамдар	1. А.С. Пушкин. «Евгений Онегин». 2. И.А. Гончаров «Обломов» (фрагменттер)	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну; 10.1.2 проблематикасын, сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын түсіну; 10.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға байланысты үзінділер мен цитаталарды

			өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 10.1.5 бейнелеу құралдарын пайдаланып мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау; 10.1.6 тақырып, сюжет және бейне туралы өз пікірін білдіре, мәтіннің шығармасына сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	10.2.1 жанр және оның белгілерін (роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктерін анықтау; 10.2.2 өз позициясын дәлелдеу және өзектілігіне байланысты ойын көрсету арқылы, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.7 мәтіндегі мысалдарымен автордың позициясын түсіндіре отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 идеяға, кейіпкерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау
2-тоқсан			
Біздің уақыттың кейіпкерлері	1. М.Ю. Лермонтов. «Біздің уақыттың кейіпкерлері». 2. Ч.Т. Айтматов. «Жан пида».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.2 проблематикасын, сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын түсіну; 10.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, шығарма жоспарын құру; 10.1.6 тақырып, сюжет және бейне туралы өз пікірін білдіре, мәтіннің шығармасына сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	10.2.2 өз позициясын дәлелдеу және өзектілігіне байланысты ойын көрсету арқылы, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 10.2.3 шығарманың идеясын ашуда композицияның рөлін, кейіпкерлердің

ЖОБА

			бейнелерін анықтайды, сюжеттен тыс элементтердің мағынасын түсіндіреді; 10.2.4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы ролі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.7 мәтіндегі мысалдарымен автордың позициясын түсіндіре отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1 идеяға, кейіпкерге деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты оқырманға эстетикалық әсер ету тұрғысынан бағалау; 10.3.3 оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
3-тоқсан			
Адам және құқық	1. Ф.М. Достоевский. «Қылмыс пен жаза». 2. Н.А. Островский «Жасаусыз қалындық».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну; 10.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, шығарма жоспарын құру; 10.1.5 бейнелеу құралдарын пайдаланып мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Анализ және интерпретация	10.2.3 шығарманың идеясын ашуда композицияның рөлін, кейіпкерлердің бейнелерін анықтайды, сюжеттен тыс элементтердің мағынасын түсіндіреді; 10.2 4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы ролі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.6 идеяны түрлі формада

ЖОБА

			(қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін талдау; 10.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру; 10.2.9 әдеби материалдарға, әдеби терминдерге сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, аннотациялар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру; 10.3.3 оқырманға эстетикалық әсері тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
4-тоқсан			
Отбасы құндылықтары	1. Л.Н. Толстой. «Соғыс және бейбітшілік». 2. А. В. Вампилов «Үлкен ұл».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	10.1.1 синкретикалық жанр, алтын ғасыр, Онегин строфасы, мотив, роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологизм, полифония, әдеби егіз, фабула терминдерін түсіну; 10.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу
		Анализ және интерпретация	10.2.1 жанр және оның белгілерін (роман-эпопея, өлең түріндегі роман, психологиялық роман), философиялық лириканың ерекшеліктерін анықтау; 10.2 4 эпизодтарды талдау, олардың шығарма композициясындағы ролі мен орнын айқындау, идеологиялық және тақырыптық ойын ашуда эпизодтың маңыздылығын түсіндіру; 10.2.5 кейіпкерлердің жүйесінде рөлі мен маңыздылығын айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 10.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін талдау;

ЖОБА

			10.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру; 10.2.9 әдеби материалдарға, әдеби терминдерге сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, аннотациялар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру; 10.3.4 әдеби тақырып ашлыуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырманға эмоционалдық әсер етуі және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау

11-сынып:

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқыту мақсаттары
		1-тоқсан	
Адам өзгеріс дәуірінде	1. Р. Брэдбери. «Улыбка». 2. Б.Л. Пастернак. «Доктор Живаго». 3. С.А. Есенин. Өлеңдер (мұғалім таңдауы бойынша). 4. А.А. Блок. Өлеңдер «Қорқынышты әлем» жинақтағынан, «Әдемі Леди туралы өлеңдер» циклынан, поэмалар	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.1 ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, акмеизм, футуризм терминдерін түсіну; 11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның ролін түсіну; 11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 11.1.6 тақырып, проблема және бейне жүйесі туралы өз пікірін білдіре, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	11.2.1 жанр және оның белгілерін (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктерін, әскери

ЖОБА

	(мұғалім таңдауы бойынша).		поэзия, бард әнін анықтау; 11.2.4 эпизод ролін, көркем құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде оның тақырыппен және шығарма проблемасымен байланысын анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, көркем әдеби кеңістік пен уақыт, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 мәтін проблематикасына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты адамгершілік және эстетикалық құндылықтар, автор тәсілдері тұрғысынан сыни бағалау
2-тоқсан			
Тоталитарлық режим дәуіріндегі адам	1. А. Н. Рыбаков «Арбат балалары». А.А. Ахматова. Поэзия. Е.И. Замятин «Біз».	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның ролін түсіну; 11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 11.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, сыни мақала, шығарма жоспарын құру; 11.1.5 автор ерекшелігін сақтап, мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Анализ және интерпретация	11.2.1 жанр және оның белгілерін (синкретикалық жанр), күміс ғасыр лирикасының ерекшеліктерін, әскери поэзия, бард әнін анықтау; 11.2.3 автордың ниетін ашуда (тематика, проблематика, кейіпкер бейнелері) композицияның рөлін анықтау; 11.2.4 эпизод ролін, көркем құралдар мен тәсілдерді талдау негізінде оның

ЖОБА

			тақырыппен және шығарма проблемасымен байланысын анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.9 әдеби материалдарға және өмірлік тәжірибеге сүйене сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана, өзектілік жайлы өз ойын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, сыни мақалалар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің, тақырыптардың, проблемалардың тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру
3-тоқсан			
Адамдардың тағдырындағы соғыс	1.В.В.Быков. «Сотников». 2. Б. Васильев. «Мұнда таңертең тыныштық орнады». 3.В.Л.Кондратьев. «Сашка» (мұғалім таңдауы бойынша). 4. Э.М. Ремарк. «Үш дос». 5.Соғыс лирикасы. Д. С. Самойлов, Б.Ш. Окуджава, Н.А. Заболоцкий, А.Т. Твардовский, Е.А. Евтушенко, 6.В.С.	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.2 сыни түсіндіріп, естігендеріне немесе оқығандарына деген көзқарасын білдіре отырып, әдеби процесте көркем әдебиет шығармаларының мазмұнын және оның ролін түсіну; 11.1.3 мәтінде авторлық ұстанымға және проблематикаға байланысты үзінділер мен цитаталарды өздігінен табу, мәнерлеп жатқа оқу; 11.1.6 тақырып, проблема және бейне жүйесі туралы өз пікірін білдіре, әдеби материалға сілтеме жасай отырып, проблемалық сұраққа толық негізделген жауап беру
		Анализ және интерпретация	11.2.2 мәтіннің көркем шығармалық ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 11.2.5 шығарманың идеялық және тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін айқындай отырып, шығарма кейіпкерлерін сипаттау; 11.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін

КОПИЯ

	Высоцкий (мұғалім таңдауы бойынша).		талдау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға, кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.8 поэтикалық синтаксис фигуралары және бейнелеу құралдары, көркем әдеби кеңістік пен уақыт, бейне құру тәсілдері мен құралдарын талдау, оларды пайдалануда автордың мақсатын түсіндіру
		Бағалау және салыстыру	11.3.1 мәтін проблематикасына деген өз көзқарастарын ауызша және жазбаша өтініштер түрінде түсіндіре отырып, жұмысты адамгершілік және эстетикалық құндылықтар, автор тәсілдері тұрғысынан сыни бағалау; 11.3.3 оқырманға адамгершілік және эстетикалық құндылық тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін, автор позициясын түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру
4-тоқсан			
Моральды таңдау тақырыбы	1. А.В. Вампилов. «Үйрек аулау». 2. М. Горький. «Изергиль кемпір». 3. Заманауи ақындардың моральды таңдау тақырыбында өлеңдері (Р. Рождественский, Е. Евтушенко, А. Вознесенский, Л. Мартынов, О. О. Сулейменов, Б. Канапьянов және т.б.).	Түсіну және сұрақтарға жауап беру	11.1.1 ретроспекция, күміс ғасыр, имажинизм, символизм, акмеизм, футуризм терминдерін түсіну; 11.1.4 әдеби және еркін тақырып бойынша эссе, сыни мақала, шығарма жоспарын құру; 11.1.5 автор ерекшелігін сақтап, мазмұнды шығармашылық түрде қайта қарастыра отырып, шығарма мәтінін немесе эпизодты мазмұндау
		Анализ және интерпретация	11.2.2 мәтіннің көркем шығармалық ерекшеліктеріне сүйене отырып, шығарманың тақырыбы мен проблематикасын анықтау; 11.2.3 авторлық ойды ашудағы композицияның рөлін анықтау (тақырыптар, мәселелер, кейіпкерлердің бейнелері); 11.2.5 шығарманың кейіпкерлерін сипаттау, олардың шығарманың идеялық-тақырыптық мазмұнын ашудағы рөлін анықтау; 11.2.6 идеяны түрлі формада (қойылым, буктрейлер) көрсете отырып, көркем шығарма әлемін талдау; 11.2.7 автор позициясын өз ойымен салғастыра отырып, проблемаларға,

ҚОБА

			кейіпкерлерге деген автордың көзқарасын білдіру жолдарын анықтау; 11.2.9 әдеби материалдарға және өмірлік тәжірибеге сүйене сүйене, тура және бейнелі тілдерді пайдалана, өзектілік жайлы өз ойын білдіре отырып, шығармашылық жұмыстарды (эссе, әдеби және еркін тақырып бойынша шығарма, сыни мақалалар) логикалық және дәйекті түрде жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.2 эмоциялық әсер дәрежесін бағалай, бейнелердің, тақырыптардың, проблемалардың тұтас қабылдауын қалыптастыратын әдістер мен тәсілдердің ұқсастықтары мен айырмашылығын сипаттай отырып, көркем әдеби шығармаларды басқа өнер шығармаларымен салыстыру; 11.3.3 оқырманға адамгершілік және эстетикалық құндылық тұрғысынан жалпы және жеке ерекшеліктерін, автор позициясын түсіндіре отырып, шығармаларды (немесе үзінділерін) орыс, қазақ және әлем әдебиетімен салғастыру; 11.3.4 әдеби тақырып ашлыуының толықтығы мен тереңдігі, композициялық және стилистикалық бірлігі, тыңдаушы немесе оқырман назарын аудару құралдары және фактологиялық дұрыстығы бойынша ауызша және жазбаша мәлімдемелерді (достар, сыныптастар) бағалау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
84-қосымша

Жалпы білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (жаратылыстану-математикалық бағыт, қоғамдық-гуманитарлық бағыт (оқыту қазақ тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1.Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі ілімберудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2.«Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің оқу мақсаты – қазақ тілі мен әдебиетін кіріктіріп оқыту негізінде білім алушылардың тілдік дағдыларын жетілдіру, тіл нормаларын сақтап, еркін сөйлеу және сауатты жазу дағдыларын дамыту, мемлекеттік тілге құрметпен қарауын қалыптастыру.

3.«Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің негізгі міндеттері:

1) білім алушының мемлекеттік тілге деген құрмет сезімін қазақ халқының мәдениетімен танысу арқылы тәрбиелеу;

2) адамзаттық ойдағыдай кірігу үшін қазақ тілін мемлекеттік тіл ретінде оқыту;

3) қазақ тілі мен әдебиеті пәніне құндылық ретінде қарауды қалыптастыру;

4) коммуникативтік оқыту негізінде барлық сөйлеу әрекетінің түрлерін әлеуметтік ортада қолдану дағдыларын дамыту;

5) қазақ әдебиетінің стилистикалық және жанрлық ерекшеліктерін тану негізінде шығармашылық тұрғыда жұмыс істеу, сын тұрғысынан ойлау дағдыларын дамыту;

6) көпмәдени ортада лингвистикалық қажеттілікті іске асыруға дайын жеке тұлғаны тәрбиелеу;

7) білім деңгейі жоғары, ой-өрісі дамыған тұлғаны қалыптастыру.

8) Жалпы орта білім беру деңгейіндегі «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні бойынша білім алушылардың білім, білік және дағдыға қойылатын талаптары

4) CEFR -Шет тілін меңгерудің жалпы еуропалық құзыреті деңгейлерін (B2-C1) негізге ала отырып айқындалған.

2-тарау. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

5.«Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқыту орыс тілінде жүргізілетін сыныптардағы оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт)

1)10 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 180 сағат;

2)11 - сыныпта – аптасына 5 сағат, оқу жылында 180 сағат.

(жаратылыстану-математикалық бағыт)

1)10 -сыныпта– аптасына 4 сағат, оқу жылында 144 сағат;
2)11- сыныпта– аптасына 4 сағат, оқу жылында 144 сағат.

6.«Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқыту ұйғыр, өзбек, тәжік тілінде жүргізілетін сыныптардағы оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:
(қоғамдық-гуманитарлық бағыт)
1)10 - сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында 144 сағат;
2)11- сыныпта– аптасына 4 сағат, оқу жылында 144 сағат.
(жаратылыстану-математикалық бағыт)
1) 10- сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;
2) 11- сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7. Оқыту мақсаттары арқылы мұғалімдер сөйлеу қызметінің төрт дағдысын (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) қалыптастырады, сонымен қатар, оқушылардың жетістігін бағалайды және оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат береді.

8. Оқыту пәнінің мазмұнын 5 бөлім құрайды:
1) тыңдалым;
2) айтылым;
3) оқылым;
4) жазылым;
5) тілдік бағдар.

9. «Тыңдалым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) болжау;
2) назарын шоғырландырып тыңдау;
3) сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну;
4) көркем шығармаларды тыңдау;
5) негізгі ойды анықтау;
6) тыңдалым материалдары бойынша жауап беру.

10. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) мәтіндегі ақпаратты анықтау;
2) стильдік ерекшеліктерді анықтау;
3) көркем шығармаларды оқу;
4) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;
5) қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу;
6) өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау.

11. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру;
2) эссе жазу;
3) шығармашылық жазба жұмысы;

4) мәліметтерді жинақтау;
5) жинақы мәтін құрастыру;
6) орфография және пунктуация.
12. «Айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) сөздік қорының алуандығы;
2) сөз мәнері мен сөйлеу этикеті;
3) орфоэпиялық нормаларды сақтау;
4) мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау;
5) сенімді және еркін жауап беру;
6) визуалды материалдар арқылы тілді дамыту.
13. «Тілдік бағдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) сөз таптары;
2) сөйлем.
14. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің 10-сыныптағы білім мазмұны:

1)тыңдалым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тыңдалған мәтіндегі негізгі ақпараттарды түртіп жазу, оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау, көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу;

2)айтылым: ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, мәтіндегі абзацтардың, бөлімдердің орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу, әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру;

3) оқылым: мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факт мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау, әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау, мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау, мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау;

4) жазылым: публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік

ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу, қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе), шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу, тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну, ғылыми-көпшілік және көркем мәтіндердегі негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін құрастыру, мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып дұрыс қолдану, сын есімнің жасалу жолдарын білу, сан есімнің жасалу жолдарын білу, есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану, үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану, сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану, құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу.

15. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің 11-сыныптағы білім мазмұны:

1) тыңдалым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу, тыңдалған мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды түртіп жазу және ақпараттарды жүйелеу, оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау, мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу;

2) айтылым: ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану, ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монолог пен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау, көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу, әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау;

3) оқылым: мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау, ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін

білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау, әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру, ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау, қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау, мәтінді негізгі мәселеге баға бере отырып, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу;

4) жазылым: ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, баспасөз парағы, тезис, үндеу жазу, қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе), шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу, тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация), кәсіби және публицистикалық бағыттағы мәтіндердегі басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру, мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану, сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану, мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану, есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану, мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану, үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану, мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану, сөйлем, оқшау сөздердің қызметін білу, айқындауыш мүшелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

16. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

17. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып

1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Назарын шоғырландырып тыңдау	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу
3. Сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну	11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
4. Көркем шығармаларды тыңдау	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
5. Негізгі ойды анықтау	10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау	11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
6. Тыңдалым материалдары бойынша жауап беру	10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу	11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу

2) айтылым

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Сөздік қорының алуандығы	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану
2. Сөз мәнері мен сөйлеу этикеті	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып,тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату
3. Орфоэпиялық нормаларды сақтау	10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас	11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас

	бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау	10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
5. Сенімді және еркін жауап беру	10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас -монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу	11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
6. Визуалды материалдар арқылы тілді дамыту	10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру	11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау

3) оқылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Мәтіндегі ақпаратты анықтау	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау
2. Стильдік ерекшеліктерді анықтау	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау
3. Көркем шығармаларды оқу	10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, очерк, үндеу, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау
5. Қосымша ақпарат көздерінен алынған	10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша	11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен

мәліметтерді оқу	материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау	алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
6. Өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау	10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау	11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу

4) жазылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, аннотация, үндеу жазу
2. Эссе жазу	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
3. Шығармашылық жазба жұмысы	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
4. Мәліметтерді жинақтау	10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)	11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
5. Жинақы мәтін құрастыру (компрессия)	10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру	11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
6. Орфография және пунктуация	10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

ЖОБА

5)тілдік бағдар:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Сөз таптары	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
	10.5.1.2 сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.2 сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану
	10.5.1.3 сан есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
	10.5.1.4 есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
	10.5.1.5 мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
	10.5.1.6 үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағынанылқ түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану
	10.5.1.7 шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
2. Сөйлем	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу,жазба жұмыстарында орынды қолдану
	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану	11.5.2.2 айқындауыш мүшелелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

- 18. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің (Оқыту қазақ тілінде емес) 10-11-сыныптарына (жаратылыстану-математикалық бағыт, қоғамдық-гуманитарлық бағыт) арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын жаратылыстану-математикалық бағыт, қоғамдық-гуманитарлық бағыт (оқыту қазақ тілінде емес)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (оқыту қазақ тілінде емес)

10-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Еңбек нарығы және сұраныс	Балғабек Қыдырбекұлы «Теміржолшы»	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) дұрыс қолдану
Отандық өнеркәсіп өнімі	Ғабиден Мұстафин «Қарағанды» романынан үзінді	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз

ЖОБА

			көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (интервью) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.1.1 көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану
Қазақ киносы мен театрының қазіргі келбеті	Дулат Исабеков «Әпке» драмасы	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (эссе) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау

ЖОБА

			және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.2. сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
2-тоқсан			
Ұлттық экологиялық мәдениет	Қадыр Мырзалиев «Аралым» өлеңі	Тыңдалым	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру; 10.1.4.1 поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас - монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (тезис) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис жазу; 10.4.6.1 сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.1.3 сан есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Мұхит – тіршілік мекені	Әбдіжәміл Нұрпейсов «Қан мен тер»	Тыңдалым	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин

ЖОБА

			сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу; 10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)
		Тілдік бағдар	10.5.1.4 есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Ұлттық таным және мерекелер	Жүсіпбек Аймауытов «Әнші» әңгімесі	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, интервью) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен

ЖОБА

			байланысын анықтау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.5 мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану
3-тоқсан			
Сауда мен көмек: екі жақты келісімді сауда	ЫБырай Алтынсарин «Дүние қалай етсең табылады?»	Тыңдалым	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру
		Тілдік бағдар	10.5.1.6 үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Бұқаралық ақпарат құралдарын дағы гендерлік		Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді

ЖОБА

бейне	Жанболат Ауыпбаев «Ашылмаған аралдар» кітабынан «Диктор» деректі әңгімесі		талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау; 10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау
		Жазылым	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
		Тілдік бағдар	10.5.1.7 шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Жер планетасын дағы қауіпті қалдықтар	Думан Рамазан «Соңғы дем» әңгімесі, Қайнар Олжай «Жер мен аспан арасындағы дастан» кітабы	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу), жазбаға сүйеніп мәтін мазмұнын түсіндіру
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, тезис) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми

ЖОБА

			стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала жазу; 10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру
		Тілдік бағдар	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану
Әлеуметтік теңсіздік: адам құқықтары және көмек	Ұлықбек Есдәулет «Қара пима» поэмасы	Тыңдалым	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушыға әсер ету; 10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас - монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану
4-тоқсан			
Жастардың денсаулығы - қоғам байлығы	Бердібек Соқпақбаев «Он алты жасар чемпион»	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған

ЖОБА

	әңгімесі		мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Сандық технологияны пайдалануда ғы теңсіздік	Мұхтар Шаханов «Өркениеттің адасуы» романынан үзінді «Компьютер басты жарты адамдар»	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас - монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау; 10.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен

ЖОБА

			салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Қоғам және заң	Ермек Өтетілеуұлы «Ата Заң», Шешендік сөздер	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген жалпыадамзаттық мәселені айқындау; 10.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, оған түсініктеме беру
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, интервью,баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

ЖОБА

3) 11-сынып:

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік теңсіздік	Ерболат Әбікенұлы «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтікқоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақалажазу; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
Экология. Мұнай және атомдық индустрия	Гауһар Сейітжан «Қара алтыны халқымның ...»	Тыңдалым	11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді,

ЖОБА

			сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (аннотация) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, аннотация жазу; 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
Тіл. Өнер. Әдебиет	Ілияс Жансүгіров «Күй» поэмасы	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (дәріс) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба

ЖОБА

			жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.6.1 мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.2 сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану
2-тоқсан			
Қоғамдағы жұмыссыздық мәселесі	Ыбырай Алтынсарин «Атымтай жомарт»	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу(конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу; 11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау; 11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (үндеу) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, үндеу жазу; 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация); 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)
		Тілдік бағдар	11.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
Тәуелсіз еліміздің өткені мен келешегі	Дүкенбай Досжан «Төрт патшаны көрген	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау;

ЖОБА

	кейуана» хикаяты		11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (очерк) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
Ұлттық театр – өнер ордасы	Сәбит Оразбай «Өмірдің өзі театр» әңгімесі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар

ЖОБА

			негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап, оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
3-тоқсан			
Туризм: экотуризм	Сәкен Сейфуллин «Көкшетау» поэмасы, Ілияс Жансүгіров «Жетісу суреттері» өлеңі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, үндеу) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, үндеу жазу; 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе)
		Тілдік бағдар	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
Әлемдегі		Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам

ЖОБА

ерлер мен әйелдердің құқықтары мен теңдігі	Мұхтар Әуезов «Абай жолы» романы 1,2-кітабы		жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану
Жастар мәселесі нің түйіткіл дері	Мұхтар Әуезов «Абай жолы» романы 3,4-кітабы	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 11.1.6.1 көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату
		Оқылым	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды,

ЖОБА

			факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе); 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
Жаһандық мәселелер: көші-қон саясаты	Қабдеш Жұмаділов «Қаздар қайтып барады»	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау; 11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау
		Жазылым	11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың

ЖОБА

			мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
4-тоқсан			
Толерант тылық – ел бірлігі	Сайын Мұратбеков «Телі өскен ұл» повесі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, дәріс,очерк) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу; 11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Ұлт мұраты - ұлттық қауіпсіздік	Несіпбек Айтұлы «Бәйтерек»	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу

ЖОБА

			мақсатын талдау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Бос уақыт – қоғам дамуының көрсеткіші	Мұқағали Мақатаев «Сағатым қайда, сағатым?» өлеңі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация); 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін

ЖОБА

			қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.2.2 айқындауыш мүшелелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе); 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
Жаһандық мәселелер: көші-қон саясаты	Қабдеш Жұмаділов «Қаздар қайтып барады»	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу) және берілген ақпараттарды жүйелеу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау; 11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау
		Жазылым	11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың

ЖОБА

			мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
4-тоқсан			
Толерант тылық – ел бірлігі	Сайын Мұратбеков «Телі өскен ұл» повесі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, тыңдаушыға ықпал ету тәсілін талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату; 11.2.5.1 көпшілік алдында сөз сөйлеуде маңызды орын алатын тілдік (вербалдық) және бейвербалдық элементтерді қолданып, сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, дәріс,очерк) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау; 11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу; 11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Ұлт мұраты - ұлттық қауіпсіздік	Несіпбек Айтұлы «Бәйтерек»	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу

ЖОБА

			мақсатын талдау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Бос уақыт – қоғам дамуының көрсеткіші	Мұқағали Мақатаев «Сағатым қайда, сағатым?» өлеңі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану; 11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, астарлы ойды анықтау, берілген ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация); 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе); 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін

ЖОБА

			қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.2.2 айқындауыш мүшелелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

3-тарау. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

19. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқыту орыс тілінде жүргізілетін сыныптардағы оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт)

1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;
2) 11-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат.

(жаратылыстану-математикалық бағыт)

1) 10 – сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;
2) 11– сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат.

20. «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқыту ұйғыр,өзбек, тәжік тілінде жүргізілетін сыныптардағы оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

(қоғамдық-гуманитарлық бағыт)

1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;
2)11-сыныпта – аптасына 4 сағат, оқу жылында108 сағат.

(жаратылыстану-математикалық бағыт)

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;
2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат.

21. Оқыту мақсаттары арқылы мұғалімдер сөйлеу қызметінің төрт дағдысын (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) қалыптастырады, сонымен қатар, оқушылардың жетістігін бағалайды және оқытудың келесі кезеңі туралы ақпарат береді.

22. Оқыту пәнінің мазмұнын 5 бөлім құрайды:

1) тыңдалым;
2) айтылым;
3) оқылым;
4) жазылым;
5) тілдік бағдар.

23. «Тыңдалым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

болжау;
назарын шоғырландырып тыңдау;
сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну;
көркем шығармаларды тыңдау;
негізгі ойды анықтау;
тыңдалым материалдары бойынша жауап беру.

24. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

мәтіндегі ақпаратты анықтау;
стильдік ерекшеліктерді анықтау;

көркем шығармаларды оқу;
мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;
қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу;
өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау.
25. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру;
эссе жазу;
шығармашылық жазба жұмысы;
мәліметтерді жинақтау;
жинақы мәтін құрастыру;
орфография және пунктуация.
26. «Айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
сөздік қорының алуандығы;
сөз мәнері мен сөйлеу этикеті;
орфоэпиялық нормаларды сақтау;
мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау;
сенімді және еркін жауап беру;
визуалды материалдар арқылы тілді дамыту.
27. «Тілдік бағдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) сөз таптары;
2) сөйлем.
28. «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің 10-сыныптағы білім мазмұны:

1) тыңдалым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тыңдалған мәтіндегі негізгі ақпараттарды түртіп жазу, оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдай отырып, астарлы ойды анықтау, мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу;

2) айтылым: ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, мәтіндегі абзацтардың, бөлімдердің орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау, пікірталастың «пікірталас-монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу, әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру, негізгі идеясын түсіндіру;

3) оқылым: мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факт мен көзқарасты ажырату, мәтін идеясымен байланысын анықтау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау, әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені талдау және кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау, ғылыми-көпшілік және публицистикалық

стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау, мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау, мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау;

4) жазылым: публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу, қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу, шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен тиімді қолданып жазу, тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну, ғылыми-көпшілік және көркем мәтіндердегі негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін құрастыру, мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып дұрыс қолдану, сын есімнің жасалу жолдарын білу, сан есімнің жасалу жолдарын білу, есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану, үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану, сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану, құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу.

29. «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәнінің 11-сыныптағы білім мазмұны:

1) тыңдалым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу, тыңдалған мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды түртіп жазу және ақпараттарды жүйелеу, оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну, көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау, мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын, негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселе бойынша әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу;

2) айтылым: ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау, ауызша мәтін құрауда орынды қолдану, ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монолог пен диалогті үйлестіре қолдану, сөз әдебі мен сөйлеу этикеті формаларын орынды қолданып, тыңдаушылармен қарым-қатынас орнату, сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану, кәсіби бағыттағы түпнұсқа мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау, олардың қолданылу мақсатын талдау, көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу,

әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау;

3) оқылым: мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты, анықтау, ақпараттың оқырманға әсерін және автор позициясын талқылау, ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация,) құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық және тілдік ерекшеліктерін талдау, әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру және әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыру, ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, үндеу) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау, қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау, мәтінді негізгі мәселеге баға бере отырып, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу;

4) жазылым: ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, аннотация, өз ойын дәлелдеп эссе жазу, шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарын тиімді қолданып жазу, тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация), кәсіби және публицистикалық бағыттағы мәтіндердегі басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру, мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу;

5) тілдік бағдар: сөз таптары, ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану, сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану, мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану, есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану, мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану, үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану, мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану, сөйлем, оқшау сөздердің қызметін білу, айқындауыш мүшелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

30. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

31. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

Білім алушылар:

	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Назарын шоғырландырып тыңдау	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу)	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды ақпараттарды жүйелеу
3. Сөздер мен сөз тіркестерінің мағынасын түсіну	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну	11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
4. Көркем шығармаларды тыңдау	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау
5. Негізгі ойды анықтау	10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдау	11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын талдай отырып, негізгі ойды анықтау
6. Тыңдалым материалдары бойынша жауап беру	10.1.6.1 мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу	11.1.6.1 әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу

2) айтылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Сөздік қорының алуандығы	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау
2. Сөз мәнері мен сөйлеу этикеті	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану
3. Орфоэпиялық нормаларды сақтау	10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4. Мәтіннің негізгі аспектілерін анықтау және талқылау	10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді,

		сілтемелерді) анықтау
5. Сенімді және еркін жауап беру	10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас -монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу	11.2.5.1 көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу
6. Визуалды материалдар арқылы тілді дамыту	10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру,	11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау

3) оқылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Мәтіндегі ақпаратты анықтау	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау
2. Стильдік ерекшеліктерді анықтау	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, тезис, интервью, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, аннотация, үндеу, очерк, дәріс, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу
3. Көркем шығармаларды оқу	10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, эссе, тезис, интервью) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, очерк, үндеу, дәріс, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау
5. Қосымша ақпарат көздерінен алынған мәліметтерді оқу	10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау	11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
6. Өзіндік көзқарасын білдіру және бағалау	10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру	11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу

4) жазылым:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Әртүрлі стильде мәтіндер құрастыру	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік

ЖОБА

	тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, тезис, интервью жазу	ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала, баспасөз парағы, аннотация, үндеу жазу
2. Эссе жазу	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу
3. Шығармашылық жазба жұмысы	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдарын тиімді қолданып жазу
4. Мәліметтерді жинақтау	10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)	11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
5. Жинақы мәтін құрастыру (компрессия)	10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру	11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
6. Орфография және пунктуация	10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

5) тілдік бағдар:

Білім алушылар:		
	10-сынып	11-сынып
1. Сөз таптары	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) және көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
	10.5.1.2 сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.2 сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану
	10.5.1.3 сан есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
	10.5.1.4 есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану

	10.5.1.5 мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
	10.5.1.6 үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағынанылқ түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану
	10.5.1.7 шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
2. Сөйлем	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу,жазба жұмыстарында орынды қолдану
	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану	11.5.2.2 айқындауыш мүшелелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

32. Бұл оқу бағдарламасы жалпы білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (жаратылыстану-математикалық бағыт, қоғамдық-гуманитарлық бағыт (оқыту қазақ тілінде емес) іске асырудың ұзақ мерзімді жоспары бойынша жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған (оқыту қазақ тілінде емес) «Қазақ тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын жаратылыстану-математикалық бағыт, қоғамдық-гуманитарлық бағыт (оқыту қазақ тілінде емес) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

3) 10-сынып (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Еңбек нарығы және сұраныс	Балғабек Қыдырбекұлы «Теміржолшы»	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне

			сай қолдану
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.1 тәуелдік жалғауды (оңаша және ортақ тәуелдеу) дұрыс қолдану
Отандық өнеркәсіп өнімі	Ғабиден Мұстафин «Қарағанды» романынан үзінді	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.6.1 мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (интервью) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.1.1 көптік мәнді есімдер мен көптік жалғауларды ажырата танып, дұрыс қолдану
Қазақ киносы мен театрының қазіргі келбеті	Дулат Исабеков «Әпке» драмасы	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және

ЖОБА

			публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (эссе) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.2. сын есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
2-тоқсан			
Ұлттық экологиялық мәдениет	Қадыр Мырзалиев «Аралым» өлеңі	Тыңдалым	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу); 10.1.4.1 поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас - монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (тезис) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ қорытындылар жасау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис жазу; 10.4.6.1 сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.1.3 сан есімнің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Мұхит – тіршілік мекені	Әбдіжәміл Нұрпейсов «Қан мен тер»	Тыңдалым	10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу); 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси,

ЖОБА

			әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу; 10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.4 есімдіктердің жасалу жолдарын білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Ұлттық таным және мерекелер	Жүсіпбек Аймауытов «Әнші» әңгімесі	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, интервью) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды

ЖОБА

			қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.5 мәтін құрауда есімше сөздерді стильдік қызметіне сай орынды қолдану
3-тоқсан			
Сауда мен көмек: екі жақты келісімді сауда	Ыбырай Алтынсарин «Дүние қалай етсең табылады?»	Тыңдалым	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 10.1.6.1 мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру
		Тілдік бағдар	10.5.1.6 үстеудің жасалу жолы мен сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Бұқаралық ақпарат құралдарын дағы гендерлік бейне	Жанболат Ауыпбаев «Ашылмаған аралдар» кітабынан «Диктор» деректі әңгімесі	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату; 10.3.5.1 мәтін тақырыбына байланысты қосымша материалдарды энциклопедиялардан тауып, ортақ

ЖОБА

			қорытындылар жасау
		Жазылым	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу; 10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу
		Тілдік бағдар	10.5.1.7 шылаулардың сөйлемдегі қызметін білу, мәтін құрауда орынды қолдану
Жер планетасындағы қауіпті қалдықтар	Думан Рамазан «Соңғы дем» әңгімесі, Қайнар Олжай «Жер мен аспан арасындағы дастан» кітабы	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды (ақпараттарды) қысқаша түртіп жазу (конспектілеу)
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, тезис) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.1.1 публицистикалық және ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақала жазу; 10.4.5.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден негізгі ұғымдарды анықтай отырып, жинақы мәтін (компрессия) құрастыру
		Тілдік бағдар	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану
Әлеуметтік теңсіздік: адам құқықтары және көмек	Ұлықбек Есдәулет «Қара пима» поэмасы	Тыңдалым	10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 10.1.5.1 мәтіннен автордың көзқарасын (негізгі ойын) негіздейтін аргументтерді талдау
		Айтылым	10.2.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық мәтіндерге сүйеніп, монолог және диалог құрау; 10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас -

ЖОБА

			монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату; 10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.2.1 мәтін құрауда сөздердің байланысу түрлері мен тәсілдерін орынды қолдану
4-тоқсан			
Жастардың денсаулығы - қоғам байлығы	Бердібек Соқпақбаев «Он алты жасар чемпион» әңгімесі	Тыңдалым	10.1.4.1 прозалық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.6.1 мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау
		Оқылым	10.3.2.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, эссе, баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Сандық технологияны пайдалануд	Мұхтар Шаханов «Өркениеттің адасуы»	Тыңдалым	10.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау; 10.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында

ЖОБА

ағы теңсіздік	романынан үзінді «Компьютер басты жарты адамдар»		қолданылған сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	10.2.5.1 пікірталастың «пікірталас - монолог», «пікірталас-диалог», «пікірталас-полилог» түрлерінде сенімді және еркін сөйлеу; 10.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (иллюстрация, фотосурет, сызба, шартты белгі) ақпараттарды салыстыру
		Оқылым	10.3.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпараттарды анықтай отырып, факті мен көзқарасты ажырату; 10.3.3.1 әдеби шығарманың кейіпкерлерін шынайы өмірмен салыстырып бағалау
		Жазылым	10.4.2.1 қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 10.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтап ұсыну (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Қоғам және заң	Ермек Өтетілеуұлы «Ата Заң», Шешендік сөздер	Тыңдалым	10.1.4.1 драмалық, прозалық, поэзиялық шығарманы тыңдау, шығармада көтерілген мәселені айқындау; 10.1.6.1 мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз көзқарасын аргументтер негізінде дәлелдеу
		Айтылым	10.2.1.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндерден күрделі сөздердің жасалу жолын анықтау; 10.2.4.1 мәтіндегі бөлімдердің, абзацтардың орналасу тәртібін, ақпараттың тақырыппен байланысын анықтау
		Оқылым	10.3.4.1 ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, интервью,баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (жанры, құрылымы, тілдік құралдары, мақсатты аудиториясы) талдау жасау; 10.3.6.1 мәтін мазмұнындағы деректі ақпаратты толық анықтап, негізгі ойға өз көзқарасын білдіру және оны бағалау
		Жазылым	10.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарында көркемдегіш құралдарды қолданып жазу; 10.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, сөйлем деңгейінде тыныс белгілерін

ЖОБА

			қолдана білу
		Тілдік бағдар	10.5.2.2 құрмалас сөйлемдердің (аралас) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

3) 11-сынып (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Тақырыптар	Көркем шығармалар	Коммуникативтік дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік теңсіздік	Ерболат Әбікенұлы «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау; 11.2.5.1 көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала) құрылымы мен рәсімделуін білу; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтікқоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, шағын мақалажазу; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
Экология. Мұнай және атомдық индустрия	Гауһар Сейітжан «Қара алтыны халқымның ...»	Тыңдалым	11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді,

ЖОБА

			сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (аннотация) құрылымы мен рәсімделуін білу; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, аннотация жазу; 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	11.5.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндер құрауда грамматикалық омонимдерді ажырата танып, ауызша және жазбаша дұрыс қолдану
Тіл. Өнер. Әдебиет	Ілияс Жансүгіров «Күй» поэмасы	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды ақпараттарды жүйелеу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (дәріс) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.6.1 мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.2 сын есім сөздердің синонимдік қатарын стильдік ерекшеліктеріне сәйкес қолдану
2-тоқсан			
Қоғамдағы	Ыбырай	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі

ЖОБА

жұмыссыздық мәселесі	Алтынсарин «Атымтай жомарт»		идеяларды ақпараттарды жүйелеу; 11.1.6.1 әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау; 11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (үндеу) құрылымы мен рәсімделуін білу; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, үндеу жазу; 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация); 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.3 мәтін құрауда сан есімнің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
Тәуелсіз еліміздің өткені мен келешегі	Дүкенбай Досжан «Төрт патшаны көрген кейуана» хикаяты	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану; 11.2.5.1 көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (очерк) құрылымы мен рәсімделуін білу; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдарын

ЖОБА

			тиімді қолданып жазу; 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.1.4 мәтін құрауда есімдіктердің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай қолдану
Ұлттық театр – өнер ордасы	Сәбит Оразбай «Өмірдің өзі театр» әңгімесі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (баспасөз парағы) құрылымы мен рәсімделуін білу; 11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдарын тиімді қолданып жазу; 11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап, оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
3-тоқсан			
Туризм: экотуризм	Сәкен Сейфуллин «Көкшетау» поэмасы, Ілияс Жансүгіров «Жетісу суреттері» өлеңі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау; 11.1.6.1 әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді,

ЖОБА

			сілтемелерді) анықтау
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, аннотация, үндеу) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, үндеу жазу; 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу
		Тілдік бағдар	11.5.1.5 мәтіндерден көсемше оралымды сөйлемдерді анықтап,оларды ауызша және жазбаша мәтіндер құрауда орынды қолдану
Әлемдегі ерлер мен әйелдердің құқықтары мен теңдігі	Мұхтар Әуезов «Абай жолы» романы 1,2-кітабы	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; 11.2.5.1 көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.4.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндер (мақала, баспасөз парағы) бойынша салыстырмалы (құрылымы, қызметі, мақсатты аудиториясы, оқырманға әсері) талдау жасау; 11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.1.6 мәтін құрауда үстеудің мағыналық түрлерін стильдік ерекшеліктеріне сай орынды қолдану
Жастар мәселесі нің	Мұхтар Әуезов «Абай жолы» романы	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып,

ЖОБА

түйіткілдері	3,4-кітабы		сипаттама жасау; 11.1.6.1 әртүрлі дереккөздерден алынған мәтіндерді тыңдау және салыстыру, өз ойын логикалық дұрыс, аргументті және айқын жеткізу
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану
		Оқылым	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация)
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
Жаһандық мәселелер: көші-қон саясаты	Қабдеш Жұмаділов «Қаздар қайтып барады»	Тыңдалым	11.1.2.1 мәтінді тыңдай отырып, негізгі идеяларды ақпараттарды жүйелеу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі сөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау; 11.2.6.1 әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру; 11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау
		Жазылым	11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін

ЖОБА

			қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.1.7 мәтін құрауда шылаудың мағыналық түрлерін стильдік қызметіне сай орынды қолдану
4-тоқсан			
Толерант тылық – ел бірлігі	Сайын Мұратбеков «Телі өскен ұл» повесі	Тыңдалым	11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, тақырып ортақтығына сипаттама жасау; 11.1.5.1 мәтін бойынша автор позициясын және көтерілген мәселеге қарым-қатынасын талдай отырып, негізгі ойды анықтау
		Айтылым	11.2.2.1 ғылыми және кәсіби мәтіндерге сүйеніп, монологпен диалогті үйлестіре қолдану; 11.2.5.1 көпшілік алдында сенімді және еркін сөйлеу
		Оқылым	11.3.2.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің (мақала, дәріс,очерк) құрылымы мен рәсімделуін білу; 11.3.5.1 қосымша ғылыми-анықтамалық ақпарат көздерінен алынған материалдар негізінде мәтін мазмұнына сыни тұрғыдан талдау жасау
		Жазылым	11.4.1.1 ғылыми және публицистикалық стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, баспасөз парағын жазу; 11.4.3.1 шығармашылық жазба жұмыстарындакөркемдегіш құралдарын тиімді қолданып жазу
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Ұлт мұраты - ұлттық қауіпсіздік	Несіпбек Айтұлы «Бәйтерек»	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 оқу-кәсіби, қоғамдық-саяси, әлеуметтік-мәдени тақырыптар аясында және мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегісөздер мен термин сөздердің мағынасын түсіну
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.4.1 кәсіби бағыттағы мәтіндерден қажетті ақпаратты (деректерді, сипаттамаларды, сандық көрсеткіштерді, сілтемелерді) анықтау
		Оқылым	11.3.3.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселеге баға беру; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу

ЖОБА

		Жазылым	11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 11.4.5.1 ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндерден басты лексикалық бірліктерді нақтылап, мәтіннің ақпараттық-маңызды фрагменттерін анықтап, (компрессия) жинақы мәтін құрастыру
		Тілдік бағдар	11.5.2.1 оқшау сөздердің қызметін білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану
Бос уақыт – қоғам дамуының көрсеткіші	Мұқағали Мақатаев «Сағатым қайда, сағатым?» өлеңі	Тыңдалым	11.1.1.1 мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.4.1 көркем шығарманы тыңдау, басқа өнер туындыларымен (кино, театр, музыка, би, сурет-мүсін өнері, сәулет) салыстырып, сипаттама жасау
		Айтылым	11.2.1.1 ғылыми және кәсіби мәтіндердегі күрделі сөздер мен терминдердің жасалу жолын анықтау; 11.2.3.1 сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
		Оқылым	11.3.1.1 мәтіннен детальді ақпараттарды, факті мен көзқарасты анықтау; 11.3.6.1 мәтіндегі негізгі ойды анықтап, көтерілген мәселеге баға беру, өзіндік көзқарасын жүйелі, дәлелді жеткізу
		Жазылым	11.4.4.1 тақырып бойынша мәтінге жоспар құрып, әр тармақшаға қажетті негізгі және қосымша мәліметтерді жинақтау, дереккөздерге сілтеме көрсетіп таныстыру (тірек-схема, менталды карта, презентация); 11.4.2.1 қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу; 11.4.6.1 мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу, мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
		Тілдік бағдар	11.5.2.2 айқындауыш мүшелелер (қосалқы, қосарлы, оңашаланған) жасалу жолдарын білу, жазба жұмыстарында орынды қолдану

ЖОБА

4-параграф. Лексика-грамматикалық минимум

10-сыныпқа арналған лексикалық минимум

I тоқсан – 68 сөз				
Еңбек нарығы және сұраныс. Балғабек Қыдырбекұлы «Теміржолшы»				
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік
1.	1	уақытша	үс	698
2.	2	бағам	зт	87
3.	3	біліктілік	зт	1808
4.	4	жалақы	зт	434
5.	5	қала	ет	3456
6.	6	келісімшарт	зт	590
7.	7	нарық	зт	2166
8.	8	несие	зт	837
9.	9	жайлы	шл	1225
10.	10	салық	зт	1616
11.	11	кәсіподақ	зт	256
12.	12	серіктестік	зт	296
13.	13	өндірістік	сн	447
14.	14	тәртіп	зт	4144
15.	15	сыйақы	зт	188
16.	16	тез	үс	1978
17.	17	жанама	сн	169
18.	18	жарамды	сн	170
19.	19	көтерме	сн	12
20.	20	қысқамерзімді	сн	6
21.	21	пысық	сн	85
22.	22	үстеме	сн	59
23.	23	айырбаста	ет	156
24.	24	саудалас	ет	13
Отандық өнеркәсіп. Ғабиден Мұстафин «Қарағанды» романынан үзінді				
25.	1	бөлшек	зт	834
26.	2	кәсіпорын	зт	2805
27.	3	серпін	зт	162
28.	4	өнеркәсіп	зт	1420
29.	5	кеден	зт	178
30.	6	жекеменшік	зт	200

31.	7	одақ	зт	1858
32.	8	қосалқы	сн	10
33.	9	отандық	сн	480
34.	10	жабдықта	ет	239
35.	11	күшейт	ет	260
36.	12	құрастыр	ет	1236
37.	13	өндіріл	ет	24
38.	14	ілгері	үс	30
39.	15	кеңейт	ет	706
40.	16	тігіншілік	зт	12
41.	17	тұс	зт	1830
42.	18	бәсекелестік	зт	491
43.	19	барабар	сн	40
44.	20	әртараптандыру	зт	71
Қазақ киносы мен театрының қазіргі келбеті. Дулат Исабеков «Әпке» драмасы				
45.	1	жетекші	зт	1057
46.	2	бойынша	шл	12861
47.	3	қаламгер	зт	352
48.	4	аудармашы	зт	225
49.	5	орда	зт	934
50.	6	өнертанушы	зт	22
51.	7	сыншы	зт	253
52.	8	деректі	сн	202
53.	9	қолтаңба	зт	142
54.	10	тұсаукесер	зт	121
55.	11	үгіт-насихат	зт	62
56.	12	шабыт	зт	180
57.	13	астарлы	сн	21
58.	14	тарихи-рухани	сн	6
59.	15	көкейкесті	сн	114
60.	16	түсірілім	зт	37
61.	17	шығармашылық	зт	1720
62.	18	әсерлен	ет	7
63.	19	сомда	ет	164
64.	20	сүйсін	ет	149
65.	21	түй	ет	593
66.	22	ғылыми-көпшілік	сн	73
67.	23	қазы	зт	302
68.	24	ойландыр	зт	3
II тоқсан – 52 сөз				
Ұлттық экологиялық мәдениет. Қадыр Мырзалиев «Аралым» өлеңі				

69.	1	ғалам	зт	269
70.	2	арт	ет	925
71.	3	жер-ана	зт	35
72.	4	зардап	зт	299
73.	5	қуаңшылық	зт	50
74.	6	өзгеріс	зт	2082
75.	7	өкілеттік	зт	317
76.	8	өркениет	зт	444
77.	9	экожүйе	зт	23
78.	10	жойқын	сн	101
79.	11	мұздақ	зт	8
80.	12	жігерлендір	ет	20
81.	13	өрші	ет	167
82.	14	нұқсан	зт	204
83.	15	тапшылық	зт	137
Мұхит – тіршілік мекені. Әбдіжамал Нұрпейсов «Қан мен тер»				
84.	1	бұғаз	зт	63
85.	2	балдыр	зт	72
86.	3	игілік	зт	365
87.	4	құрлық	зт	325
88.	5	мүйіс	зт	60
89.	6	ғаламат	сн	80
90.	7	себеп-салдар	зт	47
91.	8	сүңгі	ет	227
92.	9	шығанақ	зт	100
93.	10	айдын	зт	95
94.	11	қырыл	ет	217
95.	12	оқшаула	ет	76
96.	13	гауһар	зт	287
97.	14	бат	ет	597
98.	15	уылдырық	зт	30
99.	16	қайшылық	зт	350
Ұлттық таным және мерекелер. Жүсіпбек Аймауытов «Әнші» әңгімесі				
100.	1	ағым	зт	634
101.	2	азап	зт	510
102.	3	айт	зт	63
103.	4	ғибадатхана	зт	60
104.	5	күнә	зт	293
105.	6	қажылық	зт	39
106.	7	құдірет	зт	353
107.	8	құлшылық	зт	77

108.	9	мешіт	зт	326
109.	10	құрбандық	зт	154
110.	11	сабыр	зт	377
111.	12	төзім	зт	184
112.	13	шіркеу	зт	250
113.	14	от	зт	1527
114.	15	мүшкіл	сн	57
115.	16	тылсым	зт	80
116.	17	өкін	ет	303
117.	18	сен	ет	2006
118.	19	табын	ет	364
119.	20	ұстан	ет	506
120.	21	ұсын	ет	3260
ІІІ тоқсан – 76 сөз				
Сауда мен көмек: екіжақты келісімді сауда. Ыбырай Алтынсарин «Дүние қалай етсең табылады?»				
121.	1	әріптес	зт	707
122.	2	басымдық	зт	403
123.	3	бедел	зт	726
124.	4	делдал	зт	62
125.	5	қожалық	зт	263
126.	6	өтемақы	зт	147
127.	7	екіжақты	сн	110
128.	8	мәміле	зт	149
129.	9	әлі	үс	3087
130.	10	ақшалай	үс	116
131.	11	бөгде	сн	297
132.	12	көпсалалы	сн	18
133.	13	үшін	шл	22598
134.	14	кіріс	зт	596
135.	15	барлық	ес	8146
136.	16	қаржылай	үс	28
137.	17	көмек	зт	3322
138.	18	тарап	зт	2228
139.	19	толыққанды	сн	1825
140.	20	берешек	зт	88
Бұқаралық ақпарат құралдарындағы гендерлік бейне. Жанболат Ауыпбаев «Ашылмаған аралдар» кітабынан «Диктор» әңгімесі				
141.	1	әлеует	зт	660
142.	2	хабарлама	зт	437
143.	3	бөлініс	зт	86
144.	4	бейне	зт	1647
145.	5	зорлық-зомбылық	зт	104

146.	6	хабар	зт	1676
147.	7	теңдік	зт	330
148.	8	байыпты	сн	33
149.	9	жеткілікті	сн	458
150.	10	тән	сн	1622
151.	11	дамушы	сн	329
152.	12	екіталай	үс	76
153.	13	шамамен	үс	697
154.	14	екіұшты	сн	30
155.	15	бұқаралық	сн	168
156.	16	шиеленіс	зт	171
157.	17	ізгілендір	ет	28
158.	18	тапта	ет	291
159.	19	бері	шл	1169
Жер планетасындағы қауіпті қалдықтар. Думан Рамазан «Соңғы дем», Қайнар Олжай «Жер мен аспан»				
160.	1	айыппұл	зт	183
161.	2	қауіпсіздік	зт	1192
162.	3	қалдық	зт	547
163.	4	өрте	ет	374
164.	5	сарапшы	зт	728
165.	6	үйінді	зт	51
166.	7	жұмыр	сн	64
167.	8	кері	үс	635
168.	9	бықсы	ет	30
169.	10	жарыл	ет	718
170.	11	залалсыздандыру	ет	13
171.	12	тірлік	зт	367
172.	13	өңде	ет	1386
173.	14	сұрыпта	ет	19
174.	15	шірі	ет	149
175.	16	жарамсыз	сн	105
176.	17	орай	шл	281
177.	18	талпыныс	зт	111
178.	19	төтенше	сн	212
179.	20	көм	ет	281
Әлеуметтік теңсіздік: адам құқықтары және көмек. Ұлықбек Есдәулет «Қара пима» поэмасы				
180.	1	бірдей	үс	3537
181.	2	дәйек	зт	70
182.	3	жарлық	зт	344
183.	4	жат	ет	14144
184.	5	қақтығыс	ет	40

185.	6	қарар	зт	149
186.	7	мұқтаж	зт	252
187.	8	нәсіл	зт	120
188.	9	саты	зт	953
189.	10	тепе-теңдік	зт	490
190.	11	түсіністік	зт	622
191.	12	дәулетті	сн	72
192.	13	жарлы	сн	98
193.	14	кемсіт	ет	98
194.	15	ұғын	ет	246
195.	16	ұлтаралық	сн	342
196.	17	сот	зт	3781
IV тоқсан – 60 сөз				
Жастардың денсаулығы – қоғам байлығы. Бердібек Соқпақбаев «Он алты жасар чемпион» әңгімесі				
197.	1	әл-ауқат	зт	110
198.	2	екпе	зт	17
199.	3	емші	зт	61
200.	4	есірткі	зт	94
201.	5	жүйке	зт	178
202.	6	құмарлық	зт	85
203.	7	жігерлі	сн	62
204.	8	ем	зт	686
205.	9	айырыл	ет	1155
206.	10	шарасыз	сн	31
207.	11	амал	зт	955
208.	12	ширақ	сн	54
209.	13	арыл	ет	303
210.	14	әуестен	ет	41
211.	15	сырқаттан	ет	34
212.	16	әрбір	ес	2595
213.	17	душар	үс	74
Сандық технологияны пайдаланудағы теңсіздік. Мұхтар Шаханов «Өркениеттің адасуы» романынан үзінді «Компьютер басты жарты адамдар»				
214.	1	бейнежазба	зт	32
215.	2	бейнетаспа	зт	78
216.	3	ұшқыр	сн	62
217.	4	адас	ет	446
218.	5	біркелкі	сн	584
219.	6	желілік	сн	23
220.	7	сандық	сн	375
221.	8	қарышта	ет	57

222.	9	тиіс	мд	9179
223.	10	теңсіздік	зт	112
224.	11	ілгеріле	ет	129
225.	12	жарты	сн	1457
226.	13	шектеулі	сн	184
227.	14	ұялы	сн	176
228.	15	бүкіләлемдік	сн	1204
Қоғам және заң. Ермек Өтетілеуұлы «Ата Заң». Шешендік сөздер				
229.	1	айыпталушы	зт	171
230.	2	бостандық	зт	985
231.	3	қатаң	сн	537
232.	4	жәбірленуші	зт	156
233.	5	қорғаушы	зт	474
234.	6	жоқшылық	зт	92
235.	7	кек	зт	377
236.	8	қастандық	зт	118
237.	9	қорлық	зт	218
238.	10	сотталушы	зт	98
239.	11	түрме	зт	634
240.	12	үкім	зт	281
241.	13	үстемдік	зт	280
242.	14	бейкүнә	сн	26
243.	15	бейхабар	сн	123
244.	16	даулы	сн	19
245.	17	кінәлі	сн	395
246.	18	отырыс	зт	383
247.	19	құзырлы	сн	71
248.	20	бұз	ет	1928
249.	21	жүгін	ет	567
250.	22	кесіл	ет	346
251.	23	қамау	зт	310
252.	24	әділетті	сн	53
253.	25	ізгі	сн	159
254.	26	ұрын	ет	162
255.	27	қасақана	үс	80
256.	28	тәркіле	ет	289

11-сыныпқа арналған лексикалық минимум

I тоқсан – 68 сөз
Қазіргі қоғамдағы әлеуметтік теңсіздік.

ЖОБА

Ерболат Әбікенұлы «Пәтер іздеп жүр едік» әңгімесі				
№	№	Лексикалық минимум (актив)	СТ	Абсолютті жиілік
1.	1	ауқатты	сн	108
2.	2	аянышты	сн	93
3.	3	әлсіз	сн	265
4.	4	жіктел	ет	237
5.	5	садақа	зт	55
6.	6	баршылық	зт	116
7.	7	бейшара	сн	267
8.	8	билеп-төсте	ет	33
9.	9	жарылқа	ет	117
10.	10	жетім-кедей	зт	1
11.	11	жоқтық	зт	365
12.	12	кәріп	зт	10
13.	13	күйзеліс	зт	54
14.	14	күйлі	сн	9
15.	15	қарыз	зт	1273
16.	16	қиын-қыстау	сн	95
17.	17	құнсыздан	ет	53
18.	18	шағым	зт	434
19.	19	сес	зт	48
20.	20	сүйеніш	зт	52
21.	21	тоқ	сн	170
22.	22	шиеттей	сн	7
23.	23	бақытсыз	сн	87
24.	24	панасыз	сн	37
25.	25	жанталас	ет	87
Экология. Мұнай және атомдық индустрия. Гауһар Сейітжан «Қара алтыны халқымның...»				
26.	1	қыр	ет	320
27.	2	жаңашыл	сн	70
28.	3	бастама	зт	788
29.	4	тоқтат	ет	1039
30.	5	биоәртүрлілік	зт	2
31.	6	жанармай	зт	80
32.	7	жарылыс	зт	106
33.	8	залал-зардап	зт	1
34.	9	ұңғыма	зт	21
35.	10	кемтар	сн	31
36.	11	қайғылы	сн	86
37.	12	қару	зт	940
38.	13	қасірет	зт	312

KODA

39.	14	қират	ет	98
40.	15	қозғалыс	зт	1271
41.	16	қою	сн	297
42.	17	құлдыра	ет	213
43.	18	мұнайлы	сн	54
44.	19	мұншалықты	сн	9
45.	20	нәрсе	зт	2834
46.	21	ерітінді	зт	1962
47.	22	шаң-тозаң	зт	42
48.	23	қошқыл	сн	19
Тіл. Өнер. Әдебиет. Ілияс Жансүгіров «Күй» поэмасы				
49.	1	арқау	зт	314
50.	2	ойшыл	сн	269
51.	3	әуезді	сн	27
52.	4	бедерле	ет	7
53.	5	жөн-жоралғы	зт	12
54.	6	зерле	ет	15
55.	7	қағида	зт	1202
56.	8	нақыш	зт	120
57.	9	өнегелі	сн	66
58.	10	өрнекте	ет	97
59.	11	өткір	сн	443
60.	12	жазу	зт	1034
61.	13	тоқыма	сн	247
62.	14	шешендік	зт	278
63.	15	сырла	ет	44
64.	16	сондай-ақ	мд	1522
65.	17	шанақ	зт	27
66.	18	ғажап	зт	450
67.	19	бойы	шл	2340
68.	20	шытырман	сн	32
ІІ тоқсан – 52 сөз				
Қоғамдағы жұмыссыздық мәселесі. Ыбырай Алтынсарин «Атымтай жомарт»				
69.	1	асыра	ет	1168
70.	2	асыраушы	зт	28
71.	3	боса	ет	272
72.	4	тіркеу	зт	420
73.	5	даярла	ет	888
74.	6	жалдан	ет	99
75.	7	жұмыскер	зт	64
76.	8	жұмыссыздық	зт	160

77.	9	жұмысшы	зт	1040
78.	10	кеңсе	зт	327
79.	11	қызметкер	зт	2242
80.	12	қысқарт	ет	405
81.	13	кепілдік	зт	470
82.	14	қоғам	зт	4463
83.	15	өтіл	зт	13
84.	16	мәселен	мд	1254
85.	17	түйіндеме	зт	18
Тәуелсіз еліміздің өткені мен келешегі. Дүкенбай Досжан «Төрт патшаны көрген кейуана» хикаяты				
86.	1	айғақ	зт	366
87.	2	наразылық	зт	461
88.	3	баяндама	зт	389
89.	4	бекем	сн	62
90.	5	буын	зт	2842
91.	6	еңселі	сн	39
92.	7	төңкеріс	зт	520
93.	8	желбіре	ет	80
94.	9	бірегей	сн	190
95.	10	қарбалас	ет	30
96.	11	мәртебе	зт	791
97.	12	некен-саяқ	сн	27
98.	13	өрескел	сн	95
99.	14	өскелең	сн	103
100.	15	серпіліс	зт	264
101.	16	тұғырлы	сн	33
102.	17	ізбасар	зт	28
Ұлттық театр – өнер ордасы. Сәбит Оразбай «Өмірдің өзі театр» әңгімесі				
103.	1	қошемет	зт	122
104.	2	әзіл-оспақ	зт	15
105.	3	есептік	сн	181
106.	4	жаңғыр	ет	172
107.	5	көрнекі	сн	134
108.	6	қойылым	зт	283
109.	7	маусымдық	сн	25
110.	8	әншілік	зт	87
111.	9	сабақтастық	зт	170
112.	10	тарлан	сн	45
113.	11	ұстаным	зт	573
114.	12	үзінді	зт	660
115.	13	шапалақ	зт	112

116.	14	шымылдық	зт	163
117.	15	саңлақ	сн	55
118.	16	ықылас	зт	395
119.	17	ынтызар	сн	10
120.	18	ілтипат	зт	91
ІІІ тоқсан – 76 сөз				
Туризм: экотуризм. Сәкен Сейфуллин «Көкшетау» поэмасы, Ілияс Жансүгіров «Жетісу суреттері» өлеңі				
121.	1	бүлін	ет	120
122.	2	алыс-жақын	сн	65
123.	3	күдіктен	ет	39
124.	4	күмәндан	ет	67
125.	5	қажетсін	ет	13
126.	6	қыруар	сн	190
127.	7	ойластыр	ет	113
128.	8	сәт	зт	1688
129.	9	солай	үс	1923
130.	10	таңсық	сн	37
131.	11	тапаталтүс	үс	14
132.	12	тап-тұйнақтай	сн	18
133.	13	төңірек	зт	574
134.	14	түрлі-түрлі	сн	21
135.	15	тамсаң	ет	118
136.	16	ішінара	үс	100
137.	17	ізденімпаз	сн	344
138.	18	заң	зт	5799
139.	19	керісінше	үс	606
140.	20	сағым	зт	65
Әлемдегі ерлер мен әйелдердің құқықтары мен теңдігі. Мұхтар Әуезов «Абай жолы» 1,2-кітабы				
141.	1	дәстүршілдік	зт	2
142.	2	белсенділік	зт	719
143.	3	жабырқау	сн	9
144.	4	жанжал	зт	181
145.	5	зайырлы	сн	220
146.	6	итермеле	ет	117
147.	7	ғана	шл	18395
148.	8	сыйластық	зт	171
149.	9	татулас	ет	81
150.	10	тұрпайы	сн	43
151.	11	ұйытқы	зт	121
152.	12	өзін-өзі	үс	1517
153.	13	ұрыс-төбелес	зт	2

ҚОБА

154.	14	әлеумет	зт	124
155.	15	ерік-жігер	зт	113
Жастар мәселесінің түйіткілдері. Мұхтар Әуезов «Абай жолы» 3,4-кітабы				
156.	1	бозбала	зт	124
157.	2	нашақорлық	зт	68
158.	3	елікте	ет	210
159.	4	ескір	ет	122
160.	5	тәкаппар	сн	86
161.	6	жора-жолдас	зт	14
162.	7	жылжы	ет	555
163.	8	жіті	сн	84
164.	9	келбет	зт	253
165.	10	қамсыздандыр	ет	29
166.	11	мәңгүрт	зт	23
167.	12	сауалнама	зт	322
168.	13	субмәдениет	зт	2
169.	14	жалғыз	сн	2213
170.	15	тоғыс	ет	224
171.	16	бастамашыл	сн	36
172.	17	түйткіл	зт	101
173.	18	бұзақы	сн	77
Жаһандық мәселелер: көші-қон саясаты Қабдеш Жұмаділов «Қаздар қайтып барады»				
174.	1	ас	ет	2511
175.	2	әділеттілік	зт	51
176.	3	белең	зт	83
177.	4	біржолата	ус	55
178.	5	жемқор	сн	35
179.	6	жырақ	сн	58
180.	7	теңқұқылы	сн	8
181.	8	көші-қон	зт	170
182.	9	қоныс	зт	901
183.	10	жалынды	сн	60
184.	11	шенеунік	зт	440
185.	12	сатқындық	зт	40
186.	13	сылтау	зт	186
187.	14	талан-тараж	зт	62
188.	15	тәлкек	зт	40
189.	16	тәрк ет	ет	15
190.	17	келімсек	сн	70
191.	18	атажұрт	зт	133
192.	19	қатынас	ет	184

ҚОБА

193.	20	мәжбүрлі	сн	26
194.	21	ушық	ет	397
195.	22	жаппай	үс	517
196.	23	теже	ет	238
IV тоқсан – 60 сөз				
Толеранттылық – ел бірлігі. Сайын Мұратбеков «Тел өскен ұл» повесі				
197.	1	алауыздық	зт	30
198.	2	демеулік	зт	11
199.	3	төзімсіз	сн	4
200.	4	қандас	зт	1
201.	5	құт-қазына	зт	1
202.	6	ауызбіршілік	зт	31
203.	7	көнбіс	сн	17
204.	8	отандас	сн	121
205.	9	қарама-қайшы	сн	106
206.	10	ниет	зт	451
207.	11	сән-салтанат	зт	32
208.	12	тауқымет	зт	74
209.	13	төз	ет	129
210.	14	тұс-тұстан	үс	10
211.	15	ұлттық-этностық	сн	5
212.	16	шегаралас	сн	1277
213.	17	сіңір	ет	1379
214.	18	қызуқанды	сн	8
215.	19	сенімділік	зт	107
Ұлт мұраты - ұлттық қауіпсіздік. Несіпбек Айтұлы «Бәйтерек»				
216.	1	абзал	сн	301
217.	2	аңса	ет	431
218.	3	ая	зт	1506
219.	4	бақуатты	сн	3
220.	5	берекесіздік	зт	3
221.	6	мағлұмат	зт	242
222.	7	төлтума	зт	16
223.	8	кедендік	сн	547
224.	9	қайталанбас	сн	27
225.	10	қауіптілік	зн	23
226.	11	құрдым	зт	103
227.	12	лаңкес	зт	85
228.	13	мәңгілік	зт	489
229.	14	өміршең	сн	101
230.	15	текті	сн	103

ЖОБА

231.	16	түйсін	ет	70
232.	17	түпқазық	сн	10
233.	18	ұлықта	ет	89
Бос уақыт – қоғам дамуының көрсеткіші. Мұқағали Мақатаев «Сағатым қайда, сағатым?» өлеңі				
234.	1	мөлшер	зт	1349
235.	2	рақат	зт	360
236.	3	бесін	зт	240
237.	4	ұмыр	зт	337
238.	5	елең-алаң	үс	81
239.	6	енжар	сн	9
240.	7	зер	зт	121
241.	8	зерік	ет	58
242.	9	кәсіби	сн	908
243.	10	көңілсіз	сн	85
244.	11	күйтабақ	зт	9
245.	12	кірбің	зт	22
246.	13	қанағаттандыр	ет	335
247.	14	қаяу	зт	25
248.	15	мезет	зт	102
249.	16	құлшын	ет	87
250.	17	құштарлық	зт	179
251.	18	сәске	зт	70
252.	19	сергі	ет	67
253.	20	бағыт-бағдар	зт	120
254.	21	теңдессіз	сн	39
255.	22	ымырт	зт	71
256.	23	іңір	зт	22

Ескертпе: қысқартылған сөздердің толық нұсқасы:
СТ – сөз таптары
ЗТ – зат есім
СН – сын есім
ЕТ- етістік
ШЛ- шылау
Үс- үстеу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
85-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған жаратылыстану-математикалық, қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).
2. «Орыс тілі мен әдебиеті» пәні бойынша бағдарлама студенттің дүниетанымын қалыптастыруға ықпал етеді, әртүрлі салалардағы ақпаратты пайдалануға мүмкіндік береді: әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық, әлеуметтік-құқықтық, ғылыми-техникалық, білім беру және кәсіби; жаһандық білім кеңістігінде шарлауға көмектеседі.
3. «Орыс тілі мен әдебиеті» пәнін оқытудың мақсаты – көп деңгейлі тілдік құралдар жүйесін меңгеру, орыс әдеби тілінің ережелері мен нормаларын, орыс әдеби тілінің ережелерін сақтау негізінде сөйлеу әрекетінің дағдыларын жетілдіру. оқушылардың функционалдық сауаттылығын дамытуға ықпал ететін сөйлеу этикеті.
4. Оқу бағдарламасы сөйлеу әрекетінің барлық түрлерін дамытуға бағытталған.
5. Орта мектептің соңында оқушылар CEFR – Common European Framework of Languages – сәйкес B2 - C1 деңгейінде тілді еркін меңгеруі керек.

6. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің міндеттері:

1) өмірдің әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық, ғылыми-техникалық, оқу-кәсіптік салаларында қарым-қатынас жасау үшін қажетті тыңдау, сөйлеу, оқу, жазу дағдыларын дамыту;

2) орыс тілінің нормалары мен ережелеріне сәйкес тіл Жүйесінің бірліктері, оларды ұштастыру қағидалары, олардың жұмыс істеуі, синтаксистік құрылымдарды құрастыру дағдылары мен іскерліктері туралы білімді жетілдіру,

сондай-ақ теориялық-әдеби ұғымдарды білу;

3) көркем мәтінді талдау, әдеби шығарманың түрі мен жанрын анықтау, бейнелеу-мәнерлі құралдардың рөлін сипаттау, шығарманың идеясы мен проблематикасын тұжырымдау білігін дамыту;

4) оқылғанға өз көзқарасын білдіру, авторлық ұстанымды анықтау білігін дамыту;

5) орыс әдеби тілінің нормаларын ескере отырып, тиісті тақырыпқа байланысты мәтін (ауызша және жазбаша) жасау дағдыларын жетілдіру;

6) ақпаратты іздеумен, өңдеумен және бекітумен байланысты біліктер мен дағдыларды жетілдіру;

7) білім алушыларда оқу және жазу негізінде дағдыларды, зерттеу дағдыларын, басқа пәндерден алынған ақпаратты талдау, синтездеу, бағалау, түсіндіру дағдыларын қалыптастыруға бағытталған сыни ойлау дағдыларын жетілдіру;

8) коммуникативтік міндеттерге сәйкес оқудың әртүрлі түрлерін пайдалану;

9) білім алушылардың сөздік қорын жоғары арнайы лексикамен және орыс тілінің фразеологиясымен байыту;

10) ақпараттық-коммуникациялық және компьютерлік технологияларды пайдалану дағдыларын жетілдіру;

11) Қазақстанда және шетелде тұратын түрлі этностардың тілдері мен мәдениеттеріне толерантты қатынасты қалыптастыру.7. Грамматический материал изучается в контексте лексических тем на основе текстов художественных произведений.

8. «Орыс тілі мен әдебиеті» пәні бойынша оқу бағдарламасы жоғары мектепте екі жыл оқуға есептелген.

2-тарау. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

9. «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

11) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;

12) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

10. Оқу бағдарламасының мазмұны сөйлеу әрекетінің түрлерін және тілдік бірліктерді пайдалануды қамтитын оқыту бөлімдері бойынша

ұйымдастырылған.
11. Бөлімдер бөлімдер бойынша күтілетін нәтижелер түрінде сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерге бөлінген.
12. Әрбір бөлімше ішінде жүйелі ұйымдастырылған оқу мақсаттары мұғалімдерге өз жұмысын жоспарлауға және білім алушылардың жетістіктерін бағалауға, сондай-ақ оларды оқытудың келесі кезеңдері туралы хабардар етуге мүмкіндік береді.
13. «Тыңдалым» бөлімі мынадай кіші бөлімдерден тұрады:
1) ауызша хабарламаны/аудио/бейне материалдарды түсіну;
2) сөздердің лексикалық мағынасын түсіну;
3) көркем шығармалардың мазмұнын түсіну;
4) негізгі ойды анықтау;
5) мәтін мазмұнын болжау.
14. «Айтылым» бөлімі келесі бөлімдерді қамтиды:
1) сөздік қорының алуан түрлілігі;
2) тыңдалған/оқылған мәтінді қайталау;
3) сөйлеу нормаларын сақтау;
4) монологиялық мәлімдеме жасау;
5) диалогқа қатысу;
6) Графикалық ақпарат негізінде ауызша мәлімдеме құру.
15. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:
1) мәтін мазмұнын түсіну;
2) сөйлеу стилі мен түрлерін анықтау;
3) сұрақтар мен жауаптарды тұжырымдау;
4) оқудың әртүрлі түрлерін меңгеру;
5) көркем шығармаларды талдау;
6) әртүрлі ресурстардан ақпарат алу;
7) мәтіндерді салыстырмалы талдау.
16. «Жазылым» бөлімі мынадай кіші бөлімдерді қамтиды:
1) Әр түрлі жанрдағы және сөйлеу мәнеріндегі мәтіндерді құру;
2) тыңдалған, оқылған және аудиовизуалды материалды синтездеу;
3) ақпаратты әртүрлі нысандарда ұсыну;
4) шығармашылық жазу;
5) эссе жазу;
6) орфографиялық нормаларды сақтау;
7) пунктуациялық нормаларды сақтау.
17. «Тілдік бірліктерді пайдалану» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:
1) сөздердің грамматикалық формаларын қолдану;
2) синтаксистік құрылымдарды қолдану.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

18. Бағдарламада оқу мақсаттары кодталған. Кодта бірінші Сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бағдарламаның кіші бөлімін, төртінші Сан оқу мақсатының нөмірленуін көрсетеді. Мысалы, 10.2.4 кодында: "10" – сынып, "2"

– кіші бөлім, "4" – оқу мақсатының нөмірленуі.

1) тыңдалым:

Обучающиеся должны:		
Подраздел	Класс 10	Класс 11
1.Понимание устного сообщения\аудио\ видеоматериалов	10.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социальные и эмоционально-экспрессивные особенности речи говорящего	11.1.1 понимать детально информацию сообщения, определяя социально-поведенческие характеристики и коммуникативные намерения говорящего
2.Понимание лексического значения слов	10.1.2 понимать значение слов социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер	11.1.2 понимать общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер
3.Определение основной мысли	10.1.3 определять основную мысль текста, выявляя детали, подтверждающие её	11.1.3 определять основную мысль текста, выявляя авторскую позицию и выражая свое отношение
4.Прогнозирование содержания текста	10.1.4 прогнозировать содержание всего текста, опираясь на заключительные фразы, выводы текста	11.1.4 прогнозировать причины и следствия по предложенной проблеме
5. Оценивание устного высказывания	10.1.5 оценивать высказывание с точки зрения правильности и уместности использованных языковых единиц	11.1.5 оценивать высказывание с точки зрения эффективности достижения коммуникативных задач

2) айтылым:

Обучающиеся должны:		
	Цели обучения	
Навыки	Класс 10	Класс 11
1.Разнообразие словарного запаса	10.2.1 владеть словарным запасом, включающим лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер	11.2.1 владеть словарным запасом, включающим общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер
2.Пересказ прослушанного/ прочитанного текста	10.2.2 пересказывать содержание текста, демонстрируя собственное понимание проблематики и связывая прочитанное/услышанное с собственным опытом	11.2.2 пересказывать тексты, адаптируя содержание для определенной целевой аудитории с использованием средств для привлечения внимания
3.Соблюдение речевых норм	10.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая нарушений лексической сочетаемости, использования слов в несвойственном значении	11.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая лексической недостаточности и избыточности, логических ошибок
4.Создание	10.2.4 создавать высказывание	11.2.4 создавать развернутое

монологического высказывания	(побуждение, убеждение, информационную речь), используя приемы привлечения внимания и учитывая целевую аудиторию	монологическое высказывание для публичного выступления, удерживая внимание и взаимодействуя с аудиторией
5. Участие в диалоге	10.2.5 участвовать в полемике, синтезируя различные точки зрения и предлагая решение проблемы	11.2.5 участвовать в деловой беседе, решая проблему и достигая договоренности
6.Построение устного высказывания на основе графической информации	10.2.6 создавать высказывание на основе рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм	11.2.6 создавать высказывание, сравнивая информацию двух рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм

3) оқылым:

Обучающиеся должны:		
Навыки	Цели обучения	
	Класс 10	Класс 11
1. Понимание содержания текста	10.3.1 понимать детально содержание текстов, соотнося детали с основной мыслью текста	11.3.1 понимать скрытый смысл текстов, определяя позицию автора
2. Определение стилей и типов речи	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов научного (научно-популярного подстиля) и публицистического стилей (статья, эссе, тезисы, интервью, пресс-релиз)	11.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов научного и публицистического стилей (статья, аннотация, публичное выступление, репортаж)
3. Формулирование вопросов и ответов	10.3.3 формулировать практические вопросы по прочитанному тексту и отвечать на них, используя внетекстовую информацию для подтверждения своей точки зрения	11.3.3 формулировать проблемные вопросы и отвечать на них, определяя пути решения проблемы
4. Владение разными видами чтения	10.3.4 владеть стратегиями чтения, включая просмотровое чтение, сканирование и детальное чтение	11.3.4 владеть разными видами и стратегиями чтения в зависимости от цели и задач
5. Анализ художественных произведений	10.3.5 анализировать содержание художественных произведений, определяя роль композиции, изобразительно-выразительных средств, деталей, в раскрытии основной мысли	11.3.5 анализировать содержание художественных произведений, сравнивая их с другими художественными произведениями или произведениями других видов искусств
6. Извлечение информации из различных ресурсов	10.3.6 извлекать необходимую информацию из различных источников,	11.3.6 извлекать необходимую информацию из разных источников, критически

	определяя факт и мнение	оценивая аргументы, содержащиеся в ней
7. Сравнительный анализ текстов	10.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, жанровые и стилистические особенности текстов	11.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, авторскую позицию, жанровые и стилистические особенности текстов

4) жазылым:

Обучающиеся должны:		
Навыки	Цели обучения	Цели обучения
	Класс 10	Класс 11
1. Создание текстов разных типов, жанров и стилей речи	10.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного (научно-популярного подстиля) и публицистического стилей (статья, тезисы, интервью, пресс-релиз)	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного и публицистического стилей (статья, аннотация, репортаж)
2. Синтез прослушанного, прочитанного и аудиовизуального материала	10.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального текста, сохраняя основную мысль и выражая личную оценку	11.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального текста, в том числе материалы СМИ, перефразируя исходный материал и сохраняя основную мысль
3. Представление информации в различных формах	10.4.3 представлять информацию в виде несплошного текста, используя информацию двух текстов	11.4.3 представлять информацию в виде сплошного текста, сравнивая данные таблиц, схем, диаграмм, объединенных одной темой или проблемой
4. Творческое письмо	10.4.4 писать творческие работы (описания, повествования), используя знания из других предметных областей	11.4.4 писать творческие работы (описания, повествования, тексты смешанных типов) с явно или скрыто выраженной авторской позицией
5. Написание эссе	10.4.5 писать эссе, в том числе причинно-следственное, аргументативное	11.4.5 писать эссе, в том числе дискуссионное, сравнительно-сопоставительное
6.Соблюдение орфографических норм	10.4.6 соблюдать орфографические нормы (Н и НН в разных частях речи, правописание Ь и Ъ, правописание числительных, сложных слов)	11.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание частиц, наречий, предлогов и союзов)
7.Соблюдение пунктуационных норм	10.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных синтаксических конструкциях, тире в простом и сложном предложении	11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, в конструкциях с союзом «как», при обособлении второстепенных предложений

5) тілдік бірліктерді пайдалану:

Обучающиеся должны:		
Навыки	Класс 10	Класс11
1. Использование грамматических форм слов	10.5.1 использовать отглагольные существительные, сложные прилагательные, прилагательные в краткой форме, глаголы в страдательном залоге, причастия, деепричастия	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме, производные предлоги
2. Использование синтаксических конструкций	10.5.2 использовать безличные конструкции, предложения с обособленными второстепенными членами, сложные синтаксические конструкции	11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения

19. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

20. Осы оқу бағдарламасы қосымшада берілген жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған жаратылыстану-математикалық, қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту орыс тілінде емес) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған жаратылыстану-математикалық, қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы «Орыс тілі мен әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту орыс тілінде емес)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10 сынып

Тақырып.	Оқытылатын көркем шығармалар (таңдау бойынша)	Тілдік қызметтің түрлері	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан			
Туризм. Экотуризм	А.С.Пушкин. «Монастырь на Казбеке». В.С. Высоцкий. «Гимн морю и горам».	Тыңдалым	10.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социальные и эмоционально-экспрессивные особенности речи говорящего; 10.1.4 прогнозировать содержание

	А.К. Толстой. «Растянулся на просторе».		всего текста, опираясь на заключительные фразы, выводы текста
		Айтылым	10.2.1 владеть словарным запасом, включающим лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.2.2 пересказывать содержание текста, демонстрируя собственное понимание проблематики и связывая прочитанное/услышанное с собственным опытом; 10.2.4 создавать высказывание (побуждение, убеждение, информационную речь), используя приемы привлечения внимания и учитывая целевую аудиторию
		Оқылым	10.3.1 понимать детально содержание текстов, соотнося детали с основной мыслью текста; 10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стиля (пресс-релиз); 10.3.3 формулировать практические вопросы по прочитанному тексту и отвечать на них, используя внетекстовую информацию для подтверждения своей точки зрения
		Жазылым	10.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты публицистического стиля (пресс-релиз); 10.4.3 представлять информацию в виде несплошного текста, используя информацию двух текстов; 10.4.6 соблюдать орфографические нормы (Н и НН в разных частях речи)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать отглагольные существительные, прилагательные в краткой форме; 10.5.2 использовать безличные конструкции
Адам және Отан	М.Ю. Лермонтов. «Родина». Ч. Айтматов. «Буранный полустанок». Г. Бельгер. «Дедушка Сергали».	Тыңдалым	10.1.3 определять основную мысль текста, выявляя детали, подтверждающие её; 10.1.4 прогнозировать содержание всего текста, опираясь на заключительные фразы, выводы текста

	С. Есенин. «Тема Родины в творчестве поэта» (на выбор учителя). М.Д. Симашко. «Емшан». К.Г.Паустовский. «Бескорыстие». Программа «Мәңгілік Ел».	Айтылым	10.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая нарушений лексической сочетаемости, использования слов в несвойственном значении; 10.2.5 участвовать в полемике, синтезируя различные точки зрения и предлагая решение проблемы
		Оқылым	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стиля (статья); 10.3.4 владеть стратегиями чтения, включая просмотровое чтение, сканирование и детальное чтение
		Жазылым	10.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты публицистического стиля (статья); 10.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального текста, сохраняя основную мысль и выражая личную оценку; 10.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание Ь и Ъ)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать отглагольные существительные, прилагательные в краткой форме, глаголы в страдательном залоге; 10.5. 2 использовать предложения с обособленными второстепенными членами
2 тоқсан			
Ғылым және этика	М. А. Булгаков. «Собачье сердце». А. Беляев. «Голова профессора Доуэля».	Тыңдалым	10.1.2 понимать значение слов социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.1.3 определять основную мысль текста, выявляя детали, подтверждающие её
		Айтылым	10.2.1 владеть словарным запасом, включающим лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая нарушений лексической сочетаемости, использования слов в несвойственном значении; 10.2.4 создавать высказывание (побуждение, убеждение, информационную речь), используя приёмы привлечения внимания и учитывая целевую аудиторию

		Оқылым	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов научного (научно-популярного подстиля) стиля (статья, тезисы); 10.3.5 анализировать содержание художественных произведений, определяя роль композиции, изобразительно-выразительных средств, деталей в раскрытии основной мысли; 10.3.6 извлекать необходимую информацию из различных источников, определяя факт и мнение
		Жазылым	10.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного (научно-популярного подстиля) стиля (статья, тезисы); 10.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание числительных); 10.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных синтаксических конструкциях, тире в простом и сложном предложении
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать причастия, деепричастия; 10.5.2 использовать предложения с обособленными второстепенными членами
Жер планетасы. Мұхиттар.	В.В. Маяковский. «Атлантический океан». А.де Сент Экзюпери. «Маленький принц».	Тыңдалым	10.1.4 прогнозировать содержание всего текста, опираясь на заключительные фразы, выводы текста; 10.1.5 оценивать высказывание с точки зрения правильности и уместности использованных языковых единиц
		Айтылым	10.2.1 владеть словарным запасом, включающим лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.2.4 создавать высказывание (побуждение, убеждение, информационную речь), используя приемы привлечения внимания и учитывая целевую аудиторию; 10.2.6 создавать высказывание на основе рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм

		Оқылым	10.3.1 понимать детально содержание текстов, соотнося детали с основной мыслью текста; 10.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, жанровые и стилистические особенности текстов
		Жазылым	10.4.4 писать творческие работы (описания), используя знания из других предметных областей; 10.4.7 правильно использовать тире в простом и сложном предложении
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать причастия, деепричастия; 10.5.2 использовать безличные конструкции, предложения с обособленными второстепенными членами
3 тоқсан			
Әдебиет және өнер	А.С. Пушкин. «Моцарт и Сальери», «Е.Онегин». А.И. Куприн. «Гранатовый браслет». В.М. Гаршин. «Художники». О.Сулейменов. «Махамбету» (отрывок «Песня акына»).	Тыңдалым	10.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социальные и эмоционально-экспрессивные особенности речи говорящего; 10.1.2 понимать значение слов социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.1.5 оценивать высказывание с точки зрения правильности и уместности использованных языковых единиц
		Айтылым	10.2.1 владеть словарным запасом, включающим лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.2.2 пересказывать содержание текста, демонстрируя собственное понимание проблематики и связывая прочитанное/ услышанное с собственным опытом; 10.2.5 участвовать в полемике, синтезируя различные точки зрения и предлагая решение проблемы

		Оқылым	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стилей (эссе); 10.3.3 формулировать практические вопросы по прочитанному тексту и отвечать на них, используя внетекстовую информацию из текста для подтверждения своей точки зрения; 10.3.5 анализировать содержание художественных произведений, определяя роль композиции, изобразительно-выразительных средств, деталей, в раскрытии основной мысли
		Жазылым	10.4.5 писать причинно-следственное эссе; 10.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных синтаксических конструкциях, тире в простом и сложном предложении
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать причастия, деепричастия; 10.5.2 использовать предложения с обособленными второстепенными членами
Әдебиеттегі әлеуметтік теңсіздік тақырыбы	А.П. Чехов. «Толстый и тонкий». Н. А. Островский. «Бесприданница». Н. В. Гоголь. «Шинель». И.С.Тургенев. «Два богача».	Тыңдалым	10.1.2 понимать значение слов социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.1.3 определять основную мысль текста, выявляя детали, подтверждающие её
		Айтылым	10.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая нарушений лексической сочетаемости, использования слов в несвойственном значении; 10.2.4 создавать высказывание (побуждение, убеждение, информационную речь), используя приемы привлечения внимания и учитывая целевую аудиторию; 10.2.6 создавать высказывание на основе рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм
		Оқылым	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стиля (интервью); 10.3.5 анализировать содержание художественных произведений, определяя роль композиции,

			изобразительно-выразительных средств, деталей в раскрытии основной мысли
		Жазылым	10.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты публицистического стиля (интервью); 10.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального текста, сохраняя основную мысль и выражая личную оценку; 10.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание сложных слов)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать сложные прилагательные; 10.5.2 использовать сложные синтаксические конструкции
4 тоқсан			
Қоғамның дамуы: экономика және ынтымақтастық	О. Бальзак. «Гобсек». Н.А.Назарбаев. «В потоке истории» (отрывок).	Тыңдалым	10.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социальные и эмоционально-экспрессивные особенности речи говорящего; 10.1.5 оценивать высказывание с точки зрения правильности и уместности использованных языковых единиц
		Айтылым	10.2.2 пересказывать содержание текста, демонстрируя собственное понимание проблематики и связывая прочитанное/услышанное с собственным опытом; 10.2.5 участвовать в полемике, синтезируя различные точки зрения и предлагая решение проблемы; 10.2.6 создавать высказывание на основе рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм
		Оқылым	10.3.1 понимать детально содержание текстов, соотнося детали с основной мыслью текста; 10.3.4 владеть стратегиями чтения, включая просмотровое чтение, сканирование и детальное чтение
		Жазылым	10.4.3 представлять информацию в виде несплошного текста, используя информацию двух текстов; 10.4.4 писать творческие работы (повествования), используя знания из других предметных областей; 10.4.7 соблюдать пунктуационные

			нормы в сложных синтаксических конструкциях, тире в простом и сложном предложении
		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать отглагольные существительные, прилагательные в краткой форме, глаголы в страдательном залоге, причастия, деепричастия; 10.5.2 использовать сложные синтаксические конструкции
Адам мен қоғам өміріндегі еңбектің маңызы	А. П. Платонов. «Песчаная учительница». М.Е. Салтыков – Щедрин. «Повесть о том, как один мужик двух генералов прокормил». М.Е. Салтыков – Щедрин. «Дикий помещик».	Тыңдалым	10.1.2 понимать значение слов социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 10.1.5 оценивать высказывание с точки зрения правильности и уместности использованных языковых единиц
		Айтылым	10.2.2 пересказывать содержание текста, демонстрируя собственное понимание проблематики и связывая прочитанное/ услышанное с собственным опытом; 10.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая нарушения лексической сочетаемости, использования слов в несвойственном значении; 10.2.5 участвовать в полемике, синтезируя различные точки зрения и предлагая решение проблемы
		Оқылым	10.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стиля (эссе); 10.3.6 извлекать необходимую информацию из различных источников, определяя факт и мнение; 10.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, жанровые и стилистические особенности текстов
		Жазылым	10.4.5 писать аргументативное эссе; 10.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных синтаксических конструкциях, тире в простом и сложном предложении

		Тілдік бірліктерді пайдалану	10.5.1 использовать отглагольные существительные, сложные прилагательные, прилагательные в краткой форме, глаголы в страдательном залоге, причастия, деепричастия; 10.5.2 использовать сложные синтаксические конструкции

2) 11 сынып

Тақырып.	Оқытылатын көркем шығармалар (таңдау бойынша)	Тілдік қызметтің түрлері	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан			
Қоғамның даму көрсеткіші: экология, биоресурстар	Р. Сейсенбаев. «День, когда рухнул мир». М.Дудин. «Берегите Землю!».	Тыңдалым	11.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социально-поведенческие характеристики и коммуникативные намерения говорящего; 11.1.2 понимать общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер
		Айтылым	11.2.2 пересказывать тексты, адаптируя содержание для определенной целевой аудитории с использованием средств для привлечения внимания; 11.2.5 участвовать в деловой беседе, решая проблему и достигая договоренности
		Оқылым	11.3.1 понимать скрытый смысл текстов, определяя позицию автора; 11.2.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов научного стиля (статья); 11.3.3 формулировать проблемные вопросы и отвечать на них, определяя пути решения проблемы
		Жазылым	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного стиля (статья); 11.4.3 представлять информацию в виде сплошного текста, сравнивая данные таблиц, схем, диаграмм, объединённых одной темой или проблемой; 11.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание наречий)

		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме; 11.5.2 использовать неполные предложения
Қоғамның даму көрсеткіші: бос уақыт	И.А. Гончаров. «Обломов».	Тыңдалым	11.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социально-поведенческие характеристики и коммуникативные намерения говорящего; 11.1.2 понимать общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.1.4 прогнозировать причины и следствия по предложенной проблеме
		Айтылым	11.2.1 владеть словарным запасом, включающим общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая лексической недостаточности и избыточности, логических ошибок; 11.2.4 создавать развернутое монологическое высказывание для публичного выступления, удерживая внимание и взаимодействуя с аудиторией
		Оқылым	11.3.1 понимать скрытый смысл текстов, определяя позицию автора; 11.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности публицистического стиля (публичное выступление); 11.3.3 формулировать проблемные вопросы и отвечать на них, определяя пути решения проблемы; 11.3.4 владеть разными видами и стратегиями чтения в зависимости от цели и задач
		Жазылым	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты публицистического стиля (статья); 11.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного

			и/или аудиовизуального текста, в том числе материалы СМИ, перефразируя исходный материал и сохраняя основную мысль; 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в конструкциях с союзом «как»
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме; 11.5.2 использовать неполные предложения
2 тоқсан			
Адам және тарих	А.С.Пушкин. «Евгений Онегин». О.Сулейменов. «Одна война закончилась другой…» А.Ахматова. «Реквием».	Тыңдалым	11.1.3 определять основную мысль текста, выявляя авторскую позицию и выражая свое отношение
		Айтылым	11.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая лексической недостаточности и избыточности, логических ошибок; 11.2.5 участвовать в деловой беседе, решая проблему и достигая договоренности
		Оқылым	11.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов научного стиля (аннотация); 11.3.5 анализировать содержание художественных произведений, сравнивая их с другими художественными произведениями или произведениями других видов искусств; 11.3.6 извлекать необходимую информацию из разных источников, критически оценивая аргументы, содержащиеся в ней
		Жазылым	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного стиля (аннотация); 11.4.4 писать творческие работы (описания) с явно или скрыто выраженной авторской позицией; 11.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание частиц)
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения
Болашақтың	К.Алтайский.	Тыңдалым	11.1.3 определять основную мысль

энергиясы. Сөз энергиясы.	«Казахские мотивы». С.Назарова. «Мой зеленоглазый аруах». В.Высоцкий. «Баллада о времени». О.Сабинина. «Что такое ЭКСПО: все самое интересное о выставке. ЭКСПО-2017 в Астане» (статья).		текста, выявляя авторскую позицию и выражая своё отношение; 11.1.4 прогнозировать причины и следствия по предложенной проблеме
		Айтылым	11.2.1 владеть словарным запасом, включающим общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.2.4 создавать развернутое монологическое высказывание для публичного выступления, удерживая внимание и взаимодействуя с аудиторией
		Оқылым	11.3.1 понимать скрытый смысл текстов, определяя позицию автора; 11.3.6 извлекать необходимую информацию из разных источников, критически оценивая аргументы, содержащиеся в ней
		Жазылым	11.4.4 писать творческие работы (повествования) с явно или скрыто выраженной авторской позицией; 11.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание предлогов и союзов); 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, при обособлении второстепенных предложений
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать производные предлоги; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения
3 тоқсан			

Бейбітшілік және қауіпсіздік	Л.Н. Толстой. «Война и мир» (обзор с чтением глав о Бородинском сражении). Стихотворения А.А.Суркова, К.М.Симонова, М.В.Исаковского, Ю.В.Друниной.	Тыңдалым	11.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социально-поведенческие характеристики и коммуникативные намерения говорящего; 11.1.2 понимать общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.1.3 определять основную мысль текста, выявляя авторскую позицию и выражая своё отношение
		Айтылым	11.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая лексической недостаточности и избыточности, логических ошибок; 11.2.5 участвовать в деловой беседе, решая проблему и достигая договоренности
		Оқылым	11.3.3 формулировать проблемные вопросы и отвечать на них, определяя пути решения проблемы; 11.3.4 владеть разными видами и стратегиями чтения в зависимости от цели и задач
		Жазылым	11.4.4 писать творческие работы (тексты смешанных типов) с явно или скрыто выраженной авторской позицией; 11.4.6 соблюдать орфографические нормы (правописание частиц, наречий, предлогов и союзов); 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, в конструкциях с союзом «как», при обособлении второстепенных предложений
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать производные предлоги; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения
Қазіргі әлемдегі Театр және кино	А.П. Чехов. «Вишнёвый сад».	Тыңдалым	11.1.2 понимать общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.1.3 определять основную мысль текста, выявляя авторскую

			позицию и выражая свое отношение
		Айтылым	11.2.3 соблюдать речевые нормы, избегая лексической недостаточности и избыточности, логических ошибок; 11.2.4 создавать развернутое монологическое высказывание для публичного выступления, удерживая внимание и взаимодействуя с аудиторией; 11.2.6 создавать высказывание, сравнивая информацию двух рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм
		Оқылым	11.3.2 определять структурные, лексические и грамматические особенности текстов публицистического стиля (репортаж); 11.3.5 анализировать содержание художественных произведений, сравнивая их с другими художественными произведениями или произведениями других видов искусств; 11.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, авторскую позицию, жанровые и стилистические особенности текстов
		Жазылым	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты публицистического стиля (репортаж) 11.4.2 излагать сжато информацию прослушанного, прочитанного и/или аудиовизуального текста, в том числе материалы СМИ, перефразируя исходный материал и сохраняя основную мысль; 11.4.5 писать дискуссионное эссе; 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, в конструкциях с союзом «как», при обособлении второстепенных предложений
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме, производные предлоги; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и

			бессоюзные предложения
4 тоқсан			
Жоғары құндылық-адам құқығы	О.О. Сулейменов. «Дикое поле». Ю.О. Домбровский. «Хранитель древностей». Ч.Айтматов. «Легенда о манкурте».	Тыңдалым	11.1.1 понимать детально информацию сообщения, подтекст, определяя социально-поведенческие характеристики и коммуникативные намерения говорящего; 11.1.5 оценивать высказывание с точки зрения эффективности достижения коммуникативных задач
		Айтылым	11.2.1 владеть словарным запасом, включающим общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.2.2 пересказывать тексты, адаптируя содержание для определенной целевой аудитории с использованием средств для привлечения внимания; 11.2.5 участвовать в деловой беседе, решая проблему и достигая договоренности
		Оқылым	11.3.4 владеть разными видами и стратегиями чтения в зависимости от цели и задач; 11.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, авторскую позицию, жанровые и стилистические особенности текстов
		Жазылым	11.4.1 создавать тексты смешанных типов, тексты научного и публицистического стилей (статья, аннотация, репортаж); 11.4.5 писать сравнительно-сопоставительное эссе; 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, в конструкциях с союзом «как», при обособлении второстепенных предложений
		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме, производные предлоги; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и

			бессоюзные предложения
Қазіргі қоғам: миграция	В.В. Набоков. «Родина». Н. А. Тэффи. «Ностальгия», М.И. Цветаева. «Родина». П. Васильев. «Переселенцы». Н.А.Назарбаев «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания» (статья).	Тыңдалым	11.1.4 прогнозировать причины и следствия по предложенной проблеме; 11.1.5 оценивать высказывание с точки зрения эффективности достижения коммуникативных задач
		Айтылым	11.2.1 владеть словарным запасом, включающим общенаучную и узкоспециальную лексику социально-культурной, учебно-профессиональной, общественно-политической сфер; 11.2.4 создавать развернутое монологическое высказывание для публичного выступления, удерживая внимание и взаимодействуя с аудиторией; 11.2.6 создавать высказывание, сравнивая информацию двух рисунков, графиков, таблиц, схем, диаграмм
		Оқылым	11.3.5 анализировать содержание художественных произведений, сравнивая их с другими художественными произведениями или произведениями других видов искусств; 11.3.7 сравнивать цели, целевую аудиторию, авторскую позицию, жанровые и стилистические особенности текстов
		Жазылым	11.4.3 представлять информацию в виде сплошного текста, сравнивая данные таблиц, схем, диаграмм, объединённых одной темой или проблемой; 11.4.5 писать эссе, в том числе дискуссионное, сравнительно-сопоставительное; 11.4.7 соблюдать пунктуационные нормы в сложных союзных и бессоюзных предложениях, в конструкциях с союзом «как», при обособлении второстепенных предложений

		Тілдік бірліктерді пайдалану	11.5.1 использовать прилагательные и страдательные причастия в краткой форме, производные предлоги; 11.5.2 использовать неполные предложения, сложные союзные и бессоюзные предложения

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
86-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша
Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

15. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

16. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Ұйғыр тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ ұйғыр әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

17. «Ұйғыр тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

11) ұйғыр тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырады;

12) білім алушыларда ұйғыр тілін күнделікті өзі еркін қолданып жүрген қарым - қатынас құралынан енді оны тілдік заңдылықтар негізінде танып - білу дағдыларын қалыптастырады;

13) ұйғыр тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып біледі;

14) тіл бірліктерінің қарым-қатынас құралы болу, ойды білдіру, таным құралы болу, ақпаратты сақтау құралы болу қасиеттерін функционалдық-коммуникативтік бағдарда танып біледі, соған лайықты машықтар мен дағдыларды қалыптастырады;

15) «Ұйғыр тілі» пәні бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді.

2 - тарау. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұны

4.Ұйғыр тілі пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

13) 10-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;

14) 11-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5.Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

13) тыңдалым және айтылым;

14) оқылым;

15) жазылым.

16) әдеби тіл нормасы

6.«Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) негізгі ойды анықтау;

4) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

5) сөйлеу мәдениетін дамыту;

16. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

13) ақпаратты түсіну;

14) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

15) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

16) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

17) мәліметтерді өңдей білу;

18) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.

17. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

13) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу;

14) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;

15) эссе жазу;

16) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;

17) шығармашылық жұмыс;

18) мәтіндерді түзету және редакциялау;

18. Әдеби тіл нормасы бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) орфография;

2) орфоэпия.

3) лексика

ЖОБА

4) грамматика

5) пунктуация

19. Оқу пәнінің 10 - сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу; мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық - саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық - морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; ғылыми - көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым - қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу); әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу,

ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары:орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық - фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи - дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте); сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

20. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру; мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық - саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу; сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық - морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; Әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым - қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі, мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия, мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік

және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану; мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып); мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

12.Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

13.Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 - . мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2.Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
3. Негізгі ойды анықтау	10.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық –саяси)	11.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық –саяси,

	талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	ғылыми) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен салыстыру
4. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
5. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу.	11.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу.

2) оқылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 - ғылыми - көпшілік стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы)
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 - көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау.	11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау.
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
6. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті	10.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми -	11.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми

ақпарат алу	көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу, дәйексөз келтіру

3) жазылым:

Білім алушылар...		
	10 - сынып	11 - сынып
1. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.1.1 - ғылыми - көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу.	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу.
2. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу	11.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
3. Эссе жазу	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.3.3.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
4. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
5. Шығармашылық жұмыс	10.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу	11.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау	11.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар...

	10 - сынып	11 - сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
3. Лексикалық норма	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу	11.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды - эстетикалық)
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1 - сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1 - мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1 - сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1 - мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану - математикалық бағытындағы 10 - 11 - сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту ұйғыр тілінде) Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту ұйғыр тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

4) 10 -сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
Барлығы: 34 сағат, аптасына 1 сағат		
1-тоқсан		
1-тарау. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру;

өркениет		10.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық – саяси) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
	Оқылым	10.2.2.1 - ғылыми - көпшілік стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); 10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу
	Жазылым	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; 10.4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан		
2-тарау. Индустрияландыру: ұлттық өндіріс	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
	Оқылым	10.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 10.2.3.1 - көпшілікке арналған дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
	Жазылым	10.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау.

ЖОБА

	Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу
3-тоқсан		
3-тарау. Адамзат дамуының жаһандық мәселелері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
	Оқылым	10.2.3.1 - көпшілікке арналған интервью құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу; 10.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	10.3.1.1 - ғылыми - көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу.
	Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 - сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу.
4-тарау. Адам өмірін сақтау	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның

ЖОБА

		қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау.
	Оқылым	10.2.3.1 - көпшілікке арналған очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау.
	Жазылым	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 10.3.1.1 - ғылыми - көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, нұсқаулық жазу; 11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
	Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 - сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4-тоқсан		
5-тарау. Қылмыс және заң	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу.
	Оқылым	10.2.3.1 - көпшілікке арналған мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу.
	Жазылым	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды

ЖОБА

		қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 10.3.1.1 – ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақалажазу; 11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
	Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1 - сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

2) 11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
Барлығы: 34 сағат, аптасына 1 сағат		
1-тоқсан		
1-тарау. Қазақстан бүгінгі әлемде: Қазақстанның өткені мен келешегі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық –саяси, ғылыми) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен салыстыру
	Оқылым	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі тезис, аннотацияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
	Жазылым	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис, аннотацияжазу; 11.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; 11.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

ЖОБА

	Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 11.4.5.1 - мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
2 - тоқсан		
2-тарау. Экология: ядролық және мұнай өндірістері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
	Оқылым	11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 11.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу, дәйексөз келтіру
	Жазылым	11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды - эстетикалық)
3-тоқсан		
3-тарау.	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі

ЖОБА

Қазіргі қоғам: миграция және зияткерлік миграция		(интервью, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; 11.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі интервью, мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру.
	Жазылым	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью жазу; 11.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау).
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4-тарау. Әлемді өзгерткен өнертабыстар	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау;

ЖОБА

	Оқылым	11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
	Жазылым	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, рецензия жазу; 11.3.3.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 - мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
4-тоқсан		
5-тарау. Туризм: экотуризм	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі баяндаманың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
	Жазылым	11.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.3.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі);
	Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 - мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

ЖОБА

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
87-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

18. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

19. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Ұйғыр тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ ұйғыр әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

20. «Ұйғыр тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

16) ұйғыр тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырады;

17) білім алушыларда ұйғыр тілін күнделікті өзі еркін қолданып жүрген қарым-қатынас құралынан енді оны тілдік заңдылықтар негізінде танып-білу дағдыларын қалыптастырады;

18) ұйғыр тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып біледі;

19) тіл бірліктерінің қарым-қатынас құралы болу, ойды білдіру, таным құралы болу, ақпаратты сақтау құралы болу қасиеттерін функционалдық-коммуникативтік бағдарда танып-біледі, соған лайықты машықтар мен дағдыларды қалыптастырады.

20) «Ұйғыр тілі» пәні бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді.

2-тарау. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. Ұйғыр тілі пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

15) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

16) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5.Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

17) тыңдалым және айтылым;

18) оқылым;

19) жазылым.

20) әдеби тіл нормасы

6.«Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) негізгі ойды анықтау;

4) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

5) сөйлеу мәдениетін дамыту;

21. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

19) ақпаратты түсіну;

20) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

21) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

22) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

23) мәліметтерді өңдей білу;

24) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.

22. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

19) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу;

20) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;

21) эссе жазу;

22) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;

23) шығармашылық жұмыс;

24) мәтіндерді түзету және редакциялау;

23. Әдеби тіл нормасы бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) орфография;

2) орфоэпия.

3) лексика

4) грамматика

ЖОБА

5) пунктуация

24. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу; мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия және мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу); әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте); сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

25. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру; мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу; сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер,синтаксистік құрылымы); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, дәріс, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, ақпараттық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік

мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетудер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану; мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып); мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

13. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 - . мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
3. Мәтіннен ақпаратты анықтау	10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау	11.1.3.3- тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, факті мен көзқарасты

		ажырата білу
4. Негізгі ойды анықтау	10.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
5. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу	11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу

2) оқылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 - ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы)
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 – көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп,	11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру

	мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	
6. Оқылым стратегияларын қолдану	10.2.6.1 -белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу	11. 2.6.1 -белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
7. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	11.2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу

3) жазылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Жоспар құру	10.3.1.1-жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік)	11.3.1.1 -жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар)
2. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.3.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу	11.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
4. Эссе жазу	10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
6. Шығармашылық жұмыс	10.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу	11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
7. Мәтіндерді түзету	10.3.7.1 - жазба жұмысын	11.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен

ЖОБА

және редакциялау	абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау	бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1-мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қаркын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қаркын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
3. Лексикалық норма	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп,түрлендіріп,талғамме н қолдана білу	11.4.3.1- белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды-эстетикалық)
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1- сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1- мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1- сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1- мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту ұйғыр тілінде) Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту ұйғыр тілінде)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

10-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1-тарау. Тіл және алаш идеясы	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
	Оқылым	10.2.2.1 - ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); 10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
	Жазылым	10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 10.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тарау. Әлем жаңалықтары: өнер және мәдениет	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу);

ЖОБА

		10.3.4.1- қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан		
3-тарау. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған интервьюдің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып,интервьюжазу; 10.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	10. 4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4-тарау. Экономикалық интеграция – бүгінгі күннің даму үрдісі	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу

ЖОБА

	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу; 10.3.3.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп,түрлендіріп,талғаммен қолдана білу
3- тоқсан		
5-тарау. Білім. Ғылым. Инновация.	Тыңдалым және айтылым	10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау; 10.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	10.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)

ЖОБА

	Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп,түрлендіріп,талғаммен қолдана білу
6-тарау. Қазіргі қоғам: әлеуметтік теңсіздік	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау
	Оқылым	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	10.3.3.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, аргументативті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	10. 4.4.1- сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу.
7-тарау. Қылмыс және заң	Тыңдалым және айтылым	10.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру; 10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
	Оқылым	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға

ЖОБА

		сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, нұсқаулық жазу; 10.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	10. 4.4.1- сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4-тоқсан		
8-тарау. Қазіргі әлемдегі саясат және жаһандық мәселелер	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 -мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
	Оқылым	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақалажазу; 10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі

ЖОБА

		ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу).
	Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1- сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
9-тарау. Сөз мәдениеті және шешендік өнер	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
	Оқылым	10.2.5.1- мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; 10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
	Жазылым	10.3.6.1- әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.7.1- жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1- сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Қазақстан бейнесі. Қазақстанның өткені мен келешегі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау.
	Оқылым	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы);

ЖОБА

		11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 11.2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу
	Жазылым	11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 11.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-бөлім. Жастар мәдениеті және мәселесі.	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.3- тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	11.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу

ЖОБА

	Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1-мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2 - тоқсан		
3-бөлім. Қазіргі қоғам. Миграция. Зияткерлік миграция	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 11.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4- бөлім. Әлемді өзгерткен өнертабыстар	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.3- тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, факті мен көзқарасты ажырата білу
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау;

ЖОБА

		11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	11.3.1.1 - жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.2.1 -.таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала жазу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1- белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды-эстетикалық)
3- тоқсан		
5-бөлім. Бейбітшілік, қауіпсіздік және жаһандық экономика	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі баяндаманың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 11. 2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 11.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу

ЖОБА

	Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1- белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды-эстетикалық)
6-бөлім. Ұлттың тарихи жәдігерлерін сақтау	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі тезис, аннотацияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау.
	Жазылым	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис, аннотация, рецензия жазу; 11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1- мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
7-бөлім. Табиғат және экология	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау.
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді

ЖОБА

		салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11. 2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	11.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1- мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
4- тоқсан		
8-бөлім. Жаңа әлемдегі театр мен киноматография	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью,бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11. 2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, рецензия жазу; 11.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1- мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

ЖОБА

9-бөлім: Еңбек нарығы және сұраныс	Тыңдалым және айтылым	11.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу
	Жазылым	11.3.1.1 - жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе).
	Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1- мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
88-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

21. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

22. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Өзбек тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ өзбек әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

23. «Өзбек тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

21) өзбек тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырады;

22) білім алушыларда өзбек тілін күнделікті өзі еркін қолданып жүрген қарым - қатынас құралынан енді оны тілдік заңдылықтар негізінде танып - білу дағдыларын қалыптастырады;

23) өзбек тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып біледі;

24) тіл бірліктерінің қарым - қатынас құралы болу, ойды білдіру, таным құралы болу, ақпаратты сақтау құралы болу қасиеттерін функционалдық - коммуникативтік бағдарда танып біледі, соған лайықты машықтар мен дағдыларды қалыптастырады;

25) «Өзбек тілі» пәні бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым - қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді.

2 - тарау. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. Өзбек тілі пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

17) 10-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;

18) 11-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5.Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

21) тыңдалым және айтылым;

22) оқылым;

23) жазылым.

24) әдеби тіл нормасы

6.«Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) негізгі ойды анықтау;

4) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

5) сөйлеу мәдениетін дамыту;

26. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

25) ақпаратты түсіну;

26) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

27) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

28) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

29) мәліметтерді өңдей білу;

30) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.

27. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

25) әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу;

26) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;

27) эссе жазу;

28) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;

29) шығармашылық жұмыс;

30) мәтіндерді түзету және редакциялау;

28. Әдеби тіл нормасы бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) орфография;

2) орфоэпия.

3) лексика

ЖОБА

4) грамматика

5) пунктуация

29. Оқу пәнінің 10 - сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу; мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық - саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық - морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; ғылыми - көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым - қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу); әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу,

ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық - фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи - дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте); сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

30. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру; мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық - саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу; сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық - морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; Әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым - қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі, мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия, мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік

және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану; мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып); мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

13.Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 - . мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2.Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
3. Негізгі ойды анықтау	10.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық –саяси)	11.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық –саяси,

	талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	ғылыми) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен салыстыру
4. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
5. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу.	11.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу.

2) оқылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 - ғылыми - көпшілік стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы)
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 - көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау.	11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау.
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
6. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті	10.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми -	11.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми

ақпарат алу	көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу, дәйексөз келтіру

3) жазылым:

Білім алушылар...		
	10 - сынып	11 - сынып
1. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.1.1 - ғылыми - көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу.	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу.
2. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу	11.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
3. Эссе жазу	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.3.3.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
4. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
5. Шығармашылық жұмыс	10.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу	11.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау	11.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар...

	10 - сынып	11 - сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
3. Лексикалық норма	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу	11.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды - эстетикалық)
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1 - сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1 - мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1 - сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1 - мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану - математикалық бағытындағы 10 - 11 - сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту өзбек тілінде) Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту өзбек тілінде)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

5) 10 -сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
Барлығы: 34 сағат, аптасына 1 сағат		
1-тоқсан		
1-тарау. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру;

өркениет		10.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық – саяси) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
	Оқылым	10.2.2.1 - ғылыми - көпшілік стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); 10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу
	Жазылым	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; 10.4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан		
2-тарау. Индустрияландыру: ұлттық өндіріс	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
	Оқылым	10.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 10.2.3.1 - көпшілікке арналған дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
	Жазылым	10.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау.

ЖОБА

	Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу
3-тоқсан		
3-тарау. Адамзат дамуының жаһандық мәселелері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
	Оқылым	10.2.3.1 - көпшілікке арналған интервью құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу; 10.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	10.3.1.1 - ғылыми - көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу.
	Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 - сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу.
4-тарау. Адам өмірін сақтау	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның

ЖОБА

		қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау.
	Оқылым	10.2.3.1 - көпшілікке арналған очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау.
	Жазылым	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 10.3.1.1 - ғылыми - көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, нұсқаулық жазу; 11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
	Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 - сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4-тоқсан		
5-тарау. Қылмыс және заң	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу.
	Оқылым	10.2.3.1 - көпшілікке арналған мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу.
	Жазылым	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды

ЖОБА

		қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 10.3.1.1 – ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақалажазу; 11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
	Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1 - сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

2) 11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
Барлығы: 34 сағат, аптасына 1 сағат		
1-тоқсан		
1-тарау. Қазақстан бүгінгі әлемде: Қазақстанның өткені мен келешегі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық –саяси, ғылыми) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен салыстыру
	Оқылым	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі тезис, аннотацияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
	Жазылым	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис, аннотацияжазу; 11.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; 11.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

ЖОБА

	Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу; 11.4.5.1 - мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
2 - тоқсан		
2-тарау. Экология: ядролық және мұнай өндірістері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
	Оқылым	11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 11.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу, дәйексөз келтіру
	Жазылым	11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды - эстетикалық)
3-тоқсан		
3-тарау.	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі

ЖОБА

Қазіргі қоғам: миграция және зияткерлік миграция		(интервью, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; 11.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі интервью, мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру.
	Жазылым	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью жазу; 11.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау).
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4-тарау. Әлемді өзгерткен өнертабыстар	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау;

ЖОБА

	Оқылым	11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
	Жазылым	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, рецензия жазу; 11.3.3.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 - мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
4-тоқсан		
5-тарау. Туризм: экотуризм	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі баяндаманың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
	Жазылым	11.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.3.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі);
	Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 - мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

ЖОБА

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
89-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

24. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

25. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Өзбек тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ өзбек әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

26. «Өзбек тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

26) Өзбек тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырады;

27) білім алушыларда өзбек тілін күнделікті өзі еркін қолданып жүрген қарым-қатынас құралынан енді оны тілдік заңдылықтар негізінде танып-білу дағдыларын қалыптастырады;

28) өзбек тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып біледі;

29) тіл бірліктерінің қарым-қатынас құралы болу, ойды білдіру, таным құралы болу, ақпаратты сақтау құралы болу қасиеттерін функционалдық-коммуникативтік бағдарда танып-біледі, соған лайықты машықтар мен дағдыларды қалыптастырады.

30) «Өзбек тілі» пәні бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді.

2-тарау. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Өзбек тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. Өзбек тілі пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

19) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

20) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5.Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

25) тыңдалым және айтылым;

26) оқылым;

27) жазылым.

28) әдеби тіл нормасы

6.«Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) негізгі ойды анықтау;

4) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

5) сөйлеу мәдениетін дамыту;

31. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

31) ақпаратты түсіну;

32) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

33) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

34) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

35) мәліметтерді өңдей білу;

36) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.

32. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

31) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу;

32) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;

33) эссе жазу;

34) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;

35) шығармашылық жұмыс;

36) мәтіндерді түзету және редакциялау;

33. Әдеби тіл нормасы бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) орфография;

2) орфоэпия.

3) лексика

ЖОБА

4) грамматика

5) пунктуация

34. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу; мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия және мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу); әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу,

редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте); сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

35. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру; мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу; сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер,синтаксистік құрылымы); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, дәріс, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, ақпараттық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру

(таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетудер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану; мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып); мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

13. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 - . мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
3. Мәтіннен ақпаратты анықтау	10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра	11.1.3.3- тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу,

	білу, астарлы ойды анықтау	салыстыру, факті мен көзқарасты ажырата білу
4. Негізгі ойды анықтау	10.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
5. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу	11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу

2) оқылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 - ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы)
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 – көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген	11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен

	мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	пікірлерді өңдеу және толықтыру
6. Оқылым стратегияларын қолдану	10.2.6.1 -белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу	11. 2.6.1 -белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
7. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	11.2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу

3)жазылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Жоспар құру	10.3.1.1-жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік)	11.3.1.1 -жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар)
2. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.3.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу	11.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
4. Эссе жазу	10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
6. Шығармашылық жұмыс	10.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу	11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу

ЖОБА

7. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау	11.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1-мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
3. Лексикалық норма	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп,түрлендіріп,талғамме н қолдана білу	11.4.3.1- белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды-эстетикалық)
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1- сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1- мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1- сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1- мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту өзбек тілінде) ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Өзбек тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту өзбек тілінде)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

10-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1-тарау. Тіл және алаш идеясы	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
	Оқылым	10.2.2.1 - ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); 10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
	Жазылым	10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 10.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тарау. Әлем жаңалықтары: өнер және мәдениет	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу);

ЖОБА

		10.3.4.1- қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан		
3-тарау. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған интервьюдің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып,интервьюжазу; 10.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	10. 4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4-тарау. Экономикалық интеграция – бүгінгі күннің даму үрдісі	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу

ЖОБА

	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу; 10.3.3.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп,түрлендіріп,талғаммен қолдана білу
3- тоқсан		
5-тарау. Білім. Ғылым. Инновация.	Тыңдалым және айтылым	10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау; 10.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	10.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)

ЖОБА

	Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп,түрлендіріп,талғаммен қолдана білу
6-тарау. Қазіргі қоғам: әлеуметтік теңсіздік	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау
	Оқылым	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	10.3.3.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, аргументативті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	10. 4.4.1- сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу.
7-тарау. Қылмыс және заң	Тыңдалым және айтылым	10.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру; 10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
	Оқылым	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға

ЖОБА

		сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, нұсқаулық жазу; 10.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	10. 4.4.1- сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4-тоқсан		
8-тарау. Қазіргі әлемдегі саясат және жаһандық мәселелер	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 -мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
	Оқылым	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақалажазу; 10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі

ЖОБА

		ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу).
	Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1- сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
9-тарау. Сөз мәдениеті және шешендік өнер	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
	Оқылым	10.2.5.1- мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; 10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
	Жазылым	10.3.6.1- әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.7.1- жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1- сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Қазақстан бейнесі. Қазақстанның өткені мен келешегі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау.
	Оқылым	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы);

ЖОБА

		11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 11.2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу
	Жазылым	11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 11.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-бөлім. Жастар мәдениеті және мәселесі.	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.3- тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	11.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1-мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2 - тоқсан		
3-бөлім. Қазіргі қоғам. Миграция. Зияткерлік миграция	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу

ЖОБА

	Оқылым	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 11.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4- бөлім. Әлемді өзгерткен өнертабыстар	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.3- тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, факті мен көзқарасты ажырата білу
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	11.3.1.1 - жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.2.1 -.таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала жазу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1- белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды-эстетикалық)
3- тоқсан		
5-бөлім. Бейбітшілік, қауіпсіздік және жаһандық экономика	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау

ЖОБА

	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі баяндаманың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 11. 2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 11.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1- белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды-эстетикалық)
6-бөлім. Ұлттың тарихи жәдігерлерін сақтау	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі тезис, аннотацияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау.
	Жазылым	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис, аннотация, рецензия жазу; 11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1- мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
7-бөлім. Табиғат және экология	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау.

ЖОБА

	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11. 2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	11.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1- мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
4- тоқсан		
8-бөлім. Жаңа әлемдегі театр мен киноматография	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью,бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11. 2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, рецензия жазу; 11.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1- мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
9-бөлім: Еңбек нарығы және сұраныс	Тыңдалым және айтылым	11.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу

ЖОБА

	Жазылым	11.3.1.1 - жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе).
	Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1- мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
90-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

27. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

28. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Тәжік тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ тәжік әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

29. «Тәжік тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

31) тәжік тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырады;

32) білім алушыларда тәжік тілін күнделікті өзі еркін қолданып жүрген қарым - қатынас құралынан енді оны тілдік заңдылықтар негізінде танып - білу дағдыларын қалыптастырады;

33) тәжік тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып біледі;

34) тіл бірліктерінің қарым - қатынас құралы болу, ойды білдіру, таным құралы болу, ақпаратты сақтау құралы болу қасиеттерін функционалдық - коммуникативтік бағдарда танып біледі, соған лайықты машықтар мен дағдыларды қалыптастырады;

35) «Тәжік тілі» пәні бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым - қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді.

2 - тарау. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. Тәжік тілі пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

21) 10-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;

22) 11-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

29) тыңдалым және айтылым;

30) оқылым;

31) жазылым.

32) әдеби тіл нормасы

6.«Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) негізгі ойды анықтау;

4) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

5) сөйлеу мәдениетін дамыту;

36. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

37) ақпаратты түсіну;

38) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

39) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;

40) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;

41) мәліметтерді өңдей білу;

42) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.

37. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

37) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу;

38) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;

39) эссе жазу;

40) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;

41) шығармашылық жұмыс;

42) мәтіндерді түзету және редакциялау;

38. Әдеби тіл нормасы бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) орфография;

2) орфоэпия.

ЖОБА

3) лексика

4) грамматика

5) пунктуация

39. Оқу пәнінің 10 - сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу; мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық - саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық - морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; ғылыми - көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым - қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу); әртүрлі тақырып бойынша

көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары:орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық - фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи - дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте); сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

40. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру; мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық - саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу; сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық - морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; Әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым - қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі, мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия, мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және

жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану; мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып); мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

12.Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

13.Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 - . мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2.Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды,

	терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау	мәтін үзінділерін талдау
3. Негізгі ойды анықтау	10.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық –саяси) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	11.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық –саяси, ғылыми) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен салыстыру
4. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
5. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу.	11.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу.

2) оқылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 - ғылыми - көпшілік стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы)
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 - көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау.	11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау.
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп,	11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру

	мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	
6. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	10.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	11.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу, дәйексөз келтіру

23) жазылым:

Білім алушылар...		
	10 - сынып	11 - сынып
1. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.1.1 - ғылыми - көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу.	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу.
2. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу	11.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
3. Эссе жазу	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.3.3.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
4. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
5. Шығармашылық жұмыс	10.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу	11.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
6. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау	11.3.6.1 жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

ЖОБА

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар...		
	10 - сынып	11 - сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
3. Лексикалық норма	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу	11.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды - эстетикалық)
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1 - сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1 - мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1 - сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1 - мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану - математикалық бағытындағы 10 - 11 - сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту тәжік тілінде) Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту тәжік тілінде)) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

6) 10 -сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары

Барлығы: 34 сағат, аптасына 1 сағат		
1-тоқсан		
1-тарау. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық – саяси) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
	Оқылым	10.2.2.1 - ғылыми - көпшілік стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); 10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу
	Жазылым	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; 10.4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан		
2-тарау. Индустрияландыру: ұлттық өндіріс	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
	Оқылым	10.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 10.2.3.1 - көпшілікке арналған дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
	Жазылым	10.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау.
	Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп, түрлендіріп, талғаммен қолдана білу
3-тоқсан		
3-тарау. Адамзат дамуының жаһандық мәселелері	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
	Оқылым	10.2.3.1 - көпшілікке арналған интервью құрылымы

ЖОБА

		мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу; 10.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	10.3.1.1 - ғылыми - көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 10.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашы-лық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу.
	Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 - сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу.
4-тарау. Адам өмірін сақтау	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау.
	Оқылым	10.2.3.1 - көпшілікке арналған очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицистикалық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау.
	Жазылым	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 10.3.1.1 - ғылыми - көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, нұсқаулық жазу; 11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
	Әдеби тіл нормалары	10.4.4.1 - сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4-тоқсан		
5-тарау. Қылмыс және заң	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу.

ЖОБА

	Оқылым	10.2.3.1 - көпшілікке арналған мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу.
	Жазылым	10.3.3.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 10.3.1.1 – ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақалажазу; 11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
	Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1 - сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

2) 11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
Барлығы: 34 сағат, аптасына 1 сағат		
1-тоқсан		
1-тарау. Қазақстан бүгінгі әлемде: Қазақстанның өткені мен келешегі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.3.1 - мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық –саяси, ғылыми) талдай отырып, негізі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен салыстыру
	Оқылым	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы); 11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі тезис, аннотацияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
	Жазылым	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис, аннотацияжазу; 11.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; 11.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1 - мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу;

ЖОБА

		11.4.5.1 - мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
2 - тоқсан		
2-тарау. Экология: ядролық және мұнай өндірістері	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
	Оқылым	11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс - қағаздар, публицисти-калық, көркем әдебиет, ауызекі сөйлеу стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 11.2.6.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми - көпшілік, ғылыми еңбек-терден деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу, дәйексөз келтіру
	Жазылым	11.3.4.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.5.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды - эстетикалық)
3-тоқсан		
3-тарау. Қазіргі қоғам: миграция және зияткерлік миграция	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым - қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; 11.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі интервью,

ЖОБА

		мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру.
	Жазылым	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью жазу; 11.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.6.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау).
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4-тарау. Әлемді өзгерткен өнертабыстар	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау;
	Оқылым	11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
	Жазылым	11.3.1.1 - таза ғылыми стильдің жанр-лық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, рецензия жазу; 11.3.3.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1 - мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
4-тоқсан		
5-тарау. Туризм: экотуризм	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1 - мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.5.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.3.1 - таза ғылыми стильдегі баяндаманың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық

ЖОБА

		ерекшеліктерін талдау
	Жазылым	11.3.2.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.3.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі);
	Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1 - мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
91-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту тәжік тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

30. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

31. Жалпы орта білім беретін мектептерде «Тәжік тілі» пәнін оқытудың мақсаты – ана тілін қадірлейтін, қоғамдық мәнін түсінетін тұлға қалыптастыру, сондай-ақ қазақ әдеби тілі нормаларын сақтап, дұрыс қолдана білуге, еркін сөйлесуге және сауатты жазуға үйрету.

32. «Тәжік тілі» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

36) тәжік тілін ана тілі ретінде тани отырып, өмірлік қажеттіліктерінде коммуникативтік әрекеттер түрінде (тыңдалым, оқылым, айтылым, жазылым) сауаттылықпен қолдану дағдыларын қалыптастырады;

ЖОБА

37) білім алушыларда тәжік тілін күнделікті өзі еркін қолданып жүрген қарым-қатынас құралынан енді оны тілдік заңдылықтар негізінде танып-білу дағдыларын қалыптастырады;

38) тәжік тілі жүйесін құраушы кіші жүйелерді, тіл бірліктерін және олардың табиғатын танып біледі;

39) тіл бірліктерінің қарым-қатынас құралы болу, ойды білдіру, таным құралы болу, ақпаратты сақтау құралы болу қасиеттерін функционалдық-коммуникативтік бағдарда танып-біледі, соған лайықты машықтар мен дағдыларды қалыптастырады.

40) «Тәжік тілі» пәні бағдарламасы білім алушының тіл сауаттылығы мен сөйлеу сауаттылығын, сөз байлығын, басқалармен еркін қарым-қатынасқа түсу қабілетін дамытуды және ойлау қабілеті мен танымдық дағдыларын жетілдіруді көздейді.

2-тарау. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. Тәжік тілі пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

24) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

25) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5.Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 4 бөлімнен тұрады:

33) тыңдалым және айтылым;

34) оқылым;

35) жазылым.

36) әдеби тіл нормасы

6.«Тыңдалым және айтылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) болжау;

2) әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау;

3) негізгі ойды анықтау;

4) тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау;

5) сөйлеу мәдениетін дамыту;

41. «Оқылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

43) ақпаратты түсіну;

44) мәтіннің стильдік ерекшелігін тану;

ЖОБА

45) мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату;
46) мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау;
47) мәліметтерді өңдей білу;
48) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу.
42. «Жазылым» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
43) әртүлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу;
44) жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну;
45) эссе жазу;
46) оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу;
47) шығармашылық жұмыс;
48) мәтіндерді түзету және редакциялау;
43. Әдеби тіл нормасы бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) орфография;
2) орфоэпия.
3) лексика
4) грамматика
5) пунктуация
44. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу; мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау; ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым-

қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, лекция, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия және мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, информациялық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; эссе түрлерінің құрылымын сақтай отырып, көтерілген мәселе бойынша өзіндік пікір жаза білу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу); әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлем соңында қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (нүкте, сұрау белгісі, леп белгісі, көп нүкте); сөйлем ішінде қойылатын тыныс белгілерді дұрыс қою (үтір, нүктелі үтір, жақша, қос нүкте, тырнақша, сызықша).

45. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық мазмұны:

1) тыңдалым және айтылым: мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру; мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау; коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу; сөйлеу тілінің лексикалық, фонетикалық-морфологиялық, синтаксистік ерекшеліктерін ажыратып, орынды қолдану;

2) оқылым: әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; таза ғылыми және публицистикалық стильдерін тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер,синтаксистік құрылымы); әртүрлі стильдегі мәтіндердің жанрлық ерекшеліктерін таба білу; ауызекі сөйлеудің стильдік бедерін дұрыс қолдану; публицистикалық шығарма тілінің стильдік бедерін дұрыс қолдана білу; ресми іскағаздары тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; көркем әдебиет тілінің сөз бедерін дұрыс қолдана білу; әртүрлі стильдегі мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес

қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау (фонетикалық деңгей, лексикалық деңгей, морфологиялық деңгей, синтаксистік деңгей негізінде); мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу; БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу;

3) жазылым: жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); ауызекі сөйлеу стилінде әлеуметтік жағдайларға сай мәтін құрастыру; ресми қарым-қатынас аясында ресми құжат түрлерін жазу: сенімхат, кепілхат, өтінім, тапсырыс, келісімшарт, еңбек шарты, шарт, еңбек келісімі және т.б.мәтіндер құрастыру; ғылыми стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, баяндама, мақала, дәріс, баяндама тезистері, аннотация, түйіндеме, рецензия мәтіндер құрастыру; публицистикалық стильдің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып, мақала, репортаж, сұхбат, ақпарат, ақпараттық хабар, очерк, памфлет жазу; көркем әдебиет стилінің стильдік және жанрлық ерекшеліктерін ескере отырып мәтіндер құрастыру (таңдау бойынша); мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; көтерілген мәселе бойынша академиялық тұрғыдан эссе жаза білу, мәселенің артықшылықтары мен кемшіліктерін талдап жазу; оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу; жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетудер енгізу, редакциялау;

4) әдеби тіл нормалары: мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді қазіргі орфографиялық нормаға сай жазу; сөздерді фонетикалық принцип негізінде жазу; сөздерді морфологиялық-фонематикалық принцип негізінде жазу; сөздерді тарихи-дәстүрлік принцип негізінде жазу; сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану; әлеуметтік-саяси шешендік қатынас аясында сөз әдебі мен сөйлеу мәнерін дұрыс қолдану; мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып); мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

13. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) тыңдалым және айтылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Болжау	10.1.1.1 - . мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу
2. Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді талдау	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью, пікірталас, мақала, бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау
3. Мәтіннен ақпаратты анықтау	10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау	11.1.3.3- тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, факті мен көзқарасты ажырата білу
4. Негізгі ойды анықтау	10.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
5. Тыңдалым материалы бойынша сұрақтар құрастыру және бағалау	10.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау	11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
6. Сөйлеу мәдениетін дамыту	10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу	11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу

2) оқылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Ақпаратты түсіну	10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
2. Мәтіннің стильдік ерекшелігін тану	10.2.2.1 - ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер,	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы)

	тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері)	
3. Мәтіннің жанрлық ерекшелігін ажырату	10.2.3.1 – көпшілікке арналған дәріс, интервью, мақала, очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі дәріс, интервью, мақала, баяндама, тезис, аннотация, рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау
4. Мәтіндерге салыстырмалы талдау жасау	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау	11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
5. Мәліметтерді өңдей білу	10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу	11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру
6. Оқылым стратегияларын қолдану	10.2.6.1 -белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу	11. 2.6.1 -белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
7. Әртүрлі ресурс көздерінен қажетті ақпарат алу	10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу	11.2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу

3)жазылым:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Жоспар құру	10.3.1.1-жоспар түрлерін құру (қарапайым, күрделі, тезистік)	11.3.1.1 -жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар)
2. Әртүрлі жанрда мәтіндер құрастыру	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, тезис, аннотация, рецензия жазу
3. Жазба жұмыстарын әртүрлі формада ұсыну	10.3.3.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен	11.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым

	үрдістерді талдап жазу	жасау
4. Эссе жазу	10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, дискуссивті эссе, аргументативті эссе)	11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
5. Оқылым және тыңдалым материалдары негізінде жинақы мәтін жазу	10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)	11.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
6. Шығармашылық жұмыс	10.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу	11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
7. Мәтіндерді түзету және редакциялау	10.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау	11.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)

4) әдеби тіл нормасы:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Орфографиялық норма	10. 4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу	11.4.1.1-мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2. Орфоэпиялық норма	10. 4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
3. Лексикалық норма	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп,түрлендіріп,талғамме н қолдана білу	11.4.3.1- белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды-эстетикалық)
4. Грамматикалық норма	10. 4.4.1- сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу	11.4.4.1- мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)

5. Пунктуациялық норма	10. 4.5.1- сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу	11.4.5.1- мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту тәжік тілінде) Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Тәжік тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту тәжік тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

10-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1-тарау. Тіл және алаш идесы	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру
	Оқылым	10.2.2.1 - ғылыми-көпшілік және публицистикалық стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, тілдік оралымдар, өзге стиль элементтері); 10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
	Жазылым	10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі); 10.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тарау. Әлем жаңалықтары: өнер және мәдениет	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау;

ЖОБА

		10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу); 10.3.4.1- қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	10.4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-тоқсан		
3-тарау. Қазіргі қоғам құндылықтары: мәдениет және өркениет	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған интервьюдің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып,интервьюжазу; 10.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	10. 4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4-тарау. Экономикалық интеграция – бүгінгі күннің даму үрдісі	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу

ЖОБА

	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала, интервью, нұсқаулық жазу; 10.3.3.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп,түрлендіріп,талғаммен қолдана білу
3- тоқсан		
5-тарау. Білім. Ғылым. Инновация.	Тыңдалым және айтылым	10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау; 10.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, сұрақтар құрастыру және бағалау
	Оқылым	10.2.3.1 – көпшілікке арналған очерктің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 10.2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	10.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу)
	Әдеби тіл нормалары	10.4.3.1 - белгілі бір тақырып аясында сөздерді іріктеп,түрлендіріп,талғаммен қолдана білу
6-тарау. Қазіргі қоғам: әлеуметтік теңсіздік	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау
	Оқылым	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра

ЖОБА

		талдау; 10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	10.3.3.1 - мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу («келісу, келіспеу» эссесі, аргументативті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	10. 4.4.1- сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу.
7-тарау. Қылмыс және заң	Тыңдалым және айтылым	10.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені (қоғамдық-саяси) талдай отырып, негізгі ойды анықтау және ғаламдық мәселелермен байланыстыру; 10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
	Оқылым	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10. 2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, нұсқаулық жазу; 10.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу; 10.3.4.1 - қажетті клишелер мен лексикалық құрылымдарды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе)
	Әдеби тіл нормалары	10. 4.4.1- сөзжасамдық және синтаксистік нормаларды сақтай білу
4-тоқсан		
8-тарау. Қазіргі әлемдегі саясат және жаһандық мәселелер	Тыңдалым және айтылым	10.1.1.1 -мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, өз біліміне сүйеніп тақырыпты жалғастыру; 10.1.3.3-тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық мәселелермен байланыстыра білу, астарлы ойды анықтау
	Оқылым	10.2.4.1- әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін,

ЖОБА

		құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау; 10.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу
	Жазылым	10.3.2.1 - ғылыми-көпшілік стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақалажазу; 10.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпаратты іріктей отырып, түртіп жазу (конспектілеу).
	Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1- сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
9-тарау. Сөз мәдениеті және шешендік өнер	Тыңдалым және айтылым	10.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды талдау; 10.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында тиісті сөйлеу әдебін сақтай отырып, дұрыс сөйлеу
	Оқылым	10.2.5.1- мәтіндегі негізгі ойды анықтау, көтерілген мәселеге баға беріп, мәліметтер мен пікірлерді өңдей білу; 10. 2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік деректерді ала білу, сілтеме жасау жолдарын білу
	Жазылым	10.3.6.1- әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, хат, әңгіме, шығарма) ұсына білу; 10.3.7.1- жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау
	Әдеби тіл нормалары	10.4.5.1- сөйлем және мәтін деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу

11-сынып:

Тақырып	Сөйлеу әрекетінің түрлері	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1-бөлім. Қазақстан бейнесі. Қазақстанның өткені мен келешегі	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау.
	Оқылым	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы);

ЖОБА

		11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру; 11.2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу
	Жазылым	11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе); 11.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1- мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2-бөлім. Жастар мәдениеті және мәселесі.	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.3- тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі дәрістің құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	11.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу; 11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.1.1-мәнмәтін бойынша тілдік бірліктерді орфографиялық нормаға сай жазу
2 - тоқсан		
3-бөлім. Қазіргі қоғам. Миграция. Зияткерлік миграция	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (интервью) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.2.1 - таза ғылыми стильді тілдік құралдар арқылы тану (терминдер, ұғымдар, шартты белгілер, синтаксистік құрылымы);

ЖОБА

		11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау
	Жазылым	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, интервью жазу; 11.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау
	Әдеби тіл нормалары	11.4.2.1 - сөйлеу ағымындағы интонацияның құрамдас бөліктері: әуен, әуез, тембр, қарқын, кідірісті сөйлеу мәнеріне сай қолдану
4- бөлім. Әлемді өзгерткен өнертабыстар	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (мақала) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.3.3- тыңдалған мәтіндегі ақпаратты ғаламдық (отандық) мәселелермен байланыстыра білу, салыстыру, факті мен көзқарасты ажырата білу
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі мақаланың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау
	Жазылым	11.3.1.1 - жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.2.1 -.таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, мақала жазу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1- белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды-эстетикалық)
		3- тоқсан
5-бөлім. Бейбітшілік, қауіпсіздік және жаһандық экономика	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (пікірталас) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі баяндаманың құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.5.1 - мәтіндегі негізгі ойды анықтау, берілген мәліметтер мен пікірлерді өңдеу және толықтыру;

ЖОБА

		11. 2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (аргументативті эссе); 11.3.5.1 - оқылым және тыңдалым материалдары бойынша түртіп жазудың (конспектілеудің) әртүрлі жолдарын меңгеру арқылы негізгі ақпаратты іріктеу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.3.1- белгілі бір тақырып аясында тілдегі көркемдік құралдарды орынды пайдалану: көркемдеу, айшықтау, дәлелдеу, сөздерді сұрыптайбілу(образды-эстетикалық)
6-бөлім. Ұлттың тарихи жәдігерлерін сақтау	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі тезис, аннотацияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11.2.4.1 - әртүрлі стильдегі (ғылыми, ресми іс-қағаздар, публицистикалық, ауызекі сөйлеу, көркем әдебиет стилі) мәтіндердің тақырыбын, автор көзқарасын, мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін, құрылымын, тілдік ерекшелігін салыстыра талдау.
	Жазылым	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, тезис, аннотация, рецензия жазу; 11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1- мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
7-бөлім. Табиғат және экология	Тыңдалым және айтылым	11.1.1.1 - мәтін үзінділері бойынша болжам жасау, тиісті ақпаратты анықтай білу; 11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау.
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11. 2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	11.3.3.1- мәтін құрылымын сақтай отырып, әртүрлі графиктік мәтіндегі деректерді

ЖОБА

		салыстырып, маңызды тұстары мен үрдістерді талдап жазу, өзіндік тұжырым жасау; 11.3.6.1 - әртүрлі тақырып бойынша көркемдегіш құралдарды ұтымды қолданып, шығармашылық жұмыстар (өлең, әңгіме, естелік, шығарма) ұсына білу
	Әдеби тіл нормалары	11.4.4.1- мәтін нормаларын сақтап жазу (мәтін құрылымы, абзац, мәтін бөліктері, тақырып)
		4- тоқсан
8-бөлім. Жаңа әлемдегі театр мен киноматография	Тыңдалым және айтылым	11.1.2.1- мамандандырылған тар аядағы арнайы мәтіндердегі (дәріс, интервью,бейнебаян) мақсатты аудиторияға арналған терминдер мен ұғымдарды, тілдік оралымдарды, мәтін үзінділерін талдау; 11.1.6.1 - коммуникативтік жағдаятқа сай көпшілік алдында дұрыс сөйлеу, тыңдаушыларға ықпал ете білу, шешен сөйлеу
	Оқылым	11.2.3.1 – таза ғылыми стильдегі рецензияның құрылымы мен рәсімделуін білу, жанрлық ерекшеліктерін талдау; 11. 2.6.1 - белгілі бір мақсат үшін оқылым стратегияларын жүйелі қолдана білу
	Жазылым	11.3.2.1 -таза ғылыми стильдің жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай тілдік құралдарды орынды қолданып, рецензия жазу; 11.3.7.1 - жазба жұмысын абзац пен бөліктерге бөлу, ойын (ақпарат, идея) дұрыс жүйелеп, логикалық және стильдік түзетулер енгізу, редакциялау)
	Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1- мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу
9-бөлім: Еңбек нарығы және сұраныс	Тыңдалым және айтылым	11.1.4.1- мәтінде көтерілген мәселені, автор позициясын (қоғамдық-саяси, ғылыми) талдай отырып, негізгі ойды анықтау; 11.1.5.1 - мәтінде көтерілген мәселеге автор мен оқырманның қарым-қатынасын ескере отырып, талқылау сұрақтарын құрастыру және сыни тұрғыда бағалау
	Оқылым	11.2.1.1 - әртүрлі графиктік мәтіндердегі (кесте, диаграмма, сызба, шартты белгі) мәліметтерді салыстырып талдау, негізгі үрдістерді анықтау; 11.2.7.1 - БАҚ, энциклопедиялық, ғылыми-көпшілік, ғылыми еңбектерден деректерді ала білу, сілтеме жасау, дәйексөз келтіру жолдарын білу
	Жазылым	11.3.1.1 - жоспар түрлерін құру (күрделі, тезистік, тірек-схема түріндегі жоспар); 11.3.4.1 - қажетті ақпараттарды орынды қолданып, көтерілген мәселе бойынша өз ойын дәлелдеп эссе жазу (дискуссивті эссе, аргументативті эссе).
	Әдеби тіл нормалары	11.4.5.1- мәтін және мәтін үзінділері деңгейінде тыныс белгілерін қолдана білу.

ЖОБА

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
92-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

33. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

34. Ұйғыр әдебиеті бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

35. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) «Ұйғыр әдебиеті» бағдарламасы білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру бағытында құрастырылған;

2) ұйғыр әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

3) ұйғыр әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, ұйғыр халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

4) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

5) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Ұйғыр әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

26) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

27) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Ұйғыр әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

6. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

16) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

17) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

18) көркем шығармадағы образ;

19) шығарма үзінділерімен жұмыс;

20) ұйғыр әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

7. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

16) әдеби шығарманың композициясы;

17) автор бейнесі;

18) көркем шығарманың тілі;

19) шығармашылық жұмыс;

20) ұйғыр және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

8. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

13) тарихи және көркемдік құндылығы;

14) заманауилығы мен жаңашылдығы;

15) әдеби эссе;

16) әдеби сын.

9. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың әртүрлі композициялық ерекшеліктерін талдау; автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісі; шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін ашу;көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс жазу; ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап,бағалау; көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, әдеби сын жазу.

10. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Т. Тохтәмовтің «Назугум» романы;

2) Д. Ясиннің «Гүлмәт бовай монологи» балладасы;

3) Һ. Абдуллиннің «Жутдашлар» романы;

4) С. Мәмәтқуловтің «Яғач нан», «Мәрәмханович» өлеңдері;

5) Һ. Абдуллин. «Улуқ язғучи билән учришиш»;

6) М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Қазағим-қандаш елим, қериндишим!» шеири;

7) Ж. Розахуновтің «Достлуқ риштилири», «Чайқалмисун чаңириғи өйүңниң» өлеңдері;

8) М.Зулпиқаровниң «Янартағ» романы.

11. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

4) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер мен дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру;

5) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау;шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы; шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын ашу; әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс жазу; әлем және ұйғыр әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау;

6) бағалау және салыстыру: шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау;көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Һ.Абдуллиннің «Турпан тәвәсидә» және «Тәғдир» романдары;

2) А. Дөләтовтің «Хошлишиш алдидики ой» өлеңдері;

3) Й. Илиястың «Еғир тиниқлар» романы;

4) М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Сән кимниң әвлади, ойлан бурадәр!»;

5) З. Сәмәдийдің «Жиллар сири» романы;

6) Ә. Һашировтің «Нур ана» повесті;

7) Р. Розиевтің «Сениңдин алдим» өлеңі;

8) И. Жәлиловтің «Ғулжа ямғури», «Тәбиәт жиғиси» өлеңдері.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну
2.Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану	11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау
3.Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4.Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану	11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
5 .Ұйғыр әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 - ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру	11.1.5.1 - ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру

2) анализ және интерпретация:

	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау	11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орыны мен қызметін талдау	11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау

4. Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу.	11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Ұйғыр және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 - ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау	11.2.5.1 - әлем және ұйғыр әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау

3) бағалау және салыстыру

	10-сынып	11-сынып
1.Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2.Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру	11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 - шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 - шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 - ғылыми еңбектерге сүйене отырып әдеби сын жазу	11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			

Заман және қаһарман	Т. Тохтәмовниң «Назугум» романы Д. Ясинниң «Гүлмәт бовай монологи» өлеңі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1 - ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау ; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 - ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.3.1 – шығарма ның идеясын адамгерші лік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 - ғылыми еңбектерге сүйене отырып әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Соғыс және адам тағдыры	Һ. Абдуллиннің «Жутдашлар» романы	Түсіну және жауап беру	10.1.2.1.- әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну;

ЖОБА

	С. Мәмәтқуловтің «Яғач нан», «Мәрәмханович» өлеңдері		10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1-ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.4.1- ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Парасат пайымы	Һ. Абдуллин. «Улуқ язғучи билән учришиш» М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Қазағим-қандаш елим, қериндишим!» Ж. Розахуновтің «Достлуқ риштилири», «Чайқалмисун чаңириғи өйүңниң» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармада ғы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1-ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарма ның композициялық ерекшеліктерін талдау;

КОПИЯ

			10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 - ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетінде гі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1- ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Тарих тағылымы	М.Зулпиқаровтің «Янартағ» романы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпрета ция	10.2.1.1 - әдеби шығарма ның композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орыны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармада

ЖОБА

			көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (өлең, әңгіме) жазу; 10.2.5.1 - ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетінде гі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.3.1 - шығарма ның идеясын адамгерші лік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1- ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу

11 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Кеңістік пен уақыт	Һ.Абдуллиннің «Турпан тәвәсидә» және «Тәғдир» романдары. А. Дөләтовтің «Хошлишиш алдидики ой» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.3.1 - көркем шығармада ғы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1- ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпрета ция	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 - шығармадағы

ЖОБА

			авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең) жазу; 11.2.5.1 - әлем және ұйғыр әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.3.1 - шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Зобалаң заман шындығы	Й.Илиястың «Еғир тиниқлар» романы М. Обулқасимовтың (Алмасбәк) «Сән кимниң әвлади, ойлан бурадәр!»	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 - көркем шығарма дағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1- ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпрета ция	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір

ҚОБА

			шындығымен байланысы анықтау; 11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1-әлем және ұйғыр әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3 - тоқсан			
Ғасырлық туынды	Зия Сәмәдийдің «Жиллар сири» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 - көркем шығарма дағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1- ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпре тация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау ;

ЖОБА

			11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1- шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 - әлем және ұйғыр әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.3.1 - шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Табиғат және адам	Ә. Ғашировтің «Нұр ана» повесті. Р. Розиевтің «Сеніңдін алдим», И. Жәлиловтің «Ғулжа ямғури», «Тәбиәт жиғиси» өлеңдері.	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпрета ция	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау;

ЖОБА

			11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы анықтау; 11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1- әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11. 2.5.1- әлем және ұйғыр әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығын
93-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

36. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

37. Ұйғыр әдебиеті бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

38. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) «Ұйғыр әдебиеті» бағдарламасы білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру бағытында құрастырылған;

2) ұйғыр әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

3) ұйғыр әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, ұйғыр халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

4) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

5) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Ұйғыр әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

28) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

29) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Ұйғыр әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

6. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

21) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

22) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

23) көркем шығармадағы образ;

24) шығарма үзінділерімен жұмыс;

25) ұйғыр әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

7. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

21) әдеби шығарманың композициясы;

22) автор бейнесі;

23) көркем шығарманың тілі;

24) шығармашылық жұмыс;

25) ұйғыр және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

8. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

17) тарихи және көркемдік құндылығы;

18) заманауилығы мен жаңашылдығы;

19) әдеби эссе;

20) әдеби сын.

9. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстыру; шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы; шығармадағы автор стилі мен көркемдегіш құралдардың қызметін ашу;көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау

жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс жазу; әлем және ұйғыр әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру;шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

10. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1)Й. Мухлисовтің «Садир палван» романы;

2)Т. Тохтәмовтің «Назугум» романы;

3)Д. Ясиннің «Гүлмәт бовай монологи» балладасы;

4)Һ. Абдуллиннің «Жутдашлар» романы, «Көчкән юлтуз» повесті, «Улуқ язғучи билән учришиш» әңгімесі;

5)А. Ғәниевтің «Бир дәқиқә һәм мәңгүлүк» батырлар киссассы;

6)С. Мәмәтқуловтің «Яғач нан», «Мәрәмхановић» өлеңдері;

7)М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Қазағим-қандаш елим, қериндишим!» өлеңі;

8)Ж. Розахуновтің «Достлуқ риштилири», «Чайқалмисун чаңириғи өйүңниң» өлеңдері;

9)И. Һошуровтің «Мәйрәм мубарәк» өлеңі;

10)М.Зулпиқаровтің «Янартағ» романы;

11) С. Искәндәровтің «Зулмәттә йориған юлтуз» поэмасы.

11. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; шығармадағы көркемдегіш құралдардың образ жасаудағы орны; көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс жазу; ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Һ.Абдуллиннің «Турпан тәвәсидә» және «Тәғдир» романдары.
2) Т. Тохтәмовтің «Сәргәрдан» романы
3) А. Дөләтовтің «Хошлишиш алдидики ой» өлеңі
4) Й. Илиястың «Еғир тиниқлар» романы
5) Н. Абдусемәтовтің «Назугум» хикаясы
6) М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Сән кимниң әвлади, ойлан бурадәр!»
7) З. Сәмәдийдің «Жиллар сири» романы
8) М. Һетахуновтің «Әлвида яз» романы
9) Ә. Һашировтің «Нур ана» повести
10) Р. Розиевтің «Сениңдин алдим» өлеңі
11) И. Жәлиловтің «Ғулжа ямғури», «Тәбиәт жиғиси» өлеңдері.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны

14. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну
2.Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу
3.Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4.Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
5.Ұйғыр әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу	11.1.5.1 - шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау	11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау	11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау
4. Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу	11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Ұйғыр және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 - әлем және ұйғыр әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту	11.2.5.1 - ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2.Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру	11.3.2.1 - . көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу	11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Ұйғыр әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Заман және қаһарман	Й. Мухлисовтің «Садир палван» романы Т. Тохтәмовтың «Назугум» романы Д. Ясиннің «Гүлмәт бовай монологи» өлеңі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығармада ғы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 - көркем шығарма дағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу ; 10.2.5.1 - әлем және ұйғыр әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту

ЖОБА

		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Соғыс және адам тағдыры	Һ. Абдуллиннің «Жутдашлар» романы А. Ғәниевтің «Бир дәқиқә һәм мәңгүлүк» һөжжәтлик қиссасы С. Мәмәтқуловтің «Яғач нан», «Мәрәмханович» өлеңдері	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу ;
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3 -тоқсан			
Тарих тағылымы	М.Зулпиқаровтің «Янартағ» романы С. Искәндәровтің «Зулмәттә йориған юлтуз»	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу;

ЖОГ

	поэмасы Һ. Абдуллинниң «Көчкән юлтуз» повесті		10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 - әлем және ұйғыр әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
4- тоқсан			
Парасат пайымы		Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру;

ЖОБА

	Һ. Абдуллин. «Улуқ язғучи билән учришиш» М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Қазағим-қандаш елим, қериндишим!» Ж. Розахуновтың «Достлуқ риштилири», «Чайқалмисун чаңириғи өйүңниң» өлеңдері И. Һошуровниң «Мәйрәм мубарәк» өлеңі		10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

11 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Кеңістік пен уақыт	Һ.Абдуллиннің «Турпан тәвәсидә» және «Тәғдир» романдары. Т. Тохтәмовниң «Сәргәрдан» романы А. Дөләтовниң «Хошлишиш алдидики ой» өлеңі	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 - шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан

ЖОБА

			талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 - ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау. 11.3.2.1 - . көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Зобалаң заман шындығы	Н. Абдусемәтовтің «Назугум» хикаясы Й.Ильяснің «Ебір тиниқлар» романы М. Обулқасимовтің (Алмасбәк) «Сән кимниң әвлади, ойлан бурадәр!»	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының

ЖОБА

			қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
3 - тоқсан			
Ғасырлық туынды	Зия Сәмәдийдің «Жиллар сири» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 - шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе,әңгіме,өлең) жазу; 11.2.5.1 - ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау;

ЖОГ

			11.3.2.1 - көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
4- тоқсан			
Табиғат және адам	М. Һетахуновтің «Әлвида яз» романы Ә. Һашировтің «Нур ана» повесті. Р. Розиевтің «Сениңдин алдим», И. Жәлиловтің «Ғулжа ямғури», «Тәбиәт жиғиси» өленҗері.	Түсіну және жауап беру	11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 - ұйғыр әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 - көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

ЖОБА

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
94-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

39. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

40. Өзбек әдебиеті бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

41. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) «Өзбек әдебиеті» бағдарламасы білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру бағытында құрастырылған;

2) өзбек әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

3) өзбек әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, өзбек халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

4) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

5) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Өзбек әдебиеті» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Өзбек әдебиеті» пәнінің мазмұны

4. «Өзбек әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:
30) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;
31) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Өзбек әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

6. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
26) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;
27) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;
28) көркем шығармадағы образ;
29) шығарма үзінділерімен жұмыс;
30) өзбек әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

7. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
26) әдеби шығарманың композициясы;
27) автор бейнесі;
28) көркем шығарманың тілі;
29) шығармашылық жұмыс;
30) өзбек және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

8. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
21) тарихи және көркемдік құндылығы;
22) заманауилығы мен жаңашылдығы;
23) әдеби эссе;
24) әдеби сын.

9. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың әртүрлі композициялық ерекшеліктерін талдау; автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісі; шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін ашу;көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс жазу; өзбек әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап,бағалау; көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, әдеби сын жазу.

10. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Юсуф Хос Ҳожиб. "Қутадғу билиг" еңбегі
2) Аҳмад Югнакий. "Ҳибат ул-ҳақойиқ" еңбегі
3) Аҳмад Яссавий. "Девони ҳикмат" еңбегі
4) Саккокий. Ғазаллари
5) Лутфий. Ғазаллари
6) Алишер Навоий. Ғазаллари. «Хамса» еңбегі
7) Хожа ҳаёти ва ижоди. Ҳикоятлари
8) Бобур. Лирикасы
9) Машраб. Лирикасы
10) Мунис. Лирикасы
11) Увайсий. Лирикасы
12) Огаҳий. Лирикасы
13) Абай. Жырлары
14) Фузулий. «Лайли ва Мажнун» дастаны
15) Шекспир. "Ҳамлет" трагедиясы

11. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

7) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер мен дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру;

8) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау;шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы; шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын ашу; әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс жазу; әлем және өзбек әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау;

9) бағалау және салыстыру: шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау;көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Муқимий. Ғазаллари
2) Фурқат. Лирикаси
3) Абдулҳамид Лузумий. Лирикасы
4) Фитрат. Шеърияти. Драмалық еңбегі
5) Абдулла Қодирий. «Ўтган кунлар» романы

6) Абдулҳамид Чўлпон. Шеърияти. «Кеча ва кундуз» романы
7) Ғафур Ғулом. «Ёдгор» қиссасы
8) Миртемир достончилиги
9) Абдулла Қаҳҳор. Қиссалары.
10) Мақсуд Шайхзода. «Жалолиддин Мангуберди" драмасы
11) Пиримқул Қодиров. «Юлдузли тунлар» романы
12) Саида Зунуннова. Лирикасы
13) Эркин Воҳидов «Инсон қасидаси»
14) Абдулла Орипов. «Жаннатга йўл» драмасы
15) Мухтор Авезов. «Абай йўли» эпопеясы

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну
2.Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану	11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау
3.Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4.Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану	11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
5 .Өзбек әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 - ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру	11.1.5.1 - ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
2) анализ және интерпретация:		
	10-сынып	11-сынып

1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау	11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орыны мен қызметін талдау	11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау
4. Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу.	11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Өзбек және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 – өзбек әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау	11.2.5.1 - әлем және өзбек әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау

10) бағалау және салыстыру

	10-сынып	11-сынып
1.Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2.Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру	11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 - шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 - шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 - ғылыми еңбектерге сүйене отырып әдеби сын жазу	11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

2) 10 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Ҳикматлар – саодатлар етаклар	1. Юсуф Хос Ҳожиб. "Қутадғу билиг" еңбегі 2. Аҳмад Югнакий. "Ҳибат ул-ҳақойиқ" еңбегі 3. Аҳмад Яссавий. "Девони ҳикмат" еңбегі 4. Саккоқий. Ғазаллари 5. Атоий. Ғазаллари	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1 - ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау ; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 – өзбек әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің

ЖОБА

			жаңашылдығына баға беру; 10.3.3.1 – шығарма ның идеясын адамгерші лік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 - ғылыми еңбектерге сүйене отырып әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Әлемге танымалы бейнелер	1. Лутфий. Ғазаллари 2. Алишер Навоий. Ғазаллари. «Хамса» еңбегі 3. Хожа ҳаёти ва ижоди. Ҳикоятлари	Түсіну және жауап беру	10.1.2.1.- әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1-ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.4.1- ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Парасат пайымы	1.Бобур. Лирикаси 2. Машраб. Лирикасы 3. Мунис. Лирикаси 4. Увайсий. Лирикасы3 5. Огаҳий. Лирикасы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармада

ЖОБА

			ғы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1-ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпрета ция	10.2.1.1 - әдеби шығарма ның композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 – өзбек әдебиеті мен әлем әдебиетінде гі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1- ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Тарих тағылымы	1.Абай. Шеърлари 2. Фузулий. «Лайли ва Мажнун» дастаны 3. Шекспир. "Ҳамлет" трагедиясы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем

ЖОБА

			шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орыны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (өлең, әңгіме) жазу; 10.2.5.1 –өзбек әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1- ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу

11 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
		1-тоқсан	
Кеңістік пен уақыт	1. Муқимий. Ғазаллари 2. Фурқат. Лирикаси 3. Абдулҳамид Лузумий. Лирикаси 4. Фитрат. Шеърияти. Драммалық еңбектері	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы

КОПИЯ

			кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1- ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең) жазу; 11.2.5.1 - әлем және өзбек әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.3.1 - шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Зобалаң заман шындығы	1.Абдулла Қодирий. «Ўтган кунлар» романы 2. Абдулҳамид Чўлпон. Шеърияти. «Кеча ва кундуз» романы 3. Ғафур Ғулом. «Ёдгор» қиссасы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 - көркем шығарма дағы кейіпкерлер жүйесін

ЖОБА

			жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1- ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы анықтау; 11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1-әлем және өзбек әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3 - тоқсан			
Ғасырлық туынды	1.Миртемир достончилиги 2. Абдулла Қаххор. Қиссалары. 3. Мақсуд Шайхзода. «Жалолиддин Мангуберди" драммасы 4. Пиримқул Қодиров. «Юлдузли тунлар» романы 5. Саида Зунуннова. Лирикасы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 - көркем шығарма дағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған

ЖОБА

			үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1- ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпре тация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау ; 11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1- шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 - әлем және өзбек әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.3.1 - шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Табиғат және адам	1.Эркин Воҳидов «Инсон қасидаси» 2.Абдулла Орипов. «Жаннатга йўл» драммасы 3. Мухтор Авезов. «Абай йўли» эпопеясы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау

ЖОБА

			мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы анықтау; 11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1- әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11. 2.5.1- әлем және өзбек әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
95-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту өзбек тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

42. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

43. Өзбек әдебиеті бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

44. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) «Өзбек әдебиеті» бағдарламасы білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру бағытында құрастырылған;

2) өзбек әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

3) өзбек әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, өзбек халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

4) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

5) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Өзбек әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Өзбек әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

32) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

33) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Өзбек әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

6. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

31) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

32) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

33) көркем шығармадағы образ;

34) шығарма үзінділерімен жұмыс;

35) өзбек әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

7. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

31) әдеби шығарманың композициясы;

32) автор бейнесі;

33) көркем шығарманың тілі;

34) шығармашылық жұмыс;

35) өзбек және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

8. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

25) тарихи және көркемдік құндылығы;

26) заманауилығы мен жаңашылдығы;

27) әдеби эссе;

28) әдеби сын.

9. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстыру; шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы; шығармадағы автор стилі мен көркемдегіш құралдардың қызметін ашу;көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау

жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс жазу; әлем және өзбек әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

10. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Юсуф Хос Ҳожиб. "Қутадғу билиг" еңбегі

2) Аҳмад Югнакий. "Ҳибат ул-ҳақойиқ" еңбегі

3) Аҳмад Яссавий. "Девони ҳикмат" еңбегі

4) Атойи. Ғазаллари

5) Лутфий. Ғазаллари

6) Алишер Навоий. Ғазаллари. «Хамса» еңбегі

7) Хожа ҳаёти ва ижоди.Ҳикоятлари

8) Бобур. Лирикасы

9) Машраб. Лирикасы

10) Мунис. Лирикасы

11) Увайсий. Лирикасы

12) Огаҳий. Лирикасы

13) Абай. Жырлары

14) Фузулий. «Лайли ва Мажнун» дастаны

15) Шекспир. "Ҳамлет" трагедиясы

11. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; шығармадағы көркемдегіш құралдардың образ жасаудағы орны; көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс жазу; өзбек әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:
1) Ю.Сарёмий. Ғазаллари
2) Фурқат. Лирикасы
3) Абдулла Қодирий. «Ўтган кунлар» романы
4) Абдулҳамид Чўлпон. Шеърияти. «Кеча ва кундуз» романы
5) Ғафур Ғулом. «Ёдгор» қиссасы
6) Ойбек. «Қуёш қораймас» романы
7) Абдулла Қаҳҳор. Қиссалары
8) Ҳамид Олимжон. "Муқанна" драмасы
9) Одил Ёқубов. "Кўҳна дунё" романы
10) Пиримқул Қодиров. «Юлдузли тунлар» романы
11) Эркин Воҳидов. «Руҳлар исёни» дастаны
12) Абдулла Орипов. «Жаннатга йўл» драмасы
13) Баҳодир Собит. “Битмас жароҳат”
14) Мухтор Авезов. «Абай йўли» эпопеясы
15) Ч.Айтматов «Қиёмат» романы

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны

14. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну
2.Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу
3.Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4.Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану

5.Өзбек әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу	11.1.5.1 - шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау	11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау	11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау
4. Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу	11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Өзбек және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 - әлем және өзбек әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту	11.2.5.1 - өзбек әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2.Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру	11.3.2.1 - . көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе	11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу

	жазу	
4. Әдеби сын	10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу	11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Өзбек әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының (оқыту өзбек тілінде) Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптаға арналған «Өзбек әдебиеті»оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын (оқыту өзбек тілінде) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

2) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Өлең - сөздің патшасы	1. Юсуф Хос Ҳожиб. "Қутадғу билиг" еңбегі 2. Аҳмад Югнакий. "Ҳибат ул-ҳақойиқ" еңбегі 3. Аҳмад Яссавий. "Девони ҳикмат" еңбегі 4. Атойи. Ғазаллари 5. Лутфий. Ғазаллари	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығармада ғы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 - көркем шығарма дағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау;

			10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу ; 10.2.5.1 - әлем және өзбек әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Прозадағы көркем ой	Алишер Навоий. Ғазаллари. «Хамса» еңбегі	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу ;
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

ЖОБА

3 -тоқсан			
Аңызбен өрілген көркем	1. Хожа. Ҳикоятлари 2. Бобур. Лирикасы 3. Машраб. Лирикасы 4.Мунис. Лирикасы 5.Увайсий. Лирикасы	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 - әлем және өзбек әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
4- тоқсан			
Заман, дәуір тұлғасы	1. Огаҳий. Лирикасы 2. Абай. Шеърлари 3. Фузулий. «Лайли ва Мажнун» дастаны	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы

ЖОБА

	4. Шекспир. "Ҳамлет" трагедиясы		кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

11 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Тарихтың шертіп пернесін	1. Ю.Сарёмий. Лирикасы 2. Фурқат. Лирикасы 3. Абдулла Қодирий. «Ўтган кунлар» романы 4.Абдулҳамид Чўлпон. Шеърияти. «Кеча ва кундуз» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 - шығармадағы ұлттық және

ЖОБА

			жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 – өзбек әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау. 11.3.2.1 - . көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
	2-тоқсан		
Пайым мен парасат	1. Ғафур Ғулом. «Ёдгор» қиссасы 2. Ойбек. «Қуёш қораймас» романы 3. Абдулла Қаххор. Қиссалары	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін

ЖОБА

			айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
3 - тоқсан			
Ғасырлық туынды	1. Ҳамид Олимжон. Лирикасы. "Муқанна" драмасы 2. Одил Ёқубов. "Кўҳна дунё" романы 3. Пиримқул Қодиров. «Юлдузли тунлар» романы 4. Эркин Вохидов. «Руҳлар исёни» дастаны 5. Абдулла Орипов. «Жаннатга йўл» драмасы	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 - шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе,әңгіме,өлең) жазу; 11.2.5.1 - өзбек әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым,

			жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
4- тоқсан			
Әдебиет тегі сан сарын	1. Баҳодир Собит. “Битмас жароҳат” 2. Мухтор Авезов. «Абай йўли» эпопеясы 3. Ч. Айтматов «Қиёмат» романы	Түсіну және жауап беру	11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 - өзбек әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 - көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу;

ЖОБА

			11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
96-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

45. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

46. Тәжік әдебиеті бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

47. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) «Тәжік әдебиеті» бағдарламасы білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру бағытында құрастырылған;

2) тәжік әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

3) тәжік әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, тәжік халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

4) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

5) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Тәжік әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

34) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

35) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Тәжік әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

6. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

36) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

37) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

38) көркем шығармадағы образ;

39) шығарма үзінділерімен жұмыс;

40) тәжік әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

7. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

36) әдеби шығарманың композициясы;

37) автор бейнесі;

38) көркем шығарманың тілі;

39) шығармашылық жұмыс;

40) тәжік және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

8. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

29) тарихи және көркемдік құндылығы;

30) заманауилығы мен жаңашылдығы;

31) әдеби эссе;

32) әдеби сын.

9. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың әртүрлі композициялық ерекшеліктерін талдау; автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісі; шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін ашу;көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы

шығармашылық жұмыс жазу; тәжік әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап,бағалау; көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, әдеби сын жазу.

10. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

11) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер мен дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру;

12) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау;шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы; шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын ашу; әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс жазу; әлем және тәжік әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау;

13) бағалау және салыстыру: шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау;көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

12. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну

2.Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану	11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау
3.Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4.Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану	11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
5 . Тәжік әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 - ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру	11.1.5.1 - ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру

2) анализ және интерпретация:

	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау	11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орыны мен қызметін талдау	11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау
4. Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу.	11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Тәжік және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 – тәжік әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау	11.2.5.1 - әлем және тәжік әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау

3) бағалау және салыстыру

	10-сынып	11-сынып
1.Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2.Заманауилығы мен	10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген	11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып

жаңашылдығы	мәселелердің жаңашылдығына баға беру	бағалау
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 - шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 - шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 - ғылыми еңбектерге сүйене отырып әдеби сын жазу	11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

13. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

3) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Қалың елім, қазағым	1. А. Мушфиқ. Маснавии “Гулзори Ирам” 2. Ш.Бухоро. Таҳлили шеърҳо. 3. Сайидои Насаф. Манзумаи “Баҳориёт” 4. Соҳиби Табрез. Ғазалиёт. 5. М.А. Бедил “Комде ва Мадан”	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1 - ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпрета ция	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау ;

			10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 – тәжік әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.3.1 – шығарма ның идеясын адамгерші лік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 - ғылыми еңбектерге сүйене отырып әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Мавзӯъ вамазмуни ғазалиёт	1. М.Муншӣ. Маснавии “Даҳмаи шоҳон” 2. Ҷ. Ҳозиқ. Достони “Юсуф ва Зулайхо” , “Девони Ғазалиёт	Түсіну және жауап беру	10.1.2.1.- әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1-ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпрета ция	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме) жазу

ЖОБА

		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.4.1- ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу
3-тоқсан			
Парасат пайымы	1. М.Ҳайрат. Ашъори лирикӣ. 2. Қ. Р. Возеҳ. Асари “Савонеҳ-ул-малоик” 3. Рабғузидің “Муҳаббатнома” дастаны 4. А. Қунанбаев. “Панднома”, қироати шеърҳо	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармада ғы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 10.1.5.1-ұлттық құндылықтардың маңыздылығын контекстермен үндестіру
		Анализ және интерпрета ция	10.2.1.1 - әдеби шығарма ның композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 - тәжік әдебиеті мен әлем әдебиетінде гі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына баға беру; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын

ЖОБА

			адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1- ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Тарих тағылымы	1. Гулханӣ. Манзумаи “Зарбулмасал” 2. Қоонӣ. Қасидаҳои шоир 3. М. Мақатаев. Ашъори адиб 4. А. Дониш. “Наводирулвақоеъ” 5. Савдо. Асари “Мусҳакат” 6. Ш. Шоҳин. Манзумаи “Тӯҳфаи дастан”, “Лайла мен Мажнун” дастаны, “Бадоеъуссаноеъ” -	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық табиғатын тану; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициялық ерекшеліктерін талдау; 10.2.2.1 - автор бейнесінің шығармадағы белгілі бір оқиғадағы көрінісін анықтау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдардың орыны мен қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармада көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы шығармашылық жұмыс (өлең, әңгіме) жазу; 10.2.5.1 – тәжік әдебиеті мен әлем әдебиетінде гі ортақ құндылықтарды анықтау
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманың тарихи және көркемдік құндылығын анықтап, бағалау; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын адамгершілік құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1- ғылыми еңбектерді негізге ала отырып, шығармаға әдеби сын жазу

11 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			

ЖОБА

Кеңістік пен уақыт	1. Нақибхони Туғрал. Мундариҷаи ашъори лирикӣ. 2. Х.Х.Кангуртӣ. Маснавии “Комде ва Мадан” 3. А.Фитрат. “Баёноти саёҳи ҳиндӣ”. 4. С.Айнӣ. Романи “Ғуломон”, Қиссаи “Марги судхӯр”, “Ёддоштҳо”. 5. А.Лоҳутӣ. Лирикаи ишқӣ ва сурудҳои Лоҳутӣ.	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.3.1 - көркем шығармада ғы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1- ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпрета ция	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең) жазу; 11.2.5.1 - әлем және тәжік әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.3.1 - шығарманы көркемдік-эстетикалық

			құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Зобалаң заман шындығы	1. С. Улуғзода. Повести “Субҳи ҷаионии мо”, Романи “Восеъ”, “Ҷавонии Ибни Сино” 2. Ч. Икромӣ. Романҳои “Ман гунаҳгорам”, “Духтари оташ” 3. Р. Ҷалил. Романҳои “Шӯроб”, “Одамони ҷовид”, 4. М. Миршакар. Достонҳои “Қишлоқи тиллоӣ”, “Панҷи ноором”, “Ливои зафар”. 5. Ф. Муҳаммадиев. Қиссаи “Одамони кӯҳна”, Романи “Палатаи кунҷакӣ”. 6. М. Қаноат. Достонҳои “Китобҳои захмин”, “Суруши Сталинград”.	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 - көркем шығарма дағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.5.1- ұлттық құндылықтар-дың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпрета ция	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы анықтау; 11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1-әлем және тәжік әдебиетіндегі ортақ құндылық-тардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3 - тоқсан			

Ғасырлық туынды	1. П.Сулаймонӣ. Манзумаи “Тахти хунин” 2. Ҳ. Юсуфӣ. “Таронаи Ватан”, “Ба Ватан”, “Ман Ватанро беш аз ҳарвақта дорам дӯсттар”. 3. М.Турсунзода. Достонҳои “Чароғи абадӣ”,” Ҷони ширин”,”Писари Ватан”, “Ҳасани аробакаш”.	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 - көркем шығарма дағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1- ұлттық құндылықтардың маңыздылығын ғаламдық тақырыптағы контекстермен байланыстыру
		Анализ және интерпре тация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау ; 11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын анықтау; 11.2.3.1- шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1 - әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығарма-шылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 - әлем және тәжік әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы әлем әдебиеті үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.3.1 - шығарманы көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу;

ЖОБА

			11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
4-тоқсан			
Табиғат және адам	1. Л. Шералӣ. “Ватан ва ватанхоҳӣ”, “Модарнома”, “Фарёди бефарёдрас” 2. Б. Собир. Маҷмӯаи шеърҳо “Дар оғӯши кӯҳистон”, “Забони модарӣ” “Теғи Сино”. 3. С. Турсун. Қиссаи “Санг дар бағал ба тӯфон”. 4. М. Бахтӣ. Намоишномаҳои “Шоҳ Исмоили Сомонӣ” “Фирдавсӣ”. 5. Г. Келдӣ. Ашъорҳои адиб. 6.А. Самад. Ҳикояҳои адиб. 7. Мухаммеджан Сералин. “Рустам ва Суҳроб” дастаны 8. М. Авезов. “Көксерек”. 9. Сабит Муқанов. Романҳои “Сирдарё”, “Ботакӯз”, “Сулу шаш” 10. А. Қунанбай. Мероси адабии адиб.	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау арқылы жанрлық ерекшелігін түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығарманың жанрлық ерекшелігін өзге жанрлармен салыстыра отырып талдау; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді, қанатты сөздер, дәйексөздерді шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпрета ция	11.2.1.1 - әдеби шығарманың жанрына қарай композициялық ерекшеліктерін айқындау; 11.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы анықтау; 11.2.3.1 - шығарма идеясы мен көркемдегіш құралдардың байланысын талдау; 11.2.4.1- әдеби туындыдағы көтерілген мәселелерге өзіндік көзқарас тұрғысынан шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11. 2.5.1- әлем және тәжік әдебиетіндегі ортақ құндылықтардың үндестігін талдау
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 - көркем шығармадағы заман көрінісі мен қазіргі заман көрінісін салыстырып бағалау; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
97-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

48. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

49. Тәжік әдебиеті бағдарламасының мақсаты – білім алушыларды креативті ойлауға бағыттау. Олардың ойларын ауызша еркін жеткізуіне және жаза білуіне қолдау көрсету, дәлелдер келтіру, салыстыру және анализ жасау, бағалау дағдыларын қалыптастыру. Білім алушылар әдеби жанрларға эксперимент жасау арқылы драмалық шығарманы проза тілімен, прозаны поэзия тілімен жазу тәсілдерін меңгере алады.

50. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері:

1) «Тәжік әдебиеті» бағдарламасы білім алушылардың сауаттылығын, олардың әдеби және эстетикалық талғамдары мен сезімдерін дамыту, ойлау қабілеттері мен танымдық және коммуникативтік дағдыларын қалыптастыру бағытында құрастырылған;

2) тәжік әдебиетінің құндылық ретіндегі болмысын, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын құрметтейді және бағалайды;

3) тәжік әдебиетінің мәдениетаралық қарым-қатынастағы рөлін, тәжік халқының қалыптасқан тарихын, алға қойған міндеттерін, мәселелерін, қарама-қайшылық пен қиындықтарын анықтайды және түсінеді;

4) түрлі жағдайларға бейімделе білу және өздігінен шешім қабылдау дағдыларын қалыптастырады;

5) заманауи, ғылыми және қоғамдық дамуға сәйкес дүниетанымын дамытады.

2-тарау. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Тәжік әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны

4. «Тәжік әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

36) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

37) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Тәжік әдебиеті» пәндік білімнің мазмұны бөлімдерге бөлінген: түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстырмалы анализ, сонымен қатар, дағдыларды қалыптастыратын бөлімшелерден тұрады. Бағдарламаның бұл бөлімі пән бойынша оқу мақсаттарынан тұрады.

6. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

41) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;

42) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;

43) көркем шығармадағы образ;

44) шығарма үзінділерімен жұмыс;

45) тәжік әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу.

7. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

41) әдеби шығарманың композициясы;

42) автор бейнесі;

43) көркем шығарманың тілі;

44) шығармашылық жұмыс;

45) тәжік және әлем әдебиетіндегі құндылықтар.

8. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

33) тарихи және көркемдік құндылығы;

34) заманауилығы мен жаңашылдығы;

35) әдеби эссе;

36) әдеби сын.

9. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстыру; шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы; шығармадағы автор стилі мен көркемдегіш құралдардың қызметін ашу;көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс жазу; әлем және

тәжік әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру;шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу.

10. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) түсіну және жауап беру:әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу;

2) анализ және интерпретация: әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; шығармадағы көркемдегіш құралдардың образ жасаудағы орны; көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс жазу; тәжік әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

11. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны

12. Оқу мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

1) түсіну және жауап беру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып

1.Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну
2.Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	10.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу	11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу
3.Көркем шығармадағы образ	10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау	11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
4.Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру	11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
5. Тәжік әдебиетіндегі ұлттық құндылықтардың әлемдегі орнын білу	10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу	11.1.5.1 - шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу

2) анализ және интерпретация:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициясы	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау
2. Автор бейнесі	10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау	11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау
3. Көркем шығарманың тілі	10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау	11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау
4. Шығармашылық жұмыс	10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу	11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
5. Тәжік және әлем әдебиетіндегі құндылықтар	10.2.5.1 - әлем және тәжік әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту	11.2.5.1 - тәжік әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау

3) бағалау және салыстыру:

Білім алушылар...		
	10-сынып	11-сынып
1.Тарихи және көркемдік құндылығы	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
2.Заманауилығы мен жаңашылдығы	10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру	11.3.2.1 - . көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу	11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу
4. Әдеби сын	10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу	11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу

13. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Тәжік әдебиеті» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

3) 10-сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан			
Өлең - сөздің патшасы	1. А. Мушфиқ. Маснавии “Гулзори Ирам” 2. Ш.Бухоро. Таҳлили шеърҳо. 3. Сайидои Насаф. Манзумаи “Баҳориёт”	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығармада ғы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 - көркем шығарма дағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен

	4. Соҳиби Табрез. Ғазалиёт. 5. М.А. Бедил “Комде ва Мадан”		даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу ; 10.2.5.1 - әлем және тәжік әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
2-тоқсан			
Прозадағы көркемой	1. М.Мунший. Маснавии “Даҳмаи шоҳон” 2. Ҷ. Ҳозиқ. Достони “Юсуф ва Зулайхо” , “Девони Ғазалиёт	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау;

ЖОБА

			10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу ;
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
3 -тоқсан			
Аңызбен өрілген көркем сөз	1. М.Ҳайрат. Ашъори лирикӣ. 2. Қ. Р. Возеҳ. Асари “Савонеҳ-ул-малоик” 3. Рабғузидің “Муҳаббатнома” дастаны 4. А. Қунанбаев. “Панднома”, қироати шеърҳо	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысы айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 10.2.5.1 - әлем және тәжік әдебиетіндегі құндылықтардың үндесуін талдап, өзіндік ой қорыту
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау;

ЖОГА

			10.3.2.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелердің жаңашылдығына сыни тұрғыдан баға беру; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу
4- тоқсан			
Заман, дәуір тұлғасы	1. Гулханӣ. Манзумаи “Зарбулмасал” 2. Қоонӣ. Қасидаҳои шоир 3. М. Мақатаев. Ашъори адиб 4. А. Дониш. “Наводирулвақоеъ” 5. Савдо. Асари “Мусҳакат” 6. Ш. Шоҳин. Манзумаи “Тӯҳфаи дастан”, “Лайла мен Мажнун” дастаны, “Бадоеъуссаноеъ”	Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; 10.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 10.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау; 10.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстыру; 10.1.5.1 - шығармадағы ұлттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	10.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 10.2.2.1 - шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын айқындау; 10.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдау; 10.2.4.1 - көркем шығармадағы көтерілген мәселелерге талдау жасау арқылы өзіндік пікірін қосып, шығармашылық жұмыс (әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 - шығарманы мазмұндас туындылардың үлгілерімен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 10.3.3.1 - шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 10.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын жазу

11 - сынып:

Бөлім	Оқытылатын шығармалар	Дағдылар	Оқу мақсаттары

1-тоқсан			
Тарих-тың шертіп пернесін	1. Нақибхони Туғрал. Мундариҷаи ашъори лирикӣ. 2. Х.Х.Кангуртӣ. Маснавии “Комде ва Мадан” 3. А.Фитрат. “Баёноти саёҳи ҳиндӣ”. 4. С.Айнӣ. Романи “Ғуломон”, Қиссаи “Марги судхӯр”, “Ёддоштҳо”. 5. А.Лоҳутӣ. Лирикаи ишқӣ ва сурудҳои Лоҳутӣ.	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 - шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 - тәжік әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау. 11.3.2.1 - . көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
2-тоқсан			

ЖОБА

Пайым мен парасат	1. С. Улуғзода. Повести “Субҳи ҷаионии мо”, Романи “Восеъ”, “Ҷавонии Ибни Сино” 2. Ч. Икромӣ. Романҳои “Ман гунаҳгорам”, “Духтари оташ” 3. Р. Ҷалил. Романҳои “Шӯроб”, “Одамони ҷовид”, 4. М. Миршакар. Достонҳои “Қишлоқи тиллоӣ”, “Панҷи ноором”, “Ливои зафар”. 5. Ф. Муҳаммадиев. Қиссаи “Одамони кӯҳна”, Романи “Палатаи кунҷакӣ”. 6. М. Қаноат. Достонҳои “Китобҳои захмин”, “Суруши Сталинград”.	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
3 - тоқсан			
Ғасырлық туынды	1. П.Сулаймонӣ. Манзумаи “Тахти хунин” 2. Ҳ. Юсуфӣ. “Таронаи Ватан”, “Ба Ватан”, “Ман Ватанро беш аз ҳарвақта дорам дӯсттар”. 3. М.Турсунзода. Достонҳои “Чароғи абадӣ”,” Ҷони ширин”,”Писари Ватан”, “Ҳасани аробакаш”.	Түсіну және жауап беру	11.1.1.1 - әдеби шығарманың сюжеттік-композициялық құрылысын талдау арқылы көтерілген ғаламдық мәселелерді терең түсіну; 11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану; 11.1.5.1 - шығармадағы ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтардың

ЖОБА

			әлемдік тақырыптармен үндестігін ашу
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең) жазу; 11.2.5.1 - тәжік әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.1.1 - шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; 11.3.2.1 - көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу
4- тоқсан			
Әдебиет тегі сан сарын	1. Л. Шералӣ. “Ватан ва ватанхохӣ”, “Модарнома”, “Фарёди бефарёдрас” 2. Б. Собир. Маҷмӯаи шеърҳо “Дар оғӯши кӯҳистон”, “Забони модарӣ” “Теғи Сино”. 3. С. Турсун. Қиссаи “Санг дар бағал ба тӯфон”. 4. М. Бахтӣ. Намоишномаҳои “Шоҳ Исмоили	Түсіну және жауап беру	11.1.2.1 - әдеби шығармадағы көтерілген мәселелерді қазіргі өмірмен байланыстырып, ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; 11.1.3.1 - көркем шығармадағы кейіпкерлер жүйесін жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; 11.1.4.1 - көркем шығармалардан алған үзінділерді ғаламдық тақырыптағы өзекті мәселелермен байланыстырып, шығармашылық жұмыстарда қолдану
		Анализ және интерпретация	11.2.1.1 - әдеби шығарманың композициясын жанрлық ерекшеліктерін айқындап, уақыт пен кеңістік тұрғысынан талдау; 11.2.2.1 - автор бейнесінің шығарманың негізгі идеясымен байланысын айқындау; 11.2.3.1 - шығармадағы көркемдегіш құралдар мен айшықтау амалдарының

ЖОБА

	Сомонӣ” “Фирдавсӣ”. 5. Г. Келдӣ. Ашъорҳои адиб. 6.А. Самад. Ҳикояҳои адиб. 7. Мухаммеджан Сералин. “Рустам ва Суҳроб” дастаны 8. М. Авезов. “Көксерек”. 9. Сабит Муқанов. Романҳои “Сирдарё”, “Ботакӯз”, “Сулушаш” 10. А. Қунанбай. Мероси адабии адиб.		қызметін талдай отырып, автор стилін анықтау; 11.2.4.1 - көркем шығармадағы ғаламдық тақырыптарға креативті ой қосып, шығармашылық жұмыс (эссе, әңгіме, өлең, әдеби және еркін тақырыптарға шығарма) жазу; 11.2.5.1 - тәжік әдебиеті мен әлем әдебиетіндегі ортақ бағыт, әдеби ағым, жалпыадамзаттық құндылықтарды анықтау, талдау жасау
		Бағалау және салыстыру	11.3.2.1 - көркем шығарманың жаңашылдығын ғаламдық тақырыптармен байланыстыра отырып, сыни тұрғыдан баға беру; 11.3.3.1 - шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби эссе жазу; 11.3.4.1 - шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын жазу.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
98-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11- сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Пәндік бағдарламалардың айрықша ерекшелігі – олар тек пәндік білімді ғана емес, сонымен қатар кең ауқымды дағдыларды қалыптастыруға бағытталған. Оқу мақсаттарының жүйесі келесі негізгі құндылықтарға негізделген: қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік ынтымақтастықты құрметтеу және шығармашылық ашықтық өмір бойы білім алу. Ағылшын тілінің оқу бағдарламасы оқушыларға әртүрлі аудиториялармен тиімді қарым-қатынас жасау мүмкіндігін қамтамасыз етуге бағытталған. Ол бұл мақсатқа мектеп ортасында құрдастарымен, мұғалімдермен және келушілермен өзара әрекеттесу үшін жиі мүмкіндіктер және бейресми және ресми ауызша және жазбаша презентацияларды қамтитын интерактивті тапсырмалар арқылы қол жеткізеді. Сондай-ақ, онлайн және басқа мәдениеттердің ағылшын тілінде сөйлейтіндермен бетпе-бет сөйлесетін оқушылармен мектептен тыс қарым-қатынасқа баса назар аударылады.

Оқу пәнінің маңыздылығы коммуникация, ғылым, бизнес, туризм және спорт тілі боуымен анықталады. Ағылшын тілін меңгеру:

1) білім алушылардың түрлі өмірлік жағдайларда қатынасқан кезде сенімділіктерін артады;

2) білім алушыларға Қазақстанда және шет елдерде жоғары білім алу мүмкіндігіне жол ашады;

3) білім алушыларға Қазақстанда және шет елдерде кәсіби білім алуын жалғастыруға мүмкіндік береді;

4) білім алушылардың ағылшын тілінде шығарылатын жаңалықтар мен ақпаратқа қол жеткізу мүмкіндіктерін арттырады;

5) білім алушыларға ағылшын тіліндегі әдеби туындылардың түпнұсқасын оқу мүмкіндігін береді;

6) білім алушыларға Қазақстанды өз елінде және шет елдерде таныстыру мүмкіндігін береді;

7) өмір бойы білім алуға, дағдыларды дамытуға, стратегияларды үйренуге және мектепте алған білімді тиімді пайдалануға мүмкіндік береді.

3. «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың негізгі мектепті аяқтағанда B2 деңгейінде тілдік дағдыларын:

1) талдау, бағалау және сын тұрғысынан ойлау қабілетін дамытатын түрлі тапсырмалар беру;

2) кең ауқымды ауызша және жазбаша дереккөздермен жұмыс арқылы дамытуға бағытталған.

2-тарау. «Ағылшын тілі» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф . «Ағылшын тілі» пәнінің мазмұны

4. «Ағылшын тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 10-11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

10 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде

спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6. Тілдік бағдар. Using a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases; a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases; a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; a wide variety of determiners and pre-determiner structures; a wide variety of question types; relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics. Using perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life; a variety of future active and passive and future continuous forms; a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech; present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics. Using a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs; a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past; a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs. Using infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives; gerund forms after a variety of verbs and prepositions; a variety of prepositional and phrasal verb. A wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics. If / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics.

11 сынып:

1) 11 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары

бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Using a variety of past modal forms to express appropriate functions; a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due,

willing to on a wide range of general and curricular topics; a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs; a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect; a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics; a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession and contrast on a wide range of general and curricular topics; a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses, affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; a range of transitive and intransitive verb complementation patterns, a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics; a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics, use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics.This is the substantive knowledge of the programme and comprises what we know in the subject and how we gain that knowledge. Knowledge in the subject is organized into strands of learning. Strands are further broken down into sub-strands, which will be at the level of a skill or topic, knowledge or understanding. Sub-strands, when expressed as grade-related expectations, form the learning objectives for a subject.

6. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, оқушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

7. 1-бағыт: Мазмұн. Оқушылар проблеманы шешуде сөйлеу және тыңдау, ақпаратты басқалар үшін анық ұйымдастыру, оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту сияқты мектеп пәндерінің ауқымында табысқа жету үшін қажетті дағдыларды дамытады.

8. 2-бағыт: тыңдалым. Студент әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

9. 3-бағыт: айтылым. Студент күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

10. 4-бағыт: оқылым. Студент гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

11. 5-бағыт: жазылым. Оқушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

12. 6-бағыт:тілдік бағдар. Оқушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Студенттің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2- параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

1) Strand 1: Content

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups
10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers
10.1.3 - respect differing points of view	11.1.3-respect differing points of view
10.1.4 - evaluate and respond constructively to	11.1.4 - evaluate and respond constructively to

feedback from others	feedback from others
10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives	11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives
10.1.6 - organize and present information clearly to others	11.1.6 - organize and present information clearly to others
10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing	11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing
10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion
10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings	11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings
10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world

2)Strand 2: Listening

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.4 - implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.5 - recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.5 - recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics	11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.2.8 - recognize inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects	11.2.8 - recognize inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics

3)Strand 3: Speaking

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics	11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics	11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics	11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics	11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics	11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics
10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics	11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics
10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics	11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics

4)Strand 4: Reading

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics	11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics	11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics	11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics
10.4.4 - read a wide range of extended fiction	11.4.4 - read a wide range of extended fiction

and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics	and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics
10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics	11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.6-recognize the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics	11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics
10.4.7 - recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics	11.4.7 - recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics
10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding	11.4.8-select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding
10.4.9 - recognize inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics	11.4.9 - recognize inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics

5)Strand 5: Writing

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics	11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics
10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately	11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately
10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics	11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics
10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics	11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics
10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics	11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics
10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics	11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics
10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics	11.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics
10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular	11.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and

topics	curricular topics
10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy	11.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy

6) Strand 6: Use of English

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics	11.6.1 - use a variety of pre- and post-modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics
10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics
10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh-clauses on a wide range of general and curricular topics
10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics
10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics
10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life, on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.8- use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.9-use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
10.6.10- use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics	11.6.10 - use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.11-use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and

KODA

	curricular topics,
10.6.12-use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions ; use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics
10.6. 13.1-use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
10.6.14-use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect; use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
10.6.15-use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.15 - use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
10.6.16-use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics	
11.6.17-use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics	

14. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» пәнінің бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын бойынша іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11- сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) grade 10:

Units	Subunits	Learning objectives
Term 1		
Science and scientific phenomena	Introductory lessons	
	Interesting facts about genetics. DNA	10.1.6 - organise and present information clearly to others; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.6.7- use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics.
	Myth busters (Physics, Chemistry, Biology)	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and

		digital reference resources to check meaning and extend understanding;
	Writing an article	10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics ; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Natural Disasters	Causes and consequences of natural disasters (atmosphere, lithosphere, hydrosphere)	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics ; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics

KODA

	Focus on Kazakhstan: reporting on the causes and consequences of natural disasters	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.3.1- use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics
	Prediction and prevention of natural disasters	10.1.1.- use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 2		
Virtual reality	Developing and evaluating mobile applications	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.1.- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on

		a limited range of unfamiliar topics; 10.2.8 -.recognize inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.1.- understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Expressing and justifying opinions about 2D games	10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.8 - recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable

		nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics
Organic and non-organic worlds	Discussing the difference between organic and non-organic food	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.4.1- understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Analyzing the advantages and disadvantages of biofuels	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate

		to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17- use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 3		
Reading for pleasure	Learners read a non-fiction text	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers10.C3 respect differing points of view; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.1- use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Capabilities of human brain	Investigate and report on the functions of the brain	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended

ЖОДА

		talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics
	Multiple intelligences (self-study project)	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics

	Describing the symptoms of stress and giving advice on how to reduce stress	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics

KODA

Breakthrough technologies	Nanotechnology	10.1.3 - respect differing points of view; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.8 - recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.4.6 - recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics
	Robotics	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.3- understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide

		range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics ; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.6 - recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.4.9 - recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 4		
Space X	Things you did not know about space	10.11.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.5- deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6. 8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Analysis of sci-fi film from different perspectives	10.1.6 - organise and present information clearly to others; 10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing;

ЖОБА

	(physics, biology, economics)	10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.7 -understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.3.3- explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 10.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; use a number of dependent prepositions following; nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Independent project		10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.3 - respect differing points of view; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.8 - recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects;

		10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics ; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.6 - recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.4.9 - recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics ; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics ; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous

		clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics.

2) grade 11:

Units	Subunits	Learning objectives
Term 1		
Making connections in biology	Introductory lessons A New Academic Year Resolution	
	Journey to biological understanding	11.1.6 - organise and present information clearly to others; 11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3-skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.2.use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.5.5-develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics;
	Formal and informal writing	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general

		and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics 11.5.3.- write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.1 - use a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics;
Investigate and report on animal world: bats, eagles, bees and dolphins.	Introduction to the topic	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.1.10- use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.1.3 - respect differing points of view; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.5- deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.8- select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding;
	Analyzing the specific features of animals	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.6 - organise and present information clearly to others 11.C7 develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics;

		11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4- use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
	Presentation of the animals' specific features	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.8 - recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics ; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics; 11.6.10 - use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics
Term 2		
Human brain	Amazing human brain facts (based on the latest science)	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers 11.1.4 evaluate and respond constructively to feedback from others;

		11.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.7 -use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
	Giving and following instructions (How to use a device)	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.2- understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.4-use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics 11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions use a variety of near modal structures

KSEBA

		including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics; 11.6.15- use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
	Using memory techniques	11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics 11.3.7 -use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 -use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics 11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics
Investigate and report on timekeeping devices/Science video	Introduction to the topic	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.2 -understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
	The history of timekeeping devices	11.1.1- use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.1.3 - respect differing points of view; 11. 1.6 - organise and present information clearly to others; 11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics;

		11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
	Presenting the information through the PPT	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.8 - recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics ; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
Term 3		
Work and inventions	Investigating the world of work	11.1.6 - organise and present information clearly to others; 11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives;

		11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics ; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics; 11.6.1 - use a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
	Considering success in business	11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics ; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics ; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics

KODA

	Comparing, analysing and ranking inventions Design your own invention	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 -interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 -use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
STEM	Intelligent energy storage	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.2.8 - recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary

		to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics ; 11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
	Discussing controversial issues Analysing academic language	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.1.-. understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognise the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
Reading for Pleasure	Learners read non-fiction	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and

		discussion; 11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the worl dopics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3. 3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognise the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4. 8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.4.9 - recognise inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics

ЖОДА

Term 4		
Recent advances in technology	A variety of technological, mobile and application tools for personal, educational and professional use	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 -ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics; 11.6.10 -use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
	Options for future careers Producing information leaflets	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world, 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics, 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments

		supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics, 11.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
The clothes of chemistry	Introduction to the topic	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics
	Investigating the resources and processes involved in manufacturing clothes	11.1.6 - organise and present information clearly to others ; 11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognise the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.9 - recognise inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics ; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics; 11.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of

ЖОБА

		general and curricular topics with a good degree of accuracy; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics ; 1.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics
	Researching an issue related to the industry	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.1.6 - organise and present information clearly to others; 11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics.

3-тарау. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Ағылшын тілі» пәнінің мазмұны

4. «Ағылшын тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 10-11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

10 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді

білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда

жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6. Тілдік бағдар. Using a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases; a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases; a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; a wide variety of determiners and pre-determiner structures; a wide variety of question types; relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics. Using perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life; a variety of future active and passive and future continuous forms; a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech; present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics. Using a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs; a growing variety of past modal forms including must have, can’t have, might have to express speculation and deduction about the past; a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs. Using infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives; gerund forms after a variety of verbs and prepositions; a variety of prepositional and phrasal verb. A wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics. If / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics.

11 сынып:

1) 11 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс

жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Using a variety of past modal forms to express appropriate functions; a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics; a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs; a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect; a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics; a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession and contrast on a wide range of general and curricular topics; a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses, affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; a range of transitive and intransitive verb complementation patterns, a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics; a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics, use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics.This is the substantive knowledge of the programme and comprises what we know in the subject and how we gain that knowledge. Knowledge in the subject is organized into strands of learning. Strands are further broken down into sub-strands, which will be at the level of a skill or topic, knowledge or understanding. Sub-strands, when expressed as grade-related expectations, form the learning objectives for a subject.

6. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, оқушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

7. 1-бағыт: Мазмұн. Оқушылар проблеманы шешуде сөйлеу және тыңдау, ақпаратты басқалар үшін анық ұйымдастыру, оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту сияқты мектеп пәндерінің ауқымында табысқа жету үшін қажетті дағдыларды дамытады.

8. 2-бағыт: тыңдалым. Студент әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша

пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

9. 3-бағыт: айтылым. Студент күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

10. 4-бағыт: оқылым. Студент гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

11. 5-бағыт: жазылым. Оқушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

12. 6-бағыт:тілдік бағдар. Оқушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Студенттің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2-Параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі (оқу жүктемесі төмендетілген)

1) Strand 1: Content

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups

10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers
10.1.3 - respect differing points of view	11.1.3 - respect differing points of view
10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others
10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives	11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives
10.1.6 - organize and present information clearly to others	11.1.6 - organize and present information clearly to others

2) Strand 2: Listening

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.4 - implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.5 - recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.5 - recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics

3) Strand 3: Speaking

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics	11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics	11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics	11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar

	topics
10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics	11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics

4) Strand 4: Reading

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics	11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics	11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics	11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics
10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics	11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics
10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics	11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics

5) Strand 5: Writing

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics	11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics
10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately	11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately
10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics	11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics
10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics	11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics
10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics	11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics

10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics	11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics

6) Strand 6: Use of English

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics	11.6.1 - use a variety of pre- and post-modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics
10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics
10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh-clauses on a wide range of general and curricular topics
10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics
10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics
10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life, on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics	11.6.10 - use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics,

KODA

10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions ; use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics
10.6. 13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect; use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.15 - use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
10.6.16.1 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics	
11.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics	

14. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша өзгереді.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» пәнінің бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын бойынша іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-Параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған жаратылыстану-математикалық бағыттағы «Ағылшын тілі» пәні бойынша (оқу жүктемесі төмендетілген) Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

grade 10:

Units	Subunits	Learning objectives
Term 1		
Science and scientific	Introductory lessons	

phenomena	Interesting facts about genetics. DNA	10.1.6 - organise and present information clearly to others; 10.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Myth busters (Physics, Chemistry, Biology)	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics;
	Writing an article	10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics ; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive

		simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topic ; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverb use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Natural Disasters	Causes and consequences of natural disasters (atmosphere, lithosphere, hydrosphere)	10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics ; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Focus on Kazakhstan: reporting on the causes and consequences of natural disasters	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and

		adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics
	Prediction and prevention of natural disasters	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 2		
Virtual reality	Developing and evaluating mobile applications	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Expressing and justifying opinions about 2D games	10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.5 deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics;

		10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics
Organic and non-organic worlds	Discussing the difference between organic and non-organic food	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Analyzing the advantages and disadvantages of biofuels	10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.6 - recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable

		nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 3		
Reading for pleasure	Learners read a non-fiction text	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers10.C3 respect differing points of view; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.6 - organise and present information clearly to others; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.2.8 - recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Capabilities of human brain	Investigate and report on the functions of the brain	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of

		familiar general and curricular topics
	Multiple intelligences (self-study project)	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.6 - organise and present information clearly to others; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics
	Describing the symptoms of stress and giving advice on how to reduce stress	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics,

		and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Breakthrough technologies	Nanotechnology	10.1.3 - respect differing points of view; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics
	Robotics	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.2.3- understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics;

		10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 4		
Space X	Things you did not know about space	10.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.5- deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6. 8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Analysis of sci-fi film from different perspectives (physics, biology, economics)	10.1.6 - organise and present information clearly to others; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.3- explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics;

		10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; use a number of dependent prepositions following; nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Independent project		10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.3 - respect differing points of view; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics ; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics;

		10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics.

Grade 11

Units	Subunits	Learning objectives
Term 1		
Making connections in biology	Introductory lessons A New Academic Year Resolution	
	Journey to biological understanding	11.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3-skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.2.use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.5.5-develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics;
	Formal and informal writing	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics;

KOBA

		11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics 11.5.3.- write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.1 - use a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics;
Investigate and report on animal world: bats, eagles, bees and dolphins.	Introduction to the topic	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.1.3 - respect differing points of view; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.5- deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics;
	Analyzing the specific features of animals	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.6 - organise and present information clearly to others 11.C7 develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4- use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective

KODA

		aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
	Presentation of the animals' specific features	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics; 11.6.10 - use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics
Term 2		
Human brain	Amazing human brain facts (based on the latest science)	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers 11.1.4 evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
	Giving and following	11.2.2- understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including

	instructions (How to use a device)	talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.4-use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics 11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics; 11.6.15- use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
	Using memory techniques	11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.6.4 -use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics 11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics
Investigate and report on timekeeping devices/Science video	Introduction to the topic	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 -understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
	The history of timekeeping devices	11.1.1- use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.1.3 - respect differing points of view; 11. 1.6 - organise and present information clearly to others; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended

		talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
	Presenting the information through the PPT	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
Term 3		
Work and inventions	Investigating the world of work	11.1.6 - organise and present information clearly to others; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics ; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics; 11.6.1 - use a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
	Considering success	11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended

	in business	talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics ; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
	Comparing, analysing and ranking inventions Design your own invention	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 -use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
STEM	Intelligent energy storage	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of

		connectors on a wide range of familiar general and curricular topics ; 11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
	Discussing controversial issues Analysing academic language	11.2.1.-. understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
Reading for Pleasure	Learners read non-fiction	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3. 3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics;

		11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
Term 4		
Recent advances in technology	A variety of technological, mobile and application tools for personal, educational and professional use	11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 -ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics; 11.6.10 -use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
	Options for future careers Producing information leaflets	11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics, 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics, 11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
The clothes of chemistry	Introduction to the topic	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and

		curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics
	Investigating the resources and processes involved in manufacturing clothes	11.1.6 - organise and present information clearly to others ; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.9 - recognise inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics ; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics ; 1.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics
	Researching an issue related to the industry	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.1.6 - organise and present information clearly to others; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
99-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Пәндік бағдарламалардың айрықша ерекшелігі – олар тек пәндік білімді ғана емес, сонымен қатар кең ауқымды дағдыларды қалыптастыруға бағытталған. Оқу мақсаттарының жүйесі келесі негізгі құндылықтарға негізделген: қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік ынтымақтастықты құрметтеу және шығармашылық ашықтық өмір бойы білім алу. Ағылшын тілінің оқу бағдарламасы оқушыларға әртүрлі аудиториялармен тиімді қарым-қатынас жасау мүмкіндігін қамтамасыз етуге бағытталған. Ол бұл мақсатқа мектеп ортасында құрдастарымен, мұғалімдермен және келушілермен өзара әрекеттесу үшін жиі мүмкіндіктер және бейресми және ресми ауызша және жазбаша презентацияларды қамтитын интерактивті тапсырмалар арқылы қол жеткізеді. Сондай-ақ, онлайн және басқа мәдениеттердің ағылшын тілінде сөйлейтіндермен бетпе-бет сөйлесетін оқушылармен мектептен тыс қарым-қатынасқа баса назар аударылады.

Оқу пәнінің маңыздылығы коммуникация, ғылым, бизнес, туризм және спорт тілі боуымен анықталады. Ағылшын тілін меңгеру:

8) білім алушылардың түрлі өмірлік жағдайларда қатынасқан кезде сенімділіктерін артады;

9) білім алушыларға Қазақстанда және шет елдерде жоғары білім алу мүмкіндігіне жол ашады;

10) білім алушыларға Қазақстанда және шет елдерде кәсіби білім алуын жалғастыруға мүмкіндік береді;

11) білім алушылардың ағылшын тілінде шығарылатын жаңалықтар мен ақпаратқа қол жеткізу мүмкіндіктерін арттырады;

12) білім алушыларға ағылшын тіліндегі әдеби туындылардың түпнұсқасын оқу мүмкіндігін береді;

13) білім алушыларға Қазақстанды өз елінде және шет елдерде таныстыру мүмкіндігін береді;

14) өмір бойы білім алуға, дағдыларды дамытуға, стратегияларды үйренуге және мектепте алған білімді тиімді пайдалануға мүмкіндік береді.

3. «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың негізгі мектепті аяқтағанда B2 деңгейінде тілдік дағдыларын:

3) талдау, бағалау және сын тұрғысынан ойлау қабілетін дамытатын түрлі тапсырмалар беру;

4) кең ауқымды ауызша және жазбаша дереккөздермен жұмыс арқылы дамытуға бағытталған.

2-тарау. «Ағылшын тілі» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф . «Ағылшын тілі» пәнінің мазмұны

4. «Ағылшын тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 10-11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

10 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде

спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6. Тілдік бағдар. Using a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases; a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases; a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; a wide variety of determiners and pre-determiner structures; a wide variety of question types; relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics. Using perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life; a variety of future active and passive and future continuous forms; a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech; present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics. Using a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs; a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past; a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs. Using infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives; gerund forms after a variety of verbs and prepositions; a variety of prepositional and phrasal verb. A wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics. If / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics.

11 сынып:

1) 11 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары

бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Using a variety of past modal forms to express appropriate functions; a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due,

willing to on a wide range of general and curricular topics; a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs; a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect; a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics; a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession and contrast on a wide range of general and curricular topics; a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses, affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; a range of transitive and intransitive verb complementation patterns, a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics; a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics, use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics.This is the substantive knowledge of the programme and comprises what we know in the subject and how we gain that knowledge. Knowledge in the subject is organized into strands of learning. Strands are further broken down into sub-strands, which will be at the level of a skill or topic, knowledge or understanding. Sub-strands, when expressed as grade-related expectations, form the learning objectives for a subject.

6. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, оқушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

7. 1-бағыт: Мазмұн. Оқушылар проблеманы шешуде сөйлеу және тыңдау, ақпаратты басқалар үшін анық ұйымдастыру, оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту сияқты мектеп пәндерінің ауқымында табысқа жету үшін қажетті дағдыларды дамытады.

8. 2-бағыт: тыңдалым. Студент әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

9. 3-бағыт: айтылым. Студент күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

10. 4-бағыт: оқылым. Студент гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

11. 5-бағыт: жазылым. Оқушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

12. 6-бағыт:тілдік бағдар. Оқушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Студенттің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2- Параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.1.1-use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups
10.1.2-use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers
10.1.3-respect differing points of view	11.1.3 - respect differing points of view
10.1.4-evaluate and respond constructively to feedback from others	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others
10.1.5- use feedback to set personal learning	11.1.5 - use feedback to set personal learning

objectives	objectives
10.1.6-organize and present information clearly to others	11.1.6 - organize and present information clearly to others
10.1.7-develop and sustain a consistent argument when speaking or writing	11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing
10.1.8- develop intercultural awareness through reading and discussion	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion
10.1.9-use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings	11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings
10.1.10-use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world

2)Strand 2: Listening

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.2.1-understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.2-understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.3-understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.4-understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.4 - implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.5-recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.5 - recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.6-deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
11.2.7- understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics	11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.2.8-recognize inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects	11.2.8 - recognize inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics

3) Strand 3: Speaking

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2

10.3.1-use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics	11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.2-ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics	11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.3-explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics	11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.4- evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics	11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.5-interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics	11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics
10.3.6-navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics	11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics
10.3.7-use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics	11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics

4) Strand 4: Reading

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.4.1-understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics	11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.2- understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics	11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.3-skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics	11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics
10.4.4-read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics	11.4.4- read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics
10.4.5-deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics	11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.6-recognize the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of	11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of

familiar general and curricular topics	more complex and abstract general and curricular topics
10.4.7-recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics	11.4.7 - recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics
10.4.8- use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding	11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding
10.4.9-recognize inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics	11.4.9 - recognize inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics

5) Strand 5: Writing

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.5.1-plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics	11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics
10.5.2-use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately	11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately
10.5.3-write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics	11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics
10.5.4-use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics	11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics
10.5.5-develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics	11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics
10.5.6-write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics	11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics
10.5.7-use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics	11.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics
10.5.8-communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics	11.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and curricular topics
10.5.9-punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy	11.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy

6) Strand 6: Use of English

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.6.1- use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and	11.6.1 - use a variety of pre- and post-modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics

some unfamiliar general and curricular topics	
10.6.2-use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics
10.6.3-use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh-clauses on a wide range of general and curricular topics
10.6.4-use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics
10.6.5-use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
10.6.6-use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics
10.6.7- use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life, on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.8- use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.9-use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
10.6.10- use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics	11.6.10 - use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.11-use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics,
10.6.12-use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions ; use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics
10.6. 13.1-use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
10.6.14-use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of	11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect; use a variety of multi-word verbs of different

WIDA

prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics	syntactic types on a wide range of general and curricular topics
10.6.15-use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.15 - use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
10.6.16.1-use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics	
11.6.17-use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics	

14. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» пәнінің бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын бойынша іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-Параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

3) grade 10:

Units	Topics	Learning objectives
Term 1		
Legend or Truth?	Introductory lessons	
	Legend or truth (analysing and telling urban legends)(optional focus on Kazakhstan)	10.1.6 - organise and present information clearly to others; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of

		others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.1- understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Myth busters (History, Geography)	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding

	Writing an article	10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Controversial Issues	Discussing pros and cons of immigration	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.9 -recognise inconsistencies in argument in

		extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Expressing opinions about gender equality issues	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.1- use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases

		before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference]on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 2		
Virtual Reality	Creating and explaining a fantasy country (geography, laws, economy, industry)	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics;

		10.5.4 -use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Expressing and justifying opinion about fantasy books and films (essay)	10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics ; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun

		phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics
Out of this World	Things you didn't know about space	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life,on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	A sci-fi film review	10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world;

		10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 10.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics; 10.6.11- use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 3		
Stress and Fear	Describing the symptoms of stress	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics;

ЖОБА

		10.4.1- understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics
	Giving advice on how to reduce stress (psychology)	10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics 10.5.1 plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topic; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a

		variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
	Analysing and describing phobias and frightening situations	10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.7 -recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.6.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.2 -use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics
Imagination and Creativity	Explain what inspiration is and where it comes from	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.2 - understand specific information in

ЖОБА

		unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
	Creative people (Art, Literature, Music)	10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.1.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics;

		10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Multiple intelligence (self-study project)	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics;

		10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference]on a wide range of familiar general and curricular topics
Reading for Pleasure	Learners read a classical fiction book	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.3 -respect differing points of view; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 4		
Different Ways of Living	Discussing whether money brings happiness	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including

		talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.8 - ecognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Evaluating the benefits of living without money	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately;

		10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics
	Exploring the concept of downshifting	10.1.3 -respect differing points of view; 10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments

		supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics
Independent Project	Independent Project Guide	10.1.3 -respect differing points of view; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.4.7 -recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of

		familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference]on a wide range of familiar general and curricular topics
	Planning a sustainable city of the future (economic focus) (optional focus on Kazakhstan)	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.9 -recognize inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics.

4) grade 11:

Units	Topics	Learning objectives
Term 1		
Making contact	Introductory lessons A New Academic Year Resolution	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.1.5 - use feedback to set personal learning

		objectives; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics
	Describing countries and cities (Architecture) History and traditions (Architectural Value of Yurts)	11.1.6 - organise and present information clearly to others; 11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics
	Dealing with culture shock	11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.4- evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some

		unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.15 -use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
	Formal and informal writing	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.1 - use a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb

		complementation patterns on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
Investigate and report on animal world: bats, eagles, bees and dolphins.	Introduction to the topic	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups 11.1.3 - respect differing points of view; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics
	Analyzing the specific features of animals	11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 -evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 -plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 -use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics

	Presentation of the animals' specific features	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics ; 11.6.10 - use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics
Term 2		
Interviews and instructions	How to be successful in an interview Analysis of an interview	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of

		general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect, use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
	Giving and following instructions (How to use a device)	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics; 11.6.15 - use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
	Using memory techniques	11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics
Investigate and	Introduction to the lesson	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve

report on timekeeping devices/Science video		problems creatively and cooperatively in groups; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
	The history of timekeeping devices	11.1.3 - respect differing points of view; 11. 1.6 - organize and present information clearly to others; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 -interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.7 -recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.8 -select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.6.7- use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
	Presenting the information through the PPT	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.8 - recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular

KODA

		subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.7- use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.7- use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics;
Term 3		
Work and inventions	Investigating the world of work	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4. 3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics; 11.6.1 - use a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics
	Considering success in business	11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.8 -communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and curricular topics;

		11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
	Comparing, analyzing and ranking inventions Design your own invention	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 -evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.7 -use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
Social change and further study	Analyzing the ingredients of a successful speech	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.2.8 -recognize inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range

		of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics ; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics;
	Discussing controversial issues Analysing academic language	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
Reading for Pleasure	Learners read non-fiction	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the

		world; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
Term 4		
Making statements and providing information	Different ways of self-expression	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.2- understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and

		unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 -plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.7 -use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.10 -use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 -use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
	Options for future careers Producing information leaflets	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.7 -recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.5develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 -use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 -use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
Clothes journeys	Introduction to the lesson	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.5 -recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.6- navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of

		familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 -read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics
	Investigating the resources and processes involved in manufacturing clothes Researching an issue related to the fashion industry	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.9 - recognise inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics; 11.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics
	Reporting and comparing findings	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.1.6 - organize and present information clearly to others; 11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some

		unfamiliar general and curricular topics; 11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics.

3-тарау. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-Параграф. «Ағылшын тілі» пәнінің мазмұны

4. «Ағылшын тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Ағылшын тілі» оқу пәнінің 10-11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

10 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау

контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6. Тілдік бағдар. Using a variety of abstract compound nouns and complex noun

phrases; a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases; a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; a wide variety of determiners and pre-determiner structures; a wide variety of question types; relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics. Using perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life; a variety of future active and passive and future continuous forms; a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech; present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics. Using a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs; a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past; a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs. Using infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives; gerund forms after a variety of verbs and prepositions; a variety of prepositional and phrasal verb. A wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics. If / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics.

11 сынып:

1) 11 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және

оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Using a variety of past modal forms to express appropriate functions; a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics; a variety of dependent

prepositions with less common nouns, adjectives and verbs; a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect; a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics; a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession and contrast on a wide range of general and curricular topics; a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses, affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; a range of transitive and intransitive verb complementation patterns, a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics; a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics, use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics.This is the substantive knowledge of the programme and comprises what we know in the subject and how we gain that knowledge. Knowledge in the subject is organized into strands of learning. Strands are further broken down into sub-strands, which will be at the level of a skill or topic, knowledge or understanding. Sub-strands, when expressed as grade-related expectations, form the learning objectives for a subject.

6. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, оқушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

7. 1-бағыт: Мазмұн. Оқушылар проблеманы шешуде сөйлеу және тыңдау, ақпаратты басқалар үшін анық ұйымдастыру, оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту сияқты мектеп пәндерінің ауқымында табысқа жету үшін қажетті дағдыларды дамытады.

8. 2-бағыт: тыңдалым. Студент әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

9. 3-бағыт: айтылым. Студент күнделікті ресми және бейресми қарым-

қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

10. 4-бағыт: оқылым. Студент гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

11. 5-бағыт: жазылым. Оқушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

12. 6-бағыт:тілдік бағдар. Оқушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Студенттің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2-Параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі (оқу жүктемесі төмендетілген)

1) Strand 1: Content

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups
10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers
10.1.3 - respect differing points of view	11.1.3 - respect differing points of view
10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others
10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives	11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives
10.1.6 - organize and present information clearly to others	11.1.6 - organize and present information clearly to others

2) Strand 2: Listening

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.4 - implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.5 - recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.5 - recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics

3) Strand 3: Speaking

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics	11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics	11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics	11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics	11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics

4) Strand 4: Reading

Grade 10	Grade 11

Low-mid B2	High B2
10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics	11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics	11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics	11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics
10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics	11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics
10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics	11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics

5) Strand 5: Writing

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics	11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics
10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately	11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately
10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics	11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics
10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics	11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics
10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics	11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics
10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics	11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics

6) Strand 6: Use of English

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.6.1 - use a variety of abstract compound	11.6.1 - use a variety of pre- and post-

nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics	modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics
10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics
10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh-clauses on a wide range of general and curricular topics
10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics
10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics
10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life, on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics	11.6.10 - use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics,
10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions ; use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics
10.6. 13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar	11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics

general and curricular topics	
10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect; use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.15 - use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
10.6.16.1 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics	
11.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics	

14. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша өзгереді.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» пәнінің бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын бойынша іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3- Параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша (оқу жүктемесі төмендетілген) Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) grade 10:

Units	Topics	Learning objectives
Term 1		
Legend or Truth?	Introductory lessons	
	Legend or truth (analysing and telling urban legends)(optional focus on Kazakhstan)	10.1.6 - organise and present information clearly to others; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics;

ЖОБА

		10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.1- understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Myth busters (History, Geography)	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of

		general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding
	Writing an article	10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Controversial Issues	Discussing pros and cons of immigration	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics;

		10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Expressing opinions about gender equality issues	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.1- use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular

		adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference]on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 2		
Virtual Reality	Creating and explaining a fantasy country (geography, laws, economy, industry)	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar

		general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.4 -use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Expressing and justifying opinion about fantasy books and films (essay)	10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics ; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a

		wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics
Out of this World	Things you didn't know about space	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life,on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	A sci-fi film review	10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.1.7 - develop and sustain a consistent argument

		when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 10.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics; 10.6.11- use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 3		
Stress and Fear	Describing the symptoms of stress	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a

ЖОДА

		limited range of unfamiliar topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.1- understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics
	Giving advice on how to reduce stress (psychology)	10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics 10.5.1 plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topic; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular

		topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
	Analysing and describing phobias and frightening situations	10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.7 -recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.6.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.2 -use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics
Imagination and Creativity	Explain what	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve

ЖОДА

	inspiration is and where it comes from	problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
	Creative people (Art, Literature, Music)	10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular

		subjects; 10.1.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Multiple intelligence (self-study project)	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar

		general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference]on a wide range of familiar general and curricular topics
Reading for Pleasure	Learners read a classical fiction book	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.3 -respect differing points of view; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 4		
Different Ways of Living	Discussing whether money brings happiness	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a

		limited range of unfamiliar topics; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.8 - ecognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Evaluating the benefits of living without money	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and

		curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics
	Exploring the concept of downshifting	10.1.3 -respect differing points of view; 10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.4 - use style and register to achieve

		appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics
Independent Project	Independent Project Guide	10.1.3 -respect differing points of view; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.4.7 -recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a

		wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference]on a wide range of familiar general and curricular topics
	Planning a sustainable city of the future (economic focus) (optional focus on Kazakhstan)	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.9 -recognize inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics.

2) grade 11:

Units	Topics	Learning objectives

Term 1		
Making contact	Introductory lessons A New Academic Year Resolution	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics
	Describing countries and cities (Architecture) History and traditions (Architectural Value of Yurts)	11.1.6 - organise and present information clearly to others; 11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics
	Dealing with culture shock	11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.4- evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics,

ЖОБА

		including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.15 -use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
	Formal and informal writing	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.1 - use a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to

		nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
Investigate and report on animal world: bats, eagles, bees and dolphins.	Introduction to the topic	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups 11.1.3 - respect differing points of view; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics
	Analyzing the specific features of animals	11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 -evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 -plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 -use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past

		forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
	Presentation of the animals' specific features	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics ; 11.6.10 - use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics
Term 2		
Interviews and instructions	How to be successful in an interview Analysis of an interview	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.7 - use independently appropriate layout at text

KODA

		level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect, use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
	Giving and following instructions (How to use a device)	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics; 11.6.15 - use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
	Using memory techniques	11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions use a variety of near

		modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics
Investigate and report on timekeeping devices/Science video	Introduction to the lesson	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
	The history of timekeeping devices	11.1.3 - respect differing points of view; 11. 1.6 - organize and present information clearly to others; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 -interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.7 -recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.8 -select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.6.7- use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
	Presenting the information through the PPT	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general

		and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.8 - recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.7- use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.7- use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics;
Term 3		
Work and inventions	Investigating the world of work	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4. 3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics; 11.6.1 - use a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics
	Considering success in business	11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics;

		11.5.8 -communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
	Comparing, analyzing and ranking inventions Design your own invention	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 -evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.7 -use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
Social change and further study	Analyzing the ingredients of a successful speech	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.2.8 -recognize inconsistencies in argument in

		extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics ; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics;
	Discussing controversial issues Analysing academic language	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics

Reading for Pleasure	Learners read non-fiction	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
Term 4		
Making statements and providing information	Different ways of self-expression	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of

		familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.2- understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 -plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.7 -use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.10 -use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 -use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
	Options for future careers Producing information leaflets	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.7 -recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.5develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 -use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 -use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
Clothes journeys	Introduction to the lesson	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.5 -recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide

		range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.6- navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 -read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics
	Investigating the resources and processes involved in manufacturing clothes Researching an issue related to the fashion industry	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.9 - recognise inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics; 11.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics
	Reporting and comparing findings	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives;

		11.1.6 - organize and present information clearly to others; 11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____ бұйрығына
100-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____ бұйрығына
91-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәнінен үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы №604 бұйрығымен бекітілген Жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17669 тіркелген).

2. Оқу пәнінің маңыздылығы, оның коммуникация, ғылым, бизнес, туризм және спорттық тілі болып табылатынымен белгіленеді. Неміс тілін білу:

1) білім алушылар әртүрлі тіршілік ету жағдаяттарындағы қарым-қатынаста сенімділіктерін арттырады;

2) Қазақстанда ғана емес, шет елдеде жоғары білім алуға мүмкіндік береді;

3) Қазақстанда және шет елде кәсіптік білім алуды жалғастыруға мүмкіндік береді;

4) білім алушылар неміс тілінде таратылатын жаңалықтар мен ақпарат алуға мүмкіндігін кеңейтеді;

5) білім алушылар неміс тіліндегі әдеби туындылардың тұпнұсқалық мәтіндерімен танысуға мүмкіндік алады;

6) білім алушыларға Қазақстанды өз елінде және шет елдерінде танытуға мүмкіндік алады;

7) мектепте қалыптасқан дағдыға, оқыту және білім стратегиясына сүйеніп өмір бойы оқуға мүмкіндік алады.

3. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың сөйлеу қызметі бойынша төрт тілдік дағдыны дамытуға бағытталған (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым). Жалпы орта білім беру мектепті бітіргеннен кейін, білім алушылар (10-11 сынып) Шет тілін меңгерудің жалпыеуропалық құзыреттікке сәйкес (Common European Framework of Reference, CEFR) B1(орта – B1.2) тіл деңгейіне дейін жетеді.

2-тарау. «Неміс тілі» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұны

4. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу бағдарламасы оқыған деңгейлеріне, сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) төрт түрі бойынша тілдік дағды мен икемін бағалау өлшеміне сәйкес неміс тіліне оқыту кезеңін, жалпы оқыту кезеңінің (10-11 сынып) ұзақ мерзімді жоспарын қамтиды.

6. "Неміс тілі" оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері (Тыңдалым, Сөйлесім, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

7. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаты сөйлеу қызметінің (Тыңдалым, Сөйлесім, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) барлық түрін дамыту бойынша мұғалімге жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістігін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері бойынша хабардар етуге мүмкіндік береді.

8. Бағдарламаның базалық мазмұнында сыныптар бойынша неміс тілінің жалпы оқу мақсаттары көрсетілген.

9. "Тыңдалым", "Сөйлесім", "Оқылым" және "Жазылым" бөлімдерінде, шет тілі (10 сынып – B1.1, 11 сынып – B1.2) оқыту деңгейлерімен белгіленген сөйлеу қызметінің түрлері бойынша мақсаттары, неміс тілінде оқытудың түпкілікті нәтижесі оларға жетуге бағытталған.

10. "Неміс тілін қолдану" бөлімінде білім алушы талап етілген оқу деңгейіне сәйкес неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымын сыпайы қолдану талаптарымен танысады.

11. Базалық мазмұн (Inhalt/Инхальт).

12. 10-сынып (B1.1 деңгейі)

13. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) қоғамдық мәдениет деңгейінде басқа тілді мәдениет өкілдерімен қарым-

қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын түсіну, достық әңгімелесуде өз пікірін білдіру немесе басқалардан сұхбат алу, тіршілік етуде туындайтын кез-келген ойды білдіру, үйреншікті емес жағдайды шешу үшін көпшілік қарапайым тілдік құралды еркін қолдану;

3) таныс тақырыпқа арналған әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым түсіру;

5) сұхбат/кеңестерде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым жүйелі мәтіндер жазу;

7) өзінің жеке уайымы мен әсері туралы хабарлап жеке сипаттағы хат жазу;

8) неміс тілін тұтынушылардың елтану және мәдениеттану білімінің болуы, ұлттық сипатының қарым-қатынас нормалары мен стереотипі, ерекшеліктері мен ұлттық менталитеттің ерекшелігін білу, оларды нақты тілдік және мәдени ортада қолдану;

9) пікірлерді білдіру, оларды мәтінде қосу қағидатын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін пікірлерді қолдану;

11) өзара әрекет ету сызбасына сәйкес айтылатын ойды тізбектеп құру.

14. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетке позитивті көзқарас білдіру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен, сабырлықпен қарау, толеранттылыққа, Отанға деген сүйіспеншілік сезімін көрсету.

15. Жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы жалпы мәдениетті жоғарылату, тілін үйренетін елі туралы ой-өрісін, білімін, қоршаған орта туралы білімін кеңейту.

16. Дамыту аспекті:

1) неміс тілін үйренуге деген тілдік икем мен тілдік тапқырлықты, сөз тәртібінің мәдениетін, қызығушылығын, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: жігерлік, ақыл-есі;

2) тапсырылған параметрлерде тілді тиімді игеруді қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиетті, замануи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ой-пікірін ойға қонымды және жүйелі баяндау, көпшілік мақұлдаған тақырыпқа арналған пікірталас, коммуникативтік сипаттағы үйреншікті емес ахуалды шешу;

4) жалпы адамзат мәдениетін дамытуда ұлттық мәдениеттің (өз және басқа тілдік) жетістіктері туралы және басқа мәдениет аясында ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кеңінен түсінігі болуы тиіс.

17. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

18. 11-сынып (B1.2-деңгей)

19. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілдік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге

өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым –қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

21. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

20. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

21. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көріністің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

22. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

Параграф 2. Оқытудың мақсаттар жүйесі

23. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімді, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1-бөлім. Тыңдалым (Hören/Хүрен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 егерде анық, айтылымы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	11.1.2 оқу және болашақ кәсібіи қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі кездерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі сәттерән түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып боынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
10.1.5 асықпай, анық нормативке сәйкес сөйлеген жағдайда таныс тақырыптарды жалпылама қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну	11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданатын аспаптарды пайдалану ережесі	11.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио бойынша жаңалықтар легінің негізгі ережелері мен ақырын және анық естілетін, жазылған таныс тақырыптарға араналған қарапайым тақараптарды түсіну	11.1.7 нақты, нормативке сәйкес айтылатын радиода не жазбада кездетін, көбінесе қызықтыратын материалдар бар ақпаратты түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырып бойынша телевизиялық бағдарламаның артық бөлігін түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәріс, репортаж, егер олар ақырын және анық естілсе	11.1.8 қызықтыратын тақырыптар бойынша телеарна материалдардың көбірек бөлігін түсіну, мысалы, егерде олар анық және баяу айтылса, онда сұхбаттасу, интервью, қысқа дәрістер

2-бөлім. Айтылым (Sprechen/Шпрехен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	11.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 оның ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру

10.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
10.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	11.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
10.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну
10.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	11.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу

3-бөлім. Оқылым (Leseverstehen/Лезеферстеен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
10.3.5 бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндерден қандай негізгі қорытынды жасалғанын түсіну	11.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну
10.3.6 газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	11.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу
10.3.7 қарапайым тілмен жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережесі	11.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну
10.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	11.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына ұзын мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау

4-бөлім. Жазылым (Schreiben/Шрайбен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып

B1.1	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тқжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
10.4.5 өзінің сезімін, оқиғасын және тәжірибесін сипаттап, хат жазу	11.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу
10.4.6 сұрақтар туындататын, мәселелерді түсіндіретін хабарламаларды жазу	11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсетуші қызметкерлерге не болмаса күнделікті өмірде жиі көрінетіндерге маңыздыны айтып жазулар жазу
10.4.7 егерде қызықтыратын тақырып бойынша болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу	11.4.7 егерде тақырып таныс болса, сөйлеу қарапайым және нақты, нормативтік диалекте болса, дәріс уақытында негізгі ойлардың тізімі түрінде жазулар жасау
10.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	11.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, әртүрлі көлемдегі қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау
10.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	11.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту

5-бөлім. Неміс тілінің қолданысы (Spracheverwendung/Шпрахефервендунг):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі

тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану
10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану
10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; использовать после глаголов типа beginnen, vorhaben етістіктерден кейін, сочетаний типа den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen) маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.	11.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.
10.5.13 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	10.5.13 таныс және жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

24. Бұл бағдарлама жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының қосымшасындағы ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асады.

25. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» пәнінен үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар

ЖОБА

		қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және

ЖОБА

		олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім - табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтылыммен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру;

ЖОБА

		10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып, қажетті қарапайым ақпарат сұрап жеке хат және жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі

ЖОБА

		нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде

ЖОБА

		сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану;

ЖОБА

		10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған

ЖОБА

		жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған

ЖОБА

		білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

2) 11 – сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция - ҚР негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын

Медициналық сақтандыру		тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 кез келген қажетті ақпаратты сұрата отырып, маңызды деп есептейтін нәрсені нақты баяндай отырып жеке хаттар мен жазбаларды жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді,

ЖОБА

		олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс

		тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау;

ЖОБА

		11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken

ЖОБА

		sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау;

ЖОБА

		11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат

ЖОБА

		есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Экономика және елдің бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну;

ЖОБА

экономика		11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу

ЖОБА

	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

ЖОБА

3-тарау. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұны

25. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат құрайды.

Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

26. Оқу бағдарламасы оқыған деңгейлеріне, сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) төрт түрі бойынша тілдік дағды мен икемін бағалау өлшеміне сәйкес неміс тіліне оқыту кезеңін, жалпы оқыту кезеңінің (10-11 сынып) ұзақ мерзімді жоспарын қамтиды.

27. "Неміс тілі" оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері (Тыңдалым, Сөйлесім, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

28. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаты сөйлеу қызметінің (Тыңдалым, Сөйлесім, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) барлық түрін дамыту бойынша мұғалімге жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістігін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері бойынша хабардар етуге мүмкіндік береді.

29. Бағдарламаның базалық мазмұнында сыныптар бойынша неміс тілінің жалпы оқу мақсаттары көрсетілген.

30. "Тыңдалым", "Сөйлесім", "Оқылым" және "Жазылым" бөлімдерінде, шет тілі (10 сынып – B1.1, 11 сынып – B1.2) оқыту деңгейлерімен белгіленген сөйлеу қызметінің түрлері бойынша мақсаттары, неміс тілінде оқытудың түпкілікті нәтижесі оларға жетуге бағытталған.

31. "Неміс тілін қолдану" бөлімінде білім алушы талап етілген оқу деңгейіне сәйкес неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымын сыпайы қолдану талаптарымен танысады.

32. Базалық мазмұн (Inhalt/Инхальт).

33. 10-сынып (B1.1 деңгейі)

34. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) қоғамдық мәдениет деңгейінде басқа тілді мәдениет өкілдерімен қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын түсіну, достық әңгімелесуде өз пікірін білдіру немесе басқалардан сұхбат алу, тіршілік етуде туындайтын кез-келген ойды білдіру, үйреншікті емес жағдайды шешу үшін көпшілік қарапайым тілдік құралды еркін қолдану;

3) таныс тақырыпқа арналған әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым түсіру;

5) сұхбат/кеңестерде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым жүйелі мәтіндер

жазу;

7) өзінің жеке уайымы мен әсері туралы хабарлап жеке сипаттағы хат жазу;

8) неміс тілін тұтынушылардың елтану және мәдениеттану білімінің болуы, ұлттық сипатының қарым-қатынас нормалары мен стереотипі, ерекшеліктері мен ұлттық менталитеттің ерекшелігін білу, оларды нақты тілдік және мәдени ортада қолдану;

9) пікірлерді білдіру, оларды мәтінде қосу қағидатын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін пікірлерді қолдану;

11) өзара әрекет ету сызбасына сәйкес айтылатын ойды тізбектеп құру.

35. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетке позитивті көзқарас білдіру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен, сабырлықпен қарау, толеранттылыққа, Отанға деген сүйіспеншілік сезімін көрсету.

36. Жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы жалпы мәдениетті жоғарылату, тілін үйренетін елі туралы ой-өрісін, білімін, қоршаған орта туралы білімін кеңейту.

37. Дамыту аспекті:

1) неміс тілін үйренуге деген тілдік икем мен тілдік тапқырлықты, сөз тәртібінің мәдениетін, қызығушылығын, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: жігерлік, ақыл-есі;

2) тапсырылған параметрлерде тілді тиімді игеруді қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиетті, замануи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ой-пікірін ойға қонымды және жүйелі баяндау, көпшілік мақұлдаған тақырыпқа арналған пікірталас, коммуникативтік сипаттағы үйреншікті емес ахуалды шешу;

4) жалпы адамзат мәдениетін дамытуда ұлттық мәдениеттің (өз және басқа тілдік) жетістіктері туралы және басқа мәдениет аясында ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кеңінен түсінігі болуы тиіс.

38. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

39. 11-сынып (B1.2-деңгей)

40. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілдік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша

деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым –қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

41. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

42. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

43. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көріністің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

44. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

2-параграф. Оқытудың мақсаттар жүйесі

45. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімді, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1-бөлім. Тыңдалым (Hören/Хүрен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 егерде анық, айтылымы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық	11.1.2 оқу және болашақ кәсібіи қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық

хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі кездерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі сәттерән түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып боынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
10.1.5 асықпай, анық нормативке сәйкес сөйлеген жағдайда таныс тақырыптарды жалпылама қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну	11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданатын аспаптарды пайдалану ережесі	11.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио бойынша жаңалықтар легінің негізгі ережелері мен ақырын және анық естілетін, жазылған таныс тақырыптарға араналған қарапайым тақараптарды түсіну	11.1.7 нақты, нормативке сәйкес айтылатын радиода не жазбада кездетін, көбінесе қызықтыратын материалдар бар ақпаратты түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырып бойынша телевизиялық бағдарламаның артық бөлігін түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәріс, репортаж, егер олар ақырын және анық естілсе	11.1.8 қызықтыратын тақырыптар бойынша телеарна материалдардың көбірек бөлігін түсіну, мысалы, егерде олар анық және баяу айтылса, онда сұхбаттасу, интервью, қысқа дәрістер

2-бөлім. Айтылым (Sprechen/Шпрехен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	11.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 оның ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
10.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
10.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	11.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
10.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға	11.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға

жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну
10.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	11.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу

3-бөлім. Оқылым (Leseverstehen/Лезеферстеен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
10.3.5 бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндерден қандай негізгі қорытынды жасалғанын түсіну	11.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну
10.3.6 газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	11.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу
10.3.7 қарапайым тілмен жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережесі	11.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну
10.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	11.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына ұзын мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау

4-бөлім. Жазылым (Schreiben/Шрайбен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тқжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік

	мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
10.4.5 өзінің сезімін, оқиғасын және тәжірибесін сипаттап, хат жазу	11.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу
10.4.6 сұрақтар туындататын, мәселелерді түсіндіретін хабарламаларды жазу	11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсетуші қызметкерлерге не болмаса күнделікті өмірде жиі көрінетіндерге маңыздыны айтып жазулар жазу
10.4.7 егерде қызықтыратын тақырып бойынша болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу	11.4.7 егерде тақырып таныс болса, сөйлеу қарапайым және нақты, нормативтік диалекте болса, дәріс уақытында негізгі ойлардың тізімі түрінде жазулар жасау
10.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	11.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, әртүрлі көлемдегі қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау
10.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	11.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту

5-бөлім. Неміс тілінің қолданысы (Spracheverwendung/Шпрахефервендунг):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану

10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану
10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану
10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; использовать после глаголов типа beginnen, vorhaben етістіктерден кейін, сочетаний типа den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen) маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.	11.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.
10.5.13 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	10.5.13 таныс және жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

46. Бұл бағдарлама жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының қосымшасындағы ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асады.

47. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныбына арналған «Неміс тілі» оқу пәнінен оқу жүктемесі төмендетілген

үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша Ұзақ мерзімді жоспар

3) 10-сынып (В1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау;

ЖОБА

		10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану;

ЖОБА

		10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім - табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтылыммен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын

		түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып, қажетті қарапайым ақпарат сұрап жеке хат және жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің

ЖОБА

		түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып

ЖОБА

		бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы),

ЖОБА

		синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен

ЖОБА

		интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану;

ЖОБА

		10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

4) 11 – сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция - ҚР негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау;

		11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 кез келген қажетті ақпаратты сұрата отырып, маңызды деп есептейтін нәрсені нақты баяндай отырып жеке хаттар мен жазбаларды жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану;

ЖОБА

		11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың

ЖОБА

		бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа

ЖОБА

		қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн,

ЖОБА

		насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну;

ЖОБА

		11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын

		түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Экономика және елдің бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын

ЖОБА

		бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой

		құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____ бұйрығына
101-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы

10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Оқу пәнінің маңыздылығы, оның коммуникация, ғылым, бизнес, туризм және спорттық тілі болып табылатынымен белгіленеді. Неміс тілін білу:

1) білім алушылар әртүрлі тіршілік ету жағдаяттарындағы қарым-қатынаста сенімділіктерін арттырады;

2) Қазақстанда ғана емес, шет елдеде жоғары білім алуға мүмкіндік береді;

3) Қазақстанда және шет елде кәсіптік білім алуды жалғастыруға мүмкіндік береді;

4) білім алушылар неміс тілінде таратылатын жаңалықтар мен ақпарат алуға мүмкіндігін кеңейтеді;

5) білім алушылар неміс тіліндегі әдеби туындылардың тұпнұсқалық мәтіндерімен танысуға мүмкіндік алады;

6) білім алушыларға Қазақстанды өз елінде және шет елдерінде танытуға мүмкіндік алады;

7) мектепте қалыптасқан дағдыға, оқыту және білім стратегиясына сүйеніп өмір бойы оқуға мүмкіндік алады.

3. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың сөйлеу қызметі бойынша төрт тілдік дағдыны дамытуға бағытталған (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым). Жалпы орта білім беру мектепті бітіргеннен кейін, білім алушылар (10-11 сынып) Шет тілін меңгерудің жалпыеуропалық құзыреттікке сәйкес (Common European Framework of Reference, CEFR) B1(орта – B1.2) тіл деңгейіне дейін жетеді.

2-тарау. «Неміс тілі» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Неміс тілі» пәнінің мазмұны

4. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу

жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу бағдарламасы оқыған деңгейлеріне, сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) төрт түрі бойынша тілдік дағды мен икемін бағалау өлшеміне сәйкес неміс тіліне оқыту кезеңін, жалпы оқыту кезеңінің (10-11 сынып) ұзақ мерзімді жоспарын қамтиды.

6. "Неміс тілі" оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері (Тыңдалым, Сөйлесім, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

7. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаты сөйлеу қызметінің (Тыңдалым, Сөйлесім, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) барлық түрін дамыту бойынша мұғалімге жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістігін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері бойынша хабардар етуге мүмкіндік береді.

8. Бағдарламаның базалық мазмұнында сыныптар бойынша неміс тілінің жалпы оқу мақсаттары көрсетілген.

9. "Тыңдалым", "Сөйлесім", "Оқылым" және "Жазылым" бөлімдерінде, шет тілі (10 сынып – B1.1, 11 сынып – B1.2) оқыту деңгейлерімен белгіленген сөйлеу қызметінің түрлері бойынша мақсаттары, неміс тілінде оқытудың түпкілікті нәтижесі оларға жетуге бағытталған.

10. "Неміс тілін қолдану" бөлімінде білім алушы талап етілген оқу деңгейіне сәйкес неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымын сыпайы қолдану талаптарымен танысады.

11. Базалық мазмұн (Inhalt/Инхальт).

12. 10-сынып (B1.1 деңгейі)

13. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) қоғамдық мәдениет деңгейінде басқа тілді мәдениет өкілдерімен қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын түсіну, достық әңгімелесуде өз пікірін білдіру немесе басқалардан сұхбат алу, тіршілік етуде туындайтын кез-келген ойды білдіру, үйреншікті емес жағдайды шешу үшін көпшілік қарапайым тілдік құралды еркін қолдану;

3) таныс тақырыпқа арналған әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым түсіру;

5) сұхбат/кеңестерде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым жүйелі мәтіндер жазу;

7) өзінің жеке уайымы мен әсері туралы хабарлап жеке сипаттағы хат жазу;

8) неміс тілін тұтынушылардың елтану және мәдениеттану білімінің болуы, ұлттық сипатының қарым-қатынас нормалары мен стереотипі, ерекшеліктері мен ұлттық менталитеттің ерекшелігін білу, оларды нақты тілдік және мәдени ортада қолдану;

9) пікірлерді білдіру, оларды мәтінде қосу қағидатын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін пікірлерді

қолдану;

11) өзара әрекет ету сызбасына сәйкес айтылатын ойды тізбектеп құру.

14. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетке позитивті көзқарас білдіру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен, сабырлықпен қарау, толеранттылыққа, Отанға деген сүйіспеншілік сезімін көрсету.

15. Жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы жалпы мәдениетті жоғарылату, тілін үйренетін елі туралы ой-өрісін, білімін, қоршаған орта туралы білімін кеңейту.

16. Дамыту аспекті:

1) неміс тілін үйренуге деген тілдік икем мен тілдік тапқырлықты, сөз тәртібінің мәдениетін, қызығушылығын, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: жігерлік, ақыл-есі;

2) тапсырылған параметрлерде тілді тиімді игеруді қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиетті, замануи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ой-пікірін ойға қонымды және жүйелі баяндау, көпшілік мақұлдаған тақырыпқа арналған пікірталас, коммуникативтік сипаттағы үйреншікті емес ахуалды шешу;

4) жалпы адамзат мәдениетін дамытуда ұлттық мәдениеттің (өз және басқа тілдік) жетістіктері туралы және басқа мәдениет аясында ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кеңінен түсінігі болуы тиіс.

17. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

18. 11-сынып (В1.2-деңгей)

19. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілідік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым –қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

21. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

20. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

21. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көріністің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

22. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

Параграф 2. Оқытудың мақсаттар жүйесі

23. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімді, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1-бөлім. Тыңдалым (Hören/Хүрен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 егерде анық, айтылымы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	11.1.2 оқу және болашақ кәсібіи қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі кездерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі сәттерән түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып боынша

түсіну	дәрісті немесе әңгімені түсіну
10.1.5 асықпай, анық нормативке сәйкес сөйлеген жағдайда таныс тақырыптарды жалпылама қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну	11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданатын аспаптарды пайдалану ережесі	11.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио бойынша жаңалықтар легінің негізгі ережелері мен ақырын және анық естілетін, жазылған таныс тақырыптарға араналған қарапайым тақараптарды түсіну	11.1.7 нақты, нормативке сәйкес айтылатын радиода не жазбада кездетін, көбінесе қызықтыратын материалдар бар ақпаратты түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырып бойынша телевизиялық бағдарламаның артық бөлігін түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәріс, репортаж, егер олар ақырын және анық естілсе	11.1.8 қызықтыратын тақырыптар бойынша телеарна материалдардың көбірек бөлігін түсіну, мысалы, егерде олар анық және баяу айтылса, онда сұхбаттасу, интервью, қысқа дәрістер

2-бөлім. Айтылым (Sprechen/Шпрехен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	11.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 оның ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
10.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
10.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	11.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
10.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну
10.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	11.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу

3-бөлім. Оқылым (Leseverstehen/Лезеферстеен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып

B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
10.3.5 бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндерден қандай негізгі қорытынды жасалғанын түсіну	11.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну
10.3.6 газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	11.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу
10.3.7 қарапайым тілмен жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережесі	11.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну
10.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	11.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына ұзын мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау

4-бөлім. Жазылым (Schreiben/Шрайбен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тқжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
10.4.5 өзінің сезімін, оқиғасын және тәжірибесін сипаттап, хат жазу	11.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу

10.4.6 сұрақтар туындататын, мәселелерді түсіндіретін хабарламаларды жазу	11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсетуші қызметкерлерге не болмаса күнделікті өмірде жиі көрінетіндерге маңыздыны айтып жазулар жазу
10.4.7 егерде қызықтыратын тақырып бойынша болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу	11.4.7 егерде тақырып таныс болса, сөйлеу қарапайым және нақты, нормативтік диалекте болса, дәріс уақытында негізгі ойлардың тізімі түрінде жазулар жасау
10.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	11.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, әртүрлі көлемдегі қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау
10.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	11.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту

5-бөлім. Неміс тілінің қолданысы (Spracheverwendung/Шпрахефервендунг):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану
10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану

10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; использовать после глаголов типа beginnen, vorhaben етістіктерден кейін, сочетаний типа den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen) маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.	11.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.
10.5.13 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	10.5.13 таныс және жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

24. Бұл бағдарлама жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының қосымшасындағы ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асады.

25. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік –	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған

мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным		пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау;

ЖОБА

		10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		

ЖОБА

2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім - табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтылыммен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну;

ЖОБА

		10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып, қажетті қарапайым ақпарат сұрап жеке хат және жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine

ЖОБА

		Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас

ЖОБА

		жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану,

ЖОБА

		модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну;

		10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу;

ЖОБА

		10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

2) 11 – сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция - ҚР негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі

ЖОБА

		байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 кез келген қажетті ақпаратты сұрата отырып, маңызды деп есептейтін нәрсені нақты баяндай отырып жеке хаттар мен жазбаларды жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті

ЖОБА

		формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру;

ЖОБА

		11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық,

ЖОБА

		белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты

ЖОБА

дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері.		күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну;

ЖОБА

		11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін

ЖОБА

		қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Экономика және елдің бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну

ЖОБА

	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das

ЖОБА

		gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

3-тарау. «Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Неміс тілі» пәнінің мазмұны

24. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

25. Оқу бағдарламасы оқыған деңгейлеріне, сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) төрт түрі бойынша тілдік дағды мен икемін бағалау өлшеміне сәйкес неміс тіліне оқыту кезеңін, жалпы оқыту кезеңінің (10-

11 сынып) ұзақ мерзімді жоспарын қамтиды.

26. "Неміс тілі" оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері (Тыңдалым, Сөйлесім, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

27. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаты сөйлеу қызметінің (Тыңдалым, Сөйлесім, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) барлық түрін дамыту бойынша мұғалімге жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістігін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері бойынша хабардар етуге мүмкіндік береді.

28. Бағдарламаның базалық мазмұнында сыныптар бойынша неміс тілінің жалпы оқу мақсаттары көрсетілген.

29. "Тыңдалым", "Сөйлесім", "Оқылым" және "Жазылым" бөлімдерінде, шет тілі (10 сынып – B1.1, 11 сынып – B1.2) оқыту деңгейлерімен белгіленген сөйлеу қызметінің түрлері бойынша мақсаттары, неміс тілінде оқытудың түпкілікті нәтижесі оларға жетуге бағытталған.

30. "Неміс тілін қолдану" бөлімінде білім алушы талап етілген оқу деңгейіне сәйкес неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымын сыпайы қолдану талаптарымен танысады.

31. Базалық мазмұн (Inhalt/Инхальт).

32. 10-сынып (B1.1 деңгейі)

33. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) қоғамдық мәдениет деңгейінде басқа тілді мәдениет өкілдерімен қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын түсіну, достық әңгімелесуде өз пікірін білдіру немесе басқалардан сұхбат алу, тіршілік етуде туындайтын кез-келген ойды білдіру, үйреншікті емес жағдайды шешу үшін көпшілік қарапайым тілдік құралды еркін қолдану;

3) таныс тақырыпқа арналған әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым түсіру;

5) сұхбат/кеңестерде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым жүйелі мәтіндер жазу;

7) өзінің жеке уайымы мен әсері туралы хабарлап жеке сипаттағы хат жазу;

8) неміс тілін тұтынушылардың елтану және мәдениеттану білімінің болуы, ұлттық сипатының қарым-қатынас нормалары мен стереотипі, ерекшеліктері мен ұлттық менталитеттің ерекшелігін білу, оларды нақты тілдік және мәдени ортада қолдану;

9) пікірлерді білдіру, оларды мәтінде қосу қағидатын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін пікірлерді қолдану;

11) өзара әрекет ету сызбасына сәйкес айтылатын ойды тізбектеп құру.

34. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетке позитивті көзқарас білдіру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен, сабырлықпен қарау, толеранттылыққа, Отанға деген сүйіспеншілік сезімін көрсету.

35. Жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы жалпы мәдениетті

жоғарылату, тілін үйренетін елі туралы ой-өрісін, білімін, қоршаған орта туралы білімін кеңейту.

36. Дамыту аспекті:

1) неміс тілін үйренуге деген тілдік икем мен тілдік тапқырлықты, сөз тәртібінің мәдениетін, қызығушылығын, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: жігерлік, ақыл-есі;

2) тапсырылған параметрлерде тілді тиімді игеруді қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиетті, замануи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ой-пікірін ойға қонымды және жүйелі баяндау, көпшілік мақұлдаған тақырыпқа арналған пікірталас, коммуникативтік сипаттағы үйреншікті емес ахуалды шешу;

4) жалпы адамзат мәдениетін дамытуда ұлттық мәдениеттің (өз және басқа тілдік) жетістіктері туралы және басқа мәдениет аясында ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кеңінен түсінігі болуы тиіс.

37. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

38. 11-сынып (B1.2-деңгей)

39. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілдік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым –қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

21. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

40. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

41. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көрініс тің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

42. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын, екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

2-параграф. Оқытудың мақсаттар жүйесі

43. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімді, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1-бөлім. Тыңдалым (Hören/Хүрен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 егерде анық, айтылымы таныс болса, күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	11.1.2 оқу және болашақ кәсібіи қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі кездерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі сәттерән түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып боынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
10.1.5 асықпай, анық нормативке сәйкес сөйлеген жағдайда таныс тақырыптарды жалпылама қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну	11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданатын аспаптарды пайдалану ережесі	11.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну

10.1.7 радио бойынша жаңалықтар легінің негізгі ережелері мен ақырын және анық естілетін, жазылған таныс тақырыптарға араналған қарапайым тақараптарды түсіну	11.1.7 нақты, нормативке сәйкес айтылатын радиода не жазбада кездетін, көбінесе қызықтыратын материалдар бар ақпаратты түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырып бойынша телевизиялық бағдарламаның артық бөлігін түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәріс, репортаж, егер олар ақырын және анық естілсе	11.1.8 қызықтыратын тақырыптар бойынша телеарна материалдардың көбірек бөлігін түсіну, мысалы, егерде олар анық және баяу айтылса, онда сұхбаттасу, интервью, қысқа дәрістер

2-бөлім. Айтылым (Sprechen/Шпрехен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	11.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 оның ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
10.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
10.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	11.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
10.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну
10.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	11.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу

3-бөлім. Оқылым (Leseverstehen/Лезеферстеен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның	11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғанын, сезімнің және ынтаның

суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	суреттеуін түсіну
10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
10.3.5 бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндерден қандай негізгі қорытынды жасалғанын түсіну	11.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну
10.3.6 газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	11.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу
10.3.7 қарапайым тілмен жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережесі	11.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну
10.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	11.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына ұзын мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау

4-бөлім. Жазылым (Schreiben/Шрайбен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз сезімі мен реакциясын тқжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
10.4.5 өзінің сезімін, оқиғасын және тәжірибесін сипаттап, хат жазу	11.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу
10.4.6 сұрақтар туындататын, мәселелерді түсіндіретін хабарламаларды жазу	11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсетуші қызметкерлерге не болмаса күнделікті өмірде жиі көрінетіндерге маңыздыны айтып жазулар жазу
10.4.7 егерде қызықтыратын тақырып бойынша болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу	11.4.7 егерде тақырып таныс болса, сөйлеу қарапайым және нақты, нормативтік диалекте болса, дәріс уақытында негізгі ойлардың тізімі түрінде жазулар жасау

10.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	11.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, әртүрлі көлемдегі қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау
10.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	11.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту

5-бөлім. Неміс тілінің қолданысы (Sprachеverwendung/Шпрахефервендунг):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану
10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану
10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану
10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde +

таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; использовать после глаголов типа beginnen, vorhaben етістіктерден кейін, сочетаний типа den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen) маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.	11.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.
10.5.13 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	10.5.13 таныс және жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

44. Бұл бағдарлама жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының қосымшасындағы ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асады.

45. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11 сыныбына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

3) 10-сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды,

		қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу

ЖОБА

	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім - табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтылыммен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына

ЖОБА

		байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу;

ЖОБА

		10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып, қажетті қарапайым ақпарат сұрап жеке хат және жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын

ЖОБА

		қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну;

ЖОБА

		10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді

ЖОБА

		пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну;

		10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас

ЖОБА

		сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

4) 11 – сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция - ҚР негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін

ЖОБА

		түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 кез келген қажетті ақпаратты сұрата отырып, маңызды деп есептейтін нәрсені нақты баяндай отырып жеке хаттар мен жазбаларды жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі

ЖОБА

		неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін

		сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін

ЖОБА

		(аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі нағұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс

ЖОБА

алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері.		тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін

ЖОБА

		жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану;

ЖОБА

		11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Экономика және елдің бәсекеге қабілеттілігі:	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының

ЖОБА

		негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және

ЖОБА

		бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____ бұйрығына
102-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Оқу пәнінің маңыздылығы оның әлем тілдерінің бірі болуымен, ғылым, білім және туризм тілі болып табылатындығымен анықталады.

Француз тілін білу:

1) әртүрлі өмірлік жағдайда кездесетін қарым-қатынаста білім алушылардың сенімін арттырады;

2) Қазақстанда ғана емес, шетелде де жоғары білім алу мүмкіндігін береді;

3) Қазақстанда және шетелде кәсіптік білімді жалғастыруға мүмкіндік береді;

4) француз тілінде таратылатын жаңалықтар мен ақпаратқа білім алушылардың қол жеткізу мүмкіндігін кеңейтеді;

5) француз тіліндегі әдеби шығармалардың аутенттілік мәтініне білім алушылардың қол жеткізуіне мүмкіндік береді;

6) білім алушыларға Қазақстанды ел ішінде және одан тыс жерлерде таныстыруға мүмкіндік береді;

7) мектепте алған білімдері, дағдылары және оқыту стратегияларына сүйене отырып, өмір бойы білім алуға мүмкіндік береді.

3. «Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың тіл дағдыларын дамыту бойынша тіл қызметінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамытуға бағытталған. Негізгі орта білімді (10-11-сыныптар) аяқтаған кезде білім алушылар Жалпыеуропалық шет тілін меңгеру біліктілігіне сәйкес (Common European Framework of Reference, CEFR/Комон Еуроен

Фрамуорк оф Реферанс, СИЕФАР) тілдік В1 деңгейін меңгерулері қажет.Әрбір пәндік бағдарлама үш тілде білім беруді қарастырады. Бұл оқу және сыныптан тыс іс-шаралар үш тілде (қазақ, орыс және француз) жүргізілетінін білдіреді. Әрбір пән көптілді оқыту ортасын құруға үлес қосатындықтан, Пәндік бағдарлама үш тілде білім беру саясатын жүзеге асырады.

2-тарау. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Француз тілі» пәнінің мазмұны

4. «Шетел тілі (екінші). Француз тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Француз тілі» оқу пәнінің 10-11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

10 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдалым және айтылым дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі

жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала

анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

11 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі

жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала

анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

6. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, оқушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

7. 1-бағыт: Мазмұн. Оқушылар проблеманы шешуде сөйлеу және тыңдау, ақпаратты басқалар үшін анық ұйымдастыру, оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту сияқты мектеп пәндерінің ауқымында табысқа жету үшін қажетті дағдыларды дамытады.

8. 2-бағыт: тыңдалым. Оқушы әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

9. 3-бағыт: айтылым. Оқушы күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын

білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

10. 4-бағыт: Оқылым. Оқушы гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

11. 5-бағыт: Жазылым. Оқушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

12. 6-бағыт: Тілдік бағдар. Оқушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Студенттің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) Compréhension de l’oral:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.1.1 comprendre les pointsessentiels quand un langageclair et standard est utilisé et s’ils’agit de sujets familiers concernant l’école, lesloisirs	11.1.1 comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s’il s’agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle
10.1.2 comprendre une information factuelle directe sur des sujets de la vie quotidienne ou relatifs aux études en reconnaissant les messages généraux et les points de détail, à condition que l’articulation soit claire et l’accent courant	11.1.2 comprendre les messages generaux et les points de detail sur des sujets de la vie quotidienne relatifs aux études et aux activités professionnelles
10.1.3	11.1.3

suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée	suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée
10.1.4 suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée	11.1.4 suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée
10.1.5 suivre le plan général d'exposés courts sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée	11.1.5 suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée
10.1.6 comprendre des informations techniques simples, tels que des modes d'emploi pour un équipement d'usage courant	11.1.6 comprendre des informations techniques en détail
10.1.7 comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée	11.1.7 comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée
10.1.8 comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée	11.1.8 comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée

2) Production orale:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.2.1 mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points	11.2.1 mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points
10.2.2 faire une description directe et simple de sujets familiers variés dans le cadre de son domaine d'intérêt, en décrivant ses sentiments et ses réactions	11.2.2 rapporter assez couramment une narration ou une description simples sous forme d'une suite de points, raconter une histoire ou l'intrigue d'un livre ou d'un film et exprimer mes réactions
10.2.3 développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps	11.2.3 expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude
10.2.4 donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions	11.2.4 donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions

10.2.5 faire de brèves annonces préparées sur un sujet proche des faits quotidiens dans son domaine scolaire, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible	11.2.5 faire de brèves annonces préparées sur un sujet total dans son domaine scolaire et professionnel, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible
10.2.6 faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision	11.2.6 faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision
10.2.7 gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide	11.2.7 gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide
10.2.8 relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions	11.2.8 relater en détail ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions

3) Compréhension des écrits:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.3.1 lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension	11.3.1 comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant
10.3.2 comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami	11.3.2 comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami
10.3.3 parcourir un texte assez long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique	11.3.3 parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique
10.3.4 trouver et comprendre l'information pertinente dans des écrits quotidiens tels que lettres, prospectus et courts documents officiels	11.3.4 lire de longs textes de belles lettres dans le cadre de certains sujets inconnus généraux et d'étude
10.3.5 saisir quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue	11.3.5 saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte
10.3.6 reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet	11.3.6 reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier

familier	
10.3.7 comprendre le mode d'emploi d'un appareil s'il est direct, non complexe et rédigé clairement	11.3.7 comprendre le mode d'emploi d'un appareil
10.3.8 utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension	11.3.8 utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension
10.3.9 définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts surdes sujets généraux et d'étude	11.3.9 définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longssur des sujets généraux et d'étude

4) Production écrite:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de 11e
B1.1	B1.2
10.4.1 écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire	11.4.1 écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire
10.4.2 écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt	11.4.2 décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent
10.4.3 écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général	11.4.3 additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité
10.4.4 écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important	11.4.4 écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important
10.4.5 écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments	11.4.5 écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films
10.4.6 inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant	11.4.6 écrire les notes avec une importante information courte aux amis, aux professeurs, au personnel ou celui qui figure dans la vie journalière, en exposant intélligiblement ce que trouve important
10.4.7 faire sous la dictée les inscriptions assez	11.4.7 faire l'inscription en forme de la liste des

exactes, de qui on peut se servir plus tard, à condition qu'il s'agit du sujet intéressant	moments clés pendant le cours simple, à condition que le sujet soit familier, les paroles sont simples et est prononcé nettement, sur le dialecte normatif
10.4.8 paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial	11.4.8 paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial
10.4.9 reproduire l'histoire à l'écrit	11.4.9 reproduire l'histoire à l'écrit

5) Utilisation de la langue:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de 11e
B1.1	B1.2
10.5.1 utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus	11.5.1 utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus
10.5.2 utiliser de divers adjectifs quantitatifs pour les noms calculables et incalculables sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.2 utiliser les adjectifs quantitatifs pour les noms calculables incalculables et les groupes nominatifs des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.3 utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.3 utiliser les adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes, les structures comparatives à l'aide desquelles on peut former les structures comparatives sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.4 utiliser les synonymes, les antonymes et d'autres mots-outils à titre des prédeterminatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.4 utiliser les mots déterminants et prédéterminantssur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.5 utiliser les questions qui comprennent de différentes formes temporelles et modales des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.5 utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étudeinconnus
10.5.6 utiliser les pronoms, y compris le pronom indéfini "on" et les pronoms quantitatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.6 utiliser les pronoms relatifs, demonstratifs, indéfinis quantitatifs et une grande quantité de pronoms sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus
10.5.7 utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude	11.5.7 utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude inconnus

familiers	
10.5.8 utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passivesur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.8 utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.9 utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.9 utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.10 utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.10 utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.11 utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes et insérées sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.11 utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.12 utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifsréguliers et irrégulierssur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.12 utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.13 utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.13 utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus
10.5.14 utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.14 utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus
10.5.15 utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs, les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.15 utiliser les formes de l'infinitif des verbes, du gérondif utiliser les verbes de phrase, les propositions subordonnées composéesde but, de condition, de mode d'emploisur des sujets généraux et d'étude familiers
10.5.16 utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec «SI»sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.16 utiliser le conditionnel avec SI, les structures infinitives (les compléments et les sujets composés), les constructions participes et impersonnelles dans les propositions sur des sujets généraux et d'étude familiers
10.5.17 employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbessur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.17 employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus

14. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша өзгереді.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Француз тілі» пәнінің бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

Classe de 10e:

Sujet	Chapitres	Les objectifs d’apprentissage.
1.Garanties sociales – réussite de l'État 1.1 Sécurité sociale et garanties 1.2 Position civique active	Compréhension de l’oral	10.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s’il s’agit de sujets familiers concernant l’école, les loisirs, etc.; 10.1.3 - suivre les points principaux d’une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d’intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	10.2.2 - faire une description directe et simple de sujets familiers variés dans le cadre de son domaine d’intérêt, en décrivant ses sentiments et ses réactions; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.5 - faire de brèves annonces préparées sur un sujet proche des faits quotidiens dans son domaine scolaire, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n’empêchent pas d’être clairement intelligible; 10.2.8 - relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.3 - parcourir un texte assez long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de

ЖОБА

		différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 10.3.5 - saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue; 10.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts sur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	10.4.2 - écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial
	Utilisation de la langue française	10.5.5 - utiliser les questions qui comprennent de différentes formes temporelles et modales des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.9 - utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs;les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.16 - utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec « SI »sur des sujets généraux et d'étude familiers.
2. Professionnalisme - exigence du temps: 2.1 Formation – voie vers le succès	Compréhension de l'oral	10.1.2 - comprendre une information factuelle directe sur des sujets de la vie quotidienne ou relatifs aux études en reconnaissant les messages généraux et les points de détail, à condition que l'articulation soit claire et l'accent courant; 10.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 10.1.6 - comprendre des informations techniques simples, tels que des modes d'emploi pour un équipement d'usage courant; 10.1.7 - comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents

		enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée;
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions;
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 10.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier 10.3.7 - comprendre le mode d'emploi d'un appareil s'il est direct, non complexe et rédigé clairement
	Production écrite	10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.4 - écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important; 10.4.5 - écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.2 - utiliser de divers adjectifs quantitatifs pour les noms calculables et incalculables sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.3 - utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes

		et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs;les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.17 - employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers
3. Comment développer les qualités de leader: 3.2 Relations interpersonnelles. Résolusion des conflits	Compréhension de l'oral	10.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 10.1.7 - comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée;
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.6 - faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 10.2.8 - relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	10.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 10.3.5 -saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue 10.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier 10.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts surdes sujets généraux et d'étude

ЖОБА

	Production écrite	10.4.1 - écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.5 - écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.4 - utiliser les synonymes, les antonymes et d'autres mots-outils à titre des prédeterminatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.9 - utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.11 - utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes et insérées sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.16 - utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec « SI »sur des sujets généraux et d'étude familiers
4. Science et technique : 4.1 Kazakhstan sur l'arène mondiale	Compréhension de l'oral	10.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 10.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points;

		10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps ; 10.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 10.2.6 - faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.4 - trouver et comprendre l'information pertinente dans des écrits quotidiens tels que lettres, prospectus et courts documents officiels 10.3.5 - saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue 10.3.8 - utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension
	Production écrite	10.4.2 - écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.3 - utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.6 - utiliser les pronoms, y compris le pronom indéfini «on» et les pronoms quantitatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.7 - utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes

ƘƠBA

		passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers

Classe de 11e:

Sujet	Chapitres	Les objectifsd'apprentissage.
1. Garanties sociales – réussite de l'État: 1.1 Constitution – loi fondamentale du Kazakhstan 1.2 Santé de la nation – base du futur fructueux. Assurance médicale	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée;
	Production orale	11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 11.2.7 - gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide;
	Compréhension des écrits	11.3.3 -parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.5 -saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte;

		11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier;
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	11.5.5 - utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étudeinconnus 11.5.7 - utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.8 - utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.10 - utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.16 - utiliser le conditionnel avec SI, les structures infinitives (les compléments et les sujets composés); les constructions participes et impersonnelles dans les propositions sur des sujets généraux et d'étude familiers

2. Professionnalisme - exigence du temps: 2.1 IT technologie 2.2 Dialogue des cultures	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 11.1.6 - comprendre des informations techniques en détail; 11.1.7 - comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée;
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 11.2.8 - relater en détail ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	11.3.1 - comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.4 - lire de longs textes de belles lettres dans le cadre de certains sujets inconnus généraux et d'étude; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.7 -comprendre le mode d'emploi d'un appareil;

KODA

	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.5 - écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial; 11.4.9 - reproduire l'histoire à l'écrit
	Utilisation de la langue française	11.5.5 - utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus 11.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus 11.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif des verbes, du gérondif utiliser les verbes de phrase, les propositions subordonnées composéesde but, de condition, de mode d'emploisur des sujets généraux et d'étude familiers 11.5.17 - employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus

ƘƠĐA

3. Comment développer les qualités de leader: 3.1 Dispute. Discussion. Prise de parole	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 11.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 11.2.5 - faire de brèves annonces préparées sur un sujet total dans son domaine scolaire et professionnel, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible; 11.2.7 - gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide;
	Compréhension des écrits	11.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.5 - saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs

ЖОДА

		d’un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longssur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.6 - écrire les notes avec une importante information courte aux amis, aux professeurs, au personnel ou celui qui figure dans la vie journalière, en exposant intélligiblement ce que trouve important; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	11.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 11.5.3 - utiliser les adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes, les structures comparatives à l'aide desquelles on peut former les structures comparatives sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.8 - utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus

ƘƠDA

4. Economie et compétitivité du pays: 4.1 Relations diplomatiques du Kazakhstan et de la France 4.2 Economie verte	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 11.1.7 - comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée;
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;
	Compréhension des écrits	11.3.1 - comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longs sur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.5 - écrire les lettres personnelles, en

ЖОДА

		racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial; 11.4.9 - reproduire l'histoire à l'écrit
	Utilisation de la langue française	11.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 11.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus; 11.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus;

3-тарау. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Француз тілі» пәнінің мазмұны

4. « Француз тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Француз тілі» оқу пәнінің 10-11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

10 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдалым және айтылым дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық

сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу.

Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

11 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық

сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу.

Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

6. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, оқушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

7. 1-бағыт: Мазмұн. Оқушылар проблеманы шешуде сөйлеу және тыңдау, ақпаратты басқалар үшін анық ұйымдастыру, оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту сияқты мектеп пәндерінің ауқымында табысқа жету үшін қажетті дағдыларды дамытады.

8. 2-бағыт: тыңдалым. Студент әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

9. 3-бағыт: айтылым. Студент күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

10. 4-бағыт: Оқылым. Студент гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

11. 5-бағыт: Жазылым. Студент жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

12. 6-бағыт: Тілдік бағдар. Оқушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Студенттің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) Compréhension de l’oral:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.1.1 comprendre les pointsessentiels quand un langageclair et standard est utilisé et s’ils’agit de sujets familiers concernant l’école, lesloisirs	11.1.1 comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s’il s’agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle
10.1.2 comprendre une information factuelle directe sur des sujets de la vie quotidienne ou relatifs aux études en reconnaissant les messages généraux et les points de détail, à condition que l’articulation soit claire et l’accent courant	11.1.2 comprendre les messages generaux et les points de detail sur des sujets de la vie quotidienne relatifs aux études et aux activités professionnelles
10.1.3 suivre les points principaux d’une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée	11.1.3 suivre les points principaux d’une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée
10.1.4 suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée	11.1.4 suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée
10.1.5 suivre le plan général d’exposés courts sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée	11.1.5 suivre le plan général d’exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée
10.1.6 comprendre des informations techniques simples, tels que des modes d’emploi pour un équipement d’usage courant	11.1.6 comprendre des informations techniques en détail
10.1.7 comprendre l’information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d’intérêt personnel et la langue standard clairement articulée	11.1.7 comprendre les points principaux des bulletins d’information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée
10.1.8 comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d’intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée	11.1.8 comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d’intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée

2) Production orale:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e

B1.1	B1.2
10.2.1 mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points	11.2.1 mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points
10.2.2 faire une description directe et simple de sujets familiers variés dans le cadre de son domaine d'intérêt, en décrivant ses sentiments et ses réactions	11.2.2 rapporter assez couramment une narration ou une description simples sous forme d'une suite de points, raconter une histoire ou l'intrigue d'un livre ou d'un film et exprimer mes réactions
10.2.3 développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps	11.2.3 expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude
10.2.4 donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions	11.2.4 donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions
10.2.5 faire de brèves annonces préparées sur un sujet proche des faits quotidiens dans son domaine scolaire, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible	11.2.5 faire de brèves annonces préparées sur un sujet total dans son domaine scolaire et professionnel, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible
10.2.6 faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision	11.2.6 faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision
10.2.7 gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide	11.2.7 gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide
10.2.8 relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions	11.2.8 relater en détail ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions

3) Compréhension des écrits:

L'apprenant doit:	
Classe de 10^{e}	Classe de11^{e}
B1.1	B1.2
10.3.1 lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension	11.3.1 comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant
10.3.2 comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami	11.3.2 comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami

10.3.3 parcourir un texte assez long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique	11.3.3 parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique
10.3.4 trouver et comprendre l'information pertinente dans des écrits quotidiens tels que lettres, prospectus et courts documents officiels	11.3.4 lire de longs textes de belles lettres dans le cadre de certains sujets inconnus généraux et d'étude
10.3.5 saisir quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue	11.3.5 saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte
10.3.6 reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier	11.3.6 reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier
10.3.7 comprendre le mode d'emploi d'un appareil s'il est direct, non complexe et rédigé clairement	11.3.7 comprendre le mode d'emploi d'un appareil
10.3.8 utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension	11.3.8 utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension
10.3.9 définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts surdes sujets généraux et d'étude	11.3.9 définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longssur des sujets généraux et d'étude

4) Production écrite:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de 11e
B1.1	B1.2
10.4.1 écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire	11.4.1 écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire
10.4.2 écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt	11.4.2 décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent
10.4.3 écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général	11.4.3 additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes

HOBA

	sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité
10.4.4 écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important	11.4.4 écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important
10.4.5 écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments	11.4.5 écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films
10.4.6 inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant	11.4.6 écrire les notes avec une importante information courte aux amis, aux professeurs, au personnel ou celui qui figure dans la vie journalière, en exposant intélligiblement ce que trouve important
10.4.7 faire sous la dictée les inscriptions assez exactes, de qui on peut se servir plus tard, à condition qu'il s'agit du sujet intéressant	11.4.7 faire l'inscription en forme de la liste des moments clés pendant le cours simple, à condition que le sujet soit familier, les paroles sont simples et est prononcé nettement, sur le dialecte normatif
10.4.8 paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial	11.4.8 paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial
10.4.9 reproduire l'histoire à l'écrit	11.4.9 reproduire l'histoire à l'écrit

5) Utilisation de la langue:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de 11e
B1.1	B1.2
10.5.1 utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus	11.5.1 utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus
10.5.2 utiliser de divers adjectifs quantitatifs pour les noms calculables et incalculables sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.2 utiliser les adjectifs quantitatifs pour les noms calculables incalculables et les groupes nominatifs des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.3 utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.3 utiliser les adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes, les structures comparatives à l'aide desquelles on peut former les structures comparatives sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.4 utiliser les synonymes, les antonymes et	11.5.4 utiliser les mots déterminants et

d'autres mots-outils à titre des prédeterminatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers	prédéterminantssur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.5 utiliser les questions qui comprennent de différentes formes temporelles et modales des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.5 utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étudeinconnus
10.5.6 utiliser les pronoms, y compris le pronom indéfini "on" et les pronoms quantitatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.6 utiliser les pronoms relatifs, demonstratifs, indéfinis quantitatifs et une grande quantité de pronoms sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus
10.5.7 utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.7 utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.8 utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passivesur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.8 utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.9 utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.9 utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.10 utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.10 utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.11 utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes et insérées sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.11 utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.12 utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifsréguliers et irrégulierssur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.12 utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.13 utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.13 utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus
10.5.14 utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.14 utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement

HODA

	inconnus
10.5.15 utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs, les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.15 utiliser les formes de l'infinitif des verbes, du gérondif utiliser les verbes de phrase, les propositions subordonnées composéesde but, de condition, de mode d'emploisur des sujets généraux et d'étude familiers
10.5.16 utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec «SI»sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.16 utiliser le conditionnel avec SI, les structures infinitives (les compléments et les sujets composés), les constructions participes et impersonnelles dans les propositions sur des sujets généraux et d'étude familiers
10.5.17 employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbessur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.17 employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus

14. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша өзгереді.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Француз тілі» пәнінің бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Classe de 10e:

Sujet	Chapitres	Les objectifs d’apprentissage.
1.Garanties sociales – réussite de l'État 1.1 Sécurité sociale et garanties 1.2 Position civique active	Compréhension de l’oral	10.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s’il s’agit de sujets familiers concernant l’école, les loisirs, etc.; 10.1.3 - suivre les points principaux d’une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d’intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	10.2.2 - faire une description directe et simple

		de sujets familiers variés dans le cadre de son domaine d'intérêt, en décrivant ses sentiments et ses réactions; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.5 - faire de brèves annonces préparées sur un sujet proche des faits quotidiens dans son domaine scolaire, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible; 10.2.8 - relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.3 - parcourir un texte assez long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 10.3.5 - saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue; 10.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts sur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	10.4.2 - écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial
	Utilisation de la langue française	10.5.5 - utiliser les questions qui comprennent de différentes formes temporelles et modales des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.9 - utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs;les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à

ЖОДА

		utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.16 - utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec « SI »sur des sujets généraux et d'étude familiers.
2. Professionnalisme - exigence du temps: 2.1 Formation – voie vers le succès	Compréhension de l'oral	10.1.2 - comprendre une information factuelle directe sur des sujets de la vie quotidienne ou relatifs aux études en reconnaissant les messages généraux et les points de détail, à condition que l'articulation soit claire et l'accent courant; 10.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 10.1.6 - comprendre des informations techniques simples, tels que des modes d'emploi pour un équipement d'usage courant; 10.1.7 - comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée;
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions;
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 10.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier 10.3.7 - comprendre le mode d'emploi d'un appareil s'il est direct, non complexe et rédigé clairement
	Production écrite	10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.4 - écrire les lettres personnelles et les

		notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important; 10.4.5 - écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.2 - utiliser de divers adjectifs quantitatifs pour les noms calculables et incalculables sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.3 - utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs;les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.17 - employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers
3. Comment développer les qualités de leader: 3.2 Relations interpersonnelles. Résolusion des conflits	Compréhension de l'oral	10.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 10.1.7 - comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée;
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.6 - faire un exposé simple et direct,

KODA

		préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 10.2.8 - relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	10.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 10.3.5 -saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue 10.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier 10.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts surdes sujets généraux et d'étude
	Production écrite	10.4.1 - écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.5 - écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.4 - utiliser les synonymes, les antonymes et d'autres mots-outils à titre des prédeterminatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.9 - utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.11 - utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes et insérées sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude familiers;

ЖОБА

		10.5.16 - utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec « SI »sur des sujets généraux et d'étude familiers
4. Science et technique : 4.1 Kazakhstan sur l'arène mondiale	Compréhension de l'oral	10.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 10.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps ; 10.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 10.2.6 - faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.4 - trouver et comprendre l'information pertinente dans des écrits quotidiens tels que lettres, prospectus et courts documents officiels 10.3.5 - saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue 10.3.8 - utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension
	Production écrite	10.4.2 - écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt;

ЖОДА

		10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.3 - utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.6 - utiliser les pronoms, y compris le pronom indéfini «on» et les pronoms quantitatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.7 - utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers

Classe de 11e:

Sujet	Chapitres	Les objectifsd'apprentissage.
1. Garanties sociales – réussite de l'État: 1.1 Constitution – loi fondamentale du Kazakhstan 1.2 Santé de la nation – base du futur fructueux. Assurance médicale	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée;
	Production orale	11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et

		d'étude; 11.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 11.2.7 - gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide;
	Compréhension des écrits	11.3.3 -parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.5 -saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier;
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	11.5.5 - utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étudeinconnus 11.5.7 - utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.8 - utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.10 - utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et

		d'étude inconnus 11.5.16 - utiliser le conditionnel avec SI, les structures infinitives (les compléments et les sujets composés); les constructions participes et impersonnelles dans les propositions sur des sujets généraux et d'étude familiers
2. Professionnalisme - exigence du temps: 2.1 IT technologie 2.2 Dialogue des cultures	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 11.1.6 - comprendre des informations techniques en détail; 11.1.7 - comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée;
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 11.2.8 - relater en détail ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	11.3.1 - comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.4 - lire de longs textes de belles lettres

ЖОДА

		dans le cadre de certains sujets inconnus généraux et d'étude; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.7 -comprendre le mode d'emploi d'un appareil;
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.5 - écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial; 11.4.9 - reproduire l'histoire à l'écrit
	Utilisation de la langue française	11.5.5 - utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus 11.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus 11.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif des verbes, du gérondif utiliser les verbes de phrase, les propositions subordonnées composéesde but, de condition, de mode d'emploisur des sujets généraux et d'étude familiers 11.5.17 - employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus

3. Comment développer les qualités de leader: 3.1 Dispute. Discussion. Prise de parole	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 11.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 11.2.5 - faire de brèves annonces préparées sur un sujet total dans son domaine scolaire et professionnel, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible; 11.2.7 - gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide;
	Compréhension des écrits	11.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.5 - saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs

ЖОДА

		d’un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longssur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.6 - écrire les notes avec une importante information courte aux amis, aux professeurs, au personnel ou celui qui figure dans la vie journalière, en exposant intélligiblement ce que trouve important; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	11.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 11.5.3 - utiliser les adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes, les structures comparatives à l'aide desquelles on peut former les structures comparatives sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.8 - utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus

ƘƠDA

4. Economie et compétitivité du pays: 4.1 Relations diplomatiques du Kazakhstan et de la France 4.2 Economie verte	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 11.1.7 - comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée;
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;
	Compréhension des écrits	11.3.1 - comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longs sur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.5 - écrire les lettres personnelles, en

ЖОДА

		racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial; 11.4.9 - reproduire l'histoire à l'écrit
	Utilisation de la langue française	11.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 11.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus; 11.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus;

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____ бұйрығына
103-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Оқу пәнінің маңыздылығы оның әлем тілдерінің бірі болуымен, ғылым,

ЖОБА

білім және туризм тілі болып табылатындығымен анықталады.

Француз тілін білу:

8) әртүрлі өмірлік жағдайда кездесетін қарым-қатынаста білім алушылардың сенімін арттырады;

9) Қазақстанда ғана емес, шетелде де жоғары білім алу мүмкіндігін береді;

10) Қазақстанда және шетелде кәсіптік білімді жалғастыруға мүмкіндік береді;

11) француз тілінде таратылатын жаңалықтар мен ақпаратқа білім алушылардың қол жеткізу мүмкіндігін кеңейтеді;

12) француз тіліндегі әдеби шығармалардың аутенттілік мәтініне білім алушылардың қол жеткізуіне мүмкіндік береді;

13) білім алушыларға Қазақстанды ел ішінде және одан тыс жерлерде таныстыруға мүмкіндік береді;

14) мектепте алған білімдері, дағдылары және оқыту стратегияларына сүйене отырып, өмір бойы білім алуға мүмкіндік береді.

3. «Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың тіл дағдыларын дамыту бойынша тіл қызметінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамытуға бағытталған. Негізгі орта білімді (10-11-сыныптар) аяқтаған кезде білім алушылар Жалпыеуропалық шет тілін меңгеру біліктілігіне сәйкес (Common European Framework of Reference, CEFR/Комон Еуроен Фрамуорк оф Реферанс, СИЕФАР) тілдік В1 деңгейін меңгерулері қажет.Әрбір пәндік бағдарлама үш тілде білім беруді қарастырады. Бұл оқу және сыныптан тыс іс-шаралар үш тілде (қазақ, орыс және француз) жүргізілетінін білдіреді. Әрбір пән көптілді оқыту ортасын құруға үлес қосатындықтан, Пәндік бағдарлама үш тілде білім беру саясатын жүзеге асырады.

2-тарау. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Француз тілі» пәнінің мазмұны

4. «Шетел тілі (екінші). Француз тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Француз тілі» оқу пәнінің 10-11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

10 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдалым және айтылым дағдыларын қолдану, мәселені

шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді

мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың Present Continuous және Past Continuous формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

11 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдалым және айтылым дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі

жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

6. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға,

оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, оқушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

7. 1-бағыт: Мазмұн. Оқушылар проблеманы шешуде сөйлеу және тыңдау, ақпаратты басқалар үшін анық ұйымдастыру, оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту сияқты мектеп пәндерінің ауқымында табысқа жету үшін қажетті дағдыларды дамытады.

8. 2-бағыт: тыңдалым. Студент әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

9. 3-бағыт: айтылым. Студент күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

10. 4-бағыт: Оқылым. Студент гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

11. 5-бағыт: Жазылым. Оқушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

12. 6-бағыт: Тілдік бағдар. Оқушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Студенттің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) Compréhension de l’oral:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.1.1 comprendre les pointsessentiels quand un langageclair et standard est utilisé et s’ils’agit de sujets familiers concernant l’école, lesloisirs	11.1.1 comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s’il s’agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle
10.1.2 comprendre une information factuelle directe sur des sujets de la vie quotidienne ou relatifs aux études en reconnaissant les messages généraux et les points de détail, à condition que l’articulation soit claire et l’accent courant	11.1.2 comprendre les messages generaux et les points de detail sur des sujets de la vie quotidienne relatifs aux études et aux activités professionnelles
10.1.3 suivre les points principaux d’une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée	11.1.3 suivre les points principaux d’une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée
10.1.4 suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée	11.1.4 suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée
10.1.5 suivre le plan général d’exposés courts sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée	11.1.5 suivre le plan général d’exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée
10.1.6 comprendre des informations techniques simples, tels que des modes d’emploi pour un équipement d’usage courant	11.1.6 comprendre des informations techniques en détail
10.1.7 comprendre l’information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d’intérêt personnel et la langue standard clairement articulée	11.1.7 comprendre les points principaux des bulletins d’information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée
10.1.8 comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d’intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la	11.1.8 comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d’intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la

langue assez clairement articulée	langue assez clairement articulée

2) Production orale:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.2.1 mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points	11.2.1 mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points
10.2.2 faire une description directe et simple de sujets familiers variés dans le cadre de son domaine d'intérêt, en décrivant ses sentiments et ses réactions	11.2.2 rapporter assez couramment une narration ou une description simples sous forme d'une suite de points, raconter une histoire ou l'intrigue d'un livre ou d'un film et exprimer mes réactions
10.2.3 développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps	11.2.3 expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude
10.2.4 donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions	11.2.4 donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions
10.2.5 faire de brèves annonces préparées sur un sujet proche des faits quotidiens dans son domaine scolaire, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible	11.2.5 faire de brèves annonces préparées sur un sujet total dans son domaine scolaire et professionnel, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible
10.2.6 faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision	11.2.6 faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision
10.2.7 gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide	11.2.7 gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide
10.2.8 relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions	11.2.8 relater en détail ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions

3) Compréhension des écrits:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.3.1 lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un	11.3.1 comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant

niveau satisfaisant de compréhension	
10.3.2 comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami	11.3.2 comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami
10.3.3 parcourir un texte assez long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique	11.3.3 parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique
10.3.4 trouver et comprendre l'information pertinente dans des écrits quotidiens tels que lettres, prospectus et courts documents officiels	11.3.4 lire de longs textes de belles lettres dans le cadre de certains sujets inconnus généraux et d'étude
10.3.5 saisir quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue	11.3.5 saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte
10.3.6 reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier	11.3.6 reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier
10.3.7 comprendre le mode d'emploi d'un appareil s'il est direct, non complexe et rédigé clairement	11.3.7 comprendre le mode d'emploi d'un appareil
10.3.8 utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension	11.3.8 utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension
10.3.9 définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts surdes sujets généraux et d'étude	11.3.9 définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longssur des sujets généraux et d'étude

4) Production écrite:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de 11e
B1.1	B1.2
10.4.1 écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire	11.4.1 écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire
10.4.2 écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets	11.4.2 décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent

familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt	
10.4.3 écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général	11.4.3 additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité
10.4.4 écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important	11.4.4 écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important
10.4.5 écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments	11.4.5 écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films
10.4.6 inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant	11.4.6 écrire les notes avec une importante information courte aux amis, aux professeurs, au personnel ou celui qui figure dans la vie journalière, en exposant intélligiblement ce que trouve important
10.4.7 faire sous la dictée les inscriptions assez exactes, de qui on peut se servir plus tard, à condition qu'il s'agit du sujet intéressant	11.4.7 faire l'inscription en forme de la liste des moments clés pendant le cours simple, à condition que le sujet soit familier, les paroles sont simples et est prononcé nettement, sur le dialecte normatif
10.4.8 paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial	11.4.8 paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial
10.4.9 reproduire l'histoire à l'écrit	11.4.9 reproduire l'histoire à l'écrit

5) Utilisation de la langue:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de 11e
B1.1	B1.2
10.5.1 utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus	11.5.1 utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus
10.5.2 utiliser de divers adjectifs quantitatifs pour les noms calculables et incalculables sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.2 utiliser les adjectifs quantitatifs pour les noms calculables incalculables et les groupes nominatifs des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.3 utiliser de divers adjectifs complexes et les	11.5.3 utiliser les adjectifs complexes et les adjectifs

adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers	ordinaires à titre des participes, les structures comparatives à l'aide desquelles on peut former les structures comparatives sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.4 utiliser les synonymes, les antonymes et d'autres mots-outils à titre des prédeterminatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.4 utiliser les mots déterminants et prédéterminantssur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.5 utiliser les questions qui comprennent de différentes formes temporelles et modales des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.5 utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étudeinconnus
10.5.6 utiliser les pronoms, y compris le pronom indéfini "on" et les pronoms quantitatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.6 utiliser les pronoms relatifs, demonstratifs, indéfinis quantitatifs et une grande quantité de pronoms sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus
10.5.7 utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.7 utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.8 utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passivesur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.8 utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.9 utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.9 utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.10 utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.10 utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.11 utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes et insérées sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.11 utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.12 utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifsréguliers et irrégulierssur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.12 utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.13 utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets	11.5.13 utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets

KODA

généraux et d'étude familiers	généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus
10.5.14 utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.14 utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus
10.5.15 utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs, les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.15 utiliser les formes de l'infinitif des verbes, du gérondif utiliser les verbes de phrase, les propositions subordonnées composéesde but, de condition, de mode d'emploisur des sujets généraux et d'étude familiers
10.5.16 utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec «SI»sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.16 utiliser le conditionnel avec SI, les structures infinitives (les compléments et les sujets composés), les constructions participes et impersonnelles dans les propositions sur des sujets généraux et d'étude familiers
10.5.17 employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbessur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.17 employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus

14. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша өзгереді.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Француз тілі» пәнінің бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

Classe de 10e:

Sujet	Chapitres	Les objectifs d’apprentissage.

1.Garanties sociales – réussite de l'État 1.1 Sécurité sociale et garanties 1.2 Position civique active	Compréhension de l'oral	10.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant l'école, les loisirs, etc.; 10.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	10.2.2 - faire une description directe et simple de sujets familiers variés dans le cadre de son domaine d'intérêt, en décrivant ses sentiments et ses réactions; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.5 - faire de brèves annonces préparées sur un sujet proche des faits quotidiens dans son domaine scolaire, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible; 10.2.8 - relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.3 - parcourir un texte assez long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 10.3.5 - saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue; 10.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts sur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	10.4.2 - écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les

ЖОДА

		questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial
	Utilisation de la langue française	10.5.5 - utiliser les questions qui comprennent de différentes formes temporelles et modales des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.9 - utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs;les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.16 - utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec « SI »sur des sujets généraux et d'étude familiers.
2. Professionnalisme - exigence du temps: 2.1 Formation – voie vers le succès	Compréhension de l'oral	10.1.2 - comprendre une information factuelle directe sur des sujets de la vie quotidienne ou relatifs aux études en reconnaissant les messages généraux et les points de détail, à condition que l'articulation soit claire et l'accent courant; 10.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 10.1.6 - comprendre des informations techniques simples, tels que des modes d'emploi pour un équipement d'usage courant; 10.1.7 - comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée;
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions;
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de

		compréhension; 10.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 10.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier 10.3.7 - comprendre le mode d'emploi d'un appareil s'il est direct, non complexe et rédigé clairement
	Production écrite	10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.4 - écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important; 10.4.5 - écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.2 - utiliser de divers adjectifs quantitatifs pour les noms calculables et incalculables sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.3 - utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs;les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.17 - employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers
3. Comment développer les qualités de leader: 3.2 Relations interpersonnelles. Résolusion des conflits	Compréhension de l'oral	10.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe,

		simple et clairement structurée; 10.1.7 - comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée;
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.6 - faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 10.2.8 - relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	10.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 10.3.5 -saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue 10.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier 10.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts surdes sujets généraux et d'étude
	Production écrite	10.4.1 - écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.5 - écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.4 - utiliser les synonymes, les antonymes et d'autres mots-outils à titre des

		prédeterminatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.9 - utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.11 - utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes et insérées sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.16 - utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec « SI »sur des sujets généraux et d'étude familiers
4. Science et technique : 4.1 Kazakhstan sur l'arène mondiale	Compréhension de l'oral	10.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 10.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps ; 10.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 10.2.6 - faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.4 - trouver et comprendre l'information

ЖОБА

		pertinente dans des écrits quotidiens tels que lettres, prospectus et courts documents officiels 10.3.5 - saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue 10.3.8 - utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension
	Production écrite	10.4.2 - écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.3 - utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.6 - utiliser les pronoms, y compris le pronom indéfini «on» et les pronoms quantitatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.7 - utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers

Classe de 11e:

Sujet	Chapitres	Les objectifsd'apprentissage.
1. Garanties sociales – réussite de l'État: 1.1 Constitution – loi fondamentale du	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une

Kazakhstan 1.2 Santé de la nation – base du futur fructueux. Assurance médicale		longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée;
	Production orale	11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 11.2.7 - gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide;
	Compréhension des écrits	11.3.3 -parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.5 -saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier;
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	11.5.5 - utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étudeinconnus

ЖОБА

		11.5.7 - utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.8 - utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.10 - utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.16 - utiliser le conditionnel avec SI, les structures infinitives (les compléments et les sujets composés); les constructions participes et impersonnelles dans les propositions sur des sujets généraux et d'étude familiers
2. Professionnalisme - exigence du temps: 2.1 IT technologie 2.2 Dialogue des cultures	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 11.1.6 - comprendre des informations techniques en détail; 11.1.7 - comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée;
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points

		important soient expliqués avec assez de précision; 11.2.8 - relater en détail ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	11.3.1 - comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.4 - lire de longs textes de belles lettres dans le cadre de certains sujets inconnus généraux et d'étude; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.7 -comprendre le mode d'emploi d'un appareil;
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.5 - écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial; 11.4.9 - reproduire l'histoire à l'écrit
	Utilisation de la langue française	11.5.5 - utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus 11.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus 11.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif des verbes, du gérondif utiliser les verbes de phrase, les propositions subordonnées composéesde but, de condition, de mode d'emploisur des sujets généraux et d'étude

ƘƠDA

		familiers 11.5.17 - employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus
3. Comment développer les qualités de leader: 3.1 Dispute. Discussion. Prise de parole	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 11.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 11.2.5 - faire de brèves annonces préparées sur un sujet total dans son domaine scolaire et professionnel, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible; 11.2.7 - gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide;
	Compréhension des écrits	11.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes

ЖОДА

		différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.5 - saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longssur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.6 - écrire les notes avec une importante information courte aux amis, aux professeurs, au personnel ou celui qui figure dans la vie journalière, en exposant intélligiblement ce que trouve important; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	11.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 11.5.3 - utiliser les adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes, les structures comparatives à l'aide desquelles on peut former les structures comparatives sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.8 - utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus

4. Economie et compétitivité du pays: 4.1 Relations diplomatiques du Kazakhstan et de la France 4.2 Economie verte	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 11.1.7 - comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée;
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;
	Compréhension des écrits	11.3.1 - comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longs sur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.5 - écrire les lettres personnelles, en

ЖОДА

		racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial; 11.4.9 - reproduire l'histoire à l'écrit
	Utilisation de la langue française	11.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 11.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus; 11.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus;

3-тарау. «Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Француз тілі» пәнінің мазмұны

4. « Француз тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Француз тілі» оқу пәнінің 10-11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

10 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді

құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті

дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың Present Continuous және Past Continuous формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

11 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты

ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары

бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

6. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, оқушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

7. 1-бағыт: Мазмұн. Оқушылар проблеманы шешуде сөйлеу және тыңдау, ақпаратты басқалар үшін анық ұйымдастыру, оқу және талқылау арқылы

мәдениетаралық сезімталдықты дамыту сияқты мектеп пәндерінің ауқымында табысқа жету үшін қажетті дағдыларды дамытады.

8. 2-бағыт: тыңдалым. Студент әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

9. 3-бағыт: айтылым. Студент күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

10. 4-бағыт: оқылым. Студент гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

11. 5-бағыт: жазылым. Студент жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

12. 6-бағыт: Тілдік бағдар. Оқушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Студенттің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) Compréhension de l'oral:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.1.1 comprendre les pointsessentiels quand un langageclair et standard est utilisé et s'ils'agit de sujets familiers concernant l'école, lesloisirs	11.1.1 comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle
10.1.2 comprendre une information factuelle directe sur des sujets de la vie quotidienne ou relatifs aux études en reconnaissant les messages généraux et les points de détail, à condition que l'articulation soit claire et l'accent courant	11.1.2 comprendre les messages generaux et les points de detail sur des sujets de la vie quotidienne relatifs aux études et aux activités professionnelles
10.1.3 suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée	11.1.3 suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée
10.1.4 suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée	11.1.4 suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée
10.1.5 suivre le plan général d'exposés courts sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée	11.1.5 suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée
10.1.6 comprendre des informations techniques simples, tels que des modes d'emploi pour un équipement d'usage courant	11.1.6 comprendre des informations techniques en détail
10.1.7 comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée	11.1.7 comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée
10.1.8 comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée	11.1.8 comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée

2) Production orale:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.2.1 mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points	11.2.1 mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points
10.2.2 faire une description directe et simple de sujets familiers variés dans le cadre de son domaine d'intérêt, en décrivant ses sentiments et ses réactions	11.2.2 rapporter assez couramment une narration ou une description simples sous forme d'une suite de points, raconter une histoire ou l'intrigue d'un livre ou d'un film et exprimer mes réactions
10.2.3 développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps	11.2.3 expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude
10.2.4 donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions	11.2.4 donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions
10.2.5 faire de brèves annonces préparées sur un sujet proche des faits quotidiens dans son domaine scolaire, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible	11.2.5 faire de brèves annonces préparées sur un sujet total dans son domaine scolaire et professionnel, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible
10.2.6 faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision	11.2.6 faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision
10.2.7 gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide	11.2.7 gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide
10.2.8 relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions	11.2.8 relater en détail ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions

3) Compréhension des écrits:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.3.1 lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension	11.3.1 comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant
10.3.2 comprendre la description d'événements, de	11.3.2 comprendre la description d'événements, de

sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami	sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami
10.3.3 parcourir un texte assez long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique	11.3.3 parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique
10.3.4 trouver et comprendre l'information pertinente dans des écrits quotidiens tels que lettres, prospectus et courts documents officiels	11.3.4 lire de longs textes de belles lettres dans le cadre de certains sujets inconnus généraux et d'étude
10.3.5 saisir quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue	11.3.5 saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte
10.3.6 reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier	11.3.6 reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier
10.3.7 comprendre le mode d'emploi d'un appareil s'il est direct, non complexe et rédigé clairement	11.3.7 comprendre le mode d'emploi d'un appareil
10.3.8 utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension	11.3.8 utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension
10.3.9 définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts surdes sujets généraux et d'étude	11.3.9 définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longssur des sujets généraux et d'étude

4) Production écrite:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de 11e
B1.1	B1.2
10.4.1 écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire	11.4.1 écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire
10.4.2 écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt	11.4.2 décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent
10.4.3	11.4.3

KODA

écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général	additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité
10.4.4 écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important	11.4.4 écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important
10.4.5 écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments	11.4.5 écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films
10.4.6 inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant	11.4.6 écrire les notes avec une importante information courte aux amis, aux professeurs, au personnel ou celui qui figure dans la vie journalière, en exposant intélligiblement ce que trouve important
10.4.7 faire sous la dictée les inscriptions assez exactes, de qui on peut se servir plus tard, à condition qu'il s'agit du sujet intéressant	11.4.7 faire l'inscription en forme de la liste des moments clés pendant le cours simple, à condition que le sujet soit familier, les paroles sont simples et est prononcé nettement, sur le dialecte normatif
10.4.8 paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial	11.4.8 paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial
10.4.9 reproduire l'histoire à l'écrit	11.4.9 reproduire l'histoire à l'écrit

5) Utilisation de la langue:

L'apprenant doit:	
Classe de 10^{e}	Classe de 11^{e}
B1.1	B1.2
10.5.1 utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus	11.5.1 utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus
10.5.2 utiliser de divers adjectifs quantitatifs pour les noms calculables et incalculables sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.2 utiliser les adjectifs quantitatifs pour les noms calculables incalculables et les groupes nominatifs des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.3 utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.3 utiliser les adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes, les structures comparatives à l'aide desquelles on peut former les structures comparatives sur des sujets

	généraux et d'étude inconnus
10.5.4 utiliser les synonymes, les antonymes et d'autres mots-outils à titre des prédeterminatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.4 utiliser les mots déterminants et prédéterminantssur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.5 utiliser les questions qui comprennent de différentes formes temporelles et modales des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.5 utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étudeinconnus
10.5.6 utiliser les pronoms, y compris le pronom indéfini "on" et les pronoms quantitatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.6 utiliser les pronoms relatifs, demonstratifs, indéfinis quantitatifs et une grande quantité de pronoms sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus
10.5.7 utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.7 utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.8 utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passivesur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.8 utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.9 utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.9 utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.10 utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.10 utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.11 utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes et insérées sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.11 utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.12 utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifsréguliers et irrégulierssur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.12 utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.13 utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.13 utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus
10.5.14	11.5.14

utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers	utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus
10.5.15 utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs, les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.15 utiliser les formes de l'infinitif des verbes, du gérondif utiliser les verbes de phrase, les propositions subordonnées composéesde but, de condition, de mode d'emploisur des sujets généraux et d'étude familiers
10.5.16 utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec «SI»sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.16 utiliser le conditionnel avec SI, les structures infinitives (les compléments et les sujets composés), les constructions participes et impersonnelles dans les propositions sur des sujets généraux et d'étude familiers
10.5.17 employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbessur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.17 employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus

14. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша өзгереді.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Француз тілі» пәнінің бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Classe de 10e:

Sujet	Chapitres	Les objectifs d’apprentissage.
1.Garanties sociales – réussite de l'État 1.1 Sécurité sociale et garanties 1.2 Position civique active	Compréhension de l’oral	10.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s’il s’agit de sujets familiers concernant l’école, les loisirs, etc.; 10.1.3 - suivre les points principaux d’une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d’intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée

	Production orale	10.2.2 - faire une description directe et simple de sujets familiers variés dans le cadre de son domaine d'intérêt, en décrivant ses sentiments et ses réactions; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.5 - faire de brèves annonces préparées sur un sujet proche des faits quotidiens dans son domaine scolaire, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible; 10.2.8 - relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.3 - parcourir un texte assez long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 10.3.5 - saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue; 10.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts sur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	10.4.2 - écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial
	Utilisation de la langue française	10.5.5 - utiliser les questions qui comprennent de différentes formes temporelles et modales des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.9 - utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs;les formes du

ЖОДА

		gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.16 - utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec « SI »sur des sujets généraux et d'étude familiers.
2. Professionnalisme - exigence du temps: 2.1 Formation – voie vers le succès	Compréhension de l'oral	10.1.2 - comprendre une information factuelle directe sur des sujets de la vie quotidienne ou relatifs aux études en reconnaissant les messages généraux et les points de détail, à condition que l'articulation soit claire et l'accent courant; 10.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 10.1.6 - comprendre des informations techniques simples, tels que des modes d'emploi pour un équipement d'usage courant; 10.1.7 - comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée;
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions;
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 10.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier 10.3.7 - comprendre le mode d'emploi d'un appareil s'il est direct, non complexe et rédigé clairement
	Production écrite	10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général;

KODA

		10.4.4 - écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important; 10.4.5 - écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.2 - utiliser de divers adjectifs quantitatifs pour les noms calculables et incalculables sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.3 - utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs;les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.17 - employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers
3. Comment développer les qualités de leader: 3.2 Relations interpersonnelles. Résolusion des conflits	Compréhension de l'oral	10.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 10.1.7 - comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée;
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps;

KOBA

		10.2.6 - faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 10.2.8 - relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	10.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 10.3.5 -saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue 10.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier 10.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts surdes sujets généraux et d'étude
	Production écrite	10.4.1 - écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.5 - écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.4 - utiliser les synonymes, les antonymes et d'autres mots-outils à titre des prédeterminatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.9 - utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.11 - utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes et insérées sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude

ЖОДА

		familiers; 10.5.16 - utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec « SI »sur des sujets généraux et d'étude familiers
4. Science et technique : 4.1 Kazakhstan sur l'arène mondiale	Compréhension de l'oral	10.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 10.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps ; 10.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 10.2.6 - faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.4 - trouver et comprendre l'information pertinente dans des écrits quotidiens tels que lettres, prospectus et courts documents officiels 10.3.5 - saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue 10.3.8 - utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension
	Production écrite	10.4.2 - écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine

		d'intérêt; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.3 - utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.6 - utiliser les pronoms, y compris le pronom indéfini «on» et les pronoms quantitatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.7 - utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers

Classe de 11e:

Sujet	Chapitres	Les objectifsd'apprentissage.
1. Garanties sociales – réussite de l'État: 1.1 Constitution – loi fondamentale du Kazakhstan 1.2 Santé de la nation – base du futur fructueux. Assurance médicale	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée;
	Production orale	11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de

		l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 11.2.7 - gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide;
	Compréhension des écrits	11.3.3 -parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.5 -saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier;
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	11.5.5 - utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étudeinconnus 11.5.7 - utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.8 - utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.10 - utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers

ЖОБА

		et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.16 - utiliser le conditionnel avec SI, les structures infinitives (les compléments et les sujets composés); les constructions participes et impersonnelles dans les propositions sur des sujets généraux et d'étude familiers
2. Professionnalisme - exigence du temps: 2.1 IT technologie 2.2 Dialogue des cultures	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 11.1.6 - comprendre des informations techniques en détail; 11.1.7 - comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée;
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 11.2.8 - relater en détail ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	11.3.1 - comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique;

		11.3.4 - lire de longs textes de belles lettres dans le cadre de certains sujets inconnus généraux et d'étude; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.7 -comprendre le mode d'emploi d'un appareil;
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.5 - écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial; 11.4.9 - reproduire l'histoire à l'écrit
	Utilisation de la langue française	11.5.5 - utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus 11.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus 11.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif des verbes, du gérondif utiliser les verbes de phrase, les propositions subordonnées composéesde but, de condition, de mode d'emploisur des sujets généraux et d'étude familiers 11.5.17 - employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus

3. Comment développer les qualités de leader: 3.1 Dispute. Discussion. Prise de parole	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 11.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 11.2.5 - faire de brèves annonces préparées sur un sujet total dans son domaine scolaire et professionnel, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible; 11.2.7 - gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide;
	Compréhension des écrits	11.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.5 - saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs

ЖОДА

		d’un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longssur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.6 - écrire les notes avec une importante information courte aux amis, aux professeurs, au personnel ou celui qui figure dans la vie journalière, en exposant intélligiblement ce que trouve important; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	11.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 11.5.3 - utiliser les adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes, les structures comparatives à l'aide desquelles on peut former les structures comparatives sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.8 - utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus

ƘƠĐA

4. Economie et compétitivité du pays: 4.1 Relations diplomatiques du Kazakhstan et de la France 4.2 Economie verte	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 11.1.7 - comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée;
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;
	Compréhension des écrits	11.3.1 - comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longs sur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.5 - écrire les lettres personnelles, en

ЖОДА

		racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial; 11.4.9 - reproduire l'histoire à l'écrit
	Utilisation de la langue française	11.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 11.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus; 11.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus;

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
104-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беру деңгейінде «Алгебра және анализ бастамалары» пәнін оқыту маңызды болып табылады, себебі оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру үшін неғұрлым тиімді әдістерді ұсынады және логикалық, абстрактілік, кеңістіктік, сыни ойлау қабілетін дамытуға ықпал етеді, шынайылықты танудың ғылыми әдістерін меңгереді, математиканың практикалық маңыздылығын жете түсінеді. Пайымдаулардағы қорытындыларды негіздеуде математикалық тілдің қолдану қажеттілігі оқушылардан математикалық терминологияны, логикалық конструкциялар мен таңбаларды еркін пайдалануын талап етеді, адамның жалпы мәдениетін қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Мақсаты: практикалық іс-әрекетте қолдануға, басқа пәндерді игеруге, білім алуды жалғастыруға қажетті математикалық білімді оқушылардың меңгеруі; жалпы адами құндылықтар және ұлттық мәдениеттің озық салт-дәстүрлер негізінде оқушылардың зияткерлігін дамыту.

4. Міндеттері:

1) Бағдарламаның «Сандар», «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімдері бойынша математикалық білім, білік және дағдыларын әрі қарай қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

2) математикалық тіл мен негізгі математикалық заңдарды қолдану дағдыларын дамытуға ықпал ету;

3) әртүрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде санды қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге жәрдем беру;

4) нақты процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді құру және интерпретациялау дағдыларын дамыту;

5) әртүрлі теориялық облыстар мен практикалық іс-әрекеттерде зерттеулер және есептер шешу үшін математикалық әдістерді қолданудың дағдыларын дамыту;

6) логикалық және сын тұрғысынан ойлау, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

7) коммуникативтік, әртүрлі дереккөздерден ақпаратты іздеу және қолдану дағдыларын дамыту;

8) өздігінен, топта жұмыс істеуге қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, бастамашылдық, табандылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

9) қоғамның ілгерілеуі үшін математиканың маңыздылығын түсінуін қамтамасыз ету;

10) математиканы оқыту процесінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

5. «Алгебра және анализ бастамалары» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат;

2) 11-сынып – аптасына 4 сағат, оқу жылында – 144 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. 10-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау;

2) «Функция, оның қасиеттері және графигі». Функция және оның берілу тәсілдері. Функциялардың графиктерін түрлендіру. Функцияның қасиеттері. Бөлшек-сызықты функция. Күрделі және кері функция ұғымдары;

3) «Тригонометриялық функциялар». Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері. Тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен салу;

4) «Кері тригонометриялық функциялар». Арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс. Кері тригонометриялық функциялар, олардың

қасиеттері мен графиктері. Кері тригонометриялық функциялары бар қарапайым теңдеулер;

5) «Тригонометриялық теңдеулер». Қарапайым тригонометриялық теңдеулер. Тригонометриялық теңдеулер және олардың жүйелерін шешу әдістері;

6) «Тригонометриялық теңсіздіктер». Тригонометриялық теңсіздіктерді шешу;

7) «Ықтималдық». Комбинаторика элементтері және оларды оқиғалардың ықтималдықтарын табуда қолданылуы. Жуықтап есептеулер үшін Ньютон биномы (натурал көрсеткішті). Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері. Шартты ықтималдық. Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері. Толық ықтималдық формуласы және Байес формуласы. Бернулли формуласы және оның салдарлары. Нақты құбылыстар мен процестердің ықтималдық модельдері;

8) «Көпмүшелер». Бірнеше айнымалысы бар көпмүшелер және олардың стандарт түрі. Біртекті және симметриялы көпмүшелер. Бір айнымалысы бар көпмүшенің жалпы түрі. Көбейткіштерге жіктеу әдісі арқылы бір айнымалысы бар көпмүше түбірлерін табу. Көпмүшені көпмүшеге «бұрыштап» бөлу. Безу теоремасы, Горнер схемасы. Анықталмаған коэффициенттер әдісі. Бүтін коэффициетті көпмүшенің рационал түбірлері туралы теорема. Квадрат теңдеу түріне келтірілетін жоғары дәрежелі теңдеулер. Үшінші дәрежелі көпмүше үшін жалпыланған Виет теоремасы;

9) «Функцияның шегі және үзіліссіздігі». Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі. Функция графигінің асимптоталары. Сан тізбегінің шегі. Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі. Шектерді табу. Бірінші тамаша шек;

10) «Туынды». Туындының анықтамасы. Функция дифференциалы ұғымы. Туынды табу ережелері. Күрделі функция туындысы. Тригонометриялық функциялардың туындылары. Кері тригонометриялық функциялардың туындылары. Туындының физикалық және геометриялық мағынасы. Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі;

11) «Туындының қолданылуы». Функцияның өсу және кему белгілері. Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері. Функция графигінің иілу нүктелері, функция графигінің дөңестігі. Функцияны дөңестікке зерттеу. Туындының көмегімен функцияны зерттеу және графигін салу. Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері.

12). «Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары». Кездейсоқ шамалар. Дискретті кездейсоқ шамалар. Үзіліссіз кездейсоқ шама ұғымы. Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары. Дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім түрлері. Үлкен сандар заңы.

13) 10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

7. 11-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 10-сыныптағы математика курсын қайталау;

2) «Алғашқы функция және интеграл». Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері. Интегралдау әдістері. Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл.

Анықталған интегралдың геометриялық және физикалық есептерді шығаруда қолданылуы;

3)«Математикалық статистика элементтері». Бас жиын және таңдама. Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар. Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдамалар бойынша бағалау;

4) «Дәрежелер және түбірлер. Дәрежелік функция». *n*-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері. Рационал көрсеткішті дәреже. Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру. Иррационал өрнектерді түрлендіру. Дәрежелік функция, оның қасиеттері және графигі. Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен интегралы;

5) «Иррационал теңдеулер мен теңсіздіктер». Иррационал теңдеулер мен олардың жүйелері. Иррационал теңсіздіктер;

6) «Комплекс сандар». Жорамал сандар. Комплекс сандар анықтамасы. Алгебралық түрдегі комплекс сандарға амалдар қолдану. Квадрат теңдеулердің комплекс түбірлері. Алгебраның негізгі теоремасы;

7) «Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар». Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері және графигі. Санның логарифмі және оның қасиеттері. Логарифмдік функция, оның қасиеттері және графигі. Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы. Логарифмдік функцияның туындысы;

8) «Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер». Көрсеткіштік теңдеулер және олардың жүйелері. Логарифмдік теңдеулер және олардың жүйелері. Көрсеткіштік теңсіздіктер. Логарифмдік теңсіздіктер;

9) «Дифференциалдық теңдеулер». Дифференциалдық теңдеулер туралы жалпы мағлұмат. Айнымалылары ажыратылатын бірінші ретті дифференциалдық теңдеулер. Екінші ретті тұрақты коэффициентті біртекті сызықтық дифференциалдық теңдеулер;

10) 10-11-сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқу мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады. Әр бөлімше ішінде тізбектеліп жазылған оқу мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

9. Оқу пәнінің мазмұны төрт бөлімді қамтиды: «Сандар», «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ».

10. «Сандар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Сандар және шамалар туралы түсініктер;
2) Сандарға амалдар қолдану.

11. «Алгебра» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру;
2) Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары;
3) Тригонометрия.

12. «Статистика және ықтималдықтар теориясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Комбинаторика негіздері;
2) Ықтималдықтар теориясының негіздері;
3) Статистика және деректерді талдау.

13. «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Математикалық анализ бастамалары;
2) Математикалық тіл және математикалық модель;
3) Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару.

2-параграф. **Оқыту мақсаттарының жүйесі**

14. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

Білім алушыларға қойылатын талаптар:

1-бөлім. «Сандар»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Сандар және шамалар туралы түсініктер	10.1.1.	11.1.1.
		11.1.1.1 комплекс санның және оның модулінің анықтамаларын білу; 11.1.1.2 комплекс санды комплекс жазықтықта кескіндей алу; 11.1.1.3 түйіндес комплекс сандар анықтамасы мен олардың қасиеттерін білу;
2. Сандарға амалдар қолдану	10.1.2.	11.1.2.
		11.1.2.1 алгебралық түрде берілген комплекс сандарға арифметикалық амалдар қолдану; 11.1.2.2 алгебралық түрдегі комплекс санды бүтін дәрежеге шығарғанда i^n мәнінің заңдылығын қолдану; 11.1.2.3 комплекс санның квадрат түбірін таба алу; 11.1.2.4 квадрат теңдеулерді комплекс сандар жиынында шешу; 11.1.2.5 алгебраның негізгі теоремасын және оның салдарларын білу
2-бөлім. «Алгебра»		

ЖОБА

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Алгебралық өрнектер және түрлендірулер	10.2.1.	11.2.1.
	10.2.1.1 - бірнеше айнымалысы бар көпмүшенің анықтамасын білу және оны стандарт түрге келтіру, стандарт түрдегі көпмүшенің дәрежесін анықтау; 10.2.1.2 - симметриялы және біртекті көпмүшелерді танып білу; 10.2.1.3 - бір айнымалысы бар көпмүшелерді ажырата және оны стандарт түрге келтіре алу; 10.2.1.4 - бір айнымалысы бар көпмүшенің бас коэффициентін, дәрежесін және бос мүшесін табу; 10.2.1.5 - көбейткіштерге жіктеу әдісі арқылы бір айнымалысы бар көпмүшенің түбірлерін табу; 10.2.1.6 - көпмүшелерді көбейткіштерге жіктеу үшін $x^n - a^n, x^{2n+1} + a^{2n+1}, n \in N$ формулаларын қолдану; 10.2.1.7 - көпмүшені көпмүшеге «бұрыштап» бөлуді орындау; 10.2.1.8 - Безу теоремасын және оның салдарларын есеп шығаруда қолдану; 10.2.1.9 - симметриялы және біртекті көпмүшелер түбірлерін табудың түрлі тәсілдерін қолдану; 10.2.1.10 - көпмүше түбірлерін табу үшін Горнер схемасын қолдану; 10.2.1.11 - бір айнымалысы бар бүтін коэффициетті көпмүшенің рационал түбірі туралы теореманы оның түбірлерін табуда қолдану; 10.2.1.12 - жалпыланған Виет теоремасын білу және оны үшінші ретті көпмүшелерге қолдану; 10.2.1.13 - анықталмаған коэффициенттер әдісін білу және оны көпмүшені көбейткіштерге жіктеуде қолдану	11.2.1.1 - *n*-ші дәрежелі түбір және *n*-ші дәрежелі арифметикалық түбір анықтамасын білу; 11.2.1.2 - *n*-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу; 11.2.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу; 11.2.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану; 11.2.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіру үшін *n*-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану;
2. Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары	10.2.2.	11.2.2.
	10.2.2.1 - жоғары дәрежелі теңдеулерді шешуде көбейткіштерге жіктеу әдісін қолдану;	11.2.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін мәндер жиынын анықтай алу;

ЖОБА

	10.2.2.2 - жоғары дәрежелі теңдеулерді шешуде жаңа айнымалы енгізу әдісін қолдану	11.2.2.2 - теңдеудің екі жағын бірдей *n-ші* дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.2.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.2.2.4 - иррационал теңдеулер жүйелерін шеше алу; 11.2.2.5 - иррационал теңсіздіктерді шеше алу; 11.2.2.6 - көрсеткіштік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 11.2.2.7 - көрсеткіштік теңдеулер жүйелерін шеше білу; 11.2.2.8 - логарифмдік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 11.2.2.9 - логарифмдік теңдеулер жүйелерін шеше білу; 11.2.2.10 - көрсеткіштік теңсіздіктер мен олардың жүйелерін шеше білу; 11.2.2.11 - логарифмдік теңсіздіктер мен олардың жүйелерін шеше білу
3.Тригонометрия	10.2.3.	11.2.3.
	10.2.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу; 10.2.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу; 10.2.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу; 10.2.3.4 - кері тригонометриялық функциялардың анықтамалары мен қасиеттерін білу; 10.2.3.5 - кері тригонометриялық функциялардың графиктерін салу; 10.2.3.6 - кері тригонометриялық функциялары бар өрнектерге түрлендірулер орындау; 10.2.3.7 - кері тригонометриялық функциялары бар қарапайым теңдеулерді шеше алу;	

ЖОБА

	10.2.3.8 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.9 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шешу; 10.2.3.10 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.11 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық өрнектерді түрлендіру формулаларын қолдану арқылы шеше алу; 10.2.3.12 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.13 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық функциялардың дәрежесін төмендету формулалары арқылы шеше алу; 10.2.3.14 - тригонометриялық теңдеулерді қосымша аргумент енгізу әдісі арқылы шеше алу; 10.2.3.15 - тригонометриялық теңдеулерді универсал алмастыру арқылы шеше алу; 10.2.3.16 - тригонометриялық теңдеулер жүйелерін шеше алу; 10.2.3.17 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу; 10.2.3.18 - тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу	
3-бөлім. «Статистика және ықтималдықтар теориясы»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Комбинаторика негіздері	10.3.1.	11.3.1.
	10.3.1.1 - қайталанбайтын және қайталанбалы «алмастырулар», «орналастырулар», «терулер» ұғымдарын ажырата білу; 10.3.1.2 - қайталанбайтын алмастырулар, орналастырулар және терулерді есептеу үшін формулаларды қолдану; 10.3.1.3 - қайталанбалы алмастырулар, орналастырулар және терулерді есептеу үшін формулаларды қолдану; 10.3.1.4 - комбинаторика формулаларын қолданып, ықтималдықтарды табуға есептер	

ЖОБА

	шығару; 10.3.1.5 - жуықтап есептеу үшін Ньютон биномын (натурал көрсеткішпен) қолдану	
	10.3.2.	11.3.2.
2. Ықтималдықтар теориясының негіздері	10.3.2.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.3.2.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу; 10.3.2.3 - ықтималдықтарды қосу ережелерін түсіну және қолдану * $P(A + B) = P(A) + P(B)$ * $P(A + B) = P(A) + P(B) - P(A \cdot B)$; 10.3.2.4 - ықтималдықтарды көбейту ережелерін түсіну және қолдану * $P(A \cdot B) = P(A) \cdot P(B)$ *$P(A \cdot B) = P(A) \cdot P_A(B) = P(B)P_B(A)$; 10.3.2.5 - толық ықтималдық формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.2.6 - Байес формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.2.7 - Бернулли схемасын қолдану шартын және Бернулли формуласын білу; 10.3.2.8 - Бернулли формуласы мен оның салдарларын есептер шығаруда қолдану; 10.3.2.9 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру; 10.3.2.10 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.3.2.11 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру; 10.3.2.12 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімі ұғымын және оның қасиеттерін білу; 10.3.2.13 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін	

ЖОБА

	есептеу; 10.3.2.14 - дискретті кездейсоқ шаманың дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу; 10.3.2.15 - дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын қолдану арқылы есептер шығару; 10.3.2.16 - дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім түрлерін ажырата білу: биномдық үлестірім, геометриялық үлестірім, гипергеометриялық үлестірім; 10.3.2.17 - үлкен сандар заңының тұжырымдамасын білу	
3. Статистика және деректерді талдау	10.3.3.	11.3.3.
		11.3.3.1 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну; 11.3.3.2 - дискретті және аралық вариациялық қатарларды құрастыру үшін таңдаманы өңдеу; 11.3.3.3 - берілген шартқа сәйкес вариациялық қатарлардың деректерін талдау; 11.3.3.4 - таңдама бойынша кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын бағалау;
4-бөлім. «Математикалық модельдеу мен анализ»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Математикалық анализ бастамалары	10.4.1.	11.3.1.
	10.4.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу; 10.4.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу); 10.2.1.3 - функция қасиеттерін анықтай алу; 10.4.1.4 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияныңмәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары; 6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері;	11.4.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.4.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.4.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int kdx = kx + C$ 2. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 3. $\int \cos xdx = \sin x + C;$ 4. $\int \sin xdx = -\cos x + C;$ 5. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C;$ 6. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда

ҚОБА

	8) функцияның жұптылығы, тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу; 10.4.1.5 - $y=\frac{ax+b}{cx+d}$, $c\neq 0$ бөлшек-сызықты функциясының қасиеттерін анықтау және оның графигін салу; 10.4.1.6 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу; 10.4.1.7 - $f(g(x))$ күрделі функциясын ажырата білу және функциялар композициясын құру; 10.4.1.8 - функцияның нүктедегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу; 10.4.1.9 - функцияның шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу; 10.4.1.10 - функция графигіне жүргізілген асимптотаның анықтамасын білу және асимптоталардың теңдеулерін құра білу; 10.4.1.11 - функцияның шексіздіктегі шегінің қасиеттерін қолданып сан тізбектерінің шектерін табу; 10.4.1.12 - функцияның нүктедегі үзіліссіздігінің және функцияның жиындағы үзіліссіздігінің анықтамаларын білу; 10.4.1.13 - үзіліссіз функциялардың қасиеттерін білу және оларды функция үзіліссіздігін дәлелдеуде қолдану; 10.4.1.14 - шектерді есептеуде $\frac{0}{0}; \frac{\infty}{\infty}$ және $\infty-\infty$ түріндегі анықталмағандықтарды ашу әдістерін қолдану; 10.4.1.15 - бірінші тамаша шекті қолданып шектерді есептеу;	қолдану; 11.4.1.4 - айнымалыны алмастыру әдісімен интегралды есептеу; 11.4.1.5 - бөліктеп интегралдау әдісімен интегралды есептеу; 11.4.1.6 - қисықсызықты трапецияның анықтамасын білу және оның ауданын табу үшін Ньютон – Лейбниц формуласын қолдану; 11.4.1.7 - анықталған интеграл ұғымын білу, анықталған интегралды есептей білу; 11.4.1.8 - берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу; 11.4.1.9 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану; 11.4.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функция анықтамасын білу; дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу; 11.4.1.11 - дәрежелік функция қасиеттерін білу; 11.4.1.12 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.4.1.13 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның интегралын табу ережесін білу және қолдану; 11.4.1.14 көрсеткіштік функция анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.4.1.15 көрсеткіштік функция қасиеттерін есептер шығаруда қолдану; 11.4.1.16 сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.4.1.17 логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану; 11.4.1.18 логарифмдік функцияның анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.4.1.19 логарифмдік функция қасиеттерін білу және қолдану; 11.4.1.20 көрсеткіштік

ЖОБА

	10.4.1.16 - аргумент өсімшесі мен функция өсімшесінің анықтамаларын білу; 10.4.1.17 - функция туындысының анықтамасын білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу; 10.4.1.18 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу; 10.4.1.19 - функция дифференциалы анықтамасын және дифференциалдың геометриялық мағынасын білу; 10.4.1.20 - функция дифференциалын табу; 10.4.1.21 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану; 10.4.1.22 - күрделі функцияның туындысын табу; 10.4.1.23 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу; 10.4.1.24 - кері тригонометриялық функциялардың туындыларын табу; 10.4.1.25 - берілген нүктеде функция графигіне жүргізілген жанама теңдеуін құру; 10.4.1.26 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу; 10.4.1.27 - функцияның өсу (кему) аралықтарын табу; 10.4.1.28 - функцияның кризистік нүктелерінің және экстремум нүктелерінің анықтамаларын, функция экстремумының бар болу шартын білу; 10.4.1.29 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу; 10.4.1.30 - функцияның екінші ретті туындысын табу; 10.4.1.31 - функция графигінің иілу нүктесінің анықтамасын және функция графигінің аралықтағы дөңестігінің (ойыстығының) қажетті және жеткілікті шартын білу, 10.4.1.32 - функция графигінің дөңес (ойыс) аралықтарын таба білу;	функцияның туындысы мен интегралын табу; 11.4.1.21 логарифмдік функцияның туындысын табу; 11.4.1.22 дифференциалдық теңдеулер туралы негізгі ұғымдарды білу; 11.4.1.23 дифференциалдық теңдеулердің жалпы және дербес шешімдері анықтамаларын білу; 11.4.1.24 - айнымалылары ажыратылатын дифференциалдық теңдеулерді шешу; 11.4.1.25 - екінші ретті біртекті сызықты дифференциалдық теңдеулерді шешу (*ay''+by'+cy=0 түріндегі* ,мұндағы *a,b,c* -тұрақты шамалар);

ЖОБА

	10.4.1.33 - туындының көмегімен функцияның қасиеттерін зерттеу және оның графигін салу; 10.4.1.34 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу	
2. Математикалық тіл және математикалық модель	10.4.2.	11.3.2.
	10.4.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.4.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу; 10.4.2.3 - нақты құбылыстар мен процестердің ықтималдық модельдерін құру	11.3.2.1 - анықталған интегралды жұмыс пен арақашықтықты есептеуге берілген физикалық есептерді шығару үшін қолдану; 11.3.2.2 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну;
3. Математикалық модельдеудің көмегімен есеп шығару	10.4.3.	11.3.3.
	10.4.3.1 - туындының физикалық мағынасына сүйене отырып, қолданбалы есептер шығару; 10.4.3.2 - туындының геометриялық мағынасын қолданып есептер шығару; 10.4.3.3 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты қолданбалы есептер шығару	11.3.3.1 - физикалық есептерді шығаруда дифференциалдық теңдеулерді қолдану; 11.3.3.2 - гармоникалық тербелістің теңдеуін құру және шешу

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау		
Функция, оның қасиеттері және графигі	Функция және оның берілу тәсілдері. Функциялардың графиктерін түрлендіру	10.4.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу; 10.4.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу);.
	Функцияның қасиеттері	10.2.1.3 - функция қасиеттерін анықтай алу;

		10.4.1.4 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияның мәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары; 6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы,тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу;
	Бөлшек-сызықты функция	10.4.1.5 - $y = \frac{ax+b}{cx+d}$, $c \neq 0$ бөлшек-сызықты функциясының қасиеттерін анықтау және оның графигін салу
	Күрделі және кері функция ұғымдары	10.4.1.6 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу; 10.4.1.7 - $f(g(x))$ күрделі функциясын ажырата білу және функциялар композициясын құру
Тригонометриялық функциялар	Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері	10.2.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу
	Тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен салу	10.2.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу
Кері тригонометриялық функциялар	Арксинус, арккосинус, арктангенс және арккотангенс	10.2.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу;
	Кері тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері	10.2.3.4 - кері тригонометриялық функциялардың анықтамалары мен қасиеттерін білу; 10.2.3.5 - кері тригонометриялық функциялардың графиктерін салу; 10.2.3.6 - кері тригонометриялық функциялары бар өрнектерді түрлендірулер орындау
	Кері тригонометриялық функциялары бар қарапайым теңдеулер	10.2.3.7 - кері тригонометриялық функциялары бар қарапайым теңдеулерді шеше алу
2-тоқсан		

ЖОБА

Тригонометриялық теңдеулер	Қарапайым тригонометриялық теңдеулер	10.2.3.8 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.9 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шешу;
	Тригонометриялық теңдеулер және олардың жүйелерін шешу әдістері	10.2.3.10 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.11 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық өрнектерді түрлендіру формулаларын қолдану арқылы шеше алу; 10.2.3.12 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.2.3.13 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық функциялардың дәрежесін төмендету формулалары арқылы шеше алу; 10.2.3.14 - тригонометриялық теңдеулерді қосымша аргумент енгізу әдісі арқылы шеше алу; 10.2.3.15 - тригонометриялық теңдеулерді универсал алмастыру арқылы шеше алу; 10.2.3.16 - тригонометриялық теңдеулер жүйелерін шеше алу
Тригонометриялық теңсіздіктер	Тригонометриялық теңсіздіктерді шешу	10.2.3.17 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу; 10.2.3.18 - тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу
Ықтималдық	Комбинаторика элементтері және оларды оқиғалардың ықтималдықтарын табуда қолданылуы. Жуықтап есептеулер үшін Ньютон биномы	10.3.1.1 - қайталанбайтын және қайталанбалы «алмастырулар», «орналастырулар», «терулер» ұғымдарын ажырата білу; 10.3.1.2 - қайталанбайтын алмастырулар, орналастырулар және терулерді есептеу үшін формулаларды қолдану; 10.3.1.3 - қайталанбалы алмастырулар, орналастырулар және терулерді есептеу үшін формулаларды қолдану; 10.3.1.4 - комбинаторика формулаларын қолданып, ықтималдықтарды табуға есептер шығару; 10.3.1.5 - жуықтап есептеулер үшін Ньютон биномын (натурал көрсеткішпен) қолдану
	Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері	10.3.2.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.3.2.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу
	Шартты ықтималдық. Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері	10.3.2.3 - ықтималдықтарды қосу ережелерін түсіну және қолдану * $P(A + B) = P(A) + P(B)$ * $P(A + B) = P(A) + P(B) – P(A \cdot B)$;

ЖОБА

		10.3.2.4 - ықтималдықтарды көбейту ережелерін түсіну және қолдану * P(A · B) = P(A) · P(B) *P(A · B) = P(A) · P_A(B)= P(B)P_B(A);
	Толық ықтималдық формуласы және Байес формуласы	10.3.2.5 - толық ықтималдық формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.2.6 - Байес формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану
	Бернулли формуласы және оның салдарлары	10.3.2.7 - Бернулли схемасын қолдану шартын және Бернулли формуласын білу; 10.3.2.8 - Бернулли формуласы мен оның салдарларын есептер шығаруда қолдану
	Нақты құбылыстар мен процестердің ықтималдық моделдері	10.4.2.3 - нақты құбылыстар мен процестердің ықтималдық модельдерін құру
3-тоқсан		
Көпмүшелер	Бірнеше айнымалысы бар көпмүшелер және олардың стандарт түрі	10.2.1.1 - бірнеше айнымалысы бар көпмүшенінің анықтамасын білу және оны стандарт түрге келтіру, стандарт түрдегі көпмүшенің дәрежесін анықтау
	Біртекті және симметриялы көпмүшелер	10.2.1.2 - симметриялы және біртекті көпмүшелерді танып білу
	Бір айнымалысы бар көпмүшенің жалпы түрі	10.2.1.3 - бір айнымалысы бар көпмүшелерді ажырата және оны стандарт түрге келтіре алу; 10.2.1.4 - бір айнымалысы бар көпмүшенің бас коэффициентін, дәрежесін және бос мүшесін табу
	Көбейткіштерге жіктеу әдісі арқылы бір айнымалысы бар көпмүше түбірлерін табу	10.2.1.5 - көбейткіштерге жіктеу әдісі арқылы бір айнымалысы бар көпмүшенің түбірлерін табу; 10.2.1.6 - көпмүшелерді көбейткіштерге жіктеу үшін $x^n - a^n, x^{2n+1} + a^{2n+1}, n \in N$ формулаларын қолдану
	Көпмүшені көпмүшеге «бұрыштап» бөлу	10.2.1.7 - көпмүшені көпмүшеге «бұрыштап» бөлуді орындау
	Безу теоремасы, Горнер схемасы	10.2.1.8 - Безу теоремасын және оның салдарларын есеп шығаруда қолдану; 10.2.1.9 - симметриялы және біртекті көпмүшелер түбірлерін табудың түрлі тәсілдерін қолдану; 10.2.1.10 - көпмүше түбірлерін табу үшін Горнер схемасын қолдану
	Анықталмаған коэффициенттер әдісі	10.2.1.13 - анықталмаған коэффициенттер әдісін білу және оны көпмүшені көбейткіштерге жіктеуде қолдану.
	Бүтін коэффициетті көпмүшенің рационал түбірлері туралы теорема	10.2.1.11 - бір айнымалысы бар бүтін коэффициетті көпмүшенің рационал түбірі туралы теореманы оның түбірлерін табуда қолдану
	Квадрат теңдеу түріне келтірілетін жоғары	10.2.2.1 - жоғары дәрежелі теңдеулерді шешуде көбейткіштерге жіктеу әдісін

ЖОБА

	дәрежелі теңдеулер	қолдану; 10.2.2.2 - жоғары дәрежелі теңдеулерді шешуде жаңа айнымалы енгізу әдісін қолдану
	Үшінші дәрежелі көпмүше үшін жалпыланған Виет теоремасы	10.2.1.12 - жалпыланған Виет теоремасын білу және оны үшінші ретті көпмүшелерге қолдану
Функцияның шегі және үзіліссіздігі	Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі	10.4.1.8 - функцияның нүктедегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу; 10.4.1.9 - функцияның шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу
	Функция графигінің асимптоталары	10.4.1.10 - функция графигіне жүргізілген асимптотаның анықтамасын білу және асимптоталардың теңдеулерін құра білу
	Сан тізбегінің шегі	10.4.1.11 - функцияның шексіздіктегі шегінің қасиеттерін қолданып сан тізбектерінің шектерін табу
	Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі	10.4.1.12 - функцияның нүктедегі үзіліссіздігінің және функцияның жиындағы үзіліссіздігінің анықтамаларын білу; 10.4.1.13 - үзіліссіз функциялардың қасиеттерін білу және оларды функция үзіліссіздігін дәлелдеуде қолдану
	Шектерді табу. Бірінші тамаша шек	10.4.1.14 - шектерді есептеуде $\frac{0}{0}; \frac{\infty}{\infty}$ және $\infty - \infty$ түріндегі анықталмағандықтарды ашу әдістерін қолдану; 10.4.1.15 - бірінші тамаша шекті қолданып шектерді есептеу
Туынды	Туындының анықтамасы	10.4.1.16 - аргумент өсімшесі мен функция өсімшесінің анықтамаларын білу; 10.4.1.17 - функция туындысының анықтамасын білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу; 10.4.1.18 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу
	Функция дифференциалы ұғымы	10.4.1.19 - функция дифференциалы анықтамасын және дифференциалдың геометриялық мағынасын білу; 10.4.1.20 - функция дифференциалын табу
	Туынды табу ережелері	10.4.1.21 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану
	Күрделі функция туындысы	10.4.1.22 - күрделі функцияның туындысын табу
	Тригонометриялық функциялардың туындылары	10.4.1.23 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу;

ЖОБА

	Кері тригонометриялық функциялардың туындылары	10.4.1.24 - кері тригонометриялық функциялардың туындыларын табу
	Туындының физикалық және геометриялық мағынасы	10.4.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.4.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу; 10.4.3.1 - туындының физикалық мағынасына сүйене отырып, қолданбалы есептер шығару; 10.4.3.2 - туындының геометриялық мағынасын қолданып есептер шығару
	Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі	10.4.1.25 - берілген нүктеде функция графигіне жүргізілген жанама теңдеуін құру
4-тоқсан		
Туындының қолданылуы	Функцияның өсу және кему белгілері	10.4.1.26 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу; 10.4.1.27 - функцияның өсу (кему) аралықтарын табу
	Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері	10.4.1.28 - функцияның кризистік нүктелерінің және экстремум нүктелерінің анықтамаларын, функция экстремумының бар болу шартын білу; 10.4.1.29 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу
	Функция графигінің иілу нүктелері, функция графигінің дөңестігі. Функцияны дөңестікке зерттеу	10.4.1.30 - функцияның екінші ретті туындысын табу; 10.4.1.31 - функция графигінің иілу нүктесінің анықтамасын және функция графигінің аралықтағы дөңестігінің (ойыстығының) қажетті және жеткілікті шартын білу, 10.4.1.32 - функция графигінің дөңес (ойыс) аралықтарын таба білу
	Туындының көмегімен функцияны зерттеу және графигін салу.	10.4.1.33 - туындының көмегімен функцияның қасиеттерін зерттеу және оның графигін салу
	Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері	10.4.1.34 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу; 10.4.3.3 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты қолданбалы есептер шығару
Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары	Кездейсоқ шамалар	10.3.2.9 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру
	Дискретті кездейсоқ шамалар	10.3.2.10 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.3.2.11 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру

ЖОБА

	Үзіліссіз кездейсоқ шама ұғымы	10.3.2.12 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімі ұғымын және оның қасиеттерін білу
	Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары	10.3.2.13 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін есептеу; 10.3.2.14 - дискретті кездейсоқ шаманың дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу; 10.3.2.15 - дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын
	Дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім түрлері. Үлкен сандар заңы	10.3.2.16 - дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім түрлерін ажырата білу: биномдық үлестірім, геометриялық үлестірім, гипергеометриялық үлестірім; 10.3.2.17 - үлкен сандар заңының тұжырымдамасын білу
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		
Алғашқы функция және интеграл	Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері	11.3.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.3.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int kdx = kx + C$ 2. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 3. $\int \cos xdx = \sin x + C;$ 4. $\int \sin xdx = -\cos x + C;$ 5. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C;$ 6. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану
	Интегралдау тәсілдері	11.3.1.4 - айнымалыны алмастыру әдісімен интегралды есептеу; 11.3.1.5 - бөліктеп интегралдау әдісімен интегралды есептеу
	Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл.	11.3.1.6 - қисықсызықты трапецияның анықтамасын білу және оның ауданын табу үшін Ньютон – Лейбниц формуласын қолдану
	Анықталған интегралдың геометриялық және физикалық есептерді шығаруда қолданылуы	11.3.1.7 - анықталған интеграл ұғымын білу, анықталған интегралды есептей білу;

ЖОБА

		11.3.1.8 - берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу; 11.3.1.9 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану; 11.3.2.1 - анықталған интегралды жұмыс пен арақашықтықты есептеуге берілген физикалық есептерді шығару үшін қолдану
Математикалық статистика элементтері	Бас жиын және таңдама	11.3.2.2 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну
	Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар	11.3.3.1 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну; 11.3.3.2 - дискретті және аралық вариациялық қатарларды құрастыру үшін таңдаманы өңдеу
	Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдамалар бойынша бағалау	11.3.3.3 - берілген шартқа сәйкес вариациялық қатарлардың деректерін талдау; 11.3.3.4 - таңдама бойынша кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын бағалау
2-тоқсан		
Дәрежелер мен түбірлер. Дәрежелік функция	n-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері	11.2.1.1 - *n*-ші дәрежелі түбір және *n*-ші дәрежелі арифметикалық түбір анықтамасын білу; 11.2.1.2 - *n*-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу
	Рационал көрсеткішті дәреже. Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру.	11.2.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу; 11.2.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану
	Иррационал өрнектерді түрлендіру.	11.2.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіру үшін *n*-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану
	Дәрежелік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.3.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функция анықтамасын білу; дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу; 11.3.1.11 - дәрежелік функция қасиеттерін білу
	Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен интегралы	11.3.1.12 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.13 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның интегралын табу ережесін білу және қолдану
Иррационал теңдеулер мен теңсіздіктер	Иррационал теңдеулер мен олардың жүйелері	11.2.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін мәндер жиынын анықтай алу;

		11.2.2.2 - теңдеудің екі жағын бірдей *n-ші* дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.2.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.2.2.4 - иррационал теңдеулер жүйелерін шеше алу
	Иррационал теңсіздіктер	11.2.2.5 - иррационал теңсіздіктерді шеше алу
3-тоқсан		
Комплекс сандар	Жорамал сандар. Комплекс сандар анықтамасы	11.1.1.1 - комплекс санның және оның модулінің анықтамаларын білу; 11.1.1.2 - комплекс санды комплекс жазықтықта кескіндеу алу; 11.1.1.3 - түйіндес комплекс сандар анықтамасы мен олардың қасиеттерін білу
	Алгебралық түрдегі комплекс сандарға амалдар қолдану	11.1.2.1 - алгебралық түрде берілген комплекс сандарға арифметикалық амалдар қолдану; 11.1.2.2 - алгебралық түрдегі комплекс санды бүтін дәрежеге шығарғанда i^n мәнінің заңдылығын қолдану; 11.1.2.3 - комплекс санның квадрат түбірін таба алу;
	Квадрат теңдеулердің комплекс түбірлері	11.1.2.4 - квадрат теңдеулерді комплекс сандар жиынында шешу
	Алгебраның негізгі теоремасы	11.1.2.5 - алгебраның негізгі теоремасын және оның салдарларын білу
Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар	Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері және графигі	11.3.1.14 көрсеткіштік функция анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.3.1.15 көрсеткіштік функция қасиеттерін есептер шығаруда қолдану
	Сан логарифмі және оның қасиеттері	11.3.1.16 сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.3.1.17 логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану
	Логарифмдік функция, оның қасиеттері және графигі	11.3.1.18 логарифмдік функцияның анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.3.1.19 логарифмдік функция қасиеттерін білу және қолдану
	Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы	11.3.1.20 көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралын табу
	Логарифмдік функцияның туындысы	11.3.1.21 логарифмдік функцияның туындысын табу
Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен	Көрсеткіштік теңдеулер және олардың жүйелері	11.2.2.6 - көрсеткіштік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 11.2.2.7 - көрсеткіштік теңдеулер

ЖОБА

теңсіздіктер		жүйелерін шеше білу
	Логарифмдік теңдеулер және олардың жүйелері	11.2.2.8 - логарифмдік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 11.2.2.9 - логарифмдік теңдеулер жүйелерін шеше білу
	Көрсеткіштік теңсіздіктер	11.2.2.10 - көрсеткіштік теңсіздіктер мен олардың жүйелерін шеше білу;
	Логарифмдік теңсіздіктер	11.2.2.11 - логарифмдік теңсіздіктер мен олардың жүйелерін шеше білу
4-тоқсан		
Дифференциалдық теңдеулер	Дифференциалдық теңдеулер туралы жалпы мағлұмат	11.3.1.22 дифференциалдық теңдеулер туралы негізгі ұғымдарды білу; 11.3.1.23 дифференциалдық теңдеулердің жалпы және дербес шешімдері анықтамаларын білу
	Айнымалылары ажыратылатын бірінші ретті дифференциалдық теңдеулер	11.3.1.24 - айнымалылары ажыратылатын дифференциалдық теңдеулерді шешу; 11.3.3.1 - физикалық есептерді шығаруда дифференциалдық теңдеулерді қолдану
	Екінші ретті тұрақты коэффициентті біртекті сызықтық дифференциалдық теңдеулер.	11.3.1.25 - екінші ретті біртекті сызықты дифференциалдық теңдеулерді шешу (*ay''+by'+cy=0 түріндегі* ,мұндағы *a,b,c* - тұрақты шамалар); 11.3.3.2 - гармоникалық тербелістің теңдеуін құру және шешу
10-11-сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

3-тарау. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

17. «Алгебра және анализ бастамалары» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат.

18. 10-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау;

2) «Функция, оның қасиеттері және графигі». Функция және оның берілу тәсілдері. Функциялардың графиктерін түрлендіру. Функцияның қасиеттері. Күрделі және кері функция ұғымдары;

3) «Тригонометриялық функциялар». Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері. Тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен салу;

4) «Кері тригонометриялық функциялар». Арксинус, арккосинус,

арктангенс, арккотангенс. Кері тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері;

5) «Тригонометриялық теңдеулер». Қарапайым тригонометриялық теңдеулер. Тригонометриялық теңдеулер және олардың жүйелерін шешу әдістері;

6) «Тригонометриялық теңсіздіктер». Тригонометриялық теңсіздіктерді шешу;

7) «Ықтималдық». Комбинаторика элементтері және оларды оқиғалардың ықтималдықтарын табуда қолданылуы. Жуықтап есептеулер үшін Ньютон биномы (натурал көрсеткішті). Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері. Шартты ықтималдық. Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері;

8) «Функцияның шегі және үзіліссіздігі». Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі. Функция графигінің асимптоталары. Сан тізбегінің шегі. Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі. Шектерді табу;

9) «Туынды». Туындының анықтамасы. Функция дифференциалы ұғымы. Туынды табу ережелері. Күрделі функция туындысы. Тригонометриялық функциялардың туындылары. Туындының физикалық және геометриялық мағынасы. Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі;

10) «Туындының қолданылуы». Функцияның өсу және кему белгілері. Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері. Туындының көмегімен функцияны зерттеу және графигін салу. Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері;

11) «Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары». Кездейсоқ шамалар. Дискретті кездейсоқ шамалар. Үзіліссіз кездейсоқ шама ұғымы. Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары. Дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім түрлері;

12) 10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

19. 11-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 10-сыныптағы математика курсын қайталау;

2) «Алғашқы функция және интеграл». Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері. Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл. Анықталған интегралдың геометриялық және физикалық есептерді шығаруда қолданылуы;

3)»Математикалық статистика элементтері». Бас жиын және таңдама. Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар. Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдамалар бойынша бағалау;

4) «Дәрежелер және түбірлер. Дәрежелік функция». n-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері. Рационал көрсеткішті дәреже. Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру. Иррационал өрнектерді түрлендіру. Дәрежелік функция, оның қасиеттері және графигі. Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен алғашқы функциясы;

5) «Иррационал теңдеулер мен теңсіздіктер». Иррационал теңдеулер мен олардың жүйелері. Иррационал теңсіздіктер;

6) «Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар». Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері және графигі. Санның логарифмі және оның қасиеттері.

Логарифмдік функция, оның қасиеттері және графигі. Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы. Логарифмдік функцияның туындысы;

7) «Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер». Көрсеткіштік теңдеулер және олардың жүйелері. Көрсеткіштік теңсіздіктер. Логарифмдік теңдеулер және олардың жүйелері. Логарифмдік теңсіздіктер;

8) 10-11-сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

20. Оқу пәнінің мазмұны төрт бөлімді қамтиды: «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ».

21. «Алгебра» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру;

2) Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары;

3) Тригонометрия.

22. «Статистика және ықтималдықтар теориясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Комбинаторика негіздері;

2) Ықтималдықтар теориясының негіздері;

3) Статистика және деректерді талдау.

23. «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Математикалық анализ бастамалары;

2) Математикалық тіл және математикалық модель;

3) Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Білім алушыларға қойылатын талаптар:

1-бөлім. «Алгебра»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Алгебралық өрнектер және түрлендірулер	10.1.1.	11.1.1.
		11.1.1.1 - n-ші дәрежелі түбір және n-ші дәрежелі арифметикалық түбір анықтамасын білу; 11.1.1.2 - n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу; 11.1.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу; 11.1.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану; 11.1.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіру үшін n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану;
2. Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары	10.1.2.	11.1.2.
	;	11.1.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін мәндер жиынын анықтай алу;

ЖОБА

		11.1.2.2 - теңдеудің екі жағын бірдей n-ші дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.4 - иррационал теңдеулер жүйелерін шеше алу; 11.1.2.5 - иррационал теңсіздіктерді шеше алу; 11.1.2.6 - көрсеткіштік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 11.1.2.7 - көрсеткіштік теңдеулер жүйелерін шеше білу; 11.1.2.8 - көрсеткіштік теңсіздіктер шеше білу; 11.1.2.9 - логарифмдік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 11.1.2.10- логарифмдік теңдеулер жүйелерін шеше білу; 11.1.2.11 - логарифмдік теңсіздіктер шеше білу;
3.Тригонометрия	10.1.3.	11.1.3.
	10.1.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу; 10.1.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу; 10.1.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу; 10.1.3.4 - кері тригонометриялық функциялардың анықтамалары мен қасиеттерін білу; 10.1.3.5 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.6 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шешу; 10.1.3.7 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.8 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық өрнектерді түрлендіру формулаларын қолдану арқылы шеше алу; 10.1.3.9 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.10 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық функциялардың дәрежесін төмендету формулалары арқылы шеше алу;	

ЖОБА

	10.1.3.11 - тригонометриялық теңдеулерді қосымша аргумент енгізу әдісі арқылы шеше алу; 10.1.3.12 - тригонометриялық теңдеулерді универсал алмастыру арқылы шеше алу; 10.1.3.13 - тригонометриялық теңдеулер жүйелерін шеше алу; 10.1.3.14 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу; 10.1.3.15 - тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу;	
2-бөлім. «Статистика және ықтималдықтар теориясы»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Комбинаторика негіздері	10.2.1.	11.2.1.
	10.2.1.1 – қайталанатын «алмастырулар», «орналастырулар», «терулер» ұғымдарын ажырата білу; 10.2.1.2 - қайталанбалы алмастырулар, орналастырулар және терулерді есептеу үшін формулаларды қолдану; 10.2.1.3 - жуықтап есептеулер үшін Ньютон биномын (натурал көрсеткішпен) қолдану;	
2. Ықтималдықтар теориясының негіздері	10.2.2.	11.2.2.
	10.2.2.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.2.2.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу; 10.2.2.3 - ықтималдықтарды қосу ережелерін түсіну және қолдану * P(A + B) = P(A) + P(B) * P(A +B) = P(A) + P(B) – P(A · B); 10.3.2.4 - ықтималдықтарды көбейту ережелерін түсіну және қолдану * P(A · B) = P(A) · P(B) *P(A · B) = P(A) · PA(B)= P(B)PB(A); 10.2.2.5 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру; 10.2.2.6 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.2.2.7 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру; 10.2.2.8 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімі ұғымын және оның қасиеттерін білу; 10.2.2.9 - дискретті кездейсоқ	

ЖОБА

	шаманың математикалық күтімін есептеу; 10.2.2.10 - дискретті кездейсоқ шаманың дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу;	
3. Статистика және деректерді талдау	10.2.3.	11.2.3.
		11.2.3.1 - дискретті және интервалдық вариациялық қатарларды құрастыру үшін таңдаманы өңдеу; 11.2.3.2 - берілген шартқа сәйкес вариациялық қатарлардың деректерін талдау; 11.2.3.3 - таңдама бойынша кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын бағалау;
3-бөлім. «Математикалық модельдеу мен анализ»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Математикалық анализ бастамалары	10.3.1.	11.3.1.
	10.3.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу; 10.3.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу); 10.3.1.3 - функция қасиеттерін анықтай алу; 10.3.1.4 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияныңмәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары; 6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы, тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу; 10.3.1.5 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу; 10.3.1.6 - f(g(x)) күрделі функциясын ажырата білу және функциялар композициясын құру; 10.3.1.7 - функцияның нүктедегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу; 10.3.1.8 - функцияның шексіздіктегі	11.3.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.3.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int kdx = kx + C$ 2. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 3. $\int \cos xdx = \sin x + C;$ 4. $\int \sin xdx = -\cos x + C$; 5. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C$; 6. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.1.4 - қисықсызықты трапецияның анықтамасын білу және оның ауданын табу үшін Ньютон – Лейбниц формуласын қолдану; 11.3.1.5 - анықталған интеграл ұғымын білу, анықталған интегралды есептей білу; 11.3.1.6 - берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу; 11.3.1.7 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану;

	шегінің анықтамасын білу және оны есептеу; 10.3.1.9 - функция графигіне жүргізілген асимптотаның анықтамасын білу және асимптоталардың теңдеулерін құра білу; 10.3.1.10 - функцияның шексіздіктегі шегінің қасиеттерін қолданып сан тізбектерінің шектерін табу; 10.3.1.11 - функцияның нүктедегі үзіліссіздігінің және функцияның жиындағы үзіліссіздігінің анықтамаларын білу; 10.3.1.12 - үзіліссіз функциялардың қасиеттерін білу және оларды функция үзіліссіздігін дәлелдеуде қолдану; 10.3.1.13 - аргумент өсімшесі мен функция өсімшесінің анықтамаларын білу; 10.3.1.14 - функция туындысының анықтамасын білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу; 10.3.1.15 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу; 10.3.1.16 - функция дифференциалы анықтамасын және дифференциалдың геометриялық мағынасын білу; 10.3.1.17 - функция дифференциалын табу; 10.3.1.18 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану; 10.3.1.19 - күрделі функцияның туындысын табу; 10.3.1.20 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу; 10.3.1.21 - берілген нүктеде функция графигіне жүргізілген жанама теңдеуін құру; 10.3.1.22 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу; 10.3.1.23 - функцияның өсу (кему) аралықтарын табу; 10.3.1.24 - функцияның кризистік нүктелерінің және экстремум нүктелерінің анықтамаларын, функция экстремумының бар болу шартын білу; 10.3.1.25 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу; 10.3.1.26 - туындының көмегімен функцияның қасиеттерін зерттеу	11.3.1.8 - нақты көрсеткішті дәрежелік функция анықтамасын білу; дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу; 11.3.1.9 - дәрежелік функция қасиеттерін білу; 11.3.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.11 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның интегралын табу ережесін білу; 11.3.1.12 көрсеткіштік функцияның анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.3.1.13 көрсеткіштік функция қасиеттерін есептер шығаруда қолдану; 11.3.1.14 сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.3.1.15 логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану; 11.3.1.16 логарифмдік функцияның анықтамасын біл; 11.3.1.17 логарифмдік функция қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.1.18 көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралын табу; 11.3.1.19 логарифмдік функцияның туындысын табу;

ЖОБА

	және оның графигін салу; 10.3.1.27 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу;	
2. Математикалық тіл және математикалық модель	10.3.2.	11.3.2.
	10.3.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.3.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу;	11.3.2.1 - анықталған интегралды жұмыс пен арақашықтықты есептеуге берілген физикалық есептерді шығару үшін қолдану; 11.3.2.2 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну;
3. Математикалық модельдеудің көмегімен есеп шығару	10.3.3.	11.3.3.
	10.3.3.1 - туындының физикалық мағынасына сүйене отырып, қолданбалы есептер шығару; 10.3.3.2 - туындының геометриялық мағынасын қолданып есептер шығару; 10.3.3.3 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты қолданбалы есептер шығару;	

24. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

25. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау		
Функция, оның қасиеттері және графигі	Функция және оның берілу тәсілдері. Функциялардың графиктерін түрлендіру	10.3.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу; 10.3.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу);.
	Функцияның қасиеттері	10.3.1.3 - функция қасиеттерін анықтай алу; 10.3.1.4 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияның мәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары;

		6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы,тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу;
	Күрделі және кері функция ұғымдары	10.3.1.5 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу; 10.3.1.6 - f(g(x)) күрделі функциясын ажырата білу және функциялар композициясын құру;
Тригонометриялық функциялар	Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері	10.1.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу;
	Тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен салу	10.1.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу;
Кері тригонометриялық функциялар	Арксинус, арккосинус, арктангенс және арккотангенс	10.1.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу;
	Кері тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері	10.1.3.4 - кері тригонометриялық функциялардың анықтамалары мен қасиеттерін білу;
2-тоқсан		
Тригонометриялық теңдеулер	Қарапайым тригонометриялық теңдеулер	10.1.3.5 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу;
	Тригонометриялық теңдеулер және олардың жүйелерін шешу әдістері	10.1.3.6 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шешу; 10.1.3.7 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.8 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық өрнектерді түрлендіру формулаларын қолдану арқылы шеше алу; 10.1.3.9 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.10 - тригонометриялық теңдеулерді тригонометриялық функциялардың дәрежесін төмендету формулалары арқылы шеше алу; 10.1.3.11 - тригонометриялық теңдеулерді қосымша аргумент енгізу әдісі арқылы шеше алу; 10.1.3.12 - тригонометриялық теңдеулерді универсал алмастыру арқылы шеше алу; 10.1.3.13 - тригонометриялық теңдеулер жүйелерін шеше алу;
Тригонометриялық теңсіздіктер	Тригонометриялық теңсіздіктерді шешу	10.1.3.14 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу; 10.1.3.15 - тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу;
Ықтималдық	Комбинаторика элементтері және оларды оқиғалардың ықтималдықтарын табуда қолданылуы. Жуықтап	10.2.1.1 - қайталанптын «алмастырулар», «орналастырулар», «терулер» ұғымдарын ажырата білу; 10.2.1.2 - қайталанатын алмастырулар,

ЖОБА

	есептеулер үшін Ньютон биномы	орналастырулар және терулерді есептеу үшін формулаларды қолдану; 10.2.1.3 - жуықтап есептеулер үшін Ньютон биномын (натурал көрсеткішпен) қолдану;
	Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері	10.2.2.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.2.2.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу;
	Шартты ықтималдық. Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері	10.3.2.3 - ықтималдықтарды қосу ережелерін түсіну және қолдану * P(A + B) = P(A) + P(B) * P(A +B) = P(A) + P(B) – P(A · B); 10.3.2.4 - ықтималдықтарды көбейту ережелерін түсіну және қолдану * P(A · B) = P(A) · P(B) *P(A · B) = P(A) · PA(B)= P(B)PB(A);
3-тоқсан		
Функцияның шегі және үзіліссіздігі	Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі	10.3.1.7 - функцияның нүктедегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу; 10.3.1.8 - функцияның шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу және оны есептеу;
	Функция графигінің асимптоталары	10.3.1.9 - функция графигіне жүргізілген асимптотаның анықтамасын білу және асимптоталардың теңдеулерін құра білу;
	Сан тізбегінің шегі	10.3.1.10 - функцияның шексіздіктегі шегінің қасиеттерін қолданып сан тізбектерінің шектерін табу;
	Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі	10.3.1.11 - функцияның нүктедегі үзіліссіздігінің және функцияның жиындағы үзіліссіздігінің анықтамаларын білу; 10.3.1.12 - үзіліссіз функциялардың қасиеттерін білу және оларды функция үзіліссіздігін дәлелдеуде қолдану;
Туынды	Туындының анықтамасы	10.3.1.13 - аргумент өсімшесі мен функция өсімшесінің анықтамаларын білу; 10.3.1.14 - функция туындысының анықтамасын білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу; 10.3.1.15 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу;
	Функция дифференциалы ұғымы	10.3.1.16 - функция дифференциалы анықтамасын және дифференциалдың геометриялық мағынасын білу; 10.3.1.17 - функция дифференциалын табу;
	Туынды табу ережелері	10.3.1.18 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану;
	Күрделі функция туындысы	10.3.1.19 - күрделі функцияның туындысын табу;
	Тригонометриялық функциялардың туындылары	10.3.1.20 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу;
	Туындының физикалық және геометриялық мағынасы	10.3.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.3.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу; 10.3.3.1 - туындының физикалық мағынасына сүйене отырып, қолданбалы есептер шығару;

ЖОБА

		10.3.3.2 - туындының геометриялық мағынасын қолданып есептер шығару;
	Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі	10.3.1.21 - берілген нүктеде функция графигіне жүргізілген жанама теңдеуін құру;
4-тоқсан		
Туындының қолданылуы	Функцияның өсу және кему белгілері	10.3.1.22 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу; 10.3.1.23 - функцияның өсу (кему) аралықтарын табу;
	Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері	10.3.1.24 - функцияның кризистік нүктелерінің және экстремум нүктелерінің анықтамаларын, функция экстремумының бар болу шартын білу; 10.3.1.25 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу;
	Туындының көмегімен функцияны зерттеу және графигін салу.	10.3.1.26 - туындының көмегімен функцияның қасиеттерін зерттеу және оның графигін салу;
	Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері	10.3.1.27 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу; 10.3.3.3 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты қолданбалы есептер шығару;
Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары	Кездейсоқ шамалар	10.2.2.5 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру;
	Дискретті кездейсоқ шамалар	10.3.2.6 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.3.2.7 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру;
	Үзіліссіз кездейсоқ шама ұғымы	10.3.2.8 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімі ұғымын және оның қасиеттерін білу;
	Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары	10.3.2.9 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін есептеу; 10.3.2.10 - дискретті кездейсоқ шаманың дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу;
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		
Алғашқы функция және интеграл	Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері	11.3.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.3.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int kdx = kx + C$

ЖОБА

		2. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 3. $\int \cos x dx = \sin x + C;$ 4. $\int \sin x dx = -\cos x + C$; 5. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C$; 6. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл.	11.3.1.4 - қисықсызықты трапецияның анықтамасын білу және оның ауданын табу үшін Ньютон – Лейбниц формуласын қолдану;
	Анықталған интегралдың геометриялық және физикалық есептерді шығаруда қолданылуы	11.3.1.5 - анықталған интеграл ұғымын білу, анықталған интегралды есептей білу; 11.3.1.6 - берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу; 11.3.1.7 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану; 11.3.2.1 - анықталған интегралды жұмыс пен арақашықтықты есептеуге берілген физикалық есептерді шығару үшін қолдану;
Математикалық статистика элементтері	Бас жиын және таңдама	11.3.2.2 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну;
	Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар	11.2.3.1 - дискретті және аралық вариациялық қатарларды құрастыру үшін таңдаманы өңдеу;
	Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдамалар бойынша бағалау	11.2.3.2 - берілген шартқа сәйкес вариациялық қатарлардың деректерін талдау; 11.2.3.3 - таңдама бойынша кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын бағалау;
2-тоқсан		
Дәрежелер мен түбірлер. Дәрежелік функция	n-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері	11.1.1.1 - n-ші дәрежелі түбір және n-ші дәрежелі арифметикалық түбір анықтамасын білу; 11.1.1.2 - n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу;
	Рационал көрсеткішті дәреже. Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру.	11.1.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу; 11.1.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану;
	Иррационал өрнектерді түрлендіру.	11.1.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіру үшін n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану;
	Дәрежелік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.1.1.8 - нақты көрсеткішті дәрежелік функция анықтамасын білу; дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу; 11.2.1.9 - дәрежелік функция қасиеттерін білу;
	Нақты көрсеткішті дәрежелік	11.2.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік

ЖОБА

	функцияның туындысы мен интегралы	функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.2.1.11 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның интегралын табу ережесін білу және қолдану;
	3-тоқсан	
Иррационал теңдеулер мен теңсіздіктер	Иррационал теңдеулер мен олардың жүйелері	11.1.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін мәндер жиынын анықтай алу; 11.1.2.2 - теңдеудің екі жағын бірдей n-ші дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.4 - иррационал теңдеулер жүйелерін шеше алу;
	Иррационал теңсіздіктер	11.1.2.5 - иррационал теңсіздіктерді шеше алу;
Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар	Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері және графигі	11.3.1.12 көрсеткіштік функция анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.3.1.13 көрсеткіштік функция қасиеттерін есептер шығаруда қолдану;
	Сан логарифмі және оның қасиеттері	11.3.1.14 сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.3.1.15 логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану;
	Логарифмдік функция, оның қасиеттері және графигі	11.3.1.16 логарифмдік функцияның анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.3.1.17 логарифмдік функция қасиеттерін білу және қолдану;
	Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы	11.3.1.18 көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралын табу;
	Логарифмдік функцияның туындысы	11.3.1.19 логарифмдік функцияның туындысын табу;
Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер	Көрсеткіштік теңдеулер және олардың жүйелері	11.1.2.6 - көрсеткіштік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 11.1.2.7 - көрсеткіштік теңдеулер жүйелерін шеше білу;
	Көрсеткіштік теңсіздіктер	11.1.2.8 - көрсеткіштік теңсіздіктер мен олардың жүйелерін шеше білу;
	4-тоқсан	
Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер	Логарифмдік теңдеулер және олардың жүйелері	11.1.2.9 - логарифмдік теңдеулерді шешу әдістерін білу және қолдану; 111.2.10 - логарифмдік теңдеулер жүйелерін шеше білу;
	Логарифмдік теңсіздіктер	11.2.2.11 - логарифмдік теңсіздіктер мен олардың жүйелерін шеше білу;
10-11-сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
105-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беру деңгейінде «Алгебра және анализ бастамалары» пәнін оқыту маңызды болып табылады, себебі оны оқып-үйрену барысында математиканың практикалық маңыздылығы, тұлғаның логикалық және сыни тұрғыдан ойлау қабілетін қалыптастыру мен дамыту арқылы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға мүмкіндік жасайды. Сондай-ақ, ғылыми-жаратылыстану пәндерін оқып-білуге қажетті математикалық білім мен білік негіздерін игеру қоршаған ортаның біртұтастығы туралы түсінікті қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Мақсаты: қазіргі заманда қоғамда өзін еркін сезінуге адамға қажетті ойлау қасиеттерін қалыптастыру арқылы оқушылардың зияткерлік деңгейін дамыту; практикалық іс-әрекеттерде қолдануда, басқа пәндерді үйренуде, білім алуды жалғастыруда қажетті математикалық білімді меңгеру.

4. Міндеттері:

1) Бағдарламаның «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімдері бойынша математикалық білім, білік және дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

2) әртүрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде математикалық тілді және негізгі математикалық заңдарды қолдануға, сандық қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге ықпал ету;

3) есептерді шешу мақсатында оқушылардың білімдерін математикалық модельдерді құруға және керісінше, шынайы процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді суреттеп беруге бағыттау;

4) практикалық есептерді шешуде, алынған нәтижелерді бағалау мен олардың нақтылығын айқындауда лайықты математикалық әдістерді таңдап алу үшін логикалық және сыни тұрғыдан ойлауын, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

5) коммуникативтік дағдыларын, оның ішінде, ақпаратты дұрыс және сауатты түрде беру, сонымен қатар түрлі ақпарат көздерінен, басылымдар мен электрондық құралдардан алынған ақпаратты қолдану қабілетін дамыту;

6) өздігінен және топта жұмыс істеуде қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, белсенділік, табандылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

7) математиканы оқыту процесінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

5. «Алгебра және анализ бастамалары» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат;

11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 108 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. 10-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау;

2) «Функция, оның қасиеттері және графигі». Функция және оның берілу тәсілдері. Функциядың графиктерін түрлендіру. Функцияның қасиеттері. Кері функция ұғымы. Күрделі функция;

3) «Тригонометриялық функциялар». Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері. Арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс;

4) «Тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктер». Қарапайым тригонометриялық теңдеулер. Тригонометриялық теңдеулерді шешу әдістері. Қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шешу;

5) «Ықтималдық». Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері. Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері;

6) «Туынды». Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі. Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі. Туындының анықтамасы. Туындыны табу ережелері. Туындының физикалық және геометриялық мағынасы. Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі. Күрделі функцияның туындысы. Тригонометриялық функциялардың туындылары;

7) «Туындының қолданылуы». Функцияның өсу және кему белгілері. Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері. Туындының көмегімен функцияны зерттеу және оның графигін салу. Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері;

8) «Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары». Кездейсоқ шамалар. Дискретті және үздіксіз кездейсоқ шамалар. Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары;

9) 10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

7. 11-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау;

2) «Алғашқы функция және интеграл». Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері. Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл. Жазық фигуралар аудандары мен айналу денелерінің көлемдерін анықталған интеграл көмегімен есептеу;

3) «Дәреже және түбір. Дәрежелік функция». *n*-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері. Рационал көрсеткішті дәреже. Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру. Иррационал өрнектерді түрлендіру. Дәрежелік функция, оның қасиеттері мен графигі. Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен интегралы;

4) «Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар». Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері мен графигі. Санның логарифмі және оның қасиеттері. Логарифмдік функция, оның қасиеттері мен графигі. Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы. Логарифмдік функцияның туындысы;

5) «Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер». Көрсеткіштік теңдеулер. Логарифмдік теңдеулер. Көрсеткіштік теңсіздіктер. Логарифмдік теңдеулер. Логарифмдік теңсіздіктер;

6) «Иррационал теңдеулер». Иррационал теңдеулер. Иррационал теңдеулерді шешу әдістері;

7) «Математикалық статистика элементтері». Бас жиын және таңдама. Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар. Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдама бойынша бағалау;

8) 10-11 сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады. Әр

бөлімше ішінде тізбектеліп жазылған оқыту мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

9. Оқу пәнінің мазмұны үш бөлімді қамтиды: «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ».

10. «Алгебра» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

3) Алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру,

4) Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары;

5) Тригонометрия.

11. «Статистика және ықтималдықтар теориясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

4) Ықтималдықтар теориясының негіздері;

5) Статистика және деректерді талдау.

12. «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

4) Математикалық анализ бастамалары;

5) Математикалық тіл және математикалық модель;

6) Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

Білім алушыларға қойылатын мақсаттар:

1-бөлім. «Алгебра»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.Алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру	10.1.1.	11.1.1.
		11.1.1.1 - *n*-ші дәрежелі түбір және *n*-ші дәрежелі арифметикалық түбірдің анықтамасын білу; 11.1.1.2 - *n*-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу; 11.1.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу; 11.1.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану;

		11.1.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіруде *n*-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану;
2. Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары	10.1.2.	11.1.2.
		11.1.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін болатын мәндер жиынын анықтай алу; 11.1.2.2 - теңдеудің екі жағын *n* дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.4 - көрсеткіштік теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.5 - логарифмдік теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.6 - көрсеткіштік теңсіздіктерді шеше алу; 11.1.2.7 - логарифмдік теңсіздіктерді шеше алу;
3.Тригонометрия	10.1.3.	11.1.3.
	10.1.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу; 10.1.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу; 10.1.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу; 10.1.3.4 - құрамында кері тригонометриялық функциялары бар өрнектердің мәндерін табу; 10.1.3.5 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.6 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шеше алу; 10.1.3.7 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.8 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.9 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу;	

ҚОБА

2-бөлім. «Статистика және ықтималдықтар теориясы»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Ықтималдықтар теориясының негіздері	10.2.1.	11.2.1.
	10.2.1.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.2.1.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу; 10.2.1.3 - ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелерін: * P(A · B) = P(A) · P(B); * P(A + B) = P(A) + P(B); * P(A +B) = P(A)+P(B)- P(A·B) түсіну және қолдану; 10.2.1.4 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру; 10.2.1.5 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.2.1.6 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру; 10.2.1.7 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімі ұғымын және оның қасиеттерін білу; 10.2.1.8 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін есептеу; 10.2.1.9 - дискретті кездейсоқ шаманың дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу; 10.2.1.10 - дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын қолдану арқылы есептер шығару;	
2. Статистика және деректерді талдау	10.2.2.	11.2.2.
		11.2.2.1 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну; 11.2.2.2 - дискретті және аралық вариациялық қатарларды құрастыру үшін таңдаманы өңдеу; 11.2.2.3 - таңдама бойынша кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын бағалау;
3-бөлім. «Математикалық модельдеу және анализ»		

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Математикалық анализ бастамалары	10.3.1.	11.3.1.
	10.3.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу; 10.3.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу); 10.1.1.3 - функция қасиеттерін анықтай алу; 10.3.1.4 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияның мәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары; 6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы, тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу; 10.3.1.5 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу; 10.3.1.6 - $f(g(x))$ күрделі функциясын ажырата білу және функциялар композициясын құру; 10.3.1.7 - функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу; 10.3.1.8 - үзіліссіз функцияның анықтамасын білу; 10.3.1.9 - функция туындысының анықтамасын білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу; 10.3.1.10 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу;	11.3.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.3.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 2. $\int \cos x dx = \sin x + C;$ 3. $\int \sin x dx = -\cos x + C;$ 4. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C;$ 5. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.1.4 - қисық сызықты трапецияның анықтамасын білу және оның ауданын табу үшін Ньютон-Лейбниц формуласын қолдану; 11.3.1.5 - анықталған интеграл ұғымын білу және оны есептеу; 11.3.1.6-берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу; 11.3.1.7 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану; 11.3.1.8 - дәрежелік функция анықтамасын білу және дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу; 11.3.1.9 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның интегралын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.11 - көрсеткіштік функция анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.3.1.12 - көрсеткіштік функцияның негізіне қатысты қасиеттерін білу; 11.3.1. 13 - сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.3.1.14 - логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану;

КОПА

	10.3.1.11 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану; 10.3.1.12 - функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуін құрастыру; 10.3.1.13 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу; 10.3.1.14 - күрделі функцияның анықтамасын білу және оның туындысын табу; 10.3.1.15 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу және қолдану; 10.3.1.16 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерінің анықтамаларын және экстремумының бар болу шартын білу; 10.3.1.17 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу; 10.3.1.18 - туындының көмегімен функция қасиеттерін зерттеу және оның графигін салу; 10.3.1.19 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу;	11.3.1.15 - логарифмдік функцияның анықтамасын, қасиеттерін білу және оның графигін салу; 11.3.1.16 - көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралын табу; 11.3.1.17 - логарифмдік функцияның туындысын табу;
2. Математикалық тіл және математикалық модель	10.3.2.	11.3.2.
	10.3.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.3.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу;	
3. Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару	10.3.3.	11.3.3.
	10.3.3.1 - туындының физикалық мағынасына сүйене отырып, қолданбалы есептер шығару; 10.3.3.2 - туындының геометриялық мағынасын қолданып есептер шығару; 10.3.3.3 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты қолданбалы есептер шығару;	

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге

асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау		
Функция, оның қасиеттері және графигі	Функция және оның берілу тәсілдері	10.3.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу;
	Функциялардың графиктерін түрлендіру	10.3.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу);
	Функция қасиеттері	10.1.1.3 - функция қасиеттерін анықтай алу; 10.3.1.4 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияның мәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары; 6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы,тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу;
	Кері функция ұғымы	10.3.1.5 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу;
	Күрделі функция	10.3.1.6 - $f(g(x))$ күрделі функциясын ажырата білу және функциялар композициясын құру;
Тригонометриялық функциялар	Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері	10.1.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу; 10.1.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу;
	Арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс	10.1.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу;

ЖОБА

		10.1.3.4 - құрамында кері тригонометриялық функциялары бар өрнектердің мәнін табу;
2-тоқсан		
Тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктер	Қарапайым тригонометриялық теңдеулер	10.1.3.5 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу;
	Тригонометриялық теңдеулерді шешу әдістері	10.1.3.6 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шеше алу; 10.1.3.7 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.8 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу;
	Қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шешу	10.1.3.9 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу
Ықтималдық	Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері	10.2.1.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.2.1.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу;
	Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері	10.2.1.3 - ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелерін: * $P(A \cdot B) = P(A) \cdot P(B)$; * $P(A + B) = P(A) + P(B)$; * $P(A + B) = P(A)+P(B)- P(A \cdot B)$ түсіну және қолдану;
3-тоқсан		
Туынды	Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі	10.3.1.7 - функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу;
	Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі	10.3.1.8 - үзіліссіз функцияның анықтамасын білу;
	Туындының анықтамасы	10.3.1.9 - функция туындысының анықтамасын білу білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу;
	Туындыны табу ережелері	10.3.1.10 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу; 10.3.1.11 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану;
	Туындының физикалық және геометриялық мағынасы	10.3.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.3.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу; 10.3.3.1 - туындының физикалық мағынасына сүйене отырып, қолданбалы есептер шығару; 10.3.3.2 - туындының геометриялық мағынасын қолданып есептер шығару;
	Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі	10.3.1.12 - функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуін құрастыру;

	Күрделі функцияның туындысы	10.3.1.14 - күрделі функцияның анықтамасын білу және оның туындысын табу;
	Тригонометриялық функциялардың туындылары	10.3.1.13 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу;
Туындының қолданылуы	Функцияның өсу және кему белгілері	10.3.1.15 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу және қолдану;
	Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері	10.3.1.16 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерінің анықтамаларын және экстремумының бар болу шартын білу; 10.3.1.17 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу;
	Туындының көмегімен функцияны зерттеу және оның графигін салу	10.3.1.18 - туындының көмегімен функция қасиеттерін зерттеу және оның графигін салу;
	Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері	10.3.1.19 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу; 10.3.3.3 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты қолданбалы есептер шығару;
4-тоқсан		
Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары	Кездейсоқ шамалар	10.2.1.4 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру;
	Дискретті және үздіксіз кездейсоқ шамалар	10.2.1.5 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.2.1.6 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру;
	Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары	10.2.1.7 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімі ұғымын және оның қасиеттерін білу; 10.2.1.8 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін есептеу; 10.2.1.9 - дискретті кездейсоқ шаманың дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу; 10.2.1.10 - дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын қолдану арқылы есептер шығару;
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

Алғашқы функция және интеграл	Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері	11.3.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.3.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 2. $\int \cos x dx = \sin x + C;$ 3. $\int \sin x dx = -\cos x + C;$ 4. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C;$ 5. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл.	11.3.1.4 - қисықсызықты трапецияның анықтамасын білу және оның ауданын табу үшін Ньютон-Лейбниц формуласын қолдану; 11.3.1.5 - анықталған интеграл ұғымын білу және оны есептеу;
	Жазық фигуралар аудандары мен айналу денелерінің көлемдерін анықталған интеграл көмегімен есептеу	11.3.1.6 - берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу; 11.3.1.7 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану;
2-тоқсан		
Дәреже мен түбір. Дәрежелік функция	*n*-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері	11.1.1.1 - *n*-ші дәрежелі түбір және *n*-ші дәрежелі арифметикалық түбірдің анықтамасын білу; 11.1.1.2 - *n*-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу;
	Рационал көрсеткішті дәреже	11.1.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу;
	Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру	11.1.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану;
	Иррационал өрнектерді түрлендіру	11.1.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіруде *n*-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану;
	Дәрежелік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.3.1.8 - дәрежелік функция анықтамасын білу және дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу;
	Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен интегралы	11.3.1.9 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның интегралын табу ережелерін білу және қолдану;

ЖОБА

Иррационал теңдеулер	Иррационал теңдеулер. Иррационал теңдеулерді шешу әдістері	11.1.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін болатын мәндер жиынын анықтай алу; 11.1.2.2 - теңдеудің екі жағын *n* дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу;
3-тоқсан		
Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар	Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.3.1.11 - көрсеткіштік функция анықтамасын білу және оның графигін салу; 11.3.1.12 - көрсеткіштік функцияның негізіне қатысты қасиеттерін білу;
	Сан логарифмі және оның қасиеттері	11.3.1. 13 - сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.3.1.14 - логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану;
	Логарифмдік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.3.1.15 - логарифмдік функцияның анықтамасын, қасиеттерін білу және оның графигін салу
	Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы	11.3.1.16 - көрсеткіштік функцияның туындысы мен мен интегралын табу;
	Логарифмдік функцияның туындысы	11.3.1.17 - логарифмдік функцияның туындысын табу;
Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер	Көрсеткіштік теңдеулер	11.1.2.4 - көрсеткіштік теңдеулерді шеше алу;
	Логарифмдік теңдеулер	11.1.2.5 - логарифмдік теңдеулерді шеше алу;
	Көрсеткіштік теңсіздіктер	11.1.2.6 - көрсеткіштік теңсіздіктерді шеше алу;
	Логарифмдік теңсіздіктер	11.1.2.7 - логарифмдік теңсіздіктерді шеше алу;
4-тоқсан		
Математикалық статистика элементтері	Бас жиын және таңдама	11.2.2.1 - математикалық статистиканың негізгі терминдерін білу және түсіну;
	Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар	11.2.2.2 - дискретті және аралық вариациялық қатарларды құрастыру үшін таңдаманы өңдеу;
	Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдамалар бойынша бағалау	11.2.2.3 - таңдама бойынша кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамаларын бағалау;
10-11 сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

ЖОБА

3 Тарау. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру(төмендетілген оқу жүктемесімен)

Параграф 1. «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

16. «Алгебра және анализ бастамалары» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

17. 10-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау;

2) «Функция, оның қасиеттері және графигі». Функция және оның берілу тәсілдері. Функциядың графиктерін түрлендіру. Функцияның қасиеттері. Кері функция ұғымы. Күрделі функция;

3) «Тригонометриялық функциялар». Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері. Арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс;

4) «Тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктер». Қарапайым тригонометриялық теңдеулер. Тригонометриялық теңдеулерді шешу әдістері. Қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шешу;

5) «Ықтималдық». Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері. Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері;

6) «Туынды». Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі. Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі. Туындының анықтамасы. Туындыны табу ережелері. Туындының физикалық және геометриялық мағынасы. Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі. Күрделі функцияның туындысы. Тригонометриялық функциялардың туындылары;

7) «Туындының қолданылуы». Функцияның өсу және кему белгілері. Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері. Туындының көмегімен функцияны зерттеу және оның графигін салу. Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері;

8) «Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары». Кездейсоқ шамалар. Дискретті және үздіксіз кездейсоқ шамалар. Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары;

9) 10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

18. 11-сыныпқа арналған «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау;

2) «Алғашқы функция және интеграл». Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері. Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл. Жазық фигуралар аудандары мен айналу денелерінің көлемдерін анықталған интеграл көмегімен есептеу;

3) «Дәреже және түбір. Дәрежелік функция». *n*-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері. Рационал көрсеткішті дәреже. Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру. Иррационал өрнектерді түрлендіру. Дәрежелік функция, оның қасиеттері мен графигі. Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен интегралы;

4) «Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар». Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері мен графигі. Санның логарифмі және оның қасиеттері. Логарифмдік функция, оның қасиеттері мен графигі. Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы. Логарифмдік функцияның туындысы;

5) «Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер». Көрсеткіштік теңдеулер. Логарифмдік теңдеулер. Көрсеткіштік теңсіздіктер. Логарифмдік теңдеулер. Логарифмдік теңсіздіктер;

6) «Иррационал теңдеулер». Иррационал теңдеулер. Иррационал теңдеулерді шешу әдістері;

7) «Математикалық статистика элементтері». Бас жиын және таңдама. Дискретті және интервалды вариациялық қатарлар. Кездейсоқ шаманың сандық сипаттамаларын таңдама бойынша бағалау;

8) 10-11 сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

19. Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады. Әр бөлімше ішінде тізбектеліп жазылған оқыту мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

20. Оқу пәнінің мазмұны үш бөлімді қамтиды: «Алгебра», «Статистика және ықтималдықтар теориясы», «Математикалық модельдеу және анализ».

21. «Алгебра» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру,

2) Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары;

3) Тригонометрия.

22. «Статистика және ықтималдықтар теориясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Ықтималдықтар теориясының негіздері;

2) Статистика және деректерді талдау.

23. «Математикалық модельдеу және анализ» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Математикалық анализ бастамалары;

2) Математикалық тіл және математикалық модель;

3) Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Білім алушыларға қойылатын мақсаттар:

1-бөлім. «Алгебра»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.Алгебралық өрнектер және оларды түрлендіру	10.1.1.	11.1.1.
		11.1.1.1 - n-ші дәрежелі түбір және n-ші дәрежелі арифметикалық түбірдің анықтамасын білу; 11.1.1.2 - n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу; 11.1.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу; 11.1.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану; 11.1.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіруде n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану;
2. Теңдеулер және теңсіздіктер, олардың жүйелері және жиынтықтары	10.1.2.	11.1.2.
		11.1.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін болатын мәндер жиынын анықтай алу; 11.1.2.2 - теңдеудің екі жағын n дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.4 - көрсеткіштік теңдеулерді шешу; 11.1.2.5 - көрсеткіштік теңсіздіктерді шешу; 11.1.2.6 - логарифмдік теңдеулерді шешу; 11.1.2.7 - логарифмдік теңсіздіктерді шешу;
3.Тригонометрия	10.1.3.	11.1.3.
	10.1.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу; 10.1.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу; 10.1.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу;	

ЖОБА

	10.1.3.4 - құрамында кері тригонометриялық функциялары бар өрнектердің мәндерін табу; 10.1.3.5 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.6 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шеше алу; 10.1.3.7 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.8 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.9 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу;	
2-бөлім. «Статистика және ықтималдықтар теориясы»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Ықтималдықтар теориясының негіздері	10.2.1.	11.2.1.
	10.2.1.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.2.1.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу; 10.2.1.3 - ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелерін: * P(A · B) = P(A) · P(B); * P(A + B) = P(A) + P(B); * P(A +B) = P(A)+P(B)- P(A·B) түсіну және қолдану; 10.2.1.4 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру; 10.2.1.5 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.2.1.6 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру; 10.2.1.7 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін, дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу;	
3-бөлім. «Математикалық модельдеу және анализ»		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
	10.3.1.	11.3.1.

ЖОБА

1. Математикалық анализ бастамалары	10.3.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу; 10.3.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу); 10.3.1.3 - функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияның мәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары; 6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы, тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу; 10.3.1.4 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу; 10.3.1.5 - функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу; 10.3.1.6 - үзіліссіз функцияның анықтамасын білу; 10.3.1.7 - функция туындысының анықтамасын білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу; 10.3.1.8 - тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу; 10.3.1.9 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану; 10.3.1.10 - функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуін құрастыру; 10.3.1.11 - күрделі функцияның анықтамасын білу және оның туындысын табу;	11.3.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.3.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 2. $\int \cos x dx = \sin x + C;$ 3. $\int \sin x dx = -\cos x + C$; 4. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C$; 5. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.1.4 - қисық сызықты трапецияның анықтамасын білу; 11.3.1.5 - анықталған интеграл ұғымын білу және оны есептеу; 11.3.1.6 - қисық сызықты трапецияның ауданын табу үшін Ньютон-Лейбниц формуласын қолдану; 11.3.1.7-берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу; 11.3.1.8 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану; 11.3.1.9 - дәрежелік функция анықтамасын білу және дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу; 11.3.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.11 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның алғашқы функциясын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.12 - көрсеткіштік функция анықтамасын, қасиеттерін білу және оның графигін салу; 11.3.1.13 - сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.3.1.14 - логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану; 11.3.1.15 - логарифмдік функцияның анықтамасын, қасиеттерін білу және оның графигін салу;

	10.3.1.12 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу; 10.3.1.13 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу және қолдану; 10.3.1.14 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерінің анықтамаларын және экстремумының бар болу шартын білу; 10.3.1.15 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу; 10.3.1.16 - туындының көмегімен функцияны зерттеу және оның графигін салу; 10.3.1.17 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу;	11.3.1.16 - көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралын табу; 11.3.1.17 - логарифмдік функцияның туындысын табу;
2. Математикалық тіл және математикалық модель	10.3.2.	11.3.2.
	10.3.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу және қолдану; 10.3.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу және қолдану;	
3. Математикалық модельдеудің көмегімен есептер шығару	10.3.3.	11.3.3.
	10.3.3.1 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты есептер шығару;	

25. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

26. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-9-сыныптардағы алгебра курсын қайталау		

Функция, оның қасиеттері және графигі	Функция және оның берілу тәсілдері	10.3.1.1 - функция анықтамасын және берілу тәсілдерін білу;
	Функциялардың графиктерін түрлендіру	10.3.1.2 - функция графигіне түрлендірулер орындай алу (параллель көшіру, сығу және созу);
	Функция қасиеттері	10.3.1.3- функцияның берілген графигі бойынша оның қасиеттерін: 1) функцияның анықталу облысы; 2) функцияның мәндер жиыны; 3) функцияның нөлдері; 4) функцияның периодтылығы; 5) функцияның бірсарындылық аралықтары; 6) функцияның таңбатұрақтылық аралықтары; 7) функцияның ең үлкен және ең кіші мәндері; 8) функцияның жұптылығы,тақтылығы; 9) функцияның шектелгендігі; 10) функция үзіліссіздігі; 11) функцияның экстремумдары сипаттай алу;
	Кері функция ұғымы	10.3.1.4 - кері функцияның анықтамасын білу және берілген функцияға кері функцияны табу және өзара кері функциялар графиктерінің орналасу қасиетін білу;
Тригонометриялық функциялар	Тригонометриялық функциялар, олардың қасиеттері мен графиктері	10.1.3.1 - тригонометриялық функциялар анықтамаларын, қасиеттерін білу және олардың графиктерін сала білу; 10.1.3.2 - тригонометриялық функциялардың графиктерін түрлендірулер көмегімен сала білу;
	Арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс	10.1.3.3 - арксинус, арккосинус, арктангенс, арккотангенс анықтамаларын білу және олардың мәндерін таба білу; 10.1.3.4 - құрамында кері тригонометриялық функциялары бар өрнектердің мәнін табу;
2-тоқсан		
Тригонометриялық теңдеулер мен теңсіздіктер	Қарапайым тригонометриялық теңдеулер	10.1.3.5 - қарапайым тригонометриялық теңдеулерді шеше алу;

ЖОБА

	Тригонометриялық теңдеулерді шешу әдістері	10.1.3.6 - тригонометриялық теңдеулерді көбейткіштерге жіктеу арқылы шеше алу; 10.1.3.7 - квадрат теңдеуге келтірілетін тригонометриялық теңдеулерді шеше алу; 10.1.3.8 - біртекті тригонометриялық теңдеулерді шеше алу;
	Қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шешу	10.1.3.9 - қарапайым тригонометриялық теңсіздіктерді шеше алу
Ықтималдық	Оқиға ықтималдығы және оның қасиеттері	10.2.1.1 - кездейсоқ оқиға ұғымын, кездейсоқ оқиға түрлерін білу және оларға мысалдар келтіру; 10.2.1.2 - ықтималдықтар қасиеттерін қолданып, кездейсоқ оқиғалардың ықтималдығын есептеу;
	Ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелері	10.2.1.3 - ықтималдықтарды қосу және көбейту ережелерін: * P(A · B) = P(A) · P(B); * P(A + B) = P(A) + P(B); * P(A +B) = P(A)+P(B)- P(A·B) түсіну және қолдану;
3-тоқсан		
Туынды	Функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегі	10.3.1.5 - функцияның нүктедегі және шексіздіктегі шегінің анықтамасын білу;
	Функцияның нүктедегі және жиындағы үзіліссіздігі	10.3.1.6 - үзіліссіз функцияның анықтамасын білу;
	Туындының анықтамасы	10.3.1.7 - функция туындысының анықтамасын білу білу және анықтама бойынша функцияның туындысын табу;
	Туындыны табу ережелері	10.3.1.8- тұрақты функцияның және дәрежелік функцияның туындыларын табу; 10.3.1.9 - дифференциалдаудың ережелерін білу және қолдану;
	Туындының физикалық және геометриялық мағынасы	10.3.2.1 - туындының геометриялық мағынасын білу; 10.3.2.2 - туындының физикалық мағынасын білу;
	Функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуі	10.3.1.10 - функция графигіне жүргізілген жанаманың теңдеуін құрастыру;
	Күрделі функцияның туындысы	10.3.1.11 - күрделі функцияның анықтамасын білу және оның туындысын табу;

ЖОБА

	Тригонометриялық функциялардың туындылары	10.3.1.12 - тригонометриялық функциялардың туындыларын табу;
Туындының қолданылуы	Функцияның өсу және кему белгілері	10.3.1.13 - функцияның аралықта өсуінің (кемуінің) қажетті және жеткілікті шартын білу және қолдану;
	Функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелері	10.3.1.14 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерінің анықтамаларын және экстремумының бар болу шартын білу; 10.3.1.15 - функцияның кризистік нүктелері мен экстремум нүктелерін табу;
	4-тоқсан	
Туындының қолданылуы	Туындының көмегімен функцияны зерттеу және оның графигін салу	10.3.1.16 - туындының көмегімен функция қасиеттерін зерттеу және оның графигін салу;
	Функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндері	10.3.1.17 - функцияның кесіндідегі ең үлкен және ең кіші мәндерін табу; 10.3.3.1 - функцияның ең үлкен (ең кіші) мәндерін табуға байланысты есептер шығару;
Кездейсоқ шамалар және олардың сандық сипаттамалары	Кездейсоқ шамалар. Дискретті және үздіксіз кездейсоқ шамалар	10.2.1.4 - кездейсоқ шаманың не екенін түсіну және кездейсоқ шамаларға мысалдар келтіру;
		10.2.1.5 - дискретті және үзіліссіз кездейсоқ шамалардың анықтамаларын білу және оларды ажырата алу; 10.2.1.6 - кейбір дискретті кездейсоқ шамалардың үлестірім заңы кестесін құру;
	Дискретті кездейсоқ шамалардың сандық сипаттамалары	10.2.1.7 - дискретті кездейсоқ шаманың математикалық күтімін, дисперсиясы мен орташа квадраттық (стандартты) ауытқуын есептеу;
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

ЖОБА

Алғашқы функция және интеграл	Алғашқы функция және анықталмаған интеграл. Анықталмаған интеграл қасиеттері	11.3.1.1 - алғашқы функция және анықталмаған интеграл анықтамаларын білу; 11.3.1.2 - анықталмаған интеграл қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.1.3 - негізгі анықталмаған интегралдарды 1. $\int x^n dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C, n \neq -1;$ 2. $\int \cos x dx = \sin x + C;$ 3. $\int \sin x dx = -\cos x + C$; 4. $\int \frac{dx}{\cos^2 x} = tgx + C$; 5. $\int \frac{dx}{\sin^2 x} = -ctgx + C$ білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Қисықсызықты трапеция және оның ауданы. Анықталған интеграл.	11.3.1.4 - қисықсызықты трапецияның анықтамасын білу; 11.3.1.5 - анықталған интеграл ұғымын білу және оны есептеу; 11.3.1.6 - қисықсызықты трапецияның табу үшін Ньютон-Лейбниц формуласын қолдану;
	Жазық фигуралар аудандары мен айналу денелерінің көлемдерін анықталған интеграл көмегімен есептеу	11.3.1.7- берілген сызықтармен шектелген жазық фигураның ауданын есептеу; 11.3.1.8 - айналу денесінің көлемін анықталған интеграл көмегімен есептеу формуласын білу және қолдану;
2-тоқсан		
Дәреже мен түбір. Дәрежелік функция	n-ші дәрежелі түбір және оның қасиеттері	11.1.1.1 - n-ші дәрежелі түбір және n-ші дәрежелі арифметикалық түбірдің анықтамасын білу; 11.1.1.2 - n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін білу;
	Рационал көрсеткішті дәреже	11.1.1.3 - рационал көрсеткішті дәреже анықтамасын және қасиеттерін білу;
	Рационал көрсеткішті дәрежесі бар өрнектерді түрлендіру	11.1.1.4 - алгебралық өрнектерді түрлендіру үшін рационал көрсеткішті дәреже қасиеттерін қолдану;
	Иррационал өрнектерді түрлендіру	11.1.1.5 - иррационал өрнектерді түрлендіруде n-ші дәрежелі түбір қасиеттерін қолдану;

ЖОБА

	Дәрежелік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.3.1.9 - дәрежелік функция анықтамасын білу және дәреже көрсеткішіне тәуелді дәрежелік функция графигін салу;
	Нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысы мен алғашқы функциясы	11.3.1.10 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның туындысын табу ережелерін білу және қолдану; 11.3.1.11 - нақты көрсеткішті дәрежелік функцияның алғашқы функциясын табу ережелерін білу және қолдану;
Иррационал теңдеулер	Иррационал теңдеулер. Иррационал теңдеулерді шешу әдістері	11.1.2.1 - иррационал теңдеудің анықтамасын білу, оның мүмкін болатын мәндер жиынын анықтай алу; 11.1.2.2 - теңдеудің екі жағын n дәрежеге шығару әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу; 11.1.2.3 - айнымалыны алмастыру әдісі арқылы иррационал теңдеулерді шеше алу;
3-тоқсан		
Көрсеткіштік және логарифмдік функциялар	Көрсеткіштік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.3.1.12 - көрсеткіштік функция анықтамасын, қасиеттерін білу және оның графигін салу;
	Сан логарифмі және оның қасиеттері	11.3.1.13 - сан логарифмі, ондық және натурал логарифмдер анықтамаларын білу; 11.3.1.14 - логарифм қасиеттерін білу және оны логарифмдік өрнектерді түрлендіруде қолдану;
	Логарифмдік функция, оның қасиеттері мен графигі	11.3.1.15 - логарифмдік функцияның анықтамасын, қасиеттерін білу және оның графигін салу
	Көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралы	11.3.1.16 - көрсеткіштік функцияның туындысы мен интегралын табу;
	Логарифмдік функцияның туындысы	11.3.1.17 - логарифмдік функцияның туындысын табу;
Көрсеткіштік және логарифмдік теңдеулер мен теңсіздіктер	Көрсеткіштік теңдеулер	11.1.2.4 - көрсеткіштік теңдеулерді шешу;
	Көрсеткіштік теңсіздіктер	11.1.2.5 - көрсеткіштік теңсіздіктерді шешу;
	4-тоқсан	
Көрсеткіштік және логарифмдік	Логарифмдік теңдеулер	11.1.2.6 - логарифмдік теңдеулерді шешу;

ЖОБА

теңдеулер мен теңсіздіктер	Логарифмдік теңсіздіктер	11.1.2.7 - логарифмдік теңсіздіктерді шешу;
10-11 сыныптардағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау		

ЖОБА

Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
106-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беру (қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы) деңгейінде «Геометрия» пәнін оқыту маңызды болып табылады, себебі оны оқып-үйрену барысында математиканың практикалық маңыздылығы, тұлғаның логикалық және сыни тұрғыдан ойлау қабілетін қалыптастыру мен дамыту арқылы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға мүмкіндік жасайды. Сондай-ақ, ғылыми-жаратылыстану пәндерін оқып-білуге қажетті математикалық білім мен білік негіздерін игеру қоршаған ортаның бір тұтастығы туралы түсінікті қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Мақсаты: практикалық іс-әрекетте қолдануға, басқа пәндерді игеруге, білім алуды жалғастыруға қажетті математикалық білімді оқушылардың меңгеруі; жалпы адами құндылықтар және ұлттық мәдениеттің озық салт-дәстүрлер негізінде оқушылардың зияткерлігін дамыту.

4. Міндеттері:

1) Геометрияның бөлімдері бойынша математикалық білім, білік және дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

2) математикалық тіл мен негізгі математикалық заңдарды қолдану дағдыларын дамытуға ықпал ету;

3) әртүрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде санды қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге жәрдем беру;

4) нақты процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді құру және интерпретациялау дағдыларын дамыту;

5) әртүрлі теориялық облыстар мен практикалық іс-әрекеттерде зерттеулер және есептер шешу үшін математикалық әдістерді қолданудың дағдыларын дамыту;

6) логикалық және сын тұрғысынан ойлау, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

7) коммуникативтік, әртүрлі дереккөздерден ақпаратты іздеу және қолдану дағдыларын дамыту;

8) өздігінен, топта жұмыс істеуге қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, бастамашылдық, табандылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

9) қоғамның ілгерілеуі үшін математиканың маңыздылығын түсінуін қамтамасыз ету;

10) математиканы оқыту процесінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Геометрия» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

5. «Геометрия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

3) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты;

4) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. 10-сыныпқа арналған «Геометрия» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-9-сыныптардағы геометрия курсын қайталау;

2) «Стереометрия аксиомалары. Кеңістіктегі параллельдік». Стереометрия аксиомалары және олардың салдарлары. Кеңістіктегі түзулердің өзара орналасуы. Тетраэдр. Параллелепипед. Түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы. Жазықтықтардың параллельдігі;

3) «Кеңістіктегі перпендикулярлық». Түзу мен жазықтықтың перпендикулярлығы. Үш перпендикуляр туралы теорема. Кеңістіктегі арақашықтықтар. Кеңістіктегі бұрыштар. Жазықтықтардың перпендикулярлығы. Тікбұрышты параллелепипед. Жазық фигураның жазықтыққа ортогональ проекциясы және оның ауданы;

4) «Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар». Кеңістіктегі векторлар және оларға амалдар қолдану. Коллинеар және компланар векторлар. Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі. Кеңістіктегі вектордың координаталары. Координатасымен берілген векторларды қосу және азайту, координатасымен берілген векторды санға көбейту. Векторды үш

компланар емес вектор бойынша жіктеу. Екі нүктенің арақашықтығы. Кесіндіні берілген қатынаста бөлу. Кесінді ортасының координаталары. Векторлардың скаляр көбейтіндісі. Сфера теңдеуі. Жазықтық теңдеуі. Кеңістіктегі түзудің теңдеуі;

5) 10-сыныптағы алгебра және анализ бастамалары курсын қайталау.

7. 11-сыныпқа арналған «Геометрия» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 10-сыныптағы геометрия курсын қайталау;

2) «Көпжақтар». Көпжақты бұрыш, геометриялық дене туралы түсінік. Көпжақ ұғымы. Призма және оның элементтері, призма түрлері. Призманың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Пирамида және оның элементтері. Дұрыс пирамида. Қиық пирамида. Пирамиданың, қиық пирамиданың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Көпжақтардың жазықтықпен қималары. Дұрыс көпжақтар;

3) «Кеңістіктегі түзу мен жазықтық теңдеулерінің қолданылуы». Кеңістіктегі түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы. Кеңістістегі нүктеден жазықтыққа дейінгі арақашықтық. Кеңістіктегі түзулер арасындағы бұрышты, түзу мен жазықтық арасындағы бұрышты табу;

4) «Айналу денелері және олардың элементтері». Цилиндр және оның элементтері. Цилиндрдің жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Конус және оның элементтері. Конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Қиық конус және оның элементтері. Қиық конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Сфера, шар және олардың элементтері. Сфераға жүргізілген жанама жазықтық. Сфера бетінің ауданы. Шар және оның элементтері. Шардың, сфераның жазықтықпен қималары. Цилиндр, конус және шардың жазықтықпен қималары;

5) «Денелердің көлемдері». Денелер көлемдерінің жалпы қасиеттері. Призма көлемі. Пирамида және қиық пирамида көлемдері. Цилиндр көлемі. Конус және қиық конус көлемдері. Кеңістік фигураларының ұқсастығы. Шар және оның бөліктерінің көлемдері. Геометриялық денелердің комбинациялары;

6) 10-11-сыныптардағы алгебра және анализ бастмалары курсын қайталау.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқу мақсаттарын қамтиды. Әр бөлім ішінде тізбектеліп жазылған оқу мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

9. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұны келесі бөлімдерден тұрады:

1) Геометриялық фигуралар туралы түсінік;

2) Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы;

3) Метрикалық қатынастар;

4) Векторлар және түрлендірулер.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

10. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық

белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлім ретін, үшінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.1.2. кодында «10» - сынып, «1» - бөлім, «2» - оқу мақсатының реттік саны.

Білім алушыларға қойылатын талаптар:

Бөлім	10-сынып	11-сынып
1.Геометриялық фигуралар туралы түсінік	10.1.	11.1.
	10.1.1 - тетраэдр және параллелепипедтің анықтамаларын білу, тетраэдр, параллелепипедті және олардың элементтерін жазықтықта кескіндей алу; 10.1.2 - тікбұрышты параллелепипед анықтамасын және қасиеттерін білу;	11.1.1 - көпжақты бұрыш пен геометриялық дене ұғымдарын білу, оларды жазықтықта кескіндеу алу; 11.1.2 - көпжақтың анықтамасын және оның элементтерін білу; 11.1.3 - призманың анықтамасын, оның элементтерін, призма түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.1.4 - пирамиданың анықтамасын, оның элементтерін, пирамида түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.1.5 - қиық пирамида анықтамасын білу, оны жазықтықта кескіндей алу; 11.1.6 - дұрыс көпжақтың анықтамасын білу, дұрыс көпжақтардың түрлерін ажырата білу; 11.1.7 - цилиндрдің анықтамасын, оның элементтерін білу; цилиндрді жазықтықта кескіндей алу; 11.1.8 - конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.1.9 - қиық конустың анықтамасын, оның элементтерін білу, қиық конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.1.10 - сфера, шардың анықтамаларын білу; жазықтықта кескіндей алу; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
2. Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы	10.2.	11.2.
	10.2.1 - стереометрия аксиомаларын, олардың салдарларын білу; оларды кескіндеу және математикалық символдар арқылы жазып көрсету; 10.2.2 - кеңістіктегі параллель және айқас түзулер	11.2.1 - көпжақтың жазықтықпен қималарын сала білу; 11.2.2 - цилиндрдің, конустың және шардың жазықтықпен қималарын кескіндеу; 11.2.3 - сфера мен жазықтықтың өзара орналасуын білу;

ЖОБА

	анықтамаларын білу, оларды анықтау және кескіндеу; 10.2.3 - кеңістіктегі параллель түзулердің қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.4 - түзу мен жазықтықтың параллельдік белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.5 - жазықтықтардың параллельдік белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.6 - перпендикуляр түзулердің анықтамасы мен қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.7 - түзу мен жазықтықтың перпендикулярлық анықтамасын, белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.8 - кеңістіктегі перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы анықтамаларын білу; 10.2.9 - кеңістіктегі екі түзу арасындағы бұрыш анықтамасын білу; 10.2.10 - айқас түзулер арасындағы бұрыш пен олардың ортақ перпендикулярын сызбада кескіндей алу; 10.2.11 - жазық фигураның ортогональ проекциясын жазықтықта салу;	11.2.4 - пирамида төбесінің табан жазықтығына проекциясының орналасуын анықтау; 11.2.5 - көпжақтар мен айналу денелерінің комбинацияларын жазықтықта кескіндеу;
3. Метрикалық қатыстар	10.3.	11.3.
	10.3.1 - үш перпендикуляр туралы теореманы білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.2 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрыштың анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу; 10.3.3 - жазықтықтар арасындағы бұрыштың (екіжақты бұрыш) анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу; 10.3.4 - жазықтықтардың перпендикулярлық белгісі мен қасиетін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;	11.3.1 - призманың бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.2 - пирамиданың (қиық пирамиданың) бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.4 - цилиндрдің бүйір беті және толық беті аудандары формулаларын қорытып шығару

ЖОБА

	10.3.5 - нүктеден жазықтыққа дейінгі және айқас түзулер арасындағы арақашықтықтарды таба білу; 10.3.6 - жазық фигураның жазықтыққа ортогональ проекциясы ауданының формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.7 - тікбұрышты параллелепипедтің қасиеттерін қорытып шығару және есептер шығаруда қолдану;	және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.5 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.6 - конустың бүйір және толық беті аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.7 - қиық конустың бүйір беті және толық беті аудандары формуларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.8 - сфера бетінің ауданын табуға есептер шығару; 11.3.9 - сфераға жанама жазықтықтың анықтамасын және қасиетін білу; 11.3.10 - шар мен сфераның жазықтықпен қималарына байланысты есептер шығару; 11.3.11 - кеңістік денелерінің көлемдерінің қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.12 - призма көлемін табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 11.3.13 - пирамида және қиық пирамида көлемдерін табу формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.14 - цилиндр көлемін табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 11.3.15 - конус және қиық конус көлемдерін табу формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.16 - шар және оның бөліктері көлемдерін табу формулаларын білу және оларды есеп шығаруда қолдану; 11.3.17 - кеңістіктегі ұқсас фигуралар көлемдерінің қасиетін білу және оны есептер шығаруда қолдану; 11.3.18 - геометриялық денелерінің комбинациясына берілген практикалық мазмұнды есептер шығару;
4. Векторлар	10.4.	11.4.

ЖОБА

және түрлендірулер	10.4.1 - кеңістіктегі вектор, вектордың ұзындығы, тең векторлар анықтамаларын білу, 10.4.2 - векторларды қосу және векторды санға көбейтуді орындау; 10.4.3 - кеңістіктегі коллинеар және компланар векторлардың анықтамаларын білу; 10.4.4 - кеңістіктегі векторлардың скаляр көбейтіндісінің анықтамасы мен қасиеттерін білу; 10.4.5 - кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі анықтамасын білу және оны кескіндей алу; 10.4.6 - кеңістіктегі нүктені оның координаталары бойынша тікбұрышты координаталар жүйесінде кескіндеу; 10.4.7 - кеңістіктегі екі нүкте арасындағы арақашықтықты таба білу; 10.4.8 - кесіндіні берілген қатынаста бөлетін нүкте координаталарының формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.4.9 - кесінді ортасының координаталары формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.4.10 - сфера теңдеуін білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.11 - вектордың координаталары ұғымын білу, вектор координаталарын бірлік векторлар бойынша жіктеп таба білу; 10.4.12 - кеңістіктегі вектордың координаталарын және ұзындығын таба білу; 10.4.13 - координаталарымен берілген векторларды қосуды және векторды санға көбейтуді орындау; 10.4.14 - векторлардың коллинеарлық және компланарлық шартын білу және оны есептер шығаруда қолдану;	11.4.1 - нүктеден жазықтыққа дейінгі арақашықтықты табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 11.4.2 - түзулер арасындағы бұрышты (түзулердің теңдеулері бойынша) табу; 11.4.3 - координаталардағы түзулердің параллельдігі мен перпендикулярлығы шартын есептер шығаруда қолдану; 11.4.4 - координаталардағы сфера мен жазықтықтың өзара орналасуына есептер шығару; 11.4.5 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрышты табу;

ҚОБА

	10.4.15 - векторды үш компланар емес векторлар бойынша жіктеу; 10.4.16 - координаталық түрдегі векторлардың скаляр көбейтіндісі формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.17 - кеңістіктегі екі вектордың арасындағы бұрышты есептеу; 10.4.18 - кеңістіктегі векторлардың перпендикулярлық шартын білу және қолдану; 10.4.19 - жазықтықтың жалпы теңдеуін $(ax+by+cz+d=0)$ нормаль вектор $\vec{n}(a;b;c)$ және осы жазықтықтағы нүкте бойынша қорытып шығару; 10.4.20 - түзудің канондық теңдеуін құрастыру; 10.4.21 - түзу теңдеуінің канондық түрінен параметрлік түріне көше алу; 10.4.22 - берілген екі нүкте арқылы өтетін түзудің теңдеуін құру;	

11. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

12. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша қосымшада берілген ұзақ мерзімді жоспарыға сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-9-сыныптардағы геометрия курсын қайталау		
Стереометрия аксиомалары.	Стереометрия аксиомалары және олардың салдарлары	10.2.1 - стереометрия аксиомаларын, олардың салдарларын білу; оларды кескіндеу және математикалық символдар арқылы жазып көрсету;

Кеңістіктегі параллельдік	Кеңістіктегі түзулердің өзара орналасуы	10.2.2 - кеңістіктегі параллель және айқас түзулер анықтамаларын білу, оларды анықтау және кескіндеу; 10.2.3 - кеңістіктегі параллель түзулердің қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Тетраэдр, параллелепипед	10.1.1 - тетраэдр және параллелепипедтің анықтамаларын білу, тетраэдр, параллелепипедті және олардың элементтерін жазықтықта кескіндей алу;
	Түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы. Жазықтықтардың параллельдігі	10.2.4 - түзу мен жазықтықтың параллельдік белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.5 - жазықтықтардың параллельдік белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану;
2-тоқсан		
Кеңістіктегі перпендикулярлық	Түзу мен жазықтықтың перпендикулярлығы. Үш перпендикуляр туралы теорема	10.2.6 - перпендикуляр түзулердің анықтамасы мен қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.7 - түзу мен жазықтықтың перпендикулярлық анықтамасын, белгісін және қасиеттерін білу, оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.8 - кеңістіктегі перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы анықтамаларын білу;
	Кеңістіктегі арақашықтықтар	10.3.1 - үш перпендикуляр туралы теореманы білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.5 - нүктеден жазықтыққа дейінгі және айқас түзулер арасындағы арақашықтықтарды таба білу;
	Кеңістіктегі бұрыштар	10.2.9 - кеңістіктегі екі түзу арасындағы бұрыш анықтамасын білу; 10.2.10 - айқас түзулер арасындағы бұрыш пен олардың ортақ перпендикулярын сызбада кескіндей алу; 10.3.2 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрыштың анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу; 10.3.3 - жазықтықтар арасындағы бұрыштың (екіжақты бұрыш) анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу;
	Жазықтықтардың перпендикулярлығы	10.3.4 - жазықтықтардың перпендикулярлық белгісі мен қасиетін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
3-тоқсан		
Кеңістіктегі перпендикулярлық	Тікбұрышты параллелепипед	10.1.2 - тікбұрышты параллелепипед анықтамасын және қасиеттерін білу; 10.3.7 - тікбұрышты параллелепипедтің қасиеттерін қорытып шығару және есептер шығаруда қолдану;
	Жазық фигураның жазықтыққа ортогональ	10.2.11 - жазық фигураның ортогональ проекциясын жазықтықта салу; 10.3.6 - жазық фигураның жазықтыққа ортогональ

	проекциясы және оның ауданы	проекциясы ауданының формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;
Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар	Кеңістіктегі векторлар және оларға амалдар қолдану. Коллинеар және компланар векторлар	10.4.1 - кеңістіктегі вектор, вектордың ұзындығы, тең векторлар анықтамаларын білу, 10.4.2 - векторларды қосу және векторды санға көбейтуді орындау; 10.4.3 - кеңістіктегі коллинеар және компланар векторлардың анықтамаларын білу;
	Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі	10.4.5 - кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі анықтамасын білу және оны кескіндей алу; 10.4.6 - кеңістіктегі нүктені оның координаталары бойынша тікбұрышты координаталар жүйесінде кескіндеу;
	Кеңістіктегі вектордың координаталары	10.4.11 - вектордың координаталары ұғымын білу, вектор координаталарын бірлік векторлар бойынша жіктеп таба білу;
	Координатасымен берілген векторларды қосу және азайту, координатасымен берілген векторды санға көбейту	10.4.13 - координаталарымен берілген векторларды қосуды және векторды санға көбейтуді орындау;
	Векторды үш компланар емес вектор бойынша жіктеу	10.4.14 - векторлардың коллинеарлық және компланарлық шартын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.15 - векторды үш компланар емес векторлар бойынша жіктеу;
	Екі нүктенің арақашықтығы	10.4.7 - кеңістіктегі екі нүкте арасындағы арақашықтықты таба білу; 10.4.12 - кеңістіктегі вектордың координаталарын және ұзындығын таба білу;
	Кесіндіні берілген қатынаста бөлу	10.4.8 - кесіндіні берілген қатынаста бөлетін нүкте координаталарының формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Кесінді ортасының координаталары	10.4.9 - кесінді ортасының координаталары формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
4-тоқсан		
Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар	Векторлардың скаляр көбейтіндісі	10.4.4 - кеңістіктегі векторлардың скаляр көбейтіндісінің анықтамасы мен қасиеттерін білу; 10.4.16 - координаталық түрдегі векторлардың скаляр көбейтіндісі формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.17 - кеңістіктегі екі вектордың арасындағы бұрышты есептеу; 10.4.18 - кеңістіктегі векторлардың перпендикулярлық шартын білу және қолдану;
	Сфера теңдеуі	10.4.10 - сфера теңдеуін білу және оны есептер шығаруда қолдану;

ЖОБА

	Жазықтық теңдеуі	10.4.19 - жазықтықтың жалпы теңдеуін (ax+by+cz+d=0) нормаль вектор және осы жазықтықтағы нүкте бойынша қорытып шығару;
	Кеңістіктегі түзудің теңдеуі	10.4.20 - түзудің канондық теңдеуін құрастыру; 10.4.21 - түзу теңдеуінің канондық түрінен параметрлік түріне көше алу; 10.4.22 - берілген екі нүкте арқылы өтетін түзудің теңдеуін құру;
10-сыныптағы геометрия курсын қайталау		

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10-сыныптағы геометрия курсын қайталау		
Көпжақтар	Көпжақты бұрыш, геометриялық дене туралы түсінік	11.1.1 - көпжақты бұрыш пен геометриялық дене ұғымдарын білу, оларды жазықтықта кескіндеу алу;
	Көпжақ ұғымы	11.1.2 - көпжақтың анықтамасын және оның элементтерін білу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	Призма және оның элементтері, призма түрлері	11.1.3 - призманың анықтамасын, оның элементтерін, призма түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	Призманың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.3.1 - призманың бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
	Пирамида және оның элементтері. Дұрыс пирамида	11.1.4 - пирамиданың анықтамасын, оның элементтерін, пирамида түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.2.4 - пирамида төбесінің табан жазықтығына проекциясының орналасуын анықтау; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	Қиық пирамида	11.1.5 - қиық пирамида анықтамасын білу, оны жазықтықта кескіндей алу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
2-тоқсан		
Көпжақтар	Пирамиданың, қиық пирамиданың жазбасы, бүйір беті және толық бетінің аудандары	11.3.2 - пирамиданың (қиық пирамиданың) бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;

	Көпжақтардың жазықтықпен қималары	11.2.1 - көпжақтың жазықтықпен қималарын сала білу;
	Дұрыс көпжақтар	11.1.6 - дұрыс көпжақтың анықтамасын білу, дұрыс көпжақтардың түрлерін ажырата білу;
Кеңістіктегі түзу мен жазықтық теңдеулерінің қолданылуы	Кеңістіктегі түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы	11.2.6 - кеңістіктегі түзу мен жазықтықтың өзара орналасуын білу;
	Кеңістіктегі нүктеден жазықтыққа дейінгі арақашықтық	11.4.1 - нүктеден жазықтыққа дейінгі арақашықтықты табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;
	Кеңістіктегі түзулер арасындағы бұрышты, түзу мен жазықтық арасындағы бұрышты табу	11.4.2 - түзулер арасындағы бұрышты (түзулердің теңдеулері бойынша) табу; 11.4.3 - координаталардағы түзулердің параллельдігі мен перпендикулярлығы шартын есептер шығаруда қолдану; 11.4.5 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрышты табу;
3-тоқсан		
Айналу денелері және олардың элементтері	Цилиндр және оның элементтері. Цилиндрдің жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.7 - цилиндрдің анықтамасын, оның элементтерін білу; цилиндрді жазықтықта кескіндей алу; 11.3.4 - цилиндрдің бүйір беті және толық беті аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.3.5 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
	Конус және оның элементтері. Конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.8 - конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.3.5 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.6 - конустың бүйір және толық беті аудандары формулаларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
	Қиық конус және оның элементтері. Қиық конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.9 - қиық конустың анықтамасын, оның элементтерін білу, қиық конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.3.5 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.7 - қиық конустың бүйір беті және толық беті аудандары формуларын қорытып шығару және оларды есептер шығаруда қолдану; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай алу;
	Сфера, шар және олардың элементтері. Сфера бетінің ауданы	11.1.10 - сфера, шардың анықтамаларын білу; жазықтықта кескіндей алу; 11.3.8 - сфера бетінің ауданын табуға есептер шығару;
	Сфераға жүргізілген жанама жазықтық	11.2.3 - сфера мен жазықтықтың өзара орналасуын білу; 11.4.4 - координаталардағы сфера мен жазықтықтың өзара орналасуына есептер шығару;

		11.3.9 - сфераға жанама жазықтықтың анықтамасын және қасиетін білу; 11.3.10 - шар мен сфераның жазықтықпен қималарына байланысты есептер шығару;
	Цилиндр, конус және шардың жазықтықпен қималары	11.2.2 - цилиндрдің, конустың және шардың жазықтықпен қималарын кескіндеу;
4-тоқсан		
Денелердің көлемдері	Денелер көлемдерінің жалпы қасиеттері	11.3.11 - кеңістік денелерінің көлемдерінің қасиеттерін білу және қолдану;
	Призма көлемі	11.3.12 - призма көлемін табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;
	Пирамида және қиық пирамида көлемдері	11.3.13 - пирамида және қиық пирамида көлемдерін табу формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Цилиндр көлемі	11.3.14 - цилиндр көлемін табу формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;
	Конус және қиық конус көлемдері	11.3.15 - конус және қиық конус көлемдерін табу формулаларын білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Кеңістік фигураларының ұқсастығы	11.3.17 - кеңістіктегі ұқсас фигуралар көлемдерінің қасиетін білу және оны есептер шығаруда қолдану;
	Шар және оның бөліктерінің көлемдері	11.3.16 - шар және оның бөліктері көлемдерін табу формулаларын білу және оларды есеп шығаруда қолдану;
	Геометриялық денелердің комбинациялары	11.2.5 - көпжақтар мен айналу денелерінің комбинацияларын жазықтықта кескіндеу; 11.3.18 - геометриялық денелерінің комбинациясына берілген практикалық мазмұнды есептер шығару;
10-11-сыныптардағы геометрия курсын қайталау		

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
107-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

–

–

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жалпы орта білім беру (қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы) деңгейінде «Геометрия» пәнін оқыту маңызды болып табылады, себебі оны оқып-үйрену барысында математиканың практикалық маңыздылығы, тұлғаның логикалық және сыни тұрғыдан ойлау қабілетін қалыптастыру мен дамыту арқылы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға мүмкіндік жасайды. Сондай-ақ, ғылыми-жаратылыстану пәндерін оқып-білуге қажетті математикалық білім мен білік негіздерін игеру қоршаған ортаның бір тұтастығы туралы түсінікті қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Мақсаты: қазіргі замандағы қоғамда өзін еркін сезінуге адамға қажетті ойлау қасиеттерін қалыптастыру арқылы оқушылардың зияткерлік деңгейін дамыту; практикалық іс-әрекеттерде қолдануда, басқа пәндерді үйренуде, білім алуды жалғастыруда қажетті математикалық білімді меңгеру.

4. Міндеттері:

11) Геометрия бойынша математикалық білім, білік және дағдыларын қалыптастыру мен дамытуға жағдай жасау;

12) әр түрлі мәнмәтіндегі есептерді шешуде математикалық тілді және негізгі математикалық заңдарды қолдануға, сандық қатынастар мен кеңістіктік формаларды оқып білуге ықпал ету;

13) есептерді шешу мақсатында оқушылардың білімдерін математикалық модельдерді құруға және керісінше, шынайы процестерді сипаттайтын математикалық модельдерді суреттеп беруге бағыттау;

14) практикалық есептерді шешуде, алынған нәтижелерді бағалау мен олардың нақтылығын айқындауда лайықты математикалық әдістерді таңдап алу үшін логикалық және сыни тұрғыдан ойлауын, шығармашылық қабілеттерін дамыту;

15) коммуникативтік дағдыларын, оның ішінде, ақпаратты дұрыс және сауатты түрде беру, сонымен қатар әр түрлі ақпарат көздерінен, басылымдар мен электрондық құралдардан алынған ақпаратты қолдану қабілетін дамыту;

16) өздігінен және топта жұмыс істеуде қажетті тәуелсіздік, жауапкершілік, белсенділік, табандылық пен толеранттылық сияқты тұлғалық қасиеттерді дамыту;

17) геометрияны оқыту процесінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Геометрия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Геометрия» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

5. «Геометрия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

5) 10-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат;

6) 11-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 36 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

6. 10-сыныпқа арналған «Геометрия» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 7-9-сыныптардағы геометрия курсын қайталау;

2) «Стереометрия аксиомалары. Кеңістіктегі түзулер мен жазықтықтардың өзара орналасуы». Стереометрия аксиомалары және олардың салдарлары. Кеңістіктегі екі түзудің өзара орналасуы. Түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы. Екі жазықтықтың өзара орналасуы:

3) «Кеңістіктегі бұрыш. Кеңістіктегі арақашықтық». Кеңістіктегі түзулер арасындағы бұрыш. Перпендикуляр және көлбеу. Үш перпендикуляр туралы теорема. Түзу мен жазықтық арасындағы бұрыш. Жазықтықтар арасындағы бұрыш. Кеңістіктегі арақашықтық;

ЖОБА

4) «Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар». Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі. Екі нүктенің арақашықтығы. Кесінді ортасының координаталары. Сфера теңдеуі. Кеңістіктегі вектордың координаталары. Векторлардың коллинеарлығы және компланарлығы. Векторларды қосу, векторды санға көбейту. Векторлардың скаляр көбейтіндісі:

5) 10-сыныптағы геометрия курсын қайталау.

7. 11-сыныпқа арналған «Геометрия» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) 10-сыныптағы геометрия курсын қайталау;

2) «Көпжақтар». Көпжақ ұғымы. Призма және оның элементтері. Тік және дұрыс призма. Тікбұрышты параллелепипед және оның қасиеттері. Призманың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Пирамида және оның элементтері. Қиық пирамида. Пирамиданың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Қиық пирамида бетінің ауданы. Дұрыс көпжақтар;

3) «Айналу денелері және олардың элементтері». Цилиндр және оның элементтері. Цилиндрдің жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Конус және оның элементтері. Конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары. Қиық конус және оның элементтері. Қиық конус бетінің ауданы. Сфера және шар. Сфера бетінің ауданы. Айналу денелерінің жазықтықпен қималары;

4) «Денелер көлемдері». Денелер көлемдерінің жалпы қасиеттері. Призма көлемі. Пирамида және қиық пирамида көлемдері. Цилиндр көлемі. Конус және қиық конус көлемдері. Шар көлемі;

5) 10-11-сыныптардағы геометрия курсын қайталау.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдерге бөлінген. Бұл бөлімдер күтілетін нәтижелер (біліктер немесе дағдылар, білім немесе түсініктер) түрінде берілген сыныптар бойынша оқу мақсаттарын қамтиды. Әр бөлім ішінде тізбектеліп жазылған оқу мақсаттары мұғалімге өз жұмысын жоспарлап, оқушылардың жетістіктерін бағалауға, сонымен қатар оқытудың келесі кезеңдері туралы ақпарат беруге мүмкіндік жасайды.

9. «Геометрия» Оқу пәнінің мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

5) Геометриялық фигуралар туралы түсінік;

6) Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы;

7) Метрикалық қатынастар;

8) Векторлар және түрлендірулер.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

10. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлім ретін, үшінші сан оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.4. кодында «10» - сынып, «2» - бөлім, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

Білім алушыларға қойылатын талаптар:

Бөлім	10-сынып	11-сынып
1. Геометриялық фигуралар туралы түсінік	10.1.1.	11.1.1.
		11.1.1 - көпжақ анықтамасын және оның элементтерін білу; 11.1.2 - призманың анықтамасын, оның элементтері, призма түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.1.3 - тікбұрышты параллелепипедтің анықтамасы мен қасиеттерін білу және оны жазықтықта кескіндеу; 11.1.4 - пирамиданың анықтамасын, оның элементтері, пирамида түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.1.5 - қиық пирамиданың анықтамасын білу, оны жазықтықта кескіндей алу; 11.1.6 - дұрыс көпжақтың анықтамасын білу және дұрыс көпжақтардың түрлерін ажырату; 11.1.7 - цилиндрдің анықтамасын, оның элементтерін білу; цилиндрді жазықтықта кескіндей алу; 11.1.8 - конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.1.9 - қиық конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; қиық конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.1.10 - сфера, шардың анықтамаларын білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай білу.
2. Геометриялық фигуралардың өзара орналасуы	10.2.	11.2.
	10.2.1 - стереометрия аксиомаларын, олардың салдарларын білу және оларды математикалық символдар арқылы жазып көрсету; 10.2.2 - кеңістіктегі параллель және айқас түзулердің анықтамаларын білу және оларды анықтау және кескіндеу; 10.2.3 - кеңістіктегі параллель түзулердің қасиеттерін білу	11.2.1 - цилиндрдің, конустың және шардың жазықтықпен қималарын кескіндеу; 11.2.2 - сфера мен жазықтықтың өзара орналасуын білу; 11.2.3 - пирамида төбесінің табан жазықтығына проекциясының орналасуын анықтау.

ЖОБА

	және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.4 - түзу мен жазықтықтың параллельдік және перпендикулярлық белгілерін, қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.5 - жазықтықтардың параллельдігі мен перпендикулярлығының белгілерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану; 10.2.6 - кеңістіктегі екі түзу арасындағы бұрыш анықтамасын білу.	
3.Метрикалық қатынастар	10.3.	11.3.
	10.3.1 - үш перпендикуляр туралы теореманы білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.3.2 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрыштың анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу; 10.3.3 - жазықтықтар арасындағы бұрыштың (екіжақты бұрыш) анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу; 10.3.4 - нүктеден жазықтыққа дейінгі және айқас түзулер арасындағы арақашықтықтарды таба білу; 10.3.5 – кеңістіктегі перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы анықтамаларын білу.	11.3.1 - призманың бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын есептер шығаруда қолдану; 11.3.2 - пирамиданың (қиық пирамиданың) бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын есептер шығаруда қолдану; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.4 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару; 11.3.5 - цилиндрдің бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану; 11.3.6 - конустың бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану; 11.3.7 - қиық конустың бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану; 11.3.8 - сфера бетінің ауданын табуға есептер шығару; 11.3.9 - кеңістік денелерінің көлемдерінің қасиеттерін білу және қолдану; 11.3.10 - призма көлемін табу формуласын қолдану; 11.3.11 - пирамида және қиық пирамида көлемдерін табу формулаларын қолдану;

		11.3.12 - цилиндр көлемін табу формуласын қолдану; 11.3.13 - конус және қиық конус көлемдерін табу формулаларын қолдану; 11.3.14 - шар көлемін табу формуласын қолдану.
4. Векторлар және түрлендірулер	10.4.	11.4.
	10.4.1 - кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесін жазықтықта кескіндей алу және оны сипаттау; 10.4.2 - кеңістіктегі екі нүкте арасындағы арақашықтықты таба білу; 10.4.3 - кеңістіктегі кесінді ортасының координаталарын таба білу; 10.4.4 - сфера теңдеуін білу және оны есептер шығаруда қолдану; 10.4.5 - кеңістіктегі вектордың координаталарын және ұзындығын таба білу; 10.4.6 - кеңістіктегі коллинеар және компланар векторлардың анықтамаларын, векторлардың коллинеарлық шартын білу; 10.4.7 - векторларды қосу және азайтуды, векторды санға көбейтуді орындау; 10.4.8 - координаталық түрдегі векторлардың скаляр көбейтіндісі формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану.	

ЖОБА

11. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

12. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Геометрия» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
7-9-сыныптардағы геометрия курсын қайталау		
Стереометрия аксиомалары. Кеңістіктегі түзулер мен жазықтықтар өзара орналасуы	Стереометрия аксиомалары және олардың салдарлары	10.2.1 - стереометрия аксиомаларын, олардың салдарларын білу және оларды математикалық символдар арқылы жазып көрсету;
	Кеңістіктегі екі түзудің өзара орналасуы	10.2.2 - кеңістіктегі параллель және айқас түзулердің анықтамаларын білу және оларды анықтау және кескіндеу; 10.2.3 - кеңістіктегі параллель түзулердің қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Түзу мен жазықтықтың өзара орналасуы	10.2.4 - түзу мен жазықтықтың параллельдік және перпендикулярлық белгілерін, қасиеттерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
	Екі жазықтықтың өзара орналасуы	10.2.5 - жазықтықтардың параллельдігі мен перпендикулярлығының белгілерін білу және оларды есептер шығаруда қолдану;
2-тоқсан		
Кеңістіктегі бұрыш. Кеңістіктегі арақашықтық	Кеңістіктегі түзулер арасындағы бұрыш	10.2.6 - кеңістіктегі екі түзу арасындағы бұрыш анықтамасын білу;
	Перпендикуляр және көлбеу	10.3.5 – кеңістіктегі перпендикуляр, көлбеу және көлбеудің проекциясы анықтамаларын білу;
	Үш перпендикуляр туралы теорема	10.3.1 - үш перпендикуляр туралы теореманы білу және оны есептер шығаруда қолдану;
3-тоқсан		
Кеңістіктегі бұрыш. Кеңістіктегі арақашықтық	Түзу мен жазықтық арасындағы бұрыш	10.3.2 - түзу мен жазықтық арасындағы бұрыштың анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу;
	Екі жазықтық арасындағы бұрыш. Екіжақты бұрыш	10.3.3 - жазықтықтар арасындағы бұрыштың (екіжақты бұрыш) анықтамасын білу, кескіндей алу және оның шамасын табу;
	Кеңістіктегі арақашықтық.	10.3.4 - нүктеден жазықтыққа дейінгі және айқас түзулер арасындағы арақашықтықтарды таба білу;
Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар	Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі	10.4.1 - кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесін жазықтықта кескіндей алу және оны сипаттау;
	Екі нүктенің арақашықтығы	10.4.2 - кеңістіктегі екі нүкте арасындағы арақашықтықты таба білу;
	Кесінді ортасының координаталары	10.4.3 - кеңістіктегі кесінді ортасының координаталарын таба білу;
	Сфера теңдеуі	10.4.4 - сфера теңдеуін білу және оны есептер шығаруда қолдану;
4-тоқсан		

ЖОБА

Кеңістіктегі тікбұрышты координаталар жүйесі және векторлар	Кеңістіктегі вектордың координаталары	10.4.5 - кеңістіктегі вектордың координаталарын және ұзындығын таба білу;
	Векторлардың коллинеарлығы және компланарлығы	10.4.6 - кеңістіктегі коллинеар және компланар векторлардың анықтамаларын, векторлардың коллинеарлық шартын білу;
	Векторларды қосу, векторды санға көбейту	10.4.7 - векторларды қосу және азайтуды, векторды санға көбейтуді орындау;
	Векторлардың скаляр көбейтіндісі	10.4.8 - координаталық түрдегі векторлардың скаляр көбейтіндісі формуласын білу және оны есептер шығаруда қолдану;
10-сыныптағы геометрия курсын қайталау		

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Ұзақ мерзімді жоспар бөлімінің мазмұны	Оқыту мақсаттары
	1-тоқсан	
10-сыныптағы геометрия курсын қайталау		
Көпжақтар	Көпжақ ұғымы	11.1.1 - көпжақ анықтамасын және оның элементтерін білу;
	Призма және оның элементтері. Тік және дұрыс призма	11.1.2 - призманың анықтамасын, оның элементтері, призма түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	Тікбұрышты параллелепипед және оның қасиеттері	11.1.3 - тікбұрышты параллелепипедтің анықтамасы мен қасиеттерін білу және оны жазықтықта кескіндеу;
	Призманың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай білу; 11.3.1 - призманың бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын есептер шығаруда қолдану;
	Пирамида және оның элементтері	11.1.4 - пирамиданың анықтамасын, оның элементтері, пирамида түрлерін білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	Қиық пирамида	11.1.5 - қиық пирамиданың анықтамасын білу, оны жазықтықта кескіндей алу; 11.3.3 - көпжақтардың элементтерін табуға есептер шығару;
	2-тоқсан	
Көпжақтар	Пирамиданың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай білу; 11.3.2 - пирамиданың (қиық пирамиданың) бүйір және толық бетінің

		аудандары формулаларын есептер шығаруда қолдану;
	Қиық пирамида бетінің ауданы	11.3.2 - пирамиданың (қиық пирамиданың) бүйір және толық бетінің аудандары формулаларын есептер шығаруда қолдану;
	Дұрыс көпжақтар	11.1.6 - дұрыс көпжақтың анықтамасын білу және дұрыс көпжақтардың түрлерін ажырату;
3-тоқсан		
Айналу денелері және олардың элементтері	Цилиндр және оның элементтері	11.1.7 - цилиндрдің анықтамасын, оның элементтерін білу; цилиндрді жазықтықта кескіндей алу; 11.3.4 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару;
	Цилиндрдің жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай білу; 11.3.5 - цилиндрдің бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану;
	Конус және оның элементтері	11.1.8 - конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.3.4 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару;
	Конустың жазбасы, бүйір және толық бетінің аудандары	11.1.11 - көпжақтар мен айналу денелерінің жазбаларын жасай білу; 11.3.6 - конустың бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану;
	Қиық конус және оның элементтері	11.1.9 - қиық конустың анықтамасын, оның элементтерін білу; қиық конусты жазықтықта кескіндей алу; 11.3.4 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару;
	Қиық конус бетінің ауданы	11.3.7 - қиық конустың бүйір және толық беті аудандарының формулаларын есептер шығаруда қолдану;
	Сфера және шар	11.1.10 - сфера, шардың анықтамаларын білу; оларды жазықтықта кескіндей алу; 11.2.2 - сфера мен жазықтықтың өзара орналасуын білу; 11.3.4 - айналу денелерінің (цилиндр, конус, қиық конус, шар) элементтерін табуға есептер шығару;
	Сфера бетінің ауданы	11.3.8 - сфера бетінің ауданын табуға есептер шығару;
	Айналу денелерінің жазықтықпен қималары	11.2.1 - цилиндрдің, конустың және шардың жазықтықпен қималарын кескіндеу;

ЖОГА

4-тоқсан		
Денелер көлемдері	Денелер көлемдерінің жалпы қасиеттері	11.3.9 - кеңістік денелерінің көлемдерінің қасиеттерін білу және қолдану;
	Призма көлемі	11.3.10 - призма көлемін табу формуласын қолдану;
	Пирамида және қиық пирамида көлемдері	11.3.11 - пирамида және қиық пирамида көлемдерін табу формулаларын қолдану;
	Цилиндр көлемі	11.3.12 - цилиндр көлемін табу формуласын қолдану;
	Конус және қиық конус көлемдері	11.3.13 - конус және қиық конус көлемдерін табу формулаларын қолдану;
	Шар көлемі	11.3.14 - шар көлемін табу формуласын қолдану;
10-11-сыныптардағы геометрия курсын қайталау		

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
108-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған жаратылыстану-математика бағытындағы «Информатика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11 сыныптарда "Информатика" оқу пәнін оқытудың мақсаты білім алушыларды аппараттық және бағдарламалық қамтамасыз ету саласында терең біліммен, іскерлікпен және дағдылармен қамтамасыз ету, қазіргі заманғы ақпараттық технологияларды практикада тиімді пайдалану үшін деректерді, ақпараттық процестер мен жүйелерді ұсыну, ақпараттық объектілерді, Компьютерлік желілер мен ақпараттық қауіпсіздікті құру және қайта құру болып табылады.

3. Негізгі міндеттері:

1) білім алушылардың ақпараттық процестердің қоғамдағы рөлі жайлы, сондай-ақ ақпараттық технологияларды пайдаланудың техникалық мүмкіндіктері мен перспективалары туралы түсінігін қалыптастыру;

2) білім алушыларға жүйені талдау, шешім ұсыну, бағдарламалық қосымшалар жасау, оларды дамытып жетілдіру, сонымен қатар, өздерінің өнімдерін бағалау мүмкіндігін беру мақсатында компьютердің жұмыс істеуінің негізгі қағидаларын түсінуін қамтамасыз ету;

3) талдау, абстракция, үлгілеу мен программалау арқылы білім алушыларға әртүрлі тапсырмаларды шешуді үйрету;

4) білім алушылардың логикалық, алгоритмдік, сондай-ақ, жалпылау және үйлестік тапсырмаларды құрамдас бөліктерге бөлу және ортақ заңдылықтарды табу, қойылған міндеттерді орындауға қажетті тиімді және рационалды тәсілдер табу сияқты қамтитын есептік ойлау қабілетін дамыту;

5) білім алушылардың ақпараттық мәдениетін қалыптастыру – жалпы ережелерді ұстану және жеке тұлға мен бүкіл Қазақстандық қауымның мүддесінде әрекет ету;

6) білім алушылардың пән аясында академиялық тілді меңгеруіне және терминологиялық лексиканы байытуға жағдай жасау;

7) есептеуіш платформалар негізінде басқарылатын электрондық құрылғыларды құру, құру, программалаудың тәсілдері және қағидаттарымен білім алушыларды таныстыру;

8) қазіргі таңдағы программалау ортасында программалау дағдыларын дамыту;

9) тәжірибеде қолдану арқылы білімді тереңдету және оқуға деген ынтаны арттыру;

10) әртүрлі білім саласында (математика, физика, информатика) алған білімдерін кіріктіріп қолдану;

11) ғылыми-техникалық әзірлемелерге деген қызығушылықтарын дамыту;

12) білім алушылардың шығармашылық қабілеттерін дамыту.

2-тарау. «Информатика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Алгебра және анализ бастамалары» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

4. «Информатика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу пәнінің мазмұны оқыту бөлімдерінен тұрады. Бөлімшелер күтілетін нәтижелер: дағды немесе білік, білім немесе түсінік түрінде сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын әр бөлім бөлімшелерге бөлінген.

6. Жаратылыстану-математика бағытындағы "Информатика" оқу пәнінің базалық мазмұны 6 бөлімді қамтиды:

1) аппараттық және программалық қамтамасыз ету;

2) деректерді ұсыну;

3) ақпараттық процестер мен жүйелер;

4) ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру;

5) қосымшаларды әзірлеу;

6) компьютерлік желілер және ақпараттық қауіпсіздік

7. "Аппараттық және программалық қамтамасыз ету" бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) аппараттық қамтамасыз ету;

2) программалық қамтамасыз ету.

8. "Деректерді ұсыну" бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) есептеу жүйелері;

2) компьютердің логикалық негіздері;

3) ақпаратты кодтау.

9. "Ақпараттық процестер мен жүйелер" бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) реляциялық деректер қоры;

2) мәліметтер қорын құру;

3) құрылымдалған сұраныстар;

4) ақпараттық технологияларды дамытудағы қазіргі заманғы процестер.

10. "Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) 3D – модельдеу;

2) web (веб)-жобалау.

11. "Қосымшаларды әзірлеу" бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) алгоритмдер және программалар;

2) мобильдік қосымшалар;

3) IT Startup (ай-ти стартап).

12. "Компьютерлік желілер және ақпараттық қауіпсіздік" бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) компьютерлік желілерді ұйымдастыру;

2) желіде жұмыс жасау кезіндегі қауіпсіздік шаралары.

13. 10-сыныпқа арналған "Информатика" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) Аппараттық және программалық қамтамасыз ету: басқару құрылғысының (бұдан әрі - БҚ), арифметика- логикалық құрылғының (бұдан әрі - АЛҚ) және жад регистрінің процессордың бір бөлігі ретінде функциясын сипаттау.

2) Деректерді ұсыну: есептеу жүйелері: ондық жүйедегі бүтін сандарды екілік, сегіздік, он алтылық санау жүйесіне аудару және кері аудару. Компьютердің логикалық негіздері: логикалық операциялар (дизъюнкция, конъюнкция, инверсия); логикалық өрнектер; ақиқат кестесі; Компьютердің логикалық элементтері (конъюнктор, дизъюнктор, инвертор); логикалық сызбалар. Ақпаратты кодтау: Unicode (юникод) және ASCII (аск(и)и) символдарын кодтау кестелері.

3) Ақпараттық процестер мен жүйелер: реляциондық деректер қоры: жол, жазба, индекс, бірінші кілт; Bigdata (бигдейта) (үлкен деректер). Деректер қорын "structured query language" (стракчуред куери лангуйдж) ("құрылымдалған сұраныстар тілі") (бұдан әрі SQL (эс кю эль)) әзірлеу: деректер қорын, мәліметтер типін, біркестелі және көпкестелі деректер қоры; формалар; есептер; сұраныстар. Құрылымдық сұраныстар: конструктор режимінде іріктеуге сұраныстар жасау, SQL (эс кю эль), конструктордың және (SQL) (эс кю эль)

көмегімен іріктеуге бағытталған сұраныстарды жасау; web (веб)-беттердің деректер қорымен байланысы.

4) Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру: web-жобалау: HTML (аш ти эм эл) (Hyper Text Markup Language — (хайпер текст маркап лангуйдж) "гипермәтіндік белгілеу тілі"), CSS (си эс эс) (Cascading Style Sheets — (каскадинг стайл шит) каскадты кестелер стилі); скрипттерді пайдалану, web (веб)-парақшаға мультимедиа нысандарын енгізу.

5) Қосымшаларды әзірлеу: алгоритмдер мен программалар: пайдаланушы функциялары және процедуралары, жолдармен жұмыс жасау, файлдармен жұмыс жасау, сұрыптау әдістері; графтардағы іздеу алгоритмдері.

6) Компьютерлік желілер және ақпараттық қауіпсіздік: компьютерлік желілерді ұйымдастыру: желілік компоненттер (тораптар, маршрутизаторлар, коммутаторлар); IP (ай-пи)-мекен-жайы; DNS (ди эн эс) (Domain Name System (домейн нейм систем) — домендік атаулар жүйесі); жеке виртуалды желілер. Ақпараттық қауіпсіздік: ақпараттық қауіпсіздік, құпиялық, тұтастық және қол жетімділік; деректерді шифрлау; пайдаланушы деректерінің қауіпсіздік шаралары - құпиясөздер, есеп жазбалары, сәйкестендіру, биометриялық сәйкестендіру.

14. 11-сыныпқа арналған "Информатика" оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) аппараттық және программалық қамтамасыз ету: мобильдік құрылғылар сипаттамасы. Программалық қамтамасыз ету: Виртуалды машиналар; аппараттық және программалық қамтамасыз етудің даму заңдылықтары;

2) ақпараттық процестер мен жүйелер: ақпараттық технологияларды дамытудағы қазіргі заманғы процестер: машина оқыту қағидаттары, нейрондық желілер; жасанды интеллект; нейрондық желілерді жобалау; "мұғаліммен оқыту" әдісі; Blockchain технологиясы; Қазақстанда цифрландыру процесінің ағымдағы үрдістері; электрондық үкімет порталы; "заттар интернеті";

3) ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру: 3D – модельдеу: виртуалды және кеңейтілген шындық; олардың адам денсаулығына әсері; бірінші тұлға көрінісімен 3D панорама (виртуалды саяхат) жасау;

4) қосымшаларды әзірлеу: мобильді қосымшалар: мобильді қосымшалар интерфейсі; мобильді қосымшаларды әзірлеу және орнату; ақылды үй, ақылды үй құрылғысымен басқару үшін программаларды әзірлеу. IT Startup (ай-ти стартап): Crowdfunding (краудфандинг) платформаларының жұмыс қағидалары; маркетингтік жарнама, өнімді өткізу және сату жолдары;

5) компьютерлік желілер және ақпараттық қауіпсіздік: ақпараттық қауіпсіздік: ақпараттарды және зияткерлік меншікті қорғау; электрондық цифрлық қолтаңба, сипаттау, пайдалану алгоритмі.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

15. Бағдарламада "оқыту мақсаттары" кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында "10" – сынып, "2.1" – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, "4" – оқу мақсатының реттік саны.

16. Білім алушыларға қойылатын мақсаттар:

1) Аппараттық және программалық қамтамасыз ету

Білім алушылар міндетті:		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Аппараттық қамтамасыз ету	10.1.1.1 басқару құрылғысының (БҚ), арифметика- логикалық құрылғының (АЛҚ) және жад регистрінің процессордың бір бөлігі ретінде функциясын сипаттау	11.1.1.1 ұялы құрылғылардың негізгі құрауыштарының сипаттамасын салыстыру: планшеттер, телефондар
2. Программалық қамтамасыз ету		11.1.2.1 виртуалды машиналардың қызметін сипаттау; 11.1.2.2 аппараттық және программалық қамтамасыз етуде даму заңдылықтарын сипаттайтын мысалдар келтіру.

2) Деректерді ұсыну

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Есептеу жүйелері	10.2.1.1 ондық жүйедегі бүтін сандарды екілік, сегіздік, он алтылық санау жүйесіне аудару және кері аудару	
2. Компьютердің логикалық негіздері	10.2.2.1 логикалық операцияларды қолдану (дизъюнкция, конъюнкция, инверсия); 10.2.2.2 берілген логикалық элементтер үшін ақиқат кестесін құру; 10.2.2.3 1 негізгі логикалық элементтердің нысаналы мақсатын түсіндіру: конъюнктор, дизъюнктор, инвертор; 10.2.2.4 логикалық өрнектерді логикалық сызбаға және керісінше ауыстыру	
3. Ақпаратты кодтау	10.2.3.1 Unicode және ASCII символдарын кодтау кестесін салыстыру	

3) Ақпараттық процестер мен жүйелер

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Реляциондық деректер қоры	10.3.1.1 "реляциондық деректер қоры" ұғымын түсіндіру 10.3.1.2 жол, жазба, индекс терминдерінің анықтамасын құрастыру 10.3.1.3 деректер қорында бірінші кілтті анықтау 10.3.1.4 Bigdata оң және теріс әсерлерін бағалау	
2. Мәліметтер қорын жасау	10.3.2.1 деректер қорында мәліметтер типін анықтау (SQL);	

КОПИЯ

	10.3.2.2 біркестелі деректер қорын құру (SQL); 10.3.2.3 көпкестелі деректер қорын құру (SQL); 10.3.2.4 деректерді енгізуге арналған форма жасау (SQL); 10.3.2.5 алынған мәліметтерді қолдана отырып, есептерді жасау (SQL);	
3. Құрылымдалған сұраныстар	10.3.3.1 конструктордың көмегімен іріктеуге бағытталған сұраныстарды жасау (SQL (эс кю эль)); 10.3.3.2 web –парақша мен деректер қорынның байланысын орнату	
4. Ақпараттық технологияларды дамытудағы қазіргі заманғы үрдістер		11.3.4.1 машиналық оқыту принциптерін, нейрондық желілерді (нейрондық және синапстар) түсіндіру; 11.3.4.2 өнеркәсіпте, білім беруде, ойын индустриясында, қоғамда жасанды интеллект қолдану саласын сипаттау; 11.3.4.3 дайын алгоритмдермен математикалық модельдеудің электрондық кестелеріндегі/ бағдарламаларындағы нейрондық желілерді жобалау; 11.3.4.4 жасанды интеллектіні әзірлеуде "мұғаліммен оқыту" әдісін қолдану ауқымын сипаттау; 11.3.4.5 Blockchain технологиясының мақсаты мен жұмысын түсіндіру; 11.3.4.6 Қазақстанда цифрландыру процесінің ағымдағы үрдістерін талдау; 11.3.4.7 2 электрондық үкімет порталының функцияларын сипаттау; 11.3.4.8 "заттар интернетінің" жұмыс қағидаларын сипаттау; 11.3.4.9 "заттар интернетінің" перспективасы туралы айту

4) Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру

1. 3D - модельдеу		11.4.1.1 виртуалды және кеңейтілген шындықтың мақсатын түсіндіру; 11.4.1.2 адамның психикалық және физикалық денсаулығына виртуалды және кеңейтілген шындықтың әсері туралы айту

ЖОБА

		11.4.1.3 бірінші тұлға көрінісімен 3D панорама (виртуалды саяхат) жасау;
2. Web (веб)-жобалау	10.4.2.1 web (веб)-парақшаларды жасауда HTML (аш ти эм эл)-тегтерін қолдану 10.4.2.2 web-парақшаларды жасауда CSS (си эс эс) қолдану 10.4.2.3 web (веб)-парақшаларды жасауда дайын скриптілерді қолдану 10.4.2.4 Web (Веб)-бетке мультимедиа нысандарын кірістіру үшін HTML (аш ти эм эл) тегтерін қолдану	

5) Қосымшалар әзірлеу

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Алгоритмдер және программалар	10.5.1.1 Функциялар мен процедураларды пайдаланып бағдарламалау тілінде кодты жазу; 10.5.1.2 жолдарды өңдеу үшін процедуралар мен функцияларды пайдалану; 10.5.1.3 ақпаратты оқу және жазу үшін файлдарды пайдалану; 10.5.1.4 практикалық есептерді шешу үшін сұрыптау алгоритмдерін іске асыру; 10.5.1.5 практикалық есептерді шешу үшін іздеу алгоритмдерін іске асыру	
2. Мобильдік қосымшалар		11.5.2.1 конструкторде ыңғайлы мобильдік қосымшасының интерфейсін құру; 11.5.2.2 разрабатывать мобильное приложение, используя блоки кода с условиями и циклами; 11.5.2.3 әзірленген мобильді қосымшаны орнату жолын түсіндіру 11.5.2.4 ақылды үй датчиктерінен деректер жіберуді ұйымдастыру; 11.5.2.5 ақылды үй датчиктерінен алынған деректерді шығару бағдарламаларын өңдеу; 11.5.2.6 ақылды үй құрылғысын басқару үшін бағдарлама әзірлеу
3. IT Startup (ай-ти стартап)		11.5.3.1 Startup (стартап) түсінігін баяндау; 11.5.3.2 Crowdfunding (краудфандинг) платформаларының жұмыс істеу қағидаларын сипаттау; 11.5.3.3 өнімді насихаттау және сату жолдарын сипаттау;

ЖОБА

		11.5.3.4 маркетингтік жарнама жасау (инфографика, бейне)

6) Компьютерлік желілер және ақпараттық қауіпсіздік

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Компьютерлік желілерді ұйымдастыру	10.6.1.1 желілік компоненттердің қызметін сипаттау (желілік түйіндер, бағдарлауыш, коммутатор) 10.6.1.2 IP (ай пи)–адрестің жазылуы мен қызметтерін, ұсынылуын түсіндіре алу 10.6.1.3 (DNS (ди эн эс)) домен аттар жүйесінің қызметтерін сипаттау 10.6.1.4 жеке виртуалды желінің мақсатын түсіндіру	
2. Ақпараттық қауіпсіздік	10.6.2.1 "Ақпараттық қауіпсіздік", "құпиялық", "тұтастық" және "қолжетімділік" терминдерінің мағынасын түсіндіру; 10.6.2.2 Деректерді шифрлау қажеттілігін бағалау; 10.6.2.3 қолданушының мәліметтеріне қатысты қауіпсіздік шаралардың қолданылуын түсіндіру: құпиясөз, тіркелу жазулары, аутентификация, биометриялық аутентификация	11.6.2.1 ақпараттарды немесе зияткерлік меншікті қорғау қажеттіліктерін дәлелдеу (1996 жылғы 10 маусымдағы "Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы", 2015 жылғы 16 қарашадағы "Ақпаратқа қол жеткізу туралы", 2003 жылғы 7 қаңтарғы "Электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы" Қазақстан Республикасының Заңдары); 11.6.2.2 электронды сандық қолтаңба және сертификаттың қолданылуын сипаттау; 11.6.2.3 электронды сандық қолтаңба қолдану алгоритмін сипаттау

17. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

18. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математика бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Бөлімдер	Тақырыптар, мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		

10.1А Компьютерлік желілер және ақпараттық қауіпсіздік	Компьютерлік желілердің жұмыс жасау принциптері	10.6.1.1 желілік компоненттердің мақсатын сипаттау (тораптар, маршрутизаторлар, коммутаторлар); 10.6.1.2 IP (ай пи)-мекен-жайының мақсатын және көрсетілуін түсіндіру; 10.6.1.3 домендік атаулардың жүйесінің (DNS (ди эн эс)) мақсатын түсіндіру 10.6.1.4 жеке виртуалды желінің мақсатын түсіндіру
	Ақпараттық қауіпсіздік	10.6.2.1 1 "ақпараттық қауіпсіздік", "құпиялық", "тұтастық" және "қол жетімділік" терминдер маңызын түсіндіру
	Ақпаратты қорғау әдістері	10.6.2.2 Деректерді шифрлау қажеттілігін бағалау
	Идентификациялау әдістері	10.6.2.3 Пайдаланушы деректерін қорғау шараларын қолдануды түсіндіру: парольдер, тіркеулік жазба, аутентификация, биометриялық аутентификация
10.1В Деректерді ұсыну	Бір санау жүйесінен екінші санау жүйесіне сандарды аудару	10.2.2.1 ондық жүйедегі бүтін сандарды екілік, сегіздік, он алтылық санау жүйесіне және кері аудару
	Логикалық операциялар (дизъюнкция, конъюнкция, инверсия)	10.2.2.1 логикалық операцияларды қолдану (дизъюнкция, конъюнкция, инверсия)
	Ақиқат кестесін құру	10.2.2.2 берілген логикалық элементтер үшін ақиқат кестесін құру
	Компьютердің логикалық элементтері	10.2.2.3 маңызды логикалық элементтердің мақсатын түсіндіру: конъюнктор, дизъюнктор, инвертор
	Компьютердің логикалық негіздері	10.2.2.4 логикалық өрнекті логикалық сызбаға өзгерту немесе керісінше; 10.1.1.1 басқару құрылғысының (БҚ), арифметика- логикалық құрылғының (АЛҚ) және жад регистрінің процессордың бір бөлігі ретінде функциясын сипаттау
	Мәтіндік ақпаратты кодтау принциптері	10.2.3.1 Unicode (юникод) және ASCII (аск(и)й) символдарын кодтау кестесін салыстыру
2-тоқсан		
10.2А Алгоритмдеу және программалау	Пайдаланушы функциялары мен процедуралары	10.5.1.1 функциялар мен процедураларды пайдаланып бағдарламалау тілінде код жазу
	Жолдармен жұмыс жасау	10.5.1.2 жолдарды өңдеу үшін процедуралар мен функцияларды пайдалану
	Файлдармен жұмыс жасау	10.5.1.3 Ақпаратты оқу және жазу үшін файлдарды пайдалану
	Сұрыптау әдістері	10.5.1.4 практикалық есептерді шешу үшін сұрыптау алгоритмдерін іске асыру
	Графтардағы алгоритмдер	10.5.1.5 практикалық есептерді шешу үшін графтардағы алгоритмдерді іске асыру
3-тоқсан		

10.4 А Веб-жобалау	HTML (аш ти эм эл) web (веб)-сайттарын әзірлеу әдістері.	10.4.2.1 web (веб)-парақшаларды әзірлеуде HTML (аш ти эм эл)-тегтерін қолдану
	Мәтінді форматтау (қаріп, абзац, тізімдер)	10.4.2.1 web (веб)-парақшаларды әзірлеуде HTML (аш ти эм эл)-тегтерін қолдану
	Таблицалар	10.4.2.1 web (веб)-парақшаларды әзірлеуде HTML (аш ти эм эл)-тегтерін қолдану
	CSS (си эс эс)	10.4.2.2 web (веб)-парақшаларды жасауда CSS (си эс эс) қолдану
	Мультимедианы енгізу	10.4.2.4 веб -бетте мультимедиа нысандарын енгізу үшін HTML (аш ти эм эл) тегтерін қолдану
	Скрипттер пайдалану	10.4.2.3 web (веб)-беттерді әзірлеу кезінде дайын скрипттерді пайдалану
	Деректер базасымен web (веб)-беттердің байланысы	10.3.3.3 web (веб)-беттердің деректер базасымен байланысын орнату
4-тоқсан		
10.3А Ақпараттық жүйелер	Bigdata (бигдейта)	10.3.1.4 Bigdata(бигдейта)-ны пайдалануда оң және теріс әсерлерін бағалау
	Деректер қорының негізгі ұғымдары	10.3.1.1 "реляциондық деректер қоры" ұғымын түсіндіру 10.3.1.2. жол, жазба, индекс терминдерінің анықтамасын құрастыру
	Деректер қорында бастапқы кілт	10.1.2.4 программалық жасақтаманы суреттерді өңдеу үшін пайдалану деректер қорында бірінші кілтті анықтау
	Деректер қорын әзірлеу	10.3.2.1 деректер қоры жолдарының мәліметтер типін анықтау (SQL) (эс кю эль); 10.3.2.2 біркестелі деректер қорын құру (SQL) (эс кю эль); 10.3.2.3 көпкестелі деректер қорын құру (SQL) (эс кю эль);
	Формалар	10.3.2.4 деректерді енгізуге арналған форма жасау (SQL) (эс кю эль);
	Есептер	10.3.2.5 алынған мәліметтерді қолдана отырып, есептер жасау (SQL) (эс кю эль);
	Сұраныстар	10.3.3.1 конструкторды пайдаланып іріктеу сұрауын құру
	Құрылымдалған сұраныстар	10.3.3.2 кестеден деректер таңдау үшін құрылымдалған сұраныстар тілін пайдалану (SQL) (эс кю эль);

2) 11-сынып

Бөлімдер	Тақырыптар, мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
11.1А Жасанды интеллект	Жасанды интеллект	11.3.4.1 машина оқыту, нейрондық желілер (нейрондар және синапстардың) қағидаттарын түсіндіру;
		11.3.4.2 өнеркәсіпте, білім беруде, ойын индустриясында, қоғамда жасанды интеллект қолдану саласын сипаттау;

ҚОБА

	Жасанды интеллекті жобалау	11.3.4.3 электрондық кестелердегі/математикалық модельдеу бағдарламаларындағы нейрондық желілерді жобалау; 11.3.4.4 жасанды интеллектіні әзірлеуде "мұғаліммен оқыту" әдісін қолдану ауқымын сипаттау;
2-тоқсан		
11.2A 3D - жобалау	Виртуалды және кеңейтілген шындық	11.4.1.1 виртуалды және кеңейтілген шындықтың мақсатын түсіндіру;
	Виртуалды шындықтағы адам	11.4.1.2 Виртуалды және кеңейтілген шындықтың психикалық және физикалық денсаулыққа әсері туралы айту;
	3D-панорама және виртуалды тур	11.4.1.3 бірінші тұлға көрінісі бар 3D-панорама жасау (виртуалды тур;
	Виртуалды турдың 3D-панорамасын әзірлеу	11.4.1.3 бірінші тұлға көрінісі бар 3D-панорама жасау;
11.2B Аппараттық қамтамасыз ету	Виртуалды машиналар	11.1.2.1 виртуалды машиналардың мақсатын сипаттау;
	Мобильдік құрылғылар сипаттамасы	11.1.1.1 мобильді құрылғылардың негізгі компоненттерінің сипаттамаларын салыстыру: планшеттер, телефондар; 11.1.2.2 аппараттық және программалық қамтамасыз етуде даму заңдылықтарын сипаттайтын мысалдар келтіру;
3-тоқсан		
11.3A Заттар интернеті	Заттар интернеті деген не	11.3.4.8 "заттар интернетінің" жұмыс қағидаларын сипаттау; 11.3.4.9 "заттар интернетінің" перспективалары туралы айту;
	Мобильді қосымшаны құру	11.5.2.1 конструкторде ыңғайлы мобильдік қосымшасының интерфейсін құру; 11.5.2.2 кодтың блоктарымен және циклдарымен мобильді қосымшаны жасау; 11.5.2.3 әзірленген мобильді қосымшаны орнату жолын түсіндіру;
	Ақылды үй	11.5.2.4 ақылды үй датчиктерінен алынған деректерді шығаруды ұйымдастыру; 11.5.2.5 ақылды үй датчиктерінен алынған деректерді шығару бағдарламаларын әзірлеу;
	Ақылды үй жобасын әзірлеу	11.5.2.6 ақылды үй құрылғысын басқару үшін бағдарлама әзірлеу;
11.3B IT Startup (ай-ти стартап)	Startup (стартап)-ты іске қалай қосады?	11.5.3.1 Startup (стартап) түсінігін баяндау 11.5.3.2 Crowdfunding (краудфандинг) платформасының жұмыс принциптерін сипаттау;
	Жобаны алға жылжыту	11.5.3.3 өнімді нарықта алға жылжыту және сату жолдарын сипаттау;
	IT Startup (ай-ти стартап) және жарнама	11.5.3.4 маркетингтік жарнама құру (инфографика, видео);
4-тоқсан		

ЖОБА

11.4А Сандық сауаттылық	Қазақстандағы цифрландыру	11.3.4.6 Қазақстанда цифрландыру процесінің ағымдағы үрдістерін талдау;
	Blockchain (блокчейн) технологиясы	11.3.4.5 Blockchain (блокчейн) технологиясының мақсаты мен жұмыс істеу қағидатын түсіндіру;
	Ақпараттарды құқылы қорғау	11.6.2.1 ақпараттарды және зияткерлік меншікті (1996 жылғы 10 маусымдағы "Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы", 2015 жылғы 16 қарашадағы "Ақпаратқа қол жеткізу туралы", 2003 жылғы 7 қаңтарғы "Электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы" Қазақстан Республикасының Заңдары) қорғаудың қажеттілігін негіздеу;
	Электронды цифрлық қолтаңба және сертификат	11.6.2.2 описывать назначение электронной цифровой подписи и сертификата 11.6.2.3 Электрондық үкімет порталында электрондық цифрлық қолтаңбаны қолдану
	Электронды үкімет	11.3.4.7 электрондық үкімет порталының функцияларын сипаттау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
109-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Информатика» оқу пәнін оқыту мақсаты білім алушыларды негізгі біліммен, тиімді пайдалануға арналған заманауи ақпараттық технологиялармен жүретін жұмыс дағдылары және қабілеттерімен қамтамасыз ету болып табылады.

3. Негізгі міндеттері:

1) білім алушылардың ақпараттық процестердің қоғамдағы түсінігін, ақпараттық технологияларды адам іс-әрекетінің әр түрлі салаларында пайдаланудың техникалық мүмкіндіктері мен перспективаларын қалыптастыру;

2) білім алушылардың ақпараттық технологияларды күнделікті өмірде, оқуда және одан әрі жұмысында тиімді пайдалана алу мүмкіндігін қалыптастыру;

3) білім алушыларға жүйені талдау, шешімдерді әзірлеу, программалық қосымшалар жасау, өздерінің өнімдерін бағалау үшін, олардың компьютермен жұмыс істеудің базалық қағидаларды түсіну түсініктерін дамыту;

4) талдау, абстракция, модельдеу мен программалау арқылы білім аушыларға әр түрлі тапсырмаларды шешуді үйрету;

5) білім алушыларда логикалық, алгоритмдік, сонымен қатар, жалпылау мен үйлестік, тапсырмаларды құрамдас бөлікке ажырату мен ортақ заңдылықтарды бөлу, қойылған тапсырмаларды шешуге тиімді және рационалды тәсілдер табу мүмкіндіктерін қосатын есептік ойлауды дамыту;

6) білім алушыларда ақпараттық мәдениетті қалыптастыру – жалпы ережелерді ұстану және жеке тұлға мен бүкіл қазақстандық әлеуметтің мүддесін көздеу;

7) жасанды интеллект, Blockchain, Startup, Crowdfunding терминдерін түсіну;

8) білім алушылардың академиалық тілді меңгеруіне және пән бойынша ұғымдық аппаратты байытуға септік жасау.

2- тарау. «Информатика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Информатика» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

4. «Информатика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу пәнінің мазмұны бағдарламаның пән бойынша оқыту бөлімдерінен тұрады. Әр бөлім бөлімшелерге бөлінген. Бөлімшелер күтілетін нәтиже, дағды немесе білік, білім немесе түсінік түрінде оқыту мақсаттарын қамтиды.

6. Қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы "Информатика" оқу пәнінің базалық мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) компьютерлік жүйелер;

2) ақпараттық нысандарды құру және түрлендіру;

3) ақпараттық процестер және жүйелер;

4) қосымшаны құру;

7. «Компьютерлік жүйелер» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

1) бұлттық технологиялар;

2) ақпараттық қауіпсіздік.

8. «Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) дизайн теориясы;

2) видео контент құру;

3) веб-жобалау;

4) 3D – модельдеу.

9. «Ақпараттық процестер мен жүйелер» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды: ақпараттық технологияларды дамытудың заманауи үрдістері.

10. «Қосымшаларды әзірлеу» бөлімі келесідей бөлімшелерді қамтиды:

1) мобильдік қосымшалар;

2) IT STARTUP (ай-ти стартап).

11. 10-сыныпқа арналған «Информатика» оқу пәнінің базалық білім мазмұны:

1) «Компьютерлік жүйелер»

Ақпараттық қауіпсіздік: «ақпараттық қауіпсіздік», деректер «құпиялылығы» және «тұтастығы»; қауіпсіздік шаралары - деректерді резервтік көшіру және шифрлау; жеке тұлғаны сәйкестендіру әдістері;

2) «Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру»

Дизайн теориясы: «дизайн», «қолданылуы», визуалды дизайнның классификациясы; Ақпаратты қабылдау принциптері; «жақсы дизайн» қағидаттары (ыңғайлылық, қарапайымдылық); графикалық файл пішімдері; графикалық файлдарды түрлендіру; сайттың дизайн-макетін әзірлеу.

Бейне контентін құру: видео түсірілімнің негізгі қағидалары және бейнелерді өңдеу; бейнемен жұмыс істеу бағдарламалары; бейне клиптерді өңдеу.

Веб-жобалау: сайттар конструкторы; веб-беттегі мультимедиа; сайтты алға жылжыту әдістері; сайтты жариялау.

3) «Ақпараттық процестер мен жүйелер»

Ақпараттық технологияларды дамытудың қазіргі заманғы үрдістері: машиналық оқытудың принциптері, нейрондық желілер; жасанды интеллект қолдану салалары; Blockchain (блокчейн) технологиясының мақсаты мен жұмыс принципі.

12. 11-сыныпқа арналған «Информатика» оқу пәнінің базалық білім мазмұны:

1) «Компьютерлік жүйелер»

Бұлттық технологиялар: файлдарды ортақ пайдалану.

Ақпараттық қауіпсіздік: ақпаратты және зияткерлік меншікті қорғау; электрондық цифрлық қолтаңба, мақсат, қолдану алгоритмі.

2) «Ақпараттық объектілерді құру және түрлендіру»

3D – модельдеу: виртуалды және кеңейтілген шындық; олардың адам денсаулығына әсері; бірінші тұлға көрінісімен 3D панорама (виртуалды саяхат) жасау.

3) «Ақпараттық процестер мен жүйелер»

Ақпараттық технологияларды дамытудағы заманауи үрдістер: Қазақстанда цифрландыру процесінің қазіргі заманғы үрдістері; электрондық үкімет порталы.

4) «Қосымшаларды әзірлеу»

Мобильді қосымшалар: мобильді қосымшалар интерфейсі; мобильді қосымшаларды әзірлеу және орнату.

IT Startup (ай-ти стартап): Crowdfunding (краудфандинг) платформаларының жұмыс қағидалары; маркетингтік жарнама, өнімді өткізу және сату жолдары.

Параграф 2. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше

ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.1.2.1. кодында «10» – сынып, «1.2» – бірінші бөлімнің екінші бөлімшесі, «1» – оқу мақсатының реттік саны.

14. Білім алушыларға қойылатын мақсаттар:

1) Компьютерлік жүйелер

Білім алушылар міндетті		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Бұлттық технологиялар		11.1.1.1 бұлтты технологияның не екенін түсіндіру 11.1.1.2 жалпыға қолжетімділікке арналған файлдарды (мәтіндік құжаттар, күнтізбелер, презентациялар, кестелер) қолдану, қашықтан және бірлесіп өңдеу
2. Ақпараттық қауіпсіздік	10.1.2.1 «ақпараттық қауіпсіздігі», «құпиялылық» және «тұтастық» терминдерінің мағынасын түсіндіру 10.1.2.2 қауіпсіздік шараларын, оның ішінде түсініктерді сипаттаңыз: деректерді резервтік көшіру және шифрлау 10.1.2.3 әртүрлі сәйкестендіру әдістерін қолдануды дәйектеу	11.1.2.1 ақпараттарды және зияткерлік меншікті (1996 жылғы 10 маусымдағы «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы», 2015 жылғы 16 қарашадағы «Ақпаратқа қол жеткізу туралы», 2003 жылғы 7 қаңтарғы «Электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы» Қазақстан Республикасының Заңдары) қорғаудың қажеттілігін негіздеу 11.1.2.2 электрондық цифрлық қолтаңбаның және сертификаттың мақсатын сипаттау 11.1.2.3 электрондық үкімет порталында электрондық цифрлық қолтаңбаны қолдану

2) Ақпараттық нысандарды құру және түрлендіру

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Дизайн теориясы	10.2.1.1 «дизайн», «қолдану» ұғымдарын түсіндіру 10.2.1.2 түрлер бойынша көрнекі дизайнды жіктеу 10.2.1.3 ақпараттарды қабылдау принциптері жобада қалай іске асырылатынын түсіндіру 10.2.1.4 «жақсы дизайн» қағидаттарын іске асыру (ыңғайлылық, қарапайымдылық және т.б.) 10.2.1.5 сурет файл форматтары арасындағы айырмашылықты түсіндіру 10.2.1.6 графикалық файлдарды түрлендіру қажеттілігін түсіндіру	

	10.2.1.7 Веб-эргономиканың ерекшеліктерін ескере отырып, графикалық редактор арқылы сайттың дизайн-макетін жасау	
2. Бейне контенттер құру	10.2.2.1 бейнемонтаж және бейнежазбаның негізгі қағидаларын қадағалау 10.2.2.2 бейне клиптерді өз сценарийіңізге сәйкес өңдеп, дыбыстарды, суреттерді, әсерлерді, өтулерді және мәтінді қосу 10.2.2.3 бейнемен жұмыс істеу үшін бағдарламалардың мүмкіндіктерін салыстыру	
3. Веб-жобалау	10.2.3.1 сайттар конструкторын қолданып веб-сайт жасау 10.2.3.2 мультимедианы веб-бетте орналастыру (дыбыс және бейне) 10.2.3.3 веб-сайтты насихаттау әдістерін сипаттау 10.2.3.4 сайтты жариялау үшін файлды алмастырғышты пайдалану	
4.3D - модельдеу		11.2.4.1 виртуалды және кеңейтілген шындықтың мақсатын түсіндіру 11.2.4.2 адамның психикалық және физикалық денсаулығына виртуалды және кеңейтілген шындықтың әсері туралы айту 11.2.4.3 бірінші тұлға көрінісімен 3D панорама (виртуалды саяхат) жасау

ЖОБА

3) Ақпараттық процестер және жүйелер

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1. Ақпараттық технологияларды дамытудағы қазіргі заманғы үрдістер	10.3.1.1 Машиналық оқыту принциптерін, нейрондық желілерді (нейрондық және синапстар) түсіндіру 10.3.1.2 өнеркәсіпте, білім беруде, ойын индустриясында, қоғамда жасанды интеллект қолдану саласын сипаттау 10.3.1.3 Blockchain технологиясының мақсаты мен жұмысын түсіндіру	11.3.1.1 Қазақстанда цифрландыру процесінің ағымдағы үрдістерін талдау 11.3.1.2 электрондық үкімет порталының функцияларын сипаттау

4) Қосымшаларды әзірлеу

Бөлімше	10-сынып	11-сынып

1. Мобильді қосымшалар		11.4.1.1 конструкторде ыңғайлы мобильдік қосымшасының интерфейсін құру 11.4.1.2 кодтың блоктарымен және циклдарымен мобильді қосымшаны жасау 11.4.1.3 әзірленген мобильді қосымшаны орнату жолын түсіндіру
2. IT STARTUP (ай-ти стартап)		11.4.2.1 Startup (стартап) түсінігін баяндау 11.4.2.2 Crowdfunding (краудфандинг) платформаларының жұмыс істеу қағидаларын сипаттау 11.4.2.3 өнімді насихаттау және сату жолдарын сипаттау 11.4.2.4 маркетингтік жарнама жасау (инфографика, бейне)

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Информатика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Бөлімдер	Тақырыптар, мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
10.1А Ақпараттық қауіпсіздік	Ақпараттық қауіпсіздік	10.1.2.1 «ақпарат қауіпсіздігі», «құпиялылық» және «тұтастық» терминдерінің мағынасын түсіндіру
	Ақпаратты қорғау әдістері	10.1.2.2 қауіпсіздік шараларын, оның ішінде түсініктерді сипаттаңыз: деректерді резервтік көшіру және шифрлау
	Жеке тұлғаны идентификациялау әдістері	10.1.2.3 әртүрлі сәйкестендіру әдістерін қолдануды дәйектеу
10.1В Бейне контент құру	Бейнемен жұмыс істеуге арналған программалар	10.2.2.3 бейнемен жұмыс істеу үшін бағдарламалардың мүмкіндіктерін салыстыру
	Бейне түсіру	10.2.2.1 бейнемонтаж және бейнежазбаның негізгі қағидаларын қадағалау

	Бейнемонтаждаудың ережесі	10.2.2.1 бейнемонтаж және бейнежазбаның негізгі қағидаларын қадағалау
	Бейнені монтаждау	10.2.2.2 бейне клиптерді өз сценарийіңізге сәйкес өңдеп, дыбыстарды, суреттерді, әсерлерді, өтулерді және мәтінді қосу
	Жобаны әзірлеу және қорғау	10.2.2.1 бейнемонтаж және бейнежазбаның негізгі қағидаларын қадағалау 10.2.2.2 бейне клиптерді өз сценарийіңізге сәйкес өңдеп, дыбыстарды, суреттерді, әсерлерді, өтулерді және мәтінді қосу
2-тоқсан		
10.2А Дизайн теориясы	Біздің өміріміздегі дизайн	10.2.1.1 «Дизайн», «қолдану» ұғымдардың түсіндіру 10.2.1.2 түрлер бойынша көрнекі дизайнды жіктеу
	«Жақсы дизайн» принципі	10.2.1.3 ақпараттарды қабылдау принциптері жобада қалай іске асырылатынын түсіндіру 10.2.1.4 «жақсы дизайн» қағидаттарын іске асыру (ыңғайлылық, қарапайымдылық және т.б.)
	Веб-бетке арналған графика	10.2.1.5 сурет файл форматтары арасындағы айырмашылықты түсіндіру 10.2.1.6 графикалық файлдарды түрлендіру қажеттілігін түсіндіру
	Сайт дизайнын әзірлеу	10.2.1.7 Веб-эргономиканың ерекшеліктерін ескере отырып, графикалық редактор арқылы сайттың дизайн-макетін жасау
3-тоқсан		
10.3А Веб-жобалау	Сайттың картасы	10.2.1.7 Веб-эргономиканың ерекшеліктерін ескере отырып, графикалық редактор арқылы сайттың дизайн-макетін жасау
	Сайттың басты беті	10.2.3.1 сайттар конструкторын қолданып веб-сайт жасау
	Мазмұны	10.2.3.1 сайттар конструкторын қолданып веб-сайт жасау
	Веб-беттегі мультимедия	10.2.3.2 мультимедианы веб-бетте орналастыру (дыбыс және бейне)
	Сайтты жариялау	10.2.3.4 сайтты жариялау үшін файлды алмастырғышты пайдалану
	Сайтты насихаттау	10.2.3.3 веб-сайтты насихаттау әдістерін сипаттау
4-тоқсан		

ЖОБА

10.4А Жасанды интеллект және Blockchain (блокчейн) технологиясы	Машиналық оқыту принциптері	10.3.1.1 машиналық оқыту принциптерін, нейрондық желілерді (нейрондық және синапстар) түсіндіру
	Нейронды желілердің жұмысы және ұйымдастыру принциптері	10.3.1.1 машиналық оқыту принциптерін, нейрондық желілерді (нейрондық және синапстар) түсіндіру
	Жасанды интеллектіні қолдану саласы	10.3.1.2 өнеркәсіпте, білім беруде, ойын индустриясында, қоғамда жасанды интеллект қолдану саласын сипаттау
	Blockchain (блокчейн) технологиясы	10.3.1.3 Blockchain (блокчейн) технологиясының мақсаты мен жұмысын түсіндіру

2) 11-сынып

Бөлімдер	Тақырыптар, мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
11.1А Бұлттық технологиялар	Бұлттық технологияны іскерлік саласында қолдану	11.1.1.1 бұлтты технологияның не екенін түсіндіру 11.1.1.2 жалпыға қолжетімділікке арналған файлдарды (мәтіндік құжаттар, күнтізбелер, презентациялар, кестелер) қолдану, қашықтан және бірлесіп өңдеу
2-тоқсан		
11.2А 3D – модельдеу	Виртуалды және кеңейтілген шындық	11.2.4.1 виртуалды және кеңейтілген шындықтың мақсатын түсіндіру
	Виртуалды шындықтағы адам	11.2.4.2 адамның психикалық және физикалық денсаулығына виртуалды және кеңейтілген шындықтың әсері туралы айту
	Виртуалды тур	11.2.4.3 бірінші тұлғадан көрінісі бар 3D панорама (виртуалды саяхат) жасау
3-тоқсан		
11.3В Мобильді қосымшалар	Мобильді қосымшаларды құру	11.4.1.1 конструкторде ыңғайлы мобильдік қосымшасының интерфейсін құру 11.4.1.2 кодтың блоктарымен және циклдарымен мобильді қосымшаны жасау 11.4.1.3 әзірленген мобильді қосымшаны орнату жолын түсіндіру
11.3В IT Startup (ай-ти стартап)	Өзіңнің Startup-ыңды қалай іске қосу керек	11.4.2.1 Startup (стартап) түсінігін баяндау; 11.4.2.2 Crowdfunding (краудфандинг) платформаларының жұмыс істеу қағидаларын сипаттау
	Жобаны алға жылжыту	11.4.2.3 өнімді насихаттау және сату жолдарын сипаттау
	IT Startup (ай-ти стартап) және жарнама	11.4.2.4 маркетингтік жарнама жасау (инфографика, бейне)
4-тоқсан		

11.4В Сандық сауаттылық	Қазақстандағы цифрлау	11.3.1.1 Қазақстанда цифрландыру процесінің ағымдағы үрдістерін талдау
	Ақпараттарды құқылы қорғау	11.1.2.1 ақпараттарды және зияткерлік меншікті (1996 жылғы 10 маусымдағы «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы», 2015 жылғы 16 қарашадағы «Ақпаратқа қол жеткізу туралы», 2003 жылғы 7 қаңтарғы «Электрондық құжат және электрондық цифрлық қолтаңба туралы» Қазақстан Республикасының Заңдары) қорғаудың қажеттілігін негіздеу
	Электронды цифрлық қолтаңба және сертификат	11.1.2.2 электрондық цифрлық қолтаңбаның және сертификаттың мақсатын сипаттау 11.1.2.3 электрондық үкімет порталында электрондық цифрлық қолтаңбаны қолдану
	Электронды үкімет	11.3.1.2 электрондық үкімет порталының функцияларын сипаттау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
110-қосымша

**Жалпы орта білім беру деңгейінің
жаратылыстану-математикалық бағытындағы
10-11-сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша
үлгілік оқу бағдарламасы**

1-тарау. Жалпы ережелер

51. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген)..

2. «Химия» пәнін оқытудың мақсаты - білім алушыларға зат және олардың айналымы, заттар қасиеттерінің олардың құрамы мен құрылысына тәуелділігін түсіндіретін заңдар мен теориялар туралы білім жүйесін ұсыну, шынайы өмірде қауіпсіз қолдана алу, ақпаратты сыни бағалау және шешім қабылдау үшін химиялық үдерістердің мағынасын, негізгі заңдар мен заңдылықтарды түсіну.

3. Негізгі міндеттері:

1) заттар және олардың бір-бірімен әрекеттесу заңдылығы туралы білім жүйесін қалыптастыру (фактілер, түсініктер, заңдар және теориялар);

2) зияткерлік және эксперименталдық біліктер мен дағдылар түрінде іс-әрекеттердің танымал әдістерін жүзеге асыру тәжірибелерін қалыптастыру;

3) жаңа проблемаларды шешуде жаңа бір жағдайда бұрын меңгерілген білім және білікті өз бетімен жаңғыртуды талап ететін шығармашылық, ізденіс іс-әрекеттер тәжірибесін қалыптастыру, танымал іс-әрекеттер негізінде жаңа әдісін қалыптастыру;

4) қоғамның әрбір мүшесінің өмірлік проблемасын шешуге әсер ететін, «Химия» пәнінің жиынтық үлесі болып табылатын өзекті және пәндік құзыреттіліктің қалыптасуында көрінетін, қоршаған ортаға қарым-қатынасын көрсететін адам әрекетінің объектіге немесе қаражатқа құнды және сындарлы қарым-қатынас тәжірибесін қалыптастыру.

2-тарау. «Химия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Химия» оқу пәнінің мазмұны

4.»Химия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;

2) 11-сыныпта аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу пәнінің мазмұны 5 бөлімнен тұрады:

1) заттардың бөлшектері

2) химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары

3) химиялық реакциялардың энергетикасы

4) химия және қоршаған орта

5) химия және өмір.

6. «Заттардың бөлшектері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдар, иондар және молекулалар

2) атом құрамы мен құрылысы

3) атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы

4) химиялық байланыстардың түрлері.

7.»Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) периодтық заң мен периодтық жүйе

2) заттар массасының сақталу заңы

3) стандартты электрондық потенциалдар.

8.»Химиялық реакциялардың энергетикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар

2) химиялық реакцияның жылдамдығы

3) химиялық тепе-теңдік

4) қышқылдар мен негіздер теориясы. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер.

9.» Химия және қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жер химиясы

2) көміртек және оның қосылыстары.

10.» Химия және өмір» бөлімі «Биохимия» бөлімшесінен тұрады.

11. «Химия» оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Атом құрылысы». Атом – күрделі бөлшек. Атом құрылысының

заманауи теориясы; атомдағы электрон күйі және қозғалысы; квант саны; Паули принципі; Хунд ережесі; изотоптар. Салыстырмалы атомдық және молекулалық масса.

№1көрсетілім «Атом құрылысы моделі».

«Орташа салыстырмалы атомдық массаны есептеу» тақырыбына есептер шығару.

2) «Периодтық заң және химиялық элементтердің периодтық жүйесі». Периодтық заң және периодтық жүйе атом құрылысы тұрғысынан; атом валенттілігі және валенттілік мүмкіндігі; атомның тотығу дәрежесі; негізгі топшада және периодта элемент қасиеттерінің периодты өзгеруі; периодта және топта қосылыстардың қышқылды-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары.

3) «Химиялық байланыс». Ковалентті химиялық байланыс; ковалентті байланыстың донорлы-акцепторлы механизммен түзілуі; электртерістілік және байланыс полярлығы; ионды химиялық байланыс және иондық кристалдық тор; металдық байланыс және металдық кристалдық тор; сутектік байланыс; заттардың қасиеттерінің оның құрылысына тәуелділігі.

№2 көрсетілім «Графит, алмаз, көміртегі (IV) оксидінің кристалдық тор моделі».

№3 көрсетілім «Натрий хлоридінің, мыстың кристалдық тор моделдері»;

№ 1 зертханалық тәжірибе « Әр түрлі химиялық байланысты заттардың молекуласын даярлау. Әр түрлі кристалдық торы бар заттардың қасиеттерін зерттеу».

4) «Химиялық реакциялар заңдылығы». Химиялық реакциялардың жіктелуі; жай, бинарлы және күрделі бейорганикалық заттардың қатысуымен тотығу-тотықсыздану реакциялары; заттар массасының сақталу заңы; тұз ерітінділерінің және балқымаларының электролизі; қышқыл, сілті, тұз ерітінділерінің pH-і; тұздар гидролизі, химиялық реакциялардың жылу эффектісі және оның маңызы.

№4 көрсетілім «Өнеркәсіптік үдерістер электролизінің бейне көрсетілімдері: мыс, алюминий, натрий гидроксиді және хлоридінің, аммиактың, күкірт қышқылының өнеркәсіптік өндірісі».

«Заттар массасының сақталу заңы» тақырыбына есептер шығару.

№ 2 зертханалық тәжірибе «Қышқыл, сілті, тұз ерітінділерінің қасиеттерін зерттеу. Тұздар гидролизі».

№5 көрсетілім «Экзо- және эндотермиялық реакциялар».

5) «Кинетика». Химиялық реакция жылдамдығы; химиялық реакция жылдамдығына әсер ететін факторлар; катализаторлар мен ингибиторлар;

№ 3 зертханалық тәжірибе «Химиялық реакция жылдамдығының әртүрлі факторларға - температура, концентрация, қысым - тәуелділігін тану».

6) «Химиялық тепе-теңдік». Химиялық тепе-теңдік және оның ығысуына әсер етуші жағдайлар. Ле Шателье-Браун принципі; судың иондық көбейтіндісі.

7) «Металдар мен бейметалдардың жалпы сипаттамасы». металдар мен бейметалдар, олардың қосылыстарының қасиеттерінің период және топ бойынша өзгеруі; металдар және бейметалдар: негізгі физикалық және химиялық қасиеттері; металдардың электрохимиялық кернеу қатары.

№4 зертханалық тәжірибе «Типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі

элементтердің химиялық қасиеттері».

8) «Маңызды s-элементтер және олардың қосылыстары». Химиялық элементтердің периодтық жүйесіндегі s-элементтердің орны, атом құрылысының ерекшелігі; натрий, калий, кальций, магний және олардың маңызды қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттері, алынуы, қолданылуы, кальций мен магнийдің биологиялық маңызы.

№6 көрсетілім «Натрий, калий және кальцийдің сумен әрекеттесуі. Натрий, калий және кальций иондарына сапалық реакция (жалын түсінің өзгеруі).

№5 зертханалық тәжірибе: «Натрий, калий, кальций, магнийдің маңызды тұздарының үлгілерімен танысу, металдардың химиялық белсенділігін салыстыру».

9) «Маңызды d-элементтер және олардың қосылыстары». d-элементтердің периодтық жүйедегі орны; Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары; коррозия түрлері және коррозияның алдын алу шаралары.

№6 зертханалық тәжірибе «Cu^{2+}, Zn^{2+}, Fe^{2+}, Fe^{3+}, Cr^{3+}иондарына сапалық реакция».

10) «Маңызды p-элементтер және олардың қосылыстары». Периодтық жүйедегі p-элементтердің орны; азот молекуласы құрылысы мен қасиеттерінің ерекшеліктері; алюминий және олардың қосылыстары; көміртек, кремний және олардың қосылыстары; аммиак, аммиакты өнеркәсіпте алу, ортофосфор қышқылы; азот оксидтерінің, нитраттардың қоршаған ортаға экологиялық әсері; күкірт, оның оксидтері, қышқылдары, күкірт қышқылын алудың жанасу әдісі, күкірт қышқылының қасиеттері, сульфаттар, олардың қасиеттері; галогендер; адам ағзасындағы йодтың биологиялық ролі.

№7 көрсетілім «Еріген заттың белсендірілген көмірге сіңірілуі (адсорбция).

№1 практикалық жұмыс «Кейбір аниондарға сапалық реакция» тақырыбына эксперименттік есептер шығару.

12. «Химия» оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Жасыл химия». «Жасыл химияның» 12 принципі.

2) «Периодтық заң мен периодтық жүйе». Радиоактивті зат, ядролық реакциялар туралы түсінік.

№ 1 практикалық жұмыс «Ядролық реакциялар теңдеулерін құрастыру»

3) «Органикалық химияға кіріспе». А.М.Бутлеровтың органикалық қосылыстардың химиялық құрылыс теориясының негізгі қағидалары; изомерия және гомологтық қатар; бос радикалдар және олардың тірі ағзалар өміріндегі маңызы; органикалық заттардың номенклатурасы мен жіктелуі; органикалық қосылыстардың табиғатттағы және адам өміріндегі маңызы.

№1 көрсетілім « Органикалық затттар үлгілері (мұнай, керосин, этанол, глицерин, глюкоза, сахароза, парафин, мақта, ағаш сүрегі)».

4) «Көмірсутектер және олардың көздері». Алкандар; циклоалкандар, алкендер; алкадиендер, алкиндер; полиэтилен; каучук.

№2 көрсетілім «Метан, этилен, ацетиленнің жануы. Каучуктер.резина,

эбонит үлгілерімен танысу».

№1 зертханалық жұмыс «Этиленнің, ацетиленнің, мұнай мен бензолдың перманганаты және бром/ йод суы ерітінділеріне әсері».

№2 зертханалық тәжірибе «Бензол молекуласының моделін құрастыру».

5) «Оттекті органикалық қосылыстар». Оттекті органикалық қосылыстардың жіктелуі, номенклатурасы; біратомды және көпатомды спирттер; альдегидтер, кетондар, фенол; карбон қышқылдары; эфирлер.

№3 зертханалық тәжірибе «Этанолды этилен гидратациясы және глюкозаның ашуы арқылы алу».

№4 зертханалық тәжірибе «Спирттердің суда еруі, жануы және біратомды және көпатомды спирттерге сапалық реакциялары».

№5 зертханалық тәжірибе: «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»

6) «Оттекті органикалық қосылыстар». Жай және күрделі эфирлер; майлар; сабын және жуғыш заттар; Қазақстандағы сабын және синтетикалық жуғыш заттар өндірісі; көмірсулардың жіктелуі, биологиялық рөлі; моносахаридтер; глюкоза; фруктоза; сахароза; крахмал; целлюлоза.

№ 6 зертханалық тәжірибе «Тамақ өнімдеріндегі крахмалды анықтау».

7) «Құрамында азоты бар органикалық қосылыстар. Нуклеин қышқылдары». Анилин; аминқышқылдары; нәруыздар.

№3 көрсетілім: «Нәруыздардың еруі және тұнбаға түсуі, белоктар денатурациясы;белоктардың жануы (жүн, құс қауырсыны).

№7 зертханалық тәжірибе: «Нәруыздардың түсті реакциялары».

№4 көрсетілім «ДНК мен РНК молекулаларының модельдері».

7) «Жасанды және синтетикалық полимерлер Химия адам өмірінде».

Жасанды және синтетикалық полимерлер; пластмассалар, каучуктер, талшықтар; Қазақстандағы полимерлер өндірісі; дәрумендер және гормондар туралы түсінік; биогенді органикалық заттардың рөлі.

№5 көрсетілім «Пластмассалар,синтетикалық каучуктер және талшықтар үлгілерімен таныстыру».

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10»-сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) Заттардың бөлшектері

Білім алушылар орындауы тиіс		
	10-сынып	11-сынып
1.1 Атомдар, иондар және молекулалар	10.1.1.1 «салыстырмалы атомдық масса», «салыстырмалы молекулалық масса» және «молярлық масса»	

	ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру;	
1.2 Атомның құрамы мен құрылысы	10.1.2.1 - атом құрылысының заманауи теориясын білу 10.1.2.2 қоспадағы химиялық элементтің табиғи изотоптарының орташа салыстырмалы атомдық массаларын есептеу; 10.1.2.3 - радиоактивтілік табиғатын және радиоактивті изотоптардың қолданылуын түсіндіру	
1.3 Атомда электрондардың қозғалысы және таралуы	10.1.3.1 - квант сандарының сипаттамасы мен мәндерін білу; 10.1.3.2 - электрон орбитальдарын толтыру ережелерін: минимальді энергия принципі, Паули принципі, Хунд ережесін қолдану; 10.1.3.3 алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу	
1.4 Химиялық байланыстың түрлері	10.1.4.1 - донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.2 - H_2, Cl_2, O_2, N_2, HCl, NH_3 молекулалары үшін Льюис диаграммасын құру 10.1.4.3 - атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау; 10.1.4.4 - иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың	

ЖОБА

	электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну; 10.1.4.5 - металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру; 10.1.4.6 - сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру; 10.1.4.7 заттың құрылысы мен қасиеттерінің өзара байланысын түсіндіру;	

2) Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары

Білім алушылар орындауы тиіс…		
	10-сынып	11-сынып
2.1 Периодтық заң және период-тық жүйе	10.2.1.1 - валенттілік және атомның тотығу дәрежесі ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру; 10.2.1.2 химиялық элемент атомдарының қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электртерістілігі; 10.2.1.3 - период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру; 10.2.1.4 - химиялық реакцияларды үдерістің бағыты, саны мен құрамы, реагенттер мен реакция өнімдеріндегі химиялық элементтердің тотығу дәрежелерінің өзгеруі	11.2.1.1 - радиоактивті заттар ұғымын білу; 11.2.1.2 - радиоактивті ыдырау типін білу және қарапайым ядролық реакциялар теңдеуін құра алу (α, β^-, β^+, γ ыдырау);

	бойынша жіктей білу; 10.2.1.5 - металдар және бейметалдар құрылысының ерекшелігін сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, кристалл торы; 10.2.1.6 - металдар және бейметалдардың негізгі физикалық қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.7 - электрохимиялық кернеу қатарында металдардың орналасу принципін түсіну; 10.2.1.8 сулы ерітіндідегі химиялық реакциялардың жүру мүмкіндігін болжау үшін стандартты электродтық потенциалдар кестесін қолдану; 10.2.1.9 - металдар және бейметалдардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.10 - атом құрылысы негізінде s-элементтердің жалпы қасиеттерін түсіндіру 10.2.1.11 - натрий, калий және олардың маңызды қосылыстарының алыну әдістерін білу; 10.2.1.12 - кальций, магний негізгі қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.13 - калий, натрий, кальций иондарының сапалық реакциясын зерттеу (жалынды бояуы) 10.2.1.14 - атом құрылысы негізінде d-элементтердің периодтық жүйедегі орнын	

ЖОБА

	түсіндіру 10.2.1.15 - ауыспалы элементтер айнымалы тотығу дәрежесін көрсететінін білу 10.2.1.16 - мыс, мырыш, темір, хромның және олардың қосылыстарына тән физикалық және химиялық қасиеттерін түсіндіру 10.2.1.17 - Cu^{2+}, Zn^{2+} Fe^{2+}, Fe^{3+} Cr^{3+} иондарын тани білу 10.2.1.18 - алюминий оксиді және гидроксидінің екәдайлы қасиеттерін оқып білу 10.2.1.19 - көміртек, кремний физикалық, химиялық қасиеттерін оқып білу 10.2.1.20 - иіс газымен уланудың қалай жүретінін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдістерін сипаттау 10.2.1.21 азот молекуласының химиялық белсенділігінің төменділігін түсіндіру; 10.2.1.22 - газтәрізді аммиактың және оның сулы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін және алынуын сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.23 - ортофосфор қышқылының және фосфаттардың физикалық, химиялық қасиеттерін оқып білу; 10.2.1.24 - құрамында күкірті бар қазбалы отындардың жануы	

ЖОБА

	кезіндегі күкірт диоксидінің түзілуін сипаттау; 10.2.1.25 - сұйылтылған және концентрлі күкірт қышқылының қасиеттерін салыстыру 10.2.1.26 - топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру 10.2.1.27 галогендердің тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.28 - хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат-, карбонат-, нитрат иондарына сапалық реакцияны білу; 10.2.1.29 - аниондарды анықтау бойынша тәжірибе жоспарын құру және оны іс –жүзінде жүзеге асыру; 10.2.1.30 - күкірт қышқылын жанасу әдісімен алу процесін түсіндіру.	
2.2 Заттар массасының сақталу заңы	10.2.2.1 қалыпты және стандартты жағдайда «молярлық концентрация», «молярлық көлем» шамаларын қолданып есептеулер жүргізу; 10.2.2.2 теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімінің шығымын пайызбен есептеу;	
2.3 Стандартты электрондық потенциалдар	10.2.3.1 «стандартты электродтық потенциал» ұғымын түсіндіру; 10.2.3.2 - электронды баланс әдісін қолданып тотығу және тотықсыздану	

ЖОБА

	теңдеулерін құрастыра алу; 10.2.3.3 - ерітінді және балқыма арқылы электр тоғы өткен кезде жүретін үдерістерді оқу және түсіндіру 10.2.3.4 - ерітінді және балқыма электролизі үдерісі сызбанұсқасын құра алу 10.2.3.5 - электролиз өнімдерінің массасын, көлемін (газ) есептей алу; 10.2.3.6 - коррозия түрлерін, коррозияның болу себептерін білу және оның конструкцияларының пайдалану ұзақтығына кері әсерін түсіндіру; 10.2.3.7 - тұрмыста, техникада және ғылымда қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюраль; 10.2.3.8 - шойын және болаттың алыну әдістерін және қасиеттерін сипаттау;	

3) Химиялық реакциялардың энергетикасы

Білім алушылар орындауы тиіс…		
	10-сынып	11-сынып
3.1 Экзотермиялық және эндотермия-лық реакциялар	10.3.1.1 ішкі энергия және энтальпия өзгерістер жылу эффектісі болып табылатындығын түсіну; 10.3.1.2 реакцияның энтальпия өзгерісін тәжірибе жүзінде анықтау;	
3.2 Химиялық реакциялардың жылдамдығы	10.3.2.1 - химиялық реакция жылдамдына әртүрлі факторлар өзгерісінің әсерін түсіндіру; 10.3.2.2 - әрекеттесуші заттар концентрациясы	

ЖОБА

	және температурасы өзгеруі кезіндегі реакция жылдамдығының өзгерісін есептей алу; 10.3.2.3 - химиялық реакция жылдамдығына катализаторлар және ингибиторлар әсерін түсіндіру; 10.3.2.4 катализаторлардың әсер ету механизмін түсіндіру	
3.3 Химиялық тепе-теңдік	10.3.3.1 - химиялық тепе-теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау; 10.3.3.2 - тепе-теңдік константасы өрнегін құра алу 10.3.3.3 аммиакты өнеркәсіпте өндірудің (Габер процесі) әдісін сипаттау;	
3.4 Қышқылдар мен негіздер теориясы.	10.3.4.1 судың иондық көбейтіндісін білу; 10.3.4.2 - ерітіндінің pH мәні бойынша қышқылдар және гидроксид ерітінділерінің сапалық құрамын дәлелдеу;	

4) Химия және қоршаған орта

Білім алушылар орындауы тиіс…		
	10-сынып	11-сынып
4.1 Жер химиясы	10.4.1.1 - кейбір металдар мен бейметалдардың және олардың қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін зерделеу; 10.4.1.2 - Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары атау және олардың қолданылуын	11.4.1.1 - «Жасыл химияның» 12 принципін білу және түсіндіру;

ҚОБА

	түсіндіре алу; 10.4.1.3 - азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топырақ және су ресурстарына әсерін анализдеу; 10.4.1.4 - қышқыл жаңбырлардың қалыптасуындағы күкірт диоксидінің ролін және оның қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 10.4.1.5 - адам ағзасындағы кальций, магний, йодтың биологиялық рөлін білу	
4.2 Көміртек және оның қосылыс-тары		11.4.2.1 - көмірсутектердегі көміртектің гибридизациясын зерделеу; 11.4.2.2 - С-С байланысының түзілу қабылетін және көміртек атомының құрылыс ерекшеліктерін түсіндіру; 11.4.2.3 - А.М. Бутлеровтың органикалық қосылыстар теориясының негізгі қағидаларын зерттеу; 11.4.2.4 – әр типті формулаларды қалай қолданылатындығын түсіну; 11.4.2.5 - жалпы функционалдық топтарды ажырата алады; 11.4.2.6 - тірі ағзалар өміріндегі радикалдардың рөлін білу; 11.4.2.7 - гомологтардың ұқсастығы мен айырмашылығын түсіндіру; 11.4.2.8 - органикалық қосылыстардың адам өміріндегі маңызын түсіну; 11.4.2.9 - алкандардың отын ретінде маңызын білу; 11.4.2.10 – газдар қатысумен жүретін немесе олардың химиялық реакцияларында

ЖОБА

		түзілетін теңдеулері бойынша есептер жүргізу; 11.4.2.11 - алкандардың галогендеу өнімдерін білу және олардың қоршаған ортаға әсерін бағалау; 11.4.2.12 - органикалық заттардың масссалық үлестері және олардың буының салыстырмалы тығыздығы бойынша органикалық заттардың қарапайым молекулалық формуларын анықтау; 11.4.2.13 - циклоалкандардың гомологтық қатарын, құрылысын, физикалық, химиялық қасиеттерін. қарастыру 11.4.2.14 - алкендердің көмірсутектердің алыну жолдарын, физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру; 11.4.2.15 - полимерлену реакция теңдеулерін құра білу (полиэтилен, полипропилен, поливинилхлорид); 11.4.2.16 - этиленнен этанолды алу және оның физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу; 11.4.2.17 - каучуктің қасиеттерін сипаттау; 11.4.2.18 - алкиндердің алыну жолдарын,физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру; 11.4.2.19 бензол молекуласының құрылымын түсіндіру; 11.4.2.20 - бензолды және оның гомологтарын алу,

ЖОБА

		реакцияларының теңдеулерін құру; 11.4.2.21 - бензол және оның гомологтарына тән қасиеттерді сипаттау; 11.4.2.22 - органикалық қосылыстардың негізгі кластарының генетикалық байланысының сызбанұсқасын құру; 11.4.2.23 - өнімнің шығымын реагант мөлшері (көлем. масса) және реакция өнімнің берілген шамасы (көлем, массса) бойынша есептеу; 11.4.2.24 - көмір, мұнай, табиғи газдардың Қазақстандағы кен орындарын карта бойынша анықтау; 11.4.2.25 - қазба отындар қорының шектеулі екенін түсіну; 11.4.2.26 - көмірсутек отындарын жағу қоршаған ортаның ластануына әкеп соғатынын және оның климатқа әсерін білу; 11.4.2.27 - спирттер, альдегидтер мен кетондар, карбон қышқылдары, эфирлердің функционалдық топтарының құрылысын сипаттау; 11.4.2.28 - спирттер, альдегидтер мен кетондар карбон қышқылдары, эфирлердің құрылымдық формулаларын құру және IUPAC бойынша атау; 11.4.2.29 - спирттердің және фенолдың алу жолдарын сипаттау; 11.4.2.30 - спирттер мен фенолдың химиялық қасиеттерін сипаттайтын

ЖОБА

		реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.31- спирттер мен фенолдың қолдану аясын атау; 11.4.2.32 – экологиялық ахуал тұрғысынан биоотын жайлы талдау; 11.4.2.33 - альдегидтер мен кетондарды алу реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.34 - альдегидтер мен кетондардың тотығу және тотықсыздану реакция өнімдерін атау; 11.4.2.35 - карбон қышқылдарының алу тәсілдерін және физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.36 - карбон қышқылының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.37 - карбон қышқылдары, күрделі эфирлер, сабын, синтетикалық жуғыш заттардың қолдану аясын атау; 11.4.2.38 - жай және күрделі эфирлерді алу реакцияларының теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.39 - синтетикалық жуғыш заттардан табиғатты қорғау қажеттігін түсіну; 11.4.2.40 - аминдердің номенклатурасы мен жіктелуін білу; 11.4.2.41 –аминдердің физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.42 - аминдер алу реакция теңдеуін құрастыру; 11.4.2.43 - «мономер»,

ЖОБА

		«элементарлық буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» ұғымдарын ажырату; 11.4.2.44 - Қазақстанда өндірілетін полимерлердің түрлерін білу 11.4.2.45 - тәжірибе жүзінде пластмассалар мен талшықтарды анықтау; 11.4.2.46 полимерлерді утилизациялау процесін сипаттау;

5) Химия және өмір

Білім алушылар орындауы тиіс …		
	10-сынып	11- сынып
5.1 Биохимия		11.5.1.1 - майлардың құрамы мен құрылысын білу; 11.5.1.2 - майлардың функциясын түсіну; 11.5.1.3 - майларға сапалық реакция жасау; 11.5.1.4 - майлардың сабындану және гидролиз өнімдерін атау; 11.5.1.5 - глюкозаның сүт қышқылды және спирттік ашуының реакция теңдеуін құрастыру; 11.5.1.6 - крахмалға сапалық реакцияны жасау; 11.5.1.7 - сахароза гидролизінің реакция өнімдерін атау; 11.5.1.8 - крахмал мен целлюлозаның қасиеттерін салыстыру; 11.5.1.9 аминқышқылдар молекулаларының құрамын, құрылысын сипаттау; 11.5.1.10 алмастырылатын және алмастырылмайтын аминқышқылдардың биологиялық ролін түсіндіру; 11.5.1.11 -

ЖОБА

		аминқышқылдарын тривиалды және жүйелі номенклатуралар бойынша атауларын білу; 11.5.1.12 – нәруыздың бірінші, екінші, үшінші реттік құрылымдарын ажырату 11.5.1.13 - α – аминоқышқылдарынан нәруыздарды алудағы пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 11.5.1.14 нәруыз қасиеттерінің аминқышқылдардың сапалық және сандық құрамына тәуелділігін сипаттау; 11.5.1.15 - нәруыздар гидролизі өнімдерін білу; 11.5.1.16 - нәруыздардың сапалық реакцияларын және денатурациясын білу; 11.5.1.17 - нуклеин қышқылдары туралы жалпы ұғымды және олардың жіктелуін білу; 11.5.1.18 - ДНК құрылымының моделін сипаттау; 11.5.1.19 - гендік инженерия мен биотехнологияның маңыздылығын түсіну; 11.5.1.20 - дәрумендер мен гормондардың адам ағзасындағы функциясын сипаттау; 11.5.1.21 - кейбір дәрумендердің табиғаттағы көздерін білу

14. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған

ЖОБА

«Химия» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Химия» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыбы/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
1.1 Атомдар, молекулалар және иондар	Атомдық және молекулалық масса	10.1.1.1 «салыстырмалы атомдық масса», «салыстырмалы молекулалық масса» және «молярлық масса» ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру;
1.2 Атом құрылысы	Атом құрылысының заманауи теориясы. Көрсетілім №1 «Атом құрылысы моделі»	10.1.2.1 - атом құрылысының заманауи теориясын білу 10.1.2.2 қоспадағы химиялық элементтің табиғи изотоптарының орташа салыстырмалы атомдық массаларын есептеу; 10.1.2.3 - радиоактивтілік табиғатын және радиоактивті изотоптардың қолданылуын түсіндіру
1.3 Атомда электрондардың қозғалысы және таралуы	Квант саны. Паули принципі, Хунд ережесі.	10.1.3.1 - квант сандарының сипаттамасы мен мәндерін білу; 10.1.3.2 - электрон орбитальдарын толтыру ережелерін: минимальді энергия принципі, Паули принципі, Хунд ережесін қолдану; 10.1.3.3 алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу

2.1 Период-тық заң және химиялық элементтер-дің период-тық жүйесі	Периодтық заң және периодтық жүйе атом құрылысы тұрғысынан. Валенттілік. Элемент қасиеттерінің периодты өзгеруі	10.2.1.1 - валенттілік және атомның тотығу дәрежесі ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру; 10.2.1.2 химиялық элемент атомдарының қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электртерістілігі; 10.2.1.3 - период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру; 10.2.1.4 - химиялық реакцияларды үдерістің бағыты, саны мен құрамы, реагенттер мен реакция өнімдеріндегі химиялық элементтердің тотығу дәрежелерінің өзгеруі бойынша жіктей білу; 10.2.1.5 - металдар және бейметалдар құрылысының ерекшелігін сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, кристалл торы;
1.4 Химиялық байланыст ың түрлері	Химиялық байланыстың табиғаты. Ковалентті химиялық байланыс. Көрсетілім №2 «Графит, алмаз, көміртегі (IV) оксидінің кристалдық тор моделі» Электртерістілік. Ионды химиялық байланыс. Металдық байланыс. Көрсетілім №3 «Натрий хлоридінің, мыстың кристалдық тор моделдері» Сутектік байланыс.	10.1.4.1 - донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.2 - H_2, Cl_2, O_2, N_2, HCl, NH_3 молекулалары үшін Льюис диаграммасын құру 10.1.4.3 - атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау; 10.1.4.4 - иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну; 10.1.4.5 - металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру; 10.1.4.6 - сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру; 10.1.4.7 заттың құрылысы мен қасиеттерінің өзара байланысын түсіндіру;

	Зертханалық тәжірибе № 1 « Әртүрлі химиялық байланысты заттардың молекуласын даярлау. Әр түрлі кристалдық торы бар заттардың қасиеттерін зерттеу»	
2-тоқсан		
2.2 Заттар массасының сақталу заңы	Формулалар және химиялық реакциялар теңдеулері бойынша есептер шығару	10.2.2.1 қалыпты және стандартты жағдайда «молярлық концентрация», «молярлық көлем» шамаларын қолданып есептеулер жүргізу; 10.2.2.2 теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімінің шығымын пайызбен есептеу;
3.4 Қышқылдар мен негіздер теориясы.	Қышқыл, сілті, тұз ерітінділерінің pH-і №2 зертханалық тәжірибе: «Қышқыл, сілті, тұз ерітінділерінің қасиеттерін зерттеу. Тұздар гидролизі»	10.3.4.1 судың иондық көбейтіндісін білу; 10.3.4.2 - ерітіндінің pH мәні бойынша қышқылдар, тұздар және гидроксид ерітінділерінің сапалық құрамын дәлелдеу;
3.1 Экзотермиялық және эндотермия-лық реакциялар	Химиялық реакциялардың жылу эффектісі. Көрсетілім №5 «Экзо – эндотермиялық реакциялар»	10.3.1.1 - ішкі энергия және энтальпия өзгерістер жылу эффектісі болып табылатындығын түсіну; 10.3.1.2 реакцияның энтальпия өзгерісін тәжірибе жүзінде анықтау;

ҚОДА

3.2 Химиялық реакциялардың жылдамдығы	Химиялық реакция жылдамдығына әсер ететін факторлар. Зертханалық тәжірибе № 3 «Химиялық реакция жылдамдығының әртүрлі факторларға: температура, концентрация, қысымға тәуелділігін тану» Катализаторлар мен ингибиторлар.	10.3.2.1 - химиялық реакция жылдамдына әртүрлі факторлар өзгерісінің әсерін түсіндіру; 10.3.2.2 - әрекеттесуші заттар концентрациясы және температурасы өзгеруі кезіндегі реакция жылдамдығының өзгерісін есептей алу; 10.3.2.3 - химиялық реакция жылдамдығына катализаторлар және ингибиторлар әсерін түсіндіру; 10.3.2.4 катализаторлардың әсер ету механизмін түсіндіру
3.3 Химия-лық тепе-теңдік	Химиялық тепе-теңдік және оның ығысуына әсер етуші жағдайлар. Ле Шателье-Браун принциптері.	10.3.3.1 - химиялық тепе-теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау; 10.3.3.2 - тепе-теңдік константасы өрнегін құра алу 10.2.1.32 - аммиак өнеркәсіптік өндіру әдісін сипаттау (Габер процесі)
	3-тоқсан	
2.3 Стандартты электрондық потенциалдар	Тотығу-тотығу реакциялары Тұз ерітінділерінің және балқымаларының электролизі. Көрсетілім №4 «Өнеркәсіптік үдерістер электролизінің бейне көрсетілімдері: мыс, алюминий, натрий гидроксиді және хлоридінің өнеркәсіптік өндірісі»	10.2.3.1 «стандартты электродтық потенциал» ұғымын түсіндіру; 10.2.3.2 - электронды баланс әдісін қолданып тотығу және тотықсыздану теңдеулерін құрастыра алу; 10.2.3.3 - ерітінді және балқыма арқылы электр тоғы өткен кезде жүретін үдерістерді оқу және түсіндіру 10.2.3.4 - ерітінді және балқыма электролизі үдерісі сызбанұсқасын құра алу 10.2.3.5 - электролиз өнімдерінің массасын, көлемін (газ) есептей алу;

КОПА

2.1 Периодтық заң және химиялық элементтердің периодтық жүйесі	Металдар және бейметалдар. Металдардың электрохимиялық кернеу қатары. Зертханалық тәжірибе №4 «Типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттері»	10.2.1.6 - металдар және бейметалдардың негізгі физикалық қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.7 - электрохимиялық кернеу қатарында металдардың орналасу принципін түсіну; 10.2.1.8 сулы ерітіндідегі химиялық реакциялардың жүру мүмкіндігін болжау үшін стандартты электродтық потенциалдар кестесін қолдану; 10.2.1.9 - металдар және бейметалдардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру;
	Натрий, калий, кальций. Көрсетілім №6 «Натрий, калий және кальцийдің сумен әрекеттесуі. Натрий, калий және кальций иондарына сапалық реакция (жалын түсінің өзгеруі) №5 зертханалық тәжірибе: «Натрий, калий, кальций, магнийдің маңызды тұздарының үлгілерімен танысу, металдардың химиялық белсенділігін салыстыру»	10.2.1.10 - атом құрылысы негізінде s-элементтердің жалпы қасиеттерін түсіндіру 10.2.1.11 - натрий, калий және олардың маңызды қосылыстарының алыну әдістерін білу; 10.2.1.12 - кальций, магний негізгі қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.13 - калий, натрий, кальций иондарының сапалық реакциясын зерттеу (жалынды бояуы)
4.1 Жер химиясы	Мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстары.	10.4.1.1 - кейбір металдар мен бейметалдардың және олардың қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін зерделеу; 10.4.1.2 - Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары атау және олардың қолданылуын түсіндіре алу;

ЖОБА

2.1 Периодтық заң және периодтық жүйе	№6 зертханалық тәжірибе: «Cu^{2+}, Zn^{2+}, Fe^{2+}, Fe^{3+}, Cr^{3+}иондарына сапалық реакция»	10.2.1.14- атом құрылысы негізінде d-элементтердің периодтық жүйедегі орнын түсіндіру 10.2.1.15 - ауыспалы элементтер айнымалы тотығу дәрежесін көрсететінін білу 10.2.1.16 - мыс, мырыш, темір және хромның және олардың қосылыстарына тән физикалық және химиялық қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.17 - Cu^{2+}, Zn^{2+} Fe^{2+}, Fe^{3+} Cr^{3+}иондарын тани білу;
2.3 Стандартты электрондық потенциалдар	Темір коррозиясы. Құймалар және олардың қолдануы	10.2.3.6 - коррозия түрлерін, коррозияның болу себептерін білу және оның конструкцияларының пайдалану ұзақтығына кері әсерін түсіндіру; 10.2.3.7 - тұрмыста, техникада және ғылымда қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюраль; 10.2.3.8 - шойын және болаттың алыну әдістерін және қасиеттерін сипаттау
4-тоқсан		
2.1 Периодтық заң және периодтық жүйе	Алюминий және олардың қосылыстары. Көміртек, кремний және олардың қосылыстары. Көрсетілім № 7 «Еріген заттың белсендірілген көмірге сіңірілуі (адсорбция) Азот. Аммиак. Ортофосфор қышқылы, фосфаттар Күкірт, оның оксидтері, қышқылдары және олардың қасиеттері. Галогендер. Практикалық жұмыс №1 «Кейбір аниондарға	10.2.1.18 - алюминий оксиді және гидроксидінің екәдайлы қасиеттерін оқып білу 10.2.1.19 - көміртек, кремний физикалық, химиялық қасиеттерін оқып білу 10.2.1.20 - иіс газымен уланудың қалай жүретінін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдістерін сипаттау; 10.2.1.21 азот молекуласының химиялық белсенділігінің төмендігін түсіндіру; 10.2.1.22 - газтәрізді аммиактың және оның сулы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін және алынуын сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.23 - ортофосфор қышқылының және фосфаттардың физикалық, химиялық қасиеттерін оқып білу; 10.2.1.24 - құрамында күкірті бар қазбалы отындардың жануы кезіндегі күкірт диоксидінің түзілуін сипаттау; 10.2.1.25 - сұйылтылған және концентрлі күкірт қышқылының қасиеттерін салыстыру; 10.2.1.26 - топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің

	сапалық реакция» тақырыбына эксперименттік есептер шығару	өзгеру заңдылығын түсіндіру; 10.2.1.27 галогендердің тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.28 - хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат-, карбонат-, нитрат иондарына сапалық реакцияны білу; 10.2.1.29 - аниондарды анықтау бойынша тәжірибе жоспарын құру және оны іс – жүзінде жүзеге асыру; 10.2.1.30 - күкірт қышқылын жанасу әдісімен алу процесін түсіндіру.
4.1 Жер химиясы	Қоршаған ортаның химиясы	10.4.1.3 - азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топырақ және су ресурстарына әсерін анализдеу; 10.4.1.4 - қышқыл жаңбырлардың қалыптасуындағы күкірт диоксидінің ролін және оның қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 10.4.1.5 - адам ағзасындағы кальций, магний, йодтың биологиялық рөлін білу

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
	1-тоқсан	
4.2 Көміртек және оның қосылыс-тары	Көміртек атомы құрылысының ерекшеліктері. Гибридизация. Көрсетілім №1 «Органикалық затттар үлгілері (мұнай, керосин, этанол, глицерин, глюкоза, сахароза, парафин, мақта, ағаш сүрегі» А.М.Бутлеровтың органикалық қосылыстардың химиялық	11.4.2.1 - көмірсутектердегі көміртектің гибридизациясын зерделеу; 11.4.2.2 - С-С байланысының түзілу қабылетін және көміртек атомының құрылыс ерекшеліктерін түсіндіру; 11.4.2.3 - А.М. Бутлеровтың органикалық қосылыстар теориясының негізгі қағидаларын зерттеу; 11.4.2.4 – әр типті формулаларды қалай қолданылатындығын түсіну; 11.4.2.5 - жалпы функционалдық топтарды ажырата алады; 11.4.2.6 - тірі ағзалар өміріндегі радикалдардың рөлін білу; 11.4.2.7 - гомологтардың ұқсастығы мен айырмашылығын түсіндіру; 11.4.2.8 - органикалық қосылыстардың адам өміріндегі маңызын түсіну;

	құрылыс теориясының негізгі қағидалары. Изомерия және гомологтық қатар Бос радикалдар. Органикалық заттардың номенклатурасы мен жіктелуі. Алкандар. Көрсетілім №2 «Метан, этилен, ацетиленнің жануы. Каучуктер.резина, эбонит үлгілерімен танысу»	11.4.2.9 - алкандардың отын ретінде маңызын білу; 11.4.2.10 – газдар қатысумен жүретін немесе олардың химиялық реакцияларында түзілетін теңдеулері бойынша есептер жүргізу; 11.4.2.11 - алкандардың галогендеу өнімдерін білу және олардың қоршаған ортаға әсерін бағалау; 11.4.2.12 - органикалық заттардың масссалық үлестері және олардың буының салыстырмалы тығыздығы бойынша органикалық заттардың қарапайым молекулалық формуларын анықтау.
	Циклоалкандар	11.4.2.13 - циклоалкандардың гомологтық қатарын, құрылысын, физикалық, химиялық қасиеттерін. қарастыру
	2-тоқсан	
4.2 Көміртек және оның қосылыс-тары	Алкендер. Полиэтилен. Каучук. Зертханалық тәжірибе № 1 «Этиленнің, ацетиленнің, мұнай үлгісінің және бензолдың калий перманганаты және бром/ йод суы ерітінділеріне әсері»	11.4.2.14 - алкендердің көмірсутектердің алыну жолдарын, физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру; 11.4.2.15 - полимерлену реакция теңдеулерін құра білу (полиэтилен, полипропилен, поливинилхлорид); 11.4.2.16 - этиленнен этанолды алу және оның физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу;
	Алкадиендер	11.4.2.17 - 11.4.2.17 - каучуктің қасиеттерін сипаттау;
4.2 Көміртек және оның	Алкиндер	11.4.2.18 - алкиндердің алыну жолдарын,физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру;

ЖОБА

қосылыс-тары	Арендер және олардың туындылары №2 зертханалық тәжірибе «Бензол молекуласының моделін құрастыру»	11.4.2.19 бензол молекуласының құрылымын түсіндіру; 11.4.2.20 - бензолды және оның гомологтарын алу, реакцияларының теңдеулерін құру; 11.4.2.21 - бензол және оның гомологтарына тән қасиеттерді сипаттау;
	Көмірсутектердің және олардың туындыларының генетикалық байланысы	11.4.2.22 - органикалық қосылыстардың негізгі кластарының генетикалық байланысының сызбанұсқасын құру; 11.4.2.23 - өнімнің шығымын реагант мөлшері (көлем. масса) және реакция өнімнің берілген шамасы (көлем, массса) бойынша есептеу.
	Көмірсутектердің табиғи көздері және олардың Қазақстандағы кен орындары.	11.4.2.24 - көмір, мұнай, табиғи газдардың Қазақстандағы кен орындарын карта бойынша анықтау; 11.4.2.25 - қазба отындар қорының шектеулі екенін түсіну; 11.4.2.26 - көмірсутек отындарын жағу қоршаған ортаның ластануына әкеп соғатынын және оның климатқа әсерін білу
	3-тоқсан	
4.2 Көміртек және оның қосылыс-тары	Оттекті органикалық қосылыстардың жіктелуі, номенклатурасы Біратомды және көпатомды спирттер. Фенол №3 зертханалық тәжірибе «Этанолды этилен гидратациясы және глюкозаның ашуы арқылы алу» №4 зертханалық тәжірибе: «Спирттердің суда еруі, жануы және біратомды	11.4.2.27 - спирттер, альдегидтер мен кетондар, карбон қышқылдары, эфирлердің функционалдық топтарының құрылысын сипаттау; 11.4.2.28 - спирттер, альдегидтер мен кетондар карбон қышқылдары, эфирлердің құрылымдық формулаларын құру және IUPAC бойынша атау; 11.4.2.29 - спирттердің және фенолдың алу жолдарын білу; 11.4.2.30 - спирттер мен фенолдың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.31- спирттер мен фенолдың қолдану аясын атау; 11.4.2.32 – экологиялық ахуал тұрғысынан биоотын жайлы талдау.

	және көпатомды спирттерге сапалық реакциялары»	
	Альдегид пен и кетондар	11.4.2.33 - альдегидтер мен кетондарды алу реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.34 - альдегидтер мен кетондардың тотығу және тотықсыздану реакция өнімдерін атау
	Карбон қышқылдары Эфирлер №5 зертханалық тәжірибе: «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»	11.4.2.35 - карбон қышқылдарының алу тәсілдерін және физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.36 - карбон қышқылының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.37 - карбон қышқылдары, күрделі эфирлер, сабын, синтетикалық жуғыш заттардың қолдану аясын атау; 11.4.2.38 - жай және күрделі эфирлерді алу реакцияларының теңдеулерін құрастыру 11.4.2.39 - синтетикалық жуғыш заттардан табиғатты қорғау қажеттігін түсіну;
5.1 Биохимия	Майлар. Сабын және жуғыш заттар.	11.5.1.1 - майлардың құрамы мен құрылысын білу; 11.5.1.2 - майлардың функциясын түсіну; 11.5.1.3 - майларға сапалық реакция жасау; 11.5.1.4 - майлардың сабындану және гидролиз өнімдерін атау
	Көмірсулар Зертханалық тәжірибе № 6 « Тамақ өнімдеріндегі крахмалды анықтау»	11.5.1.5 - глюкозаның сүт қышқылды және спирттік ашуының реакция теңдеуін құрастыру; 11.5.1.6 - крахмалға сапалық реакцияны жасау; 11.5.1.7 - сахароза гидролизінің реакция өнімдерін атау; 11.5.1.8 - крахмал мен целлюлозаның қасиеттерін салыстыру;
4.2 Көміртек және оның қосылыс-тары	Аминдер.	11.4.2.40 - аминдердің номенклатурасы мен жіктелуін білу; 11.4.2.41 – аминдердің ң физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.42 - аминдер алу реакция теңдеуін құрастыру
	Жасанды және синтетикалық полимерлер;	11.4.2.43 - «мономер», «элементарлық буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» ұғымдарын ажырату;

	Көрсетілім №5 «Пластмассалар, синтетикалық каучуктер және талшықтар үлгілерімен таныстыру».	11.4.2.44 - Қазақстанда өндірілетін полимерлердің түрлерін білу 11.4.2.45 - тәжірибе жүзінде пластмассалар мен талшықтарды анықтау; 11.4.2.46 полимерлерді утилизациялау процесін сипаттау
4-тоқсан		
5.1 Биохимия	Аминқышқылдары. Нәруыздар Көрсетілім №3: «Нәруыздардың еруі және тұнбаға түсуі, белоктар денатурациясы;нәруыздардың жануы (жүн, құс қауырсыны) Зертханалық тәжірибе № 7 «Нәруыздардың түсті реакциялары « Нуклеин қышқылдары Көрсетілім №4 «ДНК мен РНК молекулаларының модельдері» Дәрумендер және гормондар туралы түсінік.	11.5.1.9 аминқышқылдар молекулаларының құрамын, құрылысын сипаттау; 11.5.1.10 алмастырылатын және алмастырылмайтын аминқышқылдардың биологиялық ролін түсіндіру; 11.5.1.11 - аминқышқылдарын тривиалды және жүйелі номенклатуралар бойынша атауларын білу; 11.5.1.12 – нәруыздың бірінші, екінші, үшінші реттік құрылымдарын ажырату 11.5.1.13 - α – аминоқышқылдарынан нәруыздарды алудағы пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 11.5.1.14 нәруыз қасиеттерінің аминқышқылдардың сапалық және сандық құрамына тәуелділігін сипаттау; 11.5.1.15 - нәруыздар гидролизі өнімдерін білу; 11.5.1.16 - нәруыздардың сапалық реакцияларын және денатурациясын білу; 11.5.1.17 - нуклеин қышқылдары туралы жалпы ұғымды және олардың жіктелуін білу; 11.5.1.18 - ДНК құрылымының моделін сипаттау; 11.5.1.19 - гендік инженерия мен биотехнологияның маңыздылығын түсіну; 11.5.1.20 - дәрумендер мен гормондардың адам ағзасындағы функциясын сипаттау; 11.5.1.21 - кейбір дәрумендердің табиғаттағы көздерін білу.
5.1 Биохимия	Аминқышқылдары. Нәруыздар Көрсетілім №3: «Нәруыздардың еруі және тұнбаға түсуі, белоктар денатурациясы;н	11.5.1.9 аминқышқылдар молекулаларының құрамын, құрылысын сипаттау; 11.5.1.10 алмастырылатын және алмастырылмайтын аминқышқылдардың биологиялық ролін түсіндіру; 11.5.1.11 - аминқышқылдарын тривиалды және жүйелі номенклатуралар бойынша атауларын білу; 11.5.1.12 – нәруыздың бірінші, екінші, үшінші

ҚОДА

	әруыздардың жануы (жүн, құс қауырсыны) Зертханалық тәжірибе № 7 «Нәруыздардың түсті реакциялары « Нуклеин қышқылдары Көрсетілім №4 «ДНК мен РНК молекулаларының модельдері» Дәрумендер және гормондар туралы түсінік.	реттік құрылымдарын ажырату 11.5.1.13 - α – аминоқышқылдарынан нәруыздарды алудағы пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 11.5.1.14 нәруыз қасиеттерінің аминқышқылдардың сапалық және сандық құрамына тәуелділігін сипаттау; 11.5.1.15 - нәруыздар гидролизі өнімдерін білу; 11.5.1.16 - нәруыздардың сапалық реакцияларын және денатурациясын білу; 11.5.1.17 - нуклеин қышқылдары туралы жалпы ұғымды және олардың жіктелуін білу; 11.5.1.18 - ДНК құрылымының моделін сипаттау; 11.5.1.19 - гендік инженерия мен биотехнологияның маңыздылығын түсіну; 11.5.1.20 - дәрумендер мен гормондардың адам ағзасындағы функциясын сипаттау; 11.5.1.21 - кейбір дәрумендердің табиғаттағы көздерін білу.
2.1 Периодтық заң және период-тық жүйе	Радиоактивті металдар	11.2.1.1 - радиоактивті заттар ұғымын білу; 11.2.1.2 - радиоактивті ыдырау типін білу және қарапайым ядролық реакциялар теңдеуін құра алу (α, β^-, β^+, γ ыдырау);
4.1 Жер химиясы	«Жасыл химия» қағидалары	11.4.1.1 - «Жасыл химияның» 12 принципін білу және түсіндіру;

3-тарау. «Химия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Химия» оқу пәнінің мазмұны

16. «Химия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі (төмендетілген оқу жүктемесімен):

1) 10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық

актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

17. Оқу пәнінің мазмұны 5 бөлімнен тұрады:

1) заттардың бөлшектері;

2) химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары;

3) химиялық реакциялардың энергетикасы;

4) химия және қоршаған орта;

5) химия және өмір.

18. «Заттардың бөлшектері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдар, иондар және молекулалар;

2) атом құрамы мен құрылысы;

3) атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы;

4) химиялық байланыстың түрлері.

19. «Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) периодтық заң мен периодтық жүйе;

2) заттар массасының сақталу заңы;

3) стандартты электрондық потенциалдар.

20. «Химиялық реакциялардың энергетикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар;

2) химиялық реакцияның жылдамдығы;

3) химиялық тепе-теңдік;

4) қышқылдар мен негіздер теориялары. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер.

21. «Химия және қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Жер химиясы;

2) көміртек және оның қосылыстары.

22. «Химия және өмір» бөлімі «Биохимия» бөлімшесінен тұрады.

23. «Химия» оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Атом құрылысы. Атом – күрделі бөлшек», радиоактивтілік, энергетикалық деңгейлер және деңгейшелер, кванттық сандар және орбитальдар;

«Орташа салыстырмалы атомдық массаны есептеу» тақырыбына есептер шығару;

2) Периодтар мен топтардағы «Элементтер мен олардың қосылыстарының периодты өзгеруі», период және топ бойынша қышқылды-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары, периодтар және топтарда қосылыстардың тотығу-тотықсыздану қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары;

3) «Химиялық байланыс». Ковалентті байланыс, ковалентті байланыс қасиеттері, гибридтену түрлері: sp, sp2, sp3, электртерістілік және байланыс полярлығы, иондық байланыс, электронды жұптардың тебісу теориясы, металдық байланыс, сутекті байланыс, кристалдық торлар;

№ 1 зертханалық тәжірибе: «Ковалентті байланысты заттардың (N2, O2, алмаз) модельдерін құрастыру»;

4) «Стехиометрия». Химияның негізгі стехиометриялық заңдары,

салыстырмалы атомдық және молекулалық масса, зат мөлшері, стехиометриялық заңдар;

Реакция теңдеулері бойынша есептеулер. «Теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы өнімнің проценттік шығымын есептеу»;

5) «Термодинамикаға кіріспе». Ішкі энергия және энтальпия, Гесс заңы, Гиббстің бос энергиясы, энтропия;

№ 1 практикалық жұмыс: «Бейтараптану реакциясының жылу эффектісін анықтау»;

«Гесс заңы және оның салдарын қолдану» тақырыбына есептер шығару;

6) «Кинетика». Химиялық реакция жылдамдығы, концентрацияның реакция жылдамдығына әсері, қысымның химиялық реакция жылдамдығына әсері, температураның химиялық реакция жылдамдығына әсері, катализ;

«Әрекеттесуші массалар заңы» тақырыбына есептер шығару;

№ 2 практикалық жұмыс: «Химиялық реакция жылдамдығына әртүрлі факторлардың әсерін зерттеу»;

№ 2 зертханалық тәжірибе: «Химиялық реакция жылдамдығына әртүрлі катализаторлар әсерінің тиімділігін зерттеу»;

7) «Химиялық тепе-теңдік». Химиялық тепе-теңдікке әсер ететін факторлар, Ле-Шателье-Браун принципі, тепе-теңдік константасы, өнеркәсіптік процестердегі химиялық тепе-теңдік;

№ 3 зертханалық тәжірибе: «Әртүрлі факторлардың динамикалық тепе теңдік күйіне әсерін зерделеу»;

«Тепе-теңдік константасын мен тепе-теңдік күйдегі концентрацияларды табу». Өнеркәсіптік процестердегі химиялық тепе-теңдік тақырыбына есептер шығару;

8) «Тотығу-тотықсыздану реакциялары». Электрохимиялық потенциалдар қатары, гальваникалық элементтер, электролиз;

№ 3 практикалық жұмыс: «Металдардың электрохимиялық кернеу қатарын құрастыру»;

9) «17-топ элементтері». Галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары, галогендердің тотығу-тотықсыздану қасиетттері, сулы ерітіндідегі галогенид иондарын анықтау, галогендер және олардың қосылыстарының қолданылуы;

10) «2 (II)-топ элементтері». 2 (II)-топ элементтерінің физикалық қасиеттері; 2 (II)-топ элементтерінің химиялық қасиетттері; табиғи карбонаттар;

11) «Органикалық химияға кіріспе». Органикалық заттардың құрамы мен құрылысы, функционалдық топтар, гомологтық қатар, алифатты қосылыстардың IUPAC номенклатурасы, изомерия түрлері, алкандар, алкандардың жану өнімдері, алкандардың бос-радикалды орынбасу реакциясы механизмі, галогендеу;

№ 4 зертханалық тәжірибе: «Органикалық заттар молекулаларының модельдерін құрастыру»;

«Жану өнімдері және гомологиялық қатар бойынша заттардың молекулярлық формулаларын анықтау» тақырыбына есептер шығару

12) «Қанықпаған көмірсутектер». Алкендердің құрамы, құрылымы және реакцияға түсу қабілеті, стереоизомерия; алкендердің, алкадиендердің, алкиндердің қосылу реакциялары, мұнайдың құрамы, мұнай өнімдерін өңдеу

әдістері, табиғи газ және көмір, олардың өндірудегі негізгі өнімдер, полимеризация;

№ 5 зертханалық тәжірибе: «Байланыстың қанықпағандығына сапалық реакция»;

13) «Галогеналкандар». Галогеналкандарды алу, Галогендердің нуклеофильді орынбасу реакциялары;

14) «Спирттер: біратомды, көпатомды спирттер». Спирттердің жіктелуі және химиялық қасиеттері, этил спиртін өнеркәсіптік өндіру, фенол, оның құрылысы мен қасиеттері;

№ 6 зертханалық тәжірибе: «Бір атомды және көпатомды спирттерге сапалық реакциялар»;

Көрсетілім: «Глюкозаны ашыту арқылы этил спиртін алу»;

24. «Химия» оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны

1) «Ароматты қосылыстар қатары». Бензол молекуласының құрылысы, бензол және оның гомологтарын алу, бензол және оның гомологтарының химиялық қасиеттері;

№ 1 зертханалық тәжірибе: «Бензол молекуласының моделін құрастыру»;

2) «Карбонилді қосылыстар». Карбонильді қосылыстардың құрылысы және номенклатурасы, альдегидтер мен кетондардың алынуы, карбон қышқылдарының қасиеттері, этерификация реакциясы, күрделі эфирлер және сабын;

№2 зертханалық тәжірибе: «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»;

3) «Аминдер және аминқышқылдары». Аминдердің жіктелуі және номенклатурасы, аминдердің физикалық, химиялық қасиеттері және алынуы, аминқышқылдарының құрамы, құрылысы, биологиялық рөлі, аминқышқылдардың физикалық және химиялық қасиеттері; № 3 зертханалық тәжірибе: «Аммиак және аминдер молекуласының модельдерін құрастыру»; пептидтік байланыс; нәруыздың түзілуі;

№ 4 зертханалық тәжірибе: «Аминқышқылы молекуласының модельдерін құрастыру және ассиметриялы көміртек атомын анықтау»;

№ 5 зертханалық тәжірибе: «Аминқышқылдар қасиеттері»;

4) «Тірі ағза химиясы». Көмірсулардың жіктелуі және олардың құрылысы, көмірсулардың қасиеттері және қолданылуы, нәруыздар, нәруыз молекулаларының құрылымы, полипептидтер құрылымын анықтау, ферменттер ролі және қолданылуы, ДНҚ құрылымы, АТФ және энергия, биологиялық маңызды металдар, қоршаған ортаның ауыр металдармен ластануы, ауыр металдардың нәруыздарға әсері;

№ 6 зертханалық тәжірибе: «Альдегидоспирт ретінде глюкозаның химиялық қасиеттері. Крахмалға сапалық реакция»;

№ 1 практикалық жұмыс: «Денатурация және нәруыздардың түсті реакциялары»;

№ 7 зертханалық тәжірибе: «ДНҚ моделін жасау»;

5) «Синтетикалық полимерлер». Жоғары молекулалы қосылыстар, полимерлену реакциясы, поликонденсация реакциялары, полиамидтер мен полиэфирлер, пластиктердің қолданылуы және қоршаған ортаға әсері;

№ 8 зертханалық тәжірибе: «Полимерлер және олардың қасиеттері»;

№ 2 практикалық жұмыс: «Пластмассаларды және талшықтарды тану»;

6) «Органикалық синтез». Органикалық қосылыстардағы негізгі функционалдық топтар, органикалық заттардың генетикалық байланысы;

7) «14-топ элементтері». 14 (IV)-топ элементтері қасиеттерінің өзгеруі;

14 (IV) топ элементтері және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттері, 14 (IV)-топ элементтері оксидтерінің қасиеттері, жай заттардың табиғатта таралу түрлері және алыну әдістері;

8) «Азот және күкірт». Азот молекуласы құрылысының ерекшеліктері мен қасиеттері, аммиак және аммоний тұздары, аммиакты өнеркәсіпте алу, азотты тыңайтқыштардың өнеркәсіптік алынуы, азот оксидтері және нитраттарының қоршаған ортаға экологиялық әсері, күкірттісутек және сульфидтер, күкірт оксидтері, күкірт диоксидінің қоршаған ортаға әсері және қолданылуы; күкірт қышқылын алудың жанасу әдісі;

Көрсетілім 1: «Күкірт және азот қышқылдарының тотықтырғыш қасиеттері»;

9) «Қышқыл және негіз ерітінділері». Қышқыл және негіздер теориясы, судың иондық көбейтіндісі, сутектік көрсеткіш, қышқыл және негіздер күші, буферлі ерітінділер;

10) «Металдар өндірісі». Металдар және құймаларды алу, электролизді өнеркәсіпте қолдану, химиялық өндірістің ғылыми принциптері, металл өндірісі кезіндегі қоршаған ортаны қорғау проблемалары;

11) «Ауыспалы металдар» Ауыспалы металдардың жалпы сипаттамасы; кешенді қосылыстар; ауыспалы металдардың биологиялық ролі;

12) «Жаңа заттарды және материалдарды өндіру». Жаңа материалдарды әзірлеу және құру, физиологиялық белсенді табиғи және синтетикалық қосылыстар, дәрілік препараттарды синтездеу және өндіру, нанотехнология, нанокөміртекті бөлшектердің құрылымы, жаңа полимерлерді алу, жаңа материалдардың практикалық мәні;

13) «Жасыл химия». «Жасыл химияның» 12 принципі. Атмосфера, гидросфера, литосфераның ластануы. Жердің озон қабатының бұзылуы, Ғаламдық жылыну.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

25. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10»-сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

1. Заттардың бөлшектері:

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып

1.1 Атомдар, молекулалар және иондар	10.1.1.1 химияның негізгі стехиометриялық заңдарының тұжырымдамасын, қолдану аясын атау: зат массасының сақталу заңы, көлем қатынастар заңы, Авогадро заңы; 10.1.1.2 зат мөлшері шамасын және стехиометриялық заңдарды қолданып есептеулер жүргізу	
1.2 Атомның құрамы мен құрылысы	10.1.2.1 «нуклидтер» мен «нуклондар» ұғымының мағынасын түсіндіру; 10.1.2.2 қоспадағы химиялық элементтің табиғи изотоптарының орташа салыстырмалы атомдық массаларын есептеу; 10.1.2.3 радиоактивтіліктің табиғатын және радиоактивті изотоптарды қолдануды түсіндіру	
1.3 Атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы	10.1.3.1 квант сандарының сипаттамасы мен мәндерін атау; 10.1.3.2 алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу	
1.4 Химиялық байланыстың түрлері	10.1.4.1 донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.2 қос және үш еселі байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.3 ковалентті байланыстың қасиеттерін сипаттау; 10.1.4.4 әртүрлі гибридтену түрлерін түсіндіру; 10.1.4.5 заттың құрылысы мен қасиеттерінің өзара байланысын түсіндіру; 10.1.4.6 атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау; 10.1.4.7 иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну; 10.1.4.8 металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру; 10.1.4.9 сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру; 10.1.4.10 кристалл тор типтері және байланыс түрлері әртүрлі қосылыстардың қасиеттерін болжау	
2. Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары:		
Білім алушылар білуі тиіс:		
	10-сынып	11-сынып

КОПИЯ

2.1 Периодтық заң және периодтық жүйе	10.2.1.1 химиялық элемент атомдарының қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, электртерістілік және тотығу дәрежесі 10.2.1.2 период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру 10.2.1.3 - периодтық кестеде орналасуы бойынша химиялық элементтердің және олардың қосылыстарының қасиеттерін болжа 10.2.1.4 топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру 10.2.1.5 галогендердің тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.6 галогендер және олардың қосылыстарының физиологиялық ролін анықтау 10.2.1.7 2 (II) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіре алу 10.2.1.8 - табиғаттағы карбонаттар айналымының схемасын құру және олардың қолданылу аймағын атау	11.2.1.1 14 (IV) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру; 11.2.1.2 14 (IV) элементтерінің және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.2.1.3 14 (IV) топэлементтерінің +2 және +4 тотығу дәрежелі оксидтерінің қасиеттерін түсіндіре алу 11.2.1.5 14 (IV) топ элементтерінің жай заттары және химиялық қосылыстарының алыну әдістерін сипаттау; 11.2.1.6 14 (IV) топ элементтерінің және оның қосылыстарының таралуы және қолданылуы туралы мәліметтерді талдау 11.2.1.7 аммоний ионындағы байланыстардың түзілу механизмін түсіндіру 11.2.1.8 газ тәрізді аммиактың және оның сулы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 11.2.1.9 аммиакты өнеркәсіпте өндірудің (Габер процесі) ғылыми принциптерін түсіндіру; 11.2.1.10 азот тыңайтқыштары өндірісі үдерісін түсіндіру; 11.2.1.11 азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топыраққа және су ресурстарына әсерін талдау; 11.2.1.12 азот қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайту мәселелерін шешудің жолдарын ұсыну; 11.2.1.13 - күкіртсутектің

КОПИЯ

		тотықсыздандырғыш қасиеттерін түсіндіру; 11.2.1.14 - сульфид-ионының сапалық реакциясын білу; 11.2.1.15 - атмосфераның күкірт диоксидімен ластану көздерін және қышқыл жаңбырдың түзілу мәселелерін атау; 11.2.1.16- тағам өнеркәсібінде күкірт (IV) оксидін қолданылу аймағын атау; 11.2.1.17 - күкірт қышқылын жанасу әдісімен алу процесін түсіндіру; 11.2.1.18 - күкірт қышқылын өнеркәсіптік өндірудің ғылыми принциптерін түсіндіру; 11.2.1.19 - күкірт қышқылының қолдану аймағын атау; 11.2.1.20 - ауыспалы элементтер айнымалы тотығу дәрежесін көрсететінін білу; 11.2.1.21 атомдар құрылысы негізінде ауыспалы металдардың физикалық және химиялық қасиеттерін түсіндіру; 11.2.1.22 кешенді қосылыстың құрылымын сипаттау; 11.2.1.23 - ауыспалы металдардың кешенді қосылыстарының химиялық қасиеттерін сипаттау; 11.2.1.24 гемоглобин құрамында темір (+2) кешенінің болатынын түсіндіру және оттегін тасымалдаудағы оның ролін түсіну; 11.2.1.25 иіс газымен улану қалай жүретіндігін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдісін сипаттау
2.2 Заттар массасының	10.2.2.1 қалыпты және стандартты жағдайда «молярлық концентрация», «молярлық	11.2.2.1 параллель жүретін реакциялар теңдеулері бойынша есептер шығару;

ЖОБА

сақталу заңы	көлем» шамаларын қолданып есептеулер жүргізу; 10.2.2.2 бастапқы заттардың белгілі зат мөлшерлері (массалары, көлемдері, бөлшек сандары) бойынша реакцияға қатысқан заттардың біреуі артық мөлшерде және құрамында белгілі үлесте қоспалары бар болған жағдайда реакция өнімдерінің зат мөлшерлерін (массаларын, көлемдерін, бөлшек сандарын) есептеу; 10.2.2.3 теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімінің шығымын пайызбен есептеу;	11.2.2.2 тізбектеле жүретін реакция теңдеулері бойынша есептер шығару;
2.3 Стандартты электрондық потенциалдар	10.2.3.1 электронды баланс әдісімен тотығу-тотықсыздану реакциясы теңдеулерін құрастыру; 10.2.3.2 жартылай иондық реакция әдісімен тотығу – тотықсыздану реакцияларының электрондық-иондық теңдеулерін құрастыру; 10.2.3.3 «стандартты электродтық потенциал» ұғымын түсіндіру; 10.2.3.4 сулы ерітіндідегі химиялық реакциялардың жүру мүмкіндігін болжау үшін стандартты электродтық потенциалдар кестесін қолдану; 10.2.3.5 гальваникалық элементті химиялық реакция энергиясын электр энергиясына айналдыратын құрылғы есебінде түсіну; 10.2.3.6 гальваникалық элементтің жұмыс принципін түсіндіру; 10.2.3.7 аккумуляторларды зарядтау және разрядтау процесін сипаттау;	11.2.3.1 металдарды алудың маңызды әдістерін талдау: гидрометаллургия, пирометаллургия, электрометаллургия және олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау; 11.2.3.2 ғылымда, техникада және тұрмыста қолданылатын маңызды құймалардың құрамын білу: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюралюминий; 11.2.3.3 шойын және болатты алу әдістерін және қасиеттерін сипаттау; 11.2.3.4 металдарды электролизбен алу әдісін түсіндіру; 11.2.3.5 гальваностегия, гальванопластика процестерін ажырату; 11.2.3.6 коррозиядан қорғау және декоративті мақсаттар үшін гальваникалық жабындарды қолдану принциптерін зерделеу; 11.2.3.7 химиялық өндірістің жалпы ғылыми принциптерін атау;

ҚОБА

		11.2.3.8 материалдарды екіншілік қайта өңдеудің қажеттілігін негіздеу; 11.2.3.9 металлургия өнеркәсібінің экологиялық проблемаларын түсіндіру

3. Химиялық реакциялар энергетикасы:

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып
3.1 Экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар	10.3.1.1 ішкі энергия және энтальпия өзгерістер жылу эффектісі болып табылатындығын түсіну 10.3.1.2 химиялық реакциялар - байланыстардың үзілуі мен жаңа байланыстардың түзілу процесін қамтитындығын түсіну; 10.3.1.3 реакцияның энтальпия өзгерісін тәжірибе жүзінде анықтау және оны анықтамалық деректер негізінде есептеу; 10.3.1.4 Гесс заңының физикалық мәнін түсіндіру және оны химиялық реакцияның энтальпия өзгерісін есептеу үшін қолдана алу; 10.3.1.5 энтропияны жүйенің ретсіздік өлшемі ретінде түсіндіру және оны анықтамалық деректер бойынша есептеу	
3.2 Химиялық реакциялардың жылдамдығы	10.3.2.1 гомогенді және гетерогенді реакциялар үшін жылдамдық өрнегін білу 10.3.2.2 қарапайым реакциялардың орташа жылдамдығына есептеулер жүргізу 10.3.2.3 қайтымды реакциялар үшін әрекеттесуші массалар заңының қолданылатындығын түсіндіру 10.3.2.4 әрекеттесуші массалар заңы бойынша есептеулер жүргізу; 10.3.2.5 химиялық реакция жылдамдығына қысымның әсерін түсіндіру 10.3.2.6 химиялық реакция жылдамдығына температураның әсерін тәжірибе жүзінде зерделеу 10.3.2.7 химиялық реакция жылдамдығына концентрацияның әсерін тәжірибе жүзінде зерделеу 10.3.2.8 «белсендіру энергиясы» ұғымының физикалық түсіндіру 10.3.2.9 катализ процесінің мәнін түсіндіру 10.3.2.10 гомогенді және гетерогенді катализді ажырату 10.3.2.11 катализаторлардың әсер ету механизмін түсіндіру	
3.3 Химиялық тепе-теңдік	10.3.3.1 химиялық тепе-теңдіктің динамикалық сипатын түсіндіру; 10.3.3.2 химиялық тепе-теңдікке температура,	

ЖОБА

	концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау; 10.3.3.3 не себепті катализатор тепе-теңдіктің тез орнауына әсер ететінін, бірақ ығысуына әсер етпейтіндігін түсіндіру; 10.3.3.4 әр түрлі факторлардың тепе-теңдіктің ығысуына әсерін тәжірибе жүзінде зерттеу; 10.3.3.5 реакция үшін тепе-теңдік константасының өрнегін құру; 10.3.3.6 тепе-теңдік константасына әр түрлі факторлардың әсерін болжау; 10.3.3.7 тепе-теңдік константасына қатысты есептерді шығару;	
3.4 Қышқылдар мен негіздер теориясы. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер		11.3.4.1 Аррениус, Льюис және Бренстед-Лоури теорияларын және олардың қолдану шектерін сипаттау және түсіну; 11.3.4.2 судың иондық көбейтіндісін білу; 11.3.4.3 күшті қышқыл және күшті негіздің pH ін есептеу; 11.3.4.4 буферлі ерітінділердің әсер ету принципін түсіндіру; 11.3.4.5 буферлі ерітінділердің қолдану аймағын атау;

4. Химия және қоршаған орта

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып
4.1 Жер химиясы		11.4.1.1 «Жасыл химияның» 12 принципін атау және оны түсіндіру; 11.4.1.2 атмосфера, гидросфера және литосфераның ластану масштабын түсіндіру; 11.4.1.3 озон қабатының бұзылу себептерін зерделеу; 11.4.1.4 «парниктi эффектінің» салдарларын болжау; 11.4.1.5 «парниктi эффектінің» және озон қабатының бұзылу мәселелерін ажырату; 11.4.1.6 ғаламдық мәселелерді шешудің жолдарын бағалау

ЖОБА

4.2 Көміртек және оның қосылыстары	10.4.2.1 - органикалық химия - бұл көмірсутектер және олардың туындыларының химиясы деп түсіну 10.4.2.2 - көмірсутектердің эмпирикалық, молекулалық, құрылымдық және кеңістіктік формулаларын ажырату 10.4.2.3 - функционалдық топтар бойынша органикалық қосылыстардың негізгі кластарын ажырату 10.4.2.4 - гомологтық қатардың қалыптасуын және оның өкілдері қасиеттерінің ұқсастығын түсіндіру 10.4.2.5 - қосылыстардың құрылымдық формуласын құру және оларды IUPAC номенклатурасы бойынша атау 10.4.2.6 - изомерия түрлерін атау және изомерлер формулаларын құрастыру: құрылымдық, байланыстың орны бойынша, функционалдық топтар және классаралық изомерлер 10.4.2.7 - әр түрлі алкандардың жану процесін зерттеу және олардың отын ретінде қолдануын түсіндіру 10.4.2.8 - алкандардың жану өнімдерін және қоршаған ортаға экологиялық салдарын бағалау 10.4.2.9 - берілген жану өнімдері бойынша заттың гомологтық қатары бойынша молекулалық формуласын анықтау 10.4.2.10 - алкандардың галогендеу реакция теңдеулерін құру 10.4.2.11 -	11.4.2.1 альдегидтердің, кетондардың және карбон қышқылдарының функциональды топтарының құрылысын сипаттау; 11.4.2.2 альдегидтердің, кетондардың және карбон қышқылдарының құрылымдық формулаларын құрастыру және оларды IUPAC бойынша атау 11.4.2.3 карбон қышқылдарының физикалық қасиеттерін және алыну жолдарын түсіндіру 11.4.2.4 альдегидтер және кетондардың нуклеофильді қосылу реакциясына мысалдар келтіру 11.4.2.5 карбон қышқылдарының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 11.4.2.6 этерификация реакциясының механизмін сипаттау 11.4.2.7 карбон қышқылдары, күрделі эфирлер, сабын, синтетикалық жуғыш заттар және биодизельді отындардың қолданылу аймағын атау 11.4.2.8 майлардың құрамы мен құрылысын білу 11.4.2.9 бензол молекуласының құрылымын түсіндіру 11.4.2.10 бензол және оның гомологтарын алу реакцияларын құрастыру 11.4.2.11 бензолды нитрлеу және галогендеу реакциясының механизмін түсіндіру; 11.4.2.12 органикалық қосылыстар синтезі үшін бензол реакциясының маңыздылығын түсіндіру 11.4.2.13 толуол молекуласындағы атомдардың өзара әсерлесуін түсіндіру 11.4.2.14 «мономер», «құрылымдық буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» негізгі ұғымдарын ажырату 11.4.2.15 полимерлену реакциясының теңдеуін құрастыру, поликонденсация реакциясының теңдеуін құру 11.4.2.16 поликонденсация реакциясы негізінде алынатын полимерлер гидролизденіп, биологиялық ыдырай алатынын түсіну 11.4.2.17 полиэтилен, полипропилен, полистирол, тефлон, поливинилхлорид, полиметилметакрилат, полиэфир, фенолформальдегид шайыры және олардың негізінде алынған пластмассалардың қасиеттерін, қолдану аймағын атау 11.4.2.18 пластмасса және наноталшықтарды

	«қанықпағандық» терминін және оның қосылыстың қасиеттеріне әсерін түсіндіру 10.4.2.12 - алкендердің қанықпағандығын тәжірибе жүзінде дәлелдеу 10.4.2.13 - электрофильді және нуклеофильді бөлшектерді ажырату 10.4.2.14 - полимерлеу реакциясының мәнін түсіндіру 10.4.2.15 - химиялық реагенттерге қатысы бойынша пластиктердің салыстырмалы инерттілігін тәжірибе жүзінде дәлелдеу 10.4.2.16 полиэтилен өндірісі процесінің схемасын құру 10.4.2.17 полиалкендердің қолдану аймағын атау және олардың өнімдерін қайта өңдеудің маңыздылығын бағалау 10.4.2.18 алкадиендердің құрылысы негізінде олардың қасиеттерін түсіндіру 10.4.2.19 каучук пен резинаның табиғатта таралуын, алыну жолдарын оқу 10.4.2.20 алкиндердің құрылымдық формулаларын құрастыру, химиялық қасиеттері мен алыну жолдарын оқу 10.4.2.21 мұнайды айдау үдерісінің маңызын түсіну және қолданылу аясын сипаттау 10.4.2.22 термиялық және катализдік крекинг процесін түсіндіру 10.4.2.23 мұнайға серік газдардан маңызды өнімдер алу жолдарын білу 10.4.2.24 спирттерді функционалдық топтардың орналасуы және гидроксил	тәжірибе жүзінде анықтау 11.4.2.19 қоршаған ортаға пластиктер өндірісінің және қолданысының әсерін талдау 11.4.2.20 полимерлерді утилизациялау процесін сипаттау 11.4.2.21 жаңа материалдарды жасаумен және өндірумен айналысатын ғылымдар саласын атау 11.4.2.22 аспиринді, таксолды физиологиялық белсендігі жоғары табиғи және синтетикалық қосылыстардың өкілдері ретінде атау 11.4.2.23 физиологиялық белсенділік үшін хиральділік және молекулалық қабаттың маңыздылығын түсіндіру 11.4.2.24 синтетикалық дәрілік препарат үлгісі ретінде аспиринді алу процесін сипаттау 11.4.2.25 дәрілік заттарды өндіру проблемаларын атау 11.4.2.26 «нанобөлшек», «нанохимия» және «нанотехнология» ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру; 11.4.2.27 нанобөлшектерді синтездеу және зерттеу әдістерін сипаттау; 11.4.2.28 нанобөлшектердің қолдану аймағын атау 11.4.2.29 наноматериалдардың ерекшеліктерін сипаттау 11.4.2.30 көміртекті нанобөлшектер құрылымын сипаттау: фуллерен С60, графен, нанотүтік, наножіп, наноталшықтар; 11.4.2.31 кристалдарды өсіру және полимеризациялау жолымен наноматериалдардың алынуын сипаттау 11.4.2.32 жаңа полимерлер және композициялық материалдар өндірудің маңыздылығын түсіндіру; 11.4.2.33 сапалық реакциялар көмегімен функционалды топтарды анықтау 11.4.2.3 физикалық және химиялық сынақ көмегімен қосылыстарды анықтау 11.4.2.35 органикалық қосылыстардың негізгі кластарының генетикалық байланысын сипаттау 11.4.2.36 қарапайым органикалық синтезді жүргізе алу және түзілген өнімнің шығымын бағалау

ЖОБА

	тобының саны бойынша жіктеу 10.4.2.25 - молекуладағы атомдардың өзара әсері негізінде спирттердің химиялық қасиеттерін түсіндіру 10.4.2.26- біратомды және көпатомды спирттерге сапалық реакция жүргізу 10.4.2.27 - этанолды этиленді гидратациялау және глюкозаны ашыту арқылы алу реакциясының теңдеулерін құрастыру 10.4.2.28 - этанолды алу әдістерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау; 10.4.2.29 спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерделеу 10.4.2.30 фенолдың құрамы мен құрылысын, пластмасса өндіруде фенолдың қолданылуын білу 10.4.2.31 галогеналкандарды алу реакциясының радикалды механизімін түсіндіру; 10.4.2.32 галогеналкандардың әсеріне байланысты қоршаған ортада туындаған мәселелерді айқындау; 10.4.2.33 нуклеофильді реагенттермен галогеналкандардың реакция теңдеулерін құрастыру; 10.4.2.34 галогеналкандардың нуклеофильді орынбасу реакциясының механизмін түсіндіру;	

5. Химия және өмір:

Білім алушылар жасай алады		
	10-сынып	11-сынып

ҚОБА

5.1 Биохимия		11.5.1.1 аминдердің жіктелуін және номенклатурасын білу; 11.5.1.2 аммиак және аминдер құрылымын салыстыру; 11.5.1.3 аминдердің физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.5.1.4 аммиак, аминдер және анилиннің негіздік қасиеттерін салыстыру; 11.5.1.5 нитрилдерді тотықсыздандыру арқылы және галогеналкандардан нуклеофильді орынбасу реакциялары арқылы аминдердің түзілу механизмін сипаттау; 11.5.1.6 нитроқосылыстарды тотықсыздандырып анилин алу реакциясы теңдеуін құрастыру; 11.5.1.7 аминқышқылдардың жүйелі және тривиальді аталуынбілу; 11.5.1.8 аминқышқылдар молекулаларының құрамын, құрылысын сипаттау; 11.5.1.9 алмастырылатын және алмастырылмайтын аминқышқылдардың биологиялық ролін түсіндіру; 11.5.1.10 аминқышқылдардың биполярлы иондар түзу қабілетін түсіндіру; 11.5.1.11 аминқышқылдардың екідайлылығын тәжірибе жүзінде дәлелдеу; 11.5.1.12 □-аминқышқылдардан нәруыздар алу кезінде пептидтік байланыстардың түзілуін түсіну; 11.5.1.13 нәруыздар гидролизнің реакция теңдеуін құрастыру; 11.5.1.14 глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлозаның молекулаларының сызықты және циклді формасын құрастыру; 11.5.1.15 глюкозаның функционалдық топтарын тәжірибе жүзінде анықтай алу; 11.5.1.16 глюкозаның спирттік, сүт қышқылды, май қышқылды ашу реакцияларының теңдеулерін құрастыру; 11.5.1.17 крахмалға сапалық реакция жүргізе алу; 11.5.1.18 сахароза, крахмал, целлюлозаның гидролиз өнімдерін атау; 11.5.1.19 крахмал және целлюлозаның құрылысын, қасиеттерін салыстыру; 11.5.1.20 нәруыздардың өмір үшін ролін сипаттау; 11.5.1.21 гидролиз реакциясы бойынша берілген деректер негізінде полипептидтің құрамын анықтау; 11.5.1.22 ақуызға сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде жасау; 11.5.1.23 «құлып және кілт» моделі тұрғысынан ферменттердің әрекетін және ферментативті катализ процесін түсіндіру; 11.5.1.24 ингибирлі бәсекелестікті түсіндіру; 11.5.1.25 ДНҚ құрылымының моделін сипаттау; 11.5.1.26 ДНҚ молекуласындағы ақуыздың біріншілік құрылымын кодтау жүйесін түсіндіру; 11.5.1.27 АТФ гидролизі құрылымын және сызбасын құрастыру; 11.5.1.28 биологиялық маңызды металдардың: темір, магний, кальций, калий, натрийдің ролін бағалау; 11.5.1.29 қоршаған ортаның ауыр металдармен ластану көздерін атау; 11.5.1.30 ауыр металдардың тірі ағзаға уытты әсерін түсіндіру

26. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

27. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Химия» оқу пәнінің Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына(төмендетілген оқу жүктемесімен) сәйкес іске асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Химия» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі Ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1)10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыбы/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10.1 Атом құрылысы	Атом – күрделі бөлшек. «Орташа салыстармалы атомдық массаны есептеу» тақырыбына есептер шығару	10.1.2.1 «нуклидтер» мен «нуклондар» ұғымының физикалық мәнін түсіндіру 10.1.2.2 табиғи қоспадағы химиялық элемент изотоптарының орташа салыстырмалы атомдық массаларын есептеу
	Радиоактивтілік	10.1.2.3 радиоактивтіліктің табиғатын және радиоактивті изотоптарды қолдануды түсіндіру
	Энергетикалық деңгейлер. Кванттық сандар және орбитальдар	10.1.3.1 Квант сандарының мәні мен сипаттамасын атау 10.1.3.2 алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу
10.1 Элементтер мен олардың қосылыстарының периодты өзгеруі	Период және топ бойынша элементтер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.1 химиялық элемент атомдарының физикалық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: атом радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, электртерістілік және тотығу дәрежесі
	Периодтар және топтарда қосылыстардың тотығу-тотықсыздану қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.2 период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру

ЖОБА

		10.2.1.3 периодтық кестеде орналасуы бойынша химиялық элементтердің және олардың қосылыстарының қасиеттерін болжау
10.1 Химиялық байланыс	Ковалентті байланыс. Ковалентті байланыс қасиеттері	10.1.4.1 донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру 10.1.4.2 қос және үш еселі байланыстың түзілуін түсіндіру 10.1.4.3 ковалентті байланыстың қасиеттерін сипаттау
	Гибридтену түрлері: sp, sp2, sp3. №1 зертханалық тәжірибе «Ковалентті байланысты заттардың (N2, O2, алмаз) моделін құрастыру»	10.1.4.4 гибридтелу түрінің әртүрлілігінің физикалық мәнін түсіндіру 10.1.4.5 заттың құрылысы мен қасиеттерінің өзара байланысын түсіндіру
	Электртерістілік және байланыс полярлығы	10.1.4.6 атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау
	Иондық байланыс	10.1.4.7 иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну
	Металдық байланыс	10.1.4.8 металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру
	Сутектік байланыс	10.1.4.9 сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру
	Кристалдық торлар.	10.1.4.10 кристалл тор типтері және байланыс түрлері әртүрлі қосылыстардың қасиеттерін болжау
10.1 Стехио-метрия	Химияның негізгі стехиометриялық заңдары	10.1.1.1 химияның негізгі стехиометриялық заңдарының тұжырымдамасын, қолдану аясын атау: зат массасының сақталу заңы, көлем қатынастар заңы, Авогадро

ЖОБА

		заңы
	Салыстырмалы атомдық және молекулалық масса	10.1.1.2 «салыстырмалы атомдық масса», «салыстырмалы молекулалық масса» және «молярлық масса» ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру
	Реакция теңдеулері бойынша есептеулер. «Теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы өнімнің проценттік шығымын есептеу»	10.2.2.1 қалыпты және стандартты жағдайда «молярлық концентрация», «молярлық көлем» ұғымдарын қолданып есептеулер жүргізу 10.2.2.2 бастапқы заттардың белгілі зат мөлшерлері (массалары, көлемдері, бөлшек сандары) бойынша реакцияға қатысқан заттардың біреуі артық мөлшерде және құрамында белгілі үлесте қоспалары бар болған жағдайда реакция өнімдерінің зат мөлшерлерін (массаларын, көлемдерін, бөлшек сандарын) есептеу 10.2.2.3 теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімінің шығымын процентпен есептеу
2 тоқсан		
10.2 Термо-динамикаға кіріспе	Ішкі энергия және энтальпия. №1 практикалық жұмыс «Бейтараптану реакциясының жылу эффектісін анықтау»	10.3.1.1 ішкі энергия және энтальпия өзгерістер жылу эффектісі болып табылатындығын түсіну; 10.3.1.2 химиялық реакциялар - байланыстардың үзілуі мен жаңа байланыстардың түзілу процесін қамтитындығын түсіну; 10.3.1.3 реакцияның энтальпия өзгерісін тәжірибе жүзінде анықтау және оны анықтамалық деректер негізінде есептеу
	Гесс заңы және оның салдары. Есеп шығару «Гесс заңы және оның салдарын қолдану»	10.3.1.4 Гесс заңының физикалық мәнін түсіндіру және оны химиялық реакцияның энтальпия өзгерісін есептеу үшін қолдана алу
	Энтропия	10.3.1.5 энтропияны жүйенің ретсіздік өлшемі ретінде түсіндіру және оны анықтамалық деректер арқылы есептеу

ЖОБА

10.2 Кинетика	Химиялық реакция жылдамдығы	10.3.2.1 гомогенді және гетерогенді реакциялар үшін жылдамдық өрнегін білу 10.3.2.2 қарапайым реакциялардың орташа жылдамдығына есептеулер жүргізу
	Концентрацияның реакция жылдамдығына әсері. Қысымның реакция жылдамдығына әсері. Есеп шығару «Әрекеттесуші массалар заңы»	10.3.2.3 қайтымды реакциялар үшін әрекеттесуші массалар заңының қолданылатындығын түсіндіру 10.3.2.4 әрекеттесуші массалар заңы бойынша есептеулер жүргізу 10.3.2.5 химиялық реакция жылдамдығына қысымның әсерін түсіндіру
	Температураның реакция жылдамдығына әсері. № 2 практикалық жұмыс «Химиялық реакция жылдамдығына әр түрлі факторлардың әсерін зерттеу». жылдамдығы	10.3.2.6 химиялық реакция жылдамдығына температураның әсерін тәжірибе жүзінде зерделеу; 10.3.2.7 химиялық реакция жылдамдығына концентрацияның әсерін тәжірибе жүзінде зерделеу 10.3.2.8 «белсендіру энергиясы» ұғымының физикалық мәнін түсіндіру
	Катализ. №2 зертханалық тәжірибе «Реакция жылдамдығына әр түрлі катализаторлар әсерінің тиімділігін зерттеу»	10.3.2.9 катализ процесінің мәнін түсіндіру 10.3.2.10 гомогенді және гетерогенді катализді ажырату; 10.3.2.11 катализаторлардың әсер ету механизмін түсіндіру
10.2 Химиялық тепе-теңдік	Химиялық тепе-теңдік	10.3.3.1 химиялық тепе-теңдіктің динамикалық сипатын түсіндіру
	Химиялық тепе-теңдікке әсер ететін факторлар. Ле-Шателье-Браун принципі. №3 зертханалық тәжірибе «Динамикалық тепе-теңдік күйін зерттеу»	10.3.3.2 химиялық тепе-теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау 10.3.3.3 не себепті катализатор тепе-теңдіктің тез орнауына әсер ететінін, бірақ ығысуына әсер етпейтіндігін түсіндіру; 10.3.3.4 әр түрлі факторлардың тепе-теңдіктің ығысуына әсерін тәжірибе жүзінде зерттеу
	Тепе-теңдік	10.3.3.5 берілген реакция үшін тепе-

ЖОБА

	константасы. «Тепе-теңдік константасын мен тепе-теңдік күйдегі концентрацияларды табу» тақырыбына есептер шығару	теңдік константасын жазу; 10.3.3.6 тепе-теңдік константасына әр түрлі факторлардың әсерін болжау 10.3.3.7 тепе-теңдік константасына қатысты есептерді шығару
3-тоқсан		
10.3 Тотығу-тотықсыздану реакциялары	Тотығу-тотықсыздану процесі	10.2.3.1 электрондық-иондық баланс әдісімен тотығу-тотықсыздану реакциясы теңдеулерін құрастыру 10.2.3.2 жартылай иондық реакция әдісімен тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру
	Электрохимиялық потенциалдар қатары	10.2.3.3 «стандартты электродтық потенциал» ұғымын сипаттау
	Гальваникалық элементтер. №3 практикалық жұмыс «Металдардың электрохимиялық кернеу қатарын құрастыру»	10.2.3.4 сулы ерітіндідегі химиялық реакциялардың жүру мүмкіндігін болжау үшін стандартты электродтық потенциалдар кестесін қолдану; 10.2.3.5 гальваникалық элементті химиялық реакция энергиясын электр энергиясына айналдыратын құрылғы есебінде түсіну; 10.2.3.6 гальваникалық элементтің жұмыс принципін түсіндіру; 10.2.3.7 аккумуляторларды зарядтау және разрядтау процесін сипаттау
10.3 17-топ элементтері	Галогендер қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.4 топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру
10.3 топ элементтері 2 (II) группы	Галогендердің тотығу-тотықсыздану қасиетттері	10.2.1.5 галогендердің тотығу-тотықсыздану реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.6 галогендердің және олардың қосылыстарының физиологиялық ролін анықтау
	2 (II)-топ элементтерінің физикалық және химиялық	10.2.1.7 2 (II) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіре алу

ЖОБА

	қасиеттеріқасиеттері	
	Табиғи карбонаттар	10.2.1.8 табиғаттағы карбонаттар айналымының схемасын құру және олардың қолданылу аймағын атау
10.3 Органикалық химияға кіріспе	Органикалық заттардың құрамы мен құрылысы	10.4.2.1 органикалық химия - бұл көмірсутектер және олардың туындыларының химиясы деп түсіну 10.4.2.2 көмірсутектердің эмпирикалық, молекулалық, құрылымдық және кеңістіктік формулаларын ажырату 10.2.2.3 теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы реакция өнімінің шығымын пайызбен есептеу
	Гомологтық қатар. Алифатты қосылыстардың Теориялық және қолданбалы химияның халықаралық одағы номенклатурасы. №4 зертханалық тәжірибе «Органикалық заттар молекулаларының модельдерін құрастыру»	10.4.2.4 гомологтік қатардың қалыптасуын және оның өкілдері қасиеттерінің ұқсастығын түсіндіру; 10.4.2.5 қосылыстардың құрылымдық формуласын құру және оларды Теориялық және қолданбалы химияның халықаралық одағы номенклатурасы бойынша атау
	Изомерия түрлері.	10.4.2.6 изомерия түрлерін атау және изомерлер формулаларын құрастыру: құрылымдық, байланыстың орны бойынша, функционалдық топтар және классаралық изомерлер
	Алкандар. Алкандардың жану өнімдері. «Жану өнімдері және гомологтық қатарлар бойынша заттардың формулаларын анықтау» тақырыбына есептер шығару	10.4.2.7 әр түрлі алкандардың жану процесін зерттеу және олардың отын ретінде қолдануын түсіндіру 10.4.2.8 алкандардың жану өнімдерін және қоршаған ортаға экологиялық салдарын бағалау; 10.4.2.9 берілген жану өнімдері бойынша заттың молекулалық формуласын анықтау
	Алкандардың бос-	10.4.2.10 алкандардың галогендеу

ЖОБА

	радикалды орынбасу реакциясы механизмі. Галогендеу	реакция теңдеулерін құру
4-тоқсан		
10.4 Қанықпаған көмірсутектер	Алкендердің құрамы, құрылымы және реакцияға түсу қабілеті. №5 зертханалық тәжірибе «Байланыстың қанықпағандығына сапалық реакция»	10.4.2.11 «қанықпағандық» терминін және оның қосылыстың қасиеттеріне әсерін түсіндіру 10.4.2.12 - алкендердің қанықпағандығын тәжірибе жүзінде дәлелдеу
	Алкендердің қосылу реакциялары	10.4.2.13 электрофильді және нуклеофильді бөлшектерді ажырату
	Полимеризация.	10.4.2.14 полимерлеу реакциясының физикалық мәнін түсіндіру 10.4.2.15 химиялық реагенттерге қатысы бойынша пластиктердің салыстырмалы инерттілігін тәжірибе жүзінде дәлелдеу 10.4.2.16 полиэтилен өндірісі процесінің схемасын құру 10.4.2.17 полиалкендердің қолдану аймағын атау және олардың өнімдерін қайта өңдеудің маңыздылығын бағалау
	Алкадиендер	10.4.2.18 алкадиендердің қасиеттерін олардың құрылысы негізінде түсіндіру 10.4.2.19 алкиндердің табиғатта таралуын, каучук пен резинаның алынуын зерделеу
	Алкиндер	10.4.2.20 алкиндердің құрылымдық формулаларын құрастыру, алкиндердің химиялық қасиеттері мен алыну жолдарын зерделеу
	Мұнай, құрамы, алыну жолдары. Табиғи газдар және көмір: негізгі өнімдер және оны өндіру	10.4.2. 21 мұнайды фракциялау процесін және фракциялардың қолдану аясын түсіндіру 10.4.2.22 термиялық және катализдік крекинг процесін түсіндіру

ЖОБА

	жолдары	10.4.2.23 мұнайға серік газдардан маңызды өнімдер алу жолдарын білу
10.4 Галоген-алкандар	Галогеналкандарды алу	10.4.2.31 галогеналкандарды алу реакциясының радикалды механизімін түсіндіру; 10.4.2.32 галогеналкандардың әсеріне байланысты қоршаған ортада туындаған мәселелерді айқындау
	Галогендердің нуклеофильді орынбасу реакциялары	10.4.2.33 нуклеофильді реагенттермен галогеналкандардың реакция теңдеулерін құрастыру; 10.4.2.34 нуклеофильді орынбасу реакциясының механизмін түсіндіру
10.4 Спирттер	Спирттердің жіктелуі және химиялық қасиетттері. №6 зертханалық тәжірибе «Біратомды және көпатомды спиртттерге сапалық реакция жүргізу».	10.4.2.24 спирттерді функционалдық топтардың орналасуы және гидроксил тобының саны бойынша жіктеу 10.4.2.25 молекуладағы атомдардың өзара әсері негізінде спирттердің химиялық қасиеттерін түсіндіру; 10.4.2.26 біратомды және көпатомды спиртттерге сапалық реакция жүргізу
	Этил спиртін өнеркәсіптік өндіру Көрсетілім «Глюкозаны ашыту арқылы этил спиртін алу»	10.4.2.27 этанолды этиленді гидратациялау және глюкозаны ашыту арқылы алу реакциясының теңдеулерін құрастыру; 10.4.2.28 этанолды алу әдістерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау 10.4.2.29 спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерттеу
	Фенол, оның құрамы мен қасиеттері	10.4.2.30 фенолдың құрамы мен қасиеттерін білу, пластмасса өндіруде фенолдың қолданылуы

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырып/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқыту мақсаттары
1 тоқсан		
11.1 Ароматты қосылыстар қатары	Бензол молекуласының құрылысы.	11.4.2.9 бензол молекуласының құрылымын түсіндіру

	№1 зертханалық тәжірибе «Бензол және толуол молекуласының моделін құрастыру»	
	Бензол және оның гомологтарын алу	11.4.2.10 бензол және оның гомологтарын алу реакцияларын құрастыру
	Бензол және оның гомологтарының химиялық қасиеттері.	11.4.2.11 бензолды нитрлеу және галогендеу реакциясының механизмін түсіндіру 11.4.2.12 органикалық қосылыстар синтезі үшін бензол реакциясының маңыздылығын түсіндіру 11.4.2.13 толуол молекуласындағы атомдардың өзара әсерлесуін түсіндіру
11.1 Карбонилді қосы-лыстар	Карбонильді қосылыстардың құрылысы және номенклатурасы	11.4.2.1 альдегидтер және кетондардың; карбонды қышқылдар функциональды топтарының құрылысын білу; 11.4.2.2 альдегидтер және кетондардың, карбонды қышқылдардың құрылымдық формулаларын құрастыру және оларды Теориялық және қолданбалы химияның халықаралық одағы бойынша атау
	Альдегидтер және кетондардың алынуы	11.4.2.3 альдегидтер және кетондарды алудың түрлі әдістерін түсіндіру
	Альдегидтер және кетондардың тотығу, нуклеофильді қосылу реакциялары.	11.4.2.4 альдегидтер және кетондардың нуклеофильді қосылу реакциясына мысалдар келтіру
	Карбон қышқылдарының қасиеттері. №2 зертханалық тәжірибе: «Сірке қышқылының қасиеттерін зерттеу»	11.4.2.5 карбон қышқылдарының физикалық қасиеттерін және алыну жолдарын түсіндіру
	Этерификация	11.4.2.6 этерификация реакциясының

ЖОБА

	реакциясы. Күрделі эфирлер және сабын.	механизмін сипаттау 11.4.2.7 карбон қышқылдары, күрделі эфирлер, сабын, синтетикалық жуғыш заттар және биодизельді отындардың қолданылу аймағын атау
	Майлар. Майлардың құрылысы мен қасиеттері	11.4.2. 8 майлардың құрамы мен құрылысын білу
2-тоқсан		
11.2 Аминдер және амин-қышқылдар	Аминдердің жіктелуі және номенклатурасы. №3 зертханалық тәжірибе «Аммиак және аминдер молекуласының модельдерін құрастыру»	11.5.1.1 аминдердің жіктелуін және номенклатурасын атау 11.5.1.2 аммиак және аминдер құрылымын салыстыру
	Аминдердің физикалық, химиялық қасиеттері және алынуы.	11.5.1.3 аминдердің физикалық қасиеттерін түсіндіру 11.5.1.4 аммиак, аминдер және анилиннің негіздік қасиеттерін салыстыру 11.5.1.5 нитрилдерді тотықсыздандыру арқылы және галогеналкандардан нуклеофильді орынбасу реакциялары арқылы аминдердің түзілу механизмін сипаттау 11.5.1.6 нитроқосылыстарды тотықсыздандырып анилин алу реакциясы теңдеуін құрастыру
	Аминқышқылдар: құрамы, құрылысы, биологиялық ролі №4 зертханалық тәжірибе «Аминқышқылы молекуласының модельдерін құрастыру және ассиметриялы көміртегі атомдарын анықтау»	11.5.1.7 аминқышқылдардың жүйелі және тривиальді аталуын атау 11.5.1.8 аминқышқылдардың құрамын, құрылысын сипаттау; 11.5.1.9 алмастырылатын және алмастырылмайтын аминқышқылдардың биологиялық ролін түсіндіру
	Аминқышқылдар қасиеттері.	11.5.1.10 аминқышқылдардың биполярлы иондар түзу қабілетін

ЖОБА

	№5 зертханалық тәжірибе «Аминқышқылдар қасиеттері»	түсіндіру 11.5.1.11 аминқышқылдардың екідайлылығын тәжірибе жүзінде дәлелдеу
	Пептидтік байланыс. Нәруыздың түзілуі	11.5.1.12 -аминқышқылдардан нәруыздар алу кезінде пептидтік байланыстардың түзілуін түсіндіру 11.5.1.13 нәруыздар гидролизінің реакция теңдеуін құрастыру
11.2 Тірі ағза химиясы	Көмірсулар: глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлоза	11.5.1.14 глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлозаның молекулаларының сызықты және циклді формасын құрастыру
	Құрылысы, қасиеттері және қолданылуы. №6 зертханалық тәжірибе «Альдегидоспирт ретінде глюкозаның химиялық қасиеттері. Крахмалға сапалық реакция»	11.5.1.15 глюкозаның функционалдық топтарын тәжірибе жүзінде анықтау 11.5.1.16 глюкозаның спирттік, сүт қышқылды, май қышқылды ашу реакцияларының теңдеулерін құрастыру 11.5.1.17 крахмалға сапалық реакция жүргізу 11.5.1.18 сахароза, крахмал, целлюлозаның гидролиз өнімдерін атау 11.5.1.19 крахмал және целлюлозаның құрылысын, қасиеттерін салыстыру
	Нәруыздар. Нәруыз молекулаларының құрылымы	11.5.1.20 өмір үшін нәруыздардың ролін сипаттау; 11.5.1.21 нәруыздың бірінші, екінші, үшінші реттік құрылымдарын ажырату 11.5.1.22 нәруыздың әр түрлі құрылымдарының пішінін анықтайтын факторларды атау 11.5.1.23 нәруыз қасиеттерінің аминқышқылдардың сапалық және сандық құрамына тәуелділігін сипаттау
	Полипептидтер құрылымын анықтау. №1 практикалық жұмыс «Денатурация және нәруыздардың	11.5.1.24 гидролиз реакциясы бойынша берілген деректер негізінде полипептидтің құрамын анықтау 11.5.1.25 нәруызға сапалық реакцияларды тәжірибе жүзінде

ЖОБА

	түсті реакциялары»	жасау; 11.5.1.26 нәруыздардың денатурациясы реакциясын тәжірибе жүзінде жасау
	Ферменттер ролі және қолданылуы	11.5.1.27 «құлып және кілт» моделі тұрғысынан ферменттердің әрекетін және ферментативті катализ процесін түсіндіру 11.5.1.28 ингибирлі бәсекелестікті түсіндіру
	Дезоксирибонуклеин қышқылының құрылымы. №7 зертханалық тәжірибе «Дезоксирибонуклеин қышқылының моделін жасау»	11.5.1.29 дезоксирибонуклеин және рибонуклеин қышқылының құрылымы моделін сипаттау 11.5.1.30 дезоксирибонуклеин қышқылының молекуласындағы ақуыздың біріншілік құрылымын кодтау жүйесін түсіндіру
	Аденозинтрифосфат және энергия	11.5.1.31 аденозинтрифосфат гидролизі құрылымын және сызбасын құрастыру
	Биологиялық маңызды металдар	11.5.1.32 биологиялық маңызды металдар: темір, магний, кальций, калий, натрийдің рөлін бағалау
	Қоршаған ортаның ауыр металдармен ластануы	11.5.1.33 қоршаған ортаның ауыр металдармен ластану көздерін атау
	Ауыр металдардың нәруызға әсері.	11.5.1.34 ауыр металдардың тірі ағзаға уытты әсерін түсіндіру
11.2 Синтетикалық полимерлер	Жоғары молекулалы қосылыстар	11.4.2.14 «мономер», «құрылымдық» «буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» негізгі ұғымдарын білу
	Полимерлену реакциясы №8 зертханалық тәжірибе «Полимерлену реакциясы» Поликонденсация реакциялары: полиамидтер мен полиэфирлер	11.4.2.15 полимерлену реакциясы теңдеулерін құрастыру, поликонденсация реакциясы теңдеулерін құру 11.4.2.16 поликонденсация реакциясы негізінде алынатын полимерлер гидролизденіп, биологиялық ыдырай алатынын түсіну

ЖОБА

	Пластиктердің қолданылуы және қоршаған ортаға әсері. № 2 практикалық жұмыс «Пластмассаларды және талшықтарды тану»	11.4.2.17 полиэтилен, полипропилен, полистирол, тефлон, поливинилхлорид, полиметилметакрилат, полиэфир, фенолформальдегид шайыры және олардың негізінде алынған пластмассалардың қасиеттерін, қолдану аймағын атау 11.4.2.18 пластмасса және талшықтарды тәжірибе жүзінде анықтау 11.4.2.19 қоршаған ортаға пластиктер өндірісінің және қолданысының әсерін талдау; 11.4.2.20 полимерлерді утилизациялау процесін сипаттау
3 тоқсан		
11.3 Органикалық синтез	Органикалық қосылыстардағы негізгі функционалдық топтар.	11.4.2.33 сапалық реакциялар көмегімен функционалды топтарды анықтау 11.4.2.34 физикалық және химиялық сынақ көмегімен қосылыстарды анықтау
	Органикалық заттардың генетикалық байланысы.	11.4.2.35 органикалық қосылыстардың негізгі кластарының генетикалық байланысын сипаттау 11.4.2.36 қарапайым органикалық синтезді жүргізе алу және түзілген өнімнің шығымын бағалау
11.3 14-топ элементтері	14 (IV)топ элементтері қасиеттерінің өзгеруі	11.2.1.1 14 (IV) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру
	14(IV) топ элементтері және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттері.	11.2.1.2 14 (IV) элементтерінің және олардың қосылыстарының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.2.2.1 параллель жүретін реакциялар теңдеулері бойынша есептер шығару
	Әр түрлі тотығу дәрежелерін көрсететін 14 (IV) -топ элементтері оксидтерінің	11.2.1.3 14 (IV) топ элементтерінің +2 және +4 тотығу дәрежелі оксидтерінің қасиеттерін түсіндіру

ЖОБА

	қасиеттері	
	Жай заттардың табиғатта таралу түрлері және алыну әдістері	11.2.1.5 14 (IV) топ элементтерінің жай заттары және химиялық қосылыстарының алыну әдістерінің реакция теңдеулерін құру 11.2.1.6 14 (IV) топ элементтерінің және оның қосылыстарының таралуы және қолданылуы туралы мәліметтерді талдай білу
11.3 Азот және күкірт	Азот молекуласы құрылысының ерекшеліктері мен қасиеттері	11.2.1.7 азот молекуласының химиялық белсенділігінің төмендігін түсіндіру
	Аммиак және аммоний тұздары.	11.2.1.8 аммоний ионындағы байланыстардың түзілу механизмін ажырату
	Аммиакты өнеркәсіпте алу	11.2.1.10 аммиакты өнеркәсіпте өндірудің (Габер процесі) ғылыми принциптерін түсіндіру
	Азотты тыңайтқыштардың өнеркәсіптік алынуы	11.2.1.11 азот тыңайтқыштары өндірісі үдерісінің химизмін түсіндіру
	Азот оксидтері және нитраттарының қоршаған ортаға экологиялық әсері	11.2.1.12 азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топыраққа және су ресурстарына әсерін талдау 11.2.1.13 азот қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайту мәселелерін шешудің жолдарын ұсыну
	Күкірттісутек және сульфидтер	11.2.1.14 күкіртсутектің тотықсыздандырғыш қасиеттерін түсіндіру 11.2.1.15 сульфид ионын тәжірибе жүзінде анықтау
	Күкірт диоксиді және қышқыл жаңбырлар. Тағам өнеркәсібінде күкірт диоксидін қолдану. №1 көрсетілім «Күкірт және азот қышқылдарының тотықтырғыш	11.2.1.16 атмосфераның күкірт диоксидімен ластану көздерін атау және қышқыл жаңбырдың түзілу мәселелерін сипаттау; 11.2.1.17 тағам өнеркәсібінде күкірт диоксиді қолданылу аймағын атау 11.2.2.2 тізбектеле жүретін реакция теңдеулері бойынша есептер шығару

ЖОБА

	қасиеттері»	
	Күкірт қышқылын алудың контакт әдісі	11.2.1.18 күкірт қышқылын жанасу әдісімен алу процесін түсіндіру 11.2.1.19 күкірт қышқылын өнеркәсіптік өндірудің ғылыми принциптерін түсіндіре алу 11.2.1.20 күкірт қышқылының қолданылу аймағын атау 11.2.2.3 олеумнің түзілуіне және сұйытылуына есептер шығару
11.3 Қышқыл және негіз ерітінділері	Қышқыл-негіздік теория	11.3.4.1 Аррениус, Льюис және Бренстед-Лоури теорияларын және олардың қолдану шектерін сипаттау
	Судың иондық көбейтіндісі. Сутектік көрсеткіш	11.3.4.2 судың иондық көбейтіндісін білу 11.3.4.3 күшті қышқыл және күшті негіздің pHін есептеу
	Буферлі ерітінділер	11.3.4.4 буферлі ерітінділердің әсер ету принципін түсіндіру 11.3.4.5 буферлі ерітінділердің қолдану аймағын атау
4 тоқсан		
11.4 Металдар өндірісі	Металдар және құймаларды алу	11.2.3.1 металдарды алудың маңызды әдістерін талдау: гидрометаллургия, пирометаллургия, электрометаллургия және олардың артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау 11.2.3.2 ғылымда, техникада және тұрмыста қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюралюминий; 11.2.3.3 шойын және болатты алу әдістерін және қасиеттерін сипаттау
	Электролизді өнеркәсіпте қолдану.	11.2.3.4 металдарды электролизбен алу әдісін түсіндіру 11.2.3.5 гальваностегия, гальванопластика процестерін ажырату 11.2.3.6 коррозиядан қорғау және декоративті мақсаттар үшін гальваникалық жабындарды қолдану

ЖОБА

		принциптерін зерделеу
	Химиялық өндірістің ғылыми принциптері	11.2.3.7 химиялық өндірістің жалпы ғылыми принциптерін атау 11.2.3.8 екіншілік қайта өңдеудің қажеттілігін негіздеу
	Металл өндірісі кезіндегі қоршаған ортаны қорғау проблемалары	11.2.3.9 металлургия өнеркәсібінің экологиялық проблемаларын түсіндіру
11.4 Ауыспалы металдар	Ауыспалы металдардың жалпы сипаттамасы	11. 2.1.22 ауыспалы элементтер айнымалы тотығу дәрежесін көрсететінін білу 11.2.1.23 атомдар құрылысы негізінде ауыспалы металдардың физикалық және химиялық қасиеттерін түсіндіру; 11.2.2.4 орынбасу реакциялары теңдеулері бойынша есептер шығару
	Кешенді қосылыстар.	11.2.2.24 комплексті қосылыстардың құрылысын сипаттау 11.2.1.25 ауыспалы металдардың кешенді қосылыстарының химиялық қасиеттерін сипаттау
	Ауыспалы металдардың биологиялық ролі.	11.2.1.26 гемоглобин құрамында темір (+2) кешенінің болатынын түсіндіру және оттегін тасымалдаудағы оның ролін түсіну 11.2.1.27 иіс газымен улану қалай жүретіндігін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдісін сипаттау
11.4 Жаңа заттарды және материалдарды өндіру	Жаңа материалдар	11.4.2.21 жаңа материалдарды жасаумен және өндірумен айналысатын ғылымдар саласын білу
	Физиологиялық белсенді табиғи және синтетикалық қосылыстар	11.4.2.22 аспиринді, таксолды физиологиялық белсендігі жоғары табиғи және синтетикалық қосылыстардың өкілдері ретінде атау 11.4.2.23 физиологиялық белсенділік үшін хиральділік және молекулалық қабаттың маңыздылығын түсіндіру
	Дәрілік препараттарды синтездеу және өндіру	11.4.2.24 синтетикалық дәрілік препарат үлгісі ретінде аспиринді алу процесін сипаттау 11.4.2.25 - дәрілік заттарды өндіру

ЖОБА

		проблемаларын тізімдеу
	Нанотехнология.	11.4.2.26 «нанохимия» және «нанотехнология» ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру 11.4.2.27 нанобөлшектерді синтездеу және зерттеу әдістерін сипаттау 11.4.2.28 нанобөлшектердің қолдану аймағын атау
	Нанокөміртекті бөлшектердің құрылымы	11.4.2.29 наноматериалдардың ерекшеліктерін сипаттау 11.4.2.30 көміртекті нанобөлшектер құрылымын сипаттау: фуллерен С60, графен, нанотүтік, наножіп, наноталшықтар 11.4.2.31 кристалдарды өсіру және полимеризациялау жолымен наноматериалдардың алынуын сипаттау
11.4 «Жасыл химия»	«Жасыл химияның» 12 принципі. Атмосфера, гидросфера, литосфераның ластануы	11.4.1.1 «Жасыл химияның» 12 принципін атау және оны түсіндіру 11.4.1.2 атмосфера, гидросфера және литосфераның ластану масштабын түсіндіру
	Жердің озон қабатының бұзылуы	11.4.1.3 озон қабатының бұзылу себептерін зерделеу
	Ғаламдық жылыну Мини-жоба: «Қоршаған ортаны қорғау»	11.4.1.4 «парниктi эффектінің» әсерін болжау; 11.4.1.5 «парниктi эффектінің» және озон қабатының бұзылу мәселелерін ажырату; 11.4.1.6 ғаламдық мәселелерді шешудің жолдарын бағалау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрінің
2022 жылғы « » .....
№ бұйрығына
111-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Химия» оқу пәнінің Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

52. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Химия» пәнін оқытудың мақсаты - білім алушыларға зат және олардың айналымы, заңдар мен заңдылықтар туралы білім жүйесін ұсынып, оларды шынайы өмірде қауіпсіз қолдана алуға, ақпаратты бағалауға және шешім қабылдауға мүмкіндік беру.

3. Негізгі міндеттері:

5) заттар және олардың бір-бірімен әрекеттесу заңдылығы туралы білім жүйесін қалыптастыру (фактілер, түсініктер, заңдар және теориялар);

6) химияда меңгерілген білім және білікті өз бетімен жаңғыртуды талап ететін іс-әрекеттер тәжірибесін қалыптастыру;

2-тарау. «Химия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Химия» оқу пәнінің мазмұны

4.»Химия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

6) 10-сыныпта аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;

7) 11-сыныпта аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым

министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу мақсаттары 4 бөлімнен тұрады:

1) заттардың бөлшектері;

2) химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары**;**

3) химия және қоршаған орта;

4) химия және өмір.

6. «Заттардың бөлшектері» бөлімі мына бөлімшеден тұрады:

1) атом құрамы мен құрылысы.

7. «Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) периодтық заң мен периодтық жүйе;

2) стандартты электрондық потенциалдар.

8. Химия және қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жер химиясы;

2) көміртек және оның қосылыстары.

9. «Химия және өмір» бөлімі «Биохимия» бөлімшесінен тұрады.

10. «Химия» оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Атом құрылысы». Атом құрылысының заманауи теориясы; радиоактивтік табиғаты, радиоактивті изотоптар.

№1 көрсетілім «Атом құрылысы моделі»;

2) «Периодтық заң және химиялық элементтердің периодтық жүйесі»: негізгі топшада және периодта элемент қасиеттерінің периодты өзгеруі; периодта және топта қосылыстардың қышқылды-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары.

3) «Металдар мен бейметалдардың жалпы сипаттамасы»; металдар мен бейметалдар, олардың қосылыстарының қасиеттерінің период және топ бойынша өзгеруі; металдар және бейметалдар: негізгі физикалық және химиялық қасиеттері.

№1 зертханалық тәжірибе: «Гидроксидтер, қышқыл және тұздар қасиеттерін зерттеу».

№2 зертханалық тәжірибе: «Типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттері».

№2 көрсетілім «Өнеркәсіптік үдерістер электролизінің бейне көрсетілімдері: мыс, алюминий, натрий гидроксиді және хлоридінің өнеркәсіптік өндірісі»

Натрий, калий, кальций, магний және олардың маңызды қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттері, алынуы, қолданылуы, биологиялық маңызы; судың кермектігі, оны жою жолдары.

№3 көрсетілім «Натрий, калий және кальцийдің сумен әрекеттесуі. Натрий, калий және кальций иондарына сапалық реакция (жалын түсінің өзгеруі);

№3 зертханалық тәжірибе «Натрий, калий, кальций, магнийдің маңызды тұздарының үлгілерімен танысу, металдардың химиялық белсенділігін

салыстыру».

Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары; коррозия түрлері және коррозияның алдын алу шаралары;

Алюминий және оның қосылыстары; көміртек және оның қосылыстарының табиғатта таралуы; аммиактың қасиеттері; азот қосылыстарының қолдануы; азот оксидтерінің, нитраттардың қоршаған ортаға экологиялық әсері; күкірт, оның оксидтері, қышқылдары; галогендер; хлорсутек, тұз қышқылы және хлоридтер; адам тіршілігіндегі йодтың биологиялық ролі; йод жетіспеушілігінен туындайтын аурулардан Қазақстан тұрғындарын сақтандыру шаралары;

№4 көрсетілім: «Еріген заттың белсендірілген көмірге сіңірілуі (адсорбция);

11. «Химия» оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Органикалық химияға кіріспе». А.М.Бутлеровтың органикалық қосылыстардың химиялық құрылыс теориясының негізгі қағидалары;

№1 көрсетілім «Органикалық затттар үлгілері (мұнай, керосин, этанол, глицерин, глюкоза, сахароза, парафин, мақта, ағаш сүрегі)»;

2) «Көмірсутектер және олардың көздері». Алкандар; алкендер; бензол.

№2 көрсетілім «Метан, этилен, ацетиленнің жануы»;

№1 зертханалық жұмыс «Этиленнің/ацетиленнің мен бензолдың перманганаты және бром/йод суы ерітінділеріне әсері».

3) «Оттекті органикалық қосылыстар». Оттекті органикалық қосылыстардың жіктелуі, номенклатурасы; біратомды және көпатомды спирттер; карбон қышқылдары;

№2 зертханалық тәжірибе «Этанолды этилен гидратациясы және глюкозаның ашуы арқылы алу»;

№3 зертханалық тәжірибе «Спирттердің суда еруі, жануы және біратомды және көпатомды спирттерге сапалық реакциялары»;

4) «Оттекті органикалық қосылыстар»: сабын және жуғыш заттар; көмірсулардың жіктелуі, биологиялық рөлі; моносахаридтер; глюкоза; фруктоза; сахароза; крахмал; целлюлоза.

№3 көрсетілім «Сабын және жуғыш ұнтақ ерітінділерін индикаторлармен сынау»

№4 зертханалық тәжірибе «Тамақ өнімдеріндегі крахмалды анықтау»

5) «Құрамында азоты бар органикалық қосылыстар. Нуклеин қышқылдары». Нәруыздар.

№4 көрсетілім «Нәруыздардың еруі және тұнбаға түсуі, нәруыздар денатурациясы; нәруыздардың жануы (жүн, құс қауырсыны);

№ 5 зертханалық тәжірибе «Нәруыздардың түсті реакциялары»;

№5 көрсетілім «ДНК мен РНК молекулаларының модельдері».

6) «Жасанды және синтетикалық полимерлер Химия адам өмірінде».

Жасанды және синтетикалық полимерлер; пластмассалар, Қазақстандағы полимерлер өндірісі; дәрумендер және гормондар туралы түсінік; биогенді органикалық заттардың рөлі;

№6 көрсетілім «Пластмассалар,синтетикалық каучуктер және талшықтар

үлгілерімен таныстыру».

7) «Жасыл химия». «Жасыл химияның» 12 принципі.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10»-сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

8) Заттардың бөлшектері

Білім алушылар орындауы тиіс…		
	10-сынып	11-сынып
1.1 Атомның құрамы мен құрылысы	10.1.1.1 - атом құрылысының заманауи теориясын білу 10.1.1.2 - радиоактивтілік табиғатын және радиоактивті изотоптардың қолданылуын түсіндіру	

9) Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары

Білім алушылар орындауы тиіс…		
	10-сынып	11-сынып
2.1 Периодтық заң және периодтық жүйе	10.2.1.1 - период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру; 10.2.1.2 - химиялық реакцияларды үдерістің бағыты, саны мен құрамы, реагенттер мен реакция өнімдеріндегі химиялық элементтердің тотығу дәрежелерінің өзгеруі бойынша жіктей білу; 10.2.1.3 сілтілік-жер металдардың маңызды қосылыстарының қолданылу аясын атау. 10.2.1.4 - 2 (II) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру 10.2.1.5 - алюминий оксиді және гидроксидінің екәдайлы қасиеттерін оқып білу	

	10.2.1.6 - алюминий және оның құймаларының қолданылуын сипаттау 10.2.1.7 14 (IV) топ элементтерінің жай заттары және химиялық қосылыстарының алыну әдістерін сипаттау 10.2.1.8 табиғаттағы көміртегі айналымының схемасын құру және оның қосылыстарының қолданылу аймағын атау 10.2.1.9 - иіс газымен уланудың қалай жүретінін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдістерін сипаттау 10.2.1.10 - газтәрізді аммиактың және оның сулы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін және алынуын сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.11 атмосфераның күкірт диоксидімен ластану көздерін және қышқыл жаңбырдың түзілу мәселелерін атау 10.2.1.12 күкірт қышқылының қолдану аймағын атау 10.2.1.13 - сұйылтылған және концентрлі күкірт қышқылының қасиеттерін салыстыру 10.2.1.14 хлордың суды залалсыздандыруда қолдануын түсіндіру және осы процестің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау 10.2.1.15 - тұз қышқылының химиялық қасиеттерін оқып білу және оның қолданылу аймағын білу; 10.2.1.16 - топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру 10.2.1.17 - хлорид-, бромид-, йодид-иондарына сапалық реакцияны білу; 10.2.1.18 - металдар және бейметалдардың негізгі физикалық қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.19 - типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттерін тәжірибе жүзінде зерттеу 10.2.1.20 - калий, натрий, кальций иондарының сапалық реакциясын зерттеу (жалынды бояуы) 10.2.1.21 - мыс, мырыш қасиеттерін және	

ЖОБА

	қолданылуын түсіндіру 10.2.1.22 - хром және оның қосылыстарың қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру 10.2.1.23 - темір және оның қосылыстарының алынуын, тән физикалық және химиялық қасиеттерін сипаттау;	
2.2 Стандартты электрондық потенциалдар	10.2.2.1 - зат формуласы бойынша элементтің тотығу дәрежесін анықтай алу; 10.2.2.2 - электронды баланс әдісін қолданып тотығу және тотықсыздану теңдеулерін құрастыра алу; 10.2.2.3 - ерітінді және балқыма арқылы электр тоғы өткен кезде жүретін үдерістерді оқу және түсіндіру 10.2.2.4 - коррозия түрлерін, коррозияның болу себептерін білу және оның конструкцияларының пайдалану ұзақтығына кері әсерін түсіндіру; 10.2.2.5 - тұрмыста, техникада және ғылымда қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюраль;	

10) Химия және қоршаған орта

Білім алушылар орындауы тиіс…		
	10-сынып	11-сынып
3.1 Жер химиясы	10.3.1.1 - кейбір металдар мен бейметалдардың және олардың қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін зерделеу; 10.3.1.2 атмосфера, гидросфера және литосфераның ластану масштабын түсіндіру; 10.3.1.3 - кальций және магнийдің биологиялық рөлін түсіндіру; 10.3.1.4 - судың кермектілігін және оны жою әдістерін түсіндіру; 10.3.1.5 - Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың	11.3.1.1 - «Жасыл химияның» 12 принципін білу және түсіндіру;

	қосылыстарының кен орындары атау; 10.3.1.6 «парниктi эффектiнiң» салдарларын болжау; 10.3.1.7 - азот оксидтерiнiң атмосфераға, нитраттардың топырақ және су ресурстарына әсерiн анализдеу; 10.3.1.8 - азот қосылыстарының қоршаған ортаға әсерiн азайтудың мәселелерiн шешу жолдарын ұсыну; 10.3.1.9 - қышқыл жаңбырлардың қалыптасуындағы күкiрт диоксидiнiң ролiн және оның қоршаған ортаға әсерiн түсiндiру; 10.3.1.10 - адам ағзасындағы йодтың биологиялық рөлiн бiлу және йод жетiспеушiлiгiне байланысты туындайтын ауруларды түсiндiру және осы мәселелерді шешу жолын ұсыну;	
3.2 Көмiртек және оның қосылыс-тары		11.3.2.1 - А.М. Бутлеровтың органикалық қосылыстар теориясының негiзгi қағидаларын бiлу; 11.3.2.2 - көмiрсутектердiң молекулалық, эмпирикалық, құрылымдық формулаларын ажырату; 11.3.2.3 - органикалық заттардың масссалық үлестерi және олардың буының салыстырмалы тығыздығы бойынша органикалық заттардың қарапайым молекулалық формуларын анықтау; 11.3.2.4 - қосылыстардың

ЖОБА

		құрылымдық формулаларын құру және оларды IUPAC номенклатурасы бойынша атау; 11.3.2.5 - алкандардың жану өнімдерін білу және олардың қоршаған ортаға әсерін бағалау; 10.3.2.6 алкандардың галогендеу реакция теңдеулерін құру; 11.3.2.7 - этиленнен этанолды алу және оның физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу; 11.3.2.8- алкендердің сапалық реакциясын білу (қанықпағандық); 11.3.2.9 - бензолды алу реакцияларының теңдеулерін құру; 11.3.2.10 - көміртек қосылыстарын отын ретінде қолдануға болатынын білу; 11.3.2.11 - шикі мұнайды айдау өнімдерінің қолдану аясын білу; 11.3.2.12 - қазба отындар қорының шектеулі екенін түсіну; 11.3.2.13 - көмірсутек отындарын жағу қоршаған ортаның ластануына әкеп соғатынын және оның климатқа әсерін білу; 11.3.2.14 - спирттердің алу жолдарын білу; 11.3.2.15- спирттер қолдану аясын атау; 11.3.2.16 - спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерделеу; 11.3.2.17 - карбон қышқылдарының алу тәсілдерін және физикалық қасиеттерін түсіндіру;

ЖОБА

		11.3.2.18 - карбон қышқылының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.3.2.19 - карбон қышқылдары, сабын, синтетикалық жуғыш заттардың қолдану аясын атау; 11.3.2.20 - синтетикалық жуғыш заттардан табиғатты қорғау қажеттігін түсіну; 11.3.2.21- кейбір полимерлер мен пластмассалардың қолдану аясын және қасиеттерін атау; 10.3.2.22 химиялық реагенттерге қатысы бойынша пластиктердің салыстырмалы инерттілігін тәжірибе жүзінде дәлелдеу; 11.3.2.23 полимерлерді утилизациялау процесін сипаттау

11) Химия және өмір

Білім алушылар орындауы тиіс …		
	10-сынып	11- сынып
4.1 Биохимия		11.4.1.1 - майлардың құрамы мен құрылысын білу; 11.4.1.2 - майлардың функциясын түсіну; 11.4.1.3 - майларға сапалық реакция жасау; 11.4.1.4 - майлардың гидролиз өнімдерін атау; 11.4.1.5 - глюкозаның сүт қышқылды және спирттік ашуының реакция теңдеуін құрастыру; 11.4.1.6 - крахмалға сапалық реакцияны жасау; 11.4.1.7 - сахароза гидролизінің реакция өнімдерін атау;

		11.4.1.8 - крахмал мен целлюлозаның қасиеттерін салыстыру; 11.4.1.9 - аминқышқылдары молекулаларының құрамы мен құрылысын сипаттау 11.4.1.10 - α – аминоқышқылдарынан нәруыздарды алудағы пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 11.4.1.11 нәруыздың бірінші, екінші, үшінші реттік құрылымдарын ажырату 11.4.1.12 - нәруыздар гидролизі өнімдерін білу; 11.4.1.13 - нәруыздардың қызметін білу; 11.4.1.14 - нәруыздардың сапалық реакцияларын және денатурациясын білу; 11.4.1.15- нәруыздардың денатурациясы реакциясын тәжірибе жүзінде жасау 11.4.1.16 - нуклеин қышқылдары туралы жалпы ұғымды және олардың жіктелуін білу; 11.4.1.17 - ДНК мен РНК биологиялық маңызын түсіндіру 11.4.1.18 - дәрумендер мен гормондардың адам ағзасындағы функциясын сипаттау; 11.4.1.19 - кейбір дәрумендердің табиғаттағы көздерін білу

13. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

14. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Химия» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

ЖОБА

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыбы/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10.1 Атом құрылысы	Атом құрылысының заманауи теориясы. Көрсетілім №1 «Атом құрылысы моделі»	10.1.1.1 - атом құрылысының заманауи теориясын білу 10.1.1.2 - радиоактивтілік табиғатын және радиоактивті изотоптардың қолданылуын түсіндіру
10.2 Период-тық заң және химиялық элементтер-дің период-тық жүйесі	Негізгі топшада және периодта элемент қасиеттерінің периодты өзгеруі Периодта және топта қосылыстардың қышқылды-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.1 - период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру; 10.2.1.2 - химиялық реакцияларды үдерістің бағыты, саны мен құрамы, реагенттер мен реакция өнімдеріндегі химиялық элементтердің тотығу дәрежелерінің өзгеруі бойынша жіктей білу; 10.2.1.3 сілтілік-жер металдардың маңызды қосылыстарының қолданылу аясын атау. 10.2.1.4 - 2 (II) топ элементтерінің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру
	Алюминий және олардың қосылыстары. *№2 көрсетілім* «Өнеркәсіптік үдерістер электролизінің бейне көрсетілімдері: мыс, алюминий, натрий гидроксиді және хлоридінің өнеркәсіптік	10.2.1.5 - алюминий оксиді және гидроксидінің екәдайлы қасиеттерін оқып білу 10.2.1.6 - алюминий және оның құймаларының қолданылуын сипаттау 10.2.1.7 14 (IV) топ элементтерінің жай заттары және химиялық қосылыстарының алыну әдістерін сипаттау 10.2.1.8 табиғаттағы көміртегі айналымының схемасын құру және оның қосылыстарының қолданылу аймағын атау

	өндірісі» 14 (IV) топ элементтері. №1 зертханалық тәжірибе: «Гидроксидтер, қышқыл және тұздар қасиеттерін зерттеу»	
2-тоқсан		
10.2 Период-тық заң және химиялық элементтер-дің период-тық жүйесі	Металдар және бейметалдар Зертханалық тәжірибе №2 «Типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттері»	10.2.1.18 - металдар және бейметалдардың негізгі физикалық қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.19 - типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттерін тәжірибе жүзінде зерттеу 10.2.1.21 - мыс, мырыш қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру 10.2.1.22 - хром және оның қосылыстарың қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру 10.2.1.23 - темір және оның қосылыстарының алынуын, тән физикалық және химиялық қасиеттерін сипаттау;
3.1 Жер химиясы	Қазақстанның кен байлығы	10.3.1.5 - Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары атау;
2.2 Стандартты электрондық потенциалдар	Коррозия түрлері Құймалар және олардың қолдануы	10.2.2.4 - коррозия түрлерін, коррозияның болу себептерін білу және оның конструкцияларының пайдалану ұзақтығына кері әсерін түсіндіру; 10.2.2.5 - тұрмыста, техникада және ғылымда қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюраль
3-тоқсан		
2.1 Периодтық заң және период-тық жүйе	Натрий, калий, кальций Көрсетілім №3 «Натрий, калий және кальцийдің сумен әрекеттесуі. №3 зертханалық тәжірибе «Натрий, калий, кальций, магнийдің маңызды тұздарының үлгілерімен танысу,	10.2.1.20 - калий, натрий, кальций иондарының сапалық реакциясын зерттеу (жалынды бояуы)

ЖОБА

	металдардың химиялық белсенділігін салыстыру»	
3.1 Жер химиясы	Кальций, магнийдің биологиялық маңызы	10.3.1.3 - кальций және магнийдің биологиялық рөлін түсіндіру;
	Судың кермектігі, оны жою жолдары.	10.3.1.4 - судың кермектілігін және оны жою әдістерін түсіндіру;
2.1 Периодтық заң және период-тық жүйе	Бейметалдар қосылыстарының физикалық және химиялық қасиеттері	10.2.1.9 - иіс газымен уланудың қалай жүретінін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдістерін сипаттау 10.2.1.10 - газтәрізді аммиактың және оның сулы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін және алынуын сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.11 атмосфераның күкірт диоксидімен ластану көздерін және қышқыл жаңбырдың түзілу мәселелерін атау 10.2.1.12 күкірт қышқылының қолдану аймағын атау 10.2.1.13 - сұйылтылған және концентрлі күкірт қышқылының қасиеттерін салыстыру 10.2.1.14 хлордың суды залалсыздандыруда қолдануын түсіндіру және осы процестің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау 10.2.1.15 - тұз қышқылының химиялық қасиеттерін оқып білу және оның қолданылу аймағын білу; 10.2.1.16 - топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру 10.2.1.17 - хлорид-, бромид-, йодид-иондарына сапалық реакцияны білу;
2.2 Стандартты электрондық потенциалдар	Тотығу және тотықсыздану реакциялар теңдеулері	10.2.2.1 - зат формуласы бойынша элементтің тотығу дәрежесін анықтай алу; 10.2.2.2 - электронды баланс әдісін қолданып тотығу және тотықсыздану теңдеулерін құрастыра алу;
4-тоқсан		

ЖОБА

2.2 Стандартты электрондық потенциалдар	Электролиз	10.2.2.3 - ерітінді және балқыма арқылы электр тоғы өткен кезде жүретін үдерістерді оқу және түсіндіру
3.1 Жер химиясы	Химиялық қосылыстардың қоршаған ортаға әсері №4 көрсетілім: «Еріген заттың белсендірілген көмірге сіңірілуі (адсорбция)	10.3.1.1 - кейбір металдар мен бейметалдардың және олардың қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін зерделеу; 10.3.1.2 атмосфера, гидросфера және литосфераның ластану масштабын түсіндіру; 10.3.1.6 «парниктi эффектінің» салдарларын болжау; 10.3.1.7 - азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топырақ және су ресурстарына әсерін анализдеу; 10.3.1.8 - азот қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайтудың мәселелерін шешу жолдарын ұсыну; 10.3.1.9 - қышқыл жаңбырлардың қалыптасуындағы күкірт диоксидінің ролін және оның қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 10.3.1.10 - адам ағзасындағы йодтың биологиялық рөлін білу және йод жетіспеушілігіне байланысты туындайтын ауруларды түсіндіру және осы мәселелерді шешу жолын ұсыну;

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		

ЖОБА

3.2 Көміртек және оның қосылыс-тары	Көрсетілім №1 «Органикалық затттар үлгілері (мұнай, керосин, этанол, глицерин, глюкоза, сахароза, парафин, мақта, ағаш сүрегі)»	11.3.2.1 - А.М. Бутлеровтың органикалық қосылыстар теориясының негізгі қағидаларын білу; 11.3.2.2 - көмірсутектердің молекулалық, эмпирикалық, құрылымдық формулаларын ажырату; 11.3.2.3 - органикалық заттардың масссалық үлестері және олардың буының салыстырмалы тығыздығы бойынша органикалық заттардың қарапайым молекулалық формуларын анықтау; 11.3.2.4 - қосылыстардың құрылымдық формулаларын құру және оларды IUPAC номенклатурасы бойынша атау;
	Алкандар. Көрсетілім №2 «Метан, этилен, ацетиленнің жануы» Алкендер. Зертханалық тәжірибе № 1 «Этиленнің/ ацетиленнің және бензолдың калий перманганаты және бром/ йод суы ерітінділеріне әсері»	11.3.2.5 - алкандардың жану өнімдерін білу және олардың қоршаған ортаға әсерін бағалау; 10.3.2.6 алкандардың галогендеу реакция теңдеулерін құру; 11.3.2.7 - этиленнен этанолды алу және оның физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу; 11.3.2.8- алкендердің сапалық реакциясын білу (қанықпағандық);
	2-тоқсан	
3.2 Көміртек және оның қосылыс-тары	Бензол	11.3.2.9 - бензолды алу реакцияларының теңдеулерін құру;
	Көмірсутектердің табиғи көздері. Қазақстанда өнімді өндірудегі, өңдеудегі экологиялық аспектілер	11.3.2.10 - көміртек қосылыстарын отын ретінде қолдануға болатынын білу; 11.3.2.11 - шикі мұнайды айдау өнімдерінің қолдану аясын білу; 11.3.2.12 - қазба отындар қорының шектеулі екенін түсіну; 11.3.2.13 - көмірсутек отындарын жағу қоршаған ортаның ластануына әкеп соғатынын және оның климатқа әсерін білу;

ҚОДА

	Жасанды және синтетикалық полимерлер; пластмассалар, Қазақстандағы полимерлер өндірісі. Көрсетілім № 6 «Пластмассалар,синтетикалық каучуктер және талшықтар үлгілерімен таныстыру».	11.3.2.21- кейбір полимерлер мен пластмассалардың қолдану аясын және қасиеттерін атау; 10.3.2.22 химиялық реагенттерге қатысы бойынша пластиктердің салыстырмалы инерттілігін тәжірибе жүзінде дәлелдеу; 11.3.2.23 полимерлерді утилизациялау процесін сипаттау
3-тоқсан		
3.2 Көміртек және оның қосылыс-тары	Біратомды және көпатомды спирттер. № 2 зертханалық тәжірибе «Этанолды этилен гидратациясы және глюкозаның ашуы арқылы алу» №3 зертханалық тәжірибе: «Спирттердің суда еруі, жануы және біратомды және көпатомды спирттерге сапалық реакциялары»	11.3.2.14 - спирттердің алу жолдарын білу; 11.3.2.15- спирттер қолдану аясын атау; 11.3.2.16 - спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерделеу
	Карбон қышқылдары Сабын және жуғыш заттар. №3 көрсетілім: «Сабын және жуғыш ұнтақ ерітінділерін индикаторлармен сынау»	11.3.2.17 - карбон қышқылдарының алу тәсілдерін және физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.3.2.18 - карбон қышқылының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.3.2.19 - карбон қышқылдары, сабын, синтетикалық жуғыш заттардың қолдану аясын атау; 11.3.2.20 - синтетикалық жуғыш заттардан табиғатты қорғау қажеттігін түсіну;

ЖОБА

4.1 Биохимия	Майлар.	11.4.1.1 - майлардың құрамы мен құрылысын білу; 11.4.1.2 - майлардың функциясын түсіну; 11.4.1.3 - майларға сапалық реакция жасау; 11.4.1.4 - майлардың гидролиз өнімдерін атау;
	Көмірсулар Глюкоза. Фруктоза Сахароза. Крахмал. Целлюлоза. Зертханалық тәжірибе № 4 «Тамақ өнімдеріндегі крахмалды анықтау»	11.4.1.5 - глюкозаның сүт қышқылды және спирттік ашуының реакция теңдеуін құрастыру; 11.4.1.6 - крахмалға сапалық реакцияны жасау; 11.4.1.7 - сахароза гидролизінің реакция өнімдерін атау; 11.4.1.8 - крахмал мен целлюлозаның қасиеттерін салыстыру;
		4-тоқсан
4.1 Биохимия	Аминқышқылдары. Нәруыздар Көрсетілім №4: «Нәруыздардың еруі және тұнбаға түсуі, нәруыздар денатурациясы; нәруыздардың жануы (жүн, құс қауырсыны) Зертханалық тәжірибе № 5 «Нәруыздардың түсті реакциялары»	11.4.1.9 - аминқышқылдары молекулаларының құрамы мен құрылысын сипаттау 11.4.1.10 - α – аминоқышқылдарынан нәруыздарды алудағы пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 11.4.1.11 нәруыздың бірінші, екінші, үшінші реттік құрылымдарын ажырату 11.4.1.12 - нәруыздар гидролизі өнімдерін білу; 11.4.1.13 - нәруыздардың қызметін білу; 11.4.1.14 - нәруыздардың сапалық реакцияларын және денатурациясын білу; 11.4.1.15- нәруыздардың денатурациясы реакциясын тәжірибе жүзінде жасау
	Нуклеин қышқылдары Көрсетілім №5 «ДНК мен РНК молекулаларының модельдері»	11.4.1.16 - нуклеин қышқылдары туралы жалпы ұғымды және олардың жіктелуін білу; 11.4.1.17 - ДНК мен РНК биологиялық маңызын түсіндіру
	Дәрумендер және гормондар туралы түсінік.	11.4.1.18 - дәрумендер мен гормондардың адам ағзасындағы функциясын сипаттау; 11.4.1.19 - кейбір дәрумендердің табиғаттағы көздерін білу

NOBA

3.1 Жер химиясы	Жасыл химия	11.3.1.1 - «Жасыл химияның» 12 принципін білу және түсіндіру;

3 -тарау. «Химия» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Химия» оқу пәнінің мазмұны

15. «Химия» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі (төмендетілген оқу жүктемесімен):

1) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

16. Оқу мақсаттары мұғалім мен білім алушыларға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсететін 5 бөлімнен тұрады:

1) заттардың бөлшектері;

2) химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары**;**

3) химиялық реакциялардың энергетикасы;

4) химия және қоршаған орта;

5) химия және өмір.

17. «Заттардың бөлшектері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдар, иондар және молекулалар;

2) атом құрамы мен құрылысы;

3) атомда электрондардың қозғалысы мен таралуы;

4) химиялық байланыстардың түрлері.

18. «Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) периодтық заң мен периодтық жүйе;

2) заттар массасының сақталу заңы;

3) стандартты электрондық потенциалдар.

19. «Химиялық реакциялардың энергетикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар;

2) химиялық реакцияның жылдамдығы;

3) химиялық тепе-теңдік;

4) қышқылдар мен негіздер теориясы. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер.

20. «Химия және қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жер химиясы;

2) көміртек және оның қосылыстары.

21. «Химия және өмір» бөлімі «Биохимия» бөлімшесінен тұрады.

22. «Химия» оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Атом құрылысы». Атом құрылысының заманауи теориясы; атомдағы электрон күйі және қозғалысы; Квант саны; Паули принципі; Хунд ережесі; Клечковский ережесі; изотоптар; радиоактивті заттар туралы түсінік; ядролық реакциялар және олардың Қазақстанның энергетикалық потенциалындағы маңызы;

№1көрсетілім: «Атом құрылысы моделі»;

Есеп шығару: «құрамындағы химиялық элемент атомының массалық үлесі бойынша қосылыстың химиялық формуласын табу».

2) «Периодтық заң және химиялық элементтердің периодтық жүйесі». Периодтық заң және периодтық жүйе атом құрылысы тұрғысынан; атом валенттілігі және валенттілік мүмкіндігі; атомның тотығу дәрежесі; негізгі топшада және периодта элемент қасиеттерінің периодты өзгеруі; Периодта және топта қосылыстардың қышқылды-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары; қоршаған ортаның химиялық бейнесін және технология мен ғылымның дамуы үшін периодтық заңның мәнін түсіну.

3) Химиялық байланыс және зат құрылысы; химиялық байланыс түрінің біртұтас электронды табиғаты; ковалентті химиялық байланыс; ковалентті химиялық байланыс қасиеттері; ковалентті байланыстың донорлы- акцепторлы механизммен түзілуі ; атом орбитальдарының гибридтелуі (sp, sp^2, sp^3) және молекула геометриясы; электртерістілік және байланыс полярлығы; ионды химиялық байланыс және иондық кристалдық тор; металдық байланыс және металдық кристалдық тор; сутектік байланыс; жай және күрделі заттардың қасиеттерінің химиялық байланыс және кристалдық тор типіне тәуелділігі;

№2 көрсетілім: «Графит, алмаз, көміртегі (IV) оксидінің кристалдық тор моделі»;

№3 көрсетілім: «Натрий, мыс хлоридтерінің кристалдық тор моделі»;

№ 1 зертханалық тәжірибе: «Әр түрлі химиялық байланысты заттардың молекуласын даярлау. Түрлі кристалдық торлы заттардың қасиеттерін оқу».

4) «Химиялық реакциялар заңдылығы». Химиялық реакциялардың жіктелуі; жай, бинарлы және күрделі бейорганикалық заттардың қатысуымен тотығу-тотығу реакциялары; тұз ерітінділерінің және балқымаларының электролизі; қышқыл, сілті және тұз ерітінділерінің pH-і; тұздар гидролизі; химиялық реакциялардың жылу эффектісі және оның маңызы;

№4 көрсетілім: «Өнеркәсіптік үдерістер электролизінің бейне көрсетілімдері: мыс, алюминий, натрий гидроксиді және хлоридінің өнеркәсіптік өндірісі»;

№ 2 зертханалық тәжірибе: «Гидроксидтер, қышқыл және тұздар қасиеттерін зерттеу. Тұздар гидролизі»;

№ 3 зертханалық тәжірибе: «Ерітінділер pH –ын, тұздар, негіздер және қышқылдардың сапалық құрамын тәжірибе арқылы дәлелдеу»;

№5 көрсетілім: «Экзо-эндотермиялық реакциялар».

5) «Кинетика». Химиялық реакция жылдамдығы; химиялық реакция жылдамдығына әсер ететін факторлар; катализаторлар мен ингибиторлар; гомогенді және гетерогенді катализ; Қазақстанда катализдік химия ғылымының дамуы;

№ 4 зертханалық тәжірибе: «Химиялық реакция жылдамдығының әртүрлі факторларға: температура, концентрация, қысымға тәуелділігін тану»

№ 5 зертханалық тәжірибе: «Химиялық реакция жылдамдығының әртүрлі факторларға тәуелділігін зерттеу, гомогенді және гетерогенді катализ».

6) «Химиялық тепе-теңдік». Химиялық тепе-теңдік және оның ығысуына әсер етуші жағдайлар. Ле Шателье-Браун принциптері;

№6 зертханалық тәжірибе: «Химиялық тепе-теңдіктің ығысуы (аммоний не калий тиоционаты мен темір (III) хлориді концентрациясының өзгеруі бойынша».

7) «Металдар мен бейметалдардың жалпы сипаттамасы». Металдар және бейметалдар: химиялық элементтер және жай заттар; металдар мен бейметалдардың (атом, ион) құрылысы және кристалдық торларының ерекшелігі, металдар мен бейметалдар, олардың қосылыстарының қасиеттерінің период және топ бойынша өзгеруі; металдар және бейметалдар: негізгі физикалық және химиялық қасиеттері; металдардың электрохимиялық кернеу қатары; металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының табиғатта кездесуі; тірі ағзалардың іс-әрекетінде металдар және бейметалдардың биологиялық ролі;

№6 көрсетілім: «Металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының үлгілері, металдардың кристалдық тор модельдері»;

№7 зертханалық тәжірибе: «Типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттері».

8) «Маңызды s-элементтер және олардың қосылыстары». Химиялық элементтердің периодтық жүйесіндегі s-элементтердің орны, атом құрылысының ерекшелігі, олардың металдық және тотықсыздандырғыштық қасиеттерін салыстыру; натрий, калий және олардың маңызды қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттері, алынуы, қолданылуы, биологиялық маңызы; кальций, магний және олардың қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттері, алынуы, қолданылуы, биологиялық маңызы; судың кермектігі, оны жою жолдары; сілтілік металдар мен сілтілік жер металдарының табиғи қосылыстарының Қазақстандағы кен орындары;

№7 көрсетілім: «Натрий, калий және кальцийдің сумен әрекеттесуі. Натрий, калий және кальций иондарына сапалық реакция (жалын түсінің өзгеруі);

№8 зертханалық тәжірибе: «Натрий, калий, магний, кальцийдің маңызды тұздарының үлгілерімен танысу, металдардың химиялық белсенділігін салыстыру. Сілтілік және сілтілік-жер металдары тұздарының жалынды бояуы».

9) «Маңызды d-элементтер және олардың қосылыстары». d-элементтердің периодтық жүйедегі орны, атом құрылысының ерекшелігі; Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары; мыс, мырыш және олардың маңызды қосылыстары. Хром және оның қосылыстары; темір және оның қосылыстары; коррозия түрлері және коррозияның алдын алу

шаралары;

№9 зертханалық тәжірибе: «Cu^{2+}, Zn^{2+} иондарын тануға сапалық реакция»;

№10 зертханалық тәжірибе: №10 «Fe^{2+}, Fe^{3+} иондарын тануға сапалық реакция»;

№1 практикалық жұмыс: «Темір (II), (III), мыс (II), мырыш, хром (III) гидроксидтерін алу; қышқыл мен сілтінің гидроксидтерге әсерін зерттеу».

10) «Маңызды p-элементтер және олардың қосылыстары». Периодтық жүйедегі p-элементтердің орны, олардың атом құрылысының ерекшеліктері; алюминий және олардың қосылыстары; көміртек, кремний және олардың қосылыстарының қасиеттері; көміртек, кремний және олардың қосылыстарының табиғатта таралуы; азот молекуласы құрылысы және қасиеттерінің ерекшеліктері; аммиак, аммоний тұздары; ортофосфор қышқылы және фосфаттар; азот және фосфор қосылыстарының тыңайтқыш ретінде қолданылуы; азот оксидтерінің, нитраттар және фосфаттардың қоршаған ортаға экологиялық әсері; күкірт, оның оксидтері, қышқылдары, сульфаттар; күкірт қышқылының қасиеттері; галогендер; хлорсутек, тұз қышқылы және хлоридтер;

«йод ерітіндісінің крахмалға әсері»; адам тіршілігіндегі йодтың биологиялық ролі; йод жетіспеушілігінен туындайтын аурулардан Қазақстан тұрғындарын сақтандыру шаралары;

№ 8 көрсетілім: «Еріген заттың белсендірілген көмірге сіңірілуі (адсорбция);

№2 пратикалық жұмыс: «Аммиак алу, оның сулы ерітіндісінің және аммоний тұздарының қасиеттерін зерттеу»;

№ 3 практикалық жұмыс: «Кейбір аниондарға сапалық реакция» тақырыбына эксперименттік есептер шығару.

11) «Бейорганикалық қосылыстарды және құймаларды өндіру»; Қазақстанда қара және түсті металдарды және олардың құймаларын алу; жанасу әдісімен күкірт қышқылын өндіру; аммиак, азот қышқылыш өндіру; Қазақстандағы силикат өндірісі; химиялық және металлургиялық өндіріс қалдықтарымен қоршаған ортаның ластануы.

23. «Химия» оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Органикалық химияға кіріспе». Көміртек атомы құрылысының ерекшеліктері; гибридизация; органикалық қосылыстардағы химиялық байланыстардың сипатттамасы және электрондық табиғаты А.М.Бутлеровтың органикалық қосылыстардың химиялық құрылыс теориясының негізгі қағидалары;изомерия және гомологтық қатар; бос радикалдар туралы ұғым және олардың тірі ағзалар өміріндегі маңызы; органикалық заттардың номенклатурасы мен жіктелуі; органикалық қосылыстардың табиғатттағы және адам өміріндегі маңызы; органикалық химияның дамуындағы Қазақстандық ғалымдардың ролі;

№1 көрсетілім: «Органикалық затттар үлгілері (мұнай, керосин, этанол, глицерин, глюкоза, сахароза, парафин, мақта, ағаш сүрегі)»;

№1 зертханалық тәжірибе: «Метан, этан, этилен, ацетилен, бензол, метанол, этанол, сірке қышқылы молекулаларының модельдері».

2) «Көмірсутектер және олардың көздері». Алкандар; циклоалкандар;

алкендер. полиэтилен;

№2 көрсетілім: «Метан, этилен, ацетиленнің жануы. Каучуктер.резина, эбонит үлгілерімен танысу»;

№ 2 зертханалық тәжірибе: «Этиленнің, ацетиленнің, мұнай үлгісінің және бензолдың калий;

№2 практикалық жұмыс: «Этиленді алу және қасиеттерін зерттеу» перманганаты және бром/ йод суы ерітінділеріне әсері».

3) «Көмірсутектер және олардың көздері». Алкадиендер; алкиндер; арендер және олардың туындылары; көмірсутектердің және олардың туындыларының генетикалық байланысы; көмірсутектердің табиғи көздері және олардың Қазақстандағы кен орындары; газ, мұнай, көмірді өңдеу; Казақстанда көмір және мұнай-газ өндірістерінің дамуы; Қазақстанда өнімді өндірудегі, өңдеудегі экологиялық аспектілер;

№ 3 зертханалық тәжірибе: «Изопренді каучуктің шарөзекті моделін құрастыру».

4) «Оттекті органикалық қосылыстар». Оттекті органикалық қосылыстардың жіктелуі, номенклатурасы; біратомды және көпатомды спирттер; фенол; альдегидтер; кетондар; карбон қышқылдары;

№ 4 зертханалық тәжірибе: «Этанолды этилен гидратациясы және глюкозаның ашуы арқылы алу»;

№5 зертханалық тәжірибе: «Спирттердің суда еруі, жануы және біратомды және көпатомды спирттерге сапалық реакциялары»;

№ 2 практикалық жұмыс: «Оттекті органикалық қосылыстарға сапалық реакциялар».

5) «Оттекті органикалық қосылыстар». Жай және күрделі эфирлер; майлар; сабын және жуғыш заттар; Қазақстандағы сабын және синтетикалық жуғыш заттар өндірісі; көмірсулардың жіктелуі, биологиялық рөлі; моносахаридтер; глюкоза; фруктоза; дисахаридтер; сахароза; лактоза; полисахаридтер; крахмал; целлюлоза.

№ 3 көрсетілім: «Сабын және жуғыш ұнтақ ерітінділерін индикаторлармен сынау»

№ 6 зертханалық тәжірибе: «Тамақ өнімдеріндегі крахмалды анықтау»

6) «Құрамында азоты бар органикалық қосылыстар. Гетероциклді қосылыстар. Нуклеин қышқылдары». Аминдер; анилин; аминқышқылдары; нәруыздар; нуклеин қышқылдары;

№ 4 көрсетілім: «Аминқышқылдарында функционалдық топтардың барын дәлелдеу»;

№ 5 көрсетілім: «Нәруыздардың еруі және тұнбаға түсуі, белоктар денатурациясы; белоктардың жануы (жүн, құс қауырсыны);

№ 7 зертханалық тәжірибе: «Нәруыздардың түсті реакциялары»;

№ 6 көрсетілім: «ДНК мен РНК молекулаларының модельдері».

7) «Жасанды және синтетикалық полимерлер Химия адам өмірінде».

Жасанады және синтетикалық полимерлер; пластмассалар, каучуктер, талшықтар; Қазақстандағы полимерлер өндірісі; дәрумендер және гормондар туралы түсінік; биогенді органикалық заттардың рөлі; химия және өмір; экологиялық мәселелер;

№ 7 көрсетілім: «Пластмассалар, синтетикалық каучуктер және талшықтар үлгілерімен таныстыру».

№8 зертханалық тәжірибе: «Пластмассалар мен талшықтарды анықтау».

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

24. Бағдарламада «оқыту мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10»-сынып, «2.1» – екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» – оқыту мақсатының реттік саны.

1. Заттардың бөлшектері

Білім алушылар орындауы тиіс…		
	10-сынып	11-сынып
1.1 Атомдар, молекулалар және иондар	10.1.1.1 - құрамындағы химиялық элемент атомының массалық үлесі бойынша қосылыстың химиялық формуласын шығару	
1.2 Атомның құрамы мен құрылысы	10.1.2.1 - атом құрылысының заманауи теориясын білу 10.1.2.2 - s, p, d, f орбитальдарының пішінін ажырату; 10.1.2.3 - радиоактивтілік табиғатын және радиоактивті изотоптардың қолданылуын түсіндіру	
1.3 Атомда электрондардың қозғалысы және таралуы	10.1.3.1 - квант сандарының сипаттамасы мен мәндерін білу; 10.1.3.2 - электрон орбитальдарын толтыру ережелерін: минимальді энергия принципі, Паули принципі, Хунд ережесін қолдану; 10.1.3.3 - алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу	
1.4 Химиялық байланыстың түрлері	10.1.4.1 - донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.2 - ковалентті байланыстың қасиеттерін сипаттау; 10.1.4.3 - H_2, Cl_2, O_2, N_2, HCl, NH_3 молекулалары үшін Льюис диаграммасын құру 10.1.4.4 - әртүрлі гибридтелу түрлерінің мәнін түсіндіру; 10.1.4.5 - BF_3, CH_4, NH_3, H_2O, $BeCl_2$ мысалында молекуланың электронды және кеңістіктік құрылысына зат қасиетінің тәуелділігін түсіндіру	

	10.1.4.6 - атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау; 10.1.4.7 - иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы нәтижесінде түзілетіндігін түсіну; 10.1.4.8 - NaCl, CaO, MgF_2, KH қосылыстары үшін Льюис диаграммасын құру 10.1.4.9 - металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру; 10.1.4.10 - сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру; 10.1.4.11 - кристалл тор типтері және байланыс түрлері әртүрлі қосылыстардың қасиеттерін болжау	

2. Химиялық реакциялардың жүру заңдылықтары

Білім алушылар орындауы тиіс…		
	10-сынып	11-сынып
2.1 Периодтық заң және периодтық жүйе	10.2.1.1 - периодтық заңның физикалық мәнін түсіндіру; 10.2.1.2 - валенттілік және атомның тотығу дәрежесі ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру; 10.2.1.3 - химиялық элемент атомдарының қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарының сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, электртерістілік және тотығу дәрежесі; 10.2.1.4 - период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру; 10.2.1.5 - периодтық кестеде орналасуы бойынша химиялық элементтердің және олардың қосылыстарының қасиеттерін болжау; 10.2.1.6 - периодтық кестенің ашылуымен байланысты дамыған ғылымдардың негізгі бағыттарын тізімдеу; 10.2.1.7 - химиялық реакцияларды үдерістің бағыты, саны мен құрамы, реагенттер мен реакция өнімдеріндегі химиялық элементтердің тотығу дәрежелерінің өзгеруі бойынша жіктей білу;	

КОПА

	10.2.1.8 - радиоактивті заттар ұғымын білу; 10.2.1.9 - радиоактивті ыдырау типін білу және қарапайым ядролық реакциялар теңдеуін құра алу (a, b^-, b^+, g ыдырау); 10.2.1.10 - Қазақстан энергетикалық потенциалында ядролық реакциялар мәнін түсіну; 10.2.1.11 - металдар және бейметалдар құрылысының ерекшелігін сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, кристалл торы; 10.2.1.12 - период және топта металл, бейметалл және олардың қосылыстарының қасиеттерінің өзгеру заңдылығын болжау; 10.2.1.13 - металдар және бейметалдардың негізгі физикалық қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.14 - электрохимиялық кернеу қатарында металдардың орналасу принципін түсіну; 10.2.1.15 - металдар және бейметалдардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.16 - типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттерін тәжірибе жүзінде зерттеу; 10.2.1.17 - металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының табиғатта таралуы туралы білу 10.2.1.18 - атом құрылысы негізінде s-элементтердің жалпы қасиеттерін түсіндіру 10.2.1.19 - s-элементтердің металдық, тотықсыздандырғыштық қасиеттерін салыстыру және реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.20 - натрий, калий және олардың маңызды қосылыстарының алыну әдістерін білу; 10.2.1.21 - натрий, калий және кальцийдің сумен реакциясының химиялық белсенділігін ажыратуды түсіндіру ; 10.2.1.22 - кальций, магний және олардың қосылыстарының негізгі қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру 10.2.1.23 - калий, натрий, кальций иондарының сапалық реакциясын зерттеу (жалынды бояуы) 10.2.1.24 - атом құрылысы негізінде d-элементтердің периодтық жүйедегі орнын түсіндіру 10.2.1.25 - мыс, мырыш және олардың маңызды қосылыстарының қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру	

ЖОБА

	10.2.1.26 - Cu^{2+}, Zn^{2+} иондарын тани білу; 10.2.1.27 - хром және оның қосылыстарың қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру 10.2.1.28 - темір және оның қосылыстарының алынуын, тән физикалық және химиялық қасиеттерін сипаттау; 10.2.1.29 - Fe^{2+}, Fe^{3+} иондарын тани білу; 10.2.1.30 - темір (II), (III), мыс (II), мырыш, хром (III) гидроксидтерін тәжірибе жүзінде ала білу және олардың қышқыл және сілтілермен әрекеттесуін зерделеу 10.2.1.31 - атом құрылысы көзқарасы тұрғысынан периодта және топта р-элементтердің қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру 10.2.1.32 - алюминий оксиді және гидроксидінің екәдайлы қасиеттерін оқып білу 10.2.1.33 - алюминий және оның құймаларының қолданылуын сипаттау 10.2.1.34 - көміртек, кремний және олардың қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттерін оқып білу 10.2.1.35 - иіс газымен уланудың қалай жүретінін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдістерін сипаттау 10.2.1.36 - молекула құрылысы негізінде азоттың төмен химиялық белсенділігін түсіндіру; 10.2.1.37 - газтәрізді аммиактың және оның сулы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін және алынуын сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.38 - ортофосфор қышқылының және фосфаттардың физикалық, хииялық қасиеттерін оқып білу; 10.2.1.39 - құрамында күкірті бар қазбалы отындардың жануы кезіндегі күкірт диоксидінің түзілуін сипаттау; 10.2.1.40 - сұйылтылған және концентрлі күкірт қышқылының қасиеттерін салыстыру 10.2.1.41 - топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру 10.2.1.42 - тұз қышқылының химиялық қасиеттерін оқып білу және оның қолданылу аймағын білу; 10.2.1.43 - хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат-, карбонат-, фосфат-, нитрат-, силикат- иондарына сапалық реакцияны білу; 10.2.1.44 - аниондарды анықтау бойынша тәжірибе	

КОПА

	жоспарын құру және оны іс –жүзінде жүзеге асыру; 10.2.1.45 - күкірт қышқылын өнеркәсіптік өндірудің жанасу үдерісін сипаттаужәне оның өнеркәсіп үшін мәнін білу 10.2.1.46 - аммиак және азот қышқылын өнеркәсіптік өндіру әдістерін және оның өнімдерінің қолданылу саласын сипаттау	
2.2 Заттар массасының сақталу заңы	10.2.2.1 - металдар мен оның қосылыстарындағы генетикалық байланысты көрсететін химиялық реакция теңдеулері бойынша реагенттің немесе өнімнің массасына, зат мөлшеріне есептер шығару; 10.2.2.2 - металдар қатысуымен жүретін химиялық реакциялар теңдеуі бойынша (құрамында қоспасы бар реагенттер, теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы практикалық шығымның массалық үлесі) есептер шығару	
2.3 Стандартты электрондық потенциалдар	10.2.3.1 - зат формуласы бойынша элементтің тотығу дәрежесін анықтай алу; 10.2.3.2 - электронды баланс әдісін қолданып тотығу және тотықсыздану теңдеулерін құрастыра алу; 10.2.3.3 - ерітінді және балқыма арқылы электр тоғы өткен кезде жүретін үдерістерді оқу және түсіндіру 10.2.3.4 - электролит ерітінділерін және балқымаларын электролиздеу кезінде электродтарда түзілетін электролиз өнімдерін болжау; 10.2.3.5 - ерітінді және балқыма электролизі үдерісі сызбанұсқасын құра алу 10.2.3.6 - электролиз өнімдерінің массасын, көлемін (газ) есептей алу; 10.2.3.7 - коррозия түрлерін, коррозияның болу себептерін білу және оның конструкцияларының пайдалану ұзақтығына кері әсерін түсіндіру; 10.2.3.8 - өнеркәсіпте металдарды алу әдістерін білу; 10.2.3.9 - тұрмыста, техникада және ғылымда қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюраль; 10.2.3.10 - шойын және болаттың алыну әдістерін және қасиеттерін сипаттау; 10.2.3.11 - шыны, цемент өндіру үдерісін және олардың қолданылуын сипаттау	

КОПИЯ

3. Химиялық реакциялардың энергетикасы

Білім алушылар орындауы тиіс…		
	10-сынып	11-сынып
3.1 Экзотермиялық және эндотермиялық реакциялар	10.3.1.1 - жылу эффектісі бойынша химиялық реакцияларды жіктей алу; 10.3.1.2 - химиялық реакциялардың жылу эффектісі мәнін түсіндіру; 10.3.1.3 - химиялық реакциялардың жылу эффектісін есептей алу	
3.2 Химиялық реакция-лардың жылдамдығы	10.3.2.1 - химиялық реакция жылдамдығына температура, концентрация, қысымның әсерін тәжірибелік зерттеу; 10.3.2.2 - химиялық реакция жылдамдына әртүрлі факторлар өзгерісінің әсерін түсіндіру; 10.3.2.3 - әрекеттесуші заттар концентрациясы және температурасы өзгеруі кезіндегі реакция жылдамдығының өзгерісін есептей алу; 10.3.2.4 - химиялық реакция жылдамдығына катализаторлар және ингибиторлар әсерін түсіндіру 10.3.2.5 - гомогенді және гетерогенді катализ механизмін түсіндіру 10.3.2.6 - Қазақстанда катализдік химияның дамуын білу	
3.3 Химиялық тепе-теңдік	10.3.3.1 - әр түрлі факторлардың тепе-теңдіктің ығысуына әсерін тәжірибе жүзінде зерттеу; 10.3.3.2 - химиялық тепе-теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау; 10.3.3.3 - тепе-теңдік константасы өрнегін құра алу	
3.4 Қышқылдар мен негіздер теориясы. Электролиттер ерітінділеріндегі иондық тепе-теңдіктер	10.3.4.1 - ерітіндінің pH мәні бойынша тұздар, қышқылдар және гидроксид ерітінділерінің сапалық құрамын дәлелдеу; 10.3.4.2 - оның сапалық құрамы бойынша тұз ерітінділерінің ортасын болжау	

ЖОБА

4. Химия және қоршаған орта

Білім алушылар орындауы тиіс…		
	10-сынып	11-сынып
4.1 Жер химиясы	10.4.1.1 - кейбір металдар мен бейметалдардың және олардың қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін зерделеу; 10.4.1.2 - тірі ағзалардың іс-әрекетінде металдар және бейметалдардың биологиялық рөлін түсіндіру; 10.4.1.3 - натрий және калий қосылыстарының биологиялық рөлін түсіндіру 10.4.1.4 - кальций және магнийдің биологиялық рөлін түсіндіру; 10.4.1.5 - судың кермектілігін және оны жою әдістерін түсіндіру; 10.4.1.6 - Қазақстанда таралған сілтілік және сілтілік жер металдардың табиғи қосылыстарын білу 10.4.1.7 - Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары атау; 10.4.1.8 - азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топырақ және су ресурстарына әсерін анализдеу; 10.4.1.9 - азот және фосфор қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайтудың мәселелерін шешу жолдарын ұсыну; 10.4.1.10 - қышқыл жаңбырлардың қалыптасуындағы күкірт диоксидінің ролін және оның қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 10.4.1.11 - тағам өнімдерін	11.4.1.1 - «Жасыл химияның» 12 принципін білу және түсіндіру; 11.4.1.2 - атмосфера, гидросфера және литосфераның ластану көздерін білу, жаһандану мәселелерін шешу жолдарын ұсыну; 11.4.1.3 - «парниктік эффект» пен озон қабатынының бұзылу мәселелері арасындағы айырмашылықты түсіндіру ; 11.4.1.4 - Қазақстан химиялық өнеркәсібінің әр түрлі саласындағы экологиялық мәселелерді болжау және оның шешу жолдарын ұсыну

КОПИЯ

	консервілеуде күкірт диоксидінің қолданылуын түсіндіру; 10.4.1.12 - адам ағзасындағы йодтың биологиялық рөлін білу және Қазақстан территориясында йод жетіспеушілігіне байланысты туындайтын ауруларды түсіндіру және осы мәселелерді шешу жолын ұсыну; 10.4.1.13 - Қазақстандағы химиялық өндірістердің экологиялық мәселелерін түсіндіру; 10.4.1.14 - химиялық және металлургиялық өндіріс қалдықтарының қоршаған ортаға әсерін бағалау	
4.2 Көміртек және оның қосылыс-тары		11.4.2.1 - көмірсутектердегі көміртектің гибридизациясын зерделеу; 11.4.2.1 - С-С байланысының түзілу қабылетін және көміртек атомының құрылыс ерекшеліктерін түсіндіру; 11.4.2.3 - А.М. Бутлеровтың органикалық қосылыстар теориясының негізгі қағидаларын білу; 11.4.2.4 - көмірсутектердің молекулалық, эмпирикалық, құрылымдық формулаларын ажырату 11.4.2.5 - изомерлердің түрлерін атау және құрылымдық, байланыстардың орналасуы, функционалдық топтар және класаралық изомерлерінің формулаларын құру; 11.4.2.6 - бос радикалдар туралы ұғымды қалыптастыру 11.4.2.7 - тірі ағзалар өміріндегі радикалдардың рөлін білу; 11.4.2.8 - гомологтық қатарлардың қалай түзілетіндігін түсіну

ЖОБА

		11.4.2.9 - гомологтардың ұқсастығы мен айырмашалығын түсіндіру; 11.4.2.10 - қосылыстардың құрылымдық формулаларын құру және оларды IUPAC номенклатурасы бойынша атау; 11.4.2.11 - органикалық қосылыстардың адам өміріндегі маңызын түсіну; 11.4.2.12 - қазақстандық ғалымдардың органикалық химияны дамуындағы үлесі 11.4.2.13 - әртүрлі алкандардың жану үдерісін зерттеу және олардың отын ретінде қолданылуын түсіндіру; 11.4.2.14 - алкандардың жану өнімдерін білу және олардың қоршаған ортаға әсерін бағалау ; 11.4.2.15 - берілген жану өнімдері бойынша заттардың молекулалық формулаларын анықтау; 11.4.2.16 - органикалық заттардың масссалық үлестері және олардың буының салыстырмалы тығыздығы бойынша органикалық заттардың қарапайым молекулалық формуларын анықтау; 11.4.2.17 - циклоалкандардың гомологтық қатарын, құрылысын, физикалық, химиялық қасиеттерін. қарастыру 11.4.2.18 - изомерлерінің формулаларын құрастыру, IUPAC бойынша атау; 11.4.2.19 - алкендердің көмірсутектердің алыну жолдарын, физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру; 11.4.2.20 - полимерлену реакция теңдеулерін құра білу (полиэтилен, полипропилен, поливинилхлорид); 11.4.2.21 - этиленнен этанолды алу және оның физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу; 11.2.4.22 - алкендердің сапалық

ЖОБА

		реакциясын білу (қанықпағандық); 11.4.2.23 - алкадиендардің құрылысы, қасиеттерін білу; 11.4.2.24 - алкадиендердің қасиеттерін құрылысы негізінде түсіндіру; 11.4.2.25 - диендердің полимерлену реакциялары өнімдерінің шаростерженді модельдерін құрастыру (изопрен); 11.4.2.26 - алкиндердің алыну жолдарын,физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру; 11.4.2.27 - электрондардың делокализациясы тұрғысынан бензол молекуласының құрылымын түсіндіру; 11.4.2.28 - бензолды және оның гомологтарын алу, реакцияларының теңдеулерін құру; 11.4.2.29 - бензол және оның гомологтарына тән қасиеттерді сипаттау; 11.4.2.30 - органикалық синтезде бензолды қолдануды білу 11.4.2.31 - органикалық қосылыстардың негізгі кластарының генетикалық байланысының сызбанұсқасын құру; 11.4.2.32 - өнімнің шығымын реагант мөлшері (көлем. масса) және реакция өнімнің берілген шамасы (көлем, массса) бойынша есептеу; 11.4.2.33 - көміртек қосылыстарын отын ретінде қолдануға болатынын білу; 11.4.2.34 - көмір, мұнай, табиғи газдардың Қазақстандағы кен орындарын карта бойынша анықтау; 11.4.2.35 - шикі мұнайды айдау үдерісінің маңызын түсіну және өңдіру үдерісін сипаттау; 11.4.2.36 - шикі мұнайды айдау өнімдерінің қолдану аясын білу; 11.4.2.37 - қазба отындар қорының

ЖОБА

		шектеулі екенін түсіну; 11.4.2.38 - көмірсутек отындарын жағу қоршаған ортаның ластануына әкеп соғатынын және оның климатқа әсерін білу; 11.4.2.39 - спирттер, альдегидтер, кетондар,карбон қышқылдары, эфирлердің функционалдық топтарының құрылысын сипаттау; 11.4.2.40 - спирттер, альдегидтер, кетондар,карбон қышқылдары, эфирлердің құрылымдық формулаларын құру және IUPAC бойынша атау; 11.4.2. 41 - спирттердің құрылымдық, функционалдық топ, класаралық изомерлерінің формуларын құру және жіктелуін атау; 11.4.2.42 - спирттердің және фенолдың алу жолдарын білу; 11.4.2.43 - спирттер мен фенолдың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.44 - спирттер мен фенолдың қолдану аясын атау; 11.4.2.45 - спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерделеу; 11.4.2.46 - альдегидтер мен кетондардың құрылымдық формулаларын құру және оларды IUPAC бойынша атау ; 11.4.2.47 - альдегидтер мен кетондарды алу реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.48 - альдегидтер мен кетондарды тәжірибе жүзінде анықтау; 11.4.2.49 - альдегидтер мен кетондардың тотығу және тотықсыздану реакция өнімдерін атау; 11.4.2.50 - карбон қышқылдарының алу тәсілдерін және физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.51 - карбон қышқылының химиялық қасиеттерін сипаттайтын

ЖОБА

		реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.52 - карбон қышқылдары, күрделі эфирлер, сабын, синтетикалық жуғыш заттардың қолдану аясын атау; 11.4.2.53 - синтетикалық жуғыш заттардан табиғатты қорғау қажеттігін түсіну; 11.4.2.54 - аминдердің номенклатурасы мен жіктелуін білу; 11.4.2.55 - анилин, аминдар, аммиактың негізгі қасиеттері мен құрылымын салыстыру; 11.4.2.56 - аминдер мен аниалиннің физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.57 - анилин мен аминдерді алу реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.58 - «мономер», «элементарлық буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» ұғымдарын ажырату; 11.4.2.59 - полимеризация мен поликонденсация реакцияларының теңдеулерін құру; 11.4.2.60 - кейбір полимерлер мен пластмассалардың қолдану аясын және қасиеттерін атау; 11.4.2.61 - тәжірибе жүзінде пластмассалар мен талшықтарды анықтау; 11.4.2.62 - Қазақстанда өндірілетін полимерлердің түрлерін білу

5. Химия және өмір

Білім алушылар орындауы тиіс …		
	10-сынып	11- сынып
5.1 Биохимия		11.5.1.1 - жай және күрделі эфирлерді алу реакцияларының теңдеулерін құрастыру; 11.5.1.2 - майлардың құрамы мен құрылысын білу ; 11.5.1.3 - майлардың функциясын түсіну; 11.5.1.4 - майларға сапалық реакция жасау; 11.5.1.5 - майлардың сабындану және гидролиз өнімдерін атау; 11.5.1.6 - глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлоза молекулалары

ЖОБА

		формулаларының айырмашылығын білу; 11.5.1.7 - глюкозада функционалдық топтардың болуын тәжірибе жүзінде анықтау; 11.5.1.8 - глюкозаның сүт қышқылды және спирттік ашуының реакция теңдеуін құрастыру; 11.5.1.9 - крахмалға сапалық реакцияны жасау; 11.5.1.10 - сахароза, крахмал және целлюлоза гидролизінің реакция өнімдерін атау; 11.5.1.11 - крахмал мен целлюлозаның құрылысы мен қасиеттерін салыстыру; 11.5.1.12 - аминқышқылдарын тривиалды және жүйелі номенклатуралар бойынша атауларын білу; 11.5.1.13 - аминқышқылдары молекулаларының құрамы мен құрылысын сипаттау; 11.5.1.14 - аминқышқылдарының екідайлылығын қарастыру; 11.5.1.15 - а – аминоқышқылдарынан нәруыздарды алудағы пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 11.5.1.16 - нәруыздар гидролизі өнімдерін білу; 11.5.1.17 - нәруыздардың қызметін білу; 11.5.1.18 - нәруыздардың сапалық реакцияларын және денатурациясын білу; 11.5.1.19 - нуклеин қышқылдары туралы жалпы ұғымды және олардың жіктелуін білу; 11.5.1.20 - ДНК мен РНК құрылымдарын салыстыру; 11.5.1.21 - ДНК мен РНК биологиялық рөлін түсіндіру; 11.5.1.22 - гендік инженерия мен биотехнологияның маңыздылығын түсіну; 11.5.1.23 - дәрумендер мен гормондардың адам ағзасындағы функциясын сипаттау; 11.5.1.24 - кейбір дәрумендердің табиғаттағы көздерін білу

25. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

26. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Химия» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына (төмендетілген оқу жүктемесімен) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

ЖОБА

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі	Тақырыбы/Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
10.1 Атом құрылысы	Атом құрылысының заманауи теориясы. Атомдағы электрон күйі және қозғалысы. Көрсетілім №1 «Атом құрылысы моделі»	10.1.2.1 - атом құрылысының заманауи теориясын білу 10.1.2.2 - s, p, d, f орбитальдарының пішінін ажырату
	Квант саны. Паули принципі, Хунд ережесі, Клечковский ережесі	10.1.3.1 - квант сандарының сипаттамасы мен мәндерін білу; 10.1.3.2 - электрон орбитальдарын толтыру ережелерін: минимальді энергия принципі, Паули принципі, Хунд ережесін қолдану; 10.1.3.3 - алғашқы 36 химиялық элементтің электрондық конфигурациясын жазу
	Изотоптар. Есеп шығару: «Құрамындағы химиялық элемент атомының массалық үлесі бойынша қосылыстың химиялық формуласын табу»	10.1.2.3 - радиоактивтілік табиғатын және радиоактивті изотоптардың қолданылуын түсіндіру; 10.1.1.1 - құрамындағы химиялық элемент атомының массалық үлесі бойынша қосылыстың химиялық формуласын шығару
	Радиоактивті заттар туралы түсінік. Ядролық реакциялар және олардың Қазақстанның энергетикалық потенциалындағы маңызы	10.2.1.8 - радиоактивті заттар ұғымын білу; 10.2.1.9 - радиоактивті ыдырау типін білу және қарапайым ядролық реакциялар теңдеуін құра алу (a, b^-, b^+, g ыдырау); 10.2.1.10 - Қазақстан энергетикалық потенциалында ядролық реакциялар мәнін түсіну
10.1 Периодтық заң және химиялық элементтердің периодтық	Периодтық заң және периодтық жүйе атом құрылысы тұрғысынан. Атом валенттілігі және валенттілік мүмкіндігі. Атомның тотығу дәрежесі Негізгі топшада және	10.2.1.1 - периодтық заңның физикалық мәнін түсіндіру 10.2.1.2 - валенттілік және атомның тотығу дәрежесі ұғымдарының физикалық мәнін түсіндіру; 10.2.1.3 - химиялық элемент атомдарының қасиеттерінің өзгеру

ЖОБА

жүйесі	периодта элемент қасиеттерінің периодты өзгеруі	заңдылықтарының сипаттау: радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, электртерістілік және тотығу дәрежесі
	Периодта және топта қосылыстардың қышқылды-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылықтары	10.2.1.4 - период және топ бойынша химиялық элементтердің оксидтерінің, гидроксидтерінің және сутекті қосылыстарының қышқылдық-негіздік қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру
	Қоршаған ортаның химиялық бейнесін және технология мен ғылымның дамуы үшін периодтық заңның мәнін түсіну	10.2.1.5 - периодтық кестеде орналасуы бойынша химиялық элементтердің және олардың қосылыстарының қасиеттерін болжау; 10.2.1.6 - периодтық кестенің ашылуымен байланысты дамыған ғылымдардың негізгі бағыттарын тізімдеу
10.1 Химиялық байланыс және зат құрылысы	Химиялық байланыс түрінің біртұтас электронды табиғаты Ковалентті химиялық байланыс. Ковалентті химиялық байланыс қасиеттері Ковалентті байланыстың донорлы- акцепторлы механизммен түзілуі Көрсетілім №2 «Графит, алмаз, көміртегі (IV) оксидінің кристалдық тор моделі»	10.1.4.1 - донор-акцепторлы және алмасу механизмі бойынша ковалентті байланыстың түзілуін түсіндіру; 10.1.4.2 - ковалентті байланыстың қасиеттерін сипаттау; 10.1.4.3 - H_2, Cl_2, O_2, N_2, HCl, NH_3 молекулалары үшін Льюис диаграммасын құру
	Атом орбитальдарының гибридтелуі (sp, sp^2, sp^3) және молекула геометриясы	10.1.4.4 - әртүрлі гибридтелу түрлерінің мәнін түсіндіру; 10.1.4.5 - BF_3, CH_4, NH_3, H_2O, $BeCl_2$ мысалында молекуланың электронды және кеңістіктік құрылысына зат қасиетінің тәуелділігін түсіндіру
	Электртерістілік және байланыс полярлығы	10.1.4.6 - атомдардың электртерістілік ұғымының физикалық мәнін түсіндіру және оның негізінде химиялық байланыстың түрін болжау
	Ионды химиялық байланыс және иондық кристалдық тор.	10.1.4.7 - иондық байланыстың қарама-қарсы зарядталған иондардың электростатикалық тартылуы

ҚОБА

	Металдық байланыс және металдық кристалдық тор. Көрсетілім №3 «Натрий, мыс хлоридтерінің кристалдық тор моделі»	нәтижесінде түзілетіндігін түсіну; 10.1.4.8 - NaCl, CaO, MgF_2, KH қосылыстары үшін Льюис диаграммасын құру; 10.1.4.9 - металдық байланыстың табиғатын және оның металдардың физикалық қасиеттеріне әсерін түсіндіру
	Сутектік байланыс. Жай және күрделі заттардың қасиеттерінің химиялық байланыс және кристалдық тор типіне тәуелділігі. Зертханалық тәжірибе № 1 «Әртүрлі химиялық байланысты заттардың молекуласын даярлау. Түрлі кристалдық торлы заттардың қасиеттерін оқу»	10.1.4.10 - сутекті байланыстың түзілу механизмін түсіндіру; 10.1.4.11 - кристалл тор типтері және байланыс түрлері әртүрлі қосылыстардың қасиеттерін болжау
2-тоқсан		
10.2 Химиялық реакциялар заңдылығы	Химиялық реакциялардың жіктелуі	10.2.1.7 - химиялық реакцияларды үдерістің бағыты, саны мен құрамы, реагенттер мен реакция өнімдеріндегі химиялық элементтердің тотығу дәрежелерінің өзгеруі бойынша жіктей білу
	Жай, бинарлы және күрделі бейорганикалық заттардың қатысуымен тотығу-тотығу реакциялары	10.2.3.1 - зат формуласы бойынша элементтің тотығу дәрежесін анықтай алу; 10.2.3.2 - электронды баланс әдісін қолданып тотығу және тотықсыздану теңдеулерін құрастыра алу
	Тұз ерітінділерінің және балқымаларының электролизі. Көрсетілім №4 «Өнеркәсіптік үдерістер электролизінің бейне көрсетілімдері: мыс, алюминий, натрий гидроксиді және хлоридінің өнеркәсіптік өндірісі»	10.2.3.3 - ерітінді және балқыма арқылы электр тоғы өткен кезде жүретін үдерістерді оқу және түсіндіру; 10.2.3.4 - электролит ерітінділерін және балқымаларын электролиздеу кезінде электродтарда түзілетін электролиз өнімдерін болжау; 10.2.3.5 - ерітінді және балқыма электролизі үдерісі сызбанұсқасын құра алу; 10.2.3.6 - электролиз өнімдерінің

ЖОБА

		массасын, көлемін (газ) есептей алу
	Қышқыл, сілті және тұз ерітінділерінің pH-і Тұздар гидролизі Зертханалық тәжірибе № 2 «Гидроксидтер, қышқыл және тұздар қасиеттерін зерттеу. Тұздар гидролизі» Зертханалық тәжірибе № 3 «Ерітінділер pH –ын, тұздар, негіздер және қышқылдардың сапалық құрамын тәжірибе арқылы дәлелдеу»	10.3.4.1 - ерітіндінің pH мәні бойынша тұздар, қышқылдар және гидроксид ерітінділерінің сапалық құрамын дәлелдеу; 10.3.4.2 - оның сапалық құрамы бойынша тұз ерітінділерінің ортасын болжау
	Химиялық реакциялардың жылу эффектісі және оның маңызы Көрсетілім №5 «Экзо – эндотермиялық реакциялар»	10.3.1.1 - жылу эффектісі бойынша химиялық реакцияларды жіктей алу; 10.3.1.2 - химиялық реакциялардың жылу эффектісі мәнін түсіндіру; 10.3.1.3 - химиялық реакциялардың жылу эффектісін есептей алу
10.2 Кинетика	Химиялық реакция жылдамдығы. Химиялық реакция жылдамдығына әсер ететін факторлар. Зертханалық тәжірибе № 4 «Химиялық реакция жылдамдығының әртүрлі факторларға: температура, концентрация, қысымға тәуелділігін тану»	10.3.2.1 - химиялық реакция жылдамдығына температура, концентрация, қысымның әсерін тәжірибелік зерттеу; 10.3.2.2 - химиялық реакция жылдамдына әртүрлі факторлар өзгерісінің әсерін түсіндіру; 10.3.2.3 - әрекеттесуші заттар концентрациясы және температурасы өзгеруі кезіндегі реакция жылдамдығының өзгерісін есептей алу
	Катализаторлар мен ингибиторлар. Гомогенді және гетерогенді катализ. Зертханалық тәжірибе № 5 «Химиялық реакция жылдамдығының әртүрлі факторларға тәуелділігін зерттеу, гомогенді және гетерогенді катализ». Қазақстанда катализдік химия ғылымының дамуы	10.3.2.4 - химиялық реакция жылдамдығына катализаторлар және ингибиторлар әсерін түсіндіру; 10.3.2.5 - гомогенді және гетерогенді катализ механизмін түсіндіру; 10.3.2.6 - Қазақстанда катализдік химияның дамуын білу
10.2 Химиялық тепе-теңдік	Химиялық тепе-теңдік және оның ығысуына әсер етуші жағдайлар. Ле	10.3.3.1 - әр түрлі факторлардың тепе-теңдіктің ығысуына әсерін тәжірибе жүзінде зерттеу;

	Шателье-Браун принциптері. Зертханалық тәжірибе №6 «Химиялық тепе-теңдіктің ығысуы (аммоний не калий тиоционаты мен темір (III) хлориді концентрациясының өзгеруі бойынша»	10.3.3.2 - химиялық тепе-теңдікке температура, концентрация және қысым өзгерісінің әсерін болжау; 10.3.3.3 - тепе-теңдік константасы өрнегін құра алу
3-тоқсан		
10.3 Металдар мен бейме-талдардың жалпы сипат-тамасы	Металдар және бейметалдар: химиялық элементтер және жай заттар. Металдар мен бейметалдардың (атом, ион) құрылысы және кристалдық торларының ерекшелігі, металдар мен бейметалдар, олардың қосылыстарының қасиеттерінің период және топ бойынша өзгеруі Көрсетілім №6 «Металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының үлгілері; металдардың кристалдық тор модельдері»	10.2.1.11 - металдар және бейметалдар құрылысының ерекшелігін сипаттау: атом радиусы, иондану энергиясы, электронтартқыштық, кристалл торы; 10.2.1.12 - период және топта металл, бейметалл және олардың қосылыстарының қасиеттерінің өзгеру заңдылығын болжау
	Металдар және бейметалдар: негізгі физикалық және химиялық қасиеттері. Металдардың электрохимиялық кернеу қатары. Зертханалық тәжірибе №7 «Типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттері»	10.2.1.13 - металдар және бейметалдардың негізгі физикалық қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.14 - электрохимиялық кернеу қатарында металдардың орналасу принципін түсіну; 10.2.1.15 - металдар және бейметалдардың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.16 - типтік металдар, бейметалдар мен амфотерлі элементтердің химиялық қасиеттерін тәжірибе жүзінде зерттеу
	Металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының	10.2.1.17 - металдар, бейметалдар және олардың қосылыстарының табиғатта таралуы туралы білу;

ҚОБА

	табиғатта кездесуі	10.4.1.1 - кейбір металдар мен бейметалдардың және олардың қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін зерделеу
	Тірі ағзалардың іс-әрекетінде метлдар және бейметалдардың биологиялық ролі	10.4.1.2 - тірі ағзалардың іс- әрекетінде металдар және бейметалдардың биологиялық рөлін түсіндіру
10.3 Маңызды s-элементтер және олардың қосылыстары	Химиялық элементтердің периодтық жүйесіндегі s-элементтердің орны, атом құрылысының ерекшелігі, олардың металдық және тотықсыздандырғыштық қасиеттерін салыстыру	10.2.1.18 - атом құрылысы негізінде s-элементтердің жалпы қасиеттерін түсіндіру; 10.2.1.19 - s-элементтердің металдық, тотықсыздандырғыштық қасиеттерін салыстыру және реакция теңдеулерін құрастыру
	Натрий, калий және олардың маңызды қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттері, алынуы, қолданылуы, биологиялық маңызы. Көрсетілім №7 «Натрий, калий және кальцийдің сумен әрекеттесуі. Натрий, калий және кальций иондарына сапалық реакция (жалын түсінің өзгеруі)	10.2.1.20 - натрий, калий және олардың маңызды қосылыстарының алыну әдістерін білу; 10.2.1.21 - натрий, калий және кальцийдің сумен реакциясының химиялық белсенділігін ажыратуды түсіндіру 10.4.1.3 - натрий және калий қосылыстарының биологиялық рөлін түсіндіру
	Кальций, магний және олардың қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттері, алынуы, қолданылуы, биологиялық маңызы Зертханалық тәжірибе №8 «Натрий, калий, магний, кальцийдің маңызды тұздарының үлгілерімен танысу, металдардың химиялық белсенділігін салыстыру. Сілтілік және сілтілік-жер металдары тұздарының жалынды бояуы»	10.2.1.22 - кальций, магний және олардың қосылыстарының негізгі қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.2.1.23 - калий, натрий, кальций иондарының сапалық реакциясын зерттеу (жалынды бояуы) 10.4.1.4 - кальций және магнийдің биологиялық рөлін түсіндіру

КОПА

	Судың кермектігі, оны жою жолдары. Сілтілік металдар мен сілтілік жер металдарының табиғи қосылыстарының Қазақстандағы кен орындары	10.4.1.5 - судың кермектігін және оны жою әдістерін түсіндіру; 10.4.1.6 - Қазақстанда таралған сілтілік және сілтілік жер металдардың табиғи қосылыстарын білу; 10.2.2.1 - металдар мен оның қосылыстарындағы генетикалық байланысты көрсететін химиялық реакция теңдеулері бойынша реагенттің немесе өнімнің массасына, зат мөлшеріне есептер шығару
10.3 Маңызды d-элементтер және олардың қосылыстары	d-элементтердің периодтық жүйедегі орны, атом құрылысының ерекшелігі. Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары	10.2.1.24 - атом құрылысы негізінде d-элементтердің периодтық жүйедегі орнын түсіндіру; 10.4.1.7 - Қазақстандағы мыс, мырыш, темір, хром және олардың қосылыстарының кен орындары атау
	Мыс, мырыш және олардың маңызды қосылыстары. Зертханалық тәжірибе №9 «Cu^{2+}, Zn^{2+} иондарын тануға сапалық реакция»	10.2.1.25 - мыс, мырыш және олардың маңызды қосылыстарының қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру; 10.2.1.26 - Cu^{2+}, Zn^{2+} иондарын тани білу
	Хром және оның қосылыстары	10.2.1.27 - хром және оның қосылыстарың қасиеттерін және қолданылуын түсіндіру
	Темір және оның қосылыстары. Зертханалық тәжірибе №10 «Fe^{2+}, Fe^{3+} иондарын тануға сапалық реакция»	10.2.1.28 - темір және оның қосылыстарының алынуын, тән физикалық және химиялық қасиеттерін сипаттау; 10.2.1.29 Fe^{2+}, Fe^{3+} иондарын тани білу
	Практикалық жұмыс №1 «Темір (II), (III), мыс (II), мырыш, хром (III) гидроксидтерін алу; қышқыл мен сілтінің гидроксидтерге әсерін зерттеу»	10.2.1.30 - темір (II), (III), мыс (II), мырыш, хром (III) гидроксидтерін тәжірибе жүзінде ала білу және олардың қышқыл және сілтілермен әрекеттесуін зерделеу
	Коррозия түрлері және коррозияның алдын алу шаралары	10.2.3.7 - коррозия түрлерін, коррозияның болу себептерін білу және оның конструкцияларының пайдалану ұзақтығына кері әсерін түсіндіру 10.2.2.2 - металдар қатысуымен жүретін

		химиялық реакциялар теңдеуі бойынша (құрамында қоспасы бар реагенттер, теориялық мүмкіндікпен салыстырғандағы практикалық шығымның массалық үлесі) есептер шығару
4-тоқсан		
10.4 Маңызды p-элементтер және олардың қосылыстары	Периодтық жүйедегі p-элементтердің орны, олардың атом құрылысының ерекшеліктері. Алюминий және олардың қосылыстары.	10.2.1.31 - атом құрылысы көзқарасы тұрғысынан периодта және топта p-элементтердің қасиеттерінің өзгеру заңдылықтарын түсіндіру; 10.2.1.32 - алюминий оксиді және гидроксидінің екәдайлы қасиеттерін оқып білу; 10.2.1.33 - алюминий және оның құймаларының қолданылуын сипаттау;
	Көміртек, кремний және олардың қосылыстарының қасиеттері. Көміртек, кремний және олардың қосылыстарының табиғатта таралуы. Көрсетілім № 8 «Еріген заттың белсендірілген көмірге сіңірілуі (адсорбция)	10.2.1.34 - көміртек, кремний және олардың қосылыстарының физикалық, химиялық қасиеттерін оқып білу; 10.2.1.35 - иіс газымен уланудың қалай жүретінін түсіндіру және алғашқы көмек көрсету әдістерін сипаттау
	Азот молекуласы құрылысы және қасиеттерінің ерекшеліктері. Аммиак, аммоний тұздары. Ортофосфор қышқылы және фосфаттар. Азот және фосфор қосылыстарының тыңайтқыш ретінде қолданылуы. Азот оксидтерінің, нитраттар және фосфаттардың қоршаған ортаға экологиялық әсері. Пратикалық жұмыс №2 «Аммиак алу, оның сулы ерітіндісінің және аммоний тұздарының	10.2.1.36 - молекула құрылысы негізінде азоттың төмен химиялық белсенділігін түсіндіру; 10.2.1.37 - газтәрізді аммиактың және оның сулы ерітіндісінің химиялық қасиеттерін және алынуын сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 10.4.1.8 - азот оксидтерінің атмосфераға, нитраттардың топырақ және су ресурстарына әсерін анализдеу; 10.4.1.9 - азот және фосфор қосылыстарының қоршаған ортаға әсерін азайтудың мәселелерін шешу жолдарын ұсыну; 10.2.1.38 - ортофосфор қышқылының және фосфаттардың физикалық, хииялық қасиеттерін оқып білу

	қасиеттерін зерттеу»	
	Күкірт, оның оксидтері, қышқылдары, сульфаттар. Күкірт қышқылының қасиеттері	10.2.1.39 - құрамында күкірті бар қазбалы отындардың жануы кезіндегі күкірт диоксидінің түзілуін сипаттау; 10.4.1.10 - қышқыл жаңбырлардың қалыптасуындағы күкірт диоксидінің ролін және оның қоршаған ортаға әсерін түсіндіру; 10.2.1.40 - сұйылтылған және концентрлі күкірт қышқылының қасиеттерін салыстыру; 10.4.1.11 - тағам өнімдерін консервілеуде күкірт диоксидінің қолданылуын түсіндіру
	Галогендер. Хлорсутек, тұз қышқылы және хлоридтер. Зертханалық тәжірибе №11 «Йод ерітіндісінің крахмалға әсері» Адам тіршілігіндегі йодтың биологиялық ролі. Йод жетіспеушілігінен туындайтын аурулардан Қазақстан тұрғындарын сақтандыру шаралары	10.2.1.41 - топ бойынша галогендердің физикалық және химиялық қасиеттерінің өзгеру заңдылығын түсіндіру; 10.2.1.42 - тұз қышқылының химиялық қасиеттерін оқып білу және оның қолданылу аймағын білу; 10.4.1.12 - адам ағзасындағы йодтың биологиялық ролін білу және Қазақстан территориясында йод жетіспеушілігіне байланысты туындайтын ауруларды түсіндіру және осы мәселелерді шешу жолын ұсыну
	Практикалық жұмыс № 3 «Кейбір аниондарға сапалық реакция» тақырыбына эксперименттік есептер шығару	10.2.1.43 - хлорид-, бромид-, йодид-, сульфат-, карбонат-, фосфат-, нитрат-, силикат- иондарына сапалық реакцияны білу; 10.2.1.44 - аниондарды анықтау бойынша тәжірибе жоспарын құру және оны іс –жүзінде жүзеге асыру
10.4 Бейорганикалық қосылыстарды және құймаларды өндіру	Қазақстанда қара және түсті металдарды және олардың құймаларын алу	10.2.3.8 - өнеркәсіпте металдарды алу әдістерін білу; 10.2.3.9 - Тұрмыста, техникада және ғылымда қолданылатын маңызды құймалардың құрамын атау: шойын, болат, жез, қола, мельхиор, дюралюминий; 10.2.3.10 - шойын және болаттың алыну әдістерін және қасиеттерін сипаттау; 10.4.1.13 - Қазақстандағы химиялық өндірістердің экологиялық мәселелерін

		түсіндіру
	Жанасу әдісімен күкірт қышқылын өндіру	10.2.1.45 - күкірт қышқылын өнеркәсіптік өндірудің жанасу үдерісін сипаттаужәне оның өнеркәсіп үшін мәнін білу
	Аммиак, азот қышқылыш өндіру	10.2.1.46 - аммиак және азот қышқылын өнеркәсіптік өндіру әдістерін және оның өнімдерінің қолданылу саласын сипаттау
	Қазақстандағы силикат өндірісі	10.2.3.11 - шыны, цемент өндіру үдерісін және олардың қолданылуын сипаттау
	Химиялық және металлургиялық өндіріс қалдықтарымен қоршаған ортаның ластануы	10.4.1.14 - химиялық және металлургиялық өндіріс қалдықтарының қоршаған ортаға әсерін бағалау

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
11.1 Органикалық химияға кіріспе Орагникалық қосылыстардың құрылыс теориясы	Көміртек атомы құрылысының ерекшеліктері. Гибридизация. Органикалық қосылыстардағы химиялық байланыстардың сипатттамасы және электрондық табиғаты .Көрсетілім №1 «Органикалық затттар үлгілері (мұнай, керосин, этанол, глицерин, глюкоза, сахароза, парафин, мақта, ағаш сүрегі)»	11.4.2.1 - көмірсутектердегі көміртектің гибридизациясын зерделеу; 11.4.2.1 - С-С байланысының түзілуін және көміртек атомының құрылыс ерекшеліктерін түсіндіру
	.А.М.Бутлеровтың органикалық қосылыстардың химиялық құрылыс теориясының негізгі қағидалары. Изомерия және	11.4.2.3 - А.М. Бутлеровтың органикалық қосылыстардың құрылыс теориясының негізгі қағидаларын білу; 11.4.2.4 - көмірсутектердің молекулалық, эмпирикалық, құрылымдық формулаларын ажырату;

ЖОБА

	гомологтық қатар	11.4.2.5 - изомерлердің түрлерін атау және көміртек қаңқасы, еселі байланыстың орналасуы, функционалдық топтар және класаралық изомерлерінің формулаларын құру
	Бос радикалдар туралы ұғым және олардың тірі ағзалар өміріндегі маңызы	11.4.2.6 - бос радикалдар туралы ұғымды қалыптастыру; 11.4.2.7 - тірі ағзалар өміріндегі радикалдардың ролін білу
	Органикалық заттардың номенклатурасы мен жіктелуі. Зертханалық тәжірибе №1 «Метан, этан, этилен, ацетилен, бензол, метанол, этанол, сірке қышқылы молекулаларының модельдері»	11.4.2.8 - гомологтық қатарлардың қалай түзілетіндігін түсіну; 11.4.2.9 - гомологтардың ұқсастығы мен айырмашылығын түсіндіру; 11.4.2.10 - қосылыстардың құрылымдық формулаларын құру және оларды IUPAC номенклатурасы бойынша атау
	Органикалық қосылыстардың табиғатттағы және адам өміріндегі маңызы. Органикалық химияның дамуындағы Қазақстандық ғалымдардың ролі	11.4.2.11 - органикалық қосылыстардың адам өміріндегі маңызын түсіну 11.4.2.12 - қазақстандық ғалымдардың органикалық химияны дамуындағы үлесін түсіну
11.1 Көмірсутек-тер және олардың көздері	Алкандар. Көрсетілім №2 «Метан, этилен, ацетиленнің жануы. Каучуктер.резина, эбонит үлгілерімен танысу»	11.4.2.13 - әртүрлі алкандардың жану үдерісін зерттеу және олардың отын ретінде қолданылуын түсіндіру; 11.4.2.14 - алкандардың жану өнімдерін білу және олардың қоршаған ортаға әсерін бағалау; 11.4.2.15 - берілген жану өнімдері бойынша заттардың молекулалық формулаларын анықтау; 11.4.2.16 - органикалық заттардың масссалық үлестері және олардың буының салыстырмалы тығыздығы бойынша органикалық заттардың қарапайым молекулалық формуларын анықтау
	Циклоалкандар	11.4.2.17 - циклоалкандардың гомологтық қатарын, құрылысын, физикалық, химиялық қасиеттерін. қарастыру 11.4.2.18 - изомерлерінің формулаларын

		құрастыру, IUPAC бойынша атау
	Алкендер . Полиэтилен. Зертханалық тәжірибе № 2 «Этиленнің, ацетиленнің, мұнай үлгісінің және бензолдың калий перманганаты және бром/ йод суы ерітінділеріне әсері»	11.4.2.19 - алкендердің алыну жолдарын,физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру: 11.4.2.20 - полимерлену реакция теңдеулерін құра білу (полиэтилен, полипропилен, поливинилхлорид)
	Практикалық жұмыс №2 «Этиленді алу және қасиеттерін зерттеу»	11.4.2.21 - этиленнен этанолды алу және оның физикалық және химиялық қасиеттерін зерттеу 11.2.4.22 - алкендердің сапалық реакциясын білу (қанықпағандық)
2-тоқсан		
11.2 Көмірсутектер және олардың көздері	Алкадиендер Зертханалық тәжірибе № 3 «Изопренді каучуктің шарөзекті моделін құрастыру»	11.4.2.23 - алкадиендердің құрылысы, қасиеттерін білу; 11.4.2.24 - алкадиендердің қасиеттерін құрылысы негізінде түсіндіру; 11.4.2.25 - диендердің полимерлену реакциялары өнімдерінің шаростерженді модельдерін құрастыру (изопрен)
	Алкиндер	11.4.2.26 - алкиндердің алыну жолдарын, физикалық және химиялық қасиеттерін, құрылысын, гомологтық қатарын қарастыру
	Арендер және олардың туындылары	11.4.2.27 - электрондардың делокализациясы тұрғысынан бензол молекуласының құрылымын түсіндіру; 11.4.2.28 - бензолды және оның гомологтарын алу реакцияларының теңдеулерін құру; 11.4.2.29 - бензол және оның гомологтарына тән қасиеттерді сипаттау; 11.4.2.30 - органикалық синтезде бензолды қолдануды білу
	Көмірсутектердің және олардың туындыларының генетикалық байланысы	11.4.2.31 - органикалық қосылыстардың негізгі кластарының генетикалық байланысының сызбанұсқасын құру; 11.4.2.32 - өнімнің шығымын реагант мөлшері (көлем, масса) және реакция өнімнің берілген шамасы (көлем, массса) бойынша есептеу
	Көмірсутектердің табиғи көздері және олардың	11.4.2.33 - көміртек қосылыстарын отын ретінде қолдануға болатынын білу;

ЖОБА

	Қазақстандағы кен орындары. Газ, мұнай, көмірді өңдеу. Қазақстанда көмір және мұнай-газ өндірістерінің дамуы. Қазақстанда өнімді өндірудегі, өңдеудегі экологиялық аспектілер	11.4.2.34 - көмір, мұнай, табиғи газдардың Қазақстандағы кен орындарын карта бойынша анықтау; 11.4.2.35 - шикі мұнайды айдау үдерісінің маңызын түсіну және өңдіру үдерісін сипаттау; 11.4.2.36 - шикі мұнайды айдау өнімдерінің қолдану аясын білу; 11.4.2.37 - қазба отындар қорының шектеулі екенін түсіну; 11.4.2.38 - көмірсутек отындарын жағу қоршаған ортаның ластануына әкеп соғатынын және оның климатқа әсерін білу
3-тоқсан		
11.3 Оттекті органикалық қосылыстар	Оттекті органикалық қосылыстардың жіктелуі, номенклатурасы	11.4.2.39 - спирттер, альдегидтер, кетондар,карбон қышқылдары, эфирлердің функционалдық топтарының құрылысын сипаттау.; 11.4.2.40 - спирттер, альдегидтер, кетондар,карбон қышқылдары, эфирлердің құрылымдық формулаларын құру және IUPAC бойынша атау
	Біратомды және көпатомды спирттер. Фенол Зертханалық тәжірибе № 4 «Этанолды этилен гидратациясы және глюкозаның ашуы арқылы алу.» Зертханалық тәжірибе №5 «Спирттердің суда еруі, жануы және біратомды және көпатомды спирттерге сапалық реакциялары»	11.4.2. 41 - спирттердің құрылымдық, функционалдық топ, класаралық изомерлерінің формуларын құру және жіктелуін атау 11.4.2.42 - спирттердің және фенолдың алу жолдарын білу; 11.4.2.43 - спирттер мен фенолдың химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.44 - спирттер мен фенолдың қолдану аясын атау; 11.4.2.45 - спирттердің адам ағзасына уытты әсерін зерделеу
	Альдегидтер. Кетондар. Карбон қышқылдары. Практикалық жұмыс № 2 «Оттекті органикалық қосылыстарға сапалық реакциялар»	11.4.2.46 - альдегидтер мен кетондардың құрылымдық формулаларын құру және оларды IUPAC бойынша атау ; 11.4.2.47 - альдегидтер мен кетондарды алу реакция теңдеулерін құрастыру; 11.4.2.48 - альдегидтер мен кетондарды тәжірибе жүзінде анықтау; 11.4.2.49 - альдегидтер мен кетондардың

		тотығу және тотықсыздану реакция өнімдерін атау; 11.4.2.50 - карбон қышқылдарының алу тәсілдерін және физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.51 - карбон қышқылының химиялық қасиеттерін сипаттайтын реакция теңдеулерін құрастыру
11.3 Оттекті органикалық қосылыстар	Жай және күрделі эфирлер. Майлар. Сабын және жуғыш заттар .Казақстандағы сабын және синтетикалық жуғыш заттар өндірісі. Көрсетілім № 3 «Сабын және жуғыш ұнтақ ерітінділерін индикаторлармен сынау»	11.5.1.1 - жай және күрделі эфирлерді алу реакцияларының теңдеулерін құрастыру; 11.5.1.2 - майлардың құрамы мен құрылысын білу ; 11.5.1.3 - майлардың функциясын түсіну; 11.5.1.4 - майларға сапалық реакция жасау; 11.5.1.5 - майлардың сабындану және гидролиз өнімдерін атау; 11.4.2.52 - карбон қышқылдары,күрделі эфирлер,сабын, синтетикалық жуғыш заттардың қолдану аясын атау; 11.4.2.53 - синтетикалық жуғыш заттардан табиғатты қорғау қажеттігін түсіну
	Көмірсулардың жіктелуі, биологиялық рөлі. Моносахаридтер. Глюкоза. Фруктоза Дисахаридтер. Сахароза. Лактоза. Полисахаридтер. Крахмал. Целлюлоза. Зертханалық тәжірибе № 6 «Тамақ өнімдеріндегі крахмалды анықтау»	11.5.1.6 - глюкоза, фруктоза, рибоза, дезоксирибоза, сахароза, крахмал және целлюлоза молекулалары формулаларының айырмашылығын білу; 11.5.1.7 - глюкозада функционалдық топтардың болуын тәжірибе жүзінде анықтау; 11.5.1.8 - глюкозаның сүт қышқылды және спирттік ашуының реакция теңдеуін құрастыру; 11.5.1.9 - крахмалға сапалық реакцияны жасау; 11.5.1.10 - сахароза, крахмал және целлюлоза гидролизінің реакция өнімдерін атау; 11.5.1.11 - крахмал мен целлюлозаның құрылысы мен қасиеттерін салыстыру
4-тоқсан		
11.4 Құрамында азоты бар органикал	Аминдер. Анилин	11.4.2.54 - аминдердің номенклатурасы мен жіктелуін білу; 11.4.2.55 - анилин, аминдер, аммиактың негізгі қасиеттері мен құрылымын

ық қосылыстар. Гетероциклді қосылыстар. Нуклеин қышқылдары		салыстыру; 11.4.2.56 - аминдер мен аниалиннің физикалық қасиеттерін түсіндіру; 11.4.2.57 - анилин мен аминдерді алу реакция теңдеулерін құрастыру
	Аминқышқылдары. Көрсетілім № 4: «Аминқышқылдарында функционалдық топтардың барын дәлелдеу»	11.5.1.12 - аминқышқылдарын тривиалды және жүйелі номенклатуралар бойынша атауларын білу; 11.5.1.13 - аминқышқылдары молекулаларының құрамы мен құрылысын сипаттау; 11.5.1.14 - аминқышқылдарының екідайлылығын қарастыру
	Нәруыздар Көрсетілім № 5 : «Нәруыздардың еруі және тұнбаға түсуі, белоктар денатурациясы;белоктардың жануы (жүн, құс қауырсыны) Зертханалық тәжірибе № 7 «Нәруыздардың түсті реакциялары «	11.5.1.15 - а – аминоқышқылдарынан нәруыздарды алудағы пептидтік байланыстың түзілуін түсіндіру; 11.5.1.16 - нәруыздар гидролизі өнімдерін білу; 11.5.1.17 - нәруыздардың функциясын білу ; 11.5.1.18 - нәруыздардың сапалық реакцияларын және денатурациясын білу
	Нуклеин қышқылдары Көрсетілім № 6 «ДНК мен РНК молекулаларының модельдері»	11.5.1.19 - нуклеин қышқылдары туралы жалпы ұғымды және олардың жіктелуін білу; 11.5.1.20 - ДНК мен РНК құрылымдарын салыстыру; 11.5.1.21 - ДНК мен РНК биологиялық рөлін түсіндіру ; 11.5.1.22 - гендік инженерия мен биотехнологияның маңыздылығын түсіну
11.4. Жасанды және синтетикалық полимерлер Химия адам өмірінде	Жасанады және синтетикалық полимерлер; пластмассалар, каучуктер, талшықтар Қазақстандағы полимерлер өндірісі. Көрсетілім № 7 «Пластмассалар,синтетикалық каучуктер және талшықтар үлгілерімен таныстыру». Зертханалық тәжірибе №8	11.4.2.58 - «мономер», «элементарлық буын», «олигомер», «полимер», «полимерлену дәрежесі» ұғымдарын ажырату; 11.4.2.59 - полимеризация мен поликонденсация реакцияларының теңдеулерін құру; 11.4.2.60 - кейбір полимерлер мен пластмассалардың қолдану аясын және қасиеттерін атау; 11.4.2.61 - тәжірибе жүзінде

ҚОБА

	«Пластмассалар мен талшықтарды анықтау»	пластмассалар мен талшықтарды анықтау; 11.4.2.62 - Қазақстанда өндірілетін полимерлердің түрлерін білу
	Дәрумендер және гормондар туралы түсінік. Биогенді органикалық заттардың рөлі.	11.5.1.23 - дәрумендер мен гормондардың адам ағзасындағы функциясын сипаттау; 11.5.1.24 - кейбір дәрумендердің табиғаттағы көздерін білу
	Химия және өмір. Экологиялық мәселелер.	11.4.1.1 - «Жасыл химияның» 12 принципін атау және түсіндіру; 11.4.1.2 - атмосфера, гидросфера және литосфераның ластану көздерін білу, жаһандану мәселелерін шешу жолдарын ұсыну; 11.4.1.3 - «парниктік эффект» пен озон қабатынының бұзылу мәселелері арасындағы айырмашылықты түсіндіру; 11.4.1.4 - Қазақстан химиялық өнеркәсібінің әр түрлі саласындағы экологиялық мәселелерді болжау және оның шешу жолдарын ұсыну

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
112-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына «Физика» пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Физика» пәнін оқыту мақсаты - білім алушылардың ғылыми дүиетанымдық негіздерін, әлемнің жаратылыстанымдық-ғылыми бейнесін тұтастай қабылдауын, өмірде маңызды практикалық мәселелерді шешуде табиғат құбылыстарын бақылау, жазу, талдау қабілеттерін қалыптастыру.

3. Мақсатқа сәйкес оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері мынадай болып табылады:

1) білім алушылардың әлемнің заманауи физикалық бейнесінің негізінде жатқан заңдылықтар мен принциптер туралы іргелі білімді, табиғатты танудың ғылыми әдістерді меңгеруіне ықпал ету;

2) білім алушылардың интеллектуалдық, ақпараттық, коммуникативтік және рефлективтік мәдениетін дамытуға, физикалық экспериментті және зерттеу жұмыстарын орындау дағдыларын қалыптастыру;

3) оқу және зерттеу қызметіне жауапкершілікпен қарауға тәрбиелеу;

4) меңгерген дағдыларды табиғат ресурстарын пайдалану мен қоршаған ортаны қорғауда, қоғам мен адам өмірінің қауіпсіздігін қамтамасыз етуде қолдану.

2-тарау. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Физика» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

4. «Физика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу пәнінің мазмұны 9 бөлімді қамтиды:

1) механика;

2) молекулалық физика;

3) электр және магнетизм;

4) тербелістер;

5) толқындар;

6) оптика;

7) кванттық физика;

8) нанотехнология және наноматериалдар;

9) космология.

6. «Механика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) кинематика;

2) динамика;

3) статика және гидростатика

4) сақталу заңдары;

5) гидродинамика.

7. «Молекулалық физика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) молекулалық физика;

2) газ заңдары;

3) термодинамика негіздері;

4) сұйық және қатты денелер.

8. «Электр және магнетизм» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) электростатика;

2) тұрақты ток;

3) әртүрлі ортадағы электр тогы.

4) магнит өрісі;

5) электромагниттік индукция.

9. «Тербелістер» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) механикалық тербелістер;

2) электромагниттік тербелістер;

3) айнымалы ток.

10. «Толқындар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) электромагниттік толқындар.

11. «Оптика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) толқындық оптика;

2) геометриялық оптика.

ЖОБА

12. «Кванттық физика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдық және кванттық физика;

2) атом ядросының физикасы.

13. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Кинематика». Дене қозғалысы кинематикасының негізгі теңдеулері мен графиктері; салыстырмалы қозғалыс, қисық сызықты қозғалыс кинематикасы;

2) «Динамика».Күштер; күштерді қосу; Ньютон заңдары; бүкіл әлемдік тартылыс заңы; гравитациялық өрістегі дене қозғалысы;

3) «Статика және гидростатика». Массалар центрі; тепе-теңдік түрлері, қатынас ыдыстар; Паскаль заңы, атмосфералық қысым, Торричелли тәжірибесі.

4) «Сақталу заңдары». Механикадағы импульс және энергияның сақталу заңдары, серпімді және серпімсіз соқтығысулар;

5) «Гидродинамика». Газдар мен сұйықтардың ламинарлық және турбуленттік ағысы, денелердің тұтқыр сұйықтағы қозғалысы;

№ 1 Зертханалық жұмыс: «Тұтқыр сұйықта қозғалатын кішкентай шардың қозғалысын зерттеу»;

6) «Молекулалық физика». Молекулалық кинетикалық теориясының негізгі қағидалары, термодинамикалық параметрлер; кристалл және кристалл емес заттар, қатты денелердің, сұйықтар мен газдардың моделі, молекула-кинетикалық теорияның негізгі теңдеуі;

7) «Газ заңдары». Идеал газ күйінің теңдеуі; изопроцестер; адиабаталық процесс;

8) «Термодинамика негіздері». Идеал газдың ішкі энергиясы, термодинамикалық жұмыс, жылу мөлшері, жылусыйымдылық, термодинамиканың бірінші заңы, адиабаталық процесс, термодинамиканың екінші заңы, жылу қозғалтқыштары;

9) «Сұйық және қатты денелер». Қанықкан және қанықпаған бу, ауаның ылғалдылығы, шық нүктесі, сұйықтың беттік керілуі, жұғу, қылтүтіктік құбылыстар;

10) «Электростатика». Электр заряды, Кулон заңы, электр өрісі, электр өрісінің кернеулігі, біртекті электр өрісіндегі электр өрісінің кернеулігі мен потенциалдар арасындағы байланыс, электрсыйымдылық; конденсаторлар; электр өрісінің энергиясы;

11) «Тұрақты ток». Электр тогы, ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі; толық тізбек үшін Ом заңы, электр тогының жұмысы мен қуаты, ток көзінің пайдалы әсер коэффициенті, пайдаланылған энергия құны;

№ 2 Зертханалық жұмыс. «Өткізгіштерді аралас жалғауды оқып үйрену»

№ 3 Зертханалық жұмыс. «Ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау».

12) «Әртүрлі ортадағы электр тогы». Металдардағы электр тогы; асқын өткізгіштік, жартылай өткізгіштердегі электр тогы, жартылай өткізгішті құралдар, электролит ерітінділеріндегі электр тогы, электролиз заңы, газдардағы және вакуумдегі электр тогы;

№ 4 Зертханалық жұмыс: «Электролиттердегі электр тогының пайда болуын зерттеу»;

13) «Магнит өрісі». Магнит өрісі; тогы бар өткізгіштердің әсері, Ампер тәжірибесі, магнит индукциясының векторы; бұрғы ережесі; Ампер күші; зарядталған бөлшектердің магнит өрісіндегі қозғалысы; заттардың магниттік қасиеттері; жасанды магниттер; соленоид;

14) «Электромагниттік индукция». Магнит ағыны, электромагниттік индукция, электромагниттік индукция заңы; Ленц ережесі; магнит өрісінің энергиясы; электрқозғалтқыш және тұрақты токтың электрогенераторы;

14. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Механикалық тербелістер». Гармоникалық тербелістердің теңдеулері мен графиктері;

2) «Электромагниттік тербелістер». Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер; механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістер арасындағы ұқсастық;

3) «Айнымалы ток». Айнымалы ток генераторы; еріксіз электромагниттік тербелістер; электр тізбегіндегі кернеу резонансы; Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану;

№ 1 Зертханалық жұмыс: «Трансформатор орамасындағы орам санын анықтау»;

4) «Электромагниттік толқындар». Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы; радиобайланыс; детекторлы радиоқабылдағыш; аналогты-сандық түрлендірулер; байланыс арналары; байланыс құралдары;

5) «Толқындық оптика». Жарықтың интерференциясы; жарықтың дифракциясы; дифракциялық торлар; жарықтың поляризациясы;

№ 2 Зертханалық жұмыс: «Дифракциялық тордың көмегімен жарықтың толқын ұзындығын анықтау»;

№ 3 Зертханалық жұмыс: «Поляризация құбылысын бақылау»;

6) «Геометриялық оптика». Геометриялық оптика заңдары, жазық-параллель пластинадан шағылу, толық ішкі шағылу; оптика-талшықты тасымалдаушылар, оптикалық құралдар;

№ 4 Зертханалық жұмыс: «Шынының сыну көрсеткішін анықтау»;

7) «Атомдық және кванттық физика». Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы; сәулеленудің түрлері; спектрлер; спектрлік құралдар; спектрлік анализ; инфракызыл және ультракүлгін сәулелену; рентген сәулелері; электромагниттік сәулелену шкаласы; фотоэффект; фотоэффектіні қолдану; жарық қысымы; жарықтың химиялық әсері; лазерлер; голография; фотография; томография;

8) «Атом ядросының физикасы». Табиғи радиоактивтілік; радиоактивті ыдырау заңы; атомдық ядро; ядронық нуклондық моделі; изотоптар; ядродағы нуклондардың байланыс энергиясы; ядролық реакциялар; жасанды радиоактивтілік; ауыр ядролардық бөлінуі; тізбекті ядролық реакция; сындық масса; радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері; радиациядан қорғану; ядролық реактор; ядролық энергетика; термоядролық реакциялар;

№ 5 Зертханалық жұмыс: «Жартылай ыырау периодын анықтау»;

9) «Нанотехнология және наноматериалдар». Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, өзекті мәселелелері және дамуы*;* наноматериалдар;

10) «Космология». Жұлдыздар әлемі; жұлдызға дейінгі қашықтық; айнымалы жұлдыздар; біздің Галактика; басқа Галактикалардың ашылуы; квазарлар; Үлкен жарылыс теориясы; қызыл ығысу және Галактикаға дейінгі қашықтықты анықтау; қара құрдым; Әлемнің ұлғаюы; Әлемнің эволюциясының негізгі кезеңдері; әлемнің моделдері; өмір және Әлем туралы ойлар; қара материя; нетронды жұлдыздар; аса жаңа жұлдыздар; Герцшпрунг-Рассел диаграммасы.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі

15. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

Білім алушылар білуі тиіс:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.1 Кинематика	10.1.1.1 - кинематика теңдеулерін қолдану және орын ауыстыру, жылдамдық, үдеудің графиктерін талдай білу	
	10.1.1.2 - жылдамдықтар мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңына күнделікті өмірден мысалдар келтіру	
	10.1.1.3 - қисықсызықты қозғалыс кезіндегі траекторияның қисықтық радиусын, дененің тангенциалды, центрге тартқыш және толық үдеуін анықтау	
1.2 Динамика	10.1.2.1 - бірнеше күштің әрекетінен болатын дененің қозғалысына есеп шығарудың алгоритмдерін құру	
	10.1.2.2 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын түсіну және ғарыш аппаратының қозғалысын сипаттау	
	10.1.2.3 - көкжиекке бұрыш жасай және вертикаль лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі физикалық шамалардың өзгерісін сипаттау	

ЖОБА

1.3 Статика және гидростатика	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің және денелер жүйесінің массалар центрін анықтау	
	10.1.3.2- Паскаль заңын сипаттау және оның қолданылуы	
	10.1.3.3- гидростатикалық қысым терминін түсіндіру	
1.4. Сақталу заңдары	10.1.4.1 - сақталу заңдарын сандық және эксперименттік есептерді шығаруда қолдану	
1.5 Гидродинамика	10.1.5.1 сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстарын сипаттау	
	10.1.5.2 - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау және физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескереру	
	10.1.5.3 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну	
2.1 Молекулалық физика	10.2.1.1 - температура мен молекулалардың ілгерілемелі қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының байланысын сипаттау	
	10.2.1.2 - идеал газ моделін сипаттау	
	10.2.1.3-кристалл және кристалл емес қатты заттардың құрылысын ажырату	
2.2 Газ заңдары	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін қолдану және изопроцестер графиктерін ажырату	
2.3Термодинамика негіздері	10.2.3.1 - термодинамиканың бірінші және екінші заңының мағынасын түсіндіру	
	10.2.3.2 - жылу қозғалтқышының жұмыс істеу	

ЖОБА

	принципі мен қолданылуын сипаттау	
2.4 Сұйық және қатты денелер	10.2.4.1 -ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау	
	10.2.4.2- сұйықтың беттік керілу құбылысының табиғатын түсіну және қылтүтіктік құбылыстардың өмірдегі маңызы	
3.1 Электростатика	10.3.1.1 - электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау	
	10.3.1.2 - электр өрісінің қозғалыстағы зарядтарға әсерін сипаттау;	
	10.3.1.3 - гравитациялық және электростатикалық өрістердің қасиеттерін салыстыру	
	10.3.1.4 - конденсаторларды тізбектей және параллель жалғау формулаларын есеп шығаруда қолдану	
3.2 Тұрақты ток	10.3.2.1 - аралас жалғанған өткізгіштерден тұратын тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолдану	
	10.3.2.2 - өткізгіштерді аралас жалғауды зерттеу	
	10.3.2.3- элерктр қозғаушы күші мен кернеу көзінің әртүрлі жұмыс режиміндегі (жұмыстық, бос жүріс, қысқа тұйықталу) байланысын зерттеу	
	10.3.2.4 - тұрмыстағы электр құралдарының жұмыс құны мен қуатына практикалық есептеулер жүргізу	
3.3 Әртүрлі ортадағы электр тогы	10.3.3.1 - әртүрлі ортадағы электр тогының пайда болуын салыстыру	
	10.3.3.2 - электролиз үдерісіндегі электр тогы шартын эксперимент арқылы анықтау	

ЖОБА

	10.3.3.3-жартылай өткізгішті құралдардың қолданылуына мысалдар келтіру	
	10.3.3.4 - асқын өткізгіштік құбылысы мен практикалық қолданылуын сипаттау;	
3.4 Магнит өрісі	10. 3.4.1 - өткізгіштің магнит өрісін сипаттайтын шамаларды түсіну	
	10. 3.4.2 - сол қол ережесін қолдануды және зарядталған бөлшектердің қозғалысы мен тогы бар өткізгішке магнит өрісінің әсерін сипаттау	
	10. 3.4 .3 - магниттік материалдардың(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл детекторлар) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау	
	10.3.4.4 - жасанды магниттерді эксперимент жүзінде жинау және қолданылу аясын түсіндіру	
	10.3.4.5 - соленоидтың магнит өрісіне әсер ететін факторларды сипаттау	
3.5 Электромагниттік индукция	10.3.5.1 - магнит ағыны өзгеруі салдарынан электр қозғаушы күштің пайда болуын түсіндіру	
	10.3.5.2 - Ленц ережесін түсіндіру	
	10.3.5.3 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін түсіну	
	10.3.5.4 - магниттік-резонанстық томографияның практикалық маңызын түсіну	
4.1 Механикалық тербелістер		11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен

ЖОБА

		гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
4.2 Электромагниттік тербелістер		11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау 11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
4.3 Айнымалы ток		11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
		11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен элерктр қозғаушы күші максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
		11.4.3.3 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.4 - Резонанстық жиілікті есептеу
		11.4.3.5 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
		11.4.3.6 - трансформатор орамасындағы орам санын эксперимент арқылы анықтау
		11.4.3.7 - Қазақстандағы электр энергиясы

ЖОБА

		көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
5.1 Электромагниттік толқындар		11.5.1.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
		11.5.1.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің амплитудалық (АМ) және жиіліктік (FM) мен детектрленуін сипатт ау; 11.5.1.3- радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
		11.5.1.4 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
		11.5.1.5 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
6.1 Толқындық оптика		11.6.1.1 – жарық жылдамдығын анықтаудың зертханалық және астрономиялық әдістерін түсіндіру
		11.6.1.2 – дифракциялық торды толқын ұзындығын анықтау үшін қолдану
		11.6.1.3 - жарықтың поляризация құбылысын

ЖОБА

		эксперимент арқылы зерттеу
6.2 Геометриялық оптика		11.6.2.1 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау; 11.6.2.2 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
		11.6.2.3 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
7.1 Кванттық физика		11.7.1.1 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатының дәлелдейтін мысалдар келтіру(элементар бөлшектердің толқындық табиғаты);
		11.7.1.2 - спектрлік талдау әдісін және оның қолданылуын сипаттау
		11.7.1.3 - электромагниттік сәулеленуді, олардың пайда болу табиғаты мен затпен әрекеттесуіне қарай ажырату
		11.7.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
		11.7.1.5 - фотосинтез және фотография

ЖОБА

		үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
		11.7.1.6 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
		11.7.1.7-лазер құрылғысының әсері мен қолданылуын түсіндіру; 11.7.1.8 - голографияның даму кезеңдерін талқылау
7.2 Атом ядросының физикасы		11. 7.2.1- радиоактивті ыдырау заңы негізінде ядролық қалдықтармен аймақтың зақымдануының ұзаққа созылу себептерін түсіндіру
		11. 7.2.2 - графикалық тәсіл арқылы жартылай ыдырау периодын анықтау
		11. 7.2.3- ядролық реакцияны жазу кезінде массалық және зарядтық санның сақталу заңын қолдану
		11. 7.2.4 - сәулелердің иондалу және өтімділік қабілеттерін түсіндіру; 11. 7.2.5 - радиоактивті материалдарды өңдеуді, қолдануды, сақтауды және олармен жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелерін сипаттау
		11. 7.2.6 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс

ЖОБА

		істеу принципін сипаттау; 11. 7.2.7 - ядролық энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
8.1 Нанотехнология және наноматериалдар	3.	11.8.1.1- наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын, қолдануын түсіндіру
9.1 Космология		11.9.1.1 - жұлдыздардың жырақтылығы бойынша жіктелетінін, көрінерлік жұлдыздық шамамен және абсолют жұлдыздық шамамен сипатталатынын түсіндіру
		11.9.1.2 - Жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.9.1.3 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
		11.9.1.4 - ара қашықтықты анықтау үшін қолданылатын «жаңа тәсілдерді» әдісін пайдалануды сипаттау
		11.9.1.5 - Әлемнің ұлғаюы мен күңгірт энергия туралы пікірталасты талқылау; 11.9.1.6 - берілген астрономиялық бақылауларға сүйене отырып әлемнің ұлғаюы туралы болжамды талқылау

ЖОБА

		11.9.1.7 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу

16. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

17. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімшесі	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Кинематика	Дене қозғалысы кинематикасының теңдеулері мен графиктері	10.1.1.1- кинематика теңдеулерін қолдану және орын ауыстыру, жылдамдық, үдеудің графиктерін талдай білу
	Салыстырмалы қозғалыс	10.1.1.2 - жылдамдықтар мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңына күнделікті өмірден мысалдар келтіру
	Қисық сызықты қозғалыс кинематикасы	10.1.1.3 - қисықсызықты қозғалыс кезіндегі траекторияның қисықтық радиусын, дененің тангенциалды, центрге тартқыш және толық үдеуін анықтау;
Динамика	Күштер. Күштерді қосу. Ньютон заңдары	10.1.2.1- бірнеше күштің әрекетінен болатын дененің қозғалысына есеп шығарудың алгоритмдерін құру

ЖОБА

	Бүкіл әлемдік тартылыс заңы	10.1.2.2 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын түсіну және ғарыш аппаратының қозғалысын сипаттау
	Гравитациялық өрістегі снарядтың қозғалысы	10.1.2.3 - көкжиекке бұрыш жасай және вертикаль лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі физикалық шамалардың өзгерісін сипаттау
Статика және гидростатика	Массалар центрі. Тепе-теңдік түрлері	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің массалар центрін анықтау және әртүрлі тепе-теңдікті түсіндіру
	Қатынас ыдыстар. Гидравликалық пресс. Паскаль заңын қолдану Торичелли тәжірибесі	10.1.3.2- Паскаль заңын сипаттау және оның қолданылуы 10.1.3.3- гидростатикалық қысым терминін түсіндіру
Сақталу заңдары	Механикадағы импульс пен энергияның сақталу заңдары	10.1.4.1- сақталу заңдарын сандық және эксперименттік есептерді шығаруда қолдану
Гидродинамика	Сұйықтық кинематикасы	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстарын сипаттау
	№ 1 Зертханалық жұмыс: «Тұтқырлығы әртүрлі сұйықта қозғалатын кішкентай шардың қозғалысын зерттеу»	10.1.5.2. - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау және физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескеру; 10.1.5.3 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну
2-тоқсан		
Молекулалық физика	Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері қағидалары. Термодинамикалық параметрлер Кристалл және кристалл емес заттар	10.2.1.1- температура мен молекулалардың ілгерілемелі қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының байланысын сипаттау; 10.2.1.2 - идеал газ моделін сипаттау

		10.2.1.3 - кристалл және кристалл емес қатты заттардың құрылысын ажырату
Газ заңдары	Идеал газ күйінің теңдеуі Изопроцестер.Адиабаталық процесс	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін қолдану және изопроцестер графиктерін ажырату
Термодинамика негіздері	Термодинамика заңдарын қолдану Жылу қозғалтқыштары.	10.2.3.1 – термодинамиканың бірінші және екінші заңының мағынасын түсіндіру; сипаттау; 10.2.3.2 – жылу қозғалтқышының жұмыс істеу принципі мен қолданылуын сипаттау
Сұйық және қатты денелер	Ауаның ылғалдылығы, шық нүктесі Сұйықтың беттік керілуі. Жұғу, қылтүтіктік құбылыстар Қатты денелердің механикалық қасиеттері	10.2.4.1 - ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау; 10.2.4.2 - сұйықтың беттік керілу құбылысының табиғатын түсіну және қылтүтіктік құбылыстардың өмірдегі маңызы.
3-тоқсан		
Электростатика	Электр өрісі	10.3.1.1 – электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау; 10.3.1.2 - электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау;
		10.3.1.3 - гравитациялық және электростатикалық өрістердің қасиеттерін салыстыру
	Электрсыйымдылық. Конденсаторлар. Сыйымдылықтың өлшем бірлігі және электр мөлшері	10.3.1.4 – конденсаторларды тізбектей және параллель жалғау формулаларын есеп шығаруда қолдану

Тұрақты ток	Ток көзінің электр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі. Кернеу және потенциалдар айырмасы № 4 Зертханалық жұмыс «Өткізгіштерді аралас жалғауды оқып үйрену»	10.3.2.1 –- сыртқы тізбектегі электр қозғаушы күші пен кернеу түсуінің айырмашылығын түсіну 10.3.2.2 - өткізгіштерді аралас жалғауды зерттеу
	Толық тізбек үшін Ом заңы	10.3.2.3- толық тізбек үшін Ом заңын қолдану және қысқа тұйықталудың салдарын түсіну
	Электр тогының жұмысы мен қуаты № 3 Зертханалық жұмыс «Ток көзінің электр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау».	10.3.2.4 – эксперимент арқылы ток көзінің электр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау
Әртүрлі ортадағы электр тогы	Металдардағы, жартылай өткізгіштердегі, электролиттердегі, газдар мен вакуумдағы электр тогы. № 2 Зертханалық жұмыс: «Электролиттердегі электр тогының пайда болу шарттарын зерттеу»	10.3.3.1 – әртүрлі ортадағы электр тогының пайда болуын салыстыру; 10.3.3.2 - электролиз үдерісіндегі электр тогы шартын эксперимент арқылы анықтау
	Жартылай өткізгішті құралдар	10.3.3.3 – жартылай өткізгішті құралдардың қолданылуына мысалдар келтіру
	Асқын өткізгіштік	10.3.3.4 - асқын өткізгіштік құбылысы мен практикалық қолданылуын сипаттау
4-тоқсан		
Магнит өрісі	Магнит өрісі. Магнит индукциясының векторы. Бұрғы ережесі.	10.3.4.1 – өткізгіштің магнит өрісін сипаттайтын шамаларды түсіну
	Ампер күші, Лоренц күші.	10.3.4.2 – сол қол ережесін қолдануды және зарядталған бөлшектердің қозғалысы мен тогы бар өткізгішке магнит өрісінің әсерін сипаттау

ЖОБА

	Заттың магниттік қасиеттері.	10.3.4.3 – магниттік материалдардың(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл детекторлар) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау
	Жасанды магниттер.Соленоид	10.3.4.4 - жасанды магниттерді эксперимент жүзінде жинау және қолданылу аясын түсіндіру; 10.3.4.5- соленоидтың магнит өрісіне әсер ететін факторларды сипаттау
Электромагнитік индукция	Электромагниттік индукция заңы. Электромагниттік құралдар	10.3.5.1- магнит ағыны өзгеруі салдарынан электр қозғаушы күштің пайда болуын түсіндіру; 10.3.5.2- Ленц ережесін түсіндіру; 10.3.5.3 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін түсіну
	Магниттік-резонанстық томография	10.3.5.4 - магниттік-резонанстық томографияның практикалық маңызын түсіну

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімшесі	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Механикалық тербелістер	Гармоникалық тербелістер	11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу

ЖОБА

Электромагниттік тербелістер	Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер	11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау; 11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
Айнымалы ток	Айнымалы ток генераторы	11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
	Еріксіз электромагниттік тербелістер. Айнымалы ток	11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен электр қозғаушы күшінің максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
	Айнымалы ток тізбегіндегі резонанс	11.4.3.3 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.4 - резонанстық жиілікті есептеу
	Электр энергиясын өндіру, тасымалдау және қолдану, трансформатор	11.4.3.5 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
	№ 1 Зертханалық жұмыс: «Трансформатор орамасындағы орам санын анықтау»	11.4.3.6 - трансформатор орамасындағы орам санын эксперимент арқылы анықтау
	Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану	11.4.3.7 - Қазақстандағы электр энергиясы көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
2 - тоқсан		
Электромагниттік толқындар	Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы	11.5.1.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау

ЖОБА

	Радиобайланыс	11.5.1.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің модуляциясы (АМ және FM) мен детектрленуін сипатт ау; 11.5.1.3 - радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
	Аналогты-сандық түрлендірулер. Байланыс арналары	11.5.1.4 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
	Байланыс құралдары	11.5.1.5 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
Толқындық оптика	Жарықтың интерференциясы Жарықтың дифракциясы	11.6.1.1 – жарық жылдамдығын анықтаудың зертханалық және астрономиялық әдістерін түсіндіру
	Дифракциялық торлар № 2 Зертханалық жұмыс: «Дифракциялық тордың көмегімен жарықтың толқын ұзындығын анықтау»	11.6.1.2 – дифракциялық торды толқын ұзындығын анықтау үшін қолдану
	Жарықтың поляризациясы. № 3 Зертханалық жұмыс: «Жарықтың поляризациясын бақылау»	11.6.1.3- жарықтың поляризация құбылысын эксперимент арқылы зерттеу
Геометриялық оптика	Геометриялық оптика заңдары	11.6.2.1 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау; 11.6.2.2 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
	Оптикалық құралдар	11.6.2.3 - телескоп, микроскоп және лупадағы

		сәуленің жолын салу және түсіндіру
3-тоқсан		
Кванттық физика	Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы	11.7.1.1 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатынын дәлелдейтін мысалдар келтіру (элементар бөлшектердің толқындық табиғаты)
	Спектрлік талдау	11.7.1.2 - спектрлік талдау әдісін және оның қолданылуын сипаттау
	Электромагниттік сәулелену шкаласы	11.7.1.3 - электромагниттік сәулеленуді, олардың пайда болу табиғаты мен затпен әрекеттесуіне қарай ажырату
	Фотоэффектіні қолдану	11.7.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
	Жарықтың химиялық әсері	11.7.1.5 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
	Рентгендік сәулелену	11.7.1.6 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
	Лазерлер.	11.7.1.7 - лазер құрылғысының әсері мен қолданылуын түсіндіру; 11.7.1.8 - голографияның даму кезеңдерін талқылау
Атом ядросының физикасы	Табиғи радиоактивтілік. Радиоактивті ыдырау заңы	11.7.2.1- - радиоактивті ыдырау заңы негізінде ядролық қалдықтармен аймақтың зақымдануының ұзаққа созылу себептерін түсіндіру
	№4 Зертханалық жұмыс: «Жартылай ыдырау периодын анықтау»	11.7.2.2 - графикалық тәсіл арқылы жартылай ыдырау периодын анықтау
	Ядролық реакциялар. Ауыр ядролардық бөлінуі. Тізбекті ядролық реакция	11. 7.2. 3 - ядролық реакцияны жазу кезінде массалық және зарядтық

ЖОБА

		санның сақталу заңын қолдану
	Радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері. Радиациядан қорғану	11.7.2.4 - α, β және γ сәулелердің иондалу және өтімділік қабілеттерін түсіндіру; 11.7.2.5 - радиоактивті материалдарды өңдеуді, қолдануды, сақтауды және олармен жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелерін сипаттау
	Ядролық реактор. Ядролық энергетика	11.7.2.6 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау; 11.7.2.7 - ядролық энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
Нанотехнология және наноматериалдар	4. Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, *өзекті мәселелер* және даму кезеңдері. Наноматериалдар	11.8.1.1 - наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын, қолдануын түсіндіру
4-тоқсан		
Космология	Жұлдыздар әлемі. Жұлдыздық шамалар.	11.9.1.1 - жұлдыздардың жыракқтылығы бойынша жіктелетінін, көрінерлік жұлдыздық шамамен және абсолют жұлдыздық шамамен сипатталатынын түсіндіру
	Жұлдыздардың классификациясы	11.9.1.2 - жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.9.1.3 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
	Қашықтықты анықтау	11.9.1.4 - ара қашықтықты анықтау үшін қолданылатын «жаңа тәсілдер» әдісін пайдалануды сипаттау

	Күңгірт энергия. Әлемнің үдеуі мен ұлғаюы	11.9.1.5 - Әлемнің ұлғаюы мен күңгірт энергия туралы пікірталасты талқылау; 11.9.1.6 - берілген астрономиялық бақылауларға сүйене отырып әлемнің ұлғаюы туралы болжамды талқылау
	Үлкен жарылыс теориясы. Қызыл ығысу	11.9.1.7 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу;

3 Тарау. «Физика оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру(төмендетілген оқу жүктемесімен)

Параграф 1. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

18. «Физика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 108 сағатты;
2) 11-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 108 сағатты құрайды.
19. Оқу пәнінің мазмұны 10 бөлімді қамтиды:
1) механика;
2) жылу физикасы;
3) электр және магнетизм;
4) электромагниттік тербелістер;
5) электромагниттік толқындар;
6) оптика;
7) салыстырмалы теорияның элементтері;
8) кванттық физика;
9) нанотехнология және наноматериалдар;
10) космология.
20. «Механика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) кинематика;
2) динамика;
3) статика;
4) сақталу заңдары;
5) сұйықтар мен газдардың механикасы.
21. «Жылу физикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) молекулалы-кинетикалық теория негіздері;
2) газ заңдары;
3) термодинамика негіздері;
4) сұйық және қатты денелер.

ЖОБА

22. «Электр және магнетизм» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) электростатика;

2) тұрақты ток;

3) әртүрлі ортадағы электр тогы;

4) магнит өрісі;

5) электромагниттік индукция.

23. «Электромагниттік тербелістер» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) механикалық тербелістер;

2) электромагниттік тербелістер;

3) айнымалы ток.

24. «Электромагниттік толқындар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) толқындық қозғалыс;

2) электромагниттік толқындар.

25. «Оптика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) толқындық оптика;

2) геометриялық оптика.

26. «Салыстырмалы теорияның элементтері» бөлімі «Салыстырмалы теорияның элементтері» бөлімшесінен тұрады.

27. «Кванттық физика» бөлімі келесі бөлімшесінен тұрады:

1) атомдық және кванттық физика;

2) атом ядросының физикасы.

28. «Нанотехнология және наноматериалдар» бөлімі «Нанотехнология және наноматериалдар» бөлімшесінен тұрады.

29. «Космология» бөлімі «Космология» бөлімшесінен тұрады.

30. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Кинематика». Қазіргі замандағы физиканың рөлі. Физикалық өлшеулер; физикалық шамалардың қателіктері; өлшеулер нәтижесін өңдеу;

Теңүдемелі қозғалыс кинематикасының негізгі теңдеулері мен ұғымдары; инвариантты және салыстырмалы физикалық шамалар; Галилейдің салыстырмалылық принципі; қисық сызықты қозғалыс кинематикасы; көкжиекке бұрыш жасай лақтырылған дененің қозғалысы.

№1 Зертханалық жұмыс: көлбеу жазықтық бойымен қозғалатын дененің үдеуін анықтау;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

2) «Динамика». Күштер; күштерді қосу; Ньютон заңдары; бүкіл әлемдік тартылыс заңы; абсолют қатты дененің инерция моменті; импульс моменті; импульс моментінің сақталу заңы және оның кеңістік қасиеттерімен байланысы; айналмалы қозғалыс динамикасының негізгі теңдеуі;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

3) «Статика». Массалар центрі; тепе-теңдік түрлері.

№ 2 Зертханалық жұмыс: бір-біріне бұрыш жасай бағытталған күштерді қосу;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

4) «Сақталу заңдары». Механикадағы импульс пен энергияның сақталу заңдары және олардың кеңістік пен уақыттың қасиеттерімен байланысы;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

5) «Сұйықтар мен газдардың механикасы». Гидродинамика. Сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстары; Үзіліссіздік теңдеуі. Бернулли теңдеуі. Көтергіш күш; Тұтқыр сұйықтың қозғалысы. Стокс формуласы. Денелерді қапталдай ағуы;

№3 Зертханалық жұмыс: тұтқыр сұйықта қозғалатын кішкентай шардың жылдамдығының оның радиусынан тәуелділігін зерттеу;

6) «Газдардың молекулалық- кинетикалық теория негіздері». Газдардың молекулалық кинетикалық теориясының негізгі қағидалары және оның тәжірибелік дәлелдемелері; термодинамикалық жүйелер және термодинамикалық параметрлер; тепе-теңдік және тепе-теңдік емес күйдегі термодинамикалық жүйе; температура - зат бөлшектерінің жылулық қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының өлшемі; идеал газ; газдардың молекулалық-кинетикалық теориясының негізгі теңдеуі;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

7) «Газ заңдары». Идеал газ күйінің теңдеуі; изопроцестер; изопроцесстер графиктері; Дальтон заңы;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару; молекулалық физиканың заңын компьютерлік модельдеу.

8) «Термодинамика негіздері». Идеал газдың ішкі энергиясы; термодинамикалық жұмыс; жылу мөлшері; жылусыйымдылық; термодинамиканың бірінші заңы; термодинамиканың бірінші заңын изопроцестерге қолдану; адиабаталық процесс, Пуассон теңдеуі; қайтымды және қайтымсыз процестер; энтропия; термодинамиканың екінші заңы; айналмалы үдерістер және оның пайдалы әсер коэффициенті; Карно циклі;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

9) «Сұйық және қатты денелер». Қаныққан және қанықпаған бу; ауаның ылғалдылығы; фазалық диаграммалар; үштік нүкте; заттың кризистік күйі; сұйықтың беткі қабатының қасиеттері; жұғу, қылтүтіктік құбылыстар; кристалл және аморф денелер; қатты денелердің механикалық қасиеттері;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

10) «Электростатика». Электр заряды; зарядтың беттік және көлемдік тығыздығы; зарядтың сақталу заңы; Кулон заңы; электр өрісі; біртекті және біртекті емес электр өрісі; электр өрісінің кернеулігі; электр өрісінің суперпозиция принципі; электр өрісінің кернеулік векторының ағыны; Гаусс теоремасы; зарядтың орын ауыстыруы кезіндегі электр өрісінің жұмысы; потенциал; электр өрісінің потенциалдар айырымы; эквипотенциал беттер; біртекті электр өрісі үшін кернеулік пен потенциалдар айырымы арасындағы байланыс; электр өрісіндегі өткізгіштер мен диэлектриктер; электрсыйымдылығы; конденсаторлар; конденсаторларды жалғау; электр өрісінің энергиясы;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

11) «Тұрақты ток». Электр тогы; тізбек бөлігіне арналған Ом заңы; өткізгіштерді аралас жалғау; ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі; толық тізбек үшін Ом заңы; Кирхгоф заңдары; электр тогының жұмысы мен қуаты; Джоуль –Ленц заңы; ток көзінің пайдалы әсер коэффициенті;

№4 Зертханалық жұмыс: өткізгіштерді аралас жалғауды оқып үйрену;

№5 Зертханалық жұмыс: ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

12) «Әртүрлі ортадағы электр тогы». Металдардағы электр тогы; асқын өткізгіштік; жартылай өткізгіштердегі электр тогы; жартылайөткізгішті құралдар; электролит ерітінділеріндегі және балқыламалардағы электр тогы; электролиз заңы; газдардағы электр тогы; вакуумдегі электр тогы; электронды-сәулелік түтікше;

№ 6 Зертханалық жұмыс: шамның қыл сымының, резистордың және жартылай өткізгішті диодтың вольт-амперлік сипаттамасы;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

13) «Магнит өрісі». Магнит өрісі; тогы бар өткізгіштің өзара әрекеттесуі, Ампер тәжірибелері; бұрғы ережесі; Ампер күші, сол қолы ережесі; Лоренц күші; магнит өрісіндегі зарядталған бөлшектердің қозғалысы; заттың магниттік қасиеттері; кюри температуры;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

14) «Электромагниттік индукция». Ампер күшінің жұмысы; магнит ағыны; электромагниттік индукция құбылысы; электромагниттік индукция заңы; Ленц ережесі; өздік индукция; индуктивтілік; магнит өрісінің энергиясы; электр қозғалтқыш және тұрақты токтың электр генераторы.

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

31. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Механикалық тербелістер». Гармоникалық тербелістердің теңдеулері мен графиктері.

2) Электромагниттік тербелістер». Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер; механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістер арасындағы ұқсастық.

Практикалық жұмыстар: мазмұндық есептерді шығару; электромагниттік тербелістерді компьютерлік модельдеу; тербелмелі контурдың әртүрлі параметрлері үшін электрлік тербелістер кезіндегі кернеудің және ток күшінің, электр және магнит энергиясының уақытқа тәуелділігін компьютерлік модельдеу.

3) «Айнымалы ток». Айнымалы ток генераторы; еріксіз электромагниттік тербелістер; айнымалы ток; айнымалы ток тізбегінде активті және реактивті кедергі; активті және реактивті кедергілерден тұратын айнымалы токтың тізбектелген электр тізбегі үшін Ом заңы; айнымалы ток тізбегіндегі қуат; электр тізбегіндегі кернеу резонансы; Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану;

Практикалық жұмыстар: сапалық және мәтінді есептер шығару.

4) «Толқындық қозғалыс». Серпімді механикалық толқындар; бойлық және тұрғын толқындардың теңдеуі; механикалық толқындардың таралуы; механикалық толқындардың интерференциясы; Гюйгенс принципі; механикалық толқындардың дифракциясы;

№ 1 Зертханалық жұмыс: Ауадағы дыбыстың жылдамдығын анықтау.

«Электромагниттік толқындар».

5) Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылу; радиобайланыс; детекторлы радиоқабылдағыш; аналогты-сандық түрлендірулер; байланыс арналары; байланыс құралдары;

Практикалық жұмыстар: эксперименттік есептерді шығару; электромагниттік толқындарды компьютерлік модельдеу және олардың қасиеттерін зерделеу.

6) «Толқындық оптика». Жарықтың электромагниттік табиғаты; жарықтың жылдамдығы; жарықтың дисперсиясы; жарықтың интерференциясы; жарықтың дифракциясы; дифракциялық торлар; жарықтың поляризациясы;

№ 2 Зертханалық жұмыс: жарықтың интерференциясын, дифракциясын және поляризациясын бақылау;

7) «Геометриялық оптика». Гюйгенс принципі; жарықтың шағылу заңы; жазық және сфералық айналар; жарықтың сыну заңы; толық ішкі шағылу; линзалар жүйесінде кескін салу; жұқа линза формуласы; оптикалық құралдар;

№ 3 Зертханалық жұмыс: шынының сыну көрсеткішін анықтау;

Практикалық жұмыстар: сапалық және сандық есептер шығару; ойыс айнаға түскен және шағылған стандартты сәулелердің жүрісі; жинағыш және шашыратқыш линзадағы негізгі сәулелердің жүрісі; көз бен фотоаппараттың оптикалық жүйелерін салыстыру.

8) «Салыстырмалы теорияның элементтері».

Салыстырмалы теорияның постулаттары; Лоренц түрлендірулері; энергия; релятивистік динамикадағы импульс және масса; материалдық дене үшін энергия мен массаның байланыс заңы;

9) «Атомдық және кванттық физика».

Сәулеленудің түрлері; спектрлер; спектрлік құралдар; спектрлік анализ; инфракызыл және ультракүлгін сәулелену; рентген сәулелері; жылулық сәулелену; Стефан –Больцман және Винн заңдары; ультракүлгін апаты; Планк формуласы; фотондар; фотоэффект; электромагниттік сәулелену шкаласы фотоэффектіні қолдану; жарық қысымы; жарықтың химиялық әсері; рентгендік сәулелену; жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы; альфа бөлшектің шашырауы бойынша Резерфорд тәжірибесі; Бор постулаттары; Франк және Герц тәжірибелері; сызықты емес оптика туралы түсінік; лазерлер; бөлшектің толқындық қасиеттері; Бор теориясының қиыншылығы; де Бройль толқындары;

№ 4 Зертханалық жұмыс: сәулеленудің тұтас және сызықтық спектрлерін бақылау;

10) «Атом ядросның физикасы». Табиғи радиоактивтілік; радиоактивті ыдырау заңы; атомдық ядро; ядронның нуклондық моделі; изотоптар; ядродағы нуклондардың байланыс энергиясы; ядролық реакциялар; жасанды радиоактивтілік; ауыр ядролардық бөлінуі; тізбекті ядролық реакция; сындық масса; радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері; радиациядан қорғану; ядролық реактор; ядролық энергетика; термоядролық реакциялар;

№ 5 Зертханалық жұмыс: дайын сурет бойынша зарядталған бөлшектердің тректерін оқып үйрену;

11) «Нанотехнология және наноматериалдар».

Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, өзекті мәселелер және даму кезеңдері; наноматериалдар.

12) «Космология».

Жұлдыздар әлемі; жұлдызға дейінгі қашықтық; айнымалы жұлдыздар; Күн-Жер байланыстары; жұлдыздардың планеталық жүйелері; Жер топтарындағы планеталар және гигант-планеталар; Күн жүйесіндегі кіші денелер; біздің Галактика; басқа Галактикалардың ашылуы; квазарлар; Үлкен жарылыс теориясы; қызыл ығысу және Галактикаға дейінгі қашықтықты анықтау; Әлемнің ұлғаюы; Әлемнің эволюциясының негізгі кезеңдері; әлемнің моделдері; өмір және Әлем туралы ойлар; адамзаттың космостық болашағы және космосты игеру.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Бөлімшелер	10-сынып	11-сынып
1.1 Кинематика	10.1.1.1 - қазіргі заманғы физиканың рөлі туралы пікірін айту және өз пікірін дәлелдеу	
	10.1.1.2 - жүйелік және кездейсоқ қателіктерді ажырата білу	
	10.1.1.3 - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау	
	10.1.1.4 - физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескере отырып, эксперименттік зерттеудің соңғы нәтижесін жазу	
	10.1.1.5 - жылдамдықтың уақытқа тәуелділігі графигін пайдалана отырып, теңүдемелі қозғалыс кезіндегі орын ауыстыру формуласын қорытып шығару	
	10.1.1.6 - сандық және графиктік есептерді шығаруда кинематика теңдеулерін қолдану	
	10.1.1.7- инварианты және салыстырмалы физикалық шамаларды ажырату	

ЖОБА

	10.1.1.8 - жылдамдықтарды қосу мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңын есеп шығаруда қолдану	
	10.1.1.9 - қисықсызықты қозғалыс кезіндегі траекторияның қисықтық радиусын, дененің тангенциалды, центрге тартқыш және толық үдеуін анықтау	
	10.1.1.10 - көкжиекке бұрыш жасай лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі кинематикалық шамаларын анықтау	
1.2 Динамика	10.1.2.1 - бірнеше күштің әрекетінен болатын дененің қозғалысына есеп шығарудың алгоритмдерін құру	
	10.1.2.2 - инертті масса мен гравитациялық массаның физикалық мағынасын түсіндіру	
	10.1.2.3 - материалдық нүктенің гравитациялық өріс кернеулігі мен потенциалының қашықтыққа тәуелділік графигін түсіндіру	
	10.1.2.4 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын есептер шығаруда қолдану	
	10.1.2.5 - материалдық дененің инерция моментін есептеу үшін Штейнер теоремасын қолдану	
	10.1.2.6 - айналмалы қозғалыс динамикасының негізгі теңдеуін есеп шығаруда қолдану	
	10.1.2.7 - айналмалы және ілгерілемелі қозғалысты сипаттайтын физикалық шамалардың арасындағы сәйкестікті жүргізу	

ЖОБА

1.3 Статика	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің және денелер жүйесінің массалар центрін анықтау	
	10.1.3.2 - әртүрлі тепе-теңдікті түсіндіру кезінде себеп-салдар байланысын орнату	
	10.1.3.3 - күштерді қосудың заңдылығын эксперименттік тексеру және күш шамасын тәжірибелік жолмен анықтау	
1.4. Сақталу заңдары	10.1.4.1 - сақталу заңдарын сандық және эксперименттік есептерді шығаруда қолдану	
1.5. Сұйықтар мен газдардың механикасы	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстарын сипаттау	
	10.1.5.2 - үзіліссіздік теңдеуі мен Бернулли теңдеуін эксперименттік, сандық және сапалық есептерді шығаруда қолдану	
	10.1.5.3 - Торричелли теңдеуін эксперименттік, сандық және сапалық есептерді шығаруда қолдану	
	10.1.5.4 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну	
2.1 Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері	10.2.1.1 - температура мен молекулалардың ілгерілемелі қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының байланысын сипаттау	
	10.2.1.2 - идеал газ моделін сипаттау	
	10.2.1.3- молекулалық кинетикалық теорияның негізгі теңдеуін есептер шығаруда қолдану	

ЖОБА

2.2 Газ заңдары	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін есептер шығаруда қолдану	
	10.2.2.2 - тұрақты температура кезінде қысымның газ көлеміне тәуелділігін зерттеу (Бойль-Мариотт заңы)	
	10.2.2.3 - тұрақты қысым кезінде газ көлемінің температураға тәуелділігін зерттеу (Гей-Люссак заңы)	
	10.2.2.4 - тұрақты көлем кезінде қысымның газ температурасына тәуелділігін зерттеу (Шарль заңы)	
	10.2.2.5 - газ заңдарын сандық және графиктік есептер шығаруда қолдану	
2.3 Термодинамика негіздері	10.2.3.1 - бір атомды және екі атомды идеал газдың ішкі энергиясының формуласын есептер шығаруда қолдану	
	10.2.3.2 - термодинамиканың бірінші заңын изопроцестерге және адиабаталық процеске қолдану	
	10.2.3.3 - идеал жылу қозғалтқышы үшін Карно циклін сипаттау	
	10.2.3.4 - жылу қозғалтқышының пайдалы әсер коэффициенті формуласын есептерді шығаруда қолдану	
2.4 Сұйық және қатты денелер	10.2.4.1 - гигрометрдің және психрометрдің көмегімен ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау	
	10.2.4.2 - сұйықтың беттік керілу коэффициентін әртүрлі тәсілдермен анықтау	
	10.2.4.3 - әртүрлі қатты денелер мысалында кристалдық және аморфты	

ЖОБА

	денелердің құрылымын ажырату	
	10.2.4.4 - серпімді деформация кезіндегі Юнг модулін анықтау	
3.1 Электростатика	10.3.1.1 - электр зарядының сақталу заңы мен Кулон заңын есептер шығаруда қолдану	
	10.3.1.2 - суперпозиция принципін электр өрісінің қорытқы кернеулігін анықтау үшін пайдалану	
	10.3.1.3 - зарядталған жазықтықтың, шардың, сфераның электр өрісінің кернеулігін анықтау	
	10.3.1.4 - нүктелік зарядтың электр өрісінің потенциалы мен жұмысын есептеу	
	10.3.1.5 - электростатикалық өрісте күшті және энергетикалық сипаттамаларды байланыстыратын формуланы есептер шығаруда қолдану	
	10.3.1.6 - гравитациялық және электростатикалық өрістерде күшті және энергетикалық сипаттамаларды салыстыру	
	10.3.1.7 - диэлектриктердегі поляризация құбылысы мен өткізгіштердегі электростатикалық индукция құбылысына салыстырмалы талдау жасау	
	10.3.1.8 - конденсатор сыйымдылығының оның параметрлеріне тәуелділігін зерттеу	
	10.3.1.9 - конденсаторларды тізбектей және параллель жалғау формулаларын есеп шығаруда	
	10.3.1.10 - электр өрісінің энергиясын есептеу;	

ЖОБА

3.2 Тұрақты ток	10.3.2.1 - аралас жалғанған өткізгіштерден тұратын тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолдану	
	10.3.2.2 - өткізгіштерді аралас жалғауды зерттеу	
	10.3.2.3 - электр қозғаушы күші мен кернеу көзінің әртүрлі жұмыс режиміндегі (жұмыстық, бос жүріс, қысқа тұйықталу) байланысын зерттеу	
	10.3.2.4 - толық тізбек үшін Ом заңын қолдану	
	10.3.2.5 - эксперимент арқылы ток көзінің электр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау	
	10.3.2.6 - электр тогының жұмысы, қуаты және ток көзінің пайдалы әсер коэффициентінің формулаларын есептер шығаруда қолдану	
3.3 Әртүрлі ортадағы электр тогы	10.3.3.1 - металдардағы электр тогын сипаттау және кедергінің температураға тәуелділігін талдау	
	10.3.3.2 - жоғары температурада асқын өткізгішті материалдарды алудың келешегін талқылау	
	10.3.3.3-жартылай өткізгіштердегі электр тогын сипаттау және жартылай өткізгіш құралдарын қолдану принципін түсіндіру	
	10.3.3.4-шамның қылсымының, резистордың және жартылай өткізгіш диодтың вольт-амперлік сипаттамасын зерттеу	
	10.3.3.5 - электролиттердегі электр тогын сипаттау және электролиз заңын есептер шығаруда қолдану	

ЖОБА

	10.3.3.6 - газдардағы және вакуумдағы электр тогын сипаттау	
3.4 Магнит өрісі	10.3.4.1 - магнит индукция векторының физикалық мағынасын заманауи техниканың жетістіктері мен есептер шығару арқылы түсіндіру	
	10.3.4.2 - электр өлшеуіш құралдардың, электр қозғалтқыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру	
	10.3.4.3 - токомак, циклотрон, андронды коллайдер, магниттік тордың жұмыс істеу принципін талдау және поляр шұғыласының табиғатын түсіндіру	
	10.3.4.4 - зарядталған бөлшектердің қозғалысына магнит өрісінің әсерін зерттеу	
	10.3.4.5 - заттың магниттік қасиеттері бойынша топтастыру және олардың қолдану аймағын анықтау	
	10.3.4.6 - магниттік материалдарды (неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл іздегіш) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау	
3.5 Электромагниттік индукция	10.3.5.1 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін зерттеу	
	10.3.5.2 - электромагниттік индукция заңын есептер шығаруда қолдану	
	10.3.5.3 - механикалық және магнит өрісінің энергиялары арасындағы сәйкестікті жүргізу	

ЖОБА

	10.3.5.4 - қолданыстағы электрқозғалтқыштың моделін зерттеу және Фарадей заңы мен Ленц ережесін қолданып алынған нәтижелерді пайдалана отырып дәлелді түрде түсіндіру	
4.1 Механикалық тербелістер		11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
4.2 Электромагниттік тербелістер		11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау
		11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
		11.4.2.3 - компьютерлік моделдеу арқылы заряд пен ток күшінің уақытқа тәуелді графиктерін зерттеу
4.3 Айнымалы ток		11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
		11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен элерктр қозғаушы күшінің максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
		11.4.3.3 - синусоидалы айнымалы ток немесе кернеуді гармоникалық

ЖОБА

		функция түрінде көрсете алу
		114.3.4 - айнымалы ток тізбегінде тек активті жүктеме кезінде(резистор) фаза ығысуын сипаттау
		11.4.3.5 - айнымалы ток тізбегінде реактивті жүктемелер кезінде (катушка, конденсатор) фаза ығысуын сипаттау
		11.4.3.6 - R, L, C -дан тұратын айнымалы токтың тізбектелген электр тізбегін есептеу
		11.4.3.7 - айнымалы токтың активті және реактивті қуат ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру
		11.4.3.8 - векторлық диаграмма салу арқылы қуат коэффициентін анықтау
		11.4.3.9 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру;
		11.4.3.10 - резонанстық жиілікті есептеу
		11.4.3.11 -қуат формуласының негізінде трансформатордың жұмыс істеу принципін талдау
		11.4.3.12 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру

ЖОБА

		11.4.3.14 - Қазақстандағы электр энергиясы көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
5.1 Толқындық қозғалыс		11.5.1.1 - ауадағы тұрғын дыбыс толқындарының пайда болуын зерттеу
		11.5.1.2 - графикалық әдісті қолданып түйіндер мен шоғырларды анықтау және тұрғын толқындардың пайда болуын түсіндіру
		11.5.1.3 - судың бетінде екі көзде пайда болған интерференцияны зерттеу
5.2 Электромагниттік толқындар		11.5.2.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
		11.5.2.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің модуляциясы мен детекторлауды сипаттау
		11.5.2.3 - амплитудалық (АМ) және жиіліктік (FM) модуляцияны ажырату
		11.5.2.4 - детекторлы радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
		11.5.2.5 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің

ЖОБА

		артықшылықтарын түсіндіру
		11.5.2.6 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
6.1 Толқындық оптика		11.6.1.1 жарық жылдамдығын анықтаудың зертханалық және астрономиялық әдістерін түсіндіру
		11.6.1.2 - призма арқылы өткен кездегі ақ жарықтың жіктелуін түсіндіру
		11.6.1.3 - механикалық және жарық толқындарының интерференциялық көріністеріне салыстырмалы талдау жүргізу
		11.6.1.4 - жұқа пленкаға түскен және шағылған жарықтардан пайда болған интерференциялық максимумдар мен минимумдарды бақылау шарттарын анықтау
		11.6.1.5 - Френель теориясын қолданып, қылдан, саңылаулардан, дөңгелек саңылаудан пайда болған дифракциялық көріністерді түсіндіру
		11.6.1.6 - жарықтың интерференция, дифракция және поляризация құбылысын талдай

ЖОБА

		отырып, эксперимент арқылы жарықтың электромагниттік табиғатын дәлелдеу
6.2 Геометриялық оптика		11.6.2.1 - Гюйгенс принципінің көмегімен жарықтың шағылу заңын түсіндіру
		11.6.2.2 - сфералық айнадағы сәуленің жолын салу және сфералық айнаның формуласын есептер шығаруда қолдану
		11.6.2.3 - Гюйгенс принципінің көмегімен жарықтың сыну заңын түсіндіру
		11.6.2.4 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
		11.6.2.5 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау және экспериментті жақсартудың жолдарын ұсыну
		11.6.2.6 - линзалар жүйесінде сәулелердің жолын салу;
		11.6.2.7 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
7.1 Салыстырмалы теорияның элементтері		11.7.1.1 - Галилейдің салыстырмалы принципі мен Эйнштейннің салыстырмалы

ЖОБА

		принципін сәйкестендіру
		11.7.1.2 - Эйнштейн постулаттары мен Лоренц түрлендірулерін есептер шығаруда қолдана отырып, релятивистік эффектіні түсіндіру
		11.7.1.3 - зарядталған бөлшектердің үдеткіштерінің жұмыс істеу принципін, оларда орын алатын релятивистік эффектіні ескере отырып түсіндіру
8.1 Атомдық және кванттық физика		11.8.1.1 - сәулеленудің көздері мен түрлерін топтастыру
		11.8.1.2 - электромагниттік сәулелену, олардың табиғатта пайда болуы мен затпен өзара әрекеттесуін ажырату
		11.8.1.3 - Стефан-Больцман, Винн заңдарын және Планк формуласын ультракүлгін апаттын негіздеу және абсолют қара дененің жылулық сәулеленуін сипаттау үшін қолдану
		11.8.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
		11.8.1.5 - фотоэффектінің заңдары мен Эйнштейн

ЖОБА

		теңдеуін есеп шығаруда қолдану
		11.8.1.6 - жарықтың кванттық теориясы негізінде жарық қысымының табиғатын түсіндіру
		11.8.1.7 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
		11.8.1.8 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
		11.8.1.9 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатының дәлелдейтін мысалдар келтіру
		11.8.1.10 - атомның планетарлық моделін альфа бөлшектің ыдырауы бойынша Резерфорд тәжірибесіне сүйене отырып негіздеу
		11.8.1.11 - бор постулаттарына сүйеніп атомның орнықты күйінің шартын түсіндіру
		11.8.1.12 - сутегі атомының энергетикалық құрылымына сүйене отырып, сызықтық спектрдің табиғатын түсіндіру

ЖОБА

		11.8.1.13 - лазер құрылғысын және әсер ету принципін түсіндіру
		11.8.1.14 - голографияның даму кезеңдерін талқылау
		11.8.1.15 - элементар бөлшектердің толқындық табиғатының пайда болуы мен практикада қолданылуына мысалдар келтіру
		11.8.1.16 - де Бройль толқын ұзындығының формуласын есептер шығаруда қолдану
8.2 Атом ядросының физикасы		11.8.2.1 - радиоактивті ыдырау заңы негізінде ядролық қалдықтармен аймақтың зақымдануының ұзаққа созылу себептерін түсіндіру
		11.8.2.2 - радиоактивті ыдыраудың формуласын есептер шығаруда қолдану
		11.8.2.3 - атомдық ядроның байланыс энергиясын есептеу және меншікті байланыс энергиясының ядроның массалық санына тәуелділігін түсіндіру
		11.8.2.4 - ядролық реакцияны жазу кезінде массалық және зарядтық санның сақталу заңын қолдану
		11.8.2.5 - ядролық синтездің және табиғи радиоактивтіліктің табиғатын түсіну

ЖОБА

		11.8.2.6 - магнит өрісіндегі зарядталған бөлшектердің қозғалыс сипатын түсіндіру
		11.8.2.7 - α, β және γ сәулелерінің табиғатын, қасиеттерін және биологиялық әсерін түсіндіру
		11.8.2.8 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау
		11.8.2.9 - ядролық энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
9.1 Нанотехнология және наноматериалдар		11.9.1.1 - наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын түсіндіру
		11.9.2.2 - нанотехнологияның қолданылуын талқылау
10.1 Космология		11.10.1.1 - жұлдыздардың басты спектрлік класын сипаттау
		11.10.1.2 - көрінерлік жұлдыздық шама және абсолют жұлдыздық шама ұғымдарын ажырату
		11.10.1.3 - көрінерлік және абсолют жұлдыздық шаманы анықтау үшін формулаларды қолдану
		11.10.1.4 - Жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану

ЖОБА

		11.10.1.5 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
		11.10.1.6 - ара қашықтықты анықтау үшін, «қарапайым май шамдар» әдісін пайдалануды сипаттау
		11.10.1.7 - Әлемнің жеделдеуі мен қара энергия туралы пікірталасты талқылау
		11.10.1.8 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу
		11.10.1.9 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру

32. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

33. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Алгебра және анализ бастамалары» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналғанжаратылыстану-математикалық бағыттағы «Физика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар(төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		

Кинематика	Қазіргі заманғы физиканың рөлі	10.1.1.1 -қазіргі заманғы физиканың рөлі туралы пікір айту және өз пікірін дәлелдеу
	Физикалық шамалардың қателіктері. Өлшеулер нәтижесін өңдеу. № 1 Зертханалық жұмыс «Көлбеу жазықтық бойымен қозғалатын дененің үдеуін анықтау»	10.1.1.2 - жүйелік және кездейсоқ қателіктерді ажырата білу; 10.1.1.3 - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау; 10.1.1.4 - физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескере отырып, тәжірибелік зерттеудің соңғы нәтижесін жазу
	Теңүдемелі қозғалыс кинематикасының негізгі теңдеулері мен ұғымдары	10.1.1.5 - жылдамдықтың уақытқа тәуелділігі графигін пайдалана отырып, теңүдемелі қозғалыс кезіндегі орын ауыстыру формуласын қорытып шығару; 10.1.1.6 - сандық және графиктік есептерді шығаруда кинематика теңдеулерін қолдану
	Инвариантты және салыстырмалы физикалық шамалар. Галилейдің салыстырмалылық принципі	10.1.1.7 - инварианты және салыстырмалы физикалық шамаларды ажырату; 10.1.1.8 - жылдамдықтарды қосу мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңын есеп шығаруда қолдану
	Қисық сызықты қозғалыс кинематикасы	10.1.1.9 - қисықсызықты қозғалыс кезіндегі траекторияның қисықтық радиусын, дененің тангенциалды, центрге тартқыш және толық үдеуін анықтау;
	Көкжиекке бұрыш жасай лақтырылған дененің қозғалысы.	10.1.1.10 - көкжиекке бұрыш жасай лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі кинематикалық шамаларын анықтау;
Динамика	Күштер. Күштерді қосу. Ньютон заңдары	10.1.2.1 - бірнеше күштің әрекетінен болатын дененің

ЖОБА

		қозғалысына есеп шығарудың алгоритмдерін құру
	Бүкіл әлемдік тартылыс заңы	10.1.2.2 - инертті масса мен гравитациялық массаның физикалық мағынасын түсіндіру; 10.1.2.3 - материалдық нүктенің гравитациялық өріс кернеулігі мен потенциалының қашықтыққа тәуелділік графигін түсіндіру; 10.1.2.4 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын есептер шығаруда қолдану
	Абсолют қатты дененің инерция моменті	10.1.2.5 - материалдық дененің инерция моментін есептеу үшін Штейнер теоремасын қолдану
	Импульс моменті. Импульс моментінің сақталу заңы және оның кеңістік қасиеттерімен байланысы. Айналмалы қозғалыс динамикасының негізгі теңдеуі	10.1.2.6 - айналмалы қозғалыс динамикасының негізгі теңдеуін есеп шығаруда қолдану; 10.1.2.7 - айналмалы және ілгерілемелі қозғалысты сипаттайтын физикалық шамалардың арасындағы сәйкестікті жүргізу
Статика	Массалар центрі.	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің және денелер жүйесінің массалар центрін анықтау
	Тепе-теңдік түрлері.	10.1.3.2 - әртүрлі тепе-теңдікті түсіндіру кезінде себеп-салдар байланысын орнату
	№ 2 Зертханалық жұмыс «Бір-біріне бұрыш жасай бағытталған күштерді қосу»	10.1.3.3 - күштерді қосудың заңдылығын эксперименттік тексеру және күш шамасын тәжірибелік жолмен анықтау
Сақталу заңдары	Механикадағы импульс пен энергияның сақталу заңдары және олардың кеңістік пен уақыттың қасиеттерімен байланысы.	10.1.4.1 - сақталу заңдарын сандық және эксперименттік есептерді шығаруда қолдану

ЖОБА

Сұйықтар мен газдардың механикасы	Гидродинамика. Сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстары	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ламинарлық және турбуленттік ағыстарын сипаттау
	Үзіліссіздік теңдеуі. Бернулли теңдеуі. Көтергіш күшяяяяя	10.1.5.2 - үзіліссіздік теңдеуі мен Бернулли теңдеуін эксперименттік, сандық және сапалық есептерді шығаруда қолдану
	Тұтқыр сұйықтың қозғалысы. Стокс формуласы. Денелерді қапталдай ағу	10.1.5.3 - Торричелли теңдеуін эксперименттік, сандық және сапалық есептерді шығаруда қолдану
	№ 3 Зертханалық жұмыс «Тұтқыр сұйықта қозғалатын кішкентай шардың жылдамдығының оның радиусынан тәуелділігін зерттеу»	10.1.5.4 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну
2-тоқсан		
Молекулалық-кинетикалық теория негіздері	Газдардың молекулалық кинетикалық теориясының негізгі қағидалары және оның тәжірибелік дәлелдемелері. Термодинамикалық жүйелер және термодинамикалық параметрлер. Тепе-теңдік және тепе-теңдік емес күйдегі термодинамикалық жүйе. Температура - зат бөлшектерінің жылулық қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының өлшемі ретінде	10.2.1.1 - температура мен молекулалардың ілгерілемелі қозғалысының орташа кинетикалық энергиясының байланысын сипаттау
	Идеал газ. Газдардың молекулалық-кинетикалық теориясының негізгі теңдеуі	10.2.1.2 - идеал газ моделін сипаттау; 10.2.1.3 - молекулалық кинетикалық теорияның негізгі теңдеуін есептер шығаруда қолдану

ЖОБА

Газ заңдары	Идеал газ күйінің теңдеуі	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін есептер шығаруда қолдану;
	Изопроцестер. Изопроцесстер графиктері. Дальтон заңы	10.2.2.2 - тұрақты температура кезінде қысымның газ көлеміне тәуелділігін зерттеу (Бойль-Мариотт заңы); 10.2.2.3 - тұрақты қысым кезінде газ көлемінің температураға тәуелділігін зерттеу (Гей-Люссак заңы); 10.2.2.4 - тұрақты көлем кезінде қысымның газ температурасына тәуелділігін зерттеу (Шарль заңы); 10.2.2.5 - газ заңдарын сандық және графиктік есептер шығаруда қолдану
Термодинамика негіздері	Идеал газдың ішкі энергиясы. Термодинамикалық жұмыс. Жылу мөлшері, жылусыйымдылық	10.2.3.1 - бір атомды және екі атомды идеал газдың ішкі энергиясының формуласын есептер шығаруда қолдану
	Термодинамиканың бірінші заңы. Термодинамиканың бірінші заңын изопроцестерге қолдану. Адиабаталық процесс, Пуассон теңдеуі	10.2.3.2 - термодинамиканың бірінші заңын изопроцестерге және адиабаталық процеске қолдану
	Қайтымды және қайтымсыз процестер. Энтропия. Термодинамиканың екінші заңы. Айналмалы процесс және оның пайдалы әсер коэффициенті, Карно циклі	10.2.3.3 - идеал жылу қозғалтқышы үшін Карно циклін сипаттау; 10.2.3.4 жылу қозғалтқышының пайдалы әсер коэффициенті формуласын есептерді шығаруда қолдану
Сұйық және қатты денелер	Қаныққан және қанықпаған бу. Ауаның ылғалдылығы.	10.2.4.1 - гигрометрдің және психрометрдің көмегімен ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау

ЖОБА

	Фазалық диаграммалар. Үштік нүкте. Заттың кризистік күйі	
	Сұйықтың беткі қабатының қасиеттері. Жұғу, қылтүтіктік құбылыстар	10.2.4.2 - сұйықтың беттік керілу коэффициентін әртүрлі тәсілдермен анықтау
	Кристалл және аморф денелер. Қатты денелердің механикалық қасиеттері	10.2.4.3 - әртүрлі қатты денелер мысалында кристалдық және аморфты денелердің құрылымын ажырату; 10.2.4.4 - серпімді деформация кезіндегі Юнг модулін анықтау

3-тоқсан		
Электростатика	Электр заряды. Зарядтың беттік және көлемдік тығыздығы. Зарядтың сақталу заңы. Кулон заңы	10.3.1.1 - электр зарядының сақталу заңы мен Кулон заңын есептер шығаруда қолдану
	Электр өрісі. Біртекті және біртекті емес электр өрісі. Электр өрісінің кернеулігі. Электр өрісінің суперпозиция принципі	10.3.1.2 - суперпозиция принципін электр өрісінің қорытқы кернеулігін анықтау үшін пайдалану
	Электр өрісінің кернеулік векторының ағыны.	10.3.1.3-зарядталған жазықтықтың, шардың, сфераның электр өрісінің кернеулігін анықтау
	Зарядтың орын ауыстыруы кезіндегі электр өрісінің жұмысы. Потенциал. Электр өрісінің потенциалдар айырымы	10.3.1.4 - нүктелік зарядтың электр өрісінің потенциалы мен жұмысын есептеу
	Эквипотенциал беттер. Біртекті электр өрісі үшін кернеулік пен потенциалдар айырымы арасындағы байланыс	10.3.1.5 - электростатикалық өрісте күшті және энергетикалық сипаттамаларды байланыстыратын формуланы есептер шығаруда қолдану;

ЖОБА

		10.3.1.6 - гравитациялық және электростатикалық өрістерде күшті және энергетикалық сипаттамаларды салыстыру
	Электр өрісіндегі өткізгіштер мен диэлектриктер	10.3.1.7 - диэлектриктердегі поляризация құбылысы мен өткізгіштердегі электростатикалық индукция құбылысына салыстырмалы талдау жасау
	Электрсыйымдылығы. Конденсаторлар. Конденсаторларды жалғау	10.3.1.8 - конденсатор сыйымдылығының оның параметрлеріне тәуелділігін зерттеу; 10.3.1.9 - конденсаторларды тізбектей және параллель жалғау формулаларын есеп шығаруда қолдану
	Электр өрісінің энергиясы;	10.3.1.10 - электр өрісінің энергиясын есептеу
Тұрақты ток	Электр тогы. Тізбек бөлігіне арналған Ом заңы. Өткізгіштерді аралас жалғау	10.3.2.1 - аралас жалғанған өткізгіштерден тұратын тізбек бөлігі үшін Ом заңын қолдану
	№ 4 Зертханалық жұмыс «Өткізгіштерді аралас жалғауды оқып үйрену»	10.3.2.2 - өткізгіштерді аралас жалғауды зерттеу
	Ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі	10.3.2.3 - элерктр қозғаушы күші мен кернеу көзінің әртүрлі жұмыс режиміндегі (жұмыстық, бос жүріс, қысқа тұйықталу) байланысын зерттеу
	Толық тізбек үшін Ом заңы;	10.3.2.4 - толық тізбек үшін Ом заңын қолдану

ЖОБА

	№ 5 Зертханалық жұмыс «Ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау» Электр тогының жұмысы мен қуаты. Джоуль –Ленц заңы. Ток көзінің пайдалы әсер коэффициенті	10.3.2.5 - эксперимент арқылы ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісін анықтау
		10.3.2.6 - электр тогының жұмысы, қуаты және ток көзінің пайдалы әсер коэффициентінің формулаларын есептер шығаруда қолдану
Әртүрлі ортадағы электр тогы	Металдардағы электр тогы. Асқын өткізгіштік	10.3.3.1 - металдардағы электр тогын сипаттау және кедергінің температураға тәуелділігін талдау; 10.3.3.2 - жоғары температурада асқын өткізгішті материалдарды алудың келешегін талқылау
	Жартылай өткізгіштердегі электр тогы. Жартылай өткізгішті құралдар	10.3.3.3 - жартылай өткізгіштердегі электр тогын сипаттау және жартылай өткізгіш құралдарын қолдану принципін түсіндіру
	№ 6 Зертханалық жұмыс «Шамның қыл сымының, резистордың және жартылай өткізгіш диодтың вольт-амперлік сипаттамасы»	10.3.3.4 - шамның қылсымының, резистордың және жартылай өткізгіш диодтың вольт-амперлік сипаттамасын зерттеу
	Электролит ерітінділеріндегі және балқыламалардағы электр тогы. Электролиз заңы	10.3.3.5 - электролиттердегі электр тогын сипаттау және электролиз заңын есептер шығаруда қолдану
	Газдардағы электр тогы. Вакуумдегі электр тогы.	10.3.3.6 - газдардағы және вакуумдағы электр тогын сипаттау;
4-тоқсан		

ЖОБА

Магнит өрісі	Магнит өрісі. Тогы бар өткізгіштің өзара әрекеттесуі. Ампер тәжірибелері Магнит индукция векторы. Дөңгелек және шексіз түзу тогы бар өткізгіштердің индукциясы. Бұрғы ережесі	10.3.4.1 - магнит индукция векторының физикалық мағынасын заманауи техниканың жетістіктері мен есептер шығару арқылы түсіндіру;
	Ампер күші, сол қолы ережесі;	10.3.4.2 - электр өлшеуіш құралдардың, электр қозғалтқыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру;
	Лоренц күші. Магнит өрісіндегі зарядталған бөлшектердің қозғалысы	10.3.4.3 - токомак, циклотрон, андронды коллайдер, магниттік тордың жұмыс істеу принципін талдау және поляр шұғыласының табиғатын түсіндіру; 10.3.4.4 - зарядталған бөлшектердің қозғалысына магнит өрісінің әсерін зерттеу;
	Заттың магниттік қасиеттері. Кюри температуры	10.3.4.5 - заттың магниттік қасиеттері бойынша топтастыру және олардың қолдану аймағын анықтау; 10.3.4.6 - магниттік материалдарды(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл іздегіш) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау
Электромагниттік индукция	Ампер күшінің жұмысы. Магнит ағыны. Электромагниттік индукция құбылысы	10.3.5.1 - Электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін зерттеу
	Электромагниттік индукция заңы. Ленц ережесі.	10.3.5.2 - электромагниттік индукция заңын есептер шығаруда қолдану

ЖОБА

	Өздік индукция. Индуктивтілік	
	Магнит өрісінің энергиясы	10.3.5.3 - механикалық және магнит өрісінің энергиялары арасындағы сәйкестікті жүргізу
	Электр қозғалтқыш және тұрақты токтың электр генераторы	10.3.5.4 - қолданыстағы электрқозғалтқыштың моделін зерттеу және Фарадей заңы мен Ленц ережесін қолданып алынған нәтижелерді пайдалана отырып дәлелді түрде түсіндіру
	Физикалық практикум	

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімі	Тақырыптар/ Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Механикалық тербелістер	Гармоникалық тербелістердің теңдеулері мен графиктері	11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
Электромагниттік тербелістер	Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер Механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістер арасындағы ұқсастық	11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау 11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру; 11.4.2.3 - компьютерлік моделдеу арқылы заряд пен ток күшінің уақытқа тәуелді графиктерін зерттеу
Айнымалы ток	Айнымалы ток генераторы	11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу

ЖОБА

	Еріксіз электромагниттік тербелістер. Айнымалы ток	11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен элерктр қозғаушы күшінің максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау; 11.4.3.3 - синусоидалы айнымалы ток немесе кернеуді гармоникалық функция түрінде көрсете алу
	Айнымалы ток тізбегінде активті және реактивті кедергі	11.4.3.4 - айнымалы ток тізбегінде тек активті жүктеме кезінде(резистор) фаза ығысуын сипаттау; 11.4.3.5 - айнымалы ток тізбегінде реактивті жүктемелер кезінде (катушка, конденсатор) фаза ығысуын сипаттау
	Активті және реактивті кедергілерден тұратын айнымалы токтың тізбектелген электр тізбегі үшін Ом заңы	11.4.3.6 - R, L, C -дан тұратын айнымалы токтың тізбектелген электр тізбегін есептеу
	Айнымалы ток тізбегіндегі қуат	11.4.3.7 - айнымалы токтың активті және реактивті қуат ұғымының физикалық мағынасын түсіндіру; 11.4.3.8 - векторлық диаграмма салу арқылы қуат коэффициентін анықтау
	Электр тізбегіндегі кернеу резонансы	11.4.3.9 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.10 - Резонанстық жиілікті есептеу
	Электр энергиясын өндіру, тасымалдау және қолдану, трансформатор	11.4.3.11 - қуат формуласының негізінде трансформатордың жұмыс істеу принципін талдау; 11.4.3.12 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың

ЖОБА

		экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
	Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану	11.4.3.13 - Қазақстандағы электр энергиясы көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
2-тоқсан		
Толқындық қозғалыс	Серпімді механикалық толқындар. Бойлық және тұрғын толқындардың теңдеуі. № 1 Зертханалық жұмыс «Ауадағы дыбыс жылдамдығын анықтау»	11.5.1.1 - ауадағы тұрғын дыбыс толқындарының пайда болуын зерттеу; 11.5.1.2 - графикалық әдісті қолданып түйіндер мен шоғырларды анықтау және тұрғын толқындардың пайда болуын түсіндіру
	Механикалық толқындардың таралуы. Механикалық толқындардың интерференциясы және дифракциясы	11.5.1.3 – механикалық толқындардың интерференциясы мен дифракциясын мысалдармен түсіндіру
Электромагниттік толқындар	Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы	11.5.2.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
	Радиобайланыс. Детекторлы радиоқабылдағыш	11.5.2.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің модуляциясы мен детекторлауды сипаттау; 11.5.2.3 - амплитудалық (АМ) және жиіліктік (FM) модуляцияны ажырату; 11.5.2.4 - детекторлы радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
	Аналогты-сандық түрлендірулер. Байланыс арналары	11.5.2.5 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
	Байланыс құралдары	11.5.2.6 - байланыс құралдарын жүйелеу және

ЖОБА

		оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
Толқындық оптика	Жарықтың электромагниттік табиғаты. Жарықтың жылдамдығы	11.6.1.1 - жарық жылдамдығын анықтаудың зертханалық және астрономиялық әдістерін түсіндіру
	Жарықтың дисперсиясы. Жарықтың интерференциясы	11.6.1.2 - призма арқылы өткен кездегі ақ жарықтың жіктелуін түсіндіру; 11.6.1.3 - механикалық және жарық толқындарының интерференциялық көріністеріне салыстырмалы талдау жүргізу; 11.6.1.4 - жұқа пленкаға түскен және шағылған жарықтардан пайда болған интерференциялық максимумдар мен минимумдарды бақылау шарттарын анықтау
	Жарықтың дифракциясы. Дифракциялық торлар	11.6.1.5 - Френель теориясын қолданып, қылдан, саңылаулардан, дөңгеле саңылаудан пайда болған дифракциялық көріністерді түсіндіру
	Жарықтың поляризациясы. № 2 Зертханалық жұмыс «Жарықтың интерференциясын, дифракциясын және поляризациясын бақылау «	11.6.1.6 - жарықтың интерференция, дифракция және поляризация құбылысын талдай отырып, эксперимент арқылы жарықтың электромагниттік табиғатын дәлелдеу
3-тоқсан		
Геометриялық оптика	Гюйгенс принципі. Жарықтың шағылу заңы	11.6.2.1 - Гюйгенс принципінің көмегімен жарықтың шағылу заңын түсіндіру
	Жазық және сфералық айналар	11.6.2.2 - сфералық айнадағы сәуленің жолын салу және сфералық айнаның

ЖОБА

		формуласын есептер шығаруда қолдану
	Жарықтың сыну заңы	11.6.2.3 - Гюйгенс принципінің көмегімен жарықтың сыну заңын түсіндіру
	Толық ішкі шағылу	11.6.2.4 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
	№ 3 Зертханалық жұмыс «Шынының сыну көрсеткішін анықтау»	11.6.2.5 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау және экспериментті жақсартудың жолдарын ұсыну
	Линзалар жүйесінде кескін салу. Жұқа линза формуласы. Оптикалық құралдар	11.6.2.6 - линзалар жүйесінде сәулелердің жолын салу; 11.6.2.7 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
Салыстырмалы теорияның элементтері	Салыстырмалы теорияның постулаттары. Лоренц түрлендірулері	11.7.1.1 - Галилейдің салыстырмалы принципі мен Эйнштейннің салыстырмалы принципін сәйкестендіру; 11.7.1.2 - Эйнштейн постулаттары мен Лоренц түрлендірулерін есептер шығаруда қолдана отырып, релятивистік эффектіні түсіндіру
	Энергия. Релятивистік динамикадағы импульс және масса. Материалдық дене үшін энергия мен массаның байланыс заңы	11.7.1.3 - зарядталған бөлшектердің үдеткіштерінің жұмыс істеу принципін, оларда орын алатын релятивистік эффектіні ескере отырып түсіндіру
Атомдық және кванттық физика	Сәулеленудің түрлері Спектрлер.	11.8.1.1 - сәулеленудің көздері мен түрлерін топтастыру

ЖОБА

	Инфракызыл және ультракүлгін сәулелену. Рентген сәулелері. Электромагниттік сәулелену шкаласы	11.8.1.2 - электромагниттік сәулелену, олардың табиғатта пайда болуы мен затпен өзара әрекеттесуін ажырату
	Жылулық сәулелену. Стефан –Больцман және Винн заңдары. Ультракүлгін апаты. Планк формуласы. Фотондар. Фотоэффект	11.8.1.3 - - Стефан-Больцман, Винн заңдарын және Планк формуласын ультракүлгін апаттын негіздеу және абсолют қара дененің жылулық сәулеленуін сипаттау үшін қолдану
	Фотоэффектіні қолдану	11.8.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру; 11.8.1.5 - фотоэффектінің заңдары мен Эйнштейн теңдеуін есеп шығаруда қолдану
	Жарық қысымы	11.8.1.6 - жарықтың кванттық теориясы негізінде жарық қысымының табиғатын түсіндіру
	Жарықтың химиялық әсері	11.8.1.7 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
	Рентгендік сәулелену	11.8.1.8 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
	Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы	11.8.1.9 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатынын дәлелдейтін мысалдар келтіру
	Альфа бөлшектің шашырауы бойынша Резерфорд тәжірибесі. Бор постулаттары. Франк және Герц тәжірибелері	11.8.1.10 - атомның планетарлық моделін альфа бөлшектің ыдырауы бойынша Резерфорд тәжірибесіне сүйене отырып негіздеу; 11.8.1.11 - Бор постулаттарына сүйеніп

ЖОБА

		атомның орнықты күйінің шартын түсіндіру
	№ 4 Зертханалық жұмыс «Сәулеленудің тұтас және сызықтық спектрлерін бақылау»	11.8.1.12- сутегі атомының энергетикалық құрылымына сүйене отырып, сызықтық спектрдің табиғатын түсіндіру;
	Сызықты емес оптика туралы түсінік. Лазерлер	11.8.1.13 - лазер құрылғысын және әсер ету принципін түсіндіру; 11.8.1.14 - голографияның даму кезеңдерін талқылау
	Бөлшектің толқындық қасиеттері. Бор теориясының қиыншылығы. де Бройль толқындары	11.8.1.15 - элементар бөлшектердің толқындық табиғатының пайда болуы мен практикада қолданылуына мысалдар келтіру; 11.8.1.16 - де Бройль толқын ұзындығының формуласын есептер шығаруда қолдану
Атом ядросның физикасы	Табиғи радиоактивтілік. Радиоактивті ыдырау заңы	11.8.2.1 - радиоактивті ыдырау заңы негізінде ядролық қалдықтармен аймақтың зақымдануының ұзаққа созылу себептерін түсіндіру; 11. 8.2.2 - радиоактивті ыдыраудың формуласын есептер шығаруда қолдану
	Атомдық ядро. Ядроның нуклондық моделі. Изотоптар. Ядродағы нуклондардың байланыс энергиясы	11. 8.2.3 - атомдық ядроның байланыс энергиясын есептеу және меншікті байланыс энергиясының ядроның массалық санына тәуелділігін түсіндіру
	Ядролық реакциялар. Жасанды радиоактивтілік. Ауыр ядролардық бөлінуі. Тізбекті ядролық реакция. Сындық масса	11. 8.2.4 - ядролық реакцияны жазу кезінде массалық және зарядтық санның сақталу заңын қолдану;

ЖОБА

		11.8.2.5 - ядролық синтездің және табиғи радиоактивтіліктің табиғатын түсіну
	№ 5 Зертханалық жұмыс «Дайын сурет бойынша зарядталған бөлшектердің тректерін оқып үйрену»	11. 8.2.6 - магнит өрісіндегі зарядталған бөлшектердің қозғалыс сипатын түсіндіру
	Радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері. Радиациядан қорғану	11. 8.2.7 - α, β және γ сәулелерінің табиғатын, қасиеттерін және биологиялық әсерін түсіндіру
	Ядролық реактор. Ядролық энергетика. Термоядролық реакциялар	11. 8.2.8 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау; 11. 8.2.9 - ядролық энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
Нанотехнология және наноматериалдар	Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, өзекті мәселелер және даму кезеңдері. Наноматериалдар	11.9.1.1 - наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын түсіндіру; 11.9.1.2 - нанотехнологияның қолданылуын талқылау
4-тоқсан		
Космология	Жұлдыздар әлемі. Жұлдызға дейінгі қашықтық. Айнымалы жұлдыздар	11.10.1.1 - жұлдыздардың басты спектрлік класын сипаттау; 11.10.1.2 - көрінерлік жұлдыздық шама және абсолют жұлдыздық шама ұғымдарын ажырату; 11.10.1.3 - көрінерлік және абсолют жұлдыздық шаманы анықтау үшін формулаларды қолдану
	Жұлдыздардың планеталық жүйелері. Жер топтарындағы планеталар және гигант- планеталар.	11.10.1.4 - Жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану;

ЖОБА

	Күн жүйесіндегі кіші денелер	11.10.1.5 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
	Біздің Галактика. Басқа Галактикалардың ашылуы. Квазарлар	11.10.1.6 - ара қашықтықты анықтау үшін, «қарапайым май шамдар» әдісін пайдалануды сипаттау
	Үлкен жарылыс теориясы. Қызыл ығысу және Галактикаға дейінгі қашықтықты анықтау.	11.10.1.7 - Әлемнің жеделдеуі мен қара энергия туралы пікірталасты талқылау;
	Әлемнің эволюциясының негізгі кезеңдері. Әлемнің моделдері. Өмір және Әлем туралы ойлар Адамзаттың космостық болашағы және космосты игеру	11.10.1.8 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу; 11.10.1.9 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру
	Физикалық практикум	

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу - ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
113-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

3. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

4. «Физика» оқу бағдарламасының мақсаты - білім алушылардың ғылыми дүиетанымдық негіздерін, әлемнің жаратылыстанымдық-ғылыми бейнесін тұтастай қабылдауын, өмірде маңызды практикалық мәселелерді шешуде табиғат құбылыстарын бақылау, жазу, талдау қабілеттерін қалыптастыру.

3. Мақсатқа сәйкес оқу пәнін оқытудың негізгі міндеттері мынадай болып табылады:

5) білім алушылардың әлемнің заманауи физикалық бейнесінің негізінде жатқан заңдылықтар мен принциптер туралы іргелі білімді, табиғатты танудың ғылыми әдістерді меңгеруіне ықпал ету;

6) білім алушылардың интеллектуалдық, ақпараттық, коммуникативтік және рефлективтік мәдениетін дамытуға, физикалық экспериментті және зерттеу жұмыстарын орындау дағдыларын қалыптастыру;

7) оқу және зерттеу қызметіне жауапкершілікпен қарауға тәрбиелеу;

8) меңгерген дағдыларды табиғат ресурстарын пайдалану мен қоршаған ортаны қорғауда, қоғам мен адам өмірінің қауіпсіздігін қамтамасыз етуде қолдану.

2-тарау. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Физика» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

4. «Физика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

3) 10-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;

4) 11-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу пәнінің мазмұны 9 бөлімді қамтиды:

10) механика;

11) молекулалық физика;

12) электр және магнетизм;

13) тербелістер;

14) толқындар;

15) оптика;

16) кванттық физика;

17) нанотехнология және наноматериалдар;

18) космология.

6. «Механика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

6) кинематика;

7) динамика;

8) статика және гидростатика

9) сақталу заңдары;

10) гидродинамика.

7. «Молекулалық физика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

5) молекулалық физика;

6) газ заңдары;

7) термодинамика негіздері;

8) сұйық және қатты денелер.

8. «Электр және магнетизм» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

4) электростатика;

5) тұрақты ток;

ЖОБА

6) әртүрлі ортадағы электр тогы.

4) магнит өрісі;
5) электромагниттік индукция.
9. «Тербелістер» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
4) механикалық тербелістер;
5) электромагниттік тербелістер;

6) айнымалы ток.

10. «Толқындар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
2) электромагниттік толқындар.

11. «Оптика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
3) толқындық оптика;
4) геометриялық оптика.
12. «Кванттық физика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) атомдық және кванттық физика;
2) атом ядросының физикасы.
13.Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:
1) «Кинематика». Дене қозғалысы кинематикасының негізгі теңдеулері мен графиктері; қисық сызықты қозғалыс кинематикасы;
2) «Динамика».Бүкіл әлемдік тартылыс заңы; гравитациялық өрістегі дене қозғалысы;
3) «Статика және гидростатика». Массалар центрі; тепе-теңдік түрлері, қатынас ыдыстар; Паскаль заңы, атмосфералық қысым, Торричелли тәжірибесі.
4) «Сақталу заңдары». Механикадағы импульс және энергияның сақталу заңдары, серпімді және серпімсіз соқтығысулар;
5) «Гидродинамика». Газдар мен сұйықтардың ламинарлық және турбуленттік ағысы, денелердің тұтқыр сұйықтағы қозғалысы;
№ 1 Зертханалық жұмыс: «Тұтқыр сұйықта қозғалатын кішкентай шардың қозғалысын зерттеу»;
6) «Молекулалық физика».Молекулалық кинетикалық теориясының негізгі қағидалары, термодинамикалық параметрлер қатты денелердің, сұйықтар мен газдардың моделі, молекула-кинетикалық теорияның негізгі теңдеуі;
7) «Газ заңдары». Идеал газ күйінің теңдеуі; изопроцестер; адиабаталық процесс;
8) «Термодинамика негіздері». Идеал газдың ішкі энергиясы, термодинамикалық жұмыс, жылу мөлшері, жылусыйымдылық, термодинамиканың бірінші заңы, термодинамиканың бірінші заңын әртүрлі процестерге қолдану, адиабаталық процесс, термодинамиканың екінші заңы, жылу қозғалтқыштары;
9) «Сұйық және қатты денелер». Қаныққан және қанықпаған бу, ауаның ылғалдылығы, сұйықтың беттік керілуі, жұғу, қылтүтіктік құбылыстар;
10) «Электростатика». Электр заряды, Кулон заңы, электр өрісі, электр өрісінің кернеулігі, біртекті электр өрісіндегі электр өрісінің кернеулігі мен потенциалдар арасындағы байланыс, электрсыйымдылық; конденсаторлар;

электр өрісінің энергиясы;

11) «Тұрақты ток». Электр тогы, ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі; толық тізбек үшін Ом заңы, электр тогының жұмысы мен қуаты, ток көзінің пайдалы әсер коэффициенті, пайдаланылған энергия құны;

12) «Әртүрлі ортадағы электр тогы». Металдардағы электр тогы; жартылай өткізгіштердегі электр тогы, жартылай өткізгішті құралдар, электролит ерітінділеріндегі электр тогы, электролиз заңы, газдардағы және вакуумдегі электр тогы;

№ 2 Зертханалық жұмыс: «Электролиттердегі электр тогының пайда болуын зерттеу»;

13) «Магнит өрісі». Магнит өрісі; тогы бар өткізгіштердің әсері, Ампер тәжірибесі, магнит индукциясының векторы; бұрғы ережесі; Ампер күші; зарядталған бөлшектердің магнит өрісіндегі қозғалысы; заттардың магниттік қасиеттері;

14) «Электромагниттік индукция». Магнит ағыны, электромагниттік индукция заңы; Ленц ережесі; магнит өрісінің энергиясы; электрқозғалтқыш және тұрақты токтың электрогенераторы;

14. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Механикалық тербелістер». Гармоникалық тербелістердің теңдеулері мен графиктері;

2) «Электромагниттік тербелістер». Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер; механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістер арасындағы ұқсастық;

3) «Айнымалы ток». Айнымалы ток генераторы; еріксіз электромагниттік тербелістер; электр тізбегіндегі кернеу резонансы;

№ 1 Зертханалық жұмыс: «Трансформатор орамасындағы орам санын анықтау»;

4) «Электромагниттік толқындар». Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы; детекторлы радиоқабылдағыш; аналогты-сандық түрлендірулер; байланыс арналары; байланыс құралдары;

5) «Толқындық оптика». Жарықтың интерференциясы; жарықтың дифракциясы; дифракциялық торлар; жарықтың поляризациясы;

№ 2 Зертханалық жұмыс: «Дифракциялық тордың көмегімен жарықтың толқын ұзындығын анықтау»;

№ 3 Зертханалық жұмыс: «Поляризация құбылысын бақылау»;

6) «Геометриялық оптика». Геометриялық оптика заңдары, жазық-параллель пластинадан шағылу, толық ішкі шағылу; оптикалық құралдар;

№ 4 Зертханалық жұмыс: «Шынының сыну көрсеткішін анықтау»;

7) «Атомдық және кванттық физика». Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы; сәулеленудің түрлері; спектрлер; спектрлік құралдар; инфракызыл және ультракүлгін сәулелену; рентген сәулелері; электромагниттік сәулелену шкаласы; фотоэффект; фотоэффектіні қолдану; жарық қысымы; жарықтың химиялық әсері; лазерлер;

8) «Атом ядросының физикасы». Табиғи радиоактивтілік; радиоактивті ыдырау заңы; атомдық ядро; ядронның нуклондық моделі; изотоптар; ядродағы нуклондардың байланыс энергиясы; ядролық реакциялар; жасанды

радиоактивтілік; ауыр ядролардық бөлінуі; тізбекті ядролық реакция; сындық масса; радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері; радиациядан қорғану; ядролық реактор; ядролық энергетика; термоядролық реакциялар;

№ 5 Зертханалық жұмыс: «Жартылай ыырау периодын анықтау»;

9) «Нанотехнология және наноматериалдар». Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, өзекті мәселелелері және дамуы*;* наноматериалдар;

10) «Космология». Жұлдыздар классификациясы; айнымалы жұлдыздар; біздің Галактика; квазарлар; Үлкен жарылыс теориясы; қызыл ығысу; Әлемнің эволюциясының негізгі кезеңдері; әлемнің моделдері; өмір және Әлем туралы ойлар; қара материя; нетронды жұлдыздар; аса жаңа жұлдыздар; Герцшпрунг-Рассел диаграммасы.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі

15. Оқу мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді. Бағдарламада «оқу мақсаттары» төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар бөлім және бөлімше ретін, төртінші сан бөлімшедегі оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.4. кодында «10» - сынып, «2.1» - екінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «4» - оқу мақсатының реттік саны.

Білім алушылар білуі тиіс:

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.1 Кинематика	10.1.1.1 - кинематика теңдеулерін қолдану және орын ауыстыру, жылдамдық, үдеудің графиктерін талдай білу	
	10.1.1.3 - қисықсызықты қозғалысты сипаттайтын шамаларды анықтау	
1.2 Динамика	10.1.2.2 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын түсіну және ғарыш аппаратының қозғалысын сипаттау	
	10.1.2.3 - көкжиекке бұрыш жасай және вертикаль лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі физикалық шамалардың өзгерісін сипаттау	
1.3 Статика және гидростатика	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің және денелер жүйесінің массалар центрін анықтау	
	10.1.3.2- Паскаль заңын сипаттау және оның қолданылуы	
	10.1.3.3- гидростатикалық қысым терминін түсіндіру	

ЖОБА

1.4. Сақталу заңдары	10.1.4.1 - сақталу заңдарын түсіндіру	
1.5 Гидродинамика	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ағыстарын сипаттау	
	10.1.5.2 - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау және физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескереру	
2.1 Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері	10.2.1.1 - молекулалық кинетикалық теорияның негізгі қағидалары мен идеал газды сипаттау	
	10.2.1.2 -қатты дененің, сұйықтың, газдың модельдерін молекулалық кинетикалық теорияның негізінде сипаттау	
2.2 Газ заңдары	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін қолдану және изопроцестер графиктерін ажырату	
2.3Термодинамика негіздері	10.2.3.1 - термодинамиканың бірінші және екінші заңының мағынасын түсіндіру	
	10.2.3.2 - жылу қозғалтқышының жұмыс істеу принципі мен қолданылуын сипаттау	
2.4 Сұйық және қатты денелер	10.2.4.1 -ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау	
	10.2.4.2- сұйықтың беттік керілу құбылысының табиғатын түсіну және қылтүтіктік құбылыстардың өмірдегі маңызы	
3.1 Электростатика	10.3.1.1 - электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау	
	10.3.1.2 - электр өрісінің қозғалыстағы зарядтарға әсерін сипаттау;	
	10.3.1.3 - қарапайым электр тізбегіндегі конденсатордың ролі	
3.2 Тұрақты ток	10.3.2.1 - ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергі ұғымын түсіну	
	10.3.2.2 - сыртқы тізбектегі элерктр қозғаушы күші мен кернеу түсуінің айырмашылығын түсіну	
	10.3.2.3- толық тізбек үшін Ом заңын қолдану және қысқа тұйықталудың салдарын түсіну	
	10.3.2.4 - тұрмыстағы электр құралдарының жұмыс құны мен	

ЖОБА

	қуатына практикалық есептеулер жүргізу	
3.3 Әртүрлі ортадағы электр тогы	10.3.3.1 - әртүрлі ортадағы электр тогының пайда болуын салыстыру	
	10.3.3.2 - электролиз үдерісіндегі электр тогы шартын эксперимент арқылы анықтау	
	10.3.3.3-жартылай өткізгішті құралдардың қолданылуына мысалдар келтіру	
3.4 Магнит өрісі	10. 3.4.1 - өткізгіштің магнит өрісін сипаттайтын шамаларды түсіну	
	10. 3.4.2 - сол қол ережесін қолдануды және зарядталған бөлшектердің қозғалысы мен тогы бар өткізгішке магнит өрісінің әсерін сипаттау	
	10. 3.4 .3 - магниттік материалдардың(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл детекторлар) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау	
3.5 Электромагниттік индукция	10.3.5.1 - магнит ағыны өзгеруі салдарынан электр қозғаушы күштің пайда болуын түсіндіру	
	10.3.5.2 - Ленц ережесін түсіндіру	
	10.3.5.3 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін түсіну	
	10.3.5.4 - магниттік-резонанстық томографияның практикалық маңызын түсіну	
4.1 Механикалық тербелістер		11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
4.2 Электромагниттік тербелістер		11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
4.3 Айнымалы ток		11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу

ЖОБА

		11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен элерктр қозғаушы күші максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
		11.4.3.3 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.4 - Резонанстық жиілікті есептеу
		11.4.3.5 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
		11.4.3.6 - трансформатор орамасындағы орам санын эксперимент арқылы анықтау
5.1 Электромагниттік толқындар		11.5.1.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
		11.5.1.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің амплитудалық (АМ) және жиіліктік (FM) мен детектрленуін сипатт ау;
		11.5.1.4 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
		11.5.1.5 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
6.1 Толқындық оптика		11.6.1.1 – жарық толқындарының интерференциясы және дифракциясы пайда болуын шарттарын сипаттау

ЖОБА

		11.6.1.2 – дифракциялық торды толқын ұзындығын анықтау үшін қолдану
		11.6.1.3 - жарықтың поляризация құбылысын эксперимент арқылы зерттеу
6.2 Геометриялық оптика		11.6.2.1 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау; 11.6.2.2 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
		11.6.2.3 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
7.1 Атомдық және кванттық физика		11.7.1.1 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатының дәлелдейтін мысалдар келтіру(элементар бөлшектердің толқындық табиғаты);
		11.7.1.3 - электромагниттік сәулеленуді, олардың пайда болу табиғаты мен затпен әрекеттесуіне қарай ажырату
		11.7.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
		11.7.1.5 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
		11.7.1.6 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
		11.7.1.7-лазер құрылғысының әсері мен қолданылуын түсіндіру;
7.2 Атом ядросының физикасы		11. 7.2.1- Табиғи радиоактивті ыдырау құбылысын (α, β және γ)

ЖОБА

		және жартылай ыдырау периоды терминін түсіндіру
		11. 7.2.2 - графикалық тәсіл арқылы жартылай ыдырау периодын анықтау
		11. 7.2.3- ядролық ыдырау және синтез процестерін түсіндіру
		11. 7.2.4 - сәулелердің иондалу және өтімділік қабілеттерін түсіндіру;
		11. 7.2.5 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау;
8.1 Нанотехнология және наноматериалдар	•	11.8.1.1- наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын, қолдануын түсіндіру
9.1 Космология		11.9.1.2 - Жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.9.1.3 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
		11.9.1.4 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу; 11.9.1.5 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру

16. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

17. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімшесі	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Кинематика	Дене қозғалысы кинематикасының теңдеулері мен графиктері	10.1.1.1- кинематика теңдеулерін қолдану және орын ауыстыру, жылдамдық, үдеудің графиктерін талдай білу
	Қисық сызықты қозғалыс кинематикасы	10.1.1.3 - қисықсызықты қозғалысты сипаттайтын шамаларды анықтау
Динамика	Бүкіл әлемдік тартылыс заңы	10.1.2.2 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын түсіну және ғарыш аппаратының қозғалысын сипаттау
	Гравитациялық өрістегі снарядтың қозғалысы	10.1.2.3 - көкжиекке бұрыш жасай және вертикаль лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі физикалық шамалардың өзгерісін сипаттау
Статика және гидростатика	Массалар центрі. Тепе-теңдік түрлері	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің массалар центрін анықтау және әртүрлі тепе-теңдікті түсіндіру
	Қатынас ыдыстар. Гидравликалық пресс. Паскаль заңын қолдану Торичелли тәжірибесі	10.1.3.2- Паскаль заңын сипаттау және оның қолданылуы 10.1.3.3- гидростатикалық қысым терминін түсіндіру
Сақталу заңдары	Механикадағы импульс пен энергияның сақталу заңдары	10.1.4.1 - сақталу заңдарын түсіндіру
Гидродинамика	Сұйықтық кинематикасы № 1 Зертханалық жұмыс: «Тұтқырлығы әртүрлі сұйықта қозғалатын кішкентай шардың қозғалысын зерттеу»	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ағыстарын сипаттау 10.1.5.2. - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау және физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескеру;
2-тоқсан		
Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері	Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері қағидалары. Термодинамикалық параметрлер	10.2.1.1 – молекулалық кинетикалық теорияның негізгі қағидалары мен идеал газды сипаттау; 10.2.1.2 - қатты дененің, сұйықтың, газдың модельдерін Молекулалық кинетикалық теорияның негізінде сипаттау

Газ заңдары	Идеал газ күйінің теңдеуі Изопроцестер.Адиабаталық процесс	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін қолдану және изопроцестер графиктерін ажырату
Термодинамика негіздері	Термодинамика заңдарын қолдану Жылу қозғалтқыштары.	10.2.3.1 – термодинамиканың бірінші және екінші заңының мағынасын түсіндіру; сипаттау; 10.2.3.2 – жылу қозғалтқышының жұмыс істеу принципі мен қолданылуын сипаттау
Сұйық және қатты денелер	Ауаның ылғалдылығы, шық нүктесі Сұйықтың беттік керілуі. Жұғу, қылтүтіктік құбылыстар	10.2.4.1 - ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау; 10.2.4.2 - сұйықтың беттік керілу құбылысының табиғатын түсіну және қылтүтіктік құбылыстардың өмірдегі маңызы
3-тоқсан		
Электростатика	Электр өрісі	10.3.1.1 – электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау; 10.3.1.2 - электр өрісінің қозғалыстағы зарядтарға әсерін сипаттау;
	Электрсыйымдылық. Конденсаторлар. Сыйымдылықтың өлшем бірлігі және электр мөлшері	10.3.1.4 – қарапайым электр тізбегіндегі конденсатордың ролі
Тұрақты ток	Ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі. Кернеу және потенциалдар айырмасы	10.3.2.1 – ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергі ұғымын түсіну; 10.3.2.2 - сыртқы тізбектегі элерктр қозғаушы күші пен кернеу түсуінің айырмашылығын түсіну
	Толық тізбек үшін Ом заңы	10.3.2.3- толық тізбек үшін Ом заңын қолдану және қысқа тұйықталудың салдарын түсіну
	Электр тогының жұмысы мен қуаты	10.3.2.4 –тұрмыстағы электр құралдарының жұмыс құны мен қуатына практикалық есептеулер жүргізу
Әртүрлі ортадағы электр тогы	Металдардағы, жартылай өткізгіштердегі, электролиттердегі, газдар мен вакуумдағы электр тогы. № 2 Зертханалық жұмыс: «Электролиттердегі электр тогының пайда болу шарттарын зерттеу»	10.3.3.1 – әртүрлі ортадағы электр тогының пайда болуын салыстыру; 10.3.3.2 - электролиз үдерісіндегі электр тогы шартын эксперимент арқылы анықтау

ЖОБА

	Жартылай өткізгішті құралдар	10.3.3.3 – жартылай өткізгішті құралдардың қолданылуына мысалдар келтіру
4-тоқсан		
Магнит өрісі	Магнит өрісі. Магнит индукциясының векторы. Бұрғы ережесі.	10.3.4.1 – өткізгіштің магнит өрісін сипаттайтын шамаларды түсіну
	Ампер күші, Лоренц күші.	10.3.4.2 – сол қол ережесін қолдануды және зарядталған бөлшектердің қозғалысы мен тогы бар өткізгішке магнит өрісінің әсерін сипаттау
	Заттың магниттік қасиеттері.	10.3.4.3 – магниттік материалдардың(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл детекторлар) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау
Электромагниттік индукция	Электромагниттік индукция заңы. Электромагниттік құралдар	10.3.5.1- магнит ағыны өзгеруі салдарынан электр қозғаушы күштің пайда болуын түсіндіру; 10.3.5.2- Ленц ережесін түсіндіру; 10.3.5.3 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін түсіну
	Магниттік-резонанстық томография	10.3.5.4 - магниттік-резонанстық томографияның практикалық маңызын түсіну
	Физикалық практикум	

2)11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімшесі	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Механикалық тербелістер	Гармоникалық тербелістер	11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
Электромагниттік тербелістер	Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер	11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
Айнымалы ток	Айнымалы ток генераторы	11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
	Еріксіз электромагниттік тербелістер. Айнымалы ток	11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен электр қозғаушы күшінің максималды және әсерлік

		мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
	Айнымалы ток тізбегіндегі резонанс	11.4.3.3 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.4 - резонанстық жиілікті есептеу
	Электр энергиясын өндіру, тасымалдау және қолдану, трансформатор № 1 Зертханалық жұмыс: «Трансформатор орамасындағы орам санын анықтау»	11.4.3.5 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру 11.4.3.6 - трансформатор орамасындағы орам санын эксперимент арқылы анықтау
2 – тоқсан		
Электромагниттік толқындар	Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы	11.5.1.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
	Радиобайланыс	11.5.1.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің модуляциясы (АМ және FM) мен детектрленуін сипатт ау;
	Аналогты-сандық түрлендірулер. Байланыс арналары	11.5.1.4 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
	Байланыс құралдары	11.5.1.5 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
Толқындық оптика	Жарықтың интерференциясы Жарықтың дифракциясы	11.6.1.1 – жарық толқындарының интерференциясы және дифракциясы пайда болуын шарттарын сипаттау
	Дифракциялық торлар № 2 Зертханалық жұмыс: «Дифракциялық тордың көмегімен жарықтың толқын ұзындығын анықтау»	11.6.1.2 – дифракциялық торды толқын ұзындығын анықтау үшін қолдану
	Жарықтың поляризациясы. № 3 Зертханалық жұмыс: «Жарықтың поляризациясын бақылау»	11.6.1.3 - жарықтың поляризация құбылысын эксперимент арқылы зерттеу
Геометриялық оптика	Геометриялық оптика заңдары	11.6.2.1 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау; 11.6.2.2 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру

	Оптикалық құралдар	11.6.2.3 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
3-тоқсан		
Кванттық физика	Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы	11.7.1.1 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатының дәлелдейтін мысалдар келтіру (элементар бөлшектердің толқындық табиғаты)
	Электромагниттік сәулелену шкаласы	11.7.1.3 - электромагниттік сәулеленуді, олардың пайда болу табиғаты мен затпен әрекеттесуіне қарай ажырату
	Фотоэффектіні қолдану	11.7.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
	Жарықтың химиялық әсері	11.7.1.5 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
	Рентгендік сәулелену Лазерлер.	11.7.1.6 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру 11.7.1.7 - лазер құрылғысының әсері мен қолданылуын түсіндіру;
Атом ядросының физикасы	Табиғи радиоактивтілік. Радиоактивті ыдырау заңы	11.7.2.1- табиғи радиоактивті ыдырау құбылысын (α, β және γ) және жартылай ыдырау периоды терминін түсіндіру
	№4 Зертханалық жұмыс: «Жартылай ыдырау периодын анықтау»	11.7.2.2 - графикалық тәсіл арқылы жартылай ыдырау периодын анықтау
	Ядролық реакциялар. Ауыр ядролардық бөлінуі. Тізбекті ядролық реакция	11. 7.2. 3 - ядролық ыдырау және синтез процестерін түсіндіру
	Радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері. Радиациядан қорғану	11.7.2.4 - α, β және γ сәулелердің иондалу және өтімділік қабілеттерін түсіндіру;
	Ядролық реактор. Ядролық энергетика	11.7.2.5 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау;
Нанотехнология және наноматериалдар	Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, *өзекті мәселелер* және даму кезеңдері. Наноматериалдар	11.8.1.1 - наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын, қолдануын түсіндіру
4-тоқсан		

ЖОБА

	Жұлдыздардың классификациясы	11.9.1.2 - жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.9.1.3 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
	Үлкен жарылыс теориясы. Қызыл ығысу	11.9.1.7 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу; 11.9.1.8 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру
	Физикалық практикум	

3 Тарау. «Физика» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру(төмендетілген оқу жүктемесімен)

Параграф 1. «Физика» пәнінің оқу процесін ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

18. «Физика» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі (төмендетілген оқу жүктемесімен):

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

19. Оқу пәнінің мазмұны 9 бөлімді қамтиды:

1) механика;

2) молекулалық физика;

3) электр және магнетизм;

4) тербелістер;

5) толқындар;

6) оптика;

7) кванттық физика;

ЖОБА

8) нанотехнология және наноматериалдар;

9) космология.

20. «Механика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) кинематика;

2) динамика;

3) статика және гидростатика

4) сақталу заңдары;

5) гидродинамика.

21. «Молекулалық физика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) молекулалық физика;

2) газ заңдары;

3) термодинамика негіздері;

4) сұйық және қатты денелер.

21. «Электр және магнетизм» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) электростатика;

2) тұрақты ток;

3) әртүрлі ортадағы электр тогы.

4) магнит өрісі;

5) электромагниттік индукция.

22. «Тербелістер» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

7) механикалық тербелістер;

1) электромагниттік тербелістер;

2) айнымалы ток.

23. «Толқындар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
электромагниттік толқындар.

24. «Оптика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) толқындық оптика;

2) геометриялық оптика.

25. «Кванттық физика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) атомдық және кванттық физика;

2) атом ядросының физикасы.

26.Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Кинематика». Дене қозғалысы кинематикасының негізгі теңдеулері мен графиктері; салыстырмалы қозғалыс, қисық сызықты қозғалыс кинематикасы;

2) «Динамика».Күштер; күштерді қосу; Ньютон заңдары; бүкіл әлемдік

ЖОБА

тартылыс заңы; гравитациялық өрістегі дене қозғалысы;

3) «Статика және гидростатика». Массалар центрі; тепе-теңдік түрлері, қатынас ыдыстар; Паскаль заңы, атмосфералық қысым, Торричелли тәжірибесі.

4) «Сақталу заңдары». Механикадағы импульс және энергияның сақталу заңдары, серпімді және серпімсіз соқтығысулар;

5) «Гидродинамика». Газдар мен сұйықтардың ламинарлық және турбуленттік ағысы, денелердің тұтқыр сұйықтағы қозғалысы;

№ 1 Зертханалық жұмыс: «Тұтқыр сұйықта қозғалатын кішкентай шардың қозғалысын зерттеу»;

6) «Молекулалық физика».Молекулалық кинетикалық теориясының негізгі қағидалары, термодинамикалық параметрлер; кристалл және кристалл емес заттар, қатты денелердің, сұйықтар мен газдардың моделі, молекула-кинетикалық теорияның негізгі теңдеуі;

7) «Газ заңдары». Идеал газ күйінің теңдеуі; изопроцестер; адиабаталық процесс;

8) «Термодинамика негіздері». Идеал газдың ішкі энергиясы, термодинамикалық жұмыс, жылу мөлшері, жылусыйымдылық, термодинамиканың бірінші заңы, термодинамиканың бірінші заңын әртүрлі процестерге қолдану, адиабаталық процесс, термодинамиканың екінші заңы, жылу қозғалтқыштары;

9) «Сұйық және қатты денелер». Қаныққан және қанықпаған бу, ауаның ылғалдылығы, шық нүктесі, сұйықтың беттік керілуі, жұғу, қылтүтіктік құбылыстар;

10) «Электростатика». Электр заряды, Кулон заңы, электр өрісі, электр өрісінің кернеулігі, біртекті электр өрісіндегі электр өрісінің кернеулігі мен потенциалдар арасындағы байланыс, электрсыйымдылық; конденсаторлар; сыйымдылықтың өлшем бірлігі және электр өрісінің энергиясы;

11) «Тұрақты ток». Электр тогы, ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі; толық тізбек үшін Ом заңы, электр тогының жұмысы мен қуаты, ток көзінің пайдалы әсер коэффициенті, пайдаланылған энергия құны;

Практикалық жұмыс: «Тұрмыстық құралдардың тұтынатын қуаты мен жұмысын есептеу»;

12) «Әртүрлі ортадағы электр тогы». Металдардағы электр тогы; асқын өткізгіштік, жартылай өткізгіштердегі электр тогы, жартылай өткізгішті құралдар, электролит ерітінділеріндегі электр тогы, электролиз заңы, газдардағы және вакуумдегі электр тогы;

№ 2 Зертханалық жұмыс: «Электролиттердегі электр тогының пайда болуын зерттеу»;

13) «Магнит өрісі». Магнит өрісі; тогы бар өткізгіштердің әсері, Ампер тәжірибесі, магнит индукциясының векторы; бұрғы ережесі; Ампер күші; зарядталған бөлшектердің магнит өрісіндегі қозғалысы; заттардың магниттік қасиеттері; жасанды магниттер; соленоид;

14) «Электромагниттік индукция». Магнит ағыны, электромагниттік индукция, электромагниттік индукция заңы; Ленц ережесі; магнит өрісінің энергиясы; электрқозғалтқыш және тұрақты токтың электрогенераторы;

27. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Механикалық тербелістер». Гармоникалық тербелістердің теңдеулері мен графиктері;

2) «Электромагниттік тербелістер». Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер; механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістер арасындағы ұқсастық;

3) «Айнымалы ток». Айнымалы ток генераторы; еріксіз электромагниттік тербелістер; айнымалы ток; электр тізбегіндегі кернеу резонансы; Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану;

№ 1 Зертханалық жұмыс: «Трансформатор орамасындағы орам санын анықтау»;

4) «Электромагниттік толқындар». Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы; радиобайланыс; детекторлы радиоқабылдағыш; аналогты-сандық түрлендірулер; байланыс арналары; байланыс құралдары;

5) «Толқындық оптика». Жарықтың интерференциясы; жарықтың дифракциясы; дифракциялық торлар; жарықтың поляризациясы;

№ 2 Зертханалық жұмыс: «Дифракциялық тордың көмегімен жарықтың толқын ұзындығын анықтау»;

№ 3 Зертханалық жұмыс: «Поляризация құбылысын бақылау»;

6) «Геометриялық оптика». Геометриялық оптика заңдары, жазық-параллель пластинадан шағылу, толық ішкі шағылу; оптика-талшықты тасымалдаушылар, оптикалық құралдар;

№ 4 Зертханалық жұмыс: «Шынының сыну көрсеткішін анықтау»;

7) «Атомдық және кванттық физика». Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы; сәулеленудің түрлері; спектрлер; спектрлік құралдар; спектрлік анализ; инфракызыл және ультракүлгін сәулелену; рентген сәулелері; электромагниттік сәулелену шкаласы; фотоэффект; фотоэффектіні қолдану; жарық қысымы; жарықтың химиялық әсері; лазерлер; голография; фотография; томография;

8) «Атом ядросының физикасы». Табиғи радиоактивтілік; радиоактивті ыдырау заңы; атомдық ядро; ядроның нуклондық моделі; изотоптар; ядродағы нуклондардың байланыс энергиясы; ядролық реакциялар; жасанды радиоактивтілік; ауыр ядролардық бөлінуі; тізбекті ядролық реакция; сындық масса; радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері; радиациядан қорғану; ядролық реактор; ядролық энергетика; термоядролық реакциялар;

№ 5 Зертханалық жұмыс: «Жартылай ыырау периодын анықтау»;

9) «Нанотехнология және наноматериалдар». Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, өзекті мәселелелері және дамуы*;* наноматериалдар;

10) «Космология». Жұлдыздар әлемі; жұлдызға дейінгі қашықтық; айнымалы жұлдыздар; біздің Галактика; басқа Галактикалардың ашылуы; квазарлар; Үлкен жарылыс теориясы; қызыл ығысу және Галактикаға дейінгі қашықтықты анықтау; қара құрдым; Әлемнің ұлғаюы; Әлемнің эволюциясының негізгі кезеңдері; әлемнің моделдері; өмір және Әлем туралы ойлар; қара материя; нетронды жұлдыздар; аса жаңа жұлдыздар; Герцшпрунг-Рассел диаграммасы.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.1 Кинематика	10.1.1.1 - кинематика теңдеулерін қолдану және орын ауыстыру, жылдамдық, үдеудің графиктерін талдай білу	
	10.1.1.3 - қисықсызықты қозғалысты сипаттайтын шамаларды анықтау	
1.2 Динамика	10.1.2.2 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын түсіну және ғарыш аппаратының қозғалысын сипаттау	
	10.1.2.3 - көкжиекке бұрыш жасай және вертикаль лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі физикалық шамалардың өзгерісін сипаттау	
1.3 Статика және гидростатика	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің және денелер жүйесінің массалар центрін анықтау	
	10.1.3.2- Паскаль заңын сипаттау және оның қолданылуы	
	10.1.3.3- гидростатикалық қысым терминін түсіндіру	
1.4. Сақталу заңдары	10.1.4.1 - сақталу заңдарын түсіндіру	
1.5 Гидродинамика	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ағыстарын сипаттау	
	10.1.5.2 - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау және физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескереру	
2.1 Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері	10.2.1.1 - молекулалық кинетикалық теорияның негізгі қағидалары мен идеал газды сипаттау	
	10.2.1.2 -қатты дененің, сұйықтың, газдың модельдерін молекулалық кинетикалық теорияның негізінде сипаттау	
2.2 Газ заңдары	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін қолдану және изопроцестер графиктерін ажырату	
2.3Термодинамика негіздері	10.2.3.1 - термодинамиканың бірінші және екінші заңының мағынасын түсіндіру	

ЖОБА

	10.2.3.2 - жылу қозғалтқышының жұмыс істеу принципі мен қолданылуын сипаттау	
2.4 Сұйық және қатты денелер	10.2.4.1 -ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау	
	10.2.4.2- сұйықтың беттік керілу құбылысының табиғатын түсіну және қылтүтіктік құбылыстардың өмірдегі маңызы	
3.1 Электростатика	10.3.1.1 - электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау	
	10.3.1.2 - электр өрісінің қозғалыстағы зарядтарға әсерін сипаттау;	
	10.3.1.3 - қарапайым электр тізбегіндегі конденсатордың ролі	
3.2 Тұрақты ток	10.3.2.1 - ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергі ұғымын түсіну	
	10.3.2.2 - сыртқы тізбектегі элерктр қозғаушы күші мен кернеу түсуінің айырмашылығын түсіну	
	10.3.2.3- толық тізбек үшін Ом заңын қолдану және қысқа тұйықталудың салдарын түсіну	
	10.3.2.4 - тұрмыстағы электр құралдарының жұмыс құны мен қуатына практикалық есептеулер жүргізу	
3.3 Әртүрлі ортадағы электр тогы	10.3.3.1 - әртүрлі ортадағы электр тогының пайда болуын салыстыру	
	10.3.3.2 - электролиз үдерісіндегі электр тогы шартын эксперимент арқылы анықтау	
	10.3.3.3-жартылай өткізгішті құралдардың қолданылуына мысалдар келтіру	
3.4 Магнит өрісі	10. 3.4.1 - өткізгіштің магнит өрісін сипаттайтын шамаларды түсіну	
	10. 3.4.2 - сол қол ережесін қолдануды және зарядталған бөлшектердің қозғалысы мен тогы бар өткізгішке магнит өрісінің әсерін сипаттау	
	10. 3.4 .3 - магниттік материалдардың(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл детекторлар) заманауи қолдану	

ЖОБА

	аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау	
3.5 Электромагниттік индукция	10.3.5.1 - магнит ағыны өзгеруі салдарынан электр қозғаушы күштің пайда болуын түсіндіру	
	10.3.5.2 - Ленц ережесін түсіндіру	
	10.3.5.3 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін түсіну	
	10.3.5.4 - магниттік-резонанстық томографияның практикалық маңызын түсіну	
4.1 Механикалық тербелістер		11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу
4.2 Электромагниттік тербелістер		11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
4.3 Айнымалы ток		11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
		11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен элерктр қозғаушы күші максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
		11.4.3.3 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.4 - Резонанстық жиілікті есептеу
		11.4.3.5 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
		11.4.3.6 - трансформатор орамасындағы орам санын эксперимент арқылы анықтау

ЖОБА

5.1 Электромагниттік толқындар		11.5.1.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
		11.5.1.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің амплитудалық (АМ) және жиіліктік (FM) мен детектрленуін сипатт ау;
		11.5.1.4 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
		11.5.1.5 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну
6.1 Толқындық оптика		11.6.1.1 – жарық толқындарының интерференциясы және дифракциясы пайда болуын шарттарын сипаттау
		11.6.1.2 – дифракциялық торды толқын ұзындығын анықтау үшін қолдану
		11.6.1.3 - жарықтың поляризация құбылысын эксперимент арқылы зерттеу
6.2 Геометриялық оптика		11.6.2.1 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау; 11.6.2.2 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
		11.6.2.3 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
7.1 Атомдық және кванттық физика		11.7.1.1 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатының дәлелдейтін мысалдар

ЖОБА

		келтіру(элементар бөлшектердің толқындық табиғаты);
		11.7.1.3 - электромагниттік сәулелену, олардың пайда болу табиғаты мен затпен әрекеттесуіне қарай ажырату
		11.7.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
		11.7.1.5 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
		11.7.1.6 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
		11.7.1.7-лазер құрылғысының әсері мен қолданылуын түсіндіру;
7.2 Атом ядросының физикасы		11. 7.2.1- Табиғи радиоактивті ыдырау құбылысын (α, β және γ) және жартылай ыдырау периоды терминін түсіндіру
		11. 7.2.2 - графикалық тәсіл арқылы жартылай ыдырау периодын анықтау
		11. 7.2.3- ядролық ыдырау және синтез процестерін түсіндіру
		11. 7.2.4 - сәулелердің иондалу және өтімділік қабілеттерін түсіндіру;
		11. 7.2.5 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау;
8.1 Нанотехнология және наноматериалдар	•	11.8.1.1- наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын, қолдануын түсіндіру

ЖОБА

9.1 Космология		11.9.1.2 - Жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.9.1.3 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
		11.9.1.4 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу; 11.9.1.5 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру

28. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

29. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Физика» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі қосымшада берілген Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Физика» пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10 сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімшесі	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Кинематика	Дене қозғалысы кинематикасының теңдеулері мен графиктері	10.1.1.1- кинематика теңдеулерін қолдану және орын ауыстыру, жылдамдық, үдеудің графиктерін талдай білу
	Салыстырмалы қозғалыс	10.1.1.2 - жылдамдықтар мен орын ауыстыруды қосудың классикалық заңына күнделікті өмірден мысалдар келтіру
	Қисық сызықты қозғалыс кинематикасы	10.1.1.3 - қисықсызықты қозғалысты сипаттайтын шамаларды анықтау

Динамика	Күштер. Күштерді қосу. Ньютон заңдары	10.1.2.1 - Ньютон заңдарын түсіну және теңәрекетті күшті табу
	Бүкіл әлемдік тартылыс заңы	10.1.2.2 - бүкіл әлемдік тартылыс заңын түсіну және ғарыш аппаратының қозғалысын сипаттау
	Гравитациялық өрістегі снарядтың қозғалысы	10.1.2.3 - көкжиекке бұрыш жасай және вертикаль лақтырылған дененің қозғалысы кезіндегі физикалық шамалардың өзгерісін сипаттау
Статика және гидростатика	Массалар центрі. Тепе-теңдік түрлері	10.1.3.1 - абсолют қатты дененің массалар центрін анықтау және әртүрлі тепе-теңдікті түсіндіру
	Қатынас ыдыстар. Гидравликалық пресс. Паскаль заңын қолдану Торичелли тәжірибесі	10.1.3.2- Паскаль заңын сипаттау және оның қолданылуы 10.1.3.3- гидростатикалық қысым терминін түсіндіру
Сақталу заңдары	Механикадағы импульс пен энергияның сақталу заңдары	10.1.4.1 - сақталу заңдарын түсіндіру
Гидродинамика	Сұйықтық кинематикасы	10.1.5.1 - сұйықтар мен газдардың ағыстарын сипаттау
	№ 1 Зертханалық жұмыс: «Тұтқырлығы әртүрлі сұйықта қозғалатын кішкентай шардың қозғалысын зерттеу»	10.1.5.2. - тәуелсіз, тәуелді және тұрақты физикалық шамаларды анықтау және физикалық шамалардың өлшеу дәлдігін ескеру; 10.1.5.3 - эксперименттің нәтижесіне әсер етуші факторларды анықтау және нәтижені жақсартудың жолдарын ұсыну
2-тоқсан		
Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері	Молекулалық кинетикалық теорияның негіздері қағидалары. Термодинамикалық параметрлер Кристалл және кристалл емес заттар	10.2.1.1 – молекулалық кинетикалық теорияның негізгі қағидалары мен идеал газды сипаттау; 10.2.1.2 - қатты дененің, сұйықтың, газдың модельдерін Молекулалық кинетикалық теорияның негізінде сипаттау; 10.2.1.3 - кристалл және кристалл емес қатты заттардың құрылысын ажырату
Газ заңдары	Идеал газ күйінің теңдеуі Изопроцестер.Адиабаталық процесс	10.2.2.1 - идеал газ күйінің негізгі теңдеуін қолдану және изопроцестер графиктерін ажырату

ЖОБА

Термодинамика негіздері	Термодинамика заңдарын қолдану Жылу қозғалтқыштары.	10.2.3.1 – термодинамиканың бірінші және екінші заңының мағынасын түсіндіру; сипаттау; 10.2.3.2 – жылу қозғалтқышының жұмыс істеу принципі мен қолданылуын сипаттау
Сұйық және қатты денелер	Ауаның ылғалдылығы, шық нүктесі Сұйықтың беттік керілуі. Жұғу, қылтүтіктік құбылыстар	10.2.4.1 - ауаның салыстырмалы ылғалдылығын анықтау; 10.2.4.2 - сұйықтың беттік керілу құбылысының табиғатын түсіну және қылтүтіктік құбылыстардың өмірдегі маңызы
3-тоқсан		
Электростатика	Электр өрісі	10.3.1.1 – электр өрісінің қасиетін талқылау және оның күштік сипаттамасын анықтау; 10.3.1.2 - электр өрісінің қозғалыстағы зарядтарға әсерін сипаттау;
		10.3.1.3 - гравитациялық және электростатикалық өрістердің қасиеттерін салыстыру
	Электрсыйымдылық. Конденсаторлар. Сыйымдылықтың өлшем бірлігі және электр мөлшері	10.3.1.4 – қарапайым электр тізбегіндегі конденсатордың ролі
Тұрақты ток	Ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергісі. Кернеу және потенциалдар айырмасы	10.3.2.1 – ток көзінің элерктр қозғаушы күші мен ішкі кедергі ұғымын түсіну; 10.3.2.2 - сыртқы тізбектегі элерктр қозғаушы күші пен кернеу түсуінің айырмашылығын түсіну
	Толық тізбек үшін Ом заңы	10.3.2.3- толық тізбек үшін Ом заңын қолдану және қысқа тұйықталудың салдарын түсіну
	Электр тогының жұмысы мен қуаты	10.3.2.4 –тұрмыстағы электр құралдарының жұмыс құны мен қуатына практикалық есептеулер жүргізу
Әртүрлі ортадағы электр тогы	Металдардағы, жартылай өткізгіштердегі, электролиттердегі, газдар мен вакуумдағы электр тогы. № 2 Зертханалық жұмыс: «Электролиттердегі электр тогының пайда болу шарттарын зерттеу»	10.3.3.1 – әртүрлі ортадағы электр тогының пайда болуын салыстыру; 10.3.3.2 - электролиз үдерісіндегі электр тогы шартын эксперимент арқылы анықтау
	Жартылай өткізгішті құралдар	10.3.3.3 – жартылай өткізгішті құралдардың қолданылуына мысалдар келтіру

ЖОБА

	Асқын өткізгіштік	10.3.3.4 - асқын өткізгіштік құбылысы мен практикалық қолданылуын сипаттау
4-тоқсан		
Магнит өрісі	Магнит өрісі. Магнит индукциясының векторы. Бұрғы ережесі.	10.3.4.1 – өткізгіштің магнит өрісін сипаттайтын шамаларды түсіну
	Ампер күші, Лоренц күші.	10.3.4.2 – сол қол ережесін қолдануды және зарядталған бөлшектердің қозғалысы мен тогы бар өткізгішке магнит өрісінің әсерін сипаттау
	Заттың магниттік қасиеттері.	10.3.4.3 – магниттік материалдардың(неодим магниттер, датчиктер, сейсмометрлер, металл детекторлар) заманауи қолдану аймағын және олардың қолдану үрдісін талқылау
	Жасанды магниттер.Соленоид	10.3.4.4 - жасанды магниттерді эксперимент жүзінде жинау және қолданылу аясын түсіндіру; 10.3.4.5- соленоидтың магнит өрісіне әсер ететін факторларды сипаттау
Электромагниттік индукция	Электромагниттік индукция заңы.	10.3.5.1- магнит ағыны өзгеруі салдарынан электр қозғаушы күштің пайда болуын түсіндіру; 10.3.5.2- Ленц ережесін түсіндіру;
	Электромагниттік құралдар	10.3.5.3 - электромагниттік құралдардың (электромагниттік реле, генератор, трансформатор) жұмыс істеу принципін түсіну
	Магниттік-резонанстық томография	10.3.5.4 - магниттік-резонанстық томографияның практикалық маңызын түсіну
	Физикалық практикум	

2) 11-сынып

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімшесі	Тақырыптар	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Механикалық тербелістер	Гармоникалық тербелістер	11.4.1.1 - эксперименттік, аналитикалық және графиктік тәсілмен гармоникалық тербелісті (x(t), v(t), a(t)) зерттеу

Электромагниттік тербелістер	Еркін және еріксіз электромагниттік тербелістер	11.4.2.1 - еркін және еріксіз тербелістердің пайда болу шарттарын сипаттау; 11.4.2.2 - механикалық тербелістер мен электромагниттік тербелістерді сәйкестендіру
Айнымалы ток	Айнымалы ток генераторы	11.4.3.1 - генератор моделін қолданып, айнымалы ток генераторының жұмыс істеу принципін зерттеу
	Еріксіз электромагниттік тербелістер. Айнымалы ток	11.4.3.2 - физикалық шамаларды (период, жиілік, кернеу, ток күші мен электр қозғаушы күшінің максималды және әсерлік мәндері) қолданып, айнымалы токты сипаттау
	Айнымалы ток тізбегіндегі резонанс	11.4.3.3 - резонанс шартын түсіндіру және оның қолданылуына мысал келтіру; 11.4.3.4 - резонанстық жиілікті есептеу
	Электр энергиясын өндіру, тасымалдау және қолдану, трансформатор	11.4.3.5 - электр энергиясын тасымалдау үшін жоғары кернеудегі айнымалы токтың экономикалық артықшылықтарын түсіндіру
	№ 1 Зертханалық жұмыс: «Трансформатор орамасындағы орам санын анықтау»	11.4.3.6 - трансформатор орамасындағы орам санын эксперимент арқылы анықтау
	Қазақстандағы және дүние жүзіндегі электр энергиясын өндіру және қолдану	11.4.3.7 - Қазақстандағы электр энергиясы көздерінің артықшылықтары мен кемшіліктерін бағалау
2 - тоқсан		
Электромагниттік толқындар	Электромагниттік толқындардың жұтылуы мен шығарылуы	11.5.1.1 - электромагниттік толқындардың пайда болу шарттарын түсіндіру және олардың қасиеттерін сипаттау
	Радиобайланыс	11.5.1.2 - жоғары жиілікті электромагниттік тербелістердің модуляциясы (АМ және FM) мен детектрленуін сипатт ау; 11.5.1.3 - радиоқабылдағыштың жұмыс істеу принципін түсіндіру
	Аналогты-сандық түрлендірулер. Байланыс арналары	11.5.1.4 - аналогтықпен салыстырғанда сандық форматтағы сигналды берудің артықшылықтарын түсіндіру
	Байланыс құралдары	11.5.1.5 - байланыс құралдарын жүйелеу және оларды жетілдірудің жолдарын ұсыну

ЖОБА

Толқындық оптика	Жарықтың интерференциясы Жарықтың дифракциясы	11.6.1.1 – жарық толқындарының интерференциясы және дифракциясы пайда болуын шарттарын сипаттау
	Дифракциялық торлар № 2 Зертханалық жұмыс: «Дифракциялық тордың көмегімен жарықтың толқын ұзындығын анықтау»	11.6.1.2 – дифракциялық торды толқын ұзындығын анықтау үшін қолдану
	Жарықтың поляризациясы. № 3 Зертханалық жұмыс: «Жарықтың поляризациясын бақылау»	11.6.1.3 - жарықтың поляризация құбылысын эксперимент арқылы зерттеу
Геометриялық оптика	Геометриялық оптика заңдары	11.6.2.1 - шынының сыну көрсеткішін эксперименттік жолмен анықтау; 11.6.2.2 - жарық сигналдарын тасымалдауда оптоталшықты технологияның артықшылығын түсіндіру
	Оптикалық құралдар	11.6.2.3 - телескоп, микроскоп және лупадағы сәуленің жолын салу және түсіндіру
3-тоқсан		
Кванттық физика	Жарықтың корпускулярлық-толқындық табиғатының біртұтастығы	11.7.1.1 - электромагнитік сәулеленудің корпускулярлық-толқындық табиғатының дәлелдейтін мысалдар келтіру (элементар бөлшектердің толқындық табиғаты)
	Спектрлік талдау	11.7.1.2 - спектрлік талдау әдісін және оның қолданылуын сипаттау
	Электромагниттік сәулелену шкаласы	11.7.1.3 - электромагниттік сәулеленуді, олардың пайда болу табиғаты мен затпен әрекеттесуіне қарай ажырату
	Фотоэффектіні қолдану	11.7.1.4 - фотоэффектінің табиғатын түсіндіру және оны қолдануға мысалдар келтіру
	Жарықтың химиялық әсері	11.7.1.5 - фотосинтез және фотография үдерісін мысалға келтіре отырып, жарықтың химиялық әсерін сипаттау
	Рентгендік сәулелену	11.7.1.6 - компьютерлік және магниттік-резонанстық томографияны салыстыру
	Лазерлер.	11.7.1.7 - лазер құрылғысының әсері мен қолданылуын түсіндіру; 11.7.1.8 - голографияның даму кезеңдерін талқылау
Атом ядросының физикасы	Табиғи радиоактивтілік. Радиоактивті ыдырау заңы	11.7.2.1- табиғи радиоактивті ыдырау құбылысын (α, β және γ)

ЖОБА

		және жартылай ыдырау периоды терминін түсіндіру
	№4 Зертханалық жұмыс: «Жартылай ыдырау периодын анықтау»	11.7.2.2 - графикалық тәсіл арқылы жартылай ыдырау периодын анықтау
	Ядролық реакциялар. Ауыр ядролардық бөлінуі. Тізбекті ядролық реакция	11. 7.2. 3 - ядролық ыдырау және синтез процестерін түсіндіру
	Радиоактивті сәулелердің биологиялық әсері. Радиациядан қорғану	11.7.2.4 - α, β және γ сәулелердің иондалу және өтімділік қабілеттерін түсіндіру; 11.7.2.5 - радиоактивті материалдарды өңдеуді, қолдануды, сақтауды және олармен жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелерін сипаттау
	Ядролық реактор. Ядролық энергетика	11.7.2.6 - ядролық реакторлардың құрылысы мен жұмыс істеу принципін сипаттау; 11.7.2.7 - ядролық энергетиканың даму кезеңдерін талқылау
Нанотехнология және наноматериалдар	• Нанотехнологияның негізгі жетістіктері, *өзекті мәселелер* және даму кезеңдері. Наноматериалдар	11.8.1.1 - наноматериалдардың физикалық қасиеттерін және оларды алудың жолдарын, қолдануын түсіндіру
4-тоқсан		
Космология	Жұлдыздар әлемі. Жұлдыздық шамалар.	11.9.1.1 - жұлдыздардың жарықтылығы бойынша жіктелетінін, көрінерлік жұлдыздық шамамен және абсолют жұлдыздық шамамен сипатталатынын түсіндіру
	Жұлдыздардың классификациясы	11.9.1.2 - жұлдыздар эволюциясын түсіндіру үшін Герцшпрунг-Рассель диаграммасын қолдану; 11.9.1.3 - қара құрдымдар, нейтронды жұлдыздар және аса жаңа жұлдыздардың қасиеттерін сипаттау
	Қашықтықты анықтау	11.9.1.4 - ара қашықтықты анықтау үшін қолданылатын «жаңа тәсілдер» әдісін пайдалануды сипаттау
	Күңгірт энергия. Әлемнің үдеуі мен ұлғаюы	11.9.1.5 - Әлемнің ұлғаюы мен күңгірт энергия туралы пікірталасты талқылау; 11.9.1.6 - берілген астрономиялық бақылауларға сүйене отырып әлемнің ұлғаюы туралы болжамды талқылау

	Үлкен жарылыс теориясы. Қызыл ығысу	11.9.1.7 - Хаббл заңын қолданып, Әлемнің жасын бағалай алу; 11.9.1.8 - микротолқынды фондық сәулелену туралы ақпаратты қолданып, Үлкен Жарылыс теориясын түсіндіру
	Физикалық практикум	

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу және ағарту министрінің
2022 жылғы . « ».....
№ бұйрығына
114-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).
2. «Биология» оқу пәнінің мақсаты – білім алушылардың заман талаптарына сай білімдері мен біліктерін дамыту; өмірдің мәнін, дамуын, оның түрлі ұйымдасу деңгейлерінде көрініс табуын түсіну; өмірдің ең басты құндылық ретіндегі маңызын түсінетін жан-жақты дамыған тұлғаны дайындау.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

1) табиғаттың даму заңдарын түсінуге негізделе отырып, адамның табиғаттағы рөлін анықтайтын маңызды биологиялық білімдер мен біліктер ауқымын кеңейту;

2) табиғаттың даму және тіршілігін жалғастыру заңдарын жаңа білімдерді алу, оларды ары қарай дамыту және тереңдету негізі және құралы ретінде пайдалану;

3) жүйені меңгеру барысында ғылым білім мен дүниетаным негіздерін; шығармашылық дербестік пен сын тұрғысынан ойлау қабілетін; зерттеушілік дағдыларын қалыптастыру;

4) әдеп мәселелерімен және қоғамның әлеуметтік өмірі мен еңбек әрекетіне тікелей қатысумен байланысты қоршаған шынайылықта еркін бағдарлануға мүмкіндік беретін, бастамашыл тұлғаның қасиеттерін дамыту;

5) білім алушылардың білім алуды және өздігінен білім алуды жалғастыруы үшін

қажетті зияткерлік біліктерді дамыту.

2-тарау. «Биология» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Биология» оқу пәнінің мазмұны

4. «Биология» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

12) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

13) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат.

5. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері;

2) көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму;

3) ағза мен қоршаған орта;

4) қолданбалы кіріктірілген ғылымдар.

6. «Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі;

2) қоректену:

3) заттардың тасымалдануы;

4) тыныс алу;

5) бөліп шығару;

6) қозғалыс;

7) координация және реттелу.

7. «Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көбею;

2) жасушалық айналым;

3) өсу және даму;

4) тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары;

5) селекция негіздері;

6) эволюциялық даму.

8. «Ағза мен қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) биосфера, экожүйе, популяция;

2) адам қызметінің қоршаған ортаға әсері.

9. «Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) молекулалық биология мен биохимия;

2) жасушалық биология;

3) микробиология және биотехнология;

4) биомедицина және биоинформатика.

10. Биология пәнінің 10-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Тірі ағзалардың әртүрлілігі». Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу

кезеңдері. Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Түсінік «Соңғы әмбебап жалпы ата тек». Модельдеу «Кладограмма құру». Филогенетикалық картның әр түрлі формалары. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың айырмашылығы. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың эволюциялық маңызы.

2) «Қоректену». Ферменттер белсенділігіне әсер ететін факторлар мен жағдайлар: pH; температура; субстрат концентрациясы, фермент ингибитор және активатор.

3) «Заттардың тасымалдануы». Адам гемоглобині мен миоглобинінің құрылысы мен қызметі. Адам гемоглобині мен миоглобині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығы.

4) Пассивті тасымалдау механизмі: қарапайым тасымал, мембраналық каналдар арқылы диффузия, жеңілдетілген диффузия.

5) «Тыныс алу». Аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметі. Аденозинүшфосфаттың синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері. Метаболизм түрлері. Энергетикалық алмасу кезеңдері. Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Кребс циклі және оның биологиялық маңызы.

- 6) «Бөліп шығару». Абсорбция және реабсорбция. Зәрдің түзілуі. Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. Әсер ету эффектсі. Гипофункция. Гиперфункция. Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплантациясы.

7) «Қозғалыс». Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылымы (аймақ, дисклер, саркомерлер, актин, миозин). Жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысы. Актинге қатысты қаңқа бұлшықет ұлпаларының түрлері.

8) «Координация және реттелу». Жүйке жасушаларының құрылысы. Мембраналық потенциал. Әрекет потенциалы. Нейронның аксон бойымен қозудың берілуі. Рефрактерлық кезең мен оның маңызы. Миелинденген және миелинденбеген нейрондарды салыстыру. Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы.

- 9) «Жасушалық цикл». Митоз. Жасушада митоздың әр түрлі кезеңдерінде жүретін үрдістер.
- 10) Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез. Онкологиялық жаңатүзілулердің пайда болуы. Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар. Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.

11) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар.

Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».

12) Белгілердің тұқымқуалауындағы цитологиялық негіздер. Дигибридті будандастыру кезіндегі хромосомалардың тәуелсіз ажырауы. Жынысқа тіркес тұқым қуалау. Көптік аллельділік;

Есептер шығару.

13) Тұқымқуалаушылықтың хромосомалық теориясы. Кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуы. Аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуі. Эпистаз. Комплиментарлық. Полимерия. Хуго де Фриздің мутация теориясы. Кенеттен және индукцияланған мутация. Нүктелік, хромосомалық, геномдық, ядролық және цитоплазмалық мутациялар. Модельдеу «Адам хромосомасы жиынтығынан кариограмм құру. Геномдық мутацияны оқып білу». Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.

14) «Селекция негіздері». Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез.

15) «Эволюциялық даму». Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар. Эволюцияның дәлелдемелері. Түр түзілудің тәсілдері. Түр түзілудің механизмі. Түр түзілудің оқшаулаушы механизмі. Түртүзілудегі репродуктивті оқшаулану. Полиплоидия және гибридизация. Антропогенез кезеңдері.

16) «Молекулалық биология және биохимия». Жердегі тіршілік үшін судың маңызы. Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері.

17) Липидтердің құрылымдық компонентері. Майлардың химиялық құрылысы мен қызметтері. Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыздардың құрылымдық деңгейлері мен құрылысы. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы;

Зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әр түрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)».

18) Биологиялық нысандарда нәруыздың болуы;

Зертханалық жұмыс «Биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау».

19) Дезоксирибонуклеин қышқылы (ДНҚ) құрылысы. Дезоксирибонуклеин қышқылы құрылымы (бірінші және екінші реттік). Дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қызметі. Репликация механизмі. Дезоксирибонуклеин қышқылы. Мезелсон мен Сталь тәжірибесі. Чаргафф ережесі. Рибонуклеин қышқылы (РНҚ) молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы. Рибонуклеин қышқылы және дезоксирибонуклеин қышқылы молекулалары құрылысының ұқсастықтары мен айырмашылықтары.

20) «Жасушалық биология». Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері: жасуша қабырғасы, плазмалық мембрана, цитоплазма және оның органоидтары (мембранасыз, бірмембраналы және қосмембраналы). Ядро. Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері. Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс.

21) Бактерия, саңырауқұлақ, өсімдік және жануар жасушаларының

құрылым ерекшеліктері мен қызметтері.

22) «Биотехнология». Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері. Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану. Полимеразды тізбекті реакцияның таксономия, медицина, криминалистикадағы маңызы. Гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдері. Гендік инженерияның маңызы. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.

23) «Биомедицина және биоинформатика». Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника). Медициналық биомеханика (протездеу). Эргометриялық биомеханика (оптимизация). Модельдеу «Жердегі тірі ағзалар қозғалысының биомеханикасын зерттеу». Жүректің өткізгіш жүйесі. Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамдығы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы. Модельдеу «Жүректе өтетін электрлік үрдісті зерттеу».

• 11. Биология пәнінің 11-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Қоректену». Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері. R_f мәні.

Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу».

2) Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану. Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі.

3) Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары: жарық толқынының ұзындығы мен жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура.

4) Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру.

5) «Заттардың тасымалдануы». Өсімдіктердегі заттар транслокациясының механизмі. Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы. Жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалдануының типтері. Мембраналық потенциалды сақтаудағы белсенді тасымалдың ролі.

6) «Координация және реттелу». Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы. Мембраналық рецепторлар арқылы гормондық сигналдардың берілуі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі.

7) «Көбею». Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары. Сперматогенез бен оогенездің айырмашылықтары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру.

8) «Өсу және даму». Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері.

Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі.

9) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. Репликацияның, репарацияның, рекомбинацияның генетикалық үдерістердің қателері.

10) «Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық дезоксирибонуклеин қышқылын секвенирлеу.

11) «Биосфера, экожүйе, популяция». Экологиялық пирамидалар. Трофикалық деңгейлер.

Экологиялық жағдайлар мен экологиялық есептер шешу.

12) Түрлердің алуан түрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы.

Зертханалық жұмыс «Талдаудың статистикалық әдістерін қолдану арқылы өз регионы экожүйесінің жағдайын анықтау».

13) «Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері». Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «Климаттың ғаламдық жылынуын компьютерлік модельдеу». Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары.

14) «Молекулярлық биология және биохимия». Антиденелердің құрылысы мен құрылымы. Антиденелердің арнайылығы (белсенді орталығының). Антиген мен антиденеңің әрекеттесуі. Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Ферментативті катализде белсенді орталықтың ролі. Фишердің теориясы. Ферменттердің иммобилизациясы.

15) Ферменттердің бәсекелес және бәсекелес емес ингибирленуі. Дәрілік препараттар мен ауыр металдар иондарының ферменттердің белсенділігіне әсері;

16) Транскрипция. Премрибонуклеин қышқылы посттранскрипциялық модификациясы. Генетикалық кодтың қасиеттері: үшөрімділігі, көптігі, әмбебаптығы, бірін-бірі жаппайтындығы.

17)«Жасушалық биология». Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау.

Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау».

18) «Биотехнология». Микробиологиялық зерттеулердің кезеңдері. Микроағзалармен жұмыс жасағандағы дезинфекциялау және стерильдеу әдістері.

Зертханалық жұмыс «Сүтқышқылды өнімдердің түрлі қоректік ортадағы микрофлорасын зерттеу».

19) Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері.

20) «Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылыалу тәсілдері. Плазмиданың қасиеттері және олардың генетикалық клондауда қолданылуы. «Клондау» ұғымы. Ағзаларды клондау тәсілдері. Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы.

21) «Биомедицина және биоинформатика». Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері. Эпигенетика туралы жалпы түсініктер. Адамдағы эпигенетикалық салдарлар. «Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану. Экстракорпоральды ұрықтандыру әдісі және оның маңызы. Экстракорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері. Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелердің өндірісі. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдалану ыңғайлылығы үшін кодтау енгізілді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 10.1.1.1. кодында «10» - сынып, «1.1» - бірінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «1» - оқыту мақсатының реттік саны.

13. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері	1.1 Тірі организмдердің әртүрлілігі	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау; 10.1.1.2 филогенетикалық карталарды (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды) құру және (интерпретациялау) түсіндіріп беру; 10.1.1.3 әр алуан филогенетикалық карталар-дың (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштар) принциптерін салыстыру	
	1.2 Қоректену	10.1.2.1 - әр түрлі жағдайлардың ферменттер белсенділігіне әсерін түсіндіру	11.1.2.1 - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату; 11.1.2.2 - фотосинтездің

			жарық кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.3 - фотосинтездің қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.4 - фотосинтездің шектеуші факторларын түсіндіру; 11.1.2.5 - фотосинтез және хемосинтез процестерінің ерекшеліктерін салыстыру
	1.3 Заттардың тасымал-дануы	10.1.3.1 - эмбрион мен ересек ағзаның гемоглобині мен миогло-бині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығын түсіндіру; 10.1.3.2 - пассивті тасымалдау механизмін түсіндіру	11.1.3.1 - өсімдіктердегі заттар транслокация механизмін түсіндіру; 11.1.3.2 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру; 11.1.3.3 - жасуша мембранасы арқылы заттарды тасымалдаудың әр түрлі типтерінің механизмдерін түсіндіру; 11.1.3.4 - мембраналық потенциал-ды сақтаудағы активті тасымалдың маңызын анықтау
	1.4 Тыныс алу	10.1.4.1 - аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүшфосфаттың синтезін салыстыру; 10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін атау; 10.1.4.4 энергетикалық алмасу кезеңдерін сипаттау; 10.1.4.5 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату; 10.1.4.6 - Кребс циклін сипаттау	
	1.5 Бөліп шығару	10.1.5.1 - зәрдің сүзілу (фильтрация) және түзілуі механизмін түсіндіру; 10.1.5.2 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның рөлін түсіндіру; 10.1.5.3 - диализ механизмін түсіндіру;	
	1.6	10.1.6.1 - 10.1.6.1 - көлденең	

ЖОБА

	Қозғалыс	жолақты бұлшықеттердің құрылымын түсіндіру 10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысының байланысын орналастыру	
	1.7 Координация және реттелу	10.1.7.1 - миеленденген нейрон аксонында әрекет потенциалының инициациясы мен трансмиссиясын сипаттау және түсіндіру; 10.1.7.2 - рефрактерлық кезең мен миелин қабығының маңызын түсіндіру; 10.1.7.3 - механорецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін (Пачини денешігі) сипаттау	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау; 11.1.7.2 - гормондардың әрекет ету механизмін түсіндіру; 11.1.7.3 - өсімдіктердің өсуіне стимуляторлардың (өсуді тездететін) әсер ету механизмін түсіндіру
2. Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму	2.1 Көбею		11.2.1.1 - адам гаметогенезінің сызбасын талдау; 11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
	2.2 Жасушалық цикл	10.2.2.1 - митоз фазаларын сипаттау; 10.2.2.2 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру; 10.2.2.3 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру; 10.2.2.4 - қартаю үдерісін түсіндіру	
	2.3 Өсу және даму		11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
	2.4 Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу; 10.2.4.2 - дигибридті будандастыру, жыныспен тіркес-кен тұқым қуалау мен көп аллельділіктің цитологиялық негіздерін есептер шығаруда қолдану; 10.2.4.3 - кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуын түсіндіру; 10.2.4.4 - аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуін салыстыру;	11.2.4.1 - мутациялардың дезоксирибонуклеин қышқылы репарациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы арасындағы байланысын табу; 11.2.4.2 . - «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау

		10.2.4.5 - Хуго де Фриздің мутация теориясын, мутагенез себептер, мутагенез себептерін және мутация түрлерін зерттеу; 10.2.4.6 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын сипаттау	
	2.5 Селекция негіздері	10.2.5.1 - селекцияәдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу	
	2.6 Эволюциялық даму	10.2.6.1 – тұқым қуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру 10.2.6.2 - эволюция үдерісіне әсер ететін факторларды талдау 10.2.6.3 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау 10.2.6.4 - түр түзілудің негізгі механизмдерін жіктеу 10.2.6.5 - антропогенездің кезеңдерін атау	
3. Ағза мен қоршаған орта	3.1 Биосфера, экожүйе, популяция		11.3.1.1 - экологиялық пирамида ережесін түсіндіру 11.3.1.2 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысын орнату; 11.3.1.3 - өз аймақтың экожүйесін статистикалық талдау әдістерін (Стьюденттің t-критерийі, χ2-критерий) қолданып зерттеу
	3.2 Адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері		11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарыа болжау; 11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық проблемаларын оқып білу және шешу жолдарын ұсыну
4.Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар	4.1 Молекулалық биология және биохимия	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру; 10.4.1.2 - көмірсуларды құрылымы, құрамы және қызметтері бойынша жіктеу; 10.4.1.3 - майлардың химиялық құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.4.1.4 - нәруыздарды олардың	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру; 11.4.1.2 - фермент-субстрат комплек-сінің түзілу механизмін түсіндіру; 11.4.1.3 - ферменттердің бәсекелес және бәсекелес

ЖОБА

		құрылымы, құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу; 10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәруыздар құрылымына әсерін зерттеу; 10.4.1.6 - биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау; 10.4.1.7 -дезоксирибонуклеин қышқылы құрылымы мен қызметі арасындағы байланысты орнату; 10.4.1.8 -рибонуклеин қышқылы (РНҚ) типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату	емес ингибирленуін салыстыру; 11.4.1.4 - нәруыз биосинтезі үдерісіндегі транскрипция мен трансляцияны сипаттау; 11.4.1.5 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру
	4.2 Жасушалық биология	10.4.2.1 - электронды микроскоп арқылы көрінетін жасуша органоид-терінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 10.4.2.2 - жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты түсіндіру	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау
	4.3 Биотехнология	10.4.3.1 - биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау; 10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицина мен криминалистикадағы маңызын сипаттау; 10.4.3.3- гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдерін түсіндіру; 10.4.3.4 - гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау	11.4.3.1 - микробиологиялық зерттеу кезеңдерін сипаттау және түсіндіру; 11.4.3.2 - грамм «оң» және грамм «теріс» бактерияларды зерттеу; 11.4.3.3 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.4 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.5 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
	4.4 Биомедицина және биоинформатика	10.4.4.1 - биомеханиканы робототехникада қолданылуын зерттеу; 10.4.4.2 - электрокардиограмманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру; 11.4.4.2 - гендердің реттілігін бұзбайтын, гендерді реттеудің механизмін зерттеудегі эпигенетиканың маңызын түсіндіру; 11.4.4.3- биоинформатика-ның рөлін сипаттау

ЖОБА

			11.4.4.4 - экстракорпоральды ұрықтандыру әдісінің маңызын түсіндіру; 11.4.4.5 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклональды антиденелерді қолдануды түсіндіру

14. Осы оқу бағдарламасы қосымшада берілген жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Биология» пәні бойынша оқу жүктемесі Үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.
15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

ЖОБА

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1)10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
Молекулалық биология және биохимия	Жердегі тіршілік үшін судың маңызы	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру
	Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер.. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері	10.4.1.2 - көмірсуларды құрылымы, құрамы және қызметтері бойынша жіктеу
	Липидтердің құрылымдық компоненттері. Майлардың химиялық құрылысы мен қызметтері	10.4.1.3 - майлардың химиялық құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыздардың құрылымдық деңгейлері мен құрылысы. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы. №1 зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әр түрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)»	10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрылымы, құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу 10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәруыздар құрылымына әсерін зерттеу
	Биологиялық нысандарда нәруыздың болуы. №2 зертханалық жұмыс «Биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау».	10.4.1.6 - биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау
	Дезоксирибонуклеин қышқылы құрылысы мен құрылымы (бірінші және екінші реттік). Дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қызметі	10.4.1.7 -дезоксирибонуклеин қышқылы құрылымы мен қызметі арасындағы байланысты орнату
	Рибонуклеин қышқылы молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы	10.4.1.8 -рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату
Жасушалық биология	Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері.	10.4.2.1 - электронды микроскоп арқылы көрінетін жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін

	Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері	түсіндіру
	Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс.	10.4.2.2 - жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты түсіндіру
Қоректену	Ферменттер белсенділігіне әсер ететін факторлар мен жағдайлар.	10.1.2.1 - ферменттер белсенділігіне әр түрлі жағдайлардың әсерін түсіндіру
2-тоқсан		
Заттардың тасымалдануы	Адам гемоглобині мен миоглобинінің құрылысы мен қызметі. Адам гемоглобині мен миоглобині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығы	10.1.3.1 - эмбрион мен ересек ағзаның гемоглобині мен миоглобині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығын түсіндіру
	Пассивті тасымалдау механизмі	10.1.3.2 - пассивті тасымалдау механизмін түсіндіру
Тыныс алу	Аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметі	10.1.4.1 -аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Аденозинүшфосфаттың синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері	10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүшфосфаттың синтезін салыстыру
	Метаболизм түрлері. Энергетикалық алмасу кезеңдері	10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін атау; 10.1.4.4 - энергетикалық алмасу кезеңдерін сипаттау
	Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Кребс циклі және оның биологиялық маңызы	10.1.4.5 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату 10.1.4.6 - Кребс циклін сипаттау
Бөліп шығару	Абсорбция және реабсорбция. Зәрдің түзілуі.	10.1.5.1 - зәрдің сүзілу (фильтрация) және түзілуі механизмін түсіндіру
	Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. Әсер ету эффектсі. Гипофункция. Гиперфункция	10.1.5.2 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның рөлін түсіндіру
	Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплантациясы.	10.1.5.3 - диализ және бүйрек трансплантациясы механизмін түсіндіру
3-тоқсан		
Жасушалық цикл	Митоз. Жасушада митоздың әр түрлі кезеңдерінде жүретін үрдістер.	10.2.2.1 - митоз фазаларын сипаттау

	Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез	10.2.2.2 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру
	Онкологиялық жаңа түзілулердің пайда болуы. Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар	10.2.2.3 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру
	Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.	10.2.2.4 - қартаю үдерісін түсіндіру
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылық Тары	Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар. №3 зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу
	Белгілердің тұқымқуалауындағы цитологиялық негіздер. Дигибридті будандастыру кезіндегі хромосомалардың тәуелсіз ажырауы. Жыныспен тіркесіп тұқым қуалау. Көптік аллельділік. Есептер шығару	10.2.4.2 - дигибридті будандастыру; жыныспен тіркескен тұқым қуалау мен көп аллельділіктің цитологиялық негіздерін есептер шығаруда қолдану
	Тұқымқуалаушылықтың хромосомалық теориясы. Кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуы	10.2.4.3 - кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуын түсіндіру
	Аллельді және аллельді емес ген-дердің өзара әрекеттесуі. Эпистаз. Комплиментарлық. Полимерия	10.2.4.4 - аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуін салыстыру
	Хуго де Фриздің мутация теориясы. Кенеттен және индуцияланған мутация. Модельдеу «Адам хромосомасы жиынтығынан кариограмм құру. Геномдық мутацияны оқып білу»	10.2.4.5 - Хуго де Фриздің мутация теориясын, мутагенез себептер, мутагенез себептерін және мутация түрлерін зерттеу
	Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.	10.2.4.6 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын сипаттау
Эволюциялық даму. Селекция негіздері. Тірі ағзалардың көптүрлілігі	Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар	10.2.6.1 - тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру; 10.2.6.2 - эволюция үдерісіне әсер ететін факторларды талдау

	Эволюцияның дәлелдемелері.	10.2.6.3 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау
	Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау
	Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Түсінік «Соңғы әмбебап жалпы ата тек». Модельдеу «Кладограмма құру». Филогенетикалық картаның әр түрлі формалары. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың айырмашылығы. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың эволюциялық маңызы.	10.1.1.2 - филогенетикалық карталарды (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды) құру және түсіндіріп беру 10.1.1.3 әр алуан филогенетикалық карталар-дың (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштар) принциптерін салыстыру
	Түр түзілудің тәсілдері. Түр түзілудің механизмі. Түр түзілудің оқшаулаушы механизмі. Түртүзілудегі репродуктивті оқшаулану. Полиплоидия және гибридизация	10.2.6.4 - түр түзілудің тәсілдерін атау және түр түзілудің негізгі механизмдерін жіктеу
	Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез	10.2.5.1 - селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу
	Антропогенез кезеңдері.	10.2.6.5 - антропогенездің кезеңдерін атау
4-тоқсан		
Координация және реттеу	Жүйке жасушаларының құрылысы. Мембраналық потенциал. Әрекет потенциалы. Нейронның аксон бойымен қозудың берілуі	10.1.7.1 - миеленденген нейрон аксонында әрекет потенциалының инициациясы мен трансмиссиясын сипаттау және түсіндіру
	Рефрактерлық кезең мен оның маңызы. Миелинденген және миелинденбеген нейрондарды салыстыру	10.1.7.2 - рефрактерлық кезең мен миелин қабығының маңызын түсіндіру
	Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы	10.1.7.3 - механорецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін (Пачини денешігі) сипаттау
Қозғалыс	Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылымы	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің құрылымын түсіндіру
	Жылдам және баяу	10.1.6.2 - жылдам және баяу

	жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысы. Актинге қатысты қаңқа бұлшықет ұлпаларының түрлер	жиырылатын бұлшықет талшық-тарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысының байланысын орналастыру
Биомедицина және биоинфор матика	Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника). Медициналық биомеханика (протездеу). Эргометриялық биомеханика(оптимизация). Модельдеу «Жердегі тірі ағзалар қозғалысының биомеханикасын зерттеу»	10.4.4.1 - биомеханиканы робототехникада қолданылуын зерттеу
	Жүректің өткізгіш жүйесі. Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамдығы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы. Модельдеу « Жүректе өтетін электрлік үрдісті зерттеу»	10.4.4.2 - электрокардиограмманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру
Биотехнология	Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері	10.4.3.1 биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау
	Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану. Полимеразды тізбекті реакцияның таксономия, медицина, криминалистикадағы маңызы	10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицинада және криминалистикадағы маңызын сипаттау
	Гендік -инженериялық манипуляциялаудың кезеңдері. Гендік инженерияның маңызы	10.4.3.3- гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдерін түсіндіру
	Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.	10.4.3.4 - гендік модификация-ланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау

2)11-сынып

Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары

1-тоқсан		
Молекулярлық биология және биохимия	Антиденелердің құрылысы мен құрылымы. Антиген мен антидененің әрекеттесуі	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру
	Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Фишердің теориясы. Ферменттердің иммобилизациясы.	11.4.1.2 - фермент-субстрат комплексінің түзілу механизмін түсіндіру
	Ферменттердің бәсекелес және бәсекелес емес ингибирленуі. Дәрілік препараттар мен ауыр металдар иондарының ферменттердің белсенділігіне әсері.	11.4.1.3 - ферменттердің бәсекелес және бәсекелес емес ингибирленуін салыстыру
	Транскрипция. Премрибонуклеин қышқылы посттранскрипциялық модификациясы.	11.4.1.4 - нәруыз биосинтезі үдерісіндегі транскрипция мен трансляцияны сипаттау
	Генетикалық кодтың қасиеттері: үшөрімділігі, көптігі, әмбебаптығы, бірін-бірі жаппайтындығы	11.4.1.5 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру
Қоректену	Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. R_f мәні. №1 зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу»	11.1.2.1 - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату
	Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану	11.1.2.2 - фотосинтездің жарық кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі	11.1.2.3 - фотосинтездің қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар.	11.1.2.4 - фотосинтездің шектеуші факторларын түсіндіру
	Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру	11.1.2.5 - фотосинтез және хемосинтез үдерістерінің ерекшеліктерін салыстыру
Заттардың тасымалдануы	Өсімдіктердегі заттар транслокациясының механизмі	11.1.3.1 - өсімдіктердегі заттар транслокациясы механизмін түсіндіру

ЖОБА

	Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы	11.1.3.2 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру
	Жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалдануының типтері	11.1.3.3 - жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалының әр түрлі типтерінің механизмдерін түсіндіру
	Мембраналық потенциалды сақтаудағы белсенді тасымалдың ролі	11.1.3.4 - мембраналық потенциалды сақтаудағы активті тасымалдың маңызын анықтау
2-тоқсан		
Координация және реттелу	Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы.	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау
	Мембраналық рецепторлар арқылы гормондық сигналдардың берілуі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі	11.1.7.2 - гормондардың әсер ету механизмін түсіндіру
	Өсіргіш заттар. Ауксин мен гибериллиннің әсері.	11.1.7.3 - өсімдіктердің өсуіне стимуляторлардың (өсіргіш заттар) әсер ету механизмін түсіндіру
Көбею	Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары	11.2.1.1 - адам гаметогенезінің сызбасын талдау
	Сперматогенез бен оогенездің айырмашылықтары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру	11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
Өсу және даму	Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі	11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
Тұқым Қуалаушылықпенөзгергіштік заңдылықтары	Дезоксирибонуклеинқышқылының кездейсоқ мутациясы. Репликацияның, репарацияның, рекомбинацияның генетикалық үдерістердің қателері	11.2.4.1 - мутациялардың дезоксирибонуклеинқышқылы репарациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы арасындағы байланысын табу
	«Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық ДНҚ-ын секвенирлеу.	11.2.4.2 - «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау

3-тоқсан		
Жасуша лық биология	Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау. №2 зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау»	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау
Биотехнология	Микробиологиялық зерттеулердің кезеңдері. Микроағзалармен жұмыс жасағандағы дезинфекциялау және стерильдеу әдістері. №3 зертханалық жұмыс «Сүтқышқылды өнімдердің түрлі қоректік ортадағы микрофлорасын зерттеу»	11.4.3.1 - микробиологиялық зерттеу кезеңдерін сипаттау және түсіндіру
	Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері.	11.4.3.2 -грамм оң және грамм теріс бактерияларды салыстыру
	«Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы алу тәсілдері. Плазмиданың қасиеттері және олардың генетикалық клондауда қолданылуы. «Клондау» ұғымы	11.4.3.3 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы алу тәсілдерін түсіндіру
	Ағзаларды клондау тәсілдері	11.4.3.4 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру
	Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы	11.4.3.5 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
Биомеди цина және биоинформатика	Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру
	Эпигенетика туралы жалпы түсініктер. Адамдағы эпигенетикалық салдарлар.	11.4.4.2 - гендердің реттілігін бұзбайтын, гендерді реттеудің механизмін зерттеудегі эпигенетиканың маңызын түсіндіру
	«Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану.	11.4.4.3 - биоинформатиканың ролін сипаттау
	Экстракорпоральды ұрықтандыру әдісі және оның маңызы. Экстракорпоральды ұрықтандырудың	11.4.4.4 -экстракорпоральды ұрықтандыру әдісінің маңызын түсіндіру

	этикалық аспектілері	
	Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу	11.4.4.5 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклоналды антиденелерді қолдануды түсіндіру
4-тоқсан		
Биосфера, экожүйе, популяция	Экологиялық пирамидалар. Трофикалық деңгейлер. Экологиялық жағдайлар мен экологиялық есептер шешу	11.3.1.1 - экологиялық пирамида ережесін түсіндіру
	Түрлердің алуантүрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы.	11.3.1.2 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысты орнату
	Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық әдістерді қолдану. №4 зертханалық жұмыс «Талдаудың статистикалық әдістерін қолдану арқылы өз регионы экожүйесінің жағдайын анықтау»	11.3.1.3 - өз аймақтың экожүйесін статистикалық талдау әдістерін (Стьюденттің t-критерийі, χ2-критерий) қолданып зерттеу
Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері	Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «Климаттың ғаламдық жылынуын компьютерлік модельдеу»	11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарын болжау
	Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары	11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық проблемаларын оқып білу және шешу жолдарын ұсыну.

3-тарау «Биология» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Биология» оқу пәнінің мазмұны (төмендетілген оқу жүктемесімен)

16. «Биология» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;
2) 11-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат.
17. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:
1) тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері;
2) көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму;
3) ағза мен қоршаған орта;
4) қолданбалы кіріктірілген ғылымдар.

18. «Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі;

2) қоректену:

3) заттардың тасымалдануы;

4) тыныс алу;

5) бөліп шығару;

6) қозғалыс;

7) координация және реттелу.

19. «Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көбею;

2) жасушалық айналым;

3) өсу және даму;

4) тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары;

5) селекция негіздері;

6) эволюциялық даму.

20. «Ағза мен қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) биосфера, экожүйе, популяция;

2) адам қызметінің қоршаған ортаға әсері.

21. «Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) молекулалық биология мен биохимия;

2) жасушалық биология;

3) микробиология және биотехнология;

4) биомедицина және биоинформатика.

22. Биология пәнінің 10-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Тірі ағзалардың әртүрлілігі». Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері. Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Түсінік "Соңғы әмбебап жалпы ата тек". Модельдеу "Кладограмма құру". Филогенетикалық картаның әр түрлі формалары. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың эволюциялық маңызы.

2) «Қоректену». Ферменттер белсенділігіне әсер ететін факторлар мен жағдайлар: pH; температура;

3) «Заттардың тасымалдануы». Адам гемоглобині мен миоглобинінің құрылысы мен қызметі.

4) Пассивті тасымалдау механизмі: қарапайым тасымал, мембраналық каналдар арқылы диффузия, жеңілдетілген диффузия.

5) «Тыныс алу». Аденозинүшфосфаттың (АТФ) құрылысы мен қызметі. Аденозинүшфосфаттың синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері. Метаболизм түрлері. Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысы. Кребс циклі. Электрондық-тасымалдау тізбегі. Биологиялық жүйелер үшін маңызы.

ЖОБА

6) «Бөліп шығару». Абсорбция және реабсорбция. Зәрдің түзілуі. Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. Әсер ету эффектсі. Гипофункция. Гиперфункция. Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Диализ әсерінің себептері. Диализ әдістері: перитонеальды, гемодиализ. Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплан-тациясы. Артықшылықтары мен кемшіліктері.

7) «Қозғалыс». Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылымы (аймақ, дисклер, саркомерлер, актин, миозин). Жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысы. Актинге қатысты қаңқа бұлшықет ұлпаларының түрлері.

8) «Координация және реттеу». Жүйке жасушаларының құрылысы. Орталық жүйке жүйесінің құрылысы. Мидың құрылысы мен қызметтері. Жұлынның құрылысы мен. Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы. Холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланыс.

9) «Жасушалық цикл». Митоз. Жасушада митоздың әр түрлі кезеңдерінде жүретін үрдістер.

Зертханалық жұмыс «Пияз тамыры ұшындағы жасушалардан митоздың белсенділік деңгейін анықтау».

10) Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез. Онкологиялық жаңатүзілулердің пайда болуы. Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар. Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.

11) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар.

Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».

13) Тұқымқуалаушылықтың хромосомалық теориясы. Кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуы. Эпистаз. Комплиментарлық. Полимерия. Хуго де Фризадің мутация теориясы. Кенеттен және индуцияланған мутация. Нүктелік, хромосомалық, геномдық, ядролық және цитоплазмалық мутациялар. Модельдеу "Адам хромосомасы жиынтығынан кариограмм құру. Геномдық мутацияны оқып білу". Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.

14) «Селекция негіздері». Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез.

15) «Эволюциялық даму». Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Тұқымқуалайтын өзгергіштік – эволюция негізі. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар. Эволюцияның дәлелдемелері. Салыстырмалы-анатомиялық. Эмбриологиялық. Палеонтологиялық.

Биогеографиялық. Биохимиялық. Антропогенез кезеңдері. Проантроптар. Архантроптар. Палеоантроптар. Неоантроптар.

16) «Молекулалық биология және биохимия». Жердегі тіршілік үшін судың маңызы. Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері.

17) Липидтердің құрылымдық компонентері. Майлардың құрамы мен қызметтері. Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы;

Зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әр түрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)».

18) Дезоксирибонуклеин қышқылы (ДНҚ) құрылысы. Дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қызметі. Репликация механизмі. Дезоксирибонуклеин қышқылы. Мезелсон мен Сталь тәжірибесі. Чаргафф ережесі. Рибонуклеин қышқылы (РНҚ) молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы.

19) «Жасушалық биология». Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері: жасуша қабырғасы, плазмалық мембрана, цитоплазма және оның органоидтары (мембранасыз, бірмембраналы және қосмембраналы). Ядро. Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері. Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс. Жасуша мембранасының сұйық кристалды моделі. Мембраналық нәруыздардың, фосфолипидтердің, гликопротеиндердің, гликолипидтердің, холестеролдың қызметі.

Зертханалық жұмыс «Жасуша мембранасына әр түрлі жағдайлардың әсері».

20) Бактерия, саңырауқұлақ, өсімдік және жануар жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтері.

21) «Биотехнология». Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері. Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану. Медициналық диагностикалауда, әкелікті негіздеуде, тұлғаларды дербестендіру медицинасында, гендерді клондауда, дезоксирибонуклеин қышқылы секвенирлеуде мутагенезде полимеразды тізбекті реакцияның маңызы. Гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдері. Гендік инженерияның маңызы. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.

22) «Биомедицина және биоинформатика». Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника). Медициналық биомеханика (протездеу). Эргометриялық биомеханика (оптимизация). Модельдеу «Жердегі тірі ағзалар қозғалысының биомеханикасын зерттеу». Жүректің өткізгіш жүйесі. Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамдығы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы. Модельдеу «Жүректе өтетін электрлік үрдісті зерттеу».

23. Биология пәнінің 11-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Қоректену». Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері. R_f мәні.

Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу».

2) Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану. Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі.

3) Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары: жарық толқынының ұзындығы мен жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура.

Зертханалық жұмыс «Шектеуші факторлардың фотосинтездің интенсивтілігіне әсерін зерттеу».

4) Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру.

5) «Заттардың тасымалдануы». Өсімдіктердегі заттар транслокациясының механизмі. Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы. Жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалдануының типтері. Мембраналық потенциалды сақтаудағы белсенді тасымалдың ролі.

6) «Координация және реттелу». Биологиядағы басқару жүйесі. Биологиядағы «Басқару жүйесі» ұғымы. Басқару жүйесінің негізгі компоненттері. Температураның/көмірқышқыл газының/оттегі газының деңгейлерінің реттелуі мысалында кері байланыс принципі. Мембраналық рецепторлар арқылы гормондық сигналдардың берілуі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі. Өсіргіш заттар. Өсіргіш заттардың өсімдіктерге әсер ету механизмі.

7) «Көбею». Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары. Сперматогенез бен оогенездің айырмашылықтары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру.

8) «Өсу және даму». Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері (қайта жаңаруы, жіктелуі). Бағаналы жасушалардың түрлері: эмбрионалды және соматикалық. Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі.

9) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. Репликацияның, репарацияның, рекомбинацияның генетикалық үдерістердің қателері.

10) «Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық дезоксирибонуклеин қышқылын секвенирлеу. Жоба аясында жүргізілген зерттеулердің маңызы.

11) «Биосфера, экожүйе, популяция». Трофикалық деңгейлер. Қарым-қатынас түрлері. Модельдеу «Қоректік тізбектерде энергияның тасымалдануының сызбасын құрастыру».

Экологиялық жағдайлар мен экологиялық есептер шешу жолдары.

12) Түрлердің алуан түрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы. Сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін қорғау. Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық әдістерді қолдану. Жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін анықтауда кездейсоқ іріктеу әдісінің маңызы;

13) «Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері». Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «Климаттың ғаламдық жылынуын компьютерлік модельдеу». Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары.

14) «Молекулярлық биология және биохимия». Антиденелердің құрылысы мен құрылымы. Антиденелердің арнайылығы (белсенді орталығының). Антиген мен антиденеңің әрекеттесуі. Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Ферментативті катализде белсенді орталықтың ролі. Фишердің теориясы. Ферменттердің иммобилизациясы;

Зертханалық жұмыс «Иммобилизациялаудың ферменттердің белсенділігіне әсерін зерттеу».

15) Ферменттердің бәсекелес және бәсекелес емес ингибирленуі. Ферменттердің белсенділігін реттеу. Дәрілік препараттар мен ауыр металдар иондарының ферменттердің белсенділігіне әсері.

Зертханалық жұмыс «Активаторлар мен ингибиторлардың ферменттік реакцияның жылдамдығына әсерін зерттеу».

16) Транскрипция. Пре-м рибонуклеин қышқылы посттранскрипциялық модификациясы. Трансляцияның кезеңдері. Генетикалық кодтың қасиеттері: үшөрімділігі, көптігі, әмбебаптығы, бірін-бірі жаппайтындығы.

17) «Жасушалық биология». Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау.

Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау».

18) «Биотехнология». Микробиологиялық зерттеулердің кезеңдері. Микроағзалармен жұмыс жасағандағы дезинфекциялау және стерильдеу әдістері. Қоректік орталардың түрлері және оларды әзірлеу. Қоректік орталарға себу тәсілдері мен техникасы. Инкубация.

Зертханалық жұмыс «Сүтқышқылды өнімдердің түрлі қоректік ортадағы микрофлорасын зерттеу».

19) Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері. Өкілдері.

Зертханалық жұмыс «Бактерияларды Грамм әдісі бойынша бояу».

20) «Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылыалу тәсілдері. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының қолданылуы. Плазмиданың қасиеттері және олардың генетикалық клондауда қолданылуы. «Клондау» ұғымы. Ағзаларды клондау тәсілдері. «Микроклоналды көбею» ұғымы. Өсімдіктерді микроклоналды көбейтудің кезеңдері мен әдістері. Маңызы. Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы.

21) «Биомедицина және биоинформатика». Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері. «Эпигенетика» ұғымы. Эпигенетика туралы жалпы түсініктер. Эпигенетиканың молекулярлық негіздері. Адамдағы эпигенетикалық салдарлар. Эпигенетика және эпигеномика. дезоксирибонуклеин қышқылының метилденуі. «Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану. Экстракорпоральды

ұрықтандыру әдісі және оның маңызы. Экстракорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері. Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелердің өндірісі. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері	1.1 Тірі организмдердің әртүрлілігі	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау; 10.1.1.2 филогенетикалық карталарды (кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды) құру және (интерпретациялау) түсіндіріп беру;	
	1.2 Қоректену	10.1.2.1 - әр түрлі жағдайлардың (температура, pH, субстрат пен ингибитор концентрациясы) ферменттер белсенділігіне әсерін зерттеу	11.1.2.1 - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату; 11.1.2.2 - фотосинтездің жарық және қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.3 - фотосинтездің шектеуші факторларын зерттеу және түсіндіру; 11.1.2.4 - фотосинтез және хемосинтез процестерінің ерекшеліктерін салыстыру
	1.3 Заттардың тасымал-дануы	10.1.3.1 - эмбрион мен ересек ағзаның гемоглобині мен миогло-бині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығын түсіндіру; 10.1.3.2 - пассивті тасымалдау механизмін түсіндіру	11.1.3.1 - өсімдіктердегі заттар транслокация механизмін түсіндіру; 11.1.3.2 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру; 11.1.3.3 - жасуша мембранасы арқылы заттарды тасымалдаудың әр түрлі типтерінің механизмдерін түсіндіру; түсіндіру; 11.1.3.4 - мембраналық

ЖОБА

			потенциалды сақтаудағы активті тасымалдың маңызын анықтау
	1.4 Тыныс алу	10.1.4.1 - аденозинүшфосфаттың (АТФ) құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүшфосфаттың синтезін салыстыру; 10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін атау; 10.1.4.4 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату; 10.1.4.5 - Кребс циклін сипаттау	
	1.5 Бөліп шығару	10.1.5.1 - зәрдің сүзілу (фильтрация) және түзілуі механизмін түсіндіру; 10.1.5.2 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның (АДГ) рөлін түсіндіру; 10.1.5.3 - диализ механизмін түсіндіру; 10.1.5.4 - бүйрек трансплантациясы мен диализдің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау	
	1.6 Қозғалыс	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің ультрақұрылымын зерттеу; 10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін сипаттау	
	1.7 Координация және реттеу	10.1.7.1 - миеленденген нейрон аксонын сипаттау 10.1.7.2 - жұлын мен мидың құрылысы мен қызметтерін оқып білу; 10.1.7.3 - механорецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін (Пачини денешігі) сипаттау; 10.1.7.4 - холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты орнату	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау; 11.1.7.2 - гормондардың әрекет ету механизмін түсіндіру

ЖОБА

2. Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму	2.1 Көбею		11.2.1.1 - адам гаметогенезінің сызбасын талдау; 11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
	2.2 Жасуша-лық цикл	10.2.2.1 - дайын микропрепараттар көмегімен митоз фазаларын зерттеу; 10.2.2.2 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру; 10.2.2.3 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру; 10.2.2.4 - қартаю үдерісін түсіндіру	
	2.3 Өсу және даму		11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
	2.4 Тұқым қуалаушы-лық пен өзгергіштік заңдылық-тары	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу; 10.2.4.2 - кроссинговер нәтиже-сінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуын түсіндіру; 10.2.4.3 - Хуго де Фриздің мутация теориясын, мутагенез себептер, мутагенез себептерін және мутация түрлерін зерттеу; 10.2.4.4 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын (аутосомдық және жыныстық) сипаттау	11.2.4.1 - мутациялардың дезоксирибонуклеин қышқылы репарациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы арасындағы байланысын сипаттау; 11.2.4.2 - "Адам геномы" жобасының маңызын талқылау
	2.5 Селекция негіздері	10.2.5.1 - селекцияәдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу	
	2.6 Эволюциялық даму	10.2.6.1 – тұқым қуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру 10.2.6.2 - эволюция үдерісіне әсер ететін факторларды талдау	

ЖОБА

		10.2.6.3 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау механизмдерін жіктеу 10.2.6.4 - антропогенездің кезеңдерін атау	
3. Ағза мен қоршаған орта	3.1 Биосфера, экожүйе, популяция		11.3.1.1 - экожүйелердегі трофикалық деңгейлердің сызбасын құрастыру; 11.3.1.2 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысын орнату; 11.3.1.3 - жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін сипаттау
	3.2 Адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері		11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарыа болжау; 11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық проблемаларын оқып білу және шешу жолдарын ұсыну
4.Қолдан-балы кіріктірілген ғылым дар	4.1 Молекулалық биология және биохимия	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру; 10.4.1.2 - көмірсуларды құрамы және қызметтері бойынша сипаттау; 10.4.1.3 - майлардың құрамы мен қызметтерін сипаттау; 10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрамы, атқаратын қызметтері бойынша сиптаттау; 10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәр-уыздар құрылымына әсерін зерттеу; 10.4.1.6 -дезоксирибонуклеин қышқылықұрылымы мен қызметі арасындағы байланысты түсіндіру; 10.4.1.7 - Чаргафф ережелері негізінде дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы үдерісін сипаттау; 10.4.1.8 -рибонуклеин қышқылы (РНҚ) типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату	11.4.1.1 - антиген мен антиденеңің әрекеттесуін түсіндіру; 11.4.1.2- нәруыз биосинтезі үдерісіндегі транскрипция мен трансляцияны сипаттау; 11.4.1.3 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру
	4.2 Жасушалық биология	10.4.2.1 - жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру;	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау;

ЖОБА

		10.4.2.2 - жасуша мембранасының сұйық кристалды моделін пайдаланып, жасуша мембранасының құры-лымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты орнату; 10.4.2.3 - прокариот және эукариот жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтерін салыстыру	
	4.3 Биотехнология	10.4.3.1 - биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау; 10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицина мен криминалистикадағы маңызын сипаттау; 10.4.3.3- гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдерін түсіндіру; 10.4.3.4 - гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау	11.4.3.1 - микробиологиялық зерттеу кезеңдерін сипаттау және түсіндіру; 11.4.3.2 - грамм "оң" және грамм "теріс" бактерияларды зерттеу; 11.4.3.3 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.4 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.5 - өсімдіктердің микроклоналды көбейту тәсілін сипаттау; 11.4.3.6 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
	4.4 Биомедицина және биоинформатика	10.4.4.1 - биомеханиканы робототехникада қолдалынуын зерттеу; 10.4.4.2 - электрокардиограмманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру; 11.4.4.2 - гендердің реттілігін бұзбайтын, гендерді реттеудің механизмін зерттеудегі эпигенетиканың маңызын түсіндіру; 11.4.4.3- биоинформатиканың рөлін сипаттау 11.4.4.4 - экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКО) әдісінің маңызын түсіндіру; 11.4.4.5 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклональды антиденелерді қолдануды түсіндіру

ЖОБА

24. Осы оқу бағдарламасы қосымшада берілген жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «Биология» пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген Үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады (төмендетілген оқу жүктемесімен).

25. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады

ЖОБА

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі Ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаты
1-тоқсан		
Молекулалық биология және биохимия	Жердегі тіршілік үшін судың маңызы	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру
	Көмірсуларды жіктеу: моносаха-ридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері	10.4.1.2 - көмірсуларды құрамы және қызметтері бойынша жіктеу
	Липидтердің құрылымдық компоненттері. Майлардың құрамы мен қызметтері	10.4.1.3 - майлардың құрамы мен қызметтерін сипаттау
	Нәруыздарды құрамы (жай, күрде-лі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы. Зертханалық жұмыс "Нәруыздардың құрылымына әр түрлі жағдай-лардың әсері (температура, pH)"	10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу
		10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәруыздар құрылымына әсерін зерттеу
	Дезоксирибонуклеин қышқылы құрылысы. Дезоксирибо-нуклеин қышқылымолекуласының қызметі	10.4.1.6 -дезоксирибонуклеин қышқылықұрылымы мен қызметі арасындағы байланысты түсіндіру
	Репликация механизмі. Дезоксири-бонуклеин қышқылы. Мезелсон мен Сталь тәжірибесі. Чаргафф ережесі	10.4.1.7 - Чаргафф ережелері негізінде дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы үдерісін сипаттау
	Рибонуклеин қышқылы молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы	10.4.1.8 -рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату
Жасушалық биология	Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері: жасуша қабырғасы, плазмалық мембрана, цитоплазма және оның органоидтары. Ядро. Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері	10.4.2.1 - жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру
	Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс. Жасуша мембранасының сұйық кристалды моделі. Мембраналық нәруыздардың, фосфолипидтердің, гликопротеиндердің, гликолипид-тердің, холестеролдың қызметі. Зертханалық	10.4.2.2 - жасуша мембранасының сұйық кристалды моделін пайдаланып, жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты орнату

	жұмыс "Жасуша мембранасына әр түрлі жағдайлардың әсері"	
	Бактерия, саңырауқұлақ, өсімдік және жануар жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтері	10.4.2.3 - прокариот және эукариот жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтерін салыстыру
Қоректену	Ферменттер белсенділігіне әсер ететін факторлар мен жағдайлар: pH; температура; субстрат, ингибитор және активатор.	10.1.2.1 - әр түрлі жағдайлардың (температура, pH, субстрат пен ингибитор концентрациясы
2-тоқсан		
Заттардың тасымалда Нуы	Адам гемоглобині мен миоглобинінің құрылысы мен қыз-меті. Адам гемоглобині мен миоглобині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығы	10.1.3.1 - эмбрион мен ересек ағзаның гемоглобині мен миоглобині үшін оттектің диссоциациялануының қисық сызығын түсіндіру
	Пассивті тасымалдау механизмі: қарапайым тасымал, мембраналық каналдар арқылы диффузия, жеңілдетілген диффузия.	10.1.3.2- пассивті тасымалдау механизмін түсіндіру
Тыныс алу	Аденозинүшфосфаттың (АТФ)құрылысы мен қызметі	10.1.4.1-аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Аденозинүшфосфаттың синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері	10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүшфосфаттың синтезін салыстыру
	Метаболизм түрлері.	10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін атау
	Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Митохондрия құры-лымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысы	10.1.4.4 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты сипаттау
	Кребс циклі. Электрондық-тасымалдау тізбегі. Биологиялық жүйелер үшін маңызы	10.1.4.5 - Кребс циклін сипаттау
Бөліп шығару	Абсорбция және реабсорбция. Зәрдің түзілуі.	10.1.5.1 - зәрдің сүзілу (фильтрация) және түзілуі механизмін түсіндіру
	Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. Әсер ету эффектісі. Гипофункция. Гиперфункция	10.1.5.2 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның рөлін түсіндіру
	Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Диализ әсерінің себептері. Диализ әдістері: перитонеальды, гемодиализ	10.1.5.3 - диализ механизмін түсіндіру
	Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплан-тациясы. Артықшылықтары мен кемшіліктері	10.1.5.4 - бүйрек трансплантациясы мен диализдің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау

КОПИЯ

3-тоқсан		
Жасушалық цикл	Митоз. Жасушада митоздың әр түрлі кезеңдерінде жүретін үрдістер. Зертханалық жұмыс «Пияз тамыры ұшындағы жасушалардан митоздың белсенділік деңгейін анықтау»	10.2.2.1 - дайын микропрепараттар көмегімен митоз фазаларын зерттеу
	Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез	10.2.2.2 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру
	Онкологиялық жаңатүзілулердің пайда болуы. Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар	10.2.2.3 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру
	Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.	10.2.2.4 - қартаю үдерісін түсіндіру
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылық Тары	Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар. Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу
	Тұқымқуалаушылықтың хромосо-малық теориясы. Кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуы	10.2.4.2 - кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуын түсіндіру
	Хуго де Фризадің мутация теория-сы. Кенеттен және индукцияланған мутация. Нүктелік, хромосомалық, геномдық, ядролық және цитоплаз-малық мутациялар. Модельдеу «Адам хромосомасы жиынтығынан кариограмм құру. Геномдық мутацияны оқып білу»	10.2.4.3 - Хуго де Фриздің мутация теориясын, мутагенез себептер, мутагенез себептерін және мутация түрлерін зерттеу
	Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.	10.2.4.4 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын (ауто-сомдық және жыныстық) сипаттау
Эволюциялық даму. Селекция негіздері. Тірі ағзалардың көптүрлілігі	Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Тұқымқуалайтын өзгергіштік – эволюция негізі. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар	10.2.6.1 - тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру; 10.2.6.2 - эволюция үдерісіне әсер ететін факторларды талдау
	Эволюцияның дәлелдемелері. Салыстырмалы-анатомиялық. Эмбриологиялық. Палеонтологиялық. Биогеографиялық. Биохимиялық	10.2.6.3 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау
	Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау
	Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Түсінік «Соңғы әмбебап	10.1.1.2 - филогенетикалық карталарды (кладограммалар мен

ЖОБА

	жалпы ата тек». Модельдеу «Кладограмма құру». Филогенетикалық картның әр түрлі формалары.	филогенетикалық ағаштарды) құру және түсіндіріп беру
	Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез	10.2.5.1 - селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу
	Антропогенез кезеңдері. Проантроптар. Архантроптар. Палеоантроптар. Неоантроптар	10.2.6.4 - антропогенездің кезеңдерін атау
4-тоқсан		
Координация және реттеу	Жүйке жасушаларының құрылысы.	10.1.7.1 - миеленденген нейрон аксонын сипаттау
	Орталық жүйке жүйесінің құрылысы. Мидың құрылысы мен қызметтері. Жұлынның құрылысы мен	10.1.7.2 - жұлын мен мидың құрылысы мен қызметтерін оқып білу
	Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы	10.1.7.3 - механорецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін (Пачини денешігі) сипаттау
	Холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланыс.	10.1.7.4 - холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты орнату
Қозғалыс	Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылымы (аймақ, дисклер, саркомерлер, актин, миозин)	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің ультрақұрылымын зерттеу
	Жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттері. Актинге қатысты қаңқа бұлшықет ұлпаларының түрлер	10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшық-тарының ортақ қасиеттерін сипаттау
Биомедицина және биоинфор матика	Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника). Медициналық биомеханика (протездеу). Эргометриялық биомеханика(оптимизация). Модельдеу Жердегі тірі ағзалар қозғалысының биомеханикасын зерттеу»	10.4.4.1-биомеханиканы робототехникада қолдалынуын зерттеу
	Жүректің өткізгіш жүйесі. Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамды-ғы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардио-графия, оның диагностикалық маңызы. Модельдеу " Жүректе өтетін электрлік үрдісті зерттеу"	10.4.4.2- электрокардиограмманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру
Биотехноло гия	Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері	10.4.3.1 биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау

	Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану. Медициналық диагности-калауда, әкелікті негіздеуде, тұлға-ларды дербестендіру медицинасын-да, гендерді клондауда, дезоксирибонуклеин қышқылысеквенирлеуде мутагенезде полимеразды тізбекті реакцияның маңызы	10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицинада мен криминалистикада және, маңызын сипаттау
	Гендік -инженериялық манипуля-циялаудың кезеңдері. Гендік инженерияның маңызы	10.4.3.3 - гендік-инженериялық манипуляциялаудың кезеңдерін түсіндіру
	Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификация-ланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары	10.4.3.4-гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан		
Молеку лярлық биология және биохимия	Антиденелердің құрылысы мен құры-лымы. Антиденелердің арнайылығы (белсенді орталығының). Антиген мен антидененің әрекеттесуі	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру
	Транскрипция. Премрибонуклеин қышқылыпосттранскрипциялық модификациясы. Трансляцияның кезеңдері	11.4.1.2 - нәруыз биосинтезі үдерісіндегі транскрипция мен трансляцияны сипаттау
	Генетикалық кодтың қасиеттері.	11.4.1.3 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру
Қоректену	Хлоропластың құрылымдық компо-ненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері. Rf мәні. Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу»	11.1.2.1 - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату
	Фотосинтездің жарық және қараңғы кезеңі. Кальвин циклы.	11.1.2.2 - фотосинтездің жарық және қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары: жарық толқынының ұзындығы мен жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура. Зертханалық жұмыс «Шектеуші факторлардың фотосинтездің интенсивтілігіне әсерін зерттеу»	11.1.2.3 - фотосинтездің шектеуші факторларын зерттеу және түсіндіру
	Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру	11.1.2.4- фотосинтез және хемосинтез үдерістерінің ерекшеліктерін салыстыру

ЖОБА

Заттардың тасымал дануы	Өсімдіктердегі заттар транслокациясының механизмі	11.1.3.1 - өсімдіктердегі заттар транслокациясы механизмін түсіндіру
	Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы	11.1.3.2 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру
	Жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалдануының типтері	11.1.3.3 - жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалының әр түрлі типтерінің механизмдерін түсіндіру
	Мембраналық потенциалды сақтаудағы белсенді тасымалдың ролі	11.1.3.4 - мембраналық потенциалды сақтаудағы активті тасымалдың маңызын анықтау
2-тоқсан		
Координация және реттелу	Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы. Басқару жүйесінің негізгі компоненттері. Температураның/көмірқышқыл газының/оттегі газының деңгейлерінің реттелуі мысалында кері байланыс принципі	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау
	Мембраналық рецепторлар арқылы гормондық сигналдардың берілуі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі	11.1.7.2 - гормондардың әсер ету механизмін түсіндіру
	Өсіргіш заттар. Өсіргіш заттардың өсімдіктерге әсер ету механизмі.	11.1.7.3 - өсімдіктердің өсуіне стимуляторлардың (өсіргіш заттар) әсер ету механизмін түсіндіру
Көбею	Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары	11.2.1.1 - адам гаметогенезінің сызбасын талдау
	Сперматогенез бен оогенездің айырмашылықтары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру	11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
Өсу және даму	Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері (қайта жаңаруы, жіктелуі). Бағаналы жасушалардың түрлері: эмбрионалды және соматикалық. Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі	11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
Тұқым Қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. Репликацияның, репарацияның, рекомбинацияның генетикалық үдерістердің қателері	11.2.4.1 - мутациялардың дезоксирибонуклеинқышқылы репарациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы, дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы арасындағы байланысын сипаттау

	«Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық ДНҚ-ін секвенирлеу. Жоба аясында жүргізілген зерттеулердің маңызы	11.2.4.2 - «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау
3-тоқсан		
Жасушалық биология	Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау. Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау»	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау
Биотехнология	Микробиологиялық зерттеулердің кезеңдері. Микроағзалармен жұмыс жасағандағы дезинфекциялау және стерильдеу әдістері. Қоректік орталардың түрлері және оларды әзірлеу. Қоректік орталарға себу тәсілдері мен техникасы. Инкубация. Зертханалық жұмыс «Сүтқышқылды өнімдердің түрлі қоректік ортадағы микрофлорасын зерттеу»	11.4.3.1 - микробиологиялық зерттеу кезеңдерін сипаттау және түсіндіру
	Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері. Өкілдері. Зертханалық жұмыс №6 «Бактерияларды Грамм әдісі бойынша бояу»	11.4.3.2 -грамм оң және грамм теріс бактерияларды зерттеу
	«Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы алу тәсілдері. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының қолданылуы. Плазмиданың қасиеттері және олардың генетикалық клондауда қолданылуы. «Клондау» ұғымы	11.4.3.3 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы алу тәсілдерін түсіндіру
	Ағзаларды клондау тәсілдері	11.4.3.4 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру
	«Микроклоналды көбею» ұғымы. Өсімдіктерді микроклоналды көбейтудің кезеңдері мен әдістері. Маңызы	11.4.3.5 - өсімдіктерді микроклоналды көбейту тәсілін сипаттау
	Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы	11.4.3.6 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
Биомедицина және биоинформатика	Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру
	«Эпигенетика» ұғымы. Эпигенетика туралы жалпы түсініктер. Эпигенетиканың молекулярлық негіздері. Адамдағы эпигенетикалық салдарлар. Эпигенетика және	11.4.4.2 - гендердің реттілігін бұзбайтын, гендерді реттеудің механизмін зерттеудегі эпигенетиканың маңызын түсіндіру

ЖОБА

	эпигеномика. дезоксирибонуклеин қышқылың метилденуі.	
	«Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану.	11.4.4.3 - биоинформатиканың ролін сипаттау
	Экстракорпоральды ұрықтандыру әдісі және оның маңызы. Экстракорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері	11.4.4.4 -экстракорпоральды ұрықтандыру әдісінің маңызын түсіндіру
	Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелердің өндірісі. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу	11.4.4.5 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклоналды антиденелерді қолдануды түсіндіру
4-тоқсан		
Биосфера, экожүйе, Популяция Түрлердің алуантүрлілігі	Экологиялық пирамидалар. Трофикалық деңгейлер. Қарым-қатынас түрлері. Модельдеу «Қоректік тізбектерде энергияның тасымалдануының сызбасын құрастыру». Экологиялық жағдайлар мен экологиялық есептер шешу	11.3.1.1 - экожүйелердегі трофикалық деңгейлердің сызбасын құрастыру
	Түрлердің алуантүрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы. Сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін қорғау.	11.3.1.2 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысты орнату
	Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық әдістерді қолдану. Жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін анықтауда кездейсоқ іріктеу әдісінің маңызы.	11.3.1.3 - жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін сипаттау
Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері	Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «Климаттың ғаламдық жылынуын компьютерлік модельдеу»	11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарын болжау
	Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары	11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық проблемаларын оқып білу және шешу жолдарын ұсыну.

ҚОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
115-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Биология» оқу пәнінің мақсаты – білім алушылардың заман талаптарына сай білімдері мен біліктерін дамыту; өмірдің мәнін, дамуын, оның түрлі ұйымдасу деңгейлерінде көрініс табуын түсіну; өмірдің ең басты құндылық ретіндегі маңызын түсінетін жан-жақты дамыған тұлғаны дайындау.

3. Міндеттері:

1) табиғаттың даму заңдарын түсінуге негізделе отырып, адамның табиғаттағы рөлін анықтайтын маңызды биологиялық білімдер мен біліктер ауқымын кеңейту;

2) табиғаттың даму және тіршілігін жалғастыру заңдарын жаңа білімдерді алу, оларды ары қарай дамыту және тереңдету негізі және құралы ретінде пайдалану;

3) жүйені меңгеру барысында ғылым білім мен дүниетаным негіздерін; шығармашылық дербестік пен сын тұрғысынан ойлау қабілетін; зерттеушілік дағдыларын қалыптастыру;

4) әдеп мәселелерімен және қоғамның әлеуметтік өмірі мен еңбек әрекетіне тікелей қатысумен байланысты қоршаған шынайылықта еркін бағдарлануға мүмкіндік беретін, бастамашыл тұлғаның қасиеттерін дамыту;

5) білім алушылардың білім алуды және өздігінен білім алуды жалғастыруы үшін қажетті зияткерлік біліктерді дамыту.

2-тарау «Биология» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Биология» оқу пәнінің мазмұны

4. «Биология» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

3) 10-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;

4) 11-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат.

5. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері;

2) көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму;

3) ағза мен қоршаған орта;

4) қолданбалы кіріктірілген ғылымдар.

6. «Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі;

2) қоректену;

3) заттардың тасымалдануы;

4) тыныс алу;

5) бөліп шығару;

6) қозғалыс;

7) координация және реттелу.

7. «Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көбею;

2) жасушалық айналым;

3) өсу және даму;

4) тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары;

5) селекция негіздері;

6) эволюциялық даму.

8. «Ағза мен қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) биосфера, экожүйе, популяция;

2)экология және адам қызметінің қоршаған ортаға әсері.

9. «Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) молекулалық биология мен биохимия;

2) жасушалық биология;

3) микробиология және биотехнология;

4) биомедицина және биоинформатика.

10. Биология пәнінің 10-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Тірі ағзалардың әртүрлілігі». Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері. Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштар.

2) «Заттардың тасымалдануы». Пассивті тасымалдау механизмі: қарапайым диффузия, жеңілдетілген диффузия. Белсенді тасымалдың механизмі.

ЖОБА

3) «Тыныс алу». Аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметі. Метаболизм түрлері. Энергетикалық алмасу кезеңдері. Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысы.

4) «Бөліп шығару». Су мөлшерінің реттелуі. Нысана мүшелер. Гипофункция. Гиперфункция. Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Диализ әсерінің себептері. Диализ әдістері: перитонеальды, гемодиализ. Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплантациясы. Артықшылықтары мен кемшіліктері.

5) «Қозғалыс». Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Бұлшықет талшықтарының жиырылу механизмі.

6) «Координация және реттеу». Орталық жүйке жүйесінің құрылысы. Мидың құрылысы мен қызметтері. Жұлынның құрылысы мен қызметтері.

7) «Жасушалық цикл» Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез. Онкологиялық жаңа түзілулердің пайда болуы. Обыр алды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар. Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.

8) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар.

Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».

9) Белгілердің тұқым қуалауындағы цитологиялық негіздер. Жынысқа тіркес тұқым қуалау. Есептер шығару.

10) Тұқымқуалаушылықтың хромосомалық теориясы. Аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуі. Көп аллельділік. Комплиментарлық. Полимерия. Гендік, хромосомалық, геномдық мутациялар. Модельдеу «Адам кариограммасын құру. Геномдық мутацияны оқып білу». Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.

11) «Селекция негіздері». Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері.

12) «Эволюциялық даму». Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Тұқымқуалайтын өзгергіштік – эволюция негізі. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар. Эволюцияның дәлелдемелері. Түр түзілудің механизмі. Антропогенез кезеңдері. Проантроптар. Архантроптар. Палеоантроптар. Неоантроптар.

13) «Молекулалық биология және биохимия». Жердегі тіршілік үшін судың маңызы. Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Көмірсулардың қасиеттері мен қызметтері. Липидтердің құрылымдық компоненттері. Майлардың құрылысы мен қызметтері. Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы.

Зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әртүрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)».

14) Биологиялық нысандарда нәруыздың болуы.

Зертханалық жұмыс «Биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау».

15) Дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қызметі. Рибонуклеин қышқылы (РНҚ) молекуласының құрылысы мен қызметтері.

16) «Жасушалық биология». Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс. Жасуша мембранасының сұйық-мозаикалық моделі.

17) «Биотехнология» Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері. Гендік инженерияның маңызы. Полимеразды тізбекті реакцияны (ПТР) қолдану. Полимеразды тізбекті реакцияның таксономия, медицина және криминалистикадағы маңызы. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.

18) «Биомедицина и биоинформатика». Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника т.б.). Медициналық биомеханика (протездеу т.б. Эргометриялық биомеханика (оптимизация т.б.) Жүрек автоматиясының механизмі. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы.

11. Биология пәнінің 11-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Қоректену». Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері.

Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу».

2) Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану. Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі. Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары: жарық толқынының ұзындығы немесе жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура.

3) Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру.

4) «Заттардың тасымалдануы». Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы.

5) «Координация және реттеу». Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы. Гормондардың әсер ету механизмі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі.

6) «Көбею». Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру.

7) «Өсу және даму». Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері (қайта жаңаруы, жіктелуі). Бағаналы жасушалардың түрлері: эмбрионалды және соматикалық. Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі.

8) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. Халықаралық «Адам геномы» жобасы.

9) «Биосфера, экожүйе, популяция». Түрлердің биоалуантүрлілігі мен

экожүйенің тұрақтылығынң арасындағы байланыс. Түрлердің биоалуантүрлілігі. Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық әдістерді қолдану. Жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін анықтауда кездейсоқ іріктеу әдісінің маңызы.

Зертханалық жұмыс «Талдаудың статистикалық әдістерін қолдану арқылы өз аймағының экожүйесінің жағдайын анықтау».

10) «Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері». Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «климаттың ғаламдық жылынуының компьютерлік моделі». Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары.

11) «Молекулалық биология және биохимия». Антиденелердің құрылысы мен құрылымы. Антиген мен антиденеңің әрекеттесу механизмі. Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Ферментативті катализде белсенді орталықтың рөлі. Ферменттердің иммобилизациясы.

12) Транскрипция. Трансляцияның кезеңдері.

13) «Жасушалық биология». Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау.

Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау».

14) «Биотехнология». Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері. «Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының қолданылуы. «Клондау» ұғымы. Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы.

15) «Биомедицина және биоинформатика». Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері. «Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану. Экстрокорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісі және оның маңызы. Экстрокорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері. Моноклоналды антиденелердің маңызы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

12. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдалану ыңғайлылығы үшін кодтау енгізілді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 10.1.1.1. кодында «10» - сынып, «1.1» - бірінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «1» - оқыту мақсатының реттік саны.

13. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген.

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары	
1. Тірі ағзалардың	1.1 Тірі организмдер	10-сынып	11-сынып
		10.1.1.1 - жер бетінде тіршіліктің қалыптасу	

көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері	дің әртүрлілігі	кезеңдерін және сызбаларын сипаттау 10.1.1.2 - кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды түсіндіріп беру	
	1.2 Қоректену		11.1.2.1. - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату; 11.1.2.2 - фотосинтездің жарық кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.3 - фотосинтездің қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.4 - фотосинтездің шектеуші факторларын түсіндіру; 11.1.2.5 - фотосинтез және хемосинтез процестерінің ерекшеліктерін салыстыру
	1.3 Заттардың тасымалдануы	10.1.3.1 - пассивті және активті тасымалдау механизмдерін салыстыру	11.1.3.1 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру
	1.4 Тыныс алу	10.1.4.1 - аденозинүшфосфаттың құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.1.4.2 - метоболизмнің түрлерін сипаттау; 10.1.4.3 - энергетикалық алмасу кезеңдерін сипаттау 10.1.4.4 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату	
	1.5 Бөліп шығару	10.1.5.1 - су мөлшерін реттеудегі антидиуретикалық гормонның рөлін түсіндіру; 10.1.5.2 - диализ механизмін түсіндіру; 10.1.5.3 - бүйрек трансплантациясы мен диализдің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау	
	1.6 Қозғалыс	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің құрылымы мен бұлшықеттің жиырылу механизмін арасындағы байланысты түсіндіру	

ЖОБА

	1.7 Координация және реттеу	10.1.7.1 - жұлын мен мидың құрылысы мен қызметтерін оқып білу	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау; 11.1.7.2 - гормондардың әрекет ету механизмін түсіндіру
2 Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік, эволюциялық даму	2.1 Көбею		11.2.1.1. - адам гаметогенезін түсіндіру; 11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
	2.2 Жасушалық цикл	10.2.2.1 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру; 10.2.2.2 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру; 10.2.2.3 - қартаю үдерісін түсіндіру	
	2.3 Өсу және даму		11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
	2.4 Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу; 10.2.4.2 - дигибридті будандастыру, жыныспен тіркескен тұқым қуалаудың цитологиялық негіздерін есептер шығаруда қолдану; 10.2.4.3 - аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуін салыстыру; 10.2.4.4 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын (аутосомдық және жыныстық) сипаттау	11.2.4.1 - мутациялардың ДНҚ репликациясы арасындағы байланысын табу 11.2.4.2 - Халықаралық «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау
	2.5 Селекция негіздері	10.2.5.1 - селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу	
	2.6 Эволюциялық даму	10.2.6.1 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау; 10.2.6.2 - түр түзілудің негізгі механизмдерін жіктеу 10.2.6.3 - антропогенездің	

ЖОБА

		кезеңдерін атау	
3. Ағза мен қоршаған орта	3.1 Биосфера, экожүйе, популяция		11.3.1.1 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысын орнату; 11.3.1.2 - өз аймағының экожүйесін статистикалық талдау әдістерін қолданып зерттеу
	3.2 Адам іс–әрекетінің қоршаған ортаға әсері		11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарыа болжау; 11.3.2.2 Қазақстанның экологиялық проблемала-рының шешу жолдарын ұсыну
4. Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар	4.1 Молекулалық биология және биохимия	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру; 10.4.1.2 - көмірсуларды құрылымы, құрамы және қызметтері бойынша жіктеу; 10.4.1.3 - майлардың химиялық құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрылымы, құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу, 10.4.1.5 - түрлі жағдай-лардың нәруыздар құрылы-мына әсерін зерттеу; 10.4.1.6 - биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау; 10.4.1.7 - дезоксирибонуклеин қышқылы мен рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін сипаттау;	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру; 11.4.1.2 - фермент-субстрат комплексінің түзілу механизмін түсіндіру; 11.4.1.3 - нәруыз биосинтезі үдерісінің кезеңдерін сипаттау;
	4.2 Жасушалық биология	10.4.2.1 - электронды микроскоп арқылы көрінетін жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 10.4.2.2 - жасуша мембранасының сұйық кристалды моделін пайдаланып, жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау

ЖОБА

		орнату	
	4.3 Биотехнология	10.4.3.1 - биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау; 10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономия, медицина және криминалистикадағы маңызын сипаттау; 10.4.3.3 - гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық тұрғыдан талқылау	11.4.3.1 - грамм «оң» және грамм «теріс» бактерияларды зерттеу; 11.4.3.2 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.3 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау;
	4.4 Биомедицина және биоинформатика	10.4.4.1- биомеханиканы робототехникада қолдалынуын зерттеу; 10.4.4.2 - электрокардиограмманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру; 11.4.4.2 - биоинформатиканың рөлін сипаттау; 11.4.4.3 – экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісінің маңызын түсіндіру

14. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

15. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1)10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары
1- тоқсан		
Молекулалық биология және биохимия	Жердегі тіршілік үшін судың маңызы.	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру
	Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері.	10.4.1.2 - көмірсуларды құрылымы, құрамы және қызметтері бойынша жіктеу

	Липидтердің құрылымдық компоненттері. Майлардың құрылысы мен қызметтері.	10.4.1.3 - майлардың химиялық құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Нәруыздарды құрамы және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы. №1 зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әртүрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)».	10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрылымы, құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу 10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәруыздар құрылымына әсерін зерттеу
	Биологиялық нысандарда нәруыздың болуы. №2 зертханалық жұмыс «Биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау».	10.4.1.6 - биологиялық нысандарда нәруыздың болуын түсіну
	ДНҚ және РНҚ молекуласының құрылысы мен қызметтері.	10.4.1.7 - дезоксирибонуклеин қышқылы мен рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін сипаттау
Жасушалық биология	Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері.	10.4.2.1 - электронды микроскоп арқылы көрінетін жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру
	Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс. Жасуша мембранасының сұйық - мозаикалық моделі.	10.4.2.2 - жасуша мембрана-сының сұйық кристалды моделін пайдаланып, жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты орнату
2- тоқсан		
Заттардың тасымалдануы	Пассивті тасымалдау механизмі:қарапайым тасымал, мембраналық каналдар арқылы диффузия, жеңілдетілген диффузия. Белсенді тасымалдау механизмі	10.1.3.1 - пассивті және активті тасымалдау механизмдерін салыстыру
Тыныс алу	Аденозинүшфосфор (АҮФ) қышқылының құрылысы мен қызметі	10.1.4.1 - аденозинүшфосфор қышқылының құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Метаболизм түрлері. Энергетикалық алмасу кезеңдері.	10.1.4.2 - метоболизмнің түрлерін сипаттау 10.1.4.3 - энергетикалық алмасу кезеңдерін сипаттау
	Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Митохондрия	10.1.4.4 – митохондрия құрылымдары мен жасушалық

ЖОБА

	құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысы.	тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату
Бөліп шығару	Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. Гипофункция. Гиперфункция.	10.1.5.1 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның ролін түсіндіру
	Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Диализ әсерінің себептері,. Диализ әдістері: перитонеальды, гемодиализ.	10.1.5.2 - диализ механизмін түсіндіру
	Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплантациясы. Артықшылықтары мен кемшіліктері.	10.1.5.3 - бүйрек трансплантациясы мен диализдің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау
	3 тоқсан	
Жасушалық цикл	Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез.	10.2.2.1 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру
	Онкологиялық жаңа түзілулердің пайда болуы. Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар	10.2.2.2 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру
	Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар	10.2.2.3 - қартаю үдерісін түсіндіру
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар. №3 зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу
	Белгілердің тұқымқуалауындағы цитологиялық негіздер. Жыныспен тіркесіп тұқым қуалау. Есептер шығару.	10.2.4.2 - дигибридті будандастыру; жыныспен тіркескен тұқым қуалаудың цитологиялық негіздерін есептер шығаруда қолдану
	Аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуі. Комплиментарлық. Полимерия, көп аллелділік. Кодоминанттылық. Көп аллельділік.	10.2.4.3 - аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуін салыстыру
	Гендік, хромосомалық, геномдық мутациялар. Модельдеу «Адам кариограммасын құру. Геномдық мутацияны оқып білу». Хромосомалар санының ауытқуына байланысты адамның	10.2.4.4 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын (аутосомдық және жыныстық) сипаттау

	хромосомалық аурулары	
Эволюциялық даму Селекция негіздері. Тірі ағзалардың алуантүрлілігі	Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері. Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Түсінік «Соңғы әмбебап жалпы ата тек». Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштар.	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау 10.1.1.2 кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды түсіндіріп беру
	Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері.	10.2.5.1 - селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу
	Эволюцияның дәлелдемелері.	10.2.6.1 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау
	Түр түзілудің механизмі.	10.2.6.2 - түр түзілудің негізгі механизмдерін жіктеу
	Антропогенез кезеңдері. Проантроптар. Архантроптар. Палеоантроптар. Неоантроптар	10.2.6.3 - антропогенездің кезеңдерін атау
4 -тоқсан		
Координация және реттеу	Орталық жүйке жүйесінің құрылысы. Мидың құрылысы мен қызметтері. Жұлынның құрылысы мен қызметтері.	10.1.7.1 - жұлын мен мидың құрылысы мен қызметтерін оқып білу
Қозғалыс	Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Бұлшықет талшықтарының жиырылу механизмі.	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің құрылымы мен бұлшықеттің жиырылу механизмінің өзара байланысын түсіндіру
Биомедицина и биоинформатика	Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника т.б.). Медициналық биомеханика (протездеу т.б. Эргометриялық биомеханика (оптимизация т.б.)	10.4.4.1 - биомеханиканы робототехникада қолдалынуын зерттеу
	Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамдығы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы.	10.4.4.2 - электрокардио-грамманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру
Биотехнология	Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері. Гендік инженерияның маңызы.	10.4.3.1 - биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау

ЖОБА

	Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану. Полимеразды тізбекті реакцияның таксономия, медицина және криминалистикадағы маңызы	10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономия, медицина және криминалистикадағы маңызын сипаттау
	Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.	10.4.3.3 - гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары
1 - тоқсан		
Молекуляр лық биология және биохимия	Антиденелердің құрылысы мен құрылымы. Антиген мен антидененің әрекеттесу механизмі	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру
	Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Ферментативті катализде белсенді орталықтың рөлі.	11.4.1.2 - фермент-субстрат комплексінің түзілу механизмін түсіндіру
	Транскрипция. Трансляцияның кезеңдері.	11.4.1.3 - нәруыз биосинтезі үдерісі кезеңдерін сипаттау
Қоректену	Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері. №1 зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу».	11.1.2.1. - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату
	Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану.	11.1.2.2 - фотосинтездің жарық кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі.	11.1.2.3 - фотосинтездің қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары.	11.1.2.4 - фотосинтездің шектеуші факторларын түсіндіру
	Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру.	11.1.2.5 - фотосинтез және хемосинтез үдерістерінің ерекшеліктерін салыстыру
2- тоқсан		
Заттардың тасымалдануы	Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы.	11.1.3.1 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру
Координация және реттелу	Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы.	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау

	Гормондардың әсер ету механизмі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана - жасушаларға әсер ету механизмі.	11.1.7.2 - гормондардың әсер ету механизмін түсіндіру
Көбею	Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары.	11.2.1.1. - адам гаметогенезін түсіндіру
	Сперматогенез бен оогенезді салыстыру.	11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
3- тоқсан		
Өсу және даму	Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері. Бағаналы жасушалардың түрлері.Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі.	11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы.	11.2.4.1 - дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы мен мутациялардың арасындағы байланысын табу
	Халықаралық «Адам геномы» жобасы.	11.2.4.2 - Халықаралық «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау
Жасушалық биология	Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау. № 2 зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау».	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау
Биотехнология	Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері.	11.4.3.1 - грамм оң және грамм теріс бактерияларды салыстыру
	«Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы.. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының қолданылуы. «Клондау» ұғымы.	11.4.3.2 - рекомбинантты Дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру
	Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы.	11.4.3.3 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
4- тоқсан		
Биомедицина және биоинформатика	Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері.	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру
	«Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану.	11.4.4.2 - биоинформатиканың рөлін сипаттау

	Экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісі және оның маңызы. Экстракорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері.	11.4.4.3 - экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісінің маңызын түсіндіру
Биосфера, экожүйе, популяция	Түрлердің биоалуантүрлілігі мен экожүйенің тұрақтылығы арасындағы байланыс.	11.3.1.1 - экожүйенің биоалуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысты орнату
	Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық әдістерді қолдану. Жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін анықтауда кездейсоқ іріктеу әдісінің маңызы. №3 зертханалық жұмыс «Талдаудың статистикалық әдістерін қолдану арқылы өз аймағының экожүйесінің жағдайын анықтау».	11.3.1.2 - өз аймағының экожүйесін статистикалық талдау әдістерін пайдаланып зерттеу
Адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері	Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «климаттың ғаламдық жылынуының компьютерлік моделі»	11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарын болжау
	Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары.	11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық проблемаларының шешу жолдарын ұсыну

3-тарау. «Биология» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Биология» оқу пәнінің мазмұны (төмендетілген оқу жүктемесімен)

16. «Биология» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі(төмендетілген оқу жүктемесімен):

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат.

17. Оқу пәнінің мазмұны 4 бөлімді қамтиды:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері;

2) көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму;

3) ағза мен қоршаған орта;

4) қолданбалы кіріктірілген ғылымдар.

18. «Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) тірі ағзалардың көптүрлілігі;

2) қоректену:

3) заттардың тасымалдануы;

ЖОБА

4) тыныс алу;

5) бөліп шығару;

6) қозғалыс;

7) координация және реттелу.

19. «Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік. Эволюциялық даму» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көбею;

2) жасушалық айналым;

3) өсу және даму;

4) тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары;

5) селекция негіздері;

6) эволюциялық даму.

20. «Ағза мен қоршаған орта» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) биосфера, экожүйе, популяция;

2) адам қызметінің қоршаған ортаға әсері.

21. «Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) молекулалық биология мен биохимия;

2) жасушалық биология;

3) микробиология және биотехнология;

4) биомедицина және биоинформатика.

• 22. Биология пәнінің 10-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) «Тірі ағзалардың әртүрлілігі». Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдері. Филогенетикалық шежіре ағашы. Кладограммалар. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың айырмашылығы. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың эволюциялық маңызы.

2) «Заттардың тасымалдануы». Беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасының диффузия жылдамдығына әсері. Эритроцит жасушасы беттік аудан мөлшерінің, көлемге қатынасының маңызы.

Зертханалық жұмыс «Жасушаның беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасын анықтау».

3) Пассивті тасымалдау механизмі: қарапайым диффузия, жеңілдетілген диффузия. Белсенді тасымалдың механизмі.

4) «Тыныс алу». Аденозинтүшфосфаттың (АТФ) құрылысы мен қызметі. Аденозинтүшфосфаттың синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері. Метаболизм түрлері. Энергетикалық алмасу кезеңдері. Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысы.

5) «Бөліп шығару». Су мөлшерінің реттелуі. Нысана мүшелер. Әсер ету эффектсі. Гипофункция. Гиперфункция. Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Диализ әсерінің себептері. Диализ әдістері: перитонеальды, гемодиализ. Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплантациясы. Артықшылықтары мен кемшіліктері.

ЖОБА

6) «Қозғалыс». Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылымы (саркомерлер, актин, миозин т.б.). Жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысы.

7) «Координация және реттеу». Орталық жүйке жүйесінің құрылысы. Мидың құрылысы мен қызметтері. Жұлынның құрылысы мен. Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы.

8) «Жасушалық цикл» Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез. Ісіктің пайда болуы. Обыр алды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар. Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар.

9) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар.

Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».

10) Белгілердің тұқым қуалауындағы цитологиялық негіздер. Дигибридті будандастыру кезіндегі хромосомалардың тәуелсіз ажырауы. Жынысқа тіркес тқұым қуалау.

Есептер шығару.

11) Тұқымқуалаушылықтың хромосомалық теориясы. Кроссинговер нәтижесінде белгілердің тұқымқуалау заңдылықтарының бұзылуы. Аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуі. Көптік аллельділік. Комплиментарлық. Полимерия. Кенеттен және индуцияланған мутация. Гендік, хромосомалық, геномдық мутациялар. Модельдеу «Адам кариограммасын құру. Геномдық мутацияны оқып білу». Хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық аурулары.

12) «Селекция негіздері». Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез.

13) «Эволюциялық даму». Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Тұқымқуалайтын өзгергіштік – эволюция негізі. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар. Эволюцияның дәлелдемелері: молекулалық-генетикалық, салыстырмалы-анатомиялық, эмбриологиялық, палеонтологиялық, биогеографиялық, биохимиялық дәлеледемелер. Түр түзілудің механизмі. Түр түзілудің оқшаулаушы механизмі. Түртүзілудегі репродуктивті оқшаулану. Антропогенез кезеңдері. Проантроптар. Архантроптар. Палеоантроптар. Неоантроптар.

14) «Молекулалық биология және биохимия». Жердегі тіршілік үшін судың маңызы. Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Химиялық құрылымы. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері. Липидтердің құрылымдық компоненттері. Майлардың химиялық құрылысы мен қызметтері. Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі

бойынша жіктеу. Нәруыздардың құрылымдық деңгейлері мен құрылысы. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы.

Зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әртүрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)».

15) Биологиялық нысандарда нәруыздың болуы.

Зертханалық жұмыс «биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау».

16) Дезоксирибонуклеин қышқылы молекуласының қызметі. Репликация механизмі. Дезоксирибонуклеин қышқылы. Мезелсон мен Сталь тәжірибесі. Чаргафф ережесі. Рибонуклеин қышқылы (РНҚ) молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы. Рибонуклеин қышқылы және дезоксирибонуклеин қышқылы молекулалары құрылысының ұқсастықтары мен айырмашылықтары.

17) «Жасушалық биология». Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері: жасуша қабырғасы, плазмалық мембрана, цитоплазма және оның органоидтары (мембранасыз, бірмембраналы және қосмембраналы). Ядро. Жасушаның негізгі компоненттерінің қызметтері. Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс. Жасуша мембранасының сұйық-мозаикалық моделі. Мембраналық нәруыздардың, фосфолипидтердің, гликопротеиндердің, гликолипидтердің, холестеролдың қызметі.

Зертханалық жұмыс «Жасуша мембранасына әртүрлі жағдайлардың әсері».

18) «Биотехнология» Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері. Полимеразды тізбекті реакцияны (ПТР) қолдану. Медициналық диагностикалауда, әкелікті негіздеуде, тұлғаларды дербестендіру медицинасында, гендерді клондауда, дезоксирибонуклеин қышқылы секвенирлеуде мутагенезде полимеразды тізбекті реакцияның маңызы. Гендік - инженериялық манипуляциялаудың кезеңдері. Гендік инженерияның маңызы. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.

19) «Биомедицина и биоинформатика». Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника т.б.). Медициналық биомеханика (протездеу т.б. Эргометриялық биомеханика (оптимизация т.б.) Жүрек автоматиясының механизмі. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы.

- 23. Биология пәнінің 11-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:
- 1) «Қоректену». Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері.
- Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу».
- 2) Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану. Фотосинтездің қараңғы

кезеңі. Кальвин циклі. Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші факторлары: жарық толқынының ұзындығы немесе жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура.

Зертханалық жұмыс «Шектеуші факторлардың фотосинтездің интенсивтілігіне әсерін зерттеу».

3) Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру.

4) «Заттардың тасымалдануы». Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы. Жасуша мембранасы арқылы заттар тасымалдануының типтері. Натрий-калий сорғысы белсенді тасымал механизмінің мысалы ретінде. Мембраналық потенциалды сақтаудағы белсенді тасымалдың ролі. Су потенциалы.

Зертханалық жұмыс «Түрлі концентрациялы тұз ерітінділеріндегі жасушалардың су потенциалын анықтау».

5) «Координация және реттеу». Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы. Температураның/көмірқышқыл газының/оттегі газының деңгейлерінің реттелуі мысалында кері байланыс принципі. Гормондардың әсер ету механизмі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана-жасушаларға әсер ету механизмі. Өсіргіш заттар. Өсіргіш заттардың өсімдіктерге әсер ету механизмі. Ауксин әсері.

Зертханалық жұмыс «Ауксиннің тамырдың өсуіне ықпал етуі».

6) «Көбею». Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары. Сперматогенез бен оогенезді салыстыру.

7) «Өсу және даму». Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері (қайта жаңаруы, жіктелуі). Бағаналы жасушалардың түрлері: эмбрионалды және соматикалық. Практикада қолданылуы. Этикалық аспектісі.

8) «Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары». Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. генетикалық үдеріс қателері: репликация және рекомбинауия. Халықаралық «Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық езоксирибонуклеин қышқылынын секвенирлеу. Жоба аясында жүргізілген зерттеулердің маңызы.

9) «Биосфера, экожүйе, популяция». Түрлердің биоалуантүрлілігі мен экожүйенің тұрақтылығынң арасындағы бпйланыс. Түрлердің биоалуантүрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы. Сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін қорғау. Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық әдістерді қолдану. Жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін анықтауда кездейсоқ іріктеу әдісінің маңызы.

Зертханалық жұмыс «Талдаудың статистикалық әдістерін қолдану арқылы өз аймағының экожүйесінің жағдайын анықтау».

10) «Экология және адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері». Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «климаттың ғаламдық жылынуының компьютерлік моделі». Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары.

11) «Молекулалық биология және биохимия». Антиденелердің құрылысы

мен құрылымы. Антиген мен антиденеңің әрекеттесу механизмі. Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Ферментативті катализде белсенді орталықтың рөлі. Ферменттердің иммобилизациясы;

Зертханалық жұмыс «Иммобилизациялаудың ферменттердің белсенділігіне әсерін зерттеу».

12) Транскрипция. Трансляцияның кезеңдері. Генетикалық кодтың қасиеттері: үшөрімділігі, көптігі, әмбебаптығы, бірін-бірі жаппайтындығы.

13) «Жасушалық биология». Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау.

Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау».

14) Органелдердің сызықтық ұлғаюын есептеу. Оптикалық және электронды микроскоптардың үлкейту және айқындау мүмкіндіктері арасындағы айырмашылықтар.

15) «Биотехнология». Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері. «Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдері. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының қолданылуы. «Клондау» ұғымы. Ағзаларды клондау тәсілдері. «Микроклондау арқылы көбейту» ұғымы. Микроклондау арқылы көбейтудің кезеңдері мен әдістері. Маңызы. Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы.

16) «Биомедицина және биоинформатика». Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері. «Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану. Экстрокорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісі және оның маңызы. Экстрокорпоральды ұрықтандырудың этикалық аспектілері. Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелердің өндірісі. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

Бөлім	Бөлімше	Оқыту мақсаттары	
1. Тірі ағзалардың көптүрлілігі, құрылымы мен қызметтері	1.1 Тірі организмдердің әртүрлілігі	10-сынып	11-сынып
		10.1.1.1 - жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау	
		10.1.1.2 - кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды түсіндіріп беру	
	1.2 Қоректену		11.1.2.1. - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату; 11.1.2.2 - фотосинтездің жарық

			кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.3 - фотосинтездің қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру; 11.1.2.4 - фотосинтездің шектеуші факторларын зерттеу және түсіндіру; 11.1.2.5 - фотосинтез және хемосинтез процестерінің ерекшеліктерін салыстыру
	1.3 Заттардың тасымалдануы	10.1.3.1.- беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасының мәнін есептеу және олардың заттарды тасымалдауға қатысты маңызын түсіндіру; 10.1.3.2 - пассивті және активті тасымалдау механизмдерін салыстыру	11.1.3.1 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру; 11.1.3.2 - натрий-калий сорғысы мысалында белсенді тасымалды түсіндіру; 11.1.3.3 - түрлі концентрациялы тұз ерітінділеріндегі жасушалардың су потенциалын зерттеу
	1.4 Тыныс алу	10.1.4.1 - аденозинүшфосфаттың (АТФ) құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүшфосфаттың синтезін салыстыру; 10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін сипаттау; 10.1.4.4 - энергетикалық алмасу кезеңдерін сипаттау 10.1.4.5 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату	
	1.5 Бөліп шығару	10.1.5.1 - су мөлшерін реттеудегі антидиуретикалық гормонның (АДГ) рөлін түсіндіру; 10.1.5.2 - диализ механизмін түсіндіру; 10.1.5.3 - бүйрек трансплантациясы мен диализдің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау	
	1.6 Қозғалыс	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің құрылымы мен бұлшықеттің жиырылу	

ЖОБА

		механизмін арасындағы байланысты түсіндіру; 10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысының байланысын орналастыру	
	1.7 Координация және реттеу	10.1.7.1 - жұлын мен мидың құрылысы мен қызметтерін оқып білу; 10.1.7.2 - механорецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін (Пачини денешігі) сипаттау; 10.1.7.3 - синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты орнату	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау; 11.1.7.2 - гормондардың әрекет ету механизмін түсіндіру; 11.1.7.3 - өсімдіктердің өсуіне стимуляторлардың (өсуді тездететін) әсер етуін зерттеу
2 Көбею, тұқым қуалаушылық, өзгергіштік, эволюциялық даму	2.1 Көбею		11.2.1.1. - адам гаметогенезін түсіндіру; 11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
	2.2 Жасушалық цикл	10.2.2.1 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру; 10.2.2.2 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру; 10.2.2.3 - қартаю үдерісін түсіндіру	
	2.3 Өсу және даму		11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру
	2.4 Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу; 10.2.4.2 - дигибридті будандастыру, жыныспен тіркескен тұқым қуалаудың цитологиялық негіздерін есептер шығаруда қолдану; 10.2.4.3 - аллельді және аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуін салыстыру; 10.2.4.4 - мутация типтері мен мутагенез себептерін	11.2.4.1 - мутациялардың ДНҚ репликациясы арасындағы байланысын табу 11.2.4.2 - Халықаралық «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау

ЖОБА

		зерттеу; 10.2.4.5 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын (аутосомдық және жыныстық) сипаттау	
	2.5 Селекция негіздері	10.2.5.1 - селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу	
	2.6 Эволюция лық даму	10.2.6.1 - тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру; 10.2.6.2 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау; 10.2.6.3 - эволюцияның дәлелдемелерін оқып-білу; 10.2.6.4 - антропогенездің кезеңдерін атау	
3. Ағза мен қоршаған орта	3.1 Биосфера, экожүйе, популяция		11.3.1.1 - экожүйенің алуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысын орнату; 11.3.1.2 - өз аймағының экожүйесін статистикалық талдау әдістерін қолданып зерттеу
	3.2 Адам іс–әрекетінің қоршаған ортаға әсері		11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарын болжау; 11.3.2.2 Қазақстанның экологиялық проблемаларының шешу жолдарын ұсыну
4. Қолданбалы кіріктірілген ғылымдар	4.1 Молекулалық биология және биохимия	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру; 10.4.1.2 - көмірсуларды құрылымы, құрамы және қызметтері бойынша жіктеу; 10.4.1.3 - майлардың химиялық құрылысы мен қызметтерін сипаттау; 10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрылымы, құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу, 10.4.1.5 - түрлі жағдай-лардың нәруыздар құрылы-	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру; 11.4.1.2 - фермент-субстрат комплексінің түзілу механизмін түсіндіру; 11.4.1.3 - нәруыз биосинтезі үдерісінің кезеңдерін сипаттау; 11.4.1.4 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру

ЖОБА

		мына әсерін зерттеу; 10.4.1.6 - биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау; 10.4.1.7 - Чаргафф ережелері негізінде дезоксирибо-нуклеин қышқылы репликациясы үдерісін сипаттау; 10.4.1.8 - рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату; 10.4.1.9 – рибонуклеин қыш-қылы және дезоксири-бонуклеин қышқылы молекулаларының құрылысын салыстыру	
	4.2 Жасушалық биология	10.4.2.1 - электронды микроскоп арқылы көрінетін жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 10.4.2.2 - жасуша мембранасының сұйық кристалды моделін пайдаланып, жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты орнату	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау 11.4.2.2 - жасушалардың компоненттерінің нақты мөлшерін анықтау
	4.3 Биотехнология	10.4.3.1 - биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау; 10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицина мен криминалистикадағы маңызын сипаттау; 10.4.3.3 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру; 10.4.3.4 - Гендік модифика-цияланған ағзаларды қолданудың этикалық тұрғыдан талқылау	11.4.3.1 - грамм «оң» және грамм «теріс» бактерияларды зерттеу; 11.4.3.2 - рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.3 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру; 11.4.3.4 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау;
	4.4 Биомедицина және	10.4.4.1- биомеханиканы робототехникада қолдалынуын зерттеу;	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру;

ЖОБА

	биоинформатика	10.4.4.2 - электрокардиограмманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру	11.4.4.2 - биоинформатиканың рөлін сипаттау; 11.4.4.3 -экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісінің маңызын түсіндіру; 11.4.4.4 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклональды антиденелерді қолдануды түсіндіру

24. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасының Ұзақ мерзімді жоспарына (төмендетілген оқу жүктемесімен) сәйкес жүзеге асырылады.

25. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

ЖОБА

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «Биология» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1)10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1- тоқсан		
Молекулалық биология және биохимия	Жердегі тіршілік үшін судың маңызы.	10.4.1.1 - Жердегі тіршілік үшін судың іргелі маңызын түсіндіру
	Көмірсуларды жіктеу: моносахаридтер, дисахаридтер, полисахаридтер. Химиялық құрылымы. Көмірсулардың қасиеті және қызметтері.	10.4.1.2 - көмірсуларды құрылымы, құрамы және қызметтері бойынша жіктеу
	Липидтердің құрылымдық компоненттері. Майлардың химиялық құрылысы мен қызметтері.	10.4.1.3 - майлардың химиялық құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Нәруыздарды құрамы (жай, күрделі) және қызметі бойынша жіктеу. Нәруыздардың құрылымдық деңгейлері мен құрылысы. Нәруыз денатурациясы мен ренатурациясы. Зертханалық жұмыс «Нәруыздардың құрылымына әртүрлі жағдайлардың әсері (температура, pH)».	10.4.1.4 - нәруыздарды олардың құрылымы, құрамы, атқаратын қызметтері бойынша жіктеу
		10.4.1.5 - түрлі жағдайлардың нәруыздар құрылымына әсерін зерттеу
	Биологиялық нысандарда нәруыздың болуы. Зертханалық жұмыс «Биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау».	10.4.1.6 - биологиялық нысандарда нәруыздың болуын анықтау
	Репликация механизмі. ДНҚ. Мезелсон мен Сталь тәжірибесі. Чаргафф ережесі.	10.4.1.7 – дезоксирибонуклеин қышқылы репликациясы үдерісін сипаттау
	РНҚ молекуласының құрылысы мен қызметтері. Матрицалық (ақпараттық) рибонуклеин қышқылы. Рибосомалық рибонуклеин қышқылы. Транспорттық рибонуклеин қышқылы.	10.4.1.8 - рибонуклеин қышқылы типтерінің құрылысы мен қызметтерін ажырату
	рибонуклеин қышқылы және дезоксирибонуклеин қышқылы молекулалары құрылысынның ұқсастықтары мен айырмашылықтары.	10.4.1.9 - рибонуклеин қышқылы және дезоксирибонуклеин қышқылы молекулаларының құрылысын салыстыру

Жасушалық биология	Жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктері. Жасушаның негізгі компоненттері: жасуша қабырғасы, плазмалық мембрана, цитоплазма және оның органоидтары (мембранасыз, бірмембраналы және қосмем-браналы). Ядро. Жасуша-ның негізгі компоненттерінің қызметтері.	10.4.2.1 - электронды микроскоп арқылы көрінетін жасуша органоидтерінің құрылысы мен қызметтерінің ерекшеліктерін түсіндіру
	Жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланыс. Жасуша мембранасының сұйық - мозаикалық моделі. Мембраналық нәруыздардың, фосфолипид-тердің, гликопротеиндердің, гликолипидтердің, холестеролдың қызметі. Зертханалық жұмыс «Жасуша мембранасына әртүрлі жағдайлардың әсері». Бактерия, саңырауқұлақ., өсімдік және жануар жасушаларының құрылым ерекшеліктері мен қызметтері.	10.4.2.2 - жасуша мембрана-сының сұйық кристалды моделін пайдаланып, жасуша мембранасының құрылымы, қасиеттері және қызметтері арасындағы байланысты орнату
2- тоқсан		
Заттардың тасымалдануы	Беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасының диффузия жылдамдығына әсері. Эритроцит жасушасы беттік аудан мөлшерінің, көлемге қатынасының маңызы. Зертханалық жұмыс «Жасушаның беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасын анықтау».	10.1.3.1 - беттік аудан мөлшерінің көлемге қатынасының мәнін есептеу
	Пассивті тасымалдау механизмі:қарапайым тасымал, мембраналық каналдар арқылы диффузия, жеңілдетілген диффузия Белсенді тасымалдау механизмі	10.1.3.2 - пассивті және активті тасымалдау механизмдерін салыстыру
Тыныс алу	Аденозинүшфосфор қышқылының құрылысы мен қызметі	10.1.4.1 - аденозинүшфосфор қышқылының құрылысы мен қызметтерін сипаттау
	Аденозинүшфосфор қышқылының синтезі: глюкозаның анаэробты және аэробты ыдырау кезеңдері.	10.1.4.2 - анаэробты және аэробты тыныс алу барысындағы аденозинүш-фосфор қышқылы синтезін

ЖОБА

		салыстыру
	Метаболизм түрлері. Энергетикалық алмасу кезеңдері.	10.1.4.3 - метоболизмнің түрлерін атау
		10.1.4.4 - энергетикалық алмасу кезеңдерін сипаттау
	Митохондрияның құрылымы мен қызметтері. Митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысы.	10.1.4.5 - митохондрия құрылымдары мен жасушалық тынысалу үдерістерінің өзара байланысты орнату
Бөліп шығару	Су мөлшерін реттеу. Нысана мүшелер. әсер ету эффектсі. Гипофункция. Гиперфункция.	10.1.5.1 - су мөлшерін бақылаудағы антидиуретикалық гормонның (АДГ) ролін түсіндіру
	Адам денесіндегі қан мен басқа сұйықтықтарды жасанды тазарту. Диализ әсерінің себептері,. Диализ әдістері: перитонеальды, гемодиализ.	10.1.5.2 - диализ механизмін түсіндіру
	Созылмалы бүйрек жетіспеушілігі. Диализ және бүйрек трансплантациясы. Артықшы-лықтары мен кемшіліктері.	10.1.5.3 - бүйрек трансплантациясы мен диализдің артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау
	3 тоқсан	
Жасушалық цикл	Өсімдіктер мен жануарлардағы гаметогенез. Гаметалар. Гаметогенез кезеңдері. Өсімдіктердегі спорогенез және гаметогенез.	10.2.2.1 - өсімдіктер мен жануарлардағы гаметалардың қалыптасу ерекшелігін түсіндіру
	Онкологиялық жаңа түзілулердің пайда болуы. Обыралды жағдайлардың туындауына әсер етуші факторлар	10.2.2.2 - жасушалардың бақылауға бағынбайтын бөлінуі нәтижесінде обырдың түзілуін түсіндіру
	Қартаю. Қартаю үрдісі туралы теориялар	10.2.2.3 - қартаю үдерісін түсіндіру
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	Модификациялық өзгергіштік. Белгілердің өзгеруіндегі вариациялық қатарлар. Зертханалық жұмыс «Вариациялық қатар мен қисыққа құрылған модификациялық өзгергіштікті зерттеу».	10.2.4.1 - модификациялық өзгергіштіктің заңдылықтарын зерттеу
	Белгілердің тұқымқуалауындағы цитологиялық негіздер. Дигибридті будандастыру кезіндегі хромосомалардың тәуелсіз ажырауы Жыныспен тіркесіп тұқым қуалау. Есептер шығару.	10.2.4.2 - дигибридті будандастыру; жыныспен тіркескен тұқым қуалаудың цитологиялық негіздерін есептер шығаруда қолдану
		10.2.4.3 - жыныспен тіркескен тұқым қуалауға есептер шығару
	Аллельді және аллельді емес	10.2.4.4 - аллельді және

	гендердің өзара әрекеттесуі. Комплиментарлық. Полимерия, көп аллелділік. Кодоминанттылық. Көп аллельділік.	аллельді емес гендердің өзара әрекеттесуін салыстыру
	Кенеттен және индуцияланған мутация. Гендік, хромосомалық, геномдық мутациялар. Модельдеу «Адам кариограммасын құру. Геномдық мутацияны оқып білу».	10.2.4.5 - мутагенез себептерін және мутация түрлерін зерттеу
	Хромосомалар санының ауытқуына байланысты адамның хромосомалық аурулары	10.2.4.6 - хромосомалар санының ауытқуымен байланысты адамның хромосомдық ауруларын (аутосомдық және жыныстық) сипаттау
Эволюциялық даму Селекция негіздері. Тірі ағзалардың алуантүрлілігі	Кладограммалар. Түсінік «Соңғы әмбебап жалпы ата тек». Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың айырмашылығы. Кладограммалар мен филогенетикалық ағаштардың эволюциялық маңызы.	10.1.1.1 - Жер бетінде тіршіліктің қалыптасу кезеңдерін және сызбаларын сипаттау 10.1.1.2 кладограммалар мен филогенетикалық ағаштарды түсіндіріп беру
	Селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдері. Гибридизация (будандастыру). Полиплоидия. Жасанды мутагенез.	10.2.5.1 - селекция әдістері арқылы ауыл шаруашылық өсімдіктері мен жануарлардың қолтұқымдарын жақсарту тәсілдердің зерттеу
	Тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланыс. Тұқымқуалайтын өзгергіштік – эволюция негізі. Комбинативтік өзгергіштік, мутациялар. Табиғи сұрыпталу. Тіршілік үшін күрес. Гендер дрейфі. Популяциялық толқындар.	10.2.6.1 - тұқымқуалайтын өзгергіштік пен эволюция арасындағы өзара байланысты түсіндіру
	Эволюцияның дәлелдемелері. Салыстырмалы-анатомиялық, молекулалық – генетикалық эмбриологиялық, палеонтоло-гиялық, биогеографиялық, биохимиялық, дәлелдемелер.	10.2.6.2 - эволюцияның дәлелдемелерін талдау
	Түр түзілудің механизмі. Түр түзілудің оқшаулаушы механизмі. Түртүзілудегі репродуктивті оқшаулану. Полиплоидия және гибридизация.	10.2.6.3 - түр түзілудің негізгі механизмдерін жіктеу
	Антропогенез кезеңдері. Проантроптар. Архантроптар. Палеоантроптар. Неоантроптар	10.2.6.4 - антропогенездің кезеңдерін атау

ЖОБА

4 -тоқсан		
Координация және реттеу	Орталық жүйке жүйесінің құрылысы. Мидың құрылысы мен қызметтері. Жұлынның құрылысы мен қызметтері.	10.1.7.3 - жұлын мен мидың құрылысы мен қызметтерін оқып білу
	Холинергиялық синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланыс. Холинергиялық синапстың мысалында синапстық берілудің механизмі	10.1.7.4 - синапстың құрылысы мен қызметі арасындағы байланысты орнату
	Механорецепторлардың түрлері. Пачини денешігі мысалында рецепторлардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беру реакциясы.	10.1.7.5 – механорецептор-лардың тітіркендіргіштің өзгерісіне жауап беруін сипаттау
Қозғалыс	Көлденең жолақты бұлшықет ұлпаларының құрылысы. Миофибрилла құрылысы (саркомерлер, актин, миозин т.б.). Бұлшықет талшықтарының жиырылу механизмі.	10.1.6.1 - көлденең жолақты бұлшықеттердің құрылымы мен бұлшықеттің жиырылу механизмінің өзара байланысын түсіндіру
	Жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысы.	10.1.6.2 - жылдам және баяу жиырылатын бұлшықет талшықтарының ортақ қасиеттерін, орналасуы мен құрылысының байланысын орналастыру
Биофизика	Биомеханиканы робототехникада қолдану. Инженерлік биомеханика (экзоқаңқа, робототехника т.б.). Медициналық биомеханика (протездеу т.б. Эргометриялық биомеханика (оптимизация т.б.)	10.4.4.1 - биомеханиканы робототехникада қолдалынуын зерттеу
	Жүрек автоматиясының механизмі. Жүректегі қозудың өту жылдамдығы. Жүрек бұлшықеттерінің жиырылғыштығы. Электрокардиография, оның диагностикалық маңызы.	10.4.4.2 - электрокардио-грамманы қолдана отырып жүрек автоматиясы механизмін түсіндіру
Биотехнология	Микроағзаларды өндірісте, ауыл шаруашылығында, медицинада, тұрмыста қолданудың артықшылықтары мен кемшіліктері. Гендік инженерияның маңызы.	10.4.3.1 - биотехнологияда қолданылатын тірі ағзалардың артықшылықтары мен кемшіліктерін талқылау

	Полимеразды тізбекті реакцияны қолдану. Медициналық диагностикалауда, әкелікті негіздеуде, тұлғаларды дербестендіру медицинасында, гендерді клондауда, Дезоксирибонуклеин қышқылын секвенирлеуде мутагенезде полимеразды тізбекті реакцияның маңызы.	10.4.3.2 - полимеразды тізбекті реакцияның таксономияда, медицинада мен криминалистикада және маңызын сипаттау
	Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың оң және теріс тұстары. Гендік модификацияланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтары.	10.4.3.3 - гендік модификация-ланған ағзаларды қолданудың этикалық сұрақтарын талқылау

2) 11- сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1 - тоқсан		
Молекулярлық биология және биохимия	Антиген мен антидененің әрекеттесу механизмі	11.4.1.1 - антиген мен антидененің әрекеттесуін түсіндіру
	Фермент пен субстраттың өзара әрекеттесуі. Ферментативті катализде белсенді орталықтың рөлі. Зертханалық жұмыс «Иммобилизациялаудың ферменттердің белсенділігіне әсерін зерттеу».	11.4.1.2 - фермент-субстрат комплексінің түзілу механизмін түсіндіру
	Транскрипция. Трансляцияның кезеңдері.	11.4.1.3 - нәруыз биосинтезі үдерісі кезеңдерін сипаттау
	Генетикалық кодтың қасиеттері: үшөрімділігі, көптігі, әмбебаптығы, бірін-бірі жаппайтындығы.	11.4.1.4 - генетикалық кодтың қасиеттерін түсіндіру
Қоректену	Хлоропластың құрылымдық компоненттері және олардың қызметтері. Фотосинтездің пигменттері. Зертханалық жұмыс «Әртүрлі өсімдік жасушаларында фотосинтездеуші пигменттердің болуын зерттеу».	11.1.2.1. - хлоропласттың құрылымы мен қызметі арасындағы өзара байланысты орнату
	Фотосинтездің жарық кезеңі. Фотофосфорлану.	11.1.2.2 - фотосинтездің жарық кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің қараңғы кезеңі. Кальвин циклі.	11.1.2.3 - фотосинтездің қараңғы кезеңінде өтетін үдерістерді түсіндіру
	Фотосинтездің жылдамдығына әсер ететін факторлар. Фотосинтездің шектеуші	11.1.2.4 - фотосинтездің шектеуші факторларын зерттеу және түсіндіру

ЖОБА

	факторлары: жарық толқынының ұзындығы немесе жарық интенсивтілігі, көмірқышқыл газының концентрациясы, температура. Зертханалық жұмыс «Шектеуші факторлардың фотосинтездің интенсивтілігіне әсерін зерттеу».	
	Хемосинтез. Фотосинтез бен хемосинтез үдерістерін салыстыру.	11.1.2.5 - фотосинтез және хемосинтез үдерістерінің ерекшеліктерін салыстыру
2- тоқсан		
Заттар тасымалы	натрий-калий сорғысы мысалында белсенді тасымалдың механизмі	11.1.3.1 - натрий-калий сорғысы мысалында белсенді тасымалды түсіндіру
	Заттар тасымалдануының симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдары және олардың маңызы.	11.1.3.2 - заттар тасымалданудың симпласттық, апопласттық, вакуолярлық жолдарының мәнін түсіндіру
	Су потенциалы. Зертханалық жұмыс «Түрлі концентрациялы тұз ерітінділеріндегі жасушалардың су потенциалын анықтау»	11.1.3.3 - түрлі концентрациялы тұз ерітінділеріндегі жасушалардың су потенциалын зерттеу
Координация және реттелу	Биологиядағы басқару жүйесі. «Басқару жүйесі» ұғымы. Температураның/көмірқышқыл газының/оттегі газының деңгейлерінің реттелуі мысалында кері байланыс принципі.	11.1.7.1 - биологиядағы басқару жүйесін сипаттау
	Гормондардың әсер ету механизмі. Инсулин мен эстроген мысалдарында гормондардың нысана - жасушаларға әсер ету механизмі.	11.1.7.2 - гормондардың әсер ету механизмін түсіндіру
	Өсіргіш заттар. Өсіргіш заттардың өсімдіктерге әсер ету механизмі. Ауксин әсері. Зертханалық жұмыс «Ауксиннің тамырдың өсуіне ықпал етуі».	11.1.7.3 - өсімдіктердің өсуіне стимуляторлардың (өсіргіш заттар) әсер етуін зерттеу
Көбею	Гаметогенез. Адам гаметогенезінің сатылары.	11.2.1.1. - адам гаметогенезін түсіндіру
	Сперматогенез бен оогенезді салыстыру.	11.2.1.2 - сперматогенез бен оогенездің айырмашылығын түсіндіру
3- тоқсан		
Өсу және даму	Бағаналы жасушалар ұғымы және олардың қасиеттері (қайта жаңаруы, жіктелуі). Бағаналы жасушалардың түрлері: эмбрионалды және соматикалық. Практикада қолданылуы.	11.2.3.1 - бағаналы жасушалардың мамандану үдерісін және олардың практикалық қолданылуын түсіндіру

	Этикалық аспектісі.	
Тұқым қуалаушылық пен өзгергіштік заңдылықтары	Дезоксирибонуклеин қышқылының кездейсоқ мутациясы. генетикалық үдеріс қателері: репликация.	11.2.4.1 - дезоксирибонуклеин қышқылы рекомбинациясы мен мутациялардың арасындағы байланысын табу
	Халықаралық «Адам геномы» жобасы. Адамның геномдық Дезокси-рибонуклеин қышқылын секвенирлеу. Жоба аясында жүргізілген зерттеулердің маңызы.	11.2.4.2 - Халықаралық «Адам геномы» жобасының маңызын талқылау
Жасушалық биология	Жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау. Зертханалық жұмыс «Жасушалардың негізгі компоненттерін микрофотографиялар қолданып сипаттау».	11.4.2.1 - микрофотография қолданып жасушалардың негізгі компоненттерін анықтау және сипаттау
	Органелдердің сызықтық ұлғаюын есептеу. Оптикалық және электронды микроскоптардың үлкейту және айқындау мүмкіндіктері арасындағы айырмашылықтар.	11.4.2.2 - жасушалардың компоненттерінің нақты мөлшерін анықтау
Биотехнология	Грамм оң және грамм теріс бактериялар және олардың құрылыс ерекшеліктері.	11.4.3.1 - грамм оң және грамм теріс бактерияларды салыстыру
	«Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылы» ұғымы. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының алу тәсілдері. Рекомбинантты дезоксирибонуклеин қышқылының қолданылуы.«Клондау» ұғымы.	11.4.3.2 - рекомбинантты Дезоксирибонуклеин қышқылын алу тәсілдерін түсіндіру
	Ағзаларды клондау тәсілдері.	11.4.3.3 - ағзаларды клондау тәсілдерін түсіндіру
	Ферменттердің медицинада, химияда және өнеркәсіпте қолданылуы.	11.4.3.4 - ферменттерді медицинада, өнеркәсіпте қолдану мүмкіндігін талқылау
4- тоқсан		
Биомедицина және биоинформатика	Электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсер ету ерекшеліктері.	11.4.4.1 - электромагниттік және дыбыс толқындарының адам ағзасына әсерін түсіндіру
	«Биоинформатика» ұғымы. Биоинформатиканың құралдарын зерттеулерге қолдану.	11.4.4.2 - биоинформатиканың рөлін сипаттау
	экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісі және оның маңызы. экстракорпоральды	11.4.4.3 - экстракорпоральды ұрықтандыру (ЭКҰ) әдісінің маңызын түсіндіру

ЖОБА

	ұрықтандырудың этикалық аспектілері.	
	Моноклоналды антиденелердің маңызы. Моноклоналды антиденелердің өндірісі. Моноклоналды антиденелер көмегімен ауруларды диагностикалау және емдеу.	11.4.4.4 - ауруларды диагностикалау және емдеуде моноклоналды антиденелерді қолдануды түсіндіру
Биосфера, экожүйе, популяция	Түрлердің биоалуантүрлілігі. Харди - Вайнбергтің генетикалық тепе-теңдік заңы. Сирек кездесетін және жойылып бара жатқан өсімдіктер мен жануарлардың түрлерін қорғау.	11.3.1.1 - экожүйенің биоалуан түрлілігі мен тұрақтылығы арасындағы өзара байланысты орнату
	Жергілікті экожүйедегі ағзалардың саны мен таралуын анықтауда түрлі статистикалық әдістерді қолдану. Жергілікті экожүйенің биоалуантүрлілігін анықтауда кездейсоқ іріктеу әдісінің маңызы. Зертханалық жұмыс «Талдаудың статистикалық әдістерін қолдану арқылы өз аймағының экожүйесінің жағдайын анықтау».	11.3.1.2 - өз аймағының экожүйесін статистикалық талдау әдістерін пайдаланып зерттеу
Адам іс-әрекетінің қоршаған ортаға әсері	Ғаламдық жылыну: себептері, салдарлары және шешу жолдары. Модельдеу «климаттың ғаламдық жылынуының компьютерлік моделі»	11.3.2.1 - мүмкін болатын климаттың жаһандық жылыну салдарын болжау
	Қазақстанның экологиялық проблемалары және оларды шешу жолдары.	11.3.2.2 - Қазақстанның экологиялық проблемаларының шешу жолдарын ұсыну

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
116-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарлама

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленді., техникалық және кәсіптік, (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №29031 болып тіркелген) сәйкес жүзеге асырылады.
2. Жоғары мектептегі «География» оқу пәнінің мақсаты – оқушылардың қоғам мен географиялық кеңістіктің барлық деңгейлерінде туындаған геоэкологиялық, геоэкономикалық, әлеуметтік, геосаяси және ғаламдық проблемаларды шешуге бағытталған географиялық білімдерін, біліктері мен дағдыларын қолдану үшін жағдай жасау.
3. Оқу пәннің міндеттері:
1) оқушылардың бойында географиялық кеңістіктік ойлауды, географиялық мәдениет пен тілді дамыту;
2) геоэкологиялық, геосаяси, геоэкономикалық, әлеуметтік үдерістер мен құбылыстарды зерттеу үшін ғаламдық, аймақтық және жергілікті ұстанымдардың түсінуін дамыту;
3) оқушыларға картографияны, геоэкологияны, геоэкономиканы, геосаясатты, елтану мен адамзаттың ғаламдық проблемаларын зерттеу барысында геокеңістіктік деректерді өңдеудің заманауи әдістерін қолдану үшін жағдай жасау;
4) оқушының бойында қазіргі дүниенің географиялық көрінісін іс-әрекеттер арқылы зерттептану барысында құндылықтар жүйесін қалыптастыру;
5) геокеңістіктік әдістер және деректермен жұмыс істейтін мамандық пен кәсіп иелері атқаратын әрекеттерді орындату арқылы оқушыларға кәсіби бағдар беру.

2-тарау. «География» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «География» оқу пәнінің мазмұны

4. «География» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:
1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты;
2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағатты, оқу жылында 72 сағатты құрайды.
Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).
5. Оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді қамтиды:
1) географиялық зерттеу әдістері;
2) картография және геоинформатика;
3) табиғатты пайдалану және геоэкология;
4) геоэкономика;
5) геосаясат;
6) елтану;
7) адамзаттың ғаламдық проблемалары.
6. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер білім, білік, түсінік және дағдыларды қамтитын күтілетін нәтижелер түріндегі оқу мақсаттарынан тұратын бөлімшелерге бөлінген.
7. «Географиялық зерттеу әдістері» бөлімі «Жалпы географиялық әдістер» бөлімшесінен тұрады.
8. «Картография және геоинформатика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) картография;
2) геоинформатика негіздері.
9. «Табиғатты пайдалану және геоэкология» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) табиғатты пайдалану;
2) геоэкологиялық зерттеу негіздері.
10. «Геоэкономика» бөлімі «Геоэкономика негіздері» бөлімшесінен тұрады.
11. «Геосаясат» бөлімі «Геосаясат негіздері» бөлімшесінен тұрады.
12. «Елтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) дүниежүзі аймақтары;
2) елдерді салыстыру әдістемесі.
13. «Адамзаттың ғаламдық проблемалары» бөлімі «Ғаламдық проблемаларды шешу» бөлімшесінен тұрады.
14. Оқу пәнінің 10-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны:
1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпы географиялық әдістер; зерттеу әдістерінің түрлері;

ЖОБА

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;
3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалану түрлері. табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау; табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары, экологиялық таза өндірістерді жобалау; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі, геосфералардың ластануы, геоэкологиялық аудандастыру; геоэкологиядағы антропогендік факторлар; ғаламдық экологиялық проблемалар, экологиядағы инновациялық технологиялар; Қазақстанның экологиялық проблемалары,
4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі; шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары; дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы; дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері; дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері; экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе; Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер;
5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; геосаясаттың өзектілігі; дүниежүзінің геосаяси кеңістігі; геосаясат және географиялық факторлар; мемлекеттік аумақтың морфологиясы; мемлекеттік шекара;
6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; кешенді географиялық аудандастыру; дүниежүзі елдерін салыстыру әдістері; салыстырмалы елтану;
7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері.
15. Оқу пәнінің 11-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны:
1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпыгеографиялық әдістер; географиялық зерттеулердің өзекті әдістері;
2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; геоақпараттық жүйелер; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;
3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалануды реттеу, табиғатты қорғау шаралары; табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі; қоршаған ортаның сапасы; геоэкологиялық жобалау;
4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті; геоэкономикалық даму стратегиялары;
5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; заманауи геосаяси процестер; Қазақстанның геосаяси жағдайы; Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі; Қазақстанның геосаяси интеграциясы;
6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; дүниежүзін аймақтарға аудандастырудың қолданбалы аспектілері; дүниежүзі аймақтары картасындағы Қазақстанның орны; елдері салыстыру әдістері; дүниежүзі елдерінің салыстырмалы көрсеткіштері; дүниежүзі елдерін халықаралық салыстырулардағы

Қазақстанның орны; өмір сүру деңгейін жоғарлатудағы азаматтың рөлі; қолданбалы елтану;
7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемаларды шешу жолдары.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

16. Бағдарламада оқу мақсаттары қолдануға ыңғайлы болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімшені, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.1 кодында: «10» – сынып, «2.1.» - бөлімше; «1» - оқу мақсатының реттік нөмірі.

Бөлім	Бөлімше	Оқу мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Жалпы географиялық әдістер	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама, аудандастыру әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2. Картография және геоинформатика	2.1 Картография	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
	2.2 Геоинформатика негіздері	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық	11.2.2.1 - қашықтықтан зерделеу әдістерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 11.2.2.2 - геоақпараттық әдіс-тер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологиялары-ның ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен

ЖОБА

		технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау	байланыстарын түсіндіру; 11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау; 11.2.2.4 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэколо-гия	3.1 Табиғатты пайдалану	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну; 10.3.1.2 - тиімді табиғатты пайдаланудың қағидаттарын анықтау; 10.3.1.3 - табиғатты пайдалану түрлерінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті аймақтық компоненттің негізінде); 10.3.1.4 - экологиялық таза өндірістік жобаларды ұсыну(жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)	11.3.1.1 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.1.2 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу;
	3.2 Геоэколо-гиялық зерттеулер негіздері	10.3.2.1 - геоэкологияның негізгі категорияларын түсіндіру; 10.3.2.2 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу; 10.3.2.3 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру; 10.3.2.4 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.5 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну; 10.3.2.6 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болу механизмін түсіндіру; 10.3.2.7 - геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 10.3.2.8 - ғаламдық экология-лық проблемаларды шешудегі	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу; 11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.4 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.2.5 - қоршаған ортаның бұзылған аумақтарын қалпына келтіру жөнінде жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)

ЖОБА

		әлемдік тәжірибені зерттеу; 10.3.2.9 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру; 10.3.2.10 - Қазақстандағы экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну	
4. Геоэкономика	4.1 Геоэкономика негіздері	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.3 - шаруашылық салаларын орналастыруда кеңістіктік (аумақтық) факторларды талдау; 10.4.1.4 - дүниежүзілік шаруашылықтың салаларын заманауи орналастыру факторларын талдау; 10.4.1.5 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу; 10.4.1.6 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау; 10.4.1.7 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.8 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу; 10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстан-дық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.10 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылығының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде); 11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну (өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - Қазақстан өнімдерінің танымалдығын арттыру жөнінде шығармашылық идеяларды ұсыну
5.	5.1 Геосаясат	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты	11.5.1.1 - қазіргі заманның

ЖОБА

Геосаясат	негіздері	мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау; 10.5.1.3 - дүниежүзінің геосаяси кеңістігін талдау; 10.5.1.4 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру; 10.5.1.5 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау және жіктеу; 10.5.1.6 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын, динамикасын талдау; 10.5.1.7 - Қазақстан Республикасының мемлекет-тік шекараларының қалыптасу үдерісін, басты көрсеткіштері мен динамикасын зерттеу;	геосаяси үдерістерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру; 11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
6. Елтану	6.1 Дүниежүзі аймақтары	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - кешенді географиялық және тарихи-географиялық аудандастырудың өз үлгісін ұсыну; 10.6.1.3 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну	11.6.1.1 – дүниежүзін аймақтарға аудандастыру қажеттілігін аргументтер келтіріп түсіндіру; 11.6.1.2 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау;
	6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.3 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан

ЖОБА

		көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.5 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)	орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.3 - елдің индекстер мен рейтингтерде орнын анықтағанда есепке алынатын өмір сүру деңгейінің жеке көрсеткіштерін жоғарылату жөнінде жеке азаматтың рөлін түсіндіру; 11.6.2.4 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.5 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзатың ғаламдық проблема-лары	7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

17. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

18. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «География» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

ЖОБА

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған жаратылыстану-математикалық бағытындағы «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1. Географиялық зерттеу әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Карто-графия	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинфор-матика негіздері	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуа-лизациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалану түрлері	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну
	Табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары	10.3.1.2 - табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттарын анықтау; 10.3.1.3 - табиғатты пайдалану түрлерінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
	Экологиялық таза өндірістерді жобалау	10.3.1.4 - экологиялық таза өндірістік жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэколо-гиялық зерттеу негіздері	Геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі	10.3.2.1 - геоэкологияның негізгі категорияларын түсіндіру
	Геосфералардың ластануы	10.3.2.2 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу

ҚОБА

	Геоэкологиялық аудандастыру	10.3.2.3 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру
	Геоэкологиядағы антропогендік факторлар	10.3.2.4 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.5 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну;
	Ғаламдық экологиялық проблемалар	10.3.2.6 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болу механизмін түсіндіру; 10.3.2.7 - геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 10.3.2.8 - ғаламдық экология-лық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу;
	Қазақстанның экологиялық проблемалары	10.3.2.9 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру; 10.3.2.10 - Қазақстандағы экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэконо-мика негіздері	Геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде);
	Шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары	10.4.1.3 - шаруашылық салаларын орналастыруда кеңістіктік (аумақтық) факторларды талдау; 10.4.1.4 - дүниежүзілік шаруашылықтың салаларын заманауи орналастыру факторларын талдау;
	Дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы	10.4.1.5 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу;
	Дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері	10.4.1.6 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау;
	Дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіш-тері	10.4.1.7 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.8 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу;
	Экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе	10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде);
	Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақ-сатты көр-сеткіштер мен индикаторлар	10.4.1.10 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық сала-ларының арақатынасын, шаруашылы-ғының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау

5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Геосаясаттың өзектілігі	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау;
	Дүниежүзінің геосаяси кеңістігі	10.5.1.3 - дүниежүзінің геосаяси кеңістігін талдау
	Геосаясаттағы географиялық факторлар	10.5.1.4 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру
	Мемлекеттік аумақтың морфологиясы	10.5.1.5 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау және жіктеу;
	Мемлекеттік шекара	10.5.1.6 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын, динамикасын талдау; 10.5.1.7 - Қазақстан Республикасының мемлекет-тік шекараларының қалыптасу үдерісін, басты көрсеткіштері мен динамикасын зерттеу;
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Кешенді географиялық аудандастыру	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - кешенді географиялық және тарихи-географиялық аудандастырудың өз үлгісін ұсыну; 10.6.1.3 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну
6.2 Дүниежүзі елдері	Салыстырмалы елтану	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.3 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.5 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		

ЖОБА

7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау

11-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
1. Географиялық зерттеулер әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама, аудандастыру әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Геоақпаратық зерттеу әдістері	11.2.2.1 - қашықтықтан зерделеу әдістерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 11.2.2.2 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру
	Географиялық деректер базасы	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.4 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалануды реттеу	11.3.1.1 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде)
	Табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі	11.3.1.2 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу;
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		

3.2 Геоэкология-лық зерттеулер негіздері	Қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу
	Қоршаған ортаның сапасы	11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.4 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде);
	Геоэкологиялық жобалау	11.3.2.5 - қоршаған ортаның бұзылған аумақтарын қалпына келтіру жөнінде жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэкономика негіздері	Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде);
	Геоэкономикалық даму стратегиялары	11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну (өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - Қазақстан өнімдерінің танымалдығын арттыру жөнінде шығармашылық идеяларды ұсыну
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Заманауи геосаяси үдерістер	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру
	Қазақстанның геосаяси жағдайы	11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру
	Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі	11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау;
	Қазақстан-ның геосаяси интеграциясы	11.5.1.4 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Дүниежүзі елдерін аймақтарға аудандасты-рудың қолданбалы аспектілері	11.6.1.1 - дүниежүзін аймақтарға аудандастыру қажеттілігін аргументтер келтіріп түсіндіру;
	Дүниежүзі аймақтар картасында Қазақстаның орны	11.6.1.2 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау;

6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру	Қазақстанның халықаралық салыстырулардағы орны	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында);
	Өмір сүру деңгейін жоғарылатудағы азаматтың орны	11.6.2.3 - елдің индекстер мен рейтингтерде орнын анықтағанда есепке алынатын өмір сүру деңгейінің жеке көрсеткіштерін жоғарлату жөнінде жеке азаматтың рөлін түсіндіру
	Қолданбалы елтану	11.6.2.4 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.5 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемалар-ды шешу	Ғаламдық проблемаларды шешу жолдары	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

3-тарау. «География» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «География» оқу пәнінің мазмұны

19. «География» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:
10-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 108 сағатты;
11-сыныпта – аптасына 3 сағатты, оқу жылында 108 сағатты құрайды.
20. Оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді қамтиды:
1) географиялық зерттеу әдістері;
2) картография және геоинформатика;
3) табиғатты пайдалану және геоэкология;
4) геоэкономика;
5) геосаясат;
6) елтану;
7) адамзаттың ғаламдық проблемалары.
21. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер білім, білік, түсінік және дағдыларды қамтитын күтілетін нәтижелер

түріндегі оқу мақсаттарынан тұратын бөлімшелерге бөлінген.
22. «Географиялық зерттеу әдістері» бөлімі «Жалпы географиялық әдістер» бөлімшесінен тұрады
23. «Картография және геоинформатика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) картография;
2) геоинформатика негіздері.
24. «Табиғатты пайдалану және геоэкология» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) табиғатты пайдалану;
2) геоэкологиялық зерттеу негіздері.
25. «Геоэкономика» бөлімі «Геоэкономика негіздері» бөлімшесінен тұрады.
26. «Геосаясат» бөлімі «Геосаясат негіздері» бөлімшесінен тұрады.
27. «Елтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) дүниежүзі аймақтары;
2) елдерді салыстыру әдістемесі.
28. «Адамзаттың ғаламдық проблемалары» бөлімі «Ғаламдық проблемаларды шешу» бөлімшесінен тұрады.
29. Оқу пәнінің 10-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны:
1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпы географиялық әдістер; зерттеу әдістерінің түрлері;
2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;
3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалану түрлері. табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау; табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары, экологиялық таза өндірістерді жобалау; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі, геосфералардың ластануы, геоэкологиялық аудандастыру; гоэкологиядағы антропогендік факторлар; ғаламдық экологиялық проблемалар, экологиядағы инновациялық технологиялар; Қазақстанның экологиялық проблемалары,
4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі; шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары; дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы; дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері; дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері; экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе; Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер;
5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; геосаясаттың өзектілігі; дүниежүзінің геосаяси кеңістігі; геосаясат және географиялық факторлар; мемлекеттік аумақтың морфологиясы; мемлекеттік шекара;
6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; кешенді географиялық аудандастыру; дүниежүзі елдерін салыстыру әдістері; салыстырмалы елтану;
7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері.
30. Оқу пәнінің 11-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпыгеографиялық әдістер; географиялық зерттеулердің өзекті әдістері;
2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; геоақпараттық жүйелер; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;
3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалануды реттеу, табиғатты қорғау шаралары; табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі; қоршаған ортаның сапасы; геоэкологиялық жобалау;
4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті; геоэкономикалық даму стратегиялары;
5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; заманауи геосаяси процестер; Қазақстанның геосаяси жағдайы; Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі; Қазақстанның геосаяси интеграциясы;
6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; дүниежүзін аймақтарға аудандастырудың қолданбалы аспектілері; дүниежүзі аймақтары картасындағы Қазақстанның орны; елдері салыстыру әдістері; дүниежүзі елдерінің салыстырмалы көрсеткіштері; дүниежүзі елдерін халықаралық салыстырулардағы Қазақстанның орны; өмір сүру деңгейін жоғарлатудағы азаматтың рөлі; қолданбалы елтану;
7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемаларды шешу жолдары.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

Бөлім	Бөлімше	Оқу мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Жалпы географиялық әдістер	10.1.1.1 -зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық мониторинг әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық әдістерін қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 10.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама, аудандастыру әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану;
2. Картография және геоинформатика	2.1 Картография	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен

			аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
	2.2 Геоинформатика негіздері	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау	11.2.2.1 - қашықтықтан зерделеу әдістерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 11.2.2.2 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру; 11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау 11.2.2.4 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология	3.1 Табиғатты пайдалану	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну; 10.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға тигізетін әсерін анықтап, баға беру, кері әсерін азайтудың жолдарын ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде); 10.3.1.3 - тиімді табиғатты пайдаланудың қағидаттарын анықтау; 10.3.1.4 - табиғатты пайдалану түрлерінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті аймақтық компоненттің негізінде); 10.3.1.5 - экологиялық таза өндірістік жобаларды ұсыну(жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)	11.3.1.1 - шаруашылық және тұтыну салалары бойынша табиғатты пайдалануды реттеу механизмін талдау; 11.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.1.3 - табиғатты қорғау шараларының тиімділігіне баға беру (жергілікті/ аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде); 11.3.1.4 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу; 11.3.1.5 - жеке тұлғаның табиғатты қорғауға бағытталған өмір сүру салтының басты қағидаттарын ұсыну (тұтыну тұрғысынан)
	3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	10.3.2.1 - геоэкологиялық зерттеулердің мәнін, мазмұнын, бағыттарын графикалық түрде ұсыну;	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу;

ЖОБА

		10.3.2.2 - геоэкологияның негізгі категорияларын түсіндіру; 10.3.2.3 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу; 10.3.2.4 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру; 10.3.2.5 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.6 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну; 10.3.2.7 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болу механизмін түсіндіру; 10.3.2.8 - геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 10.3.2.9 - ғаламдық экологиялық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу; 10.3.2.10 - экологиялық проблемаларды шешудегі инновациялық технологиялардың рөлін анықтау; 10.3.2.11 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру; 10.3.2.12 - Қазақстандағы экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну	11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - ластанған қоршаған ортаның адам өміріне тигізетін әсеріне баға беру (жергілікті/аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде); 11.3.2.4 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.5 - қоршаған орта сапасын тәжірибелік зерттеу арқылы анықтау (жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.2.6 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.2.7 - қоршаған ортаның бұзылған аумақтарын қалпына келтіру жөнінде жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
4. Геоэкономика	4.1 Геоэкономика негіздері	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - геоэкономика мен экономикалық география арасындағы айырмашылықтарды анықтау; 10.4.1.3 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде);	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық дамуын теңестіру жөнінде идеяларды ұсыну; 11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау (өз аймағы негізінде);

ЖОБА

		10.4.1.4 - шаруашылық салаларын орналастыруда кеңістіктік (аумақтық) факторларды талдау; 10.4.1.5 - дүниежүзілік шаруашылықтың салаларын заманауи орналастыру факторларын талдау; 10.4.1.6 - дүниежүзі елдерінің шаруашылық құрылымын бағалау; 10.4.1.7 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу; 10.4.1.8 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау; 10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.10 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу; 10.4.1.11 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.12 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылығының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау	11.4.1.4 - талдау негізінде Қазақстан аймақтарының экономикалық даму кедергілерін жою жөнінде ұсыныстар әзірлеу (өз аймағы мысалында); 11.4.1.5 - Қазақстан Республикасының аймақтарында қосымша құны жоғары өнімдер мен қызметтерді өндіру жөнінде бизнес-идеяларды ұсыну (өз аймағы негізінде); 11.4.1.6 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну (өз аймағы негізінде); 11.4.1.7 - Қазақстан өнімдерінің танымалдығын арттыру жөнінде шығармашылық идеяларды ұсыну
5. Геосаясат	5.1 Геосаясат негіздері	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау; 10.5.1.3 - геосаяси ықпал көрсетудің негізгі құралдарын зерттеу; 10.5.1.4 - дүниежүзінің геосаяси кеңістігін талдау; 10.5.1.5 - геосаясаттағы физикалық-географиялық,	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру; 11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігін күшейту жөнінде ұсыныстарды әзірлеу; 11.5.1.5 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен

ЖОБА

		экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру; 10.5.1.6 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау және жіктеу; 10.5.1.7 - Қазақстан Республикасы мемлекеттік аумағының морфологиялық ерекшеліктеріне кешенді баға беру; 10.5.1.8 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын, динамикасын талдау; 10.5.1.9 - Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекараларының қалыптасу үдерісін, басты көрсеткіштері мен динамикасын зерттеу; 10.5.1.10 - Қазақстан Республикасының шекараларын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу	дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
6. Елтану	6.1 Дүниежүзі аймақтары	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - кешенді географиялық және тарихи-географиялық аудандастырудың өз үлгісін ұсыну; 10.6.1.3 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну	11.6.1.1 - дүниежүзін аймақтарға аудандастыру қажеттілігін аргументтер келтіріп түсіндіру; 11.6.1.2 - ғаламдану жағдайында тарихи-мәдени аймақтардың өзгеруін зерттеу арқылы болжау; 11.6.1.3 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау; 11.6.1.4 - ғаламдану жағдайында Қазақстанның географиялық аймақтар картасындағы орнының өзгеруін зерттеу арқылы болжау
	6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру	11.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу

ЖОБА

		көрсеткіштердің бірін есептеу әдісін түсіндіру (таңдау бойынша: жалпы ішкі өнім (ЖІӨ), ұлттық жалпы өнім (ҰЖӨ), оның ішінде жан басына шаққанда, сатып алу қабілетінің паритеті (СҚП), гендерлік тепе-теңдік); 10.6.2.3 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.5 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.6 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)	(таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.3 - көрсеткіштердің жиынтығы бойынша анықталған рейтингтер мен индекстерде есептерді қолданумен Қазақстанның орнын жоғарылату идеяларды ұсыну (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.4 - елдің индекстер мен рейтингтерде орнын анықтағанда есепке алынатын өмір сүру деңгейінің жеке көрсеткіштерін жоғарылату жөнінде жеке азаматтың рөлін түсіндіру; 11.6.2.5 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.6 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзатың ғаламдық проблемалары	7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

31. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

32. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарға арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (төмендетілген оқу жүктемесімен) сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1. Географиялық зерттеу әдістері		
1.1 Жалпы география-лық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 -зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық мониторинг әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық әдістерін қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 10.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Карто-графия	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинфор-матика негіздері	География-лық дерек-тер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	География-лық дерек-терді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалану түрлері	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну
	Табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау	10.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға тигізетін әсерін анықтау, баға беру, кері әсерін азайтудың жолдарын ұсыну

		(жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде);
	Табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары	10.3.1.3 - табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттарын анықтау; 10.3.1.4 - табиғатты пайдалану түрлерінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
	Экология-лық таза өндірістерді жобалау	10.3.1.5 - экологиялық таза өндірістік жобаларды ұсыну (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэколо-гиялық зерттеу негіздері	Геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі	10.3.2.1 - геоэкологиялық зерттеулердің мәнін, мазмұнын, бағыттарын графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.2 - геоэкологияның негізгі категорияларын түсіндіру
	Геосфералардың ластануы	10.3.2.3 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу
	Геоэкологиялық аудандастыру	10.3.2.4 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру
	Геоэкологиядағы антропогендік факторлар	10.3.2.5 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.6 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну
	Ғаламдық экологиялық проблемалар	10.3.2.7 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болу механизмін түсіндіру; 10.3.2.8 - геоэкологиялық үдерістерде географиялық қабық заңдылықтарының рөлін анықтау; 10.3.2.9 - ғаламдық экологиялық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу
	Экологиядағы инновациялық технологиялар	10.3.2.10 - экологиялық проблемаларды шешудегі инновациялық технологиялардың рөлін анықтау
	Қазақстанның экологиялық проблемалары	10.3.2.11 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру; 10.3.2.12 - Қазақстандағы экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэконо-мика негіздері	Геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - геоэкономика мен экономикалық география арасындағы айырмашылықтарды анықтау; 10.4.1.3 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде)
	Шаруашы-лықты	10.4.1.4 - шаруашылық салаларын орналастыруда

	ұйымдасты-рудың аумақтық факторлары	кеңістіктік (аумақтық) факторларды талдау; 10.4.1.5 - дүниежүзілік шаруашылықтың салаларын заманауи орналастыру факторларын талдау
	Дүниежүзілік шаруа-шылықтың құрылымы	10.4.1.6 - дүниежүзі елдерінің шаруашылық құрылымын бағалау; 10.4.1.7 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу
	Дүниежүзілік шаруа-шылықтың аумақтық модельдері	10.4.1.8 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау
	Дүниежүзі елдерінің экономика-лық даму көрсеткіш-тері	10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.10 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
	Экономика-лық дамудағы әлемдік тәжірибе	10.4.1.11 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде)
	Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақ-сатты көр-сеткіштер мен индикаторлар	10.4.1.12 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылығының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Геосаясат-тың өзектілігі	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау; 10.5.1.3 - геосаяси ықпал көрсетудің негізгі құралдарын зерттеу
	Дүниежүзі-нің геосаяси кеңістігі	10.5.1.4 - дүниежүзінің геосаяси кеңістігін талдау
	Геосаясаттағы географиялық факторлар	10.5.1.5 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру
	Мемлекет-тік аумақтың морфологиясы	10.5.1.6 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау және жіктеу; 10.5.1.7 - Қазақстан Республикасы мемлекеттік аумағының морфологиялық ерекшеліктеріне кешенді баға беру
	Мемлекет-тік шекара	10.5.1.8 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын, динамикасын талдау; 10.5.1.9 - Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекараларының қалыптасу үдерісін, басты көрсеткіштері мен динамикасын зерттеу; 10.5.1.10 - Қазақстан Республикасының шекараларын күшейту жөнінде ұсыныстар

КОПИЯ

		әзірлеу
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Кешенді географиялық аудандастыру	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - кешенді географиялық және тарихи-географиялық аудандастырудың өз үлгісін ұсыну; 10.6.1.3 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну
6.2 Дүниежүзі елдері	Салыстырмалы елтану	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын көрсеткіштердің бірін есептеу әдісін түсіндіру (таңдау бойынша: жалпы ішкі өнім (ЖІӨ), ұлттық жалпы өнім (ҰЖӨ), оның ішінде жан басына шаққанда, сатып алу қабілетінің паритеті (СҚП), гендерлік теңдік); 10.6.2.3 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.5 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.6 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары

1 тоқсан		
1. Географиялық зерттеулер әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті география-лық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама, аудандастыру әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Карто-графия	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинфор-матика негіздері	Геоақпараттық зерттеу әдістері	11.2.2.1 - қашықтықтан зерделеу әдістерінің ерекшеліктерін түсіндіру; 11.2.2.2 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру
	Географиялық деректер базасы	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуа-лизациялау	11.2.2.4 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалану-ды реттеу	11.3.1.1 - шаруашылық және тұтыну салалары бойынша табиғатты пайдалануды реттеу механизмін талдау; 11.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау(жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
	Табиғатты қорғау шаралары	11.3.1.3 - табиғатты қорғау шараларының тиімділігіне баға беру (жергілікті/аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде)
	Табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі	11.3.1.4 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, "экологиялық ізін" есептеу; 11.3.1.5 - жеке тұлғаның табиғатты қорғауға бағытталған өмір сүру салтының басты қағидаттарын ұсыну (тұтыну тұрғысынан)
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкология-	Қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу

лық зерттеулер негіздері	Қоршаған ортаның сапасы	11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - ластанған қоршаған ортаның адам өміріне тигізетін әсеріне баға беру(жергілікті/аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде); 11.3.2.4 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.5 - қоршаған орта сапасын практикалық зерттеу арқылы анықтау (жергілікті / аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.2.6 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті / аймақтық компоненттің негізінде)
	Геоэкологиялық жобалау	11.3.2.7 - қоршаған ортаның бұзылған аумақтарын қалпына келтіру жөнінде жобаларды ұсыну (жергілікті / аймақтық компоненттің негізінде)
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэкономика негіздері	Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық дамуын теңестіру жөнінде идеяларды ұсыну; 11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау (өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - талдау негізінде Қазақстан аймақтарының экономикалық даму кедергілерін жою жөнінде ұсыныстар әзірлеу(өз аймағы мысалында)
	Геоэкономикалық даму стратегиялары	11.4.1.5 - Қазақстан Республикасының аймақтарында қосымша құны жоғары өнімдер мен қызметтерді өндіру жөнінде бизнес-идеяларды ұсыну(өз аймағы негізінде); 11.4.1.6 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну(өз аймағы негізінде); 11.4.1.7 - Қазақстан өнімдерінің танымалдығын арттыру жөнінде шығармашылық идеяларды ұсыну
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Заманауи геосаяси үдерістер	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру
	Қазақстанның геосаяси жағдайы	11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру
	Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі	11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау;

		11.5.1.4 - Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігін күшейту жөнінде ұсыныстарды әзірлеу
	Қазақстанның геосаяси интеграциясы	11.5.1.5 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Дүниежүзі елдерін аймақтарға аудандастырудың қолданбалы аспектілері	11.6.1.1 – дүниежүзін аймақтарға аудандастыру қажеттілігін аргументтер келтіріп түсіндіру; 11.6.1.2 - ғаламдану жағдайында тарихи-мәдени аймақтардың өзгеруін зерттеу арқылы болжау
	Дүниежүзі аймақтар картасында Қазақстаның орны	11.6.1.3 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау; 11.6.1.4 - ғаламдану жағдайында Қазақстанның географиялық аймақтар картасындағы орнының өзгеруін зерттеу арқылы болжау
6.2 Дүниежүзі елдерін салыстыру	Қазақстанның халықаралық салыстырулардағы орны	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.3 - көрсеткіштердің жиынтығы бойынша анықталған рейтингтер мен индекстерде есептердің қолданысымен Қазақстанның орнын жоғарлату жөнінде идеяларды ұсыну (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында)
	Өмір сүру деңгейін жоғарылатудағы азаматтың орны	11.6.2.4 - елдің индекстер мен рейтингтерде орнын анықтағанда есепке алынатын өмір сүру деңгейінің жеке көрсеткіштерін жоғарлату жөнінде жеке азаматтың рөлін түсіндіру
	Қолданбалы елтану	11.6.2.5 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.6 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемалар-ды шешу	Ғаламдық проблемаларды шешу жолдары	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс

ЖОБА

		тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
117-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәнінен Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Жоғары мектептегі «География» оқу пәнінің мақсаты – оқушылардың қоғам мен географиялық кеңістіктің барлық деңгейлерінде туындаған геоэкологиялық, геоэкономикалық, әлеуметтік, геосаяси және ғаламдық проблемаларды шешуге бағытталған географиялық білімдерін, біліктері мен дағдыларын қолдану үшін жағдай жасау.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

1) оқушылардың бойында географиялық кеңістіктік ойлауды, географиялық мәдениет пен тілді дамыту;

2) геоэкологиялық, геосаяси, геоэкономикалық, әлеуметтік үдерістер мен құбылыстарды зерттеу үшін ғаламдық, аймақтық және жергілікті ұстанымдардың түсінуін дамыту;

3) оқушыларға картографияны, геоэкологияны, геоэкономиканы, геосаясатты, елтану мен адамзаттың ғаламдық проблемаларын зерттеу барысында геокеңістіктік деректерді өңдеудің заманауи әдістерін қолдану үшін жағдай жасау;

4) оқушының бойында қазіргі дүниенің географиялық көрінісін іс-әрекеттер арқылы зерттеп-тану барысында құндылықтар жүйесін қалыптастыру;

- 5) геокеңістіктік әдістер және деректермен жұмыс істейтін мамандық пен кәсіп иелері атқаратын әрекеттерді орындату арқылы оқушыларға кәсіби бағдар беру.

2-тарау. «География» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «География» оқу пәнінің мазмұнын

4. «География» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:
14) 10-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты;

15) 11-сыныпта – аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді қамтиды:
1) географиялық зерттеу әдістері;
2) картография және геоинформатика;
3) табиғатты пайдалану және геоэкология;
4) геоэкономика;
5) геосаясат;
6) елтану;
7) адамзаттың ғаламдық проблемалары.

6. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер білім, білік, түсінік және дағдыларды қамтитын күтілетін нәтижелер түріндегі оқу мақсаттарынан тұратын бөлімшелерге бөлінген.

7. «Географиялық зерттеу әдістері» бөлімі «Жалпы географиялық әдістер» бөлімшесінен тұрады

8. «Картография және геоинформатика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) картография;
2) геоинформатика негіздері.

9. «Табиғатты пайдалану және геоэкология» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) табиғатты пайдалану;
2) геоэкологиялық зерттеу негіздері.

10. «Геоэкономика» бөлімі «Геоэкономика негіздері» бөлімшесінен тұрады.

11. «Геосаясат» бөлімі «Геосаясат негіздері» бөлімшесінен тұрады.

12. «Елтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:
1) дүниежүзі аймақтары;
2) елдерді салыстыру әдістемесі.

13. «Адамзаттың ғаламдық проблемалары» бөлімі «Ғаламдық проблемаларды шешу» бөлімшесінен тұрады.

14. Оқу пәнінің 10-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпы географиялық әдістер; зерттеу әдістерінің түрлері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалану түрлері. табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау; табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары, экологиялық таза өндірістерді жобалау; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі, геосфералардың ластануы, геоэкологиялық аудандастыру; гоэкологиядағы антропогендік факторлар; ғаламдық экологиялық проблемалар, экологиядағы инновациялық технологиялар; Қазақстанның экологиялық проблемалары,

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі; шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары; дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы; дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері; дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері; экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе; Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; геосаясаттың өзектілігі; дүниежүзінің геосаяси кеңістігі; геосаясат және географиялық факторлар; мемлекеттік аумақтың морфологиясы; мемлекеттік шекара;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; кешенді географиялық аудандастыру; дүниежүзі елдерін салыстыру әдістері; салыстырмалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері.

15. Оқу пәнінің 11-сыныпқа арналған базалық білім мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпыгеографиялық әдістер; географиялық зерттеулердің өзекті әдістері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; геоақпараттық жүйелер; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалануды реттеу, табиғатты қорғау шаралары; табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі; қоршаған ортаның сапасы; геоэкологиялық жобалау;

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті; геоэкономикалық даму стратегиялары;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; заманауи геосаяси процестер; Қазақстанның геосаяси жағдайы; Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі; Қазақстанның геосаяси интеграциясы;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; дүниежүзін аймақтарға аудандастырудың қолданбалы аспектілері; дүниежүзі аймақтары картасындағы

Қазақстанның орны; елдері салыстыру әдістері; дүниежүзі елдерінің салыстырмалы көрсеткіштері; дүниежүзі елдерін халықаралық салыстырулардағы Қазақстанның орны; өмір сүру деңгейін жоғарлатудағы азаматтың рөлі; қолданбалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемаларды шешу жолдары.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

16. Бағдарламада оқу мақсаттары қолдануға ыңғайлы болу үшін төрт саннан тұратын кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлімшені, төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.1 кодында: «10» – сынып, «2.1.» - бөлімше; «1» - оқу мақсатының реттік нөмірі.

Бөлім	Бөлімше	Оқу мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Жалпы географиялық әдістер	• 10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық, аудандастыру әдістерін қолданады	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2. Картография және геоинформатика	2.1 Картография	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, оларды қолданумен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
	2.2 Геоинформатика негіздері	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды, тақырыптық картасызбалар жасау	11.2.2.1 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру; 11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау

ЖОБА

3. Табиғатты пайдалану және геоэколо-гия	3.1 Табиғатты пайдалану	• 10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну; 10.3.1.2 - тиімді табиғатты пайдаланудың қағидаттарын анықтау;	11.3.1.1 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.1.2 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу;
	3.2 Геоэколо-гиялық зерттеулер негіздері	• 10.3.2.1 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу; • 10.3.2.2 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.3 - ғаламдық экология-лық проблемалардың пайда болуында географиялық заңдылықтардың орнын анықтау; 10.3.2.4 - экологиялық проблемаларды шешудегі ғылыми-техникалық прогрестің рөлін анықтау; • 10.3.2.5 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру негізінде экологиялық проблемаларды шешу жолдарын ұсыну	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу; 11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.4 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде)
4. Геоэко-номика	4.1 Геоэконо-мика негіздері	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтар-дың экономикалық дамуында-ғы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.3 - шаруашылық сала-ларын орналастыруда фактор-лар мен алғышарттардың жиынтығын талдау; 10.4.1.4 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу; 10.4.1.5 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде);

ЖОБА

		(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.6 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу; 10.4.1.7 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылығының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау	
5. Геосаясат	5.1 Геосаясат негіздері	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау; 10.5.1.3 - түрлі көрсеткіштер немесе олардың жиынтығы бойынша ерекшеленген геосаяси аймақтарды анықтау; 10.5.1.4 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру; 10.5.1.5 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау;	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру; 11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
6. Елтану	6.1 Дүниежүзі аймақтары	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну	11.6.1.1 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау; 11.6.1.2 - ғаламдану жағдайында Қазақстанның географиялық аймақтар картасындағы орнының өзгеруін зерттеу арқылы болжау
	6.2 Дүниежүзі елдері	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша);	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында);

ЖОБА

		10.6.2.3 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.5 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)	11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.3 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.4 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзатың ғаламдық проблемалары	7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	• 10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; • 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін, себептері мен салдарын, аумақтық көріністерін анықтау	• 11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; • 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; • 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

• .....17.

Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

• .....18.

Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асырылады.

• .....

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

ЖОБА

• .....1)

10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
• 1. Географиялық зерттеу әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	• 10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық, аудандастыру әдістерін қолданады
• 2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды, тақырыптық картасызбалар жасау
• 3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалану түрлері	• 10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну
	Табиғатты пайдалану қағидаттары	10.3.1.2 - тиімді табиғатты пайдаланудың қағидаттарын анықтау;
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкологиялық зерттеу негіздері	Геосфералардың ластануы	• 10.3.2.1 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу; •
	Геоэкологиядағы антропогендік факторлар	10.3.2.2 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.3 - ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болуында географиялық заңдылықтардың орнын анықтау;
	Ғаламдық экологиялық проблемалар	10.3.2.4 - экологиялық проблемаларды шешудегі ғылыми-техникалық прогрестің рөлін анықтау;

ЖОБА

	Қазақстанның экологиялық проблемалары	10.3.2.5 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру негізінде экологиялық проблемаларды шешу жолдарын ұсыну
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	•10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық, аудандастыру әдістерін қолданады
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасын қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды, тақырыптық картасызбалар жасау
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэкономика негіздері	Геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі	10.4.1.1 - геоэкономика бағытының мақсаты мен міндеттерін түсіндіру, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде);
	Шаруашылықты ұйымдастырудың аумақтық факторлары	10.4.1.3 - шаруашылық салаларын орналастыруда факторлар мен алғышарттардың жиынтығын талдау;
	Дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы	10.4.1.4 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу;
	Дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері	10.4.1.5 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.6 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу;
	Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер мен индикаторлар	• 10.4.1.7 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылығының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау

КОПИЯ

1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлер	•10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық, аудандастыру әдістерін қолданады
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
• 5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Геосаясаттың өзектілігі	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау;
	Дүниежүзінің геосаяси кеңістігі	10.5.1.3 - түрлі көрсеткіштер немесе олардың жиынтығы бойынша ерекшеленген геосаяси аймақтарды анықтау;
	Геосаясаттағы географиялық факторлар	10.5.1.4 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру;
	Мемлекеттік аумақтың морфологиясы	10.5.1.5 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау;
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
• 4-тоқсан		
• 6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Кешенді географиялық аудандастыру	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну
6.2 Дүниежүзі елдері	Салыстырмалы елтану	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.3 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.5 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)

ЖОБА

1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	•10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру, сандық, аудандастыру әдістерін қолданады
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды, тақырыптық картасызбалар жасау
• 7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері	• 10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін, себептері мен салдарын, аумақтық көріністерін анықтау

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары
1 тоқсан		
• 1. Географиялық зерттеулер әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
• 2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Геоақпараттық зерттеу әдістері	11.2.2.1 - геоақпараттық әдіс-тер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологиялары-ның ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру
	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру;
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
• 3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалануды реттеу	11.3.1.1 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде);

ЖОБА

	Табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі	11.3.1.2 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, «экологиялық ізін» есептеу;
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	Қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу
	Қоршаған ортаның сапасы	11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу;
	Геоэкологиялық жобалау	11.3.2.4 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/ аймақтық компоненттің негізінде)
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану;
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
• 3-тоқсан		
• 4. Геоэкономика		

ЖОБА

4.1 Геоэкономика негіздері	Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде);
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
• 5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Заманауи геосаяси үдерістер	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру
	Қазақстанның геосаяси жағдайы	11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру
	Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі	11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігін күшейту жөнінде ұсыныстарды әзірлеу
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеу әдістері	11.1.1.1 - применять элементы географической экспертизы согласно теме исследования; 11.1.1.2 - применять методы экспертных оценок согласно теме исследования;
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру;
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау

ЖОБА

• 4-тоқсан		
• 6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Дүниежүзі аймақтар картасында Қазақстанның орны	11.6.1.1 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау; 11.6.1.2 - ғаламдану жағдайында Қазақстанның географиялық аймақтар картасын-дағы орнының өзгеруін зерттеу арқылы болжау
6.2 Дүниежүзі елдері	Қазақстан-ның халықара-лық салыстыру-лардағы орны	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында);
	Қолданбалы елтану	11.6.2.3 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.4 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географи-лық зерттеу әдістері	11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану; 11.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолдану
2.1 Картография	Заманауи картографи-лық әдістер	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану;
2.2 Геоинформа тика негіздері	Географи лық дерек-тер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолдану арқылы тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру;
	Географи-лық дерек-терді визуа-лизациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
• 7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемалар-ды шешу	Ғаламдық проблемалар ды шешу жолдары	• 11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; • 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; • 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алудың немесе шешудің өзіндік жобасын ұсыну

ҚОБА

3-тарау. «География» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «География» оқу пәнінің мазмұны

19. «География» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

20. Оқу пәнінің мазмұны 7 бөлімді қамтиды:

1) географиялық зерттеу әдістері;

2) картография және геоинформатика;

3) табиғатты пайдалану және геоэкология;

4) геоэкономика;

5) геосаясат;

6) елтану;

7) адамзаттың ғаламдық проблемалары.

21. Оқу пәнінің мазмұны оқытудың бөлімдері арқылы ұйымдастырылған. Бөлімдер білім, түсінік, білік және дағдыларды қамтитын күтілетін нәтижелер түріндегі оқу мақсаттарынан тұратын бөлімшелерге бөлінген.

22. «Географиялық зерттеу әдістері» бөлімі «Жалпы географиялық әдістер» бөлімшесінен тұрады.

23. «Картография және геоинформатика» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) картография;

2) геоинформатика негіздері.

24. «Табиғатты пайдалану және геоэкология» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) табиғатты пайдалану;

2) геоэкологиялық зерттеу негіздері.

25. «Геоэкономика» бөлімі «Геоэкономика негіздері» бөлімшесінен тұрады.

26. «Геосаясат» бөлімі «Геосаясат негіздері» бөлімшесінен тұрады.

27. «Елтану» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) дүниежүзі аймақтары;

2) елдерді салыстыру әдістемесі.

28. «Адамзаттың ғаламдық проблемалары» бөлімі «Ғаламдық проблемаларды шешу» бөлімшесінен тұрады.

29. 10-сыныпқа арналған оқу пәнінің базалық мазмұны:

ЖОБА

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпы географиялық әдістер; зерттеу әдістерінің түрлері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалану түрлері; табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау; табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі; геосфералардың ластануы; геоэкологиялық аудандастыру; геоэкологиядағы антропогендік факторлар; ғаламдық экологиялық проблемалар; экологиялық проблемаларды шешудегі ғылыми-техникалық прогресс; Қазақстанның экологиялық проблемалары;

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; геоэкономиканың зерттеу пәні мен өзектілігі; шаруашылықты ұйымдастырудың факторлары мен алғышарттары; дүниежүзілік шаруашылықтың құрылымы; дүниежүзілік шаруашылықтың аумақтық модельдері; дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері; экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе; Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштері;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; геосаясаттың өзектілігі; дүниежүзінің геосаяси аймақтары; геосаясат және географиялық факторлар; мемлекеттік аумақтың морфологиясы; мемлекеттік шекара;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; кешенді географиялық аудандастыру; елдері салыстыру әдістемесі; салыстырмалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері.

30. 11-сыныпқа арналған оқу пәнінің базалық мазмұны:

1) «Географиялық зерттеу әдістері». Жалпы географиялық әдістер; географиялық зерттеулердің өзекті әдістері;

2) «Картография және геоинформатика». Картография; заманауи картографиялық әдістер; геоинформатика негіздері; геоақпараттық жүйелер; географиялық деректер базасы; географиялық деректерді визуализациялау;

3) «Табиғатты пайдалану және геоэкология». Табиғатты пайдалану; табиғатты пайдалануды реттеу; табиғатты қорғау шаралары; табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі; геоэкологиялық зерттеулер негіздері; қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі; қоршаған ортаның сапасы;

4) «Геоэкономика». Геоэкономика негіздері; Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономикалық жағдайы мен әлеуеті; геоэкономикалық даму стратегиялары;

5) «Геосаясат». Геосаясат негіздері; заманауи геосаяси үдерістер, Қазақстанның геосаяси жағдайы; Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі; Қазақстанның геосаяси интеграциясы;

6) «Елтану». Дүниежүзі аймақтары; дүниежүзі аймақтар картасында Қазақстанның орны; дүниежүзі елдерін слыстыру әдістемесі; Қазақстанның халықаралық салыстырулардағы орны; қолданбалы елтану;

7) «Адамзаттың ғаламдық проблемалары». Ғаламдық проблемаларды шешу; ғаламдық проблемаларды шешу жолдары.

2-параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

● ……

Бөлім	Бөлімше	Оқу мақсаттары	
		10-сынып	11-сынып
1. Географиялық зерттеу әдістері	1.1 Жалпы географиялық әдістер	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес сандық әдістерді қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолдану	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану; 11.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолдану
2. Картография және геоинформатика	2.1 Картография	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеу әдістерін қолдану	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
	2.2 Геоинформатика негіздері	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасының қолданысымен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды	11.2.2.1 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер (ГАЖ) технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру; 11.2.2.2 - компьютерлік бағдарла-малардың қолданумен тақырыпқа

ЖОБА

		жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (бұдан әрі - АКТ) графикалық редакторларының қолдану арқылы тақырыптық картасызбалар жасау	сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру; 11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолдану арқылы тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология	3.1 Табиғатты пайдалану	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну; 10.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға тигізетін әсерін анықтап, баға беру (жергілікті / аймақтық компонент негізінде); 10.3.1.3 - табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға тигізетін кері әсерін азайтудың жолдарын ұсыну(жергілікті / аймақтық компонент негізінде); 10.3.1.4 - тиімді табиғатты пайдаланудың қағидаттарын анықтау	11.3.1.1 - шаруашылық және тұтыну салалары бойынша табиғатты пайдалануды реттеу механизмін талдау; 11.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/ аймақтық компонент негізінде); 11.3.1.3 - табиғатты қорғау шараларының тиімділігіне баға беру(жергілікті/аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде); 11.3.1.4 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, "экологиялық ізін" есептеу
	3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	10.3.2.1 - геоэкологиялық зерттеулердің мәнін, мазмұнын, бағыттарын және негізгі категорияларын графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.2 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу; 10.3.2.3 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру; 10.3.2.4 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну; 10.3.2.5 - табиғатқа әсер	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу; 11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - ластанған қоршаған ортаның адам өміріне тигізетін әсеріне баға беру(жергілікті/ аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде); 11.3.2.4 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.5 - қоршаған орта сапасын тәжірибелік зерттеу арқылы анықтау (жергілікті / аймақтық компоненттің негізінде);

ЖОБА

		ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну; 10.3.2.6 - ғаламдық экология-лық проблемалардың пайда болуында географиялық заңдылықтардың орнын анықтау; 10.3.2.7 - ғаламдық экология-лық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу; 10.3.2.8 - экологиялық проблемаларды шешудегі ғылыми-техникалық прогрестің рөлін анықтау; 10.3.2.9 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру негізінде экологиялық проблемаларды шешу жолдарын ұсыну	11.3.2.6 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
4. Геоэкономика	4.1 Геоэкономика негіздері	10.4.1.1 - геоэкономиканың мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуын-дағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.3 - шаруашылық салаларын орналастыруда факторлар мен алғышарттардың жиынтығын талдау; 10.4.1.4 - дүниежүзі елдерінің шаруашылық құрылымын бағалау; 10.4.1.5 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу; 10.4.1.6 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модель-дерін	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтарын шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономикалық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық дамуын теңестіру жөнінде идеяларды ұсыну; 11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - талдау негізінде Қазақстан аймақтарының экономикалық даму кедергілерін жою жөнінде ұсыныстар әзірлеу (өз аймағы мысалында); 11.4.1.5 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың

ЖОБА

		талдау; 10.4.1.7 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.8 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу; 10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстан-дық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.10 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылығы-ның аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау	жобаларын ұсыну(өз аймағы негізінде)
5. Геосаясат	5.1 Геосаясат негіздері	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау; 10.5.1.3 - геосаяси ықпал көрсетудің негізгі құралдарын зерттеу; 10.5.1.4 - түрлі көрсеткіштер немесе олардың жиынтығы бойынша ерекшеленген геосаяси аймақтарды анықтау; 10.5.1.5 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік,	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру; 11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау; 11.5.1.4 - Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігін күшейту жөнінде ұсыныстарды әзірлеу; 11.5.1.5 - Қазақстанның дүниежүзі елдері мен дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу

ЖОБА

		демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру; 10.5.1.6 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау; 10.5.1.7 - мемлекеттерді аумағының морфологиялық ерекшеліктері бойынша жіктеу; 10.5.1.8 - Қазақстан Республикасы мемлекеттік аумағының морфологиялық ерекшеліктеріне кешенді баға беру; 10.5.1.9 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын талдау; 10.5.1.10 - Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекараларының қалыптасу үдерісін, негізгі көрсеткіштерін, динамикасын және күшейту жөнінде шараларды зерттеу	
6. Елтану	6.1 Дүниежүзі аймақтары	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну	11.6.1.1 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау; 11.6.1.2 - ғаламдану жағдайында Қазақстанның географиялық аймақтар картасындағы орнының өзгеруін зерттеу арқылы болжау
	6.2 Дүниежүзі елдері	11.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - дүниежүзі	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының

ЖОБА

		елдерін салыстыруда қолданылатын көрсеткіштердің бірін есептеу әдісін түсіндіру (таңдау бойынша: жалпы ішкі өнім (ЖІӨ), ұлттық жалпы өнім (ҰЖӨ), оның ішінде жан басына шаққанда, сатып алу қабілетінің (СҚП) паритеті, гендерлік тепе-теңдік және); 10.6.2.3 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету(таңдау бойынша); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/ бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.5 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.6 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)	динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.3 - көрсеткіштердің жиынтығы бойынша анықталған рейтингтер мен индекстерде есептердің қолданысымен Қазақстанның орнын жоғарлату жөнінде идеяларды ұсыну (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.4 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.5 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары	7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау;

ЖОБА

		проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау	11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алу немесе шешу жөнінде өзіндік жобасын ұсыну

31. . Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

32. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (төмендетілген оқу жүктемесімен) сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «География» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1. Географиялық зерттеулер әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес сандық әдістерді қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасының қолданысымен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) графикалық редакторларының қолданысымен тақырыптық картасызбаларды жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты	Табиғатты	10.3.1.1 - табиғатты пайдаланудың қажеттілігін

пайдалану	пайдалану түрлері	түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау, графикалық түрде ұсыну
	Табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау	10.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға тигізетін әсерін анықтап, баға беру (жергілікті /аймақтық компоненттің негізінде); 10.3.1.3 табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға тигізетін кері әсерін азайтудың жолдарын ұсыну (жергілікті / аймақтық компоненттің негізінде)
	Табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары	10.3.1.4 - тиімді табиғатты пайдаланудың қағидаттарын анықтау
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес сандық әдістерді қолдану
2.1 Картография	Заманауи карто-графиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.3 - АКТ графикалық редакторларының қолданысымен тақырыптық картасызбаларды жасау
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	Геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі	10.3.2.1 - геоэкологиялық зерттеулердің мәнін, мазмұнын, бағыттарын және негізгі категорияларын графикалық түрде ұсыну
	Геосфералардың ластануы	10.3.2.2 - геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу
	Геоэкологиялық аудандастыру	10.3.2.3 - дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру
	Геоэкологиядағы антропогендік факторлар	10.3.2.4 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну
		10.3.2.5 - табиғатқа әсер ететін антропогендік факторлардың азайту жолдарын ұсыну
	Ғаламдық экологиялық проблемалар	10.3.2.6 ғаламдық экологиялық проблемалардың пайда болуында географиялық заңдылықтардың орнын анықтау
		10.3.2.7 - ғаламдық экологиялық проблемаларды шешудегі әлемдік тәжірибені зерттеу
	Экологиялық проблемаларды шешудегі ғылыми-техникалық прогресс	10.3.2.8 - экологиялық проблемаларды шешудегі ғылыми-техникалық прогрестің рөлін анықтау
	Қазақстанның экологиялық проблемалары	10.3.2.9 - Қазақстан аумағын экологиялық тұрғыдан аудандастыру негізінде экологиялық проблемалардың шешу жолдарын ұсыну
1.1 Жалпы	Зерттеу	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру

ҚОБА

географиялық әдістер	әдістерінің түрлері	әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес сандық әдістерді қолдану
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасының қолданысымен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэкономика негіздері	Геоэкономика-ның зерттеу пәні мен өзектілігі	10.4.1.1 - геоэкономиканың мақсаты мен міндеттерін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.4.1.2 - елдер мен аймақтардың экономикалық дамуындағы географиялық кеңістіктің рөлін анықтау(қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде)
	Шаруашылықты ұйымдастыру-дың аумақтық факторлары	10.4.1.3 - шаруашылық салаларын орналастыруда факторлар мен алғышарттардың жиынтығын талдау
	Дүниежүзілік шаруашылық-тың құрылымы	10.4.1.4 - дүниежүзі елдерінің шаруашылық құрылымын бағалау; 10.4.1.5 - дүниежүзі елдерін шаруашылық құрылымы бойынша жіктеу
	Дүниежүзілік шаруашылық-тың аумақтық модельдері	10.4.1.6 - дүниежүзі шаруашылығының аумақтық модельдерін талдау
	Дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштері	10.4.1.7 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму көрсеткіштерін салыстыру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде); 10.4.1.8 - дүниежүзі елдерін экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
	Экономикалық дамудағы әлемдік тәжірибе	10.4.1.9 - дүниежүзі елдерінің экономикалық даму стратегияларына баға беру (қазақстандық компонентті қосымша қамту негізінде)
	Қазақстан Республикасы экономикалық дамуындағы мақсатты көрсеткіштер мен индикаторлар	10.4.1.10 - Қазақстан Республикасы үшін тиімді шаруашылықтың құрылымын, шаруашылық салаларының арақатынасын, шаруашылығының аумақтық құрылымын, экономикалық дамуындағы тиімді көрсеткіштерді анықтау

ЖОБА

1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлер	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес сандық әдістерді қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасының қолданысымен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялар графикалық редакторларының қолданысымен тақырыптық картасызбаларды жасау
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Геосаясаттың өзектілігі	10.5.1.1 - геосаясаттың мақсаты мен міндеттерін, зерттеу пәнін, негізгі категорияларын түсіндіру; 10.5.1.2 - негізгі геосаяси объектілер мен субъектілерді анықтау; 10.5.1.3 - геосаяси ықпал көрсетудің негізгі құралдарын зерттеу
	Дүниежүзінің геосаяси аймақтары	10.5.1.4 - түрлі көрсеткіштер немесе олардың жиынтығы бойынша ерекшеленген геосаяси аймақтарды анықтау
	Геосаясаттағы географиялық факторлар	10.5.1.5 - геосаясаттағы физикалық-географиялық, экономикалық, әлеуметтік, демографиялық, саяси, әскери, технологиялық факторларға баға беру
	Мемлекеттік аумақтың морфологиясы	10.5.1.6 - мемлекеттік аумақтың морфологиялық ерекшеліктерін талдау; 10.5.1.7 - мемлекеттерді аумағының морфологиялық ерекшеліктері бойынша жіктеу; 10.5.1.8 - Қазақстан Республикасы мемлекеттік аумағының морфологиялық ерекшеліктеріне кешенді баға беру
	Мемлекеттік шекара	10.5.1.9 - мемлекеттік шекаралардың функциясын, түрлерін, анықтау және белгілеу шараларын талдау; 10.5.1.10 - Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекараларының қалыптасу үдерісін, негізгі көрсеткіштерін, динамикасын және күшейту жөнінде шараларды зерттеу
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 -зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес сандық әдістерді қолдану; 10.1.1.3 -зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады
2.1 Картография	Заманауи	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық

ЖОБА

	картографиялық әдістер	зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммаларды жасау;10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Кешенді географиялық аудандастыру	10.6.1.1 - дүниежүзінің түрлі белгілер бойынша физикалық географиялық, тарихи-мәдени, саяси-географиялық, геосаяси аудандарға бөлінуін түсіндіру; 10.6.1.2 - дүниежүзінің тарихи-географиялық аймақтарын, олардың құрамы мен ерекшеліктерін, географиялық сипаттамасын шығармашылық түрде ұсыну
6.2 Дүниежүзі елдері	Салыстырмалы елтану	10.6.2.1 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын белгілерді анықтау; 10.6.2.2 - дүниежүзі елдерін салыстыруда қолданылатын көрсеткіштердің бірін есептеу әдісін түсіндіру (таңдау бойынша: жалпы ішкі өнім, ұлттық жалпы өнім, оның ішінде жан басына шаққанда, сатып алу қабілетінің паритеті, гендерлік тепе-теңдік);10.6.2.3 - көрсеткіштердің бірі бойынша графикалық түрде дүниежүзі елдерінің рейтингін көрсету (таңдау бойынша); 10.6.2.4 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің индекстері мен рейтингтерін сипаттау (есепке/бағалауға алынатын көрсеткіштер, бағалау субъектісі, нәтижелерінің қолдану аясы); 10.6.2.5 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін дүниежүзі елдерінің рейтингтерін графикалық түрде көрсету; 10.6.2.6 - елдің рейтингте орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша рейтингтің басында, ортасында және соңында орналасқан үш елдің мысалында)
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес сандық әдістерді қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика	Географиялық деректер базасы	10.2.2.1 - Microsoft Excel бағдарламасының қолданысымен тақырыпқа сәйкес географиялық

негіздері		деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммалар жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблемалардың географиялық аспектілері	10.7.1.1 - адамзаттың дамуындағы проблемаларын топтастыру; 10.7.1.2 - ғаламдық проблемалардың критерийлерін анықтау; 10.7.1.3 - ғаламдық проблемалардың себептері мен салдарын анықтап, топтастыру; 10.7.1.4 - ғаламдық проблемалардың аумақтық көріністерін анықтау
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Зерттеу әдістерінің түрлері	10.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес салыстыру әдістерін қолдану; 10.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес сандық әдістерді қолдану; 10.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолданады
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	10.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректерді визуализациялау	10.2.2.2 - статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар мен картодиаграммалар жасау; 10.2.2.3 - ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың графикалық редакторларын қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау

- ……

2) 11-сынып

Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары
1-тоқсан		
1. Географиялық зерттеулер әдістері		
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеулер әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану; 11.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолдану
2. Картография және геоинформатика		
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)

2.2 Геоинформатика негіздері негіздері	Геоақпараттық жүйелер	11.2.2.1 - геоақпараттық әдістер мен геоақпараттық жүйелер технологияларының ерекшеліктерін, басқа ғылымдар мен өндіріс салаларымен байланыстарын түсіндіру
	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолдану-мен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламалардың қолданыумен тақырыптық картасызбалар жасау
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.1 Табиғатты пайдалану	Табиғатты пайдалануды реттеу	11.3.1.1 - шаруашылық және тұтыну салалары бойынша табиғатты пайдалануды реттеу механизмін талдау
		11.3.1.2 - табиғатты пайдалану түрлерінің заңнамалық тәртіппен бекітілген нормаларға сәйкестігін анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
	Табиғатты қорғау шаралары	11.3.1.3 - табиғатты қорғау шараларының тиімділігіне баға беру(жергілікті/аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде)
	Табиғатты қорғауда жеке тұлғаның рөлі	11.3.1.4 - жеке тұлғаның табиғатты пайдаланудағы рөлін анықтап, "экологиялық ізін" есептеу
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеулер әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
2-тоқсан		
3. Табиғатты пайдалану және геоэкология		
3.2 Геоэкологиялық зерттеулер негіздері	Қоршаған ортаның антропогендік өзгеруі	11.3.2.1 - қоршаған ортаның антропогендік өзгерістерін жіктеу
	Қоршаған ортаның сапасы	11.3.2.2 - қоршаған орта сапасының көрсеткіштерін жіктеу; 11.3.2.3 - ластанған қоршаған ортаның адам өміріне тигізетін әсеріне баға беру (жергілікті/аймақтық компонентті қосымша қамту негізінде); 11.3.2.4 - дүниежүзі елдерін қоршаған ортаның сапасы бойынша жіктеу; 11.3.2.5 - қоршаған орта сапасын тәжірибелік зерттеу арқылы анықтау (жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде); 11.3.2.6 - қоршаған орта сапасын арттыру жөнінде

		ұсыныстар әзірлеу(жергілікті/аймақтық компоненттің негізінде)
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеулер әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану; 11.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолдану
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
3-тоқсан		
4. Геоэкономика		
4.1 Геоэкономика негіздері	Қазақстан Республикасы аймақтарының геоэкономика-лық жағдайы мен әлеуеті	11.4.1.1 - Қазақстан аймақтары шаруашылығының салалық және аумақтық құрылымы мен экономика-лық даму көрсеткіштері бойынша салыстырып талдау; 11.4.1.2 - Қазақстан аймақтарының экономикалық дамуын теңестіру жөнінде идеяларды ұсыну; 11.4.1.3 - Қазақстан аймақтарының экономикалық даму әлеуетін анықтау(өз аймағы негізінде); 11.4.1.4 - талдау негізінде Қазақстан аймақтарының экономикалық даму кедергілерін жою жөнінде ұсыныстар әзірлеу(өз аймағы мысалында)
	Геоэкономикалық даму стратегиялары	11.4.1.5 - Қазақстан аймақтарын экономикалық тұрғыда дамыту жөнінде стратегиялардың жобаларын ұсыну(өз аймағы негізінде)
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеулер әдістері	11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану; 11.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолдану
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен

	деректерді визуализациялау	тақырыптық картасызбалар жасау
5. Геосаясат		
5.1 Геосаясат негіздері	Заманауи геосаяси үдерістер	11.5.1.1 - қазіргі заманның геосаяси үдерістерін түсіндіру
	Қазақстанның геосаяси жағдайы	11.5.1.2 - Қазақстанның геосаяси жағдайына кешенді баға беру
	Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігі	11.5.1.3 - Қазақстан Республикасының геосаяси қауіпсіздігіне әсер ететін факторларды анықтау
		11.5.1.4 - Қазақстанның геосаяси қауіпсіздігін күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
	Қазақстанның геосаяси интеграциясы	11.5.1.5 - Қазақстанның дүниежүзілік және аймақтық ұйымдармен байланыстарын күшейту жөнінде ұсыныстар әзірлеу
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеулер әдістері	11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану; 11.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолдану
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
4-тоқсан		
6. Елтану		
6.1 Дүниежүзі аймақтары	Дүниежүзі аймақтар картасында Қазақстанның орны	11.6.1.1 - Қазақстан Республикасының физикалық-географиялық, тарихи-географиялық, саяси-географиялық және геосаяси аймақтарында орналасуын анықтау
		11.6.1.2 - ғаламдану жағдайында Қазақстанның географиялық аймақтар картасындағы орнының өзгеруін зерттеу арқылы болжау
6.2 Дүниежүзі елдері	Қазақстанның халықаралық салыстырулардағы орны	11.6.2.1 - жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін индекстер мен рейтингтердегі Қазақстан орнының динамикасын зерттеу (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.2 - Қазақстанның жиынтық көрсеткіштер бойынша есептелінетін рейтингтерде орналасқан орына әсер ететін географиялық, әлеуметтік, экономикалық және саяси факторларды анықтау (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында); 11.6.2.3 - көрсеткіштердің жиынтығы бойынша

		анықталған рейтингтер мен индекстерде есептердің қолданысымен Қазақстанның орнын жоғарлату жөнінде идеяларды ұсыну (таңдау бойынша бір рейтингтің мысалында)
	Қолданбалы елтану	11.6.2.4 - қолданбалы елтанушылық ақпараттың маңыздылығын, субъектілері мен тұтынушыларын анықтау; 11.6.2.5 - түрлі мақсатты аудиториялар үшін кешенді дүниежүзі елдерінің кешенді елтанушылық сипаттамаларды әзірлеу және шығармашылық түрде ұсыну (елдер мен ұсыну формасы – таңдау бойынша)
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеулер әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану; 11.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолдану
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)
2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау
7. Адамзаттың ғаламдық проблемалары		
7.1 Ғаламдық проблемаларды шешу	Ғаламдық проблемаларды шешу жолдары	11.7.1.1 - ғаламдық проблемаларды шешу жөнінде әлемдік тәжірибені зерттеу; 11.7.1.2 - Қазақстанның аумағында көрініс тапқан ғаламдық проблемаларды анықтау; 11.7.1.3 - ғаламдық, оның ішінде Қазақстан аумағында байқалатын проблемалардың алдын алу немесе шешу жөнінде өзіндік жобасын ұсыну
1.1 Жалпы географиялық әдістер	Өзекті географиялық зерттеулер әдістері	11.1.1.1 - зерттеу тақырыбына сәйкес географиялық сараптама әдістерін қолдану; 11.1.1.2 - зерттеу тақырыбына сәйкес эксперттік бағалау әдістерін қолдану; 11.1.1.3 - зерттеу тақырыбына сәйкес модельдеу әдістерін қолдану; 11.1.1.4 - зерттеу тақырыбына сәйкес аудандастыру әдістерін қолдану
2.1 Картография	Заманауи картографиялық әдістер	11.2.1.1 - тақырыпқа сәйкес электронды картографиялық ресурстардың мүмкіндіктерін пайдалану (сандық карталарды оқу, олардың қолданысымен географиялық объектілер мен аумақтардың орналасуын, сандық және сапалық көрсеткіштерін анықтау, сипаттау және талдау)

2.2 Геоинформатика негіздері	Географиялық деректер базасы	11.2.2.2 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру
	Географиялық деректерді визуализациялау	11.2.2.3 - компьютерлік бағдарламаларды қолданумен тақырыптық картасызбалар жасау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
118-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы (жаратылыстану-математикалық бағыт, қоғамдық-гуманитарлық бағыт)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Отандық тарихты зерделеу өткен тарихи оқиғаларды түсіну және оларды талдау негізінде қазіргі замандағы орнын анықтау, азаматтық ұстанымын қалыптастыру және оқиғалар мен құбылыстарға жеке көзқарасын білдіре отырып, олардың маңызы мен мәнін түсінуді қамтамасыз ететін жеке тұлғаның тарихи санасын қалыптастыруға бағытталған.

3. Оқу пәнінің мазмұны білім алушыларға әртүрлі тарихи кезеңдердегі Қазақстанның әлемдік тарихи процестегі орны мен рөлін анықтай отырып, этникалық, саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени даму жолдарының негізгі ерекшеліктерін түсінуге мүмкіндік береді.

4. Оқу пәнінің мақсаты – отандық тарихтың негізгі оқиғалары мен процестерін оқыту негізінде тарихи санаға, азаматтылық пен отансүйгіштік қасиеттерге ие, тарихи білім мен дағдыларды оқу және қоғамдық іс-әрекеттерде тиімді және шығармашылықпен қолдана алатын тұлға қалыптастыру.

5.Оқу пәнінің міндеттері:

1) Қазақстан аумағындағы қоғамның әртүрлі тарихи кезеңдеріндегі этникалық, әлеуметтік, экономикалық, саяси және мәдени дамуының негізгі мәселелері туралы білім қалыптастыру;

2) тарихи қалыптасқан мәдени, ұлттық дәстүр, әлеуметтік және адамгершілік нормаларды білім алушылардың түсінуі негізінде оларда азаматтылық пен қазақстандық бірегейлікті, дүниетанымдық ұстанымдарды тәрбиелеу;

3) әлемдік тарихи процестегі Қазақстанның орны мен рөлі туралы жалпы тұтас түсінік қалыптастыру;

4) тарихи оқиғалар, құбылыстарды тарихи заңдылықтарды ескере отырып зерттеу, оқиғалар мен тұлғаларға қатысты пікірлер мен берілген бағаларды салыстыру және сыни тұрғыдан талдау дағдыларын дамыту, өткен кезеңмен қазіргі уақытқа қатысты пікірталастық мәселелерге өзіндік көзқарасты қалыптастыру;

5) өлке тарихын зерделеу, өлкетанулық жұмыстарды жүргізу дағдыларын дамыту;

6) әртүрлі тарихи деректермен жұмыс істеу, тарихи ақпаратты іздеу және жүйелеу дағдыларын дамыту;

7) әртүрлі деректерді қолдана отырып, жобалық, зерттеу әрекетін және тарихи реконструкция дағдыларын дамыту;

8) қазіргі кездегі саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени процестерді түсіну үшін тарихи білімдерін қолдана білу дағдыларын қалыптастыру;

9) коммуникативтік дағдыларды қалыптастыру, оның ішінде, өз ойын ауызша және жазбаша түрде анық білдіру, командада жұмыс істей алу, түрлі деректерден алынған ақпараттарды қолдану.

2-тарау. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұны

6. «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

7. «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

10-сыныпта:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

4) мәдениеттің дамуы.

ЖОБА

11-сыныпта:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

4) білім мен ғылымның дамуы.

9. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы;

2) Ұлы дала өркениеті;

3) Орталық Азия және әлемдік өркениет.

10. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақ халқының шығу тегінің бастауы;

2) дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы.

11. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттер;

2) Ұлы даланың көшпенді империялары;

3) қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет;

4) тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттілікті жаңғырту.

12. «Мәдениеттің дамуы» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы;

2) кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті;

3) ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет.

13. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақтардың тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі;

2) дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері;

3) Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік- экономикалық дамуы.

14. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы;

2) Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты.

15. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың эволюциясы;

2) «Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея;

3) «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы – XXI ғасырдағы Қазақстан қоғамын біріктіруші негізі.

16. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы;

2) XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы;

3) қазіргі кезеңдегі Қазақстандық білім және ғылым жүйесі.

17. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

18. Оқу бағдарламасы базалық тарихи ойлау дағдыларын: тарихи деректердің интерпретациясы, уақыт пен кеңістікте бағдарлану, тарихи талдау және түсіндіруді қалыптастыруға бағытталған.

19. «Қазақстан тарихы» пәні бойынша тарихи ойлау дағдыларын қалыптастыру және оқыту мақсаттарын тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) өзгеріс пен сабақтастық;

2) себеп пен салдар;

3) дәлел;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

20. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды; сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді; тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

2) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды; ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді; тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

3) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтардың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден әртүрлі, қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе әртүрлі қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты әртүрлі көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

21. 10-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» пәнінің базалық білім

мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы. «Орталық Азия» ұғымының тарихи және географиялық аспектілері. Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы. Орталық Азия өркениеттері пайда болуының факторлары. Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктері. Ұлы Дала өркениеті. «Ұлы Дала» ұғымының тарихи-географиялық сипаттамасы. Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі). Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктері. Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті. Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығы және өзара байланысы. Ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсері. Орталық Азия және әлемдік өркениет. Орталық Азия халықтарының әлемдік материалдық мәдениеттің дамуына қосқан үлесі. Орталық Азия халықтарының әлемдік рухани мәдениеттің дамуына қосқан үлесі. Зерттеу жұмысы: Әлемдік өркениет тарихындағы Ұлы Дала;

2) этникалық және әлеуметтік процестер. Қазақ халқының шығу тегі. «Антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдары. Қазақстан аумағындағы этногенез және этникалық процестер. Қазақ этносының қалыптасуы – көп ғасырларлық этникалық процестердің нәтижесі. Мәдени-генетикалық код - ұлттың негізі. Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы. Қазақтарда ру-тайпалық құрылым қалыптасуының тарихи шарттары. Қазақтардың ру-тайпалық құрылымының эволюциясы. Туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызы. «Ауызша тарихнама», «шежіре», «ру», «тайпа», «ата-жұрт», «атамекен», «ел» ұғымы. Қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлі. Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуі. «Ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдары. Дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың қызметі. Зерттеу жұмысы: Дәстүрлі қазақ қоғамының этноәлеуметтік ұйымдасуы;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттер. Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси ұйымдасуы. «Мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдары. Ұлы Дала көшпенділерінің империялары. Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Ұлы Түрік қағанатының қалыптасуы мен дамуы. Түркі империясының мұрагерлері. Мемлекеттік құрылым түрлерінің сабақтастығы. Ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігі. Түркі әлемінің қалыптасуы мен дамуындағы түркі империясының рөлі. Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері. Шыңғысханның әлем тарихындағы рөлі. Қазақстан аумағында ұлыс жүйесінің дамуы. XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігі және олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер етуі. Қазақ хандығы – Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет. Ақ Орда мен Қазақ хандығының тарихи сабақтастығы. Қазақ хандығының құрылуы – Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі. Қазақ хандарының Қазақ мемлекетінің

қалыптасуы мен нығаюындағы рөлі. Қазақ хандығының саяси институттары. Мемлекеттік құрылым түрлерінің сабақтастығы. Бабаларымыздың ұлан-ғайыр аумақты қорғап сақтаудағы рөлі. Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттіліктің қайта жаңғыртылуы. Қазақстанның мемлекеттік егемендігінен айрылуы. Қазақ халқының мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген ұлт-азаттық күресі. Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік егемендіктің қалпына келтірілуі. Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі. «Автономдық кеңес республикасы», «Кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдары. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтары. Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы. Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуындағы Тұңғыш Президент Н.Ә. Назарбаевтың рөлі. Қазақстанның мемлекеттік тәуелсіздігінің қалпына келтірілуі – тарихи процестердің заңды нәтижесі. Қазақстан Республикасының мемлекеттік стратегиялары мен бағдарламалары; Зерттеу жұмысы: Қазақ мемлекеттілігінің эволюциясы;

4) мәдениеттің дамуы. Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті – дала өркениетінің мұрасы. Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері. «Мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдары. Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің эволюциясы және сабақтастығы. Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы. «Әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдары. Қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтары: әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер. Туған жерге, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне құрмет көрсету- шынайы патриотизмнің көрінісі. Дала өркениеті тарихымен мәдениетінің ескерткіштері. Тарихи және мәдени ескерткіштердің классификациясы. Қазақстанның рухани құндылықтары – ұлттық бірегейліктің негізі. Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы: бастауы, дәстүрі, қазіргі уақыттағы дамуы. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның мәдениеті. Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар. Жаңа бағыттар мен жанрлар. Ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет. Қазақстандық мәдениеттің дамуы. Жаңа бағыттар мен жанрлар. Халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесі. Зерттеу жұмысы: Мәдениет және дәстүр – ұлттың генетикалық коды.

22. 11-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Қазақтардың тіршілігін қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі. Қазақстан аумағындағы көшпелі мал шаруашылығы және егіншілік. Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсері. «Тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі», «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдары. Дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерінің классификациясы. Қазақ халқының тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесіндегі кәсіптері мен қолөнері. Қазақтардың қолөнері мен кәсіптерінің этнографиялық зерттелуі. Дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері. Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдары. Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі. Отырықшы және көшпенді

халықтардың экономикалық және мәдени өзара қарым-қатынасы және өзара әсері. Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік-экономикалық дамуы. «Экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдары. XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторлар. Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдері. Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму болашағы. Зерттеу жұмысы: Әртүрлі тарихи кезеңдердегі Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер. Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы. «Аграрлық саясат», «көші-қон саясаты», «моноэтностық құрам» ұғымдары. Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдері. Кеңестік кезеңде Қазақстандағы полиэтникалық қоғамның қалыптасуы. «Депортация», «арнайы қоныс аударылғандар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдары. Кеңестік кезеңдегі Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлері. Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты. «Көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдары. Қазақстан Республикасының көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтары. Ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық моделі. Қазақстанның саяси-әлеуметтік және мәдени өміріндегі Қазақстан халқы Ассамблеясының рөлі. Зерттеу жұмысы: Қазақстан этностары: тарихы мен тағдыры;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы. Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанда қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Қазақ хандығы дәуіріндегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы. «Зар заман» ағымы өкілдерінің идеологиялық құндылықтары. XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси көзқарастары. «Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея. «Алаш» ұлттық идеясының тұжырымдамалық негіздері. Қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастары («Алаш» қозғалысы және қазақ революционер-демократтарының саяси көзқарастары). «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы – XXI ғасырдағы Қазақстан қоғамын біріктіруші негіз. «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының тарихи негізі. Қазақстан қоғамының жалпыұлттық құндылықтары. «Мәңгілік Ел» идеясының біріктіруші құндылықтарының маңыздылығы. Мемлекеттің идеология саласындағы саясаты(«Мәңгілік Ел» – патриоттық актісі» және «Қазақстандық бірегейлікті және бірлікті нығайту және дамыту тұжырымдамасы»). Зерттеу жұмысы: Қоғамдық-саяси ойдың біріктіруші рөлі;

4) білім мен ғылымның дамуы. Ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы. Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы. Ортағасырлық Қазақстанның көрнекті ғалымдары мен ойшылдары. XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы. XVIII-XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы зерттеулер. Зерттеушілердің Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесі. XIX ғасырда Қазақстанда оқу орындарының пайда болуы мен дамуы. XIX ғасырда -XX ғасырдың басында Қазақстанда өмір сүрген білім беру мекемелерінің ерекшеліктері. Кеңестік білім беру жүйесінің жетістіктері мен

қайшылықтары. Сауатсыздықты жою. Мектептік, кәсіби және жоғары білім беру. Кеңестік білім беру жүйесінің реформалары. Қазақстан ғылымын дамытудағы Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлі. Қазақстанның көрнекті ғалымдары. Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтары және қарама-қайшылықтары. Қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы білім және ғылым жүйесі. Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан Республикасының білім және ғылым жүйесінің дамуы: жетістіктері, проблемалары және болашағы. Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің жаңғыртылуы. Қазақстанның әлемдік білім және ғылым кеңістігіне кірігуі. Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласындағы стратегиялары мен бағдарламалары. Қазақстан Республикасының «Болашақ» халықаралық білім беру бағдарламасы. Қазақстан Республикасының инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдары. Зерттеу жұмысы: Білім мен ғылымға үлес қосқан менің өлкемнің тұлғалары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

23. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) 1- бөлім:

10-сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	11-сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
Білім алушылар:	
10.1.1.1 «Орталық Азия» түсінігін аймақтың тарихи және географиялық ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану	11.1.1.1 Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсерін зерттеу
10.1.1.2 әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу	11.1.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің ерекшеліктерін «тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі» , «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдарын пайдалана отырып анықтау
10.1.1.3 Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктерін сипаттау	11.1.1.3 картаны пайдаланып дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерін классификациялау
10.1.2.1 картаны пайдаланып «Ұлы Дала» тарихи-географиялық аймағын анықтау	11.1.1.4 этнографиялық материалдар негізінде қазақтарда қолөнер мен кәсіптердің дамуын сипаттау
10.1.2.2 тарихи дерек көздерді талдау негізінде «Ұлы Дала» ұғымының мәнін түсіндіру	11.1.2.1 картаны пайдаланып, Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдарын зерттеу
10.1.2.3 Ұлы дала өркениетінің пайда	11.1.2.2 Қазақстан аумағында қалалардың

болуы мен қалыптасу ерекшеліктерін түсіндіру	пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөліне талдау жасау
10.1.2.4 Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктерін сипаттау	11.1.2.3 сауда-экономикалық қарым-қатынастар жүйесіндегі көшпелі және отырықшы халықтың өзара қарым-қатынасын сипаттау
10.1.2.5 Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау	11.1.2.4 дереккөздер негізінде көшпелі және отырықшы халықтың мәдени өзара әсерін анықтау
10.1.2.6 «Өркениет» ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау	11.1.3.1 Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдарын пайдалану
10.1.2.7 әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау	11.1.3.2 XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторларды талдау
10.1.3.1 Орталық Азия халықтарының материалдық мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау	11.1.3.3 Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдерін талдау, олардың ерекшеліктерін анықтау
10.1.3.2 Орталық Азия халықтарының рухани мәдениеті мен ғылым саласындағы жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау	11.1.4.4 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттеу және Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық даму болашағын болжау

2) 2-бөлім:

10- сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	11- сынып Саяси-құқықтық процестер
Білім алушылар:	
10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану	11.2.1.1 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «аграрлық саясат», «көші-қон саясаты», «моноэтностық құрам» ұғымдарын пайдалану
10.2.1.2 этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағында этногенездің кезеңдерін айқындау	11.2.1.2 Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
10.2.2.1 қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа «, «жүз», « ата-жұрт», «ата-мекен» ұғымдарын пайдалану	11.2.1.3 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «депортация», «арнайы қоныстандырылғандар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдарын пайдалану
10.2.2.2 тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау	11.2.1.4 Кеңестік кезеңде Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлесу ерекшеліктерін түсіндіру
10.2.2.3 қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре,	11.2.2.1 көші-қон саясатының ерекшеліктерін анықтау үшін «көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора»,

генеалогиялық аңыздар)	«ирридента» ұғымдарын пайдалану
10.2.2.4 қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызын түсіндіру	11.2.2.2 Қазақстандық заңнаманың және мемлекеттік бағдарламалардың негізінде көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтарын түсіндіру
10.2.2.5 қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлін түсіндіру	11.2.2.3 мемлекеттік стратегияларды және бағдарламаларды зерттеу негізінде ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық үлгісін бағалау
10.2.2.6 қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін «ақсүйек», «қарасүйек «, «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану	11.2.2.4 Ұлттық бірлікті және қазақстандық бірегейлікті нығайтудағы Қазақстан халқы Ассамблеясының рөлін сипаттау
10.2.2.7 дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың функционалдық рөлін түсіндіру	
10.2.2.8 туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану	

3) 3- бөлім:

10-сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан:	11-сынып Қоғамдық саяси ойдың дамуы
Білім алушылар:	
10.3.1.1 Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін «мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдарын пайдалану	11.3.1.1 ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау
10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру	11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
10.3.1.3 Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау	11.3.1.3 қазақ хандығы дәуіріндегі тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси идеяларын анықтау
10.3.2.1 деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау	11.3.1.4 қазақ ұлттық мемлекеттілігінің тарихи тағдыры туралы «Зар-заман» өкілдерінің идеяларын түсіндіру
10.3.2.2 ерте және дамыған ортағасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігін сипаттау	11.3.1.5 XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси қызметін талдау
10.3.2.3 түркі әлемінің қалыптасуы мен дамуындағы Түркі империясының рөлін бағалау	11.3.2.1 «Алаш» ұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
10.3.2.4 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы ұлыс жүйесінің дамуын зерттеу	11.3.2.2 қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастарын салыстыру
10.3.2.5 XIII -XV ғасырлардағы	11.3.3.1 «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық

ЖОБА

мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін анықтау	идеясының тарихи негіздерін анықтау
10.3.3.1 Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау	11.3.3.3 «Мәңгілік Ел» – патриоттық актісін» және «Қазақстандық бірегейлікті және бірлікті нығайту және дамыту тұжырымдамасын» зерттеу негізінде мемлекеттің идеология саласындағы саясатын түсіндіру
10.3.3.2 Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау	
10.3.3.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін зерттеу	
10.3.4.1 Қазақстанның мемлекеттік егемендігінен айрылуының себеп-салдарын анықтау	
10.3.4.2 қазақ халқының мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу	
10.3.4.3 Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру тарихын зерттеу	
10.3.4.4 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану	
10.3.4.5 Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау	
10.3.4.6 Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуындағы Тұңғыш Президент Н.Ә. Назарбаевтың рөлін анықтау	
10.3.4.7 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып, Қазақстан Республикасының даму бағдарларын болжау	

4) 4- бөлім:

10 - сынып Мәдениеттің дамуы	11- сынып Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:	
10.4.1.1 қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін «мәдениет»,	11.4.1.1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі ғылымның жетістіктерін анықтау

ЖОБА

«дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдарын пайдалану	
10.4.1.2 қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау; - Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің сабақтастығын талдау	11.4.1.2 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу
10.4.1.3 қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану	11.4.2.1 XVIII ғасырдағы -XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарын түсіндіру
10.4.1.4 қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді зерттеу негізінде түсіндіру	11.4.2.2 XVIII ғасырдағы-XX ғасырдың басындағы зерттеушілердің еңбектерін зерделеу негізінде Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесін бағалау
10.4.1.5 дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу	11.4.2.3 XIX-XX ғасырдың басында Қазақстан аумағында оқу орындарының дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықты анықтау
10.4.1.6 типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау	11.4.2.4 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы білім беру мекемелерін қызметтік ерекшеліктеріне сәйкес жіктеу
10.4.1.7 қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау	11.4.2.5 Кеңестік білім беру жүйесінің даму ерекшеліктерін анықтау үшін «сауатсыздықты жою», «қызыл отау», «мұғалімдер институты», «мектептегі білім беру», «кәсіби білім беру», «жоғары оқу орындары» ұғымдарын пайдалану
10.4.1.8 халықтың рухани -адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау	11.4.2.6 Қазақстандағы кеңестік білім беру жүйесін реформалауды талдау, жетістіктері мен қайшылықтарын анықтау
10.4.1.9 фольклор және зерттеушілер еңбектерінің негізінде дәстүрлі музыкалық мәдениеттің бастаулары мен ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.7 Қазақстан ғылымын дамытудағы Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлін анықтау
10.4.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстанның мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды анықтау	11.4.2.8 Кеңестік кезеңде ғылымның дамуына Қазақстанның көрнекті ғалымдарының қосқан үлесін бағалау
10.4.2.2 кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай келе, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау	11.4.2.9 Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтарын және қарама-қайшылықтарын талдау
10.4.3.1 Қазақстан Республикасының мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау	11.4.3.1 Қазақстан Республикасының стратегиялары мен бағдарламаларын зерттеу негізінде білім және ғылым жүйесін жаңартудың алғышарттары мен маңызын талдау
10.4.3.2 халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру	11.4.3.2 әлемдік білім мен ғылым кеңістігіне ену үшін инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдарын құру маңыздылығын

	бағалау
10.4.3.3 ұлттық мәдениет туралы білімді қорытындылау	11.4.3.3 Қазақстан Республикасының «Болашақ» халықаралық білім беру бағдарламасының елді жаңғыртудағы маңыздылығын талдау
10.4.3.4 халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде «Туған жер» ұғымын қолдану	

24. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

25. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (жаратылыстану-математикалық бағыт, қоғамдық-гуманитарлық бағыт) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

26. Тұлғаның танымдық белсенділігін, шығармашылық, жобалық-зерттеушілік қабілеттерін дамыту үшін әр тақырыптық бөлім білім алушылардың зерттеу жұмысымен аяқталады. Ұзақ мерзімді жоспарда зерттеу тақырыптары жалпылама берілген. Білім алушылар осы белгіленген тақырып шеңберінде түрлі мәселелерді қарастыра алады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын (жаратылыстану-математикалық бағыт, қоғамдық-гуманитарлық бағыт) іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып:

Бөлім	Тарау	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы	Орталық Азия: ұғымының тарихи және географиялық аспектілері	10.1.1.1 «Орталық Азия» түсінігін аймақтың тарихи және географиялық ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану
		Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы	10.1.1.2 әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу
		Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтары	10.1.1.3 Орталық Азия өркениеттері нің ежелгі ошақтарының ерекшелікте рін сипаттау

	«Ұлы Дала өркениеті	«Ұлы Дала»: тарихи-географиялық сипаттамасы	10.1.2.1 картаны пайдаланып «Ұлы Дала» тарихи-географиялық аймағын анықтау; 10.1.2.2 тарихи дерек көздерді талдау негізінде «Ұлы Дала» ұғымының мәнін түсіндіру
		Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі)	10.1.2.3 Ұлы дала өркениетінің пайда болуы мен қалыптасу ерекшеліктерін түсіндіру; 10.1.2.4 Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениет тердің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.5 Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау
		Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті	10.1.2.6 «Өркениет» ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.7 әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау
	Орталық Азия және әлемдік өркениет	Әлемдік мәдениеттің дамуына Орталық Азия халықтарының қосқан үлесі	10.1.3.1 Орталық Азия халықтарының материалдық мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау; 10.1.3.2 Орталық Азия халықтарының рухани мәдениеті мен ғылым саласындағы жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау
	Зерттеу жұмысы	Әлемдік өркениет тарихындағы Ұлы Дала	
2-тоқсан			
Этникалық және әлеуметтік процестер	Қазақ халқының шығу тегі	Қазақстандағы этногенез және этникалық процестер	10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын

			пайдалану; 10.2.1.2 этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы этногенездің кезеңдерін айқындау
	Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы	қазақтардың ру-тайпалық құрылымы қалыптасуының тарихи шарттары	10.2.2.1 қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа «, «жүз», «ата-жұрт», «ата-мекен» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.2 тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау; 10.2.2.8 туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану
		қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктері	10.2.2.3 қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре, генеалогиялық аңыздар); 10.2.2.4 қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционал дық маңызын түсіндіру; 10.2.2.5 қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлін түсіндіру
		Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуінің ерекшеліктері	10.2.2.6 қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін «ақсүйек», «қарасүйек «, «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.7 дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың функционалдық рөлін түсіндіру
	Зерттеу жұмысы	Дәстүрлі қазақ қоғамының этноәлеуметтік ұйымдасуы	
3-тоқсан			

Мемлекет, соғыс және революциялар тарихы нан	Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттер	Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси ұйымдасуы	10.3.1.1 Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін «мемлекет», «билік «, «саяси ұйым» ұғымдарын пайдалану; 10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.1.3 Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау
	Ұлы Дала көшпенділерінің империялары	Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Түркі империясының мұрагерлері	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.2.1 деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау; 10.3.2.2 ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігін сипаттау; 10.3.2.3 Түркі әлемінің қалыптасуы мен дамуындағы Түркі империясының рөлін бағалау
		Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.2.4 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақстан аумағында ұлыс жүйесінің дамуын зерттеу; 10.3.2.5 XIII -XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін анықтау

ЖОЛ

	Қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет	Ақ Орда - Қазақ хандығының негізі	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.3.1 Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау
		Қазақ хандығы: мемлекеттің саяси институттары10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру;	10.3.3.2 Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау; 10.3.3.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін зерттеу
	Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттілік тің қайта жаңғыртылуы	Мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру жолындағы қазақ халқының күресі	10.3.4.1 Қазақстанның мемлекеттік егемендігінен айрылуының себеп-салдарын анықтау; 10.3.4.2 қазақ халқының мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу; 10.3.4.3 Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру тарихын зерттеу
		Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.4.4 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану; 10.3.4.5 Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау
		Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.4.6 Ұлттық

			мемлекеттіліктің жаңғыртылуындағы Тұңғыш Президент Н.Ә. Назарбаевтың рөлін анықтау; 10.3.4.7 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып Қазақстан Республикасының даму бағдарларын болжау
	Зерттеу жұмысы	Қазақ мемлекеттілігінің эволюциясы	
4-тоқсан			
Мәдениеттің дамуы	Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы	Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері	10.4.1.1 Қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін «мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдарын пайдалану; 10.4.1.2 қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау; - Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің сабақтастығын талдау
		Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы	10.4.1.3 қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану; 10.4.1.4 қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді зерттеу негізінде түсіндіру
		Тарихи және мәдени ескерткіштер	10.4.1.5 дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу; 10.4.1.6 типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау
		Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы	10.4.1.7 Қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау; 10.4.1.8 халықтың рухани -

ЖОБА

			адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау; 10.4.1.9 фольклор және зерттеушілер еңбектерінің негізінде дәстүрлі музыкалық мәдениеттің бастаулары мен ерекшеліктерін анықтау
	Кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті	Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар	10.4.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстан мәдениеті саласындағы жаңа бағыттарды және жанрларды анықтау; 10.4.2.2 кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай отырып, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау
	Ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет	Мәдениеттің қазіргі кезеңдегі дамуы	10.4.3.1 Қазақстан Республикасының мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау; 10.4.3.2 халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру; 10.4.3.3 ұлттық мәдениет туралы білімді қорытындылау; 10.4.3.4 халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде «Туған жер» ұғымын қолдану
	Зерттеу жұмысы	Мәдениет және дәстүр – ұлттың генетикалық коды	

2) 11-сынып:

Бөлім	Тарау	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Қазақтардың тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі	Қазақстанда көшпелі мал шаруашылығы және егіншіліктің дамуы	11.1.1.1 Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсерін зерттеу; 11.1.1.2 көшпелі мал шаруашылығы және егіншіліктің ерекшеліктерін «тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі» ,

			«қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдарын пайдалана отырып анықтау; 11.1.1.3 картаны пайдаланып дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерін жіктеу
		Қолөнер мен кәсіптер	11.1.3.4 этнографиялық материалдардың қазақтарда қолөнер мен кәсіптердің дамуын сипаттау
	Дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері	Қазақстан қала мәдениетінің дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі	11.1.2.1 картаны пайдаланып, Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдарын зерттеу; 11.1.2.2 Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлін талдау
		Экономикалық және мәдени өзара қарым-қатынас және өзара әсері	11.1.2.3 сауда-экономикалық қарым-қатынастар жүйесінде көшпелі және отырықшы халықтың өзара қарым-қатынасын сипаттау; 11.1.2.4 дереккөздер негізінде көшпелі және отырықшы халықтың мәдени өзара әсерін анықтау
	Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік-экономикалық дамуы	XX ғасырдағы Қазақстан экономикасының дамуы	11.1.3.1 Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдарын пайдалану; 11.1.3.2 XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторларды талдау
		Қазақстан Республикасының экономикасының дамуы	11.1.3.3 Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдерін талдау, олардың ерекшеліктерін анықтау; 11.1.4.4 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттеу және Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық даму болашағын болжау
	Зерттеу жұмысы	Әртүрлі тарихи кезеңдердегі Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктері	
2-тоқсан			
Саяси-құқықтық процестер	Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы	Қазақстан халқының моноэтникалық құрамының өзгеруі (XVIII	11.2.1.1 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «аграрлық саясат», «көші-қонсаясаты», «моноэтностықұрам» ұғымдарын пайдалану;

		ғасыр - XX ғасырдың басы)	11.2.1.2 Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
		Кеңестік кезеңде Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасуы	11.2.1.3 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «депортация», «арнайы қоныстандырылған дар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдарын пайдалану; 11.2.1.2 Қазақстанда халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу; 11.2.1.4 Кеңестік кезеңде Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлесу ерекшеліктерін түсіндіру;
	Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты	Қазақстан Республикасының көші-қон саясаты	11.2.2.1 көші-қон саясатының ерекшеліктерін анықтау үшін «көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдарын пайдалану; 11.2.2.2 Қазақстандық заңнаманың және мемлекеттік бағдарламалардың негізінде көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтарын түсіндіру
		Ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық моделі	11.2.2.3 мемлекеттік стратегияларды және бағдарламаларды зерттеу негізінде ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық үлгісін бағалау
		Қазақстанның саяси-әлеуметтік және мәдени өміріндегі Қазақстан халқы Ассамблеясының рөлі	11.2.2.4 Ұлттық бірлікті және қазақстандық бірегейлікті нығайтудағы Қазақстан халқы Ассамблеясының рөлін сипаттау
	Зерттеу жұмысы	Қазақстан этностары: тарихы мен тағдыры	
3-тоқсан			
Қоғамдық-саяси ойдың дамуы	Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы	Қоғамдық-саяси ойдың бастауы және дамуы	11.3.1.1 Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		Қазақ хандығы дәуіріндегі қоғамдық-саяси	11.3.1.3 Қазақ хандығы дәуіріндегі тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси идеяларын анықтау;

		ойдың дамуы	11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		«Зарзаман» ағымы өкілдерінің идеологиялық құндылықтары	11.3.1.4 Қазақ ұлттық мемлекеттілігінің тарихи тағдыры туралы «Зар-заман» өкілдерінің идеяларын түсіндіру; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси көзқарастары	11.3.1.5 XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси қызметін талдау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
	«Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея	«Алаш» ұлттық идеясының тұжырымдамалық негіздері	11.3.2.1 «Алаш» ұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
		«Алаш» қозғалысы және қазақ революционер-демократтарының саяси көзқарастары	11.3.2.2 Қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастарын салыстыру; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
	«Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы - XXI ғасырдағы Қазақстан қоғамын біріктіруші негіз	«Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының тарихи негізі	11.3.3.1 «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
		Қазақстан қоғамының жалпыұлттық құндылықтары	11.3.3.2 «Мәңгілік Ел» идеясының біріктіруші құндылықтарының маңыздылығын анықтау; 11.3.3.3 «Мәңгілік Ел – патриоттық актісін» және «Қазақстандық бірегейлікті және бірлікті нығайту және дамыту тұжырымдамасын» зерттеу негізінде мемлекеттің идеология саласындағы саясатын түсіндіру
	Зерттеу жұмысы	Қоғамдық-саяси ойдың біріктіруші рөлі	
4-тоқсан			
Білім мен ғылым ның дамуы	Ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы	Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы	11.4.1.1 әртүрлі тарихи кезеңдердегі ғылымның жетістіктерін анықтау; 11.4.1.2 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу

	XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы	XVIII-XX ғасырдың басында Қазақстандағы зерттеулер	11.4.2.1 XVIII-XX ғасырдың басында Қазақстандағы ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттарын түсіндіру; 11.4.2.2 XVIII-XX ғасырдың басындазерттеушілердің еңбектерін зерделеу негізінде Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесін бағалау
		XIX - XX ғасырдың басында Қазақстандағы оқу орындарының қызметі	11.4.2.3 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстан аумағында оқу орындардың дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықты анықтау; 11.4.2.4 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстанда өмір сүрген білім беру мекемелерін қызметтік ерекшеліктеріне сәйкес жіктеу
		Кеңестік білім беру жүйесінің жетістіктері мен қайшылықтары	11.4.2.5 Кеңестік білім беру жүйесінің даму ерекшеліктерін анықтау үшін «сауатсыздықты жою», «қызыл отау», «мұғалімдер институты», «мектептегі білім беру», «кәсіби білім беру», «жоғары оқу орындары» ұғымдарын пайдалану; 11.4.2.6 Қазақстандағы кеңестік білім беру жүйесін реформалауды талдау, жетістіктері мен қайшылықтарын анықтау
		Қазақ КСР Ғылым академиясы – КСРО-ның ірі ғылыми орталығы	11.4.2.7 Қазақстан ғылымын дамытудағы Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлін анықтау; 11.4.2.8 Кеңестік кезеңдегі ғылымның дамуына Қазақстанның көрнекті ғалымдарының қосқан үлесін бағалау; 11.4.2.9 Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтарын және қарама-қайшылықтарын талдау
	Бүгінгі таңдағы Қазақстандағы білім және ғылым жүйесі	Қазақстан Республикасы білімімен ғылымы дамуының мәселелері мен болашағы	11.4.3.1 Қазақстан Республикасының стратегиялары мен бағдарламаларын зерттеу негізінде білім және ғылым жүйесін жаңартудың алғышарттары мен маңызын талдау; 11.4.3.2 әлемдік білім және ғылым кеңістігіне ену үшін инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдарын құрудың маңыздылығын бағалау; 11.4.3.3 Қазақстан Республикасы «Болашақ» халықаралық білім беру бағдарламасының елді жаңғыртудағы маңыздылығын талдау
	Зерттеу	Білім мен ғылымға үлес қосқан менің өлкемнің тұлғалары.	

	жұмысы	

ЖОБА

3-тарау. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен).

1-параграф. «Қазақстан тарихы» оқу пәнінің мазмұны

27. «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып –аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты;

2) 11-сынып –аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты)құрайды.

28.Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

29. «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

30. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

10-сыныпта:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

4) мәдениеттің дамуы.

11-сыныпта:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

4) білім мен ғылымның дамуы.

31. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы;

2) Ұлы дала өркениеті;

3) Орталық Азия және әлемдік өркениет.

32. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақ халқының шығу тегінің бастауы;

2) дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы.

33. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттер;

2) Ұлы даланың көшпенді империялары;

3) қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет;

4) тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттілікті жаңғырту.

34. «Мәдениеттің дамуы» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы;

2) кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті;

3) ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет.

35. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) қазақтардың тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі;

2) дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері;

3) Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік- экономикалық дамуы.

36. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы;

2) Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты.

15. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың эволюциясы;

2) «Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея;

3) «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы – XXI ғасырдағы Қазақстан қоғамын біріктіруші негізі.

37. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы;

2) XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы;

3) қазіргі кезеңдегі Қазақстандық білім және ғылым жүйесі.

38. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

39. Оқу бағдарламасы базалық тарихи ойлау дағдыларын: тарихи деректердің интерпретациясы, уақыт пен кеңістікте бағдарлану, тарихи талдау және түсіндіруді қалыптастыруға бағытталған.

40. «Қазақстан тарихы» пәні бойынша тарихи ойлау дағдыларын қалыптастыру және оқыту мақсаттарын тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) өзгеріс пен сабақтастық;

2) себеп пен салдар;

3) дәлел;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

41. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен

өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды; сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді; тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

2) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды; ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді; тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

3) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтардың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден әртүрлі, қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе әртүрлі қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты әртүрлі көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

42. 10-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

4) өркениет: даму ерекшеліктері. Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы. «Орталық Азия» ұғымының тарихи және географиялық аспектілері. Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы. Орталық Азия өркениеттері пайда болуының факторлары. Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктері. Ұлы Дала өркениеті. «Ұлы Дала» ұғымының тарихи-географиялық сипаттамасы. Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі). Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктері. Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті. Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығы және өзара байланысы. Ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсері. Орталық Азия және әлемдік өркениет. Орталық Азия халықтарының әлемдік материалдық мәдениеттің дамуына қосқан үлесі. Орталық Азия халықтарының әлемдік рухани мәдениеттің дамуына қосқан үлесі.

5) этникалық және әлеуметтік процестер. Қазақ халқының шығу тегі. «Антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдары. Қазақстан аумағындағы этногенез және этникалық процестер. Қазақ этносының қалыптасуы – көп ғасырларлық этникалық процестердің нәтижесі. Мәдени-генетикалық код -

ұлттың негізі. Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы. Қазақтарда ру-тайпалық құрылым қалыптасуының тарихи шарттары. Қазақтардың ру-тайпалық құрылымының эволюциясы. Туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызы. «Ауызша тарихнама», «шежіре», «ру», «тайпа», «ата-жұрт», «атамекен», «ел» ұғымы. Қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасуының біріктіруші рөлі. Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуі. «Ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдары. Дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың қызметі.

6) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттер. Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси ұйымдасуы. «Мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдары. Ұлы Дала көшпенділерінің империялары. Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Ұлы Түрік қағанатының қалыптасуы мен дамуы. Түркі империясының мұрагерлері. Мемлекеттік құрылым түрлерінің сабақтастығы. Ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігі. Түркі әлемінің қалыптасуы мен дамуындағы түркі империясының рөлі. Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері. Шыңғысханның әлем тарихындағы рөлі. Қазақстан аумағында ұлыс жүйесінің дамуы. XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігі және олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер етуі. Қазақ хандығы – Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет. Ақ Орда мен Қазақ хандығының тарихи сабақтастығы. Қазақ хандығының құрылуы – Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі. Қазақ хандарының Қазақ мемлекетінің қалыптасуы мен нығаюындағы рөлі. Қазақ хандығының саяси институттары. Мемлекеттік құрылым түрлерінің сабақтастығы. Бабаларымыздың ұлан-ғайыр аумақты қорғап сақтаудағы рөлі. Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттіліктің қайта жаңғыртылуы. Қазақстанның мемлекеттік егемендігінен айрылуы. Қазақ халқының мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген ұлт-азаттық күресі. Түркістан (Қоқан) және Алаш автономиясы түрінде мемлекеттік егемендіктің қалпына келтірілуі. Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі. «Автономдық кеңес республикасы», «Кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдары. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтары. Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы. Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуындағы Тұңғыш Президент Н.Ә. Назарбаевтың рөлі. Қазақстанның мемлекеттік тәуелсіздігінің қалпына келтірілуі – тарихи процестердің заңды нәтижесі. Қазақстан Республикасының мемлекеттік стратегиялары мен бағдарламалары;

4) мәдениеттің дамуы. Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті – дала өркениетінің мұрасы. Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері. «Мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдары. Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің эволюциясы және сабақтастығы. Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы. «Әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдары. Қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтары:

әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер. Туған жерге, оның мәдениеті мен салт-дәстүріне құрмет көрсету- шынайы патриотизмнің көрінісі. Дала өркениеті тарихымен мәдениетінің ескерткіштері. Тарихи және мәдени ескерткіштердің классификациясы. Қазақстанның рухани құндылықтары – ұлттық бірегейліктің негізі. Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы: бастауы, дәстүрі, қазіргі уақыттағы дамуы. Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның мәдениеті. Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар. Жаңа бағыттар мен жанрлар. Ұлттық жаңғыру кезеңіндегі мәдениет. Қазақстандық мәдениеттің дамуы. Жаңа бағыттар мен жанрлар. Халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесі.

43. 11-сыныпқа арналған «Қазақстан тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

5) өркениет: даму ерекшеліктері. Қазақтардың тіршілігін қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі. Қазақстан аумағындағы көшпелі мал шаруашылығы және егіншілік. Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсері. «Тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі», «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдары. Дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерінің классификациясы. Қазақ халқының тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесіндегі кәсіптері мен қолөнері. Қазақтардың қолөнері мен кәсіптерінің этнографиялық зерттелуі. Дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері. Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдары. Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі. Отырықшы және көшпенді халықтардың экономикалық және мәдени өзара қарым-қатынасы және өзара әсері. Қазақстанның қазіргі замандағы әлеуметтік-экономикалық дамуы. «Экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдары. XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторлар. Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдері. Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық даму болашағы.

6) саяси-құқықтық процестер. Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы. «Аграрлық саясат», «көші-қон саясаты», «моноэтностық құрам» ұғымдары. Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдері. Кеңестік кезеңде Қазақстандағы полиэтникалық қоғамның қалыптасуы. «Депортация», «арнайы қоныс аударылғандар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдары. Кеңестік кезеңдегі Қазақстан этностарының өзара мәдени әсерлері. Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты. «Көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдары. Қазақстан Республикасының көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтары. Ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық моделі. Қазақстанның саяси-әлеуметтік және мәдени өміріндегі Қазақстан халқы Ассамблеясының рөлі.

7) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы. Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанда қоғамдық-саяси ойдың

дамуы. Қазақ хандығы дәуіріндегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы. «Зар заман» ағымы өкілдерінің идеологиялық құндылықтары. XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси көзқарастары. «Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея. «Алаш» ұлттық идеясының тұжырымдамалық негіздері. Қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастары («Алаш» қозғалысы және қазақ революционер-демократтарының саяси көзқарастары). «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы – XXI ғасырдағы Қазақстан қоғамын біріктіруші негіз. «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының тарихи негізі. Қазақстан қоғамының жалпыұлттық құндылықтары. «Мәңгілік Ел» идеясының біріктіруші құндылықтарының маңыздылығы. Мемлекеттің идеология саласындағы саясаты(«Мәңгілік Ел» – патриоттық актісі» және «Қазақстандық бірегейлікті және бірлікті нығайту және дамыту тұжырымдамасы»).

8) білім мен ғылымның дамуы. Ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы. Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы. Ортағасырлық Қазақстанның көрнекті ғалымдары мен ойшылдары. XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы. XVIII-XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы зерттеулер. Зерттеушілердің Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесі. XIX ғасырда Қазақстанда оқу орындарының пайда болуы мен дамуы. XIX ғасырда -XX ғасырдың басында Қазақстанда өмір сүрген білім беру мекемелерінің ерекшеліктері. Кеңестік білім беру жүйесінің жетістіктері мен қайшылықтары. Сауатсыздықты жою. Мектептік, кәсіби және жоғары білім беру. Кеңестік білім беру жүйесінің реформалары. Қазақстан ғылымын дамытудағы Қазақ КСР Ғылым академиясының рөлі. Қазақстанның көрнекті ғалымдары. Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтары және қарама-қайшылықтары. Қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы білім және ғылым жүйесі. Тәуелсіздік жылдарындағы Қазақстан Республикасының білім және ғылым жүйесінің дамуы: жетістіктері, проблемалары және болашағы. Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің жаңғыртылуы. Қазақстанның әлемдік білім және ғылым кеңістігіне кірігуі. Қазақстан Республикасының білім және ғылым саласындағы стратегиялары мен бағдарламалары. Қазақстан Республикасының «Болашақ» халықаралық білім беру бағдарламасы. Қазақстан Республикасының инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

42. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) 1- бөлім:

1- бөлім:

10-сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	11-сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
Білім алушылар:	
10.1.1.1 "Орталық Азия" түсінігін аймақтың тарихи және географиялық ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану	11.1.1.1 Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсерін зерттеу
10.1.1.2 әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу	11.1.1.2 көшпелі мал шаруашылығы мен егіншіліктің ерекшеліктерін "тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі" , "қоныстану жүйесі", "экожүйе" ұғымдарын пайдалана отырып анықтау
10.1.1.3 Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшеліктерін сипаттау	11.1.1.3 картаны пайдаланып дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерін классификациялау
10.1.2.1 картаны пайдаланып "Ұлы Дала" тарихи-географиялық аймағын анықтау	11.1.1.4 этнографиялық материалдар негізінде қазақтарда қолөнер мен кәсіптердің дамуын сипаттау
10.1.2.2 тарихи дерек көздерді талдау негізінде "Ұлы Дала" ұғымының мәнін түсіндіру	11.1.2.1 картаны пайдаланып, Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдарын зерттеу
10.1.2.3 Ұлы дала өркениетінің пайда болуы мен қалыптасу ерекшеліктерін түсіндіру	11.1.2.2 Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөліне талдау жасау
10.1.2.4 Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениеттердің ерекшеліктерін сипаттау	11.1.2.3 сауда-экономикалық қарым-қатынастар жүйесіндегі көшпелі және отырықшы халықтың өзара қарым-қатынасын сипаттау
10.1.2.5 Ұлы Дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау	11.1.2.4 дереккөздер негізінде көшпелі және отырықшы халықтың мәдени өзара әсерін анықтау
10.1.2.6 "Өркениет" ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау	11.1.3.1 Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін "экономикалық жүйе", "дәстүрлі (аграрлы) экономика", "жоспарлы (социалистік) экономика" ұғымдарын пайдалану
10.1.2.7 әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау	11.1.3.2 XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторларды талдау
10.1.3.1 Орталық Азия халықтарының материалдық және рухани мәдениет жетістіктерін талдау арқылы адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау	11.1.3.3 Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдерін талдау, олардың ерекшеліктерін анықтау

	11.1.3.4 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттеу және Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық даму болашағын болжау

2-бөлім:

10- сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	11- сынып Саяси-құқықтық процестер
Білім алушылар:	
10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін "антропогенез", "этногенез", "этнос" ұғымдарын пайдалану	11.2.1.1 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін "аграрлық саясат", "көші-қон саясаты", "моноэтностық құрам" ұғымдарын пайдалану
10.2.1.2 этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағында этногенездің кезеңдерін айқындау	11.2.1.2 Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
10.2.2.1 қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін "ру", "тайпа ", "жүз", " ата-жұрт", "ата-мекен" ұғымдарын пайдалану	11.2.1.3 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін "депортация", "арнайы қоныстандырылғандар", "полиэтникалық қоғам", "ұлттық саясат", "интернационализм" ұғымдарын пайдалану
10.2.2.2 тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау	11.2.2.1 көші-қон саясатының ерекшеліктерін анықтау үшін "көші-қон", "эмиграция", "иммиграция", "репатриант", "диаспора", "ирредента" ұғымдарын пайдалану
10.2.2.3 қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре, генеалогиялық аңыздар)	11.2.2.2 Қазақстандық заңнаманың және мемлекеттік бағдарламалардың негізінде көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтарын түсіндіру
10.2.2.4 қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционалдық маңызын түсіндіру	11.2.2.3 мемлекеттік стратегияларды және бағдарламаларды зерттеу негізінде ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық үлгісін бағалау
10.2.2.5 қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін "ақсүйек", "қарасүйек ", "хан", "сұлтан", "би", "батыр" ұғымдарын пайдалану	11.2.2.4 Ұлттық бірлікті және қазақстандық бірегейлікті нығайтудағы Қазақстан халқы Ассамблеясының рөлін сипаттау
10.2.2.6 дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың функционалдық рөлін түсіндіру	

10.2.2.7 туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде "мәдени-генетикалық код" ұғымын қолдану	

3- бөлім:

10-сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан:	11-сынып Қоғамдық саяси ойдың дамуы
Білім алушылар:	
10.3.1.1 Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін "мемлекет", "билік", "саяси ұйым" ұғымдарын пайдалану	11.3.1.1 ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау
10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру	11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
10.3.1.3 Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси құрылымының ерекшеліктерін сипаттау	11.3.1.3 қазақ хандығы дәуіріндегі тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси идеяларын анықтау
10.3.2.1 деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау	11.3.1.4 қазақ ұлттық мемлекеттілігінің тарихи тағдыры туралы "Зар-заман" өкілдерінің идеяларын түсіндіру
10.3.2.2 ерте және дамыған ортағасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігін бағалау	11.3.1.5 XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси қызметін талдау
10.3.2.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы ұлыс жүйесінің дамуын талдау	11.3.2.1 "Алаш" ұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
10.3.2.4 XIII -XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін бағалау	11.3.2.2 қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастарын салыстыру
10.3.3.1 Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау	11.3.3.1 "Мәңгілік Ел" жалпыұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
10.3.3.2 Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау	11.3.3.2 "Мәңгілік Ел" – патриоттық актісін" және "Қазақстандық бірегейлікті және бірлікті нығайту және дамыту тұжырымдамасын" зерттеу негізінде мемлекеттің идеология саласындағы

ЖОБА

	саясатын түсіндіру
10.3.3.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін талдау	
10.3.4.1 Қазақстанның мемлекеттік егемендігіненайрылуының себеп-салдарын анықтау	
10.3.4.2 қазақ халқының мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу	
10.3.4.3 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін "автономдық кеңес республикасы", "кеңес одағы республикасы", "унитарлы мемлекет" ұғымдарын пайдалану	
10.3.4.4 Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау	
10.3.4.5 Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуындағы Тұңғыш Президент Н.Ә. Назарбаевтың рөлін анықтау	
10.3.4.6 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып, Қазақстан Республикасының даму бағдарларын болжау	

4- бөлім:

10 - сынып Мәдениеттің дамуы	11- сынып Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:	
10.4.1.1 қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін "мәдениет", "дала өркениеті", "материалдық мәдениет", "рухани мәдениет", "қолданбалы өнер", "мәдени мұра" ұғымдарын пайдалану	11.4.1.1 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу
10.4.1.2 қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау; - Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің сабақтастығын талдау	11.4.2.1 XVIII ғасырдағы-XX ғасырдың басындағы зерттеушілердің еңбектерін зерделеу негізінде Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесін бағалау

ЖОБА

10.4.1.3 қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін "әдет-ғұрып" "рәсім", "салт-дәстүр", "діл (менталитет)" ұғымдарын пайдалану	11.4.2.2 XIX-XXғасырдың басында Қазақстан аумағында оқу орындарының дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықты анықтау
10.4.1.4 қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді зерттеу негізінде түсіндіру	11.4.2.3 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстандағы білім беру мекемелерін қызметтік ерекшеліктеріне сәйкес жіктеу
10.4.1.5 дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу	11.4.2.4 Кеңестік білім беру жүйесінің даму ерекшеліктерін анықтау үшін "сауатсыздықты жою", "қызыл отау", "мұғалімдер институты", "мектептегі білім беру", "кәсіби білім беру", "жоғары оқу орындары" ұғымдарын пайдалану
10.4.1.6 типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау	11.4.2.5 Қазақстандағы кеңестік білім беру жүйесін реформалауды талдау, жетістіктері мен қайшылықтарын анықтау
10.4.1.7 қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау	11.4.2.6 Кеңестік кезеңде ғылымның дамуына Қазақстанның көрнекті ғалымдарының қосқан үлесін бағалау
10.4.1.8 халықтың рухани - адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау	11.4.2.7 Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтарын және қарама-қайшылықтарын талдау
10.4.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстанның мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды анықтау	11.4.3.1 Қазақстан Республикасының стратегиялары мен бағдарламаларын зерттеу негізінде білім және ғылым жүйесін жаңартудың алғышарттары мен маңызын талдау
10.4.2.2 кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай келе, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау	11.4.3.2 әлемдік білім мен ғылым кеңістігіне ену үшін инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдарын құру маңыздылығын бағалау
10.4.3.1 Қазақстан Республикасының мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау	
10.4.3.2 халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру	
10.4.3.3 халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде "Туған жер" ұғымын қолдану	

43. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

44. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытының 10-11 сыныптарына арналған

«Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады (төмендетілген оқу жүктемесімен).

.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытының 10-11-сыныптарына арналған «Қазақстан тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1)10-сынып:

Бөлім	Тарау	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Орталық Азия өркениеттері: саналуандылығы және мәдени ортақтығы	Орталық Азия: ұғымының тарихи және географиялық аспектілері	10.1.1.1 «Орталық Азия» түсінігін аймақтың тарихи және географиялық ерекшеліктерін сипаттау үшін пайдалану
		Орталық Азияның дәстүрлі өркениеттерін зерттеу тарихы	10.1.1.2 әлемдік өркениеттегі Орталық Азияның рөлі туралы ғалымдардың пікірін зерттеу
		Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтары	10.1.1.3 Орталық Азия өркениеттерінің ежелгі ошақтарының ерекшелікте рін сипаттау
	«Ұлы дала өркениеті	«Ұлы Дала»: тарихи-географиялық сипаттамасы	10.1.2.1 картаны пайдаланып «Ұлы Дала» тарихи-географиялық аймағын анықтау; 10.1.2.2 тарихи дерек көздерді талдау негізінде «Ұлы Дала» ұғымыныңмәнін түсіндіру
		Ұлы дала өркениетінің қайнар көзі және қалыптасуының ерекшеліктері (энеолит, қола дәуірі)	10.1.2.3 Ұлы дала өркениетінің пайда болуы мен қалыптасуерекшеліктерін түсіндіру; 10.1.2.4 Қазақстан аумағындағы ежелгі археологиялық мәдениет тердің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.5 Ұлы дала ежелгі мәдениеттерінің сабақтастығын және өзара байланысын талдау
		Ерте көшпенділер дәуіріндегі Ұлы Дала өркениеті	10.1.2.6 «Өркениет» ұғымын айқындау критерийлерін пайдалана отырып, Ұлы Дала көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.2.7 әртүрлі көзқарастарды талдау арқылы ерте көшпенділер өркениетінің әлемдік тарихи процестер барысына әсерін бағалау
	Орталық Азия және әлемдік өркениет	Әлемдік мәдениеттің дамуына Орталық	10.1.3.1 Орталық Азия халықтарының материалдық және рухани мәдениет жетістіктерін талдау арқылы

ЖОБА

		Азия халықтарының қосқан үлесі	адамзаттың дамуына қосқан үлесін қорытындылау
	Қайталау		
2-тоқсан			
Этникалық және әлеуметтік процестер	Қазақ халқының шығу тегі	Қазақстандағы этногенез және этникалық процестер	10.2.1.1 Қазақстандағы этникалық процестерді түсіндіру үшін «антропогенез», «этногенез», «этнос» ұғымдарын пайдалану; 10.2.1.2 этникалық процестердің сабақтастығын анықтай отырып, Қазақстан аумағындағы этногенездің кезеңдерін айқындау
	Дәстүрлі қазақ қоғамы: этникалық құрылымы және әлеуметтік ұйымдасуы	Қазақтардың ру-тайпалық құрылымы қалыптасуының тарихи шарттары	10.2.2.1 қазақтардың этникалық құрылымын сипаттау үшін «ру», «тайпа», «жүз», «ата-жұрт», «ата-мекен» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.2 тарихи кезеңдерді талдау негізінде қазақтардың ру-тайпалық ұйымдасу түрінің қалыптасу алғышарттарын талдау; 10.2.2.8 туған жердің мәдениеті, салт дәстүрінің маңызына баға беруде «мәдени-генетикалық код» ұғымын қолдану
		Қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктері	10.2.2.3 қазақтардың ру-тайпалық құрылымының ерекшеліктерін ауызша тарихнама негізінде түсіндіру (шежіре, генеалогиялық аңыздар); 10.2.2.4 қазақ көшпелі өркениетінің ерекшеліктерін ескере отырып, туыстық принциптердің және рулық құрылымның функционал дық маңызын түсіндіру
		Дәстүрлі қазақ қоғамының әлеуметтік жіктелуінің ерекшеліктері	10.2.2.5 қазақтардың әлеуметтік жіктелуіне тән ерекшеліктерді анықтау үшін «ақсүйек», «қарасүйек», «хан», «сұлтан», «би», «батыр» ұғымдарын пайдалану; 10.2.2.6 дәстүрлі қазақ қоғамындағы әлеуметтік институттардың функционалдық рөлін түсіндіру
	Қайталау		
3-тоқсан			
Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттер	Қазақстан аумағындағы ерте мемлекеттердің саяси ұйымдасуы	10.3.1.1 Қазақстандағы ерте көшпенділердегі мемлекеттілік белгілерін анықтау үшін «мемлекет», «билік», «саяси ұйым» ұғымдарын пайдалану; 10.3.1.3 Қазақстан территориясындағы ерте мемлекеттердің саяси

ЖОБА

			құрылымының ерекшеліктерін сипаттау
Ұлы дала көшпенділерінің империялары		Түркі империясы - көшпенділер мемлекеттілігінің классикалық үлгісі. Түркі империясының мұрагерлері	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.2.1 деректерді талдау негізінде түркі мемлекеттерінің дамуын зерттеу, мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтау; 10.3.2.2 ерте және дамыған орта ғасырлардағы түркі мемлекеттерінің геосаяси белсенділігін бағалау
		Шыңғысхан империясы және оның мұрагерлері	10.3.2.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақстан аумағында ұлыс жүйесінің дамуын талдау; 10.3.2.4 XIII -XV ғасырлардағы мемлекеттердің геосаяси белсенділігін сипаттау арқылы, олардың Еуразиядағы тарихи процестердің барысына әсер ету дәрежесін бағалау
	Қазақ хандығы - Орталық Азиядағы алғашқы ұлттық мемлекет	Ақ Орда - Қазақ хандығының негізі	10.3.1.2 Қазақстанда мемлекеттіліктің қалыптасуының тарихи кезеңдерін түсіндіру; 10.3.3.1 Ақ Орда және Қазақ хандығының тарихи сабақтастығын анықтау
		Қазақ хандығы: мемлекеттің саяси институттары	10.3.3.2 Қазақ хандығының құрылуын Қазақстан аумағындағы тарихи процестердің заңды нәтижесі ретінде тұжырымдау; 10.3.3.3 мемлекет құрылысындағы сабақтастықты анықтай отырып, Қазақ хандығының саяси институттарының ерекшеліктерін талдау
	Тәуелсіздікке жол және ұлттық мемлекеттіліктің қайта жаңғыртылуы	Мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру жолындағы қазақ халқының күресі	10.3.4.1 Қазақстанның мемлекеттік егемендігінен айрылуының себеп-салдарын анықтау; 10.3.4.2 қазақ халқының мемлекеттік егемендікті қалпына келтіру үшін жүргізген күресін зерттеу
		Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрі	10.3.4.3 Қазақ мемлекеттілігінің кеңестік түрін түсіндіру үшін «автономдық кеңес республикасы», «кеңес одағы республикасы», «унитарлы мемлекет» ұғымдарын пайдалану; 10.3.4.4 Кеңестік кезеңдегі Қазақстанның қоғамдық-саяси дамуының жетістіктері мен қайшылықтарын талдау

ЖОБА

		Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуы	10.3.4.5 Ұлттық мемлекеттіліктің жаңғыртылуындағы Тұңғыш Президент Н.Ә. Назарбаевтың рөлін анықтау; 10.3.4.6 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттей отырып Қазақстан Республикасының даму бағдарларын болжау
	Қайталау		
4-тоқсан			
Мәдениеттің дамуы	Қазақ халқының дәстүрлі мәдениеті - дала өркениетінің мұрасы	Қазақ халқының материалдық мәдениеті және қолданбалы қолөнері	10.4.1.1 Қазақ халқының мәдени жетістіктерін сипаттау үшін «мәдениет», «дала өркениеті», «материалдық мәдениет», «рухани мәдениет», «қолданбалы өнер», «мәдени мұра» ұғымдарын пайдалану; 10.4.1.2 қазақ халқының материалдық мәдениетінің маңызды жетістіктерін анықтау; - Қазақстандағы тарихи-этнографиялық процестердің сабақтастығын талдау
		Қазақтардың дәстүрлі дүниетанымы	10.4.1.3 қазақ халқының дәстүрлі дүниетанымын анықтау үшін «әдет-ғұрып» «рәсім», «салт-дәстүр», «діл (менталитет)» ұғымдарын пайдалану; 10.4.1.4 қазақ халқының рухани-адамгершілік құндылықтарын салт-дәстүрлерді зерттеу негізінде түсіндіру
		Тарихи және мәдени ескерткіштер	10.4.1.5 дала өркениетінің белгілі тарихи және мәдени ескерткіштерін зерттеу; 10.4.1.6 типологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, тарихи және мәдени ескерткіштерді классификациялау
		Қазақ халқының әдеби және музыкалық мұрасы	10.4.1.7 Қазақ халқының мәдени мұрасындағы ауыз әдебиетінің маңызын анықтау; 10.4.1.8 халықтың рухани - адамгершілік құндылықтарын сипаттайтын қазақ әдебиетінің маңызды жетістіктерін анықтау
	Кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениеті	Кеңестік кезеңдегі мәдениет саласындағы жетістіктер мен қайшылықтар	10.4.2.1 Кеңестік дәуірдегі Қазақстан мәдениеті саласындағы жаңа бағыттарды және жанрларды анықтау; 10.4.2.2 кеңестік дәуірдегі мәдениеттің даму ерекшеліктерін қорытындылай отырып, жетістіктер мен қайшылықтарды талдау
	Ұлттық жаңғыру	Мәдениеттің	10.4.3.1 Қазақстан Республикасының

ЖОБА

	кезеңіндегі мәдениет	қазіргі кезеңдегі дамуы	мәдениет саласындағы жаңа бағыттарын және жанрларды сипаттау; 10.4.3.2 халықаралық мәдени кеңістікке кірігу процесін түсіндіру; 10.4.3.3 халықтың тарихи мәдени мұрасының маңызын зерттеуде «Туған жер» ұғымын қолдану
	Қайталау		

2)11-сынып:

Бөлім	Тарау	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Қазақтардың тіршілікті қамтамасыз етудің дәстүрлі жүйесі	Қазақстанда көшпелі мал шаруашылығы және егіншіліктің дамуы	11.1.1.1 Қазақстан халқының тіршілікті қамтамасыз ету жүйесінің қалыптасуына және дамуына табиғи-географиялық факторлардың әсерін зерттеу; 11.1.1.2 көшпелі мал шаруашылығы және егіншіліктің ерекшеліктерін «тіршілікті қамтамасыз ету жүйесі , «қоныстану жүйесі», «экожүйе» ұғымдарын пайдалана отырып анықтау; 11.1.1.3 картаны пайдаланып дәстүрлі шаруашылық қызмет түрлерін жіктеу
		Қолөнер мен кәсіптер	11.1.3.4 этнографиялық материалдардың қазақтарда қолөнер мен кәсіптердің дамуын сипаттау
	Дала мен қала: өзара қарым-қатынас және өзара әсері	Қазақстан қала мәдениетінің дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлі	11.1.2.1 картаны пайдаланып, Ұлы Жібек жолының Қазақстан аумағындағы бағыттары мен жолдарын зерттеу; 11.1.2.2 Қазақстан аумағында қалалардың пайда болуы мен дамуындағы Ұлы Жібек жолының рөлін талдау
		Экономикалық және мәдени өзара қарым-қатынас және өзара әсері	11.1.2.3 сауда-экономикалық қарым-қатынастар жүйесінде көшпелі және отырықшы халықтың өзара қарым-қатынасын сипаттау; 11.1.2.4 дереккөздер негізінде көшпелі және отырықшы халықтың мәдени өзара әсерін анықтау
	Қазақстанның қазіргі заманғы әлеуметтік-экономикалық дамуы	XX ғасырдағы Қазақстан экономикасының дамуы	11.1.3.1 Қазақстанның экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономикалық жүйе», «дәстүрлі (аграрлы) экономика», «жоспарлы (социалистік) экономика» ұғымдарын пайдалану;

ЖОБА

			11.1.3.2 XX ғасырда Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық даму бағыттарын анықтаған факторларды талдау
		Қазақстан Республикасының экономикасының дамуы	11.1.3.3 Қазақстан Республикасы экономикасының даму кезеңдерін талдау, олардың ерекшеліктерін анықтау; 11.1.4.4 мемлекеттік стратегиялар мен бағдарламалардың мазмұнын зерттеу және Қазақстан Республикасы әлеуметтік-экономикалық даму болашағын болжау
	Қайталау		
2-тоқсан			
Саяси-құқықтық процестер	Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасу тарихы	Қазақстан халқының моноэтникалық құрамының өзгеруі (XVIII ғасыр - XX ғасырдың басы)	11.2.1.1 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «аграрлық саясат», «көші-қонсаясаты», «моноэтностыққұрам» ұғымдарын пайдалану; 11.2.1.2 Қазақстан аумағындағы халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
		Кеңестік кезеңде Қазақстанда полиэтникалық қоғамның қалыптасуы	11.2.1.3 Қазақстанның этникалық құрамының өзгеру үрдісін түсіндіру үшін «депортация», «арнайы қонысаударылған дар», «полиэтникалық қоғам», «ұлттық саясат», «интернационализм» ұғымдарын пайдалану; 11.2.1.2 Қазақстанда халықтың этникалық құрамының өзгеру кезеңдерін зерттеу
	Қазақстан Республикасының этносаралық қатынастар саласындағы саясаты	Қазақстан Республикасының көші-қон саясаты	11.2.2.1 көші-қон саясатының ерекшеліктерін анықтау үшін «көші-қон», «эмиграция», «иммиграция», «репатриант», «диаспора», «ирридента» ұғымдарын пайдалану; 11.2.2.2 Қазақстандық заңнаманың және мемлекеттік бағдарламалардың негізінде көші-қон саясатының негізгі бағыттары мен басымдықтарын түсіндіру
		Ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық моделі	11.2.2.3 мемлекеттік стратегияларды және бағдарламаларды зерттеу негізінде ұлтаралық және конфессияаралық келісімнің қазақстандық үлгісін бағалау
		Қазақстанның саяси-әлеуметтік және мәдени өміріндегі	11.2.2.4 Ұлттық бірлікті және қазақстандық бірегейлікті нығайтудағы Қазақстан халқы Ассамблеясының

ЖОБА

		Қазақстан халқы Ассамблеясының рөлі	рөлін сипаттау
	Қайталау		
3-тоқсан			
Қоғам дық-саяси ойдың дамуы	Қазақстандағы әлеуметтік-саяси ойдың эволюциясы	Қоғамдық-саяси ойдың бастауы және дамуы	11.3.1.1 Ежелгі және ортағасырлық Қазақстанның тарихи тұлғаларының қоғамдық-саяси идеяларын анықтау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		Қазақ хандығы дәуіріндегі қоғамдық-саяси ойдың дамуы	11.3.1.3 Қазақ хандығы дәуіріндегі тарихи тұлғалардың қоғамдық-саяси идеяларын анықтау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		«Зарзаман» ағымы өкілдерінің идеологиялық құндылықтары	11.3.1.4 Қазақ ұлттық мемлекеттілігінің тарихи тағдыры туралы «Зар-заман» өкілдерінің идеяларын түсіндіру; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
		XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси көзқарастары	11.3.1.5 XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының қоғамдық-саяси қызметін талдау; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
	«Алаш» – қоғамдық ой және ұлттық идея	«Алаш» ұлттық идеясының тұжырымдамалық негіздері	11.3.2.1 «Алаш» ұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
		«Алаш» қозғалысы және қазақ революционер-демократтарының саяси көзқарастары	11.3.2.2 Қазақ мемлекеттілігінің даму жолдары туралы ұлттық зиялылардың қоғамдық-саяси көзқарастарын салыстыру; 11.3.1.2 Қазақстандағы қоғамдық-саяси ойдың дамуына тарихи қайраткерлердің қосқан үлесін бағалау
	«Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы - XXI ғасырдағы Қазақстан қоғамын біріктіруші негіз	«Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының тарихи негізі	11.3.3.1 «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясының тарихи негіздерін анықтау
		Қазақстан қоғамының жалпыұлттық құндылықтары	11.3.3.2 «Мәңгілік Ел – патриоттық актісін» және «Қазақстандық бірегейлікті және бірлікті нығайту және дамыту тұжырымдамасын» зерттеу негізінде мемлекеттің идеология саласындағы саясатын түсіндіру
	Қайталау		
4-тоқсан			

ЖОБА

Білім мен ғылым ның дамуы	Ортағасырлық Қазақстанның ғылыми мұрасы	Ортағасырлық Қазақстандағы ғылымның дамуы	11.4.1.1 ғылымның дамуына Қазақстан ортағасырлық ғалымдардың қосқан үлесін зерттеу
	XVIII-XX ғасырлардағы Қазақстандағы білім мен ғылымның дамуы	XVIII-XX ғасырдың басында Қазақстандағы зерттеулер	11.4.2.1 XVIII-XX ғасырдың басында зерттеушілердің еңбектерін зерделеу негізінде Қазақстандағы ғылымды дамытуға қосқан үлесін бағалау
		XIX - XX ғасырдың басында Қазақстандағы оқу орындарының қызметі	11.4.2.2 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстан аумағында оқу орындардың дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықты анықтау; 11.4.2.3 XIX-XX ғасырдың басындағы Қазақстанда өмір сүрген білім беру мекемелерін қызметтік ерекшеліктеріне сәйкес жіктеу
		Кеңестік білім беру жүйесінің жетістіктері мен қайшылықтары	11.4.2.4 Кеңестік білім беру жүйесінің даму ерекшеліктерін анықтау үшін «сауатсыздықты жою», «қызыл отау», «мұғалімдер институты», «мектептегі білім беру», «кәсіби білім беру», «жоғары оқу орындары» ұғымдарын пайдалану; 11.4.2.5 Қазақстандағы кеңестік білім беру жүйесін реформалауды талдау, жетістіктері мен қайшылықтарын анықтау
		Қазақ КСР Ғылым академиясы – КСРО-ның ірі ғылыми орталығы	11.4.2.6 Кеңестік кезеңдегі ғылымның дамуына Қазақстанның көрнекті ғалымдарының қосқан үлесін бағалау; 11.4.2.7 Кеңестік саяси жүйе жағдайында Қазақстан ғылымы дамуының қиындықтарын және қарама-қайшылықтарын талдау
	Бүгінгі таңдағы Қазақстандағы білім және ғылым жүйесі	Қазақстан Республикасы білімі мен ғылымы дамуының мәселелері мен болашағы	11.4.3.1 Қазақстан Республикасының стратегиялары мен бағдарламаларын зерттеу негізінде білім және ғылым жүйесін жаңартудың алғышарттары мен маңызын талдау; 11.4.3.2 әлемдік білім және ғылым кеңістігіне ену үшін инновациялық ғылыми және білім беру ұйымдарын құрудың маңыздылығын бағалау
	Қайталау		

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
119-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Дүниежүзі тарихы» пәнін оқыту өткен тарихты ұғыну және қазіргі әлемде өз орнын, азаматтық ұстанымын және оқиғалар мен құбылыстарға деген қарым-қатынасын анықтап, олардың мәні мен бағытын түсіну арқылы тұлғаның тарихи санасын қалыптастыруға бағытталған. Тарихты зерделеу патриотизмге тәрбиелеу, білім алушылардың бойында азаматтық-құқықтық сананың қалыптасуына, жалпы мәдениеттік даму, ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар арқылы әлеуметтенуге септігін тигізеді.

3. Дүниежүзі тарихы пәнін оқу оқушылардың әр түрлі тарихи кезеңдегі әлем тарихының этникалық, саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени дамуының негізгі сұрақтары бойынша түсінік қалыптастыруды көздейді.

4. Оқу пәнінің мақсаты - дүниежүзі тарихының негізгі оқиғалары мен процестерін оқу негізінде тарихи санасы қалыптасқан, азаматтық-патриоттық қасиеттерге ие, ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды құрметтейтін, тарихи білім мен дағдыларын оқу процесінде және әлеуметтік жағдайда белсенді әрі шығармашылықпен қолдана алатын тұлға қалыптастыру.

5. Оқу пәнінің міндеттері:

1) тарихи кезеңдегі қоғамдағы негізгі этникалық, әлеуметтік, экономикалық, саяси, мәдени мәселелер туралы білімдерді қалыптастыру;

2) тарихи кезеңдер бойы адамзат қалыптастырған патриотизмді, толеранттылықты, гуманистік ұғыптар мен демократиялық құндылықтарды құрметтеуге тәрбиелеу;

3) әлемдік-тарихи процесс туралы толық біртұтас білім қалыптастыру;

4) оқиғалар мен құбылыстарды тарихи себептілігі, салыстырмалылығы мен көзқарастар, тарихи оқиғалар және тұлғаларға баға беруде сыни тұрғыдан зерттеу барысында, өткен және қазіргі таңдағы пікірталастық мәселелерге білім алушы тарапынан өзіндік көзқарас білдіруді дамыту;

5) тарихи деректердің типтерімен жұмыс жасау, іздеу және тарихи материалды жіктеу дағдыларын дамыту;

6) деректерді қолдана отырып жобалық, зерттеу әрекетін және тарихи реконструкция дағдыларын дамыту;

7) қазіргі кездегі саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени мәселелерді ұғыну үшін тарихи білімдері мен дағдыларын қолдана білу қабілетін дамыту;

8) коммукативтік дағдыларды дамыту: өз ойын ауызша және жазбаша түрде анық жеткізе білу, топта жұмыс жасау, деректерден алынған ақпараттарды пайдалану.

2-тарау. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұны

6. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

16) 10- сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;

17) 11- сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

7. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

10-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

4) мәдениеттің дамуы.

11-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

ЖОБА

4) білім мен ғылымның дамуы.

9. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) өркениет түсінігі және оның түрлері;

2) әлем өркениеттерінің тарихы;

3) өркениеттердің өзара әрекеттесуі.

10. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) антропогенез және этногенез;

2) әлем тарихындағы этносаралық қатынастар;

3) қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары.

11. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер;

2) әлем тарихының барысына әсер еткен әскери-саяси оқиғалар;

3) революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде.

12. «Мәдениеттің дамуы.» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары;

2) өнер – қоғам дамуының бейнесі;

3) қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары.

13. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық;

2) мемлекеттердің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері;

3) қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі.

14. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам;

2) әлемнің қазіргі саяси жүйесі;

3) қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі.

15. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы;

2) XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер;

3) XX ғасырдағы- XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар.

16. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде;

2) ғылыми-техникалық прогресс;

3) қазіргі заманғы ғылыми технологиялар.

17. Оқыту мақсаттары әр тарау ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ

қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

18. «Дүниежүзі тарихы» пәні бойынша оқыту мақсаттары мен тәсілдерін тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) дәлел;

2) өзгеріс пен сабақтастық;

3) себеп пен салдар;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

19. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден , қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

2) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды, сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді, тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

3) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды, ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді, тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

20. 10 - сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Өркениет: зерттеудің теориялары мен тәсілдері. «Өркениет» түсінігі. «Өркениет» түсінігін зерттеудегі негізгі тәсілдер. Өркениеттердің жіктелуі. Өркениеттің дәстүрлі (аграрлы) түрі: отырықшы-егіншілік, көшпелі. Өркениет дамуының индустриалдық және постиндустриалдық кезеңдері. Қазіргі заманғы өркениеттің дамуына ақпараттық технологиялардың ықпалы. Әлем өркениеттерінің тарихы. Ежелгі әлем өркениеттері (Ежелгі Египет, Ежелгі Месопотамия, Ежелгі Қытай, Ежелгі

Үндістан, Ежелгі Греция, Ежелгі Рим). Ежелгі діни наным-сенімдер (синтоизм, индуизм, иудаизм, зороастризм, манихейлік, даосизм). Ежелгі философиялық ілімдер (Платон, Сократ, Аристотель, Конфуций, Лао Цзы). Африка (бушмендер, нубийлер, Гана, Мали, Сунгай), Америка (майя, инктер, ацтектер) және Австралия мен Океанияның (полинезиялық, Таити аралының тайпалары, гавайлықтар) дәстүрлі өркениеттері. Әлемдік діндер және өркениеттің дамуы (буддизм, христиандық, ислам). Қазіргі заманғы әлемдік діндердің даму тенденциялары. Қазіргі заманғы деструктивті діни ұйымдар мен ағымдар. Өркениеттердің өзара әрекеттесуі. Өркениеттердің сауда-экономика саласындағы өзара әрекеттесулері (Ұлы жібек жолы, халықаралық ұйымдар: Дүниежүзілік сауда ұйымы (ДСҰ), Халықаралық валюта қоры (ХВҚ), Мұнай экспорттаушы елдер ұйымы(МЭЕҰ), Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО) және тағы басқалар. Өркениеттердің дипломатиялық саладағы өзара әрекеттесулері. Дипломатия өркениеттердің өзара жақындасу факторы ретінде. Өркениеттердің өзара әрекеттесуінің әскери-саяси аспектісі (жаулаушылық соғыстар, отарлық экспансия, әскери-саяси одақтар, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыс, жергілікті қақтығыстар, этносаралық қақтығыстар). Мәдениеттер диалогі (мәдениеттердің өзара әрекеттесуі мен өзара ықпалдары);

2) этникалық және әлеуметтік процестер. Антропогенез және этногенез. Адамның пайда болуы туралы теориялар (діни, ғарыштық, эволюциялық). «Этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдары. Этностардың пайда болуына байланысты теориялар. Әлемнің этникалық картасы: өткен заман және қазіргі уақытта (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы мен ыдырауы, «ұлттық сана», этностардың ассимиляциясы, шағын этностардың проблемалары). Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар. Ұлтаралық қатынастар: мәселелер және қарама-қайшылықтар. Ұлтаралық қақтығыстардың себептері мен салдарлары (ұлтшылдық, шовинизм, нәсілдік кемсітушілік, нацизм). Этностардың бейбіт өзара әрекеттесуінің тәсілдері (халықаралық интеграция, Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропа Одағы (ЕО), Түркі мәдениетін және өнерін дамыту халықаралық ұйымы(ТҮРКСОЙ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО), Ислам Ынтымақтастық Ұйымы (ИЫҰ), Қазақстан халқы Ассамблеясы және тағы басқалар). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары. Социогез туралы теориялардың әртүрлілігі (формациялық тәсіл, өркениеттік тәсіл және тағы басқалар). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары (қоғам ұйымдасуының қандық-туыстық, көршілік-аумақтық, макроэтникалық қағидалары). Қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясы;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер. «Мемлекет», «билік», «басқару институты» ұғымдары. Мемлекеттің пайда болу теориялары (Аристотель, Платон, Конфуций, Ф. Аквинский, Н. Макиавелли, Дж. Локк, Т. Гоббс, Т. Джефферсон, Ф. Энгельс және тағы басқалар). Мемлекет формаларының эволюциясы: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін (монархия, республика, теократиялық мемлекеттер). Саяси режимдердің типтері (тоталитарлық, авторитарлық, демократиялық). Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери -

саяси оқиғалар. Антикалық дәуірдегі әлемдік империяларының қалыптасуы (Парсы империясы, Александр Македонский империясы, Рим империясы). Ғұндардың жаулап алушылық жорықтары Батыс Рим империясының ыдырауы мен антикалық кезеңінен орта ғасырларға көшу процесінің бір факторы ретінде. Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары (Араб халифаты мен кресшілер мемлекеттерінің құрылуы мен ыдырауы). Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының әсері (Моңғол империясы, Алтын Орда, Әмір Темір империясы, Мәскеу мемлекеті, Құбылай мемлекеті, Ильханат). Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері (капиталистік дамудың жеделдетілуі, Еуропада либералдық әлеуметтік идеялардың таратылуы). Дүниежүзілік соғыстар және халықаралық қатынастар жүйесі: Версаль - Вашингтон, Ялта - Потсдам жүйелері. Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде. Буржуазиялық революциялар индустриалды қоғам қалыптасуының катализаторы ретінде (XVII ғасырдағы Ағылшын буржуазиялық революциясы, XVIII ғасырдағы Француз буржуазиялық революцияы, АҚШ-ғы тәуелсіздік үшін соғыс, Еуропадағы 1848 жылғы «ұлттар көктемі»). Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалды тәсілі ретінде (1917 жылғы Қазан Социалистік революциясы, Қытайдағы 1946-1949 жылдардағы Азаматтық соғыс, 1959 жылғы Куба революциясы). Социалистік революциялар нәтижесіндегі қоғамдық құрылымының өзгеруі. Қазіргі заманның революциялары: себептері мен салдарлары (Шығыс Еуропадағы 1989-1990 жылдардағы «барқыт революциясы», Таяу Шығыстағы 2010-2011 жылдардағы «Араб көктемі», бұрынғы Кеңес Одағы елдеріндегі «түрлі-түсті революциялар»). Қоғам проблемаларын революциялық жолмен шешудің салдарлары;

4) мәдениеттің дамуы. Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары. Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалуға бағытталған ЮНЕСКО-ның қызметі. ЮНЕСКО-ның Дүниежүзілік мұрасының тізімі. Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы (Эрмитаж, Лувр, Британ мұражайы, Метрополитен, Жапония Ұлттық мұражайы, Египет мұражайы, Уффици галереясы, Қазақстан Республикасының Ұлттық мұражайы және тағы басқалар). Әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтау барысындағы мұражайлардың рөлі. Өнер – қоғам дамуының көрінісі. Тарихи процестер аясындағы өнердің бағыттары мен стильдері (абстракционизм, модернизм, постмодернизм, авангардизм, футуризм, кубизм, сюрреализм, экспрессионизм, гиперреализм, хайтек стилі және тағы басқалар). Өнердің бағыттары мен стильдерінің дамуына қоғамдық процестердің тигізетін әсері. Қазіргі кездегі өнердің даму тенденциялары. Бұқаралық мәдениет және оның қазіргі қоғамға тигізетін әсері (кино, радио, теледидар, интернет, спорт, музыка, қазіргі заманғы әдебиет, қазіргі заманғы бейнелеу өнері). Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары. Жалпыадамзаттық моральдық құндылықтардың қалыптасуы (діни және философиялық идеялар, ұлттық әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер, фольклор, дәстүрлі музыка мен әдебиет, отбасылық құндылықтар). Тарихи оқиғалар аясындағы құндылықтардың өзгеруі (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыстың аяқталуы). Қоғамның адамгершілік құндылықтарды қайта бағалауына

ықпал еткен XX ғасырдың тарихи оқиғалары. Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі (прагматизм, рационализм, шектен тыс дарашылдық, нигилизм, конформизм, әлеуметтік апатия, тұтынушылық психология, діни фанатизм, неофашизм, бейресми жастар ұйымдары);

21. 11-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениеттер: даму ерекшеліктері. Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық. Экономика және экономикалық жүйелердің типтері («экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдары). Елдердің экономикалық дамуының ерекшеліктері. Дәстүрлі (аграрлық) экономика. Нарықтық экономика (либералды экономика). Жоспарлы (социалистік) экономика. Аралас экономика. Табиғи және географиялық факторлардың мемлекеттердің экономикалық дамуына тигізетін әсері. Табиғи және географиялық факторларға байланысты елдердің экономикалық мамандандырылуы (Парсы шығанағы елдері, Канада, Австралия, Түркия, Бразилия және тағы басқалар). Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары (Жапония, Израиль, Сингапур, Малайзия және тағы басқалар). Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Қазіргі кезеңдегі мемлекеттердің біркелкі емес экономикалық даму мәселелері (бұрынғы отарлардың экономикалық дамуы, неоколониализм, шикізатқа бағытталған экономикалар). Мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлі;

2) саяси-құқықтық процестер. Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам. Құқықтық мемелекет ұғымы, принциптері мен қалыптасуының тарихи алғышарттары (мемлекеттік билікті бөлу принципі, заңның үстемдігі, құқықтар мен бостандықтардың кепілдігі). Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі (Адам мен азаматтың құқықтары туралы декларациясы, АҚШ-тың тәуелсіздік туралы декларациясы, АҚШ-та құлдықты жою туралы Заң, Жалпыға бірдей адам құқықтарының декларациясы, Қазақстан Республикасының Конституциясы). Азаматтық қоғамның түсінігі мен жалпы сипаттамасы (Үкіметтік емес ұйымдар, лоббизм, қоғамдық ұйымдар мен қозғалыстар). Мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің қазіргі заманғы даму тенденциялары. Үкіметтік емес ұйымдар және олардың азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуындағы рөлі. Әлемнің қазіргі саяси жүйесі. Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі. Халықаралық қатынастардағы Ялта-Потсдам жүйесінің ыдырау себептері. Әлемнің биполярлы жүйесінің ерешеліктері. Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі. «Постбиполярлы жүйе», «көпвекторлы саясат», «бірполярлы әлем» ұғымдары. Халықаралық қатынастардың қазіргі замандағы тенденциялары. Қазіргі кезеңдегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі. Халықаралық қауіпсіздіктің қазіргі кездегі қауіп-қатерлері (сепаратизм, ланкестік, фундаментализм, экстремизм, босқындар мәселесі, ірі мемлекеттердің қарсыласуы). Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтаудағы

мемлекеттердің бірлескен әрекеттері. Халықаралық және аймақтық ұйымдары: Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропадағы Қауіпсіздік және Ынтымақтастық Ұйымы (ЕҚЫҰ), НАТО, Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Азиядағы Өзара Ықпалдастық және Сенім Шаралары жөніндегі Кеңес (АӨСШК), Ұжымдық Қауіпсіздік туралы Шарт Ұйымы (ҰҚШҰ) және тағы басқалар;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары (либерализм, ұлтшылдық, социал-демократия, марксизм, экзистенциализм, прагматизм, позитивизм). XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер. Бостандық пен азаматтық құқықтар үшін күрес. М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсылasу идеясы (сатьяграха, свараджа, свадеши). Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы (нәсілдік кемсітушілік, сегрегация, азаматтық құқықтар үшін күрес). Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші (апартеид, азаматтық құқықтар). XX ғасырдағы – XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар. Мемлекет тархындағы тұлғаның ролі. Мұстафа Кемал Ататүрік – Түрік Республикасының негізін қалаушысы (зайырлы мемлекет, этатизм). Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты». Ф. Рузвельттің бейбіт және соғыс кезіндегі ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктері. Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта өрлеуі (голлизм, Бесінші республика). Дэн Сяопин – көрнекті Қытай реформаторы («қытайлық ерекшелігі бар социализм», «бір ел – екі жүйе»). Ли Куан Ю, Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге» («экономикалық ғажайып», «азиялық серпініс», жаңа индустриалды елдер). Н.Ә.Назарбаев және модернизацияның қазақстандық моделі. «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» даму стратегиялары, «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы. Мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығы.

4) білім мен ғылымның дамуы. Білім алу жалпы адамзаттық құндылық ретінде. Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері (пиктография, иероглифтер, сына жазу, руникалық жазу, кітап бастыру және тағы басқалары). Мектептегі білім беру: ежелгі кезеңнен бүгінгі күнге дейін (гимнасия, палестра, академия, спарталық мектеп, схоластика, жеті «еркін өнер», мектебтер, медреселер, жексенбілік мектептер, қолөнер мектептері және тағы басқалар). Мектептегі білім берудің заманауи модельдері. Жоғары білім беру жүйесі: тарих пен қазіргі кезең (Кордова, Прага, Оксфорд, Кембридж, Сорбонна университеттері және тағы басқалары). Ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлі. Жоғарғы білім берудің заманауи модельдері. Ғылыми-техникалық прогресс. Ғылыми-техникалық прогрестің тарихи кезеңдері. «Өнеркәсіп төңкерісі», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдары. Қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау. Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық мәселелері. Қазіргі кездегі ғылыми технологиялар. Қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар. Қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсері. Қазіргі ғылымның перспективалық салалары (робототехника, космонавтика, гендік инженерия).

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

22. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқу мақсатының реттік саны.

1) 1- бөлім:

10- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	11- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
Білім алушылар:	
10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану
10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру	11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау	11.1.1.3 мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау
10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшелітерін түсіндіру
10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін талдау	11.1.1.5 елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
10.1.3.2 мемлекет пен қоғамның дамуы туралы ежелгі философиялық ілімдерді зерттеу	11.1.1.6 мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
10.1.3.3 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін талдау	11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
10.1.3.4 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау	11.1.2.1 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің амалдарын зерттеу
10.1.3.5 қазіргі кездегі өркениет жағдайында әлемдік діндердің даму тенденцияларын анықтау	11.1.2.2 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекеттердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау
10.1.3.6 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау
10.1.4.1 себеп-салдарлық байланысты анықтай отырып, әлемдік сауданың	11.1.3.2 өлшемшарттар негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу

өркениет дамуындағы рөлін анықтау	
10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдардың рөлін анықтау	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау
	11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау
10.1.4.3 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау	
10.1.4.4 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру	
10.1.4.5 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау	

2) 2- бөлім:

10- сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	11-сынып Саяси-құқықтық процестер
Білім алушылар:	
10.2.1.1 антропогенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемелекет» ұғымын қолдану
10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану	11.2.1.2 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау
10.2.1.3 әлем картасын пайдалана отырып әртүрлі тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру	11.2.1.3 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
10.2.1.4 қазіргі кездегі ассимиляция мен саны аз этностардың жойылып кету себептерін анықтау	11.2.1.4 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесі дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану
10.2.1.5 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдени лікті сақтаудың маңыздылығын негіздеу	11.2.1.5 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының байланысын анықтау
10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік» терминдерін қолдану	11.2.1.6 мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
10.2.2.2 ұлтаралық қақтығыстардың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау
10.2.2.3 ұлтаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау	11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
10.2.2.4 ұлтаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін

этностар арасындағы бейбіт әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу	«постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану
10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану	11.2.2.4 қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау
10.2.3.2 социгенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқындар» терминдерін қолдану
10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру	11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық лаңкестіктің таралу себептері мен салдарларын анықтау
10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу	11.2.3.3 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау

3) 3- бөлім:

10- сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	11-сынып Қоғамдық-саяси ойдың дамуы
Білім алушылар:	
10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал - демократия», «марксизм», «экзистенциализм», «прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану
10.3.1.2 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру	11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау
10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек-парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру	11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
10.3.2.2 эллинизмді таратудағы А.Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру
10.3.2.3 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау	11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсыласу идеяларының маңыздылығын анықтау
10.3.2.4 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өтудің заңдылығын тұжырымдау	11.3.2.3 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану
10.3.2.5 дәйекті қорытындылар жасау арқылы араб шапқыншылықтары мен крест жорықтарының себептерін анықтау	11.3.2.4 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
10.3.2.6 моңғол шапқыншылығының	11.3.2.5 Оңтүстік Африка

ЖОБА

Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау	Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау
10.3.2.8 Наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату	11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану
10.3.2.9 Наполеон Кодексінің Еуропадағы либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі туралы қорытындылар жасау
10.3.2.10 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру	11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
10.3.2.11 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау	11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану
10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау	11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
10.3.3.2 буржуазиялық революциялардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру	11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану
10.3.3.3 социалисттік революцияның мәнін түсіну үшін әлеуметтік тендік идеясының даму кезеңдерін зерттеу	11.3.3.8 Қытай Халық Республикасы мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшудің себептерін талдау
10.3.3.4 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау	11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау
10.3.3.5 социалистік революциялардың нәтижесінде қоғамның әлеуметтік құрылымындағы өзгерістерін түсіндіру	11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
10.3.3.6 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау	11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін құрастыру және жүзеге асырудағы Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің рөлін бағалау
10.3.3.7 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау	11.3.3.12 «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» стратегияларының мысалында мемлекет дамуының ұзақ мерзімді жоспарының тиімділігін дәлелдеу
	11.3.3.13 Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясын ұсынудың өзектілігін негіздеу

4) 4-бөлім:

10- сынып	11-сынып

Мәдениеттің дамуы	Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:	
10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтап қалу жолдарын түсіндіру	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу
10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау	11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау
10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру	11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау
10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракционизм», «модернизм», «постмодер- низм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреа- лизм», «хайтек» терминдерін қолдану	11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу
10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау
10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау	11.4.1.8 заманауи жоғарғы білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау	11.4.2.1 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану
10.4.3.1 қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мысалдарын зерттеу	11.4.2.2 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау
10.4.3.2 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.3 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану
10.4.3.3 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтарының маңызын түсіндіру	11.4.2.4 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу
10.4.3.4 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу
	11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктердің ықтимал салдарын болжау
	11.4.3.3 ғылымның заманауи

	тенденцияларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану
	11.4.3.4 жаңа ғылыми бағытттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау
	11.4.3.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлерінің дамуынның маңызын түсіндіру

23. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

24. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Өркениет түсінігі және оның түрлері	«Өркениет» түсінігі	10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану; 10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру
		Өркениеттің: дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрлері	10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау; 10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау
	Әлем өркениеттерінің тарихы	Ежелгі әлем өркениеті	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің

ЖОБА

			ерекшеліктерін талдау
		Африка, Америка, Австралия және Океанияның дәстүрлі өркениеттері	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.3 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін талдау
		Әлемдік діндер және өркениеттердің дамуы	10.1.3.4 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.3.6 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау
	Өркениеттер дің өзара әрекеттесуі	Өркениеттер әрекеттестігінің сауда- экономикалық аясы	10.1.4.1 себеп-салдарлық байланыс ты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау; 10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдар дың рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің дипломатиялық аясы	10.1.4.3 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің әскери-саяси аясы	10.1.4.4 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру; 10.1.4.5 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау
		2-тоқсан	
Этника лық және әлеумет тік процес тер	Антропогенез және этногенез	Адамның шығу тегі теориялары	10.2.1.1 антропогенездің теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Этностардың пайда болуы және дамуы	10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану; 10.2.1.3 әлем картасын пайдалана отырып тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру; 10.2.1.5 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдениліктi сақтаудың маңыздылығын негіздеу
	Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар	Этносаралық қатынастар: проблемалары және қарама-қайшылықтары	10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік» терминдерін қолдану; 10.2.2.2 ұлтаралық қақтығыстар дың пайда болуының себеп-

ЖОБА

			салдарлық байланысын анықтау
		Этносаралық қатынастар: бейбіт өзара әрекеттестік тәсілдері	10.2.2.3 ұлтаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау; 10.2.2.4 ұлтаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында этностар арасындағы бейбіт әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу
	Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	Социогенез туралы теориялардың алуан түрлілігі	10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану; 10.2.3.2 социгенез теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру; 10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу
3 - тоқсан			
Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер	Мемлекет түсінігі және саяси режимдердің түрлері	10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану
			10.3.1.2 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру
	Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери - саяси оқиғалар	Антикалық кезеңдегі әлемдік империялардың қалыптасуы	10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек -парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру; 10.3.2.2 эллинизмді таратуда А.Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау
		Ұндардың жаулап алушылық жорықтары ежелгі заманнан ортағасырларға өтудің бір факторы ретінде	10.3.2.3 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау; 10.3.2.4 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өту заңдылығын тұжырымдау
		Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары	10.3.2.5 дәйекті қорытындылар жасай отырып, араб шапқыншылықтары мен мен крест жорықтарының себептерін анықтау
		Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан	10.3.2.6 моңғол шапқыншылығы ның Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу

		жорықтарының ықпалы	процесіне әсерін талдау; 10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау
		Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері	10.3.2.8 Наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату; 10.3.2.9 Наполеон Кодексінің Еуропадағы либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау
		XX ғасырдағы дүниежүзілік соғыстардың халықаралық қатынастар жүйесіне әсері	10.3.2.10 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру; 10.3.2.11 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау
	Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде	Буржуазиялық революциялар – индустриалды қоғамның құрылуының катализаторы	10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау; 10.3.3.2 буржуазиялық революция лардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру
		Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалды әдісі ретінде	10.3.3.3 социалисттік революцияның мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу; 10.3.3.4 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау
		Қазіргі кездегі революциялар: себептері мен салдары	10.3.3.6 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау; 10.3.3.7 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау
4 - тоқсан			
Мәдениеттің дамуы	Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары	Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалудағы ЮНЕСКО-ның қызметі	10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтау жолдарын түсіндіру; 10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның

ЖОБА

			маңыздылығын анықтау
		Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы	10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшелік-терін анықтау; 10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру;
	Өнер – қоғам дамуының бейнесі	Тарихи процестер контекстіндегі өнердің бағыттары мен стильдері	10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракцианизм», «модернизм», «постмодернизм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреализм», «хайтек» терминдерін қолдану; 10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау; 10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау
		Заманауи өнердің даму тенденциялары	10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау; 10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау
	Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары	Тарихи оқиғалар контекстіндегі құндылықтардың өзгеруі	10.4.3.1 қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеруінің мысалдарын зерттеу; 10.4.3.2 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау
		Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі	10.4.3.3 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтардың маңызын түсіндіру; 10.4.3.4 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау

2) 11-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары. Білім алушылар тиісті:

1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық	Экономика және экономикалық жүйелердің типтері	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану; 11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
		Дәстүрлі (аграрлық) экономика	11.1.1.3 мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау
		Нарықтық экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшелітерін түсіндіру; 11.1.1.5 елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
		Жоспарлы (социалистік) экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру; 11.1.1.6 мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
		Экономиканың аралас түрі	11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
	Мемлекеттің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері	Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары	11.1.2.1 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің амалдарын зерттеу; 11.1.2.2 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекет тердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау
	Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау; 11.1.3.2 алғышарттардың негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
		Жекелеген мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілікке және	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау; 11.1.3.4 мемлекеттер мен

ҚОБА

		экономикалық артта қалушылыққа төтеп беру жолдары	аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау
2-тоқсан			
Саяси-құқықтық процестер	Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемлекет» ұғымын қолдану
		Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі	11.2.1.2 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау; 11.2.1.3 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
		Азаматтық қоғам түсінігі және жалпы сипаттамасы	11.2.1.4 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану; 11.2.1.5 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының тарихи байланысын анықтау
		Азаматтық қоғамдағы үкіметтік емес ұйымдар	11.2.1.6 мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
	Әлемнің қазіргі саяси жүйесі	Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау; 11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
		Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану; 11.2.2.4 қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау
	Қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі	Халықаралық қауіпсіздікке төнген қазіргі кездегі қауіп-қатерлер	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқын» терминдерін қолдану; 11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық терроризмнің

ЖОБА

			таралу себептері мен салдарларын анықтау
		Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауда мемлекеттердің бірлескен әрекеттері	11.2.2.4 тарихи оқиғалар, процестер мен құбылыстарды талдау негізінде қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау; 11.2.3.3 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау
3 - тоқсан			
Қоғамдық-саяси ойдың дамуы	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал-демократия», «марксизм», «экзистенциализм», прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану; 11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау; 11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
	XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер	М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсыласу идеясы	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру; 11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсыласу идеяларының маңыздылығын анықтау
		Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы	11.3.2.3 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану; 11.3.2.4 - азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
		Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші	11.3.2.4 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азамат-тық позициясының маңыздылығын бағалау; 11.3.2.5 Оңтүстік Африка Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
	XX ғасырдағы – XXI ғасырдың.	Мұстафа Кемал Ататүрік –Түрік Республикасының	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау;

ЖОБА

	басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар	негізін қалаушы	11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау
		Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты»	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
		Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта жаңғыруы	11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану; 11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
		Дэн Сяопин – көрнекті қытай реформаторы	11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану; 11.3.3.8 ҚХР мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшу себептерін талдау
		Ли Куан Ю и Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге»	11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау; 11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
		Н. Назарбаев және модернизацияның қазақстандық моделі	11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін құрастыру және жүзеге асырудағы Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің рөлін бағалау; 11.3.3.12 «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» стратегияларының мысалында мемлекет дамуын ұзақ мерзімді жоспарлау қажеттілігін дәлелдеу; 11.3.3.13 Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясын ұсыну өзектілігін негіздеу
4 тоқсан			
Білім мен ғылымның	Білім алу бүкіл	Жазу мен кітап бастыру –	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін

ЖОБА

дамуы	адамзаттық құндылық ретінде	адамзаттың ұлы жетістіктері	жіктеу; 11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
		Мектептегі білім беру: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау; 11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау; 11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
		Жоғары білім беру жүйесі: өткені мен бүгіні	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу; 11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау; 11.4.1.8 заманауи жоғары білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
	Ғылыми-техникалық прогресс	Ғылыми-техникалық прогресстің тарихи кезеңдері	11.4.2.1 мемлекетердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану; 11.4.2.2 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау;
		Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық проблемалары	11.4.2.3 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану; 11.4.2.4 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу
	Қазіргі заманғы ғылыми технологиялар	Қазіргі кездегі ақпараттық технологиялар	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу; 11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктер дің ықтимал салдарын болжау

ЖОБА

		Қазіргі ғылымның перспективті салалары	11.4.3.3 ғылымның заманауи тенденция ларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану; 11.4.3.4 жаңа ғылыми бағыттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау; 11.4.3.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлері дамуының маңызын түсіндіру

ЖОБА

3-тарау. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

25. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

18) 10- сыныпта –аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

19) 11- сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

26. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

27. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

10-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

4) мәдениеттің дамуы.

11-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

4) білім мен ғылымның дамуы.

28. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) өркениет түсінігі және оның түрлері;

2) әлем өркениеттерінің тарихы;

3) өркениеттердің өзара әрекеттесуі.

29. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) антропогенез және этногенез;

2) әлем тарихындағы этносаралық қатынастар;

3) қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары.

30. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер;

2) әлем тарихының барысына әсер еткен әскери-саяси оқиғалар;

3) революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде.

31. «Мәдениеттің дамуы.» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары;

2) өнер – қоғам дамуының бейнесі;

3) қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары.

32. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық;

2) мемлекеттердің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері;

3) қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі.

33. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам;

2) әлемнің қазіргі саяси жүйесі;

3) қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі.

34. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы;

2) XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер;

3) XX ғасырдағы- XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар.

35. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде;

2) ғылыми-техникалық прогресс;

3) қазіргі заманғы ғылыми технологиялар.

36. Оқыту мақсаттары әр тарау ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

37. «Дүниежүзі тарихы» пәні бойынша оқыту мақсаттары мен тәсілдерін тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) дәлел;

2) өзгеріс пен сабақтастық;

3) себеп пен салдар;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

38. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және

контекст сынды тарихи айғақтың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден , қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

2) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды, сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді, тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

3) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды, ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді, тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

39. 10 - сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Өркениет: зерттеудің теориялары мен тәсілдері. «Өркениет» түсінігі. «Өркениет» түсінігін зерттеудегі негізгі тәсілдер. Өркениеттердің жіктелуі. Өркениеттің дәстүрлі (аграрлы) түрі: отырықшы-егіншілік, көшпелі. Өркениет дамуының индустриалдық және постиндустриалдық кезеңдері. Қазіргі заманғы өркениеттің дамуына ақпараттық технологиялардың ықпалы. Әлем өркениеттерінің тарихы. Ежелгі әлем өркениеттері (Ежелгі Египет, Ежелгі Месопотамия, Ежелгі Қытай, Ежелгі Үндістан, Ежелгі Греция, Ежелгі Рим). Ежелгі діни наным-сенімдер (синтоизм, индуизм, иудаизм, зороастризм, манихейлік, даосизм). Ежелгі философиялық ілімдер (Платон, Сократ, Аристотель, Конфуций, Лао Цзы). Африка (бушмендер, нубийлер, Гана, Мали, Сунгай), Америка (майя, инктер, ацтектер) және Австралия мен Океанияның (полинезиялық, Таити аралының тайпалары, гавайлықтар) дәстүрлі өркениеттері. Әлемдік діндер және өркениеттің дамуы (буддизм, христиандық, ислам). Қазіргі заманғы әлемдік діндердің даму тенденциялары. Қазіргі заманғы деструктивті діни ұйымдар мен ағымдар. Өркениеттердің өзара әрекеттесуі. Өркениеттердің сауда-экономика саласындағы өзара әрекеттесулері (Ұлы жібек жолы, халықаралық ұйымдар: Дүниежүзілік сауда ұйымы (ДСҰ), Халықаралық валюта қоры (ХВҚ), Мұнай экспорттаушы елдер ұйымы(МЭЕҰ), Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО) және тағы басқалар. Өркениеттердің

дипломатиялық саладағы өзара әрекеттесулері. Дипломатия өркениеттердің өзара жақындасу факторы ретінде. Өркениеттердің өзара әрекеттесуінің әскери-саяси аспектісі (жаулаушылық соғыстар, отарлық экспансия, әскери-саяси одақтар, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыс, жергілікті қақтығыстар, этносаралық қақтығыстар). Мәдениеттер диалогі (мәдениеттердің өзара әрекеттесуі мен өзара ықпалдары);

2) этникалық және әлеуметтік процестер. Антропогенез және этногенез. Адамның пайда болуы туралы теориялар (діни, ғарыштық, эволюциялық). «Этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдары. Этностардың пайда болуына байланысты теориялар. Әлемнің этникалық картасы: өткен заман және қазіргі уақытта (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы мен ыдырауы, «ұлттық сана», этностардың ассимиляциясы, шағын этностардың проблемалары). Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар. Ұлтаралық қатынастар: мәселелер және қарама-қайшылықтар. Ұлтаралық қақтығыстардың себептері мен салдарлары (ұлтшылдық, шовинизм, нәсілдік кемсітушілік, нацизм). Этностардың бейбіт өзара әрекеттесуінің тәсілдері (халықаралық интеграция, Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропа Одағы (ЕО), Түркі мәдениетін және өнерін дамыту халықаралық ұйымы(ТҮРКСОЙ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО), Ислам Ынтымақтастық Ұйымы (ИЫҰ), Қазақстан халқы Ассамблеясы және тағы басқалар). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары. Социогез туралы теориялардың әртүрлілігі (формациялық тәсіл, өркениеттік тәсіл және тағы басқалар). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары (қоғам ұйымдасуының қандық-туыстық, көршілік-аумақтық, макроэтникалық қағидалары). Қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясы;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер. «Мемлекет», «билік», «басқару институты» ұғымдары. Мемлекеттің пайда болу теориялары (Аристотель, Платон, Конфуций, Ф. Аквинский, Н. Макиавелли, Дж. Локк, Т. Гоббс, Т. Джефферсон, Ф. Энгельс және тағы басқалар). Мемлекет формаларының эволюциясы: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін (монархия, республика, теократиялық мемлекеттер). Саяси режимдердің типтері (тоталитарлық, авторитарлық, демократиялық). Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери - саяси оқиғалар. Антикалық дәуірдегі әлемдік империяларының қалыптасуы (Парсы империясы, Александр Македонский империясы, Рим империясы). Ғұндардың жаулап алушылық жорықтары Батыс Рим империясының ыдырауы мен антикалық кезеңінен орта ғасырларға көшу процесінің бір факторы ретінде. Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары (Араб халифаты мен кресшілер мемлекеттерінің құрылуы мен ыдырауы). Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының әсері (Моңғол империясы, Алтын Орда, Әмір Темір империясы, Мәскеу мемлекеті, Құбылай мемлекеті, Ильханат). Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері (капиталистік дамудың жеделдетілуі, Еуропада либералдық әлеуметтік идеялардың таратылуы). Дүниежүзілік соғыстар және халықаралық қатынастар жүйесі: Версаль - Вашингтон, Ялта - Потсдам жүйелері. Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде. Буржуазиялық революциялар индустриалды қоғам қалыптасуының

катализаторы ретінде (XVII ғасырдағы Ағылшын буржуазиялық революциясы, XVIII ғасырдағы Француз буржуазиялық революцияы, АҚШ-ғы тәуелсіздік үшін соғыс, Еуропадағы 1848 жылғы «ұлттар көктемі»). Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалды тәсілі ретінде (1917 жылғы Қазан Социалистік революциясы, Қытайдағы 1946-1949 жылдардағы Азаматтық соғыс, 1959 жылғы Куба революциясы). Социалистік революциялар нәтижесіндегі қоғамдық құрылымының өзгеруі. Қазіргі заманның революциялары: себептері мен салдарлары (Шығыс Еуропадағы 1989-1990 жылдардағы «барқыт революциясы», Таяу Шығыстағы 2010-2011 жылдардағы «Араб көктемі», бұрынғы Кеңес Одағы елдеріндегі «түрлі-түсті революциялар»). Қоғам проблемаларын революциялық жолмен шешудің салдарлары;

4) мәдениеттің дамуы. Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары. Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалуға бағытталған ЮНЕСКО-ның қызметі. ЮНЕСКО-ның Дүниежүзілік мұрасының тізімі. Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы (Эрмитаж, Лувр, Британ мұражайы, Метрополитен, Жапония Ұлттық мұражайы, Египет мұражайы, Уффици галереясы, Қазақстан Республикасының Ұлттық мұражайы және тағы басқалар). Әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтау барысындағы мұражайлардың рөлі. Өнер – қоғам дамуының көрінісі. Тарихи процестер аясындағы өнердің бағыттары мен стильдері (абстракционизм, модернизм, постмодернизм, авангардизм, футуризм, кубизм, сюрреализм, экспрессионизм, гиперреализм, хайтек стилі және тағы басқалар). Өнердің бағыттары мен стильдерінің дамуына қоғамдық процестердің тигізетін әсері. Қазіргі кездегі өнердің даму тенденциялары. Бұқаралық мәдениет және оның қазіргі қоғамға тигізетін әсері (кино, радио, теледидар, интернет, спорт, музыка, қазіргі заманғы әдебиет, қазіргі заманғы бейнелеу өнері). Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары. Жалпыадамзаттық моральдық құндылықтардың қалыптасуы (діни және философиялық идеялар, ұлттық әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер, фольклор, дәстүрлі музыка мен әдебиет, отбасылық құндылықтар). Тарихи оқиғалар аясындағы құндылықтардың өзгеруі (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыстың аяқталуы). Қоғамның адамгершілік құндылықтарды қайта бағалауына ықпал еткен XX ғасырдың тарихи оқиғалары. Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі (прагматизм, рационализм, шектен тыс дарашылдық, нигилизм, конформизм, әлеуметтік апатия, тұтынушылық психология, діни фанатизм, неофашизм, бейресми жастар ұйымдары);

40. 11-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениеттер: даму ерекшеліктері. Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық. Экономика және экономикалық жүйелердің типтері («экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдары). Елдердің экономикалық дамуының ерекшеліктері. Дәстүрлі (аграрлық) экономика. Нарықтық экономика (либералды экономика). Жоспарлы (социалистік) экономика. Аралас экономика. Табиғи және географиялық факторлардың

мемлекеттердің экономикалық дамуына тигізетін әсері. Табиғи және географиялық факторларға байланысты елдердің экономикалық мамандандырылуы (Парсы шығанағы елдері, Канада, Австралия, Түркия, Бразилия және тағы басқалар). Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары (Жапония, Израиль, Сингапур, Малайзия және тағы басқалар). Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Қазіргі кезеңдегі мемлекеттердің біркелкі емес экономикалық даму мәселелері (бұрынғы отарлардың экономикалық дамуы, неоколониализм, шикізатқа бағытталған экономикалар). Мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлі;

5) саяси-құқықтық процестер. Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам. Құқықтық мемелекет ұғымы, принциптері мен қалыптасуының тарихи алғышарттары (мемлекеттік билікті бөлу принципі, заңның үстемдігі, құқықтар мен бостандықтардың кепілдігі). Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі (Адам мен азаматтың құқықтары туралы декларациясы, АҚШ-тың тәуелсіздік туралы декларациясы, АҚШ-та құлдықты жою туралы Заң, Жалпыға бірдей адам құқықтарының декларациясы, Қазақстан Республикасының Конституциясы). Азаматтық қоғамның түсінігі мен жалпы сипаттамасы (Үкіметтік емес ұйымдар, лоббизм, қоғамдық ұйымдар мен қозғалыстар). Мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің қазіргі заманғы даму тенденциялары. Үкіметтік емес ұйымдар және олардың азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуындағы рөлі. Әлемнің қазіргі саяси жүйесі. Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі. Халықаралық қатынастардағы Ялта-Потсдам жүйесінің ыдырау себептері. Әлемнің биполярлы жүйесінің ерешеліктері. Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі. «Постбиполярлы жүйе», «көпвекторлы саясат», «бірполярлы әлем» ұғымдары. Халықаралық қатынастардың қазіргі замандағы тенденциялары. Қазіргі кезеңдегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі. Халықаралық қауіпсіздіктің қазіргі кездегі қауіп-қатерлері (сепаратизм, ланкестік, фундаментализм, экстремизм, босқындар мәселесі, ірі мемлекеттердің қарсыласуы). Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтаудағы мемлекеттердің бірлескен әрекеттері. Халықаралық және аймақтық ұйымдары: Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропадағы Қауіпсіздік және Ынтымақтастық Ұйымы (ЕҚЫҰ), НАТО, Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Азиядағы Өзара Ықпалдастық және Сенім Шаралары жөніндегі Кеңес (АӨСШК), Ұжымдық Қауіпсіздік туралы Шарт Ұйымы (ҰҚШҰ) және тағы басқалар;

6) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары (либерализм, ұлтшылдық, социал-демократия, марксизм, экзистенциализм, прагматизм, позитивизм). XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер. Бостандық пен азаматтық құқықтар үшін күрес. М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсыласу идеясы (сатьяграха, свараджа, свадеши). Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы (нәсілдік кемсітушілік, сегрегация, азаматтық құқықтар үшін күрес). Н.

Манделла – апартеидке қарсы күресуші (апартеид, азаматтық құқықтар). XX ғасырдағы – XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар. Мемлекет тарихындағы тұлғаның ролі. Мұстафа Кемал Ататүрік – Түрік Республикасының негізін қалаушысы (зайырлы мемлекет, этатизм). Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты». Ф. Рузвельттің бейбіт және соғыс кезіндегі ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктері. Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта өрлеуі (голлизм, Бесінші республика). Дэн Сяопин – көрнекті Қытай реформаторы («қытайлық ерекшелігі бар социализм», «бір ел – екі жүйе»). Ли Куан Ю, Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге» («экономикалық ғажайып», «азиялық серпініс», жаңа индустриалды елдер). Н.Ә.Назарбаев және модернизацияның қазақстандық моделі. «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» даму стратегиялары, «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы. Мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығы.

7) білім мен ғылымның дамуы. Білім алу жалпы адамзаттық құндылық ретінде. Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері (пиктография, иероглифтер, сына жазу, руникалық жазу, кітап бастыру және тағы басқалары). Мектептегі білім беру: ежелгі кезеңнен бүгінгі күнге дейін (гимнасия, палестра, академия, спарталық мектеп, схоластика, жеті «еркін өнер», мектебтер, медреселер, жексенбілік мектептер, қолөнер мектептері және тағы басқалар). Мектептегі білім берудің заманауи модельдері. Жоғары білім беру жүйесі: тарих пен қазіргі кезең (Кордова, Прага, Оксфорд, Кембридж, Сорбонна университеттері және тағы басқалары). Ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлі. Жоғарғы білім берудің заманауи модельдері. Ғылыми-техникалық прогресс. Ғылыми-техникалық прогрестің тарихи кезеңдері. «Өнеркәсіп төңкерісі», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдары. Қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау. Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық мәселелері. Қазіргі кездегі ғылыми технологиялар. Қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар. Қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсері. Қазіргі ғылымның перспективалық салалары (робототехника, космонавтика, гендік инженерия).

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 1- бөлім:

10- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	11- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
Білім алушылар:	
10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану
10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру	11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу

10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі түрінің ерекшеліктерін түсіндіру	11.1.1.3 мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау
10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру
10.1.2.3 өркениеттің индустриалды түрінің ерекшеліктерін түсіндіру	11.1.1.5 елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
10.1.2.4 өркениеттің постиндустриалды дамуының ерекшеліктерін түсіндіру	11.1.1.6 мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
10.1.2.5 ақпараттық технологиялардың қазіргі өркениеттің дамуына әсерін анықтау	11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін оларға тән белгілерін салыстырмалы талдау негізінде анықтау	11.1.2.1 мемлекеттер мен аймақтардың шаруашылық мамандануының қалыптасуындағы табиғи-географиялық фактордың рөлін негіздеу
10.1.3.2 ежелгі өркениеттердің дамуына діни наным-сенімдердің әсерін анықтау	11.1.2.2 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің амалдарын зерттеу
10.1.3.3 мемлекет пен қоғамның дамуы туралы ежелгі философиялық ілімдерді зерттеу	11.1.2.3 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекеттердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау
10.1.3.4 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін оларға тән белгілерін салыстырмалы талдау негізінде анықтау	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау
10.1.3.5 аймақтардың өркениеттік ерекшеліктер трансформациясының себептерін анықтау	11.1.3.2 өлшемшарттар негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
10.1.3.6 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау
10.1.3.7 әлемдік діндердің философиялық негіздерін түсіндіру	11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау
10.1.3.8 әлемдік діндер ілімдеріндегі жалпы адамгершілік құндылықтарды анықтау	11.1.3.5 дамушы елдердің әлеуметтік-экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудің ықтимал жолдарын болжау
10.1.3.9 қазіргі кездегі өркениет жағдайында әлемдік діндердің даму тенденцияларын анықтау	
10.1.3.10 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау	
10.1.4.1 себеп-салдарлық байланысты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау	

10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдардың рөлін анықтау	
10.1.4.3 өркениеттерді жақындастыру факторы ретінде дипломатияның маңызын анықтау	
10.1.4.4 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау	
10.1.4.5 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру	
10.1.4.6 отаршыл экспансия мен қазіргі замандағы жаһандық мәселелердің себеп-салдарлық байланысын анықтау	
10.1.4.7 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау	
10.1.4.8 өркениеттердің жетістіктерін зерттей отырып, мәдениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпалын сипаттау	
10.1.4.9 жаһанданудың жағымды және жағымсыз жақтарын анықтай отырып, оның қоғамның рухани дамуына әсерін бағалау	

2) 2- бөлім:

10- сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	11-сынып Саяси-құқықтық процестер
Білім алушылар:	
10.2.1.1 антропогенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемелекет» ұғымын қолдану
10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану	11.2.1.2 құқықтық мемлекеттің қалыптасуының алғышарттарын зерттеу
10.2.1.3 этногенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.1.3 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау
10.2.1.4 Л.Н. Гумилевтің этностардың пайда болуы мен дамуы туралы ғылыми көзқарастарының ерекшеліктерін зерттеу	11.2.1.4 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асу ерекшеліктерін салыстыру
10.2.1.5 әлем картасын пайдалана отырып әртүрлі тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру	11.2.1.5 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
10.2.1.6 қазіргі кездегі ассимиляция мен саны аз этностардың жойылып кету себептерін анықтау	11.2.1.6 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесі дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану

ЖОБА

10.2.1.7 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдени лікті сақтаудың маңыздылығын негіздеу	11.2.1.7 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының байланысын анықтау
10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік» терминдерін қолдану	11.2.1.8 азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуындағы үкіметтік емес ұйымдардың рөлін анықтау
10.2.2.2 ұлтаралық қақтығыстардың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау	11.2.1.9 мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
10.2.2.3 тарихи оқиғаларды талдау негізінде қазіргі кездегі ұлтаралық қатынастардың сипатын бағалау	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау
10.2.2.4 ұлтаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау	11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
10.2.2.5 қазіргі кездегі интеграциялық процестердің тиімділігін бағалау	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану
10.2.2.6 ұлтаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында этностар арасындағы бейбіт әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу	11.2.2.4 тарихи оқиғалар, процестер мен құбылыстарды талдау негізінде қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау
10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқындар» терминдерін қолдану
10.2.3.2 социгенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық лаңкестіктің таралу себептері мен салдарларын анықтау
10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру	11.2.3.3 халықаралық қауіпсіздік жүйесінің дамуының ықтимал нұсқаларын болжау
10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу	11.2.3.4 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау
	11.2.3.5 қауіпсіз әлем дамуының ықтимал жолдарын болжау

3) 3- бөлім:

10- сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	11-сынып Қоғамдық-саяси ойдың дамуы
Білім алушылар:	
10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік»,	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал -

«басқару институты» терминдерін қолдану	демократия», «марксизм», «экзистенциализм», «прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану
10.3.1.2 мемлекеттік құрылыстың ерекшеліктерін түсіндіру үшін мемлекеттің пайда болу теорияларын салыстыру	11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау
10.3.1.3 тарих контекстінде мемлекеттік құрылыс формасының өзгеруінің заңдылықтарын анықтау және талдау	11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
10.3.1.4 мемлекеттердің тарихи түрлеріне тән белгілерін анықтай отырып, салыстыру	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру
10.3.1.5 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру	11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсыласу идеяларының маңыздылығын анықтау
10.3.1.6 тоталитарлық саяси режимнен қазіргі замандағы демократияға ауысудың ерекшеліктерін талдау	11.3.2.3 қоғамдық-саяси өмірдегі тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау
10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек-парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру	11.3.2.4 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану
10.3.2.2 антикалық дәуірде империялардың пайда болуының себептері мен салдарларын талдау	11.3.2.5 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
10.3.2.3 эллинизмді таратудағы А.Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау	11.3.2.6Оңтүстік Африка Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
10.3.2.4 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау
10.3.2.5 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өтудің заңдылығын тұжырымдау	11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану
10.3.2.6 дәйекті қорытындылар жасау арқылы араб шапқыншылықтары мен крест жорықтарының себептерін анықтау	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі туралы қорытындылар жасау
10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып араб шапқыншылықтары мен крест жорықтарының салдарларын салыстыру	11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
10.3.2.8 моңғол шапқыншылығының Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау	11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану
10.3.2.9 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау	11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
10.3.2.10 Наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату	11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану
10.3.2.11 Наполеон Кодексінің Еуропадағы	11.3.3.8 Қытай Халық Республикасы

либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау	мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшудің себептерін талдау
10.3.2.12 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру	11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау
10.3.2.13 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау	11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
10.3.2.14 дүниежүзілік соғыстар кезеңінде халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын талдау	11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін құрастыру және жүзеге асырудағы Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің рөлін бағалау
10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау	11.3.3.12 «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» стратегияларының мысалында мемлекет дамуының ұзақ мерзімді жоспарының тиімділігін дәлелдеу
10.3.3.2 буржуазиялық революциялардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру	11.3.3.13 Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясын ұсынудың өзектілігін негіздеу
10.3.3.3 революциялардың жағымды және жағымсыз салдарларын бағалау	
10.3.3.4 социалисттік революцияның мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу	
10.3.3.5 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау	
10.3.3.6 социалистік революциялардың нәтижесінде қоғамның әлеуметтік құрылымындағы өзгерістерін түсіндіру	
10.3.3.7 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау	
10.3.3.8 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау	
10.3.3.9 қоғамдық мәселелерді шешудің революциялық тәсілінің салдары жайлы қорытынды жасау	

4) 4-бөлім:

10- сынып Мәдениеттің дамуы	11-сынып Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:	
10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтап қалу жолдарын түсіндіру	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу

10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау	11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау
10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру	11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау
10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракционизм», «модернизм», «постмодер- низм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреа- лизм», «хайтек» терминдерін қолдану	11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу
10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау
10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау	
10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау	11.4.1.8 тарихи даму контекстінде жоғары білім беру жүйесінің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды анықтау
10.4.3.1 деректерді талдау негізінде адамзаттың рухани-адагершілік құндылықтардың қалыптасу қайнар көздерін анықтау	11.4.1.9 заманауи жоғарғы білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
10.4.3.2 дәйекті қорытындылар жасай отырып, қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мысалдарын зерттеу	11.4.2.1 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану
10.4.3.3 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.2 әртүрлі мемлекеттердегі өнеркәсіп революциясының ерекшеліктерінің анықтап, олардың ұқсастықтары мен айырмашылық-тарын анықтау
10.4.3.4 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтарының маңызын түсіндіру	11.4.2.3 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау
10.4.3.5 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау	11.4.2.4 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану
10.4.3.6 болашақтағы адамның моральдық бейнесін анықтай отырып, адамзаттың рухани-адамгершілік дамуының ықтимал	11.4.2.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу

жолдарын болжау	
	11.4.2.6 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешудегі ғылыми-техникалық прогрестің дамуының ықтимал жолдарын болжау
	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу
	11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктердің ықтимал салдарын болжау
	11.4.3.3 робототехника және космонавтиканың мемлекеттердің бәсекеге қабілетті дәрежесіне әсерін зерттеу
	11.4.3.4 ғылымның заманауи тенденцияларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану
	11.4.3.5 жаңа ғылыми бағытттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау
	11.4.3.6 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлерінің дамуынның маңызын түсіндіру

42. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

43. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады (төмендетілген оқу жүктемесімен).

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Өркениет: зерттеудің теориялары мен әдістері	«Өркениет» түсінігі	10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану; 10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру

	Өркениеттер дің жіктелуі	Өркениеттің дәстүрлі (аграрлық) түрі: көшпелі және отырықшы-егіншілік	10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі түрінің ерекшеліктерін түсіндіру; 10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау
		Өркениеттің индустриалдық даму кезеңі	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.2.3 өркениеттің индустриалды түрінің ерекшеліктерін түсіндіру
		Өркениеттің постиндустриалды даму кезеңі	10.1.2.4 өркениеттің постиндустриалды дамуының ерекшеліктерін түсіндіру; 10.1.2.5 ақпараттық технологиялар дың қазіргі өркениеттің дамуына әсерін анықтау
	Әлем өркениеттері нің тарихы	Ежелгі әлем өркениеті	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін оларға тән белгілерін салыстырмалы талдау негізінде анықтау; 10.1.3.2 ежелгі өркениеттердің дамуына діни сенімдердің әсерін анықтау; 10.1.3.3 мемлекет пен қоғамның дамуы туралы ежелгі философиялық ілімдерді зерттеу
		Африка, Америка, Австралия және Океанияның дәстүрлі өркениеттері	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.2 ежелгі өркениеттердің дамуына діни наным-сенімдердің әсерін анықтау; 10.1.3.4 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін, оларға тән белгілерін салыстырмалы талдау негізінде анықтау; 10.1.3.5 аймақтардың өркениеттік ерекшеліктер трансформациясының себептерін анықтау
		Әлемдік діндер және өркениеттердің дамуы	10.1.3.6 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.3.7 әлемдік діндердің философиялық негіздерін түсіндіру; 10.1.3.8 әлемдік діндер ілімдеріндегі жалпы адамгершілік құндылықтарды анықтау; 10.1.3.9 қазіргі кездегі өркениет жағдайында әлемдік діндердің даму

ЖОБА

			тенденцияларын анықтау; 10.1.3.10 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау
	Өркениеттер дің өзара әрекеттесуі	Өркениеттер әрекеттестігінің сауда- экономикалық аясы	10.1.4.1 себеп-салдарлық байланыс ты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау; 10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдар дың рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің дипломатиялық аясы	10.1.4.3 өркениеттерді жақындас тыру факторы ретінде дипломатия ның маңызын анықтау; 10.1.4.4 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің әскери-саяси аясы	10.1.4.5 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру; 10.1.4.6 отаршыл экспансия мен қазіргі замандағы жаһандық мәселе лердің себеп-салдарлық байланысын анықтау; 10.1.4.7 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау
		Мәдениеттер диалогі	10.1.4.8 өркениеттердің жетістіктерін зерттей отырып, мәдениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпалын сипаттау; 10.1.4.9 жаһанданудың жағымды және жағымсыз жақтарын анықтай отырып, оның қоғамның рухани дамуына әсерін бағалау
2-тоқсан			
Этника лық және әлеумет тік процес тер	Антропогенез және этногенез	Адамның шығу тегі теориялары	10.2.1.1 антропогенездің теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Этностардың пайда болуытуралы теориялар	10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану; 10.2.1.3 этногенездің теорияларын жүйелеу және тұжырымдау; 10.2.1.4 Л.Н. Гумилевтің этностардың пайда болуы мен дамуы туралы ғылыми көзқарастарының ерекшеліктерін зерттеу

ЖОБА

		Әлемнің этникалық картасы: өткен заманда және қазіргі уақытта	10.2.1.5 әлем картасын пайдалана отырып тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру; 10.2.1.6 қазіргі кездегі ассимиляция мен саны аз этностардың жойылып кету себептерін анықтау; 10.2.1.7 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдени лікті сақтаудың маңыздылығын негіздеу
	Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар	Этносаралық қатынастар: проблемалары және қарама-қайшылықтары	10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік»терминдерін қолдану; 10.2.2.2 ұлтаралық қақтығыстар дың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау; 10.2.2.3 тарихи оқиғаларды талдау негізінде қазіргі кездегі ұлтаралық қатынастардың сипатын бағалау
		Этносаралық қатынастар: бейбіт өзара әрекеттестік тәсілдері	10.2.2.4 ұлтаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдар-дың рөлін талдау; 10.2.2.5 қазіргі кездегі интеграциялық процестердің тиімділігін бағалау; 10.2.2.6 ұлтаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында этностар арасындағы бейбіт әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу
	Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	Социогенез туралы теориялардың алуан түрлілігі	10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану; 10.2.3.2 социгенез теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру; 10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу
3 - тоқсан			
Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер	Мемлекет түсінігі. Мемлекеттің пайда болу теориялары	10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану; 10.3.1.2 мемлекеттік құрылыстың ерекшеліктерін түсіндіру үшін мемлекеттің пайда болу

КОПИЯ

			теорияларын салыстыру
		Мемлекет формаларының эволюциясы: ежелгі кезеңнен бүгінгі күнге дейін	10.3.1.3 тарих контекстінде мемлекеттік құрылыс формасының өзгеруінің заңдылықтарын анықтау және талдау; 10.3.1.4 мемлекеттердің тарихи формаларына тән белгілерін анықтай отырып, салыстыру
		Саяси режимдердің типтері	10.3.1.5 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру; 10.3.1.6 тоталитарлық саяси режимнен қазіргі замандағы демократияға ауысудың ерекшеліктерін талдау
	Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери - саяси оқиғалар	Антикалық кезеңдегі әлемдік империялардың қалыптасуы	10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек -парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру; 10.3.2.2 антика дәуірінде империялардың пайда болуының себептері мен салдарларын талдау; 10.3.2.3 эллинизмді таратуда А.Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау
		Ғұндардың жаулап алушылық жорықтары ежелгі заманнан ортағасырларға өтудің бір факторы ретінде	10.3.2.4 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау; 10.3.2.5 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өту заңдылығын тұжырымдау
		Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары	10.3.2.6 дәйекті қорытындылар жасай отырып, араб шапқыншылықтары мен мен крест жорықтарының себептерін анықтау; 10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып араб шапқыншылықтары мен крест жорықтарының салдарларын салыстыру
		Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының ықпалы	10.3.2.8 моңғол шапқыншылығының Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау; 10.3.2.9 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау
		Еуропаның өзгеруіне	10.3.2.10 наполеон соғыстары мен

ЖОБА

		Наполеон жорықтарының әсері	Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату; 10.3.2.11 Наполеон Кодексінің Еуропадағы либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау
		XX ғасырдағы дүниежүзілік соғыстардың халықаралық қатынастар жүйесіне әсері	10.3.2.12 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру; 10.3.2.13 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау; 10.3.2.14 дүниежүзілік соғыстар кезеңінде халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын талдау
	Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде	Буржуазиялық революциялар – индустриалды қоғамның құрылуының катализаторы	10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау; 10.3.3.2 буржуазиялық революция лардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру; 10.3.3.3 революциялардың жағымды және жағымсыз салдарларын бағалау
		Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалды әдісі ретінде	10.3.3.3 революциялардың жағымды және жағымсыз салдарларын бағалау; 10.3.3.4 социалисттік революцияның мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу; 10.3.3.5 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау; 10.3.3.6 социалисттік революциялардың нәтижесінде қоғамның әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру
		Қазіргі кездегі революциялар: себептері мен салдары	10.3.3.7 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау; 10.3.3.8 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау;

ЖОБА

			10.3.3.9 қоғамдық мәселелерді шешудің революциялық тәсілінің салдары жайлы қорытынды жасау
4 - тоқсан			
Мәдениеттің дамуы	Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары	Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалудағы ЮНЕСКО-ның қызметі	10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтау жолдарын түсіндіру; 10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау
		Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы	10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшеліктерін анықтау; 10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру;
	Өнер – қоғам дамуының бейнесі	Тарихи процестер контекстіндегі өнердің бағыттары мен стильдері	10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракцианизм», «модернизм», «постмодернизм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреализм», «хайтек» терминдерін қолдану; 10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау; 10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау
		Зманауи өнердің даму тенденциялары	10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау; 10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау
	Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары	Жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтардың қалыптасуы	10.4.3.1 деректерді талдау негізінде адамзаттың рухани-моральдық құндылықтарының қалыптасу қайнар көздерін анықтау
		Тарихи оқиғалар контекстіндегі құндылықтардың өзгеруі	10.4.3.2 дәйекті қорытындыларды жасай отырып, қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеруінің мысалдарын зерттеу; 10.4.3.3 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға

ЖОБА

			септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау
		Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі	10.4.3.4 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтардың маңызын түсіндіру; 10.4.3.5 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау; 10.4.3.6 болашақтағы адамның моральдық бейнесін анықтай отырып, адамзаттың рухани-адамгершілік дамуының ықтимал жолдарын болжау

2) 11-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық	Экономика және экономикалық жүйелердің типтері	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану; 11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
		Дәстүрлі (аграрлық) экономика	11.1.1.3 мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау; 11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру
		Нарықтық экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшелітерін түсіндіру; 11.1.1.5 елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
		Жоспарлы (социалистік) экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру; 11.1.1.6 мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
		Экономиканың аралас түрі	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана

ЖОБА

			отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру; 11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
	Мемлекеттің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері	Табиғи-географиялық факторларға қарай мемлекеттердің шаруашылық мамандандырылуы	11.1.2.1 мемлекеттер мен аймақтардың шаруашылық мамандануының қалыптасуындағы табиғи-географиялық фактордың рөлін негіздеу
		Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары	11.1.2.2 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің амалдарын зерттеу; 11.1.2.3 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекет тердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау
	Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау; 11.1.3.2 алғышарттардың негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
		Жекелеген мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілікке және экономикалық артта қалушылыққа төтеп беру жолдары	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау; 11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау; 11.1.3.5 дамушы елдердің әлеуметтік-экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудің ықтимал жолдарын болжау
2-тоқсан			
Саяси-құқықтық процестер	Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемлекет» ұғымын қолдану; 11.2.1.2 құқықтық мемлекеттің қалыптасуының алғышарттарын зерттеу

ЖОБА

		Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі	11.2.1.3 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау; 11.2.1.4 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекет принципте рініңжүзеге асу ерекшеліктерін салыстыру; 11.2.1.5 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
		Азаматтық қоғам түсінігі және жалпы сипаттамасы	11.2.1.6 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану; 11.2.1.7 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының тарихи байланысын анықтау
		Азаматтық қоғамдағы үкіметтік емес ұйымдар	11.2.1.8 азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуында үкіметтік емес ұйымдардың рөлін анықтау; 11.2.1.9 мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
	Әлемнің қазіргі саяси жүйесі	Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау; 11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
		Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану; 11.2.2.4 тарихи оқиғалар, процестер мен құбылыстарды талдау негізінде қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденция ларын сипаттау
	Қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі	Халықаралық қауіпсіздікке төнген қазіргі кездегі қауіп-қатерлер	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқын» терминдерін қолдану; 11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық терроризмнің таралу себептері мен салдарларын анықтау; 11.2.3.3 халықаралық қауіпсіздік жүйесінің дамуының ықтимал нұсқаларын болжау

ЖОБА

		Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауда мемлекеттердің бірлескен әрекеттері	11.2.2.4 тарихи оқиғалар, процестер мен құбылыстарды талдау негізінде қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау; 11.2.3.4 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау; 11.2.3.5 қауіпсіз әлем дамуының ықтимал жолдарын болжау
3 - тоқсан			
Қоғамдық-саяси ойдың дамуы	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал-демократия», «марксизм», «экзистенциализм», прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану; 11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау; 11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
	XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер	М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсыласу идеясы	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру; 11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсыласу идеяларының маңыздылығын анықтау; 11.3.2.3 қоғамдық-саяси өмірдегі тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау
		Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы	11.3.2.3 қоғамдық-саяси өмірдегі тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.2.4 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану; 11.3.2.5 - азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
		Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші	11.3.2.3 қоғамдық-саяси өмірдегі тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.2.5 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азамат-

ЖОБА

			тық позициясының маңыздылығын бағалау; 11.3.2.6 Оңтүстік Африка Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
	XX ғасырдағы – XXI ғасырдың. басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар	Мұстафа Кемал Ататүрік –Түрік Республикасының негізін қалаушы	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау; 11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытын-дылар жасау
		Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты»	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
		Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта жаңғыруы	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану; 11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
		Дэн Сяопин – көрнекті қытай реформаторы	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану; 11.3.3.8 ҚХР мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшу себептерін талдау
		Ли Куан Ю и Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге»	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау 11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау

ЖОБА

			негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау; 11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
		Н. Назарбаев және модернизацияның қазақстандық моделі	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін құрастыру және жүзеге асырудағы Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің рөлін бағалау; 11.3.3.12 «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» стратегияларының мысалында мемлекет дамуын ұзақ мерзімді жоспарлау қажеттілігін дәлелдеу; 11.3.3.13 Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясын ұсыну өзектілігін негіздеу
4 тоқсан			
Білім мен ғылымның дамуы	Білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде	Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу; 11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
		Мектептегі білім беру: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау; 11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау; 11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
		Жоғары білім беру жүйесі: өткені мен бүгіні	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу; 11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау; 11.4.1.8 тарихи даму контекстінде жоғары білім беру жүйесінің

ЖОБА

			дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды анықтау; 11.4.1.9 заманауи жоғары білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
	Ғылыми-техникалық прогресс	Ғылыми-техникалық прогресстің тарихи кезеңдері	11.4.2.1 мемлекетердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану; 11.4.2.2 мемлекеттердегі өнеркәсіп революциясының ерекшеліктерін анықтап, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 11.4.2.3 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау;
		Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық проблемалары	11.4.2.4 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану; 11.4.2.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу; 11.4.2.6 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешудегі ғылыми-техникалық прогрестің дамуының ықтимал жолдарын болжау
	Қазіргі заманғы ғылыми технологиялар	Қазіргі кездегі ақпараттық технологиялар	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу; 11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктер дің ықтимал салдарын болжау
		Қазіргі ғылымның перспективті салалары	11.4.3.3 робототехника және космонавтиканың мемлекеттердің бәсекеге қабілетті дәрежесіне әсерін зерттеу; 11.4.3.4 ғылымның заманауи тенденция ларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану; 11.4.3.5 жаңа ғылыми бағыттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау;

ЖОБА

			11.4.3.6 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлері дамуының маңызын түсіндіру

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
120-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Дүниежүзі тарихы» пәнін оқыту өткен тарихты ұғыну және қазіргі әлемде өз орнын, азаматтық ұстанымын және оқиғалар мен құбылыстарға деген қарым-қатынасын анықтап, олардың мәні мен бағытын түсіну арқылы тұлғаның тарихи санасын қалыптастыруға бағытталған. Тарихты зерделеу патриотизмге тәрбиелеу, білім алушылардың бойында азаматтық-құқықтық сананың қалыптасуына, жалпы мәдениеттік даму, ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар арқылы әлеуметтенуге септігін тигізеді.

3. Дүниежүзі тарихы пәнін оқу оқушылардың әр түрлі тарихи кезеңдегі әлем тарихының этникалық, саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени дамуының негізгі сұрақтары бойынша түсінік қалыптастыруды көздейді.

4. Оқу пәнінің мақсаты - дүниежүзі тарихының негізгі оқиғалары мен процестерін оқу негізінде тарихи санасы қалыптасқан, азаматтық-патриоттық қасиеттерге ие, ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтарды құрметтейтін, тарихи білім мен дағдыларын оқу процесінде және әлеуметтік жағдайда белсенді әрі шығармашылықпен қолдана алатын тұлға қалыптастыру.

5. Оқу пәнінің міндеттері:

1) тарихи кезеңдегі қоғамдағы негізгі этникалық, әлеуметтік, экономикалық, саяси, мәдени мәселелер туралы білімдерді қалыптастыру;

2) тарихи кезеңдер бойы адамзат қалыптастырған патриотизмді, толеранттылықты, гуманистік ұғыптар мен демократиялық құндылықтарды құрметтеуге тәрбиелеу;

3) әлемдік-тарихи процесс туралы толық біртұтас білім қалыптастыру;

4) оқиғалар мен құбылыстарды тарихи себептілігі, салыстырмалылығы мен көзқарастар, тарихи оқиғалар және тұлғаларға баға беруде сыни тұрғыдан зерттеу барысында, өткен және қазіргі таңдағы пікірталастық мәселелерге білім алушы тарапынан өзіндік көзқарас білдіруді дамыту;

5) тарихи деректердің типтерімен жұмыс жасау, іздеу және тарихи материалды жіктеу дағдыларын дамыту;

6) деректерді қолдана отырып жобалық, зерттеу әрекетін және тарихи реконструкция дағдыларын дамыту;

7) қазіргі кездегі саяси, әлеуметтік-экономикалық және мәдени мәселелерді ұғыну үшін тарихи білімдері мен дағдыларын қолдана білу қабілетін дамыту;

8) коммукативтік дағдыларды дамыту: өз ойын ауызша және жазбаша түрде анық жеткізе білу, топта жұмыс жасау, деректерден алынған ақпараттарды пайдалану.

2-тарау. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұны

6. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

20) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты ;

21) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

7. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

8. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

10-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

ЖОБА

4) мәдениеттің дамуы.

11-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

4) білім мен ғылымның дамуы.

9. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) өркениет: зерттеудің теориялары мен әдістері;

2) өркениеттердің жіктелуі;

3) әлем өркениеттерінің тарихы;

4) өркениеттердің өзара әрекеттесуі.

10. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) антропогенез және этногенез;

2) әлем тарихындағы этносаралық қатынастар;

3) қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары.

11. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер;

2) әлем тарихының барысына әсер еткен әскери-саяси оқиғалар;

3) революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде.

12. «Мәдениеттің дамуы.» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары;

2) өнер – қоғам дамуының бейнесі;

3) қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары.

13. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық;

2) мемлекеттердің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері;

3) қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі.

14. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам;

2) әлемнің қазіргі саяси жүйесі;

3) қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі.

15. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы;

2) XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер;

3) XX ғасырдағы- XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар.

16. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде;

2) ғылыми-техникалық прогресс;

3) қазіргі заманғы ғылыми технологиялар.

17. Оқыту мақсаттары әр тарау ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

18. «Дүниежүзі тарихы» пәні бойынша оқыту мақсаттары мен тәсілдерін тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) дәлел;

2) өзгеріс пен сабақтастық;

3) себеп пен салдар;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

19. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден , қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

2) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды, сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді, тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

3) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды, ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді, тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

20. 10 - сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Өркениет: зерттеудің теориялары мен

тәсілдері. «Өркениет» түсінігі. «Өркениет» түсінігін зерттеудегі негізгі тәсілдер. Өркениеттердің жіктелуі. Өркениеттің дәстүрлі (аграрлы) түрі: отырықшы-егіншілік, көшпелі. Өркениет дамуының индустриалдық және постиндустриалдық кезеңдері. Қазіргі заманғы өркениеттің дамуына ақпараттық технологиялардың ықпалы. Әлем өркениеттерінің тарихы. Ежелгі әлем өркениеттері (Ежелгі Египет, Ежелгі Месопотамия, Ежелгі Қытай, Ежелгі Үндістан, Ежелгі Греция, Ежелгі Рим). Ежелгі діни наным-сенімдер (синтоизм, индуизм, иудаизм, зороастризм, манихейлік, даосизм). Ежелгі философиялық ілімдер (Платон, Сократ, Аристотель, Конфуций, Лао Цзы). Африка (бушмендер, нубийлер, Гана, Мали, Сунгай), Америка (майя, инктер, ацтектер) және Австралия мен Океанияның (полинезиялық, Таити аралының тайпалары, гавайлықтар) дәстүрлі өркениеттері. Әлемдік діндер және өркениеттің дамуы (буддизм, христиандық, ислам). Қазіргі заманғы әлемдік діндердің даму тенденциялары. Қазіргі заманғы деструктивті діни ұйымдар мен ағымдар. Өркениеттердің өзара әрекеттесуі. Өркениеттердің сауда-экономика саласындағы өзара әрекеттесулері (Ұлы жібек жолы, халықаралық ұйымдар: Дүниежүзілік сауда ұйымы (ДСҰ), Халықаралық валюта қоры (ХВҚ), Мұнай экспорттаушы елдер ұйымы(МЭЕҰ), Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО) және тағы басқалар. Өркениеттердің дипломатиялық саладағы өзара әрекеттесулері. Дипломатия өркениеттердің өзара жақындасу факторы ретінде. Өркениеттердің өзара әрекеттесуінің әскери-саяси аспектісі (жаулаушылық соғыстар, отарлық экспансия, әскери-саяси одақтар, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыс, жергілікті қақтығыстар, этносаралық қақтығыстар). Мәдениеттер диалогі (мәдениеттердің өзара әрекеттесуі мен өзара ықпалдары). Зерттеу жұмысы: Әлемдік тарих контекстіндегі өркениеттердің өзара әрекеттесу және өзара ықпалдасу тәсілдері.

2) этникалық және әлеуметтік процестер. Антропогенез және этногенез. Адамның пайда болуы туралы теориялар (діни, ғарыштық, эволюциялық). «Этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдары. Этностардың пайда болуына байланысты теориялар. Әлемнің этникалық картасы: өткен заман және қазіргі уақытта (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы мен ыдырауы, «ұлттық сана», этностардың ассимиляциясы, шағын этностардың проблемалары). Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар. Ұлтаралық қатынастар: мәселелер және қарама-қайшылықтар. Ұлтаралық қақтығыстардың себептері мен салдарлары (ұлтшылдық, шовинизм, нәсілдік кемсітушілік, нацизм). Этностардың бейбіт өзара әрекеттесуінің тәсілдері (халықаралық интеграция, Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропа Одағы (ЕО), Түркі мәдениетін және өнерін дамыту халықаралық ұйымы(ТҮРКСОЙ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО), Ислам Ынтымақтастық Ұйымы (ИЫҰ), Қазақстан халқы Ассамблеясы және тағы басқалар). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары. Социогез туралы теориялардың әртүрлілігі (формациялық тәсіл, өркениеттік тәсіл және тағы басқалар). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары (қоғам ұйымдасуының қандық-туыстық, көршілік-аумақтық, макроэтникалық қағидалары). Қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясы. Зерттеу жұмысы: Әлем тарихындағы этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер. «Мемлекет», «билік», «басқару институты» ұғымдары. Мемлекеттің пайда болу теориялары (Аристотель, Платон, Конфуций, Ф. Аквинский, Н. Макиавелли, Дж. Локк, Т. Гоббс, Т. Джефферсон, Ф. Энгельс және тағы басқалар). Мемлекет формаларының эволюциясы: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін (монархия, республика, теократиялық мемлекеттер). Саяси режимдердің типтері (тоталитарлық, авторитарлық, демократиялық). Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери - саяси оқиғалар. Антикалық дәуірдегі әлемдік империяларының қалыптасуы (Парсы империясы, Александр Македонский империясы, Рим империясы). Ғұндардың жаулап алушылық жорықтары Батыс Рим империясының ыдырауы мен антикалық кезеңінен орта ғасырларға көшу процесінің бір факторы ретінде. Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары (Араб халифаты мен кресшілер мемлекеттерінің құрылуы мен ыдырауы). Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының әсері (Моңғол империясы, Алтын Орда, Әмір Темір империясы, Мәскеу мемлекеті, Құбылай мемлекеті, Ильханат). Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері (капиталистік дамудың жеделдетілуі, Еуропада либералдық әлеуметтік идеялардың таратылуы). Дүниежүзілік соғыстар және халықаралық қатынастар жүйесі: Версаль - Вашингтон, Ялта - Потсдам жүйелері. Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде. Буржуазиялық революциялар индустриалды қоғам қалыптасуының катализаторы ретінде (XVII ғасырдағы Ағылшын буржуазиялық революциясы, XVIII ғасырдағы Француз буржуазиялық революцияы, АҚШ-ғы тәуелсіздік үшін соғыс, Еуропадағы 1848 жылғы «ұлттар көктемі»). Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалды тәсілі ретінде (1917 жылғы Қазан Социалистік революциясы, Қытайдағы 1946-1949 жылдардағы Азаматтық соғыс, 1959 жылғы Куба революциясы). Социалистік революциялар нәтижесіндегі қоғамдық құрылымының өзгеруі. Қазіргі заманның революциялары: себептері мен салдарлары (Шығыс Еуропадағы 1989-1990 жылдардағы «барқыт революциясы», Таяу Шығыстағы 2010-2011 жылдардағы «Араб көктемі», бұрынғы Кеңес Одағы елдеріндегі «түрлі-түсті революциялар»). Қоғам проблемаларын революциялық жолмен шешудің салдарлары. Зерттеу жұмысы: Әлеуметтік-экономикалық және саяси мәселелерді шешу жолдары;

4) мәдениеттің дамуы. Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары. Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалуға бағытталған ЮНЕСКО-ның қызметі. ЮНЕСКО-ның Дүниежүзілік мұрасының тізімі. Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы (Эрмитаж, Лувр, Британ мұражайы, Метрополитен, Жапония Ұлттық мұражайы, Египет мұражайы, Уффици галереясы, Қазақстан Республикасының Ұлттық мұражайы және тағы басқалар). Әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтау барысындағы мұражайлардың рөлі. Өнер – қоғам дамуының көрінісі. Тарихи процестер аясындағы өнердің бағыттары мен стильдері (абстракционизм, модернизм, постмодернизм, авангардизм, футуризм, кубизм, сюрреализм, экспрессионизм, гиперреализм, хайтек стилі және тағы басқалар). Өнердің бағыттары мен стильдерінің дамуына қоғамдық процестердің тигізетін әсері.

Қазіргі кездегі өнердің даму тенденциялары. Бұқаралық мәдениет және оның қазіргі қоғамға тигізетін әсері (кино, радио, теледидар, интернет, спорт, музыка, қазіргі заманғы әдебиет, қазіргі заманғы бейнелеу өнері). Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары. Жалпыадамзаттық моральдық құндылықтардың қалыптасуы (діни және философиялық идеялар, ұлттық әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер, фольклор, дәстүрлі музыка мен әдебиет, отбасылық құндылықтар). Тарихи оқиғалар аясындағы құндылықтардың өзгеруі (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыстың аяқталуы). Қоғамның адамгершілік құндылықтарды қайта бағалауына ықпал еткен XX ғасырдың тарихи оқиғалары. Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі (прагматизм, рационализм, шектен тыс дарашылдық, нигилизм, конформизм, әлеуметтік апатия, тұтынушылық психология, діни фанатизм, неофашизм, бейресми жастар ұйымдары). Зерттеу жұмысы: Мәдениет – адамзаттың рухани-адамгершілік құндылықтарының көрінісі ретінде;

21. 11-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениеттер: даму ерекшеліктері. Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық. Экономика және экономикалық жүйелердің типтері («экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдары). Елдердің экономикалық дамуының ерекшеліктері. Дәстүрлі (аграрлық) экономика. Нарықтық экономика (либералды экономика). Жоспарлы (социалистік) экономика. Аралас экономика. Табиғи және географиялық факторлардың мемлекеттердің экономикалық дамуына тигізетін әсері. Табиғи және географиялық факторларға байланысты елдердің экономикалық мамандандырылуы (Парсы шығанағы елдері, Канада, Австралия, Түркия, Бразилия және тағы басқалар). Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары (Жапония, Израиль, Сингапур, Малайзия және тағы басқалар). Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Қазіргі кезеңдегі мемлекеттердің біркелкі емес экономикалық даму мәселелері (бұрынғы отарлардың экономикалық дамуы, неоколониализм, шикізатқа бағытталған экономикалар). Мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлі. Зерттеу жұмысы: Әлемдік тәжірибені талдау негізінде Қазақстанның шектеуші табиғи-географиялық факторларға төтеп беру перспективалары;

8) саяси-құқықтық процестер. Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам. Құқықтық мемелекет ұғымы, принциптері мен қалыптасуының тарихи алғышарттары (мемлекеттік билікті бөлу принципі, заңның үстемдігі, құқықтар мен бостандықтардың кепілдігі). Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі (Адам мен азаматтың құқықтары туралы декларациясы, АҚШ-тың тәуелсіздік туралы декларациясы, АҚШ-та құлдықты жою туралы Заң, Жалпыға бірдей адам құқықтарының декларациясы, Қазақстан Республикасының Конституциясы). Азаматтық қоғамның түсінігі мен жалпы

сипаттамасы (Үкіметтік емес ұйымдар, лоббизм, қоғамдық ұйымдар мен қозғалыстар). Мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің қазіргі заманғы даму тенденциялары. Үкіметтік емес ұйымдар және олардың азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуындағы рөлі. Әлемнің қазіргі саяси жүйесі. Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі. Халықаралық қатынастардағы Ялта-Потсдам жүйесінің ыдырау себептері. Әлемнің биполярлы жүйесінің ерешеліктері. Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі. «Постбиполярлы жүйе», «көпвекторлы саясат», «бірполярлы әлем» ұғымдары. Халықаралық қатынастардың қазіргі замандағы тенденциялары. Қазіргі кезеңдегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі. Халықаралық қауіпсіздіктің қазіргі кездегі қауіп-қатерлері (сепаратизм, ланкестік, фундаментализм, экстремизм, босқындар мәселесі, ірі мемлекеттердің қарсыласуы). Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтаудағы мемлекеттердің бірлескен әрекеттері. Халықаралық және аймақтық ұйымдары: Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропадағы Қауіпсіздік және Ынтымақтастық Ұйымы (ЕҚЫҰ), НАТО, Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Азиядағы Өзара Ықпалдастық және Сенім Шаралары жөніндегі Кеңес (АӨСШК), Ұжымдық Қауіпсіздік туралы Шарт Ұйымы (ҰҚШҰ) және тағы басқалар. Зерттеу жұмысы. XXI ғасырдағы әлем: халықаралық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің жолдары мен тәсілдері;

9) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары (либерализм, ұлтшылдық, социал-демократия, марксизм, экзистенциализм, прагматизм, позитивизм). XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер. Бостандық пен азаматтық құқықтар үшін күрес. М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсылас идеясы (сатьяграха, свараджа, свадеши). Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы (нәсілдік кемсітушілік, сегрегация, азаматтық құқықтар үшін күрес). Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші (апартеид, азаматтық құқықтар). XX ғасырдағы – XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар. Мемлекет тархындағы тұлғаның ролі. Мұстафа Кемал Ататүрік – Түрік Республикасының негізін қалаушысы (зайырлы мемлекет, этатизм). Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты». Ф. Рузвельттің бейбіт және соғыс кезіндегі ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктері. Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта өрлеуі (голлизм, Бесінші республика). Дэн Сяопин – көрнекті Қытай реформаторы («қытайлық ерекшелігі бар социализм», «бір ел – екі жүйе»). Ли Куан Ю, Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге» («экономикалық ғажайып», «азиялық серпініс», жаңа индустриалды елдер). Н.Ә.Назарбаев және модернизацияның қазақстандық моделі. «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» даму стратегиялары, «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы. Мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығы. Зерттеу жұмысы: Тарихтағы тұлғаның рөлі;

10) білім мен ғылымның дамуы. Білім алу жалпы адамзаттық құндылық ретінде. Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері (пиктография, иероглифтер, сына жазу, руникалық жазу, кітап бастыру және тағы басқалары). Мектептегі білім беру: ежелгі кезеңнен бүгінгі күнге дейін (гимнасия, палестра,

академия, спарталық мектеп, схоластика, жеті «еркін өнер», мектебтер, медреселер, жексенбілік мектептер, қолөнер мектептері және тағы басқалар). Мектептегі білім берудің заманауи модельдері. Жоғары білім беру жүйесі: тарих пен қазіргі кезең (Кордова, Прага, Оксфорд, Кембридж, Сорбонна университеттері және тағы басқалары). Ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлі. Жоғарғы білім берудің заманауи модельдері. Ғылыми-техникалық прогресс. Ғылыми-техникалық прогрестің тарихи кезеңдері. «Өнеркәсіп төңкерісі», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдары. Қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау. Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық мәселелері. Қазіргі кездегі ғылыми технологиялар. Қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар. Қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсері. Қазіргі ғылымның перспективалық салалары (робототехника, космонавтика, гендік инженерия). Зерттеу жұмысы: Жаһандану жағдайындағы ғылым мен техниканың перспективті салалары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

22. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқу мақсатының реттік саны.

1) 1- бөлім:

10- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	11- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
Білім алушылар:	
10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану
10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру	11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау	11.1.1.3 мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау
10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшелітерін түсіндіру
10.1.2.3 ақпараттық технологиялардың қазіргі өркениеттің дамуына әсерін анықтау	11.1.1.5 елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін талдау	11.1.1.6 мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін

	анықтау
10.1.3.2 мемлекет пен қоғамның дамуы туралы ежелгі философиялық ілімдерді зерттеу	11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
10.1.3.3 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін талдау	11.1.2.1 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің амалдарын зерттеу
10.1.3.4 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау	11.1.2.2 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекеттердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау
10.1.3.5 қазіргі кездегі өркениет жағдайында әлемдік діндердің даму тенденцияларын анықтау	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау
10.1.3.6 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау	11.1.3.2 өлшемшарттар негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
10.1.4.1 себеп-салдарлық байланысты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау
10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдардың рөлін анықтау	11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау
10.1.4.3 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау	
10.1.4.4 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру	
10.1.4.5 отаршыл экспансия мен қазіргі замандағы жаһандық мәселелердің себеп-салдарлық байланысын анықтау	
10.1.4.6 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау	
10.1.4.7 өркениеттердің жетістіктерін зерттей отырып, мәдениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпалын сипаттау	
10.1.4.8 жаһанданудың жағымды және жағымсыз жақтарын анықтай отырып, оның қоғамның рухани дамуына әсерін бағалау	

2) 2- бөлім:

10- сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	11-сынып Саяси-құқықтық процестер
Білім алушылар:	
10.2.1.1 антропогенездің әртүрлі	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық

теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемелекет» ұғымын қолдану
10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану	11.2.1.2 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау
10.2.1.3 әлем картасын пайдалана отырып әртүрлі тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру	11.2.1.3 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
10.2.1.4 қазіргі кездегі ассимиляция мен саны аз этностардың жойылып кету себептерін анықтау	11.2.1.4 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесі дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану
10.2.1.5 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдени лікті сақтаудың маңыздылығын негіздеу	11.2.1.5 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының байланысын анықтау
10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік» терминдерін қолдану	11.2.1.6 мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
10.2.2.2 ұлтаралық қақтығыстардың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау
10.2.2.3 тарихи оқиғаларды талдау негізінде қазіргі кездегі ұлтаралық қатынастардың сипатын бағалау	11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
10.2.2.4 ұлтаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану
10.2.2.5 қазіргі кездегі интеграциялық процестердің тиімділігін бағалау	11.2.2.4 қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау
10.2.2.6 ұлтаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында этностар арасындағы бейбіт әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқындар» терминдерін қолдану
10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану	11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық лаңкестіктің таралу себептері мен салдарларын анықтау
10.2.3.2 социгенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.3.3 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау
10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру	
10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу	

3) 3- бөлім:

10- сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	11-сынып Қоғамдық-саяси ойдың дамуы
Білім алушылар:	
10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал - демократия», «марксизм», «экзистенциализм», «прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану
10.3.1.2 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру	11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау
10.3.1.3 тоталитарлық саяси режимнен қазіргі замандағы демократияға ауысудың ерекшеліктерін талдау	11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек-парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру
10.3.2.2 эллинизмді таратудағы А.Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау	11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсылас идеяларының маңыздылығын анықтау
10.3.2.3 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау	11.3.2.3 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану
10.3.2.4 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өтудің заңдылығын тұжырымдау	11.3.2.4 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
10.3.2.5 дәйекті қорытындылар жасау арқылы араб шапқыншылықтары мен крест жорықтарының себептерін анықтау	11.3.2.5 Оңтүстік Африка Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
10.3.2.6 моңғол шапқыншылығының Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау
10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау	11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану
10.3.2.8 Наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі туралы қорытындылар жасау
10.3.2.9 Наполеон Кодексінің Еуропадағы либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау	11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
10.3.2.10 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру	11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану

ЖОБА

10.3.2.11 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау	11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
10.3.2.12 дүниежүзілік соғыстар кезеңінде халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын талдау	11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану
10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау	11.3.3.8 Қытай Халық Республикасы мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшудің себептерін талдау
10.3.3.2 буржуазиялық революциялардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру	11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау
10.3.3.3 революциялардың жағымды және жағымсыз салдарларын бағалау	11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
10.3.3.4 социалисттік революцияның мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу	11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін құрастыру және жүзеге асырудағы Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің рөлін бағалау
10.3.3.5 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау	11.3.3.12 «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» стратегияларының мысалында мемлекет дамуының ұзақ мерзімді жоспарының тиімділігін дәлелдеу
10.3.3.6 социалистік революциялардың нәтижесінде қоғамның әлеуметтік құрылымындағы өзгерістерін түсіндіру	11.3.3.13 Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясын ұсынудың өзектілігін негіздеу
10.3.3.7 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау	
10.3.3.8 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау	
10.3.3.9 қоғамдық мәселелерді шешудің революциялық тәсілінің салдары жайлы қорытынды жасау	

4) 4-бөлім:

10- сынып Мәдениеттің дамуы	11-сынып Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:	
10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтап қалу жолдарын түсіндіру	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу
10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау	11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде

зерттеп, ерекшеліктерін анықтау	мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау
10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру	11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау
10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракционизм», «модернизм», «постмодер- низм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреа- лизм», «хайтек» терминдерін қолдану	11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу
10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау
10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау	11.4.1.8 заманауи жоғарғы білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау	11.4.2.1 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану
10.4.3.1 қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мысалдарын зерттеу	11.4.2.2 әртүрлі мемлекеттердегі өнеркәсіп революциясының ерекшеліктерінің анықтап, олардың ұқсастықтары мен айырмашылық-тарын анықтау
10.4.3.2 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.3 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау
10.4.3.3 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтарының маңызын түсіндіру	11.4.2.4 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану
10.4.3.4 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау	11.4.2.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу
10.4.3.5 болашақтағы адамның моральдық бейнесін анықтай отырып, адамзаттың рухани-адамгершілік дамуының ықтимал жолдарын болжау	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу
	11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктердің ықтимал салдарын болжау
	11.4.3.3 ғылымның заманауи тенденцияларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану
	11.4.3.4 жаңа ғылыми бағыттар

	жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау
	11.4.3.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлерінің дамуының маңызын түсіндіру

23. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

24. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

25. Тұлғаның танымдық белсенділігін, шығармашылық, жобалық-зерттеушілік қабілеттерін дамыту үшін әр тақырыптық бөлім білім алушылардың зерттеу жұмысымен аяқталады. Ұзақ мерзімді жоспарда зерттеу тақырыптары жалпылама берілген. Білім алушылар осы белгіленген тақырып шеңберінде түрлі мәселелерді қарастыра алады.

ЖОБА

3. Параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Өркениет: зерттеудің теориялары мен әдістері	«Өркениет» түсінігі	10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану; 10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру
	Өркениеттер дің жіктелуі	Өркениеттің дәстүрлі (аграрлық) түрі: көшпелі және отырықшы-егіншілік	10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау; 10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау
		Өркениеттің индустриалдық даму кезеңі	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау
		Өркениеттің постиндустриалды даму кезеңі	10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі, индустриалды және постиндустриалды түрінің ерекшеліктерін анықтау; 10.1.2.3 ақпараттық технологиялар дың қазіргі өркениеттің дамуына әсерін анықтау
	Әлем өркениеттері нің тарихы	Ежелгі әлем өркениеті	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін талдау 10.1.3.2 мемлекет пен қоғамның дамуы туралы ежелгі философиялық ілімдерді зерттеу
		Африка, Америка, Австралия және Океанияның дәстүрлі өркениеттері	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.3 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін талдау
		Әлемдік діндер және	10.1.3.4 әлемдік діндердің даму

ЖОБА

		өркениеттердің дамуы	кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.3.5 қазіргі кездегі өркениет жағдайында әлемдік діндердің даму тенденцияларын анықтау; 10.1.3.6 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау
	Өркениеттер дің өзара әрекеттесуі	Өркениеттер әрекеттестігінің сауда- экономикалық аясы	10.1.4.1 себеп-салдарлық байланыс ты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау; 10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдар дың рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің дипломатиялық аясы	10.1.4.3 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің әскери-саяси аясы	10.1.4.4 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру; 10.1.4.5 отаршыл экспансия мен қазіргі замандағы жаһандық мәселе лердің себеп-салдарлық байланысын анықтау; 10.1.4.6 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау
		Мәдениеттер диалогі	10.1.4.7 өркениеттердің жетістіктерін зерттей отырып, мәдениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпалын сипаттау; 10.1.4.8 жаһанданудың жағымды және жағымсыз жақтарын анықтай отырып, оның қоғамның рухани дамуына әсерін бағалау
Зерттеу жұмысы		Әлемдік тарих тұрғысындағы өркениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпал ету тәсілдері	
2-тоқсан			
Этника лық және әлеумет	Антропогенез және этногенез	Адамның шығу тегі теориялары	10.2.1.1 антропогенездің теорияларын жүйелеу және тұжырымдау

ЖОБА

тік процес тер		Этностардың пайда болуы және дамуы	10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану; 10.2.1.3 әлем картасын пайдалана отырып тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру; 10.2.1.5 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдениліктісақтаудың маңыздылығын негіздеу
	Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар	Этносаралық қатынастар: проблемалары және қарама-қайшылықтары	10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік» терминдерін қолдану; 10.2.2.2 ұлтаралық қақтығыстар дың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау; 10.2.2.3 тарихи оқиғаларды талдау негізінде қазіргі кездегі ұлтаралық қатынастардың сипатын бағалау
		Этносаралық қатынастар: бейбіт өзара әрекеттестік тәсілдері	10.2.2.4 ұлтаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау; 10.2.2.5 қазіргі кездегі интеграциялық процестердің тиімділігін бағалау; 10.2.2.6 ұлтаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында этностар арасындағы бейбіт әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу
	Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	Социогенез туралы теориялардың алуан түрлілігі	10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану; 10.2.3.2 социгенез теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру; 10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу
Зерттеу жұмысы		Әлем тарихындағы этникалық және әлеуметтік процестер	
3 - тоқсан			

ЖОБА

Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер	Мемлекет түсінігі. Мемлекеттің пайда болуы	10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану
		Саяси режимдердің типтері	10.3.1.2 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру; 10.3.1.3 тоталитарлық саяси режимнен қазіргі замандағы демократияға ауысудың ерекшеліктерін талдау
	Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери - саяси оқиғалар	Антикалық кезеңдегі әлемдік империялардың қалыптасуы	10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек -парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру; 10.3.2.2 эллинизмді таратуда А.Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау
		Ұндардың жаулап алушылық жорықтары ежелгі заманнан ортағасырларға өтудің бір факторы ретінде	10.3.2.3 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау; 10.3.2.4 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өту заңдылығын тұжырымдау
		Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары	10.3.2.5 дәйекті қорытындылар жасай отырып, араб шапқыншылықтары мен мен крест жорықтарының себептерін анықтау
		Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының ықпалы	10.3.2.6 моңғол шапқыншылығы ның Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау; 10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау
		Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері	10.3.2.8 Наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату; 10.3.2.9 Наполеон Кодексінің Еуропадағы либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау
		XX ғасырдағы дүниежүзілік соғыстардың халықаралық қатынастар жүйесіне	10.3.2.10 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру;

ЖОБА

		әсері	10.3.2.11 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау; 10.3.2.12 дүниежүзілік соғыстар кезеңінде халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын талдау
	Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде	Буржуазиялық революциялар – индустриалды қоғамның құрылуының катализаторы	10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау; 10.3.3.2 буржуазиялық революция лардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру; 10.3.3.3 революциялардың жағымды және жағымсыз салдарларын бағалау
		Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалды әдісі ретінде	10.3.3.4 социалисттік революцияның мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу; 10.3.3.5 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау
		Қазіргі кездегі революциялар: себептері мен салдары	10.3.3.7 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау; 10.3.3.8 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау; 10.3.3.9 қоғамдық мәселелерді шешудің революциялық тәсілінің салдары жайлы қорытынды жасау
Зерттеу жұмысы		Әлеуметтік-экономикалық және саяси мәселелерді шешудің тәсілдері	
4 - тоқсан			
Мәдениеттің дамуы	Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары	Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалудағы ЮНЕСКО-ның қызметі	10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтау жолдарын түсіндіру; 10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау
		Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы	10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшеліктерін анықтау; 10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы

ЖОБА

			мұражайлардың рөлін түсіндіру;
	Өнер – қоғам дамуының бейнесі	Тарихи процестер контекстіндегі өнердің бағыттары мен стильдері	10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракцианизм», «модернизм», «постмодернизм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреализм», «хайтек» терминдерін қолдану; 10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау; 10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау
		Зманауи өнердің даму тенденциялары	10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау; 10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау
	Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары	Тарихи оқиғалар контекстіндегі құндылықтардың өзгеруі	10.4.3.1 қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеруінің мысалдарын зерттеу; 10.4.3.2 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау
		Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі	10.4.3.3 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтардың маңызын түсіндіру; 10.4.3.4 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау; 10.4.3.5 болашақтағы адамның моральдық бейнесін анықтай отырып, адамзаттың рухани-адамгершілік дамуының ықтимал жолдарын болжау
Зерттеу жұмысы		Мәдениет адамзаттың рухани-адамгершілік құндылықтардың бейнесі ретінде	

2) 11-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқу мақсаттары. Білім алушылар тиісті:

1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық	Экономика және экономикалық жүйелердің типтері	11.1.1.1мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану; 11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
		Дәстүрлі (аграрлық) экономика	11.1.1.3 мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау
		Нарықтық экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшелітерін түсіндіру; 11.1.1.5 елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
		Жоспарлы (социалистік) экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру; 11.1.1.6 мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
		Экономиканың аралас түрі	11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
	Мемлекеттің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері	Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары	11.1.2.1 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің амалдарын зерттеу; 11.1.2.2 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекет тердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау
	Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау; 11.1.3.2 алғышарттардың негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
		Жекелеген мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілікке және экономикалық	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау; 11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен

ЖОБА

		артта қалушылыққа төтеп беру жолдары	экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау
Зерттеу жұмысы		Әлемдік тәжірибені талдау негізінде Қазақстанның шектеуші табиғи-географиялық факторларға төтеп берудің перспективалары	
2-тоқсан			
Саяси-құқықтық процестер	Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемлекет» ұғымын қолдану
		Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі	11.2.1.2 мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау; 11.2.1.3 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
		Азаматтық қоғам түсінігі және жалпы сипаттамасы	11.2.1.4 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану; 11.2.1.5 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының тарихи байланысын анықтау
		Азаматтық қоғамдағы үкіметтік емес ұйымдар	11.2.1.6 мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
	Әлемнің қазіргі саяси жүйесі	Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау; 11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
		Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану; 11.2.2.4 қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау
	Қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі	Халықаралық қауіпсіздікке төнген қазіргі кездегі қауіп-қатерлер	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқын» терминдерін қолдану;

ҚОБА

			11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық терроризмнің таралу себептері мен салдарларын анықтау
		Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауда мемлекеттердің бірлескен әрекеттері	11.2.2.4 тарихи оқиғалар, процестер мен құбылыстарды талдау негізінде қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау; 11.2.3.3 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау
Зерттеу жұмысы		XXI ғасырдағы әлем: халықаралық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің жолдары мен тәсілдері	
3 - тоқсан			
Қоғамдық-саяси ойдың дамуы	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал-демократия», «марксизм», «экзистенциализм», прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану; 11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау; 11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
	XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер	М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсыласу идеясы	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру; 11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсыласу идеяларының маңыздылығын анықтау
		Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы	11.3.2.3 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану; 11.3.2.4 - азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
		Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші	11.3.2.4 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азамат-тық позициясының маңыздылығын бағалау; 11.3.2.5 Оңтүстік Африка Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін

ЖОБА

			«апартеид» ұғымын қолдану
	XX ғасырдағы – XXI ғасырдың. басындағы көрнекті саясаткер-реформатор лар	Мұстафа Кемал Ататүрік –Түрік Республикасының негізін қалаушы	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау; 11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытын-дылар жасау
		Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты»	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
		Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта жаңғыруы	11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану; 11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
		Дэн Сяопин – көрнекті қытай реформаторы	11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану; 11.3.3.8 ҚХР мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшу себептерін талдау
		Ли Куан Ю и Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге»	11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау; 11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
		Н. Назарбаев және модернизацияның қазақстандық моделі	11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін құрастыру және жүзеге асырудағы Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің рөлін бағалау; 11.3.3.12 «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» стратегияларының мысалында мемлекет дамуын ұзақ мерзімді жоспарлау қажеттілігін дәлелдеу; 11.3.3.13 Қазақстан Республикасы ның Тұңғыш Президентінің «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық

ЖОБА

			идеясын ұсыну өзектілігін негіздеу
Зерттеу жұмысы		Тарихтағы тұлғаның ролі	
4 тоқсан			
Білім мен ғылымның дамуы	Білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде	Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу; 11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
		Мектептегі білім беру: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау; 11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау; 11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
		Жоғары білім беру жүйесі: өткені мен бүгіні	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу; 11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау; 11.4.1.8 заманауи жоғары білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
	Ғылыми-техникалық прогресс	Ғылыми-техникалық прогресстің тарихи кезеңдері	11.4.2.1 мемлекетердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану; 11.4.2.2 мемлекеттердегі өнеркәсіп революциясының ерекшеліктерін анықтап, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау; 11.4.2.3 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау;
		Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық проблемалары	11.4.2.4 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану; 11.4.2.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-

ЖОБА

			техникалық прогресстің әсерін зерттеу
	Қазіргі заманғы ғылыми технологиялар	Қазіргі кездегі ақпараттық технологиялар	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу; 11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктер дің ықтимал салдарын болжау
		Қазіргі ғылымның перспективті салалары	11.4.3.3 ғылымның заманауи тенденция ларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану; 11.4.3.4 жаңа ғылыми бағыттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау; 11.4.3.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлері дамуының маңызын түсіндіру
Зерттеу жұмысы		Жаһандану жағдайындағы ғылым мен техниканың перспективті салалары	

ЖОБА

3-тарау. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәнінің мазмұны

27. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

22) 10-сынып –аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты;

23) 11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

28. «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

29. Оқу пәнінің білім мазмұны төрт бөлімді қамтиды:

10-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан;

4) мәдениеттің дамуы.

11-сынып:

1) өркениет: даму ерекшеліктері;

2) саяси-құқықтық процестер;

3) қоғамдық-саяси ойдың дамуы;

4) білім мен ғылымның дамуы.

30. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) өркениет: зерттеудің теориялары мен әдістері;

2) өркениеттердің жіктелуі;

3) әлем өркениеттерінің тарихы;

4) өркениеттердің өзара әрекеттесуі.

31. «Этникалық және әлеуметтік процестер» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) антропогенез және этногенез;

2) әлем тарихындағы этносаралық қатынастар;

3) қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары.

32. «Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер;

2) әлем тарихының барысына әсер еткен әскери-саяси оқиғалар;

3) революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде.

33. «Мәдениеттің дамуы.» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары;

2) өнер – қоғам дамуының бейнесі;

3) қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары.

34. «Өркениет: даму ерекшеліктері» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық;

2) мемлекеттердің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері;

3) қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі.

35. «Саяси-құқықтық процестер» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам;

2) әлемнің қазіргі саяси жүйесі;

3) қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі.

36. «Қоғамдық-саяси ойдың дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы;

2) XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер;

3) XX ғасырдағы- XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар.

37. «Білім мен ғылымның дамуы» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде;

2) ғылыми-техникалық прогресс;

3) қазіргі заманғы ғылыми технологиялар.

38. Оқыту мақсаттары әр тарау ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

39. «Дүниежүзі тарихы» пәні бойынша оқыту мақсаттары мен тәсілдерін тиімді жүзеге асыру төмендегі тарихи концептілерге (түсініктерге) негізделеді:

1) дәлел;

2) өзгеріс пен сабақтастық;

3) себеп пен салдар;

4) ұқсастық пен айырмашылық;

5) маңыздылық;

6) интерпретация.

40. Тарихи концептілер негізінде оқытудың күтілетін нәтижелері:

1) «Дәлел» бойынша білім алушылар: қарастырылып отырған дәлелге қатысты: аудитория, мақсаттар, көзқарастар, формат, аргумент, шектеулер және контекст сынды тарихи айғақтың ерекшеліктерін талдайды, тарихи айғақтарды

талдау және бағалау негізінде дәйекті қорытынды жасайды, өткен заман туралы объективті түсінік қалыптастыру мақсатында түпнұсқалық және қосалқы деректерден , қарама-қайшы айғақтарды талдайды;

2) «Өзгеріс пен сабақтастық» бойынша білім алушылар: сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды уақыт пен кеңістікте талдайды және бағалайды, сабақтастық пен өзгеріске қатысты тарихи мысалдарды ұзақ уақыт бойы ауқымды тарихи процестер мен тақырыптарға дейін біріктіреді, тарихи оқиғалар мен процестердің белгілі бір уақыт межесінде жүйеленуі мен ұйымдасуының негізін (критерийлер) түсіндіреді;

3) «Себеп және салдар» бойынша білім алушылар: бір немесе бірнеше себептердің және/немесе ықпалдардың өзара әрекеттесуін талдайды және бағалайды, ұқсастықтарды, себеп-салдарды, өзара байланысты көрсете отырып тарихи себептілікті түсінеді, тарихи құбылыс, оқиға немесе процесті басқа ұқсас тарихи құбылыстармен уақыт пен кеңістікте байланыстырудың әдістерін түсіндіреді және бағалайды;

4) «Ұқсастық пен айырмашылық» бойынша білім алушылар: белгілі бір жерде, белгіленген бір уақыт кезеңінде және/немесе қоғамдарда, немесе бір қоғамның ішіндегі өзара байланысқан тарихи оқиғаларды салыстырады;

5) «Маңыздылық» бойынша білім алушылар: қоғамның дамуы үшін тарихи оқиғаның, құбылыстың, процестің маңыздылығын анықтайды;

6) «Интерпретация» бойынша білім алушылар: белгілі бір тарихи оқиғаға, құбылысқа, процеске қатысты көзқарастарды түсіндіреді және бағалайды.

41. 10 - сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениет: даму ерекшеліктері. Өркениет: зерттеудің теориялары мен тәсілдері. «Өркениет» түсінігі. «Өркениет» түсінігін зерттеудегі негізгі тәсілдер. Өркениеттердің жіктелуі. Өркениеттің дәстүрлі (аграрлы) түрі: отырықшы-егіншілік, көшпелі. Өркениет дамуының индустриалдық және постиндустриалдық кезеңдері. Қазіргі заманғы өркениеттің дамуына ақпараттық технологиялардың ықпалы. Әлем өркениеттерінің тарихы. Ежелгі әлем өркениеттері (Ежелгі Египет, Ежелгі Месопотамия, Ежелгі Қытай, Ежелгі Үндістан, Ежелгі Греция, Ежелгі Рим). Ежелгі діни наным-сенімдер (синтоизм, индуизм, иудаизм, зороастризм, манихейлік, даосизм). Ежелгі философиялық ілімдер (Платон, Сократ, Аристотель, Конфуций, Лао Цзы). Африка (бушмендер, нубийлер, Гана, Мали, Сунгай), Америка (майя, инктер, ацтектер) және Австралия мен Океанияның (полинезиялық, Таити аралының тайпалары, гавайлықтар) дәстүрлі өркениеттері. Әлемдік діндер және өркениеттің дамуы (буддизм, христиандық, ислам). Қазіргі заманғы әлемдік діндердің даму тенденциялары. Қазіргі заманғы деструктивті діни ұйымдар мен ағымдар. Өркениеттердің өзара әрекеттесуі. Өркениеттердің сауда-экономика саласындағы өзара әрекеттесулері (Ұлы жібек жолы, халықаралық ұйымдар: Дүниежүзілік сауда ұйымы (ДСҰ), Халықаралық валюта қоры (ХВҚ), Мұнай экспорттаушы елдер ұйымы(МЭЕҰ), Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО) және тағы басқалар. Өркениеттердің дипломатиялық саладағы өзара әрекеттесулері. Дипломатия өркениеттердің

өзара жақындасу факторы ретінде. Өркениеттердің өзара әрекеттесуінің әскери-саяси аспектісі (жаулаушылық соғыстар, отарлық экспансия, әскери-саяси одақтар, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыс, жергілікті қақтығыстар, этносаралық қақтығыстар). Мәдениеттер диалогі (мәдениеттердің өзара әрекеттесуі мен өзара ықпалдары). Зерттеу жұмысы: Әлемдік тарих контекстіндегі өркениеттердің өзара әрекеттесу және өзара ықпалдасу тәсілдері.

2) этникалық және әлеуметтік процестер. Антропогенез және этногенез. Адамның пайда болуы туралы теориялар (діни, ғарыштық, эволюциялық). «Этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдары. Этностардың пайда болуына байланысты теориялар. Әлемнің этникалық картасы: өткен заман және қазіргі уақытта (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы мен ыдырауы, «ұлттық сана», этностардың ассимиляциясы, шағын этностардың проблемалары). Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар. Ұлтаралық қатынастар: мәселелер және қарама-қайшылықтар. Ұлтаралық қақтығыстардың себептері мен салдарлары (ұлтшылдық, шовинизм, нәсілдік кемсітушілік, нацизм). Этностардың бейбіт өзара әрекеттесуінің тәсілдері (халықаралық интеграция, Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропа Одағы (ЕО), Түркі мәдениетін және өнерін дамыту халықаралық ұйымы(ТҮРКСОЙ), Еуразиялық Экономикалық Одақ (ЕАЭО), Ислам Ынтымақтастық Ұйымы (ИЫҰ), Қазақстан халқы Ассамблеясы және тағы басқалар). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары. Социогез туралы теориялардың әртүрлілігі (формациялық тәсіл, өркениеттік тәсіл және тағы басқалар). Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары (қоғам ұйымдасуының қандық-туыстық, көршілік-аумақтық, макроэтникалық қағидалары). Қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясы. Зерттеу жұмысы: Әлем тарихындағы этникалық және әлеуметтік процестер;

3) мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан. Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер. «Мемлекет», «билік», «басқару институты» ұғымдары. Мемлекеттің пайда болу теориялары (Аристотель, Платон, Конфуций, Ф. Аквинский, Н. Макиавелли, Дж. Локк, Т. Гоббс, Т. Джефферсон, Ф. Энгельс және тағы басқалар). Мемлекет формаларының эволюциясы: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін (монархия, республика, теократиялық мемлекеттер). Саяси режимдердің типтері (тоталитарлық, авторитарлық, демократиялық). Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери - саяси оқиғалар. Антикалық дәуірдегі әлемдік империяларының қалыптасуы (Парсы империясы, Александр Македонский империясы, Рим империясы). Ғұндардың жаулап алушылық жорықтары Батыс Рим империясының ыдырауы мен антикалық кезеңінен орта ғасырларға көшу процесінің бір факторы ретінде. Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары (Араб халифаты мен кресшілер мемлекеттерінің құрылуы мен ыдырауы). Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының әсері (Моңғол империясы, Алтын Орда, Әмір Темір империясы, Мәскеу мемлекеті, Құбылай мемлекеті, Ильханат). Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері (капиталистік дамудың жеделдетілуі, Еуропада либералдық әлеуметтік идеялардың таратылуы). Дүниежүзілік соғыстар және халықаралық қатынастар жүйесі: Версаль - Вашингтон, Ялта - Потсдам жүйелері. Революциялар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде.

Буржуазиялық революциялар индустриалды қоғам қалыптасуының катализаторы ретінде (XVII ғасырдағы Ағылшын буржуазиялық революциясы, XVIII ғасырдағы Француз буржуазиялық революцияы, АҚШ-ғы тәуелсіздік үшін соғыс, Еуропадағы 1848 жылғы «ұлттар көктемі»). Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалды тәсілі ретінде (1917 жылғы Қазан Социалистік революциясы, Қытайдағы 1946-1949 жылдардағы Азаматтық соғыс, 1959 жылғы Куба революциясы). Социалистік революциялар нәтижесіндегі қоғамдық құрылымының өзгеруі. Қазіргі заманның революциялары: себептері мен салдарлары (Шығыс Еуропадағы 1989-1990 жылдардағы «барқыт революциясы», Таяу Шығыстағы 2010-2011 жылдардағы «Араб көктемі», бұрынғы Кеңес Одағы елдеріндегі «түрлі-түсті революциялар»). Қоғам проблемаларын революциялық жолмен шешудің салдарлары. Зерттеу жұмысы: Әлеуметтік-экономикалық және саяси мәселелерді шешу жолдары;

4) мәдениеттің дамуы. Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары. Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалуға бағытталған ЮНЕСКО-ның қызметі. ЮНЕСКО-ның Дүниежүзілік мұрасының тізімі. Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы (Эрмитаж, Лувр, Британ мұражайы, Метрополитен, Жапония Ұлттық мұражайы, Египет мұражайы, Уффици галереясы, Қазақстан Республикасының Ұлттық мұражайы және тағы басқалар). Әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтау барысындағы мұражайлардың рөлі. Өнер – қоғам дамуының көрінісі. Тарихи процестер аясындағы өнердің бағыттары мен стильдері (абстракционизм, модернизм, постмодернизм, авангардизм, футуризм, кубизм, сюрреализм, экспрессионизм, гиперреализм, хайтек стилі және тағы басқалар). Өнердің бағыттары мен стильдерінің дамуына қоғамдық процестердің тигізетін әсері. Қазіргі кездегі өнердің даму тенденциялары. Бұқаралық мәдениет және оның қазіргі қоғамға тигізетін әсері (кино, радио, теледидар, интернет, спорт, музыка, қазіргі заманғы әдебиет, қазіргі заманғы бейнелеу өнері). Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары. Жалпыадамзаттық моральдық құндылықтардың қалыптасуы (діни және философиялық идеялар, ұлттық әдет-ғұрыптар мен салт-дәстүрлер, фольклор, дәстүрлі музыка мен әдебиет, отбасылық құндылықтар). Тарихи оқиғалар аясындағы құндылықтардың өзгеруі (ұлттық мемлекеттердің қалыптасуы, дүниежүзілік соғыстар, қырғи-қабақ соғыстың аяқталуы). Қоғамның адамгершілік құндылықтарды қайта бағалауына ықпал еткен XX ғасырдың тарихи оқиғалары. Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі (прагматизм, рационализм, шектен тыс дарашылдық, нигилизм, конформизм, әлеуметтік апатия, тұтынушылық психология, діни фанатизм, неофашизм, бейресми жастар ұйымдары). Зерттеу жұмысы: Мәдениет – адамзаттың рухани-адамгершілік құндылықтарының көрінісі ретінде;

42. 11-сыныпқа арналған «Дүниежүзі тарихы» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) өркениеттер: даму ерекшеліктері. Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық. Экономика және экономикалық жүйелердің типтері («экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдары). Елдердің

экономикалық дамуының ерекшеліктері. Дәстүрлі (аграрлық) экономика. Нарықтық экономика (либералды экономика). Жоспарлы (социалистік) экономика. Аралас экономика. Табиғи және географиялық факторлардың мемлекеттердің экономикалық дамуына тигізетін әсері. Табиғи және географиялық факторларға байланысты елдердің экономикалық мамандандырылуы (Парсы шығанағы елдері, Канада, Австралия, Түркия, Бразилия және тағы басқалар). Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары (Жапония, Израиль, Сингапур, Малайзия және тағы басқалар). Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі. Қазіргі кезеңдегі мемлекеттердің біркелкі емес экономикалық даму мәселелері (бұрынғы отарлардың экономикалық дамуы, неоколониализм, шикізатқа бағытталған экономикалар). Мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлі. Зерттеу жұмысы: Әлемдік тәжірибені талдау негізінде Қазақстанның шектеуші табиғи-географиялық факторларға төтеп беру перспективалары;

11) саяси-құқықтық процестер. Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам. Құқықтық мемелекет ұғымы, принциптері мен қалыптасуының тарихи алғышарттары (мемлекеттік билікті бөлу принципі, заңның үстемдігі, құқықтар мен бостандықтардың кепілдігі). Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі (Адам мен азаматтың құқықтары туралы декларациясы, АҚШ-тың тәуелсіздік туралы декларациясы, АҚШ-та құлдықты жою туралы Заң, Жалпыға бірдей адам құқықтарының декларациясы, Қазақстан Республикасының Конституциясы). Азаматтық қоғамның түсінігі мен жалпы сипаттамасы (Үкіметтік емес ұйымдар, лоббизм, қоғамдық ұйымдар мен қозғалыстар). Мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің қазіргі заманғы даму тенденциялары. Үкіметтік емес ұйымдар және олардың азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуындағы рөлі. Әлемнің қазіргі саяси жүйесі. Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі. Халықаралық қатынастардағы Ялта-Потсдам жүйесінің ыдырау себептері. Әлемнің биполярлы жүйесінің ерешеліктері. Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі. «Постбиполярлы жүйе», «көпвекторлы саясат», «бірполярлы әлем» ұғымдары. Халықаралық қатынастардың қазіргі замандағы тенденциялары. Қазіргі кезеңдегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі. Халықаралық қауіпсіздіктің қазіргі кездегі қауіп-қатерлері (сепаратизм, ланкестік, фундаментализм, экстремизм, босқындар мәселесі, ірі мемлекеттердің қарсыласуы). Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтаудағы мемлекеттердің бірлескен әрекеттері. Халықаралық және аймақтық ұйымдары: Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ), Еуропадағы Қауіпсіздік және Ынтымақтастық Ұйымы (ЕҚЫҰ), НАТО, Шанхай Ынтымақтастық Ұйымы (ШЫҰ), Азиядағы Өзара Ықпалдастық және Сенім Шаралары жөніндегі Кеңес (АӨСШК), Ұжымдық Қауіпсіздік туралы Шарт Ұйымы (ҰҚШҰ) және тағы басқалар. Зерттеу жұмысы. XXI ғасырдағы әлем: халықаралық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің жолдары мен тәсілдері;

12) қоғамдық-саяси ойдың дамуы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың эволюциясы. Жаңа замандағы және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың дамуының негізгі бағыттары (либерализм, ұлтшылдық, социал-демократия, марксизм, экзистенциализм, прагматизм, позитивизм). XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер. Бостандық пен азаматтық құқықтар үшін күрес. М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсыласу идеясы (сатьяграха, свараджа, свадеши). Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы (нәсілдік кемсітушілік, сегрегация, азаматтық құқықтар үшін күрес). Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші (апартеид, азаматтық құқықтар). XX ғасырдағы – XXI ғасырдың басындағы көрнекті саясаткер-реформаторлар. Мемлекет тархындағы тұлғаның ролі. Мұстафа Кемал Ататүрік – Түрік Республикасының негізін қалаушысы (зайырлы мемлекет, этатизм). Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты». Ф. Рузвельттің бейбіт және соғыс кезіндегі ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктері. Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта өрлеуі (голлизм, Бесінші республика). Дэн Сяопин – көрнекті Қитай реформаторы («қытайлық ерекшелігі бар социализм», «бір ел – екі жүйе»). Ли Куан Ю, Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге» («экономикалық ғажайып», «азиялық серпініс», жаңа индустриалды елдер). Н.Ә.Назарбаев және модернизацияның қазақстандық моделі. «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» даму стратегиялары, «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясы. Мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығы. Зерттеу жұмысы: Тарихтағы тұлғаның рөлі;

13) білім мен ғылымның дамуы. Білім алу жалпы адамзаттық құндылық ретінде. Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері (пиктография, иероглифтер, сына жазу, руникалық жазу, кітап бастыру және тағы басқалары). Мектептегі білім беру: ежелгі кезеңнен бүгінгі күнге дейін (гимнасия, палестра, академия, спарталық мектеп, схоластика, жеті «еркін өнер», мектебтер, медреселер, жексенбілік мектептер, қолөнер мектептері және тағы басқалар). Мектептегі білім берудің заманауи модельдері. Жоғары білім беру жүйесі: тарих пен қазіргі кезең (Кордова, Прага, Оксфорд, Кембридж, Сорбонна университеттері және тағы басқалары). Ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлі. Жоғарғы білім берудің заманауи модельдері. Ғылыми-техникалық прогресс. Ғылыми-техникалық прогрестің тарихи кезеңдері. «Өнеркәсіп төңкерісі», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдары. Қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау. Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық мәселелері. Қазіргі кездегі ғылыми технологиялар. Қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар. Қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсері. Қазіргі ғылымның перспективалық салалары (робототехника, космонавтика, гендік инженерия). Зерттеу жұмысы: Жаһандану жағдайындағы ғылым мен техниканың перспективті салалары.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

43. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық

белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқу мақсатының реттік саны.

1) 1-бөлім:

10- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері	11- сынып Өркениет: даму ерекшеліктері
Білім алушылар:	
10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану
10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру	11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі түрінің ерекшеліктерін түсіндіру	11.1.1.3 әртүрлі мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау
10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру
10.1.2.3 өркениеттің индустриалды түрінің ерекшеліктерін түсіндіру	11.1.1.5 әртүрлі елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
10.1.2.4 өркениеттің постиндустриалды дамуының ерекшеліктерін түсіндіру	11.1.1.6 әртүрлі мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
10.1.2.5 ақпараттық технологиялардың қазіргі өркениеттің дамуына әсерін анықтау	11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін оларға тән белгілерін салыстырмалы талдау негізінде анықтау	11.1.2.1 мемлекеттер мен аймақтардың шаруашылық мамандануының қалыптасуындағы табиғи-географиялық фактордың рөлін негіздеу
10.1.3.2 ежелгі өркениеттердің дамуына діни наным-сенімдердің әсерін анықтау	11.1.2.2 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің әртүрлі амалдарын зерттеу
10.1.3.3 мемлекет пен қоғамның дамуы туралы ежелгі философиялық ілімдерді зерттеу	11.1.2.3 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекеттердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын тұжырымдау
10.1.3.4 локальді өркениеттердің ерекшеліктерін оларға тән белгілерін салыстырмалы талдау негізінде анықтау	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау
10.1.3.5 аймақтардың өркениеттік ерекшеліктер трансформациясының себептерін анықтау	11.1.3.2 әртүрлі өлшемшарттар негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
10.1.3.6 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау	11.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау

10.1.3.7 әлемдік діндердің философиялық негіздерін түсіндіру	11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау
10.1.3.8 әлемдік діндер ілімдеріндегі жалпы адамгершілік құндылықтарды анықтау	11.1.3.5 дамушы елдердің әлеуметтік-экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудің ықтимал жолдарын болжау
10.1.3.9 қазіргі кездегі өркениет жағдайында әлемдік діндердің даму тенденцияларын анықтау	
10.1.3.10 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау	
10.1.4.1 себеп-салдарлық байланысты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау	
10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдардың рөлін анықтау	
10.1.4.3 өркениеттерді жақындастыру факторы ретінде дипломатияның маңызын анықтау	
10.1.4.4 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау	
10.1.4.5 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру	
10.1.4.6 отаршыл экспансия мен қазіргі замандағы жаһандық мәселелердің себеп-салдарлық байланысын анықтау	
10.1.4.7 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстардың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау	
10.1.4.8 әртүрлі өркениеттердің жетістіктерін зерттей отырып, мәдениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпалын сипаттау	
10.1.4.9 жаһанданудың жағымды және жағымсыз жақтарын анықтай отырып, оның қоғамның рухани дамуына әсерін бағалау	

2) 2-бөлім:

10- сынып Этникалық және әлеуметтік процестер	11-сынып Саяси-құқықтық процестер
Білім алушылар:	
10.2.1.1 антропогенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемелекет» ұғымын қолдану

ЖОБА

10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану	11.2.1.2 құқықтық мемлекеттің қалыптасуының алғышарттарын зерттеу
10.2.1.3 этногенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.1.3 әртүрлі мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау
10.2.1.4 Л. Н. Гумилевтің этностардың пайда болуы мен дамуы туралы ғылыми көзқарастарының ерекшеліктерін зерттеу	11.2.1.4 әртүрлі мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асу ерекшеліктерін салыстыру
10.2.1.5 әлем картасын пайдалана отырып әртүрлі тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру	11.2.1.5 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
10.2.1.6 қазіргі кездегі ассимиляция мен саны аз этностардың жойылып кету себептерін анықтау	11.2.1.6 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесі дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану
10.2.1.7 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдени әртүрлілікті сақтаудың маңыздылығын негіздеу	11.2.1.7 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының байланысын анықтау
10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік» терминдерін қолдану	11.2.1.8 азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуындағы үкіметтік емес ұйымдардың рөлін анықтау
10.2.2.2 ұлтаралық қақтығыстардың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау	11.2.1.9 әртүрлі мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
10.2.2.3 тарихи оқиғаларды талдау негізінде қазіргі кездегі ұлтаралық қатынастардың сипатын бағалау	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау
10.2.2.4 ұлтаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау	11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
10.2.2.5 қазіргі кездегі интеграциялық процестердің тиімділігін бағалау	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану
10.2.2.6 ұлтаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында этностар арасындағы бейбіт әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу	11.2.2.4 тарихи оқиғалар, процестер мен құбылыстарды талдау негізінде қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау
10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқындар» терминдерін қолдану
10.2.3.2 социгенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау	11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық лаңкестіктің таралу себептері мен салдарларын анықтау
10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып	11.2.3.3 халықаралық қауіпсіздік жүйесінің дамуының ықтимал нұсқаларын болжау

түсіндіру	
10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу	11.2.3.4 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау
	11.2.3.5 қауіпсіз әлем дамуының ықтимал жолдарын болжау

3) 3-бөлім :

10- сынып Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	11-сынып Қоғамдық-саяси ойдың дамуы
Білім алушылар:	
10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал - демократия», «марксизм», «экзистенциализм», «прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану
10.3.1.2 мемлекеттік құрылыстың ерекшеліктерін түсіндіру үшін мемлекеттің пайда болу теорияларын салыстыру	11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау
10.3.1.3 тарих контекстінде мемлекеттік құрылыс формасының өзгеруінің заңдылықтарын анықтау және талдау	11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
10.3.1.4 мемлекеттердің тарихи түрлеріне тән белгілерін анықтай отырып, салыстыру	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру
10.3.1.5 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру	11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсыласу идеяларының маңыздылығын анықтау
10.3.1.6 тоталитарлық саяси режимнен қазіргі замандағы демократияға ауысудың ерекшеліктерін талдау	11.3.2.3 қоғамдық-саяси өмірдегі тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау
10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек-парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру	11.3.2.4 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану
10.3.2.2 антикалық дәуірде империялардың пайда болуының себептері мен салдарларын талдау	11.3.2.5 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
10.3.2.3 эллинизмді таратудағы А. Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау	11.3.2.6 Оңтүстік Африка Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
10.3.2.4 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау
10.3.2.5 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өтудің заңдылығын тұжырымдау	11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану
10.3.2.6 дәйекті қорытындылар жасау арқылы араб шапқыншылықтары мен крест	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі туралы қорытындылар жасау

жорықтарының себептерін анықтау	
10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып араб шапқыншылықтары мен крест жорықтарының салдарларын салыстыру	11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
10.3.2.8 моңғол шапқыншылығының Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау	11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану
10.3.2.9 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау	11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
10.3.2.10 Наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату	11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану
10.3.2.11 Наполеон Кодексінің Еуропадағы либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау	11.3.3.8 Қытай Халық Республикасы мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшудің себептерін талдау
10.3.2.12 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру	11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау
10.3.2.13 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау	11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизациясының ерекшеліктерін салыстыру
10.3.2.14 дүниежүзілік соғыстар кезеңінде халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын талдау	11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін құрастыру және жүзеге асырудағы Қазақстан Республикасы Тұңғыш Президентінің рөлін бағалау
10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау	11.3.3.12 «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» стратегияларының мысалында мемлекет дамуының ұзақ мерзімді жоспарының тиімділігін дәлелдеу
10.3.3.2 буржуазиялық революциялардың нәтижесіндегі әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру	11.3.3.13 Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясын ұсынудың өзектілігін негіздеу
10.3.3.3 революциялардың жағымды және жағымсыз салдарларын бағалау	
10.3.3.4 социалисттік революцияның мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу	
10.3.3.5 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау	
10.3.3.6 социалистік революциялардың нәтижесінде қоғамның әлеуметтік құрылымындағы өзгерістерін түсіндіру	
10.3.3.7 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау	
10.3.3.8 «араб көктемі» және «түрлі-түсті	

революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау	
10.3.3.9 қоғамдық мәселелерді шешудің революциялық тәсілінің салдары жайлы қорытынды жасау	

4) 4-бөлім:

10- сынып Мәдениеттің дамуы	11-сынып Білім мен ғылымның дамуы
Білім алушылар:	
10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтап қалу жолдарын түсіндіру	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу
10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау	11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау
10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру	11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау
10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракционизм», «модернизм», «постмодер- низм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм», «экспрессионизм», «гиперреа- лизм», «хайтек» терминдерін қолдану	11. 4. 1. 5 - мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу
10.4.2.3 әлем мәдиетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау	11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университеттердің рөлін талдау
10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау	
10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау	11.4.1.8 тарихи даму контекстінде жоғары білім беру жүйесінің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды анықтау
10.4.3.1 деректерді талдау негізінде адамзаттың рухани-адагершілік құндылықтардың қалыптасу қайнар көздерін анықтау	11.4.1.9 заманауи жоғарғы білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
10.4.3.2 дәйекті қорытындылар жасай отырып, қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мысалдарын зерттеу	11.4.2.1 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану

10.4.3.3 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.2 әртүрлі мемлекеттердегі өнеркәсіп революциясының ерекшеліктерінің анықтап, олардың ұқсастықтары мен айырмашылық-тарын анықтау
10.4.3.4 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтарының маңызын түсіндіру	11.4.2.3 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау
10.4.3.5 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау	11.4.2.4 әлеуметтік-экономикалық процестер дің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану
10.4.3.6 болашақтағы адамның моральдық бейнесін анықтай отырып, адамзаттың рухани-адамгершілік дамуының ықтимал жолдарын болжау	11.4.2.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу
	11.4.2.6 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешудегі ғылыми-техникалық прогрестің дамуының ықтимал жолдарын болжау
	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу
	11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктердің ықтимал салдарын болжау
	11.4.3.3 робототехника және космонавтиканың мемлекеттердің бәсекеге қабілетті дәрежесіне әсерін зерттеу
	11.4.3.4 ғылымның заманауи тенденция ларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану
	11.4.3.5 жаңа ғылыми бағытттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау
	11.4.3.6 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлерінің дамуынның маңызын түсіндіру

44. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

45. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады (төмендетілген оқу жүктемесімен).

46. Тұлғаның танымдық белсенділігін, шығармашылық, жобалық-зерттеушілік қабілеттерін дамыту үшін әр тақырыптық бөлім білім алушылардың зерттеу жұмысымен аяқталады. Ұзақ мерзімді жоспарда зерттеу тақырыптары жалпылама берілген. Білім алушылар осы белгіленген тақырып

шеңберінде түрлі мәселелерді қарастыра алады.

ЖОБА

3.Параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Дүниежүзі тарихы» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Өркениет: даму ерекшеліктері	Өркениет: зерттеудің теориялары мен әдістері	«Өркениет» түсінігі	10.1.1.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «өркениет», «өркениет типі» терминдерін қолдану; 10.1.1.2 «Өркениет» түсінігін зерттеудің негізгі әдістерін түсіндіру
	Өркениеттер дің жіктелуі	Өркениеттің дәстүрлі (аграрлық) түрі: көшпелі және отырықшы-егіншілік	10.1.2.1 өркениеттің дәстүрлі түрінің ерекшеліктерін түсіндіру; 10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау
		Өркениеттің индустриалдық даму кезеңі	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.2.3 өркениеттің индустриалды түрінің ерекшеліктерін түсіндіру
		Өркениеттің постиндустриалды даму кезеңі	10.1.2.4 өркениеттің постиндус триалды дамуының ерекшеліктерін түсіндіру; 10.1.2.5 ақпараттық технологиялар дың қазіргі өркениеттің дамуына әсерін анықтау
	Әлем өркениеттерінің тарихы	Ежелгі әлем өркениеті	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.1 ежелгі өркениеттердің ерекшеліктерін оларға тән белгілерін салыстырмалы талдау негізінде анықтау; 10.1.3.2 ежелгі өркениеттердің дамуына діни сенімдердің әсерін анықтау; 10.1.3.3 мемлекет пен қоғамның дамуы туралы ежелгі философиялық ілімдерді зерттеу
		Африка, Америка, Австралия және Океанияның дәстүрлі өркениеттері	10.1.2.2 шаруашылық қызмет пен өркениеттік даму арасындағы байланысты талдау; 10.1.3.2 ежелгі өркениеттердің дамуына діни наным-сенімдердің

ЖОБА

			әсерін анықтау; 10.1.3.4 жергілікті өркениеттердің ерекшеліктерін, оларға тән белгілерін салыстырмалы талдау негізінде анықтау; 10.1.3.5 аймақтардың өркениеттік ерекшеліктер трансформациясының себептерін анықтау
		Әлемдік діндер және өркениеттердің дамуы	10.1.3.6 әлемдік діндердің даму кезеңдері мен ерекшеліктерін сипаттау; 10.1.3.7 әлемдік діндердің философиялық негіздерін түсіндіру; 10.1.3.8 әлемдік діндер ілімдерін дегі жалпы адамгершілік құндылықтарды анықтау; 10.1.3.9 қазіргі кездегі өркениет жағдайында әлемдік діндердің даму тенденцияларын анықтау; 10.1.3.10 қазіргі кездегі деструктивті діни ұйымдар мен ағымдардың қоғамға әсерін бағалау
	Өркениеттер дің өзара әрекеттесуі	Өркениеттер әрекеттестігінің сауда-экономикалық аясы	10.1.4.1 себеп-салдарлық байланысты анықтай отырып, әлемдік сауданың өркениет дамуындағы рөлін анықтау; 10.1.4.2 әлемдік экономиканың дамуындағы халықаралық ұйымдардың рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің дипломатиялық аясы	10.1.4.3 өркениеттерді жақындас тыру факторы ретінде дипломатияның маңызын анықтау; 10.1.4.4 қазіргі өркениеттің дамуындағы дипломатияның рөлін анықтау
		Өркениеттер әрекеттестігінің әскери-саяси аясы	10.1.4.5 ежелгі және орта ғасырлардағы жаулап алушылық жорықтардың себептерін түсіндіру; 10.1.4.6 отаршыл экспансия мен қазіргі замандағы жаһандық мәселелердің себеп-салдарлық байланысын анықтау; 10.1.4.7 қазіргі өркениеттің даму контекстінде әскери қақтығыстар дың ерекшеліктері мен салдарларын анықтау
		Мәдениеттер диалогі	10.1.4.8 әртүрлі өркениеттердің жетістіктерін зерттей отырып, мәдениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпалын сипаттау; 10.1.4.9 жаһанданудың жағымды және жағымсыз жақтарын анықтай

ЖОБА

			отырып, оның қоғамның рухани дамуына әсерін бағалау
	Зерттеу жұмысы	Әлемдік тарих тұрғысындағы өркениеттердің өзара әрекеттестігі мен өзара ықпал ету тәсілдері	
2-тоқсан			
Этникалық және әлеуметтік процестер	Антропогенез және этногенез	Адамның шығу тегі теориялары	10.2.1.1 антропогенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Этностардың пайда болуытуралы теориялар	10.2.1.2 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «этнос», «этногенез», «ұлт» ұғымдарын қолдану; 10.2.1.3 этногенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау; 10.2.1.4 Л. Н. Гумилевтің этностардың пайда болуы мен дамуы туралы ғылыми көзқарастарының ерекшеліктерін зерттеу
		Әлемнің этникалық картасы: өткен заманда және қазіргі уақытта	10.2.1. 5 әлем картасын пайдалана отырып әртүрлі тарихи кезеңдердегі этникалық процестерді түсіндіру; 10.2.1.6 қазіргі кездегі ассимиляция мен саны аз этностардың жойылып кету себептерін анықтау; 10.2.1.7 жаһандану жағдайындағы этникалық және мәдени әртүрлілікті сақтаудың маңыздылығын негіздеу
	Әлем тарихындағы этносаралық қатынастар	Этносаралық қатынастар: проблемалары және қарама-қайшылықтары	10.2.2.1 тарихи оқиғаларды, процестер мен құбылыстарды түсіндіру үшін «ұлтшылдық», «шовинизм», «нәсілдік кемсітушілік»терминдерін қолдану; 10.2.2.2 ұлтаралық қақтығыстардың пайда болуының себеп-салдарлық байланысын анықтау; 10.2.2.3 тарихи оқиғаларды талдау негізінде қазіргі кездегі ұлтаралық қатынастардың сипатын бағалау
		Этносаралық қатынастар: бейбіт өзара әрекеттестік тәсілдері	10.2.2.4 ұлтаралық қатынастарды реттеудегі халықаралық ұйымдардың рөлін талдау; 10.2.2.5 қазіргі кездегі интеграциялық процестердің тиімділігін бағалау; 10.2.2.6 ұлтаралық келісімнің қазақстандық үлгісінің мысалында этностар арасындағы бейбіт

ЖОБА

			әрекеттестіктің мүмкіндігін дәлелдеу
	Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	Социогенез туралы теориялардың алуан түрлілігі	10.2.3.1 тарихи процестерді түсіндіру үшін «социогенез», «формациялық әдіс», «өркениеттік әдіс» ұғымдарын қолдану; 10.2.3.2 социгенездің әртүрлі теорияларын жүйелеу және тұжырымдау
		Қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формалары	10.2.3.3 қоғамның әлеуметтік ұйымдасуының тарихи формаларын, оларға тән белгілерін анықтай отырып түсіндіру; 10.2.3.4 қазіргі қоғамның әлеуметтік стратификациясын зерттеу
	Зерттеу жұмысы	Әлем тарихындағы этникалық және әлеуметтік процестер	
3 - тоқсан			
Мемлекет, соғыс және революциялар тарихынан	Мемлекеттің тарихи типтері, формалары және саяси режимдер	Мемлекет түсінігі. Мемлекеттің пайда болу теориялары	10.3.1.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «мемлекет», «билік», «басқару институты» терминдерін қолдану; 10.3.1.2 мемлекеттік құрылыстың ерекшеліктерін түсіндіру үшін мемлекеттің пайда болу теорияларын салыстыру
		Мемлекет формаларының эволюциясы: ежелгі кезеңнен бүгінгі күнге дейін	10.3.1.3 тарих контекстінде мемлекеттік құрылыс формасының өзгеруінің заңдылықтарын анықтау және талдау; 10.3.1.4 мемлекеттердің тарихи формаларына тән белгілерін анықтай отырып, салыстыру
		Саяси режимдердің типтері	10.3.1.5 деректерді талдау негізінде саяси режимдер түрлерінің мықты және әлсіз жақтарын анықтай отырып, салыстыру; 10.3.1.6 тоталитарлық саяси режимнен қазіргі заманғы демократияға ауысудың ерекшеліктерін талдау
	Әлем тарихының барысына әсер еткен әскери -саяси оқиғалар	Антикалық кезеңдегі әлемдік империялардың қалыптасуы	10.3.2.1 деректерді қолдана отырып грек -парсы соғыстарының мысалында ерте империялардың пайда болу процесін түсіндіру; 10.3.2.2 антика дәуірінде империялардың пайда болуының себептері мен салдарларын талдау; 10.3.2.3 эллинизмді таратуда А. Македонскийдің жорықтарының рөлін бағалау

ЖОБА

		Ғұндардың жаулап алушылық жорықтары ежелгі заманнан ортағасырларға өтудің бір факторы ретінде	10.3.2.4 халықтардың ұлы қоныс аударуының жағымды және жағымсыз салдарларын анықтау; 10.3.2.5 тарихи деректердің негізінде антикалық дәуірден орта ғасырларға өту заңдылығын тұжырымдау
		Араб шапқыншылықтары мен Крест жорықтары	10.3.2.6 дәйекті қорытындылар жасай отырып, араб шапқыншылықтары мен мен крест жорықтарының себептерін анықтау; 10.3.2.7 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып араб шапқыншылықтары мен крест жорықтарының салдарларын салыстыру
		Еуразия картасының өзгеруіне Шыңғысхан жорықтарының ықпалы	10.3.2.8 моңғол шапқыншылығы ның Еуразиядағы ұлттық мемлекеттердің қалыптасу процесіне әсерін талдау; 10.3.2.9 әлемдегі өзгерістерді зерттей отырып моңғол шапқыншылығының салдарларын бағалау
		Еуропаның өзгеруіне Наполеон жорықтарының әсері	10.3.2.10 наполеон соғыстары мен Еуропа мемлекеттеріндегі капиталистік дамудың ілгерілеуі арасындағы себеп-салдарлық байланысты орнату; 10.3.2.11 Наполеон Кодексінің Еуропадағы либералды қоғамдық идеялардың таралуындағы маңыздылығын бағалау
		XX ғасырдағы дүниежүзілік соғыстардың халықаралық қатынастар жүйесіне әсері	10.3.2.12 тарихи құжаттарды талдау негізінде Бірінші және Екінші дүниежүзілік соғыстардың себептері мен салдарларын түсіндіру; 10.3.2.3 Версаль-Вашингтон және Ялта-Потсдам жүйелерінің тиімділігін және олардың қазіргі заманға әсерін бағалау; 10.3.2.14 дүниежүзілік соғыстар кезеңінде халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын талдау
	Революция лар қоғам өзгеруінің бір факторы ретінде	Буржуазиялық революциялар – индустриалды қоғамның құрылуының катализаторы	10.3.3.1 аграрлы қоғамнан индустриалды қоғамға өту заңдылықтарын тұжырымдау; 10.3.3.2 буржуазиялық революция лардың нәтижесіндегі әлеуметтік

ЖОБА

			құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру; 10.3.3.3 революциялардың жағымды және жағымсыз салдарларын бағалау
		Социалистік революция әлеуметтік теңдік идеяларын жүзеге асырудың радикалдыәдісі ретінде	10.3.3.3 революциялардың жағымды және жағымсыз салдарларын бағалау; 10.3.3.4 социалисттік революция ның мәнін түсіну үшін әлеуметтік теңдік идеясының даму кезеңдерін зерттеу; 10.3.3.5 капитализмнен социализмге өтудің әлеуметтік-экономикалық және саяси алғышарттарын анықтау; 10.3.3.6 социалисттік революция лардың нәтижесінде қоғамның әлеуметтік құрылымдағы өзгерістерді түсіндіру
		Қазіргі кездегі революциялар: себептері мен салдары	10.3.3.7 Шығыс Еуропадағы «барқыт» революцияларының мазмұны мен нәтижелерін талдау; 10.3.3.8 «араб көктемі» және «түрлі-түсті революциялардың» ішкі және сыртқы факторларын анықтау; 10.3.3.9 қоғамдық мәселелерді шешудің революциялық тәсілінің салдары жайлы қорытынды жасау
	Зерттеу жұмысы	Әлеуметтік-экономикалық және саяси мәселелерді шешудің тәсілдері	
4 - тоқсан			
Мәде ниеттің дамуы	Адамзаттың мәдени мұрасын сақтап қалу жолдары	Адамзаттың тарихи-мәдени мұрасын сақтап қалудағы ЮНЕСКО-ның қызметі	10.4.1.1 ЮНЕСКО қызметін мысалға ала отырып тарихи-мәдени мұраны сақтау жолдарын түсіндіру; 10.4.1.2 ЮНЕСКО-ның Әлемдік мұра нысандар тізімі ескерткіштерінің мысалында тарихи-мәдени мұраның маңыздылығын анықтау
		Әлемнің ең ірі мұражайлары: адамзаттың тарихи зердесінің қазынасы	10.4.1.3 әлемнің ең ірі мұражайларын зерттеп, ерекшелік терін анықтау; 10.4.1.4 әлем халықтарының тарихи-мәдени мұрасын зерттеу және сақтап қалудағы мұражайлардың рөлін түсіндіру;
	Өнер – қоғам дамуының бейнесі	Тарихи процестер контекстіндегі өнердің бағыттары мен стильдері	10.4.2.1 қоғамдағы өзгерістерді түсіну үшін «абстракцианизм», «модернизм», «постмодернизм», «авангардизм», «футуризм», «кубизм», «сюрреализм»,

ЖОБА

			«экспрессионизм», «гиперреализм», «хайтек» терминдерін қолдану; 10.4.2.2 өнердің стильдері мен бағыттарының дамуына қоғамдық процестердің әсерін анықтау; 10.4.2.3 әлем мәдениетінің көрнекті өкілдерінің шығармашылық туындыларын талдап, олардың ерекшеліктерін анықтау
		Заманауи өнердің даму тенденциялары	10.4.2.4 өзгерістер пен сабақтастықтарды анықтай отырып, қазіргі кездегі өнердің даму тенденцияларын анықтау; 10.4.2.5 бұқаралық мәдениеттің ерекшеліктерін түсіндіріп, оның қазіргі қоғамға әсерін талдау
	Қазіргі қоғамның рухани-адамгершілік құндылықтары	Жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтардың қалыптасуы	10.4.3.1 деректерді талдау негізінде адамзаттың рухани-моральдық құндылықтарының қалыптасу қайнар көздерін анықтау
		Тарихи оқиғалар контекстіндегі құндылықтардың өзгеруі	10.4.3.2 дәйекті қорытындыларды жасай отырып, қоғамның тарихи даму контекстіндегі рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеруінің мысалдарын зерттеу; 10.4.3.3 қоғамның моральдық құндылықтарын қайта бағалауға септігін тигізген XX ғасырдың тарихи оқиғаларының ерекшеліктерін анықтау
		Жаһандану жағдайындағы рухани-адамгершілік құндылықтардың өзгеру мәселесі	10.4.3.4 қоғамның тұрақты дамуы үшін қазіргі әлемнің жалпыадамзаттық адамгершілік құндылықтардың маңызын түсіндіру; 10.4.3.5 жаһанданудың ұлттық-мәдени дамуға әсерін талдау; 10.4.3.6 болашақтағы адамның моральдық бейнесін анықтай отырып, адамзаттың рухани-адамгершілік дамуының ықтимал жолдарын болжау
	Зерттеу жұмысы	Мәдениет адамзаттың рухани-адамгершілік құндылықтардың бейнесі ретінде	

2) 11-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			

Өркениет: даму ерекшеліктері	Экономикалық жүйелердің тарихи типтері: өзгеріс пен сабақтастық	Экономика және экономикалық жүйелердің типтері	11.1.1.1 мемлекеттердің экономикалық даму ерекшеліктерін талдау үшін «экономика» және «экономикалық жүйе» ұғымдарын қолдану; 11.1.1.2 экономикалық жүйелердің тарихи типтерінің белгілерін түсіндіре отырып оларды жіктеу
		Дәстүрлі (аграрлық) экономика	11.1.1.3 әртүрлі мемлекеттердің мысалында экономиканың дәстүрлі (аграрлы) түріне тән белгілерін анықтау; 11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру
		Нарықтық экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру; 11.1.1.5 әртүрлі елдердің мысалында нарықтық экономикаға тән белгілерді анықтау
		Жоспарлы (социалистік) экономика	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру; 11.1.1.6 әртүрлі мемлекеттердің мысалында жоспарлы (социалистік) экономикаға тән белгілерін анықтау
		Экономиканың аралас түрі	11.1.1.4 экономикалық жүйелердің түрлері туралы білімдерін пайдалана отырып, экономикалық дамудың ерекшеліктерін түсіндіру; 11.1.1.7 экономиканың аралас түріне тән белгілерді анықтай отырып, оған көшудің себептерін зерттеу
	Мемлекеттің экономикалық дамуына табиғи-географиялық фактордың әсері	Табиғи-географиялық факторларға қарай мемлекеттердің шаруашылық мамандандырылуы	11.1.2.1 мемлекеттер мен аймақтардың шаруашылық мамандануының қалыптасуындағы табиғи-географиялық фактордың рөлін негіздеу
		Мемлекеттердің экономикалық дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің тарихи мысалдары	11.1.2.2 экономиканың дамуындағы табиғи-географиялық шектеуші факторларға төтеп берудің әртүрлі амалдарын зерттеу; 11.1.2.3 қазіргі заман тарихында шектеуші табиғи-географиялық факторлар жағдайындағы мемлекеттердің сәтті экономикалық дамуының мысалдарын

ЖОБА

			тұжырымдау
	Қазіргі кезеңде әлем елдерінің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	Мемлекеттердің экономикалық даму деңгейі бойынша жіктелуі	11.1.3.1 мемлекеттер мен аймақтардың әркелкі экономикалық дамуының тарихи алғышарттарын анықтау; 11. 1. 3. 2 әртүрлі алғышарттардың негізінде мемлекеттерді экономикалық даму деңгейі бойынша жіктеу
		Жекелеген мемлекеттер мен аймақтардың кедейшілікке және экономикалық артта қалушылыққа төтеп беру жолдары	1.1.3.3 мемлекеттердің кедейшілік мәселесін шешуге бағытталған іс-әрекетін зерттеп, оның тиімділігін анықтау; 11.1.3.4 мемлекеттер мен аймақтар дың кедейшілік пен экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудегі халықаралық ұйымдардың рөлін бағалау; 11.1.3.5 дамушы елдердің әлеуметтік-экономикалық артта қалушылыққа төтеп берудің ықтимал жолдарын болжау
	Зерттеу жұмысы	Әлемдік тәжірибені талдау негізінде Қазақстанның шектеуші табиғи-географиялық факторларға төтеп берудің перспективалары	
2-тоқсан			
Саяси-құқықтық процестер	Құқықтық мемлекет және азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі	11.2.1.1 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «құқықтық мемлекет» ұғымын қолдану; 11.2.1.2 құқықтық мемлекеттің қалыптасуының алғышарттарын зерттеу
		Құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуының тарихи тәжірибесі	11.2.1.3 әртүрлі мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекеттің қалыптасу жолдарын талдау; 11.2.1.4 әртүрлі мемлекеттердің мысалында құқықтық мемлекет принципте рініңжүзеге асу ерекшеліктерін салыстыру; 11.2.1.5 қазіргі кездегі адам құқықтарының Жалпы Декларациясының маңызын негіздеу
		Азаматтық қоғам түсінігі және жалпы сипаттамасы	11.2.1.6 мемлекеттердің саяси-құқықтық жүйесінің дамуының қазіргі тенденцияларын түсіндіру үшін «азаматтық қоғам» ұғымын қолдану; 11.2.1.7 құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның құрылуының

ЖОБА

			тарихи байланысын анықтау
		Азаматтық қоғамдағы үкіметтік емес ұйымдар	11.2.1.8 азаматтық қоғамның қалыптасуы мен дамуында үкіметтік емес ұйымдардың рөлін анықтау; 11.2.1.9 әртүрлі мемлекеттердегі үкіметтік емес ұйымдардың қызметін бағалау
	Әлемнің қазіргі саяси жүйесі	Әлемнің саяси жүйесінің өзгеруі	11.2.2.1 Ялта-Потсдам халықаралық қатынастар жүйесінің ыдырау себептерін талдау; 11.2.2.2 әлемнің биполярлы жүйесінің ерекшеліктерін сипаттау
		Әлем құрылысының постбиполярлық жүйесі	11.2.2.3 қазіргі кездегі халықаралық қатынастарды сипаттау үшін «постбиполярлық жүйе», «көпвекторлы саясат», «бір полярлы әлем» ұғымдарын қолдану; 11.2.2.4 тарихи оқиғалар, процестер мен құбылыстарды талдау негізінде қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденция ларын сипаттау
	Қазіргі кездегі бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтау мәселесі	Халықаралық қауіпсіздікке төнген қазіргі кездегі қауіп-қатерлер	11.2.3.1 тарихи оқиғалар мен процестерді түсіндіру үшін «сепаратизм», «терроризм», «фундаментализм», «экстремизм», «миграция», «босқын» терминдерін қолдану; 11.2.3.2 сепаратизм, экстремизм және халықаралық терроризмнің таралу себептері мен салдарларын анықтау; 11.2.3.3 халықаралық қауіпсіздік жүйесінің дамуының ықтимал нұсқаларын болжау
		Бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауда мемлекеттердің бірлескен әрекеттері	11.2.2.4 тарихи оқиғалар, процестер мен құбылыстарды талдау негізінде қазіргі кездегі халықаралық қатынастардың даму тенденцияларын сипаттау; 11.2.3.4 бейбітшілік пен қауіпсіздікті сақтауға бағытталған халықаралық ұйымдардың қызметін талдау; 11.2.3.5 қауіпсіз әлем дамуының ықтимал жолдарын болжау
	Зерттеу жұмысы	XXI ғасырдағы әлем: халықаралық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің жолдары мен тәсілдері	
3 - тоқсан			
Қоғам дық-саяси ойдың	Жаңа заман және қазіргі кездегі	Жаңа заман және қазіргі кездегі қоғамдық ойдың	11.3.1.1 қоғамдық ойдың дамуын түсіндіру үшін «либерализм», «ұлтшылдық», «социал-демокра тия»,

ЖОБА

дамуы	қоғамдық ойдың эволюциясы	дамуының негізгі бағыттары	«марксизм», «экзистенциализм», прагматизм», «позитивизм» түсініктерін қолдану; 11.3.1.2 қоғамдық-саяси ойдың дамуы үшін Ағартушылық дәуір идеяларының маңыздылығын бағалау; 11.3.1.3 XIX-XX ғасырлардағы қоғамдық құрылыс туралы философиялық ойдың даму ерекшеліктерін зерттеу
	XX ғасырдағы бостандық пен әділеттілік үшін күресушілер	М. Ганди және оның бейбіт жолмен қарсылasу идеясы	11.3.2.1 Үндістанның қоғамдық-саяси даму идеологиясы ретінде «гандизм» ұғымын түсіндіру; 11.3.2.2 Үндістанның ұлттық тәуелсіздікке жетудегі бейбіт жолмен қарсылasу идеяларының маңыздылығын анықтау; 11.3.2.3 қоғамдық-саяси өмірдегі тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау
		Мартин Лютер Кингтің ұлы арманы	11.3.2.3 қоғамдық-саяси өмірдегі тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.2.4 АҚШ-тағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «нәсілдік кемсітушілік», «сегрегация» ұғымдарын қолдану; 11.3.2.5 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азаматтық позициясының маңыздылығын бағалау
		Н. Манделла – апартеидке қарсы күресуші	11.3.2.3 қоғамдық-саяси өмірдегі тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.2.5 азаматтық құқықтар үшін күресте тұлғаның белсенді азамат-тық позициясының маңыздылығын бағалау; 11.3.2.6 Оңтүстік Африка Республикасындағы тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «апартеид» ұғымын қолдану
	XX ғасыр дағы – XXI ғасыр дың басын дағы көрнекті саясаткер-реформатор лар	Мұстафа Кемал Ататүрік –Түрік Республикасының негізін қалаушы	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалар дың маңыздылығын бағалау; 11.3.3.2 тарихи оқиғаларды түсіндіру үшін «этатизм», «зайырлы мемлекет» ұғымдарын қолдану; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытын- дылар жасау

ЖОБА

		Франклин Делано Рузвельт және оның «жаңа бағыты»	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.4 бейбіт және соғыс кезеңіндегі Ф. Рузвельттің ішкі және сыртқы саясатының ерекшеліктерін анықтау
		Шарль де Голль: Франция ұлылығының қайта жаңғыруы	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.5 Франциядағы әлеуметтік-саяси процестерді түсіндіру үшін «голлизм» ұғымын қолдану; 11.3.3.6 Ш. Голль қызметінің мысалында мықты президенттік билік институтының маңыздылығын дәлелдеу
		Дэн Сяопин – көрнекті қытай реформаторы	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.7 әлеуметтік-экономикалық процестерді түсіндіру үшін «қытайлық ерекшелігі бар социализм» ұғымын қолдану; 11.3.3.8 ҚХР мысалында жоспарлы экономикадан нарықтық экономикаға көшу себептерін талдау
		Ли Куан Ю и Махатхир Мохаммад: «үшінші әлемнен бірінші әлемге»	11.3.3.1 мемлекет тарихының өтпелі кезеңдеріндегі реформалардың маңыздылығын бағалау; 11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау 11.3.3.9 тарихи оқиғаларды талдау негізінде Оңтүстік-Шығыс Азиядағы «экономикалық ғажайып» факторларын тұжырымдау; 11.3.3.10 Сингапур және Малайзия мысалында мемлекет модернизация сының ерекшеліктерін салыстыру
		Н. Назарбаев және модернизацияның қазақстандық моделі	11.3.3.3 мемлекет тарихындағы тұлғаның рөлі жайлы қорытындылар жасау; 11.3.3.11 қазақстандық модернизация үлгісін құрастыру және жүзеге асырудағы Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президентінің рөлін бағалау; 11.3.3.12 «Қазақстан - 2030», «Қазақстан - 2050» стратегияларының

ЖОБА

			мысалында мемлекет дамуын ұзақ мерзімді жоспарлау қажеттілігін дәлелдеу; 11.3.3.13 Қазақстан Республикасы ның Тұңғыш Президентінің «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық идеясын ұсыну өзектілігін негіздеу
	Зерттеу жұмысы	Тарихтағы тұлғаның ролі	
4 тоқсан			
Білім мен ғылым ның дамуы	Білім алу бүкіл адамзаттық құндылық ретінде	Жазу мен кітап бастыру – адамзаттың ұлы жетістіктері	11.4.1.1 тарихи даму контекстіндегі әлем халықтарының жазу түрлерін жіктеу; 11.4.1.2 адамзат өркениетінің дамуындағы жазу мен кітап бастыру ісінің маңыздылығын анықтау
		Мектептегі білім беру: ежелгі заманнан бүгінгі күнге дейін	11.4.1.3 адамзат тарихы контекстінде мектептегі білім берудің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды сипаттау; 11.4.1.4 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы білім берудің рөлін талдау; 11.4.1.5 мектептегі білім берудің заманауи үлгілерін, оның ерекшеліктері мен артықшылықтарын анықтай отырып салыстыру
		Жоғары білім беру жүйесі: өткені мен бүгіні	11.4.1.6 жоғары оқу орындарының пайда болу тарихын, олардың ортақ даму тенденцияларын анықтай отырып зерттеу; 11.4.1.7 ағартушылық пен ғылымды өрістетудегі алғашқы университет тердің рөлін талдау; 11.4.1.8 тарихи даму контекстінде жоғары білім беру жүйесінің дамуындағы өзгерістер мен сабақтастықтарды анықтау; 11.4.1.9 заманауи жоғары білім беру үлгілерін салыстырып, артықшылықтары мен ерекшеліктерін анықтау
	Ғылыми-техникалық прогресс	Ғылыми-техникалық прогресстің тарихи кезеңдері	11.4.2.1 мемлекеттердің әлеуметтік-экономикалық дамуын талдау үшін «өнеркәсіп революциясы», «ғылыми-техникалық революция» ұғымдарын қолдану; 11. 4. 2. 2 - әртүрлі мемлекеттердегі өнеркәсіп революциясының ерекшеліктерін анықтап, олардың ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтау;

ЖОБА

			11.4.2.3 қазіргі кездегі өркениеттің дамуындағы ғылыми-техникалық революцияның маңыздылығын бағалау;
		Ғылыми-техникалық прогресс және қазіргі заманның жаһандық проблемалары	11.4.2.4 әлеуметтік-экономикалық процестердің ерекшеліктерін түсіндіру үшін «ғылыми-техникалық прогресс» ұғымын қолдану; 11.4.2.5 қазіргі заманның жаһандық мәселелерінің туындауына ғылыми-техникалық прогресстің әсерін зерттеу; 11.4.2.6 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешудегі ғылыми-техникалық прогрестің дамуының ықтимал жолдарын болжау
	Қазіргі заманғы ғылыми технологиялар	Қазіргі кездегі ақпараттық технологиялар	11.4.3.1 қоғамның дамуына ақпараттық технологиялардың әсерін зерттеу; 11.4.3.2 адамзат өркениетінің дамуы үшін ақпараттық технологиялар саласындағы жетістіктердің ықтимал салдарын болжау
		Қазіргі ғылымның перспективті салалары	11.4.3.3 робототехника және космонавтиканың мемлекеттердің бәсекеге қабілетті дәрежесіне әсерін зерттеу; 11.4.3.4 ғылымның заманауи тенденцияларының дамуын түсіндіру үшін «гендік инженерия», «нанотехнология», «энергияның балама көздері» ұғымдарын қолдану; 11.4.3.5 жаңа ғылыми бағыттар жетістіктерінің әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау; 11.4.3.6 қазіргі заманның жаһандық мәселелерін шешу үшін ғылым мен техниканың заманауи түрлері дамуының маңызын түсіндіру
	Зерттеу жұмысы	Жаһандану жағдайындағы ғылым мен техниканың перспективті салалары	

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
121-қосымша

ЖОБА

Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Құқық негіздері» пәнін оқыту білім алушылардың қазіргі қоғамдағы құқықтық және саяси қатынастардың субъектісі ретінде, өз құқықтары мен міндеттемелерін жүзеге асыру үшін қажетті білім мен дағдыларды игеруге бағытталған.

3. Оқу пәнінің мақсаты – белсенді азаматтық ұстанымы бар, құқықтық тұрғыдан сауатты тұлғаны тәрбиелеу, құқықтық мәдениетті қалыптастыру, құқықтық білімді тәжірибеде қолдана алу дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің міндеттері:

1) әлеуметтік және құқықтық нормалар жүйесі: адам құқығы, құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам, заңдылық және құқықтық тәртіп туралы білімдерін тереңдету және кеңейту;

2) қазақстандық құқық пен халықаралық құқықтың базалық салаларының негізгі түсініктері мен мазмұны туралы білімдерін дамыту;

3) құқыққа деген оң көзқарасты қалыптастыру және заңдарды білу мен орындаудың әлеуметтік пайдалылығын түсіну;

4) қазақстандық патриотизм, жалпыадамзаттық құндылықтар, гуманизм мен әділеттілік негізінде тұлғаның құқықтық санасын қалыптастыру;

5) оқу және тәжірибелік іс-әрекетте құқықтық ақпаратты табу, талдау және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

6) әртүрлі өмірлік жағдайларда құқықтық нормаларға сәйкес іс-әрекеттерді таңдау кезінде құқықтық білім мен дағдыларды қолдана алу біліктерін дамыту;

7) қоғамдағы құқықтық қатынастармен байланысты практикалық жағдаяттарды сын тұрғысынан талдау және бағалау дағдыларын дамыту;

8) қазіргі уақыттағы өзекті қоғамдық және құқықтық мәселелерге қатысты пікірталасқа қатысу дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұны

5. «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

24) 10- сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;

25) 11- сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты) құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

6. Құқық негіздері» оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

7. Оқу пәнінің білім мазмұны бес бөлімді қамтиды:

1) Мемлекет және құқық;

2) Жария құқық;

3) Жеке құқық;

4) Іс жүргізу құқығының негіздері;

5) Халықаралық құқық.

8. «Мемлекет және құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар;

2) Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам;

3) Адам құқықтары түсінігі;

4) Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.

9. «Жария құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі;

2) Әкімшілік құқық жүйесі;

3) Экологиялық құқық негіздері;

4) Қылмыстық құқық жүйесі;

5) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі.

10. «Жеке құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары;

2) Тұтынушылар құқығы туралы заңнама;

3) Отбасы құқығы жүйесі;

4) Еңбек құқығы жүйесі.

11. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері.

ЖОБА

12. «Халықаралық құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Халықаралық жария құқығы;

2) Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.

13. «Мемлекет және құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде;

2) Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы;

3) Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау;

4) Сот жүйесі.

14. «Жария құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау ;

2) Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері;

3) Жер құқығы негіздері;

4) Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері;

5) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік.

15. «Жеке құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері;

2) Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы;

3) Авторлық құқық негіздері;

4) Отбасы құқығының институттары;

5) Еңбек құқығының базалық нормалары.

16. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары.

17. «Халықаралық құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі.

18. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

19. 10 - сыныпқа арналған «Құқық негіздері» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) мемлекет және құқық: Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар.Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы. Құқық жүйесі: саласы, құқықтық институт, құқықтық норма. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі: құқықтық нормаларды шығарушы және құқық субъектісі ретінде. Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам.Құқықтық мемлекет түсінігі және оның қағидаттары. Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары.Адам құқықтары түсінігі. Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері. Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.Сот төрелігінің қағидаттары.

Қазақстан Респбликасының құқық қорғау органдары: ішкі істер министирлігі, прокуратура, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет органдары;

2) жария құқық: Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі.Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары: Президент, Парламент, Үкімет, Соттар және сот төрелігі, Конституциялық кеңес, Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару.Әкімшілік құқық жүйесі. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі: салалық және аймақтық басқару. Экологиялық құқық негіздері. Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны.Қылмыстық құқық жүйесі. Қылмыстық құқықтың мазмұны мен құрылымы. Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар. Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары.Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі. Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресі туралы ҚР заңы. 2015-2025 жылдарға арналған ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы стратегиясы;

3) жеке құқық: Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары. Азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілері. Азаматтық құқықтың объектілері. Мәміле түсінігі және оның түрлері. Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы. Міндеттемелік құқық.Тұтынушылар құқығы туралы заңнама.Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі. Отбасы құқығы жүйесі.Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері. Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі.Еңбек құқығы жүйесі. Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі;

4) іс жүргізу құқығының негіздері: Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері. Қылмыстық процестің міндеттері мен қағидаттары. Қылмыстық процесс субъектілері. Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауы негіздері: қылмыстық процестегі субъектілердің функционалдық рөлдері. Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері. Азаматтық процестің міндеттері мен қағидаттары. Азаматтық процесстің субъектілері.Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері. Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен қағидаттары;

5) халықаралық құқық: Халықаралық жария құқығы.Халықаралық жария құқығы түсінігі. Негізгі мемлекет субъектілері, халықаралық ұйымдар. Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары;

20. 11 - сыныпқа арналған «Құқық негіздері» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) мемлекет және құқық. Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде.Заң шығару жүйесі: құқықтық актілердің құрылымы мен заң шығарудың кезеңдері. Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде.Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы.Қазақстан Республикасы – құқықтық мемлекет. Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы. Қазақстан Республикасында адам құқығын

қорғау. Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы. Қазақстан Республикасындағы ювеналды юстиция: жасөспірімнің құқығын қорғау. Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы.

Сот жүйесі. Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі;

2) жария құқық: Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау. Қазақстан Республикасының азаматтылығы. «Қан құқығы» және «Топырақ құқығы» қағидаттары. Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы. Сайлаушы, сайлау коммиссиясы, бақылаушы.Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Жер құқығы негіздері. Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Жер және жер қойнауы түсініктерінің заңды айырмашылықтары.Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері. Адам және азаматтардың конституциялық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық. Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық.Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік;

3) жеке құқық: Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері. Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты. Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты. Мұрагерлік құқық. Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы. Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері. Авторлық құқық негіздері. Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны.

Отбасы құқығының институттары. Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері. Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері. Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері. Еңбек құқығының базалық нормалары. Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері. Еңбек дауларының қаралуы;

4) іс жүргізу құқығының негіздері: Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары. Қылмыстық қудалау – қылмыстық іс жүргізу құқығының институты. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу. Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары. Талап қою іс жүргізуінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері. Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары. Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар. Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері;

5) халықаралық құқық: Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі. Қазақстан халықаралық ұйымдардың қатысушысы. Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

21. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) Мемлекет және құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.1.1.1 - құқық белгілерін қорытындылай отырып, ұғымын түсіндіру	11.1.1.1 - нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау
10.1.1.2 - құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу	11.1.1.2 - нормативтік құқықтық актілердің әзірленуі, қабылдануы мен күшіне ену процесін зерттеу
10.1.1.3 - құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт)	11.1.1.3 - заңдылық пен құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру
10.1.1.4 - мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау	11.1.1.4 - заңдарды білу және оларды орындаудың әлеуметтік пайдалылығы мен қажеттілігін түсіндіру
	11.1.1.5 - қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін анықтау
10.1.2.1 - құқықтық мемлекет принциптерін айқындау	11.1.2.1 - Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері (Қазақстан Республикасының құқықтық саясат концепциясы, Қазақстан Республикасының адам құқығы саласындағы ұлттық іс-қимыл жоспары концепциясы және тағы басқалар) негізінде құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуын түсіндіру
10.1.2.2 - конституциялық принциптер негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату	11.1.2.2 - Қазақстан Республикасының азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру
10.1.3.1 - тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру	11.1.3.1 - нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасындағы адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру
10.1.3.2 - адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени)	11.1.3.2 - азаматтардың құқығын қорғайтын (адвокат, медиатор және тағы басқалардың) тұлғалардың функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
10.1.3.3 - адам құқықтары саласындағы халықаралық құжаттардың маңыздылығын бағалау (Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт, Экономикалық, әлеуметтік және және	11.1.3.3 - Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру

мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт)	
	11.1.3.4 - Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
10.1.4.1 - сот төрелігінің принциптерін нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру	11.1.4.1 - сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету
10.1.4.2 - Қазақстан Республикасы құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау	11.1.4.2 - судьялар мәртебесі және олардың қызметінің кепілдемесін ашып көрсету

2) Жария құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.2.1.1 - Конституциялық құқық институт тарын құқықтық норма жүйесі ретінде түсіндіру	11.2.1.1 - азаматтық ұғымын ашып көрсету
10.2.1.2 - Конституциялық құқықтың қайнар көздерін анықтау және олардың міндеттерін түсіндіру (Конституция, Конституциялық заңдар, Конституциялық Кеңестің актілері және тағы басқалар)	11.2.1.2 - қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.2.1.3 – Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
10.2.2.1 - мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру	11.2.2.1 Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.3.1 - экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру	11.2.3.1 - жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.2.3.2 - Экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну	11.2.3.2 - Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы, және басқа да құқық түрлерін ажырату
10.2.4.1 - Қылмыстық кодекстің мазмұны мен құрылымын анықтау	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.4.2 - нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру	
10.2.4.3 - нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау	
10.2.4.4 - кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау	
10.2.4.5 - жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып, қылмыстық	

құқық бұзушылықты бағалау	
10.2.4.6 - қылмыстық жауаптылықтан адамның босатылу шарттарын айқындау	
10.2.5.1 - сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін түсіндіру	11.2.5.1 - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты басқа құқық бұзушылық түрлерінен (заңсыз сыйақы алу, алаяқтық) ажырату
10.2.5.2 - нақты жағдаяттарды талдау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңның негізгі ережелерін пайдалану	11.2.5.2 – Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау

3) Жеке құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.3.1.1 – Қазақстан Республикасы азаматтық құқығының қайнар көздерін түсіндіру (Азаматтық кодексі, заңдар, заңға тәуелді актілер, Азаматтық кодексін толықтыратын және нақтылайтын ережелер)	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгі лерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру
10.3.1.2 - азаматтық құқық субъектілерін анықтау	11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
10.3.1.3 - азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу	11.3.1.3 - мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.1.4 - нақты мысал негізінде жеке мүліктік емес құқықтардың ерекшеліктерін анықтау	
10.3.1.5 - құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымы және оның түрлерін түсіндіру	
10.3.1.6 - мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымы және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру	
10.3.1.7 - құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру	
10.3.1.8 - заң терминдерін пайдаланып, міндеттемелік құқықтың мәнін ашу	
10.3.1.9 - міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау	
10.3.2.1 – Қазақстан Республикасы тұтынушылар құқығы туралы заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау	11.3.2.1 - қылмыстық, әкімшілік, азаматтық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру
10.3.2.2 - заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру	11.3.2.2 - нақты мысалдар келтіре отырып сатушы (өндіруші, орындаушы) және басқа да жұмысты орындаушы (қызмет көрсету) тұлғалардың құқығы мен міндеттерін анықтау

ЖОБА

10.3.3.1 - отбасылық қарым-қатынастар саласын дағы нормативтік құқықтық актілердің қажетті лігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)	11.3.3.1 - авторлық және сабақтас құқықтарды құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.3.2 - Қазақстан Республикасының отбасылық қарым-қатынастарының құқықтық реттелуінің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру	
10.3.3.3 - әртүрлі өмірлік жағдайларда балалар құқықтарының жүзеге асырылуын зерттеу	
10.3.4.1 - Қазақстан Республикасының еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру	
	11.3.4.1 - ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.3.4.2 - жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын айқындау
	11.3.4.3 - алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	11.3.5.1 - еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау
	11.3.5.2 - кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
	11.3.5.3 - жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау

4) Іс жүргізу құқығының негіздері:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.4.1.1 - қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін түсіндіру	11.4.1.1 - қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
10.4.1.2 - қылмыстық процесс субъектілерін ажырату	11.4.1.2 - кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау
10.4.1.3 - Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету	11.4.1.3 - Қазақстан Республикасының алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
10.4.2.1 - азаматтық процестің негізгі	11.4.2.1 - талап қою шарттарын түсіндіру

ЖОБА

міндеттері мен принциптерін талдау	
10.4.2.2 - азаматтық процестің субъектілерін ажырату	11.4.2.2 - талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
10.4.2.3 - кәмелетке толмағандардың азаматтық процеске қатысу ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.3 - Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
10.4.3.1 - әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен принциптерін түсіндіру	11.4.3.1 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілеттті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
10.4.3.2 - әкімшілік процесті жүзеге асырудың құқықтық негіздерін анықтау	11.4.3.2 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету

5) Халықаралық құқық:

10-сынып	11-сынып
10.5.1.1 - халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар салаларын анықтау	11.5.1.1 - Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру
10.5.2.1 - қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау	11.5.1.2 - Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

22. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

23. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады.

3.Параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары

1) 10 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			

Мемлекет және құқық	Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар	Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы	10.1.1.1 - құқық белгілерін қорытындылай отырып ұғымын түсіндіру; 10.1.1.2 - құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу
		Құқық жүйесі. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі ретінде	10.1.1.3 - құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт); 10.1.1.4 - мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау
	Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі және оның принциптері	10.1.2.1 - құқықтық мемлекеттің принципте рін айқындау;
		Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары	10.1.2.2 - конституциялық принциптер негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату;
	Адам құқықтары түсінігі	Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері	10.1.3.1 - тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру; 10.1.3.2 - адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени); 10.1.3.3 - адам құқықтары саласындағы халықаралық құжаттардың маңыздылығын бағалау (Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт, Экономикалық, әлеуметтік және және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт)
	Сот төрелігінің принциптері. Құқық қорғау органдары	Сот төрелігінің принциптері	10.1.4.1 - сот төрелігінің принциптерін нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру
		Қазақстан Республикасы ның құқық қорғау органдары	10.1.4.2 - Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасы ның конституция лық құқық жүйесі	Қазақстан Республикасы конституция лық құқығының институттары	10.2.1.1 - Конституциялық құқық институт тарын құқықтық норма жүйесі ретінде түсіндіру; 10.2.1.2 - Конституциялық құқықтың қайнар көздерін анықтау және олардың міндеттерін түсіндіру (Конституция, Конституциялық заңдар, Конституциялық Кеңестің актілері және тағы басқалар)
	Әкімшілік құқық жүйесі	Қазақстан Республикасын	10.2.2.1 - мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба

ЖОБА

		дағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі	құру арқылы түсіндіру
	Экологиялық құқық негіздері	Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	10.2.3.1 - экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымын және нысанын түсіндіру; 10.2.3.2 - экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну
	Қылмыстық құқық жүйесі	Қылмыстық кодекс қылмыстық құқықтың негізгі қайнар көзі ретінде	10.2.4.1 - қылмыстық кодекстің мазмұны мен құрылымын анықтау; 10.2.4.2 - нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру
		Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар	10.2.4.3 - нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау; 10.2.4.4 - кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау
		Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары	10.2.4.5 - жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау; 10.2.4.6 - адамның қылмыстық жауаптылықтан босатылу шарттарын айқындау
	Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі	Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер	10.2.5.1 - сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық-саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін түсіндіру; 10.2.5.2 - нақты жағдаяттарды талдау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңның негізгі ережелерін пайдалану
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары	Азаматтық құқықтың принциптері мен субъектілері	10.3.1.1 - Қазақстан Республикасының азаматтық құқығының қайнар көздерін түсіндіру (Азаматтық кодексі, заңдар, заңға тәуелді актілер, Азаматтық кодексін толықтыратын және нақтылайтын ережелер); 10.3.1.2 - азаматтық құқық субъектілерін анықтау
		Азаматтық құқықтың объектілері	10.3.1.3 - азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу; 10.3.1.4 - нақты мысал негізінде жеке мүліктік

ЖОБА

			емес құқықтардың ерекшеліктерін анықтау
		Мәміле түсінігі және оның түрлері	10.3.1.5 - құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымын және оның түрлерін түсіндіру
		Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы	10.3.1.6 - мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымын және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру; 10.3.1.7 - құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру
		Міндеттемелік құқық	10.3.1.8 - заң терминдерін пайдаланып, міндеттемелік құқықтың мәнін ашу; 10.3.1.9 - міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау
	Тұтынушылар құқығы туралы заңнама	Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі	10.3.2.1 - Қазақстан Республикасының тұтынушылар құқығы туралы заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау; 10.3.2.2 - заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру
	Отбасы құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері	10.3.3.1 - отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)
		Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі	10.3.3.2 - Қазақстан Республикасының отбасылық қарым-қатынастарының құқықтық реттелуінің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру; 10.3.3.3 - әртүрлі өмірлік жағдайларда балалар құқықтарының жүзеге асырылуын зерттеу
	Еңбек құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі	10.3.4.1 - Қазақстан Республикасы еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру;
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық процестің міндеттері мен принциптері	10.4.1.1 - қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын түсіндіру
		Қылмыстық процесс субъектілері	10.4.1.2 - қылмыстық процесс субъектілерін ажырату
		Қылмыстық іс жүргізу	10.4.1.3 - Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот

ЖОБА

		құқығындағы сот талқылауының негіздері	талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету
	Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері	Азаматтық процестің міндеттері мен принциптері	10.4.2.1 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау
		Азаматтық процестің субъектілері	10.4.2.2 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау; 10.4.2.3 - кәмелетке толмағандардың азаматтық процеске қатысу ерекшеліктерін анықтау
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері	Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен принциптері	10.4.3.1 - әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен принциптерін түсіндіру; 10.4.3.2 - әкімшілік процесті жүзеге асырудың құқықтық негіздерін анықтау
Халықаралық құқық	Халықаралық жария құқығы	Халықаралық жария құқығы түсінігі	10.5.1.1 - халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар саласын анықтау
	Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы	Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары	10.5.2.1 - қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау

2) 11 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	Заң шығару жүйесі	11.1.1.1 - нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау; 11.1.1.2 - нормативтік құқықтық актілердің әзірленуі, қабылдануы мен күшіне ену процесін зерттеу
		Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет	11.1.1.3 - заңдылық және құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру; 11.1.1.4 - заңдарды білу және оларды орындаудың әлеуметтік пайдалылығы мен қажеттілігін түсіндіру
		Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	11.1.1.5 - қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін анықтау
	Қазақстан Республикасын	Қазақстан Республикасы - құқықтық	11.1.2.1 - Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері (Қазақстан Республикасының құқықтық саясат

ЖОБА

	да құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы	мемлекет	концепциясы, Қазақстан Республикасының адам құқығы саласындағы ұлттық іс-қимыл жоспары концепциясы және тағы басқалар) негізінде құқықтық мемлекеттің принциптерінің жүзеге асырылуын түсіндіру
		Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы	11.1.2.2 - Қазақстан Республикасы азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру;
	Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау	Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы	11.1.3.1 - нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасының адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру; 11.1.3.2 - азаматтардың құқығын қорғайтын (адвокат, медиатор және тағы басқа) тұлғалардың функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
		Қазақстан Республикасындағы ювеналды юстиция	11.1.3.3 - Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
		Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы	11.1.3.4 - Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	Сот жүйесі	Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі	11.1.4.1 - сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету; 11.1.4.2 - судьялар мәртебесі және олардың қызметінің кепілдемесін ашып көрсету
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау	Азаматтық - Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институты	11.2.1.1 - азаматтық ұғымын ашу; 11.2.1.2 - қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы	11.2.1.3 - Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
	Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық	11.2.2.1 - Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау

ЖОБА

		бұзушылық түрлері	
	Жер құқығы негіздері	Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.2.3.1 - жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру; 11.2.3.2 - Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы, және басқа да құқық түрлерін ажырату
	Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері	Адам және азаматтардың конституциялық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
		Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік	11.2.5.1 - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты басқа құқық бұзушылық түрлерінен (заңсыз сыйақы алу, алаяқтық) ажырату; 11.2.5.2 - Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері	Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Мұрагерлік құқық	11.3.1.3 - мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру;

ЖОБА

	Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы	Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері	11.3.2.1 - қылмыстық, әкімшілік, азаматтық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру; 11.3.2.2 - нақты мысалдар келтіре отырып сатушы (өндіруші, орындаушы) және басқа да жұмысты орындаушы (қызмет көрсету) тұлғалардың құқығы мен міндеттерін анықтау
	Авторлық құқық негіздері	Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.3.3.1 - авторлық және сабақтас құқықтарды құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру;
	Отбасы құқығы институттары	Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері	11.3.4.1 - ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Ата-анасының қамқорлығысыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері	11.3.4.2 - жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын айқындау
		Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері	11.3.4.3 - алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	Еңбек құқығының базалық нормалары	Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері	11.3.5.1 - еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау; 11.3.5.2 - кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
		Еңбек дауларының қаралуы	11.3.5.3 - жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары	Қылмыстық құдалау - қылмыстық іс жүргізу құқығының институты	11.4.1.1 - қылмыстық құдалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
		Кәмелетке толмағандардың қылмыстық	11.4.1.2 - кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу

ЖОБА

		құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу	ерекшеліктерін айқындау
		Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері	11.4.1.3 – Қазақстан Республикасы алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
	Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары	Талап қою іс жүргізуінің негіздері	11.4.2.1 - талап қою шарттарын түсіндіру; 11.4.2.2 - талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
		Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.2.3 - Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары	Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар	11.4.3.1 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілеттті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
		Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.3.2 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету
Халықаралық құқық	Қазақстан Республикасы халықаралық құқық субъектісі	Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы	11.5.1.1 - Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

ЖОБА

3-тарау. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұны

24. «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

26) 10- сыныпта –аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты;

27) 11- сыныпта –аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

25. Құқық негіздері» оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

7. Оқу пәнінің білім мазмұны бес бөлімді қамтиды:

1) Мемлекет және құқық;

2) Жария құқық;

3) Жеке құқық;

4) Іс жүргізу құқығының негіздері;

5) Халықаралық құқық.

26. «Мемлекет және құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар;

2) Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам;

3) Адам құқықтары түсінігі;

4) Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.

27. «Жария құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі;

2) Әкімшілік құқық жүйесі;

3) Экологиялық құқық негіздері;

4) Қылмыстық құқық жүйесі;

5) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі.

28. «Жеке құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары;

2) Тұтынушылар құқығы туралы заңнама;

3) Отбасы құқығы жүйесі;

4) Еңбек құқығы жүйесі.

29. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері.

ЖОБА

30. «Халықаралық құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Халықаралық жария құқығы;

2) Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.

31. «Мемлекет және құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде;

2) Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы;

3) Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау;

4) Сот жүйесі.

32. «Жария құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау ;

2) Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері;

3) Жер құқығы негіздері;

4) Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері;

5) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік.

33. «Жеке құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері;

2) Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы;

3) Авторлық құқық негіздері;

4) Отбасы құқығының институттары;

5) Еңбек құқығының базалық нормалары.

34. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары.

35. «Халықаралық құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі.

36. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

37. 10 - сыныпқа арналған «Құқық негіздері» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) мемлекет және құқық: Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар.Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы. Құқық жүйесі: саласы, құқықтық институт, құқықтық норма. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі: құқықтық нормаларды шығарушы және құқық субъектісі ретінде. Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам.Құқықтық мемлекет түсінігі және оның қағидаттары. Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары.Адам құқықтары түсінігі. Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері. Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.Сот төрелігінің қағидаттары.

Қазақстан Респбликасының құқық қорғау органдары: ішкі істер министирлігі, прокуратура, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет органдары;

2) жария құқық: Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі.Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары: Президент, Парламент, Үкімет, Соттар және сот төрелігі, Конституциялық кеңес, Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару.Әкімшілік құқық жүйесі. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі: салалық және аймақтық басқару. Экологиялық құқық негіздері. Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны.Қылмыстық құқық жүйесі. Қылмыстық құқықтың мазмұны мен құрылымы. Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар. Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары.Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі. Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресі туралы ҚР заңы. 2015-2025 жылдарға арналған ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы стратегиясы;

3) жеке құқық: Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары. Азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілері. Азаматтық құқықтың объектілері. Мәміле түсінігі және оның түрлері. Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы. Міндеттемелік құқық.Тұтынушылар құқығы туралы заңнама.Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі. Отбасы құқығы жүйесі.Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері. Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі.Еңбек құқығы жүйесі. Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі;

4) іс жүргізу құқығының негіздері: Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері. Қылмыстық процестің міндеттері мен қағидаттары. Қылмыстық процесс субъектілері. Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауы негіздері: қылмыстық процестегі субъектілердің функционалдық рөлдері. Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері. Азаматтық процестің міндеттері мен қағидаттары. Азаматтық процесстің субъектілері.Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері. Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен қағидаттары;

5) халықаралық құқық: Халықаралық жария құқығы.Халықаралық жария құқығы түсінігі. Негізгі мемлекет субъектілері, халықаралық ұйымдар. Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары;

38. 11 - сыныпқа арналған «Құқық негіздері» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) мемлекет және құқық. Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде.Заң шығару жүйесі: құқықтық актілердің құрылымы мен заң шығарудың кезеңдері. Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде.Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы.Қазақстан Республикасы – құқықтық мемлекет. Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы. Қазақстан Республикасында адам құқығын

қорғау. Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы. Қазақстан Республикасындағы ювеналды юстиция: жасөспірімнің құқығын қорғау. Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы.

Сот жүйесі. Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі;

2) жария құқық: Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау. Қазақстан Республикасының азаматтылығы. «Қан құқығы» және «Топырақ құқығы» қағидаттары. Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы. Сайлаушы, сайлау коммиссиясы, бақылаушы.Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Жер құқығы негіздері. Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Жер және жер қойнауы түсініктерінің заңды айырмашылықтары.Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері. Адам және азаматтардың конституциялық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық. Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық.Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік;

3) жеке құқық: Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері. Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты. Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты. Мұрагерлік құқық. Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы. Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері. Авторлық құқық негіздері. Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны.

Отбасы құқығының институттары. Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері. Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері. Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері. Еңбек құқығының базалық нормалары. Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері. Еңбек дауларының қаралуы;

4) іс жүргізу құқығының негіздері: Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары. Қылмыстық қудалау – қылмыстық іс жүргізу құқығының институты. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу. Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары. Талап қою іс жүргізуінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері. Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары. Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар. Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері;

5) халықаралық құқық: Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі. Қазақстан халықаралық ұйымдардың қатысушысы. Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) мемлекет және құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.1.1.1 құқық белгілерін қорытындылай отырып, ұғымын түсіндіру	11.1.1.1 нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау
10.1.1.2 құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу	11.1.1.2 нормативтік құқықтық актілердің әзірленуі, қабылдануы мен күшіне ену процесін зерттеу
10.1.1.3 құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт)	11.1.1.3 заңдылық пен құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру
10.1.1.4 мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау	11.1.1.4 заңдарды білу және оларды орындаудың әлеуметтік пайдалылығы мен қажеттілігін түсіндіру
	11.1.1.5 қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін анықтау
10.1.2.1 құқықтық мемлекет принциптерін айқындау	11.1.2.1 Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері (Қазақстан Республикасының құқықтық саясат концепциясы, Қазақстан Республикасының адам құқығы саласындағы ұлттық іс-қимыл жоспары концепциясы және тағы басқалар) негізінде құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуын түсіндіру
10.1.2.2 әлемдік тәжірибедегі құқықтық мемлекеттің мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету	11.1.2.2 Қазақстан Республикасының азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру
10.1.2.3 конституциялық принциптер негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату	11.1.2.3 Қазақстан Республикасының азаматтық қоғам институттары қызметінің тиімділігін бағалау (Үкіметтік емес ұйымдар және тағы басқалар)
10.1.2.4 азаматтық қоғамның мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету	
10.1.3.1 тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру	11.1.3.1 нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасындағы адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру
10.1.3.2 адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени)	11.1.3.2 азаматтардың құқығын қорғайтын (адвокат, медиатор және тағы басқалардың) тұлғалардың функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
10.1.3.3 адам құқықтары саласындағы халықаралық құжаттардың маңыздылығын бағалау (Адам құқықтарының жалпыға	11.1.3.3 Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар

бірдей декларациясы, Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт, Экономикалық, әлеуметтік және және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт)	мысалында түсіндіру
	11.1.3.4 Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
10.1.4.1 сот төрелігінің принциптерін нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру	11.1.4.1 сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету
10.1.4.2 Қазақстан Республикасы құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау	11.1.4.2 судьялар мәртебесі және олардың қызметінің кепілдемесін ашып көрсету

2) жария құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.2.1.1 Конституциялық құқық институт тарын құқықтық норма жүйесі ретінде түсіндіру	11.2.1.1 азаматтық ұғымын ашып көрсету
10.2.1.2 Конституциялық құқықтың қайнар көздерін анықтау және олардың міндеттерін түсіндіру (Конституция, Конституциялық заңдар, Конституциялық Кеңестің актілері және тағы басқалар)	11.2.1.2 қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.2.1.3 Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
10.2.2.1 мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру	11.2.2.1 Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.3.1 экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру	11.2.3.1 жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.2.3.2 экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну	11.2.3.2 Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы, және басқа да құқық түрлерін ажырату
10.2.4.1 қылмыстық кодекстің мазмұны мен құрылымын анықтау	11.2.4.1 Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.4.2 нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру	
10.2.4.3 нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау	
10.2.4.4 кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау	

10.2.4.5 жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып, қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау	
10.2.4.6 қылмыстық жауаптылықтан адамның босатылу шарттарын айқындау	
10.2.5.1 сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін түсіндіру	11.2.5.1 сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты басқа құқық бұзушылық түрлерінен (заңсыз сыйақы алу, алаяқтық) ажырату
10.2.5.2 нақты жағдаяттарды талдау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңның негізгі ережелерін пайдалану	11.2.5.2 Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау

3) жеке құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.3.1.1 Қазақстан Республикасы азаматтық құқығының қайнар көздерін түсіндіру (Азаматтық кодексі, заңдар, заңға тәуелді актілер, Азаматтық кодексін толықтыратын және нақтылайтын ережелер)	11.3.1.1 келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру
10.3.1.2 азаматтық құқық принциптерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру	11.3.1.2 келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
10.3.1.3 азаматтық құқық субъектілерін анықтау	11.3.1.3 мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.1.4 азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу	11.3.1.4 заң және өсиет бойынша мұрагерлікке ие болуды ажырату
10.3.1.5 нақты мысал негізінде жеке мүліктік емес құқықтардың ерекшеліктерін анықтау	
10.3.1.6 құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымы және оның түрлерін түсіндіру	
10.3.1.7 мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымы және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру	
10.3.1.8 құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру	
10.3.1.9 заң терминдерін пайдаланып, міндеттемелік құқықтың мәнін ашу	
10.3.1.10 міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау	
10.3.2.1 Қазақстан Республикасы тұтынушылар құқығы туралы заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау	11.3.2.1 қылмыстық, әкімшілік, азаматтық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру
10.3.2.2 заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен	11.3.2.2 нақты мысалдар келтіре отырып сатушы (өндіруші, орындаушы) және басқа да жұмысты орындаушы (қызмет көрсету)

(казустармен) түсіндіру	тұлғалардың құқығы мен міндеттерін анықтау
10.3.3.1 отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)	11.3.3.1 авторлық және сабақтас құқықтарды құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.3.2 Қазақстан Республикасының отбасылық қарым-қатынастарының құқықтық реттелуінің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру	11.3.3.2 авторлық құқық саласында нақты жағдаятты шешудің құқықтық жолдарын ұсыну
10.3.3.3 әртүрлі өмірлік жағдайларда балалар құқықтарының жүзеге асырылуын зерттеу	
10.3.4.1 Қазақстан Республикасының еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру	11.3.4.1 отбасын отбасы құқығының институты ретінде айқындау
10.3.4.2 әртүрлі өмірлік жағдаяттарда еңбек құқықтарын жүзеге асыруды зерттеу	11.3.4.2 ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.3.4.3 жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын айқындау
	11.3.4.4 алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	11.3.5.1 еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау
	11.3.5.2 кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
	11.3.5.3 жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау

4) іс жүргізу құқығының негіздері:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.4.1.1 қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін түсіндіру	11.4.1.1 қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
10.4.1.2 қылмыстық процесс субъектілерін ажырату	11.4.1.2 кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау
10.4.1.3 Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету	11.4.1.3 Қазақстан Республикасының алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау

ЖОБА

10.4.2.1 азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау	11.4.2.1 талап қою шарттарын түсіндіру
10.4.2.2 азаматтық процестің субъектілерін ажырату	11.4.2.2 талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
10.4.2.3 кәмелетке толмағандардың азаматтық процеске қатысу ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.3 Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
10.4.3.1 әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен принциптерін түсіндіру	11.4.3.1 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілеттті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
10.4.3.2 әкімшілік процесті жүзеге асырудың құқықтық негіздерін анықтау	11.4.3.2 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету

5) халықаралық құқық:

10-сынып	11-сынып
10.5.1.1 халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар салаларын анықтау	11.5.1.1 Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру
10.5.2.1 қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау	11.5.1.2 Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

41. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

42. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес жүзеге асырылады(төмендетілген оқу жүктемесімен).

3.Параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің жаратылыстану-математикалық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар	Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы	10.1.1.1 құқық белгілерін қорытындылай отырып ұғымын түсіндіру; 10.1.1.2 құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу
		Құқық жүйесі. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі ретінде	10.1.1.3 құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт); 10.1.1.4 мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау
	Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі және оның принциптері	10.1.2.1 құқықтық мемлекеттің принципте рін айқындау; 10.1.2.2 әлемдік тәжірибедегі құқықтық мемлекеттің мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету
		Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары	10.1.2.3 конституциялық принциптер негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату; 10.1.2.4 азаматтық қоғамның мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету
	Адам құқықтары түсінігі	Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері	10.1.3.1 тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру; 10.1.3.2 адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени); 10.1.3.3 адам құқықтары саласындағы халықаралық құжаттардың маңыздылығын бағалау (Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт, Экономикалық, әлеуметтік және және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт)
	Сот төрелігінің принциптері. Құқық қорғау органдары	Сот төрелігінің принциптері	10.1.4.1 сот төрелігінің принциптерін нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру
		Қазақстан Республикасы ның құқық қорғау органдары	10.1.4.2 Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасы ның конституция	Қазақстан Республикасы конституция лық құқығының	10.2.1.1 Конституциялық құқық институт тарын құқықтық норма жүйесі ретінде түсіндіру; 10.2.1.2 Конституциялық құқықтың қайнар

ЖОБА

	лық құқық жүйесі	институттары	көздерін анықтау және олардың міндеттерін түсіндіру (Конституция, Конституциялық заңдар, Конституциялық Кеңестің актілері және тағы басқалар)
	Әкімшілік құқық жүйесі	Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі	10.2.2.1 мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру
	Экологиялық құқық негіздері	Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	10.2.3.1 экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымын және нысанын түсіндіру; 10.2.3.2 экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну
	Қылмыстық құқық жүйесі	Қылмыстық кодекс қылмыстық құқықтың негізгі қайнар көзі ретінде	10.2.4.1 қылмыстық кодекстің мазмұны мен құрылымын анықтау; 10.2.4.2 нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру
		Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар	10.2.4.3 нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау; 10.2.4.4 кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау
		Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары	10.2.4.5 жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау; 10.2.4.6 адамның қылмыстық жауаптылықтан босатылу шарттарын айқындау
	Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі	Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер	10.2.5.1 сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық-саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін түсіндіру; 10.2.5.2 нақты жағдаяттарды талдау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңның негізгі ережелерін пайдалану
3-тоқсан			

ЖОБА

Жеке құқық	Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары	Азаматтық құқықтың принциптері мен субъектілері	10.3.1.1 Қазақстан Республикасының азаматтық құқығыың қайнар көздерін түсіндіру (Азаматтық кодексі, заңдар, заңға тәуелді актілер, Азаматтық кодексін толықтыратын және нақтылайтын ережелер); 10.3.1.2 азаматтық құқық принциптерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру; 10.3.1.3 азаматтық құқық субъектілерін анықтау
		Азаматтық құқықтың объектілері	10.3.1.4 азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу; 10.3.1.5 нақты мысал негізінде жеке мүліктік емес құқықтардың ерекшеліктерін анықтау
		Мәміле түсінігі және оның түрлері	10.3.1.6 құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымын және оның түрлерін түсіндіру
		Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы	10.3.1.7 мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымын және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру; 10.3.1.8 құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру
		Міндеттемелік құқық	10.3.1.9 заң терминдерін пайдаланып, міндеттемелік құқықтың мәнін ашу; 10.3.1.10 міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау
	Тұтынушылар құқығы туралы заңнама	Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі	10.3.2.1 Қазақстан Республикасының тұтынушылар құқығы туралы заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау; 10.3.2.2 заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру
	Отбасы құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері	10.3.3.1 отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)
		Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық	10.3.3.2 Қазақстан Республикасының отбасылық қарым-қатынастарының құқықтық реттелуінің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру; 10.3.3.3 әртүрлі өмірлік жағдайларда балалар құқықтарының жүзеге асырылуын

ЖОБА

		реттелуі	зерттеу
	Еңбек құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі	10.3.4.1 Қазақстан Республикасы еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру; 10.3.4.2 әртүрлі өмірлік жағдаяттарда еңбек құқықтарының іске асуын зерттеу
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық процестің міндеттері мен принциптері	10.4.1.1 қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын түсіндіру
		Қылмыстық процесс субъектілері	10.4.1.2 қылмыстық процесс субъектілерін ажырату
		Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауының негіздері	10.4.1.3 Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету
	Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері	Азаматтық процестің міндеттері мен принциптері	10.4.2.1 азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау
		Азаматтық процестің субъектілері	10.4.2.2 азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау; 10.4.2.3 кәмелетке толмағандардың азаматтық процеске қатысу ерекшеліктерін анықтау
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері	Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен принциптері	10.4.3.1 әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен принциптерін түсіндіру; 10.4.3.2 әкімшілік процесті жүзеге асырудың құқықтық негіздерін анықтау
Халықаралық құқық	Халықаралық жария құқығы	Халықаралық жария құқығы түсінігі	10.5.1.1 халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар саласын анықтау
	Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы	Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары	10.5.2.1 қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау

2) 11 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			

ҚОБА

Мемлекет және құқық	Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	Заң шығару жүйесі	11.1.1.1 нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау; 11.1.1.2 нормативтік құқықтық актілердің әзірленуі, қабылдануы мен күшіне ену процесін зерттеу
		Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет	11.1.1.3 заңдылық және құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру; 11.1.1.4 заңдарды білу және оларды орындаудың әлеуметтік пайдалылығы мен қажеттілігін түсіндіру
		Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	11.1.1.5 қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін анықтау
	Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы	Қазақстан Республикасы - құқықтық мемлекет	11.1.2.1 Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері (Қазақстан Республикасының құқықтық саясат концепциясы, Қазақстан Республикасының адам құқығы саласындағы ұлттық іс-қимыл жоспары концепциясы және тағы басқалар) негізінде құқықтық мемлекеттің принциптерінің жүзеге асырылуын түсіндіру
		Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы	11.1.2.2 Қазақстан Республикасы азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру; 11.1.2.3 Қазақстан Республикасының азаматтық қоғам институттары қызметінің тиімділігін бағалау (Үкіметтік емес ұйымдар және тағы басқалар)
	Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау	Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы	11.1.3.1 нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасының адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру; 11.1.3.2 азаматтардың құқығын қорғайтын (адвокат, медиатор және тағы басқа) тұлғалардың функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
		Қазақстан Республикасындағы ювеналды юстиция	11.1.3.3 Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
		Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы	11.1.3.4 Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	Сот жүйесі	Сот жүйесі және	11.1.4.1 сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету;

ЖОБА

		судьялардың мәртебесі	11.1.4.2 судьялар мәртебесі және олардың қызметінің кепілдемесін ашып көрсету
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау	Азаматтық - Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институты	11.2.1.1 азаматтық ұғымын ашу; 11.2.1.2 қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы	11.2.1.3 Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
	Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	11.2.2.1 Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Жер құқығы негіздері	Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.2.3.1 жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру; 11.2.3.2 Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы, және басқа да құқық түрлерін ажырату
	Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері	Адам және азаматтардың конституциялық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
		Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық	11.2.5.1 сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты басқа құқық бұзушылық түрлерінен (заңсыз сыйақы алу, алаяқтық) ажырату; 11.2.5.2 Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін

ЖОБА

		жауапкершілік	саралау
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері	Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты	11.3.1.1 келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты	11.3.1.1 келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Мұрагерлік құқық	11.3.1.3 мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру; 11.3.1.4 заң және өсиет бойынша мұрагерлікке ие болуды ажырату
	Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы	Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері	11.3.2.1 қылмыстық, әкімшілік, азаматтық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру; 11.3.2.2 нақты мысалдар келтіре отырып сатушы (өндіруші, орындаушы) және басқа да жұмысты орындаушы (қызмет көрсету) тұлғалардың құқығы мен міндеттерін анықтау
	Авторлық құқық негіздері	Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.3.3.1 авторлық және сабақтас құқықтарды құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру; 11.3.3.2 авторлық құқық саласында нақты жағдайды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну
	Отбасы құқығы институттары	Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері	11.3.4.1 Отбасын отбасы құқығының институты ретінде айқындау; 11.3.4.2 ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Ата-анасының қамқорлығысыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері	11.3.4.3 жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын айқындау
		Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері	11.3.4.4 алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	Еңбек	Еңбек қарым-	11.3.5.1 еңбек құқығын қамтамасыз ету

ЖОБА

	құқығының базалық нормалары	қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері	тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау; 11.3.5.2 кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
		Еңбек дауларының қаралуы	11.3.5.3 жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары	Қылмыстық қудалау – қылмыстық іс жүргізу құқығының институты	11.4.1.1 қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
		Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу	11.4.1.2 кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау
		Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері	11.4.1.3 Қазақстан Республикасы алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
	Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары	Талап қою іс жүргізуінің негіздері	11.4.2.1 талап қою шарттарын түсіндіру; 11.4.2.2 талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
		Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.2.3 Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары	Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар	11.4.3.1 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілеттті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
		Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық	11.4.3.2 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету

ЖОБА

		талқылаудың негіздері	
Халықаралық құқық	Қазақстан Республикасы халықаралық құқық субъектісі	Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы	11.5.1.1 Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру; 11.5.1.2 Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
122-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Құқық негіздері» оқу пәнін оқыту білім алушылардың қазіргі қоғамдағы құқықтық және саяси қатынастардың субъектісі ретінде, өз құқықтары мен міндеттемелерін жүзеге асыру үшін қажетті білім мен дағдыларды игеруге бағытталған.

3. Оқу пәнінің мақсаты – белсенді азаматтық ұстанымы бар, құқықтық тұрғыдан сауатты тұлғаны тәрбиелеу, құқықтық мәдениетті қалыптастыру, құқықтық білімді тәжірибеде қолдана алу дағдыларын дамыту.

4. Оқу пәнінің міндеттері:

1) әлеуметтік және құқықтық нормалар жүйесі: адам құқығы, құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам, заңдылық және құқықтық тәртіп туралы білімдерін тереңдету және кеңейту;

2) қазақстандық құқық пен халықаралық құқықтың базалық салаларының негізгі түсініктері мен мазмұны туралы білімдерін дамыту;

3) құқыққа деген оң көзқарасты қалыптастыру және заңдарды білу мен орындаудың әлеуметтік пайдалылығын түсіну;

4) қазақстандық патриотизм, жалпыадамзаттық құндылықтар, гуманизм мен әділеттілік негізінде тұлғаның құқықтық санасын қалыптастыру;

5) оқу және тәжірибелік іс-әрекетте құқықтық ақпаратты табу, талдау және қолдану дағдыларын қалыптастыру;

6) әртүрлі өмірлік жағдайларда құқықтық нормаларға сәйкес іс-әрекеттерді

таңдау кезінде құқықтық білім мен дағдыларды қолдана алу біліктерін дамыту;

7) қоғамдағы құқықтық қатынастармен байланысты практикалық жағдаяттарды сын тұрғысынан талдау және бағалау дағдыларын дамыту;

8) қазіргі уақыттағы өзекті қоғамдық және құқықтық мәселелерге қатысты пікірталасқа қатысу дағдыларын дамыту.

2-тарау. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұны

5. «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

28) 10- сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат;

29) 11- сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағатты) құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

6. Құқық негіздері» оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын бөлімшелерден тұрады.

7. Оқу пәнінің білім мазмұны бес бөлімді қамтиды:

1) Мемлекет және құқық;

2) Жария құқық;

3) Жеке құқық;

4) Іс жүргізу құқығының негіздері;

5) Халықаралық құқық.

8. «Мемлекет және құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар;

2) Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам;

3) Адам құқықтары түсінігі;

4) Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.

9. «Жария құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі;

2) Әкімшілік құқық жүйесі;

3) Экологиялық құқық негіздері;

4) Қылмыстық құқық жүйесі;

5) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі.

10. «Жеке құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары;

2) Тұтынушылар құқығы туралы заңнама;

3) Отбасы құқығы жүйесі;

4) Еңбек құқығы жүйесі.

11. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері.

12. «Халықаралық құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Халықаралық жария құқығы;

2) Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.

13. «Мемлекет және құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде;

2) Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы;

3) Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау;

4) Сот жүйесі.

14. «Жария құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау ;

2) Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері;

3) Жер құқығы негіздері;

4) Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері;

5) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік.

15. «Жеке құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері;

2) Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы;

3) Авторлық құқық негіздері;

4) Отбасы құқығының институттары;

5) Еңбек құқығының базалық нормалары.

16. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары.

17. «Халықаралық құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі.

18. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

19. 10 - сыныпқа арналған «Құқық негіздері» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Мемлекет және құқық:

Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар.

Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы. Құқық жүйесі: саласы, құқықтық институт, құқықтық норма. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі: құқықтық нормаларды шығарушы және құқық субъектісі ретінде. Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам.Құқықтық мемлекет түсінігі және оның қағидаттары. Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары.Адам құқықтары түсінігі. Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері. Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.Сот төрелігінің қағидаттары. Қазақстан Респбликасының құқық қорғау органдары: ішкі істер министирлігі, прокуратура, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет органдары.

Жобалық-зерттеу жұмысы: Мемлекет және құқық формаларының эволюциясы

2) Жария құқық: Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі.Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары: Президент, Парламент, Үкімет, Соттар және сот төрелігі, Конституциялық кеңес, Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару.Әкімшілік құқық жүйесі. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі: салалық және аймақтық басқару. Экологиялық құқық негіздері. Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны.Қылмыстық құқық жүйесі. Қылмыстық құқықтың мазмұны мен құрылымы. Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар. Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары.Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі. Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресі туралы ҚР заңы. 2015-2025 жылдарға арналған ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы стратегиясы.Жобалық-зерттеу жұмысы: Жария құқық салалары ерекшеліктерінің сипаттамасы.

3) Жеке құқық:

Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары. Азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілері. Азаматтық құқықтың объектілері. Мәміле түсінігі және оның түрлері. Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы. Міндеттемелік құқық.Тұтынушылар құқығы туралы заңнама.Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі. Отбасы құқығы жүйесі.Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері. Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі.Еңбек құқығы жүйесі. Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі.Жобалық-зерттеу жұмысы: Жеке құқық – адамның табиғи құқықтары мен бостандықтарының жүзеге асуының кепілдігі

4) Іс жүргізу құқығының негіздері: Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері. Қылмыстық процестің міндеттері мен қағидаттары. Қылмыстық процесс субъектілері. Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауы негіздері: қылмыстық процестегі субъектілердің функционалдық рөлдері. Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері. Азаматтық процестің міндеттері мен қағидаттары. Азаматтық процесстің субъектілері.Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері. Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен

қағидаттары.Жобалық-зерттеу жұмысы: Құқыққа қатысты процестер қадамдарының сипаттамасы.

5) Халықаралық құқық:

Халықаралық жария құқығы.Халықаралық жария құқығы түсінігі. Негізгі мемлекет субъектілері, халықаралық ұйымдар. Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары. Жобалық-зерттеу жұмысы: Адам құқықтарын қорғау жөніндегі қазіргі заманғы халықаралық ұйымдар.

20. 11 - сыныпқа арналған «Құқық негіздері» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Мемлекет және құқық. Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде.Заң шығару жүйесі: құқықтық актілердің құрылымы мен заң шығарудың кезеңдері. Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде.Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы.Қазақстан Республикасы – құқықтық мемлекет. Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы. Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау. Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы. Қазақстан Республикасындағы ювеналды юстиция: жасөспірімнің құқығын қорғау. Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы.

Сот жүйесі. Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі. Жобалық-зерттеу жұмысы: Қазіргі кезеңдегі Қазақстан Республикасының құқық жүйесі және мемлекеттік органдар жүйесі.

2) Жария құқық: Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау.

Қазақстан Республикасының азаматтылығы. «Қан құқығы» және «Топырақ құқығы» қағидаттары. Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы. Сайлаушы, сайлау коммиссиясы, бақылаушы.Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Жер құқығы негіздері. Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Жер және жер қойнауы түсініктерінің заңды айырмашылықтары.Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері. Адам және азаматтардың конституциялық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық. Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық.Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік.Жобалық-зерттеу жұмысы: Мемлекеттік билік пен басқару органдарының қызметін реттеудегі жария құқықтың рөлі.

3) Жеке құқық: Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері. Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты. Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты. Мұрагерлік құқық. Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы. Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері. Авторлық құқық негіздері.

Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны.

Отбасы құқығының институттары. Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері. Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері.Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері.Еңбек құқығының базалық нормалары. Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері. Еңбек дауларының қаралуы.Жобалық-зерттеу жұмысы: Жеке меншік құқықты қорғауды қамтамасыз етудегі жеке құқықтың рөлі.

4) Іс жүргізу құқығының негіздері: Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары. Қылмыстық қудалау – қылмыстық іс жүргізу құқығының институты. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу. Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері.Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары. Талап қою іс жүргізуінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері. Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары. Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар. Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері. Жобалық-зерттеу жұмысы: Қазақстан Республикасында азаматтық құқықтарды қорғау әдістері.

5) Халықаралық құқық:Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі. Қазақстан халықаралық ұйымдардың қатысушысы. Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы. Жобалық-зерттеу жұмысы: Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесінде халықаралық құқық нормаларын іске асыру.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

21. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) Мемлекет және құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.1.1.1 - құқық белгілерін қорытындылай отырып, ұғымын түсіндіру	11.1.1.1 - нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау
10.1.1.2 - құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу	11.1.1.2 - нормативтік құқықтық актілердің әзірленуі, қабылдануы мен күшіне ену процесін зерттеу
10.1.1.3 - құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт)	11.1.1.3 - заңдылық пен құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру

10.1.1.4 - мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау	11.1.1.4 - заңдарды білу және оларды орындаудың әлеуметтік пайдалылығы мен қажеттілігін түсіндіру
	11.1.1.5 - қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін анықтау
10.1.2.1 - құқықтық мемлекет принциптерін айқындау	11.1.2.1 - Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері (Қазақстан Республикасының құқықтық саясат концепциясы, Қазақстан Республикасының адам құқығы саласындағы ұлттық іс-қимыл жоспары концепциясы және тағы басқалар) негізінде құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуын түсіндіру
10.1.2.2 - конституциялық принциптер негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату	11.1.2.2 - Қазақстан Республикасының азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру
10.1.3.1 - тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру	11.1.3.1 - нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасындағы адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру
10.1.3.2 - адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени)	11.1.3.2 - азаматтардың құқығын қорғайтын (адвокат, медиатор және тағы басқалардың) тұлғалардың функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
10.1.3.3 - адам құқықтары саласындағы халықаралық құжаттардың маңыздылығын бағалау (Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт, Экономикалық, әлеуметтік және және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт)	11.1.3.3 - Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	11.1.3.4 - Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
10.1.4.1 - сот төрелігінің принциптерін нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру	11.1.4.1 - сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету
10.1.4.2 - Қазақстан Республикасы құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау	11.1.4.2 - судьялар мәртебесі және олардың қызметінің кепілдемесін ашып көрсету

2) Жария құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.2.1.1 - Конституциялық құқық институт тарын құқықтық норма жүйесі ретінде түсіндіру	11.2.1.1 - азаматтық ұғымын ашып көрсету
10.2.1.2 - Конституциялық құқықтың қайнар көздерін анықтау және олардың міндеттерін түсіндіру (Конституция, Конституциялық заңдар, Конституциялық Кеңестің актілері	11.2.1.2 - қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру

және тағы басқалар)	
	11.2.1.3 – Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
10.2.2.1 - мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру	11.2.2.1 Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.3.1 - экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру	11.2.3.1 - жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.2.3.2 - Экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну	11.2.3.2 - Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы, және басқа да құқық түрлерін ажырату
10.2.4.1 - Қылмыстық кодекстің мазмұны мен құрылымын анықтау	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.4.2 - нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру	
10.2.4.3 - нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау	
10.2.4.4 - кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау	
10.2.4.5 - жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып, қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау	
10.2.4.6 - қылмыстық жауаптылықтан адамның босатылу шарттарын айқындау	
10.2.5.1 - сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін түсіндіру	11.2.5.1 - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты басқа құқық бұзушылық түрлерінен (заңсыз сыйақы алу, алаяқтық) ажырату
10.2.5.2 - нақты жағдаяттарды талдау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңның негізгі ережелерін пайдалану	11.2.5.2 – Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау

3) Жеке құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.3.1.1 – Қазақстан Республикасы азаматтық құқығының қайнар көздерін түсіндіру (Азаматтық кодексі, заңдар, заңға тәуелді актілер, Азаматтық кодексін толықтыратын және нақтылайтын ережелер)	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгі лерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру
10.3.1.2 - азаматтық құқық субъектілерін	11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын

ЖОБА

анықтау	нақты мысалдар арқылы түсіндіру
10.3.1.3 - азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу	11.3.1.3 - мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.1.4 - нақты мысал негізінде жеке мүліктік емес құқықтардың ерекшеліктерін анықтау	
10.3.1.5 - құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымы және оның түрлерін түсіндіру	
10.3.1.6 - мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымы және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру	
10.3.1.7 - құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру	
10.3.1.8 - заң терминдерін пайдаланып, міндеттемелік құқықтың мәнін ашу	
10.3.1.9 - міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау	
10.3.2.1 – Қазақстан Республикасы тұтынушылар құқығы туралы заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау	11.3.2.1 - қылмыстық, әкімшілік, азаматтық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру
10.3.2.2 - заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру	11.3.2.2 - нақты мысалдар келтіре отырып сатушы (өндіруші, орындаушы) және басқа да жұмысты орындаушы (қызмет көрсету) тұлғалардың құқығы мен міндеттерін анықтау
10.3.3.1 - отбасылық қарым-қатынастар саласын дағы нормативтік құқықтық актілердің қажетті лігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)	11.3.3.1 - авторлық және сабақтас құқықтарды құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.3.2 - Қазақстан Республикасының отбасылық қарым-қатынастарының құқықтық реттелуінің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру	
10.3.3.3 - әртүрлі өмірлік жағдайларда балалар құқықтарының жүзеге асырылуын зерттеу	
10.3.4.1 - Қазақстан Республикасының еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру	
	11.3.4.1 - ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.3.4.2 - жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы

	мен мүддесін қорғау формаларын айқындау
	11.3.4.3 - алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	11.3.5.1 - еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау
	11.3.5.2 - кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
	11.3.5.3 - жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау

4) Іс жүргізу құқығының негіздері:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.4.1.1 - қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін түсіндіру	11.4.1.1 - қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
10.4.1.2 - қылмыстық процесс субъектілерін ажырату	11.4.1.2 - кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау
10.4.1.3 - Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету	11.4.1.3 - Қазақстан Республикасының алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
10.4.2.1 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау	11.4.2.1 - талап қою шарттарын түсіндіру
10.4.2.2 - азаматтық процестің субъектілерін ажырату	11.4.2.2 - талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
10.4.2.3 - кәмелетке толмағандардың азаматтық процеске қатысу ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.3 - Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
10.4.3.1 - әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен принциптерін түсіндіру	11.4.3.1 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілеттті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
10.4.3.2 - әкімшілік процесті жүзеге асырудың құқықтық негіздерін анықтау	11.4.3.2 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету

6) Халықаралық құқық:

10-сынып	11-сынып
10.5.1.1 - халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін	11.5.1.1 - Қазақстан Республикасы танған халықаралық құқықтың қайнар көздері

қоғамдық қатынастар салаларын анықтау	негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру
10.5.2.1 - қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау	11.5.1.2 - Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

22. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

23. Тұлғаның танымдық белсенділігін, шығармашылық, жобалық-зерттеушілік дағдыларын дамыту үшін білім алушыларды зерттеу жұмысына тарту қарастырылған. Әр тақырыптық тарау білім алушылардың жобалық-зерттеу жұмысымен аяқталуы оқу бағдарламасының бірден-бір ерекшелігі болып табылады. Ұзақ мерзімді жоспарда зерттеу тақырыптары жалпылама берілген. Білім алушылар осы белгіленген тақырып шеңберінде түрлі мәселелерді қарастыруға мүмкіндігі бар.

24. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф.Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

1) 10 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар	Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы	10.1.1.1 - құқық белгілерін қорытындылай отырып ұғымын түсіндіру; 10.1.1.2 - құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу
		Құқық жүйесі. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі ретінде	10.1.1.3 - құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт); 10.1.1.4 - мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау

	Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі және оның принциптері	10.1.2.1 - құқықтық мемлекеттің принциптерін айқындау;
		Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары	10.1.2.2 - конституциялық принциптер негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату;
	Адам құқықтары түсінігі	Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері	10.1.3.1 - тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру; 10.1.3.2 - адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени); 10.1.3.3 - адам құқықтары саласындағы халықаралық құжаттардың маңыздылығын бағалау (Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт, Экономикалық, әлеуметтік және және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт)
	Сот төрелігінің принциптері. Құқық қорғау органдары	Сот төрелігінің принциптері	10.1.4.1 - сот төрелігінің принциптерін нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру
		Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары	10.1.4.2 - Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі	Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары	10.2.1.1 - Конституциялық құқық институтарын құқықтық норма жүйесі ретінде түсіндіру; 10.2.1.2 - Конституциялық құқықтың қайнар көздерін анықтау және олардың міндеттерін түсіндіру (Конституция, Конституциялық заңдар, Конституциялық Кеңестің актілері және тағы басқалар)
	Әкімшілік құқық жүйесі	Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі	10.2.2.1 - мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру
	Экологиялық құқық негіздері	Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	10.2.3.1 - экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымын және нысанын түсіндіру; 10.2.3.2 - экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну

ЖОБА

	Қылмыстық құқық жүйесі	Қылмыстық кодекс қылмыстық құқықтың негізгі қайнар көзі ретінде	10.2.4.1 - қылмыстық кодекстің мазмұны мен құрылымын анықтау; 10.2.4.2 - нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру
		Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар	10.2.4.3 - нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау; 10.2.4.4 - кәмелетке толмағандарды қылмыс тық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау
		Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары	10.2.4.5 - жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау; 10.2.4.6 - адамның қылмыстық жауаптылықтан босатылу шарттарын айқындау
	Қазақстан Республикасы ның сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі	Қазақстан Республикасын дағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер	10.2.5.1 - сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық-саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін түсіндіру; 10.2.5.2 - нақты жағдаяттарды талдау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңның негізгі ережелерін пайдалану
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары	Азаматтық құқықтың принциптері мен субъектілері	10.3.1.1 - Қазақстан Республикасының азаматтық құқығының қайнар көздерін түсіндіру (Азаматтық кодексі, заңдар, заңға тәуелді актілер, Азаматтық кодексін толықтыратын және нақтылайтын ережелер); 10.3.1.2 - азаматтық құқық субъектілерін анықтау
		Азаматтық құқықтың объектілері	10.3.1.3 - азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу; 10.3.1.4 - нақты мысал негізінде жеке мүліктік емес құқықтардың ерекшеліктерін анықтау
		Мәміле түсінігі және оның түрлері	10.3.1.5 - құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымын және оның түрлерін түсіндіру
		Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы	10.3.1.6 - мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымын және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру; 10.3.1.7 - құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру

ЖОБА

		Міндеттемелік құқық	10.3.1.8 - заң терминдерін пайдаланып, міндеттемелік құқықтың мәнін ашу; 10.3.1.9 - міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау
	Тұтынушылар құқығы туралы заңнама	Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі	10.3.2.1 - Қазақстан Республикасының тұтынушылар құқығы туралы заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау; 10.3.2.2 - заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру
	Отбасы құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері	10.3.3.1 - отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)
		Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі	10.3.3.2 - Қазақстан Республикасының отбасылық қарым-қатынастарының құқықтық реттелуінің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру; 10.3.3.3 - әртүрлі өмірлік жағдайларда балалар құқықтарының жүзеге асырылуын зерттеу
	Еңбек құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі	10.3.4.1 - Қазақстан Республикасы еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру;
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық процестің міндеттері мен принциптері	10.4.1.1 - қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын түсіндіру
		Қылмыстық процесс субъектілері	10.4.1.2 - қылмыстық процесс субъектілерін ажырату
		Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауының негіздері	10.4.1.3 - Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету
	Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері	Азаматтық процестің міндеттері мен принциптері	10.4.2.1 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау
		Азаматтық процестің	10.4.2.2 - азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау;

ЖОБА

		субъектілері	10.4.2.3 - кәмелетке толмағандардың азаматтық процеске қатысу ерекшеліктерін анықтау
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері	Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен принциптері	10.4.3.1 - әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен принциптерін түсіндіру; 10.4.3.2 - әкімшілік процесті жүзеге асырудың құқықтық негіздерін анықтау
Халықаралық құқық	Халықаралық жария құқығы	Халықаралық жария құқығы түсінігі	10.5.1.1 - халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар саласын анықтау
	Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы	Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары	10.5.2.1 - қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау

2) 11 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	Заң шығару жүйесі	11.1.1.1 - нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау; 11.1.1.2 - нормативтік құқықтық актілердің әзірленуі, қабылдануы мен күшіне ену процесін зерттеу
		Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет	11.1.1.3 - заңдылық және құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру; 11.1.1.4 - заңдарды білу және оларды орындаудың әлеуметтік пайдалылығы мен қажеттілігін түсіндіру
		Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	11.1.1.5 - қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін анықтау
	Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы	Қазақстан Республикасы - құқықтық мемлекет	11.1.2.1 - Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері (Қазақстан Республикасының құқықтық саясат концепциясы, Қазақстан Республикасының адам құқығы саласындағы ұлттық іс-қимыл жоспары концепциясы және тағы басқалар) негізінде құқықтық мемлекеттің принциптерінің жүзеге асырылуын түсіндіру
		Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарыны	11.1.2.2 - Қазақстан Республикасы азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру;

ЖОБА

		ң дамуы	
	Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау	Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы	11.1.3.1 - нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасының адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру; 11.1.3.2 - азаматтардың құқығын қорғайтын (адвокат, медиатор және тағы басқа) тұлғалардың функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
		Қазақстан Республикасындағы ювеналды юстиция	11.1.3.3 - Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
		Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы	11.1.3.4 - Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	Сот жүйесі	Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі	11.1.4.1 - сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету; 11.1.4.2 - судьялар мәртебесі және олардың қызметінің кепілдемесін ашып көрсету
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау	Азаматтық - Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институты	11.2.1.1 - азаматтық ұғымын ашу; 11.2.1.2 - қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы	11.2.1.3 - Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
	Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	11.2.2.1 - Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Жер құқығы негіздері	Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.2.3.1 - жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру; 11.2.3.2 - Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы, және басқа да құқық

ЖОБА

			түрлерін ажырату
	Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері	Адам және азаматтардың конституциялық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
		Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 - Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік	11.2.5.1 - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты басқа құқық бұзушылық түрлерінен (заңсыз сыйақы алу, алаяқтық) ажырату; 11.2.5.2 - Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері	Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты	11.3.1.1 - келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 - келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Мұрагерлік құқық	11.3.1.3 - мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру;
	Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы	Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері	11.3.2.1 - қылмыстық, әкімшілік, азаматтық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру; 11.3.2.2 - нақты мысалдар келтіре отырып сатушы (өндіруші, орындаушы) және басқа да жұмысты орындаушы (қызмет көрсету) тұлғалардың құқығы мен міндеттерін анықтау
	Авторлық	Авторлық және	11.3.3.1 - авторлық және сабақтас құқықтарды

ЖОБА

	құқық негіздері	сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру;
	Отбасы құқығы институттары	Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері	11.3.4.1 - ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Ата-анасының қамқорлығысыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері	11.3.4.2 - жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын айқындау
		Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері	11.3.4.3 - алименттік қатынастардың субъекті лерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	Еңбек құқығының базалық нормалары	Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері	11.3.5.1 - еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау; 11.3.5.2 - кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
		Еңбек дауларының қаралуы	11.3.5.3 - жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығы ның негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары	Қылмыстық құдалау - қылмыстық іс жүргізу құқығының институты	11.4.1.1 - қылмыстық құдалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
		Кәмелетке толмағандар дың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу	11.4.1.2 - кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау
		Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері	11.4.1.3 – Қазақстан Республикасы алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
	Азаматтық іс жүргізу	Талап қою іс жүргізуінің	11.4.2.1 - талап қою шарттарын түсіндіру; 11.4.2.2 - талап қою арызын оның мазмұны

ЖОБА

	құқығының институттары	негіздері	мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
		Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.2.3 - Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары	Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар	11.4.3.1 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілеттті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
		Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.3.2 - әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету
Халықаралық құқық	Қазақстан Республикасы халықаралық құқық субъектісі	Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы	11.5.1.1 - Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру; 11.5.1.2 - Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

3-тарау. «Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1-параграф. Құқық негіздері» оқу пәнінің мазмұны

25. «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1. 10- сыныпта – 2 аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты;
2. 11- сыныпта – 2 аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

26. Құқық негіздері» оқу пәнінің білім мазмұны бөлімдер арқылы қамтылған. Аталған бөлімдер сыныптар бойынша оқыту мақсаттарын қамтитын

бөлімшелерден тұрады.

27. Оқу пәнінің білім мазмұны бес бөлімді қамтиды:

1) Мемлекет және құқық;

2) Жария құқық;

3) Жеке құқық;

4) Іс жүргізу құқығының негіздері;

5) Халықаралық құқық.

28. «Мемлекет және құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар;

2) Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам;

3) Адам құқықтары түсінігі;

4) Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.

29. «Жария құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі;

2) Әкімшілік құқық жүйесі;

3) Экологиялық құқық негіздері;

4) Қылмыстық құқық жүйесі;

5) Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі.

30. «Жеке құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары;

2) Тұтынушылар құқығы туралы заңнама;

3) Отбасы құқығы жүйесі;

4) Еңбек құқығы жүйесі.

31. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері.

32. «Халықаралық құқық» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Халықаралық жария құқығы;

2) Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.

33. «Мемлекет және құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде;

2) Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы;

3) Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау;

4) Сот жүйесі.

34. «Жария құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау ;

2) Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері;

3) Жер құқығы негіздері;

ЖОБА

4) Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері;

5) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік.

35. «Жеке құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері;

2) Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы;

3) Авторлық құқық негіздері;

4) Отбасы құқығының институттары;

5) Еңбек құқығының базалық нормалары.

36. «Іс жүргізу құқығының негіздері» бөлімі 10-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары;

2) Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары;

3) Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары.

37. «Халықаралық құқық» бөлімі 11-сыныпта келесі бөлімшелерден тұрады:

1) Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі.

38. Оқыту мақсаттары әр бөлімше ішінде мұғалім мен білім алушыға болашақ қадамдары жөнінде өзара ой бөлісуге, оларды жоспарлау мен бағалауға мүмкіндік беретін бірізділік пен сабақтастықты көрсетеді.

39. 10 - сыныпқа арналған «Құқық негіздері» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Мемлекет және құқық:

Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар.

Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы. Құқық жүйесі: саласы, құқықтық институт, құқықтық норма. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі: құқықтық нормаларды шығарушы және құқық субъектісі ретінде. Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам.Құқықтық мемлекет түсінігі және оның қағидаттары. Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары.Адам құқықтары түсінігі. Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері. Сот төрелігінің қағидаттары. Құқық қорғау органдары.Сот төрелігінің қағидаттары. Қазақстан Респбликасының құқық қорғау органдары: ішкі істер министирлігі, прокуратура, сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет органдары.

Жобалық-зерттеу жұмысы: Мемлекет және құқық формаларының эволюциясы

2) Жария құқық: Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі.Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары: Президент, Парламент, Үкімет, Соттар және сот төрелігі, Конституциялық кеңес, Жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару.Әкімшілік құқық жүйесі. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі: салалық және аймақтық басқару. Экологиялық құқық негіздері. Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны.Қылмыстық құқық жүйесі. Қылмыстық құқықтың мазмұны мен құрылымы. Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар. Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары.Қазақстан Республикасының сыбайлас

жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі. Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресі туралы ҚР заңы. 2015-2025 жылдарға арналған ҚР сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы стратегиясы.Жобалық-зерттеу жұмысы: Жария құқық салалары ерекшеліктерінің сипаттамасы.

3) Жеке құқық:

Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары. Азаматтық құқықтың қағидаттары мен субъектілері. Азаматтық құқықтың объектілері. Мәміле түсінігі және оның түрлері. Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы. Міндеттемелік құқық.Тұтынушылар құқығы туралы заңнама.Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде бекітілуі. Отбасы құқығы жүйесі.Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері. Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі.Еңбек құқығы жүйесі. Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі.Жобалық-зерттеу жұмысы: Жеке құқық – адамның табиғи құқықтары мен бостандықтарының жүзеге асуының кепілдігі

4) Іс жүргізу құқығының негіздері: Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері. Қылмыстық процестің міндеттері мен қағидаттары. Қылмыстық процесс субъектілері. Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауы негіздері: қылмыстық процестегі субъектілердің функционалдық рөлдері. Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері. Азаматтық процестің міндеттері мен қағидаттары. Азаматтық процесстің субъектілері.Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері. Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен қағидаттары.Жобалық-зерттеу жұмысы: Құқыққа қатысты процестер қадамдарының сипаттамасы.

5) Халықаралық құқық:

Халықаралық жария құқығы.Халықаралық жария құқығы түсінігі. Негізгі мемлекет субъектілері, халықаралық ұйымдар. Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы.Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары. Жобалық-зерттеу жұмысы: Адам құқықтарын қорғау жөніндегі қазіргі заманғы халықаралық ұйымдар.

40. 11 - сыныпқа арналған «Құқық негіздері» пәнінің базалық білім мазмұны келесі тараулардан тұрады:

1) Мемлекет және құқық. Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде.Заң шығару жүйесі: құқықтық актілердің құрылымы мен заң шығарудың кезеңдері. Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде.Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы.Қазақстан Республикасы – құқықтық мемлекет. Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы. Қазақстан Республикасында адам құқығын қорғау. Қазақстан Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы. Қазақстан Республикасындағы ювеналды юстиция: жасөспірімнің құқығын қорғау. Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы.

Сот жүйесі. Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі. Жобалық-зерттеу

жұмысы: Қазіргі кезеңдегі Қазақстан Республикасының құқық жүйесі және мемлекеттік органдар жүйесі.

2) Жария құқық: Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау.

Қазақстан Республикасының азаматтылығы. «Қан құқығы» және «Топырақ құқығы» қағидаттары. Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы. Сайлаушы, сайлау коммиссиясы, бақылаушы.Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері. Жер құқығы негіздері. Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны. Жер және жер қойнауы түсініктерінің заңды айырмашылықтары.Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері. Адам және азаматтардың конституциялық және басқа да құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық. Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық.Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік.Жобалық-зерттеу жұмысы: Мемлекеттік билік пен басқару органдарының қызметін реттеудегі жария құқықтың рөлі.

3) Жеке құқық: Азаматтық құқықтағы келісімшарттар мен міндеттемелердің жекелеген түрлері. Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты. Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты. Мұрагерлік құқық. Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы. Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері. Авторлық құқық негіздері. Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны.

Отбасы құқығының институттары. Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері. Ата-анасының қамқорлығынсыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері.Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері.Еңбек құқығының базалық нормалары. Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері. Еңбек дауларының қаралуы.Жобалық-зерттеу жұмысы: Жеке меншік құқықты қорғауды қамтамасыз етудегі жеке құқықтың рөлі.

4) Іс жүргізу құқығының негіздері: Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары. Қылмыстық қудалау – қылмыстық іс жүргізу құқығының институты. Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу. Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері.Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары. Талап қою іс жүргізуінің негіздері. Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері. Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары. Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар. Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері. Жобалық-зерттеу жұмысы: Қазақстан Республикасында азаматтық құқықтарды қорғау әдістері.

5) Халықаралық құқық:Қазақстан Республикасы - халықаралық құқық субъектісі. Қазақстан халықаралық ұйымдардың қатысушысы. Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге

асырылуы. Жобалық-зерттеу жұмысы: Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесінде халықаралық құқық нормаларын іске асыру.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі (төмендетілген оқу жүктемесімен)

41.Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен берілген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сан бөлім мен бөлімше ретін, төртінші сан оқыту мақсатының реттік санын көрсетеді. Мысалы, 10.2.1.2 кодында «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

1) Мемлекет және құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.1.1.1 құқық белгілерін қорытындылай отырып, ұғымын түсіндіру	11.1.1.1 нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау
10.1.1.2 құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу	11.1.1.2 нормативтік құқықтық актілердің әзірленуі, қабылдануы мен күшіне ену процесін зерттеу
10.1.1.3 құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт)	11.1.1.3 заңдылық пен құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру
10.1.1.4 мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау	11.1.1.4 заңдарды білу және оларды орындаудың әлеуметтік пайдалылығы мен қажеттілігін түсіндіру
	11.1.1.5 қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін анықтау
10.1.2.1 құқықтық мемлекет принциптерін айқындау	11.1.2.1 Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері (Қазақстан Республикасының құқықтық саясат концепциясы, Қазақстан Республикасының адам құқығы саласындағы ұлттық іс-қимыл жоспары концепциясы және тағы басқалар) негізінде құқықтық мемлекет принциптерінің жүзеге асырылуын түсіндіру
10.1.2.2 әлемдік тәжірибедегі құқықтық мемлекеттің мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету	11.1.2.2 Қазақстан Республикасының азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру
10.1.2.3 конституциялық принциптер негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату	11.1.2.3 Қазақстан Республикасының азаматтық қоғам институттары қызметінің тиімділігін бағалау (Үкіметтік емес ұйымдар және тағы басқалар)
10.1.2.4 азаматтық қоғамның мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету	
10.1.3.1 тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы	11.1.3.1 нақты мысал келтіре отырып, Қазақстан Республикасындағы адам және

мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру	азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру
10.1.3.2 - адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени)	11.1.3.2 - азаматтардың құқығын қорғайтын (адвокат, медиатор және тағы басқалардың) тұлғалардың функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
10.1.3.3 адам құқықтары саласындағы халықаралық құжаттардың маңыздылығын бағалау (Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт, Экономикалық, әлеуметтік және және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт)	11.1.3.3 Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	11.1.3.4 Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
10.1.4.1 сот төрелігінің принциптерін нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру	11.1.4.1 сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету
10.1.4.2 Қазақстан Республикасы құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау	11.1.4.2 судьялар мәртебесі және олардың қызметінің кепілдемесін ашып көрсету

2) Жария құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.2.1.1 Конституциялық құқық институт тарын құқықтық норма жүйесі ретінде түсіндіру	11.2.1.1 азаматтық ұғымын ашып көрсету
10.2.1.2 Конституциялық құқықтың қайнар көздерін анықтау және олардың міндеттерін түсіндіру (Конституция, Конституциялық заңдар, Конституциялық Кеңестің актілері және тағы басқалар)	11.2.1.2 қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.2.1.3 Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
10.2.2.1 мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру	11.2.2.1 Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.3.1 экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру	11.2.3.1 жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.2.3.2 Экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну	11.2.3.2 Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы, және басқа да құқық түрлерін ажырату
10.2.4.1 Қылмыстық кодекстің мазмұны мен құрылымын анықтау	11.2.4.1 Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес тұлғалардың әрекетін саралау
10.2.4.2 нақты өмірлік жағдаяттарды	

қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру	
10.2.4.3 нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау	
10.2.4.4 кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау	
10.2.4.5 жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып, қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау	
10.2.4.6 қылмыстық жауаптылықтан адамның босатылу шарттарын айқындау	
10.2.5.1 сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін түсіндіру	11.2.5.1 сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты басқа құқық бұзушылық түрлерінен (заңсыз сыйақы алу, алаяқтық) ажырату
10.2.5.2 нақты жағдаяттарды талдау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңның негізгі ережелерін пайдалану	11.2.5.2 Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау

3) Жеке құқық:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып
10.3.1.1 Қазақстан Республикасы азаматтық құқығының қайнар көздерін түсіндіру (Азаматтық кодексі, заңдар, заңға тәуелді актілер, Азаматтық кодексін толықтыратын және нақтылайтын ережелер)	11.3.1.1 келісімшарттың ерекше белгі лерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру
10.3.1.2 азаматтық құқық принциптерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру	11.3.1.2 келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
10.3.1.3 азаматтық құқық субъектілерін анықтау	11.3.1.3 мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.1.4 азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу	11.3.1.4 заң және өсиет бойынша мұрагерлікке ие болуды ажырату
10.3.1.5 нақты мысал негізінде жеке мүліктік емес құқықтардың ерекшеліктерін анықтау	
10.3.1.6 құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымы және оның түрлерін түсіндіру	
10.3.1.7 мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымы және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру	
10.3.1.8 құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру	
10.3.1.9 заң терминдерін пайдаланып, міндеттемелік құқықтың мәнін ашу	

ЖОБА

10.3.1.10 міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау	
10.3.2.1 Қазақстан Республикасы тұтынушылар құқығы туралы заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау	11.3.2.1 қылмыстық, әкімшілік, азаматтық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру
10.3.2.2 заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру	11.3.2.2 нақты мысалдар келтіре отырып сатушы (өндіруші, орындаушы) және басқа да жұмысты орындаушы (қызмет көрсету) тұлғалардың құқығы мен міндеттерін анықтау
10.3.3.1 отбасылық қарым-қатынастар саласын дағы нормативтік құқықтық актілердің қажетті лігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)	11.3.3.1 авторлық және сабақтас құқықтарды құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру
10.3.3.2 Қазақстан Республикасының отбасылық қарым-қатынастарының құқықтық реттелуінің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру	11.3.3.2 авторлық құқық саласында нақты жағдаятты шешудің құқықтық жолдарын ұсыну
10.3.3.3 әртүрлі өмірлік жағдайларда балалар құқықтарының жүзеге асырылуын зерттеу	
10.3.4.1 Қазақстан Республикасының еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру	11.3.4.1 отбасын отбасы құқығының институты ретінде айқындау
10.3.4.2 әртүрлі өмірлік жағдаяттарда еңбек құқықтарын жүзеге асыруды зерттеу	11.3.4.2 ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
	11.3.4.3 жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын айқындау
	11.3.4.4 алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	11.3.5.1 еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау
	11.3.5.2 кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
	11.3.5.3 жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау

4) Іс жүргізу құқығының негіздері:

Білім алушылар:	
10-сынып	11-сынып

10.4.1.1 қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін түсіндіру	11.4.1.1 қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру
10.4.1.2 қылмыстық процесс субъектілерін ажырату	11.4.1.2 кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау
10.4.1.3 Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету	11.4.1.3 Қазақстан Республикасының алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
10.4.2.1 азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау	11.4.2.1 талап қою шарттарын түсіндіру
10.4.2.2 азаматтық процестің субъектілерін ажырату	11.4.2.2 талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
10.4.2.3 кәмелетке толмағандардың азаматтық процеске қатысу ерекшеліктерін анықтау	11.4.2.3 Қазақстан Республикасының Азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
10.4.3.1 әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен принциптерін түсіндіру	11.4.3.1 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілеттті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
10.4.3.2 әкімшілік процесті жүзеге асырудың құқықтық негіздерін анықтау	11.4.3.2 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету

5) Халықаралық құқық:

10-сынып	11-сынып
10.5.1.1 халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар салаларын анықтау	11.5.1.1 Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру
10.5.2.1 қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау	11.5.1.2 Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу

42. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

43. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады (төмендетілген оқу жүктемесімен).

44.Тұлғаның танымдық белсенділігін, шығармашылық, жобалық-зерттеушілік дағдыларын дамыту үшін білім алушыларды зерттеу жұмысына

тарту қарастырылған. Әр тақырыптық тарау білім алушылардың жобалық-зерттеу жұмысымен аяқталуы оқу бағдарламасының бірден-бір ерекшелігі болып табылады. Ұзақ мерзімді жоспарда зерттеу тақырыптары жалпылама берілген. Білім алушылар осы белгіленген тақырып шеңберінде түрлі мәселелерді қарастыруға мүмкіндігі бар.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Құқық негіздері» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспары (төмендетілген оқу жүктемесімен)

1) 10 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары. Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Мемлекет және құқық туралы негізгі ұғымдар	Құқықтың негізгі белгілері мен функциясы	10.1.1.1 құқық белгілерін қорытындылай отырып ұғымын түсіндіру; 10.1.1.2 құқықтың функционалдық маңызын нақты мысалдар арқылы ашу
		Құқық жүйесі. Мемлекет құқықтың ерекше субъектісі ретінде	10.1.1.3 құқық жүйесі және оның негізгі элементтерін түсіндіру (құқық нормалары, сала, ішкі сала, құқықтық институт); 10.1.1.4 мемлекетті құқық және құқықтық қатынастың негізгі субъектісі ретінде анықтау
	Құқықтық мемлекет, азаматтық қоғам	Құқықтық мемлекет түсінігі және оның принциптері	10.1.2.1 құқықтық мемлекеттің принципте рін айқындау; 10.1.2.2 әлемдік тәжірибедегі құқықтық мемлекеттің мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету
		Азаматтық қоғам түсінігі, оның негізгі элементтері мен институттары	10.1.2.3 конституциялық принциптер негізінде азаматтық қоғамның элементтері мен институттарын ажырату; 10.1.2.4 азаматтық қоғамның мәні мен функционалдық маңызы туралы білімін көрсету
	Адам құқықтары түсінігі	Адам құқығы түсінігі және оның негізгі түрлері	10.1.3.1 тұлғаның құқықтық мүмкіндіктері түсінігін көрсете отырып, адамның құқығы мен бостандығы ұғымдарын түсіндіру; 10.1.3.2 адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарын жіктеу (саяси, азаматтық, әлеуметтік, экономикалық және мәдени); 10.1.3.3 адам құқықтары саласындағы халықаралық құжаттардың маңыздылығын бағалау (Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Азаматтық және саяси құқықтар туралы халықаралық пакт,

ЖОБА

			Экономикалық, әлеуметтік және және мәдени құқықтар туралы халықаралық пакт)
	Сот төрелігінің принциптері. Құқық қорғау органдары	Сот төрелігінің принциптері	10.1.4.1 сот төрелігінің принциптерін нақты мысалдар келтіре отырып түсіндіру
		Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары	10.1.4.2 Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарының функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
	Жобалық-зерттеу жұмысы	Мемлекет және құқық формаларының эволюциясы	
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасының конституциялық құқық жүйесі	Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институттары	10.2.1.1 Конституциялық құқық институт тарын құқықтық норма жүйесі ретінде түсіндіру; 10.2.1.2 Конституциялық құқықтың қайнар көздерін анықтау және олардың міндеттерін түсіндіру (Конституция, Конституциялық заңдар, Конституциялық Кеңестің актілері және тағы басқалар)
	Әкімшілік құқық жүйесі	Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелуі	10.2.2.1 мемлекеттік басқарудың құқықтық реттелу ерекшеліктерін графикалық сызба құру арқылы түсіндіру
	Экологиялық құқық негіздері	Экологиялық құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	10.2.3.1 экологиялық құқықтың құқықтық реттеу ұғымын және нысанын түсіндіру; 10.2.3.2 экологиялық кодекс негізінде өзекті экологиялық проблемаларды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну
	Қылмыстық құқық жүйесі	Қылмыстық кодекс қылмыстық құқықтың негізгі қайнар көзі ретінде	10.2.4.1 қылмыстық кодекстің мазмұны мен құрылымын анықтау; 10.2.4.2 нақты өмірлік жағдаяттарды қылмыстық құқық нормаларына сәйкестендіру
		Қылмыстық құқық бұзушылық және қылмыстық жауапкершілікке тартылатын тұлғалар	10.2.4.3 нақты мысалдар арқылы қылмыстық теріс қылық пен қылмысты қоғамдық қауіптілік дәрежесіне сәйкес сипаттау; 10.2.4.4 кәмелетке толмағандарды қылмыстық жауапкершілікке тарту ерекшеліктерін құқықтық жағдаят мысалында анықтау

ЖОБА

		Қылмыстық жаза түсінігі және одан босату шарттары	10.2.4.5 жеңілдететін және ауырлататын мән-жайларды ескере отырып қылмыстық құқық бұзушылықты бағалау; 10.2.4.6 адамның қылмыстық жауаптылықтан босатылу шарттарын айқындау
	Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жүйесі	Қазақстан Республикасындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған құқықтық және саяси актілер	10.2.5.1 сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарламалық-саяси және құқықтық актілердің негізгі ережелерін түсіндіру; 10.2.5.2 нақты жағдаяттарды талдау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңның негізгі ережелерін пайдалану
	Жобалық-зерттеу жұмысы	Жария құқық салалары ерекшеліктерінің сипаттамасы	
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқық жүйесі және оның негізгі институттары	Азаматтық құқықтың принциптері мен субъектілері	10.3.1.1 Қазақстан Республикасының азаматтық құқығының қайнар көздерін түсіндіру (Азаматтық кодексі, заңдар, заңға тәуелді актілер, Азаматтық кодексін толықтыратын және нақтылайтын ережелер); 10.3.1.2 азаматтық құқық принциптерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру; 10.3.1.3 азаматтық құқық субъектілерін анықтау
		Азаматтық құқықтың объектілері	10.3.1.4 азаматтық құқық объектілерін олардың елеулі белгілері бойынша ажырата білу; 10.3.1.5 нақты мысал негізінде жеке мүліктік емес құқықтардың ерекшеліктерін анықтау
		Мәміле түсінігі және оның түрлері	10.3.1.6 құқықтық жағдаят мысалында мәміле ұғымын және оның түрлерін түсіндіру
		Меншік құқығы түсінігі және оның қорғалуы	10.3.1.7 мысалдар келтіре отырып, меншік құқығы ұғымын және оның негізгі өкілеттілігін түсіндіру; 10.3.1.8 құқықтық жағдаятты (казусты) талдай отырып, меншік құқығын қорғау жолдарын түсіндіру
		Міндеттемелік құқық	10.3.1.9 заң терминдерін пайдаланып, міндеттемелік құқықтың мәнін ашу; 10.3.1.10 міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерін құқықтық жағдаятты талдай отырып анықтау
	Тұтынушылар құқығы туралы заңнама	Қазақстан Республикасында тұтынушылар құқықтарының заңды түрде	10.3.2.1 Қазақстан Республикасының тұтынушылар құқығы туралы заңына сәйкес құқықтық қатынастар субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау; 10.3.2.2 заң терминдерін пайдалана отырып, тұтынушылардың құқықтарын қорғау

ЖОБА

		бекітілуі	жолдарын нақты жағдаяттық мысалдармен (казустармен) түсіндіру
	Отбасы құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасындағы отбасы құқығының қайнар көздері	10.3.3.1 отбасылық қарым-қатынастар саласындағы нормативтік құқықтық актілердің қажеттілігін түсіндіру («Қазақстан Республикасының неке және отбасы туралы кодексі», «Қазақстан Республикасының бала құқықтары туралы заңы»)
		Қазақстан Республикасында отбасылық қарым-қатынастардың құқықтық реттелуі	10.3.3.2 Қазақстан Республикасының отбасылық қарым-қатынастарының құқықтық реттелуінің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру; 10.3.3.3 әртүрлі өмірлік жағдайларда балалар құқықтарының жүзеге асырылуын зерттеу
	Еңбек құқығы жүйесі	Қазақстан Республикасында еңбек қатынастарының құқықтық реттелуі	10.3.4.1 Қазақстан Республикасы еңбек қатынастарын құқықтық реттеудің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіндіру; 10.3.4.2 әртүрлі өмірлік жағдаяттарда еңбек құқықтарының іске асуын зерттеу
	Жобалық-зерттеу жұмысы	Жеке құқық – адамның табиғи құқықтары мен бостандықтарының жүзеге асуының кепілдігі	
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық процестің міндеттері мен принциптері	10.4.1.1 қылмыстық процестің негізгі міндеттері мен қағидаттарын түсіндіру
		Қылмыстық процесс субъектілері	10.4.1.2 қылмыстық процесс субъектілерін ажырату
		Қылмыстық іс жүргізу құқығындағы сот талқылауының негіздері	10.4.1.3 Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексіне сәйкес сот талқылауының негіздері бойынша білімін шығармашылық түрде көрсету
	Азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері	Азаматтық процестің міндеттері мен принциптері	10.4.2.1 азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау
		Азаматтық процестің субъектілері	10.4.2.2 азаматтық процестің негізгі міндеттері мен принциптерін талдау; 10.4.2.3 кәмелетке толмағандардың азаматтық процеске қатысу ерекшеліктерін анықтау
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының негіздері	Әкімшілік процесс түсінігі, міндеттері мен принциптері	10.4.3.1 әкімшілік процесс ұғымын, оның міндеттері мен принциптерін түсіндіру; 10.4.3.2 әкімшілік процесті жүзеге асырудың құқықтық негіздерін анықтау
	Жобалық-	Құқыққа қатысты процестердің қадамдары	

ЖОБА

	зерттеу жұмысы		
Халықаралық құқық	Халықаралық жария құқығы	Халықаралық жария құқығы түсінігі	10.5.1.1 халықаралық жария құқық ұғымын түсіндіру және оның реттейтін қоғамдық қатынастар саласын анықтау
	Халықаралық құқықтағы адам құқықтарының қорғалуы	Қазіргі халықаралық құқықта адам құқықтарын қорғау механизмдері мен процедуралары	10.5.2.1 қазіргі халықаралық құқықтағы адам құқықтарын қорғауды жүзеге асыратын органдар мен ұйымдарды анықтау
	Жобалық-зерттеу жұмысы	Адам құқықтарын қорғау жөніндегі қазіргі заманғы халықаралық ұйымдар	

2) 11 сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырыптар	Оқыту мақсаттары Білім алушылар тиісті:
1-тоқсан			
Мемлекет және құқық	Заң шығару, құқықтық мәдениет, мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	Заң шығару жүйесі	11.1.1.1 нормативтік құқықтық актілердің негізгі элементтерін анықтау; 11.1.1.2 нормативтік құқықтық актілердің әзірленуі, қабылдануы мен күшіне ену процесін зерттеу
		Заңдылық және құқықтық тәртіп. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет	11.1.1.3 заңдылық және құқықтық тәртіп ұғымдарын нақты мысалдармен түсіндіру; 11.1.1.4 заңдарды білу және оларды орындаудың әлеуметтік пайдалылығы мен қажеттілігін түсіндіру
		Мемлекет қоғамның саяси жүйесінде	11.1.1.5 қазақстандық қоғамның саяси жүйесінің негізгі элементін анықтау
	Қазақстан Республикасында құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның дамуы	Қазақстан Республикасы - құқықтық мемлекет	11.1.2.1 Қазақстан Республикасының саяси-құқықтық актілері (Қазақстан Республикасының құқықтық саясат концепциясы, Қазақстан Республикасының адам құқығы саласындағы ұлттық іс-қимыл жоспары концепциясы және тағы басқалар) негізінде құқықтық мемлекеттің принциптерінің жүзеге асырылуын түсіндіру
		Қазақстан Республикасында азаматтық қоғам институттарының дамуы	11.1.2.2 Қазақстан Республикасы азаматтық қоғамының негізгі функционалдық қажеттілігін түсіндіру; 11.1.2.3 Қазақстан Республикасының азаматтық қоғам институттары қызметінің тиімділігін бағалау (Үкіметтік емес ұйымдар және тағы басқалар)
	Қазақстан	Қазақстан	11.1.3.1 нақты мысал келтіре отырып,

ЖОБА

	Республикасында адам құқығын қорғау	Республикасында адам және азаматтың құқықтары мен бостандықтарының қорғалуы	Қазақстан Республикасының адам және азаматтың құқығы мен бостандықтарын қорғау механизмін түсіндіру; 11.1.3.2 азаматтардың құқығын қорғайтын (адвокат, медиатор және тағы басқа) тұлғалардың функциялары мен құқықтық мәртебесін анықтау
		Қазақстан Республикасындағы юстиция	11.1.3.3 Қазақстан Республикасындағы кәмелетке толмағандардың құқығын қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
		Мүмкіндігі шектеулі тұлғалар құқықтарының қорғалуы және жүзеге асырылуы	11.1.3.4 Қазақстан Республикасындағы мүмкіндігі шектеулі адамдардың құқығын жүзеге асыру және қорғау механизмдерін нақты жағдаяттар мысалында түсіндіру
	Сот жүйесі	Сот жүйесі және судьялардың мәртебесі	11.1.4.1 сот жүйесі элементтерін анықтау және оны графикалық түрде көрсету; 11.1.4.2 судьялар мәртебесі және олардың қызметінің кепілдемесін ашып көрсету
	Жобалық-зерттеу жұмысы	Қазіргі кезеңдегі Қазақстан Республикасының құқық жүйесі және мемлекеттік органдар жүйесі	
2-тоқсан			
Жария құқық	Қазақстан Республикасындағы азаматтық және сайлау	Азаматтық - Қазақстан Республикасы конституциялық құқығының институты	11.2.1.1 азаматтық ұғымын ашу; 11.2.1.2 қазақстандық азаматтықты алу және азаматтықтан айырылудың негіздемелерін нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Қазақстан Республикасындағы сайлау құқығы	11.2.1.3 Қазақстан Республикасы сайлаушыларының және сайлау процесінің басқа да субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін анықтау
	Әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	Қоғамдық тәртіпке және адамгершілікке қол сұғатын әкімшілік құқық бұзушылық түрлері	11.2.2.1 Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Жер құқығы негіздері	Жер құқығының құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.2.3.1 жер құқығының құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру; 11.2.3.2 Қазақстан Республикасының Жер кодексі негізінде жерге меншік құқығы, пайдалану құқығы, және басқа да құқық түрлерін ажырату

ЖОБА

	Қылмыстық құқық бұзушылық түрлері	Адам және азаматтардың конституциялық және басқада құқықтары мен бостандықтарына қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
		Қоғамдық қауіпсіздік пен қоғамдық тәртіпке қарсы қылмыстық құқық бұзушылық	11.2.4.1 Қазақстан Республикасының қылмыстық құқық нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін жауапкершілік	Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық үшін тәртіптік, әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік	11.2.5.1 сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты басқа құқық бұзушылық түрлерінен (заңсыз сыйақы алу, алаяқтық) ажырату; 11.2.5.2 Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларына сәйкес адамдардың әрекетін саралау
	Жобалық-зерттеу жұмысы	Мемлекеттік билік пен басқару органдары қызметін реттеудегі жария құқықтың рөлі	
3-тоқсан			
Жеке құқық	Азаматтық құқықтағы келісімшарттармен міндеттемелердің жекелеген түрлері	Сату-сатып алу келісімшарты. Айырбас және сыйға тарту келісімшарты	11.3.1.1 келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Жалға беру келісімшарты. Тұрғын үйді жалдау. Қарыз келісімшарты. Сақтандыру келісімшарты	11.3.1.1 келісімшарттың ерекше белгілерін айқындай отырып мазмұнын түсіндіру; 11.3.1.2 келісімшарттың негізгі шарттарын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Мұрагерлік құқық	11.3.1.3 мұрагерлік құқықтың құқықтық реттелу ұғымы мен нысанын түсіндіру; 11.3.1.4 заң және өсиет бойынша мұрагерлікке ие болуды ажырату

ҚОДА

	Тұтынушылар құқығының жүзеге асырылуы	Қазақстан Республикасындағы тұтынушылар құқығын қорғау механизмдері	11.3.2.1 қылмыстық, әкімшілік, азаматтық кодекстердің жеке нормаларын қолдана отырып, тұтынушылар құқығын қорғау механизмдерін түсіндіру; 11.3.2.2 нақты мысалдар келтіре отырып сатушы (өндіруші, орындаушы) және басқа да жұмысты орындаушы (қызмет көрсету) тұлғалардың құқығы мен міндеттерін анықтау
	Авторлық құқық негіздері	Авторлық және сабақтас құқықтың құқықтық реттелу түсінігі мен нысаны	11.3.3.1 авторлық және сабақтас құқықтарды құқықтық реттеу ұғымы мен нысанын түсіндіру; 11.3.3.2 авторлық құқық саласында нақты жағдайды шешудің құқықтық жолдарын ұсыну
	Отбасы құқығы институттары	Отбасы. Ерлі-зайыптылардың құқықтары мен міндеттемелері	11.3.4.1 Отбасын отбасы құқығының институты ретінде айқындау; 11.3.4.2 ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтары мен міндеттерінің мазмұнын нақты мысалдар арқылы түсіндіру
		Ата-анасының қамқорлығысыз қалған және жетім балалардың құқығы мен мүддесін қорғау түрлері	11.3.4.3 жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығысыз қалған балалардың құқығы мен мүддесін қорғау формаларын айқындау
		Отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері	11.3.4.4 алименттік қатынастардың субъектілерін және алименттік қатынастардың пайда болу негіздерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	Еңбек құқығының базалық нормалары	Еңбек қарым-қатынасы субъектілерінің құқықтары мен міндеттемелері және олардың мемлекеттік кепілдіктері	11.3.5.1 еңбек құқығын қамтамасыз ету тәсілдерінің тиімділігін құқықтық жағдаяттар мысалында бағалау; 11.3.5.2 кәмелетке толмағандардың еңбек құқығын жүзеге асыруын зерттеу
		Еңбек дауларының қаралуы	11.3.5.3 жеке және ұжымдық еңбек дауларын қарастыру механизмдерін құқықтық жағдаяттар мысалында анықтау
	Жобалық-зерттеу жұмысы	Жеке меншік құқықты қорғауды қамтамасыз етудегі жеке құқықтың рөлі	
4-тоқсан			
Іс жүргізу құқығының негіздері	Қылмыстық іс жүргізу құқығының институттары	Қылмыстық қудалау - қылмыстық іс жүргізу құқығының	11.4.1.1 қылмыстық қудалауды жүзеге асыру шарттарын түсіндіру

ЖОБА

		институты	
		Кәмелетке толмағандардың қылмыстық құқық бұзушылығы бойынша іс жүргізу	11.4.1.2 кәмелетке толмағандардың қатысуымен болатын қылмыстық құқық бұзушылық істері бойынша іс жүргізу ерекшеліктерін айқындау
		Алқабилер соты ұғымы және оның қызметінің негіздері	11.4.1.3 Қазақстан Республикасы алқабилер соты қызметінің құқықтық негіздерін анықтау
	Азаматтық іс жүргізу құқығының институттары	Талап қою іс жүргізуінің негіздері	11.4.2.1 талап қою шарттарын түсіндіру; 11.4.2.2 талап қою арызын оның мазмұны мен формасына қойылатын шарттарға сәйкес құрастыру
		Азаматтық іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.2.3 Қазақстан Республикасының азаматтық іс жүргізу кодексіне сәйкес соттың істі қарау негіздері мен ерекшеліктері бойынша білімдерін шығармашылық түрде көрсету
	Әкімшілік іс жүргізу құқығының институттары	Әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілетті органдар	11.4.3.1 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша істерді қарастыратын уәкілеттті органдардың (лауазымды тұлғалардың) құзыретін құқықтық жағдаяттар мысалында ажырата білу
		Әкімшілік іс жүргізу құқығындағы соттық талқылаудың негіздері	11.4.3.2 әкімшілік құқық бұзушылық бойынша соттың істі қарау ерекшеліктері туралы білімдерін шығармашылық түрде көрсету
	Жобалық-зерттеу жұмысы	Қазақстан Республикасында азаматтық құқықтарды қорғау әдістері	
Халықаралық құқық	Қазақстан Республикасы халықаралық құқық субъектісі	Халықаралық актілер негізінде Қазақстан Республикасы азаматтары құқығының жүзеге асырылуы	11.5.1.1 Қазақстан Республикасы таныған халықаралық құқықтың қайнар көздері негізінде Қазақстан Республикасының халықаралық құқығы мен міндеттемелерін түсіндіру; 11.5.1.2 Қазақстан Республикасы азаматтарының шетелде адам құқығы, еңбек қатынастары, білім беру салалалары бойынша құқықтарын жүзеге асыруын халықаралық актілер негізінде зерттеу
	Жобалық-зерттеу	Қазақстан Республикасының құқықтық жүйесінде халықаралық құқық нормаларын іске асыру.	

ЖОБА

	жұмысы	

ЖОБА

№Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____ бұйрығына
123-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Оқу пәнінің маңыздылығы оның әлем тілдерінің бірі болуымен, ғылым, білім және туризм тілі болып табылатындығымен анықталады.

Француз тілін білу:

15) әртүрлі өмірлік жағдайда кездесетін қарым-қатынаста білім алушылардың сенімін арттырады;

16) Қазақстанда ғана емес, шетелде де жоғары білім алу мүмкіндігін береді;

17) Қазақстанда және шетелде кәсіптік білімді жалғастыруға мүмкіндік береді;

18) француз тілінде таратылатын жаңалықтар мен ақпаратқа білім алушылардың қол жеткізу мүмкіндігін кеңейтеді;

19) француз тіліндегі әдеби шығармалардың аутенттілік мәтініне білім алушылардың қол жеткізуіне мүмкіндік береді;

20) білім алушыларға Қазақстанды ел ішінде және одан тыс жерлерде таныстыруға мүмкіндік береді;

21) мектепте алған білімдері, дағдылары және оқыту стратегияларына сүйене отырып, өмір бойы білім алуға мүмкіндік береді.

3. «Француз тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың тіл дағдыларын дамыту бойынша тіл қызметінің төрт түрін (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) дамытуға бағытталған. Негізгі орта білімді (10-11-сыныптар) аяқтаған кезде білім алушылар Жалпыеуропалық шет тілін меңгеру біліктілігіне сәйкес (Common European Framework of Reference, CEFR/Комон Еуроен

Фрамуорк оф Референс, СИЕФАР) тілдік В1 деңгейін меңгерулері қажет.Әрбір пәндік бағдарлама үш тілде білім беруді қарастырады. Бұл оқу және сыныптан тыс іс-шаралар үш тілде (қазақ, орыс және француз) жүргізілетінін білдіреді. Әрбір пән көптілді оқыту ортасын құруға үлес қосатындықтан, Пәндік бағдарлама үш тілде білім беру саясатын жүзеге асырады.

2-тарау. «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Шет тілі (екінші). Француз тілі» пәнінің мазмұны

4. «Шет тілі (екінші). Француз тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәнінің 10-11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

10 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдалым және айтылым дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және

оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің

алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

11 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдалым және айтылым дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау

контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Күрделі және күрделі зат есімнің сан алуан тіркестерінің, есептік және саналмайтын зат есімдерге арналған жиынтық көрсеткіштердің алуан түрлілігі, сонымен қатар есімдік сөз тіркестері, күрделі сын есімдердің алуан түрлері, сын есімдердің жіктік жалғауы, салыстырмалы құрылымдары және күшейткіш сын есімдердің әртүрлі ортақ мағынада қолданылуы. оқу жоспарынан таныс тақырыптар мен тақырыптар, анықтауыштар мен алдын ала анықтауыштардың құрылымының алуан түрлілігі, сұрақтардың кең ауқымы, салыстырмалы, көрнекілік, белгісіздік, сан есімдер, сонымен қатар оқу жоспарындағы әртүрлі жалпы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша рефлексиялық есімдіктердің құрылымдары. Жетілдірілген үздіксіз формаларды, сондай-ақ белсенді және пассивті дауыста бірқатар кемелді формаларды шақ көмегімен қолдану, белсенді және пассивті дауыстардың келер және келешек үздіксіз шақтағы әртүрлі формалары, алуан түрлі формалар. баяндауыш сөйлемдер мен жанама сөйлеудегі қазіргі, өткен және өткен шақтағы белсенді және пассивті дауыстар, Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы таныс тақырыптар бойынша белсенді және пассивті дауыстардың формалары. Әртүрлі жанама сөйлеу мәлімдемелері мен сұрау формаларын белгілі жалпы және оқу тақырыптары бойынша қолдану, тұрақты және тұрақсыз үстеулерге қатысты үстеу құрылымдары, превербальды, кейінгі және шектен шыққан үстеулер, болжамды білдіру үшін модальды етістіктердің өткен шақ формаларының көбеюі. өткен шақ туралы қорытынды, зат есім мен сын есімнің алдындағы көсемше тіркестер, зат есімнен, сын есім мен етістіктен кейінгі тәуелдік жалғаулар. Көбейген етістіктер мен сын есімдерден кейін инфинитивтік формалардың, көптеген етістіктер мен көсемшелерден кейін герунд формаларының, көптеген көсемше және фразалық етістіктердің қолданылуы. Әртүрлі таныс жалпы және оқу бағдарламалары бойынша кәсіподақтардың алуан түрлілігі. Шартты сөйлемнің үшінші түріндегі конструкциялар si/ si seulement, сабақтас құрмалас сөйлемдерді қолдану, оның ішінде әртүрлі жалпы және оқу бағдарламаларына таныс тақырыптарда qui.

6. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, оқушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

7. 1-бағыт: Мазмұн. Оқушылар проблеманы шешуде сөйлеу және тыңдау, ақпаратты басқалар үшін анық ұйымдастыру, оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту сияқты мектеп пәндерінің ауқымында табысқа жету үшін қажетті дағдыларды дамытады.

8. 2-бағыт: тыңдалым. Студент әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды

және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

9. 3-бағыт: айтылым. Студент күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

10. 4-бағыт: оқылым. Студент гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

11. 5-бағыт: жазылым. Студент жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

12. 6-бағыт: тілдік бағдар. Оқушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Студенттің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

Параграф 2. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

14. Оқу мақсаттарының жүйесі:

1) Compréhension de l’oral:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.1.1 comprendre les pointsessentiels quand un langageclair et standard est utilisé et s’ils’agit	11.1.1 comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s’il s’agit de

de sujets familiers concernant l'école, lesloisirs	sujets familiers concernant la sphère professionnelle
10.1.2 comprendre une information factuelle directe sur des sujets de la vie quotidienne ou relatifs aux études en reconnaissant les messages généraux et les points de détail, à condition que l'articulation soit claire et l'accent courant	11.1.2 comprendre les messages generaux et les points de detail sur des sujets de la vie quotidienne relatifs aux études et aux activités professionnelles
10.1.3 suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée	11.1.3 suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée
10.1.4 suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée	11.1.4 suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée
10.1.5 suivre le plan général d'exposés courts sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée	11.1.5 suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée
10.1.6 comprendre des informations techniques simples, tels que des modes d'emploi pour un équipement d'usage courant	11.1.6 comprendre des informations techniques en détail
10.1.7 comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée	11.1.7 comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée
10.1.8 comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée	11.1.8 comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée

2) Production orale:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.2.1 mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points	11.2.1 mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points
10.2.2 faire une description directe et simple de sujets familiers variés dans le cadre de son domaine	11.2.2 rapporter assez couramment une narration ou une description simples sous forme d'une suite de

d'intérêt, en décrivant ses sentiments et ses réactions	points, raconter une histoire ou l'intrigue d'un livre ou d'un film et exprimer mes réactions
10.2.3 développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps	11.2.3 expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude
10.2.4 donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions	11.2.4 donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions
10.2.5 faire de brèves annonces préparées sur un sujet proche des faits quotidiens dans son domaine scolaire, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible	11.2.5 faire de brèves annonces préparées sur un sujet total dans son domaine scolaire et professionnel, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible
10.2.6 faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision	11.2.6 faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision
10.2.7 gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide	11.2.7 gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide
10.2.8 relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions	11.2.8 relater en détail ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions

3) Compréhension des écrits:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de11e
B1.1	B1.2
10.3.1 lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension	11.3.1 comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant
10.3.2 comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami	11.3.2 comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami
10.3.3 parcourir un texte assez long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique	11.3.3 parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique
10.3.4 trouver et comprendre l'information	11.3.4 lire de longs textes de belles lettres dans le cadre

pertinente dans des écrits quotidiens tels que lettres, prospectus et courts documents officiels	de certains sujets inconnus généraux et d'étude
10.3.5 saisir quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue	11.3.5 saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte
10.3.6 reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier	11.3.6 reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier
10.3.7 comprendre le mode d'emploi d'un appareil s'il est direct, non complexe et rédigé clairement	11.3.7 comprendre le mode d'emploi d'un appareil
10.3.8 utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension	11.3.8 utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension
10.3.9 définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts surdes sujets généraux et d'étude	11.3.9 définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longssur des sujets généraux et d'étude

4) Production écrite:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de 11e
B1.1	B1.2
10.4.1 écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire	11.4.1 écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire
10.4.2 écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt	11.4.2 décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent
10.4.3 écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général	11.4.3 additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité
10.4.4 écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important	11.4.4 écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important
10.4.5	11.4.5

écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments	écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films
10.4.6 inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant	11.4.6 écrire les notes avec une importante information courte aux amis, aux professeurs, au personnel ou celui qui figure dans la vie journalière, en exposant intélligiblement ce que trouve important
10.4.7 faire sous la dictée les inscriptions assez exactes, de qui on peut se servir plus tard, à condition qu'il s'agit du sujet intéressant	11.4.7 faire l'inscription en forme de la liste des moments clés pendant le cours simple, à condition que le sujet soit familier, les paroles sont simples et est prononcé nettement, sur le dialecte normatif
10.4.8 paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial	11.4.8 paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial
10.4.9 reproduire l'histoire à l'écrit	11.4.9 reproduire l'histoire à l'écrit

5) Utilisation de la langue:

L'apprenant doit:	
Classe de 10e	Classe de 11e
B1.1	B1.2
10.5.1 utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus	11.5.1 utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus
10.5.2 utiliser de divers adjectifs quantitatifs pour les noms calculables et incalculables sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.2 utiliser les adjectifs quantitatifs pour les noms calculables incalculables et les groupes nominatifs des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.3 utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.3 utiliser les adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes, les structures comparatives à l'aide desquelles on peut former les structures comparatives sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.4 utiliser les synonymes, les antonymes et d'autres mots-outils à titre des prédeterminatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.4 utiliser les mots déterminants et prédéterminantssur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.5 utiliser les questions qui comprennent de différentes formes temporelles et modales des verbes sur des sujets généraux et d'étude	11.5.5 utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étudeinconnus

familiers	
10.5.6 utiliser les pronoms, y compris le pronom indéfini "on" et les pronoms quantitatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.6 utiliser les pronoms relatifs, demonstratifs, indéfinis quantitatifs et une grande quantité de pronoms sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus
10.5.7 utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.7 utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.8 utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passivesur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.8 utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.9 utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.9 utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.10 utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.10 utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.11 utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes et insérées sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.11 utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.12 utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifsréguliers et irrégulierssur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.12 utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus
10.5.13 utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.13 utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus
10.5.14 utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.14 utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus
10.5.15 utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs, les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude	11.5.15 utiliser les formes de l'infinitif des verbes, du gérondif utiliser les verbes de phrase, les propositions subordonnées composéesde but, de condition, de mode d'emploisur des sujets

familiers	généraux et d'étude familiers
10.5.16 utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec «SI»sur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.16 utiliser le conditionnel avec SI, les structures infinitives (les compléments et les sujets composés), les constructions participes et impersonnelles dans les propositions sur des sujets généraux et d'étude familiers
10.5.17 employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbessur des sujets généraux et d'étude familiers	11.5.17 employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus

14. Бөлімдерге тоқсанға және бөлімдер ішіндегі сағаттарды бөлу оқытушының қалауы бойынша өзгереді.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» пәнінің бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Француз тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

Classe de 10e:

Sujet	Chapitres	Les objectifs d’apprentissage.
1.Garanties sociales – réussite de l'État 1.1 Sécurité sociale et garanties 1.2 Position civique active	Compréhension de l’oral	10.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s’il s’agit de sujets familiers concernant l’école, les loisirs, etc.; 10.1.3 - suivre les points principaux d’une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d’intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	10.2.2 - faire une description directe et simple de sujets familiers variés dans le cadre de son domaine d’intérêt, en décrivant ses sentiments et ses réactions; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.5 - faire de brèves annonces préparées sur un sujet proche des faits quotidiens dans

		son domaine scolaire, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible; 10.2.8 - relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.3 - parcourir un texte assez long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 10.3.5 - saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue; 10.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts sur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	10.4.2 - écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial
	Utilisation de la langue française	10.5.5 - utiliser les questions qui comprennent de différentes formes temporelles et modales des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.9 - utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs;les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.16 - utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec « SI »sur des sujets généraux et d'étude familiers.
2. Professionnalisme - exigence du temps:	Compréhension de l'oral	10.1.2 - comprendre une information factuelle directe sur des sujets de la vie

2.1 Formation – voie vers le succès		quotidienne ou relatifs aux études en reconnaissant les messages généraux et les points de détail, à condition que l'articulation soit claire et l'accent courant; 10.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 10.1.6 - comprendre des informations techniques simples, tels que des modes d'emploi pour un équipement d'usage courant; 10.1.7 - comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée;
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions;
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 10.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier 10.3.7 - comprendre le mode d'emploi d'un appareil s'il est direct, non complexe et rédigé clairement
	Production écrite	10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.4 - écrire les lettres personnelles et les notes, en demandant l'information simple nécessaire, en exposant nettement ce que trouve important; 10.4.5 - écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments;

ЖОБА

		10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.2 - utiliser de divers adjectifs quantitatifs pour les noms calculables et incalculables sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.3 - utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif après les verbes et les adjectifs;les formes du gérondif et du Subjonctif et commencer à utiliser les verbes de phrase sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.17 - employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familiers
3. Comment développer les qualités de leader: 3.2 Relations interpersonnelles. Résolusion des conflits	Compréhension de l'oral	10.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 10.1.7 - comprendre l'information essentiel contenue dans la plupart des documents enregistrés ou radiodiffusés, dont le sujet est d'intérêt personnel et la langue standard clairement articulée;
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps; 10.2.6 - faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;

		10.2.8 - relater en général ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	10.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 10.3.5 -saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue 10.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal direct et non complexe sur un sujet familier 10.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes courts surdes sujets généraux et d'étude
	Production écrite	10.4.1 - écrire des textes articulés simplement sur une gamme de sujets variés dans son domaine en liant une série d'éléments discrets en une séquence linéaire; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.5 - écrire les lettres personnelles, en décrivant assez en détail l'expérience, les événements et les sentiments; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les questions, les problèmes expliquant;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.4 - utiliser les synonymes, les antonymes et d'autres mots-outils à titre des prédeterminatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.9 - utiliser une grande variété de formes actives et passives simples du Présent et du Passé au discours direct et indirect sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.11 - utiliser une grande variété de formes présentées pour les demandes, les questions et les ordres, y compris les questions indirectes et insérées sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.16 - utiliser de différentes conjonctions, le conditionnel avec « SI »sur des sujets généraux et d'étude familiers
4. Science et technique :	Compréhension de	10.1.3 - suivre les points principaux d'une

4.1 Kazakhstan sur l'arène mondiale	l'oral	longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 10.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 10.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	10.2.1 - mener à assez bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 10.2.3 - développer une argumentation suffisamment bien pour être compris sans difficulté la plupart du temps ; 10.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 10.2.6 - faire un exposé simple et direct, préparé, sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;
	Compréhension des écrits	10.3.1 - lire des textes factuels directs sur des sujets relatifs à son domaine et à ses intérêts avec un niveau satisfaisant de compréhension; 10.3.4 - trouver et comprendre l'information pertinente dans des écrits quotidiens tels que lettres, prospectus et courts documents officiels 10.3.5 - saisir, quelles conclusions principales sont faites dans les textes évidemment dirigés sur la preuve de quelque point de vue 10.3.8 - utiliser certaines ressources inconnues en papier et en chiffre pour le contrôle de la signification et l'élargissement de la compréhension
	Production écrite	10.4.2 - écrire des descriptions détaillées simples et directes sur une gamme étendue de sujets familiers dans le cadre de son domaine d'intérêt; 10.4.3 - écrire de brefs essais simples sur des sujets d'intérêt général; 10.4.6 - inscrire les messages contenant les

ЖОДА

		questions, les problèmes expliquant; 10.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	10.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composéssur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 10.5.3 - utiliser de divers adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes et les degré de comparaison sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.6 - utiliser les pronoms, y compris le pronom indéfini «on» et les pronoms quantitatifs sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.7 - utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers; 10.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familiers

Classe de 11e:

Sujet	Chapitres	Les objectifsd'apprentissage.
1. Garanties sociales – réussite de l'État: 1.1 Constitution – loi fondamentale du Kazakhstan 1.2 Santé de la nation – base du futur fructueux. Assurance médicale	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée;
	Production orale	11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.4 - donner brièvement raisons et

		explications relatives à des opinions, projets et actions; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 11.2.7 - gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide;
	Compréhension des écrits	11.3.3 -parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.5 -saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier;
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	11.5.5 - utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étudeinconnus 11.5.7 - utiliser la variété des formes achevées simples, y compris certaines formes passives, compléments circonstanciels de temps et de lieu sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.8 - utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.10 - utiliser les formes du présent continu et les formes inacchévees au passé, y compris la variété des formes passives sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus

		11.5.16 - utiliser le conditionnel avec SI, les structures infinitives (les compléments et les sujets composés); les constructions participes et impersonnelles dans les propositions sur des sujets généraux et d'étude familiers
2. Professionnalisme - exigence du temps: 2.1 IT technologie 2.2 Dialogue des cultures	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 11.1.6 - comprendre des informations techniques en détail; 11.1.7 - comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée;
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision; 11.2.8 - relater en détail ses expériences en décrivant ses sentiments et ses réactions
	Compréhension des écrits	11.3.1 - comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.4 - lire de longs textes de belles lettres dans le cadre de certains sujets inconnus

ЖОДА

		généraux et d'étude; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.7 -comprendre le mode d'emploi d'un appareil;
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.5 - écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial; 11.4.9 - reproduire l'histoire à l'écrit
	Utilisation de la langue française	11.5.5 - utiliser de différents types des questions sur des sujets généraux et d'étude inconnus 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus 11.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus 11.5.15 - utiliser les formes de l'infinitif des verbes, du gérondif utiliser les verbes de phrase, les propositions subordonnées composéesde but, de condition, de mode d'emploisur des sujets généraux et d'étude familiers 11.5.17 - employer activement les formes de l'Indicatif et du Subjonctif des verbes sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus

KOBA

3. Comment développer les qualités de leader: 3.1 Dispute. Discussion. Prise de parole	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.4 - suivre une conférence ou un exposé dans le domaine scolaire et professionnel à condition que le sujet soit familier et la presentation directe, simple et clairement structurée; 11.1.8 - comprendre une grande partie des programmes télévisés sur des sujets d'intérêt personnel, tels que brèves interviews, conférences et journal télévisé si le débit est relativement lent et la langue assez clairement articulée
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.4 - donner brièvement raisons et explications relatives à des opinions, projets et actions; 11.2.5 - faire de brèves annonces préparées sur un sujet total dans son domaine scolaire et professionnel, éventuellement même avec un accent et une intonation étrangers qui n'empêchent pas d'être clairement intelligible; 11.2.7 - gérer les questions qui suivent mais peut devoir faire répéter si le débit était rapide;
	Compréhension des écrits	11.3.2 - comprendre la description d'événements, de sentiments et de souhaits suffisamment bien pour entretenir une correspondance régulière avec un correspondant ami; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.5 - saisir le fil des raisonnements selon le sujet abordé dans le texte;

		11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longssur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	11.4.2 - décrire l'expérience, en formulant les sentiments et la réaction à lui au texte simple cohérent; 11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité; 11.4.6 - écrire les notes avec une importante information courte aux amis, aux professeurs, au personnel ou celui qui figure dans la vie journalière, en exposant intélligiblement ce que trouve important; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial;
	Utilisation de la langue française	11.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 11.5.3 - utiliser les adjectifs complexes et les adjectifs ordinaires à titre des participes, les structures comparatives à l'aide desquelles on peut former les structures comparatives sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.8 - utiliser de diverses formes du futur, y compris la forme passive sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus

KOPIA

4. Economie et compétitivité du pays: 4.1 Relations diplomatiques du Kazakhstan et de la France 4.2 Economie verte	Compréhension de l'oral	11.1.1 - comprendre les points essentiels quand un langage clair et standard est utilisé et s'il s'agit de sujets familiers concernant la sphère professionnelle; 11.1.3 - suivre les points principaux d'une longue discussion se déroulant en sa présence, à condition que la langue soit standard et clairement articulée; 11.1.5 - suivre le plan général d'exposés courts en détail sur des sujets familiers à condition que la langue en soit standard et clairement articulée; 11.1.7 - comprendre les points principaux des bulletins d'information radiophoniques et de documents enregistrés simples,sur un sujet familier, si le débit est assez lent et la langue relativement articulée;
	Production orale	11.2.1 - mener à bien une description directe et non compliquée de sujets variés dans son domaine en la présentant comme une succession linéaire de points; 11.2.3 - expliquer, argumenter le point de vue et estimer le point de vue de l'interlocuteur sur les sujets totaux et d'étude; 11.2.6 - faire un exposé détaillé sur un sujet familier dans son domaine qui soit assez clair pour être suivi sans difficulté la plupart du temps et dans lequel les points importants soient expliqués avec assez de précision;
	Compréhension des écrits	11.3.1 - comprendre dans les détails les textes simples contenant l'information réelle au sujet intéressant; 11.3.3 - parcourir un texte long pour y localiser une information cherchée et peut réunir des informations provenant de différentes parties du texte ou de textes différents afin d'accomplir une tâche spécifique; 11.3.6 - reconnaître les points significatifs d'un article de journal de différents type sur un sujet familier; 11.3.9 - définir les non-conformités dans les arguments amenés dans les textes longs sur des sujets généraux et d'étude
	Production écrite	11.4.3 - additionner et communiquer assez librement opinion au sujet de l'information recueillie réelle sur les connaissances journalier et les problèmes sociaux se trouvant dans le cadre du champ d'activité;

ЖОДА

		11.4.5 - écrire les lettres personnelles, en racontant des nouvelles et les idées selon les sujets abstraits ou les sujets concernant la culture: les musiques, les films; 11.4.8 - paraphraser par la langue simple les fragments courts écrits, en utilisant la formulation et la structure du texte initial; 11.4.9 - reproduire l'histoire à l'écrit
	Utilisation de la langue française	11.5.1 - utiliser les noms abstraits composés et les groupes nominatifs composés sur des sujets familiers généraux et d'étude ainsi que des sujets inconnus; 11.5.12 - utiliser une grande variété de formes des adverbes comparatifs réguliers et irréguliers sur des sujets généraux et d'étude inconnus; 11.5.13 - utiliser les formes modales du passé pour exprimer le regret, la critique sur des sujets généraux et d'étude familiers et partiellement inconnus; 11.5.14 - utiliser les prépositions devant les noms et les adjectifs, les noms géographiques sur des sujets généraux et d'étude familierset partiellement inconnus;

KODA

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
124-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

257. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Пәндік бағдарламалардың айрықша ерекшелігі – олар тек пәндік білімді ғана емес, сонымен қатар кең ауқымды дағдыларды қалыптастыруға бағытталған. Оқу мақсаттарының жүйесі келесі негізгі құндылықтарға негізделген: қазақстандық патриотизм және азаматтық жауапкершілік ынтымақтастықты құрметтеу және шығармашылық ашықтық өмір бойы білім алу. Ағылшын тілінің оқу бағдарламасы оқушыларға әртүрлі аудиториялармен тиімді қарым-қатынас жасау мүмкіндігін қамтамасыз етуге бағытталған. Ол бұл мақсатқа мектеп ортасында құрдастарымен, мұғалімдермен және келушілермен өзара әрекеттесу үшін жиі мүмкіндіктер және бейресми және ресми ауызша және жазбаша презентацияларды қамтитын интерактивті тапсырмалар арқылы қол жеткізеді. Сондай-ақ, онлайн және басқа мәдениеттердің ағылшын тілінде сөйлейтіндермен бетпе-бет сөйлесетін оқушылармен мектептен тыс қарым-қатынасқа баса назар аударылады.

Оқу пәнінің маңыздылығы коммуникация, ғылым, бизнес, туризм және спорт тілі боуымен анықталады. Ағылшын тілін меңгеру:

15) білім алушылардың түрлі өмірлік жағдайларда қатынасқан кезде сенімділіктерін артады;

16) білім алушыларға Қазақстанда және шет елдерде жоғары білім алу мүмкіндігіне жол ашады;

17) білім алушыларға Қазақстанда және шет елдерде кәсіби білім алуын жалғастыруға мүмкіндік береді;

18) білім алушылардың ағылшын тілінде шығарылатын жаңалықтар мен

ақпаратқа қол жеткізу мүмкіндіктерін арттырады;

19) білім алушыларға ағылшын тіліндегі әдеби туындылардың түпнұсқасын оқу мүмкіндігін береді;

20) білім алушыларға Қазақстанды өз елінде және шет елдерде таныстыру мүмкіндігін береді;

21) өмір бойы білім алуға, дағдыларды дамытуға, стратегияларды үйренуге және мектепте алған білімді тиімді пайдалануға мүмкіндік береді.

3. «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың негізгі мектепті аяқтағанда B1 деңгейінде тілдік дағдыларын:

5) талдау, бағалау және сын тұрғысынан ойлау қабілетін дамытатын түрлі тапсырмалар беру;

6) кең ауқымды ауызша және жазбаша дереккөздермен жұмыс арқылы дамытуға бағытталған.

2-тарау. «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-Параграф . «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» пәнінің мазмұны

4. «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің ең жоғары мөлшері 10-11 сыныптар үшін:

1) 10-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің Үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәнінің 10-11 сыныпқа арналған базалық мазмұны:

10 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және

оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс

жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6. Тілдік бағдар. Using a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases; a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases; a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; a wide variety of determiners and pre-determiner structures; a wide variety of question types; relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics. Using perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life; a variety of future active and passive and future continuous forms; a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech; present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics. Using a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs; a growing variety of past modal forms including must have, can’t have, might have to express speculation and deduction about the past; a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs. Using infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives; gerund forms after a variety of verbs and prepositions; a variety of prepositional and phrasal verb. A wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics. If / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics.

11 сынып:

1) 11 сынып:

1) Мазмұны. Тыңдау және сөйлеу дағдыларын қолдану, мәселені шешуде шығармашылық және топта бірлесіп жұмыс істеу, жолдастарымен сындарлы кері байланыс орнату. Әртүрлі көзқарастарды құрметтеу. Алынған кері байланысты бағалаңыз және сындарлы жауап беріңіз, жеке оқу мақсаттарын қою үшін кері байланысты пайдаланыңыз. Басқаларға түсінікті ақпаратты ұйымдастырыңыз және беріңіз. Сөйлеу немесе жазу кезінде логикалық дәлелді құрастырыңыз және қорғаңыз. Оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту. Ойларды, идеяларды, тәжірибелер мен сезімдерді білдіру үшін қиялды пайдаланыңыз. Пікірталас немесе жазуды дүниетанымдар ауқымын көрсету және зерттеу құралы ретінде пайдалану;

2) Тыңдалым. Еркін пікірталастың негізгі мазмұнын түсіну, жалпы және

оқу бағдарламаларының кең ауқымы бойынша мұғалімнің қолдауынсыз ұзақ талқылауда, соның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталастағы аргументтің егжей-тегжейлері. Жалпы және оқу бағдарламаларының үлкен саны бойынша еркін пікірталас барысында, оның ішінде таныс емес тақырыптардың шектеулі саны бойынша пікірталас кезінде спикер(лердің) көзқарасын немесе пікірін мойындау. Еркін талқылау контекстінен мағынаны анықтау. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша спикерлердің көзқарастары мен айқын келісу дәрежесі. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымы бойынша еркін пікірталастағы дәлелдердегі қайшылықтарды анықтау;

3) Айтылым. Ресми және бейресми сөйлеу мәнерлерін пайдалану, әртүрлі жалпы және оқу бағдарламалары бойынша ақпарат алу үшін қиын сұрақтар қою және оларға жауап беру. Өзінің және басқалардың көзқарасын түсіндіру және негіздеу, жалпы және білім беру тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан пікірталас мазмұнының әртүрлілігі аясында басқа адамдардың пікірлерін бағалау және түсініктеме беру. Әртүрлі жалпы және білім беру тақырыптары бойынша гипотезаларды ұсыну мақсатында құрдастарымен өзара әрекеттесу. Пікірталастың ағымын басқару және пікірталас кезінде перефраза және түзету арқылы тілді өзгерту. Жалпы және оқу бағдарламаларының ауқымында сәйкес арнайы сөздік пен синтаксисті пайдалану;

4) Оқылым. Көлемді мәтіндердің негізгі идеясын түсіну, таныс тақырыптар бойынша, оқу бағдарламасының тақырыптары мен таныс емес тақырыптар бойынша әртүрлі стильдер мен жанрлардың көлемді мәтіндерінен нақты ақпарат пен бөлшектерді тану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша жақынырақ оқуға лайық мәтіндердің мазмұнын анықтау үшін ұзақ мәтіндерді қайталап оқу. Таныс және бейтаныс тақырыптарға, сондай-ақ оқу жоспарындағы тақырыптарға әртүрлі көркем және көркем әдебиет мәтіндерін оқу. Оқу бағдарламасындағы таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша, сондай-ақ кейбір таныс емес тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің мазмұнына негізделген қорытындылар. Оқу бағдарламасынан таныс тақырыптар мен тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердің авторының көзқарасы мен пікірін анықтау. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша ұзақ мәтіндерді (абзац аралығы) әзірлеу үлгілері. Мағынаны нақтылау және түсінуді тереңдету үшін көптеген таныс және бейтаныс қағаз және цифрлық ақпараттық ресурстарды пайдалану. Әртүрлі жалпы тақырыптар мен оқу жоспарындағы тақырыптар бойынша көлемді мәтіндердегі дәлелдердің сәйкес келмеуі;

5) Жазылым. Тақырып пен жанрға сәйкес және әртүрлі жазба жанрларында дұрыс жазылатын сөздік қорын пайдаланып, мәтін деңгейінде жеке жоспарлау, жазу, өңдеу және түзету. Жалпы және оқу бағдарламасының тақырыптары бойынша өсіп келе жатқан әртүрлі жазба жанрларында формальдылықтың тиісті дәрежесіне жету үшін сөйлеу стилін пайдаланып грамматикалық дұрыс жазу. Логикалық дәлелдерді оқытушының қолдауымен және қажет болған жағдайда жалпы және оқу бағдарламасына таныс тақырыптар бойынша жазбаша жанрлардың кең ауқымында мысалдар мен себептермен тұжырымдаңыз. Таныс

жалпы және оқу бағдарламалары бойынша әртүрлі байланыстыратын сөздерді қолданып, мәтін деңгейінде үйлесімді жазу. Бірқатар жалпы және оқу бағдарламалары бойынша мәтін деңгейінде сәйкес жоспарды өз бетінше қолдану. Әңгімедегі жаңалықтар мен сезімдерге әртүрлі мүмкіндіктер арқылы жауап беру және оларға жауап беру. Жазбаша жұмыстардағы тыныс белгілерін мәтін деңгейінде жоғары дәрежеде дұрыс қою;

6) Тілдік бағдар. Using a variety of past modal forms to express appropriate functions; a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics; a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs; a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect; a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics; a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession and contrast on a wide range of general and curricular topics; a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses, affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; a range of transitive and intransitive verb complementation patterns, a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics; a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics, a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics, use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics.This is the substantive knowledge of the programme and comprises what we know in the subject and how we gain that knowledge. Knowledge in the subject is organized into strands of learning. Strands are further broken down into sub-strands, which will be at the level of a skill or topic, knowledge or understanding. Sub-strands, when expressed as grade-related expectations, form the learning objectives for a subject.

6. Оқыту мақсаттары мұғалімдерге оқу іс-әрекетін жоспарлауға, оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға, оқушыларға келесі қадамдар жасау керектігі туралы бағыт-бағдар беруге мүмкіндік беретін әрбір жеке қосалқы аймақтағы ілгерілеуді көрсетеді.

7. 1-бағыт: Мазмұн. Оқушылар проблеманы шешуде сөйлеу және тыңдау, ақпаратты басқалар үшін анық ұйымдастыру, оқу және талқылау арқылы мәдениетаралық сезімталдықты дамыту сияқты мектеп пәндерінің ауқымында табысқа жету үшін қажетті дағдыларды дамытады.

8. 2-бағыт: тыңдалым. Студент әртүрлі жанрдағы түпнұсқа мәтіндердің

негізгі идеясын түсінеді, таныс және жартылай бейтаныс тақырыптар бойынша пікірталастар, формаларды, кестелерді, диаграммаларды толтыру үшін егжей-тегжейлерді және нақты ақпаратты қамтитын функционалды маңызды мағыналарды таниды, терминдер мен негізгі бөліктердің мағынасын түсінеді. танымдық және жалпылама тақырыптағы мәтіндердің мазмұнын анықтайды, факті мен пікірді ажыратады, жалпы және тәрбиелік тақырыптағы әртүрлі жанрлар мен стильдегі орташа мәтіндердегі қарама-қайшылықтарды таниды және салыстырады, контекстке байланысты бейтаныс сөздердің мағынасын белгілейді.

9. 3-бағыт: айтылым. Студент күнделікті ресми және бейресми қарым-қатынас жағдайында пікірталасқа қатысады, тілдің лексикалық және грамматикалық ресурстарын пайдалана отырып, тұжырымдарды дұрыс тұжырымдайды, бұрын ұсынылған сөйлеу коммуникациясының стратегиясын пайдалана отырып, шындыққа эмоционалды және бағалаушы көзқарасын білдіреді, талдайды және салыстырады. мәтіндер, өз көзқарасын және сәйкес себептерін растайтын дәлелдер келтіре отырып, оқиғаларды, пікірлер мен мәселелерді бағалайды, қорытынды жасайды және берілген мәселені шешу жолдарын ұсынады.

10. 4-бағыт: оқылым. Студент гуманитарлық ғылымдар туралы әр түрлі жанрлар мен стильдегі көркем және ғылыми әдебиет мәтіндерінің негізгі идеясын түсінеді, оқу стратегияларының бірқатарын пайдаланады, оқиғалар мен құбылыстардың уақыттық және себеп-салдарлық байланыстарын анықтайды, талдайды және салыстырады. қағаз және цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, сөздердің мағынасын ашады, әр түрлі жанрлар мен стильдегі мәтіндердің мазмұнын сыни тұрғыдан бағалайды.

11. 5-бағыт: жазылым. Оқушы жазбаша мәтінге қысқаша шолуды жоспарлайды және құрастырады, әртүрлі жанрлар мен сөйлеу мәнерлеріндегі мәтіндерді өңдейді және өңдейді, орфографиялық және грамматикалық ережелерді сақтайды, БАҚ ақпаратына негізделген жазбаша мәтінде дәлелдер келтіреді, іскерлік хаттар мен басқа да құжаттарды жазады. , бірқатар тақырыптарға, соның ішінде қоғамдық және гуманитарлық ғылымдарға қатысты пікір білдіре отырып, дискурсивті мәтіндер құрастырады.

12. 6-бағыт:тілдік бағдар. Оқушы жақсы сөздік қорын және жалпы тілдің әртүрлілігін жоғары дәлдікпен пайдалана отырып, өз ойын білдіреді. Студенттің өткен, осы және келер шақ түрлерін, модальды етістіктерді, белсенді және пассивті етістіктерді, тура және жанама сөйлеуді кеңінен қолдана білу дағдысы қалыптасады.

2- Параграф. Оқу мақсаттарының жүйесі

13. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен белгіленген. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімнің ретін, үшінші және төртінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. Мысалы, 1.1.2.1 кодында: "1" – сынып,"1" – бөлім, "2.1" – оқу мақсатының реттік нөмірі.

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.1.1-use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups
10.1.2-use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers
10.1.3-respect differing points of view	11.1.3 - respect differing points of view
10.1.4-evaluate and respond constructively to feedback from others	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others
10.1.5- use feedback to set personal learning objectives	11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives
10.1.6-organize and present information clearly to others	11.1.6 - organize and present information clearly to others
10.1.7-develop and sustain a consistent argument when speaking or writing	11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing
10.1.8- develop intercultural awareness through reading and discussion	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion
10.1.9-use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings	11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings
10.1.10-use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world

2)Strand 2: Listening

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.2.1-understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.2-understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.3-understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.4-understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.4 - implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.5-recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.5 - recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
10.2.6-deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics	11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics
11.2.7- understand speaker viewpoints and	11.2.7 - understand speaker viewpoints and

extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics	extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.2.8-recognize inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects	11.2.8 - recognize inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics

3) Strand 3: Speaking

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.3.1-use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics	11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.2-ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics	11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.3-explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics	11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.4- evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics	11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics
10.3.5-interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics	11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics
10.3.6-navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics	11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics
10.3.7-use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics	11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics

4) Strand 4: Reading

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.4.1-understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics	11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.2- understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics	11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics

KOEA

10.4.3-skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics	11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics
10.4.4-read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics	11.4.4- read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics
10.4.5-deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics	11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
10.4.6-recognize the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics	11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics
10.4.7-recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics	11.4.7 - recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics
10.4.8- use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding	11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding
10.4.9-recognize inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics	11.4.9 - recognize inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics

5) Strand 5: Writing

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.5.1-plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics	11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics
10.5.2-use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately	11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately
10.5.3-write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics	11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics
10.5.4-use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics	11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics
10.5.5-develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics	11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics
10.5.6-write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics	11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics
10.5.7-use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics	11.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics

10.5.8-communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics	11.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and curricular topics
10.5.9-punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy	11.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy

6) Strand 6: Use of English

Grade 10	Grade 11
Low-mid B2	High B2
10.6.1- use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics	11.6.1 - use a variety of pre- and post-modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics
10.6.2-use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics
10.6.3-use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh-clauses on a wide range of general and curricular topics
10.6.4-use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics
10.6.5-use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
10.6.6-use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics
10.6.7- use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life, on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.8- use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.9-use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
10.6.10- use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics	11.6.10 - use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics
10.6.11-use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar	11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial

general and curricular topics	phrases on a wide range of general and curricular topics,
10.6.12-use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions ; use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics
10.6. 13.1-use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
10.6.14-use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect; use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
10.6.15-use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics	11.6.15 - use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
10.6.16.1-use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics	
11.6.17-use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics	

14. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

15. Осы оқу бағдарламасы жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытының 10-11 сыныптарына арналған «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» пәнінің бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын бойынша іске асырудың ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-Параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы «Шетел тілі (екінші). Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

3) grade 10:

Units	Topics	Learning objectives
Term 1		
Legend or Truth?	Introductory lessons	
	Legend or truth (analysing and telling urban legends)(optional focus on Kazakhstan)	10.1.6 - organise and present information clearly to others; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.1- understand main points in extended texts on a wide range of unfamiliar general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Myth busters (History, Geography)	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion;

		10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding
	Writing an article	10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics

Controversial Issues	Discussing pros and cons of immigration	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Expressing opinions about gender equality issues	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.1- use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and

		curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference]on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 2		
Virtual Reality	Creating and explaining a fantasy country (geography,	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups 10.1.4 - evaluate and respond constructively to

ЖОБА

	laws, economy, industry)	feedback from others; 10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.1- understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.4 -use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	Expressing and justifying opinion about fantasy books and films (essay)	10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics ; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics;

		10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics
Out of this World	Things you didn't know about space	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and

		curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life,on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics
	A sci-fi film review	10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 10.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics;

ЖОДА

		10.6.11- use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 3		
Stress and Fear	Describing the symptoms of stress	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.1- understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics
	Giving advice on how to reduce stress (psychology)	10.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.5 - recognise the attitude or opinion of the

		speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics 10.5.1 plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topic; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.6.15 - use infinitive forms after an increased number of verbs and adjectives use gerund forms after a variety of verbs and prepositions use a variety of prepositional and phrasal verb on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
	Analysing and describing phobias and frightening situations	10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a wide range of general and curricular topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.7 -recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.6.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a range of familiar general and curricular topics;

		10.6.2 -use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.7 - use perfect continuous forms and a variety of simple perfect active and passive forms including time adverbials … so far, lately, all my life , on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.9 - use appropriately a wide variety of active and passive simple present and past forms and past perfect simple forms in narrative and reported speech on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.12 - use a variety of comparative degree adverb structures with regular and irregular adverbs; use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs on a wide range of familiar general and curricular topics
Imagination and Creativity	Explain what inspiration is and where it comes from	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular

ЖОБА

		topics; 10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.14 use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
	Creative people (Art, Literature, Music)	10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.1.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.8 - use a wide range of familiar and unfamiliar paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Multiple intelligence (self-	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers;

	study project)	10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 10.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference]on a wide range of familiar general and curricular topics
Reading for Pleasure	Learners read a classical fiction book	10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.1.3 -respect differing points of view; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics;

		10.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.6.5 - use a wide variety of question types on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.16 - use a wide variety of conjunctions on a wide range of familiar general and curricular topics
Term 4		
Different Ways of Living	Discussing whether money brings happiness	10.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 10.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.8 - ecognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics; 10.4.1 - understand main points in extended texts on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 10.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar topics; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.6 - use a wide variety of relative, demonstrative, indefinite, quantitative pronouns and reflexive pronoun structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive

		and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.13 - use a growing variety of past modal forms including must have, can't have, might have to express speculation and deduction about the past on a wide range of familiar general and curricular topics
	Evaluating the benefits of living without money	10.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics; 10.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a growing range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.2 - use a growing range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.2 - use a variety of quantifiers for countable and uncountable nouns and a variety of noun phrases on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.4 - use a wide variety of determiners and pre-determiner structures on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference] on a wide range of familiar general and curricular topics
	Exploring the concept of downshifting	10.1.3 -respect differing points of view; 10.1.6 -organise and present information clearly to others; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.5 -recognise the attitude or opinion of the

		speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a wide range of general and curricular topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a range of general and curricular topics; 10.5.3 - write with grammatical accuracy on a range of familiar general and curricular topics; 10.5.4 - use style and register to achieve appropriate degree of formality in a growing variety of written genres on a range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.10 - use present continuous and past continuous active and passive forms on a wide range of general and familiar curricular topics
Independent Project	Independent Project Guide	10.1.3 -respect differing points of view; 10.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 10.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects; 10.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a limited range of unfamiliar topics; 10.3.2 - ask and respond to complex questions to get information about a wide range of general and curricular topics; 10.4.6 -recognise the attitude or opinion of the

		writer in extended texts on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.4.7 -recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a range of general and curricular topics; 10.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a range of general and curricular topics; 10.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 10.6.1 - use a variety of abstract compound nouns and complex noun phrases on a range of familiar general and curricular topics, and some unfamiliar general and curricular topics; 10.6.3 - use a variety of compound adjectives, adjectives as participles, comparative structures indicating degree, and intensifying adjectives on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.11 - use a variety of reported statements and question forms on a wide range of familiar general and curricular topics ; 10.6.14 - use a variety of prepositional phrases before nouns and adjectives; use a number of dependent prepositions following nouns and adjectives and a variety of prepositions following verbs on a wide range of familiar general and curricular topics; 10.6.17 - use if / if only in third conditional structures; use a variety of relative clauses including with which [whole previous clause reference]on a wide range of familiar general and curricular topics
	Planning a sustainable city of the future (economic focus) (optional focus on Kazakhstan)	10.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 10.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 10.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a

		limited range of unfamiliar topics; 10.3.5 - interact with peers to make hypotheses about a wide range of general and curricular topics; 10.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a range of familiar general and curricular topics 10.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of general and curricular topics; 10.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on familiar and unfamiliar general and curricular topics; 10.4.9 -recognize inconsistencies in argument in extended texts on a wide range of general and curricular topics; 10.5.5 - develop with support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 10.6.8 - use a variety of future active and passive and future continuous forms on a wide range of familiar general and curricular topics.

4) grade 11:

Units	Topics	Learning objectives
Term 1		
Making contact	Introductory lessons A New Academic Year Resolution	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and curricular topics
	Describing countries and cities (Architecture) History and traditions (Architectural Value of Yurts)	11.1.6 - organise and present information clearly to others; 11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.2.5 - recognise the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide

		range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics
	Dealing with culture shock	11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.4- evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.15 -use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
	Formal and informal writing	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported

		extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.1 - use a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
Investigate and report on animal world: bats, eagles, bees and dolphins.	Introduction to the topic	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups 11.1.3 - respect differing points of view; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital

		reference resources to check meaning and extend understanding; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics
	Analyzing the specific features of animals	11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 -evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 -plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 -use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.7 - use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
	Presentation of the animals' specific features	11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.8 -recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a

		wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics ; 11.6.10 - use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics
Term 2		
Interviews and instructions	How to be successful in an interview Analysis of an interview	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 - use a variety of dependent prepositions with less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect, use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
	Giving and following instructions (How to use a device)	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in

		extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics; 11.6.15 - use a growing variety of more complex conjunctions to express condition concession. and contrast on a wide range of general and curricular topics
	Using memory techniques	11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.8 - communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.12 - use a wide variety of past modal forms to express appropriate functions use a variety of near modal structures including supposed to, bound to, due, willing to on a wide range of general and curricular topics
Investigate and report on timekeeping devices/Science video	Introduction to the lesson	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics
	The history of timekeeping devices	11.1.3 - respect differing points of view; 11. 1.6 - organize and present information clearly to others; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general

		and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.5 -interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.7 -recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.8 -select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.5.1- plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.6.7- use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics
	Presenting the information through the PPT	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.4 - evaluate and respond constructively to feedback from others; 11.1.7 - develop and sustain a consistent argument when speaking or writing; 11.2.3 - understand the detail of an argument in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.6 - deduce meaning from context in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.8 - recognise inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.7- use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft structures on a wide range of general and curricular topics; 11.6.7- use a wide variety of simple perfect active and passive forms and a variety of perfect continuous forms on a wide range of general and curricular topics;
Term 3		
Work and inventions	Investigating the world of work	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.1.5 - use feedback to set personal learning

		objectives; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4. 3 - skim a range of lengthy texts with speed to identify content meriting closer reading on a range of more complex and abstract, general and curricular topics; 11.5.2 - use a wide range of vocabulary, which is appropriate to topic and genre, and which is spelt accurately; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics; 11.6.1 - use a variety of pre- and post- modifying noun structures on a wide range of general and curricular topics
	Considering success in business	11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.4.1 - understand complex and abstract main points in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.8 -communicate and respond to news and feelings in correspondence through a variety of functions on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
	Comparing, analyzing and ranking inventions Design your own invention	11.1.1 - use speaking and listening skills to solve problems creatively and cooperatively in groups; 11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.4 -evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range

		of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.7 -use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 - use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
Social change and further study	Analyzing the ingredients of a successful speech	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.9 - use imagination to express thoughts, ideas, experiences and feelings; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.7 - understand speaker viewpoints and extent of explicit agreement between speakers on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.2.8 -recognize inconsistencies in argument in extended talk on a range of general and curricular subjects, including some unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics ; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.8 - use a wide variety of future forms, including future perfect forms on a wide range of general and

		curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics;
	Discussing controversial issues Analysing academic language	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.1 - understand the main points in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.1 - use formal and informal language registers in talk on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.1 - plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.6.4 - use a range of affixes with appropriate meaning and correct spelling on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 - use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics
Reading for Pleasure	Learners read non-fiction	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.4 - understand implied meaning in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.4 - evaluate and comment on the views of others in a growing variety of talk contexts on a wide range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics;

KODA

		11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.8 - select and evaluate paper and digital reference resources to check meaning and extend understanding; 11.4.9 -recognise inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.4 - use style and register to achieve an appropriate degree of formality in a wide variety of written genres on general and curricular topics; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.6.9 - use a wide variety of present and past forms, including a growing number of more nuanced contrasts [past and perfective aspect/simple and progressive aspect] on a wide range of general and curricular topics
Term 4		
Making statements and providing information	Different ways of self-expression	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.2 - understand specific information in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.6 - navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.2- understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.5.1 -plan, write, edit and proofread work at text level independently on a wide range of general and curricular topics; 11.5.7 -use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.10 -use a wide variety of reported statement, command and question forms on a wide range of general and curricular topics; 11.6.13 -use a variety of dependent prepositions with

		less common nouns, adjectives and verbs on a wide range of general and curricular topics
	Options for future careers Producing information leaflets	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.3.3 - explain and justify own and others' point of view on a range of general and curricular topics, including some unfamiliar topics; 11.4.2 - understand specific information and detail in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 - read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.7 -recognize patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.5develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.5.7 - use independently appropriate layout at text level on a wide range of general and curricular topics; 11.6.5 -use a range of transitive and intransitive verb complementation patterns on a wide range of general and curricular topics; 11.6.14 -use a growing variety of more complex prepositional phrases including those relating to concession and respect use a variety of multi-word verbs of different syntactic types on a wide range of general and curricular topics
Clothes journeys	Introduction to the lesson	11.1.10 - use talk or writing as a means of reflecting on and exploring a range of perspectives on the world; 11.2.5 -recognize the attitude or opinion of the speaker(s) in unsupported extended talk on a wide range of general and curricular topics, including talk on a growing range of unfamiliar topics; 11.3.6- navigate talk and modify language through paraphrase and correction in talk on a wide range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.4 -read a wide range of extended fiction and non-fiction texts on a variety of more complex and abstract general and curricular topics
	Investigating the resources and processes involved in manufacturing clothes Researching an issue related to the fashion industry	11.1.8 - develop intercultural awareness through reading and discussion; 11.3.2 - ask and respond with appropriate syntax and vocabulary to open-ended higher-order thinking questions on a range of general and curricular topics,

		including some unfamiliar topics; 11.3.5 - interact with peers to make hypotheses and evaluate alternative proposals on a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.4.5 - deduce meaning from context in extended texts on a wide range of familiar and unfamiliar general and curricular topics; 11.4.6 - recognize the attitude, opinion or tone of the writer in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.7 - recognise patterns of development in lengthy texts [inter-paragraph level] on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.4.9 - recognise inconsistencies in argument in extended texts on a range of more complex and abstract general and curricular topics; 11.5.3 - write with grammatical accuracy on a wide range of general and curricular topics; 11.5.5 - develop with minimal support coherent arguments supported when necessary by examples and reasons for a wide range of written genres in familiar general and curricular topics; 11.5.6 - write coherently at text level using a variety of connectors on a wide range of familiar general and curricular topics; 11.5.9 - punctuate written work at text level on a wide range of general and curricular topics with a good degree of accuracy; 11.6.3 - use a variety of adjectives complemented by that, infinitive and wh- clauses on a wide range of general and curricular topics; 11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics
	Reporting and comparing findings	11.1.2 - use speaking and listening skills to provide sensitive feedback to peers; 11.1.3 - respect differing points of view; 11.1.5 - use feedback to set personal learning objectives; 11.1.6 - organize and present information clearly to others; 11.3.7 - use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a range of familiar and some unfamiliar general and curricular topics; 11.6.11 - use a wide variety of pre-verbal, post-verbal and end-position adverbs/adverbial phrases on a wide range of general and curricular topics; 11.6.2 - use a variety of determiners relating to nouns for generic uses, some appositional uses and textual reference on a wide range of general and curricular topics; 11.6.6 - use a growing variety of impersonal and cleft

		structures on a wide range of general and curricular topics.

ЖОБА

№Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ ____ бұйрығына
125-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы №604 бұйрығымен бекітілген Жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17669 тіркелген).

2. Оқу пәнінің маңыздылығы, оның коммуникация, ғылым, бизнес, туризм және спорттық тілі болып табылатынымен белгіленеді. Неміс тілін білу:

1) білім алушылар әртүрлі тіршілік ету жағдаяттарындағы қарым-қатынаста сенімділіктерін арттырады;

2) Қазақстанда ғана емес, шет елдеде жоғары білім алуға мүмкіндік береді;

3) Қазақстанда және шет елде кәсіптік білім алуды жалғастыруға мүмкіндік береді;

4) білім алушылар неміс тілінде таратылатын жаңалықтар мен ақпарат алуға мүмкіндігін кеңейтеді;

5) білім алушылар неміс тіліндегі әдеби туындылардың тұпнұсқалық мәтіндерімен танысуға мүмкіндік алады;

6) білім алушыларға Қазақстанды өз елінде және шет елдерінде танытуға мүмкіндік алады;

7) мектепте қалыптасқан дағдыға, оқыту және білім стратегиясына сүйеніп өмір бойы оқуға мүмкіндік алады.

3. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу бағдарламасы білім алушылардың сөйлеу қызметі бойынша төрт тілдік дағдыны дамытуға бағытталған (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым). Жалпы орта білім беру мектепті бітіргеннен кейін, білім алушылар (10-11 сынып) Шет тілін меңгерудің жалпыеуропалық құзыреттікке сәйкес (Common European Framework of Reference, CEFR) B1(орта – B1.2) тіл деңгейіне дейін жетеді.

2-тарау. «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

Параграф 1. «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» пәнінің мазмұны

4. «Неміс тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу бағдарламасы оқыған деңгейлеріне, сөйлеу қызметінің (тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым) төрт түрі бойынша тілдік дағды мен икемін бағалау өлшеміне сәйкес неміс тіліне оқыту кезеңін, жалпы оқыту кезеңінің (10-11 сынып) ұзақ мерзімді жоспарын қамтиды.

6. "Неміс тілі" оқу пәні бойынша оқу бағдарламасының мазмұны оқыту бөлімдері (Тыңдалым, Сөйлесім, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) бойынша құрылған.

7. Әр бөлімшеде көрсетілген оқыту мақсаты сөйлеу қызметінің (Тыңдалым, Сөйлесім, Оқылым, Жазылым, Неміс тілін қолдану) барлық түрін дамыту бойынша мұғалімге жұмысты жүйелі жоспарлауға, білім алушылардың жетістігін бағалауға, оларды оқытудың келесі кезеңдері бойынша хабардар етуге мүмкіндік береді.

8. Бағдарламаның базалық мазмұнында сыныптар бойынша неміс тілінің жалпы оқу мақсаттары көрсетілген.

9. "Тыңдалым", "Сөйлесім", "Оқылым" және "Жазылым" бөлімдерінде, шет тілі (10 сынып – B1.1, 11 сынып – B1.2) оқыту деңгейлерімен белгіленген сөйлеу қызметінің түрлері бойынша мақсаттары, неміс тілінде оқытудың түпкілікті нәтижесі оларға жетуге бағытталған.

10. "Неміс тілін қолдану" бөлімінде білім алушы талап етілген оқу деңгейіне сәйкес неміс тілінің лексикалық-грамматикалық, синтаксистік құрылымын сыпайы қолдану талаптарымен танысады.

11. Базалық мазмұн (Inhalt/Инхальт).

12. 10-сынып (B1.1 деңгейі)

13. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) қоғамдық мәдениет деңгейінде басқа тілді мәдениет өкілдерімен қарым-қатынас жасау;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын түсіну, достық әңгімелесуде өз пікірін білдіру немесе басқалардан сұхбат алу, тіршілік етуде туындайтын кез-келген ойды білдіру, үйреншікті емес жағдайды шешу үшін көпшілік қарапайым тілдік құралды еркін қолдану;

3) таныс тақырыпқа арналған әңгімеге дайындықсыз қатысу;

4) шағым түсіру;

5) сұхбат/кеңестерде бастамашылық көрсету;

6) таныс немесе қызықтыратын тақырыптарға қарапайым жүйелі мәтіндер

жазу;

7) өзінің жеке уайымы мен әсері туралы хабарлап жеке сипаттағы хат жазу;

8) неміс тілін тұтынушылардың елтану және мәдениеттану білімінің болуы, ұлттық сипатының қарым-қатынас нормалары мен стереотипі, ерекшеліктері мен ұлттық менталитеттің ерекшелігін білу, оларды нақты тілдік және мәдени ортада қолдану;

9) пікірлерді білдіру, оларды мәтінде қосу қағидатын білу;

10) әртүрлі коммуникативтік функцияларды орындау үшін пікірлерді қолдану;

11) өзара әрекет ету сызбасына сәйкес айтылатын ойды тізбектеп құру.

14. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетке позитивті көзқарас білдіру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен, сабырлықпен қарау, толеранттылыққа, Отанға деген сүйіспеншілік сезімін көрсету.

15. Жалпы білім беру аспектісі: неміс тілі арқылы жалпы мәдениетті жоғарылату, тілін үйренетін елі туралы ой-өрісін, білімін, қоршаған орта туралы білімін кеңейту.

16. Дамыту аспекті:

1) неміс тілін үйренуге деген тілдік икем мен тілдік тапқырлықты, сөз тәртібінің мәдениетін, қызығушылығын, тұлғаның жағымды қасиеттерін дамыту: жігерлік, ақыл-есі;

2) тапсырылған параметрлерде тілді тиімді игеруді қамтамасыз ететін анықтамалық әдебиетті, замануи оқыту технологияларын қолдану;

3) өз ой-пікірін ойға қонымды және жүйелі баяндау, көпшілік мақұлдаған тақырыпқа арналған пікірталас, коммуникативтік сипаттағы үйреншікті емес ахуалды шешу;

4) жалпы адамзат мәдениетін дамытуда ұлттық мәдениеттің (өз және басқа тілдік) жетістіктері туралы және басқа мәдениет аясында ана тілі мен мәдениетінің рөлі туралы кеңінен түсінігі болуы тиіс.

17. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

18. 11-сынып (В1.2-деңгей)

19. Мәдениетаралық-коммуникативтік аспект:

1) басқа тілдік мәдени өкілдерімен барлық деңгейде табысты тілдесу;

2) ұзақ талқылаудың негізгі мазмұнын жете түсіну;

3) туындаған мәселелер бойынша хабарлама-сауалды қабылдау;

4) сұхбаттасу/кеңес үдерісіне қажетті ақпаратты беру (мысалы, дәрігерге өзінің ауру белгісінің нышанын айту);

5) не нәрсенің мәселе болып жатқандығын түсіндіру;

6) қысқа әңгіменің, мақаланың сюжетін, сұхбаттасудың мазмұнын талқылау, деректі фильмді талқылау;

7) анықтайтын сұрақтарға жауап беру және өз пікірін білдіру;

8) бар ақпаратты тексеріп және растап, алдын ала дайындалған сұхбаттасуды өткізу, нақты нұсқау бере отырып, ненің қалай істелінетіні туралы айту;

9) мүдделі саладағы тұрмыстық және тұрмыстық емес мәселелер бойынша деректі ақпаратпен алмасу;

10) қызықтыратын тақырып бойынша қысқа қарапайым эссе жазу;

11) елтаным мен мәдени білімнің болуы, қарым –қатынас жасау нормалары бойынша білім, ұлттық сипаттың өзгешелігі және неміс тілін білетіндердің ұлттық менталитетінің ерекшелігі, еркін тілдік және мәдени ортада қолдану;

12) пікір білдіру ережелерін білу, оларды мәтінде біріктіру;

13) әртүрлі коммуникативтік қызметті орындау үшін өз пікірін еркін қолдану;

14) қарым-қатынас жасау сызбасына сәйкес пікірді дәйекті түрде құру.

21. Тәрбиелік аспект:

1) неміс тілі мен мәдениетіне позитивті қатынас қалыптастыру;

2) әртүрлі көзқарасқа құрметпен қарау, толеранттылық және Отанға деген патриоттық сезім көрсету.

20. Жалпы білім беру аспектісі: мәдениетті дамыту, ой өрісін кеңейту, неміс тілі арқылы ел, қоршаған орта туралы білімдерін жетілдіру.

21. Дамыту аспектісі:

1) тілдік қабілетті және тілдік болжауды, сөйлеу мәдениетін, неміс тілін үйренуге қызығушылықты, тұлғаның жағымды қасиеттерін: зейін, ерік-жігерін арттыру;

2) белгіленген параметрлер бойынша тілді меңгеру тиімділігін қамтамасыз ететін әдеби анықтамалар, оқытудың заманауи технологияларын қолдану;

3) жалпылама тақырыптар бойынша пікірталастар, дәйекті түрде өз ойын білдіру, коммуникативті сипаттағы стандартты емес жағдаяттарды шешу;

4) жалпы адами мәдениеттің дамуында ұлттық мәдениеттің (өзіндік және басқа тілдік) жетістіктері туралы кең көріністің болуы және басқа мәдениетте ана тілі мен мәдениетінің рөлі.

22. Стратегиялық аспект: басқа тілдік дербес сөйлесуге қабілетті және дайын , екінші тілдік тұлғалық негізгі сипаттамасын меңгеру.

Параграф 2. Оқытудың мақсаттар жүйесі

23. Бағдарламада оқу мақсаттары кодтық белгімен белгіленді. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, екінші сан бөлімді, үшінші сан оқу мақсатының реттік нөмірін көрсетеді.

1-бөлім. Тыңдалым (Hören/Хүрен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.1.1 әдеби нормаға сәйкес анық айтылған мектепте, демалыста таныс тақырыптардың негізгі ережелерін түсіну	11.1.1 кәсіби ортада кездесетін белгілі тақырыптарға арналған әдеби нормалар шегінде анық айтылған сөздердің негізгі ережелерін түсіну
10.1.2 егерде анық, айтылымы таныс болса,	11.1.2 оқу және болашақ кәсібіи қызметке

күнделікті мәселелер туралы және оқу туралы қарапайым ақпараттық хабарламаларды, оның ішінде негізгі ойды түсіну	байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы ақпараттық хабарламаларды түсіну
10.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылатын жағдайда, ұзақ пікірталастың негізгі кездерін түсіну	11.1.3 барлығы анық, әдеби тілде айтылған жағдайда ұзақ пікірталастың негізгі сәттерән түсіну
10.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу тақырыбы бойынша дәрісті не әңгімені түсіну	11.1.4 сөйлеу мәні таныс, ал сөздің өзі қарапайым және құрылымы анық болған жағдайда оқу және кәсіби тақырып боынша дәрісті немесе әңгімені түсіну
10.1.5 асықпай, анық нормативке сәйкес сөйлеген жағдайда таныс тақырыптарды жалпылама қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну	11.1.5 таныс тақырыптарға асықпай, анық сөйлеген жағдайда қысқа қарапайым әңгімелерді түсіну
10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданатын аспаптарды пайдалану ережесі	11.1.6 техникалық сипаттағы нұсқаулықтарды түсіну
10.1.7 радио бойынша жаңалықтар легінің негізгі ережелері мен ақырын және анық естілетін, жазылған таныс тақырыптарға араналған қарапайым тақараптарды түсіну	11.1.7 нақты, нормативке сәйкес айтылатын радиода не жазбада кездетін, көбінесе қызықтыратын материалдар бар ақпаратты түсіну
10.1.8 қызықтыратын тақырып бойынша телевизиялық бағдарламаның артық бөлігін түсіну, мысалы, сұхбат, қысқа дәріс, репортаж, егер олар ақырын және анық естілсе	11.1.8 қызықтыратын тақырыптар бойынша телеарна материалдардың көбірек бөлігін түсіну, мысалы, егерде олар анық және баяу айтылса, онда сұхбаттасу, интервью, қысқа дәрістер

2-бөлім. Айтылым (Sprechen/Шпрехен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу	11.2.1 шапшаң, қарапайым тілде қызықтыратын мәселелер бойынша дәйекті түрдегі бекітуді сипаттай алу
10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, тәжірибені, осы тәжірибеге байланысты реакциясын, сезімін суреттеу	11.2.2 шапшаң бірдеңені ,суреттеу не болмаса дәйекті түрдегі бекітуді айту, кітаптың не фильмнің сюжетін айту және оған деген өзінің реакциясын айту
10.2.3 оның ойын түсіну қиын болмайтын. дәлелді құру	11.2.3 жалпылама және оқу тақырыптарына қатысты сұхбаттасушының көзқарасын бағалау және өз пікірін түсіндіру, негіздеу
10.2.4 қысқаша бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру	11.2.4 жанжақты бірдеңенің себептерін түсіндіру және бірдеңенің шешімін әртүрлі нұсқада, жоспар және әрекет арқылы түсіндіру
10.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау	11.2.5 екіпіндегі акцент пен интонацияға қарамастан түсінуге болатын қызметтің кәсіби саласындағы тұрмыстық және оқу тақырыбы шеңберінде қысқаша және дайындалған хабарламалар жасау
10.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала дәріс дайындау, оның мазмұны практика	11.2.6 таныс тақырып бойынша алдын ала ауқымды дәріс дайындау, оның мазмұны

жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі	практика жүзінде түсінікті болады және негізгі ережелері нақты түсіндіріледі
10.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну	11.2.7 өзінің сөйлеуі бойынша сұрақтарға жауап беру, бірақ, егерде сұрақ жылдам айтылса, оны қайталауды өтіну
10.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу	11.2.8 өзінің сезімін және реакциясын қарапайым мәтінде қисынды тұжырымдап, тәжірибені бейнелеу

3-бөлім. Оқылым (Leseverstehen/Лезеферстеен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды нақты түсіну	11.3.1 қызықтыратын материалдар бойынша деректі ақпараттар бар қарапайым мәтіндерді оқу және оларды егжей-тегжей түсіну
10.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну сипаттауын түсіну	11.3.2 бір-біреумен үнемі хат алмасуға мүмкіндік беретін жеке басына қатысты хаттағы оқиғаның, сезімнің және ынтаның суреттеуін түсіну
10.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін үлкен мәтінді қарау	11.3.3 нақты бір тапсырманы орындау үшін ақпаратты мәтіннің әртүрлі бөлімдерінен не болмаса әртүрлі мәтіндерден жинақтау және қажетті ақпаратты табу үшін көлемі үлкен мәтінді қарау
10.3.4 күнделікті жазба материалдарынан өзекті ақпаратты түсіну және табу, мысалы, хаттардан, жазбашалардан не болмаса қысқа ресми құжаттардан	11.3.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде көркем не көркем емес әдебиеттен ұзын мәтіндерді оқу
10.3.5 бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндерден қандай негізгі қорытынды жасалғанын түсіну	11.3.5 мәтінде қарастырылған тақырып бойынша ойларды түсіну
10.3.6 газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу	11.3.6 әртүрлі газет мақалаларынан таныс тақырыпқа негізгі ережелерді зерделеу
10.3.7 қарапайым тілмен жазылған ережелерді түсіну, мысалы қауіпсіздік ережесі	11.3.7 жабдықтарды қолдану бойынша қарапайым нұсқауларды түсіну
10.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану	11.3.8 мағынаны тексеру және түсінікті кеңейту үшін кейбір таныс емес қағаз және цифрлы ресурстарды қолдану
10.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына қысқа мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау	11.3.9 жалпылама және оқу тақырыптарына ұзын мәтіндерде келтірілген дәлелдердің сәйкес еместігін анықтау

4-бөлім. Жазылым (Schreiben/Шрайбен):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу	11.4.1 жеке тұрған элементтерді байланыстырып, көлемі ауқымды таныс және қызықтыратын мәселелер бойынша қарапайым мәтіндерді жазу
10.4.2 таныс және қызықтыратын	11.4.2 қарапайым байланысы бар мәтінде өз

мәселелер бойынша қарапайым сипаттамалар жазу	сезімі мен реакциясын тқжырымдап, өзінің тәжірибесін жазу
10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа және қарапайым эссе жазу	11.4.3 күнделікті таныс және әлеуметтік мәселелер бойынша іс жүзінде жиналған ақпараттарды қосындылау және еркін өз ойын жеткізу
10.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу	11.4.4 қажетті ақпаратты сұрап, жеке басына қатысты жазбалар мен хаттар жазу
10.4.5 өзінің сезімін, оқиғасын және тәжірибесін сипаттап, хат жазу	11.4.5 мәдениет: ән-күй, фильмдерге қатысты абстракты тақырыптар бойынша өзінің ойын білдіріп және жаңалықтарды айтып, хат жазу
10.4.6 сұрақтар туындататын, мәселелерді түсіндіретін хабарламаларды жазу	11.4.6 достарына, ұстаздарына, қызмет көрсетуші қызметкерлерге не болмаса күнделікті өмірде жиі көрінетіндерге маңыздыны айтып жазулар жазу
10.4.7 егерде қызықтыратын тақырып бойынша болса, кейін қолдануға болатын айтып тұру арқылы нақты жазулар жазу	11.4.7 егерде тақырып таныс болса, сөйлеу қарапайым және нақты, нормативтік диалекте болса, дәріс уақытында негізгі ойлардың тізімі түрінде жазулар жасау
10.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау	11.4.8 тұпнұсқа мәтіннің құрылымы мен тұжырымдамасын қолданып, әртүрлі көлемдегі қысқа жазба үзінділерді қарапайым тілмен қайталау
10.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту	11.4.9 жазба түрінде оқиғаны айту

5-бөлім. Неміс тілінің қолданысы (Spracheverwendung/Шпрахефервендунг):

Білім алушы:	
10-сынып	11-сынып
B1.1	B1.2
10.5.1 таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану	11.5.1 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша абстракті құрама есімдерді және күрделі есім топтарын қолдану
10.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану	11.5.2 сөйлеуде шектеусіз белгісіз, сілтеу, қатыстық есімдіктерді, сонымен қатар, сын есім мен үстеулердің салыстыру шырайларын қолдану
10.5.3зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану	11.5.3 зат есім мен сын есімнің септелуін, зат есімнің көпше түрі туралы білімдерін жүйелеу, таныс /таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша аталған білімді қолдану
10.5.4 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану	11.5.4 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша сөз сөйлеуді құру үшін шектеусіз сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффикс, сөздерді қосу, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таратылған бағалау лексиканы), синоним, антоним және басқа да көмекші сөздерді қолдану

10.5.5 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған сұрақтарды қолдану	11.5.5 таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша әртүрлі мезгіл және модаль етістіктерді қамтыған әртүрлі сұрақтарды қолдану
10.5.6 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану	11.5.6 жартылай таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша Partizip I және Partizip II (der lesende Schűler; das gelesene Buch) таралған анықтауышты қолдану
10.5.7 кейбір пассивті және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.7 үздіксіз көбейген пассив және әртүрлі мезгілдегі етістіктерді және олардың баламасын, модаль етістіктерді таныс, жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану
10.5.8 мүмкіндікті білдіру, модальдің әртүрлі тәсілдері бойынша білімді жүйелеу үшін haben/ sein + zu + Infinitiv құрылымын қолдану	11.5.8 әртүрлі модаль құрылымдарды, құрмалас салалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары шеңберінде қолдану
10.5.9 сыпайы өтініште, жанама сұрақта ob жалғаулықпен Konjunktiv форманы haben, sein, werden, kőnnen, mőgen етістіктерді таныс жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.9 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша субстантивтенген есімше, шартты рай формасы: wűrde + Infinitiv тіркесін, Präteritum Konjunktiv қолдану
10.5.10 басқарумен жиі қолданатын етістіктерді қолдану; использовать после глаголов типа beginnen, vorhaben етістіктерден кейін, сочетаний типа den Wunsch haben + тіркесті Infinitiv c zu (Ich habe vor, eine Reise zu machen) маңызы бар етістіктерді таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша қолдану	11.5.10 жартылай таныс және таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында етістіктерді және тұрақты етістік тіркестерді aufhören mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ für A., Angst haben vorD күрделі басқарумен қолдану
10.5.11 сабақтас және салалас құрмалас сөйлемдерді жалғаулықтарымен және жалғаулық сөздерімен таныс/таныс емес жалпылама және оқу тақырыптарында қолдану	11.5.11 қарсылықты бағыныңқылы сөйлем –сабақтас құрмалас сөйлемді obwohl/ obgleich жалғаулығымен таныс және жартылай таныс емес сөйлемдерде қолдану
10.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.	11.5.12 сөйлеуде қосымша сөздердің қызметтік маңыздылығы туралы білімдерін қолдану; мәтіндердің тұтастығын қамтамасыз ететін әртүрлі байланыс құралдарын, орамдылығын (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt) үстеу көмегімен.
10.5.13 таныс жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану	10.5.13 таныс және жартылай таныс емес жалпылама және оқу тақырыптары бойынша төл және төлеу сөздердің білдіру тәсілдерін қолдану

24. Бұл бағдарлама жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының қосымшасындағы ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес жүзеге асады.

25. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлім ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылды.

Параграф 3. Жалпы орта білім беру деңгейінің қоғамдық-гуманитарлық бағытындағы 10-11-сыныптарына арналған «Шет тілі (екінші). Неміс тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

5) 10-сынып (В1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау;

		10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану,

ЖОБА

		модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім - табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтылыммен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып

ЖОБА

		бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып, қажетті қарапайым ақпарат сұрап жеке хат және жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы),

ЖОБА

		синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде

ЖОБА

		сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас

ЖОБА

	қолдану	зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар

ЖОБА

Германияның саяси жүйесі		бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен

ЖОБА

		үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҮнен, мҮген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

6) 11 – сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция - ҚР негізгі заңы 1.2 Ұлт	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну;

ЖОБА

денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру		11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 кез келген қажетті ақпаратты сұрата отырып, маңызды деп есептейтін нәрсені нақты баяндай отырып жеке хаттар мен жазбаларды жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу

ЖОБА

	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну;

ЖОБА

диалогі		11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну;

ЖОБА

		11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша

ЖОБА

		модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің

		көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын

ЖОБА

		пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		

ЖОБА

4. Экономика және елдің бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп,

ЖОБА

		жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану;

ЖОБА

		11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

ЖОБА

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11 сыныбына арналған
«Неміс тілі» оқу пәні бойынша оқу жүктемесі төмендетілген
үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі Ұзақ мерзімді жоспар

7) 10-сынып (B1.1):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік – мемлекет жетістігі: 1.1 Әлеуметтік қорғалу және кепілдіктер 1.2 Белсенді азаматтық ұстаным	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну

	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас

ЖОБА

	қолдану	зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік: уақыт талабы: 2.1 Білім - табысқа апарар жол 2.2 Болашақ маманның кәсіби қасиеттері	Тыңдалым	10.1.2 оқумен байланысты күнделікті сұрақтар және тақырыптар туралы қарапайым ақпараттық хабарламалардың негізгі ойын егжей-тегжейлі және таныс айтылыммен жеткізгенде түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына

ЖОБА

		байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.6 қарапайым техникалық ақпаратты түсіну, мысалы, күнделікті қолданылатын құрылғыларды пайдалану ережелері; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.7 қарапайым тілде жазылған ережелерді мысалы, қауіпсіздік ережелерін түсіну; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау;

ЖОБА

		10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.4 жеке хат, жазбахат, нені негізгі санайтынын айтып, қажетті қарапайым ақпарат сұрап жеке хат және жазбалар жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 10.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша басқарумен жиі қолданылатын етістіктерді beginnen, vorhaben/бегиннен, форабен етістіктерінен кейін den Wunsch haben/ден Вунш хабен + Infinitiv-тегі мағыналық етістіктерді zu мен (Ich habe vor, eine Reise zu machen/Инфинитиф цу мен (Их хабе фор, айне Райзе цу махен) тіркестерін қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану;

ЖОБА

		10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
3-тоқсан		
3. Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз? 3.1 Жастардың бос уақытын ұйымдастыру 3.2 Тұлғааралық қарым-қатынас. Конфликтілі жағдайларды шешу	Тыңдалым	10.1.1 мектепте, демалыста жерлерде қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.2 таныс, қызықтыратын тақырыптарды, өзінің тәжірибесін, сонымен қатар осы тәжірибеге байланысты өз реакциясын, сезімін қарапайым тілмен сипаттау; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 10.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын қарапайым байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі

		бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану; 10.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша қысқа мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.5 өз сезімдері мен оған әсері туралы өз тәжірибесін егжей-тегжейлі сипаттайтын хаттар жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен,

ЖОБА

		зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 10.5.13 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Ғылым мен техника: 4.1 Қазақстан әлемдік аренада 4.2 Қазақстанның ұлттық экономикасының бәсекеге қабілеттілігі 4.3 Қазақстан мен Германияның саяси жүйесі	Тыңдалым	10.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 10.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу тақырыбына байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 10.1.5 баяу, нақты нормативке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді жалпы түрде түсіну; 10.1.7 радио арқылы берілген ақпарат мәліметтерінің негізгі ойын және таспаға жазылған таныс тақырыптардағы қарапайым мәтіндерді баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну; 10.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы теледидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	10.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 10.2.3 дәлелдемелерді ойын қадағалауды қиынға соқпайтындай етіп құру; 10.2.4 бір оқиғаның себептерін қысқаша сипаттау және бір мәселені, жоспар және әрекетті шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 10.2.5 тақырыпқа қатысты тұрмыстық және оқу салалары бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 10.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған қарапайым баяндама әзірлеу; 10.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	10.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді оқу және оны жеткілікті деңгейде түсіну; 10.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін өте үлкен мәтінді қарап, сондай-ақ нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр түрлі бөліктерінен немесе әр түрлі мәтіндерден ақпаратты жинау;

		10.3.4 күнделікті жазбаша материалда, мысалы, хаттарда, брошюраларда және қысқа ресми құжаттарда өзекті ақпаратты табу және түсіну; 10.3.5 белгілі бір көзқарасты дәлелдеуге бағытталған мәтіндердегі негізгі қорытынды ойларды түсіну; 10.3.6 таныс тақырыптағы газет мақаласының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 10.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаздағы және цифрлы кейбір таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	10.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 10.4.2 таныс, қызықты сұрақтар қатары бойынша қарапайым, егжей-тегжейлі сипаттама жасау; 10.4.3 қызықтыратын тақырып бойынша қысқа эссе жазу; 10.4.6 проблеманы айқындап түсіндіретін, сұрақ қойылған хабарламаларды жазу; 10.4.7 қызықтыратын тақырып бойынша ауызша айтылғанды кейіннен қолдануға болатындай етіп, нақты жазба жазу; 10.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	10.5.1 таныс жалпы тақырыптар бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдер мен күрделі атаулы топтарды қолдану; 10.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 10.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 10.5.4 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның негізгі тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 10.5.5 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі шақ формаларын және модальды түрлерін қамтитын сұрақтарды қолдану; 10.5.6 таныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шюлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 10.5.7 таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, кейбір пассивті формаларды қолдану; 10.5.8 міндеттілікті, мүмкіндікті білдіру үшін haben/sein + zu + Infinitiv / хабен/зайн + цу + Инфинитиф құрылымын қолдану, модальділіктің түрлі тәсілдері туралы білімді жүйелеу; 10.5.9 таныс жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша ob/об жалғаулығымен жанама сұрақтарды, ынтаны, сыпайы

ЖОБА

		өтінішті білдіру үшін haben, sein, werden, konnen, mogen/хабен, зайн, верден, кҰнен, мҰген етістіктерінен шығатын Konjunktiv/Коньюнктиф формаларын қолдану; 10.5.11 таныс, таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша жалғаулықтар мен жалғаулық сөздерді пайдалана отырып, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 10.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану

8) 11 – сынып (В1.2):

Білім алушылар білуге тиісті:		
Тақырыптар	Бөлімдер	Оқу мақсаты
1-тоқсан		
1. Әлеуметтік кепілдік - мемлекет жетістігі: 1.1 Конституция - ҚР негізгі заңы 1.2 Ұлт денсаулығы – табысты болашақтың негізі. Медициналық сақтандыру	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін

ЖОБА

		сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.4 кез келген қажетті ақпаратты сұрата отырып, маңызды деп есептейтін нәрсені нақты баяндай отырып жеке хаттар мен жазбаларды жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті

ЖОБА

		формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану
2-тоқсан		
2. Кәсібилік – уақыт талабы: 2.1 IT-технологиялар 2.2 Мәдениеттер диалогі	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.6 техникалық сипаттағы нақты нұсқаулықтарды түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары

ЖОБА

		туралы түсіндірме беру; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды

ЖОБА

		қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
3-тоқсан		
3.	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы

ЖОБА

Көшбасшылық қасиеттерді қалай дамытамыз: 3.1 Пікірталас. Диспут. Көпшілік алдында сөйлеу 3.2 Қазіргі жастардың өздігінен білім алуы және өздерін дамытуы. 3.3 Қазақстандық патриотизм, құқық және жастардың міндеттері.		әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.2 оқуға және болашақ кәсіби қызметке байланысты күнделікті сұрақтар мен тақырыптар туралы егжей-тегжейлі қарапайым ақпараттық хабарламаларды түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.2 өте тезбір оқиғаны сипаттау немесе бірқатар дәйекті тұжырымдамалар ретінде кітап немесе кітаптың сюжетін айту және оған деген өз реакциясын сипаттау; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру; 11.2.5 тақырыпқа қатысты оқу және кәсіби салалар бойынша қысқаша, алдын-ала дайындалған екпін түсіруі мен интонациясына қарамай түсінуге болатын хабарландырулар жасау; 11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну; 11.2.8 өз тәжірибесіне деген сезімі мен реакциясын күрделі байланысқан мәтін ретінде құрастыра отырып өз тәжірибесін сипаттау
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.2 хат алмасу бойынша досымен үнемі қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беретін шектерде жеке хаттардағы оқиғалардың, сезімдердің және тілектердің сипаттамасын түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау;

ЖОБА

		11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.5 мәтінде қозғалған тақырыптың тұжырымдама тізбегін түсіну; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.1 кейбір қысқа элементтерді біріктіре отырып, таныс және қызықты сұрақтардың кең шеңберінде қарапайым мәтіндерін жазу; 11.4.2 қарапайым мәтінге өз сезімдері мен реакциясын тұжырымдай отырып, өз тәжірибесін сипаттау; 11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану;

ЖОБА

		11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану
4-тоқсан		
4. Экономика және елдің бәсекеге қабілеттілігі: 4.1 Қазақстан мен Германияның дипломатиялық қарым-қатынасы 4.2 Жасыл экономика	Тыңдалым	11.1.1 кәсіптік салада қолданылатын белгілі тақырыптардағы әдебиеттік нормаларға сәйкес нақты айтылған пікірлердің негізгі түйінін түсіну; 11.1.3 айқын әдеби тілде айтылған жағдайда жалпылама ұзақ жүргізілген пікірталастың негізгі сәттерін бақылап отыру; 11.1.4 баяндама нысаны таныс, ал баяндаманың өзі қарапайым және нақты құрылымды болған жағдайда оқу және кәсіби тақырыпқа байланысты дәріс немесе әңгімені түсіну; 11.1.5 баяу, нақты нормативтке сәйкес айтылған жағдайда таныс тақырыптардағы қысқа қарапайым әңгімелерді егжей-тегжейлі түсіну; 11.1.7 радиодан берілген немесе таспаға жазылған қызықтыратын тақырыптағы ақпараттың басым бөлігін баяу және нақты нормативті айтылған жағдайда түсіну; 11.1.8 қызықтыратын тақырыптардағы телевидидар бағдарламаларының басым бөлігін, мысалы, сұхбаттарды, қысқа дәрістерді, репортаждарды баяу және нақты айтылған жағдайда түсіну
	Айтылым	11.2.1 өте тез, қарапайым тілмен өзін қызықтыратын сұрақтардың бірін бір қатар дәйекті тұжырымдамалар түрінде сипаттай білу; 11.2.3 жалпы және оқу тақырыптарына байланысты өзінің көзқарасын түсіндіру, негіздеу және әңгімелесушінің көзқарасын бағалау; 11.2.4 бір оқиғаның себептерін егжей-тегжейлі түсіндіру және бір мәселені, жоспар, әрекетті және бір істі шешудің түрлі нұсқалары туралы түсіндірме беру;

		11.2.6 басынан бастап ойын толық түсініп отыруға болатын және негізгі ережелері анық түсіндірілген, таныс тақырып бойынша алдын-ала дайындалған кең көлемдегі баяндама әзірлеу; 11.2.7 өзінің сөйлеген сөзі бойынша бірқатар сұрақтарға жауап беру, егер сұрақ жылдам айтылған болса, оны қайталап қоюды өтіну
	Оқылым	11.3.1 қызықтыратын тақырыптағы нақты мәліметтері бар қарапайым мәтіндерді жеткілікті деңгейде түсіну; 11.3.3 қажетті ақпаратты табу үшін үлкен көлемді мәтінді қарастыру, сонымен қатар нақты тапсырманы орындау үшін мәтіннің әр бөлігінен немесе әртүрлі мәтіндерден ақпарат жинау; 11.3.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша көркем және басқа да әдебиеттердегі ұзақ мәтіндерді оқу; 11.3.6 таныс тақырыптағы әртүрлі типтегі газет мақалаларының негізгі тұжырымдамасын анықтау; 11.3.7 құрылғыларды қолдану бойынша жазылған қарапайым нұсқаулықтарды түсіну; 11.3.8 мағанасын тексеру және түсінікті кеңейту үшін қағаз және цифрлы таныс емес ресурстарды қолдану; 11.3.9 жалпы және оқу тақырыптары бойынша ұзақ мәтіндерде келтірілген аргументтердегі сәйкессіздіктерді анықтау
	Жазылым	11.4.3 қызмет өрісі шеңберінде орналасқан таныс күнделікті және әлеуметтік мәселелер бойынша жинақталған нақты ақпарат туралы өз ойын жинақтау және хабарлау; 11.4.5 жаңалықтар және мәдениетке қатысты музыка, фильмдерге байланысты абстракті тақырыптар бойынша өз ойларын білдіріп, жеке хаттар жазу; 11.4.6 достарына, мұғаліміне, қызмет көрсетушілерге немесе күнделікті өмірде кездесетін тұлғаларға нені басты деп санайтынын анық білдіріп, маңызды ақпаратты қамтитын қысқа жазбахат жазу; 11.4.7 қарапайым дәрістер барысында таныс тақырыпқа қарапайым сөйлеу тілінде нормативтік диалектіде түсінікті етіп айтылғандардың негізгі кезеңдерін тізімдеп жазба ретінде жазу; 11.4.8 берілген мәтіннің алғашқы редакциясы мен құрылымын пайдаланып, әртүрлі көлемдегі қысқаша жазба үзінділерін қарапайым тілмен қайта жазу; 11.4.9 оқиғаны жазбаша түрде айтып шығу
	Тілді қолдану	11.5.1 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша абстрактілі құрамдас зат есімдерді және күрделі атаулы топтарды қолдану; 11.5.2 сөйлеу барысында шектеусіз көлемде сілтеу, қатыстық, белгісіздік есімдіктерін, сонымен қатар, сын есім мен үстеулерді, олардың салыстырмалы шырайларын қолдану; 11.5.3 зат есім мен сын есімдердің септелуі, көпше түрдегі зат есімдердің жасалуы туралы білімдерді жүйелеу, аталған білімдерді таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыруға қолдану; 11.5.4 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша ой құрастыру үшін сөзжасамның продуктивті тәсілдерін (аффиксация, сөздерді біріктіру, конверсия), сөйлеу әдебінің негізгі нормаларын (реплика-клише, көп таралған бағалау

ЖОБА

		лексикасы), синонимдер, антонимдер және өзге де көмекші сөздерді шектеусіз қолдану; 11.5.5 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік және модальді формаларын қамтитын түрлі типтегі сұрақтарды қолдану; 11.5.6 жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары шеңберінде Partizip I және Partizip II (der lesende Schuler; das gelesene Buch/Партицип I және Партицип II (дер лезенде Шүйлер; дас гелезене Бух) таралған анықтамаларды қолдану; 11.5.7 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша етістіктің түрлі мезгілдік формаларын, модальді етістіктерді және олардың эквиваленттерін, оның ішінде пассивті формалардың үздіксіз артушы әртүрлілігін қолдану; 11.5.8 таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша модальді құрылымдардың әртүрлілігін, салалас құрмалас және бағыныңқы құрмалас сөйлемдерді қолдану; 11.5.9 жалпы және оқу тақырыптарының шеңберінде субстантивті қатысуларды, сілтемелік көңіл-күйдің түрлерін қолдану:: wurde + Infinitiv/вюрде + Инфинитиф тіркестерін, Prateritum Konjunktiv/Претеритум Коньюнктиф; 11.5.10 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптары бойынша aufhoren mit D., gratulieren zu D., bedanken sich bei D./ fur A., Angst haben vorD/ауфхҰрен мит Д., гратулирен цу Д., беданкен зих бай Д./ фюр А., Ангст хабен форД түріндегі неғұрлым күрделі басқарумен етістіктер және тұрақты етістік тіркестерін қолдану; 11.5.11 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша (obwohl/ obgleich / обволь/ обглайх) жалғаулықтарымен бағыныңқы құрмалас – қарсылықты бағыныңқы сөйлемдерді қолдану; 11.5.12 сөйлеу барысында көмекші сөздердің қызметтік маңыздылығы, мәтін тұтастығын, байланыстылығын қамтамасыз ету үшін (мысалы, zuerst, dann, nachher, zuletzt / цюрст, данн, насгер, цулецт) үстеулерінің көмегімен ондағы түрлі байланыс құралдары туралы білімдерін қолдану; 11.5.13 таныс, жартылай таныс емес жалпы және оқу тақырыптарының қатары бойынша төл және төлеу сөздерді айту тәсілдерін қолдану

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
126-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған Дене шынықтыру» пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (қоғамдық-гуманитарлық бағыт, жаратылыстану-математикалық бағыт)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Дене шынықтыру» пән ретінде жалпы білім беретін мектепте маңызды рөл атқарып, оқушының жалпыадамзаттық мәдениет саласында өзін-өзі белсенді шығармашылық көрсетуге дайын тұлға ретінде қалыптасуына ықпал етеді.

3. Оқу пәннің мақсаты: оқушылардың бойында өз денсаулығына қамқорлықпен қарауға қажеттілікті қалыптастыру, дененің физикалық және психикалық қасиеттерді жүйелі дамыту, салауатты өмір салтын ұйымдастыруда дене шынықтыру құралдарын шығармашылық тұрғыдан қолдану.

4. Оқу пәннің міндеттері:

1) денсаулықты нығайту, негізгі дененің физикалық сапаларын дамыту және ағзаның қызмет ету мүмкіндіктерін арттыру; базалық спорт түрлерінің техникалық-тактикалық әрекеттерін жетілдіру;

2) өз денсаулығына қамқорлықпен қарау, оны нығайту және сақтау қажеттіліктерін тәрбиелеу;

3) дене шынықтыру және спорттың пайда болу тарихы мен даму ерекшеліктері, салауатты өмір салтын дамытудағы рөлі туралы білім деңгейлерін игеру;

4) оқу және жарыс кезіндегі ұжымдық қарым-қатынас пен ынтымақтастықты орындау және жеке тұлғаның оң қасиеттерін тәрбиелеу.

5. «Дене шынықтыру» пәнін оқыту процесінде білім алушыларға:

1) жеке тазалық ережелерін сақтау қажеттілігін түсінуге; пәндік білімдерін, шеберліктері мен дағдыларын күнделікті өмірлерінде қолдануға;

2) дене жаттығуларының адамның физикалық және энергетикалық жүйелеріне әсерін білуге;

3) жеке бас пен моральдық-өнегелілік қасиеттерін дамытудың маңыздылығын және әділ бәсекелестік пен өздерін үздіксіз дамытудың қажеттілігін түсінуге;

4) өзінің физикалық дамуын жетілдіруде қимыл-қозғалыс құзыреттіліктерін жақсарту қажеттіліктерін бағалауға; жалпы, кәсіптік-қолданбалы және сауықтыру-түзету бағытындағы дене жаттығуларымен шұғылданудың маңыздылығын бағалауға мүмкіндік береді.

2-тарау. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

6. «Дене шынықтыру» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сынып – апасына 3 сағат, барлығы 108 сағатты;

2) 11-сынып – аптасына 3 сағат, барлығы 108 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7. Оқу бағдарламаның құрылымы мен мазмұны екі бөлімнен тұрады:

1) «Дене шынықтыру туралы білім» (ақпараттық компонент);

2) «Денені жетілдіру және шеберлік» (әрекеттік компонент).

8. «Дене шынықтыру туралы білім» бөлімінің мазмұны адамның таным белсенділігінің дамуы туралы негізгі түсініктеріне сәйкес:

1) «Қазақстандағы спорт пен дене шынықтырудың даму тарихы»;

2) «Қазіргі қоғамдағы спорт және дене шынықтыру»;

3) «Адамның дене мәдениеті» тақырыптарын қамтиды.

Бөлімде Қазақстандағы спорт пен дене шынықтыруды дамытудың, республикадағы ұлттық спорт түрлерінің қалыптасуы, қазіргі қоғамдағы дене шынықтыруды дамытудың негізгі бағыттары, белсенді демалысты ұйымдастыру жолдары және дене шынықтыру құралдарының көмегімен адам денсаулығын нығайту тәсілдері туралы мәліметтер енгізілген. Бұл бөлімде дене және спорттық дайындықтардың негізгі түсініктері, өз бетімен дене шынықтыру жаттығуларымен айналысуды ұйымдастыру мен өткізу ерекшеліктері жан-жақты ашылып көрсетілген және қауіпсіздік техникасын қадағалау мен талап етудің ережелері берілген.

9. «Денені жетілдіру және шеберлік» бөлімі білім алушылардың дене шынықтыру және тактикалық даярлықтарын шыңдауға бағытталған және аталған бөлімде арнайы дене дайындығы құралдары туралы ақпараттар берілген. Бағдарламада арнайы құралдар ретінде қолданбалы маңызға ие болатын базалық спорт түрлерінің (гимнастика негіздері, жеңіл атлетика, спорт ойындары, шаңғы және жүзу) дене жаттығулары мен қимыл-қозғалыс әрекеттері ұсынылады.

10. Вариативті компонент дене шынықтыру мұғалімі спорттық ойындарды тереңдетіп оқыту мақсатында оқытудың заманауи әдістері мен педагогикалық технологияларын қолдануға және енгізуге бағдарлайды. Вариативті компонентті нақты білім беру ұйымы, материалдық базасы мен өңірдің орналасу ерекшеліктерін, білім алушының қызығушылықтарын және оқытушылар ұжымының мүмкіндіктерін ескере отырып дене шынықтыру мұғалімі әзірлейді.

11. Бағдарлама талаптарына және әрбір білім алушының жеке мүмкіндіктері мен жыныстық даму ерекшеліктерін бағамдай отырып, мұғалім өздігінен жеке талаптар қойып (қорытынды тапсырмалар), талаптардың өзіндік шкаласын құруына және сол бойынша білім алушылардың жылдық үлгерімдерін

бағалауына болады. Бұл тәсілді қолдану дене шынықтыру мұғаліміне оқыту-үйретудің барлық кезеңдерінде оқушылардың даму деңгейлерінің жеке жас ерекшеліктерін ескере отырып, сабақ үлгерімдерін шынайы бағалауға мүмкіндік береді.

12. Орта мектептегі дене шынықтырудың педагогикалық жүйесін ұйымдастырудың негізгі түрлері:

1) дене шынықтыру сабақтары;

2) оқу күндерінде ұйымдастырылатын дене тәрбиесі және сауықтыру іс-шаралары;

3) спорттық жарыстар мен мерекелік шаралар;

4) спорттық үйірмелер;

5) дене жаттығуларымен өздігінен шұғылдану (үй тапсырмалары).

Дене шынықтыру сабақтары білім алушылардың дене шынықтыру пәнінің мазмұнын игеру процесіндегі іс-әрекеттерін ұйымдастырудың негізгі түрі болып табылады.

13. «Дене шынықтыру» пәнін оқыту барысында білім алушыларды білім беру ұйымының медицина қызметкері арнайы медициналық топқа бөлу медициналық тексерістің нәтижесі көрсетілген анықтаманың негізінде іске асырылады. Осы топтарды арнайы профилактикалық бағдарлама бойынша аурудың түріне байланысты оқытады.

14. Бұл бағдарлама мектепте дененің шынығуы мен адамгершілікке тәрбиелеудің кешенді жүйесін құрайтын дене шынықтырудың барлық негізгі нысандарының мазмұнын қамтиды және бұл міндеттерді барлық оқу жылында рет-ретімен шешуге мүмкіндік береді. Бағдарламаның әрбір үшінші сағаты білім алушылардың белсенділігін арттыруға (спорт және қозғалмалы ойындар санын кеңейту арқылы) және сауықтыру процесіне бағытталған.

15. Дене шынықтыру бойынша сабақ өткізу процесінде пәнаралық байланыс іске асырылады:

1) «Қазақ тілі», «Орыс тілі», «Ағылшын тілі»: сөз қорын дене шынықтыру саласында қолданылатын терминдермен толықтыру;

2) «Физика»: «механикалық жұмыс», «ауаның қарсылығы», «дене салмағы», «біркелкі емес және біркелкі сырғу», «қуаттылық» секілді түсініктер бойынша қабылданған білім деңгейін қолдану;

3) «Алгебра және анализ бастамалары», «Геометрия»: ұзындықты, биіктікті, жылдамдықты, қашықтықты, уақытты есептеу, ұзындық пен биіктікке секіру үшін жүгіруді есептеп шығару;

4) «Биология»: шылым шегу мен алкоголдік ішімдік ішудің ағзаға тигізетін зияны туралы, зат алмасу процесі туралы материалдарды қолдану;

5) «Дүниежүзі тарихы», «Қазақстан тарихы»: олимпиадалық қозғалыс тарихы; қазақтың ұлттық ойындарының пайда болу тарихы;

6) «География»: көкжиек тұстарын білу, жергілікті жерлерде түрлі белгілер және карта бойынша бағдарлай білу біліктілігі;

7) «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық»: саптық жаттығуларды пайдалану; кедергілер жолағынан өту; өмірлік маңызы бар қимыл-қозғалыс дағдылары мен біліктілікке, оларды түрлі жағдайларда қолдана

білуді оқыту және үйрету; патриотизмді және өз Отанына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу.

16. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны. 10-сынып.

1) Тақырыптық жоспар «Бағдарламаның бөлімдерінің жылдық сағаттар санын тоқсандарға бөлу».

Бағдарлама	Бағдарлама бөлімдері	Оқу тоқсандары. Сағаттар саны				
		1	2	3	4	Σ
Базалық	1. Жеңіл атлетика	7	-	-	7	14
	2. Спорт ойындары	15	8	15	7	45
	Футбол	*8*	-	-	*7*	*15*
	Баскетбол	-	*8*	*7*	-	*15*
	Волейбол	*7*	-	*8*	-	*15*
	3. Гимнастика	-	9	-	-	9
	4. Шаңғы	-	-	10	-	10
	5. Жүзу**	-	-	-	6	6
	Базалық компонент бойынша сағаттар	22	17	25	20	84
Вариативті	Вариативті бөлім нақты спорттық ойындарды тереңдетіп оқытуда білім беру ұйымдары футболды, волейболды, немесе баскетболды таңдауы арқылы жүзеге асырылады	4	9	5	6	24
Оқу жылы бойынша сағаттар саны:		26	26	30	26	108

Ескерту:

*– Қарсыз аудандарда шаңғы дайындығы сабақтарының орнына жалпы төзімділікті дамытуға сауықтыру жүгіру сабақтары мен басқа да аэробты жүктеме жаттығуларын қолдану ұсынылады.

**– Жүзу сабағын өткізу мүмкін болмаған жағдайда, бағдарламаның жүзу бөлімін іске асыруға арналған уақытты спорттық дағдыларын жетілдіру үшін, мектептің педагогикалық кеңесінің шешімімен оның орнына дене шынықтырудың спорттық ойын түрлерін қолдану ұсынылады.

17. Білім негіздері:

1) Дене жаттығуларымен шұғылданудың жұмыс істеу қабілетіне тигізетін әсері. Дене шынықтырудың заманауи сауықтыру жүйелері және олардың түрлері және мазмұны.

18. Жеңіл атлетика:

1) Қашықтыққа байланысты жүгіру техникасы мен тактикасының ерекшеліктері. 100 м жүгіру. 4×100 м эстафеталық жүгіру. Кедергілер арқылы жүгіру. 800 м жүгіру. 3000 м (ер балалар) және 2000 м (қыз балалар) жүгіру.

2) Жеке тәсілмен ұзындыққа секіру, жүгіріп келіп ұзындыққа секіру.

3) 18-20 м (ер балалар), 12-14 м (қыз балалар) түрлі жарақтарды нысанаға лақтыру. Граната лақтыру: ер балалар (700 г), қыз балалар (500 г).

19. Спорт ойындары:

1) Баскетбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты қағып алу мен беруді қорғаушының қарсылығынсыз және қарсылық көрсету кезінде орындау нұсқалары. Қорғаушының қарсылығынсыз және қарсылық көрсету кезінде доппен қозғалу. Доппен және допсыз әрекет етуші ойыншыға қарсы әрекет (тартып алу, соғып жіберу, жармасу, жабу). Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Оқу-үйрену ойыны.

2) Волейбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты беру және қабылдау техникаларының нұсқалары. Допты жоғарыдан тік қолмен ойынға қосу. Ойынға қосылған допты қабылдау. Тігінен шабуылдау соққысын тордан асыра орындау. Шабуыл соққысына тосқауыл қою нұсқалары (жалғыз және жұптасып). Сақтандыру. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Оқу-үйрену ойыны.

3) Футбол: Қозғалу техникаларының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Допты игеру техникасының қимыл-қозғалыстарынан құрылған комбинациялар. Доппен және допсыз әрекет етуші ойыншыға қарсы әрекет. Қақпашы іс-әрекеті. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер.

20. Гимнастика:

1) Саптық жаттығулар: Бұрынғы үйретілген жаттығуларды қайталау, қозғалыстағы бұрылу тәсілдері. Бір колоннадан екі, төрт және сегіз колоннаға қайта сап құру.

2) Жалпы дамыту жаттығулары: Дененің негізгі бұлшық еттерін дамытуға арналған жаттығулар (ауырлықпен және ауырлықсыз).

3) Гимнастиканың әртүрлі түрлері (шейпинг, пилатес, стрейчтинг, күш гимнастикасы).

4) Таянып секіру (ер балалар): Ұзынынан қойылған гимнастикалық ағаш аттың шеткі бұрышынан қолмен итеріліп, аяқты ашып секіру (Ағаш аттың биіктігі 130 см).

5) Таянып секіру (қыз балалар): Гимнастикалық кіші аттан аяқты ашып секіру (кіші аттың биіктігі 120 см).

6) Кермеде орындалатын жаттығулар (ер балалар): Асылып тұрған қалыптан күшпен көтеріліп таяну. Асылып тұрған қалыптан күшпен аунап көтеріліп таяну. Аяқты сермеп орындалатын жаттығулар. Асылып тұрып аяқты сермеу – шалқая көтерілу. Таянып тұрып артқа құлау – кермеге жанаса айналу. Таянып тұрған қалыптан аяқты доға бойынша сермеп, артқа сермелген сәтте секіріп түсу.

7) Арыста орындалатын жаттығулар (ер балалар). Қолмен таянып тұрып тербелу; қолмен таянып тұрып тербеліп, қолды бүге көтерілу, аяқты ашып отыру; аяқты ашып отырған қалыптан алға аунап, аяқты ашып отыру; таянып тұрып тербеліп, артқа сермелген сәтте шалқая секіріп түсу.

8) Бөренеде орындалатын тепе-теңдік жаттығулары (қыз балалар): Жүрелей таянып отыру, сол аяқпен жүрелеп отыру – оң аяқ артқа; көлденең жүрелей таянып отыру – қол қапталда. Жүру түрлері: аяқ ұшымен, тізені биік көтеріп, алға ұмтыла. Секірулер мен бұрылулар: аяқты жартылай және толығымен сермеп бұрылу. Иіліп, шалқайып секіріп түсу.

9) Акробатика (ер балалар): Биіктігі 80-90 см кедергіден алға ұзыннан аунай секіріп өту. Қолмен тұру. Қолмен тұрып, аунап айналуға көшу. Басымен және қолмен тұру арқылы көпір жасауға көшу.

10) Акробатика (қыз балалар): Бұрынғы үйренген акробатика элементтерінен жинақталған жеке кешен жаттығулары.

11) Өрмелеу. Биіктігі 4 м арқанға аяқтың көмегінсіз өрмелеу (ер балалар).

21. Шаңғы дайындығы:

1) Бұрынғы үйретілген шаңғы жүрістерін жергілікті жер бедері және қардың жағдайына қарай қолданып шаңғымен қозғалу.

2) Шаңғы жолындағы табиғи кедергілерден аттап, секіріп және астынан еңкейіп өту.

3) 3-5 шақырым қашықтыққа жүгіру. Шаңғымен көтерілу түрлері: сырғи адымдап, «шырша» тәсілдерімен. Биік және төмен тұру қалпымен еңіске түсу. Шаңғымен бұрылу түрлері: «адымдап», «соқаша», «тіреліп».

22. Сауықтыру жүгірісі, жүру және басқа да аэробты жүктеме жаттығулары:

1) Жылдамдықты өзгертіп жүгіру. Бірқалыпты жылдамдықты қолдап 5 шақырымға дейін қашықтыққа жүгіру.

2) Табиғи кедергілерден өту арқылы жүгіру.

3) Скандинавия жүрісі.

4) Фартлек (жылдамдық ойыны немесе жүгіру ойыны).

23. Жүзу:

1) Бұрынғы үйретілген тәсілдермен жүзу, таңдап алған тәсілмен 2×50 м жүзу.

2) Қолданбалы жүзу түрлері, суға батушыны құтқару тәсілдері.

24. 10-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (ер балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі

	Х (орташаландырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
30 м жүгіру	4,9	5,6	5,5 – 5,3	5,2 – 4,6	4,5 -4,3	4,2
Бір орыннан ұзындыққа секіру	213	190	191 - 201	202-224	225 - 235	236
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	611,0	434,0	435-522	523-699	700-785	786,0
3×10 м қайталап жүгіру	8,3	9,1	9,0 – 8,7	8,6 –7,8	7,7 -7,4	7,3
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	42,0	33,0	34,0 – 37,0	38,0-46,0	47,0-50,0	51,0

25. 10-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (қыз балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташаландырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
30 м жүгіру	5,4	6,3	6,2 – 5,9	5,8 – 5,0	4,9 -4,6	4,5
Бір орыннан ұзындыққа секіру	170,0	146	147 -160	161 – 181	182 – 194	195
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	497,0	372	373-434	435-559	560-621	622,0
3×10 м қайталап жүгіру	9,1	10,0	9,9 – 9,6	9,5 –8,6	8,5 –8,1	8,0
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	26,0	19,5	20,0 – 22,5	23,0 - 29,0	29,5-32,0	32,5

26. «Дене шынықтыру» оқу пәнінің мазмұны. 11-сынып.

ЖОБА

1) Тақырыптық жоспар «Бағдарламаның бөлімдерінің жылдық сағаттар санын тоқсандарға бөлу».

Бағдарлама бөлімдері	Бағдарлама бөлімдері	Оқу тоқсандары. Сағаттар саны				
		1	2	3	4	Σ
Базалық	1. Жеңіл атлетика	7	-	-	7	14
	2. Спорт ойындары	15	8	15	7	45
	Футбол	*8*	-	-	*7*	*15*
	Баскетбол	-	*8*	*7*	-	*15*
	Волейбол	*7*	-	*8*	-	*15*
	3. Гимнастика	-	9	-	-	9
	4. Шаңғы дайындығы*	-	-	10	-	10
	5. Жүзу**	-	-	-	6	6
	Базалық компонент бойынша сағаттар саны:	22	17	25	20	84
Вариативті	Вариативті бөлім нақты спорттық ойындарды тереңдетіп оқытуда білім беру ұйымдары футболды, волейболды, немесе баскетболды таңдауы арқылы жүзеге асырылады	4	9	5	6	24
Оқу жылы бойынша сағаттар саны:		26	26	30	26	108

Ескерту:

* – Қарсыз аудандарда шаңғы дайындығы сабақтарының орнына жалпы төзімділікті дамытуға сауықтыру жүгіру сабақтары мен басқа да аэробты жүктеме жаттығуларын қолдану ұсынылады.

**– Жүзу сабағын өткізу мүмкін болмаған жағдайда, бағдарламаның жүзу бөлімін іске асыруға арналған уақытты спорттық дағдыларын жетілдіру үшін, мектептің педагогикалық кеңесінің шешімімен оның орнына дене шынықтырудың спорттық ойын түрлерін қолдану ұсынылады.

27. Білім негіздері:

1) Дене шынықтыру, спорт, туризм, денсаулықты қорғау және денсаулық салалары бойынша Қазақстан Республикасының заңнамасының негіздері.

2) Дене жаттығуларының ағзаның қызмет ету жүйелеріне тигізетін әсерін анықтайтын факторлар: жаттығудың сипаты (циклді және күрделі қимыл-қозғалыс жаттығулары); дене жүктемесінің көлемі мен қарқыны.

3) Отбасына арналған дене шынықтыру.

28. Жеңіл атлетика:

1) Жарыс жаттығуларының жеке техникаларын жетілдіру (бұрынғы үйретілген оқу материалдарының негізінде). 100 м төменгі сөреден қарқынды жылдамдықпен жүгіру. 4×100 м эстафеталық жүгіру. 3000 м (ер балалар) және 2000 м (қыз балалар) жүгіру.

2) «Аяқты бүгу» тәсілімен ұзындыққа секіру.

3) Салмағы 700 гр (ер балалар) және 500 гр (қыз балалар) гранатаны лақтыру.

29. Спорт ойындары:

1) Баскетбол: Ойын техникасының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Екі жақты ойын.

2) Волейбол: Ойын техникасының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Екі жақты ойын.

3) Футбол. Ойын техникасының игерілген элементтерінен құрылған комбинациялар. Шабуылдағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Шабуылдағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы жекелеген тактикалық әрекеттер. Қорғаныстағы топтық және командалық тактикалық әрекеттер. Қақпашының ойын әрекеттері. Екі жақты ойын.

30. Гимнастика:

1) Саптық жаттығулар, өткен оқу материалдарын қайталау және жетілдіру.

2) Негізгі бұлшық ет топтарын дамытуға бағытталған жалпы дамыту жаттығулары (ауырлықтармен және ауырлықсыз).

3) Гимнастиканың әртүрлі түрлері (шейпинг, пилатес, стрейчтинг, күш гимнастикасы).

4) Таянып секіру (ер балалар): Ұзынынан қойылған ағаш аттың алыс бөлігінен қолмен итеріле аяқты ашып секіру (ағаш аттың биіктігі 130 см).

5) Таянып секіру (қыз балалар): Кіші ағаш аттан аяқты ашып секіру (кіші ағаш аттың биіктігі 120 см).

6) Кермеде орындалатын жаттығулар (ер балалар): Күшпен көтерілу, бұрыштай келе асылу қалпына түсу және күшпен айналып көтерілу. Асылып тұрған қалыптан күшпен айналып көтеріліп таяну. Аяқты сермеп орындайтын жаттығулар. Асылып тұрып тербелу – түзеле көтерілу. Таянып тұрған қалыптан аяқты артқа сілтеп, айналым – сырғауылға жанаса аунау. Таянып тұрған қалыптан аяқты артқа сермеп секіріп түсу.

7) Арыста орындалатын жаттығулар (ер балалар): Арыста таянып тұрып алға және артқа тербелу кезінде қолды бүгіп-жазу. Аяқты алға сермеп көтерілу, артқа сермеу, алға сермеп аяқты ашып отыру. Иығымен таянып тұру. Алға аунап, аяқты ашып отыру. Аяқты ортаға түсіріп, артқа сермеген сәтте секіріп түсу.

8) Бөренеде орындалатын тепе-теңдік жаттығулары (қыз балалар): Бұрынғы үйретілген жаттығулардан құрылған комбинациялар. Секірулер мен бұрылулар: аяқты жартылай сермеп және толығымен сермеп бұрылу. Иіліп, шалқайып секіріп түсу.

9) Акробатика: Бұрынғы үйретілген жаттығулардан құрылған комбинациялар.

10) Өрмелеу: Биіктігі 4 м арқанға өрмелеу (ер балалар).

31. Шаңғы дайындығы:

1) Қашықтық шарты мен шаңғы жолының жағдайына байланысты жүруден жүру тәсілдеріне көшу.

2) Шаңғымен 5000 м қашықтықты тиімді екпінмен жүріп өту.

32. Сауықтыру жүгірісі, жүру және басқа да аэробты жүктеме жаттығулары:

1) Жылдамдықты өзгертіп жүгіру. Бірқалыпты жылдамдықты қолдап 5 шақырымға дейін қашықтыққа жүгіру.

2) Табиғи кедергілерден өту арқылы жүгіру.

3) Скандинавия жүрісі.

4) Фартлек (жылдамдық ойыны немесе жүгіру ойыны).

33. Жүзу:

1) Толық үйлесімде жүзу. Бұрынғы үйретілген тәсілдермен 3×50 м кешенді жүзу;

2) 100 м қашықтықты жылдам жүзіп өту. Суға батушы адамға алғашқы дәрігерлік көмек көрсету.

34. 11-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (ер балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташаланды рылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
30 м жүгіру	4,7	5,2	5,1 – 5,0	4,9 – 4,5	4,4 -4,3	4,2
Бір орыннан ұзындыққа секіру	220	197	198- 208	209 – 231	232 - 244	245
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	713	540	541- 626	627- 799	800– 885	886
3х10 м қайталап жүгіру	8,0	8,7	8,6 – 8,4	8,3 – 7,7	7,6 -7,3	7,2

Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	43,5	35	36-39	40 -48	49 – 52	53

35. 11-сынып білім алушылардың дене дайындықтарын бағалау кестесі (қыз балалар).

Сынақ түрлері	Дене дайындығының деңгейі					
	Х (орташаландырылған)	төмен	орташадан төмен	орташа	орташадан жоғары	жоғары
30 м жүгіру	5,4	6,3	6,2 – 5,9	5,8 – 5,0	4,9 -4,6	4,5
Бір орыннан ұзындыққа секіру	172	143	144 -157	158 – 182	183 – 197	198
Нығыздалған допты екі қолмен бастан асыра лақтыру	514	373	374– 443	444– 584	585 – 654	655
3х10 м қайталап жүгіру	9,0	9,9	9,8 – 9,5	9,4 – 8,6	8,5 –8,1	8,0
Қолдың білезік буынының динамометриясы (оң қолмен)	28	20,5	21 –24,5	25-31	31,5–34	34,5

3-тарау. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

36. Дене шынықтыру бойынша білім алушылардың дайындық деңгейлеріне қойылатын талаптар келесі 6 базалық негіздермен анықталады: «білу/түсіну», «орындай білу», «игерген білім деңгейлерін іс жүзінде орындалатын іс-әрекет кезінде және күнделікті өмірде қолдану», «талдау», «синтездеу», «бағалау».

37. Жалпы орта білім беру аяқталғанда білім алушы:

1) дене шынықтыру жаттығуларын орындау барысында техникалық қауіпсіздік ережелерін; әр түрлі бағыттылығы бар дене жаттығулары сабақтарының кешенін; жалпы дамыту және түзету бағытындағы дене жаттығуларының биодинамикалық ерекшеліктері мен мазмұнын, денені дамыту және денсаулықты нығайту міндеттерін шешуде оларды қолдану негіздерін; дене жүктемелері кезінде өз ағзасының қызмет етудегі физиологиялық негіздерін, дене шынықтыру арқылы оларды дамыту мен жетілдіру мүмкіндіктерін біледі;

2) өз ағзасының психикалық-функционалдық ерекшеліктерін; дене шынықтырумен жүйелі шұғылдану арқылы жеке тұлғаның дербес қалыптасу

мүмкіндігі мен қасиеттерін; салауатты өмір салтын ұстануға қажеттілікті; атқарылатын қозғалыс әрекеттерінің ауырлық деңгейін; физикалық дайындықтың әртүрлі кезеңдерінде түрлі физикалық жүктеменің талап етілген қарқындылығына жету қажеттілігін түсінеді;

3) өз бетімен жетілу мақсатында түрлі дене жаттығуларын, салауатты өмір салтын және бос уақытын ұтымды ұйымдастыруды, ойын кезінде немесе арнайы құрылған жаттығулар кешенін орындау кезінде қажетті негізгі техникалық-тактикалық әрекеттерді; ағзаның бейімделу қасиеттерін дамытуды қадағалау және денсаулықты нығайту мен дене ширақтығының дайындығын жоғарылатудың дербес жолдарын; функционалдық қызмет ету бағыты әртүрлі дене жаттығуларымен өз бетімен ұйымдастыру тәсілдерін; түрлі ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданады;

4) сауықтыру және дене шымырлығы мен ширақтығын жетілдіру мақсатында дене жаттығуларын орындау кезінде өз ағзасының функционалды қызмет ету жағдайын талдайды;

5) қалыптасқан дағдыларды дене шынықтыру сабағымен қатар күнделікті өмірдегі әртүрлі жағдаяттарда қолдану жүйесін; салауатты және қауіпсіз өмір сүруді қалыптастыруда дағдыларды; дене шынықтыру сабақтарының шеңберінде мәселелерді зерттеу және шешу үшін сын тұрғысынан ойлау құралдары мен білімін; адам өмірі мен денсаулығына қауіп төндіретін төтенше жағдайларда жеке және ұжымның қауіпсіз әрекеттерінің ережелерін білуді жинақтайды;

6) жалпы, кәсіптік-қолданбалы және сауықтыру-түзету бағытындағы дене жаттығуларымен шұғылданудың маңыздылығын; өз бетінше жетілу және қимыл-қозғалыс дайындығының деңгейін; дене жаттығуларымен шұғылдану тиімділігін, ағзаның функционалды қызмет ету жағдайы мен жұмыс істеу қабілетін; дене жүктемелерін және дене жаттығуларының әсер ету бағытын мөлшерлеуді бағалайды.

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
127-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (жаратылыстану-математикалық бағыттағы, қоғамдық-гуманитарлық бағыттағы)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Қазақстан Республикасының білім беру ұйымдарында алғашқы әскери және технологиялық дайындықты жастарға ұйымдастыру және өткізу үшін негіз болып табылады:

1) «Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 16 ақпандағы Заңы;

2) «Бастапқы әскери дайындық қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2017 жылғы 12 шілдедегі № 347 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15725 болып тіркелген);

3) «Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу, Механикалық көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау, Емтихандар қабылдау және жүргізуші куәліктерін беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 2 желтоқсандағы № 862 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10056 болып тіркелген).

3. Алғашқы әскери және технологиялық дайындық меншік түрі мен ведомстволық бағыныстылығына қарамастан, барлық типтегі жалпы білім беретін мектептерде әскерге шақырылуға дейінгі және әскерге шақырылу жасындағы білім алушы жастардың міндетті оқытылатын пәні болып табылады.

4. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» оқу пәні – білім алушыларды отаншылдық рухқа және Отанды қорғауға дайын болуға тәрбиелеуге бағытталған пән. Ол білім алушылардың төтенше жағдайларда әскери іс негіздері мен адамның өмір қауіпсіздік әрекеті бойынша білім алуына және әскери қызметтің дағдыларын меңгеруге мүмкіндік береді.

5. Пәннің мақсаты – білім алушыға мемлекетті қорғау негіздері туралы ойының қалыптасуын, Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінің арналуын және түрлері мен ерекшеліктерін түсіндіру, әскери қызметтің маңызын, Қазақстан Республикасының әр азаматының қасиетті парызы және міндетін оқыту.

6. Пәннің міндеттері:

1) әскери анттың, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің жарғыларының негізгі талаптары туралы білімін қалыптастыру;

2) әскери бөлімдердің қару-жарағы мен әскери техникасы, жеке құрамның өмірі мен орналасуымен таныстыру;

3) қажетті әскери білім мен практикалық дағдыларды ақпараттық технологияны пайдалана отырып робототехникада, дөңгелекті машиналарды жүргізудің негіздері және төтенше жағдайда адам өмірі қауіпсіздігі негіздерінде қалыптастыру;

4) жастарға қазақстандық патриотизм мен Отанына деген адалдық сезімін дарытуға тәрбиелеу;

5) әскери істерге байланысты мамандық кәсібіне оң көз-қараста тәрбиелеу;

6) жеке қауіпсіздік және қоршаған ортаның қауіпсіздігі мәселелеріне саналы және жауапты қарым-қатынасты қалыптастыру.

7. Алғашқы әскери және технологиялық дайындық теориялық және практикалық сабақтарда іске асырылады:

1) теориялық сабақтарды оқытудың дидактикалық материалдарын, техникалық құралдар мен инновациялық әдістерін қолдана отырып, әңгімелесу және сұхбаттасу түрінде өткізіледі;

2) практикалық сабақтар оқулықты, қару және әскери-техникалық мүлікті, құралдарды және өзге де жабдықтарды қолдана отырып, оқу материалын игеруге бағытталады.

8. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнін білім алушылар оқығанда:

1) әр азамат өз Отанының қауіпсіздігін және оны қорғаудың қажеттілігі мен маңызын түсінуге;

2) Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскери құралымдарында қызмет атқару үшін қажетті білім, білік және дағды алуға;

3) алынған пәндік білім, білік және дағдыларды Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлер мен әскери құралымдарда қызмет еткенде қолдануға;

4) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінде қызмет ету туралы толық логикалық бір-бірімен байланысты ұғымдар туралы үйлесімді жүйені қалыптастыруға;

5) өзінің дене бітімінің физикалық дамуының іс-әрекет құзыретін жақсарту

қажеттілігін бағалауға;

6) жеке адамгершілік қасиеттерін дамытуға және үздіксіз өзін-өзі дамыту қажеттілігін түсінуге;

7) сын тұрғысынан және шығармашылық ойлау, мәселелерді шешу және коммуникативтік дағдыларын дамытуға мүмкіндік береді.

2-тарау. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

9. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 1 сағат, жылына 36 сағат, сондай-ақ далалық оқу жиынына (лагерлік) вариативті бөлімнен 30 сағат қарастырылған;

2) 11-сыныпта – аптасына 1 сағат, жылына 36 сағат.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген).

10. Барлық жалпы білім беру мектептерінде меншік түрі мен ведомстволық бағыныстылығына қарамастан «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша құралдар және жиһаздармен жабдықтау нормасына сәйкес көрнекіліктер, көрнекі үгіт-насихат стендтері және техникалық оқыту құралдарымен қамтамасыз етілуі үнемі жетілдіріліп отырады.

11. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» сабағына білім алушылар білім беру ұйымының басшысының бұйрығымен бекітіліп белгіленген киім үлгісінде қатысуы тиіс. Қару макеттері және өзге де әскери-техникалық құралдармен, оқу құралдарымен қамтамасыз етілуі білім беру ұйымдарының есебінен іске асырылады.

12. Кіріспе сабақты өткізу кезінде білім алушыны әскери қызметке даярлау және Қазақстан Республикасын қорғауға, алғашқы әскери және технологиялық дайындықтың оқу бағдарламасының талаптарын орындау үшін адамгершілік-жігер, психологиялық және физикалық күшін жұмылдыра білу қажеттілігіне баса назар аударылады.

13. Алғашқы әскери және технологиялық дайындық оқытушы-ұйымдастырушы әскери істі оқыту процесінде жастардың бойында азаматтық таным, Қазақстан Республикасының тәуелсіздігін қорғау, әскери қызметке деген саналы жауапкершілікті қалыптастыруға тәрбиелеу мен оқытудың басты міндеттерін шешеді.

14. Әр сабақ сайын білім алушылар әскери анттың рөлі мен маңызын түсінулеріне, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштеріне, оның дәстүрлері мен әскер түрлерінде қызмет ету ерекшеліктеріне, әскери мамандыққа деген

қызығушылықтарын дамытып, білім алушылардың әскери білім алуларына деген ұмтылыстарын ынталандыру керек. Сонымен қатар, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің жарғылары – бұл Қарулы Күштердің тұрмыс-тіршіліктерін реттестіретін заңдар жиынтығы, ал жарғы талаптарын орындау – әрбір әскери қызметкердің міндеті екендігін түсіндіру қажет.

15. Тактикалық дайындық алғашқы әскери және технологиялық дайындық бойынша оқу материалын кешенді оқытуды қамтамасыз етеді:

1) білім алушылар сабақ кезінде мотоатқыштар бөлімшесінің ұйымдастыру құрылысы және штаттық қару-жарағының ұрыстық мүмкіндіктері, Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің құрылымдары, бөлімдерінің негізгі қару-жарақ түрлері мен әскери техникалар бойынша берік теориялық білім алады, сарбаздың әр түрлі ұрыстағы іс-әрекетіндегі қару және жарықшақты қол гранаталарын қолданудағы практикалық дағдылар шыңдалады;

2) тактикалық дайындықтың практикалық сабақтарында автоматтың макеттері, кіші жүргінші күрегінің, сонымен қатар оқу гранаталардың сөмкесінде бар болуы қарастырылуы тиіс.

16. Атыс дайындығы бойынша сабақ өткізу кезінде қару және оқ-дәрілерді қолданудың қауіпсіздік ережелеріне баса назар аударған дұрыс:

1) білім алушылар сабақ кезінде атыс қаруының құрылысы, оларды атуға даярлау тәртібі, ату негіздері мен ережесін, қаруды сақтау ережелерін игереді;

2) атыс дайындығының практикалық сабақтарында АК-74 салмақты-пішінді макеті, пневматикалық винтовка, сонымен қатар пневматикалық оқтардың болуы қарастырылады.

17. Саптық дайындық бойынша сабақтар саптық алаңда өткізіледі:

1) практикалық сабақтарды өткізу барысында саптық тәсілдерді үйрену кезінде оқытушының саптық тәсілді тұтас және бөлшектеп көрсетуіне баса назар аударылады;

2) білім алушылардың жаттығу жасауы міндетті түрде сабақта қарастырылады.

18. 10-сыныпта әскери топография сабақтарын білім алушыларға оқытқанда таныс емес аймақтарда картасыз және картамен бағдарлау, сол ауданда өзінің орналасқан орнын анықтау және азимут бойынша жүру бағытын компастың көмегімен және компассыз табуды, сонымен қатар ұшқышсыз қашықтықта ұшатын аспаптардан алынған ақпараттарды қолдануын үйретуді қарастырады.

19. 10-сыныпта өмір қауіпсіздігі және ақпараттық технология негіздері бөлімінде – азаматтық қорғау және медициналық білім негіздері сабағында білім алушылар Қазақстан Республикасының халқын бейбіт және соғыс кезіндегі табиғи апаттарда, ірі апаттарда, қасірет пен террористік актіде атқарылатын іс-шаралармен таныстырады.

20. Білім алушылардың практикалық дағдылары мен біліктіліктерін шыңдау және жетілдіру, сонымен қатар әскери істі оқып-үйренуге деген қызығушылықтарын арттыру мақсатында оқу жылының соңында спорттық-қорғаныс сауықтыру лагерлерінде, әскери бөлім базаларында (әскери бөлім басшылығымен келісе отырып) 10-сынып ұлдарымен 30 сағат көлеміндегі бес

күндік оқу-далалық (лагерлік) жиыны өткізіледі.

21. Оқу-дала жиыны курсы алғашқы әскери және технологиялық дайындық бағдарламасының міндетті кезеңі болып табылады. Ол жергілікті атқару органдарымен бірлесіп ұйымдастырылады және білім беру ұйымдарының оқу сағаттарымен қамтамасыз етіледі.

22. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнінің оқу нәтижелерін бағалау үшін ауызша сұрақ қою, жазба жұмыстың және практикалық жаттығулар бақылауын қолдану арқылы жүзеге асырады.

23. 11-сыныпта технологиялық дайындыққа арналған бөлім жол қозғалысы ережесін және автокөлік құралдарын қауіпсіз жүргізуді зерделеу қарастырылады.

24. Оқытудың негізгі нысандары теориялық, зертханалық-практикалық, практикалық және бақылау сабақтары болып табылады.

25. Теориялық және зертханалық-практикалық оқу сабақтарының ұзақтығы – 40 минут, ал міндеттерді белгілеу, қорытынды шығару, құжаттама ресімдеу және білім алушыларды ауыстыру уақытын қоса алғанда, автомобиль жүргізу бойынша практикалық сабақтардың ұзақтығы – 60 минут.

26. Зертханалық-практикалық сабақтарды үзіліссіз 80 минут ішінде өткізуге рұқсат етіледі.

27. Теориялық және зертханалық-практикалық сабақтарды оқытушы өткізеді, автомобиль жүргізу бойынша практикалық сабақтарды көлік жүргізуге үйрету шебері білім алушылармен жеке жүргізеді.

28. Зертханалық-практикалық сабақтар бір немесе бірнеше тақырып бойынша тиісті теориялық материалды зерделегеннен кейін иллюстрациялық және зерттеушілік жоспарда жүргізіледі.

29. Практикалық сабақ басталғанға дейін білім алушылар негізгі ережелерді орындау мен қауіпсіздік шараларын сақтау бойынша міндетті нұсқаулықтан өтеді.

30. Практикалық жүргізу сабақтары әрбір білім алушылармен жеке автотренажерлерде, автодромдарда (жүргізіп үйренуге арналған алаңдарда) және 3 жылда кемінде 1 рет жолда жүру қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі аумақтық уәкілетті органда келісуден өткен үйрету бағыттарында өткізіледі.

31. Білім алушылардың деңгейін анықтау және оның білімін бағалау үшін қорытынды сабақтар өткізіледі, олардың нәтижелері бойынша емтихандарға өздігінен дайындалу үшін ұсынымдар беріледі.

32. Әрбір оқыту ұйымдарында алғашқы әскери және технологиялық дайындықты оқытудың оқу жылына есептелген күнтізбелік-тақырыптық жоспары құрылады.

33. Оқыту процесінде оқу пәндерімен пәнаралық байланыс іске асырылады:

1) «Қазақ тілі», «Орыс тілі», «Ағылшын тілі»: сөз қорын алғашқы әскери және технологиялық дайындық саласына қатысты терминдермен толықтыру;

2) «Физика»: уақыт, кеңістік және материяның физикалық процесінің адам және қоғамға тигізетін әсерін білу;3) «Биология»: адам гигиенасы және физиологиясын білу, сонымен қатар зиянды дағдылардың ағзаға тигізетін зияны

туралы білімді қолдану;

4) «Химия»: уытты заттардың адам ағзасына тигізетін әсерін білу; әскери істе қолданылатын жарылғыш заттарды қолданғандағы қауіпсіздік тәртібін білу;

5) «Дүниежүзі тарихы», «Қазақстан тарихы»: отансүйгіштікті тәрбиелеу, Қазақстан халқының тарихы мен мәдениетіне деген құрметті тәрбиелеу, бір тарихи процес ретінде адамзаттың тарихын білу;

6) «Құқық негіздері»: мемлекеттің заң шығару негіздерін, Қазақстан азаматының құқығы мен міндеттерін білу;

7) «География»: бағыт тұстарын білу, түрлі белгілер және топографиялық карта бойынша жергілікті жерде бағдарлау біліктілігі, қазіргі кезеңдегі Қазақстан Республикасының аумағы мен шекараларын анықтау;

8) «Дене шынықтыру»: саптық жаттығуларды қолдану, граната лақтыру, кедергілер жолағынан өту;

9) «Информатика»: білім беру процесін сүйемелдеуде білім алушылардың білімінің сапасын арттыру мақсатында IT-технология білімін пәндік ақпараттық ортада моделдеу, құрастыру және талдау.

34. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәнінің базалық мазмұны. 10-сынып.

35. «Кіріспе сабағы» бөлімі:

1) білім алушыларға «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәніне оқыту мақсат-міндеттері мен мазмұнын;

2) «Қазақстан Республикасының қорғаныс және Қарулы Күштер туралы», «Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы», «Ұлттық қауіпсіздік туралы», «Азаматтық қорғану», «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңдарын, «Бастапқы әскери дайындық қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2017 жылғы 12 шілдедегі № 347 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15725 болып тіркелген), «Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу, Механикалық көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау, Емтихандар қабылдау және жүргізуші куәліктерін беру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 2 желтоқсандағы № 862 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10056 болып тіркелген). Алғашқы әскери және технологиялық дайындық сабағында білім алушылардың құқықтары мен міндеттерін қамтиды.

36. «Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері – мемлекеттің әскери қауіпсіздігінің кепілі» бөлімі:

1) Мемлекет қорғанысының конституциялық негіздері – Мемлекеттің қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі Қазақстан Республикасы Конституциясының негізгі ережелері. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, олардың құрамы және атқаратын қызметтерін;

2) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері. Әскери бөлімнің жауынгерлік туы. Әскери анттың әскери қызметкерлерге қоятын талаптары. Әскери қызмет – Қазақстан Республикасы азаматтарының қасиетті борышы және

міндеттерін;

3) Экстремизм және терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке тигізетін салдары – Экстремизм түрлері: саяси, діни, экономикалық және экологиялық. Экстремизм, терроризм, олардың өзіндік сипаттары. Қазіргі әлемдегі террорлық қауіп-қатерлердің ұлғаю себептерін қамтиды.

37. «Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары» бөлімі:

1) Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құралымдарының жалпыәскери жарғылары – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құралымдарының жалпыәскери жарғылары, олардың әскери ұжым қызметі мен тұрмыс-тіршілігіндегі маңызы. Әскери қызметкерлердің жалпы міндеттері. Әскери атақ және айыру белгілерін;

2) Әскери қызметкерлер және олардың өзара қарым-қатынастары – Бастықтар және бағыныштылар, аға және кіші әскерилер, олардың құқықтары мен міндеттері. Әскери әдептілік ережесі және әскери қызметкерлердің тәртібі. Бұйрық, оны беру және орындау тәртібі. Бастықтарға және шені жоғарыларға мәлімдеме жасауды;

3) Әскери тәртіп, оның мәні мен мағынасы – Әскери тәртіп, марапаттау және жазалау. Әскери тәртіпті сақтау бойынша әскери қызметшілердің міндеттері. Сарбаздарға көрсетілетін марапат түрлері. Сарбаздарға берілетін тәртіптік жазалауларды қамтиды.

38. «Тактикалық дайындық» бөлімі мотоатқыштар бөлімшесін ұйымдастыру және ұрыстық мүмкіндіктері – Бөлімшені ұйымдастыру. Штаттық қарулану және ұрыстық техника. Бөлімшенің ұрыстық мүмкіндіктерін қамтиды.

39. «Атыс дайындығы» бөлімі:

1) Калашников автоматы және қол пулеметі – Қару және патрондарды қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары. Калашников автоматы және қол пулеметінің атқаратын қызметі, ұрыстық қасиеті, жалпы құрылысы және жұмыс істеу механизмін;

2) Калашников автоматын (қол пулеметін) жартылай бөлшектеу және жинақтау – Автоматты жартылай бөлшектеу және жинақтау; Калашников автоматының атқаратын қызметі, бөлшектері мен механизмдерінің, патронының құрылысын;

3) Калашников автоматын (қол пулеметін) атуға дайындау –Автоматтың керек жарақтары. Автоматтың атудан кейінгі тазалау және майлау тәртібі. Автоматты сақтау. Автоматтың оқтарын тексеру және атысқа дайындау. Ату кезіндегі кідірістер және оны жою амалдарын;

4) Жарықшақты қол гранаталары – Жарықшақты қол гранаталарының (РГД-5, РГН, Ф-1, РГО) атқаратын қызметі және ұрыстық қасиеті. Гранаталар мен тұтандырғыштың құрылысы. Гранатаны лақтырған кездегі бөлшектері мен механизмдерінің жұмысы. Гранатаны лақтыруға дайындауды қамтиды.

40. «Саптық дайындық» бөлімі:

1) Сап және оның элементтері. Саптық тұрыс – Сап және оның элементтері. Алдын-ала және орындауға берілетін пәрмендер. Сапқа тұрғанға дейінгі және саптағы сарбаздың міндеттері Саптық тұрыс. «Сапқа тұр!», «Түзел!», «Тік тұр!»,

«Еркін тұр!», «Реттел!», «Тоқтат!», «Бас киімдеріңді (киімді) ШЕШ!», «Бас киімдеріңді (бас киімді) КИ!» пәрмендерін орындауды;

2) Бір орында орындалатын бұрылулар. Саптық және жорықтық адым – Бір қатарлы саптан екі қатарлы сапқа және қайтадан бір қатарлы сапқа тұру. Саптық және жорықтық адыммен қозғалысты қамтиды.

41. «Әскери топография» бөлімі:

1) Жергілікті жерде картасыз бағдарлау – Бағдарлау туралы түсінік. Компаспен, аспан денелерінің және жергілікті заттар бойынша көкжиек тұстарын анықтау. Өзінің орналасқан жері туралы мәлімдеме жасауды қамтиды;

2) Магнитті азимутты анықтау – Азимут және оны анықтау. Жергілікті жерде бағдарлаудың заманауи дербес жабдықтары. Спутниктік-навигациялық жүйелер туралы жалпы мәліметтерді қамтиды: GPS (Global Positional System), ГЛОНАСС, Galileo.

42. «Әскери роботты техникалардың негіздері» бөлімі:

1) Әскери роботты техникалардың негіздері – Роботтар туралы жалпы мәліметтер. Роботтарды әскери істе пайдалануды;

2) Роботтарды басқару алгоритмі – Роботтың қозғалу траекториясын жоспарлау. Роботтар тобын ұжымдық басқару үлгісі және алгоритмдерін;

3) Роботтарға арналған тапсырмалар – Роботтардың атқара алатын қызметтері. Жекелеген тактикалық міндеттерді шешу: жергілікті жерлерде бағдарлау, роботтардың қиын жағдайларда қызмет ету тәртібін қамтиды.

43. «Өмір қауіпсіздігі және ақпараттық технологиялар негіздері» бөлімі:

1) Шаруашылық объектісінің азаматтық қорғанысы – Шаруашылық объектісінің азаматтық қорғанысын (оқу орындарын) ұйымдастырудың құрылымы және оның міндеттері. Азаматтық қорғанысының әскери емес құрылымдар қызметі және жабдықталуын;

2) Ядролық қару және оның сипаттамасы – Ядролық жарылыстардың түрлері. Ядролық жарылыстың зақымдаушы факторлары және олардан қорғану тәсілдері. Ядролық зақымдау ошағы және оның сипаттамасы. Нейтронды оқ-дәрілердің зақымдаушы әсерінің ерекшеліктерін;

3) Химиялық қару – Химиялық қару және оны қолдану белгілері. Улаушы заттар, олардың улағыш қасиеті және олардан қорғану тәсілдері туралы қысқаша түсінік. Химиялық зақымдау ошағы, зақымдаудың алғашқы және екінші аумағын;

4) Биологиялық (бактериологиялық) қару – Биологиялық (бактериологиялық) қару, оның зақымдаушы әсері, қолдану белгілерін анықтау. Бактериологиялық құралдар, олардың улағыш әсері және олардан қорғану құралдары туралы қысқаша сипаттама. Бактериологиялық зақымдау ошағы, оның сипаттамасы. Бактериологиялық зақымдау ошағында жүргізілетін іс-шаралар. Карантин және обсервацияны;

5) Тыныс алу мүшелерін қорғау құралдары – Жалпыәскери газтұмылдырық, оның атқаратын қызметі және құрылысы. Азаматтық газтұмылдырықтар құрылысының ерекшеліктері. Сауыт-қорғанысты (маска) таңдау, жарамдылығын тексеру, газтұмылдырықты жинау және қалтаға салу. Газтұмылдырықты алып жүру және пайдалану тәртібі, зақымдалған адамға

газтұмылдырық кигізу тәсілдері. Жарамсыз газтұмылдырықты пайдалану. Тыныс алу мүшелерін қорғаудың қарапайым құралдарын;

6) Теріні қорғаудың жеке құралдары – Теріні қорғауға арналған қарапайым құралдар, қосымша герметизациялау және сіңдіру арқылы олардың қорғаныс қасиеттерін арттыру. Арнайы қорғаныс киімінің (Л-1 жеңіл қорғаныс кеудеше, сүзгілі қорғаныс киімі, жалпыәскери қорғаныс жабдығы) атқаратын қызметімен және оларды пайдалану ережелерімен танысуды;

7) Ұжымдық қорғану құралдары – Радиацияға қарсы тасалар мен панаханалар, олардың қорғау қасиеттері, жалпы құрылысы және іштей жабдықталуы. Қарапайым тасаны;

8) Эвакуациялау және халықты белгілеп шоғырландыру – Азаматтық қорғаныс дабылы және ол бойынша әрекет ету тәртібі. Эвакуациялау және орналастыру тәсілдері мен тәртібі. Эвакуацияланаушылардың міндеттері, олардың керек-жарақтары, қажетті жеке мүліктері, құжаттары мен азық-түліктері. Эвакуация бекетіндегі тәртіп, жүру бағыты және орналасатын орынға келу ережелер тәртібін;

9) Террорлық қауіп-қатер кезіндегі адамдардың қауіпсіздігі – Террорлық актілер бойынша қауіп-қатер төнген және террор болған кездегі азаматтардың атқаратын әрекеттері. Түрлі деңгейдегі қауіп-қатер төнген кезде әрекет ету тәртібі. Лаңкестік қауіпінің алдын алуда ақпараттық технологияның тиімділігін;

10) Табиғи апат аймақтарындағы адамдардың әрекеттері – Табиғи апаттар, зілзалалар, олардың сипаттамалары және келтіруі мүмкін салдары. Табиғи апаттар және зілзалалар кезіндегі адамдардың әрекет ету тәртібі. Адамдардың табиғи апат салдарын жоюға, сондай-ақ құтқару жұмыстарын жүргізуге қатысуларын;

11) Жарақат алу, қан ағу және күйік шалу кезінде көрсетілетін алғашқы көмек – Жарақат және олардың асқыну себептері туралы түсінік. Қансырау түрлері және олардың сипаттары. Күйік шалу себептері және олардың ауырлық деңгейлері. Естен танудың себебі. Жарақат алу және қансыраған кезде көрсетілетін алғашқы көмек. Асептика және антисептика туралы түсінікті;

12) Түрлі қайғылы оқиға орын алған жағдайда көрсетілетін алғашқы көмек – Сүйектің сынуы және оларды анықтау туралы түсінік. Соғып алу, шығып кету, буынның созылуы және оларды анықтау белгілері. Шина салудың негізгі ережелері. Түрлі қайғылы оқиға орын алған кезде алғашқы көмек көрсету тәсілдері; Үсік шалу, күнге күю және жылудың әсері, олардың алдын алу және көрсетілетін алғашқы көмек. Электр тогы соққан кезде көрсетілетін алғашқы көмек және көмек көрсеткен кезде сақтауы керек қауіпсіздік шараларын қамтиды.

44. Далалық-оқу жиынындағы (лагерьлік) оқу материалдарын тақырыптар бойынша жоспарлау үлгісі (ұлдарға арналған). 10-сынып.

45. «Тактикалық дайындық» бөлімі:

1) Әскери бөлімнің (бөлімшенің) қару-жарағы және әскери техникасы – Әскери бөлімнің (бөлімшенің) қаруланумен және әскери техникасымен, олардың атқаратын қызметтерімен, техникалық-тактикалық сипаттамаларымен танысу. Қарулану түрлері мен әскери техникаларды іс жүзінде көрсетуді;

2) Бөлімшенің ұрыстық және жорықтық орналасу тәртібі – Бөлімшенің ұрыстық және жорықтық орналасу тәртібі. Ұрыстағы сарбаздың міндеттері. Бөлімшені басқаруды;

3) Қорғанудың дербес құралдарын қолдануға жаттығу – Нормативтерді орындау: газтұмылдырықты кию, респираторды кию, «зақымдалушыға» газтұмылдырықты кигізу, жалпыәскери қорғаныс жабдығын кию. Дербес қобдиша және химиялық улануға қарсы пакет, олардың атқаратын қызметтері және пайдалану тәртібін;

4) Ұрыстағы сарбаздың әрекеттері – Сарбаздың ұрыс кезінде жаяу әрекет ете отырып қозғалу тәсілдері. Ядролық жарылыс кезіндегі әрекетті;

5) Қорғаныстағы сарбаз – Ату позициясына (атыс жүргізуге арналған орынға) орналасу. Оқпана қазу және оны бүркемелеу. Қарсылас ядролық қару қолданғанда, атысқа дайындық басталғанда, әуе қарсыласы туралы дабыл қағылғанда, радиоактивті, химиялық және бактериологиялық зақымдау туралы дабыл қағылғанда орындалатын әрекеттер. Қарсыластың танкілері мен жаяу әскерлері түрлі бағыттан шабуылдаған кезде тойтарыс беру. Әуе нысандары бойынша оқ атуды;

6) Шабуылдағы сарбаз – Шабуылға дайындалған кезде орындалатын әрекеттер. Жүріп келе жатып шабуылдау кезіндегі сарбаздың колоннада қозғалуы және бөлімшенің ұрыстық сапындағы өз орнын алуы. Өткелдердегі кедергілерден өту және шабуылдау. Траншеядағы жауды ату, граната лақтыру, қоян-қолтық ұрыс арқылы жою тәсілдері. Шабуыл кезінде радиоактивті (улаушы) заттармен зақымдалған жергілікті жерде әрекет етуді;

7) Бақылаушы сарбаз – Бақылау жүргізуге арналған орынды таңдау, оны жабдықтау және бүркемелеу. Нысандарды анықтау және бақылау нәтижелері туралы мәлімдеме жасау. Жергілікті жердің үлгісін құру және нысандарды үлгіде белгілеуді;

8) Шолушы сарбаз – Шолушы болып тағайындалған сарбаздың әрекеттері. Шолушылардың қозғалу, жергілікті жерді және заттарды шолу тәсілдері. Бақылау нәтижелері туралы мәлімдеуді қамтиды.

46. «Атыс дайындығы» бөлімі:

1) Калашников автоматын жартылай бөлшектеу және жинақтау жаттығулары – Автоматты жартылай бөлшектеу және жинақтау, автоматтың бөлшектері мен механизмдерінің оқтауға дейінгі орналасу қалпын және ату кезіндегі бөлшек механизмдерінің жұмыс істеуімен танысуды;

2) Атуға ыңғайлануға жаттығу (АК-74, пневматикалық винтовка) – Оқжатарды патрондармен оқтау және оқжатарды сөмкеге салу. Атуға ыңғайлану (атуға қажет қалыпты қабылдау және автоматты оқтау). Ату (қарауыл мен өткізгішті орнату, иыққа тіреу, көздеу, шүріппені басу және ату кезінде автоматты мықтап ұстау). Атуды тоқтату, оқжатарды алу және атып болған соң автоматты тексеруді;

3) Қол гранаталарын лақтыру – Жарықшақты қол гранаталарын және танкіге қарсы гранаталарды лақтыруды;

4) Автоматтан (пневматикалық винтовкадан) ату – Автоматтан (пневматикалық винтовкадан) іс жүзінде атуды қамтиды.

47. «Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құралымдарының жалпыәскери жарғылары» бөлімі:

1) Әскери бөлімнің (бөлімшенің) орналасуы, өмірі және күнделікті тұрмыс-тіршілігі – Әскери бөлімнің (бөлімшенің) тарихы. Әскери қызметшілердің орналасуы. Ақпараттық-тәрбие жұмысына арналған бөлме. Қару сақтауға арналған бөлме. Сарбаз асханасы, спорт базасы, оқу қалашықтарын;

2) Рота бойынша тәуліктік кезекшінің міндеттері – Ротаның тәуліктік нарядының атқаратын қызметтері, құрамы және қаруланууы, рота бойынша күндізгі кезекшінің атқаратын міндеттері. Өзінің кезекті міндетін атқаратын күндізгі кезекшінің бекетін жабдықтау және жарақтандыру, тікелей бастықтары келген кездегі, «Жиын» белгісі берілгенде, дабыл және өрт болған жағдайдағы күндізгі кезекшінің әрекеттері. Бос ауысымдағы күндізгі кезекшінің әрекеттері, күндізгі кезекшінің телефон бойынша мәлімдеме беру тәртібі. Ротаға басқа ротаның әскери қызметшілер келген кездегі, рота аумағынан мүліктерді шығару кезіндегі күндізгі кезекшінің әрекеттерін;

3) Сақшының міндеттері – Қарауылдық қызметке тағайындалу және қарауылдың атқаратын міндеттері. Бекет және оны жабдықтау, жарақтандыру. Бекетке шабуыл жасалған кездегі сақшының әрекеттерін. Қаруды қолдану тәртібін;

4) Бекеттегі сақшының міндеттері және орындайтын әрекеттері – Қаруды оқтау тәртібі. Бекетте тұрған сақшы қаруының орналасу қалпы. Бекетті тапсырған және қабылдаған, бекетте өрт болған және өзінің немесе көрші бекет маңында тәртіп бұзушылық орын алған жағдайдағы сақшының әрекеттерін қамтиды.

48. «Саптық дайындық» бөлімі:

1) Әскери сәлемдесу – Бір орында және қозғалыс кезінде орындалатын әскери сәлемдесулерді;

2) Саптан шығу және сапқа қайта тұру – Саптан шығу және сапқа қайта тұру. Бастыққа келу және одан кетуді;

3) Саптық тәсілдер және қарумен орындалатын іс-қимылдар – «Автоматты кеудеге!», «Белдікке!», «Қаруды қой!», «Қаруға!», «Қаруды!» тәсілдерін орындауды;

4) Бөлімшенің сабы – Бөлімшені өрістетілген сапқа және жорықтық сапқа тұрғызу. Бөлімшені өрістетілген саптан жорықтыққа сапқа тұрғызу және қайтадан өрістетілген сапқа тұрғызу. Бөлімшенің жинақталуы және жазылуын қамтиды.

49. «Әскери топография» бөлімі азимут бойынша қозғалыс – Көкжиек тұстарын және магнитті азимутты анықтауға жаттығу. Азимут бойынша қозғалысты қамтиды.

50. «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» оқу пәнінің мазмұны. 11-сынып.

51. «Әскери қызметтің құқықтық негіздері» бөлімі:

1) Әскери қызмет – Қазақстан Республикасы азаматтарының мемлекеттік қызметінің ерекше түрі – Әскери қызметті өткеру қажеттілігі. Қазақстан

Республикасы азаматтарының әскери міндеттері туралы заңдары;

2) Қазақстан Республикасы азаматтарының әскери міндеттерін сақтау – Әскери есепке алу, әскери қызметке даярлау, әскери қызметке кірісу. Әскери қызмет (баламалы, келісімшарт бойынша), запаста болу;

3) Әскери қызметшінің мәртебесі. Әскери қызметшілердің негізгі құқықтары мен міндеттері – Әскери қызметті өткеру тәртібі мен мазмұны. Әскери қызмет мерзімі. Әскери қызметшінің мәртебесі. Әскери қызметшілердің негізгі құқықтары мен міндеттері.

52. «Атыс дайындығы» бөлімі:

1) Ату негіздері – Атыс құбылысы. Оқтың бастапқы ұшу жылдамдығы. Қарудың тебілісі. Траекторияның пайда болуы. Оқтың тесіп өту және қиратқыш әрекеті. Тура атудың практикалық маңызы;

2) Ату ережесі – Арақашықтықты мыңдық формула арқылы анықтау тәсілдері. Көздеу (дәлдеу) элементтері. Қозғалмайтын нысандар бойынша көздеу нүктесін және көздеуішті тағайындау.

53. «Саптық дайындық» бөлімі:

1) Саптық тәсілдер және қозғалыс – Саптық тәсілдерді орнында тұрып орындау. Қозғалыста орындалатын саптық тәсілдер;

2) Бөлімшені сапқа тұрғызу – Бөлімшенің кеңейтілген сапқа тұруы. Бөлімшені жорықтық сапқа тұрғызу. Саптық тәсілдерді орнында және қозғалыста орындау.

54. «Технологиялық дайындық» бөлімі:

1) Дөңгелекті машиналарды жүргізу негіздері мен ережелері – Қазақстан Республикасының жол жүру саласындағы заңдары мен өзге де құқықтық актілері. Көлік құралдарының санаттары. Жүргізушінің жұмыс орны;

2) Жол қозғалысына қатысушылардың міндеттері – Қазақстан Республикасы Жол қозғалысы ережелерінде қамтылған негізгі ұғымдар мен терминдер. Жүргізушілердің, жаяу жүргіншілер мен жолаушылардың міндеттері. Жүргізушінің өзімен бірге болуы тиіс құжаттары;

3) Бағдаршамдар мен реттеушінің сигналдары – Бағдаршам мен реттеушінің сигналдары. Арнайы сигналдарды қолдану. Авариялық сигнал беру және авариялық тоқтату белгісін қолдану. Маневрлеу. Көлік құралдарын жолдың жүру бөлігіне қою;

4) Жол белгілері – Ескерту белгілері. Басымдық белгілері. Тыйым салу белгілері. Алдын ала жазылатын белгілер. Ақпараттық-көрсеткіш белгілері. Сервис белгілері. Қосымша ақпарат белгілері (тақтайшалар);

5) Жол таңбалары және олардың сипаттамалары – Таңбалардың жіктелуі. Көлденең және тік таңбалардың талаптарына сәйкес жүргізушілердің іс-әрекеті. Көлік құралдарын пайдалануға жіберу жөніндегі негізгі ережелері;

6) Қозғалыс жылдамдығы – Қозғалыс жылдамдығы. Басып озу, алда кездескен жол айрығы. Аялдама және тұрақ. Қиылыстардан өту. Жаяу жүргіншілер өтпелері және маршруттық көлік құралдарының аялдамалары;

7) Әртүрлі жағдайдағы қозғалыстар – Теміржол жолдары арқылы қозғалыс. Автомагистральдар бойынша қозғалыс. Тұрғын аймақтардағы қозғалыс. Маршруттық көлік құралдарының басымдығы. Сыртқы жарық

құралдарын және дыбыс сигналдарын пайдалану;

8) Жолаушылар мен жүктерді тасымалдау – Механикалық көлік құралдарын тіркеп сүйреу. Оқу жүргізулері. Жолаушыларды тасымалдау. Жүктерді тасымалдау. Велосипедтер, мопедтер, көлік-арбалардың (шаналардың) қозғалысына, сондай-ақ жануарларды жолдан айдап өтуге қойылатын қосымша талаптар. Тірек-қимыл аппараты бұзылған адамдардың қозғалысын қамтамасыз етуді қамтиды.

55. «Өмір қауіпсіздігінің негіздері» бөлімі:

1) Қауіпсіздік негіздері және қауіптерді жіктеу – Қауіптердің негізгі ұғымдары мен жіктелуі. Техника қауіпсіздігі, еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау қауіпсіздігі;

2) Қоршаған орта мен адамның қауіпсіздігі – Физикалық, химиялық және биологиялық факторлар арқылы адам денсаулығына әсер ету;

3) Әртүрлі тұрмыстық жағдайларда жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету – Электрлік және тұрмыстық газбен қауіпсіз жұмыс жүргізу. Тұрмыстық химия құралдарын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік шаралары. Компьютерді пайдалану кезіндегі қауіпсіздік шаралары;

4) Техногендік сипаттағы қауіптілік – Өнеркәсіптік апаттар (авариялар), олардың қысқаша сипаттамасы және ықтимал салдары. Жарылыстық-өрт қаупі бар нысандардағы апаттар (авариялар). Гидродинамикалық апаттар;

5) Экологиялық қауіпсіздік – Ауа және су құрамының ластануы. Минералды тыңайтқыштар мен пестицидтерді пайдалану. Топырақтың ластануы;

6) Табиғи жағдайда автономды өмір сүру-ерікті және мәжбүрлі автономия. Өмір сүру тәсілдері. Қажетті авариялық қор;

7) Криминогендік жағдайларда өзін-өзі қауіпсіз ұстау негіздері – Көшедегі қауіпсіздік. Қоғамдық орындардағы қауіпсіздік. Адамдар көп жиналатын жерлердегі қауіпсіздік;

8) Террористік акт қаупі кезінде жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету – Жарылыс қаупі пайда болған жағдайдағы тәртіп ережелері. Кепілдікке алынған жағдайда;

9) Ақпараттық кеңістіктегі киберқауіпсіздік негіздері – Киберқауіпсіздіктің негізгі ұғымдары. Әлеуметтік желілерде қауіпсіз қарым-қатынас жасау ережелері. Ашық қол жетімді Wi-fi желілерін қауіпсіз пайдалану ережелері;

10) Жаппай зақымдану кезіндегі алғашқы көмек көрсету – Алғашқы көмек көрсету ерекшеліктері. Көмектің түрлері. Зардап шеккендерді зақымдану ошақтарынан эвакуациялау тәртібі;

11) Негізгі жұқпалы аурулар. Уланулар, интоксикация және олардың алдын алу – Жұқпалы аурулардың жіктелуі және оның алдын алу. Уланудың негізгі түрлері. Уланудың жалпы алгоритмі. Уланудың негізгі түрлері. Интоксикация кезіндегі көмек;

12) Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету – Автомобильдегі дәрі қобдишасында болатын дәрілік препараттардың тізбесі мен мақсаты. Әртүрлі жарақаттар кезінде алғашқы көмек көрсету ережелері.

Жүрек қызметі мен тыныс алудың кенеттен тоқтаған кездегі алғашқы көмек көрсету.

56. Тақырыптық жоспар «Сабақ уақытын жоспарлау және есептеу». 10-сынып. Барлығы – 36 сағат (аптасына 1 сағат):

1) тақырыптық жоспар – сабақ уақытын жоспарлау және есептеу:

№	Бөлім, сабақ тақырыптарының атаулары және оларды сағаттарға бөлу	Сағат саны
1	2	3
Кіріспе– 1 сағат		
1	Білім алушылардың алғашқы әскери және технологиялық дайындықтарының мақсаты, міндеттері және мазмұны	1
1-бөлім. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері – мемлекеттік қауіпсіздіктің кепілі – 3 сағат		
2	Мемлекет қорғанысының конституциялық негіздері	1
	Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері	1
	Экстремизм және терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке тигізетін салдары. Экстремизм түрлері	1
2-бөлім. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары – 3 сағат		
3	Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары	1
	Әскери қызметкерлер және олардың өзара қарым-қатынастары	1
	Әскери тәртіп, оның мәні мен маңызы	1
3-бөлім. Тактикалық дайындық – 3 сағат		
4	Мотоатқыш бөлімшесінің ұйымдастыру және ұрыстық мүмкіндіктері	3
4-бөлім. Атыс дайындығы – 4 сағат		
5	Калашников автоматы және қол пулеметі	1
	Калашников автоматын (қол пулеметін) жартылай бөлшектеу және жинақтау	1
	Калашников автоматын (қол пулеметін) атуға дайындау	1
	Жарықшақты қол гранаталары	1
5-бөлім. Саптық дайындық – 2 сағат		
6	Сап және оның элементтері. Саптық тұрыс	1
	Бір орында орындалатын бұрылулар. Саптық және жорықтық адыммен қозғалу	1
6-бөлім. Әскери топография – 2 сағат		
7	Жергілікті жерде картасыз бағдарлау	1
	Магнитті азимутты анықтау	1
7-бөлім. Әскери роботты техникалардың негіздері – 6 сағат		

8	Әскери роботты техникалардың негіздері	2
	Роботтарды басқару алгоритмі	2
	Роботтарға арналған тапсырмалар	2
8-бөлім. Өмір қауіпсіздігі және ақпараттық технологиялар негіздері – 12 сағат		
9	Шаруашылық объектісінің азаматтық қорғанысы	1
	Ядролық қару және оның сипаттамасы	1
	Химиялық қару	1
	Биологиялық (бактериологиялық) қару	1
	Тыныс алу мүшелерін қорғау құралдары	1
	Теріні қорғаудың жеке құралдары	1
	Ұжымдық қорғану құралдары	1
	Эвакуациялау және халықты шоғырландыру	1
	Террорлық қауіп-қатер кезіндегі адамдардың қауіпсіздігі	1
	Табиғи апат аймақтарындағы адамдардың әрекеттері	1
	Жарақат алу, қан ағу және күйік шалу кезінде көрсетілетін алғашқы көмек	1
	Түрлі қайғылы оқиға орын алған жағдайда көрсетілетін алғашқы көмек	1
	Барлығы	36

57. Тақырыптық жоспар «Оқу жиынына сабақ уақытын жоспарлау және есептеу». 10-сынып. Барлығы – 30 сағат (5 күндік)

№	Бөлім, сабақ тақырыптарының атаулары және оларды сағаттарға бөлу	Сағат саны
1	2	3
1-бөлім. Тактикалық дайындық – 14 сағат		
1	Әскери бөлімнің (бөлімшенің) қару-жарағы және әскери техникасы	2
	Бөлімшенің ұрыстық және жорықтық орналасу тәртібі	1
	Қорғанудың дербес құралдарын қолдануға жаттығу	2
	Ұрыстағы сарбаздың әрекеттері	1
	Қорғаныстағы сарбаз	3
	Шабуылдағы сарбаз	3
	Бақылаушы сарбаз	1
	Шолушы сарбаз	1
2 бөлім. «Атыс дайындығы» – 6 сағат		
2	Калашников автоматын жартылай бөлшектеу және жинақтау жаттығулары	1
	Атуға ыңғайлануға жаттығу (АК-74, пневматикалық винтовка)	1
	Қол гранаталарын лақтыру	2
	Автоматтан (пневматикалық винтовкадан) ату	2
3-бөлім. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары – 4 сағат		

ЖОБА

3	Әскери бөлімнің (бөлімшенің) орналасуы, өмірі және күнделікті тұрмыс-тіршілігі	1
	Рота бойынша тәуліктік кезекшінің міндеттері	1
	Сақшының міндеттері	1
	Бекеттегі сақшының міндеттері және орындайтын әрекеттері	1
4-бөлім. Саптық дайындық – 4 сағат		
4	Әскери сәлемдесу	1
	Саптан шығу және қайта сапқа тұру	1
	Саптық тәсілдер және қарумен орындалатын қимылдар	1
	Бөлімшенің сабы	1
5-бөлім. Әскери топография – 2 сағат		
5	Азимут бойынша қозғалыс	2
Барлығы		30

58. Тақырыптық жоспар «Сабақ уақытын жоспарлау және есептеу». 11-сынып. Барлығы – 36 сағат (аптасына 1 сағат)

№	Бөлім, сабақ тақырыптарының атаулары және оларды сағаттарға бөлу	Сағат саны
1	2	3
1-бөлім. Әскери қызметтің құқықтық негіздері – 3 сағат		
1	Әскери қызмет – Қазақстан Республикасы азаматтарының мемлекеттік қызметінің ерекше түрі	1
	Қазақстан Республикасы азаматтарының әскери міндеттерін сақтау	1
	Әскери қызметшінің мәртебесі. Әскери қызметшілердің негізгі құқықтары мен міндеттері	1
2- бөлім. Атыс дайындығы – 3 сағат		3
2	Ату негіздері	1
	Ату ережесі	2
3- бөлім. Саптық дайындық – 4 сағат		
3	Саптық тәсілдер және қозғалыс	2
	Бөлімшені сапқа тұрғызу	2
4- бөлім. Технологиялық дайындық – 10 сағат		
4	Дөңгелекті машиналарды жүргізу негіздері мен ережелері	1
	Жол қозғалысына қатысушылардың міндеттері	1
	Бағдаршамдар мен реттеушінің сигналдары	1
	Жол белгілері	3
	Жол таңбалары және олардың сипаттамалары	1
	Қозғалыс жылдамдығы	1
	Әртүрлі жағдайдағы қозғалыс	1
	Жолаушылар мен жүктерді тасымалдау	1
5- бөлім. Өмір қауіпсіздігінің негіздері – 16 сағат		
5	Қауіпсіздік негіздері және қауіптерді жіктеу	1

	Қоршаған орта мен адамның қауіпсіздігі	2
	Әртүрлі тұрмыстық жағдайларда жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету	1
	Техногендік сипаттағы қауіптілік	2
	Экологиялық қауіпсіздік	1
	Табиғи жағдайда автономды өмір сүру	2
	Криминогендік жағдайларда өзін-өзі қауіпсіз ұстау негіздері	2
	Террористік акт қаупі кезінде жеке қауіпсіздікті қамтамасыз ету	1
	Ақпараттық кеңістіктегі киберқауіпсіздік негіздері	1
	Жаппай зақымдану кезіндегі алғашқы көмек көрсету	1
	Негізгі жұқпалы аурулар. Уланулар, интоксикация және олардың алдын алу	1
	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету	1
Барлығы		36

3-тарау. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

59. Жалпы орта білім беру аяқталғанда білім алушы:

1) әскери іс, белгілеуді, ұйымдастыру құрылымын, штаттық қаруландыруды және техниканы, төменгі тактикалық буын бөлімшесінің мүмкіндіктерін, бағдарлау құралдарын қолдануды, робототехника және IT-технология негіздерін, Қазақстан Республикасының азаматтық қорғанысын ұйымдастыруды; қазіргі заманғы зақымдау құралдарын қолданғанда, террористік қауіп-қатерді және табиғи апатты хабарлау жүйесін және әрекет ету тәртібін; табиғи апаттардың сипаттарын, зақымдау ошақтарында құтқару және апаттан кейінгі қалпына келтіру жұмыстарын шұғыл ұйымдастыруды; штаттық қаруды, қорғанудың дербес және ұжымдық құралдарының, радиобелсенді және химиялық бақылау құрылғыларының атқаратын қызметін, құрылысы мен қолдану тәртібін, сондай-ақ, тұрғындарды эвакуациялауды, жергілікті жерде орналастыруды ұйымдастыру және өткізу тәртібін; алғашқы көмектің міндеттері мен түрлерін, жолда жүру ережесін біледі;

2) әскери іс, робототехника және IT-технология негіздерін, ядролық, химиялық, биологиялық (бактериологиялық) қарулардың және басқа да адамдарды зақымдаудың қазіргі заманғы құралдарының әсер ету ерекшеліктерін, оларды қолданған кезде шаруашылық нысандарына, қоршаған ортаға және экологияға тигізетін әсерін; табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайдың салдары мен келтіруі мүмкін экономикалық және экологиялық шығынын, жол жүрісі жүйесін ұйымдастыруды түсінеді;

3) орын алған әртүрлі жағдаятта ұрыс алаңында сарбаздың рөлінде, радиациялық және химиялық бақылау жүргізу бекетінің құрамында барлаушы ретінде әрекет етуді; штаттық қаруды, жеке және ұжымдық қорғану құралдарын,

жараланғанда, қан кеткенде, күйік шалғанда және үсік шалғанда, күн өткенде, электрлі жарақат алғанда, суға батқанда алғашқы көмек көрсетуді; дененің түрлі бөліктері жараланғанда байлап, таңуды; дененің түрлі бөліктерінде сынықтың ашық және жабық түрі бойынша алғашқы көмек көрсетуді; интернет байланысты, аудио-визуалды технологияларды пайдаланады, автомобиль көлігін жүргізу, робототехника дағдыларын меңгереді, сандық фото және бейне жабдықтарды қолданады;

4) зақымдаудың қазіргі заманғы құралдарын қолданғанда туындауы мүмкін тосын жағдайды; табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайдың салдарын, жолдардағы мүмкін болатын штаттан тыс жағдайларды талдайды;

5) зақымдаудың қазіргі заманғы қаруын қолданғанда туындауы мүмкін тосын жағдайда әрекет ету алгоритмін; табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдай туындағанда әрекет ету алгоритмін, жолда болуы мүмкін төтенше жағдайлар туындаған кездегі іс-қимыл алгоритмдерін жинақтайды, синтездейді;

6) қабылданған шешімнің салдарын бағалайды.

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
128-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің мамандандырылған қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1-тарау. Жалпы ережелер

3. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Абайтану» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасының мақсаты:

1) Абай шығармашылығының идеялық, мазмұндық-құрылымдық сипатын, тілдік, стильдік, жанрлық ерекшеліктерінен жүйелі білім беру;

2) білім алушылардың танымдық (тілдік танымдық, дүниетанымдық, тұлғатанымдық) қабілеттерін дамыту;

3) Абай ілімдері арқылы тұлғалық қасиеттерді: адамгершілік, этномәдени, тарихи, ұлттық құндылықтарды таныту, бағалай алу құзыретін дамыту, шығармашылық қабілетін шыңдау;

4)білім алушылардың өзіндік даму бағытын, сыни ой-пайымын қалыптастыру;

5)әдеби-эстетикалық талғамдары мен ізгілік және іскерлік құндылықтарын, коммуникативті құзыреттерін жетілдіру;

6) білім алушылардың сөздік қорын дамыту.

3. «Абайтану» пәнінің үлгілік оқу бағдарламасының міндеті:

1) Абайдың өлеңдері мен қарасөздерінде өрнектелген «қуатты ойды» таразылау, пәлсапалық сөздерінің мән-мағынасын ашу арқылы тәлімгерлік тағылымын таныту;

2) ақынның аудармашылық шеберлігін және нәзиралық дәстүрін таныту;

3) Абайдың қазақ әдебиетінің көшбасшысы ретіндегі құбылыстық

сипатын, ұлттық әдебиетіміздің өркендеуіне жасаған идеялық-көркемдік ықпалын, өлең өнеріндегі қайталанбас қолтаңбасы мен шеберлігін, ақындық мектебін таныту;

4) ақын шығармалары арқылы ұлттық болмысымызды ұғыну, түрлі ұлттар әдебиетіндегі ұқсастықтарды ажырату, басқа ел әдебиетінің көрнекті үлгілерімен салыстыра алу;

5) Абайдың иман жолын таразылайтын ой толғамдарын шығармалары арқылы игеру, Алланы ақылмен тану қағидаттарын пайымдау;

6) ақынның шығармашылық бастауларын, қазақтың дәстүрлі өнерінен үйренгенін, сөз өнерін дамытудағы реформаторлық қырын, шығыс әдебиетімен байланысын зерделеу, Абай шығармашылығына шығыс мәдениетінің ықпалын тану, Абайдың тұлғалық кемелдену жолын саралау;

7) Абайдың орыс, еуропа әдебиеті классиктерімен шығармашылық өзектестігін, орыс, батыс қаламгерлерімен шығармашылық байланысын зерделеу, ұлттық мәдениеттегі маңызды орнын бағалау.

2-тарау. «Абайтану» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Абайтану» оқу пәнінің мазмұны

4. «Абайтану» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат;

2) 11-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 72 сағат.

5. «Абайтану» пәні білімінің мазмұны бөлімдерге бөлінген:

1) білу және түсіну

2) талдау және жинақтау

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім).

6. «Білу және түсіну» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) көркем шығармадағы поэтикалық қолданыстардың мәнін ашу, мәтіндегі қызметін түсіну;

2) шығарма үзінділерімен жұмыс;

3) шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн;

4) көркем шығармадағы форма мен мазмұн бірлігі;

5) интерпретация (ауызша және жазбаша).

7. «Талдау және жинақтау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын талдау;

2) көркем шығарманың образдар жүйесі, типтік характер;

3) көркем шығарманың тілі, стилі;

4) көркемдік тәсілдер.

8. «Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) шығармадағы тарихи шындық және көркемдік шешім;

2) рухани және көркем-эстетикалық құндылық;

3) әдеби шығармашылық;

4) әдеби сын.

9. Оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) білу және түсіну:

көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну; мәтіннің өзекті ойын/шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; шығармадағы объективті идеяны (пәлсапалық трактаттардағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын терең түсіну; шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып интерпретациялау; көркем шығарманы өзге жанрда (әңгіме, мысал, миниатюра) ауызша/жазбаша интерпретациялау;

2) талдау және жинақтау:

әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарында) жинақтау; көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау; шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика-семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау; шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық идеалды айқындау;

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; көркем мәтіндегі мәселені мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып бағалау; шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру; шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу.

10. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Әуелде бір суық мұз – ақыл зерек», «Жапырағы қуарған ескі үмітпен...», «Малға достың мұңы жоқ малдан басқа», «Аш қарын жұбана ма майлы ас жемей», «Көк тұман – алдыңдағы келер заман», «Өлсе өлер табиғат, адам өлмес», «Әзелде жас қартаймақ», «Базарға қарап тұрсам әркім барар», «Тоты құс түсті көбелек», «Сағаттың шықылдағы емес ермек, «Нұрлы аспанға тырысып өскенсің сен», «Алланың өзі де рас, сөзі де рас», «Алла деген сөз жеңіл», «Лай суға май бітпес қой өткенге», «Болыс болдым, мінеки», «Мәз болады болысың», «Болды да партия», «Сәулең болса кеудеңде» өлеңдері;

2) «Бірінші», «Сегізінші», «Он екінші», «Он үшінші», «Он жетінші», «Жиырма екінші», «Жиырма жетінші», «Қырық үшінші» қарасөздері;

3) қосымша оқуға:

Мекемтас Мырзахметұлы «Абайдың «Толық адам» ілімі»;

Ғарифолла Есім «Хәкім Абай»;

Ғарифолла Есім «Абай дүниетанымындағы Алла мен Адам болмысы».

11. Оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) оқу және түсіну:

шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну; көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну, шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін өмір шындығымен байланыста түсіну; әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну; көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозайка, комикс) интерпретациялау;

2) талдау және жинақтау*:*

әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау, авторлық ұстанымды айқындау; көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету; қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау; шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау; авторлық интенция, идеалды айқындау;

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу.

12. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Абай және қазақтың төл өнері;

2) Абай және шығыс әдебиеті;

3) «Шығыс ақындарынша», «Жалын мен оттан жаралып», «Мен көрдім ұзын қайың құлағанын» өлеңдері;

4) Абай және Пушкин;

5) «Амал жоқ, қайттім білдірмей», «Тәңірі қосқан жар едің сен», «Онегиннің сипаты», «Онегиннің Татьянаға жауабы» өлеңдері;

6) Абай және Лермонтов;

7) «Теректің сыйы», «Жолға шықтым бір жым-жырт түнде жалғыз», «Жалғыз жалау», «Жартас», «Дұға», «Босқа әуре боп келдің бе тағы мұнда», «Қараңғы түнде тау қалғып» өлеңдері;

8) «Өзіңе сенбе, жас ойшыл», «Ауру жүрек ақырын соғады жай», «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Жүрегім менің − қырық жамау», «Өлсем орным қара жер сыз болмай ма», «Көлеңке басын ұзартып», «Қарашада өмір тұр», «Қажымас дос халықта жоқ» өлеңдері;

9) Абайдың ақын шәкірттері (Шәкәрім, Көкбай, Ақылбай, Мағауия) Абайдың қазақ өлеңіне әкелген жаңалығы;

10) «Бойы бұлғаң», «Жарым жақсы киім киіп», «Бай секілді», «Ата-анаға көз қуаныш», «Сен мені не етесің» өлеңдері;

11) «Абай дастандарындағы шығыстық сарын», «Масғұт», «Әзім әңгімесі» дастандары;

13. қосымша оқуға:

1) Мекемтас Мырзахметов «Абай және шығыс»;

2) Қайым Мұхамедханов «Абай шығармаларының текстологиясы жайында»;

3) Қажым Жұмалиев «Абайға дейінгі қазақ поэзиясы және Абай поэзиясының тілі»;

4) Қайым Мұхамедханов «Абайдың ақын шәкірттері»;

5) Рабиға Сыздықова «Абай шығармаларының тілі».

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

14. Бағдарламада оқу мақсаттары кодпен берілген. Кодтың бірінші саны сыныпты, екінші және үшінші саны негізгі бөлімдердің ретін, төртінші саны оқу мақсатының ретін көрсетеді. 10.2.1.1 кодында: «10» – сынып, «2.1» – негізгі дағдылар, «1» – оқу мақсатының реті.

15. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген:

1) білу және түсіну:

Негізгі дағдылар	Оқыту мақсаттары	
	10-сынып	11-сынып
1. Көркем шығармадағы поэтикалық қолданыстардың мәнін ашу, мәтіндегі қызметін түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну
2. Шығарма үзінділерімен жұмыс	10.1.2.1 жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну	11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс
3. Шығармадағы өзекті мәселе, идеялық мазмұн	10.1.3.1 мәтіннің өзекті ойын/шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну	11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.3.2 шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін, өмір шындығымен байланыста түсіну
4. Көркем шығармадағы форма мен мазмұн бірлігі	10.1.4.1 шығармадағы объективті идеяны, (пәлсапалық трактаттардағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; 10.1.4.2 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын түсіну	11.1.4.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну
5. Интерпретация (ауызша, жазбаша)	10.1.5.1 шығарманың идеялық мазмұнын заманауи	11.1.5.1 көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай

	көзқарастармен кіріктіре отырып интерпретациялау; 10.1.5.2 көркем шығарманы өзге жанрда (әңгіме, мысал, миниатюра) ауызша/жазбаша интерпретациялау	отырып өзге нысанда (сценарий, мозайка, комикс) интрепретациялау

2) талдау және жинақтау:

Негізгі дағдылар	Оқыту мақсаттары	
	10-сынып	11-сынып
1. Әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын талдау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарда) жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау, авторлық ұстанымды айқындау
2. Көркем шығармадағы образ, типтік характер	10.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау	11.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету
3. Көркем шығарманың тілі, стилі	10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика-семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау	11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика- семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау
4. Көркемдік тәсілдер	10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері), авторлық идеалды айқындау	11.2.4.1 шығармадағы көркем дік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, авторлық интенция, идеалды айқындау

3) бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім):

Негізгі дағдылар	Оқыту мақсаттары	
	10-сынып	11-сынып
1. Тарихи шындық және көркемдік шешім	10.3.1.1 көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.1.2 көркем мәтіндегі мәселені мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып бағалау	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау
2. Көркемдік құндылығы	10.3.2.1 шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру	11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік- эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру
3. Әдеби эссе	10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу	11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу

4. Әдеби сын	10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу	11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу

15. Тоқсандағы бөлімдер мен бөлімшелер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

16. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағыттағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға (оқыту қазақ тілінде) сәйкес жүзеге асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің қазақ тілі мен әдебиетін тереңдете оқытатын гуманитарлық бағытындағы мамандандырылған желілік «Абай мектептерінің» 10-11-сыныптарына арналған «Абайтану» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 10-сынып:

Оқу жоспарының концепциялық негіздері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Білім мазмұнының мақсаты	Білім алушыларға тиісті құзыреттіліктер мен оқу міндеттері
1-тоқсан			
«Толық адам» ілімі	Адамның толық (кемел) адам болу идеяларын, қоғамдағы адам болмысы мәселелерін зерделеу. Абайдың «Толық адам ілімі» «Әуелде бір суық мұз-ақыл зерек», «Жапырағы қуарған ескі үмітпен...», «Малға достың мұңы жоқ малдан басқа», «Аш қарын жұбана ма майлы ас жемей», «Көк тұман – алдыңдағы келер заман» өлеңдері, «Он жетінші», «Қырық үшінші» қарасөздері.	Білу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 10.1.2.1 жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 мәтіннің өзекті ойын/шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 шығармадағы объективті идеяны, (пәлсапалық трактаттардағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; 10.1.4.2 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.5.1 шығарманың идеялық мазмұнын заманауи

	Қосымша оқуға: Мекемтас Мырзахметұлы «Абайдың «Толық адам» ілімі»		көзқарастармен кіріктіре отырып интерпретациялау; 10.1.5.2 көркем шығарманы өзге жанрда (әңгіме, мысал, миниатюра) ауызша/жазбаша интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарында) жинақтау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика- семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	10.3.1.1 көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.2.1 шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
2-тоқсан			
«Өлсе өлер табиғат, адам өлмес» (Абайдың пәлсапалық ой-орамдары)	Ғылымның пайдасы мен оны игерудің шарттары туралы Абай пайымы, «...Мені» мен «менікінің» айырмасын ажырата отырып, өмір сүрудегі өсиеттерін өлең жолдары мен қарасөздері арқылы талдап, ой таразысына салу. «Өлсе өлер табиғат, адам өлмес», «Әзелде жас	Білу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 10.1.2.1 жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 мәтіннің өзекті ойын/шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 шығармадағы объективті идеяны, (пәлсапалық

	қартаймақ», «Базарға қарап тұрсам әркім барар», «Тоты құс түсті көбелек», «Сағаттың шықылдағы емес ермек, «Нұрлы аспанға тырысып өскенсің сен» өлеңдері; «Бірінші» қарасөзі. Қосымша оқуға: Ғарифолла Есім «Хакім Абай»		трактаттардағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; 10.1.4.2 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.5.1 шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып интерпретациялау; 10.1.5.2 көркем шығарманы өзге жанрда (әңгіме, мысал, миниатюра) ауызша/жазбаша интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарда) жинақтау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика- семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	10.3.1.1 көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.1.2 көркем мәтіндегі мәселені мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып бағалау; 10.3.2.1 шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылар мен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
3-тоқсан			

«Алла өзгермес, адамзат күнде өзгерер»	Абайдың мұсылман діні мен иман жолын таразылайтын ой толғамдарын шығармалары арқылы игереді, Алланы ақылмен тану қағидаттарын пайымдайды. Абай және ислам діні «Алланың өзі де рас, сөзі де рас», «Алла деген сөз жеңіл», «Лай суға май бітпес қой өткенге» өлеңдері; «Он екінші», «Он үшінші», «Жиырма жетінші» қарасөздері. Қосымша оқуға: Ғарифолла Есім. «Абай дүниетанымындағы Алла мен Адам болмысы»	Білу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 10.1.2.1 жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 мәтіннің өзекті ойын/шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 шығармадағы объективті идеяны, (пәлсапалық трактаттар дағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; 10.1.4.2 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.5.1 шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастар мен кіріктіре отырып интерпрета циялау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарында) жинақтау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика-семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	10.3.1.1 көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.1.2 көркем мәтіндегі мәселені мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып бағалау; 10.3.2.1 шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық

			тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу
4-тоқсан			
4. «Заманды қай жан билемек? »	XIX ғасырда қазақ даласында орнаған саяси-әлеуметтік жағдайдан билік жүйесінің өзгеруі, оның қазақ қоғамына тиігізген әсері, ұлттық құндылық пен мінез өзгерістері, ел міні туралы ой-пайымдарын өлеңдері мен қарасөздері арқылы саралап тану, өзіндік сыни көзқарас қалыптастыру. «Болыс болдым, мінеки», «Мәз болады болысың», «Болды да партия», «Сәулең болса кеудеңде» өлеңдері; «Сегізінші», «Жиырма екінші» қарасөздері	Білу және түсіну	10.1.1.1 көркем шығармадағы поэтикалық тілдің ерекшелігін айқындау; 10.1.2.1 жекелеген нысандардың, сөз образының идеяны ашудағы рөлін түсіну; 10.1.3.1 мәтіннің өзекті ойын/шығармадағы авторлық идеяның өмір шындығымен байланысын түсіну; 10.1.4.1 шығармадағы объективті идеяны, (пәлсапалық трактаттардағы мәнді), көркемдік шешімді айқындау; 10.1.4.2 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн бірлігін талдау арқылы идеялық мазмұнын түсіну; 10.1.5.1 шығарманың идеялық мазмұнын заманауи көзқарастармен кіріктіре отырып интерпретациялау; 10.1.5.2 көркем шығарманы өзге жанрда (әңгіме, мысал, миниатюра) ауызша/жазбаша интерпретациялау
		Талдау және жинақтау	10.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнын, талдау, (ментальді карта, кластер, тұжырым кестесі нысандарында) жинақтау; 10.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау; 10.2.3.1 шығарманың идеялық-көркемдік мазмұнын ашуда қаламгер қолданған тіл ерекшелігі: лексика- семантикалық, мәнмәтіндік, образдық, мәнін талдау; 10.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге талдау (троп пен фигура түрлері) авторлық идеалды айқындау

		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	10.3.1.1 көркем мәтіндегі шығарманың ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 10.3.1.2 көркем мәтіндегі мәселені мазмұндас туынды үлгілерімен салыстырып бағалау; 10.3.2.1 шығарманың танымдық, көркем-эстетикалық құндылығына баға беру; 10.3.3.1 шығарманың идеясын жалпыадамзаттық құндылық тұрғысынан талдап, әдеби хат, лирикалық эссе, миниатюра жазу; 10.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас туындылармен салыстыра отырып, әдеби сын (рецензия) жазу

2) 11-сынып:

Оқу жоспарының концепциялық негіздері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Білім мазмұнының мақсаты	Білім алушыларға тиісті құзыреттіліктер мен оқу міндеттері
1-тоқсан			
«Ғылымды іздеп, дүниені көздеп екі жаққа үңілдім»	Ақынның шығармашылық бастауларын: қазақтың дәстүрлі өнерінен үйренгенін, сөз өнерін дамытудағы реформаторлық қырын, шығыс әдебиетімен байланысын зерделеу, Абай шығармашылығына шығыс мәдениетінің ықпалын, назиралық дәстүрін таныту, Абайдың тұлғалық кемелдену жолын таныту; Абай және қазақтың төл өнері; Абай және шығыс әдебиеті; «Шығыс ақындарынша», «Жалын мен оттан жаралып», «Мен көрдім ұзын қайың құлағанын» өлеңдері;	Білу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.3.2 шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін, өмір шындығымен байланыста түсіну; 11.1.4.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.5.1 көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозайка, комикс) интрепретациялау

	Абай дастандарындағы шығыстық сарын. («Масғұт», «Әзім әңгімесі») Қосымша оқуға: Мекемтас Мырзахметов «Абай және Шығыс»	Талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау; 11.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, авторлық интенция, идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпыадамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
2-тоқсан			
Абай және батыс әдебиеті	Абайдың орыс, еуропа әдебиеті классиктері шығармашылық өзектестігін пайымдату. «Абай және Пушкин» («Амал жоқ, қайттім білдірмей», «Тәңірі қосқан жар едің сен» «Онегиннің сипаты», «Онегиннің Татьянаға жауабы» өлеңдері бойынша) «Абай және Лермонтов» («Теректің сыйы», «Жолға шықтым бір жым-жырт түнде жалғыз», «Жалғыз жалау», «Жартас», «Дұға») «Босқа әуре боп келдің бе	Білу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.3.2 шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін, өмір шындығымен байланыста түсіну; 11.1.4.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік,

	тағы мұнда», «Қараңғы түнде тау қалғып», «Бір қайғыны ойласаң, жүз қайғыны қозғайды», «Өзіңе сенбе жас ойшыл», «Ауру жүрек ақырын соғады жай» өлеңдері. Қосымша оқуға: «Татьянаның қырдағы әні» («Абай жолы» роман-эпопеясынан үзінді), Мұхтар Әуезовтің «Абай және орыс әдебиеті» еңбегі		тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.5.1 көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозайка, комикс) интрепретациялау
		Талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, авторлық интенция, идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
3-тоқсан			
3. «Мыңмен жалғыз алыстым»		Білу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен

	«Соқтықпалы, соқпақсыз» өміріндегі жалғыздық күйін, мұң мен зарын пайымдату, Абайдың ойшылдығы мен ақындық өрісін таныту. «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым», «Жүрегім менің – қырық жамау», «Өлсем орным қара жер сыз болмай ма», «Көлеңке басын ұзартып», «Ауру жүрек ақырын соғады жай», «Қарашада өмір тұр», «Қажымас дос халықта жоқ» өлеңдері. Қосымша оқуға**:** Қайым Мұхамедханов «Абай шығармаларының текстологиясы жайында»		мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.3.2 шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін, өмір шындығымен байланыста түсіну; 11.1.4.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.5.1 көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозайка, комикс) интрепретациялау
		Талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, авторлық интенция, идеалды айқындау
		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу
4-тоқсан			

Абай шығармаларындағы дәстүр мен жаңашылдық	Абайдың ақындық мектебі, ақындық өрісі, Абайдың қазақ өлеңіне әкелген жаңалығын, Абайдың сөз саптасы, тілінің көркемдік қырларын қазақ әдебиетіндегі көшбасшылық орнын таныту; Абайдың ақын шәкірттері (Шәкірім, Көкбай, Ақылбай, Мағауия ақын шәкірттері) Абайдың қазақ өлеңіне әкелген жаңалығы: «Бойы бұлғаң», «Жарым жақсы киім киіп», «Бай секілді», «Ата-анаға көз қуаныш», «Сен мені не етесің» өлеңдері, Абай шығармаларының тілі (Абай лирикасы бойынша). Қосымша оқуға: Қажым Жұмалиев «Абайға дейінгі қазақ поэзиясы және Абай поэзиясының тілі» Рабиға Сыздықова «Абай шығармаларының тілі» Қайым Мұхамедханов «Абайдың ақын шәкірттері»	Білу және түсіну	11.1.1.1 шығарма мәтініндегі жекелеген сөздердің образдық, концептілік мәнін түсіну; 11.1.2.1 көркем шығарманың құрамды бірліктерімен шығармашылық жұмыс; 11.1.3.1 көркем шығармадағы образдар (сөз образдары) мен мотивтердің туынды идеясымен байланысын түсіну; 11.1.3.2 шығарманың өзекті ойын, концепциялық мәнін, өмір шындығымен байланыста түсіну; 11.1.4.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен мазмұн тұтастығын талдау арқылы көтерілген әлеуметтік, гуманистік, тұлғатанымдық, психологиялық, заманауи мәселелерді терең түсіну; 11.1.5.1 көркем шығарманың идеялық концепциясын сақтай отырып өзге нысанда (сценарий, мозайка, комикс) интрепретациялау
		Талдау және жинақтау	11.2.1.1 әдеби шығарманың композициялық құрылымы мен идеялық мазмұнына талдау, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.2.1 көркем шығармадағы образдарды жинақтау мен даралау арқылы өмір шындығын көрсету, авторлық ұстанымды айқындау; 11.2.3.1 қаламгердің даралық стилін (шығарма тілінің лексика-семантикалық, этномәдени, когнитивті мәнін, образдық-эстетикалық өрісін) талдау; 11.2.4.1 шығармадағы көркемдік тәсілдерге (троп пен фигура түрлеріне) талдау, авторлық интенция, идеалды айқындау

		Бағалау (салыстыру) және шығармашылық (өнім)	11.3.1.1 шығарманы ғаламдық тақырыптармен салыстырып, ұлттық және тарихи құндылығын бағалау; 11.3.2.1 шығарманың идеясын көркемдік-эстетикалық құндылық тұрғысынан әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап баға беру; 11.3.3.1 көркем шығарманың гуманистік, жалпы адамзаттық, рухани құндылығына баға бере отырып объективті, субъективті эссе жазу; 11.3.4.1 шығарманы идеялық жағынан мазмұндас әлем әдебиеті үлгілерімен салыстыра талдап, әдеби сын, мақала жазу

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
129-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарға арналған «Графика және жобалау» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Графика және жобалау» оқу пәнінің мақсаты – білім алушыларға кескіндеу теориясы негізін таныстыру және меңгерту, жобалау және графикалық моделдеу әдістерінің заңдылықтары туралы білім беру, жобалық және шығармашылық қызметін дамытуға көмектесу, графикалық мәдениетті, графиканың дәстүрлі және заманауи құралдарымен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру.

3. Оқу пәнінің міндеттері:

1) білім алушылардың графикалық кескіндеудің басты функцияларын таным құралы және визуалды (графикалық) ақпаратты беру құралы ретінде түсінуіне көмектесу;

2) ақпаратты құру және беруге, кескіндеудің дәстүрлі және заманауи құралдары, жобалау әдістері заңдылықтары туралы білімін қалыптастыруға мүмкіндік беру;

3) білім алушылардың әр түрлі графикалық әрекетке байланысты зияткерлік қабілеттері мен зерттеушілік дағдыларын дамытуға мүмкіндік жасау;

4) білім алушыларға жобалау, графикалық моделдеу және пішіндеу әдістерін меңгеруге ықпал ету.

2-тарау. «Графика және жобалау» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Графика және жобалау» оқу пәнінің мазмұны

4. «Графика және жобалау» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2сағат, оқу жылында 72 сағатты құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

5. Оқу пәнінің мазмұны 8 бөлімді қамтиды:

1) ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары;

2) кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру;

3) кескіндерді түрлендіру;

4) форманың қалыптасуы және құрылымдау;

5) форманы түрлендіру;

6) техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері;

7) шығармашылық тапсырмалар;

8) жобалау және жобалау графикасы.

6. «Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) ақпаратты визуалдаудағы кескіндердің рөлі;

2) ақпаратты визуалдау құралдары;

3) сызбаны орындаудағы негізгі ережелер;

4) сызбадағы геометриялық құрылым.

7. «Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) проекциялау әдістері;

2) графикалық кескіндердің негізгі түрлерін құрастыру тәсілдері;

3) заттың (геометриялық денелердің) сызбаларын оқу және орындау;

4) қималар мен тіліктер.

8. «Кескіндерді түрлендіру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру;

2) кескіндерді қайта құру (реконструкция).

9. «Форманың қалыптасуы және құрылымдау» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) геометриялық денелердің формаларының қалыптасу зандылықтары;

2) форманы құрылымдау;

3) беттің жазбалары.

10. «Форманы түрлендіру» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) зат формасын түрлендіру;

2) заттың кеңістіктегі қалпы мен бөлшектерін түрлендіру.

11. «Техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері»

ЖОБА

бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) стандарттау;

2) құрамалық сызба. Бөлшектерді қосу;

3) сәулет – құрылыс графикасының элементтері;

4) инфографика (сұлбалар, графикалар және диаграммалар).

12. «Шығармашылық тапсырмалар» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жобалық қызметке жалпы даярлықтарын дамытатын жаттығулар;

2) жобалық іс – әрекет элементтері бар шығармашылық тапсырмалар.

13. «Жобалау және жобалау графикасы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) жобалау әдістері;

2) шығармашылық идеяларды визуалдау.

14. «Графика және жобалау» оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары». Ақпаратты визуалдаудағы кескіндердің алатын орыны; кескіннің тарихы; адам өмірінде және әртүрлі салада (ғылымда, техникада және өнерде) визуалды ақпараттың алатын орны; графикалық кескінді орындау әдістері; ақпаратты визуалдау құралдары; негізгі сызу құралдары; сызу құралдарымен жұмыс жасау тәсілдері; жұмыс орнын ұйымдастыру; сызбаны орындаудағы негізгі ережелер; сызбаны безендіру ережелері (формат, масштаб, негізгі жазулар); тәжірбиелік жұмыс (сызық түрлері, сызба әріптері, өлшемдерді қою); сызбадағы геометриялық құрылым; шеңберлерді және бұрыштарды, кесіндіні тең бөліктерге бөлу; түйіндесулер.

2) «Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру». Проекциялау әдістері; проекциялаудың негізгі әдістері; екі және үш жазықтыққа тік бұрыштап проекциялау; графикалық кескіндердің негізгі түрлерін құрастыру тәсілдері; аксонометриялық проекциялар; техникалық сурет және нобай; заттың (геометриялық денелердің) сызбаларын оқу және орындау; сызбаға өлшемдерді қою; сызбадағы шарттар мен жеңілдетулер; сызбаларды орындау және оқу.

3) «Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру». Қималар мен тіліктер; Қима мен тілік түрлері; Сызбада қима мен тілікті кескіндеу ережелері.

4) «Кескіндерді түрлендіру». Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру (графикалық жұмыс); кескіндерді қайта құру (реконструкция).

5) «Форманың қалыптасуы және құрылымдау». Геометриялық денелердің формаларының қалыптасу зандылықтары; геометриялық дене (заттардың) бетінің жазбалары; заттардың (геометриялық денелердің) формаларын құрылымдау.

6) «Форманы түрлендіру». Зат формасын түрлендіру; кескінділер арқылы заттардың формаларын түрлендіру.

7) «Техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері». Стандарттау. Стандарттау, өзара алмасушылық, сәйкестендіру, бөлшек және жиынтық бірлігі туралы жалпы түсінік; құрастыру сызбасы; бөлшектердің қосылыстары; ажырайтын және ажырамайтын біріктірулер; құрастырмалы сызбаны орындау және безендіру ережелері; сәулет – құрылыс графикасының

элементтері; құрылыс сызбалары туралы жалпы мағлұмат; қарапайым құрылыс сызбаларын оқу және орындау.

15. «Графика және жобалау» оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары». Компьютерлік графиканың негізгі түрлері. Растрлық, векторлық графикаға арналған бағдарламалар; 2D кескінін құру үшін БҚ (бағдарламамен қамтамасыз ету); 2D кескінін құру; векторлық және расторлық графикадағы түстік модельдер; векторлық және расторлық графикалардың графикалық операциялары; графикалық безендіруін орындау үшін графикалық редактордың мүмкіндіктерін пайдалану; примитивтерді қолдана отырып, 2D объектінің кескінін құру. Примитивтерді қолдана отырып, геометриялық құрылымдар орындау; кескіндерді баспада басып шығару.

2) «Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру». Компьютерлік графика құралдары арқылы көлемді денелерді және үстіртін модельдеудің негізгі тәсілдері; 3D моделін құрудың негізгі кезеңдері. 3D моделін (аксонометриялық проекция, техникалық сурет, жиынтық бірлік) құрудағы расторлық және векторлық бағдарлама мүмкіндіктері. Көлемді моделдеу операциясының негізіне сүйеніп 3D моделін құру; 3D моделдердің визуализациялау түрлерін анықтау. 3D моделдерін тұрғызу тәсілдерін таңдау. 3D моделдерінің текстурасы мен фактурасы; 2D нысанының қима және тілік көрінісін орындау үшін БҚ (бағдарламамен қамтамасыз ету) таңдау. Қима мен тілікті қалыптастыратын көлемді моделдеу тәсілдері.

3) «Кескіндерді түрлендіру». Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру (графикалық жұмыс).

4) «Форманың қалыптасуы және құрылымдау». Компьютерлік графика құралдары арқылы геометриялық дене (заттардың) бетінің жазбасын сызу.

5) «Форманы түрлендіру». Бөлшектерді жою және басып шығару арқылы 3D моделді түрлендіру; бөлшектерді ауыстыру арқылы 3D моделді түрлендіру;

6) «Техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері». Жиынтық бірлігінің 3D-моделі; графикалық бағдарламалардың кітапханамен жұмысы; құрылыс сызбаларын графикалық редакторларда орындау; инфографика (сұлбалар, графикалар және диаграммалар). Әртүрлі саладағы инфографика.

7) «Жобалау және жобалау графикасы». Жобалау әдістері»; жобалаудың негізгі кезендері; жобалау объектілеріне қойылатын талаптар (эстетикалық, функциялық); Шығармашылық идеяларды визуалдау. Графикалық құжаттар; техникалық құжаттамалардың түрлері және олардың құрамы; шығармашылық идеяларды визуалдаудың әртүрлі құралдары (эскиз, макет, сызба); берілген тақырыпқа шығармашылық жоба орындау.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

16. Бағдарламада оқыту мақсаттарын пайдалану ыңғайлылығы үшін код

енгізілді. Кодта бірінші сан сыныпты, екінші және үшінші сандар – бөлім мен бөлімшенің, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік санын білдіреді. Мысалы, 10.1.1.1. кодында «10» - сынып, «1.1» – бірінші бөлімнің бірінші бөлімшесі, «1» – оқыту мақсатының реттік саны.

1. Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары		
Білім алушылар тиісті...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
1.1Ақпаратты визуалдаудағы кескіндердің ролі	10.1.1.1. -адам өмірінде және әртүрлі салада (ғылымда, техникада және өнерде) ақпаратты визуалды түрде берудегі кескіндердің ролінің маңызын білетіндігін және түсінетіндігін көрсету; 10.1.1.2. - графикалық кескінді орындаудың әртүрлі әдістері мен құралдарын білу	11.1.1.1. - растрлық, векторлық графикалық бағдарламалар редакторларының негіздерін білу және оларды қолдану
1.2 Ақпаратты визуалдау құралдары	10.1.2.1.-негізгі сызба құралдарын білу; 10.1.2.2.- графикалық жұмыстарды орындау барысында сызба құрал-дарымен жұмыс жасаудың тәжірбиелік дағдыларын көрсету	11.1.2.1- 2D нысанасын жасау үшін (сызық қалыңдығы мен түсі, тік бұрыш, көпбұрыш, шеңбер, доға, эллипс, сплайн сызықтар, сызықпен түрлеу, өлшемдер қою, координаттық тор) бағдарламалық қамтамасыздандыруды (растрлық немесе векторлық) таңдау; 11.1.2.2 -2D объектілерді жасау үшін графикалық редактордың тиісті аспаптарының мүмкіндіктерін қолдану; 11.1.2.3 - векторлық және расторлық графикада түстік модельдерін таңдауды талдау; 11.1.2.4 - векторлық және расторлық графикалардың графикалық операцияларын (ерекшелеу, жою, масштабтау, бұру, қозғалту, айнадағы суреті, ауқымы, қиюды) пайдалана білу

ЖОБА

1.3 Сызбаны орындаудағы негізгі ережелер	10.1.3.1-стандарт бойынша сызба орындау мен безендіру ережелерін білу және сақтау; 10.1.3.2- сызық түрлерінің классификациясын білу және графикалық жұмыстарды орындауда дұрыс қолдану; 10.1.3.3 - негізгі жазулар мен өлшемдерді қою, сызба әріптері, сызық түрлері, масштабтар туралы білімдерін көрсете отырып, графикалық кескін орындау	11.1.3.1 - 2D обьектілердің графикалық безендіруін орындау үшін графикалық редактордың мүмкіндіктерін пайдалану
1.4 Сызбадағы геометриялық құрылым	10.1.4.1 - сызбада геометриялық құрылымдарды (кесіндіні бөлу, шеңберлерді және бұрыштарды тең бөліктерге бөлу) әртүрлі сызба құралдарымен орындау; 10.1.4.2 – овал, қисық сызықтар және әртүрлі түйіндесу сызбаларын орындау тәсілдерін көрсету	11.1.4.1 - 2D объектілерін (геометриялық салулар, түйіндесу) жасау үшін растрлық, векторлық кестенің түрлерін таңдау және технологияларын білу; 11.1.4.2 - 2D объектілерін құрастыру барысында клипарттар, кітапханалар, үлгілерді пайдалану; 11.1.4.3 – расторлы және векторлы графикада 2D объектілерін (сызба әріптері, сызба сызықтары, геометриялық құрылым, түйіндесулер) жасау үрдісін оңтайландыру және жеделдету, кескіндерді баспада басып шығару технологияларын пайдалана білу және қолдану
2. Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру		
Білім алушылар тиісті...		
2.1 Проекциялау әдістері	10.2.1.1 - проекциялау әдіс- тәсілдерін білу және түсіну; 10.2.1.2 - екі немесе үш жазықтыққа проекциялаудың	

ЖОБА

	сызбадағы қажетті түрлерінің санын, олардың орналасуын анықтау және білу	
2.2 Графикалық кескіндердің негізгі түрлерін құрастыру тәсілдері	10.2.2.1 - тегіс геометриялық денелер мен көлемді бұйымдарды құру тәсілдерін білу және түсіну (аксонометрия); 10.2.2.2 - заттың (дененің) берілген көріністері бойынша, құрылымдау ережелерін білетіндігін көрсете отырып, аксонометриялық проекцияны орындау; 10.2.2.3 - нобай мен техникалық сурет ерекшеліктерін анықтау және білу	11.2.2.1 - компьютерлік графика құралдары арқылы көлемді денелерді және үстіртін модельдеудің негізгі тәсілдерін пайдалану; 11.2.2.2 - 3D моделін жасау үрдісін кезеңдерге бөлу (координаттық тор, геометриялық денелер, сплайндар, әртекті рационалды сплайндар, модельдер, негізінде модельдеу); 11.2.2.3 - 3D модельдерін (аксонометриялық проекция, техникалық сурет, жиынтық бірлік) жасау үшін растрлық, векторлық бағдарламалардың мүмкіндіктерін мен тиісті құралдарын пайдалану; 11.2.2.4 - 3D моделін (аксонометриялық проекция, техникалық сурет, жиынтық бірлік) жасауда көлемді денелерді модельдеу операцияларын қолдану (қаңқалы бетті жасау, біріктіру, қиылыстыру, алу, ұлғайту)
2.3 Заттың сызбаларын оқу және орындау	10.2.3.1. - бұйымдардың геометриялық формасының қасиеттерін ескере отырып, сызбаға өлшемдерді қоюды білу және қолдана алуын көрсету; 10.2.3.2 - сызбада шарттар және жеңілдетулерді пайдаланып, проекциялау тәсілдерін қолдану туралы терең білімдерін көрсету;	11.2.3.1 - 3D моделін визуализациялау түрлерін анықтау және таңдау (аксонометриялық проекция, техникалық сурет), жиынтық бірліктер; 11.2.3.2 - көлемді денелерді (призма, пирамида, цилиндр, конус, сфера, тор) және үстіртін модельдеуді салыстыру (күрделі формаларды) және құрастыру

ЖОБА

	10.2.3.3 -бұйымдардың геометриялық формаларын талдау барысында сызбаларды оқу және орындау	тәсілдерін таңдау; 11.2.3.3 - визуалдау үдерісінде бұйымның текстурасы мен фактурасын көрсету
2.4 Қималар мен тіліктер	10.2.4.1 -сызбаларда қима мен тіліктерді қолданудың маңыздылығын білу және түсіну; 10.2.4.2 - сызбада қима мен тілікті кескіндеу ережелерін білу және қолдану; 10.2.4.3- қима мен тіліктерді орындау барысында шарттар мен жеңілдетулерді қолдану	11.2.4.1 - 2D объектіні (қималар мен тіліктер) жасау үшін бағдарламалық қамтамасыз етуді (растрлық немесе векторлық) таңдау; 11.2.4.2 - 3D объектіде тіліктер мен қималардың құрылуы үшін көлемді денелерді модельдеудің негізгі операцияларын пайдалану
3. Кескіндерді түрлендіру		
Білім алушылар тиісті...		
3.1 Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру	10.3.1.1- проекциялау әдістерін өзгерту арқылы заттардың (денелердің) сызбаларың орындау; 10.3.1.2 - кескіннің түрі мен құрамын өзгерту (кескінді ауыстыру) арқылы немесе кескіннің масштабын өзгерту арқылы заттардың (денелердің) сызбаларын орындау	11.3.1.1 - кескіннің түрі мен құрамын өзгерту (кескінді ауыстыру) арқылы немесе кескіннің масштабын өзгерту арқылы 2D немесе 3D объектілердің сызбаларын графикалық редакторларда орындау
3.2 Кескіндерді қайта құру (реконструкция)	10.3.2.1 - ішінара кескіндер арқылы нысанның (заттың) толық көрінісін жаңадан жасау; 10.3.2.2 - ауызша сипаттау арқылы геометриялық денелердің графикалық кескінін немесе сызбасын құру	
4. Форманың қалыптасуы және құрылымдау		
Білім алушылар тиісті...		

ЖОБА

4.1 Геометриялық денелердің формаларының қалыптасу заңдылықтары	10.4.1.1 - геометриялық денелердің формаларының қалыптасуының негізгі заңдылықтарын және принциптерін білу; 10.4.1.2 - әртүрлі беттер мен форма құрастыру тәсілдерін білу және түсінгенін көрсету (көпқырлы және қисық беттер)	
4.2 Формаларды құрылымдау	10.4.2.1 - берілген көрсеткіштер бойынша формаларды құрылымдау	
4.3 Беттің жазбалары	10.4.3.1 - жазылатын және жазылмайтын беттердің кескіндерінің ерекшеліктерін білу және түсіну; 10.4.3.2 - қарапайым геометриялық денелердің жазбасының сызбаларын орындау	11.4.3.1 - компьютерлік графика құралдары арқылы қисық беттердің және қарапайым геометриялық денелердің жазбасын сызу (призма, пирамида, цилиндр, конус, сфера)
5. Форманы түрлендіру		
Білім алушылар тиісті ...		
5.1 Зат формасын түрлендіру	10.5.1.1 - бөлшектерін жою және басып шығару арқылы зат формасын түрлендіру	11.5.1.1 - бөлшектерін жою және басып шығару арқылы 3D моделді түрлендіру
5.2 Кескіндер арқылы заттардың формаларын түрлендіру	10.5.2.1 - кеңістіктегі бұйымның проекциялау жазықтығына қатынасы туралы білгенін және түсінгенін көрсету; 10.5.2.2 - кеңістіктегі нысанның немесе бөліктерінің орнын ауыстырып, сызбасын орындау	11.5.2.1- бөлшектерді ауыстыру арқылы 3D моделін түрлендіру
6. Техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері		
Білім алушылар тиісті ...		
6.1 Стандарттау	10.6.1.1 - стандарттау, өзара алмасушылық, сәйкестендіру, бөлшек	

ЖОБА

	және жиынтық бірлігі туралы жалпы түсінікті білу	
6.2 Бөлшектердің қосылыстары. Құрастыру сызбасы	10.6.2.1 - ажырайтын (бұранда) және ажырамайтын біріктірулерді және оны кескіндеуді білу; 10.6.2.2 - құрастырмалы сызбаны орындау және безендіру ережелерін білу; 10.6.2.3- құрастыру сызбасын бөлшектеуді білу және нобайын орындау	11.6.2.1 - 2D ажырайтын және ажырамайтын қосылыстардың құрастыру сызбасын дайындау (кітапхананы пайдалану); 11.6.2.2 - жиынтық бірлігінің 3D-моделін орындау
6.3 Сәулет – құрылыс графикасының элементтері	10.6.3.1 – құрылыс сызбаларының (жоспар, қасбет, тілік) ерекшеліктері мен міндетін түсіну; 10.6.3.2 – әртүрлі ақпарат көздері мен жалпы ережелерді, шартты белгілерді қолдана отырып қарапайым құрылыс сызбаларын орындау және оқу	11.6.3.1 – әртүрлі ақпарат көздері мен жалпы ережелерді, шартты белгілерді қолдана отырып, құрылыс сызбаларын графикалық редакторларда орындау
6.4 Инфографика (сұлбалар, графикалар және диаграммалар)		11.6.4.1. – инфографика жөнінде жалпы мағлұматтарды білу; 11.6.4.2. – инфографика тәсілдері (сұлба, кестелер мен диаграммалар) арқылы зерттеу нәтижесін және ақпаратты визуалдау
7. Шығармашылық тапсырмалар		
Білім алушылар тиісті...		
Бөлімше	10-сынып	11-сынып
7.1 Жобалық қызметке жалпы даярлықтарын дамытатын жаттығулар	10.7.1.1 – қызық есептер (мысалы: пропедевтикалық, эвристикалық) шығару барысында ұтымды жолдарды ұсыну	11.7.1.1 – компьютерлік графика құралдарын пайдаланып графикалық модельдеу бойынша қолданбалы және шығармашылық тапсырмаларды орындау
7.2 Жобалық іс – әрекет		11.7.2.1 – техника/дизайн/сәулет

ЖОБА

элементтері бар шығармашылық тапсырмалар		салалары бойынша жобалық іс – әрекет элементтері бар шығармашылық тапсырмаларды түрлі графика құралдарымен (қолмен орындалатын/ компьютерлік графика/макеттеу) орындау
8. Жобалау және жобалау графикасы		
Білім алушылар тиісті...		
8.1 Жобалау әдістері		11.8.1.1 – әртүрлі саладағы жобалау әдістерімен танысу және кезеңдерін анықтау; 11.8.1.2 – жобалау нысандарына қойылатын негізгі эстетикалық, функциялық талаптарды анықтау
8.2 Шығармашылық идеяларды визуалдау		11.8.2.1 – техникалық құжаттамалардың түрлеріне байланысты олардың құрамын және олардың ерекшеліктерін білу және ажырата алу; 11.8.2.2 – шығармашылық идеяларды визуалдаудың әртүрлі құралдарын (эскиз, макет, сызба) білу және қолдану

17. Тоқсандағы бөлімдер және бөлімдер ішіндегі тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

18. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Графика және жобалау» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарға арналған «Графика және жобалау» пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

10-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып/Мазмұны	

ЖОБА

			Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары	Ақпаратты визуалдаудағы кескіндердің ролі	Кескіннің мәні мен тарихы	10.1.1.1. - адам өмірінде және әртүрлі салада (ғылымда, техникада және өнерде) ақпаратты визуалды түрде берудегі кескіндердің ролінің маңызын білетінін және түсінетінін көрсету;
		Графикалық кескінді орындау әдістері	10.1.1.2. - графикалық кескінді орындаудың әртүрлі әдістері мен құралдарын білу
	Ақпаратты визуалдау құралдары	Негізгі сызу құралдары, жұмыстың тәсілдері мен жұмыс орнын ұйымдастыру	10.1.2.1. - негізгі сызба құрал- саймандарын білу; 10.1.2.2. - графикалық жұмыстарды орындауда сызба құрал- саймандарымен жұмыс жасаудың тәжірибелік дағдыларын көрсету
	Сызбаны орындаудағы негізгі ережелер	Сызбаны безендіру ережелері (формат, масштаб, негізгі жазулар)	10.1.3.1 - стандарт бойынша сызба орындау мен безендіру ережелерін білу және сақтау; 10.1.3.2 - графикалық кескіндерді орындауда сызықтардың классификациясы мен түрлерін қолдану ережелерін білу
		Тәжірибелік жұмыс (сызық түрлері, сызба қаріптері, өлшемдерді қою).	10.1.3.3 - негізгі жазулар мен өлшемдерді қою, сызба қаріптері, сызық түрлері, масштабтар туралы білімдерін көрсете отырып, графикалық кескін орындау
	Сызбадағы геометриялық құрылым	Шеңберлерді және бұрыштарды, кесіндіні тең бөліктерге бөлу	10.1.4.1 - сызбада геометриялық салуларды әр түрлі сызба құралдарымен орындау (кесіндіні бөлу, шеңберлерді және бұрыштарды тең бөліктерге бөлу)

ЖОБА

		Түйіндесулер	10.1.4.2. - овал, қисық сызықтар және әр түрлі түйіндесу сызбаларының тәсілдерін көрсету
Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру	Проекциялау әдістері	Проекциялаудың негізгі әдістері	10.2.1.1 - проекциялау әдіс-тәсілдерін білу және түсіну
		Екі және үш жазықтыққа тік бұрыштап проекциялау	10.2.1.2 - екі немесе үш жазықтыққа проекциялаудың сызбадағы қажетті түрлерінің санын анықтау және білу; 10.7.1.1 - қызық есептер (мысалы: пропедевтикалық, эвристикалық) шығару барысында ұтымды жолдарды ұсыну
2-тоқсан			
Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру	Графикалық кескіндердің негізгі түрлерін құрастыру тәсілдері	Аксонометриялық проекциялар	10.2.2.1 - тегіс геометриялық денелер мен көлемді бұйымдарды құру тәсілдерін білу және түсіну (аксонометрия); 10.2.2.2 - заттың (дененің) берілген көріністері бойынша, құрылымдау ережелерін білетінін көрсете отыра аксонометриялық проекцияны орындау; 10.7.1.1 - қызық есептер (мысалы: пропедевтикалық, эвристикалық) шығару барысында ұтымды жолдарды ұсыну
		Техникалық сурет және нобай	10.2.2.3 - нобай мен техникалық сурет ерекшеліктерін анықтау және білу
	Заттың (геометриялық денелердің) сызбаларын оқу және орындау	Сызбаға өлшемдерді қою	10.2.3.1. - бұйымдардың геометриялық формасының қасиеттерін ескере отырып, сызбаға өлшемдерді қоюды білу және қолдана алуларын көрсету
		Сызбадағы шарттар мен	10.2.3.2 - сызбада шарттар және жеңілдетулерді

ЖОБА

		жеңілдетулер	пайдаланып, проекциялау тәсілдерін қолдану туралы терең білімдерін көрсету
		Сызбаларды орындау және оқу	10.2.3.3 - бұйымдардың геометриялық формаларын талдау барысында сызбаларды оқу және орындау; 10.7.1.1 - қызық есептер (мысалы: пропедевтикалық, эвристикалық) шығару барысында ұтымды жолдарды ұсыну
3-тоқсан			
Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру	Қималар мен тіліктер	Қима мен тілік түрлері	10.2.4.1 - сызбадағы қима мен тіліктердің біртұтастығын (маңыздылығын) білу және түсіну; 10.2.4.2 - сызбада қима мен тілікті кескіндеу ережелерін білу және қолдану; 10.2.4.3 - қима мен тіліктерді орындау барысында шарттар мен жеңілдетулерді қолдану
Кескіндерді түрлендіру	Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру	Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру (графикалық жұмыс)	10.3.1.1 - проекциялау әдістерін өзгерту арқылы заттардың (денелердің) сызбаларың орындау; 10.3.1.2 - кескіннің түрі мен құрамын өзгерту (кескінді ауыстыру) арқылы немесе кескіннің масштабын өзгерту арқылы заттардың (денелердің) сызбаларын орындау
	Кескіндерді қайта құру (реконструкция)	Кескіндерді қайта құру (реконструкция)	10.3.2.1 - ішінара кескіндері арқылы нысанның (заттың) толық көрінісін жаңадан жасау; 10.3.2.2 - ауызша сипаттау арқылы геометриялық денелердің графикалық кескінін немесе сызбасын құру

ЖОБА

Форманың қалыптасуы және құрылымдау	Геометриялық денелердің формаларының қалыптасу зандылықтары	Геометриялық денелердің формаларының қалыптасу зандылықтары	10.4.1.1 - геометриялық денелердің формаларының қалыптасуының негізгі зандылықтарын және принциптерін білу; 10.4.1.2 - әртүрлі беттер мен форма құрастыру тәсілдерін білу және түсінгендерін көрсету (көпқырлы және қисық беттер)
	Формаларды құрылымдау	Заттардың (геометриялық денелердің) формаларын құрылымдау	10.4.2.1 - берілген көрсеткіштер бойынша формаларды құрылымдау; 10.7.1.1 - қызық есептер (мысалы: пропедевтикалық, эвристикалық) шығару барысында ұтымды жолдарды ұсыну
	Беттің жазбалары	Геометриялық дене (заттардың) бетінің жазбалары	10.4.3.1 - жазылатын және жазылмайтын беттердің кескіндерінің ерекшеліктерін білу және түсіну; 10.4.3.2 - қарапайым геометриялық денелердің жазбасының сызбаларын орындау
4-тоқсан			
Форманы түрлендіру	Зат формасын түрлендіру	Зат формасын түрлендіру	10.5.1.1 - бөлшектерін жою және басып шығару арқылы зат формасын түрлендіру
	Кескіндер арқылы заттардың формаларын түрлендіру	Кескіндер арқылы заттардың формаларын түрлендіру	10.5.2.1 - кеңістіктегі бұйымның проекциялау жазықтығына қатынасы туралы білгенін және түсінгенін көрсету; 10.5.2.2 - кеңістіктегі нысанның қалпын немесе бөліктерінің орнын ауыстырып, сызбасын орындау
Техникалық, сәулет – құрылыс және	Стандарттау	Стандарттау. Бұйым, бөлшек және оның элементтері	10.6.1.1 - стандарттау, өзара алмасушылық, сәйкестендіру, бөлшек және жиынтық бірлігі туралы

ҚОГА

ақпараттық графика элементтері			жалпы түсінікті білу
	Бөлшектердің қосылыстары. Құрастыру сызбасы	Бөлшектердің қосылыстары. Ажырайтын және ажырамайтын біріктірулер	10.6.2.1 - ажырайтын (бұранда) және ажырамайтын біріктірулерді және оны кескіндеуді білу
		Құрастыру сызбасы (графикалық жұмыс)	10.6.2.2 - құрастырмалы сызбаны орындау және безендіру ережелерін білу; 10.6.2.3 - құрастыру сызбасын бөлшектеуді білу және нобайын орындау
	Сәулет – құрылыс графикасының элементтері	Құрылыс сызбалары туралы жалпы мағлұмат	10.6.3.1 - құрылыс сызбаларының (жоспар, қасбет, тілік) ерекшеліктері мен міндетін түсіну
		Қарапайым құрылыс сызбаларын оқу және орындау	10.6.3.2 - әртүрлі ақпарат көздері мен жалпы ережелерді, шартты белгілерді қолдана отырып қарапайым құрылыс сызбаларын орындау және оқу

11-сынып:

Бөлім	Бөлімше	Тақырып/Мазмұны	Оқыту мақсаттары
		1-тоқсан	
Ақпаратты визуалдаудың графикалық әдістері мен құралдары	Ақпаратты визуалдаудағы кескіндердің рөлі	Компьютерлік графиканың негізгі түрлері	11.1.1.1. - растрлық, векторлық графикалық бағдарламалар редакторларының негіздерін білу және оларды қолдану
	Ақпаратты визуалдау құралдары	2D кескінін құру үшін БҚ (бағдарламамен қамтамасыз ету)	11.1.2.1 - 2D нысанасын жасау үшін (сызық қалындығы мен түсі, тік бұрыш, көпбұрыш, шеңбер, доға, эллипс, сплайн сызықтар, сызықпен түрлеу, өлшемдер қою, координаттық тор) бағдарламалық қамтамасыз ету (растрлық немесе

			векторлық) таңдау
		2D кескінін құру	11.1.2.2 - 2D объектілерді жасау үшін графикалық редактордың тиісті аспаптарының мүмкіндіктерін қолдану; 11.1.2.3 - векторлық және расторлық графикада түстік модельдерін таңдауды талдау; 11.1.2.4 - векторлық және расторлық графикалардың графикалық операцияларын (ерекшелеу, жою, масштабтау, бұру, қозғалту, айнадағы суреті, ауқымды, қиюды) пайдалана білу
	Сызбаны орындаудағы негізгі ережелер	Сызбаны безендіру ережелері (пішім, масштаб, негізгі жазулар)	11.1.3.1 - 2D обьектілердің графикалық безендіруін орындау үшін графикалық редактордың мүмкіндіктерін пайдалану
	Сызбадағы геометриялық құрылым	Примитивтерді қолдана отырып, 2D объектінің кескінін құру	11.1.4.1 - 2D объектілерін (геометриялық құрылым, түйіндесу, кескіндер-көріністер) жасау үшін растрлық, векторлық кестенің түрлерін таңдау және технологияларын білу; 11.1.4.2 - 2D объектілерін құрастыру алдында клипарттар, кітапханалар, үлгілерді пайдалану
		Примитивтерді қолдана отырып, геометриялық құрылымдар орындау	11.1.4.3 - расторлы және векторлы графикалық 2D объектілерін (сызба қаріптері, сызба сызықтары, геометриялық құрылым, түйіндесулер, кескіндер - көріністер, тіліктер, қималар және т.б.) жасаудың үрдісін оңтайландыру мен

ЖОБА

			жеделдету технологияларын пайдалана білу және кескіндерді баспада басып шығару; 11.7.1.1 - компьютерлік графика құралдарын пайдаланып графикалық модельдеу бойынша қолданбалы және шығармашылық тапсырмаларды орындау
2-тоқсан			
Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру	Графикалық кескіндердің негізгі түрлерін құрастыру тәсілдері	Көлемді денелерді және үстіртін моделдеудің негізгі тәсілдері	11.2.2.1. - компьютерлік графика құралдары арқылы көлемді денелерді және үстіртін модельдеудің негізгі тәсілдерін пайдалану
		3D моделін құрудың негізгі кезеңдері	11.2.2.2. - 3D моделін жасау үрдісін кезеңдерге бөлу (координаттық тор, геометриялық денелер, сплайндар, әртекті рационалды сплайндар, модельдер, негізінде модельдеу)
		3D моделін құрудағы растрлық және векторлық бағдарлама мүмкіндіктері	11.2.2.3 - 3D модельдерін (аксонометриялық проекция, техникалық сурет, жиынтық бірлік) жасау үшін растрлық, векторлық бағдарламалардың мүмкіндіктері мен тиісті құралдарын пайдалану
		Көлемді моделдеу операциясының негізіне сүйеніп 3D моделін құру	11.2.2.4 - 3D моделін (аксонометриялық проекция, техникалық сурет, жиынтық бірлік) жасауда көлемді денелерді модельдеу операцияларын қолдану (қаңқалы бетті жасау, біріктіру, қиылыстыру, алу, ұлғайту)
	Заттың (геометриялық	3D моделдердің визуалдау түрлерін анықтау	11.2.3.1 - 3D моделін визуалдау түрлерін анықтау және таңдау

ЖОБА

	денелердің) сызбаларын оқу және орындау		(аксонометриялық проекция, техникалық сурет), жиынтық бірліктер
		3D моделдерін тұрғызу тәсілдерін таңдау	11.2.3.2 - көлемді денелерді (призма, пирамида, цилиндр, конус, сфера, тор) және үстіртін модельдеуді салыстыру (күрделі формаларды) және құрастыру тәсілдерін таңдау
		3D моделдерінің текстурасы мен фактурасы	11.2.3.3 - визуалдау үдерісінде бұйымның текстурасы мен фактурасын көрсету
3-тоқсан			
Кескіндердің негізгі түрлері және оны құрастыру	Қималар мен тіліктер	2D нысанның қима және тілік көрінісін орындау үшін БҚ (бағдарламамен қамтамасыз ету) қолдану	11.2.4.1 - 2D объектіні (қималар мен тіліктер) жасау үшін (растрлық немесе векторлық) бағдарламалық қамтамасыз етуді таңдау;
		Қима мен тілікті қалыптастыратын көлемді моделдеу тәсілдері	11.2.4.2 - 3D объектіде тіліктер мен қималардың құрылуы үшін көлемді денелерді модельдеудің негізгі операцияларын пайдалану
Кескіндерді түрлендіру	Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру	Кескіндердің түрі мен құрамын түрлендіру (графикалық жұмыс)	11.3.1.1 - кескіннің түрі мен құрамын өзгерту (кескінді ауыстыру) арқылы немесе кескіннің масштабын өзгерту арқылы 2D немесе 3D объектілердің сызбаларын графикалық редакторларда орындау
Форманың қалыптасуы және құрылымдау	Беттің жазбалары	Геометриялық дене (заттардың) бетінің жазбалары	11.4.3.1 - компьютерлік графика құралдары арқылы қисық беттердің және қарапайым геометриялық денелердің жазбасын сызу (призма, пирамида. цилиндр, конус, сфера)
Форманы түрлендіру	Зат формасын	Зат формасын түрлендіру	11.5.1.1 - бөлшектерін жою және басып шығару арқылы

ЖОБА

	түрлендіру		3D моделді түрлендіру
	Кескіндер арқылы заттардың формаларын түрлендіру	Кескіндер арқылы заттардың формаларын түрлендіру	11.5.2.1 - бөлшектерді ауыстыру арқылы 3D моделін түрлендіру
Техникалық, сәулет – құрылыс және ақпараттық графика элементтері	Бөлшектердің қосылыстары. Құрастыру сызбасы	Жиынтық бірлігінің 3D-моделі. Кітапханамен жұмыс	11.6.2.1 - 2D ажырайтын және ажырамайтын қосылыстарының құрастыру сызбасын дайындау (кітапхананы пайдалану); 11.6.2.2 - жиынтық бірлігінің 3D-моделін орындау
	Сәулет – құрылыс графикасының элементтері	Құрылыс сызбаларының элементтері	11.6.3.1 - әртүрлі ақпарат көздері мен жалпы ережелерді, шартты белгілерді қолдана отырып, құрылыс сызбаларын графикалық редакторларда орындау
	Инфографика (сұлбалар, графикалар және диаграммалар)	Әр түрлі саладағы инфографика	11.6.4.1. – инфографика жөнінде жалпы мағлұматтарды білу; 11.6.4.2. – Инфографика тәсілдері (сұлба, кестелер мен диаграммалар) арқылы зерттеу нәтижесін және ақпаратты визуалдау
4-тоқсан			
Жобалау және жобалау графикасы	Жобалау әдістері	Жобалау әдістері. Жобалаудың негізгі кезеңдері	11.8.1.1 – әртүрлі саладағы жобалау әдістерімен танысу және кезеңдерін анықтау;
		Жобалау объектілеріне қойылатын талаптар	11.8.1.2. – жобалау нысандарына қойылатын негізгі эстетикалық, функциялық талаптарды анықтау
	Шығармашылық идеяларды визуализациялау	Графикалық құжаттар	11.8.2.1 – техникалық құжаттамалардың түрлеріне байланысты олардың құрамын және олардың ерекшеліктерін білу және ажырата алу

ЖОБА

		Шығармашылық идеяларды визуалдау	11.8.2.2 – шығармашылық идеяларды визуалдаудың әртүрлі құралдарын (эскиз, макет, сызба) білу және қолдану
	Жобалық іс – әрекет элементтері бар шығармашылық тапсырмалар	Берілген тақырыпқа шығармашылық жоба орындау	11.7.2.1 – техника/дизайн/сәулет салалары бойынша жобалық іс – әрекет элементтері бар шығармашылық тапсырмаларды түрлі графика құралдарымен (қолмен орындалатын/компьютерлік графика/макеттеу) орындау

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
130-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасы (қоғамдық-гуманитарлық бағыт, жаратылыстану-математикалық бағыт)

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. Ұсынылып отырған пән Қазақстан Республикасының Президенті жолдауындағы Қазақстанның модернизациясы аясында және алға тартылған басымдықтардың бірі - нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамыту бағдарламасын жүзеге асыру арқылы бизнес ортаны түбегейлі жақсарту мен кеңейтуге сәйкес Қазақстан Республикасының мектептеріне арналып әзірленді.

3. Пәнді оқытудың мақсаты кәсіпкерлік, экономика, менеджмент және маркетинг негіздері бойынша оқушыларға базалық білімдер беру, өз таңдауы үшін жауапкершілікке үйрету, кәсіпкерлік ойлау жүйесі мен белсенді өмірлік ұстанымдарын қалыптасыру, қазіргі заманғы нарықтық жағдайда болашақтағы дербес әрекетіне қажетті дағдылардың практикалық базасын қалыптастыру болып табылады.

4. Оқыту міндеттері:

1) оқушылардың кәсіпкерлік пен бизнестің теориялық негіздерін қалыптастыру;

2) оқушылардың жеке қаржылық сауаттылықтың тәжірибелік дағдыларын меңгеруі;

3) оқушыларда өз жетістіктері мен өмірлік ұстанымдарына қатысты жауапкершілік сезімін қалыптастыру;

4) оқушыларда кәсіпкерлік ойлауды және өз әлеуетін жүзеге асыру мүмкіндіктерін көре білу біліктілігін қалыптастыру;

5) бизнес-идеяларды ойлап табу дағдыларын қалыптастыру және оларды кәсіпкерлік әрекет деңгейіне дейін дамыту;

6) бизнес-модельдеу дағдыларын дамыту және бизнестің өміршеңдігін арттыру мақсатында бәсекелестіктің құбылмалы жағдайларына бейімделе білу;

7) зерттеу дағдыларын қалыптастыру және заманауи ақпараттық технологияларды қолдану.

5. «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәнінің ерекшеліктері:

1) пәнді Қазақстанның кәсіпкерлігі практикасы мен ерекшеліктерінің, даму тарихы мен қалыптасуының негіздеріне сүйене отырып, оқу пәнін құру;

2) оқытудың интерактивті және топтық ойын әдістемесі мен технологиясына, оқу үдерісіне оқушыларды белсенді араластыру жолдарына сүйене отырып оқу процесін құру;

3) Қазақстандық және әлемдік нарық жағдайларындағы кадрлық үрдістер мен жаппай кәсіпкерліктің (өмір сүру стилі ретіндегі кәсіпкерлік) даму үрдістері тұрғысынан талап етілетін XXI ғасыр дағдыларын қалыптастыру;

4) оқушының өмірлік саналы ұстанымдарын және өз әрекеті бойынша жасаған таңдауына жауапкершілікпен қарау қасиетін қалыптастыру үшін коучингтік тәсілдемелерді қолдану;

5) практикалық дағдылар мен біліктіліктерді қалыптастыруға бағытталған тренингтік форматты қолдану, сонымен бірге үдерісті ойындар (ағылш. gamification) пайдалану арқылы алғашқы тәжірибені қалыптастыру;

6) синергетикалық әсер алу мақсатымен пәнді өңіраралық деңгейде меңгертудегі өзара әрекеттестік аясында ақпарат алмасу үшін «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» курсы бойынша мектеп оқушыларының арнайы ресурсында ғаламтор-қауымдастық құру. Осы on-line порталы арқылы электрондық кітапхана базасы мен жұмыс материалдарының базасын, вебинар және қонақ алаңдарын, олимпиада, байқау және т.б. іс-шаралар алаңдарын құру, стартаптар мен инвесторлар арасындағы қарым-қатынас алаңдарын қалыптастыру;

7) пәнді практикалық және әдіснамалық тұрғыдан барынша тиімді толықтыру мен кемтамасыз етуге септігін тигізетін инфрақұрылым жасау;

8) ҚР кәсіпкерлік білім беру ассоциациясына мүше Қазақстанның кәсіпкерлік ЖОО-ы;

9) «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы;

10) «Джуниор Эчивмент Қазақстан» қоғамдық қоры;

11) білім беру процесін кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырушы дағдыларды дамытуға бағытталған үдерісті автоматты симуляциялайтын арнайы онлайн және офлайн ойындар арқылы қолдау;

12) Клиентке бағытталуды дамыту үшін ойлау-дизайны қағидаларын қолдану.

2-тарау. «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәнінің мазмұны

6. «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 10-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат;

2) 11-сыныпта – аптасына 2 сағат, оқу жылында 72 сағат құрайды.

Оқу пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген үлгілік оқу жоспарына тәуелді (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 тіркелген).

7. Оқу пәнінің мазмұны 10-сыныпта 4 бөлімнен тұрады:

1) «Экономикалық құбылыс ретіндегі кәсіпкерлік»;

2) «Заманауи жағдайлардағы кәсіпкерлік»;

3) «Әрекеттегі маркетинг»;

4) «Ойлау дизайны».

8. «Экономикалық құбылыс ретіндегі кәсіпкерлік» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Кәсіпкерлікке кіріспе»;

2) «Қазақстан экономикасына тарихи экскурс»;

3) «Кәсіпкерлік тәсілдеме: бастамашылдық және даму мен жаңашылдыққа үздіксіз ұмтылу»;

4) «Өндіріс үрдісіне қатысатын ресурстар»;

5) «Нарықтың қызмет ету механизмі»;

6) «Нарықтық тепе-теңдік».

9. «Заманауи жағдайлардағы кәсіпкерлік» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Бизнес неден басталады?»;

2) «Кәсіпкерлік қызмет түрлері, кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық-құқықтық формалары»;

3) «Стартап мәдениет»;

4) «Кәсіпкерліктегі инновациялар мен трендтер (әлемдік, аймақтық және жастардың)»;

5) «Қазіргі жағдайдағы бәсекенің дамуы»;

6) «Баға белгілеу – экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәні»;

10. «Әрекеттегі маркетинг» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Маркетингіге кіріспе»;

2) «Маркетинг-микс»;

3) «Кабинеттік және далалық зерттеулер»;

4) «SWOT талдау»;

5) «Мақсатты аудитория, сегменттеу»;

6) «Бренд»

7) «Маркетингілік коммуникациялар»;

8) «Онлайн маркетингілік коммуникациялар».

11. «Ойлау дизайны» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Ойлау дизайнына кіріспе»;

2) «Эмпатия»;

3) «Талдау және синтез»;

4) «Идея ойлап табу»;

5) «Прототип жасау»;

6) «Тестілеу»;

7) «Сторителлинг».

12. Оқу пәнінің мазмұны 11-сыныпта 4 бөлімнен тұрады:

1) «Стартап акселератор (1)»;

2) «Стартап акселератор (2)»;

3) «Кәсіпкердің өзін-өзі алға жылжытуы»;

4) «Даму стратегиясы».

13. «Стартап акселератор (1)» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Питчинг»;

2) «Команда құру және кәсіпкерлік қызметтегі командалар рөлі»;

3) «Канва бизнес-моделі, маңызды құндылықтарды анықтау. Бизнес-жоспар құрылымы»;

4) «Стартап-жобалардағы маркетинг»;

5) «Стартап-жобалардағы коммуникация арналары;

6) «Тұтынушылық және сатыпалушылық бейілділік»;

7) «Стартаптардағы пайда арналары».

14. «Стартап акселератор (2)» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Бизнес ресурстар және ресурстарды басқару»;

2) «Кәсіпкерлік қызметтегі серіктестік»;

3) «Бизнестегі маңызды қызмет»;

4) «Кәсіпкерлік қызметтегі салықтар»;

5) «Шығындар құрылымы»;

6) «Жобаның аяқталуы және оның нәтижелерін талдау – бизнес-жобалардың питчингі».

15. «Кәсіпкердің өзін-өзі алға жылжытуы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Жеке адамның активтері мен пассивтері»;

2) «Жинақтаулар, кредиттер және депозиттер»;

3) «Дүниежүзілік ақша бірліктері, электронды ақшалар»;

4) «Қор нарығы»;

5) «Жеке бюджетті басқару»;

6) «Өзін-өзі алға жылжыту»;

7) «Түйіндеме және түйіндеме құру тәжірибесі»;

8) «Нетворкинг (кәсіби жүйелер)»;

9) «Кәсіпкердің іскерлік қарым-қатынасы - келіссөздер мен келіссөздер жүргізу тәжірибелері»;

10) «Эмоционалдық интеллект»;

11) «Тайм-менеджмент».

16. «Даму стратегиясы» бөлімі келесі бөлімшелерден тұрады:

1) «Бизнес ауқымын кеңейту – нарық дамуын болжау»;

2) «Бизнес дамуының тәсілдері мен түрлері»;

3) «Сапаны басқару»;

4) «Халықаралық бизнес»;

5) «Тұтынушының құқығын қорғау»;

6) «Кәсіпкердің құқығын қорғау, бизнесті қолдау институттары»;

7) «Кәсіпкерлердің жауапкершілігі (экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық, этикалық)»;

8) «Мақсаттарды қоя білу»;

9) «Өзіндік өмір стратегиясы».

17. «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәнінің 10-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) «Кәсіпкерлікке кіріспе». XXI ғасырдың қажетті дағдысы болып табылатын, ерекше ой тәсілі ретінде кәсіпкерлік туралы түсінік. Кәсіпкерлік ой дамуының тәсілдері. Экономикадағы және заманауи әлем дамуындағы кәсіпкерлер маңызы. Кәсіпкерлік призмасы арқылы оқушылардың өз көзқарасы мен мақсаттарын салыстыру. Кәсіпкер мен бизнесмен арасындағы айырмашылықты түсіну. Жас кәсіпкерлердің рөлін түсіну мен олардың қоғамдағы оң имиджін қалыптастыру. Нақты кәсіпкерлердің мысалдары мен тарихы. Қазақстан экономикасына тарихи экскурс. Экономика не зерттейтінін түсіну, микроэкономика мен макроэкономика арасындағы айырмашылық. Экономикалық түсініктермен, өндіріс үрдісінің ресурстары мен факторлары, нарықтың қызмет ету механизмі, сұраныс пен ұсыныс заңымен, нарықтық тепе-теңдікпен және терминологиялармен танысу. Кәсіпкерлік идеялар көздері (нарық мұқтаждықтары, хобби және т.с.с.). Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Теориялық білімді бекіту үшін офлайн-ойын, ойын дебрифингі; 3. Бизнес-кейстермен жұмыс жасау – өткен материалдар бойынша Қазақстан мен әлемнің нақты кәсіпкерлерінің сәттіліктері, сәтсіздіктері, қиындықтары мен шешімдерін көрсету.

2) «Заманауи жағдайлардағы кәсіпкерлік». Кәсіпкерліктің экономикалық негіздері мен кәсіпкерлік қызмет түрлері. Қазақстанда кәсіпкерліктің дамуындағы географиялық-аймақтық ерекшеліктерін, стартап және инновацияларды түсінеді. Баға бойынша және бағалық емес, жетілген және жетілмеген бәсекелестік түсінігі. Баға белгілеу – экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәні. «Көк мұхит» және «қызыл мұхит» стратегияларымен танысу. Әрекеттегі қазақстандық және әлемдік компаниялардың бизнес-кейстерінің мысалдары. Оқушылар арасында бақталастық сезімін құру мен бәсекелестік қағидаларын ұғыну.

Виртуалды кәсіпорынды құру үшін алынған білімдерді, топтық жұмыс-ойындар аясында, тәжірибеде қолдану. Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Ойын түрінде топтарда тәжірибелік жұмыс жасау.

3) «Әрекеттегі маркетинг». Нарықта отандық өндірушілердің нақты өнімдерін жылжыту бағдарламаларын құру призмалары тұрғысынан маркетингті оқыту. Топтарға бөлу, FMCG нарығында жұмыс жасайтын Қазақстанның нақты

компаниясын таңдау. Әр команданың міндеті – облыс нарығында ұсынылған нақты өнімді жылжытудың маркетингілік стратегиясын жасау (мақсатты аудиторияны, ұранын, неймингін, коммуникацияның офлайн- және онлайн-каналдарын анықтау, жарнамалық өнімнің сыртқы түрін жасау мен әлеуметтік желілерде позициялау).

Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Өнімді жылжытудың маркетингілік стратегиясын жасауда алынған білімді қолдану бойынша топтарда тәжірибелік жұмыс.

4) «Ойлау дизайны». Ойлау дизайны әдістемесінің кезеңдерін қолдана отырып практикалық тапсырмалар арқылы клиенттерге бағытталған шешімдерді құру. «Эмпатия» кезеңінің аясында оқушылар мәселелік жайттарға тереңірек енеді. Адам (пайдаланушы), оның физикалық және эмоционалдық қажеттіліктері, жүріс-тұрысы, ойлары зерттеудің маңызды обьектісі болып табылады. Топтық жұмыс аясында олар сұрақтар қояды, тыңдайды және бақылайды. Келесі «Талдау және синтез» кезеңінде оқушылар жиналған ақпаратты талдайды, жүйелейді және түсіндіреді – барлық тыңдалынған және көрген ақпаратты нақты, маңызды мәселеге айналдырады. Осы кезеңде оқушылар аналитикалық ойлау дағдыларымен танысады, маңыздысын ажыратуға, ойлап табылған нәрселерді құрастыру және нақты міндеттерге айналдыруға үйренеді. «Идеяларды ойлап табу» кезеңінде оқушылар команданың басқа қатысушыларының идеяларымен өзінің идеяларын ойлап табу мен дамыту үшін оң әсер ету тәсілдерін меңгере отырып ми шабуылының қағидаларымен танысады. «Прототип жасау» және «Тестілеу» кезеңдерінде таңдалынған идеяларды болашақта іске асыруда кері байланысты алу үшін қолданылады.

Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Адамға бағытталған инновациялық шешімдерді жобалауда алынған білімдерді қолдану бойынша топтарда тәжірибелік жұмыс.

18. «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәнінің 11-сыныптағы базалық білім мазмұны:

1) « Стартап акселератор (1)». 10 сыныпта алынған білім мен дағдылар негізінде жеке өзіндік бизнес-идеямен жұмыс жасау. Жеке бизнес-модельді құру туралы түінікті қалыптастыру, өзгерістерді басқару дағдылары. Бизнес-модель жүйесін құру призмасы тұрғысынан жеке бизнесті құру мен жүргізудің тәжірибелік дағдыларын қалыптастыру. Оқушылардың жеке бизнес-идеяларын қорғауы (жаздық демалысқа үй тапсырмасы), идеялардың келісілген бағалауы мен 2-5 адамнан тұратын командалар құру (хакатон форматында қызығушылық танытқан тараптар (мектептер, аймақтық жоғары оқу орындары, жергілікті компаниялар) тарапынан мәселелерді құруға да мүмкін болады). Заманауи стартап-акселераторлар мысалымен негізгі құрал – канва бизнес-моделімен (Canvas) танысу. Бизнес-жоспар құрылымын түсіну. Өз өнімнің/қызмет көрсетудің құндылық ұсынысын, қолданушылар сегментін, коммуникациялар арналарын, пайдаланушылармен қатынас пен табыстар түсімдерін анықтау. Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Өзінің жеке жобасын жасауда алынған білімдерді қолдану бойынша топтарда

тәжірибелік жұмыс жасау;

2) «Стартап акселератор (2)». Оқушылардың өзіндік жеке жобаларын жасаудың қорытынды кезеңі. Маңызды құндылықтарды құруға қажетті ресурстармен (материалды, физикалық, адами, зияткерлік) танысу. Әр ресурстарды талдау: оқушылардың жеке жобаларына қажетті ресурстарды таңдау, ресурстар құнын анықтау, олардың орналасуын анықтау. Маңызды құндылықтарды құру үшін ресурстарды басқару. Бизнес-концептіні құру (бизнес-модельдер, нарық мәселелері, команданың сипаты, мақсаттар). Тоқсандықтың оқу үдерісінің құрылымы: 1. Теориялық оқыту сабағы; 2. Өзінің жеке жобасын жасауда алынған білімдерді қолдану бойынша топтарда тәжірибелік жұмыс жасау;

3) «Кәсіпкердің өзін-өзі алға жылжытуы». Жеке қаржылық сауаттылықпен танысу, жеке қаржы ресурстарын басқара білу мен өзін-өзі алға жылжыту бағдарламасын жасақтау. Өзіндік презентация, өз-өзін сату, түйіндеме құру мен кәсіби байланыстар орнату бойынша тәжірибелік білім;

4) «Даму стратегиясы». Кәсіпкердің стратегиялық ойлау қабілетін дамыту. Бизнес-кейстер мен теориялар арқылы ішкі нарықта және халықаралық нарықтарда да бизнестің дамуының моделін таныстыру. Бизнесті қолдау институттарының рөлін бөліп қарастыру. Мақсат қою құралдары арқылы жеке дербес өмірлік стратегия мен мансапты (1-20 жыл) құру.

2-параграф. Оқыту мақсаттарының жүйесі

19. Бағдарламаны оқуға ыңғайлы болу үшін кодтар енгізілді. Кодтың бірінші саны оқу сыныбын білдіреді, екінші және үшінші сандары – бөлім мен бөлімше нөмерін береді, төртінші сан – оқыту мақсатының реттік саны. Мысалы, кодта 10.2.1.2: «10» – сынып, «2.1.» – бөлім мен бөлімше саны, «2» – мақсаттың реттік саны.

1)10-сынып:

Білім алушылар:		
Бөлім	Бөлімше	10-сынып білім алушыларының білім нәтижесі
Экономикалық құбылыс ретіндегі кәсіпкерлік	1.1 Кәсіпкерлікке кіріспе	10.1.1.1 «жеке кәсіпкер», «бизнесмен», «қажеттілік», «игілік» түсініктерін түсінеді; 10.1.1.2 кәсіпкерліктің пәнін, мақсаттары мен міндеттерін түсінеді
	1.2 Қазақстан экономикасына тарихи экскурс	10.1.2.1 Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерліктің тарихын талдай біледі; 10.1.2.2 экономикадағы кәсіпкерліктің мағынасын түсінеді; 10.1.2.3 микроэкономика мен макроэкономика арасындағы айырмашылықты түсінеді
	1.3 Кәсіпкерлік	10.1.3.1 кәсіпкерлікті жеке мотивация мен өзін-

	тәсілдеме: бастамашылдық және даму мен жаңашылдыққа үздіксіз ұмтылу	өзі іске асыру формасы ретінде қарастырады; 10.1.3.2 кәсіпкер біліктілігі ретінде идеяның қалыптасу маңызын бағалайды; 10.1.3.3 бизнес-идеяны қалыптастыру құралын қолданады
	1.4 Өндіріс үрдісіне қатысатын ресурстар	10.1.4.1 тауар мен қызмет көрсетулер өндірісіне қажетті ресурстар мен факторларды біледі; 10.1.4.2 тауар мен қызмет көрсетулер өндірісіне қажетті ресурстар мен факторлар арасындағы айырмашылықты түсінеді
	1.5 Нарықтың қызмет ету механизмі	10.1.5.1 сұраныс пен ұсыныс заңдарын түсінеді; 10.1.5.2 сұраныс пен ұсынысқа әсер ететін факторларды біледі
	1.6 Нарықтық тепе-теңдік	10.1.6.1 нарықта тепе-теңдіктің қалыптасуы, артықшылық пен тапшылықты біледі; 10.1.6.2 негізгі факторлардың өзгерісіне нарықтың бейімделу үрдісі ретінде сұраныс пен ұсыныс икемділігін түсінеді
Заманауи жағдайлардағы кәсіпкерлік	2.1 Бизнес неден басталады?	10.2.1.1 экономикалық құбылыс ретінде кәсіпкерлікті талдайды; 10.2.1.2 заманауи жағдайларда кәсіпкерліктің даму факторларын біледі
	2.2 Кәсіпкерлік қызмет түрлері, кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық-құқықтық формалары	10.2.2.1 кәсіпкерлік қызмет түрлерін ажырата біледі; 10.2.2.2 мемлекет экономикасындағы, соның ішінде Қазақстандағы шағын және орта бизнестің рөлін түсінеді; 10.2.2.3 кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық-құқықтық формаларын ажырата біледі
	2.3 Стартап мәдениет	10.2.3.1 стартап түсінігін суреттейді; 10.2.3.2 стартап пен жұмыс істеп тұрған бизнестің айырмашылығын біледі.
	2.4 Кәсіпкерліктегі инновациялар мен трендтер (әлемдік, аймақтық және жастардың)	10.2.4.1 Қазақстанда кәсіпкерліктің дамуындағы географиялық-аймақтық ерекшеліктерін түсінеді; 10.2.4.2 Қазақстандағы кәсіпкерліктің заманауи тенденцияларын танып біледі; 10.2.4.3 кәсіпкерліктің трендтерінің болашақ кезеңдеріндегі болжамын талдайды
	2.5 Қазіргі жағдайдағы бәсекенің дамуы	10.2.5.1 баға бойынша және бағалық емес, жетілген және жетілмеген бәсекелестік мысалдарын сипаттайды; 10.2.5.2 бәсекелестік стратегиясы мен бәсекелестер түрлерін сипаттайды;

		10.2.5.3 баға бойынша және бағалық емес бәсекені қолданудың тиімділігін бағалауды жасайды
	2.6 Баға белгілеу - экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәні	10.2.6.1 экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәнін түсінеді; 10.2.6.2 бағаны қалыптастырудың құрылымын сипаттайды; 10.2.6.3 баға саясатының мәнін түсінеді; 10.2.6.4 баға стратегияларын ажыратады
Әрекет тегі марке тинг	3.1 Маркетингіге кіріспе	10.3.1.1 маркетинг және оның қызметін түсіндіреді; 10.3.1.2 өнім мен кәсіпорынның маркетингілік стратегиясын ажыратады.
	3.2 Маркетинг-микс	10.3.2.1 4P, 4C, маркетинг-микс құрамын түсінеді; 10.3.2.2 4P, 4C, қолдану форматын ажыратады.
	3.3 Кабинеттік және далалық зерттеулер	10.3.3.1 кабинеттік және далалық зерттеулердің айырмашылығын біледі; 10.3.3.2 кабинеттік және далалық зерттеу әдістемесін қолданады.
	3.4 SWOT-талдау	10.3.4.1 SWOT талдаудың тағайындалуын түсіну; 10.3.4.2 зерттелетін өнімнің күшті және әлсіз жақтарын бағалау кезінде SWOT-талдауды тәжірибеде қолданады.
	3.5 Мақсатты аудитория, сегменттеу	10.3.5.1 тұтынушыны сегменттеудің мәні мен қағидаларын түсінеді; 10.3.5.2 белгілі бір мақсатты аудиториялардың қажеттіліктерін анықтайды.
	3.6 Бренд	10.3.6.1 брендтің негізгі құраушыларын біледі; 10.3.6.2 брендінің сипаттамалық және шығармашылық жағын ажыратады; 10.3.6.3 брендінің платформасын сипаттау үшін дағдыларды қолданады
	3.7 Маркетингілік коммуникациялар	10.3.7.1 ATL, BTL маркетингілік коммуникациялар кешенін ажыратады; 10.3.7.2 ATL, BTL арқылы соңғы тұтынушыға дейін зерттелетін өнімнің/қызмет көрсетудің құндылықтарын жеткізу жоспарын ұсынады.
	3.8 Онлайн маркетингілік коммуникациялар	10.3.8.1 сандық маркетингтің мәнін түсінеді; 10.3.8.2 сандық маркетинг арқылы соңғы тұтынушыға дейін зерттелетін өнімнің/қызмет көрсетудің құндылықтарын жеткізу жоспарын ұсынады

Ойлау дизайны	4.1 Ойлау дизайнына кіріспе	10.4.1.1 ойлау дизайнының мәнін түсінеді; 10.4.1.2 ойлау-дизайны қай жерде қолдануға болатынын түсінеді; 10.4.1.3 ойлау-дизайны тәсілдерін бизнес-идеяларды іздестіру мен бизнес-үрдістерді ұйымдастырудың дәстүрлі тәсілдерімен салыстырғандағы артықшылықтарын салыстыру.
	4.2 Эмпатия	10.4.2.1 жобаға тікелей немесе жанама әсер ететін тұтынушылар тобын анықтай біледі; 10.4.2.2 эмпатия қағидаларын түсінеді және тәжірибеде қолдана біледі; 10.4.2.3 сұхбат жасай білу және ондағы сұрақтар кезектілігін дұрыс ұйымдастыра алады.
	4.3 Талдау және синтез	10.4.3.1 мәселені дұрыс айқындап және сипаттай біледі; 10.4.3.2 сұхбаттан алынған ең маңызды тұжырымдарды анықтайды; 10.4.3.3 ақпараттың маңызды сәттерін бөледі және оларды ары қарай қолдану үшін тиімді рәсімдей алады; 10.4.3.4 сұхбат кезінде алынған ақпаратты топтайды.
	4.4 Идея ойлап табу	10.4.4.1 брейнсторминг қағидалары мен қажеттілігін түсінеді; 10.4.4.2 брейнстормингті жүргізу ережелері мен оларды сақтап, орындай алуды біледі; 10.4.4.3 брейнсторминг кезеңдерін білу және кезеңдерін сақтап, айтылған идеяларды жүйелеу және солардың ішінен ең жақсысын таңдайды
	4.5 Прототип жасау	10.4.5.1 прототип жасауды түсінеді және қағидаларын түсіндіреді; 10.4.5.2 прототип жасаудың негізгі әдістерін біледі және қолдана алуды үйренеді
	4.6 Тестілеу	10.4.6.1 адамға бағытталған дизайн үшін тестілеудің маңызын түсінеді; 10.4.6.2 шешім қабылдау кезінде кері байланыстың маңызын және эмпатияны тереңірек дамыту мүмкіндігін түсінеді; 10.4.6.3 тәжірибеде алынған идеяларды қолдану мүмкіндігін бағалайды
	4.7 Сторителлинг	10.4.7.1 жасалынған жұмыс үрдісін сипаттау үшін сторителлинг қағидаларын түсінеді; 10.4.7.2 ойлау-дизайнымен жұмыс жасау кезінде алынған барлық білімдерді тадау, тұжырымдар жасау және болашақта берілген қағидаларды

ЖОБА

		қолдана алатындығын дәлелдеу

2) 11-сынып:

Білім алушылар:		
Бөлім	Бөлімше	11-сынып білім алушыларының білім нәтижесі
Стартап акселератор (1)	1.1 Питчинг	11.1.1.1 кәсіпкер (стартапер) үшін питчингтің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.1.1.2 оқу-ойын жағдайында өз идеяларын іске асыру үшін питчинг дағдыларын қолданады
	1.2 Команда құру және кәсіпкерлік қызметтегі командалар рөлі	11.1.2.1 команда мүшелері арасындағы рөлдерді анықтайды; 11.1.2.2 оқу-ойын жағдайында командаға қажетті адамдарды тарту үшін шешендік өнер дағдыларын қолданады
	1.3 Канва бизнес-моделі, маңызды құндылықтарды анықтау. Бизнес-жоспар құрылымы	11.1.3.1 бизнес-модель түсінігін суреттейді; 11.1.3.2 Канва бизнес моделінің және бизнес-жоспардың құрылымын түсінеді; 11.1.3.3 оқу-ойын жағдайында өз стартап идеялары үшін маңызды құндылықтарды қалыптастыру дағдыларын қолданады
	1.4 Стартап-жобалардағы маркетинг	11.1.4.1 стартап жоба үшін маркетингтің мәнін түсінеді; 11.1.4.2 тұтынушылар сегменттерін мен олардың қажеттіліктерін, нарық сыйымдылығын талдайды; 11.1.4.3 өміршеңдігі ең төмен өнімнің (MVP) қағидаларын түсінеді; 11.1.4.4 өз стартапында ең аз мөлшерде өнімді сату туралы шешім қабылдайды
	1.5 Стартап-жобалардағы коммуникация арналары	11.1.5.1 тұтынушыға құндылық «Қалай» (қандай арналар нәтижесінде) жеткізіледі? - деген сұраққа жауап береді; 11.1.5.2 қандай да бір коммуникация арналарын таңдау қандай пайда әкелетінін түсіндіреді
	1.6 Тұтынушылық және сатып алушылық бейілділік	11.1.6.1 «тұтынушылық және сатып алушылық бейілділік» түсінігін ажыратады; 11.1.6.2 коммуникация каналдары арқылы тұтынушылармен өзара қатынас стратегиясын құрады
	1.7 Стартаптардағы пайда	11.1.7.1 АВ-тест, пайда түсімі арналарының мәнін түсінеді; 11.1.7.2 кіріс құрылымын талдайды;

ЖОБА

	арналары	11.1.7.3 оқу-ойын жағдайында АВ-тестіні талдау мақсатында қолданады
Стартап акселератор (2)	2.1 Бизнес ресурстар және ресурстарды басқару	11.2.1.1 стартаптарда ресурстардың мәні мен маңызын түсінеді; 11.2.1.2 адами, қаржылық, материалдық, интеллектуалды, бизнес ресурстарды ажыратады
	2.2 Кәсіпкерлік қызметтегі серіктестік	11.2.2.1 стартап үшін аутсорс пен серіктестіктің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.2.2.2 серіктестіктің қағидаларын сипаттайды; 11.2.2.3 өз жобасы үшін серіктестер тізімін құру үшін дағдыларын қолданады
	2.3 Бизнестегі маңызды қызмет	11.2.3.1 операциялық қызметтің мәнін түсінеді; 11.2.3.2 өз стартапында операциялық қызметті анықтау үшін дағдыны қолданады
	2.4 Кәсіпкерлік қызметтегі салықтар	11.2.4.1 салық және оның мемлекет үшін маңызын сипаттайды; 11.2.4.2 салық режимдерінің ерекшеліктерін ажырата біледі
	2.5 Шығындар құрылымы	11.2.5.1 шығын құрылымын түсінеді; 11.2.5.2 Стартап жобасында шығыс пен кіріс құрылымын талдайды
	2.6 Жобаның аяқталуы және оның нәтижелерін талдау – бизнес-жобалардың питчингі	11.2.6.1 стартап жобаның инвестициялық тартымдылығын түсінеді; 11.2.6.2 инвесторлардың назарын аудару үшін шешендік өнер (питчинг) дағдыларын қолданады
Кәсіпкердің өзін-өзі алға жылжытуы	3.1 Жеке адамның активтері мен пассивтері	11.3.1.1 актив және пассив, бюджеттің мәнін түсінеді; 11.3.1.2 кірістер мен шығындарды ажырата біледі
	3.2 Жинақтаулар, кредиттер және депозиттер	11.3.2.1 ҚР екі деңгейлі банктік жүйені ажыратады; 11.3.2.2 депозиттер мен кредиттің мәнін түсінеді; 11.3.2.3 кредиттік және депозиттік мөлшерлемеге әсер етуші факторы ретіндегі инфляция түсінігін түсінеді; 11.3.2.4 депозиттік және кредиттік пайызды есептеуде дағдыларды қолданады
	3.3 Дүниежүзілік ақша бірліктері,	11.3.3.1 әлемдік ақша бірліктерінің жүйесін сипаттайды; 11.3.3.2 қолма қол және қолма-қол ақшасыз есеп

	электронды ақшалар	айырысуды ажыратады
	3.4 Қор нарығы	11.3.4.1 қор нарығының жұмыс механизмін біледі; 11.3.4.2 қор нарығына экономикалық циклдардың әсерін біледі; 11.3.4.3 құнды қағаз түрлерінің айырмашылығын анықтайды
	3.5 Жеке бюджетті басқару	11.3.5.1 жеке бюджетті басқарудың негізін түсінеді; 11.3.5.2 жеке бюджетті басқару құралдарын қолданады
	3.6 Өзін-өзі алға жылжыту	11.3.6.1 өзін-өзі алға жылжыту мәні мен оның құрамын және жеке брендингті түсінеді; 11.3.6.2 құзыреттілік пен біліктіліктің айырмашылығын анықтайды
	3.7 Түйіндеме және түйіндеме құру тәжірибесі	11.3.7.1 өз түйіндемесін құру дағдыларын қолданады; 11.3.7.2 оқу-ойын жағдайында жұмысқа орналасуда өзін өзі дамыту дағдыларын қолданады
	3.8 Нетворкинг (кәсіби жүйелер)	11.3.8.1 адамдармен сенімді және ұзақ мерзімді қатынастың маңызы және өзара көмектесу қажеттігін түсінеді; 11.3.8.2 өз мәселесін шешу үшін екі жақты іс-әрекеттің кәсіби потенциалын пайдалану мүмкіндігін өз көзқарасымен суреттейді
	3.9 Кәсіпкердің іскерлік қарым-қатынасы – келіссөздер мен келіссөздер жүргізу тәжірибелері	11.3.9.1 кәсіпкер үшін келіссөздердің маңызын түсінеді; 11.3.9.2 оқу-ойын жағдайы шеңберінде оқушылардың өзара қатынасындағы келіссөз дағдыларын қолданады
	3.10 Эмоционалдық интеллект	11.3.10.1 эмоционалды интеллект мәні мен мағынасын түсінеді; 11.3.10.2 эмоционалды интеллектіні басқарудың көмегімен өз мақсаттарына жету мүмкіндіктерін зерттейді
	3.11 Тайм-менеджмент	11.3.11.1 тайм-менеджментінің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.3.11.2 өз тиімділігін арттыру мақсатында уақытты басқару дағдыларын қолданады
Даму стратег	4.1 Бизнес ауқымын	11.4.1.1 бизнестің ауқымын кеңейту және оның мәнін түсінеді;

ия сы	кеңейту – нарық дамуын болжау	11.4.1.2 нарық дамуының болжамын талдайды
	4.2 Бизнес дамуының тәсілдері мен түрлері	11.4.2.1 дамудың базалық стратегияларының мәнін түсінеді; 11.4.2.2 экономикалық өсу, ЖҰӨ, ЖІӨ мәнін түсінеді; 11.4.2.3 бизнес дамуының қарқынды және экстенсивті тәсілдерін танып біледі
	4.3 Сапаны басқару	11.4.3.1 сапаны басқару құрамын және оның мәнін түсінеді; 11.4.3.2 Кайдзен қағидасын суреттейді.
	4.4 Халықаралық бизнес	11.4.4.1 халықаралық бизнестің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.4.4.2 ойындық түрде халықаралық нарыққа Қазақстан өнімдерін шығарудың стратегиясын құруда өзіндік көзқарасты қалыптастыру үшін халықаралық бизнестің аясынан факторларды синтездейді.
	4.5 Тұтынушының құқығын қорғау	11.4.5.1 тұтынушылардың құқығын қорғауға бағытталған, мемлекет пен қоғамдық қозғалыс іске асырып отырған шаралар жиынтығымен танысады; 11.4.5.2 тұтынушылардың құқығын қорғау ұйымдарын ажырата біледі; 11.4.5.3 оқу-ойын жағдайында тұтынушылардың құқығын қорғау дадыларын қолданады
	4.6 Кәсіпкердің құқығын қорғау, бизнес қолдау институттары	11.4.6.1 кәсіпкерлердің құқығын қорғауға бағытталған, мемлекет пен қоғамдық қозғалыс іске асырып отырған шаралар кешенімен танысады; 11.4.6.2 кәсіпкерлердің құқығын қорғау ұйымдарын ажырата біледі; 11.4.6.3 кәсіпкерлік пен бизнес қолдау институттарын сипаттайды; 11.4.6.4 ШОБ-ты мемлекеттік қолдау түрлерін түсінеді; 11.4.6.5 оқу-ойын жағдайында кәсіпкерлердің құқығын қорғау дадыларын қолданады
	4.7 Кәсіпкерлердің жауапкершілігі (экономикалық, әлеуметтік, заңды,	11.4.7.1 кәсіпкерлердің экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық, этикалық жауапкершілік түрлерін танып біледі

	экологиялық, этикалық)	
	4.8 Мақсаттарды қоя білу	11.4.8.1 мақсатты қоя білудің мәнін түсінеді; 11.4.8.2 мақсатты тиімді қою үшін мақсатты болжау құралын қолданады
	4.9 Өзіндік өмір стратегиясы	11.4.9.1 дұрыс мақсат қою арқылы жеке мансап стратегиясын құрады; 11.4.9.2 жеке өмір стратегиясын қорғау кезінде шешендік өнер дағдыларын қолданады

20. Бөлімдер және бөлімшелер бойынша тоқсандықта бөлінген сағаттар саны мұғалімнің қарауы бойынша жіктеледі.

21. Осы оқу бағдарламасы Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Кәсіпкерлік пен бизнес негіздері» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3- параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-11-сыныптарына арналған «Кәсіпкерлік және бизнес негіздері» оқу пәні бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар (қоғамдық-гуманитарлық бағыт, жаратылыстану-математикалық бағыт)

1) 10-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан. Экономикалық құбылыс ретіндегі кәсіпкерлік		
1.1 Кәсіпкерлікке кіріспе	Тұжырымдама «Кәсіпкерлік, бизнес және мен»	10.1.1.1 «жеке кәсіпкер», «бизнесмен», «қажеттілік», «игілік» түсініктерін түсінеді; 10.1.1.2 кәсіпкерліктің пәнін, мақсаттары мен міндеттерін, түсінеді
1.2 Қазақстан экономикасына тарихи экскурс	Қазақстан экономикасындағы кәсіпкерлік	10.1.2.1 Қазақстан Республикасындағы кәсіпкерліктің тарихын талдай біледі; 10.1.2.2 экономикадағы кәсіпкерліктің мағынасын түсінеді; 10.1.2.3 микроэкономика мен макроэкономика арасындағы айырмашылықты түсінеді
1.3 Кәсіпкерлік тәсілдеме: бастамашылдық және даму мен жаңашылдыққа үздіксіз ұмтылу;	Идея кәсіпкерлік қызметтің негізі ретінде. Идеяны қалыптастырудың құралдары, идеяның	10.1.3.1 кәсіпкерлікті жеке мотивация мен өзін-өзі іске асыру формасы ретінде қарастырады; 10.1.3.2 кәсіпкер біліктілігі ретінде идеяның қалыптасу маңызын бағалайды; 10.1.3.3 бизнес-идеяны қалыптастыру құралын қолданады

	сыртқы бағалануы	
1.4 Өндіріс үрдісіне қатысатын ресурстар	Өндіріс ресурстары мен факторлары	10.1.4.1 тауар мен қызмет көрсетулер өндірісіне қажетті ресурстар мен факторларды біледі; 10.1.4.2 тауар мен қызмет көрсетулер өндірісіне қажетті ресурстар мен факторлар арасындағы айырмашылықты түсінеді
1.5 Нарықтың қызмет ету механизмі	Сұраныс пен ұсыныс заңдары. Сұраныс пен ұсынысқа әсер етуші факторлар	10.1.5.1 сұраныс пен ұсыныс заңдарын түсінеді; 10.1.5.2 сұраныс пен ұсынысқа әсер ететін факторларды біледі
1.6 Нарықтық тепе-теңдік	Нарықтық тепе-теңдіктің қалыптасуы. Сұраныс пен ұсныстың икемділігі	10.1.6.1 нарықта тепе-теңдіктің қалыптасуы, артықшылық пен тапшылықты біледі; 10.1.6.2 негізгі факторлардың өзгерісіне нарықтың бейімделу үрдісі ретінде сұраныс пен ұсыныс икемділігін түсінеді
2-тоқсан. Заманауи жағдайлардағы кәсіпкерлік		
2.1 Бизнес неден басталады?	Заманауи жағдайларда кәсіпкерліктің дамуын талдау	10.2.1.1 экономикалық құбылыс ретінде кәсіпкерлікті талдайды; 10.2.1.2 заманауи жағдайларда кәсіпкерліктің даму факторларын біледі
2.2 Кәсіпкерлік қызмет түрлері, кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық-құқықтық формалары	Кәсіпкерлік қызмет түрлері мен кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық - құқықтық формалары	10.2.2.1 кәсіпкерлік қызмет түрлерін ажырата біледі; 10.2.2.2 мемлекет экономикасындағы, соның ішінде Қазақстандағы шағын және орта бизнестің рөлін түсінеді; 10.2.2.3 кәсіпкерліктің ұйымдастырушылық-құқықтық формаларын ажырата біледі
2.3 Стартап мәдениет	Стартап-мәдениет. Стартап пен жұмыс істеп тұрған бизнестің арасындағы айырмашылық	10.2.3.1 стартап түсінігін суреттейді; 10.2.3.2 стартап пен жұмыс істеп тұрған бизнестің айырмашылығын біледі
2.4 Кәсіпкерліктегі инновациялар мен трендтер (әлемдік, аймақтық және жастардың)	Қазақстанда кәсіпкерліктің даму ерекшеліктері. Кәсіпкерліктегі тренділер. Кәсіпкерлік қызметтегі инновациялар	10.2.4.1 Қазақстанда кәсіпкерліктің дамуындағы географиялық-аймақтық ерекшеліктерін түсінеді; 10.2.4.2 Қазақстандағы кәсіпкерліктің заманауи тенденцияларын танып біледі; 10.2.4.3 кәсіпкерліктің трендтерінің болашақ кезеңдеріндегі болжамын талдайды
2.5 Қазіргі жағдайдағы	Нарықтық экономиканың	10.2.5.1 баға бойынша және бағалық емес, жетілген және жетілмеген бәсекелестік мысалдарын сипаттайды;

ҚОБА

бәсекенің дамуы	негізін қалаушы принципі ретінде бәсеке лестіктің мәні. Баға бойынша және бағалық емес, жетілген және жетілмеген бәсекелестік	10.2.5.2 бәсекелестік стратегиясы мен бәсекелестер түрлерін сипаттайды; 10.2.5.3 баға бойынша және бағалық емес бәсекені қолданудың тиімділігін бағалауды жасайды
2.6 Баға белгілеу - экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәні	Баға экономикалық категория ретінде	10.2.6.1 экономикалық категория ретінде баға қызметі мен мәнін түсінеді; 10.2.6.2 бағаны қалыптастырудың құрылымын сипаттайды; 10.2.6.3 баға саясатының мәнін түсінеді; 10.2.6.4 баға стратегияларын ажыратады
3-тоқсан. Әрекеттегі маркетинг		
3.1 Маркетингіге кіріспе	Маркетинг тарихы. Заманауи маркетинг	10.3.1.1 маркетинг және оның қызметін түсіндіреді; 10.3.1.2 өнім мен кәсіпорынның маркетингілік стратегиясын ажыратады
3.2 Маркетинг-микс	Маркетинг-микс	10.3.2.1 4P, 4C, маркетинг-микс құрамын түсінеді; 10.3.2.2 4P, 4C қолдану форматын ажыратады.
3.3 Кабинеттік және далалық зерттеулер	Кабинеттік және далалық зерттеулер	10.3.3.1 кабинеттік және далалық зерттеулердің айырмашылығын біледі; 10.3.3.2 кабинеттік және далалық зерттеу әдістемесін қолданады
3.4 SWOT-талдау	Компанияның дамуына әсер ететін ішкі және сыртқы факторлар кешені	10.3.4.1 SWOT талдаудың тағайындалуын түсіну; 10.3.4.2 зерттелетін өнімнің күшті және әлсіз жақтарын бағалау кезінде SWOT-талдауды тәжірибеде қолданады
3.5 Мақсатты аудитория, сегменттеу	Тұтынушыларды сегменттеу. Мақсатты аудитория. Клиенттің бейнесін қалыптастыру	10.3.5.1 тұтынушыны сегменттеудің мәні мен қағидаларын түсінеді; 10.3.5.2 белгілі бір мақсатты аудиториялардың қажеттіліктерін анықтайды
3.6 Бренд	Бренд және оны құраушылар	10.3.6.1 брендтің негізгі құраушыларын біледі; 10.3.6.2 брендтің сипаттамалық және шығармашылық жағын ажыратады; 10.3.6.3 брендтің платформасын сипаттау үшін дағдыларды қолданады
3.7 Маркетингілік коммуникациялар	Жарнама, PR. Дәстүрлі (классикалық) жарнама түрлері және мақсатты	10.3.7.1 ATL, BTL маркетингілік коммуникациялар кешенін ажыратады; 10.3.7.2 ATL, BTL арқылы соңғы тұтынушыға дейін зерттелетін өнімнің/қызмет көрсетудің құндылықтарын жеткізу жоспарын ұсынады

	аудиторияға тікелей әсер ету	
3.8 Онлайн маркетингілік коммуникациялар	Сандық маркетингтің заманауи құралдары.	10.3.8.1 сандық маркетингтің мәнін түсінеді; 10.3.8.2 сандық маркетинг арқылы соңғы тұтынушыға дейін зерттелетін өнімнің/қызмет көрсетудің құндылықтарын жеткізу жоспарын ұсынады
4-тоқсан. Ойлау дизайны		
4.1 Ойлау дизайнына кіріспе	Адамға бағытталған өнімдерді құру әдісі	10.4.1.1 ойлау дизайнының мәнін түсінеді; 10.4.1.2 ойлау-дизайны қай жерде қолдануға болатынын түсінеді; 10.4.1.3 ойлау-дизайны тәсілдерін бизнес-идеяларды іздестіру мен бизнес-үрдістерді ұйымдастырудың дәстүрлі тәсілдерімен салыстырғандағы артықшылықтарын салыстыру
4.2 Эмпатия	Мәселелік жайттарға тереңірек ену және пайдаланушылар тәжірибесі	10.4.2.1 жобаға тікелей немесе жанама әсер ететін тұтынушылар тобын анықтай біледі; 10.4.2.2 эмпатия қағидаларын түсінеді және тәжірибеде қолдана біледі; 10.4.2.3 сұхбат жасай білу және ондағы сұрақтар кезектілігін дұрыс ұйымдастыра алады
4.3 Талдау және синтез	Нақты, маңызды және іске асырылатын міндеттерді құрастыру	10.4.3.1 мәселені дұрыс айқындап және сипаттай біледі; 10.4.3.2 сұхбаттан алынған ең маңызды тұжырымдарды анықтайды; 10.4.3.3 ақпараттың маңызды сәттерін бөледі және оларды ары қарай қолдану үшін тиімді рәсімдей алады; 10.4.3.4 сұхбат кезінде алынған ақпаратты топтайды
4.4 Идея ойлап табу	Идеяны ойлап табу және шешім қабылдау	10.4.4.1 брейнсторминг қағидалары мен қажеттілігін түсінеді; 10.4.4.2 брейнстормингті жүргізу ережелері мен оларды сақтап, орындай алуды біледі; 10.4.4.3 брейнсторминг кезеңдерін білу және кезеңдерін сақтап, айтылған идеяларды жүйелеу және солардың ішінен ең жақсысын таңдайды
4.5 Прототип жасау	Табылған шешімдерді тестілеу үшін модель құру	10.4.5.1 прототип жасауды түсінеді және қағидаларын түсіндіреді; 10.4.5.2 прототип жасаудың негізгі әдістерін қолданады
4.6 Тестілеу	Кері байланысты алу және ең тиімді шешімді іздеу	10.4.6.1 адамға бағытталған дизайн үшін тестілеудің маңызын түсінеді; 10.4.6.2 шешім қабылдау кезінде кері байланыстың маңызын және эмпатияны тереңірек дамыту мүмкіндігін түсінеді; 10.4.6.3 тәжірибеде алынған идеяларды қолдану мүмкіндігін бағалайды
4.7 Сторителлинг	Жасалынған материалдың презентациясы	10.4.7.1 жасалынған жұмыс үрдісін сипаттау үшін сторителлинг қағидаларын түсінеді; 10.4.7.2 ойлау-дизайнымен жұмыс жасау кезінде алынған барлық білімдерді тадау, тұжырымдар жасау және болашақта берілген қағидаларды қолдана алатындығын дәлелдеу

2) 11-сынып:

Бөлімдер	Тақырыптар, мазмұны	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан. Стартап акселератор (1)		
1.1 Питчинг	Питчинг. Питчинг құрылымы	11.1.1.1 кәсіпкер (стартапер) үшін питчингтің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.1.1.2 оқу-ойын жағдайында өз идеяларын іске асыру үшін питчинг дағдыларын қолданады
1.2 Команда құру және кәсіпкерлік қызметтегі командалар рөлі	Командадағы рөлдер. Көшбасшы рөлі	11.1.2.1 команда мүшелері арасындағы рөлдерді анықтайды; 11.1.2.2 оқу-ойын жағдайында командаға қажетті адамдарды тарту үшін шешендік өнер дағдыларын қолданады
1.3 Канва бизнес-моделі, маңызды құндылықтарды анықтау. Бизнес-жоспар құрылымы	Canvas бизнес моделі. Маңызды құндылықты анықтау. Бизнес-жоспар құрылымы	11.1.3.1 бизнес-модель түсінігін суреттейді; 11.1.3.2 Канва бизнес моделінің және бизнес-жоспардың құрылымын түсінеді; 11.1.3.3 оқу-ойын жағдайында өз стартап идеялары үшін маңызды құндылықтарды қалыптастыру дағдыларын қолданады
1.4 Стартап-жобалардағы маркетинг	Стартап және әрекеттегі бизнестегі маркетинг тәсілдеріндегі айырмашылық. Вирусты маркетинг. Өміршеңдігі ең төмен өнім (MVP)	11.1.4.1 стартап жоба үшін маркетингтің мәнін түсінеді; 11.1.4.2 тұтынушылар сегменттерін мен олардың қажеттіліктерін, нарық сыйымдылығын талдайды; 11.1.4.3 өміршеңдігі ең төмен өнімнің (MVP) қағидаларын түсінеді; 11.1.4.4 өз стартапында ең аз мөлшерде өнімді сату туралы шешім қабылдайды
1.5 Стартап-жобалардағы коммуникация арналары	Коммуникация арналарының оңтайлысын таңдау	11.1.5.1 тұтынушыға құндылық «қалай» (қандай арналар нәтижесінде) жеткізіледі? - деген сұраққа жауап береді; 11.1.5.2 қандай да бір коммуникация арналарын таңдау қандай пайда әкелетінін түсіндіреді
1.6 Тұтынушылық және сатып алушылық бейілділік	Ұзақ мерзімді кәсіпкерлік қызметте клиенттер тарапынан бейілділіктің маңызы	11.1.6.1 «тұтынушылық және сатып алушылық бейілділік» түсінігін ажыратады; 11.1.6.2 коммуникация каналдары арқылы тұтынушылармен өзара қатынас стратегиясын құрады
1.7 Стартаптардағы пайда арналары	Пайданың түсу каналдарын іздестіру, пайда түсетін негізгі каналдарды таңдау	11.1.7.1 AB - тест, пайда түсімі арналарының мәнін түсінеді; 11.1.7.2 кіріс құрылымын талдайды; 11.1.7.3 оқу-ойын жағдайында AB-тестіні талдау мақсатында қолданады
2-тоқсан. Стартап акселератор (2)		
2.1 Бизнес ресурстар және	Ресурстардың шектеулілігі	11.2.1.1 Стартаптарда ресурстардың мәні мен маңызын түсінеді;

ҚОДА

ресурстарды басқару	және маңызы. Зияткерлік ресурстар. Материалдық ресурстар. Қаржылық ресурстар. Адами ресурстар	11.2.1.2 адами, қаржылық, материалдық, интеллектуалды, бизнес ресурстарды ажыратады
2.2 Кәсіпкерлік қызметтегі серіктестік	Аутсорсинг. Серіктестік қатынас құрумен байланысты тәуекел мен қатынас жасау	11.2.2.1 стартап үшін аутсорс пен серіктестіктің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.2.2.2 серіктестіктің қағидаларын сипаттайды; 11.2.2.3 өз жобасы үшін серіктестер тізімін құру үшін дағдыларын қолданады
2.3 Бизнестегі маңызды қызмет	Негізгі қызмет. Эйзенхауэр матрицасы	11.2.3.1 операциялық қызметтің мәнін түсінеді; 11.2.3.2 өз стартапында операциялық қызметті анықтау үшін дағдыны қолданады.
2.4 Кәсіпкерлік қызметтегі салықтар	Қазақстан Республикасының экономикалық жүйесіндегі салықтардың рөлі. Кәсіпкерлік қызметіндегі салықтар және олардың түрлері	11.2.4.1 салық және оның мемлекет үшін маңызын сипаттайды; 11.2.4.2 салық режимдерінің ерекшеліктерін ажырата біледі
2.5 Шығындар құрылымы	Операциялық, қаржылық және инвестициялық шығындар	11.2.5.1 шығын құрылымын түсінеді; 11.2.5.2 стартап жобасында шығыс пен кіріс құрылымын талдайды
2.6 Жобаның аяқталуы және оның нәтижелерін талдау – бизнес-жобалардың питчингі	Жобаның инвестициялық тартымдылығы	11.2.6.1 стартап жобаның инвестициялық тартымдылығын түсінеді; 11.2.6.2 инвесторлардың назарын аудару үшін шешендік өнер (питчинг) дағдыларын қолданады
3-тоқсан. Кәсіпкердің өзін-өзі алға жылжытуы		
3.1 Жеке адамның активтері мен пассивтері	Оқушының кірістері мен шығындары. Тиімді бюджет.	11.3.1.1 актив және пассив, бюджеттің мәнін түсінеді; 11.3.1.2 кірістер мен шығындарды ажырата біледі
3.2 Жинақтаулар, кредиттер және депозиттер	Екі деңгейлі банктік жүйе. Депозиттер. Кредиттер. Кредиттік	11.3.2.1 ҚР екі деңгейлі банктік жүйені ажыратады; 11.3.2.2 депозиттер мен кредиттің мәнін түсінеді; 11.3.2.3 кредиттік және депозиттік мөлшерлемеге әсер етуші факторы ретіндегі инфляция түсінігі; 11.3.2.4 депозиттік және кредиттік пайызды есептеуде

КОПА

	мөлшерлеме	дағдыларды қолданады
3.3 Дүниежүзілік ақша бірліктері, электронды ақшалар	Ұлттық валюта. Қолма қол және қолма-қол ақшасыз есеп айырысу. Пластикалық карталар	11.3.3.1 әлемдік ақша бірліктерінің жүйесін сипаттайды; 11.3.3.2 қолма қол және қолма-қол ақшасыз есеп айырысуды ажыратады
3.4 Қор нарығы	Құнды қағаздар. Халықаралық қор нарықтары. KASE қор нарығы	11.3.4.1 қор нарығының жұмыс механизмін біледі; 11.3.4.2 қор нарығына экономикалық циклдардың әсерін біледі; 11.3.4.3 құнды қағаз түрлерінің айырмашылығын анықтайды
3.5 Жеке бюджетті басқару	Бюджетті басқару қағидалары	11.3.5.1 жеке бюджетті басқарудың негізін түсінеді; 11.3.5.2 жеке бюджетті басқару құралдарын қолданады
3.6 Өзін-өзі алға жылжыту	Жеке брендті құру	11.3.6.1 өзін-өзі алға жылжыту мәні мен оның құрамын және жеке брендингті түсінеді; 11.3.6.2 құзыреттілік пен біліктіліктің айырмашылығын анықтайды
3.7 Түйіндеме және түйіндеме құру тәжірибесі	Заманауи түйіндемелер. Түйіндеме құру дағдылары	11.3.7.1 өз түйіндемесін құру дағдыларын қолданады; 11.3.7.2 оқу-ойын жағдайында жұмысқа орналасуда өзін өзі дамыту дағдыларын қолданады
3.8 Нетворкинг (кәсіби жүйелер)	Адамдармен сенімді және ұзақ мерзімді қатынастың маңызы	11.3.8.1 адамдармен сенімді және ұзақ мерзімді қатынастың маңызы және өзара көмектесу қажеттігін түсінеді; 11.3.8.2 өз мәселесін шешу үшін екі жақты іс-әрекеттің кәсіби потенциалын пайдалану мүмкіндігін өз көзқарасымен суреттейді
3.9 Кәсіпкердің іскерлік қарым-қатынасы – келіссөздер мен келіссөздер жүргізу тәжірибелері	Кәсіпкер үшін келіссөздердің маңызы	11.3.9.1 кәсіпкер үшін келіссөздердің маңызын түсінеді; 11.3.9.2 оқу-ойын жағдайы шеңберінде оқушылардың өзара қатынасындағы келіссөз дағдыларын қолданады
3.10 Эмоционалдық интеллект	Эмоцияларды тану	11.3.10.1 эмоционалды интеллект мәні мен мағынасын түсінеді; 11.3.10.2 эмоционалды интеллектіні басқарудың көмегімен өз мақсаттарына жету мүмкіндіктерін зерттейді
3.11 Тайм менеджмент	Жеке нәтижелілік пен өнімділік	11.3.11.1 тайм-менеджментінің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.3.11.2 өз тиімділігін арттыру мақсатында уақытты басқару дағдыларын қолданады
4-тоқсан. Даму стратегиясы		
4.1 Бизнес ауқымын кеңейту – нарық дамуын болжау	Бизнестің дамуы	11.4.1.1 бизнестің ауқымын кеңейту және оның мәнін түсінеді; 11.4.1.2 нарық дамуының болжамын талдайды

4.2 Бизнес дамуының тәсілдері мен түрлері	Дамудың негізгі стратегиялары	11.4.2.1 дамудың базалық стратегияларының мәнін түсінеді; 11.4.2.2 экономикалық өсу, ЖҰӨ, ЖІӨ мәнін түсінеді; 11.4.2.3 бизнес дамуының қарқынды және экстенсивті тәсілдерін танып біледі
4.3 Сапаны басқару	Сапа менеджментінің жүйесі. Кайдзен қағидасы	11.4.3.1 сапаны басқару құрамын және оның мәнін түсінеді; 11.4.3.2 Кайдзен қағидасын суреттейді
4.4 Халықаралық бизнес	Халықаралық бизнес және маркетинг	11.4.4.1 халықаралық бизнестің мәні мен мағынасын түсінеді; 11.4.4.2 ойындық түрде халықаралық нарыққа Қазақстан өнімдерін шығарудың стратегиясын құруда өзіндік көзқарасты қалыптастыру үшін халықаралық бизнестің аясынан факторларды синтездейді
4.5 Тұтынушының құқығын қорғау	Тұтынушылардың құқығын қорғау	11.4.5.1 тұтынушылардың құқығын қорғауға бағытталған, мемлекет пен қоғамдық қозғалыс іске асырып отырған шаралар жиынтығымен танысады; 11.4.5.2 тұтынушылардың құқығын қорғау ұйымдарын ажырата біледі; 11.4.5.3 оқу-ойын жағдайында тұтынушылардың құқығын қорғау дадыларын қолданады
4.6 Кәсіпкердің құқығын қорғау, бизнес қолдау институттары	Кәспкерлікті мемлекеттік қолдау. Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы	11.4.6.1 кәсіпкерлердің құқығын қорғауға бағытталған, мемлекет пен қоғамдық қозғалыс іске асырып отырған шаралар кешенімен танысады; 11.4.6.2 кәсіпкерлердің құқығын қорғау ұйымдарын ажырата біледі; 11.4.6.3 кәсіпкерлік пен бизнес қолдау институттарын сипаттайды; 11.4.6.4 ШОБ-ты мемлекеттік қолдау түрлерін түсінеді; 11.4.6.5 оқу-ойын жағдайында кәсіпкерлердің құқығын қорғау дадыларын қолданады
4.7 Кәсіпкерлердің жауапкершілігі (экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық, этикалық)	Кәсіпкердің экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық жауапкершілігі	11.4.7.1 кәсіпкерлердің экономикалық, әлеуметтік, заңды, экологиялық, этикалық жауапкершілік түрлерін танып біледі
4.8 Мақсаттарды қоя білу	Мақсаттарды тиімді құру	11.4.8.1 мақсатты қоя білудің мәнін түсінеді; 11.4.8.2 мақсатты тиімді қою үшін мақсатты болжау құралын қолданады
4.9 Өзіндік өмір стратегиясы	Жеке өмір стратегиясының презентациясы	11.4.9.1 дұрыс мақсат қою арқылы жеке мансап стратегиясын құрады; 11.4.9.2 жеке өмір стратегиясын қорғау кезінде шешендік өнер дағдыларын қолданады

КОПИЯ

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
131-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттілік» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы оқушылардың сыни ойлауын, зерттеу, коммуникация, жаһандық маңызы бар мәселелерді шешу мен талдау дағдыларын қалыптастыруға және дамытуға ықпал етеді.

3. Курстың мақсаты: білім алушыларда жергілікті және жаһандық проблемалардың өзара байланыстылығы мен өзара тәуелділігін, мәдениетаралық өзара іс-қимыл мәселелерін түсінуді, әртүрлі көзқарастар мен дүниетанымдарды түсінуді және бағалауды, бірегей білім мен идеяларды құру дағдыларын қалыптастыру.

4. Курстың міндеттері:

1) білім алушылардың сыни және аналитикалық ойлауын, олардың коммуникативтік және зерттеу дағдыларын дамыту;

2) ақпаратты тану, талдау, бағалау, дәлелдерді тұжырымдау, күрделі жағдайларды немесе проблемаларды түсіндіру қабілетін қалыптастыру;

3) өзінің мәдени ерекшелігін сезіну және әлемнің мәдени сан алуандығын, мәдениетаралық айырмашылықтарды түсіну білігінің дамуына ықпал ету;

4) әртүрлі мәдениет өкілдерімен өзара іс-қимылға құрмет пен ашықтық танытуға үйрету;

5) цифрлық ресурстармен, электрондық оқыту платформаларымен, интернетпен және веб-сайттармен жұмыс істеу қабілетін дамыту;

6) академиялық адалдық ережелерін сақтауға дағдыландыру.

5. «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі

10-сыныпта аптасына 1 сағаттан, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

2-тарау. Оқу курсының базалық мазмұны

6. Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген бес бөлімнен тұрады.

Бірінші бөлімде білім алушылар «Жаһандық құзыреттіліктер» ұғымымен танысады, жобалық жұмыстың тақырыптары мен мақсаттарын, жобалық топ мүшелерін, қажетті ақпарат көздерін, ақпаратты талдау және жинау, нәтижелерді ұсыну тәсілдерін айқындайды. Білім алушылар жоба нәтижелерін бағалау рәсімдері мен критерийлерін белгілейді, жобалық топ мүшелері арасында міндеттерді бөледі.

Екінші бөлімде жаһандық экономикалық, саяси, әлеуметтік, экологиялық және басқа да мәселелердің негізгі түрлері қарастырылады. Жобалау жұмысы кезінде білім алушыларға зерттеу жүргізу үшін тақырыпты таңдауда еркіндік беріледі. Зерттеу тақырыбын анықтағаннан кейін білім алушылар халықаралық және жергілікті дереккөздерге шолу жасайды.

Үшінші бөлім аясында білім алушылар әртүрлі мәдениеттер өкілдерінің дүниетанымын түсінуге, толеранттылық танытуға, басқа адамдардың көзқарастарын құрметтеуге үйренеді. Білім алушылар жобаның зерттеу міндеттерін жинауға және нақтылауға, кезең-кезеңімен орындауға кіріседі.

Төртінші бөлім білім алушылардың өзіндік ерекшелігі мен мәдениеттердің әртүрлілігін түсінуін қалыптастыруға, әртүрлі мәдениеттердің құндылықтар жүйесімен танысуға бағытталған. Білім алушылар ақпаратты талдау, түйінді ойларды тұжырымдау және жобаны рәсімдеу бойынша жұмыс істейді.

Бесінші бөлім ұжымдық әл-ауқат пен тұрақты дамудың маңыздылығына арналған. Білім алушылар алынған нәтижелерді түсіндіре отырып, жобаның орындалу барысы туралы есеп дайындайды, негізгі қорытындыларға талдау жүргізеді.

1-параграф. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

12. Білім алушылар:
1) жаһандық мәселелерді зерттейді;
2) мәдениетаралық айырмашылықтарды түсінеді;
3) басқа адамдардың дүниетанымдарын қабылдайды;
4) экологиялық тұрақтылықты насихаттау және сақтайды.

13. Білім алушыларда:
1) аналитикалық және сыни ойлау;
2) мәдениетаралық коммуникация;
3) икемділік;
4) жанжалдарды басқару дағдылар қалыптасады.

14. Білім алушылар:
1) ашықтық;
2) құрмет;
3) адалдық;
4) адамның қадір-қасиеті;
5) мәдени әртүрлілік құндылықтарын дамытады.

15. Білім алушылар:
1) басқа мәдениеттер өкілдеріне ашықтық;
2) басқа мәдениеттер мен мәдени айырмашылықтарды құрметтеу;
3) көзқарастар кеңдігі;
4) жауапкершілік;
5) бейімделу қасиеттерін көрсетеді

16. Осы оқу бағдарламасы қосымшаға сәйкес жалпы орта білім беру деңгейінің 10-сыныбына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша Үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарға сәйкес іске асырылады.

2-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 10-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» курсының Үлгілік оқу бағдарламасын жүзеге асыру бойынша ұзақ мерзімді жоспар

Ұзақ мерзімді жоспарда тақырыптар, тақырыптарды игеруге жұмсалған сағаттар саны және күтілетін нәтижелер түрінде оқу мақсаттары крсетілген.

Мұғалім тақырыптарды жоспарлау кезінде сағат санына сәйкес оқу тақырыптары мен мақсаттарын өзгерте алады, сынып ерекшеліктерін, жеке ерекшеліктерді және оқушылардың дайындық деңгейін ескере отырып өзгерістер енгізе алады.

№	Тақырыбы	Сағат саны	Оқу мақсаттары *Білім алушылар:*
1-бөлім. Жаһандық құзыреттіліктер			
1	Жаһандық құзыреттіліктер дегеніміз не	1	- жаһандық мәселені зерттеу үшін зерттеу тақырыптары мен мақсаттарын анықтау; - жаһандық мәселелер бойынша көзқарастарды анықтау, сипаттау және сыни салыстыру; - дәлелге немесе проблемаға қатысты ақпарат пен дәлелдемелерді таңдау; - баламалы көзқарастарды
2	Жаһандық құзыреттіліктердің маңыздылығы	1	
3	Жаһандық құзыреттіліктерді дамыту жолдары	1	
4	Жобалау жұмысы. Дайындық және	1	

	жоспарлау		қарастыру және талқылау.
2-бөлім. Жергілікті, жаһандық және мәдени маңызы мәселелерді зерттеу			
5	Жаһандық проблемалардың түрлері	1	- дәлелге немесе проблемаға қатысты ақпарат пен дәлелдемелерді таңдау; - дереккөздердің күшті және әлсіз жақтарын бағалау; - жаһандық мәселе бойынша өз көзқарасыңызды және оның қалай дамығанын сипаттау; - дәлелдерді, себептер мен мәлімдемелерді растау үшін дәлелдемелерді зерттеу және талдау.
6	Әлеуметтік мәселелер	1	
7	Әлеуметтік теңсіздік жаһандық проблема ретінде	1	
8	Әлеуметтік теңсіздік. Себептері	1	
9	Әлеуметтік теңсіздікті жеңу жолдары	1	
10	Қақтығыстар. Ұғымы. Түрлері	1	
11	Жанжалдарды шешу жолдары	1	
12	Экологиялық мәселелер	1	
13	Климаттың өзгеруі	1	
14	Ауаның ластануы	1	
15	Судың ластануы	1	
16	Жердің ластануы	1	
17	Жобалау жұмысы. Зерттеу	2	
3-бөлім. Әртүрлі дүниетанымдар мен көзқарастарды түсіну және құрметтеу			
18	Дүниетанымды түсіну	1	- жаһандық мәселелер бойынша көзқарастарды анықтау, сипаттау және сыни салыстыру; - бастапқы және қайталама дереккөздерден дәлелдемелерді жинау, жазу және талдау; - өз көзқарасын негіздеу үшін себептер мен дәлелдер келтіру; - дәлелге немесе проблемаға қатысты ақпарат пен дәлелдемелерді таңдау; - дереккөздерге сілтеме жасау және библиографиялық тізімді дұрыс құру.
19	Басқа адамның көзқарасын қабылдау мүмкіндігі	1	
20	Өзге де мәдениеттерді білдіретін адамдарға құрмет көрсету	1	
21	Төзімділік: бір-бірімізді түсінуге үйрену	1	
22	Жобалау жұмысы. Зерттеу	2	
4-бөлім. Мәдениеттер арасындағы ашық және тиімді өзара іс-қимылға қатысу			

ЖОБА

23	Мәдени сәйкестікті қалыптастыру	1	- дәлелдердің, мәлімдемелердің, себептер мен дәлелдемелердің негізгі элементтерін анықтау және бағалау; - бастапқы және қайталама дәлелдемелердің әртүрлі түрлерінің күшті және әлсіз жақтарын анықтау және бағалау; - дереккөздерге сілтеме жасау және библиографиялық тізімді дұрыс құру; - құрылымды сақтай отырып, ақпарат пен дәлелдемелер ұсыну; - одан әрі зерттеу саласын анықтау (жетілдіруді ұсыну)
24	Өзін, мәдениетін және басқа мәдениеттерді тану және қабылдау	1	
25	Әр түрлі мәдениеттердің құндылықтар жүйесі	1	
26	Мәдениетаралық коммуникация	1	
27	Мәдениетаралық коммуникациядағы стереотиптер	1	
28	Жобалау жұмысы. Қорытынды	2	
5-бөлім. Ұжымдық игілікке жәрдемдесу және тұрақты даму			
29	Ұжымдық әл-ауқат пен Тұрақты дамудың маңыздылығы	1	- аргументтің немесе тұжырымның салдарын/ әсерін анықтау және бағалау; - өз көзқарасын негіздеу үшін себептер мен дәлелдер келтіру; - презентацияның әртүрлі формаларын қолдана отырып, жаһандық көзқарастарды ұсыну; - құрылымды сақтай отырып, ақпарат пен дәлелдемелер ұсыну
30	Жергілікті, ұлттық және жаһандық бастамаларға белсенді қатысу	1	
31	Жаһандық азаматтық	1	
32	Жобалау жұмысы	2	

ЖОБА

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрінің
2022 жылғы « »
№ бұйрығына
132-қосымша

Жалпы орта білім беру деңгейінің 11-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттілік» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

1-тарау. Жалпы ережелер

2. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген.

2. «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, этикалық нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Курстың мақсаты: білім алушылардың кәсіпкерлік, экономика, менеджмент және маркетинг негіздері бойынша базалық білім алуы; өз таңдауы үшін жауапкершілікке дағдыландыру және кәсіпкерлік тұрғыда ойлауын, белсенді өмірлік ұстанымды қалыптастыру; қазіргі нарықтық жағдайларда болашақ дербес қызмет үшін дағдылардың практикалық базасын құру.

4. Оқыту міндеттері:

1) білім алушыларда кәсіпкерліктің теориялық негіздерін қалыптастыру;

2) кәсіпкерлік ойлауды және өз әлеуетін іске асыру үшін мүмкіндіктерді көре білуді дамыту;

3) білім алушыларда қаржылық сауаттылықтың практикалық дағдыларын қалыптастыру;

4) бизнес-идеяларды генерациялау және оларды кәсіпкерлік қызмет деңгейіне дейін дамыту дағдысына ие болу;

5) бизнестің өмір сүруін арттыру мақсатында бәсекелестіктің өзгеретін жағдайларында бизнес-модельдеу және бейімдеу дағдыларын дамыту;

6) зерттеу жүргізу, заманауи ақпараттық технологияларды пайдалану дағдыларын қалыптастыру.

7) өзінің жетістіктері мен өзінің өмірлік ұстанымы үшін жауапкершілікті тәрбиелеу болып табылады.

5. «Жаһандық құзыреттіліктер» оқу пәнінің ерекшеліктеріне мыналар жатады:

1) Қазақстан кәсіпкерлігінің даму тарихы, практикасы және ерекшелігі негізінде пәнді құру;

2) оқу процесін интерактивтік, зерттеу, топтық әдістемелер мен оқыту технологияларын қолдана отырып, ұйымдастыру;

3) жаппай кәсіпкерлікті дамытудың қазақстандық және әлемдік нарықтық үрдістерін ескере отырып, сұранысқа ие XXI ғасыр дағдыларын қалыптастыру (кәсіпкерлік өмір салты ретінде);

4) саналы өмірлік ұстанымды қалыптастыру және өз қызметін таңдауы үшін жауапкершілікті қабылдау мақсатында коучингтік тәсілдерді пайдалану;

5) практикалық дағдылар мен біліктерді қалыптастыруға, процесті геймификациялау арқылы бастапқы тәжірибені қалыптастыруға бағытталған тренингтік форматты пайдалану;

6) синергетикалық әсер алу мақсатында аймақаралық деңгейде курсты игеру шеңберінде ақпарат алмасу, өзара іс-қимыл жасау үшін мектептің интернет-қоғамдастығын құру;

7) электрондық кітапханалық базаның және жұмыс материалдары базасының on-line порталы, білім алушылар, әлеуетті стартаптар, жұмыс істеп тұрған бизнес пен инвесторлар арасындағы коммуникациялардың вебинарлық және қонақжай алаңы арқылы ұйымдастыру;

8) білім беру процесін автоматтандырылған модельдеу арқылы кәсіпкерлік қызметті жүргізу дағдыларын дамытатын мамандандырылған онлайн - және офлайн ойындармен қолдау;

9) клиенто-бағдарлау дағдыларын дамыту үшін дизайн-ойлау қағидаттарын пайдалану;

10) барынша тиімді практикалық және әдіснамалық сонымен қатар, басқа қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл жасауға ықпал ететін инфрақұрылым құру.

2-тарау. Оқу курсының базалық мазмұнын ұйымдастыру

1-параграф. Оқу курсының базалық мазмұны

6. «Жаһандық құзыреттіліктер» оқу курсының оқу жүктемесінің көлемі 11-сыныпта аптасына 1 сағатты, оқу жылында 36 сағатты құрайды.

Оқу курсының мазмұны білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген екі бөлімнен тұрады.

1-Юнит. **Кәсіпкерлік және бизнес негіздері**

2-Юнит Қаржылық сауаттылық

Бірінші юнит төрт бөлімнен тұрады:

1.1 Кәсіпкерлік негіздері

1.1.1 Кәсіпкерлікке кіріспе.

1.1.2 Нарықтың жұмыс істеу тетіктері.

1.1.3 Нарықтық тепе-теңдік.

1.1.4 Табысты кәсіпкердің дағдылары.

1.1.5 Бизнестегі заманауи технологиялар.

1.2 Қазіргі жағдайдағы кәсіпкерлік

1.2.1 Бизнес неден басталады?

1.2.2 Стартап мәдениеті.

1.2.3Бизнес-періштелер мен инвесторлар. Ұқсастықтар мен айырмашылықтар.

1.2.4 Бизнес-инкубаторлар.

1.2.5 Қазіргі жағдайда бәсекелестікті дамыту.

1.3 Маркетинг

1.3.1 Маркетингке кіріспе.

1.3.2 Диджитал-маркетинг.

1.3.3 Маркетингтік соғыстар.

1.3.4 SWOT-талдау-маркетингтік жоспарлау құралы.

1.3.5 Бренд қосымша құндылық ретінде.

1.4 Қаржылық жоспарлау және модельдеу

1.4.1 Қаржылық модель және оны құру тәсілдері.

1.4.2 Бюджеттеу.

1.4.3 Баға саясаты.

1.4.4 Шығындарды басқару.

1.4.5 Таза пайда мен дивидендтер.

Екінші юнит төрт бөлімнен тұрады:

2.1 Жеке кірістерді басқару

2.1.1 Жеке табыс түрлері.

2.1.2 Жеке табысты арттыру стратегиясы.

2.1.3 Отбасы бюджетіндегі белсенді табыстың рөлі.

2.1.4 Пассивті кірісті қалай құруға болады.

2.2 Жеке шығындарды басқару

2.2.1 Жеке қаражатты тиімді пайдалану.

2.2.2 Ірі сатып алулар.

2.2.3 Эмоционалды сатып алу.

2.2.4 Банктік кредиттер.

2.3 Отбасылық бюджет

2.3.1 Отбасы бюджетінің түрлері.

2.3.2 Отбасылық бюджетті жоспарлау.

2.3.3 Отбасылық бюджетті жүргізу ережелері.

2.3.4 Отбасылық бюджетті үнемдеу.

2.4 Жинақтар мен жинақтар

2.4.1 Қаржылық қауіпсіздік жастығы.

2.4.2 Жинақтарды құру тәсілдері.

2.4.3 Жинақтау түрлері.

ЖОБА

2.4.4 Отбасының қаржылық байлығы.

2-параграф. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

8. Талаптар курс тақырыбынан тыс тұжырымдалған.

Білім алушыларда:
1) кең ауқымды дағдылар;
2) әлеуметтік жауапкершілік;
3) сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
4) алған білімдерін игілікке қолданғаны үшін жауапкершілік;
5) саламатты қоғам қалыптастыруға жәрдемдесу болып табылады;
6) өмір бойы оқуға қажеттілік;
7) өз бизнес-идеяларын іске асыру арқылы өзін-өзі іске асыру ниеті;;
8) кәсіпкерлік негіздері мәселелеріне мүдделілік;
9) табысты бизнес-кейстер мен кәсіпкерлердің тәжірибесін мүдделі және оң қабылдау;
10) өзінің қаржылық сауаттылығының өзектілігін түсіну;
11) қаржылық сауаттылық саласындағы білім мен дағды негіздері;
12) өзі үшін қолайлы бизнес-модельді айқындау қажеттілігі;
13) бизнес-қоғамдастықты қалыптастыруға мүдделілік;
14) команда құраушы білім мен дағдыларды қалыптастыру және дамыту қабілеті.

Білім алушылар:
1) жалпы және қаржылық сауаттылық саласындағы, атап айтқанда;
2) кәсіпкерлік қызметтің өз идеялары;
3) басқалардың сәтті қаржылық және кәсіпкерлік идеялары;
4) ақпаратты бағалауға және қолдануға сыни көзқарас;
5) зерттеу дағдылары, жобалық жұмыс дағдылары;
6) тұрақты даму мүддесінде ашық, мейірімді қоғам құруға бағытталған білім мен дағдыларды қолданады.

Білім алушылар:
1) келіп түсетін ақпарат және оның көздері;
2) оқыту және жеке даму тұрғысынан өзінің күшті және әлсіз жақтары;
3) өмірдің әртүрлі салаларында прогреске ықпал ететін факторлар;
4) жеке бизнес-идеялардың өміршеңдігі;
5) өзінің және социумның қаржылық сауаттылық дағдыларын дамыту деңгейі;
6) өз бизнес-идеяларын ұйымдастыру және табысты дамыту бөлігінде бар бейімділіктер мен қабілеттерән сарапай алады.

Білім алушылар:

КОПА

1) өзінің мінез-құлқы, мәдениеттің жалпы және қаржылық деңгейі және жеке өмірлік тәжірибесі;
2) олардың айналасындағы қоғамда қалыптасқан құндылықтар жүйесі және әртүрлі көзқарастар (соның ішінде өз көзқарастарынан өзгеше);
3) қазіргі қоғамда кең таралған кәсіпкерлік қызмет модельдері;
4) қазіргі заманғы бизнес-кеңістікте орын алған өзара іс-қимыл жағдайлары мен қағидаттары;
5) жеке қаржыны басқару бөлігінде жауапты шешімдер қабылдау қабілеті;
6) өзінің және жақын ортасының бизнес-жобаларды іске асыруға бейімділігін сыни бағалайды.

Осы оқу бағдарламасы берілген қосымшаға сәйкес негізгі орта білім беру деңгейінің 11-сыныбына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» курсының үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады.

3-параграф. Жалпы орта білім беру деңгейінің 11-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» курсының үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар

– **Бөлім**	– **Тақырыбы**	– **Білім алушының білім нәтижесі**
–	–	–
– **Юнит 1. Кәсіпкерлік және бизнес негіздері**		
– 1.1 Кәсіпкерлік негіздері	1.1.1 Кәсіпкерлікке кіріспе	– Жоспарлы экономиканы нарықтық.экономикаға трансформациялаудың жалпы траекториясын түсінеді – Нарықтық экономика негіздерін біледі. – Экономика саласындағы оқиғалар мен құбылыстарды талдай және сыни бағалай алады. – Тақырып аясында зерттелген терминдер мен ұғымдарды қолдана алады.
	1.1.2 Нарықтың жұмыс істеу тетіктері	– Нарықтың жұмыс істеуінің негізгі тетіктерін түсінеді. – Нарықтық қатынастардың заңдары мен ережелерін біледі. – Алған білімдерін түсіндіре алады. – Алған білімдерін тәжірибеде қолданады.
	1.1.3 Нарықтық тепе-теңдік	– Нарықтық тепе-теңдікке қол жеткізу шарттарын түсінеді. – Нарықтық тепе-теңдік шарттары туралы біледі. – Олар нарықтық тепе-теңдік жағдайларына қатысты өз ұстанымдарын білдіре алады. – Тапсырмадағы сұрақтарға жауап беру барысында пәндік терминологияны қолданады.

	1.1.4 Табысты кәсіпкердің дағдылары	– Табысты кәсіпкерлік қызмет үшін қандай дағдылар қажет екенін түсінеді. – Табысты кәсіпкердің дағдыларын қалай қалыптастыру керектігін біледі. – Табысты кәсіпкердің дағдыларын талдай алады. – Алған білімдерін сабақ тапсырмаларының сұрақтарына жауап беру барысында қолданады.
	1.1.5 Бизнестегі заманауи технологиялар	– Табысты бизнес жүргізу үшін заманауи технологиялардың маңыздылығын түсінеді. – Заманауи бизнес-технологиялардың мүмкіндіктерін біледі. – Олар бизнестегі заманауи технологиялар туралы ақпаратты іздей алады. – Өз бизнес-идеяларын жүзеге асыру үшін заманауи технологиялар туралы білім негіздерін қолданады
– 1.2 Қазіргі жағдайдағы кәсіпкерлік	1.2.1 Бизнес неден басталады?	– Бизнес-жобаны құру алгоритмін түсінеді. – Негізгі бизнес-процестер туралы біледі. – Болашақ бизнес-процестерді модельдеуді біледі. – Жеке бизнес-идеяларды іске асыру үшін бизнес-процестер туралы білімді қолданады.
	1.2.2 Стартап-мәдениет	– «Стартап-мәдениет» құбылысының мәнін түсінеді. – Стартап-мәдениеттің пайда болу тарихын біледі. – Өз стартап-идеяларын іске асыруда ақылға қонымды тәуекел қағидатын іске асыра алады. – Стартап-жобаларды талқылауда тиісті терминологияны қолданады.
	1.2.3 3 Бизнес-періштелер мен инвесторлар. Ұқсастықтар мен айырмашылықтар	– «Бизнес-періштелер» құбылысының мәнін түсінеді. – Олар бизнес-періштелерінің классикалық инвесторлардан негізгі айырмашылықтарын біледі. – Олар бизнес-періште және классикалық инвестор ұғымдарын салыстыру кезінде өз ұстанымдарын дәлелдей алады. – Тапсырмаларды орындау барысында алған білімдерін қолдана алады.
	1.2.4 Бизнес-инкубаторлар	– Жаңа бастаған кәсіпкерлер үшін бизнес-инкубаторлардың артықшылықтарын түсінеді. – Қазақстан мен әлемдегі бизнес-инкубаторлардың негізгі тізімін біледі. – Инкубатор мен бизнес-инкубатор арасында ұқсастықтар жасай алады. – Өмірдің түрлі салаларында бизнес-инкубаторлардың жұмыс істеу принциптерін қолданады

	1.2.5 Қазіргі жағдайда бәсекелестікті дамыту	– Бизнестегі және жалпы өмірдегі бәсекелестіктің пайдасын түсінеді. – Табысты бәсекелестік күрес тәсілдерін біледі. – Жеке өсу үшін бәсекелестік ортаны қолдана алады. – Алынған білімді жеке бәсекеге қабілеттілікті арттыру үшін қолданады
1.3 Маркетинг	1.3.1 Маркетингке кіріспе	– «Маркетинг» ұғымының мәнін түсінеді. – Маркетингтің негізгі заңдарын біледі. – Өз бизнес-идеялары мен жобаларын іске асыру үшін маркетингтік әрекеттерді қолдана алады. – Маркетингтік стратегияларды қолданады.
	1.3.2 Диджитал-маркетинг	– Маркетингті классикалықтан сандыққа ауыстыру процесінің заңдылығын түсінеді. – Сандық маркетингтің негізгі құралдарын біледі. – «Диджитал-маркетинг» ұғымының мәнін түсіндіре алады. – Агрессивті сандық маркетингтен қорғау әдістерін қолданады.
	1.3.3 Маркетин-гтік соғыстар	– Маркетингтік соғыстардың мәні мен себептерін түсінеді. – Маркетингтік соғыстардың негізгі стратегияларын біледі. – Өз бизнес-жобаларын іске асыруда маркетингтік стратегия туралы білімді қолдана алады. – Алынған білімді маркетингтік соғыстардың салдарынан қорғану үшін қолданады.
	1.3.4 SWOT талдау-маркетингтік жоспарлау құралы	– «SWOT-талдау» құралының мәнін түсінеді. – SWOT талдауы қалай жасалатынын біледі. – SWOT талдау деректерін талдай алады және олардың негізінде қорытынды жасай алады. – Жеке бизнес-жобаларды іске асыруда SWOT-талдауды қолдана алады.
	1.3.5 Бренд қосымша құндылық ретінде	– Брендтің бизнестегі маңыздылығын түсінеді. – Өнімнің немесе қызметтің бағасын қалыптастырудағы брендтің рөлін біледі. – Брендтің белгілерін тізімдей алады. – Жеке шығындарды басқарудағы брендтің рөлі туралы білімді қолданады.
1.4 Қаржылық жоспарлау және модельдеу	1.4.1 Қаржы моделі және оны құру әдістері	– Жеке бизнесті құру үшін қаржылық модельдің маңыздылығын түсінеді. – Қаржы моделін құру алгоритмдерін біледі. – Қаржы моделінің негізгі көрсеткіштерін талдай алады. – Қаржы моделін құру дағдыларын қолданады.
	1.4.2 Бюджеттеу	– «Бюджеттеу»терминінің мағынасын түсінеді.

ЖОБА

		– Бюджет ережелерін біледі. – «Бюджеттеу» ұғымын түсіндіре алады. – Өмірлік жағдайларда бюджеттеу дағдыларын қолданады.
	1.4.3 Баға саясаты	– Баға саясатын қалыптастыру принциптерін түсінеді. – Бизнес үшін баға саясатының экономикалық әсерін біледі. – Баға саясатын қалыптастыруға әсер ететін факторларды тізімдей алады. – Тауарлар мен қызметтердің құнын түсіндіру үшін баға саясаты туралы білімді қолданады.
	1.4.4 Шығындарды басқару	– Шығындарды басқарудың негізгі принциптерін түсінеді. – Бизнестегі шығындарды сауатты басқарудың рөлін біледі. – Шығындарды басқару Ережелері туралы сөйлесе алады. – Өмірлік жағдайларда шығындарды басқару туралы білімді қолданады.
	1.4.5 Таза пайда және дивидендтер	– Пайда мен таза пайда арасындағы айырмашылықты түсінеді. – Таза пайданы есептеу алгоритмін біледі. – Пайда мен таза пайда арасындағы айырмашылықты талдай алады. – Дивидендтерді бөлу кезінде таза пайданы есептеу туралы білімді қолданады.
Юнит 2. Қаржы сауаттылығы		
2.1 Жеке кірістерді басқару	2.1.1 Жеке табыс түрлері	– Жеке кіріс түрлері бойынша бөлу принципін түсінеді. – Жеке табыстың қандай түрлері бар екенін біледі. – Тақырыпты талқылау барысында пәндік терминологияны қолдана алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
	2.1.2 Жеке табысты арттыру стратегиясы	– Жеке табысты арттыру философиясын түсінеді. – Жеке табысты арттыру жолдарын біледі. – Жеке табысты арттыру стратегиясын жасай алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
	2.1.3 Отбасы бюджетіндегі белсенді табыстың рөлі	– «Белсенді табыс» ұғымының мәнін түсінеді. – Белсенді табыс алу тәсілдерін біледі. – Белсенді кірісті құрайтын ақшаны тиімді басқара алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.

ЖОБА

	2.1.4 Пассивті кірісті қалай құруға болады	– Отбасы бюджетіндегі пассивті табыстың мәнін түсінеді. – Пассивті кіріс көздерін құру алгоритмін біледі. Белсенді және пассивті кіріс арасындағы айырмашылықтарды түсіндіре алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
2.2 Жеке шығындарды басқару	2.2.1 Жеке қаражатты тиімді пайдалану	– Қаржылық байлыққа қол жеткізу үшін жеке қарадатты тиімді пайдалану дағдыларының мәнін түсінеді. – Жеке қаражатты тиімді пайдаланудың негізгі ережелерін біледі. – Қалтадағы ақшаны тиімді пайдалана алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
	2.2.2 Ірі сатып алулар	– Қандай сатып алулар үлкен деп санайтынын түсінеді. – Ірі сатып алулар үшін қор жинау алгоритмдерін біледі. – Ірі сатып алуды жоспарлай алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
	2.2.3 Эмоционалды сатып алу	– «Ірі сатып алулар» терминінің мағынасын түсінеді. – Эмоционалды сатып алудан қорғау әдістерін біледі. – Ақшаны ұтымды пайдалана алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
	2.2.4 Банк кредиттері	– Банктік несие деген не екенін түсінеді. – Банктік қарыз беру шарттарын біледі. – Олар пайыздық мөлшерлемені ескере отырып, ай сайынғы төлемдер сомасын есептей алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
2.3 Отбасы бюджеті	2.3.1 Отбасылық бюджеттің түрлері	– Отбасылық бюджеттің қандай түрлері бар екенін түсінеді. – Отбасы бюджетінің әр түрінің құрылымын біледі. – Отбасының белгілі бір бюджет түрін таңдау себептерін талдай алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
	2.3.2 Отбасылық бюджетті жоспарлау	– Отбасылық бюджетті жоспарлаудың маңыздылығын түсінеді. – Отбасылық бюджетті жоспарлау әдістерін біледі. – Отбасылық бюджетті жоспарлай алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.

ЖОБА

	2.3.3 Отбасылық бюджетті жүргізу ережелері	– Отбасылық бюджетті жүргізу ережелерін қолданудың негізділігін түсінеді. – Отбасылық бюджетті жүргізудің қандай ережелері бар екенін біледі. – Отбасылық бюджетті жүргізе алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
	2.3.4 Отбасылық бюджетті үнемдеу	– Отбасылық бюджетті үнемдеудің маңыздылығын түсінеді. – Отбасылық бюджетті үнемдеудің негізгі қағидаларын біледі. – Өздерінің қаржылық шешімдері үшін жауап бере алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
2.4 Жинақ және жинақтау –	2.4.1 Қаржылық қауіпсіздік жастығы	– Қаржылық қауіпсіздік жастығын құрудың маңыздылығын түсінеді. – Қаржылық қауіпсіздік жастығын құру әдістерін біледі. – Қаржылық қауіпсіздік жастығын құра алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
	2.4.2 Жинақтарды құру тәсілдері	– Ақша жинақтарының маңыздылығын түсінеді. – Өмірлік жағдайларда алған білімдерін құру әдістерін біледі. – Ақша жинақтарын тиімді басқара алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
	2.4.3 Жинақ түрлері	– Жинақтардың түрлері бір-бірінен қалай ерекшеленетінін түсінеді. – Жинақтардың қандай түрлері бар екенін біледі. – Жинақтардың әртүрлі түрлері үшін қаржылық тәуекелдерді анықтай алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.
	2.4.4 Отбасының қаржылық байлығы	– Отбасының қаржылық байлығы деген сөз тіркесінің мағынасын түсінеді. – Қаржылық байлыққа қалай қол жеткізуге болатынын біледі. – Қаржылық байлыққа қол жеткізу жолдары туралы ойлана алады. – Алған білімдерін өмірлік жағдайларда қолданады.

ЖОБА